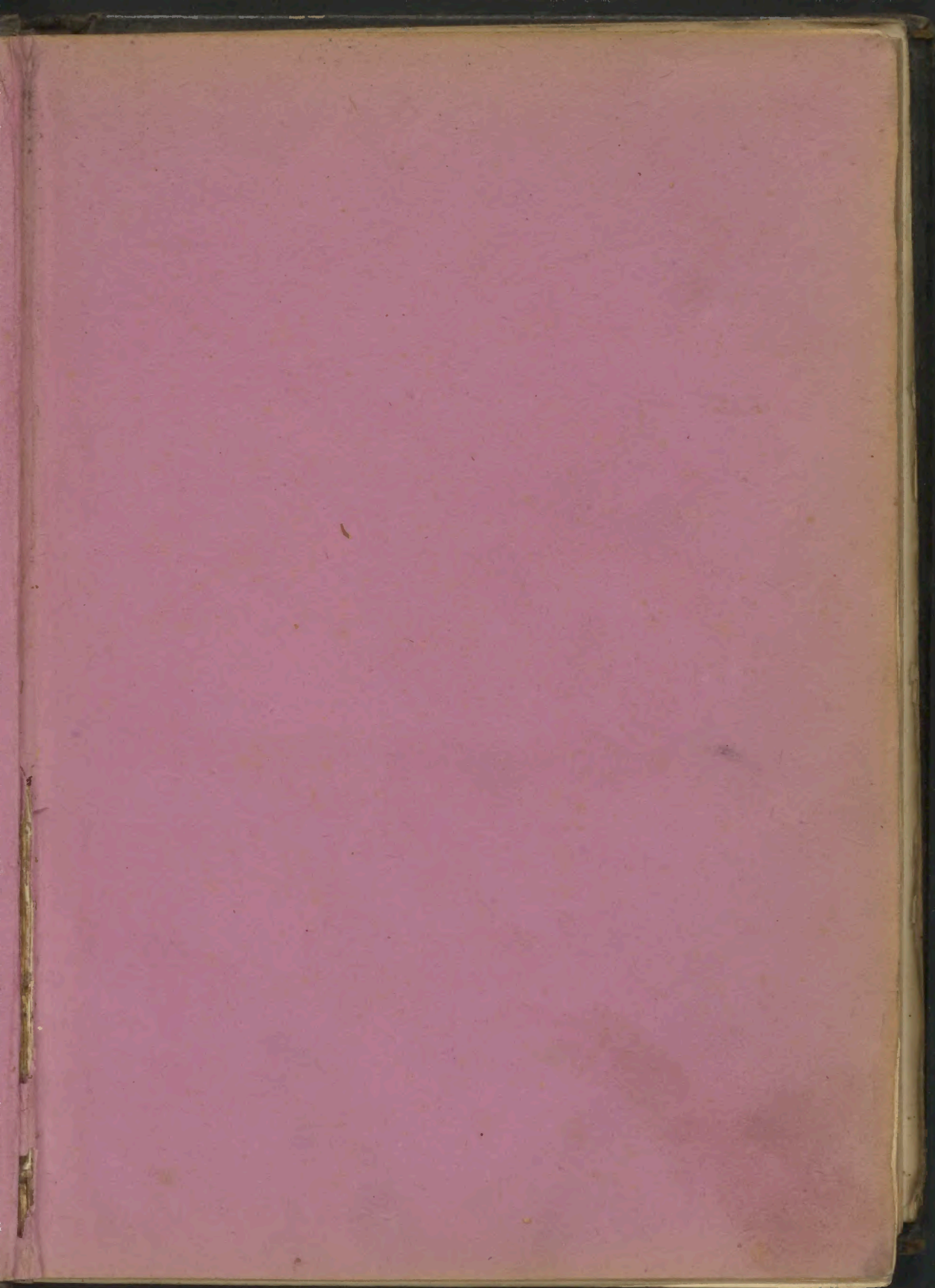
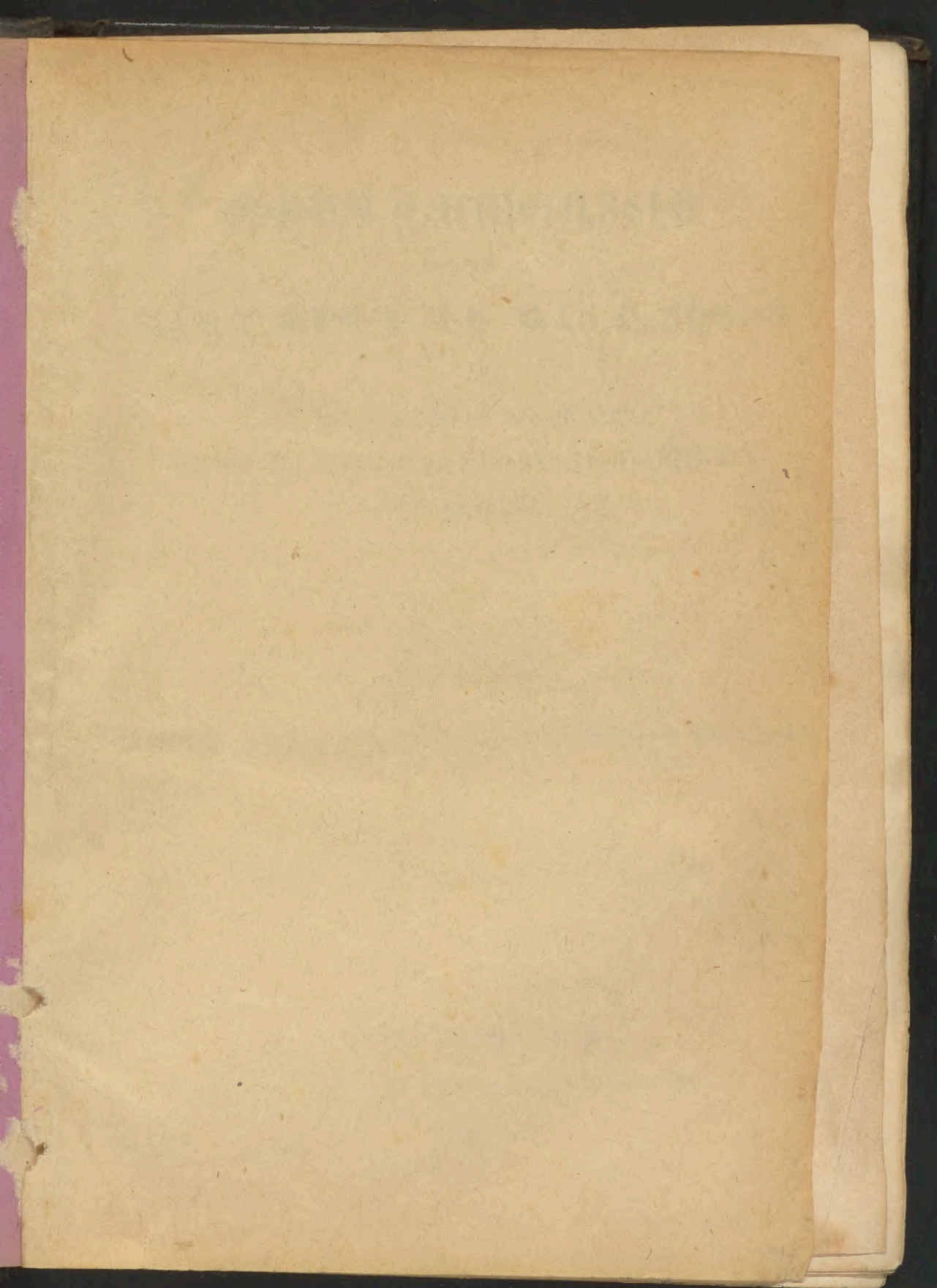

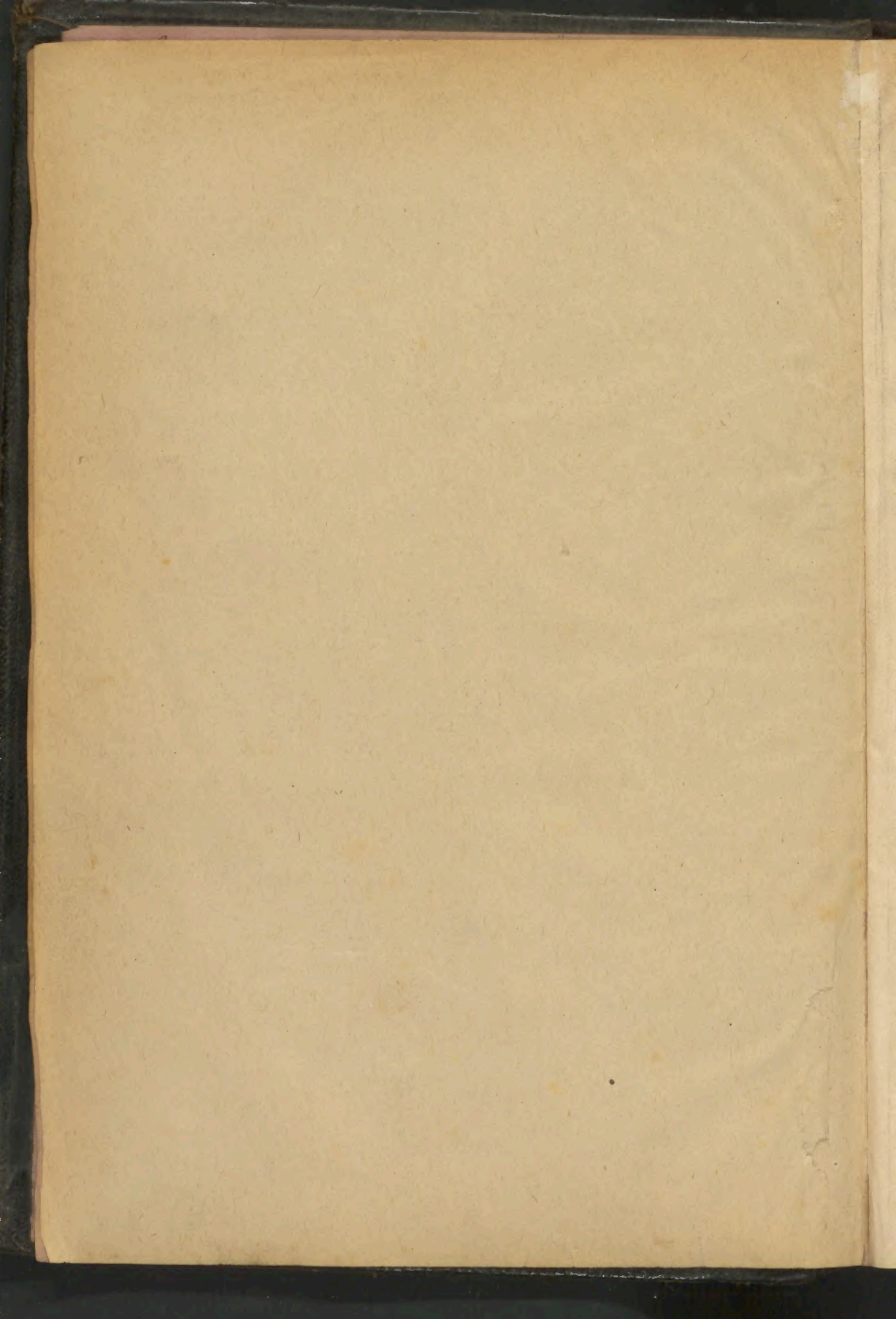
83

m. 83.

ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ

Ե Ա՛Ն Ի

ՄԱՀՏ Ը ՄԱԹԻԳ ՎԷ ՄԱՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

ՄԱՆ ԱՍԼ ՄՈՒՀԱՐՐԷՐ ՊՈՒԼՈՒՆՏԸՂԸ
ԴՊՐԱՆԻ ՎԷ ՔԻԼՏԱՆԻ ՎԷ ԵՌԻՆԱՆԻ ԼԻՍԱՆԼԱՐԸՆՏԱՆ
ՊԻԹ ԹԷՐՃԷՄԷ

Մ Է Ս Ա Ր Ի Յ Ի

ԱՄԷՐԻԿԱՆ ՊԱՅՊԸԼ ՇԻՔԷԹԻ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ԹԷՍԻԼԻՅԷ ՍԼՈՒՆԱՐԱՆ

معارف عوميه نظارت جليله سنه ١٢٩٨

ԹԷ՛ԱՐԷՔ Ի ՊԵՐՏԵՐԷ ԴԱՐԱՐԷԼ Ի ՖԷԼԷՄԷԻՆ ԲԱԽԱՐԷՆԷ

Ի ՍԹԱՆ ՊՕԼՏԱ

Ս. Յ. ՊՅԱՅԵԱՆ ՄԱԹՊԱՄԱՐԸՆՏԱ ԹԱՊ՝ ՍԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ

1878

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

ՄԱՆՏ Ը ՄԱԹԻԳ ԻԼԷ ՄԱՆՏ Ը ՃԵՏԻՏԻՆ ՖԻՀՐԻՍԹԻ

ՄԱՆՏ Ը ՄԱԹԻԳ

Քիթիւղ	Պաշտ	Էլ Սահեֆե
Թեքվին իւլ Մախլուգաթ	50	4
Խուրուճ	40	50
Լապիլիէր	27	90
Աճառ	36	419
Թեքնիյէ	34	459
Եէշու	24	493
Հաքիմիէր	21	217
Բաճաթ	4	241
Միւլուք ի Էվլէ	31	244
Միւլուք ի Սանի	24	275
Միւլուք ի Սալիս	22	302
Միւլուք ի Բապի	25	332
Թեքնիյէ ի Էվլէ	29	362
Թեքնիյէ ի Սանի	36	390
Էգրա	40	424
Նէհէմես	13	433
Էթէր	40	447
Էյուպ	42	455
Մէզամիր	150	485
Էմսու ի Սիւլէյման	31	562
Վաճիկ	42	587
Աշնիյէթ իւլ Աշանի	8	596
Իշան	66	601
Էրէմիս	52	662
Էրէմիսն Մէրսիյէրի	5	727
Հէգրիէլ	48	733
Տանիէլ	42	785
Հօշա	44	800
Եօէլ	3	809
Ամօս	9	813
Օպատես	4	820
Եռնուս	4	824
Միսա	7	823
Նահանմ	3	829
Հապադգուգ	3	831
Սէֆանես	3	831

Քիթիւղ

Պաշտ Էլ Սահեֆե

Հաճապ	2	837
Զաքարես	44	839
Մալախիս	4	848

ՄԱՆՏ Ը ՃԵՏԻՏ

Ինճիլ, Մաթթանըն թահրերի իւզբէ	28	4
Մարգօսըն	46	32
Լուգանըն	24	52
Եռնահանըն	24	85
Ամալ Ը Բուսուլ	28	441

ՓԱՎԼՈՅ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

Բօմալլարա Բէսալէսի	46	444
Գօրընթօլլարա 4 Բէսալէսի	16	457
2	13	470
Ղալաթ իսլլարա	6	479
Էֆսուսլլարա	6	484
Ֆիլիփիլիէրէ	4	488
Գօլթսիլիէրէ	4	492
Սէլանիքիլիէրէ	4	495
2	3	498
Թիմթեօսս	4	200
2	4	204
Թիթօսս	3	206
Ֆիլիմօնս	4	208
Իպրանիլիէրէ	43	209
Եաճուպ Բէսուլըն Նուսուփ Բէսալէսի	5	219
Պետրոս 4	5	223
2	3	227
Եռնահանս 4	5	229
2	4	233
3	4	234
Եէհուսս	4	234
Վահի ի Եռնահանս	22	236

ԹԵՔՎԻՆ

Ի Ի Լ

ՄԱԽԼՈՒԳԱՐ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահ ի պիթիտատե սեմալաթ ու զեմինի
2 խալգ էյլետի, վե զեմին թեհի վե խալ զե
3 լեճճե իւզերինտե զուլմեթ օլուպ սուլարըն
4 իւզերինտե տախի Բուհուլլահ չարեթեթ էտեր
5 խտի: վե Ալլահ Նուր օլուեն՝ տէտի. վե
6 Նուր օլուու: վե Ալլահ Նուրըն էյի օլաղընը
7 կեօրտիւ, վե Ալլահ Նուրը զուլմեթտէն
8 թեֆրիգ էյլետի, վե Ալլահ Նուրա կիւն.
9 տիւզ վե զուլմեթե կեճե թեհմիյե էյլետի.
10 վե աղլամ վե սապահ օլաղգտա՝ պիրինճի
11 կիւն օլուու:
12 վե Ալլահ՝ Սուլարըն մեյանէսինտե բա.
13 զի՝ օլուու, վե սուլարը սուլարտան թեֆ.
14 ռիգ էյլետին՝ տէտի: վե Ալլահ բազի՝ի
15 եափաը, վե բազի՝ին թահթընտա պուլը.
16 Նան սուլարը ֆեվգինտե պուլուՆան սուլար.
17 տան թեֆրիգ էյլետի. վե պեոյլե օլուու:
18 վե Ալլահ բազի՝ե Սեմա թեհմիյե էյլետի.
19 վե աղլամ վե սապահ օլաղգտա իքինճի կիւն
20 օլուու:
21 վե Ալլահ՝ Սեմա թահթընտա պուլընան
22 սուլար պիր եէրե ճեմ՝ օլուպ, գարա կեօ.
23 ռիւնեին՝ տէտի. վե պեոյլե օլուու: վե Ալ.
24 լահ գարայա Զեմին վե ճեմ՝ օլան սուլարա
25 Պիհար թեհմիյե էյլետի. վե Ալլահ էյի օլ.
26 աղընը կեօրտիւ:
27 վե Ալլահ՝ Զեմին ուպգե, եա՝նի թօխում
28 վերի Նեպաթը վե զեմին իւզերինտե թօխմը
29 քենտիսինտե օլարազ ճինսինե կեօրե մէյ.
30 վետար մէյվա աղաճը հուսուլե կեթիրսին՝
31 տէտի. վե պեոյլե օլուու: վե զեմին սեպղե.
32 յի՝ եա՝նի ճինսինե կեօրե թօխում վերի Նե.
33 պաթը, վե ճինսինե կեօրե թօխմը քենտի.
34 սինտե օլարազ մէյվետար աղաճը հասըլ էյ.
35 լետի. վե Ալլահ էյի օլաղընը կեօրտիւ: վե
36 աղլամ վե սապահ օլաղգտա իւզինճի կիւն
37 օլուու:
38 վե Ալլահ՝ կիւնտիւզիւ կեճետէն թեֆ.

- 39 ռիգ էթմեք, վե 'տլամեթլեր վե վաղըթլար
40 վե կիւնդեր վե ռենդեր իշիւն օլմադ իւզրե
41 բազի՝ի սեմատա՝ Նեպիրլեր օլալար. վե
42 պուլար զեմին իւզերինե զեյա վերմեք իշիւն
43 բազի՝ի սեմատա՝ Նեպիրլեր օլուուլար՝ տէտի.
44 վե պեոյլե օլուու: վե Ալլահ էրի Նեպիր ի
45 'աղիմի՝ եա՝նի Նեպիր ի աղամը կիւնտիւզե
46 վե Նեպիր ի էպղերի կեճեյե հիւքմ իշիւն
47 եափաը. վե երլաղալար տախի խալ էյլետի:
48 վե Ալլահ անլերի զեմին իւզերինե զեյա
49 վերմեք, վե կիւնտիւզ վե կեճեյե հիւքմ է.
50 տերեք՝ Նուրը զուլմեթտէն թեֆրիգ էթմեք
51 իւզրե բազի՝ի սեմայա վաղ՝ էյլետի. վե
52 Ալլահ էյի օլաղընը կեօրտիւ: վե աղլամ
53 վե սապահ օլաղգտա տեօրտիւնճի կիւն օլ.
54 տու:
55 վե Ալլահ՝ Սուլար քերեթ իւզրե ճանը
56 հաշերաթ հուսուլե կեթիրսին, վե զեմինին
57 իւզերինտե բազի՝ի սեմատա գուլար ուշտուն՝
58 տէտի: վե Ալլահ Դերե- հայվանաթը 'աղի.
59 մեսինի վե ճինսինե կեօրե սուլարըն քե.
60 րեթլե հասըլ էյլետի սիւթիւնէն ճանը
61 հայվանաթըն քեաֆֆեսինի վե ճինսինե կեօ.
62 րե գանատը գուլարըն ճիւմէսինի խալգ էյ.
63 լետի. վե Ալլահ էյի օլաղընը կեօրտիւ: վե
64 Ալլահ անլերի միւպարեթլերեք՝ Միւսմիր
65 օլուուրը, վե թեքեսիւր էտիպ տերեպարտա
66 օլան սուլարը օլաղընը, վե երտե
67 գուլ չօղալըն տէտի: վե աղլամ վե սա.
68 պահ օլաղգտա պեշինճի կիւն օլուու:
69 վե Ալլահ՝ Զեմին ճինսինե կեօրե ճան.
70 լը հայվանաթը՝ եա՝նի պեհայիմի վե հաշերա.
71 թը վե ճինսինե կեօրե վեհուլը զեմինի հա.
72 սըլ էյլետին՝ տէտի. վե պեոյլե օլուու: վե
73 ճինսինե կեօրե վեհուլը զեմինի վե ճինսինե
74 կեօրե պեհայիմի վե ճինսինե կեօրե հաշե.
75 րաթը զեմինին քեաֆֆեսինի Ալլահ խալգ
76 էյլետի. վե Ալլահ էյի օլաղընը կեօրտիւ: յ

- 26 Վէ Ալլաս՝ Դիւշապէհ Տէրութիւնէ կեօրէ սուրբ թիմարիւտէ ինսան խալիք էտելիմ , վէ անլէր տէնիզին պաղղընա վէ հալա գուշընա վէ պէհայիմէ վէ պիւթիւն գէմինէ վէ գէմին իւղէրինստ սիւրթիւնէն հաշէրաթըն քեաֆֆէ:
- 27 սինէ հիւքմ էյլէյէլէր՝ տէտի : վէ Ալլաս քէնտի սուրէթի իւղըէ ինսանը խալիք էյլէտի . անը սուրէթ Ուլլաս իւղըէ խալիք էյլէտի : անլէրի երքէք վէ տիշի օլաբաղ խալիք էյլէտի : վէ Ալլաս անլէրի միւսպարէքէտի , վէ Ալլաս անլէր՝ Միւսաթը օլունըզ , վէ թէ քէսսիւր էտիպ գէմինի տօլտուրընըզ , վէ տնա թէսարբիւֆ էտիպ , տէնիզ պաղղընա վէ հալա գուշընա վէ գէմին իւղէրինստէ եիւրիւյէն հայլանաթըն քեաֆֆէտինէ հիւքմ էյլէյինիլ տէտի :
- 29 Վէ Ալլաս՝ իշթէ պէն պիւթիւն բու ի գէմինստ թօթուսմ վէրիւր նէպաթաթըն ծիւմէլսինի վէ քէնտիսինստէ թօթուսմ վէրիւր աղաճ մէյվէնի պուլունան հէր պիւր աղաճը սիզէ:
- 30 վէրտիմ . սիզէ թա՛ամ իշիւն օլա . վէ վիւհուշընը վէ գէմինի ծիւմէլսինէ վէ հալա գուշընըն քեաֆֆէտինէ վէ գէմինտէ գիրուհ հաշէրաթըն քեաֆֆէտինէ հէր եէշիլ օթ եէմէք:
- 31 իշիւն օլուն՝ տէտի . վէ պէյլէ օլուն : վէ Ալլաս խալիք էյլէտիյի շէյին քեաֆֆէտինէ նաղար թէտի , վէ իշթէ զէյաատէսիլէ էյի իտի : վէ աղաճմ վէ սապահ օլաբաղ տա ալ թընճը կիւն օլուն :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմաի սէմալաթ իլէ գէմին վէ անլէրին քեաֆֆ .
- 2 ֆէ ի ծիւնուտը իթմամ օլունտու : վէ Ալլաս իշլէտիյի իշինի եէտինճի կիւնտէ իթմամ իլէ՝ իշլէտիյի իշին քեաֆֆէտինտէն եէտինճի կիւն .
- 3 տէ իսթիրաճաթ էյլէտի . վէ Ալլաս խալիք էտէրէք իշլէտիյի իշին քեաֆֆէտինտէն եէտինճի կիւնտէ իսթիրաճաթ էյլէտիյի իշին Ալլաս անը միւսպարէքէլէրէք թաղաթիս էյլէտի :
- 4 Սէմալաթ իլէ գէմինին հիյն ի խիլաթընտա , եա՛նի ՐԱՊԱ Ալլաս գէմին իլէ սէմալաթը խալիք էյլէտիյի կիւնտէ անլէրին մէ .
- 5 պատիսի պու տըր . վէ գէմինտէ վիւճուտէ կէմլգտէն էյվէլ սաճրա ֆիտանլարընըն քեաֆֆէտինի , վէ պիթմէլգտէն էյվէլ սաճրա օթընըն քեաֆֆէտինի իւլէ էյլէտի . զիւր ՐԱՊԱ Ալլաս եէր իւղըրինտէ եաղմուր եաղաթըմամըլ իտի , վէ եէրի թիմար էթմէք :
- 6 իշիւն ինսան եօղ իտի : վէ գէմինտէն պու . խար չըքըպ պիւթիւն եէր եիւղիւնիւ սուլար :
- 7 իտի : վէ ՐԱՊԱ Ալլաս թիւրապ ը արղատն առէմի թէշքիլ էյլէյիպ , պուրնընա հայաթ

նէֆէտինի նէֆիս էյլէմէքլէ տաէմ գիրուհ օլուն :

- 8 Վէ ՐԱՊԱ Ալլաս ճանիպ ի շարդտա իտին . տէ պիւր պաղլէ թէրթիպ իլէ՝ թէշքիլ էյլէ .
- 9 տիյի առէմի օրայա վալ՝ էյլէտի . վէ ՐԱՊԱ Ալլաս գէմինտէն կէօրիւնիւշիւ կիւղէլ , վէ թա՛ամ իշիւն էյի հէր պիւր աղաճը , վէ պաղլէնին օրթաթընտա հայաթ աղաճը իլէ խայր ու շէրիի պիլմէքլէք աղաճընը ինպաթ :
- 10 էյլէտի . վէ պաղլէյի սուլամազ իշիւն իտինտէն պիւր նէճը չըքըպ օրատան տէօրթ գօլա :
- 11 միւնգաթիմ օլունպ , Պիրինճինին իսմի Ֆիշօն տըր , քի քէնտիսինտէ ալթուն պուլունան :
- 12 քեաֆֆէ ի արղ ը շալիլէյի տօլարըր . վէ օլարղըն ալթունըն ալա տըր : վէ օրատա ազ :
- 13 քիւնիւք իլէ իագիք թաշը վար տըր : վէ իքինճինէճրին իսմի ճիճն տըր , քի քեաֆֆ .
- 14 ֆէ ի արղ ը Գուշըն տօլաշըր : վէ իւշիւնճիւ նէճրին իսմի Տիճլէ տըր , քի Աշուրըն ճանիպ ի շարդընտա ճարի տըր : վէ տէօրտիւն .
- 15 ծիւ նէճը Ֆրաթ տըր : վէ ՐԱՊԱ Ալլաս , իտէն պաղլէտինի թիմար վէ մուհաֆաղա էթմէք իւղըէ , առէմի ախլ իլէ օրայա վալ՝ էյլէտի .
- 16 տի : վէ ՐԱՊԱ Ալլաս տաէմէ էմի էտիպ Պաղլէնին աղաճընըն քեաֆֆէտինտէն իսթէ .
- 17 տիյին կիպի եէ . Ամա խայր ու շէրիի պիւմէքլէք աղաճընտան եէմէ , զիւրա անտէն եէտիյին կիւնտէ մուլթազա էօլիւրսիւն տէտի :
- 18 Վէ ՐԱՊԱ Ալլաս՝ Առէմին եալընըզ պուլունմար էյի օլմիյըպ , անա քէնտիսինէ միւնապիպ պիւր մուլին խալիք էտէյիմ՝ տէտի :
- 19 Վէ ՐԱՊԱ Ալլաս սաճրա հայլանաթընըն քեաֆֆէտինի վէ հալա գուշարընըն ծիւմէլսինի թօփրագտուն թէշքիլ էյլէտիլտէ՝ անլէրէ նէ իսմ վէրէճկիյի կէօրմէք իշիւն , անլէրի Առէմին հուղուրընա կէթիւրտի . վէ Առէմ հէր զիրուհա նէ իսմ վէրտի իսէ :
- 20 իսմի օ օլուն : վէ Առէմ պէհիմէլէրին քեաֆֆէտինէ վէ հալա գուշարընա վէ սաճրա հայլանաթընըն ծիւմէլսինէ իսմլէք վէրտի . լաքին Առէմ իշիւն քէնտիսինէ միւն :
- 21 նապիպ պիւր մուլին պուլունմարտ : վէ ՐԱՊԱ Ալլաս Առէմէ աղըր պիւր ուշգու կէթիւրմէքլէ՝ ուշուտըզտա անըն էյլէկիւ քէմիւրլէրինտէն պիւրինի ախլ իլէ՝ եէրինի էթ իլէ :
- 22 տօլտուրտու : վէ ՐԱՊԱ Ալլաս Առէմտէն ախլ էյլէտիյի էյլէկիւ քէմիլինտէն նիտա :
- 23 եարատըպ անը Առէմէ կէթիւրտի : վէ Առէմ՝ Շիմաի պու քէմիլլէրիմտէն քէմիլլէ վէ էթիմտէն էթ տիւր . պու ինսանտան ախլ օլունտըղը իշիւն անա Նիտա :
- 24 թէմիլլէ օլունտըն՝ տէտի : Պու ճիճէթլէ առէմ փէտըր վէ վալիտէսինի թէրք էտէրէք :

դէվճեօնէ միւլարդ օլուպ, եւք զիւճուտ
25 օլաճադար տըր: Վէ Ատէմ իլէ գէվճեօի
հէր նէ գատար էքիսի տախի 'իւրեան իտիլէր
իսէ տէ' խեճիլ տէյիլէր իտի:

ՊԱՊ 3

- 4 Վէ ՐԱՊՊ Ալլահըն եարտթորղը սահրա
հայվտաթընըն քեաֆէսինտէն զիյատէ
գէյրէք օլան էրլան իտի: Վէ գարըյա' Հա-
գիգաթէն Ալլահ' Պաղլէնին հէր պիր աղաճըն:
տան եւմէյինիլ' տէմի' շ մի տիր' տէտի:
- 2 Գարը տախի էրլանա Պաղլէնին աղաճարընըն
- 3 ժէյվէսինտէն եէյէ պիլիլիլ: Անճագ պաղ-
լէնին օրթաթընտա պոզլանա աղաճըն մէյ-
վէսի հագգընտա Ալլահ' Անտէն եւմէյինիլ
վէ անա տոգուճմայընըլ քի էօլմէյէսինիլ'
4 պուլլուրմըշ տըր' տէտի: Երլան տախի գա-
րըյա' Մութլագա էօլմէյսինիլ: Զիրա ան-
տէն եւտիլինիլ կիւնտէ կեօղլէրինիլ ալը-
լըպ, խայր ու շէրրի թանըյարագ' իլահար
կիպի օլաճաղընըլ Ալլահըն մա'իլմիւ տիր'
տէտի:
- 6 Վէ գարը պու աղաճըն թա'ամ իչիւն է-
յի, վէ կեօղլէրէ խօշ, վէ ֆէհիմ գըլմագ
իչիւն աղաճ էտիլէճէք պիր աղաճ օլաղը-
նը կեօրտիւքտէ, տնրն մէյվէսինտէն ալըպ
եւտի: Վէ քէնտիսիլէ պէրապէր օլան գէվ-
ճինէ տէ վէրտիլինտէ' օլ տախի եւտի:
- 7 Օլ գէման էքիսինին տախի կեօղլէրի ալը-
մագլա' 'իւրեան օլաղլարընը պիլտիլէր, վէ
ինճիր եափաղլարընը տիլիլ պէնտիլէրինէ
ֆութա եափաղլարըն:
- 8 Վէ կիւնիւն սէրին վաղթընտա պաղլէտէ
կեղէն ՐԱՊՊ Ալլահըն սէտաթընը իչիթմէլէ-
րիլէ' Ատէմ իլէ գէվճեօի ՐԱՊՊ Ալլահըն հա-
ղըլընտան պաղլէնին աղաճարըն արաթընտա
- 9 կիղլէնտիլէր: Վէ ՐԱՊՊ Ալլահ' Ատէմ նիտա
- 10 էտիլ' Նէ'րէտէ սին' տէտի: Օլ տախի' Սէնին
սէտաթըն պաղլէտէ իչիթմիլմէն 'իւրեան օլ-
աղընը իչիւն գօրգուտմ' վէ կիղլէնտիլ' տէ-
տի: Վէ Ալլահ' 'իւրեան օլաղընը սանա քի'մ
պիլտիլէրտի: սանա' Անտէն եւմէ տէյիւ էմր
էյլէտիլմ' աղաճտան եւտի'ն մի' տէտի:
- 12 Ատէմ տախի' Պանտ ըֆէիլ օլմագ իւղրէ
վէրտիլին գարը պու աղաճտան պանա վէր-
տի: պէն տէ եւտիմ' տէտի: Վէ ՐԱՊՊ
Ալլահ' գարըյա' Պու սէնին էթմիլին նէ'օ
տիր' տէտիլտէ, գարը տախի' Երլան պէնի
14 ալտաթտը, վէ եւտիմ' տէտի: Վէ ՐԱՊՊ
Ալլահ' էրլանա իիթապէն' Պուճու եափաղըն
իչիւն սէն պէհիմիլէրին քեաֆէսինտէն վէ
սահրա հայվտաթընըն ճիւմէսինտէն մէլուճ
օլուպ' գարընըն իւզէրինտէ եւրիլիլէրէք ճէ:

- մի' ի էյամ'ը 'Էմօրիւնտէ թօփրաղ եէյէճէք-
15 սին: Վէ գարը իլէ սէնին պէյնինէ վէ նէս-
լէն իլէ անըն նէսիլ պէյնինէ 'ատալէթ վազ'
էտէրիմ: օ սէնին պալընը ելէճէք, սէն տա-
խի անըն թօփուղընը քարաճագըն' տէտի:
- 16 Վէ գարըյա տախի' Մէշագգաթըն համ-
լինի զիյատէսիլլէ թէքսիր էտէրիմ: աղ-
րը իլէ էվլտա աղաճարաճագըն, վէ սէն գէվ-
ճինէ թապի' օլուպ, օլ տախի սանա հիւքմ'
17 էտէճէք տիր' տէտի: Վէ Ատէմ տախի'
Սէն գէվճէնին սէօղլիւնիւ տինիլէյիլ' Անտէն
եէ'մէ' տէյիւ սանա էմր էյլէտիլմ' աղաճ-
տան եւտիլին իչիւն, եւր սէնին սէպէպլինտէն
մէլուճ օլուպ, ճէմի' ի էյամ'ը 'Էմօրիւնտէ ան-
18 տէն մէշագգաթլէ եէյէճէք սին: Վէ սէնին
իչիւն տիլէն վէ շաղը հուսուլէ կէթիլէճէք,
19 վէ սէն սահրա նէպաթընը եէյէճէքսին: Ալլահ-
աղընըն թօփրաղըն իւլմու' էտինճէյէ գատար'
ալընընըն թէրի իլէ էքմէք եէյէճէքսին, զիրա
սէն թիւրապ սըն վէ թիւրապա ըլաճու' է-
տէճէքսին' տէտի:
- 20 Վէ Ատէմ գէվճէսինէ 'Հափվա թէմիլյէ
էյլէտի: զիրա օ ճիւլմէ հայաթտա պուլու-
- 21 նանլարըն վաղթտի օլտու: Վէ ՐԱՊՊ Ալ-
լահ' Ատէմ իլէ գէվճէսինէ տէրիտէն էլպի-
- 22 սէ եափըպ կիյտիրտի: Վէ ՐԱՊՊ Ալլահ'
իլմէ Ատէմ խայր ու շէրրի պիլմէլէքտէ
պիլտէն պիրի կիպի օլտու: վէ շիմիլ էլինի
ուզաղըպ հայաթ աղաճընտան տախի աղա-
րաղ էէյիլպ' իլ էլ էպտ եալմամսըն տէյիւ,
23 ՐԱՊՊ Ալլահ' անը' ալընաղըն թօփրաղըն թի-
մուր էթմէսի իչիւն 'իտէն պաղլէսինտէն
24 ինրոճ էյլէտի: Իմիս Ատէմ թարտ իլէ,
հայաթ աղաճընըն էօլընը մուհաֆաղա ի-
չիւն' 'իտէն պաղլէսինին ճանիլ շարգի-
սինէ քէրուպիլէր վէ հէր թարաֆա տէօնէր
'ալէվ գըլըճընըն իլամէ էյլէտի:

ՊԱՊ 4

- 4 Վէ Ատէմ գէվճէօի Հափվալը պիլմէլէ' հա-
միլլէ օլուպ 'Գայլինի աղաճարտու, վէ' Րապպըն
թէֆիլիլլէ պիր տաթմ գաղանարմ' տէտի:
- 2 Պա'տէհու գարնտաղը Հապիլի աղաճարտու: վէ
Հապիլ գոյուճ ջօպանը օղուպ, Գայլին տախի
3 էհլ ի զըրա'աթ օլտու: Վէ պիր վաղըթտան
սօնկրա Գայլին եէրին մահաուլընտան Րապպա
4 թաղաթմէ կէթիլտի: Վէ Հապիլ քէնտիսի
տախի սիւրիւսինին իլք աղաճարընըն իլէ
սէմիլլէրինտէն կէթիլտի: վէ Րապպ Հապիլ
5 իլէ թաղաթմէսինէ նաղար էյլէտի: Լաքին

* Հայաթ
'Գաղանարմըն

- Գային իւր թագաւորմանին նազար էլլեմէտի . վէ Գային ղեյատէ ղազապա կէլիպ չէհրէսի
- 6 պօղըւտու : ԲԱՊՊ տախի Գայինէ՝ Նե՞շիւն ղազապա կէլտին , վէ չէհրէն Նե՞շիւն պօ-
- 7 ղըւտու : Եյէր հիւսն ի հարեքէթ էտէր իտէն , մագպուլ տէյի՞լ մի տիր . վէ էյէր հիւսն ի հարեքէթ էթմէզ իտէն , կիւնաս գա-
փուտա եաթըյօր . վէ օանա թապի՝ օլուպ սէն տախի անըն իւզէրինէ հիւքմ էտէճէք-
սին՝ տէտի :
- 8 Վէ Գային գարնաաղը Հապիլէ սեջլէյիպ , Սահրատա փուլունարգլարընտա Գային գարն-
աաղը Հապիլին 'ալէյհինէ գալգըպ անը
- 9 գաթլ էլլէտի : Իմօի ԲԱՊՊ Գայինէ՝ Գարն-
աաղըն Հապիլ Նե՞րսէտ տիր՝ տէտիքտէ , Պիլիմէմ . պէն գարնաաղըմն մուհաֆըղը՝ մը
- 10 իմ՝ տէտի : Վէ Բապ՝ Սէն Նե՞ իշլէտին . գարնաաղընըն *գանը ղէմինտէն պանա ֆէր .
- 11 եատ էտիյօր , Վէ չիմօի գարնաաղընըն գա-
նընը սէնին էլլինտէն սըմագ իշիւն աղզընը աչան ղէմինտէն մէյուն օըն : Եէրի թիմար
էլլէտիյինտէ սանա պէրէքէթինի տահա վէր-
մէյէճէք տիր . գէմինտէ ֆիրարի վէ սէրսէրի
- 13 օլաճաղսն՝ տէտի : Վէ Գային ԲԱՊՊ Գիւիւ-
նահրմ 'աֆիլ օլունմայաճագ տէրէճէ պէօ .
- 14 յիւք տիր : Իշլէտէ պու կիւն սէն պէնի եէր
եիւղիւնտէն թարտ էլլէտին . վէ հուղըրըն-
տան կիղէնմիշ օլարագ՝ եէրտէ ֆիրարի վէ
սէրսէրի օլաճաղսմ . վէ հէր քիմ պէնի պու .
- 15 լըրսա գաթլ էտէճէք տիր՝ տէտի : Վէ ԲԱՊՊ անա՝ Պուստն իշիւն հէր քիմ Գա-
յինի գաթլ էտէրտէ , անտէն ետի գաթլ ին .
թիքմ աղընաճագ տիր՝ տէտի : Վէ հէր քիմ՝ անը պուլըրսա , գաթլ էթմէմէսի իշիւն՝
ԲԱՊՊ Գայինէ պիր Նիշանէ վազ՝ էլլէտի :
- 16 Իմօի Գային ԲԱՊՊ հուղըրընտան չը-
գարագ , 'իտէնին ճանիպ ի շարգիսինտէ Նօտ
- 17 տիյարընտա սաթին օլուտ : Վէ Գային քէն .
տի ղէվճէսինի պիլմէքէ , համիլէ օլուպ Հանօ .
քը տօղըրտու . վէ պիր շէհր ինչա էթմէք-
տէ օլուպ՝ շէհրէ օլընըն իսի կիպի Հանօք
- 18 թէմիյէ էլլէտի : Վէ Հանօքա 'իրտա նա .
մինտա պիր օղըլ թէվէլիւտ էլլէտի . վէ 'իրտա Մահուսէլի թէվիլիւտ էլլէտի . վէ
Մահուսէլի Մաթուշաէլի թէվիլիւտ էլլէտի .
- 19 վէ Մաթուշաէլի Լամէքի թէվիլիւտ էլլէտի : Վէ
Լամէք՝ պիրիսինին իսի 'Ատա վէ տիկէրինին
- 20 իսի Սիլա օլարագ՝ իքի ղէվճէ ալար : Վէ
'Ատա Եապալը տօղըրտու . Հատըրնիշին վէ
սիւրիւ սահիպի օլանլարըն փիրի պու իտի :
- 21 Գարնաաղընըն իսի տախի Եուպալ օլուպ՝

*Իւ . Գանընըն սէտաթ
Ինիւր . ձէզամ թէհամիլտէն ղեյատէ տիր :

- պու ղաթլ պիր ճիւմէ թանպուր վէ գաթալ
- 22 չալանլարըն փիրի իտի : Վէ Սիլա տախի
Թուպալ-Գայինի տօղըրտու . պագըրտան
վէ տէմիրտէն հէր Նե՞վ ի ալէթ եափան օ իտի .
վէ Թուպալ-Գայինին գըղ գարնաաղըն Նա՞ա .
- 23 մա իտի : Վէ Լամէք ղէվճէլէրի 'Ատա իլէ
Սիլապա՝ Եյ Լամէք ղէվճէլէրի , սէօղիւմիւ
իշիտիպ , քէլամըմը տինկէլինիլ . ղիրա եարամ՝
իշիւն պիր տաէմի , վէ պէրէմ իշիւն պիր
- 24 ճիւմը գաթլ էլլէտիմ : Իմօի Գային իշիւն
եէտի գաթլ ինթիքամ աղընըրա , Լամէք
իշիւն եէթմիշ եէտի գաթլ 'ալէքէ՝ տէտի :
- 25 Վէ Ատէմ եինէ ղէվճէսինի պիլտի . օլ
տախի պիր օղըլ տօղըրտուպ , Ալլահ Գայի-
նին գաթլ էթմիլի Հապիլին եէրինէ պանա
տիկէր պիր ղիւրիլէթ վէրտի՝ Դէյէհէտ անա
- 26 *Դէթ թէմիլի էլլէտի : Վէ Դէթէ պիր օղըլ
թէվէլիւտ էտիպ , անա Էնօ թէմիլի էլլ-
էտի : Օլ վազթ Բապալըն իսիինէ տուա՝
օլունմաղա պաշանըլար :

ՊԱՊ 5

- 1 Բիթոպ ղ էնսուլ ղ Ատէմ պու տըր . Ալլահ
ինսանը իալգ էլլէտիյի կիւնտէ անը սու .
- 2 Դէթ Ուլլահ իւզըն եարաաղպ , Անլէրի էրէք
վէ տիշի իալգ էլլէտի . վէ անլէրի միւպա-
րէքէլիպ իալգ օլունաղըլարը կիւնտէ անլէ-
րէ ատէմ թէմիլի էլլէտի :
- 3 Վէ Ատէմին սիննի եիւզ օթուղա պալիղ
օլուրտա , սուրէթի իւզըն քէնտինէ միւշա .
պիհ պիր օղըլ թէվիլիւտ էտիպ՝ անա Դէթ
- 4 թէմիլի էլլէտի : Վէ Ատէմ , Դէթի թէվիլիւտ
էթտիքտէն սոնկրա , էյամը սէքիլ եիւզ սե-
նէ օլուպ՝ օղըլար վէ գըղլար թէվիլիւտ էլլէ-
տի : Վէ Ատէմին եաշաաղը քեաֆֆէ ի
էյամը տօղըլ եիւզ օթուղ սէնէ օլուպ՝
- 6 վէֆաթ էլլէտի : Վէ Դէթին սիննի եիւզ
պէշէ պալիղ օլուրտա ինօղ թէվիլիւտ էլլ-
էտի : Վէ Դէթ՝ Էնօղ թէվիլիւտ էլլէտիքտէն
սոնկրա , սէքիլ եիւզ եէտի սէնէ եաշաաղպ ,
- 8 օղըլար վէ գըղլար թէվիլիւտ էլլէտի : Վէ
քեաֆֆէ ի էյամը Դէթ տօղըլ եիւզ օն
իքի սէնէ օլուպ՝ վէֆաթ էլլէտի :
- 9 Վէ Էնօղն սիննի տօղսանա պալիղ օլ-
տըղտա Գէյանըն թէվիլիւտ էլլէտի : Վէ Էնօղ ,
Գէյանըն թէվիլիւտ էլլէտիքտէն սոնկրա , սե-
քիլ եիւզ օն պէշ սէնէ եաշաաղպ՝ օղըլար
- 11 վէ գըղլար թէվիլիւտ էլլէտի : Վէ քեաֆֆէ ի
էյամը Էնօղ տօղըլ եիւզ պէշ սէնէ օլուպ՝
վէֆաթ էլլէտի :
- 12 Վէ Գէյանըն սիննի եէթմիշէ պալիղ օլ-

*Պէտէլ

- 13 տրդատա Մասնալէին թէվիտ էլլէտի : Վէ Գէյնան , Մասնալէին թէվիտ էլլէտիքտէն սօնկրա , սէքիզ երեզ գըրգ սէնէ եաշայրպ :
- 14 օղուլար վէ գըզլար թէվիտ էլլէտի : Վէ քեաֆֆէ ի էյամը Գէյնան տօգուզ երեզ օն սէնէ օլուպ : վէֆաթ էլլէտի :
- 15 Վէ Մասնալէին սիննի ալթմըշ պէշէ պա .
- 16 լիզ օլտրգատա Եարէտի թէվիտ էլլէտի : Վէ Մասնալէլ , Եարէտի թէվիտ էլլէտիքտէն սօնկրա , սէքիզ երեզ օթուզ սէնէ եաշայրպ :
- 17 օղուլար վէ գըզլար թէվիտ էլլէտի : Վէ քեաֆֆէ ի էյամը Մասնալէլ սէքիզ երեզ տօգուան պէշ սէնէ օլուպ : վէֆաթ էլլէտի :
- 18 Վէ Եարէտին սիննի երեզ ալթմըշ իքի . յէ պալիզ օլտրգատա Հանօքը թէվիտ էլլէտի : Վէ Եարէտ , Հանօքը թէվիտ էթտիքտէն սօնկրա , սէքիզ երեզ սէնէ եաշայրպ :
- 20 օղուլար իլէ գըզլար թէվիտ էլլէտի : Վէ քեաֆֆէ ի էյամը Եարէտ տօգուզ երեզ ալթմըշ իքի սէնէ օլուպ : վէֆաթ էլլէտի :
- 21 Վէ Հանօքըն սիննի ալթմըշ պէշէ պալիզ օլտրգատա : Մէթուշալաճը թէվիտ էլլէտի :
- 22 Վէ Հանօք , Մէթուշալաճը թէվիտ էթտիքտէն սօնկրա , իւշ երեզ սէնէ Ալլաճ իլէ երե . ըրիւլապ , օղուլար վէ գըզլար թէվիտ էլլէտի : Վէ քեաֆֆէ ի էյամը Է Հանօք իւշ երեզ ալթմըշ պէշ սէնէ օլուա : Վէ Հանօք Ալլաճ իլէ երեւիտիւ , վէ Ալլաճ անը ալտը . ղընտան պուլունմազ ըտը :
- 23 Վէ Մէթուշալաճըն սիննի երեզ սէքսէն եէտիլէ պալիզ օլտրգատա : Լամէքի թէվիտ էլլէտի : Վէ Մէթուշալաճ , Լամէքի թէվիտ էթտիքտէն սօնկրա , եէտի երեզ սէքսէն իքի սէնէ եաշայրպ : օղուլար վէ գըզլար թէվիտ էլլէտի : Վէ քեաֆֆէ ի էյամը Մէթու . շալաճ տօգուզ երեզ ալթմըշ տօգուզ սէնէ օլուպ : վէֆաթ էլլէտի :
- 28 Վէ Լամէքին սիննի երեզ սէքսէն իքիլէ պալիզ օլտրգատա պիր օղուլ թէվիտ էլլէտի :
- 29 Վէ Րադղըն լա՛նէթ էլլէտիլի եէր սէպէ . պիլլէ իշիմիդտէն վէ էլլէրիմիզին զաճմէ . թինտէն պիզի միւթսէլլի գըլաճազ տըր :
- 30 տէյէրէք անա Նուճ թէսիլէ էլլէտի : Վէ Լամէք , Նուճը թէվիտ էթտիքտէն սօնկրա , պէշ երեզ տօգուան պէշ սէնէ եաշայրպ օղուլ . լար վէ գըզլար թէվիտ էլլէտի : Վէ քեաֆֆէ ի էյամը Լամէք եէտի երեզ եէթմիշ եէտի սէնէ օլուպ : վէֆաթ էլլէտի :
- 32 Վէ Նուճ պէշ երեզ եաշընա պալիզ օլտու . վէ Նուճ Սամ վէ Համ վէ Եաֆէթի թէվիտ էլլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ վագր' օլտու քի բու ի ղէմինտէ առեմ . լէր թէքէսիւր էթմէյէ պաշայրպ , անլէրէ
- 2 գըզլար թէվէլլիտ էթմէլէ , Ալլաճ օղուլ . լարը առեմ գըզլարընն կիւզլէ օլտրգլարընը կէօրիւպ , ինթիխապ էթտիքլէրինն ճիւմ :
- 3 լէսինտէն ղէվճէ ալտըլար : Վէ Րադղ' Պէ . նիմ' բուճըմ իլ էյէ պէտ ինսանտա 'սաթին օլմայաճազ տըր . ղիրա օ պէշէր տիր . վէ անըն էյամը երեզ եիրմի սէնէ օլա' տէտի :
- 4 Օլ էյամնտա ղէմինտէ ճէպպարլար վար իտի . վէ պա'տէնու Ալլաճ օղուլարը առեմ գըզլարընա թէգարրուպ էթտիքլէրինտէ , ան . լէրտէն էվլաալարը օլտու , քի պուշլար էյամը գատիմտէն սաճիպ ի գուվլէթ ու շէօճրէթ իտիլէր :
- 5 Վէ Րադղ ղէմինտէ ինսանըն շէրրի իզտի . յատ պուլարընը վէ թէսամվուրը քէքէարը գալլիինն ճիւմլէսի Տէր կիւն անճազ շէրր օլտրընը կէօրտիւ , Վէ Րադղ ղէմինտէ ին . սան խալգ էլլէտիլինէ փէշիման օլուպ' գալ .
- 7 պինտէ թէէսիւթ էլլէտի . Վէ Րադղ' խալգ էթտիլլիմ' ինսանը' Տէմ' ինսան վէ Տէմ պէ . Տիմէ վէ հաշէրաթ վէ հալա գուշարընը եէր երեզիւնտէն մաճլ էտէլլիմ , ղիրա անլէրի խալգ էթտիլլիմէ փէշիման օլտուա' տէտի :
- 8 Աման Նուճ Րապպըն հուզուրընտա մազճարը լուլթ օլտու :
- 9 Նուճըն էնսալը պուշլար տըր . Նուճ քէն . տի 'աարընտա սալիճ վէ քեամիլ պիր առեմ :
- 10 օլուպ' Ալլաճ իլէ երեւիտիւ , Վէ Նուճ իւշ օղուլ էա'նի Սամ վէ Համ վէ Եաֆէթի թէվ .
- 14 լիտ էլլէտի : Վէ ղէմին Ալլաճըն հուզուրըն . տա ֆէսատա վարպ' ղէմին ղուլմ' իլէ տօլ .
- 12 տու : Ալլաճ տաթի ղէմինն նաղար էթտի , վէ քեաֆֆէ ի պէշէր քէնտի թարիլին ղէ . մինտէ իֆատա էթմիշ օլմասըլլէ' իլթէ օ ֆասիտ օլտու :
- 13 Իմտի Ալլաճ Նուճա խիթապէն' քեաֆ . ֆէ ի պէշէրին նիհապէթի հուզուրընա կէլաի . ղիրա անլէրին վարթարըլլէ ղէմին ղուլմ' իլէ տօլարընտան , իլթէ պէն ղէմին իլէ պէրա .
- 14 պէր պուշլարըն Տէլար էտէճէլլիմ' փէնտին իլիւն Կօֆէր աղաճընտան պիր սէֆինէ եափ . սէֆինէտէ օտալար ինշա էտիպ , անա իլէ .
- 15 բիտէն վէ տըշարընտան ղիֆթ սիւր : Վէ անը շու սուրէթտէ եափալըն . սէֆինէնին թուլի իւշ երեզ ղըրա' վէ 'արգը էլլի ղըրա' :
- 16 վէ իրթիֆա'ր օթուզ ղըրա' օլաճազ տըր : Վէ սէֆինէյէ ալտընըզ իլիւն պիր եէր եափալ ,

*Գր . հիւքմ' էթմէյէճէք տըր ,

- պիր զըրա՝ մեգտարը եօգարրոտ թէքմիւ էյ լէ, վէ սէֆինէնին գափուսընը եանընա գօ. յուպ, սնը ալթ վէ օրթա վէ իււթ գաթը
- 17 օլարագ ետի: Վէ իշթէ պէն սէմա թաս: Թընտա պուլունան Տէր զիրու՜՜՜ ճէսէտի Տէլար էթմէք իշիւն եէր իւզէրինէ սու թուֆանը կէթ իրէճէյիմ: Եէրտէ պուլունանըն քեաֆ:
- 18 Ֆէսի էօրէճէք տիր: Լաքին սէնին իլէ 'աս-տըմը սապիթ գըլարըմ, վէ սէն վէ սէնին իլէ պէրապէր օղուլարըն վէ զէվճէն վէ օղուլար: Ընըն զէվճէնէրի սէֆինէյէ կիրէճէքսինիզ:
- 19 Վէ ճիւմէ զիրու՜՜՜ օղուպ սա՜հիպ ի ճէսէտին քեաֆֆէսինտէն, սէնին իլէ պէրապէր սաղ գալմագ իշիւն, Տէր ճինստէն էրքէք վէ տիշի օլարագ չիֆթ չիֆթ սէֆինէյէ իտ իսլլ էտէճէքսին: Գուլարտան քէնտի ճին: սինէ կէօրէ, վէ պէհայիմտէն քէնտի ճին: սինէ կէօրէ, վէ հաշէրաթ ը զէմինին ճիւմէ: սինտէն քէնտի ճինսինէ կէօրէ, սաղ գալ-մագ իշիւն Տէր ճինստէն չիֆթ չիֆթ օլա:
- 20 Իրագ՝ եանընա կիրէճէք տիր: Վէ սէն Տէր նէվ՝ ի մէյ քիւլաթտան սղպ եանընտա թօփ լայստըն, պու տախի սանա վէ անլէրէ թա:
- 22 'ամ իշիւն օլա՝ տէտի: Վէ Նու՜՜՜ Ալլահն քէնտինէ էմը էյլէտիլի Տէր պիր շէյի իճրա վէ իթմամ էյլէտի:

ՊԱՊ 7

- 4 Վէ ԲԱՊ Նու՜՜՜ ի իթմապէն՝ սէն ճիւմէ է՜՜՜ ի պէյթին իլէ սէֆինէյէ կիր, զիրա սէ նի պու 'տարըտա հուզըւրըմա սապի՜՜՜ կէօր:
- 2 տիւմ: Պիւթիւն եէր եիւզիւնտէ նէսլէրի նին սաղ գալմագը իշիւն ճիւմէ պէհայիմ ի թէհիթէտէն, էրքէք վէ տիշի օլարագ՝ ետտի լէր, վէ պէհայիմ ի զայր ի թա՜հիթէտէն, էր:
- 3 քէք վէ տիշի օլարագ՝ էրիշէր, ֆէզալիք հա: վա գուլարընտան, էրքէք վէ տիշի օլարագ՝
- 4 ետտիշէր թանէ եանընա ալ: Զիրա ետտի կիւնտէն սօնկրա եէր եիւզիւնտէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ եաղմուր եաղտըրպ, եարաթտը-ղըմ մէվճուտաթն ճիւմէսինի եէր եիւզիւն: տէն մասվ էտէճէյիմ՝ տէտի: Վէ Նու՜՜՜ ԲԱՊՊԵՐ քէնտիսինէ էմը էյլէտիլի Տէր պիր շէյի իճրա էյլէտի:
- 6 Վէ եէր իւզէրինտէ սու թուֆանը վու գուլնտա Նու՜՜՜ ալթը եիւզ եաղնտա իտի:
- 7 Վէ թուֆան սուլարը սէպէպինտէն Նու՜՜՜, օղուլարը վէ զէվճէտի վէ օղուլարընըն զէվճէնէրիլէ պէրապէր սէֆինէյէ կիրտի: Վէ պէհայիմ ի թա՜հիթէտէն վէ պէհայիմ ի զայրի թա՜հիթէտէն վէ գուլարտան վէ հաշէրաթ ը զէմինին քեաֆֆէսինտէն, Ալլահն Նու՜՜՜ էմը էյլէտիլինէ կէօրէ, էրքէք վէ տիշի օլա:

Իրագ՝ չիֆթ չիֆթ Նու՜՜՜ Նէղտինէ սէֆի-նէյէ կիրտիլէր:

- 10 Վէ վագը՝ օլաու քի եէտի կիւնտէն սօնկ-րա թուֆան սուլարը եէր իւզէրինէ կէլտի:
- 11 Նու՜՜՜ Նու՜՜՜ էմը իւզէրինէ ալթը եիւզիւնճիւն սէնէ-սինտէ, էրինճի ալընտա, պու ալըն օն եէտին: ճի կիւնտէնտէ, Տէման օլ կիւնտէ լիւճճէ ի 'աղիմէնին ճիւմէ մէնպալարը եարըրպ՝ սէ:
- 12 մա փէնճէրէրէրի աշըրտը: Վէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ եէր իւզէրինէ եաղմուր եաղտը:
- 13 Տէման օլ կիւնտէ Նու՜՜՜ վէ Նու՜՜՜ օղուլ-լարը՝ Սամ վէ Համ վէ Եաֆէթ վէ Նու՜՜՜ զէվճէտի վէ օղուլարընըն իւշ նէֆըր զէվճէնէրի
- 14 անլէր իլէ պէրապէր սէֆինէյէ կիրտիլէր: Վէ պուլար իլէ ճինսինէ կէօրէ ճէմի՝ ի վիւհուշ, վէ ճինսինէ կէօրէ ճիւմէպէհայիմ, վէ ճինսինէ կէօրէ եէր իւզէրինտէ սիւրթիւնէն Տէր նէվ՝ հաշէրաթ, վէ ճինսինէ կէօրէ գուլարըն:
- 15 ճիւմէտի, Տէր նէվ՝ գանատըր գուշ, Եա՜նի քէնտիսինտէ հայաթ նէֆէտի պուլունան Տէր պիր ճէսէտտէն չիֆթ չիֆթ օլարագ՝ սէֆի:
- 16 նէյէ Նու՜՜՜ Նէղտինէ կիրտիլէր: Վէ կի-րէնլէր, Ալլահն անա էմը էթտիլի իւզօտ, սա՜հիպ ճէսէտին քեաֆֆէսինտէն էրքէք վէ տիշի օլարագ, Նա-հն Նէղտինէ կիրինճէ՝ ԲԱՊՊ՝ սէֆինէյէ իւզէրինէ գափատը:
- 17 Վէ եէր իւզէրինտէ գըրգ կիւն թուֆան օլմաղէ, սուլար չօղալուպ սէֆինէյի գալ-տըրտը: օլ տախի եէրտէն գալթար: Վէ սուլար գուզվէթլէնիպ եէր իւզէրինտէ զիյա-տէ չօղալմաղէ՝ սէֆինէ սուլարըն եիւզիւնտէ
- 19 եիւզէր իտի: Վէ սուլար եէր իւզէրինտէ զա-յլթլէ գուզվէթլէնիպ՝ պիւթիւն սէմա թա՜հ-թընտա պուլունան եիւքէք տաղարըն քեաֆ:
- 20 Ֆէսի էօրթիւլտիւ: Վէ սուլար օն պէշ զըրա՝ իրթիֆա՜նա չըգալ սաղար էօրթիւլտիւ:
- 21 Վէ եէր իւզէրինտէ հարէքէթ էտէն սա՜հիպ ի ճէսէտին ճիւմէտի, կերէք գուլար վէ կէ-րէք պէհայիմ վէ վիւհուշ վէ եէր իւզէ-րինտէ սիւրթիւնէն հաշէրաթն քեաֆ:
- 22 Ֆէսի վէ ինսանըն ճիւմէտի թէլէֆ օլաուլար:
- 22 Գարատա պուլունանըն քեաֆֆէսինտէն պուլունանտա հայաթ նէֆէտի օլանըն ճիւմ:
- 23 լէսի ֆէվթ օլաու: Վէ րու ի վէմինտէ մէվճուտաթն քեաֆֆէտի մասվ օլաու: Տէմ ինսան Տէմ պէհիմէ վէ Տէմ տէ հաշէրաթ իլէ հափա գուլարըն եէրտան մասվ օլաու, եաղնըրգ Նու՜՜՜ վէ քէնտիսինէ պէրապէր սէ-ֆինտէ պուլունանըն պալի գալարըր:
- 24 Վէ սուլար եէր իւզէրինտէ եիւզ էյլէ կիւն զալէպէ էթմէքտէ իտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Պատեհու Ալլաս Նուհը վէ անըն իլէ պերա-
պեր սեփնեւտէ պուլունան ծիւմէ վիւհուշ
իլէ ծիւմէ պեհիսի թէղէք քիւր էլլէտի . վէ
Ալլաս էեր իւղերինէ պեր բիւզկիւր կէշեր-
2 մէքէ սուլար չէքիլտի : Վէ լիւծնէնին մէն.
պալարը իլէ սեմանըն փեհնէրէլէրի գափան-
3 մաղէ սեմանան եազմուր քեփիլիպ , Սու-
լար կիթտիքճէ եեր եիւզիւնտէն չէքիլմէքտէ
օլարագ՝ եիւզ ելլէ կիւնտէն սօնկրա սուլար
4 ազալար : Վէ եեաինճի պլտա՝ այըն օն եե-
տինճի կիւնիւնտէ սեփնէն Սրարատ տաղալը
5 իւղերինտէ օթուրտու : Վէ սուլար օնու.
ճը այրա տէկին՝ կիթտիքճէ ազալմագտա
օլուպ , օնուճը այրա՝ այըն էվիլէնտէ տաղ
լարըն թէփէլէրի զահիր օլտու :
6 Վէ վազը՝ օլտու քի գրըգ կիւն սօնկրա
Նուհ ետփառըը սեփնէնին փեհնէրէսինի տ.
7 չըպ՝ Գուզղունը սալը վէրտի . օլ տախի
սուլար եերտէն չէքիլինճէյէ գատար էօթէ
8 պերի տօղալմագտա իտի : Պատեհու բու ի
զէմինտէն սուլարըն ազալըպ աղալմատըընը
կէօրմէք իշիւն ետինտէն կէօյերճինի սալը
9 վէրտի : կէօյերճին իտէ պալըըն պատաճագ
եեր պուլամամաղլէ , սեփնէյէ անըն նէգտինէ
'ալլաթէթ էթտի . զիրա քեափֆէ ի բու ի զէմին.
տէ սու վար ըտը : իմաի Նուհ էլինի ուզա-
տըպ անը ալարագ՝ նէգտինէ սեփնէյէ կէ.
10 թիւտի : Վէ եեաի կիւն տահա մէքս էտիպ՝
թէքրար կէօյերճինի սեփնէտէն կէօնտերտի :
11 Վէ կէօյերճին ազալմ իւղերի անըն նէգտի.
նէ կէլիպ , իշթէ անըն աղընտա պիր թաղէ
զէյթուն ետփառըը օլմաղլէ՝ Նուհ սուլարըն
եեր իւղերինտէն ազալըընը ֆէհմ էլլէտի :
12 Վէ եեաի կիւն տահա մէքս էտիպ՝ կէօյերճինի
թէքրար կէօնտերտի . պու տախի արթըգ
անա՝ ալլաթէթ էթմէտի :
13 Վէ վազը՝ օլտու քի ալթը եիւզ պիր
սեհնէսինտէ էվիլէքի այըն պիրինճի կիւնիւն.
տէ սուլար եեր եիւզիւնտէն չէքիլմիշ իտի :
Վէ Նուհ սեփնէնին էօթիլիւսիւն գալարը-
րըպ պազար , վէ իշթէ եեր եիւզիւնտէ գու-
14 բու օլարըընը կէօրտի : Վէ իքինճի պլտա
այըն եիրմի եեաինճի կիւնիւնտէ եեր գու-
15 բուամուշ իտի : Վէ Ալլաս Նուհա իթիթապէն
16 տէտի քի , Սէն վէ զէվճէն վէ օղուլարըն վէ
օղուլարընըն զէվճէլէրի սեհին իլէ պերապէր
17 օլարագ սեփնէտէն չըգըպ , ճէմի՝ ի սահիպ ի
ճէսէտտէն սեհին իլէ պերապէր պուլունան
հայլանաթըն քեափֆէսինի , եա՛նի գուշար
վէ պէհիլմէլէր վէ եեր եիւզիւնտէ սիւթիւ.
նէն հաշերաթըն ծիւմէսինի . քեհնտին իլէ պե-

- րապեր չըգար , վէ եերտէ իղտիյատ պուլըպ
բու ի զէմինտէ միւսմիր օլարագ թէքէսիւր
18 էթսինէր : Օլ զէման Նուհ վէ օղուլարը
վէ զէվճէտի վէ օղուլարընըն զէվճէլէրի քէն.
19 տիսի իլէ պերապէր չըգար : Վէ հայլանա.
թըն քեափֆէսի վէ հաշերաթըն քեափֆէսի
վէ գուշարըն ծիւմէսի , եեր եիւզիւնտէ
հարէքէթ էտէնիլէրին քեափֆէսի ծիւսլէրինէ
կէօրէ սեփնէտէն չըգարլար :
20 Վէ Նուհ ՐԱՊ իշիւն պիր մէգըպս պինա
էլլէյիպ , պէհիլմի՝ ի թահիրէ իլէ թիւյուր ի
թահիրէնին ծիւմէսինտէն ալըպ՝ մէգըպստա
մուհրագա օլմագ իւզըն թաղաթմ էլլէտի :
21 Վէ ՐԱՊ խօշ բա՛հայը չէմ իլէ գալլինտէ
սէօյէլիպ՝ Ալթըգ ինսան սէպէպինտէն եերէ
լա՛նէթ էթմէյէնէլիմ , զիրա ինսան գալլինին
թէսալվուրը սէպալթէթինտէն պերու շէրի
տիր . վէ էլլէտիլիմ կիպի արթըգ քեափ.
22 Ֆէ ի զիրուհը մուրմայաճաղմ : Զէմին տու-
տ գճա՝ էքին իլէ սիլին վէ սօղուգ իլէ սը-
ճագ վէ գըշ իլէ եաղ վէ կէճէ իլէ կիւնտիւզ
միւնգաթի՝ օլմայաճագ տըր՝ տէտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ Ալլաս Նուհը վէ օղուլարընը միւպա-
րէքէլիպ անլէրէ տէտի քի՝ Միւսմիր օլունըգ
2 վէ թէքէսիւր էտիպ եերի տօլաուրընը , Վէ
խալֆ ու հաշիյէթինիլ ծիւմէ հայլանաթը
զէմին վէ ծիւմէ հալա գուշարը իւղերինտէ
օլուպ՝ պուլարը եեր իւղերինտէ միւթէհար-
րէք օլանըն վէ տէնիլը պալըգլարընըն քեափ-
ֆէսի իլէ պերապէր եեաինիլէ թէպիլմ՝ օլուն-
3 տու : Հարէքէթ էտէն զիրուհըն քեափֆէսի
սիզէ թա՛լա իշիւն օլուն . ծիւմէսինի նէ-
4 պալթ կիպի սիլէ վէրտիմ , Լաքին էթի՝ ճանը
5 օլան գանը իլէ պերապէր եեմէյէսինիլ , Վէ
մուլթագա ճանլարընը իշիւն սիլին գանընըգը
թալէպ էտիպ , անը հէր հայլան եեաինտէն
թալէպ իլէ ինսան եեաինտէն տախի , եա՛նի
ինսան ճանընը հէր պիրինին գալնտալը եե-
6 տինտէն թալէպ էտէնէլիմ : Հէր քիմ ին-
սան գանը տէօքերտէ անըն գանը ինսան
վալթթաթըն տէօքիւլէնէք տիր . զիրա Աւ-
լաս ինսանը քէնտի սուրէթի իւզըն խալգ էյ-
7 լէտի : իմաի սիլ միւսմիր օլունըգ վէ չօղա-
լընը , վէ եերտէ իղտիյատ պուլըպ անտէ
թէքէսիւր էտինիլ :
8 Վէ Ալլաս Նուհա վէ անըն իլէ պերապէր
9 պուլունան օղուլարընա սէօյէլէրէք . իշթէ
պէն սիլին իլէ վէ սիլտէն սօնկրա նէպինիլ
10 իլէ 'աշարմի սապիթ գըլարըմ , Վէ սիլին
իլէ պերապէր պուլունան զիրուհ մէվճուտա-
թըն քեափֆէսի , կերէք գուշ վէ կերէք պե-

- հիմէ վէ եանընդդատ պուլունան վուհուշ քէ-
մինին քեաֆֆէսի, եա'նի սէֆինէտէն չը-
գանկարն ճիւմէսի իլէ զէմինին քեաֆֆէսի
11 հայվանաթը պերապեր օլարապ, Սիզին իլէ
'աշարմը սապիթ գըլարըմ' քի արթըգ հէր
պիր սահիպ ի ճէսէտ թուֆան սուլարը իլէ
հէլաք օլմայըպ, եէրի թախըպ իլին պիր
տահա թուֆան վազը' օլմայաճապ տըր' տե-
12 տի : Վէ Ալլահ' իլթէ տէհը պէ տէհը պէ-
նիմ իլէ սիզին արանըպտա վէ նէգտինիլտէ
պուլունան զիրուհ մէվճուտաթըն քեաֆֆէսի
արապընտա վազ' էթտիլիմ' 'աշարն 'ալամէ.
13 Թի պու տըր . Եա'նի գալթըմը պուլութա
վազ' էտերիմ' , պու տախի պէնիմ իլէ զէմին
արապընտա օլան 'աշարն 'ալամէթի օլաճապ
14 տըր : Իմտի եէրի պուլութ իլէ գապիլտը-
ղըմ վազըթ' պուլութաա գալս կէօրինմէքէ
15 Պէնիմ իլէ սիզին արանըպտա, վէ հէր պիր ճէ-
սէտտէ պուլունան զիրուհ արապընտա օլան
'աշարմը թէզէքքիւր էտէճէլիմ' . վէ սահիպ ի
ճէսէտին քեաֆֆէսինի հէլաք էթմէք ի-
չիւն արթըգ սուլար թուֆան տէրէճէսինէ
16 վարմայաճապ տըր : Վէ գալս պուլութաա
օլաճապ . վէ Ալլահ իլէ եէր իւզէրինտէ ճէ-
սէտտէ պուլունան հէր պիր զիրուհն արա-
պընտա օլան 'աշար էպէտիլի թէզէքքիւր
էթմէքիլիմ իլին անա նապար էտէճէլիմ'
17 տէտի : Վէ Ալլահ Նուհա' Պէնիմ իլէ եէր
իւզէրինտէ պուլունան ճէսէտին քեաֆֆէսի
արապընտա սապիթ գըլթըլ օլարըմ' 'աշարն
'ալամէթի պու տըր' պտի' տէտի :
18 Վէ Նուհն սէֆինէտէն չըգան օղուլարը
Սամ վէ Համ վէ Եաֆէթ տիւր . վէ Համ
19 Բէն'անըն փէտէրի տիւր : Պուշար Նուհն
իւշ նէֆէր օղուլարը օլապ, պիւթիւն զէ-
20 մին անլէրտէն միւնշա'իպ օլտու : Վէ Նուհ
էհլի զըրա'աթ օլմաղա պաշլալապ պիր պաղ
21 տիքտի : Վէ շէրապընտան իչիպ մէսթ օլա-
րապ . չատըրը տէրուշինտէ 'իւրեան օլտու :
22 Վէ Բէն'անըն փէտէրի Համ' քէնտի փէտէ-
րինին 'իւրեէթինի կէօրիւպ, տըլարըտա իքի
23 գարնաղընա խապէր վէրտի : Վէ Սամ իլէ
Եաֆէթ պիր լիպաս ալարապ' իքի օմուղա-
րընա գօտարը , վէ կէրի կէրի կիտիպ' փէ-
տէրլէրինին 'իւրեէթինի սէթը լէտիլէր . վէ
եիւլլէրի աղապա տօղըու օլմաղէ փէտէրլէ-
24 րինին 'իւրեէթինի կէօրմէտիլէր : Վէ Նուհ
շէրապընտան ալըլապ քիւշիւք օղընըն քէն-
25 տիսինէ նէ եափտըղըն անկիտաղտա' Բէն-
'ան մէլ'ուն օլտու : գարնաղընընա քէօլէ
26 լէր քէօլէսի օլտու' տէտի : Վէ' Սամըն Ալ-
լահը Բապա միւպարէք օլտու , վէ Բէն'ան
27 'անա գուլ օլտու : Ալլահ Եաֆէթէ վիւս.

* Ե-Ի-Դ' անլէրէ

'աթ վէրսին , վէ Սամըն չատըլարընտա սա-
քին օլապ' Բէն'ան տախի անա գուլ օլտու
տէտի :

- 28 Վէ Նուհ թուֆանտան սօնկրա իւշ էիւր
29 էլլի սէնէ եաշարտ : Վէ Նուհն քեաֆֆէսի
էյամը տօգուղ էիլէ էլլի սէնէ օլապ' վէ-
ֆաթ էյլէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ Նուհն օղուլարը օլան Սամ վէ Համ
վէ Եաֆէթին էնսալը պուշար տըր . թու-
ֆանտան սօնկրա անլէրէ օղուլար թէվէլլիւտ
2 էտէրէք' Եաֆէթին օղուլարը ճօմէր վէ Մե-
ճուճ վէ Մաապ վէ Եալան վէ Թուպալ վէ
3 Մաշէք վէ Թիւրաա իտի : Վէ ճօմէրին օղու-
լարը' Աշգէնալ վէ Րիֆաթ վէ Թօճարմա,
4 Վէ Եալանըն օղուլարը' Եիշա վէ Թարշիշ
5 վէ Բիթթիմ' վէ Տօտանիմ' օլապ' միլլէթլէ-
րին ասալարը' տիլարլարըյէ հէր պիր լի-
սանլարընճա վէ միլլէթլէրտէ գապիլէրիննէ
պուշարտան թագսիմ' օլունտու :
6 Վէ Համըն օղուլարը' Բուշ վէ Միւրաիմ'
7 վէ Ֆութ վէ Բէն'ան . վէ Բուշըն օղուլարը
Սէպա վէ Հապիլա վէ Սապիթա վէ Բա'մա վէ
Սապիթքա , վէ Բա'մանըն օղուլարը Դէպա
8 վէ Տէտան իտի : Վէ Բուշ Նիմրուտը թէվ-
լիտ էյլէտի . օլ տախի եէրաէ սահիպ գուլ-
9 վէթ օլմաղա պաշլալապ , Պու զաթ' Բապըն
հուգուրընտա գուլվէթլի ալթը օլտըղը իլին
Բապըն հուգուրընտա Նիմրուտ կիպի գուլ-
10 վէթլի ալթը' տէնիլէր , Պուշուհ Տիւքիւմէթի-
նին իպթիտաթը տիլարը Դին'արաա վազը'
Պապէլ վէ Երէք վէ Աքքաա վէ Բաշնէ իտի :
11 Պու տիլարտան Աշուրա կիտիպ Նինիվէ վէ
12 Րէհօթթ շէհրիլլէ Բալաիւր , վէ Նինիվէ
իլէ Բալաի պէնինտէ վազը' պէօլիւք շէհր
13 օլան Րէսէնի պինա էյլէտի : Վէ Միւրաիմ'
Լուտիլէր վէ 'Անամիլէր վէ Լէհապիլէր վէ
14 Նաֆթուհիլէր , վէ Փաթրուտիլէր վէ Ֆիլիս-
թիլէրին չըգաղալարը Բէսուհիլէր իլէ Բաֆ-
15 Թօրիլէր թէվիտ էյլէտի : Վէ Բէն'ան' իլք
16 օղու Սապաա վէ Խէթ , վէ Եէպուսի վէ Ա-
17 մօրի վէ Ճիւրճաշի , վէ Հիլիվ վէ 'Արգի վէ
18 Սինի վէ Արվատի վէ Սէմարի վէ Համթիլի
թէվիլտ էյլէտի . պա'տէհու Բէն'ան գապա'ի-
19 լի թէֆէրուգ էյլէտի : Վէ Բէն'անիլէրին
հուտուտը' Սապաաաան ճէրարէ տօղըու
Ղազգալա գատար վէ Սաաոմ' վէ Ղամօր
վէ Ատմա վէ Սապուլիմէ տօղըու Լաշա'ա
20 գատար տըր : Տիլարլարընտա վէ միլլէթլէ-
րինտէ' գապիլէրիննէ վէ լիսանլարընճա Հա-
մըն օղուլարը պուշար տըր :
21 Վէ քեաֆֆէսի պէնի 'Ապիրին փէտէրի վէ

Երազմիկն պէտքիւք գործնաւոր օրան Սամա
22 տախի օղուլար թէվէլիւտ էյլէտի : Սամին
օղուլարը 'Էյլամ' վէ Աշուր վէ Արֆախաշտ վէ
23 լուտ վէ Սրամ իտի : Վէ Արամին օղուլ
լարը՝ 'Ուս վէ Հուլ վէ Ջաթէր վէ Մաշ
24 իտի : Վէ Արֆախաշտ Շալաճը թէվլիտ
էյլէտի : Վէ Շալաճ 'Ապիրի թէվլիտ էյլէ-
25 տի : Վէ 'Ապիրէ իքի օղուլ թէվէլիւտ
էտիպ , պիրինին իսմի Ֆալէճ իտի , զիրա եէր
անըն էյամինտա թագսիմ օղուլտու . վէ
26 գարնաաշընն իսմի Եագթան իտի : Վէ
Եագթան Ալմտաուտ վէ Շալէֆ վէ Հասար-
27 մէվթ վէ Եարաճ , վէ Հասարամ վէ Ուզուլ
28 վէ Տիգլէճ , վէ 'Ուպալ վէ 'Ապիմալ վէ Շէ.
29 պա , վէ Օֆիր վէ Հալիլա վէ Եօպապը թէվ
լիտ էյլէտի . պուշարըն ճիւմէսի Եագթա-
30 նըն օղուլարը օղուլ 'Մէգթէլէրի Մէշտաու
ճէպէլ ի շարգ օլան Սէֆարա գատար իտի :
31 Պուշար տիյարարընտա միլլէթլէրինճէ ,
լիսանլարընճա , գապիլէթլէրինճէ Սամին օ-
32 ղուլարը տըր : Նուճըն օղուլարընն գապի-
լէթլէրի միլլէթլէրինտէ էնսալարընա կէօրէ
պուշար օղուլ , թուֆանտան սոնկրա եէրտէ
միլլէթլէր պուշարտան թէֆէրուգ էյլէ-
տիլէր :

ՊԱՊ 41

1 Վէ քեաֆֆէ ի գէմինին լիսանը պիր վէ
2 լուգէթի պիր իտի : Վէ վագը՝ օլտու քի
շարգտան նաղլէրինտէ Շին'ար տիյարըն-
տա պիր օվա պուլուպ՝ օրատա սաթին օլ-
3 տուլար : Վէ պիրի պիրին՝ կէլինիզ , քէր-
փիճ քէսէլիմ վէ անլէրի թաշտէ փիշիլէ-
լիմ՝ տէտիլէր : վէ քէրփիճ անլէրէ թաշ
եէրինն՝ վէ զըր տախի չամուր եէրինն օլ-
4 տու : Պա'տէճու՝ կէլինիզ , քեաֆֆէ ի բու ի
գէմինն տաղըլմամագ իչիւն քէնտիմիզէ
պիր շէճը իլէ թէֆէսի սէմայա գատար պիր
պուլուգ պինա էտիպ՝ քէնտիմիզէ պիր նամ գա-
5 զանալըմ՝ տէտիլէր : իմտի ՐԱՊԱ պէնի տա-
մին պինա էթտիլէրի շէճը վէ պուրճա նա .
6 գալը էթմէք իչիւն նաղլը օլտու : Վէ ՐԱՊԱ՝
իշթէ պուշար պիր գալմ վէ ճիւմէսիին
լիսանը պիր օղուլ , պուշու եափմաղա պուշ-
լատըլար : վէ չիմտի եափմաղըլը միւրտա
էթտիլէրի պիր նէսէտէն մէն՝ օղուլմաղար :
7 կէլինիզ , նիւլուլ էտիպ՝ պիրի պիրինին լիսա-
նըն անկալյամամալարը իչիւն , օրատա լի-
8 սանլարըն գարըշտըրալմ՝ տէտի : Օլ վա-
գըթ ՐԱՊԱ անլէրի օրատան պիւթիւն բու ի
գէմինն տաղըլմաղլէ՝ շէճըն պինասընտան
9 գալարըլար : Պու սէպէպտէն՝ եա'նի ՐԱՊԱճը
օրատա պիւթիւն գէմինին լիսանըն գարըշ-

տըրտըղը իչիւն՝ շէճը Պապէլ թէմիլէ օ-
ղուլտու . վէ ՐԱՊԱ անլէրի օրատան պիւթիւն
բու ի գէմինն տաղըլմար :
10 Էնսալը Սամ պու տըր . Սամ եիւզ ետ-
շընտա օղուլ , թուֆանտան իքի սէնէ սոնկրա
11 Արֆախաշտը թէվլիտ էյլէտի : Վէ Սամ , Ար-
ֆախաշտը թէվլիտ էթտիլէտէն սոնկրա , պէշ
եիւզ սէնէ եաշալըպ՝ օղուլար վէ գըզլար
12 թէվլիտ էյլէտի : Վէ Արֆախաշտըն սիննի
օթուլ պէշէ պալիզ օլտըգտա՝ Շալաճը թէվ-
13 լիտ էյլէտի : Վէ Արֆաքշտ , Շալաճը թէվ-
լիտ էյլէտիլէտէն սոնկրա , տէօրթ եիւզ իւշ
սէնէ եաշալըպ՝ օղուլար վէ գըզլար թէվլիտ
14 էյլէտի : Վէ Շալաճըն սիննի օթուլ պա-
15 լիզ օլտըգտա՝ 'Ապիրի թէվլիտ էյլէտի , վէ
Շալաճ , 'Ապիրի թէվլիտ էյլէտիլէտէն սոնկրա ,
տէօրթ եիւզ իւշ սէնէ եաշալըպ՝ օղուլար
16 վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի : Վէ 'Ապիրին սին-
նի օթուլ տէօրտէ պալիզ օլտըգտա՝ Ֆա-
17 լէճի թէվլիտ էյլէտի : Վէ 'Ապիր , Ֆալէճի
թէվլիտ էյլէտիլէտէն սոնկրա , տէօրթ եիւզ
օթուլ սէնէ եաշալըպ՝ օղուլար վէ գըզլար
18 թէվլիտ էյլէտի : Վէ Ֆալէճին սիննի օթու-
լա պալիզ օլտըգտա՝ Րա'ուլը թէվլիտ էյլէ-
19 տի , վէ Ֆալէճ , Րա'ուլը թէվլիտ էթտիլէտէն
սոնկրա , իքի եիւզ տօգուլ սէնէ եաշալըպ՝
20 օղուլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի : Վէ
Րա'ուլըն սիննի օթուլ իքիլ պալիզ օլ-
21 տըգտա Սէրուճը թէվլիտ էյլէտի : Վէ
Րա'ուլ , Սէրուճը թէվլիտ էթտիլէտէն սոնկրա ,
իքի եիւզ եէտի սէնէ եաշալըպ՝ օղուլար վէ
22 գըզլար թէվլիտ էյլէտի : Վէ Սէրուճըն սին-
նի օթուլա պալիզ օլտըգտա , Նաճօրը թէվ-
23 լիտ էյլէտի : Վէ Սէրուճ , Նաճօրը թէվլիտ
էթտիլէտէն սոնկրա , իքի եիւզ սէնէ եաշա-
լըպ՝ օղուլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի :
24 Վէ Նաճօրըն սիննի եիրմի տօգուլա պալիզ
25 օլտըգտա՝ թաւրաճը թէվլիտ էյլէտի : Վէ Նա-
ճօր , թաւրաճը թէվլիտ էթտիլէտէն սոնկրա ,
եիւզ օն տօգուլ սէնէ եաշալըպ՝ օղուլար
26 վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի : Վէ թաւրաճըն
սիննի եէթմիլէ պալիզ օլտըգտա՝ Ապրամ
վէ Նաճօր վէ Հարանը թէվլիտ էյլէտի :
27 Վէ թաւրաճըն էնսալ պուշար տըր , թա-
րաճ Ապրամը վէ Նաճօրը վէ Հարանը թէվ-
լիտ էյլէտի . Հարան տախի լուլթը թէվլիտ
28 էյլէտի , վէ Հարան տաղըլը տիյար-
տա , եա'նի ֆիլտանիլէրին Ուր շէճընտէ փէ-
տէրի թաւրաճըն չուղուլընտա վէֆաթ էյլէ-
29 տի : Վէ Ապրամ իլէ Նաճօր քէնտիլէրինն
պիրէր գէվճէ ալըպ , Ապրամըն գէվճէսինն
իսմի Սարայ , վէ Նաճօրըն գէվճէսինն իսմի
Միլէէ իտի . պու տախի Միլէէնին վէ Եիւքէ-
30 նին փէտէրի Հարանըն գըզը իտի : Վէ Սարայ

- 31 'ազիր օրմաղէ էվաար օրմաղ ւորը : Վէ Թա-
րաճ օղու Ապրամը վէ թօրնը օլան Հարանն
օղու Լուծը վէ օղու Ապրամըն գէվճէսի օլան
կէլինի Սարայը ալապ : Բէն'ան տիլարնա կիթ.
մէք իշին, պուշար իլէ Բիլտանիլէրին Աւր
շէհրիստէն չըգորը : վէ Հարանա կէլիպ օրատա
32 իգամէթ էթտիլէր : Վէ էյամը Թարաճ իքի
էրւզ պէշ սէնէ օլուպ, Թարաճ Հարանտա
վէթաթ էյլէտի :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Բաղա Ապրամն խիթապէն՝ Սէն ախյա-
րնտան վէ ազրապանտան վէ փէտէրինին
խանէսինտէն սանա կէօթէրէճէյիմ տիլարա
2 կիթ : Պէն տախի սէնի միլէթ ի 'աղիմէ գը-
լաճաղըմ, վէ սէնի պէրէքէթլէյիպ իսմլինի
'աղիմ էտէճէյիմ. սէն տախի միւպարէք օլա-
3 ճագորն : Վէ պէն սանա խայր տու'ա էտէն-
լէրի պէրէքէթլէյէճէյիմ, վէ սանա պէտտու'ա
էտէնէ լա'նէթ էտէճէյիմ. վէ եէրին պիլ ճիւմ
լէ գապիլէլէրի սէնտէ միւպարէքլէնէճէքլէր
տիր' տէտի :
4 Վէ Ապրամ Բաղաղն քէնտիսինէ սէյ-
լէտիլի կիպի կիթտի, վէ Լուծ տախի պէ-
րապէր կիթտի : վէ Ապրամ Հարանտան
չըգաղընտա՝ էէթմիշ պէշ էաշընտա իտի :
5 իմտի Ապրամ գէվճէսի Սարայը վէ պիրատէր-
գատէսի Լուծը վէ գաղանաղլարը քէտաֆ-
ֆէ ի էմվալ իլէ Հարանտա մալլէք օլաղլարը
նուֆուսը ալապ : Բէն'ան տիլարնա կիթմէք
իշին չըգաղլար : վէ Բէն'ան տիլարնա կէլ-
6 տիլէր : Վէ Ապրամ օլ տիլարտան Եէքիմ
նամ մաճալ, Մօրէ մէշտինէ գատար կէշտի.
վէ օլ գէման օլ տիլարտա Բէն'անիլէր վար
7 իտի : Վէ Բաղա Ապրամն կէօրիւնիւպ՝ Պու
տիլարը սէնին նէսլինէ վէրէճէյիմ՝ տէտի :
օլ տախի քէնտիսինէ կէօրիւնէն Բաղա
8 օրատա պիր մէզպաճ պինա էյլէտի : Վէ
օրատան Պէյթէլին շարգինտէ պուլունան
տաղա տօղրու Տարէքէթլէ, զարպինտէ
Պէյթէլ վէ շարգինտէ 'Այ օլարադ՝ չատըրը-
նը գուրտու : վէ օրատա տախի Բաղա պիր
մէզպաճ պինա էտիպ Բաղա իսմինէ տու'ա
9 էյլէտի : Վէ Ապրամ՝ ալ էթ թէվալի ճէ-
նուպէ տօղրու նաղլ էթմէքտէ իտի :
10 Վէ օլ տիլարտա գըթլըգ վուգու' պուլ-
մաղլէ, Ապրամ իգամէթ էթմէք իշին Մը-
րա էնտի, զերա օլ տիլարտա գըթլըգ չիտ.
11 տէթլի իտի : Վէ Մըրա կիրմէք իւզլէ
իքէն, քէնտի գէվճէսի Սարայա խիթապէն՝
իշթէ սէն տիտարը կիւզլէ պիր խաթուն օլ-
12 տըղընը պիլիլէրիմ : Վէ օլուր քի Մըրիլէր
սէնի կէօրալըքլէրինտէ՝ Պու անըն գէվճէսի

- տիր' տէլէրէք, պէնի գաթլ էտիպ՝ սէնի
13 սաղ պրագաճաղլար տըր : Բէրէմ էլէ՝ սէ-
նին սէպէպինէ պանա խայր օլմաղը վէ սէ-
նին էրւզիւնտէն նէֆսիմին պէր հայաթ գալ-
14 մաղը իշին, հէմշէրէսի իմ տէ՝ տէտի : Վէ
վաղը՝ օլտու քի Ապրամ Մըրա կիրալը-
տէ, Մըրիլէր խաթունըն զայլէթ կիւզլէ
15 օլաղընը կէօրալէր : Ֆիր'օնըն ըրճալը
տախի անը կէօրալըքտէ՝ Ֆիր'օնըն հուղու-
րընտա անը մէտհ էթտիլէրինտէն, խաթուն
16 Ֆիր'օնըն սարայընա ալընտը : Վէ անըն սէ-
պէպինէ Ապրամն քըրամ էտիպ՝ օլ տախի
գօյուն վէ սըղըր վէ մէրէպ վէ քէօլէ վէ ճա-
րիլէ վէ տիշի մէրէպ վէ տէվէլէրէ մալլէք
17 օլտու : Ամա Բաղա Ֆիր'օն իլէ խանէսինի
Ապրամն գէվճէսի Սարայտան տօղլը պէօ.
18 յիւք պէլալարա կիրիֆթար էթմէքլէ, Ֆիր-
'օն Ապրամը չաղըրըպ՝ Պու պանա էթտիլին
նէ՞ տիր : պու գէվճէն օլաղընը նի՞շին
19 պանա պէյան էթմէտին : Նի՞շին հէմշէրէմ
տիր' տէտի : պէն տախի անը գէվճէլէյէ ալ-
մաղ իւզլէ իտիմ. չիմտի իշթէ գէվճէն, ալ
20 տէ կիթ՝ տէտի, Օլ վաղըթ Ֆիր'օն անըն
հագընտա տալմէրինէ էմը վէրմէքլէ, ան-
լէր տախի անը վէ գէվճէսին վէ պիլ ճիւմ.
լէ էմվալ ու էշնաւըն կէօնտէրալէր :

ՊԱՊ 13

- 1 Օլ գէման Ապրամ, քէնտիսի վէ գէվճէսի վէ
քէտաֆֆէ ի էմվալ ու էշնաւը վէ Լուծ պէ-
րապէր օլաղը հալալէ, Մըրաքտան Բէն'ա-
2 նէ ճէնուպ թարաֆնա չըգորը : Վէ Ապրամ
հայվանտա վէ կիւմիւշ վէ ալթուն ճիհէթիլ-
3 իլէ զայլէթ գէնկին իտի : Վէ մէնզիլ պէ մէն-
զիլ ճէնուպտան Պէյթէլէ, էա'նի Պէյթէլ
իլէ 'Այ արաղընտա իպթիտատէ չատըրըն
4 պուլունտըղը մաճալէ, Վէ մուգատտէմա
մէզպաճ պինա էյլէտիլի եէրէ գատար կիթ-
տի : վէ Ապրամ օրատա Բաղա իսմինէ
տու'ա էյլէտի :
5 Վէ Ապրամ իլէ պրապէր կիտէն Լու-
ծըն տախի գօյուն վէ սըղըր վէ չատըրա-
6 ըր օլմաղլէ, Պէրապէր սաքին օլմալարընա
օլ եէրին թէհամիւլիւ էօգ իտի : զերա օն-
լարըն էմվալը չօգ օլաղընտան՝ պրապէր
7 սաքին օլմալարը միւլէրին տէյիլ իտի : Վէ
Ապրամն սիրիւսիւնիւն չօպանլարը պէյնին.
տէ միւնէզա'ա վուգու' պուլտու : վէ օլ գէ-
ման օ տիլարտա Բէն'անիլէր իլէ Փէրէզիլէ
8 սաքին իտի : իմտի Ապրամ Լուծա խիթա-
պէն՝ Բէրէմ էյլէ, պէնիմ իլէ սէնին պէյնին.
տէ, վէ չօպանլարըմ իլէ սէնին չօպանլարըն

- 21 Վէ Սատով մէլէյի Ապրամով հուֆուսը պանա վէր, վէ էմվալ ու էշեպը սէն քէն-
 22 տինէ ալ տէտի: Վէ Ապրամ Սատով մէ-
 լէյինէ խիթապէն՝ Մալքէ էս սէմալաթ վէլ
 'արգ օլան Ալլահ Սալթա'ալ Եհօփալա է-
 23 լիմի գալաբըտմ' քի՝ Ապրամը պէն զէնկին
 էթտիմ' տէմէմէլիյին իշիւն՝ իփիլքտէն չա-
 24 ալմայայըմ: Անճագ ուշագլարըն ետալի վէ
 պէնիմ իյէ կիտէն տտէմէլիին՝ էանի Անէր
 իլէ Էշգօլ վէ Մամբէնին հիսսէլէրի միս-
 թէնտ օլաու: անէր քէնտի հիսսէլէրիին
 ալընլար՝ տէտի:

ՊԱՊ 15

- 1 Պու վուգու'տթտան սնկրա Ապրամա բիւ-
 յատա Րադուր քէլամը կէլիպ՝ Էյ Ապ-
 րամ, խալթ էթմէ: պէն սանա սիփէր իմ՝
 էծրին զայէթ 'ազիմ օլաճագ տըր՝ տէտի:
 2 Վէ Ապրամ, Էյ Րապպ Եէհօփա, պանա նէ՞
 վէրէճէքսին: պէն էվլատաբը կէշիյօրմ վէ
 խանէմին միւտիւրի շու Տըբշգիլ Էլի'էլէր
 3 տըր՝ տէտի: Վէ Ապրամ՝ իշթէ պանա զիւր-
 բիլէթ վէրմէտիյինտէն խանէմտէ տօղմուշ
 օլան քէօլէ պէնիմ վարիսիմ օլաճագ տըր՝
 4 տէտի: Վէ իշթէ Րադուր քէլամը սան կէ-
 լիպ՝ Վարիսին պու օլմայաճագ տըր: Լա-
 քին սուլպիհտէն կէլէճէք քիմնէ վարիսին
 5 օլաճագ տըր՝ տէտի: Պա'տէհու անը աըշա-
 րը չըգաբըպ՝ Շիմտի սէմայա պագ, վէ եըլ-
 տըղարը սայմաղա միւլթէտիւր իսէն անլէրի
 սայ՝ տէլէրէք, անա՝ Նէպլին պէլլէ օլաճագ
 6 տըր՝ տէտի: Վէ Ապրամ Րադուր իման էլլէ-
 տի: վէ Րադուր պուսու սանա սալաճ 'ատտ
 էթտի:
 7 Վէ անա՝ Պէն պու տիյարը, միւսաթն օլ-
 մագ իւզըրէ, սանա վէրմէք իշիւն սէնի փիւ-
 տանիլէրին Ուր Էհրինտէն չըգարան Րադուր
 8 իմ՝ տէտի: Օլ տախի, Էյ Րապպ Եէհօփա,
 պուսա վարիս օլաճըղմը նէտէ'ն պիլէյիմ՝
 9 տէտի: Վէ Րադուր անա՝ Պէնիմ իշիւն իւշ
 երլըգ պիր ինէք, վէ իւշ երլըգ պիր քէշի,
 վէ իւշ երլըգ պիր գօշ, վէ պիր գուսիւր իլէ
 10 պիր կէօյէրճին էալիւսը սալ՝ տէտի: Օլ
 տախի պուսալարըն ճիւմէլիսին տնըն իշիւն
 ալըպ՝ անլէրի օրթատան շագգ էտէրէք, հէր
 պիր փարշայը տիկէրինին դարշըրնա գօտու:
 11 սամա գուշարը շագգ էթմէտի: Վէ ճէսէտ-
 լէրին իւլէրինէ երթըճը գուշար էտիլքտէ՝
 12 Ապրամ անլէրի գաշըրտը: Վէ զուրուպ ը
 շէմն էսնասընտա՝ Ապրամը պիր աղըր ույ-
 գու պասմաղլէ իշթէ իւզըրինէ 'ազիմ զու-
 13 մէթ խալթի տիւշտիւ: Օլ գէման Ապրամ

- խիթապէն՝ Թահգիգ պիլէսին քի նէսլին քէն-
 տիկէրինին օլմայան տիյարտա զարիպ օլապ՝
 անըն էհօլիսինէ քէօլէլիք էտէճէլէր: պուս-
 14 լար տախի անլէրէ տէօրթ էիւզ սէնէ գուլմ'
 էտէճէլէր տիր: Լաքին քէօլէլիք էտէճէլէրի
 թա'իֆէյի պէն հիւքմ էտէճէլիմ: պա'տէհու
 15 էմվալը քէպիրէ իլէ չըգաճագլար տըր: Վէ
 սէն սէլամէթլէ էճուսաթընն էանընա կիտէ-
 ճէքսին, վէ կիւզէլ իխթիյարլըգտա տէֆն
 16 օլուսաճագսին: Վէ տէօրտիւնճիւ տէվրտէ
 անլէր պուրայա 'ալմէթ էտէճէլէր տիր: զի-
 րա Ամբիլէրին ֆըպը տահա թէմամ օլմամըշ
 17 տըր՝ տէտի: Վէ շէմն զուրուպ էալպ գա-
 րանլըգ օլաբգտա իշթէ տիւմանը չըգան պիր
 թէննուր, վէ էանան պիր մէշալէ օլ փար-
 18 չարընն տրաթընտան կէշտի: Օլ կիւնտէ
 Րադուր Ապրամ իլէ 'ագա ը 'ահա էտիպ՝ Պու
 տիյարը Մըսըր նէհրինտէն թա'աղիմ նէհր
 19 օլան Տըրաթ նէհրինէ գատար, Էանի Գէնի-
 20 լէր վէ Գէնիլիլէր վէ Գատմօնիլէր, Վէ Հիթ-
 21 թիլէր վէ Փէրիլիլէր վէ Քէֆալիլէր, Վէ Ամ-
 բիլէր վէ Բէն'անիլէր վէ Ճէրճաշիլէր վէ Եէ-
 պուսիլէրին Դիյալալէր սէնին նէսլինէ վէր-
 տիմ՝ տէտի:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Ապրամըն գէվճէտի Սարայտան սան էվ-
 լատ օլմաղաթը: վէ Սարայըն Հաճար իսմինտէ
 2 Մըսըրի պիր ճարիլէսի օլմաղլէ՝ Ապրամա
 խիթապէն՝ իշթէ Րադուր պէնի տօղուրմագտան
 մահարու էթտի: իմտի ճարիլէմէ թէգար-
 րուպ էլլէ, պէլքի տնտէն էվլատա նա'իլ օ-
 լուրմ՝ տէտի: Ապրամ տախի Սարայըն
 3 սէօղլէնիւ տիկիլէտի: իմտի Ապրամ փէն'ան
 տիյարընտա օն սէնէ իգամէթ էթտիլքտէն
 սօնկրա, Ապրամըն զէվճէտի Սարայ Մըսըրի
 ճարիլէսի Հաճարը ալըպ՝ անը քէնտի գէվճի
 4 Ապրամա զէվճէլիլէ վէրտի: Օլ տախի Հա-
 ճարա թէգարրուպ էթտիլքտէ համիլէ օլաու:
 վէ համիլէ օլաղընը անկլայընճա՝ խանրմնա
 5 նագարը հագարէթլէ պագտը: Վէ Սարայ
 Ապրամա խիթապէն՝ Պանա օլան գուլմ' սէ-
 նին իւզըրինէ օլաու: պէն ճարիլէմի սէնին
 գօյնունա վէրտիլքտէն սօնկրա, համիլէ օլաղ-
 զընը անկլայընճա՝ պանա նագարը հագա-
 րէթլէ պագըյօր: սէնին իլէ պէնիմ ա-
 6 րամտա Րադուր հիւքմ էլլէ'ին տէտի: Ապ-
 րամ տախի Սարայա՝ իշթէ ճարիլէն սէնին
 էլլէնտէ տիր: անա միւնտալպ կէօրտիլիւ-
 նիւ իծար էլլէ՝ տէտի: Սարայ տախի սան
 ճէֆա էլլէմէրլէ, մէրգուսէ անըն հուզու-
 րընտան ֆիրար էլլէտի:
 7 Վէ Րադուր մէլէյի անը պէրիլէտէ պիր

սուս փռնարընն եանընտա՝ եանի Շուր եօ-
 8 լնտա վազը՝ փռնարընն եանընտա պու-
 լուպ, էյ Սարայրն ճարիյէսի Հաճար, նէ՝
 րէտէն կէլիպ, նէ՝ րէյէ կիտիյօրսն՝ տէտի,
 9 ՕԼ տախի աւա՝ խանըմըմ Սարայրն հուզու-
 րընտոն գաւալօրըմ՝ տէտի: Բաղաղն մէլէյի
 տախի անա՝ խանըմընն եանընա՝ ալտէթ է-
 տիպ՝ անըն էլի ալթընտա միւթէվազը՝ օլ՝
 10 տէտի: Վէ Բաղաղն մէլէյի անա՝ Նէսլինի՝
 քէօրէթիտէն սայըմազ տէրէճէտէ գիյա-
 11 տէտիյէ թէքսիր էտէճէյիմ՝ տէտի: Վէ
 Բաղաղն մէլէյի անա՝ իշթէ սէն համիլէ սին,
 վէ պիր օղուԼ տօղուրաճագսն, վէ անա իս-
 մա՝ էլ թէսմիլէ էտէսին: զիրա Բաղաղ սանա
 12 օլան ճէֆայը իսթիմա՝ էլլէտի: Վէ օ վաչ-
 շի պիր առէմ՝ օլուպ՝ անըն էլի ճիւմլէնին՝ ա-
 լէյհիտէ, վէ ճիւմլէնին էլի անըն՝ ալէյ-
 հիտէ, քէնտախի տախի ճիւմլէ գարնտաշ-
 13 լարընն հուզուրընտա օտքին օլաճագ տըր՝
 տէտի: իմտի մէրգուճէ քէնտախի իլէ թէքէ-
 լիւմ էտէն Բաղաղն իսթիլէ տու՝ ա էտէրէք-
 իլաճ ք րույէթիմ Սէն սին՝ ԳէԳէ: զիրա րու-
 յէթիմտէն սօնկրա պուրատա տաչա կէօ.
 14 րի՛ւյօր մըլէյի՝ տէտի: Պինաէն՝ ալէյճ օլ
 գուլուԼ Լաչայրօյի գուլուԼը թէսմիլէ օ-
 լունտու: իշթէ օ՝ Գատէշ իլէ Պարէտ արա-
 սնտա վազը՝ տըր:
 15 Վէ Հաճարտան Ապրամա պիր օղուԼ օլուպ՝
 Ապրամա տախի քէնտիլէ Հաճարտան թէվէլ-
 լիւտ էտէն օղլանա իսմա՝ էլ թէսմիլէ էթտի:
 16 Վէ Հաճարտան Ապրամա իսմա՝ էլ թէվէլ-
 լիւտ էթտիյի վազըթ Ապրամա սէքսէն ալթը
 եաշընտա խտի:

ՊԱՊ 17

1 Վէ Ապրամա տօգսան տօգուզ եաշընտա ի-
 քէն, Բաղաղ Ապրամա կէօրիւնիւպ անա խի-
 թապէն՝ Պէն Ալլաճ էլ Գատիր իմ: հուզու-
 2 րըմտա սիւլուք էտիպ քէտալի օլ՝ Պէն տախի
 պէնիմ իլէ սէնին արանտա՝ աճարմը վազ՝ է-
 տիպ՝ սէնի զայէթլէ թէքսիր էտէճէյիմ՝ տէ-
 3 տի: ՕԼ վազըթ Ապրամա եիւզիւ իւթիւնէ
 տիւշիւպ, Ալլաճ անըն իլէ թէքէլիւմ էտէ:
 4 րէք տէտի քի՝ իշթէ սէնին իլէ պէնիմ՝ աճ-
 արմ օլուպ՝ սէն միլէլի քէսիրէնին փէտէրի
 5 օլաճագսն: Վէ պուլնտան պէօյլէ իսթիլէ
 Ապրամա տէնիլմէյիպ՝ պէն սէնի միլէլի քէ-
 սիրէյէ փէտէր էթտիյիմ իլիւն՝ իսթին Ապ-
 6 րաճամ՝ օլաճագ տըր: Վէ սէնի զայէթլէ
 միւսմիր գըլուպ, սէնտէն միլէթլէր հաճիլ է-
 տէճէյիմ: վէ սէնտէն միւլուք զուհուր էտէ:
 7 ճէք տիր: Վէ պէն սէնին, վէ սէնտէն սօնկ-
 րա նէսլինին Ալլաճ օլմազ իլիւն, պէնիմ

իլէ սէնին արանտա՝ վէ սէնտէն սօնկրա քէն-
 տի՝ աճարմընտա նէսլինին արանտա,
 'աճար էպէտի օլմազ իւզրէ, 'աճարմը սապիթ
 8 գըլարմ: Վէ տիյար ք զուրպէթիլին՝ եա՝նի
 քէն՝ ան տիյարընն քէտաֆէսինի, միւլք ի
 էպէտի օլարազ, սանա վէ սէնտէն սօնկրա
 նէսլինէ վէրիպ՝ անլէրին Ալլաճ օլաճագըմ,
 9 Վէ Ալլաճ Ապրաճամա խիթապէն՝ Սէն վէ
 սէնտէն սօնկրա նէսլին քէնտի՝ աճարմըն-
 10 տա՝ աճարմըն ճըֆա էտէսինիլ: Պէնիմ իլէ
 սիլին արանըզտա վէ սէնտէն սօնկրա նէսլինին
 արանընտա ճըֆա էտէճէյիլիլ՝ աճարմա պու-
 տըր քի սիլտէն Տէր պիր էրքէք իսթին օլու-
 11 սուն, իմտի զուլֆէնիլի խաթն էտէսինիլ:
 պու տախի պէնիմ իլէ սիլին արանըզտաքի
 12 'աճարն՝ ալաճիթի օլաճագ տըր: 'Աճարարը-
 նըզտա սիլտէն սէքիլ կիւնլիւք օլան Տէր պիր
 էրքէք ճօճուզ, խանէնիլտէ տօղմուշ օլունն,
 վէ կէրէք զիւրիլլէթիլիլտէն օլալուպ ազէն
 իլէ Տէր էճնէպիտէն սաթունն ալլըմըշ օլունն,
 13 խաթն օլուննա՝ խանէնտէ տօղմուշ վէ եաթստ
 ազէն իլէ ալլըմըշ օլունն՝ մու թալապ խաթն
 օլուննաճագ տըր, պու տախի պէտէնիլիլտէ,
 'աճար էպէտի օլմազ իւզրէ, պէնիմ՝ աճարմ
 14 օլաճագ տըր: Վէ զուլֆէսինտէ էմի ի խի-
 թան իրա օլուննալըշ զայրի մաթիթուն պիր
 էրքէք պուլնտալունն՝ օլ քիմնէ՝ աճարմըն իպ-
 թալ էթմիշ օլաճագընտան՝ քէնտի գալմըն-
 տան գալթ՝ օլուննաճագ տըր՝ տէտի:
 15 Վէ Ալլաճ Ապրաճամա՝ Զէվէն Սարայրն
 իսթիլէ Սարայր տէմէ, զիրա անըն իսթի Սա-
 16 րա օլաճագ տըր: Վէ պէն անը պէրէքէթլէ-
 յիպ՝ անտէն տախի սանա պիր օղուԼ վէրէ-
 ճէյիմ: վէ անը պէրէքէթլէյէճէյիմ, շէօյլէ
 քի միլլէթլէրին վալիտէսի օլուպ՝ անտէն միւ-
 17 լուքը ազլամա զուհուր էտէճէք տիր՝ տէտի:
 ՕԼ վազըթ Ապրաճամա եիւզիւ իւթիւնէ
 տիւշիւպ՝ կիւլէրէք, գալպինտա՝ եիւզ եա-
 շընտա օլանըն էվալտը օլուԼը մը, վէ տօգ-
 18 սան եաշընտա պուլնտան Սարանն ճօճու-
 19 ճը օլուԼը մը՝ տէտի: Վէ Ապրաճամա Ալլա-
 ճա՝ շէման իսմա՝ էլ հուզուրընտա եաշարն
 տէտի: Վէ Ալլաճ՝ Ֆիլ հազիլէ գէվէն Սա-
 րաճան սանա պիր օղուԼ օլաճագ տըր, վէ
 անա իսճագ թէսմիլէ էտէճէքսն: պէն տա-
 խի, 'աճար էպէտի օլմազ իւզրէ, 'աճարմըն ա-
 20 նըն իլէ վէ անտէն սօնկրա նէսլին իլէ սապիթ
 գըլարմ: իսմա՝ էլ հազարնտա տախի սէնի
 իսթիմա՝ էտիպ՝ իշթէ սէնին անը պէրէքէթլէտիմ:
 վէ անը միւսմիր գըլարազ զայէթլէ թէքսիր
 էտէճէյիմ: վէ օ ըն իրի էմիր թէվլիւտ էտէ-
 ճէք, պէն տախի անը պէօյիւք պիր միլլէթ
 21 գըլարմաճըմ: Վէ Լաքին կէլէճէք սէնէ պու-
 վազըթտա Սարաճան սանա թէվլիւտ էտէ:

ճէք իսհագ իւն 'աճաբմը սապիթ գըլարմը' տէտի :

- 22 Վէ Ալլահ Ապրահամ իւն թէքէլիւմտէն ֆարիդ օլտըգտա՝ անըն եանընտան սու'ուտ
23 էլլէտի : Ապրահամ տախի հէման օլ կիւն. տէ քէնտի օղլը իսմա'էլի , վէ խանէսինտէ տօգանլարըն քեաֆէսինի , վէ ագչէ իւն իշ-
թիրա էլլէտիլինին ճիւմէսինի՝ եա'նի քէն- տի էճլի պէլթիւնտէն հէր պիր էրքէյի ալըպ . Ալլահն քէնտիսինէ պույուրտըղը կիպի զու-
24 Ֆէլէրինի խաթն էլլէտի : Վէ Ապրահամ զուֆէսինին խաթն օլունտըղընտա՝ տօգսան
25 տօգուզ եալընտա խաթ : Վէ օղլը իսմա'էլ զուֆէսինին խաթն օլունտըղընտա՝ օն իւշ
26 եալընտա խաթ : Հէման օլ կիւնտէ Ապրա-
27 համ վէ օղլը իսմա'էլ խաթն օլունտու : Վէ խանէսինտէ թէվէլիւտ էտէն իւն էճնէպի . տէն աղչէ իւն իշթիրա օլունտն էճլի պէյ-
թինին քեաֆէսի քէնտիսի իւն պէրապէր խաթն օլունտըլար :

ՊԱՊ 18

- 1 Վէ ՐԱՊԱ անա Մամրէ մէշէլիլինտէ կէօ .
ըլունտիւ : Վէ Ար-հա՛մ կիւնիւն հէրարէթիւ վագթընտա չաարը գափուսընտա օթուրուր
2 իքէն , կէօղլէրինի գալարըրպ պագաղըտա՝ իշ-
թէ գարըլընտա իւշ քիմնէ տուրույօր իտի :
Վէ անլէրի կէօրտիւլիւ կիպի չաարը գափու- սընտան իսթիգպալէ գօշուպ՝ եէրէ գատար
3 էլլէրէք , էֆէնտիմ , հալա նազարընտա մագհարը լուծթ օլտու՛մ իսէ՝ քէրէմ էտիպ
4 գուլընը կէշմէ . քէրէմ էլլէ , պիր միգտար սու կէթիրիլին , վէ այագլարընըղը երյ-
գայըպ , աղա՛ճ ալթընտա իսթիրահաթ է-
5 տինիզ . Պէն տախի պիր միգտար էքմէք կէ-
թիրէյիմ տէ , գալպիւրինիզէ գուվկէթ վէր- տիքտէն սօնկրա կէշինիզ . զերա գուլընըղն եանընտ պուսուս իշիւն կէմիշիլինիզ՝ տէ .
տի . անլէր տախի՝ Աէօյլէտիլին կիպի իճրա
6 էլլէ՝ տէտիլէր : Օլ վագթիմ Ապրահամ չա-
արա Սարանըն եանընտ գօշուպ . իւշ էօյէք խաա ուն եուզուրուպ՝ սէրի'էն քիւԼ փիտէ .
7 սի ետի՝ տէտի : Պա'տէհու Ապրահամ սը-
ղըր սիւրիւսիւնէ գօշուպ . պիր քէօրփէ վէ ալա պուզաղը ալըպ ուշաղընա վէրտի . օլ
8 տախի անը սէրի'էն հագըրլտար : Վէ Ար-հա՛մ՝ թէրէ եաղը վէ սիւտ վէ հագըրլտարը օլտըղը պուզաղըլը ալըպ էօնլէրինէ գօյա-
րազ , քէնտիսի տախի աղաճըն ալթընտա եանլարընտա տուրուս , անլէր տախի եէ .
9 տիլէր : Վէ անա , Զէվէն Սարա նէ'րէտէ տիր՝ տէտիքլէրինտէ , իշթէ չաարըտա տըր՝
10 տէտի : Րաղ տախի՝ Նինէ կէլէճէք սէնէ

- սանա 'ալտէթ էտէրիմ , վէ զէվէն Սարա- նըն պիր օղլը օլաճագ տըր՝ տէտի . Սարա իսէ անըն աղապընտա չաարըն գափուսըն .
11 սա տինիլէյօր իտի : Վէ Ապրահամ իւն Սա-
րա իսթիլար վէ միւսինն օլուպ՝ ատէթ ի նի .
12 սա Սարտան միւնգաթի՝ օլմուշ իտի : Սա-
րա տախի տէրուսինտէ կիւլիւպ՝ Պէն իսթի-
լար օլտըգտան սօնկրա՝ մը սէֆուտապ օլա- ճաղըմ . էֆէնտիմ տախի իսթիլար օլմուշ
13 տըր՝ տէտի : Վէ ՐԱՊԱ Ապրահամա իսթա- պէն՝ Սարա , Պէն իսթիլար օլտըգտան սօնկ-
րա հագիգաթիւն տօղուրաճա՛գ մէյըմ՝ տէյէ-
14 ըէք նի'շիւն կիւլալա . ՐԱՊԱ մուհալ պիր նէսնէ վա՛ր մը տըր . մու'այլէն վագթիտա
կէլէճէք սէնէ սանա 'ալտէթ էտէրիմ , վէ Սարանըն պիր օղլը օլաճագ տըր՝ տէտի
15 Վէ Սարա խաթիլընտան նաշի՝ կիւլմէտիմ՝ տէյէրէք ինքեար էթմէքէն , Րաղ տախի՝ իսպր , կիւլալան՝ տէտի :
16 Պա'տէհու օլ տտէմլէր օրտտան գաղըպ՝ Սատու՛մ թարաֆընա միւթէվէճիճ օլտուլըր .
վէ Ապրահամ թէշէի՝ իշիւն անլէր իւն պէ-
17 ըապէր կիթտի : Վէ ՐԱՊԱ՝ Պէն եափաճա- ղըմ շէյի Ապրահամտան խաթի թուլթայը՛մ
18 մը . Զիւնքի Ապրահամ մուլթաղա 'աղիմ վէ գալի պիր միլլէթ օլաճագ . վէ ճէմի՝ միլլէլի
19 զէմին անտէ միւպարէքէնէճէք տիր , Զի-
րա պէն անը պիլիլիմ՝ քի քէնտինսէն սօնկ-
րա օլաճագ էվլաղընա վէ խանէսինէ թէն- պիճ էտէճէք . անլէր տախի սալաճ վէ հագ-
գը իճրա էթմէք իշիւն , ՐԱՊԱ թարիգի- նի ճըֆը էտէճէքլէր տիր . թա քի ՐԱՊԱ Ապ-
րահամա սէյլէտիլին եէրինէ կէթիրէ՝ տէ-
20 տի : Վէ ՐԱՊԱ՝ Սատու՛մ վէ Ղամօրանըն ֆէր-
ետար իլալիյատ պուլըպ՝ սոնլէրին կիւնահը
21 փէք պէոյիւք օլտըղը իշիւն՝ Շիմաի նիւզուԼ էտիպ պիթ թէմամ՝ պանա կէլէն ֆէրետաա
կէօրէ էթտիլէ՛ր մի , կէօրիւրիւմ , վէ էյէր
22 տէյիլ իսէ , պիլիլիմ՝ տէտի : Վէ օլ ա-
տէմլէր օրտտան Սատու՛մա տօղըն տէճնիւպ հարէքէթ էթտիլէր . Ապրահամ իսէ տահա
ՐԱՊԱ՝ հուզըլընտա տուրույօր իտի :
23 Օլ զէման Ապրահամ թէգարըուպ էտիպ՝ Սալիհի ֆարըգ իւն պէրապէր հէլաք էտէ-
24 ճէք մի սին . Պէլքի շէհրին իշինտէ էլլի սա-
լիճ քիմնէ պուլընուր , իմտի իշինտէ պու- լընտն էլլի սալիճ իշիւն 'աթվ էթմէյիպ ,
25 օլ մահալի հէլաք էտէ՛ր մի սին , Հա՛շա քի սէն պու միսիլլիւ շէյ էտիպ՝ սալիհի ֆարըգ
իւն պէրապէր էօլտիլէսին , վէ սալիճ ֆա-
րըգ կիպի օլա . հա՛շա սէնտէն . քեաֆէի ի
զէմինին Հարիմի 'առալէթ իճրա է՛թմէյէ .
26 ճէք մի տիր՝ տէտի : Վէ ՐԱՊԱ՝ էյէր Սա-
տու՛մա շէհրին իշինտէ էլլի սալիճ քիմնէ

- պուլուրում, անկեր իշխն պիւթիւն մահապի
 27 'աֆիլ էտերիմ' տէտի: Ապրահամ տախի
 ճէլապը. տա' իշթէ շիմտի պէն թօփրադ վէ
 քիւլ իքէն' էֆէնտիմ իլէ միւքտիւմէյէ պաշ-
 28 լաւում: Շայէտ էլլի սալիճ քիմնէտէն պէշի
 նօգսան օլտ' օլ պէշ քիմնէ իշխն շէհրին
 քեաֆէտիւնի հէլաք էտէ' մի օրն' տէտի: Օլ
 տախի էյէր օրատա գըրգ պէշ քիմնէ պու-
 29 լուրում հէլաք էթմէմ' տէտի: Վէ թէք-
 բար անա սէջլէյիպ' Պէլլի օրատա գըրգ
 քիմնէ պուլուրում տէտի: Բաղ տախի' Օլ
 30 գըրգ քիմնէ իշխն տէ էթմէմ' տէտի: Վէ
 Ապրահամ' էֆէնտիմ զալապա կէլմէտին, վէ
 սէջլէյիւմ: պէլլի օրատա օթուգ քիմնէ
 պուլուրում տէտի: Բաղ տախի' էյէր օրա-
 տա օթուգ պուլուրում, էթմէմ' տէտի:
 31 Պա'տէհ' իշթէ շիմտի էֆէնտիմ իլէ միւ-
 քեալմէյէ պաշաւում: պէլլի օրատա էրի-
 մի քիմնէ պուլուրում տէտի: Օլ էրիմի
 քիմնէ իշխն տախի հէլաք էթմէմ' տէտի:
 32 Թէքբար Ապրահամ' էֆէնտիմ զալապա կէլմէ-
 տին, անճադ պիր տէֆա' տահա սէջլէյէ-
 յիմ: պէլլի օրատա օն քիմնէ պուլուրում
 տէտի: Բաղ տախի' Օն քիմնէ իշխն հէլաք
 33 էթմէմ' տէտի: Օլ վազըթ Բաղ Ապրա-
 համ իլէ միւքտիւմէյէ թէմում էտիպ կիթ-
 տի: վէ Ապրահամ տախի էէրինէ 'ալտէթ
 էյլէտի:

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ օլ իքի մէլէք ազլամ վազըթնտա Սա-
 աումա կէլտիլէ: Լութ տախի Սաաումա գա-
 փուլնտա օթուրըյօր իտի: վէ Լութ անլէ-
 րի կէօրիւնճէ իսթիգ պուլէ գալըպ' երկիւ-
 2 երէ գատար էյիլէրէք, էֆէնտիլէրիմ, քէ-
 րէմ էտիւնիլ, գուլընըլն խանէսինէ տէօ-
 նիւպ պու կէճէ գալընըլ, վէ ալալարը-
 նըլք երյալընըլ, վէ սապահալընէ երքէն
 գալըպ' եօլընըլ կիտիւնիլ տէտի: անլէր
 իտէ' խոյր, կէճէ սօգադտա գալըրըլ տէտի:
 3 Էր: Ամմա անլէրէ զէյատէսիլէ իպրամ էյ-
 լէմէսիլէ' անլէր անլն ետունա խանէսինէ կիր
 տիլէր: օլ տախի անլէրէ զէյաֆէթ թէրթիպ
 էտիպ' ֆէթիթ փիտէ փէշիթի, վէ էէտիլէր:
 4 Անլէր եաթմազտան էվէլէ շէհրին տաէմէ-
 րի' եանի Սաաուման տաէմէրի, կէնճտէն
 իսթիլարա գատար, պիւթիւն խալդ հէր
 5 եանտան խանէյի իհաթէ էտէրէք, Լութը
 չալըրըպ անա' Պու կէճէ եանընա կէլէն ա-
 տէմէրէ նէ' րէտէ տիր: անլէրի եանընըլ չը-
 6 գար, անլէրի պիլէլիմ' տէտիլէր: իմտի
 Լութ եանլարընա գափուլալ չըգարադ' ար:
 7 գալընտան գափուլը գափալըլ, Եյ պիրա-

- տէրլէրիմ, րիճա էտէրիմ, քէօթիւլէք էթ-
 8 մէյիլիլ: իշթէ պէնիմ էրքէք պիլմէմիշ իքի
 գըլըմ վար, անլէրի սիլէ չըգարըլում տա,
 նազարընըլտա խօշ կէլէնի եափընըլ: ֆա-
 դաթ պու տաէմէրէ պիր շէյ եափմըլընըլ,
 շիւնքի տամըմըն սոյէսինէ պուլուն իշխն
 9 տախիլ օլտուլար' տէտի: Ամմա անլէր' կէ-
 րի չէլիլ տէտիլէր: հէմ' Պու տաէմ միւ-
 սաֆիր կէլմիշ իքէն' քէնտիսինի հաքիմ' առտ
 էտիյօր: շիմտի սանա անլէրտէն զէյատէ
 քէօթիւլէք էտէրիլ տէյիպ, տաէմի' եանի
 Լութը զէյատէսիլէ թալէիլ էտէրէք' գա-
 10 փուլը գըրմաղա եազալալըլ: ֆալաթ օլ
 տաէմէրէ էլլէրինի ուղալըլ, Լութը էվէն ի-
 շինէ եանլարընա չէլիլ' գափուլը գափալը-
 11 լար: Վէ խանէ գափուլընտա օլան տաէմէ-
 րի, քիւլէքտէն պէյիլէյէ գատար, անիտէ
 քէօր էթտիլէր: շէյլէ քի գափուլը պուլ-
 12 մաղտան 'աճիլ գալտըլար: Վէ օլ տաէմէր
 Լութա խիթապէն' Պուրատա տահա քիմի' շն
 վար, տամա վէ օղուլարընը վէ գըլարընըլ
 վէ շէհրտէ հէր քիմի վար իտէ' պու մաշալ-
 13 տէն չըգար: Զիրա պիլ պու մահալի հէլաք
 էտէճէյիլ: շիւնքի ֆէրեալարը Բաղալըն հու-
 գըլընտա պէլիլ օլտըլընտան' Բաղ անը
 հէլաք էթմէք իշխն պիլի կէօնտէրտի' տէ-
 14 տիլէր: Օլ վազըթ Լութ կիտիպ, գըլարը-
 նըլ արան տամալարը իլէ սէյլէլիպ' Գալըր-
 նըլ, պու մահալտէն չըգընըլ: զիրա Բաղ
 պու շէհրի հէլաք էտէճէք տիր' տէտի: Լա-
 քին տամալարը նազարընտա լաթիֆէ էտի-
 յօր կիպի կէօրիւնտիւ:
 15 Վէ 'ալ էս սահաբ մէլէրէր Լութա' Գալը,
 զէվէնի վէ պուլընտի իքի գըլընըլ ալ, թա
 քի շէհրին ֆըրգընտա հէլաք օլմայալըն' տէ-
 16 յէրէք թաճիլ էթտիլէր: Վէ օլմայալընը
 իքէն' Բաղ անա շէֆաթ էթտիլի իշխն'
 օլ տաէմէր անլն վէ զէվէնտինն վէ իքի
 գըլընընէ էլլէրինտէն թութուպ, անը չըգա-
 17 րարադ շէհրին խարիճէն պրազալըլ: Վէ
 անլէրի խարիճէ չըգալընըլարընտա, անա'
 Հայաթըն իշխն ֆիրար էյլէ, վէ տրտիւ
 պադմա, սահրանըն հիշ պիր էէրինտէ
 տուրմա: տաղա ֆիրար էյլէ քի հէլաք օլ-
 18 մայալըն' տէտի: Վէ Լութ անլէրէ խիթա-
 19 պէն' խոյր, էֆէնտիմ, րիճա էտէրիմ, իշ-
 թէ գուլըն սէնին նազարընտա լութ ֆ պուլ-
 մալ ալը: վէ Հայաթընը հըֆըլ էթմէքլէքտէ
 պանա պէլիլէք իհան էյլէտին: տամա պէն
 տաղա ֆիրար էթմէյէ միւլթէտիր տէյիլիմ:
 օլմայալ քի պէլա պանա էրիլիպ տէ էօլէյիմ:
 20 իշթէ պու շէհր, անա ֆիրար էթմէք իշխն եա-
 գըն վէ քիւլէք օլըպ, րիճա էտէրիմ, օրոյա
 իլթիճա էտէյիմ: քիւլէք տէյի' մի տիր:

- 21 վէ հայաթում հըֆղ օլունուր՝ տէտի : վէ անա՝ իշթէ սեղլէտիյին իշպու շէհրի խա. րապ էթմէմէք իշխն՝ պու խուսուստա տախի
- 22 նիլաղընը գապուլ էթտիմ՝. իէրի՛ն օրայա իլթիճա էլլէ . զիրա սէն օրայա վաւըլ օլմա. յընճա՝ պէն պիր շէյ ետփամամ՝ տէտի : Պու սէպէպաէն օլ շէհր Սուղար թէսմիյէ
- 23 օլունտու : կիւնէշ զէմին իւզէրինէ սողտըգա. տա՝ Լութ Սուղարա տախիլ օլտու :
- 24 Օլ վազըթ Բլղղ Սատու՝ վէ Ղամօրա իւ. զէրինէ Բլղղ թարաֆընտան սէմաւէն քիւ.
- 25 քիւրթ վէ աթէշ եաղտըրապ , Օլ շէհրէրի վէ պիւթիւն սահըայը , վէ օլ շէհրէրին պիւ ճիւմլէ էհալիսին վէ եէրին նէպաթաթընը
- 26 խարապ էլլէտի : վէ Լ-Բն զէվճէտի , անըն աղգաւընտա օլարապ , կէրիյէ պագմաղլէ պիր թուզ 'ամուտը օլտու :
- 27 վէ Ապրահամ սապահլայըն էրքէն գալղըպ՝ Բլղղըն հուզուրընտա տուրաղը մահալէ կէ. շէրէք , Սատու՝ վէ Ղամօրա վէ սահըանըն
- 28 շէր թարաֆընա նաղար էլլէտիքտէ , օլ եէր. տէն քիւլխան տիւմնը կիպի պիր տիւմնն չըգաղընը կէօրտիւ :
- 29 Պէջլէճէ վազը՝ օլտու քի Ալլահ օլ սահ. րանըն շէհրէրին չէլք էլլէտիքտէ՝ Ալլահ Ապրահամը թէգէք քիւր էտիպ , Լութըն սա. քին օլաղը շէհրէրի խարապ էթտիյինտէ՝ Լութը օլ խարապէնին արասընտան չըգաղընը :
- 30 վէ Լութ Սուղարաւան չըգըպ՝ իքի գըղը իւէ պէրապէր տաղտա սաքին օլտու . զիրա Սուղարտա սաքին օլմաղտան խալֆ էտիպ , իքի գըղը իւէ պէրապէր պիր մաղարտա սա. քին գըղը իւէ պէրապէր պիր մաղարտա սա.
- 31 քին օլտու : վէ պէջիւք գըղ քիւլիւյէ՝ փէ. տէրիյիք իխթիյար օլուպ , եէրտէ տախի պիւթիւն տիւնեանըն 'ատէթիճէ կէօրէ պի. զէ թէգաղընուպ էտէճէք պիր էր եօգ աղը :
- 32 կէլ՝ փէտէրիմիգէ շէրապ իշիրիպ՝ անըն իւէ ետթարապ , փէտէրիմիպէն զիւրիյէթ
- 33 փէյտա էտէլիմ՝ տէտի : վէ օլ կէճէ փէ. տէրլէրինէ շէրապ իշիրէրէք , պէջիւք գըղ կիրիպ փէտէրի իւէ ետթար . օլ տախի անըն
- 34 էտթըպ գալղաղընը պիլմտի : վէ էրթէ. տի կիւն պէջիւք գըղ քիւլիւյէ՝ իշթէ տիւն կէճէ պէն փէտէրիմ իւէ ետթարմ . պու կէճէ էրինէ անա շէրապ իշիրէրիմ տէ , սէն տախի կիրիպ անըն իւէ ետթ , վէ փէտէ. րիմիգտէն զիւրիյէթ փէյտա էտէլիմ՝ տէ.
- 35 տի : վէ օլ կէճէ տախի փէտէրլէրինէ շէ. րապ իշիրտիլէր . վէ քիւլիւք գըղ գալղըպ անըն իւէ ետթար . Լ-Բ տախի անըն էտթըպ
- 36 գալղաղընը պիլմտի : Պու մինվալ իւզըն Լութըն իքի գըղը փէտէրլէրինտէն համիլէ
- 37 օլտուլար : վէ պէջիւք գըղ պիր օղուլ տօ. ղուրըպ անա Մուսալ թէսմիյէ էլլէտի . վէ

պու կիւնէ տէկին Մուսապիլէրին փէտէրի օ
38 տըր : վէ քիւլիւք գըղ տախի պիր օղուլ տօ
տօղուրըպ անա Պէնամմի թէսմիյէ էլլէտի .
պու կիւնէ տէկին 'Ամմոնիլէրին փէտէրի օ
տըր :

ՊԱՊ՝ 20

- 1 վէ Ապրահամ օրատան ճէհուպ թարաֆը. նա նաղլ իւէ Գատէշ իւէ Շուր պէյնինտէ սաքին օլարապ շէրարտա միւսաֆիր օլտու :
- 2 վէ Ապրահամ քէնտի գէվճէտի Սարահա. գընտա՝ Պու պէնիմ հէմիլիլէմ տիր՝ տէմէքլէ , շէրար մէլլի Ապիմէլէք կէօնտէրիպ Սարայը ալար :
- 3 Ամմա Ալլահ՝ Ապիմէլէյէ կէճէ րիւյաւըն. տա կէլիպ անա՝ իշթէ ալարըն խաթուն սէ. պէպինտէն էօլէճէքտին . զիրա օ պիր էրին
- 4 մէնպուհէտի տիր՝ տէտի : Ապիմէլէք իսէ մէր. գուճէյէ թէգաղընուպ էթմէմիշ օլմաղլէ՝ Եա. րլղղ , պիր սալիս իւմմէթի տախի էօլտիւ.
- 5 րէճէ՞ք մի սին . Օ պանա՝ Պու հէմիլիլէմ տիր՝ տէմէտի մի . քէնտիսի տախի՝ Օ պէնիմ պիրա. տէրիմ տիր՝ տէտի . պէն պու շէյի գալղ ի սաֆ
- 6 վէ տէսթ ի փաղթիմ իւէ էլլէտիմ՝ տէտի : վէ Ալլահ անա րիւյաւտա՝ Պէն տախի պու շէյի գալղ ի սաֆ իւէ էլլէտիյինի պիլտիմ տէ , տէնի անա տօղունմաղապրագմաղլէ , պա.
- 7 նա կիւնաճ էթմէքտէն մէն՝ էլլէտիմ . վէ շիմտի պու ստէմին գէվճէտին կէրի վէր . զիրա օ փէյլաւմէր օլմաղլէ սէնին իշխն տու՝ա էտէճէք , վէ տէն տախի պէր հայաթ օլա. ճագաւըն . վէ էլլէր կէրի վէրմէք իսէն , սէն վէ անա միւթէ'ալլիք օլունլարըն ճիւմլէտի , մութիլաղա չէլք օլաճաղընը մա'լիւմիւն օլտուն՝ տէտի :
- 8 Խմտի Ապիմէլէք սապահլայըն էրքէն գալղ. գըղ խատէմէսինին ճիւմլէտին չաղըրըպ պու շէլլէրին քեաֆֆէսինին անլէրէ նաղլ էթտի. յինտէ՝ օլ տտէմլէր զիլատէսիլլէ գօրգտը.
- 9 լար : վէ Ապիմէլէք Ապրահամը չաղըրըպ տ. նա իխթապէն՝ Պիլգէ էթտիյին նէ՞ տիր . պէն սանա նէ՞ գապահաթ էթտիմ՝ քի պէնիմ վէ մէմլէքէթիմին իւզէրինէ 'աղմ կիւնաճ տա՝ վէթ էթտին . պանա լա'իգըղ իշիրէր ետփաթըն՝
- 10 տէտի : վէ Ապիմէլէք Ապրահամա՝ Ղէ՞ կէօր. տիւն քի պու իշի իշլէտին՝ տէտի : Ապրա. համ տախի տէտի քի՝ Պուրատա էլլէթթէ Ալլահ գօրգուսը եօգ տըր , վէ գէվճէմ սէպէ.
- 12 պինտէն պէնի գաթթէ էտէրլէր՝ տէտիմ : վէ Ֆիլ հագիլգէ պու փէտէրիմին գըղը հէմիլիլէմ տիր . վէ լաքին վալմտէմին գըղը օլմամաղլէ
- 13 պէնիմ գէվճէմ օլտու : վէ Ալլահ պէնի փէ. տէրիմին խանէտինտէն ղուրպէթէ չըգաղըն.

զը զէման՝ անա խիթապէն՝ Պանա էտեճէյին լուծֆ պու օլուռն քի՝ կիտեճէյիմիլ չէր պիր մաշալտե պէնիմ՝ իչին , Պիրատերիմ տիր՝
 44 տէյեյին , տէտիմ : Օլ վազըթ Ապիմէյէբ գօ-
 յուռն վէ սըզըր վէ քէօլէ վէ ճարիյէրէր ալըպ
 45 Ապրաճամա ի՛թա էտերէք , զէվճէսի Սարա-
 յը անա ի՛տտէ էյլէտի : Վէ Ապիմէյէք՝ իչ-
 46 թէ տիյարըմ էօնիւնտէ տիր , պէյէնտիյին
 խիթապէն՝ իշթէ պիրատերիմէ պին գըթիա
 կիւմիւշ վէրտիմ : պու պիւթիւն սէնին իլէ
 պէրապէր պուլունանյարըն վէ ճիւմէյին նէգ
 տինտէ սանա կէօլ էօրթիւսիւ օլուռն՝ տէ-
 47 յերէք , Ս-ը թաղիր օլունտու : Վէ Ապրա-
 ճամ Ալլաճա տուա էթտի , վէ Ալլաճ Ապի-
 մէյէյէ վէ զէվճէսի իլէ ճարիյէրէրին շիֆա
 48 վէրմէսիյլէ չօծուգլարը օլուռ : Զիրա Մազա
 Ապրաճամըն զէվճէսի Սարա սէպէպիյլէ Ապի-
 մէյէյին էչիլ պէյիլինին չէր պիրինին բաճ-
 մինի գափամըշ խոի :

ՊԱՊ 21

4 Վէ Բազա սեյյէտիյի կիպի Սարապը զիյա-
 րէթ էտիպ Բազա պուլուրտըր զէճճէ Սա-
 2 րապ իծրա էյլէտի : Վէ Սարա ճամիլէ օ-
 լուպ անտէն Ապրաճամըն իխիթիյարըրընտա ,
 Ալլաճըն անա տէտիյի վազըթտա պիր օղու
 3 օլուռ : Վէ Ապրաճամ՝ քէնտիւնէ թէվէլիւտ
 էտէն եա՛նի Սարատան քէնտիսինէ օլան օղ-
 4 լանա իւճադ թէսմիյէ էյլէտի : Վէ Ապրա-
 ճամ , Ալլաճըն քէնտիսինէ էմը էյլէտիյի կի-
 պի , օղու իւճադը սէքիզ կիւնլիւք օլաըրը
 5 չալտէ խաթն էյլէտի : Վէ Ապրաճամ՝ օղու
 իւճադըն թէվէլիւտիւնտէ եիւզ եաշընտա
 6 խոի : Վէ Սարա՝ Ալլաճ պանա կիւմէքլիւք
 սէպէպիւնի վէրտի : չէր իշիտէն պէնիմ իլէ պէ-
 7 րապէր կիւլէճէք տիր՝ տէտի : Վէ Ապրաճա-
 մա քի՛մ տէր խոի քի Սարա չօծուգլար էմ
 զիւրէճէք տիր : չալ պու քի իխիթիյար օլաըրը
 չալտէ պէնտէն անըն պիր օղու օլուռ՝ տէ-
 8 տի : Վէ չօծուգ պէյիլտիւքտէ սիւտտէն
 քէսիլտի : վէ Ապրաճամ իւճադըն սիւտտէն
 քէսիլտիյի կիւնտէ 'աղիմ պիր զիյաֆէթ էյ-
 9 լէտի :
 Վէ Սարա Ապրաճամըն Մըսըրը չաճար-
 տան օլան օղընըն իսթիճա էյլէտիյին կէօր-
 40 տիւքտէ , Ապրաճամա՝ Պու ճարիյէ իլէ օղ-
 լընը թարա էյլէ : զիւրա պու ճարիյէնին
 օղու՝ պէնիմ՝ օղըմ իւճադ իլէ վարիս օլ-
 41 մայաճադ տըր՝ տէտի : Վէ պու շէյ օղ-
 լընտան տօլըր Ապրաճամըն զայէթ կիւճիւ-
 42 նէ կէլտի : Ֆաշաթ Ալլաճ Ապրաճամա իի-

թապէն՝ Օղան վէ ճարիյէն իչին պու խու-
 սուս կիւճիւնէ կէլմէսին : Սարանըն անա
 սէօլլէտիյի սէօղիւն ճիւմէսինի տինկէ : զի-
 13 րա սէնին նէպին իւճադ իլէ եատ օլունաճադ
 վէ ճարիյէնին օղընը տախի սէնին
 14 յիմ : Ապրաճամ տախի սապաճալըն էրքէն
 գալըպ , էքմէք վէ պիր թուլում սու ալըպ
 չաճարըն օմուղընա գօյարադ վէրտի : վէ
 չօծուղը տախի էէրիւ անը կէօնտէրտի : վէ
 չաճար կիտիպ Պիրէպա՝ պէրիյէսինտէ 'տօ-
 15 լաշմադտա խոի : Վէ թուլում սու տիւ-
 քէնտիւքտէ չօծուղը պիր չալը ալթընտա
 46 պրազըպ՝ Չօծուղըն վէֆաթընը կէօրմէյիմ՝
 տէյէրէք վարըպ պիր օգ ալթըմը գաւտար մէ-
 սաֆէտէ գարընտա օթուրտու : Վէ գարըն-
 տա օթուրուր իքէն պիւլէնտ ափաղ իլէ աղ-
 47 լատը : Վէ Ալլաճ օղանըն ալաղընը իշիթ-
 մէքլէ , Ալլաճըն մէլէյի սէմատան չաճարա
 նիտա էտիպ , անա՝ էյ չաճար , սանա նէ՞
 օլուռ , գօրդմա : զիրա Ալլաճ օղանըն պու-
 48 լունարըր էէրտէն ալաղընը իշիթտի : Գալը ,
 օղանը գալալըր , վէ էլէն իլէ անա եարտըմ
 էյլէ , զիրա անը 'ազիմ պիր միլլէթ էտէ-
 19 ճէյիմ տէտի : Վէ Ալլաճ անըն կէօղլէրինի
 աշմաղլէ օ պիր սու գօւլուրը կէօրտիւքտէ ,
 կիտիպ թուլումը սու իլէ տօլուրարադ օղ-
 20 լանա իչիւտի : Վէ Ալլաճ օղան իլէ խոի :
 օլ տախի պէյիլիւպ պէրիյէտէ սաքին օ-
 21 լաբադ՝ քէմանէշ օլուռ : Վէ Փարան պէր-
 իյէսինտէ սաքին օլուպ , վալիտէսի անա
 Մըսըր տիյարընտան պիր զէվճէ ալալ ,
 22 Օլ վազըթ տախի Ապիմէյէք վէ սէր'տու-
 քէրի Փիթօլ Ապրաճամ իլէ միւքէպէմէ է-
 տիպ , Ալլաճ չէր իշիտիյին շէյտէ սէնին
 23 իլէ տիր : Վէ չիմտի պուրատա պանա Ալլաճ
 չազըր իչին եէմին էյլէ քի , պանա վէ նէս-
 լիմէ վէ զիւրիյէթիմէ զաւար էթմէյիպ՝ պա-
 նա վէ շու միւսաֆիր օլաըրըն տիյարա չէ-
 ման սանա էթտիյիմ լուծֆ միսիլիւ մօւա-
 24 մէլէ էտէճէքսին՝ տէտի : Ապրաճամ տա-
 25 խի՝ իլէմին էտէրիմ՝ տէտի : Վէ Ապրաճամ
 Ապիմէլէյին քէօլլէրինին ճէպրէն ալաղըրը
 սու գօւլուրընտան տօլըր Ապիմէլէյէ 'իթապ
 26 էյլէտի : Ապիմէլէյէ տախի՝ Պուճու քիմ
 եափաղընը պիլմէմ , չէմ սէն տէ պանա իխ-
 պար էթմէտին , պէն տախի պու կիւնէ գա-
 27 տար իշիթմէմիշ խոիմ՝ տէտի : Օլ վազըթ
 Ապրաճամ գօյուռն վէ սըզըր ալըպ Ապիմէլէյէ
 ի՛թա էտերէք , ալալաընտա 'ազադ 'աճա
 28 էյլէտիլէր : Վէ Ապրաճամ գօյուռնարտան
 29 էէտի տիլի գուզու այրը գօմաղլէ , Ապիմէ-
 լէք Ապրաճամա՝ Պու այրը գաւաղըն էէտի
 30 տիլի գուզու նէ՞ տիր՝ տէտիլէտէ , Ապրաճա՝

* Կիւլիւշ

- Պու գաւորայր պէնիմ՝ գաղաճ զաղաճման պէ.
 նիմ՝ իշխան շէհատէթ՝ օլմագ իւզըն պու եւ.
 տի տիշէ գուզուլը էլիմանէն ալապն՝ տէտի :
 31 իբիսի օրատա եւմին էթտիքէրիսն սէպէպիլէ
 32 օլ մահալէ՝ Պիրշէպա՝ թէմիլէ էյլէտի : Վէ
 Պիրշէպա՝ տա՝ աղաթը՝ ահա էթտիքտէն սօնկրա
 Ապիմէլէք իլէ սէր՝ առքերի փէթօլ գաղաճ
 Ֆիլիսթիլէրին տիյարընա՝ ալտէթ էթտիլէր :
 33 Ապրահամ իսէ Պիրշէպա՝ տա՝ աղաճլար
 տիքիլ օրատա իլաճ ի սէրմէտի օլան Եէճօ.
 34 վանըն իսմինէ տու՝ ա էյլէտի : Վէ Ապրա-
 համ Ֆիլիսթիլէրին տիյարընա տալլ ի վէ-
 ման միւսաֆիր օլտու :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա վազը՝ օլտու
 քի Ալլահ Ապրահամը թէճրիւպէ էտէրէք
 տան , Եյ Ապրահամ՝ տէտի . Օլ տախի
 2 Լէպպէլք տէտի : Վէ Ալլահ՝ Շիմոն իսն ի
 վահիտին ես՝ նի սէվաիլին իսահազ ալլա ,
 Մօրիա տիյարընա կիթ , վէ անը օրատա
 տանա սէյլէթէլիմ տաղարըն պիրիսի իւ-
 ղէրինտէ մուհրազա թաղաթմ էյլէ՝ տէտի :
 3 իմոն Ապրահամ սապահլայըն էրքէն գաւ-
 ղըպ , մէքէպիլնէ սէմէր վուրաթա , ուշաղ-
 արընտան իքի նէֆէր իլէ օղու իսահազ պէ-
 րապէր ալլա , մուհրազա իշխան օտուէն ետը-
 աղգտան սօնկրա չըզըպ , Ալլահն սէյլէտի .
 4 յի մահալէ կիթտի : Վէ իւշիւնձիւ կիւնտէ
 Ապրահամ կէօղէրինի գալտըրըպ ուզաղ-
 5 տան օլ մահալէ կէօրտի : Վէ Ապրահամ
 ուշաղարընա՝ Ուիլ պուրատա մէքէպ իլէ
 գալլընը . վէ պէն օղուն իլէ օրայա կիտիպ՝
 սէճտէ էթտիքտէն սօնկրա սիգէ՝ ալտէթ է-
 6 տէճէլիլ՝ տէտի : իմոն Ապրահամ մուհրա-
 գա օտուէնըն ալլա՝ օղու իսահազն իւզէրինէ
 երէքէթմէքէ , էլինէ աթէշ վէ պըշաղ ալա .
 7 րազ՝ իբիսի պէրապէր կիթտիլէր : Վէ իսահազ
 փէտէրի Ապրահամ սէյլէթիլիլ Եյ փէտէր ,
 տէտիքտէ՝ Լէպպէլք , էյ օղլըմ՝ , տէտի .
 օլ տախի՝ իշթէ աթէշ վէ օտուէն , վէ լա-
 քին մուհրազա իշխան գուզու նէ՝ օրէտէ տիք՝
 8 տէտի : Ապրահամ տախի՝ Եյ օղլըմ՝ , Ալ-
 լահ քէնտիսինէ մուհրազա իշխան գաւորայր
 թէտաթիք էտէճէք տիք , տէլէրէք , իքիսի
 պէրապէր կիթտիլէր :
 9 Վէ Ալլահն քէնտիսինէ սէյլէթիլիլ մա-
 հալէ կէլտիքէրինտէ , Ապրահամ օրատա
 պիր մէղպահ պինա էտիպ , օտուէն տիղտիք-
 տէն սօնկրա՝ օղլու իսահալը պաղալլըպ մէզ
 10 պոհա օտուէլարըն իւզէրինէ գօտու : Պա՝
 տէհա Ապրահամ օղլընը պողաղլումագ իշխան

* Եւման գաւորալը

- 41 էլինի ուզաթալպ՝ պըշաղը ալաթա , ՐԱՊՊԸՆ
 մէլէլի , Ապրահամ , Ապրահամ՝ տէլու սէ-
 մատան տնա նիտա էյլէտի . օլ տախի՝ Լէպ .
 12 պէլք տէտի : Մէէտ տախի՝ Լէլինի օղլանա
 ուզաթմա , վէ տնա պիր շէյ Եսափմա . զիւր
 իսն ի վահիտին պէնտէն տիրիլ էթմէտի-
 յինտէ՝ Ալլահտան գօրգօր իտիլինի շիմոն
 13 պիրտիմ՝ տէտի : Վէ Ապրահամ կէօղէրինի
 գալտըրըպ աղաթընտա վէ սըզ չալըրէ գա-
 րաթընտա պույնուզընտան թալթուլմաշ պիր
 գօշ կէօրտիլ քաթ , Ապրահամ կիտիպ գօշու
 ալարաղ՝ անը օղլընըն եէրինէ մուհրազա
 44 թաղաթմ էյլէտի : Օլ գէման Ապրահամ օլ
 մահալէ Եէճօվա-Երիլէ թէճիլէ էյլէտի . շաթ-
 թա էլ եէվմ՝ Տաղատա Եէճօվա կէօրտիլէր՝
 15 տէնիլիլ : Վէ ՐԱՊՊԸՆ մէլէլի իքինձի տէֆ՝ա
 օլարաղ՝ սէմատան Ապրահամն նիտա էտիպ .
 16 ՐԱՊՊ պուրալուր քի Չաթըմ հաղգը իշխան
 եէմին էթտիմ՝ , սէն պու նէանէլի իշլէլիպ՝
 իսն ի վահիտին պէնտէն տիրիլ էթմէտիլին
 17 իշխան Պէն սէնի վէյաթտիլէ պէրէքէթլէլիպ՝
 նէպիլին սէմա եղաղալըր վէ տէնիլ օսալիլն-
 տէրի գուճ գաւորալ պէ զալթ թէճօրի էտէ-
 ձէլիմ՝ . նէպիլն տախի տիւշմէնիլէրինն գա-
 18 փօթօրնա վարիս օլաճաղ արը : Վէ սէօղիւ-
 միւ տիւլիլտիլին իշխան գէմինն ձիւմէ միլ-
 19 լէթէրի սէնին նէալին իլէ միւպարէքէլէ-
 ձէք տիք՝ տէտի : Վէ Ապրահամ ուշաղա-
 րընըն հանընա՝ ալտէթ էթտիքտէն սօնկրա ,
 գաղալըպ պէրապէր Պիրշէպա՝ տա՝ կիթտիլէր .
 Վէ Ապրահամ Պիրշէպա՝ տա՝ սաքին օլտու :
 20 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա Ապրահամն՝
 իշթէ Ուիլէտէն տախի գալիտալըն Նահօ .
 21 րն օղուլարը , Ես՝ իլէ օղլու՝ Ուս վէ
 գալիտալըն Պուզ վէ Արամին փէտէրի Գա-
 22 մուէլ Վէ Գէսէտ վէ Յազօ վէ փիլտաշ վէ
 Եէտալաֆ վէ Պէթուէլ օլտու՝ տէլու իսպար
 23 օլուտու : Վէ Պէթուէլ Րիպպայը թէվիտ
 էլլէտի . Ապրահամն գալիտալըն Նահօրն
 24 իշլուս սէքիլ նէֆէրի Միլէտէն օղլու : Վէ
 քէզալիք անըն Րուսմա իսմինտէ օլան օտա-
 լըղընտան թապահ վէ ճահամ վէ թահաշ
 Վէ Մա՝աթա օլտու :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ Սարանն միւստէթ ի Եօմիլ Եիւզ
 Երիմի եէտի սէնէ օլտու : Սարանն միւս-
 2 տէթ ի Եօմիլ պու գաւորալ օլալա , Սարա
 փէն՝ան տիյարընտա վաղը՝ շէպրօն տէնիլէն
 Գիրեաթ-արալա՝ տա՝ վէֆաթ էթտի Վէ Ապ-
 րահամ Սարա իշխան մաթէմ թուլթուպ աղ-
 3 լումագ իւզըն կէլտի : Վէ Ապրահամ մէյ-
 թինն Եանընտան գալաղալ շէթ օղուլարընա

4 խիթապէն՝ Պէն ետնընդատ զարիպ վէ միւ-
նաֆիր իմ՝ հուզուբընտան մէյթիմի տէֆն
էթմէմ իշխան պանն ետնընդատ թէմէթէն
5 պիր մագ պէրէ վէրինիլ տէտի՝ Հէթ օղուլարը
6 տախի Ապրահամա ճէփապէն՝ էյ էֆէնտիմ՝
պիրի տինկէ . սէն տրամըզատ մին թարաֆ
իլաճ էմիր սին . մէյթիմի մագ պէրէլէրիմիգին
էն ալաւընտա տէֆն էյլէ . մէյթիմի տէֆն
էթմէթ իշխան՝ պիգտէն պիր քիմնէ դապրընը
7 սէնտէն տիրիլ էթմէլ տէտիլէր . Օլ վագըթ
Ապրահամ՝ գալըզ օլ տիյարըն էհալիսի
օլան Հէթ օղուլարընա թէմէննա էտէրէթ ,
8 Աշլէրէ խիթաթէն՝ իյէր հուզուբընտան մէյ .
թիմի տէֆն էթմէթիլմէրադի իտէնիլ , պէնի
տինկէլինիլ . Սօհար օղուլ 'Էֆրօնտան պէնիմ
9 իշխան իլմիմա էյլէլինիլ , փի թարլաւընըն
քէնաւընտա պուլունան Մարփիլա մաղարա-
օնըն , արտընդատ պանն մագ պէրէ օլմագ
իւլլէ տէյէր պահարալլէ թէմէթէն վէրիմ
10 տէտի . 'Էֆրօն իտէ Հէթ օղուլարըն արաւըն .
տա օթուբույր իտի . Օլ վագըթ Հիթթի
'Էֆրօն՝ քէնտի շէհրինի գափուսընտան կի-
րէն պիլ ճիւմէ Հէթ օղուլարըն տինկէր իքէն ,
11 Ապրահամա ճէփապէն՝ յայր , էֆէնտիմ՝ , պէնի
տինկէ . թարալըն անտա վէրիլիմ , անտէ
օլան մաղարալըն տախի վէրիլիմ . անը գալ-
միմ օղուլարըն կէօղլէրի էտնիւնտէ սանա
12 վէրիլիմ . մէյթիմի տէֆն էյլէ՝ տէտի . Օլ
վագըթ Ապրահամ՝ տիյարըն էհալիսի էօ-
13 նիւնտէ թէմէննա էյլէտի . Վէ օլ տիյարըն
էհալիսի տինկէր իքէն 'Էֆրօնա խիթապէն՝
իշլէ իտէ , րիճա էտէրիմ , պէնի տինկէ .
թարլաւըն պահարալըն սանա վէրէլիմ . պէն .
տէն ալ , անտէն սօնրիմ մէյթիմի օրտաւ
14 տէֆն էտէրիմ՝ տէտի . 'Էֆրօն տախի Ապ .
15 րահամա ճէփապէն՝ Էֆէնտիմ՝ , պէնի տինկէ .
սէնին իլէ պէնիմ արամտա տէօրթ էիւլ մըս .
գալ կիւմիւլիւր ետր նէ՝ տիր . մէյթիմի տէֆն
16 էյլէ՝ տէտի . Ապրահամ՝ տախի 'Էֆրօնը
տինկէլիլա՝ Ապրահամ՝ 'Էֆրօն իշխան Հէթ
օղուլարըն հուզուբընտա սէյլէտիլի կիւմիւ-
շիւ եա՝նի թիւճճար պէյնիտէ միւթէտա
վիլ օլարըն կիպի , տէօրթ էիւլ մըսգալ
17 կիւմիւլիւր վէլի էյլէտի . Վէ 'Էֆրօնին Մամ
րէ գարշընտա Մարփիլա տա վագըթ թարլաւը
եա՝նի թարալ իլէ անտէ օլան մաղարա վէ
թարլաւըն էթրաֆընտա վէ տախիլ ի հուտու-
տնին քէնաֆէտնտէ պուլունան պիլ ճիւմէ
18 աղաճիւր , Դէհրին գափուսընտան կիրէլէրին
եա՝նի Հէթ օղուլարընըն քէնաֆէտնին կէօղ-
լէրի էտնիւնտէ Ապրահամա թէմէթէն էտիլի
19 Պա՝տէհու Ապրահամ՝ գէվճէտի Սարայը Մամրէ
գարշընտա Մարփիլա թարլաւընտա վագըթ՝
մաղարաւա տէֆն էյլէտի . պու մագալ ֆէն .

20 'ան տիյարընտա օլան Հէպրօն տըր . Վէ
թարալ իլէ իշխանէ պուլունան մաղարա Հէթ
օղուլարըն թարաֆընտան Ապրահամա մագ-
պէրէ օլմագ իւլլէ թէմէթէն էտիլի :

ՊԱՊ 24

1 Թախի Ապրահամ իսթիյար վէ միւսինն օ-
լուպ , ՐԱՊԱ Ապրահամը հէր խուտուտա պէրէ-
2 քէթլէտի . Վէ Ապրահամ՝ քէնտի խանէտնին
իսթիյարըն պուլունան վէ քէնաֆէթ ի մամէլէ-
յինին իւզէրինէ նագըր օլան պէնտէտնին խի-
թապէն՝ կէլ , էլինի ուլլուղմ՝ ալթընա գօ .
3 Վէ սէմանըն Ալաճը վէ գէմինին Ալաճը օլան
Եէհօվա հագգը իշխան՝ արաւարընտա սաթին
օլաղըմ՝ ֆէն՝տնիլէրին գըղլարընտան օղլմա
4 գէվճէ ալմայըպ , Ֆագաթ պէիմ տիյարմա
վէ ագրապամա կիտիլ , օղլմա իսհագա պիր
գէվճէ ալաճագընա սանա Եէմին էթտիրիլիմ՝
5 տէտի . Պէնտէտի տախի անա՝ Դայէտ գըղ-
պէնիմ իլէ պէրապէր պու տիյարա կէլէթ իւ-
թիւմէզտէ , օղլմըն չըգաղըն տիյարա կէրի կէօ-
6 թիւրսէմ օլուր մը՝ տէտի . Ապրահամ տախի
անա՝ Սագըն օղլմըն օրայա կէրի կէօթիւրմէյէ-
7 սին . Պէնի փէտէրիմին խանէտնտէն վէ տիյարը
վէլաւէթիմտէն ալըպ՝ պէնիմ իլէ թէթէլիւմ՝
էտէրէթ , Պու տիյարըն նէսլինէ վէրէճէլիմ՝
տէյիւ Եէմին էտէն սէմանըն Ալաճը Եէհօ-
վա՝ քէնտիսի մէլէյինի սէնին էտնիւնտէ իր-
աւլ էտէճէթ . սէն տախի օրտաւան օղլմա
8 պիր գէվճէ ալաճագըն . Վէ էյէր գըղ սէնին
իլէ պէրապէր կէլէթ իսթիւմէզտէ , պու Եէմի-
նիմտէն պէրի օլուրսըն . ամին օղլմըն օրա-
9 յա կէրի կէօթիւրմէյէտնի՝ տէտի . Օլ վու-
գըթ պէնտէ էֆէնտիսի Ապրահամին ույ-
լուղը ալթընա էլինի գօյարադ անա պու խու-
10 սուտա Եէմին էթտի . Պա՝տէհու պէնտէ՝ Է-
ֆէնտիսինին քէնաֆէթ ի միլալը Եէտիւնտէ օլ-
մագ հաւէպիլլէ , էֆէնտիսինին տէվէրին-
տէն օն րաւ տէվէ ալաճագ՝ գալըզ Արամ
նահարէյինէ , Նահօրըն շէհրինէ՝ աղլմիթ էյ-
11 լէտի . Վէ աղլմա իսթիւր նիսլանըն սու-
շէրմէյէ չըգաղըլարըն վագըթտա՝ շէհրին խա-
րիճիւնտէ պուլունան սու գուլունընըն Ետնըն-
12 տա տէվէլէրի օթուրթտու . Վէ , էյ էֆէն-
տիմ Ապրահամըն Ալաճը՝ ՐԱՊԱ , նիյաղ Է-
տէրիմ , պու կիւն իշիմի բաթ իլթիլ , վէ
13 էֆէնտիմ Ապրահամա լուճֆ էյլէ . իշլթէ
պէն սու չէշմէտնին Ետնընտա տուրույօրմ ,
վէ շէհրին էհալիսի գըղլարըն սու չէթմէյէ չը-
14 գայօրըր . Վէ օլուսն քի՝ Տէպթինի Ետիր
տէ սու իշէլիմ՝ տէտիլիմտէ՝ իշ , վէ տէվէլէ-
րինի տախի սու վարայըն՝ տէյէճէթ օլան գըղ ,
գուլըն իսհագա նափալ էյլէտիլի օլու ,

- վէ պուռնունէ եֆէնտիմէ լուծֆ էլլէտիյինի պիլէյիմ՝ տէտի :
- 15 Վէ վազը՝ օլտու քի օ սեօղէնիւ թէմամ մէմ գտէն եվլէ իշթէ Ապրահամին գարն. տաշը Նահօրըն զեվճէսի Միլքէնին օղլու Պէթուէէ թէվէլլուտ էտէն Բիպգա, տէսթի :
- 16 սի օմուզընտա օլտարագ, չըգայօր իտի : Վէ գըզ՝ զայէթ ճէմիլէ պիր պարերէ օլուպ՝ քէնտիսինի երքէք պիլմէմիշ իտի : իմտի մէրգուսէ չէշմէյէ էնէրէք՝ տէսթիսինի տօլ :
- 17 տուրուպ չըգալը : Օլ վազըթ պէնտէ գօշուպ մէրգուսէյի գարչըլայարագ՝ Բէրէմ էյլէ, տէսթիստէն պանա պիր ազ սու իշիր՝ տէ :
- 18 տի : Օլ տախի իշ, էֆէնտիմ, տէյէրէք, տէր՝աթթէ տէսթիսինի էլլենէ էնտիլիպ՝ անա :
- 19 իշիրտի : Վէ անա իշիրտիքտէն սնկրա՝ Տէ վէլէրին իշիւն տախի գանընճոյա գատար սու :
- 20 չէքէյիմ՝ տէտի : Վէ սէրիէն տէսթիսինի թէքէնէ պօշալարպ, սու չէքմէք իշիւն թէք. րար գօշուպ գօշուպ : Վէ ստէմ անա միւլ թէհայլիւր օլուպ, քէնաի եօլընը ԲԱՊՊ միւլ յէստէր էտիպ էթմէտիլինի պիլմէք իշիւն :
- 22 սիւքիւթ էտէր իտի : Վէ տէվէլէր իշիպ պիլ թիրտիքտէ՝ օլ ատէնէ էտրըմ մըգալ վէզ նինտէ ալթուսն պիր հայգա, վէ մէրգուսէ նին գօլարը իշիւն օն մըգալ վէգինտէ պիր :
- 23 չիֆթ ալթուսն պիլէգըն չըգարըպ, Սէն քի մի՞ն գըլը սըն, լուծֆէն պանա սէյլէ, սէ նին փէտէրինին խանէսինտէ պիլմէմ իշիւն պէլթիւլէթ էտէճէք եէր վա՞ր մը տըր՝ տէ :
- 24 տի : Օլ տախի անա՝ Պէն Նահօրըն Միլքէ տէն օլան օղլու Պէթուէլլին գըլը իմ՝ տէտի :
- 25 Վէ էինէ անա՝ Պիգտէ հէմ սաման հէմ էէմ չօգ տըր : Վէ հէմ տէ պէլթիւլէթ էտէճէք :
- 26 եէր վար տըր՝ տէտի : Օլ վազըթ օ արէմ է :
- 27 յիլիպ ԲԱՊՊՍ սէճտէ էտէրէք՝ էֆէնտիմ Ապրահամին Ալահը ԲԱՊՊ միւլպարէք օլտուն քի լուծֆ ու հազարգաթընը էֆէնտիմտէն տի րիդ էթմէյիպ, պէն եօլտա իքէն ԲԱՊՊ պէնի էֆէնտիմին գարնտալարընըն խանէսինտէ կէ :
- 28 Թիրտի՝ տէտի : Օլ վազըթ գըզ գօշուպ պու վուգուլթըն ճիւմէսինի վալիտէսինին խանէսինէ հիքէայէ էլլէտի :
- 29 Վէ Բիպգանըն Ապան իսմինտէ պիր գարն. տաշը վար իտի, վէ Ապան չըգալ օլ ա. տէմին եանընա չէշմէյէ տօղրու գօշտու :
- 30 Չիւնքի հալգայը վէ հէմիլէտիսինին գօլարըն. տաքի պիլէգըլէրի կէօրիւպ՝ հէմիլէտի Բիպգանըն՝ Օլ ատէմ պանա պէյլէ սէօլլէտի՝ տէտիլի սէօլլէրի իշիթմէլէ, օլ ատէմին եանընա կիթտի : Վէ իշթէ օ տէվէլէրին եա :
- 31 նընտա չէշմէտէ տուրուպօր իտի : Վէ, էյ ԲԱՊՊՍ միւլպարէյի, նի՛չիւն խարիճտէ տու :
- րուպօրսն. իշէրի կէլ. պէն խանէյի վէ տէ :
- 32 վէլէրէ եէր հալըրըլտըմ՝ տէտի : Վէ ատէմ խանէյէ տախիլ օլարգաա, օ՝ տէվէլէրի չէօ. զիւպ, տէվէլէրէ սաման իլէ էէմ, վէ անըն պաղարընը վէ անըն իլէ պէրապէր օլան տատմէլին պաղարընը երգամազ իշիւն :
- 33 սու վէրտի : Վէ էօնիւնէ թա՛ամ գօշուլ տըրտա, Սէօղիւմիւ սէօլլէմէյինճէ էէմէմ :
- 34 տէտի. Լալա տախի՝ Սէօլլէ տէտի : Օլ տախի տէտի քի՝ Պէն Ապրահամին պէնտէսի :
- 35 իմ : Վէ ԲԱՊՊ էֆէնտիմի գիլտտէսիլլէ պէ. րէքէթթէմէյիլէ, պէյիւք պիր ատէմ օլ տու : Վէ անա սիւրիւ վէ սըլըր վէ կիւ. միւլ վէ ալթուսն վէ քէօլլէր վէ ճարիլէլէր :
- 36 վէ տէվէլէր վէ մէրքէպէր վէրտի : Վէ է. ֆէնտիմին զէվճէսի Սարատան իիթիլարըլըն. տա էֆէնտիմին պիր օղլու օլտու : Վէ անա :
- 37 քէտֆֆէ ի մամէլէյինի ՚իթա էլլէտի : Վէ էֆէնտիմ պանա էէմին էթտիրիպ՝ Տիլարլարնտա սաթլին օլարըմ՝ ֆէն՝անիլէրին գըլալ :
- 38 րնտան օղլուն զէվճէ տըլլայը, Ֆաթաթ փէտէրիմին խանէսինտէ վէ գապիլէմէ կիտիպ, :
- 39 օղլումա պիր զէվճէ ալտսըն՝ տէտի : Պէն տախի էֆէնտիմէ՝ Շայտա գըզ պէնիմ իլէ :
- 40 պէրապէր կէլմէզսէ՝ տէտիլիմտէ, Օլ տախի պանա՝ Հուգուրնտա սիւրուք էլլէտիլիմ ԲԱՊՊ աէնին իլէ պէրապէր մէլէյինի իրալ էտիպ՝ եօլընը միւլէստէր էտէճէք տիր. սէն տէ գապիլէմտէն վէ փէտէրիմին խանէսինտէն :
- 41 օղլումա պիր զէվճէ տաճազ սըն : Վէ պու սուրէթլէ էէմինիմտէն պէրի օլուրըն, եա՛նի գապիլէմէ վասըլ օլարընտա՝ անլէր սու. նա վէրմէլլէրէ, էէմինիմտէն պէրի օլմուշ :
- 42 օլուրսըն՝ տէտի : Վէ պու կիւն չէշմէյէ կէ. լիպ՝ էյ էֆէնտիմ Ապրահամին Ալահը ԲԱՊՊ, էյէր չիմտի պէնիմ էթմէտիլիմ եօլը միւլէտա :
- 43 սէր էտէր իսէն, իշթէ պէն սու չէշմէսինին եանընտա տուրուպօրմ, վէ օլտուն քի սոճ չէքմէք իշիւն չըգան գըզո՞ Տէսթիստէն պա. :
- 44 նա պիրազ սու իշիր՝ տէտիլիմտէ, Օլ տա. խի պանա՝ Հէմ սէն իշ, վէ հէմ տէ տէվէլէ. րին իշիւն սու չէքէյիմ տէր իտէ, ԲԱՊՊՍն էֆէնտիմին օղլումա զէվճէլլէյէ նապիպ էլլէ. :
- 45 տիլի օ օլա՝ տէտիմ : Պէն գապիլիմտէ պու. նու սէյլէմէյի տահա թէմամ էթմէզտէն էվլէլ, իշթէ Բիպգա տէսթիսի օմուզընտա օլտարագ՝ չըգալ չէշմէյէ էնաի, վէ սուլու ալ. տըլընտա անա՝ Բէրէմ էյլէ, պանա սու իշիր՝ :
- 46 տէտիմ : Օլ տախի սէրիէն տէսթիսինի ք. մուզընտա էնաիլիպ իշ, վէ տէվէլէրին տա. խի սուվարայըմ՝ տէտի : Պէն տախի իշտիմ, :
- 47 վէ տէվէլէրի տախի սուվարալ, Վէ անա՝ Սէն քիմի՞ն գըզը սըն՝ տէլիւ սուալ էլլէ. տիլիմտէ : Օլ տախի՝ Պէն Նահօրըն Միլքէ.

տէն օլան օղլու Պէթուէլին գըզը իմ տէտի .
 օլ վազըթ պէն Տաղապը պուրնունա , վէ
 48 պիլեզիբէրի գօլարընա թագաբմ : Վէ էֆէն-
 տիմին օղլունա , Պիրատէրինին գըզընը սլմագ
 իշիւն , պէնի տօղրու եօլա կէթիբէն էֆէնտիմ
 Ապրահամին Ալլաճը Ռադո միւպարէք օլուն
 տէյէրէք , - էյիլիպ Ռադո սէտտէ էյլէտիմ :
 49 Վէ շիմտի էյէր էֆէնտիմ լուծի օլ Տագի-
 գաթ իճրապնտա պուրնունագ իսէնիզ ,
 պտտա խապէր վէրինիզ . պուրնունայաճագ իսէ-
 նիզ տախի՝ պտտա խապէր վէրինիզ , պէն տա-
 խի սաղա ետաօտ սօլա տէօնէյիմ :
 50 Օլ վազըթ Լապան իլէ Պէթուէլ ճէվա-
 պէն՝ Պու շէյ Ռադո թարափընտան սատըր
 օլմուշ տըր . պիլ սանա էյի ետ քէօթիւ
 51 տէմէյէ միւզթէտիր տէյիլիզ , իշթէ Ռիպ-
 գա սէնին էօնիւնտէ տի , ալ տա , կիթ .
 վէ Ռադոն պուրնունագը կիպի սէնին էֆէն-
 52 տիին օղլունա զէվճէ օլուն՝ տէտիլէր : Վէ
 Ապրահամին պէնտէսի տնէրին քէլամընը ի-
 շիթաիբտէ՝ եէրէ էյիլիպ Ռադո սէտտէ էյլէ-
 53 տի : Պա՝ տէճու պէնտէ կիւմիւշ թագըմլար վէ
 ալթուն թագըմլար վէ էյլիսէ չըգարուպ . Ռիպ
 գալա վէրտի : պիրատէրինէ վէ վալիտէտինէ
 54 տախիզիգըլմէթ Տէտիլէր իթա էյլէտի . Վէ
 քէնտիլի վէ պէրապէրինճէ օլան առէմէր եէ-
 յիպ իշիպ պէյիթիւթէթ էթտիլէր , վէ սապահ-
 55 կէնտէրինիզ՝ տէտի . Վէ գըզըն գարնտալը վէ
 վալիտէսի՝ Գըզ պիրազ վազըթ , Տիշ օլմագա-
 56 օն կիւն ետնըմըգտա գալըն տա , տնտէն սօնկ
 րա կիթսին՝ տէտիլէր : Օլ տախի տնէրէ՝
 Ռադո եօլմը միւշէստէր գըլադգտան սօնկրա՝
 պէնի թէ՛խիր էթմէյիլիզ . պէնի կէնտէրի-
 57 նիզ , էֆէնտիմէ կիտէյիմ՝ տէտի : Վէ տն-
 լէր՝ Գըզ չաղըրըպ աղզընտան ճէվապ ալալմ
 58 տէյէրէք , Ռիպալը չաղըրըպ տնա՝ Պու առէմ
 իլէ պէրապէր կիտէ՝ մի սին՝ տէտիլէրին-
 տէ , կիտէրիմ՝ տէտի :
 59 Անտէն սօնկրա Տէմիլէրէրի Ռիպալը վէ
 տնըն թալէսինի վէ Ապրահամին պէնտէսի
 60 իլէ առէմէրինի կէնտէրտիլէր : Վէ Ռիպգա-
 յա խալր տուա էտիպ , աճա՝ Ան պիզիմ
 Տէմիլէրէմիզ սին . պիլէրճէ պիլէրին լւ-լիթ-
 61 օլ օլտուն , վէ նէպին տիւշմէնէրինին գա-
 վուսընա վարիս օլուն՝ տէտիլէր :
 62 Օլ վազըթ Ռիպգա ճարիլէրի իլէ գաղըզ
 տէվէրէ պիլնէրէք , օլ առէմին արաթ սըրա
 կիթտիլէր . վէ պէնտէ տախի Ռիպալը ալապ
 63 տախի օլմուշէ , Լաճայրոյի գուրուսը եօլն .
 տան կէլիլօր իտի : Վէ իսհագ աղզամ իւ-
 գէրի միւլաճաղա իշիւն սահրապա չըգմըշ օլ
 մաղէ , կէօղլէրինի գալաբըտգա՝ Տէման

64 տէվէլէրին կէլտիլինի կէօրաիւ : Ռիպգա տա-
 խի կէօղլէրինի գալաբըզ իսհագը կէօրաիւք .
 65 տէ՝ տէվէտէն էնտի : Վէ պէնտէյէ՝ Գարշը-
 մըգտա՝ սահրատա պիզէ տօղրու կէլէն առէմ
 քի՛մ տիլ՝ տէտի . պէնտէ տախի՝ էֆէնտիմ
 տիլ՝ տէտիլէրէ , մէրգուճէ նիգապը ալապ
 66 էօրթիւնտիւ : Պա՝ տէճու պէնտէ իճրա էթ-
 տիլի շէյլէրին ճիւմէսինի իսհագա նաղէ էթ-
 67 տի : Վէ իսհագ Ռիպալը վալիտէսի Պարա-
 նըն չատըրընա կէօթիւրիւպ՝ տնը ալալ , վէ
 մէրգուճէ տախի տնըն զէվճէսի օլտու . վէ
 իսհագ տնը սէվմէյիլէ , վալիտէսինին վէֆա-
 թընտան սօլալը միւթէսէյլի օլտու :

Պ Ա Պ 25

1 Վէ Ապրահամ Գաթուրա իմինտէ տիկէր
 2 պիր զէվճէ ալալ : Մէրգուճէտէն տախի տնա
 Զիման վէ ետգշան վէ Մէտան վէ Միտան
 վէ եիշպագ վէ Շուհի թէվէլիւտ էյլէտի :
 3 Վէ ետգշան Շէպա իլէ Տէտանը թէվիւտ էյ-
 լէտի . վէ Տէտանը օղլալարը իտիլի Ալա-
 4 լիլէր վէ Լէթուշիլէր վէ Լէուլիլէր , Վէ
 Միտանըն օղլալարը 'Էյֆա վէ 'Էֆէր վէ
 Հանօք վէ Ապիտա՝ վէ էլտա՝ օլապ , պու-
 5 լարըն քէտֆէսի Գաթուրա էվալալ իտիլէր :
 6 Տագա վէրտի , Լաքին Ապրահամ՝ քէնտի
 օտալըլարընըն օղլալարընա 'տթիլէր վէ-
 7 Ռիպ . քէնտիլի Տալաթա իքէն տնէրի օղլու
 իսհագըն ետնընտան շարգա տօղրու տիլարը
 մէշիլիզէ կէօնտէրտի :
 8 Վէ Ապրահամին միւտտէթի 'Էօնիւ
 եիւզ եէթմիշ պէշ սէնէտէն 'իպարէթ իտի :
 9 Վէ Ապրահամ կիւզէլ իթիլարըլ իլէ իս-
 թիլար՝ վէ էյամա տօլմուշ օլարագ . թէտիլի
 10 Րուհ իլէ վէֆաթ էտիպ գալմիւն միւնգամմ
 օլտու : Վէ օղլալարըն իսհագ վէ իսմա՛էլ
 տնը Մամիէ էօնիւնտէ պուրնունա շիթթի
 Սօհար օղլու 'Էֆրօնըն թարալսընտա վազը՝
 11 Մաքիլա մաղարապնտա , ետնի Ապրա-
 համին շէթ օղլալարընտան իշթիւտ էյլէ-
 տիլի թարալտա տէֆն էթտիլէր . օլ մահալ-
 տէ Ապրահամ վէ զէվճէսի Սարա տէֆն օ-
 լունտըլար :
 12 Վէ վազը՝ օլտու քի Ապրահամին վէֆա-
 թընտան սօնկրա Ալլաճ տնըն օղլու իսհագը
 պէրէթէթէլէտի . վէ իսհագ Լաճայրոյի գու-
 յուսը ճիվարընտա սաքին օլտու :
 13 Վէ Ապրահամին Սարանըն Մըսըրըն ճարի-
 յէսի Հաճարտան օլան օղլու իսմա՛էլ իպի ի
 14 իլին օղլալարընըն նէպ ճի՛հէթիլէ միւսէմմ
 օլալարըն իմիլէրի պուրնար տըր . իսմա էլին

11 Իւր օղւոյն Նէպոյթ, պատէհու Գեորգի վէ
12 Առաքելէ վէ Միգուամ, վէ Միշմա՝ վէ Տու,
13 մա վէ Մասսա, վէ Հատար վէ Թէյնա վէ
14 Եթթուր վէ Նաֆիշ վէ Գեամու օլտու : Իս
մա՛նքն օղուլարը պուշլար օլուպ, օպալա.
րընճա վէ քէյլէրինճէ իսմէրի պուշլար արը .
15 Գապիլէրինճէ օն իրի էմիր իսիլէր : Իսմա՛ն.
լին միւստէթ Ի Եօմրիւ երւ զ օթու ճ ետի
սէնէտէն իպարէթ օլուպ՝ թէսիմ ի բուհ իլէ
վէֆութ էտիպ գալմինա միւսղամմ՝ օլտու :
16 վէ պէն Իսմա՛ն Հալիլատան Աշուր եօլնատ,
Մըսըր գարշըննա վազը՝ Շուրա գառար
սաքին օլտուր . վէ անըն նափիպի ծիւմէ
պիրատերէրինին էօնիւնտէ օլտու :
17 վէ Իսհապ իպն Ի Ապրահամին էնալը պուշ.
լար արը . Ապրահամ Իսհապը թէվիտ էլլէ
տի : վէ Իսհապ ֆառտան-արամտան Արամի
պէթուէլին զըզը, Արամի Ապանըն հէմշի
րէսի Ռիպդայը քէնտինէ զէվճէ ալարղընտա
21 Գըրգ եաշընտա իտի : վէ զէվճէօի Վազիր
օլտըղընտան, Իսհապ անըն իշիւն Բաղալա տու՛ա
էլլէտիքտէ, Բաղալ անըն տու՛աքըն գապուլ
22 Եթմէլիլէ զէվճէօի Ռիպդա համիլէ օլտու : վէ
չօճուգլար անըն բահմինտէ չէքիշէլիլէ՝ Եյեր
պէօյլէ իսէ նի՛չիւն պու հալտէ օլտու՛մ, տէ
23 Երէք Բաղալ տու՛ալ էթմէլէ կիթտի : վէ
Բաղալ անա՛ Սէնին բահմինտէ իքի միլլէթ
վար արը . վէ սէնին գարշընտան իքի գալմ
այըրըպ՝ պիրի տիկէրինտէն գալվէթիլ օյա
րաշ, պէօյլիլէ քիւշիլիւնէ իըտմէթ էտէ.
24 Ճէք տիր՝ տէտի, վէ վալ՝ը համիլ իշիւն
կիւշիլէր թէմմա՛ օլտըգտա՛ իշթէ բահմինտէ
25 Եթիլ օլտարա, Իլք տօղան գըրմըզ օլուպ
ճէր թարտաթը թիւլիւն հարվանի կիպի օլ
մաղլէ, անա՛ Իսմալ թէմմիլէ էլլէտիլէր :
26 Պա՛տէհու գարնտալը՝ էլի Իսմալլէն թօփու.
ղընը թուլտարը հալտէ տօղարղընտան, օ
Իսմալլէն թէմմիլէ օլտընտու . վէ պուշլարըն
չէնտա իտի : վէ չօճուգլար պէօյլիւտիւքէրին.
տէ Իսմալ մահիր ալճը վէ սահրա տտէմի
օլուպ, Եսմալլէ տախի հալմմ պիր տտէմ
28 օլմաղլէ, Հատարլարտա սաքին օլուր իտի : վէ
Իսհապ ալ ետիլիլ իշիւն Իսմալլէն օկէր իտի .
լարէն Ռիպդա Եսմալլէն օկէր իտի :
29 վէ Եսմալլէ չօրպա փիշիլէր իքէն՝ Իսմալ
մալլէն պալըմըլ օլտընը հալտէ սահրա տտան
30 կէլտի : վէ Իսմալ Եսմալլէն՝ ինճա էտէ.
րիմ, շու գըրլը շօրպատտան վէր, եէլէլիմ.
զիրա պալըլըլըլըլ՝ տէտի . պու ճիւճէթլէ
Իսմալ թէմմիլէ օլտընտու :

* Թիւլիւ

† Թօփուք թու թան Խալիստ ալտատան

‡ Գըրլը

31 Եսմալլէ տախի՝ Պու կիւն հազգը պիւ.
32 քիւրիլէթինի պանա սաթ՝ տէտի : վէ Ե.
սալ իշթէ պէն էօլմէք իւզրէ իքէն՝ հազգը
պիւքիւրիլէթ պանա նէ ֆա՛խտէ էտէր՝ տէ.
33 տիքտէ, Եսմալլէ Պանա պու կիւն եէմին
էթ՝ տէմէսի իւզրէրինէ, օլ տախի անա եէ.
մին էտիպ՝ հազգը պիւքիւրիլէթինի Եսմալ.
34 գուպա սաթտը : վէ Եսմալլէ Իսմալլէ եթ.
մէք իլէ մէրճիմէք շօրպալը վէրտի . սլ տա.
խի եէլիպ իշտի, վէ գալըպ կիթտի . պու
վէճէլէ Իսմալ հազգը պիւքիւրիլէթինի
թաշիլէր էլլէտի :

ՊԱՊ 26

1 վէ Ապրահամին վալթընտա վազը՝ օլտան
էվլէլիլէ գըթլըգտան մա՛տա, օլ տիլարտա
պիր գըթլըգ զուհուր էթտիլինտէն, Իսհապ
ճէրարէ, Ֆիլիսթիլէրին մէլիլի Ապիմէլիլին
2 նէլտինէ կիթտի : վէ Բաղալ անա կէօրիւ.
նիւպ՝ Մըսըրա էնմէ, անա տէլէճէլիմ եէրտէ
3 սաքին օլ . պու տիլարտա միւսաֆիր օլ, պէն
տախի սէնին իլէ օլուպ՝ սէնի պէրէթէթլէյ.
ճէլիմ . զիրա պու տիլարլարըն քիւսֆէթիլին
սանա վէ նէլտինէ իթա իլէ, փէտէրին Ապ.
րահամ էթտիլիմ եէմինի սապիթ գըլաճու.
4 զըմ, վէ սէնին նէլտինի սէմա եըլաղարը
գառար թէլիլի էտիպ, պու տիլարլարըն
քիւսֆէթիլին սէնին նէլտինէ վէրէճէլիմ . վէ
զէմինին ծիւմէ միլլէթլէր սէնին զիւրիլէ.
5 թինտէ միւսպարէքլէնէճէք տիր : Չիւնքի Ապ.
րահամ սէօլիմ միւս տիլիլիլիլ թէնպիհաթ վէ
էվմիլի վէ գալմանին վէ շէրտէնիլիմ հըֆը
էթտի՛ տէտի :
6 վէ Իսհապ ճէրարտէ իգամէթ էտիպ, (7) Օլ
մահալին էհալիսի անա զէվճէօի իշիւն սու՛ալ
էթտիլէրինտէ, Ռիպդա ճէմիլէ օլմաղլէ,
օլ եէրին էհալիսի մէրգուճէնին սէպէպինէ
պէնի էօլիւրիլէրլէր տէլիւ, Չէվճէմ տիր՝
տէմէլէ գօրգարապ, շէմիլիլէմ տիր՝ տէ.
8 տի : վէ վազը՝ օլտու քիւ օրտաա խալի
միւստէթ իգամէթինտէն սօնիլա, Ֆիլիս.
թիլէրին մէլիլի Ապիմէլիլէ փէնճէրէտէն պա.
գըպ՝ Իսհապը զէվճէօի Ռիպդա իլէ ջնալը
9 կէօրիւ : վէ Ապիմէլիլէ Իսհապը չաղըրըպ
իշթէ հազգալթէն օ սէնին զէվճէն տիր . սն
նա՛սըլ շէմիլիլէմ տիր տէտին՝ տէտիքտէ,
Իսհապ տախի՝ Անըն տէպէպինէ էօլմէլիլիմ
10 տէլիլէ պէօյլէ Եսմալլէ՛ տէտի : Ապիմէլիլէ
տախի՝ Սէնին պու պիզէ էթտիլին նէ՛ տիր.
ալ գալտը խալգտան պիրի զէվճէն իլէ եա.
թալըր, վէ սէն իւզրէրիմիզ ճիւրմ կէ.
11 թիլիլիլ օլուր իտին՝ տէտի : վէ Ապիմէլիլէ
ճէր քիմ պու տտէլէ, Լալիսա զէվճէօինէ

- տօգուհուրս, մեծաբանս գաթիլ օրուհաճաղ
տը՝ տէրէրէք, գաթիլներն ճիւղէսինէ թէն
պի՛ճ էլլէտի :
- 12 Վէ իսճաղ օլ տիյարատ զըրտ'աթ էտիպ.
օլ սէնէտէ եիւզ գաթ մասնալը օլտու. վէ
13 ՐԱՊՊ տնը պէրէքէթէտի : Վէ պու տտէմ
պէօյիւտիւ, վէ զայէթ պէօյիւք օլունճայա
գատար, պէօյիւքիւքտէ թէրադգը պու
14 տու, ճէօյլէ քի տնըն գօյունլարը վէ սըղըր-
լարը վէ նիչէ պէնտէլէրի օլմողլէ. Ֆիլիս.
15 թիլէր անա ճատտ էթտիլէր : Վէ փէտէրի
Ապրահամին էյամլնատ՝ փէտէրինին պէնտէ.
լէրինին ճիւղէ գաղմըշ օլաղլարը գույու-
լարը Ֆիլիսթիլէր գափայլը՝ թօփրագ իլէ
16 տօյաուրարը : Վէ Ապիմէլէք իսճաղ՝
Խանըմդատն կիթ, զիրա պիզան չօգ գուլ
17 փէթիլ օլտուն՝ տէտի, իսճաղ տարի օրու.
տան կիտիպ՝ ճէրար տէրէսինտէ չատըրնը
18 գուրուպ օրատա իգամէթ էլլէտի : Վէ իս-
ճաղ փէտէրի Ապրահամին էյամլնատ գաղ
աղլարը վէ Ապրահամին վէֆաթընտան սօնկ
րա ֆիլիսթիլէրին գափաարգլարը սու գու-
յուլարընը թէքրար աղըպ՝ փէտէրինին անիլ-
րէ գաղընը իմէր իլէ անլէրի թէսիլէ էլլէ-
19 տի : Վէ իսճաղն պէնտէլէրի օլ տէրէտէ
գաղըպ՝ օրատա պիր տիրի սու գույուրը
20 պուլտուլար : Վէ ճէրար չօպանլար՝ Սու
պիլիմ տիր՝ տէյերէք, իսճաղն չօպանլարը
իլէ միւնաղա՝ա էթտիլէր. վէ քէնտիտի իլէ
միւնաղա՝ա էլլէտիլէրի իչիւն իսճաղ գույու-
21 յա * Խանք թէսիլէ էլլէտի : Պա՛տէ՛հա տի.
կեր պիր գույու գաղաբըլարընտա, անլն իւ-
զէրինէ տարի նիզա՝ էթտիլէրի իչիւն, անտ
22 Գիլիմա թէսիլէ էլլէտի : Վէ օրատան ճաղ
էտիպ՝ տիլէր պիր գույու տաճա գաղաբը.
տա, պուտուն իւզէրինէ նիզա՝ էթտիլէրի
իչիւն՝ անտ իրէճօպթ թէսիլէ էլլէտի
զիրա՝ ՐԱՊՊ շիմաի պիզէ վիւս'աթ փէրտի,
վէ պու տիյարատ միւսմիր օլաճաղը՝ տէտի :
23 Վէ օրատան Պիրէպա՝ա չըգաղ, (24) Վէ
ՐԱՊՊ օլ կէճէ անտ կէօրիւնիւպ՝ Պէն փէ
տէրին Ապրահամին Ալլաճըլմ. գօրգմա, զի
րա սէնին իլէ իմ՝ վէ գուլմը՝ Ապրահամին
սէպէպիւտէն՝ սէնի պէրէքէթէլէլիպ, նէսլինի
25 թէքսիլ էտէճէլիմ՝ տէտի : Իմտի իսճաղ օրա-
տա պիր մէզպաճ պինա էլլէլիպ՝ ՐԱՊՊԸ իս-
մինէ տու՝ա էլլէտի. վէ չաղըրնը օրատա
գուրուպ՝ անլն պէնտէլէրի օրատա պիր գու-
յու գաղաբըլար :
- 26 Վէ Ապիմէլէք քէնտի մասրէմի Աճուզղաթ
վէ տէր'աթէրի փիթօլ իլէ ճէրարտան անլն

* Ենիզա՛
+ Ատապլէթ
ճիւղէսինէ

- 27 Եանընա կէլտի : Իսճաղ տախի անլէրէ՝ Պա-
նա պուզղ էտիպ՝ պէնի Եանընդատն կէօն-
տէրտիքտէն սանկրա, նի՛չիւն Եանընա կէլ-
28 տինիլ՝ տէտի : Անլէր տախի՝ ՐԱՊՊԸ սէնին
իլէ իտիլինի աղիքտարէ կէօրմէրլէ՝ Պէյնիմիլ-
տէ՝ հա՛նի պիզիմ իլէ սէնին տրանտա եէմին
29 օլտուն. Վէ պիզ սանա տօգուհաղըպ՝ սանա
խայրտան պաշգա պիր շէյ էթմէյերէք՝ սէնի
սէլամէթլէ կէօնտէրտիլիմիլ կիպի, սէն տա-
խի պիզէ պիր ֆէնաղըգ էթմէպէք իչիւն սէ-
նին իլէ պիր մա՛նաճէտէ 'աղա էտէլիմ՝ տէ-
տիք, զիրա սէն ՐԱՊՊԸ միւսպարէլի սին՝ տէ-
30 տիլէր : Ոլ տախի անլէրէ պիր զիյաֆէթ
թէրթիպ էտիպ՝ անլէր տէ եէլիպ իչտիլէր.
31 Վէ սապահլայըն էրքէն գաղըպ եէկաիկէրինէ
եէմին էթտիքտէն սօնկրա՝ իսճաղ անլէրի
կէօնտէրտի. անլէր տախի Եանընտան սէլա-
32 մէթլէ կիթտիլէր : Վէ վաղը՝ օլտու քի օլ
կիւնտէ իսճաղն պէնտէլէրի կէլիպ՝ գաղ-
աղլարը գույուտան անա խապէր փէրէրէք,
33 Սու պուլտուգ՝ տէտիլէր. Վէ անա 'Ճէպա՝
թէսիլէ էլլէտի. պինտէն 'ալէյճ շիմաիլէ
տէկին օլ շէճրին իմի Պիրէպա՝ա՝ աղը :
- 34 Վէ 'Էսալ գըրգ Եաղնտա իքէն՝ Հիթթի
Պէյերի նամ՝ քիմանին գըզը Եէճուտէթ իլէ
Հիթթի էլլօնըն գըզը Պատմաթը գէվէլէլէյ
35 ալտը : Վէ պուլտու իսճաղ իլէ Րիպգայա
մաճիպ ի քէտէր օլտուլար :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ վաղը՝ օլտու քի իսճաղ իսթիյար օլտուպ՝
կէօլլէրի կէօրմէքտէն 'աճղ օլաղըպա, պէօ-
յիւք օղու 'Էսալը չաղըրըպ անա՝ էյ օղ-
2 լըմ՝ տէտիլիտէ, Լէպպէյք տէտի : Ոլ տա-
խի իշթէ պէն իսթիյար օլտում, վէֆաթ
3 Ետէճէլիմ՝ կիւնիւ պիլմէյօրմը : Շիմաի սէն
սիլաճլարընը, թիրքէշինի վէ եայընը ալ տա,
4 սաճըպա չըգըպ պանա պիր ալ տվա. Վէ
սէվտիլիմ՝ վէճէլէ թա՛ամ՝ թէրթիպ էտիպ
պանա կէթիլ. պէն տախի եէլիպ վէֆաթ էթ-
մէզտէն էվվէլ ճանըմ՝ սանա պէրէքէթ օգու-
5 սուն՝ տէտի : Վէ իսճաղ՝ օղու 'Էսալը
պանա՝ սէյլէր իքէն Րիպգա տինկէլլար իտի.
'Էսալ տախի ալը ալլայըպ կէթիլմէք իչիւն
սաճըպա կիթտի :
- 6 Ոլ զէման Րիպգա օղու Էս'գուպա իի-
թապէն՝ իշթէ փէտէրինին գարնտաղըն 'Էսա-
7 վա՝ Պանա ալ կէթիլիպ՝ թա՛ամ՝ թէրթիպ
էլլէ, պէն տախի եէլիպ, վէֆաթ էթմէզ-
տէն էվվէլ ՐԱՊՊԸ ճուզուրընտա սանա պէրէ-
8 քէթ օգուլայըմ՝ տէտիլինի իշթիլիմ. Վէ
շիմաի, էյ օղլըմ, սանա էմը Ետէճէլիմ
* Եէմին

- պոլուսորդընը սենին պոյննտան գըրա-
սըն՝ տէտի :
- 41 Իմտի փէտերինն անը պերէքէթէտիյի ի-
չիւն՝ Եսամվ Ես'գուպա քին թուծուպ գալ-
պինտէ՝ փէտերիմ իչիւն մուծէմ կիւնլէրի
եագըն տըր , օլ վագըթ գարնտալըմ Ես' :
- 42 գուպը գաթլ էտերիմ՝ տէտի : Վէ պէջիւբ
օղու Եսամվնն ուօղիւ թիպգայա խապէր վէ-
րիմէքէթ , քիւչիւբ օղու Ես'գուպը չաղըր-
տարտադ՝ իշթէ գարնտալըն Եսամվ սենի
գաթլ էթմէք գտտորյէ սենտէն տօլայը
- 43 միւթէտիյի օլայօր : Վէ շիմսի , էյ օղլըմ ,
սէօգիւմիւ տինկէ , վէ գալգըպ չարանտ՝ գարն-
տալըմ Լապանըն նէգտինէ ֆիրար էյլէ , Վէ
գարնտալընն Տիտտէթի կէչինճէյէ տէկին ,
- 45 անըն նէգտինտէ պիր գալ կիւն , Ես'նի գարն-
տալընըն զաղապը թէքքին օղուպ անա՝ սե-
նին եափտըրըն ունուտունճայա տէկին մէքս
էյլէ . օլ վագըթ պէն սենի օրտտան կէթիւ-
տիրիմ . նի՛չիւն իքինիպտէ պիր կիւնտէ մաճ-
րում գալայըմ՝ տէտի :
- 46 Պա'տէհու թիպգա Խաճգա՝ չէթ գըզլարը
սէպէպինտէն ճանըմտան պիգար օլտու՝ . է-
յեր Ես'գուպ պուճլար կիպի չէթ գըզլա-
րնտան , ես'նի պու տիյարըն գըզլարնտան
պիր գէվճէ ուլըսա , Էսօրիւն պանա նէ՝
ֆա'իտէսի վար տըր՝ տէտի :

ՊԱՊ 28

- 1 Օլ վագըթ Խաճգա Ես'գուպը չաղըրպ՝ անա
պերէքէթ օգուտու . վէ էմր էտերէք , քէն'ան
- 2 գըզլարնտան գէվճէ ալմա : Գալգ փատտան-
տարամ , վալիտէնին փէտերի Պէթուէլին խա-
նէսինէ կիտիպ՝ օրտտան վալիտէնին պիրա-
տերի Լապանըն գըզլարնտան քէնտինէ պիր
- 3 գէվճէ ալ : Վէ Ալլաճ իւլ Գատիր սենի միւ-
պարէքէթէ վէ սենի միւսմիր գըլըպ թէքսիր էյ-
- 4 լէյէ , սեն տաթի քէսթի ի ագվամ օլտալըն . Վէ
Ապրոճամա օլան պերէքէթի , սանա վէ սենին
իլէ նէպլինէ վէքէ քի Ալլաճըն Ապրաճամա վէր-
տիյի տիյարը միւսաֆէրէթինի թէվէրրիւս
- 5 էտսինն՝ տէտի : Վէ Խաճգա Ես'գուպը կէօն-
տերմէքէթ , օլ տաթի փատտան-տարամ Ես'-
գուպ իլէ Լաամվըն վալիտէսի թիպգանըն պի-
րատերի Արամի Պէթուէլ օղլու Լապանըն
եանընտ կիթտի :
- 6 Իմտի Եսամվ՝ Խաճգըն Ես'գուպա պերէ-
քէթ օգուտու՝ անը փատտան-տարամ , օ-
րտտան քէնտիսինէ վէվճէ ուլմադ իւլրէ կէօն-
տերաիյինի , վէ անա պերէքէթ օգուտարադ՝
քէն'ան գըզլարնտան գէվճէ ալմա՝ տէյիւ
- 7 թէնպէ չէթտիյինի , Ես'գուպըն տաթի փէ-
տեր վէ վալիտէսին տինկէյիպ՝ փատտան-

- 8 տարամ կիթտիյինի կէօրմէքէթ , Վէ քէն'ան
գըզլարնըն փէտերի Խաճգըն նաղարնտա
- 9 քէօթիւ օլտըրընը անկլամաղլէ , Եսամվ Խա-
մա'էլէ կիտիպ՝ գէվճէլէրի իւղէրինէ Խամա'էլ
իպն ի Ապրաճամըն գըզլ վէ Նէպայօլթըն Տէմ-
չիւրէսի Մաճլէթի քէնտիսինէ գէվճէլէյէ ալ-
տը :
- 10 Ես'գուպ տաթի Պիրչէպա'տան չըգըպ չա-
լան թարաֆընա կիթտի : Վէ պիր մաճալէ
վաղը օլուպ՝ կիւնէշ պաթմըշ օլտըրընտան
օրտտա կէճէլէյէրէք , օլ մաճալին թաշլա-
րնտան ալըպ պաշը ալթընա գօյարադ՝ օլ
- 12 մաճալտէ եաթտը : Վէ ըիւյաւնտա՝ պաշը
սէմայա եէթիշըր , եեր իւղէրինտէ տիքիլի պիք
նէրտիպան , վէ իշթէ անտէն Ալլաճըն մէլա'ի-
- 13 քէսինի չըգըպ էնէր կէօրտիւ : Վէ իշթէ
Բաղա անըն իւղէրինտէ տուրուպ՝ Պէն փէտէ-
րին Ապրաճամըն Ալլաճը վէ Խաճգըն Ալլաճը
Եէճօվա իմ . իւղէրինտէ եաթտըրըն եերի սա-
նա վէ սենին նէպլինէ վէրէճէլիմ : Վէ սենին
նէպլին եերին թօղը գտտար օլուպ՝ զարպ վէ
շարգ վէ շիմալ վէ ճէնուպէ միւնթէշը
օլաճաղսըն . վէ ճէմի՝ ի գապա'իլ ի գէմին սեն-
տէ վէ զիւրրիյէթինտէ միւպարէքէնէճէք
- 15 տիր : Վէ իշթէ պէն սենին իլէ օլուպ , Տէր
նէրէյէ կիտերսէն՝ սենի մաճալաղա էտէ-
րէք , սենի պու տիյարա ի'ատտէ էտէճէլիմ .
զիրա սանա սէյլէտիլիմ իճրա էթմէտիքճէ
սենի թէրք էթմէմ՝ տէտի :
- 16 Վէ Ես'գուպ ուլգուսընտան ուլանըպ՝ շա-
գիգաթէն Եէճօվա պու մաճալտէ տիր , վէ պէն
- 17 պիլմէտիմ՝ տէտի : Վէ խալվէ էտիպ՝ Պու
նէ՛ Տէյպէթիլ մաճալ տըր . պու պաշգա պիր
չէյ օլմայըպ , անճադ պէյթ Ուլլաճ վէ պապ
- 18 իւս սէմա տըր՝ տէտի : Վէ Ես'գուպ սապաճ-
լայըն էրքէն գալգըպ , պաշընն ալթընա գօյ-
տըրը թաշը ալըպ՝ անը տիրէք տիքէրէք թէ-
- 19 փէսինէ գէյթ եաղը տէքթիւ . Վէ օլ մաճա-
լէ Պէյթիլ թէսմիյէ էյլէտի , ամմա շէճ-
- 20 րին իամի մուգատտէմա Լուլ իտի : Վէ Ես'-
գուպ նէզը էտիպ՝ Էյէր Ալլաճ պէնիմ իլէ
օլուպ , պու կիթտիյիմ էօլտա պէնի մաճա-
լաղա էտերէք , պանա եէմէք իչիւն էքմէք՝
- 21 վէ կիյմէք իչիւն էլպիտէ վէրիլուէ , Վէ պէն
փէտերիմին խանէսինէ սէլամէթլէ՝ 'ալտէթ
- 22 էտերսէմ , Եէճօվա պանա Ալլաճ օլա . Վէ
պու տիրէք տիքտիյիմ թաշ պէյթ Ուլլաճ
օլա . պէն տաթի պանա վէրէճէլին Տէր շէյին
'իւլըրիւնիւ սանա վէրիլիմ՝ տէտի :

ՊԱՊ 29

- 1 Պա'տէհու Ես'գուպ Տարէքէթլէ շարգ էհա-
2 լիտի տիյարընա կիթտի : Վէ իշթէ սաճարտա

պիր գուշու, վէ պուշուռն եանընտա իւշ սիւ.
 րիւ գոյուն եաթաղընը կէօրտիւ. զիրա
 սիւրիւէրի օ գուշուտան սուվարըրըր խտի.
 վէ գուշուռն աղընտա պէօրէք պիր թաշ
 3 վար խտի : Վէ ծիւմլէ սիւրիւէր օրայա
 ծէմ՝ օլարգտա, գուշուռն աղընտան թա-
 շը եուվարայըր գոյունըր սուվարտըգտան
 սօնկրա՝ երնէ թաշը եէրինէ, գուշուռն աղ
 4 զընա գօրլար խտի : Վէ Եա՛գուշ անլէրէ՝ ԷՅ
 պիրատերէրիմ, սիգ նէ՛րէլ սինիլ՝ տէտիք.
 տէ, անլէր տախի՝ Պիգ Հաւանը իլ՝ տէտի.
 5 լէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Դա՛ջօր օղու Լապա.
 նը պիւն՝ րի սինիլ՝ տէտիքտէ, Պիլիւրիլ, տէ.
 6 տիլէր՝ Վէ անլէրէ՝ Սաղ սալի՛մ մի տիլ՝ տէ-
 տիլինտէ, Սաղ սալիմ տիլ, վէ իշթէ գըզը
 Բա՛հէլ գոյունըր իլէ կէլիյօր՝ տէտիլէր :
 7 Օլ տախի՝ իշթէ աղաւմա տա՛հա չօգ վաղըթ
 վար, սիւրիւէրի ծէմ՝ էտէճէք վաղըթ տէյիլ՝
 տիլ. գոյունըր սուվարընը վէ կիտիլ օթ-
 8 լատընը՝ տէմէսի իւզէրինէ, Սիլէր տէ՛ ճիւմլէ
 սիւրիւէր ծէմ՝ օլուշ գուշուռն աղընտան
 թաշը եուվարաւմաղգ՝ տէտէմէյիլ, ան.
 ծափ օլ վաղըթ գոյունըր սուվարըրըլ տէ.
 9 տիլէր՝ Վէ օ անլէր իլէ սէօյլէր իլէն՝ Բա.
 հէլ փէտէրինին գոյունըր իլէ կէլտի. զի-
 10 րա մէրգումէ անլէրի կիւտէր խտի : Վէ Եա՛.
 գուշ սալըր Լապանըն գըզը Բա՛հէլ, վէ
 սալըր Լապանըն գոյունըրըն կէօրտիւք-
 տէ, Եա՛գուշ եաղըն կէլիլ վէ գուշուռն
 աղընտան թաշը եուվարայըրաղ, սալըր
 11 Լապանըն գոյունըրըն սուվարըր : Վէ Եա՛
 գուշ Բա՛հէլ Եօփիլ՝ պիւլէնտ ալաղ իլէ
 12 աղաւտըր : Վէ Եա՛գուշ Բա՛հէլ՝ փէտէրինին
 պիրատերի վէ Բիպգանըն օղու խտիլինի խա-
 պէր վէրտիլինտէ, մէրգումէ գօշուշ փէտէ.
 13 րինէ խապէր վէրտի : Վէ Լապան՝ հէմլիլէ.
 սինին օղու Եա՛գուշ պէն խապէրինի իշիթտի.
 յի կիպի, անը իւթիլգպտէ գօշուշ՝ պօյնըն
 սալըրաղ անը Եօփտիւ, վէ խառէսինէ կէ-
 14 թիլտի. օլ տախի Լապանա պու վուգու.
 'աթըն քեաֆֆէտինի հիլէպէ կիլէտի : Վէ
 Լապան անի՝ Յիլ հաղիգէ սէն պէնիմ՝ քէ.
 միլլիմ վէ էթիմ սին՝ տէտի. օլ տախի պիր
 մա՛հ միւտտէթի անըն եանընտա սալըն օղու :
 15 Պա՛տէհու Լապան Եա՛գուշա՝ Սէն պէ.
 նիմ պիրատէրիմ օլարըն իշիւն պանա մէճ.
 ճանէն մի խըտմէթ էտէճէքսին. իւճթէթին
 ծէ օլաճաղըն պանա պէյուն էյլէ՝ տէտի :
 16 Վէ Լապանըն իքի գըզը օլու՝ պէօյիլիւ-
 նիւն իստի Լիա վէ քիւշիլիւնիւն իստի Բա.
 17 հէլ խտի : Վէ Լիանըն կէօլէրի զա՛իֆ օլու՝
 Բա՛հէլին իսէ Էնտամը կիւզէլ վէ տիտարը
 18 կիւզէլ խտի : Վէ Եա՛գուշ Բա՛հէլ սէվմէք.
 լէ, Քիւշիւք գըզըն Բա՛հէլ իշիւն սանա

49 եէտի օէնէ խըտմէթ էտէրիմ՝ տէտի : Լա-
 պան տախի՝ Սիւր տիլէր քիմսէլէ վէրմէքտէն
 իսէ սանա վէրմէք տա՛հա ալտ տըր. եանըմ՝
 20 տա իգումէթ էյլէ՝ տէտի : Վէ Եա՛գուշ
 Բա՛հէլ իշիւն եէտի օէնէ խըտմէթ էտիլ,
 անտ օլան մուհապպէթիւնտէն նաշի՝ նաղա-
 րընտա պիր գաշ կիւն կիպի կէօրիւնաիւ :
 21 Պա՛տէհու Եա՛գուշ Լապանա՝ կիւշիլէ.
 րիմ՝ թէմում՝ օլտու. զէվճէմի պանա վէր,
 22 անա թէգարրուշ էտէյիմ՝ տէտի : Լապան
 տախի օլ մա՛հալին ծիւմլէ էհալիսինի ծէմ՝
 23 էտիլ՝ պիր զիլաֆէթ վէրտի : Վէ աղաւմ
 օլարգտա գըզը Լիւյըր աղաւմ անա կէօթիւր.
 տիւ. օլ տախի մէրգումէլէ թէգարրուշ էյ-
 24 լէտի : Վէ Լապան ճարիլէտի Զիլիլէր գըզը
 Լիւյա ճարիլէ օլմաղ իւզըն իլթա էյլէտի :
 25 Վէ սապա՛հ օլարգտա՝ իլթէ Լիա խտի. օլ
 վաղըթ Լապանա՝ Պու պանա էթտիլին նէ՛
 տիլ. եանընտա էյլէտիլիմ իլտմէթ Բա՛հէլ
 իշիւն տէյիլ՝ մի խտի. նիլիւն պէնի ալտաթ-
 26 տըն՝ տէտի. Վէ Լապան՝ Պիլտէ քիւշիլիւ
 27 պէօյիլէքտէն էվմէլ վէրմէք օլմաղ : Պուռն
 հաֆթաղըն թէքմիլ էյլէ. վէ եանընտա եէ-
 տի սինէ տա՛հա էտէճէլին խըտմէթէ մուգա.
 28 պիլ անը տախի սանա վէրիլիլ՝ տէտի : Եա՛.
 գուշ տախի պէօյլէ էյլէյիլ, անըն հաֆթա-
 29 լընը թէքմիլ էթտիլէն սօնկրա, Լապան
 Բա՛հէլ տախի ճարիլէ օլմաղ իւզըն ճարիլէ-
 30 սի Պիլհէլի իլթա էյլէտի : Վէ Եա՛գուշ Բա՛.
 հէլ տախի թէգարրուշ էտիլ՝ Բա՛հէլ Լիա-
 տան զիլապէն սէվմէք. Վէ Լապանըն եանըն-
 տա եէտի սէն տա՛հա խըտմէթէ թէտի :
 31 Վէ Բա՛ղա Լիանըն սէվմէքտիլինի կէօր-
 տիլէքտէ՝ անըն Բա՛հէլին աշտը. աւմա Բա-
 32 հէլ 'աղիլ խտի : Վէ Լիա համիլէ օլուշ
 պիր օղու աղուրտու, վէ Բա՛ղա քէտէրի-
 մէ պաղտը, շիմտի զէվճիմ՝ պէնի սէվմէք
 տիլ՝ տէլէրէք անա 'Բառպէն թէմիլէ էյ-
 33 լէտի : Վէ երնէ համիլէ օլուշ՝ պիր օղու
 աղուրտաղտա՝ Բա՛ղա սէվմէքտիլիմ իշիտիլ՝
 պանա պուռու տախի վէրտի՝ տէլէրէք. անա
 34 իլթիմ՝ անա թէմիլէ էյլէտի : Վէ երնէ համիլէ
 օլուշ՝ պիր օղու աղուրտու, վէ Շիմտի պու-
 տէֆա զէվճիմ՝ պանա 'աղապա էտէճէք տիլ.
 զիրա պէնտէն անըն իւշ օղու օլու՝ տէտի.
 պինա՛էն 'ալէյ՝ օ Լափի թէմիլէ օլուտու :
 35 Վէ թէքըր համիլէ օլուշ պիր օղու աղ-
 զուրտու. վէ՛ Պու քէրէ Բապա համա էտէ-
 րիմ՝ տէտի. պինա՛էն 'ալէյ՝ անա իլթէհուտա
 թէմիլէ էյլէտի. պա՛տէհու աղուրտաղտան
 գալտը :

* Ելթէ պիր օղու Բա՛ղա Լիանըն † Աղապա § Համա

ՊԱՊ 30

1 Վէ Բահէլ՝ քէնտիսինտէն Խա՛գուպըն ջո-
ճուղը օլմատըղընը կէօրտիւքտէ, հէմշերէսինի
գըզգանարագ, Խա՛գուպա՛ Պանա եվլատ
2 վէր, եօգուա եօլէճէյիմ՝ տէտի, վէ Խա՛-
գուպ Բահէլէ գիյատէսիյլէ հիտտէթէնիպ՝
Պէն սէմէրէ ի պաթնտան սէնի մահհու՛մ էթ-
միշ օլան Ալլահ մագամընտա՛մ մը իմ՝ տէտի,
3 Մէրգումէ տախի՛ իշթէ ճարիյէմ՝ Պիլհէ,
անա թէգարրուպ էյլէ. օլ տախի գուճա-
ղըմտա տողըբըն, պէյլէճէ պէն տէ անըն
վատթաթալլէ էվլատ սահիպի օլուրըմ՝ տէ.
4 յէրէք, ճարիյէսի Պիլհէյի անա զէվճէլիյէ
վէրտի, Խա՛գուպ տախի անա թէգարրուպ
5 էյլէտի, վէ Պիլհէ համիլէ օլուպ, Խա՛գու-
6 պըն անտէն պիր օղուռ օլտուռ: Օլ վագըլթ-
Բահէլ՝ Ալլահ տա՛վամը կէօրիւպի ավազըմը
իշիթմէքէ, պանա պիր օղուռ վէրտի՝ տէ-
7 յէրէք, անա Տան թէսմիյէ էյլէտի, վէ
Բահէլին ճարիյէսի Պիլհէ էինէ համիլէ օլուպ,
անտէն Խա՛գուպըն պիր օղուռ տահա օլտուռ:
8 վէ Բահէլ՝ Հէմիլիէմ՝ իլէ փէք պէջիւք կիւ-
րէշ էթտիմ՝ վէ զալիպ օլտու՛մ տէյերէք,
անա Դնէթմալի թէսմիյէ էյլէտի:
9 վէ Լիա տողըրմագտան գալըղընը
կէօրմէքէ, ճարիյէսի Զիլիփէյի ալըպ՝ Խա՛-
10 գուպա զէվճէլիյէ վէրտի, վէ Լիանըն ճա-
րիյէսի Զիլիփէտէն Խա՛գուպըն պիր օղուռ
11 օլտուռ, վէ Լիա՛ Պու պախիթ տըր՝ տէյերէք
12 անա Դճատ թէսմիյէ էյլէտի, վէ Լիանըն
ճարիյէսի Զիլիփէտէն Խա՛գուպըն պիր օղուռ
13 տահա օլտուռ, վէ Լիա՛ Պու տա՛տէթիմ՝
իշին տիր. զիրա նիստ պէնի թէսիտ էտէ-
ճէքլէր տիր՝ տէյերէք, անա ՏԱ՛լէր թէսմիյէ
էյլէտի,
14 վէ Բաուպէն գուղտայ պիլիմի վագթընտա
թարլատա լիւֆֆահ գուլարագ, վալիտէսի
Լիայա կէթիւրտէքտէ, Բահէլ Լիայա՛ Լութ-
ֆէն օղընըն լիւֆֆահընտան պանա վէր՝ տէ-
15 տի, Բ՛լ տախի անա՛ Զէվճիլի տալըղըն աղ
կէլտի տէ՛ օղըմըն լիւֆֆահընը՝ առ մը ալա.
ճալպըն՝ տէտիքտէ, Բահէլ էյլէլէ իսէ օղընըն
լիւֆֆահըն մուգապիլ պու կէճէ սէնին
16 իլէ եաթմըն՝ տէտի, վէ Խա՛գուպ աղշամ
թարլատա կէլտիքտէ՛ Լիա անը իսթիգ-
պալ էտիպ՝ Պանա կէլէճէքտէն, զիրա օղ-
ըմըն լիւֆֆահըն իլէ սէնի իսթիճար էյլէ-
տիմ՝ տէնէօի իւզէրինէ, օլ կէճէ անըն իլէ
17 եաթմալ: վէ Ալլահ Լիայը իսթիմա՛ իլէ՛
մէրգումէ համիլէ օլուպ, պէշինճիօի օլա-
րագ՝ անտէն Խա՛գուպըն պիր օղուռ օլտուռ:

* Տ փա կէրէն † Կիւրէշիմ ‡ Պախիթ § Սաիա

18 Օլ վագըլթ Լիա՛ ճարիյէսի զէվճիլի վէր-
տիյիմ՝ իշին Ալլահ էճըրիմի վէրտի՝ տէ-
19 յիպ, անա Դաստար թէսմիյէ էյլէտի, վէ
Լիա էինէ համիլէ օլուպ, ալթընճըր օլարագ՝
20 անտէն Խա՛գուպըն պիր օղուռ օլտուռ: վէ
Լիա՛ Ալլահ պանա պիր մէվճիպէ ի հառանէ
իհսան էյլէտի, վէ զէվճիլին պէնտէն ալթը
օղուռ օլարըղը իշին, շիմտի պէնիմ իլէ սաքին
օլաճագ տըր՝ տէյերէք, Եճա՛գա Դճպուլըն
21 թէսմիյէ էյլէտի: Պատէհուռ պիր գըղ տօ-
ղուրուպ, անա՛ Տինա թէսմիյէ էյլէտի:
22 վէ Ալլահ Բահէլի թէվէքքիւր էթտի,
վէ Ալլահ անը իսթիմա՛ իլէ Բահիմին ալար.
23 վէ մէրգումէ համիլէ օլմաղլէ, պիր օղուռ
տողըրուպ՝ Ալլահ պէնիմ՝ Դյըպըմըն տէֆ՝
24 էյլէտի՝ տէտի, վէ՛ ԲԱՊՊ պանա տիկէր պիր
օղուռ տահա իհսան էտէճէք տիր՝ տէյերէք,
անա Դնուսուֆ թէսմիյէ էյլէտի:
25 վէ վագը՛ օլտուռ քի Բահէլ Եուսուֆը
տողըրարգտան սնիկրա, Խա՛գուպ Լապա-
նա՛ Պանա իզն վէր, մէքէանիմա՛ վէ տիյարը-
26 մա կիտէյիմ. Գէնտիլէրի իշին սանա իւրա-
մէթ էթտիյիմ զէվճէլիյէտի վէ օղուլարը
մը պանա վէր՝ կիտէյիմ, զիրա սանա էթտի-
27 յիմ իւրամէթի սէն պիլըրսին՝ տէտի, Լա-
պան տախի անա՛ Նազարընտա լութֆ պուռ
տու՛մ իսէ, րիճա էտէրիմ, Իլիֆ. ԲԱՊՊ սէ-
նին սէպէպիլիլէ պէնի պէրէքթիլընտիյին թէճ-
28 րիւպէ իլէ անկատըմ՝ տէտի, վէ հէմ իւճ-
րէթինի պանա պէյան էյլէ, վէրէյիմ տէ-
29 տիքտէ, Օլ տախի՛ Սանա էթտիյիմ իւրա-
մէթ նէ օլարըղըն վէ հայվանլարըն պէնիմ
30 իլէ նաալը պուլունտըղըն պիլըրսին. Զիրա
պէն կէլմէգտէն էվլէլ մալին աղ օլուպ շիմ-
տի զիյատէսիյլէ չօղալը, վէ գատէմիլիլէ
ԲԱՊՊ սէնի պէրէքթիլէտի. վէ շիմտի պէն
խանէմ իշին նէ՛ վագըլթ չալըշաղըմ՝ տէ-
31 տի: Օլ տախի՛ Սանա նէ՛ վէրէյիմ՝ տէ-
տիքտէ, Խա՛գուպ՝ Ճէվալընտա՛ Պանա պիր
շէյ վէրմէ, էյեր շուճու պէնիմ իշին եա-
փար իսէն, թէքըր սիւրիւլէրինի կիւտիւպ
32 պէքլէրիմ, Շէյլէ քի պու կիւն սիւրիւլէրի-
նին քէաֆֆէսի տարաքնտան կէլիլ, անլը-
տէն հէր պիր նօգթալը վէ պէնէքլի գօյուճը,
վէ գօյուճար իշինտէն հէր սիյահ օլալը, վէ
քէլիլէրին իշինտէն տախի պէնէքլի վէ նօգ-
թալը պուլունտընլարը պըրալըմ, վէ իւճըր-
33 թիմ պու օլտուռ: վէ պիր կիւն օլուռ տա
իւճըրէթիմ իշին հուգուլընա կէլինիսէ,
սատաղաթըմ պանա չէհատէթ էտէճէք տիր.
վէ Խանըմտա քէլիլէր արաքնտա հէր նօգ-
թալը վէ պէնէքլի օլմալան, վէ գօյուճար
արաքնտա սիյահ գուլունտընա սիւրգալթ

* Եճը † Սաքին օլմաղլը ‡ Զամմէտէճէք

- 34 օրունմուշ սայլըն՝ տէտի : Լապան տախի՝
 35 յէթէ հէման սեյլէտիյին վեճճէ օրուն՝ տե-
 քեճէրի, վէ ճիւմէ նօթալը վէ պէնէքի քե-
 չիլէրի, եա՛նի քէնտիսինտէ պէյազ պուլու-
 նան վէ սիյաճ գոյունլարըն ճիւմէսինի պյը-
 36 ըւլ՝ օրունլարըն էլինէ թէսիւմ էյլէտի : Վէ
 քէնտիսի իլէ Եա՛գուպըն արասընտա իւչ
 կիւնիւք մէսաֆէ պրազըպ, Եա՛գուպ Լա-
 պանըն պագի գալան սիւրիւսիւնիւ կիւտէր
 իտի :
 37 Օլ վազըթ Եա՛գուպ թաղէ գալագ վէ
 պատէմ՝ վէ չինար աղաճլարընտան չըպուգլար
 ալըպ, անլէրտէ խաթթլար չըգլարագ գապուգ-
 38 կէօրիւնտիւ : Վէ սիւրիւլէրին կէլիպ սու իլէ.
 ճէքլէրի թէքնէլէր չըպուգլար չըպուգլարը գոյ-
 սու, թաքի գոյունլար սու իլմէյէ կէլտիքլէ.
 39 օլալար՝ Վէ սիւրիւլէր չըպուգլարըն էօնիւնտէ
 կէպէ օլմալարըյլէ, անլէրին ալաճա վէ նօգ-
 40 թալը վէ պէնէքի եալուլուլարը օլուր իտի : Վէ
 Եա՛գուպ գուգուլարը պյըբըպ, սիւրիւլէրին
 էիւզիւնիւ՝ Լապանըն սիւրիւլէրինտէ պուլու-
 նան ալաճա վէ հէր սիյաճ օլանա տօղրու չէ-
 վիւրի իտի : վէ քէնտի սիւրիւլէրինի պյըբ գո-
 յուպ, անլէրի Լապանըն սիւրիւլէրինն եանը.
 41 նա գոյմաղ իտի : Վէ գուպլէթիլ գոյունլարըն
 գըզալըգլարը վազըթ, Եա՛գուպ գոյունլարըն
 չըպուգլար արասընտա կէպէ օլմալարը իլիւն,
 չըպուգլարը թէքնէլէրէ գոյունլարըն կէօգ-
 42 լէրի տօնիւնէ գօր իտի : Վէ գոյունլար գա՛իֆ
 պուլունալըգլարընտա գօմաղ իտի : պէյլէճէ
 գա՛իֆլէր Լապանըն, վէ գուպլէթիլէր Եա՛.
 43 գուպըն օլուր իտի : Վէ պու ստէմ՝ ղիյա.
 տէսիլէ քէսպ ի սէրվէթ էտիպ, նիչէ սիւրիւ-
 վէ ճարիյէ վէ քէօլէ վէ տէվէ վէ մէրքէպլէրէ
 մալիք օլուս :

ՊԱՊ 31

- 1 Վէ Եա՛գուպ Լապանըն օրունլարըն՝ սէօ-
 ղիւնիւ եա՛նի Եա՛գուպ փէտէրիմիլին ճիւմէ
 մամէլէյինի ալըպ, պու սէրվէթին քեաֆֆէ.
 սինի փէտէրիմիլին մալինտէն գաղանտը՝ տե-
 2 յիւ սեյլէտիքլէրինի իլթիտի : Վէ Լապա-
 նըն քէնտիսինէ էվէլէթի կէօգ իլէ պագմա-
 3 աղընը կէօրուր : Վէ ՐԱՊ Եա՛գուպա՝
 Էճաւտընըն տիյարընա վէ ագրոպանըն նէգ-
 4 արինէ՝ ալտէթ էյլէ, պէն տախի սէնին իլէ
 գլուրու՝ տէտի :
 4 վէ Եա՛գուպ Րաճէլ իլէ Լիսյը սաճրոյա
 քէնտի սիւրիւլէրինն եանընա չաղըրապ,
 5 Անլէրէ խիթապէն՝ Պէն փէտէրինիլին պանա

- էվէլէթի կէօգ իլէ պագմաւաղընը կէօրիւյօ-
 6 ռըմ, լաքին փէտէրիմին Ալաճը պէնիմ իլէ
 7 օլուր : Վէ սիլ՝ պիւթիւն գուպլէթիմիլէ փէ-
 տէրինիլէ խըմմէթ էթտիյիմի պիլիւրսինիլ.
 8 Գագաթ փէտէրինիլ պէնիմ իւճրէթիմի օն
 տէֆա՝ թէպտիլ էտէրէք՝ պանա ղաւար էթ-
 տի իտէ տէ, Ալաճ անըն պանա պիր ֆէնա-
 9 լըգ էթմէսինի միւսա՝ատէ էյլէմէտի : Իւճ-
 10 ըթին նօթալըլար օլուրն՝ տէտիլի հալտէ,
 ճիւմէ գոյունլար նօթալը տօղրուր իտի :
 վէ՝ Իւճրէթին ալաճա օլունլար օլուրն՝ տե-
 տիլի հալտէ, ճիւմէ գոյունլար ալաճա տօ-
 9 ղուրուր իտի : Պու վէճճէ Ալաճ փէտէրի-
 10 նիլին մալինի ալըպ պանա վէրտի : Վէ վա-
 գը՝ օլուր քի սիւրիւլէր գըզալըգլարը մէվիւմ
 տէ իւյաւաա կէօղէրիմի գալալըբըպ, իլթէ
 սիւրիւլէրէ աշան էրքէճ վէ գօլալարն ալաճա
 վէ նօթալը վէ պէնէքի օլուրընը կէօրուրմ :
 11 Վէ Ալաճըն մէլէյի պանա իւյաւաա՝ ԵՅ
 Եա՛գուպ՝ տէտիքտէ, պէն Լէպպէթ՝ տէտիմ :
 12 Օլ տախի՝ Շիմոի կէօղէրինի գալալըբըպ սիւ-
 իւլէրէ աշան էրքէճ վէ գօլալար պագ, ճիւմ
 լէսի ալաճա վէ նօթալը վէ պէնէքի տիր. ղի-
 13 րա Լապանըն սանա հէր պիր եափաղընը կէօր-
 տիւմ, Պէն իլաճ ը Պէլթէլիմ՝ քի սէն օրա-
 տա տիրէք մէսէ հաիպ՝ պանա պիր նէգը էթ-
 տին. չիմոի գալը, պու տիյարտան չըբըպ,
 տիյարը վէլաւտէթինէ՝ ալտէթ էյլէ՝ տէտի :
 14 Վէ Րաճէլ իլէ Լիա անա ճէվապէն՝ Տա-
 ճա փէտէրիմիլին խանէսինտէ պիլիմ՝ իլիւն
 15 հիստէ վէ միւրաա վա՞ր մը. Օ պիլի ֆիրուլթ
 էտիպ, պաճամըղ տախի քիւլիլէն էէտիլի
 իլիւն՝ անըն ինտինտէ էճնէպի սոյը՝ օլմալըգ
 16 մը. Չիրա Ալաճըն փէտէրիմիլիտէն ալաղը
 սէրվէթին քեաֆֆէսի պիլիմ վէ էվաւալըն-
 ղըն ալը. չիմոի Ալաճըն սանա հէր սեյլէ-
 տիլինի իճրա էյլէ՝ տէտիլէր :
 17 Օլ վազըթ Եա՛գուպ գալըբըպ՝ էվաւալը իլէ
 18 ղէվէթլէրինի տէվէլէրէ պինտիրէրէք, ճիւմէ
 հայլանաթընը վէ գաղանմըլ օլաղը քեաֆ-
 19 ֆէ ի էմվալէնի, եա՛նի փաւտանա-արամտա
 քէսպ էյլէտիլի հայլանաթընը քէն՝ան տիյա-
 20 ընա, փէտէրի իսճաղըն էանընա կիթմէք
 իլիւն սիւրաիւ : Վէ Լապան գոյունլարըն
 գըբգմաղա կիթմիլ օլմաղէ, Րաճէլ փէտէ-
 20 ընին թէրաֆիլիմին սիրգաթ էյլէտի Վէ Եա՛.
 գուպ Արամի Լապանա ֆիրալընը պիլիւրմէք-
 21 սիլին՝ անտէն խաֆի՛էն սալուշարագ, քեաֆ-
 ֆէ ի մոմէլէյի իլէ ֆիրար էյլէտի. չէյլէ քի
 գալըբըպ Նէհրտէն կէլէրէք՝ ճիլ՝ատ տաղընա
 միւթէվէճիճ օլուր :
 22 Վէ Իւլիւնճիւ կիւնտէ Եա՛գուպըն ֆիրա-
 23 ըր Լապանա իւպար օլունաղտա, Գարն-
 տաղընը պէրապէր ալըպ, արգաւը սըրա

եւտի կիւնիւք եօյ կիտիպ՝ ձիւտ տաղըն.
 24 տա անա եկեթիւտի : Վէ Ալլահ Արամի Լա.
 պանա կեճէ բիւյաւնտա կելիպ՝ Անէ Եա'.
 գուպ կերէք էյի , վէ կերէք քեթիւ պիր
 շէյ սեյլէմէքանէ իճթիրազ էյլէ՝ տէտի :
 25 Վէ Լապան Եա'գուպա եկեթիւտի . վէ Եա'.
 գուպ չատրընը տաղաա գուրմաւշ օլաղըն .
 տան , Լապան տաիի գարնտաշարը իլէ պե-
 րապէր ձիւտ տաղընտա չատրընը գուր-
 տու :
 26 Վէ Լապան Եա'գուպա՝ Նէ՞ ետփորն ,
 պէնտէն խաֆի'էն սափուշարապ՝ գըզլարըմը
 գըլըճ իլէ ալըմըշ էտիր կիպի կեթիւրաիւն :
 27 Նի՞չիւն պանա խապէր վէրմէտին տէ , կիզ
 ինէ պէնտէն սափուշուպ կիթաին . պէն սէնի
 սիւրսըր ու թէղաննի վէ տէֆ ու թանպուր
 28 իլէ թէշի'է տէր իտիմ . վէ օղուշարըմը վէ
 գըզլարըմը էօփմէյէ պէնի՝ պրազմատն .
 29 շիմաի պու էթտիյին չամադաթ մար սըր .
 ֆադաթ փէտէրինիզին Ալլահը տիւն կեճէ
 պանա սեյլէյիպ , Եա'գուպա կերէք էյի՝ կե-
 րէք քեթիւ՝ պիր շէյ սեյլէմէքանէ իճթի
 30 բազ էյլէ՝ տէտի : Վէ շիմաի սէն փէտէրինի
 խանտինէ օլան զիյատէ իշթիյաղըն չասէ .
 պիլլէ չըզլապ կիթտին իսէ , նի՞չիւն իլաշլա .
 31 բըմը սիրգաթ էյլէտին՝ տէտի , Եա'գուպ տա
 իի Լապանա ճէվապէն՝ Գօրգաղըմը իշիւն
 ֆէրէ երգի . զիրա՝ շույտ գըզլարընը ճէպրէն
 32 պէնտէն ալըսըն՝ տէտիմ , իլաշլարընը քիմ՝
 տէ պուրբուտն , օ եաշամաւն . գարնտաշ
 արըմընը չուրբուրնտա թէֆթիշ էյլէ , վէ
 ետնըմտա Տէր նէ շէյին վար իսէ ալ տէտի .
 Եա'գուպ իսէ Բաշէյին անլէրի սիրգաթ էթ-
 տիյինի պիլմէզ իտի :
 33 Վէ Լապան Եա'գուպըն չատրընա վէ
 Լիանըն չատրընա վէ իքի ճարիյէնին չատը-
 րնա կիրտի , ֆադաթ պուրամաւն . վէ Լիա-
 նըն չատրընտան չըգարազ Բաշէյին չատը-
 34 րնա կիրտի , Բաշէյ իսէ թէրաֆիմի պալպ
 տէվէ Տէվտէնի իշինէ գօմաւշ օլուպ , անըն
 իւզէրինէ օթուրմաւշ իտի . վէ Լապան պիւ-
 թիւն չատրըն Եօղլատըր իսէ տէ պուրամաւն :
 35 Մէրգուճէ տաիի փէտէրինէ՝ Ատէթ ի նիտա
 իւզէրիմտէ օլաղընտան՝ չուրբուրնտա գուլ
 գամաաղըմա էֆէնաիմ՝ կիւճէնմէտին՝ տէ-
 տի . վէ Լապան թէրաֆիմի աբատըր իսէ տէ՝
 պուրամաւն :
 36 Ու վազըմ Եա'գուպ զաղապա կելիպ՝ Լա-
 պան իլէ միւնաղաա էյլէտի . վէ Եա'գուպ Լա-
 պանա խիթապէն՝ ձիւրմիւմ նէ՞ տիր . վէ խա-
 թամ՝ նէ՞ տիր քի տրաւմա Տիտտէթէ գօշ-
 37 տուն . Էլէամըն քեաֆֆէսիի եօզլաաղըմա
 սօնկրա՝ ճէմի՝ ի էշեա ը պէլթիյէնտէն նէ՞

պուլտուն . պուրոյա գարնտաշարըմըն վէ
 գարնտաշարընըն էօնիւնէ գօ . իքիմիզին պէյ-
 38 նինտէ Տիւրմ՝ էթտիյէր : Եիրմի սէնէտէն պե-
 րու պէն սէնին ետնընտա իմ . գօյաւնլարըն
 վէ քէշիլէրին եաղըն տիւշլարմէտիլէր . վէ
 39 սէնին սիւրբիւնիւն գօշլարընը եկէմտիմ : Վու-
 չուշըն փարէլէտիյինի սանա կէթիրմէյիպ՝ զի-
 յանընը պէն չէքէր իտիմ . կերէք կիւնտիւզ՝
 կերէք կէճէ սիրգաթ օլուտնը պէնիմ էլիմ :
 40 տէն թալէպ էտէր իտին : Շալիմ պէզլէ ի-
 տի . կիւնտիւզիւն որճազ վէ կէճէլէյին սօ-
 ղուգ պէնի խարապ էտիպ՝ կէօղլէրիմտէն ուշ .
 41 գում գաշար իտի . Եիրմի սէնէ խաննտէ
 պու Տալ իւզլէ պուրմաւնապ՝ օն տէօթթ սէնէ
 իքի գըզլըն իշիւն , վէ ալթը սէնէ սիւրբիւնիւն
 իշիւն սանա խրտմէթ էյլէտիմ . սէն տաիի
 42 Է.ճրէթ իմի օն տէֆա թէպտիլ էյլէտին , Է-
 յէր փէտէրիմին Ալլահը , ետնի Խաշագըն
 գօրգաղըմ՝ Ապրահամըն Ալլահը պէնիմ իլէ
 օլմաապըր , սէն պէնի մուլթաղա շիմաի
 պօշ կէօնտէրի իտին . Ալլահ պէնիմ քէտէ-
 րիմէ վէ էլիմին էմէյինէ նազար՝ էթմէքէ
 տիւն կէճէ սէնի Տաղէր էթտիրմի՝ տէտի :
 43 Վէ Լապան Եա'գուպա ճէվապէն՝ Պու-
 գըզլար պէնիմ գըզլարըմ՝ վէ պու օղուշար
 պէնիմ օղուշարըմ , վէ պու սիւրբիւնը պե-
 նիմ սիւրբիւնըրիմ , վէ չաւը կէօրաիւշիւն շէյ-
 լէրին ճիւմէսի պէնիմ տիր . իմաի պու կիւն
 պու գըզլարըմա վէ ետ անլէրին տօղուրտը-
 44 արըն ջօճուգլարա նէ՞ ետփա պիլիւրիմ . Եիմաի
 կէլ , պէնիմ իլէ սէնին պէյնինտէ շաճիտ օլմադ
 իւզլէ՝ եէքտիկէրիմիզ իլէ՝ ապտըր՝ ապտէ
 45 իմ՝ Զէտի : Ու վազըմ Եա'գուպ պիր թաշ
 46 ալպ անը տիրէք տիւրաի , վէ Եա'գուպ
 գարնտաշարընա՝ թաշ տէվիլիւնիզ՝ տէտի .
 անլէր տաիի թաշ թօփլալպ պիր եըզնիթը
 ետփաւըր , վէ օլ եըզնիթըն իւզէրինտէ
 47 թա'տմ էթտիլէր , վէ Լապան անա Եէճէր-
 աաճառլա թէսմիյէ էյլէտի . ամմա Եա' .
 48 գուպ անա ձէլէտ թէսմիյէ էյլէտի , վէ Լա-
 պան՝ Պու եըզնիթը պու կիւն պէնիմ իլէ սե-
 նին պէյնինտէ շաճիտ տիր՝ տէտի . պու ճի-
 49 Տէթլէ ձէլէտ թէսմիյէ օլուտու . վէ Տէմ
 տէ Միսփա Բէֆէյէ օլուտու . զիրա եէքտի-
 կէրիմիզտէն զա'իպ օլաղըմընա իւզլապ
 50 նիմ իլէ սէնին պէյնինի կէօղլէթտին , Էյէր
 գըզլարըմը ինճիտիւրսն , վէ էյէր գըզլարըմըն
 իւզէրինէ պէվէլէր տըր իսէն , պէյիմիզտէ
 պիր քիմնէ եօգ տըր . պազ , պէնիմ իլէ սէնին
 51 պէյնինտէ շաճիտ Ալլահ տըր՝ տէտի : Վէ
 Լապան Եա'գուպա՝ իշթէ պու եըզնիթը , վէ
 իշթէ պէնիմ իլէ սէնին պէյնինտէ տիւրտիլիմ
 52 տիրէք , Պու եըզնիթը շաճիտ , վէ պու տի-
 րէք շաճիտ օլուտն քի սա՝ ի գաաա իլէ պէն

- պու երզնթըտան սենին թարաֆընա կենյմե-
յէյիմ, սեն տե պու երզնթըմ վե պու տիրեք.
53 տեն պենիմ թարաֆըմա կենյմեյիսին : Այրա-
համըն իւահը վե հաճորն իւահը վե անլերին
եճտաաընըն իւահը պիզիմ պենիմիգտե հիւքմ
էյլէսինլէր տէտի վե Եա'գուպ տախի փետէրի
իսհազըն գորգաըը Աււհէն հազգը իշիւն
54 եէմին էյլէտի : Պա'տէհու Եա'գուպ տաղտա
գուրպան զէպհ էտիպ գարնտաշարըն թա-
'ամ էթմէյե տա'վէթ էյլէտի . վե թա'ամ
էթտիրտէն սոնկրա' կեճէ տաղտա գալաըլը :
55 Վէ Լապան սապահայըն էրքէն գալգաադ
օղուարըն վե գըլարըն էօփիւպ , վե տն .
լէրէ խալը տու'ա էյլէտիրտէն սոնկրա եօլա
շըգըլ' քէնտի մահալէնէ 'ավտէթ էյլէտի :

ՊԱՊ 33

- 1 Վէ Եա'գուպ եօլընա կիտեր իքէն Ալաճըն
2 մէլմ'իքէսի անա միւլադաթ էթտի : Վէ Եա'
գուպ անլէրի կէօրաիւյնտէ : Պա ճիւնուտ-
Ուլալ տըր' տէլիպ , մահալէ օ Մահաաիյիմ
վէտիլէ էյլէտի :
3 Վէ Եա'գուպ քէնտի' եօնիւնճէ Խտամ թօփ-
րաղը օլան Սէ'իր տիլարընա գարնտաշը Խաա
4 վա խապէրճիլէր իրաւ իլէ' իֆէնաիմ' Խաա-
վա պու սուրէթլէ , եա'նի Պէնտէն Եա'գուպ
տէյօր քի , Լապանըն եանընտա միւսաափի
5 օլաւ շիմտիլէ տէկին մէքս էյլէտիմ . Վէ ոը
ղըր վե մէրքէպ վե սիւրիւ վե պէնտէ վե ճա-
րիլէլիւ մալէք օլտուր' . վե էֆէնտիմէ' հա-
գուրընտա մադհարը րուլթ օլմադ իւղըն
խապէր վէրիլէ Էա'ղէթէլէ կէօնտէրտիմ'
տէյէճէքսինիլ' տէլիպ անլէր էմր էյլէտի :
6 Վէ խապէրճիլէր Եա'գուպա 'ավտէթլէ' Կարն
տաշըն 'Խաալա կիթտիք , օլ տախի տէօրթ
էիւզ նէֆէր իլէ սէնի գարշըմաղա կէլիօր'
տէտիլէր :
7 Օլ վազըթ Եա'գուպ զիլատէսիլէ խալթ
էտիպ միւզթտիլպ օլարադ , եանընտա պու-
լաւնան խալըր վե սիւրիւ վե սըղըր վե տէվէ-
8 լէրի իքի պէօրիլէ թադսիմ' էտիպ , Էյէր
'Խաալ վիլը պէօրիլէ կէլիպ տնը վալաուրըն
պագի գալան պէօրիւք գուրթուլուր' տէտի :
9 Վէ Եա'գուպ տէտի քի' Էյ' փետէրիմ Այրա-
համըն Ալաճըր վե փետէրիմ Խահազըն Ալաճը ,
էյ պանս' Տիլարընա վե տգրապանա 'ավտէթ
էյլէ . պէն տէ սանա էյլէք էաէյիմ տէլիւն :
10 Ինէօլա , Պէն պու գուրաւնա կէօթէրտիլին
ճիւմլէ րուլթընա վե ճիւմլէ հադիգաթընա
լալըր տէլիլ իմ' զիրա պու իրտանը 'ասամ իլէ
կէլտիմ' , վե շիմտի իքի պէօրիլ քաճէթ օլտուր' :
11 Նիլալ էտէրիմ , պիրատէրիմն էլինտէն , 'Է-
սալըն էլինտէն պէնի խէլա էյլէ , զիրա տն .

- տեն գորգաըմ' . օլմալա քի կէլիպ' պէնի ,
12 վե էվաա իլէ վալտէլի վուրա : Վէ սէն'
Մաթլադա սանա էյլէք էտիպ , նէսլինի քէս-
րէթիմնա սալըմիւղ տնիլգ գուսու գա-
տար էտէճէլիմ' տէտին :
13 Վէ օլ կեճէ օրատա գալըպ , էլինտէ
պուրաւնանտան պիրատէրի 'Խաալ իշիւն հէ-
14 տիլէ օլարադ' իքի էիւզ քէլի , վե էիրմի
էրքէճ վե իքի էիւզ գըյուլն իլէ էիրմի գօշ ,
15 Վէ եալուրալը իլէ օթուզ էմիլիլի տէվէ
վե գըրգ ինէք վե օն պուզա վե էիրմի տիշի
16 մէրքէպ վե օն սրփա ոլըպ . Սիւրիւլէրին հէր
պիրինի պաշապ պաշապ պէնտէլէրինն էլինէ
վէրէրք , պէնտէլէրինն' Եօնիւմէ կէլինիլ վե
սիւրիւ իլէ սիւրիւ տրապընտա պիր միգտար
17 ալալը պրազընըլ' տէտի : Վէ էօնտէ կի-
տէնէ թէնպիհ էտիպ' Պիրատէրիմ' Խաալ
սանա թէնտաիւֆ էտիպ տէ' Սէն քիմի'օն սին ,
վե նէ'թէյէ կիտիլօրըն , վե պու էօնիւնտէ
օլանլար քիմի'օն տիր' տէլիւ սու'ալ էաէրսէ'
18 Պէնտէն Եա'գուպըն օլաւ , Էֆէնաիմ' Խաա-
վա կէօնտէրիլիլ հէտիլէ տիր . վե իլթէ
քէնտիլէ տախի կէրտէ տիր' տէլէսին , տէ-
19 տի : Վէ էրիլնէլէ վե իւշիւնէլէ վե սիւ-
րիւլէրին տրապընա կիտէնլէրին ճիւմլէսինն
տախի 'Խաալը պուլաղընըգտա' անա պու-
20 միւլալ իւղըն սէյլէլինիլ . Վէ իլթէ պէն-
տէն Եա'գուպ կէրտէ տիր' տէլէսինիլ
տէլիւ թէնպիհ էյլէտի . զիրա' Եօնիւմէ
տէ կիտին հէտիլէ իլէ տնըն խալթընը խօշ
էթտիլաւն սոնկրա էիւզիւնիւ կէօրիւրիւմ' ,
21 պէլիլ պէնի գապուլ էտէր' տէտի : Պէյլէճէ
հէտիլէ էօնիւնէ կէլիպ' քէնտիլի տախի օլ
կէճէ չաաղը գուրաղըլարը մահալալէ պէյ-
22 թիւլէթ էյլէտի : Վէ կէճէլէլին գալըպ իքի
զէվէսի վե իքի ճարիլէսի իլէ օն պիր օղու-
լարընը ոլըպ' Խապիպգ կէլիւտինտէն 'ուպուր
23 էթտի , վե տնլէրի ոլըպ ըրմադտան կէլիւ-
տիլաւն սոնկրա' մամլէլէլինի տախի կէլիւտի
24 Վէ Եա'գուպ քէնտիլի եալընը գալ-
մաղլէ , պիր ատէմ' սահար վաղթընա տէ-
25 կին տնըն իլէ կիւրէլիլ իտի : Վէ անա զա-
լիպ կէլէմէլէլինի կէօրիւքտէ' ուլաղըն
պաշընա սօգուստու , վե տնըն իլէ կիւրէլ-
մէօնտէ Եա'գուպըն ուլաղը պաշըն էէրինտէն
26 չըգալ , Օլ տախի' Պէնի պրադ , զիրա սա-
հար վաղթըն օլտուր' տէտիլաւն , Էա'հալ' Սէն
պէնի միւզապէրէլէլիննէ սէնի պրադմալմ'
27 տէտի : Վէ անա' իսմին նէ' տիր' տէտիլէ
28 տէ , Եա'գուպ տըր' տէտի : Վէ անա' իսմին
պուրաւնա պէյլէ Եա'գուպ տէլիլ , անճադ
ժարալէլ տէնիլին . զիրա Ալաճ վե ինսան
իլէ միւճահէտէ էտիպ զալիպ օլտուր' տէ-
29 տի : Վէ Եա'գուպ սու'ալ էտիպ' Լալթ .

- Ֆէն իսմինի պէյան էյլէ՝ տէտիքտէ, օլ տա
խի՝ Նի՛շիւն իսմիմի սուպ էտիյօրսն՝ տէ-
30 յէրէք, անը օրատա միւպարէքլէտի։ Եա՛-
դուպ տախի՝ Պէն Ալլահը բու պէ բու կէօր-
տիւմ, վէ ճանըմ՝ դուրթուլուն՝ տէյէրէք,
օլ մահալէ *Փէնուէլ թէսմիյէ էյլէտի։
31 Վէ փէնուէլտէն կէլտիյինտէ կիւնէշ
տօղտու։ օլ տախի ուլլաղը իւզէրինտէ ոգ-
32 սայօր իտի։ Պու ճի՛հէթտէն Ս՝ Եա՛գուպըն
ուլլուգ պալընըն ուլլուշըգ սինիրինէ սօգուէն
տըղնտան, պէնի իսրայէլ պու կիւնէ տէկին
ուլլուգ պալըն իւզէրինտէ օլան ուլլուշըգ սի-
նիրի եէմէղլէք։

Պ Ա Պ 33

- 1 Վէ Եա՛գուպ կէօղլէրինի դալտրըրպ, 'Է-
սալլն տէօրթ էիւզ նէֆէր ստեմ իլէ կէլէք-
տէ իտիյինի կէօրտիւքտէ՝ էվլատընը Լիա վէ
բահէլ վէ իքի ճարիյէյէ թազսիմ՝ էտէրէք,
2 ճարիյէյէր իլէ էվլատըրընը իլէրիյէ, վէ ան-
լէրին արգասըն Լիա իլէ էվլատընը, վէ
անլէրին արգասըն Բահէլ իլէ Եաւսուֆը գօ-
3 տու։ Վէ քէնտիսի էօնլէրինէ կէլիպ պիրտտէ-
րինէ եազլալընճայա տէկին՝ Ետի քէրէ եէրէ
4 գատար էյլէտի։ 'Էսալլ տախի անը իսթիգ-
պալէ գօշուպ, անը գուճաղլայըպ պօյնընա
սարըլտարա՝ անը էօփտիւ, վէ աղլաշտըլար։
5 Պա՛տէհու 'Էսալլ կէօղլէրինի գալտըրպ նիսա
իլէ չօճուգլարը կէօրտիւքտէ՝ Պուշլար սէնին
նէ՛ն տիր՝ տէտի։ օլ տախի՝ Պէնտէնէ Ալլա-
6 հըն իհսան էյլէտիյի էվլատ արը՝ տէտի։ Օլ
վազըթ ճարիյէյէր իլէ էվլատըրըն եազլալըպ
7 թէմէննա էյլէտիյէր։ Վէ Լիա իլէ էվլատը
տախի եազլալըպ թէմէննա էյլէտիյէր։ Նի-
հայէթ Բահէլ իլէ Եաւսուֆ եազլալըպ թէ-
8 մէննա էյլէտիյէր։ Օլ տախի՝ Բասթ կէլտի-
յիմ պու գատար գալպալըղն նէ՛ տիր՝
տէտիքտէ՝ Էֆէնտիմին նազարընտա լուծֆ
9 պուլմաղըղըմ՝ իշիւն տիր՝ տէտի։ Վէ 'Էսալլ
Էյ պիրտտէրիմ, պէնիմ չօգ տըր։ սէնիքի
10 սէնին օլունն՝ տէտի։ Եա՛գուպ տախի՝ Խայր՝
նազարընտա լուծֆ պուլտուլմ իսէ՝ րիճաէտէ-
րիմ՝ էյիմտէն հէտիյէմի գապուլ էտէսին։
զիրա սէնին տիրտարընը Ալլահըն տիրտարընը
կէօրիւր կիպի կէօրտիւմ, սին տախի պէն։
11 տէն բաղի օլունն։ Սանա րիճա էտէրիմ,
կէթրիլէն հէտիյէն Սանա րիճա էտէսին,
զիրա Ալլահ պանա իհսան էյլէտի, վէ հէր
շէյիմ վար տէյէրէք՝ անա իւրամ էյլէտիք
տէ գապուլ էյլէտի։
12 Պա՛տէհու՝ Գալլալ կիտէլիմ, պէն տա-
13 իս սէնին էօնիւնճէ կիտէլիմ՝ տէտի։ Օլ

- տախի անա՝ չօճուգլարըն նազիք, վէ Եանըմ-
տա պուլունան գայուն վէ սըղըրլարըն Եալ-
բուլը օլտըղը էֆէնտիմին մալիւմի տիր։
էյէր անլէրի պիր կիւն գայտտէճէ սիւրէրլէր-
սէ, սիւրիւնիւն քեաֆֆէտի հէլաք օլուր։
14 Էֆէնտիմ պէնտէսինին էօնիւնէ կէլսին. պէն
տախի Սէրիէ էֆէնտիմին նէզտիսէ կէլիւճէ-
յէ տէկին Եանըմտա օլան հայվանալըն վէ
չօճուգլարըն այաղը իլէ Եալաշ Եալաշ կէ-
15 լէյիմ՝ տէտի։ Վէ 'Էսալլ Էյլէ իսէ Եանըմ-
տա պուլունան առէմլէրտէն Եանընա պրա-
գայըմ՝ աէտիքտէ, Նէ՛ լաղըմ, էֆէնտիմին
'իստիստէ լուծֆ պուլլայըմ՝ տէմսի իւզէ-
16 րինէ, 'Էսալլ օլ կիւն Սէրիէ սօղըու քէնտի
էօլընա տէօնտիւ։
17 Վէ Եա՛գուպ Սուքքօթա նազլ էտիպ՝
քէնտիսինէ պիր իսանէ պինա էյլէտի, հայ-
վանալընա տախի աղըլար Եափտը. պու ճի-
հէթտէն օլ մահալէ Սուքքօթ թէսմիյէ օ-
լունտու։
18 Վէ Եա՛գուպ Փատտան արամտան 'ալ-
տէթ էթտիյինտէ փէն'ան տիյարընտա վա-
գը՝ Դէքիմ շէհրի օլան Սալիմէ կէլիպ՝ շէհրին
19 էօնիւնտէ չաարընը գուրտու։ Վէ չաարընը
գուրտընը թարալ գըթ'առըն Դէքիմին փէ-
տէրի Համօրըն օղըլարընըն եէտիստէն Եիւզ
20 գըթ'ա կիւմիւշ պէտէլինէ ալար։ Վէ օրա-
տա պիր մէզպահս պինա էտիպ, անա Էւ-Էլօ-
հէյ իսրաէլ թէսմիյէ էյլէտի։

Պ Ա Պ 34

- 1 Վէ Եա՛գուպըն Լիատան օլան գըզը Տինտ՝
օլ մէմլէքէթին գըզարընը կէօրմէյէ չըգար-
2 զընտա, Օլ մէմլէքէթին հիւքմաարը Նիվի
Համօրըն օղըու Դէքիմ մէրգուսէյի կէօրմէք-
լէ, ալըպ անըն իլէ Եաթարապ անը թէգ-
3 լիլ էյլէտի։ Վէ Եա՛գուպըն գըզը Տինտա
ճանտան 'ալաղա էտիպ, մուսապպէթ էտէ-
4 րէք անը թալթիֆ էյլէտի։ Վէ Դէքիմ փէ-
տէրի Համօրա՝ Պու գըզը պանա գէմլէլիյէ
5 ալ տէտի։ Վէ Եա՛գուպ գըզը Տինտը
Դէքիմէ Լէքտար էթտիյինի իշիթտի իսէ տէ,
օղըլարըն հայվանալըն պէրպարապ ասհրատա
պուլունաղընտան անլէր կէլիւնճէյէ տէկին
սիւքիւթ էյլէտի։
6 Վէ Դէքիմին փէտէրի Համօր տախի միւ-
քեալմէ իշիւն Եա՛գուպըն նէզտիսէ կիթտի։
7 Վէ Եա՛գուպըն օղըլարըն պանա՝ իշիթտիք-
լէրի կիպի սահրատան կէլտիլէր. վէ պու տ-
տէմլէր՝ անըն Եա՛գուպըն գըզը իլէ Եաթարապ՝
իսրայէլտէ ճալիզ օրմիյան իսպապէթի իր-
թիքեապ էթտիյի իշիւն կիւճէնիպ՝ զիյատէ-
8 սիլէ զազապա կէլտիլէր։ Վէ Համօր անլէր

* Վէճճ Ուլլահ

իլէ միւքեալէմէ էտերէք, Օղլւմ Դեքիմ գը-
 զընըլա թէ՛ աշխուգ էթմիշ տիր. մերգուսէյի
 անա զէվճէլիէ վերմէնիղի սիլուէն րիճա էտէ.
 9 րիմ. Գըզլարընըզ պիզէ վէրիպ, գըզլարըմը
 տախի ալարաք պիզիմ իլէ միւսաճէրէ էտիւնիզ.
 10 Վէ՛ պիզիմ իլէ պերապեր սաքին օլուսըզ. տիյար
 էօնիւնիւզտէ տիր, անտէ սաքին օլուպ թիճա.
 11 րէթ վէ թէմէլլիւք էյլէյինիլ՝ տէտի, Դեքիմ
 տախի գըզըն փէտէրինէ վէ պիրատէրէրինէ
 խիթապէն՝ Նազարընըզտա լուճֆ պուլայլւմ,
 12 վէ պանա նէ տէրսէնիլ, վէրիբիմ, Պէնտէն
 փէք ջօգ մէհր վէ՛ յաթիյէ թալէպ էտիւնիզ,
 վէ պանա թէքլիֆ էթտիյինիլ զատար վէ.
 րիբիմ. անճադ գըզը պանա զէվճէլիէ վէ-
 13 րինիլ տէտի, Եա՛գուպըն օղուլարըն իսէ Դե-
 քիմ իլէ փէտէրի Համօրա ճէմշիբէրէրի Տի.
 նայը լէքէտար էթտիյի իշիւն, ճիլէ իլէ ճէ-
 14 վապ վէրէրէք, Պու շէյի էթմէյէ՛ եա՛նի
 ճէմշիբէրիզ զայրի մախթուս պիր տտէմէ
 վէրսէյի միւգթէտիր սէյիլ իլ, զիւրա պիզէ
 15 յար աըր. Անճադ պու շարթ իլէ սէզէ ըազի
 օլուրըլ, եա՛նի ճէր պիր էրքէյինիլ խաթն
 16 օլուսարաք պիզիմ կիպի օլուրսանըզ, Օլ
 վազըթ գըզլարըմըզ սիզէ վէրիպ՝ գըզլարը-
 նըզը ալըրըլ. վէ սիզին իլէ պերապեր սա.
 17 քին օլուպ՝ պիր գալմ օլուրըլ. վէ էյեր
 պիզի տինկէմէյիպ խաթն օլուսմապանըզ,
 18 գըզըմըզ ալըպ կիտէրիլ՝ տէտիլէր, իմտի
 պուսըրըն քէլամը Համօրըն նազարընտա,
 վէ Համօրըն օղը Դեքիմին նազարընտա խօշ
 19 կէօրիւնտիւ. վէ օլ ճիվան Եա՛գուպըն գը
 զընը զիյատէ սէվտիյինտէն պու շէյին իճ.
 րասընը թէ՛ խիր էթմէտի. քէնտիսի տախի
 փէտէրինին խանէսինտէ ճիւմէսինտէն միւ.
 թէպեր իտի.
 20 Վէ Համօր իլէ օղու Դեքիմ շէհրէրինին
 գափուսընա կէլիպ, շէհրին էճալիսինէ խի.
 21 թապէն, Պու տտէմէր պիզիմ իլէ սուլճ
 իւզըն օլարընտան՝ տիյարտա սաքին օլուպ
 անտէ թիճարէթ էթսինլէր. չիւնքի իշթի
 էօնլէրինտէ տիյար վասի՛ տիր. պիզ անլէ-
 րին գըզլարընը զէվճէլիէ ալըպ, գըզլարըմը.
 22 զը անլէրէ վէրէլիմ, Լաքին պու տտէմէր
 եալընըզ պու շարթ իլէ՛ եա՛նի քէնտիլէրին
 մախթուս օլարըլարը կիպի ճէր էրքէյիմիզին
 մախթուս օլմասըլէ, պիզիմ իլէ պերապեր
 սաքին օլուպ պիր գալմ օլմասըլ րադի օլուր.
 23 ար. Սիւրիւլէրի վէ մալլէրի վէ ճիւմէ ճայվան
 լըրը պիզիմ օլմայաճադ մը. անճադ պիզ ան.
 լէրէ րազի օլալմ տա պիզիմ իլէ պերապեր սա.
 24 քին օլուսըլար՝ տէտիլէր, իմտի շէհրինին գա.
 փուսընտան չըզանլարըն ճիւմէսի՛ Համօրը վէ
 օղու Դեքիմի տինկէտիլի. վէ շէհրինին գա.
 փուսընտան չըզան ճէր էրքէ խաթն օլուստու.

25 Վէ վազը՝ օլուս քի իւլիւնճիւ կիւնտէ
 անլէր վէճա՛լի իքէն՝ Եա՛գուպըն իքի օղու,
 եա՛նի Տիսանըն գարնտալարը Սիմ՝օն վէ Լա-
 վի, ճէր պիրի գըզընը ալըպ պի փէրվա շէ-
 րէ կիւրէրէք՝ ճիւմէ էրքէլէրի գաթլ էթտի-
 26 լէր, վէ Համօր իլէ օղու Դեքիմի տախի գը-
 լըճտան կէչիլիպ, Դեքիմին խանէսինտէն Տի.
 27 նայը ալարաք չըգալարը, Եա՛գուպըն օղու-
 լարը տախի մագթուլարըն իւզէրինէ կէլտիլէր
 վէ ճէմշիբէրինի լէքէտար էթտիլէրի իշիւն
 28 շէհրի եաղմա էտիպ, Սիւրիւ վէ սըզըր վէ
 մէքէպլէրինի վէ շէհրտէ վէ սաճրատա օլա-
 29 նը գապթ իլէ, Անլէրին ճիւմէ էմվալընը վէ
 չօճուգ իլէ նիւսընըն քէաթֆէսինի էսիր ա-
 լարաք խանէլէրինտէ պուլուսանըն ճիւմէսի-
 30 նի եաղմա էթտիլէր, Օլ վազըթ Եա՛գուպ
 Սիմ՝օն իլէ Լավիլէ խիթապէն՝ Պէնի պու-
 տիյարըն էճալտի օլան ֆէն՝անիլէր իլէ փէ-
 րէզլէրէրին ինտինտէ մէքուս էթմէքլէ պէլայա
 կիրիֆիլար էթտինիլ. վէ եանըմտա ալ ա-
 տէմ օլարաք, անլէր յալէյիսիմ թօփլանըպ
 պէնի վուրաճաղար, պէն տախի էլիմ իլէ
 31 պերապեր ճէլըք օլաճաղըմ՝ տէտի. Անլէր
 տախի՛ շէմշիբէրիզէ ֆաճիլէյէ էտէր կիպի
 մուսմէլէ էթմէլլիմի իտի՛ տէտիլէր.

ՊԱՊ 35

1 Իմտի Ալաճ Եա՛գուպա խիթապէն՝ Գալգ,
 Պէյթէլէ չըզըպ օրատա իգամէթ էյլէ, վէ
 պիրատէրին Դիսավիւն եիւզիւնտէն ֆիրուր էթ-
 տիյին վազըթ սանա կէօրիւնէն Ալաճա օ-
 րատա պիր մէզպոս պինա էյլէ՛ տէտի.
 2 Օլ վազըթ Եա՛գուպ էճիլ պէյթիլէ վէ
 եանընտա պուլուսանլարըն ճիւմէսինէ խի-
 թապէն՝ Արանըլտա պուլուսան զարիպ իւսճ-
 արը տէֆէտինիլ, վէ քէնտինիլ թաթճիւր,
 3 վէ էլպիսինիլ թէպտիլ էտինիլ. վէ գալ-
 զըպ Պէյթէլէ չըզալըմ. վէ ելվմ ի մնզպոյա.
 գամտա պէնի իսթիճապէթ էտիպ՝ կիթտի-
 յիմ եօլտա պէնիմ իլէ օլան Ալաճա օրա-
 4 տա պիր մէզպոս պինա էտէյիմ՝ տէտի. Ան-
 լէր տախի էլլէրինտէ պուլուսան զարիպ ի-
 ւսճարըն ճիւմէլէրին, վէ գուլազլարընտա
 օլան քիւփէլէրի Եա՛գուպա վէրտիլէր. Եա՛-
 գուպ տախի անլէրի Դեքիմ գուրպինտէ վա-
 գը՝ պուլթմ ալաճը ալթընտա իսֆա էյլէտի.
 5 Պա՛տէճա նազլ էթտիլէրինտէ էթրաֆտա
 օլան շէհրէրի իւզէրինէ Ալաճ Եա՛գուպըն օղու-
 6 րընը թա՛գիպ էթմէտիլէր, վէ Եա՛գուպ
 եանընտա պուլուսան խալըն ճիւմէսի իլէ
 պերապեր ֆէն՝ան տիյարընտա վազը՝ Լուզա՛
 7 եա՛նի Պէյթէլէ կէլիպ, Օրատա պիր մէզպոս

- պիճան էտրեք՝ պիրատերինն երկզինտէն ֆի-
րար էթտիյի վազըթ Ալլահ քենտիսինն կէօ-
րիւնտիւյիւ իչիւն , օլ մահալէ Լը-Պէյթէլ
թէսմիյէ էյլէտի :
- 8 Վէ Բիպգանըն տայէտի Տէգօրտ վէֆաթ
էթտի . վէ Պէյթէլին աշաղը թարաֆընտա
մէչէինն ալթընտա տէֆն օլընուպ , օլ մա-
հալ *Ալօն-պաքութ թէսմիյէ օլընտու :
- 9 Վէ Ալլահ Ես'գուպա փատտուն-արամ-
տան 'ալտէթինտէն սօնկրա , պիր տահա կէօ .
- 10 Բիւնիւպ աճը միւգարէթէտի . Վէ Ալլահ
անա՝ իսմին Ես'գուպ տըր , պունտան պէթ-
չէ իսմին Ես'գուպ տէնիլմէյիպ՝ իսմին Իրա-
յէլ օլըն՝ տէյերէք , անա Իրապէլ թէս-
41 միյէ էյլէտի , Վէ Ալլահ անա խիթապէն՝
Պէն Ալլահ իւլ Գատիր իմ . միւսմիր օլընպ
թէքէսիւր էյլէ . սէնտէն միլլէթ վէ ճիւմ-
հուր Բ միլլէ օլաճադ , վէ սուլպընտան միւ-
42 լուք գուհուր էտէճէք տիր : Վէ Ապրահամ
վէ Իսահագա վէրտիյիմ տիյարը անա վէրէ-
ճէյիմ , վէ սէնտէն սօնկրա պու տիյարը նէյլինէ
43 վէրէճէյիմ՝ տէտի , Վէ Ալլահ տնըն իլէթէ-
քէլլիւմ էյլէտիյի մահալէ , անըն Ես'նըն-
44 տան սու'ուտ էյլէտիքտէ , Ես'գուպ Ալլահն
քենտիսի իլէ թէքէլլիւմ էյլէտիյի մահալէ
թապտա պիր տիրէք իգամէ էտիպ , իւզէրինն
թադաթիմէ ի մէշուպաթ տէքտիւ , վէ իւ-
45 զէրինն Ետղ տախի տէքտիւ : Վէ Ես'գուպ
Ալլահն քենտիսի իլէ թէքէլլիւմ էյլէտիյի
մահալէ Պէյթէլ թէսմիյէ էյլէտի :
- 46 Վէ Պէյթէլտէն նաղլ էտիպ՝ Էֆրաթա-
յա վասըլ օլմաղա տահա պիր մէսաֆէ գալ-
տըգտա , Բահէլ վաղ Բ համլ էթտի . վէ վաղ Բ
47 համլինտէ չօգ զահմէթ չէքտի , Վէ վաղ Բ
համլինտէ չօգ զահմէթ չէքտիյի զէման էպի
անա՝ Գօրգմա , զէրա իշթէ սէնին պիր օղըն
48 տահա օլտու՝ տէտի : Վէ թէսլիմի՝ Բուհ
էթտիյի զէման (զիրա վէֆաթ էթտի) անա
Իլէնօնի թէսմիյէ էյլէտի . ամմա փէտէրի անա
49 Իլէնեամին թէսմիյէ էյլէտի : Պէյթէճէ Բահէլ
վէֆաթ էտիպ Էֆրաթա Եօղընտա տէֆն օ-
20 լընտու . պու տախի Պէյթէճէմ տիր : Վէ
Ես'գուպ անըն գապընա պիր տիրէք իգամէ
էթտի , օլ տախի պու իլինն տէլին Բահէլին
գապընըն տիրէյի տիր :
- 21 Պա'տէհու Իրապէլ նաղլ էտիպ չաաը-
ընը Մէճտէլ-աաաըն Էօթէ թարաֆընտա
22 գուրտու : Վէ վաղը՝ օլմու քի Իրապէլ օլ
տիյարտա սաքին օլմաղաա իքէն՝ Բաուպէն
կիտիպ փէտէրինն օտաղղը Պիլէ իլէ Ես'թ-
աը . Իրապէլ տախի իշթտի :
- 23 Իմտի Ես'գուպըն օղընլարը օն իքի իտի-
Լիանըն օղընլարը Ես'գուպըն իլք օղըն Բա-

*Մաթէմ մէչէի + Հիւզնիւմ օղըն . Հսաղ էլիմ օղըն

- ուպէն վէ Սիմ'օն վէ Լափի վէ Եհհուտա վէ
24 Իսաաըր վէ Զէպուրն . Բահէլին օղընլարը
25 Ես'սուֆ վէ Պէնեամին . Վէ Բահէլին ճարի-
յէտի Պիլէնին օղընլարը՝ Տան վէ Դէֆթա-
26 լի . Վէ Լիանըն ճարիյէտի Զիլփէնին օղըն-
լարը ճաա վէ Աշըր օլուպ Ես'գուպըն փատ-
տան-արամտա թէվէլլիւտ էտէն օղընլարը
պունլար տըր :
- 27 Վէ Ես'գուպ Մամրէյէ Գիրեթթ-արպա'ա՝
Ես'նի Ապրահամ վէ Իսահագըն միւսաֆիր օլ-
տըգլարը Հէպրօնա՝ փէտէրի Իսահագըն Ես'նընա
28 կէտի : Վէ Իսահագըն միւստէթ ի՝ Եօմիւ
29 Եիւզ սէքսէն սէնէ օլուպ , Իսահագ իսթիյար
վէ էյամա տըմուշ օլարադ , թէսլիմի՝ Բուհ
իլէ վէֆաթ էտիպ՝ գալմընա միւնղամմ՝ օլ-
տու . վէ օղընլարը՝ Ես'ալ իլէ Ես'գուպ անը
տէֆն էթտիլէր :

ՊԱՊ 36

- 1 Վէ Լաալ՝ Ես'նի Էտօմըն Էնաղը պունլար
2 տըր , Ես'ալ փէն'ան գըղլարընտան Հիթթի
Էյլօնըն գըղը 'Աաաաղը վէ Հիլի Սէպ-
3 'օնըն գըղը Դիօնըն գըղը ԱՅօղպամաղը . Վէ
Իսամ'էլին գըղը վէ Դէպպօթըն Տէմիլէտի օ-
4 լան Պաամիթը գէվէլլիւտ ալտը : Վէ 'Աաաա-
տան Էս'ալա Էլիֆաղ թէվէլլիւտ էյլէտի . վէ
Պաամիթտան Բա'ուէլ թէվէլլիւտ էյլէտի ,
5 Վէ ԱՅօղպամաաան Եհ'ուշ վէ Ես'ալմ վէ
Գօրահ թէվէլլիւտ էյլէտի . պունլար փէն'ան
տիյարընտա Ես'ալլին թէվէլլիւտ էտէն օ-
ղընլարը տըր :
- 6 Վէ Ես'ալ գէվէլլէրին վէ օղընլարընը
վէ գըղլարընը վէ Խանէսինտէ օլան ճիւմլէ
նուֆօնը վէ սիւրիւլէրին վէ ճիւմլէ հպ-
վանաթընը , վէ փէն'ան տիյարընտա գաղան-
տըղը էմլալըն քեաֆֆէտինն ալապ , պիրտտէ-
րի Ես'գուպըն հուգըրընտան պիր պա'ա տի-
7 յարա կիթտի . Զիրա մալլէրի չօգ օլմաղլէ
պիրիքտէ սաքին օլմաղըպ , սիւրիւլէրի սէպէ-
պինտէն միւսաֆիր օլտըգլարը տիյար անլէրէ
8 թէհամմիւլ էտէմէգ իտի , Վէ Ես'ալ Սէ'իր
տաղընտա իգամէթ էթտի . Ես'ալ Էտօմ
տըր :
- 9 Վէ Սէ'իր տաղընտա օլան Էտօմիլէրին
փէտէրի Ես'ալլին Էնաղը պունլար տըր :
- 10 Ես'ալլին օղընլարընըն իսմէրի պունլար տըր .
Ես'ալլին գէվէլլէտի 'Աաաաըն օղըն Էլիֆաղ ,
վէ Ես'ալլին գէվէլլէտի Պաամիթըն օղըն Բա-
11 'ուէլ , Վէ Էլիֆաղըն օղընլարը թէյաման վէ
Օմար վէ Սէֆօ վէ ճա'թամմ վէ Գէնաղ իտի
12 Վէ թիմնա՝ Ես'ալլին օղըն Էլիֆաղըն օտա-
ղըն օլուպ , անտէն Էլիֆաղըն 'Ամմէգ թէ-
վէլլիւտ էթտի . պունլար Ես'ալլին գէվէլլէտի

- 13 'Ատտանըն օղուլարը տըր : Վէ Բա'ուէլին օղուլարը պուշլար տըր , Նաճաթ վէ Զարաճ վէ Շամմա վէ Միզա օլուպ , պուշլար 'Էսա .
- 14 վըն ղէվճէսի Պամաթըն օղուլարը տըր : Վէ 'Էսավըն ղէվճէսի օլան Սէպ'օնըն գըղը 'Էնա- նըն գըղը Աճօլիպամանըն օղուլարը պուշ- ար տըր . անտէն 'Էսավա Եէ'ուշ վէ Նա' . Լամ' վէ Գօրաճ թէվէլլիւտ էթտիլէր :
- 15 Պէնի 'Էսավտան օլան իւմէրա պուշլար տըր . 'Էսավըն իլը օղուլ էլիֆապըն օղուլ- արը' էմիր Թէլման , էմիր Օմար , էմիր Սէ- 16 ֆօ , էմիր Գէնաղ , վէ էմիր Գօրաճ , էմիր Ճաթմա , էմիր 'Ամալէգ . պուշլար Էտոմ' տիյարընտա Էլիֆապըն օլան իւմէրա օլուպ :
- 17 'Ատտանըն օղուլարը տըրլար : Վէ 'Էսավըն օղուլ Բա'ուէլին օղուլարը պուշլար տըր , էմիր Նաճաթ , էմիր Զարաճ , էմիր Շամմա , էմիր Միզա . պուշլար Էտոմ' տիյարընտա Բա'ուէլին օլան իւմէրա օլուպ' 'Էսավըն ղէվ- 18 ճէսի Պամաթըն օղուլարը տըրլար : Վէ 'Էսավըն ղէվճէսի Աճօլիպամանըն օղուլարը պուշլար տըր , էմիր Եէ'ուշ , էմիր Եա'լամ' , էմիր Գօրաճ օլուպ , 'Էսավըն ղէվճէսի 'Էնա- նըն գըղը Աճօլիպաման օլան իւմէրա պուշ- 19 ար տըր : 'Էսավըն' Էա'նի Էտոմըն օղուլարը վէ անլէրին իւմէրա պուշլար տըր :
- 20 Օլ տիյարտա սաթըն օլան Հօրի Սէ'րին օղուլարը պուշլար տըր . Լօթման վէ Շօպալ 21 վէ Սէպ'օն վէ 'Էնա , վէ Տիշօն վէ Եսէր , վէ Տիշտն օլուպ , պուշլար Էտոմ' տիյարըն- տա Հօրիլէրին իւմէրա Սէ'րին օղուլարը 22 տըրլար : Վէ Լօթանըն օղուլարը Հօրի վէ Հէմամ' օլուպ , Լօթանըն Տէմիլիէսի թիմնա' 23 խի : Վէ Շօպալըն օղուլարը պուշլար , 'Ալ- վան վէ Մանաճաթ վէ 'Էյպալ վէ Շէֆօ 24 վէ Օնամ' խի : Վէ Սէպ'օնըն օղուլարը պուշլար , Ալիա վէ 'Էնա օլուպ' փէտէրի Սէպ'օնըն մէրքէպլէրին կիւտէր իթէն չէօլտէ 25 ըլըճա սուլարը պուշլան 'Էնա պու տըր : Վէ 'Էնանըն էլլարտ պուշլար , Տիշտն վէ 'Էնա- 26 նըն գըղը Աճօլիպամա տըր : Վէ Տիշտնըն օղուլարը պուշլար , Համտան վէ Էլլան վէ 27 Ենիթան վէ Գէրան խի : Վէ Ենիթան օղուլ- արը պուշլար , Պիլան վէ Զա'ավան վէ 28 'Ագան խի : Վէ Տիշտնըն օղուլարը պուշ- 29 ար , Աս վէ Արան խի : Հօրիլէրին իւմէրա- ար պուշլար , էմիր Լօթան , էմիր Շօպալ , 30 էմիր Սէպ'օն , էմիր 'Էնա , էմիր Տիշտն , էմիր Եսէր , էմիր Տիշտն օլուպ' Սէ'ր տիյարընտա էմիրլէրինէ կէօրէ Հօրիլէրին իւմէրա պուշլար տըր :
- 31 Վէ պէնի իսրայէլ իւլէրինէ պիր մէլը Տիւքիւմէթ էթմէզտէն Էվլէլ Էտոմ' տիյա- րընտա Տիւքիւմէթ Էտէն մէլլէր պուշլար

- 32 տըր : Պալա' իպնի Պա'ուր Էտոմտա Տիւքիւ- մէթ Էլլէտի . շէճրինին խմի տախի Տիւնհու- 33 պա խի : Վէ Պալա'ըն վէֆաթընտան սոնկ- րա Էէրինէ' Պօրալը Զարաճըն օղուլ Եօպապ 34 մէլը օլտու : Վէ Եօպապըն վէֆաթընտան սոնկրա Էէրինէ Թէլմանի տիյարընտան Հու- 35 շամ' մէլը օլտու : Վէ Հուշամըն վէֆա- թընտան սոնկրա Էէրինէ Մուսպ սաճարաըն- տա Միտէանիլէրի միւնհէգիմ' Էտէն Հատատ իպնի Պէտատ մէլը օլտու , շէճրինին խմի 36 տախի 'Ավիթ խի : Վէ Հատատըն վէֆա- թընտան սոնկրա Էէրինէ Մարէգապը Սամա 37 մէլը օլտու : Վէ Սամաըն վէֆաթընտան սոնկրա Էէրինէ 'Նէճրին ճիվարընտա վաղը 38 Բէճօթմտան օլան Սուլ մէլը օլտու : Վէ Սուլըն վէֆաթընտան սոնկրա Էէրինէ Պա'ալ-Տանան իպնի Աբպօր մէլը օլտու : 39 Վէ Պա'ալ-Տանան իպնի Աբպօրըն վէֆա- թընտան սոնկրա Էէրինէ Հատատ մէլը օլ- տու . վէ շէճրինին խմի ֆա'վ , վէ ղէվճէսի- նին խմի Մէհէթապէլ օլուպ , պու տախի Մէզաճապը գըղը Մաթրէտին գըղը խի : 40 Իմիր գապիլէր վէ մէքանլար վէ խմիլէրին ճէ 'Էսավտան օլան իւմէրանըն խմիլէրի պուշլար տըր , էմիր Թիմնա' , էմիր 'Ավա , էմիր Էլ- 41 թէյթ , էմիր Աճօլիպամա , էմիր Էյլա , էմիր 42 ֆիշն , էմիր Գէնաղ , էմիր Թէլման , էմիր 43 Միպար , էմիր Մաճաիլէլ , էմիր 'Իրամ' օ- րուպ , թէմէլլէր էթտիլէրի տիյարտա մէ- քէնլէրինէ Էտոմ' իւմէրա պուշլար տըր . Էտոմիլէրին փէտէրի 'Էսավ պու տըր :

ՊԱՊ 37

- 1 Վէ Եա'գուպ փէտէրինին միւսաթիր օլտը- ղը տիյար , Էա'նի Գէն'ան տիյարընտա սա- 2 թըն օլտու : Եա'գուպըն Էնաթը պուշլար տըր . Եուսուֆ օն Էէտի Էալընտա իթէն պիրտտէր- 3 լէրի իլէ պերապէր սիւրիւլէրի կիւտէր խի , վէ օ կէնճ օլուպ փէտէրինին ղէվճէրի Պիւ- 4 Տէնին օղուլարը վէ Զիլիլինին օղուլարը իլէ պերապէր պուշլուպ , Եուսուֆ անլէրին ֆէ- 5 նալըգարըն փէտէրիլէրին նաղլ Էտէր խի : 6 Վէ իսրայէլ Եուսուֆ , իսթիյարընտա թէվիլտ էթմիշ օլտըղը Էլիւն , ճիւմէ օ- 7 ղուլարընտան զիյաթէ սէվիպ' անա պիր ա- 8 լաճա Էնթարի Էափտը , Պիրտտէրլէրի տախի փէտէրլէրինին անը ճիւմէ պիրտտէրլէրինտէն ղիյաթէ սէվիլլինի կէօրմէլլէրիլէ , անա 'ա- 9 տալլէթ Էալիպ' անա տօթմանէ սէօյլէյմէզ- 10 լէր խի :
- 5 Վէ Եուսուֆ պիր Էլիյա կէօրիւպ անը պիրտտէրլէրինէ նաղլ էթտիլէրտէ , անա օլան 6 'ատալլէրլէրի տաճա զիյաթէ օլտու : Զիւնլի

անկերէ խիթապէն՝ Ռիճա էտերիմ՝ պու կէօր-
 7 տիւյիւմ՝ ըրէյայը տինկէյէսինիզ . իշթէ պիզ
 թարլատա տէմէթ՝ պաղլար իքէն՝ պէնիմ տէ-
 մէթիմ գաղզալ գա՛իմ՝ օլտու . օրդին տէմէթ-
 լէրինիզ տախի պէնիմ տէմէթիմի իհայթէ է-
 տիպ՝ անա՛ւարզ ք՝ ոււպուտիյէթ էթտիլէր՝ տէ-
 8 տի : Վէ պիրատէրլէրի անա՛ Ֆիլ Տազիգա իւ-
 զէրիմիզէ մէլի՞ք մի օլտուգալըն , եախօսա՛ ֆիլ
 Տազիգա իւզէրիմիզէ Տիւքիմէ՞թ մի էտէճէք .
 սին՝ տէյէրէք , ըրէյալարը վէ սէօղլէրի սէպէ-
 պինտէն անա տաճա զիյատէ՛տապիլէթ էթ .
 9 տիլէր : Վէ պիր ըրէյա տաճա կէօրիւպ՝ անը
 պիրատէրլէրինէ նազլ էտէրէք , Պէն տիկէր
 պիր ըրէյա կէօրտիւմ , վէ իշթէ կիւնէշ վէ
 սպ վէ ծն պիր երլարզ պանա՛ւարզ ք՝ ոււպու-
 10 տիյէթ էթտիլէր՝ տէաի : Վէ պունու փե-
 տէրինէ վէ պիրատէրլէրինէ նազլ էթտիլին .
 տէ , փտէրի անը թա՛ղիր էտիպ , անա՛ Պու
 սէնին կէօրտիւյիւն ըրէյա նէ՞ օլտուգալ . պէն
 վէ վալիտէն վէ պիրատէրլէրինէ ֆիլ Տազիգա
 եէրէ գատար սանա՛ւարզ ք՝ ոււպուտիյէթ էթ .
 11 մէյէ՞ մի կէլէճէյիզ՝ տէտի : Պիրատէրլէրի
 տախի անա Տապէտ էթտիլէր . լաքին փտէ-
 ըի պու սէօղլէր Խալիլէրա՛ Տըֆլ էթտիլ :
 12 Պա՛տէճու պիրատէրլէրի փտէրլէրինին
 սիւրիւլէրինի Շէքիմտէ օթլաթմաղա կիթմիշ
 13 օլուպ , Խալիլէր Եուսուֆա՛ Պիրատէրլէրին
 Շէքիմտէ սիւրիւլէրի օթլաթմաղալար մը .
 կիլ սէնի անլէրին եանընա կէօնտէրէյիմ՝ տէ-
 տիտէ , օլ տախի անա՛ Տաղըրմա՛ տէտի :
 14 Վէ անա՛ կիթ , պիրատէրլէրին սող սա-
 լէ՞մ մի տիր , վէ սիւրիւլէր սա՛ղ մը տըր ,
 պազ տա պանա խապէր կէթիլ՝ տէյէրէք՝ ա-
 նը Շէպրօն տէրէսինտէն կէօնտէրտի . օլ տա-
 15 ի Շէքիմէ վալար՝ օլտու : Վէ իշթէ օ սաճ-
 րատա էթթէ պէրի տօլաշմաղա իքէն , անա
 պիր տաթմ ըալթ կէլիպ՝ Նէ՞ տրայօրթըն՝
 16 տէյիւ սա՛ւալ էթտի : Օլ տախի՛ Պիրատէր-
 լէրիմի արայօրթմ . Լութֆէն սիւրիւլէրինէ՞ .
 ըտէ օթլաթլարթըր , պանա խապէր վէր՝
 17 տէտիքտէ , Օլ տաթմ՝ տախի՛ Պուրատան
 կէթտիլէր . զըրա՛ Տօթանա կիտէլիմ՝ տէտիք .
 լէրինի իշթտիմ՝ տէմսի իւզէրինէ , Եու-
 սուֆ պիրատէրլէրինի արաը օրաա կիտիպ՝
 18 անլէրի Տօթանա պալտու : Վէ անլէր անը
 ուզաղտան կէօրտիւքլէրինտէ , տաճա եան-
 լարնա կէլմէգալէն , անըն գաթլինի գատալէ ,
 19 Պիրի պիրինէ՛ իշթէ ըրէյա սաճիպի կէլիլօր ,
 20 Շիմտի կէլինիզ , անը գաթլէ տիպ՝ գույուլա-
 ըն պիրլինէ աթալըմ՝ տա , Սըր պիր երթթըն
 Տալիմն եէմիշ՝ տէյէլիմ , վէ պազալըմ , անըն
 21 ըրէյալարը նէ՞ օլտուգալ՝ տէտիլէր : Ֆազաթ
 Րուպպէն պանու իշթտիլինտէ՛ Ճանընա
 գըլմիյալըմ՝ տէյէրէք , անը եէպլէրինտէն

22 խէլաա էթտի : Ձիւնքի Րաուպէն անը եէտէ-
 ըրինտէն խէլաա էտիպ փտէտէրինէ իտաթ էթմէք
 իշիւն անլէրէ՛ Վա՛ն տէօթմէյիլիզ , անը չէօլտէ
 պուլուանա շու գույուլաա աթլընրզ , վէ անա
 տօգուճմալընրզ՝ տէտի :
 23 Վէ վազը՝ օլտու քի Եուսուֆ պիրատէր-
 լէրինին եանընա կէլալիյինտէ , Եուսուֆըն
 էնթալիսինի՛ եա՛նի իւզէրինտէ օլան ալաճա
 24 էնթալիլ չըգարտըրար . Վէ անը թուլուպ
 գույուլաա աթտըրար , գույուլ տախի պօշ օ-
 25 լուպ իշինտէ սա եօգ իտի : Պա՛տէճու թա-
 ՛ւամ էթմէյէ օթալարտըգլարընտա՛ կէօղլէրինի
 գալարըպ Ճի՛ւտա թարաֆընտան կէլմէքտէ
 օլան իամա՛էլիլէրին պիր քէրպանըն կէօրտիւ-
 լէր , պունլարըն տէվէլէրի տախի պաճալաթ
 վէ պէլէսան վէ միւրքի սաֆի իլէ եիւքիւ օ-
 լարադ , Մըլըրա էնտիրմէք իւզլէ կիտիլօր-
 26 լար իտի : Օլ վազըթ Եէճուտա պիրատէր-
 լէրինէ խիթապէն՝ Պիրատէրիմիզ գաթլ իլէ
 գանընը իխֆա էթմէմիլտէն նէ՞ ֆա՛տիտէ
 27 տըր . կէլինիզ , անը իամա՛էլիլէրէ սաթալըմ ,
 էլիմիզ տախի անա տօգուճմալըն . զըրա օ
 պիրատէրլէրի վէ թէնիմիզ տիր՝ տէտի . պի-
 րատէրլէրի տախի անըն սէօղլէնիւ տինկէյիպ ,
 28 Վէ Միտանի թաճիլէր կէլէր իքէն Եուսուֆը
 գույուլաան չէքիպ չըգարտըրար . վէ Եուսու-
 ֆը իամա՛էլիլէրէ եիրմի գըթ՛ա կիւմիւլէ պէ-
 տէլ սաթտըրար , անլէր տախի Եուսուֆը Մը-
 29 սըրա կէօթիւրաիլէրի Վէ Րաուպէն գույուլաա
 ՛ալտէթ էտիպ , Եուսուֆ գույուլաա պու-
 լուճմալընտան , էլպիսէսինի երթարադ ,
 30 Պիրատէրլէրինին եանընա տէնիւպ՝ Չօնուգ
 եօգ տըր . վէ պէն՝ պէն նէ՞րէյէ կիտէյիմ՝
 տէտի :
 31 իմտի Եուսուֆըն էնթալիսինի ալըպ՝ օլր
 երքէճ քէսէրէք գանընա էնթալիլի պաթըր-
 32 տըրար , վէ ալաճա էնթալիլի փտէտէրլէրինէ
 կէօնտէրիպ՝ թազալիմ էթտիլէրէք , Պուսու-
 պուլտուգ . պալ՝ պու էնթալիլ օղլընր՝ մը
 33 տըր , եօգաա տէյիլ՝ մի տիր՝ ֆա՛տիլէր : Օլ
 տախի անը թա՛ղըրար՝ Օղլըմըն էնթալիսի
 տիր , անը պիր երթթըն Տալիմն եէմիշ օլմալը .
 Եուսուֆ մալթալա փաթլէնիլ տիր տէտի :
 34 Վէ Եա՛գուպ լէնիտի էլպիսէսինի երթըպ ,
 պէլինէ չուլ պաղլալարադ , օղլու իշին խապ .
 35 լի կիւնլէր մաթէմ էթտի : Վէ Ճիւմէ օղլու-
 լարը իլէ Ճիւմէ գըզալըր անա թէսէլի վէր-
 մէյէ գալգարըր իտէ տէ , օ միւլթէսէլիլ օլ-
 մազաան իմիլնա՛ էտէրէք՝ Գապրա , օղլըմըն
 եանընա մաթէմ իլէ էնէճէյիմ՝ տէտի :
 36 Պէշլէճէ փտէրի անըն իշինա աղլար , վէ
 Միտանիլէր անը Մըսըրա՛ Ֆիր՛օնըն խապըմը
 վէ մա՛իլէթ՝ ապէրի ըէ՛իսի պուլուանա ֆօթի-
 ֆարա սաթտըրար :

ՊԱՊ 38

- 1 Վէ վաղը՝ օլտու քի օլ զէման Եհնուտա
պիրատերերինն եանընտան էնիպ՝ Հիրա իս-
մինտէ պիր Ստուլլամինն եանընա կիթտի :
- 2 Վէ օրատա Եհնուտա Շու՛ա իսմինտէ պիր
փէն՛անինն գըզընը կէօրիւպ , անը ալարադ
3 անա թէգարրուպ էյլէտի : Օլ տախի համիլէ
օլուպ պիր օղուլ տողուրադադ , անա ՛եր
4 թէսմիլէ էյլէտի : Վէ եինէ համիլէ օլուպ՝
պիր օղուլ տողուրադադ , անա Օնան թէս .
- 5 միյէ էյլէտի : Վէ թէքար պիր օղուլ տա-
հա տողուրուպ , անա Շէլա թէսմիլէ էյլէ-
տի : Վէ անը տողըրադը վազըթ Եհնուտա
փէպիպտէ իտի :
- 6 Վէ Եհնուտա իլք օղուլ ՛եր թամար իս-
7 մինտէ պիր զէվճէ ալար , Վէ Եհնուտանըն
իլք օղուլ ՛եր ՐԱՊՈՐԵ նազարընտա քէօթիւ
8 օլտըզնտան , ՐԱՊՈ անը էօլտիւրտիւ : Վէ
Եհնուտա Օնան՝ Պիրատերերինն զէվճէսինէ
թէգարրուպ էտիպ , անա գայըն հազգընը
իծրա էտերէք՝ պիրատերերինն զիւրիլթ փէյ-
9 տա էյլէ՝ տէտի : Վէ Օնան՝ զիւրիլթ քէն-
տինին օլմայաճաղընը պիլմէքէ , պիրատե-
րինն զէվճէսինէ թէգարրուպ էթտիքճէ ,
պիրատերերինն զիւրիլթ վէրմէմէք իշիւն ,
10 եէրէ տէօքէր իտի : Վէ անըն պու ֆի՛լի
ՐԱՊՈՐԵ նազարընտա քէօթիւ կէօրիւնտիւ-
11 յիւնտէն՝ անը տախի էօլտիւրտիւ : Վէ Եհ-
նուտա կէլինի թամարա՝ Օղլւմ Շէլա պէօ .
յիւլիւնճէյէ տէկին փէտերինն խանէսինտէ
տուլ օթուր՝ տէտի . զիրա՝ Պու տախի պի-
րատերերի կիպի վէֆաթ էթմէսին՝ տէլիւ
տիւշիւնտիւ . պէզլէճէ թամար կիտիպ փէ-
տերինն խանէսինտէ օթուրտու :
- 12 Վէ չօգ վազըթ միւրուրընտան սօնկրա
Շու՛անըն գըզը , Եհնուտանըն զէվճէսի , վէ
ֆաթ էյլէտի . վէ Եհնուտա Զիւլէֆուէն՝ օճի-
րա միւթմէնէլի օլտըզնտա՝ տօթըր Ստուլ-
լամի Հիրա իլէ պէրապէր թիմուլթա , սիւ-
րիւսիւնիւ գըրգաշաղընն եանընա չըգար :
- 13 Վէ թամարա խապէր վէրիլթ՝ իշթէ գայըն
փէտերին սիւրիւսիւնիւ գըրգաճադ իշիւն թիմ՝
նաթա չըգայօր՝ տէնիլտիքտէ , մէգպուրէ
տուլուգ էլպիսէսինի իւզէրինտէն չըգարըպ
նիգապ իլէ էօրթիւնտիւ , վէ սարընըպ թիմ-
նաթ էօլտուտա օլան ՛լյնայիմ գափուսընտա
- 14 օթուրտու . Ջիրա Շէլա պէզլիւտիւ իտէ տէ
քէնտիսինն անա զէվճէլիլէ վէրիլմէտիլինի
15 կէօրիւ : Վէ Եհնուտա անը կէօրիւսիւն-
տէ՝ երիւլիւնիւ սէթր էթմիշ օլաըզնտան կէ-
լինի օլաըզնը պիլմէյէրէք , անը ֆաշիլէ
16 զանն էթմէսիլէ , Եօլտա տէօնիւպ անա՝ կէլ ,

- սանա թէգարրուպ էտէյիմ՝ տէտի : Օլ տա-
խի՝ Պանա թէգարրուպըն իշիւն նէ՝ վէրիլ-
17 սին՝ տէմէքէ , Սիւրիւտէն պիր օղլադ կէօն-
տէրիլթ՝ տէտի . մէգպուրէ տախի՝ կէօն-
տէրիննիլէ տէկին պիր ըհհին վէրիլ՝ մի սին՝
18 տէմէքէ , Սանա նէ՝ ըհհին վէրիլթ՝ տէտի .
վէ մէգպուրէ անա՝ Մէօհրիւնիւ վէ շէրիտինի
վէ էլինտէքի՝ աապը վէր՝ տէտիքտէ , օլ տա-
խի վէրիլ՝ անա թէգարրուպ էյլէտի . մէգ-
19 պուրէ տախի անտէն համիլէ օլտադ , Գալ-
գըպ կիթտի , վէ նիգապընը իւզէրինտէն չը-
20 գարըպ՝ տուլուգ էլպիսէսինի կիլտի : Վէ
Եհնուտա , գարընն եէտինտէն ըհհին տու-
մադ իշիւն , տօթըր Ստուլլամինն վաթը-
թաթըլէ օղլադը կէօնտէրտի . լաքին օ մէգ-
21 պուրէյի պուլամաթը : Վէ օլ մաշտին ա-
տէմէրինն՝ ՛լյնայիմտէ օլ քէնարընտա օլան
ֆաշիլէ նէ՝ ըհհին տիր՝ տէլիլէք սա՛ալ էյ-
լէտիքտէ , անլէր՝ Պուրտա ֆաշիլէ օօգ
22 իտի՝ տէտիլէր : Օլ տախի Եհնուտանըն եա-
նընա տէօնիւպ՝ Անը պուլամաթը , վէ հէմօլ
մաշալին ատէմէքի տախի՝ Պուրտա ֆաշիլէ
23 օօգ իտի՝ տէտիլէր՝ տէտիլինտէ , Եհնուտա
տախի՝ ֆէնտէրինն օլտուն , օլմայա քի ըիւս-
վայ օղլաթ՝ իշթէ օղլադը կէօնտէրաթմ , վէ
սէն պուլամաթը՝ տէտի :
- 24 Վէ իւզ այ գատար կէլտիքտէն սօնկրա ,
Եհնուտայա՝ կէլինն թամար զինտ էտիպ ,
իշթէ զինտտան տախի համիլէ օլտու՝ տէլիւ
խապէր վէրիլտի . Եհնուտա տախի՝ Անը չը-
25 գարընը , վէ իհրադ օլտուսըն՝ տէտի : Ամմա
մէգպուրէ չըգարըլը իքէն , գայըն փէտերինն
ըհհին կէօնտէրիպ՝ Պէն պուլ շէլլէրին սաշի-
քի օլտն ատէմտէն համիլէ օլտուամ . ըիծա
էտերիմ՝ պադ պու մէօհր վէ շէրիտ վէ ՛ա-
26 սա քիմի՛ն տիր՝ տէտի : Վէ Եհնուտա ա-
լէն թանըլը՝ Օ պէնտէն սալիհ տիր . զի-
րա անը օղլամ Շէլայա վէրմէտիմ՝ տէտի .
վէ օրթըր անը պիր տահա պիլմէտի :
- 27 Վէ վազը՝ օլտու քի վազը՝ համիլէ եա-
նաթընտա իշթէ ըհհինտէ իքիլ վար ըար :
- 28 Վէ վազը՝ համիլնտէ պիրի էլինի չըգարադը-
տա , էպէ անըն էլինէ պիր գըրմըզ իպիլք
29 պաղապըպ՝ Էվիլէ պու չըգար՝ տէտի : Լաքին
էլինի կէրի չէքմէյիլէ իշթէ գարնաաղ չըգ-
տը . վէ եղէ անա՝ Նէյթ՝ կէտիք աշտըն . կէ-
տիք իւզերինն օլտուն՝ տէտի . պուլ ճիհէթ-
30 տէն անա՝ Ֆարէս թէսմիլէ էյլէտի : Վէ
պա՛նէհու էլինտէ գըրմըզ իպիլք օլտն գարն-
աաղ չըգտը , վէ Ջարահ թէսմիլէ օլտուտու :

* Կէտիք

- րենիզ պողուզ արը՝ տէյիւ սու՛սլ էյլէտի :
- 8 Անլէր տախի անա՛ Քիւյա կէօրտիւք , վէ թա՛պիր էտէն եօզ արը՝ տէտիլէր . վէ Եուսուֆ անլէրէ՝ թա՛պիր Ալլահա մոխառու տէյիլ՝ մի տիր . լուծֆէն պանա նաղլ էտի . նիզ՝ տէտի :
- 9 Վէ սաղիլէր րէ՛խի քէնտի ըրւյաարը Եուսուֆէ հիքեպէ էտիպ՝ Քիւյա մոտ իշթէ էօնիւմտէ պիր տամ օլուպ , Օսամատա իւչ չըպուզ օլարապ՝ ֆիրպլէնտիլի կիպի չիւէյի ա . չըլպ՝ սաղլըմլարը իւզիւմ՝ եթիլտիրտի .
- 11 Վէ ֆիր՝օնըն քեաւտի էլիմտէ պուլու . չուպ՝ պէն իւզիւմաւ ալարապ ֆիր՝օնըն քեա . սէտիլէ արգարմ՝ վէ քեաւէյի ֆիր՝օնըն էլի .
- 12 Նէ վէրօիմ՝ Օլ վազլթ Եուսուֆ անա իի . թապէն՝ թա՛պիրի պու արը . իւչ չըպուզ
- 18 իւչ կիւն տիր . իւչ կիւն սօնիրա ֆիր՝օն սէնի *մոհպէտէն չըգարըպ՝ երէն սէնի մա . գաւմընա ի՛տտէ էտէճէք տիր . սէն տախի սաղիսի իքէն էվիլէքի՝ տաթիթի իւզրէ ֆիր .
- 14 ՝օնըն քեաւտիսին էլիւն վէրէճէքսին : Վէ լըքին սանա խայր օլարըզ զէման պէնի թէ . զէքքիւր էյլէ , վէ րիճա էտէրիմ , պանա լուծֆէ էտէրէք , պէնի ֆիր՝օնա զէքր էթմէք .
- 15 Լէ՝ պէնի պու խանէտէն չըգար . Զիրա ֆիլ հագիդա Վարանիլէրին տիյարընտան սիրգաթ օլուտարմ , վէ պուրատա տախի պիր շէյ եափ մատըմ՝ քի պո՛ գույույա տթըլարմ՝ տէտի :
- 16 Վէ էքմէքճիլէր րէ՛խի անըն կիւզէլ թա՛ պիր էթախիլին կէօրտիւքտէ , Եուսուֆէ իի . թապէն՝ Պէն տախի ըրւյա մոտ կէօրտիւք . քի պաշըմտա իւչ պէյաղ սէփէթ օլուպ ,
- 17 Էն իւսմտէքի սէփէթտէ , էքմէքճի իլի օլու . րազ՝ , ֆիր՝օնըն Տէր նէվ՝ թա՛մաթնտան պուլուսուպ՝ գուշար տախի անլէրի պաշըմ .
- 18 տաքի սէփէթտէն եէրէր իտի՝ տէտի : Վէ Եուսուֆ ճէվապընտա՝ Պուսուս թա՛պիրի պու
- 19 տըր . իւչ սէփէթ իւչ կիւն տիր . իւչ կիւն սօնիրա ֆիր՝օն սէնի պաշըն իւզըրինտէն գալարըպ՝ սէնի պիր աղաւա մամաղլէ գուշար էթիլի իւզըրինտէն եէյէճէքէր տիր՝ տէտի :
- 20 Վէ իւչլէնճիւ կիւն ֆիր՝օնըն եէվմ ի վլ . լաւէթի յօմաղլէ , ճիւմլէ պէնտէկէանընա պիր զիյաֆէթ թէրթիպ էյլէտիքտէ , վէ պէնտէկէանըն արապընտա սաղիլէր րէ՛խիսին վէ էքմէքճիլէր րէ՛խիսին *մոհպէտէն չըգարա .
- 21 րազ՝ , Եուսուֆըն անլէրէ թա՛պիր էթտի . ինէ կէօրէ սաղիլէր րէ՛խիսին սաղիլիլինէ ի՛տտէ էտիպ , օլ տախի քեաւէյի ֆիր՝օնըն
- 22 էլիւն վէրտի . Ամա էքմէքճիլէր րէ՛խիսին
- 23 տատը . Լաքին սաղիլէր րէ՛խի Եուսուֆը իտիլընա կէթիլէյիպ՝ անը սուսուլմ տա .

* Իւլը . պաշընը րէֆ՝ էտիպ՝

- 4 Վէ թէմամ իքի սէնէ սօնիրա վազը՝ օլտու . քի ֆիր՝օն ըրւյաարընա նէճըն քէնարըն .
- 2 տա սուրույօր իտի . Վէ իշթէ նէճըտէն զալէթ կիւզէլ վէ սէմիզ եէտի ինէք չըգար՝
- 3 չալըրտա օթլանըյօրլար իտի : Վէ իշթէ անլէրին արգարընտան նէճըտէն զալէթ չըքին վէ զէպուս եէտի ինէք տաշա չըգար , նէճըն քէնարընտա օլ պիր ինէքլէրին եանընտա
- 4 տուրաուլար : Վէ օլ չիքին վէ զէպուս ի . նէքէր կիւզէլ վէ սէմիզ օլան եէտի ինէյի
- 5 եէտիլէր : Պա՛տէճու ֆիր՝օն ույանտը , վէ ույաույա վաղըպ՝ իքինճի տէֆա ըրւյաարընտա իշթէ պիր սափտա սէմիզ վէ կիւզէլ եէտի
- 6 պաշապ չըգար , վէ իշթէ անլէրտէն սօնիրա ինճէ վէ ըրւզկէարտան եանմըշ եէտի պա .
- 7 շաղ պիլթտի . վէ օլ ինճէ պաշաղլար սէմիզ վէ տօթու եէտի պաշաղլարը եուլթարա . պա՛տէճու ֆիր՝օն ույանտը . վէ իշթէ օրիւ .
- 8 յա իտի : Վէ սապաճ օլարգտա անըն ճա . նը միւղթարիպ օլմաղլէ , Մըլըրըն սահիլէր իլէ Տիւքէմաթըն քեաֆէսին չաղըրապ , ֆիր՝օն ըրւյաարընը անլէրէ Տիքեպէ էթտի իտէ տէ՝ ֆիր՝օնա թա՛պիր էտէն պուլուսուտը :
- 9 Օլ զէման սաղիլէր րէ՛խի ֆիր՝օնա իի . թապէն՝ Պէն պու կիւն խաթալարըմ թէ .
- 10 զէքքիւր էտիյօրում , ֆիր՝օն պէնտէկէանընա դաղապ էտիպ՝ պէնի վէ էքմէքճիլէր րէ՛խիսին մա՛իլիթ տաքէրի րէ՛խիսին խանէսինտէր
- 11 մոհպէտէ իլու էյլէտի : Վէ պիր կէճէտէ իքի . միզ պիրէր ըրւյա կէօրտիւք . Տէր պիրիմիզ՝ ըրւյաարըն թա՛պիր ի մախտուսի օլարապ ,
- 12 ըրւյա կէօրտիւք , վէ օրատա պիլիմ իլէ պէրապէրմա՛իլէթի տաքէրի րէ՛խիսին քէօլէսի պիր Վարանի ճիլան պուլուսուպ , ըրւյաարըմըզ անա Տիքեպէ էթտիլիմիզտէ , օլ տախի անլէրի պիլէ թա՛պիր իլէ՝ Տէր պիրի .
- 13 միզ ըրւյաարընա կէօրէ թա՛պիր էթտի : Վէ պիլէ թա՛պիր էթտիլի կիպի վազը՝ օլտու . պէնի մաղաթըմա ի՛տտէ էտիպ , անը տատը՝ տէտի :
- 14 Օլ վազլթ ֆիր՝օն Եուսուֆը չաղըրթմաղլէ՛ տլէլ՝ տաճէլ անը զընտանտան չըգարալար . օլ տախի թրաշ օլուպ վէ էլպիտէսին թէպտիլ էտէրէք՝ ֆիր՝օնըն հուզուրընա
- 15 կէլաի : Վէ ֆիր՝օն Եուսուֆէ իիլթապէն՝ Պիր ըրւյա կէօրտիւք , վէ անը թա՛պիր էտէն եօզարը . վէ սէնին հաղգընտա՝ Պիր ըրւյաարընա իլէտիլի կիպի թա՛պիր էտէր՝ տէյիւ սէջ .
- 16 Լէտիլէրին իլիթտիմ՝ տէտի : Եուսուֆ տա .

* Իւլը . պաշընը րէֆ՝ էտէրէք ,

խի Թիր'օնա ճեվապէն՝ Պէն տէյիլ, անճագ
Ալլաճ Թիր'օնա խալլը ճեվապը վերէճէք տիր'
տէտի :

17 Վէ Թիր'օն Եուսուֆէ տէտի քի՝ իշթէ
պէն ըրւյաճաւ նէհրին քէնարընտա տուրու-
18 յօր իտիմ : Վէ իշթէ նէհրաէն սէմիդ վէ
ղայեթ կիւղէլ եէտի ինէք չըգալ՝ չալըտա
19 օթլանը յօրլար ւոր : Վէ իշթէ անլէրին ար-
գասընտան պաշգազ զա'իֆ վէ զիյաւտէսիլէ
չիբքին վէ զէպուռն վէ պիւթիւն Մըսըր տիյա-
20 ընտա չիբքինլէք ճիհէթիլէ էմօսիլին կէօր.
մէտիյիմ եէտի ինէք տաճա չըգալ : Վէ օլ
զէպուռն վէ չիբքին ինէքլէր էվիլէքի եէտի սէ-
21 միլ ինէքի եէտիլէր : Վէ անլէրին գարնյա-
ընտա կիրտիլլէրնտէ գարնլարընտ կիրտիլ-
լէրի պէլլի օլմայլլ, անճագ անլէրին կէօրիւ-
նիւշիւ էվիլէքի կիպի չիբքին իտի : պա'տէհու
22 ուլանտըմ : Վէ Բէրաբըր ըրւյաճաւ կէօրտիմ
քի իշթէ պիր սափտա ստուռ վէ կիւղէլ եէ-
23 տի պաշգազ չըգալ : Վէ անլէրտէն սօնկրա'
իշթէ գուրու վէ ինճէ վէ ըրւզկեարտան ետն.
24 մըշ եէտի պաշգազ պիթտի : Վէ պու ինճէ
պաշգազը եէտի կիւղէլ պաշգազըր եութ.
տուրալ : Վէ սահրիլէրէ սեղլէտիմ իսէ տէ
պանա թա'պիր էտէն պուրուճաւտ :

25 Վէ Եուսուֆ Թիր'օնա տէտի քի՝ Թիր'օ-
նըն ըրւյալը պիր տիր : Ալլաճ նէ եափա.
26 ճաղըն Թիր'օնա պէյան էյլէտի : Եէտի կիւ-
ղէլ ինէք եէտի սէնէ տիր : վէ եէտի կիւ-
ղէլ պաշգազ եէտի սէնէ տիր : պու ըրւյալար
27 պիր տիր : Վէ անլէրին արգասընտան չըգան
եէտի զէպուռն վէ չիբքին ինէք՝ եէտի սէնէ
տիր : վէ պօշ վէ ըրւզկեարտան ետանմըշ եէ-
28 տի պաշգազ եէտի սէնէ զըթլէք տըր : Թիր'օ-
նա սեղլէտիլիմ շէյ պու տըր քի՝ Ալլաճ քէն-
տի եափաճաղըն Թիր'օնա իղհոր էյլէտի :
29 իշթէ պիւթիւն Մըսըր տիյարընտա եէտի
30 սէնէ զիյատէ պօլլուգ օլաճագ տըր : Վէ ան-
լէրտէն սօնկրա եէտի սէնէ գրթլէք օլաճագ, վէ
Մըսըր տիյարընտա օլան ճիւմլէ պօլլուգ ու-
նուտուրուպ՝ գըթլէք տիյարը թէլէֆ էտէ.
31 ճէք տիր : Վէ պու սօնկրատան վուգու՝ պու-
լաճագ գըթլէք զիյատէսիլէ շէտիտ օլաճա-
ղընտան, տիյարտա օլան պօլլուգ պիլինմէ.
32 յէճէք տիր : Վէ Թիր'օնա ըրւյանըն իքի տէֆ-
ա թէքէրըրիւր էթմէսինին սէպէպի պու տըր
քի՝ պու էմը Ալլաճ թարաֆընտան մուգար-
րէր օլուպ, Ալլաճ պուռնուն իծրաւըն միւ-
33 սարա'աթ էտէճէք տիր : Վէ շիմտի Թիր'օն
'ադիլ վէ հաքիյա՝ պիր տաէմ պուլուպ՝ ա-
նը Մըսըր տիյարը իւզէրինէ թա'իին էթ.
34 սին : Թիր'օն դէջլէ էյլէտի, տիյարըն իւ-
զէրինէ նաղըլար թա'իին էտիպ, եէտի սէնէ
պօլլուգ էանաղընտա Մըսըր տիյարընն հա.

35 սըլաթլնտան պէշտէ պիրինի ալըն, Վէ օլ
կէլէճէք էյի սէնէլէրին ճիւմլէ զախիլէսինի
ճէմ՝ էտիպ, Թիր'օնըն թաճթ ը իտարէսինտէ
պուլաւայ եըղլա՝ շէհրէրտէ զախիլէ սաղլա-
36 սընլար : Վէ տիյար գըթլէք սէպէպինտէն
մունգարըղ օլմամար իշիւն՝ պու զախիլէ. Մը-
սըր տիյարընտա վուգու՝ պուլաճագ եէտի
սէնէ գըթլէքտա, տիյար իշիւն պիր թէտա-
րիք օլուռն :

37 Վէ պու քէլա՝ Թիր'օնըն նաղարընտա վէ
ճիւմլէ պէնտէկեանընըն նաղարընտա մագ-
38 պուլ օլուպ, Թիր'օն պէնտէկեանընա՝ Բէն-
տիսինտէ Ալլաճըն ըուհը պուլաճան պու մի-
սիլիւ պիր քիմէ պուլա պիլի՞ր մի իղ՝ տէտի :
39 Վէ Թիր'օն Եուսուֆէ՝ Ալլաճ պուռնուն ճիւմ-
լէսինի սանա պիլախիլաքտէն սօնկրա, սէնին
40 կիպի 'ադիլ վէ հաքիյա՝ եօգ տըր : Սէն պէ-
նիմ'սաննէմ իւզէրինէ օլուպ գալմըմըն ճիւմ-
լէսի սէնին էմիլինէ միւթիւ՝ օլուռն : անճագ
թախթ իուսուսընտա պէն սէնտէն պէջիւք
41 օլալլա՝ տէտի : Պէջլէճէ Թիր'օն Եուսուֆէ՝
իշթէ պէն սէնի պիւթիւն Մըսըր տիյարը
42 իւզէրինէ նապ էյլէտիմ՝ տէյէրէք, Թիր'օն
քէնտի էլինտէն երւզիւլիւնիւ չըգարըպ՝ Եու-
սուֆըն էլինէ գոյարազ, անա տալ քէթէն
էլպիտէ կիյախիլա՝ պօշնընա պիր ալթուռն կէր-
43 տանլըք թագտը : Վէ անը քէնտինին իքին-
ճի 'արապասընա պինտիլիպ՝ Տիւզ չէօքիւնիւղ՝
տէյիւ էօնիւնճէ նիտա էթտիրէրէք, անը պիւ-
թիւն Մըսըր տիյարը իւզէրինէ նապ էյլէ-
44 տի : Վէ Թիր'օն Եուսուֆէ՝ Պէն Թիր'օն իմ,
վէ պիւթիւն Մըսըր տիյարընտա պիր քիմ
սէ, իլին օլմաղըճա, էլինի եա պաղընը
45 գալտըմնալաճագ տըր՝ տէտի : Վէ Թիր'օն
Եուսուֆէ՝ Սաֆնաթ-փա'նի թէմիլէ էտիպ,
Օն շաճ շէգըն քեաճիինի Փօթիթբար'ըն գըղը
Աննաթը անա զէվճէ օլմագ իւզըրէ վէրտի.
պա'տէհու Եուսուֆ Մըսըր տիյարընը տէվրէ
չըգալ :

46 Վէ Եուսուֆ Մըսըր մէլիլի Թիր'օնըն հու-
զուրըն չըգաղըր վաղըթ օթուգ եաղընտա
իտի : վէ Եուսուֆ Թիր'օնըն հուզուրընտան
չըգալ՝ պիւթիւն Մըսըր տիյարընը տէվրէ էյ-
47 լէտի : Վէ զէմին օլ եէտի պօլլուգ սէնէ.
48 սինտէ զայեթ չօդ մաճաւլ վէրտի : Օլ տա-
լի Մըսըր տիյարընտա եէտի սէնէնին քեաֆ-
ֆէ ի զախիլէսինի թօփլալըպ, զախիլէյի շէհր-
լէրէ տէր անպար էթտի : հէր շէհրին էթ-
րաֆընտա օլան թարալարըն զախիլէսինի օլ
49 շէհրտէ տէր անպար էյլէտի : Վէ Եուսուֆ
տէնիլ գուլմը գատար փէք չօգ պուլաւայ
եըղալ, շէջլէ քի պիլիտալ օլտըրը իշիւն
Տիւսալ էթմէյի թէքք էյլէտի :

50 Վէ գըթլէք սէնէլէրի կէլէքտէն էվիլ

- Եռասուֆըն չքի օղու օլտու : պուռնար Օն
 51 Անաթառն թէ վէլլիւտ էթտի : վէ Եռ-
 սուֆ՝ Ալլաճ ճիւմէ զաճէթիմի վէ փտէ.
 րիմին պիւթիւն խոնէսինի պանա ունութ-
 52 թէսիյէ էլլէտի : վէ տիյարը մէշազա-
 թմաա Ալլաճ պէնի միւսմի գըլտը՝ տէյէ-
 րէք իքինճիսինէ Իլֆրաիմ՝ թէսմիյէ էլլէտի :
 53 վէ Մըսըր տիյարընտա օլան ետտի պօլ-
 54 լուգ սէնէսի թէմմա՝ օլուպ : Եռասուֆըն
 սէյլէտիյի կիպի ետտի գըթլըգ սէնէսի կէլ-
 միյէ պաշաաթ : վէ ճիւմէ տիյարընտա
 գըթլըգ օլուպ : անճադ պիւթիւն Մըսըր
 55 տիյարընտա էքմէք վար իտի : վէ պիւթիւն
 Մըսըր տիյարը գըթլըգ չէքիպ : էճայի էք-
 մէք իչիւն Ֆիր'օնա ֆէրէտտ էթտիյինտէ :
 Ֆիր'օն ճիւմէ Մըսըրիյէ՝ Եռասուֆէ կիտի-
 Նիլ, սիլէ նէ սէյլէտի : անը իճրա էտինիլ՝
 56 տէտի : վէ պիւթիւն րուի զէմինտէ գըթլըգ
 օլմաղէ՝ Եռասուֆ ճիւմէ ամպարընտա
 Մըսըրիյէք զտիւրէ սաթար քաթ : վէ գըթլըգ
 Մըսըր տիյարընտա քէսպի շիտտէթ էլլէտի :
 57 վէ ճէր եէրտէ գըթլըգ չէտիտ օլտըղընտան
 պիւթիւն տիւնետ զտիւրէ սաթարն ալմադ
 իւզըն Մըսըրա՝ Եռասուֆըն նէլտինէ կէլիւ
 իտի :

ՊԱՊ 42

- 4 վէ Եռ'գուպ Մըսըրտա զտիւրէ պուռնար-
 ղընը անկաաթըգաա : օղուլարընտ խիթապէն՝
 2 Պիրի պիւրինիլէ նէ՝ պաղը օլտընըլ Մըսըրտա
 զտիւրէ պուռնարընը իչիթտիմ՝ օրոպա
 էնիպ՝ պիլգէ օրաաան զտիւրէ սաթարն ալմադ
 3 քի էօլմէյիպ պէր Տայաթ օլալմ՝ տէտի : վէ
 Եռասուֆըն պիրատէրէրինտէն օն նէֆէր : Մը-
 սըրտան պուզապ սաթարն ալմադ իւզըն : էն-
 4 տիլէր : վէ Եռ'գուպ Եռասուֆըն գարնտա-
 շը Պէնեմմինի : Շայտ անա պիր գաղա իտա-
 պէթ էտէր՝ միւլաճաղաալլէ : պիրատէրէ-
 5 րի իլէ պէրապէր կէօնտէրմէտի :
 վէ ֆէն'ան տիյարընտա գըթլըգ օլտը-
 ղընտան Մըսըր կիտէնիլէ իլէ պէրապէր իս-
 6 րոպէլին օղուլարը տախի զտիւրէ սաթարն
 ալմաղա կիթտիլէր : վէ Եռասուֆ օլ տիյա-
 րըն վալիսի օլուպ՝ տիյարըն պիւթիւն էճա-
 լիսինէ քէնտիսի զտիւրէ սաթար իտի : վէ
 Եռասուֆըն պիրատէրէրին կէլիպ՝ էիւզէրինի
 7 տիլէր : վէ Եռասուֆ պիրատէրէրին կէօր-
 տիւքտէ՝ անլէրի թմաաթ : ամմա քէնտիսի-
 Նի անլէրէ թմաաթմայլպ՝ անլէր իլէ սէրթ

՝ Եռասուֆըն

Ի Միւսմի

- սէյլէրէք : Սիլ նէ՝ րէտէն կէլտինիլ՝ տէ-
 տիքտէ : Չտիւրէ սաթարն ալմաղ իչիւն ֆէն-
 8 'ան տիյարընտան Կէլիլէ՝ տէտիլէր : վէ
 Եռասուֆ պիրատէրէրին թմաաթ իսէ տէ
 9 անլէր անը թմաաթմալլար : վէ Եռասուֆ ան-
 լէրին Տադգընտա կէօրտիւյիւ լիւյալարը լիւ-
 գէքքիւրէտէրէք : անլէրէ՝ Սիլ ճաաաա սընըլ,
 տիյարըն զա'ֆընը կէօրմէք իչիւն կէլտինիլ՝
 10 տէտի : Անլէր տախի անա՝ խոյր : էֆէնտիմ՝
 անճադ պէնտէլէրին զտիւրէ սաթարն ալմա-
 11 ղա կէլտիլ : ճիւմէմիլ պիր տաթմին օղուլ-
 12 արը օղուպ պիլ տօղրու աթէճէր իլ, պէն-
 տէլէրին ճաաաա տէլիլէր տիր՝ տէտիլէր :
 12 վէ օ անլէրէ՝ խոյր : իլա տիյարըն զա-
 13 ֆընը կէօրմէք իչիւն կէլտինիլ՝ տէտի : Ան-
 լէր տախի՝ Պէնտէլէրին ֆէն'ան տիյարընտա
 պիր տաթմին օղուլարը իլ վէ օն իքի գարն-
 տաշ իլ, վէ իլթէ քիւչիւլմիւլ էլ եէլմ՝
 14 փէտէրմիլգին ետնընտա օղուպ : պիրիսի տէ
 15 ղա'իպ տիր՝ տէտիլէր : վէ Եռասուֆ անլէրէ
 խիթապէն՝ Սիլգէ տէտիլիմ՝ կիպի տիր : սիլ
 16 ճաաաա սընըլ : Պուռնու իլէ թէճիւլէպ օղու-
 նաճադ սընըլ : Ֆիր'օնըն Տայաթը Տադգը
 իչիւն : քիւչիւք գարնտալընըլ պուրպա կէլ-
 մէտիքճէ պուրատան չըգմայաճադ սընըլ :
 17 Սիլտէն պիրիսինի գարնտալընըլ կէթիւրմէք
 իչիւն կէօնտէրինիլ : սիլ տախի մաճպուս
 գալաճադ սընըլ : թաքի սիլտէ տօղրուլըգ
 պուլունուպ պուլունմաաթըլ իչիւն՝ քէլաթը-
 նըլ թէճիւլէպ օղուս : վէ իլա Ֆիր'օնըն
 Տայաթը Տադգը իչիւն սիլ ճաաաա սընըլ՝
 18 տէյէրէք : Անլէրի իւչ իւն մաճպուս իլգա
 էլլէտի :
 19 վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ Եռասուֆ անլէրէ
 խիթապէն՝ Պու վէճիլէ եափընըլ : վէ սաղ
 գալապընըլ : պէն Ալլաճաան գօրգարըմ :
 20 իլլէր տօղրու աթէճէր իսէնիլ՝ պիրատէրէրի-
 նիլտէն պիրի Տապա օղունըլըլ իսանէտէ
 մաճպուս գալընըլ : սիլ տախի կիտիպ էճի ի
 պէլթիլինիլգին աճըլըլ իչիւն զտիւրէ կէօթիւ-
 21 րիւնիլ : վէ քիւչիւք պիրատէրինիլգի պա-
 նա կէթիւրինիլ քի քէլաթընըլ տօղրու չըգըլ
 տա էօլմէյիսինիլ՝ տէտի : Անլէր տախի էօլ-
 22 լէ եափընըլ : վէ պիրիպիրինէ՝ թաճիլգէն
 պիլգ պիրատէրիմիլգին Տադգընտա գապաթթ-
 23 լը իլ : զիրա օ պիլտէն իսթիւրաճմ էլլէ-
 տիլինտէ : ճանընըն իլթիւրապընը կէօրտիւք
 իսէ տէ տինիլէմէտիլ : անըն իչիւն պու իլթի-
 24 րապ իւզէրմիլգէ կէլտի՝ տէտիլէր : վէ Բա-
 ուպէն անլէրէ ճէվապէն՝ Չօճաղա գաաթ էթ-
 մէյիսինիլ՝ տէլիւ պէն սիլգէ սէյլէմէտիմ մի :
 25 ամմա սիլ տինիլէմէտինիլ : վէ իլթէ շիմաի
 անըն գաաթ թմապէլ օղունուլթը՝ տէտի : վէ
 անլէր Եռասուֆըն անկաաթընըլ պիլմէտիլէր :

զիրա արողարձնտա թերճիւման վար խտի :
24 Օլ տախի եանլարնտան պիր թարաֆա չէ-
քիւիւ պղաւար : պա'տէհու անլէրէ տէօնիւպ'
անլէր իլէ միւքեայէմէ էյլէտիքտէն սօնկրա ,
Սիմ'օնը անլէրտէն ալարապ կէօզլէրի էօնիւն .
տէ պաղաւար :

25 Պա'տէհու Եւսուֆ անլէրին չուվաղաւար
նըն պուղտայ իլէ աօլաուրըմասընը , վէ հէր
պիրինին ագչէսինին քէնտի չուվաղնա գօնուլ-
մասընը , վէ անլէրէ եօլ աղաղը վէրիւմէսինի
26 էմը էյլէտի , պէօյլէ տախի իճրա օլուհտու : Ան-
լէր տախի զախիւրէլէրինի մէրքէպլէրինէ եիւք-
27 լէտիպ' օրատան կիթ ախիլէր : Վէ անլէրտէն
պիրիսի մէնգիլտէ մէրքէպլինէ եէմ վէրմէք իլիւն
չուվաղնը աղաղընտա' ագչէսինի չուվաղն
28 աղաղնտա կէօրմէքլէ , Գարնտաղնափտէրլէրի
չէմ կէրի վէրիտի , վէ իլթի չուվաղըմտա
տըր' տէտիքտէ , գալպլէրի միւզլմարիպ օլ
տու : վէ խալֆ էտէրէք պիրի պլէրինէ' Ալա-
հըն պու պիղէ էթտիլին նէ' տիր' տէտիլէր :

29 Վէ անլէր քէն'ան տիլարընափտէրլէրի
Եա'գուպըն եանընա կէրիպ , քէնտիլէրէ վաւ-
գու' պուլան չէյլէրին ճիւմէսինին անա խա .
30 պէր վէրէրէք , Օլ տիլարըն ամիրի օլան ա-
տէմ պիղէ սէրթ սէօյլէյիպ պիղի մէմէքէթ
31 ճառաւարըր զանն էյլէտի : Պիղ տախի անա
Պիղ աօղըու տաէմլէր իղ , ճառաւ տէյիլ իղ :
32 Պիղ փէտէրիմիղն օղուլարը , օն իքի գարն .
տաշ օլարապ , պիրի զախիպ վէ քիւչիլիւ-
միղ էլ էէվմ' քէն'ան տիլարընտա փտէրի-
33 միղն նէղախտէ տիր' տէտիք : Վէ օլ տի-
լարըն ամիրի օլան տաէմ պիղէ' Տօղըու օլուր-
ղընըղը պուհտան պիլէճէյիմ' . պիրատէրլէրի-
նիղտէն պիրինի եանըմտա պրաղալ , հէլ ի պէյ-
թինիղն աճըղը իլիւն շէփէր տըպ կիտի
34 նիղ . Վէ սիղն քիւչիւք պիրատէրլէրիպ պա-
նա կէթիրինիղ . օլ վաղըթ ճառաւ օլմալըպ'
աօղըու օլարըղըղը պիլմէյիլէ , պիրատէրի-
նիղի սիղ թէպիմ' էտէրիմ' . սիղ տէ տիլարտա

35 թիճարէթ էտիլնիղ տէտի , տէտիլէր : Վէ չու-
վաղաընը պօշալթաղալար վաղըթ իլթի հէր
պիրինին ագչէ չըզընը քէնտի չուվաղնտա խտի .
վէ անլէր հէմ փտէրլէրի ագչէ չըզընըարընը
36 կէօրտիւքլէրինտէ գօրաւարըն : Օլ վաղըթ
փտէրլէրի Եա'գուպ' Պէնի եվալաւարը
պրաղալըղ . Եւսուֆ եօգ , Սիմ'օն եօգ ,
Պէնեմախին տախի ուլաճաղսընըղ . պու շէյ-

37 լէրին ճիւմէսի պաղըմա կէլախ' տէտի : Վէ
Բաուպէն փտէրլէրինէ' Եյէր անը անա կէ-
թիրմէզէմ' սէն իքի օղըմ' էօլտիւր . անը
էտիմէ թէպիմ' էթ , պէն տէ անը անա կէրի
38 կէթիրլէրիմ' տէտի : Օլ տախի' Օղըմ' սի-
ղն իլէ էնմէյէճէք տիր . զիրա գարնաաշը
ֆէլթ օլուպ' պու ետընըղ գալտը . վէ էյէր

կիտէճէյինիղ եօլտա պիր գաղալա օղարտա ,
ապ սաղըմը քէտէրլէ գաղալա էնտիրէճէքիւ-
նիղ' տէտի :

4 Վէ գըթըղ եէրտէ քէսպ շիտտէթ էթ-
2 տի : Վէ վաղը' օլտու քի Մըրըրտան կէ-
թիրտիլէրի զախիլէյի եէյիպ' տիւքէթաիք-
տէն սօնկրա , փտէրլէրի անլէրէ' Եինէ կիտիպ
պիղէ պիր միգտար զախիլէ սաթուլն ալընըզ'
3 տէտի : Վէ Եէհուտա տնա ճէվապէն' Օլ ա-
տէմ պիղէ' Պիրատէրլէրի սիղն իլէ պէրա .
պէր օլմաղաղճա' եիւղիւմիւ կէօրմէյէճէք-
4 սինիլ' տէյիւ էքիտէն պուլուրտու : Եյէր
պիրատէրլէրիպի պիղիմ' իլէ պէրապէր կէօն .
տէրիք իսէն' անա զախիլէ սաթըն ալմա-

5 զա էնէրիղ . Վէ էյէր կէօնտէրմէզէն պիղ էն-
մէյիլ . զիրա օլ ատէմ պիղէ' Պիրատէրլէրի
սիղն իլէ պէրապէր օլմաղաղճա' եիւղիւմիւ
6 կէօրմէյէճէքիլնիղ' պուլուրտու , տէտի : Օլ
զէման Խարայէլ' Օլ ատէմ պիր պիրատէրի-
նիղ տաշա օլարընը խապէր վէրմէյիլէ' նի-
7 չիւն պանա զատըր էթտիլնիղ , տէտի : Անլէր
տախի' Օլ ատէմ պիղտէն վէ ագրապաղըղ-
տան տիղզալթլէ սուլ էտիպ' ֆէտէրլէրի
հալա սա'ղ մը տըր , Դէկէ պիրատէրլէրի
վա'ր մը' տէտիքտէ , անա պու քէլմա կէօ-
րէ ճէվապ վէրաիք . Պիրատէրլէրի կէթիրի-
նիղ' տէյէճէյինի պիր վէճէլէ պիլը' մի խաիք

8 տէտիլէր : Վէ Եէհուտա տէրիպ Խարայէլէ
խիթապէն' Չօճըղ պէնիմ' իլէ պէրապէր կէօն .
տէր , վէ գաղաղ կիտէլմ' քի պիղ վէ սէն վէ
9 հէլ ի պէյթիմիղ սաղ գաղաղ էօլմէյիլէմ' . Անըն
իլիւն պէն քէֆիլ օլուրմ' . անը պէնիմ' եէտիմ'
տէն թալէպ էյլէ . անը անա կէթիրիպ էօ-
նիւնէ գօմաղ իսէմ' 'ինտիլտէ իլ էլ էպէտ

10 գաղաճաթը օլալըմ' , Չիրա էյէր մէքս էթ-
մէսն խաիք , շիմաիլտէք իքինճի տէֆ'ա
11 տէօնմիւշ օլուր խաիք' տէտի : Օլ վաղըթ
փտէրլէրի Խարայէլ անլէրէ խիթապէն' Եօյ-
լէ իսէ շիմաի պուհու եափընը , գաղալ-
ընըղտա տիլարըն ալա մէյիլէրինտէն
ալըպ' օլ ատէմ հէտիլէ օլարապ , պիր մըգ-
տար պէլէսան վէ պիր մըգտար պաղ վէ պա-
հար վէ միւրրի սաֆի վէ ֆըտաղ իլէ պատէմ

12 կէօթիւրիւնիւղ . Վէ էլլէրինիղէ իքի գաթ
ագչէ ալըպ' չուվաղաընըղըն աղաղնտա կէրի
կէթիրլէրին ագչէյի էլլինիղ իլէ կէրի կէօթիւ-
13 ըրիւնիւղ , պէլքի պիր սէհլ օլմուշ տըր . վէ
պիրատէրլէրիպ ալարապ' գաղաղըղ , Վէ օլ
14 ատէմէ թէքրար կիտինիղ . Վէ Սլաւ հու-
Գատիր օլ ատէմին 'ինտիլտէ սիղի մաղճարը
լուլթ էյլէյի , թա քի օլ պիր գարնաաշը-

- նըղը վէ Պէնեամինի օրգին իլէ կէօնտերէ . վէ պէնէ վէլատարը գալըրսամ, էվլատարը գալաւ . յըմ՝ տէտի :
- 15 Վէ օլ ատէմլէր պու հէտիյէյի ալըպ՝ էլէ լէրինտէ իքի գաթ մաչէ իլէ Պէնեամինի տա- խի ալարագ, գալըրպ Մըսըրա էնտիլէր . վէ
- 16 Եուսուֆըն հուզուրինա չըգալըրալ : Եուսուֆ տախի Պէնեամինի անլէր իլէ պէրապէր կէօր- տիւքաէ, խանէսինին քէթխուտաւընա՝ Պու- տաէմլէրի էվէ կէօթիւր, վէ տալար քէսիպ հաղըր էյլէ . զիրա պու ատէմլէր էյլէ վադ- թը պէնին իլէ պէրապէր թա՛ամ էտէճէքլէր՝
- 17 տէտի : Օլ տախի Եուսուֆըն էմրի իւզըն իճրա էտիպ՝ օլ ատէմլէրի Եուսուֆըն խանէ :
- 18 սինէ կէօթիւրալքաէ, Օլ ատէմլէր Եու- սուֆըն խանէսինէ կէօթիւրիւլէրինտէն տալըր խալֆ էտէրէք, Մուզաատէմճէ չու- վալարըմըզա կէրի գօնուլան աղչէ սէպէպին տէն կէօթիւրիւլէյօրըզ . թաքի իւզըրինիզէ հիւճուճ էտիպ տիւլէրէք՝ պիզի քէօյէլիլէ ալըպ մէրքէպլէրինիզի տախի զապթ էտէ՝ տէ :
- 19 տիլէր, վէ Եուսուֆըն խանէ քէթխուտալ օլան ատէմէ, Եաղալըպ՝ խանէ գափուսընտա
- 20 անա սէյլէյէրէք՝ Ամա՛ն, էֆէնտիմ, մուգատ- տէմճէ զախիլէ սաթըն ալմագ իչիւնէ էնմիլ
- 21 խաիք . վէ վազը՝ օլտու քի՝ ալտէթէֆալէ մէնզիլէ վարըպ չուվալարըմըզը ալարըզմըզ- տա՝ աղչէմիզ իչթէ թէմամ թալթըսը իւզըն, հէր պիլիմիլըն աղչէսի չուվալընըն աղըն- տա պուլունտու . պիզ տախի անը էլիմիզ
- 22 իլէ կէրի կէթիւրաիք . վէ զախիլէ սաթըն ալմագ իւզըն՝ էլիմիզտէ տիկէր աղչէ տախի կէթիւրաիք . աղչէմիզի չուվալարըմըզա քի-
- 23 մի՞ն գօսըղընը պիլմէյիլ՝ տէտիլէ : Օլ տա- խի էմին օլունըզ, գօրգամյընըզ . Ալլահը- նըզ վէ փէտէրինիզին Ալլահը չուվալարը- նըզտա սիզէ խազնէ մէրտի . աղչէնիզ պա- նա վաարը օլտու՝ տէտիքտէն սօնկըա, անլէ- րէ Սիմ՛օնը չըգալարալ :
- 24 Վէ օլ քիմնէ պու ատէմլէրի Եուսուֆըն խանէսինէ կէօթիւրիւլպ՝ ալաղլարընը երժ- գամալարը իլիւն սու վէրտի, հէմ տէ մէր-
- 25 քէպլէրինէ Եէմ վէրտի, իմտի օրատա թա- ՛ամ էտէճէքլէրինի իչթմիլ օլմալարըլէ, Եուսուֆըն էյլէ վաղթընտա կէմէսինէ գա :
- 26 տալ հէտիյէլէրինի հաղըրալարըլ, վէ Եու- սուֆ խանէյէ կէլախինտէ՝ Եէլէրինտէ պու- լունան հէտիյէյի խանէտէ անա թագաթիմ էտիպ, Եէրէ գատար էյէլէրէ՝ անա՝ աղը ը
- 27 ՛ուպուտիլէթ էթտիլէր : Օլ տախի անլէրէ սէլամէթլէրինտէն սու՛ալ էտիպ՝ Օլ տէտի- յինիզ իլիմիյար փէտէրինիզ հալա սաղ ու
- 28 սալը՞մ մի տիր՝ տէտիքտէ, փէտէրինիզ գու- լըն հալա սաղ ու սալըմ տիր՝ տէլէրէք, է-

- 29 յիլիպ ՛արզը ՛ուպուտիլէթ էթտիլէր : Օլ տախի կէօլէրինի գալարըլպ վալիտէսինին օղլու օլան գարնաալը Պէնեամինի կէօրտիւք- տէ՝ Պանա տէտիլինիզ քիւչիւք պիլտաէրի- նիզ պո՛ւ մը տըր՝ տէտիքտէն սօնկըա, Ալ- լահ սանա ՛ինայէթ էյլէյէ, էյ օղլըմ, տէտի :
- 30 Վէ Եուսուֆ, գալպի գարնաալը իչիւն հա- րէքէթ էթմէյիլէ, ՛աճէլէ էտիպ աղլամագ իչիւն Եէր արույարագ՝ իչ օտայա կիրիպ,
- 31 օրատա աղլարը, Պա՛տէհու էիւզիւնիւ երժ- գալըպաղլարը չըգալարագ, վէ քէնտիլինի գալթ
- 32 իլէ՝ էքմէք կէթիւրինիզ՝ տէտի : վէ քէնտիլնէ պաղչաճա, վէ անլէրէ պաղչա, վէ նէգալն- տէ թա՛ամ էտէն Մըսըրիլէրէ պաղչա գօ- տուլար . զիրա Մըսըրիլէր ՛ինտինտէ մէք- րուհ օլտըղընտուն, Մըսըրիլէր ՛իպրանիլէր իլէ
- 33 էքմէք Եէյէմէզլէր իտի : վէ անըն հուզու- րնտա անլէրին պէյիլիւլէ քէնտի պիւքիւ- րիլէթիմնէ կէօր, վէ քիւչիւլիւ քիւչիւքիւ- յիւնէ կէօր օթուրմալարընտա, օլ ատէմ- լէր պիլիլիլիլնէ պաղարագ թէ՛աճիւլպ է-
- 34 տէրէր իտի : վէ օ քէնտի Եօնիւնտէն ան- լէրէ հիսսէլէր կէօնտէրտի . ֆագաթ Պէնեա- մինին հիսսէսի օլպիլիլէրինին հիսսէլէրինտէն պէշ գաթ զիյատէ իտի . պէյլէճէն իչտիլէր վէ անըն իլէ պէրապէր չաաման օլաուլար :

ՊԱՊ 44

- 1 Պա՛տէհու խանէ քէթխուտաւընա՝ Պու- տաէմլէրին չուվալարընը կէօթիւրէ պիլտիլէր- րի գատար զախիլէ իլէ սալաուրուպ, հէր պի- րինին աղչէսինի քէնտի չուվալը աղընա գօ .
- 2 վէ քիւչիւլիւն չուվալը աղընա պէնիմ՝ քիւ- սէմի, կիւմիւշ քէտալէյի վէ զախիլէ աղչէ- սինի գօ՝ տէյիւ Եմր էյլէտի : Օլ տախի Եու- սուֆըն սէյլէտիլի կիպի իճրա էյլէտի :
- 3 վէ օտպահ այալընըղընտա օլ ատէմլէր ,
- 4 մէրքէպլէրի իլէ, սալը վէրիլտիլէր : Անլէր շէհը- տէն չըգալը տաճա ուզաղլալմատան՝ Եուսուֆ խանէ քէթխուտաւընա իլիմալէն՝ Գաղըպ օլ ատէմլէրին արաը սըրա գօշ, վէ անլէրէ Եէթիլտիլինտէ, Նի՛չիւն էյլէլէ պէտէլ քէմ-
- 5 լիք էթտինիզ . Պու՛ն էֆէնտիմին իչտիլի վէ անըն իլէ թէֆա՛իւլ էթտիլիլի Եէտէ տէլի՛լ մի տիր . պուհու Եափաղընըզա ֆէնա էթ-
- 6 տինիզ՝ տէյէսին, պուլուրտու : Օլ տախի անլէրէ Եէթիլտիլէքտէ պու քէլամը սէյլէտի :
- 7 վէ անլէր անա՝ Նի՛չիւն էֆէնտիմ՝ պու մի- սիլիւն քէլամ սէյլէր . հալա քի պէնտէլէրին
- 8 պու միսիլիւ շէյ Եափալար . իչթէ չուվալա- րըմըզն աղընտա պուլաղըմըզ աղչէյի ֆէնան տիլարընտան սանա կէրի կէթիւրտի- յիմիզ հալաէ՝ էֆէնտիլին խանէսինտէն կիւ-

միւշ վէ ալթուռն սիրգաթ էթմէմիդ նա՞սըլ
 9 օլա պիլըր : Պէնտէլէրինտէն քիմին եանընտա
 պուլունուրսա՞ օ գաթլ օլունտուն , պիլ տա-
 10 խի էֆէնտիմէ քէօլէ օլալըմ՝ տէտիլէր : Օլ
 տախի՝ փէք էլի , տէտիլինիլ կիպի օլտուն .
 քիմին եանընտա պուլունուրսա՞ օ պանա քէօլէ
 օլուն , վէ սիլ գապաճաթսըլ օլտադ-
 11 սընըլ՝ տէտի : Օլ վազըթ Տէր պիլի՝ ալ էլ
 'աճէլէ չուվալընը եէրէ էնտիլիլ՝ Տէր պիլի
 12 չուվալընը աշտը : Օլ տախի պէօյիւքտէն պաշ-
 13 ւըյըլ քիւչիլէ վարընճոյա գատար արա-
 աըգտա , քետաէ Պէնեմաթինն չուվալընտա
 պուլունտու :
 14 Օլ վազըթ էլպիտէլէրինի եըթըլ Տէր պի-
 15 րի մէրքէպինի եիւլէտէրէք՝ շէճըէ կէրի տէօն
 16 տիւլէր : Վէ ԵՏՆուտա իլէ պիրատէրլէրի
 Եուսուֆին խանէսինն կէտիքլէրինտէ՞ օ տա-
 Տա օրտտա իտի . վէ անըն Տուղուրընտա եէ-
 17 րէ գապիանտըլար : Եուսուֆ տախի աւլէրէ ,
 Պու իշէտիլինիլ իշ նէ՞ տիր . պէնիմ կիպի
 պիր տաէմին թէֆա՞իւլ էթմէլէ միւլթէտիր
 օլալըլ մա՛լիւլինիլ տէլլի՛ մի տիր՝ տէտիք .
 18 տէ , ԵՏՆուտա՝ Էֆէնտիմէ նէ՞ տէլէլիմ ,
 նէ՞ սէօյլէլէլիմ , վէ նէ՞ իլէ թէպրիլէ ի
 ղիմէլէ էտէլիմ . Ալլաճ պէնտէլէրիննի գա-
 պաճաթընը պուլտու . իշթէ Տէմ պիլ , վէ Տէմ
 եէտիլտէ քետաէ պուլունտա քիմնէ էֆէն .
 19 տիմին քէօլէլէրի իլ՝ տէտի : Օլ տախի՝ Հա-
 շա , պէն պէօյլէ շէլ խափմամ . աճաֆ եէ .
 տիւտէ քետաէ պուլունտա քիմնէ պանա քէօ-
 20 րէ օլաճադ սըր . սիլ իսէ սէլամիթլէ փէ-
 տէրինիլ կիտինիլ՝ տէտի :
 21 Օլ ղէման ԵՏՆուտա եագըն կէլիպ անա
 խիթապէն՝ Ամա՛ն էֆէնտիմ , պու գուլըն
 պիր սէօլ սէօյլէլէլիմ տէ էֆէնտիմ տինի-
 22 լէսին , վէ գուլընա ղիլատէ ղաղապա կէլ
 մէսին , ղիրա սէն Ֆիր'օն մագալմիշտա սըն :
 23 Էֆէնտիմ պէնտէլէրինն՝ փէտէրինիլ , եա
 պիրատէրինիլ վա՞ր մը՝ տէլէրէք սու՛ալ էլ-
 24 լէտի : Պիլ տախի էֆէնտիմէ՝ իթիթիլար պիր
 փէտէրիմիլ վար տըր . վէ իթիթիլարըլընտա
 պիր քիւչիւք օլուն օլտու , վէ պուլունա գալն-
 տալը վէֆաթ էթմէսիլլէ՝ վալտէտիւտէն եա-
 25 լընըլ օ գալար . փէտէրին տախի անը սէվէր՝
 26 տէտիք : Վէ պէնտէլէրինն՝ Ալլա գանա կէ-
 թիլինիլ կէօզիւմ իլէ կէօրէլիմ՝ տէտիլինտէ ,
 27 Պիլ էֆէնտիմէ՝ Չօճուգ փէտէրինի պրադա
 մալ , ղիրա պրադըրա փէտէրի էֆֆաթ էտէր՝
 28 տէտիք : Օլ ղէման պէնտէլէրինն՝ Լէրէ քիւ-
 չիւք պիրատէրինիլ իղլին իլէ պերապէր կէլ-
 մէզէ՞ պիր տաճա եիւզիւմիւ կէօրէլէլէլէք .
 29 սինիլ՝ տէտի : Վէ փէտէրիմ գուլընն
 եանընտ կիթտիլիմիլտէ , անա էֆէնտիմին
 30 քէլամընը խապէր վէտիք : Վէ փէտէրիմիլ՝

Եինէ կիտինիլ , վէ պիլէ պիր մըգատար ղախիլէ
 31 սաթուռն ալընըլ՝ տէտիլինտէ , Պիլ՝ Էնէմէլիլ .
 քիւչիւք պիրատէրիմիլ պերապէր օլունտա
 էնէրիլ . ղիրա քիւչիւք պիրատէրիմիլ պի-
 32 ղիմ իլէ պերապէր օլմադըճա , օլ տաթմին
 33 Եիւզիւմիւ կէօրէմէլիլ՝ տէտիք : Օլ վազըթ
 փէտէրիմ գուլըն պիլզէ՞ Մա՛լիւմինիլ տիր
 34 քի ղէվճէմաէն իքի օլլըմ՝ օլտու , Պիրի եա-
 նըմտան կիթտի , վէ պէն՝ Մաթլադա փա-
 35 րէլէնտի՝ տէտիմ , վէ շիմտիլէ տէկին անը
 36 կէօրմէտիմ : Վէ պուլուն տախի եանըմտան
 սըրսանըլ , վէ օ տա պիր գազալա օլունու-
 37 սա՞ պէնիմ ագ սալըմը քէտէր իլէ գապա
 38 էնտիրիլսինիլ՝ տէտի : Վէ շիմտի փէտէրիմ
 գուլընն եանընտ վարտըլըմտա , չօճուգ պի-
 39 ղիմ իլէ պերապէր օլմադա , ճանը չօճուլըն
 40 ճանընա պաղըլ օլմաղլէ , Օլուր քի չօճու-
 ղըն պուլունմաղըլըն կէօրտիւքտէ՞ էօլէ-
 41 ճէք տիր . վէ պէնտէլէրինն փէտէրիմ գու-
 42 լընն ագ սալընը քէտէր իլէ գապա եւ-
 43 տիրէճէլիլ : Զիրա գուլըն չօճուգ իշիւն
 փէտէրիմէ քէֆիլ օլուպ , Էլլըր անը սանա
 կէթիլմէզաէմ՝ փէտէրիմ նէղտիւտէ իլ էլ
 44 Տէպտ գապաճաթլը օլալըմ՝ տէտիմ : Վէ
 շիմտի , րիճա էտէրիմ , չօճուլըն եէրինն գու-
 45 լըն էֆէնտիմէ քէօլէ օլադա գալարմ ,
 չօճուգ տախի պիրատէրլէրի իլէ պերապէր
 46 կիթսին . Զիրա չօճուգ պէնիմ իլէ պերապէր
 օլմաղըճա , փէտէրիմին եանընտ նա՞սըլ
 չըղայըմ . օլմալա քի փէտէրիմ իսապէթ
 էտէճէք պէլալը կէօրէլիմ՝ տէտի :

ՊԱՊ 43

1 Օլ ղէման Եուսուֆ Տուղուրընտա տուրան-
 2 լարըն ճիւմէսի էօնիւնտէ քէնտիսինի ղապթ
 էտէմէմէլիլ՝ Եանըմտան Տէր քէսի տըշարը չը-
 3 գարնըլ՝ տէլիւ նիտա էլլէտի վէ Եուսուֆ
 քէնտիսինի պիրատէրլէրինն թանթտըլը ղէ-
 4 ման նէզալմտէ Տիշ պիր քիմնէ տուրմտար :
 5 Վէ օ պիւլէնտ տվալ իլէ աղտար . վէ Մըս-
 6 րիլէր իլէ Ֆիր'օնն խանէսի խալը իշթտի-
 7 լէր : Վէ Եուսուֆ պիրատէրլէրինն՝ Պէն Եու-
 տէտիքտէ , պիրատէրլէրի , անըն Տուղուրըն-
 8 տա քէնտիլէրինն տէճէթ կէլէրէք , անա ճէ-
 9 վապ վէրէմէտիլէր : Եուսուֆ տախի պիրատէր-
 10 լէրինն՝ Պանա եագալընըլ տէտիքտէ , եագ-
 11 ւալարար . վէ օ անլէրէ իթիթապէն՝ Պէն Մը-
 սըրա տաթտըլընըլ պիրատէրլէրինիլ Եուսուֆ
 12 իմ : Վէ շիմտի պէնի պուրալա սաթտըլընը-
 13 ղա թէտիւֆ էթմէլինիլ , վէ սիլզէ կիւճ կէլ-
 14 մէսին . ղիրա Ալլաճ պէնի մուհաֆադա ի Տա-
 15 յաթ իշիւն էօնիւնիւլուն էօնտէտի :

- խմելի պղնձաբար տըր . Ես'գուպ վէ օղու-
 9 լարը , Ես'գուպըն իւք օղու Բառւպէն , Վէ
 Բառւպէնին օղուլարը Հանօք վէ փալու-
 10 վէ Հէսօն վէ փարմի խտի : Վէ Սիմ'օնըն
 օղուլարը Եկմուէլ վէ Եսմին վէ Օհատ
 վէ Եսթին վէ Սօխար վէ Բէն'անը գարընըն
 11 օղու Սառւ խտի : Վէ Լափնին օղուլարը
 12 ձերշօն վէ Գահաթ վէ Մէրարի : Վէ Եհնուտա .
 նըն օղուլարը 'էր վէ Օնան վէ Շէլա վէ
 Ֆարէս վէ Զարախ . 'էր վէ Օնան իսէ Բէն'
 ան տիյարընտա վէ ֆաթ էթաիլէր . վէ Ֆա .
 13 րէսին օղուլարը Հէսօն վէ Համուէլ խտի :
 14 Վէ Եիսասըրըն օղուլարը Թօլա' վէ փուվ
 15 վա վէ Եօպ վէ Շիմօն : Վէ Զէպուլձըն
 օղուլարը Սարէտ վէ Էյլօն վէ Եսխալէլ
 16 խտի : փատտան-արամա գըզը Տինա իլէ պէ-
 րապէր Ես'գուպըն Լիատան թէվէլլիւտ էտէն
 օղուլարը պղնձաբար օղուպ , անն ճիւմէ օ-
 17 ղուլարը վէ գըզլարը օթուղ իւշ նէֆէր խտի
 18 Վէ ձաաըն օղուլարը Սիֆէօն վէ Հաճճի
 վէ Շունի վէ Եսպօն վէ 'էրի վէ Արօ-
 19 տի վէ Արէյի : Վէ Անէրին օղուլարը Եիմ'
 նա վէ Եիշվա վէ Եիշվէ վէ Պէրի'ա վէ
 Տէմիլիլէրի ՍէրաՏ . վէ Պէրի'անըն օղուլարը
 20 Հապէր վէ Մալքիէլ խտի , Պառնլար օն ալ
 թը նէֆէր օլարազ , Լապանըն քէնտի գըզը
 Լիայա վէրտիյի Զիլփէտէն թէվէլլիւտ է .
 21 անն Ես'գուպըն օղուլարը տըր : Վէ Ես'գու-
 պըն զէվէտի Բահէլին օղուլարը Ես'գուպ վէ
 22 Պէնէմաին օղուպ , Մըսըր տիյարընտա Ես-
 առֆէ Օն նա՛ լէհիւն քէտճինի փօթիֆէրա'ըն
 գըզը Անաթտան Մանասա վէ Էֆրաիմ
 23 թէվէլլիւտ էյլէտի : Վէ Պէնէմաինին օղու-
 24 րըր Պալա' վէ Պադէր վէ Աշպէլ վէ ճէ-
 րա վէ Նա'ման վէ Էիսի վէ Բօշ վէ
 Մուփիմ վէ Խուփիմ վէ Արւտ օղուպ .
 25 Պառնլարըն ճիւմէտի օն տօթմ նէֆէր օլա-
 րազ' Ես'գուպըն Բահէլէտէն թէվէլլիւտ էտէն
 26 օղուլարը տըր : Վէ Տանըն օղու խուշիմ'
 27 Վէ Ես'գուպընին օղուլարը Եսխալէլ վէ
 28 ձունի վէ Եսէր վէ Շիլլէմ խտի : Պառն-
 29 լարըն ճիւմէտի Էտի նէֆէր օլարազ' Լա-
 պանըն քէնտի գըզը Բահէլէ վէրտիյի ՊիլՏէ-
 տէն թէվէլլիւտ էտէն Ես'գուպըն օղուլարը
 30 տըր : Ես'գուպըն օղուլարըն զէվէլլիլէրինտէն
 մա'տա' Ես'գուպըն սուլպընտան կէրիպ , ա-
 նըն իլէ Մըսըրա կիտէն նուֆուսըն ճիւմէտի
 31 ալթմըշ ալթը նէֆէր խտի : Վէ Մըսըրա
 Ես'գուպըն թէվէլլիւտ էտէն օղուլար իլի'նէ
 ֆէր օղուպ , Մըսըրա կիտէն պէյլիմ ի Ես'գու-
 պըն ճիւմէ նուֆուսըն Էթմիշ նէֆէրտէն
 'իպարէթ խտի :
 32 Վէ Ես'գուպ , ձառանը քէնտիլինէ կէօ-
 թէրմէր իւզլէ , Եհնուտայը Էօնիւտէն Ես-

- առֆէ կէօնտէրտի . պատէհու ձառան էյա-
 29 լէթինէ կէլտիլէր : Վէ Ես'գուպըն տարապապընը
 հաղըրլարազ' փէտէրի խարայէլի իսթիգպալ
 իշիւն ձառան չըգտը , վէ հուզուրընա կէլ-
 տիքտէ պոյնընա սարըլըպ' պոյնընտա խարայը
 30 միւտտէթ աղլար : Վէ Խարայէլ Ես'գուպըն
 Արթըզ վէ ֆաթ էտէլիմ , մառէմ քի սէնին
 Էիւզինի կէօրտիւմ վէ տահա սող սըն աէ-
 31 տի : Վէ Ես'գուպըն պիրատէրլէրինէ վէ փէ-
 տէրինին խոնէսի խաղընա խիթապէն' Պէն
 չըգըպ Ֆիր'օնա' փէն'ան տիյարընտա օլա-
 պիրատէրլէրիմ վէ փէտէրիմին խոնէսի խաղը
 32 պանա կէլտիլէր : Վէ պառտէմէր հայպա-
 նաթ սահիպի օլմաղլէ չօպան օլուպ , դօ-
 յառնլարըն վէ սղըրլարըն վէ քէտֆէթ ի մա-
 մէլէքլէրինի կէթիլտիլէր' տէլիւ խաղըր վէ-
 33 րէլիմ' . Վէ Ֆիր'օն սիգի չաղըրըպ' Սէնա'ա-
 34 թընըլ նէ' տիր' տէլէճէ օլուրաա , Պէնտէլէ-
 րին սէպալէթ իմիգուէն պէրա . կէրէք պիղ վէ
 կէրէք Էճաաաղմըլ հայպանաթ սահիպլէրի
 իղ' տէլէսինիլ , թաքի ձառան տիյարընտա
 սաքին օլուրընըլ . զիրա հէր պիր չօպան Մըս-
 րիլէրին մէնֆուրը տըր' տէտի :

Պ Ա Պ 47

- 1 Վէ Ես'գուպըն կիտիպ Ֆիր'օնա' փէտէրիմ վէ
 պիրատէրլէրիմ' , վէ տէլէրին սիւրիւլէրի վէ
 սղըրլարը վէ քէտֆէթ ի մառէլէքլէրի փէն-
 2 'ան տիյարընտան կէլտիլէր , վէ իշիլէ ձա-
 շան էյալէթինտէ տիրլէր' տէլիւ խաղըր վէր-
 3 տի : Վէ պիրատէրլէրինտէն պէշ քիշի ալըպ'
 4 տէլէրի Ֆիր'օնըն հուզուրընա չըգտըր : Վէ
 Ֆիր'օն անըն պիրատէրլէրինէ' Սէնա'աթմըլը
 նէ' տիր' տէտիքտէ , անէր Ֆիր'օնա' Գուլա-
 5 րըն կէրէք պիղ վէ կէրէք Էճաաաղմըլ չօպան
 6 ըլ' տէտիլէր : Վէ Ֆիր'օնա' փէն'ան տիյա-
 7 րընտա գըթըլը քէպի շիտտէթ Էթմիշ օլ-
 տըղընտան , դուլարընըն սիւրիւլէրինէ մէր'ա
 պուլունմաղլէ պառտիյարտա միւսաֆէր
 8 օլմազ իշիւն կէլտիլէր . վէ շիմիլլու թֆէլլէ ,
 9 դուլարըն ձառան էյալէթինտէ սաքին օլա-
 10 լըմ' տէտիլէր : Օլ վաղըթ Ֆիր'օն Ես'գուպըն
 խիթապէն' փէտէրին վէ պիրատէրլէրին Ես-
 11 նընա կէլտիլէր . Մըսըր տիյարըն Էօնիւտէ տիր .
 12 փէտէրինի վէ պիրատէրլէրիմին տիյարըն ա'լա
 մահալինտէ իպէտան էյլէ ձառան էյալէթինտէ
 13 սաքին օլուրընա . վէ տարալարընտա միւսթա'ն-
 իտ քիմէլէր պառնաաղընը պիլիւ իսէն ,
 14 անէլլիլ պէնիմ սիւրիւլէրիմին իւզլէրինէ նաղըր
 15 թա'նին էյլէ' տէտի : Վէ Ես'գուպըն փէտէրի
 16 Ես'գուպըն կէթիլիւպ' Ֆիր'օնըն հուզուրընա չը-
 գտըր . Ես'գուպ տալիս Ֆիր'օնա խարայը տալ'ա
 17 էյլէտի : Վէ Ֆիր'օն Ես'գուպա' Միւտտէթ ի

'Եօմբիւնիւն էյամբնէ' գտտար տըր' տէտիքտէ,
 9 Եւ'գուպ Ֆիր'անա' Միւտտէթ ի զուրպէթիմին
 էյամբ երւզ օթուզ սէնէ օլուպ' միւտտէթ ի
 'Եօմբիւնիւն էյամբ ուզ վէ տէրտիլ օլարագ,
 10 մատը' տէտի : Վէ Եւ'գուպ Ֆիր'անա խոյր
 տու'ա էյլէյիպ, Ֆիր'անն հուզուրընտան
 չըգտը :
 11 Իմտի Եուսուֆ Ֆիր'անն էմրի իւզրէ փե-
 տերինէ վէ պիրատերլէրինէ Մըսըր տէյարըն-
 տա, տէյարըն ալա մահալինտէ Բա'մէս
 էյալէթինտէ միւլը վէրէրէք' տնէրի իսքէան
 12 էյլէտի : Վէ Եուսուֆ փէտէրինի վէ պիրա-
 տերլէրինի վէ փէտէրինին պիւթիւն խանէսի
 խոյրընը, է՛՛՛՛ ի պէթլէրինին մըգտարընա
 կէօրէ, էքմէք իլէ պէտէր իտի :
 13 Վէ գըթլուգ զէյատտէսիլէ քէսպ ի շիտտէթ
 էթտիլինտէն' պիւթիւն զէմինտէ էքմէք պու-
 լունմադտը : Վէ գըթլուգ սէպէպիլէ Մըսըր
 տէյարը վէ փէն'ան տէյարը 'աճիզ գալտը-
 14 լար : Վէ Եուսուֆ Մըսըր տէյարընտա վէ
 փէն'ան տէյարընտա մէվճուտ օլան ճիւմէ
 ագէլի' սաթըն ալադէլարը գախիքէյի
 պէտէլ ճէմ' էյլէտի : Վէ Եուսուֆ ուզէյի
 15 Ֆիր'անն խանէսինէ կէօթիւրտիւ : Վէ Մը
 սըր տէյարընտա վէ փէն'ան տէյարընտա
 ագէլէ տիւքէնտիքտէ' ճիւմէ Մըսրիլէր Եու-
 սուֆէ կէլիպ' Պիզէ էքմէք վէր : ագէլէ գալ-
 մատընտան նի'չիւն հուզուրընտա վէֆաթ
 16 էտէլիմ' տէտիլէր : Վէ Եուսուֆ Ագէլէ գալ-
 մատը իսէ սիւրիւլէրինիզ կէթիլինիզ, վէ
 սիզէ սիւրիւլէրինիզ պէտէլ վէրէյիմ' տէ-
 17 տի : Պէօյլէճէ Եուսուֆէ հոյվանաթարընը
 կէթիլինիլէր : Եուսուֆ տախի տնէրէ աթ-
 լարը վէ գոյուն սիւրիւլէրի վէ սըղըր սիւրիւ-
 լէրի վէ մէրքէպլէրինէ պէտէլ էքմէք վէրէրէք,
 օլ սէնէ պիւ ճիւմէ հոյվանաթարընա պէտէլ
 տնէրի էքմէք իլէ պէտէտի :
 18 Վէ օլ սէնէ թէմմա՝ օլարգտա՝ էրթէսի
 սէնէտէ Եանընա կէլիպ' Ագէլէմիզին տիւքէնիպ
 հոյվանաթարընը տախի էֆէնտիմիզին օլար-
 ղընը, վէ էֆէնտիմիզին հուզուրընտա ճէսէտ-
 լէրիմիզ իլէ թօփրաղմըգտան մա'տա պիր
 շէյիմիզ գալմարաղընը էֆէնտիմիզտէն խաֆի
 19 թուլթամայըլը : Պիզ թօփրաղմըլ իլէ պէ-
 րապէր նի'չիւն հուզուրընտա հէլար օլալըմ'
 էքմէյէ պէտէլ պիզի վէ թօփրաղմըլը տախի
 սաթըն ալ : վէ պիլ թօփրաղմըլը իլէ Ֆիր'ո-
 նա քէօլէ օլալըմ' : վէ պիզէ թօփուժ վէր թա
 քի Եաշպըլը վէֆաթ էթմէյէլիմ', թօփրաղ-
 մըլ տախի պէնապան պրագըմնայա՝ տէտի-
 20 լէր : Վէ Մըսրիլէր իւզէրինէ գըթլուգ քէսպ ի
 շիտտէթ էթմիլ օլարըլը իչիւն, հէր պիրի

թարլաքըն սաթփայտըլէ, Եուսուֆ պիւ-
 թիւն Մըսըր թօփրաղընը Ֆիր'անա սաթըն
 ալար : պէօյլէճէ թօփրագ Ֆիր'անն օլալ :
 21 Վէ էհալի' Մըսըր հուսուտընն պիր ու-
 ճունտան օլ պիր ուճունա գատար շէհրտէն
 22 շէհրէ նալ էթտի : Անճագ քէսհիլէրին
 թօփրաղըն սաթըն ալմատը, զիրա քէս-
 հիլէրին Ֆիր'ոն թարաֆընտան թա'նիլէրի
 օլմաղէ Ֆիր'անն քէնտիլէրէ վէրտիլի թա'նիլի
 էէտիլէրի ճիհէթտէն թօփրաղընը սաթ-
 23 մալար : Վէ Եուսուֆ էհալիլէ խիթապէն'
 իլթէ պու կիւն պէն սիզի վէ թօփրաղընը
 Ֆիր'ոն իչիւն սաթըն ալարմ' : իլթէ սիզէ
 24 թօփուժ վէրէլիմ', Եէրէ էքիլիլ : Վէ մահ-
 սուլթատան պէշտէ պիրիլի Ֆիր'ոնա վէ-
 րէճէրսիլիլ : վէ տէօրթ գըսմը թարլա թօ-
 խուժ վէ սիզին իլէ խանէլէրինիզտէ օլանա-
 րա գախիլէ վէ չօճուգլարընը թէ'պլիւշիւ
 25 իչիւն սիզին օլաճագ տըր' տէտի : Անլէր տա-
 խի' Պիզ իհէն' էյլէտի, էֆէնտիմին նա-
 զարընտա լուծֆ պուլալըմ', վէ Ֆիր'ոնա քէօ-
 26 լէ օլալըմ' տէտիլէր : Պէօյլէճէ Եուսուֆ, պէշ-
 տէ պիրի Ֆիր'անն օլմագ իւզրէ, պու կիւն
 գատար Մըսըր տէյարընա գանուն վաղ' էյ-
 լէտի : տնճագ քէսհիլէրին թօփրաղը Ֆիր'ո-
 նն օլմալար :
 27 Վէ իսրայէլ Մըսըր տէյարընտա վաղը'
 ճաշան էյալէթինտէ սաքին, վէ օրատա սա-
 հիպ ի էմլար օլուպ միւսմիր օլարագ զէյատտէ-
 սիլէ թէքէսիւր էթտիլէր :
 28 Վէ Եւ'գուպ Մըսըր տէյարընտա օն Ետի
 սէնէ Եաշպարագ, Եւ'գուպըն միւտտէթ ի
 29 'Եօմբիւն Երւզ գըրգ Ետի սէնէ օլալու : Վէ
 Խորայէլին զէման ը վէֆաթը թէգարուպ էթ-
 տիքտէ, օլալ Եուսուֆ չաղըրըլ սնա խիթա-
 պէն' Եյէր 'ինտիլտէ լուծֆ պուլալըմ' իսէ,
 րիճա էտէրիմ', էլինի ուլաղըմըն ալթընա
 գօ, վէ պանա լուծֆ ու հագիգաթ էտիպ,
 րիճա էտէրիմ', պէնի Մըսըրտա տէֆն էթմէ :
 30 Պագաթ թէճատըմ' իլէ Եաթալըմ', պէնի
 Մըսըրտան կէօթիւրիւպ տնէրին գապընա
 տէֆն էյլէ' տէտի : օլ տախի' Սէօյլէտիլին
 31 կիպի իճրա էտէրիմ' տէտի : Վէ Պանա Եէ-
 մին էյլէ' տէտիլինտէ, սնա Եէմին տախի էյ-
 լէտի : Օլ վաղըթ իսրայէլ տէօշէյին պաշըն-
 տա սէճտէ էյլէտի :

1 Վէ վաղը' օլալու քի պու շէյլէրտէն սօնի-
 րա Եուսուֆէ՝ փէտէրին խաթթա տըր' տէ-
 նիլիլէտէ, օլ տախի իրի օլընը՝ Եա'նի
 Մանասա իլէ Էֆրաիմ պէրապէր ալար :
 2 Վէ Եւ'գուպա՝ իլթէ օլըն Եուսուֆ Եա-

նընա կելիօր՝ տէրիւ խապեր վերլուծեալ ,
 3 իսրայէլ քէնանի թօփլայլ տեօշէյի իւզէ .
 4 պարէքէյէք , Պանա՝ իշթէ սէնի միւսմիր
 գըլլայ թէքսիրէ տէճէյիմ . վէ սէնի ճիւմ՝ ուր
 միլէլ գըլլարա՞ պու տիյարը սէնտէն սօնկ .
 5 իւզէ , վէրէճէյիմ՝ տէտի : վէ շիմիտի պէն
 Մըսըրա եանընա կէլմէգտէն էվէլ՝ Մըսըր
 տիյարընտա սանա թէվէլլէտ էտէն իքի
 6 օղլն պէնիմ տիր . Բաուպէն վէ Սիմ՝ օն կի-
 պի Էֆրաիմ վէ Մանասա պէնիմ օլաճադ
 7 ալը : Ֆազաթ պուշլարտան սօնկտա սանա
 թէվէլլէտ էտէճէք էլլատն սէնին օղլապ ,
 միւսպարընտա գարնտաշլարընն իսմէրի
 8 իլէ եատ օղլնտաշլար : վէ պէն փատտան-
 րամման կէլտիյիմնէ , ֆէն՝ սն տիյարընտա
 Էֆրաիմայա եէթիմէյէ տաճա պիր աղ մէ
 սաֆէ գալլըլ իքէն , Բաճէ Էօլտա եանըմ-
 տա վէֆաթ էյլէտի . պէն տաիի սնը օրտա
 Էֆրաիմ՝ եա՛նի Պէյթլէճէմ էօլնտա
 տէֆն էյլէտիմ :
 9 վէ իսրայէլ Եռասոֆնն օղլաշլարըն կէօր-
 տիւքտէ՝ Պուշլար քի՞մ տիր՝ տէտի : Եռ-
 սոֆ տաիի փէտէրինէ՝ Պուշլար Ալլաճն
 պանա պուրտա վէրտիյի օղլաշլարմ ալը՝
 տէտիքտէ , Լուծֆ էյլէ , տնէրի եանըմա կէ-
 թիր , սնլէր խալլար աու՛ա էտէյիմ՝ տէտի :
 10 վէ իսրայէլն կէօղլէրի իւթիյարըլգտան
 նաշի կէօրէմէգ տէրէճէտէ զա՛նֆէնիւշ իտի ,
 վէ Եռասոֆ տնլէրի սնա եաղաշլարընգտա
 11 տնլէրի էօփիւպ զուճաղաւոր : վէ իսրայէլ
 Եռասոֆէ՝ Պէն երկրէնիւ կէօրմէյէ իսմիտ
 էթմէլ իքէն , իշթէ Ալլաճ պանա զիւրի-
 12 թիւի պիլէ կէօսթէրտի՝ տէտի : վէ Եռ-
 սոֆ տնլէրի սնն տիլէրի էօնիւնտէն ալլապ
 երկրէնիւ եէրէ գատար էյէրէտ՝ սէճտէ էյ-
 13 լէտի : վէ Եռասոֆ իքիտիի ալլապ Էֆրաի-
 մի քէնտի սաղ էլիլէ իսրայէլն սօլնտա ,
 վէ Մանասայը քէնտի սօլ էլիլէ , իսրայէ-
 լն սաղնտա օլարա՞ անա եաղաշլարալը :
 14 Օլ վազըթ իսրայէլ սաղ էլիլի ուղաւորապ՝
 քիւշիւք օլան Էֆրաիմին պաշը իւզէրինէ ,
 վէ սօլ էլիլի Մանասանն պաշը իւզէրինէ
 գօտա . Մանասա իլք աօղմուշ խի իսէ
 15 տէ՝ օ էլիլիլի գատէն տէյիլթիտի : վէ
 Եռասոֆէ պէրէթ օղլաշլարմ շուղալըն
 տա փէտէրէրմ Ապրաճմ վէ Իսհազըն
 սիւլաք էյլէտիլէրի Ալլաճ , վէ պէնի վիւ-
 ճուտէ կէլլէտէն պու կիւնէ գատար փէր .
 16 վէրտէ էյլէյէն Ալլաճ , վէ պէնի Տէր պէլլա-
 տան խէլաւ էտէն Մէլէք՝ պու չօճուգլարը

միւսպարէքէյէ , վէ պէնիմ իսմիմ , վէ փէ-
 տէրէրիմ Ապրաճմ վէ Իսհազըն իսմէրի իլէ
 եատ օղլնտաշլար , վէ զէմինտէ զիյաւտէսիյ-
 17 լէ թէքէսիւր էյլէսինլէր՝ տէտի : վէ Եռ-
 սոֆ՝ փէտէրինին սաղ էլիլի Էֆրաիմին պա-
 շը իւզէրինէ գօտաղըն կէօրտիւքտէ , խօշու-
 նա կէլմէտիյինտէն , Էֆրաիմին պաշընտան
 Մանասանն պաշընա նաղ էթմէք իւզրէ
 18 փէտէրինին էլիլի Եռսոֆտա : վէ Եռասոֆ
 փէտէրինէ՝ Էյ փէտէրիմ , պէօյլէ տէյիլ .
 զիւրա պու իլք աօղմուշ ալը , սաղ էլիլի
 19 սնն պաշը իւզէրինէ գօ՝ տէտիքտէ , փէտէ-
 րի իսմինա՝ էտիպ՝ Պիլիլիմ , օղլմ , պիլի-
 րիմ . պու տաիի գալմ օլաճադ , վէ պու
 տաիի պէօյիւք օլաճադ . լաքին քիւշիւք
 գարնտաշլը տնտէն տաճա պէօյիւք օղլապ՝
 20 նէյիլ զպէթ պէօյիւք միլլէթ օլաճադ ալը՝
 տէտի : վէ օլ կիւն տնլէրէ պէրէքէթ օղլա-
 յուպ՝ «Ալլաճ սէնի Էֆրաիմ կիպի վէ Մա-
 նասա կիպի էյլէյէ» տէյիլ , իսրայէլ սէնին
 իլէ պէրէքէթ օղլաշլարա՞ ալը՝ տէտի . վէ
 Էֆրաիմի Մանասայա թէքճիճ էթտի :
 21 վէ իսրայէլ Եռասոֆն՝ իշթէ պէն վէ-
 ֆաթ էտիյօրմ . լաքին Ալլաճ սիլիլն իլէ
 օղլապ՝ սիլի էճատաղըն տիյարընա իտ-
 22 տէ էտէճէք տիր : Պէն տաիի սանա պիրա-
 տէրէրինտէն պիր Տիսաէ զէյաւտէ , եա՛նի
 Ամրիլէրին եէտիտէն զըլլմ վէ եայըմա
 ալլաղըմ եէրի վէրտիմ՝ տէտի :

Պ Ա Պ 49

1 Պա՛տէճու Եա՛ղուպ օղլաշլարըն չաղըրապ՝
 տնլէրէ խիթապէն՝ ճէմ՝ օղլնուղ , վէ տիր
 կիւնլէրտէ սիլիլ նէ վազը՝ օլաճաղըն սիլիլ
 2 խապեր վէրէյիմ : Էյ պէնի Եա՛ղուպ , ճէմ՝
 օղլապ տնիլէյինիլ ,
 վէ փէտէրինիլ իսրայէլի իսթիմա՝ էտիլիլ :
 3 Էյ Բաւպէն , սէն իլք օղլմ ,
 Գուվէթիմ վէ գուտէրիթիմին իսթիտալ
 Ֆաղլը րիֆթ վէ ֆաղլը իլգէթ սին :
 4 Սու կիպի գայնայընը օղլաղըն չալտէ ,
 Էֆրալ օլմայաճադ սն .
 Զիւրա փէտէրինին եաթաղընա չըգտն ,
 Օլ վազըթ տնը թէլիլն էթտին : (Տէօշէյիմէ
 չըգտն)
 5 Ուիմ՝ օն վէ Լալի գարնտաշլար ալը .
 Գըլլալըն ալաթը րուլմ ալը :
 6 Ճանըմ տնլէրին մէճիսինէ կիրմէսին ,
 իլգէթիմ տնլէրին ճէմիլէթլէրի իլէ իթթի-
 չատ էթմէսին ,
 Զիւրա զաղապարընտա ինսան գաթլ էթտի-
 լէր ,
 վէ ինատարընտա սըղըր սիւրիլ քէտիլէր :

- 7 Ղազարապետը մէկուն օլուռն, զիրա չէտիտ խտի.
վէ հիտաեթլէրի զըլուն օլուռն, զիրա սերթ
խտի.
Անլէրի Եա'գուպտա թագոսիմ',
վէ Խորայէլտէ փերաքէնտէ էտէճէլիմ':
8 Էյ Եէհուտա, պիրաւերլէրին սէնի մէտհ
էտէճէլէրի տիր.
Ելին տիւշմէնլէրինին էնկէսինտէ օլաճագ
ալը.
Փէտէրինին օղուլարը սանա 'արղը 'ուպու.
տիլէթ էտէճէր տիր:
9 Եէհուտա արպան ետալըսը ալը.
Էյ օղըմ', շիքեարտան գալգտըն. արսլան
կիպի վէ տիշի արսլան կիպի չէօ.
քիւպ էաթալը.
Անը քի'մ' ույանաբրաճագ ալը:
10 Ասա ի սալթանաթ Եէհուտատան,
վէ սահիպ ի շէրի'աթ ալազլարը արտաբնտան
Շիւօ կէլինճէլէ տէկին զա'իլ օլմայաճագ ալը.
Խամէթլէր տախի անա իթա'աթ էտէճէր տիր:
11 Արփաալըն տամյա
վէ մէրէպինին ետալըսըն աամանն ա'լա.
սրնա պաղլարըպ
Էլլիսէսինի շէրապ իլէ
վէ էալապընը իւզիւմ' գանը իլէ Եըյգայա.
ճագ ալը:
12 Կէօղլէրի շէրապտան գըրմըգը,
վէ տիշլէրի սիւտաէն պէյազ օլաճագ ալը:
13 Զէպուլան տէնիլ սահիլինտէ սաքին'
վէ սէֆինլէրէ լլամն օլուպ,
վէ հուտուալ Սայադայա գատար Գա'նէհէ
օլաճագ ալը:
14 Խաւաթար գուլվէթլի պիր մէրքէպ օլուպ'
Աղըլար արտաբնտա եաթար.
15 Բահաթըն էյի'
վէ Եէրին կի, գէլ օլաղընը կէօրէրէք,
Օմուղընը Եիւքէ էյիպ
Խարտճիկուզար գուլ օլաու:
16 Տան Խարայէլ սըպլարընտան պիրի կիպի
փէնտի գալմընա հիւքմ' էտէճէր տիր:
17 Տան Թարիգ իւզէրինտէ Էըլան,
վէ Եօլ իւզէրինտէ Էնկէրէք օլուպ,
Աթը Էօքէսինտէն սօգար.
Բագիպի արգայա տիւշէր:
18 Եա' Բապպ, խէլաղընա մուշթաղըր օլ
տում':
19 Ճատը 'աղքէր պաւաճագ իտէ տէ,
Նիհայէթ պաւան օ օլաճագ ալը,
20 Աշէրին էքմէյի Էաղըր օլուպ'
Փատիշահա լա'իգ լէգիլ Թա'ամլար վէրէճէք
տիր:
21 Նէֆթալի սաղը վէրիլիշ կէյիք օլուպ'
Կիւղէլ սէօղլէր սէօյլէր:
22 Եուսուլ Մէյվէտար պիր տալ ալը,

- Փուճար Եանընտա մէյվէտար պիր տալ օլա.
րագ,
Ֆիլիպլէրի տիվար իւզէրինէ չըգալը.
23 Փէմանքէշլէր տնը ինճիթտիլէր,
վէ օգաթըպ տնըր Էնճիտէ Էթտիլէր իտէ տէ,
24 Եինէ անըն Էաղըր գուլվէթլի գալալը,
Էլլէրինին պաղըլարը
Եա'գուպըն Գատիրինին Էլլէրի իլէ քէսպ ի
գուլվէթ էյլէտի.
Խարայէլին չօպանը վէ գայալը անտէն տիր:
25 Փէտէրինին Ալլահը Թարաֆընտան սանա եալ.
ալմ' օլաճագ ալը,
վէ Գատիր սէնի Եօգարըտան սէմանն պէ.
րէքէթլէրի իլէ,
վէ աշաղըտա օլան տէրեանն պէրէքէթլէրի
իլէ,
Մէմէ վէ Բահմ' պէրէքէթլէրի իլէ միւպարէք.
Էյէճէք տիր:
26 Փէտէրինին պէրէքէթլէրի
Խճատալըմն պէրէքէթլէրինտէն
Էպէտի պաղըրար Թէփէլէրինէ գատար ֆա'.
իգ օլաբագ.
Եուսուլըն պաղը իւզէրինէ
վէ պիրտալէրլէրինին միւմթաղընն պաղը իւ.
զէրինէ օլաճագ ալը:
27 Պէնէամին Էըրթընը գուլ օլուպ'
Սապահալըն շիքեարէլէճէք,
վէ ազլամ' զանիմէթ Թագոսիմ' էտէճէր տիր:
28 Պուշլարըն ճիւմէսի Խարայէլին օն իքի
սըպլը ալը. վէ փէտէրլէրինին սնլէրէ պէրէ.
քէթ օգուլուպ տնլէրէ սէօյլէտիլի պալա ալը:
Հէր պիրինէ մախաու օլան պէրէքէթ իլէ տն.
29 Էրի միւպարէքէտի, վէ անլէրէ վաթիլէթ
էտիպ' Պէն գալմըմա միւնզամմ' օլմագ իւզրէ
իմ'. պէնի փէտէրլէրինին Եանընա' Հիթթի
Էֆրօնըն Թարալարտա վագը' մաղարայա Կ
30 Եա'նի փէն'ան տիյարընտա Մամրէ Էօնիւն.
տէ օլան Մաքիլէր Թարալարտա օլուպ, Ապ.
րահամըն Թէմիլէն մագպէրէ իշիւն Հիթթի
Էֆրօնտան Թարալարըն պէրէքէթ օլաթըն
31 աղաղը մաղարայա սէֆն էյլէյինիլ, Ապրա.
համ իլէ գէվճէսի Սարայը օրատա սէֆն էթ.
տիլէր. Խահագ իլէ գէվճէսի Ռիպգայը օրատա
սէֆն էթտիլէր. պէն տախի Լիայը օրատա
32 տէֆն էյլէտիմ', Թարալ վէ իլէնտէ օլան մա.
ղարա Հէթ օղուլարընտան սաթըն ուլընալը
33 տէտի, վէ Եա'գուպ օղուլարընա վաթիլէ.
թինի Թէմամ' Էախիճէ, ալազլարըն տէօշէլէ
Թօփուլարը Թէսլիմ' ի Բուհ Էտէրէք գալմընա
միւնզամմ' օլաու:

զերինէ տիւշիւ պ' իւղէրինտէ աղլայարագ անը
 2 Եօփտիւ : Վէ Եռսուֆ պէնտէրէրի օլան թա-
 պիպէրէ փէտէրինի մուսնա էթմէլէրինի էմը
 էլլէտի : Թապիպէր տախի խորայէլի մուսնա
 3 էլլէտիլէր : Վէ գըրգ կիւնիւ թէմամ օլտու .
 զիրա մուսնա էթմէնին կիւնէրի պէօլէ թէք-
 միլ օլուր իտի : վէ Մըրիլէր անըն իշիւն եէթ.
 4 ժիշ կիւն մաթէմ էլլէտիլէր : Վէ մաթէմ
 էյամը կէշտիքտէն սոնկրա՝ Եռսուֆ Ֆիր'օ-
 նըն խանէսինէ խիթապէն՝ Էյէր նաղարընըզ-
 տա լուֆֆ պուլտու՝ իսէ , ըիճա էտէրիմ ,
 5 Ֆիր'օնա Բարֆէրա՝ փէտէրիմ պանա եէ.
 մին վէրիպ՝ իշթէ պէն վէֆաթ էտիլօրըմ ,
 պէնն փէն'ան տիլարընտա քէնտիմ իշիւն
 գազարըրըզմ՝ գապրա տէֆն էլլէ՝ տէտի-
 յինտէն , քէրէմ էլլէ , շիմտի փէտէրիմի
 տէֆն էթմէյէ կիտէրիմ՝ վէ սոնկրա տէօ.
 6 Նէյիմ՝ տէյիւնիլ, տէտի : Ֆիր'օն տախի՝ Սա-
 նա եէմին էթտիլտիլի կիպի կիթ , փէտէրի-
 նի տէֆն էլլէ՝ տէտի :
 7 Վէ Եռսուֆ փէտէրինի տէֆն էթմէք ի-
 շիւն կիթտիլինտէ , Ֆիր'օնըն ծիւմլէ պէն-
 տէկէանը վէ խանէսինին իիթիլարըրը , վէ
 8 Մըսըր տիլարընըն ծիւմլէ իիթիլարըրը , վէ
 Եռսուֆըն խանէսի խալգընըն ծիւմլէսի իլէ
 պիրատէրլէրի վէ փէտէրինին խանէսի խալգը
 տնըն իլէ պէրապէր կիթտիլէր . ճաշան էյա-
 լէթինտէ անճագ էՏԼ ի՝ այալլարը վէ սիրիւ-
 9 լէրի իլէ սըղըրըրընը պրագտըրը , վէ անըն
 իլէ պէրապէր՝ արապալար վէ աթլըլար տախի
 չըգորագ՝ զայէթ պէօլիւք պիր ալլայ օլտու :
 10 Վէ իրտանըն էօթէ եագապընտա վագը՝ Ա-
 թատ խարմաննա կէտիլէրլինտէ՝ օրատա
 զիլատէսիլլէ՝ ազիմ՝ վէ ճաղին ֆէրետա
 ու ֆիղան էթտիլէր . վէ փէտէրինէ եէ.
 11 տի կիւն մաթէմ էլլէտի : Վէ օլ տիլարըն
 էճալիսի օլան փէն'անիլէր Աթատ խարմա-
 նընտա պու մաթէմի կէօրտիւքլէրինտէ՝ Պու-
 Մըրիլէրէ ճաղին պիր մաթէմ՝ օլմալը տըր՝
 տէտիլէր . պինա'էն՝ ալէյճ օրատը Ապէլ-մը-
 րայիմ թէմալիյէ օլուստու . պու տախի իր-
 12 տանըն էօթէ եագապընտա տըր : Վէ անըն
 օղուլլարը՝ քէնտիլէրէ վապիլէթ էլլէտիլի
 13 կիպի իճրա էտիպ , Օղուլլարը անը փէն'ան
 տիլարընա կէթիլէրէք , Մամըն էօնիւնտէ
 Հիթթի Էֆրօնտան թէմլէքէն մագպէրէ
 իշիւն թարլարըլլէ պէրապէր Ապրահամըն
 սաթըն ալարը Մարփէլու թարլարըն մա-

14 զարասընտա տէֆն էլլէտիլէր : Պա'տէհու-
 Եռսուֆ քէնտիսի վէ պիրատէրլէրի վէ փէ-
 տէրինի տէֆն էթմէք իւզրէ անըն իլէ պէ-
 րապէր չըգանլարըն ծիւմլէսի փէտէրինի տէֆն
 էթտիլէրտէն սոնկրա Մըսըրա՝ ալտէթ էթտիլէր :
 15 Վէ Եռսուֆըն պիրատէրլէրի փէտէրլէ-
 րինին վէֆաթ էթտիլինի կէօրտիւքլէրինտէ՝
 իՏթիմալ քի Եռսուֆ պիզէ քին թուլթուպ ,
 անա էթտիլիմիլ քէօթիլիւլիւլին քէտֆէ-
 16 սինի պիզէ ի'ատէ էտէր՝ տէյէրէք , Եռսու-
 ֆէ առէմլէր կէօնտէրիպ՝ Փէտէրին վէֆաթ
 17 էթմէզտէն էվվէլ Եռսուֆէ՝ Պիրատէրլէրին
 սանա Ֆէնալըգ էլլէտիլէր իսէ տէ քէրէմ
 էլլէ , անիլէրին գապահճաթ վէ խաթալարընը
 'աֆվ էլլէ՝ տէյէսինիլ տէյիւ վապիլէթ էլլէ-
 տի . վէ շիմտի ըիճա էտէրիլ , փէտէրինին
 Ալլահընըն գուլլարընըն գապահճաթլարընը
 'աֆվ էլլէ՝ տէտիլէր : Վէ անլէր պուսնա սէջ-
 18 լէտիլէրլինտէ Եռսուֆ աղլատը , վէ պիրա-
 տէրլէրի տախի կէլիպ էօնիւնէ տիւշէրէք՝
 19 իշթէ պիզ գուլլարընը ըզ՝ տէտիլէր : Եռսուֆ
 տախի անլէրէ՝ Գօրգմայընըլ . պէն Ալլահ մա-
 20 գամընտա՝մը իմ . Սիզ պանա Ֆէնալըգ գաստ
 էթտինիլ իսէ տէ՝ Ալլահ անը խայր իշիւն
 միւրատ էլլէտի թա քի պու կիւն էլլէտիլի
 21 կիպի գապմը քէսիրի պէր ճայաթ գըլա : Վէ
 շիմտի գօրգմայընըլ . պէն սիզի վէ էՏԼ պէյ-
 թինիլի պէսլէյէճէյիմ՝ տէյէրէք , անլէրէ
 թալթիթ էտիպ թէսլիլէ էլլէտի :
 22 Վէ Եռսուֆ կէրէք քէնտիսի կէրէք փէ-
 տէրինին խանէսի խալգը Մըսըրտա սաքին օ-
 23 լուպ , Եռսուֆ էիւզ օն սէնէ եաշատը :
 Վէ Եռսուֆ Էֆրոսիմին իւշիւնճիւ պաթն
 օղուլլարընը կէօրտիւ , Մանասանըն օղու-
 Մաքիրին օղուլլարը տախի Եռսուֆըն տիլ-
 24 լէրի իւզէրինտէ թէվլէլլէտ էլլէտի :
 Վէ Եռսուֆ պիրատէրլէրինէ խիթապէն՝
 Պէն վէֆաթ էթմէք իւզրէ իմ , վէ Ալլահ
 մուլթըգա սիզի զիլարէթ էտիպ , պու տի-
 25 յարտան Ապրահամ վէ իսճագ վէ Եա'գուպա
 եէմին էլլէտիլի տիլարա չըգորաճագ տըր՝
 տէտի : Վէ Եռսուֆ իսրայէլ օղուլլարընա
 եէմին էթտիլիպ , Ալլահ մալթըգա սիզի
 զիլարէթ էտէճէք տիր . սիզ տախի պուրա-
 տան քէմիլլէրիմի կէօթիլիւլիւլ տէտի :
 26 Պա'տէհու Եռսուֆ էիւզ օն եաշընտա օլա-
 րագ վէֆաթ էթտի . վէ անը մուսնա էտիպ՝
 Մըսըրտա պիր թապուլթա գօտուլլըր :

ԽՈՒՐՈՒՃ

ՊՍՊ 1

- 1 Վէ հէր ասեմ՝ քէնտի խանէսի խաղըլէ
օլարագ , Եա'գուպ իլէ պերասկեր Մըսրա
կիթմիշ օլան պէնի Խորայէլն իսմէրի պուշն .
2 Լար տըր . Բաուպէն , Սիմ'օն , Լավի վէ Եե-
3 հուտա , Խաւաթար , Զէպուլօն վէ Պէնեւամին ,
4 Տան վէ Նէֆթալի , Ճատ վէ Աշէր : (5) Վէ
Եա'գուպըն սուպինտէն կէլէն Նուֆուսըն
քեաֆֆէսի եթմիշ նէֆեր իտի . Լաքին Եու-
6 սուֆ Մըսրատա իտի : Վէ Եուսուֆ իլէ
գարնտաշլարընըն ճիւմէսի վէ օլ 'աւսին ա-
7 տէմէրինին քեաֆֆէսի վէֆաթ էթտի : Վէ
պէնի Խորայէլ միւսմիբ օլուպ թէգալլիւս վէ
թէքէսիւր էտէրէք , զիյաւտէսիլէ քէսպ կ
գուվէթ էյլէտիլէր . վէ օլ տիյար անլէր
իլէ աօլտու :
8 Վէ Մըսրատա Եուսուֆը թանըմլյան պիր
9 եէնի մէլք զուհուր էտիպ , Քէնտի գաւմընա
խիթապէն՝ իշթէ գաւմը պէնի Խորայէլ պիզ-
10 տէն չօգ վէ գուվէթի տիր : Նէլինիզ , ան-
լէր իլէ 'աղիլանէ հարէքէթ էտէլիմ , օլմա-
յա քի անլէր թէքէսիւր էտէլէր , վէ մու-
հարէպէ վուգու'ընտա՝ անլէր տախի տիւշ-
մէնլէրիմիզ իլէ պիրէշիպ վէ պիզիմ իլէ մու-
հարէպէ էտէրէք , պու տիյարտան խաւըուճ
11 էտէլէր՝ տէտի : Իմաի անլէրէ աղըր իշէր
իլէ եղէլէթ էթմէք իւզըրէ՝ իւզէրէրինն ան-
կարա մ'մուրըլըր նասպ էթտիլէր . անլէր
տախի Ֆիր'օն իչիւն Փիթօմ վէ Բա'մէս նամ
12 անպար շէհրէրինի եափաըլըր : Վէ անլէրէ
նէ գատար եղիլէթ էթտիլէր իսէ , օլ գա-
տար թէքէսիւր էտիպ իզտիյատ պուլմալա-
րըլէ՝ անլէր պէնի Խորայէլտէն պիզար օլ-
13 տուլար : Վէ Մըսրիլէր պէնի Խորայէլ զուլմ'
14 իլէ իշէթտիլէր : Վէ պալլըգտա վէ քէրֆիլճ .
լէրտէ վէ սահրանըն հէր նէվ՝ իչիւտէ ազըր
խըտմէթ իլէ 'էմլէրինի աճը էտէրէր իտի .
անլէրէ էթտիլէրիլէր հէր պիր խըտմէթ
զուլմ' իլէ իտի :
15 Վէ Մըսր մէլէրի՝ պիրինին իսմի Շիֆրա
վէ տիկէրինին իսմի Փու'ա օլան 'Խորանիլէ-
16 լէրին էպէլէրինն խիթապէն՝ 'Խորանիլէրին
չօճուգլարընը ալըղընըղտա՝ անլէր տաճա իս-
քէմէտէ իքէն պագընը , էյէր օղլան իսէ
անը էօլուրիւրիւնը , վէ էյէր գըզ իսէ սող
17 գալըն՝ տէտի : Վէ Լաքին էպէլէր Ալլահտան

խալֆ էթտիլէրինտէն՝ Մըսր մէլէրինն քէն-
տիլէրէ տէտիլի կիպի էթմէլիպ , էրքէլէրի
18 սաղ պրագըրլար իտի : Օլ վագըթ Մըսր մէ-
լէրի էպէլէրի չաղըրըպ , անլէրէ՝ Նի'չիւն պու-
շէրի էտիպ էրքէլէրի սաղ պրագաընըղ տէ-
19 տի : Էպէլէր տախի Ֆիր'օնա ճէլապէն՝ 'Խա-
րանիլէլէր Մըսր գարըլըր կիպի օլմաթըլա-
րը իչիւն տիր . զիրա անլէր գուվէթիլ օլմաղ-
լէ , էպէլէր ելէթիշմէպտէն էվվէլ աօղուրըր-
20 Լար՝ տէտիլէր : Իմաի Ալլահ էպէլէրէ 'իւսա-
յէթ էյլէտի . գաւմ՝ տախի թէքէսիւր է-
տիպ՝ զիյատէսիլէ քէսպ կ գուվէթ էյլէտի
21 Վէ էպէլէր Ալլահտան խալֆ էթտիլէրի ի-
չիւն , անլէրին խանէլէրինն մա'մուր էյլէտի
22 Պա'տէհու Ֆիր'օն գաւմընըն ճիւմէսիլէ՝ Հէր
աօղան օղլանը նէհրէ աթընը , վէ հէր գըզ
սաղ պրագընըլ տէլիւ էմր էյլէտի :

ՊՍՊ 2

- 1 Վէ պէլթ ի Լավիտէն օլան պիր ասեմ՝ կի-
2 տիպ՝ պիր Լավիլի գըզ ալար : Վէ գաւր հա-
միլէ օղուպ պիր օղուլ աօղուրտու , վէ կիւ-
գիլ օլարընը կէօրմէքլէ՝ անը իւշ պ կիզլէ-
3 տի : Վէ արթըգ անը կիզլէյէմէտիլինտէն՝
անըն իչիւն սաղտան պիր սէփէտ ալըպ , գըր
վէ զիֆթ իլէ սըվաաղըտան սօնլիրա , չօճուղը
անըն իչիւն գօլուպ՝ նէհր քէնարընտա օլան
4 սաղըգ արաընա պրագաթ : Վէ անըն հէմ-
շիւրէսի անա նէ օլաճաղընը պիլմէք իչիւն ու-
5 զագտա տուրտու : Վէ Ֆիր'օնըն գըզը երշ-
գանմագ իչիւն նէհրէ էնտի , վէ ճարիլէլէրի
նէհրին քէնարընտա կէզըր իքէն , քէնտիսի
սաղըգ արաընտա սէփէտի կէօրմէքլէ , ճա-
6 ռիլէրինի կէօնտէրիպ անը ալար : Վէ աշ-
տըգտա չօճուղը կէօրտիւ , վէ իշթէ մա՝
տու՝ աղալըր իտի . վէ անա շէվգաթ էտիպ ,
Պու 'Խորանիլէրին չօճուգլարընտան տըր՝ տէ-
7 տի : Օլ վագըթ անըն հէմշիւրէսի Ֆիր'օնըն
գըզընա՝ Պու չօճուղըն էմլիլմէք իչիւն կիտիպ
սանա 'Խորանիլէրտէն պիր էմլիլմէք գարը
8 չաղըրալմ մը՝ տէտի : Վէ Ֆիր'օնըն գըզը
անա՝ Նիթ տէտիլէր , գըզ կիտիպ չօճուղըն
9 վալիտաթինի չաղըրտա : Վէ Ֆիր'օնըն գըզը
անա՝ Պու չօճուղը ալ տա պէնիմ իչիւն էմ

- զիր, պէն տախի սէնին իւճրէթինի վէրերիմ՝
- 40 տէտի, վէ գարը չօճուղը աղպէմգիրտի : Վէ չօճուղ պէօյիւտիւքտէ՝ անը Ծիր'օնըն գըզընա կէօթիւրտիւ, վէ անա օրդուլ օլտու : Օլ տախի՝ Անը սուտուն չըգարտըմ՝ տէյերէք, անա Մուսա թէսմիյէ էյլէտի :
- 41 Վէ Օլ էյամտա Մուսա պէօյիւյիւպ պիւրտէրլէրինին եանընա չըգար վէ անլէրին աղըր իշլէրինէ նաղար էյլէտիքտէ, Մըսրիլէրտէն պիրինին պիրտաւրլէրինտէն օլան պիր
- 42 'իպրանիյի տէօյտիւյիւնիւ կէօրտիւ : Վէ էթէյէ պէրիյէ պագըպ քիմնէ օլմադընը կէօրտիւքտէ, Մըսրիյի գաթլ էթտի, վէ անը
- 43 գուժ՝ իշինէ կէօմիւ : Վէ էրթէտի կիւն չըգըպ իշթէ իքի նէֆէր 'իպրանի եէքտիկէրի կէ միւնաղա՝ա էտէր իքէն, զատր էտէնէ՝ Նի՞չիւն աղդաւաղընա վուրայօրսն՝ տէտիքտէ, Օլ տախի՝ ֆիժ՝ սէնի իւզէրիմիվէրէ՛ն վէ գատը նապ էյլէտի : Մըսրիյի գաթլ էյլէտիյին կիպի պէնի՞ տէ մի գաթլ էթմէք գապաթիտա սըն՝ տէտի : Օլ վագըթ Մուսա խալֆէ էտիպ, թաճգիգան պու վագը՝ա մա՛լիւմ՝ օլմուշ տըր՝ տէտի :
- 45 Վէ Ծիր'օն իշպու վագը՝այը իշիթ տիքտէ Մուսայը գաթլ էթմէք իտթտի, լաքին Մուսա Ծիր'օնըն եիւզիւնտէն ֆիրաք էտիպ, Միտան տիյարընտա գալտը : վէ պիր գուժ
- 46 յունըն եանընտա օթուրտու : Վէ Միտան քեաճինինին եէտի գըղը վար իտի, վէ պունլար կէիպ սու չէքէրէք, փէտէրլէրինին սիւրիւլէրինին սուվարմադ իշին թէքնէլէրի տօլ
- 47 տուրտըր : լաքին չօպանլար կէիպ անլէրի գօլտըգըրնտա, Մուսա գալտըպ անլէրէ եարտըմ էտէրէք սիւրիւլէրինին սուվարտը :
- 48 Վէ փէտէրլէրի թաճէլին նէզտինէ կէտիքլէրինտէ, Պու կիւն նէ՞տէն չափուք կէտինիլ՝
- 49 տէտի : Վէ անլէր՝ Մըսրի պիր ատէմ պիղի չօպանլարն էլինտէն գուրթաւտը, վէ չէմտէ պիղի խալլի սու չէքիպ սիւրիւյիւ սուվարտը՝
- 50 տէտիլէր : Օլ տախի գըզարընա՝ Նէ՞րէտէ տիր. Նի՞չիւն օ ատէմի պէյլէ պրագաւընը : անը
- 51 չաղըրընը, էքմէք եէսին՝ տէտի : Վէ Մուսա Օլ աաէլին եանընտա սաքին օլմաղա րազի օլտու : Օլ տախի գըղը Սաֆֆուրայը Մուսայա վէրտի : Վէ մէրգուժէ պիր օղուլ տօղուրադգաւ, Մուսա՝ Տիյար ը զուրպէթտէ միւսաֆիր օլտուժ՝ տէյերէք, անա ՝ձէրջում թէսմիյէ էյլէտի :
- 52 Վէ վագը՝ օլտու քի էյամ՝ ը քէսրէտէն սօնիրա Մըսր մէլիյի վէֆաթ էթտի, վէ պէնի իսրայէլ էտարէթ սէպէպինտէն աճ ու ֆիլդան էթտիլէր, վէ էտարէթ սէպէպինտէն

- օլան ֆէրեսայարը Ալաճն չուղուրնա չըգար :
- 24 տը : Վէ Ալաճ անլէրին ֆիլդանըն իշիթտի :
- 25 իլէ օլան՝ աճտըն թէգէքքիւր էյլէտի : Վէ Ալաճ պէնի իսրայէլէ նաղար գըլտը, վէ Ալաճ չալլէրինի պիւրի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Մուսա Միտան քեաճինի օլան գայն փէտէրի եիթրօնըն սիւրիւտիւնիւ կիւտէր իտի : վէ սիւրիւյիւ պէրիյէնին մալէրաւընա սիւրէրէք, ձէպէլ Ուլաճ օլան չօրէպէ կէլտի :
- 2 Վէ անա ՐԱՊԱՐՆ մէլէյի չալը իշինտէն աթէշ՝ ալէվի իլէ կէօրիւնտիւ : Օլ տախի կէօրտիւ քի իշիթ չալը աթէշլէ եանար իտի
- 3 իտէ տէ՝ եինէ չալը թէլէֆ օլմաղ իտի : Օլ վագըթ Մուսա՝ Շիմտի տէօնիպ պու մանգար ը՝ աղիմի կէօրէյիմ՝ Նի՞չիւն չալը թէլէֆ օլմալոր՝ տէտի : Վէ ՐԱՊԱՐ անըն նաղար էթմէք իշին տէօնտիւյիւնիւ կէօրտիւքտէ : Ալաճ չալընըն իշինտէն անա՝ Մուսա, Մուսա՝ տէյիւ չաղըրտը, Օլ տախի՝ լէպպէք
- 5 տէտի : Վէ ԱԼԼԱճ՝ Պուրայա թէգարըրուպ էթմէ, պաղարընտան պաղ գապարընը չըգար : զիրտ տուրաղըն եէր մուգատաէս
- 6 թօփրադ տըր՝ տէտի : Վէ տախի՝ Պէն փէտէրինին Ալաճը, Ապրաճամըն Ալաճը, Խաճազըն Ալաճը, վէ Եա՛գուպըն Ալաճը իմ՝ տէտի : վէ Մուսա Ալաճա նաղար էթմէյէ խալֆէ թէտիյինտէն եիւզիւնիւ սէթը էյլէտի :
- 7 ՐԱՊԱՐ տախի տէտի քի՝ թաճգիգէն պէն Մըսրտա օլան գալմըմն ձէֆատըն կէօրտիւմ, վէ անկարեաճըլաըն եիւզիւնտէն օլան ֆէրեսալարըն իշիթտիմ, գերա զաճէթէլէրինի պիլէրիմ՝ Վէ անլէրի Մըսրիլէրին էլինտէն իւլտա էթմէք վէ անլէրի Օլ տիյարտան չըգարըպ էյի վէ կէնիշ պիր տիյարա, սիւտ վէ պալ ագան տիյարա, եա՛նի ֆէն՝անի վէ Հիթթի վէ Ամօրի վէ ֆէրիգը վէ Հիվի վէ Եէպուսիլէրին մէքէնինէ կէօթիւրմէք իշին
- 9 Նիւղուլ էթտիմ՝ Վէ իշիթ շիմթ էյլէտի պէնի իսրայէլին ֆէրեսալը պանա վասըլ օրուպ, Մըսրիլէրին անլէրէ էթտիքլէրի զուժը տալի կէօրտիւմ : Վէ շիմտի կէլ, սէնի Ծիր'օնա իրաւ էտէճէյիմ, վէ գալմըմ՝ պէնի իսրայէլի Մըսրտան չըգարաճադ սըն :
- 11 Վէ Մուսա Ալաճա՝ Պէն քի՞մ իմ քի Ծիր'օնա կիտիպ, պէնի իսրայէլի Մըսրտա
- 12 չըգարայըմ՝ տէտի : Օլ տախի՝ Պէն մթէթ լագա սէնին իլէ օլուրմ, վէ պէնիմ սէնի իրաւ էյլէտիյիմ՝ ալամէթ պու օլտու, գալմը Մըսրտան չըգարաղընտա, Ալաճա պու տաղ իւզէրինտէ 'իպա տէթ էտէճէքտի :

* Օրուա միւսաֆիր

- 43 նիզ՝ տէտի : Վէ Մուսա Ալլահա՝ Իշթէ պէն պէնի Իսրայէլէ կիտիպ , անէրէ՝ Էծտաառը- նըզըն Ալլահը պէնի սիզէ Իրաւ էյլէտի՝ տէ- տիյիմտէ , պաննա՝ Իմի նէ՞ տիր՝ տէրէրէսէ ,
- 44 անէրէ նէ՞ սէյլէյէյիմ՝ տէտի : Վէ Ալլահ Մուսայա խիթապ իլէ՝ Պէն ՎԱՃիՊ իիւ Վ ԻիճՈՒՏ Իմ . պէնի Իսրայէլէ պու վէճճլէ , Եա՛նի ՄիւՎՃՈՒՏ ՕԼԱՆ՝ պէնի սիզէ Իրաւ
- 45 էյլէտի՝ տէյէճէքսին , տէտի : Վէ Եինէ՝ Աւ լահ Մուսայա տէտի քի՝ Պէնի Իսրայէլէ պու վէճճլէ , Եա՛նի Էծտաառընըզըն Ալլահը , Ապրահամըն Ալլահը , Իսհագըն Ալլահը վէ Եա՛գուպըն Ալլահը ԵէձՕՎԱ պէնի սիզէ Իր- սիւ էյլէտի՝ տէյէճէքսին . Իւ էլ Եպտ Իս- սիւ պու տըր , վէ տէվը պէ տէվը զիքրիմ՝ պու
- 46 աըր : Վիթ , Իսրայէլին իխթիյարլարընը ճէմ՝ էտիպ , անէրէ խիթապէն՝ Էծտաառընըզըն Ալլահը , Ապրահամըն , Իսհագըն վէ Եա՛գու- պըն Ալլահը Եէճօվա պաննա կէօրիւնիւպ՝ Սի- ղէ վէ Մըսըրտա սիզէ Եափտըզլարընն թահճ .
- 47 զիգէն նազար գըլարմ . Վէ տէտիմ՝ քի՝ Սի- ղի Մըսըն ճէֆաաընտան ֆէն՝անի վէ Հիթ . Թի վէ Ամօրի վէ ֆէրիզգի վէ Հիվի վէ Եէ- պուսիլէրին տիյարընն , սիւտ վէ պու ազան տիյարա չըգարաճաղըմ , տէտի՝ տէյիւ սէյ .
- 48 լէյէսին : Անէր տախի քէլամընը տինկէյէ- ճէքլէր , սէն տախի Իսրայէլին իխթիյարլարը իլէ պէրապէր Մըսըր մէլիյինէ կիտիպ , անա խիթապէն՝ Իպրաւիլէրին Ալլահը Եէճօվա պիլէ թէսաաիւֆ էյլէտի . վէ շիմտի քէրէմ՝ էյլէ , պէրըրիլէտէ Իւչ կիւն Եօլ կիտիլմ , վէ Ալլահըմըզ Եէճօվայա ղէպի՛նէ Թադտիմ՝ Է-
- 49 տէլիմ՝ տէյէճէքսինիւ , Վէ պէն՝ Մըսըր մէլի- յինն , վէլէվ Եէտի գապիլէ իլէ օլոււն , Եի- նէ սիզի կիթմէյէ գոյվէրմէյէճէյինի պիլիւրիմ :
- 20 Պէն տախի էյլիմի ուզաաըպ՝ Մըսըր իչինտէ Իճրա էտէճէյիմ ճիւմիէ միւ՛ճիլաթիմ իլէ վուրաճաղըմ , վէ պա՛տէհու սիզի գոյվէրէճէք
- 21 տիր : Վէ պու գապիլը Մըսրիլէրին նազարըն- տա մազճար Ելուձիֆ էտէճէյիմ , վէ Խու- բուճընըզաա էլի պոչ չըգմայաճադսընըզ :
- 22 Պադաթ Տէր գարը քէնտի գօնչըսընտան վէ Խանէօինին միւսաաֆիւրինտէն կիւմիււլ վէ աւ- թոււն թէղէինաթ վէ լիպաալար թալէպ Է- տիպ , անէրէ օղուլարընըզըն վէ գըզալարընըզըն Իւզէրինէ գոյարադ Մըսըր սոյաճադսընըզ :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ Մուսա ճէվապ վէրիպ , Լաքին իշթէ անէրէ՝ ԲԱՊՊ սաննա կէօրիւնմէտի՝ տէյէրէք պաննա Ինանմայըպ քէլամընը տինկէմէյէճէք .
- 2 Էր տիր՝ տէտի , ԲԱՊՊ տախի աննա՝ Շու Է- լիտէքի նէ՞ տիր՝ տէտիլիտէ , 'Ասա տըր՝

- 3 տէտի : Օլ տախի՝ Անը Եէրէ տթ՝ տէտիք- տէ , Եէրէ աթառըզ կիպի Եըլան օլտու . վէ
- 4 Մուսա անըն էօնիւնտէն գաչտըր : Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա՝ Էլիլի ուզաաըպ տնը գուրուընն- տան թուլթ՝ տէտի . օլ տախի էլիլի ուզա- տըպ տնը թուլթտու . վէ էլիլտէ 'սաս օլ-
- 5 տու . Թա քի էճտաալարընըն Ալլահը , Ապրա- համըն Ալլահը , Իսհագըն Ալլահը վէ Եա՛գու- պըն Ալլահը Եէճօվա սաննա կէօրիւնտիլիւնէ Ինանալար՝ Դէրէ :
- 6 Վէ ԲԱՊՊ Եինէ աննա՝ Շիմտի էլիլի գոյնը- նա գօ՝ տէտիքտէ , օլ տախի էլիլի գոյնը- նա գոյուպ չըգարաաղտա , Իշթէ էլի գար
- 7 կիպի պէյալ ճիւզամը Իտի : Վէ՛ Էլիլի թէք- տար գոյնընա գօ՝ տէտիքտէ , օլ տախի էլի- նի գոյնընա թէքտար գոյուպ՝ անը գոյնըն- տան չըգարաաղտա , Իշթէ Եինէ աւլ թէնի
- 8 կիպի օլտու : Վէ սաննա Ինանմայըպ Էվէլէրի 'ալամէթին սէտաաընը տինկէմէյէճէք օլուրլար իսէ , սօնկրաքի 'ալամէթին սէտաաըննա Ինա-
- 9 նաճաղար տըր : Վէ Լաքին իշթու թքի՛ալա- մէթէ տախի Ինանմայըպ , սէնին քէլամընը տինկէմէտիլէրի ճալտէ , նէհրին սուլոււնտան ալըպ գարայա տէօքէճէքսին , վէ նէհրտէն աւ- աղընն սու գարաաադ գան օլաճադ տըր :
- 10 Վէ Մուսա ԲԱՊՊԱ՝ Աման՝ Եա ԲԱՊՊ , պէն 'Էվէլէտէն պէրու' , վէ Եախտ գուլըն իլէ սէյլէշտիլին վաթթտան պէրու սաչիպի քէ- լամ՝ տէյիլ Իմ . անճադ քէլամը վէ լիսանը
- 11 աղըր պիր աաթիմ Իմ՝ տէտի , ԲԱՊՊ տախի՛նն տէտի քի՝ Ատէմէ աղըզ վէրէն Եախտա տիլ- սիլի Եախտա աղըրը Եախտա կէօղիւ կէօրէնի Եախտա ա՛մայը Խալէ Էտէն քի՛մ տիր , պէն
- 12 ԲԱՊՊ տէյիլ՛միլիմ , Վէ շիմտի կիթ , պէն աղ- ղըն իլէ օլուպ՝ նէ սէյլէյէճէյինի սաննա թա՛-
- 13 լիմ էտէճէյիմ : Օլ տախի՝ Աման՝ Եա ԲԱՊՊ , քէրէմ՝ էյլէ , քիմին Եէտիլլէ կէօնտէրիլ Իսէն
- 14 կէօնտէր՝ տէտիքտէ , ԲԱՊՊՈՒ ղազապը Մու- սայա թուլթուըպ տէտի քի՝ Լալիլի Հարոււն գարնտաընն տէյիլ՝ մի տիր . պիլիլիմ՝ քի՝ Էյի քէլամ իրաա էտէր . Տէմ տէ իշթէ սէնի Խու- թիդպալէ չըգայօր , վէ սէնի Կէօրիւքտէ
- 15 գալպիտէ ֆէրաճլանաճադ տըր : Սէն աննա սէյլէյէտին վէ աղըննա սէօղէր գոյաաըն . պէն տախի սէնին վէ անըն աղըզ իլէ օլուպ նէ Եափաճաղընըզը սիզէ թալիմ՝ էտէճէյիմ ,
- 16 Վէ սէնին Եէրինէ գապիմ օ սէյլէյէճէք , օ աննա աղըզ Եէրինէ , սէն տախի աննա Ալլահ
- 17 Եէրինէ օլաճադսըն , Վէ անընէ 'ալամէթլէր իզճար էտէճէյին պու 'ասայը Էլիլի ալ :
- 18 Վէ Մուսա կիտիպ գայն ֆէտէրի Եիթրօ- նըն Եանըննա 'ալտէթ Էթտի , վէ անա խի-

*Իբր . տին վէ էօթէ կիւնտէն

Թագեն՝ Շիմտի պանա բուխստթ վեր , Մը-
սըրտա օլան պիրատերըլերին հայաթտա օ-
լուպ օլմաարգարընը կէօրմէք իշխն անլերին
նէգարինէ 'ալտէթ էտէյիմ' տէտիքտէ , էիթ-
րօ տախի Մուսայա՝ Սէլամէթէ կիթ' տէտի :
19 Վէ ԲԱՊ Միտանտա Մուսայա՝ կիթ , Մըս-
րա 'ալտէթ էյլէ . զիրա ճանընա սու ի գաստ
էտէն ատէմլերին քեաֆֆէսի ֆէվթ օլտու-
20 լար' տէտի : Իմտի Մուսա գէվճէսիլէն օղուլ
լարընը սլըպ' անլերի մէրքէպէ պինտիրէրէք ,
Մըսըր տիյարընա 'ալտէթ էյլէտի . վէ Մու-
21 սա Ալլահն 'ասասընը էլինէ սլալը , վէ ԲԱՊ
Մուսայա խիթապէն՝ Մըսրա 'ալտէթ էտիպ
կիթաիլինտէ , ետտինէ թէսլիմ' էյլէտիյիմ'
միւ՝ճիգաթըն քեաֆֆէսիին Ֆիր'օնըն հու-
զուրընտա իճրա էթմէյէ տիգգաթ էյլէ . պէն
տախի անըն գալպինի փէքէնտիրիւմ , վէ
22 գալմը սալը վէրմէյէճէք տիր , վէ Ֆիր'օնա
խիթապէն՝ ԲԱՊ պէյլէ պուչուրուր' իսրայէլ
23 օղլըմ' տըր , իլքիմ' տիր . Իմտի սանա՝ Օլ-
լըմ' պանա 'իպատէթ էթմէք իշխն սալը վէր'
տէրիմ' . լաքին անը սալը վէրմէքտէն իմլինա՝
էտէր իսն , իշթէ պէն սէնին օղլընը՝ եա՝նի
իլքինի էօլտիւրիւրիւմ' տէլէսին , տէտի :
24 Վէ վազը՝ օլտու քի՝ էօլտա մէնզիլտէ
իքէն , ԲԱՊ անա թէսատիլֆ էտիպ' անը
25 գալմէ էթմէք իսթմէքլէ , Սաֆֆուրա պիր
քեաֆին թաշ սալըպ օղլընըն իսթման տէրիսինի
քէտիպ , Մուսա՝ սայազլարընա պրագատագ՝
26 Սէն պանա գան գօճասը սըն՝ տէտի : Պէյլէ-
ճէ Բապա անը գոյ վէրտի . օլ գէման խիթան
սէպէպինտէն մէգքիւրէ՝ Սէն պանա գան գօ-
ճասը սըն՝ տէտի :
27 Վէ ԲԱՊ Հարունա՝ Պէրրիյէյէ Մուսայը
խիթիգալտէ կիթ' տէտիքտէ , օլ տախի կի-
տիպ' անա ճէպէլ Ուլաշտա րասթ կէլէրէք
28 անը էօփաիւ : Մուսա տախի քէնտինի իրալ
էտէն ԲԱՊՊՐՆ ճիւմլէ քէլմալարընը՝ վէ քէն-
տիսինէ էմր էյլէտիյի 'ալամէթլերին քեաֆ
ֆէտինի Հարունա հիքեայէ էյլէտի :
29 Պա՝տէհու Մուսա վէ Հարուն կիտիպ' պէ-
նի իսրայէլին իսթիյարընըն քեաֆֆէ-
30 սինի ճէմ' էտէրէք , Հարուն ԲԱՊՊՐՆ Մուսա-
յա սէյլէտիյի քէլամըն քեաֆֆէտինի սէյ-
լէիպ' 'ալամէթլերի գալմըն կէօլլերի էօ-
31 նիւնտէ իզհար էյլէտի . Գալմ' տախի ինա-
նիպ , ԲԱՊՊՐՆ պէնի իսրայէլի զէյարէթ էտիպ'
ճէֆալարընա նաղար էթտիյինի իշիթալէրէ-
րինտէ , էիւզ իւսթիւ գալմանըպ սէճտէ
էթտիլեր :

նէգտինէ կիտիպ , անա խիթապէն՝ իսրայէլին
Ալլահն Եէհօվա՝ Պէրրիյէտէ պանա պայրամ'
էթմէլերի իշխն գալմըմը սալը վէր տէյիւ
2 պուչուրուր' տէտիլէր : Ֆիր'օն տախի՝ Եէհօ-
վա քի՝մ' տիր քի քէլամըն տինկէյիպ իս-
րայէլի սալը վէրէյիմ' . Եէհօվայը թանըմամ ,
3 իսրայէլի տախի սալը վէրմէմ' տէտի : Վէ
անլէր' 'իպրանիլերին Ալլահն պիգէ թէսա-
տիլֆ էյլէտի . քէրէմ էյլէ , պէրրիյէտէ իւշ
կիւն էօլ կիտիպ՝ Ալլահնըպ Եէհօվայա գէ-
պիհէ թագաիմ' էտէլիմ' , օլմայա քի վէպա եա
4 գըլըճ իլէ պիգէ գալըն չըգա՝ տէտիլէր : Վէ
Մըսըր մէլիյի անլէրէ՝ էյ Մուսա վէ Հարունա՝
Նի՝շիւն գալմըն իշլէրինտէն կէրի պրագըրը-
5 նըզ . իշլիպէ կիտինիգ՝ տէտի : Վէ Ֆիր'օն՝
իշթէ շիմտի տիյարըն գալմըն չօգ , վէ սիլ
անլերի իշլէրինտէն սալ գոյօրընը՝ տէտի :
6 Վէ օլ կիւնտէ Ֆիր'օն գալմըն անկար-
եաճըլարընա վէ մէ՝մուրլարընա էմր էտիպ ,
7 էյամ' Ը սապըգա կիպի քէրփիճ եափմադ
իշխն արթըզ գալմա սաման վէրմէյինիլ .
քէնտիլէր կիտիպ քէնտիլէրի իշխն սաման
8 թօփլարընլար : Վէ էյամ' Ը սապըգա սատա
եափադըլարը քէրփիճլէրին մըգատընը իւ-
գէրլէրինէ հիսապ էտիպ , անտէն թէնզիլ
էթմէյինիլ . զիրա տնլէր թէնպէլ օլադըլա-
րընտան նաշի՝ կիտիպ իւլահմըպ գէպիհէ
թագաիմ' էտէլիմ' տէլիյա պաղըրըյօրլար :
9 իշամէթի պու տտէմլէրին իւզէրինէ սալը-
լաշտըրընը , վէ անըն իլէ մէշղուլ օլտրագ՝
պօշ լադըրալարա գուլադ վէրմէտինլէր՝ տէ-
10 տի : Վէ գալմըն անկարեաճըլարը վէ մէ՝
մուրլարըն չըգալ՝ գալմա խիթապէն՝ Ֆիր'օն՝
11 Պէն սիգէ սաման վէրմէյէճէյիմ' . Սիլ կի-
տիպ' պուլադընըզ եէրտէ քէնտինիլ սաման
թէտարիք էտինիլ լաքին իշլինգտէն սալա
պիր շէյ թէնզիլ օլաւմայաճագ տըր՝ պույու-
12 ըյօր , տէտիլէր : Պէյլէճէ գալմ' , սաման
եէրինէ սնէօլ արամագ իշխն , Մըսըր տիյա-
13 ընըն հէր թարաֆընա տաղըլտըլար : Վէ
անկարեաճըլար՝ Հէր կիւնքի իշլինիլ սաման
պուլաւմադըն վաղըլիտա եր-շիւնէ կիպի թէք-
միլէտինիլ տէլերէք տնլերի թա՝ճիլէտէրլէր
14 իտի , Իմտի Ֆիր'օնըն անկարեաճըլարը պէնի
իսրայէլ իւզէրինէ նասպ էթտիլէրի մէ՝
մուրլարըն տէոյիւպ՝ Նի՝շիւն էյամ' Ը սապըգա
կիպի քէրփիճ եափմադ վաղըլէնիլ թէմամ
էթմէտինիլ՝ տէտիլէր :
15 Վէ պէնի իսրայէլին մէ՝մուրլարըն կիտիպ
Ֆիր'օնա ֆէրեաա էտէրէք՝ Նի՝շիւն գուլա-
16 ընա պէօյլէ էտիյօրսըն . Գուլարընա սաման
վէրմէյօրլար , վէ պիգէ՝ ֆէրփիճէր եափմըզ
տէրլէր . վէ իշթէ գուլարըն տարպ օլաւմ-
տու , գապաշաթ իսէ սէնին գալմընըն սըր՝

- 17 տեախէր : Օլ տախի՝ Սիւ թէնպէլ սինիզ ,
 թէնպէլ սինիզ , անըն իշխն՝ կիտիպ Եէճօ-
 18 նըզ : Վէ շիմտի կիտիպ իշխնիկիզ , սիգէ սա-
 ման վէրմէյէճէք տիր , Եննէ օլ մըգտար
 19 քերփիճ վէրմէճէքսինիզ՝ տէտի : Վէ պէնի իս-
 րայէլին մէմուրլարը , քէնտիլէրէ՝ ֆէրփիճ.
 Էրին եէվմի մըգտարընտան թէնպիլ օլուն-
 մայաճագ արը՝ տէնիլտիլինտէ , քէնտիլէրինի
 20 պէլայտ տիւշար օյմուշ կէօրտիլէր : Վէ Ֆիր-
 օնըն նէգտինտէն չըգար իքէն քէնտիլէրինի
 գարըլամազ . իշխն տուրուն Մուսայա վէ Հա-
 21 րունա թէճատիլ Ֆէտիպ , Անէլէրէ խիթա-
 պէն՝ ՐԱՊՊ սիգէ նաղար էտիպ Տիւքմէ՝ էյլէ-
 սին . զիրա րա՛իճամըք Ֆիրօնըն հուզուրըն-
 տա վէ պէնտէկէտանը հուզուրընտա մէքրուհ
 էթմէքէ , գաթիլիզ իշխն՝ էյլէրինէ գըլըճ
 վէրտինիլ՝ տէտիլէր :
 22 Վէ Մուսա ՐԱՊՊ միւրաճա՛տթլէ՝ Եա
 ՐԱՊՊ , նի՛շխն պու գաթիլ պէլայտ տիւշար
 էթմին , վէ նի՛շխն պէնի . իրաւ էյլէտին :
 23 Զիրա խմինլէ Ֆիրօնա սեյլէմէք իշխն պէն
 կէլէլտէն պէրու , պու գաթիլա ճէֆա էթմի ,
 սէն տէ գաթիլընը պիր վէճէլէ խէլաւ էթմէ-
 տին՝ տէտի :

ՊԱՊ 6

- 4 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն՝ Ֆիրօնա նէ
 ետփաճաղըմը շիմտի կէօրմէճէքսին , զիրա ան
 Էրին եէտ ի գաթիլէ իճալըլէ սալը վէրիպ ,
 անիլէրի եէտ ի գաթիլէ իլէ տիլարընտան թարտ
 էտէճէք տիր՝ տէտի :
 2 Ալլա՛ Մուսայա խիթապէն՝ Պէն Եէճօլմ
 3 իմ . Վէ Ալլա՛համ , իսհագա վէ Եա՛գու-
 պա Ալլա՛հ իւլ Գաաիր իսմիլէ՛ գա՛հիր օլ
 տու՛մ իսէ տէ , անէլէրէ Եէճօլմ իսմիմ իլէ
 4 մա՛լիմ օլմաթմ : Վէ տախի իշխնտէ գարիպ
 պուրունտըլարը տիլար ք զուրպէթլէրի օ-
 5 լան ֆէն՛տան տիլարընը անէլէրէ վէրմէյէ՛ ան .
 6 Էր իլէ ՛աճամըն ՛ազու էթմիմ . Վէ հէմ տէ
 պէն՝ Մըրիլէրին թա՛հիթ ք էտարթէ տլարգ-
 7 արը պէնի իսրայէլին ֆիդանընը իշխնիպ՝ ՛աճ-
 րայէլէ աեյլէ քի , Պէն Եէճօլմ իմ , վէ սիգի
 Մըրիլէրին աղըր իշխնի ալթընտան իխրաճ ,
 վէ սիգի անիլէրին գալլաղընտան աղատ է-
 տիպ՝ սիգի ուզանմը՛ զօլ իլէ վէ ՛ազիմ
 7 Տիւքմէր իլէ խէլաւ էտէճէլիմ՝ Վէ սիգի
 քէնտիլմէ գաթիմ իթթիխաղ էտիպ՝ սիգէ Ալ-
 Լա՛հ օլաճաղըմ՝ , սիգ տախի սիգի Մըրիլէրին
 աղըր իշխնի ալթընտան իխրաճ էտէն Ալլա-
 հընըլ ՐԱՊՊ պէն խիլիլիմ պիլէճէքսինիզ ,
 8 Վէ սիգի՛ Ալլա՛համ , իսհագ վէ Եա՛գուպա

- վէրմէյէ եէմին էթտիլիմ տիլարա կէօթիւ-
 9 ռիւպ , անը սիգէ միրաւ օլմազ իւզըն վէրէ-
 10 ճէլիմ՝ ՐԱՊՊ պէն իմ՝ տէտի : Վէ լալըն Մու-
 սա պէնի իսրայէլէ պէյլէ սեյլէտի իսէ տէ ,
 անիլէր ճան սըգընթըլը վէ աղըր գուլլազ սէ-
 պէպինտէն Մուսայա տինլէմէտիլէր :
 11 Պա՛տէհու ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն՝
 12 կիտիպ Մըրըր մէլէլի Ֆիրօնա սեյլէ քի
 պէնի իսրայէլի քէնտի տիլարընտան սալը
 13 վէրսին՝ տէտի : Մուսա տախի ՐԱՊՊԸ հու-
 զուրընտա՛ իշթէ պէնի իսրայէլ պէնի տինի-
 լէմէտիլի հալաէ , Ֆիրօն նաթըլ պէնի տինի-
 լէյէճէք տիր . պէն տախի ՛լէսանը աղըր՝ ա-
 14 տէմ իմ՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ Մուսա իլէ Հա-
 րունա սեյլէլիպ , պէնի իսրայէլի Մըրըր տի-
 յարընտան չըգարմազ իշխն պէնի իսրայէլէ վէ
 Մըրըր մէլէլի Ֆիրօնա իթթիլէրէ էմր էյլէտի
 15 իսնէտանլարընը ըէ՛խլէրի պուշլար տըր .
 իսրայէլին իլ ք օղու Բոււպէնին օղուլարը
 Հանթը , ֆալլու , Հարուն վէ ֆարմի օլուպ ,
 16 Բոււպէնին գապիլէլէրի պուշլար տըր : Վէ
 Սիմօնըն օղուլարը Եէմուէլ վէ Եամին վէ
 Օհաւ վէ Եալթին վէ Սօհար վէ ֆէն՛տիլէրին
 օղու Սաուլ օղուպ , Սիմօնըն գապիլէլէրի
 17 պուշլար տըր : Վէ Լալինին օղուլարընը իսմ-
 լէրի նէսլէրինէ կէօրէ պուշլար՝ Եա՛նի ճէր-
 18 շօն վէ Գաճաթ վէ Մէրարի տիր . վէ Լալի-
 նին միւտտէթ ի ՛էօմիլ Եիւզ օթուզ եէտի
 19 սէնէ իտի , վէ ճէրշօնըն օղուլարը գապի-
 20 լէլէրինէ կէօրէ Լիպնի վէ Դիմի իտի : Վէ
 Գաճաթըն օղուլարը ՛Ամրամ՝ , վէ Եիսհար
 վէ Հէպրոն վէ ՛Ազղիլ Լալի . վէ Գաճաթըն
 միւտտէթ ի ՛էօմիլ Եիւզ օթուզ իւլ սէնէ
 21 իտի : Վէ Մէրարինին օղուլարը Մաճիլ վէ
 22 Մուշի իտի . Լալինին գապիլէլէրի նէսլէրինէ
 23 կէօրէ պուշլար տըր . Վէ ՛Ամրամ՝ հալաթը
 Եօրապատը թէգէվիլէճ էթմի . մէրգուճէ-
 լէտ տախի անա Հարուն իլէ Մուսա թէվէլ-
 24 լիւտ էյլէտի . վէ ՛Ամրամըն միւտտէթ ի ՛էօմ-
 25 իլ Եիւզ օթուզ եէտի սէնէ իտի : Վէ Եիս-
 հարըն օղուլարը Գօրաճ վէ ՛Ամֆէճ վէ Զիք-
 26 ըի իտի : Վէ ՛Ազղիլէլին օղուլարը Միշուէ
 27 վէ Ելաւֆան վէ Սիթրի իտի : Վէ Հարուն
 ՛Ամրամտապըն գըզը ՛Աճաճըն Տէմիլէտի
 Ելիշապա՛ր թէգէվիլէճ էյլէլիպ , մէրգուճէ-
 տէն տախի անա ՛Ատապ վէ Ապիհու վէ Ել-
 28 ՛աղար վէ իթմաթ թէվէլիւտ էյլէտի : Վէ
 Գօրաճըն օղուլարը Ասիբ վէ Ելիտան վէ Ա-
 29 գիտաթ օղուպ , Գօրաճիլէրին գապիլէլէրի
 30 պուշլար տըր : Վէ Հարունըն օղու ՛Ամրամ
 փութիլին գըզլարընտան պիլինի թէգէվիլէճ
 էտիպ , մէրգուճէտէն տախի անա Ֆինէհա

*Իւր . տու սագլարը զայը ի մախիւն

Թեմէլիւս էլյէտի, Գապիլէրինէ կէօրէ 1 ա.
 26 Պէնի Իսրայէլի, ճիւղաւորաբ ճապէպիլէ,
 Մըսը տիյարընտան չըգարընը՝ տէյիւ ԲԱՊ.
 27 Իլէ Մուսա պուսլար տըր : Պէնի Իսրայէլի
 Մըսըտան չըգարմագ իլիւն Մըսը մէլիլի
 Ֆիր'օնա սեյլէյէնէր պու Մուսա վէ Հարուն
 տըրլար :
 28 Վէ Մըսը տիյարընտա ԲԱՊՊ Մուսայա
 29 սեյլէտիլի կիւնտէ, ԲԱՊ Մուսայա խիթա-
 պէն՝ Պէն ԵէՏօվա իմ. սանա ճէր տէտիլյիմի
 30 Մըսը մէլիլի Ֆիր'օնա սեյլէ՝ տէտի : Մու-
 սա տախի ԲԱՊՊ ճուգուրընտա՝ իշթէ պէն
 լիսանը տըր պիւր առեմ իմ, վէ Ֆիր'օն
 պէնի նա՞ղը տինկէյէճէք տիւ՝ տէտի :

ՊԱՊ 7

1 Վէ ԲԱՊ Մուսայա տէտի քի՝ Պագ, պէն
 սէնի Ֆիր'օնա իլաճ թա'նին էթտիմ, վէ
 գարնտալըն Հարուն սէնին փէլլամպիլին օլա.
 2 Ճագ տըր : Սէն, ճէր նէ քի սանա էմր էտէր.
 սէմ՝, սեյլէյէտին. վէ պէնի Իսրայէլի տիլա-
 3 րընտան սալը վէրմէտի իլիւն Ֆիր'օնա գարն.
 4 տալըն Հարուն սեյլէյէճէք տիւր : Պէն տախի
 Ֆիր'օնըն գալիլին փէլլէնտիլիպ, 'այամէթ-
 5 լէրիմի վէ միւ՛ճիգէլէրիմի Մըսը տիյարընտա
 6 թէքտի էտէճէյիմ : Վէ Ֆիր'օն սիգի տինկ-
 լէմէյէճէք. պէն տախի էլիմի Մըսը իւզէրի-
 նէ վագ՝ էտէրէք, ճիւղաւորա՞՞՞՞ եա'նի գալմըմ՝
 պէնի Իսրայէլի Մըսը տիյարընտան 'աղիմ՝
 7 ճիւղաւորիլէ չըգարմագըմ : Վէ էլիմի Մըսը
 իւզէրինէ ուզատըպ՝ պէնի Իսրայէլի արալա-
 8 րընտան չըգարտըլըմաւ, Մըսըլէր ԲԱՊ
 9 պէն խիլիմի պիլէճէքէր տիւր : Վէ Մուսա
 իլէ Հարուն ԲԱՊՊ թէնտիլէրէ էմր էթտի.
 10 Ելնէ իմթիտալէն ճարէքէթ էլլէտիլէր : Վէ
 Ֆիր'օնա սեյլէտիլէրի վագըթտա Մուսա
 սէքսէն էալընտա՞ վէ Հարուն սէքսէն իւճ
 էալընտա խի :
 11 Վէ ԲԱՊ Մուսա իլէ Հարունա խիթապէն՝
 12 Ֆիր'օն սիգէ՞ Պիւր միւ՛ճիգէ կէօթէրինիլ՝ տէ-
 յիւ սեյլէտիլէրէ, Հարունա՞՞՞՞ 'Ասանը սլըպ
 Ֆիր'օնըն էօնիւնտէ եէրէ աթ՝ տէյէսին, օլ
 13 տախի էօտէր օլաճագ տըր՝ տէտի : Իմտի
 Մուսա իլէ Հարուն Ֆիր'օնըն նէղտինէ կի-
 14 րիպ՝ ԲԱՊՊ էմր էթտիլի կիպի էլլէտիլէր :
 վէ Հարուն 'ասալըն Ֆիր'օնըն էօնիւնտէ վէ
 պէնտէկէանը էօնիւնտէ եէրէ աթտըգտա՞
 15 էօտէր օլտու : Ֆիր'օն տախի ճիւղաւոր
 վէ էփուսընտը չաղըտը. Մըսըն սաճ.
 16 ճարալըն տախի քէնտի սիճըլէրիլէ իլէ էլլէ
 17 էլլէտիլէր : Վէ ճէր պիլիլ 'ասալըն սթտըգ-
 18 տա էօտէր ճա օլտուլար : Լարին Հարունըն
 19 'ասալըն անէրին 'ասալընըն էաթտու : Վէ
 20 ԲԱՊՊ տէտիլի կիպի Ֆիր'օնըն գալիլ փէք-
 21 լէնիպ անիլէրի տինկէմէտի :
 22 Պա'տէճու ԲԱՊ Մուսայա տէտի քի՝ Ֆիր-
 23 'օնըն գալիլի գալիլ օլմաղլէ՝ գալմըն սալը
 24 վէրմէքտէն իմթիտա՞՞՞՞ էտիյօր : Սապաճլըն
 25 Ֆիր'օնա կիլթ. իշթէ սույա տօղրու չըգար
 26 վէ երլանա թաճիլիլ էտիլէն 'ասալըն էլիլի
 27 ալարագ՝ նէճը քէնտընտա անըն իլէ միւլա-
 28 գաթ իլիւն տուր : Վէ անա՞՞՞՞ 'պարանիլէրին Ալ-
 29 լաճը ԵէՏօվա՞՞՞՞ Պէրիլէտէ պանա 'պապաթ
 30 էթմէլէրի իլիւն գալմըմըն սալը վէր՝ տէյէրէք,
 31 պէն սանա կէօնտէրտի. վէ իշթէ շիմիլի
 32 գատար տինկէմէտին. ԵէՏօվա պէյլէ պու-
 33 յուրուր, Պէն ԲԱՊ խիլիմի պուսնա իլէ
 34 պիլէճէքսին. իշթէ պէն էլիմտէ օլա՞ն 'ասա
 35 իլէ նէճրտէ պուլընտան սույա վուրաճաղըմ,
 36 վէ գանա թէճալիլիլ էտէճէք տիւր. Վէ
 37 նէճրտէ օլա՞ն պալըլար էօլիւպ՝ նէճը տախի
 38 թէ'աֆֆիւն էտէճէք, վէ Մըսըլէր նէճրտէն
 39 սու իլլէքտէն իքրաճ էտէճէքէր տիւր՝ տէյէտին.
 40 Պա'տէճու ԲԱՊ Մուսայա խիթապէն՝
 41 Հարունա, 'Ասանը ալ, վէ գանա թէճալ
 42 վիւլ էթմէլէրի իլիւն Մըսըն սուլարըն իւզէ-
 43 րինէ, նէճրէրի, ճէտփէլլէրի, վէ կէօլէրի
 44 վէ ճիւլիլէ սուլարընըն պիլիլիլիլիլ իւզէ-
 45 րինէ էլլին ուզաթ, վէ պիլիլիլ Մըսը տի-
 46 յարընտա կէրէք աղա՞՞՞՞ կէրէք թա՞՞՞՞ գապ-
 47 արընտա գան օլտու՞ն տէյէտին, տէտի :
 48 Վէ Մուսա իլէ Հարուն ճէման ԲԱՊՊ էմր
 49 էլլէտիլի կիպի իճրա էլլէտիլէր. վէ 'ասալը
 50 գալարըպ՝ Ֆիր'օնըն կէօլէրի էօնիւնտէ վէ
 51 պէնտէկէանըն կէօլէրի էօնիւնտէ նէճրին
 52 սուլարըն վուրտու, վէ նէճրտէ օլա՞ն սու-
 53 յուն քէտֆֆէտի գանա թէճալիլիլ էթտի :
 54 Վէ նէճրտէ օլա՞ն պալըլար ֆէվթ օլտու,
 55 վէ նէճը թէ'աֆֆիւն էթմէլէր Մըսըլէր
 56 նէճրտէն սու իլլէմէտիլէր. վէ պիլիլիլ Մը-
 57 սը տիյարընտա գան վար խի : Վէ Մըսըն
 58 սաճատըլարը տախի քէնտի սիճըլէրիլէ ճէ-
 59 ման պէյլէ էլլէտիլէրինտէ՞ Ֆիր'օնըն գալ-
 60 արի փէքէնտի, վէ ԲԱՊՊ տէտիլի կիպի ան-
 61 լէրի տինկէմէտի : Վէ Ֆիր'օն տէօնիւպ խա-
 62 նէսինէ կէլտի, վէ պուսնա տախի վագիֆէ
 63 էտինմէտի : Վէ ճիւլիլ Մըսըլէր նէճրին
 64 սուլարընտան իլլէմէտիլէրինտէն նէճրին քէ-
 65 նտընը, իլլէճէք սու պուլմագ իլիւն, գաղ-
 66 տըլար : Վէ ԲԱՊ նէճրի վուրաղտան սօնկ-
 67 րա էէտի կիւն թէմամ օլտու :

ՊԱՊ 8

ՊՃՃտէճու ԲԱՊ Մուսայա խիթապէն՝ Ֆիր-

- 1 'օնըն նեղտինէ կիթ, վէ անա' ԲԱՊՊ պէջլէ պոյուրուր՝ Գալմմմը պանա 'իպատէթ էթ-
- 2 մէլէրի իշիւն սալը վէր. Վէ էլէր սէն սալը վէրմէքտէն իմթինա' էտէր իսէն, իշթէ պէն տախիլ ի հուսուտընտա օլանըն քեաֆֆէսի:
- 3 Նի գուրպաղըլար իլէ վուրաճաղըմ' Վէ նէհր քէսրէթլէ գուրպաղը հուսուլէ կէթիրմէքլէ, անլէր չըգըպ սէնին խանէնէ վէ եաթմագ օ. տանա վէ տէօշէլինէ վէ պէնտէկէանընըն խա. նէլէրինէ վէ գալմմնա վէ ֆուրուշլարընա վէ
- 4 խամուր թէքնէլէրինէ կիրէճէքլէր: Վէ սէնին իւզէրինէ վէ գալմմնըն վէ ճիւմլէ պէնտէկէա. նընըն իւզէրինէ գուրպաղըլար չըգաճաղըլար՝ տէլիւ սէօյլէ տէտի:
- 5 ՕԼ վազըթ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն' Հարուճա սէօյլէ քի' Նէհրէլէր, ճէալէլէր վէ էօյլէր իւզէրինէ 'առան իյէ էլինի ուզաթ վէ Մըւրը տիյարը իւզէրինէ գուրպաղըլարը չը-
- 6 գար' տէտի: Վէ Հարուճ Մըւրը սուլարը իւզէրինէ էլինի ուզաթմաղլէ, գուրպաղըլար
- 7 չըգըպ, Մըւրը տիյարընը գափաղըլար: Վէ սաճհարըլար քէնտի սիհրէլէրիլէ պէօյլէ իճրա էտիպ, Մըւրը տիյարը իւզէրինէ գուրպաղըլար չըգարըլար:
- 8 ՕԼ վազըթ Ֆիր'օն Մուսա իլէ Հարուճը չաղըրըպ' Գուրպաղըլարը պէնտէն վէ գալմմնտան տէֆ' էթմէսի իշիւն Եէհօվայա նի-յազ էտինիզ. պէն տախի գալմմն Եէհօվայա զէպիհէ թագաթմ էթմէլէրի իշիւն սալը վէ:
- 9 Բիրիմ' տէտի: Վէ Մուսա Ֆիր'օնա' Սէնտէն վէ խանէլէրինտէն գուրպաղըլարը քէսիլիպ' եալընը նէհրտէ գալմմնարը պապընտա, սէնին վէ պէնտէկէանընըն վէ գալմմն իշիւննէ՞ զէման նիյազ էտէճէլիմի պանա թա'նին էյ-
- 10 լէ' տէտիքտէ, ՕԼ տախի' Եարըն տէմէսի իւզէրինէ, Մուսա' Սէնին տէալիլին կիպի օլուճն, թաքի Ալլահըմմը Եէհօվանըն նապիրի օլմա-
- 11 սըղընը պիլէսին. Վէ գուրպաղըլար սէնտէն վէ խանէլէրինտէն վէ պէնտէկէանընտան վէ գալմմնտան տէֆ' օլուճնուպ, եալընը նէհր. տէ գալմմնաղըլար' տէտի:
- 12 Վէ Մուսա իլէ Հարուճ Ֆիր'օնըն նէղ տինտէն չըգաղըլար, վէ Մուսա ԲԱՊՊԱ' Ֆիր'օն իւզէրինէ կէթիրալի' գուրպաղըլարտան
- 13 սուլայը ֆէրէտտ էլլէտի: ԲԱՊՊ տախի Մուսանըն քէլմմնա կէօրէ իճրա էլլէտի. վէ խանէլէրտէ, հալմուլէրտէ վէ թարլարտա
- 14 գուրպաղըլար էօլմէքլէ, Անլէրի քէօմէ քէօմէ թօփլարըլար, վէ տիյար թէ'աֆֆիւն էթ-
- 15 տի: Ֆագաթ Ֆիր'օն բահաթ պուլարընը կէօրտիւքտէ, գալպինի փէքլէնտիրիպ' ԲԱՊՊԱճ պուլարընը կիպի' անլէրի տինկլէմէտի:
- 16 ՕԼ վազըթ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն' Հարուճա' Ասանը ուզաղըպ եէրին թօղընա

- վուր, վէ պիւթիւն Մըւրը տիյարընտա թա-
- 17 թարճըգ հասըլ օլուճն' տէլէսին, տէտի: Անլէր տախի պու վէճէլէ եափաղըլար. շէօյլէքի Հարուճ 'ասասըլլէ էլինի ուզաղըպ' եէրին թօղընա վուրաղտա, ինսան վէ հայվան իւզէրինտէ թաթարճըգ օլուճ. պիւթիւն Մըւրը տիյարընտա եէրին թօղընըն քէաֆֆէսի
- 18 թաթարճըգ օլուճ: Վէ սաճհարըլար թաթարճըգ չըգարմագ իշիւն' սիհրէլէրիլէ պէօյլէ եափաղըլար իսէ տէ միւգթէտիր օլմատըլար. իմտի ինսան վէ հայվան իւզէրինտէ
- 19 թաթարճըգլար վար իտի: Վէ սաճհարըլար Ֆիր'օնա' Պու' Ալլահըն փարմաղը տըր' տէտիլէր, լաքին Ֆիր'օնըն գալպի փէքլէնիպ ԲԱՊՊԱճ պուլարընը կիպի' անլէրի տինկլէմէտի:
- 20 Պա'տէհու ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի' Սապահըլարը երբէն գալգ, վէ Ֆիր'օնըն հուզըլընտա տուր, (իշթէ օ' սուլա սոզըլու չըգալօր) վէ անա սէօյլէ, Եէհօվա պէօյլէ պուլարուր, Գալմմմը պանա 'իպատէթ էթմէլէրի իշիւն
- 21 սալը վէր. Եօգա գալմմմը սալը վէրմէգ իսէն, իշթէ պէն սէնին իւզէրինէ վէ պէնտէկէանըն վէ գալմմն վէ խանէլէրին իւզէրին. նէ աթ սինէլի կէօնտէրէճէլիմ, վէ Մըւրիլէրին խանէլէրի վէ տախի իւզէրինտէ պուլընտըլարը թօփրագ աթ սինէլի իլէ սոլա-
- 22 ճագ տըր: Վէ օլ կիւնտէ գալմմմնըն իգալմէթ էթտիքլէրի ճաշան տիյարընը թէֆրիդ էտէճէլիմ, վէ օրատա աթ սինէլի պուլընմատըղընտան' տիյար իշինտէ պէն ԲԱՊՊ իտի-
- 23 յիմի պիլէսին: Վէ պէնիմ' գալմմմը սէնին գալմմնտան էթֆրիդ էտէճէլիմ. եարըն պու-
- 24 'ալլաթմալ վուգու' պուլարճագ տըր: Վէ ԲԱՊՊ պէօյլէ եափաղըլար. վէ Ֆիր'օնըն խանէլէրին վէ պէնտէկէանընըն խանէլէրինէ վէ պիւթիւն Մըւրը տիյարընա փէք չօգ աթ սինէլի կէլմէքլէ' աթ սինէլի սէպէպինտէն տիյար խալապ օլուճ:
- 25 ՕԼ վազըթ Ֆիր'օն Մուսա իլէ Հարուճը չաղըրըպ' կիտինիզ, գա' տիյարտա Ալլահընը գէպիհէ թագաթմ էտինիզ' տէմէսի
- 26 իւզէրինէ, Մուսա տախի' Պէօյլէ էթմէքլէյիմիզ միւնասիպ տէլիւ տիր, զերա Եէհօվա Ալլահընըգա Մըւրիլէր 'ինտինտէ մէքրուճ օլան զէպիհէլի թագաթմ էտէճէլիզ. էլէր Մըւրիլէրին կէօլլէրի էօնիւնտէ անլէրէ մէքրուճ օլան զէպիհէլի թագաթմ էտէր իսէք,
- 27 պիլի թաշլամաղլար մը, Պէրրիլէտէ իւշ կիւն եօլ կիտիպ' Ալլահընը Եէհօվայա պիլգէ էմր էտէճէլի կիպի զէպիհէ թագաթմ է-
- 28 տէճէլիզ' տէտի: ՕԼ վազըթ Ֆիր'օն Պէն Ալլահընը Եէհօվայա պէրրիլէտէ գէպիհէ թագաթմ էթմէքլէ իշիւն սիլի սալը վէրիլիմ,

լաթին Կիւր ուղագ կրթմէյնիւզ . պէնիմ
29 իշխան տէ տոււա էտինիւ՝ տէտի : Վէ Մու-
սա՝ իշթէ պէն սէնին նէգտինտէն չըգըպ Եւ-
հօգըպա նիյալը էտէրիմ . վէ էտըն Ֆիր'օն
տան վէ պէնտէկեաննտան վէ գաղմընտան
աթ սինէյի տէֆ' օլունաճադ աըր . վէ լաթին
Ֆիր'օն պիր տաճա գաղմըն Եւհօգըպա զէպիհ
թագտիմ էթմէյերի իշխան սալը վէրմէմէրէ
30 ալտաթմաաըն՝ տէտի : Վէ Մուսա Ֆիր'օնըն
31 նէգտինտէն չըգըպ՝ ՐԱՊԱ նիյալը էթտի : Վէ
ՐԱՊԱ Մուսանըն տէտիյինէ կէօրէ իծրա էտիպ
Ֆիր'օնտան վէ պէնտէկեաննտան վէ գաղմըն
տան աթ սինէյինի տէֆ' էյլէտի . պիր թա.
32 նէ պիլէ գաղմաաը : Լաթին պու տէֆ'ա տա-
խի Ֆիր'օն գաղպինի փէքլէնտիւրիպ՝ գաղմը
սալը վէրմէտի :

ՊԱՊ 9

1 Պատէհու ՐԱՊԱ Մուսայա խիթապէն՝ Ֆիր-
'օնա կիտիպ . Դպրանիւթին Ալաճը Եւհօգը-
պէյլէ պոյուրուր . Գաղմըն պանա իպատէթ
2 էթմէյերի իշխան սալը վէր . Ջիրա էյեր տէն աւ-
լէրի սալը վէրմէքտէն իթմինա՝ էտիպ , տաճա
3 անլէրի սըգը թութաճագ օլուր իտէն , իշթէ
սոճրատա օլուն սիւրիւթէրինի , էա՛նի աթ վէ
մէրէպ վէ տէվէ վէ սըգըր վէ գոյունլարն իւզ-
րինէ ՐԱՊԱԸՆ Եէտի օլուպ , զայէթ աղըր պիր
4 գըրըն կէլէճէք տիր . Վէ ՐԱՊԱ իւրայէլին սիւ-
րիւթէրի իլէ Մըրըն սիւրիւթէրինի թէֆրիգ
էտէճէք . վէ պէնի իւրայէլին հայէլ-լարնտան
պիրի էթմէյէճէք տիր՝ տէյիւ սէյլէ , տէտի :
5 Վէ ՐԱՊԱ վագըթ թա՛նիւն էտիպ՝ Ետըն պու-
շէյի ՐԱՊԱ ախարտա իծրա էտէճէք տիր՝ տէ-
6 տի : Իմտի էթմէսի կիւն ՐԱՊԱ պու շէյի իծրա
էթմէքլէ , Մըրըն հայվանաթընըն քեաֆֆէ-
սի թէլէֆ օլուր , լաթին պէնի իւրայէլին հայ-
7 վանաթընտան հիւ պիրի թէլէֆ օլմաաը . Վէ
Ֆիր'օն տաէմ կէօնտէրտի , վէ իշթէ իւ-
րայէլին սիւրիւթէրինտէն պիրի պիլէ թէլէֆ
օլմամը իտի . վէ Ֆիր'օնըն գաղպի փէքլէնիպ՝
գաղմըն սալը վէրմէտի :
8 Պատէհու ՐԱՊԱ Մուսա իլէ Հարունա խի-
թապէն՝ Գիւլխան քիւլիւնտէն ալուճարընը
տօլուսը ալընը , վէ Մուսա անը Ֆիր'օնըն հու-
9 զուրնտա կէգէ տօղըու սաղըն : Վէ պիւթիւն
Մըրըն տիյարը իւզէրինտէ թօզ օլաճագ , վէ
Մըրըն տիյարընըն քեաֆֆէսինտէ ինտան վէ
հայվան իւզէրինտէ ճէրաճաթ հապըլ էտէն
40 չըպանլար զուհուր էտէճէք տիր : Իմտի քիւլ-
խան քիւլիւնիւ ալըպ , Ֆիր'օնըն հուզուրնտա
տուրաաը . Մուսա տախի անը կէգէ տօղ-
ըու սաղմաղլէ ինտան վէ հայվան իւզէրինտէ
ճէրաճաթ հապըլ էտէն չըպանլար օլուր :

11 Վէ սահարար չըպանլար սէպէպինտէն Մու-
սանըն հուզուրնտա տուրամաաըլար . զիրա
սահարար վէ Մըրընիւթին ճիւմէսի իւզէ-
12 րինտէ չըպանլար վար իտի , Վէ ՐԱՊԱ Ֆիր'օ-
նըն գաղպինի փէքլէնտիւրտի , շէյլէ քի ՐԱՊ-
ԱԸՆ Մուսայա պույուրաըր կիպի՝ անլէրի
տինկլէմէտի :
13 Պատէհու ՐԱՊԱ Մուսայա խիթապէն՝ Սա-
պահընըն էրքէն գաղպըպ՝ Ֆիր'օնըն հուզու-
րնտա տուր , վէ անա խիթապէն՝ Դպրա-
նիւթին Ալաճը Եւհօգը պէյլէ պոյուրուր ,
Գաղմըն պանա իպատէթ էթմէյերի իշխան
14 սալը վէր . Ջիրա պու քէրէ պէն ճիւմ-
լէ պէլլարըմը սէնին գաղպինէ , վէ պէնտէ-
կեաննըն իլէ գաղմընա կէօնտէրէճէյիմ , թաքի
պիւթիւն զէմինտէ պէնիմ նաղէրիմ օլմաաը .
15 զընը պիլէսին : Ջիրա շիմտի էլիմի ուզաաըպ
սէնի վէ գաղմընը վէպա իլէ վուրուրմ , վէ
16 Եէրտէն մաճլ օլաճագըն : Վէ հագիգաթէն
սէնի հէմուն պուհուն իշխան՝ էա՛նի սէնտէ
գուտրէթիմի իզհար էթմէք , վէ իմիմ պիւ-
թիւն զէմինտէ իլան օլունաճագ իշխան իգա-
17 մէ էյլէտիմ : Սէն տաճա Ջիր'օնըն գաղպը
18 տուրուպ՝ անը սալը վէրմէ՞գ մի սին : իշթէ պէն
Ետըն պու վագըթ զայէթ աղըր տօլու Ետը-
տըրաճաղըմ քի Մըրըն թէ՛սիսի կիւնիւն-
տէն շիմտիյէ գաաաը անտէ միպի օլմամը
19 տըր : Վէ շիմտի կէօնտէրիպ սիւրիւթիւ վէ
սահարատա նէն վար իտէ թօփա . սահարա-
տա պուլունըպ խանէլէրէ ճէմ՝ օլմաաըն տ-
տէմլէր վէ հայվանլարն քեաֆֆէսի իւզէրի-
նէ տօլու Ետըմաըլլէ անլէր էթէճէքլէր տիր՝
20 տէյիւ սէյլէյէսին , տէտի : Ֆիր'օնըն պէն
տէկեաննտան օլուպ ՐԱՊԱԸՆ քէլմաթնտան
խալթ էտէնլէր՝ գուլլարըլլէ սիւրիւթէրինի
21 խանէլէրէ գաղըրաըլար : Ամա ՐԱՊԱԸՆ քէ-
լմաթնը վագիֆէ էտինմէյէնլէր գուլլարըն վէ
սիւրիւթէրինի սահարատա պրագաըլար :
22 Իմտի ՐԱՊԱ Մուսայա՝ էլինի սէմայա տօղ-
ըու ուզաթ , վէ պիւթիւն Մըրըն տիյարըն-
տա օլուն ինտան վէ հայվան իւզէրինէ , վէ
Մըրըն տիյարընտա պուլունան սահարա օլը-
նըն քեաֆֆէսի իւզէրինէ տօլու Ետըմաճագ
23 տըր՝ տէտիքտէ , Մուսա իտաաընըն սէմա-
յա տօղըու ուզաթաը . ՐԱՊԱ տախի կէօք
կիւլիւթիւսիւ վէ տօլու կէօնտէրտի , վէ Եէր
իւզէրինտէ աթէշ Եիւրիւտիւ . վէ ՐԱՊԱ Մը-
սըր տիյարըն իւզէրինէ տօլու Ետըմաըն :
24 Վէ տօլու օլուպ՝ տօլու պրաաընտա տախի
աթէշ գաղընըն իտի , շէյլէ քի պիւթիւն
Մըրըն տիյարընտա միլէթ օլալտան պէրու-
պու միտիլու զայէթ աղըր պիր շէյ օլմամը
25 իտի : Վէ տօլու պիւթիւն Մըրըն տիյարըն-
տա , ատէմտէն հայվանա վարընճա , սահարա-

տա պուլունանքն քեաֆֆէսինի վուրտու . վէ
 տօլու սահրա օթընըն քեաֆֆէսինի վուրուպ'
 26 սահրա աղաճլարընըն ճիւմէսինի գըրաբ : Ան-
 ճադ պէնի իսրայէլին պուլունտըղը ճաշան
 27 տիյարընտա տօլու օլմատը : Վէ Ֆիր'օն Մու-
 սա իլէ Հարունը չաղըրտարագ' անլէրէ , Պու-
 տէֆ'ա պէն կիւնտէ էթալմ' . Եէճօվա 'տալիլ
 28 տիր , տամա պէն վէ գալմըմ շէրիւ իզ : Սիզ
 Եէճօվայա տու'ա էտինիզ տէ Ալլահն կէօք
 կիւրիւլթիւսիւ վէ տօլու քէսիլսին . վէ սիզի
 սալը վէրէյիմ' , վէ արթըզ տուրմայաճագար
 29 նըզ' տէտի , Մուսա տախի անա' Շէհրտէն
 չըզտըղմ' կիպի էլլէրիմի Րազաուզատըրմ' ,
 վէ զէմին Րազաուզ իսիյինի պիլմէքիլին իչիւն
 կէօք կիւրիւլթիւսիւ քէսիլիպ' արթըզ տօլու
 օլմայաճագ տըր : Ամմա սէն վէ պէնտէկեա
 30 նըն Րազա Ալլահն հուզըրընտան տահա
 իսալի էթմէյէճէյիլինի պիլիլիմ' տէտի :
 31 Վէ քէթէն վէ արփա վուրուլտու , զիրա
 արփա պաշտաղանիլը , վէ քէթէն թօխուամ
 32 կէլմիշ իտի : Ամմա պուղտայ վէ չալտար
 վուրուլմատը , զիրա անլէր կէճ Եէթիլշիւր :
 33 Վէ Մուսա Ֆիր'օնըն նէղտինտէն , շէհրտէն
 սըշարը չըզըպ , էլլէրինի Րազաուզ տօլու ու-
 ղաթտըզտա' կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ տօլու
 քէսիլիպ , Եէր իւզէրինէ Եաղմուր տէօքիւլ-
 34 մէտի : Վէ Ֆիր'օն Եաղմուր վէ տօլու վէ
 կէօք կիւրիւլթիւսիւսիւ քէսիլիպի կէօք
 տիւքտէ , կէրէք քէնտիսի կէրէք պէնտէկեա
 նը թէքթար կիւնտէտիպ' գալպինի փէքլէն
 35 տիրտի : Պէշյէճէ Ֆիր'օնըն գալպի փէքլէնտի ,
 վէ Րազաուզ Մուսա վաղթատըլլէ պուլուր-
 տըղը կիպի' պէնի իսրայէլի սալը վէրմէտի :

ՊԱՊ 40

1 Պա'տէհու Րազա Մուսայա իիթապէն' Ֆիր-
 'օնըն նէղտինէ կիթ , զիրա պէն անըն գալ-
 պինի վէ պէնտէկեանընըն գալպինի փէքլէն
 տիրտիմ' , քի պու 'ալլամէթլէրիմի անլէրին
 2 մէյանէյէրինտէ կէօթէրէյիմ' . Սէն տախի
 Մըսըրտա էթտիյիմ' վէ արալարընտա իճրա
 էլլէտիյիմ' 'ալլամէթլէրի հիքէայէ Էտէսին ,
 օղլըն վէ օղլընըն օղլու տախի տինիլէսին .
 վէ Րազա պէն իտիյիմի պիլէսինիզ' տէտի :
 3 Օլ վաղթ Մուսա իլէ Հարուն Ֆիր'օնըն
 նէղտինէ կիտիպ , 'Իպրանիլէրին Ալլահն Եէ-
 ճօվա պէշյէ պուլուրուր , Նէ' վաղթա գա-
 տար հաղուրմատա թէվաղը' էթմէքտէն իմ'
 թիւն' Էտէրսին . գալմըմ' պանա 'իպատէթ
 4 էթմէլէրին իչիւն' սալը վէր : Զիրա էյէր գալ-
 մըն սալը վէրմէքտէն իմթիւնա' Էտէր իսէն ,
 իլթէ պէն Էտըն աէնին տախիլ ի հուտու-
 5 տընա չէքիլիլէր կէթիլիլէրէյիմ' , Վէ բու ի

զէմին գալպիյաճագար , շէշյէ քի' Եէր
 կէօրիւնմէյէճէր տիր . վէ տօլուտան գուր-
 թուլուպ սիզէ գալան պագըլէյի Եէյէլէր ,
 վէ սահրատա պիլթէն աղաճլարընըն ճիւմ'
 6 լէսինի տախի Եէյէլէր : Վէ սէնին իսանէլէրի-
 նի վէ ճիւմէ պէնտէկեանընըն իսանէլէրինի վէ
 ճիւմէ Մըսըրիլէրին իսանէլէրինի տօլուրու-
 ճագար տըր , շէշյէ քի Էճտատըն վէ Էճ
 տատընըն Էճտատըն զէմին իւզէրինտէ պու-
 լունտըղարը կիւնտէն պու կիւնէ տէկին պու-
 նուն միպիլին կէօթմէտիլէր' տէտիլքտէն սօնկ-
 րա , տէօնիւպ Ֆիր'օնըն նէղտինտէն չըզտը :
 7 Իմտի Ֆիր'օնըն պէնտէկեանըն անա' Նէ' վաղ-
 թա գատար պու պիզէ տուզագ օլաճագ տըր
 պու տաթմէլէրի քէնտիլէրին իլահն Եէճօվայա
 'իպատէթ էթմէլէրի իչիւն սալը վէր : Մըս-
 րըն իսարապ օլաղընըն տահա պիլմէ' մի սին'
 8 տէտիլէր , Օլ վաղթ Մուսա իլէ Հարունը կէրի
 շէվիլիպ' Ֆիր'օնա կէօթիլարտիլէրինտէ , օ
 անլէրէ' իիտիլիլ , իլահնըզ Եէճօվայա 'իպա-
 տէթ էտինիլ , լա'սի կիտէճէր օլանլար քիմ'
 9 լէ' տիր' տէտի : Մուսա տախի' կէնճէլիլիլ
 վէ իիթիլիլարընըզ իլէ կիտէճէլիլ օղլու
 լարըմըզ վէ գըղարըմըզ իլէ , սիւրիւլէրիլիլ
 վէ սըղըրլարըմըզ իլէ կիտէճէլիլ . զիրա Եէճօ-
 10 վայա պայրամըմըզ վար տըր' տէտի : Օլ տախի
 անլէրէ' Սիզի վէ Էճ իլ պէթիլիլիլ սալը վէ-
 րիւ իսէմ , Եէճօվա սիլին իլէ օլտուն . սա-
 զընընըզ , չիւնքի Էօնիւնիլգտէ պէլա վար :
 11 Եշյէ օլմալ . չիմտի սիլ Էրէքէլէր կիտիլ'
 Եէճօվայա 'իպատէթ էտինիլ , զիրա պունու
 իսթէյօր իտիլիլ տէտի . վէ անլէր Ֆիր'օնըն
 հուզըրընտան թարա օլունտըր :
 12 Պա'տէհու Րազա Մուսայա' Մըսըր տիյա-
 րը իւզէրինէ չէքիլիլէր իչիւն էլլին ուզաթ
 քի Մըսըր տիյարը իւզէրինէ չըզըպ' Եէրին
 օթընըն քեաֆֆէսինի , տօլունըն պրագաղը
 13 շէյլէրին ճիւմէսինի Եէսինլէր' տէտի : Վէ
 Մուսա Մըսըր տիյարը իւզէրինէ 'ասաթըն
 ուզաթաղտա , Րազա պիլթիւն օլ կիւն վէ
 պիլթիւն օլ կէճէ Եէր իւզէրինէ Հարգ իւզ-
 կեարը Էտիլիլ , սապահ օլաղտա Հարգ
 14 իւզիլիլարը չէքիլիլէրին կէթիլիլ : Վէ չէ-
 քիլիլէր պիլթիւն Մըսըր տիյարը իւզէրինէ
 չըզըպ , Մըսըրն տախիլի հուտուտընտա օ-
 լան չէր Եէր գօնտուլար . պու զիյապէսիլլէ
 տըր պիլ շէյ օլուպ' անլէրտէն էվիլլ պու
 գատար չէքիլիլ օլմատը , անլէրտէն սօնկիւ
 15 տախի պէշյէ օլմայաճագ տըր : Վէ պիլ-
 թիւն բու զէմին գալպիյաճագարըլլէ' Եէր
 գարարտը , վէ զէմինին օթընըն քեաֆֆէսինի
 վէ տօլունըն պրագաղըն աղաճլարըն չէվ մէյ-
 վէսէնի Եէմէլէրիլլէ , պիլթիւն Մըսըր տի-
 յարընտա պուլունան աղաճլարտա վէ սահ-

- բա ռթընտա հիշ պիր եեշիլէք գալմաւոր :
- 16 Պաւստոս իւզերինն Ֆիր'օն Մուսայ իլէ Հա-
րուռն 'անձնէթէն չաղըրըպ, անլէրէ՝ իւհաշը-
նըպ եեհօվայա վէ սիզէ գարըն կիւնաճ էթ՝
- 17 տիմ' Վէ չիմտի բիծա էտերիմ', եաղնըզ
պու տէֆ'ա կիւնաճըմ' Եաֆ' էտիպ, իւզէ-
րիմտէն անձադ պու 'Ֆէլաթէթի տէֆ' էթ-
մէտի իշիւն իւհաշընըպ եեհօվայա նիյազ է-
- 18 տինիզ՝ տէտի : Օլ տախի Ֆիր'օնըն նեղտին-
- 19 տէն չըզըպ՝ ՐԱՊՊ Նիյազ էյլէտիքտէ, ՐԱՊՊ
զիյառնէտիլէ շիտաթիլէ պիր զարպիւզիւտա-
րը կէօտաւորտի, օլ տախի չէքիլէլէրի գալ-
ալըրըպ՝ տնլէրի Պաւստոս ի Աճմէր սիւրտիւ :
- Մըսըն ձէմի՝ ի հուտուտը տախիլինտէ պիր
- 20 չէքիլէ գալմաւոր : Ամմա ՐԱՊՊ Ֆիր'օնըն
գալպինի փէքլէնտիրտի, օլ տախի պէնի իս-
րայէլի սալը վերմէտի :
- 21 Պա'տէհու ՐԱՊՊ Մուսայա՝ Մըսըն տիյարը
իւզերինն լէմն օլուռն պիլիք պիր գարաւնըզ
օլմաւոր իշիւն՝ էլլիլի սէմայա տօղրու ուզաթ՝
- 22 տէտի : Վէ Մուսայ էլլիլի սէմայա տօղրու ու-
զաթտը, վէ պիւթիւն Մըսըն տիյարընտա
- 23 իւշ կիւն գոյու գարաւնըզ օլուռ : իւշ կիւն
պիրի պիրինի կէօրէմէտիլէր, վէ պիր քիմնէ
եէրինտէն գալմաւոր : վէ լաթին քեաֆֆէ ի
պէնի իսրայէլ իշիւն քէնտի մէսքէնլէրինտէ
այալընըզ վար իտի :
- 24 Օլ վաղըթ Ֆիր'օն Մուսայը չաղըրըպ,
կիտինիզ, եեհօվայա 'իպատէթ էտինիզ,
անձադ սիւրիւլէրինիզ վէ սըղըրլարընըզ
գալըն, էհլ ի պէյթինիզ տախի սիզին
- 25 իլէ պերապեր կիթսինլէր՝ տէտի : Վէ Մուսայ՝
Սէն՝ Ալաշըմըզ եեհօվայա թագաթմ էթմէք
իշիւն՝ էլիմիզէ զէպիհէլէր վէ մուհրապալար
- 26 տախի քէրմէլիտին : Վէ սիւրիւլէրինիզ տախի
պիզիմ իլէ պերապեր կիտէճէք, վէ պիր թըր-
նագ պիլէ կէրի գալմայաճագ տըր, զիրա Ալ-
լաշըմըզ եեհօվայա 'իպատէթ էթմէք իշիւն՝
անլէրտէն ալմալըլըզ, վէ օրայա վարմայընձա
եեհօվայա տն իլէ 'իպատէթ էտէճէլիմիզի պիւ-
- 27 մէյիզ՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ Ֆիր'օնըն գալպինի
փէքլէնտիրմէքլէ՝ տնլէրի սալը վերմէք իսթմէ-
- 28 տի : Վէ Ֆիր'օն անա՝ Եանըմտան կիթ՝, քէն-
տինի սաղըն, պիր տաճա եիւզիւմիւ կէօրմէ-
յէտին : զիրա եիւզիւմիւ կէօրտիլիւն կիւն :
- 29 տէ էօլէճէքսին՝ տէտի : Մուսայ տախի՝ էյի
սէյլէտին : պիր տաճա եիւզիւնիւ կէօրմէյէ-
ճէլիմ՝ տէտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա՝ Ֆիր'օնըն իւզերինն վէ
Մըսըն իւզերինն պիր պէլա տաճա կէթիլէ :

* Իդր - էօլիմիւ

- ձէյիմ, անտէն սօնկրա սիզի պուրաւտան սա-
լը վերմէք տիր : Վէ սալը վէրաիլինտէ՝ սիզի
ճիւմլէթէն պուրաւտան թարտ էտէճէք տիր :
- 2 Շիմտի 'գալմա սէյլէ քի հէր էրէք գօն-
չըսնտան, հէր գարը տախի գօնըսնտան
կիւմիւշ թէգէինտի վէ ալթուռ թէգէինտի
- 3 թայէպ էյլէտին՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ գալմը
Մըսընլէրին նազարընտա մաղհարը լուծֆ
էթտի : Մուսայ տախի Մըսըն տիյարընտա
Ֆիր'օնըն պէնտէկէտնը նազարընտա վէ գալ-
մին նազարընտա զայէթ պէզիւք պիր առնմ՝
- 4 իտի : Իմտի Մուսայ, եեհօվա պէզլէ պու-
յուրուր՝ Պէն կէճէ եարըսնտա Մըսըն իշին-
- 5 տէ զաճիք օլմաղըմ՝ : Վէ Մըսըն տիյարըն-
տա իլէ տօղանլարըն քեաֆֆէսի՝ թաթի
իւզերինտէ օթուրան Ֆիր'օնըն իլէրինտէն
տէյիլմէնին արալնտա օլան ճարիլէնին իլ-
քինն վարընձայա տէկին, վէ հայվանտիլըն
իլէ տօղանլարընըն քեաֆֆէսի էօլէճէք տիր :
- 6 Վէ պիւթիւն Մըսըն տիյարընտա միւլի օլմա-
մըշ վէ միւլի օլմայաճագ պիր ֆէրտաթ 'աղիմ՝
- 7 օլմաճագ տըր : Վէ ՐԱՊՊ՝ Իսրայէլի Մըսընլէր-
տէն թէֆրիզ էթտիլինի պիլմէնիզ իշիւն, ին-
սանտան հայվանա վարընձա պէնի իսրայէլտէն
պիրի 'ալէյհինէ պիր քէլպ պիլէ տիլինի գըմիւ-
- 8 տաթմայաճագ տըր : Վէ ճիւմլէ շու պէնտէ-
կէտնըն էնիպ պանա կէլէճէքլէր, վէ եէրէ գա-
փանարագ, Սէն վէ սանա թապի՝ օլան պիւ-
թիւն իայգ չըգընըզ՝ տէլէճէքլէր, վէ անտէն
սօնկրա չըգաճաղըմ՝ տէլէքլէր, Մուսայ շիտ-
տէթ ի զաղապ իլէ Ֆիր'օնըն նեղտինտէն
չըգտը :
- 9 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա՝ Մըսըն տիյարընտա
միւլ'ճիւզաթմըն թէքէսիւրի իշիւն Ֆիր'օն
- 10 սիզի տինկէմէյէճէք տիր՝ տէտի : Իմտի Մուսայ
իլէ Հարուռն ճիւմլէ պու միւլ'ճիւզէլէրի Ֆիր'օնըն
հուզըրընտա իզհար էթտիլէր : վէ լուքին
ՐԱՊՊ Ֆիր'օնըն գալպինի փէքլէնտիրմէքլէ
պէնի իսրայէլի քէնտի տիյարընտան սալը
վերմէտի :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ ՐԱՊՊ Մըսըն տիյարընտա Մուսայ իլէ
2 Հարուռն սէյլէլիպ տէտի քի, Պու այ սիզէ
այլարըն պիրինճիսի, սիզէ սէնն այլարընն պի-
3 բինճիսի օլուռն : Իսրայէլ ձէմա'աթընըն քեաֆ-
ֆէսինն սէյլէլիպ տէլինիզ քի՝ Պու այլըն
օնընտա խանէտանլարա կէօրէ հէր առնմ՝
քէնտիսի իշիւն պիրէր գուզու, էա'ի խանէ
4 պաշնա պիրէր գուզու ալըն : Վէ էյէր պիր
խանէ պիր գուզու իշիւն քիւշիւք օլուր իտէ,
օլ քիմնէ խանէսինն եաղըն օլան գօնըսը

* Իդր - գալմին գուլաղլարընա

իլէ պերապէր նուազանց մեղատարբ իւզրէ ա-
լըպ, գուզուր Տէր պիրինին եկէճէլինէ կէօրէ
5 Տիսապէտէսինիւ, Գուզուրը գուաւորըզ վէ
էրէքք վէ պիր ելլըզ օլուպ, գօյւնարտան
6 ետիօտ քէշիլըտէն ալտարնըզ, վէ պու այրն
օն տէօրախնճիւ կիւնիւնէ տէկին եանընդտա
դալըն, վէ ճէմա'աթ ը Խորայէլ ճիւմ'ալընըն
քեաֆֆէսի ագշամ իւթիւ անը ղէպճ էթսին
7 լէր, վէ դանտան ալըպ' անը իշինտէ եկէճէք
օլորդլարը խանէլըրինին գափուալըն իքի սէօ.
8 յէսինէ վէ իւթ շէլինին սիւրսիւնիւ, վէ
էթի օլ կէճէ եկէլէր, անը աթէշտէ քէպապ
օլմուշ օլարադ' ֆէթիր էքմէք վէ աճը օթ.
9 լար իլէ եկէլէր, Անտէն չէյ ետիօտ սուտա
խալանըն տէլիւ, անճագ աթէշտէ քէպապ
օլմուշ օլարը չալտէ' պալը, փաշալարը վէ
10 իշէլըրիլէ պերապէր եկէսինիւ, վէ անտէն
սապաճա գատար պիր շէյ պրադմայալընըզ,
վէ անտէն սապաճա գատար գալանը աթէշտէ
11 եագաւորըզ, վէ անը պու վէճճէ եկէսին
նիւ, պէլըրինիւ գուշանըն, այագ գապ
լարընըզ այագալընըզտա, վէ 'աաալարընըզ
էլլըրինիլտէ օլարադ' 'աճէլէ իլէ եկէսինիւ.
12 պու ՐԱՊՊԸ Ֆըճը տըր, վէ պու կէճէտէ
պէն Մըսըր տիյարընտան կէճէճէլիմ, վէ Մը-
սըր տիյարընտա ինսանտան չայլանա վա-
րընճա Տէր իլէ աօղմուշը վաւրաճաղըմ, վէ
Մըսըն իւսշարընըն ճիւմ'էսի իւզըրինտէ
Տիւսիլէր իճրա էաէճէլիմ. պէն Եէճօլա իմ.
13 վէ իշինտէ պուլընաղընըզ խանէլըրին իւ
ղէրինտէ գան սիղէ 'ալաճէթ իշին օլուպ,
գանը կէօրախիւմտէ իւզըրինիլտէն կէճէ-
ճէլիմ, վէ Մըսըր տիյարընը վաւրաղըմտա
միւհիլը պէլա սիղէ իսապէթ էթմէյէճէք
14 տիր, վէ օլ կիւն սիղէ թէղքեար իշին
օլուպ, անը ՐԱՊՊԱ պայրամ էտէսինիւ. անը
'աալըրինիլտէ ֆարըզ էպէտի տէլիւ պոյ
15 րամ էտէսինիւ, Եէտի կիւն ֆէթիր եկէյ
սինիւ. էվէլէթի կիւնտէ խանէլըրինիլտէն
մայալը տէֆ' էտէսինիւ, զիրա իլէ կիւնտէն
եկտինճի կիւնէ գատար Տէր քիմ' մայալը էք-
մէք եէր իսէ, օլ ճան Խորայէլտէն գաթ' օ.
16 լընաճագ տըր, վէ պիրինճի կիւնտէ սիղէ
մագաատտէս ճէմա'աթ օլուպ, եէտինճի կիւն
տէ տախի մագաատտէս ճէմա'աթ օլաճագ
տըր. Տէր քէսին եկէճէլինտէն մա'տա օլ
Կէշէրտէ պիր իշ իշէնմէսին, եալընըզ
17 անը չաղըր էտինիւ, վէ ֆէթիր պայրաճէ
Տըֆը էտէսինիւ, զիրա ճիւնուալընըզ Մըսըր
տիյարընտան Տէման օլ կիւնտէ չըգարտըմ.
Իմտի 'աալըրինիլտէ ֆարըզ էպէտի օլմագ
18 իւզէ' օլ կիւնիւ Տըֆը էտէսինիւ, Պիրինճի
սյտա, այրն օն տէօրախնճիւ կիւնիւնին
աղշամընտան այրն եիրմի պիրինճի կիւնիւ-

նիւն աղշամընա տէկին, ֆէթիր եկէյէսինիւ
19 Եէտի կիւն խանէլըրինիլտէ մայա պու-
լընմայա: զիրա Տէր քիմ' մայալը եէր իսէ,
զարիպ օլուպ, եէրիլ օլուպ, օլ ճան Խորայե-
լին ճէմա'աթ լընտան գաթ' օլուաճագ տըր:
20 Մայալը պիր շէյ եէմէյէսինիւ, մէպէնլըրի-
նիլին քեաֆֆէսինտէ ֆէթիր եկէյէսինիւ.
21 վէ Մուսա Խորայէլին ճիւմ'է իւթիլար-
լարընը չաղըրըպ, անյէրէ տէտի քի' ֆէնտի-
լըրինիւ իշին էճ ի պէլըրինիլտէ կէօրէ գուզու
անչիպ ալընըզ, վէ Ֆըճը ղէպճ էլլէլինիւ.
22 վէ պիր տէմէս զուֆա օթը ալըպ' թաստա
օլուն գանա պաթըրարագ, թաստա օլուն
գանտան գափուալըն իւթ շէլինին վէ իքի
սէօյէսինէ սիւրսիւնիւ, վէ սապաճա գա-
տար սիղտէն Տիւ պիր քիմնէ խանէսի գա-
23 փաւընտան չըգմալըն: Ջիրա ՐԱՊՊ Մըսըր
վաւրմագ իշին կէշիպ, գափուալըն իւթ շէլ-
լինտէ վէ իքի սէօյէսինտէ գանը կէօրախիւ.
Եիւնտէ' ՐԱՊՊ գափուալըն իւթ իւնտէն կէ-
շէճէք տիր, վէ վաւրմագ իշին Տէլըք էտի-
ճիլ խանէլըրինիլտէ կիրմէյէ գոյ վէրմէյէճէք
24 տիր, վէ պու շէյի, քէնտինէ վէ օղուլա-
րընա ֆարըզ օլմագ իւզրէ, իւ էլ էպէտ
25 Տըֆը էտէսինիւ, վէ ՐԱՊՊԸ պուլուր-
տըզ կիպի սիղէ վէրմէյի տիյարա վարար-
ղընըտա, պու 'իպատէթի իճրա էտէսին.
26 նիւ, վէ օղուլարընը սիղէ' Պու 'իպատէ.
27 Թիլիլը նէ' տիր' տէտիլըրինտէ, Պու ՐԱՊՊԸ
ֆըճ գուրպանը տըր, քի 'ապա Մըսըր վաւր-
տըզ ղէման Մըսըրտա պուլընտան պէնի իս-
րայէլին խանէլըրի իւթ իւնտէն կէշիպ' խա-
նէլըրինիլտէ իսլաւա էլլէտի' տէլէսինիւ, օլ
28 վաղըթ գալմ էլլիլպ սէճտէ էթտիլէր, վէ
պէնի Խորայէլ կիտիպ, ՐԱՊՊԸ Մուսա իլէ
Հարուա էմր էթտիլ կիպի իճրա էլլէտիլէր:
29 վէ վաղը' օլուա քի' կէճէ եարընտա
ՐԱՊՊ Մըսըր տիյարընտա իլէ աօղմուշարըն
քեաֆֆէսինի, թաթթը իւզըրինտէ օթու-
րան Զիր'օնըն իլլինտէն զընտանտա օլուն
էսիրին իլլինտէ վարընմայա գատար վէ չայ-
30 վանըն Տէր իլէ աօղմուշընը վաւրաճա, վէ
Զիր'օն վէ քեաֆֆէ ի պէնտէկտանը վէ ճիւմ-
լէ Մըսըրլէր կէճէլլին գալաղալըն, վէ Մը-
սըրտա 'աղիմ' պիր ֆէրետա զուհուր էթտի,
զիրա իշինտէ էթիւ պուլընմայան պիր խանէ
էօգ իտի:
31 վէ կէճէլլին Մուսա իլէ Հարուալըն չա-
ղըրըպ, Գալընըզ, սիղ վէ պէնի Խորայէլ պէ-
նիմ' գալմընն արաւընտան չըղընըզ, վէ տէ-
տիլինիւ կիպի' կիտիպ Եէճօլայա 'իպատէթ
32 էլլէլինիւ, Տէտիլինիւ կիպի' սիւրսիլըրինի-
ղէ վէ աղըրարընըզ տախի ալըպ կիտինիւ
վէ պանա տա խայր տու'ա էլլէլինիւ' տէտի ր

33 Մըսրիէր տախի գալմա իսրամ էտիպ, ան
լէրի տիյարտան չըգարմադ իշխն թաճիլ
էտէրէր իտի զիրա՝ ճիւղէմիդ էօլմէքտէ իզ
34 տէտիլէր : Վէ գալմ խամրլաւընը մայայէ
կէլմէզտէն էվէլ, խամըր թէքնէլէրի էլպիսէ-
լէրիլէ սարըմըլ օլաղը հայտէ՝ օմաղաւըր
35 իւզէրինէ գալարստըլար : Վէ պէնի իսրայէլ
Մուսանն էմի էթտիլի կիպի ետփըլ՝ Մըսրի-
լէրտէն կիւմիւշ թէգնինաթ վէ այթուռն թէգ-
36 երնաթ վէ էլպիսէ թալէպ էթտիլէր : Վէ
Բաղա գալմը Մըսրիլէրին նաղարընտա մազ-
հարը լաւթֆէթ մէյիլէ, անլէրէ թալէպ էթ-
տիլէրիլին վըրտիլէր, վէ անլէր Մըսրիլէրի
սոյառլար :
37 Վէ պէնի իսրայէլ, գարը ին չօճուգլար
տան մա՛տա ալթը երիզ պին գատար եպյա
տաճա՛ղարազ. Բա՛մսէստէն Վուքթօթա նաղ
38 էթտիլէր : Ալլէր իլէ պէրապէր չօդ գարըլըդ
խալզ տախի չըգար, վէ զայէթ չօդ գզլուն վէ
39 սըղըր սիւրիւլէրի վար իտի : Վէ Մըսրտան
չըգարաղլարը խաղըրն մայասը կէլմէմիշ
օլաղընտան, մայասըլ քիւլ փտէլէրի փի.
չիւրտիլէր. զիրա Մըսրտան թարտ օլաւաղ-
լարընտան՝ թէտիլիւր էտէմէյիպ քէնտիլէրէ
աղըդ տախի թէտարիք էտէմէտիլէր :
40 Վէ պէնի իսրայէլին Մըսրտա միւտ
տէթ ի իդամէլէրի տէօրթ երիզ օթուզ
41 սէնէ իտի : Վէ տէօրթ երիզ օթուզ սէնէնին
նի հայէթինտէ՝ հէման օլ կիւնտէ Բաղա
քեաֆֆէ ի ճիւնուտը Մըսըր տիյարընտան
42 խաւուռ էյլէտի : Բաղա անլէրի Մըսըր տի-
յարընտան իրաւ էթտիլի իշխն, պու ըրի.
՛պէթ օլաւաճաղ պիր կէճէ տիր. պու պէ
նի իսրայէլին քեաֆֆէտի թարաֆընտան
՛տարլէրինճէ Բաղա իշխն ըրիպէթ օլաւաճաղ
կէճէ տիր :
43 Վէ Բաղա Մուսա իլէ Հարունա տէտի քի,
Ֆըսհըն ֆէրիզէտի շու աըր. հիշ պիր էճնէ
44 պի անտէն եէմէյէճէք տիր. Լաքին պիր քիմ
սէնին ազչէ իլէ ալընմըլ գուը խաթն օլաւ
45 սըգտան սօնկրա անտէն եէտին : Եսպանճը վէ
46 իւճըլթիլ տնտէն եէմէյէճէք տիր : Պիր խա
նէտէ եէնիլին, էթինտէն խոնէտէն աըլա
րը չըգարմայասըն, վէ անըն պիր քէմիլինի
47 գըրմայասընը : Պիւթիւն իսրայէլ ճէմա՛ա-
48 թը անը իճրա էյլէտին : Վէ եանընտա պիր
ղարիպ սաքին օլաւ՝ Բաղա իշխն ֆըսհը իճ-
րա էտէճէք օլաւ իտէ, անըն հէր էքէլի
խաթն օլաւաճաղ, վէ անտէն սօնկրա անը
իճրա էյլէմէյէ կաղալաըն, վէ տիյարըն եէր.
իլի կիպի օլաւ. վէ հիշ պիր զայր ի մախ-
49 թուռն անտէն եէմէյէճէք տիր : Եէրլի վէ ա-
րանըլաա սաքին օլաւ զարիպ հազգընտա շէ-
րի՛տթ պիր տիր :

50 Վէ պէնի իսրայէլին քեաֆֆէտի Բաղա
Մուսա իլէ Հարունա էթտիլի էմրէ իմթի-
51 սալէն հարէքէթ էյլէտիլէր : Վէ հէման օլ
կիւնտէ Բաղա պէնի իսրայէլի ճիւնուտէրինճէ
Մըսըր տիյարընտան իրաւ էյլէտի :

ՊԱՊ 13

1 Վէ Բաղա Մուսայա իթիթապէն՝ (2) Հէր իլք
աօղանը, եա՛նի պէնի իսրայէլտէ կէրէք ին-
սանտան վէ կէրէք հայպէնտան րահմըն իլք
մէվըւտը օլանըն քեաֆֆէտինի պէնիմ իշխն
թազտիս էյլէյէտին, օ պէնիմ տիր՝ տէտի :
3 Մուսա տախի գալմա տէտի քի՝ Էսարէթ
խանէտի օլան Մըսրտան պու խաւուռ էթտի-
լինիզ կիւնիւ խաթընըլաա թութուընը :
զիրա Բաղա սիզի պուրատան եէտի գալիլէ
իլէ իրաւ էյլէտի վէ մայալը էքմէք եէնիլ-
4 մէտին : Սիզ պու կիւն, Ապիպ պընտա խուռ
5 րուռ էթտինիզ : Վէ Բաղա սանա վէրմէք իշխն
էճտաաընա եէմին էթտիլի սիւտ վէ պալ-
ազան տիյարա՝ եա՛նի ֆէն՛անի վէ Հիթթի
վէ Ամօրի վէ Հիթթի վէ Լէպուսիլէրին տիյա-
րընա սէնի կէթիւրտիլի վաղթթաա, պու ՛ի-
6 պատէթի պու սյաա իճրա էտէտին, Եէտի
կիւն ֆէթթի եէյէճէքտին, վէ եէտինճի կիւնտէ
7 Բաղա պայրամ օլաւ. Օլ եէտի կիւնտէ
ֆէթթի եէնիլիպ՝ եանընտա մայալը էքմէք կէ-
րիւնմէտին, վէ եանընտա տախիլ ի հաւառ-
աընըն քեաֆֆէտինտէ մայա կէօրիւնմէտին :
8 Վէ օլ կիւնտէ օղլմա հիքէպէ տէրէք. Պու-
այն՝ Մըսրտան խաւուռ էթտիլիմէն Բաղ-
ա պանա էթտիլի իշխն տիր՝ տէյէտին :
9 Վէ Բաղա շէրի՛աթը աղղընտա օլմազ իշխն՝
պու սանա էլինին իւզէրինտէ նիշան, վէ
կէօղլէրինին առաաընտա Էսարիկեար օլա. զք-
րա Բաղա սէնի Մըսրտան եէտի գալիլէ իլէ
10 իրաւ էյլէտի : Վէ պու ֆէրիզէլի սէնէ պէ
11 սէնէ քէնտի վաղթթընտա հըֆզ էտէտին, Վէ
Բաղա սանա վէ էճտաաընա եէմին էթտիլի կի-
պի՝ սէնի ֆէն՛անիլէրին տիյարընա կէթիւրպ,
12 անը սանա վէրտիլի զէման՝ Բահմըն իլք միւլ-
լուտը օլանըլարըն քեաֆֆէտինի Բաղա թախ-
սիս էտիպ, հայպանաթընտան իլք աղան
էքէքլէրին քեաֆֆէտի Բաղա օլաւաճաղ աըր :
13 Վէ մէրքէպտէն հէր իլք աօղան իշխն պիր
գօլուն ֆիտիլէ օլարազ վէրէտին, վէ էյր
ֆիտիլէտինի վէրմէզ իսէն՝ պօյնըն գըրտաըն,
վէ օղալաըն առաաընտա ինսանըն հէր իլք
14 աօղմալը իշխն ֆիտիլէ վէրէտին, Վէ եարին
օղլըն սանա՝ Պու նէ՞ տիր՝ տէյիւ սաւալ է-
տէրսէ, անա՝ Բաղա պիզի Էսարէթ խանէտի
օլան Մըսրտան եէտի գալիլէ իլէ իրաւ
15 էյլէտի : Վէ Ֆիր՛օն պիզի սաղը վէրմէքտէն

- իմթինա՛տա իօրար էլլէտիյինտէ, ԲԱՊՊ Մը-
սրը տիյարընտա ինսնըն իլք տօղմաւշընտան
հայվանըն իլք տօղանըն վարըննա հէր իլք
տօղմաւշը հէլաք էլլէտի . անըն իչիւն պէն
հէր իլք տօղան էրքէյի ԲԱՊՊՍ զէպհ էտէ-
րիմ, վէ օղուլարմտան իլք տօղան իչիւն ֆի.
16 աիյէ վէրիւրիմ՝ տէյէտին : Պու տախի էլլինին
իւզէրինտէ նիշան՝ վէ կէօզէրինին տրաւընտա
ալն պաղը իչիւն օլա, զիրա ԲԱՊՊ պիզի Մը-
սրըտան ետտի գալիյէ իլէ իխրաճ էլլէտի :
- 17 Վէ վազը՝ օլտու քի Ֆիր'օն գալմիւ սալը
վէրտիյինտէ՝ Ֆիր'օն իլլէր տիյարըն էօլա եա-
զըն իտի իսէ տէ, Ալլաճ անլէրի օրադա կէօ-
թիւրմէտի . զիրա Ալլաճ Օլմայա քի գալմ
մուհարեպէ կէօրմէքէ փիշման օլապ Մըսրա
18 'ալտէթ էտէ՝ տէտի : Վէ Ալլաճ գալմիւ
Պահր ի Ահմէր պէրիլէտի էօլընտան տօլաշ-
արըտար . վէ պէնի իսրայէլ Մըսր տիյարըն
տան պէօլաք պէօլաք չըգտըլար : Վէ Մուսա
Եուսուֆըն քէմիլէրինի պէրապէր ալաք . զի-
րա՝ Ալլաճ սիզի մութալազ գիյարէթ էտէճէք
տիր , օլ վազըթ պէնիմ՝ քէմիլէրիմի պու-
րտան պէրապէր չըգտրաւընը՝ տէյէրէք , օ
պէնի իսրայէլէ էքիտէն եէմին էթտիրմիշ իտի
- 20 Վէ Մուքթթօթտան նազլ էտիպ՝ էթթամ
տա պէրիլէնին քէնարընտա գօնտուլար :
- 21 Վէ կէճէ կիւնտիւզ կիթմէլէրի իչիւն , ԲԱՊՊ
անլէրէ եօլա էթթմէրմէք իւզրէ՝ կիւնտիւ-
զիւն պուլաթտան պիր 'ամուտ իչիւնտէ , վէ
անլէրէ ոյտընլըզ վէրմէք իւզրէ՝ կէճէլէյին
աթէլէտէն պիր 'ամուտ իչիւնտէ , անլէրին էօ-
- 22 նիւտէն կիտէր իտի : Գալմիւն էօնիւնտէն
կիւնտիւզ պուլաթթ 'ամուտը վէ կէճէ աթէլէ
'ամուտը էքիպ օլմալար :

ՊԱՊ 14

- Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն՝ (2) Պէնի
Իսրայէլէ սէյլէ քի տէօնիւպ ֆիհարիւրթ
էօնիւնտէ Մէճտէլ իլէ տէնիլգին տրաւընտա
գօնտուլար . Պա՛ւլաւֆօնըն էօնիւնտէ վէ
անըն գարընընտա տէնիլգին քէնարընտա գօ-
3 նաւընը : Ֆիր'օն տախի պէնի իսրայէլ հազ-
գընտա՝ Անլէր տիյարտա էօլա շալըրմիշլար
ալը , էթթաֆլարընը պէրիլէ գափաաթ՝ տէ .
4 յէճէք տիր : Վէ պէն Ֆիր'օնըն գալպինի
փէքլէնտիրէճէլիմ , վէ անլէրի թա՛գիպ էտէ
ճէք տիր . վէ պէն Ֆիր'օն վէ 'աւքէրինին
քիտֆէտի սէպէպիլլէ մու՛ազլէզ օլաճաղըմ .
վէ Մըսրիլէր պէնիմ՝ ԲԱՊՊ իտիլիմի պիլէճէք
լէր տիր՝ տէտի . վէ անլէր պէյլէ եափալար ,
5 Վէ գալմ գալալը՝ տէյիւ Մըսր մէլիյի .
նէ խապէր վէրիլալաքտէ , Ֆիր'օնըն վէ պէն-
տէկեանընըն գալպիլէրի գալմըն հազգընտա

- տէյիլալ՝ հէ եափալաք տա իսրայէլի իւրա-
6 մէթիմիզտէն սալը վէրալիք՝ տէտիլէր : Իմոի
'արապաւընը հաղըրալապ գալմընը պէրա-
7 պէր ալալ : Վէ ալթը երազ միւնթէխապ
'արապա իլէ Մըսր 'արապալարընըն քէտֆ-
ֆէսինի , ճիւմլէսինին իւզէրինտէ գալիլթան
8 օլալըզ հալալէ՝ ալալ : Վէ ԲԱՊՊ Մըսր մէ-
լլէյի Ֆիր'օնըն գալպինի փէքլէնտիրտի . օլ
տախի պէնի իսրայէլի թա՛գիպ էլլէտի . պէ-
նի իսրայէլ իսէ ետտի 'ալիյէ իլէ չըգտըն :
- 9 Իմոի Մըսրիլէր անլէրի թա՛գիպ էթտիլէր .
վէ անլէր տէնիլզ քէնարընտա ֆիհարիւրթ
եանընտա Պա՛ւլաւֆօնըն էօնիւնտէ գօնմուշ
օլալըլարըն հալալէ , Ֆիր'օնըն աթլարը վէ 'ա-
րապա վէ սուվարի վէ 'աւքէրինին քէտֆէսի
անլէրէ եէթիշալիլէր :
- 10 Վէ Ֆիր'օն եաղաշալըգտա , պէնի իսրա-
յէլ կէօզլէրինի գալալըլալ՝ Մըսրիլէրին քէն-
տի արալարընտան կէլալիլէրինի կէօրմէլէ-
րիլլէ , զայլէթ խալմ էթտիլէր . վէ պէնի
- 14 Իսրայէլ ԲԱՊՊՍ ֆէրեաա էթտի : Վէ Մու-
սայա՝ Մըսրտա գալալար պուլալընմալաղըն-
տա՛ն մը պիլի պէրիլէտէ էթթէք իչիւն կէ-
թիտին . պիզի Մըսրտան չըգտրմալէ պի-
- 12 զէ պու եափալընըն նէ՝ տիր : Պիզի պուգ ,
Մըսրիլէրէ գուլլըզ էտէլիմ՝ տէյէրէք . Մը-
սրտա սանտ սէօլէտիլիմիզ քէլալմ պու-
տէյի՞մ մի իտի . զիրա Մըսրիլէրէ գուլլըզ
էթթէք պէրիլէտէ էթթէքան պիլէ խալլըլը
- 13 օլալ իտի՝ տէտիլէր : Մուսա տախի գալմա՛
Գօրգմայընը , աուրուպ պու կիւն ԲԱՊՊՐՆ
սիզին իչիւն իզգար էտէճէլի խէլալը կէօրիւ-
նիւզ . զիրա պու կիւն կէօրտիլլէնիւզ
Մըսրիլէրի արթըզ իլ էլ եպտա կէօրմէլէճէք-
- 14 սինիլ : ԲԱՊՊ սիզին իչիւն մուհարեպէ էտէճէք
տիր , վէ սիզ սիւքիւթ էտէճէքսինիլ՝ տէտի :
- 15 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի՛ Պանտ նի՞-
չիւն ֆէրեաա էտէրսին . պէնի իսրայէլէ սէյ-
16 լէ քի՛ իլլէրի կիթմիլլէր : Վէ սէն 'աաանը
գալալըլալ՝ էլլինի տէնիլգին իւզէրինէ ուզա-
տարապ , անը շապ էլլէ , վէ պէնի իսրա-
յէլ տէնիլգին օրթաւընտա գուրու եէրտէն
- 17 կիթմին , վէ իլլմէ պէն Մըսրիլէրին գալպ-
լէրինի փէքլէնտիրէճէլիմ , վէ անլէրին արալ
սրա կիլէճէքլէր . վէ պէն Ֆիր'օն վէ քէտֆ-
ֆէ ի 'աւքէրի վէ 'արապալարըն վէ սուվարիլէ-
- 18 լի սէպէպիլլէ մու՛ազլէզ օլաճաղըմ . վէ
Ֆիր'օն վէ 'արապալարըն վէ սուվարիլէրի սէպէ-
պիլլէ մու՛ազլէզ օլալըլալ՝ վաղըլալ , Մըս-
րիլէր պէն ԲԱՊՊ իտիլիմի պիլէճէքլէր տիր :
- 19 Օլ վազըթ իսրայէլ օրաուալ էօնիւնտէն
կիտէն Ալլահն մէլէյի նազլ էտիպ՝ արգա-
լարընտան կիթմի , վէ պուլաթթ 'ամուտը
էօնլէրինտէն նազլ էտիպ՝ արգալարընտա

- 20 տուրտու . Վէ Մըսրիէրին օրտուսը իլէ Իս-
րայէլիէրին օրտուսընն արաւնա կէմէքէ ,
Մըսրիէրէ պուլուլթ վէ գարանըգ օլտու . ամ-
մա Իսրայէլիէրէ կէճէյի բուշէն էտէր իտի .
վէ պիւթիւն կէճէ պիրի պիրինէ եազաշա .
մաւըլար :
- 21 Վէ Մուսա տէնիզ իւզէրինէ էլինի ու-
զաթաըգտա , ԲԱՊՊ պիւթիւն օլ կէճէ շէտիտ
շաըգ բիւզկէտըլէ տէնիզի կէրի չէքաի .
վէ տէնիզի գարայա թաճվիլ էթաի , վէ սու-
- 22 լար շաըգ օլտու : Օլ վազըթ պէնի Իսրայէլ
տէնիզին օրթաւընտա գուրու եէր իւզէրինտէ
կիտիպ , սուլար սաղ վէ սօլլարընտա տիվար
- 23 Կէպ օլտու : Մըսրիէր տախի աւէրէ թա-
գիպ էտէրէք , Ֆիր'օնըն պիլ ճիւմիլ աթարը
վէ 'արապալարը վէ սուվարիէրի անլէրին աը-
- 24 տը սըրա տէնիզին օրթաւընտա կիրտի , վէ
սապաճ նէվպէթինտէ ԲԱՊՊ աթէշ վէ պու-
լուլթ 'ամուտընտա Մըսրիէրին օրտուսը
նա պազըպ , Մըսրիէրին օրտուսըն իլլիթի-
- 25 ռապէ տիւշիւտիւ : Վէ 'արապալարընն
թէքէրէքէրինի չըգարմաըլէ , անլէրի կիւճ-
լիւքէ սիւրիւյօրլար իտի . վէ Մըսրիէր 'Իս-
րայէլին էօնիւնտէն գաշալըմ , գերա Եէճօվա
անլէր իշիւն Մըսրիէր 'ալէյճինէ մուհարէպէ
էտիյօր' տէտիլէր :
- 26 Օլ վազըթ ԲԱՊՊ Մուսայա' Մուլարըն
Մըսրիէր իւզէրինէ վէ 'արապալարըլէ սու-
վարիէրի իւզէրինէ տէօնմէլէրի իշիւն էլինի
- 27 տէնիզ իւզէրինէ ուզաթ' տէտի : Մուսա
տախի էլինի տէնիզ իւզէրինէ ուզաթաըգ-
տա , սապաճա գարըն տէնիզ քէնտի ճալ ի
սալիսինէ տէօնտիւ . վէ Մըսրիէր անա գար-
շը ֆիրար էտէր իքէն' ԲԱՊՊ Մըսրիէրի տէ-
- 28 շիզին օրթաւընտա աթտը : Վէ սուլար տէօ-
նիւպ 'արապալարը վէ սուվարիէրի վէ արգա-
լարընտա տէնիզէ կիրէն Ֆիր'օնըն 'ապքէրի-
նիս քէաֆէտինի էօրթաիւ . անլէրտէն պիր
- 29 նէֆէր պիլէ գալմատը : Ամմա պէնի Իսրա-
յէլ տէնիզ օրթաւընտա գուրու եէրտէն
էիւրիւյիւպ , սուլար սաղ վէ սօլլարընտա
- 30 տիվար Կէպ իտի : Վէ օլ կիւնտէ ԲԱՊՊ
Իսրայէլ Մըսրիէրին եէտինտէն իւլաւ էտիպ ,
Իսրայէլ տէնիզին քէնարընտա Մըսրիէրի
- 31 էօրլիւշ կէօրաիւլէր : Վէ Իսրայէլ ԲԱՊՊըն
Մըսրիէր ճաղգընտա իղճար էթաիյի գուտ-
րէթ ի 'աղլիւլէյի կէօրաիւլէրտէ , գալմ' ԲԱՊՊ
ՏԱՆ գօրգուպ' ԲԱՊՊՎ վէ գուլը Մուսայա
իման էթաիլէր :

ՊԱՊ 15

- 4 Օլ վազըթ Մուսա վէ պէնի Իսրայէլ ԲԱՊՊՎ պու-
լուշի իլէ թէրէնիւլմ էտէրէք' տէտիլէր քի

- ԲԱՊՊՎ իրաճի օգույայըմ , գերա Ղայէթլէ
մու'ազգամ' օլտու .
- Աթը վէ Բաքիպինի տէնիզէ աթտը :
- 2 ԲԱՊՊ գուվիլէթիմ վէ թէսպիճիմ տիր ,
վէ պէնիմ իւլաւըմ' օլտու .
Ալլաճըմ' օ տըր , անը թէմճիտ էտէճէյիմ .
Փէտէրիմին Ալլաճը տըր , անը թա'ղիմ է-
տէճէյիմ :
- 3 ԲԱՊՊ մուհարիպ ի 'ազիմ' տիր ,
Անըն իսմի Եէճօվա տըր :
- 4 Ֆիր'օնըն 'արապալարըն վէ 'ապքէրինի տէ-
նիզէ աթտը ,
վէ անըն միւնթէիսապ զապիթանը Պաճը ի
Ալլաթտէ զաըգ օլտուլար :
- 5 Անլէրի լիւճճէլէր էօրթաիւ ,
Թաշ կիպի տէրին եէրէլէրէ էնտիլէր :
- 6 Եա ԲԱՊՊ , սաղ էլին գուտրէթլէ ճէլլ օլտու ,
Եա ԲԱՊՊ , սաղ էլին տիւշմէնի էզտի :
- 7 Վէ քէսրէթ ի 'աղամէթինլէ սանա մուգալէ-
մէթ էտէնլէրի ճէտմ' էլլէտին .
'Ազապընը իրալ էթտին . անլէրի սաման
կիպի թէլէֆ էթտի :
- 8 Վէ պուրնուշըն նէֆէսիլլէ սուլար թէրա-
քիւմ' էտիպ ,
Ագընթըլար եղըն կիպի տուրտուլար .
Տէնիզին օրթաւընտա լիւճճէլէր աօնտու :
- 9 Տիւշմէն' թա'գիպ էտիպ' եէթիլէճէյիմ' ,
Եաղմայը թաղսիմ' էտիպ'
Անլէրտէն ճանըմ' տըլաճադ տըր .
Գըլըճըմ' չէքէճէյիմ ,
Էլիմ' անլէրի ճէլլաք էտէճէք տիր' տէտիլինտէ ,
- 10 Սէն բիւզկէտընլէ թէնէֆիլի էլլէտին ,
Տէնիզ անլէրի էօրթաիւ ,
Շէտիս սուլարա գուրշուն կիպի պաթաըլար :
- 11 Եա ԲԱՊՊ , իրաճար արաւընտա միսլին քիմ'
տիր :
Անլին կիպի գուտիլէթտէ ճէլլ , թէսպի-
ճաթտա ճէլլաթլի ,
'Աճայիպաթ իղճար էտէն քիմ' տիր :
- 12 Սաղ էլինի ուզաթտըն ,
Ջէմին անլէրի եուլթաու :
- 13 Ֆիրալլէ իլէ իւլաւ էլլէտիլին պու գալմ' 'Ի-
նայէթինլէ իճտա էլլէլիպ ,
Մուգատտէն մէպքէնիլէ գուտրէթինլէ ճի-
տայէթ էլլէտին :
- 14 Միլլէթլէր իշիտիպ թիթրէլէքէլէր ,
Ֆիլիթին էճալիսինի աղըլ թուլթաճադ տըր :
- 15 Օլ վազըթ Խաօմըն իւմէրաը միւլթարիպ
օլուպ ,
Մուսալըն էսճապ ը գուվիլէթի լէրզան օլա-
ճաղլար տըր .
Քէն'ան էճալիտինիս քէաֆէտի էրիլէճէք
տիր :
- 16 Իւզէրէրինէ իալթ վէ տէճէթ տիւշիւպ ,

- Գալմըն կէշնճէյտէք, ես ՐԱՊՊ,
Պու էտինտիյն գալմըն կէշնճէյտէք,
Պազուհըն 'աղամէթիյլէ թաշ քէտիլէճէքլէթ
տիր:
- 17 Ես ՐԱՊՊ, անլէրի կէթիրիպ' միբասընըն տա-
ղընտա,
Սաքին օլմագ իշիւն քէնտինէ եսփտըղըն
մէքեանտա,
Ես ՐԱՊՊ, սէնին էլլէրինին պինա էթտիյի
մագտիտտ անլէրի 'իսքեան էտէ-
ճէքսին:
- 18 ՐԱՊՊ իշ էլ էպտ սալթանաթ էտէճէք տիր:
19 Զիրա Ֆիր'օնըն աթլարը' 'արապալարը
վէ սուվարիլէրիյէ տէնիզէ կիրտի, վէ ՐԱՊՊ
իւզէրէրինէ տէնիզին սուլարընը տէճտէր-
տի: վէ պէնի իարայէլ տէնիզ օրթասընտա
գուրու եէր իւզէրինտէ եւրիւտիլէր:
- 20 Խմտի Հարունըն գըզ գարնտաշլ նէպիյէ
Մէրեհէմ տէֆի էլինէ տլլպ, քեաֆֆէ ի նիս-
վան տտիի տէֆլէրլէ վէ ՐԱՊՊ անըն ար
21 աը սըրա չըգտըլար: վէ Մէրեհէմ անլէրէ'
ՐԱՊՊ թէրէնիւմ էտինիզ, զիրա զայէթլէ
մու'աղգամ օլտու,
Աթը վէ Րաքիպինի տէնիզէ աթմը'
տէյիւ ճէվապ վէրտի:
- 22 վէ Մուսա իարայէլ Պահր ի Աճմէր ես
նընտան նագլ էլլէտի, վէ Եուր պէրիյէտի-
նէ չըգտըլար, վէ իւշ կիւն պէրիյէտէ եււ-
23 ըրիւյիւպ' սու պուլմաթըլար: վէ Մարայա
կէլիլէրինտէ, Մարանըն սուլը աճը օլտըլը
ճիհէթլէ' անտա իշմէպէր իտի. անըն իշիւն
24 անա Մարա թէնտիյէ էթտիլէր: վէ գալմ'
Նէ' իշլէրիմ' տէյիլէք, Մուսա 'ալէյհինտէ
25 սէյլէնտիլէր: Օլ տտիի ՐԱՊՊ ֆէրեստէթ.
տիքտէ, ՐԱՊՊ անա պիր աղաճ կէօթէրտի,
վէ անը սույա աթմըգտա' սու թաթըլը օլտու.
օրատա անլէրէ գանուլն վէ ճիւքմ' վազ' էտիպ,
26 օրատա անլէրի իթիհին էլլէտի. վէ' էյէր
սէն ՐԱՊՊ Ալաշընըն քէլմաթըն տիգգաթլէ
տինիլէյիպ, 'իստինտէ աղըլու օլտըն իճրա
էտէրէք, էմրէրինէ գուլազ վէրիբ' վէ ճիւմ-
լէ գանուլարըն ճըֆը էտէր իսէն, Մըսըր
իւզէրինէ կէթիրտիյիմ մարազլարըն ճիւ պի-
րիսինի սէնին իւզէրինէ կէթիրմէյէճէյիմ'.
զիրա պէն անա չիֆա վէրէն ՐԱՊՊ ըմ' տէտի:
27 Պա'տէհու էլիմէ կէլտիլէր, վէ օրա-
տա օն իքի սու փուշարը' վէ եէթմիշ իսուր-
մա աղաճը պուլունմաղլէ, օրատա սուլարըն
եանընտա գօնտուլար:

ՊԱՊ 16

1 Վէ էլիմաէն նագլ էտիպ, պէնի իարայէլ

*Իւր. տիքէճէքսին:

- ճէմա'աթընըն քեաֆֆէտի Մըսըր տիյարըն-
տան չըգտըգտան սօնկրա, իքինճի պըն օն
պէշիւնի կիւնիւնտէ իշլմ իլէ Սինանըն արա-
պինտա օլան Սին պէրիյէտինէ կէլտիլէր:
2 վէ պիւթին պէնի իարայէլ ճէմա'աթը
պէրիյէտէ Մուսա վէ Հարուն 'ալէյհինտէ
3 սէյլէնտիլէր: վէ պէնի իարայէլ անլէրէ'
Քեաշլէր Մըսըր տիյարընտա էթ գազունլարը
պաշլտա օթուրուպ' տոյունմայա գատար
էքմէք եէտիլիմիգտէ, ՐԱՊՊ եէտիլլէ էօլէ
իտիք. զիրա պու ճէմա'աթըն քեաֆֆէտինի
աճըլլէ էօլտիւրմէք իշիւն' պիլի պու պէր-
իյէյէլ չըգտընըլ տէտիլէր:
4 վէ ՐԱՊՊ Մուսայա' իշթէ պէն սիզէ սէ-
մատան էքմէք եաղտըրաճաղըմ', վէ գալմ'
չըգզպ քիֆայէթ ի եէվիլէյի ճէր կիւն տէվ-
չիլէճէքլէր, թա քի շէրի'աթըմտա սիւլըք
էտիպ էթմէյէճէքլէրինի թէճրիւպէ էտէյիմ:
5 վէ ալթընըն կիւնտէ կէթիրտիլէրինի հա-
զըլալըլար, վէ Բիքուրէ ճէր կիւն տէվչի-
տիլէրինին իքի գաթը օլաճագ տըր' տէտի:
6 վէ Մուսա իլէ Հարուն ճիւմէ պէնի իս-
րայէլէ' Պու ազլամ սիզի Մըսըր տիյարըն-
տան չըգտըն' ՐԱՊՊ իտիլինի պիլէճէք-
7 սինիզ, վէ ՐԱՊՊ քէնտինին 'ալէյհինտէ
սէյլէնտիլինիլ իշթմտիլինտէն, սապահ
ՐԱՊՊ ճէլտիլինի կէօթէճէքսինիզ. վէ պիլզ
քիմ' իզ քի 'ալէյհինիգտէ սէյլէնտիլինիզ
8 տէտիլէր: վէ Մուսա' ՐԱՊՊ քէնտի 'ալէյ-
հինտէ սէյլէնտիլինիլ իշթմիշ օլտըլըն-
տան, ՐԱՊՊ սիզէ ազլամտա եէյէճէք էթմ' վէ
սապահտա տոյունմայա գատար էքմէք վէր-
տիլտէ, պէճէճէճէճէ. վէ պիլզ քիմ' իզ
սէյլէնտիլինիլ պիլիմ' 'ալէյհինիգտէ տէյիլ
անճագ ՐԱՊՊ 'ալէյհինտէ տիր' տէտի:
9 վէ Մուսա Հարունա խիթապէն' Պիւթիւն
պէնի իարայէլ ճէմա'աթընըն, ՐԱՊՊ հու-
զըլընտա եազլալընը, զիրա սէյլէնտիլինիլ
իշթմիշ տիր' տէյիլին, տէտի:
10 վէ Հարուն պէնի իարայէլ ճէմա'աթը-
նըն քեաֆֆէտինի սէյլէմէքտէ իքէն, անլէր
պէրիլէյէ տողըն թէվէճէրէ էթտիլէր. վէ
իշթէ ՐԱՊՊ ճէլտիլ պուլունմտա զաճի օլ-
11 տու: վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն' (12) Պէ-
նի իարայէլին սէյլէնտիլինիլ իշթմտիմ. ան-
լէրէ սէյլէլիպ' Ազլամ իւսթիւ էթ եէյիպ'
սապահ էքմէք իլէ տոյունմաթընը. վէ պէն
Ալաշընըլ Եէհօվա իտիլիմի պիլէճէքսինիլ
տէյիլին, տէտի:
13 վէ վազը' օլտու քի ազլամալըն պըլտըր-
ճընլար չըգզպ' օրտու կէաճը գափիաթըլար' վէ
սապահտա օրտու կէաճըն էթրաֆընտա չիհ
14 տիւլէմիշ իտի: վէ տիւլէմիշ օլան չիհ գալ-
զընճա' իշթէ պէրիյէ եւլիւնտէ եէր իւզէ-

րինստե գըրաղը կիպի ուֆաբ' վե րնճե փուռ
 15 կիպի պիր շէյ վար իտի : Վէ պենի իւրայել
 անը կեօրաւքտե պիրի պիրինե' Պու նե' տիր'
 տեախիւր , զերա նե օլաղընը պիւմեղլէր իտի
 վէ Մուսա անէրե' Պու ՐԱՊՊԸ սիզե եւմէք
 16 իշին վերտիյի եքմէք տիր : ՐԱՊՊԸ եմբ էթ-
 ախի շէյ պու տըր : Տէր քեա եէյեճէյինե
 կեօրե անտէն տեվիւրիպ , Տէր պիրինիզ չաաը-
 րնտա պուլունանըր իշին' նուֆուսընըզ
 միգտաըր իւզըր տտեմ պաղընա պիրեր 'օմէր
 17 սալսընըզ' տէտի : Պենի իսրայել տախի եշյլէ
 եափպ , քիմի չօգ' քիմի ազ տեվիւրտի :
 18 Վէ 'օմէրէ տօլտիւքէրինտե' չօգ տեվիւրեկե
 արթմաաը , վէ ազ տեվիւրեկե եքօլիւրտի :
 Տէր քեա եէյեճէյինե կեօրե տեվիւրիւր իտի :
 19 Վէ Մուսա անէրե' Պիր քիմե սապաճա գա-
 տար անտէն արը գօմաւըն' տէտի իտե տե :
 20 Մուսայը տինկէմէյիպ պաղըլաըր անտէն սա-
 պաճա գաաաըր արը գօտըլաը , վէ գուրթլա-
 նըպ գօգտու : Մուսա տախի անէրէր զազապ
 21 լանաը : իմտի անը Տէր քեա Տէր սապաճ քեն-
 տի եէյեճէյի գաաաըր տեվիւրիւր իտի , վէ կիւ-
 նեշ գըղաղաա երեր իտի :
 22 Վէ այլթընճը կիւնտե Տէր պիրի իշին ի-
 քիւր 'օմէր օլաղաբ' իքի դաթ եքմէք տեվ
 շիրտիւր : վէ ճեմա'տթ րե'իսթերինի քեաֆ-
 ֆեաի կէլիպ' Մուսայա իտպեր վերտիւրէրին
 23 տե , Օ անէրէր տէտի քի' ՐԱՊՊԸ սեղլէտիյի
 պու տըր , Եարըն ՐԱՊՊ իշին սեպթ օլան
 մուգաաաեա րաճաթ կիւնիւ տիր , փիշիւրե-
 ճէյինիզ փիշիւրինիզ , վէ խաշլայաճաղընըզ
 խաշլայընըզ , վէ ֆազա գաղընըն Տէփիսինի
 սապաճա Տէֆլ օլունմաթ իշին եանընըզտու
 24 արը գօլաւըզ : Անէր տախի Մուսանըն էմբ
 էյլէտիյի կիպի անը սապաճա արը գօտըլաը , վէ
 25 նե գօգտու , նե տե գուրթլանաըր : Վէ Մուսա
 Անը պու կիւն եէյինիզ , զիրա պու կիւն ՐԱՊ
 ՊԸ րաճաթ կիւնիւ օլմաղլէ' անը պու կիւն
 26 սաճաաաա պուլմայաճաղընըզ : Անը այլթը
 կիւն տեվիւրեճէքսինիզ , վէ լաքին րաճաթ
 կիւնիւ օլան եէտինճի կիւնտե պուլունմայա-
 27 ճաղ տըր' տէտի : Վէ վազը' օլուռ քի եէ-
 տինճե կիւնտե գալմաաա պաղըլաըր տեվիւր
 28 մէյ չըզաըլաը , տմմա պուլմաաըլաըր : Վէ
 ՐԱՊ Մուսայա' Նե' վազթա գաաաըր էվաթիր
 ու շէրի'տթըն Տէֆլ էթմէքտէն իթմինա'
 29 էտեճէքսինիզ : Պաղընըզ , ՐԱՊՊ սիզ րաճաթ
 կիւնիւնիւ վերտի : օլ սեպէպտէն ալթընճը
 կիւնտե Օ սիզէ իքի կիւնիւք եքմէք վերիւր :
 Տէր պիրինիզ մէքեանընտա օթուրըն , եէ
 տինճի կիւնտե պիր քիմե եէրինտէն չըզմա
 30 սըն' տէտի : Վէ գալմ' եէտինճի կիւնտե իս-
 31 թիրաճաթ էյլէտի : իմտի պէյթ ի իսրայել
 անա Մեն թէսիյէ էյլէտի : պու տախի

քիշինճ թօթըմը կիպի պէյաղ' վէ լեզլէթի
 պալը եուֆաա կիպի իտի :
 32 Վէ Մուսա ՐԱՊՊԸ էմբ էյլէտիյի շէյ պու
 տըր , եա'նի 'տախիւրէրինիզճէ Տէֆլ օլունմաթ
 իւզըր' պունտան պիր 'օմէր տօլաուրընըզ ,
 քի անէր սիզի Մըսըր տիյարընտան չըզաը-
 տըղըմ' զէման սիզէ պերրիյեա եէտիւրտիյիմ'
 33 էքմէյի կեօրէյէր' տէտի : Վէ Մուսա Հա-
 րունա' Պիր տէսթի ալըպ' իշին պիր 'օմէր
 տօլաուր մէնն գօյաբաղ , անը 'տախիւրէր-
 նիզճէ Տէֆլ օլունմաթ իշին ՐԱՊՊԸ Տուլու-
 34 րնա գօ' տէտի : Վէ Տարուն , ՐԱՊՊԸ Մու-
 սայա էմբ էյլէտիյի կիպի , անը Տէֆլ էթմէք
 իշին' շէճաաթթ Խաղա'լը եօնիւնե գօտու :
 35 Վէ պենի իսրայել մէքիւն տիյարա կէլին-
 ճէյեաթ' մէննի գըրզ սէնե եէտիւրէր : մէննի
 փէն'ան տիյարընըն Տուաաաաա կէլինճէյէ-
 36 տէկին եէտիւրէր : Վէ 'օմէր էֆանըն ծաաա
 պիրի տիր :

ՊԱՊ 17

1 Վէ պենի իսրայել ճեմա'տթըն քեաֆ-
 ֆեաի ՐԱՊՊԸ էմբի իւզըր մէնղիլ պէ մէնղիլ
 Սին պերրիյեաինտէն նազլ էտիպ , Րեֆի-
 տիմաե գօնաաաըր : վէ գալմ' իշին իշէճէք
 2 սու եօգ իտի : Օլ վազըթ գալմ' Մուսա իշե
 միւնաղա'ա էտիպ , Պիզէ իշմէք իշին սու-
 վէր' տէտի : Մուսա տախի անէրէր Պենիմ իշե
 նի'չիւն միւնաղա'ա էտիյօրընըզ : ՐԱՊՊԸ
 3 նի'չիւն թէճրիւպէ էտիյօրընըզ' տէտի : Վէ
 գալմ' օրաաա սաաաաաղընտան , գալմ' Մու-
 սա 'ալէյճինտե սեյլէնիպ , Պիզէ վէ էլլաաը-
 մըզը վէ սիւրըլէրիսիզի սաաաղըզլէ էօլ-
 տիւրմէք իշին պիզի Մըսըրտան նի'չիւն չը-
 գաաըն' տէտիւրէր :
 4 Վէ Մուսա ՐԱՊՊԱ Ֆէրեաա էտիպ' Պու
 գալմա նե' էափայըմ' : պենի թաշլամաղա
 5 չաղըր տըրաը' տէտի : Օլ վաղըթ ՐԱՊՊ
 Մուսայա' Գալմըն էօնիւնե կէլիպ' իսրայել
 իթթիյարընտան պաղըլաընը պէրապէր
 ալ , վէ նէճրի վաւաղըն 'տաանը էլինե ալըպ
 6 կիթ : իշթէ պեն Հօրեպտե գայանըն իւզլէ-
 րինտե օրաաա սէնին էօնիւնտե տուրուրմ'
 սէն տախի գայայա վաւաճաղըն , վէ ան
 տէն սու չըզըպ , գալմ' իշէճէք տիր' տէտի :
 Վէ Մուսա իսրայելին իթթիյարընըն Տու-
 7 զընընտա պու վէճճէ իճըա էյլէտի : Վէ
 պենի իսրայել միւնաղա'ա էտիպ' ՐԱՊՊ աղա-
 մըզաա' մը տըր , տէյի'Լ մի տիր' տէյերէք ,
 ՐԱՊՊԸ թէճրիւպէ էթտիւրէրի իշին' օլ մա-
 չալէ Մաաաա վէ Մէրիպա թէսիյէ էյլէտի :
 8 Օլ վաղըթ 'Ամալէզ կէլիպ Րեֆիտիմաե
 9 իսրայել իլէ մուճաթէպէ էթտի : Վէ Մուսա

Եւշու'ա՝ Պիղէ տաճմէր սէշիպ 'Ամալէզ իւէ
մուհարեպէյէ չըգ . պէն տախի Ալլահն 'ա.
սուր էլիմտէ օլարադ՝ եարըն թէփէնին պա.
40 չընտա տուրաճաղըմ՝ տէտի : Վէ Եւշու'
'Ամալէզ իւէ մուհարեպէ էթմէք իշիւն Մու.
սանըն էտի իւղրէ հարէքէթ էլլէտի . վէ
Մուսա վէ Հարուն վէ Հուր թէփէնին պաշը.
41 նա չըգարըլար : Վէ վաղը՝ օլտու քի Մուսա
էլնին գալարըրդճա իսրայէլ զալէպէ էտէր
իտի , վէ էլնին էնտիրտիքճէ 'Ամալէզ զալէ.
42 պէ էտէր իտի : Վէ Մուսանըն էլլէրի աղըր.
լաշըրդընտա՝ անլէր պիր թաշ ալլպ գօտու.
լար , օլ տախի իւղէրինէ օթուրտու . վէ Հա.
րուն իւէ Հուր պիրի պիր եանտան վէ տիկէրի
օլ պիր եանտան անըն էլլէրինի գալարըրդ
լարընտան , կիւնէշ պաթընճըյատէկին էլ.
43 լէրի անպիթառուրուր ըտը : Վէ Եւշու' 'Ամա.
լէզ իւէ գալմէնը գըլըճէ միւնհէգիմ՝ էլլէտի :
44 Վէ Րադ Մուսայա՝ Պուհու թէգքեար օլ.
մադ իւղրէ քիթապտա եաղըպ՝ Եւշու'ա անկ.
լաթ քի 'Ամալէզին զիքրինի թաշթ էս սէ.
մատան պիլ քիւլլէ մաշվ էտէճէյիմ՝ տէ.
45 տի : Օլ վաղըթ Մուսա պիր մէզպաճ պինա
էլլէյիպ՝ անա 'Եհօվանիսի թէսմիյէ էտէ.
46 ըէք , 'Ամալէզ իւէ տէվրտէն տէվրէ Րադալ
մուհարեպէյէ օլաճադ արը՝ տէյիւ Րադալ քիէ.
մին էթտի՝ տէտի :

ՊԱՊ 48

1 Վէ Մուսանըն գայն փէտէրի Միտեան քեա.
հինի Եիթրօ Ալլահն Մուսայա վէ քէնտի
գալմը իսրայէլէ իճրա էթտիյի շէլլէրին
քեաֆֆէտինի՝ վէ Րադալ իսրայէլի Մըսըր.
2 տան չըգարըրդընը իշիթտիյինտէ՝ Մուսա.
նըն գայն փէտէրի Եիթրօ Մուսանըն կէրի
կէօնտէրմիշ օլարըզ գէվճէտի Սաֆֆուրայը
3 Վէ իքի օղընը ալար , քի պուշլարտան պի.
րինին իսմի ճէրշօմ իտի . (զիրա օ տիյար ի
զուրպէթտէ զարիպ օլտում՝ տէմիշ իտի)
4 Վէ տիկէրինին իսմի Էլի'աղար իտի . (զիրա
փէտէրիմին Ալլահն պանա իմտաա էտիպ՝
պէնի Ֆիր'օնըն գըլըճընտան խէլաա էլլէտի)
5 Գէֆէլ էտէ .) Պէօյլէճէ Մուսանըն գայն փէտէրի
Եիթրօ վէ անըն օղըլլարըլէ գէվճէտի Մու.
սանըն նէգաինէ , եա'նի գօնարըզ պէրրիյէյէ՝
6 Ալլահն տաղընա կէտիլէր : Վէ Մուսայա՝
Պէն գայն փէտէրին Եիթրօ վէ գէվճէն , իքի
օղըլ տախի պէրապէր օլարադ , սանա կէլի.
7 Երըզ տէյիւ իապէր վէրտի : Վէ Մուսա
գայն փէտէրինի իսթիգպալա չըգըպ , թէմէն.
նա էտէրէք անը էօփաիւ , վէ պիրի պիրինին

* Եհօվա պայրաղըմ արը :
† Խը . Թաիթ իւղէրինէ էլ

սէլամէթինի սու'ալ էթտիքտէն ծօնկրա չա.
8 արա կիրտիլէր . Վէ Մուսա գայն փէտէրի.
նէ Րադալ իսրայէլ սէպէպինտէն Ֆիր'օնա վէ
Մըսրիլէրէ եափաղը շէլլէրին ճիւմէտինի ,
վէ Եօլաա չէքտիլէրի մէշադգաթն քեաֆ.
ֆէտինի , վէ Րադալ քէնտիլէրի խէլաա էլլէ.
9 տիյինի հիքեպէ էթտի : Վէ Եիթրօ Րադալ
իսրայէլի Մըսրիլէրին եէտինտէն խէլաա էթ.
մէքէ տնա էթտիյի էլլիլիյին քեաֆֆէտին.
10 տէն մէրուր օլտու . Վէ Եիթրօ՝ Սիդի Մըս.
րիլէրին եէտինտէն վէ Ֆիր'օնըն եէտինտէն
գուրթարպ , գալմը Մըսրիլէրին էլի օլթն.
տան խէլաա էտէն Եհօվա միւպարէք օլտու :
11 Շիմաի պիլիւրմ քի Եհօվա ճէմի՝ ի իւհ.
լարտան ա'զամ արը , զիրա թէքէպիւր էթ.
տիլէրի շէլտէ անլէրէ ֆա'իգ օլտու՝ տէտի :
12 Վէ Մուսանըն գայն փէտէրի Եիթրօ Ալլահ
իշիւն մուհարապ վէ գէպիհէլէր կէթիտի , վէ
Հարուն վէ իսրայէլին ճիւմէ իսթիյարալը
Մուսանըն գայն փէտէրիլէ պէրապէր Ալլահն
հուղըրընտա էթմէք եէմէլէ կէտիլէր :
13 Վէ վաղը՝ օլտու քի էրթէտի կիւնտէ Մու.
սա գալմըն հիւքմ էթմէք իշիւն օթուրտու .
գալմ՝ տախի սապահտան աղաճա գատար
14 Մուսանըն նէգաինտէ տուրույօր իտի : Օլ
վաղըթ Մուսանըն գայն փէտէրի անըն գալ.
մա իճրա էթտիլինին քեաֆֆէտինի կէօր.
տիւքտէ՝ Գալմ իշիւն պու իճրա էթտիլին
շէլ նէ՝ տի . նի'շիւն սէն եալընըզ օթու.
րուպ՝ պիւթիւն գալմ՝ սապահտան աղաճա .
15 տէք նէգաինտէ տուրույօր՝ տէտի : Մուսա
տախի գայն փէտէրինէ՝ Գալմ՝ Ալլահտան
սու'ալ էթմէք իշիւն պանա կէտիլէրինտէն
16 տի : Սնէլլէրի պիր մատտէտի օլարըգաա պու.
նա կէլիլէր , վէ պէն պէնիլէրինտէ հիւքմ
էտիպ՝ ալլէրէ Ալլահն գալմանիյն վէ շէրի'ա .
17 Թընը պիլիւրիւրմ՝ տէտի : Մուսանըն գայն
փէտէրի տախի տնա տէտի քի՝ Սէնին պու.
18 եափաղըն շէլ էլի տէյիլ տի . Թաճգիգան
սէն վէ սէնին իւէ պուլլուան պու գալմ՝ տա.
խի գուվվէթտէն տիւշէրինիլ , զիրա պու.
իշ տան զպէթ աղըր արը , սէն եալընըզ
19 եափաճաղ սըն : Շիմաի սէօղիւմիւ տիլլէ ,
պէն սանա նաօիհիսթ էտէրիմ՝ վէ Ալլահ
սէնին իւէ օլաճադ արը . սէն գալմ՝ իշիւն
Ալլահն հուղըրընտա օլապ՝ մատտէլէրի Ալ.
20 լահա սէն 'աղը էլլէ . Վէ անլէրէ գալմանիյն
վէ շէրի'աթ թալիմ , վէ կիտէճէլէրի Եօլ
21 վէ իշիլէճէլէրի իշի թա'րիֆ էլլէ : Վէ սէն
պիւթիւն գալմտան սահիպ ի իսթի'տաա վէ
Ալլահտան գօրգար , վէ տօղըլ սէօլլէր , վէ
թամատան իքրաճ էտէր քիմնէլէր ինթի.
խապ էտիպ , պուշլը պինէր , Եիւզէր . էլլի.
շէր վէ օնաք քիշիտէն Իպսրիլ Ֆէմա'իլլար

22 Եւ իսկ իւր նաւակ էլ լէ, Պուսայ տախի Տեր վա-
գը թ գաւմա հիւքմ էտերէք, Տեր պեղիւք
մատտէյի սանա կէթիւրիպ՝ Տեր քիւչիւք մատ-
տէյի քէնտիւրէր ֆաւսլ էթսիւրէր. պեղլէճէ
պուսայր սէնին իլէ պերապէր էի-սի- գաւսրը.
տըգտա, սէնին իւզերինտէն խաֆիֆէնէճէք
23 տիր: Էյէր պուսու իճրա էտէր իսէն, վէ Ալ-
լահ սանա էմը էտէրսէ, թէհամիւլ էտէ
պիլիւրսին. վէ պու գաւմին քեաֆֆէտի տա-
խի սէլամէթլէ մէքեանլարնա կիտէճէք տիր:
24 Վէ Մուսա գայն փէտէրինին սէօղլէնիւ
տինկլէյիպ՝ տէտիլի շէյլէրին քեաֆֆէտինի
25 իճրա էյլէտի: Վէ Մուսա խորայլէն քեաֆ-
ֆէտինտէն սահիպի իթի'տաւ օլանլարը ին-
թիխապ էտիպ, պուսայր գաւմին իւզերինէ՝
պինէր, էիւզէր, էլլիւշէր վէ Օնար քիշտէն
26 Էպրէթ ճէհ-թէլար ըէ'իպէր նասպ էթտի Վէ
պուսայր Տեր վագը թ գաւմա հիւքմ էտիպ,
միւշքիւ մատտէլէրի Մուսայ կէթիւրէրէք՝ Տեր
քիւչիւք մատտէյի քէնտիւրէր ֆաւսլ էտէրէր
27 Խաի: Պա'տէհու Մուսա գայն փէտէրինի սալը
վէրտի, օլ տախի քէնտի տիլարնա կիթտի:

ՊԱՊ 19

4 Պէնի Իսրայէլ Մըսըր տիլարնտան խուրու-
ճընն իւչիւնճիւ պընտա՝ Տէման օլ կիւն-
2 տէ Սինա պերիլէտինէ կէլտիլէր: Վէ Բէ-
ֆիտիմտէն նագլ էտիպ, Սինա պերիլէտինէ
կէլէրէք՝ պերիլէտէ գօնտուլար. վէ օրատա
3 Իսրայէլ տաղըն գարըսընտա գօնտու: Վէ
Մուսա Ալլահն հուզուընա չըգտը, վէ ՐԱՊՊ
պուս տաղընն նիտա էտիպ՝ Սէն պէյիթ ի Ես'.
գուպա պու վէճէլէ սէօղլէրէք՝ պէնի Իսրա.
4 Ելէ խապէր վէրէտին. Սիւ Մըսրիլէրէ նէ
էափտըրըմը կէտարանիւզ, վէ պէն սիգի գար.
Թալ գոնտալարը իւզերինտէ թաշըյարաք՝
5 նէգտիմէ կէթիւրտիմ, վէ շիմտի թահգիգան
սէօղլէմիւ տինկլէյիպ՝ 'սահարմը հըֆը էտէր
իտէնիլ, ճէմի'ի ագվամ՝ աբաթընտա պանա
խասս քի-թի օլաճագընըզ. զիրա քեաֆֆէի
6 զէմին պէնիմ՝ տիր, վէ սիգ պանա քեա-
հիւրէրտէն միւրէթլէպ պիր մէլէ քիւթ վէ մու-
գատտէս պիր իւմմէթ օլաճագընըզ. պէնի
Իսրայէլէ սէօղլէրէճէյին սէօղլէր պուսայր տըր՝
տէտի:
7 Պուսուն իւզերինէ Մուսա կէլիպ գաւմին
ինթիլարընը չաղըրարաք, ՐԱՊՊ քէն-
տիտինէ էմը էթ տիլի պու սէօղլէրին քեաֆ.
8 Ֆէտինի հուզուրընտա պէյան էյլէտի: Վէ
պիւթիւն գաւմ՝ պիլ իթիֆֆաք ճէվապ վէ-
րիպ, ՐԱՊՊ սէօղլէտիլի շէյին քեաֆֆէտինի
իճրա էտէրիլ՝ տէտիլէր. վէ Մուսա գաւմին
սէօղլէրինի ՐԱՊՊ կէթիւրտի:

9 Օլ վագը թ ՐԱՊ Մուսայա՝ Իշթէ պէն
գօյու պուլուլթ իչինտէ սանա կէլիւրիմ, քի
գաւմ պէնիմ սէնին իլէ միւքեալէմէ էյլէտի-
յիմի իչինտէլէր, Տէմ տախի սանա իլ էլ է-
պէտ ինտնալար՝ տէտի: Մուսա տախի գաւմ
10 Մին սէօղլէրինի ՐԱՊՊ նագլ էյլէտի, վէ
ՐԱՊ Մուսայա տէտի քի, Գաւմա կիթ վէ
անլէրի պու կիւն վէ էարըն թագտիս էյլէ,
11 վէ լիպալարընը երյգայըզ, իւչիւնճիւ կիւնէ
հաղըր օլուսընար. զիրա իւչիւնճիւ կիւնտէ
ՐԱՊ ճիւմլէ գաւմին կէօղլէրի էօնիւնտէ
Թուր ի Սինա իւզերինէ նիւզուլ էտէճէք տիր:
12 Վէ սէն՝ Տաղա չըգմագտան, էախստ անըն
քէնալընա տօգուսմագտան իճթիրազ էյլէ-
յինիլ՝ տէլէրէք. գաւմա Տէր թարաֆտա հու-
տուս թա'նին էտէսին. տաղա Տէր տօգու-
13 նան մուլթագա գաթլ օլուսմագա տըր: Ա-
նա պիր էլ տօգուսմասըն, զիրա քոֆուսն
մուլթագա ըէճմ՝ օլուսմագա, էախստ օգ իլէ
վուրուլագա տըր, հայլան օլուսն, ինտան
օլուսն էաղամայագա տըր. պօրուսն էտա-
սը ուզուսմա չաղընտըգտա՝ անլէր տաղա
չըգընլար:
14 Վէ Մուսա տաղտան գաւմա էնիպ,
գաւմը թագտիս էյլէտի. անլէր տախի լի-
15 պալարընը երյգատըլար: Օլ տախի գաւմ-
մա, իւչիւնճիւ կիւնէ հաղըր օլուսըզ, գա-
րըյա թէգարըզ էթմէյինիլ՝ տէտի:
16 Վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ՝ սապահ օլուգտա
կէօք կիւրիւթիւլէրի վէ շիմլէլէր վէ տաղըն
իւզերինտէ պիր գօյու պուլուլթ օլուզ, զի-
յատէսիլլէ շէտիս պօրուս սէտապը վուգու-
պուլուս. վէ օրտուկէհաստ օլան գաւմին
17 քեաֆֆէտի թիթրէտի: Վէ Մուսա Ալլահ
միւլագաթ էթմէք իչին գաւմը օրտուկէհա-
սան չըգտըր. անլէր տախի տաղըն ալթըն-
18 տա տուրտուլար: Վէ Թուր ի Սինա՝ Բապ
անըն իւզերինէ աթէշ իլէ նագիւ օլուրըն-
տան՝ պիլ քիւլլէյէ թիւթէր իտի. վէ տիւ-
մանը քիւլխան տիւմանը կիպի չըգարաք՝
պիւթիւն տաղ զիյատէսիլլէ թիթրէր իտի:
19 Վէ պօրուսն սէտապը կիթիթէճէ զիյատէ-
քէպ ի շիտէթ էթտիյինտէ Մուսա սէօղլէ-
տի, վէ Ալլահ անա պիր սէտա իլէ ճէվապ
20 վէրտի: Վէ ՐԱՊ թուր ի Սինա իւզերինէ
տաղըն պալընա նիւզուլ էյլէտի, վէ ՐԱՊ
Մուսայը տաղըն պալընա չաղըրտը. Մուսա
21 տախի չըգտը: Օլ վագը թ ՐԱՊ Մուսայա՝
Ալլաղը էնիպ գաւմա թէնպիհ էյլէ քի կէօր-
մէք իչին ՐԱՊՊ տօղրու հուտուսը թէճա-
վուզ էթմէյինէլ, օլմայա քի անլէրտէն չ-
22 զը տիւլէլէր: Վէ ՐԱՊՊ թէգարըզ էտէն
քեաֆֆէտինէ տախի քէնտիլէրինի թագտիս
էթսիլէր: օլմայա քի ՐԱՊՊ անլէր իւզէ-

- 23 րինէ հիւճումս՝ էտէ՝ տէտի : Վէ Մուսա ՐԱՊ-
ՊԱ Զէլ-աղէն՝ Գաղմ Թուր ի Սինայա չըգա-
մազ , զիրա սէն՝ Տաղա հուսուտ թա'եին
էտիպ անը թագտիս էլլէ՝ տէյերէք , պիղէ
24 էմր էլլէտին՝ տէտի : ԲԱՊՊ տախի անա՝
կիթ , աշաղը էն , վէ սէն Հարուն իլէ պէ-
րապէր չըգ , ամմա քէտհինդէր վէ գաղմ
ՐԱՊՊԸՆ հուզուրնա չըգմադ իչիւն հուսու-
տը թէճալուզ էթմէսինդէր , օլմայա քի ան .
25 լէր իւզէրինէ հիւճում էտէ՝ տէտի : Օլ վա-
գըթ Մուսա գաղմըն նէլտինէ էնիպ՝ անդէրէ
սէյլէտի :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ Ալլահ պու սեօղէրին ճիւմէսինի սէյ-
2 լէյիպ տէտի քի , Պէն սէնի էտրէթ խոնէ .
սի օլան Մըրըր տիյարընտան չըգարան Ալլա-
հնէ Եէհօվա իմ :
3 Հուզուրմտա սէնին զայրի իւսչարըն օլ-
մադն :
4 Գէնտին իչիւն փութ , եօգարտա սէմա-
տա՝ եա աշաղտա զէմինտէ եա զիր ի զէմին
տէ սուլարտա պուլունան շէյլէրտէն հիչ պի .
5 րինին սուրէթին եափմայադն : Անլէրէ սէճ
տէ ու 'իպատէթ էթմէյէսին , զիրա պէն սէ
նին Ալլահն Եէհօվա պանա պուզլ էտէն .
լէրտէն՝ փէտէրլէր կիւնահընը օղուլարտա
իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ նէսլէ գատար
6 արոյտան զայուր Ալլահ ըմ . Վէ պէնի սէ-
վիպ էմրէրիմի հըֆլ էտէյերէ պին նէսլէ
գատար 'ինայէթ էտէրիմ :
7 Ալլահն օլան Եէհօվանըն իսմինի պիհուտէ
էէրէ զիր էթմէյէսին , զիրա Եէհօվա քէնտի
իսմինի պիհուտէ էէրէ զիր էտէնի թէպրիյէ
էթմէզ :
8 Իահաթ կիւնիւնիւ թագտիս էթմէք իչիւն ,
9 անը խաթրընտա թութադն : Ալթըր կիւն
10 չալընպ հէր իչիւն իչլէյէսին , Ֆագաթ էէ-
տինճի կիւն սէնին Ալլահն օլան Եէհօվանըն
րահաթ կիւնիւ տիր , նէ սէն , նէ օղլըն , նէ
զըզըն , նէ գուլըն , նէ ճարիյէն , նէ հայվա-
նըն , նէ տէ գափուրընըն տախիլնտէ օ-
լան միւսափիլին հիչ պիր իչ իչլէմէյէսինիպ :
11 Զիրա Եէհօվա ալթըր կիւնտէ սէմայը վէ զէ-
մինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուլունանըն
քէտֆէսինի խալգ էտիպ , էէտինճի կիւն .
տէ իսթիրահաթ էյլէտի . պու ճիհէթլէ Եէ-
հօվա րահաթ կիւնիւնիւ միւսպարէթլիպ՝
թագտիս էյլէտի :
12 Փէտէրինէ վէ վալտէնէ հիւրմէթ էտէսին ,
թա քի սէնին Ալլահն օլան Եէհօվանըն սա .
նա վէրտիյի տիյար իւզէրինտէ 'էսթրիւն ու-
զլըն օլա :

- 13 Գաթլ էթմէյէսին :
14 Զինա էթմէյէսին :
15 Սըրգաթ էթմէյէսին :
16 Գոնչընըն 'ալէյհինտէ եալան շէհատէթ
էթմէյէսին :
17 Գոնչընըն իսնէսինէ թամա՝ էթմէյէսին ,
գոնչընըն զէվճէսինէ եա գուլնա եա ճարի .
յէսինէ եա էօքիւզիւնէ եա մէրքէպինէ , վէ
գոնչընըն հիչ պիր շէյինէ թամա՝ էթմէյէսին :
18 Վէ պիւթիւն գաղմ կէօք կիւրիւթիւլէրինի
վէ շիճէրլէրի վէ պորունըն սէտադըն վէ տաղըն
թիւթտիւլիւնիւ կէօրտիւլէր , վէ գաղմ կէօր-
տիւթտէ՝ կէրի շէքիլիպ ուզադտան տուրա .
19 րագ , Մուսայա՝ Պիղիմ իլէ սէն միւքէտլէմէ
էլլէ , վէ տինկլէրիւ ամմա պիղիմ իլէ Ալ-
լահ միւքէտլէմէ էթմէսին , օլմայա քի էօլէ-
20 լիմ՝ տէտիլէր : Մուսա տախի գաղմա՝ Գօրգ-
մայընը , զիրա Ալլահ սիլի թէճրիւպէ էթ-
մէք՝ վէ կիւնահ էթմէյէսինիլ աչիւն ոնըն
խալթըր էօնիւնիւլտէ օլմագ իչիւն կէլտի
21 տէտի : Վէ գաղմ ուզադտա տուրուպ , Մու-
սա տախի Ալլահն պուլընտըր գադա պու-
լութա թէգադրուպ էյլէտի :
22 Օլ գէման ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի՝ Պէ-
նի Խարայլէ պու վէճէլ սէյլէյէսին . սիզ ,
սէմատան սիլին իլէ թէքլիւլմ էթտիյիմի
23 կէօրտիւլէր : Պանա շէրէք օլմագ իւզէ կիւ-
միւլտէն իւսչար եափմայադընը , վէ քէնտի-
նիզ իչիւն ալթունտան իւսչար եափմայադըն .
24 նըզ , Պանա թօփադտան պիր միւզազ եա-
փադն , վէ իւզէրինտէ մուհրադալարընը վէ
սէլամէնիւլ վուրպանլարընը , գօյունլարընը վէ
սըղըրլարընը վէպհ էտէսին . իսմիսի հէր զիր
էթտիւրէճլիմ մահալտէ պին սանա կէլիպ՝
25 սէնի պէրէքէթլէյէճլիմ : Վէ էյէր պանա
թաշտան պիր մէզպահ եափար իսէն , անը
եօնմա թաշտան պինա էթմէյէսին . զիրա պ-
նա գալէմ վուրադընտա՝ անը մուրտար է .
26 տէրսին : Վէ մէզպահմա 'իւրիլէթին տչըլ-
մամագ իչիւն՝ անըն իւզէրինէ տէրէճէ իլէ
չըգմայադըն :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ անլէրին էօնիւնէ վազ՝ էտէճէյին աչ-
2 քէնա՝ պուլնլար տըր : Պիր 'իպրանի քէօլէ
տաթըն ալըզընտա՝ ոլթըն սէնէ խրոմէթ է-
տիպ , էէտինճի սէնիտէ մէճանէն հիւր օլա .
3 րագ չըգոն : Էյէր եալընըզ կէլտի իսէ՝ եա-
լընըզ չըգաճագ . էյէր զէվճէսի օլարագ իէլտէ
իսէ՝ զէվճէսի տախի անըն իլէ պէրապէր չը-
4 գաճագ տըր : Էյէր էֆէնտիսի անա զէվճէ
վէրիպ տէ՝ մէզքիւրէտէն ոնըն օղուլարըն եա
զըզլարըն օլտա իսէ , գարը իլէ չօճազլարըն

էֆէնտիսինն օրուս՝ օ եալընըզ չըգաճազ
 5 տըր , վէ լաքին էյէր քեօլէ աչըգաճաճազ
 էֆէնտիսինն վէ զէվճէմի վէ օղուլարըմսէվէրիմ ,
 6 աղատ օլմագ իսթէմէմ՝ տէր իսէ , Օլ վա-
 դըթ էֆէնտիսինն տըր *Հաքիմէր նէգաինէ՝
 կէօթիւրիււս , տըր գափուլաւ եախօտ սէզէ-
 յէ եաղլաշտըրսըն , վէ էֆէնտիսինն տըր գա-
 լաղընը պիղլէ տէլսին , վէ օ անա տախմա
 իըմսթ էտէճէք տիր ,
 7 վէ պիր քիմնէ դըզընը ճարիյէ օլմագ ի-
 չիւն սաթարգաւ , օ՝ քեօլէլէրինն չըգաճը
 8 կիպի չըգաճաճազ տըր , էյէր մէզըլէրէ
 քէնտիսինն նիշանլալան էֆէնտիսիննն նաղա-
 րընտա նախօլ կէօրիւնիւր իսէ , տըրն ֆի-
 տիյէսինն գապուլ էթսին . անա զատըր էթ-
 տիյի իչիւն՝ տըր էճնէպի թա'նֆէյէ սաթմա-
 9 դա միւլթէտիր օլմալաճազ տըր : վէ էյէր
 տըր քէնտի սօղընա նիշանլաւար իսէ , անա
 գըզ էվլատ հուգուգընը իճրա էտէճէք տիր ,
 10 էյէր քէնտիսինն իչիւն տիրէր պիրինն ալըր
 իսէ , տըրն թա'աճընը վէ լիպատընը վէ վճի-
 11 պէսինն Նօգաոն էթմէսինն : վէ էյէր տըրն
 Հաքգըրնտա պու իւչ էյի իճրա էթմէզ իսէ ,
 օլ վազըթ մէճճանէն , ազէսիզ չըգաճաճազ
 տըր :
 12 Հէր քիմ՝ քի պիր տաթմի տարպ էտիպ՝
 էօլտիւրիւրսէ , մաւթլագա գաթլ օլունա-
 13 ճագ տըր : վէ լաքին՝ ամսէն օլմալըպ՝ էլի-
 նէ Ալլաճ ըաթմ կէթիւրիս իսէ , իլթիճաթը
 իչիւն անա պիր մէքեան թա'եին էտէճէյիմ :
 14 լաքին պիր քիմնէինն գօնըրընտ զարազը
 օլուս՝ տըր հիլէ իլէ էօլտիւրիւրսէ , գաթլ
 օլունաթըր իչիւն տըր մէզպալստանն պէլ տ-
 15 լալըն : ֆէտէրինն եախօտ վալիտէսինն սէօ-
 յէն մաւթլագա գաթլ օլունաճագ տըր :
 16 վէ տաթմ սըրգաթմ էտէն , տըր սաթմըշ
 օլունն եախօտ էլինտէ պուլունտան , մաւթ-
 լագա գաթլ օլունաճագ տըր :
 17 ֆէտէրինն եախօտ վալիտէսինն շէթմ էտէն
 մաւթլագա գաթլ օլունաճագ տըր :
 18 վէ տաթմէր նիգա՝ էտէր իքէն՝ պիրի տը-
 գատաշընա թաշ եախօտ եուճիւրգ վաւարգ-
 19 տա , օ էթմէլէրէր եաթաղա տիւշըսէ , Գալ-
 զըզ տէյնէլէ թաշալաւա կէզալիյի թաղտիր-
 տէ , տըր վաւարն թէպիրիյէ օլունուր իսէ տէ ,
 միւտաթլ ի թա'թիլինն պէտէլիլէ թէտա-
 վիսինն իւճըլթիլի վէրէճէք տիր :
 20 վէ պիր տաթմ քեօլէսինն եախօտ ճա-
 րիյէսինն տէյնէլէ տէյիւլստէն էլ իլ մթըն-
 տա էօրիւր իսէ , տնտէն մաւթլագա էնթի-
 21 դամ ալընաճագ տըր : լաքին էյէր պիր կիւն
 եա իլի կիւն եաշար իսէ , ինթիգամ ալըն-
 մալաճագ տըր , զիրա տնտէն մալի տիր :

22 վէ տաթմէր գաղգա էթտիլէրի էանտաէ ,
 պիր համիլէ գարըլա վաւարըլար տա , սըգթ
 վաղը՝ օլուր իսէ , Գալըլա պիր զարար օլմա-
 տըզը սաթլէթտէ , օլ գարընըն զէվճէնն
 թագտիր էթտիլի զըմանը հաքիմէրինն ըլի
 23 իլէ էտա էտէճէք տիր : վէ էյէր զարար հա-
 24 սըլ օլուր իսէ , ճանա՝ ճան , կէօզէ՝ կէօզ ,
 25 տիշէ՝ տիշ , էլէ՝ էլ , տյաղա՝ սյագ , եա-
 նըղա՝ եանըզ , եարտյա՝ եարա , պէրէյէ պէ-
 ըն գըտա էտէճէքսինն :
 26 վէ պիր տաթմ քեօլէսինն կէօղիւնէ եա-
 խօտ ճարիյէսինն կէօղիւնէ վաւարուս , քեօր
 էտէր իսէ , տըր կէօղիւնէ պէտէլ աղատ
 27 էտէճէք տիր : վէ էյէր քեօլէսինն տիրինն՝
 եախօտ ճարիյէսինն տիրինն տիւշիւրիւր իսէ՝
 տըր տիրինն պէտէլ աղատ էտէճէք տիր :
 28 վէ պիր էօրիւր պուլսնըզլիլէ պիր էրքէք
 եա գարըլա վաւարուս՝ էօլտիւրիւրսէ , էօ-
 քիւզ մաւթլագա ըլէմ օլունաճագ , վէ էթի
 եէնիլմէյէճէք տիր . ամմա էօրիւրիւնն սաշի-
 29 պի պէրի իւզ զիմէ գալըր : լաքին էյէր
 էօրիւր էվլէլտէն պէրու վաւարըն օլուս՝ սա-
 հիպինն տախի խապէր վէրիլմիշ իքէն տըր
 զապթ էթմէտիլինտէն , պիր էրքէք եախօտ
 պիր գարըլա էօլտիւրիւրսէ , էօրիւր ըլէմ
 օլունալ սաշիպի տախի գաթլ օլունաճագ
 30 տըր : էյէր իւզէրինն տիլէթ վալ՝ օլունուր
 իսէ , ճանընըն ֆիտիլէսի իչիւն հէր նէ միգ-
 տար թա'եին օլունուրա տըր էտա էտէ-
 31 ճէք տիր : Եախօտ պիր օղլան վէ եախօտ պիր
 գըզ վաւար իսէ , անա պու հիւքմ մաւթիլին-
 32 ճէ իճրա օլունաճագ տըր : էյէր էօրիւր պիր
 քեօլէ եախօտ ճարիյէ վաւար իսէ , տնտէն
 էֆէնտիսինն օթուզ մըզալ կիւմիւշ վէրէ-
 ճէք , էօրիւր տախի ըլէմ օլունաճագ տըր :
 33 վէ պիր տաթմ պիր չուգուր աշարաւ , եա-
 խօտ պիր տաթմ չուգուր գաղըլ տա՝ տըր
 էօրթմէզ իսէ . տնտէն իչիւն պիր էօրիւր եա-
 խօտ պիր մէքէպ աիւշալիլա թագտիրտէ ,
 34 Չուգուրըն սաշիպի թաղմին էտիպ՝ տնտէն
 սաշիպինն ազէլ վէրէճէք , լաշէ իսէ քէնտի-
 սինն տիւշէճէք տիր :
 35 վէ պիր տաթմին էօրիւր գօնըրընն էօ-
 քիւզիւնիւր վաւարուս էօլտիւրտիւրսէ , տիրի
 էօրիւրիւնն սաթլըպ՝ պէտէլինն թաղսիմ , վէ
 36 լաշէյի տախի թագսիմ էթտիլինն , լաքին
 էօրիւրիւնն էվլէլտէն պէրու վաւարըն օլաղը
 մալիւմ օլուս , սաշիպի տնտէն զապթ էթմէտի
 իսէ , մաւթլագա էօրիւր իչիւն էօրիւր թաղ-
 մին էյիլէճէք , վէ լաշէ տնտէն օլաճագ տըր :

*ն-իւր՝ Ալլաճ էլի գիլինն

- սըրգաթ էտիպ, պօղաղար ետխօս սաթարօս, պիր էօքիւզէ պետէլ պէշ էօքիւզ, վէ պիր գօյունս պետէլ տէօրթ գօյուն վէրէճէք տիր :
- 2 Էյէր պիր սարիգ Խէլէր տէլէր իքէն պուլունըպ, վէ վուրուլարապ էօլիւր իսէ, անըն ի :
- 3 չիւն գանս եօգ տրը : Էյէր իւզերինէ կիւնէշ տօղմուշ իսէ, անըն իշիւն գանս վար աըր : պիթ թէմամ էտա էտէ պիլիւր իտի : Էյէր պիր շէյի եօգ իսէ՝ օլ վազըլթ սըրգաթ էթ :
- 4 տիլի շէյ իշիւն սաթըւս պիլիւր իտի : Էյէր սըրգաթ էթ տիլի էօքիւզ ետխօս մէրքէպ ետխօս գօյուն տիրի օլարապ՝ ետտինտէ պուլունըր իսէ, իքի գաթընը էտա էյլէյէճէք տիր :
- 5 Պիր տաէմ Տայվանընը տիւրին միւլքինէ, օթլաթմադ իշիւն, սաը վէրիպ տէ, պիր թարլա վէ ետխօս պիր պաղա զարար վէրիսէ, քէնտի թարլասընըն էն էյլիւլէ վէ պաղընըն ալարսըյէ թաղիւն էտէճէք տիր : Աթէշ չըղըպ տիքէնէրէ սիրայլթ էտէրէք՝ տէմէթ եըղընը ետ էքլն ետխօս թարլա եանար իսէ, տիքէն եազաւն պիթ թէմամ թաղմին էտէճէք տիր :
- 7 Պիր տաէմ գօնըսընա, Տըֆլ էթմէք իշիւն ազլէ ետխօս էշէա վէրտիքտէ, օլ քիմնէնին խանէսինտէն սըրգաթ օլունուր իսէ, սարիգ պուլունաըղը Տալտէ իքի գաթ էտա էտէճէք տիր : Սարիգ պուլունաըղը Տալտէ՝ խանէ սահիպի գօնըսընը մայինէ էլինի ուզաարպ ուզաթմաաըղընը Բահիէ իշիւն Տաքիմէրէ կէօթիւրիւ խիւն, շէր նէվ՝ Տազգսըղըպ Տազգընտա, կէրէք էօքիւշ՝ կէրէք մէրքէպ՝ կէրէք գօյուն՝ կէրէք իպաս Տազգընտա, պէրէն՝ Պուպիւնիմ տիր՝ տէտիլի Տէր զա՝իպ օլմուշ նէա նէ Տազգընտա, թարաֆէյինն տա՝վասը Տաքիմէրէ՝ արղ օլունուպ, ալէյինն Տաքիմէրին Տիւրմ էթ տիւրէրի քիմնէ գօնըսընա իքի գաթ էտա էտէճէք տիր :
- 10 Պիր տաէմ գօնըսընա, Տըֆլ էթմէք իշիւն մէրքէպ ետխօս էօքիւզ ետխօս գօյուն վէ ետխօս նէ Տայվան օլուր իսէ օլուն, թէսլէմ էթտիլի Տալտէ, հայլն էօլիւր ետխօս սաղաթընընը ետխօս քիմնէ կէօրմէքսիլին՝ Գուլմէն թարաֆէյինն սիրիւիլիւր իսէ, :
- 11 Գօնըսընըն մայինէ էլինի ուզաթմաաըղընա իքիսինն պէյիննտէ ԲԱՊՊԸՆ եէմինի օլուն, վէ մալ սահիպի անը գապուլ էտիպ՝ օ էտա էթմէյէճէք տիր : Լաքին էյէր անըն եանըն տան սըրգաթ օլունաուր իսէ, սահիպինէ էտա էյլէյէճէք տիր : Էյէր փարլէնտի իսէ, իսպալի իշիւն անը մէյաանա կէթիլիւր փարէլէնմիլին պէտէյինն էտա էթմէյէճէք տիր :
- 14 Վէ պիր տաէմ գօնըսընտան՝ արիլէթլն

Գոր. էտարթէ կէօթիւրիւ լիւր իսէ :

- պիր հայլն ալըպ տա՝ սահիպի պէրապէր տէ. յիլ իքէն՝ սաղաթընընը ետ էօլիւր իսէ, մալթապա պէտէլինն էտա էտէճէք տիր :
- 15 Սահիպի պէրապէր իսէ՝ էտա էթմէյէճէք տիր : Էյէր քիրա իլէ թալթուլմուշ իսէ, Գանձապ քիրասընը վէրէճէք տիր :
- 16 Վէ պիր տաէմ նիշանը օլմայան պիր պաքիլէյի ալտատըպ՝ անըն իլէ ետթար իսէ, մալթապա մէհրինի թա՛նին էտիպ՝ քէնտի :
- 17 սինէ գէվէճ օլմադ իւզըն ալաճապ տրը : Էյէր մէրգուլմէնին փէտերի անա վէրմէքտէն իմլինա՝ էտէր իսէ, պաքիլէրէր մէհրինէ կէօրէ ազլէ վէրէճէք տիր :
- 18 Սահիլէյի սաղ պրազմայասըն :
- 19 Տայլանա թէգարբուպ էտէն քիմնէ մալթապա գաթլ օլունաճապ տրը :
- 20 Եալընըպ Եէհօվատան զարի իլաշլարա գուրպան էտէն Տէլաք էտիլէճէք տիր :
- 21 Վէ զարիպէ էգիլէթ վէրմէյէսին վէ անը թաղէիգ էթմէյէսին : գիրա սիգ Մըսըր տի :
- 22 Եարնտա զարիպ իտիլիգ : Տուլ գարըլա
- 23 վէ եէթիմէ տալ էգիլէթ էթմէյէսինիգ, Էյէր սէն անլէրէ պիր վէճլէ էգիլէթ էտէր իսէն, պանս ֆէրետա էթ տիւրէրի գէման՝ ֆէրետա :
- 24 Եարնը մալթապա իշիւնապ, Ղաղապըմ՝ քէսպի շիտաթ էթմալիլնտէ՝ սիլի գըլըճէ գաթլ էտէճէյիմ : վէ գէվէլէրինիգ աուլ վէ էլլատընըպ եէթիմ՝ օլաճապ տրը :
- 25 Էյէր գաթլմաուն եանընտա պուլունան պիր ֆաղիլէ էօտիւնձ վէրիւր իսէն, անա մալ՝տմէլէճի կիպի օլմայըպ իւզերինէ Ֆուլիլ
- 26 գօմայասընըպ : Էյէր գօնըսըն լիպասընըրէն իշիւն տլըր իսէն, անը կիւնէշ պաթմապան
- 27 էվէլէ անա ի՛տաէ էյլէյէսին : Ջիրա օ՝ անըն թէք էօրթիւսիւ տիր : Ճէնտինն լիպաաը տրը, նէ՞ իւզերինտէ ետթարն : վէ պանս ֆէրետա էտէր իսէ՝ իշիւնէլէյիմ, գիրա պէնրաճիմ իմ :
- 28 Տաքիմէրէ շէթմ էթմէյէսին, վէ գալմընտա րէ՛իս օլունա լա՛նէթ էթմէյէսին :
- 29 Ջալիլիլէ իլէ շիւրէլէրինն թուփանաալա. րընըն Բաֆիլիլէ թէ՛խիւր էթմէյէսին : օղւլլաընըն իլք սօղմուշարընը պանս վէրէսին :
- 30 Սըղըրըն վէ գօյունըն իշիւն պուլ վէճլէ ետա փաղըն : եէտի կիւն անաաը իլէ պէրապէր օլունա՝ սէքիլինն կիւնտէ անը պանս վէրէսին :
- 31 Իմտի պանա մուգատտէս տաէմէր օլապընըպ : վէ սահրատա փարլէնմիլին էթմինն եէմէյէսինիլ, անը քէլլէրէ տթասընըպ :

Գոր. քիրասընա կիւրէր :

ՊԱՊ 23

- 1 Ստացեր ի քեազիպի նէշը եթմէյէտին : Հագ-
աղ շահիտ օմադ իշին շէրի ին իթթի.
- 2 Քագ էյէմէյէտին : Շէր իշին քեթթէթ ի
խաղա թապի՝ օլմայտին , վէ տա՛վա-
տա ֆէտատ իշին էքթէրիթէ թարաֆ.
- 3 Կիր օլարագ՝ ճէվապ վէրմէյէտին . Վէ տա՛.
վաթնտա ֆագիրէ միւսա՛տտէ էթմէյէտին :
- 4 Տիւշմէնինին զա՛կա օլան էօթիւզիւնէ եա
խօտ մէքթէպինէ րաթմ կէլի իսէն , ա՛նը
- 5 մուլթազա ա՛նա կէրի կէթիւրէտին : Ա՛նա
պուղղ էտէնին մէքթէպինէ եիւք ալթընտա
չէօթմիւշ կէօրիւպ տէ՛ ա՛նը գուրթարմագ.
տան իմթինա՛ էտէճէք տախի օլուրա՛ն ,
մուլթազա Պէրթէպինէ ա՛նը ին պէրապէր գուր.
թարաթն :
- 6 Պագիրինին հագգընը տա՛վաթնտա թաղ.
- 7 Եիր էթմէյէտին : Քեազիպ քէլամտան պա՛խա
օլարն . սուշուզը վէ տալիճի գաթլ էթմէ-
յէտին . զիրա պէն շէրի թէպիթ էթմէմ՝
- 8 Վէ լիշվէթ ալմայտին , զիրա լիշվէթ
կէօզիւ կէօթն քիմնէլէրի քէօր էտէր , վէ
սալիճիլինն սէօզլէրինի իֆատա էյլէր :
- 9 Վէ զարիպի թազիթ էթմէյէտին , զիրա
սիգ Մըրը տիյարընտա զարիպ օլարընը
տան՝ զարիպին գալպինի պիլիւրսինիլ :
- 10 Վէ թօփրաղընը ալթընն սէնէ գըրա՛թ
- 11 էախի՝ մաճուլընը ճէմ՝ էտէտին . Ա՛մին եէ.
տինճի սէնէտէն ա՛նը պօշ պրագալ թէրք էտէ.
տին , քի գալթընը ֆուգարաթը եէյիպ ,
ֆաղարընը սաճրա հայվաթընը եէտին . պա-
ղընա վէ զէլթուշընը տախի պու վէճճէ
եափտաթն :
- 12 Ալթըն կիւն իշին իշլէյէտին , վէ եէտինճի
կիւնտէ իսթիրաճաթ էտէտին . թա քի էօ.
քի զիւն վէ մէքթէպին րաճաթ էտիպ՝ ճարի-
յէնին օլուր վէ զարիպ տախի թէնէֆֆիւս
էտէ :
- 13 Վէ սիգէ սէյլէտիյիմ շէլլէրին ճիւմլէսի
նի հըթը էտէտինիլ , վէ զայրի իւսհարըն
իսմին զիքը էթմէյէտինիլ , աղընը ըլա՛ն իշի-
տիլմէտին :
- 14 Անէտէ իւշ տէֆա՛ պո՛նա պոյրամ՝ էտէ.
- 15 տին : Ֆէթի թի պոյրամընը հըթըն էտէտին ,
Ալպիպ ոյլընտա՛ եա՛նի մու՛պլէն վազըթտա
ա՛նա եաթ էթտիյիմ իկպի եէտի կիւն ֆէթիթ
եէյէտին . զիրա օլ ա՛տա Մըրընտան չըգտն .
վէ հուգուրընտա էլլէթ պօշ կէօրիւնէմէտին.
- 16 Լէր : Վէ թարաթա էքաիյինին ՝մաճուլը-
նըն թօրթա՛նտաթը՝ եա՛նի հաճատա պոյրա.

*իւր , էմէյէտին

- մընը , վէ սէնէ սօնու՛նտա մաճա՛լընը թար-
աթա՛ն ճէմ՝ էթտիյինտէ ճէմ՝ պոյրամընը
- 17 հըթըն էտէտին : Անէտէ իւշ տէֆա՛ն էրքէլէ-
րինին քեաֆֆէտի Րապպ Եէճօվա՛նըն հուգու-
րնտա կէօրիւնտին :
- 18 Գուրպանընըն գա՛նընը մոյաղընը էքմէք ին
թաղաթիմ՝ էթմէյէտին , վէ պոյրամընըն եա-
ղընտա ֆագիրէ միւսա՛տտէ էթմէյէտին :
- 19 Ղը սապաճա գաճաթը գալմաթն : Թօփրաղը-
նըն իւք թուրֆա՛նտալընըն Ալաճըն Րաղըն
պէլթինէ կէթիլէտին :
- Օղլաղըն տա՛նընըն սիւտիւլէ փիշիլմէյէ-
տին :
- 20 Եթտա սէնի մուճաֆաղա էյլէմէք՝ վէ սէնի
հաղըրաթընըն մաճալէ կէթիլմէք իշին , իշ-
թէ պէն էօնիւնճէ պիլ մէլէք իրալ էտէ.
- 21 լիմ՝ Անտէն իշթիրաղ էտիպ , քէլամընը
տինիլէ , ա՛նա մուլալէֆէթ էթմէ . զիրա իս-
եա՛նընըն տֆիլ էթմէլ . շիւնքի պէնիմ իսմիմ՝
- 22 ա՛նա էտիլ : Ա՛մին էյլէր ա՛նըն քէլամընըն տիգ-
գաթլէ տինկէյիլիպ՝ պէնիմ սէյլէտիյինին
քեաֆֆէտինի իճրա էտէր իսէն , պէն տիւշ-
մէնիլէրինէ տիւշմէն վէ իսաթիլլէրինէ իսաթիմ
օլուրմ՝
- 23 Զիրա մէլէյիմ սէնին էօնիւնտէն կի-
տիպ , սէնի Ա՛միթի վէ Հիթթի վէ ֆէրիլիլ
վէ ֆէն՝ա՛նի վէ Հիլվի վէ Եէպուսիլլէրէ կէօ.
թիւրէճէք . վէ պէն ա՛նիլէրի Տէլաթ էտէճէյիմ :
- 24 Անիլէրին իւսհարընտա սէճտէ ու իպատէթ
էթմէյէտին , վէ ա՛նիլէրին տ՛մալը կիպի տալ
էթմէյէտին , ա՛նճագ ա՛նիլէրի պիլ քիւլլէյիլ
- 25 Տէլաթ էտիպ՝ փուլթարընը փաթէլլէտին , Վէ
Ալաճընընը Րաղըն իպատէթընըն էտէտինիլ , օ
տախի էքմէյիլի վէ սալլընը պէրքէթլէրէճէք
տիլ . վէ ա՛րա՛նընտան էմրաղըն տէֆ՝ էտէճէ.
- 26 լիմ՝ Տիյարընտա չօճուգ տիւշիւրէն վէ տ-
գիր օլմայտագ . սէնին էյաթընըն միւստէ-
- 27 թիլի թէքմիլ էտէճէյիմ , Հիլպիլիմի սէնին
էօնիւնճէ կէօնտէրիլ , իւզլէրլէրինէ կիտէճէ-
յին թա՛իֆէլլէրին քեաֆֆէտինի միւսհէգիմ՝
էտիպ՝ ճիւմլէ տիւշմէնիլլէրինին աղաթընըն սա-
նա չէվիլլէրլէրիմ , Վէ սէնին էօնիւնճէ էրք
աղընընը կէօնտէրիլ . Հիլվի վէ ֆէն՝ա՛նի վէ
Հիթթի իլլէրի սէնին էօնիւնտէն թարտ էտէ.
- 29 ճէլլէր տիլ : Անիլլէրի էօնիւնտէն տիլ սէնէտէ
թարտ էթմէյէճէյիմ , օլմայա քի տիյար իս-
րապ օլուր՝ սէնին տէլլիլլէրինէ սաճրա ճա՛նա .
- 30 վարալընը թէքէտիլ էտէ : Անի միւսմիլ օ-
լուր՝ տիյարընըն էթմէլլիւք էտինճէյէ գաճաթ՝
ա՛նիլլէրի հուգուրընտան թէտրիլլէ իլլէ թարտ
- 31 էտէճէյիմ : Վէ հուտուրընը Պաճըն Աճմէր-
տէն Ֆիլիթիլլէր տէնիլլէրին՝ վէ պէրլիլլէտէն
Նէճըն գաճաթը գոյաճաղընը . զիրա օլ տիյա-
րըն սէքէնէտինիլ էլլէրինիլլէ թէպիմ էտէճէ-
յիմ , սէն տախի ա՛նիլլէրի էօնիւնտէն թարտ

- 32 էտեճեքսին : Անէր իւն վէ իւհալարը իւն
33 ագտը 'աճտ էթմէյեսին : Սէնին տէյարըն-
տա սաքին օլմաընլար , օլմայա քի սէնին
պանտ գարըը կիւնաճ էթմէնն սէպէպ օլա-
լար : գիրա էյէր իւհալարընտ 'իպատէթ
էտէր իսէն , օ մալթլադա սանա տուզադ
օլուր :

ՊԱՊ 24

- 4 Վէ Մուսայա՝ Սէն վէ Հարուն վէ Նատապ
վէ Ապիհու , վէ Խարայէլին իւթիյարլարըն-
տան եթմթիշ քիշի ԲԱՊՊԸՆ Հուզուրընա չը-
2 գըպ՝ ուզազտան սէճոէ էտինիզ : Վէ եալը
նըզ Մուսա ԲԱՊՊԱԹ էգարուպ էթմին , վէ
անէր թէգարուպ էթմէսինյէր , գալմ տախի
անըն իյէ պերապէր չըգմադըն՝ տէտի :
3 Իմտի Մուսա կէլիպ ԲԱՊՊԸՆ ծիւմէ սեօղէ-
րինի վէ ծիւմէ աճքեամընը գալմա նագլ
էթտիքտէ , պիւթիւն գալմ պիր աղըզտան ճէ-
վապ վէրիպ՝ ԲԱՊՊԸՆ սեօլէտիյի սեօլէրին
4 քեաֆէսինի իծրա էտէրիզ՝ տէտիլէր : Վէ
Մուսա ԲԱՊՊԸՆ սեօլէրինին քեաֆէսինի
եաղալը , վէ սապաճլայըն էրքէն գալգըպ տա-
ղըն էթէյինտէ պիր մէզպաճ պինա էտիպ , վէ
Խարայէլին օն իյի սըպթը իչիւն օն իքի 'ա-
5 մաւտ քիտի : Վէ պէնի Խարայէլտէն կէնճիէր
կէօնտէրիպ , պուռլար մուհրադալթ թագաի
միյլէ ԲԱՊՊԱԹ սէլամէթ գուրպանլարը օլմագ
6 իւզըէ՝ տանալար զէպճ էթտիլէր : Վէ Մու-
սա գանըն նըսֆընը ալըպ՝ լէյնլէրէ գօտաւ ,
7 վէ գանըն նըսֆընը մէզպաճ սէրփտի : Վէ
'աճտ քիթմապըն ալըպ՝ գալմ իշիտիր իքն
օգուտաւ , անլէր տախի ԲԱՊՊԸՆ սեօլէտիյի-
նին քեաֆէսինի իծրա վէ աւա իթա'ալթ է-
8 տէրիզ՝ տէտիլէր : Վէ Մուսա գանըն ալըպ
գալմին իւզէրինն սէրփէրէք , իշթէ պու քէ-
լամըն քեաֆէսինն կէօրէ , սիղին իյէ ԲԱՊ
ՊԸՆ 'աղտ էյլէտիյի 'աճտին գանըն տըր՝ տէտի :
9 Պա'տէհու Մուսա վէ Հարուն վէ Նատապ
վէ Ապիհու , վէ Խարայէլին իւթիյարլարըն-
10 տան եթմթիշ քիշի եօգարը չըգալը : Վէ Խա-
րայէլին Ալլահըն կէօրալէլէր , վէ անըն ա-
յազլարըն ալթընտա կէօր եաղալթ թուզա
տէօլէմէսի կիպի , վէ սաֆէթ ճիհէթ իյլէ ա-
ղը սէմայա պէնիզէր պիր շէնէ վար իտի :
11 Օլ տախի պէնի Խարայէլին չիւրէֆաթընա է-
լինի ուզալմալը , վէ անլէր Ալլահէ կէօր-
տիլէր վէ էէյիպ իշտիլէր :
12 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա՝ Տաղա եանըմա չըգըպ
օրատա տուր , վէ ասնա թաշ լէվճալարը
հէմ անլէրէ թա'լիմ իչիւն եաղալըն չէ-
րի'ալթ իյէ էվամրի վէրէճէյիմ՝ տէտիքտէ :
13 Մուսա իըտմէթքեարը Եէշու' իյէ գալգըպ՝

- 14 Մուսա ճէպէլ Ուլլահա չըգալը : Վէ իւթի-
յարլարա՝ Պիլ սիզէ 'ալմէթ էտինճէյէ գա-
տար պուրատա պիզի պէքլէյինիզ , վէ իշթէ
Հարուն վէ Հուր սիզին իյէ պէրապէր օլմալըն-
պիր քիմէնին տա'վալը օլուր իսէ , անլէրէ
միւրաճա'ալթ էյլէսին՝ տէտի :

- 15 Վէ Մուսա տաղա չըգալըգտա՝ պուլթթ
16 տաղը գալիտալը : Վէ ԲԱՊՊԸՆ ճէլալի թուր ի
Սինա իւզէրինտէ սաքին օլուպ , ալթը կիւն
պուլթթ անը գալիտալը , վէ էէտինճի կիւն-
տէ Բաղ պուլթթ իչինտէն Մուսայը չաղըր-
17 տը : Վէ ԲԱՊՊԸՆ ճէլալինին մանգարը տաղըն
թէփէսինտէ՝ պէնի Խարայէլին նազարընտ
18 իֆնա էտէր ալթէ կիպի իտի : Վէ Մուսա
պուլթթ իչինէ կիրիպ՝ տաղա չըգալը , վէ
Մուսա գըրգ կիւն գըրգ կէճէ տաղտա պու-
լունտա :

ՊԱՊ 25

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա իւթմապէն տէտի քի ,
2 Պէնի Խարայէլէ սեօլլէ , պանա թագալիմ
կէթիւրինլէր , կէնիւլէնն վէրէն հէր առէմ
3 տէն թագալիմէմի ալալընը : Վէ անլէրտէն
ալաճաղընը թագալիմէ պուռլար , եա'նի ալ-
4 թուն վէ կիւմիւշ , վէ պաղըր , վէ լաճի-
վէրտի , վէ էրզալանի , վէ գըմըզը գուճալ-
5 վէ ալա քէթէն , վէ քէնի գըլը , վէ գըրմը-
զը պօյալը գօշ տէրիլէր , վէ թէհաշ տէրի-
6 լէրի , վէ սէնթ աղաճը , Գանալի իչիւն
եաղ , մէս էաղը իչիւն վէ խօշ րա'իհալը
7 պուլտուր իչիւն պաճարալթ , Վաթիգ թալարը
վէ էթօտ իյէ կէպիւլիւլիւ թէրսի՝ էտէճէք
թալար տըր :
8 Վէ պանա պիր մագաիս եալիսընլար , քի
9 ալալարընտա սաքին օլայըմ՝ Մէգընին
նիւմունէսինն վէ պիլ ծիւմէ էտէվալթընըն
նիւմունէսինն կէօրէ՝ վէ սանա պիլ ծիւմէ
կէօթէրէճէյիմ վէճճ իւզըէ եալիսալընը :
10 Թուրը իքի պուշուգ վէ 'ալը պիր պուշուգ
վէ իրթիֆա'ը պիր պուշուգ զըրա՝ օլալագ
սէնթ աղընտան պիր թագալիմ եալիսըն-
11 լար , վէ անը խալիս ալթուն իյէ գալիսըն-
ալըն , անը տախիլէն վէ խարիճէն գալիսըն-
ալըն , վէ իւթթ թագալիմ պիր ալթուն փէր-
12 վաղ եալիսըն : Վէ անըն իչիւն ալթուն-
տան տէօրթ 'առէտ հալգա տէօրիւպ , տէօրթ
քէօլէսինէ՝ պիր թագալիմ իքի , վէ տիկըր
13 թագալիմնա գօլար եալիպ՝ անլէրի ալթուն
14 իյէ գալիսըն : Վէ թագալիմն անլէր իյէ
թալընմալը իչիւն գօլարըն անըն եալիսըն-
15 տա օլաճ հալգալարա կէչիւրէսին , Գօլար

- թաղաւորներն հալաւորներն ապառաժ, ունեւն
46 չըգարըմնաբն : Վէ օլ թաղաւթ իշինէ սա-
նա վերեւէյիմ շէհատէթի գոյաւն :
47 Վէ թաղը իբի պուշուգ զըրա՝ վէ 'արգը
պիր պուշուգ զըրա՝ օլարագ՝ խալիս ալթուռն-
48 տան պիր քէֆարէթկեան հափաւն : Վէ
ալթուռնտան իբի 'ատէտ քերուպի եափըպ ,
անկերի շէքիմ իշի օլարագ՝ քէֆարէթկեան
49 իբի ուճընտա հափաւն : Վէ պիր քերու-
պիյի պիր ուճընտա՝ վէ տիկեր քերուպիյի
օլ պիր ուճընտա հափըպ , քերուպիյի
իբի ուճընտա քէֆարէթկեան իշի ետէտ-
20 օլարագ՝ հափաւն : Վէ քերուպիյի գա-
նապարընը անըն իւզերինէ եսլըպ՝ գանատ-
լարըյլէ քէֆարէթկեանէ եօթմիսիւթի , վէ
եիւզիւթի պիրի պիրինէ գարը օլուռն . քէ-
րուպիյիին նազարը քէֆարէթկեան տօղ-
21 բու օլուռն : Վէ քէֆարէթկեանէ թաղաւթ
իւզերինէ գոյուպ՝ տան վերեւէյիմ շէհա-
22 տէթի թաղաւթ իշինէ գոյաւն : Վէն տախի
սէնին իշի օրտտա միւլազաթ էտէճէյիմ ,
վէ պէնի իւրպէլ հագգընտա տան էմր
էտէճէյիմին քէֆարէթկեան հափաւն : քէ-
ֆարէթկեան իւթիւնտէն , շէհատէթ թա-
ղաւթը իւզերինտէ օլան իբի քերուպի արա-
քընտան սէնին իշի սեօյլէճէյիմ :
23 Վէ թաղը իբի՝ վէ 'արգը պիր՝ վէ իրթիֆա՝ը
պիր պուշուգ զըրա՝ օլարագ՝ , սէնթ աղաճըն-
24 տան պիր սօֆրա հափաւն : Վէ անը խալիս
ալթուռն իշի գափալըպ՝ էթրաֆընա պիր ալ-
25 թուռն փերփազ հափաւն : Վէ անըն էթրա-
ֆընա տէօթի փարմագ էնինտէ պիր քէնար
հափաւն , վէ քէնարըն էթրաֆընա պիր ալ-
26 թուռն փերփազ հափաւն : Վէ անա տէօթի
ալթուռն հալազ հափըպ՝ հալազալարը տէօթի
պարընտա պուռուռն տէօթի քէօշէյէ գօ-
27 տարն : Հալազար քէնարըն հանընտա օ-
լըպ , սօֆրանըն թաղընմար իշինէ գօլարա
28 խանէ օլարա : Վէ գօլարը սէնթ աղա-
ճընտան հափըպ՝ անկերի ալթուռն իշի գափ-
29 սիւն : Վէ անըն թէփսիլերին վէ պուռուռ
գարֆարընը՝ վէ թաղաւթ իշինէ ի մշըռալթ
իշինէ քէտալերին վէ թաղաւթըն հափա-
թըն , անկերի խալիս ալթուռնտան հափաւն :
30 Վէ հալազըն էքմէյիմ տա՛իմ հալազընմա
սօֆրանըն իւզերինէ գոյաւն :
31 Վէ խալիս ալթուռնտան պիր շէմ՝տան
հափաւն , սաղը վէ տալլարը , գաւէհէրի ,
եռմարընը վէ շիշէքէրի քէնարինտէն օլա-
32 բագ շէմ՝տանը շէքիմ իշի հափաւն : Վէ
եանլարընտան ալթը 'ատէտ տալ չըգըպ՝
պիր եանընտան շէմ՝տանըն իւշ տալը վէ տիկեր
եանընտան շէմ՝տանըն իւշ տալը օլուռն :

- 33 Պիր տալտա պատէմ շէքիմտէ իւշ 'ատէտ
գաւէհ իշի պիր եռմարը վէ պիր շիշէք , վէ
տիկեր տալտա պատէմ շէքիմտէ իւշ 'ատէտ
գաւէհ իշի պիր եռմարը վէ պիր շիշէք օլ-
առն . շէմ՝տանտան չըգաւն ալթը , տալլար
34 պէօյլէ օլուռն : Շէմ՝տանտա տախի պատէմ
շէքիմտէ տէօթի 'ատէտ գաւէհ իշի եռմ-
35 բուլարը վէ շիշէքէրի օլուռն : Վէ շէմ՝տան-
տան չըգաւն ալթը 'ատէտ տալլան իբիսինի
ալթընտա քէնարինտէն պիր եռմարը , վէ
իբիսինին ալթընտա քէնարինտէն պիր եռմ-
բու , վէ իբիսինին ալթընտա քէնարինտէն
36 պիր եռմարը օլուռն : Եռմարընը վէ տալլարը
քէնարինտէն օլուգ՝ ճիւմէսի եէքիարէ օ-
լարագ , խալիս ալթուռնտան շէքիմ իշի օլ-
37 սուռն : Վէ անա եէտի 'ատէտ գանալի եա-
փաւն , վէ գանալիլէր եաղընտընտա գար-
38 չըսընա զիյա վէրէճէք տիր : Վէ մաւ մա-
գապարըյլէ թէփսիլերի խալիս ալթուռնտան
39 օլուռն : Պուռուռ վէ պու էտէվաթըն քէաֆ-
ֆէսինի պիր թաղաւթ խալիս ալթուռնտան եա-
40 փաւն : Վէ անա տաղազ կէօթէրիլէն
նիւմուռնէյէ կէօթէ հափաւագա տիգգալթ էյլէ :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ մէքէնի պիւքիւմիւշ տալ քէթէնտէն
վէ լաճիվէրաի վէ երղաւանի վէ գըրըրը գո-
մաշտան օն 'ատէտ փերտէ օլարագ՝ հափըպ ,
անկերի ութտա իշի քերուպի շաֆուռն եա-
2 փաւն : Պիր փերտէնին թաղը իբի սէքիլ
վէ անըն 'արգը տէօթի զըրա՝ օլուռն . փեր-
տէլերին քէաֆֆէսի պիր գըլառ իւզըն
3 օլուռն : փերտէլերտէն պէշ 'ատէտի պիրի
պիրինէ բալթ օլուռն , վէ տիկեր պէշ փեր-
4 տէ պիրի պիրինէ բալթ օլուռն : Վէ պի-
րինէի փերտէնին քէնարընտա բալթ օլուռն
թարաֆտա լաճիվէրաի իլէքէր հափաւն ,
իքինի թաղընըն պիրինի փերտէսինին քէ-
նարընտա , օլպիրինէ բալթ օլուռն թարաֆ-
5 տա , տախի պէօյլէ հափաւն : Պիր փերտէտէ
էլլէ 'ատէտ իլէք հափաւն , վէ իքինի սէքիլ
գըրըն պիւքիւք փերտէսինին քէնարընտա էլլէ
իլէք հափաւն . իլէքէր եէքտիլերինէ գարը
6 օլուռնար : Վէ էլլի 'ատէտ ալթուռն գօփճա-
լար հափըպ , փերտէլերի գօփճալար իշի եէք-
տիկերինէ բալթ էտէսին , վէ մէքէն պիր
օլուռն :
7 Վէ մէքէն իւզերինէ լաղըն իշին քէլէ
գըրընտան փերտէլեր հափըպ , օն պիր 'ատէտ
8 փերտէ հափաւն : Հէք պիր փերտէնին թաղը
օթուգ զըրա՝ , վէ 'արգը տէօթի զըրա՝ օլա-
րագ , օն պիր փերտէ պիր գըլառ իւզըն օլ-
9 սուռն : Վէ պէշ փերտէյի նարըն , ալթը

փերտէյի տախի մըրճա պիրի պիրինէ րապթ
էտիպ, ալթընճը փերտէյի չատարըն էօն թա-
40 րաֆընտա գապթլայասըն : Վէ պիր փերտէնին
քէնարընտա րապթ օլունան թարաֆտա էլլի
'ատէտ իլիք, վէ իքինճի թագըմըն պէրնէ
փերտէսինին քէնարընտա էլլի 'ատէտ իլիք
41 ետափասըն : Վէ պագըրտտն էլլի 'ատէտ գօփ-
ճա ետափալ, գօփճալարը իլիքէրէ կէշիւրէրէք,
42 չատար պիր օլմագ իւզըն' րապթ էտէսին : Վէ
չատարըն փերտէրինտէն ֆազլասը' էա'նի փեր-
տէնին նըսթը մէսքէնին արգասընտան սարգսըն :
43 Վէ չատարըն փերտէրինտէն թուընտան ֆազ-
լասը, պիր թարաֆտա պիր զըրա' վէ տիկէր
թարաֆտա պիր զըրա', մէսքէնի էօրթմէք
իչիւն ետայարընա պիր թարաֆտան վէ օլպիր
44 թարաֆտան սարգսըն : Վէ չատար գըրմըզը
պոյալը գօշ տէրիլէրինտէն պիր էօրթիւ, վէ
իւսթիւնտէն թէճաշ տէրիլէրինտէն պիր էօր-
թիւ ետափասըն :
45 Վէ մէսքէն իչիւն սէնթ աղաճընտան
'ամուտի ուուրաճագ թախթալար ետափասըն :
46 Հէր պիր թախթանըն թուըն օն' վէ 'արըր
47 պիր պուշուգ զըրա' օլա : Հէր պիր թախթա-
նըն պիրի պիրինէ մութապըզ իքի զըվանտար
օլարագ' մէսքէնին թախթալարընըն քեաֆ-
48 ֆէտինի պէջլէ ետափասըն : Վէ մէսքէն իչիւն
թախթալար ետափասըն : Ճէնուպ թարաֆթ ի-
49 չիւն եիրմի 'ատէտ թախթա օլունն : Վէ եիր-
մի 'ատէտ թախթանըն ալթընտա կիւմիւշտէն
գըրգ 'ատէտ գա'իտէ ետափասըն : պիր թախ-
թանըն ալթընտա իքի զըվանտար իչիւն իքի
'ատէտ գա'իտէ, վէ օլ պիր թախթանըն ալ-
թընտա իքի զըվանտար իչիւն իքի 'ատէտ
20 գա'իտէ օլունն : Վէ մէսքէնին տիկէր թա-
րաֆթ իչիւն չիմալ թարաֆթնա եիրմի 'ա-
21 տէտ թախթա, Վէ կիւմիւշտէն գըրգ 'ա-
տէտ գա'իտէսի, պիր թախթանըն ալթըն-
տա իքի 'ատէտ գա'իտէ, վէ օլ պիր թախ-
թանըն ալթընտա իքի 'ատէտ գա'իտէ օլ-
22 տուն : Վէ մէսքէնին արգասըն իչիւն զարպ
թարաֆթնա ալթըն 'ատէտ թախթա ետափ-
23 սըն : Վէ մէսքէնին արգասընտա օլուն քէօ-
24 չէլէրի իչիւն իքի թախթա ետափասըն : Վէ
աշաղղտան պիրլէշիպ եօգարըտան պիր չալ-
գա իլէ պիթիշէրէք պիր օլունլար, իքիսի
պէջլէ ետափալար իքի քէօշէ իչիւն օլուն-
25 լար : Վէ սէքիլ 'ատէտ թախթա վէ կիւ-
միւշ գա'իտէլէրի պիր թախթանըն ալթըն-
տա իքիշէր գա'իտէ, վէ տիկէր թախթանըն
ալթընտա իքիշէր գա'իտէ օլարագ, օն ալթը
26 գա'իտէ օլունն : Վէ սէնթ աղաճընտան սիւր-
կիւլէր ետափասըն : մէսքէնին պիր հանընըն
27 թախթալարըն իչիւն պէշ 'ատէտ, Վէ մէսքէ-
նին տիկէր հանընըն թախթալարըն իչիւն պէշ

'ատէտ, վէ մէսքէնին զարպտա օլուն նըրտ
թարաֆթնըն թախթալարըն իչիւն պէշ 'ատէտ
28 սիւրկիւլ օլունն : Վէ թախթալարըն օրթասըն-
տա օլուն օրթա սիւրկիւլ պաշտան պաշա կէշ-
29 սին : Վէ թախթալարըն ալթուն իլէ գափալայա-
սըն, վէ չալգալարըն սիւրկիւլէրէ խանէ օլմագ
իւզըն' ալթունտան ետափասըն, վէ սիւրկիւլ-
30 լէրի ալթունն իլէ գափալայասըն : Վէ մէսքէնի
ստնա տաղտա կէօսթէրիլէն րէսմինէ կէօրի
գուրասըն :
31 Վէ լաճիվէրտի վէ էրգափունի վէ գըրմը-
զը գուճաշտան վէ պիւքիւլիւշ ալա քէ-
թէնտէն պիր թէֆրիգ փերտէսի ետափալ,
ուսթաու իլի օլարագ' քէրուպի նագըշլը եա-
32 փըլըն : Վէ սնը սէնթ աղաճընտան ալթուն
իլէ գափալը օլուն տէօրթ 'ատէտ տիւրէք իւզէրի-
նէ գոյասըն : չէնկէլէրի տախի ալթունտան
օլուն' տէօրթ 'ատէտ կիւմիւշ գա'իտէ իւ-
33 զէրինտէ օլալար : Վէ թէֆրիգ փերտէսինի
գօփճալարտան սարգ, օրոյա եա'նի փերտէ-
նին իչէրիսին չէճատէթ թապուլթըն կէթի-
րէսին : վէ օլ փերտէնի սիլգէ գուտա իլէ գուտա
իւլ ագասար պիրի պիրինտէն թէֆրիգ էյլէ-
34 յէ : Վէ քէֆարէթիւեաճը գուտա իւլ ագ-
տասա չէճատէթ թապուլթըն իւզէրինէ
35 գոյասըն : Վէ փերտէնին աղաճընտա սօֆ-
րայը' վէ սօֆրանըն գարշըպընտա մէսքէնին
Ճէնուպ թարաֆթնա չէմ'տանը գոյաբագ'
սօֆրայը չիմալ թարաֆթնա գոյասըն :
36 Վէ չատարըն գափուսընա լաճիվէրտի վէ
էրգափունի վէ գըրմըզը գուճաշտան վէ պիւ-
քիւլիւշ ալա քէթէնտէն իլիլէ իլի օլարագ
37 պիր գափու փերտէսի ետափասըն : Վէ գափու
փերտէսի իչիւն սէնթ աղաճընտան պէշ 'ա-
տէտ տիւրէք ետափասըն, վէ սնըլէրի ալթուն
իլէ գափալայասըն, չէնկէլէրի ալթունտան
օլա, վէ սնըլէր իչիւն պէշ 'ատէտ պագըր
գա'իտէ տէօրէսին :

ՊԱՊ 27

1 Վէ թուըն պէշ' վէ 'արգը պէշ զըրա' օլա-
րագ, մէզպաճըն սէնթ աղաճընտան ետափասըն :
մէզպաճ միւրէպպա' օլարագ' իրթիֆա'ը իւշ
2 զըրա' օլունն : Վէ պուշնուզլարըն տէօրթ
քէօշէսինտէ ետափասըն : պուշնուզլարըն քէն-
տիսինտէն օլուն' սնը պագըր իլէ գափալայա-
3 սըն : Վէ քիւլիւ գալտըրտաճագ գապլարըն վէ
քիւրէքըրինի վէ լէյէնլէրինի վէ չալտալ-
լարըն վէ ալթէշ գապլարըն ետափասըն : էտէ-
վալթընըն քեաֆֆէսինի պագըրտան ետափ-
4 սըն : Վէ սնա պագըրտան միւշէպպէք պիր
ըսգորա ետափասըն : վէ չէպէքէնին տէօրթ
քէօշէսինտէ պագըրտան տէօրթ 'ատէտ չալ-

5 Գո գոփառն : Վէ տնը մեզպահն փերվազը
տըթնտ աշաղտա գոյառն . չեպէք մեզպա-
6 Տըն օրթառն գաւտա օլտուն : Վէ մեզպահ
իշին գոլար եափառն . գոլար սենթ աղա-
ճընտոն օլտառա՝ անլերի պաղըր իլէ գափա-
7 յառն : Վէ գոլարը հաղալարա կէշերիւն,
վէ անը թաղըմաղ իշին գոլար մեզպահն
8 իքի եանընտա օլտուն : Մեզպահ թաթա-
լարտան իշի պօշ օլտառա եափառն . տաղտա
սոնա կեօթերիւնի կիպի եափառնար :
9 Վէ մեզպահն հաղալարը եափառն . եե-
մին եա՛նի ճենուպ թարաֆը իշին հաղալար-
նը փերթէլերի պիւքիւլմիւշ ա՛լա քեթէնտէն
օլտառա՝ պիր եանընտ թաղը կիւզ զըրա՝
10 օլտ . Վէ եիրմի 'ատէտ տիրէլի , վէ անլերին
եիրմի 'ատէտ գա՛իտէսի պաղըրտան օլտա՝
տիրէլերին չէնկէլերի վէ անլերին գուշաղ-
11 արը կիւլմիւշտէն օլտուն : Վէ պու գըլաա
իւզը՝ շիմալ թարաֆը իշին թաղըն փեր-
տէլերին թաղը կիւզ զըրա՝ օլտա , եիրմի
'ատէտ տիրէլի վէ անլերին եիրմի գա՛իտէսի
պաղըրտան , վէ տիրէլերին չէնկէլերի վէ
12 գուշաղարը կիւլմիւշտէն օլտուն : Վէ հալ-
լընըն զարպ թարաֆընտա օլտն 'արը իշին
փերթէլերի էլլի զըրա՝ օլտա՝ տիրէլերի օն վէ
13 գա՛իտէլերի օն 'ատէտ օլտուն : Վէ հալլը-
նըն շարգ թարաֆընտա օլտն 'արը էլլի զը-
14 րա՝ օլտուն : Գա՛նալն պիր եանընտ փերթե-
լերի օն պէշ զըրա՝ օլտա , տիրէլերի իւշ
'ատէտ , վէ գա՛իտէլերի իւշ ա՛տէտ օլտուն :
15 Վէ տիրէլ եանընտ փերթէլերի օն պէշ զըրա՝
օլտա , տիրէլերի իւշ 'ատէտ վէ գա՛իտէ-
16 լերի իւշ 'ատէտ օլտուն : Վէ հալլընըն գա-
փառնա լոնթիլերի վէ երղալմին վէ զըմըզը
գուժալտան վէ պիւքիւլմիւշ ա՛լա քեթէնտէն
իշին մէ օլտառա եիրմի զըրա՝ պիր փերթե-
օլտա , տիրէլերի տէօրթ՝ վէ գա՛իտէլերի
17 տէօրթ 'ատէտ օլտուն : Հալլընըն էթրա-
ֆընտա օլտն տիրէլերին ճիւլմիւշտէն գու-
շաղարը կիւլմիւշտէն օլտա , չէնկէլերի կիւ-
միւշտէն՝ վէ գա՛իտէլերի պաղըրտան օլտուն :
18 Հալլընըն թաղը կիւզ զըրա՝ , վէ 'արը
հէր եերտէ էլլի՝ վէ իրթիֆար պէշ զըրա՝
պիւքիւլմիւշ ա՛լա քեթէնտէն օլտա , գա-
19 'իտէլերի պաղըրտան օլտուն : Մեզպահն հէր
նէվի իշինտէ գուլանընտ ետէվտըն քեաֆ-
ֆէսիլէ ճիւլմիւշ գաղըլարը վէ հալլընըն
պիւ ճիւլմիւշ գաղըլարը պաղըրտան օլտուն :
20 Վէ սէն պէն իարայէլէ եմ էլլէ , գան-
տիլլերին տա՛իմա եանըպ՝ զէլա վէրմէլերի ի-
շին տէօրթիւշ զէլթոնտան աֆն խալիս
21 եաղը սանա կէթիթիլեր : Ճէմա՛լա չաղը-
րընտա չէհատէթին էօնիւնալերի փերթէնին
խարիճիտէ Հարուն վէ անըն օլտալարը ագ-

չալտան սապահտէք ՐԱՊԱԼԵ հաղալընտա
անը թերթիպ էթիւնլեր . պու պէնի իարայէլ
թարաֆընտան 'աղըրէրինճէ ֆերիզէ ի եպէ-
տիլէ օլտուն :

ՊԱՊ 28

1 Վէ սէն՝ պէնի իարայէլ արաթնտան պոնտ
քեհանէթ էթմէլերի իշին գարնտալըն Հա-
րունը վէ անըն իլէ պերապեր օղըլարըն՝
եա՛նի Հարուն վէ Հարունըն օղըլարը Նա-
տապ վէ Ապիհու վէ էլ՛աղար վէ իթամարը
2 եանընտ ճէլպ էլլէ : Վէ գարնտալըն Հա-
րունա 'իլլէթ վէ զիշնէթ իշին մուգատ-
3 տէս էլլիսէ եափառն : Իմաի սէն՝ հէթմէթ
րուհու իլէ մեմու գըլաղըմ՝ սա՛հիպ ի՝ հիւ-
նէր օլանլարն քեաֆֆէսինէ սէօյլէ , Հարու-
նըն պանա քեհանէթ էթմէսի իշին՝ անը
թաղաիս էթմէր իւզըն էլլիսէսինի ետիւն-
4 ար : Վէ եափառալարը էլլիսէ պունլար՝
եա՛նի կէջիւպիւք վէ էֆօտ վէ էնթարի վէ
նաղըշլը գամիս վէ 'ամամէ վէ գուշաղ տըր .
պանա քեհանէթ էթմէք իշին գարնտալըն
Հարունա վէ օղըլարընա մուգատտէս էլլիս-
սէ եափառնլար :
5 Վէ ալթունը վէ լաճիլերտի վէ երղալա-
նի վէ գըրմըզ գուժալը վէ ա՛լա քեթէնի
6 ալըպ , Ալթունտան վէ լաճիլերտի վէ երղա-
վանի վէ գըրմըզ գուժալտան վէ պիւքիւլմիւշ
ա՛լա քեթէնտէն ութտա իշի օլտառա էֆօ-
7 տը եափառնլար : Անընտալթ օլտանտը իշին
իքի ուճընտա ըապթ օլտանալա իքի օմուզ-
8 լըզը օլտուն : Վէ էֆօտըն իւզերինտէ օլտ-
նէրտն անըն իշի կիպի վէ անտէն օլտառա , ալ-
թուն վէ լաճիլերտի վէ երղալանի վէ գըրմըզ
գուժալտան վէ պիւքիւլմիւշ ա՛լա քեթէնտէն
9 օլտուն : Վէ իքի 'ատէտ 'աղիգ թաղը ալըպ
իւզերլերինէ պէնի իարայէլին իսմէրինի հէք
10 էտէսին : Անլերին իսմէրինտէն վէլտէթիլ-
րինէ կէօրէ ալթը իսմի պիր թաղտա , վէ
տիրէլ ալթը իսմի օլ պիր թաղտա օլտուն :
11 Օլ իքի թաղըն իւզերինէ պէնի իարայէլին
իսմէրինի հէքաթը իշի իլէ միւհըր նաղըշլէ
գաղալըրըպ , անլերի ալթուն խանլերէ գօ-
12 յառն : Վէ օլ իքի թաղը պէնի իարայէլ-
թէգքեար թաղարը օլմաղ իւզըն , էֆօտըն օ-
մուղըլարը իւզերինէ գոյառն . վէ Հարուն
ՐԱՊԱԼԵ հաղալընտա թէգքեար իշին իքի
օմուղըն իւզերինտէ իսմէրինի թաղարըն :
13 Վէ խանլերի ալթունտան եափառն :
14 Վէ խալիս ալթունտան պիւքիւլմիւշ էօրմէ
իշի օլտառա , իքի 'ատէտ զինճիր եափառ-
էօրմէ զինճիրլերի խանլերէ կէլիւնսին :
15 Վէ ութտա իշի օլտառա , պիր հիւքմ

կէօյիւսիւնիւ եափուլ՝ էֆօսըն իշի կիպի եափասըն : անը ալթուն վէ լաճիվէրտի վէ երգաւանի վէ գըրմըզը գումաշտան վէ պիւքիւլմիւշ 16 ա'լա քէթէնտէն եափասըն : Միւրէպպա՝ վէ իքի գաթիլը օլարագ՝ թուը պիր գարըշ վէ 17 'արըզ պիր գարըշ օլուն : Վէ անը թաշար իլէ թէրսի՝ ետէրէք՝ տէօրթ սըրա թաշ օլուն : պիր սըրասը գըրմըզը 'ադիգ վէ սարը եադուլթ վէ զիւմիւրտ օլուն : պու պիրինծի 18 սըրա տըր : Վէ իքինծի սըրա չէպշերադ վէ 19 կէօք եադուլթ վէ էլմաս օլուն : Վէ իւշիւնծիւ սըրա մօր եադուլթ վէ 'այնիշըր վէ ճէպէլ 20 էգու՝ օլուն : Վէ տէօրտիւնծիւ սըրա զէպէթէտ վէ 'ադիգ վէ եէշիմ՝ օլուն : անլէրին 21 թէրսի՝ իշիւն ալթուն խանէլէր օլուն : Վէ պու թաշար պէնի իսրայէլին իսմիլէրի իւզրէ օլարագ՝ իսմիլէրինէ կէօք օն իքի 'առտտ օլուն : միւհը նազըլլէ ճէր պիրինին իսմի օ 22 լարագ օն իքի սըպլթ իշիւն պուլունսըն : Վէ կէօյիւսիւնիւն իւզէրինէ խալիս ալթունտան էօրմէ իշի պիւքիւլմիւշ զինծիրլէր եափասըն : 23 Վէ կէօյիւսիւնիւն իւզէրինտէ իքի ալթուն չալգա եափասըն : վէ իքի չալգալարը կէօ 24 յիւսիւլիւն իքի ուճունա գոյասըն : Վէ օլ իքի ալթուն էօրմէ զինծիրլէրի կէօյիւսիւնիւն եանլարընտա օլան իքի չալգալարա թադա 25 սըն : Վէ իքի էօրմէ զինծիրլէրին ռիկէր իքի ուճարըն օլ իքի խանէլէ թադըպ, էօն թարաֆընտան էֆօսըն օմնըզըզլարը իւզէ 26 րինէ գոյասըն : Վէ իքի ալթուն չալգա եափուլ, անլէրի կէօյիւսիւնիւն իքի եանլարընա իշէրտէն էֆօտ թարաֆընտա օլան քէնա 27 րընա գոյասըն : Վէ իքի ալթուն չալգա եափուլ, անլէրի աշաղըտան էֆօսըն իքի օմնըզըզլարընա՝ էօն թարաֆընտան էֆօսըն չէրտի իւզէրինտէն անըն րապլթ օլունտըզը 28 եէրէ թագասըն : Վէ կէօյիւսիւնիւ չալգալարըլլէ էֆօսըն չալգալարընա լաճիվէրտի գալթան իլէ պաղալարըլլար, թա քի էֆօսըն չէրտի իւզէրինտէ օլուպ՝ կէօյիւսիւնէ 29 ֆօտասան ալըրմայա : Վէ Հարուն մագադիսէ կիրտիլինտէ տա'իմա ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա թէգքեար իշիւն հիւքմ՝ կէօյիւսիւնիւնտէ՝ գալթի իւզէրինտէ պէնի իսրայէլին իսմիլէրինի 30 համիլ օլուն : Վէ հիւքմ՝ կէօյիւսիւնիւնտէ 'Ուրիմի վէ թուամիլիմ՝ գոյասըն : վէ Հարուն ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընա կիրտիլինտէ՝ պունլար գալթի իւզէրինտէ օլունլար : վէ Հարուն տա'իմա ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա գալթի իւզէրինտէ պէնի իսրայէլին հիւքմիւնիւ համիլ օլուն : 31 Վէ էֆօսըն էնթարիսին պիւսպիւլթին 32 լաճիվէրտի գումաշտէն եափասըն : Վէ օր-

Ես'նի Տուր վէ Թէմամիլէթ

թասընտա պաշն Յէրէֆ իշիւն պիր՝ աղըթ օլուպ, պու աղըն էթարաֆընտա երթըրմա մասը իշիւն՝ զըրհ աղը կիպի տօգումա իշի 33 քէնէր օլուն : Վէ էթէքէրինտէ լաճիվէրտի վէ էրդալանի վէ գըրմըզը գումաշտան էթէքէրին էթարաֆընտա նարլար՝ վէ անլէրին տրասընտա էրէյնէ էթարաֆընտա ալթուն 34 չընկրագլար եափասըն : էնթարինին էթէքէրին էթարաֆընտա պիր ալթուն չընկրագ վէ պիր նար, պիր ալթուն չընկրագ վէ պիր նար 35 օլուն : Վէ 'կպատէթ վաղթընտա Հարուն նըն իւզէրինտէ օլուպ՝ ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա մագադիսէ կիրտիլինտէ վէ չըգտըրընտա էօլ մէմէպի իշիւն անըն սէտասը իշիտիլին : 36 Վէ խալիս ալթունտան պիր էլվհա եափուլ, իւզէրինէ միւհը նազըլլէ 'ԳՕՏԵՇ 37 ԼԱ ԵՆԷՅՈՎԱՆ՝ գաղտըրասըն : Վէ անա պիր լաճիվէրտի չէրտ թագասըն : 'ամմալէ իւզէրինէ գոնուլուպ՝ 'ամմալէնէն էօն թարաֆըն 38 տա օլուն : Վէ Հարունն անը իւզէրինտէ օլուն, վէ Հարուն պէնի իսրայէլին թագադիս էթաիլէրին մագադատէս 'աթիլէրինին քեաֆֆէսինին կիւնաշըն համիլ օլուն, վէ ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա մագադուլ օլմալարը իշիւն տա'իմա անը իւզէրինտէ օլուն : 39 Վէ գամիսի ա'լա քէթէնտէն նագըլը տօգումասըն, վէ 'ամմալէի ա'լա քէթէնտէն եափուլ՝ գուշաղը իշիւն իշի եափասըն : 40 Վէ Հարունն օղուլարը իշիւն գամիսի վէ գուշաղլար եափուլ՝ 'իզլէթ վէ զինէթ իշիւն 41 անլէրէ սէրիօշլար եափասըն : Վէ անլէրի գարնասըն Հարունա վէ անըն իլէ պէրապէր օղուլարընա կիտիլիպ, անլէրի մէս իլէ թա'իլին էտիպ, պանա քէճանէթ էթմիլէրի իշիւն անլէրի թագադիս էյլէյէսին : 42 Վէ ճէստլէրինին 'իւրիլէթինի էօրմէք իշիւն՝ անլէրէ քէթէն պէգինտէն պլտիս տիգէ գատար եթիլէճէք տօնլար եափասըն : 43 Վէ ճէմա'ալ չատըրընա կիրտիլէրինտէ՝ եախօտ մագադիստէ խըտմէթ իշիւն մէզպաշա եադաշտըզլարընտա, Հարունն վէ օղուլարընն իւզէրինտէ օլունլար, օլմայա քի կիւնաշը համիլ օլուպ օլլէր : քէնտիսին վէ քէնտիսինտէն սօնկրա զիւրիլէթինէ ֆէրիգէ ի էպէտիլէ օլուն :

ՊԱՊ 29

1 Վէ պանա քէճանէթ իծրասը իշիւն անլէրի թագադիս էթմէք զմնընտա, անլէրէ եափաճաղըն չէյ պու տըր : սըզըրարտան պիր տա 2 նա վէ իքի գուշաղըզ գօշ, Վէ մայասըզ էքմէք վէ եաղ իլէ եօղըրմիւշ մայասըզ փի-

*Ես'նի՝ ԲԱՊՊԱ թագադիս օլունմա 2

տեղեր վե ետդ սերերւմիւշ մայարդ եռ Ֆ.
 3 գայրա ալարն . պուշարը խոսս պուշարայ
 4 տանայր վե իբի գօջը կէթիւրսին : Վե Հա-
 5 բուն իլե օղուլարընը ճեմա'աթ չատըրը-
 6 նըն գափուսընն եազալարընը , անլերի սու
 7 իլե երյգայարն : Պա'տէհու ելպիսէյի ալըպ'
 8 Հարունա գամիսի վե էֆօտըն էնթարիսի-
 9 նի վե էֆօտըն վե կեյիւսիւլիւ կիյտիւրե-
 10 բէք , անա էֆօտըն շէրիտիւնի պաղլայարն :
 11 Վե 'ամամէյի անըն պաղլան գոյուպ' մուգատ-
 12 տէս թաճը 'ամամէյին իւզերինէ գոյարն :
 13 Վե մէս հաղըն ալըպ' պաղը իւզերինէ տէօ-
 14 քերէք , անը մէս էտէսին : Վե օղուլարընը
 15 եազալարընը անլերի գամիսէյի կիյտիւրե-
 16 սին : Վե անլերէ' ետ'նի Հարուն իլե օղուլարըն
 17 գուշարըն գուշարըն , անլերի սերիւլար
 18 սարարն . վե քէհանէթ անլերի ֆերիլէ ի
 19 էպէտիյէ օլմագ իւզըն' Հարուն իլե օղուլար-
 20 րընը թախսիս էտէսին :
 21 Պա'տէհու տանայր ճեմա'աթ չատըրընըն
 22 էտէսինն եազալարընը , Հարուն վե օղուլ-
 23 արընը էլերինի տանանըն պաղլան գափուս
 24 սընտա ՌԱՊՊԸ հուզուրընտա գէպ' էտէսին :
 25 Վե տանանըն գանընտան ալըպ' փարմաղըն
 26 իլե մէզպահըն պուշուկարըն իւզերինէ սիւ-
 27 իւլ , պա'թի քաւն գանըն ճէփիսի մէզպահըն
 28 աշտընտան տէքէտին : Վե իլերի գափուս
 29 եաղըն քաւնֆէսիլէ գարա ճիլերին իւթ
 30 թարաֆընտա օլան գարը' վե իբի պէօյէք իլե
 31 իւզերինէնտէ օլան եաղըն ալըպ' մէզպահ իւզ-
 32 րնտէ եազալարն : Լաքին տանանըն թիլի վե
 33 քերիսի վե թէգէյիլի օրտու խարիճինտէ ա-
 34 թէշէ իհրագ էտէսին . պու կիւնաճ գուրպա-
 35 նը ալը :
 36 Վե գօջըն պիւրինի ալարն , վե Հարուն
 37 իլե օղուլարըն էլերինի գօջըն պաղը իւզերի-
 38 նէ գափուս սոնկրա , Գօջըն գէպ' էտիպ գանըն ա-
 39 րարագ' մէզպահըն ճէր թարաֆընա սերիւ-
 40 սին : Վե գօջըն փարալարընը իլերինի վե փա-
 41 չարընը երյգայարագ , պուշարըն փարա-
 42 լար իլե պաղը իւզերինէ գոյարն : Վե պիւ-
 43 թիւն գօջըն մէզպահտա եազալարն . պու ՌԱՊ-
 44 ՊԱ մուհրագա օլուպ , խօշ րա'իհա օլմագ
 45 իւզըն ՌԱՊՊԸ գուրպան ալը :
 46 Վե տիկեր գօջըն ալարն , վե Հարուն իլե
 47 օղուլարըն էլերինի գօջըն պաղը իւզերինէ գօ-
 48 րագտան սոնկրա , Օլ գօջըն գէպ' էտիպ ,
 49 գանընտան ալարագ' Հարունըն սաղ գուրա-
 50 ղընըն եռաշարըն իւզերինէ վե օղուլարընըն
 51 սաղ գուրալարընըն եռաշարընըն իւզերինէ
 52 վե սաղ էլերինին վե սաղ սպաղարընըն պաղ

փարմաղարըն իւզերինէ գափուս սոնկրա ,
 գանըն մէզպահըն ճէր թարաֆընա սերիւսին :
 21 Վե մէզպահ իւզերինտէ օլան գանտան վե
 22 մէս եաղընտան ալըպ , Հարունըն վե էլպի-
 23 սէսինին իւզերինէ վե անըն իլե պէրապէր
 24 օղուլարըն վե օղուլարընըն էլպիսէլերի իւզ-
 25 րինէ սերիւսին , քի քէնտիսիլէ էլպիսէսի
 26 վե օղուլարըն վե օղուլարընըն էլպիսէլերի
 27 անըն իլե պէրապէր թախսիս օլունա : Պա'-
 28 տէհու գօջըն իլե եաղընըն վե գուրուղըն վե
 29 իլերի գափուսն եաղըն վե գարա ճիլերին
 30 իւթ թարաֆընտա օլան գարըն վե իբի պէօյէք
 31 իլե իւզերինէնտէ օլան եաղըն վե սաղ պու-
 32 տըն ալարն . զիրա պու գօջ թախսիս
 33 իլերին տիր : Վե ՌԱՊՊԸ հուզուրընտա օլան
 34 մայարդ էքմէք սէփէտինտէն պիր սոմու-
 35 էքմէք վե պիր եաղըն էքմէք փաւտի վե պիր
 36 եռաֆգա ալարն , Վե ճիւլէսինի Հարունըն
 37 էլերինէ վե օղուլարընըն էլերինէ գօյուպ , անլերի
 38 ՌԱՊՊԸ հուզուրընտա սալլամա գուրպանը
 39 օլարագ թախսիս էտէսին , Պա'տէհու անլերի
 40 էլերինտէն ալըպ ՌԱՊՊԸ հուզուրընտա խօշ
 41 րա'իհա օլմագ իւզըն մէզպահ իւզերինտէ
 42 մուհրագա իւթիւնտէ եազալարն . պու
 43 ՌԱՊՊԸ գուրպան ալը : Վե Հարունըն թախսի-
 44 սի իլերին օլան գօջըն տէօշիւնիւ ալըպ' անը
 45 ՌԱՊՊԸ հուզուրընտա սալլամա գուրպանը
 46 օլարագ թախսիս էտէսին . վե օ սէնին նա-
 47 սիպին օլա : Վե Հարունըն վե օղուլարընըն
 48 թախսիս իլերին օլան գօջտան պու սալլամա
 49 տէօշիւնիւ վե լէֆ'իլէ պուտընը թախսիս
 50 էտէսին : Վե պու պէնի իսրայէլ թարաֆըն-
 51 տան Հարունա վե օղուլարընա ֆերիլէ ի
 52 էպէտիլէ օլա . զիրա պու լէֆ'իլէ թախսի-
 53 մէսի տիր . վե պէնի իսրայէլ թարաֆընտան
 54 սէլամէթ գէպիլէլերինտէն լէֆ'իլէ թախսի-
 55 մէսի օլարագ , ՌԱՊՊ իլերին լէֆ'իլէ թախսի-
 56 մէլերի օլաճագ ալը :
 57 Վե Հարունըն մուգատտէս էլպիսէսի
 58 քէնտիսինտէն սոնկրա անլեր իլե մէս ու
 59 թախսիս օլունմալարըն իլերին օղուլարընըն օլ-
 60 սուն : Օղուլարընտան անըն ելերինէ մուգատ-
 61 տէս մաշալտէ խրամէթ էթմէք իլերին ճեմա-
 62 'աթ չատըրընա կիրեճէք օլան քեհանն անլերի
 63 ելտի կիւն կիլսին : Վե քեհանն թախսիս իլերին
 64 օլան գօջըն ալըպ' էթմին մուգատտէս մաշալտէ
 65 խաշալարն : Վե Հարուն իլե օղուլարըն գօ-
 66 չըն էթմին վե սէփէտան օլան էքմէյի ճեմա-
 67 'աթ չատըրընըն գափուսըն եանընտա ելերինէ
 68 Վե անլերին թախսիս ու թախսիս իլերին
 69 վարթա ի քէֆալէթ օլան շէլլերի ելերին-
 70 լէր : վե տիկեր պիր քիմնէ ելերին . զիրա
 71 անլեր մուգատտէս տիր : Վե էլեր թախսիս
 72 քէրպանըն էթմինտէն վե էքմէյինտէն սալլա-

- հա գաւորացիք իսէ, պագի գաւորներ տթէչէ
 33 եկնիմէսին : Իմտի Հարունա վէ օղուլարընա
 հէման պու վէճհէ սանա էմը էթտիյիմին
 քեաֆֆէսինէ կէօրէ իճրա էտիպ, անլէրին
 էմը ի թախսիսին ետի կիւն իճրա էտէսին :
 36 Վէ քէֆարէթ իչիւն հէր կիւն կիւնաճ
 գուրպանը տէյիւ պիր տանա թագաթիմ էտէ-
 սին, վէ մէզպաս իչիւն էթտիյին քէֆարէթ
 իլէ անը թաթհէր վէ անըն թագաթիս իչիւն
 37 մէսճ էտէսին : Մէզպաս իչիւն ետի կիւն
 քէֆարէթ էտիպ՝ անը թագաթիս էտէսին,
 վէ մէզպաս ադաէս օլուպ, մէզպասա սօ-
 դունան հէր շէյ մուգատէս օլաճագ աըր :
 38 Վէ մէզպաս իւզէրինտէ թագաթիմ էտէ-
 ճէյին պու աըր : Հէր կիւն 'ալ էտ տէվամ'
 39 պիրէր եաշընտա իքի գուզու, Պիր գուզույը
 սապահչլայըն վէ օլպիր գուզույը ագչամ իւս-
 40 թիւ թագաթիմ էտէսին : Վէ գուզունըն պի-
 րիլէ պիր բուպ՝ ը հին տէյիւլէմիւշ զէյիթուն-
 տան աճա եաղ իլէ եուզուլմուշ պիր 'իւշը
 խաւա ուն' վէ թագաթիմէ ի մէշուպաթ իչիւն
 41 պիր բուպ՝ ը հին շէրապ օլուն : Վէ տիկէր
 գուզույը ագչամ իւսթիւ թագաթիմ էտիպ,
 անա սապահ թագաթիմէսի կիպի վէ անըն
 թագաթիմէ ի մէշուպաթը կէպի իճրա էտէ-
 սին : պու խոշ րա'իսյա օլմագ իւզըէ ԲԱՊՊԱ
 42 գուրպանը : Պու սէնին իլէ թէքէլիւմ
 էթմէք իչիւն՝ սիղին իլէ միւլաթաթ էտէճէ-
 յիմ՝ ճէմա'աթ չաւորընըն գափուսընտա ԲԱՊ.
 ՊԸ հուզուրընտա 'աւրըլէրինիզճէ մուհրա-
 43 գա ի տա'իմէ օլաճագ աըր : Վէ պէնի Խրա-
 յէլ իլէ օրատա միւլաթաթ էտէճէյիմ, վէ օլ
 յաճաճէլայիլ իլէ թագաթիս օլունաճագ աըր :
 44 Վէ ճէմա'աթ չաւորըն իլէ մէզպահ թագաթիս
 էտիպ, Հարուն իլէ օղուլարընը պանա քէ-
 հանէթ էթմէք իչիւն թագաթիս էտէճէյիմ :
 45 Վէ պէնի Խրայէլ արտաընտա սաքին օլուպ,
 46 անլէրէ Ալաճ օլաճաղմ : Վէ արալարընտա
 սաքին օլմագ իչիւն, անլէրի Մըսըր ախյա-
 րընտան չըգարան քէնտիլէրինին Ալաճ
 ԲԱՊ խախիմի պիլէճէլէրէ տիր : անլէրին Ալ-
 ւաճ ԲԱՊ պէն իմ :

ՊԱՊՊ 30

- 1 Վէ պուխուր եաղմագ իչիւն պիր մէզպահ
 ետի : անը սէնթ աղաճընտան եափաճագ-
 2 սըն : Միւրէպպա՝ օլարագ թուլը պիր՝ վէ
 'արզը պիր զըրա՝ վէ իրթիֆա'ը իքի զըրա՝
 օլուն : պուսնուզարը տախի քէնտիսինտէն
 3 օլուն : Վէ անը եա'նի իւսթիւնիւ վէ եան-
 ւորընը վէ պուսնուզարընը խալիս ալթուն
 իլէ գափլայըլ՝ էթարաֆընա պիր ալթուն թաճ

- 4 եափաթըն Վէ անա իքի եանլարընտա թա-
 ճըն ալթընտա իքի 'ատէտ ալթուն հաղա
 ետի : վէ անլէրի իքի թարաֆընտան եափա-
 ճագսըն քի անը թաղմագ իչիւն անլէր գօլ-
 5 լարա խանէլէր օլա : Վէ գօլարըն սէնթ աղա-
 ճընտան եափըլ անլէրի ալթուն իլէ գափալ-
 6 յասըն : Վէ անը սէնին իլէ միւլաթաթ է-
 տէճէյիմ՝ շէհատէթ իւզէրինտէ պուլունան
 քէֆարէթ իւսհաճըն էօնիւնտէ օլուն փէրտէնին
 7 խարիճինէ գոյաթըն : Վէ Հարուն անըն իւ-
 զէրինտէ խոշ րա'իհալը պուխուր եաղսըն :
 8 հէր սապահ, գանտիլէրի տիւզէլ թախիլինտէ
 անը եաղսըն : Վէ ազչամ իւսթիւ Հարուն
 գանտիլէրի եաղարզը գէման անը եաղսըն :
 'աւրըլէրինիզճէ ԲԱՊՊԸ հուզուրընտա տա'ի-
 9 մի պուխուր օլաճագ աըր : Անըն իւզէրինտէ
 եապանճը պուխուր եախստ մուհրագա եախստ
 էթմէք թագաթիմէսի թագաթիմ էթմէյէսինիզ-
 վէ անըն իւզէրինտէ թագաթիմէ ի մէշուպաթ
 10 տէթմէյէսինիզ : Վէ Հարուն սէնտէ պիր
 քէրրէ անըն պուսնուզարըն իւզէրինտէ քէ-
 ֆարէթ էտիպ՝ սէնտէ պիր տէֆա քէֆա-
 րէթ իչիւն օլուն կիւնաճ գուրպանընը գա-
 նըլլէ 'աւրըլէրինիզճէ անըն իւզէրինտէ քէ-
 ֆարէթ էտէ : պու ԲԱՊՊԱ ադաէս տիր :
 11 Վէ ԲԱՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
 12 Միթարընա կէօրէ պէնի Խրայէլինտա ֆու-
 սընը թահրիթ թախիլին վագըթտա, անլէրի
 թա'տատ էթտիյինտէ հէր պիրի ԲԱՊՊԱ չէֆ-
 սինին ֆէտիլէսինի վէրսին : թա քի անլէրի
 թա'տատ էթտիյինտէ անլէրէ պէլա կէլմէյէ-
 13 Սայլտան կէլմէյէրին հէր պիրինին վէրէճէյի
 պու աըր, եա'նի մագաթիս մըզալը իւզրէ
 եարմ մըզալ աըր : (պիր մըզալ էրիմի
 գըրմթ աըր) ԲԱՊ իչիւն թագաթիմէ եարմ
 14 մըզալ օլաճագ աըր : Երիմի եաշընտան զի-
 յատէ օլարագ՝ սայլտան կէլէն հէր ատէմ
 15 ԲԱՊՊԱ թագաթիմ վէրսին : Ճանլարընըն քէ-
 ֆարէթի իչիւն ԲԱՊՊԸ թագաթիմէսինի վէր-
 տիլտէ, զէնկին եարմ մըզալտան զէյատէ՝
 16 վէ ֆագիր էթմէք վէրմէսին : Վէ պէնի Խա-
 րայէլտէն քէֆարէթ ագչէսինի ալըպ՝ անը
 ճէմա'աթ չաւորընըն խալմէթինէ վէրէսին :
 վէ ճանլարընըն քէֆարէթի իչիւն ԲԱՊՊԸ
 հուզուրընտա պէնի Խրայէլին թէգքեարը
 օլուն :
 17 Վէ ԲԱՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
 18 Երթարմագ իչիւն տախի պագըրտան՝ վէ
 գա'իտէսի պագըրտան օլարագ պիր գուրնա
 եափասըն : վէ անը ճէմա'աթ չաւորըն իլէ մէզ-
 պահ արալարն վագ՝ էտիպ՝ իչիւն սու գօլա-
 19 սըն : Վէ Հարուն իլէ օղուլարըն անտէն էլ-
 20 լէրինի վէ ալաղլարընը երթարմընա ՎԱՆԷ

ճէմմաթ չատրընն կիրտիքլերինտէ՝ ետիստ
 իրտմէթ էթմէք վէ ԲԱՊՊԱ գուրպան եազ-
 մագ իւզրէ՝ մեզպահա թեզարբուպ էթտիք-
 լէրինտէ, էօրմէմէլէրի իչիւն սու իլէ եւր-
 21 գանսընլար : Իմաի էօրմէմէլէրի իչիւն էւ-
 լէրինի վէ այագլարընը եւրպագսընլար, վէ
 պու ոնլէրէ՝ եա՛նի անա վէ անըն Նէսլինէ
 'աւորլէրինճէ ֆերիզէ է եպէտիլէ օլտուն :
 22 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
 23 Անէ քէնտինէ տ'լա պահարաթտան մագտիս
 մըգալը իւզրէ պէշ եիւզ Վէթու միւրը ի
 սաֆի, վէ անըն եարըր օլարագ կիքի եիւզ
 էլլի Վէթու պահար ը տարչին վէ կիքի եիւզ
 24 էլլի Վէթու խօշ րա՛իհալը գամըշ, Վէ պէշ
 եիւզ Վէթու խըյարչէնպէր վէ պիր Տին Վէյ-
 25 թուն եաղը ալըպ : Անը մուգատտէս մէս
 եաղը, 'ըթըրճը ոննա՛աթըլէ թէրքիպ օլուն-
 մուշ պիր թէրթիպ եափասըն : պու մուգատ-
 26 տէս մէս էաղը օլաճագ տըր : Վէ անըն իլէ
 ճէմա՛աթ չատրընը վէ շէհատէթ թապու-
 27 թընը, Վէ սօֆրա իլէ էտէվաթընըն քեաֆ-
 ֆէսինի վէ շէմ՛տան իլէ էտէվաթընը վէ
 28 պուխուր մէզպահընը, Վէ մուգատտէս մէզ-
 պահըլէ էտէվաթընըն քեաֆֆէսինի վէ
 29 գուրսա իլէ գա՛խտէսինի մէս էտէսին : Վէ
 անլէրի թագտիս էտէսին քի ալտէս օլալար :
 անլէրէ տօգունան Տէր շէյ մուգատտէս օլա-
 30 ճագ տըր : Հարուն իլէ օղուլլարընը տախի
 մէս էտիպ՝ պանա քէհանէթ էթմէլէրի իչիւն՝
 31 անլէրի թագտիս էտէսին : Վէ պէնի Խարա-
 յէլէ խիթապէն տէլէսին քի, Պու պանա
 'աւորլէրինիզէ մուգատտէս մէս էաղը օլա-
 32 ճագ տըր : Ինտան ճէնտի իւզլէրինէ տէ-
 քիւլմէսին, վէ անըն թէրթիպի իւզրէ անըն
 միսլինի եափմայասընը : պու մուգատտէս
 տիր : սիզին 'ինտինիզտէ մուգատտէս օլտուն :
 33 Անըն միսլինի թէրքիպ էտէն՝ վէ եախտ ան-
 տէն եապանճը իւզլէրինէ գոյան Տէր քիմնէ
 գալմընտան միւնգաթի՝ օլաճագ տըր :
 34 Վէ ԲԱՊՊ մուսայա տէտի քի, 'քէնտինէ
 'ըթըրիյաթտան գարա քիւնլիւք վէ ալֆար
 էթ թալլիպէ վէ գաանի ալը, պու 'ըթըրի-
 յաթը վէ խալիս քիւնլիւք, միգտարը միւ-
 35 սալի օլարագ ալըպ, Անը ըթըրճը ոննա՛ա-
 թըլէ թէրթիպ վէ թէրպիլէ օլունմուշ թա-
 Տէր վէ մուգատտէս պուխուր եափասըն :
 36 Վէ պիր միգտարընը ինճէ տէգիւպ՝ սէնին
 իլէ միւլաքաթ էտէճէյիմ ճէմա՛աթ չատր-
 րընտա օլան շէհատէթ էօնիւնէ գոյասըն : սի-
 37 զին 'ինտինիզտէ ալտէս օլաճագ տըր : Վէ
 եախմաղըն պուխուրն թէրթիպի իւզրէ
 քէնտինիզ իչիւն եափմայասընը : պու 'ին-
 տինտէ ԲԱՊՊ իչիւն մուգատտէս օլաճագ
 38 տըր : Գօզլամագ իչիւն անըն միսլինի եափան

քիմնէ քէնտի գալմընտան միւնգաթի՝ օլա-
 ճագ տըր :

ՊԱՊ 31

1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
 2 իլթէ Եէհուտա սըպթընտան Պէսալէլ իպն ի
 3 Ուրի իպն ի Հուրը իսմիլէ չազըրըպ, Անը
 Տիքմէթ վէ Ֆէհմ վէ մա՛րիֆէթ վէ Տէր կէ-
 4 նէ սէնա՛աթ խուսուսընտա Ալլահն րուհը
 4 իլէ մէմու գըլտըմ, Թա քի ուսթտա իլլէ-
 րի իճատ էտիպ, ալթուն վէ կիւմիւշ վէ
 5 պագըր իլի իլլէյէ : Վէ թէրսի՝ իչիւն թաշ
 նագընտա վէ աղաճ օյմասընտա Տէր կէօնէ
 6 իլտէ իլլէյէ : Վէ իլթէ պէն Տան սըպթըն-
 տան Ախուսպ իպն ի Ախիսամաքը անըն իլէ
 պէրապէր գօտում : վէ սահիպ ի Տիւնէր
 օլանլարն Տէր պիրինին գալպինէ Տիքմէթ
 գօտում, քի սանա էմը էթտիլիմին քեաֆ-
 7 ֆէսինի եափալար : Ճէմա՛աթ չատրընը վէ
 շէհատէթ թագաթընը վէ իւզլէրինտէ օլա-
 քէֆարէթ կեահը վէ չատրընէ էտէվաթընը
 8 քեաֆֆէսինի, Վէ սօֆրա իլէ էտէվաթընը
 վէ խալիս ալթուն շէմ՛տան իլէ ճիւմէ էտէ-
 9 վաթընը վէ պուխուր մէզպահընը, Վէ մու-
 րագա մէզպահընը ճիւմէ էտէվաթընը վէ
 10 գուրսա իլէ գա՛խտէսինի, Վէ խըտմէթ էլ-
 պիսէսինի վէ քէհանէթ էթմէլէրի իչիւն
 քեահին Հարունըն մուգատտէս էլպիսէսինի
 11 վէ օղուլլարընըն էլպիսէլէրինի, Վէ մէս
 եաղընը վէ մագտիս իչիւն խօշ րա՛իհալը
 պուխուրը՝ սանա պիլ ճիւմէ էմը էթտիլիմէ
 կէօրէ եափալար :
 12 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի
 13 քի, Պէնի Խարայէլէ սէօյլէյէսին քի, Բա-
 ճաթ կիւնլէրիմէ մուլլաղա րի՛այէթ էտէ-
 սինիզ : զիրա պու պէնիմ իլէ սիզին արու-
 նըզտա, պէն սիզի թագտիս էտէն ԲԱՊՊ ի-
 տիլիմի պիլմէնիզ իչիւն, 'աւորլէրինիզտէ պիր
 14 'ալամէթ տիր : Իմաի րահաթ կիւնիւնէ րի-
 'այէթ էտէսինիզ, զիրա սիզին իչիւն մու-
 գատտէս տիր : անը նագգ էտէն քիմնէ
 մուլլաղա գաթլ օլունսաճագ տըր : զիրա Տէր
 քիմ՝ անտէ պիր իշ իլլէրսէ, օլ քիմնէ գալ-
 մընըն արտարնտան միւնգաթի՝ օլաճագ տըր :
 15 Ալթը կիւն իշ իլլէնսին, ամմա Եէտինճի
 կիւնտէ ԲԱՊՊ մուգատտէս օլան րահաթ
 սէպթի օլտուն : րահաթ կիւնիւնտէ Տէր քիմ
 քի իշ իլլէրսէ մուլլաղա գաթլ օլունսաճագ
 16 տըր : Պինա՛էն 'ալէյ յէնի Խարայէլ րահաթ
 կիւնիւնիւ 'աւորլէրինճէ 'աճա ը եպէտի էթ-
 մէք իւզրէ՝ րահաթ կիւնիւնէ րի՛այէթ էթ-
 17 սինլէր : Պէնիմ իլէ պէնի Խարայէլ պէյնին-
 տէ օ իլ էլ էպէտ պիր 'ալամէթ տիր, զիրա

ԲԱՊՊ սեմովաթ իւլ՝ դէմինի այլը կիւնտէ
եափըպ, ետտիւնի կիւնտէ իսթիրաճաթ վէ
թէնէֆֆիւս էյլէտի :

- 18 Իմտի Մուսա իւլ թուր ի Սինատա միւքեա-
լէմէյի թէմամ էթտիքտէ, Ալլահն փարմա-
ղըյէ եաղըմըլ թաշ լէվճալարը օլան իքի
'ատէտ շէհատէթ լէվճալարընը անա վէրտի :

ՊԱՊ 32

- 1 Վէ գալմ Մուսանըն տաղտան էնմէքտէ
թէէրիսիւր էթտիյինի կէօրտիւքտէ, գալմ
Հարունըն եանընա թէճէմմիւլ էտիպ, անա
Հալլա, պիղէ էօնիւմիւղճէ կիտէճէք իւսճլար
եափ, զիրա շու պիղի Մըսըր տիյարընտան
չըգարան Մուսայա նէ փուգուլ՝ պուլտըղընը
2 պիլմէյիզ՝ տէտիլէր : Վէ Հարուն անլէրէ՝
Գարըլար վէ օղուլար վէ գըղլարընըղըն գու-
լաղլարընտա օլան ալթուլն քիւփէլէրի չըգա-
3 ըլլա՝ պանա կէթիրինիզ՝ տէտիքտէ, Պիւ-
թիւն գալմ գուլաղլարընտա օլան ալթուլն
քիւփէլէրի չըգարըլլա՝ Հարունա կէթիրտիլէր :
4 Օլ տաթի էլլէրինտէն ալըպ, պիր գալլալէ
եափարազ, անտէն պիր տէօքմէ պուլաղը
եափալը : Վէ անլէր՝ Եյ Խարայէլ, սէնի Մըսըր
տիյարընտան չըգարան իւսճլարըն պուլլար
5 տըր՝ տէտիլէր : Վէ Հարուն պուլալ կէօր-
տիւքտէ՝ անն էօնիւնէ պիր մէղպաճ եափ-
ալը, վէ Հարուն՝ Եարըն ԲԱՊՊ իշիւն պայրամ
6 տըր՝ տէլէրէք իլան էթտի : Վէ էրթէսի
կիւնտէ էրքէն գաղըլա մուհրազալար թազ-
տիմ էթտիլէր, վէ սէլամէթ գուրպանլարը
կէթիրտիլէր : Վէ գալմ եէմէյէ վէ իշմէյէ
օթուրուպ օյնամաղա գալլալարըն :

- 7 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, կիթ, տ-
չաղըն, զիրա Մըսըր տիյարընտան չըգարա-
8 ղըն գալմըն ֆէսատա վարալ : Անլէրէ էմը
էթտիյիմ թարիգտէն թէզ սափըպ՝ քէն-
տիլէրինէ պիր տէօքմէ պուլաղըն եափալարըն :
վէ անա սէճտէ էտիպ՝ անա գուրպանլար
գէպճ էտէրէք, Եյ Խարայէլ, սէնի Մըսըր
տիյարընտան չըգարան իւսճլարըն պուլլար
9 տըր՝ տէտիլէր : Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի
քի՝ Պէն պու գալմըն կէօրտիւմ, վէ իշթէ
10 սէրքէշ պիր գալմ տըր : Վէ շիմտի պէնի
պղազ, անլէրին 'ալէյիսին զաղապըմ 'ալէվ-
րիզ օլուպ՝ անլէրի թէլէֆ էտէյիմ, վէ սէ-
11 Նի պէյիք պիր միլէթ էտէյիմ : Մուսա
տաթի Ալլահն ԲԱՊՊՈՐ Հուգուրընտա Նիյաղ
էտիպ տէտի քի՝ Եյ ԲԱՊՊ, գուլվէթ ի 'աղի-
մէ իլէ կէտ ի գալիլէ իլէ Մըսըր տի-
յարընտան չըգարաղըն գալմընըն 'ալէյ-
հինէ Նի՝ իւն զաղապըն 'ալէվրիզ օլուր :
12 Նի՝ չիւն Մըսըրիլէր սէօյլէյիպ, Անլէրի տաղ-

լարտա էթտիւրմէք, վէ անլէրի բու ի վէմին-
տէն իֆնա էթմէք իւղը պէլա իշիւն չըղար-
ալ՝ տէսինլէր : զաղապընըն հիտտէթինտէն
բիւճուլ, վէ գալմընա օլուճազ պէլատտան տօ :

- 13 Ելըլ թէրաճհիւմ էյլէ : Գուլարըն Ապրահա-
մը, Խոհաղը վէ Խարայէլի թէլէքքիւր էյլէ քի
Զաթընըն հազըր իշիւն անլէրէ եէմին էտիպ,
Նէպլինիզ սէմա երլըրըլարը գատար չօղալ-
ալը՝ սէօյլէտիլիմ պու պիւթիւն տիյարընէն-
լինիզէ վէրէճէյիմ, վէ աւ էլ էպէտ թէ-
14 մէլլէք էտէճէքլէր տիր՝ տէտիլն : Իմտի ԲԱՊՊ
քէնտի գալմընա կէթիրէճէյիմ տէտիլի պէ-
լատան փէշիման օլուր :

- 15 Վէ Մուսա տէօնիւպ տաղտան էնտի,
վէ իքի 'ատէտ շէհատէթ լէվճալար էլինտէ
իտի : լէվճալարըն իքի էիւղիւ եաղըլը օլու-
րազ՝ պիր թարաֆը վէ օլլիւր թարաֆը եա-
16 ղըլը իտիլէր : Վէ լէվճալար Ալլահն իշի
տիլէր, վէ լէվճալար իւղէրինտէնազ շուլն
17 մուշ եաղը Ալլահն եաղըսը իտի : Վէ գալմ
չաղըլարըլարընտա Եէշուլ՝ սէտալարընը ի-
շիտիպ Մուսայա՝ Օրտուտա մուհրազէպ սէ-
18 տար վար՝ տէտի : Օլ տաթի՝ Պու զալլա օ-
լանլարըն՝ սէտալար տէլիլ վէ մաղլուպ օլան-
լարըն՝ սէտալար տէլիլ տիր : պէն թէրէնիւմ
19 սէտալարըն իշիտիյօրըմ՝ տէտի : Վէ օրտու-
յա թէգարուպ էթտիյինտէ պուլաղըլը վէ
րազ էթմէլէրինի կէօրմէքլէ, Մուսանըն զա-
ղապը 'ալէվլէնիպ՝ լէվճալարըն էլինտէն աթա-
րազ՝ անլէրի տաղըն աշաղըսընտա փարէլէ-
20 տի : Վէ եափաղըլարըն պուլաղըլըն ալըպ՝ ա-
թէշէ իհրազ էլլէտի, վէ թօզ օլուճալա-
տէկին էլտի : վէ սու իւղէրինէ սաշըպ պէնի
Խարայէլէ իշիտի :

- 21 Վէ Մուսա Հարունա՝ Պու գալմ սանա
նէ՝ եափալար քի անըն իւղէրինէ պէլլիւք պիր
22 կիւնաճ կէթիրտին տէտի : Հարուն տաթի
տէտի քի՝ Եթէնտիմին զաղապը 'ալէվլէնիմ-
սին : սէն պու գալմըն պիլիւրսին քի շէրրէ մէյ-
23 յալ տըր : Վէ՝ Պիղէ էօնիւմիւղճէ կիտէճէք
իւսճլար եափ : զիրա շու պիղի Մըսըրտան չը-
գարան Մուսայա նէ փուգուլ՝ պուլտըղընը պիլ-
24 մէյիզ՝ տէլիւ պանա սէօյլէտիլէր : Պէն տաթի
անլէրէ՝ փիլին ալթուլնը վար իսէ չըգար-
ալլար՝ տէտիմ : վէ պանա վէրտիլէր, պէն տա-
թի աթէշէ տթալըմ, վէ պու պուլաղըն չըգա-
25 Վէ Մուսա գալմըն գալպթ օլուճմամըլ
կէօրտիլէնտէ, (Զիրա Հարուն տիւշմէյիլի
օրթիւարընտա իսթիհլա օլուճմազ իւղըն ան-
26 լէրի գալպթ էթմէմիշ իտի : Օլ գէման Մու-
սա օրտուճըն գափուսընտա տուրուպ՝ ԲԱՊՊ
թարաֆընտան քիմ իսէ եանըմա կէլին՝ տէ-
տի : վէ պէնի Լալիսին ճիւմէսի անըն եա-

- 27 ներսոս ճեմ՝ օլտուրար : Օլ տախի անէրէր տե-
տի քի՝ Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ պէջլէ պու-
յուրուր . Հէր քէս գըլըճընը պէլինէ գուշա-
նըպ , օրտուտա գափուտան գափույա կէշիպ
տօլալարն , վէ հէր պիրի գաթնտալընը վէ հէր
պիրի գօնշըպընը վէ հէր պիրի ագրուպարընը
28 գաթիւ էլլէսին : Վէ պէնի Լավի Մուսանն
սէօղիւնէ կէօրէ իճրա էլլէտիլէր . վէ օլ
կիւնտէ գափմտան իւչ պին գատար առէմ
29 տիւշտիւ : Զիրա Մուսա՝ Պու կիւն հէր պի-
րինիլ քէնտի օղլու 'ալէյհինտէ վէ քէնտի
գաթնտալը 'ալէյհինտէ քէնտինիլ ՐԱՊՊ
թափուիւ էտինիլ , քի պու կիւն սիլէ պէ-
քէքէթ իհսան էտէ՝ տէմիշ իտի :
- 30 Վէ էրթէսի կիւն Մուսա գափմա՝ Աիզ
պէջիւք պիր կիւնաս իշէտինիլ , վէ շիմտի
ՐԱՊՊ հուգուրնա չըգալըմ , պէլքի կիւնա-
հընըգ իշիւն քէֆարէթ էտէ պիլիւրիմ՝ տէ-
31 տի : Վէ Մուսա ՐԱՊՊ նէղտինէ րիճաթիւ
Ա՛հ , պու գափմ պէջիւք պիր կիւնաս իշէ-
յիպ , քէնտիլէրինէ ալթուստան իւշալը
32 եափտընը : Ամմա շիմտի էլլէր կիւնաշալը-
նը 'աֆիլ էտէր իսէն՝ էի , եօգ իսէ րիճա է-
տէրիմ , եազարըն քիթապընտան պէնի մաշվ
33 էլլէ՝ տէտի : ՐԱՊՊ տախի Մուսայա իիթա-
պէն՝ Պանա կիւնաս էտէն քիմ իսէ քիթա-
34 պըմտան անը մաշվ էտէրիմ : Վէ շիմտի
կիթ , գափմ սանա տէտիլիմ մաշալէ կէօ-
թիւր . իշթէ մէլէյիմ սէնին էօնիւնտէն կի-
տէճէք տիր . լըքին եօգլայաճաղըմ կիւնտէ
անլէրին կիւնասընը իւզէրէրինէ կէթիւրէճէ-
35 յիմ՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ շարուըն եափաղը
պուզաղըյը եափաղալըն իշիւն գափմը վուր-
տու :

ՊԱՊ 33

- 4 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի՝ քի՝ Սէն վէ Մը-
սըր տիյարընտան չըգաթարընը գափմ պուրա-
տան կիտիպ , Նէսլինն անը վէրէճէյիմ՝ տէյիւ
Ապրահամա , իսհագա վէ Եա՛գուպա եէմին
2 էթտիլիմ տիյարա չըգ : Վէ սէնին էօնիւնտէն
պիր մէլէք իրաւ էտիպ , քէնտին վէ Ամօրի
վէ Հիթթի վէ Փէրիլի վէ Հիվի վէ Եէպու-
3 սիլէր թարտ էտէճէյիմ : Սիւա վէ պալ ա-
գան տիյարա չըգաթ , զիրա սէն սէրքէշ
պիր գափմ օլտընտան՝ արանըղտա չըգմա-
յաճաղըմ , օլմայա քի սէնի էօլտա իֆնա
էտէյիմ :
- 4 Իմտի գափմ պու աճը քէլաթըն իշթտիւք-
տէ եաա չէքիպ , հիշ պիր քիմաէ գիյնէթիւնի
5 իւզէրինէ գօմտուր : Զիրա ՐԱՊՊ Մուսայա ,
Պէնի Իսրայէլէ սէջլէ քի՝ Սիզ սէրքէշ պիր
գափմ սընըգ . պիր ան սիլին արանըղտա չըգա-

- ճապ օլտըր իսէմ՝ Եիզի իֆնա էտէրիմ , վէ
շիմտի գիյնէթիւրինիլ իւզէրինիլ տէն գալ-
տըրընը . պէն տախի սիլէ նէ եափաճաղըմը
6 պիլէյիմ՝ տէմիշ իտի : Վէ պէնի Իսրայէլ
Հօրէպ տաղը եանընտա գիյնէթիւրինի չը-
գաթարընը :
- 7 Վէ Մուսա չատըրըր ալըպ՝ օրտուընն խարի-
ճինտէ օրտուտան ուզադ գուրարապ , անա
ճէմա՝աթ չատըրըր թէսմիլէ էլլէտի . վէ ՐԱՊՊ
թալէպ էտէնլէրին ճիւմլէսի օրտուընն խա-
րիճինտէ օլան ճէմա՝աթ չատըրընա չըգաթ
8 իտի : Վէ օլտու քի՝ Մուսա չատըրա չըգ-
աթա՝ պիլթիւն գափմ գալըպ , հէր քէս
քէնտի չատըրըր գափուընտա տուրարապ ,
Մուսա չատըրա կիրինէյէ գատար անն ար-
9 տընճա պագալընը իտի : Վէ Մուսա չատըրա
կիրտիլի կիպի՝ պուլթ 'ամուտը էնիպ չատը-
ընն գափուընտա տուրուր իտի . վէ Բաղա
10 Մուսա իլէ թէքէլիւմ էտէր իտի : Վէ պիւ-
թիւն գափմ պուլթ 'ամուտընն՝ չատըրըն
գափուընտա տուրարընը կէօրիւնտէ , պիւ-
թիւն գափմ գալըպ հէր պիր քէնտի չատը-
11 ընըն գափուընտա սէճտէ էտէր իտի : Պիր
առէմ աօպթը իլէ սէջլէշիւր կիպի՝ ՐԱՊՊ
Մուսա իլէ բու պէ բու սէջլէշիւր իտի , վէ
Մուսա օրտույա 'ալթէթ էտէր իտի , ամմա
իւրտմէթընարը Եէշու՝ իպն ի Նուն նամ նէվ-
ճիվտն չատըրըն իշիւնտէն կիթմէզ իտի :
- 12 Վէ Մուսա ՐԱՊՊ տէտի՝ քի՝ Իշթէ սէն
պանա՝ Պու գափմը չըգաթ՝ տէրսին , վէ սէն
պէնիմ իլէ պէրապէր քիմի կէօնտէրէճէյինի
պանա պիլտիւրմէտին . սէն տախի՝ Սէնի իսմին-
լէ պիլիւրիմ , վէ 'ինտիմտէ մազհարը լութֆ
13 օլտուըն՝ տէտին : Վէ շիմտի , րիճա էտէրիմ ,
սէնին 'ինտինտէ մազհարը լութֆ օլտուըն
իսէ , թարիլինի պանա պիլտիր քի սէնի պի-
լէյիմ . վէ 'ինտինտէ մազհարը լութֆ օլա-
յըմ , վէ պու իւմմէթ սէնին գափմըն օլտը-
14 ղընա նազար էլլէ : Վէ Բաղա՝ Հուգուրըմ
պէրապէր կիտէճէք , վէ պէն սանա բոհաթ
15 վէրէճէյիմ՝ տէտի : Օլ տախի սէն՝ Եւէր
հուգուրըն կիթմէզ իսէ՝ պիլիլ պուրատան
16 չըգաթմա : Զիրա պէնիմ վէ գափմընըն սէնին
'ինտինտէ մազհարը լութֆ օլմամըլ նա՝սըլ
մա՛լիւմ օլտըր . պիլիւմ իլէ պէրապէր կիթ-
մէն իլէ տէյիլ մի . պու վէճէլ պէն վէ գափ-
մըն եէր եիւզիւնտէ պուլթնան ճէմի՝ ի ագ-
վամտան միւթաղ օլաճաղըլ տէտի :
- 17 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա՝ Տէտիլին պու շէյի
տախի իճրա էտէրիմ . զիրա սէն 'ինտինտէ
մազհարը լութֆ օլտուըն , վէ սէն իսմինլէ
18 պիլիւրիմ՝ տէտի : Օլ տախի՝ րիճա էտէրիմ ,
19 ճէլալիլի պանա կէօնտէր՝ տէտի : Վէ Բաղա՝
Պէն քէնաֆթէ ի լութֆըմը սէնին էօնիւնտէն

- կէջերիպ՝ էօնիւնտէ ԵէՏօվա իսմինի նիտա
էտէճէյիմ, վէ մէրհամէթ էտէճէյիմէ մէր-
համէթ էտէրիմ, վէ շէֆգաթ էտէճէյիմէ
20 շէֆգաթ էտէրիմ՝ տէտի : Վէ՛ Տիտարմը
կէօրէմէզին, զիրա իննսն պէնի կէօրիւպ տէ
21 էաշայամաղ՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ իշթէ էա-
նըմտա պիր մէքէան վար, սէն տախի գոյա-
22 նըն իւղէրինտէ տաւարսըն : Վէ վազը՝ օլա
քի ճէլալիմ կէչէր իրէն՝ սէնի գայանըն գօ-
վուղընա գոյուպ, պէն՝ կէչինճէյէ գատար
23 սէնի եէտիմէ սէթր էտէրիմ. Պա՛տէհու
եէտիմի գալարըրողըմտա՝ արգամտան նա-
ղար էտէսին, ամմա տիտարմ կէօրիւմէղ
տէտի :

ՊԱՊ 34

- 1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա՝ քէնտին իշին եվէլ-
բիլէր կիպի թաշտան իբի գըթ՝ա լէվհա եօ-
նաթն, վէ օլ լէվհալարն իւղէրինէ փարէ-
լէտիյին եվէլբի լէվհալարն իւղէրինտէ օ-
2 լան քէլմաթըր էաղայըմ : Վէ սապահա հա-
ղըր օլ. վէ սապահալարն Բուր Սինայա չը-
գըպ՝ օրատա տաղըն պաշընտա հուղուրըմտա
3 տաւր : Ամմա սէնին իլէ պէրապէր քիմնէ
չըգմտաթն, վէ հէմ պիւթիւն տաղտա քիմնէ
կէօրիւմէսին. հէմ տախի պու տաղըն էթէ-
յինտէ գոյուպ վէ սըղըր օթլանմաթն՝ տէտի :
4 Վէ թաշտան եվէլբիլէր կիպի իբի գըթ-
՝ա լէվհա եօնտա, վէ Մուսա սապահալա-
րն էրքէն գալգըպ՝ ՐԱՊՊԸ, քէնտիսինէ էմը
էթտիյի կիպի Թուր ի Սինայա չըգար, վէ Ի-
5 քի գըթ՝ա թաշ լէվհայըր էրքէն ալտը : Վէ
ՐԱՊՊ պուրաթ իլէ նաղիլ օլուպ, օրատա
անըն եօնընտա տուրտա, վէ ԵէՏօվա իւ-
6 մինի նիտա էյլէտի : Վէ ՐԱՊՊ անըն եօ-
նիւնտէ կէչիպ, ԵէՏօվա, ԵէՏօվա, Ալահը
րահիմ վէ րահիմ վէ սապուր, ինայէթ վէ
7 հագիրգաթըր քէսիր, Պինլէրէ ինայէթ էտէր,
վէ գապահաթ վէ իսէտն վէ կիւնահըր աֆիլ
էյլէր, ամմա Խահաթալ ասլա թէպրիյէ
էթմէյիպ, փէտէրլէր կիւնահընը օղուլարտա
վէ օղուլար օղուլարընտա իւղինճիւ վէ
տէօրաթիւնճիւ նէսլէ գատար արար՝ տէյիւ-
8 նիտա էյլէտի : Վէ Մուսա աճէլէթէն եէ-
9 րէ էյիլիպ սէճտէ էտէրէք, Եա ՐԱՊՊ, էյլէր
ինտիլտէ մաղհարը լութֆ օլտուր իսէ,
րիճա էտէրիմ, ՐԱՊՊ պիղիմ իլէ պէրապէր
կէլին, զիրա պու սըրքէշ պիր գալմ արը.
վէ գապահաթ վէ կիւնահըմըրը աֆիլ էտիպ՝
պիղի միտա տէյիւ գապուլ էյլէ՝ տէտի :
10 Օլ տախի տէտի քի՝ իշթէ պէն ագաը
աճա էտէրիմ. սէնին գալմընըն քեաֆֆէսի
էօնիւնտէ պիւթիւն էտէտէ վէ ճիւմէ թա՛ի.

- Ֆէլէրտէ վուղու՝ պուլմամըշ միւ՛ճիղէլէր իճ.
րա էտէճէյիմ, վէ արաթնտա պուլունտըրըն
գալմըն քեաֆֆէսի ՐԱՊՊԸ իշինի կէօրէճէք
տիր. զիրա սէնին իլէ իճրա էթմէքաէ օլտը.
11 զըմ շէյ հիյպէթի տիր : Պու կիւն սանա
էմը էթաիյիմի սէն հըֆը էյլէ. իշթէ պէն
Ամօրի վէ քէն՝անի վէ Հիթթի վէ ֆէրիլի
վէ Հիլիլի վէ Եէպուսիլէրի սէնին էօնիւնտէն
12 թարտ էտէճէյիմ : Կիտէճէյին տիյարըն է-
հալիսիյէ ագաը աճա էթմէքաէն իհթի-
րալ էյլէ, օլմայա քի պու շէյ սէնին ա
13 բանտա տուղադ օլա : Անճադ անլէրին մէզ-
պահալարըն երգըպ, սանէմլէրին փարէլէյէ.
14 րէք՝ Աշէր փաթլարընը քէսէսինիլ. (Ջիրա
ղայրի իւհա սէճտէ էթմէմէլիսին, չէնքի
իսմի Ղայուր օլան ԵէՏօվա զայուր Ալահ
15 տըր.) Օլմայա քի օլ տիյարն էհալիսիլ
մու՛աճաէ էտէսին, անլէր տախի իւհալարը-
նա թապիլ՝ օլմաղըրըն զինա, վէ իւհալարը-
նա զէպշ էթաիլէրինտէ պիլ սէնի տալէթ
էտէ, սէն տախի զէպիհէսինտէն եէլէսին :
16 Վէ օլմայա քի անլէրին զըղարընտան սէնին
օղուլարընա ալտըն, վէ գըղարը իւհալարը-
նա թապիլ՝ օլմաղըրըն զինա էտէրլէր իքէն՝
օղուլարընը տա իւհալարընա թապիլ՝ էթմէք-
17 լէ անլէրէ զինա էթտիրէլէր : Փէնտին իշին
տէօրմէ իւհալար էափմայաթն :
18 Ֆէթիր պայրամընը հըֆը էտէսին. սանա
էմը էթաիլիմ կիպի Ապիպ պընտա մու՛այ-
յէն վաղըթտա էտաի կիւն Ֆէթիր եէլէսին.
զիրա Ապիպ պընտա Մըրըտան չըգարն :
19 Հէր իլք սօղան՝ վէ սըղըր վէ գոյուպ օլտարադ
սիւրիւնիւն իլք սօղան էրքէլէրինին քեաֆ-
20 ֆէսի պէնիմ տիր : Ամմա մէրքէպին իլք էափ-
րուպ իշին Ֆիտիյէ օլտարադ՝ պիր գուղու վէ-
րէսին. վէ էյլէր Ֆիտիյէ վէրմէղ իսէն՝ պո-
նուրը գըրտաթն. օղուլարընըն հէր իլքի Ի-
չիւն Ֆիտիյէ վէրէսին, վէ հուղուրըմտա հիւ
քիմնէ էլի պոշ կէօրիւնտէսին :
21 Ալթըր կիւն իշէլիպ, եէտինճի կիւնտէ
իսթիրահաթ էտէսին, կէրէք էքին կէրէք
պիլին վաղթընտա իսթիրահաթ էտէսին :
22 Վէ քէնտին իշին հաֆթալար պայրամը-
նը, եւ՛ն պուղտա պիլինի թուրֆանտալա-
րը պայրամընը, վէ սէնէ սօնուտա ճէմ՝ պոյ-
րամընը հըֆը էտէսին :
23 Անէտէ իւշ տէֆ՝ա էրքէլէրինին քեաֆ-
ֆէսի Խարայէլին Ալահըր Բապ ԵէՏօվանըն
24 հուղուրընտա կէօրիւնտէն : Ջիրա էսնիւն-
տէն թա՛իլֆէլէր թարտ էտիպ, հուտուրընը
թափիլ՝ էտէճէյիմ. վէ սէնէտէ իւշ տէֆ՝ա
Ալահըն ՐԱՊՊԸ հուղուրընտա կէօրիւնտէ
իշին չըգարընտա սէնին տիյարընա քիմնէ
թամմա՝ էթմէյէճէք տիր :

- 25 Զէպիճէմին գանձը մայա իլէ թագաւիմ
էթմէյէսին, վէ քըսճ պոյրամընըն զէպիճէսի
26 ռապահա գատար գալմաւըն: թօփրաղընըն
իլք թուրֆանաւարընը Ալաճըն ՌԱՊԱՐՆ
պէթիթնէ կէթիթիսին:
Օղաղը անաւընըն սիւտիլէ փիշիրմէյէսին:
27 վէ ՌԱՊԱ Մուսայա՝ փէնտին իշիւն պու
քէլիմաթը եազ. զիրա սէնին իլէ վէ իւրա-
յէլ իլէ պու քէլիմաթա կէօրէ 'ադաը 'աճա
28 էյլէտիմ' տէտի: իմտի օրատա ՌԱՊԱՐՆ
նէգտինտէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ տուրուզ՝
էքմէք եէմէտի վէ սու իշմէտի, վէ լէվալար
իւզըրինտէ 'աճաթըն քէլիմաթը օլան էվա-
միր ի 'աղէյի եազար:
29 վէ Մուսա Թուր Սինատան էնէր իքէն,
Մուսանըն էլինտէ իքի 'առէտ շէճատէթ
լէվաթը օլաղը ճալտէ էնէր իտի. վէ Մու-
սա Ռապալն քէնտիսիլէ թէքէլիմաթ էթտի-
յինտէ՝ եիւզիւնիւն տէրիսինին փարազ օլ-
30 տաղընը պիլէտի: վէ Հարուն վէ քեաֆ-
ֆէի պէնի իւրայէլ Մուսայը կէօրտիլէթ-
րինտէ՝ իշթէ եիւզիւնիւն տէրիսի փարազ
օլաղընտան, անա եազարալմազա խովթ էթ-
31 տիլէր: վէ Մուսա անլէրի չաղըրտըգա
Հարուն վէ քեաֆֆէի ծէմա'աթը րէ'իսլէրի
անըն եանընա կէրի կէլտիլէր, վէ Մուսա
32 անլէր իլէ թէքէլիմաթ էյլէտի: վէ պուստան
սօնիլա քեաֆֆէի պէնի իւրայէլ եազարալ-
տըգարընտա՝ ՌԱՊԱՐՆ Թուր ի Սինատա
քէնտիսինէ սէօյլէտիլինին ծիւմէսինին ան-
33 լէրէ թալիլէ էյլէտի: վէ Մուսա անլէր
իլէ սէօյլէմէյի պիթիթիլէրմէ գատար եիւ-
34 զիւնէ նիգապ գօտու: Լաքին Մուսա ՌԱՊ-
ԱՐՆ ճուզուրընա անըն իլէ թէքէլիմաթ էթ-
մէք իշիւն կիրտիքաէ, չըգընճայա գատար,
նիգապը գալաըրը իտի. վէ չըգըպ էմը օ-
լունան շէյի պէնի իւրայէլէ թէպլըլ տէր
35 իտի: վէ պէնի իւրայէլ Մուսանըն եիւ-
զիւնիւ կէօրտիլէրինտէ եիւզիւնիւն տէրի-
սի փարազ իտի. վէ Մուսա Ռապալ իլէ թէ-
քէլիմաթ էթմէյէ կիրիմէյէ գատար քէնտի
եիւզիւնէ նիգապ գօր իտի:

ՊԱՊ 35

- 1 վէ Մուսա պէնի իւրայէլին պիւթիւն ծէ-
մա'աթընը ծէմ' էտալ, անլէրէ՝ ՌԱՊԱՐՆ իծ-
րաւընը էմը էթտիլի շէյլէր պուստար տը՝
2 տէտի: Ալթը կիւն իշ իշլէնսին, ամմա եէ-
տիմի կիւնտէ օրգլին իշլէն ՌԱՊԱՐՆ մուգատ-
տէս օլան րաճաթ սէպիթի օլալն. անտէ ճէր
քիմ իշ իշլէրտէ գաթլ օլունամազ տըր:
3 Ռաճաթ կիւնիւնտէ մէսքէնլէրինիլին ճիւ պի-
րինտէ աթէշ եազմայաւընը՝ տէտի:

- 4 վէ Մուսա պէնի իւրայէլին պիւթիւն ծէ-
մա'աթընա իիթապէն տէտի քի՝ ՌԱՊԱՐՆ էմը
5 էյլէտիլի պու տըր. Եա'նի արանըգտան ՌԱՊ-
ԱՐ թագաւիմէ օլմազ իւզըրէ Բաթիթի ալաթը-
նը. կէնիւլտէն վէրէն ճէր պիւր քիմէ թագ-
աւիմէ օլաթազ ՌԱՊԱՐՆ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ
6 պազըր, վէ լաճիլէրտի վէ երղալմանի վէ
գըրմըզ գուճաշ վէ ա'լա քէթէն վէ քէչի
7 գըլը, վէ գըրմըզ պոյալը գօշ տէրիլէրի
8 վէ թէճաշ տէրիլէրի վէ սէնթ աղաճը, վէ
գանտիլ իշիւն եաղ, վէ մէսճ եաղը իշիւն
վէ խօշ րա'իճալը պուստըն իշիւն պաճա-
9 րաթ, վէ 'ազիգ թաշալը վէ էֆօտ իլէ
կէօյիւպիւք իշիւն թէրսի՝ թաշալը կէթիթ-
10 սին: վէ արանըգտա սաճիպի ճիւնէր օլան-
լարն ծիւմէտի կէլիպ ՌԱՊԱՐՆ էմը էթտիլի
11 շէյլէրին քեաֆֆէսինի եափսընլար: Մէքէ-
նի վէ անըն չատըրընը վէ էօրթիւսիւնիւ վէ
գօփալարընը վէ թալիլալարընը, սիւրկիւ-
12 լէրինի վէ տիրէլէրիլէ գա'իտէլէրինի, վէ
թապութ իլէ անըն գօլաւընը վէ քէֆա-
13 րէթիկէաճը վէ էօրթիւ փէրտէսինի, Սօֆրա
իլէ գօլաւընը վէ ծիւմէլէ ետէվաթընը վէ ճու-
14 ղուր էքմէյինի, վէ զիյա իշիւն օլան շէմ'-
տանը վէ ետէվաթընը վէ գանտիլէրինի վէ
15 գանտիլ եաղընը, վէ պուստը մէզալաճընը
վէ անըն գօլաւընը վէ մէսճ եաղընը վէ խօշ
րա'իճալը պուստընը վէ մէսքէնի գափաւը
16 իշիւն փէրտէյի, Մուճրազա մէզալաճընը վէ
անըն պազըր ըզարաւարընը, վէ գօլաւընը վէ
ծիւմէլէ ետէվաթընը վէ գուրնա իլէ գա'իտէ-
17 սինի, Հալլը փէրտէլէրինի վէ անըն տի-
րէրէլէրիլէ գա'իտէլէրինի վէ ճալլը գափաւ-
18 սընը փէրտէսինի, Մէսքէնի գազըգարընը
19 վէ ճալլընըն գազըգարընը իվիլէրինի, վէ
մագաւիտէ իւրամէթ էթմէք իշիւն իւրամէթ
էլիսիսինի, վէ քէճանէթ էթմէլէրի իշիւն
քեաճին Հարունըն մուգատտէս էլիսիսինի
վէ օղուլարընըն էլիսիլէրինի Եա'նիլը:
20 վէ պէնի իւրայէլին պիւթիւն ծէմա'աթը
21 Մուսանըն ճուզուրընտան չըգալար: վէ
քէնտի գալլէրինտէն թէշլիգ օլունալարընը
վէ րուճը իսթէքլէ օլանլարն ծիւմէլէսի կէ-
լիպ, ծէմա'աթ չաւըրընըն իշի վէ պիլիւմէ
իւրամէթի իշիւն՝ վէ մուգատտէս էլիսիսի ի-
22 չիւն ՌԱՊԱՐ թագաւիմէ կէթիթալիլէր: վէ
կէնիւլտէն վէրէն կէրէք էրքէլէրին վէ կէրէք
նիտանըն քեաֆֆէսի կէլիպ, թօգալար վէ
քիւփէլէր վէ եիւզիւքլէր վէ կէրտանըզլար
վէ ալթունտան օլան ճէր նէվ՝ թէքէլիմաթ
կէթիթալիլէր. վէ թագաւիմէ թագաւիմ էտէն
23 ճէր ատէմ ՌԱՊԱՐՆ ալթուն իշիլէր: վէ ճէր
քիմին եանընտա լաճիլէրտի վէ երղալմանի
վէ գըրմըզ գուճաշ վէ ա'լա քէթէն վէ քէ-

- չի գրել զէ գրմբը պոյալը գօշ տերիւրի զէ
 թէհաշ տերիւրի պուլունտու իսէ՝ կէթիրտի :
 24 Կիւմիւշ զէ պագըր թագաւմէսինի թագաւիմ
 էտէն հէր քիմնէ ԲԱՊԱՊ թագաւմէսինի կէ-
 թիրտի . զէ խումմէթին հէր իշի իշիւն սէնթ
 աղաճը հէր քիմին եանընտա պուլունտու իսէ՝
 25 Կէթիրտի : Վէ սահիպի հիւնէր օլան գարը-
 ւարըն քեաֆֆէսի քէնտի էլէրիլէ լաճիվէր-
 տի զէ երգաւանի զէ գրմբը գուժաշ զէ տ'
 26 Լա քէթէնի էլիրիպ՝ էլիրտիքէրինի կէթիր-
 տիլէր : Վէ գալպէրինտէն թէշվիգ օլունան
 մա՛րիֆէթի գարըւարըն ճիւմէսի քէշի գը-
 27 ւընը էլիրտիլէր : Վէ Ի՛խէր 'ազիգ թաշա-
 րընը զէ էֆօտ իլէ կէօյիսիւք իշիւն թէր-
 28 տի՝ թաշաւընը , Վէ գանտիլ զէ մէսհ եաղը
 զէ խօշ րա՛հիսալը պուլունտի իշիւն պահարաթ
 29 իլէ եաղը կէթիրտիլէր : Պէնի իսրայէլ , եա՛-
 նի ԲԱՊԱՊ Մուսա վաարթաւը յլէ եափըմա-
 րընը էմը էթտիլի հէր պիր իշ իշիւն կէթիր-
 մէյէ գալպինտէն թէշվիգ օլունան հէր պիր
 առէմ՝ զէ գարը՝ ԲԱՊԱՊ միւթէպէրըն՝ան
 թագաւիմ կէթիրտիլէր :
 30 Վէ Մուսա պէնի իսրայէլէ տէտի քի՝ իշ-
 թէ ԲԱՊԱՊ Եէհօուա օրպընտան Պէսալէլ
 իպնի ի Ուրի իպնի ի Հուրը իսմիլէ չաղըրըպ ,
 31 Անը հիքմէթ զէ ֆէհմ զէ մա՛րիֆէթ զէ հէր
 սէնաւաթ իշիւն Ալլահնը բուհը իլէ մէմլու-
 32 գըւոր , քի ուսթաա իշլէրի իճաա էտիպ՝
 ալթուն զէ կիւմիւշ զէ պագըր իշի իշլէյէ :
 33 Վէ թէրտի՝ իշիւն թաշ նազընտա զէ աղաճ
 օյմաւընտ , եա՛նի հէր ուսթաա իշինի իշ-
 34 լէմք իշիւն , Անը գալպինէ , զէ Տան սըպ-
 թընտան Աճօլիապ իպնի Ալիսամաթըն գալ-
 պինէ տաթի թա՛լիմ էթմէքիլի իլգա էլլէ-
 35 տի : Ալլէրի հիքմէթ ի գալպ իլէ մէմլու էյ-
 լէտի քի հէր նէվ՝ իշ իշլէյիպ , զէ ուսթաա
 իշլէրինի իճաա էտէրէք , օյմաճը իլէ ուսթա-
 տըն զէ լաճիվէրտի զէ երգաւանի զէ գրմբ-
 զը գուժաշ զէ ա՛լա քէթէն իշլիտէ նագ-
 գաշ զէ ճուլահա մախսուս իշլէրի եափըն-
 ւար :

ՊԱՊ 36

- 4 Վէ Պէսալէլ իլէ Աճօլիապ զէ մագաւիս իւրտ-
 մէթիննի հէր նէվ՝ իշինի իշլէմէյի պիւմէք իշիւն
 ԲԱՊԱՊ հիքմէթ զէ ֆէհմ վէրտիլի հէր սա-
 հիպի հիւնէր օլան քիմնէ ԲԱՊԱՊ էմը էթ-
 2 տիլի զէճ՝ իւզքէ հէր շէյի եափորըւար : Վէ
 Մուսա Պէսալէլ իլէ Աճօլիապ զէ ԲԱՊԱՊ՝
 գալպինէ հիքմէթ վէրտիլի հէր սահիպի հիւնէր
 օլան քիմնէյի , եա՛նի իշլէմէք իշիւն իշի տէր-
 Դէհօտէ էթմէյէ քէնտի գալպինտէն թէշվիգ
 3 օլունան հէր քիմնէյի չաղըրըպ . Վէ անէր

- պէնի իսրայէլին մագաւիս իւրտմէթի իշիւն եա՛-
 փըւժապ իշէ մախսուս կէթիրտիքէրի թագ-
 տիմէլէրին քեաֆֆէսինի՝ Մուսաաան տաշաւար ,
 անէր իսէ եինէ անա հէր սապահ թագաւի-
 մաթը միւթէպէրըն՝ կէթիրտէքաէ իտիլէր :
 4 Վէ մագաւիսին հէր իշինի իշլէյէն էսհապը
 հիւնէրին ճիւմէսի հէր քէս քէնտի իշ-
 5 լէտիլի իշլինտէն կէլիպ , Մուսայա իսթա-
 պէն , Գալմ՝ ԲԱՊԱՊ՝ եափըմաւընը էմը էթտի-
 յի շէյլէրին իշի իշիւն լաղըմ օլանտան զէ-
 6 յատէ կէթիրտէքաէ տիր՝ տէտիլէր : ՕԼ զէ-
 ման Մուսաանըն էմընի իւզէրինէ՝ Երէքը զէ գարը
 արթըգ մագաւիսին թագաւիմէսի իշիւն իշ իշ-
 լէմէսին՝ տէյիւ օրտուկեհաշաա նիտա օլուն-
 տըրընտան գալմ՝ կէթիրտէքաէն ֆէրաղաթ
 7 էթտի : Վէ օԼ շէյլէր եափաճաղաւը իշին
 քեաֆֆէսինէ քիֆայէթէ ետիպ արթար իտի՝
 8 ՕԼ վազըթ մէսքէննի իշինի իշլէյէնէրտէն
 սահիպի հիւնէր օլանւարըն ճիւմէսի պիւ-
 քիւմիւշ տ՛լա քէթէնտէն զէ լաճիվէրտի զէ
 երգաւանի զէ գրմբը գուժաշաան օն՝ առէտ
 փէրտէ եափըպ , անէրի , ուսթաա իշի օլա-
 9 րազ , քէրուպիլէր իլէ եափորըւար : Պիր փէր-
 տէննի թուլը եիրմի սէքիլ զէ փէրտէննի
 'արղը տէօրթ զըրոս՝ օլուպ , փէրտէլէրին
 10 քեաֆֆէսի պիր էօլլիւտէ իտի : Վէ փէր-
 տէլէրտէն պէշ՝ առէտինի պիրի պիրիննէ
 րապլթ էլլէտի , զէ Դէլէր պէշ՝ առէտ փէր-
 11 տէյի պիրի պիրիննէ րապլթ էլլէտի : Վէ
 պիրիննի փէրտէննի քէնտընտա օԼ պի-
 րիննէ րապլթ օլունաճաղ թաարաֆտա լաճի-
 վէրտի իլէքէր եափոր . իքիննի թաղըմին
 պիրիննի փէրտէսիննի քէնտընտա , օԼ պի-
 րիննէ րապլթ օլունաճաղ թաարաֆտա տաթի
 12 պէօյլէ եափոր : Պիր փէրտէտէ էլլի՝ առէտ
 իլիք եափոր , զէ իքիննի թաղըմին փէրտէ-
 սիննի րապլթ օլունաճաղը քէնտըտա էլլի
 'առէտ իլիք եափոր . իլէքէր եէքտիկէրիննէ
 13 գարըն իտիլէր : Վէ էլլի՝ առէտ ալթուն
 գօփաղ եափոր . զէ փէրտէլէրի գօփաղաւը իլէ
 եէքտիկէրիննէ րապլթ էթմէսիլէ մէսքէն պիր
 օլունա :
 14 Վէ մէսքէն իւզէրիննէ չաարը իշիւն քէշի
 գըրընտան փէրտէլէր եափոր , զէ եափորը
 15 օն պիր՝ առէտ փէրտէ իտի : Պիր փէրտէննի
 թուլը օթուզ զէ փէրտէննի 'արղը տէօրթ
 զըրոս՝ օլարապ՝ օն պիր փէրտէ պիր էօլլիւտէ
 16 իտի : Վէ պէշ փէրտէյի պըրըն՝ մէ ալթը
 17 փէրտէյի պըրըն րապլթ էլլէտի : Վէ Դէ-
 րննէ թաղըմտա պիրիննի փէրտէննի քէնտ-
 րընտա էլլի՝ առէտ իլիք եափըպ , իքիննի
 թաղըմին պէրննէ փէրտէսիննի քէնտընտա
 18 էլլի՝ առէտ իլիք եափոր : Վէ չաարը եէք
 փորէ օլմաւը իշիւն փէրտէլէրի րապլթ էթ-

- մէք իւզիլէ՝ պաղըրտան էլլի 'ատէտ գօփչաւ
 19 եափաւր : Վէ չատըրա գըրմըզ պոյալը գօչ
 տէրիլէրինտէն պիր էօրթիւ, վէ իւսթիւն-
 տէն թէհաչ տէրիլէրինտէն Դիլէր պիր էօր-
 թիւ եափաւր :
- 20 Վէ մէսքէնին թախթալարընը սէնթ աղա-
 21 ճընտան 'ամուտի եափաւր : Պիր թախթանըն
 թուլը օն գըրա', վէ թախթանըն 'արզը պիր
 22 պուշուք գըրա' խտի : Հէր պիր թախթանըն
 պիրի պիրինէ միւթապըդ իքի զըվտաար
 օլուպ, մէսքէնին պիւթիւն թախթալարընը
 23 պէօլէ եափաւր : Վէ մէսքէնին թախթալարընը
 եափըպ, անըն ճէնուպ թարաֆը իչիւն եիր-
 24 մի 'ատէտ թախթաւ Էփօր : Վէ եիրմի թախ-
 թանըն ալթընտա կիւմիւշտէն գըրգ 'ատէտ
 գա'իտէ եափըպ, պիր թախթանըն ալթընտա
 իքի զըվտաար իչիւն իքի 'ատէտ գա'իտէ,
 վէ օլ պիր թախթանըն ալթընտա իքի զըվա-
 նաթ իչիւն իքի 'ատէտ գա'իտէ վար խտի :
- 25 Վէ մէսքէնին տիկէր թարաֆը իչիւն շիմալ
 26 թարաֆընա եիրմի 'ատէտ թախթաւ, Վէ
 պիր թախթանըն ալթընտա իքի գա'իտէ վէ
 օլ պիր թախթանըն ալթընտա իքի գա'իտէ
 օլարադ, կիւմիւշտէն գըրգ 'ատէտ գա'իտէ-
 27 լէրին եափաւր : Վէ մէսքէնին արգաթը իչիւն
 զարպ թարաֆընա ալթը 'ատէտ թախթաւ
 28 եափաւր : Վէ մէսքէնին արգաթընտա օլան
 քէօշէրի իչիւն իքի 'ատէտ թախթաւ եափ-
 29 աթ : Վէ աղաղըտան պիրլէշիպ' եօգարըտան
 տախի պիր հալգա իլէ պիթիլէրէք պիր օլ-
 տու. իքիսի պէշլէ եափըլարադ իքի քէօ-
 30 չէ իչիւն օլտուլար : Վէ սէքիլ 'ատէտ թախ-
 թաւ օլուպ, կիւմիւշ գա'իտէլէրի ճէր պիր
 թախթանըն ալթընտա իքիլէր գա'իտէ օլա-
 31 բադ օն ալթը գա'իտէ վար խտի : Վէ սէնթ
 աղաղընտան սիւրկիւլէր, մէսքէնին պիր եանը-
 նըն թախթալարը իչիւն պէշ 'ատէտ սիւր-
 32 կիւ, Վէ մէսքէնին տիկէր եանընըն թախ-
 թալարը իչիւն պէշ 'ատէտ սիւրկիւլ, վէ մէս-
 քէնին զարպ ճիհէթինտէ պուլունան արգա-
 սընըն թախթալարը իչիւն պէշ 'ատէտ սիւր-
 33 կիւ եափաւր : Վէ թախթալարըն օրթաթըն-
 տա պուշտան պաշա կէշմէք իչիւն' օրթա
 34 սիւրկիւլէր եափաւր : Վէ թախթալարը ալ-
 թուն իլէ գափալըպ, սիւրկիւլէրէ խոնէ օլ-
 մագ իւզիլէ՝ հալգալարըն ալթընտան եափա-
 րադ սիւրկիւլէրի տախի ալթուն իլէ գափ-
 35 ալ :
- 36 Վէ լաճիվէրտի վէ երզալանի վէ գըրմըզ
 գուճուշտան վէ պիւթիւնիւշ ալա քէթէնտէն
 թէֆրիք փերտէսին եափըպ' անը ութթատ
 իլի օլարադ քերուպի նագըշը եափաւր : Վէ
 անըն իչիւն սէնթ աղաղընտան տէօրթ 'ա-
 տէտ տիրէք եափըպ, անլէրի ալթուն իլէ

գափալար. չէնկէլէրի ալթուն օլարադ' ան-
 լէր իչիւն կիւմիւշտէն տէօրթ 'ատէտ գա'ի-
 37 տէ տէօթալ : Վէ չատըրըն գափուրնա
 լաճիվէրտի վէ երզալանի վէ գըրմըզ գու-
 մաշտան վէ պիւթիւնիւշ ալա քէթէնտէն
 իլնէ իլի օլարադ պիր գափու փերտէսի,
 38 Վէ անըն պէշ 'ատէտ տիրէքիլէրիլէ չէնկէլ-
 լէրին եափաւր, վէ պաշլըգլարըն վէ գու-
 շուգլարըն ալթուն իլէ գափալար. ամմա
 անլէրին պէշ 'ատէտ գա'իտէսի պաղըրտան
 խտի :

ՊԱՊ 37

- 1 Վէ Պէսալէլ թուլը իքի պուշուք վէ 'արզը
 պիր պուշուք վէ իրթիֆա'ը պիր պուշուք
 գըրա' օլարադ սէնթ աղաղընտան թապուլթը
 2 եափաւր : Վէ անը տախիլէն վէ խարիճէն խա-
 լիս ալթուն իլէ գափալըպ' էթրաֆընա պիր
 3 ալթուն փերվադ եափաւր : Վէ անըն ի-
 չիւն պիր թարաֆընա իքի 'ատէտ հալգա'
 վէ տիկէր թարաֆընա իքի 'ատէտ հալգա օ-
 4 լարադ, տէօրթ քէօշէի իչիւն տէօրթ ալ-
 թուն հալգա տէօթալ : Վէ սէնթ աղաղըն-
 տան գօլարըն եափըպ, անլէրի ալթուն իլէ
 5 գափալար : Վէ թապուլթըն թաղընմասը ի-
 չիւն գօլարըն թապուլթըն եանլարընտա օլան
 հալգալարա կէշիրտի :
- 6 Վէ թուլը իքի պուշուք վէ 'արզը պիր
 պուշուք գըրա' օլարադ' խալիս ալթունտան
 7 քէֆարթիկեաճը եափաւր : Վէ ալթունտան
 իքի քերուպի եափըպ, անլէրի չէքիճ իլի օ-
 8 լարադ քէֆարթիկեաճըն իքի ուճընտա եափ-
 աթ : Պիր քերուպիլի պիր ուճընտա' վէ տի-
 կէր քերուպիլի օլ պիր ուճընտա Էփօր,
 քերուպիլի քէֆարթիկեաճ իլէ Էփօր
 9 օլարադ իքի ուճընտա եափաւր : Վէ քերու-
 պիլէր գանաալարընը եօգարըյա տօղըու
 աշըպ' գանաալարըյլէ քէֆարթիկեաճըն էօր-
 թէր, վէ եիւզլէրի պիրի պիրինէ գարշը օլա-
 րադ' քերուպիլիլէրին նագարը քէֆարթիկեա-
 10 հա տօղըու խտի :
- 11 Վէ թուլը իքի վէ 'արզը պիր վէ իրթի-
 ֆա'ը պիր պուշուք գըրա' օլարադ' սէնթ ա-
 12 զաղընտան սօֆրայը եափաւր : Վէ անը խա-
 լիս ալթուն իլէ գափալըպ' էթրաֆընա պիր
 13 ալթուն փերվադ եափաւր : Վէ անըն էթրա-
 ֆընա տէօրթ փարմագ պիր քէնար եափաւր,
 վէ քէնարըն էթրաֆընա պիր ալթուն փերվադ
 14 եափաւր : Վէ անա տէօրթ ալթուն հալգա
 տէօթալ, հալգալարըն տէօրթ ալաղընտա պու-
 15 լունան տէօրթ քէօշէյէ գօտու : Հալգալար
 քէնարըն եանընտա օլուպ' սօֆրա թաղընմասը
 իչիւն գօլարա փանէ խտիլէր : Վէ սօֆրայը

- Թաշըմագ իշխան գոլարը սենթ աղաճնտան
16 եափըպ՝ անլերի ալթուն իլէ գափաթը : Վէ
սօֆրանն իւզերնտէ օլան գապարը, եա՛նի
թէփախլերի վէ պուխուր զարֆարը վէ թագ-
տիմի ի մէջուպաթ իշխան թասարը վէ քեա-
սէլերի խալիս ալթունտան եափաթը :
- 17 Վէ խալիս ալթունտան շէմ՝ տանը եափըպ՝
շէմ՝ տանը չէքիճ իշի եափաթը, սագը վէ տալ-
լարը, գատէճլէրի վէ եուճրուլարը վէ չիչէք-
18 լերի քէնտիսինտէն իտի : Վէ շէմ՝ տանըն տի-
կեր եանընտան իւչ տալ՝ վէ շէմ՝ տանըն տի-
կեր եանընտան իւչ տալ՝ օլարագ, եանյա-
րնտան ալթը՝ Կատէտ տալ չըգար իտի :
- 19 Պիր տալտա պատեմ՝ շէքլնտէ իւչ՝ Կատէտ
գատէճ իլէ պիր եուճրուլ վէ պիր չիչէք, վէ
տիկեր տալտա պատեմ՝ շէքլնտէ իւչ՝ Կատէտ
գատէճ իլէ պիր եուճրուլ վէ պիր չիչէք օ-
լուպ, շէմ՝ տանտան չըգան ալթը տալար
20 պէջլէ իտի : Շէմ՝ տանտա տալիս պատեմ՝
շէքլնտէ տէօթմ՝ Կատէտ գատէճ իլէ եուճ-
21 րուլարը վէ չիչէքլէրի վար իտի : Վէ անտէն
չըգան ալթը՝ Կատէտ տալլն իքիսինն ալթըն-
տա քէնտիսինտէն պիր եուճրուլ, վէ իքիսի-
նին ալթընտա քէնտիսինտէն պիր եուճրուլ,
վէ իքիսինն ալթընտա քէնտիսինտէն պիր
22 եուճրուլ վար իտի : Եուճրուլարը վէ տալա-
րը քէնտիսինտէն օլուպ՝ ճիւղէտի եէքփարէ
օլարագ խալիս ալթունտան չէքիճ իշի իտի :
- 23 Վէ անըն եէտի գանտիլինի վէ մուճ մագա-
լարըն վէ թէփախլէրի խալիս ալթունտան
24 եափաթը : Պուռու վէ ետէվաթըն քեաֆֆէ-
սինի պիր թալանթ խալիս ալթունտան
եափաթը :
- 25 Վէ մուրեպպա՝ օլուպ թուլը պիր վէ՝ Կոր-
գը պիր վէ իրթիֆա՝ իքի զըրա՝ օլուպ,
պուլնուզարը քէնտիսինտէն օլարագ պու-
խուր մէզպաճըն սենթ աղաճնտան եափաթը :
- 26 Վէ անըն Եա՛նի իւսթ իւնիւ վէ եանլարըն վէ
պուլնուզարըն խալիս ալթուն իլէ գափաթ-
յըպ՝ Եթրաֆընա պիր ալթուն թաճ եափ-
աթ : Վէ անըն թաշըմագ իշխան գոլարա
խանէլեր օլմագ իւզըն՝ իքի եանլարնտա
թաճըն ալթընտան իքի թարաֆա իքի՝ Կա-
28 տէտ ալթուն չալգա եափաթը : Վէ գոլարը
սենթ աղաճնտան եափըպ՝ անլերի ալթուն
29 իլէ գափաթը : Վէ մուգատտէս մէս՝ եա-
ղըն վէ խալիս խօշ րա՛ն չալը պուխուրը՝ Ե-
թըրճը սենթ ալթըն վէ եափաթը :

ՊԱՊ 38

- 4 Վէ թուլը պէշ զըրա՝ վէ՝ Կորգը պէշ զըրա՝
միւրեպպա՝ վէ իրթիֆա՝ իւչ զըրա՝ օլա-
րագ՝ սենթ աղաճնտան մուճրագ մէզպա-

- 2 ճընը եափաթը : Վէ պուլնուզարըն տէօթմ
քէօշիսինտէ եափըպ՝ պուլնուզարը քէնտի-
սինտէն իտի : Վէ անըն պագըն իլէ գափաթը :
- 3 Վէ մէզպաճըն ճիւղէտէ ետէվաթըն, Կա-
գալարը վէ քիւրէքլէրի վէ լէճնլէրի վէ չա-
թալարը վէ ալթըն գալարընը եափըպ, Ե-
տէվաթընը քեաֆֆէսինի պագընտան եափ-
աթը : Վէ մէզպաճ, անըն փերվագը ալթընտ,
օրթաթընա գատար օլմագ իւզըն, միւչէպպէք
օլարագ պագընտան պիր ըգարա եափաթը :
- 5 Վէ պագըն ըգարա իշխան գոլարա խանէ
օլմագ իւզըն՝ տէօթմ քէօշիսինտէ տէօթմ
6 Կատէտ չալգա տէգըտի : Վէ գոլարը սենթ
աղաճնտան եափըպ, անլերի պագըն իլէ
7 գափաթը : Վէ անըն անլեր իլէ թաշըմագ
իշխան գոլարը մէզպաճըն եանլարնտա օ-
լան չալգալարա կէչերաի : անըն իշի պշ օ-
լարագ՝ թախթալարտան եափաթը :
- 8 Վէ պագըն գուրնայը վէ անըն պագըն
գա՛նտէսին ճէմա՛նթ չալարընը գափաթը-
նա թէճէմա՛նի՝ ետէն նիսանըն պլնէլէրն-
տէն եափաթը :
- 9 Վէ չալլընը եափաթը : Ճէնուպ թարաֆը
իշխան չալլընը փերալէրի եիւզ զըրա՝ օ-
լարագ՝ պիւրիւլիւշ ալա քէթէնտէն իտի :
- 10 Երմի՛ Կատէտ տիրէլի վէ անլերն երմի՛ Կա-
տէտ գա՛նտէս պագընտան, վէ տիրէքլէրն
չէնկէլէրի վէ գուլագալարը կիւմիւշտէն իտի :
- 11 Վէ շիմալ թարաֆը իշխան օլան Կէրտէլէ
եիւզ զըրա՝ իտի : Երմի՛ Կատէտ տիրէլի վէ
անլերն երմի՛ Կատէտ գա՛նտէս պագըն-
տան, վէ տիրէքլէրն չէնկէլէրի վէ գու-
12 շալարը կիւմիւշտէն իտի : Վէ զարպ թա-
րաֆը իշխան օլան փերալէրի Էլլէ զըրա՝ օ-
լուպ, տիրէքլէրի օն՝ վէ անլերն գա՛նտէլէ-
րի օն՝ Կատէտ իտի : տիրէքլէրն չէնկէլէրի
13 վէ գուլագալարը կիւմիւշտէն իտի : Վէ շարգ
թարաֆը իշխան օլան Կէրտէլէ Էլլէ զըրա՝ Ե-
14 տի : Պիր եանըն փերալէրի օն պէշ զըրա՝
օլուպ, տիրէքլէրի իւչ վէ գա՛նտէլէրի իւչ
15 Կատէտ իտի : Վէ տիկեր թարաֆըն, եա՛նի
չալլը գափաթըն պիր թարաֆընտան վէ
օլ պիր թարաֆընտան փերալէրի օն պէշ
զըրա՝ օլուպ, տիրէքլէրի իւչ վէ գա՛նտէլէրի
16 իւչ՝ Կատէտ իտի : Չալլընը Եթրաֆընտա
օլան փերալէրին քեաֆֆէսին պիւրիւլիւշ
17 ալա քէթէնտէն իտի : Վէ տիրէքլէրն գա՛ն-
տէլէրի պագընտան, տիրէքլէրն չէնկէլէրի
վէ գուլագալարը կիւմիւշտէն, վէ պաշլըգալարը
կիւմիւշ իլէ գափը օլարագ, չալլընը
տիրէքլէրին քեաֆֆէսին կիւմիւշ գու-
18 շալարը վար իտի : Վէ չալլը գափաթըն
փերալէրի իշի իշի լաճիլէրաի վէ երզա-
վանի վէ գըրմըզը գուլագալարն վէ պիւրիւշ

- միւշ ա'լա քէթէնտէն օրուպ, թուը երմի
զըրա' վէ 'արզը' եա'նի իրթիֆա'ը հալլընըն
19 փերտէսինէ կէօրէ պէշ զըրա' խոի : Վէ ա-
նըն տիրէքլէրի տէօրթ' վէ անէրին գա'իտէ-
լէրի տէօրթ 'ատէտ օլարադ պաղըրտան ,
վէ չէնկէլէրի կիւմիւշտէն , վէ պաշլըզլարը-
նըն գափլամաւը , գուշաղլարը տախի կիւ-
20 միւշտէն խոի : Վէ մէքէն իլէ հալլընըն էթ-
րաֆընտա օլան գաղըզլարըն քեաֆֆէսի պա-
ղըրտան խոի :
- 21 Քեահին Հարուներն օղու ի թամարըն եե-
տիլէ Լալիլէրին իւրտմէթի իշիւն Մուսա-
նըն էմրի իւզըն մէքէնին' եա'նի չէհատէթ
մէքէնինին մահսուպ օլան հիսապը պուտըր :
22 Վէ եհհուտա սըպլթընտան Պէսալէլ իպն ի
Ուրի իպն ի Հուր ՐԱՊՊԸ Մուսայա էմր էթ-
23 տիլէ շէլէրին քեաֆֆէսինի եափտը : Վէ
Տան սըպլթընտան օլմաճը հէմ ուսթտա վէ
լաճիվէրտի վէ երղալանի վէ գըրմըզը գու-
մաշ վէ ա'լա քէթէն իշիւտէ նագգաշ ԱՏօ-
լէապ իպն Ախսամախ անըն իլէ պերապէր
խոի :
- 24 Թագալմէ ալթուըն' եա'նի մագաթիւն
պիւթիւն իշաւընտա պու իւրտմէթ իշիւն
սարֆ օլունան ալթուըն քեաֆֆէսի , մագ-
տիս մըսգալը իւզըն , երմի տօղուզ թալանթ
25 վէ եէտի եիւզ օթուզ մըսգալ խոի : Վէ
Ճէմաթմաթտան սայըլալարըն կիւմիւշիւ մագ-
տիս մըսգալը իւզըն , եիւզ թալանթ վէ պին
եէտի եիւզ եէթմիշ պէշ մըսգալ խոի .
26 Երմի եալընտան եօղարը օլարադ տէֆ-
թէրէ գայտ օլունանլար , ալթը եիւզ իւշ
պին պէշ եիւզ էլլէ նէֆէր օլարադ , ատէմ
պաշընս հէր քէս պիւրէր պէգա' , եա'նի
Մագտիս մըսգալը իւզըն եարըմ' մըսգալ
27 Լէրտ' : Վէ եիւզ թալանթ կիւմիւշ մագ-
տիսին գա'իտէլէրին վէ թէֆրիգ փերտէսի-
նին գա'իտէլէրին տէօրմէ իշիւն օլուպ ,
գա'իտէ պիւրէր թալանթ օլարադ' եիւզ թա-
28 լանթտան եիւզ գա'իտէ օլուա : Վէ պին
եէտի եիւզ եէթմիշ պէշ ճէֆալտան տիրէք-
լէրին չէնկէլէրինի եափապ , անլէրին պաշ-
լըզլարըն գափլատը վէ անլէրի գուշալթար :
29 Վէ թագալմ' օլունան պաղըր եէթմիշ թա-
լանթ վէ իքի պին տէօրթ եիւզ մըսգալ խոի :
30 Վէ անտէն ճէմաթ չատըրընըն գափուընըն
գա'իտէլէրին վէ պաղըր մէզպաշը վէ անըն
պաղըր ըսգարաւընը վէ մէզպաշըն էտէվա-
31 թընըն քեաֆֆէսինի , Վէ հալլընըն էթրա-
ֆընտա օլան գա'իտէլէրի վէ հալլը գափու-
սընըն գա'իտէլէրինի վէ մէքէնին գաղըզ-
լարընըն ճիւմէսինի վէ հալլընըն էթրաֆընտա
օլան գաղըզլարըն քեաֆֆէսինի եափտը :

- 1 Վէ մագաթիստէ իւրտմէթ էթմէք իշիւն լա-
ճիվէրտի վէ երղալանի վէ գըրմըզը գումաշ-
տան իւրտմէթ էլլիսէսինի եափտըլար : վէ
ՐԱՊՊԸ Մուսայա էմր էթտիլի կիպի Հարու-
նա մուգատտէս էլլիսէ եափտըլար :
- 2 Վէ էֆօտը ալթուըն վէ լաճիվէրտի վէ եր-
ղալանի վէ գըրմըզը գումաշտան վէ պիւրիւլ-
3 միւշ ա'լա քէթէնտէն եափտը : Վէ լաճի-
վէրտի վէ երղալանի վէ գըրմըզը գումաշտան
վէ ա'լա քէթէնտէն արապընա ուսթտա իշի
օլարադ նագգալ իշիվէք իշիւն ալթուըն տէօ-
յէրէք ինճէ լէվճալար եափապ թէլլէր քէս-
4 տիլէր : Անա ըսպլթ օլունանագ օմուզլըզլար
եափտըլար , վէ իքի ուճընտա ըսպլթ օլունուր
5 խոի : Վէ էֆօտըն իւզէրինտէ օլան շէրիտ
անտէն օլուպ անըն իշի կիպի օլարադ , ալթուըն
վէ լաճիվէրտի վէ երղալանի վէ գըրմըզը գու-
մաշտան վէ պիւրիւլմիւշ ա'լա քէթէնտէն
խոի , նիթէքիմ ՐԱՊՊ Մուսայա էմր էլլէտի :
- 6 Վէ ալթուըն խանէլէր իլէ իհաճէն օլու-
նուպ' միւհը նագգալլէ պէնի Խարայէլին իսմ-
լէրի իւզէրլէրինէ հէքք օլունմուշ օլան 'ա-
7 դիգ թաշլարընը եափտըլար : Վէ պէնի Խա-
րայէլէ թէղքեաթ թաշլարը օլմագ իւզըն'
ՐԱՊՊԸ Մուսայա էմր էթտիլի կիպի անլէրի
էֆօտըն օմուզլըզլարը իւզէրինէ գօտու :
- 8 Վէ կէջիւսլիւլիւ ուսթտա իշիլլէ էֆօտ
իշի կիպի ալթուըն վէ լաճիվէրտի վէ երղա-
լանի վէ գըրմըզը գումաշտան վէ պիւրիւլ-
9 միւշ ա'լա քէթէնտէն եափտը : կէջիւսլիւ-
լիւ միւրէպպա' օլարադ իքի գալթը եափ-
տըլար . թուը վէ 'արզը պիւրէր գարըշ օլա-
10 ըադ իքի գալթը խոի : Վէ անը տէօրթ սը-
րա թաշ իլէ թէրսի' էլլէտիլլէր . պիւր սըրա
գըրմըզը 'աղիգ վէ ոտըր եագուլթ վէ գիւմ'
11 րուտ օլուպ' պու իլք սըրա տըր : Վէ իքին-
ճի սըրա' շէպլիւրաղ , կէքք եագուլթ վէ էլմաս
12 խոի . Վէ իւշիւնճիւ սըրա մօր եա'գուլթ ,
13 'այնիհըրը վէ ճէպէլլէգուլ' խոի . Վէ տէօր-
տիւնճիւ սըրա գէպէրճէտ , 'աղիգ վէ եէշիմ'
խոի . թէրսի' օլունմալարընտա ալթուըն խա-
14 նէլէր իլէ իհաթէ օլունմուշ խոիլէր : Վէ
թաշլար պէնի Խարայէլ իսմլէրի իւզըն օլա-
րադ' անլէրին իսմլէրինէ կէօրէ օն իքի 'ատէտ
օլուպ , հէր պիւրի օն իքի սըպլթտան պիւրինին
իսմինէ միւհը նագգալլէ հէքք օլունմուշ խոի :
15 Վէ կէջիւսլիւլիւն իւզէրինտէ խալիս ալ-
թուընտան էօրմէ իշի պիւրիւլմիւշ ղէնճիւրլէր
16 եափտըլար : Վէ իքի 'ատէտ ալթուըն խա-
նէ' վէ իքի 'ատէտ ալթուըն հաղա եափապ ,
իքի հաղապը կէջիւսլիւլիւն իքի ուճընագօ-

- 17 տուլար : Վէ օլ իբի ալթուն էօրմէ զին-
ճիրլէրի կեցիւսլիւյիւն իբի ուճարնտա օ-
- 18 լան իբի հալգայա թագաւար : Վէ իբի էօր-
մէ զինճիրլէրին օլ փէ իբի ուճարնտա օլ ի-
բի խանէյէ թագալ անլէրի էօն թարափըն-
տան էֆօսըն օմուզլըգլարը իւզերինէ գօ-
- 19 սուլար : Վէ իբի 'ատէտ ալթուն հալգա
եափըպ, կեցիւսլիւյիւն եանլարնա իշ եէ-
րինտէն էֆօտ թարափընտա օլան իբի քե-
նաորնա գօսուլար : Վէ իբի 'ատէտ ալթուն
հալգա եափըպ' անլէրի աշաղըտան էֆօտըն
իբի օմուզլարնա' էօն թարափընտան էֆօ-
տըն շէրիտի իւզերինտէն անլն բապթ օլուն-
- 20 աղը եէրէ թագաւար : Վէ կեցիւսլիւյիւ
հալգալարըյէ էֆօտըն հալգալարնա լա-
ճիվէրտի գայթիան իլէ պաղլարըլար, քի էֆօ-
տըն շէրիտի իւզերինտէ օլուպ, կեցիւսլիւ-
էֆօտտան պլըմայա, նիթէքիմ' ՐԱՊՊ Մու-
սայա էմր էյլէտի :
- 22 Վէ էֆօտըն էնթարիսինի տօգուճա իշի օ-
լարադ' պիւսպիւթիւն լաճիվէրտի գուճաշտան
- 23 եափտար : Վէ էնթարիսինի օրթարնտա զըրի
աղը կիպի պիր աղըզ վար իտի . աղըզն էթ-
րաֆը եըրթլըմամար իշիւն պիր քէնարը վար
- 24 իտի Վէ էնթարիսինի էթէքլէրինտէ լաճիվէր-
տի վէ եըղավանի վէ պիւքիւթիւն զըմըդը քե-
- 25 թէնտէն նարլար եափտար : Վէ խալիս ալ-
թունտան չընկրագլար եափըպ, չընկրագլարը
նարլարն արաւընա էնթարիսինի էթէքլէրի-
նի լէթրափընտա օլան նարլարն արաւընա
- 26 գօսուլար : Խըտմէթ իշիւն էնթարիսինի էթէք-
լէրինի էթրափընտա պիր չընկրագլ վէ պիր
նար, պիր չընկրագլ վէ պիր նար վար իտի,
նիթէքիմ' ՐԱՊՊ Մուսայա էմր էյլէտի :
- 27 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա էմր էյլէտիյի կի-
պի' Հորուն իշիւն վէ օղուլարը իշիւն գա-
միւթի ալա քէթէնտէն տօգուճա իշի օլա-
- 28 բադ եափտար : Վէ 'ամամէ ալա քէթէն-
տէն, վէ զիյնէթ ուրփուշլարընը ալա քե-
թէնտէն, վէ քէթէն տօնլարը պիւքիւթիւն
- 29 ալա քէթէնտէն, վէ գուշաղը պիւքիւթիւն
վանի վէ զըմըդը գօսուճաշտան իշիւն իշլիլէ
է-փըլը :
- 30 Վէ մուգատտէս թաճըն լէվհասընը խա-
լիս ալթունտան եափըպ' իւզերինէ միւհը
նաղըյլէ ԳՕՏԵՀ ԼԱ ԵԵՀՕՎԱ գաղտար :
- 31 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա էմր էյլէտիյի կիպի'
'ամամէ իւզերինէ գօսուճաշտար իշիւն իւզերի-
նէ պիր լաճիվէրտի շէրիտ թագաւար :
- 32 Պէշլէնէ մէքէնին, եա'նի ճէմա'աթ
չատըրընը իշիւն քեաֆֆէսի թէքմիլ օլ-
տու, վէ պէնի խարայէլ, ՐԱՊՊ Մուսայա հէր
նէ քի էմր էթտի իսէ, անա կէօրէ թէմամէն

- 33 եափտար : Վէ մէքէնի' եա'նի չատըր
իլէ քեաֆֆէսի էտէվաթընը, գօփալարընը,
թախթալարընը, սիւրկիւլէրինի, վէ տի-
- 34 բէքլէրինի, վէ գա'իտէլէրինի, վէ գըր-
մըզը պոյալը գօշ տէրիլէրինտէն էթթիւյիւ,
վէ թէհաշ տէրիլէրինտէն օլան էթթիւյիւ,
- 35 վէ թէֆրիգ փէրտէսինի, Շէհաթէթ թա-
պութը իլէ գօլարընը վէ քէֆարէթիւհաշը,
36 Սօֆրայը վէ քեաֆֆէսի էտէվաթընը վէ հու-
37 զուր էքմէյինի, խալիս ալաշ շէմ'տանը,
գանտիլէրինի, եա'նի տիգիլէնէք գանտիլ-
լէրինի վէ քեաֆֆէսի էտէվաթընը, վէ գան-
- 38 տիլ եաղընը, վէ ալթուն մէզպահը, վէ
մէհ հաղընը, վէ խօշ ռա'իհալը պուխուրը,
39 վէ չատըրըն գափուսը իշիւն փէրտէյի, Պա-
գըր մէզպահ իլէ պագըր ըսգարաւընը, գօլ-
լարընը վէ քեաֆֆէսի էտէվաթընը, վէ գուր-
- 40 նար, վէ գա'իտէսինի, Հալլը փէրտէլէրինի,
անլն տիքէլէրինի վէ գա'իտէլէրինի վէ հալ-
լը գափուսընը փէրտէսինի, իփլէրինի վէ
գաղըզլարընը վէ մէքէնի' եա'նի ճէմա'աթ
չատըրընը իըրաթէթ իշիւն քեաֆֆէսի ի էշ-
- 41 եայը, Մագախստէ խըտմէթ էթմէք իշիւն
խըտմէթ էլպիսէսինի, վէ քէհանէթ էթմէ-
լէրի իշիւն քեահին Հարունըն մուգատտէս
էլպիսէսինի, վէ օղուլարընը էլպիսէլէրինի,
- 42 Մուսայա կէթիւրտիլէր : ՐԱՊՊ Մուսայա հէր
նէ քի էմր էյլէտի իսէ' անա կէօրէ պէնի
խարայէլ պիւթիւն իշի եափտար :
- 43 Իմտի Մուսա պիւթիւն իշէ նաղար էթ-
տի, վէ իշթէ ոնը ՐԱՊՊ Մուսայա էմր էյլէտիյի կի-
պի թէմամէն եափմըշլար իտի, վէ Մուսա
անլէրէ պէրէքէթ օգուտու :

ՊԱՊ 40

- 1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
2 Պիրինճի օղտա' օյըն պիրինճի կիւնիւնտէ
մէքէնի' եա'նի ճէմա'աթ չատըրընը գուրա-
- 3 րն : Վէ օրայա շէհատէթ թապութընը գօ-
յուպ, թապութը թէֆրիգ փէրտէսիյլէ մէթը
4 էտէսին : Վէ սօֆրայը իշերի կէթիրիպ, անլն
իւզերինէ տիգիլէնէք է-փըյի տիգիսին. վէ
շէմ'տանը իշերի կէթիրիպ, գանտիլէրինի
- 5 եափտարն : Վէ շէհատէթ թապութընը էօ-
նիւնտէ պուխուր իշիւն ալթուն մէզպահը
գօյուպ, մէքէն գափուսընը փէրտէսինի
- 6 թագաւարն : Վէ մէքէնին, եա'նի ճէմա'աթ
չատըրընը գափուսընը էօնիւնէ մուհագա
7 մէզպահընը վաղ' էտէսին : Վէ ճէմա'աթ չա-
տըրըյլէ մէզպահընը արաւընա գուրնայը գօ-
8 յուպ' անլն իշիւն սու գօյարն : Վէ տն-
լէրին էթրափընա հալլըյլէ թէշքիլ ետիպ,
հալլը գափուսընը փէրտէսինի թագաւարն :

9 Վէ մէս հաղընը ալըպ, մէսքէնի վէ անտէ
օլան շէյլէրին քեաֆէսինի մէս հտէրէք,
անը վէ քեաֆէսի էտէվաթընը թագտիս է-
10 տէսին, քի մուգատտէս օլա: Վէ մուհրա-
գա մեզպահընը վէ քեաֆէսի էտէվաթընը
մէս հտէրէք, մեզպահընը թագտիս էտէսին,
11 քի մեզպահընը ագտէս օլա: Վէ գուրնայը վէ
գա'իտէսինի մէս հտէրէք, անը թագտիս է-
12 տէսին: Վէ Հարուն իլէ անըն օղուլարընը
ճէմա'աթ չատըրընըն գափուսընա եագլաշ-
13 տըրպ, անլէրի սու իլէ երյգայարըն: Վէ
Հարունա մուգատտէս լիպատարը կիյտիրիպ,
անը մէս հտէրէք, պանա քէհանէթ էթմէ-
14 սի իլիւն անը թագտիս էտէսին: Անըն օ-
ղուլարընը տախի եագլաշտըրըպ, անլէրէ
15 գամիպէր կիյտիրէսին: Վէ անլէրին փէտէ-
րինի մէս էթմախի կիպի' անլէրի մէս հ-
տէսին, քի պանա քէհանէթ էտէլէր, վէ
անլէրին մէս չէրի անլէրէ 'ասրէրինտէ քէ-
16 հանէթ ի էպէտիլէ իլիւն օլա: Վէ ՐԱՊՊ
Մուսայա հէր նէ քի էմը էթմախի իսէ' անա
կէօրէ թէմամէն եափաթը:

17 Վէ իլիւնի սէնէնի պիրիսի պընտա,
18 ալըն պիրիստէ մէսքէն գուրուտու: Վէ Մու-
սա ՐԱՊՊՐԵ քէնտինէ էմը էյլէտիլի կիպի
մէսքէնի գուրուպ, գա'իտէլէրինի գոյարաֆ,
թախթալարընը վազ' էտիպ, սիւրկիլէրինի
19 թագաթը վէ տիրէքլէրինի տիրէս: Վէ մէս-
քէնին իւզէրինէ չատըրըն եայըպ եօգարըտան
անըն իւզէրինէ չատըրըն էօրթիւսիւնիւ գօ-
20 տու: Վէ ՐԱՊՊՐԵ Մուսայա էմը էյլէտիլի
կիպի շէհատէթի ալըպ' թագաթըն իլիւնէ
գօտու, վէ թագաթըն գօլարըն թագաթ' թա-
պուլըն իւսթիւնէ քէֆարէթիւսըն գօտու:
21 Վէ թագաթըն մէսքէնին իլիւն կէթիլիպ'
թէֆրիգ փէրտէսինի գոյարաֆ, շէհատէթ
22 թագաթընը սէթը էյլէտի: Վէ ՐԱՊՊՐԵ
Մուսայա էմը էյլէտիլի կիպի' սօֆրայըն ճէ-
մա'աթ մէսքէնինտէ, մէսքէնին շիմալ թա-
րաֆընա թէֆրիգ փէրտէսինին խարիճինէ գօ-
23 տու: Վէ իւզէրինտէ' ՐԱՊՊՐԵ հուզուրընտա

24 տիրէլէճէք էքմէլի տիրէս: Վէ ՐԱՊՊՐԵ Մու-
սայա էմը էյլէտիլի կիպի շէմ'տանը ճէմա-
'աթ չատըրընտա, սօֆրանըն գարընտա
25 Մէսքէնին ճէնուպ թարաֆընա գօտու: Վէ
ՐԱՊՊՐԵ հուզուրընտա գանտիլէրի եագաթը:
26 Վէ ՐԱՊՊՐԵ Մուսայա էմը էյլէտիլի կիպի ալ-
թուն մեզպահընը ճէմա'աթ չատըրընտա թէֆ-
27 րիգ փէրտէսինին էօնիւնէ գօտու: Վէ անըն
իւզէրինտէ խօշ ըա'իհալը պուլուր եագաթը:
28 Վէ մէսքէն գափուսընըն փէրտէսինի թագաթը:
29 Վէ ՐԱՊՊՐԵ Մուսայա էմը էյլէտիլի 'կիպի
մէսքէնին' եա'նի ճէմա'աթ չատըրընըն գա-
փուսըն եանընա մուհրագա մեզպահընը գօտու,
վէ իւզէրինտէ մուհրագա վէ էքմէք թագաթի-
30 մէսի թագաթիմ' էյլէտի: Վէ գուրնայըն ճէմա-
'աթ չատըրընըն մեզպահընը արաւընա վազ' է-
տիպ, իլիւն' երյգանմագ իլիւն սու գօտու:
31 Վէ Մուսա իլէ Հարուն վէ անըն օղուլարը
էլէրինի վէ ալագլարընը անտէն երյգարընը
32 իտի: Ճէմա'աթ չատըրընա կիրտիքլէրինտէ
վէ մեզպահըն եագլաշտըրընտա ՐԱՊՊՐԵ
Մուսայա էմը էյլէտիլի կիպի երյգանըրընը
33 իտի: Վէ մէսքէնին վէ մեզպահըն էթրա-
ֆընտա հալըլըն թէշըիլ էտիպ, հալըլը գա-
փուսընըն փէրտէսինի թագաթը: պու մէճճլէ
Մուսա իլի թէքմիլ էյլէտի:

34 Պա'տէհու պուլուլթ ճէմա'աթ չատըրըն իւ-
զէրինտէ տուրտու, վէ մէսքէն ՐԱՊՊՐԵ ճէ-
35 լալի իլէ մէմու օլտու: Վէ Մուսա ճէմա'աթ
չատըրընա կիրէմէտի: Պիրա պուլուլթ անըն
իւզէրինտէ տուրտու' մէսքէն ՐԱՊՊՐԵ ճէլալը
36 իլէ մէմու իտի: Իմտի անլէրին հէր նագլին-
տէ պուլուլթ մէսքէնտէն եօգարըն չէքիտիտէ'
37 պէնի իսրայէլ նագլ էտէր իտի: Վէ պու-
լուլթ չէքիտիտէճէ' չէքիտիլի կիւնէ գա-
38 տար նագլ էթմէգլէր իտի: Ձիրա պէյթ ի
իսրայէլըն քեաֆէսինին կէօզէրի էօնիւնտէ
անլէրին հէր նագլինտէ' կիւնաիւզ ՐԱՊՊՐԵ
պուլուլթ մէսքէն իւզէրինտէ, կէճէ տախի
անըն իւզէրինտէ աթէշ վար իտի:

ԼԱՎԻԼԻԼԵՐ

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայր չաղըրբայ, ձէմա'աթ չատըրընտան անա ինթապէն տէտի քի,
2 Պէնի իտրայէլէ սէջլէյիպ անլէրէ տէյէսին քի Սիզտէն պիր առեմ ԲԱՊՊ չայվանլարտան պիր գուրպան թագտիմ էտէճէք օլուրսա, գուրպանընզը սըղըրլարտան եախօտ սիւրիւլէրտէն թագտիմ էտէճէքսինիլ:
3 Էյէր մուհրաբա օլաճագ գուրպանը սըղըրլարտան իսէ՝ ԲԱՊՊԸ չուզուրընտա մագպուլ օլմագ իչիւն էրքէք վէ գուսուրսըղ օլանը թագտիմ էյլէսին. հէմ տէ անը ձէմա'աթ չատըրընտա գափուսընտա թագտիմ էթօին:
4 Վէ էլլինի մուհրաբանըն պաշը իւղէրինէ գօսուն, վէ քէնտիսի իչիւն քէֆարէթ օլմագ իւղէրէ՝ գապուլ օլունաճագ աըր:
5 Վէ տանայր ԲԱՊՊԸ չուզուրընտա զէպէթսին, վէ պէնի Հարուն օլան քեաճինլէր գանը թագրիպ էտիպ, գանը ձէմա'աթ չատըրընտա գափուսընտա պուլունան մէզպաճըն իւսթիւնէ՝ հէր թարաֆա սերփսինլէր:
6 Վէ մուհրաբայր էիւղիւպ՝ անը փարչա փարչա
7 էթսին:
8 Վէ Հարուն քեաճինլին օղուլարը մէզպաճ իւղէրինէ աթէշ գօյուպ՝ աթէշ իւղէրինէ օտուն տիգսինլէր:
9 Վէ պէնի Հարուն օլան քեաճինլէր փարչալարը, պաշը վէ իչ հաղընը մէզպաճ օլան աթէշին իւսթիւն տէքի օտունլարըն իւղէրինէ տիգսինլէր:
10 Վէ մա իչլին վէ փաշալարը սու իլէ երյգայրբայ, ԲԱՊՊ խօշ րա'իճալը պիր գուրպան օլմագ իւղէրէ, քեաճին ձիւմլէսինի՝ մուհրաբա օլարագ՝ մէզպաճտա եագսըն:
11 Վէ էյէր գուրպանը մուհրաբա իչիւն սիւրիւլէրտէն՝ էա'նի գօյուն եախօտ քէչիլէրտէն իսէ, էրքէք վէ գուսուրսըղ օլանը թագտիմ էթօին:
12 Վէ տանայր ԲԱՊՊԸ չուզուրընտա մէզպաճըն շիմալ ճանիպինտէ զէպէթ էյլէսին, վէ պէնի Հարուն օլան քեաճինլէր անըն գանընը մէզպաճըն իւսթիւնէ հէր թարաֆա
13 սերփսինլէր:
14 Վէ անը փարչա փարչա էտիպ, ա'նիւն պաշը վէ իչ հաղընլէր պէրապէր ալըն, վէ քեաճին անլէրի մէզպաճտա օլան աթէշին իւսթիւնտէքի օտունլարըն իւղէրինէ տիգսինլէր:
15 Վէ իչլէրիլէր փաշալարը սու իլէ երյգայրբայ, ԲԱՊՊ խօշ րա'իճալը գուրպան օլմագ իւղէրէ, քեաճին ձիւմլէսինի կէթիլիպ՝ մուհրաբա օլարագ՝ մէզպաճտա եագսըն:

- 14 Վէ էյէր ԲԱՊՊ իչիւն մուհրաբա օլաճագ գուրպանը գուրպանըն իսէ, գուրպանըն գուրպանընտան եա կէօյէրճին եալուլարըն:
15 տան թագտիմ էթօին:
16 Վէ քեաճին անը մէզպաճտա թագրիպ էտիպ, պաշըն քէսէրէք մէզպաճտա եագսըն, վէ գանը մէզպաճըն
17 էանընա ազըտընլէր:
18 Վէ գուրաղըն իլէ իչինտէքինի չըգարըպ, անը մէզպաճըն շարգ ճանիպինտէ օլան քիւլ մաճալինէ աթսըն:
19 Վէ անը պըրմայարագ գանալարըն արա սընտան եարսըն, վէ մուհրաբա օլարագ, ԲԱՊՊ խօշ րա'իճալը գուրպան օլմագ իւղէրէ, քեաճին անը մէզպաճտա աթէշտէ օլան օտուն իւղէրինտէ եագսըն:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր քիմէն ԲԱՊՊԸ էքմէք թագտիմէսի թագտիմ էտէճէք օլուրսա, թագտիմէսի խասս ունտան օլուպ՝ իւղէրինէ հաղ տէօք
2 սին վէ իւսթիւնէ քիւնլիւք գօսուն:
3 Վէ անը պէնի Հարուն օլան քեաճինլէրէ կէթիլսին, վէ անտէն քիւնլիւքին հէփիսիլէր պէրապէր ունընտան վէ հաղընտան պիր ալուճ տօլուսըն ալըն, վէ քեաճին, ԲԱՊՊ խօշ րա'իճալը գուրպան օլմագ իւղէրէ, անը թէգ
4 քեաճ օլարագ մէզպաճտա եագսըն:
5 Վէ էքմէք թագտիմէսիտէն պագըրէսի Հարուն իլէ օղուլարընլէր օլուն:
6 ԲԱՊՊԸ գուրպանլարընտան օլարագ ագտէս տիր:
7 Վէ ֆուրունտա փիշիշ էքմէք թագտիմէսի թագտիմ էտէճէք օլուր իսէն, խասս ունտան հաղ իլէ եուղընլմուշ, մայասըղ փիտէլէր եախօտ հաղ սիւրիւլմիշ մայասըղ եուղալար օլունլար:
8 Վէ էյէր թագտիմէն թալատա փիշիշ թագտիմէ իսէ հաղ իլէ եուղընլմուշ խասս ունտան մայասըղ օլուն:
9 Անը փարչա փարչա էտիպ իւղէրինէ հաղ տէօքսին. պու էքմէք թագտիմէսի տիր:
10 Վէ էյէր թագտիմէն թէնճէրէտէ փիշիշ թագտիմէ իսէ, խասս ունտան հաղ իլէ եուղընլարտան հափըլուն թագտիմէսի ԲԱՊՊ կէթիլիպ քեաճին թէսլիմ էթսին, անը մէզպաճտա թագրիպ էթսին:
11 Վէ քեաճին թագտիմէսի թէգքեարըն ալըպ,

ԲԱՊՊԱ խօշ րա՛խճալը գուրպան օյմադ իւզրէ,
40 մէզպահատու ետգարն : Վէ թագաւորմանին պա-
գը, իւրեւի Հարուն իլէ օղուլարընն օլաուն .
ԲԱՊՊԱ գուրպանընն օլաւադ ագաւա
41 տիր : ԲԱՊՊԱ թագաւորմ էտէճէլինիլ էքմէք
թագաւորմէլերինն ճիւղ իւրի մայալը ետփը-
մաւն, զիրա ԲԱՊՊԱ գուրպան օլմադ իւզրէ
տալ մայալ ետփաւ պալ ետգմայաճագաւըլ :
42 Պունլարը՝ թուրֆանտա ճէտիլէսի օլաւադ՝
ԲԱՊՊԱ թագաւորմ էտէճէլինիլ . աւմա՛ մէզ-
պահ իւզրէլինտէ՛ խօշ րա՛խճա օյմադ իւզրէ՛
ետգըլմայաճագ տըր :

43 Վէ ճէր էքմէք թագաւորմէսինն թուզ գո-
լաւն, վէ էքմէք թագաւորմէսինտէն Ալաւճը-
նըն 'աճաղընն թուզըն էքմէք էթմէլիլ ճէր
գուրպանն իլէ թուզ թագաւորմ էտէսին :

44 Վէ էյեր ԲԱՊՊԱ թուրֆանտա թագաւոր-
մէսինն թագաւորմ էտէճէք օլաւ իսնն, թուր-
ֆանտանն թագաւորմէսի իլինն տիւնէլտէ դաւ-
րուլմաւ թագէ պաշադարտան տէլիլ իւլիւ
45 պուղտայ թագաւորմ էտէսին : Վէ իւզրէլինն
եաղ տէօրիւլ քիւնիլէք գոյաւն . պու էք-
46 մէք թագաւորմէսի տիր : Վէ քեաճինն, ԲԱՊՊԱ
գուրպան օյմադ իւզրէ, տէօրիւլմաւ պուղ-
տայ իլէ եաղընտան պիր միգտարըն քիւն-
իւլիւլինն ճիւլմէսիլէ թէլքեաւընը ետգ-
արն :

ՊԱՊ 3

4 Վէ էյեր գուրպանը սէլամէթ զէպիճէսի օ-
լաւադ տա սըղըրլարտան թագաւորմ էտէճէք օ-
լաւադ, կէրէք էքմէք, կէրէք տիլի օլաուն,
անը գուրպանըլ օլաւադ՝ ԲԱՊՊԱ ճագաւըն-
2 տա թագաւորմ էյլէսին : Վէ էլինի գուրպա-
նընն պալը իւզրէլինն գոյաւլ՝ անը ճէմա՛ւթ
չատըրընն գափուսընտա զէպճ էյլէսին . վէ
պէնի Հարուն օլաւ քեաճինլէք գանը մէզպա-
ճնն իւսթիւնէ՛ ճէր թարաֆա սէրփսիլէր :
3 Վէ սէլամէթ զէպիճէսինտէն ԲԱՊՊԱ պիր
գուրպան թագաւորմ էտէրէք, իլէրի գափաւ-
յան եաղ իլէ իլէրին իւզրէլինտէ օլաւ եա-
4 զըն քեաճիլէսինն, Վէ իլի պէօրէլի վէ
զէլաւէ՛ իւզրէլինտէ պուլաւնա եաղ զէ
գարա ճիլէրին իւսթ թարաֆընտա օլաւ զա-
5 ը պէօրէլէր իլէ պէրապէր պըրըլ, Վէնի
Հարուն ԲԱՊՊԱ խօշ րա՛խճալը գուրպան օլ-
մադ իւզրէ պուլաւըն մէզպահատա օլաւ ա-
թէլին իւզրէլինտէ օլաւալըն իւսթիւնտէ
պուլաւնա մաճարադ իլէ պէրապէր ետգըն-
լար :
6 Վէ էյեր գուրպանը ԲԱՊՊ իլինն սէլամէթ
զէպիճէսի օլաւադ տա սիւրիւլէրտէն օլաւ-
աւ, կէրէք էքմէք, կէրէք տիլի օլաուն, անը

7 գուրպանըլ օլաւադ թագաւորմ էյլէսինն էյեր
գուրպանը իլինն գուրա թագաւորմ էտէճէք
օլաւ իսն, անը ԲԱՊՊԱ ճագաւընն կէթի-
8 ըիւլ, էլինի գուրպանընն պալը իւզրէլինն գո-
սուն, վէ ճէմա՛ւթ չատըրընն էօնիւնտէ
զէպճ էթմին . վէ պէնի Հարուն անըն գանը-
նը մէզպահնն իւսթիւնէ ճէր թարաֆա սէրփ-
9 սիլէր : Վէ սէլամէթ զէպիճէսինտէն ԲԱՊՊԱ
պիր գուրպան թագաւորմ էտէրէք, եաղընը
'աւա՛ւսընտան պըրըրադ պիւթիւն գուրաւ-
ղը, վէ իլէրի գափաւյան եաղ իլէ իլէրին
10 իւզրէլինտէ օլաւ եաղըն քեաճիլէսինն, Վէ
իլի պէօրէլի վէ պէլաւէ՛ իւզրէլինտէ պու-
լաւնա եաղ զէ գարա ճիլէրին իւսթ թա-
րաֆընտա օլաւ զարը պէօրէլէր իլէ պէրա-
11 պէր պըրըլ, Վէաճին ԲԱՊՊԱ, *գուրպան օլ-
մադ իւզրէ, պուլաւըն մէզպահնն իւզրէլինտէ
եաղարն :

12 Վէ էյեր գուրպանը քէլի իսն, անը ԲԱՊ-
13 ՊԱ ճագաւընն կէթիլիլ էլինի պալը իւզրէ-
րինն գոսուն, վէ անը ճէմա՛ւթ չատըրընն
էօնիւնտէ զէպճ էթմին . վէ գանըն պէնի
Հարուն մէզպահնն իւսթիւնէ ճէր թարաֆա
14 սէրփսիլէր : Վէ անտէն իլէրի գափաւյան
եաղ իլէ իլէրին իւզրէլինտէ օլաւ եաղըն
քեաճիլէսինն ԲԱՊՊԱ գուրպան օլաւադ՝ գուր-
15 պանըն թագաւորմ էթմին : Վէ իլի պէօրէ-
լի վէ պէլաւէ՛ իւզրէլինտէ պուլաւնա եա-
ղըն վէ գարա ճիլէրին իւսթ թարաֆընտա օ-
լաւ զարը պէօրէլէր իլէ պէրապէր պըրըն :
16 Վէ քեաճին անլէրի, խօշ րա՛խճալը գուր-
պան օյմադ իւզրէ, մէզպահատա ետգարն . իւ
17 եաղընն քեաճիլէսի ԲԱՊՊԱ տըր : 'Ալալէ-
րինիլ ճէ ճիւլմէ մաքէնլէրինիլտէ իւ եաղը
վէ գան եէմէք սիլէ ֆէրիլէ ի էպէտիլէ օ-
լաւադ տըր :

ՊԱՊ 4

1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա իլիթապէն տէտի քի՛
2 Պէնի իւրապէլէ սէլլէ քի, Պիր քիմնէ պիւ-
մէլէրէք կիւնաճ էտիլ ԲԱՊՊԱ ճէնի էթմի-
3 սէ, Մէ-Էլա մէս օլաւնա քեաճին գալմըն
գապահաթ էթմէսինն պա՛լա պիր կիւնաճ
իլլէլէճէք օլաւ իսն, օլ վազըլմ իլլէտիլի
կիւնաճ իլլին ԲԱՊՊԱ, կիւնաճ գուրպանը
օլմադ իւզրէ, սըղըրլարտան պիր գուրաւ-
4 օրը տանա թագաւորմ էյլէսին : Վէ տանալը
ճէմա՛ւթ չատըրընն գափուսընա՝ ԲԱՊՊԱ
ճագաւընն կէթիլիլ, էլինի տանանն պա-
շը իւզրէլինն գոյաւադ՝ տանալը ԲԱՊՊԱ ճագ-
5 գուրընտա զէպճ էյլէսին : Վէ մէս օլաւնա

*Իւր. գուրպան թա՛ւալ

- քեռահին տանանքն գանձնաւոր տրուի՝ անը
6 ճեմա՛ւթ չաւորընա կէթիւրին : Վէ քեռ-
հին փարմաղընը գանա պաթըրըպ, ու գան-
տան ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա մողտիսին թէֆ-
րիգ փերտէսինին էօնիւնտէ եէտի քերրէ
7 սերփսին : Վէ քեռահին գանտան ճեմա՛ւթ
չաւորընտա ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա պուլունան
խօշ րա՛խհալը պուխուր մեզպահընըն պուլ-
նուզալը իւզերինէ սիւրսին, վէ տանանքն
գանընըն *պաղը Այէսինի ճեմա՛ւթ չաւորը-
նըն գափուսընտա ուն մուհրաղա մեզպա-
8 հընըն ալթընա տէօքսին : Վէ կիւնահ
գուրպանը ուն տանանքն եաղընըն քեռաֆ-
ֆէսինի՝ եա՛նի իչէրի գափալան եաղ վէ
իչէրին իւզերինտէ ուն եաղըն քեռաֆֆէսի-
9 նի անտէն գալտըրըն : Վէ իքի պէյրէյի
վէ պէլտէ՝ իւզերինտէ պուլունան եաղ
վէ գառա ճիւրին իւսթ թարաֆընտա ուն
զալը պէյրէքէր իլէ պերապէր, սէլամէթ
զէպիհէտի սըղըրընտան գալտըրընտա միսի-
10 լիւ, սըլըսըն : Վէ քեռահին անլէրի մուհրա-
11 գա մեզպահընըն իւզերինտէ եաղսըն : Վէ
տանանքն տերիսինի վէ պաշը վէ փաշալըր
վէ իչէրի վէ թէրսի իլէ ճիւմէ կէթինի,
12 Եա՛նի պիւթիւն տանայը օրաուտան աղշա-
րը քիւլ տէօքսին թաշիր պիր մահալէ
չեզալըպ, անը օտուլըրըն իւզերինտէ ա-
թէլէ իհրապ կէթին : քիւլ տէօքսին եէր-
տէ իհրապ օլունաուէ :
13 Վէ էյեր Խարալէին պիւթիւն ճեմա՛ւթը
պիւթէյրէք կիւնահ էտիպ տէ, քէֆիյէթ
տալի ճեմա՛ւթըն կէօզէրինտէն մալֆի օ-
լարապ, ԲԱՊՊԸՆ պիւլ ճիւմէ նէհի կէթիւրի
չէյէրտէն պիրինի իլէմէլէ սուչլու օլունապ
14 օլուր իսէ, Օլ կէթիւրիէրի կիւնահ մա՛լիւմ
օլաղգաա, ճեմա՛ւթ՝ կիւնահ գուրպանը
օլմաղ իւզրէ՝ սըղըրընտան պիր տանա
թաղալիմ կէթին, վէ անը ճեմա՛ւթ չաւոր-
15 րընըն էօնիւնէ կէթիւրին : Վէ ճեմա՛ւթ
իլթիլալըրը ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա իլթերինի
տանանքն պաշը իւզերինէ գօսուելար, վէ
16 ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա զէպի օլունաուէ : Վէ
մէս օլունան քեռահին տանանքն գանընտան
17 ճեմա՛ւթ չաւորընա կէթիւրին : Վէ քեռ-
հին փարմաղընը գանա պաթըրըպ՝ ԲԱՊՊԸՆ
Տուգուրընտա թէֆրիգ փերտէսինին էօնիւն-
18 տէ եէտի քերրէ սերփսին : Վէ գանտան ճե-
մա՛ւթ չաւորընտա ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա
օլան մեզպահըն պուլնուզալը իւզերինէ սիւ-
րիւպ, գանըն *պաղը Այէսինի ճեմա՛ւթ չաւոր-
ընըն գափուսընտա ուն մուհրաղա մեզպա-
19 հընըն ալթընա տէօքսին : Վէ իչ եաղընըն
քեռաֆֆէսինի անտէն գալտըրըպ մեզպահա

* Ի պէ. քեռաֆֆէսինի

- 20 եաղսըն : Վէ պու տանայը թէմաւէն կիւ-
նահ գուրպանը օլան տանայը էյէթիւրի կի-
պի էյէթին : վէ քեռահին անլէր իչիւն էմր ի
քէֆալէթի իծրա էտէճէք, վէ անլէրէ 'աֆլ
21 օլունաւապ աղր : Վէ տանայը օրաուտան
աղշալըպ չեզալըպ՝ անը, էվէլէքի տանայը
եաղաղը կիպի, եաղսըն : պու ճեմա՛ւթ
իչիւն կիւնահ գուրպանը աղր :
22 Իէ՛իլթերտէն պիրի կիւնահ էտիպ տէ պիւ-
մէյրէք Ալահը ԲԱՊՊԸՆ նէհի էյէթիւրի չէյ-
էրտէն պիրինի իլէմէլէ սուչլու օլունապ
23 օլուր իսէ, Օլ կէթիւրի կիւնահ քէնտինէ
պիւթիւրիլտէտէ, գուրպանը իչիւն քէլիլէրտէն
պիր էրէք գուսուրըլ էրէճ կէթիւրին :
24 Վէ էլինի էրէճէն պաշը իւզերինէ գօլապ
անը ԲԱՊՊԸՆ Տուգուրընտա՝ մուհրաղանըն
զէպի օլունաղը մահալտէ զէպի էյէթին :
25 պու կիւնահ գուրպանը աղր : Վէ քեռահին
կիւնահ գուրպանընըն գանընտան փարմա-
ղըլէ աղր՝ մուհրաղա մեզպահընըն պուլ-
նուզալը իւզերինէ սիւրսին, վէ գանընը
մուհրաղա մեզպահընըն ալթընա տէօքսին :
26 Վէ իչ եաղընըն քեռաֆֆէսինի սէլամէթ զէ-
պիհէտինին եաղը կիպի մեզպահաա եաղսըն,
վէ քեռահին կիւնահ իչիւն անա էմր ի քէ-
ֆալէթի իծրա էտէճէք, վէ անա 'աֆլ
օլունաւապ աղր :
27 Վէ էյեր ալթըրըն գալմընտան պիր քիւ-
սէ պիւթէյրէք կիւնահ էտիպ տէ ԲԱՊՊԸՆ նէ-
հի էյէթիւրի չէյէրտէն պիրինի իլէմէլէ
28 սուչլու օլունապ օլուր իսէ, Օլ իլէթիւրի
կիւնահ քէնտինէ պիւթիւրիլտէտէ, գուրպա-
նը իչիւն իլէթիւրի կիւնահընտան տալը
քէլիլէրտէն պիր գուսուրըլ տիչի քէլի կէ-
29 թիւրին : Վէ էլինի կիւնահ գուրպանընըն
պաշը իւզերինէ գօլապ՝ կիւնահ գուրպանը-
30 նը մուհրաղա մահալտէն զէպի էյէթին : Վէ
քեռահին փարմաղըլէ անըն գանընտան աղր՝
մուհրաղա մեզպահընըն պուլնուզալը իւզեր-
նէ սիւրսին, վէ գանըն *պաղը Այէսինի մեզ-
31 պահըն ալթընա տէօքսին : Վէ իչ եաղընըն
քեռաֆֆէսինի սէլամէթ զէպիհէտինին եաղը
ալթըրընը կիպի սըլըսըն, վէ քեռահին, ԲԱՊՊԸՆ
խօշ րա՛խհալ օլմաղ իւզրէ, մեզպահաա եաղ-
սըն : վէ քեռահին անըն իչիւն էմր ի քէֆա-
լէթի իծրա էտէճէք, վէ անա 'աֆլ օլու-
32 նաւապ աղր : Վէ էյեր կիւնահ գուրպանը
իչիւն գուրա կէթիւրէք օլուր իսէ, պիր
33 գուսուրըլ տիչի կէթիւրիպ, էլինի կիւնահ
գուրպանընըն պաշը իւզերինէ գօլապ՝ անը
մուհրաղանըն զէպի օլունաղը մահալտէ,
կիւնահ գուրպանը օլմաղ իւզրէ, զէպի էյ-
34 լէսին : Վէ քեռահին փարմաղըլէ կիւնահ
գուրպանընըն գանընտան աղր՝ մուհրաղա

մեղապահներն պաշտօնավարը իւզերինն տւեր-
սին, վէ գանըն պաղըյտիսին մեղապահն
35 ալթընա տեօքսին: Վէ իչ եաղընըն քեաֆ-
ֆէսին' սելամեթ զէպիտէսինին գուզուսընն
եաղը պարըւաղը կիպի պարըն, վէ քեաճին
անը մեղապատ ԲԱՊՊԸ գուրպանլարըյլէ
պերապեր եադսըն: Վէ քեաճին անըն իչիւն
էթաիյի կիւնաճընաան տօլայը էմը ի քեֆա-
րէթի իծրա էտէճէք, վէ անա 'աֆվ օլու-
նաճագ տըր:

ՊԱՊ 5

1 Վէ պիր քիմնէ կիւնաճ իլլէյիպ, եէմին
թէքլիֆին իչիտերէք, Զադէյէ կէօրմիւշ վէ
եախօտ պիլմիշ իքէն' շաճիտ օլաղը Տալան,
խապեր վէրմէղ իսէ, կիւնաճընը չէքէճէք
2 տիր: Եախօտ պիր քիմնէ նափաք պիր շէյէ,
կերէք նափաք ճանափար լաշէսինն, կերէք
նափաք Տալան լաշէսինն, կերէք նափաք
Տալանթաթ լաշէսինն տօգուճուպ տա, քէն-
տիսի անը պիլմէտի իսէ պիլէ' նափաք վէ
3 սուչլու օլուր: Եախօտ քէնտիսի պիլմէյերէք
ինտնըն նափաքլիյինն, եա'նի նափաք է-
տէն Տէր կէօնէ նափաքլիյէ տօգուճուր ի-
սէ, անը պիլտիյի զէման սուչլու օլուր:
4 Եախօտ պիր քիմնէ, նապըն միւլաճաղաղը
սէօլէյերէք եէմին էթաիյի կիպի, քէն-
տիսի պիլմէյերէք քէմիլը եախօտ էյիլիք էթ-
մէք իչիւն աղըլ իլլէ միւլաճաղաղը սէօլէ-
յերէք եէմին էտէր իսէ, աւ պիլտիյի զէ-
5 ման' պուճլարըն պիրինտէ սուչլու օլուր: Վէ
պուճլարըն պիրինտէ սուչլու օլուրընտա,
Տադգընտա կիւնաճ իլլէտիյի շէյի իգրար
6 էյլէսին: Վէ էթաիյի կիւնաճ իչիւն, կիւ-
նաճ գուրպանը օլմագ իւզրէ, սիւրիւլէրտէն
պիր տիլի գուզու, եախօտ քէչիլէրտէն պիր
տիլի օլուպ սուչ գուրպանը օլարագ ԲԱՊՊԱ
կէթիրսին. քեաճին տախի անըն իչիւն կիւ-
նաճընտան տօլայը էմը ի քեֆարէթի իծրա
էյլէսին:

7 Վէ էյեր գոյուն եախօտ քէչի կէթիրէմէղ
իսէ, էթաիյի սուչ իչիւն, պիրի կիւնաճ
գուրպանը վէ պիրի մուճրագա օլմագ իւզրէ,
ԲԱՊՊԱ իքի գումրու եա իքի կէօյերճին եաֆ-
8 բուր կէթիրսին: Վէ անլէրի քեաճինն կէ-
թիրսին. օլ տախի էփէլա կիւնաճ գուրպա-
նը իչիւն օլանը, պաշընը պլըմայարագ,
9 պոյնուճտան քէսիպ թագաիմ' էյլէսին: Վէ
կիւնաճ գուրպանըն գանընտան մեղապահն
աւթ թարաֆընա սէրփսին, վէ գանըն պաղըյ-
յիսի մեղապահն ալթընա աղըւաղըն: պու-
10 կիւնաճ գուրպանը տըր: Վէ տիկերինի գա-
նուն իւզրէ մուճրագա էյլէսին, վէ քեաճին

անըն իչիւն էթաիյի կիւնաճտան տօլայը
էմը ի քեֆարէթի իծրա էտէճէք, վէ անա
'աֆվ օլունաճագ տըր:

11 Վէ էյեր իքի գումրու եա իքի կէօյերճին
եալթուսը կէթիրէմէղ, կիւնաճ իլլէյէն
աալմ գուրպան օլմագ իւզրէ' կիւնաճ գուր-
պանը տէյիւ խոսա ունտան էֆանըն պիր
'իւշրիւնիւ կէթիրսին, վէ կիւնաճ գուրպա-
նը օլարագ իչիւն' իւզերինն եաղ վէ եախօտ
12 քիւնլիւք գօմապըն: Վէ անը քեաճինն կէ-
թիրսին, քեաճին տախի թէղքեալը իչիւն
անտէն պիր ալուճ տօլուսը ալպ' մեղապա-
տա ԲԱՊՊԸ գուրպանլարըյլէ պերապեր եադ-
13 սըն: պու կիւնաճ գուրպանը տըր: Վէ քեա-
ճին անըն իչիւն' պու նէսնէյերին պիրինտէ
էթաիյի կիւնաճընտան տօլայը էմը ի քեֆա-
րէթի իծրա էտէճէք, վէ անա 'աֆվ օլու-
նաճագ տըր: վէ Կադէյէէ էքմէր թագաի-
մէսի կիպի քեաճինին օլուսն:

14 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քիւ
15 Պիր քիմնէ թէճալուղ էտիպ' ԲԱՊՊԸ մու-
գատտէն շէյէրի Տադգընտա պիլմէյերէք
կիւնաճ իլլէյէճէք օլուր իսէ, ԲԱՊՊԱ սուչ
գուրպանըն, մագտիս մըսգալը իւզրէ, թագ-
աիր էթաիյին կիւմիւշ մըսգալը գըյմէ-
թինտէ' սիւրիւլէրտէն պիր գուսուրըղ գօշ
16 կէթիրսին: Վէ մուգատտէն շէյէրտէ էթ-
աիյի զիյանը, անըն իւզերինն պէշտէ պիրինի
զալմ' էտէրէք, էտա էյլէսին, վէ անը քեա-
ճինն վէրիպ' քեաճին տախի անըն իչիւն սուչ
գուրպանը օլան գօշ իլլէ էմը ի քեֆարէթի
իծրա էտէճէք, վէ անա 'աֆվ օլունաճագ
տըր:

17 Վէ էյեր պիր քիմնէ կիւնաճ էտիպ' ԲԱՊ-
ՊԸ նէճի էյլէտիյի շէյէրին ճիւմէսինին պի-
րինի իլլէյէճէք օլուր իսէ, պիլմէյէն տէ սուչ-
18 լու օլուր, վէ կիւնաճընը չէքէճէք տիր: Վէ
նէնին թագաիր էթաիյին գըյմէթէ կէօրէ,
քեաճինն սուչ գուրպանը օլմագ իւզրէ,
սիւրիւլէրտէն պիր գուսուրըղ գօշ կէթիր-
սին. քեաճին տախի անըն իչիւն անըն պիլ-
մէյերէք սէճվ էթաիյինտէն տօլայը էմը ի
քեֆարէթի իծրա էտէճէք, վէ անա 'աֆվ
19 օլունաճագ տըր: Պու սուչ գուրպանը տըր.
օ թաճգիդան ԲԱՊՊԱ սուչլու օլմուշ տըր:

ՊԱՊ 6

1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
2 Պիր քիմնէ կիւնաճ իլլէյիպ, ԲԱՊՊԱ գաղը
'իստան էտէրէք' էմանէթ, եախօտ քէնտի է-
լինն թէալմ' օլունմուշ վէ եախօտ զապ
էալմիշ պիր շէյ խոսուսընտա գօնընտա
եալան սէյլէր, եա գօնընտա տէտիսէ է-

- 3 տերսէ, Եսայիս զո՞նիպ օրմուշ պիր չէյ պու-
լուպ տա, անը ինքեաք իլէ եալան եերէ եէ-
մին էտէճէք օլուրտա, հ-ԲԻա ինսանն էտէ-
պիլէճէյի ճիւմլէ շէյլէրին պիրինտէ կիւնաճ
4 իշլէյճէք օլուրտա, Օլ վաղըթ կիւնաճ է-
տիպ սուշու օլաղը իշլէն՝ զասպ էթաիյի
եա տէսիսէ իլէ ալաղը շէյի, եա քէնտինէ
թէսլիմ օլուրտա էմանէթի, եա պուլաղը
5 զա՞նիպ նէսնէյի ի՞աւտէ էթսին. Եսայիս իու-
սուքտա եալան եերէ եէմին էթաիյի ճէր
նէսնէյի, իւզէրինէ պէշտէ պիր զամմ էտէ-
րէք, անը թէմամըլլէ ի՞աւտէ էյլէսին. սոհի-
պինէ քէնտի սուշ գուրպանը կիւնիւնտէ
6 թէսլիմ էյլէսին: Վէ սուշ գուրպանը օլմագ
իւզրէ, սէնին թագաիր էթաիյինէ կէօրէ
ԲԱՊԱՊ՝ քեաճինին նէգտինէ սուշ գուրպանը-
նը սիրիւլէրտէն պիր գուսուրըլ գօշ կէ-
7 թիրսին: Վէ քեաճին անըն իշլէն ԲԱՊԱՊ
հուգուրնտա էմը ի քէֆարէթի իճրա էտէ-
ճէք, վէ ճէր հանիլը խուսուստա թէճաւիւզ
էթտի իսէ՝ անա 'աֆլ օլուրտաճագ տըր:
8 Վէ ԲԱՊԱ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
9 Հարուն իլէ օղուլարնտա էմը էտիպ սէյլէ
քի՝ Մուհրապանն զանունը պու տըր, եա՞-
նի մուհրապա պիւթին կէճէ սապաճագա-
տար, մէզպաճագի աթէշ իւզէրինտէ օ-
լուպ՝ մէզպաճն յոթէշ իւզէրինտէ եան-
10 մագտա օլուրտա: Վէ քեաճին քէթէն էն-
թարիսին կիլիպ, ճէստի իւզէրինէ քէ-
թէն տօնըր կիլերէք, աթէշտէ եանմըշ օ-
լան մուհրապանն քիւլիւնիւ մէզպաճն իւ-
զէրինտէն գալաղըլպ՝ մէզպաճն եաննտա գօ-
11 սուն: Պա՞տէհու էլպիսիւնի չըգաղըլպ՝ պաշ-
գա էլպիսէ կիլերէք, քիւլիւ օրտա խարի-
ճինտէ թաճիր պիր մաճալէ իրաճ էյլէսին:
12 Վէ մէզպաճ իւզէրինտէ օլան աթէշ հիշ սէօ-
յիւնմէլերէք եանմագտա օլուրտա. վէ քեա-
ճին ճէր սապաճ անըն իւզէրինտէ օտուն
եաղըլպ՝ անըն իւզէրինէ մուհրապայր տիզ-
սին. վէ անըն իւզէրինտէ սէլամէթ գուր-
13 պանլարնն եաղընը եաղըն: Աթէշ հիշ սէօ-
յիւնմէլերէք, մէզպաճն իւզէրինտէ տա՞ի-
մա եանմագտա օլուրտա:
14 Վէ էքմէք թագաիւմէսինին զանունը պու-
տըր, եա՞նի պէնի Հարուն անը ԲԱՊԱՊ հու-
ղուրնտա մէզպաճն էօնիւնտէ թագաիրմ
15 էթսինէր: Վէ անտէն, եա՞նի էքմէք թագ-
աիւմէսինին խասս ուրնտան վէ եաղընտան
պիր միգտարընը, վէ էքմէք թագաիւմէսինին
իւզէրինտէ օլան քիւնիւլիւն քեաֆէսինի
ալուճըլլէ գալաղըլպ, անըն թէգքեաղընը,
ԲԱՊԱՊ խօշ րա՞հիճա օլմագ իւզրէ, մէզպաճ-
16 սա եաղըն: Վէ պագըլլէսինի Հարուն ի-
լէ օղուլարը եէսինէր. պու մուգատտէս

- մաճալտէ մայաղը եէնիլին. անը ճէմա՞աթ
17 չաղըրընն հալլըրնտա եէսինէր: Մայաղը
փիշիլիլմէսին. պուսու գուրպանլարնտան
նառիպլէր օլմագ իւզրէ՝ վէրտիմ. կիւնաճ
վէ սուշ գուրպանլարը կիպի պու ագտէս
18 տիր: Հարուն էվաւրնտան օլան ճէր էքմէք
անտէն եէսին. ԲԱՊԱՊ գուրպանլարը հագ-
գընտա 'աղըրէրինիճէ ֆէրիզէ ի էպէտիլէ
օլուրտա. անլէրէ ճէր սոգուրնան մուգատտէս
օլմագ տըր:
19 Վէ ԲԱՊԱ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
20 Հարուն վէ օղուլարնն եէվմ ի մէսհինտէ
ԲԱՊԱՊ, թագաիրմ էտէճէրլէրի թագաիրմ շու-
տըր, եա՞նի նըսքը սապաճ վէ նըսքը ագաւմ,
եէվմի էքմէք թագաիրմէսի օլմագ իւզրէ,
էֆանն պիր 'իւշլիւ միգտարը խասս ուն օ-
21 լաճագ տըր: Թալա իշլինտէ եաղ իլէ եա-
փըլըն, վէ անը մախլալթ կէթիրէսին, վէ
էքմէք թագաիրմէսինին փիշիլ փարչալարը-
նը, ԲԱՊԱՊ խօշ րա՞հիճա օլմագ իւզրէ, թագ-
22 տիմ էտէճէքսին: Վէ անըն օղուլարնտան
եերինէ մէսճ օլուրտան քեաճին անը թագ-
աիրմ էյլէսին. պու ԲԱՊԱՊ ֆէրիզէ ի էպէ-
տիլէ օլաղըլպ՝ պիթ թէմամ էաղըլաճագ
23 տըր: Վէ քեաճինին ճէր էքմէք թագաիր-
մէսի պիթ թէմամ էաղըլապ եէնիլլէյէճէք
տիր:
24 Վէ ԲԱՊԱ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
25 Հարուն վէ օղուլարնտա խիթապէն սէյլէ
քի՝ կիւնաճ գուրպանընն զանունը շու տըր,
եա՞նի կիւնաճ գուրպանը մուհրապանն զէպճ
օլուրտաղը մաճալտէ, ԲԱՊԱՊ հուգուրնտա
26 զէպճ օլուրտա. պու ագտէս տիր: կիւնաճ
գուրպանլարը թագաիրմ էտէն քեաճին անը
եէսին, մուգատտէս մաճալտէ՝ ճէմա՞աթ
27 չաղըրընն հալլըրնտա եէնիլին: Անըն է-
թինն ճէր սոգուրնան մուգատտէս օլմագ,
վէ անըն զանունտան պիր լիպա իւզէրինէ
օրչար իսէ՝ իւզէրինէ սէրփիլէնի մուգատ-
28 տէս պիր մաճալտէ ելլապաւըն: Վէ իշլինտէ
փիշիլի թօփրագ գապ գըրըլըն, ամմա է-
յէր պաղըր գապատ փիշիլ իսէ, օղուրըլ
29 սու իլէ ելլաւնն: Քեաճինլէրտան ճէր
պիր էքմէք անտէն եէսին. պու ագտէս տիր:
30 Վէ զանունտան մուգատտէս մաճալտէ քե-
ֆարէթ էթմէք իշլէն ճէմա՞աթ չաղըրնտ
կէթիրլէն ճէր կիւնաճ գուրպանը եէնիլմէ-
յիպ աթէշ եաղըլաճագ տըր:

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ սուշ գուրպանընն զանունը շու տըր:
2 օ ագտէս տիր: Սուշ գուրպանըն մուհրա-
գալը զէպճ էթաիլլէրի մաճալտէ զէպճ

էտիպ, դանընը մեզպահըն իւսթիւնէ հէր
 3 թարաֆտ սերփոնին : Վէ անըն պիւթիւնէ եւ-
 ղընը՝ եա՛նի գուրլուղը վէ իչէրի գափլայան
 4 եաղը թագտիմ՝ էթսին . Վէ իքի պէջրէյի,
 վէ պէլտէ՝ իւզէրլէրինտէ օլան եաղը, վէ
 դարա ճիլէրին իւսթ թարաֆընտա օլան զա-
 5 րը պէջրէյէր իլէ պերապէր պլըրսն : ԲԱՊԱՊ
 գուրպան օլմագ իւզրէ քեաճին անլէրի մեզ-
 պահտա եաղըն . պու սուչ գուրպանը տըր :
 6 Անը քեաճինլէրտէն հէր էրէքէ եէսին . մու-
 գատտէս մաճալտէ եէնիլէճէք տիր . պու ագ-
 7 տէս տիր : Ալինաճ գուրպանը նասըլ իսէ՛
 սուչ գուրպանը տախի էոյլէ տիր . անլէրին
 գանուըն պիր տիր . օ՛ անըն իլէ քէֆարէթ
 8 էտէն քեաճինին օլաճագ տըր : Վէ պիր
 քիմնէնին մուհրապանընը թագտիմ՝ էտէն
 քեաճին՝ թագտիմ՝ էթտիլի մուհրապանընը
 9 տէրիսին քէնտիսի սլսն : Վէ ֆուրուհտա
 փիւրիլ վէ թէնճէրէտէ վէ թագտա եափլ-
 մըշ էքմէք թագտիմլէրինին քեաֆէթսի ա-
 նը թագտիմ՝ էտէն քեաճինին օլաճագ տըր :
 10 Վէ հէր եաղ իլէ եուղրուլմուշ վէ գուրու-
 էքմէք թագտիմլէրին՝ ճէմի՛ ի պէնի Հարուհն
 մուսալթաթ իւզրէ թագտիմ՝ օլուհաճագ տըր :
 11 Վէ ԲԱՊԱՊ թագտիմ՝ էտէճէյի սէլամէթ
 12 զէպիհէսինին գանուըն շու տըր . էյէր անը
 շիւքը իչիւն թագտիմ՝ էտէսէ , օլ զէման
 շիւքը զէպիհէսիլէ պէրապէր եաղ իլէ եուղ-
 րուլմուշ մայսարզ փիտիլէր , վէ եաղ սիւ-
 րիւլմուշ մայսարզ եուֆգալար , վէ խասս
 ուհտան մախլուլ վէ եաղ իլէ եուղրուլմուշ
 13 փիտէլէր թագտիմ՝ էթսին : Շիւքը իչիւն օ-
 լան սէլամէթ զէպիհէսի փիտէլէրինտէն մա՛-
 տա մայսըլ էքմէք թագտիմլէրի տախի թագ-
 14 տիմ՝ էյլէսին : Վէ անտէն՝ եա՛նի ճիւմլէ
 թագտիմլէրտէն պիրէր տանէ , ԲԱՊԱՊ ըէֆ-
 'իլէ օլմագ իւզրէ , թագտիմ՝ էյլէսին . պու
 սէլամէթ գուրպանլարընը գանընը սէրփէն
 15 քեաճինին օլաճագ տըր : Վէ շիւքը իչիւն
 օլան սէլամէթ զէպիհէսինին էթի , եէվմ ի
 թագտիմինտէ եէնիլիպ՝ անտէն սապահա դա-
 16 տար պիր շէյ պրաքըլմասն : Վէ էյէր զէպճ
 էթտիլի գուրպան նէզը՝ եախտ թագտիմ՝ ի
 միւթէպէրըր՝ա օլուրսա , զէպիհէսի եէվմ ի
 թագտիմինտէ եէնիլիպ՝ արթանը էրթէսի
 17 կիւն եէնիլին : Վէ զէպիհէսինին էթիւտէն
 իւչիւնճիւ կիւնէտէք գալան աթէչլէ իհրագ
 18 օլուհաճագ տըր : Վէ էյէր անըն սէլամէթ
 զէպիհէսինին էթիւտէն իւչիւնճիւ կիւնտէ
 պիր վէճճլէ եէնիլէճէք օլուր իսէ՛ մագպուլ
 օլմագ , վէ անը թագտիմ՝ էտէնէ ույլըմագ .
 մէքրուչ տըր , վէ անտէն եէլէն քիմնէ
 19 կիւնաճընը չէքէճէք տիր : Վէ հէր Նէվ՝ նա-
 փաք շէյէ տօգուհան էթ եէնիլիպ՝ աթէչ-
 լէ իհրագ օլուհաճագ . լաքին սէլամէն զէպիհէ-
 սինին էթիւտէն հէր փաք օլան քիմնէ եէսին :
 20 Ամա էյէր պիր քիմնէ քէնտի նափաքիլի
 իւզէրինտէ իքէն՝ ԲԱՊԱՊ իչիւն օլան սէլամէթ
 զէպիհէսինին էթիւտէն եէլէճէք օլուրսա ,
 օլ քիմնէ գալմը արասընտան միւնգաթի՛
 21 օլաճագ տըր : Վէ հէր կէօնէ նափաքիլի
 կէրէք ինսան նափաքիլինէ՛ կէրէք նափաք
 հայվանա՛ վէ կէրէք հէր կէօնէ մէքրուչ նա-
 փաք շէյէ տօգուհան քիմնէ ԲԱՊԱՊ իչիւն օ-
 լան սէլամէթ զէպիհէսինին էթիւտէն եէլէ-
 ճէք օլուրսա , օլ քիմնէ գալմը արասընտան
 միւնգաթի՛ օլաճագ տըր :
 22 Վէ ԲԱՊԱՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 23 Պէնի իսրայէլէ սէջլէ քի՛ Սըղըրըն եա գո-
 յուհն եա քէչինին իչ եաղընը հիչ եէմէ-
 24 յէսինիլ : Վէ էօլմիւշ վէ եախտ փարէլէն-
 միշ հայվանըն իչ եաղը հէր իշտէ գուլլանըլըր ,
 25 ամմա անտէն սալա եէմէյէսինիլ : Ձիրա հէր
 քիմ , ԲԱՊԱՊ գուրպան օլմագ իւզրէ , թագ-
 տիմ՝ օլուհան հայվանըն իչ եաղընտան եէր-
 սէ , օլ եէլէն քիմնէ գալմը արասընտան
 26 միւնգաթի՛ օլաճագ տըր : Վէ ճիւմլէ մէս-
 քէնլէրինիլտէ կէրէք գուլըն՝ կէրէք հայվա-
 27 նըն գանընը պիր վէճճլէ եէմէյէսինիլ : Հէր
 քիմ քի պիր վէճճլէ գան եէրսէ , օլ քիմնէ
 գալմը արասընտան միւնգաթի՛ օլաճագ տըր :
 28 Վէ ԲԱՊԱՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 29 Պէնի իսրայէլէ սէջլէ քի՛ ԲԱՊԱՊ քէնտի սէ-
 լամէթ զէպիհէսինին թագտիմ՝ էտէն քիմնէ
 սէլամէթ զէպիհէսինտէն թագտիմլէրին ԲԱՊ-
 30 ԱՊ կէթիւրին : ԲԱՊԱՊ գուրպանըն քէնտի
 էլիլէ կէթիւրին , տէօշ իլէ իչ եաղընը կէ-
 թիւրին քի տէօշ ԲԱՊԱՊ հուղըրընտա սալ-
 31 լամա գուրպանը օլա : Վէ քեաճին եաղը
 մէզպահտա եաղըպ , տէօշ Հարուհն վէ օ-
 32 ղուլլարընը օլուհն : Վէ սէլամէթ զէպիհէ-
 լէրինիլտէն սաղ պուտըր ըէֆ՛իլէ թագտի-
 33 մէսի տէյիւ քեաճինէ վէրէսինիլ : Պէնի Հա-
 րուհտան սէլամէթ զէպիհէսինին գանընը վէ
 իչ եաղընը հէր քիմ թագտիմ՝ էտէր իսէ ,
 34 սաղ պուտ անըն հիստէսի օլաճագ տըր : Ձի-
 րա պէն սէլամէթ զէպիհէլէրինտէն սալլամա
 տէօշիւ իլէ ըէֆ՛իլէ պուտընը պէնի իսրայէլ-
 տէն ուլըպ , անլէրի՛ ֆէրիլէ ի էպէտիլէ օլ-
 մագ իւզրէ , պէնի իսրայէլ թարաֆընտան
 քեաճին Հարուհն իլէ օղուլլարընա վէրտիմ :
 35 Հարուհն վէ օղուլլարընը քէճանէթ էթմէք
 իչիւն ԲԱՊԱՊ թագտիմ՝ էյլէտիլի կիւնտէ ,
 ԲԱՊԱՊ գուրպանլարընտան մէսճ հագգլարը
 36 պու օլուր , քի ԲԱՊԱՊ անլէրէ պէնի իսրա-
 յէլ թարաֆընտան վէրիլմէսինին՝ անլէրի
 մէսճ էթտիլի կիւնտէ՝ արլէրինճէ ֆէրի-
 զէ ի էպէտիլէ օլմագ իւզրէ՛ էմը էյլէտի :

- 37 Սինա պերրիյեսինտե ԲԱՊՊԱ գուրպանը-
րնը թագաւորմ էթմէլերին պէնի իսրայէլէ
38 պուլուրտըղ կրնտե, ԲԱՊՊԱ Թուր Ի Սի-
նատա Մուսայա էմր էյլէտիյի մուհրաբա
վէ էքմէք թագաւորմէսի վէ կրնտա՛ գուր-
պանը վէ սուշ գուրպանը վէ թախսիս գուր-
պանը վէ սէլամէթ, ղէպիհէլէրինին գանուը
պու տըր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի՛
2 Հարուը վէ անըն իլէ պերապէր օղուլարըն
վէ լիպալարը վէ մէս՛ հաղընը վէ կրնտա՛
գուրպանը տանաբընը վէ իքի գօշ իլէ մայա-
3 սըղ էքմէք սէփէտինին ալըպ, Պիւթիւն ճէ-
մա՛ւթը ճէմա՛ւթ չաարընըն գափուսընա
4 ճէմա՛ էյլէ : Վէ Մուսա ԲԱՊՊԱ քէնտինէ էմր
էյլէտիյի կիպի եափտը . ճէմա՛ւթ տախի ճէ-
մա՛ւթ չաարընըն գափուսընա ճէմա՛ էտիտի:
5 Պա՛տէհու Մուսա ճէմա՛ւթա՛ ԲԱՊՊԱ իծրա-
տընը էմր էյլէտիյի շէյ պու տըր՝ ալէրէք ,
6 Մուսա Հարուընը վէ օղուլարընը եաղալարընը
ԲԱՊՊԱ Մուսայա էմր էյլէտիյի կիպի անէրն
7 սու իլէ երլպալար . Վէ անա գամիսի կիյտի-
րիպ՝ պէլինէ գուշաղը պաղլայարադ , անա էն-
թարիյի կիյտիրիպ՝ իւզէրինէ էֆօտը գօտու
վէ անը էֆօտըն շէրիտիլէ սարըպ՝ անըն իլէ
8 գուշալթար : Վէ անըն իւզէրինէ կէցիւսիւ-
յիւ գօղուպ՝ կէցիւսիւք իլինէ Ուրիմի վէ
9 Թուսիմի գօտու : Վէ պաղը իւզէրինէ յամա-
մէյի գօղուպ՝ յամամէնին էօն թարաֆընա
ալթուսն լէվիշայը՝ եա՛նի մուգատտէա թաճը
գօտու :
10 Պա՛տէհու Մուսա մէս՛ հաղընը ալըպ՝ մէս-
քէնի վէ իլինտէ օլան շէյլէրին քեաֆֆէսինի
11 մէս՛ էտիպ , անէրի թագաւոր էյլէտի : Վէ
մէզպա՛ իւզէրինէ անտէն էտի քէրէ սէր-
փիպ , թագաւոր էթմէք իւզըն , մէզպա՛նը վէ
ճիւմիէ էտէվաթընը վէ գուրնա իլէ գա՛իտէ-
12 սինի մէս՛ էյլէտի : Վէ մէս՛ հաղընտան Հա-
րուընը պաղընա տէօքիւպ , անը թագաւոր էթ-
13 մէք իլինէ մէս՛ էյլէտի : Պա՛տէհու Մուսա
Հարուընը օղուլարընը եաղալարընըպ , անէլ-
րէ , ԲԱՊՊԱ քէնտինէ էմր էյլէտիյի կիպի ,
գամիսլէրինի կիյտիրիպ՝ անէլրէ գուշադ պաղ-
լայարադ սէրփուշար կիյտիրտի :
14 Վէ կրնտա՛ գուրպանը տանաբընը կէթի-
րիպ , Հարուըն իլէ օղուլարըն էլէրինի կրնտա՛
գուրպանը տանաբընը պաղը իւզէրինէ գօ-
15 տուլար : Վէ անը գէպ՛ էտիպ , Մուսա գա-
նը ալըպ՝ փարմաղըլէ մէզպա՛նը պուշուղ-
լարընըն ճէր թարաֆընա սիւրէրէք , մէզպա-
նըն թաթհիւր էյլէտի . վէ գանը մէզպա՛նը

- ալթընա տէօքիւպ՝ իւզէրինտէ քէֆարէթ
16 էթմէք իլին անը թագաւոր էյլէտի : Վէ
իլէրին իւզէրինտէ օլան եաղըն քեաֆֆէսի-
նի , վէ գարա ճիլէրին զարընը , վէ իքի
պէցրէքէն եաղալարընը ալըպ՝ Մուսա մէզպա՛ն-
17 տա եաղալար : Հաբին տանայը՝ եա՛նի տէրի-
սինի վէ էթիւնի վէ թէրսինի , ԲԱՊՊԱ Մու-
սայա էմր էյլէտիյի կիպի , օրտուըն խարի-
ճիւտէ ալթէլէ իհրադ էյլէտի :
18 Վէ մուհրաբա գօշընը կէթիւրիպ , Հարուըն
իլէ օղուլարըն էլէրինի գօշընը պաղը իւզէրին-
19 նէ գօտուլար : Վէ անը գէպ՛ էտիպ՝ Մուսա
գանը մէզպա՛նըն իւսթիւնէ ճէր թարաֆա
20 սէրփտի : Վէ գօշաւ փարէ փարէ էտիպ՝
Մուսա պաղը վէ փարալարընը վէ իլէ եաղընը
21 եաղալար : Վէ իլէրինիլէ փաշալարըն սու իլէ
երլպալար , ԲԱՊՊԱ քէնտինէն էմր էյլէ-
տիյի կիպի , պիւթիւն գօշաւ մէզպա՛նտա
եաղալար . պու մուհրաբա վէ իօշ րա՛իհա օ-
լարադ ԲԱՊՊԱ գուրպան իտի :
22 Վէ տիկէր գօշու՝ եա՛նի քէնէն թախսիսի
գօշընը կէթիւրտի , վէ Հարուըն իլէ օղուլա-
րըն էլէրինի գօշընը պաղը իւզէրինէ գօտու
23 լար : Վէ անը գէպ՛ էտիպ , Մուսա անըն
գանընտան ալըպ՝ Հարուընը սաղ գուշաղը-
նըն եուճաղը վէ սաղ էլինին պաշ փարմա-
ղը վէ սաղ ալաղընըն պաշ փարմաղըն իւզէ-
24 րինէ սիւրտիւ : Վէ Մուսա Հարուընը օղուլա-
րընը կէթիւրիպ , գանտան անէրին սաղ գու-
լաղալարընըն եուճաղը վէ սաղ էլէրինին պաշ
փարմաղալարըն՝ վէ սաղ ալաղալարընըն պաշ
փարմաղալարըն իւզէրինէ սիւրիւպ , պա՛տէ-
հու Մուսա գանը մէզպա՛նըն իւսթիւնէ ճէր
25 թարաֆա սէրփտի : Վէ իլէ հաղըլէ գույ-
րուըն վէ իլէրին իւզէրինտէ օլան եաղըն
քեաֆֆէսինի վէ գարա ճիլէրին զարընը վէ
իքի պէցրէք իլէ եաղալարընը վէ սաղ պուտը
26 ալըպ , ԲԱՊՊԱ Հուզուընտա օլան մայաղը
էքմէք սէփէտինտէն պիր մայաղը փիտէ ի-
լէ պիր եաղըն էքմէք փիտէսի վէ պիր եուֆ-
գա ալըպ , եաղալարն իւզէրինէ վէ սաղ պու-
27 տըն իւզէրինէ գօտու : Վէ ճիւմիսինի Հա-
րուընըն էլինէ վէ օղուլարընըն էլէրինէ վէ-
րիպ , անէլրի՝ ԲԱՊՊԱ Հուզուընտա սալամա
գուրպանը օլմադ իւզըն՝ թագաւորմ էյլէտի :
28 Պա՛տէհու Մուսա անէլրի էլէրինտէն ալըպ
մէզպա՛նտա մուհրաբա իւզէրինտէ եաղալար .
պուշարը թախսիս գուրպանը օլարադ՝ իօշ
29 րա՛իհա իլինէ ԲԱՊՊԱ գուրպան իտի : Վէ
Մուսա տէօշիւ ալըպ , անը ԲԱՊՊԱ Հուզու-
ընտա՝ սալամա գուրպանը օլմադ իւզըն՝
թագաւորմ էյլէտի . պու թախսիս գօշընտան
ԲԱՊՊԱ Մուսայա էմր էյլէտիյի կիպի՝ Մու-
30 սանըն հիստէսի օլտու : Վէ Մուսա մէս՛ հաղընը

զընտան վէ մեղադրեալ իւզերինտէ օլան գան-
տան ալըպ, Հարուն իւզերինէ վէ իկատ-
լարը իւզերինէ վէ տնին իլէ պերապեր օղու-
լարը իւզերինէ վէ օղուլարըն իկատլարը
իւզերինէ սերփերէք, Հարունը վէ իկատլա-
րըն վէ տնին իլէ պերապեր օղուլարըն վէ
օղուլարըն իկատլարըն թագափա էլլէտի:
31 Վէ Մուսա Հարուն իլէ օղուլարըն իկատ-
պէն՝ իլթի ճէմա՛աթ չատըրընըն դափուորն-
տա խաղալընը, վէ Հարուն իլէ օղուլարը
եէսինլէր՝ տէյիւ պանա էմը օլունտըը կի-
պի, օրատա թախսիս գուրպանըն սէփէտին-
տէ օլան էքմէրլէր իլէ տնը եէյէսինիզ՝ տէտի:
32 Վէ էթ իլէ էքմէրտէն արթանը արթէլէ իհ-
33 բազ էտինիզ: Վէ էէտի կիւն, էա՛նի է-
յամը թախսիսինիզն օօն կիւնիւնէտէք ճէ-
մա՛աթ չատըրընըն գափուսընտան տըշարը
չըգմայսանը: զերա թախսիսինիզ էէտի
34 կիւնտէ թէքմիլ օլուր: Սիզին իլէն քէֆա-
րէթ օլմագ իւզըն՝ պու կիւն օլտըը կիպի
35 իծրա օլունմարընը ՐԱՊՊ էմը էլլէտի: իմսի
էօլմէմէնիզ իլէն կէճէ կիւնտիւզ էէտի կիւն
ճէմա՛աթ չատըրընըն գափուսընտա օթու-
րուպ՝ ՐԱՊՊՔ թէնպիհթընը ճըֆզ էտի-
նիզ. զիրա պանա պէօյլէ էմը օլունտու՝ տէ-
36 տի: Վէ Հարուն իլէ օղուլարը ՐԱՊՊՔ
Մուսա վալըթաթալլէ էմը էլլէտիլի շէյլէ-
րին քէաֆէսինի իծրա էթտիլէր:

ՊԱՊ 9

4 Վէ վաղը՝ օլտու քի՝ սէքիզինճի կիւնտէ
Մուսա Հարուն իլէ օղուլարըն վէ իսրայէ-
2 լին իկթիլարընը չաղըտը: Վէ Հարունա
տէտի քի՝ Քէնտինէ կիւնաճ գուրպանը ի-
չիւն գուսուրըը օլտագ օղըրըլարտան պիր
պուզաղը՝ վէ մուհրագա իլէն պիր գօչ ա-
լըպ, ՐԱՊՊՔ ճուզըրընա թագըրիպ էյ-
3 լէ: Վէ պէնի իսրայէլէ խիթապէն սէօյլէ
քի՝ Նիւնաճ գուրպանը իլէն քէչիլէրտէն
պիր էրքէչ, վէ մուհրագա իլէն պիրէր երւ-
լըգ գուսուրըը պիր պուզաղըլլէ պիր գու-
4 ճու, Վէ սէլամէթ գուրպանը օլմագ իւզըն,
ՐԱՊՊՔ ճուզըրընտա զէպճ էթմէթ իլէն,
պիր պուզա վէ պիր գօչ վէ եաղ իլէ եուզ-
րուլմուշ էքմէք թագափմսի սալաթնըը, զի-
րա պու կիւն ՐԱՊՊ սիզէ կէօրիւնէճէք տիր:
5 իմսի Մուսանըն էմը էթտիլի շէյլէրի ճէմա-
՛աթ չատըրընըն էօնիւնէ կէթիլտիլէր, վէ
պիւթիւն ճէմա՛աթ եաղալըն ՐԱՊՊՔ ճու-
6 ճըրընտա տուրտու: Վէ Մուսա՝ ՐԱՊՊՔ էմը
էլլէտիլի պու աղը, պունու իծրա էլլէյի-
նիզ, վէ ՐԱՊՊՔ ճէլալի սիզէ կէօրիւնէճէք
7 տիր՝ տէտի: Պա՛տէհու Մուսա Հարունա՝

ՐԱՊՊՔ էմը էլլէտիլի կիպի մէզպաճա թէգար-
րուպ էտիպ, քէնտի կիւնաճ գուրպանըն վէ
մուհրագալըն արզ էլլէ, վէ քէնտին իլէն վէ
գալմ՝ իլէն էմը ի քէֆարէթի իծրա էտիպ,
գալմըն գուրպանըն՝ արզ էտէրէք՝ անլէր
իլէն էմը ի քէֆարէթի իծրա էլլէ՝ տէտիլտէ,
8 Հարուն մէզպաճա թէգարրուպ էտիպ՝ քէն-
տիլի իլէն կիւնաճ գուրպանը օլմա պուզու-
9 ճըլը զէպճ էլլէտի: Վէ Հարունըն օղուլարը
տախի գանը անա կէթիլտիլէր, օլ տախի փար-
մաղընը գանա պաթըրաղա՝ մէզպաճըն պույ-
նուզալընա սիւրտիւ, վէ գանը մէզպաճըն
10 տլթընա տէօքտիւ: Վէ կիւնաճ գուրպանը-
նըն իչ եաղըլլէ պէօյրէքլէրինի վէ գարա
ճիլէրին զարընը մէզպաճտա՝ ՐԱՊՊՔ Մուսա-
11 յա էմը էլլէտիլի կիպի՝ եաղտը: Վէ էթ իլէ
տէրիլի օրատունըն խարիճինտէ արթէլէ իհ-
12 բազ էթտի: Պա՛տէհու մուհրագալըն զէպճ
էթտի, վէ Հարունըն օղուլարը գանը անա կէ-
թիլտիլէր. օլ տախի անը մէզպաճըն իւթիւնէ
13 ճէր թարաֆա սերփտի: Պա՛տէհու մուհրա-
գալը, փարչա փարչա օլտագ, պաշըլլէ պէ-
րապէր անա կէթիլտիլէրինտէ, օ՝ մէզպա-
14 ճըն իւզերինտէ եաղտը: Վէ իլէրիլլէ փա-
չալարը երյգալըպ՝ մէզպաճտաքի մուհրագա
իւզերինտէ եաղտը:
15 Պա՛տէհու գալմըն գուրպանըն կէթիլիպ՝
գալմ՝ իլէն կիւնաճ գուրպանը օլմա էրքէչի
սղտը. վէ անը զէպճ էտիպ՝ անը, էվիլէլի
կիպի կիւնաճ գուրպանը օլմագ իւզըն, 'արզ
16 էլլէտի: Վէ մուհրագալըն կէթիլիպ՝ անը
17 գանուն իւզըն 'արզ էլլէտի: Անտէն սօնկրա
էքմէք թագափմսինի կէթիլիպ, պիր արուճ
տօլուսը ալտագ՝ սապաճ մուհրագալընտան
18 մա՛տա մէզպաճտա եաղտը: Վէ գալմըն սէ-
լամէթ զէպիհէտի օլմա պուզալըն վէ գօչու
զէպճ էթտի. վէ Հարունըն օղուլարը գանը անա
կէթիլտիլէր, օլ տախի անը մէզպաճըն իւթ-
19 թիւնէ ճէր թարաֆա սերփտի: Վէ պու-
ղատան իչ եաղալըն, վէ գօչտան գուրուղը
վէ էլլէրէ գափիլայն էուլ վէ պէօյրէքլէրի վէ
20 գարա ճիլէրին զարընը իէթիլտիլէր: Վէ եաղ-
լարը տէօլլէրին իւզերինէ գաղըզալընտան
21 սօնկրա՝ եաղալըն մէզպաճտա եաղտը: Վէ
Հարուն տէօլլէր իլէ սող պուտու, Մու-
սանըն էմը էլլէտիլի կիպի, ՐԱՊՊՔ ճուզը-
րընտա, սալամա թագափմսի օլմագ իւզըն,
թագափմ՝ էլլէտի:
22 Պա՛տէհու Հարուն գալմ՝ իւզերինէ էլլինի
րէֆ՝ էտէրէք՝ անլէրէ պէրէքէթ օգուտու.
պէօյլէճէ կիւնաճ գուրպանըն վէ մուհրա-
գալըն վէ սէլամէթ գուրպանըն թագափմ՝
23 էթտիլտէն սօնկրա էնտի: Վէ Մուսա իլէ
Հարուն ճէմա՛աթ չատըրընա կերտիլէր, վէ

չբազմաբարձրանա գալմա պէրէքէթ օգուտու-
լար . վէ ԲԱՊՊԸՆ ճէլայի պիւթիւն գալմա կէօ-
24 բիւնտիւ : Վէ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնտան ամէշ
չբազմա մէղապիւ իւզերինտէ օլան մուհրապա-
իւէ հաղարը հաղար . վէ պիւթիւն գալմ
պուռուս կէօրտիւքտէ՝ Նիտա հաիպ հիւզ
իւպիւն տիւշտիւէր :

ՊԱՊ 40

- 1 Վէ Հարունըն օղուլարը Նատապ վէ Ապի-
հու հէր պիւր պուսուրտանըն ալարապ իշ-
լերինէ ամէշ գոյուպ , տնըն իւզերինէ պու-
խուր վազ՝ իւէ՝ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնտա քէնտի-
լէրէ էմր օլունմամըշ հապանձը ամէշ թագ-
2 տիւմ էթտիլէր : Օլ զէման ԲԱՊՊԸՆ հուզու-
րնտան ամէշ չբազմա՝ անլէրի թէլէֆ էթմէ-
3 սիլէ , ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնտա էօլտիւլէր : Վէ
Մուսա Հարունա տէտի քի՝ ԲԱՊՊԸՆ պու-
խուրաղը պու ալը քի , Պանա թէգարրուպ
էտէնէրտէ գուտտուս պիլինիպ՝ պիւթիւն
գալմին էօնիւնտէ մուլազէզ օլաճաղմ .
4 Հարուն տաիի սիւքիւթ էլլէտի : Վէ Մու-
սա Հարունըն՝ ամուճապը՝ Ուզլիէլին օղու-
լարը Միշաէլ իւէ Էլսաֆանը չաղըրըպ անլէր
խիթապէն՝ Էազլալըպ պիրատէրլերինիզ մադ-
տիսին էօնիւնտէն օրտունըն խարիճինէ գալ-
5 տըրընը՝ տէտիլտէ , Անլէր հաղարըպ , Մու-
սանըն էմրի իւզլէ , անլէրի գամիսլէրիլէ օր-
տունըն խարիճինէ գալարըալար :
- 6 Վէ Մուսա Հարունա վէ օղուլարը Էլ-
աղար իւէ իթամարա՝ Պաշընըզ ալմայընըզ
վէ էլպիսէնիզ երթմայընըզ քի էօլմէյտի-
նիզ , վէ պիւթիւն ճէմալաթ իւզերինէ զա-
զապ կիւլէյէ . ֆազաթ պիրատէրլերինիզ
օլան ճէմի՝ ի պէյթ ի իսրայէլ ԲԱՊՊԸՆ իզ-
հար էլլէտիլի հարիզ իւզերինէ աղլարն .
7 լար : Սիզ իսէ ճէմալաթ չատըրընը գափու-
սանըն չբազմալը քի էօլմէյտիսինիզ , զի-
րա ԲԱՊՊԸՆ մէսճ հաղը իւզերինիզտէ տիր՝
տէտի . անլէր տաիի Մուսանըն սէզլէտիլի
կիպի հափալար :
- 8 Վէ ԲԱՊՊ Հարունա խիթապէն տէտի քի ,
9 Սէն վէ սէնին իւէ օղուլարըն ճէմալաթ չատը-
րնա կիրաիլինիզտէ , շէրապ վէ միւսքիւր իշ-
մէյինիզ քի էօլմէյտիսինիզ . պու՝ ասրլէրի-
10 նիզճէ ֆէրիլէ ի էպէտիլէ տիր . թա քի մու-
գատտէսի զայր ի մուգատտէտէն վէ Նափա .
11 քը թաշիրտէն թէֆրիզ էտիպ , ԲԱՊՊԸՆ Մու-
սանըն էտիլլէ պէնի իսրայէլէ պուխուրաղը
աճքեմալն քեաֆֆէսինի անլէրէ թալիւմ
էտէսինիզ :
- 12 Վէ Մուսա Հարուն իւէ պազի գալան
օղուլարը Էլաղարա վէ իթամարա տէտի քի՝

- ԲԱՊՊԸՆ գուրպանլարընտան ալիթան էքմէք
թագաիմէսինի ալըպ՝ մէղապահըն Էանընտա
մալլարըզ օլարապ էէյինիզ . զիրա պու ազ-
13 տէս տիր : Սիւր մուգատտէս մաճալտէ էէյի-
նիզ , շիւնքի պու՝ ԲԱՊՊԸՆ գուրպանլարըն-
տան սէնին հազգըն վէ օղուլարընըն հազ-
գը տըր . զիրա պանա պէօլլէ էմր օլունտու :
14 Վէ սալլամա տէօշիւ իւէ իէֆիլլէ պուտընը
սէն վէ սէնին իւէ օղուլարըն վէ գըղարըն պիր
թաշիր մաճալտէ էէյէսինիզ . զիրա անլէր
պէնի իսրայէլին սէլամէթ զէպիճէլէրինտէն
վէրիլէն հազգըն վէ օղուլարընըն հազգը տըր :
- 15 Իշ հաղընըն գուրպանլարըլլէ իէֆիլլէ պու-
տընը վէ սալլամա տէօշիւնիւ ԲԱՊՊԸՆ հուզու-
րնտա , սալլամա թագաիմէսի օլմադ իւզլէ ,
թագաիւմ էթմէք իշիւն կէթիրիսինիզ , վէ
ԲԱՊՊԸՆ էմրի իւզլէ ֆէրիլէ ի էպէտիլէ օլա-
րապ , սէնին վէ սէնին իւէ պէրապէր օղու-
լարընըն օլաճաղ տըր :
- 16 Վէ Մուսա կիւնաճ գուրպանը երէշիւնի
տիգգաթիլէ ալարաղտա՝ իշթէ Էանմըշ իտի .
պուռուս իւզերինէ Հարունըն պազի գալան
օղուլարը Էլաղարա վէ իթամարա զաղապա
17 կէլիպ աէտի քի , Կիւնաճ գուրպանըն մու-
գատտէս մաճալտէ Նիճիւն էէմէտինիզ . զի-
րա պու ագտէս օլարապ , ճէմալաթն իս-
Էանընը գալարըպ՝ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնտա տն-
լէր իշիւն էմր ի քէֆարէթի իճրա էթմէք
18 իւզլէ սիզէ վէրիլտի : Իշթէ անըն գանը մադ-
տիսին իշիւն կէթիրիլմէտի , անը էմր էթտի-
յիւմ կիպի մալթալա մադաիստէ էէմէլ իտի .
19 նիզ : Օլ վազըթ Հարուն Մուսայա՝ իշթէ
պու կիւն կիւնաճ գուրպանլարըլլէ մուհրա-
զալարընը ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնտա թագաիւմ էթ-
տիլէր , վէ պանա պու միսիլլիւ շէլլէր իսա-
պէթ էթտի , վէ պու կիւն կիւնաճ գուրպա-
նընը էէմիշ օլա իտիւմ , ԲԱՊՊԸՆ Նաղարըն .
20 տա իօշ օլմէրմըլտը՝ տէտի : Վէ Մուսա
պուռուս իշիթտիլէտէ՝ Նաղարընտա իօշ կէօ-
բիւնտիւ :

ՊԱՊ 41

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա վէ Հարունա խիթա-
2 պէն աէտի քի , Պէնի իսրայէլէ սէօլլէյի-
նիզ քի՝ Զէմին իւզերինտէ պուռունան ճէ-
մի՝ ի հալլանալթտան էէյէճէյինիզ հայ-
3 վանլար պուռնար տըր . Հալլանալթտան հէր
պիր չալթալ վէ հարըզ թըրնաղը օլապ
4 կէվէշ կէթիրիլէն էէյէսինիզ : Ֆաղաթ կէվէշ
կէթիրիլէրտէն հալսա չալթալ թըրնաղը
օլանլարտան տէվէլի էէմէյէսինիզ , զիրա
կէվէշ կէթիրիլ իսէ տէ՝ չալթալ թըրնաղը
5 օլմաաղը իշիւն սիզէ Նափալ տըր : Ատա

Թափանքնը տախի եւ ճշեմէն, չիւնքի կէ-
վիշ կէթիւրիւր իսէ տէ՛ չաթալ թընազլը օւ-
6 մառըղը իչիւն սիգէ նափաք տըր : Թափանք
տախի եւ ճշեմէն, գիրա կէվիշ կէթիւրիւր իսէ
տէ՛ չաթալ թընազլը օլմառըղ իչիւն սի-
7 գէ նափաք տըր : Վէ տօնուզը տախի եւ ճշ-
եմէն, չիւնքի չաթալ վէ եարըգ թընազ-
լը իսէ տէ՛ կէվիշ կէթիւրիւր իչիւն սիգէ
8 նափաք տըր : Պոնլարըն էթիւնտէն եէմէյե-
սինիզ, վէ լաշէլէրինէ տօգուճմայառըղ .
անլէր սիգէ նափաք տըր :
9 Սուտա օլանլարըն ճիւմէսինտէն շուճա-
րը եէյեսինիզ, եա՛նի սուտա՛ կէրէք տէնիզ-
լէրտէ՛ կէրէք ըրմազլարտա՛ գանառը վէ
փուլլու օլանլարըն ճիւմէսինէ եէյեսինիզ :
10 Վէ տէնիզլէրտէ վէ ըրմազլարտա՛ պուլլու-
նան ճիւմէ գանառըղ վէ փուլլըզ օլարագ՝
սուտա օլան չաշէրաթըն քեաֆֆէսի վէ սու-
տա օլան տիրի չայփանաթըն քեաֆֆէսի սի-
11 գէ մէքրուճ տըր : Իմաի անլէր սիգէ մէքրուճ
օլարըղ իչիւն էթլէրինտէն եէմէյեսինիզ,
12 լաշէլէրինտէն էթրաճ էտէսինիզ : Սուտա գա-
նառըզ վէ փուլլըզ օլանլարըն քեաֆֆէսի
սիգէ մէքրուճ օլունն :
13 Վէ գուշլարտան մէքրուճ թաթաճաղը-
նըզ պոնլար տըր, մէքրուճ օլարըզլարը ի-
չիւն եէնիլմէսինիզ . գարթալ վէ թափանք
14 ճիւ վէ գարա գուշ, վէ չայլագ վէ ազ պա-
15 պա էնվա՛իլլէ, ճիւմէ գարըզ էնվա՛իլլէ,
16 Վէ տէվէ գուշու վէ պուճու գուշու վէ գու-
17 ճու գուշու վէ տօգան էնվա՛իլլէ, Վէ պայ-
գուշ վէ գարա պոթաթ վէ գարա էլլէք :
18 Վէ գուճու վէ սադա գուշու վէ թոյ, (14) Վէ
լէլլէք վէ պալըգլին էնվա՛իլլէ, վէ Տիւտճիւտ
վէ եարասա :
20 Տէօրթոյ ազ իւզէրինէ էիւրիւն գա-
նառը չաշէրաթըն քեաֆֆէսի սիգէ մէքրուճ
21 տըր : Պազաթ տէօրթոյ ազ իւզէրինէ էիւ-
րիւն գանառը չաշէրաթըն ճիւմէսին-
տէն պոնլարը, եա՛նի եէր իւզէրինտէ սըչ-
րամագ իչիւն պազլարտան եօգարը պա-
22 ճաղը օլանլարը եէյեսինիզ, Անլէրտէն պուն-
լարը, եա՛նի չէքիւրիւր էնվա՛իլլէ, վէ ճիւտ-
ճիւտի էնվա՛իլլէ, վէ չարղօլի էնվա՛իլլէ,
23 վէ ճիւտիւրիւր էնվա՛իլլէ եէյեսինիզ : Լա-
քին պոնլարտան պալլա՛ տէօրթոյ ազլը վէ
գանառը չաշէրաթըն ճիւմէսի սիգէ մէքրուճ
24 տըր : Վէ պոնլար իլէ նափաք օլունլընը,
լաշէլէրինէ չէր քիմ՝ քի տօգուճուրա, ազ-
25 շամաէք նափաք օլաճագ տըր : Վէ լաշէլ-
լին չէր քիմ՝ քի գալարընտա, էլլախէսինի
եըյգայըզ՝ ազլամա գատար նափաք օլաճագ
26 տըր : Չաթալ թընազլը օլապ օլա՛ թըր-
նաղը եարըզ օլմայան վէ կէվիշ կէթիւրիւր

չայփանաթըն քեաֆֆէսի սիգէ նափաք տըր .
լաշէլէրինէ չէր տօգուճան նափաք օլաճագ
տըր :
27 Վէ տէօրթոյ ազ իւզէրինտէ էիւրիւր չէն
չայփանք ճիւմէսինտէն փէնշէլլէր իւզէրինտէ
էիւրիւր չէնքիւրիւր քեաֆֆէսի սիգէ նափաք օլա-
ճագ տըր . լաշէլէրինէ չէր քիմ՝ քի տօգու-
նուրա, ազլամա գատար նափաք օլաճագ
28 տըր : Վէ լաշէլլէրինի գալարտան էլլախէսինի
եըյգայըզ՝ ազլամա գատար նափաք օլաճագ
տըր . պոնլար սիգէ նափաք տըր :
29 Վէ եէր իւզէրինտէ սիւրթիւնէն չաշէ-
րաթ տրասընտա շուճար սիգէ նափաք տըր,
եա՛նի տանար վէ սըչան վէ գապ էնվա՛իլլէ,
30 Վէ քէլէր վէ վէրէլ վէ վէզաղա վէ քէրթնէ
31 քէլէ վէ պուգալէմունն : ճիւմէ չաշէրաթ
արասընտա պոնլար սիգէ նափաք օլապ, լա-
շէլլէրինէ չէր քիմ՝ տօգուճուրա՝ ազլամա
գատար նափաք օլաճագ տըր :
32 Վէ լաշէլլէրինտէն պիրի իլէ գուշանլան
պիր կէօնէ գապ, եա՛նի չէր տիրլլու աղաճ
գապ եախօտ լիպա՛ եախօտ տէրի եախօտ
չուլ օլունն՝ չէր նէ չէյ իւզէրինէ տիրէր
իսէ՛ նափաք օլաճագ տըր . սույա պաթը-
րլլըզ ազլամա գատար նափաք, վէ տն-
33 տէն սօնկրա փաք օլաճագ տըր : Վէ պուն-
լարըն պիրի չէր չանկը թօփրագ գապ իլինէ
տիրէր իսէ՛ իլինտէ օլանըն քեաֆֆէսի նա-
34 փաք օլապ՝ անլ տա գըրաճագսընըզ : Իլինտէ
սու պուլլունան թա՛ամ իւզէրինէ Դիւրիւր
հալա՛ նափաք օլաճագ տըր . վէ պիր նէվ՝
գապտա օլան իլլէլէք մէշուպաթըն քեաֆ-
35 ֆէսի նափաք օլաճագ տըր : Վէ պոնլարըն
լաշէսի չէր չանկը չէյ իւզէրինէ տիրէր
նափաք օլապ, ֆուրուն եախօտ օճագ օլ-
սուն, եըզլաճագ տըր . նափաք տըրլար,
36 վէ սիգէ նափաք օլաճագլար տըր : Պազաթ
իլինտէ սույու չօգ պուլլունան փունար վէ
գուշու թաճիր գալաճագ, լաքին լաշէլլէրինէ
37 տօգուճան նափաք օլապ : Վէ էյեր լաշէլ-
լինտէն պիրի պիր նէվ՝ ի քիլլէք թօխուճ
38 իւզէրինէ տիրէր իսէ՛ օ թաճիր տիր : Պազաթ
թօխուճին իւզէրինէ սու գօնուլըզտան
սօնկրա՛ իւզէրինէ լաշէլլէրինտէն պիրի տիր-
չէր իսէ, օ սիգէ նափաք օլաճագ տըր :
39 Վէ էքլի սիգէ ճէլլ օլան չայփանաթ-
տան պիրի էօլուր իսէ, լաշէսինէ տօգուճան
40 ազլամա գատար նափաք օլաճագ տըր : Վէ
լաշէսինտէն եէյէն քիմնէ լիպալարընը եըյ-
գալըզ՝ ազլամա գատար նափաք օլաճագ
տըր . վէ լաշէսինի գալարտան քիմնէ լիպա-
լարընը եըյգայըզ՝ ազլամա գատար նափաք
օլաճագ տըր :
41 Վէ եէր իւզէրինտէ սիւրթիւնէն չաշէրա-

- Թըն քեաֆֆեսի մէքրուհ օլուպ' եէնիլմէյէ-
- 42 ճէք տիր : Երա իւղէրինտէ սիւրթիւնէն հա-
շէրաթըն քեաֆֆէսինտէն դարնը իւղէրինտէ
սիւրթիւնէն, վէ տէօրթ ալազտա կէզէն,
վէ չօգ ալազը օլանլարն ճիւմէսինի եէմէ-
- 43 յէճէքսինիլ. զիրա մէքրուհ ալըլար : Հիւ
պիր նէվ' սիւրթիւնէն հաշէրաթ իլէ նէֆս-
թէրինիլ մուրտար էթմէյէսինիլ. վէ անլէր
իլէ, զայր ի թաշիր օլմագ իւղէ, քէնտինիլի
- 44 նափաք էթմէյէսինիլ. Զիրա Ալաշընը
ԲԱՊԱՊ պէն իմ. իմտի քէնտինիլի թափ-
տիս էտիպ մուգատտէս օլուներլ. զիրա պէն
գուտտուս իմ. վէ եէր իւղէրինտէ սիւրթիւ-
նէն հիւ պիր նէվ' հաշէրաթ իլէ քէնտինիլի-
- 45 նիլի նափաք էթմէյէսինիլ : Զիրա պէն սի-
ղէ Ալաշ օլմագ իլիւն' սիլի Մըլար տիյա-
րնտան չըգարան իէհօլա իմ. իմտի մու-
գատտէս օլուներլ, զիրա պէն գուտտուս
իմ :
- 46 Նափաքը փաքտան վէ եէնիլիւր հայվանը
- 47 եէնիլմէզտէն թէֆրիլ իլիւն, Պէհայիմ վէ
գուշլար' վէ սուտա հարէթէթ էտէն հէր նէվ'
զիրուհ' վէ եէր իւղէրինտէ սիւրթիւնէն հէր
նէվ' հայվանա տա'ր գանուս պու տըր :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ ԲԱՊԱՊ Մուսա խիթապէն տէտի քի,
- 2 Պէնի իսրայիլէ սէյլէ քի' Պիր գարը համիլէ
օլուպ' պիր երէք ջօճուգ տօղուարգտա,
էյամ ը հայզընտա տըրլուղը կիպի նափաք
- 3 օլուճագ, եէտի կիւն նափաք օլուն. Վէ
սէքիլինճի կիւնտէ քէնալն զուլֆէսի խաթն
- 4 օլունտէն : Մէրգուսէ տախի տէմ ի Նէֆաւաթն
թաթհիրի իլիւն օթուլ իւլ կիւն օթուրուպ,
էյամ ը թաթհիրի թէմամ օլմայընճա պիր
նէվ' մուգատտէս շէյէ տօգուսմայըլ, մագ-
- 5 տիսէ կիրմէսին : Վէ էյէր գըլ տօղուրը
իսէ' հայզընտա օլուղը կիպի իքի հաֆթա
նափաք օլուպ, ալթմըշ ալթը կիւն տէմ ի
Նէֆաւաթն թաթհիրի իլիւն օթուրուս :
- 6 Վէ օղուլ կախօտ գըլ իլիւն էյամ ը
թաթհիրի թէմամ օլուղտա, քէաշինէ ճէ-
մա'աթ չստըրընն գափուսընա' մուհրագա
օլմագ իւղէ պիր ելլըգ պիր գուղու, վէ
կիւնաշ գուրպանը օլմագ իւղէ պիր կէշէր-
ճին եալթուսը' եախօտ պիր գուսմըս կէթիր-
- 7 սին : Ու տախի անը ԲԱՊԱՊԸ հուղուրնտա
թափտիմ իլէ մէրգուսէ իլիւն էմր ի քէֆա-
րէթի իճրա էթմէսիլէ, մէրգուսէ տէմ ի
նիֆաթընտան թաշիր օլա. երէք եախօտ
գըլ էվլատ տօղուրան հագգընտա գանուս
- 8 պու տըր. Վէ էյէր գուղու կէթիրէմէլ իսէ,
պիրի մուհրագա վէ տիկէրի կիւնաշ գուր-

պանը օլմագ իւղէ, իքի գուսմըս կախօտ իքի
կէշէրճին եալթուսը ալըպ, քէաշին տախի
անըն իլիւն էմր ի քէֆարէթի իճրա էլլէմէ-
սիլէ' օ թաշիր օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ ԲԱՊԱՊ Մուսա իլէ Հարունա խիթապէն
- 2 տէտի քի, Պիր տաթմին ճէսէտինին տէրի-
սինտէ շիշ եա ուլուլ եա փարաղ լէքէ օ-
լուպ, ճէսէտինին տէրիսինտէ ճիւզամ' իլ-
լէթի կիպի պիր շէյ գուհուր էտէրսէ, օլ
վագըթ քէաշին Հարունա կախօտ անըն օ-
ղուլարընտան օլան քէաշինլէրին պիրինէ
- 3 կէօթիւրիւլիւն : Վէ քէաշին ճէսէտին տէ-
րիսինտէ օլան 'իլլէթէ պագտըգտա, 'իլլէթ-
տէ օլան զըլար պէյալ օլուպ' 'իլլէթ ճէսէ-
տին տէրիսինտէն տէրին կէօրիւնիւրսէ' ճիւ-
զամ' 'իլլէթի տիր. վէ քէաշին անը կէօր-
տիւրսէ անը նափաք տէյիւ հիւքմ' էտէճէք
- 4 տիր : Ամմա էյէր ճէսէտին տէրիսինտէ պու-
լունա' լէքէ տագ օլուպ, տէրիտէն տէրին կէօ-
րիւնմէյիլ' գըլ տախի պէյալ օլմուշ տէ-
յիլ իսէ, օլ վագըթ քէաշին 'իլլէթիլի
- 5 եէտի կիւն գափաքն : Վէ եէտինճի կիւն-
տէ քէաշին անա պագտըգտա, 'իլլէթ հա-
լէ իւզըն տուրուպ' տէրիլէ եայըլմամըշ իսէ,
օլ վագըթ քէաշին անը եէտի կիւն տաշա
- 6 գափաքն : Վէ եէտինճի կիւնտէ քէաշին
անա թէքրար պագտըգտա, էյէր 'իլլէթ սօլ-
մուշ օլուպ' տէրիլէ եայըլմամըշ օլուրտա,
օլ վագըթ քէաշին անը թաշիր տէյիւ հիւքմ'
էտէճէք տիր. պու ուլուլ տըր. վէ լիպտա-
- 7 լարնը ելլըպըլ փաք օլուսն : Լաքին թաթ-
հիրի իլիւն քէաշինէ կէօթիւրիլտիլքաէն սօնկ-
րա' տէրի իւղէրինէ ուլուլ եայըլմագ օ-
լուր իսէ, օլ վագըթ եինէ քէաշինէ կէօս-
- 8 թէրիլիւն : Վէ քէաշին անա պագտըգտա
էյէր տէրի իւղէրինէ ուլուլ եայըլմըշ իսէ,
օլ վագըթ քէաշին անը նափաք տէյիւ հիւքմ'
էտէճէք տիր. պու ճիւզամ' տըր :
- 9 Պիր տաթմտէ ճիւզամ' 'իլլէթի օլուրտա
- 10 քէաշինէ կէօթիւրիլտիլքաէն : Վէ քէաշին
պագտըգտա' էյէր տէրիտէ պէյալ շիշ վար
իսէ, պու տախի գըլ պէյալ էթմիշ, վէ
շիշտէ զիյատէ էթ պիթմէք նիշանէսի պուլու-
- 11 նըրտա, Պու անըն ճէսէտինին տէրիսինտէ ես-
քիմիշ ճիւզամ' օլմուղէ, քէաշին անը նա-
փաք տէյիւ հիւքմ' էտիլ' անը գափամպա-
ճագ, զիրա նափաք տըր :
- 12 Վէ էյէր ճիւզամ' տէրիտէ եայըլմըշ օ-
լուպ' ճիւզամ' 'իլլէթի տէրիսինն քէաֆֆէ-
սին' կա'նի քէաշինին կէօղէրինին կէօր-
տիւլիւ եէրին ճիւմէսինի պաշտան տալա

13 գատար գափլամբը օլուրտա, փեաճին պագ-
տըգտա՝ էյեր ծիւղամ՝ պիւթիւն ճեւետինի
գափլամբը օլուրտա, օլ զեման 'իլէթիւնի
թաճիր տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք տիր. քիւլ-
լէ'էն պէյաղ օլտըղը իչիւն թաճիր տիր :
14 Լաքին իւղերինտէ զիյաւտէ էթ պիթմէսի կե-
րիւնտիւնիւ կիւնտէ՝ օլ ստէմ նափաք օլա-
15 ճագ : Վէ քեաճին էթ պիթմէսինի կեօրտիւք-
տէ՝ անը նափաք տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք տիր .
16 զիյաւտէ էթ նափաք օլուրտա ծիւղամ՝ տըր : Վէ
էյեր պիթէն էթ թէպէտտիւլ էթմիշ օլուրտ
պէյաղ օլուր իսէ, օլ վագըթ քեաճինէ կէլ
17 օին. Վէ քեաճին անա պագտըգտա, էյեր
'իլէթ պէյաղ օլմուշ իսէ՝ օլ վագըթ քեա-
ճին 'իլէթիւնի թաճիր տէրիւ հիւքմ՝ էտե-
ճէք. օ թաճիր տիր :
18 Վէ ճեւետին տէրիսինտէ չըպան օլուրտ
19 սաղալտըգտա, Չըպանն էերինտէ պէյաղ
շիշ՝ ետիւտ գըրմըղըյա մա'իլ պէյաղ փա-
րաք լէքէ օլուր իսէ, օլ վագըթ քեաճինէ
20 կեօթէրիսին : Վէ քեաճին պագտըգտա՝ է-
յեր տէրիտէն տէրին կեօրիւնիւր, վէ գըլը
պէյաղ օլմուշ օլուր իսէ, օլ վագըթ քեա-
ճին անը նափաք տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք .
պու՝ չըպանտա զուհուր էթմիշ ծիւղամ՝ 'իլ-
21 էթի տիր : Վէ քեաճին անա պագտըգտա,
էյեր գըլ իչիւտէ պէյաղ պուլունմայլա՝ տէ-
րիտէն տափի տէրին օլմայարադ սօլմուշ ի-
սէ, օլ վագըթ քեաճին անը ետիւ կիւն
22 գափաւն : Վէ էյեր տէրի իւղերինէ եայլը-
մըլ իսէ, օլ վագըթ քեաճին անը նափաք
տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք. պու 'իլէթ տիր .
23 Ամա փարլաք լէքէ եերինտէ տուրուպ՝ եա-
յըմամըլ իսէ, չըպանն ետերի օլուրտ՝ քեա-
ճին անը թաճիր տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք տիր :
24 Ետիւտ ճեւետին տէրիսինտէ աթէշ եա-
նըղը օլուրտ՝ եանըղ նիշանը գըրմըղըյա մա'իլ
պէյաղ՝ ետիւտ պէյաղ փարլաք լէքէ օլուր
25 իսէ, փեաճին անա պագտըգտա, էյեր լէքէ-
տէ օլան գըլ պէյաղ օլուրտ տա՝ տէրիտէն
տէրին կեօրիւնիւր իսէ, օ եանըղտա զուհուր
էթմիշ ծիւղամ՝ օլմուլէ՝ քեաճին անը նա-
փաք տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք. պու ծիւղամ
26 'իլէթի տիր : Լաքին քեաճին անա պագ-
տըգտա, էյեր փարլաք լէքէտէ գըլար պե-
յաղ օլմայլա՝ տէրիտէն տէրին օլմայարադ
սօլմուշ իսէ, օլ զեման քեաճին անը ետիւ
27 կիւն գափաւն : Վէ ետիւնի կիւնտէ քեա-
ճին անա պագտըգտա, էյեր տէրիյէ եայլը-
մըլ իսէ, օլ վագըթ քեաճին անը նափաք
տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք. պու ծիւղամ՝ 'իլէ-
28 թի տիր : Վէ էյեր փարլաք լէքէ եերինտէ
տուրուպ, տէրիյէ եայլըմըլ օլմայարադ սօլ-
մուշ իսէ, պու եանըղ շիշ օլմուլէ՝ քեա-

ճին անը թաճիր տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք, զի-
րա եանըղ էտէրի տիր :
29 Վէ պիր էրքէք ետիւտ գարընըն պաշըն-
30 տա եա չէնէսինտէ 'իլէթ օլուր իսէ, փեա-
ճին 'իլէթէ պագտըգտա, էյեր տէրիտէն
տէրին կեօրիւնիւր պէյաղ՝ անտէ ինճէ սարը գըլ
պուլունտուրտ, օլ վագըթ քեաճին անը նափաք
տէրիւ հիւքմ՝ էտեճէք. պու քէլ օլուրտ
31 պաշ ետիւտ չէնէ ծիւղամը տըր : Վէ քեա-
ճին պու քէլ 'իլէթինէ պագտըգտա, էյեր
տէրիտէն տէրին կեօրիւնիւր պէյաղ՝ իչիւտէ սի-
յաճ գըլ օլմուլ իսէ՝ քեաճին 'իլէթի
32 օլանը ետիւ կիւն գափաւն : Վէ ետիւն-
ճի կիւնտէ քեաճին 'իլէթիյէ պագտըգտա,
էյեր քէլ եայլըմայլա՝ անտէ սարը գըլ պու-
լունմաղ իսէ, վէ քէլ տէրիտէն տէրին կե-
33 րիւնմէղ իսէ, Օլ վագըթ օ թրաշ օլուրտ,
լաքին քէլի թրաշ էթմէսին. վէ քեաճին քէլ
'իլէթի օլանը ետիւ ետիւ կիւն գափաւն :
34 Վէ ետիւնի կիւնտէ քեաճին քէլ 'իլէթի
օլանա պագտըգտա, էյեր քէլ տէրիյէ եա-
յըմըլ օլմայլա՝ տէրիտէն տէրին կեօրիւնիւր
իսէ, քեաճին անը թաճիր տէրիւ հիւքմ՝ է-
տեճէք. օլ տափի էլպիսէսինի երգայլա
35 թաճիր օլաճագ տըր : Ամա թաթ ճերինտէն
սօնկրա քէլ տէրիյէ եայլըմադ օլտըղը հալ-
36 տէ, փեաճին անա պագտըգտա. վէ քէլ տէրի-
յէ եայլըմըլ պուլունտուր իսէ, քեաճին սարը
37 գըլ արամասըն. օ նափաք տըր : Լաքին էյեր
քէլ հալի իւղրէ տուրուպ՝ իչիւտէ սիյաճ
գըլ պիթմիշ օլուրտ, քէլ էյի օլմուշ օլմուլ-
լէ՝ օլ քիմնէ թաճիր տիր. վէ քեաճին անը
թաճիր տէրիւ հիւքմ՝ էյլէյէճէք տիր :
38 Վէ պիր էրքէք ետիւտ գարընըն ճեւետի
տէրիսինտէ փարլաք լէքէլէր՝ ետիւ պէյաղ
39 փարլաք լէքէլէր օլտըղը հալտէ, փեաճին
պագտըն վէ ճեւետէրինին տէրիսինտէ փա-
րաք լէքէլէր սօլուրտ աղարմըլար իսէ, տէրի-
տէ զուհուր էթմիշ չիլ տիր. օ թաճիր տիր :
40 Վէ պիր ստեմին պաշընըն սաղը տէրիւլէ-
ճէք օլուր իսէ, օ թաճ պաշըլ օլուրտ փաք
41 տըր : Վէ էյեր էիւղիւ թարափընտան պա-
շընըն սաղը տէրիւլէճէք օլուր իսէ, աղա՝
42 օլուր թաճիր տիր : Ամա էյեր թաճ՝ ետիւտ
սաղա՝ տա գըրմըղըյա մա'իլ աղ ետուր պու-
լունտուր իսէ, պու թաճ պաշըլ ետիւտ աղա՝
43 օլանտա զուհուր էթմիշ ծիւղամ՝ տըր : Վէ
քեաճին անա պագտըգտա, էյեր անըն թա-
սընտա ետիւտ աղա՝ ընտա ետաւնըն շիշ
գըրմըղըյա մա'իլ աղ օլուր տա, ճեւետին
տէրիսինտէ օլան ծիւղամ կիւլի կեօրիւնիւր
44 իսէ, Օլ քիմնէ ծիւղամը օլուրտ՝ նափաք տըր.
քեաճին տափի անը մուլթաղա նափաք տէրիւ
հիւքմ՝ էյլէյէճէք տիր. 'իլէթի պաշընտա տըր :

- 45 Վէ ճիւղամ 'իլէթինէ տիւշար օլան քիմնէին էլպիսէսի երթիւք վէ պաշը աշըգ օլուպ' տուտադլարը տախի էօրթիւլիւշ օլարադ, հափաք, նափաք' տէյիւ նիտա էյ-
- 46 լէսին: 'իլէթ քէնտի իւզէրինտէ պուլուն-տըզը քէտֆֆէ ի էյամատ նափաք սայլըմադ տըր: օ նափաք օլտըզը իչիւն եալընըզ օթու-րուպ' մէսքէնի օրտու խարիճինտէ օլաճադ տըր:
- 47 Վէ իչինտէ ճիւղամ 'իլէթի պուլունան լիպատ, կերէք եիւն լիպատ' կերէք քէթէն
- 48 լիպատ օլուն: կերէք քէթէն' կերէք եիւն տըրըն եախատ արղաճը օլուն, վէ կերէք տէ-րիտէ' եախատ տէրիտէն եափըմըշ հէր շէյ-
- 49 տէ, Ես'նի էյէր լիպատ եախատ տէրիտէ եախատ արղաճադ եախատ արղաճադ վէ եախատ տէրիտէն օլան հէր շէյտէ եէշիճէ եա գըր-մըզըմա 'իլէթ օլուր իսէ, պու ճիւղամ 'իլ-
- 50 լէթի օլուպ' քէտհինէ կէօթէրիւին: Վէ քէտհին 'իլէթի պադըպ' 'իլէթի շէյի եէտի
- 51 կիւն գափասըն: Վէ եէտինճի կիւնտէ 'իլ-լէթի շէյի պադըպտա, էյէր լիպատտա' կերէք արղաճադ' կերէք արղաճադ վէ եախատ տէրիտէ եա խթի'մալ իչիւն տէրիտէն եափը-մըշ հէր շէյտէ 'իլէթ հայլըմըշ պուլունուրտա, պու' իլէթ աղըն ճիւղամ օլուպ' նափաք տըր:
- 52 Իմտի իչինտէ պու 'իլէթ պուլունտըզ լիպա-տը, արընը եախատ արղաճը' կերէք եիւն օլ-սուն, կերէք քէթէն օլուն, վէ եախատ տէ-րիտէն եափըմըշ հէր շէյի եադըն: արղըն ճիւղամ տըր, աթէշլէ իհրադ օլունաճադ
- 53 տըր: Վէ քէտհին պադըպտա, էյէր 'իլէթ լիպատտա եա արղաճադ եա արղաճադ վէ եա-խատ տէրիտէն օլան հէր շէյտէ հայլըմաճը
- 54 իսէ, քէտհին 'իլէթի շէյին երյգանմաճընը էմը էտիպ, եինէ եէտի կիւն գափասըն:
- 55 Վէ 'իլէթի շէյ երյգանտըգտան սօնկրա քէտհին տան պադըպտա' էյէր 'իլէթ եա-յլըմաճը Վէ ընկինի տէյիշտիմէմիշ իսէ, նափաք օլուպ' անը աթէշլէ իհրադ էտէսին: իչէրիսինտէ եախատ եիւզիւնտէ շիւրիւքիւք
- 56 վար տըր: Վէ երյգանտըգտան սօնկրա քէտ-հին անա պադըպտա, էյէր 'իլէթ օլունըշ իսէ' անը լիպատտա եա տէրիտէն եա արըն-
- 57 տան եախատ արղաճադ երթմըն: Վէ էյէր լիպատտա եա արղաճադ եա արղաճադ վէ եախատ տէրիտէն օլան հէր շէյտէ թէքրար գուհուր էտէճէք օլուր իսէ, պու տաղըմըշ ճիւղամ օլուպ, իւզէրինտէ 'իլէթ օլան շէյի աթէշլէ իհրադ
- 58 էտէսին: Վէ լիպատ եա արընը վէ եա ար-ղաճը վէ եախատ տէրիտէն օլան հէր շէյի երյգապադտան սօնկրա' իւզէրինտէն 'իլէթ կիթմիշ պուլունտըզ հայտէ թէքրար երյ-
- 59 գանըպ թաճի օլաճադ տըր: Եիւն եա քէ-

թէն լիպատտա եա արընը եա արղաճադ վէ եախատ տէրիտէն օլան հէր շէյտէ անըն թա-հիր' եախատ նափաք հիւք' օլունմադ իչիւն' ճիւղամ 'իլէթի հազգընտա օլան գանուն պու տըր:

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ ՐԱՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
- 2 ճիւղամընըն եէվմ ի թաթհիւրինտէ անըն հազգընտա իճրա օլունաճադ գանուն պու
- 3 տըր: օ քէտհինէ կէթիւրիւին: քէտհին տա-խի օրտուկէտհին խարիճինէ չըգաճադ, վէ քէտհին պադըպտա' էյէր ճիւղամըն քիմնէ ճիւղամ 'իլէթինտէն շիֆուտապ օլունըշ իսէ,
- 4 քէտհին թաթհիւր օլունաճադ քիմնէլէ իքի տիրի վէ թաճիւր գուշ վէ էրզ աղաճը վէ գըրմըզը եաթալ վէ գուհա օթընմաճընը
- 5 էմը էտէճէք տիր: Վէ քէտհին գուշարըն պիրինին պիր թօփրադ գապտա փունար սու-յու իւզէրինտէ պղաղաճանմաճընը էմը էտէ-
- 6 ճէք տիր: Վէ տիրի գուշ իլէ էրզ աղաճը-նը իլէ գըրմըզը եաթալ վէ գուհա օթընը տա-լըպ, անլէրի տիրի գուշ իլէ պիրապէր փու-նար սույու իւզէրինտէ պղաղաճանմըշ գուշըն
- 7 գանընա պաթըրաճադ տըր: Վէ ճիւղամտան թաթհիւր օլունաճադ քիմնէին իւզէրինէ եէ-տի քէրրէ սեքիւրէք' անը թաթհիւր էտէճէք, վէ տիրի գուշու սահրայա տօղրու սալը վէ-
- 8 ըէճէք տիր: Պա'տէհու թաթհիւր օլունաճադ քիմնէ էլպիսէսինի երյգալըպ, վէ գըլարը-նըն ճիւղմէսինի թրաշ էտիպ' սու իլէ երյ-գանաճադ վէ փաք օլունաճադ տըր: անտէն սօնկրա օրտուկ կիրիպ' եէտի կիւն չատըրընըն
- 9 տըշարընտա օթուրտուն: Վէ եէտինճի կիւն-տէ գըլարընըն ճիւղմէսինի թրաշ էթիսին, պաշընը վէ սաղալընը վէ գաշարընը, ես'նի ճիւղմէ գըլընը թրաշ էտիպ' էլպիսէսինի երյ-գապտան, վէ ճէսէտինի սու իլէ երյգապաճադ վէ թաճիւր օլունաճադ տըր:
- 10 Վէ սեքիւրէնի կիւնտէ իքի գուտուրըզ էրթէք գուզու, վէ պիր երլըզ գուտուրըզ պիր տիր գուզու, վէ էրթէք թադաթիսի օլմադ իւզըն' եաղ իլէ եուզընընըն իւշ 'իւշը խոտ ուն վէ պիր լօճ եաղ ալաճադ տըր:
- 11 Վէ թաթհիւր էտէն քէտհին թաթհիւր օլու-նան տաթի պուլար իլէ ՐԱՊԱՐ ճիւղաճընըն տա ճիւղաճըն չատըրընըն գափուլունտա տուր-
- 12 տուրաճադ տըր: Վէ քէտհին էրթէք գու-ղուլարտան պիրինի ալըպ' անը սուշ գուրպա-նը օլմադ իւզըն' թադըրիպ էտէճէք, վէ մէզ-քիւր լօճ եաղընըն անլէրի ՐԱՊԱՐ ճիւղաճը-նընտա' սալաճադ թադաթիսի օլարադ' արղ-
- 13 էյէյէճէք տիր: Վէ գուզընը, կիւնաճ գուր-

կանխելով և մուհրապաշտով զէպէ կ'ըլէտիլ մահա-
հայտէ՝ եւսնի մահագատտէ մահալտէ զէպէ
էտէճէք տիր . գիրա սուշ գուրպանը կ'իւնահ
գուրպանը կ'իպի . քեահճինի տիր . պու ագտէս
14 տիր : Վէ քեահճին սուշ գուրպանընը գա-
նընտան ալըպ , թաթճիթ յուշնան քիմէնին
սաղ գուրպանըն եուճաղը՝ վէ սաղ էլինին
պաշ փարմաղը իլէ սաղ պաղընըն պաշ փար-
մաղը իւզէրինէ սիւրեճէք տիր : Վէ քեահճին
15 իւզէրիւր լոճ եաղտան ալըպ՝ քէնտիին սոլ
16 ալընճընա տօգրեճէք : Վէ քեահճին սաղ
փարմաղըն ալ սոլ ալընճընտա օլան եաղա պա-
թըրըպ՝ օլ եաղաան փարմաղըլէ ՐԱՊԱԸՆ
հուգուրընա եէտի քերրէ սեքիճէք տիր :
17 Պա՛տէհու քեահճին ալընճընտա գալան եաղ-
տան թաթճիթ յուշնան քիմէնին սաղ գու-
րաղընըն եուճաղը , վէ սաղ էլինին պաշ
փարմաղըլէ սաղ պաղընըն պաշ փարմաղը
իւզէրինտէ օլան սուշ գուրպանընըն գանը
18 իւթիւնէ սիւրեճէք : Վէ քեահճին ա-
լընճընտա գալան եաղը թաթճիթ յուշնան
քիմէնին պաղը իւզէրինէ գղոպ , անըն ի-
շիւն ՐԱՊԱԸՆ հուգուրընտա էմի ի քէֆարէթի
19 իճրա էտէճէք տիր : Վէ քեահճին կ'իւնահ
գուրպանընըն 'աղը էթմէսիլէ , նախաթիլին-
տէն թաթճիթ յուշնան քիմէն էլիւն էմի ի
քէֆարէթի իճրա էթտիթըն սուխըր , մուհ-
20 Րազպը զէպէ կ'ըլէտէճէք տիր : Վէ քեահճին
մուհրապաշտ իլէ էքմէք թաղաթիմէթին մէզպաշ
իւզէրինտէ թաղաթիմէ՝ անըն իշիւն էմի ի քէ-
ֆարէթի իճրա էթտիթտէ , օ թաճիթ օլա-
ճապ տրը :

21 Վէ էլէր ֆադիր օլըպ տա պոռ ֆադիր
կէթիթմէգուէ , քէնտիսի իշիւն էմի ի քէֆա-
րէթի իճրա էթմէք իւզըն՝ սալլամո թաղաթի-
մէսի տէլիւ , սուշ գուրպանը օլմաղ իւզըն ,
պիր գուրըն , վէ էքմէք թաղաթիմէսի օլմաղ
իւզըն՝ եաղ իլէ եուգուրընըն պիր 'իւշը
22 խաս ուն վէ պիր լոճ եաղ ալըպ , Պուլա-
պիլտիլինէ կէօրէ , իքի գուրըն վէ եաթոտ
իքի կէօյրճին եաթուրըն ալըն , պիր կ'իւ-
նահ գուրպանըն վէ օլ պիր մուհրապաշտ օլա-
23 Րազ , թաթճիթ իշիւն անլէրի սեքիզինըն
կ'իւնտէ ճէմա՛ւթ չաաաթընըն գաթուսընտա
ՐԱՊԱԸՆ հուգուրընա քեահճինէ կէթիթին .
24 Վէ քեահճին սուշ գուրպանը օլան գուրընը
վէ պիր լոճ եաղ ալըպ , անլէրի ՐԱՊԱԸՆ հու-
գուրընտա՝ սալլամո թաղաթիմէսի օլաճապ՝
25 'աղը էտէճէք տիր : Պա՛տէհու սուշ գուր-
պանը օլան գուրընըն զէպէ էթմին , վէ քեա-
հճին սուշ գուրպանընըն գանընտան ալըպ ,
թաթճիթ յուշնան քիմէնին սաղ գուրաղը-
նըն եուճաղընա՝ վէ սաղ էլինին պաշ փար-
մաղըլէ սաղ պաղընըն պաշ փարմաղը իւ-

26 գերինէ սիրեճէք . Վէ քեահին եաղտան
քէնտինին սօլ ալուճընա տեօքեճէք տիր :
27 Վէ քեահին սաղ փարմաղըլէ սօլ ալուճ-
ճընտա օլան եաղտան ՐԱՊՊԸՆ հուզըւրնտա
28 եէտի քերրէ սերփեճէք տիր : Վէ քեահին
ալուճընտա օլան եաղտան՝ թաթհիր օրու-
նան քիմենէնին սաղ գուլաղընըն եոմաղը-
նա , վէ սաղ էլինին պաշ փարմաղըլէ սաղ
այաղընըն պաշ փարմաղը իւզէրինէ՝ սոչ
գուրգանը գանընըն «-բէ-լէ-յէ- մահալը»
29 սիրեճէք տիր : Վէ քեահին ալուճընտա
գալան եաղը թաթհիր օրունան քիմենէն
պաշը իւզէրինէ՝ ՐԱՊՊԸՆ հուզըւրնտա , սնըն
իշիւն էմրի քէփաթի իծրա էթմէք իւզէր ,
30 գոյաճաղ տըր : Վէ պուլա պիտիլինէ կէօրէ
գուժուլարտան ետիստ կէօյերճին եալուճ-
31 արընտան պիրինի , իա՛նի պուլաղը ֆուլա-
րն պիրինի կիւնահ գուրգանը՝ վէ տիկէրինի
մուհրազա օլմաղ իւզէ , էքմէք թագտիմսիյ-
լէ պերապեր թագտիմ էտիպ՝ քեահին թաթ-
հիր օրունան քիմենէն իշիւնՐԱՊՊԸՆ հուզըւրնտա
32 էմրի քէփաթի իծրա էտեճէք տիր : Քին-
տիսինտէ ճիւզամ՝ իլլէթի օրուպ՝ թաթհիրի
իշիւն իգթիտարը օլմայան քիմեն հաղգըն-
տա գաննին պու տըր :

33 Վէ ՐԱՊՊ Մուստա օլէ Հարունա խիթա-
34 պեն տէտի քի , Սիղէ միւլք օլմաղ իւզըրի
վէրեճէյիմ՝ փեն՝ան տիյարընա կիրտիլինիզ-
տէ , միւլքիւնիւզ օլան տիյարտա պիր խա-
նէյէ ճիւզամ՝ իլլէթի կէօնտիքտիլիմ՝ հալ-
35 տէ , խանէ սահիպի կէլլէ , Պանն՝ խաննէ
տէ իլլէթ վար կիպի կէօրինիւյօր՝ տէյերէք ,
36 քեահինէ խապեր վերսին : Պունուն իւզէրինէ
քեահին քէնտիսի իլլէթի կէօրէք իշիւն
կիրմէգտէն էվլէլ , խանէտէ պուլունան էշ-
եատան պիր շէյ նափոր օլմամէք իշիւն ,
խանէյի պօշպլմալարը էմր էտեճէք . պա՛-
ստէհու խանէյի խանէյի կէօրմէք իշիւն կի-
37 րեճէք տիր : Վէ իլլէթէ պագտըգտա , էյեր
իլլէթ խանէնին տիվարարընտա եշիլճէ՝ եա-
խօտ գըրմըգըճա չուգուրար օրուպ , սնէր
տիվարըն երկղինտան տերին կէօրինիւյօր ,

38 փեահին խանէտէն խանէ գափուսըն չըգրպ՝
39 խանէյի եէտի կիւն գափոյաճաղ : Վէ եէ-
տինճի կիւնտէ քեահին՝ պալտէթ էտիպ՝ պոգ-
տըլտա , էյեր իլլէթ խանէ տիվարարընտա
40 էայըմըշ խէ , փեահին՝ իւզէրինէն՝ իլ-
լէթ պուլունան թաշարը չըգաղպ շէհրին
խորճինտէ նափօք պիր մահալէ աթմալա-
41 րընը էմր էտեճէք տիր : Վէ խանէնին պիւ-
թիւն իշ թարափարընը գաղըտուպ , գաղը-
տըլարըն թափարըն շէհրին խարճինէ՝ նա՛-
42 փօք պիր մահալէ աթմաղգտան սօնկրա , Տի-
կեր թաշարը յուլպ՝ օլ պիր թաշարըն եերին-

- նէ գօտուելար, վէ տիկեր թօփրագ ուլըպ՝
- 43 խանէյի սրվտաբնար: Վէ էյեր թաշարը չը-
գարտըգտան՝ վէ խանէ Կիւլաբնէր գաղըյա-
րագ սրվտաբնար սոնկրա, 'իլլէթ թէքրար
- 44 խանէտէ զուհուր էտէճէք օլուր իսէ, ֆեա-
հին կէլիպ պագտըգտա, էյեր խանէտէ 'իլ-
լէթ եայրմըշ իսէ՝ խանէտէ աղղըն ճիւզամ՝
- 45 վար, նափաք տըր: Վէ խանէյի երգըպ,
թաշարընը վէ աղաճարընը վէ խանէնին պիւ-
թիւն թօփրաղընը շէհրին խարիճինտէ, նա-
- 46 փաք պիր մահայէ չըգարաճագ տըր: Վէ օլ
խանէյէ՝ դափաը օլտըղը կիւնլէրին ճիւզմէ-
սինտէ՝ կիրէն հէր պիր քիմնէ աղշամատէք
- 47 նափաք օլաճագ տըր: Վէ օլ խանէտէ եա-
թան քիմնէ էլպիսէսինի երլգայաճագ տըր,
վէ օլ խանէտէ թա'ամ էտէն քիմնէ էլպիսէ-
- 48 սինի երլգայաճագ տըր: Լաքին քեահին կէ-
լիպ պագտըգտա, էյեր խանէ սրվտաբնար սոնկրա 'իլլէթ խանէյէ եայրմմըշ իսէ, 'իլ-
լէթ զա'իլ օլտըղը իլիւն՝ քեահին օլ խանէ-
- 49 յի թա'հիր տէյիւ հիւքմ էտէճէք տիր: Վէ
խանէյի թա'թհիր իլիւն իքի գուշ վէ երգ
աղաճը վէ գըրմըգը Ե-ֆուշ վէ զուֆա օթը
այարագ, Գուշարտան պիրինի պիր թօփրագ
գապտա փուշար սուլու իւզերինտէ պողաղ-
- 51 լայաճագ տըր: Վէ էրգ աղաճը իլէ զուֆա
օթընը վէ գըրմըգը Ե-ֆուշ վէ տիրի գուշու
աղըպ՝ անլէրի պողաղանմըշ գուշըն գանընա
վէ օլ փուշար սուլունա պաթըրըպ՝ խանէյէ
- 52 ետի քերէր սէրփէճէք տիր: Վէ խանէյի
գուշըն վէ տիր վէ փուշար սուլու վէ տիրի
գուշ վէ երգ աղաճը վէ զուֆա օթը վէ
գըրմըգը Ե-ֆուշ իլէ թա'թհիր էլլէյէճէք տիր:
- 53 Պա'տհու տիրի գուշը շէհրին խարիճինէ՝
սահրայա տողըն սայը վէրիպ, խանէ իլիւն
էմր ի քէֆարէթի իճրա էտէճէք. օլ տախի
թա'հիր օլաճագ տըր:
- 54 Քեաֆֆէ ի ճիւզամ 'իլլէթինին վէ քէ-
55 լին, Վէ էլպիսէ վէ խանէ ճիւզամընըն,
56 Վէ շիշ վէ ուլուգ վէ փարլագ լէքէ խուսու-
57 սընտա գանուս պու օլուպ, Նէ զէման նա-
փաք օլտըղընը, վէ նէ գէման թա'հիր օլտը-
ղընը թա'լիմ իլիւն՝ ճիւզամըն գանուսն պու
տըր:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ ԲԱՊ Մուսա իլէ Հառուսա խիթապէն
2 տէտի քի, Պէնի Խորսէլէ սէջլէյինիգ քի՝
Պիր քիմնէնին թէնինտէն սէյէլան վաղը՝ օլ
3 տըգտա՝ սէյէլանը նափաք տըր: Վէ միւտ-
տէթ ի սէյէլանընտա նափաքլիյի շու տըր քի՝
կերէք թէնինտէ սէյէլան տէվամ էթտիյի
հալտէ, կերէք թէնինտէ սէյէլան քէսիլտիյի

- 4 հալտէ՝ անըն նափաքլիյի տիր: Սէյէլանը օ-
լան քիմնէնին եաթաղը հէր տէօշէք նափաք
օլուպ՝ իւզերինտէ օթուրտըղը հէր շէյ նա-
- 5 փաք օլուր: Վէ անըն տէօշէյինէ տօգուշան
քիմնէ էլպիսէսինի երլգայըպ, քէնտիսիտէ
սու իլէ երլգանաճագ, վէ աղշամա գատար
- 6 նափաք օլաճագ տըր: Վէ սէյէլանը օլան
քիմնէնին օթուրտըղը շէյին իւզերինէ օթու-
րան քիմնէ էլպիսէսինի երլգայըպ, քէնտի-
սի տէ սու իլէ երլգանաճագ, վէ աղշամա
- 7 գատար նափաք օլաճագ տըր: Վէ սէյէլանը
օլան քիմնէնին թէնինտէ տօգուշան քիմնէ
էլպիսէսինի երլգայըպ, քէնտիսի տէ սու ի-
լէ երլգանաճագ, վէ աղշամա գատար նա-
- 8 փաք օլաճագ տըր: Վէ սէյէլանը օլան քիմ-
նէ պիր թա'հիր քիմնէնին իւզերինէ թիւքիւ-
րիստէ, օլ քիմնէ էլպիսէսինի երլգայըպ,
քէնտիսի տէ սու իլէ երլգանաճագ, վէ աղ-
- 9 շամա գատար նափաք օլաճագ տըր: Վէ
սէյէլանը օլան քիմնէնին պիւտիյի հէր պիր
- 10 էյեր նափաք օլաճագ տըր: Վէ անըն ալ-
թընտա օլան պիր շէյէ հէր տօգուշան քիմ-
նէ աղշամա գատար նափաք օլուպ, անլէրի
գալտըրան քիմնէ տախի էլպիսէսինի երլգա-
յըպ՝ քէնտիսի տէ սու իլէ երլգանաճագ,
վէ աղշամա գատար նափաք օլաճագ տըր:
- 11 Վէ սէյէլանը օլան քիմնէ էլլէնի սուլա պա-
թըրմաղտան, տօգուշարըղը հէր քիմնէ էլպի-
սէսինի երլգայըպ՝ քէնտիսի տէ սու իլէ
երլգանաճագ, վէ աղշամա գատար նափաք
- 12 օլաճագ տըր: Վէ սէյէլանը օլան քիմնէնին
տօգուշարըղը թօփրագ գապ գըրըպ, հէր
պիր աղաճ գապ սու իլէ չալգանաճագ տըր:
- 13 Վէ սէյէլանը օլան քիմնէ սէյէլանընտան
թա'թհիրինտէն սոնկրա՝ թա'թհիր իլիպն քէն-
տինէ ետի կիւն սայըպ, էլպիսէսինի երլ-
գայարագ՝ թէնինի փուշար սուլու իլէ երլ-
- 14 գաղտըգտա թա'հիր օլաճագ տըր: Վէ սէքի-
գինճի կիւնտէ քէնտիսինի իքի գուշու եա-
խօտ իքի կէջլէրին եալընաը ալըպ, ճէմա-
'աթ չատըրընը գափուսընտա ԼՊԱՊԸ հու-
ղուրընա կէլիպ՝ անլէրի քեահինէ վէրսին:
- 15 Քեահին տախի՝ անլէրին պիրինի կիւնտէ
գուրպանը վէ տիկերինի մուհրագա օլմագ
իւզը՝ 'արգ էտէրէք, քեահին անըն իլիւն
ԲԱՊԸ հուղուրընտա սէյէլանընտան տօլըլը
էմր ի քէֆարէթի իճրա էտէճէք տիր:
- 16 Վէ պիր քիմնէտէն մէնի խուրուճ էթ-
տիքտէ, պիւթիւն թէնինի սու իլէ երլգա-
յաճագ, վէ աղշամա գատար նափաք օլա-
- 17 ճագ տըր: Վէ իւզերինէ մէնի տէօքիւլէն
հէր պիր լիպաա վէ հէր պիր փօթ սու իլէ
երլգանաճագ, վէ աղշամա գատար նափաք
- 18 օլաճագ տըր: Վէ պիր երէք պիր գալըլ

- ընէ մեծամասնութիւնն եւթարի իսէ, իսկ
տէ տա ինչ երկգամանաճող, վէ ազլամա գա-
տար նափաք օլաճազար տըր :
- 19 Վէ պիր գարնընն սէյէլանը օլաւ Թէնի-
նին սէյէլանը գան օլաղըն հալտէ, եէտի
կիւն այրը տուրուալ, անա հէր տօգուռնան
քիմնէ ազլամա գատար նափաք օլաճազ
20 տըր : Վէ այրը տուրուալ միւտտէթատէ իւ-
ղէրինտէ եաթաղըն հէր շէյ նափաք օլաւ,
իւղէրինտէ օթուրաղըն հէր շէյ նափաք օլա-
21 ճազ տըր : Վէ անըն տէօշէյինէ հէր տօգու-
ռնան քիմնէ էլպիտէսինի երկգայըւ, քէնտի-
սի տէ սու ինչ երկգանաճազ, վէ ազլամա
22 գատար նափաք օլաճազ տըր : Վէ մէզքիւ-
րէնին օթուրաղըն հէր շէյ տօգուռնան քիմ-
նէ էլպիտէսինի երկգայըւ, քէնտիսի տէ սու
իւն երկգանաճազ, վէ ազլամա գատար նա-
23 փաք օլաճազ տըր : Վէ տէօշէյինէ եաթատ
իւղէրինտէ օթուրաղըն պիր շէյ տօգուռնան
քիմնէ ազլամա գատար նափաք օլաճազ տըր :
- 24 Վէ էյէր պիր քիմնէ մէրգուսէ ինչ պէրա-
պէր եաթաղըն, անըն նափաք ինչ օլ քիմ-
նէ տօգուռնուր իսէ, օ եէտի կիւն նափաք
օլաւ իւղէրինտէ եաթաղըն հէր եաթազ
նափաք օլաճազ տըր :
- 25 Վէ պիր գարնընն հայըն վազթը տէյիլ
իքէն գանընն սէյէլանը պիր շօգ կիւն սիւ-
րէր իսէ, եաթատ վազթը հայընտան վիյա-
տէ ագաճազ օլուր իսէ, նափաք ինչինն սէ-
յէլանընն քեաֆֆէ ի էյամը հայընըն էյա-
մը կիպի օլաւաճ : նափաք օլաճազ տըր : Սէ-
յէլանընն քեաֆֆէ ի էյամընտա մէրգուսէ-
նին եաթաղըն հէր եաթազ քէնտինէ հայըն
եաթաղըն կիպի օլաւ, իւղէրինտէ օթուրաղ-
ըն հէր շէյ հայըն նափաք ինչ կիպի նափաք
27 օլաճազ տըր : Վէ անլէրէ հէր տօգուռնան
քիմնէ նափաք օլաճազ էլպիտէսինի երկգա-
յըւ, քէնտիսի տէ սու ինչ երկգանաճազ,
վէ ազլամա գատար նափաք օլաճազ տըր :
- 28 Վէ սէյէլանընտան թաշիր օլաղտա՝ քէն-
տինէ եէտի կիւն այրըւ, պա՛տէհու թաշիր
29 օլաճազ տըր : Վէ սէքիզինճի կիւնտէ քէն-
տիսի ինչին իքի գուճըն եաթատ իքի կէօ-
յէրինն եաթաղըն պըր, անլէրի ճէմա՛տա
չաթընընն գաթուսընն քեաֆֆէ կէօթիւր-
30 օրն : Քեաֆֆէ տաթի պիրինի կիւնաճ գու-
րանը վէ տիկէրինի մուհրապա օլաճազ իւղէ
՛աղը ետէրէք, քեաֆֆէ անըն ինչին ընդըն
հուղընտա նափաք ինչինն սէյէլանընտան
տօլըն էմը ի քէֆարէթի իճրա ետէճէք տիր :
- 31 Պէզլէճէ պէնի իւրայէլի՝ աղալընտա օ-
լան մէքէնիմի Թէնիսի էթմէլէրիլէ նափաք-
լէրէրինտէ էթմէլէրի ինչին՝ նափաք ինչ-
32 րինտէն սազընտարաբընդ : Սէյէլանը օլան

վէ մէնի իուրուճըյլէ նափաք օլան քիմնէ
33 հազընտա, Վէ հայընտա իսաթա գարը,
վէ սէյէլանը օլան (կէրէք երբէք կէրէք գարը
օլառն) վէ նափաք գարը ինչ եաթան երբէք
հազընտա գանուռն պու տըր :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Հարունըն՝ ընդըն հուղըննա թէ-
դարուալ էտէրէք՝ վէֆաթ էտէն իքի օղու-
լարնըն վէֆաթընտան սօնկրա ընդ Սու-
2 սայա խիթալ էլլէտի . Վէ ընդ Սուսայա
տէտի քի՝ Գարնատըն Հարունա սէյլէ քի՝
էթմէնիսի ինչին մադտիսէ թէֆրիզ փէրտէ-
սինին ինչէրինն, թուղթըն իւղէրինտէ
օլան քէֆարէթի կէաճըն էօնիւնէ հէր վազըթ
կիրմէսին . գիրա քէֆարէթի կէաճըն իւղէրին-
3 տէ պուրաթտա կէօրիւնէճէյիմ : Հարուն
մադտիսէ շու վէճէլէ, եա՛նի կիւնաճ գու-
պանը օլաճազ իւղէ պիր տանա ինչ վէ մուհ-
րապա օլաճազ իւղէ պիր գօշ ինչ կիրէճէք
4 տիր : Սուգատտէս քէթէն գաթիսի կիպին,
վէ թէնի իւղէրինտէ քէթէն տան օլաւադ,
քէթէն գուղազ գուղանըւ, քէթէն ՛ամամէ
սուրըն . պուրաթ էլպիտէ ի մուգատտէս
տիր . վէ թէնի սու ինչ երկգայըւ՝ անլէրի
5 կիրէճէք տիր : Վէ պէնի իւրայէլ ճէմա՛տա
թընտան կիւնաճ գուրպանը օլաճազ իւղէ՝
քէնիլէրտէն իքի երբէք վէ մուհրապա օլաճազ
6 իւղէ՝ պիր գօշ ալաճազ : Վէ Հարուն քէն-
տիսի ինչին կիւնաճ գուրպանը օլան տանայի
թազթիմ էտիպ՝ քէնտիսի վէ խանէսի ինչին
7 էմը ի քէֆարէթի իճրա ետէճէք տիր : Պա՛տէ-
հու օլ իքի երբէք յալը՝ ճէմա՛տա չաթընըն
գաթուսընտա ընդըն հուղըննտա տուր-
8 տըրաճազ : Վէ Հարուն՝ պիրի ընդ ինչին,
վէ տիկէրի պէրիսէյէ տէֆ՝ էտիլէճէք երբէք
ինչին իքի երբէք ինչին իւղէրինն գուր՝ ա-
9 թաճազ տըր : Վէ իւղէրինն ընդըն գու-
՛աթ չաթան երբէք Հարուն թազրիպ էտէ-
րէք, անը կիւնաճ գուրպանը օլաճազ իւղէ
10 ՛աթ էտէճէք տիր . Վէ տէֆ՝ էտիլէք ի-
չին իւղէրինն գուր՝ չաթան երբէք անըն
ինչ էմը ի քէֆարէթի իճրա ետիպ, անը
տէֆ՝ էտիլէք իւղէ՝ պիրիսէյէ իրաւ
ինչին ընդըն հուղըննտա տիրի տուրա-
րաճազ տըր :
- 11 Վէ Հարուն քէնտիսի ինչին կիւնաճ
գուրպանը օլան տանայի թազրիպ էլլէյիպ,
քէնտիսի վէ խանէսի ինչին էմը ի քէֆարէթի
իճրա ետէրէք, քէնտիսի ինչին կիւնաճ գու-
12 պանը օլան տանայի ղէպէ էտէճէք տիր : Վէ
պուրաթտանը ընդըն հուղըննտա օլան
մէզպաճ իւղէրինտէն աթէլ գուրալըն տօ-

- լու օլարագ, վէ ինճէ տէօյիւմիւշ խօշ րա-
 'իհալը պուխուր իլէ ալուճլարընըն աօլուսընը
 ալըպ' թէֆրիդ փէրտէսինին իշէրիսինէ կէօ-
 13 թիւրէճէք տիր : Վէ պուխուրը ԲԱՊՊԱՐՆ ՏՈՒ-
 զուրընտա աթէշին իւղէրինէ գօսուէն, թա քի
 պուխուրըն տիւմանը շէհատէթ իւղէրինտէ
 օլան քէֆարէթկեաճը գափլըպըպ' քէնտիսի
 14 էօլմէյէ : Պա'տէհու տաննըն գանընտան
 ալըպ' փարմաղըյէ քէֆարէթկեաճըն իւղէ-
 րինէ' շարդ թարաֆընա տօղրու սէրփէճէք,
 վէ փարմաղըյէ գանտան քէֆարէթկեաճըն
 էօնիւնէ կէտի քէրրէ սէրփէճէք տիր :
 15 Վէ գալմ' իշին կիւնաճ գուրպանը օլան
 էրքէչի զէպճ էտիպ, գանընը թէֆրիդ փէրտէ-
 սինին իշէրիսինէ կէօթիւրիւպ, տաննըն գա-
 նըյէ ետափաղը կիպի պուճուէ գանըյէ պէտյէ
 ետափարագ, սնը քէֆարէթկեաճըն իւղէրինէ
 վէ քէֆարէթկեաճըն էօնիւնէ սէրփէճէք տիր :
 16 Վէ պէնի իսրայէլին նափաթլէքլէրի սէպէ-
 պինտէն, վէ ճիւմէ կիւնաճլարըյէ 'իստան-
 լէրի սէպէպինտէն մագտիս իշին էմր ի քէ-
 ֆարէթի իճրա էտէճէք տիր : Վէ նափաթլէք-
 լէրի իշինտէ առլէր իլէ պէրապէր տուրան ճէ-
 մա'աթ չատըրը իշին տաթի պու մինվալ
 17 իւղըն իճրա էյլէյէճէք տիր : Վէ էմր ի քէ-
 ֆարէթի իճրա էթմէք իւղըն մագտիսէ կի-
 րիպ, քէնտիսի վէ խոնէսի վէ քէտֆֆէ ի
 իսրայէլ ճէմա'աթը իշին էմր ի քէֆարէթի
 իճրա էտիպ, տըշարը չըգընճոյատէք ճէմա-
 'աթ չատըրընտա պիր ատէմ պուլուճմաթն :
 18 Պա'տէհու չըգըպ' ԲԱՊՊԱՐՆ ՏՈՒՂՈՒՐՆՈՒՄ օլան
 մէզպաճն իլէրէտ վէ անըն իշին էմր ի քէ-
 ֆարէթի իճրա էտէրէք, տաննըն գանըն-
 տան վէ էրքէչին գանընտան ալըպ' մէզպաճըն
 պուլուճլարընըն Տէր թարաֆընա սիւրէճէք :
 19 Վէ փարմաղըյէ գանտան անըն իւղէրինէ
 կէտի քէրրէ սէրփիպ, սնը պէնի իսրայէլին
 նափաթլէքլէրինտէն թաթճիւր վէ թագաթիս
 էյլէյէճէք տիր :
 20 Վէ մագտիս իլէ ճէմա'աթ չատըրը վէ
 մէզպաճն իշին էմր ի քէֆարէթի իճրա էթ-
 մէքլէրի թէքմիլ էթտիլտէ, տիրի էրքէչի
 21 թագրիպ էտէճէք : Վէ Հարուն իքի էլլէրինի
 տիրի էրքէչին պաղը ի զէրինէ գօյուպ, պէնի
 իսրայէլին ճիւմէ թէճալուզաթըյէ ճիւմէ
 'իստան վէ կիւնաճլարընը անըն իւղէրինտէ
 իգրար էթմէսիլլէ, տնլէրի էրքէչին պաղընա
 գօտըրտան սօնկրա' սնը պիր միւնապիպ քիմ'
 սէնին կէտիլլէ պէրրիլլէյէ կէօնտէրէճէք տիր :
 22 Վէ էրքէչ անլէրին թէճալուզաթընըն քիտֆ-
 ֆիւլին քէնտիսի իւղէրինտէ' պէյապանա կէօ-
 թիւրէճէք տիր : պէտյէճէ էրքէչի պէրրիլլէյէ
 սաղը վէրէճէք տիր :
 23 Պա'տէհու Հարուն ճէմա'աթ չատըրընա

- կիրէճէք, վէ մագտիսէ կիրտիլլի զէման կիյ-
 տիլլի քէթէն էլպիսէյի չըգաղըպ' անլէրի
 24 օրատա պրագաճագ : Վէ թէնինի մուգատա
 տէս մաճալտէ սու իլէ էրյալըպ, քէնտի
 էլպիսէյի կիյտիքտէն սօնկրա, չըգըպ քէն-
 տի մուճրագաթընը վէ գալմըն մուճրագաթը
 նը թագաթիմ էթմէյլլէ' քէնտիսի իշին վէ
 գալմ' իշին էմր ի քէֆարէթի իճրա էտէ-
 25 ճէք տիր : Վէ կիւնաճ գուրպանըն իշ եա-
 ղընը մէզպաճն իւղէրինտէ եագաճագ տիր :
 26 Վէ էրքէչի տէֆ' էտիլմէք իշին սաղը վէ-
 րէն քիմնէ էլպիսէյի երյալըպ, թէնինի
 տաթի սու իլէ էրյալաթըգտան սօնկրա օր-
 տույա կիրէճէք տիր :
 27 Վէ իճրա ի քէֆարէթի իշին գանլարը
 մագտիսէ կէթիլլիլլէ կիւնաճ գուրպանը օլան
 տանա իլէ կիւնաճ գուրպանը օլան էրքէչի
 օրտուտան իսրաճէ, տէրիլլէրին վէ էթմէ-
 րինի վէ թէրպէրինի աթէչլէ իհրագ էտէճէք-
 28 լէր : Վէ անլէրի իհրագ էտէն քիմնէ էլպիսէ-
 սինի երյալըպ, թէնինի տաթի սու իլէ էրյ-
 գատըգտան սօնկրա օրտույա կիրէճէք տիր :
 29 Վէ պու սիզէ ֆէրիզի ի էպտիլլէ օլուճն
 քի կէտինճի պյտա պըն ծոնուտա քէսր ի
 նէֆս էյլէյէճէք, կէրէք էէրլի' կէրէք արա-
 նըղտա մագաթիմ օլան զարիպ հիշ պիր իշ իշ
 30 լէմէյէսինիլլէ, Զիրա ճիւմէ կիւնաճլարընը
 տան ԲԱՊՊԱՐՆ ՏՈՒՂՈՒՐՆՈՒՄ թաճիւր օլմանը
 իշին' էտէն սիզի թաթճիւր էթմէք իւղըն
 սիզին իշին օլ կիւն էմր ի քէֆարէթի իճ-
 31 րա էտէճէք տիր : Ոլ կէն սիզէ րաճաթ
 սէպթի օլարաթ' ֆէրիզէ ի էպտիլլէ օլմագ
 32 իւղըն' քէսր ի նէֆս էտէճէքլինիլլէ Վէ փե-
 տերի էէրինտէ քէճանէթ էթմէք իշին մէսճ
 վէ թաթիս օլուճնա քէաճին էմր ի քէֆա-
 րէթի իճրա էյլէյիլլէ, էլպիսէ ի մուգատտէսէ
 33 օլան քէթէն լիպալարընը կիլլէճէք : Վէ
 գուտա իւլ աղտա իշին էմր ի քէֆարէթի
 իճրա էտիպ ճէմա'աթ չատըրըյէ մէզ-
 պաճն իշին տաթի էմր ի քէֆարէթի իճրա էթ-
 տէճէք, վէ քէաճիլլէր վէ ճէմա'աթըն պիւ-
 թիւն գալմըն իշին էմր ի քէֆարէթի իճրա
 34 էյլէյէճէք տիր : Վէ սէնէտէ պիր տէֆա
 պէնի իսրայէլ իշին ճիւմէ կիւնաճլարըն-
 տան տօլըպ էմր ի քէֆարէթի իճրա էթմէք
 իւղըն, պու սիզէ ֆէրիզէ ի էպտիլլէ օլուճն :
 Ոլ տաթի' ԲԱՊՊԱՐՆ Մուսայա էմր էյլէտիլլի
 կիպի իճրա էյլէտի :

ՊԱՊ 47

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի :
 2 Հարունա վէ օղուլարընա վէ պէնի իսրայէ-
 լին ճիւմէսինէ սէտյէ քի անլէրէ ԲԱՊՊԱՐՆ էմր

- 3 էլ չէ տիկի տու աքը, Եսնի պէյթ ի Խար-
յէտէն պիւր քիմնէ պիւր սրգըր եւ գոյուն
եւ քէշի ՐԱՊԱՊԵ մէսքէնի Եօնիւնտէ, ՐԱՊԱՊ
գուրպան օլմագ իւզրէ, ճէմա'աթ չատըրը-
4 նըն գափուսընա կէթիւրմէքսիկի, կէրէք օր-
տու իշինտէ, կէրէք օրտու Խարիճնտէ պօ-
ղապայաճագ օլուրտ, օլ քիմնէ իւզէրինէ
գան 'աւտ օլուսուպ' գան տէգըմիւշ օլտու-
ղընտուն, օլ տտէմ' գալմընըն արաւընտան
5 միւնգաթի' օլաճագ աքը. թաւ քի պէնի Խ-
րայիւ թաւհրտու գէպ՝ էթիւրիւրի գուրպան-
լարը կէթիւրիւր, եսնի տնիւրի ՐԱՊԱՊ ճէ-
մա'աթ չատըրընըն գափուսընա քէտճինէ կէ-
թիւրիւ, տնիւրի ՐԱՊԱՊ սէմաթէմ գէպիճէրի
6 գմագ իւզրէ' գէպ՝ Կտէրէ: Քէտճին տախի
գանը ճէմա'աթ չատըրընըն գափուսընտա
ՐԱՊԱՊ մէգպաճ իւզէրինէ սերփիւ, իշ եւ-
ղըն' ՐԱՊԱՊ թաւ րա'իճա օլմագ իւզրէ' եւ-
7 գաճագ: Վէ արթըր գէպիճէրիւրի' թապի'
օլմագըրէ գէնա էթիւրիւրի ճիննիւրէ գէպ՝
էթմէսինիւր. պու տնիւրէ 'աւրէրիննէ Փե-
րիդէ ի Կպէտիւրէ օլուսն:
8 Վէ տնիւրէ տէյտին քի' Պէյթ ի Խար-
յէտէն' եսխաւ արաւընտա մաւգիմ' օլան
ղարիպէրտէն Տէր քիմ' մաւհրագաւ եսխաւ
9 գուրպան թագաթիմ' էթմէք իշին ճէմա'աթ չա-
տըրընըն գափուսընա կէթիւրմէգ իւէ, օլ
տտէմ' գալմի արաւընտան միւնգաթի' օլա-
ճագ աքը:
10 Վէ պէյթ ի Խարյէտէն եսխաւ արա-
ւընտա մաւգիմ' օլան զարիպէրտէն Տէր քիմ'
պիւր նէլ' գան եէր իւէ, օլ գան եէրն տտէ-
մին 'ալէճինէ վէճճիւրի չէվիւրի, տնը գալ-
11 միւրն արաւընտան գաթի' Կտէճէլիմ': Ջիրա
ճէսէտին ճանը գանտաւ աքը. պէն տախի տնը'
մէգպաճ իւզէրինտէ ճաննալընըր իշին իճ-
րա ի քէթարէթ էթմէք իւզրէ' սիգէ վէր-
տիմ', գիրտ ճան իշին քէթարէթ Կտէն
12 գան տըր: Պաւ էճգտէն պէնի Խարյէթ տէ-
տիմ' քի' Սիգտէն պիւր քիմնէ գան եէմէտին,
արանըրտա մաւգիմ' օլան զարիպ տախի գան
13 եէմէտին: Վէ պէնի Խարյէտէն եսխաւ
արաւընտա մաւգիմ' օլան զարիպէրտէն պի-
րի եէնըր Տոյգման եսխաւ գաւշ թալտաղգ-
տա, տնըն գանընըր ոգըրուպ թօփրագ իլէ
14 էօրթսին: Ջիրա Տէր ճէսէտին ճանը տնըն
գանը օլուպ' տըր Տոյգմաթ օ տըր. պու սէ-
պէպտէն պէնի Խարյէթ տէտիմ' քի' Ճիւ
պիւր ճէսէտին գանընը եէմէյտինիւր, զիրա
Տէր ճէսէտին ճանը տնըն գանը օլուպ' տնը
եէյէն տտէմ' միւնգաթի' օլաճագ աքը:
15 Վէ լալէ եսխաւ փարէլէնիւշ օլանը եէ-
յէն Տէր քիմնէ, եէրի օլուսն զարիպ օլ-

տու, էլպիսէսինի երյգալըպ' քէնտիսի տէ
տու իլէ երյգաւնտաղ, վէ ագլաճա գատար
նափաք օլուպ' պա'տէհու թաճիւր օլաճագ
16 տըր: Լալէն էյէր ելլի' Եօնի երյգաւնտալ,
ճէսէտինի տախի երյգաւնտալ իւէ' կիւնաճընը
չէքէճէք տըր:

ՊԱՊ 18

- 1 Վէ ՐԱՊԱՊ Մաւայա իթիւտգէն տէտի քի,
2 Պէնի Խարյէթ տէյէթ քի' Ալաճընըր Եէհօ-
3 վա պէն իմ': Սալին օլաղընըր Մաւր տի-
յարընըն տ'մալըրէ 'տմիւ օլմայաւընըր, վէ
պէն սիգի կէթիւրէճէլիմ' քէն'աւն տիյարը-
նըն տ'մալըրէ 'տմիւ օլմայաւընըր, վէ գա-
4 նաւըրըր իւզրէ սիւլուք էթմէյտինիւր: Ան-
լէրտէ սիւլուք էթմէք իւզրէ' աճէտալմըր իճ-
րա վէ գալմանիւրի Տըֆը Կտէսինիւր. Ալա-
5 ճընըր ՐԱՊԱՊ պէն իմ': Իմաի գալմանիւր վէ աճ-
քէտալմըր Տըֆը Կտէսինիւր, զիրա տնիւրի իճ-
րա Կտէն տտէմ' տնիւր իլէ եալայաճագ աքը.
ՐԱՊԱՊ պէն իմ':
6 Ճիւ պիւր տտէմ' քէնտի եաղըն ողգաղա-
րնտան պիւրինէ' 'Խարիյէթինի ալմագ իշին
7 թէգարըրուպ էթմէտին. ՐԱՊԱՊ պէն իմ' փե-
տէրինին եսխաւ վալտէնին 'Խարիյէթինի ալ-
մայաւըն. օ վալտէն տըր. 'Խարիյէթինի ալ-
8 մայաւըն: Փէտէրինին գէվճէսինին 'Խարիյէ-
թինի ալմայաւըն. փէտէրինին 'Խարիյէթի
9 տըր: Փէտէրինին գըզը եւ վալտէնին գըզը
օլան Տէմիւրէնին 'Խարիյէթինի, կէրէք ետնի-
տէ տօղմաւշ, կէրէք Խարիճտէ տօղմաւշ օլ-
10 աւն, տնիւրին 'Խարիյէթինի ալմայաւըն: Օղ-
լընըն գըզընըն 'Խարիյէթինի, եւ գըզընըն
գըզընըն 'Խարիյէթինի ալմայաւըն. զիրա տն-
11 լէրին 'Երնիւրի սէնին 'Խարիյէթինի տըր: Փե-
տէրինին գէվճէսինին գըզընըն 'Խարիյէթինի'
փէտէրինտէն թէվիւր օլաւնաւշ օլուպ' Տէմ-
12 շիւրէն օլմաղէ, 'Խարիյէթինի ալմայաւըն: Փե-
տէրինին Տէմիւրէնին 'Խարիյէթինի ալմայա-
ւըն. օ սէնին փէտէրինին եաղընըր աքը:
13 Վալտէնին Տէմիւրէնին 'Խարիյէթինի ալ-
մայաւըն, զիրա վալտէնին եաղընըր աքը:
14 Ջէվճէսինէ թէգարըրուպ էթմէք 'ամաճաւըն
'Խարիյէթինի ալմայաւըն. օ սէնին Տալան
15 աքը: Կէրինին 'Խարիյէթինի ալմայաւըն.
օղլընըն գէվճէսի տըր. տնըն 'Խարիյէթինի
ալմայաւըն: Գարնտալընըն գէվճէսինին 'Խար-
իյէթինի ալմայաւըն. Գարնտալընըն 'Խարիյէ-
թինի տըր. Պիր գարընըն վէ գըզընըն 'Խարիյէ-
թինի ալմայաւըն, տնըն օղլընըն գըզընըն
Կալագ գըզընըն գըզընըն 'Խարիյէթինի ալմագ
իշին ալմայաւըն. տնիւր տնըն եաղընըր աքը:
18 պու Խաղալմէթ տըր: Վէ պիւր գարըր տաճա

- սաղ իբէն իւզէրինէ՝ գըզ գաճառաւորն ար-
լըզ, 'իւրիւթիւնի աշարագ' անը միւրքատէր
էթմէյէսին :
- 19 Վէ նափաթըլի միւնստիպէթիլէ ոյրը
տուրան գարըյա 'իւրիւթիւնի աշմագ իւզ-
րէ' թէգարուպ էթմէյէսին : Վէ ճիմա՝ ի-
չիւն գոնընին զէվէսիլէ եաթըպ, անըն ի-
20 լէ քէնտինի նափաթ էթմէյէսին . Նէսլիտէն
Մօլօք իչիւն՝ Խիւտէն կէչիւրմէք իւզըն՝ վէր-
մէյէսին . վէ Ալլահընըն իսմինէ նազըզ Տիւր-
21 մէթ էթմէյէսին . ԲԱՊՊ պէն իմ : Վէ գարը
իլէ եաթմար կիպի էրքէք իլէ եաթմայասըն .
22 պու գապիճ տիր : Վէ պիր Հոյվանա թէ-
գարուպ էտիպ, անըն իլէ քէնտինի նափաթ
էթմէյէսին . վէ պիր գարը ճիմա՝ իչիւն Հոյ-
վան էօնիւնտէ տուրմասըն . պու խապասէթ
տիր :
- 24 Պուսիւրըն պիրի իլէ նափաթ օլմայասընը .
զիրա էօնիւնիւզտէն թարտ էտէճէյիմ թա՛ի-
ֆէլէք պուսիւրըն ճիւմէսիլէ նափաթ օլտու-
25 լար : Վէ տիյար նափաթ օլմայլէ, պէն քէ-
թ իւլիւրիւնիւն ճէգասընը վէրէճէյիմ, վէ օլ
տիյար սէքէնտինի իսթիֆրաղ էտէճէք տիր .
26 իմտի սիզ գալանիլն վէ աճէբամըմը Տըֆը
էտիպ, նէ եէրլի՝ նէ արանըգտա մուգիմ
զարիպ պու մէքուհաթըն Տիւր պիրինի իլէ-
27 մէյէսինիլ : (Զիրա տիյարըն սիզտէն էվիլէ
օլան էՀայիսի պու մէքուհաթըն քէնտինի-
սինի եափմալարըլէ, օլ տիյար նափաթ օլ-
28 տու .) Օլմայա քի տիյար սիզտէն էվիլէ օ-
լան թա՛իֆէլէրի իսթիֆրաղ էթմէյէսին կիպի,
սիզի տալիս, անը նափաթ էթմէյէսինիլտէ,
29 իսթիֆրաղ էտէ : Զիրա Տէր քիմ պու մէք-
ուհաթտան պիրինի իրթիքեապէտէճէք օլուր
իսէ, անը իրթիքեապ էտէնիլէք քէնտի գալմ-
իլէր արասընտան միւնգաթի՝ օլաճագ տրը :
30 իմտի սիզտէն էվիլէ իլէնիլէն մէքուհաթ 'ատէթ-
իքտէն Տիւր պիրինի իլէմէմէք վէ անլէր իլէ
նափաթ օլմամագ իչիւն՝ թէնպիհաթըմը Տըֆը
էտէսինիլ . Ալլահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
2 Պէնի Իւրայէլն պիւթիւն ճէմա՛ւթընա սէյ-
լէ քի՝ Մուգատտէս օլուրըզ, զիրա պէն
Ալլահընըզ Եհօօլա գուտաուս իմ :
3 Տէր ատէմ վալիտէսինտէն վէ փէտերինտէն
խալֆ էթմին, վէ սէպլմէրիմի Տըֆը էտի-
նիլ . Ալլահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ :
4 Պաթըլ մապուալարա մէյլ էթմէյէսինիլ,
վէ քէնտիլէրինիլէ տէօգմէ իլահլար եափմա-
յասընըլ . Ալլահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ :
5 Վէ ԲԱՊՊ սէլաթէթ գուրպանը զէպէ էթ-

- տիլինիլտէ, մագպուլ օլաճագ թարգտա
6 զէպէ էյլէյինիլ : Զէպէ էյլէտիլինիլ կիւն-
տէ վէ էրթէսի կիւնտէ եէնիլին, վէ իւչիւն-
ճիւ կիւնէ գալանը աթէչէն իհրագ էտիլին :
7 Վէ էյէր անտէն իւչիւնճիւ կիւնտէ եէնիլէ-
ճէք օլուր իսէ, մէքուհաթ օլմայլէ մագպուլ
8 տէյլէ տիր : Վէ անտէն եէյէն՝ կիւնաճընը
չէքէճէք տիր, զիրա ԲԱՊՊՔՆ, մագատտէս
նէսնէսինէ նազըզ ը Տիւրմէթ էթմիլ օլուրըն-
տան, օլ քիմտէ գալմը արասընտան միւն-
գաթի՝ օլաճագ տրը :
- 9 Վէ տիյարընըն մոհաուընը պիլտիլինիլ
վագըթ՝ թարլանըն քէնտընը թէմամէն պիլ-
մէյէսին, վէ պիլինինտէն տիւչէն պաշաղա-
10 րընը տէվիլթմէյէսին : Վէ պաղ պօզումընըն
պագըլլէսինի տէվիլթմէյէսին, եա՛նի պա-
ղընտա գալան իւզիւմէյէրի տէվիլթմէյէսիլ, ան-
լէրի ֆուգիր վէ զարիպ իչիւն պրագասըն .
Ալլահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ :
- 11 Սըրգաթ էթմէյէսինիլ, եալան սէյլէմ-
յէսինիլ, վէ պիրի պիրինիլէ ալտաթմայա-
12 սընըզ : Վէ իմամ իլէ եալան եէրէ եէմին
էյլէմէյէսինիլ . վէ Ալլահընըզն իսմինէ
նազըզ ը Տիւրմէթ էթմէյէսինիլ . ԲԱՊՊ պէն
13 իմ : Գոնընա զուլմ էթմէյէսին, վէ անտէն
պէր չէյ զասպ էյլէմէյէսին . իւճրէթիւնիւն իւճ-
րէթի սէնիւն եանընտա պիր կէճէ սապահա-
տէք գալմասըն :
- 14 Սաղըրա շէթմ էթմէյէսին, վէ տա՛մանըն
էօնիւնէ թէգըթը գոմայասըն . անճագ Ալ-
լահընտան խալֆ էյլէյէսին . ԲԱՊՊ պէն իմ :
15 Հիւրմտէն Հագգըզըլըզ էթմէյէսին, ֆադի-
րին խաթմտէն իի՛պիթմ վէ քէպիրէ միւտա-
հանէ էյլէմէյէսին . գոնընա՝ առալէթէ
Տիւրմէթ էտէսին :
- 16 Գալմըն արասընտա զըյպէթ էթմէք իւզ-
րէ կէզմէյէսին . գոնընըն գանընա կիրմէյէ-
17 սին . ԲԱՊՊ պէն իմ : Գարնաուշընա երիւ-
յինտէ պուրըզ էթմէյէսին . գոնընըն սէպէ-
պիլլէ կիւնահա կիրմէյէք իչիւն անը մուլթ
18 լագա թա՛գիր էտէսին : Ալլա ը ինթիգամ
էթմէյէսին . վէ էպիսի գալմընա քին թուլ-
մայասըն, անճագ գոնընը քէնտին կիպի
սէվէսին . ԲԱՊՊ պէն իմ :
- 19 Գարնալարըմը Տըֆը էյլէյէսինիլ . Հայվա
նընըն պիր ճիւսինի զայրի պիր ճիւսի իլէ
չիֆթիլէշիթմէյէսին . թարլանիւթի նէվ թօ-
խում էթմէյէսին . վէ իքի միւլթմէյէք ճիւս-
տէն տօգոնմուշ լիպա կիլմէյէսին :
20 Վէ պիր տտէմ նիսատան պիրի իլէ եա-
թըպ ճիմա՝ էտէք իսէ, վէ մէզպուրէ պիր
քիմնէյէ նիշունլանըլ ճարիյէ օլուր՝ ֆիւսի-
յէսի վէրիլմէմիլ վէ աղտա էտիլմէմիլ իսէ,
թէ՛տիպ օլուրնալար . ֆագաթմ գաթլ օլուր-

- մասորնոր, զիրա՛ մեզպուրե՛ հիւրը տէյիլ իտի:
- 24 Վէ՛ քէնտիտի իշխան սուչ գուրպանը օյմադ
իւզըն՝ ՌԱՊԱ ճէմա՛ւթ չատըրընըն գափու-
սընա պիր սուչ գուրպանը գօշը կէթիւրսին:
- 22 Վէ՛ քեա՛հին անըն իշխան էթտիյի կիւնասըն-
տան տօլայը սուչ գուրպանը գօշըյլէ ՌԱՊ-
ԱՐՆ հուգուրընտա էթր ի քէֆտէթի իծրա
էթմէսիյլէ, էթտիյի կիւնաս անա՛ 'աֆվ օ-
լունաճագ տըր:
- 23 Վէ՛ օլ տիյարա կիրիպ՝ մէյվէսի եէնիլը հէր
հանկը նէվ՝ աղաճ տիքտիյինիզտէ, անըն մէյ-
վէսինի զայր ի մախթուն կիպի նափաթ թու-
թալընը. սիզէ իւչ սէնէ զայր ի մախթուն
- 24 օլարագ եէնիլմէսին: Վէ՛ տէօրպալընճիւ սէ-
նէտէ մէյվէսինին քեաֆֆէսի ՌԱՊԱՍ սէնա
- 25 իշխան մուգատտէս օլտուն. Վէ՛ պէշինճի սէ-
նէտէ մէյվէսինի եէյէսինիլ, քի սիզին իշխան
մա՛հալընը արթըրա. Ալլահընը ՌԱՊԱ
պէն իմ:
- 26 Գանըլ եթ եէմէյսինիլ, թէֆա՛իւլ էթմէ-
- 27 յիսինիլ: Միւնէճճիմիլէ կէյմէյսինիլ: Պա-
շընընըն էթարֆընտաթի սաշը գըրգմայտը-
նըլ. վէ՛ սէնին սաղալ պաշընը պօղմայտըն:
- 28 Վէ՛ մաթէմ իշխան թէնինիզտէ եարէ աշմա-
յալընը, վէ՛ թէնինիզտէ նաղչ տէօյտիւրմէ-
յէսինիլ. ՌԱՊԱ պէն իմ:
- 29 Գըզըր ֆահիշէ էտէրէթ թէրիլ էթմէյ-
սին. օլմայա քի տիյար զինաթեար օլա, վէ՛
տիյար խապատէթ իլէ մէմլու օլա:
- 30 Սէպթէրիմի հըֆըլ էտիպ՝ մադախիմէ
հիւրմէթ էտէսինիլ. ՌԱՊԱ պէն իմ:
- 31 Սէպէպթէրիլէ նափաթ օլմադ իւզըն ճինն-
ճիլէրէ թապի՝ վէ՛ պագըճըլարա թալիպ օլ-
մայալընըլ. Ալլահընը ՌԱՊԱ պէն իմ:
- 32 Ագ սաշըլլա գըլյամ, վէ՛ իթիյարա իհ-
թիւրամ էյլէյսին, վէ՛ Ալլահընտան խաֆֆ
էյլէյսին. ՌԱՊԱ պէն իմ:
- 33 Վէ՛ տիյարընըլտա սիզին իլէ պիր զարիպ
սաթին օլուր իսէ, անը թազինիլ էթմէյսի-
- 34 նիլ: Եանընըլտա սաթին օլան զարիպ սիզէ
էէրլինիլ կիպի օլուպ, անը քէնտին կիպի
սէվէսին. զիրա սիզ տախի Մըրը տիյարըն-
տա զարիպ տինիլ. Ալլահընը ՌԱՊԱ պէն իմ:
- 35 Աըշըն, վէ՛լն վէ՛ էօլլէթ խուսուստա
- 36 հիւքմտէ հադգալըլըլ էթմէյսինիլ. թէրա-
զընըլ թէմամ, էվզանընըլ թէմամ, էֆա-
նըլ թէմամ, վէ՛ հինինիլ թէմամ օլտուն.
- 37 սիզի Մըսըր տիյարընտան չըդարան Ալլահը-
նըլ ՌԱՊԱ պէն իմ: Իմտի ճիւմէ գալմանիյ-
նիմի վէ՛ ճիւմէ աճքեամիմը հըֆըլ վէ՛ իծրա
էտէսինիլ. ՌԱՊԱ պէն իմ:

- 1 Վէ՛ ՌԱՊԱ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
- 2 Պէսի իսրայէլէ սէօյլէ քի Պէնի իսրայէլտէն
վէ՛ իսրայէլ արասընտա մուգիմ զարիպէր-
տէն հէր քիմ քի քէնտի նէսլինտէն Մօլթա
վէրիսէ՛ մութլագա գաթլ օլունաճագ տըր.
- 3 տէճէթ տիր: Պէն տախի վէ՛ճհիմի օլ տտէմին
'ալէյսինէ չէվիլիպ, մադախիմի նափաթ էթ-
մէք վէ՛ մուգատտէս իմիմէ նաղչը հիւրմէթ
էյլէմէք իշխան քէնտի նէսլինտէն Մօլթա վէր-
տիյի էճլտէն՝ անը գալմընտան գաթ՝ էտէճէ-
- 4 յիմ: Վէ՛ էյէր տիյարըն գալմը օլ քիմնէ
նէսլինտէն Մօլթա վէրտիյի վագըթտա ֆաղ-
հաթընա իղմաղըլ 'այն էտիպ տէ անը գաթլ
- 5 էթմէլ իսէ, Օլ վագըթ պէն օլ քիմնէնին
իւզէրինէ վէ՛ խանէտանը իւզէրինէ վէ՛ճհիմի
չէվիլիպ, կէրէք անը, կէրէք Մօլթա թապի՝
օլմաղըլէ՛ զինա էթմէք իշխան օլ քիմնէ-
- 6 յէ թապի՝ օլանլարըն ճիւմէսինի գալմա-
րընտան գաթ՝ էտէճէյիմ: Վէ՛ ճիննճիլէր իլէ
պագըճըլարըն 'ագապէրինճէ ֆահիշլաթ ի-
շխան մէյլ էտէն քիմնէնին իւզէրինէ տախի
վէ՛ճհիմի չէվիլիպ, անը քէնտի գալմընտան
- 7 գաթ՝ էտէճէյիմ: Իմտի քէնտիլընիլիլ
թագտիս էտիպ մուգատտէս օլունըլ, զիրա
- 8 Ալլահընըլ ՌԱՊԱ պէն իմ: Վէ՛ գանուշարըմը
հըֆըլ էտիպ, անլէրի իծրա էյլէյսինիլ. սիզի
թագտիս էտէն ՌԱՊԱ պէն իմ:
- 9 Փէտէրինէ եախօտ վալիտէսինէ հէր քիմ
չէթմ էտէր իսէ, մութլագա գաթլ օլունա-
ճագ տըր. փէտէրինէ եա վալիտէսինէ չէթմ
էթտի, գանը քէնտի իւզէրինէ օլաճագ տըր:
- 10 Վէ՛ պիր ատէմին զէվճէսիլլէ հէր քիմ զինա
էտէր իսէ, գօնշըսընըն զէվճէսի իլէ զինա
էտէն, եա՛նի զանի վէ՛ զանիլէ մութլագա
- 11 գաթլ օլունաճագ տըր: Վէ՛ պիր տտէմ փէ-
տէրինին զէվճէսի իլէ եաթարագ փէտէրինին
'իւրիլէթինի աշմըլ օլունտա, մութլագա ի-
քիսի տէ գաթլ օլունաճագ տըր. գանլարը
- 12 քէնտի իւզէրլէրինտէ օլաճագ տըր: Վէ՛ պիր
ատէմ կէլինի իլէ եաթար իսէ մութլագա իլի-
սի տէ գաթլ օլունաճագ. խապատէթ էթտիք-
լէրի իշխան գանլարը քէնտի իւզէրլէրինտէ
- 13 օլաճագ տըր: Վէ՛ պիր ատէմ գարը իլէ եա-
թար կիպի՝ էրէք իլէ եաթար իսէ, իքիսի տէ
մէքուհաթ իշխանիլէրի իշխան մութլագա
գաթլ օլունաճագ տըր, գանլարը քէնտի իւ-
- 14 զէրլէրինտէ օլաճագ տըր: Վէ՛ պիր ատէմ գը-
ղը վալիտէսիլլէ պէրապէր տըրտա, պու խա-
պատէթ օլմաղլէ, անը վէ՛ մէլքիւրէլէրի աթէլլէ

- ի հրապ Էթսինէր, թա քի սիլտէ խապասէթ
15 պուլունմայա : Վէ հայվանա թէգարբուպ Է-
տէն ատէմ մուծլապա դաթլ օլունուպ հայ-
16 վանը տարի էօլտիւրէճէքսինիզ : Վէ պիր
գարը պիր հայվանա ծիմա՝ իչիւն թէգար-
բուպ էտէր իսէ, գարը իլէ հայվանը էօլտիւ-
րէճէքսինիզ : անլէր մուծլապա գաթլ օլու-
նուպ գանլարը քէնտի իւզէրէրինտէ օլաճադ
17 տըր : Վէ պիր ատէմ փէտէրինն գըզը եա
վալիտէսինն գըզը օլուն հէմլիւրէսինն ալըպ,
աննն իւրիլէթինն կէօրիւպ, մէզպուրէ տա-
խի աննն իւրիլէթինն կէօրիւր իսէ, պու-
րիւսպալը օլմադլէ՝ անլէր գաթլէրինն
կէօլէրի էօնիւնտէ գաթլ օլունաճադլար
տըր : հէմլիւրէսինն իւրիլէթինն ալմըշ օլ-
18 մադլէ՝ կիւնաճընը չէքէճէք տիր : Վէ պիր
ատէմ հայգընտա օլան պիր գարը իլէ եաթլըպ
աննն իւրիլէթինն ալարապ մէճըմընը քէշֆ
էաւէրէ, մէզքիւրէ տախի քէնտի մէճըմ ի
տէմինն ալմըշ օլմադլէ, իքիսի տէ գաթլէրի
19 արաւընտան գաթլ՝ օլունաճադլար տըր : Վէ
թէզէրին եա հալանն իւրիլէթինն ալմա-
յաւըն, զիրա ղէօլէ Էթէն՝ քէնտի եազը-
նընն իւրիլէթինն ալմըշ տըր : կիւնաճընը-
նը չէքէճէքլէր տիր : Վէ պիր քիմաէ՝ աճու-
20 ճասընըն զէվէտի իլէ եաթլըպ՝ աճուճասընըն
իւրիլէթինն ալար իսէ, անլէր կիւնաճընըն
չէքիպ վէլատսըզ էօլէճէքլէր տիր : Վէ պիր
ատէմ քէնտի գարնտալընն զէվէտինն ա-
լըր իսէ, պու մուրտարըզ տըր : գարնտալը-
նըն իւրիլէթինն ալմըշ օլուր : էվէլատսըզ էօ-
լէճէքլէր տիր :
22 Իմտի ծիւմլէ գաթլանիյնիմի վէ ծիւմլէ աճ-
քէնտիմը ճըքլէ եաթլ անլէրի իճրա էլլէյէ-
սինիզ, թա քի սաքին օլմադլըզընը իչիւն
սիզի կէօթիւրէճէլիմ տիյար սիզի իսթիֆրադ
23 էթմէյէ : Վէ էօնիւնիւզտէն թարտ էտէճէ-
յիմ թա՝ իֆէլէրին՝ աճէթլէրի իւզրէ հարէ-
քէթ էթմէյէսինիզ : զիրա անլէր պու շէյլէ-
րին ծիւմլէսինն իճրա էթտիլէրի իչիւն՝ պէն
24 անլէրտէն իքրաճ էլլէյէրէք, Սիզէ տէտիմ
քի՝ Անլէրին տիյարընը թէվէրիւս էտէճէքսի-
նիզ : պէն տախի անը՝ եա՝նի օլ սիւտ վէ
պալ տգան տիյարը սիզէ միւլք օլմադ իւզրէ
վէրէճէլիմ : սիզի գաթլէրտէն թէֆրիգ էտէն
25 Ալլաճընը ՐԱՊՊ պէն իմ : Իմտի սիզ թաճիւր
իլէ նափաք հայվանլարը, հէմ նափաք իլէ թա-
ճիւր գուլարը թէֆրիգ էտինիզ, վէ նափաք
թուլթ մանըզ իչիւն թէֆրիգ էթտիլիմ հայ-
վանաթ վէ գուլար վէ հաշէրաթըն քէնաֆֆէ-
սի իլէ քէնտիլէրինիզ մուրտար էթմէյէսի-
26 նիզ : Վէ պանա մուգատտէս օլաճադընըզ :
զիրա պէն ՐԱՊՊ գուլատուս իմ, վէ պէնիմ

օլմադ իւզրէ՝ սիզի գաթլէրտէն թէֆրիգ էյ-
լէտիմ :

- 27 Պիր ատէմ եախօտ նիտտան պիրի ծինն-
ճի եա պազըճը պուլունուր իսէ, մուծլապա
գաթլ օլունաճադ տըր : անլէրի թաշլար իլէ
րէճմ էթսինէր : գանլարը իւզէրէրինտէ օ-
լաճադ տըր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, Հարունն
օղուլարը օլան քէնաճիւրէր խիթապէն սէօլէ
քի՝ Սէլէն պիրի մէյթ իչիւն գաթլը արաւըն-
2 տա նափաք օլմադն : Ֆադաթ եազըն ագրա-
պաք Էթէն վալիտէսի վէ փէտէրի վէ օղլու վէ
3 գըզը վէ գարնտալը իչիւն, Վէ թէզվիճ էտիլէ
մէմիլ քէնտինէ եազըն պաքիւրէ գըզ գարըն-
4 տալը իչիւն տախի նափաք օլա պիլիւր : Գաթլմը
արաւընտա րէ՛խ օլտըզընտան քէնտիսինն
5 մուրտար վէ նափաք էթմէսին : Պաշլարընը
թաա՝ վէ սագալ պաշլարընը թրաշ էթմէյիպ՝
6 թէնլէրինտէ եարէ աշմաւընլար : Բէնտիլէրին
Ալլաճընա մուգատտէս օլունլար : վէ քէնտի-
լէրինն Ալլաճընն իմիմէ նազը շիւրմէթ
էթմէսինլէր : զիրա ՐԱՊՊՊ գուլատուսընը
քէնտիլէրին Ալլաճընն էթմէյինն թագաթիմ
էտէնլէր օլմալարը հասէպիլլէ մուգատտէս օլ
7 մուլ տըրլար : Զանիլէ եախօտ էքրէտար Է-
տիլիլ օլանը ալմաւընլար : վէ թաթլիգ օ-
լունմուշ գարը ալմաւընլար : զիրա Էթէն
8 Ալլաճընա մուգատտէս տիր : Իմտի անը թագ-
տիս էտէսին, զիրա սէնին Ալլաճընն էթմէ-
յինն թագաթիմ էտէն օ տըր : օ սանա մու-
գատտէս օլա : չիւնքի պէն սիզի թագաթիս Է-
9 տէն ՐԱՊՊ գուլատուս իմ : Վէ քէնաճին օլան
քիմաէնն զըզը զինա իլէ լէքէտար օլուր իսէ,
փէտէրինն լէքէտար էթտիլի իչիւն աթէշլէ
ի հրապ օլունաճադ տըր :
10 Վէ պաշլը իւզէրինէ մէսճ եազը տէգրիւ-
միւշ վէ լիպապարը կիլմէք իչիւն թագաթիս
օլունմուշ վէ գարնտալարը արաւընտա քէնա-
ճին ի ա՛գամ օլան՝ պաշլընը ալմաւըն, վէ էլ-
11 պիտէսինն երթմաւըն : Վէ հիշ պիր մէյթ եա-
նընա կիթմէյիպ, փէտէրի վէ եախօտ վալի-
12 տէսի իչիւն նափաք օլմաւըն : Վէ Ալլաճը-
նըն մագաթիսինն մուրտար էթմէմէք իչիւն
մագաթիստէն չըգմաւըն, զիրա քէնտի Ալլա-
ճընն մէսճ եազընըն թաճը իւզէրինտէ տիր
13 ՐԱՊՊ պէն իմ : Պու գաթլ քէնտինէ զէվէճ
14 օլմադ իւզրէ պաքիւրէ ալըն : Տուլ եախօտ
թաթլիգ օլունմուշ եախօտ լէքէտար էտիլիլ
վէ գանիլէ ալմալըպ, անճադ զէվէճ օլմադ
իւզրէ գաթլընտան պիր պաքիւրէ ալըն,
թա քի նէլլին քէնտի գաթլընտա լէքէտար

15 էթմէյէ : Չիրա անը թագաւորն էտէն ՐԱՊՊ
 պէն իմ :
 16 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 17 Հարունա սեօյլէ քի՝ Սէնին նէպլինտէն 'աւր-
 լէրինձէ գուսուրը օլան քիմնէ Ալաշընըն
 էքմէյինի թագաւորմ էթմէք իչինն թէգար-
 18 Րուպ էթմէսին : Չիրա գուսուրը օլան ա-
 տէմ ապա թէգարրուպ էթմէէլի տիր .
 19 Քէօր եախօտ թօփալ եախօտ պուրնը եասսը
 եախօտ ա'ղաւթա զիյատէլիք օլան , եախօտ
 20 այաղը եախօտ էլի գըրըգ օլան քիմնէ , եա
 գանպուր եա ծիւճէ եա կէօղիւնտէ լէքէսի
 21 սլան , եա ուշուղը եա թէմրէլիլ եա 'գա-
 սըլը եարըգ օլան քիմնէ , եա'նի քեաճին
 Հարունըն նէպլինտէն պիր նէվ՝ գուսուրը օլան
 քիմնէ ՐԱՊՊՊ գուրպանլարընը թագաւորմ
 էթմէք իչինն թէգարրուպ էթմէսին . գու-
 սուրը օլաղըք իչինն Ալաշընըն էքմէյինի
 թագաւորմ էթմէք իւզրէ թէգարրուպ էթմէ-
 22 սին : Ագտէպլերտէն եախօտ մուգատտէլը-
 23 տէն Ալաշընըն էքմէյինի ետսին . Յագաթ
 գուսուրը օլաղըքնտան մագաթիսի մուրտար
 էթմէմէք իչինն թէճիրգ փէրտէսինն եանը-
 նա կիրմէսին , վէ մէգպաճա թէգարրուպ
 էթմէսին . զիրա անլէրի թագաւորն էտէն ՐԱՊՊ
 24 պէն իմ : Վէ Մուսա Հարուն իլէ օղուլա-
 րընա վէ պէնի իւրայէլին քեաճիքսինն ա-
 նէնէլէրի սեօյլէտի :

ՊԱՊ 22

1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 2 Հարունա վէ օղուլարընա սեօյլէ քի , Պէնի
 իւրայէլին պոսնա թագաւորն էթմէք իւզրէ մու-
 գատտէսաթտան իճթիրաղէ՝ մուգատտէս
 իսմիւն նագը ք Տիւրմէթ էթմէյէլէր . ՐԱՊՊ
 3 պէն իմ : Անլէրն սեօյլէ , 'Աւրլէրնիզձէ
 ծիւմէ նէպլինիգտէն Տէր քիմ նափաքլիյի
 իւզրէրնտէ իքէն՝ պէնի իւրայէլին ՐԱՊՊ
 թագաւորն էթմէք իւզրէ մուգատտէսաթտա եազ-
 4 լաղըր իսէ , օլ քիմնէ հուզուրմտան միւն-
 գաթի՝ օլաճագ օլըր . ՐԱՊՊ պէն իմ : Հա-
 րունըն նէպլինտէն Տէր քիմ ծիւզաճը եա
 սէյէլանը օլուր իսէ , թաճիր օլմայընձա
 մուգատտէսաթտան եէմէսին . վէ Տէր քիմ
 մէյթ սէպէպլիլէ նափաք օլմաշ պիր շէյէ
 սօղուլարընա , եախօտ քէնտինտէն մէնիլու-
 5 Րուճ էտէն քիմնէ , եախօտ սէպէպլիլէ նա-
 փաք օլա պիլէճէյի պիր նէվ՝ Հաշէրաթա , եա-
 խօտ Տէր նէվ՝ նափաքլիյի օլուրսա օլուրն ,
 սէպէպլիլէ նափաք օլա պիլէճէյի պիր ատէմ
 6 սօղուլան , եա'նի պուշարա սօղուլան
 քիմնէ ազլամա գատար նափաք օլուպ , ճէ-

սէտինի սու իլէ եըյգամայընձա՝ մուգատ-
 7 տէս նէսնէլէրտէն եէմէսին : Վէ զուրուպ ք
 շէմսաէ թաճիր օլուպ , պա'տէհու մուգատ-
 տէս նէսնէլէրտէն եէսին . զիրա անըն էքմէ-
 8 յի տիր : Էօլիւ եախօտ փարէլէնմիշի եէյիպ՝
 քէնտինի անըն իլէ նափաք էթմէսին՝ ՐԱՊՊ
 9 պէն իմ : Վէ թէնպիլէնմիշի Տէր քիմնէ
 էթմէք , թա քի սէպէպլիլէ կիւնաճ շէքմէյէ-
 լէր , վէ նագը ք Տիւրմէթ էթմէքլէր իչինն՝
 անընլէ էօլմէյէլէր . անլէրի թագաւորն էտէն
 ՐԱՊՊ պէն իմ :
 10 Վէ Տիւլ պիր եապանձը մուգատտէս նէս-
 նէլէրտէն եէմէսին . քեաճինն միւսաթիրի
 վէ իւճրէլիլի մուգատտէս նէսնէլէրտէն եէ-
 11 մէսին : Ամմա քեաճինն քէնտի ազլէպլիլէ
 սաթմն ալաղը քիմնէ վէ խանէսիտէ աօ-
 զան՝ անտէն եէսին . պուշար անըն էքմէ-
 12 յինտէն եէյէճէլէր տիր : Վէ քեաճինն
 գըրը պիր եապանձըյա թէգլիլի օլուրնուրսա՝
 մէրգուլէ թագաւորմէ ի մուգատտէսէտէն եէ-
 13 մէսին : Ամմա քեաճինն գըրը տուլ եախօտ
 թաթիլի օլուրնմաշ օլուպ՝ էվլատը օլմայա-
 րազ փէտէրինն խանէսինն տէնտիլիլ Տալ-
 տէ , Տիւլ ի սէպալլէթինտէ օլաղը կիպի ,
 փէտէրինն էքմէյինտէն եէսին . լաքին Տիւլ
 պիր եապանձը անտէն եէմէսին :
 14 Վէ էյէր պիր քիմնէ սէճիլէն մուգատտէս
 նէսնէլէրտէն եէր իսէ , իւզրէրնէ պէտէ պիր
 'իլալէ էտէրէք՝ մուգատտէս նէսնէ իլէ քեա-
 15 ճինէ վէրսին : Վէ պէնի իւրայէլին ՐԱՊՊ
 թագաւորմ էթմէք իւզրէ մուգատտէս նէսնէլէր
 16 նագը ք Տիւրմէթ էթմէսինլէր . Վէ մուգատ-
 տէս նէսնէլէրտէն եէմէքլէ սուշ վէ գապաճա-
 թը քէնտի իւզրէլէրինն կէթիւրմէսինլէր . զի-
 րա անլէրի թագաւորն էտէն ՐԱՊՊ պէն իմ :
 17 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 18 Հարունա վէ օղուլարընա վէ պէյթ ի իւրա-
 յէյին քեաճիքսինն խիթապ էտէրէք անլէրն
 սեօյլէ քի՝ Պէյթ ի իւրայէլտէն , եախօտ իս-
 րայէլտէ պուշարնա զարիպլէրտէն Տէր քիմ
 մուհրադա օլմագ իւզրէ՝ ՐԱՊՊ թագաւորմ
 էթմէքլէր Տէր նէվ՝ նէգրլէրի իչինն , վէ Տէր
 նէվ՝ թագաւորմէ ի միւթէպլէրընլէր իչինն
 19 գուրպան թագաւորմ էտէմէք օլուր իսէ , Սի-
 զին իչինն մագպուլ օլմագ իւզրէ սըզըրլա-
 20 տան եա գըյուլարտան եա քէյիլէրտէն գու-
 21 սուրըք էքմէք օլուրն : Գուսուրը օլանը ա-
 լա թագաւորմ էթմէյէճէքսինիլ . զիրա սիզլին
 իչինն մագպուլ օլմագ : Վէ պիր ատէմ նէզը
 իճաւը եա թագաւորմէ ի միւթէպլէրընա իչինն
 սըզըրլարտան եախօտ գըյուլարտան ՐԱՊՊ
 սէլալմէթ գէպիճէսի թագաւորմ էտէմէք օլուր
 իսէ , մագպուլ օլմաւըր իչինն գուսուրըք օլ-
 սուրն . անտէ Տիւլ պիր գուսուր պըլուրնմա-

*Պա'լաւ խաւսէյի էգլիլի

- 22 սրն : փէօր եա գըրըգ եա սադաթ եա չը-
պանլը եա ուրուլլը եա թէմբէկիլն օլանլար-
տան ԲԱՊՊԱ թադաթիմ էթմէյէսինիլ, վէ
պընլարտան ԲԱՊՊԱ գուրպան օլմագ իւզըն
23 մէզպաճ իւզէրինէ գումայասընը : Վէ ալա-
ռըն գիյաւտէ եա նօգսունը օլան սըղըրը եա
գօյուռնը թադաթիմէ ի միւթէպէրըր'ա օլմագ
իւզըն թադաթիմ էտէ պիլիբսին : Լաբին նէզը
24 իշին մագպուլ օլմագ : Խաւէյէսի տէյիլ-
միւշ եա զգիլմիշ եա գօփարըմիշ եախօտ
քէսիլմիշ օլանը ԲԱՊՊԱ թադաթիմ էթմէյէսի-
նիլ : վէ տիյալընըգտա պէշլէ լէյ եափմա-
25 յասընը : Վէ պուշլարտան Տիշ պիլինի
Ալաճընըա գուրպան օլմագ իւզըն էճնէպի-
նին էլինտէն ալը թադաթիմ էթմէյէսինիլ :
զիրա անլէրտէ 'ույպ վէ գուսուր պուշլու-
մագլէ սիզին իշին մագպուլ օլմագըն :
- 26 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
27 Սըղըր եա գշուռն եա քէշի տօղարգտա , եւ-
տի կիւն տնտաընն եալընտա օլտուն : վէ սէ-
քիլինճի կիւնտէ՝ վէ անտէն օօնլրա ԲԱՊՊԱ
գուրպան օլմագ իւզըն թադաթիմ ճա'իլ օ-
28 լուր : Վէ ինէյի վէ գօյուռնը պիր կիւնտէ
եալլուսըլէ պէրապիր զէպճ էթմէյէսինիլ :
29 Վէ ԲԱՊՊԱ շիւքը զէպիճէսի զէպճ էթտի
յինիլտէ , սիզին իշին մագպուլ օլաճագ
30 վէճճէ թադաթիմ էլլէյինիլ : Հէման օլ
կիւնտէ ենէիլին , անտէն սապաճա գատար
պրօգմայասընը : ԲԱՊՊ պէն իմ :
- 31 Իմտի էվմիթիթի Տըֆը վէ իճըա էյլէյի-
32 նիլ : ԲԱՊՊ պէն իմ : Վէ մուգատտէս իսմի-
մէ նագլը Տիւրմէթ էթմէյէսինիլ , քի պէ-
նի իւրպէլը արասընտա պէն գուսուռն պի-
լինէյիմ : սիզի թադաթիս էաէն ԲԱՊՊ պէն իմ :
- 33 Ալգէ Ալաճ օլմագ իշին՝ սիզի Մըսըր տի-
յարընտան չըգարտիմ : ԲԱՊՊ պէն իմ :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
2 Պէնի իւրպէլէ սէշլէ քի , ԲԱՊՊԱ պայրամ
լարը օլուպ՝ ճէմա'աթը Ե մուգատտէսինի
թէճէմիլ'ինի իլան էտէճէյինիլ պէնիմ
3 պայրամլարը պուշլար տըր : Ալթը կիւն իշ
իլլէնիլին , Լաբին ետտինճի կիւն րաճաթ
սէպլի վէ ճէմա'աթը Ե մուգատտէսէ օլուպ
ալա իշ իլլէմէյէսինիլ : ճէմի՝ ի մէսքէնլէրի-
նիլտէ ԲԱՊՊԱ սէպլի տըր :
- 4 Վագըթլարընտա ճէմա'աթը Ե մուգատտէ-
սէնին թէճէմիլ'ինի իլան էտէճէյինիլ
5 ԲԱՊՊԱ պայրամլարը պուշլար տըր : Լվ-
վէլի ոյտա այլն օն տէօրտիւնտէ ազլամ

* Իւր . էքմէք

- 6 իւսթիւս ԲԱՊՊԱ Ֆընճը տըր : Վէ պու-
այլն օն պէշիճի կիւնիւնտէ ԲԱՊՊԱ Ֆէթիթ
պայրամը տըր : ետտի կիւն Ֆէթիթը Եէյէսի-
7 նիլ : էվվէլլէ կիւնտէ սիզին ճէմա'աթը Ե
մուգատտէսինիլ օլուպ , իշ իլէ ապա մէշ-
8 ղուլ օլմայասընը : Վէ ետտի կիւն ԲԱՊՊԱ
գուրպան թադաթիմ էտէրէք , ետտինճի
կիւնտէ ճէմա'աթը Ե մուգատտէսէ օլուպ , իշ
իլէ ապա մէշղուլ օլմայասընը :
- 9 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
10 Պէնի իւրպէլէ սէշլէ քի , Սիզէ վէրէճէյիմ
տիյարա կիրիպ՝ մաճուլըն պիւտիյինիլտէ՝
մաճուլընըգտան թուրֆանտա օլարագ պիր
11 տէմէտ քեաճիւն կէթիլիսինիլ : Օլ տախի
պու տէմէտի սիզին իլին՝ մագպուլ օլմագ
իւզըն՝ ԲԱՊՊԱ Տուգուրընտա սալլաըն .
քեաճին անը սէպլէ էրթէսի կիւնիւնտէ
12 թադաթիմ էթտին : Վէ տէմէտի թադաթիմ
էթտիյինիլ կիւնտէ , ԲԱՊՊԱ մուճրագա օլ-
մագ իւզըն , պիր երլլըգ պիր գուսուրըլ
13 գուզըն թադաթիմ էտէսինիլ : Վէ ԲԱՊՊԱ խօշ
րա'իճալը գուրպան օլմագ իւզըն , անըն էք-
մէք թադաթիմէսի եաղ իլէ եուղըռմիւշ իքի
'իւշը խասս ուն օլտուն , վէ անըն թադաթի-
մէ ի մէշուպաթը պիր բուպ՝ Ե Տին շէրապ
14 օլտուն : Վէ Ալաճընըա գուրպան կէթիլի-
ճէյինիլ Տէման օլ կիւնէ գատար էքմէք
եա գալլուրմիւշ պուղտայ եա թագէ պա-
շագլար ետէմէյէսինիլ : 'ասընլէրինիլճէ մե-
քէնլէրինիլին ճիւմլէսինտէ ֆէրիզէ ի էպէտի-
յէ օլաճագ տըր :
- 15 Վէ սալլամա տէմտինի կէթիլիսինիլ
սէպլէ էրթէսի կիւնիւնտէն ի'թիպաբէն քէն-
տինիլէ թէմամ ետտի Տաֆթա սալլասընը :
16 Թա ետտինճի սէպլին էրթէսի կիւնիւնտէ գա-
տար էլլէ կիւն սալլաբատան սօնկրա՝ ԲԱՊՊԱ
թադաթիմէ ի ճէտտիս թադաթիմ էլլէյինիլ :
17 Մէքէնլէրինիլտէն՝ սալլամա թադաթիմէսի
օլմագ իւզըն՝ իքի էքմէք կէթիլիսինիլ : պուշ-
լար տախի իքի 'իւշը խասս ունտան մայալը
փիշէրիլմիշ օլարագ , ԲԱՊՊԱ թուրֆանտա
18 օլտուն : Վէ էքմէք իլէ պէրապիր ետտի ըէս
պիրէր երլլըգ գուսուրըլ գուզու իլէ պիր
տանա վէ իքի գօշ թադաթիմ էտէսինիլ :
պուշլար ԲԱՊՊԱ մուճրագա օլարագ՝ էքմէք
վէ մէշուպաթ թադաթիմէլէրիլլէ ԲԱՊՊԱ խօշ
19 րա'իճալը գուրպան օլաճագ տըր : Վէ կիւ-
նաճ գուրպանը օլմագ իւզըն՝ քէնլէրտէն
պիր էքմէք , վէ սէլամէթ զէպիճէսի օլմագ
իւզըն՝ իքի ըէս պիրէր երլլըգ գուզու թադ-
20 տիմ էտէսինիլ : Պէաճին տախի անլէրի
թուրֆանտա էքմէյի իլէ սալլամա թադաթի-
մէսի օլմագ իւզըն՝ իքի գուզու իլէ պէրապիր
ԲԱՊՊԱ Տուգուրընտա թադաթիմ էտէրէք :

- ԲԱՊՊԱ մուգատտէս օլուպ՝ քեահինին օլա-
 21 ճագ տըր : Վէ հէման օլ կիւնտէ սիգէ ճէ-
 մա'աթ Ե մուգատտէսէնին թէճէմմիւ'ինի ի'
 ան էտիպ , անտէ իշ իլէ մէշղուլ պուլուն-
 մայասընը . 'աթըլէրինիգէ ճէմի' ի մէքէն-
 22 Վէ տիյարընըն մահալընը պիշտիլինիգ
 վագըթ թարլանըն քէնարընը թէմամէն պիշ-
 մէյէսին , վէ պիշտիլինտէն տիւլէն պաշադ-
 արընը տէվլէրմէյէսին . անլէրի ֆագիլը վէ
 զարիպ իշիւն պրագասըն . Ալլահընը ԲԱՊՊ
 պէն իմ :
 23 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 24 Պէնի իսրայէլէ սէջլէ քի՝ Ետիննիսի այտա՝
 այն պիւրիննի կէ-սի սիգէ րահաթ կիւնիւ ,
 վէ պորու սէտարըլլէ թէգքէար վէ ճէմա-
 25 'աթ Ե մուգատտէսէ օլաճագ տըր : Անտէ իշ
 իլէ մէշղուլ պուլունմայըպ , ԲԱՊՊԱ գուրպան
 թագաթիմ էտէսինիգ :
 26 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 27 Պու ետէտիննիսի այն օնուշտա տաթի քէֆա-
 րէթ կիւնիւ օլմարըլլէ , սիգէ ճէմա'աթ Ե
 մուգատտէսէ օլարագ քէսր ի նէֆս էտէսի-
 նիգ , վէ ԲԱՊՊԱ գուրպան թագաթիմ էտէսի-
 28 նիգ : Վէ հէման օլ կիւնտէ հիշ պիր իշ
 իլէմէյէսինիգ , զիրա Ալլահընը ԲԱՊՊԱ հու-
 զուրնտա սիգին իշիւն էմր ի քէֆարէթի իճ-
 րա էթմէք իւզըէ՝ պու եէվմ ի քէֆարէթ
 29 տիր : Ջիրա հէման օլ կիւնտէ հէր քէսր ի
 նէֆս էթմէյէն քիմնէ գալմը արասընտան
 30 միւնգալթի' օլաճագ տըր : Վէ հէման օլ
 կիւնտէ հէր քիմ պիր իշ իլէմէյէսին օլուր ի-
 սէ , օլ քիմնէյի գալմընըն արասընտան գալթ'
 31 էտէճէլիմ : Հիշ պիր իշ իլէմէյէսինիգ . 'աթը-
 լէրինիգէ ճէմի' ի մէքէնլէրինիգտէ ֆէրի-
 32 զէ ի էպէտիյէ օլուռն : Պու սիգէ րահաթ
 սէպիթի տիր , վէ քէսր ի նէֆս էտիպ՝ այլն
 տօգուզընտա ազլամ վագթը , ազլամտան
 ազլամա գատար , սէպիթինիգ թուլաճագ-
 սընը :
 33 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 34 Պէնի իսրայէլէ սէջլէ քի , Պու ետէտիննիսի այլն
 օն պէշիննի կիւնիւնտէ ԲԱՊՊԱ ետի կիւն
 35 խայմէ պայրամը օլուռն : Պիրիննի կիւնտէ ճէ-
 մա'աթ Ե մուգատտէսէ օլարագ , իշ իլէ մէշ-
 36 զուլ պուլունմայասընը , Ետի կիւն ԲԱՊՊԱ
 գուրպան թագաթիմ էտիպ , սէքիլիննի կիւն
 սիգէ ճէմա'աթ Ե մուգատտէսէ օլարագ ,
 ԲԱՊՊԱ գուրպան թագաթիմ էտէսինիգ . պու
 պէջիւք պայրամ օլմալլէ՝ իշ իլէ մէշղուլ
 37 պուլունմայասընը , ԲԱՊՊԱ սէպիթիլինտէն
 վէ թագաթիլինիգտէն վէ ճիւմէ նէգըլէրի-
 նիգտէն վէ ԲԱՊՊԱ 'աթ էտէճէլինիգ ճիւմէ
 թագաթիմ թ Ե միւթէպէրըն'աւտան մա'աւա ,

- 38 ԲԱՊՊԱ կիւնիւ կիւնիւնտէ՝ գուրպան եա'նի
 մուհրագա վէ էքմէք թագաթիմէսի վէ զէպիհէ
 վէ մէշղուլաթ թագաթիմէսի թագաթիմ՝ էթ-
 մէք իւզըէ՝ ճէմա'աթ Ե մուգատտէսէնին թէ-
 ճէմիւ'ինի ի'լան էտէճէլինիգ ԲԱՊՊԱ պայ-
 39 րամարը պուլար տըր : Վէ ետէտիննիսի այլն
 օն պէշինտէ տաթի տիյարըն մահալընը ճէմ'
 էթտիլինիգ վագթըտա՝ պիրիննիսի սէպիթ վէ
 սէքիլիննիսի սէպիթ օլարագ՝ ետի կիւն ԲԱՊ-
 40 ՊԱ պայրամ թուլաճագսընը : Վէ պիրին-
 ճի կիւնտէ քէնտիլէրինիգէ կիւզէլ աղաճար
 մէյվէսինի , խուրմա տալարը վէ սըգ եափ-
 րագը աղաճ տալարը վէ տէրէ սէջիւլտէրի
 ալըպ , Ալլահընը ԲԱՊՊԱ հուզուրնտա եէ-
 41 տի կիւն շէնլիք էտէսինիգ : Վէ սէննէս եէ-
 տի կիւն ԲԱՊՊ իշիւն պու պայրամը թուլա-
 ճագսընը , 'աթըլէրինիգէ ֆէրիգէ ի էպէ-
 տիյէ օլուպ , պուռն ետէտիննիսի այտա թու-
 42 թաճագսընը : Ետի կիւն խայմէլէրտէ սա-
 քին օլուպ , իսրայէլտէ եէրլի օլանլարըն
 քէնաֆֆէսի խայմէլէրտէ տաթին օլաճագլար
 43 տըր . թա քի պէնի իսրայէլէ Մըրը տիյա-
 րընտան չըգարտըղըմտա՝ անլէրի խայմէլէրտէ
 իսքէան էյլէտիլիմ նէպլէրինիգ պիլէլէր .
 44 Ալլահընը ԲԱՊՊ պէն իմ : Մուսա տաթի
 ԲԱՊՊԱ պայրամարընը պէնի իսրայէլէ իսպար
 էյլէտի :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 2 Պէնի իսրայէլէ էմր էյլէ քի՝ գանտիլլէրին
 տա'իմա եանըպ զիյա վէրմէլէրի իշիւն՝ սանա
 տէջիւլմիշ զէլթուռտան աֆա խալիս եաղ
 3 կէթիլիլինլէր , ճէմա'աթ չաթըրնտա շէհա-
 տէթին էօնիւնդէթի փէրտէնին խարիճինտէ
 Հարուն , ազլամտան սապահատէք եա-
 մաթ իւզըէ , տա'իմա ԲԱՊՊԱ հուզուրնտա ա-
 նը թէրթիպ էթսին . պու 'աթըլէրինիգէ
 4 ֆէրիգէ ի էպէտիյէ օլաճագ տըր : ԲԱՊՊԱ
 հուզուրնտա գանտիլլէրի խալիս ալլահ շէմ'
 տանըն իւզըրինտէ տա'իմա թէրթիպ էտէճէք
 տիր :
 5 Վէ խաս ուն ալըպ անտէն , հէր պիր
 փիտէ էքիլէր 'իւլը օլարագ , օն էքի փիտէ
 6 փիլէրէսին : Վէ անլէրի հէր պիր սըրատա
 ալթընար օլարագ էքի սըրա իլէ , ԲԱՊՊԱ
 հուզուրնտա թահիր սօֆրանըն իւզըրիննի
 7 քալարն : Էքմէք իւզըրիննի թէգքիւր իշիւն ,
 ԲԱՊՊԱ գուրպան օլմալ իւզըէ , հէր սըրանըն
 8 իւսթիւննի սաֆի քիւնլիւք գոյասըն : Անլէրի
 ԲԱՊՊԱ հուզուրնտա պէնի իսրայէլ թա-
 րաֆընտան 'ահա Ե էպէտի իւզըէ՝ հէր
 սէպիթ կիւնիւնտէ տա'իմա թէրթիպ էթսին :

- 9 Պու տախի Հարուն իլէ օղուլարներն օլուպ' անը մուգատտէս մագամտա ետսինլէր . զիրա պու ՐԱՊՊԸՆ գուրպանլարներտան օլուպ , ֆե-
րիզէի եպետիլէ իւզրէ անա ագտէս տիր :
10 Վէ պէնի իսրայէլ արասընտա փետերի
Մըրի օլարագ' պիր իսրայէլի գարընըն օղու-
լըզըպ , պու իսրայէլի գարընըն օղու օրտու-
կեսաշտա պիր իսրայէլի առեմ իլէ միւնա-
11 զա'ա էլլէտի . Վէ իսրայէլի գարընըն օղու
Բապլըն իսմինէ քիւֆը ու սեպպ էլլէմէսիլլէ'
անը Մուսայա կէթիրտիլէր . վէ վախտէսի
Տան սըպթընտան Տիպրինին գըզը օլուպ' իս-
12 մի Շէլօմիթ իտի : Վէ քէնտիլէրէ ՐԱՊՊԸՆ
էմրի մա'լիւմ' օլունճայա գատար' անը Հապու
13 էթտիլէր : Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն
14 տէտի քի , ՕԼ սեպպ էտէն քիմէնլի օրտու-
կեսաշն խարիճինէ չըգար , վէ իշիտէնլէրին
ճիւմէսի էլլէրին անըն պաշը իւզէրինէ գո-
սունլար , պա'տէհու պիւթիւն ճէմա'աթ
15 անը րէճմ' էթսինլէր : Վէ պէնի իսրայէլէ
խիթապէն տէյէտին քի , Հէր քիմ' ԱլաՏը-
նա սեպպ էտէր իսէ , քէնտի կիւնաշընը չէ-
16 քէնտէ տիր : Վէ ՐԱՊՊԸՆ իսմինէ քիւֆը
էտէն մուլթագա գաթլ օլունճագ տըր .
անը պիւթիւն ճէմա'աթ մուլթագա րէճմ'
էտէճէքլէր , կերէք զարիպ կերէք եէրլի օլ-
սուն , Բապլըն իսմինէ քիւֆը էթտիլի թագ-
տիրտէ գաթլ օլունճագ տըր :
17 Վէ հէր քիմ' քի պիր առեմի էօլտիւրիւր
իսէ' մուլթագա գաթլ օլունճագ տըր :
18 Վէ պիր Հայվան էօլտիւրէն' Հայվան եէրինէ
19 Հայվան վէրէրէք թագվին էտէճէք տիր : Վէ
պիր քիմինէ գօնընընը սագաթ էտէր իսէ ,
անըն էթտիլի կիպի քէնտիսինէ էտիլտին :
20 Գըրըզա գըրըգ , կէօզէ կէօզ , տիշէ տիշ օ-
լարագ պիր առեմէ էթտիլի սագաթլըգ կի-
21 պի քէնտինէ էտիլտին : Իմտի Հայվան էօլ-
տիւրէն' անըն պէտտիլինի վէրէճէք , վէ ա-
տէմ էօլտիւրէնէ գաթլ օլունճագ տըր :
22 Հիւքմիւնիզ պիր օլուն . եէրլիէ նասըլ ի-
սէ' զարիպէ պէյլէ օլուն , զիւր ԱլաՏընըզ
ՐԱՊՊ պէն իմ' :
23 Վէ Մուսա' սեպպ էտէն առեմի օրտու-
կեսաշն խարիճինէ չըգարըպ րէճմ' էթմէլէ-
րինի պէնի իսրայէլէ էմր էլլէտի . պէնի իս-
րայէլ տախի ՐԱՊՊԸՆ Մուսայա էմր էթտիլի
կիպի իճրա էլլէտիլէր :

ՊԱՊ 25

- 1 Վէ Թուր ի Սինատա ՐԱՊՊ Մուսայա խի-
2 թագէն տէտի քի , Պէնի իսրայէլէ սեյլէ
քի' Սիլզէ վէրէճէլիմ' տիլարա կիրտիլինիզ-
տէ , տիլար ՐԱՊՊԱ պիր սեպթ ըաճաթընը

- 3 Թուլթօրն : Թարլանը ալթը սէնէ էքէսին ,
վէ պաղընը ալթը սէնէ պուտայըպ , մաճու-
4 լըն ճէմ' էտէսին . Լաքին եէտինճի սէնէ
էէր իշիւն ըաճաթ սեպթ ի-տ' ՐԱՊՊԱ
սեպթ օլուն . Թարլանը էքմէյէսին վէ պա-
5 զընը պուտամայալըն : * Թարլանտա քէնտի-
լիլինտէն պիթէնի պիշմէյէսին , վէ պուտա-
մատըղըն պաղըն իւզիւմէլէրինի ճէմ' էթմէյէ-
սին . եէրէ ըաճաթ սէնէսի օլունճագ տըր :
6 Վէ եէրին սեպթի սիզէ' եա'նի սանա վէ
գուլնա վէ ճարիլէնէ վէ իւճըթլինէ վէ
էանընտա միւսաֆիր պուլունան զարիպէ թա-
7 'ամ իշիւն օլունճագ տըր : Վէ անըն ճիւմէ
մաճուլթթը տալարլարընա վէ տիլարընտա
պուլունան Հայվանլարա եէյէճէք օլունճագ
տըր :
8 Վէ քէնտիլէ եէտի սէնէ Հաֆթաթընը
էա'նի եէտի քերրէ եէտի սէնէ Հիտայէտիպ ,
եէտի սէնէ Հաֆթաթընըն էյամը սանա գըրգ
9 տօգուզ սէնէ օլունճագ տըր : Վէ եէտիլնի
այլաա այլն օնունտա ի'լան պօրուսընը չա-
լասըն . եէվմ ի քէֆարէթտէ ճիւմէ տիլա-
10 ընըզտա պօրու չալասընը : Վէ պու էլլին-
ճի սէնէյի թագտիս էտիպ , տիլարաա քէնտի-
ֆէ ի էհայիլէ հիւրիլէթ նիտա էտէսինիզ .
պու սիզէ Խօպէլ օլուպ , սիզտէն հէր պիրի
քէնտի միւլթիւնէ 'ալտէթ' վէ սիզտէն հէր
պիրի քէնտի գապիլիսինէ 'ալտէթ էտէճէք
11 տիր : Իշպու էլլինճի սէնէ սիզէ Խօպէլ սէ-
նէսի օլուպ , էքին էքմէյէսինիզ , վէ քէն-
տիսինէն պիթէնի պիշմէյէսինիզ , վէ պու
տամատըղընը պաղտան ճէմ' էթմէյէսինիզ :
12 Զիրա Խօպէլ օլուպ' սիզէ մուգատտէս տիր
13 Թարլանը վէրտիլինի եէյէճէքսինիզ , Պի-
Խօպէլ սէնէսինտէ սիզտէն հէր պիրի քէնտի
միւլթիւնէ 'ալտէթ էտէճէք տիր :
14 Վէ գօնընա պիր չէյ սաթըպ' եախօտ գօն-
ընըն եէտիլտէն սաթըն ալարընտա' պիրի
15 պիրինիզէ զատըր էթմէյէսինիզ . Գօնընտան
Խօպէլտէն սօնկրա օլուն սէնէլէր հիտայընճա
սաթըն ալասըն . օ տախի մաճուլ սէնէլէրի
16 հիտայը իւզրէ սանա սաթաճագ տըր : Սէ-
նէլէրին զիլատէլիլինէ կէօրէ գըլմէթինի
թէքսիր էտիպ' սէնէլէրին ալըընա կէօրէ
գըլմէթինի թէնզիլ էլլէյէսին , զիրա օ սա-
17 նա մաճուլթթըն հիտայընճա սաթար : Սիզ-
տէն պիր քիմինէ գօնընընա զատըր էթմէսին
անճագ ԱլաՏընըզ ՐԱՊՊ պէն իմ' :
18 Վէ ֆէրա'իզիմի իճրա էտիպ' աճքէտմը-
մը հըֆը վէ իճրա էտիլնիզ , վէ օլ տիլար-
տա էմիլիթ իւզրէ սաքին օլունճագօրընը :
19 Վէ եէր քէնտի մաճուլըն վէրիպ աջուն-

* Իլլէ . մաճուլունտան

ճայատեք եկեղեցիսինից, վէ անտէ եմնիյէթ
 20 իւզրէ սաքին օլաճադսընդ: Վէ՛ իշթէ էք-
 մէյիպ տէ մաճառլըմըղը ճէմ՝ էթմէտիյիմիզ
 հալտէ եէտինճի սէնէտէ նէ՞ Եկեղեցիլ տէր
 21 իսէնիզ: Պէն պէրէքէթիմի ալթիմճը սէնէտէ
 իւզրէնիզէ իրսալ էտէրիմ, վէ եէր իւչ սէ-
 22 նէլէք մաճառլ վէրէճէք տիր: Վէ սէքիլին-
 ճի սէնէտէ էքիպ, էքիք մաճառլտան տօգու-
 ղընճը սէնէլէ գատար եկեղեցիսինից. անըն
 մաճառլը եէթիլինճէլէ գատար էպիսինտէն
 եկէճէքսինիզ:
 23 Վէ եէր գաթ'էն սաթըլմասըն, գէրա եէր
 պէնիմ տիր. վէ սիզ եանընտա զարիպ վէ
 24 միւսաֆիր սինիզ: Վէ միւլէքիւնիւզ օլան
 պիւթիւն տիյարտա եէր իչիւն ֆիտիյէ վէ-
 25 ղեճէքսինիզ: Պիրատէրին ֆադիր տիւշիւպ'
 միւլէքիւնտէն սաթմըշ իսէ, անըն վէլիսի
 կէլիպ՝ պիրատէրինն սաթմըղընն ֆիտիյէ-
 26 սինի վէրսին: Ամմա պիր քիմէսինն վէլիսի
 եօք իսէ, վէ իգթիտարը օլուպ միգտարը
 ֆիտիյէ պուլուր իսէ, Սաթըլարըզ սէնէ-
 27 լէրի հիսապ էտիպ՝ պսադըյէսինի սաթ-
 մըղը ատէմէ կէրի վէրէրէք՝ քէնտի միւլ-
 28 քիւնէ 'ալտէթ էլէսին: Լաքին էլէր
 անա կէրի վէրմէք իչիւն քիֆայէթ միգ-
 տարը պուլուրապա, օլ վազըթ սաթ-
 մըղը շէյ սաթըն ալանն էլինտէ Խօպէլ
 սէնէսինէ գատար գալըպ՝ Խօպէլտէ չըգ-
 արն, օլ աախի միւլէքիւնէ 'ալտէթ էտէճէք
 տիր:
 29 Վէ պիր քիմէն սուրը շէհրտէ պիր խա-
 նէ սաթմաճադ օլուր իսէ, անը սաթմասըն-
 տան պիր սէնէ խիթամընա գատար անըն ֆի-
 տիյէսինի վէրէ պիլիպ՝ ֆիտիյէսի պիր սէնէ
 30 զարֆընտա օլուռն: Վէ էլէր թէմամ սէնէ
 խիթամընտա ֆիտիյէսի վէրիլմէղտէ, օլ
 սուրէթմէ սուրը շէհրտէ օլան խանէ անը
 սաթըն ալանտա 'ապրէրինճէ գաթի'էն գա-
 31 ւաճադ տըր. Խօպէլտէ չըգմասըն: Լաքին էթ-
 րաֆընտա սուրը օլմայան գարիյէլէրին խա-
 նէլէրի տիյարըն թարլարը մադամընտա
 թուլթուրը, ֆիտիյէլէրի վէրիլ պիլիլ, վէ
 32 Խօպէլտէ չըգաճադար տըր: Աճաճ Լալի-
 վէրին շէհրէրի հազգընտա միւլէքէրի օլան
 շէհրէրին խանէլէրի իչիւն Լալիլէրի շէր վա-
 33 զըթ ֆիտիյէ վէրէ պիլիլմէքէր տիր: Վէ պիրի
 Լալիլէրտէն սաթըն պաճաճ օլուրգտա,
 միւլէքէրի պուլուռնա շէհրտէ սաթըլան խա-
 նէ Խօպէլ 'սէնէ'տէն չըգաճաճ տըր, գիրա
 պէնի իարայէլ արաբընտա Լալիլէրէրին շէհր-
 34 լէրինն խանէլէրի քէնտիլէրին միւլէքիւ տիր:
 Լաքին շէհրէրինն մէր'ալարընտա օլան
 թարլարը անլէրէ էպէտի միւլէք օլմասըլէ
 սաթըլմաճադ:

35 Վէ պիրատէրին ֆադիր տիւշիւպ սէնին
 եանընտա գուարէթսիզ գալըր իսէ, զարիպ
 վէ միւսաֆիրէ ետրըլ ետրէ կէպ անա եար-
 36 տըմ էլէլ քի եանընտա եաշայա: Անտէն
 ֆա'իզ վէ մուրապաճա ալմայասըն վէ Ալլա-
 ճընտան խալֆ էտէսին, թա քի պիրատէրին
 37 սէնին եանընտա եաշայա: Ագչէնի անա ֆա-
 'իզ իլէ վէրմէլէսին, վէ թա'ամընը մուրապա-
 38 հա իլէ վէրմէլէսին: Սիզէ Բէն'ան տիյարընը
 վէրիպ, Ալլաճընըզ օլմազ իւզրէ, սիզի Մը-
 սըր տիյարընտան չըգարան Ալլաճընըզ Ռադդ
 պէն իմ:
 39 Վէ էլէր պիրատէրին եանընտա ֆադիր
 տիւշիւպ քէնտիսինի սանա սաթմըշ օլուր
 իսէ, անը գուլ մադամընտա գուլլամնյըպ,
 40 Եանընտա իւճրէլթիլ եախօտ միւսաֆիր կիպի
 օլարագ, սանա Խօպէլ սէնէսինէ գատար խըտ-
 41 մէթ էթմին. Պա'տէհու քէնտիսի էվլատըյ-
 լէ պէրապէր եանընտան չըգըպ, քէնտի գա-
 պիլէսինն 'ալտէթլէ էճտատընն միւլէքիւնէ
 42 իւճուլ՝ էլլէսին: Ձիրա անլէր Մըսըր տիյա-
 րընտան չըգարտըղըմ պէնիմ գուլարըմ՝ օլ-
 տըզլարընտան՝ գուլ սաթըլտըղը կիպի սա-
 43 թըլմայաճադար: Անա գուլմ իլէ թէսալլիւթ
 էթմէլէսին վէ Ալլաճընտան խալֆ էտէսին:
 44 Վէ գուլարըն վէ ճարիյէլէրին էթրաֆընըզտա
 օլան թա'իֆէլէրտէն օլուռն. գուլարը վէ ճա-
 րիյէլէրի անլէրտէն սաթըն ալա պիլիլսինիզ:
 45 Հէմ տախի եանընըզտա միւսաֆիր օլան զա-
 րիպլէրին էվլատընտան, կէրէք տնլէրտէն՝
 կէրէք տիյարընըզտա թէվլիտ էթտիլէրի վէ
 եանընըզտա օլան գապիլէլէրինտէն՝ քէնտի
 մէմուքընըզ օլմազ իւզրէ՝ սաթըն ալա պի-
 46 լիլսինիզ: Վէ անլէր տա'իմա գուլընըզ օ-
 լուպ, անլէրի սիզտէն սօնկրա էվլատընըզ
 միւլէք ի մէվլուռ օլմազ իւզրէ՝ թէրք էտէ-
 սինիզ. ամմա պիրատէրինիզ օլան պէնի իս-
 47 րայէլ խուռուսընտա՝ հիչ պիրի պիրատէրինէ
 գուլմ իլէ թէսալլիւթ էթմէսին:
 48 Վէ եանընտա օլան զարիպ եա միւսա-
 ֆիր զէնկիլէնիպ՝ անըն եանընտա օլան պի-
 րատէրին ֆադիր տիւշիլէք, սէնին եանըն-
 տա միւսաֆիր օլան զարիպէ՝ եախօտ զա-
 րիպին նէսինտէն օլան քիմէլէ քէնտիսի-
 49 պիլիլ: 'Ամուճապ եա 'ամուճա զատսի ա-
 նըն ֆիտիյէսինի վէրսին. եա գապիլէսինտէ
 եազըն տադրապաընտան պիրի անըն ֆիտիյէ-
 սինի վէրսին, եախօտ իգթիտարը օլտըղը հալ-
 տէ՝ քէնտիսի քէնտի ֆիտիյէսինի վէրսին:
 50 Օլ տախի քէնտիսի սաթըն ալան քիմէն իլէ
 սաթըլտըղը սէնէտէն Խօպէլ սէնէսինէ գա-

տար հիսուսայ էտիպ, ֆիտիէյե աղչէտի՝ սէնէ-
 51 Տիսապը իւզըն՝ անըն իւն հէ-... օլունայ : Էյէր
 տահա չօգ սէնէ վար իսէ, անլէրէ մահաուպէն
 սաթըւտըրը գըլմէթտէն ֆիտիէյե սինի վէրէճէք
 52 տիր : Վէ էյէր Եօպէլ սէնէսինէ աղ սէնէ
 դալըր իսէ, անըն իլէ հիսուսայ էտիպ՝ սէնէլէ-
 րինէ մահաուպէն ֆիտիէյե սինի վէրէճէք տիր :
 53 Անըն եանընտա սէնէվի իւճըլթի կիպի օլա-
 րադ, սէնին հուզըրընտա անա ցուլմ իլէ
 54 Թէսալլիւթ էթմէսին : Վէ էյէր պու եօլ-
 ար իլէ ֆիտիէյե վէրիլմէդ իսէ, Եօպէլ
 սէնէսինտէ քէնտիսի վէ օղուլարը անըն իլէ
 55 պերապեր չըգաճադ տըր : Զիրա պէնի իսրա-
 յէլ պէնիմ գուլարմ օլուպ, անլէր Մըսըր
 տիյարընտան չըգարաղըրմ գուլարմ տըր :
 Ալաճընըլ ԲԱՊՊ պէն իմ :

ՊԱՊ 26

1 Քէնտինիղէ պաթըլ մա՛պուտար իլէ փութ-
 ար ետիսայըպ, քէտինիղէ սանէմլէր իգա-
 մէ էթմէյէտինիղ, վէ տիյարընըտա անա
 սէճաէ էթմէք իչիւն մուսավէր տիքիլթաշ
 նաուպ էթմէյէտինիղ. զիրա Ալաճընըլ ԲԱՊՊ
 պէն իմ :
 2 Մէպթլէրիմի ճըֆղ էտինիղ, վէ մադտիսի-
 սէ հրւրմէթ էյլէյինիղ. ԲԱՊՊ պէն իմ :
 3 Էյէր գանուշարըմ մուլաֆըգ հարէքթ-
 րէ էմըլէրիմի ճըֆղ ու իճրա էտեր իսէնիղ,
 4 Պէն տախի եաղմուրարընըր մէվսիմլէրինտէ
 վէրէճէյիմ, վէ եեր մահաուլըն՝ սահրա ա-
 ղաճարըմ տախի մէյվլէրինի վէրէճէքլէր տիր :
 5 Վէ խարմանընըլ պաղ պօզուլմնա գատար,
 վէ պաղ պօզուլմը էքին վադթընա գատար
 եթիլէճէք տիր, վէ էքմէյինիղի տօյուլնա-
 յաուէք եէյէրէք՝ տիյարընըտա էմնիլէթ
 6 իւզլէ սաքին օլաճադօընըլ Վէ եերէ սէլամէթ
 իհասն էթմէմէ, խալֆ վէրէն օլմայարադ՝
 եաթաճագսընըլ. վէ տիյարտան միւզիւր
 վուհուլը մահլ էտէճէյիմ, վէ տիյարընըլ
 7 տան գըլըմ կէչմէյէճէք տիր : Սիղ տախի
 տիւշմէլէրինիղի թա՛գիպ էտէճէքլինիղ, վէ
 անլէր էօնիւնիւզտէ գըլըմտան տիւշէճէքլէր
 8 տիր : Վէ սիզալն պէշ քիշի եիւզ քիշի
 թա՛գիպ էտէճէք, վէ սիզալն եիւզ քիշի
 օն պին քիշի թա՛գիպ էտէճէք տիր, վէ
 տիւշմէլէրինիղի էօնիւնիւզտէ գըլըմտան
 9 տիւշէճէքլէր տիր : Պէն տախի սիղէ նապար
 էտիպ՝ սիղի միւսմիր գըլարադ թէքսիր էտէ-
 ճէյիմ, վէ սիզին իլէ Վահրըն սապիթ գը-
 10 լաճաղըմ : Վէ սիղ Է-քի գախիլէյի եէյիպ՝
 եէնիլէ եեր թէտարիք էթմէք իչիւն էսքիլի
 11 չըգարաճադսընըլ : Վէ մէքէնիմի արանըլ-

տա գօյաճաղըմ, Բուհըմ տախի սիզալն նէֆ-
 12 րէթ էթմէյէճէք տիր : Վէ արանըլտա կէզէ-
 ճէյիմ վէ սիղին Ալաճընըլ օլաճաղըմ. սիղ
 13 տախի պէնիմ գալմըմ օլաճաղսընըլ : Մըս-
 րիլէրին գուլարը օլմագըլտան սիղի է-
 րա, անլէրին տիյարընտան չըգարան վէ պօ-
 յուստըրընըլ պէնտլէրինի գըրըպ՝ սիղի
 պաղընըլ եօգարը կէզտիրէն Ալաճընըլ ԲԱՊՊ
 պէն իմ :
 14 Լաքին էյէր պէնի տինկէմէյիպ՝ պու էմ-
 րիլմին քեաֆֆէսինի իճրա էթմէդ իսէնիղ.
 15 Վէ էյէր ճիւմլէ էմըլէրիմի իճրա էթմէյիպ,
 Վահրըն նազըլ էթմէք իւզլէ, գալմնիլիմի
 թաճադլէ՛ ճանընըլ աճքեաթմտան նէֆ-
 16 րէթ էտեր իսէ, Պէն տախի սիղէ պու շէյ-
 րի եաֆաճաղըմ, եա՛նի իւզէրինիղէ կէօզ-
 րի պօզան վէ ճանըլ թէլէֆ էտէն տէճէ-
 թի, վէրէմի վէ հիւսմայը իրսալ էտէճէյիմ,
 վէ Թօսալմընըլ պիհուտէ եերէ էքիպ՝ տըր
 17 տիւշմէլէրինիղ եէյէճէք տիր : Պէն տախի
 Վալէհինիղէ վէճիմի չէվիլէրէճէյիմ վէ տիւշ-
 մէլէրինիղին էօնիւնտէ միւշէյէթիմ օլաճաղ-
 սընըլ, վէ սիղէ պուլըլ էտէնիլ սիղէ մուսալ-
 րաթ օլուպ, սիղի թա՛գիպ էտէն եօգ իքէն
 18 Ֆիրաւ էտէճէքսինիղ : Վէ էյէր պուշլար իլէ
 տախի պէնի տինկէմէյէճէք օլուր իսէնիղ,
 կիւնաճարընըլ իչիւն սիղի եէտի գաթ տա-
 19 հա թէ՛տիպ էտէճէյիմ : Վէ էպէպի ի իֆ-
 թիլարընըլ օլան գուլմէթի գըրըպ, կէօ-
 յիւնիւզիւ էտէյիմ՝ վէ եերինիղի պազըր կի-
 20 պի էտէճէյիմ : Վէ գուլմէթինիղ պիհուտէ
 եերէ սարֆ օլուսուպ, եերինիղ մահաուլընը,
 վէ եերին աղաճարը մէյվլէրինի վէրմէյէ-
 ճէքլէր :
 21 Վէ պանա մուլալէֆէթլէ սիւլուք էտիպ՝
 պէնի տինկէմէյիպինիղ հալտէ, կիւնաճա-
 րընըլ կէօրէ իւզլէրինիղէ եէտի գաթ պէլա
 22 զամմ էտէճէյիմ : Վէ իւզլէրինիղէ սահրա
 վուհուլընը կէօնտէրէճէյիմ, վէ պուշլար
 սիղի էվաթաղը պրագաճաղար, վէ հալվա-
 նաթընըրը գըրըպ սիղի թաղիլ էտէրէք,
 եօլարընըլ պէնապանէ տէօնէճէք տիր :
 23 Վէ էյէր պուշլար իլէ տախի պէնիմ թարա-
 ֆըմտան օլան թէ՛տիպի գապուլ էթմէյիպ,
 պանա մուլալէֆէթլէ սիւլուք էտեր իսէնիղ,
 24 Օլ վազըլմ պէն տախի սիղէ մուլալէֆէթլէ
 սիւլուք էտիպ, սիղի կիւնաճարընըլ իչիւն
 25 եէտի գաթ տահա թա՛գիպ էտէճէյիմ : Վէ
 իւզլէրինիղէ Վահրըն ինթիլգաթընըլ պան գը-
 լընըլ իրսալ էտիպ, շէհրէրինիղէ ճէմ՝ օլա-
 ղընըլտա՝ արանըլա թա՛նա կէօնտէրէճէյիմ,
 վէ տիւշմէնի ելինէ թէյիմ օլուսաճաղը-
 26 նըլ : Էքմէյինիղին Վասարընը գըրաղըմտա,
 էքմէյինիղ օն գարը պիր ֆուրընտա փիշ-

րիպ, էքմէյինիզի վէզն ինէ վերէնէքէր, վէ
 27 եէյիպ տէ տօյմայտաճաքսնը :
 28 Վէ էյէր պուշար ինէ տախի պէնի տինկ-
 լէմէյիպ, պանտ մուխալէֆէթլէ սիւլու-
 29 էտէր իսէնիզ, Օլ վազըթ պէն տախի զա-
 զապա կէլէրէք՝ սիզէ մուխալէֆէթլէ սիւլու-
 էտիպ, սիզի կիւնաճլարընըզ իչիւն եէտի
 30 գաթ թէ՛տիպ էտէճէյիմ : Վէ օղուլարընը-
 զըն էթինի եէյէճէքսնիզ, վէ գըլարընըզըն
 31 էթինի եէյէճէքսնիզ : Վէ միւրթէֆէ՛ա-
 թընըզ խարապ էտիպ շէմն սուրէթլէրինիզի
 32 փարէլէյէճէյիմ, վէ լալէլէրինիզ փութա-
 րընըզըն լալէլէրի իւզէրինէ աթարազ, բու-
 33 չըմ սիգտէն նէֆրէթ էտէճէք տիր : Վէ
 շէճրէրինիզ խարապ՝ վէ մազտիլէրինիզի
 34 վիրան էտէճէյիմ, վէ սիզին խօշ բա՛նիսնը-
 զը գօգլամայաճաղըմ : Վէ պէն օլ տիլարը
 35 վիրան էթմէքէ, անտէ սաքին օլաճազ տիւշ-
 մէնլէրինիզ անըն իւզէրինէ չայրէթտէ գա-
 36 լաճազար տըր : Վէ սիզի թա՛իֆէլէր տըր-
 սնտա փերաքէնտէ էտիպ, արտընըզտան գը-
 լըճ չէքէճէյիմ : Վէ տիլարընըզ վիրան օլուպ
 37 շէճրէրինիզ խարապ յաճազ տըր : Օլ զէ-
 ման տիլար, խարապիլէթինի ճէմի՛ի էյա-
 մընտա սիզ տիւշմէնլէրինիզին տիլարընտա
 38 իքէն, սէպլէրինիէ նա՛իլ օլաճազ տըր :
 տիլար օլ զէման իսթիրաճաթ էտիպ՝ քէն-
 39 տի սէպլէրինիէ նա՛իլ օլաճազ տըր : Սիզ
 իւզէրինտէ սաքին օլարընըզտա՝ սէպլէրի-
 նիզտէ իսթիրաճաթ էթմէտիլի իչիւն, խա-
 40 րապիլէթինի ճէմի՛ի էյամընտա իսթիրա-
 41 ճաթ էտէճէք տիր : Վէ սիգտէն պագի գա-
 լալարըն գալպլէրինիէ՝ տիւշմէնլէրինի տի-
 յարընտա՝ խալիֆ իլգա էտէճէյիմ, վէ
 42 իւլէթարա սիւրիւլէն ետիարըն սէտաճը
 43 անլէրի միւնճէյիմ էտէճէք : Վէ գըլըմտան
 44 գալար իւլէ ֆիրտըր էտիպ՝ թա՛իգիպ էտէն
 45 եօգ իքէն տիւշէճէքէր տիր : Վէ թա՛գիպ
 էտէն եօգ իքէն՝ գըլըճ էօնիւնտէն Գալա՛ կի-
 46 պի պիրի պիրինին իւզէրինէ երգըլալ՝ տիւշ-
 մէնլէրինիզ մուգալմէթ էտէմէյէճէքսի-
 47 նիզ : Վէ թա՛իֆէլէր արտընտա Տէլաք օ-
 լաճազարընըզ, վէ տիւշմէնլէրինիզին տիլարը
 48 սիզի թէլէֆ էտէճէք տիր : Վէ սիգտէն պա-
 49 գի գալանլար ֆըսգլարը սէպէպինտէն տիւշ-
 մէնլէրինիզին տիլարընտա իֆնա օլու-
 50 նուպ, Տէմ տախի էճառաղարընըն ֆըսգլարը
 սէպէպինտէն անլէր ինէ պէրապէր իֆնա օ-
 51 լաճաճաղար տըր :
 52 Վէ պանտ էթտիլէրի իտանլէրի ինէ
 53 ֆըսգլարընը վէ էճառաղարընըն ֆըսգլարընը՝
 վէ պանտ մուխալէֆէթլէ սիւլու-է էթտիլէ-
 54 րինի, Պէնիմ տախի անլէրէ մուխալէֆէթլէ
 55 սիւլու-է էթտիլիմ՝ վէ քէնտիլէրինի տիւշ

մէնլէրինի տիլարընա կէթիրտիլիմի իգար
 էտիպ, զայր ի մախթուն գալպլէրի տախի
 56 թէվաղու՝ էտէրէք, ճէլալարընա ըզէ օ-
 57 լալարը իսէ, Օլ վազըթ Եա՛գուպ ինէ
 58 օլան 'աճաղըն թէգէքքիւր էտիպ՝ Խաճազ ինէ
 59 օլան 'աճաղըն վէ Ապրաճաճ ինէ օլան 'աճ-
 60 աղըն տախի թէգէքքիւր, օլ տիլարըն տախի
 թէգէքքիւր էտէճէյիմ :
 61 Վէ տիլար անլէր թարաֆընտան մէթրուք
 օլուպ, անլէր թարաֆընտան վիրան օլաղ-
 62 տա՝ սէպլէրինիէ նա՛իլ օլաճազ, քէնտի-
 լէր տէ ճէլալարընա ըզէ օլաճաղար տըր :
 63 չիւնքի աճքէտմըն թաճգիր՝ վէ ճանլարը
 64 գալանլինիմտէն նէֆրէթ էթտի : Պուճուճլէ
 պէրապէր՝ տիւշմէնլէրինի տիլարընտա իքէն
 65 անլէրի ըտտ էթմէմ, վէ անլէրի քիւլլի՛էն
 Տէլաք՝ վէ անլէր ինէ օլան 'աճաղըն իպլիալ
 էթմէք իչիւն անլէրտէն նէֆրէթ էթմէմ,
 66 զիրա անլէրին Ալաճը ՐԱՊՊ պէն իմ : Ամնա
 անլէրէ Ալաճ օլաճազ իւզը՝ թա՛իֆէլէրին
 կէօզլէրի էօնիւնտէ Մըլըր տիլարընտան չը-
 գարտըլըմ էճառաղարընըն 'աճաղըն անլէր
 իչիւն թէգէքքիւր էտէրիմ : ՐԱՊՊ պէն իմ :
 67 Մուսանըն եէտիլլէ թուր ի Սինտա ՐԱՊ-
 68 Պէն քէնտիլլէ պէնի խարաղալ արասընտա
 69 վաղ՝ էյլէտիլի գալանլին վէ աճքէտմ վէ
 70 շէրի՛աթ պուշար տըր :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
- 2 Պէնի խարաղալ սէյլէ քի՝ Պիր քիմնէ նէզը
 էթտիլինտէ՝ Տէր քէն սէնին թաղաթիր էթ-
 տիլին գըլմէթէ կէօրէ ՐԱՊՊՊէն օլաճազ տըր :
- 3 Թագաթիր էտէճէյին գըլմէթ պու օլաճազ
 տըր, եա՛նի եիրմի եաշընտան ալթմըշ եա-
 շընա գաւտար օլան էրքէք իչիւն թագաթիր է-
 տէճէյին գըլմէթ՝ մազտիս մըսգալ իւզըն՝
- 4 էլլի մըսգալ կիւմիւշ օլաճազ տըր : Ամնա
 նիստտան օլաղըն չալտէ՝ թագաթիր էտէճէյին
- 5 գըլմէթ օթուզ մըսգալ օլաճազ տըր : Վէ
 պէշ եաշընտան եիրմի եաշընա գաւտար օլ-
 տըն չալտէ՝ էրքէք իչիւն թագաթիր էտէ-
 ճէյին գըլմէթ եիրմի մըսգալ, վէ նիստտան
- 6 պիրի իչիւն օն մըսգալ օլաճազ տըր : Վէ
 պիր ալլըգտան պէշ եաշընա գաւտար օլաղ-
 7 զը չալտէ, էրքէք իչիւն թագաթիր էտէճէյին
 գըլմէթ պէշ մըսգալ կիւմիւշ վէ նիստտան
 պիրի իչիւն թագաթիր էտէճէյին գըլմէթ իւշ
- 7 մըսգալ կիւմիւշ օլաճազ տըր : Վէ ալթ-
 մըշ եաշըն միւթէճալիլ օլաղըն չալտէ,
 էրքէք իչիւն թագաթիր էտէճէյին գըլմէթ օն
 պէշ մըսգալ՝ վէ նիստտան պիրի իչիւն օն
- 8 մըսգալ օլաճազ տըր : Վէ էյէր թագաթիր

- էտեճէլին գըլմէթէ իգթիտարը եօգ իսէ ,
քեաճինին հուզուրընա իհզարլէ , անըն գըլ-
մէթինին քեաճին թաղտիր էտեճէք տիր .
քեաճին նէզը էտեճին իգթիտարընա կէօրէ
գըլմէթինին թաղտիր էլլէյէճէք տիր :
- 9 Վէ էյէր նէզըն իւղղա գուրպան
թաղտիր օլունուր հայվանութան օլունսա ,
անլէրտէն ՐԱՊԱՊ Վէրէճէլին հէր շէյ մուգատ-
- 10 տէս օլուն : Անը տէլիշտիրմէսին , Վէ էյիլի
քէօթիւ իլէ՛ եա քէօթիւլիւ էյի իլէ թէպ-
տիր էթմէսին . Վէ հայվանը հայվան իլէ պիր
վէճճ իլէ թէպտիր էտեճէք օլունսա , օլ հայլան
իլէ պէտէլի տախի մուգատտէս օլունադ տըր :
- 11 Վէ էյէր նէզըն ՐԱՊԱՊ գուրպան թաղտիր
օլունմայան պիր նէլ՝ նափաք հայվանտան
օլուն իսէ , օլ հայվանը քեաճինին հուզու-
- 12 րընա կէթիւսին : Քեաճին տախի անա էյի .
լիլինէ եա քէօթիւլիւլիւնէ կէօրէ գըլմէթ
թաղտիր էտեճէք տիր . քեաճինին հէման
թաղտիր էթտիլի գըլմէթէ կէօրէ օլունադ
- 13 տըր : Վէ էյէր պիր վէճճ իլէ անըն ֆիտիլէ-
սինի վէրիւ իսէ , անա թաղտիր էթտիլին
գըլմէթէ պէշտէ պիր իլալէ էլլէսին :
- 14 Վէ պիր աաեմ խանէսինի ՐԱՊԱՊ թաղ-
տիս էտէր իսէ , քեաճին անըն էլիլիլինէ եա
քէօթիւլիւլիւնէ կէօրէ գըլմէթ թաղտիր է-
տեճէք , քեաճին անա նէ գըլմէթ թաղտիր
- 15 էտէր իսէ՝ էյիլէ գայաճադ տըր : Վէ էյէր
թաղտիս էտէն քիման խանէսինին ֆիտիլէ-
սինի վէրէճէք օլուն իսէ , թաղտիր էթտիլին
գըլմէթին ազլէսինէ պէշտէ պիր իլալէ էթ-
մէսիլլէ անըն օլունադ տըր :
- 16 Վէ էյէր պիր աաեմ միւլէիւ օլան թաղ-
տան ՐԱՊԱՊ թաղտիս էտէր իսէ , օլ վա-
գըթ թաղտիր էթտիլին գըլմէթ թաղտիրմը-
նա կէօրէ օլունադ . պիր համէր թաղտիրմը
արփա իլիւն էլլէ մըգալ կիւմիւշ օլունադ
- 17 տըր : էյէր թաղտիրմըն Եօպէլ սենէսինտէն
իթիպարէն թաղտիս էտէր իսէ , թաղտիր
էթտիլին գըլմէթէ կէօրէ գալաճադ տըր :
- 18 Վէ էյէր թաղտիրմըն Եօպէլտէն սօնկրա
թաղտիս էտէր իսէ , քեաճին ազլէլի Եօպէլ
սենէսինէ գատար գալտի սենէլէրէ կէօրէ ա-
նըն իլէ հիսապ էտէրէք , թաղտիր էթտիլին
- 19 գըլմէթտէն թէնզիլ գըլլանաճադ տըր : Վէ
էյէր թաղտիր թաղտիր էտէն՝ պիր վէճճլէ ա-
նըն ֆիտիլէսինի վէրէճէք օլուն իսէ , անա
թաղտիր էթտիլին գըլմէթին ազլէսինէ
պէշտէ պիր իլալէ էթմէսիլլէ՝ անա իպգա
- 20 օլունաճադ տըր : Վէ էյէր թաղտիրմըն ֆի-
տիլէսինի վէրմէլ իսէ , եախօտ թաղտիրմը
պիր պաշաա քիմանէլ սաթաը իսէ , արթըդ
- 21 ֆիտիլէսի գապուլ օլունմայաճադ տըր : Ամ
մա թաղտի Եօպէլտէ չըգտըղընտա՝ ՐԱՊԱՊ
վազֆ թաղտիր կիպի մուգատտէս օլունա՝
միւլէ քեաճինին օլունադ տըր :
- 22 Վէ էյէր քէնտի միւլէիւ օլան թաղտ-
տան օլմայըպ , սաթըն ալաըղը թաղտիր
- 23 ՐԱՊԱՊ թաղտիս էտէր իսէ , Քեաճին թաղ-
տիր էթտիլին գըլմէթին մէպլաղըն Եօպէլ
սենէսինէ գատար հիսապ էտիպ , թաղտիր
էթտիլին գըլմէթին՝ ՐԱՊԱՊ մուգատտէս օլ-
- 24 մաճ իւզըն՝ օլ կիւնտէ վէրսին խաղա քէն-
տիսինտէն սաթըն ալընմըշ օլան միւլէ սա-
հիպինէ Եօպէլ սենէսինտէ իրատէ էտիլէճէք
- 25 տիր : Վէ թաղտիր էթտիլին գըլմէթէրին
ճիւմէտի մաղտիս մըգալը իւզըն օլունադ .
մըգալը իրմի գրաթ տըր :
- 26 Անճադ հայվանլարն իլէրին , իլէ տօղ-
տըղը իլիւն ՐԱՊԱՊ օլմաղէ , պիր քիման
թաղտիս էթմէլէճէք . կէրէք սըղըն՝ կէրէք
- 27 գօյուն օլուն , ՐԱՊԱՊ տըր : Վէ նափաք
հայվանութան օլաղը հալտէ , անը թաղ-
տիր էթտիլին գըլմէթէ կէօրէ իւզըրինէ
պէշտէ պիր իլալէ իլէ ֆիտիլէսինի վէր-
սին . վէ էյէր ֆիտիլէսի վէրիլմէլ իսէ՝
թաղտիր էթտիլին գըլմէթէ կէօրէ սաթըլ-
սին :
- 28 Վէ լաքին պիր քիմանէրին ճիւմէ մամլէ-
լիւտէն՝ եա՛նի կէրէք աաեմ՝ կէրէք հայվան
վէ կէրէք միւլէիւ օլան թաղտ օլուն ,
ՐԱՊԱՊ վազֆ ու թաղտիս էթտիլին վազըֆ նէ
սաթըլըր իլէ նէ ֆիտիլէսի վէրիլլէր . ճիւմէ
վազֆ ու թաղտիս ՐԱՊԱՊ ազաէս տիր :
- 29 Աաեմլէրտէն վազֆ ու թաղտիս օլունանլա-
րն ֆիտիլէսի գապուլ օլունմայալ՝ մաթլա-
գա էօլալիւլիւլէճէք տիր :
- 30 Վէ եերին ճիւմէլ իւշլիւ , եերին երինին-
տէն օլուն՝ աղաճլարն մէլվէսինտէն օլուն ,
- 31 ՐԱՊԱՊ օլունա ՐԱՊԱՊ մուգատտէս տիր : Վէ
էյէր պիր աաեմ իւշլէրինտէն պիր միգատ-
րնըն ֆիտիլէսինի վէրէճէք օլուն իսէ , իւ-
- 32 ճէրինէ պէշտէ պիր գաճմ էթմէսին . վէ սըղը
վէ գօյունըն ճիւմէսինին օնունճըսը , եա՛նի
տէլնէք ալթընտան կէլէնին ճիւմէսինին օ-
նունճըսը ՐԱՊԱՊ մուգատտէս օլունադ տըր :
- 33 Էյի իլէ քէօթիւլիւն արաղընտա ֆարգ էթ-
մէլիպ՝ անը թէպտիր էթմէսին . վէ պիր
վէճճլէ անը թէպտիր էթտիլի հալտէ , օ
հայլան իլէ պէտէլի տախի մուգատտէս
օլունա՝ ֆիտիլէսի գապուլ օլունմայաճադ
տըր :
- 34 ՐԱՊԱՊ պէնի իրապլէ իլիւն թուրի Սի-
նտա Մուսայա էմը էթտիլի էվաթիր պուն-
լար տըր :

1 Վէրսն Պինա պերրիյէսինտէ ճէմա'աթ շաարընտա Մըրը ախարընտան խուրուճարընըն իքինճի սէնէսինտէ իքինճի այլն իպթիտաորնտա Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
2 ճէմա'աթ ը պինի իսրայէլին ճիւմէսինի , գապիլէլէրի վէ խանէտանլարընճա , էրքէքէրին ճիւմէսինի իսմէրինին 'ատէտինէ կէօրէ պի-
3 ըր պիրէր թա'տատ էտինիզ : Եիրմի եաշնտան եօգարը պուլուռուպ իսրայէլտէ հարպէ միւգթէտիր օլանլարըն քեաֆֆէսինի սէն վէ Հարուռն ճիւնուսլէրի հիտապընճա ապա-
4 սընըզ : Վէ սիզին իէ պերապէր հէր սըպթտան պիրէր առէմ' օլուպ , հէր պիրի խանէտանընըն ըէ'իսի օլուռն :
5 Վէ սիզին իէ պերապէր տուրաճա գա տէմէրին իսմէրի պուլուր տըր . եա'նի Բա-
6 ուպէնտէն Էլիսուր իպն ի Շէտէյուր , Սիմ'օն-
7 տան Շէյուիէլ իպն ի Սուրիշատայ , Եէ-
8 հուտատան Նաշօն իպն ի 'Ամինտապ ,
9 Զէպուլօնտան Էլիսայ իպն ի Հէյլօն , (10) Եու-
10 տիֆէն օղուլարընտան' եա'նի Էֆրաիմէն Էլիշամա' իպն ի 'Ամինհուտ , վէ Մանասատան
11 Կամալիէլ իպն ի Փէտաճուր , Պէնէամին-
12 տէն Ապիտան իպն ի Ճիտ'օնի , Տանտան Ա-
13 խիէգէր իպն ի 'Ամինշատայ , Ալէրտէն Յոաճ-
14 'իէլ իպն ի 'Աբրան , Ճատտան Էլէասաֆ
15 իպն ի Տէ'ուէլ , Նէֆթալիտէն Աիիրա' իպն ի
16 'Էյնան տըր : Պուլլար ճէմա'աթըն մէշուր-
17 լարը , փէտէրիլի սըպթլարընըն շիւրէֆաւր ,
18 Խորայէլ պինէրինին ըէ'իսի իտի :
19 Օլ ղէման Մուսա վէ Հարուռն իսմէրիյէ
20 ղէքը օլուռն պու առէմէրի այլպ , իքինճի
այլն իպթիտաորնտա ճէմա'աթըն քեաֆֆէ-
սինի ճէմ' էտէրէք , եիրմի եաշնտան եօգարը
պուլուռուպ' իսմէրինին 'ատէտինէ կէօրէ գա-
պիլէլէրի վէ խանէտանլարընճա' պիրէր պիրէր
21 թա'հրի օլուռուլար : ԲԱՊՊԸ Մուսայա էմր
էյէտիյի կիպի' տնէրի Սինա պերրիյէսինտէ
թա'տատ էլլէտի :
22 Վէ պէնի Բաուպէնին' եա'նի իսրայէլին
իւք օղընըն նէսլէրի , գապիլէլէրի վէ խա-
նէտանլարընճա' իսմէրինին 'ատէտինէ կէօ-
րէ' եիրմի եաշնտան եօգարը օլարապ հարպէ

միւգթէտիր օլան էրքէքէրին ճիւմէսի պիրէր
21 պիրէր Բա'ապ օլուռուլար : Բաուպէն սըպ-
թընտան թա'տատ օլուռանլար գըրգ ալթը
պին պէշ եիւզ նէֆէր իտի :
22 Պէնի Սիմ'օնըն նէսլէրի , գապիլէլէրի
վէ խանէտանլարընճա' իսմէրինին 'ատէտինէ
կէօրէ եիրմի եաշնտան եօգարը հարպէ միւգ-
թէտիր օլան էրքէքէրին ճիւմէսի պիրէր պի-
23 ըր թա'տատ օլուռուլար : Սիմ'օն սըպ-
թընտան թա'տատ օլուռանլար էլլի տօգուզ
24 պին իւշ եիւզ նէֆէր իտի : Պէնի Ճատըն
նէսլէրի , գապիլէլէրի վէ խանէտանլարըն-
ճա' իսմէրինին 'ատէտինէ կէօրէ եիրմի եա-
շնտան եօգարը օլարապ հարպէ միւգթէտիր
25 օլանլար , Էա'նի Ճատ սըպթընտան թա'տատ
օլուռանլարըն ճիւմէսի գըրգ պէշ պին ալթը
եիւզ էլլի նէֆէր իտի :
26 Պէնի Եէհուտանըն նէսլէրի , գապիլէ-
լէրի վէ խանէտանլարընճա' իսմէրինին 'ատէ-
տինէ կէօրէ եիրմի եաշնտան եօգարը օլա-
27 րապ հարպէ միւգթէտիր օլանլար , Էա'նի
Եէհուտա սըպթընտան թա'տատ օլուռանլա-
րըն ճիւմէսի եէթմիշ տէօրթ պին ալթը
եիւզ նէֆէր իտի :
28 Պէնի Խաաքարըն նէսլէրի , գապիլէլէրի
վէ խանէտանլարընճա' իսմէրինին 'ատէտինէ
կէօրէ եիրմի եաշնտան եօգարը օլարապ հար-
29 պէ միւգթէտիր օլանլար , Էա'նի Խաաքար
սըպթընտան թա'տատ օլուռանլարըն ճիւմէ-
սի էլլի տէօրթ պին տէօրթ եիւզ նէֆէր իտի :
30 Պէնի Զէպուլօնըն նէսլէրի , գապիլէլէ-
րի վէ խանէտանլարընճա' իսմէրինին 'ատէ-
տինէ կէօրէ եիրմի եաշնտան եօգարը օլա-
31 րապ հարպէ միւգթէտիր օլանլար , Էա'նի
Զէպուլօն սըպթընտան թա'տատ օլուռանլա-
րըն ճիւմէսի էլլի եէտի պին տէօրթ եիւզ
նէֆէր իտի :
32 Եուսուլարընտան' եա'նի պէնի
Էֆրաիմին նէսլէրի , գապիլէլէրի վէ խա-
նէտանլարընճա' իսմէրինին 'ատէտինէ կէօրէ
եիրմի եաշնտան եօգարը օլարապ հարպէ
33 միւգթէտիր օլանլար , Էա'նի Էֆրաիմ սըպ-
թընտան թա'տատ օլուռանլարըն ճիւմէսի
գըրգ պին պէշ եիւզ նէֆէր իտի :

- 34 Պէնի Մանասանըն նէսլէրի, գապիլէրի վէ խանէտանլարընձա՝ իամլէրինին 'ատէ-տինէ կէօրէ եիրմի եաշընտան եօգարը օլա-
- 35 րազ հարպէ միւզթէտիր օլանլար, Եա'նի Մանասա սըպլթընտան թա'տատ օլունան-լարըն ճիւմլէսի օթուզ իքի պին իքի եիւզ նէֆէր իտի :
- 36 Պէնի Պէնէամինին նէսլէրի, գապիլէ-լէրի վէ խանէտանլարընձա՝ իամլէրինին 'ատէտինէ կէօրէ եիրմի եաշընտան եօգարը
- 37 օլարազ հարպէ միւզթէտիր օլանլար, Եա'նի Պէնէամին սըպլթընտան թա'տատ օլունանլա-րըն ճիւմլէսի օթուզ պէշ պին տէօրթ եիւզ նէֆէր իտի :
- 38 Պէնի Տանըն նէսլէրի, գապիլէրի վէ խանէտանլարընձա՝ իամլէրինին 'ատէտինէ կէ-րէ եիրմի եաշընտան եօգարը օլարազ հարպէ
- 39 միւզթէտիր օլանլար, Եա'նի Տան սըպ-լթընտան թա'տատ օլունանլարըն ճիւմլէսի ալթմըշ իքի պին եէտի եիւզ նէֆէր իտի :
- 40 Պէնի Աշէրին նէսլէրի, գապիլէրի վէ խանէտանլարընձա՝ իամլէրինին 'ատէտինէ կէ-րէ եիրմի եաշընտան եօգարը օլարազ հարպէ
- 41 միւզթէտիր օլանլար, Եա'նի Աշէր սըպ-լթընտան թա'տատ օլունանլարըն ճիւմլէսի գըրգ պիր պին պէշ եիւզ նէֆէր իտի :
- 42 Պէնի Նէֆթալինին նէսլէրի, գապիլէ-լէրի վէ խանէտանլարընձա՝ իամլէրինին 'ա-տէտինէ կէօրէ եիրմի եաշընտան եօգարը
- 43 օլարազ հարպէ միւզթէտիր օլանլար, Եա'նի Նէֆթալին սըպլթընտան թա'տատ օլունան-լարըն ճիւմլէսի էլլի իւշ պին տէօրթ եիւզ նէֆէր իտի :
- 44 Մուսա վէ Հարունըն վէ խանէտանլարըն-տան պիրէր ատէմ օլարազ՝ իարայէլին օն իքի շիւրէֆասընըն թա'տատ էթտիլէրին նու-
- 45 ֆուս պունլար իտի : իմտի պէնի իարայէլին թա'տատ օլունանլարընըն քեւաֆֆէսի խանէ-տանլարընձա եիրմի եաշընտան եօգարը օլա-րազ, իարայէլտէ հարպէ միւզթէտիր օլան-
- 46 լարըն ճիւմլէսի, Եա'նի թա'տատ օլունան-լարըն քեւաֆֆէսի ալթը եիւզ իւշ պին պէշ եիւզ էլլի նէֆէր իտի :
- 47 Ամմա Լալիլիլէր քէնտի փէտէրլէրի սըպ-լթընձա անլէրին արասընտա թա'տատ օլուն-
- 48 մատըլար : Զիւնքի Ռուֆա Մուսայա խիթա-
- 49 պէն տէմիշ իտի քի, Աննազ Լալի սըպլթը-նը սայմա, վէ պէնի իարայէլ արասընտա ան-
- 50 լէրի թա'տատ էթմէ : Լաքին Լալիլիլէրի շէ-հատէթ մէսքէնի իւզլէրինէ վէ անըն էտէվա-թընըն քեւաֆֆէսի իւզլէրինէ թա'նին էտէսին . մէսքէնի վէ էտէվաթընըն քեւաֆֆէսինի ան-
- 51 լէր թաշըլըլա՝ անա խըտմէթ էտէրէք մէսքէ-նին էթրաֆընտա գօնաճաղար տըր : Վէ

մէսքէն նազլ օլունտըգտա՝ Լալիլիլէր անը-էնտիրէճէք, վէ մէսքէն գօնտըգտա՝ Լալիլի-լէր անը գուրաճազ . վէ անա եապանձը թէ-գարուպ էթտիլի հալաէ գաթլ օլունաճազ տըր :

- 52 Վէ պէնի իարայէլ ճիւնուտլէրինձէ հէր պիրի քէնտի օրտուսընտա վէ հէր պիրի քէն-
- 53 տի սանձաղը եանընտա գօնաճաղ տըր : Ամ-մա պէնի իարայէլ ճէմա'ալթը իւզլէրինէ դա-ղապ կէլմէմէսի իշէն Լալիլիլէր շէհատէթ մէսքէնի էթրաֆընտա գօնաճաղար . վէ Լա-լիլիլէր շէհատէթ մէսքէնի ումուրըն մու-
- 54 գայէտ օլաճաղար տըր : Վէ Ռուֆա Մուսայա հէր նէ քի էմր էթտի իսէ, պէնի իարայէլ անա կէօրէ 'ամէլ ու հարէլթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Ռուֆա Մուսա իլէ Հարունա խիթապէն
- 2 տէտի քի, Պէնի իարայէլտէն հէր պիրի խա-նէտանընըն 'ալամէթիլլէ քէնտի սանձաղը եանընտա գօնաճաղ . ճէմա'ալթը չատըրընա մու-գապիլ օլարազ՝ էթրաֆընտա գօնաճաղար տըր :
- 3 Վէ Էօն՝ եա'նի շարգ թարաֆընտան քէնտի ճիւնուտլէրինէ կէօրէ Եէհուտա օրտուսընըն սանձաղը գօնսուն, վէ պէնի Եէհուտա իէ'իսի
- 4 Նա'հշօն իպն ի 'Ամինատապ օլաճազ : Վէ ա-նըն մա'տուտ 'ապէրի եէթմիշ տէօրթ պին
- 5 ալթը եիւզ նէֆէր իտի : Վէ անըն եանընտա իսաքար սըպլթը գօնուպ՝ պէնի իսաքարըն իէ'իսի Նա'տուտէլ իպն ի Սու'ար օլաճազ :
- 6 Վէ անըն մա'տուտ 'ապէրի էլլի տէօրթ պին
- 7 տէօրթ եիւզ նէֆէր իտի : Անն էաշըն-Ջէպուլըն սըպլթը օլուպ՝ պէնի Ջէպուլթըն իէ'իսի տախի Էլիապ իպն ի Հէլլօն օլաճազ :
- 8 Վէ անըն մա'տուտ 'ապէրի էլլի եէտի պին
- 9 տէօրթ եիւզ նէֆէր իտի : Եէհուտա օրտու-սընտա թա'տատ օլունանլարըն ճիւմլէսի՝ ճիւ-նուտլէրինձէ եիւզ սէքսէն ալթը պին տէօրթ եիւզ նէֆէր իտի . պունլար էլլիլա նազլ էթմիլլէր :
- 10 Ճէնուպ թարաֆընտա ճիւնուտլէրինձէ Րաուպէն օրտուսընըն սանձաղը օլուն . վէ պէնի Րաուպէնին իէ'իսի Էլիսուր իպն ի
- 11 Եէտէրլըր օլաճազ : Վէ անըն մա'տուտ 'ապ-քէրի գըրգ ալթը պին պէշ եիւզ նէֆէր ի-
- 12 տի : Վէ անըն եանընտա Սիմ'օն սըպլթը գօնսուն . վէ պէնի Սիմ'օնըն իէ'իսի Եէլու-
- 13 միէլ իպն ի Սուրիշատապ օլաճազ : Վէ անըն մա'տուտ 'ապէրի էլլի տօգուզ պին իւշ եիւզ
- 14 նէֆէր իտի : Անըն եանընտա ճատ սըպլթը օ-լուպ՝ պէնի ճատըն իէ'իսի Էլէսաաֆ իպն ի
- 15 իէ'ուէլ օլաճազ : Վէ անըն մա'տուտ 'ապէրի

- 46 Գըրգ պէշ պին ալթը երեզ էլլի նէֆէր իտի : Բառապէն օրտուարնտա թա'տաւ օրտանլա-
րն ճիւմէսի ճիւնուտէրինձէ երեզ էլլի պիր
պին տէօրթ երեզ էլլի նէֆէր իտի : Վէ ի-
քինձի սըրաւա պուշլար նազլ էթսինլէր :
- 47 Պա'տէհու օրտուարն օրթաւնտա Լափի-
լիւրին օրտուար իլէ ճէմա'աթ չաւորը նազլ
օրտուալ , հէր քէս քէնտի եէրինտէ սանճաղը
եանընտա գօնադէլարը կիպի նազլ էթսինլէր :
- 48 Ղարպ թարաֆընտա ճիւնուտէրինձէ Էֆ-
րաիմ' օրտուարն սանճաղը օրտուն . վէ պէ-
նի Էֆրաիմին ըէ'իսի Էլիշամա' իպն ի 'Ամի-
հու օլաճագ : Վէ անըն մա'տուտ 'ապքերի
- 49 Գըրգ պին պէշ երեզ նէֆէր իտի : Վէ ա-
նըն եանընտա Մանասա սրպթը օլապ' պէնի
Մանասանն ըէ'իսի կամալիէլ իպն ի փէ-
20 21 տահուար օլաճագ , Վէ անըն մա'տուտ 'ապ-
քերի օթուզ իքի պին իքի երեզ նէֆէր ի-
22 տի : Անըն եանընտա Պէնեամին սրպթը օ-
լապ' պէնի Պէնեամինն ըէ'իսի Ապիտան
- 23 իպն ի Ճիտ'օնի օլաճագ : Վէ անըն մա'տուտ
'ապքերի օթուզ պէշ պին տէօրթ երեզ նէ-
24 ֆէր իտի : Էֆրաիմ' օրտուարնտա թա'տաւ
օրտանլարն ճիւմէսի ճիւնուտէրինձէ երեզ
սէքիզ պին երեզ նէֆէր իտի . վէ իւշիւնձիւ
սըրաւա պուշլար նազլ էթսինլէր :
- 25 Շիմալ թարաֆընտա ճիւնուտէրինձէ
Տան օրտուարն սանճաղը օրտուն . վէ պէնի
Տանն ըէ'իսի Աի'ի'եգէր իպն ի 'Ամիշաւտայ
- 26 օլաճագ : Վէ անըն մա'տուտ 'ապքերի ալթմըշ
27 իքի պին եէտի երեզ նէֆէր իտի : Վէ անըն
եանընտա Աշէր սրպթը գօնուտ . վէ պէնի
Աշէրին ըէ'իսի Յաճ'իէլ իպն ի 'Աքրան օլա-
28 ճագ : Վէ անըն մա'տուտ 'ապքերի Գըրգ պիր
29 պին պէշ երեզ նէֆէր իտի : Անըն եանընտա
նէֆթալի սրպթը օլապ' պէնի Նէֆթալինն
- 30 ըէ'իսի Աի'ի'րա' իպն ի 'Էյնան օլաճագ : Վէ
անըն մա'տուտ 'ապքերի էլլի իւշ պին տէօրթ
- 31 երեզ նէֆէր իտի : Տան օրտուարնտա թա'-
տաւ օրտանլարն ճիւմէսի երեզ էլլի եէ-
տի պին ալթը երեզ նէֆէր իտի . պուշլար
սանճաղարնճա էն սօնկրա նազլ էթսինլէր :
- 32 Պէնի իսրայէլտէն խանէտանլարնճա թա'-
տաւ օրտանլար պուշլար տըր . ճիւնուտ-
լէրինձէ օրտուարնտա մա'տուտ օլանլարն
ճիւմէսի ալթը երեզ իւշ պին պէշ երեզ
- 33 էլլի նէֆէր իտի : Ամա Լափիլիէլ' Րազուհ
Մուսայա էմր էյլէտիյի կիպի պէնի իսրայէլ
- 34 արաւնտա թա'տաւ օրտանլարնտա : Վէ
Րազուհ Մուսայա հէր նէ քի էմր էթտի իտի ,
պէնի իսրայէլ անա կէօրէ 'ամէլ ու հարէ-
քէթ էտի'յ' սանճաղարնճա գօնալար իտի .
վէ պու Վէճճ իւզլէ , հէր քէս գապիլէսի վէ
խանէտանն կէօրէ , նազլ էտէրլէր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Րազուհ թուր ի Սինաւա Մուսա իլէ թէ-
քէլլիւմ էթտիյի կիւնտէ' Մուսա իլէ Հա-
2 բունն նէպլէրի պուշլար տըր : Վէ Հարունն
օղուլարնն իսմէրի պուշլար , եա'նի իլք
օղու Նաւապ վէ Ապիհու վէ Էլ'ազար վէ
- 3 իթամար տըր : Հարունն օղուլարն' եա'նի
քէհանէթ էթմէք իչիւն թախսիս վէ մեհ
օրունան քեհանիլէրին իսմէրի պուշլար տըր :
- 4 Վէ Նաւապ իլէ Ապիհու Սինա պէրրիյէսին-
տէ Րազուհ Նուզուրնտա եապանճը աթէշ
թազտիմ' էթտիլէրինտէ Րազուհ Նուզուրն-
տա Էվաւարզ էօլտիլէր , վէ Էլ'ազար վէ ի-
թամար փէտէրլէրի Հարունն Նուզուրնտա
իճրա ի քէհանէթ էթտիլէր :
- 5 Վէ Րազուհ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
6 Լափի սրպթընր եազալարընր' անլէրի քեա-
հին Հարունն Նուզուրնտա տուրտուր , վէ
7 անա խըտմէթ էթսինլէր : Վէ անըն իչիւն
նէվպէթ վէ ճէմա'աթ չաւորընն էօնիւնտէ
քեաֆֆէ ի ճէմա'աթ իչիւն նէվպէթ պէքէ-
յէրէք' մեքէնին խըտմէթինի իֆա էյլէսին-
- 8 լէր : Վէ ճէմա'աթ չաւորընն քեաֆֆէ ի
էտէվաթընր հըֆզլէ պէնի իսրայէլ իչիւն օ-
լան նէվպէթի պէքէլիպ մեքէնին խըտմէ-
- 9 թինի իֆա էթսինլէր . վէ Լափիլիէրի Հա-
բուն իլէ օղուլարնա վէրէսին . պէնի իսրա-
յէլտէն անլէր քիւլլի'էն անա վէրիլիշէր
- 10 տիր : Վէ Հարուն իլէ օղուլարընր' էմր ի
քէհանէթէրինի իճրա իչիւն թա'սին էտէ-
սին . վէ եապանճը թէգարուալ էթտիյի
հալտէ գաթլ օլունաճագ տըր :
- 11 Վէ Րազուհ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
12 իշթէ պէն Լափիլիէրի պէնի իսրայէլ արա-
ւընտան պէնի իսրայէլտէ ըաճմըն իլք մէվ-
լուտը օլանլարն քեաֆֆէսինէ պէտէլ ալ-
տըմ . վէ Լափիլիէր պէնիմ' օլաճագ տըր :
- 13 Զիրա իլք տօղանլարն ճիւմէսի պէնիմ' տիր .
Մըլըր տիյարընտա իլք տօղանլարն ճիւմ-
լէսինի վուրաղըմտա , իսրայէլտէ իլք տօ-
ղանլարն , կէրէք ինսան կէրէք հայվանաթըն
ճիւմէսինի թէտիմէ թազտիս էյլէտիմ' .
անլէր պէնիմ' օլաճագ տըր . Րազուհ պէն իմ :
- 14 Վէ Րազուհ Սինա պէրրիյէսինտէ Մուսայա
15 խիթապէն տէտի քի , Պէնի Լափիլի խանէ-
տան վէ գապիլէրինձէ թա'տաւ էյլէ . պիր
այլըգտան եօգարը հէր էրէքի թա'տաւ
- 16 էտէսին : Վէ Մուսա Րազուհ քէլամը միւ-
ճիպինձէ' քէնտինէ էմր օլունարը կիպի ան-
- 17 լէրի թա'տաւ էյլէտի : Վէ Լափիլին օղու-
լարը իսմէրինձէ պուշլար տըր , ճէրշօն վէ
18 Գահաթ վէ Մէրարի : Վէ պէնի ճէրշօնն

իսմէրի գապիլէիւրինճէ պունար, եանի
 19 Լիպիի վէ Շիմ'ի տիր. վէ պէնի Գահաթ
 գապիլէիւրինճէ Սմրամ վէ Ենիսար վէ Շէպ-
 20 րոն վէ Ուզգիէլ տիր: վէ պէնի Մերարի
 գապիլէիւրինճէ Մահլի վէ Մուշի տիր. Լա-
 վիլիւրին գապիլէիւրի խանէտանլարնճա
 պունար տրր:
 21 Ճերշոտան Լիպիլէր գապիլէսի վէ Շիմ-
 'իլէր գապիլէսի օլուպ, Ճերշոնիւրին գապի-
 22 լէիւրի պունար տրր: Մա'տուտարը՝ Էա'նի
 պիր այլեգտան եօգարը պունլունան ճիւմլէ
 երբէքէր Տիսապնճա թա'տուտ օլունանլարը
 23 ետտի պին պէշ եիւզ նէֆէր խի: Ճերշո-
 նիւրին գապիլէիւրի մէքէնին արգապնտա
 24 գարպ թարաֆընտա դօնտունլար: վէ Ճեր-
 շոնիւրին խանէտան րէ'խի Լիլիսաթի իպն ի
 25 Լաէլ օլունադ տրր: Ճէմա'աթ չարորընտա
 պէնի Ճերշոտ մուհաֆազարը Էհ-լէ օլունա
 լէյէր մէքէն վէ չարորը վէ անըն էօրթիւսիւ
 վէ Ճէմա'աթ չարորըն գափու փերտէսի,
 26 վէ մէքէն իլէ մէղաճ թարաֆընտա օլան
 չալլընըն փերտէիւրի, վէ չալլընըն գափու
 փերտէսի, վէ անըն Տեր խըսմէթի իլիւն
 օլան իփլէր տիր:
 27 վէ Գահաթտան Սմրամիլէր գապիլէսի
 վէ Ենիսարիլէր գապիլէսի վէ Շէպրոնիլէր
 գապիլէսի վէ Ուզգիէիլէր գապիլէսի օլուպ,
 Գահաթիլէրին գապիլէիւրի պունար տրր:
 28 Պիր այլեգտան եօգարը ճիւմլէ երբէքէր Տի-
 սապնճա սէքիզ պին ալթը եիւզ նէֆէր
 օլարուպ, անլէր մագտիսի ումուրընա մու-
 29 գալէտ օլուրլար խի: Պէնի Գահաթըն
 գապիլէիւրի մէքէնին ճէնուպ թարաֆընտա
 30 դօնտունլար: վէ Գահաթիլէրին գապիլէիւ-
 րինին խանէտան րէ'խի Լիլիսաթան իպն ի
 31 Ուզգիէլ օլունադ տրր: վէ անլէրէ մուհա-
 ֆազարը Էհ-լէ օլունա լէյէր թապութ Է-
 ահր վէ աօֆրա վէ չէմ'տան վէ մէղաճլար
 վէ մագտիսի խըսմէթինէ լաղըմ օլան ետէ-
 վաթ վէ փերտէ վէ անա միւթէ'ալլեգ ճիւմ-
 32 լէ շէյլէր տիր: վէ Լալիլիւրին րէ'իպէրի-
 նին րէ'խի քեսիս շարունըն օղլու Էլ'ա-
 դար օլուպ, մագտիսի ումուրընա մուգայ-
 յետ օլանլարըն իւզէրինէ նաղըր օլունադ
 տրր:
 33 Մերարիտէն Մահլիլէր գապիլէսի վէ Մու-
 շիլէր գապիլէսի օլուպ՝ Մերարիին գապի-
 34 լէիւրի պունար տրր: վէ պիր այլեգտան
 եօգարը ճիւմլէ երբէքէր Տիսապնճա թա-
 տուտ օլունանլարը ալթը պին իքի եիւզ նէ-
 35 ֆէր խի: վէ Մերարի գապիլէիւրինին խա-
 նէտան րէ'խի Սուրիէլ իպն ի Ապիսաթի օ-
 լուպ, պունար մէքէնին չիմալ թարաֆըն-
 36 տա դօնտունլար: վէ պէնի Մերարիլէ մու-

հաֆազարը Էհ-լէ օլունան լէյէր մէքէնին
 թախթալարը վէ սիւրկիւլէրի վէ տիրէքէրի
 վէ գա'իտէիւրի վէ ճիւմլէ ետէվաթը վէ անա
 37 միւթէ'ալլեգ օլան ճիւմլէ շէյլէր, վէ հալ-
 լընըն էթրաֆընտա օլան տիրէքէրի վէ ան-
 լէրին գա'իտէիւրի վէ գաղեզլարը վէ իփլէրի
 տիր:
 38 վէ մէքէնին էօնիւնտէ շարգ թարա-
 ֆընտա ճէմա'աթ չարորընըն էօն թարա-
 ֆընտա պէնի իարայէլին մուհաֆազը Էթ-
 մէլէրի եէրինէ մագտիսի մուհաֆազա Էթմէք
 իւզըն Մուսա իլէ շարուն վէ անըն օղլուա-
 րը դօնտունլար, վէ եապանըր թէգարբուպ
 էթտիլի չալթէ գաթլ օլունանադ տրր:
 39 ՐԱՊՊԵՆ քէլամը իւզըն Մուսա իլէ շարունըն
 թա'տուտ էթթիլէրի Լալիլիւրին պիլ ճիւմ-
 լէ մա'տուտարը՝ անլէրին գապիլէիւրինճէ պիր
 այլեգտան եօգարը ճիւմլէ երբէքէր եիրմի իքի
 պին նէֆէր խի:
 40 վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, Պէնի իս-
 րայէտէն պիր այլեգտան եօգարը պունլունան
 ճիւմլէ իլք մողմուշ երբէքէրի թա'տուտ
 41 էտիր, իսմէրիին 'առէտիլի ալ: վէ պէ-
 նի իսրայէտէն ճիւմլէ իլք մողմուշարա պէ-
 տէլ Լալիլիւրի պէնիմ իլիւն ալալըն: ՐԱՊՊ
 պէն իմ: վէ պէնի իսրայէլին չայվանլարըն-
 տան օլան ճիւմլէ իլք մողմուշարա պէտէլ
 42 Լալիլիւրին չայվանլարըն ալալըն: իմտի
 Մուսա ՐԱՊՊԵՆ քէնտինէ էմը Էյլէտիլի կիպի,
 պէնի իսրայէլին իլք մողմուշարընըն ճիւմլէ-
 43 սինի թա'տուտ Էյլէտի: վէ ճիւմլէ իլք
 մողմուշ երբէքէր, իսմէրի Տիսապնճա պիր
 այլեգտան եօգարը օլունար թա'տուտարընա
 կէօրէ, եիրմի իքի պին իքի եիւզ եէթմիշ
 իւզ նէֆէր խի:
 44 վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
 45 Պէնի իսրայէտէն ճիւմլէ իլք մողմուշարա պէ-
 տէլ Լալիլիւրի վէ անլէրին չայվանլարընա
 պէտէլ Լալիլիւրին չայվանլարըն ալ: վէ
 Լալիլիւրի պէնիմ օլունադ տրր: ՐԱՊՊ
 պէն իմ: վէ պէնի իսրայէլին իլք մողմուշ-
 46 արընտան Լալիլիւրի իւզընըն զէյատէ կէ-
 լէն իքի եիւզ եէթմիշ իւզ նէֆէրին ֆիտի-
 47 յէսի իլիւն, Մագտիս մագալ իւզըն առէմ
 պալընա պէլէր մըգալ ալալըն: պիր մը-
 48 գալ եիրմի գրաթ տրր: վէ անլէրտէ զէ-
 յատէ կէլէնլէրին ֆիտիլէրինն ագէսին
 49 շարուն իլէ օղլուարընա վէրէսին: վէ Մու-
 սա Լալիլիւրի իլէ ֆիտիլէրի ալընանլար-
 տան զէյատէ կէլէնլէրին ֆիտիլէ ագէսին
 50 ալար: Էա'նի պէնի իսրայէլին իլք մողմուշ-
 արընտան մագտիս մըգալ իւզըն՝ պին իւզ
 եիւզ ալթմիշ պէշ Էաֆալ կիւմիւշ ալար:
 51 վէ Մուսա ՐԱՊՊԵՆ Մուսայա էմը Էյլէտիլի

կիպի ԲԱՊՊԸ քէլամը միւսնիպինձէ ֆիտիյէ-
լէրի ալընանլարըն ագէսինի Հարուն ինչ օ-
ղուլարընա վերտի :

ՊԱՊ 1

- 1 Վ Է ԲԱՊՊ Մուսա ինչ Հարունա խիթապէն
- 2 տէտի քի, Պէնի Լափի արարունտան պէնի
- 3 ճա, Օթուլ Եաշընտան Եօգարը Էլլէ Եաշը-
նա տէկին ճէմա'աթ չատըրընտա խըտմէթ
- 4 Եթմէթ իչին կիրուհէ տախիլ օլանլարըն
- 5 Զիւմէսինի թա'տատ Էյլէ : Զէմա'աթ չատը-
րընտա պէնի Գաշաթըն խըտմէթի ագտէս
- 6 Զէյլէրտէ օլուն : Վ Է օրտու նագլ Էտէճէք
օլտըգտա' Հարուն վէ օղուլարը Էլլէպ, թէֆ-
րիգ փէրտէսինի Էնտիրտիրտէն սօնկրա, անըն
իլէ շէհատէթ թապուլընը Էթթիսինի :
- 7 Վ Է անըն իւզէրինէ թէհաշ տէրիլէրինտէն
պիր Էթթիս Գոյուպ, անըն իւզէրինէ պիւս
պիւլիւն Եաշիլէրտի պիր պէզ սէրէրէք Գօլ
- 8 Լարընը թաղսընլար : Վ Է հոգուլը Էտէճէ
սօֆրաընըն իւզէրինէ լաճիվէրտի պիր պէզ
սէրէրէք, իւզէրինէ թէփսիլէրի վէ պուխուր
գարֆլարը վէ թապարը վէ թագթիմէ ի մէշ-
րուպաթ իչին քեապէլէրի Գօլունլար : վէ
- 9 տէ օլուն : Վ Է անըն իւզէրինէ Գըրմըզը
պիր պէզ սէրիպ, անը թէհաշ տէրիլէրին-
տէն պիր Էթթիս իլէ Էթթիսիւքտէն սօնկրա :
- 10 Գօլարընը թաղսընլար : Վ Է լաճիվէրտի պիր
պէզ ալըպ Գիյա իչին օլան շէմ'աանը
վէ գաանիլէրինի վէ մագաալարընը վէ թէփ-
սիլէրինի վէ խըտմէթինէ իսթիմալ օլունան
- 11 Զիւմէ Եաղ գապարընը Էթթիսինիլէր : Վ Է
անը Էտէվաթընըն քեաֆֆէսինիլէ պէրապէր
թէհաշ տէրիլէրինտէն պիր Էթթիսիլէ սարըպ
- 12 պիր օրըրգա թագսընլար : Վ Է ալթուն մէզ-
պաշ իւզէրինէ լաճիվէրտի պիր պէզ սէրիպ,
անը թէհաշ տէրիլէրինտէն պիր Էթթիս իլէ
- 13 Էթթիսիլէ Գօլարընը թաղսընլար : Վ Է մագ-
տիստէ խըտմէթէ իսթիմալ օլունան պիլ
ճիւմէ Էտէվաթընըն ալըպ, լաճիվէրտի պիր պէ-
զէ սարարադ : անըն թէհաշ տէրիլէրինտէն
պիր Էթթիս իլէ Էթթիսիւքտէն սօնկրա, օր-
- 14 րըղա թագսընլար : Վ Է մէզպաշտան քիւլիւ
գալարընըպ, անըն իւզէրինէ Էրըպվանի պիր
- 15 պէզ սէրէրէք, Անըն իւզէրինէ խըտմէթինէ
իսթիմալ օլունան ճիւմէ Էտէվաթընըն, Եա-
նի աթէշ գապարընը, չաթալարըն վէ քիւ-
րէրէրի վէ լէյէնլէրի, մէզպաշն ճիւմէ ա-
լէթիլէրինի անըն իւզէրինէ Գօլուպ, իւզէրի-
նէ թէհաշ տէրիլէրինտէն պիր Էթթիս սէր-

- օրտու նագլ Էտէճէք օլտըգտա, Հարուն վէ
օղուլարը մագտիսի վէ ճիւմէ մագտիս Էտէ-
վաթընը Էթթիսիլէրի թէմա' Էթթիսիւքտէն
սօնկրա, պէնի Գաշաթըն անը թաշըմագ իչին
Էլլէսինիլէր : Փագաթ Էթթիսիլէրի իչին մու-
գատտէս շէյլէրէ սօգուլմաընլար : պէնի
Գաշաթըն ճէմա'աթ չատըրընտա Էիւքէրի
պունլար օլաճագ տըր :
- 16 Վ Է քեաշին Հարունըն օղուլ Էլլ'աղարըն
նագլարէթի գաանիլ Եաղը վէ խօշ րա'իշալը
պուխուր վէ տա'իմի Էթթիք թագաթիմէսի վէ
մէս Եաղը իւզէրինէ օլուպ, պիւլիւն մէս-
քէնէ վէ իչինտէ պուլունան հէր շէյլէ, մագ-
տիստէ վէ Էտէվաթընա նագլը օլաճագ տըր :
- 17 Վ Է ԲԱՊՊ Մուսա ինչ Հարունա խիթա-
- 18 պէն տէտի քի, Լափիլէր արարունտան Գա-
շաթիլէր գապիլէլէրինի սըպթընը չէլաք
- 19 Էթթիսիլէրինիլէր : Լաքին անլէրէ պունու
Էտինիլ քի ագտէս շէյլէրէ Եաղաշալըլա-
րընտա սաղ գալըպ Էթթիլէրէր : Հարուն իլէ
օղուլարը կէլիպ անլէրին հէր պիրին խըտ-
մէթի վէ Էիւքիւ իւզէրինէ թա'տատէ թէփ-
սին
- 20 Էր : Վ Է Էթթիսիլէրի իչին անլէր *սարը-
ալըլարը վագթթա' իչէրի կիրմէսինիլէր :
- 21 Վ Է ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի
- 22 Պէնի Զէրշըն տախի խանէտանլարըլէ գա-
- 23 պիլէլէրինձէ թա'տատ Էյլէ : Օթուլ Եաշըն-
տան Եօգարը Էլլէ Եաշընա տէկին ճէմա'աթ
չատըրընտա խըտմէթ Էթթիք իչին կիրու-
հէ տախիլ օլանլարըն ճիւմէսինի թա'տատ
- 24 Էյլէ : Զէրշընիլէր գապիլէլէրինի խըտմէթ
Էթթիք վէ թաշըմագ իչին խըտմէթիլէրի պու
- 25 օլաճագ տըր : Եա'նի մէքէնին փէրտէլէրի-
նի, վէ ճէմա'աթ չատըրըն իլէ Էթթիսիւսինիւ,
վէ իւզէրինտէրի թէհաշ Էթթիսիւսինիւ վէ
ճէմա'աթ չատըրընըն գափու փէրտէսինի,
- 26 Վ Է հալը փէրտէլէրինի, վէ մէքէն իլէ մէզ-
պաշ Էթթիսիլէրտա օլան հալընըն գափու
փէրտէսինի վէ անլէրին իփլէրինի վէ խըտմէ-
թինի ճիւմէ Էտէվաթընը թաշընլար : վէ
անլէր իչին Էտիլէճէք խըտմէթ նէ իսթ
- 27 պունլար Եափսընլար : Պէնի Զէրշըն Էիւք
վէ խըտմէթինի քեաֆֆէսինի կէթրէ խըտ-
մէթիլէրինի ճիւմէսի Հարուն իլէ օղուլարը-
նըն Էմրի իւզըն օլուպ, սիզ անլէրին մէմուր
օլաճագլարը Էիւքէրինի ճիւմէսինի անլէրէ
- 28 թա'տատ Էտէսինիլ : Պէնի Զէրշըն գապիլէ-
լէրինի ճէմա'աթ չատըրընտա խըտմէթի պու
օլուպ, անլէրին մուհաֆըլըպ մէմուրիլէթի
քեաշին Հարունըն օղուլ իթամարըն իտա-
րէսինտէ օլաճագ տըր :
- 29 Պէնի Մէրարիլի Գ-ի գապիլէլէրի իլէ
- 30 խանէտանլարընձա թա'տատ Էյլէ : Անլէրի

*Ե-ի-Գ- պիր աի միւ գատտէս շէյլէրէ պագաթ իւզըն

- եա'նի օթուղ եաշնտան եօգարը էլլի եա-
շնտ տեկին ճեմա'աթ չատրընտա խըտմէթի-
նի իֆա էթմէք իչիւն կիւրուհէ տախիլ օլան-
31 լարըն ճիւմէսինի թա'տատ էլլէ : Վէ ճե-
մա'աթ չատրընտա խըտմէթիւրինն քեաֆ-
ֆէսինէ կէօրէ մէ'մուր օլաճազարը եիւքէր
պուշլար' եա'նի մէսքէնին թախթալարը վէ
սիւրկիւլէրի վէ տիրէքէրի վէ գա'խտէրի
32 Վէ հազլընն էթրաֆընտաքի տիրէքէրի վէ
անլըրին գա'խտէրի վէ գազըզլարը վէ իփ-
լէրի վէ անլըրին ճիւմէ էտէվաթըլլէ անլը-
րին խըտմէթիւրին քեաֆֆէսի տիր : մէ'մուր
օլաճազարը եիւքէրի օլան էտէվաթըր իմ-
33 լէրի իլէ թա'եին էտէսինիլ : Պէնի Մէրարի
գապիլէլէրինն ճեմա'աթ չատրընտա ճիւմ-
լէ խըտմէթիւրինէ կէօրէ քեաճին Հարուշըն
օղու իթամարըն իտարէսինտէ օլան խըտմէթի
պու օլաճազ արը :
- 34 իմոի Մուսա իլէ Հարուշ վէ ճեմա'աթըն
րէ'խալէրի պէնի Գահաթը, եա'նի գապիլէ-
35 լէրիլլէ խանէտանլարընճա' Օթուղ եաշն-
տան եօգարը էլլի եաշնտ տեկին ճեմա'աթ
չատրընտա խըտմէթ էթմէք իչիւն կիւրու-
հէ տախիլ օլանլարըն քեաֆֆէսինի թա'տատ
36 էթախիլը : Վէ մա'տուտ օլանլարը գապիլէլէ-
րինճէ իքի պին եէտի եիւզ էլլի նէֆէր իտի-
37 ՐԱՊՊԵՆ՝ Մուսանըն վաքթաթըլլէ օլան էմ-
րինէ կէօրէ Մուսա իլէ Հարուշըն թա'տատ
էթախիլէրի պէնի Գահաթ գապիլէլէրինտէն
ճեմա'աթ չատրընտա ճիւմէ խըտմէթ էտէն-
լէրին 'ատէտի պու արը :
- 38 Վէ պէնի ճէրշընի գապիլէլէրի վէ խա-
39 նէտանլարընճա' Օթուղ եաշնտան եօգարը
էլլի եաշնտ տեկին ճեմա'աթ չատրընտա
խըտմէթ էթմէք իչիւն կիւրուհէ տախիլ
օլմագ իւզրէ ճիւմէ թա'տատ օլուանլա-
40 րըն 'ատէտի Գապիլէլէրիլլէ խանէտանլա-
րընճա իքի պին ալթը եիւզ օթուղ նէֆէր
41 օլուպ, ՐԱՊՊԵՆ էմրինէ կէօրէ Մուսա իլէ Հա-
րուշըն թա'տատ էթախիլէրի պէնի ճէրշոն
գապիլէլէրինտէն ճեմա'աթ չատրընտա ճիւմ-
լէ խըտմէթ էտէնլէրին 'ատէտի պու արը :
- 42 Վէ պէնի Մէրարինն գապիլէլէրինտէն
43 գապիլէլէրիլլէ խանէտանլարընճա' Օթուղ
եաշնտան եօգարը էլլի եաշնտ տեկին, ճե-
մա'աթ չատրընտա խըտմէթ էթմէք իչիւն
կիւրուհէ տախիլ օլմագ իւզրէ, ճիւմէ թա'-
44 տատ օլուանլարըն 'ատէտի Գապիլէլէրինճէ
45 իւզ պին իքի եիւզ նէֆէր իտի : ՐԱՊՊԵՆ՝
Մուսանըն վաքթաթըլլէ օլան էմրինէ կէօրէ
Մուսա իլէ Հարուշըն թա'տատ էթախիլէրի
պէնի Մէրարի գապիլէլէրինն մա'տուտ օլան-
լարը պուշլար արը :
- 46 Մուսա իլէ Հարուշ վէ իսրայէլին րէ'խա-

լէրինն՝ Լալիլէլէրտէն գապիլէլէրի վէ խա-
նէտանլարընճա թա'տատ էթախիլէրի մա'-
47 տուլարըն քեաֆֆէսի՝ Օթուղ եաշնտան
եօգարը էլլի եաշնտ տեկին ճեմա'աթ չա-
տրընտա խըտմէթ էթմէք վէ եիւք խըտմէ-
48 թինի կէօրմէյէ ճիւմէ կիրէնլէրին 'ատէտի
սէքիզ պին պէշ եիւզ սէքսէն նէֆէր իտի :
49 Անլէր ՐԱՊՊԵՆ էմրինէ կէօրէ Մուսանըն եե-
տիլլէ հէր քէս քէնտի խըտմէթի իւզրէ վէ
քէնտի եիւքիւ իւզրէ թա'տատ օլուանլա-
ՐԱՊՊԵՆ Մուսայա էմր էթախիլի կիպի թա'-
տատ օլուանլար :

ՊԱՊ 5

- 4 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն, (2) Պէնի
իսրայէլէ էմր էլլէ քի՝ Հէր ճիւզաթը իլէ սե-
յէլանը օլան վէ մէյթ իչիւն նափաք օլան-
լարըն քեաֆֆէսինի օրտուտան իխրաճ էտէ-
3 սինիլ : կէրէք էրէքէ, կէրէք գարը օլուան,
իխրաճ էտիպ արանըզտա ապրին օլտըղը՝
օրտուտընը նափաք էթմէլէրի իչիւն ան-
լէրի օրտուտան իխրաճ էտէսինիլ տէտի :
4 իմոի պէնի իսրայէլ պէյլլէ իճրա էլլէլիպ'
անլէրի օրտուտան իխրաճ էթախիլը : ՐԱՊՊԵՆ
Մուսայա էմր էլլէտիլի կիպի, պէնի իսրա-
յէլ պու վէճէլլէ իճրա էլլէտիլը :
- 5 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն, (6) Պէնի
իսրայէլէ սեյլլէ քի՝ Պիւր քիմնէ կէրէք էր-
քէք կէրէք գարը օլուան՝ ատէմին ճիւմէ
կիւնաշլարընտան պիրինի իշլէլիպ, ՐԱՊՊԵՆ
գարըն 'սեսնէ էթմէլլէ սուշուս օլտըղը հալ-
7 տէ՝ իշլէտիլի կիւնաշլար իգրար էտիպ, էթախ-
յի զարարը թազմին էտէրէք, իւզլէրինէ պէշ-
տէ պիր զամմ իլէ միւթազարրիւր էթախիլի
8 քիմնէյէ վէրսին : Վէ էլլէր Գ-Թ-ալլըրինն
թազմինաթ տաճաք ազրապաթը եօգ իսէ,
օլ թազմինաթ անըն իչիւն քէֆաթէթ օլ-
մագ իւզրէ քէֆաթէթ գօշուտան մա'տա
քեաճին իչիւն ՐԱՊՊԱ վէրիլին :
- 9 Վէ պէնի իսրայէլին քեաճինէ կէթիւր-
տիքէրի մուգատէսաթըն ճիւմէսիլլէ թագ-
10 տիմէլէրին քեաֆֆէսի անըն օլուան : Վէ հէր
քիմնէլին մուգատէսաթըն անըն օլուպ, պիր
ատէմ՝ քեաճինէ պիր շէյ վէրիւր իսէ անըն
օլուան՝ տէտի :
- 11 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, (12) Պէ-
նի իսրայէլէ խիթապէն անլէրէ սեյլլէ քի՝
Պիր ատէմին զէվէսի ֆաճիրէ օլուպ՝ անա
13 իլիանէթ էտէր իսէ, Վէ պիր քիմնէ անըն
իլէ եաթըպ ճիւմա՝ էթմիշ, վէ Էյֆէլլէր զէվ-
ճինին նազարընտան կիլլէնմիշ իսէ, մէզքիւ-
րէ տախիլ խաֆիլէն նափաք օլուպ՝ 'ալէյճինն
շաճիտ եօգ իսէ, վէ քէնտիսի տախիլ թու-

44 Թուլմազ իսէ, Օլ ատէմէ *գըզգանճըզ կէ-
լիպ՝ զէվճէսի նափաք օլտըզը հայտէ գըզգա-
նըր իսէ, ետիստ անա գըզգանճըզ կէլիպ՝
զէվճէսի նափաք օլտաւըզը հայտէ գըզգանճըր
45 իսէ, Օլ ատէմ զէվճէսիի քեաճինէ կէթիւ-
րիւպ՝ անըն իշիւն թագտիմէսիի արփա ու-
նընտան պիր էֆա 'իւշըրի կէթիւրսի. իւզէ-
րինէ եաղ տէքմէսին, նէ տէ իւզէրինէ քիւն.
լիւք դօսուէ, զիրա պու գըզգանճըզ թագ-
տիմէսի՝ վէ կիւնաճըն թէզէքքիւրիւ իշիւն
46 Թէզքեար թագտիմէսի տիր: Օլ վագըթ
քեաճին մէքքիւրէյի եաղաշաշըրըզ ՐԱՊՊԸՆ
47 հուզուրընտա տուրտուրաճագ տըր: Վէ քեա-
ճին պիր թօփրազ գապ իլէ մուգատտէս սու-
ալաճագ, վէ քեաճին մէսքէնին տէօշէմէսին-
տէ օլան թօզտան ալըպ՝ օլ սույա գօյաճագ.
48 Վէ քեաճին գարըյը ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա
տուրտուրըզ գարընըն պաշընը աշարապ՝ թէզ-
քեար թագտիմէսիի՝ եա՛նի գըզգանճըզ
թագտիմէսիի անըն էլընէ վէրէճէք, վէ լա՛-
նէթ կէթիւրէն աճը սու քեաճինին էլընտէ
49 օլաճագ տըր: Վէ քեաճին գարըյա եէմին
վէրիպ, անա՝ Էյէր սէնին իլէ պիր ստէմ
եաթմատըր իսէ, վէ էյէր զէվճինէ խա՛ն օ-
լուպ նափաք օլմատըն իսէ, լա՛նէթ կէթի-
րէն պու աճը սույուէն Բէ՛սիւրիտէն պերի օ-
20 տարն. Լաքին էյէր զէվճինէ խա՛ն օլուպ
նափաք օլտուէն իսէ, վէ զէվճինտէն զայրի պիր
21 ստէմ սէնին իլէ եաթմաըր իսէ, (Օլ վագըթ
քեաճին գարըյա լա՛նէթ եէմին իլէ եէմին
վէրիպ, քեաճին գարըյա՝) ՐԱՊՊ սէնին պու-
տուէր տիւշիւրիւպ գարնընը շիշիւրէք՝ ՐԱՊՊ
օնի զալմընըն արասընտա լա՛նէթ վէ եէ-
22 մին իշիւն Էպրէի էթսին: Վէ պու լա՛նէթ
կէթիւրէն սու գարնընը շիշիւրէք՝ վէ պուտընը
տիւշիւրմէք իւզըն, պաղըրսագլարընա կիրէ-
ճէք տիր՝ տէտիքտէն սօնկրա, գարը Սլմին
23 սմին տէյէճէք տիր: Վէ քեաճին պու լա՛-
նէթիւրի պիր քիթապա եաղըզ, օլ աճը
24 սու իլէ մաճվ էտէրէք, Լա՛նէթ կէթիւրէն
աճը սույու գարըյա իշիւրէճէք, վէ աճըլըզ
իշիւն լա՛նէթ սույու անըն գարնընա կիրէ-
25 ճէք տիր: Վէ քեաճին գարընըն էլընտէն
գըզգանճըզ թագտիմէսիի ալըպ, թագտի-
մէյի ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա սալայարապ՝ անը
26 մէզպաճտա թագտիմէ տէճէք տիր: Վէ քեա-
ճին թագտիմէտէն թէզքեարը օլտրապ՝ պիր
ալուճ տօլուսը ալըպ, մէզպաճտա եաղտըզ-
տան սօնկրա, սույու գարըյա իշիւրէճէք տիր:
27 Վէ սույու անա իշիւրիքտէ, էյէր նափաք
պուլուշուպ զէվճինէ խիյանէթ էթմիշ իսէ՝
աճըլըզ իշիւն լա՛նէթ սույու գարնընա կիր-
տիքտէ, գարնը շիշիւպ պուտու տիւշէճէք տիր,
*Կիւր. գըզգանճըզ ՐԱՊԸՆ

վէ պու գարը գալմընըն արասընտա մէլուշէ
28 օլաճագ տըր: Վէ էյէր գարը նափաք օլմա-
լուպ փաք իսէ, Լա՛նէթիւր պերի օլուպ էվ-
29 լատը օլաճագ տըր: Զէվճինէ սատըզ պու-
լուշմայըպ նափաք օլան գարը հագգընտա
30 գըզգանճըզ շէրի՛աթը պու տըր: Ետիստ
պիր ատէմէ գըզգանճըզ կէլիպ՝ զէվճէսիի
գըզգանտըգտա, գարըյը ՐԱՊՊԸՆ հուզուրըն-
տա տուրտուրըզ, քեաճին մէզպուրէյէ ճիւմ-
31 լէ պու շէրի՛աթը իճրա էյլէսին: Օլ զէման
օլ ատէմ՝ գապաճաթտան պերի օլուպ, օլ
գարը քէնտի կիւնաճընը չէքէճէք տիր:

ՊԱՊ 6

1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, (2) Պէնի
իւրիպէլէ խիթապէն անլէրէ սէօյլէ քի՝ Պիր
էրէք ետիստ պիր գարը քէնտիին ՐԱՊՊ
թագտիս իշիւն նէզիր նէզիրին իֆա էթմէյի
3 վա՛տ էտէճէք օլուր իսէ, Շէրապ վէ միւս-
քիրտէն իշթիրաղ էթսին, վէ շէրապ սիր-
քէսի ետիստ միւսքիր սիրքէսի իշմէսին, վէ
սույա իւզիւմ իօշապընը իշմէյէրէք՝ եաշ եա-
4 խօտ գուրու իւզիւմ եէմէսին, ֆէնտիին
թագտիս էյլէտիյի կիւնլէրին քեաֆֆէսինտէ
ասմատան՝ չէքիրտէքլէրտէն գապուղընա գա-
տար հասըլ օլան հիշ պիր նէսնէ եէմէսին:
5 Փէնտիին թագտիս էյլէտիյի նէզիրին ճիւմ-
լէ կիւնլէրինտէ պաշընտան ուսթուրա կէչիւ-
մէսին. ՐԱՊՊԱ քէնտիին թագտիս էյլէտիյի
կիւնլէր թէմամ՝ օլուշմայա գատար միւգատ-
տէս օլուպ, պաշընըն սաշարընը պրագըն, ու-
6 զասընլար: ՐԱՊՊԱ քէնտիին թագտիս էթմէյի
կիւնլէրին քեաֆֆէսինտէ պիր էօլիւ ճէսէ-
7 տինէ եաղաշաշարն: Փէտէրի վէ վալիտէսի
վէ պիրտէրի վէ ետիստ հէմիլիւրէսի վէֆաթ
էթտիլէրինտէ անլէր իշիւն նափաք օլմայա-
ճագ տըր, զիրա Սլաճընա թագտիս օլուշ-
8 մասընին 'ալմէթի ունըն պաշընտա տըր: Օ
քէնտիին թագտիս էյլէտիյի կիւնլէրին
քեաֆֆէսինտէ ՐԱՊՊԱ մուգատտէս տիր:
9 Վէ էյէր պիր քիմսէ պիր վէճլէ ետնըտա
ֆիւճ՝էթէն էօլիւպ, թագտիս օլուշմաշ պա-
շը նափաք օլուր իսէ, թաթհիլիին կիւնիւն-
տէ պաշընը թրաշ էթսին. անը եէտինճի
10 կիւնտէ թրաշ էթսին: Վէ սէքիլիւնի կիւն-
տէ ճէմա՛աթ չատըրընըն գափուսընտա քեա-
ճինէ իքի գուրու, ետիստ իքի կէօյէրճին
11 եալիւրաը կէթիւրսին: Վէ քեաճին պիրինի
կիւնաճ գուրպանը վէ տիկէրինի մուհրապա
օլմագ իւզըն 'արզ էյլէյիպ, անա մէյթ սէ-
պէպինտէն տիւշար օլտըզը կիւնաճտան տօ-
լայը էմր ի քէֆարէթի իճրա էտէրէք, օլ
12 կիւնտէ պաշընը թագտիս էյլէսին: Վէ

Թագաւորսն կհանդերձի ԲԱՊԱՍ Թագաւոր
էտիպ՝ սուշ գուրպանը օլմագ իւզըն՝ պիր
եաշննտա պիր գուզու կէթիրսին . վէ Թագ-
աւոր նափաթ օլտըղը իշխն եվէլքի կհանդեր
սայլմայաճագ տըր :

- 13 Վէ նեզիբ հագգընտա շէրի'աթ պու
տըր . Էյամ'ը Թագաւորի Թէքիլ օլտըղը
կիւնտէ ճէմա'աթ չատըրընն գափուսընա
- 14 կէթիրսին . Վէ գուրպանը տէյիւ ԲԱՊԱՍ
մուհրապա օլմագ իւզըն՝ պիր եաշննտա գու-
սուրաղ պիր երքէբ գուզու , վէ կիւնաճ
գուրպանը օլմագ իւզըն՝ պիր եաշննտա գու-
սուրաղ պիր տիշի գուզու վէ սէլամէթ գուր-
պանը օլմագ իւզըն՝ պիր գուսուրաղ գօշ
- 15 Թագաւոր էյլէսին : Վէ խասս ունտան եաղ
իլէ եուզըրուժու Ֆէթիր փիտէլը , վէ եաղ
իլէ եաղըննը Ֆէթիր եուֆգալար , վէ ան-
լէրին էքմէք վէ մէշուկաթ Թագաւորմէլէրին
- 16 պիր սէփէտաէ Կէթիլ , Գեաճին աւէր ԲԱՊ-
ԱՍ հուզըրընա Թագաւորմէլէրին , վէ անն
կիւնաճ գուրպանը վէ մուհրապաըն 'արդ
- 17 էյլէլէճէք տիր : Վէ գօշու՝ Ֆէթիրն սէփէ-
տիլէ ԲԱՊԱՍ սէլամէթ գուրպանը օլմագ իւզ-
ըն Թագաւորմէլէրին , քեաճին անն էքմէք
Թագաւորմէլէրին մէշուկաթ Թագաւորմէլէրին
- 18 տիր Թագաւորմէլէրին էյլէլէճէք տիր : Վէ նեզիբ
ճէմա'աթ չատըրընն գափուսընտա քէնտի
Թագաւոր օլունմուշ պաշընն սաշընն ալա-
րագ , սէլամէթ գէպիճէսինն ալլընտա օլուն
աթէլ իւզէրինն գօշաճագ տըր : Վէ քեա-
ճին գօշտան փիշիւ գօշու՝ վէ սէփէտաէ պիր
Ֆէթիր փիտէ վէ պիր Ֆէթիր եուֆգալար ,
պաշընն Թրաշ էթիլտէն սօնկրա նեզիբին
- 20 էյլէրինն գօշաճագ տըր : Վէ քեաճին անն-
ըր ԲԱՊԱՍ հուզըրընտա սալլամա Թագաւ-
որմէլէր օլմագ իւզըն Թագաւորմէլէրին , պուն-
լար սալլամա տէօշիւ վէ ընֆ'իլէ պուտու իլէ
քեաճին իշխն մուգատտէն տիր , վէ պուն-
տան սօնկրա նեզիբ շէրապ իլէ պիլլըր : Նեզիբ
հագգընտա վէ էյլէնտէն կէլէն Բաթիլէրէ'աթն-
տան մա'տա անն ԲԱՊԱՍ Թագաւոր օլունմա-
սը իշխն օլուն Թագաւորմէլէր հագգընտա շէ-
րի'աթ պու տըր . օ նեզը էյլէսինն նեզըն
կէթէ Թագաւոր օլունմաընն շէրի'աթ իւզ-
ըն իճրա էյլէսին :
- 22 Վէ ԲԱՊԱՍ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
- 23 Հարուն իլէ օլունլարընա սէյլէ քի , Պէնի
Խորայլէն պիրէթէթ օգուտընըլ հաւ-
տէ՝ անլէրէ պու վէճ իլէ տէլէսինը :
- 24 ԲԱՊԱՍ սէնի միւպարէլէսին , վէ սէնի Տըֆը
- 25 էյլէսին . ԲԱՊԱՍ վէճինն սանա նուրպալաշ
- 26 էթսին , վէ սանա մէրհամէթ էյլէսին . ԲԱՊԱՍ
վէճինն սէնին իւզէրինն գալարընն , վէ սա-

27 նա սէլամէթ իհասն էյլէսին : Վէ պէնի Խու-
րայլէ իւզէրինն իսմիմ զիբը էթսինը , վէ
պէն անլէրի միւպարէլէլէճէլիմ :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ վագը' օլտու քի Մուսա մէղէնին գու-
րուլմաընը Թէմամ էթտիլի , վէ անը վէ
ճիւմէն էտէվաթընը մէս իլէ Թագաւոր էթ-
տիլի , վէ մէզպաճ իլէ էտէվաթընն ճիւմէ-
սինն մէս Վէ Թագաւոր էյլէսին կիւնտէ ,
- 2 Խորայլէլին րու'էսասը՝ եա'նի խանէտան ը-
'իլէրի օլունպ Թա'տաաէ մէ'մուր օլուն սըլթ
- 3 րու'էսասը Թագաւորմէլէր կէթիրտիլէր : Վէ
Թագաւորմէլէրինն՝ եա'նի ալթը 'ատէտ էթ-
թիլիլ 'արապա վէ օն իքի ըտ'էքիւզ Տէր
իքի ըտ'իս պիր 'արապա , վէ Տէր պիրի պի-
րէր էթիւզ ԲԱՊԱՍ հուզըրընա կէթիրտի-
լէր . վէ անլէրի մէղէնինն էսնիւնէ Թագաւոր
- 4 էթտիլէր : Վէ ԲԱՊԱ Մուսայա խիթապէն ,
- 5 Պունլարը ճէմա'աթ չատըրընն խրտմէթի-
տէ գուլունմագ իշխն անլէրտէն ալլալ , Լա-
վիլէլէրէ Տէր պիրի խրտմէթի իթիլապընա
- 6 կէթէ վէրէսին՝ տէտի : Վէ Մուսա 'արա-
պալար իլէ էթիւզլէրի ալլալ , անլէրի Լավի-
- 7 լիլէրէ վէրտի : Իքի 'ատէտ 'արապա իլէ
տէթթիլ էթիւզիլ խրտմէթիլ իթիլապընա
- 8 կէթէ պէնի ճէրշունա վէրտի : Վէ տէթթի
'ատէտ 'արապա իլէ սէթիլ էթիւզիլ քեա-
ճին Հարունն օղու իթմարընն խտաթսին-
տէ պուրունն պէնի Մէրաթիլ՝ խրտմէթիլ-
- 9 ըրինն հաթիլապընա կէթէ՝ վէրտի : Ամմ
պէնի Գաճիլտա վէրմէտի . զիրա մագաւորն
խրտմէթի իւզէրլէրինտէ օլմաղլէ , օմաղլ իւ-
զէրինտէ Թաշըրլար խտի :
- 10 Վէ մէզպաճնն եէվմ'ի մէսճինտէ անն
Թագաւորի իշխն ըտ'իլէր Թագաւորմէլէրին
տիլէր . վէ ըտ'իլէր քէնտի Թագաւորմէլէրին
- 11 մէզպաճնն էսնիւնէ Թագաւոր էթտիլէր : Վէ
ԲԱՊԱ Մուսայա՝ Մէզպաճնն Թագաւորի իշխն
Թագաւորմէլէրինն՝ կիւնտէ պիրէր ըտ'իս Թագ-
աւորմէլէլէսին՝ տէտի :
- 12 Իմաի էվլիլքի կիւնտէ Թագաւորմէլէրին
Թագաւորմէլէրինն՝ Եէհուտա սըլթընտան Նաճ-
13 շուն խալ ի 'Ամմիտապ խտի : Վէ անն
Թագաւորմէլէր մագաւոր մըսաղլ իւզըն էիւզ-
օթուլ մըսաղլ պիր կիւմիւշ լէյն օլունպ , իքի-
միշ մըսաղլ պիր կիւմիւշ լէյն օլունպ , իքի-
սի տէ էքմէք Թագաւորմէլէր օլմագ իւզըն եաղ
իլէ եուզըրուժու խասս ուն իլէ տօլու խտի :
- 14 Վէ պուխուր իլէ տօլու օն Էգֆու պիր աւ
- 15 Թուն պուխուր գաղլը , Վէ մուհրապա օլ-
մագ իւզըն պիր տանա , պիր գօշ վէ պիր
- 16 եաղընտա պիր գուզու . կիւնաճ գուրպանը

47 օլմագ իւզրէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ, Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզրէ իբի սըզըր, պէշ գօչ, պէշ էրքէչ, վէ պիրէր էաշընտա պէշ գուզու օլուպ, Նաշնոն իպն ի Սմի-նտասպն թագաւմէսի պու իտի :

48 Իքինծի կիւնտէ Իսապըրըն րէ'իսի Նա-թանայէլ իպն ի Սու'ար թագաւմէ էյլէտի :

49 Թագաւմէ էյլէտիյի թագաւմէ մագաւսի մըս-գալը իւզրէ էիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւ-միւշ թէփսի, եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն, իբիսի տէ էքմէք թագաւմէսի օլմագ իւզրէ' էաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու իտի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն իւ-թուլ

20 պիր ալթուռն պուխուր գապը, Վէ մուհրապ օլմագ իւզրէ պիր տանա, պիր գօչ վէ պիր

22 էաշընտա պիր գուզու, Վէ կիւնաշ գուրպանը

23 օլմագ իւզրէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ, Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզրէ իբի սը-զըր, պէշ գօչ, պէշ էրքէչ վէ պիրէր էա-շընտա պէշ գուզու օլուպ, Նաթանայէլ իպն ի Սու'արն թագաւմէսի պու իտի :

24 Իւչիւնծի կիւնտէ պէնի Զէպուլծըն րէ-

25 'իսի իլիսպ իպն ի Հէյլոն Բաթի' էյլէտի : Անըն թագաւմէսի մագաւսի մըսգալը իւզրէ' էիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի վէ եէթ-միշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն, իբիսի տէ էքմէք թագաւմէսի օլմագ իւզրէ' էաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու իտի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն իւ-թուլ

27 պուխուր գապը, Վէ մուհրապ օլմագ իւզրէ պիր տանա, պիր գօչ վէ պիր էաշընտա պիր

28 գուզու, Վէ կիւնաշ գուրպանը օլմագ իւզրէ

29 քէչիլէրտէն պիր էրքէչ, Վէ սէլամէթ զէ-պիհէսի օլմագ իւզրէ իբի սըզըր, պէշ գօչ, պէշ էրքէչ վէ պիրէր էաշընտա պէշ գուզու օլուպ, իլիսպ իպն ի Հէյլոնն թագաւմէսի պու իտի :

30 Տէսրուիւնծի կիւնտէ պէնի Բուուպէնի իբիսի իլիսուր իպն ի Շէտէյուր Բաթի' էյլէ-տի : Անըն թագաւմէսի մագաւսի մըսգալը իւզրէ' էիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն, իբիսի տէ էքմէք թագաւմէսի օլմագ իւզրէ' էաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու իտի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն իւ-թուլ

33 Գալ պիր ալթուռն պուխուր գապը, Վէ մուհ-րապ օլմագ իւզրէ պիր տանա, պիր գօչ

34 վէ պիր էաշընտա պիր գուզու, Վէ կիւնաշ գուրպանը օլմագ իւզրէ քէչիլէրտէն պիր էր-

35 քէչ, Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզրէ իբի սըզըր, պէշ գօչ, պէշ էրքէչ վէ պի-րէր էաշընտա պէշ գուզու օլուպ, իլիսուր իպն ի Շէտէյուրն թագաւմէսի պու իտի :

36 Պէշիւնծի կիւնտէ պէնի Սիմ'օնըն րէ'իսի

Շէլումիւշ իպն ի Սուրիշատայ Բաթի' էյլէտի :

37 Անըն թագաւմէսի մագաւսի մըսգալը իւզրէ' էիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն, իբիսի տէ էքմէք թագաւմէսի օլմագ իւզրէ' էաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու իտի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն իւ-թուլ

39 պուխուր գապը, Վէ մուհրապ օլմագ իւզրէ պիր տանա, պիր գօչ վէ պիր

40 էաշընտա պիր գուզու, Վէ կիւնաշ գուր-պանը օլմագ իւզրէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ,

41 Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզրէ իբի սըզըր, պէշ գօչ, պէշ էրքէչ վէ պիրէր էաշընտա պէշ գուզու օլուպ, Շէլումիւշ իպն ի Սուրիշատայն թագաւմէսի պու իտի :

42 Ալթընը կիւնտէ պէնի Շատարն րէ'իսի

43 Իլիսապ իպն ի Տէ'ուէլ Բաթի' էյլէտի : Անըն թագաւմէսի մագաւսի մըսգալը իւզրէ' էիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն, իբիսի տէ էքմէք թագաւմէսի օլմագ իւզրէ' էաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու իտի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն իւ-թուլ

45 պուխուր գապը, Վէ մուհրապ օլմագ իւզ-րէ պիր տանա, պիր գօչ վէ պիր էաշընտա

46 պիր գուզու, Վէ կիւնաշ գուրպանը օլմագ

47 իւզրէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ, Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզրէ իբի սըզըր, պէշ գօչ, պէշ էրքէչ վէ պիրէր էաշընտա պէշ գուզու օլուպ, Իլիսապ իպն ի Տէ'ուէլն թագաւմէսի պու իտի :

48 Եէտիւնծի կիւնտէ պէնի Էֆրաիմն րէ'իսի իլիշամա' իպն ի Սմիհնուր Բաթի' էյլէտի :

49 Անըն թագաւմէսի մագաւսի մըսգալը իւզրէ' էիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն, իբի-սի տէ էքմէք թագաւմէսի օլմագ իւզրէ' էաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու իտի .

50 Վէ պուխուր իլէ տօլու օն իւ-թուլ

51 թուռն պուխուր գապը, Վէ մուհրապ օլմագ իւզրէ պիր տանա, պիր գօչ վէ պիր էաշըն-

52 տա պիր գուզու, Վէ կիւնաշ գուրպանը օլ-

53 մագ իւզրէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ, Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզրէ իբի սը-զըր, պէշ գօչ, պէշ էրքէչ վէ պիրէր էա-շընտա պէշ գուզու օլուպ, Իլիշամա' իպն ի Սմիհնուրն թագաւմէսի պու իտի :

54 Սէքիլիւնծի կիւնտէ պէնի Մանասաւըն րէ'իսի Կամուլիլ իպն ի Փէտաշուր Բաթի' էյլէտի :

55 Անըն թագաւմէսի մագաւսի մըսգալը իւզրէ' էիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէ-յէն, իբիսի տէ էքմէք թագաւմէսի օլմագ իւզրէ' էաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ

56 տօլու խոի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն չօ-
 57 քալ պիր ալթուս պուխուր գապը , Վէ մուհ-
 58 րադա օլմագ իւզըէ պիր տանա , պիր գօչ վէ
 59 քէչ , Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզըէ
 իքի սըղըր , պէշ գօչ , պէշ էրքէչ վէ պի-
 րէր ետընտա պէշ գուզու օլուպ , կամալի-
 էլ իպն ի փէտաստուրըն թագաթիմէսի պու
 խոի :
 60 Տօգուզուհը կիւնտէ պէնի Պէնիւմինին
 61 ըէ'իսի Ապիտան իպն ի ձիտ'օնի Բօգրի' էյ-
 62 լօր . Անըն թագաթիմէսի մագաթիս մըսգալը
 իւզըէ եիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի
 վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն ,
 իքիսի տէ էքմէք թագաթիմէսի օլմագ իւզըէ
 եաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու
 62 խոի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն չօքալ պիր
 63 ալթուս պուխուր գապը , Վէ մուհրադա
 օլմագ իւզըէ պիր տանա , պիր գօչ վէ պիր
 64 եաշընտա պիր գուզու , Վէ կիւնաճ գուր-
 պանը օլմագ իւզըէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ ,
 65 Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզըէ իքի
 սըղըր , պէշ գօչ , պէշ էրքէչ վէ պիրէր
 եաշընտա պէշ գուզու օլուպ , Ապիտան իպն ի
 ձիտ'օնին թագաթիմէսի պու խոի :
 66 Օնուհը կիւնտէ պէնի Տանըն ըէ'իսի Ա-
 խի'էզէր իպն ի 'Ամիշտատայ Բօգրի' էյլօր :
 67 Անըն թագաթիմէսի մագաթիս մըսգալը իւզըէ
 եիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի
 վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն ,
 իքիսի տէ էքմէք թագաթիմէսի օլմագ իւզըէ
 եաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու
 68 խոի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն չօքալ
 69 պիր ալթուս պուխուր գապը , Վէ մուհրադա
 օլմագ իւզըէ պիր տանա , պիր գօչ վէ պիր
 70 եաշընտա պիր գուզու , Վէ կիւնաճ գուր-
 պանը օլմագ իւզըէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ ,
 71 Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզըէ իքի
 սըղըր , պէշ գօչ , պէշ էրքէչ վէ պիրէր եա-
 շընտա պէշ գուզու օլուպ , Ախի'էզէր իպն ի
 'Ամիշտատայըն թագաթիմէսի պու խոի :
 72 Օն պիրինճի կիւնտէ պէնի Աշէրին ըէ'իսի
 73 Ֆաճ'իէլ իպն ի 'Աքրան Բօգրի' էյլօր : Անըն
 թագաթիմէսի մագաթիս մըսգալը իւզըէ եիւզ
 օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի վէ
 եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն , իքիսի
 տէ էքմէք թագաթիմէսի օլմագ իւզըէ եաղ
 իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու խոի .
 74 Վէ պուխուր իլէ տօլու օն չօքալ պիր ալ-
 75 թուս պուխուր գապը , Վէ մուհրադա օլմագ
 իւզըէ պիր տանա , պիր գօչ վէ պիր եաշընտա
 76 պիր գուզու , Վէ կիւնաճ գուրպանը օլմագ
 77 իւզըէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ , Վէ սէլամէթ

զէպիհէսի օլմագ իւզըէ իքի սըղըր , պէշ
 գօչ , պէշ էրքէչ վէ պիրէր եաշընտա պէշ
 գուզու օլուպ , Ֆաճ'իէլ իպն ի 'Աքրանըն
 թագաթիմէսի պու խոի :
 78 Օն իքինճի կիւնտէ պէնի Նէֆիւլինին
 ըէ'իսի Ախի'րա' իպն ի 'Եյնան Բօգրի' էյլօր :
 79 Անըն թագաթիմէսի մագաթիս մըսգալը իւզըէ
 եիւզ օթուզ մըսգալ պիր կիւմիւշ թէփսի
 վէ եէթմիշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն ,
 իքիսի տէ էքմէք թագաթիմէսի օլմագ իւզըէ
 եաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ուն իլէ տօլու
 80 խոի . Վէ պուխուր իլէ տօլու օն չօքալ պիր
 81 ալթուս պուխուր գապը , Վէ մուհրադա օլ-
 մագ իւզըէ պիր տանա , պիր գօչ վէ պիր
 82 եաշընտա պիր գուզու , Վէ կիւնաճ գուր-
 պանը օլմագ իւզըէ քէչիլէրտէն պիր էրքէչ ,
 83 Վէ սէլամէթ զէպիհէսի օլմագ իւզըէ իքի
 սըղըր , պէշ գօչ , պէշ էրքէչ վէ պիրէր
 եաշընտա պէշ գուզու օլուպ , Ախի'րա' իպն ի
 'Եյնանըն թագաթիմէսի պու խոի :
 84 Մէզպուհըն եէլմի ի մէսհինտէ Խարայէլ
 ըու'էսալը թարաֆընտան անըն թագաթիս
 պու խոի . օն իքի կիւմիւշ թէփսի , օն իքի
 'ատէտ կիւմիւշ լէյէն վէ օն իքի 'ատէտալ-
 85 թուս պուխուր գապը , Հէր պիր կիւմիւշ
 թէփսի եիւզ օթուզ չօքալ , վէ հէր պիր լէ-
 յէն եէթմիշ չօքալ օլարագ , գապարըն
 ճիւմէ կիւմիւշ մագաթիս մըսգալը իւզըէ
 86 իքի պին տէօրթ եիւզ չօքալ խոի : Պուխուր
 իլէ տօլու օն իքի 'ատէտ ալթուս պուխուր
 գապը , հէր պիր մագաթիս մըսգալը իւզըէ
 օնար չօքալ օլարագ , պուխուր գապարընըն
 ալթուհընըն քետֆէսի եիւզ եիրմի չօքալ
 87 խոի : Մուհրադա օլմագ իւզըէ էքմէք թագ-
 աթիմէլէրիլէ պէրապէր սըղըրլարըն ճիւմէ-
 սի օն իքի ըէս տանա վէ օն իքի գօչ , պի-
 րէր եաշընտա օն իքի գուզու , վէ կիւնաճ
 գուրպանը օլմագ իւզըէ քէչիլէրտէն օն իքի
 88 էրքէչ խոի . Վէ սէլամէթ զէպիհէլէրինին
 ճիւմէ սըղըրլարըն եիրմի տէօրթ ըէս տանա
 վէ ալթմիշ գօչ , ալթմիշ էրքէչ վէ պիրէր
 եաշընտա ալթմիշ գուզու խոի : Մէզպահ
 մէս շ օլուստագտան սօնկրա թագաթիսի պու
 խոի :

89 Վէ Մուսա Անըն իլէ թէքէլլիւմ էթմէք
 իւզըէ ճէմա'աթ չատըրըն տաթիլ օլարը
 հալտէ , քէնտիսինէ խիթապ էսէն սէտալը
 իքի քէրուպինին տարսընտան' եա'նի շէհա-
 տէթ թագաթիմէսի իւզըէրինտէն իշտիւր խոի . վէ
 օ անըն իլէ թէքէլլիւմ էսէր խոի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, (2) Հարու-
նա խիթապէն անա սեօյէ քի՝ Գանտիլէրի
եագորդնտա ետի գանտիլէր չէմ'տանըն
3 էօն թարաֆընա ղիյա վերօինլէր : Վէ Հա-
րուն պէօյէ եափտը : ԲԱՊՊՐ Մուսայա էմը
էյլէտիյի կիպի չէմ'տանըն գանտիլէրինի
4 անըն էօն թարաֆընա եագտը : Վէ չէմ'
տանըն եափուսը պու իտի, եա'նի չէքիծ
իշէ ալթուռնտան օլուպ, սագընտան չէքիծ-
րինէ վարընճա չէքիծ իշի իտի : չէմ'տանը
ԲԱՊՊՐ Մուսայա կէօթէրտիյի նիւմունէյէ
կէօրէ եափտը :
5 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
6 Պէնի իսրայէլին արաւընտան Լավիլիէրի ալ,
7 վէ անլէրի թաթհիւր էյլէ : Վէ անլէրի թաթ-
հիւր էթմէք իշիւն՝ անլէրէ պու վէճէլէ էյլէ-
յէսին : Իւզլէրէրինէ թաթհիւր սուլը սէրփէ-
սին : վէ պիւթիւն ճէսէտլէրինի թաւը էթսին-
լէր, վէ լիպապարընը երյգայարագ թէթաճ-
8 Տիւր էթսինլէր : Պա'տէհու պիւր տանա վէ
եաղ իլէ եուզըուլմուշ խասս ունտան անըն
էքմէք թագտիմէսինի ալընլար, սէն տախի
կիւնաճ գուրպանը իշիւն պիւր տանա տաճա
9 ալ : Վէ Լավիլիէրի ճէմա'աթ չաաբընըն
էօնիւնէ եաղալարընը, պէնի իսրայէլ ճէ-
10 մա'աթընըն քեաֆֆէսինի ճէմ' էյլէյէսին : Վէ
սէն Լավիլիէրի ԲԱՊՊՐ Տուգըրընա եագ-
լալարընը, պէնի իսրայէլ էլլէրինի Լավիլի-
11 լէրին իւզլէրինէ գօսուելար : Վէ Հարուն
պէնի իսրայէլ թարաֆընտան Լավիլիէրի
ԲԱՊՊՐ Տուգըրընա թագտիմէ օլարագ թագ-
տիմ էյլէսին : վէ անլէր ԲԱՊՊՐ խըսմէթի-
12 նին իֆաթընտա պուլունտունլար : Վէ Լա-
վիլիէր էլլէրինի տանալարըն պաշլար իւզլէ-
րինէ գօսունլար : վէ սէն Լավիլիէր իշիւն
էմը ի քէֆարէթի իճրա էթմէք իւզլէ ԲԱՊ-
ՊԱ, պիւրինի կիւնաճ գուրպանը՝ վէ տիկերի-
13 նի մուհրագա օլարագ, 'արղ էտէսին : Վէ
Լավիլիէրի Հարուն իլէ օղուլարընըն Տու-
գըրընտա տուրտուրըպ, անլէրի ԲԱՊՊԱ թագ-
14 տիմէ օլարագ թագտիմ էտէսին : Պու վէճէ-
լէ Լավիլիէրի պէնի իսրայէլ արաւընտան
այլարաթն : վէ Լավիլիէր պէնիմ օլաճագլար
15 տըր, Վէ պուլունտան սօնկրա Լավիլիէր ճէ-
մա'աթ չաաբընըն խըսմէթի իշիւն կիւրին-
լէր : Պէօյէճէ սէն անլէրի թաթհիւր էտիպ'
16 թագտիմէ օլարագ թագտիմ էտէսին : Չի-
րա անլէր պանա պէնի իսրայէլ արաւընտան
պիւլ քիւլիլի վէրիլիշ օլարագ, անլէրի
րուհիլն իւք մէվլուար օլալարըն քեաֆֆէ-
սինէ եա'նի պէնի իսրայէլին ճիւմլէ իւք սօ-

- 17 ղանլարընա պէտէլ քէնտիմէ ալարմ : Չիւրա
պէնի իսրայէլտէ կերէք ինտանտան կերէք
հայվանտան հէր իւք սօղան պէնիմ տիւր :
Մըսըր տիյարընտա հէր իւք սօղանը վուր-
ալըլմ կիւնտէ անլէրի քէնտիմէ թագտիւ
18 էյլէտիմ : Վէ Լավիլիէրի պէնի իսրայէլտէ
պուլունտան ճիւմլէ իւք սօղանլարա պէտէլ
19 ալարմ : Վէ պէնի իսրայէլ արաւընտան
Լավիլիէրի Հարուն իլէ օղուլարընա հիպէ
էթտիմ, թա քի ճէմա'աթ չաաբընտա պէ-
նի իսրայէլ խըսմէթիին իֆա էտէրէք, պէ-
նի իսրայէլ մագտիսէ եաղալարընալարէ
անլէրէ պէլա կէլմէմէք իւզլէ՝ պէնի իսրայէլ
իշիւն իճրա ի քէֆարէթ էտէլէր :
20 Իմտի Մուսա իլէ Հարուն վէ պէնի Իս-
րայէլ ճէմա'աթընըն քեաֆֆէսի ԲԱՊՊ Մու-
սայա Լավիլիէր հագգընտա հէր նէ քի էմը
էթտի իսէ Լավիլիէրէ անը եափտըլար : պէ-
նի իսրայէլ անլէրէ օլ վէճէլէ իճրա էյլէտի-
21 լէր : Վէ Լավիլիէր թէթաճհիւր էտիպ լի-
պալարընը երյգատըլար : վէ Հարուն անլէ-
րի ԲԱՊՊՐ Տուգըրընտա թագտիմէ օլարագ
թագտիմ էյլէտի, վէ Հարուն անլէրի
թաթհիւր էթմէք իւզլէ՝ անլէր իշիւն էմը ի
22 քէֆարէթի իճրա էյլէտի : Վէ պուլունտան
սօնկրա Լավիլիէր ճէմա'աթ չաաբընա Հա-
րուն իլէ օղուլարընըն Տուգըրընտա քէնտի
խըսմէթիէրինին իֆապը իշիւն կիւրտիլէր :
ԲԱՊՊՐ Լավիլիէր հագգընտա Մուսայա էմը
էյլէտիյի կիպի անլէրէ էյլէ եափալար :
23 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
24 Լավիլիէրէ Լա'իւ օլան պու տըր : Ենրմի պէշ
եաղընտան եօգարը օլանլար ճէմա'աթ չաա-
բընըն խըսմէթի իշիւն կիւրուհէ տախիլ օ-
25 լուպ, էլլի եաղընտան սօնկրա խատմէ կիւ-
րուհիւտէն չէքիլէրէք՝ արթըգ խըսմէթ էթ-
26 մէսինլէր : Ամմա ճէմա'աթ չաաբընտա պի-
րատէրլէրիլլէ նէվպէթ պէքլէմէքտէ մու'ա-
վէնէթ էթսինլէր, անճագ խըսմէթ էթմէ-
սինլէր : Լավիլիէրէ մէմուրիլլէթլէր խու-
սուսընտա պու վէճէլէ էտէսին :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ Մըսըր տիյարընտան խուրուճլարընըն
իքիւնիսն սէնէսինտէ պիւրինիսն այտա ԲԱՊՊ Սի-
նա պէրիլլէտիստէ Մուսայա խիթապէն տէ-
2 տի քի, Պէնի իսրայէլ Փըսհը վաղթ ը մու-
3 'ալլէնիստէ իճրա էթսինլէր : Պու այլն օն
տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ ագլամ իւսթիւ-
անը վաղթը մու'ալլէնիստէ ճէմ' ի գալանիլն
4 վէ աճքեամը իւզլէ իճրա էտէսինիւ : Իմտի
Մուսա Փըսհը իճրա էթմէլէրի իշիւն պէնի
5 իսրայէլէ սէօյլէտի : Վէ անլէր պիւրինիսն այլն

- օն տնօրտնիւնճիւ կիւնիւնտէ տգշամ իւս-
թիւ Սինա պերրիյէսինտէ ֆըսճը իծրա էյլէ-
տիւրէր . ԲԱՊՊ Մուսայա Տէր նէ քի էմը էյ-
լէտի իսէ՝ պէնի իսրայէլ տնը իծրա էյլէտի-
լէր :
- 6 Վէ ինսան մէյթի սէպէպիլլէ նափաք օլ-
մուշ պաղը քիմնէլէր պուլուճուպ . օլ կիւն-
տէ ֆըսճը իծրա էտէմէտիլէրինտէն՝ օլ կիւն-
տէ Մուսա վէ Հարունին հուզուրնա եագ-
7 լալալալ . Վէ պու առէմլէր անա՝ Պիզ ին-
սան մէյթի սէպէպիլլէ նափաք օլարագ նի՝-
չիւն վագթ ր մու՝այլէնինտէ պէնի իսրայէլ
արասընտա ԲԱՊՊ զուրպան թագտիմ՝ էթ-
8 մէքաէն մէն՝ օլաւնալըմ՝ տէտիլէր : Վէ Մու-
սա անիլէր՝ Տուրունըզ , վէ ԲԱՊՊ սիզին հագ-
գընըզտա նէ էմը էտէճէյինի տինկէյէլիմ՝
տէտի :
- 9 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի .
10 Պէնի իսրայէլէ սէջլէ քի՝ Հէր քիմ կերէք
սիզաէն , կերէք նէպիլիզտէն մէյթ սէպէպիլ-
լէ նափաք օլուր իսէ , եախօտ ուզադ սէֆէր-
տէ պուլուճուր իսէ՝ ԲԱՊՊ Ֆըսճը օ տախի
11 իծրա էյլէսին . Անը իքինճի այլն օն տնօր-
տնիւնճիւ կիւնիւնտէ տգշամ իւսթիւ իծրա
էտերէք , անը ֆէթիլի էքմէք իլէ վէ աճը օթ-
12 լար իլէ եէթիլլէր : Անտէն սապահա գատար
պարգմայլը՝ պիր քէմիլինի գըրմալընլար .
ֆըսճըն գանուլարընըն քէտֆֆէսի իւզլէ
13 իծրա էյլէսինլէր : Լաքին թահիր օլան վէ
սէֆէրտէ պուլուճմայա քիմնէ ֆըսճըն իծ-
րասընտան կերի աուուրա , օլ քիմնէ քէն-
տի գալմընտան միւնգաթի՝ օլաճագ . ԲԱՊՊ
զուրպանըն իւզթ ր մու՝այլէնինտէ թագ-
տիմ՝ էթմէտիլի իչիւն՝ օլ առէմ՝ քէնտի
14 կիւնաճընը չէքէճէք տիր : Վէ պիր զարիպ
եանընըզտա մուվագգաթէն իւզամէթ էթտիք-
տէ՝ ԲԱՊՊ Ֆըսճը իծրա էտէճէք օլուր իսէ ,
անը Տէման ֆըսճըն գալմնիլինի վէ աճքեամը
իւզրէ իծրա էյլէսին . կերէք զարիպ , կերէք
եէրլի իչիւն գանուլն պիր օլուլն :
- 15 Վէ մէքէն գուրուլալը կիւնտէ՝ պու-
լութ չէհատէթ չատըրը իւզէրինտէ մէքէնի
գալիլայլը , ազաճմաճա սապահա գատար
մէքէն իւզէրինտէ աթէշ կէօրիւնիւշիւ կի-
16 պի օլուլն : Ալ էա տէվամ պէյլէ իտի .
կէնպիւպէն պուլութ , վէ կէճէլէյին աթէշ
17 կէօրիւնիւշիւ անը գափլար իտի : Վէ պուլութ
չատըրըն իւզէրինտէն գալալարգտա՝ պէնի իս-
րայէլ անտէն սօնկրա նագլ էտերլէր իտի .
վէ պուլութըն աուրալըրը եէրտէ՝ պէնի իսրա-
18 յէլ օրատա գօնարլար իտի : Պէնի իսրայէլ
ԲԱՊՊ շէմինէ կէօրէ նագլ էտերլէր իտի ,
վէ ԲԱՊՊ շէմինէ կէօրէ գօնարլար իտի .
պուլութըն մէքէն իւզէրինտէ աուրալըրը

- էյամըն քէտֆֆէսինտէ չատըրլարնտա գա-
19 լըրլար իտի : Վէ պուլութ մէքէն իւզէրին-
տէ պիր չօգ կիւնլէր տուրալընտա , պէնի
իսրայէլ ԲԱՊՊ թէնպիհատընը Տըֆզ էտիպ
20 նագլ էթմէլլէր իտի : Քէզալիք պուլութ
մէքէն իւզէրինտէ ազ կիւն տուրալըր հալ-
տէ՝ ԲԱՊՊ շէմինէ կէօրէ գօնարլար , վէ
ԲԱՊՊ շէմինէ կէօրէ նագլ էտերլէր իտի :
21 Վէ պուլութ ազաճմաճա սապահա գատար
գալալըրը հալտէ՝ պուլութ սապահաճա գալ-
ալըրը կիպի նագլ էտերլէր իտի . կիւնտիւզ
օլուլն , կէճէ օլուլն , պուլութ գալալըրը
22 վագթըթտա նագլ էտերլէր իտի : Պուլութ
մէքէն իւզէրինտէ էյլէնիպ տուրալըր ,
կերէք իքի կիւն , կերէք պիր այ , կերէք պիր
սէնէ օլուլն , պէնի իսրայէլ չատըրլարնտա
գալալ նագլ էթմէլլէր իտի , ամմա գալգ-
23 ալըր կիպի նագլ էտերլէր իտի : ԲԱՊՊ շէմ-
ինէ կէօրէ գօնարլար , վէ ԲԱՊՊ շէմինէ
կէօրէ նագլ էտերլէր իտի . ԲԱՊՊ Մուսա-
նըն վագթմալըլէ օլան էմի միւնգալինճէ
ԲԱՊՊ թէնպիհատընը Տըֆզ էտերլէր իտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի
2 Քէնտիլի կիւմիւշտէն իքի 'տտէտ պօրու
եափ , տնէրի չէքիճ իչի եափալըն , վէ սա-
նա ճէմա՛աթըն չաղըրմալը իչիւն վէ օրու-
3 լարն նագլինի էլա՛ իչիւն օլուլնլար : Վէ
տնէր չալընալըլար վագթը՝ ճէմա՛աթըն
քէտֆֆէսի եանընա ճէմա՛աթ չատըրընըն
4 գափուլընտա ճէմ՝ օլուլն : Վէ պիրի չա-
լընալըր վագթը՝ եանընա իսրայէլ պինլէրի-
նին ըն՝իպէրի օլան բու՛հաա ճէմ՝ օլուլն :
5 Վէ եի.քէք սէպլ չալընընըզտա՝ ճանիպ ի
չարգաա գօնա՛ն օրուլար նագլ էթսինլէր :
6 Վէ թէքար եիւքսէք սէսլ չալընընըզտա՝
ճանիպ ի ճէնուպտա գօնա՛ն օրուլար նագլ
էթսինլէր . նագլլէրի իչիւն եիւքսէք սէսլ չալ-
7 սընլար : Վէ ճէմա՛աթըն ճէմ՝ էթտիլինիւզ
տէ չալալընըր , ֆագաթ եիւքսէք սէսլ օլ-
8 մասըն : Վէ պէնի Հարուն քէտֆֆէսի պօ-
րուլար չալընլար , վէ սիզէ պուլուլար 'աւր-
9 լըրինիզճէ ֆէրիզէ ի էպէտիլէ օլուլն : Վէ
տիյարընըզտա սիզի թաղիք էտէն տիւշմէն
իւզէրինէ միւհարէպէյէ կիթտիլինիզտէ՝ պօ-
րուլու եիւքսէք սէսլ չալընընըր . վէ Ա-
լաճընըր ԲԱՊՊ ճուզուրնտա զիքր օլու-
նուպ՝ տիւշմէնլէրինիզտէն խէլաա պուլաճագ-
10 սընըր : Վէ չէնլիք կիւնիւնիւզտէ վէ պայ-
րամալընըզտա վէ այ պալըլարընըզտա մուհ-
րագալարընըր վէ սէլամէթ զէպիհէլէրինիւզ
իւզէրինէ պօրուլար չալալընըր , պու տա-

- խի սիգէ Ալլահընդըն հուզուրընտա թէգ-
քեար իշխն օլաճագ տըր . Ալլահընդ ՐԱՊՊ
պէն իմ :
- 41 Վէ իբնիմի մէնէտէ իբնիմի ոյտո՝ ոյրն
էրիմիսինտէ շէհատէթ մէսքէնի իւզէրնտէն
42 պուլութ գալգտը : Վէ պէնի իսրայէլ Սի-
նա պէրրիյէսինտէն Ենազլէրի իւզըն
նազլ էթտիլէր . վէ պուլութ Փարոն պէր-
43 ինյէսինտէ տուրտու : Վէ ՐԱՊՊԸ Մուսա
վապըթաւըյլէ օլան էմբի միւճիպինճէ իլք
44 տէֆ'ա օլարագ նազլ էթտիլէր : Վէ էվլի-
լա պէնի ինչոտա օրտուսընն սանճաղը
ճիւնուտէրինէ կէօրէ նազլ էթտի . վէ ճիւ-
նուտընն բէ'տէ Նահշօն իպն ի 'Ամիինտապ
45 իտի : Վէ պէնի իստաքար սրպթընն ճիւնու-
տընն բէ'տէ Նաթանուէլ իպն ի Սու'ար իտի :
46 Վէ պէնի Զէպուլօն սրպթընն ճիւնուտընն
47 բէ'տէ Էլիսապ իպն ի Շէյլօն իտի : Վէ մէսքէն
էնտիլիտի, վէ մէսքէնի թաշըյան պէնի ճէր-
48 շօն վէ պէնի Մէրարի նազլ էթտիլէր : Պա-
տէհու Րաուպէն օրտուսընն սանճաղը ճիւ-
նուտէրինէ կէօրէ նազլ էթտի . վէ ճիւնու-
տընն բէ'տէ Էլիսապ իպն ի Շէտէյուր իտի :
49 Վէ պէնի Սիմ'օն սրպթընն ճիւնուտընն
բէ'տէ Շէրուսիլէ իպն ի Սուրիշտապ իտի :
50 Վէ պէնի ճաւ սրպթընն ճիւնուտընն բէ'տէ
51 տէ Էլիսապ իպն ի Տէ'ուէլ իտի : Վէ մազ-
տիտի թաշըյան պէնի Պահաթ նազլ էթ-
տի . պուլար կիլինճէն գաւար մէսքէն գու-
52 բուլար իտի : Վէ պէնի Իֆրայիմ օրտուսը-
նն սանճաղը ճիւնուտէրինէ կէօրէ նազլ
էթտի . վէ ճիւնուտընն բէ'տէ Էլիշամա' իպն ի
53 'Ամիհնուտ իտի : Վէ պէնի Մանասա սրպ-
թընն ճիւնուտընն բէ'տէ Կամալիլէ իպն ի
54 Փէտահուր իտի : Վէ պէնի Պէնէամին սրպ-
թընն ճիւնուտընն բէ'տէ Ապիտան իպն ի
55 Ճիտ'օնի իտի : Պա'տէհու պէնի ճաւ օրտու-
սընն սանճաղը ճիւնուտէրինէ կէօրէ ճիւմ-
լէ օրտուլարն տիւմտարը օլարագ նազլ
էթտի . վէ ճիւնուտընն բէ'տէ Ախիէզը
56 իպն ի 'Ամիշտապ իտի : Վէ պէնի Աշեր
սրպթընն ճիւնուտընն բէ'տէ Ֆաճ'իլէ իպն ի
57 'Աբրամ իտի : Վէ պէնի Նէֆթալի սրպթը-
նն ճիւնուտընն բէ'տէ Ախիբա' իպն ի 'Էյ-
58 նան իտի : Պէնի իսրայէլ նազլ էթտիլէ-
րինտէ՝ ճիւնուտէրինէ կէօրէ ուսուլը նազլ-
լէրի պու իտի :
- 59 Վէ Մուսա քէնտի դայն փէտէրի Միտ-
եանի Րա'ուէլին օղլու Շօպապա՝ Պիլ ՐԱՊ-
ՊԸՆ՝ Սիգէ վէրէճէյիմ տէտիյի մահապէ նազլ
էտիլօրը . պիլիմ իլէ պէրապէր կէլ . վէ սանա
էյիլէք էտէրիլ . զիրա ՐԱՊՊ իսրայէլ հագ-
60 զընտա խայր սէյլէտի՝ տէտի : Օլ տախի
անա՝ կիթմէմ, անճագ տիլարմա վէ աշի-

- 31 ըէթիմէ կիտէրիմ՝ տէտի : Վէ Մուսա ա-
նա՝ Րիճա էտէրիմ, պիլի պէրագա, զիրա
պէրրիյէտէ մէնգիլէրիմիլի պիլմէրլէ՝ պիլի
32 *Րահմիլմ օրուստն : Վէ էյէր պիլիմ իլէ
պէրապէր կիտէր իտէն , ՐԱՊՊԸ պիլի իհսան
էտէճէյի էյիլիքտէն սէնի տախի հիսսէտար
էտէրիլ՝ տէտի :
- 33 Վէ անլէր ՐԱՊՊԸ տաղընտան իւզ կիւն-
լիւք էօլ նազլ էթտիլէր . վէ ՐԱՊՊԸ թա-
պութ իւլ 'աշտը անլէրէ իսթիլաշաթ էէրի
պուլմագ իշխն օլ իւլ կիւն զարֆընտա
34 էօնլէրինտէ կիտէր իտի : Վէ օրտուկեաշ-
տան նազլ էթտիլէրինտէ՝ ՐԱՊՊԸ պուլու-
թը կիւնտիլիլէն իւզլէրլէրինտէ իտի :
- 35 Վէ թապութ իւլ 'աշտ նազլ էթտիլ-
տէ Մուսա՝ Եա'ՐԱՊՊ , գըյամ էյլէ , վէ տիւշ-
մէնլէրին փէրուշան օղլուլար . վէ սանա
պուլըք էտէնլէր հուզուրընտան ֆիլար էթ-
36 սինլէր՝ տէր իտի : Վէ գօնաղընտա՝ Եա
ՐԱՊՊ , իսրայէլին պիլիլէրճէ պիլիլէրինէ բիւ-
ճու՝ էյլէ՝ տէր իտի :

ՊԱՊ 44

- 1 Վէ գալմ ՐԱՊՊ Դ'այէյհիստէ ֆէնա տու-
րէթլէ սէյլէնտիլինտէ՝ ՐԱՊՊ իշխտիլ զաղա-
պա կէլէրէք , ՐԱՊՊԸ աթէշի արալարընտա
եանլը՝ օրտու քէնարընտա պուլուսնալը
2 թէլէֆ էյլէտի : Վէ գալմ Մուսայա ֆէր-
եատ էթմէրլէ , Մուսա ՐԱՊՊԸ տուա էյ-
3 լէտի , վէ աթէշ սօնտիւ : Իմտի օլ մահա-
լէ՝ արալարընտա ՐԱՊՊԸ աթէշի եանաղը
իշխն թապ'էրա թէսիլէ էյլէտի :
- 4 Վէ արալարընտա օլան գարըլըք խալդ
զէյտաէ'իլլէ իշխիհա էթտիլէր . պէնի իս-
րայէլ տախի թէքրար աղապըլ՝ Պիլլէ քի՞մ
5 էթ էէտիլիլ . Մըրրտա մէճանէն էէտիլի-
միլ պուլըք վէ խըյար վէ գալմն վէ փրա-
սա վէ սողան վէ սարըմաղլար խաթըրմըլա
6 կէլիօր : Վէ շիմտի ճանըմը գուրուսու .
կէօլլէրիմիլ էօնիւնտէ պու մէննտէն զայրի
7 հիշ պիլ շէյ Եօգ տըր՝ տէտիլէր : Մէնն իտէ
քիշիշ թօխումը կիպի օղլալ՝ բէնկի ագ
8 քիւնլիւք բէնկի կիպի իտի : Գալմ տօլաշըպ
տէվէրիլ իտի , վէ տէյիլմէնտէ իւլիտիւպ
տիլօտ հալմնտա տէգիլէք թէնճէրլէրտէ
փիշիլիլէր իտի . վէ անտէն փիտէ եափար-
լար իտի . վէ անըն լէզլէթի եաղը պօղաշա
9 լէզլէթի կիպի իտի : Վէ կէճէլէյի օրտու-
կեահ իւզլէրինէ չիհ տիւշտիւքտէ՝ մէնն ա-
նըն իլէ պէրապէր տիւշէր իտի :
- 10 Վէ Մուսա գալմն՝ գալիլէրլէրինճէ հէր
քէս քէնտի չատըրը գափուսընտա աղլուտը-

*Իւլլէ կէօլլէր

† Իւլլէ սէմ'իլէ

- ղենը իշխութի : վէ ԲԱՊՊ զէյատեսիլէ զազա-
պա կէլտի : Մուսանն նազարնտա տաիի
41 ֆէնա կէօրիւնտիւ : վէ Մուսա ԲԱՊՊԱ տե-
տի քի՝ Նի՞չիւն պու գուլունա ճէֆա էյլէ-
տին , վէ Նի՞չիւն ինտիւնէ մազհար ըլլաթֆ
օլմատըմ , քի պու գալմըն ճիւմէսինին պա-
42 ընը իւզէրիմէ եիւքլէթտին : Պու գալմըն
ճիւմէսինէ պէ՞ն մի համիլէ օլտում , եա-
խօտ սնը պէ՞ն մի թէվլիտ էյլէտիմ , քի
պանա՝ Հէման լայա մա՛սումը կէօթիւ-
րիւր կիպի , էճառատարընա եէմին իլէ վա՛տ
էթտիլիմ տիյարա սնը գուճաղընտա կէօ-
43 թիւր՝ տերսին : Պէն Նէ՞րէտէն էթ պուլուպ
տա պու գալմըն ճիւմէսինէ վէրէյիմ , զիրա
եանըմտա աղլայըպ , Պիզէ էթ վէր , եէյէ-
44 լիմ՝ տէյօրլար : Պիւթիւն պու գալմըն պէն
եալընըլ թաշմաղա գատիր տէյլիլ իմ ,
45 զիրա պանա զայէթ աղըր տըր : վէ էյէր
պանա պէօյլէ էտէր իսէն , ըիճա էտէրիմ ,
'իտիւնտէ մազհար ըլլաթֆ օլտում իոէ ,
պէնի պիրտէն գաթլ էյլէ , քի ճէֆամը կէօր-
մէյէյիմ :
46 վէ ԲԱՊՊ Մուսայա խիթապէն՝ Պանա
Խարայէլին իթիլարլարընտան գալմըն իւ-
թիլարլարը վէ միւլթէպէրանը թանրաղըն
քիմսէլէրտէն եէթմիշ քիշի ճէմ՝ էյլէ . վէ
անլէրի ճէմա՛ւթ չառըրընա կէթիլ , վէ օրա-
47 տա սէնին իլէ պէրապէր տուրուշլար : վէ
պէն նաղիլ օլուպ՝ օրատա սէնին իլէ միւքեա-
լէմէ էտէճէյիմ , վէ սէնին իւզէրինտէ օլան
Բուհտան տըպ իւզէրլէրինէ գօյաճաղըմ , քի
գալմըն եիւքիւնիւ սէնին իլէ պէրապէր թա-
շալընլար , վէ սէն եալընըլ թաշմաղասըն :
48 վէ գալմա խիթապէն՝ Եարըն իշիւն քէն-
տինիլիլ թաթհիր էյլէյիլիլ վէ էթ եէյէ-
ճէքսինիլ . զիրա՝ Պիզէ քի՞մ էթ եէտիրիլ ,
չիւն քի Մըսըրտա հալիմիլ էյի իտի՝ տէյէ-
րէք , ԲԱՊՊԱՆ չուլըրընտա աղլատընըլ .
իմտի ԲԱՊՊ սիզէ էթ վէրէճէք վէ եէյէճէք-
49 սինիլ : Պիր կիւն վէ իքի կիւն վէ պէշ կիւն
20 վէ օն կիւն վէ եիրմի կիւն տէյիլ , Անճադ
պուրնուրըտան կէլիպ սիզ Նէֆրէթ էտին-
ճէյէ գատար թէմամ՝ պիր այ եէյէճէքսի-
նիլ . զիրա արանըտա օլան ԲԱՊՊԱ թաճգիր
էտիպ , Մըսըրտան Նի՞չիւն չըգաղը՝ տէյէրէք ,
անըն հուլըրընտա աղլատընըլ՝ տէյէսին ,
տէտի :
21 Մուսա տաիի՝ Արատընտա պուլունար-
ղըմ գալմ ալթը եիւլպիսին փիլատէ օլուպ
տա , սէն՝ Անլէրէ էթ վէրէճէյիմ , վէ թէ-
22 մամ պիր այ եէյէճէքլէր տիր՝ տէտին : Ան-
լէրէ քեաֆի օլմագ իւզրէ գօյուշլար վէ սը-
ղըրլար՝ մը պօղաղլանաճագ . եախօտ անլէրէ

- քեաֆի օլմագ իւզրէ տէնիլ պալըղընըն
քեաֆֆէսի մի ճէմ՝ օլունաճագ՝ տէտի :
23 ԲԱՊՊ տաիի Մուսայա ԲԱՊՊԱՆ էլէ գըպալը
մը՝ քէլամըմ վագը՝ օլուր մը՝ օլմալ մըն
չիմտի կէօրիւրսին՝ տէտի :
24 վէ Մուսա չըգըպ , գալմա ԲԱՊՊԱՆ քէ-
լամընը սէյլէյէրէք՝ գալմըն իթիլարլարըն-
տան եէթմիշ քիշի ճէմ՝ էտիպ , անլէրի չա-
25 տըրըն էթրաֆընտա տուրուլտըր : վէ ԲԱՊՊ
պուլունթա նաղիլ օլուպ , անըն իլէ միւ-
քեալէմէ էյլէտի , վէ անըն իւզէրինտէ օլան
Բուհտան տըպ՝ եէթմիշ իթիլարլարն իւզէ-
րինէ վաղ՝ էյլէտի . վէ Բուհտան իւզէ-
րինտէ սաքին օլուղը կիպի , իհամ իլէ սէյ-
26 լէտիլէր , ամմա թէքրար սէյլէմէտիլէր : վէ
պիրինին իսմի Էլտատ վէ տիկէրինին իսմի
Մէյտատ օլան իքի քիմսէ օրտուտա գալար ,
վէ անլէրին իւզէրինտէ Բուհտան սաքին օլտու .
անլէր թաճրի օլունանլարտան իտի , ֆագաթ
չառըրա չըգմամըշլար իտի . վէ օրտուտա իւ-
27 համ իլէ սէյլէրլէր իտի : վէ պիր ճիւմս
գօշուպ՝ Էլտատ վէ Մէյտատ օրտուտա իւ-
համ իլէ սէյլէյօրլար՝ տէյէրէք Մուսայա
28 խապէր վէրտի : վէ Մուսանն միւնթէխապ-
լարընտան օլան իրամէթէքարը Եշէու՝ իպնի
հուն ճէվապ վէրիպ՝ Էյ Էֆէնտիմ Մուսա ,
29 անլէրի մէն՝ էթ՝ տէտի : Մուսա տաիի՝ Պէ-
նի՞մ զայրէթիմի մի չէքէրսին . քեաշքի
ԲԱՊՊԱՆ գալմընըն ճիւմէսին փէյլամսէլէր
օլուպ , ԲԱՊՊ Բուհտան իւզէրլէրինէ վաղ՝ էտէ
30 իտի՝ տէտի : Պա՛տէհու Մուսա քէնտիսի
վէ Խարայէլ իթիլարլարը օրտուտա չէքիլիլ
31 վէ ԲԱՊՊ թարաֆընտան պիր իւլիկեար
չըգըպ՝ տէնիլտէն պըլարընընլար սէվգ էտէ-
րէք , օրտուկեալն իթրաֆընտա պու թա-
րաֆտա պիր կիւնիւք եօլ գատար՝ վէ օլ թա-
րաֆտա պիր կիւնիւք եօլ գատար եէր եիւ-
զիւնտէ իքի զըրա՝ միգատարը եէտէտ օլտարդ
32 օրտուկեալն ճիւմէսին սէրտի : վէ գալմ
գալըպ պիւթիւն օլ կիւն վէ պիւթիւն կէ-
ճէ վէ պիւթիւն էրթէսի կիւն պըլարընընլա-
րը թօփլատըր . աղ թօփլայան օն հօմէր
թօփլատը , վէ անլէրէ քէնտիլէրի իշիւն օր-
33 տուկեալն էթրաֆընտա սէրտիլէր : վէ էթ
տուհա տիլէրի արալընտա օլուպ՝ չիլէնէմէդ
տէն էվլէլ ԲԱՊՊԱՆ զազապը գալմ իւզէրինէ
'ալէվլէնէրէք , ԲԱՊՊ գալմըն զէյատեսիլէ չէ-
34 տիտ պիր պէլայա տիւշար էյլէտի : վէ օլ
մահալէ Գիպրօթ-հաթթալա թէսիլէ օ-
լունտու . զիրա միւշթէհի օլան գալմը օրա-
35 տա տէֆն էթտիլէր : Գիպրօթ-հաթթալա
փատան գալմ շառերթա նաղլ էտիպ՝
շառերթա տա գալարըր :

1 Վէ Մերեմմ իլէ Հարուն Մուսանն ալոր-
դը Հապէշի գարը խուսուսընտա անն 'ալէյ-
հնտէ սեյլէնտիլէր . չիւնքի Հապէշի պիր
2 գարը թէգէվիլէճ էթմիշ իտի : Վէ՛ ՐԱՊՊ
եալընը Մուսանն վարթաթաթլէ մի սեյլ-
լէտի . պիզիմ վարթաթմըլէ տախի սեյլէ՞
3 մէտի մի՛ տէտիլէր . վէ ՐԱՊՊ իշիթտի : (Վէ
Մուսա եէր իւզէրինտէ օլան ատէմէրին
ճիւմէսինտէն զիյատէ հալիմ պիր զաթ իտի)
4 Վէ ՐԱՊՊ տէր՝ ագապ Մուսա վէ Հարուն վէ
Մերեմմ՝ իւզիւնիւզ ճէմա՛ն աթ Հատըրընա
5 չըգընըլ տէտի . իւզիւն տէ չըգտըլար : Վէ
ՐԱՊՊ պուլութ 'ամուտընտա նազիլ օլուպ՝
Հատըրըն գափուսընտա տուրարագ , Հարուն
իւէ Մերեմմ չալըրար . անէրին իբրի տա-
6 խի չըգտըգտա , անլէր՝ Շիմտի թէլամմը
իշիտիլիլ : Սիզտէ պիր փէլզամպէր վար
իւէ , պէն ՐԱՊՊ թէնտիլի անա բուլատա իղ-
հար էտիպ՝ անն իլէ տիւշտէ միւքեալէմէ
7 էտէրիմ : Գուլըմ Մուսա եյլէ տէլիլ . օ
8 պիւթիւն պէլթիմտէ սատըգ տըր . Անն իլէ
բու պէ բու աշէքեարէ միւքեալէմէ էտէրիմ ,
վէ բէմլ իլէ տէլիլ , անճաղ օ ՐԱՊՊՈՐ տու-
րէթինէ նազար էտէր . իմտի նի՛ չիւն գուլըմ
Մուսա 'ալէյհնտէ սեյլէմէյէ գորգմատը-
9 նըլ տէտի : Վէ ՐԱՊՊՈՐ զալապը անլէրին
10 իւզէրինէ 'ալէվլէնմէքէ կիթտի : Վէ պու-
լութ Հատըրըն իւզէրինտէն չէթիլիճէ , իշթէ
Մերեմմ գար կիպի ճիւզամմը օլուտ , վէ Հա-
մա Մերեմմէ պագտըգտա՝ իշթէ ճիւզամմը
11 իտի : Վէ Հարուն Մուսայա , Ամա՛ն էֆէն-
տիմ , քէրէմ էյլէ , համադաթըմըլ իլէ
իշթաիլիլ կիւնաճը իւզէրիմիլէ գոմա .
12 ֆէրէմ էյլէ , վալիտէ բաճմինտէն չըգտըր
վաղըթ էթինիլն հարըր թէլէֆ օլմուշ էօլիւ
13 կիպի օլմուշն տէտի : Մուսա տախի՛ Նիյալ
էտէրիմ , եա Ալլահ , չիմտի անա չիֆա վէր՝
14 տէլէրէք ՐԱՊՊ Ֆերեատ էյլէտի : Վէ ՐԱՊՊ
Մուսայա տէտի քի՛ իշէր փէտէրի անն
եիւզիւնէ թիւքիւրիւշ օլուպտը , եէտի կիւն
մաճնուպ օլմա՛ղ մը իտի . եէտի կիւն օր-
տունն խարիճինտէ թէվգիֆ էտիլիլն , վէ
15 սոնկրա կէրի ալընըն : իմտի Մերեմմ օր-
տունն խարիճինտէ եէտի կիւն թէվգիֆ
էտիլտի . վէ Մերեմմ կէրի ալընընճայա գա-
16 տար գալմ նազլ էթմտի : Պա՛տէհու
գալմ Հատթիթտան նազլ էտիպ՝ փարան
պէրրիյէսինտէ գոնուլար :

1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի՛
2 Պէնի խարայէլէ վէրէճէլիմ՝ ֆէն՝ան տիյարը-
նը թէճէսսիւս էթմէք իւզրէ ատէմէր իրապ
էյլէ , վէ հէր պիրի արալարընտա բէ՛խ օլա-
րագ՝ փէտէրէրի սըպթլարընտան պիրէր ա-
3 տէմ իրապ էտինիլ : Վէ Մուսա անլէրի
ՐԱՊՊՈՐ էմինիլ կէօրէ փարան պէրրիյէսին-
տէն իրապ էթտի . օլ քիմնէլէրին քեաֆ-
ֆէսի պէնի խարայէլին բէ՛խէրինտէն իտի :
4 Վէ անլէրին իմլէրի պուշլար տըր . Բաու-
պէն սըպթլարտան Շամմու՛ իպն ի Զաքըր .
5 Սիմ՝օն սըպթլարտան Շաֆաթ իպն ի Հօրի .
6 Եէհուտա սըպթլարտան Քալէպ իպն ի Եէ-
7 ֆուննէ . իսաբար սըպթլարտան իճու
8 իպն ի Եուսուֆ . Իֆրաիմ սըպթլարտան Հօ-
9 շա՛ իպն ի Նուն . Պէնէտմին սըպթլարտան
10 Ֆալթի իպն ի Բաֆու . Զէպուլուն սըպթլար-
11 տան ճատտիլ իպն ի Սաթի . Եուսուֆ սըպ-
թլարտան է՛ն Մանուսա սըպթլարտան ճատ-
12 տի իպն ի Սուսի . Տան սըպթլարտան 'Ամի-
13 էլ իպն ի ճէմալիլ . Աշէր սըպթլարտան Սէ-
14 թուր իպն ի Միխաէլ . Նէֆթալի սըպթլար-
15 տան Նաճպի իպն ի Վաֆսի . ճատ սըպթլար-
տան ճէուէլ իպն ի Մաթի :
16 Մուսանն տիյարը թէճէսսիւս էթմէք
իւզրէ իրապ էթտիլի ատէմէրին իմլէրի
պուշլար իտի . վէ Մուսա Հօշա՛ իպն ի Նու-
17 նա Եէշու՝ թէսմիյէ էյլէտի : Վէ Մուսա
անլէրի ֆէն՝ան տիյարընը թէճէսսիւս էթ-
մէք իւզրէ իրապ էտիպ , անլէրէ խիթապէն՝
Պուրատտան ֆէն՝անն ճէնուպ իմրաֆընա
18 տօղլու կիտիպ տաղա՛ չըգընըլ . Վէ օլ տի-
յարա պագընըլ , նա՞թըլ տըր . վէ անտէ
սաթին օլան գալմ գուվլէթիլ՝ մի , եախօտ
զա՛լիֆ մի , ա՞ղ մը , եախօտ չօ՞գ մը տըր .
19 Վէ անն սաթին օլտըրը եէր նէ՞ հալտէ տիր .
էյի՞ մի՛ եախօտ ֆէնա՞ մը , վէ սաթին օլ-
տըրըլարը շէհրէր նա՞թըլ տըր , Հատըրըն-
տան 'իպարէթ մի , եախօտ միւսթաճէ՞մ
20 մի . Վէ թօփրագ նա՞թըլ տըր , միւնպի՞թ
մի , տէլիլ մի . իշինտէ աղաճ վա՞ր մը , եօգ
մը . ճէսուր օլուպ՝ օլ եէրին մէյվէսին-
տէն ալընըլ տէտի : Վէ օլ կիւնլէր իւզիւ-
21 միւն թուրֆանտա վագթը իտի . իմտի ան-
լէր չըգըլ Սին պէրրիյէսինտէն Համաթ եօ-
լընտա պուլլունն իէճօպա տէկին օլ տիյա-
22 րը թէճէսսիւս էթտիլէր : Վէ ճէնուպ թա-
րաֆընա չըգըլ՝ Հէպրօնա գատար կէտիլէր ,
վէ օրատա 'Անագ օղլուլարը Ալիման վէ
Շիշայ վէ թալմայ սաֆն իտի . (վէ Հէպրօն
Մըրըն Սօ՛ան չէհրէնտէն եէտի սէնէ էվլէլ

23 պինա օրւնմուշ խոի Կէ Էշքօլ տերէսինէ տէկին կիտիւ , օրատան չքաւորը իլէ պիր իւզիւմ սաղգըմը քէսէրէք՝ անը իքի քիշի պիր սըրըգ իլէ կէթիւրտիլէր . վէ նար իլէ ին .

24 ճիր տախի իէթիւրէր : Պէնի իսրայէլին օրատան քէստիքէրի սաղգըմըն սէպէպինտէն՝ օլ մահայէ Էշքօլ տերէսի թէսիլէ օրւն .

25 տու : Վէ գըրգ կիւն թէմամընտա տիյարը

26 թէճէսսիւս էթմէքտէն տէօնտիլէր : Վէ վարըպ Փարան պէրրիլէսինէ , Գատէշէ , Մուսա իլէ Հարունըն վէ պէնի իսրայէլ ճէմա՛ւթընըն քէսաֆէսինին եանընա կէլտիլէր . վէ անէրէ վէ ճէմա՛ւթըն ճիւմէսինէ խապէր վէրէրէք , տիյարըն մէվէսինի անիլէ :

27 րէ կէօսթէրտիլէր : Վէ անա հիքեայէ էտէրէք՝ Պիգի իրաւ էթտիլին տիյարա կիթտիլէ , վէ հադիգաթէն սիւտ վէ պիւլ ագար , վէ

28 անըն մէվէսի պու տըր : Լաքին օլ տիյարտա սաքին օլւն գաւլմ գուվէթիլ տիր . վէ չէհրէր սուրուս վէ զայէթ պէյիւք տիր . հէմ տախի օրատան Վնաֆ օղուլարըն կէօր :

29 տիր . Վմալէգիլէր տիյարըն ճէնուպ թաւաֆընտա սաքին տիր . վէ Հիթթիլէր վէ Ետպուսիլէր վէ Ամբիլէր տաղարտա սաքին տիր . վէ Գէն՝անիլէր տէնիլ թարաֆընտա վէ իրտանըն քէնարընտա սաքին տիր՝ տէ :

30 տիլէր : Վէ Գալէպ Մուսանըն հուզուրընտա գաւլմը սիւքիւթ էթտիրիւ՝ Հէման չքալըմ , վէ անը զապթ էտէլիմ , զիւր պիլ անը ֆէթհ յիլ իլ . զիրա պիլտէն գուվէթիլ տիր՝

31 էթմէյէ միւգթէտիր իլ՝ տէտի : Լաքին ա . նըն իլէ պէրապէր չքգան ստէմէր՝ Պիլ օլ գաւլմ իւզէրինէ չքգմաղա միւգթէտիր տէ . յիլ իլ . զիրա պիլտէն գուվէթիլ տիր՝

32 տէտիլէր : Վէ թէճէսսիւս էթտիլէրի տի . յար հադգընտա պէնի իսրայէլէ ֆէնա խապէր վէրէրէք՝ թէճէսսիւս էթմէք իշին իշինտէն կէչտիլիմիլ . օլ տիյար քէնտի էհայլէսինի թէլէֆ էտէն պիր տիյար տըր , վէ ի . չինտէ կէօրտիլիմիլ գաւլմըն ճիւմէսի ու .

33 զուս պոյու քիմէլէր տիր : Վէ օրատա ճէպպարընտա օլւն Վնաֆ օղուլարըն ճէպ . պարըր կէօրտիլէք , վէ պիլ քէնտի նազա . րմըզտա չէքիլէ կիպի օլուպ , անիլէրին նա . զարընտա տախի պէյլէ խիք՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 14

1 Վէ պիւթիւն ճէմա՛ւթ սէտալարընը գայ . տըրըպ ֆէրիտա էյլէտի , վէ գաւլմ օլ կէճէ

2 աղաւտը : Վէ ճէմի՝ ի պէնի իսրայէլ . Մուսա իլէ Հարուն յալէհինէ սէյլէնիլ՝ ճէմա . յաթըն ճիւմէսի անիլէր՝ Գէա՛շքի պիլ Մը . տըր տիյարընտա էօլէ խիք , Եախօտ՝ քէա՛շ .

3 քի պու պէրրիլէտէ էօլէ խիք : Վէ նի .

չիւն ՐԱՊՊ պիլի պու տիյարա կէթիւրտի քի գըլըճտան տիւշէլիմ տէ նիսիւն վէ էթֆա . լըմըլ Եաղմա օլալար . Մըրա տէօնմէմիլ

4 տահա էյի տէլիլ՝ մի տիր՝ տէտիլէր : Վէ Էէք տիլէրինէ՝ Պիր րէ՛իս նապ էտիպ Մըս .

5 րա յալէթ էտէլիմ՝ տէտիլէր : Օլ զէման Մուսա իլէ Հարուն պէնի իսրայէլ ճէմա . յաթընըն պիւթիւն ճիւմհուրընըն հուզուրըն .

6 տա էիւզիւ գոյուս տիւշտիլէր : Վէ տիյար . րը թէճէսսուս էտէնիլէրտէն Եէշու՛՛ իպն ի Նուս իլէ Գալէպ իպնի Եէֆուսնէ էլպիտէլէ :

7 րինի երրթտըր : Վէ պէնի իսրայէլին պիւ . թիւն ճէմա՛ւթընա իթիւպէն՝ թէճէսսուս էթմէք իշին իշինտէն կէչտիլիմիլ օլ տի . յար զիլտէսիլէ էյի պիր տիյար տըր :

8 Էյէր ՐԱՊՊ պիլտէն Րալի օլուր Իսէ , պիլի օլ տիյարա կէթիլիւրիւպ՝ տէտիլէր : հիմայէլէրի իւզէրէրինտէն կիթմիշ օլուր՝ ՐԱՊՊ պիլիմ իլէ տիր , անիլտէն գօրգմայլըն՝ տէտիլէր :

10 Լաքին պիւթիւն ճէմա՛ւթ՝ Անիլէր թաշալար իլէ րէճմ էտէլիմ՝ տէտիլէր . ամմա ՐԱՊՊՈ՞՞ ճէլլի ճէմա՛ւթ չաւարընտա ճէմի՛ ի պէնի

11 իսրայէլէ կէօրիւնտա : Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա՛ Նէ՞ վազթա գատար պու գաւլմ պէնի թահ . գիր էտէճէք տիր , վէ Նէ՞ վազթա գատար արալարընտա կէօսթէտիլիմ՝ յալմէթըրին

12 ճիւմէսիլէ պիւտա ինանմաղար : Պէն անէլ . րի թա՛ուս իլէ վուրուպ հէլաք էտէճէլիմ , վէ սէնի անիլտէն պէյիւք վէ գուվէթիլ

13 պիր միլլէթ էտէճէլիմ՝ տէտի : Մուսա տա . խի ՐԱՊՊՈ՞՞ տէտի քի՛ Օլ զէման պու գաւլմը գուվէթիլին՝ արալարընտան իերաճ էթտի .

14 յին Մըրիլէր իշիտէճէլէր , Վէ պու տիյար . րըն էհալիսինէ սէյլէլէճէլէր , Վնաֆ ան . լէր , Եա ՐԱՊՊ , սէնին պու գաւլմըն արասըն . տա պուլընտըլըն , վէ Եա ՐԱՊՊ , սէնին րու պէրու կէօրիւնտիլիւնիւ , վէ սէնին պուլըն . թիւնըն անիլէրին իւզէրինտէ տուրաղընը , վէ կիւնտիւղիւն պուլըն՝ ամմալընտա վէ կէճէ . լէլին օթիլէ յամմալընտա էօնիլէրինճէ կիթ .

15 տիլիլի իշիթմիշէր տիր : Իմտի պու գաւլմը պիր տաճի Էօլէ՛՛՛՛՛ կիպի էօլտիլէրէճէք օլուր իսէն , սէնին չէօհրէթիլին իշիթմիշ

16 օլւն թա՛իֆէլէր սէյլէլիպ , ՐԱՊՊ պու գաւլ . մը անիլէր Եէմին էթտիլի տիյարա կէթիլիւր . մէյէ միւգթէտիր օլմալընտան անիլէրի պէրրիլէտէ Էօլիւրտիւս՝ տէյլէճէլէր տիր :

17 Վէ շիմաի , ՐԱՊՊՈ՞՞՞ գուարթիլի մա՛ւաղ .

18 գաւլմ օլուսն , Նիլթէրիմ՝ ՐԱՊՊ սապուր վէ քէտիր իւր րահմ վէ կիւնահ վէ իսեանը

'աֆլ էտեր, ամմա Լեւոնայից ասլա թէպ-
րիչէ էթմէյիպ' էնտատըն կիւնաճարընը օ-
ղուլարտան իւշիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ
նէսլէ գատար թալէպ էտեր' տէյիւ սեյլէ-
49 տին. Բիճա էտերիմ, 'ինայէթիին քէօրէթինէ
կէօրէ վէ Մըբըրտան չըգալարտան պէրու պու
անէ տէկին պու գալմը 'աֆլ էթմէյին կիպի'
20 պու գալմըն կիւնաճարընը 'աֆլ էյլէ : Վէ
ԲԱՊՊ տէտի քի' Սէօղիւնէ կէօրէ 'աֆլ էյ-
21 լէտիմ. Վէ Լաքին չայաթիմ չազգը իշիւն
քէաֆֆէ ի զէմին ԲԱՊՊԸՆ ճէլալէյլէ մէմըու
22 զլաճադ տըր. Ջիւնքի պէնիմ ճէլալիմի վէ
Մըբըրտա վէ պէրրիյիտէ կէօթէթիտիյիմ
'ալամէթէրիմի կէօրիւպ պէնի չիմտի օն տէֆ'ա
թէճրիւպէ էտերէք սէօղիւմիւ տինիլէմէ-
23 յէն պու առէմէթին քէաֆֆէսի էնտատ-
լարընա եէմին էթմէյիմ տիյարը ապա կէօ-
մէյէճէթլէր. պէնի թաճգիւր էտէնլէրտէն Տիշ
24 պիրի տնը կօրմէյէճէթ տիր : Ամմա գուլմ
Քալէպտէ պաշգա պիր բուճ պուլաւուպ,
պանա քէամիլէն թապի' օլաղը էնտէն պէն
տէ տնը կիթտիյի տիյարա կէօթիւրէճէյիմ,
տնըն նէպի տաիի տնը թէվէրրիւս էտէճէթ
25 տիր : Վէ Ամալէգիլէր վէ Բէն'անիլէր տէ-
րէլէրտէ սալին տիր. էարըն սիղ տէօնիւպ
պէրրիյիլէ Պաճը Ը Աճմէր էօլընա նազլ
էտինիլ :

26 Վէ ԲԱՊՊ Մուսա իլէ Հարունա իիթա-
27 պէն տէտի քի, 'Ալէյճիմէ սեյլէնէն պու շէ-
րիր ճէմա'աթա նէ՞ վաղթա գատար Բէհա-
ֆ-Լ Էտէյի. պէնի իսրայէլին 'ալէյճիմէ օլան
28 սեյլէնմէնիին իշիթտիմ : Անլէր սեյլէ քի'
ԲԱՊՊ պէյլէ պոյալուր. Հայաթիմ չազգը
իշիւն սէմ'իմէ սեյլէտիյինիլ կիպի սիգէ
29 Տէման էյլէ էտէճէյիմ : Լաշէլէրինիլ պու
պէրրիյէտէ տիւշէճէթ տիր. վէ թէմամ չի-
սապընըպ կէօրէ էրիմի էաշընտան Եօգարը
օլուպ 'ալէյճիմէ սեյլէնէն մա'տուտարընը-
30 զն ճիւմէսի, Քալէպ իպի ի Եէֆուննի վէ
Եէշու' իպի ի Նունտան մա'տա սիգի իշինտէ
իպէսան էթմէք իշիւն եէմին էթմէյիմ տի-
31 յարա մաթլապա կիրմէյէճէթլէր տիր : Ամ-
մա օլ էաղմա օլաճադ տէտիյինիլ էթֆալը-
նըզ պէն կէօթիւրէճէյիմ, վէ թաճգիւր էթ-
տիյինիլ տիյարը տնլէր պիլէճէթլէր տիր :
32 Լաքին սիգին լաշէլէրինիլ պու պէրրիյէտէ
33 տիւշիւպ, Օղուլարընը լաշէլէրինիլ պէրրի-
յէտէ թէլէֆ օլաճադապէկին, պու պէր-
րիյէտէ գըրգ սէնէ ալարէ օլուպ ճէպա ի
34 Ֆիւճուրինիլ չէթէճէթլէր տիր : Տիյարը թէ-
ճէսուս էթմէյինիլ կիւնլէրին' էա'նի գըրգ
կիւն չիսապընա կէօրէ Տէր կիւնէ մուգապիլ
պիր սէնէ օլարադ' գըրգ սէնէ կիւնաճարը-
նըզն ճէլալարըն չէթիպ, պէնիմ 'սիւն թէթ

35 էթտիյիմի պիլէճէթ սինիլ : Պէն ԲԱՊՊ սեյ-
լէտիմ, 'ալէյճիմէ ճէմ' օլան պու շէրիր ճէ-
մա'աթն ճիւմէսինէ պուսուս մաթլապա իճ-
րա էտէճէյիմ. տնլէր պու պէրրիյէտէ թէ-
36 լէֆ օլուպ' անտէ էօլէճէթլէր տիր : Վէ Մու-
սանն' տիյարը թէճէսուս էթմէք իշիւն
կէօնտէրտիյի, վէ տէօնիւպ տիյար չազգըն-
տա ֆէնա խապէր կէթիւմէլէրիլէ պիւթիւն
ճէմա'աթն տնըն 'ալէյճիմէ սեյլէնմէսինէ
37 սէպէպ օլան առէմէթ, Հէման տիյար չազ-
գընտա ֆէնա խապէր չըգարան առէմէթ
ԲԱՊՊԸՆ չուղուրընա պիր աֆէթ իսապէ-
38 թիլէ էօլալիլէր : Ամմա տիյարը թէճէս-
սուս էթմէք իշիւն կիտէն առէմէթտէն Եէ-
շու' իպի ի Նուն վէ Քալէպ իպի ի Եէֆուն-
39 նէ սաղ գալարըն : Վէ Մուսա պու սէօղ-
լէրի ճէմի' ի պէնի Խարայէլէ սեյլէտիլտէ
40 գալմ զիյառէսիլէ աղլատը : Վէ սապաճ-
լարըն էրէն գալգըպ տաղըն թէֆէսինէ չը-
գարադ' իշիլէ պիլ հուլը ըզ. ԲԱՊՊԸՆ տէ-
տիյի մաճալէ չըգարըն, զիրա կիւնաճ իշ-
41 լէտիլ' տէտիլէր : Մուսա տաիի տէտի քի'
Նի'շիւն ԲԱՊՊԸՆ էմիինտէն պու վէճէլէ թէ-
ճալուզ էտէրսինիլ. պու իշ միւ'էստէր օլ-
42 մաղ : Չըգմայընը, զիրա ԲԱՊՊ արանըպտա
տէյիլ տիր, օլմայա քի տիւշմէյիլէրինիլ
43 էօնիւնտէ գըրըլապընը, Ջիւրա 'Ամալէգիլէր
վէ Բէն'անիլէր օրատա էօնիւնիլտէ օլուպ,
գըլըման տիւշէրսինիլ. սիլ ԲԱՊՊՍԱՆ
տէօնտիւլիւնիլ իշիւն ԲԱՊՊ սիգին իլէ օլ-
44 մայաճադ տըր, Լաքին տնլէր իսրար էտիպ
տաղըն թէֆէսինէ չըգարըն, Ֆազալթ ԲԱՊ-
ՊԸՆ թապուլ իւլ 'աճտը վէ Մուսա օրտու-
45 կիւնաճտան այրըմալար : Օլ զէման օլ
տաղտա սաքին օլան 'Ամալէգիլէր վէ Բէն-
'անիլէր էնիպ' տնլէրի գըրարադ Հօրմայա
գատար միւնճէգիմ' էթտիլէր :

ՊԱՊ 15

1 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, (?) Պէնի
Խարայէլէ իիթապէն' անլէրէ սեյլէ քի' Սաքին
օլմանը իշիւն սիգէ վէրէճէյիմ տիյարա կիր-
3 տիյինիլտէ, Վէ ԲԱՊՊԱ գուրպան' էա'նի մուճ-
րապա վէ էաիսա իֆա ի նէզը իշիւն զէպի-
ճէ էաիսա թագտիմէ ի միւթէպէրըն'ա էա-
իսա պայրամարընըպտա պիր գուրպան էաիպ,
ԲԱՊՊԱ խօշ ըա'ճա օլմադ իւզըն' սըղըր էաիսա
սիւրիւլէրտէն 'արզ էյլէտիյինիլ չայտէ,
4 Օլ վազըթ ԲԱՊՊԱ գուրպանըն թուգտիմ
էտէն քիման պիր բուպ' ը Տիւն էաղ իլէ էուզ-
բուլմուշ պիր 'իւշը խասս ուն էթմէք թագ-
5 տիմէսի օլարադ թաղտիմ էյլէսին : Վէ
մուճրապա էաիսա գուրպան իլէ Տէր պիր

գուգու իշխան թագաւմէ ի մէջուպատ օլա-
 6 սին : Եւսիստ արքա Գօշ իշխան պիր սիւլս ի
 Տին եաղ իլէ եուգուրումուշ իքի 'իւշը խասս
 7 յէսին : Վէ թագաւմէ ի մէջուպատ իշխան
 պիր սիւլս ի Տին շէրապ ԲԱՊԱՍ 'խօշ րա'իհա
 8 օլմագ իւզըէ' թագաւմէ էլլէյէսին : Վէ ԲԱՊ-
 ԱՍ մուհրապա ետիստ իֆա ի նէզը իշխան զէ-
 9 պիհէ ետիստ սէլամէթ գուրպանը օլմագ իւզ-
 րէ պիր պուգաղը կէթիրտիյինտէ : Օլ վա-
 10 զըթ պուգաղը իլէ պերապէր պիր նըսֆ ի Տին
 եաղ իլէ եուգուրումուշ իւշ 'իւշը խասս ուն
 էքմէք թագաւմէսի օլարագ 'արգ էտէսին :
 11 Վէ թագաւմէ ի մէջուպատ օլարագ պիր
 նըսֆ ի Տին շէրապ կէթիրտիյինտէ , խօշ րա'իհա
 12 օլմագ իւզըէ' Գ՝ ԲԱՊԱՍ գուրպան տըր :
 13 Զէր պիր սըզըր ետիստ Տէր պիր Գօշ իշխան
 ետիստ գոյուն եա քէշի իշխան պէոյլէ իծրա
 14 օլմուսուն : Թէհիյէն էտէճէյինիզ միգտարա
 15 նազարէն անլէրին 'ատէսինէ կէօրէ Տէր պի-
 16 ռինէ օլ վէճէլէ իծրա էտէսինիզ : Երբլէ օ-
 17 լան Տէր քիմնէ' խօշ րա'իհա օլմագ իւզըէ'
 18 ԲԱՊԱՍ գուրպան թագաւմէ կէթիրտէ' պուշ-
 19 լարը պու վէճէլէ իծրա էլլէսին : Վէ եանը-
 նըզտա միւսաֆիր օլան էճնէպի , ետիստ 'ար-
 20 լէրինիզէ արանըզտա պուլունան քիմնէ'
 21 խօշ րա'իհա օլմագ իւզըէ' ԲԱՊԱՍ գուրպան
 էտէճէք օլուր իսէ , պի'այնիհի սիլին ետի-
 22 սըզընըզ կիպի ետիսին : Է՛՛ ճէմա'աթ , սի-
 23 ղին իշխան վէ միւսաֆիր օլան էճնէպի իշխան
 24 ֆերիզէ պիր օլուպ , 'արլէրինիզէ ֆերիզէ ի
 էպէտիլէ օլմագ իւզըէ . ԲԱՊԱՍ Տուգուրնտա
 25 սիլ շաւըլ իսէնիլ' էճնէպի տալի էոյլէ օլ-
 26 սուն : Սիլին իշխան վէ արանըզտա միւսաֆիր
 օլան էճնէպի իշխան շէրի'աթ պիր վէ ահ-
 27 քեամ պիր օլուն :
 28 Վէ ԲԱՊԱ Մուսայա տէտի քի , (18) Պէնի
 29 Խարայէլ խիթապէն անլէրէ սէոյլէ քի' Պէ-
 30 նիմ սիլին կէօթիւրէճէյիմ տիյարա կիրտի-
 31 յինիզտէ : Վէ օլ տիյարըն էքմէյինտէն եէ-
 32 տիյինիզտէ , ԲԱՊԱՍ Բէֆ'իյէ թագաւմէսինի
 33 թագաւմէ էտէսինիզ : Խամուրընըզն իլէին-
 34 տէն պիր փիտէ Բէֆ'իյէ թագաւմէսի տէլիւ
 35 թագաւմէ էտիպ , խարման Բէֆ'իյէ թագաւմէ-
 36 սին կիպի' պուշու տալի օլ վէճէլէ թագ-
 37 տիմ էտէսինիզ : Խամուրընըզն իլէինտէն
 'արլէրինիզէ ԲԱՊԱՍ Բէֆ'իյէ թագաւմէսի
 վէրէսինիզ :
 38 Վէ սէհլէն ԲԱՊԱՍ Մուսայա սէոյլէտիյի
 39 պու էմրէրին ճիւմէ'սինի , Եա'նի ԲԱՊԱՍ Մու-
 սա վաւըթաւըլէ սիզէ էմր էլլէտիյի շէլլէ-
 40 րին ճիւմէ'սինի , ԲԱՊԱՍ էմր էլլէտիյի կիւն-
 41 տէն պէտ' իլէ 'արլէրինիզէ իծրա էթմէտի-

24 յինիզ հալտէ , ճէմա'աթն կէօղէրինտէն
 Խաֆի օլարագ պիր սէհլ վուգու' պուլաճագ
 օլուր իսէ , օլ վազըթ պիւթիւն ճէմա'աթ
 ԲԱՊԱՍ խօշ րա'իհալ մուհրագա օլարագ գա-
 նունը իւզըէ էքմէք վէ մէջուպատ թագաւմէ-
 25 սին իլէ սըզըրարտան պիր տանա վէ կիւ-
 նա զուրպանը իշխան քէշիլէրտէն պիր էր-
 26 քէշ 'արգ էլլէսին : Վէ քէնաճին պէնի իս-
 27 րայէլին պիւթիւն ճէմա'աթ իշխան էմր ի
 քէֆարէթի իծրա էտէճէք , վէ անլէրէ 'աֆի
 օլունաճագ տըր . զիրա պու սէհլ տիր , վէ
 անլէր սէհլլէրի իշխան թագաւմէլէրինի ԲԱՊԱ
 28 ՊԱ գուրպան , վէ կիւնաճ գուրպանլարընը
 29 ԲԱՊԱՍ Տուգուրնա կէթիրտիլլէր : Վէ ճիւմ-
 30 լէ գալմա սէհլ վուգու' պուլաղընտան ,
 պէնի Խարայէլին պիւթիւն ճէմա'աթնա վէ
 արալարընտա միւսաֆիր օլան էճնէպիլէրէ
 'աֆիլ օլունաճագ տըր :
 31 Վէ էլլէր պիր քիմնէ սէհլէն կիւնաճ էթ-
 32 միշ օլուր իսէ , օլ վազըթ կիւնաճ գուրպանը
 օլմագ իւզըէ պիր եաշլնտա պիր տիշի քէշի
 33 կէթիրտին : Վէ քէնաճին օլ սէհլէն կիւնաճ
 34 էտէն քիմնէ իշխան' ԲԱՊԱՍ Տուգուրնտա
 սէհլէն կիւնաճ էթիրտիյինտէ էմր ի քէֆա-
 35 րէթի իծրա էթմէն , վէ անլէր իշխան իծրա ի
 քէֆարէթ էթմէսին , անա 'աֆիլ օլունա-
 36 ճագ տըր : Սէհլէն կիւնաճ էտէն իշխան պէ-
 37 նի Խարայէլին , Երբլի օլուն վէ արալարընտա
 միւսաֆիր օլան էճնէպի օլուն , շէրի'աթը-
 նըզ պիր օլաճագ տըր :
 38 Պագա'աթ պիր քիմնէ , Երբլի օլուն էճնէ-
 39 պի օլուն , միւթէճաօիրանէ հարէքէթ էտէ-
 40 ճէք օլուր իսէ , ԲԱՊԱՍ Թահլէր էթմիշ օլուր .
 օլ քիմնէ գալմա արաշնտան միւնգաթի'
 41 օլաճագ : ԲԱՊԱՍ քէլաւընը թահլէր էտիպ
 42 էմրինի նազը էթտիյի իշխան' օլ քիմնէ
 մութլագա միւնգաթի' օլաճագ տըր . վէպա-
 43 լը պոյնունա :
 44 Վէ պէնի Խարայէլ պերրիյէտէ իքէն սէպի
 45 կիւնիւնտէ պիր տտէմի օտուն տէվիլմէքտէ
 46 պուլալուր . վէ անը օտուն տէվիլմէքտէ
 47 իքէն պուլալուր անը Մուսա վէ շարունա վէ
 48 պիւթիւն ճէմա'աթա իհլար էլլէտիքտէ :
 49 Անը հապաս գոտուլար . զիրա անա նէ եա-
 50 փըլաւաղը պէյան օլունմամիշ իտի : Վէ ԲԱՊԱ
 51 Մուսայա' Օլ քիմնէ մութլագա գաթլ օլու-
 նաճագ տըր . պիւթիւն ճէմա'աթ անը օր-
 52 տու խարիճինտէ թաշլար իլէ Բէճմ' էլլէսին'
 53 տէտի : Վէ պիւթիւն ճէմա'աթ ԲԱՊԱՍ
 Մուսայա էմր էլլէտիյի վէճէլէ անը օրտու-
 54 տան տըլարը չըդարըպ թաշլար իլէ Բէճմ'
 էթտիլլէր , օլ տալի էօլտիւ :
 55 Վէ ԲԱՊԱ Մուսայա տէտի քի , (38) Պէ-
 56 նի Խարայէլ խիթապէն անլէրէ սէոյլէ քի

քենտիւրինէն 'տարւերինձէ լիպալարննն է-
թէքերինն սաչազար կախորնլար . վէ էթէք-
լէրինն սաչազարն իւզէրինն պիր Լաճիլէրտի
39 շէրտ գօտունլար : վէ օ սաչազ սիզէ Բէւ-
Իւր իշինն օլուպ , աճը կէօրտիւշիննիւզտէ
ԲԱՊՊԸՆ ճիւմէ կվամիրինն խաթրնըզա կէ-
թիրիպ , աճէրի իճրա էտէսինիւ . վէ աճէրէ
թապի' օլմաղէ ֆիւճուր էթտիլինիւզ գալ-
պինիզին վէ կէօլէրիննիզին հէվապնտա կէզ-
40 մէյէսինիւ : Թա քի էմրէրինն ճիւմէսինն
խաթրնըզա կէթիրիպ , իճրա էտէրէք Ալա-
41 հընըզա մուգատտէն' օլտաընը : Սիզէ Ալա-
օլմազ իշինն սիզին Մըւր տիյարնտան չը-
գարան Ալահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ : Ալահընըզ
Եէհօվա պէն իմ :

ՊԱՊ 16

1 վէ Գօրաճ իզն ի Եիսաբ իպն ի Գաճաթ
իպն ի Լալի վէ պէնի Բաուպէնտէն Ելիպպ օ-
ղուլարը Տաթան վէ Ապիրամ վէ Ֆալէթ օղու-
2 թն միւթէճաօր օլուպ , Պէնի իսթայէտէ ճէ-
մա'աթ րէ'իսթէրի վէ ճէմա'աթ ուրաքնտա
մէշհուր վէ նամաթ օլան իքի եիւզ Էլլի քիմ
սէլէր իլէ Մուսանն հուզուրնտա ճըյամ
3 էտիպ , Մուսա վէ Հարուն 'ալէյհինն ճէմ' օլա-
րազ աճէրէ խիթապէն' Սիզէ եէթէր , գերա
պիւթիւն ճէմա'աթ քեաթֆէթէն մուգատտէն
տիր , վէ ԲԱՊՊ աճէրին տրաքնտա տըր .
իմտի ԲԱՊՊԸՆ ճէմա'աթ իւզէրինն նիշին
քէնտիւրինն թէրֆի' էտէրինիւ տէտիլէր :
4 վէ Մուսա պուտու իշիթտիքտէ եիւզէ իւ-
5 զէրինն տիւշտիւ . վէ Գօրաճ իլէ պիւ ճիւմ
լէ րուֆէգապնա սէյլէյիպ' Սապաճլայըն
ԲԱՊՊ քէնտիւրինն քիմ , վէ մուգատտէն քիմ
օլտըղըն պէյան էտիպ քէնտիւնն մուգարրէպ
գըրաճազ տըր . վէ ինթիսապ էթտիլի քիմ
սէյի քէնտիւնն մուգարրէպ գըրաճազ տըր :
6 Էյ Գօրաճ , վէ պիւ ճիւմէ րուֆէգապն , պու-
նու էափընը , Էա'նի քէնտիւրիննիլէ պու-
7 խուրտանլար տըղըն . վէ էարն իլէրինն
աթէշ վէ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնտա իւզէրէրինն
պուխուր գօյընը , վէ ԲԱՊՊԸՆ ինթիսապ էթ-
տիլի քիմնն մուգատտէն օլտուն . էյ Լալի
8 օղուլարը , սիզէ եէթէր' տէտի : վէ Մուսա
Գօրաճա տէտի քի' էյ պէնի Լալի , տինկ-
9 լէյինիւ . Սիզէ աճ մը տըր քի ԲԱՊՊԸՆ մէ-
քէնտիւնն խըտմէթինն վէ ճէմա'աթնն էօնիւն
տէ տուրուպ աճէրինն 'իւպէի խըտմէթինն
իֆա էյլէմէնիւ իշինն իսթայէլին Ալահը
սիզին քէնտիւնն մուգարրէպ գըրազ իւզէր
իսթայէլին ճէմա'աթնտան թէֆրիպ էյլէտի .
10 վէ սէնի վէ սէնին իլէ պէրապէր պէնի Լալի
օլան գարնտալարընն ճիւմէսինն մուգարրէպ

գըրա . վէ սիզ քէհանէթի' տէ մի թալէպ
11 էտէրինիւ : Պու էճտէն սէն վէ պիւ ճիւմէ
րուֆէգան ԲԱՊՊԸՆ 'ալէյհինն իճթիմա' էթ-
տինիւ . Հարուն իսէ քի'մ տիր քի աճն
12 'ալէյհինն սէյլէնիւրինիւ : վէ Մուսա Էլի-
ապ օղուլարը Տաթան վէ Ապիրամը չաղը-
մազ իշինն աթէ կէօնտէրտիքտէ աճէր' Էլլի-
13 մէյիւ . Պիլի պէրիլէտէ էօլտիւրէթմէք իշին
պիլի սիւտ վէ պալ ագան տիյարտան չը-
գարաղըն աճ մը տըր քի , տաճա իւզէրի-
միզէ հիւքմաթ օլուպ հիւքիւմէթ էթմէք
14 իսթէրսին : Հէմ տաթի պիլի սիւտ վէ պալ
ագան տիյարա կէօթիւրմէտին , վէ պիլի
թարա վէ պալ միւլէինիւ վէրմէտին . պու
տաթմէրինն կէօլէրինն' մի չըգարաճապն .
15 պիլ կէլմէյիլ տէտիլէր : վէ Մուսա զալէթ-
լէ զազապէ կէլիպ' ԲԱՊՊԱ' Թապտիւլէրինն
նազար գըրմա . աճէրաէն պիր մէրէպ ալմա-
տըմ վէ աճէրաէն պիրինն քէօթիւլիւք էթ-
16 մէտիմ' տէտի : վէ Մուսա Գօրաճա' Էա-
րնն սէն վէ պիւ ճիւմէ րուֆէգան ԲԱՊՊԸՆ հու-
զուրնտա , սէն վէ աճէր վէ Հարուն հաղը-
17 օլունը : վէ հէր պիրինիւ քէնտի պուխուր
տանըն ալըպ իշինն պուխուր գօյընը . վէ
հէր պիրինիւ քէնտի պուխուրտանըն , իքի
եիւզ Էլլի պուխուրտան օլտապ , սէն տաթի
Հարուն իլէ , հէր պիրինիւ պուխուրտանըն
18 ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնտա կէթիրինիլ տէտի : վէ
հէր քէնտի պուխուրտանըն ալըպ' իշի-
նէ աթէշ գօտունլար , վէ իւզէրէրինն պուխուր
գօյընպ' Մուսա վէ Հարուն իլէ պէրապէր
ճէմա'աթ չաղընըն գափուսընտա տուր-
19 տուլար : վէ Գօրաճ պիւթիւնն ճէմա'աթն-
նը տնիլինն 'ալէյհինն ճէմա'աթ չաղընըն
գափուսըն ճէմ' էթտիքտէ ԲԱՊՊԸՆ ճէլիւ
պիւթիւնն ճէմա'աթա կէօրիւնտիւ :
20 վէ ԲԱՊՊ Մուսա իլէ Հարունն խիթա-
21 պէն' Պու ճէմա'աթնն աւաքնտան պըրը-
նը , քի աճէրի պիր տնտէ հէլաք էտէյիմ'
22 տէտի : Լալինն աճէր եիւզ իւսթիւ գափա-
նըպ' Էա Ալահ , ճիւմէ պէշէրինն րուճլարը-
նըն Ալահը' պիր տաթմ' կիւնաճ էթտիլի
հալտէ պիւթիւնն ճէմա'աթա՞մը զազապ է-
տէրսին' տէտիլէր :
23 վէ ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի , (24) ճէ-
մա'աթա խիթապէն' Գօրաճ վէ Տաթան վէ
Ապիրամըն մէքէնիւրիննն էթրաֆընտան չէ-
25 քիլինիւ տէյիւ սէյլէ : վէ Մուսա գալ-
գըպ Տաթան վէ Ապիրամըն էանընա տօղու-
կիթտի , վէ արգաքնտան իսթայէլին ինթի-
26 յարալը կիթտիլէր : վէ ճէմա'աթա սէյ-
լէյիպ' Հիմտի'պու ֆաթըք տաթմէրինն չաղը-
լարը էանընտան պըրընըզ վէ էշտալարն-
տան հիւ պիր շէյէ տօգանմայընը . թաքի

անկերին ծիւմէ կիւնահարը սեպեպիլէ հե-
 27 լաք օլմայարնը՝ տէտի : Իմտի անկեր Գօ-
 րահ վէ Տաթան վէ Ապիրամն մեպէնիլի-
 նին էթրաֆընտան չէրիլիլէր : վէ Տաթան
 իլէ Ապիրամ վէ անկերին զեվճէլէրի վէ օղու-
 28 լարը վէ հէլ ի պէլթէրի չըդլպ չատըրլարը-
 նըն գափուսընտա տուրտուլար : Օլ վազըթ
 Մուսա տէտի քի՝ Պու իլէրի քէնտի նէֆ-
 սիմտէն ինրա էթմէլիպ , անճադ ծիւմէսինի
 էլէմէք իւզլէ ՐԱՊՊԸ պէնի կէօնտէրտիլինի
 29 պուռտան պիլէսինիլ . էյէր պուռլար հէր
 առէմին վէֆաթը կիպի վէֆաթ էտէրէր
 իսէ , վէ ծիւմէ առէմէրէ վազը՝ օլան պուռ-
 լարն իւզէրինտէ վազը՝ պուռլար իսէ , ՐԱՊՊ
 30 պէնի կէօնտէրմէմիլ տիր . Լաքին էյէր ՐԱՊՊ
 խարիք իւլ 'առէ պիր շէյ եափմասըլլէ զէ-
 մին քէնտի աղզընը ալարադ անկերի վէ ան-
 լէրէ միւթէ'ալլիք օլանըն քեաֆֆէսինի եռ-
 տար իսէ , վէ տիրի օլարգլարը հալտէ հափ-
 31 էյէր էնէրէր իսէ , օլ վազըթ պու առէմէ-
 րին ՐԱՊՊԸ թահգիր էթտիքէրնի պիլէճէք-
 32 սինիլ : վէ պու սէօլլէրին ծիւմէսինի սէօլ-
 լէմէլի թէքմիլ էթտիքտէ անկերին ալթըն
 33 տա օլան զէմին եարլար : վէ զէմին աղզը-
 նը աղլպ անկերի վէ խանէլէրինի վէ Գօրա-
 հըն պիլ ծիւմէ առէմէրինի վէ քեաֆֆէ ի
 34 էյէմալլընը եռլթառ : վէ անկեր վէ թէ'ալ-
 լիւաթլարընըն ծիւմէսի տիրի տիրի հափ-
 35 էյէր էնտիլէր , վէ եէր անկերի էթթմէրէ
 ճէմա'աթ ալարտան նոպէտիտ օլտուլար :
 36 վէ էթրաֆլարնտա օլան Իսրայէլն ծիւմէ-
 սի անկերին ֆէրետընտան ֆիրար էթտիլէր .
 37 զիրա՝ Օլմայա քի զէմին պիլի եռլթառ :
 38 սէրէր իսի : վէ ՐԱՊՊ թարաֆընտան ա-
 թէլ չըդլպ պուխուրու թադտիմ էտէն օլ
 էքի էիւլ էլլի քիմնէյի թէլէֆ էթտի :
 39 վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի
 40 քի , Քեահին Հարուռն օղլու էլ'աղարա
 սէօլլէ քի հարիլին իլինտէն պուխուրտան-
 լարը աղլպ աթէլէ էթէլէ տաղըթսըն , զի-
 41 րա անկեր մուգատտէն օլտուլար : Քէնտի
 ճանլարը 'ալէյհինէ կիւնահ էտէն պու քիմ-
 սէլէրին պուխուրտանլարընըն -լը' անկերտէն
 42 մէզպահը գափիւմադ իլինէ լէվհալար եափ-
 սընլար , զիրա անկեր ՐԱՊՊԸ հուզըրընտա
 թադտիմ օլուռմալարըլլէ մուգատտէն օլ-
 տուլար , վէ պէնի Իսրայէլն 'ալամէթ օլուռ-
 43 լար : վէ քեահին էլ'աղար ՐԱՊՊԸ քէնտին
 Մուսանըն վարըթտարըլլէ էմը էթտիլի կիպի
 օլ եանմըլ էրիմնէլէրին թադտիմ էթտիքէ-
 44 րի պազըր պուխուրտանլարընըն աղլպ անկերի
 մէզպահը գափիւմադ իլինէ լէվհալար եափ-
 45 րա , Պէնի Իսրայէլն թէգքէտար էյէլէթ , թա
 քի Գօրահ վէ անըն բուֆէդաար կիպի օլմա-

մադ իլինէ Հարուռն նէպիլնտէն օլմայան եա-
 պանճը քիմնէ ՐԱՊՊԸ հուզըրընտա պուխուր
 եադմադ իլինէ եաղլալմայա :
 41 վէ էրթէսի կիւնտէ պէնի Իսրայէլն
 պիլթիլն ճէմա'աթը , Սիլ Բապլըն գափմը-
 նը գաթլ էթտիլնիլ տէլէրէք Մուսա վէ
 42 Հարուռն 'ալէյհինէ սէօլլէնտիլէր : վէ վազը՝
 օլտու քի ճէմա'աթ Մուսա վէ Հարուռն 'ա-
 լէյհինէ թէճէմիլ . էթտիքէլինտէ ճէմա'աթ
 չատըրընտա տաղլու պադարլար , վէ իլթէ
 պուռլթ անը գափլալլալ ՐԱՊՊԸ ճէլալի կէօ-
 43 րինտիլ : վէ Մուսա իլէ Հարուռն ճէմա'աթ
 44 չատըրընըն էօնիւնէ կէլալիլէր : վէ ՐԱՊՊ
 45 Մուսայա խիթապէն՝ Պու ճէմա'աթ ալա-
 սընտան չըգընըլ , քի անկերի պիր անտէ հէ-
 լաք էտէլիմ՝ տէտի . ամմա անկեր էիւլ
 46 իւթիլ գափտնտըլար : վէ Մուսա Հարուռ-
 նա՝ Պուխուրտանընըն ալ , վէ իլինէ մէզպահ-
 տան աթէլ գօտըգտան սօնկրա պուխուր գօ ,
 վէ թէլ ճէմա'աթա կիտիպ անկեր իլինէ իճ-
 47 րա ի քէֆարէթ էյլէ , զիրա ՐԱՊՊԸ հու-
 զըրընտան զաղլալ զուհուր էտիպ թա'ուռն
 48 պաշլարնէ՝ տէտի : վէ Հարուռն Մուսանըն
 տէտիլի կիպի պաշլարնէ՝ աղլպ ճէմա'աթըն
 իլինէ գօշտու , (վէ իլթէ գափմտա թա'ուռն
 պաշլարնը իտի ,) վէ պուխուր գօշտալ գափմ
 49 իլինէ իճրա ի քէֆարէթ էտէրէք , էօլլիւ-
 լէր իլէ տիրիլէրն ալարտնտա տուրտու .
 50 վէ թա'ուռն քէսիլտի : վէ Գօրահ մատ-
 տէսի իլինէ էօլլէլէրտէն մա'տա թա'ուռտան
 էօլլէլէր օն տէօթլ պին էէտի էիւլ քիլի
 51 իտի : վէ Հարուռն ճէմա'աթ չատըրընըն գա-
 փուսընտա Մուսայա 'ալտէթ էթտի , վէ թա-
 'ուռն քէսիլտի :

ՊԱՊ 17

1 վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 2 Պէնի Իսրայէլն սէօլլէ վէ անկերտէն խանէ-
 տանլարընա կէօրէ պիրէր 'առա եա'նի խանէ-
 տանլարընըն ծիւմէլ րէ'իսլէրինտէն օն էքի
 'առա աղլպ հէր պիրնին իսմինի 'առաար իւ-
 3 զէրինէ եաղլարն : վէ Լափնին 'առաար իւ-
 զէրինէ Հարուռն իսմինի եաղլարն . զիրա
 խանէտան րէ'իսլէրի իլինէ , պիրէր 'առա օ-
 4 լաճադ տըր : վէ անկերի ճէմա'աթ չատը-
 րընտա սիլլին իլէ միւլադալթ էթտիլիմ էէրէ
 5 չէհատէթ էօնիւնէ գօշտաըն : վէ վազը՝ օլա
 քի պէնիմ ինթիլալ էթտիլիմ քիմնէնին
 'առաար ֆիրիլէնէճէք տիր . պու վէճլէ պէ-
 նի Իսրայէլն 'ալէյհինիլ սէօլլէնտէլէրինի
 հուզըրընտան թէգքէլէր էտէճէլիմ :
 6 վէ Մուսա պէնի Իսրայէլն սէօլլէմէսի
 իւզէրինէ բուհանըն ծիւմէլէսի անա պիրէր

1 'ասա եա'նի հէր ըէ'իս իշխան պիր 'ասա ,
խանէտանլարընա կէօրէ օն իքի 'ասա վէր-
տիւէր . վէ Հարունըն 'ասաւը անլէրին 'ասա-
7 արընըն արաւընտա իտի : վէ Մուսա 'ա-
սալարը շէհատէթ չատըրընտա Բապլըն հու-
8 զուրընա գօտու : վէ վաղը' օլտու քի' եր-
թէսի կիւն Մուսա շէհատէթ չատըրընտ
կիրտի , վէ իշթէ պէյթ ի Լավի իշխան օլան
Հարունըն 'ասաւը կէօղլէնիպ վէ ֆիլիսլէնիպ
9 չիլէք աշարապ պատէմլէր եթիլիտիրտի : վէ
Մուսա ծիւմլէ 'ասալարը Բապլըն հուզուրըն-
տան ճէսի' ի պէնի իսրայէլին եօնիւնէ չը-
գարտը , անլէր տախի կէօրիւպ հէր քէս
10 քէստի 'ասասընըն ալտը : վէ Բապլ Մուսա-
յա' Հարունըն 'ասասընըն էհլ ի 'իստանա նի-
շան օլարապ հըֆլ օլունմապ իւզըն շէհա-
տէթ եօնիւնէ թէքարը կէօթիւր , վէ անլէրին
սէօյլէնմէլէրինի պէնտէն տէֆ' ետէսին , քի
11 եօլմէլէլէր' տէտի : վէ Մուսա Բապլըն քէն-
12 տինէ էմը էյլէտիլի կիպի իծրա էյլէտի : վէ
էնի իսրայէլ Մուսայա սէօյլէլիպ' իշթէ
պիզ էօլտիւք , հէլաք օլտուգ , ծիւմլէմիզ
13 հէլաք օլտուգ : Բապլըն մէսքէնիւնէ եազլա-
շանլարտան հէր պիրի էօլիւր . քիւլլէ'ն հէ-
լաք օլաճա'գմըլըգ' տէսիլէր :

ՊԱՊ 18

1 վէ Բապլ Հարունա տէտի քի' Սէն վէ սե-
նին իլէ պէրապէր օղուլարըն վէ սէնին խա-
նէտանըն մազտիս հաղզընտա ետիլէն կիւնա-
հը չէքէճէք սինիզ , վէ սէն վէ օղուլարըն սե-
նին իլէ պէրապէր քէհանէթինիզ իծրաւըն .
2 տա էտիլէն կիւնահը չէքէճէքսինիզ : Հէմ
տախի գարնտաշարընըն եա'նի փտէրինիւն
օղվթը օլան Լավի սղպթընը սէնին իլէ պէրա-
պէր եաղլաշտը , վէ ասնա միւլաղէմէթլէ
սանա խըտմէթ էթիլիլէր . սէն տախի վէ
սէնին իլէ պէրապէր օղուլարըն շէհատէթ չա-
3 տըրընըն եօնիւնտէ պուլունաւընըլ . վէ սէնին
խըտմէթինի , վէ պիւթիւն չատըրըն խըտմէ-
թինի իֆա էթսինլէր , ֆաղաթ անլէր մաղտի-
սին էտէվաթընա վէ մէզպահա եաղլաշմասըն .
լար , թա քի անլէր հէմ սիզ էօլմէլէսինիզ ,
4 իմտի անլէր սանտ միւլաղէմէթլէ չատըրըն հէր
իշխտէ ճէմա'աթ չատըրընըն խըտմէթինի իֆա
էյլէսինլէր , վէ սիզէ եապանճը եաղլաշմասըն :
5 վէ տըթըգ պէնի իսրայէլ իւզընիւնէ զազապ
օլմամասը իշխան սիզ մաղտիսին խըտմէթինի
վէ մէզպահա խըտմէթինի իֆա էտէսինիզ ,
6 վէ իշթէ պէն գարնտաշարընըն Լավիլիլէ-
րի պէնի իսրայէլ արաւընտան ալտըմ . ան-
լէր ճէմա'աթ չատըրընըն խըտմէթինի էթմէք
իւզըն Բապլ իշխան սիզէ 'աթիլէ օլարապ վէ-

7 րիլմիշ տիր : վէ սէն վէ սէնին իլէ պէրապէր
օղուլարըն մէզպահա ծիւմլէ շէլէլէր իշխան
վէ թէֆրիգ փէրտէսինին իշէրսինտէ օլան
շէլլէր իշխան քէհանէթինիլի հըֆլ էտիպ
խըտմէթ էտէսինիզ . սիզ խըտմէթ ի քէհա-
նէթինիլի 'աթիլէ օլարապ վէրտիմ' , վէ եաղ-
լաշան եապանճը գաթլ օլունահապ տըր :
8 վէ Բապլ Հարունա տէտի քի' իշթէ պէն
թաղտիմէլէրիսին մուհաֆադանըն սանա վէր-
տիմ . պէնի իսրայէլին մուհաֆադա շէլլէր-
նին ծիւմլէսինի սանա վէ օղուլարընա ֆէ-
րիզէ ի էպէտիլէ օլմազ իւզըն մէս հաղզը
9 իշխան վէրտիմ' : Աթէշտէն գալան նէսնէլէր-
տէն պուլար աղտէս շէլլէր օլարապ սէնին
օլունա . պանա 'արզ էթտիլէլէր թաղտիմէլէ-
րին ծիւմլէսի , եա'նի էքմէք թաղտիմէլէրին
ծիւմլէսի վէ կիւնահ գուրպանլարընըն ծիւմ-
լէսի վէ սուչ գուրպանլարընըն ծիւմլէսի աղ-
տէս օլարապ սէնին վէ սէնին օղուլարընըն
10 օլունա : Անը աղտէս մուհալտէ էէլէսին . ա-
նը հէր էրքէք եէսին , սանա մուհաֆադա օլ-
11 տուն : Պու տախի սէնին օլուպ թաղտիմէլէ-
րի օլան ըէֆ'իլէ թաղտիմէլէրի վէ պէնի իս-
րայէլին ծիւմլէ սալլամա թաղտիմէլէրինի , ֆէ-
րիզէ ի էպէտիլէ օլմազ իւզըն սանա վէ սե-
նին իլէ պէրապէր սէնին օղուլարընա վէ գըղ-
լարընա վէրտիմ' . սէնին խանէնտէ հէր թա-
12 հիր օլան անտէն եէսին : Եաղըն ալաւընըն
քէսաֆֆէսինի վէ շէրապ վէ պուղտայըն ա-
լաւընըն քէսաֆֆէսինի , եա'նի Բապլ վէրէ-
13 ճէքլէրի իւք մէլվէլէրի սանա վէրտիմ' : Տի-
յարըրընտա պուլունանըն ծիւմլէսինտէն
Բապլըն կէթիրէճէքլէրի թուրֆանտալարըն սե-
նին օլունա . խանէնտէ հէր թահիր օլան ան-
14 տէն եէսին : իսրայէլտէ հէր վաղֆ օլունմուշ
15 շէլ սէնին օլունա : Հէր ճէստտէն կէրէք ին-
սան վէ կէրէք հայվանտան Բապլըն թաղտիմ'
էտէճէքլէրի հէր իւք սողան սէնին օլունա .
անճազ ինսանըն իւք սողանընըն ֆիտիլէսի-
նի վէ զայը ի թահիր հայվանըն իւք սողա-
նընըն ֆիտիլէսինի տախի մուլաղապ գա-
16 պուլ էտէճէքսին : վէ պիր այլըգ օլանըն ֆի-
տիլէսինի թաղտիր էթտիլին գըլմէթէ կէօ-
րէ , մաղտիս մըսգալը իւզըն , (քի եիրմի գը-
րաթ տըր ,) պէշ մըսգալ կիւմիւշ գա-
17 պուլ էտէճէքսին : Լաթին ինէլին իւք սո-
ղանընըն եախօտ գօլունըն իւք սողանընըն
եախօտ քէչինին իւք սողանընըն ֆիտիլէսի-
նի գապուլ էթմէլէսին . անլէր մուհաֆադա
տիր . անլէրին գանընըն մէզպահա իւզընի-
նէ սէրփիպ իշ եաղընը , խօշ րա'նհա օլմազ
իշխան , Բապլըն գուրպան օլմազ իւզըն եաղա-
18 ճաղսըն : վէ անլէրին էթի սէնին օլուպ'
սալլամա տէօղիւ վէ սաղ պուտու կիպի սէ-

- 19 նին օլտուն : Պէնի իսրայէլին ՐԱՊՊԱ Թագ-
տիմ էթտիքէրի մուգատտէս ըէֆիյէ Թագ-
տիմէրինին ճիւմէսինի, ֆէրիդէ ի էպէտիյէ
օլմագ իւզրէ, սանա վէ սէնին իլէ պէրապէր
օղուլարընա վէ դըզարընա վէրտիմ : ՐԱՊՊԱ
հուզըրընտա սանա վէ սէնին իլէ պէրապէր
20 նէսինէ էպէտի Թուդ 'ահար տըր : Վէ ՐԱՊՊ
Հարունա տէտի քի' Անլէրին աղարընտա
միրաս ալմայաճագսն, վէ արալարընտա սե-
նին հիսսէն օլմայաճագ արը : պէնի իսրայէլ
արալարընտա սէնին հիսսէն վէ միրասսն պէն իմ'
21 Վէ պէնի Լափիյէ իշթէ խրտմէթլէրինէ'
եա'նի ճէմա'աթ չատըրընն իֆա էտէճէք-
լէրի խրտմէթլինէ 'իւզրիւն միրաս օլմագ իւզրէ
իսրայէլէ 'իւզրիւն քեաֆֆէսինի վէրտիմ :
22 Վէ կիւնասըն ճէզատըն չէքիպ էօլմէթլէ-
րի իշթէ պէնի իսրայէլ արթըգ ճէմա'աթ
23 չատըրընա եաղլաշմասընլար : Չէմ ճէմա'աթ
չատըրընն խրտմէթլինի իֆա էտէն Լափիլ-
լէր օլուպ' իւնասչարընը քէնաիլէր չէքսին-
լէր, վէ 'արլէրինիզճէ ֆէրիդէ ի էպէտիյէ
օլմագ իւզրէ պէնի իսրայէլ արալարընտա մի-
24 րաս ալմասընլար : Ջիրա պէնի իսրայէլին
ՐԱՊՊԱ ըէֆիյէ Թագտիմէսի օլմագ իւզրէ
Թագտիմ էտէճէքլէրի 'իւզրիւ Լափիլլէրէ
միրաս եէրինէ վէրտիմ : պու էճլտէն անլէ-
րին հաղգընտա պէնի իսրայէլ արալարընտա
միրաս ալմասընլար տէտիմ :
25 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի' (26) Լա-
փիլլէրէ խիթապէն անլէրէ սէջլէ քի' Պէնի
իսրայէլտէն անլէրին Թարաֆընտան սիզէ
միրաս եէրինէ վէրտիմ 'իւզրիւ ալտըղը-
նըտա, օլ վագըթ մանտէն 'իւզրիւն 'իւզրիւ-
նիւ ՐԱՊՊԱ ըէֆիյէ Թագտիմէսի օլմագ իւզ-
27 րէ Թագտիմ էտէսինիզ : Վէ պու ըէֆիյէ
Թագտիմէնիզ սիզէ խարման պուղտայը կի-
28 պի վէ մա'սէրէ շիրէսի կիպի սայըլըն : Պէսյ-
լէճէ սիզ տախի պէնի իսրայէլտէն ալտըղը-
նը 'իւզրիւն քեաֆֆէսինտէն ՐԱՊՊԱ ըէֆիյէ
Թագտիմէսինի Թագտիմ էտէսինիզ : վէ ան-
տէն ՐԱՊՊԱ ըէֆիյէ Թագտիմէսինի քեա-
29 ճին Հարունա վէրէսինիզ : Սիզէ վէրիլէն
Թագտիմէլէրին ճիւմէսինին էն ալարընտան
մուգատտէս հիսսէ օլարագ ՐԱՊՊԱ ըէֆիյէ
30 Թագտիմէսինի Թագտիմ էտէսինիզ : Վէ
անլէրէ տէյէսին քի' Անն ալարընտան
Թագտիմ էթտիլինիլտէ, պաթէյէտ' Լափի-
լլէրէն խարման մաշաուլը կիպի վէ մա'սէրէ
31 մաշաուլը կիպի սայըլըն : Վէ անը սիզ վէ
էճլ ի պէյթիլինիզ հէր մաշալտէ եէյէսինիզ :
զէրա ճէմա'աթ չատըրընտա օլան խրտմէթի-
32 նիզէ մուգատիլ իւճէթլէրինիզ տիր : Վէ ա-
նըն ալարընտան Թագտիմ էթտիլինիլտէ
անըն սէպէպիլլէ կիւնաս չէքմէյէսինիզ վէ

պէնի իսրայէլին մուգատտէս նէսնէլէրինի
նափաք էթմէյէսինիզ, Թա քի էօլմէյէսինիզ :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա վէ Հարունա խիթա-
2 պէն տէտի քի, ՐԱՊՊԱ էմը էյլէտիլի շէրի-
'աթն գանունը պու տըր : Պէնի իսրայէլ
սէջլէ քի սանա հիշ պիր գուսուրը օլմայըպ
իւզէրինէ պղոնտըրըգ գոնուլմաթը սաղամ,
3 ալ պիր ինէք կէթիրսինիզ : Սիզ տէ անը
քեաճին էլ'աղար վէրէսինիզ : օլ տախի
անը օրտուկեաճն խարիճին չըգարտըգտա
4 անըն էօնիւնտէ պղոնտընսն : Վէ քեաճին
էլ'աղար փարմաղլէ տնն գանունտան ա-
լըպ անըն գանունտան ճէմա'աթ չատըրընը
5 էօն Թարաֆընտա ետի քէրրէ սէրիսին : Պա'-
տէհու ինէք անըն կէօլլէրի էօնիւնտէ իհրագ
օլունսն : տէրիսի վէ էթի վէ գանը վէ էթէսի
6 եաղըլըն : Վէ քեաճին էրղ աղաճը վէ
զուֆա օթը վէ դըրմըգը է-է-է ալըպ ինէլին
իհրագ օլունտըլը ալմէլին օրթաբընա աթ-
7 սն : Վէ քեաճին էլպիսէսինի վէ ճէսէսինի
սու իլէ էրլգասըն, վէ անտէն սոնկա օր-
տուկեաճ կիրսին, վէ քեաճին աղաճմա
8 գատար նափաք օլաճագ արը : Վէ անը եա-
գան քիմսէ էլպիսէսինի վէ ճէսէսինի սու
իլէ էրլգասըն, վէ աղաճմա գատար նափաք
9 օլաճագ տըր : Վէ պիր Թաճիր ատէմ ինէ-
լին քիլլէնիւ Թօփլայըպ օրտուկեաճն
խարիճինտէ պիր Թաճիր մաշալլէ գոսուն :
վէ պէնի իսրայէլ ճէմա'աթ իշթէն Թաթ-
ճիր սույու օլմագ իւզրէ հըֆղ օլունտուն :
10 պու կիւնասըն Թաթճիրի' իշթէն տիր : Վէ
ինէլին քիլլէնիւ Թօփլայըպ քիմսէ էլպիսէ-
սինի էրլգայըպ աղաճմա գատար նափաք
օլաճագ տըր : պու տախի պէնի իսրայէլ վէ
արալարընտա միւսաֆիր օլան էճնէպիլլէ ֆէ-
րիդէ ի էպէտիյէ օլուն :
11 Պիր ինսան մէյթլին տօղունտն քիմսէ
12 ետի կիւն նափաք օլաճագ տըր : Օլ քիմսէ
իւշիւնճիւ կիւնտէ քէնտիսինի օլ ա- իլէ
Թաթճիր էթմէքլէ ետիւնճի կիւնտէ Թա-
ճիր օլաճագ տըր, ամա իւշիւնճիւ կիւնտէ
քէնտիսինի Թաթճիր էթմէտիլի հալտէ եէ-
13 տինճի կիւնտէ Թաճիր օլմալ : ինսան մէյ-
թինէ օրտունուպ տա քէնտիսինի Թաթճիր
էթմէյէն հէր քիմսէ ՐԱՊՊԱ մէքէնիլի թէն-
ճիս էտէր, վէ օլ քիմսէ իսրայէլտէն գաթ'
օլունաճագ տըր : անըն իւզէրինէ Թաթճիր
սույու սէրփիլմէտիլի իշթէն օ նափաք օլուպ
14 նափաքիլի սաճա իւզէրինտէ տիր : Չատըր-
տա էօլէն ատէմ հաղգընտա շէրի'աթ պու
տըր : օլ չատըրա կիրէնէլէրին ճիւմէսի վէ

չատրրտտ պուլունանլարըն քեաֆֆեսի եէտի
 15 կիւն նափաք օլաճադ տըր : Վէ իւզէրինտէ
 էորթիւսիւ պաղլը օլմայան չէր ալըզ գապ
 16 նափաք օլուր : Վէ չէր քիմ քի սաճա
 էիւզիւնտէ գըլըճ իլէ գաթլ օլունանտ եա.
 խօս վէֆաթ էթմիշ օլանտ եա առեմ՝ քե-
 միլինէ եա գապրա սօգունըր իսէ , եէտի
 17 կիւն նափաք օլաճադ տըր : Վէ նափաք
 քիմնէնին կիւնաճտան թաթճիլի իչիւն եան-
 մըշ էնէյն քիւլիւնտէն ալըզ պիւր գապ իչի-
 նէ քօրէքրան սօնկրա իւզէրինէ փուլնար սու-
 18 յու գօսունլար . Վէ պիւր թաճիլ քիմնէ
 զուֆա օթը ալըզ օլ սույա պաթըրարադ ,
 չատրր իւզէրինէ վէ գապլարըն քեաֆֆեսի
 իւզէրինէ վէ օրատա պուլունան քիմնէլէր
 իւզէրինէ վէ օլ քեմիլէ եա գաթլ օլունանտ
 եախօտ վէֆաթ էթմիշ օլանտ եա գապրա
 19 սօգունան քիմնէ իւզէրինէ սերփսին : Վէ
 օլ թաճիլ աթմ նափաք օլանըն իւզէրինէ
 իւչիւնճիւ կիւնտէ վէ եէտինճի կիւնտէ սեր-
 փերէք՝ անը եէտինճի կիւնտէ թաթճիլ էյ-
 լէսին , օլ տախի քէնտի էլլիսէսինի ել-
 գայլը քէնտիսի տախի սու իլէ ելըգանսըն ,
 20 վէ ազլամլարըն թաճիլ օլաճադ տըր : Ամմո
 նափաք օլուզ տա քէնտիլի թաթճիլ էթմէ-
 յէն առեմ ՐԱՊԱՐՆ մազտիսինի թէնճիւ էթ-
 տիլի իչիւն , օլ քիմնէ ճէմա'աթըն արասըն-
 տան գաթլ՝ օլունաճադ տըր . անըն իւզէրի-
 նէ թաթճիլ սույու սերփիլմտի , օ նափաք
 21 տըր : Վէ անլէրէ ֆերիլէ է էպէտիլէ օլուն
 քի՝ թաթճիլ սույուսըն սերփիլէն առեմ էլլի-
 սէսինի ելըգաթըն . վէ թաթճիլ սույուսըն
 սօգունան առեմ ազլամա գատար նափաք
 22 օլուն : Վէ նափաք օլան քիմնէնին սօգուն-
 տըլը չէր շէյ նափաք օլուն . վէ անա սօ-
 գունան քիմնէ ազլամա գատար նափաք օլ-
 սուն :

ՊԱՊ 20

1 Վէ պէնի իսրայէլին պիւթիւն ճէմա'աթը
 պիւրինճի ալտա Յին պերրիլէսինէ կէլիպ՝ գալմ
 Գատէշտէ գօստու , վէ օրատա Մէրեմ վէ-
 ֆաթ էտիպ օրատա տէֆն օլունտու :
 2 Վէ ճէմա'աթ իչիւն սու պուլունամտըրըն-
 տան Մուսա իլէ Հարուն 'ալէյճինէ թէճէմ
 3 միւ' էթտիլէր : Վէ գալմ Մուսա իլէ նիզա'
 էտերէք՝ Բեա'շքի պիւրատէրլէրմիլ ՐԱՊԱՐՆ
 հուզուրնտա էօլիւբլէրինտէ պիլտէ էօլէ
 4 իտիւր . Վէ նի'չիւն ՐԱՊԱՐՆ ճէմա'աթըն պու-
 պերրիլէյէ կէթիւրտիլի , քի պիլ վէ հայ-
 5 վանաթընլը պուրատա էօլէլիմ : Վէ նի'չիւն
 պիլի պու քէօթիւ մաճալէ կէթիւրմէք իչիւն
 պիլի Մըրըրտան չըգարարընլ . եքին վէ ին .

ճիր վէ պաղ վէ նար մաճալի տէյլի տիւր .
 6 իչէճէք սու պիլէ եօգ տըր՝ տէտիլէր : Իմաի
 Մուսա իլէ Հարուն ճէմա'աթըն էիւզիւնտէն
 ճէմա'աթ չատրըրըն գապուսընա կիտիպ
 էիւզ իւսթիւ աիւշտիլէր . վէ ՐԱՊԱՐՆ ճէ-
 7 լալի անլէրէ կէօրիւնտիւ . Վէ ՐԱՊԱ Մու-
 8 սայա խիթապէն՝ 'Ասայը ալ , վէ սէն գարն-
 տալըն Հարուն իլէ ճէմա'աթը թօփլա , վէ
 սույունը վէրմէսի իչիւն անլէրին կէօլէրի
 էօնիւնտէ գայալա սէօլէյիլի , վէ սէն անլէրէ
 գայատան սու չըգարըպ ճէմա'աթա վէ հայ-
 9 վանաթընա իչիլ՝ տէտի : Վէ Մուսա ՐԱՊԱՐՆ
 քէնտիսինէ էմը էլլէտիլի կիպի , անըն հուզու-
 10 ընտան 'ասայը ալտը : Վէ Մուսա իլէ Հարուն
 ճէմա'աթը գայանըն էօնիւնէ թօփլալըպ անլէ-
 րէ՝ էյ 'աթիլէր , շիմտի տինկէլիլի . սիլէ պու
 11 գայատա'ն մը սու չըգարալըմ՝ տէտի : Վէ
 Մուսա էլինի գալտըրըպ գայալա էքի տէֆա
 վուրտու , վէ վաֆիւր սու չըգար , վէ ճէմա'աթ
 վէ հայվանլարը տախի իչտի :
 12 Վէ ՐԱՊԱ Մուսա վէ Հարունա՝ Պէնի
 իսրայէլին նազարընտա պէնի 'թա'ղիլ իչիւն
 պանա իման էթմէտիլիլի էճլտէն պու ճէ-
 մա'աթը անլէրէ վէրտիլիմ տիյարա սիլ կէօ-
 13 թիւրմէյէճէքսինիլ՝ տէտի : Մէրիպա սուլա-
 րը պունլար տըր , զիրա պէնի իսրայէլ ՐԱՊԱ
 իլէ նիզա՝ էթտիլէր . օլ տախի անլէրտէ մու-
 'աղլէզ օլտու :
 14 Վէ Մուսա Գատէշտէն Էտօմ մէլիլինէ
 էլլիլէր իրսալ էտիպ՝ Պիւրատէրին իսրայէլ
 տէր քի՝ Չէքտիլիմիլ զաճմէթին քեաֆֆէ
 15 սինի պիլիլիսին , Շէօլէ քի էճատալընլ Մու-
 րա էնտի , վէ Մըրըրտա խոյլի ղէման սու-
 քին օլտուզ , վէ Մըրիլէր պիլի վէ էճա-
 16 տընլա ճէֆա էթտիլէր : Վէ ՐԱՊԱՐՆ ֆեր-
 ետա էթտիլիմիլտէ սէտամըլը իլիտիպ՝ պիւր
 մէլէք կէօնտէրէրէք պիլի Մըրըրտան չըգար-
 տը . վէ իլթէ պիլ հուսուտընըն ուճընտա
 17 օլան Գատէշ շէճրինտէ իլ : Քիւրէմ էյլէ ,
 աիյարընտան կէչէլիմ . թարլալարտան վէ
 պաղլարտան կէչմէյիպ գույուլարըն սույուն-
 տան իչմէյէճէյիլ . շաճաճտան կիտիպ
 հուսուտընը կէչինճէյէտէք սաղա վէ սօլա
 18 սափմայաճաղըլ՝ Գէրի : Էտօմ տախի անա՝
 Տիյարմտան կէչմէյէսին , օլմայա քի գար-
 19 շնա գըլըճէ չըգայըմ՝ տէտի : Վէ պէնի
 իսրայէլ անա՝ Պիլ ճատալտէն կիտիլի ,
 վէ էյլէր պէն վէ եախօտ սիւրիւլէրիմ սու-
 յունտան իչէր իտէք գըլմէթին վէրիլիմ .
 զպիլ շէյ էթմէքսիլին ալաղմ իլէ կէչէյիմ՝
 20 տէտիլէր : Օլ տախի՝ կէչմէյէսին տէտի . վէ
 Էտօմ պիւր չօգ խալգ իլէ՝ վէ ետա ի գալիլէ
 21 իլէ անըն գարընընա չըգար : Իմտի Էտօմ՝

- քէնտի հուսուածնտան իւրայելին՝ ուսուրը-
նա րուխաթ վերմէքտէն իմթինա՝ եթախին-
տէն՝ իւրայել անըն եանընտան տէօնտիւ :
- 22 Վէ պէնի իւրայելին պիւթիւն ճէմա՝աթը
Գատէշտէն նազլ էտիպ Հուր տաղընա կէ-
23 տիւր : Վէ ՐԱՊՊ Հուր տաղընտա էտով տի-
յարընըն հուսուածը եանընտա Մուսա վէ Հա-
24 րունա իսթապէն՝ Հարուն քէնտի գազմընա
միւնզամմ՝ օլաճադ տըր , զիւրա Մէրիպա սու-
յուստա էմրիմէ 'ասի օլաղընընտան , օ՝ պէ-
նի իւրայելէ վէրտիլիմ՝ տիյարա կիրմէյէճէք
25 տիւր : Հարուն վէ անըն օղու ելաղարը ա-
26 լապ անլէրի Հուր տաղընա չըգար , Վէ Հա-
րունըն էլպիսէսինի սոյուպ անլէրի օղու ել-
'աղարա կիյտիւր . Հարուն տախի գալէն-
միւնզամմ՝ օլապ օրատա վէֆաթ էտէճէք տիւր՝
27 տէտի : Իմրի Մուսա ՐԱՊՊԸՆ էմր եթախի
կիպի էլլէյիպ՝ պիւթիւն ճէմա՝աթըն կէօղէ-
28 րի էօնիւնտէ Հուր տաղընա չըգարըն : Վէ
Մուսա Հարունըն էլպիսէսինի սոյուպ անլէրի
օղու ելաղարա կիյտիւրտի . վէ Հարուն օ-
րատա տաղըն թէփէսինտէ վէֆաթ էթտի .
պատէհու Մուսա վէ ելաղար տաղտան էն .
29 տիւր : Վէ պիւթիւն ճէմա՝աթը Հարունըն
վէֆաթ էթմիլ օլաղընը կէօրտիւքտէ , պիւ-
թիւն պէյթ ի իւրայել Հարուն իչիւն օթուպ
կիւն մաթէմ էթտիւր :

ՊԱՊ 21

- 4 Վէ ճէնուպտէ սաքին օլան 'Արատ մէլիյի
քէնանի՝ իւրայելին Աթարիմ՝ Եօլընտան կէ-
տիլինի իշտիպ , իւրայել իւն ճէնք էտէրէք
2 անլէրտէն էտիւ սլտը : Վէ իւրայել ՐԱՊՊՍ
էյէր պու գազմը մութլադա էլիմէ թէտիմ
էտէր իսէն , անլէրին շէհրէրինի քիւլլիէն խա-
3 րապ էտէճէյիմ՝ տէլէրէք պիւրնէք էթտի : Վէ
ՐԱՊՊ իւրայելին ալաղընը իշիթտի . վէ քէնա՝
նիլէրի ան թէտիմ էլլէտի , օլ տախի անլէրի
հէլաք վէ շէհրէրինի խարապ էթտի . վէ օլ
մահալէ * Զօրմա թէտիլէ էլլէտի :
- 4 Վէ էտով տիյարընը տօլաշմադ իչիւն
Հուր տաղընտան Պասը ի Աճմէր Եօլընա
նաղէ էթտիւրէր . վէ Եօլա խաղըն ճանլարը
5 սըբըլտը : Վէ գազմ՝ Ալլաշա գարշը վէ Մու-
սայա գարշը -էօյլէնէէ*՝ Պէրիլէրտէ Եօլմէ-
միլ իչիւն նէյէ՝ պիլի Մըքըրտան չըգարա-
նըդ , զիւրա էքմէք Եօլ վէ սու Եօլ տըր , վէ
գազմ էանա էքմէքտէն ճանլարը պըգար՝ տէ-
6 տիւր : Վէ ՐԱՊՊ գազմըն իւղէրինէ մուհ-
րիք երանլար կէօնտէրտի , վէ գազմըն ըրը-

- տըլար . վէ իւրայելտէն պիւր չօր խաղէ էօլ-
7 տիւ : Վէ գազմ՝ Մուսայա կէլիպ՝ ՐԱՊՊՍ վէ
սանա գարշը սէօյլէնմէքլէ կիւնա՝ էթտիւր ,
ՐԱՊՊՍ տուա էլլէ , քի իւղէրիմիլտէն պու
երանլարը տէֆ՝ էլլէյէ՝ տէտիւրէր . վէ Մու-
8 սա գազմ՝ իչիւն սուա էլլէտի : Վէ ՐԱՊՊ
Մուսայա տէտի քի՝ Անն պիւր մուհրէք եը-
լան էափըպ պիւր սըբըգ պաշընա գօ . վէ հէր
պիւր ըրընըմըն քիմնէ՝ անա պադաղընտա
9 չիֆա պուլաճադ տըր : Վէ Մուսա պադը-
տան պիւր երան էափըպ անը պիւր սըբըգ պա-
շընա գօտու . վէ պիւր երան պիւր տաէմի
ըրընաղը հալտէ օլ քիմնէ պադըր երանա
պադաղը կիպի չիֆա պուլուր իտի :
- 10 Պատէհու պէնի իւրայել նազլ էտիպ
11 Օպօթտա գօնտուլար : Վէ Օպօթտան նազլ
էտիպ շարգ թարաֆտա 'իչէյ-ապարիմտէ ,
Մուսալըն գարշընտա օլան պէրիլէրտէ
12 գօնտուլար : Օրատան նազլ էտիպ Զարէա
վաթիսինտէ գօնտուլար :
- 13 Օրատան նազլ էտիպ Ամօրիլէրին հու-
տուանըն խարիճինտէ վազը՝ պէրիլէրտէ
պուլուան Անն Եօթէսինտէ գօնտուլար ,
զիւրա Մուսա իւն Ամօրիլէր արաւընտա Ար-
14 նոն Մուսալըն հուսուածը տըր : Պու էճտէն
ՐԱՊՊԸՆ մուհարէպէլէրի՝ քիթապընտա՝
Սուֆատա օլան Վաշէպ
վէ Անն տէրէլէրի ,
15 վէ 'Ար մէքէնինէ վաղըր ,
վէ Մուսապ հուսուածըն վաղըր օլուր ,
Տէրէլէրին սէլլէրի՝ տէնիւր :
- 16 Վէ օրատան Գույույա կէլտիւր , քի
ՐԱՊՊԸՆ Մուսայա՝ գազմըն ճէմ՝ էլլէ , վէ ան-
17 լէրէ սու վէրէյիմ՝ տէտիլի գույու տըր : Օլ
զէման իւրայել պու չիւր օգուտու .
Եյ գույու , նէպան էլլէ .
Անա թէգաննի էլլէյինիլ .
18 Գույույու չիւրէֆա գաղար .
Անը գազմըն րուէսաթը
վաղը՝ ի շէրի՝աթըն էմրի իւղըկ
'Ասալընյէ գաղարըն :
- 19 Վէ պէրիլէրտէն Մաթանայա վէ Մա-
թանտան Նահալիլէ , վէ Նահալիլէտէն
20 Պամթա , վէ Պամթաճտան Մուսապ սահա-
ընտա պէրիլէրտէ պադան փաղա թէփէ-
սինտէ վազը՝ վաթիլէ Նալ էթիլէրի :
- 21 Վէ իւրայել Ամօրիլէրին մէլիյի Սիհօնա
22 էլլէրէ կէօնտէրիպ՝ Աննի տիյարընտան կէ-
չէլմ , թարայա Եախօտ պաղա կիրմէյիլ ,
գույուլարըն տօլլանտան իշմէյիլ , հուսու-
տընը կէչիւնէյէ գատար շահրահտան կիտէ-
23 ճէյիլ տէտի : Ֆաղաթ Սիհօն իւրայել քէնտի
հուսուածնտան կէչիլմէտի , լաքին Սիհօն
ճիւմէ խաղընըն ճէմ՝ էտիպ պէրիլէրտէ իս-

*Մաղհար Ելա՛նէթ

- րայելին գարշաբնա չգրգռեց Եսայի .
- 24 վէ իսրայել ինչ մուհարեպէ էթտի : Վէ իս-
րայել անը գըրըծտան կէշերիպ , անըն տիյա-
րընը Արնօնտան Եսայիօգա գատար՝ ես'նի
պէնի 'Ամօնա վարընճայա գատար զապթ
էթտի , զերա պէնի 'Ամօնա հուտուտը միւս-
- 25 Թաճքեմ իտի : Վէ իսրայել պու շէճրէրին
ճիւմէսինի ալտը . վէ իսրայել Ամօրիլէրին
շէճրէրինին ճիւմէսինտէ , Հէշպօնտա վէ ա-
նըն պիլ ճիւմէ քէզլէրինտէ սաքին օլտու :
- 26 Զիրա Հէշպօն Ամօրիլէրին մէլէյի Սիճօնըն
շէճրի իտի , չիւն քի օ՝ Մոււսպըն էվէլէթի
մէլէյի ինչ ճէնք էտիպ՝ Արնօնա գատար պիւ-
- 27 Թիւն տիյարընը էլինտէն ալմըշ իտի : Պու
էճտէն էմալ սէօլէյէնըն տէրէր քի ,
Հէշպօնա կէլինիզ .
Արնօնըն շէճրի պինա վէ Թէճիլէ օլտուա .
- 28 Զիրա Հէշպօնտան աթէշ ,
Սիճօնըն շէճրինտէն 'ալէվ չըգալը .
'Ար Ե Մոււսպը ,
Արնօն միւրթէֆէ'ալարընըն սաճիպլէրինի
էագալը :
- 29 Վա'յ սանա , Էյ Մոււսպ .
Էյ փէմօշ իմմէթի , Տէլաք օլտուա .
Ֆիրա էտէն օղուլարը ինչ գըզարընը ,
Ամօրիլէր մէլէյի Սիճօնա էսիւրէյէ Թէս-
լէմ էթտի :
- 30 Անլէրի օղար ինչ վուրտուգ .
Հէշպօն Տիպօնա գատար խարապ օլտու .
Վէ անլէրի Մէյաէպայա գատար ,
Նօֆաճատէք խարապ էյլէտիք :
- 31 Պէօլէճէ իսրայել Ամօրիլէրին տիյարըն-
- 32 տա սաքին օլտու : Վէ Մոււսա Եագէրի Թէ-
ճէսիւս ինչն աթէլէր կէօնտէրտի , վէ ա-
նըն քէզլէրինի զապթ էտիպ՝ օրատա օլան
Ամօրիլէրի Թարտ էթտիլէր :
- 33 Պա'տէճու տէօնիպ Պաշան Եօլընա չըգ-
ալարընտա , Պաշան մէլէյի 'Օճ քէնտիսի վէ
պիւթիւն գալմը Էտէ'իտէ անլէրէ գարշը
- 34 մուհարեպէյէ չըգալ : Վէ ԲԱՊ Մոււսայա
տէտի քի՝ Անտէն գօրգմա , զերա անը վէ
պիւթիւն գալմընը վէ տիյարընը սէնին էլի-
նէ Թէպիմ էթտիմ . վէ անա Հէշպօնտա սա-
քին օլան Ամօրիլէր մէլէյի Սիճօնա Եագալը-
- 35 զըն կիպի Եագալըն : Իմտի անը վէ օղու-
լարընը վէ պիւթիւն գալմընը , պիւր քիմնէ
պիւն գալմայընճայա գատար , վուրուպ տի-
յարընը զապթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 22

1 Վէ պէնի իսրայել Նագլ էտիպ՝ Մոււսպ
սաճարարընտա իրտաննէ Եթէսինտէ Էրի-
ճանըն Գարշաբնա գօնտուլար :

- 2 Վէ Պալազ իպն ի Սիփիօր իսրայելին Ա-
մօրիլէրէ Եագալարըն շէլէրին քէագֆէսինի
- 3 կէօրաիւ : Վէ գալմ չօգ օլտըրը ինչն Մու-
սպ անըն հուղուրընտան զիյատէսիլէր գօրգ-
տու . վէ Մոււսպ պէնի իսրայել սէպէպին-
- 4 տէն միւղթարիպ օլտու : Վէ Մոււսպ Միտ-
եան իխթիարարընա՝ Դիմտի սըղըր սաճրա
օթընը Ետիլի կիպի պու ճէմա'աթ էթտի-
ֆըմըղըն քէագֆէսինի Եէյէճէք տիր՝ տէտի .
վէ օլ վագըթ Պալազ իպն ի Սիփիօր Մոււսպ
- 5 մէլէյի իտի : Օլ տաիի գալմը օղուլարընըն
տիյարընտա Նէճր քէնարընտա վագը՝ ֆէ-
թուր չէգընէ Պալամ իպն ի Պա'ուրա խի-
թապէն իշթէ Մըսըր տիյարընտան պիւր գալմ
չըգալ պէր Եիւզիւնիւ գափլայարազ գարշըմ
- 6 տա գօնմաշ սըր : Վէ շիմտի , բիճա էտէ-
րիմ , կէլ , պէնիմ ինչն պու գալմա լա-
նէթ օղու , զերա օ պէնտէն գուվէթի տիր .
պէլ քի անը վուրմաղա միւղթէտիր օլտուպ ա-
նը տիյարտան Թարտ էտէրիմ . զերա պիւթ-
րիմ քի պէրէքէթ օղուտըղըն քիմնէ միւպա-
րէք , վէ լա'նէթ օղուտըղըն քիմնէ մէլուն
օլտու՝ տէմէք վէ անը տա'վէթ էթմէք իւղուէ
Էլիլէր կէօնտէրտի :
- 7 Իմտի Մոււսպ իխթիարարըն վէ Միտեա-
նըն իխթիարարըն սիճր իւճրէթէրի էլէրին-
տէ օլարադ կիթտիլէր . վէ Պալամըն նէգ-
տինէ կէլիպ՝ անա Պալազըն սէօղէրինի սէօյ-
- 8 լէտիլէր : Օլ տաիի անլէրէ՝ Պու կէճէ պու-
րատա գալմընը , վէ Նէճօլանըն պանա սէօյ-
լէտիլինէ կէօրէ սիղէ ճէվապ վէրէյիմ՝ տէ-
տի . Իմտի Մոււսպ րէ'իլլէրի Պալամըն նէգ-
- 9 տինտէ գալտըլար : Վէ Ալաճ Պալամըն կէ-
լիպ՝ Նէգոլինտէ գալմն տտէմէր քի՝ տիր՝
- 10 տէտի : Վէ Պալամ Ալաճա տէտի քի՝ Մու-
սպ մէլէյի Պալազ իպն ի Սիփիօր պանա
- 11 կէօնտէրիպ , իշթէ Մըսըրտան չըգան շու-
գալմ՝ Եեր Եիւզիւնիւ գափլատը . շիմտի կէլ ,
պէնիմ ինչն անա լա'նէթ էլլէ , պէլ քի իւ-
ղէրինէ զալիպ օլտուպ անը Թարտ էտէ պիւթ-
- 12 րիմ՝ րէտի : Վէ Ալաճ Պալամըն՝ Անլէր ինչ
կիթմէյէտին . սէն օլ գալմա լա'նէթ օղու-
- 13 միւսպըն , զերա միւպարէք տիր՝ տէտի : Վէ
Պալամ սապաճայըն գալգըպ Պալազըն րէ-
'իւլէրինէ՝ Տիյարընըն կիտինիզ , զերա Եէ-
ճօլա պանա սիղին ինչ կիթմէյէ ինչ վէրմէ-
- 14 յօր՝ տէտի : Վէ Մոււսպ րէ'իլլէրի գալգըպ
Պալազա կէլէրէք՝ Պալամ պիւթիմ ինչ կէլմէք
իսթմէտի տէտիլէր :
- 15 Վէ Պալազ Թէքրար անլէրտէն տաճա
զիյատէ վէ տաճա միւթէպէր րէ'իլլէր կէօն-
- 16 տէրտի : Վէ Անլէր Պալամըն կէլիպ՝ անա ,
Պալազ իպն ի Սիփիօր տէր քի՝ Բիճա էտէ-
րիմ , պանա կէլմէքտէն իմթինա՝ էթմէ .

- 17 Զիրա սանա զայն չօգ իբրամ էտեճեյիմ, վէ պանա հէր նէ տէյեճեք օլուր իսէն՝ էտեճեյիմ. իմաի բիճա էտերիմ, կէլ պու գալմա
- 18 պէնիմ իչիւն լա՛նէթ էյլէ՛ տէտիլէր : վէ Պալամ Պալազըն պէնտէկէանընա ճէվապէն՝ Պալազ պանա խանէսի տօլուսու կիւմիւշ վէ ալթոււն վէրսէ պիլէ, քիւշիւք եա պէյիւք պիր շէյ եափմազ իչիւն՝ Ալլահըմ Եէճօվանըն
- 19 քէլամընը թէճալուզ էտեմէմ : վէ շիմտի, բիճա էտերիմ, պու կէճէ սիզ տաիի պուրատա դալընը, քի Եէճօվանըն պանա տա-
- 20 հա նէ սէյլէյեճեյիի պիլէյիմ՝ տէտի : վէ կէճէլէյի Սլաւ Պալամա կէլիպ անա՝ Էյէր օլ տաեմէր սէնի տա՛վէթ էթմէյէ կէլըրէր իսէ, գալգ, անլէր իլէ կիթ, ֆադաթ հէման պէնիմ՝ սանա սէյլէյեճեյիմ՝ շէյի եափապըն՝ տէտի :
- 21 վէ Պալամ սապաճլըն գալգըպ մէր-քէպիին սէմերլէյերէք՝ Մուապ ը՛նիսլէրի իլէ
- 22 պերապէր կիթտի : վէ կիթտիյի իչիւն Ալլահըն զապալը ՛ալէվլէնիպ՝ անա մուգալվէ-մէթ էթմէք իւզըք ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի եօլ իւզէ-րինտէ տուրտու. օլ տաիի մէրքէպիին իւ-զէրինէ պինմի՛ վէ իքի ուշաղը անըն իլէ
- 23 պերապէր իտի : վէ մէրքէպ՝ ԲԱՊՊԸՆ մէլէ-յիին եօլ իւզէրինտէ էլինտէ եալըն գըլը՛ իլէ տուրտընը կէօրտիւքտէ, մէրքէպ եօլտան սափալ թալույա կիրտի. վէ Պալամ՝ եօլա
- 24 տէնտէրմէք իչիւն մէրքէպի տէյտիւ : վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի պաղաւըն իքի թարաֆը տի-վար պուրուան տար եօլնտա տուրտու
- 25 իտի : վէ մէրքէպ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյիին կէօր-տիւքտէ տիվարըն եանընա սըզըլըպ՝ Պալա-մըն պաղընը տիվարա գըստըտը. օլ տաիի
- 26 անը թէքրար տէյտիւ : վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի իլէրի կէչիպ՝ սաղա եա սօլա սափաճազ եօլը պուրուանյան պիր տար եէրտէ տուրտու :
- 27 վէ մէրքէպ՝ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյիին կէօրիւնճէ Պալամըն ալթընտա չէօքտիւ. վէ Պալամըն զապալը ՛ալէվլէնիպ մէրքէպի տէյնէք իլէ
- 28 տէյտիւ : վէ ԲԱՊՊ մէրքէպին սաղընը ալ-տը, օլ տաիի Պալամա՝ Սանա նէ՛ եափ-տըմ, քի պէնի պէյլէ իւշ քէրրէ տէյտիւն՝
- 29 տէտի : Պալամ տաիի մէրքէպէ՝ Զիւն քի պէ-նի զէվլէնտին. քեա՛շքի էլինտէ պիր գըլը՛ օլա իտի, քի շիմտի սէնի եօլտիւրէ իտիմ՝
- 30 տէտի : իմտի մէրքէպ Պալամա՝ Պէն սէնին մէրքէպին տէյի՛ մի իմ, վէ սէնին օլալը-տան պէրու թա պու կիւնէտէք իւզէրիմէ պինտին. սանա պէյլէ էթմէք հիչ՝ ատէ-թիմ՝ մի իտի՝ տէտի. օլ տաիի իսայր՝ տէ-
- 31 տի : Օլ զէման ԲԱՊՊ Պալամըն կէօղէրինի ալչտը, վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյիին՝ էլինտէ եա-լըն գըլը՛ն եօլն իւզէրինտէ նուրտընը

- կէօրիւնճէ եիւզ իւսթիւ գափանըպ սէճտէ
- 32 էյլէտի : վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի անա՝ Նի՛չիւն պէյլէ իւշ քէրրէ մէրքէպիին տէյտիւն. իշթէ պէն սանա մուգալվէմէթ էթմէք իչիւն չըգտըմ, գիրա եօլն ինտիմտէ էյրի տիր :
- 33 վէ մէրքէպ պէնի կէօրմէքլէ պու իւշ քէր-րէ եօնիւմտէն սափտը. էյրէք էօնիւմտէն սափմասա իտի, շիմտի սէնի մութալա էօլ տիւրիւր, վէ անը սաղ պրաղըր իտիմ՝ տէ-
- 34 տի : Պալամ տաիի ԲԱՊՊԸՆ մէլէյիին իի-թապէն՝ կիւնսճ էթտիմ, գըրա եօլտա պա-նա գաղըք տուրտընը պիլմէտիմ. իմտի էյրէք նաղալընտա նա՛մազպուլ իսէ, կէրի
- 35 տէճեյիմ՝ տէտի : վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի Պալ-ամա՝ Պու ատէմէր իլէ կիթ, ֆադաթ հէ-ման սանա սէյլէյեճեյիմ՝ քէլամըն սէյլէյե-սին՝ տէտի. վէ Պալամ Պալազըն ը՛նիսլէրի իլէ կիթտի :
- 36 վէ Պալազ Պալամըն կէլտիյիին իշթ-տիքտէ՝ անը իսթիգալալէ հուտուտընն նի-հայէթինտէ վազը՝ Արնօն հուտուտընտա պուրուան Մուապըն պիր շէհրինէ չըգտը :
- 37 վէ Պալազ Պալամա՝ Սէնի մախսուսէն տա՛վէթ էթմէք իչիւն կէօնտէ՛րմէտիմ մի. Նի՛չիւն պանա կէլմէտին. հադիգաթէն սանա իբրամ էթմէյէ գատիր տէյի՛ մի իմ՝ տէ-
- 38 տի : վէ Պալամ Պալազա՝ իշթէ սանա կէլ-տիմ, եա շիմտի հիչ պիր նէսնէ սէյլէմէյէ գատիր՝ մի իմ. Ալլաճ աղըմա նէ քէլամ գօյաճազ օլուրտա անը սէյլէյեճեյիմ՝ տէ-
- 39 տի : վէ Պալամ Պալազ իլէ կիտիպ Գիր-
- 40 եաթ-հուսթա կէլտիլէր : վէ Պալազ սըղըր վէ գօյուն զէպճ էտիպ Պալամա վէ անըն իլէ պերապէր օլն ը՛նիսլէրէ կէօնտէրտի :
- 41 վէ սապաճ օլուճնա, Պալազ Պալամը ալըպ անը Պա՛ալ միւրթէֆէալէրինէ չըգտը-տը. վէ օրատան՝ օրատունն Նիհայէթինի կէօրտիւ :

ՊԱՊ 23

- 1 վէ Պալամ Պալազա՝ Պանա պուրատա եէտի մէզպաճ պինա էյլէ, վէ պանա պու-րատա եէտի տանա վէ եէտի գօլ թէհիլէ
- 2 էյլէ՛ տէտի : Պալազ տաիի Պալամըն տէ-տիյի կիպի եափըպ, Պալազ իլէ Պալամ հէր մէղպաճտա պիրէր տանա իլէ պիրէր գօլ
- 3 թազտիմ էթտիլէր : վէ Պալամ Պալազա՝ Մուհրապանը եանընտա տուր, պէն տաիի կիտէյիմ, շայտա Եէճօվա պանա թէստտիւֆ էտէ. վէ պանա պուրաւրաճաղը քէլամ նէ իսէ սանա իիպար էտերիմ՝ տէյերէք պիր
- 4 թէվիէյի չըգտը : վէ Ալլաճ Պալամա թէ-

* Իւր. գալըն

սատիւն էթտիւրտէ Պաւլոս անա՝ Եւտի մէջ
պահ թերթիւ պատկա՝ հեր մեզպատկա պիտէր
տանա ինչ պիտէր գօշ թագաւորմ էլլէտիմ՝
5 տէտի : Վէ ՐԱՊՊ Պաւլոսն աղղընա քելամ
գօշարագ, Պաւլոս 'ալտէթ էտիպ պեղլէ
6 սեղլէյէսին՝ տէտի : Իմտի նէղտինն 'ալտէթ
էթտիքտէ՝ իշթէ քէնտիտի վէ Մուսպըն րէ-
'իսլէրինն ճիւղէսի մուհրագաքընն եանըն-
7 տա տուրույօր իտի : Վէ Պաւլոս քէնտի մէ-
սէլինն պաղղաղ պէտի քի՝
Մուսպ մէլէյի Պաւլոս պէնի Արամտան,
Հարգ տաղարընտան կէթիլիպ,
կէլ, պէնիմ իշիւն Եա'գուպա լա'նէթ
օգու,
վէ կէլ, Իսրայէլէ պէտ տու'ա էլլէ՝ Դէրի :
8 Ալլաճըն լա'նէթ էթմէտիլինն նա'սըլ լա'-
նէթ օգույայլմ,
վէ Եէճօվանն պէտ տու'ա էթմէտիլինն
նա'սըլ պէտ տու'ա էտէյիմ՝
9 Զիրա անը գալալար պաղղտան կէօրիւ-
րիւմ,
վէ անա թէփէլէրտէն նաղար էտէրիմ՝
Իշթէ պիւր գալմ քի եաղընը սաքին զլա-
ճագ,
վէ թա'իֆէլէր ինչ սաղղմայաճագ տըր :
10 Եա'գուպըն թօղընը քի'մ սալա պիլիւր,
վէ Իսրայէլէն րուպ՝ Է միգտարընը քի'մ թա'-
տատ էտէ պիլիւր :
Պէն սաղղէլէրին էօլիւմիւ ինչ էօլէյիմ,
վէ 'աղղպէթիմ անլէրինքի կիպի օլուռն՝
տէտի :
11 Վէ Պաւլոս Պաւլոսն՝ Պաւլոս նէ՝ Եափ-
տըն. պէն սէնի տիւղմէլէրիմ լա'նէթ օ-
գուսագ իշիւն կէթիլիւմ, վէ իշթէ սէն
12 անճագ պէրէթթ օգուտըն՝ տէտի : Օլ տա-
իս ճէվապ վէրիպ, Եէճօվա աղղընա նէ գօր
իսէ անը սեղլէմէյէ տիգգաթ էթմէլի տէյի'լ
մի իմ՝ տէտի :
13 Պաւլոս տաիս անա՝ Գէրէմ էլլէ պաղղա
պիւր մաճալէ պէնիմէ պէրապէր կէլ, անլէրի
օրատան կէօրէսին, եաղընը պիւր ուճընը
կէօրէսին վէ ճիւղմէսին կէօրմէյէսին. վէ
պէնիմ իշիւն օրատան անա լա'նէթ օգու՝
14 տէլէրէք, Անը Սօփիմ թարաղընա Փաղա
թէփէսինն կէօթիւրտիւ. վէ Ետի մեզպաճ
պինա էտէրէք՝ Հէր մեզպատկա պիտէր տանա
15 ինչ պիւրէր գօշ թագաւորմ էլլէտի : Օլ տաիս
Պաւլոս՝ Սէն պուրատա մուհրագաքընն եա-
նընտա տուր, պէն տէ շուրատա Բաղլ իս-
16 թիգպալ էտէյիմ՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ Պաւլո-
սն թէսատիւն էտիպ վէ աղղընա քելամ
գօշարագ, Պաւլոս 'ալտէթ էտիպ պեղլէ
17 սեղլէյէսին՝ տէտի : Օլ տաիս անըն նէղտի-
նէ կէտի, վէ իշթէ Մուսպըն րէ'իսլէրէ ա-

նըն ինչ պէրապէր օլարագ՝ մուհրագաքընն
եանընտա տուրույօր իտի. վէ Պաւլոս անա՝
18 Եէճօվա նէ՝ սեղլէտի՝ տէտիքտէ, Օլ տաիս
քէնտի մէսէլինն պաղղաղ պէտի քի՝
Էյ Պաւլոս, Գալգ վէ տինլիլէ,
Էյ Սիփիօր օղու, պանա գուլագ վէր :
19 Ալլաճ ինսան տէյիլ քի եալան սեղլէյէ,
վէ ատէմ օղու տէյիլ քի փէլիման օլա.
Օ սեղլէր տէ իճրա էթմէ'լ մի,
Եաիօտ օ սեղ վէրիւր տէ իֆա էլլէմէ'լ մի :
20 Իշթէ պէն պէրէթթ օգուսագալ մէ'մուր օլ-
տում,
Օ միւպարէլէտի վէ պէն կէրի չէփիւրմէմ :
21 Եա'գուպտա քէօթիւլիւք կէօրմէտի,
նէ տէ Իսրայէլտէ շէրաթէթ կէօրտիւ.
Ալլաճը օլան Եէճօվա անըն ինչ տիւր,
Անտէ ալագէ ի շաճանէ վար :
22 Անլէրի Մըսըրտան չըգարան Ալլաճ տըր,
Եալան սըղըր կիպի գուգվէթի վար :
23 Զիրա Եա'գուպ 'ալէյէսինն ֆալ օլմագ,
վէ Իսրայէլ 'ալէյէսինն սիճը իշլէմէլ.
Վաղթընտա Եա'գուպ վէ Իսրայէլ ճագ-
գընտա
Ալլաճ նէլէ'ր Եափտը՝ տէնիլէճէ տիւր :
24 Իշթէ պիւր գալմ քի տիշի արսան կիպի
գալգար,
վէ արսան կիպի եիւճէլէնիւր,
վէ շիքեար եէմէյիլնէ
վէ մագթուլարըն գանընը իշմէյիլնէ Եաթ-
մայաճագ տըր :
25 Պաւլոս օլ վագթ Պաւլոսն՝ Անն նէ
լա'նէթ վէ նէ տէ պէրէթթ օգու՝ տէտի :
26 Պաւլոս տաիս Պաւլոսն ճէվապէն՝ Եէճօվա
պանա Հէր նէ տէր իսէ անը Եափաճագըմ՝
տէյիւ սանա սեղլէ'մէտիմ մի՝ տէտի :
27 Պաւլոս տաիս Պաւլոսն՝ Րիճա Ետէրիմ,
կէլ, սէնի պաղղա պիւր մաճալէ կէօթիւրէ-
յիմ, պէլքի պէնիմ իշիւն օրատան անտ
լա'նէթ էթմէլիլին Ալլաճըն նաղարընտա
28 խօշ կէլիւր՝ տէտի : Վէ Պաւլոս Պաւլոսն
պէրէլէյէ պաղղա Փա'ուր թէփէսինն կէօ-
29 թիւրտիւ : Վէ Պաւլոս Պաւլոսն՝ Պանա
պուրատա Ետի մեզպաճ պինա էլլէ, վէ պու-
րատա Ետի տանա ինչ Ետի գօշ թէճէլէյէ
30 էլլէ՝ տէտիքտէ, Պաւլոս Պաւլոսն տէտիլի
կիպի Եափըպ, Հէր մեզպատկա պիտէր տանա
ինչ պիւրէր գօշ թագաւորմ էլլէտի :

1 Վէ Պաւլոս Իսրայէլի միւպարէլէմէք ՐԱՊ-
ՊԵՆ նաղարընտա խօշ օլտըղընը կէօրտիւք-
տէ, օլ պիւր աէֆալար կիպի 'ալաթէթէր ա-
րամագ իշիւն կիթմէյիլ պէրէլէյէ միւթէ-

- 2 Գեճճիճ օլտուռ : Վէ Պալ'ամ' կեօղէրնի գալ-
ալըրալ՝ Խորայէրի սրպթլարը թէրթիպիլէ գօն-
մուշ կեօրտիւքտէ՝ Իւզերինէ Ալլահն Ռուհը
- 3 կէլտի : Վէ մէսէլինի պաշլալը պտէտ քի՝
Պալ'ամ' Իպն ի Պա'ուրըն քէլամը ,
Վէ կեօղիւ աջըգ ատէմին քէլամը .
- 4 Ետէրէ տիւշիւ պ կեօղէրի աջըգ օլարադ ,
Գառիւրին Էլհուր Էյէրէն ըրէյալը կեօրիւ պ՝
Ալլահն սեօղէրինի իշիտէնին քէլամը .
- 5 Էյ Եա'գուպ , սէնին չաղըրլարըն ,
Վէ , էյ Խորայէլ , սէնին մէսքէնէրին նէ՝
կիւզէլ տիր .
- 6 Տէրէլէր կիպի եպըլալըր . ըրմադլար եա-
նընտա օլտն պաղչէլէր կիպի ,
Իէհօվանըն տիքտիլի 'ուտ աղաճլարը կիպի ,
Սուլար քէնարընտա էրզ աղաճլարը կիպի
տիրլէր :
- 7 Անըն գօվալարընտան սու տէօքիւլիւ պ ,
Թօխումը պօլ սուլարտա էպէլէհէր Դիբ :
Վէ մէլիլի Աճաճտան ալա օլուպ ,
Սալթանաթը ըրիֆաթ պուլաճադ տըր :
- 8 Անը Մըսըրտան չըգարան Ալլահ տըր .
Եապան սղըրը կիպի գուզիլթի վար .
Տիւշէնի օլան թա'իֆէլէրի թէլէֆ էտէճէք ,
Քէմլըլէրինի գըրտարադ օգլարը իլէ վուրա-
ճադ տըր :
- 9 Արսլան կիպի , տիլի սըսլան կիպի չէօքտիւ ,
Եաթտը .
Անը քի՞մ ույանտըրա պիլի .
Ստան պէրէքթի օգուլանլար միւպարէք ,
Վէ սանա լա'նէթ օգուլանլար մէլ'ուն օլ-
տուն :
- 10 Օլ վաղըթ Պաղազըն զազալը Պալ'ամա
'ալէվէնիպ էլէրինի պիլի պիլինէ չարիտը ,
Վէ Պալազ Պալ'ամա՝ Պէն սէնի , տիւշմէնէրի-
մէ լա'նէթ օգուլանգ իլին չաղըրտըմ , Վէ Իշ-
թէ չիմտի իւշ տէֆա տըր քի պէրէքթի օգու-
- 11 Եօրտըն : Վէ չիմտի քէնտի մահալինէ գաշ .
սանա չօգ իրըմ էտէլիմ , տէտիմ , ամմա
Իշթէ Իէհօվա սէնի իքրամտան մահրում
- 12 Էթտի՝ տէտի : Վէ Պալ'ամ Պալազա՝ տէտի
քի՝ Պանա կեօնտէրտիլին Էլլիլէրինէ տախի
- 13 սէյլէլիպ , Պալազ պանա խանէտի սօլուսը
կիւմիւշ Վէ ալթուռ վէրու պիլէ , Իէհօվանըն
Էմրինի թէճալուզ էտիպ՝ քէնտիլիլմտէն էյի
Եախօտ քէթիւ պիլ շէյ էտէմէմ . Իէհօվա
նէ սէյլէրտէ , անը սէյլէլէճէլիմ տէ՞մէտիմ
- 14 Մի : Վէ չիմտի իշթէ պէն 'վաթանըմ կի-
տիլօրըմ . Կէլ , շու գալմըն սէնին գալմընա
տախի կիւնլէրտէ նէ Եափաճաղըն սանա իւ-
ճըլ տէտի քի՝
- 15 Պալ'ամ' Իպն ի Պա'ուրըն

- Վէ կեօղիւ աջըգ ատէմին ըրէյալը ,
- 16 Ալլահն սեօղէրինի իշիտէնին ,
Վէ Միւթա'ալըն 'իլինի պիլէնին
Ետէրէ տիւշիւ պ կեօղէրի աջըգ օլարադ ,
Գառիւրին Էլհուր Էյէրէն ըրէյալը կեօրէնին
քէլամը պու տըր :
- 17 Անը կեօրիւրիւմ , ամմա չիմտի տէլիլ ,
Անա նաղար էտէրիմ , ամմա Էազընտա տէ-
յիլ .
Եա'գուպտան պիլ Էըլտըզ թուլա՝ էտէճէք ,
Վէ Խորայէլտէն 'աու ի Տիւքիւմէթ զուհուր
Էյլէլիճէք .
Մուպըն ըու՝ Էսասըն վուրաճադ ,
Վէ ճիւմէ 'պէնի Շէթի՝՝ Տէլաք էտէճէք
տիր :
- 18 Վէ Էսօմ զապթ օլունուպ ,
Սէ'իւր տիւշմէնլէրի թարաֆընտան զապթ
օլունաճադ տըր .
Ամմա Խորայէլ շէճի'անէ հարէքթի էտէճէք
տիր .
- 19 Վէ Եա'գուպ Էլ-Էստէն պիլի սալթանաթ
էտէճէք ,
Վէ շէհրտէն պագի գալանը Տէլաք Էյլէլ-
ճէք տիր :
- 20 Պա'տէհու 'Ամալէգէ պաղըպ մէսէլինի
պաշլալարադ ,
'Ամալէգ թա'իֆէլէրին պիլինճիսի իտի ,
Յադաթ 'աղըպէթի Տէման Տէլաք տըր՝ տէ-
տի :
- 21 Վէ Գէյնիլէ պաղըպ մէսէլինի պաշլալա-
րադ՝
Սաքին օլաղըն Էէր մէթին տիր ,
Վէ Էուլանը գոյատա Եափմըշտըն .
- 22 Լաքին Աշուր սէնի Էսիր Էտինճէլէտէկին ,
Գէյնի խարապ օլմադտա օլաճադ տըր :
- 23 Պա'տէհու մէսէլինի պաշլալըպ՝
Ա'հ , Ալլահ պու շէլէրի իճու Էթտիլին-
տէ քիմ պէր հայաթ օլուր :
- 24 Վէ ֆիթթիմ սէվաճիլինտէն կէմիլէր Էլ-Էյ ,
Աշուրա ճէֆա , 'Ապէրէ տախի ճէֆա էտէ-
ճէքլէր տիր .
Օլ տախի Տէլաք օլաճադ տըր՝ տէտի :
- 25 Պա'տէհու Պալ'ամ' գալըպ կիտէրէք՝
քէնտի մահալինէ 'ալթէթ Էյլէտի . Պալազ
տախի քէնտի Էուլանա կիթտի :

ՊԱՊ 25

- 1 Վէ Խորայէլ Շիթթիմտէ սաքին օլմադտա
Էքէն , գալմ՝ Մուպ գըզլարը իլէ զինա Էթ-
2 մէլէ պաշլալար : Վէ գալմը քէնտի իլաճա-
րընը գուրպանլարընա տա'վէթ Էթմէլէրիլէ ,

*Իւք : գալմըմա

+ Ետէր : Էրպալ ը ինթիւալ

գալմ էկիպ՝ անլերին իրաչարնա սեճտէ
 3 գըլարար : Վէ իարայէլ Պա'ալ-փա'ուրա
 թե'ալլիւզ էթտիլէր . պու էճտէն ՐԱՊՊԸ
 զալլապը իարայէլ 'ալէյճինէ 'ալէվէնտի :
 4 Վէ Րապպ Մուսայա՝ Գալմըն րե'իսլէրինին
 ճիւմէսին պերապեր ալպ , անլերի ՐԱՊՊԸ
 հուղուրնտա կիւնէչէ գարըր սա , քի ՐԱՊ-
 պըն խըյմ ու զապպը իարայէլտէն տեօնսիւն՝
 5 տէտի : Մուսա տախի իարայէլին հաքիմէ-
 րինէ՝ Հէր պիւրինիլ քէնտի ատէմլէրինիլի՝
 եա'նի Պա'ալ-փա'ուրա թե'ալլիւզ էտէնլէրի
 գալթլ էտինիլդ տէտի :
 6 Վէ իշթէ պէնի իարայէլտէն պիւրի կէլիպ ,
 քէնտի պիւրատէրլէրինէ Մուսանըն կեօզլէրի
 էօնիւնտէ վէ պէնի իարայէլին պիւթիւն ճէ-
 մա'աթընըն կեօզլէրի էօնիւնտէ՝ անլէր ճէ-
 մա'աթ չատըրընըն գալիուսընտա աղլար իքէն՝
 7 պիւր Միտանիլէ կէթիւրտի : Վէ քեաճին
 Հարունըն օղլու էլ'աղարըն օղլու Ֆինէճաս
 պա'ալ-կէօմէրլէ ճէմա'աթըն արաքնտան
 8 գալգըպ՝ էլինէ պիւր մըգըրապ ալարապ , Օլ իս-
 րայէլինին արաքնտա խալլիթկեաճա կիրիպ
 իքիսինի՝ եա'նի իարայէլի իլէ գարընըն գար-
 նընա սափլաթը . օլ վազըթ թա'ուն պէնի
 9 իարայէլտէն տէֆ՝ օլտու : Վէ թա'ունտան
 էօլէնլէր իերմի տէօրթ պին նէֆէր իտի :
 10 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 11 քեաճին Հարունըն օղլու էլ'աղարըն օղլու
 Ֆինէճաս զաղապըմը պէնի իարայէլ իւզէրին .
 տէն տէօնտէրտի , զիւրա անլէրին արաքն-
 տա պէնիմ իլիւն զայրէթ չէքտի . վէ պէն
 զայրէթիմտէ պէնի իարայէլ թէլէթ էթմէ-
 12 տիմ : Պու էճտէն սեյլէ քի՝ իշթէ պէն
 13 անա սէլամէթ 'աճտըմը վէրբիւմ . Վէ անա
 վէ անտէն սօնկրա նէպինէ քէճանէթ ի էպէ-
 տիլէ 'աճտը օլա . զիւրա Ալլաճը իլիւն զայ-
 րէթ չէքիպ՝ պէնի իարայէլ իլիւն իճրա ի
 14 քէֆալէթ էլլէտի : Վէ Միտանիլէ իլէ պէ-
 րապըր վուրուլան իարայէլինին իսմի Սալլու
 օղլու Զիմի օլուպ՝ Սիմ'օնիլէրին խանտան
 15 րէ'իլլէրինտէն իտի . Վէ վուրուլան Միտ-
 եանիլինին իսմի ֆաղպի պինթ ի Սուր օլուպ՝
 պու տտէմ՝ Միտանտա քէնտի 'ալիլէթի-
 նին պիւր խանտան րէ'իսի իտի :
 16 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի ,
 17 Միտանիլէրէ խուտուլէթ էտիպ անլէրի վու-
 18 րընը . Զիւրա անլէր ֆա'ուր մատտէսինտէ
 սիզէ թէրթիպ էթաիլլէրին հիլէլէր իլէ վէ
 ֆա'ուր սէպէպիլլէ օլան թա'ուն կիւնիւնտէ
 վուրուլան ճէմլէրլէրի Միտանի պէյլին գըզը
 ֆաղպինին մատտէսիլլէ սիզէ խուտուլէթ
 էթաիլլէր :

1 Վէ թա'ունտան սօնկրա ՐԱՊՊ Մուսայա
 վէ Հարունըն օղլու քեաճին էլ'աղարա խի-
 2 թապէն , ճէմա'աթը պէնի իարայէլին ճիւմ-
 լէսինի՝ եա'նի իերմի հալընտան եօգարը պու-
 լունուպ , իարայէլտէ մուհարէպէյէ չըգմաղա
 մուգթէտիւր օլանլարըն քեաֆէթիսինի խանէ-
 տանլարըն կէօրէ թա'ուտա էտինիլդ տէտի :
 3 Վէ Մուսա իլէ քեաճին էլ'աղար՝ Մուսա
 սահրալարընտա իրիհա քուլլուրա իրտանըն
 4 եանընտա անլէրէ խիթապէն , իերմի հալըն-
 տան եօգարը պուլունանլարը ՐԱՊՊԸ Մու-
 սայա վէ Մըրըր տիլարընտան չըգան պէնի
 իարայէլէ էմը էլլէտիլի կիպի Բա'աթ էրիւն
 տէտիլլէր :
 5 իարայէլին իլք օղլու Րաուպէն . պէնի
 Րաուպէն , Հանօքտան Հանօքիլլէր գապիլէ-
 սի , ֆալլուտան՝ ֆալլուվիլլէր գապիլէսի ,
 6 Հարօնտան՝ Հարօնիլլէր գապիլէսի , Բարմի-
 7 տէն ֆարմիլլէր գապիլէսի օլուպ , Րաուպէ-
 նիլլէրին գապիլլէրի պունլար տըր . վէ մա'-
 տուտարը գըրգ իւչ պին եէտի էիւզ օ-
 8 թուզ նէֆէր իտի : Վէ ֆալլունըն օղլու
 9 էլլէպ . Վէ էլլէպըն օղլուլարը Նէմուէլ
 վէ Տաթան վէ Ապիւրամ իտի . ՐԱՊՊ 'ալէյ-
 ճինէ 'իսեան էթաիլլէրինտէ՝ Գօրաճըն րու-
 10 Ֆէգաթը արաքնտա Մուսա վէ Հարունա
 գարըր 'իսեան էտէն ճէմա'աթըն մէշուլարը
 11 Տաթան վէ Ապիւրամ պունլար օլուպ , Եր-
 տաիի աղլընը ալարապ՝ օլ զիւմրէ էօլուլու-
 յիւ զէման , եա'նի աթէշ իքի էիւզ էլլի
 քիմնէյի թէլէֆ էթտիլի զէման անլէրի վէ
 Գօրաճըն եուլտու , վէ 'իպրէթ օլտուլար :
 12 Ֆաղաթ Գօրաճըն օղլուլարը էօլմէտիլլէր :
 13 Պէնի Սիմ'օն գապիլլէրինճէ , Նէմուէն
 էլլէն՝ Նէմուէլիլլէր գապիլլէսի , Եամինտէն՝
 Եամինիլլէր գապիլլէսի , Եաքինտէն՝ Եաքինի-
 14 լէր գապիլլէսի , Զարաճտան Զարաճիլլէր գա-
 պիլլէսի , Սաուլտան՝ Սաուլիլլէր գապիլլէսի
 15 օլուպ , Սիմ'օնիլլէրին գապիլլէրի պունլար
 օլարապ՝ էիւրմի իքի պին իքի էիւզ նէֆէր իտի :
 16 Պէնի ճաթ գապիլլէրինճէ , Սէֆօնտան՝
 Սէֆօնիլլէր գապիլլէսի , Հաճմիտէն՝ Հաճմի-
 յիլլէր գապիլլէսի , Շունիտէն՝ Շունիլլէր գա-
 17 պիլլէսի , Աքնիտէն՝ Աքնիլլէր գապիլլէսի ,
 18 'Էրիտէն՝ 'Էրիլլէր գապիլլէսի , Արօտտան՝
 Արօտիլլէր գապիլլէսի , Արէլիտէն՝ Արէլիլլէր
 19 գապիլլէսի օլուպ , Պէնի ճաթըն գապիլլէրի
 պունլար օլարապ , մատուտարը գըրգ պին
 պէշ էիւզ նէֆէր իտի :
 20 Եէճուտանըն օղլուլարը 'Էր վէ Օնան ի-
 տի . ամմա 'Էր իլէ Օնան ֆէն'ան տիլարըն :

- 20 տա վէժաթ էթտիւր : Վէ պէնի Եէհուտա
գապիլէլէրինձէ, Եէլատան՝ Եէլափիլէր գապի
լէսի, Ֆարէստէն՝ Ֆարէսիլէր գապիլէսի, Զա.
21 րահատան՝ Զարահիլէր գապիլէսի օլտու : Վէ
պէնի Ֆարէս, Հարօնտան՝ Հարօնիլէր գապիլ-
լէսի, Համալտան՝ Համալիլէր գապիլէսի օ-
22 լտա, Եէհուտա գապիլէլէրի պունլար օլա-
րագ, մա'տուտլարը եէթմիշ ալթը պին պէշ
եհւզ նէֆէր իտի :
- 23 Պէնի Խապար գապիլէլէրինձէ, Թօփլա-
տան՝ Թօփլաիլէր գապիլէսի, Փուատան՝ Փու-
24 ղիլէր գապիլէսի, Եաշուպտան՝ Եաշուպիլէր
գապիլէսի, Եիմրօնտան՝ Եիմրօնիլէր գապիլէ-
25 սի օլտա, Խապար գապիլէլէրի պունլար օ-
լտագ, մա'տուտլարը ալթմիշ տօթթ պին
իւզ եհւզ նէֆէր իտի :
- 26 Պէնի Զէպուլոն գապիլէլէրինձէ, Սարէտտէն
Սարէտիլէր գապիլէսի, Էլօնտան՝ Էլօնիլէր
գապիլէսի, Եահէլէտէն՝ Եահէլէլէր գա-
27 պիլէսի օլտա, Զէպուլոն գապիլէլէրի պուն-
լար օլտագ, մա'տուտլարը ալթմիշ պին պէշ
եհւզ նէֆէր իտի :
- 28 Պէնի Եուսուֆ գապիլէլէրինձէ Մանասա
29 վէ Էֆրաիմ իտի : Պէնի Մանասա, Մա-
քիւրտէն՝ Մաքիւրիլէր գապիլէսի, վէ Մաքիւր
ձիլ'ատը թէփլիտ էտիպ' ձիլ'ատտան ձիլ'ա-
30 տիլէր գապիլէսի օլտու : Պէնի ձիլ'ատ պուն-
լար օլտա ի'էգէրտէն՝ Ի'էգէրիլէր գապիլէսի,
31 Հալէգաէն՝ Հալէգիլէր գապիլէսի, Վէ Ասի-
իլտէն՝ Ասիիլէր գապիլէսի, վէ Եէքիմօտէն՝
32 Եէքիմիլէր գապիլէսի, Վէ Եէմիտա'տան՝ Եէ-
միտա'իլէր գապիլէսի, վէ Զէֆէրտէն՝ Զէֆէ-
33 րիլէր գապիլէսի օլտու : Վէ Զէֆէր օլտու
Սէլուֆհատըն օլտուլարը օլմպըպ' անձագ գըզ-
լարը վար իտի, վէ Սէլուֆհատըն գըզլարըն
իտիլէրի Մահէ վէ Նօ'ա վէ Հուճէ վէ Միլ-
34 քէ վէ Թիբոտ իտի : Մանասա գապիլէլէրի
պունլար օլտա, մա'տուտլարը Էլլի իքի պին
եէտի եհւզ նէֆէր իտի :
- 35 Պէնի Էֆրաիմ գապիլէլէրինձէ պունլար
օլտա, Եուլթէլահատան՝ Եուլթէլահիլէր գապիլ-
լէսի, Պէքէրտէն՝ Պէքէրիլէր գապիլէսի, Թօփ
36 հանտան՝ Թահանիլէր գապիլէսի օլտու : Վ
պէնի Եուլթէլա պունլար օլտա, Էրանտա
37 Էրանիլէր գապիլէսի օլտու : Պէնի Էֆրաիմ
գապիլէլէրի պունլար օլտագ, մա'տուտլարը
օթուզ իքի պին պէշ եհւզ նէֆէր իտի : Պէ-
նի Եուսուֆ գապիլէլէրինձէ պունլար տըր :
- 38 Պէնի Պէնեամին գապիլէլէրինձէ, Պալա'
տան՝ Պալա'իլէր գապիլէսի, Աշպէլտէն՝ Աշ-
պէլիլէր գապիլէսի, Աիիւրամտան՝ Աիիւրամի-
39 լէր գապիլէսի, Եուլֆամտան՝ Եուլֆամիլէր
գապիլէսի, Հուլֆամտան՝ Հուլֆամիլէր գապիլ-
40 լէսի օլտու : Վէ Պալա'ըն օլտուլարը Արա վէ

- Նա'ման օլտա : Արտա'ն՝ Արտիլէր գապիլէսի՝
վէ Նա'մանտան Նա'մանիլէր գապիլէսի օլ-
41 տու : Պէնի Պէնեամին գապիլէլէրինձէ պուն-
լար օլտագ, մա'տուտլարը գըզգ պէշ պին
ալթը եհւզ նէֆէր իտի :
- 42 Պէնի Տան գապիլէլէրինձէ պունլար օլտա,
Եուլֆամտան Եուլֆամիլէր գապիլէսի օլտու :
Տան գապիլէլէրի գապիլէլէրինձէ պունլար
43 տըր : Եուլֆամիլէրին ճիւմի գապիլէլէրին
մա'տուտլարը ալթմիշ տօթթ պին տօթթ
եհւզ նէֆէր իտի :
- 44 Պէնի Աշէր գապիլէլէրինձէ, Եիմնատան՝
Եիմնափիլէր գապիլէսի, Եիշփիտէն՝ Եիշփիլէր
գապիլէսի, Պէրի'ատան՝ Պէրի'ափիլէր գապիլ-
45 լէսի, Պէնի Պէրի'ա Զէպէրտէն՝ Զէպէրիլէր գա-
պիլէսի, Մալքիլէրտէն Մալքիլիլէր գապիլ-
46 լէսի օլտու : Վէ Աշէրին գըզլարն իտի Սա-
47 րահ իտի : Պէնի Աշէր գապիլէլէրի պունլար
օլտա, մա'տուտլարը Էլլի իւզ պին տօթթ
եհւզ նէֆէր իտի :
- 48 Պէնի Էսֆիթալի գապիլէլէրինձէ, Եահսի-
էլտէն՝ Եահսիիլէր գապիլէսի, Զունիտէն՝
49 Զունիլէր գապիլէսի, Եիտէրտէն՝ Եիտիլէր
գապիլէսի, Եիլլէմտէն՝ Եիլլէմիլէր գապիլէսի
50 օլտու : Էսֆիթալի գապիլէլէրի՝ գապիլէլէրին-
ձէ պունլար օլտա, մա'տուտլարը գըզգ պէշ
պին տօթթ եհւզ նէֆէր իտի :
- 51 Պէնի Խարպէլին մա'տուտլարը պունլար
օլտա, ալթը եհւզ պիւր պին եէտի եհւզ
օթուզ նէֆէր իտի :
- 52 Վէ ԲԱՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
53 Ու տիլար միրա օլմագ իւզլէ, իտիլէրին
'ատէտինն կօթէ պունլարա թագսիմ օլտու-
54 տուն : Քէնտի մա'տուտլարըն կօթէ հէր
քէտէ միրալը վէրիլպ, չօգուզ օլմա միրա-
սընը չօգ' վէ աղլըզ օլմա միրասընը աղ
55 վէրէսին : Ֆագաթ եէր գուր'ա իլէ թագսիմ
օլտունուպ' աշ Էճտատլարը սըպլթլարըն իտի
56 լէրինն կօթէ թէփլէրիւս էթմիլէր : Չօգ իլէ
աղ պէյնիտէ միրա գուր'ա իլէ թագսիմ
օլտունուս :
- 57 Վէ Լափիլիլէրին մա'տուտլարը գապիլէ-
լէրինձէ պունլար օլտա, Զէրչոնտան՝ Զէրչո-
նիլէր գապիլէսի, Գահաթտան՝ Գահաթիլէր
գապիլէսի, Մէրարիտէն Մէրարիլէր գապիլ-
58 լէսի օլտու : Լափիլիլէրին գապիլէլէրի պուն-
լար տըր : Լիպիլիլէր գապիլէսի, Զէպրօնիլէր
գապիլէսի, Մահիլէր գապիլէսի, Մուշիլէր
գապիլէսի, Գորահիլէր գապիլէսի իտի : Վէ
59 Գահաթ Սմարմը թէփլիտ էլիտի : Վէ Սմ-
րամըն գէվճէսի Լափիլիլէր գըզլ օլտա, իտի
Եքապատ իտի : Օլ տաիլ Լափիլիլէր Մուր-
տա թէփլիլիւս էթմիշ օլտա, անտէն Սմ-
րամա Հարուն վէ Մուսա վէ հէմիլէրէրին

60 Մերեւմ թեվելիւս էթտիւր : Վէ Հարու-
նա Նատապ վէ Ապիհու վէ Էլազար վէ
61 Իթամար թեվելիւս էթտիւր : Ամա Նա-
տապ իյէ Ապիհու ՐԱՊՊԸ Տուգուրնտա եա-
պանը աթէշ Թագարմ էթտիւրնտէ եօլ-
62 տիւր : Իմար անլերին մա'տուտլարը՝ եա'նի
եալարը պիր այտան եօգարը օլան էրքեթե-
րին քեաֆֆէսի եիրմի իւշ պին նէֆէր խոի,
զերա անլերէ պէնի Իսրայէլ արասընտա մի-
րաս վերլմէտիյի իչիւն՝ պէնի Իսրայէլ արա-
սընտա թա'տատ օլունմատլարը :

63 Մուապ սահրայարնտա էրիհաննի Գու-
ռնա իրտանըն եանընտա պէնի Իսրայէլի
թա'տատ էտէն Մուսա վէ քեաճին Էլազա-
64 րն թա'տատ էթտիւրնտա պունլար տըր : Վէ
Մուսա իյէ քեաճին Հարուրն Սինա պերի-
յէսինտէ թա'տատ էթտիւրնտա պէնի Իսրա-
յէլ մա'տուտլարնտան պունլարն արա-
65 սընտա պիր քիմնէ պունլունմատը : Զիրա
ՐԱՊՊ անլերին հագգընտա՝ Մուլթագա պեր-
իյէտէ վէֆաթ էտէճէթէր տիր՝ տմիշ խոի .
իմար Գալպէ իպն ի Եֆուռնէ վէ Եֆու-
ր ի Նուտան մա'տա անլերտէն պիր ա-
տէմ գալմատը :

ՊԱՊ 27

1 Վէ գապտիլ Մանասա իպն ի Եուսուֆ-
տան օլան Սելուֆատ իպն ի Հէֆէր իպն ի
Ճիւլատ իպն ի Մաքիթ, իպն ի Մանասանըն՝
Մասնէ վէ Նո'ա վէ Հուճէ վէ Միլթէ վէ
Թիրա իմլերինտէ օլան գըզարն հուգուրա
2 կէտիլեր : Վէ անլեր Մուսանըն վէ քեաճին
Էլազարն վէ ըէ'իւլերին վէ պիւթիւն ճե-
մա'աթն հուգուրնտա ճեմա'աթ չատըրը-
3 նըն գափուսընտա տուրարագ, Փէտերիմիզ
պերիյէտէ վէֆաթ էտիպ ՐԱՊՊ 'այէյճինտէ
ճեմ' օլան զիւմրէնին արասընտա, եա'նի
Գորասն զիւմրէսի իյէ պունլունմայարագ ան-
ճադ քէնտի կիւնաճը իյէ վէֆաթ էյլէտի .
4 օղուլարը տախի եօգ խոի : Փէտերիմիզին
օղուլ օլմատընտան գապիլէսի արասըն-
տան իսմի նի'չիւն զա'իպ օլուն : պիզէ փե-
տերիմիզին գարնտալարը արասընտա միրաս
5 վերինիլ տէտիլեր : Վէ Մուսա անլերին տա'-
վարըն ՐԱՊՊԸ հուգուրնտա 'արզ էյլէտի-
6 րէ, ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
7 Սելուֆատըն գըզարը հագգ իւզըն սեզլէ-
տիլեր . հեր վէճէլէ փէտերլերինն գարնտալ-
լարը արասընտա անլերէ միրաս օլմագ իւզըն,
միւլք վէրիպ փէտերլերինն միրասընը անլէ-
8 րէ ինթիպալ էթտիւրնտա : Վէ պէնի Իսրա-
յէլէ խիթապէն տէյէսին քի՝ Պիր քիմնէ օղ-
լա օլմայարագ վէֆաթ էտէր խե, միրասընը

9 գըզընա ինթիպալ էթտիւրնտա : Էյէր ա-
նըն գըզը տախի եօգ խե՝ օլ զէման միրասը-
10 նը գարնտալարն վէրէսինիլ : Էյէր գարն-
տալարը տախի եօգ խե, միրասընը փե-
11 տերինն գարնտալարն վէրէսինիլ : Վէ
փէտերինն գարնտալարը օլմատըը սուրէթ-
տէ, միրասընը գապիլէսինտէն էն եազըն
օլան խըսընա վէրէսինիլ, օլ տախի անա
վարիս օլա . վէ պու, ՐԱՊՊԸ Մուսայա էփր
էյլէտիյի կիպի, պէնի Իսրայէլ ճիւքմ գա-
նունը օլուն :

12 Պա'տէհու ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի՝ Դու-
'Ապարիմ տաղընա չըգըպ պէնի Իսրայէլէ
13 վերէճէյիմ տիյարա նազար գըլ : Վէ անը
կէօրաիւքտէն սօնկրա, գարնտալըն Հարուն
միւնզամմ օլտըրը կիպի, սէն տախի գալմընա
14 միւնզամմ օլաճագսըն : Զիրա Յին պերիյէ-
սինտէ ճեմա'աթ նիգա՝ էթտիւրնտա վագըթ
սուտա պէնի հուգուրնտա թա'զիզ էթ-
մէյիպ էմիմէ'տա օլտունըզ . Յին պերիյէսին-
տէ Գատէլտէքի Մերիպա սուլու պու տըր :
15 Վէ Մուսա ՐԱՊՊ խիթապէն (16) փեաֆ-
ֆէ ի պէշերին բուհարընն Ալուհը ՐԱՊՊ
պու ճեմա'աթ իւզերինն պիր տաթմ նասպ էյ-
17 լէսին . Օլ տախի անլերին էօնլերինն չըգըպ
կիրսին, վէ անլերի ինրաճ վէ իսիալ էյլէ-
սին, թա քի ՐԱՊՊԸ, ճեմա'աթ չոպանը օլ-
մայան սիւրիւ կիպի օլմասըն՝ տէտի :

18 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի՝ Գէնտին-
տէ Բուհ պունլունն Եֆուր՝ իպն ի Նուր տ-
19 լալ իւզերինն էլինի գոյարագ, Անը քեաճին
Էլազարն վէ պիւթիւն ճեմա'աթն հուգու-
րնտա տուրտուր . վէ անլերին կէօղերի էօ-
20 նիւտէ անա թէնպիհ էտէրէք, ճեմա'աթ ը
պէնի Իսրայէլէն ճիւմիէսի անա իթա'աթ էթ-
մէլերի իչիւն սէնին շանընտան անըն իւզերի-
21 նէ գօ . Օլ տախի քեաճին Էլազարն հու-
գուրնտա տուրուպ անտէն ՐԱՊՊԸ հուգու-
րնտա Ուրիմ հիւքմիւնիւ տալ էյլէսին .
քէնտիպի վէ անըն իյէ պերապեր պէնի Իս-
րայէլին քեաֆֆէսի տախի վէ պիւթիւն ճե-
մա'աթ պունուն սեօղիւ իյէ չըգընլար, վէ
22 պունուն սեօղիւ իյէ կիրսինլեր : Իմար Մու-
սա ՐԱՊՊԸ քէնտինն էմը էթտիյի կիպի էյ-
լէյիպ Եֆուր տըր, վէ անը քեաճին Էլ-
ազարն վէ պիւթիւն ճեմա'աթն հուգու-
23 րնտա տուրտուրարագ, ՐԱՊՊԸ Մուսանըն
վատըթատըյլէ էմը էյլէտիյի կիպի, էլէրինն
անըն իւզերինն գոյարագ անա թէնպիհ էյլէտի :

ՊԱՊ 28

1 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
2 Պէնի Իսրայէլէ էմը էտիպ անլերէ՝ Պանա խօշ

4 իւշ 'իւշը, Վէ գօշ իշիւն իբի 'իւշը վէ ետտի
 գուգուլարն Տէր պիբի իշիւն պիբեր 'իւշը
 5 օլուռն. Վէ սիգին իշիւն, քէֆարէթ օլմագ
 իւզրէ, քէշիլէրտէն պիբ երբէշ կիւնաշ
 6 գուրպանը օլարագ Բաֆթի Էրէֆիէլ: Պաշլար
 այ պաշը մուհրապար վէ անըն էքմէք թագ-
 տիմէսինտէն վէ մուհրագա ի տա'իմէ վէ գա-
 նուրն իւզրէ անըն էքմէք թագտիմէսիյլէ
 թագտիմէ ի մէշրուպաթլարնտան մա'տա,
 ԲԱՊԱՊ Խօշ րա'իշալ օլմագ իւզրէ, գուրպան
 օլմագ ալը:
 7 Վէ պու ետտիմէն պլըն օնուռտա ճէմա-
 'աթ ր մուգատտէսինիզ օլուպ, Տիշ պիբ իշ
 8 իշլէմէշերէք՝ քէսր ի նէֆա ետտիմէնիզ. Վէ
 ԲԱՊԱՊ Խօշ րա'իշալը մուհրագա օլմագ իւզ-
 րէ, պիբ տանա՝ պիբ գօշ վէ ետտի րէ'ս պի-
 րէր երլլըգ գուգու, սիգէ գուսուրըգ օլա-
 9 րագ՝ թագտիմէ Էտէսինիզ: Վէ անլէրին
 էքմէք թագտիմէսի եաղ իլէ եուզրուլմուշ
 խաս ուն՝ պիբ տանա իշիւն իւշ իւշը, պիբ
 10 գօշ իշիւն իբի իւշը, Վէ ետտի գուգուլարն
 11 Տէր պիբի իշիւն պիբեր 'իւշը օլուռն: Վէ
 քէֆարէթ գուրպաննտան վէ մուհրագա ի
 տա'իմէ, վէ էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտի-
 մէ ի մէշրուպաթլարնտան մա'տա քէշիլէր-
 տէն պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը օլմագ
 իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 12 Վէ ետտիմէն պլըն օն պէշիմտէ ճէմա-
 'աթ ր մուգատտէսինիզ օլուպ, իշ իլէ ալա
 մէշրուլ օլմայարագ, ԲԱՊԱՊ ետտի կիւն պաշ-
 13 րամ էտէսինիզ: Վէ ԲԱՊԱՊ Խօշ րա'իշալը
 մուհրագա օլմագ իւզրէ գուրպան՝ օն իւշ
 տանա, իբի գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլ-
 14 լըգ գուգու, գուսուրըգ օլարագ՝ թագտիմէ
 15 Էտէսինիզ: Վէ անլէրին էքմէք թագտիմէսի
 եաղ իլէ եուզրուլմուշ խաս ուն օն իւշ
 տանալարն Տէր պիբի իշիւն իւշեր 'իւշը,
 իբի գօշլարն Տէր պիբի իշիւն իբիշեր 'իւշը,
 16 Վէ օն տէօրթ գուգուլարն Տէր պիբի իշիւն
 17 պիբեր 'իւշը օլուռն. Վէ մուհրագա ի տա'ի-
 մէ, վէ անըն էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտի-
 մէ ի մէշրուպաթլարնտան մա'տա՝ քէշիլէրտէն
 պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը օլմագ իւզրէ
 Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 18 Վէ իբիմէն կիւնտէ օն իբի տանա, իբի
 գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ գուգու
 19 սըլ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ անլէ-
 20 րին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշ-
 21 րուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գուգու-
 22 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուպ, Մուհ-
 23 րագա ի տա'իմէ, վէ անըն էքմէք թագտիմէ-
 24 սիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլարնտան մա'-
 25 տա պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը օլմագ
 իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 26 Վէ ետտիմէն կիւնտէ ետտի տանա, իբի
 գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ գու-
 27 սուրըգ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ անլէ-
 28 րին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշ-
 29 րուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գու-
 30 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուպ,
 31 Մուհրագա ի տա'իմէ վէ անլէրին էքմէք
 թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլար-
 32 նտան մա'տա՝ պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը
 օլմագ իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 33 Վէ ետտիմէն կիւնտէ ետտի տանա, իբի
 գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ գու-
 34 սուրըգ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ անլէ-
 35 րին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշ-
 36 րուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գուգու-
 37 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուպ, Մուհ-
 38 րագա ի տա'իմէ, վէ անըն էքմէք թագտիմէ-
 39 սիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլարնտան մա'-
 40 տա պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը օլմագ
 իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:

20 Վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ օն պիբ տանա,
 իբի գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ
 21 գուսուրըգ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ
 անլէրին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի
 մէշրուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գու-
 22 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուռն, Վէ
 մուհրագա ի տա'իմէ վէ անըն էքմէք թագ-
 տիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլարնտան
 մա'տա՝ պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը օլմագ
 իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 23 Վէ տէօրտիւնճիւ կիւնտէ օն տանա, իբի
 գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ գու-
 24 սուրըգ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ անլէ-
 25 րին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշ-
 26 րուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գուգու-
 27 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուպ, Մուհ-
 28 րագա ի տա'իմէ վէ անըն էքմէք թագտիմէ-
 29 սիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլարնտան մա'տա
 քէշիլէրտէն պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը
 30 տէյիւ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 31 Վէ պէշիմէն կիւնտէ տօգուլ տանա,
 իբի գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ
 32 գուսուրըգ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ
 անլէրին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի
 մէշրուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գու-
 33 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուպ,
 34 Մուհրագա ի տա'իմէ վէ անըն էքմէք թագ-
 տիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլարնտան
 մա'տա՝ պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը օլ-
 35 մագ իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 36 Վէ ալթընճը կիւնտէ սէքիլ տանա, իբի
 գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ գու-
 37 սուրըգ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ անլէ-
 38 րին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշ-
 39 րուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գու-
 40 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուպ,
 41 Մուհրագա ի տա'իմէ վէ անլէրին էքմէք
 թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլար-
 42 նտան մա'տա՝ պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը
 օլմագ իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 43 Վէ ետտիմէն կիւնտէ ետտի տանա, իբի
 գօշ վէ օն տէօրթ րէ'ս պիբեր երլլըգ գու-
 44 սուրըգ գուգու, Վէ գանուրն իւզրէ անլէ-
 45 րին էքմէք թագտիմէսիյլէ թագտիմէ ի մէշ-
 46 րուպաթլարն տանալար, գօշլար վէ գուգու-
 47 լար իշիւն սայրլարնա կէօրէ օլուպ, Մուհ-
 48 րագա ի տա'իմէ, վէ անըն էքմէք թագտիմէ-
 49 սիյլէ թագտիմէ ի մէշրուպաթլարնտան մա'-
 50 տա պիբ երբէշ կիւնաշ գուրպանը օլմագ
 իւզրէ Բաֆթի Էրէֆիէլ:
 51 Սէքիվնճի կիւնտէ պէշիլ պայրամընը
 օլարագ իշ իլէ ալա մէշրուլ օլմայարնը:
 52 Վէ ԲԱՊԱՊ Խօշ րա'իշալը մուհրագա օլմագ
 իւզրէ գուրպան տէյիւ պիբ տանա, պիբ

- 40 Գօշ վէ պիւրէր երլլեզ. եւտի ըն՝ս գուսուր-
37 սըզ գուզու թագաորմ՝ էտէսինիզ : Վէ գա-
նուսը իւզըն անէրին էքմէք թագաորմէսիյ-
լէ թագաորմէ ի մէշուսպաթարը՝ տանա ,
գօշ վէ գուզուսը իշին սալըւարընա կէօրէ
38 օլուպ , Մուհրապա ի տա՛խմէ վէ անըն էքմէք
թագաորմէսիյլէ թագաորմէ ի մէշուսպաթարն-
տան մա՛տա պիր էրքէշ կիւնա՛հ գուզաւնը
օլմագ իւզըն Ռաֆի՛մ Էթէֆէնի :
- 39 Պայրամարընըզտա նէզըլէրինիզ վէ միւ-
թէպէրըր՝ալէրինիզ , Էա՛նի մուհրապա վէ էք-
մէք թագաորմէսի վէ թագաորմէ ի մէշուսպաթ
վէ սէլամէթ գուզաւնըլարընըզտան մա՛տա՝
Բաղդա թագաորմ՝ էտէճէյինիզ պուշար տըր :
- 40 Վէ Բաղդ Մուսայա Տէր նէ քի էմը կլէ-
տի իսէ , Մուսա անէրի պէնի Խարայէն սեյ-
լէտի :

ՊԱՊ 30

- 1 Վէ Մուսա պէնի Խարայէլ սըպթարընըն
ըն՝ալէրինէ խիթապէն տէտի քի՝ Բաղդէն էմը
2 Էյլէտիյ շէյ պու տըր . Էա՛նի պիր քիմնէ
Բաղդա նէզը էտէր Էախօտ Էէմին Էտէրէք
նէֆսինէ ֆարզ գըլարսա , քէլամըն նազզ
էթմէյիպ՝ ազզընտան չըգանըն քէաֆֆէսինի
իճրա Էյլէսին :
- 3 Վէ Նիտառան պիրի Բաղդա պիր նէզը Է-
տէր իսէ , վէ սէպալէթինտէ փէտէրինին խա-
4 նէսինտէ պիր շէյ ֆարզ գըլար իսէ , փէտէ-
րի տալի անըն նէզըլին վէ նէֆսինէ ֆարզ
գըլարըն շէյի իշիտիր տէ փէտէրի անա սիւ-
քիւթ էտէր իսէ , օլ վագըթ նէզըլէրինին
քէաֆֆէսի սապիթ օլուպ նէֆսինէ Տէր ֆարզ
- 5 գըլարըն շէյ սապիթ օլուր : Ամմա Էյէր փէ-
տէրի իշիթալիյ կիւնտէ նէճի էտէր իսէ , ա-
նըն նէզըլէրի վէ նէֆսինէ ֆարզ գըլարըն
շէյէրին Տիշ պիրի սապիթ օլմագ . Բաղդ
տալի փէտէրի անա նէճի էթալիյ իշին
անա 'աֆվ էտէճէք տիր :
- 6 Վէ Էյէր նէզը էթմիշ՝ Էախօտ պէր շէյի
նէֆսինէ ֆարզ գըլար իւզըն ազզընտան միւ-
լաճազարըզ պիր սեօզ չըգմիշ օլուրըն Տալտէ
7 Թէգէվիւճէտէր , Վէ զէվճի խապէր ալըր տա
խապէր ալուրըն կիւնտէ անա սիւքիւթ էտէր
իսէ , օլ վագըթ նէզըլէրի սապիթ օլուպ նէֆ-
սինէ ֆարզ գըլարըն շէյէր սապիթ օլուր :
- 8 Ամմա Էյէր զէվճի խապէր ալուրըն կիւնտէ անա
նէճի էտէր իսէ , օլ վագըթ անըն իւզըլինտէ
օլան նէզըլինի վէ ազզընտան չըգմիշ նէֆսինէ
ֆարզ գըլարըն միւլաճազարըզ սեօզիւ իպ-
թալ էտէր . Բաղդ տալի անա 'աֆվ էտէր :
- 9 Լաքին տուլ իլէ մութալապանըն նէզըլի
վէ նէֆսինէ ֆարզ գըլարըն Տէր շէյ անըն

- 40 իւզըլինէ սապիթ օլուր : Վէ Էյէր օ զէվճի-
նին էվինտէ օլուպ նէզը Էյլէտի իսէ , Էախօտ
Էէմին իլէ նէֆսինէ պիր շէյ ֆարզ գըլար
41 իսէ , Վէ զէվճի իշիտիպ՝ անա սիւքիւթ էթ-
մէքլէ անա նէճի էթմէտի իսէ , օլ վագըթ
ճիւմլէ նէզըլէրի սապիթ օլուր . վէ նէֆսինէ
42 ֆարզ գըլարըն Տէր շէյ սապիթ օլուր : Ամմա
զէվճի իշիթալիյ կիւնտէ անէրի պիր վէճէլէ
իպթալ էթտի իսէ , նէզը էթմէք վէ նէֆ-
սինէ պիր շէյ ֆարզ գըլար իշին ազզըն-
տան չըգան սեօզ սապիթ օլմագ . զէվճի ան-
լէրի իպթալ էթմիշ տիր . Բաղդ տալի անը
43 'աֆվ էտէր : Շէր նէզը վէ քէսր ի նէֆս-
իէմէք իւզըն ֆարզ գըլարըն Էէմինի զէվճի
44 սապիթ՝ վէ զէվճի իպթալ էտէ պիլիբ : Վէ
Էյէր զէվճի կիւնտէն կիւնտէ անա սիւքիւթ
էտէր իսէ , օլ վագըթ նէզըլէրինին Էախօտ
Էւզըլինտէ օլան ֆարզարընըն քէաֆֆէ-
սինի սապիթ էթմիշ օլուր . խապէր ալուրըն
կիւնտէ անա սիւքիւթ էթալիյ իշին անլէ-
45 րի սապիթ էթմիշ օլուր : Ամմա Էյէր անլէ-
րի իշիթալիբտէն սոնկրա պիր վէճէլէ իպթալ
էտէր իսէ , օլ վագըթ անըն կիւնաճընը քէն-
տիսի չէքէճէք տիր :
- 46 Զէվճ իլէ զէվճէսի պէյնինտէ , վէ փէտէր
իլէ սէպալէթինտէ օլուպ փէտէրի խանէսին-
տէ պուլունտն գըզ պէյնինտէ՝ Բաղդէն
Մուսայա էմը Էյլէտիյի ֆէրալիզ պուշար
տըր :

ՊԱՊ 31

- 1 Վէ Բաղդ Մուսայա խիթապէն՝ (2) Պէնի
Խարայէլ իշին Միտեանիլէրտէն ինթիգամ
ալ . անտէն սոնկրա գալմընա միւնգամմ
3 օլմազ սըն՝ տէտի : Մուսա տալի գալմա
խիթապէն՝ Սիգան պա՛ղըլար ճէնք իշին
սիլաճանըպ՝ Միտեան 'ալէյճինէ կիթմէքլէ
Միտեանտան Բաղդէն ինթիգամըն ալսընլար .
4 Խարայէլն սըպթարընըն քէաֆֆէսինտէն ,
Տէր սըպթտան պինէր նէֆէր ճէնկէ կէօնտէ-
5 ըսինիզ՝ տէտի : Վէ Խարայէլն պինէրին-
տէն , Տէր սըպթտան պինէր նէֆէր՝ ճէնք
իշին սիլաճանըն օլարապ՝ օն իքի պին նէ-
6 ֆէր ինթիխապ օլունուպ , Մուսա անլէրի՝
Տէր սըպթտան պինէր նէֆէր օլարապ՝ ճէնկէ՝
վէ անլէր իլէ պէրապէր քէաճին Էլաղարըն
օղու Ֆինէճապ՝ մուգատտէս ալէթլէր վէ
իլան պորուլարըն Էէտինտէ օլարապ , ճէնկէ
7 կէօնտէրն : Վէ Բաղդէն Մուսայա էմը Էյ-
լէտիյի կիպի Միտեանիլէր 'ալէյճինէ ճէնք
էթմէքլէ Էրէքլէրին քէաֆֆէսինի գաթլ
8 էթալիլէր , Վէ մագթուլէր արապընտա Միտ-
եան մէլէքլէրինի , Էա՛նի Էվի վէ Բէգէմ՝ վէ

Սուր վէ Հուր վէ Բէպա՛ւր՝ ետ'նի Միտեա-
նըն պէշ մէլքըլէրինի գաթլ էթտիլէր : Պալ-
'ամ իպի ի Պա'ուրը տաթի գըլըճ իլէ գաթլ
9 էթտիլէր : Վէ պէնի իսրայէլ Միտեանիլէ-
րին գաթլըլարըն վէ չոճուգլարընը էսիր էտիպ ,
մնէրին հայվանլարը վէ սիւրիւլէրի վէ էմ :
40 վալընըն քեաֆֆէսինի եաղմա էթտիլէր : Վէ
սաքին օլաբգլարը պիլ ճիւմլէ շէհրէրիլէ ճիւմ :
41 լէ քեղլէրինի աթէշլէ իհրապ էթտիլէր : Վէ
կերէք ինսան , կերէք հայվան օլաու , եաղ-
42 մա վէ զանիմէթին քեաֆֆէսինի ալըպ , է-
սիրէրի վէ զանիմէթի վէ եաղմալը Մուսայա
վէ քեահին էլ'աղարա վէ պէնի իսրայէլ ճե-
մա'աթընա՝ էրիհայա եազըն իրտանըն եա-
նընաաքի Մուսայ սահրայալընտա օլան օր-
տույա կէթիտիլէր :
43 Վէ Մուսա իլէ քեահին էլ'աղար վէ ճե-
մա'աթըն պիլ ճիւմլէ ըէ'իսլէրի օրտուտան
44 տըշարը անլէրի իսթիգպալէ չըգաղընար : Վէ
Մուսա ճէնք սէֆէրինտէն տոճոնն 'աքէրին
նաղըրալընա , պին պաշը վէ էիւզ պաշըլա-
45 բա զաղտպա կէլտի , Վէ Մուսա անլէրէ
տէտի քի՝ Նիսանըն քեաֆֆէսինի սա՛ղ մը
46 պրագաղընը : իշթէ Պալ'ամըն քէլաթլէ
պուշլար պէնի իսրայէլէ Փա'ուր մատտէսին-
տէ Բաղղա գարշը իսսան սէպէպի օլարագ ,
Բաղղա ճէմա'աթընտա թա'ուլ վաթը՝ օլ-
47 տու : Վէ շիմտի չոճուգլարտան հէր էրքէյի
գաթլ էտիպ՝ էրքէք իլէ եաթմաղլէ էրքէք
48 պիլմիշ հէր գարըյը գաթլ էտինիզ : Վէ Նիսա-
տան կէնճ օլուպ՝ էրքէք եաթմաղընը պիլմէ-
միշ օլանլարըն ճիւմլէսինի քէնտինիլէ սաղ :
49 պրագընը : Սիղ տաթի ետի կիւն օրտու-
կեահըն խարիճինտէ գալըպ , պիր քիմէյի
գաթլ էթմիշ օլան վէ մագթուլա տօգու-
մուշ օլանլարըն ճիւմլէսին՝ քէնտինիլէ վէ է-
սիրէրինիլի իւչիւնճիւ կիւնտէ վէ ետիննճի
20 կիւնտէ թաթհիր էտինիզ : Վէ հէր լիպուս
վէ տէրիտէն օլան հէր գապ , վէ քէչի գըլըն-
տան եաթըլմըշ օլան հէր շէյ , վէ աղամ գապ-
լարըն քեաֆֆէսինի թաթհիր էտինիզ :
21 Վէ քեահին էլ'աղար ճէնկէ իթմիշ օ-
լան 'աքէրէ տէտի քի՝ Բաղղա Մուսայա էմը
22 էյլէտիյի ֆէրա'իզ ի շէր'իյէ պու տըր : Եա-
լընըզ ալթուլ վէ կիւմիւշ վէ պազըր վէ տէ-
23 միր վէ գալայ վէ գուրշուլ , Աթէշտէն կէ-
չէ պիլէն հէր շէյի աթէշտէն կէչիէրինիլ ,
վէ թա'ուր օլար . ֆագաթ թաթհիր սույու
իլէ թաթհիր օլունաճագ տըր . վէ աթէշտէն
կէչէմէյէն շէյլէրին քեաֆֆէսինի սուտան
24 կէչիէրինիլ : Վէ ետիննճի կիւնտէ լիպու-
լարընըզ էրյգայըպ թահիր օլարընը . ան-
տէն սօնկրա օրտույա կիրէսինիլ :
25 Վէ Բաղ Մուսայ խիթապէն տէտի քի ,

26 Սէն վէ քեահին էլ'աղար վէ ճէմա'աթըն իս-
նէտան ըէ'իսլէրի՝ կերէք ինսանտան օլաու ,
կերէք հայվանտան օլաու , ախը ու եաղմա
27 էտիլէնին հիսապընը ալաթընը : Վէ եաղմա-
յը ճէնկէ կիթմիշ 'աքէր իլէ պիլթիւն ճե-
մա'աթըն ալաթընտա միւնտէֆէթէն թագ-
28 սիմ էտէսին : Վէ ճէնկէ կիթմիշ 'աքէրէլէ-
րէ տէլէն քեա'տան կերէք տտէմ , կերէք սը-
ղըր վէ կերէք մէրքէպ վէ կերէք գոյուլ օլաու ,
Բաղղա հիսսէսի օլմագ իւզըլէ՝ պէշ էիւզտէ
29 պիրէր ճան ալաթըն : Անլէրէ տէլէն նըսֆ-
տան տնը ալըպ՝ Բաղղա թագաթիմ օլմագ իւզ-
30 ը քեահին էլ'աղարա վէրէսին : Վէ պէնի
իսրայէլէ տէլէն նըսֆտան կերէք տտէմ կէ-
րէք սըղըր վէ կերէք մէրքէպ վէ կերէք գո-
յուլ օլաու , հայվանաթըն քեաֆֆէսինտէն
էլիտէ պիրէր ըէ'ս ալըպ՝ տնլէրի Բաղղա մէս-
քէնինին մուհաֆազալընա մէ'մուր օլան լա-
31 վիլլէրէ վէրէսին : Վէ Մուսա իլէ քեահին
էլ'աղար Բաղղա Մուսայա էմը էյլէտիյի կի-
պի էյլէտիլէր :
32 Վէ օլ ճէնկէ կիտէն 'աքէրին եաղմա
էթտիլէրի եաղմա վէ զանիմէթին միգտարը
33 ալթըր էիւզ եթմիշ պէշ պին գոյուլ , Վէ
34 եթմիշ իքի պին սըղըր , Վէ ալթմիշ պիր
35 պին մէրքէպ , Վէ տտէմ օլարագ էրքէք եա-
թաղը պիլմէմիշ Նիսատան ճիւմլէսի օթուզ
իքի պին նուֆուս իտի :
36 Վէ ճէնկէ չըգանլարա տէլէն նըսֆ իւշ
էիւզ օթուզ ետի պին պէշ էիւզ ըէ'ս գո-
37 յուլ իտի : Վէ գոյուլարտան Բաղղա հիս-
38 սէսի ալթըր էիւզ եթմիշ պէշ իտի : Վէ
սըղըր օթուզ ալթըր պին օլուպ՝ Բաղղա հիս-
39 սէսի եթմիշ իքի , Վէ մէրքէպլէր օթուզ
պին պէշ էիւզ օլուպ՝ Բաղղա հիսսէսի ալթ-
40 մըշ պիր , Վէ տտէմլէրին միգտարըն օն ալ-
թըր պին օլուպ՝ Բաղղա հիսսէսի օթուզ իքի
41 նուֆուս իտի : Վէ Մուսա Բաղղա թագաթիմ
օլընտան հիսսէյի Բաղղա քէնտինին էմը էյ-
լէտիյի կիպի քեահին էլ'աղարա վէրտի :
42 Վէ պէնի իսրայէլին օլմագ իւզըլէ Մու-
սանըն 'աքէրլէրտէն ալաղը նըսֆտան Բա-
43 ալն հիսսէսի տըլ : Վէ ճէմա'աթըն հիսսէսի
օլան նըսֆ իւշ էիւզ օթուզ ետի պին պէշ
44 էիւզ գոյուլ , Վէ օթուզ ալթըր պին սըղըր ,
45 Վէ օթուզ պին պէշ էիւզ մէրքէպ , (16) Վէ
47 օն ալթըր պին նէֆէր տտէմ իտի : Վէ Մու-
սա պէնի իսրայէլին հիսսէսի օլան նըսֆտան
կերէք ինսան , կերէք հայվան օլաու , Բաղղա
Մուսայա էմը էյլէտիյի կիպի , էլիտէ պիրէր
ալըպ՝ տնը Բաղղա մէպէնինին մուհաֆազա-
սընա մէ'մուր օլան լաֆիլլէրէ վէրտի :
48 Վէ ճիւնուտըն պինլէրինն նազըր օլան
պին պաշըլար վէ էիւզ պաշըլար Մուսայա

49 Եագլաշըպ՝ աննա տետիկէր քի՝ Գուլարն
էլմիդէն մէջնուտ օրան՝ արքէրի թա՛տաւ
էթտիք, վէ պիզտէն պիբ քիմնէ կըսիբ տե-
50 յիլ տիբ : Պուռ էճուէն պիզտէն հէր պիբի
նէ քի պուլտու իսէ, ալթուռն թէղինթ,
ղինծիրէր վէ պիզիղիքէր, եիւղիւքէր, քիւ-
փէլէր վէ կերտանլըգլար ԲԱՊՊԵՆ հուգուրն-
տա ճանլարմըղ իշիւն քէֆարէթ օլմադ իւզ-
51 րէ ԲԱՊՊԵ թագտիմէ տէյիւ կէթիրտիք : Վէ
Մուսա իլէ քեաճին էլ՛աղար՝ քեաֆֆէսի
իշէնմիշ թէղինթ օլարագ ալթուռն ան-
52 լէրտէն գապուլ էտիպ, Պին պաշըլար իլէ
հիւզ պաշըլար թարաֆնտան ԲԱՊՊԵ թագ-
տիմէ էթտիքէրի թագտիմէ ալթուռնըն
քեաֆֆէսի օն ալթը պին ետտի հիւզ էլի
53 ղեղալ իտի : Ապէրիբտէն հէր պիբի քէն-
54 տիսի իշիւն եաղմա էթմիշ իտի : Վէ Մու-
սա իլէ քեաճին էլ՛աղար պին պաշըլարտան
վէ հիւզ պաշըլարտան ալթուռն գապուլ է-
տիպ, անր ԲԱՊՊԵ հուգուրնտա՝ պէնի իբրա-
յէլէ թէղիքտար օլմադ իւզրէ՝ ճէմա՛թ չա-
տըրնա կէթիրտիք :

ՊԱՊ 32

1 Վէ պէնի Բուպէն իլէ պէնի ճատուն հայ-
վանաթը զիյաւտէսիլէ չոգ իտի . վէ Եա՛ղէր
իլէ ճիլ՛ատ տիյալարըրը կէօրտիւք, վէ
իշթէ օլ եէր հայվանաթա Դա՛նադ պիբ
2 մուհալ իտի : Վէ պէնի ճատ իլէ պէնի Բու-
ուպէն կէիպ՝ Մուսա վէ քեաճին էլ՛աղար
3 իլէ ճէմա՛թ րէ՛իւլէրնէ խիթապէն, Ա-
թարօթ վէ Տիպօն վէ Եա՛ղէր վէ Նիմրա վէ
Հէչպօն վէ էլ՛ալէ վէ Սէպա՛մ վէ Նէպօ վէ
4 Պա՛ուռն, ճէմա՛թ րէ իրայէլին էօնիւնտէ
ԲԱՊՊԵ վուրտըղ տիյար հայվանաթա Դա՛-
նադ եէր տիբ, վէ գուլարընըն տախի հայ-
5 վանաթը վար՝ տէտիկէր : Իմտի նաղարընտա
մաղհար րէ լուծֆ օլտուգ իսէ, պու տիյար
գուլարընտա միւլք օլմադ իւզրէ վէրիկպ,
պիզի իրտանտան կէշէրթմէ՝ տէտիկէր :
6 Մուսա տախի պէնի ճատ իլէ պէնի Բու-
ուպէն տէտի քի՝ Պիրատէրէրինիզ ճէնկէ
կիտիպ տէ սիզ պուրտտա օթուրաճա՞ց մը
7 տընը : Վէ նի՛շիւն պէնի իրայէլի ԲԱՊՊԵ
քէնտիլէրէ վէրտիլի տիյարա կէչմէքտէն հիւ-
8 րէքիլէ Եա՛ղէրնիլ . Էճաւտընըղ անլէրի Գա-
տէշ-պարնէ՛տէն տիյարը մու՛այէնէ էթմէ-
յէ կէօնտիտիլմ զէման պէցլէ էթտիլէր :
9 Ձիրա էշքօլ վատտիլնէ գատար չըզըղ, տի-
յարը կէօրտիւքէրինտէ՝ ԲԱՊՊԵ քէնտիլէրէ
վէրտիլի տիյարա կիրմէքտէն պէնի իրայէլի
10 հիւլէքտիլ էթտիլէր : Վէ ԲԱՊՊԵ զաղապը
11 օլ կիւն՝ ալէվէնիպ, եէմին Եա՛ղէրէ՝ Մըրը-

տան չըզմըշ օլուպ, էիրսի եաշընտան եօղարը
օլան տալէմէր պանա քեա՛միլէն թապի՝ օլ-
մաւտըլարը իշիւն՝ Ապրահամա, Իսհագա վէ
Խա՛գուպա լէրէյէ եէմին էթտիլմ ախարը
12 տալ կէօրմէյէճէքէրէ . Եալընըղ Գէնէղի Գա-
լէպ իպն ի Եէֆուռնէ վէ Եէշու՛ իպն ի Նուռ
ԲԱՊՊԵ քեա՛միլէն թապի՝ օլարգլարը իշիւն
13 Էօրէճէ՛պէր՝ տէտի : Վէ ԲԱՊՊԵ զաղապը Իս-
րայէլին՝ ալէյճինէ՛ ալէվէնիպ՝ անլէրի գըրդ
սէնէ, թա ԲԱՊՊԵ հուգուրնտա օլ քէօ-
թիւլէք իշէյէն նէպին ճիւմէսի թէլէֆ օ-
լուռնայա գատար, պէրիլէտէ աօլաշտըրտը :
14 Վէ իշթէ սիզ կիւնաճէտար առէմէլէրին զիւ-
րիլէթի օլուպ, փէտէրէրինիլէն Եէրինէ գալ-
ղըպ, ԲԱՊՊԵ իւրշմու զաղապըն իրայէլին իւ-
15 ղէրինէ տաճա արթըրըրընըղ : Ձիրա անա
թապի՝ օլմադտան տէօնէր իսէնիլ, օլ տախի
տնլէրի պէթէքրար պէրիլէտէ պրաղաճագ
տըր . սիզ տախի պու օլմիլն քեաֆֆէսին
հէլըք էթմիշ օլուրընըղ :
16 Անլէր տախի անա եաղաշըպ տէտիկէր
քի՝ Պիլ պուրտտա հայվանաթմըղ իշիւն
աղըլար վէ էճի պէյթիմիլ իշիւն չէհլէր
17 պինն Եա՛ղիմ . Լաքին պիլ թա անլէրի Եէր-
լէրինէ կէօթիրիւնէյէ գատար՝ սիւհաճան-
մըշ օլարագ՝ պէնի իրայէլին էօնիւնտէն կի-
տէճէյիլ . էճի ի պէյթիմիլ տախի պու տի-
յարն էհալիսի հիւղիւնտէն միւսթաճէմ
18 չէհլէրտէ տուրարագ, Պէնի իրայէլին հէր
պիբի քէնտի իրայալն մուլիք օլուռնայա գա-
19 տար խանէլէրիմիլէ տէօնէյէճէյիլ : Ձիրա
միրաւընըղ Խրտանըն պէրի թարաֆնտա
շարգ թարաֆնտա տիւշմիւշ օլմաղէ, պիզ
անլէր իլէ պէրտապէր իրտանըն էօթէ թարա-
ֆընտա միրտա ալմայաճաղըղ :
20 Վէ Մուսա անլէրէ տէտի քի՝ Էյէր պու-
շէյի իճրա իլէ ԲԱՊՊԵ հուգուրնտա ճէնը ի-
շիւն սիւհաճանմըշ օլարագ, սիզտէն սիւհաճ
21 օլանըն քեաֆֆէսի, ԲԱՊՊԵ հուգուրնտա
թա ս տիւշմէնլէրինի էօնիւնտէն թարա Է-
22 տինէյէ գատար իրտանտան կէշէր իսէ, Վէ
օլ տիյար ԲԱՊՊԵ հուգուրնտա ֆէթճ օլու-
նուպ տա անտէն սօնկրա տէօնէր իսէնիլ, օլ
զէման ԲԱՊՊԵ ինտինտէ վէ իրայէլ ին-
տինտէ սուշըղ օլուրընըղ . պու տիյար տա-
խի ԲԱՊՊԵ հուգուրնտա միւլքիւնիւզ օ-
23 լուր . Ամմա էյէր պէցլէ էթմիլ իսէնիլ,
իշթէ ԲԱՊՊԵ գարը կիւնաճ էթմիշ օլուրը-
նըղ, վէ մալիւմիւնիւզ օլուռն քի կիւնա-
24 ճընըղ սիզ պուրաճագ տըր : Էճի ի պէյթի-
նիլ իշիւն չէհլէր՝ վէ սիւրիւլէրինիլ իշիւն
աղըլար Եա՛ղիմ՝ աղընըղտան չըգան սէօղիւ-
իճրա էյլէյինիլ :
25 Իմտի պէնի ճատ իլէ պէնի Բուպէն Մու-

- սոցա խիթապէն՝ Գուլարըն էֆէնտիմիզին
- 26 էմրի միւծիպինճէ հարեքէթ էտիպ, Չօճուգ-
լարըմըզ վէ նիսվանըմըզ վէ սիւրիււէրմիզ
իլէ հայվանթըմըզն քեաֆֆէսի պուրատա
- 27 ձիլ'ատ շէհրէրինտէ տուրուպ, Գուլարընըն
ձիւմիէսի էֆէնտիմիզին էմրի միւծիպինճէ
ճէնք իշիւն սիւսհլամըշ օլարապ, ԲԱՊԱՊԸ հու-
զուրընտա մուհարեգէյէ իրտանտան կէչէճէք-
լէր՝ տէտիլէր :
- 28 Օլ վագըթ Մուսա քեահին էլ'աղար վէ
Եշոււ՝ իպն ի Նոււն վէ պէնի իսրայէլ սըպթ-
լարընըն խանէտան րէ՝իպէրինէ անլէրին հագ-
- 29 քընի էմր էտիպ, Մուսա անլէրէ տէտի քի՝
Եւր պէնի ճատ իլէ պէնի Բաուպէն ԲԱՊ-
ԱՊԸ հուզուրընտա ձիւմիէսի ճէնք իշիւն սի-
լահլանմըշ օլարապ՝ սիպին իլէ իրտանտան
կէչէրէք, օլ տիլար էօնիւնիւզտէ ֆէթճ օլու-
նըր իտէ, օլ զէման անլէրէ ձիլ'ատ տիլա-
- 30 րնը, միւլք օլմագ իւզրէ, վէրէսինիլ, Ամմա
էյէր սիլահլանմըշ օլարապ՝ սիպին իլէ կէչմէզ-
լէր իտէ, անլէրին միւլքիւ սիգին իլէ պէրա-
- 31 պէր քէն'ան տիլարընտա օլոււն : Վէ պէնի
ճատ իլէ պէնի Բաուպէն ճէվապ վէրիպ՝ ԲԱՊ-
ԱՊԸ գուլարընտա էմր էթտիլի կիպի էտէրիլ :
- 32 Պիլ ԲԱՊԱՊԸ հուզուրընտա սիլահլանմըշ օլա-
րապ՝ քէն'ան տիլարընտա կէչէճէյիլ, վէ պի-
զիմ միլարըմըզն միւլքիւ իրտանըն պէրի
- 33 Թարաֆընտա օլոււն՝ տէտիլէր : Իմ'ուի Բա-
ու անլէրէ՝ Եա'նի պէնի ճատ իլէ պէնի Բա-
ուպէն վէ Եուսուֆըն օղլու Մանուսանըն
նըպք սըպթընա Ամրիլէր մէլի Սիհօըն
մէմիէթիլին վէ Պաշտան մէլի Սիհօն մէմիէ-
թէթիլին, Եա'նի տիլար իլէ շէհրէրին վէ էթ-
րաֆ տիլարըն շէհրէրինին տախիլ ի հու-
տուարընտա օլոււն Եէրէրի վէրտի :
- 34 Վէ պէնի ճատ Տիպօն վէ Աթարթ վէ
- 35 Սիս'էր, Վէ Աթարթ-շօփան վէ Եա'ղէր վէ
- 36 Եօճպէհա Վէ Պէյթնիմա վէ Պէյթնիմա
միւսթաճէմ շէհրէրին վէ սիւրիււ աղըլարընը
Եափարըն :
- 37 Պէնի Բաուպէն տախի շէշպօն վէ էլ'ալէ
- 38 վէ Գիրեթաթիյիմ վէ Նէպօ վէ Պա'ալմէ'նըր,
(քի պուլարըն խմիլինի թէպտիլ էթտիլ-
լէր,) վէ տախի Սիպմիլը պինա էթտիլէր,
վէ պինա էթտիլէրի շէհրէրէ *Էն'ու խմիլ-
իլէ՝ թէմիլէ էթտիլէր :
- 39 Վէ պէնի Մաքիլ իպն ի Մանուսան ձիւ-
'ատա կիտիպ անը ֆէթճ էտէրէք՝ իշիւն
- 40 պուլոււնան Ամրիլէրի Թարա էթտիլէր : Վէ
Մուսա ձիլ'ատը Մաքիլ իպն ի Մանուսայա
- 41 վէրմէթէ, օ օրտաա սաքին օլոււ : Վէ Եափր
իպն ի Մանուսա կիտիպ անլէրին գաւապա-
լարընը ֆէթճ էտէրէք, անլէրէ Հաւթթ-Եափր

42 Թէմիլէ էլլէտի : Վէ Նօպաճ կիտիպ՝ Գա-
նաթ իլէ քէպլէրինի ֆէթճ էտէրէք, անա
քէնտի խմիլլէ Նօպաճ Թէմիլէ էլլէտի :

ՊԱՊ 33

- 1 Մուսանըն վէ Հարուրն վարթապըյէ Մը-
սըր տիլարընտան ձիւնուտիլէրիլ չըգան պէ-
- 2 նի իսրայէլին մէնզիլլէրի պուլար տըր : Մու-
սա տախի ԲԱՊԱՊԸ էմրիլէ անլէրին նագլլէ-
րինի մէնզիլ պէ մէնզիլ թահրիլ էթտի, վէ
նագլլէրինէ կէօրէ մէնզիլլէրի պուլար տըր :
- 3 Պիրինճի պտա՝ պիրինճի սլըն օն պէշինճի
կիւնիւնտէ Բա'մեհստէն նագլ էտիպ, ֆըսճ
էրթէսինտէ պէնի իսրայէլ Եէտ ի 'ալիլէ իլէ
պիլ ձիւմիէ Մըսրիլէրին կէօղլէրի էօնիւնտէ
- 4 չըգարըն : Վէ Մըսրիլէր՝ ԲԱՊԱՊ անլէրին
իլահլարը 'ալէյհինտէ իճրա ի հիւքմ՝ էլլէյէ-
րէք իշիլէրինտէ թէլէֆ էթտիլի իլք աղվանշ-
լարըն ձիւմիէսինի տէֆն էտիլօրըն իտի :
- 5 Պէնի իսրայէլ տախի Բա'մեհստէն նագլ
- 6 էտիպ՝ Սուքթթաա գօնտուլար : Վէ Սուք-
թթաա նագլ էտիպ՝ պէրրիլէրին քէնա-
- 7 րընտա վագը՝ Էթմամա գօնտուլար : Վէ
Էթմաման նագլ էտիպ՝ Պա'ալ-սէֆօն գար-
շընտա վագը՝ ֆիհաթիթթաա աղըլու տէօ-
- 8 նիւպ՝ Միճտու էօնիւնտէ գօնտուլար : Վէ
ֆիհաթիթթաա էօնիւնտէն նագլ էտիպ՝ տէնի-
զին օրթաարնտան պէրրիլէյէ կէչտիլէր : Վէ
Էթմամ պէրրիլէյէնտէ իւշ կիւնիւք Եօլ
- 9 Կիտիպ՝ Մարտաա գօնտուլար : Վէ Մարտ-
տան նագլ էտիպ՝ Էլիմէ կէտիլէր : Վէ Է-
լիմէն օն իքի սու փուլարը վէ Եթթիլ խուր-
մա աղաճը պուլոււնագլէ՝ օրտաա գօնտուլար :
- 10 Վէ Էլիմէն նագլ էտիպ՝ Պահր ի Ահմէր
- 11 սահլինտէ գօնտուլար : Վէ Պահր ի Ահմէր-
տէն նագլ էտիպ՝ Սին պէրրիլէյէնտէ գօն-
- 12 տուլար : Վէ Սին պէրրիլէյէնտէն նագլ է-
- 13 տիպ՝ Տաֆգաա գօնտուլար : Վէ Տաֆգա-
- 14 տան նագլ էտիպ՝ Արուշտա գօնտուլար : Վէ
Արուշտան նագլ էտիպ՝ Բէֆիտիմտէ գօն-
տուլար : Վէ օրտաա գափմ՝ իշիւն իշէճէք
- 15 սու պուլոււնագլ : Վէ Բէֆիտիմտէն նագլ
- 16 էտիպ՝ Սինա պէրրիլէյէնտէ գօնտուլար : Վէ
Սինա պէրրիլէյէնտէն նագլ էտիպ՝ Գիպ-
- 17 րթթ-հաթթաափաաա գօնտուլար : Վէ Գիպ-
րթթ-հաթթաափաաա նագլ էտիպ՝ Հասէ-
- 18 րթթաա գօնտուլար : Վէ Հասէրթթաան նագլ
- 19 էտիպ՝ Բիթմաա գօնտուլար : Վէ Բիթմա-
տան նագլ էտիպ՝ Բիթմա-ֆարէստէ գօն-
- 20 տուլար : Վէ Բիթմա-ֆարէստէն նագլ է-
- 21 տիպ՝ Լիպնտա գօնտուլար : Վէ Լիպնտան
- 22 նագլ էտիպ՝ Բիսաաա գօնտուլար : Վէ
Բիսաաաան նագլ էտիպ՝ Գէհլաթաա գօն-

*Են'ու՝ պարէ խմիլէր իլէ

- 23 տուրար : Վէ Գէհէլաթատան նազլ էտիպ :
- 24 Շաֆէր տաղընտա գօնտուլար : Վէ Շաֆէր տաղընտան նազլ էտիպ : Հարատատա գօն-
- 25 տուլար : Վէ Հարատատան նազլ էտիպ :
- 26 Մագհէլթօտա գօնտուլար : Վէ Մագհէլթօտան նազլ էտիպ : Թաշաթտա գօնտուլար :
- 27 Վէ Թաշաթտան նազլ էտիպ : Թարաշտա
- 28 գօնտուլար : Վէ Թարաշտան նազլ էտիպ :
- 29 Միթգատա գօնտուլար : Վէ Միթգատան
- 30 նազլ էտիպ : Հաշմօնտա գօնտուլար : Վէ Հաշմօնտան նազլ էտիպ : Մօհէրթտա գօն-
- 31 տուլար : Վէ Մօհէրթտան նազլ էտիպ :
- 32 Պէնի-եա'գանտա գօնտուլար : Վէ Պէնի եա'գանտան նազլ էտիպ : Հօրիճիտա-
- 33 տա գօնտուլար : Վէ Հօրիճիտադանտան նազլ էտիպ : Եաթաթտա գօնտուլար :
- 34 Վէ Եաթաթտանտան նազլ էտիպ : Սարթա-
- 35 տա գօնտուլար : Վէ Սարթադանտան նազլ է-
- 36 տիպ : Լաեօն-ճապէրտէ գօնտուլար : Վէ 'Լա-եօն-ճապէրտէն նազլ էտիպ : Յին պէրրիյէ-
- 37 սինտէ եա'նի Գառէշտէ գօնտուլար : Վէ Գառէշտէն նազլ էտիպ : Լտօմ' տիյարընէն քէ-
- 38 նարնտա օլան Հուր տաղընտա գօնտուլար : Վէ քէնահին Հարուն ԲԱՊՊԵՆ էմիի իւզրէ Հուր տաղընտ չըգլլ' օրատա պէնի Իսրայէ-
- 39 իլքինտէ վէֆաթ էյլէտի : Վէ Հարուն Հուր տաղընտ վէֆաթ էթաիյինտէ եիւզ եիւրմի իւշ եաշնտա խի :
- 40 Վէ քէն'ան տիյարընէն ճէնուպինտէ սա-քին օլան Սրատ մէլիյի քէն'անի պէնի Իսրայէին կէլաիյինի իշիթտի :
- 41 Վէ Հուր տաղընտան նազլ էտիպ : Սալ-
- 42 մօնտա գօնտուլար : Վէ Սալմօնտան նազլ էտիպ : Փուեօնտա գօնտուլար : Վէ Փուեօն-
- 43 տան նազլ էտիպ : Օպօթտա գօնտուլար : Վէ Օպօթտան նազլ էտիպ : Մուապ հուտուտըն-
- 45 տա վազը' իւլէ-ապիլիմէ գօնտուլար : Վէ իւլէտէն նազլ էտիպ : Տիպօն-ճատտա գօն-
- 46 տուլար : Վէ Տիպօն-ճատտան նազլ էտիպ :
- 47 Սլմօն-տիպլաթաիմէ գօնտուլար : Վէ Սլմօն-տիպլաթաիմէն նազլ էտիպ : Նէպօ էօ-
- 48 նիւնտէ Սպարիմ' տաղընտա գօնտուլար :
- 49 սահրարընտա գօնտուլար : Վէ Իրաանըն եանընտա Պէլթ-եէլիմիթտան Սպէլ-շիթի-
- 50 մէ գատար Մուապա հալարընտա գօնտուլար : Վէ ԲԱՊՊ Մուապ սահրարընտա Էրի-
- 51 տատ քի , Պէնի Իսրայէլէ խիթապէն անիւրէ սէօյէ քի' Իրաանտան քէն'ան տիյարընտ
- 52 կէլաիյինիզտէ , Օլ տիյարըն պիւ ճիւմէ էհա-

լիտինի էօնիւնիւզտէն Թարտ էտէնիիզ , վէ ճէմի'ի մուսապէր տիքիլէ Ռալարըն վէ տէօքմէ փուլարըն քէաֆէսինի մահվ էտիպ , միւրթէֆէ'աթլարըն քէաֆէսինի խարապ էտէնիիզ : Վէ օլ տիյարըն զապթ էտիպ' սնտէ սաքին օլաւընը , զիրա օլ տիյարըն սիզէ միւրա օլմագ իւզրէ վէրտիմ' : Վէ տիյարըն գապիլէլէրինիզէ կէօրէ գուր'ա իլէ Թէվէր-րիւս էտէնիիզ . չօգլուգ օլանա միւրաւըն չօգ , վէ աղլուգ օլանա միւրաւըն աղ վէրէօնիիզ . հէր պիլինին գուր'ասը հանկը եէրէ չըս գար իսէ , օլ եէր անըն օլուպ' փէտէրլէրինի-յին ողպլարընա կէօրէ Թէվէրիւս էտէնի-

55 նիլ . Սմմա էյէր օլ տիյարըն էհալիթինի Թարտ էթմէլ իսնիիզ , օլ վազլթ մանլէրտէն պագի գօտընը կէօղլէրինիզէ տիքէն վէ անլարընը չէվք օլուպ' սաքին օլաղլընը տիյարտա սիզէ Թէ տատի էտէճէքլէր տի :

56 Վէ վազը' օլա քի անլէրէ նաւը մու'ամլէ էթմէլէ նիլէթ էթտիմ' իսէ , սիզէ օլ վէճ-լէ մու'ամլէ էտէճէլիմ' :

ՊԱՊ 31

- 1 Վէ ԲԱՊՊ Մուապ խիթապէն տէտի քի ,
- 2 Պէնի Իսրայէլէ էմ էտիպ անլէրէ տէլէսին , քէն'ան տիյարըն եա'նի հուտուտան կէօրէ սիզէ միւրա տիւշէն տիյարա' եա'նի քէն'ան
- 3 տիյարընա կիրաիյինիզտէ , հուտուտա ք ճէնուպիլէնիզ Յին պէրրիյէսինտէն Էտօմա գատար օլուպ , հուտուտա ք ճէնուպիլէնիզ խուզ տէնիլինին քէնարընտան շարգա տօղ-
- 4 իւլ օլուտն : Վէ հուտուտընը ճէնուպ թա-րաֆընտան Սպարապիմ' եօղլընա տէնիւպ , Յինտ տօղրու կէշէրէք , անըն նիհայէթի Գառէշ-պարնէլին ճէնուպինտէն օլուտն . վէ Հատար-տատարտան չըգարագ' Սմման կէշ-
- 5 սին , Վէ պու հուտուտն Սմման վատի ի Մըսա տէնիւպ' տնիզէ միւնթէհի օլուտն :
- 6 Հուտուտա ք զարպիլէ իսէ , Պահր ի քէպիլ սիզէ հուտուտա օլուպ , հուտուտա ք զարպիլէնիզ պու օլմագ աղ :
- 7 Վէ հուտուտ ի չէմալէնիիզ պու օլուտն , եա'նի Պահր ի քէպիլտէն Հուր տաղընտա
- 8 տար նիշան գոլուպ , Հուր տաղընտան Հա-մաթ մէտիլէլինէ գատար նիշան գոլաւընը , վէ օլ հուտուտ Սէտտա միւնթէհի օլուպ :
- 9 Օլ հուտուտ Ջիֆթօն չըգարագ' Հատար-էյնանա միւնթէհի օլուտն . հուտուտ ի չէմալիլէնիզ պու օլմագ աղ :
- 10 Վէ քէնտիլիզէ հուտուտա ք շարգիլէնիլ իշէն Հատար-էյնանտան Շէֆամա գատար
- 11 նիշան գոլուպ , Պու հուտուտ Սլիլին շարգ թարաֆընտան Շէֆաման Ռիպլայա էնսին ,

վէ պու հուսուու շարգա տօղբու էնէրէք քին.
 նէրէթ տէնիդինին քէնարնա վասըլ օլտուն:
 12 Վէ պու հուսուու իրտանն էնին, վէ թուզ
 տէնիդինէ միւնթէհի օլտուն. տիյարընը
 էթրաֆ հուսուուըլէ պու օլաճագ տըր:
 13 Վէ Մուսա պէնի իսրայէլէ էմր էտիպ
 Րադդիւ տօղբուզ սըպթա վէ նըսֆը սըպթա
 վէրիթէսին էմր էթտիյի, վէ գուր'ա իլէ թէ-
 վէրիւս էտէճէյինիզ տիյար պու տըր' տէ-
 14 տի: Զիրա պէնի Րաուպէն սըպթը խանէ-
 տանլարնա կէօրէ վէ պէնի Ճատ սըպթը խա-
 նէտանլարնա կէօրէ, միրասլարընը սըպթ' Մա-
 նասանըն նըսֆը սըպթը տաիի քէնտի Բ-
 15 բաւլընը սըպթը: Պու իքի սըպթ իլէ պու-
 նըսֆը սըպթ միրասլարընը էրիհա Գաւլընը
 իրտանըն պէրի թարաֆընտան' ետ'նի շարգ
 թարաֆընտա սըպթը:
 16 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա խիթապէն տէտի քի,
 17 Սիզէ օլ տիյարը' միրաս օլմագ իւզըէ' թագ-
 սիմ էտէճէք տտէմլէրին իսմլէրի պուշլար,
 ետ'նի քեաճին Ելազար վէ Եէշու' իպն ի
 18 Նուս օլուպ, Տիյարը թագսիմ իչիւն հէր
 պիր սըպթտան պիրէր ըէ'իս սըսընըզ:
 19 Վէ օլ տտէմլէրին իսմլէրի պուշլար տըր.
 Եէհուսա սըպթընտան Գալէպ իպն ի Եէֆու-
 20 նէ, Վէ պէնի Սիմ'ոն սըպթընտան Սամուէլ
 21 իպն ի Ամիհհուս. Պէնեամին սըպթընտան
 22 Ելիսաա իպն ի Գիսըն, Վէ պէնի Տան սըպ-
 23 թընտան ըէ'իս Պուզգի իպն ի Եաճիլ, Վէ պէնի
 Եուսուֆտան օլուպ' Մանասա սըպթընըն
 24 ըէ'իս Նաննիլէ իպն ի Էֆօտ, Վէ պէնի
 Եֆրաիմ սըպթընտան ըէ'իս Գեմուէլ իպն ի
 25 Զիթթան, Վէ պէնի Զէպուլոն սըպթընտան
 26 ըէ'իս Ելիսաֆան իպն ի Փարաք, Վէ պէնի
 Իսաաքար սըպթընտան ըէ'իս Փալթիլ իպն ի
 27 Ազալան, Վէ պէնի Աշէր սըպթընտան ըէ'իս
 28 Աիհհուս իպն ի Զէլոմի, Վէ պէնի Նէֆ-
 թալիտէն ըէ'իս Փէտաէլ իպն ի Ամիհհուս
 29 տըր: ՐԱՊՊՐՆ' պէնի իսրայէլէ Գէն'ան տիյա-
 րնտա միրասլարընը թագսիմին էմր էլլէ-
 տիյի իճէնէր պուշլար տըր:

ՊԱՊ 33

4 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայ սահրալարընտա իրիհա
 Գաւլընը իրտանըն գուրպիտէ Մուսայա
 2 խիթապէն տէտի քի, Պէնի իսրայէլէ էմր
 էլլէ քի, միւլլէրի օլտն միրաստան Լափ-
 լիլէրէ սաքին օլմագ իչիւն շէհրէր վէրսին-
 3 լէր. շէհրէրին էթրաֆընտա օլտն մէր'այա-
 լէր տաիի անլըրէ մէսքէն օլուպ, մէր'այալըն
 տաիի անլըրէ պէհիլէրի վէ սիւրիւլէրի վէ
 4 ճիւմլէ հայվանլարը իչիւն օլտունլար: Վէ

Լափիլէրէ վէրէճէյինիզ շէհրէրին մէր'այա-
 5 րը շէհրին սուրընտան տըշարը հէր թարաֆ-
 տա պինէր զըրա' օլտուն: Վէ շէհրին խարի-
 ճինտէ շարգ թարաֆընտան իքի պին զըրա',
 վէ ճէնուպ թարաֆընտան իքի պին զըրա', վէ
 զարպ թարաֆընտան իքի պին զըրա', վէ շի-
 մալ թարաֆընտան իքի պին զըրա', շէհր
 մէրքէգաէ օլարագ, էօլլէսինիզ. շէհրէրի-
 6 նին մէր'այալըն պէօլլէ օլտուն: Վէ Լափ-
 լիլէրէ վէրէճէյինիզ շէհրէրտէն, գաթիլլէ-
 րին օրայա ֆիրարը իչիւն, մէճա' օլմագ
 իւզըն տլթը շէհր թա'նին էտէսինիզ. վէ
 պուշլարտան մա'տա զըրգ իքի շէհր վէրէսի-
 7 նիզ: Լափիլէրէ վէրէճէյինիզ շէհրէրին
 քեաֆթէսի' մէր'այալընլէ պէրապէր' զըրգ
 8 սէքիզ շէհր օլտուն: Վէ պէնի իսրայէլ միւլ-
 թիւնտէն վէրէճէյինիզ շէհրէրի, չօզլեզ
 օլտնտան չօզ, վէ ազլեզ օլտնտան ազ ալա-
 սընըզ. հէր պիրի քէնտի թէվէրիւս էթ-
 տիյի միրասընըն միգտարընա կէօրէ շէհրէ-
 9 րինտէն Լափիլէրէ վէրսին:
 9 Վէ ՐԱՊՊ Մուսայա տէտի քի, (10) Պէ-
 նի իսրայէլէ խիթապէն անլէրէ սէօլլէ քի,
 իրտանտան Գէն'ան տիյարընա կէշտիլինիզ-
 11 տէ, Պիր քիմսէլի սէհվէն վուրմուշ օլտն
 գաթիլ օրայա ֆիրար իչիւն, սիզէ իլթիճա
 շէհրէրի օլմագ իւզըն, քէնտիսինիզ շէհրէր
 12 թա'նին էտէսինիզ: Վէ օլ շէհրէր սիզէ
 վէլի ի Դէֆու Լէսալլէ-Լիւնտէն մէճա' օլուպ,
 գաթիլ մուհաքէմէ իչիւն մէճիս հուզու-
 13 րնտա տուրմաւորգճա' էօլմէսին: Վէ վէ-
 ճէյինիզ շէհրէրտէն տլթըն սիզէ իլթի-
 14 ճա շէհրի օլուպ, իւշ շէհր իրտանըն պէրի
 թարաֆընտա վէրէսինիզ, վէ իւշ շէհր Գէն-
 'ան տիյարընտա վէրէսինիզ. պուշլար իլ-
 15 թիճա շէհրէրի օլտուն: Պու տլթըն շէհր պէնի
 իսրայէլ իլէ Եճնէպի վէ տրանըզտա միւսաֆիր
 օլտն իչիւն մէճա' օլուպ, պիր քիմսէլի սէհ-
 վէն վուրմուշ օլտն օրայա ֆիրար էթսին:
 16 Ամիս էլլէր պէր Դէֆու տիլէրինի պիր տէ-
 միր տլթ իլէ վուրուպ տա' օ էօլլէր իսէ,
 գաթիլ տիր. գաթիլ մուլլազա գաթիլ օ-
 17 լունաճագ տըր: Վէ ետիօտ էլլէր գաթիլ
 սէպէպ օլտ պիլէճէք պիր էլ թաշը իլէ անը
 վուրուր տա օ էօլլէր իսէ, գաթիլ տիր.
 գաթիլ մուլլազա գաթիլ օլունաճագ տըր:
 18 Ետիօտ գաթիլ սէպէպ օլտ պիլէճէք, էլտէ
 գուլլանըլըր աղաճ ալթիլ իլէ վուրուր տա' օ
 էօլլէր իսէ, գաթիլ տիր. գաթիլ մուլլազա
 19 գաթիլ օլունաճագ տըր: Գաթիլի վէլի ի տէմ
 գաթիլ էթսին. բասթ կէշտիլի վազըթ անը
 20 գաթիլ էլլէսին: Վէ էլլէր անը պուզզտան
 նաշի իթի վէրմէքլէ, ետիօտ' գաստէն իւզէ-
 21 րինէ պէր էյա տլթմաղլէ' օ էօլլէր իսէ, Եպ-

- խօսմ' աստվէթտէն նաշի, անը էլի իլէ վուրուր տա՝ օ էօլիւր իսէ, վուրան՝ դաթիլ օլմաղլէ, մուծլագա գաթլ օլունսմադ. վէլի ի տէմ՝ դաթիլէ բաթթ կէտիքտէ, անը գաթլ էլլէսին:
- 22 Ամմա՝ էլլէր անը, 'ատալէթի օլմայա-րագ, պաղթէթէն իթի վէրիւր իսէ, եա գաւ-տէն օլմայարագ՝ անըն իւզէրինէ պիր կէօնէ
- 23 ալէթ աթար իսէ, 'եախօտ՝ անը կէօրմէքօի-զին իւզէրինէ գաթլէ սէպէպ օլա պիլէճէք պիր թաշ տիւշիւրիւր տէ՝ օ էօլիւր իսէ, (մատէմ՝ քի տիւշմէնի օլմայըպ՝ անա քէօթիւ-
- 24 լիւք իսթէմէտի.) Օլ վազըթ մէճլիս վուրան իլէ վէլի ի տէմ՝ արատընտա պու ահքեամ միւ-
- 25 ճիպինճէ հիւքմ՝ էլլէսին: Վէ մէճլիս գաթի-լի վէլի ի տէմ՝ էլինտէն գուրթարպ՝ մէճ-լիս անը ֆիրար էլլէտէլի իլթիծա շէհրինէ կէրի կէօնտէրիսին, օլ տախի մուգատտէս հաղ իլէ մէսհ օլունսմաշ քեահին ի ա'ղամ՝ վէֆաթընա գատար օրատա սաքին օլուն:
- 26 Ամմա էլլէր գաթիլ օլ ֆիրար էթտիլի իլ-թիծա շէհրինին հուտուտընտան պիր սուրէթ-
- 27 լէ չըգար իսէ, Վէ վէլի ի տէմ՝ անը մէճա՝ շէհրինին հուտուտը խարիճինտէ պուլուպ՝ վէլի ի տէմ՝ գաթիլի գաթլ էտէր իսէ՝ գան-
- 28 լը սայըմարն. Զիրա քեահին ի ա'ղամ՝ վէֆաթընա տէկին մէճա՝ ր օլան շէհր-տէ օթուրմալը իտի, վէ քեահին ի ա'ղամն վէֆաթընտան սոնկրա՝ գաթիլ քէնտի միւլքիւ պուլունտան տիլարա՝ ալվտէթ էտէ պիլիւր իտի:
- 29 Իմաի պուշլար սիզէ՝ 'աւրլէրինիզէ, ճիւմէ մէսքէնլէրինիզտէ հիւքմ՝ գանսուր օլուն:
- 30 Հէր քիմ՝ քի պիր քիմէլի էօլաիւրիւր-տէ՝ գաթիլ շահիալէրին թաղրիլիլէ գաթլ օլունտուն. ամմա պիր քիմէլի գաթլ իլլէն պիր շահիտին շէհատէթի քիֆայէթ էթմէզ:
- 31 Վէ գաթլէ միւսթահագգ օլան գաթլիլին նէֆաի իլլէն՝ տիլէթ գապուլէ էթմէլէսի-նիլ. զիրա մուծլագա գաթլ օլունսմադ
- 32 ալը: Վէ իլթիծա շէհրինէ ֆիրար էտէն իլլէն, քեահին վէֆաթ էթմէլլինճէ մէլէքէ-թինէ՝ 'ալվտէթ էտիպ՝ սաքին օլմադ իւզէէ,
- 33 տիլէթ գապուլէ էթմէլէսիլիլ: Իմտի պու-լունտըքընըպ տիլարը մուրտար էթմէլէսի-նիլ. զիրա տիլարը գան մուրտար էթմէլէ իլլինտէ տէօքիւլէն գան իլլէն, անը տէգքէ-նին գանը տէգքիւլէտիքճէ տիլարա քէֆա-
- 34 լէթ օլմադ: Իմտի իլլինտէ պէնիմ՝ սաքին օլմադը՝ սիզին իգամէթ կիտհընը օլան տի-լարը նափաք էթմէլէսիլիլ. զիրա պէնի իսրայէլ արատընտա սաքին օլան Ռադ պէն իմ:

ՊԱՊ 36

1 Վէ պէնի Եուսուֆ գապա՝ իլլինտէն օլան

- պէնի ճիրտ իպն ի Մաքի իպն ի Մանաս-սանն խանէտան րէ՝ իսլէրի եագլալըպ, Մու-
- 2 սանն հուգուրընտա վէ պէնի իսրայէլ րէ՝ իս-լէրինին, եա՝նի խանէտան րէ՝ իսլէրի հուգու-
- 2 րընտա սէզլէլիպ, տէտիլէր քի՝ էֆէնտիմի-զէ, պէնի իսրայէլէ տիլարը միւրա օլմադ իւզ-րէ, գուր՝ ա իլէ վէրմէսինի Ռադ էմր էլլէ-
- տի, վէ էֆէնտիմիզէ՝ Ռադ թարաֆընտան պիրատէրիմիզ Սէլուֆհատըն միւրապըն ա-նըն գըզլարընա վէրիլմէսի էմր օլունտուն:
- 3 Իմտի անլէր պէնի իսրայէլին ա՝լը սըպթլա-րընըն օղուլարընա զէվէլէր օղուրլար իսէ, անլէրին միւրաըն էճատարընըն միւրապընտան ալընըպ՝ զէվէլ օլմադ իւզրէ վարադլարը քիմ՝ սէլէրին սըպթլընըն միւրապընա գամմ՝ օլունս-
- 4 մադ, վէ գուր՝ ա իլէ օլան միւրապընտան ալընսմադ ալը: Վէ պէնի իսրայէլէ Եօպէլ
- «Էնէ» օլարգտա, անլէրին միւրաըն վարադլ-լարը քիմէլէրին սըպթլընըն միւրապընա գամմ՝ օլունսպ, անլէրին միւրաըն էճատարընըն սըպթլընըն միւրապընտան ալընսմադ ալը:
- 5 Մուսա տալիս Ռադալէս քէլաթնա կէօրէ, պէնի իսրայէլէ էմր էտիպ տէտի քի՝ Պէնի Եուսուֆըն սըպթլը հագգ իւզրէ սէզլէլօր:
- 6 Սէլուֆհատըն գըզլարը հագգընտա Ռադալէս էմր էտիպ տէտիլի շէլ պու ալը. եա՝նի՝ անլէր զէվէլ տէլիւ կէօլլէրինէ իսշ կէօրիւ-նէնէ վարադլար, անսմադ զէվէլ օլմադ իւզ-րէ, փէտէրլէրի սըպթլընտան օլանլարա վար-
- 7 սընլար: Պէնի իսրայէլին միւրաըն՝ սըպթլտան սըպթլտա նագլ օլունսմաըն, զիրա պէնի իս-րայէլտէն պիր քիմէն փէտէրինին սըպթլընըն
- 8 միւրապընտան ալընսմադ ալը: Վէ պէ-նի իսրայէլ սըպթլարընտան միւրասա մուլը օլան հէր գըլ զէվէլ տէլիւ փէտէրինին սըպթլընտան օլանլարա վարսըն, թա քի՝ պէնի իսրայէլտէն հէր քէս էճատարընըն մի-
- 9 րապընա վարս օլուն. Վէ միւրա պիր սըպթլտան տիլէր պիր սըպթլա ինթիգալ էթմէսին, անսմադ պէնի իսրայէլ սըպթլա-րընտան հէր քէս քէնտի միւրապընտա գալթըն:
- 10 Սէլուֆհատըն գըզլարը Ռադալէս Մուսայա
- 11 էմր էլլէտիլի կիպի հարէթթ էլլէտիլէր. Զի-րա Սէլուֆհատըն գըզլարը, Մահլէ վէ թիւրսա վէ Հուճէ վէ Միլք վէ Նօ՝ա՝ 'ամուճալարը
- 12 օղուլարընըն թէզէվէլէթ տիլէր: Եուսուֆ օղուլ՝ Մանասա օղուլարընըն գապիլէլէրինտէն օլանլարա զէվէլ օլունպ, անլէրին միւրաըն էճ-ատարընըն գապիլէսինին սըպթլընտա գալթըն:
- 13 Ռադալէս՝ Մուսա սահրալարընտա էրիհա քուրլուքա իրտանըն գուրպինտէ Մուսանըն վարթմարընըն պէնի իսրայէլէ էմր էթտիլի էվամիր ու ահքեամ պուշլար ալը:

ԹԷՄՆԻՅԷ

ՊԱՊ 1

1 Մասանքն՝ քեաֆֆէ ի իսրայէլէ իրտանքն
պէրի թարաֆընտա պէրիլէտէ Սուֆըն գար-
շըօրնտա փարսն իլէ Թօփէլ վէ Լապան վէ
Հասէրօթ վէ Տիգահապըն տրասընտա օլան
սահրատա սէօյլէտիլի սէօզլէր պունշար տըր:
2 (Հօրէպտէն Սէ'իր տաղը թարիգիլէ Գատէշ-
3 պարնէ'ա գատար օն պիր կիւն տիր:) Իմտի
գըրգընճը սէնէտէ վէ օն պիրլինճի այլն պի-
րինտէ Մուսա պէնի իսրայէլէ Րադդըն անլէ-
րին հադգընտա քէնտինէ էմր էյլէտիլէ շէյ-
4 լէրին ճիւմէսինի սէօզլէտի. Հէշպունտա սա-
քին օլան Ամօրիլէրին մէյլէյի Սիհօնը վէ 'Աշ-
թարթտա, Էարէ'իտէ սաքին օլան Պաշան
5 մէյլէյի 'Օճը վուրադգտան սանկրա, իրտանքն
պէրի թարաֆընտա Մուսապ տիյարընտա
Մուսա պու թէվրաթը պէյանէ միւպաշէրէթ
էտիպ տէտի քի,
6 Ալլահըմըլ Րադդ Հօրէպտէ պիղէ էմր է-
տիպ' Պու տաղտա օթուրադընըլ քիֆայէթ
7 էտէր. Տէօնիւպ նազլ էտինիլ, վէ Ամօրի-
լէրին տաղընտա վէ սահրատա, տաղտա վէ
օվատա վէ ճէնուպ թարաֆընտա վէ տէնիլ
քէնտընտա օլան անըն պիլ ճիւմէ էթրաֆ
մասալլէրինէ' քէն'անիլէրին տիյարընա վէ
Լիպնանա, թա նէհր թէպիր օլան Ֆրաթ
8 նէհրինէտէր կիտինիլ: Իշթէ օլ տիյարը էօ-
նիւնիւզէ դօտոււմ. կիտիպ Րադդըն էճտատը-
նըլ Ապրահամ, Իսհազ վէ Ես'գուպա, վէ
անկէրտան սանկրա նէսլլէրինէ վէրէճէյինէ եէ-
մին էթտիլի տիյարը զապթ էտինիլ տէտի:
9 Պէն տախի օլ զէման սիղէ սէօյլէյիպ'
Պէն սիղի եալընըլ թաշըմաղա միւզթէտիր
10 տէյիլ իմ. Ալլահընըլ Րադդ սիղի թէքսիր
էթմէքլէ իշթէ պու կիւն քէսրէթ ճիհէթիյ-
11 լէ կէօյիւն երադըլարը կիպի սինիլ: Էճտա-
տընըզն Ալլահը Րադդ սիղի շիմտի օլարդը-
նըլտան պին գաթ զիյատէ էտիպ' սիղէ սէօյ-
12 լէտիլի կիպի սիղի պրէքթէթլէյէ: Պէն եա-
լընըլ զահմէթինիլ վէ էիւքիւնիւզէ վէ նի-
զալարընըլա նա'օրլ թէհամիւլ էտէյիմ:
13 Սըպթլարընըլտան քէնտինիլ իշիւն հաքիյմ
վէ 'ազիլ վէ մա'րուֆ առէմլէր կէօթէրի-
նիլ, պէն տախի անկէրի ի'առթինիլէ նապ
14 էտէյիմ' տէտիմ: Սիղ տախի պանն ճէվա-
պէն' Պույուրադըն շէյի իճրա թէմէք էյի
15 տիր' տէտինիլ: Իմտի սըպթլարընըլն ըրճա-

լընտան հաքիյմ վէ մա'րուֆ առէմլէր ալըպ,
անկէրի իւզէրլէրինիլէ րու'էսա' եա'նի սըպթ-
լարընըլտա պինէր վէ էիւզէր վէ էլլիշէր վէ
օնար քիշիտէն 'իպրէթ ճէմ'ալլաւ րէ'իպլէր վէ
16 ճէմ'նադըլար նապ էյլէտիմ: Վէ օլ զէման
հաքիմլէրինիլէ էմր էտէրէք տէտիմ' քի' Պի-
րատէրլէրինիլէն տա'վալարընըլ տինկլէյիպ, հէր
քէսին կէրէք պիրատէրի իլէ, կէրէք էճնէպի իլէ
օլան տա'վասընըլ 'առալէթ իւզըր հիւքմ էյ-
17 լէյինիլ: Մուհաքէմէտէ րի'այէթ ի խաթը
էթմէյիպ, քիւշիւլիւ, պէօյիւլիւ րիւշէր կի-
պի տինկլէյէրէք ինտան էիւզիւնտէն գօրգմա-
յասընըլ, զէրա հիւքմ Ալլահըն տըր. վէ սի-
ղէ միւշէրլ կէլէն մատտէյի պանն կէթիլի-
նիլ. պէն տախի անըլ տինկլէյիմ' տէտիմ:
18 Վէ էտէճէյինիլ շէյլէրին քէաֆֆէտինի օլ
զէման սիղէ էմր էյլէտիմ:
19 Վէ Հօրէպտէն նազլ էտիպ, Ալլահընըլ
Րադդըն պիղէ էմր էյլէտիլի կիպի, Ամօրիլէ-
րին տաղընա իտէր էօլտան օլ կէօթալիւ-
նիւզ պէօյիւք վէ հիյպէթլի պէրրիլէնին
քէաֆֆէտինի կէչէրէք, Գատէշ-պարնէ'ա
20 վասըլ օլտուգ: Պէն տախի սիղէ խիթապէն'
Ալլահընըլ Րադդըն պիղէ վէրտիլի Ամօրիլէրին
21 տաղընա կէլտինիլ. Իշթէ Ալլահըն Րադդ օլ
տիյարը սէնին էօնիւնէ գօտու. էճտատընըլ Ալ-
լահը Րադդ ստան տէտիլի կիպի չըգըպ զապթ
էյլէ. խաթթ ու խաշիլէթ էթմէ' տէտիմ:
22 Ճիւմէնիլ տախի պանն եանաշըպ' Տիյարը
պիղէմ իշիւն թէճէսիւս էտիպ' չըգաճաղըմըլ
եօլ վէ վասըլ օլաճաղըմըլ շէհրլէր հադգընտա
պիղէ խապէր կէթիլմէք իշիւն էօնիւմիւզաէն
23 առէմլէր կէօնտէրլէյիմ' տէտինիլ: Պու քէ-
լամ' տախի պանն մագպուլ կէօրիւնիւպ'
հէր սըպթտան պրէք նէֆէր օլարապ' սիղտէն
24 օն իքի առէմ ալըմ: Վէ անլէր 'աղիմէթ է-
տիպ' տաղ թարաֆընա չըգաղըլար. վէ էշքօլ
վատիսինէ գատար կիտէրէք' անըլ թէճէսիւս
25 էթտիլէր: Վէ էյլէրինտէ օլ տիյարըն մէյ-
վէտինտէն ալըպ պիղէ կէթիլտիլէր, վէ Րադ-
դըն պիղէ վէրտիլի տիյար. էյի տիր' տէյէ-
26 րէք, պիղէ խապէր կէթիլտիլէր: Ֆադաթ
սիղ չըգաղ իսթէմէտինիլ, վէ Ալլահընըլ
27 Րադդըն էմրինէ 'առը օլտուշըլ: Վէ չաարը-
լարընըլտա սէօյլէնիպ' Րադդ պիղէ պուզը
էթտիլինտէն պիղէ հէյաք էթմէք իշիւն Ա-

մարդկերին էլին թէսլիմ էթմէր իւզը՝ պիղի
 28 Մըբը տէյարընտան ինքած էյէտի : Պիղ
 նէ՞րէյէ չըգալըմ . պիրատէրէրիմիզ՝ Օրատա
 պիղտէն պէշիւք վէ պոյլու պիր գալմ վէ
 սուրարը էֆալէ սէր չէքմիշ ճէսիմ շէհր-
 լէր վէ 'Անագ օղուլարըն տախի կէօրտիւք՝
 տէմէրէրիլէ գալպիմիզի էրիթտիլէր՝ տէտի-
 29 նիզ : Պէն տախի սիզէ տէտիմ քի՝ Տէհէթ-
 տէ օլմայընըզ վէ անլէրտէն խափֆ էթմէյի-
 30 նիզ : Էսնիւնիւզտէն կիտէն Ալահընըզ ՐԱՊՊ
 քէնտիսի սիզին իշիւն մուհարէպէ էտէճէք
 տիր . նիթէթիմ սիզին իշիւն Մըբըրտա կէօղլէ-
 31 բինիզին էսնիւնտէ ետափաք . վէ պէրրիյէտէ
 տախի Ալահըն ՐԱՊՊՐ՝ պիր առէմ քէնտի օղ-
 լըն թաշտըղը միսլիւն , պու մահալէ կէլին-
 ճէյէտէք , պու կիթտիլին եօլըն քենաֆֆէ-
 սինտէ սէնի , ին սուրէթլէ թաշտըղըն կէօր-
 32 տիւն : Ելին շու խուսուստա՝ սիզէ իգամէ-
 33 թինիզ իշիւն մահալ պուլմազ իւզըն , Սիզէ
 կիտէճէյիսիզ եօլու կէօթէրմէք իշիւն , կէ-
 ճէ տիէշ վէ կիւնտիւզ պուլուլթ իյէ եօլտա
 էսնիւնիւզտէն կիտէն Ալահընըզ ՐԱՊՊՐ իման
 34 էթմէտինիզ : վէ ՐԱՊՊ սէօղլէրինիզին սէսի-
 նի իշիտիպ՝ զազապէ կէլտի , վէ եէմին էտէ-
 35 ռէք , Պու առէմէրտէն՝ պու ետարամազ նէսլ-
 տէն՝ պիր քիմէ էճտապարընըլա վէրմէյէ եէ-
 մին էթտիլիմ էյի տէյարը կէօրմէյէճէք տիր .
 36 Անագ վալէպ իպն ի Եէֆունէ անը կէօրէ-
 ճէք տիր , վէ ՐԱՊՊՐ թէմմալէ միւթի՝ օլտը-
 ղը իշիւն ոյազարընըն պաստըղը տէյարը
 տան : վէ անըն օղուլարընա վէրմէյիմ՝ տէ-
 37 տին Սիզին սէպկինիպտէն ՐԱՊՊ պանա տա-
 խի զազապէ կէլիպ՝ Սէն աէ օրոյա կիրմէյէ-
 38 ճէք սին . Շուզուրընտա տուրան Եէշու՝ իպն ի
 Նուն օրոյա կիրէճէք տիր . անը գուվէթ-
 լէնտիր , զիրա օ անը իսրայէլէ միրտա օլմազ
 39 իւզըն թազիմ էտէճէք տիր : վէ՝ Եազմա
 օլաճազ տէտիլինիզ չօճուզարընըզ վէ պու
 կիւն խայր ու շէրրի պիլմէյէն օղուլարընըզ
 օրոյա կիրէճէք , վէ պէն անը անլէրէ վէրէճէ-
 յիմ . անլէր տախի թէվէրրիւս էտէճէքլէր
 40 տիր : Ամմա սիզ տէնիւպ Պահրը Ահմէր
 եօլընտան պէրրիյէյէ տօղըն նազլ էտինիզ՝
 տէտի :
 41 Պա՛տէհու սիզ պանա ճէվապ վէրիպ՝ ՐԱՊ-
 ՊՐ կիւնալ էթտիք , պիղ չըգալ Ալահըմըզ
 ՐԱՊՊՐ՝ պիղէ հէմին էմր էյլէտիլի կիպի մու-
 հարէպէ էտէրիզ՝ տէյրէք հէր պիրինիզ հարապ
 սիւհալարընը գուշանըզ տազա չըգալ իւզըն
 42 խաֆիֆիք էթտինիզ : վէ ՐԱՊՊ պանա՝ Սէն
 անլէրէ խիթապէն Չըգմայընըզ , վէ մուհարէ-
 պէ էթմէյիսիզ , օլմայա քի տիւշմէլէրինիզին
 էսնիւնտէ գըրըլարընըզ , զիրա պէն արանըզ-
 43 տա տէյիլ իմ տէյիւ սէօլլէյէսին՝ տէտի : Պէն

տախի սիզէ սէօղլէտիմ՝ իսէ տէ , տինլէմէտի-
 նիզ , անճագ ՐԱՊՊՐ՝ էմրինէ 'աոր օլարագ
 44 մաղընտանէ տազա չըգալընըզ : վէ օլ տաղ-
 տա սաքին օլան Ամօրիլէր սիզէ գարըն չըգալ
 արըլար կիպի սիզի գօլալայարագ Սէ՛րտէ՝
 45 թա Շօրմայա գատար վուրտուլար : Օլ զէ-
 ման տէնիւպ ՐԱՊՊՐ՝ հուզուրընտա աղլա-
 տընըզ , ֆագաթ ՐԱՊՊ սէսինիզին տինլէմէտի ,
 46 վէ գուլաղընը սիզէ մէյլ էթտիլմէտի : վէ
 Գատէշտէ օթուրաղընըզ զէմանէ կէօրէ պիր
 չօգ կիւնլէր իգամէթ էթտինիզ :

ՊԱՊ 2

1 Օլ զէման տէնիւպ՝ ՐԱՊՊՐ՝ պանա սէօղլէ-
 տիլի կիպի Պահրը Ահմէր եօլընտան պէրրի-
 յէյէ տօղըն նազլ էտիպ , պիր չօգ կիւնլէր
 2 Սէ՛ր տաղընը տօլաշարըզ . վէ ՐԱՊՊ պանա
 3 խիթապէն՝ Պու տաղը տօլաշարընըզ սիզէ
 քիթպիլէթ էտէր . Ճանիպ ի շիմայէ տէնիւ-
 4 նիւզ : Գալմա տախի էմր էտիպ՝ Սիզ Սէ՛ր-
 տէ սաքին օլան պիրատէրէրինիզ պէնի 'Է-
 սալլըն հուտուարըն կէչէճէքսինիզ . անլէր սիզ-
 տէն գօրգաճազար . Լաքին սիզ զիլատէսիլ-
 5 լէ իհէթիւրազ էտիպ , Անլէր իլէ զալլա էթ-
 մէյիսիզ , զիրա պէն սիզէ անլէրին տէյարըն-
 տան ոյազ թապանը պասաճագ գատար էէր
 պիլէ վէրմէմ . չիւնքի Սէ՛ր տաղընը 'Էսա-
 6 վա միրտա օլմազ իւզըն վէրտիմ : Եէյէճէյի
 անլէրտէն ազչէ իլէ սալլըն ալըպ եէյէսի-
 նիզ . սալլա տախի անլէրտէն ազչէ իլէ սա-
 7 թըն ալըպ իշէսինիզ : Զիրա Ալահըն ՐԱՊՊ
 սէնին պու պէշիւք պէրրիյէտէ կէլտիլինի
 պիլէրէք , սէնի էլինին հէր իշինտէ պէրէքէթ-
 լէտի . պու գըրգ սէնէ Ալահըն ՐԱՊՊ սէնին
 իլէ օլտու , վէ պիր շէյէ միւհալմաճ օլմալըն՝
 տէտի :
 8 վէ Սէ՛րտէ սաքին օլան պիրատէրէրիմիզ
 պէնի 'Էսալլան սահա եօլընտան Էլաթ վէ
 'Էսօն-ճապէրտէն կէչաթիտէն սօնկրա , տէօ-
 նիւպ Մուլա պէրրիյէսի եօլընտան կէչաթի :
 9 վէ ՐԱՊՊ պանա տէտի քի՝ Մուլապիլէրէ 'ա-
 տալէթ էթմէ , վէ անլէր իլէ զալլա կիլէ-
 մէ , զիրա անլէրին տէյարընտան սանա մի-
 10 լուլա միրտա օլմազ իւզըն վէրտիմ : Մու-
 գատտէմա պէշիւք վէ վաֆիր վէ 'Անագիլէր
 կիպի պոյլու պիր գալմ օլան Էմիլէր ան-
 11 տէ սաքին խի : Անլէր տախի 'Անագիլէր
 կիպի ճէպպար օլալըպ՝ Մուլապիլէր անլէրէ
 12 Էմիլէր թէմալէ էտէրէրիլ խի : վէ Սէ՛րտէ
 մուգատտէմա շօրիլէր սաքին օլալ՝ իսրայէ-
 լին քէնտիլէրինէ ՐԱՊՊՐ՝ վէրտիլի միրտա-
 նըն տէյարընա ետափաղը կիպի պէնի 'Էսալլ

տախի պոնւորը Էօնէրինտէն թարտ ու հէ-
լոք Էտիպ' Էէրէրինտէն սաքին օլտուլոր :)
13 Շիմոի գաղղը Զարէտ վատիսինտէն 'ուպուր
Էտինիլ' Դէրէ : Պիլ տախի Զարէտ վատի-
սինտէն 'ուպուր Էթտիլը :
14 Վէ Գատտէ-պարնէ'տէն Զարէտ վատի-
սինտէն 'ուպուր Էտինիլտէն օլ նէպին մուհա-
րիպէրինին քեաֆֆէսի Բաղղըն անէրէ Էէ-
մին Էթտիլի կիպի թէլէթ օլունճայա գատար'
Էէգտիլիմիլ Էլամ' օթուլ սէքիլ սէնէ օլտու :
15 Վէ անէրի օլտուրն ինէնտէն մուհի Էթմէք
իչիւն' թա անէր թէլէթ օլունճայա գատար
Բաղղըն Էիլ տախի անէրին իւղէրինտէ իտի :
16 Վէ մուհարիպէրին քեաֆֆէսի գաղղըն
արալընտան քեաֆֆէն թէլէթ օլտուլոր ,
17 Բաղղ պանա իրիթապէն տէտի քի , (18) Պու
կիւն սէն Մուալ հուտուտընտա վաղը' Սը-
19 տան կէլէճէքսին . Վէ պէնի 'Ամմն գարը-
պնա Էաղղալտընտա անէրէ 'տաափէթ
Էթմէ , վէ անէր իլէ գաղղա Էլլէթ , զիրա
պէնի 'Ամմն տէլարընտան սանա միրաա վէր-
մա , չիւքի անը պէնի Լութա միրաա օլ-
20 մաղ իւղէք վէրտիմ' : (Պու տախի ճէպպար-
լար տէլարը սայրըլ , մուգատտէմա անտէ
ճէպպարլար սաքին օլտուլոր , 'Ամմնիլէր սա-
լէրէ Զամգալիլէր թէմիլէ Էտէրէր իտի .
21 Պուլար տախի պէոյիւք վէ վաֆիլ վէ 'Ա-
նաղիլէր կիպի պոլու պիր գաղղ իտի . ալ-
մա Բաղղ անէրի պուլարըն Էօնիւնտէն հէ-
լաք Էթտի . վէ անէրի թարտ Էթմէք Էէր-
22 լէրինտէ սաքին օլտուլար . Նաալ քի Զօրի-
լէրի Էօնիլէրինտէն հէլաք Էթտիլինտէ , Սէ-
'իլտէ սաքին օլտան պէնի 'Էսալ իչիւն տա-
խի պէոյլէ Էլլէտի . պուլար անէրի թարտ
Էտիլ , պու կիւնտէկին Էէրէրինտէ սաքին
23 օլտուլար : Վէ Գաղղայա գատար գատապա-
լարտա սաքին օլտան 'Ավիլէրի Գաֆթօր-
տան չըգան Գաֆթօրիլէր հէլաք Էտիպ , ան-
24 լէրին Էէրինտէ սաքին օլտուլար :) Գաղղը
նաղ Էտինիլ , վէ Արնօն վատիսինտէն 'ու-
պուր Էտինիլ . իլթէ Հէլապն մէլիլի Ամօրի
Սիհօնը վէ անըն տէլարըն Էլլէն թէպիմ'
Էթտիմ' . թէմէլիւք Էթմէք պալա , անըն
25 իլէ մուհարէպէ ալ : Պու կիւն սէնին խաֆ-
տա օլտան գաղղար իւղէրինէ պրաղմաղա
պալղայաճաղըմ' . անէր տախի սէնին խապ-
րին իլլէտիպ , Էօնիւնտէն թիթէրէրէ միւղ-
թարիպ օլաճաղար տըր :
26 Օլ վաղըմ Գէտմէթ պէրրիլէսինտէն
Հէլապն մէլիլի Սիհօնա սալէ քէլալիլէ Էլ-
27 չիլէր կէօնտէրիպ , Տէլարընտան , Էալընը
ճատտէպէն իրիպ' սաղա Էա սօլա սափմա-

28 Դարապ կէլէլիմ' : Էէլէճէլի պանա աղէ-
իլէ սաթ , Էէլէլիմ' . վէ սալու պանա աղէ-
իլէ վէր , իլէլիմ' . թա պէն իրտանտան Ալ-
լաճըմը Բաղղըն պիլէ վէրտիլի տէլարա կէ-
չիւնճէլէտէք' Էալընըլ ալաղլարմ' իլէ կէլէ-
29 յիմ' . Սէ'իլտէ սաքին օլտան պէնի 'Էսալ վէ
'Արտա սաքին օլտան Մուապիլէրին պանա
30 Էտիլաղլարը կիպի Էաթալ' տէտիմ' : Ամմ
Հէլապն մէլիլի Սիհօն քէնտի Էտինտան կէլ-
մէմիլէր րաղի օլմաալ , զիրա Ալլաճը Բաղղ
անը , պու կիւն օլաղը կիպի , սէնին Էլլէնէ
թէպիմ' Էթմէք իչիւն , անըն րուհըն սէրթ-
31 լէտիպ' գաղղինի փէքլէնտիլիլ իտի : Վէ
Բաղղ պանա' իլթէ Սիհօնը վէ տէլարընը
սանա թէպիմ' Էթմէք պալալարմ' , տէլա-
րընը թէմէլիլէք Էթմէք իւղէ , զապթ Էլլէ-
մէք պալա' տէտի :
32 Իմի Սիհօն քէնտիի գաղղըն քեաֆ-
ֆէսիլլէ Էաճատա մուհարէպէ իչիւն պիլէ
33 գարըն չըգալ : Վէ Ալլաճըմը Բաղղ անը
պիլէ թէպիմ' Էլլէլիպ , պիլ քէնտիի վէ
օղուլարընը վէ ճիւմէ գաղղընը վուրտուգ :
34 Օլ վաղըմ շէհրէրինին քեաֆֆէսին տա-
խի ֆէթհ Էտիպ , պիլ ճիւմէ շէհրէրինտէ
պուլունան Էրէք վէ գարը վէ չոնուլարը
թէլէթ Էտիպ , պիր քիմնէ պիլէ պրաղմա-
35 տըգ : Էալընըլ հայլանլարը վէ ֆէթհ Էթ-
տիլիլիլ շէհրէրին Էմիլիլին իլթիլնաճ Էթ-
36 տիք : Արնօն վատիսինին քէնտարնտա օլտան
'Արօ'իլտէն վէ վատիտէ պուլունան շէհրէն
թա ճիլ'տաա գատար' պիլէ մուգալէթ
Էտէճէք պիր շէհր պուլունմալըլ , Ալլաճըմը
37 Բաղղ ճիւմէսինի պիլէ թէպիմ' Էթտի : Էա-
լընըլ պէնի 'Ամմն տէլարընա վէ Էապ-
պօ գաղղինին հիլ պիր թարաֆընա վէ
տաղ շէհրէրինէ վէ Ալլաճըմը Բաղղըն պի-
լէ նէհի Էթտիլի մաճալն քեաֆֆէսինէ
Էաղղալմաալն :

ՊԱՊ 3

1 Պա'տէհու Էօնիլիլ Պալան Էօլըն չըգալ ,
վէ Պալան մէլիլի 'Օճ քէնտիի պիլթիւն
գաղղըլլէ պէրապէր Էտրէ'իտէ մուհարէպէ
2 իչիւն պիլէ գարըն չըգալ : Վէ Բաղղ պանա
տէտի քի' Անտէն գօրգմա , զիրա անը վէ
ճիւմէ գաղղընը վէ տէլարընը սէնին Էլլէնէ
թէպիմ' Էտէրիմ' , սէն տախի սանա Ամօրի-
լէրին Հէլապնտա սաքին օլտան մէլիլի Սիհօնա
3 Էթտիլին կիպի Էտէսին : Վէ Ալլաճըմը
Բաղղ Պալան մէլիլի 'Օճ տախի վէ պիլթիւն
գաղղընը Էլլէլիլ թէպիմ' Էթտի , վէ պիլ
պիր քիմնէ պիլէ գաղղալընճայա գատար
4 անը վուրտուգ : Վէ օլ գէման անըն շէհր-

լէրինն քեանֆէսինն ֆէթճ էյլէտիք . աւ-
լէրտէն ալմաւորդըզ պիր շէհր գաւալարագ,
այլթըշ շէհրտէն 'իպարէթ պիւթիւն Արծօպ
էօլքէսինն' եա'նի Պաշանտա պուլունան 'Օ-
5 ճըն մէմէքէթինն աւլէթ : Պուշարըն ճիւմէ-
սի, սուրը օլմայան փէք չօգ շէհրլէրտէն
մա'տա , եիւքսէք սուր վէ գափու վէ սիւր-
6 կիւլէր իլէ միւսթաճքէմ շէհրլէր իտի : Վէ
Հէշպօն մէլիյի Սիհօնա էթտիյիմիզ կիպի
անլէրի խորապ էթտիք . շէհրլէրինն ճիւմէ-
սիյն երքէք վէ գարը վէ չօճուգլարը թէլէֆ
7 էթտիք : Ամմա հայվանլարըն քեանֆէսինն
վէ շէհրլէրինն էմլալինն իղթինամ էթտիք :
8 Վէ օլ զէման իրտանըն պէրի թարաֆընտա
օլան տիյարը' Արնօն վաւտիսինտէն Հէրմօն
տաղընտէկին Ամօրլէրին իքի մէլիյինն
9 էյինտէն ալտըզ : Սյայտալիլէր Հէրմօնա
Սիւրնօն թէմալիյէ էտէրլէր . վէ Ամօրլէր անա
10 Սէնիյի թէմալիյէ էտէրլէր իտի : Սահրանըն
պիւ ճիւմէ շէհրլէրինն վէ պիւթիւն ճիւլա-
տը վէ Պաշանըն քեանֆէսինն թա Սալքա-
յա վէ իտի'իյէ գաւալար' Պաշանտա օլան
11 'Օճըն մէմէքէթինն շէհրլէրինն աւլէթ : Զի-
րա ճէպպարար պագըւսինտէն եալընըզ
Պաշան մէլիյի 'Օճ գաւալը իտի . իշթէ անըն
քէրէվէթի տէմիյի քէրէվէթ օլաւ . թուլը
տտէմ զըրա'ը իւզըն տօգուզ' վէ 'արզը
տէրթ զըրա' օլարագ , պէնի 'Ամմօնըն րապ-
պաթ լէհրինտէ տիր :
12 Վէ օլ զէման պիղիմ զապթ էթտիյի-
միզ պու տիյարը' Արնօն վաւտիսի իւզէրին-
տէ օլան 'Արօ'էրտէն վէ ճիւլաւ տաղընըն
նըսֆընը շէհրլէրիյլէ պէրապէր րաուպէնիլէ-
13 րէ վէ ճաւտիլէրէ վէրտիմ : Վէ ճիւլաւըն
պագըւսինն վէ 'Օճըն մէմէքէթի օլան
պիւթիւն Պաշանը' եա'նի ճէպպարար տի-
յարը տէնիլէն պիւթիւն Պաշան իլէ Արծօպ
էօլքէսինն քեանֆէսինն Մանաստանըն
14 նըսֆը սըպթընա վէրտիմ . Եա'իւր իպն ի
Մանաստա ճէշուրիլէր իլէ Մա'քալիլէրին հու-
տուտըն գաւալար պիւթիւն Արծօպ էօլքէ-
սինն ալըզ , անլէրէ քէնտի իսմինէ կէօրէ
Պաշան-հալթթ-էտիյի թէմալիյէ էյլէտի , չէ
15 պու կիւնէտէք լէօլէ Էա' օլա'ա' : Քէ-
զալիք Մա'քիլէր ճիւլաւը վէրտիմ : (16) Վէ
րաուպէնիլէր իլէ ճաւտիլէրէ ճիւլաւտան թա
Արնօն վաւտիսինն' վէ պէնի 'Ամմօն հուտուտը
օլան Եապպօզ վաւտիսինն գաւալար , պու վա-
17 տիինն օրթաւը հուտուտ օլարագ , Վէ հու-
տուտը իրտան օլան սահրայը ֆիննէրէթտէն
թա սահրա տէնիլիլինն' եա'նի թուլ տէնի-
զինն շարգ թարաֆընտա օլան Աշտօտ-փա-
գանըն էթէյինէտէք վէրտիմ :
18 Վէ օլ զէման սիզէ էմր էտիպ' Ալլահը-

նըզ րաղ սիզէ պու տիյարը միւրասընըզ օլ-
մագ իւզըն վէրմէրէ , Էա'հապը գուվէթ օ-
լանլար սիւլահընըզ' պիւրատէրլէրինիզ պէնի
19 Իօրայէլէ Էօնիւնէ կէշէնիզ : Անճապ նիսա
իլէ չօճուգլարընըզ վէ սիւրիւլէրինիզ (սիւ-
րիւլէրինիզին չօգ օլարընը պիւրիլիմ') սիզէ
20 վէրտիյիմ շէհրլէրինիզտէ գալընլար , Թա
օլ վազթա գաւալար քի , րաղ սիզէ Էէրթի
կիպի սիզէն պիւրատէրլէրինիզ տաիւր րա-
հալթ վէրիպ , սիւրէր տաիւր Ալլահընըզ րաղ
օլան քէնտիլիլէր իրտանըն Էօթէ թարաֆըն-
տա վէրտիյի տիյարը թէմալիլէք էտէլէր ,
Պա'տէհօւ հէր պիւրիլիզ սիզէ վէրտիյիմ
միւլքիւնէ տէօնիւն' տէտիմ :
21 Վէ օլ զէման Եէշու'ա էմր էտիպ' Ալլա-
հընըզ րաղ օլան իքի մէլիյէ էթտիլէրինն
ճիւմէսինն կէօզլէրին միւլահաճտէ էյլէտի . սէ-
նին շու կէշէճէյին ճէմի' ի մէմլիլէր րաղ պէշ-
22 լէ էտէճէք տիր : Անլէրտէն գօրգմայասընըզ ,
զիւր սիզէն իշիւն Ալլահընըզ րաղ քէնտի-
23 սի մուհարէպէ էտէճէք տիր' տէտիմ : Վէ
24 օլ զէման րաղ քէնտիպ , Եա րապպ
Եէհօլա , սէն գուլընա 'տալմէթինն վէ Էէտի
գալիլէնի կէօթէրմէյէ պաշաւտըն , զիւր
սէմա իլէ զէմինտէ սէնին իշէրինն միւլիլէր
իշէր , վէ սէնին գուվէթինն միւլիլէր կէօ-
25 Եէրէ հա'նիլ իլահ վար տըր . Քէրէմ էյլէ ,
կէշիպ իրտանըն Էօթէ թարաֆընտա օլան
օլ էյի տիյարը , օլ էյի տաղը վէ Լիպնանը
26 կէօրէյիմ' տէտիմ : Լաքին րաղ սիզէն սէ-
պէպինիլէրտէն պանա զազապ էտէրէք րիճամը
գապուլ էթմէտի . վէ րաղ պանա տէտի
քի' Սանա քեանֆի տիր , արթըզ պու իու-
27 սուս իշիւն պանա պիր շէյ սէյլէմէ : Փա-
գա թէփէսինն չըզալ' զարպա վէ շիմալէ վէ
ճէնուպէ վէ շարգա կէօզլէրինն գալարա-
րագ կէօզլէրին իլէ նազար էյլէ , զիւր սէն
28 պու իրտանտան կէշէմէյէք սին : Ամմա Եէ-
շու'ա էմր էտիպ , անը գուվէթլէնտիր վէ ա-
նա զայրէթ վէր , զիւրա պու գալմէն Էօնիւ-
նէ կէշէճէք , վէ օլ կէօրէճէյին տիյարը , ան-
լէրէ միւրա օլմագ իւզըն , թազսիմ էտէճէք
29 քիմնէ օ տըր : Իմաի օլ տէրէտէ Պէյթ-փա-
'ուր գարընընտա օթուրտուզ :

ՊԱՊ 4

1 Վէ շիմօի , էյ Իօրայէլէ , Սիզէ թա'լիմ էթ-
տիյիմ գալմանիյն վէ աճքեամը տինիլէ , թա
քի ալլէրէ իճրա էտիպ եաշայասընըզ , վէ կի-
տիպ էճտալընըզ Ալլահը րաղ սիզէ վէր-
2 տիյի տիյարը թէմալիլէք էտէսինիզ : Պէնիմ
սիզէ թէպիլը էթտիյիմ քէլամա զամմ' էթ-
մէյիլ , վէ անտէն իւրաճէթմէյիպ , Ալլահը-

նըզ ՌԱՊՊԸՆ՝ պէնիմ սիզէ թէպիւղ էթտի-
 3 յիմ էմբերինի ճըֆղ էտէսինիղ. Պա՛ւլփա-
 'ուր մատտէսինտէ ՌԱՊՊԸՆ էթտիլինի կէօզ-
 լէրինիղ կէօրտիւ, զիրա Պա՛ւլփա'ուրա
 թապի' օլտն տտէմէրին ճիւմէսինի Ալլա՛հն:
 4 ՌԱՊՊ օրթանըղտան ճէլաք էյլէտի: Վէ սիզ
 քի Ալլա՛հնըղ ՌԱՊՊԱ ստաբգ գալտընը,
 5 ճիւմէնիղ պու կիւն պեր ճայաթ սրնըղ: Իշ-
 թէ Ալլա՛հն ՌԱՊՊԸՆ պանա էմբ էթտիլի
 կիպի' գալմանիյն վէ աճքեամը օլ թէմէլլիւք
 էթմէյէ կերէճէլինիղ տիլարըն իշինտէ իծրա
 6 էթմէնիղ իշին սիզէ թա'լիմ էթտիմ: Իմտի
 ալէրէ ճըֆղ էտիզ իծրա էտինիղ, զիրա
 գալմէրին նաղարընտա 'ազլ ու տիրայէթի-
 նիղ պու օլուպ, աշկեր պու գալմանիյնին
 քեաֆէսի ճազգընտա իշիթմէքէ' Ճազի-
 գալմէն պու պէօյիւք միլլէթ 'ազլ վէ տի-
 7 ռայէթիլ պիր գալմ' տըր' տէյէճէքէր: Զի-
 րա Ալլա՛հնըղ ՌԱՊՊ՝ քէնտիսինտէն նիյազ
 էյլէտիլիմիղ շէյլէրին քեաֆէսի խուսու-
 պընտա պիզէ Գուր' օլտըղը կիպի' իլա՛հարը
 քէնտինէ գարիպ օլան ճա'նիլ պէօյիւք միլ-
 8 լէթ վար տըր: Վէ պէնիմ՝ պու կիւն սիզէ
 թագտիմ էթտիլիմ պու շէրի'ալթըն քեաֆ-
 ֆէսի կիպի գալմանիյն վէ 'աճքեամ' ք 'առի-
 լէսի օլտն ճա'նիլ պէօյիւք միլլէթ վար տըր:
 9 Անճադ իճթիլաղ էտիզ քէնտինի էյիճէ
 կէօզէթ, օլմայա քի կէօզէրինին կէօրտիւ-
 յիւ շէյի ունուտուպ, պիւթիւն միւտտէթ ի
 'էօմբիւնտէ գալպինտէն չըղալար, լաքին ա-
 10 լէրի օղուլարընա վէ օղուլարըն օղուլարընա
 թա'լիմ էտէսին: Հօրէպտէ Ալլա՛հն: ՌԱՊՊԸՆ
 հուլտընտա տուրտընըն կիւնտէ, ՌԱՊՊ պա-
 նա՝ Գալմը հուլտընտա ճէմ' էյլէ, պէն աա-
 իի աշկերէ քէլամըմ իշիթտիրէլիմ, թա քի
 զէմին իւղէրինտէ եաշաաղլարը կիւնիւրին
 քեաֆէսիսինտէ պէնտէն խաֆէ էթմէյի էօյ-
 րէնէլէր, վէ քէնտի օղուլարընա տաիի ա-
 11 նը էօյրէտէլէր՝ տէյիւ պուլուրտըղընտա, Սիզ
 եազլալլապ տաղըն էթէյինտէ տուրուր իքէն,
 գարսնըղ վէ պուլուլթ վէ տիւման պուլու-
 նարադ՝ տաղ սէմայէտէկին աթէշ իլէ եա-
 12 նար իտի: Վէ ՌԱՊՊ սիզէ աթէշ իշինտէն
 սէյլէլիպ, սիզ քէլամ սէտաաընը իշիթտի-
 նիղ, ամմա պիր ոուրէթ կէօրմէսինիղ, ա-
 13 ճազ պիր սէտա էլլի'ալլա: Վէ իծրա էթմէք
 իշին սիզէ էմբ էթտիլի 'աճքընը՝ եա'նի սն
 էվտմիրի սիզէ պիլտիրիպ՝ աշկեր իքի թաշ
 14 լէվճա իւղէրինէ եաղտը: Օլ զէման առախ
 ՌԱՊՊ պանա էմբ էթտի քի թէմէլլիւք էթ-
 մէք իւղէր 'ուպուր էտէճէլինիղ տիլարտա
 իծրա էթմէնիղ իշին սիզէ գալմանիյն վէ աճ-
 քեամ թա'լիմ էտէյիմ:
 15 Իմտի քէնտինիզէ զէյատտէօյլլէ տիզգաթ

էտինիզ, զիրա ՌԱՊՊ սիզէ Հօրէպտէ աթէշ
 իշինտէն սէյլէտիլի կիւնտէ ճիւ պիր սու-
 16 լէթ կէօրմէսինիղ: Օլմայա քի իֆնատ օլու-
 նուպ քէնտինիզէ փութ եա պիր կէօնէ սու-
 17 լէթ, էրքէք եա տիշի թապիլինին, Եէրտէ
 պուլուանա պիր կէօնէ ճայվան թապիլինին,
 հաղատա ուշան պիր կէօնէ գա'նաալը գուշ
 18 թապիլինին, Եէրտէ պիր կէօնէ ճաշէրաթ
 թապիլինին, եէրին ալթընտաքի սուլարտա
 օլան պիր կէօնէ պալըգ թապիլինին եափա-
 19 սընըղ. Վէ օլմայա քի կէօզէրինի կէօյի
 գալտընըղ տա Ալլա՛հն: ՌԱՊՊԸՆ պիւթիւն սե-
 մա թա՛հընտա օլտն ճէմի' ի ազվամ իշին
 թա'նին էյլէտիլի կիւնէշ վէ աշ վէ երտըղ-
 լարա, կէօյիւն ճէմի' ի ճիւնուտընա պազտը-
 զընտա, զէլալթէ տիւշիւպ աշկեր սէճտէ
 20 ու 'իպատէթ գըլտարն: Ամմա սիզի ՌԱՊՊ ա-
 լըպ, պու կիւն օլաղընըղ կիպի, քէնտինէ
 խոսա գալմ' օլմադ իւղէրէ', սիզի տէմիր ֆու-
 լուն օլան Մըլըրտան չըգալտը:
 21 Վէ ՌԱՊՊ սիզին սէպէպինիզտէն պանա
 զաղապ էտիզ, Իրտանտան կէշմէք վէ Ալ-
 լա՛հն ՌԱՊՊԸՆ միրտա օլմադ իւղէրէ, սանա
 վէրտիլի օլ էյի տիլարա կիրմէմէքլիլիմ ի-
 22 չիւն եէմին էյլէտի: Իմտի պէն պու տիլար-
 տա վէֆաթ էտէճէլիմ, վէ Իրտանտան կէ-
 չէմէյէճէլիմ. ամմա սիզ կէշիպ՝ օլ էյի տի-
 23 յարը թէմէլլիւք էտէճէքսինիղ, Սազընը-
 նըղ, օլմայա քի Ալլա՛հնըղ ՌԱՊՊԸՆ սիզին իլէ
 'ազտ էյլէտիլի 'աճքը ունուտաալընը, վէ
 քէնտինիզէ փութ, եա'նի Ալլա՛հն: ՌԱՊՊԸՆ
 սանա նէճի էյլէտիլի շէյլէրին պիրինին սու-
 24 լէթինի եափաալընը: Զիրա Ալլա՛հն ՌԱՊՊ
 իֆնա էտիր աթէշ վէ զալուր Ալլա՛հ տըր:
 25 Օղուլար վէ օղուլարըն օղուլարըն թէվլիտ
 էտիպ՝ օլ տիլարտա խալլի իգամէթ ինիզտէն
 սօնկրա էյլէր իֆնատ օլունուպ, պիր փութ եա
 պիր շէյին սուրէթինի եափար իսէնիղ, վէ
 Ալլա՛հնըղ ՌԱՊՊԸՆ իզղապ էթմէք իշին աշն
 26 'իտանտէ քէօթիւ օլանը իշկեր իսէնիղ, Պու
 կիւն սէմա իլէ զէմինի 'ալէյհինիզէ շա՛հա
 թալթարըմ քի, Իրտանտան կէշիպ թէմէլլիւք
 էտէճէլինիղ տիլարտա մութալա սէրի'էն ճէ-
 լաք օլաճաղալընը. օրատա 'էօմբիւնիւղ ուղու-
 օլմայալ քիւլլի'էն թէլէֆ օլաճաղ սընըղ:
 27 Վէ ՌԱՊՊ սիզին թա'նիքէլէր արատընտա տա-
 զըտաճաղ տըր. վէ ՌԱՊՊԸՆ սիզին սիւրէճէլի
 թա'նիքէլէր արատընտա միգաալընը ազ
 28 գալաճաղ տըր: Վէ օրատա ինսան էլինին
 մէնուլթ օլուպ, կէօրմէյէն վէ իշիթմէ-
 յէն վէ եէմէյէն վէ գօզլամայա տաղաճ վէ
 թաշտա իլա՛հարա 'իպատէթ էտէճէքսինիզ:
 29 Վէ օրատա Ալլա՛հն: ՌԱՊՊԸՆ թալէպ էտէճէք-
 սին. վէ աշն պիւ թիւն գալպին վէ պիւ թիւն

- ճանրն իլէ թալեպ՝ էթտիյին թագտիրտէ
- 30 պուլաճագտնն : Էյամ ք ախիրէտէ սանա մու-
ղայագա վէ պու շէյլէրին քեաֆֆէտի վագը՝
օլաղգտա՝ Ալլահն ՐԱՊՊԱ տէօնիւզ քէյլամը :
- 31 նը տինկէր իսէն , Ալլահն ՐԱՊՊ Րահմա՝ Աւ-
լահ օլաղղը իշիւն՝ սէնի թէրք էթմէզ վէ
սէնի Տէլաք էթմէզ , վէ սէնին էճտատընա
էէմին էթտիյի 'աճաղ ունութմազ :
- 32 Իմտի սէնտէն մուգատտէմ օլապ՝ Ալլահ
րու ի ղէմինտէ ինտանը խաղգ էյլէտիյի կիւն .
տանն պէրու սէմանըն պիր ուճընտան օլ պիր
ուճընա դատար էյամ ք գատիմէյէ տա՛իր
սու՛ալ էյլէ , պունուէն կիպի պէջիւք պիր
շէյ օլաու՛մ մը , Էսխօտ անյն միպի իշիտիւ-
- 33 տի՛ մի : Պիր գաւմ , սէնին իշիթտիյին կի-
պի , աթէշ իշինտէն թէքէլիւմ էտէն Աւ-
լահն սէտատընը իշիտիպ՝ պեր հայաթ գաւ-
- 34 տը՝ մը . Եսխօտ Ալլահնը ՐԱՊՊԱ Մըրը-
տա կէօղլէրինիզին էօնիւնտէ պիւ ճիւմէ սի-
ղէ էյլէտիյի կիպի , Ալլահն պիր գաւմ՝ արա-
սընտան քէնտանէ պիր գաւմ՝ ալմազ իշիւն
թէճըրիւպէլէր իլէ , 'ալմաթէլէր վէ 'աճա՛ի-
պաթ իլէ վէ ճէնք իլէ վէ էէտ ի գաւմիյէ վէ
ուզանմըշ գօլ իլէ վէ պէջիւք Տէպէթէլէր
իլէ կէլէմի՝ միւլապշէրէթ էյլէտիյի վա՛ր մը
- 35 տը : Եսլընըզ Եէճօվա Ալլահ օլապ՝ անտէն
ղայրիտի օլմաղղընը պիւլէքիյին իշիւն պու-
- 36 սանա կէօթէրիլտի : Սէնի թէրպիյէ էթմէք
իշիւն սանա կէօքտէն սէսին իշիթտիրտի ,
վէ էէր իւզէրինտէ սանա պէջիւք աթէշինի
կէօթէրտի . սէն տալի անըն սէօղլէրինի ա-
- 37 թէշին օրթտաընտան իշիթտին : Վէ սէնին
էճտատընը սէվտիյի իշիւն անլէրտէն սօնկրա
նէսլէրինի ինթիխապ էտիպ՝ սէնի հուզուրըյ-
լէ վէ 'ալմա՛ գուվլէթիլէ Մըրըտան չըգար-
- 38 տը . Թա քի սէնտէն պէջիւք վէ գուվլէթիլ
թա՛իթէլէրի սէնին էօնիւնտէն թարտ էտիպ ,
սէնի կէօթիւրէրէք՝ պու կիւն օլաղղը կիպի
տիյարալընը սանա միրաա օլմազ իւզլէ ի՛-
- 39 թա էյլէյէ : Իմտի պու կիւն պիւ վէ գաւ-
պինտէ թէ՛էմիւլ էյլէ քի Էօղղըտա սէ-
մտա վէ աշաղղտա ղէմինտէ Էսլընըզ Եէճօվա
- 40 Ալլահ օլապ զայրիտի Էօգ տըր : Վէ պէնիմ
պու կիւն սանա թէպիլը էթտիյիմ անըն
գաւմանիյն վէ էվալիլինի Տըֆգ էտէսին , թա
քի սանա վէ սէնտէն սօնկրա օղուլալընա
խայր կէլիպ՝ Ալլահն ՐԱՊՊԱ իլ էլ էպէա
սանա վէրտիյի տիյարըն իւզէրինտէ 'էօմ-
րիւն ուզուն օլա :
- 41 Ղլ ղէման Մուսա Իրտանըն պէրի թարա-
ֆընտա Էա՛նի չարգընտա իւշ շէճը տըրտը :
- 42 Քի քէնտի գօնընտա էվլէտէն 'ատալէթի
օլմայարագ , անը պիւլա գապտ էօլաիւրէն
գաթիլ օրպայա ֆիքար էտէ , վէ պու շէճը-

- լէրին պիրիսինէ ֆիրար էթմէսիյլէ սաղ գալա :
- 43 Իսուպէնիլէր իշիւն սաճրա տիյարընտա պէր-
րիյէտէ օլան Պէսէրի , վէ ճատիլէր իշիւն
ճիլ՛ատտա Բամթը , վէ Մանասալիլէր
իշիւն Պաշանտա ճօլանը Բա՛էն էյլէտի :
- 44 Վէ Մուստըն պէնի Իսրայէլէ պէյան էյ-
- 45 լէտիյի շէրի՛աթ պու արը . Մուսանըն պէնի
Իսրայէլէ Մըրըտան խուրուճ էթտիլէրի
վագըթտա սէյլէտիյի շէճատաթ վէ գաւմ-
- 46 նիյն վէ աճքտա՛ պուշլար տըր : Անէ՛ի Իր-
տանն պէրի թարաֆընտա Պէյթ-փա՛ուրըն
գարընտա օլան տէրէտէ՝ Մուսա իլէ պէնի
Իսրայէլէն Մըրըտան չըգաղգալընտա վուր-
տըլալը Ամօրիլէրին շէճպօնտա սաթին օլան
- 47 մէլիյի Սիճօնի տիյարընտա Էօլէտի : Վէ
անըն տիյարընը վէ Պաշան մէլիյի 'Օճըն տի-
յարըն՝ Իրտանըն պէրի թարաֆընտա Էա՛-
նի չարգընտա օլան Ամօրիլէրին իքի մէլիյի-
- 48 նին Էա՛րըն , Աքնօն վառիսիյին քէնտըն-
տա օլան 'Աթ'էրտէն Սիյօն տաղընա՝ Էա՛նի
- 49 շէքմանա գատար , Վէ Իրտանըն պէրի թա-
րաֆընտա , Էա՛նի չարգընտա օլան պիւլիւն
սաճրայը , թա սաճրա տէնիլինէ 'Աշտօթ-
փառանըն էթէյինէ գատար թէմէլիւք էթ-
ալիլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ Մուսա ճէմի՛ ի պէնի Իսրայէլէ չաղը-
րապ անլէրէ տէտի քի , Էյ Իսրայէլ , պէ-
նիմ՝ պու կիւն 'սիղլէ սէյլէտիյիմ գաւմանիյն
վէ աճքտամը տինկէլիյինիզ , քի անլէրի էյ-
- 2 լէնիպ իճրապընա տիգգաթ էտէսինիզ : Աւ-
լահնը ՐԱՊՊ Շօրպատէ պիլիմ իլէ 'ազա ք
- 3 'աճա էյլէտի : ԲԱՊՊ պու 'աճալը էճտատընը
իլէ տէլիլ , անճազ պիլիմ իլէ 'ազա էյլէ-
տի քի ճիւմէմիզ պու կիւն պուրատա պէր
- 4 հայաթ իլ : ԲԱՊՊ տաղտա տթէշ իշինտէն
- 5 սիլին իլէ րու պէ րու սէյլէշալ . (ՐԱՊՊԱ
քէլամըն սիղլէ իրպար էթմէք իշիւն պէն օլ
ղէման 'ԱՊՊ իլէ սիլին պէյինիլըտէ տուր-
տում՝ ղիրա աթէշտէն գօրգուպ տաղա չըգ-
մաղընը .) վէ տէտի քի ,
- 6 Սէնի Էսաթէթ խանէսի օլան Մըրը տիյա-
րընտան չըգարտն Ալլահն Եէճօվա պէն իմ .
- 7 Շուղընըմտա սէնին զայրի իւսճալըն օլմա-
րն :
- 8 Քէնտին իշիւն փութ՝ Էօգարտա սէմտաէ
Էա՛ աշաղղտա ղէմինտէ Էա՛ ղիր ի ղէմինտէ
սուլարտա պուլունան շէյլէրտէն հիշ պիրի-
- 9 նին սուրէթինի Էափմայապըն : Անլէրէ սէճ-
տէ ու 'իպատէթ էթմէյէսին , ղիրա պէն սէ-
նին Ալլահն Եէճօվա պանա պուղգ էտէն .

* Իւր . գուլաղղընը

- լերտէն փետերէր կիւնահանը օղուլարտա իւ-
չիւնծիւ վէ տեօրտիւնծիւ նէսլէ գատար ա-
10 րայան զայրուր Ալլահ ըմ . Վէ պէնի սելիպ՝
եմրէրիմի հըֆղ էտէսլէրէ պին նէսլէ գա-
տար 'իւսպէթ էտէրիմ' :
- 11 Ալլահն օլան Եէհօվանն իսմինի պիհու-
տէ եէրէ զիբըր էթմէյէսին , զիբու Եէհօվա
քէնտի իսմինի պիհուտէ եէրէ զիբըր էտէնի
թէպրիյէ էթմէյ :
- 12 Ալլահն օլան Եէհօվանն սանա էմր էյ-
լէտիյի կիպի թապտիս էթմէյ իշիւն , րա-
13 հաթ կիւնիւնիւ հըֆղ էտէսին . Ալթըր կիւն
14 չալըբպ հէր իշինի իշէյէսին . Ֆազաթ հէ-
տինծի կիւն սէնին Ալլահն օլան Եէհօվանն
րահաթ կիւնիւ տիւր . նէ սէն , նէ օղլըն , նէ
զըղըն , նէ քէօլէն , նէ ճարիյէն , նէ էօբիւ-
զիւն , նէ մէրքէպին , նէ տէ չայվանլարըն սան
պիրի , վէ նէ գափուլարըն տախիլնտէ օլան
միւսաֆիրին հիչ պիւր իշ իշէյէսինի , թա-
քի քէօլէն վէ ճարիյէն սէնին կիպի իսթիրա-
15 հաթ էտէլէր : Վէ Մըսըր տիյարընտա գուլ
օթուշ իտիյինի վէ Ալլահն օլան Եէհօվա սէ-
նի օրատան եէտի ի գափիյէ իլէ վէ ուղանմըշ
գօլ իլէ չըգարտըղըն իսթըրնտա հըֆղ էյ-
լէյէսին . պու էճտէն Ալլահն օլան Եէհօվա
սանա րահաթ կիւնիւնիւ հըֆղ էթմէյի էմր
էյլէտի :
- 16 Ալլահն օլան Եէհօվա սանա էմր էթտի-
յի կիպի , փէտէրինէ վէ վալտէնէն հիւրմէթ
էտէսին , թա քի 'էօմրիւն ուղըն օլա , վէ
Ալլահն օլան Եէհօվանն սանա վէրտիյի
տիյար իւղէրինտէ սանա խայր կէլէ :
- 17 Գաթլ էթմէյէսին :
18 Վէ զինա էթմէյէսին :
19 Վէ սըրգաթ էթմէյէսին :
20 Վէ գօնըն 'ալէյհինտէ եալան շէհատէթ
էթմէյէսին :
- 21 Վէ գօնընըն զէվճէսինէ թամմա' էթմէ-
յէսին . վէ գօնընըն խանէսինէ եալաթ թար-
լասըն եալաթ քէօլէսինէ եալաթ ճարիյէ-
սինէ եալաթ էօբիւզիւնէ եալաթ մէրքէպինէ ,
վէ գօնընըն հիչ պիւր շէյինէ թամմա' էթմէ-
յէսին :
- 22 ԲԱՊՊ պու քէլամլարը պիւթիւն ճէմա'ա-
թընդա տաղտա աթէշ վէ պուլթթ վէ տիւ-
ման իշինտէ պիւլէնտ ալաղ իլէ սէյլէյիպ ,
պիւր շէյ 'իւլալէ էթմէյ , վէ սնիլէրի իբի թաշ
23 լէվէս իւղէրինէ եաղըպ պանա վէրտի : Վէ
գարանըղըն իշինտէն օլ ալաղը իշիթտիյի-
նիզտէ , տաղ տախի աթէշտէ եանար իքէն ,
սըպլթարընըն ըէ'իսլէրինն քեաֆէսի իլէ
24 իսթիյարընը պանա եանալապ , իշիթ
Ալլահն օլան Եէհօվա պիւլէ ճէլալ ու 'աղամէթի-
նի կէօթէրտի , պիւր տախի սնըն սէտաընը

- աթէշ իշինտէն իշիթտի . պու կիւն Ալլահ
ինան իլէ թէքէլլիւմ էթտիքտէն սանլրա ,
25 ինան սաղ գալաղընը կէօրտիւք : Վէ շիմ-
տի պիւր նի'չիւն էօլէճէյիլ . (զիբա պու 'ա-
զիմա' աթէշ պիւր թէլէֆ էտէճէք տիւր .) էյէր
պիւր Ալլահն օլան Եէհօվա սէտաընը պիւր տա-
26 հա իշիթտի իտէք էօլիւրիւլ : Ջիբա քեաֆ-
ֆէ ի պէշէրտէն աթէշ իշինտէն թէքէլլիւմ
էտէն հայյ Ալլահն սէտաընը պիւրմէ կիպի
27 քի'մ իշիթտի աէ' սաղ գալաղ : Սէն թէ-
գարու պ էտիպ Ալլահն օլան Եէհօվա սէյլէ-
յէճէյի 'էօլլէրն քեաֆէսինի տինիլէ , վէ
Ալլահն օլան Եէհօվա սանա հէր նէ սէյլէր իտէ ,
սէն պիւր սէյլէ , պիւր տախի տինիլէր վէ
28 իճրա էտէրիլ տէտինիլ : Վէ պանա սէյ-
լէտիյինիզտէ' ԲԱՊՊ սէօլլէրինիլ իշիթ-
տի , վէ ԲԱՊՊ պանա' Պու գալաղըն սանա
սէյլէտիյի սէօլլէրի իշիթտի . պիւր ճիւմլէ
29 սէյլէտիլէրի տաղտա տըր . Ֆեաշքի գալա-
լէրի տախի պէյլէ օլալըտը տա պէնտէն
խաֆէ էթմէլէ' քէնտիլէրինէ վէ օղուլարը-
նա իլէ էլ էպէտ խայր կէլմէք իւլրէ , տա-
մա պիւր ճիւմլէ էմրէրիմին իճրաընտա պու-
30 լանա իտիլէր : Վիթ , սնիլէր' Ջատըրընըղա
31 'ալաթէթ էտինիլ' տէ . Ամմա սէն պուրտա
նէգաթմտէ տուր , վէ միբա օլմագ իւզրէ
սնիլէրէ վէրտիլիմ տիյարտա իճրա իշիւն
սնիլէրէ թալիմ էտէճէյին պիւր ճիւմլէ էվա-
միւր իլէ գալանիյն վէ ահքեամը սանա սէյ-
32 լէյիլիմ' տէտի : Իմտի Ալլահն օլան Եէհօվա
սիլէ էմր էթտիյի կիպի հարէթէթ էթմէյէ
տիգգաթ էտիպ' սաղա եա օլալ տալմայա-
33 սընը . Ալլահն օլան Եէհօվա սիլէ էմր էթտի-
յի թարիլէրինն քեաֆէսինտէ սիւլաք
էտէսինիլ , թա քի սաղ գալաղընը վէ սիլէ
խայր կէլէրէք , թէմէլլիւք էտէճէյինիլ տի-
յարտա 'էօմրիւնիւլ ուղըն օլա :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ թէմէլլիւք էթմէյէ կէլէճէյինիլ տի-
յարտա' իճրաըն իշիւն սիլէ թալիմ էթ-
մէք իւզրէ Ալլահն օլան Եէհօվա էմր էթտիյի
էվամիւր իլէ գալանիյն վէ ահքեամը պուլալ
2 տըր . Թա քի Ալլահն ԲԱՊՊՍԱ խաֆէ էտիպ ,
սանա թէպլիլ էթտիյիմ ճիւմլէ գալանիյն
վէ էվամիւրինն քէնտին իլէ օղլըն տա , օղ-
լընն օղլա տա էյամը 'էօմրիւնիւն քեաֆ-
ֆէսինտէ հըֆղ էտէսին վէ 'էօմրիւն ուղըն
3 օլա : Իմտի , էյ իարալէլ , տինիլ վէ իմպյէ
տիգգաթ էյլէ , թա քի սանա խայր կէլիպ'
էճտաընըն Ալլահն ԲԱՊՊ սանա սէյլէտիյի
կիպի սիւտ իլէ պալ ագան տիյարտա զա-
յէթլէ թէքէսիւր էտէսինիլ :

4 ԷՅ Իւրայել, տնիկէ. Ալլահըմը ԲԱՊՊ,
5 ԲԱՊՊ Ե Վահիտ տեր. Վէ Ալլահն օլան ԲԱՊ.
ՊԸ պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն ճա-
նընտան վէ պիւթիւն գուվիլէթինտէն սէվէ-
6 սին: Վէ պէնիմ' սանա պու կիւն թէպիլդ
էթտիյիմ' պու սէօլլէր սէնին գալպինտէ օ-
7 լուպ, Անլէրի օղըւլլարընա թէլգին էտէսին,
վէ խանէնտէ օթուրաղընտա վէ եօլտա կէզ
տիյինտէ վէ եաթարընտա վէ գալգաղընտա
8 անլէրին հաղընտա սէօլլէյէսին: Վէ անլէ-
րի էլինին իւզէրինէ նիշան օլտաղ պաղա-
յասն, վէ կէօղլէրինին արաօրնտա ալըն
9 պաղը օլտուլար: Վէ անլէրի խանէնին գա-
փու սէօլլէրինէ վէ գափուլարըն իւզէրինէ
եաղասն:
10 Վէ Ալլահն ԲԱՊՊ էճտատըն Ապրահա-
մա, Իսհագա վէ Իս'գուպա' սանա վէրմէք
իչիւն եէմին էթտիյի տիյարա վէ պինա էթ-
11 մէտիյին պէօյիւք վէ կիւզէլ շէհրէրէ, Վէ
տօլարմատըն հէր նի'մէթ իլէ տօլու խա-
նէլէրէ վէ գաղմատըն գաղըմըշ գոյլու-
րա վէ տիւրմտիյին պաղլարա վէ զէյթ'ուլլըգ-
լարա սէնի կէթիլտիյի զէման եէլիպ տոյալ-
12 զընտա, ԻՏթիլաղ էյլէ, օլմայա քի սէնի
էտարէթ խանէսի օլան Մըւրը տիյարընտան
13 չըգարան ԲԱՊՊԸ ունուտաըն: Ալլահն ԲԱՊՊ.
ՏԱՆ խափէ էտիպ' սանա 'իպատէթ վէ անըն
14 իսմիյէ եէմին էտէսին: Էթրաֆընզապի
միլլէթլէրին իւզալարընտան օլան զույրի Բ-
15 լաշարա թապի' օլմայասընը: (Զիրա արա-
նըզտա օլան Ալլահն ԲԱՊՊ զայալը Ալլահ
տըր.) օլմայա քի 'ալէհինտէ Ալլահն ԲԱՊՊ.
ՊԸ զաղապը 'ալէվիլէնիպ տէ սէնի եէր երւ-
զիւնտէն հէլաք էտէ:
16 Ալլահնը ԲԱՊՊԸ Մասստա թէճրիւպէ
էթտիյինիզ կիպի թէճրիւպէ էթմէյէսինիզ,
17 Ալլահնը ԲԱՊՊԸ էմիլէրինի վէ սիզէ էմի
էթտիյի շէհատաթ իլէ գալաննիյինի տիգ-
18 գաթլէ Տըֆը էտէսինիզ: Վէ ԲԱՊՊԸ 'ին-
տինտէ տօղու վէ իօշ օլանը իլէյէսին,
թա քի սանա խայր կիլէ, վէ ԲԱՊՊԸ սէ-
նին էճտատըն եէմին էթտիյի օլ էյի տի-
19 յարա կիլէսին, Վէ ԲԱՊՊԸ էմի էյլէտիյի
կիպի սէնին էսնիւնտէն տիւշմէլէրինին
քեաֆէսինի թարտ էթմէքլէ թէմէլլէք է-
տէսին:
20 Եարըն օղըն սանա սու'ալ էտիպ' Ալլա-
հըմը ԲԱՊՊԸ սիզէ էմի էթտիյի շէհատէթ-
լէր իլէ գալաննիյն վէ աճքեամ' նէ' տիր' տէր
21 իսէ, Օղընտա տէյէսին քի' Պիզ Մըրըտա
Ֆիր'օնըն էսիլլէրի խալը, վէ ԲԱՊՊ պիզի Մը-
22 տարտան եէտ ի գալիյէ իլէ չըգարա: Վէ
ԲԱՊՊ կէօղլէրինիզին էսնիւնտէ Մըւրը իւզէ-
րինէ վէ Ֆիր'օն վէ անըն պիւթիւն խանէսի

իւզէրինէ 'աղիմ' վէ տէհէթլէ 'ալամէթլէր
23 վէ միւ'ճիզէլէր իզհար էյլէտի. Վէ Վէ'էհէյ-
նէ էճտատըմը եէմին էթտիյի տիյարա կէօ-
թիւրիւպ, անը պիզէ վէրմէք իչիւն օրատան
24 պիզի չըգարա: Վէ ԲԱՊՊ պու գալաննիյին
քեաֆէսինին իճարօրըն պիզէ էմի էթտի,
քի ԲԱՊՊՏԱՆ խափէ էթմէքլէ պիզէ հէր վա-
գըթ խայր կիլիպ, պու կիւն օլտըն կիպի
25 պիզի պէր հայաթ գըւա. Վէ Ալլահնը
ԲԱՊՊԸ հուղըրընտա, պու էվամիրին ճիւմ-
լէսինի պիզէ էմի էթտիյի կիպի իճար էթմէ-
յէ տիգաթ էթտիյիմիզ թաղատրտէ, օ պի-
զէ սալաճ 'աւտա օլունտաղա տըր:

ՊԱՊ 7

1 Ալլահն ԲԱՊՊ թէմէլլիւք էթմէք իւզէր' կի-
տէճէյին տիյարա սէնի կէթիւրիւպ, չօգ
թա'իֆէլէր' էա'նի սէնտէն պէօյիւք վէ
գուվիլէթլէ եէտի թա'իֆէ օլան Հիթիթի վէ
շէրճաշէ վէ Ամըրի վէ Գէն'անի վէ Փէրիզի
վէ Հիվի վէ Եէպուսիլլէրի սէնին էսնիւնտէն
2 Թարտ էթտիյինտէ, Վէ Ալլահն ԲԱՊՊ ան-
լէրի սանա թէպիմ' էթտիյինտէ, սէն անլէ-
րի վուրուպ քիւլլէ'ն թէլէֆ էտէսին. ան-
լէր իլէ 'աղա Ե 'աշտ էթմէյէսին, վէ անլէ-
3 ռէ շէֆգաթ էյլէմէյէսին, Վէ անլէր իլէ
մուսասէրէ էտիպ' զըզընը անըն օղընտա վէր-
մէյէսին, վէ անըն գըզընը սէնին օղընտա ալ-
4 մայասն: Զիրա օղըւլլարըն զալըրի իւզալա-
րա 'իպատէթ էթմէլէրի իչիւն պանա միւ-
թի' օլմագտան չէվերճէքլէր, վէ ԲԱՊՊԸ
զաղապը 'ալէյհինիզէ 'ալէվիլէնիպ' սիզի սէ-
5 ռի'նէն հէլաք էտէճէք տիր: Լաքին անլէրէ
պէօյլէ էտէսինիզ. մէզպաշարընը երգըպ,
մուսաթվէր տիլիլէ թաշարընը գըրասընը,
վէ Աշէրա փութլարընը քէսէսինիզ, վէ օյ-
մա փութլարընը աթէշէ իճարգ էտէսինիզ:
6 Զիրա սէն Ալլահն ԲԱՊՊԸ մուգատտէն գալ-
մը սըն. Ալլահն ԲԱՊՊ րու կ զէմինտէ պու-
լունտա ճէմի' ի ալվամտան, քէնտինէ խասս
գալմ' օլմագ իւզէր, սիզի ինթիխապ էյլէտի:
7 Ճիւմլէ ալվամտան չօգ օլտընը իչիւն,
ԲԱՊՊ սիզի սէվիպ, ինթիխար էթմէտի, զըրա
8 սիզ ճիւմլէ ալվամտան ալ իտինիզ. Ան-
ճագ ԲԱՊՊ սիզի սէվիպի իչիւն վէ էճտատը-
նը գալ էթտիյի եէմինի Տըֆը էյլէմէք իւզէր
ԲԱՊՊ սիզի եէտ ի գալիյէ իլէ չըգարըպ էստ-
րէթ խանէսինտէն վէ Մըւրը մէլիյի Ֆիր'օնըն
9 էլինտէն խէլաա էյլէտի: Պինա'էն 'ալէյհ,
մա'իլմիւն օլտուն քի, Ալլահն օլան Եէ-
հօլա հաֆէ Ալլահ տըր, քէնտին սէվէն-
լէրէ վէ էմիլլէրինի Տըֆը էտէնլէրէ պին նէս-
լէ գատար 'աշտ ու 'ինայէթ Տըֆը էտէն

10 ստարգ Ալաճ տըր : Ամնա քէնտինէ պուղղ
էտէնէրէ՛ անլէրի հէլաք էթմէք իչիւն , ճե-
զտաընը եիւզիւնէ գարշը վէրիւր : քէնտինէ
պուղղ էտէնէ ճէզտաընը եիւզիւնէ գարշը
41 վէրմէյի թէ՛խի էթմէզ : իմտի պէնիմ սա-
նա պու կիւն իծրասընը թէնպիէ էթտիյիմ
էվամիւր իլէ գալանիյն վէ աճքեամը հըքօղ
էտէսին :
42 Վէ օիզ պու աճքեամը տինկէյիպ ան-
լէրի հըքօղ ու իծրա էթտիյինիզ թագտիւր-
տէ , Ալաճըն ՐԱՊՊ տախի սէնին էծտաորնա
եէմին էթտիյի 'աճտ ու 'ինայէթի սէնին
43 իչիւն հըքօղ էտէճէք տիր : Վէ սէնի սէվիպ
պէրէքէթէյիէրէք սէնի չօղալաւաճադ տըր ,
վէ սանա վէրմէք իչիւն էծտաորնա եէմին
էթտիյի տիյարտա պաթմընըն սէմէրէսինի
վէ թօփաղընըն մաճսուլընը , պուղղալընը
վէ շէրապընը վէ զէյթուռն հաղընը , սըղըրլարը-
նըն հալըրուլարընը վէ գօյուռն սիւրիւլէրինի
44 պէրէքէթէյիէճէք տիր : Ճէմի՛ ի ազվամտան
զէյաւտէ միւպարէք օլաճադ սըն . արանըզտա
վէ հայվանլարընը արասընտա 'ագիմ՝ վէ 'ա-
45 գիր օլմայաճադ տըր : Վէ ՐԱՊՊ սէնտէն
ճիւմէ մարազը րէֆ՝ էտիպ , Մըսըն օլ պիւ-
տիյին՝ ֆէնա 'իլէթէրինին հիչ պիւրինի սէ-
նին իւզէրինէ կէթիլմէյիպ , անլէրի սանա
պուղղ էտէնէրին ճիւմէսի իւզէրինէ կէթի-
46 րէճէք տիր : Սէն տախի Ալաճըն ՐԱՊՊ սանա
թէսիմ էթտիյի գալմիլէրին ճիւմէսինի հէ-
լաք էտիպ , կէօզիւն անլէրի էսիրկէմէսին ,
վէ իւհէլարընա 'իպատէթ էթմէյիսին , զէրա
47 պու սանա տուզադ օլուր : Էյէր գալպին-
տէ՛ Պու թա'իֆէյի պէնտին չօգ տըրլար .
անլէրի նա'սըլ թարտ էտէ պիլիւրմ՝ տէր
48 իսէն , Անլըտէն գօրգմա , Ալաճըն ՐԱՊՊ
Ֆիր'օնա վէ պիւթիւն Մըսրա հափաղընը ,
49 Վէ կէօզէրինին կէօրտէյիւ օլ պէյիւք
թէճիւպէրի , վէ Ալաճըն ՐԱՊՊ սէնի վա-
սըթալարընէ չըգարաղը 'ալամաթ վէ 'ա-
ճա'իպաթ վէ եէտ ի գալիլէ վէ ուզանմը
գօլու տա'իմա տէր խաթր էյիլէ : Ալաճըն
ՐԱՊՊ՝ սէնին օլ եիւզէրինտէն գօրգաղըն
գալմիլէրին քեաֆֆէսինէ պէյլէ հափաճադ
20 տըր : Հէմ տախի Ալաճըն ՐԱՊՊ անլէրին
իւզէրինէ , պազի գալանլար վէ էսնին-
տէն սազլանալար հէլաք օլունճայատէք ,
21 եչէք արըսընը կէօնտէրէճէք տիր : Եիւզիւ-
րինտէն սանա տէհէթ կէլմէսին , զէրա Ալ-
լաճըն ՐԱՊՊ՝ օլ 'ագիմ՝ վէ հէյպէթլի Ալաճ
22 արանըզտա տըր : Վէ Ալաճըն ՐԱՊՊ օլ
թա'իֆէյի սէնին էծնիւտէն թէտիւր իլէ
թարտ էտէճէք տիր . սահրա վուհուլըն սէ-
նին իւզէրինէ չօղալմամաը իչիւն , անլէ-
23 րի թէլ իֆնա էտէմէյիէճէք սին : Վէ Ալա-

հըն ՐԱՊՊ անլէրի սէնին էլինէ թէսիմ՝ էտիպ ,
թա ճիւմէսի մաճվ օլունճայա գաւտար 'ա-
24 զիմ հէլմէթլէ հէլաք էտէճէք տիր : Անլէ-
րին մէլքէրէրին տախի էլինէ թէսիմ՝ էտիպ՝
սէն տէ անլէրին իսմիլէրինի կէօք ալթըն-
տան մաճվ էտէսին . սէն անլէրի ի'տամ է-
տինճէյէ գաւտար , հիչ պիր քիմնէ սէնին
25 էօնիւնտէ տուրամայաճադ տըր : Անլէրին
իւհէլարընըն օյմա թասվիլէրինի ալթէլէ
իհրադ էտէսինիլ , վէ իւզէրէրինտէ օլան
կիւմիւլէ վէ ալթուռնա՝ քէնտինէ ալմադ
իւզրէ՛ թամա՝ էթմէյիսին , օլմայա քի ա-
նըն իլէ տուզաղա թուլթուլաւըն , զէրա օ՝
Ալաճըն ՐԱՊՊ՝ ինտինտէ մէքրուհ տըր :
26 իմտի անըն կիպի մէրտուտ օլմամազլըղըն
իչիւն , մէքրուհ շէյի խոնէնէ կէօթիւրմէյէ-
սին . անտէն զայէթլէ նէֆրէթ էտէսին , վէ
անտէն զայէթլէ իքրաճ էտէսին , զէրա օ
մէրտուտ տըր :

ՊԱՊ 8

1 Պէնիմ պու կիւն սիզէ թէպիլի էթտիյիմ
քեաֆֆէ ի էվամիւրին իծրասընա տիգաթ
էյիւլէսինիզ , թա քի հաշայաթ թէքսիւր
էտէրէք՝ լէրէճէյիէն ՐԱՊՊ՝ էծտաորնըզա եէ-
մին էթտիյի տիյարա կիրիպ՝ անը թէմէլիւք
2 էտէսինիզ : իմտի Ալաճըն ՐԱՊՊ , քէնտի էվա-
միւրինի հըքօղ էտիպ էթմէյիէճէյին խուսու-
սընտա՝ սէնին գալպինտէ նէ օլաղընը պիւ-
մէք իչիւն , սէնի թէզլիլ ու թէճիւրպէ էթ-
մէք իւզրէ , շու գըրգ սէնէ պէրրիլէտէ տօ-
լաշարաղըն Էօլարըն ճիւմէսինի տէր խաթր
3 էյիլէ : Վէ սէնի թէզլիլ էտիպ աճ պրազարադ
սէնին իլէ էծտաորնըն պիւմէտիյինիզ մէննի
սանա եէտիրտի , թա քի ինսան հալընը
էքմէք իլէ հաշամաղ , անճադ ՐԱՊՊ՝ աղ-
զընտան սատըր օլանըն քեաֆֆէսիլլէ հաշա-
4 տըղընը սանա պիլտիրէ : Հու գըրգ սէնէ սէ-
նին իւզէրինտէ օլան էլպիսէն էպիմէյիպ՝ ա-
յաղըն տախի գալպարմաւըն :
5 Սէն տախի՝ պիր ատէմ՝ քէնտի օղընը
թէ՛տիպ էթտիյի կիպի , Ալաճըն ՐԱՊՊ սէնի
6 թէ՛տիպ էթտիյինի գալպինտէ պիլէսին : իմ-
տի Ալաճըն ՐԱՊՊ՝ թարիգէրինտէ սիւլուք
էտիպ՝ անտէն գօրգմադ իչիւն էմիլէրինի հըքօղ
7 էտէսին : Զիրա Ալաճըն ՐԱՊՊ սէնի էյի պիր
տիյարա՝ ետ'նի օլալար վէ տաղարտան չը-
գան ըրմաղլար , սու փուշարալար վէ տէրին
8 սուլարը օլան պիր տիյարա , Պուղղայ վէ արփա
վէ ամամ վէ ինճիր վէ նար աղաճլարը օլան պիր
տիյարա , հաղ վէրէն զէյթուռն աղաճը վէ
9 պալը օլան պիր տիյարա , էքմէյի էսիրկէմէ-
յէրէք եէյէճէյին վէ անտէ հիչ պիր շէյէ

- միւհճած օրմայաճաղըն պիր տիյարա, թաշ-
լարը տեմիր օլուպ՝ տաղլարընտան պագըր չը-
գարաճաղըն պիր տիյարա կէօթիւրիւր :
- 40 Իմտի եէյիպ տոյարընտա, Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ
սանա վերտիյի էյի տիյար իչիւն համա ու
41 սէնա էյլէյէսին : Քէնտիինի սագըն, օրմայա
քի պէնիմ սանա պու կիւն թէպլիզ էթտի-
յիմ՝ Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ էվամիր իլէ աճքետմ
վէ գալանիյինի հըֆզ էթմէմէքլէ տնր ունու-
42 տասըն : Օլմայա քի եէյիպ տոյարընտա վէ
կիւզէլ էվէր պինա էտիպ իչիւտէ սագըն օլ-
43 տըընտա, Վէ սըլըր վէ սիւրիւլէրին թէ-
քէսիւր էտիպ կիւմիւշ իլէ ալթոււնն չօ-
ղալարագ մամէլէյինի քնոֆֆէսի թէզայ-
44 յիւտ էթտիքտէ, Գալպին մաղըուր օլուպ
տա սէնէ էտարէթ խանէսի օլան Մըսըր սի-
45 յարընտան չըգարըպ, Սէնի էագըրճը երլան վէ
'ադէպ պալանդը օլ պէօյիւք վէ հէյպէթ-
46 լիւ, գուրու վէ սուսուզ պերրիյէտէ, Սօնու-
տա սանա էյիլէք էթմէք իչիւն սէնի թէզլի
իլէ թէճրիւպէ էթմէք իւզլէ տալալըրըպ, սէ-
նին իչիւն սերթ գայատան սու չըգարաբագ՝
սանա պերրիյէտէ էճտատընն պիլմէտիյի մէն-
47 նի եէտիւրէն Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ ունուտասըն : Վէ
օլմայա քի գալպինտէ՝ Պու սերվէթի պէնիմ
գուտրէթիմ վէ էլիմին գուվէթի պանա քէսպ
48 էթտիւրտի տէյէսին : Անճագ Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ
տէր խաթր էտէսին, զիրա էճտատընա եէ-
մին իլէ էթտիյի 'աճաը' պու կիւն օլտըր
կիպի՝ սապիթ էթմէք իւզլէ, սանա քէսպ ի
սերվէթ իչիւն գուվէթ վէրէն օ տըր :
- 49 Վէ էյէր պիր վէճճէ Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ ու-
նուտուպ, զայրի իսհլարա թապի՝ օյաճագ
վէ անլէրէ 'իպատէթ էտիպ սէճտէ գըլոճագ
օլուր իւնն, պու կիւն սիզէ չէհատէթ էտէ-
50 ըիմ քի քիւլլէն հէլաք օլաճագսընը : Ալ-
լահնը ՐԱՊՊԱՆ քէլամըն տինկէմէտիյինիզ
իչիւն՝ ՐԱՊՊԱՆ ԵՆՆԻԼԻԿԱՆ հէլաք էտէճէյի
թա'իֆէլէր կիպի սիզ տախի հէլաք օլաճագ-
սընը :

ՊԱՊ 9

- 1 Էյ Իսրայէլ, տինկիւ : Ունտէն պէօյիւք վէ
գուվէթլի թա'իֆէլէր վէ պէօյիւք վէ սուր-
2 լարը էֆլաքէ սեր չէքմիշ շէհլէրէ, Եա'նի
պիլտիյին վէ հագգըլարընտա՝ Պէնի 'Անագ
հուգըլընտա քիմ տուրա պիլիւր' տէնիլաի-
յինի իշիթտիյին պէօյիւք վէ պոլլու գալմ
օլան պէնի 'Անագը կիտիպ զապիթ էթմէք ի-
3 չիւն պու կիւն Իրտանտան կէչիյօրսըն : Իմտի
պու կիւն մա'լիւմիւն օլուն քի Ալլահն
ՐԱՊՊԱՆ, իֆնա էտէր աթէշ օլարագ, քէնտի-
սի սէնին ԵՆՆԻԼԻԿԱՆ կէչէր, քէնտիսի անլէրի

- իֆնա էտիպ սէնին ԵՆՆԻԼԻԿԱՆ մաղլուպ էտէ-
ճէք : Վէ սէն ՐԱՊՊԱՆ սանա տէտիյի կիպի
անլէրի թարտ վէ թէզ հէլաք էտէճէքսին :
- 4 Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ անլէրի սէնին ԵՆՆԻԼԻԿԱՆ տէֆ'
էյլէտիյինտէ, քէնտի գալպինտէ սէօյլէյիպ՝
ՐԱՊՊԱՆ սալահըմ իչիւն պու տիյարը թէմէլլիւք
էթմէք իւզլէ պէնի կէթիւրտի՝ տէմէյէսին :
զիրա ՐԱՊՊԱՆ պու թա'իֆէլէրի քէնտի քէօ-
թիւլիւքլէրի իչիւն սէնին ԵՆՆԻԼԻԿԱՆ թարտ
5 էտիյօր : Սէնին անլէրին տիյարընը թէմէլ-
լիւք էթմէյէ կէլմէքլիյին 'սալահ' վէ իպի-
գամէթ ի գալպին իչիւն տէյիլ, անճագ պու
թա'իֆէլէրին քէօթիւլիւքլէրի իչիւն, վէ էճ-
տատըն՝ Ապրահամ վէ Իսհլագ վէ Եա'գու-
պա ՐԱՊՊԱՆ եէմին էթտիյի քէլամը սապիթ
գըլմագ իչիւն՝ Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ անլէրի սէնին
6 ԵՆՆԻԼԻԿԱՆ թարտ էտիյօր : Իմտի մա'լիւ
միւն օլուն քի Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ սանա պու է-
յի տիյարը սալահն իչիւն թէմէլլիւք էթ-
տիւրմէյօր, զիրա սէն սերքէշ պիր գալմ
սըն :
- 7 Ալլահն ՐԱՊՊԱՆ պերրիյէտէ նասըլ իդ-
զապ էթտիյինի խաթընտա թուլթուպ ու-
նուլթմայասըն : Մըսըր տիյարընտան չըգար-
ըն կիւնտէն պու մահալէ կէլինճէյէտէկին
8 ՐԱՊՊԱՆ 'աթը օլուրն : Հօրէպտէ տախի ՐԱՊՊԱՆ
իդզապ էթտիյինիզ, վէ ՐԱՊՊԱՆ զազապնաք օ-
9 լուպ սիզէ հէլաք էտէճէյիտի : Օլ թաշ լէվ-
հալարը՝ Եա'նի ՐԱՊՊԱՆ սիզին իլէ 'ագա էթ-
տիյի 'աճաըն լէվհալարընը ալմագ իւզլէ
տաղա չըգարըլմտա, տաղտա գըրգ կիւն,
գըրգ կէճէ գալըպ էրմէք եէմէտիմ վէ սու
10 իչմէտէն : Օլ վագըլթ ՐԱՊՊԱՆ պանա Ալլահ
փարմաղըյլէ եաղըլը իքի գըլթ'ա թաշ լէվհա
վէրտի, վէ անլէրին իւզլէրինտէ իթթիմ'
կիւնիւնտէ տաղտա աթէշ իչիւնտէն ՐԱՊՊԱՆ
սիզէ սէօյլէտիյի քէլամըն քնոֆֆէսի Եա'գու-
11 լէ իտի : Իմտի օլ գըրգ կիւն, գըրգ կէճէնին
նիհայէթիւնտէ, ՐԱՊՊԱՆ պանա 'աճաըն լէվհա-
լարը օլան շօլ իքի գըլթ'ա թաշ լէվհալարը
12 վէրտի : Վէ ՐԱՊՊԱՆ պանա՝ Գալգ, 'աճէլէթէն
պուրտտան էն, զիրա Մըսըրտան չըգարաղ-
ըն գալմըն ֆէսատա վարըպ՝ անլէրէ էմր էյ-
լէտիյիմ թարիգտէն թէզ սափարագ՝ քէն-
տիլէրին տէօրմէ փութ Եափարըլ' տէտի :
13 Վէ էինէ ՐԱՊՊԱՆ պանա իթիթապէն՝ Պէն պու
գալմը՝ կէօրտիւմ, վէ իշիթէ սերքէշ պիր
14 գալմը՝ տըր : Պէնի պրագ, անլէրի հէլաք
էտիպ, իմէլէրինի կէօյիւն ալթընտան մահվ
էտէյիմ : Վէ սէնի անլէրտէն գուվէթլի վէ
պէօյիւք պիր միլլէթ Եափաճաղըմ՝ տէտի :
15 Օլ վագըլթ տէօնիւպ, օլ իքի գըլթ'ա
'աճա լէվհալարը իքի էլիմտէ օլարագ, տաղ-
տան էնտիմ : տաղ տախի աթէշ իլէ Եա-

- 16 նար իտի : Վէ կեօրտիւմ քի՝ Ալլահնըզ
 ՐԱՊԱՊ կիւնաս էտիպ , քէնտիւրինիգէ տեօբ-
 մէ պուգաղը եափմաղէ , ՐԱՊԱՊԸՆ սիգէ էմր
 էյլէտիյի թարիգտէն թէգ սափմըշ իտինիգ :
- 17 Պէն տախի օլ իքի գըթ'ա լէվճայը թու-
 թուպ՝ իքի էլիմտէն աթտըմ , վէ անլէրի կեօգ-
- 18 լէրինիգին էօնիւնտէ փարէլէտիմ : Վէ
 ՐԱՊԱՊ իղղապ էթմէք իշիւն անըն 'ինտին-
 տէ քէօթիւ օլանը իշլէմէլէ պիլ ճիւմէ
 էթտիյինիգ կիւնաս սէպէպինտէն՝ էվէլէթի
 կիպի գըրգ կիւն գըրգ կէճէ ՐԱՊԱՊԸՆ հուգու-
 րնտա եէրէ գափանըպ , էքմէք եէմէտիմ վէ
- 19 սու իշլէտիմ : Զիրա ՐԱՊԱՊԸՆ սիգէ հէլաք
 էթմէք իշիւն 'ալլահնիգէ զազապնաք օլտը-
 ղը խըշմ ու զազապնտան գօրգտում . լա-
 քին ՐԱՊԱՊ պէնի պու տէֆ'ա տախի տինկ-
- 20 լէտի : Վէ ՐԱՊԱՊ Հարունա զայլէթլէ զազապ-
 նաք օլուպ՝ անը հէլաք էտէճէլտի . վէ օլ
 զէման Հարուն իշիւն տախի տու'ա էյ-էտիմ :
- 21 Վէ էթտիյինիգ կիւնասնըզը , եա'նի պու-
 զաղըյը պլըպ՝ ալթէլլէ իհրաք էթտիքտէն
 սօնկրա , տէջիւպ ինճէ թօզ կիպի օլունճա-
- 22 լէն գատար էյիճէ էգէրէք՝ թօզըն տաղտան
 իշիւն սալա աթտըմ : Վէ թապ'էրատա վէ
 Մաստատա վէ Գիպթօթ-հաթթապատա տա-
- 23 խի ՐԱՊԱՊ իղղապ էթտինիգ : Վէ ՐԱՊԱՊ՝
 Զըզընըզ , սիգէ վէրտիյիմ տիյարը 'գապթ
 էտինիգ տէյէրէք՝ սիգէ Գատէշ-պարնէ՝
 տէն կէօնտէրտիքտէ , Ալլահնըզ ՐԱՊԱՊԸՆ
 էմրինէ 'ասը օլուպ , անա իման էթմէտինիգ
- 24 վէ քէլամըն տինկլէմտինիգ : Սիգի պիլտի-
 յիմ՝ կիւնաէն պէրու ՐԱՊԱՊ 'ասը քիմնէլէր
 սինիգ :
- 25 իմտի գըրգ կիւն գըրգ կէճէ ՐԱՊԱՊԸՆ հու-
 գուրնտա եէրէ գափանըպ . վէ պու եէրէ
 գափանտըղըմ սէպէպ ՐԱՊԱՊ՝ Սիգի հէլաք էտէ-
- 26 ճէլիմ՝ տէտիյի իտի : Վէ ՐԱՊԱՊ Նիյազ
 էտիպ տէտիմ քի՝ Եա ՐԱՊԱՊ Եէհօվա , 'ա-
 զամէթինլէ խէլաա էտիպ՝ եէտ ի գալլիյէ
 իլէ Մըսըրտան չըգարտըղըն գալլիյը վէ մի-
- 27 րասընը հէլաք էթմէ : Գուլլարըն Ապրա-
 համ վէ իսհաք վէ Եա'գուպը եատ էտիպ ,
 պու գալլիյն սէրքէշլէք վէ քէօթիւլիւք վէ
- 28 մէք իւզըն իրարձ էյլէտի՝ տէսինլէր : Զիւն-
 քի անլէր սէնին 'ազիմ՝ գուլլիյթինլէ վէ ու-
 զանմըշ գօլընլէ չըգարտըղըն գալլիյն վէ մի-
 րասըն տըր :

- 1 Օլ զէման ՐԱՊԱՊ պանա խիթապէն՝ սէն էվ-
 վէլէթիլէր կիպի թաշտան իքի գըթ'ա լէվճա
 եօնուպ տաղա հուգուրնա չըգ , վէ սէն ա-
- 2 զաշտան պիր թապուլթ եափ : Պէն տախի
 պու լէվճալար իւզէրինէ օլ էվէլէթի փարէ-
 լէտիյին լէվճալար իւզէրինտէ օլան քէլիմա-
 թը եազարըմ , վէ սէն անլէրի թապուլթա գօ-
- 3 յասըն՝ տէտի : իմտի սէնթ աղաճընտան պիր
 թապուլթ եափտըմ , վէ էվէլէթի կիպի թաշ-
 տան իքի գըթ'ա լէվճա եօնուպ՝ օլ իքի գըթ'ա
 լէվճա էլիմտէ օլարադ տաղա չըգտըմ :
- 4 Վէ ՐԱՊԱՊ էվէլէթի թահրիրի կիպի իճթիմա՝
 կիւնիւնտէ տաղտա աթէշ իշինտէն ՐԱՊԱՊԸՆ
 սիգէ սէյլէտիյի էվամիր ի 'աշըսյը օլ լէվ-
 հալար իւզէրինէ եազըպ՝ անլէրի պանա վէր-
- 5 տի : Պէն տախի տէօնիւպ տաղտան էնտիմ ,
 վէ ՐԱՊԱՊԸՆ պանա էմր էյլէտիյի կիպի լէվ-
 հալարը , իշինտէ գալմալարը իշիւն , եափ-
 տըղըմ թապուլթա գօտում :
- 6 Վէ պէնի իսրայէլ Պէրթօթ-պէնի-եա'ա-
 գանտան Մօսէրայա նազլ էթտիլէր : վէ
 Հարուն թատա վէֆաթ էտիպ , օրատա
 տէֆն օլունտու . վէ օղլու Ել'ազար անըն
- 7 եէրինէ քեահին օլտու : Օրատան ճուտօտ-
 տա վէ ճուտօտտան սու տէրէլէրի ալիարը
 օլան Եօթպայա նազլ էթտիլէր :
- 8 Օլ զէման ՐԱՊԱՊ Լափի սըպթընը՝ ՐԱՊԱՊԸՆ
 թապուլթ իւլ 'ահտընը թաշըմաք իշիւն , վէ
 թա պու կիւնէտէք ՐԱՊԱՊԸՆ հուգուրնտա
 տուրարաք անա խըմէթ վէ անըն իսմիլլէ
- 9 պէրէքէթ օգումաք իշիւն պըրտը : Պու սէ-
 պէպտէն Լափիին քէնտի պիրատէրէրիլլէ
 պէրապէր հիսսէսի վէ միրասը եօգ տըր : Ալ-
 լահնը ՐԱՊԱՊ անա տէտիյի կիպի անըն միրա-
 սը ՐԱՊԱՊ տըր :
- 10 Պէն տախի տաղտա էվէլէթի էյամ կիպի
 գըրգ կիւն գըրգ կէճէ գալտըմ . պու տէֆ'ա
 տախի ՐԱՊԱՊ պէնի տինկլէտի , վէ սէնի հէ-
- 11 լաք էթմէք իսթէմէտի : ՐԱՊԱՊ տախի պանա
 խիթապէն՝ Գալլըպ՝ գալլիյն էօնիւ օղրա
 կիթ , անլէր տախի կիտիպ՝ քէնտիլէրէ վէր-
 մէյի էճտապըղընա եէմին էթտիյիմ տիյա-
 րը թէմէլիւք էթսինլէր՝ տէտի :
- 12 Վէ շիմտի , էյ իսրայէլ , Ալլահնը օլան
 ՐԱՊԱՊԸՆ սէնտէն թալէպ էթտիյինէ՝ տիր , ան-
 ճաք Ալլահնը ՐԱՊԱՊԸՆ խալֆ՝ վէ անըն թա-
 րիգէրինին ճիւմէսինտէ սիւլուքլէ անը սէ-
 վէսին , վէ Ալլահնը ՐԱՊԱՊ պիւթիւն գալ-
 պինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան 'իպատէթ
- 13 էտէսին : Վէ սանա խալը կէլմէք իւզըն , պէ-
 նիմ սանա պու կիւն թէպիլը էթտիյիմ՝
 ՐԱՊԱՊԸՆ էվամիր իլէ գալմանիյինի հըֆը էտէն

- 14 սին : իշթէ սեմա վար իլէ սեմա էս սեմա-
վար լիլ զէմին իլէ անտէ օլան քեաֆֆէ ի
մէֆճուտութիւն սահճիպի Ալլահն ըսող տըր :
- 15 Անճադ ըսող էճառաւորն իտլանմաղլէ՝
անլէրի սեվտի . վէ անլէրտէն սօնկրա նէսլ-
լէրինի՝ եա՛նի սիզի պու կիւն օլուլէ կիպի ,
ճէմի՝ ի ազ վամ իշինտէն ինթիխապ էլլէտի :
- 16 Իմտի գաւալլէրինիզլն զուլֆէսինի խաթն է-
17 տիպ , արթըգ սէրքէշ օլմայլընը : Զիրա Ալ-
լահնը ըսող իլահլարըն իլահն վէ Բապպ
իւլ էրպպա , 'աղիմ՝ վէ գաւտիւր վէ Տէպլէթ-
լիւ Ալլահ օլուպ , ըի'այլէթ ի խաթր էլթմէզ ,
18 վէ ըիշվէթ գապուլ էլլէմէզ , Եթիմ իլէ
զարիպի սեվիպ՝ անա էքմէք վէ էլպիտէ վէ-
19 ըր : Իմտի զարիպի սեվիպինիզ , զիրա սիզ
20 տէ Մըրըր տիլարընտա զարիպ իտլինիզ . Ալ-
լահն ըսող իտլանմաղլէ՝ անա 'իպատէթ է-
տէսին , վէ անա սառադ գաւալըն , վէ անլէր
21 իտիլլէ էէմին էտէսին : Սէնին Ֆախըն վէ
Ալլահն օ տըր քի սէնին իշին կէօղլէրինի
կէօրաւիչիւ պու 'աղիմ՝ վէ Տէպլէթլիւ շէլլէրի
22 եափտը : Էճառաւորն էէթմիշ քիշի օլարադ՝
Մըրա էնտիլէր , վէ շիմտի Ալլահն ըսող սէնի
կէօք երաղլարը գաւտար թէքսիւր էլթաի :

ՊԱՊ 14

- 1 Իմտի Ալլահն ըսող սեվիպ , անլէր թէնպի-
հաթընը վէ գաւալլէրինի վէ աճքեամ՝ վէ է-
վամբրինի տա՛իմ իւլ էվգաթ Տըֆզ էտէսին .
- 2 Վէ պու կիւն մալիւմնիւզ օլուան քի ,
'էօղլէթ օղուլարընը տէնիլ տիր , (շինքի՝
անլէր Ալլահն ըսող ըսող ըսող տէնիլ տիր ,
գաւալլէրինի վէ էէտ ի գաւալլէրինի վէ ուզան-
3 մըշ գօլընը , Վէ Մըրըր օրթաւորնտա Մը-
րըր մէլիլ Ֆիր'օն իլէ , պիւթիւն տիլարընա
4 էլլէտիլ յալմէթլէրլէ 'ամլէլլէրինի , Վէ
Մըրըրն 'աքէրի վէ սուվարիսի , վէ 'արապա-
լարնա էթտիլլէրինի , եա՛նի անլէր սիզի թա՛-
ղիպ էթտիլլէրինիտէ՝ Պահր ի Աճմէր սուլա-
րընը անլէրին իւզլէրինէ պաւալընը , ըսող
անլէրի պու կիւն տէկին իֆնա էթտիլլէրինի ,
5 Վէ սիզ պու մահալէ վաւըլ օլուանտա
6 գաւտար՝ սիզ պէրլէրինի էլլէտիլլէրինի , Վէ
Բառապէնի օղու էլլապըն օղուլարը Տա-
թան իլէ Ապիրաւմ էլլէտիլլէրինի , եա՛նի եէր
աղլընը աշըպ՝ անլէրի էճ ի պէթլէրինի
վէ շառաւորալլէ վէ անլէրին պիւ ճիւմլէ
թէ՛տլիւգաթլէրլէ պիւթիւն իսրայիլն օր-
թաւորնտա եութաղլընը պիւթիլլէրինի վէ կէօր-
7 մէտիլլէրինի) Անճադ ըսող իմտի էթտիլլէ
էֆ'ալլէ 'աղիմէնի քեաֆֆէսինի սիզին կէօզ-
8 լէրինիզ կէօրաւ : Իմտի պու կիւն պէնիմ

- սիզէ թէպլիլ էթտիլլէրինի քեաֆֆէ-
սինի Տըֆզ էտէսինիզ , թա քի գուլլէթլէ-
նիպ՝ թէմէլլէք էթմէք իշին կէնէճէլլէրինիզ
տիլարըն կիւնի , անլէր թէմէլլէք էտէսինիզ :
- 9 Վէ սիւտ վէ պալ ագան պիր տիլար օլուպ ,
ըսող ըսող էճառաւորն անլէրի վէ նէսլլէրի-
նէ վէրէճէլլէրինէ էէմին էլլէտիլլէրինի տիլար իւ-
զլէրինտէ 'էմբիւնիւզ ուզուլ օլա :
- 10 Զիրա անլէր թէմէլլէք իշին կիթմէքտէ
օլաղլէն տիլար չըգաղլէն Մըրըր տիլարը
կիպի տէնիլ տիր , քի օրատա թօխուլընը
էթտիլլէրինի սօնկրա անլէր սէպլէվաթ պօսթա-
14 նը կիպի այաղլն իլէ սուլար իտին : Լաքին
անլէր թէմէլլէք էթմէք իւզլէր՝ կէնէճէլլէրինիզ
տիլար տաղլը վէ օլաղլ վէ կէօք եաղմուրը-
նըն սոյու իլէ սուլանըն պիր տիլար տըր :
- 12 Ալլահն ըսող կէօղլէթտիլլէրինի պիր տիլար
տըր քի՝ Ալլահն ըսող իտլանմաղլէ՝ անա
սէնին իտլանմաղլէ՝ անա սառադ գաւալըն , վէ անլէր
13 գաւտար անլէր իւզլէրինիտէ տիր : Իմտի էլլէր
Ալլահն ըսող ըսող սեվիպ՝ անա պիւթիւն գաւ-
պիւնիտէն վէ պիւթիւն ճաւընըգաւմ 'իպա-
տէթ էթմէք իւզլէր , պու կիւն սիզէ թէպլիլ
էթտիլլէրինի էթմէլլէրինի տիլար թէնիլլէրինի
14 սէնիզ , Օլ վաղլթ էէրինիզին եաղմուրընը
քէնտի մէվիլլէրինի իլէ վէ սօն եաղմուրը
վէրէճէլլէրինի , թա քի պաւալլէրինի վէ շէրապը-
15 նը վէ եաղմուրընէ՛մ՝ էտէսին , Վէ էէլիպ տօյ-
մաղլընը իշին Տայլաւորնտա թաւորնտա
16 օթ վէրէճէլլէրինի : Սաղլընընը , օլմայա քի
գաւալլէրինի պաւալլէրինի գաւալլէրինի
վէ զայրի իլահլարա 'իպատէթ էտիլլէրինի
17 սէմտէ գըլաւորնը . Վէ 'այլէրինիզ ըսող
զաղապը 'ալլէլլէրինիզ կէօքլէրի գաւալլէրինի , վէ
եաղմուրը օլմայալլէրինի քէնտի մաճաղլընը
վէրմէլլէրինի , վէ ըսող ըսող սիզէ վէրտիլլէրինի
տիլարաւմ թէլ մահլ օլուանտընը :
- 18 Վէ պու սէօղլէրինի գաւալլէրինիզ վէ ճանը-
նըլա գօյուպ՝ անլէրի էլլէրինի իւզլէրինի
նիշմա օլարապ պաղլընընը , վէ կէօղլէրինի-
19 զին արաւորնտա անլէր պաղլ օլուլար . Ան-
լէրի օղուլարընը թա՛իմ իլէ՝ խանէնտէ
օթուլարընտա վէ եօլտա կէզալլէրինի վէ
եաթտիլլէրինի վէ գաւալլէրինիտա անլէրինի
20 Տաղլընտա սէօղլէրինիզ : Վէ անլէրի խա-
նէնի գաւալլէրինի սէօղլէրինիզ վէ գաւալլէրինի
21 իւզլէրինի եաղմուրըն . թա քի ըսող ըսող
վէրմէլլէրինի էճառաւորն էէմին էթտիլլէրինի տիլար-
տա կիւնէլլէրինիզ վէ օղուլարընըն կիւնէլլէ-
րինի էէր իւզլէրինիտէ սեմա կիւնէլլէրինի կիպի չօգ
օլա :
- 22 Զիրա էլլէր իմտի իշին սիզէ թէպլիլ
էթտիլլէրինի պու էթմէլլէրինի քեաֆֆէսինի տիլար
գաթլէ Տըֆզ էտէք : Ալլահն ըսող ըսող սէ-

վերջ անձն թափաքելոնին ծիւմէսնտէ սիւ-
լուք էթմէյիլէ անա սուտք օլուրսանըզ,
23 ՐԱՊԱ տտիի պու թափաքելոնին ծիւմէսնտէ
էօնիւնիւզտէն թափաքելոնին, սիգտէն պէօ-
յիւք վէ գուվվէթիլ թափաքելոնին էօնիւն
24 թէմէլլիւք էտէճէքսինիլ: Այազընըզն թա-
պանը պաստըզ մաշալլէրին ծիւմէսի սիգին
օլուպ, հուսուտընըզ պէրրիլէտէն վէ լիւպ.
նանտան վէ նէհրտէն՝ էա՛նի քրաթ նէհրն-
տէն թա զարպ թարաֆտա օլան տէնիզէ
25 գատար օլաճապ տըր: Էօնիւնիւզտէ պիւր
քիմնէ տուրամայլ, Ալաճընըզ ՐԱՊԱ սիգէ
սէօյլէտիլի կիպի, պաստըզընըզ տիյարն
քեաֆֆէսինէ սիգին հէյպէթ վէ խաֆֆընըզ
պրաքաճապ տըր:
26 Իշթէ պէն պու կիւն պէրէքէթի վէ լա՛-
27 նէթի սիգին էօնիւնիւզէ գօրու՛մ: Պէնիմ
պու կիւն սիգէ թէպլըզ էթտիլիմ Ալաճը-
նըզ ՐԱՊԱՔէ էմրէրինէ իթա՛աթ էթտիլի-
28 նիզ թաքտիրտէ՛ պէրէքէթի, Վէ Ալաճընըզ
ՐԱՊԱՔէ էմրէրինէ իթա՛աթ էթմէյիլ, պէ-
նիմ սիգէ պու կիւն իրա՛է էթտիլիմ թա-
րիգտէն սափըլ՝ պիլմէտիլնիլ զարի իւհ-
լարա թապի՛ օլազընըզ թաքտիրտէ լա՛նէթի
29 ֆօրու՛մ: Իմտի Ալաճըն ՐԱՊԱ սէնի թէմէ-
լիւք էթմէյէ կիթտիլին տիյարա կէօթիւր-
տիւքտէ, պէրէքէթի՛ ճէրիզիմ տազը վէ լա՛-
նէթի իշպալ տազը իւզէրինտէ գոյտըն:
30 Իշթէ պուլար իրտանն էօթէսինտէ, զարպ
թարիգինտէ սաճատա սաքին օլան ֆէն՛ա-
նիլէրին տիյարնտա, Մօրէ մէշէլլիլին էա-
31 ննտա վէ ճիլճալն գարըզընտա տըր: Զի-
րա սիզ՝ Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ սիգէ վէրտիլի
տիյարը թէմէլլիւք իշիւն կիրմէք իւզըն՝ իր-
տանտան կէշէքէսինիլ, վէ անը թէմէլլիւք
32 էափա՛ սնտէ իգամէթ էտէճէքսինիլ, Իմտի
պէնիմ պու կիւն սիգին էօնիւնիւզէ վազ՝ էյ-
լէտիլիմ գալմանիլ իլէ աճքէտիմ քեաֆֆէ-
սինի իճըսյէ տիգգաթ էյլէլէսինիլ:

ՊԱՊ 12

4 Էճտատընըն Ալաճըն ՐԱՊԱ՛ թէմէլլիւք էթ-
մէք իւզըն սանա վէրտիլի տիյարտա եէր
իւզէրինտէ պէր հպաթ օլազընըզ էյամըն
քեաֆֆէսինտէ իճըսյէն տիգգաթ էտէճէ-
յիլնիլ գալմանիլ վէ աճքէտա՛ պուլար տըր:
2 Տնարընըն թէմէլլիւք էտէճէյիլնիլ թա՛փէ-
լէրին էիւքսէք տազըն իւզէրինտէ վէ պոյըն-
լար իւզէրինտէ վէ հէր կէօնէ եէլիլ ազաճ
ալլընտա քէնտի իլաճըննա իպատէթ
էթտիլէրի ծիւմէ մաշալլէրի քիւլիլէն խա-
3 լապ էտէսինիլ: Վէ մէզպալաճընըն երգըպ
մուսալլէր տիքիլ թալլարըն փարէլէյէրէք

Ալէրա փաթլարընըն աթէլլէ իհրապ էտիւ՛
իլաճընըն թափաքելոնին գըրասընըզ . վէ
իւմէրինի օլ մաշալտէն մաշվ էտէսինիլ:
4 Ալաճընըզ ՐԱՊԱ պէօյլէ շէյլէր էափմա-
5 յասընըզ . Անճապ Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ քէն-
տի իւմինի օրայա վազ՝ էթմէք իւզըն, ծիւմ-
լէ սըպլարընըզտան ինթիխապ էթտիլի մա-
հալ՝ էա՛նի տնըն մէսքէնինի թալէպ էտիպ՝
6 օրայա կիտէսինիլ. Վէ մուհրապալարընըզ իլէ
գուրպանլարընըզ վէ իւշըրիւնիւզիւ վէ էլ-
լէրինիլն թաքտիմէլլէրինի վէ նէզըլէրինիլ իլէ
միւթէպէրընլալէրինիլ վէ սըզըր վէ սիւրիւ-
լէրինիլն իլէ տօզանլարընը օրայա կէօթիւ-
7 լէսինիլ . Օրատա տաիի Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ
հուզըրընտա եէյիլ, Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ
սիգի պէրէքէթիլմէսիլլէ, էլ ուզաթազընըզ
ծիւմէ իշլէրտէն տօլայր սիլ վէ հէլ է պէյ-
թինիլ շառման օլասընըզ:
8 Պու կիւն պուրատա էթտիլիմիլ շէյլէ-
րին քեաֆֆէսինէ կէօրէ՛ էա՛նի հէր քէն
քէնտի նազարընտա խօշ օլանը էթմէյէսի-
9 նիլ: Զիրա Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ սիգէ վէրտիլի
րաշաթա վէ միրատա շիմիլի գատար վա-
10 սըլ օլմատընըզ . Լաքին իրտանտան կէշիլ,
Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ սիգէ միրատ օլմապ իւզ-
րէ վէրտիլի տիյարտա սաքին օլաճապընըզ .
վէ էթտաֆընըզտա օլան ծիւմէ տիւշմէլլէրի-
նիլտէն սիգէ րաշաթ վէրէճէք տիւր, սիլ
տաիի էմիլլէթ իւզըն սաքին օլաճապ սընըզ:
11 Սլ զէման Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ քէնտի իւմինի
օրատա իղքէտն իշիւն ինթիխապ էթտիլի մա-
հալտէ սիգէ էմր էթտիլիմ շէյլէրին քեաֆֆէ-
սինի, էա՛նի մուհրապալարընըզ իլէ զէպիհէ-
լէրինիլն, իւշըրիւնիւզիւ վէ էլիլնիլն լէֆ՛իլէ
թաքտիմէլլէրինի վէ ՐԱՊԱՔէ էտէճէյիլնիլ ալա
նէզըլէրինիլն քեաֆֆէսինի օրայա կէօթիւ-
12 լէսինիլ . Վէ Ալաճընըզ ՐԱՊԱՔէ հուզըրըն-
տա սիլ վէ սիլին իլէ պէրապէր օլալարըն-
նըզ վէ գըզլարընըզ վէ քէօլլէրինիլ վէ
ճարիլլէրինիլ վէ գափուլարընըզտա սաքին
օլան Լալիլի տաիի շատ օլասընըզ, զէրա
սիլին իլէ անըն հիստէ վէ միրատ բօզ տըր:
13 Սազըն, մուհրապալարընըզ հէր կէօրտիւ-
14 յիւն մաշալտէ թաքտիմ էթմէլլէսին . Ան-
ճապ մուհրապալարընըզ սըպլարընըզ պիլին-
տէ ՐԱՊԱՔէ ինթիխապ էթտիլի մաշալտէ
թաքտիմ էտիպ, պէնիմ սանա էմր էթտի-
լիմ շէյլէրին ծիւմէսինի օրատա իճըս էյ-
15 լէյսին: Վէ լաքին սէնին ծիւմէ գափու-
լարընտա, Ալաճըն ՐԱՊԱՔէ սանա վէրտիլի
պէրէքէթի կէօրէ, ճանընըն իւթէտիլի հէր
նէ իսէ՛ անը պօղազլարըզ էթինի եէյէսին .
անը նափաք վէ թաշիր օլան քիմնէ՛ ճէյրան
16 վէ կէլիք եէնիլալիլ կիպի եէզին: Անճապ

գանը եկեմէրիպ' անը սու կիպի եերե տեօքե-
սինիդ :

- 17 Պուզուայընըն վէ շէրապընըն վէ գէյթու-
նաղընըն 'իւշրիւլէ սըղըր վէ սիւրիւլէրինին
իւք տողանլարընը , վէ էթտիլին նէգըլէրին
քեաֆֆէսինի վէ միւթեպէրըն'ալէրինի վէ էլ-
լէրինին ըէֆ'իլէ թագտիւլէրինի գափուլա-
18 ըրնտա սալա եկեմէսին . Լաքին անլէրի Ալ-
լաճըն Ռաղղըն հուզուընտա , Ալլաճըն Ռաղղըն
ինթիխապ էթտիլին մաճալտէ քէնտին իլէ
օղըն վէ գըղըն վէ քէօլէն վէ ճարիլէն վէ
գափուլարընտա պուլունան Լափլիլ եկիպ ,
Ալլաճըն Ռաղղըն հուզուընտա էլ ուզաթ-
տըղըն իլլէրին քեաֆֆէսիլլէ շատման օլա-
19 սըն : Սագըն , սէնին եերինին իւզէրինտէ պիւ-
թիւն 'եօմիւլ'տէ Լափլիլի թէրք էթմէսին :
20 Ալլաճըն Ռաղղ սանա տէտիլի կիպի հու-
տուտըն թափսի' էթտիլինտէ , ճանընըն էթ
եկմէյէ իլլթիհասը օլմաղէ , էթ եկէյիմ'
տէր իսէն , ճանընըն հէր իսթէտիլինէ կէօրէ
21 էթ եկէսին : Էյէր Ալլաճըն Ռաղղըն քէնտի
իսմինի օրայա վազ' իչիւն ինթիխապ էթտի-
յի մաճալ սէնտէն ուզազ իսէ , Ռաղղըն սա-
նա վէրտիլի սըղըր վէ սիւրիւլէրինտէն սա-
նա էմը էթտիլիմ' կիպի' պողալլայըպ ճանը
22 նըն հէր իսթէտիլինէ կէօրէ եկէսին . շէման
ճէյրան վէ կէյիք եէնիլտիլի կիպի անլէրի
եկէսին . տնլէրի նափաք վէ թաճիք քիմնէ
23 մուսափաթ իւզըն եկէնիլէր : Լաքին զիյա-
տէսիլլէ սագըն , գանը եկեմէսին , զերա
գան ճան տըր . վէ ճանը էթ իլէ պէրապէր
24 եկեմէսին : Անը եկեմէյիպ' սու կիպի եերէ
25 տեօքէսին : Անը եկեմէսին , թա քի Ռաղղըն
'սառիլտէ տողըն օլմաղ իլլէտիլինտէն , սա-
նա վէ սէնտէն սօնկըն օղուլարընա խայր կէ-
26 լէ : Անճազ թագտիս էտէճէյին շէյլէրինի վէ
նէգըլէրինի կէօթիւրէրէք Ռաղղըն ինթիխապ
27 էթտիլի մաճալէ կիտէսին , վէ մուհրապա-
լարընըն' էթի վէ գանը Ալլաճըն Ռաղղըն մէզ
պաճը իւզէրինտէ թագտիմ' էտէսին , լաքին
զէպի շէլէրինին գանը Ալլաճըն Ռաղղըն մէզ-
պաճընա տեօքիւլիւն , վէ էթինի եկէսին :
28 Տիգգաթ էյլէ քի սանա թէպլիլ էթտի-
յիմ' պիւ ճիւմէ պու սէօզլէրի տինկէյէսին .
թա քի Ալլաճըն Ռաղղըն 'ինտինտէ էյի վէ
տողըն օլմաղ իլլէտիլինտէն , սանա վէ սէն-
տէն սօնկըն օղուլարընա իլ էլ էպէտ խայր
կէլէ :
29 Երէրէնի թէմէլլիւք իչիւն թարաֆլարը-
նա կիթմէքտէ օլտըղըն թա'իֆէլէրի Ալլաճըն
Ռաղղ սէնին էօնիւնտէն հէլաք էթտիլինտէ ,
սէն տախի անլէրին եերէնի թէմէլլիւք էտիպ'
30 տիյարլարընտա սաքին օլտըղընտա , Սագըն ,
օլմայա քի անլէրի սէնին էօնիւնտէն հէլաք

էթտիլալէն սօնկըն , անլէրին եօլընա կիտիպ ,
տուզաղա տիւլէսին . վէ օլմայա քի' Պու-
թա'իֆէլէր քէնտի իլաճլարընա նա'սըլ 'ի-
պատէթ էթտիլէր . պէն տախի էյլէ էտէ-
րիմ' տէյէրէք անլէրին իլաճլարըն հազգընտա
31 սու'ալ էտէսին : Ալլաճըն Ռաղղա պէօյլէ էթ-
մէսին . զերա անլէր քէնտի իլաճլարընա
Ռաղղըն իքրաճ էթտիլի մէքրուհաթըն քեաֆ-
ֆէսինի իլլէտիլէր , հաթթա իլաճլարընա
քէնտի օղուլարընը վէ գըղալարընը տթէլլէ
32 իհրազ էտէլլէր իտի : Սանա էմը էթտիլիմ'
շէյլէրին քեաֆֆէսինի իճրայէ տիգգաթ է-
տէսին , նէ անա զամմ' նէ տէ անտէն իիքրաճ
էտէսին :

ՊԱՊ 13

- 1 Էյէր արանըլտա պիր փէյլամպէր եա պիր
րույա կէօրիւճիւ գալգըպ , սիզէ պիր 'ալա-
2 մէթ եա միւ'ճիզէ վէրի իսէ . վէ պիլմէ-
տիլինիզ' զայրի իլաճլարա թապի' օլուպ ,
անլէրէ 'իպատէթ էտէլլիմ' տէյէրէք , սիզէ
սէօյլէտիլի օլ 'ալալմէթ եա միւ'ճիզէ վու-
3 գու'ա կէյիք իսէ , Օլ փէյլամպէրին եախօտ
օլ ըույա կէօրիւճիւնիւն սէօզլէրինի տինկ-
լէմէյէտինիզ . զերա Ալլաճընը Ռաղղ պիւ-
թիւն գալպինիգտէն վէ պիւթիւն ճանընը-
տան սէվիպ' սէվմէտիլինիզ պիլմէք իչիւն'
Ալլաճընը Ռաղղ սիզի թէճըլապէ էտիյօր :
4 Ալլաճընը Ռաղղըն թարիգինտէ սիւլուք
էտիպ' անտէն խաֆֆ էյլէյէսինիզ , վէ անըն
էմըլէրինի հըֆղ էտէրէք , քէլամընը տինկ-
լէյիպ' անա 'իպատէթ էտէսինիզ , վէ անա
5 սառըր օլտալընը : վէ օլ փէյլամպէր եա-
խօտ օլ ըույա կէօրիւճիւ գաթլ օլունսըն .
զերա սիզի Մըսըր տիյարընտան չըգարըպ ,
էաարէթ խանէսինտէն իսլաա էտէն Ալլաճը-
նը Ռաղղըն Քաթիֆիսէն իրթիտա տէթիւքէ
սէօզ սէօյլէտի , թա քի Ալլաճընը Ռաղղըն
անտէ սիւլուք էթմէնիզ իչիւն , սիզէ էմը
էթտիլի թարիգտէն սիզի իլլալ էտէ . պէյ-
լէճէ քէօթիւլիւլիւ արանըլտան տէֆ' էտէ-
սինիզ :
6 Էյէր վալիտէնին օղըն օլան գարնտալըն
եախօտ օղըն եախօտ գըղըն եախօտ գըյ-
նուլտալէր զէվլէն եախօտ ճանըն կիպի օլան
տօթընըն սէնի խաֆի'էն իղվա էտիպ' սէնին
7 իլէ էճտաղընըն պիլմէտիլինիզ , Եա'նի էթ-
րաֆընըլտա պուլունըպ , եերին պիր ուճըն-
տան թա օ պիր ուճընա գատար սիզէ եա-
գըն եախօտ սիզտէն ուզազ օլան թա'իֆէլէ-
րին իլաճլարընտան պիրի հազգընտա' կիտէ-
լիմ' , զայրի իլաճլարա 'իպատէթ էտէլլիմ'
8 տէր իսէ , Անա ըաղի օլմայիպ' անը տինկէ-

մէկէսին . վէ կ'օգիւն անա մերհամէթ լթ .
 9 մէսին , վէ շէֆգաթ էթմէյիպ անը իսֆա
 էտէսին . անը էօլտիւրմէք իչիւն , էվվէյու
 սէնին էլին վէ պա'տէհու պիւթիւն գալմէն
 10 էլի անըն իւզէրինտէ օլտարագ , Անը թաշլար
 իլէ բէճմ էտէսին , վէ էօլտիւն . զիբա սէնի
 էտարէթ խանէսի օլան Մըսըր տիլարընտան
 չըգարան Ալլահն ՐԱՊՊՏԱՍ սէնի իզլալ էթ .
 11 մէյէ չալըշտը : վէ պիւթիւն իարայէլ իշի .
 տիպ խալֆ էթմէքլէ , արանըլտա պուճուճ
 կիպի քէօթիւլիւյիւ պիր տաշա իշլէմէսին .
 էթ :
 12 Եյէր Ալլահն ՐԱՊՊՏԱՍ օրատա իգամէթ
 էթմէք իչիւն սանա վէրտիյի շէհրէրինին
 պիրի հագգընտա , Արանըլտան Էարամազ
 13 քիմնէլէր չըգըպ , կիտէլմ վէ պիլմէտիյի .
 նիզ տիկէր իլաշլարա 'իպատէթ էտէլմ'
 տէյէրէք , շէհրէլէր'էին էհալիսին իզլալ էթ .
 14 տիկէր' տէյիւ իշիտիր իսէն , Օլ վագըլթ է .
 յիճէ թէֆէհհիւս վէ թէֆթիշ էտիպ , իս .
 թիֆսար էտէսին , վէ քէյֆիյէթ մուհագ .
 15 վագը' օլտըղըր կէօրիւր իսէն , Շէհր ի մէզ .
 քիւրիւն էհալիսին մութլագա գըլըճտան
 կէշիւրէսին , անը վէ իչիստէ պուլընտանն ճիւմ .
 16 գըլըճէ թէլէֆ էտէսին : վէ անըն պիլ
 ճիւմէ էշնտարն մէյտանըն օրթասընտա
 ճէմ' էտիպ' օլ շէհրի վէ էշնտարն քետաֆ .
 17 գալմէն քիւլիէն Ալլահն ՐԱՊՊ իչիւն ա .
 թէշլէ իհրագ էտէսին . վէ էպէտի վիլտնէ
 18 գալմէն արթըգ պինա օլընմտարն : վէ օլ
 մէլուճ շէյտէն հիշ պիր շէյ էլի'ն իլիշմէսին ,
 թա քի սէն Ալլահն ՐԱՊՊՏԱՍ քէլալմըն տինկ .
 19 լէյիպ' սանա պու կիւն թէպիլդ էթտիլիմ
 էմըրէրինին քետաֆէսինի հըֆը , վէ Ալլա .
 20 հն ՐԱՊՊՏԱՍ ինտինտէ տօղըու օլանը իշլէ .
 21 տիլին հայտէ , ՐԱՊՊ շիտտէթ ի զալապըն .
 տան տէօնիւպ սանա մէրհամէթ վէ շէֆգաթ
 կէօթէրէ , վէ էճտատընա եէմին էթտիլի
 կիպի , սէնի թէքսիր էտէ :

ՊԱՊ 15

1 Սիզ Ալլահնը ՐԱՊՊՏԱՍ օղըլտըր 'րնըզ .
 սէլթ իչիւն վիւճուտինիլտէ Էարա աշմայըպ ,
 2 գալալտընըլըն արատընր էօլմայտարնըզ . Զիրա
 սէն Ալլահն ՐԱՊՊՏԱՍ մուգատտէս պիր գալմ'
 սըն , վէ ՐԱՊՊ իւր ի զէմինտէ պուլընտան ճէ .
 3 մի' ի ագվամտան քէնտինէ խասս գալմ' օլ .
 մուգ իւզըն' սէնի ինթիլտապ էյլէտի :
 4 Շիշ պիր մէքրուշ շէյ եէմէյէսին . (1) Եէ .
 յէճէյինիլ հայլանըր պուճուր տըր . սը .

5 զըր վէ գօյուճ վէ քէչի , կէյիք վէ ճէյրան
 վէ Էահմուր վէ գարաճա վէ ահու վէ սըղըն
 6 վէ գիւրաֆէ : վէ հայլանաթտան հէր չա .
 թալ վէ Էարըգ թըրնագըլ կէվիշ կէթիւրէն
 7 հայլանըր եէյէսինիլ : Ֆագալթ կէվիշ կէթի .
 ինէրտէն Էաթօտ չաթալ թըրնագըլ օլան .
 8 արտան տէվէյի վէ թալանըր վէ տտա թալ .
 շանընր եէմէյէսինիլ , զիբա կէվիշ կէթիւր .
 9 լէր իսէ տէ , Էարըգ թըրնագըլ տէյիլ տիրէր .
 10 անլէր սիգէ նափաք արըլար . վէ տօնուզ
 Էարըգ թըրնագըլ իսէ տէ , կէվիշ կէթիւր .
 11 տիլինտէն' սիգէ նափաք տըր . անլէրին էթին .
 տէն եէմէյէսինիլ , վէ լաշէլէրինէ տօգուճ .
 մայտարնըզ :
 12 Սուտա օլանըրն ճիւմէսինտէն պուճ .
 13 արըր եէյէսինիլ . հէր գանատըր վէ փուլը
 14 օլանըր եէյէսինիլ . Ամա հէր գանատըր վէ
 15 փուլը օլմայանըր եէմէյէսինիլ . պուճար սի .
 16 զէ նափաք տըր :
 17 Շէր թահիր գուշու եէյէսինիլ . (12) Ֆա .
 18 գաթ եէմէյէճէյինիլ պուճար տըր . գար .
 19 թալ վէ թալաննիլ վէ գարա գուշ , վէ չա .
 20 լագ վէ ագպապա վէ չաղը' էնվա'իլլէ , վէ
 21 ճիւմէ գարըա էնվա'իլլէ , վէ տէվէ գուշու
 22 վէ պուճու գուշու վէ գուգու գուշու վէ
 23 տօղան' էնվա'իլլէ , Պայգուշ վէ գարա լէյ .
 24 լէք վէ գուշու , վէ սագա գուշու վէ թօյ վէ
 25 գարա պաթագ , վէ լէյլէք վէ պալըգշին էն .
 26 վա'իլլէ , վէ հիւտհիւտ վէ Էարաճ : վէ ու .
 27 շան հաշէրաթըն քետաֆէսի սիգէ նափաք
 28 օլուպ' էթլ օլընմայաճագ տըր : Շէր թահիր
 29 գուշու եէյէ պիլըրսինիլ :
 30 Շիշ պիր լաշէ եէմէյէսինիլ , անը գա .
 31 փուլըրնտա օլան զարիպէ' եէմէսի իչիւն ,
 32 վէրէսին . Էաթօտ էճնէպիլլէ տաթտարն . զի .
 33 բա սէն Ալլահն ՐԱՊՊՏԱՍ մուգատտէս գալմ'
 34 սըն :
 35 Օղլաղը անտարնըն սիւտիլլէ փիշիւրմէ .
 36 յէսին :
 37 Սէնէ պէ սէնէ էքինինին թարլատան չը .
 38 գան մահսուլընըն քետաֆէսինտէն մութլա .
 39 գա 'իւշըր վէրէսին : վէ պուլտայընըն վէ շէ .
 40 բալընըն վէ զէյթուճ Էաղընըն 'իւշըրիլլէ սը .
 41 զըր վէ սիւրիւլէրինին իլք տօղանըրնըր Ալ .
 42 լահն ՐԱՊՊՏԱՍ հուգուրընտա քէնտի իսմինի
 43 իւրտան իչիւն ինթիլտապ էթտիլի մահալտէ
 44 եէյէսին . թա քի Ալլահն ՐԱՊՊՏԱՍ տա'ի .
 45 մա խալֆ էթմէյի էյրէնէսին : Ամա էյէր
 46 Էօլըն ուզագ օլուպ , Ալլահն ՐԱՊՊ սէնի պէ .
 47 իքթէթլէտիլինտէն' Ալլահն ՐԱՊՊՏԱՍ քէնտի
 48 իսմինի վալ' իչիւն ինթիլտապ էթտիլի մա .
 49 հալ սէնտէն ուզագ օլմաղէ , անլէրի կէ .
 50 թիւմէյէ գատիր տէյիլ իսէն , Օլ վագըլթ
 51 անլէրի ագչէ էտիպ , ագչէյի չըգըն էտէրէք

- Ալլահըն՝ ԲԱՊՊԸՆ Խնթիխապ էյլէտիյի մահա-
 26 լէ կիտիպ, ՕԼ ազչէյի ճանընըն արզու էթ-
 տիյի հեր շէյի, ես'նի սըղըր ետիստ գո-
 յուն ետիստ շերապ ետիստ միւսքիւր, վէ ճա-
 նըն հեր նէ իսթէրսէ անա վէրէրէք, օրատա
 Ալլահըն՝ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտա սէն էհլ ի
 27 պէթիթին իլէ եէյիպ շատման օլտաւն : Վէ
 գափուլարընտա օլտն Լավիլիյի թէրք էթ-
 մէյէսին, զիրա սէնին իլէ պերապեր անըն
 հիսսէսի վէ միրասը եօգ տըր :
 28 Հեր իւշ սէնէ նիհայէթ ինտէյսէնէ ի մեղքիւ-
 րէնին մահաուընըն պիւթիւն 'իւշընին չըգա-
 րապ' գափուլարընտա տէր անպար էտէսին :
 29 Վէ Լավիլի (սէնին իլէ պերապեր հիսսէ վէ
 միրասը օլմարըը իլիւն) վէ գափուլարընտա
 օլտն զարիպ վէ եէթիմ' վէ տուլ գարը կէլ-
 սինէր, վէ եէյիպ տայսուշլար : Թա քի Ալ-
 Լահըն՝ ԲԱՊՊ սէնի' էլինին իլէտիյի իլին
 քեսաֆէէսինտէ պերէքէթլէյէ :

ՊԱՊ 15

- 1 Հէր եէտինճի սէնէտէ իպրա իճրա էտէսին :
 2 Վէ իպրա գանուընը պու տըր քի' Գօնըսընա
 էտիւնճ վէրմիշ օլտն հեր տա'ին ալաճաղը-
 նը ալմայըպ, գօնըսընտան եա գարնտաշըն-
 տան միւթալէպէ էթմէյէճէք տիր : զիրա
 3 ԲԱՊՊ իլիւն իպրա նիտա օլմաւտու : Էճնէ-
 պիտէն միւթալէպէ էտէ պիլիթսին, ֆադաթ
 գարնտաշընտա օլտն ալաճաղընը ալմայա-
 4 ճաղըն : Մէյէր քի արանտա ֆադիր պու-
 լունմայա : զիրա թէմէլիւք էթմէյ իլիւն
 Ալլահըն՝ ԲԱՊՊԸՆ սանա միրտա օլմազ իւզըն
 վէրտիյի տիյարտա ԲԱՊՊ սէնի թաճգիգան
 5 պերէքէթլէյէճէք տիր : Անճազ սէն' Ալլա-
 հըն՝ ԲԱՊՊԸՆ քէլամընը տիգգաթլէ տինկէ-
 յիպ, սանա պու կիւն թէպլիզ էթտիյիմ պու
 էմիլէրին քեսաֆէսինի հրֆզ ու իճրա էթ-
 6 տիլին թագտիրտէ, Ալլահըն՝ ԲԱՊՊ սանա
 տէտիլին կիպի սէնի պերէքէթլէյէճէք, վէ սէն
 չօգ թա' իֆէլէրէ էօտիւնճ վէրէճէքսին, լաքին
 էօտիւնճ ալմայաճաղըն : վէ սէն չօգ թա' ի-
 ֆէլէրէ թէսալլուլթ էտէճէքսին, ֆադաթ
 անլէր սանա թէսալլուլթ էթմէյէճէքլէր տիր :
 7 Ալլահըն՝ ԲԱՊՊ սանա վէրտիյի տիյարտա
 շէհրէրինին պիրինտէ գարնտաշլարընտան պի-
 րի ֆադիր օլուր իտէ, գալպինի փէքլէնտիր-
 միլիպ' ֆադիր գարնտաշլարա էլինի գափա-
 8 մայաղըն : Անճազ սան էլինի ալըպ' միւհ-
 թում օլուրըն միգադարը սան մաթլազա էօ-
 9 տիւնճ վէրէսին : Սաղըն օլմայա քի գալ-
 պիտէ քէօթիւ պիր ֆիթըր օլմաղէ, Եէտին-
 ճի սէնէ' ես'նի իպրա սէնէսի եաղըն տըր
 տէլէրէք, ֆադիր գարնտաշլարա սու ի նաղար

- էտիպ' սան վէրմէյէսին, օլ տախի սէնին
 'ալէյհինտէ ԲԱՊՊՊ Ֆերետա էյլէյէ տէ սանա
 10 կիւնճ սայրա : Մութլազա սան վէրէսին,
 վէ սան վէրտիյինտէ էսէֆ ի գալպին օլմա-
 սըն, զիրա հէման պու շէյ սէպէպինտէն Ալ-
 Լահըն՝ ԲԱՊՊ պիլ ճիւմլէ իլլէրինտէ վէ էլ ու-
 զաթտըղըն հեր շէյտէ սէնի պերէքէթլէյէճէք
 14 տիր : Չիւն քի տիյարըն իլինտէն ֆադիր էք-
 սիք օլմայաճաղ : պու էճլտէն տիյարընտա
 էօգսուլ վէ ֆադիր օլտն գարնտաշլարա էլի-
 նի ալըգ թուլթասըն տէյիւ պէն սանա էմր
 էտիյարըմ :
 12 Գարնտաշլարընտան պիր 'իպրանի ետիստ
 'իպրանիլէ սանա սաթլըլըր իտէ, սանա ալ-
 թը սէնէ խըտմէթ էթսին, վէ եէտինճի սէ-
 նէտէ անը եանընտան հիւրը օլարազ սալը
 13 վէրէճէքսին : Վէ տիր եանընտան հիւրը օլա-
 րազ սալը վէրտիյինտէ անը պօշ կէօնտէրմէ-
 14 յէտին : Անա սիւրիւլէրինտէն վէ խարմա-
 նընտան վէ մա'սերէնտէն մուլթազա 'աթիլյէ
 վէրէսին : Ալլահըն՝ ԲԱՊՊ սէնի պերէքէթլէ-
 15 տիլին նէսնէլէրտէն սան վէրէսին : Վէ սէնին
 Մըսըր տիյարընտա գուլ օլուպ Ալլահըն՝
 ԲԱՊՊԸՆ սէնի իւլէտա էյլէտիլինի խաթընա
 կէթիթէսին : պու էճլտէն պէն պու կիւն սանա
 16 պու շէյի թէնպիհ էտէրիմ' Լաքին էյէր սէնի
 վէ խանէնի սէվտիլի վէ սէնին եանընտա բա-
 հաթ թուրըը իլիւն սանա' Եանընտան չըգմամ'
 17 տէյէճէք օլուր իտէ, ՕԼ վազըլթ պիր պիլզ
 ալըպ անը գուլաղընտան 'իւլէրէ գափուլա
 սափալայսըն, վէ իլ էլ էպէտ սանա գուլ օ-
 18 լաճազ տըր : վէ ճարիլէնէ տախի պէյլէ էյ-
 լէյէսին : Անը եանընտան հիւրը օլարազ սա-
 լը վէրտիլին սանա կիւն կէյմէսին : զիրա սա-
 նա ալթըր սէնէ խըտմէթ էյլէմէսի' պիր իւճ-
 րէթլինին իքի գաթ իւճրէթի հէյաֆէնտէ
 տիր : Ալլահըն՝ ԲԱՊՊ տախի սէնի ճիւմլէ ի-
 շինտէ պերէքէթլէյէճէք տիր :
 19 Սըղըրալընտա վէ սիւրիւլէրինտէ իլք
 տօղան հեր էրքէյի Ալլահըն՝ ԲԱՊՊԸ թագ-
 տիս էտէսին : սըղըրալընըն իլք տօղանընը
 իլէ գօշմայասըն, վէ սիւրիւլէտէ իլք տօղա-
 20 նը գըրգմայասըն : Անլէրի սէնէ պէ սէնէ'
 էհլ ի պէթիթին սէնին իլէ պերապեր օլարազ,
 Ալլահըն՝ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտա ԲԱՊՊԸՆ ին-
 21 թիխապ էյլէտիյի մահալտէ եէյէսին : Ամմա
 սանտէ պիր գուսուր օլուպ թօփալ ետիստ
 քէօր, եա պիր կէօնէ քէօթիւ քուսուր օլ-
 տըղը սուրէթտէ անը Ալլահըն՝ ԲԱՊՊԸ զէպհ
 22 էթմէյէսին : Անը գափուլարընտա եէյէսին :
 նափաթ վէ թաճիր օլտն քիմնէ, պիւլա ֆարգ,
 23 ճէլարտ վէ կէյիք էէնէլէնի կիպի եէսին : Ան-
 ճազ գանընը եէմէյիպ անը սու կիպի եէրէ
 տէօքէսին :

ՊԱՊ 16

- 1 Ապրիկայ պընն հըֆը էտիպ՝ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ Ֆըհըն իճրա էտէսին՝ զիրա Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ սէնի Ապրիկայ պըննտա կէճէլէյին Մըըըրտան
- 2 չըգարաւ : Վէ ՐԱՊՊԱ՝ քէնտի իսմինի օրա-տա իսքեան իչիւն ինթիխապ էթտիյի մա-հալտէ , Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ Ֆըհըն օլմադ իւզրէ ,
- 3 գոյունլար վէ սըզըլար գէպհ էտէսին : Անըն իլէ պէրապէր մայալը էքմէք եէմէյէսին . Մը-սըր տիյարընտան 'աճէլէ իլէ չըգարըն սէ-պէպտէն՝ տնըն իլէ եէտի կիւն մէշադգաթ էքմէյի օլմն ֆէթիր եէյէսին . Թա քի Մը-սըր տիյարընտան չըգարըն կիւնիւ քեաֆ-ֆէ ի միւստէթ ի 'էօրիւնտէ թէղէքիւր
- 4 էտէսին : Վէ եէտի կիւն ճիւմէ հուսուա-նըն տաթիլինտէ եանընտա մայա կէօրիւնմէ-սին . վէ իլք կիւնտէ ազլամ գէպհ էթտիյին
- 5 էթտէն սապահա տէկին գալմասըն : Ֆըհըն գուրպանըն Ալլահըն ՐԱՊՊԱ սանա վէրաիյի շէհրէրինտէ հէր պիրինտէ գէպհ էթմէլէ-
- 6 օրն . Անճադ Ֆըհըն գուրպանըն Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ քէնտի իսմինի օրտաա իսքեան իչիւն ինթիխապ էթտիյի մահալտէ , ազլամ կիւ-նէշ պաթմադ իւզրէ իքէն , Մըըըրտան չըգ-
- 7 աղըն վազըթտա գէպհ էտէսին : Վէ Ալլա-հըն՝ ՐԱՊՊԱ ինթիխապ էթտիյի մահալտէ փիշըրիպ եէյէսին . վէ սապահալըն տէօնիւպ՝
- 8 մէսքէնիլէ կիտէսին : Ալթը կիւն ֆէթիր եէյէսին , վէ եէտինճի կիւնտէ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ իչիւն ճէմաթթը 'աղիմէ օլմաղըն պիր իշ իշ-լէմէյէսին :
- 9 Քէնտինէ եէտի հաֆթա սոյասըն . էքինի պիլմէյէ պաշլաաղըն վազըթտան ի'թիպա-
- 10 րէն եէտի հաֆթա սոյասըն . Վէ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ հաֆթալար պայրամի էտիպ՝ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ սանա վէրաիյի պէրէքէթէ վէ էլէնտէն կէլաիյինէ կէօրէ թադաթիլէ ի միւթէպէրըն'ա
- 11 վէրէսին : Վէ սէն վէ օղըն վէ գըզըն վէ քէօլէն վէ ճարիյէն վէ գափուլարընտէ տա-խիլինտէ օլմն լալիլի վէ արանըգտա պու-լունան միւսաֆիր վէ եէթիմ՝ վէ տու գա-րը Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ քէնտի իսմինի օրտաա իսքեան իչիւն ինթիխապ էթտիյի մահալտէ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ հուզըրընտա շատման օլա-
- 12 րընը : Վէ Մըըըրտա գուլ օլաղընթ թէգէք-իւր էտէրէք , պու ֆէրաթիլի հըֆը ու իճ-րա էտէսին :
- 13 Խարմանընտան վէ մա'սէրէնտէն մահալտէ տէվիթիլտէն սօնիլա , եէտի կիւն խայմէ
- 14 պայրամի էտիպ , Սէն վէ օղըն վէ գըզըն վէ քէօլէն վէ ճարիյէն վէ գափուլարընտէ տա-խիլինտէ օլմն լալիլի վէ միւսաֆիր վէ եէ-

- թիմ՝ վէ տու գարը պայրամընտա շատման
- 15 օլաաղընը : Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ սէնի ճիւմէ մահ-տուլընտա վէ էլէրինին հէր պիր իչիւնտէ պէ-րէքէթէտիյի իչիւն ՐԱՊՊԱ ինթիխապ էթ-տիյի մահալտէ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ եէտի կիւն պայրամ էտիպ՝ շատման օլաաղըն :
- 16 Սէնտէն իւշ տէֆ'ա , եա'նի ֆէթիր պոյ-րամընտա վէ հաֆթալար պայրամընտա վէ խայմէ պայրամընտա էրէքէթէրինին քեաֆֆէսի Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ հուզըրընտա ինթիխապ էթտիյի մահալտէ հաղըն պուլունուա . վէ ՐԱՊՊԱ հուզըրընտա էլի պոշ կէօրիւնմէ-
- 17 սին : Հէր քէա՝ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ սանա վէրաի-յի պէրէքէթէ վէ էլէնտէն կէլաիյինէ կէօրէ իէթիլէն :
- 18 Սըպթարըն իչիւն Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ սանա վէրաիյի շէհրէրին ճիւմէսինտէ քէնտինէ հաթիմէր վէ նաղըլար նաապ էտէսին , վէ գալմըն հիւքմ ի 'աալ իլէ հիւքմ էթտիլէր :
- 19 Հիւքմիւ թահրիֆ էթմէյէսին , ըի'այէթ ի խաթըր էթմէյէսին վէ ըիշվէթ գապուլ էյ-լէմէյէսին , զիրա ըիշվէթ 'ալթիլէրին կէօղ-լէրինի քէօր էտէր վէ տօղըն օլանլարըն
- 20 քէլամընը էյրիլտիր : 'Ատալէթէ , 'ատալէ-թէ իթթիպա՝ էյլէ , քի պէր հոյաթ գա-լըպ , Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ սանա վէրաիյի տիյա-րը թէվէրիւս էտէսին :
- 21 Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ եափաճաղըն մէզպահըն եանընտա քէնտինէ հիշ պիր կէօնէ աղաճ-
- 22 տան Աշէրա տիքմէյէսին : Վէ քէնտինէ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ իքրահ էթտիյի սանէմ ի-գամէ էթմէյէսին :

ՊԱՊ 17

- 1 Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ գուսուր եախօտ պիր նէվ՝ 'այըպը օլմն սըզըր եախօտ գոյուն գէպհ էթ-մէյէսին . զիրա պու շէյ Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ 'ինտինտէ մէքրուհ տըր :
- 2 Էյէր արանըգտա Ալլահըն՝ ՐԱՊՊԱ սանա վէրաիյի շէհրէրինին պիրինտէ Ալլահըն՝ ՐԱՊ-ՊԱ 'ահաթըր թէճափուղ էտէրէք , տնըն 'ին-տինտէ քէօթիւ օլմնը իլէր պիր էրէք եա-
- 3 խօտ պիր գարը պուլունուապ տա , կիտիպ էմ-րիմին խիլաֆը օլարադ զոյրի իլաշլարա՝ եա'նի կիւնէշէ եախօտ ոյա եախօտ ճիւնուա ը սէ-մալիլէնին պիրինէ 'իպատէթ վէ սէճտէ է-
- 4 տէրտէ , Վէ քէյֆիլէթ սանա իկապար էտիլ-տիքտէ , սէն իշլթմէքլէ էյիճէ թէֆթիլէ էթ-տիլինտէ՝ իշլթէ քէյֆիլէթ հաթիգաթէն տահիհ օլըպ՝ պու միսիլիւ մէքրուհ շէյ իս-
- 5 րալէտէ իլէնիլտի իսէ , Օլ վազըթ պու քէօթիլիլիւ իլէմիշ օլմն էրէքի եախօտ գարընը գափուլարընա չըգարապ՝ հէման օլ

երբէյի եախօտ գարըյը թաշար իլէ րէճմ'
 6 էտէսին, վէ էօլիւնէր: Էօլիւմէ միւսթա-
 հազգ օլան քիմնէ իքի եա իւչ շահիտին
 շէհատէթիլէ գաթլ օլունաճազ տըր. պիր
 շահիտին շէհատէթիլէ գաթլ օլունմայա.
 7 ճագ տըր: Անըն գաթլի իչիւն էվէլա շա-
 հիտէրին էլի՝ վէ պա՛տէհու պիւթիւն գաթլըն
 էլի անըն իւզէրինէ օլաճագ. պէօլէճէ քէօ.
 Թիւլիւյիւ արանըզտան տէֆ՝ էտէսինիզ:
 8 Էյէր շէհրէրինտէ վուզու՝ պուլան տա՛-
 վալարտան գան իլէ գան եախօտ տա՛լիւ իլէ
 տա՛վա եախօտ տարպ իլէ տարպ պէյինտէ
 սէնին իչիւն հիւքմիւ ղիյատէ միւշքիւ պիր
 մատտէ օլուրաւ, օլ վագըթ գալգըպ Ալա-
 ճըն Բաղազն ինթիխապ էթտիլի մահալէ չը-
 9 գաւըն. Վէ Լավիլի օլան քեահինլէրէ վէ
 օլ կիւնլէրտէ հաքիմ՝ օլանըն եանընա կի-
 տիպ սու՛ալ էտէսին. անլէր տախի սանա
 10 տա՛վաւըն հիւքմիւնիւ պէյան էտէլէր. Սէն
 տախի Բաղազն ինթիխապ էթտիլի մահալ-
 տէն սանա պէյան էթտիլէրի հիւքմ՝ միւ-
 ճիպինճէ ՛աթլէ էտիպ, սանա թա՛լիմ էթ-
 տիլէրինն քեաֆֆէսինի հըֆղ ու իճրա
 11 էտէսին: Սանա թա՛լիմ էթտիլէրի շէրի-
 ՛աթ միւճիպինճէ վէ սանա տէտիլէրի հիւք-
 մէ կէօրէ ՛աթլէ էտիպ, սանա պէյան էթ-
 տիլէրի հիւքմտէն սաղա եա սօլա սափմա-
 12 յաւըն: Ամմա հէր քիմ քի մաղուրա-
 նէ հարէքէթ էտիպ՝ Ալաճըն Բաղազն օրա-
 տա խըտմէթ էթմէք իչիւն տուրան քեահի-
 նի եախօտ հաքիմի տինկլէմէլ իսէ, օլ քիմնէ
 էօլէճէք տիր. վէ իւրպէլտէն քէօթիւլիւյիւ
 13 տէֆ՝ էտէսին: Վէ պիւթիւն գաթլ՝ իշիտիպ
 խալֆ էտէրէք՝ ալթըզ մաղուրանէ հարէ-
 քէթ էթմէսինլէր:
 14 Ալաճըն Բաղազն սանա վէրտիլի տիյարա
 կիրիպ՝ անը թէմէլլիւք վէ իչինտէ թէմէքքիւն
 էթտիլիտէ, Էթրաֆըմտա օլան թա՛րֆէլէ-
 15 նին քեաֆֆէսի կիպի իւզէրիմէ պիր մէլէք
 վէճէլէ Ալաճըն Բաղազն ինթիխապ էթտիլի-
 նի իւզէրինէ մէլէք նապ էտէսին. իւզէրինէ
 պիրատէրլէրին արասընտան մէլէք նապ է-
 տէսին, սէնին իւզէրինէ պիրատէրին օլմա-
 յան պիր էճնէպիլի թա՛նէրն էտէմէլէճէք-
 16 սին: Գազաթ քէնտիպինէ պիր չօգ աթլա-
 րա թէտարիք էթմէսին, վէ պիր չօգ աթլա-
 րըն թէտարիքի իչիւն գաթլը Մըսրա կէ-
 րի տէօստէրմէսին. չիւնք Բաղազն օրիլէ՝ Ար-
 թըզ օ թարիգտէն պիր տոհա ՛ալտէթ էթ-
 17 մէլէսինիլ՝ գատի: Վէ քէնտիպինէ չօգ գա-
 րը ալմաւըն, օլմայա քի գալպի գէլալէթէ
 տիւլէ. վէ ղիյատէիլլէ քէնտիպինէ կիւ-
 18 միւշ վէ ալթուլ չօղալթմաւըն: Վէ հիւքիւ-

մէթինն թախթընա ճիւլուա էթտիլինտէ՝
 Լավիլի օլան քեահինլէրին եանընտա պու-
 լունան պու թէվլաթըն պիր նուսխէսինի
 19 քէնտիպի իչիւն թահրի էթսին: Պու տա-
 խի անըն եանընտա պուլունուպ, պիւթիւն
 միւստէթի ՛էօմիւնտէ անը միւթալա՛տ
 էյլէսին, թա քի Ալաճը Բաղազն խալֆ
 էթմէլի էօյրէնիպ՝ պու թէվլաթըն պիլ
 ճիւլէ քէլիմաթընը վէ պու գաթլանիլնի հըֆղ
 20 ու իճրա էտէ. Վէ գալպի քէնտի պիրա-
 տէրլէրի իւզէրինէ թէքէպիւլը էթմէլիպ՝ վէ
 պու էմրլէրտէն սաղա եա սօլա սափմաւալէ,
 իւրպէլլին արասընտա քէնտիպի վէ օղուլա-
 րը թուլ ի միւստէթ հիւքմիւն օլա:

ՊԱՊ 18

1 Լավիլի օլան քեահինլէրին վէ պիւթիւն
 Լավիլի սըպթընը իւրալէլ իլէ հիտէ վէ մի-
 րասը օլմայաճագ. Բաղազն գուրպանլարընը
 2 վէ անըն միրաւըն էէլէճէլէր տիր: Իմտի
 պիրատէրլէրի արասընտա անլէրին միրաւը
 օլմայաճագ. Բաղազն անլէրէ պուլուրաղը կի-
 պի միրաւընը քէնտիպի տիր:
 3 Վէ գաթլմաւն, եա՛նի սըղըր եախօտ գօ-
 յուն գէպճ էտէնլէր թարաֆընտան քեա-
 հինլէրին հազգը պու տըր. քեահինէ գօլու
 4 վէ շէնլէրի վէ իշքէմպէլի վէրիլլէր: Պուղ-
 տայ վէ շէրապ վէ եաղընը թուլֆանտալարը-
 նը վէ գոլունլարընը իլէք եափաղըսընը անա
 5 վէրէսին: Չիրա Ալաճըն Բաղազն ճիւլէ սըպթ-
 լարըն արասընտան, կէրէք քէնտիպի ՛էրէք
 օղուլարը տա՛լիմ էլ էվաթ՝ Բաղազն իսմին-
 տէ խըտմէթ իչիւն տուրմագ իւզըն անը ին-
 6 թիխապ էյլէտիր:
 Վէ պիր Լավիլի ճիւլէ իւրպէլտէն՝ միւ-
 սաֆիր օլաղը շէհրէրինն պիրինտէն չըգըպ՝
 ճանընըն քէմալ ը արգոււլլէ Բաղազն ին-
 7 թիխապ էթտիլի մահալէ կէլիլ իսէ, Օլ վա-
 գըթ օրտա Բաղազն հուզուրընտա տուրան
 Լավիլի պիրատէրլէրինն քեաֆֆէսի կիպի
 Ալաճը Բաղազն իսմինտէ խըտմէթ էյլէսին:
 8 Էմվալը մէվուսէսինն ագէսի սայըմայա-
 րագ միւսալաթ իւզըն հիտէ ալա էէսինլէր:
 9 Ալաճըն Բաղազն սանա վէրտիլի տիյարա
 կիրտիլլիտէ՝ օլ թա՛րֆէլէրին մէքուհաթը-
 նա կէօրէ հարէքէթ էթմէլի էօյրէնմէլէսին:
 10 Արանըզտա օղընը եա գըզընը աթէլտէն կէ-
 չիւրէն՝ եա սահիր եա միւնէճիւմ եա ֆալճը
 11 եա էֆսուճը, Եա պիւլիւճիւ եախօտ ճիննճի
 եա պազըճը եա էօլիւլէր տանընա պու-
 12 լունմաւըն: Չիրա պու շէլլէրի եափանլարըն
 ճիւլէլի Բաղազն ինտինտէ մէքուհա շար-
 է հէման պու մէքուհաթըն սէպէպինտէն

Ալլահն ընդհանուր անկերի եօնիւնտէն թարա է-
 13 տեր: Ալլահն ընդհանուր հոգւորընտա քեա-
 14 միւ օլաւն: Զիրա իւզերէրինէ դալպէ է-
 տեճէյն պու թա'նֆէյէր միւնեճճիմէրի վէ-
 սահրէրին տինկէրէր, լաբին Ալլահն ընդհանուր
 սանա պէյլէ է-թա'ն իզն վէրմէտի:
 15 Ալլահն ընդհանուր անկերի եօնիւնտէն պիրա-
 տերէրինիւտէն սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյ-
 դալպէր զուհուր էթտիրէճէք տիր, անը
 16 տինկէյէսինիզ. Նիթէքիմ ճէմա'աթ կիւ-
 նիւնտէ Զօրէպտէ' Ալլահն ընդհանուր սեփաւորն
 պիր տահա իշիթմէյէյիմ, վէ պու պէյիւք
 աթէշի թէքրար կէօրմէյէյիմ, օլմայա քի
 էօլէյիմ' տէյէրէք Ալլահն ընդհանուր տիլէ-
 17 տին: ընդհանուր տախի պանտա տէտի քի' Սէյլէ-
 18 տիլէրին էյի տիր. Անէրէ' պիրատերէրին ի-
 չինտէն սէնին կիպի պիր փէյդալպէր զուհուր
 էթտիրէճէյիմ. վէ քէլամմը անըն աղզնա
 դօյաճալմ, օլ տախի քէնտինէ էմր էտէճէ-
 յիմ շէլէրին ճիւմէսինի անէրէ սէյլէյէ-
 19 ճէք տիր: Վէ պէնիմ իսմիմնէ սէյլէյէճէյի
 քէլամմը տինկէյէյէ քիմնէյի պէն քէնտիմ
 մէս'ուլ թուլէճալմ:
 20 Լաբին պիր փէյդալպէր' սէյլէյէսինի էմր
 էթմէտիլիմ քէլամմը պէնիմ իսմիմնէ սէյլէ-
 մէյէ միւթէճալի օլուրա, եա դալպի իւհ-
 21 լարն իսմիլլէ սէյլէր'ն, օլ փէյդալպէր էօ-
 լէճէք տիր: Վէ էյէր սէն դալպիլիտէ' ընդ-
 հանուր սէյլէյէսինի քէլամմը նա'սըլ պիլէյիմ'
 22 տեր իսէն, ընդհանուր իսմիլլէ պիր փէյդալպէր
 սէյլէյէսինիտէ օլ շէյ օլմազ վէ վիւճուտէ
 կէլմէզ իսէ, ընդհանուր սէյլէյէսինի քէլամմը
 տիր. օլ փէյդալպէր անը միւթէճալիտէն
 սէյլէյէսին տիր. անտէն դօրգմայալն:

ՊԱՊ 19

1 Ալլահն ընդհանուր տիլէյիլլարնը սանա վէր-
 տիլի թա'նֆէյէրին Ալլահն ընդհանուր ի'տամ
 էտիպ, սէն տախի անկերի թարա էտերէք' ան-
 լէրին շէհրէրինտէ վէ խանէրէրինտէ սալին
 2 օլուրընտա' Ալլահն ընդհանուր թէմէյիլէք
 իչիւն վէրտիլի տիլարնըն օրթալորնտա կիւն-
 3 տինէ իւհ շէհր սպըրալն: Բէնտինէ եօլ
 հաղըրալպ' Ալլահն ընդհանուր սանա միւրա
 օլմազ իւզըն վէրտիլի տիլարնըն հուտուա-
 նը իւհէ թալիմ էտէսին, քի օրայա շէր
 գալթիլ Ֆիրար էտէ:
 4 Վէ սազ գալմազ իչիւն օրայա Ֆիրար
 էտէն գալթիլ հաղգընտա գանուէ պու տիր.
 Գօնըսըն' սանա էվէլէտէն 'ատալթիլ օլմա-
 5 յարազ պիլա գալտ էթտիրէն, Մէսէլա
 գօնըսըն իւհ օտուէն քէսմէք իչիւն օրմանա
 կիւնտէ պիր ատէմ օտուէն քէսմէք իւզըն,

էլինի պալթա իւհ էնտիրիլ իւհն, տէմիր
 սալտան շաղապ' գօնըսընա իսապէթ էտեր-
 տէ օ վէֆաթ էտեր իսէ, պու քիմնէ օլ
 շէհրէրին պիրինէ Ֆիրար էտերէք սաղ գա-
 6 լա. Օլմայա քի վէլի ի տէմ շէհրաթէտէ
 իւհն գալթիլին տարնճա գօնըսալ' եօլ ու-
 զազ օլմազլէ անա եթիլիշէ, վէ էվէլէտէն
 'ատալթիլ օլմալազ հալէպիլլէ, գալթիլ
 միւթալազ օլմալազ հալտէ անը գալթիլ
 7 էտէ: Պու էճէտէն պէն սանա էմր էտերիմ
 քի քէնտինէ իւհ շէհր սպըրալն:
 8 Վէ էյէր Ալլահն ընդհանուր սեփաւորն եէ-
 մին էթտիլի կիպի սէնին հուտուալն թալ-
 սի' էտիպ' էճալորնա վէրմէքիլի վա'տ էյ-
 լէտիլի պիւթիւն տիլարն սանա վէրիլ իսէ,
 9 (Ալլահն ընդհանուր ընդհանուր սէվէրէք վէ տա'իմա
 անըն թարիլլէրինտէ սիւլուք էտերէք, սանա
 պու կիւն թէպիլիլ էթտիլիմ էվալիլին
 քէսաֆէսինի ճէքլ ու իճրա էթտիլին թալ-
 տիրտէ լէտէճէ' քիլ,) օլ վաղըմ պու իւհ
 շէհր իւզըրինէ քէնտինէ իւհ շէհր տահա
 10 'իլալէ էտէսին, թա քի Ալլահն ընդհանուր մի-
 րա օլմազ իւզըն սանա վէրտիլի տիլարնըն
 իչիւնտէ սուշաղ գան տէօրիւմէյէ վէ իւզը-
 րինտէ գան օլմայա:
 11 Ամա պիր քիմնէին քէնտի գօնըսըն
 'ատալթիլ օլուպ' անըն իչիւն փուտուա
 օլթուրուր, վէ իւզըրինէ գալթարազ անը
 վուրուր, օլ տախի վէֆաթ էտեր իսէ, օլ
 տալէմ պու շէհրէրին պիրինէ Ֆիրար էթ-
 12 տիլինտէ, Օլ վաղըմ քէնտի շէհրինին իւ-
 թիլարնըն կէստէրիպ' անը օրատան ճէպլ
 վէլի ի տէմին էլինէ թէպիլի էթտիլլէ, վէ
 13 էօլիւն: Կէօրիւն անա մէրհալթէ թէմէսին.
 Խարայէտէն սուշաղ գան քիւտէ' Գիւ-
 իտէ' տէֆ' էտէսին, քի սանա խալլ կէլէ:
 14 Ալլահն ընդհանուր թէմէլլէք իչիւն
 վէրտիլի տիլարնա մալիք օլաղըն միւլէրին-
 տէ գօնըսըն էճալորնալ թարաֆընտան
 գօնուալն հուտուալն նիշանըն եթրինտէն գալ-
 տըրմայալն:
 15 Պիր քիմնէ 'ալէյիլլտէ իչիւնտիլ միւհ-
 թէմէլ օլմալ շէհր նէմ' խալթա վէ կիւն-
 իչիւն եալմըզ պիր շահիտ գալթալն. մա-
 տէ իւհ շահիտին շէհալթիլ' եա իւհ շահի-
 տին շէհալթիլլէ տալթիլ գըլմաճաղ տիր:
 16 Պիր քիմնէին 'ալէյիլլտէ գալթալթ
 էթտիլ' տէլիւ շէհալթիլ էթտիլ իչիւն պիր
 17 շահիտ ի զուր գալթար իսէ, Օլ վաղըմ
 տա'վալարն օլմալ տալթիլին իւհիլ ընդհանուր
 հուտուալն օլ էյալմալ պուլուան քէա-
 ճիլլէրին վէ հալթիլլէն էօնիւնտէ տու-
 18 շալար. Զալթիլլէ տալթիլ տիլ գալթիլ թէ-
 ֆահիլալ էթտիլլէ' էյէր օլ շահիտ շա-

Տիտ ի զուր օլուպ՝ պիրատերի հազգրնտա
 49 եալան շէհատէթ էթտի իսէ, Օլ վազըթ
 քէնտի պիրատերինէ եափմողը գաստ էթ-
 տիյի կիպի անա եափապընը. վէ արանը-
 20 տան քէթթիւլիւ տէֆէ կտէսինիլ : Թա-
 քի սա՛րրէր գատի իշիթմէքլէ խափֆ էտիպ՝
 արանըգատ պու ֆէնա շէյին միսլինի պիր
 21 տահա իշլէմէյէյէր : կէօղիւն մէրհամէթ էթ-
 մէսին. ճանա ճան, կէօղէ կէօղ, տիշէ տիշ,
 էլէ էլ, այաղա այագ՝ Գըւա օլմեթ Կըր :

ՊԱՊ 20

1 Տիւշմէնէրինէ գարշը մուհարէպէյէ չըգար-
 զընտա, վէ աթլար վէ արապուլար վէ նու-
 ֆուստա սէնտէն պէօղիւք պիր գալմ վէօր-
 տիւյիւնտէ՝ անէրտէն գօրգմայապըն. զերա
 սէնի Մըսըր տիյարընտան չըգարան Ալլահն
 2 Րադդ սէնին իլէ տիր : վէ ճէնկէ կիրէճէյի-
 նիլ զէման քէտհին եազլաշըպ՝ գալմա խի
 3 Թապէն, Տինկէ, էյ իսրայէլ, սիղ պու
 կիւն տիւշմէնէրինիլ իլէ ճէնք էթմէք իւղ-
 րէ սինիլ. եիւրէյինիլ կէվէմէսին, խափֆ
 իլէ հայրէթէ տիւշմէյինիլ, եիւզէրինտէն
 4 սիղէ տէհէթէ կիլմէսին : Զիրա Ալլահնը
 Րադդ սիղի զուրթմարմադ իւզրէ՝ սիղին իշիւն
 տիւշմէնէրինիլ 'ալէյինտէ ճէնք էթմէյէ
 սիղին իլէ պէրապէր կիթմէքտէ տիր՝ տէսին :
 5 Զապիթլէր տախի գալմա խիթապէն՝ Ե-
 նի խանէ պինա էթմիշ օլուպ տա՝ րէսմ ի
 թազտիսինի էթմէմիշ պիր տտէմ վար իսէ,
 կիտիպ խանէսինէ 'ալտէթ էթսին, օլմայա քի
 ճէնքտէ վէֆաթ էթմէսիլլէ, րէսմ ի թադ-
 6 տիսինի պաշգա պիր տտէմ էտէ : վէ պիր
 պաղ տիքմիշ օլուպ տա՝ մէյվէսինտէն եէ-
 մէմիշ պիր տտէմ վար իսէ, կիտիպ խանէսինէ
 'ալտէթ էթսին, օլմայա քի ճէնքտէ վէֆաթ
 էթմէսիլլէ, իլք մէյվէսինի պաշգա պիր ա-
 7 տէմ եէյէ : վէ քէնտիսինէ պիր գըղ նը-
 շանլըպ տա՝ անը տլմամըշ պիր տտէմ վար
 իսէ, կիտիպ խանէսինէ 'ալտէթ էթսին, օլմայա
 քի ճէնքտէ վէֆաթ էթմէսիլլէ՝ անը պաշգա
 8 պիր տտէմ ալա՝ տէսինիլ : վէ զապիթլէր
 եինէ գալմա խիթապէն՝ Գօրգադ վէ եիւ-
 րէյի կէվէք պիր տտէմ վար իսէ՝ կիտիպ
 խանէսինէ 'ալտէթ էթսին, վէ քէնտի եիւրէյի
 կիպի պիրատերերինին եիւրէյի էրիմէսին
 9 տէսինիլ : վէ զապիթլէր գալմա սէյլէմէյի
 թէմամ էթտիքտէ, գալմ իւզէրինէ 'ապէր
 րէ՛իպէրի նապ էթսինիլ :
 10 Պիր շէհրէ ճէնք իշիւն եազլաշըղընտա,
 11 տիր ուղլա տա՝ վէթ էթսին : վէ էյէր սա-
 նա սալճ ճէվապընը կէրիպ, սանա սաթիւ-
 րէն աշար իսէ, իշիւնտէ պուլունան գալմըն

քէաֆֆէսի սանա խարաճիւղար օլուպ,
 12 խրտմէթ էթսինիլ. Լաքին էյէր սէնին իլէ
 միւսալէհէ էթմէյիպ՝ ճէնք էտէր իսէ, անը
 13 մուհատէրէ էտէսին. վէ Ալլահն Րադդ անը
 սէնին էլինէ թէսլմ էթտիքտէ, էրքէքլէրի-
 14 նին ճիւմէսինի գըրճտան կէլէրէսին. Ամմա
 նիսլան իլէ չօճուգլարը վէ հայլանլարը վէ
 պիլ ճիւմէ զանիմէթինի, էա՛նի օլ շէհրտէ
 պուլունանըն քէաֆֆէսինի իղթինամ էտիպ,
 Ալլահն Րադդըն սանա վէրտիյի տիւշմէնէ-
 15 րին զանիմէթինի եէյէսին : Պու թա՛րֆէյէ-
 րին շէհրէրինտէն օլմայա՝ սէնտէն փէք ուզուգ
 օլան շէհրէրին ճիւմէսինէ էյլէ էտէսին :
 16 Ամմա Ալլահն Րադդըն սանա միրաա օլմադ
 իւզրէ վէրտիյի պու գալմարըն շէհրէրին-
 17 տէն հիշ պիր ճան սաղ պրագմայապըն. Ան-
 ճադ անէրի, եա՛նի Հիթթիլէրի վէ Աօրի-
 լէրի վէ ֆէն՛անիլէրի վէ Փէրէզլէրի վէ Հիվ-
 վիլէրի վէ Եէպուսիլլէրի Ալլահն Րադդըն սա-
 նա էմրէյէտիյի կիպի քիւլիլէն թէլէֆէ-
 18 տէսին : Օլմայա քի իսահարընա էթտիքլէրի
 պիլ ճիւմէ մէքրուհարընա կէօրէ էթմէ-
 19 յի սիղէ էյրէթմէլէրիլլէ սիղ Ալլահնը
 Րադդ գարշը կիւնաճ իշլէյէսինիլ :
 20 Պիր շէհր իլէ ճէնք էտիպ անը ֆէթհ էթ-
 մէք իշիւն չօգ վազըթ մուհատէրէ էտէրտէն,
 աղաճլարընա պալթա վուրուպ անլէրի պօղ-
 մայապըն. չիւնքի անլէրտէն եէյէճէքսին. իմ
 տի 'անլէրի քէսմէյէսին, զերա սահրանըն
 աղաճը տտէ՛մ մի տիր քի թարաֆընտան մու-
 21 հատէրէ օլունա՝ Լաքին Գմէյլատար օլմա-
 տըզլարըն պիլտիյին աղաճլարը քէսիպ պօ-
 զապըն, վէ սէնինիլ մուհարէպէ էտէն շէհ-
 րին գարշըրնա ֆէթհ օլունաճայա գատար
 մէթէրիսիլլէր եափապըն :

ՊԱՊ 21

1 Ալլահն Րադդ սանա միրաա օլմադ իւզրէ
 վէրտիյի տիյարտա պիր մազթուլ սահրատա
 տիւշմիւշ պուլունուր իսէ, անը վուրան մա՛-
 2 լէւմ օլմատըղը թադտիրտէ, իսթիյարընըն
 վէ հաթիլլէրին չըգըպ՝ մազթուլըն էթրաֆըն-
 տա վազը՝ շէհրէրէ օլան Գըւաֆէյէ էյլէսին-
 3 լէր. վէ մազթուլէ եազըն պուլունան շէհ-
 րին իսթիյարընը՝ սըղըրլարտան իշէ գօշըլ-
 մայապ պցոյնտըրըն կերմէմիշ պիր կէնճ ինէք
 4 ալըրիւր. վէ օլ շէհրին իսթիյարընըն ինէյի
 սիւրիւլմէմիշ վէ էքիլմէմիշ օլան պիր ոարի
 տէրէյէ էնտիրիպ, ինէյին պցոյնըն օլ տէրէ-
 5 տէ գըրսընլար : վէ պէնի Լափի քէտհինիլ

Նշանակ : անլէրի մուհատէրէ գուլանմազ իշիւն քէ-
 մէյէսին, զերա սահրանըն աղաճը ապէ իշիւն տիր :
 Գիւր : Թա՛մ իշիւն

- եադաշնայար, (չիւնքի Ալլահն ըսող անկերի քէնտինէ խըսմէթ էթմէք վէ ըսողը իսմիլէ պերէքէթ օգուսմաք՝ վէ հէր տա՛լա վէ հէր միւտարէպէ խուսուսընտա հիւքմ՝ էլլէմէք
- 6 Իշիւն ինթիխապ էթմիշ տիր,) վէ օլ մաք. թուէ եազըն օլան շէհրին պիւ ծիւմէ իս. թիյարաբը տէրէտէ պօշու գըրըլան ինէյին
- 7 Իւզէրինտէ էլլէրինի երյապարադ, էլլէրի. միզ պու գանը տէգըմէտի վէ կեօզէրիմիզ
- 8 Կէօրմէտի. Եա ըսող, խելաս էթտիյին գաւ. մին Իօրպէլէ 'աֆի էյլէ, վէ գաւմին Իսրա. յէլ իշինտէ սուշըզ գան Գէօփէ Գէօփէ պարադմա՝ տէյիւ ճէվապ էթսինլէր. վէ օլ գան Գէօփէ անկերէ 'աֆի օլուսմաք տըր.
- 9 Վէ ըսողը 'ինտինտէ տօղլու օլանը իշէտի. յինտէ՝ սուշըզ գան Գէօփէ- իշինտէն տէֆ՝ էտէսին:
- 40 Տիւշմէնլէրինէ գարշը ճէնկէ չըգտըղն վէ Ալլահն ըսող տախի սէնին էյինէ թէսիմ
- 41 Էթմէսիլլէ անկերի էսիր էթտիյինտէ, Էսիր. լէր արասընտա նիսատան կիւզէլ շէհրէլի պի. ըրինի կեօրիւպ թէ'աշնլէզլէ անը քէնտինէ
- 42 Ղէվճէլլէյի ալմաք իսթէր իսէն, Օլ վազըթ անը խանէնէ կէթիւրէճէքսին, օլ տախի պա. շընը թրաշ էտէրէք՝ թընտգըլընը քէսին:
- 43 Վէ էսիրլէք լիպապըն չըգտըլ՝ սէնին խա. նէնտէ օթուրարադ փէտէր վէ վալիտէսի Ի. չիւն թէմմալէն պիր ոյ մաթէմ՝ էլլէսին. վէ անտէն սօնկրա սէն անա թէգարրուպ էտիպ Ղէվճի օլապըն, օլ տախի սէնին Ղէվճէն օլ.
- 44 սուն: Լաքին էյեր անտէն խօշնուտ օլմազ իսէն, անը հիւր օլարաք սալը վէրէսին. ա. նը ազգէ իլէ սաթմամալըսըն, վէ անը գուլ էթմէմէլիսին. զիրա անը թէզլիլ էթտին.
- 45 Պիր առէմին իքի Ղէվճէսի օլուպ՝ պիրի մաշպուպէ վէ տիկէրի մէնֆուրէ օլաղը հալ. տէ, հէմ մաշպուպէ վէ հէմ տէ մէնֆուրէ. տէն անըն էվապը օլուր տա՝ իլք տօղան օ.
- 46 Ղուլ մէնֆուրէտէն օլա, Մաթէլլինի էվ. լապընա թէվլի՝ էթտիյի կիւնտէ մաշպու. պէնին օղընը մէնֆուրէնին իլք տօղան օղ. լընա թէրճիճ էտիպ, պիւքիւրիէթ հազգընը անա վէրմէյէ սէրահիլէթի օլմաշադա տըր.
- 47 Անճադ մէնֆուրէնին օղընը իլք տօղան պի. լիպ, մաթէլլինին քեաֆֆէսինտէն անա իքի հիսսէ վէրսին. չիւնքի գուլվէթինին իպթի. տասը օլմաթլլէ՝ պիւքիւրիէյէթ հազգը անա տիւշէր:
- 48 Պիր քիմնէնին փէտէր վէ վալիտէսինին սէօզիւնիւ տինկէմէզ մու'անիտ վէ 'ասը պիր օղու օլուպ տա՝ անի թէ'տիպ էթտիւրէրին.
- 49 տէն սօնկրա՝ անկերի տինկէմէզ իսէ, Օլ վազըթ փէտէրիլլէ վալիտէսի անը թուլթուպ՝ շէհրինին իսթիյարաբընա վէ մաշալի գա.

- 20 փուսընա չըգտընլար. Վէ շէհրինին իսթի. յարաբընա՝ Պու օղըմէզ մու'անիտ վէ 'ասը տըր. սէօզիւմէզիւ տինկէմէզ, միւսրիֆ վէ
- 21 պէքրի տիր՝ տէսինլէր: Վէ շէհրինին առէմ. լէրինին ծիւմէսի անը թաշար իլէ ըէմմ էյ. շէսին, վէ էօրիւն. պէօյլէճէ տրանըզտան քէօթիւլիւյիւ տէֆ՝ էտէսին. ծիւմէ իսրա. յէլ տախի իշէտիպ խալֆ էթսինլէր:
- 22 Վէ պիր քիմնէնին գաթլէ միւսթաշադգ ծիւմիւ օլուպ՝ գաթլ օլուստըղը հալտէ,
- 23 անը աղաճ իւզէրինէ տասր իսէն, Ճէտէտի աղաճ իւզէրինտէ կէճէ գալմալըպ, անը հէ. ման օլ կիւնտէ տէֆն էտէսին. զիրա ասը. մըշ օլան քիմնէ Ալլահ թարաֆընտան մէլ. 'ուն տըր. վէ Ալլահն ըսող սանա միրաս օլմաք իւզլէ վէրտիյի տիյարընը նափաք էթմէյէսին:

ՊԱՊ 22

- 1 Պիրատէրինին զա՛իպ օլան էօրիւզիւնիւ եա. խօտ գոյունընը կէօրտիւյիւն զէման, կէօր. մէզլիք էթմէյէրէք մուլթադա անկերի պի.
- 2 րատէրինէ կէրի կէօթիւրէսին: Վէ էյեր պիրատէրին սանա եազըն տէյիլ իսէ, եա. խօտ անը պիլմէզ իսէն, անը սէնին խանէ. նին իշինէ սալըպ, պիրատէրին անը թալէպ էտինճէյէ գատար՝ սէնին եանընտա պուլունա.
- 3 րադ, սօնկրա անա կէրի վէրէսին: Վէ անըն մէրքէպի վէ լիպապ հազգընտա պէշլէ եա. փապըն. հէմ տախի պիրատէրինին եանընտան զա՛իպ օլուպ՝ հէր զա՛իպ էթտիյի շէյ հազ. գընտա, անը պուլաղըն թազտիրտէ պէշլէ եափասըն. կէօրմէզլիք էթմէմէլիսին:
- 4 Պիրատէրինին մէրքէպինի եախօտ էօրիւ. զիւնիւ եօլաա տիւշիւշ կէօրտիւյիւնտէ, կէօրմէզլիք էթմէյէրէք անկերի մուլթադա անըն իլէ պիրլիքտէ գալտըրապըն:
- 5 Նիսալան իւզէրինտէ էրքէք էափապը պու. լունմապըն, վէ էրքէք նիսա էլպիսէսինի կիյ. մէսին. զիրա հէր քիմ՝ քի պուշու էտէր իսէ՝ Ալլահն 'ինտինտէ մէրուհա տըր:
- 6 Էյէր եօլաա Կէօթի Կէօթի պիր աղաճտա եա. խօտ եկր իւզէրինտէ եալլուլարըլլէ եախօտ եալմուրթալարըլլէ պիր գուշ եալմապընա րասթ կէլիւր իսէն, անա տախի եալլուլար եա եալմուրթալար իւզէրինտէ եալթմադտա իօէ, եալլուլար իլէ պէրապէր անալը ալ.
- 7 մալապըն: Եալլուլարը ալըպ՝ անալը մուլթ. լադա սալը վէրէսին, թա քի սանա խալը կէլիպ 'էօմիւն ուզըն օլա:
- 8 Եէնի պիր խանէ եափաղըն վազըթ տա. մընըն էթրաֆընա պիր սիփէր եափապըն, թա քի պիր առէմին անտէն աշաղը տիւշէ.

- ղընտա՛հ՝ հէր նէվ՛ քէօթիւ լիւք տէն իճթինապ
40 էտէսին : Արանըդտա իհթիլամ սէպէպիլէ
նափալ օլմուշ պիր ատէմ՝ պուլունուր իսէ ,
օրտուկեաստան տըշարը չըգըպ՝ օրտունըն ի-
41 չինէ կիրմէսին : Վէ աղշամ՝ իւթիւ սու
իլէ երյգանըպ , կիւնէշ պաթտըգտա օր-
42 տուկեասըն իչինէ կիրսին : Վէ թաշըսայա
չըգմագ իչինէ՝ օրտուկեաստան տըշարը պիր
43 մասալին օլունն : Վէ թագըմընըն արասըն-
տա պիր գազըգ պուլունուպ՝ թաշըստա օ-
թուրտըղընտա անընէ գազասըն , վէ տէօ-
44 նիւպ նէնասէթիլին էօրթէսին : Զիրա Ալա-
հըն ՐԱՊՊ սէնի խէլաս էտիպ՝ տիւշմէնլէրի-
նի աննա թէպիլմ՝ էթմէք իչինէ սէնին օր-
տուկեասընըն իչինաէ կէղէր . պու էճլտէն
օրտուկեասըն մուգատտէս օլունն , քի սէն-
տէ՝ ալըպ պիր շէյ կէօրմէքլէ սէնտէն տէօ-
նիւպ կիթմէսին :
45 Էֆէնտիսինտէն գաշըպ՝ սանա կէլէն գու-
46 լը էֆէնտիսինէ թէպիլմ՝ էթմէյէսին : Քէնտի
պէյէնտիյի կիպի սէնին շէհրէրինին պիրին-
տէ քէնտի սէշալիյի մաշալտէ՝ արանըդտա
սէնին իլէ սաքին օլունն , սէն տախի անա
էզէլէթ էթմէյէսին :
47 Խարպէլ գըզլարընտան ֆասիշէ՝ վէ պէնի
48 Խարպէլտէն մէ՝պուն օլմասըն : Հիչ պիր նէգը
իչին Ալահըն ՐԱՊՊՈՆ պէյթիլինէ ֆասիշէ
իւճրէթի՝ եախօտ քէօփէք պէհասընը կէօ-
թիւրմէյէսին , զիրա Ալահըն ՐԱՊՊՈՆ ին-
տիստէ իքիթի տէ մէքրուհ տըր :
49 Պիրատէրինէ նէ ֆայիլ իլէ աղշէ , նէ
ֆայիլ իլէ գախիլէ , Էւ հաւու ֆայիլ իլէ վէ-
րիլէն հիչ պիր շէյի ֆայիլ իլէ վէրմէյէսին :
50 Էճնէպիլէ ֆայիլ իլէ վէրէ պիլըրսին , ամ-
մա պիրատէրինէ ֆայիլ իլէ վէրմէյէսին ,
թա քի անը թէմէլլիւք իչինէ կիթտիլին
տիյարըն իւղէրինտէ Ալահըն ՐԱՊՊ էլ ու-
գաթտըղըն հէր շէյտէ սէնի պէրէքէթլէյէ :
51 Ալահըն ՐԱՊՊԱ նէգը էթտիլին վագըթ
աննի իֆասընտա թէ՛էխիլէր էթմէյէսին .
զիրա Ալահըն ՐԱՊՊ անը սէնտէն մուլադա
թալէպ էտէր . սանա տախի կիւնա՛ճ սալըլըր :
52 Ամմա նէպլ էթմէք իսթէթլէ իսէն , սանա
53 կիւնա՛ճ սալըլմալ : Աղըն իլէ վա՛տ էտիպ՝
Ալահըն ՐԱՊՊԱ կէօնիլ իլէ նէգլ էթտիլին
կիպի՝ հէման տուտաղլարընտան չըգանը
հըֆղ ու իճրա էտէսին :
54 Գօնշընըն պաղընա կիրտիլին վագըթ՝ ճու-
նընըն իսթէտիլի կիպի տըլունճայա գատար
իւղիւմ եէյէ պիլըրին , ամմա գապընա գօ-
55 մայաօրն : Գօնշընըն էքիլինէ կիրտիլին վա-
գըթ՝ պաշաղլարըն էլին իլէ գօփարա պիլը-
սին , ամմա գօնշընըն էքիլին իւղէրինէ օրագ
սալմայաօրն :

ՊԱՊ 24

- 4 Պիր տտէմ՝ նիսատան պիրինի ալըպ՝ թէղէվ-
վիւճ էթտիլտէ էյէր անտէ՝ ալըպ պիր շէյ
պուլտըղընտան , մէգպուրէ անըն նաղարըն-
տա մագպուլ օլմադա , անա թալադնամէյի
եազըպ էլինէ վէրէրէք՝ անը խանէսինտէն
2 սալը վէրսին : Օլ տախի անըն խանէսինտէն
3 չըգըպ , տիկէր պիր էրէ վարա պիլըր : Վէ
սօնկրաքի զէվճի տախի անտէն իքրա՛ճ էտիպ՝
թալադնամէյի եազարագ էլինէ վէրիլ , վէ
անը քէնտի խանէսինտէն կէօնտէրիլ իսէ ,
եախօտ անը զէվճէլլէյէ ալան սօնկրաքի տտէմ՝
4 վէֆաթ էտէր իսէ , Անը սալը վէրմիշ օլան
իլէ զէվճի՝ գարը նափալ օլտըգտան սօնկրա՝
թէքրար քէնտիլնէ զէվճէլլէյէ ալամայաճագ
տըր . զիրա պու ՐԱՊՊՈՆ ինտիստէ մէքրուհ
տըր . սէն տախի Ալահըն ՐԱՊՊՈՆ սանա մի-
րա օլմագ իւղըն վէրտիլի տիյար իւղէրինէ
կիւնա՛ճ տա՛վէթ էթմէյէսին :
5 Պիր տտէմ՝ եէնի թէէհհիւլ էթմիշ իսէ ,
ճէնկէ չըգմասըն , վէ անա հիչ պիր իշ թէք-
լիֆ օլունմասըն . պիր սէնէ գատար խանէ-
սինտէ մու՛տաֆ օլուպ՝ ալաղը զէվճէսինի
մէսուրըն էթսին :
6 Պիր քիւնէ տէյիրմէնի եախօտ իւսթ թա-
շընըր ըհհն ալմասըն , զիրա հայաթըր ըհհն ալ-
մըշ օլուր :
7 Պիր քիմնէ պիրատէրէրի օլան պէնի իս-
րայէլտէն պիրինի արգաթ էթմիշ , վէ անը
գուլ էթմիշ , եախօտ անը սաթմիշ պուլու-
նուր իսէ՝ օլ խըրօղը էօլիւն . պէրյիճէ ա-
րանըղտան քէօթիւլլիւ տէֆ՝ էտէսին :
8 Հիւղամ՝ իլլէթի խուսուսընտա չըգ տիգ-
գաթ էտէսինիլ , քի Լալիլէ քէնսինլէրին
սիգէ թա՛լիմ էթտիլէրի շէյլէրին ճիւմլէ-
սինի հըֆղ ու իճրա էտէսինիլ , անլէրէ
էմի էյլէտիլիմէ կէօրէ , անլէրի հըֆղ ու
9 իճրա էտէսինիլ : Մըսըրտան չըգտըղընը
զէման՝ Ալահըն ՐԱՊՊՈՆ եօլտա Մէրիմէ
եափտըղըն աէր խաթըր էյլէ :
10 Գօնշընա պիր շէյ էօտիւնճ վէրիլ իսէն ,
ըհհնինի ալմագ իչինէ անըն խանէսինէ կիր-
11 մէյէսին : Սէն խարիճտէ տուրտալըն , էօտիւնճ
վէրտիլին քիմնէ տախի ըհհնի սանա չըգար-
12 սըն : Վէ էյէր օլ քիմնէ ֆաղիլ իսէ , ըհհ-
13 նի իլէ՝ եաթմայաօրն : Ալանէշ պաթտըղը
կիպի ըհհնի անա մուլադա կէրի վէրէսին ,
օլ տախի քէնտի էաղապընտա եաթըպ՝ սա-
նա խայր տու՛տ էյլէյէ , վէ սանա Ալահըն
ՐԱՊՊՈՆ հուգըրընտա սալա՛ճ՝ ատա օլունա :
14 Կէրէք պիրատէրէրէնտէն կէրէք տիյա-
րընտա , շէհրէրինտէ պուլունան զարիպլէր-

- տէն օրսուն, ֆադիր վէ միւհթում օլան իւծ.
 15 րէթլէյէ զուլմ էթմէյէսին: շէման օլ կիւն-
 տէ կիւնէշ պաթմաղտան էվվէլ իւծրէթինի
 վէրէսին, զիրա ֆադիր օլուպ՝ ճանը սնա
 արգուքէշ տիր. օլմայա քի 'ալէյհինտէ ԲԱՊ-
 ՊԱ ֆէրեստ էթմէսիյէ սանա կիւնաս սայլուա:
 16 Փէտէրլէր էվլատ իշին վէ էվլատ փե-
 տէրլէր իշին գաթլ օլունմայաճագ. Տէր
 քէս քէնտի կիւնասը իշին գաթլ օլունա.
 ճագ տըր:
 17 Ղարիպ վէ եթթիմ հագգընտա հիւքմիւ-
 թահրէթ էթմէյէսին, վէ տուլ գարընըն էլ-
 18 պիսէսինի րէհն ալմայարն: Վէ Մըսըրտա
 գուլ օլաղընը վէ Ալլահնէ ԲԱՊՊ սէնի օրա-
 տան խէլաս էթտիյինի տէր խաթըր էտէսին.
 պու էհլտէն պէն պու շէյին իծրասըն սանա
 էմըր էտէրիմ:
 19 Թարալտա մահսուլընը պիշտիյին զէման,
 թարալտա պիր տէմէտ ունուտըր իսէն՝ անը
 ալմագ իւղըն տէնմէյէսին. Ղարիպ վէ եթ-
 20 թիմ վէ տուլ գարընըն օլսուն. թա քի Ալ-
 լահնէ ԲԱՊՊ սէնի էլլէրինին ճիւմէ իշէրին-
 20 տէ պէրէթէթլէյէ: Զէյթուն աղաճլարընը
 սիլքտիյին զէման, ֆուլու տալտան տալա
 արալաընմայարն. Ղարիպ վէ եթթիմ վէ
 21 տուլ գարընըն օլսուն: Պաղընը պոզտըղն-
 տա՝ գալան իւղիւմլէրի տէվիլմէյէսին. Ղա-
 րիպ վէ եթթիմ վէ տուլ գարընըն օլսուն:
 22 Մըսըր տիյարընտա գուլ օլաղընը տէր
 խաթըր էլլէ. պու էհլտէն պու շէյին իծրա-
 սընը սանա էմըր էտէրիմ:

ՊԱՊ 25

- 1 Ատէմլէր արասընտա տա՛վա օլուպ՝ մուհա-
 քէմէյէ կիթտիլէրինտէ, հաթիլէր տա՛վա-
 ւաընա պաղըպ, սալիշ օլսուն թէպիլիյէ՝ վէ
 գապահաթլը օլսունը 'ալէյհինէ հիւքմ էթ-
 2 սինլէր: Վէ էյէր գապահաթլը օլան տէօյիւլ-
 մէյէ միւսթահագգ իսէ, հաթիմ անը ետթը-
 3 րըպ՝ հուզուրընտա գապահաթլընա կէօրէ հի-
 սապ իլէ տէօյտիւրին: Անա գըրպ տէյնէք-
 տէն զիյատէ վուրտուրմասըն, օլմայա քի
 պուշլարտան տահա զիյատէ անա վուրմագ-
 4 լէ, պիրատէրին սէնին նաղարընտա թահգիր
 օլունմուշ օլա:
 4 խարման տէօյէն էօրիւզիւն աղընը պաղ-
 ւամայարն:
 5 Գարնաաշլար պէրտպէր սաքին օլաղըլարը
 հալտէ, անլէրտէն պիրի պիլա վէլէտ վէֆաթ
 էտէր իսէ, միւթէվէֆֆանըն զէվճէսի աղըն-
 րտա եապանճըյա վարմասըն. գայըն անա
 թէգարուպ էտէրէք՝ քէնտինէ զէվճէիլէ տ-
 6 լըպ՝ անա գայընը գագգընը իծրա էթսին:

- 6 վէ մէրգուճէտէն օլան իլը չօճուգ, միւ-
 թէվէֆֆա գարնաաշլարն իսի խարայէլտէն
 մաշվ օլմամագ իշին, անըն իսիլլէ եէրինէ
 7 կէսին: Վէ էյէր օլ քիմնէ գարնաաշլարն
 զէվճէսինի ալմաղա բաղի տէյիլ իսէ, գարնա-
 տաշլարն զէվճէսի գափույա իկթիյարա-
 րըն եանընա չըգըպ՝ Գայնըմ խարայէլտէ
 գարնաաշլարն իսիլլէ իպգա էթմէքտէն իմ-
 8 թինա՝ էտիյօր. պանա գայընը գագգընը
 իծրա էթմէք իսիլլէ էյօր՝ տէսին: Օլ վա-
 9 գըթ շէհրինին իկթիյարալարը անը չաղը-
 րըպ՝ անա տէօյլէյէճէքլէր, վէ օ խարար էտէ-
 րէք, Անը ալմաղա բաղի տէյիլ իմ՝ տէր իսէ,
 9 Գարնաաշլարն զէվճէսի իկթիյարալարըն հու-
 զուրընտա անա եագըն կէլիպ՝ անըն պաղըն-
 տան փափուշըն չըգարաբագ վէ անըն եիւ-
 զիւնէ թիւքիւրէրէք, անա խիթապէն՝ Գարն-
 տաշլարն խանէսինի պինա էթմէյէն տաթմէ
 պէօյլէ մուսմէլէ օլունմագ տըր՝ տէսին:
 10 Վէ անըն իսիլ խարայէլտէ փափուշը չըգար-
 ւանըն խանէսի թէսիլլէ օլունսուն:
 11 Ատէմլէր եէք տիլէրիլլէ միւնէգա՛ա էթ-
 տիլէրինտէ՝ պիրինին զէվճէսի քէնտի զէվ-
 ճինի անա վուրանըն էլլէնտէն գուրթարմագ
 իշին եագըն կէլիպ տէ, էլլին ուղատարագ
 անը 'աթիլէթ եէրլէրինտէն թուլթար իսէ,
 12 Օլ զէման անըն էլլինի քէսէսին. կէօղիւն
 մէրհամէթ էթմէսին:
 13 Քիսէնտէ պէօյիւք վէ քիւշիւք, իքի տիւր-
 14 լիւ թարթը թաշը օլմասըն: Խանէնտէ պէօ-
 15 լիւք վէ քիւշիւք իքի տիւրիւ էֆա էօլլէք-
 15 լէրին օլմասըն: Սէնին թարթը թաշըն թէ-
 մամ վէ հագգ օլսուն. էֆա էօլլէյին թէ-
 մամ վէ հագգ օլսուն, քի Ալլահնէ ԲԱՊՊՐՆ
 սանա վէրտիյի տիյար իւղէրինտէ 'եօմիւն
 16 ուղուն օլա: Զիրա պու շէյլէրի եափըպ հագգ-
 արըղըք էաէնլէրին ճիւմլէսի Ալլահնէ ԲԱՊ-
 ՊՐՆ 'ինտինտէ մէքրուհ տըր:
 17 Մըսըրտան չըգարըն զէման եօլտա 'Ամա-
 լէղին սանա էթտիյինին խաթըրընտա թուլթ.
 18 Նասըլ քի Ալլահտան գօրգմայարագ եօլտա
 սէնի գարըլպըպ, սէն եօրըն վէ թագաթ-
 19 արը իքէն սէնին արտընճա իլէն զաթիլէրին
 ճիւմլէսինի գըրտը: Իմտի Ալլահնէ ԲԱՊՊՐՆ
 սանա միրա օլմագ իւղէ թէմէլիւք իշին
 վէրտիյի տիյարտա էթրաֆտա օլսուն տիւշ-
 մէնլէրինին ճիւմլէսինտէն սանա բահաթ վէր-
 տիյի զէման, 'Ամալէղին նամ ու շանընը
 զիր ի սէմատան մոշվ էտէսին. ունուլմա-
 10 յարն:

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Ալլահնէ ԲԱՊՊՐՆ սանա միրա օլմագ

իւղըն վերտիյի տիյարա կիրիպ՝ անը թե-
մէլ լիւսք վէ իշխոտէ իգամթ իթտիյին-
2 տէ, Ալլահն ՐԱՊՊԸ սանա վերտիյի տի-
յարընտան թօփլաւընն թօփրապ մահու-
լաթընն ճիւմէ թուրֆանտալարընտան ա-
լըպ՝ պիր սեփէտէ գոյարապ, Ալլահն ՐԱՊՊԸ
քէնտի իսմինի օրատա իրքեան իշխն ինթի-
3 խապ էտէճէյի մահալէ կիտէսին, Վէ օլ է-
յամտա պուլունան քեահինին հանընա կի-
տիպ՝ Պէն պու կիւն Ալլահն ՐԱՊՊԸ իթի-
րաֆ էտերիմ քի ՐԱՊՊԸ պիղէ վերմէք իշխն
էճտատըմըլա եւմին էթտիյի տիյարա կէլ-
4 տիմ՝ տէյէսին: Գեահին տաիի սեփէտի սե-
նին էլինտէն ալըպ՝ Ալլահն ՐԱՊՊԸ մէզպա-
5 Տը էօնինէն գօտուն: Սէն տաիի Ալլահն
ՐԱՊՊԸ հուզուրընտա սեյլէյիպ՝ փէտերիմ
փերիշանհալ պիր Արամի իտի: Վէ Մըրա
էնիպ օրատա ալ նէֆէր իլէ միւսաֆիր օլ-
տու, Վէ օրատա պէջիւք Վէ գաւվէթլէ Վէ
6 քէսիր պիր միլէթ օլտու: Վէ Մըրիլէր պիղէ
պէտ մու՛ամէլէ էտիպ ճէֆա էլլէյէրէք՝ իւզէ-
7 րիմիլէ աղըր խըտմէթ գօտուլար, Պիլ տաիի
էճտատըմըլն Ալլահն ՐԱՊՊԸ ֆերետա էթմէք-
լէ, ՐԱՊՊԸ ալաղըմըլը իշխապ ճէֆամըլ վէ՛ղահ-
մէթիմիլ վէ միւզալաղամըլա նաղար էլլէտի:
8 Վէ ՐԱՊՊԸ պիղն ետտ ի գաւվէյէ վէ ուզանըլ
գօլ իլէ վէ պէջիւք վէ մախուֆ շէյլէր վէ՛ա-
լամէթլէր վէ միւճիլէր իլէ Մըրըրտան չը-
9 գարալը: Վէ պիղն պու մահալէ կէթիլիպ՝ պի-
ղէ պու տիյարը, սիւտ վէ պալ ագան տիյարը
10 վերտի: Վէ իշթէ, եա ՐԱՊՊԸ, պանա վերտիյին
թօփրաղըն մահուլաթընն թուրֆանտալարը
կէթիլիպ՝ տէյէսին: Վէ անը Ալլահն ՐԱՊՊԸ
հուզուրընտա գօրուպ, Ալլահն ՐԱՊՊԸ
11 հուզուրընտա սէճաէ գըլտուն: Սէն Լա-
վիլ վէ քարանդատա պուլունան զարիպ իլէ պէ-
րապէր Ալլահն ՐԱՊՊԸ սանա վէ խանէնէ
էթտիյի նի՛մէթլէրին ճիւմէսինտէն մէսուր
օլտարն:
12 Իւշըր սէնէսի օլան իւշիւնճիւ սէնէտէ
մահալաթընն իւշըլէրինին քեաֆէսինի թե-
մամէն թէֆրիգ էտիպ՝ Լաւիլ վէ զարիպ վէ
եթթիմ՝ վէ տու գարըլա վերտիլիտէ, ան-
լէր տաիի սէնին գափուլարընտա եէյիպ
13 տոյտըլարընտա, Ալլահն ՐԱՊՊԸ հուզուրըն-
տա «էյլէյի», իանէմտէն մուգատտէս շէյլէրի
թէմմալէն չըգարտըմ, վէ անլէրի սէնին պա-
նա վերտիյին պիլ ճիւմէ էվամիլինէ իթթի-
սալէն՝ Լաւիլ վէ զարիպ վէ եթթիմ՝ վէ տու
գարըլա վերտիմ: սէնին էմըլէրինտէն չըգ-
14 մարմ վէ ալլէր ունութմարմ: Մաթէմ
էնլէրիմէն անտէն եէմէտիմ վէ՛ նախաք իշ
իշխն անտէն իսթիմալ էթմէտիմ, մէյթ

* Եւթիւն նախաք օլտըլմ հալտէ

իշխն անտէն վերմէտիմ: Ալլահն ՐԱՊՊԸ
քէլամընը տինկլէյիպ՝ պանա էմր էթտիյի
15 շէյլէրին ճիւմէսինի իճրա էլլէտիմ: Մու-
գատտէս մէսքէնին օլան սէմաւտան նաղար
էլլէ, վէ գաւվէն իսրայէլի վէ էճտատըմըլա
եէմին էթտիյին կիպի սիւտ վէ պալ ագան
տիյար օլուպ պիղէ վերտիյին եէրի միւզա-
րէքլէ՝ տէյէսին:
16 Պու կիւն Ալլահն ՐԱՊՊԸ սանա պու գա-
վանիյն ու ահքեամին իճրաւընը էմր էտէր:
Իմտի անլէրի պիւթիւն գալպիլտէն վէ պիւ-
թիւն ճանընտան Տըֆը ու իճրա էլլէյէսին:
17 Սէն պու կիւն ՐԱՊՊԸ թէ՛ահհիւտ էտերսին,
քի օ սէնին Ալլահն օլաճաղ, վէ սէն անըն
թարիգլէրինտէ սիւլըգ վէ գաւվանիյն իլէ է-
վամիր վէ ահքեամընը Տըֆըլ էտիպ՝ քէլամը-
18 նը տինկլէյէճէքսին: ՐԱՊՊԸ տաիի սանա պու
կիւն թէ՛ահհիւտ էտէր քի տէտիյի կիպի
քէնտինէ խասս գաւվմ՝ օլուպ՝ ճիւմէ էմըլէ-
19 րինի Տըֆըլ էտէսին: Վէ խաղգ էլլէտիյի
թա՛իֆէլէրին ճիւմէսինէ մէտ՝ վէ շէօհէթ
վէ իղլէթ իլէ սէնի ֆա՛իգ էլլէյէ, վէ տէ-
տիյի կիպի՝ Ալլահն ՐԱՊՊԸ մուգատտէս
պիր գաւվմ՝ օլտարն:

ՊԱՊ 27

4 Վէ Մուսա իսրայէլին իսթիյարալարըլէ
պէրապէր, գաւվմ թէնպիհ էտիպ տէտի քի՝
Սիլլէ պու կիւն թէպլիլ էթտիյիմ էմըլէրին
2 ճիւմէսինի Տըֆըլ էտէսինիլ: Վէ իրտան-
տան Ալլահն ՐԱՊՊԸ սանա վերտիյի տիյա-
րա՝ ուպուր էթտիյինիլ կիւնտէ, քէնտինէ
պէջիւք թաշար տիքիպ՝ անլէրի քիրէճ իլէ
3 սըվալտարն: Վէ էճտատընն Ալլահն ՐԱՊՊԸ
սանա սեյլէտիյի կիպի օլ սիւտ վէ պալ ա-
գան տիյարա՝ եա՛նի Ալլահն ՐԱՊՊԸ սանա
վերտիյի տիյարա կիրմէք իշխն՝ ուպուր էթ-
տիյինտէ, անլէրին իւզէրինէ պու շէրի՛ամթըն
4 քէլիմաթընն ճիւմէսինի եաղատըն: Վէ
իրտանտան՝ ուպուր էթտիյինտէ՝ պէնիմ սա-
նա պու կիւն թէնպիհ էթտիյիմ պու թաշ-
արըլէ՛ Լապալ տաղընտա տիքիպ՝ անլէրի
5 քիրէճլէ սըվալտարն: Օրատա տաիի Ալլա-
հն ՐԱՊՊԸ պիր մէզպահ, եա՛նի իւզէրէրի-
նէ տէմիր տօգունալըմըլա՝ թաշարտան
6 պիր մէզպահ էտիպարն: Ալլահն ՐԱՊՊԸ
մէզպահընը՝ իշլէնիլմէմիշ թաշարտան եա-
փըպ, անըն իւզէրինտէ Ալլահն ՐԱՊՊԸ մուհ-
7 րազալար թաղտիմ էտէսին: Վէ սէլամէթ
գուրպանըլը վէպհ էտիպ՝ օրատա եէյէրէք,
Ալլահն ՐԱՊՊԸ հուզուրընտա մէսուր օլա-
8 սին: Վէ պու շէրի՛ամթըն քէլիմաթընն

* Իւշըր պիւթիւն

- ճիւղէն թաղարըն իւղէրինէ զայն ժա-
գի՛հ պիւր թարղ իլէ եազաւըն :
- 9 Վէ Մուսա վէ Լաւիլի քեաճիւնը պիւ-
թիւն իւրայէլէ սեղէյիւ՛յ՝ էյ իւրայէլ,
սիւքիւթ էտիպ տինկլէ . պու կիւն սէն Աւ-
- 10 Լաճըն Բաղաղը գալմը օլտուն : Իմտի Ալա-
ճըն Բաղաղը քեւամընր տինկլէյիւ, սանա
պու կիւն թէպիլղ էթտիյիւմ էվամիր ու
գալմնիւնին իճրա էյլէյէսին՝ տէտի :
- 11 Վէ օլ կիւնտէ Մուսա գալմա թէնպիճ
12 էտիպ տէտի քի, Իրտանտան՝ ուպուր էթ-
տիյինիգտէ՝ գալմա պերէքէթ օգուամադ ի-
չիւն, ճէրաղիմ տաղը իւղէրինտէ պուշլար,
եա՛նի Սիմ՝օն վէ Լալի վէ Եէհուտա վէ Իս-
տաբար վէ Եուսուֆ վէ Պէնեամին տուր :
- 13 Սենլար : Վէ Լա՛նէթ օգուամադ իչիւն, Եյ-
պու տաղընտա պուշլար, եա՛նի Բաուպէն,
Ճատ վէ Սէշր վէ Զապուլօն, Տան վէ Նէֆ-
- 14 Թալի տուրսուշլար : Լալիլիէր տալի Իս-
րայէլ տաէմէրինին քեաֆֆէտինէ խիթա-
պէն՝ պիւլէնտ ալաղ իլէ տէսինյէր քի,
- 15 Սենա՛թքեար իչի օլարադ, Բաղաղը ին-
տինտէ մէքրուճ օլան օլուլմաշ Եախոտ տէօ-
քիւլմաշ փութ եափըպ՝ կիղիտէ նասպ է-
տէն քիմէն մէլուն օլտուն . վէ պիւթիւն
- 16 գալմ՝ ճէվապէն՝ Ամին տէսին : Փէտէր վէ
վալիտէսինէ շէթմ՝ էտէն մէլուն օլտուն . վէ
- 17 պիւթիւն գալմ՝ Ամին տէսին : Գօնշըսընըն
Հուսուտ նիլանընր եէրինտէն գալարըն
մէլուն օլտուն . վէ պիւթիւն գալմ՝ Ամին
- 18 տէսին : Ամայը եօլտան սափտըրան մէլուն
օլտուն . վէ պիւթիւն գալմ՝ Ամին տէսին :
- 19 Ղարիպ վէ էթիմ վէ տուլ գարը Հադդըն-
տա Հիւքմիւ թաճրիֆ էտէն մէլուն օլտուն .
- 20 վէ պիւթիւն գալմ՝ Ամին տէսին : Փէտէրի-
նին զէվէսիլլէ եաթան մէլուն օլտուն . զի-
րա փէտէրինին էթէյինի աշար . վէ պիւթիւն
- 21 գալմ՝ Ամին տէսին : Հայվանլարտան պի-
րինէ թէգարուպ էտէն մէլուն օլտուն . վէ
- 22 պիւթիւն գալմ՝ Ամին տէսին : Փէտէրինին
Եախոտ վալիտէսինին զըզը օլան Հէմշիրէ-
սիլլէ եաթան մէլուն օլտուն . վէ պիւթիւն
- 23 գալմ՝ Ամին տէսին : Գայն վալիտէսիլլէ
Եաթան մէլուն օլտուն . վէ պիւթիւն գալմ՝
- 24 Ամին տէսին : Գօնշըսընը կիղիլիճէ Եօլտիւրէն
մէլուն օլտուն . վէ պիւթիւն գալմ՝ Ամին
- 25 տէսին : Սուշըրգ ատէմի գաթլ իչիւն ըիշ-
վէթ ալան մէլուն օլտուն . վէ պիւթիւն
- 26 գալմ՝ Ամին տէսին : Պու շէրի՛աթըն քէլի-
մաթընըն իճրաւընտա գալի տուրմայան
մէլուն օլտուն . վէ պիւթիւն գալմ՝ Ամին
տէսին :

- 1 Վէ էյէր Ալաճըն Բաղաղը քէլամընր տիգ-
գալթ իլէ տինկլէյիւ, պէնիմ սանա պու
կիւն թէպիլղ էթտիյիւմ էմրէրինին քեաֆ-
ֆէսինի ճըֆղ ու իճրա էտէր իսէն, Ալա-
ճըն Բաղաղ սէնի զէմինին պիւլէիւմէ թա՛ի-
- 2 Ֆէլէրինէ Փա՛րգ էյլէյէճէք տիր : Վէ Ալա-
ճըն Բաղաղը քէլամընր տինկլէտիյին թագ-
տիրտէ՝ պու պերէքէթլէրին քեաֆֆէտի սէ-
նին իւղէրինէ կէլիպ սանա էէթիչէճէք տիր :
- 3 Շէհրտէ միւպարէք՝ վէ սաճրտա միւպարէք
4 օլաճագսըն : Պաթնընրն սէմրէտի վէ թօփրա-
ղընըն մաճուլը վէ Հայվանլարընըն սէմրէտի
սըղըրլարընըն եալուրէրըն վէ գօյւնլարընըն
- 5 սիւրիւլէրի միւպարէք օլաճագ տըր : Սէփէ-
տին վէ թէքնէն միւպարէք օլաճագ տըր :
- 6 Տուրսուշլարտա միւպարէք վէ խուրուճընտա
7 միւպարէք օլաճագսըն : Սէլյիլիէ գալըտն
տիւլէմէնլէրինի Բաղաղ սէնին էօնիւնտէ միւն-
Հէգիմ՝ էտէճէք տիր . սանա գարը պիր եօլ-
տան չըզըպ՝ էօնիւնտէն եէտի եօլտան ֆի-
- 8 րար էտէճէքըր տիր : Բաղաղ սանա անպար-
լարընտա վէ էլինի ուպաթտըղըն Տէր իշտէ
պերէքէթ վէրիպ, Ալաճըն Բաղաղ սանա վէր-
տիյի տիլարտա սէնի պերէքէթլէյէճէք տիր :
- 9 Ալաճըն Բաղաղը էմրէրինին ճըֆղ էտիպ թա-
րիգլէրինտէ սիւլուք էթտիյին թագաթիրտէ,
Բաղաղ սանա եէմին էթտիյի կիպի՝ սէնի քէն-
տիսինէ մուգատտէն գալմ՝ նասպ էտէճէք
- 10 տիր : Վէ զէմինին թա՛իֆէլէրինին ճիւլէսի
Բաղաղը իսիլլէ Եաա օլընտըղընը կէօրմէ-
- 11 լէրիլլէ սէնտէն գօրգաճագլար տըր : Վէ
Բաղաղ սանա վէրմէք իչիւն էճտատընա եէմին
էթտիյի եէրին իւղէրինտէ պաթնընըն սէմէ-
րէտինտէ վէ Հայվանլարընըն սէմրէտինտէ վէ
թօփրաղընըն մաճուլընտա Բաղաղ սանա նի՛-
- 12 մէթլէրի ֆէրալան էտէճէք : Բաղաղ սանա
նի՛մէթ խաղինէսինի, Եանի կէօքլէրի աչըպ
թօփրաղըն իչիւն Եաղմուր մէվիմնտէ վէ-
րէրէք, էլինին Տէր պիր իչինի միւպարէքլէ-
յէճէք տիր . սէն տալի չօդ թա՛իֆէլէրէ
Էօտիւնճ վէրէճէքսին, ամմա սէն Էօտիւնճ
- 13 ալմայաճագսըն : Վէ պէնիմ սանա պու կիւն
թէպիլղ էթտիյիւմ Ալաճըն Բաղաղըն էմրէլ-
րինի ճըֆղ ու իճրա իչիւն տինկլէտիյին
- 14 թագաթիրտէ, Վէ զայրի իլաշլարա թապի՛
օլուպ, անլէրէ իպատէթ էթմէք իչիւն պէ-
նիմ սիգէ պու կիւն թէպիլղ էթտիյիւմ քէ-
լիմաթըն ճիւլմէլէսինտէն սաղա Եա ոլու սափ-
մաաղըն թագաթիրտէ, Բաղաղ սէնի գույրուդ
էթմէյիպ՝ պաշ էտէճէք տիր . սէն տալի
Տէր Հալտէ իւսթէ չըգաճագսըն վէ ալթ է-
տիլմէյէճէքսին :

15 Վէ լաքին էյեր պէնիմ պու կինն սանա
թէպիւղ էթտիյիմ պիւ ճիւմէ էմբէր վէ
գոնանլարնն ճըֆզ ու ինքսար իշիւն ,
Ալլահն Ռազան քէլարնն տինկէմէյէճէք
օլուր իսէն , օլ վագրթ սէնին իւղէրինէ պու
լա'նէթէրին ճիւմէսի կէլիպ' սանա իսապէթ
16 էտէճէք տիր : Շէհրտէ մէլուս վէ սահրատա
17 մէլուս օլաճագարն : Սէփէտին վէ թէքնէն
18 մէլուս օլաճագարն : Պաթնընն սէմէրէսի
վէ թօփրաղընն մահալը վէ սըղըրլարնն
էալլուլարը վէ գօյուսլարնն սիւրիւլէրի
19 մէլուս օլաճագարն : Տուսուլընտա մէլուս վէ
20 խուրուճընտա մէլուս օլաճագարն : Փէթիւ
իշէր իշէթէքն պէնի թէքէ էթտիյին իշիւն
էլինի սւլաթտընն ճէր իշտէ սէն թէգ ճէլաք
օլուր քէնա պուլուճագարն տէկին , Ռազան սանա
լա'նէթ վէ իլլիթիւրապ վէ թէքտիր կէօնտէրէ-
21 ճէք տիր : Թէմէլլիւք էթմէք իշիւն կիտէճէլին
պիր իւղըրինտէն Ռազան սէնի իֆնա էտինճէյէ-
տէկին իւղէրինէ տա'իմի թա'ուն կէթիւրէ-
22 ճէք տիր : Ռազան սէնի վէրէմ վէ ճիւմէմ վէ
սըթմա վէ ճէտա ճէրարթ վէ գօրաքլըգ վէ
սամ ետի վէ էարագան իլէ վուրուպ , սնլէր
սէնի ճէլաք օլուճագարնտէկին թա'գիպ էտէ-
23 ճէքտիր տիր : Վէ պաշըն իւղէրինտէ օլան
կէօրէր պագըր վէ պաղըն ալթընտա օլան
24 ետր տէմիր օլաճագարն : Ռազան ետրինն
էաղըրնն թօղ թօփրաղ էտիպ' սէն քէ-
նա պուլուճագարնտէկին պուլուր կէօրտէ-
25 իւղէրինէ էնէճէք տիր : Ռազան սէնի տիւշ-
մէնլըրինն էօնիւնտէ միւնճէղիմ էտէճէք ,
վէ տնլէրէ գարը պիր էօլտան չըգըպ' էօն
լէրինտէն ետիր էօլտան ֆիթրա էտէճէքտիր .
վէ վէմիւնն ճիւմէ մէմէթէթէրինտէ սէրտէ-
26 թի օլաճագարն : Վէ ճէտէտին ճալա գուշ-
լարնն ճիւմէսիւն վէ ետրին վուճուշընա
էտէք իշիւն օլուր , աւլէրէ գաշըրան պու-
27 լուճագարնտէ օլաճագարն : Ռազան սէնի Մըսըր չըպան-
լարը վէ պէմիւսիր վէ ուլուգ վէ կիճիք իլէ
վուրաճագարն , վէ տնլէրտէն չիֆա պուլուճագար-
28 ճագարն : Ռազան սէնի ճիւնուս վէ քէօրիւք
29 վէ շաշընլըգլէ վուրաճագարն : Սէն տախի
քէօրիւն գարանլըգտա էլիլէ էօգլարըղէ կի-
պի էթլէ վագրթընտա պէգլէ էօգլարաճագարն ,
վէ էօլարընտա քէլաճ պուլուճագարն վէ խէլա
էտէն պուլուճագարն , տա'իմա գուլմ ու զա-
30 ռա ուղըրաճագարն : Պիր գըգ իլէ նըշա-
լուճագարն , վէ սան տիկէր պիր թէգար-
ուպ էտէճէք տիր . պիր խանէ ինչա էտէ-
ճէքտիր , սամա իլինտէ սաքին օլմայաճագարն .
պիր պաղ տիլէճէքտիր , վէ իւղիւմիւնիւ
31 տիլիւմէլէճէքտիր : Սըղըրն կէօրէրին էօ-
նիւնտէ պօղաղընտաճագարն , սամա սէն տնտէն
էմէլէճէքտիր . մէքէպին սէնին էօնիւնտէ

գալիլըպ' սանա կէրի : վէրիլմէլէճէք . սիւ-
րիւլէրին տիւշմէնլըրին վէրիլէճէք , վէ սէնին
իշիւն աւլէրէ գուրթարան պուլուճագարն
32 տիր : Օղըրաճագարն վէ գըղալարն տիկէր պիր
գալմա թէպիւմ օլուճագարն , վէ կէօրէրին
կէօրիւպ պիւթիւն կինն տնլէր իշիւն պ-գ-
աւլէ պօղալուճագարն , վէ էլինտէն պիր շէյ
33 կէլմէյէճէք տիր : Թօփրաղընն մահալըն
վէ ճիւմէ էմէլլինի պիլմէտիյին պիր գալմ
էէլէճէք , սէն տախի տա'իմա տնճագարն
34 չէքիպ էլիլէճէքտիր : Վէ կէօրէրինն կէօրէ-
35 ճէյի շէյլըտէն տիլան օլաճագարն : Ռազան
սէնի տիլէրինտէ վէ պաղըրաղընտա պա-
ղընն թապանընտան թա պաշընն թէփէսի-
նէ տէկին քէթիւ չըգանա միւլթէլա էտէ-
ճէք , վէ տնլէրտէն չիֆա պուլուճագարն
36 Ռազան սէնի վէ իւղէրինն նապ էտէճէքտիր մէ-
լէյի քէնտինն վէ էտաղընն պիլմէտիյի
պիր թա'իֆէյէ կէօթիւրէճէք տիր , վէ օրա-
տա աղաճ վէ թաշտան օլան զայրի իլաճա-
37 ռա 'պատէթ էտէճէքտիր : Վէ Ռազան սէնի
կէօթիւրէճէյի ճէմի' ի ալլամ սրաղընտա
ճայրէթ վէ մէսլ վէ իլմիլիպա սէպէպ օլա-
38 ճագարն : Թարալա չօգ թօխում չըգարըպ'
աղ ճէմ' էտէճէքտիր . զիրա տնլ չէքիլէլէր
39 էէլէճէք տիր : Պաղըր տիլիպ թիմար էտէ-
ճէքտիր , սամա չէրապ իլմէլէճէքտիր , վէ
է-գ-լ-մ տէվլիլմէլէճէքտիր , զիրա տնլ գուրթ-
40 լար էէլէճէք տիր : Քէաֆէի ճալալընն
տախիլինտէ զէլթուս աղաճլարը պուլուճա-
ճագարն , վէ սէն նաղ իլէ մէս օլուճագարն
տնլ . զիրա զէլթուս տէօթիւրէճէք տիր :
41 Օղըրաճագարն վէ գըղալար թէվիւն էտէճէքտիր
սամա սանա գալմայաճագարն . զիրա էտ-
42 թէթէ կիտէճէքտիր : Աղաճլարնն ճիւմէսի-
նի վէ թօփրաղընն մէլվէլէրին չէքիլէ
43 գալթ էտէճէք : Արանըղտա պուլուճագարն , սէն
րիպ չըգա չըգա սանա ֆա'րգ օլաճագարն , սէն
44 իսէ էնէ էնէ էտնա օլաճագարն : Օ սանա
էօթիւն վէրէճէք , լաքին սէն տնա էօթիւն
վէրէմէլէճէքտիր . օ պաշ օլաճագարն , վէ սէն
գուրթուգ օլաճագարն :
45 Վէ պուլա'նէթէրին ճիւմէսի սէնին իւ-
ղէրինէ կէլիպ' թա սէն ճէլաք օլուճագարնտէ-
կինն սէնի թա'գիպ իլէ սանա իսապէթ էտէ-
ճէքտիր , զիրա սանա էմր էթտիյի էպմիր վէ
գալմանիլինն ճըֆզ իշիւն Ալլահն Ռազան
46 քէլարնն տինկէմէտին . Վէ տնլէր սէնին իլէ
նէպիլ իւղէրինտէ իլ էլ էպէտ ալլամէթ վէ
47 միւճիլէ իշիւն օլաճագարն : Մատէմ քի
ճէր շէյին պուլուղը իշիւն Ալլահն Ռազան
սուրուր վէ խօշուտիլ էլէ խուլմէթ էթմէ-
48 տին , Սէն տնլըգ վէ սուրըղըգ վէ չըպաղ-
լըգ վէ ճէր շէյին ճօգսանըյէ Ռազան սէնին

իւզերինէ կէօտներէճէյի տիւշմէնէրինէ խտ-
մէթ էտէճէքսին . օլ տախի սէնի հէլաք է-
տիննէյէ տէկին պոյնուսնըն իւզերինէ տէմիր
49 պոյնուսնընզ գոյաճադ տըր : ԲԱՊՊ սէնին
իւզերինէ ուղադտան՝ զէմինին միւնթէհասըն-
տան գարթալ կիպի ուչան պիր թա'իֆէ ,
50 լիսանընը անկլամաորըն պիր թա'իֆէ՝ իւ-
թիյաւրարն խաթընա պագմոյան վէ չօ-
ճուգլար մէրհասմէթ էթմէյէն՝ եիւզիւ սերթ
51 պիր թա'իֆէ կէթիրէճէք տիր : ՕԼ տախի
սէն հէլաք օլուսնոյա տէկին սէնին հայվան-
լարընըն սէմէրէսինի վէ թօփրադընըն մահ-
սուլընը եէյէճէք , վէ սէնի ի'տամ էտիննէյէ
տէկին սանա պուգտայ , չէրապ վէ եաղ վէ
սըղըրլարըն եսպըւլարընը վէ գոյնլարը-
52 նըն սիւրիւնէրինի պրագմոյաճադ տըր : Վէ
պիւթիւն տիյարընտա ի'թիմատ էթտիյին
եիւքսէք վէ մէթին սուրլարըն երգընընճոյա
տէկին սէնի ճիւմէ չէհրէրինտէ մուհասերէ
էտէճէք . Ալլահըն ԲԱՊՊՐԵ, սանա վերտիյի
պիւթիւն տիյարընտա սէնի ճիւմէ չէհրէ-
53 րինտէ մուհասերէ էտէճէք տիր : Վէ մու-
հասերտէ վէ սէնին տիւշմէնին սէնի թաղ-
եիդ էթտիյի մուղայագա էսնասընտա պաթ-
նընըն սէմէրէսինի՝ եա'նի Ալլահըն ԲԱՊՊՐԵ
սանա վերտիյի օղըւլարընըն վէ գըզլարընըն
54 էթինի եէյէճէքսին : Սէնտէ նաղիք վէ զա-
յէթ գարիֆ ատէմ՝ քէնտի գարնաաշընա վէ
գոյնընտաքի զէվէսինէ վէ սաղ պրագտըրը
55 պագը եվլատընա սու ի նաղար էտիպ , ճիւմ
լէ չէհրէրինտէ մուհասերէտէ վէ տիւշմէնի-
նին սէնի թագէիդ էթտիյի մուղայագա էս-
նասընտա քէնտիսինէ պիր չէյ գալմաորը
իչիւն , անլըրին պիրիսինէ քէնտի եէյէճէյի
56 եվլատընըն էթինտէն վերմէյէճէք տիր : Սէն-
տէ զէրաֆէթ վէ նէղաքէթինտէն նաշի՝ տ-
յաղընըն թապանը եէրէ պամաղա տըլմա-
մըշ օլան զարիֆ վէ նաղիք խաթուս քէնտի
գոյնընտաքի զէվէսինէ , օղընա վէ գըզընա ,
57 Վէ ոյադլարը արասընտան չըգան մէշիմէսինէ
տօղուարըն օղըւլարըն իչիւն սու ի նաղար
էտէճէք տիր . զիրա մուհասերէտէ վէ տիւշ-
մէնին սէնին չէհրէրինտէ սէնի թագէիդ էթ-
տիյի մուղայագա էսնասընտա՝ հէր չէյին նօգ-
սանընտան պուսլարը կիզլիճէ եէյէճէք տիր :
58 ԵՅԵր պու ճէլլէ վէ հէյպէթլի իսմոն ,
եա'նի ԱԼԼԱՅԻՐԵ ԵԷՀՕՎԱ Էօթէն խափ
էթմէք իւզըն՝ պու քիթապտա մուհարրէր
օլան պու չէրի'աթըն քէաֆֆէ ի քէլիմաթը-
59 նը չըֆղ ու իճրա էթմէզ իսէն , ԲԱՊՊ տա-
խի սէնի վէ նէսլինի 'աճիպ պէլալարա , պէօ-
յիւք վէ տա'իմի պէլալարա վէ ֆէնա վէ տա-
60 իմի մարաղարա տիւշար էտէճէք տիր : Վէ
գօրգտընը Մըսըր 'իւթէրէրինին ճիւմէսինի

եինէ սէնին իւզերինէ կէթիրէճէք , վէ անլը
61 սանա եափըլաճադ տըր : ԲԱՊՊ սէնին իւզ-
երինէ՝ սէն հէլաք օլուսնոյա տէկին պու չէ-
րի'աթ քիթապընտա մուհարրէր օլմոյան հէր
մարազ վէ հէր պէլալը տախի կէթիրէճէք
62 տիր : Սիդ տախի քէսրէթտէ կէթիւն երւ-
տըզլարը գատար պուլուսմուշ իքէն , 'ատէտ-
տէ աղ ատէմ գալաճադսընը , զիրա Ա-
63 լլահըն ԲԱՊՊՐԵ քէլամընը տինկէմէտին : Վէ
ԲԱՊՊ սիզէ էյիլէք էթմէք վէ սիզի թէքսիր
էթմէք իչիւն հագգընըզտա մահաղ օլաղը
կիպի , պէյլէճէ սիզի ի'տամ վէ հէլաք էթ-
մէք իչիւն հագգընըզտա մահաղ օլաճադ
տըր , վէ թէմէլլիւք իչիւն կիթմէքտէ օլաղ
64 զընըզ տիյարտան սէօթիւնէճէքսինիդ , Վէ
ԲԱՊՊ զէմինին պիր ուճընտան օլ պիր ուճը-
նա գատար սէնի ճէմի'ի ազվամ արասընա
տաղըտաճադ , սէն տախի օրատա կերէք
քէնտինին , կերէք էճտատընըն պիմէտիյի
աղաճ վէ թաշտան օլան զայրի իւսնէրէ
65 ի'պատէթ էտէճէք սին : Վէ օլ միլէթլէր-
տէ իսթիրաշաթ էտէմէյէճէքսին վէ ոյաղը-
նըն թապանընա բաշաթ եէրի օլմոյաճադ , վէ
օրատա ԲԱՊՊ սանա գալպ իղլէրաղը վէ կէօզ
պօղընլըը վէ ճան պպղընլըը վէրէճէք
66 տիր : Վէ հայաթըն սէնին էօնիւնտէ մու-
'ալլագտա օլաճադ , վէ հայաթըն իչիւն էմ-
նիլէթին օլմաորընտան կէճէ կիւնտիւզ
67 գօրգաճադսըն : Գալպինին գօրգտըրը գօր-
գու վէ կէօղլէրինին կէօրտիւլա չէյլէր սէ-
պէպիլէ սապա՝ Գեռաշի ազլամ օլալար ,
վէ ազլամ՝ Գեռաշի սապա՝ օլալար տէյէ-
68 ճէք սին : Վէ պէնիմ սանա արթըզ պիր
տաշա անը կէօրմէյէճէքսին՝ տէտիյիմ եօլ-
տան ԲԱՊՊ սէնի կէմիլէրէ Մըսըրա տէօնտէ-
րէճէք . սիզ տախի օրատա տիւշմէնիլիդէ
քէօլէ վէ ճարիյէլէր օլմագ իւզըն՝ միւլթէրի
գալմաշընճոյա գատար սաթըլաճադսընը :

ՊԱՊ 29

- 1 ԲԱՊՊՐԵ պէնի Խորայէլ իլէ Հօրէպտէ 'ագա
էյլէտիյի 'աշտտան պաշտ , Մուսապ տիյա-
րընտա անլըն իլէ 'ագաթըն Մուսապ էմր
էթտիյի 'աշտըն քէլիմաթը պուսլար տըր :
- 2 Իմտի Մուսա պիւթիւն Խորայէլ չաղը-
րըպ , անլընէ տէտի քի՝ Սիդ Մըսըր տիյա-
րընտա ֆիր'օն իլէ գուլարընըն ճիւմէսինէ
վէ պիւթիւն տիյարընա կէօղլէրինիդէն էօ-
նիւնտէ ԲԱՊՊՐԵ պիւլ ճիւմէ եափաղընը ,
- 3 Եա'նի կէօղլէրինիդին միւշահտէ էթտիյի
օլ պէյիւք թէճիւպէլէրի , օլ 'ալմէթլէր-
4 լէ պէյիւք միւլճիզլէրի կէօրտիւլիւզ : Վէ
լաքին ԲԱՊՊ սիզէ պու կիւնէ տէկին ֆէհմ

էտէր պիր գալու վէ կէօրիւր կէօզէր վէ իշի-
 5 տիր գուլազար վէրմէտի : Պէն տախի սիզի
 գըրգ սէնէ պէրըկէտէ կէպտիրտիմ : իւզէ-
 6 րինիգտէ էսփազընըզ էսքիմէյիպ , այաղընտա
 այագ գապըն էսքիմէտի , էքմէք եէմէտի-
 նիզ վէ շէրապ եախօտ միւսքեր իշմէտինիզ ,
 7 թա քի Ալլահընըզ ՐԱՊՊ պէն իտիյիմի պի-
 լէսինիզ : Վէ պու մահալէ կէտիյինիզ վա-
 գըթ' շէշպօն մէլէյի Սիհօն վէ Պաշտան մէլի-
 8 յի 'Օճ պիզէ գարշք մուհարէպէյէ չըգտըգ-
 արընտա , տնէրի միւնհէգիմ էթտիք : Վէ
 տիյարլարընը ալլա' տնը Բուուպէնիլէրէ վէ
 9 նա միրաա օլմազ իւզըէ վէրտիք : իմտի իշ-
 պու 'աշտըն քէլիմաթընը հըքիլ էտիպ տն
 լէրի իծրա էտինիզ , թա քի հէր իշլէյէճէ-
 10 յինիզ իշտէ մուվաֆֆազ օլալընըզ :
 Սըպթ րէ'իւլէրինիզ , իւթիյարլարընըզ վէ
 նաղըրլարընըզ վէ Խորայէլէն քէտաֆֆէ ի րի-
 11 ճալը , Չօճաւգարընըզ , նիսվանընըզ վէ օր-
 տոււնըն իշինտէ պուլոււնաւն զարիպին , օտու-
 նընը էարուտան սուլաւնը չէքէն քիմսէյէ
 12 վարընճայա տէկին , Ալլահըն ՐԱՊՊՅՈՒ պու
 կիւն սէնինը 'ազտ էթտիյի Ալլահըն ՐԱՊՊՅՈՒ
 'աշտ վէ եէմինինէ կիւրմէք իշիւն , պու կիւն
 սիզ ճիւմէնիզ Ալլահընըզ ՐԱՊՊՅՈՒ հուզու-
 13 րընտա տուրույօրընըզ : թա քի սանա տէ-
 տիյի կիպի վէ էճառտըն Ապրահամ , Իսհագ
 վէ Եա'գուպա եէմին էթտիյի կիպի' պու
 կիւն սէնի քէնտիւնէ գալմ' նապ էտէ , օլ
 14 տախի սանա Ալլահ օլա' Պէն տախի պու
 'աշտը վէ պու եէմինի էալընըզ սիզին իլէ
 15 տէյիւ , Անճագ Ալլահընըզ ՐԱՊՊՅՈՒ հուզու-
 րընտա տուրուպ , պիլիմ' իլէ պրապէր պու
 կիւն պուրառաա օլմալար իլէ' վէ հէմ տէ
 պու կիւն պիզիմ իլէ պուրառաա պուլոււնաւն
 16 յանլար իլէ 'ազտ էտիյօրըմ' : Չիրա Մըսըր
 տիյարընտա նէ հալաէ սսպին օլըրըմըզ վէ
 կէշտիյինիզ թա'իֆէլէրին արաընտան նա-
 17 սըլ կէշտիյինիզ սիզ պիլիւրինիզ , Վէ տն
 լէրին մէքուհաթընը վէ եանլարընտա պու-
 լոււնաւն աղաճ վէ թաշ վէ կիւմիւշ վէ ալթոււն
 18 փութլարընը կէօրտիւնիւլ : Օլմայա քի պու
 կիւն արանըզտա օլ թա'իֆէլէրին իւաշլարը-
 նա թապի' օլուպ , Ալլահընըզ ՐԱՊՊՅՈՒ գալ-
 պի սափմըշ օլմա' պիր էքէք եախօտ գարը
 եախօտ գապիլէ եախօտ սըպթ պուլոււնա ,
 վէ օլմայա քի սիզտէ վէհը վէ փէլին հասըլ
 19 էտէն պիր քէօք պուլոււնա' Վէ օլմայա քի
 պու լա'նէթին սէօզլէրին իշիթտիքտէ' շէր
 նէ գառար գալպիմին 'ինատընտա սիւլուք
 էտէր իսէմ տէ , պանա սէլաւթ օլուր' տէյէ-
 րէք , գալպիւնտէ քէնտիւնէ պէրէքէթ օգոււմազ
 լէ սուսուզըզա սէրիսօշըզը 'իլալէ էտէ :

20 ՐԱՊՊ տնը 'աֆիլ էթմէք իսթէմէյիպ , սնճագ
 օլ գէման ՐԱՊՊՅՈՒ զազապը վէ զայրէթի օլ
 քիմսէնին 'ալէյհինէ 'ալէվիլ օլուպ , պու
 քիթապտա մուհարրէր օլմա' լա'նէթլէրին
 ճիւմէսի տնըն իւզէրինէ կէլէճէք : Վէ ՐԱՊՊ
 տնըն իսթին կէօք ալթընտան մահալ էտէ-
 21 ճէք տիր : Վէ ՐԱՊՊ պու շէրի'աթ քիթա-
 պընտա մուհարրէր 'աշտըն լա'նէթլէրին
 ճիւմէսի միւճիպինճէ' տնը Խորայէլէն հէր
 սըպթընտան պէլա իշիւն այըրաճագ տըր :
 22 Վէ նէսլի աթի' եա'նի եէրինիզէ կէլէճէք
 օղուլլարընըզ վէ ուզագ տիյարտան կէլէն
 էճնէպի պու տիյարըն պէլալարընը վէ ՐԱՊ-
 23 ՊՅՈՒ տնըն իւզէրինէ կէթիւրտիյի մարազլարը
 իլէ խարապ էթտիյի Սառոււմ վէ Ղամօրա
 վէ Ատմա վէ Սէպօյիմին խարապ օղոււմալարը
 կիպի քիւքիւրտ վէ թուզ վէ եանըզ օլուպ ,
 էքիլմէտիյինի վէ մահալէ վէրմէյէք հիշ
 պիր օթ պիթմէտիյինի կէօրտիւքէրինտէ ,
 24 Վէ թա'իֆէլէրին քէտաֆֆէսի տախի սէօլէ-
 յիպ' ՐԱՊՊ պու տիյարա նի'շիւն պէօլլէ
 եափաթ : պու զազապը 'աղիմին շիտաթի
 25 նէ' տիր' տէյէճէքէր : Վէ անլէրէ ճէփալէն
 էճառտլարընըն Ալլահ ՐԱՊՊՅՈՒ տնէրի Մըսըր
 տիյարընտան իւրաճ էթտիյինտէ քէնտիլէր
 իլէ'ազտ էթտիյի 'աշտը թէրք էյլէտիլէրին ,
 26 Վէ կիտիպ պիլմէտիլէրի զայրի իւաշլարա'
 եա'նի քէնտիլէրէ նասիպ գըլմաթըզ զայրի
 իւաշլարա խըտմէթ էտիպ , անլէրէ սէճ
 27 տէ էթտիլէրի իշիւն տիր : Վէ ՐԱՊՊՅՈՒ զա-
 զապը պու քիթապտա մուհարրէր օլմա' լա'-
 նէթլէրին քէտաֆֆէսինի պու տիյարըն իւզէ-
 28 րինէ կէթիւրմէք իշիւն անա 'ալէվիլիպ , ՐԱՊՊ
 պու կիւն օլուլէ կիպի զազապ իլէ իւրըմ' իլէ
 վէ հիտաթի ի 'աղիմէ իլէ տնլէրի եէրլէրին-
 տէն սէօքիւպ' պաշգա պիր տիյարա աթտը'
 29 տէյէճէքէր : Խաֆի օլմա' շէյլէր Ալլահընըզ
 ՐԱՊՊՅՈՒ մախսուա տըր , վէ մէքուլէ գըլընաւն
 շէյլէր իլ էլ էպէտ պիզիմ վէ օղուլլարընըզ
 իշիւն տիր , քի պու շէրի'աթըն ճիւմէ քէ-
 լիմաթընը իծրա էտէլիմ' :

1 Վէ էօնիւնէ գօտըղմ' պու շէյլէրին ճիւմ-
 լէս , եա'նի պէրէքէթ վէ լա'նէթ իւզէրինէ
 կէլտիլէրի վազըթ Ալլահըն ՐԱՊՊ սէնի իշ-
 լէրինէ սիւրտիյիւ պիլ ճիւմէ թա'իֆէլէրին
 արաընտա պուլոււնաղընտա տնլէրի խաթ-
 2 րընա կէթիւրիպ , Ալլահըն ՐԱՊՊՅՈՒ րիւճու-
 էթտիյին հալաէ , կէրէք սէն կէրէք օղուլլա-
 րըն , պու կիւն սանա թէպլիզ էթտիյիմ' շէյ-
 լէրին քէտաֆֆէսինէ կէօրէ , տնըն քէլմաթընը

3 պիւթիւն գալպինիդտէն վէ պիւթիւն ճանք-
 նըզտան տինկլէտիյինիզ հալտէ, Ալլահն՝
 Բնող տախի սէնի էտարեթտէն կերի կէթի-
 րիպ՝ սանն մերհամթթ էտէրէք, Ալլահն՝
 Բնող տաղըթտաղ ճէմի՝ ս ազվաման թէք-
 4 բար սէնի ճէմ՝ էտէճէք տիր, էյէր կէջիւն
 ուճընա գաւտար սիւրիլիւր իսն տէ, Ալլա-
 հն՝ Բնող սէնի օրտառն ճէմ՝ էտիպ՝ օրա-
 5 տան ճէլպ էտէճէք տիր: Վէ Ալլահն՝ Բնող
 սէնի էտառտընն թէմէլլիւք էթտիյի տիյա-
 րա կերի կէթիւրէճէք, վէ սէն անը թէմէլ-
 լիւք էտէճէքսին. զ տախի սանն էյիլիւք
 էտիպ՝ սէնի էտառտընտան զիյառտէ թէք-իւր
 6 էտէճէք տիր: Վէ Ալլահն՝ Բնող պիւթիւն
 գալպինտէն վէ պիւթիւն ճանքնտան սէվմէք-
 լիյին էյիւն՝ Ալլահն՝ Բնող գալպինի վէ նէս-
 լիյին գալպինի խաթն էտէճէք տիր, թա քի
 7 պէր հայաթ գալառտն: Վէ Ալլահն՝ Բնող
 պու յու՝նէթիւրին ճիւմէսիին սիւշմէնէրի.
 նին իւզէրինէ վէ օտառ պուզզ էտիպ թէ.
 'ատտի էտէնէրին իւզէրինէ կէթիւրէճէք տիր:
 8 Սէն տախի բիւճու՝ էտիպ՝ Բնողն, քէլամը
 տինկլէտիյնտէ, վէ պու կիւն սանն թէպ-
 լիւք էթտիյիմ էմրէրինն ճիւմէսիին իճրա է.
 9 տէճէքսին: Վէ պու շէրի'աթ քիթապընտա
 մուհարրէր օլան էմրէրինի վէ գառնալարընը
 չըֆը իշին, Ալլահն՝ Բնողն քէլամը
 տինկլէտիյնտէ վէ պիւթիւն գալպինտէն վէ
 պիւթիւն ճանքնտան Ալլահն՝ Բնող բիւճու՝
 10 էթտիյինտէ, Ալլահն՝ Բնող տախի սէնի էլ-
 լէրինն ճիւմէ իշինտէ, պաթընն սէմէրէ-
 սինտէ վէ հոյվանլարընն սէմէրէսինտէ վէ
 սօփարաղընն մահաւ լառտա սանն նի'մէթիւրի
 ֆէրալան էտէճէք տիր, զբար Բնող սէնի
 էճառտըն հազգընտա մահզուզ օլաղը կի-
 պի, սէնին հազգընտա խոյր իշին թէքար
 մահզուզ օլաճուգ տըր:
 11 Զիւրա պու կիւն սանն թէնպիհ էթտիյիմ
 պու էմր սէնին իշին միւշէթ տէլիլ տիր, վէ
 12 սէնտէն պա'իտ աէլիլ տիր: Անքտէ տէլիլ
 տիր քի՝ Պիլիմ իշին կէցէ քի՞մ չըզըլ՝
 անը պիլէ կէթիւրէճէք, պիլ տախի տինկլէ-
 13 իյի քիճոք էտէլիմ՝ աէլէսին, Վէ աէնիզին
 էօթէսինտէ տէլիլ տիր քի՝ Պիլիմ իշին
 քի՞մ տէնիլին էօթէսինն կէչիպ անը պիլէ
 կէթիւրէճէք, պիլ տախի տինկլէլիպ իճրա
 14 էտէլիմ՝ աէլէսին: Հալ պու քի՝ պու քէ.
 կամ սանն շոյիթ իւզըն տըր, իճրա էթ-
 մէքիյին իշին աղզընտա վէ գալպինտէ տիր:
 15 Իշթէ պու կիւն էօնիւնէ հոյաթը վէ խայ-
 16 ը՝ հէմ մէվթի վէ շէրի վաղ՝ էյէրսիմ. Զիւն
 քի պու կիւն սանն Ալլահն՝ Բնողն սէվիւք,
 թարիկէրինտէ սիւրըք էտէրէք, էվամիյին
 գալպինն վէ ճաքամընն չըֆը էթմէն: թէն

պի՛հ էտորիմ, թա քի պեր հոյաթ գալազ
 թէքէսսիւր էաէսին . Ալլահն ըսող առիկ
 թէմէլլիւք իրիւն կիթալլին տէյորտա սէն
 17 պերէթէթէլէճէք տիր : Ամմա էյեր գալպին
 սաթիպլ տա՛ իթաւթ էթմէզ իսէն , վէ իզ-
 լաւ ըլունուպ՝ զայր իւսչարա իրումէթ էտէ
 18 րէք , անլէրէ սէճաէ գըլար իսէն , Սիզէ պու
 կիւն խապեր վէրբորմ քի՛ մուրազա ճէլաք
 օյաճազաընրք . թէմէլլիւք իրիւն իրտաստին
 կիչիպ կիթալլինիզ եէրտէ՛ Էօմրիւնիւզ ու-
 19 զուն օլալաճազ տոր : Պուս կիւն սէմա իլէ
 վէմինի իսիզէ շահիտ թութարմ քի՛ հոյա-
 թը վէ մկվթի , պէրէքէթի վէ լա՛նէթի էօնիւ-
 չիւսզ վազ՝ էյլէտիմ . իմաի հոյաթը ինթի-
 20 պեր գալաթ գալաընրք . Շէօյլէք քի՛ Ալլա-
 հնն ըսողը սէվիպ՝ անըն ճէլամըն աինկէյէ-
 սին վէ անա սատըզ գալաըն , (զէրա հոյաթըն
 վէ թուլ ի էյամըն պու տոր ,) թա քի ըսող-
 րէն էճառաւն Ապառհամ , իսհազ վէ էյա՛-
 զուպա , անլէրէ վէրմէք իւզլէ , էէմին էթտա-
 ղի տէյորտա սաթին օյարն :

എല്ലാ 31

1 Վէ Մուսա կիտիպ՝ պու սեօղլերի պիւծիւն
2 Խալպէլէ ու շլէյէրէք անլէրէ տէտի քի՝ Պու
կիւն պէն եիւզ էրմի ետշնտա իմ. արթըգ
չըզըպ կիրմէյէ դատիր տէյիլ իմ. ԲԱՊՊ տա-
խի պանա Պու Իրտանտուն կէչմէյէճէքսին
3 տէտի: Ալլա՛հն ԲԱՊՊ քէնտիտի էօնիւնտէ կէ-
չիպ պու թա՛հիլէրի սէնի էօնիւնտէն. քէն-
տիտի հէլաք էտէճէք, սէն տախի րէչալարընը
թէմէլլիւք էտէճէքսին. ԲԱՊՊԸ պույուրըղը
վէճճ իւզըն սէնի էօնիւնճէ Եէչու՝ կիտէճէք
4 տիր: Վէ ԲԱՊՊ հէլաք էթտիյի Ամօրիւրէնի
էլէթըրէրի Սիհօն իւէ 'Օճա վէ տէպարըրնա
էյլէտիյի կիպի՝ անլէրէ տախի էտէճէք տիր:
5 Վէ ԲԱՊՊ անլէրի էլինիլէ թէսլմ՝ էտէճէք
տիր. սիլ տախի՝ անլէրէ սիլլէ վէրաիյիմ՝
էմրիւրէնի ճիւմէսինէ կէօրէ հաւրէքէթ էյլէ՝
6 էէսինիլ: Գուվվէթլէթլիպ ճէտուր օլընըլ.
Եիւզէրիտէն խալֆ ու խալիյէթ էթմէյի-
նիլ. զիրա Ալլա՛հն ԲԱՊՊ քէնտիտի սէնինլէ
պէրապէր կիտիպ՝ սէնի պրազմուղ վէ սէնի
թէրք էթմէլ:
7 Պա՛տէհու Մուսա Եէչու՛ր չաղըրըպ, պիւ-
ծիւն Իրապլէն հազըւրընտա անա տէտի
քի՝ Գուվվէթլէնիպ ճէտուր օլ. զիրա պու
գալմը ԲԱՊՊԸ անլէրէ վէրմէք իւզըն էճ-
տապարընա Եէմին էթտիյի տիյարա սէն
կէօթիւրէճէքսին. վէ անլէրէ միրա օլմագ
8 իւզըն Իտգաիմ էտէճէքսին: Վէ ԲԱՊՊ քէն-
տիտի սէնի էօնիւնտէ կիտէճէք տիր, ո սէ-

նինյէ օլուպ՝ սէնի պրազմայածագ վէ սէնի թէրք էթմէճէք տիր . սէն խալփ ու խա- շէյթ էթմէ :

- 9 Իմոխ Մուսա պու շէրի'աթը եաղպ, անը ԲԱՊՊԸՆ թապուլ իւլ 'աջտընը թաշըյան պէնի Լալի քեաշինէրէ վէ Խորայէլին ծիւմ :
- 10 Լէ իխթիյարարնա թէսլիմ՝ էյլէտի : Վէ Մուսա անլէրէ էմր էտիպ տէտի քի՝ շէր եէ- տիննի սէնէտէ , իպրա սէնէսինտէ , խոյմէլէր :
- 11 պայրամընտա , Խորայէլին քեաշիքէտի Ալլա- ճըն ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտա կէօթիւրմէք իւզրէ ինթիխապ էթտիյի մաշայէ կէտիլէրէր զէ- ման՝ Խորայէլին քեաշիքէտի հաղըր օլուպ , գուլապարը իշիտիր իքէն պու շէրի'աթը գրա- :
- 12 'աթ էտէճէքսին : Գալմը՝ եա'նի էրքէք իլէ նիսա վէ չոճուգլարը վէ շէճլէրինտէ օլան զա- րիպի ճէմ՝ էյլէյէսին , թա քի իշիտիպ էյթրէ- նէրէք Ալլաճընը ԲԱՊՊԸՆ խալփ՝ վէ պու շէ- րի'աթին պիլ ծիւմէ քէլիմաթընը ճըֆղ ու :
- 13 Իճրա էտէլէր : Պիխապեր օլան էլլատլարը տախի իշիտիպ՝ թէմէլիւք էթմէք իշիւն , իր- տանտան 'ուպուր էտէճէլինիլ տիյարտա պիւթիւն էյամ՝ Ը՝ էօմրիւնիւզտէ Ալլաճը- նը ԲԱՊՊԸՆ խալփ էթմէյի էյթրէնէլէր :
- 14 Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա՝ իշթէ վէֆաթ էտէ- ճէլին կիւնէր եաղլաշտը . Եէշու՝ չաղըրպ՝ սիղ ճէմա'աթ չաւորընտա տուրընը , պէն տախի ոնա էմր էտէյիմ՝ տէտի . Մուսա տախի Եէշու՝ իլէ կիտիպ՝ ճէմա'աթ չաւոր- :
- 15 րընտա տուրտուլար : Վէ ԲԱՊՊ չաւորտա պուլաթ՝ 'ամուտընտա կէօթիւնտիւ . վէ պու- լաթ՝ 'ամուտը չաւորըն գափուսը իւզէրին- :
- 16 տէ տուրտա : Վէ ԲԱՊՊ Մուսայա տէտի քի՝ իշթէ սէն էճաւտըն իլէ ույուլաճագսին . պու գալմ՝ տախի գալգըպ կիթմէքտէ օլ- տուղլարը տիյարըն էճնէպի իլաշլարնա թա- պի՝ օլմաղլըպլէ , զինա էտէրէք՝ պէնի թէրք , վէ անըն իլէ 'ապտ էթտիյիմ՝ 'աջտընը :
- 17 նազը էտէճէք տիր : Վէ օլ կիւնտէ զա- զապմը՝ անլէրէ 'ալէվլէնէրէք , պէն անլէ- րի թէրք էտիպ՝ եիւզիւմիւ անլէրտէն իխ- ֆա էտէճէլիմ . անլէր տախի թէլէֆ օլուպ չոք պէլլարա պէ միւսիպէթլէրէ տիւշար օլ- տուղլարը կիւնտէ , Պիգիմ՝ պու պէլլարա տիւշար օլտուղլարը՝ Ալլաճընը արաւըգտա պուլուլմաւորը իշիւն տէյիլ՝ մի՝ տէլէճէրէր :
- 18 տիր : Պէն տախի՝ զայրի իլաշլարա մէյլ էտիպ՝ էթտիլէրի քէօթիւլէյիլին ճիւմէտի իշիւն օլ կիւնտէ մուլթադա եիւզիւմիւ իխֆա էտէ- :
- 19 ճէլիմ : Վէ շիմոի պու իլաշիյի թաշրիր է- տինիլ , վէ անը պէնի Խորայէլէ թա'լիմ է- տէրէք , պու իլաշի պանա պէնի Խորայէլ- չագընտա շաշիտ օլմաղ իւզրէ , աղըղլարը- :
- 20 նա վալ՝ էյլէլինիլ : Զիրա պէն անլէրի էճ-

- տաւլարնա էէմին էթտիյիմ՝ սիւտ վէ պալ- ագոն տիյարա կէօթիւրէճէլիմ , անլէր տախի եէլիպ աղարապ՝ սէմիրիքտէն սօնկրա , զաշ- րի իլաշլարա մէյլ էտիպ՝ անլէրէ իւրմաթ էտէճէքլէր վէ պէնի թաշրիր էտիպ՝ 'աջտընը :
- 21 նազը էտէճէքլէր տիր : Վէ չոք պէլլար իլէ միւսիպէթլէրէ տիւշար օլտուղլարընտա , պու իլաշի անլէրէ շաշիտ օլմաղ աղը , չիւնքի անլէրին նէպինն աղընտան ունուաւընտա- ճագ աղը . զիրա անլէրի , էէմին էթտիյիմ՝ տիյարա կէօթիւրմէգտէն էլվէլ՝ պու կիւն- :
- 22 տիւշիւնտիւլէրի ֆիքրի պիլիլիմ : Իմոխ Մու- սա օլ՝ կիւնտէ պու իլաշիյի եաղպ՝ անը պէնի Խորայէլէ թա'լիմ էյլէտի :
- 23 Վէ Բապ իէշու՝ իսն ի նուտա էմր է- տիպ՝ Գուվլէթլէնիպ ճէտուր օլ , զիրա պէնի Խորայէլին՝ անլէրէ Էէրֆէ՝ էէմին էթտիյիմ՝ տիյարա սէն կէօթիւրէճէքսին . պէն տախի սէնինլէ օրաճաղը՝ տէտի :
- 24 Վէ Մուսա պու շէրի'աթըն սէօղլէրինի պիթ թէմա՝ պիր քիթապա թաշրիրինի :
- 25 Թէքմիլ էթտիլքտէն սօնկրա , Մուսա ԲԱՊՊԸՆ թապուլ իւլ 'աջտընը թաշըյան Լալիլիլէ- :
- 26 րէ էմր էտիպ՝ տէտի քի , Պու շէրի'աթ քի- թապընը ալըպ , Ալլաճընը ԲԱՊՊԸՆ թապուլ իւլ 'աջտընն եանընա գոյուլը , վէ սէնին հաղընտա շաշիտ օլմաղ իւզրէ օրաւտա օլ- տուն . Զիրա պէն սէնին 'սեանլըն վէ պոյ- նուլըն սէրթ օլտուղըն պիլիլիմ . իշթէ պէն պու կիւն տաշա եանընըտա սաղ իքէն՝ ԲԱՊՊԸՆ՝ 'ասի օլտընը , պէնիմ՝ վէֆաթըմտան ոսնկրա նէ գաւտար զէյտաէ օրաճագ օրընը :
- 28 Սըպթլարընըն ինթիյարարընն ծիւմէսինի վէ նազըղլարընըն եանըմա ճէմ՝ էտինիլ , պէն տախի գուլապարը իշիտիր իքէն պու սէօղլէրի սէօյլէյիլիմ՝ վէ սէմա իլէ գէմինի :
- 29 անլէրէ շաշիտ թուլթուլըմ : Զիրա վէֆաթըմ- տան սօնկրա սիղ մուլթադա ֆէստաւա վա- րըպ , սիվէ թէնպիճ էթտիյիմ՝ թարիգտէն սափաճագաւընը , վէ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտա քէօթիւլիւք իշլէյիլիմ՝ անը էլլէրինիլին 'ա- մէլէրիլլէ իղըպալ էթմէքլէ էյամ՝ Ը՝ տիլրէտէ :
- 30 պէլլապ տիւշար օրաճաղընը պիլիլիմ : Իմ- տի Մուսա Խորայէլին պիւթիւն 'ճէմա'աթը իշիտիր իքէն՝ պու իլաշիլին սէօղլէրինի թէ- մալիլլէ սէօյլէտի :

ՊԱՊ 32

- 1 Եյ սէմադաթ , իսթիմա՝ էտինիլ , պէն տախի սէօյլէյիլիմ .
- 2 Զէմին տախի աղընըն սէօղլէրինի տինիլէսին ,
- 2 Թա'լիլիմ՝ եաղմուր կիպի տամլայաճագ ,
- *Իւր . ճէմա'աթընը գուլապարը

- Գելամբժ չէպէմ կիպի տիւղէճէք տիր .
 Զիմէն իւզերինէ եալաւ եաղմուր ,
 Վէ օթ իւզերինէ պալ եաղմուր միսիլիւ Կե-
 լէճէ+ Խէր :
- 3 Զիրա ԲԱՊՊԸՆ իսմինի նիտա էտերիմ .
 Ալլաճըմը թա՛ղիմ էտինիդ ,
 4 Օ Գայա տըր , Ֆի՛լի քեամիլ տիր ,
 Զիրա ճիւմէ թարիգլէրի 'տառլէթ տիր .
 Ստորդ վէ ճէվրտէն միւպէրրա Ալլաճ տըր .
 'Ատիլ վէ Տաղգ օլա՛ն Օ տըր :
- 5 Անէր Փասիտ օլտուլար , 'այրպարը անըն էվ-
 լաորնա 'ա՛խտ տէյիլ տիր .
 Պիր էյրի վէ թէրս նէսլ արիլէր :
- 6 ԵՍ սէֆիճ վէ 'աղբլըղ գալմ ,
 Բապպա էտա էթտիյինիդ պո՛ւ մը տըր .
 Սէնին փէտերին վէ Սաճիպին ,
 Սէնի խալդ էտիպ՝ վիւճուտէ կէթիւրէն Օ տե-
 յի՞ւ մի տիր :
- 7 Եյամ՝ Ը դտտիւէյի խաթընա կէթիւր ,
 'Արլարըն սէնէլէրինի միւլաճաղա էյլէ ,
 Փէտերինտէն սու՛ալ էյլէ , սանա Տիքեայէ
 էթսին .
 Ինթիյարլարընտան աւ՛ալ էյլէ , սանա սէոյ-
 լէսինէր :
- 8 Միւթա՛ալ միլէթլէրէ միրտա օլմադ իւզրէ
 Վէֆնի թաղսիմ էտիպ ,
 Պէնի առէմի թէֆրիգ էթտիյինտէ ,
 Պէնի իարայէլ 'ատէտի Տառէպինճէ ,
 Վգլալմըն Տուտուտընը թա՛նիս էյլէտի :
- 9 Զիրա ԲԱՊՊԸՆ Տիսսէսի քէնտի գալմը տըր ,
 Եա՛ղուպ միրտընըն գըմը տըր :
- 10 Անը պէտապան եէրտէ ,
 Վէ խալի վէ Տէվլէաք պէրրիյէտէ պուլտու ,
 Անը իճաթէ վէ թէրպիյէ էթտի ,
 Վէ կէօղիւնիւն պէպէյի կիպի անը մուճա-
 ֆաղա էյլէտի :
- 11 Գարթալ քէնտի եուվսընը թաճըր էտիպ ,
 Եալուլարը իւզերինտէ թէփրէնտիյի
 Վէ գանաուլարընը եայարադ
 Անէրի ալըպ գանաուլարը իւզերինտէ կէօ-
 թիւրտիւյիւ կիպի ,
- 12 Եաղընը ԲԱՊՊ անա Տատի օլտու ,
 Վէ անըն իլէ պէրապէր զարիպ պիր իւճ
 եօգ իտի :
- 13 Անը եէրին եիւքոէք մաճալլէրինէ չըգարտը ,
 Թա քի թարլա մաճաուլաթը եէյէ ,
 Վէ անա գայաուտն պալ ,
 Վէ չազմադ թաղընտան եաղ էմգիրթտի :
- 14 Ինէք եաղը վէ գոյուն միւաիւ ,
 Գուզուլարըն վէ Պաշան գօչլարընըն վէ թէ-
 քլէրին եաղընը ,
 Վէ պուզտայըն ա՛լաքըն եէրն ,
 Վէ իւզիւմ գանը օլա՛ն շէրապ իլտին :
- 15 Վէ 'Եշուրուռն սէմիրինճէ թէփտի ,
 (Սէմիրտին, գայլընաշտըն , եաղ պաղլաւտըն) ,
 Վէ անը խալդ էտէն Ալլաճը թէրք ,
 Վէ խէլաւտընը Գայաուտընը թաճիւր էյլէտի :
- 16 Անը էճնէպի Եաճալ իլէ զայրէթէ կէթիւրտիլէր .
 Մէքրուճաթ իլէ անը իղլապ էթտիլէր :
- 17 Ալլաճա տէյիլ , ճիննէրէ ,
 Գէնտիլէրին պիլմէտիլէրէ ,
 Շատիւ վէ եաղընտա զուճուր էտէն ,
 Վէ էճտաուտընընըն խալֆ էթմէտիլէրէ իլաճ-
 լարա զէպճ էթտիլէր :
- 18 Սէնի վիւճուտէ կէթիւրէն Գայալը խաթըն-
 տան չըգարտըն ,
 Սէնի խալդ էտէն Ալլաճը ունութտըն :
- 19 ԲԱՊՊ առախի կէօրտիւ .
 Վէ օղըլարը վէ զըզլարը Կէրպէն իղլապ
 էթտիլէրէ իլիւն աւէրտէն նէֆրէթ էյլէտի :
- 20 Վէ տէտի քի՛ Տիտարըմը անէրտէն ինֆա
 էտէյիմ ,
 'Աղբլէթլէրի նէ օլաճաղընը կէօրէյիմ ,
 Զիրա անէր էյրի պիր նէսլ ,
 Վէ պիլէֆա էվաա տըրտըր :
- 21 Ալլաճ օլմայանլար իլէ պէնի զայրէթէ կէ-
 թիւրտիլէր .
 Եպաթիլլէրիլէ իղլապ էթտիլէր .
 Պէն տախի տիլէրի գալմ՝ օլմայան իլէ զայ-
 րէթէ կէթիւրէճէյիմ ,
 Վէ Ֆէճմիդ պիր թա՛րֆէ իլէ իղլապ էտե-
 ճէյիմ :
- 22 Զիրա զաղալըմտան աթէշ թութուշտը ,
 Վէ Տալիյէնին Եաթիլինէ գաուար եանաճաղ .
 Վէ զէմին իլէ մաճաուլընը թէլէֆ էտէճէք ,
 Վէ տաղլարընը թէմէլլէրինի թութուշտընա-
 ճաղ տըր :
- 23 Իւզերլէրինէ պէլալար ճէմ՝ էյլէյէճէյիմ ,
 Օղլարըմը անիւրին իւզերինէ սարֆ էտէճէյիմ :
- 24 Աճըղտան իֆնա ,
 Վէ Տիւմնա վէ շէտիւ թա՛ուռն իլէ ի՛տա՛մ
 օլունաճաղար .
 Պէն տախի անիւրէ ճանաուլարընը տիլլէրինի՝
 Վէ թօփրադտա սիւրթ իւնէնէլլէրին զէճրինի
 կէստէրէճէյիմ :
- 25 Տըշարըտան դըլըճ ,
 Վէ իլէրիտէն տէճէթ ,
 Նէվճիվան իլէ պաքիւրէի ,
 Մէմէ էմէն մա՛ուռմ իլէ փիրի իֆնա էտե-
 ճէք տիր :
- 26 ԲԱՊՊ պու շէյլէրին ճիւմէտիլին եափմաուր ,
 Եիւճէ էիլմիդ Եաթիլ տէյէրէք ,
 Տիւլմէնին իղլապընտան ,
 Վէ խաթիլլէրին ինքաւընտան գօրգմասա-
 յըտըմ՝ ,
- 27 Անէրի Տէր թարաֆա տաղըտայլմ՝ ,
 'Եա՛նէ Իսրայէլ

- Վէ նա ալէնինտէն իսմէրիննի մահվ էտե-
յիմ՝ տէր խորմ:
- 28 Զիրա անէր թէտպիրտէն մահրում պիր միւ-
լէթ տիր ,
Վէ անէրտէ ֆէհմ եօգ տըր :
- 29 Քեւշքի 'ադիլ օլուպ , պուռնու անկլայայը-
տըլար ,
'Ազըպէթէրիննի տիւշիւնէ խորէր :
- 30 Անէրին Գայասը անէրնի սաթմամըշ
Վէ ՐԱՊՊ անէրնի թէսլիմ էթմէմիշ օլուպտը ,
Պիր նէֆէր պին նէֆէրի նա'սըլ թա'գիպ
էթմիշ ,
Վէ իքի նէֆէր օն պին նէֆէրի նա'սըլ գա-
շըրմըշ օլուր խոր :
- 31 Զիրա անէրնի գայասը պիզիմ Գայամըզ
կիպի տէյիլ տիր ,
Վէ պաւա տիւշմէնէրինիզ հաթիմ օլուռն :
- 32 Զիրա անէրնի տամաթը Սառում տամաթըն-
տան ,
Վէ Ղամբա թարլարընտան ,
Վէ իւզիւմէրի զէհրի իւզիւմ տիր .
Սալգըմլարը աճը տըր :
- 33 Անէրնի շէրապը էտտէրէր աղուր ,
Վէ էնկէրէքէրիննի միւհիք զէհրի տիր :
- 34 Պու շէյ հանրմտա մահֆուզ ,
Վէ մախլէնէրիննի մէմհուր տէյիլ՝ մի տիր :
- 35 Ինթիգում վէ ճէզա պէնիմ տիր ,
Վադթ Է Դա'պէնիտէ սյազլարը գայաճադ
տըր ,
Զիրա եթմ ի հէլքէրէր եազըն տըր ,
Վէ անէրնի իսապէթ էտէճէք շէյէր 'աճէլէ
էթմէքտէ տիր :
- 36 Զիրա գուվէթ զա'իլ օլտըղընը ,
Վէ էսիր եա ազատ գալմաաղընը կէօրտիւ-
յիւնտէն ,
ՐԱՊՊ գալմընա հիւքմ էտէճէք ,
Գուլարընա թէրահիւմ էյիլէճէք տիր :
- 37 Գուրպանլարընն եաղընը եէյէն ,
Վէ թադտիմէ ի մէշուպաթլարընն շէրա-
պընը իշէն :
- 38 Սըղընտըլարը գայա օլան իլահլարը նէ'րէտէ
տիր .
Գալգընլար , սիզէ ետարմ էթմինէր .
Սիզէ հիմայէ էթմինէր տէյէճէք տիր :
- 39 Հալա կէօրիւնիւզ քի պէն՝ պէն Օ իմ ,
Վէ պէնտէն զաչրի Ալահ եօգ տըր .
Պէն էօլտիւրիւրիւմ վէ տիրիլտիրիմ ,
Ետարլարմ վէ շիֆա վէրիւրիմ .
Վէ պէնիմ էլիմտէն գուրթարան եօգ տըր :
- 40 Զիրա էլիմի սէմայա տաղըն գալտըրըպ տէ-
րիմ քի ,
Իլ էլ էպէտ Հալլ օլան պէն իմ :
- 41 Եյէր շիմէք կիպի օլան գըլըճըմ պիլէր իսէմ ,
Վէ հիւքմիւ էլիմէ ալաճադ օլուր իսէմ ,

- Տիւշմէնէրիննի ինթիգում ալաճադմ ,
Վէ պանա պուղզ էտէնէրինն ճէզաթընը վէ-
րէճէյիմ :
- 42 Մադթուլարըն վէ էսիրէրին գանը իլէ ,
Վէ տիւշմէնէրինն սէրտարլարընն պաշընտան
Օգլարըմը գան իլէ մէսթ էտէճէյիմ .
Վէ գըլըճըմ էթմ եէյէճէք տիր :
- 43 Էյ թա'իֆէլէր , անըն գալմըն իլէ մէսրուր
օլուրը .
Զիրա գուլարընն գանընն ինթիգումըն
ալըպ ,
Տիւշմէնէրիննի ինթիգում ալաճադ ,
Տիյարընա վէ գալմընա քէֆարիլ էտէճէք տիր
- 44 Վէ Մուսա , Եէշու' իպն ի Նուռ անընէ
պէրապէր օլտըղը հալտէ , կէիպ գալմ իշի-
տիր իքէն՝ պու իլահինն ճիւմէ սէօղէրիննի
- 45 սէօլէտի : Վէ Մուսա պիւթիւն իսրայէլէ
պու սէօղէրինն ճիւմէտիննի սէյլէմիլ թիւմամ
- 46 էթտիքտէ անէրէ , Պու կիւն սիզէ շէհաթէթ
էթտիլիմ պիլ ճիւմէ սէօղէրէ էյի տիգաթ
էտինիլ , վէ պու շէրի'աթըն քէլիմալընն
քէտաֆէտիննի հըֆը ու իճրա էթմէլէրի ի-
- 47 շիւն , էվլաթընըպ էմր էյիլէյինիլ : Զիրա
պու սիզին իշիւն պիր էմր ի պաթըլ օլմա-
յըպ , անճադ հայաթընը տըր , վէ թէմէլ-
լիւք էթմէք իշիւն՝ իրտանտան 'ուպուր էտէ-
ճէյինիլ եէր իւզէրինտէ պու էմր վաաթմա-
սըյլէ 'էօմրիւնիւզ ուզուն օլաճադ տըր՝
տէտի :
- 48 Վէ հէման օլ կիւնտէ ՐԱՊՊ Մուսայա
- 49 ինթապէն տէտի քի , իշպու Ապարիմ տա-
ղընա , Եա'նի Մուսա տիյարընտա վազը՝ վէ
իւրիհա գաղընընտա օլան Նէպո տաղընա չըգ ,
վէ պէնի իսրայէլէ միւլք իշիւն վէրտիլիմ
- 50 Քէն'ան տիյարընա նազար գըլ : Վէ գարն-
տաղըն Հարուն Հուր տաղընտա վէֆաթ է-
տիպ գալմընա միւնգամմ օլտըղը կիպի , սէն
տաթի չըգտըղըն տաղտա վէֆաթ էտիպ գալմ-
- 51 մընա միւնգամմ օլաթըն : Զիրա պէնի իսրա-
յէլ արաւընտա Յին պէրիլէտինտէ՝ Գառէ-
շին Մէրիպա սուլարընտա պանա 'իստան է-
տիպ , պէնի իսրայէլէ արաւընտա պէնի 'թա-
- 52 զիլ էթմէտինիլ : Իմաի օլ տիյարը գար-
ընտան կէօրէճէքսին , ամմա պէնի իսրայէլէ
վէրտիլիմ տիյարա կիրմէյէճէքսին :

- 1 Վէ Ալահ ատէմի Մուսանն քէնտի վէ-
ֆաթընտան էվէլ պէնի իսրայէլէ օգուտը-
2 զը պէրէքէթ պու տըր : Իմաի տէտի քի՝
ՐԱՊՊ Սինտան կէլտի .

- վէ անէրէ Սէ'րտէն թիւում' էլէտի .
 փարան տաղընտան թէճէլի էթտի ,
 Օն պինդէրճէ մուգատտէսէր իլէ կէտի .
 Անլէրէ Անըն սաղ էլինտէն շէրի'աթըն ա-
 թէշի ռէթու :
- 3 Պէ'լի , մուհիսպ ի իւմէթ տիր ,
 Մուգատտէսէրինն քեաֆէսի սէնին էլին-
 տէ տիր .
 Անլէր տախի այաղարընն եանընտա օթու-
 րուրար ,
 վէ սեօղըրինի գապուլ էտէրլէր :
- 4 Մուսա Եա'գուպ ճէմա'աթընա պիր միրաս ,
 Պիզէ պիր շէրի'աթ թէպլիզ էլէտի :
- 5 վէ գալմին ը'իսէրի ,
 Խորայէլին սըպլթարըն թէճէմմիւ' էթտիք-
 լէրինտէ ,
 0 Եէշուրունտա մէլիք իտի :
- 6 Բաուպէն եաշտըն վէ էօլմէսին .
 վէ անըն առէմէրի աղ օլմասըն :
- 7 վէ Եէ հուսա հագընտա շուսա սէջլէտի .
 Եա' Բաղա , Եէ հուսանըն սէսին տինկլէ ,
 վէ անը քէնտի գալմէնա կէթիլ .
 Էլլէրի քէնտիսինն քեաֆի օլտուն ,
 վէ տիւշմէնլէրի 'ալէյհինտէ սէն անա
 մու'ին օլ :
- 8 վէ Լալի հագընտա տէտի քի'
 Սէնին թուսիլմ' վէ Ուրիմին Մասաաաա թէճ-
 րիւպէ'
 վէ Մէրիպա սուլընտա միւնաղա'ա էլլէտիյին
 միւթ թաղի աաթմինտէ օլտուն :
- 9 0 քի պապատը վէ անասը հագընտա
 Անը կէօրմէտիմ' տէտի ,
 վէ գարնաաշարըն թանըմասը , վէ օղու-
 րարըն պիլմէտի ,
 Անճագ սէնին քէլամընը հըֆլ վէ 'ահաընը
 վիգայէ էթտիլէր :
- 10 Եա'գուպ սէնին ահքեամըն վէ Խորայէլէ
 շէրի'աթըն թա'լիմ' էլլէյէճէք ,
 վէ սէնին հուգուրընտա պուխուր'
 վէ մէզպահընն իւզէրինտէ մուհրագաթ
 թագտիմ' էտէճէքլէր տիր :
- 11 Եա' Բաղա , անըն գուզվէթինի միւպարէքլէ ,
 վէ էլլէրինն 'ալէլինի գապուլ էլլէ .
 'Ալէյհինն գալգանլարըն վէ անա պուզլ է-
 տէնլէրին պէլլէրինի գըր ,
 Քի աթթի գալգմայալար :
- 12 Պէնեամին հագընտա'
 Բաղա հագպիպի էմիլիէթ իւզրէ անըն եա-
 նընտա սաքին օլաճագ ,
 Օլ տախի անը տա'լմա մուհրագալ էտէճէք ,
 վէ անըն օմուզարըն արասընտա սաքին օ-
 լաճագ աըր' տէտի :
- 13 վէ Եուսուֆ հագընտա տէտի քի'

- Կէօրինն նի'մէթի վէ չի' իլէ ,
 վէ աշաղըտա եաթան տէրեալէր իլէ ,
 14 վէ կիւնէշին հուսուա կէթիլարի նէֆիս
 նի'մէթլէր իլէ ,
 վէ այլարըն կէթիլարի նէֆիս նի'մէթ-
 լէր իլէ ,
- 15 վէ գաթիմ' տաղարընն նէֆիս նի'մէթլէրիլէ ,
 վէ տա'լմի պայըլարընն նէֆիս նի'մէթլէրիլէ ,
- 16 վէ զէմին վէ անտէ պուլունտա քեաֆէս ի
 մէվսուաթընն նէֆիս նի'մէթլէրիլէ ,
 վէ չաղտա սաքին օլանըն ըիզարըլէ ,
 Անըն տիյարը Բաղա թարաֆընտան պէրէ-
 քէթլէնսին :
- Պուշար Եուսուֆին պաշընա
 վէ պիրտէրլէրինն միւթագընն պաշը
 իւզըրինն կէլսին :
- 17 Սըղըրընն իւք սօզանը կէ' զինէթի վար .
 վէ պուսնուզարըն եապան սըղըրը պուսնուզ-
 արըն աըր .
 Անլէր իլէ գալմէրի միւնթահա ի զէմինն
 տէկին սիւրէճէք տիր .
 Էֆրաիմին օն պինլէրի
 վէ Մանասանըն պինլէրի պուշար աըր :
- 18 վէ Զապուլըն հագընտա ,
 Էյ Զապուլըն , իուրուճընտա ,
 վէ սէն , էյ Խաաթար , չաաթարընտա մէս-
 րուր օլունլէ :
- 19 Գալմարըն տաղա աալթ էտիպ
 Օրատա սուհ հուրպանլարըն զէպհ էտէ-
 ճէքլէր .
 Զիրա տէնիզլէրին ֆէլլիշի
 վէ գուսմա կէօմիլիւ տէֆինէլէրինն էմէ-
 ճէքլէր տիր' տէտի :
- 20 վէ Զաա հագընտա'
 Զաաթ թալիս' էտէն միւպարէք օլտուն .
 Տիշի արալան կիպի օթուրուր ,
 Գօլ իլէ պաշը փարէլէր :
- 21 վէ քէնտինն իւք միւլքիւ ինթիսապ էթտի ,
 Զիւնքիւ վաղը' ի շէրի'աթ թարաֆընտան օ-
 լան հիսսէտէ մահֆուլ օլտուն .
 վէ գալմին ը'իսէրիլէ կէտի ,
 վէ Խորայէլ իլէ պէրապէր 'Աղաղըն հագընն
 վէ ահքեամըն իճրա էլլէտի' տէտի :
- 22 Տան հագընտա տէտի քի'
 Տան արալան եալմուսըն աըր ,
 Պաշանտան աթլայաճագ աըր :
- 23 վէ նէֆթալի հագընտա տէտի քի ,
 Նէֆթալի իհանտան թօգ վէ 'Աղաղըն պէ-
 րէքէթինտէն մէմու օլտուն'
 Ղարպ իլէ ճէնուպը թէմէլիւք էտէճէք տիր :
- 24 վէ Ալէք հագընտա տէտի քի ,
 Ալէք' օղուլար իլէ միւպարէք օլտուն ,
 Գաթնապշարընա մագ պուլ օլտուն'

- Այսպիսով եղան իշխեալ պատերազմը :
- 25 Այսպիսով գաղափարներ տեղի ունեցան : Գաղափարներ կրկնվեցին գաղափար օրհան :
- 26 Եկեղեցիներն Ալլահին նազեղեցին եօգ տրեց : Սանա իմաստ իշխեալ սեմովաթ իւզերինն , վէ ճեղակելէ պուլուլար իւզերինն ըագիւյ օրուր :
- 27 Գաղափար Ալլահ փէնտկեա՛հ տրեց . վէ «Էնի» ալթընտան էպետի պաղուլար վար . վէ տիւշմէնի սէնին էօնիւնտէն թարա էտէճէք :
- վէ՛ Ա՛ւ հէլաք էյլէ՛ տէյէճէք տիր :
- 28 վէ իւրայէլ էմնիյէթ իւզերն էալթընզ իգաւէթ էտէճէք .
- Եա՛գուպըն չէլմէսի պուզտոյ վէ շէրապ տիւրընտա օրաճաղ .
- Կէօքլէրինտէն տաթի շէպնէմ տամայաճաղ տրեց :
- 29 Ե՛յ իւրայէլ , նէ՛ միւպարէքսին .
- Ե՛յ ՐԱՊՊԸ իւշլաւ էթտիյի գալմ , սէնին միւլին քիմ տիր .
- Սէնին իմաստընն գաղափար վէ միւզաֆֆէրիյէթինն գըլըճը 0 տրեց .
- Տիւշմէնիէրն սէնին հուզուրընտա թէգէլլէլ էտէճէքլէր :
- Սէն տաթի սնիլէրն եիւքսէք եերլէրինի ալաք ալթընա ալաճաղսրն :

ՊԱՊ 31

- 4 Պա՛տէհու Մուսա Մուսայ սահրալարընտան Նէպօ տողընա Էրիհանն գարջըրնտա օլան փասգանըն թէփէսինն չըգալ , վէ ՐԱՊՊ՝ Տանա գաղափար պիւթիւն ձիւրա տիւրարըն ,
- 2 վէ պիւթիւն Նէֆթալի վէ Էֆրա՛իմ իլէ Մանասա տիւրարըն վէ զարպ տէնիզինն

- 3 տէկին պիւթիւն Եէհուտա տիւրարըն , վէ ձէնուպ իլէ խուրմալըգ շէհրի օլան Էրիհա տէրէսինն օլաւըն թա Սօպարա տէկին
- 4 անա կէօթէրտի : վէ ՐԱՊՊ անա՛ Ապրա-համ , Իսհապ վէ Եա՛գուպա՛ Սէնին նէպինն անը վէրէճէյիմ՝ տէյէրէք , եէմին էթտիյիմ տիւրար պու տրեց , պէն անա կէօզլէրին իլէ նազար էթտիրտիմ , ամմա օրայա կէչմէյէ-ճէքսին՝ տէտի :
- 5 Իմտի ՐԱՊՊԸ գուլը Մուսա օրատա Մուսայ տիւրարընտա ՐԱՊՊԸ էմրի իւզրէ վէ-
- 6 ֆաթ էթտի : վէ անը Մուսայ տիւրարընտա Պէյթ-փա՛ուրըն գարջըրնտա վազը՛ տէրէտէ տէֆն էթտի , վէ թա պու կիւնն տէկին
- 7 գաղափար քիմնէ պիւլմէլ : վէ Մուսա հիյն ի վէֆաթընտա եիւզ եիրմի եալընտա իտի իսէ տէ կէօզլէրի զա՛իֆլէնմէյիպ՝ տինճիլի
- 8 կէչմէմիշ իտի : վէ պէնի իւրայէլ Մուսայ սահրալարընտա Մուսա իշխեալ օթուզ կիւն աղլատըլար . վէ Մուսա իշխեալ աղլատըլարը մաթէմ էյամը թէքմիլ օլտու :
- 9 վէ Եէհու՛ իպն ի Նուն հիքմէթ բուհը իլէ մէմու իտի , զէրա Մուսա էլլէրինի ա-նրն իւզերինն վազ՛ էթմիշ իտի . վէ պէնի իւրայէլ անա իթա՛աթ էտիպ՝ ՐԱՊՊԸ Մու-սայա էմր էթտիյի կիպի հարէքէթ էթտիլէր :
- 10 վէ Մըրը տիւրարընտա ֆիր՛օն իլէ ճիւմլէ գուլարը վէ պիւթիւն տիւրարընա ՐԱՊՊԸ անը իճրասը իշխեալ իրաւ էյլէթիյի՛ ալա-
- 11 մէթլէր վէ միւ՛ճիգէլէր խուսուրընտա , վէ Մուսանն իւրայէլ հուզուրընտա կէօթէր-տիյի եէտի գալիյէ վէ պէոյիւք հէյպէթլէ-
- 12 րին քեաֆֆէսի խուսուրընտա՛ ՐԱՊՊԸ բու պէ բու թանըրը Մուսա կիպի պիր փէյ-զամպէր արթըգ իւրայէլտէ զուհուր էթ-մէտի :

ԵԷՇՈՒ՝

ՊԱՊ 1

- 1 վէ ՐԱՊՊԸ գուլը Մուսանն վէֆաթընտան սոնկրա ՐԱՊՊ Մուսանն խըմէթընտը Եէ-շու՛ իպն ի Նուն իթապէն՝ տէտի քի ,
- 2 Գուլըմ Մուսա վէֆաթ էթտի , վէ չիմտի գաղափար սէն վէ պու գալմըն քեաֆֆէսի պու իրտանտան անլէրէ՛ եա՛նի պէնի իւրայէլէ

- 3 վէրտիյիմ տիւրարա՛ ուպուր էտինիլ : Մու-սայա սէջլէտիյիմ կիպի պաղընըն թա-պանը պասաճաղը հէր պիր եերի սիգէ վէր-
- 4 տիմ , Հուսուրընը պէրիյէտէն վէ պու Լիպանտան նէհր ի ճէսիմէ՛ եա՛նի ֆրաթ նէհրինն գաղափար , Հիթթիլէրին պիւթիւն

- տեղյարենը հասկի օլտարագ, զարպտա տողու
 5 Պասը ք քեպիրե տեկին օլտուն : Պիւթիւն
 միւտտեթ ի 'եօմիւնտէ հիշ պիր քիմնէ սա-
 նա մուգալէմէթէ տեմէյեճէք սիր : Մուսա
 իլէ օլտղըմ կիպի սէնին իլէ տախի օլաճաղըմ :
 սէնի պրադմամ, վէ սէնի թէրք էթմէմ :
 6 Գուվլէթլէնիպ ճէսուր օլ : զիրա վերմէք իշիւն
 էճառալարենա եէմին էթտիյիմ տիյարը սէն
 պու գալմա միրտա օլմուգ իւզրէ թադսիմ է-
 7 տէճէքսին : Անճագ գուվլէթլէնիպ զայէթլէ
 ճէսուր օլ : քի գուլըմ Մուսա սանա էմր
 էթտիյի պիւթիւն շէրի'աթը, սողա եա սո-
 լա տէճմէքսիլին, հըֆը ու իճրա էտէսին :
 թա քի ճիւմէ կիթտիյին եէրլէրտէ մուվաֆ :
 8 Ֆադ օլտսըն : Պու շէրի'աթ քիթապը աղ-
 զընտան պրըմսաըն, անճագ կէճէ կիւնտիւզ
 անը միւթալա'ա էտէսին, թա քի անտէ
 մուհարըր օլան շէյլէրին ճիւմէսին : հըֆը
 ու իճրա էտէսին : զիրա օլ գէման էօլնտա
 պէրիսրտար օլաճագսըն, վէ օլ գէման մու-
 9 վաֆֆադ օլաճագսըն : Սանա էմր է'թմէտիմ
 մի : գուվլէթլէնիպ ճէսուր օլ, խալֆ ու խա-
 շիլէթ էթմէ : զիրա ճիւմէ կիթտիյին եէր-
 լէրտէ Ալահըն Րազա սէնին իլէ տիր :
 10 Օլ գէման Եէշու' գալմըն նազըրարենա
 11 էմր էաիպ, Օրտունըն օթտսընտան կէշէրէք
 գալմա էմր էտիպ' քիւնտիւնիլէ էրաղ թէ-
 տարիք էտիւնիլ : զիրա Ալահընը Րազաըն
 սիգէ վէրտիյի տիյարա կիրիպ անը թէմէլ-
 լիւք էթմէք իւզրէ' իւշ կիւն սոնկրա պու-
 իրտանտան 'ուպուր էաէճէքսինիլ' տէյիւ-
 սէօյլէյինիլ' տառի :
 12 Վէ Եէշու' Բանպէնիլէր իլէ ճառիլէրէ հէմ
 Մանասանըն նըսֆ րըպլընա խիթապէն տէ-
 13 տի քի, Ալահընը Րազա պու տիյարը սիգէ
 ի'թա իլէ րաճաթ վէրտի' տէյէրէք Րազաըն
 գուլը Մուսանըն սիգէ էմր էթտիյի քէլամը
 14 տեր խալթը էտիւնիլ : Գարըլարընը իլէ չո-
 ճուգարընը վէ սիւրիւլէրինիլ իրտանըն
 պու թարաֆընտա Մուսանըն սիգէ վէրտիյի
 15 տիյարտա ստըն օլտունլար : Րազա պիրա-
 տերլէրինիլ' սիգէ շէրի'աթ կիպի րաճաթ վէ-
 րիպ, անլը տախի Ալահընը Րազաըն սիգէ
 վէրտիյի տիյարը թէմէլլիւք էտիւնիլէ-
 տէկին, սիլ : պիլ ճիւմէ սաճիպ ի գուվլէթ
 օլտունլար, միւսէլլաճ օլտարագ, պիրտտերլէ-
 րինիլէն էօմիւնտէն կէշիպ անլէրէ էարըմ
 էաիւնիլ : անտէն սոնկրա միւլթիւնիլ օլան
 տիյարա տէօնիւպ' Րազաըն գուլը Մուսանըն
 սիգէ իրտանըն պէրի' էա'նի շարգ թարա-
 ֆընտա վէրտիյի Դիւնըն թէմէլլիւք էաէճէք-
 սինիլ :
 16 Անլը տախի Եէշու'ա ճէվապէն' Պիլէ
 էմր էթտիյին քիւնտիւնիլ իճրա էտէրիլ,

վէ պիլի հէր նէրէյէ կէօնտէրի իսէն կիտէ-
 17 րիլ : Մուսայը հէր խաւտաւտա տիւկէտիյի-
 միլ միւլլիւ, սէնի տախի տիւկէրիլ' : ան-
 ճագ Ալահըն Րազա իլէ օլտղը կիպի
 18 սէնին իլէ տախի օլտուն : շէր քիմ քի սէնին
 էմրիւն 'ասը օլտալ' անա էթտիյին հէր պիր
 էմրտէ, սէօգիւնիւ տիւկէմէլլ իսէ, գալթլ
 օլաւնաճագ տըր : անճագ սէն գուվլէթլէնիպ
 ճէսուր օլտսըն' տէտիլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Եէշու' իպն ի հուն' կիտիւնիլ, տիյարա
 վէ էրիհոյա պաղընըլ' տէյէրէք Դիւնըն կիլ-
 լիճէ թէճէսիւս իշիւն Շիթլիմտէն իքի ա-
 տէմ կէօնտէրտի : անլը տախի կիտիլ' Րա-
 ճապ իսմինտէ պիր Ֆասլիշէնին խանէսինէ կի-
 2 րէրէք' օրտա գօնտուլար : Վէ էրիհոյա մէ-
 լիլինէ' իշլէ պու կէճէ պէնի իրալէլ թա-
 րաֆընտան' տիյարը թէճէսիւս էթմէք ի-
 շիւն պուրպայա առէմլէր կէլտի' տէյիւ իսպէր
 3 վէրիլտի : Վէ էրիհոյա մէլլիլ Րաճապա ա-
 րէմ կէօնտէրիլ' Սանա կիլիպ խանէնէ կիրէն
 տաէմլէրի չըգար : զիրա անլը պիւթիւն տի-
 4 յարը թէճէսիւս էթմէք իշիւն կէլտիլէր'
 տէտի : Վէ գարը օլ իքի տաէմի պըպ սազ-
 լալտըգտան սօնկրա' Վաղըն օլ առէմլէր
 պունա կէլտի, Ֆադալթ նէրէտէն օլտըգլարը
 5 նը պիլմէտիմ : Վէ գարանլըգտա գափուլար
 գափանաճաղը սըրտա, օլ առէմլէր չըգ-
 աղ : վէ նէրէյէ կիթտիլէրինիլ պիլմէմ : ան-
 6 լէրի սիւր'աթլէ թա'գիլ էաիւնիլ, անլէրէ
 7 էթլիշիլիսիլ' տէտի : Մէգիլէր իսէ ան-
 լէրի տամա չըգարըպ, տամըն իւզէրինտէ իո-
 թիֆ էթմիլ օլտղը քէթէն սափալը իշիւն
 8 սազլամըլ իսի : Պունուն իւզէրինէ օլ ա-
 տէմլէր իրտան էօլընտան կէշիտլէրէ տէկին
 անլէրի թա'գիլ էթտիլէր : վէ թա'գիլ է-
 տէնլէր չըգարըլար կիպի գափուլը գափա-
 տըլար :
 9 Վէ անլը էաթմաղտան էվլէլ մէգիլէրէ
 տամա էանլարընա չըգաղ, Վէ օլ առէմլէ-
 րէ տէտի քի' Րազաըն պու տիյարը սիգէ
 վէրտիյին, վէ սիգէն հէյալէթիւնիլ իւզէրի-
 10 շիլէ տիւշաիլիւնիւ վէ սիգէն սէպէպիւնիլտէն
 պու տիյարըն պիլ ճիւմէ էհալիսի էրտիլի-
 11 նի պիլիլիմ : Զիրա Մըրըտան չըգարընը
 վաղըլթ' Րազաըն էօմիւնիւզտէ Պասը ի Ահ-
 մէր սուլարըն նասըլ գուրուլտըղընը, վէ
 իրտանըն էթմէ թարաֆընտա Ամրիլէրին իքի
 մէլլիլէն, էանիլ Սիհուն վէ 'Օճա նէ էափաղ-
 զընըլը վէ անլէրի հէլաք էյլէտիյինիլ իշիլթ-
 12 տիլ : Վէ Դիւնըն իշիլթտիյիմիլտէ գալպի-
 միլ էրիտի, վէ սիգէն սէպէպիւնիլտէն ար-

Թեպէմ հիշ քիմսէտե ճան գալմամբ . զիրա
Ալլահընդ Եհնովա Եզգարտա Եհնովա վե
12 ալաղըտա զէմինտե Ալլահ Օ տըր : Վե շիմ-
տի րեմա Ետերիմ , պանա ԲԱՊ Տագգը Ի-
շիւն Եհնովա Ետեմինիդ քի պէնիմ սիգէ շէֆ-
գաթ Եթտիյիմ կիպի' սիգ տախի փետերի-
13 մին խանէսինէ շէֆգաթ Ետեմինիդ . Վե պա-
նա պիր տոգրու նիշան վեբինիդ քի փետե-
րիմ իլէ վալիտեմի վե պիրատերլէրիմ իլէ
Տեմիլէրլէրիմ վե անլէրին քեաֆֆէ Ի Թե'ալ-
լեգաթընը սաղ պրագըպ , նէֆայլէրիմիդ Ե-
14 լիմտէն գուրթարաթընը' տէտի : Օլ առէմ-
լէր տախի անա' Էյէր պու իշիմիդ պիւտի-
մէզ իսէնիդ , սիլին Ետերինիդ Ետեմինիդ Ֆե-
տա օլուռն . վե ԲԱՊ պու տիյարը պիգէ
Թե'ալմ' Եթտիյիտե' սանա շէֆգաթ վե տոգ-
15 րուլըգէ մնւ'ամլէ Ետերիդ' տէտիլէր : Իմտի
անըն խանէսի գալ'ա տիվարլէնտա օլուպ'
քէնտիտի տիվար իւզերինտե սաքին օլմաղլէ ,
անլէրի պիր իփ իլէ փէնճէրէտէն Էնտիլտի .
16 Վե տնէրէ' Թա'գիպ Ետեմինիդ սիգէ րաթմ
կէմէմէսի իշիւն տաղա տոգրու կիտիպ , օրա-
տա Թա Թա'գիպ Ետեմինիդ 'ալլաթ Ետիմ-
ճէյէ տէկին' իւշ կիւն կիլլէնինիդ , պա'տէ-
17 Տու Եօլընըգա կիտիյիլ' տէտի : Օլ առէմլէր
անա Եհնովա' Պիլէ վէրտիյին Ետեմինտէն Է-
18 օլապ պիր օլմուշ օլուրըգ . Իշիմէ պիլդ տի-
յարա կիրտիյիմիդտէ Եօրիվիւշ շու գըրմըգը
Իփի պիլի Էնտիլտիյին փէնճէրէյէ պաղաղըպ'
փետերին իլէ վալիտէնի վե պիրատերլէրինի
վե փետերինին ԵՏ Ի պէյթիլին քեաֆֆէսինի
19 Ետեմին , խանլին իլլին ճէմ' Ետեմին : Վե
վազը' օլա քի' Տէր քիմ' սէնին խանէնի գա-
փուրտտան սըշարը չըգար իսէ , անըն գա-
նը քէնտի պաշը իւզերինէ օլուռն , վե պիլդ
պէրի օլուրըգ . ալման սէնին իլէ խանէտե պու-
լուռնալարա պիր Էլ տոգուռնուր իսէ , գանը
20 պիլիմ' պաշըմը իւզերինէ օլուռն : Ֆագաթ
պու իշիմիլի պիլտիլի իսէն , օլ վազըլթ պի-
ղէ վէրտիյին Ետեմինտէն պէրի օլուրըգ' տէ-
21 տիլէր : Մէզ քիւրէ տախի' ֆէլամընըգա կէօ-
րէ օլուռն տէյէրէք , անլէրի սաղ վէրտի ,
վե անլէր կիթտիլէր : օլ տախի գըրմըգը Իփի
փէնճէրէյէ պաղաղաթ :

22 Վե անլէր կիտիպ տաղա վապը օլուրուր
վե Թա'գիպ Ետեմինիդ 'ալլաթ Ետիմճէյէ տէկին'
Իւշ կիւն օրատա մէքս Եթտիլէր . Թա'գիպ
Ետեմինիդ տախի անլէրի պիլթիլին Եօլտա Ի-
23 րատըլար իսէ տէ պուրամաթըլար : Օլ զէման
օլ իքի առէմ' տէմիւպ տաղտուն Էնտիլէր ,
վե կէչիպ Եհնով' իպն Ի Նուռնն նէգալինէ կէլ-
տիլէր . վե քէնտիլէրէ վազը' օլուռն քեաֆ-
24 ֆէսինի նաղլ Ետերէք , Եհնովա' Թա'ճ-
գիգան ԲԱՊ պիլթիլին տիյարը Ետեմինիգէ

Թեպէմ Եթտի , Տէմ տախի տիյարըն քեաֆ-
ֆէ Ի Եհնովի պիլիմ' սէպէպիլիլտէն Էրի-
տի' տէտիլէր :

ՊԱՊ 3

1 Վե Եհնով' սապաշլայըն Էրքէն գաղգըպ'
պիլ ճիւմլէ պէնի Իարայէլ իլէ պիրլէքտե
Շիթթիմտէն նաղլ իլէ , Իրտանա վապը
օլուպ' 'ուպուր Եթմէղտէն Եվլէ օրատա գօն-
2 տուլար : Վե Իւշ կիւն սօնկրա նաղըլար
3 օրտուռնն օրթարտնտան կէչէրէք , Գալմա
Էմր Ետիպ' Ալլահընդ ԲԱՊ Տագգը Թապուլ իւլ
'աճարը վե Լալիլի քեաճինլէրի , անը կէօ-
Թիւրիւր իքէն , կէօրտիյիւնիլ կիպի Ե-
րինիլտէն նաղլ իլէ անըն արտը սըլա կի-
4 տիլիլ . Վե լաքին անա Եաղալմայընըգ .
անըն իլէ սիլլին տրանըգտա Եօլլէ իլէ իքի
պին զըրա' մէսաֆէ օլուռն , Թա քի կիտե-
ճէյինիլ Եօլու պիլէսինիլ . զիրա պու Եօլ-
տուն պուռնտան Եվլէ կէչմէտիլիլ' տէտիլէր :
5 Վե Եհնով' գալմա' ֆէնտիլիլիլ Թաղտիս
Ետիլիլ , զիրա Եարըն ԲԱՊ արտաղտա միւ-
6 ճիլլէր Իզճար Էյլէյէճէք տիլ' տէտի : Վե
Եհնով' քեաճինլէրէ Իիթապլին' Թապուլ
Իւլ 'աճար գալաթըլըգ' գալմէն Ետիլլէ
կէչինիլ' տէտի . անլէր տախի Թապուլ իւլ
'աճար գալաթըլըգ' գալմէն Ետիլլէ կիթտի-
լէր :

7 Վե ԲԱՊ Եհնովա' Պու կիւն պէն պիլ-
Թիւն Իարայէլին Ետիլլէտէ սէնի մու'աղգաթ
գըրմաղա պաղաղտաղըլ , Թա քի անլէր Մու-
սա իլէ օլուրըգ' կիպի' սէնին իլէ օլաճաղըլը
8 պիլլէր : Իմտի սէն Թապուլ իւլ 'աճար
Թաղլտան քեաճինլէրէ , Իրտանն սալու
քէնտըրնա կէլտիլիլիլտէ' Իրտանտա սալ-
րուռնը' տէյիւ Էմր Էյլէ , տէտի :

9 Վե Եհնով' պէնի Իարայէլէ' Պուրայա կէ-
լինիլ , վե Ալլահընդ ԲԱՊ Տագգը քէլաթընը
10 տիլկէլինիլ' տէտի : Վե Եհնով' Նալ օլան
Ալլահըն արտաղտա օլաղընը վե ֆէն'անի-
լէրի վե շիթթիլլէրի վե շիլլիլլէրի վե ֆէրի-
գիլլէրի վե ճէրճաթիլլէրի վե Ամօրիլլէրի վե
Իէպուսիլլէրի Ետիլլէնիլտէն պիլ քիւլլիլլէ
Թալա . Ետեմինիլիլ պիլլաթան պիլլէսինիլ .

11 Իշիմէ քեաֆֆէ Ի զէմինին Սաճիպինին Թա-
պուլ իւլ 'աճար Ետիլլէնիլտէն Իրտան Ի-
12 շիւն կիթէճէք տիլ : Վե շիմտի սիլ Իարայէլ
սըպլթարընտան , Տէր սըպլթտան պիրէր ա-
13 տմ' օլաթագ , օն իքի առէմ' տընըգ : Վե
քեաֆֆէ Ի զէմինին սաճիպի Եհնովանըն
Թապուլ իւլ 'աճար Թաղլտան քեաճին-
լէրին պաղաղըլըն Թապուլարը Իրտանըն
սալուռնա կիթտիլի կիպի , Իրտանն սալու

Էս'նի եօգարրտան էնէն սու. քէսիլիպ երզըն
իլի տուրաճագ տըր :

- 14 Իմտի գալմ' Իրտանտան 'ու. պուր էթմէք
իչիւն չատըրլարընտան նագլ էթտիքլէրին
տէ' թապութ իւլ 'աճտը թաշըյան քեա-
15 ճինէր գալմըն էօնիւնտէ օլարագ, թապու-
թը թաշըյանլար Իրտանա վասըլ օլուպ'
թապութը թաշըյան քեաճինլէրին այագ-
լարը սուլուն քէնարընա պաթընճա, (Իրտան
իսէ վագթը ը հասսատա պիւթիւն քէնարլա-
16 ընը պասար,) Եօգարրտան էնէն սու. տու-
րարագ, Սարէթան ճանիպինտէ օլան Ատէմ
նամ շէճրտէն զայէթ ուզագտա, երզըն
կիպի տուրտու, վէ սաճրա տէնիզի օլան
Թուզ տէնիզինէ էնէն ա- թէմամէն քէսիլ-
տի, գալմ' տախի Էրիճանըն գարընարնա 'ու-
17 պուր էթտի : Վէ քեաճիքէ ի Իսրայէլ գու-
րու եերտէն 'ու. պուր էթմէքտէ իքէն, ԲԱՊՊԸ
թապութ իւլ 'աճտըն թաշըյան քեաճին-
լէր, պիւթիւն գալմ' Իրտանտան թէմամէն
'ու. պուր էտինճէյտէկին, Իրտանըն օրթաարն-
տա գուրու եերտէ տուրտուլար :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ գալմըն քեաճիքէսի Իրտանտան 'ու-
պուր էթմէյի թէմամ էթտիքլէրի կիպի, ԲԱՊՊ
2 Եէշու'ա խիթապէն' շէր պիրի պիրէր սըպթ-
տան օլարագ' սիզ գալմտան օն իքի տտէմ'
3 ալընըզ. Վէ անլէրէ' Պուրտտան Էս'նի Իր-
տանըն օրթաարնտան' քեաճինլէրին այագլա-
րը տուրտուլը եերտէն օն իքի թաշ գալտը-
րըպ, անլէրի քէնախնիզ իլէ պէրապէր կէօթիւ-
րիւպ' պու կէճէ գօնաճագընըզ մաճայլէ վագ'
4 Էտինիզ' տէյիւ Էմր էյլէյինիզ, տէտի : Իմտի
Եէշու' Տէր պիրի պիրէր սըպթտան օլարագ'
պէնի Իսրայէլտէն թա'էին էթմիշ օլարըզ օն
5 իքի տտէմի չաղըրտը. Վէ Եէշու' անլէրէ
տէտի քի' Ալլաճընըզ ԲԱՊՊԸ թապութը-
նըն էօնիւնճէ Իրտանըն օրթաարնա գատար
վարըպ, պէնի Իսրայէլ սըպթտարը 'ատէտի-
նէ կէօրէ, Տէր պիրինիզ ումուզընըզ իւզէ-
6 ընէ պիրէր թաշ ալընըզ. Թա քի արու-
նըզտա նիշան օլա. վէ Էարըն օղուլարընըզ'
Պու թաշար սիզլին իչիւն նէյէ' տէլալէթ
7 տիր' տէյիւ սու'ալ էթտիքլէրինտէ, Անլէրէ'
ԲԱՊՊԸ թապութ իւլ 'աճտընըն հուզուրըն-
աա Իրտանըն սուլու քէսիլտի. վէ Իրտան-
տան 'ու. պուր էյլէտիյի Էսնատէ Իրտանըն
սուլու քէսիլտի, վէ պու թաշար պէնի Իս-
րայէլէ իլ էլ Էպտա թէգքեար տըր' տէյէ
8 Սինիլ : Իմտի պէնի Իսրայէլ Եէշու'ն Էմ-
րինէ իմթիսալ Էտիպ, ԲԱՊՊԸ Եէշու'ա սէգ-
լէտիյի իւզըն' պէնի Իսրայէլ սըպթտարը 'ա-

- տէտինէ կէօրէ Իրտանըն օրթաարնտան օն
իքի թաշ գալտըրըպ, քէնտիլէրիլէ պէրա-
պէր գօնաճագլարը մաճայլէ կէօթիւրէրէք'
9 օրտաա վագ' էթտիլէր : Վէ Եէշու' թա-
պութ իւլ 'աճտը թաշըյան քեաճինլէրին
այագլարը Իրտանըն օրթաարնտա տուրտըզ
մաճայլտէ օն իքի թաշ տիքտի. պունլար
տախի թա պու կիւնէ գատար օրտաա տըր :
10 Վէ թապութը թաշըյան քեաճինլէր, Մու-
սանըն Եէշու'ա Էմր էթտիլինին քեաճիքէսի-
նէ կէօրէ ԲԱՊՊԸ գալմա սէյլէմէսինի Եէ-
շու'ա Էմր էթտիլի Տէր սէօզ թէմամ' օլու-
նապա տէկին, Իրտանըն օրթաարնտա տու-
տուլար, վէ գալմ' 'աճէլէթէն կէչտիլէր :
11 Վէ պիւթիւն գալմ' թէմամէն կէչտիլէր, ԲԱՊՊԸ
թապութըյէ քեաճինլէր գալմըն
էօնիւնէ կէչտիլէր :
12 Վէ պէնի Բաուպէն իլէ պէնի ճատ վէ
Մանասանըն նըսթը սըպթը' Մուսանըն ան-
լէրէ տէտիլի կիպի' պէնի Իսրայէլին էօնիւն-
13 ճէ միւտէլլաճ կէչտիլէր : Գըրգ պէն գատար
միւտէլլաճ ատմիլը ԲԱՊՊ հուզուրընտա մու-
հարէպէ իչիւն Էրիճա սաճրտտան կէչտիլէր :
14 Օլ կիւնտէ ԲԱՊՊ Եէշու'ը ճէմի' ի Իսրա-
յէլին կէօզլէրի էօնիւնտէ մու'ազգամ գըւ-
տը. վէ Մուսատան խալթ էթտիքլէրի կի-
պի' պիւթիւն միւտտէթ ի 'էօմրիւնտէ ան-
15 տէն խալթ Էտէրլէր իտի : Վէ ԲԱՊՊ Եէշու'ա
16 խիթապէն, Շէհատէթ թապութընը թաշը-
յան քեաճինլէրէ Իրտանտան չըզմալարընը
17 Էմր էյլէ' տէտի : Իմտի Եէշու' քեաճինլէրէ'
18 Իրտանտան չըզընըզ' տէյիւ Էմր էյլէտի : Վէ
ԲԱՊՊԸ թապութ իւլ 'աճտըն թաշըյան
քեաճինլէր Իրտանըն օրթաարնտան չըզըպ
քեաճինլէրին այագլարընըն թապուլարը գա-
րայա պատըրըզ կիպի, Իրտանըն սուլու քէ-
տի եերինէ տէօնիւպ' Էվէլէրի կիպի ճիւմէ
քէնարլարը իւզըրինէ երւրիւտիւ :
19 Վէ գալմ' պիրինճի այըն օնուտա Իր-
տանտան չըզըպ' Էրիճանըն շարգ թարա-
20 Փընտա վագը' ճիլճալտա գօնաուլար : Վէ
Իրտանտան ալըրգլարը օլ օն իքի թաշը Եէ-
21 շու' ճիլճալտա տիլիպ, Պէնի Իսրայէլէ խի-
թապէն տէտի քի' Եարըն էվաւտընըզ փե-
տէրլէրինէ' Պու թաշար նէյէ' տէլալէթ տիր'
22 տէյիւ սու'ալ էթտիքլէրինտէ, Էվաւտընըզ
խապէր վէրիպ' Իսրայէլ պու Իրտանը գու-
23 րու Էէրտէն կէչտի' տէյիւնիլիզ : Ջիրա Ալ-
լաճընըզ ԲԱՊՊ Պաճը ը Աճմէրի թա պիլ-
կէչինճէյէ գատար Էօնիւմիւզտէ գուրութ-
տըզ կիպի, պէյլէ տախի Ալլաճընըզ ԲԱՊՊ
Իրտանըն սուլարընը սիզ կէչինճէյէ տէկին Էօ-
24 նիւնիւզտէ գուրութտու. Թա քի զէմինն
ճէմի' ի սըպթմը ԲԱՊՊԸ Էլինին գուտըրլիլ

օլտրդընը պիւլէր . սիդ տախի տա'իմա Աւ-
լաճընդ ՐԱՊՊՏԱՆ խալֆ էտեսինիդ :

ՊԱՊ 5

- 1 Վ է Իրտանըն պէրի թարաֆընտա դարպտա
օլան Ամօրիւրին պիւ ճիւմէ մէլքէրի վէ տէ-
նիդ սաճիլնտէ օլան ֆէն'անիլէրին պիւ ճիւմ-
է մէլքէրի ՐԱՊՊՏԱՆ պէնի Իսրայէլ էօնիւն-
տէ , թա անլէր կէչինճէյտէք , Իրտանըն
սուլունը գուրուլտաղընը իշխթաթէրինտէ
գալպլէրի երկիպ արթըգ անլէրտէ պէնի Իս-
րայէլ սէպէպինտէն ճան գալմատը :
- 2 Օլ վազըթտա ՐԱՊՊ Եէշու'ա խիթապէն'
Սէն թաշտան պրչազար եափըպ պէ թէքար
- 3 պէնի Իսրայէլի խաթն էյլէ' տէտի : Վէ Եէ-
շու' թաշտան պրչազար եափըպ' պէնի Իս-
րայէլի ճիպ'աթ-արլըթտա խաթն էյլէտի :
- 4 Վ է Եէշու'ըն աւլէրի խաթն էյլէմէսինի սէ-
պէպի պու իտի քի' Մըսըրտան չըգան պիւ-
թիւն գալմըն էրքէրէրի , եա'նի մուհարիպ-
լէրին քեաֆֆէսի Մըսըրտան չըգաղգտան
սօնկրա' եօլտա իքէն պէրիլէտէ վէֆաթ էթ-
- 5 տիլէր : Չիրա չըգան գալմըն քեաֆֆէսի
մախթուն իտի , ֆագաթ Մըսըրտան չըգաղգ-
տան սօնկրա եօլտա իքէն' պէրիլէտէ տօղ-
մուշ օլան գալմտան , չիչ պիր քիմսէյի
- 6 խաթն էթմէտիլէր : Չիւնքի ՐԱՊՊՏԱՆ քէլամընը
տինկէմէյէն պիւթիւն գալմ , եա'նի Մըսըր-
տան չըգան մուհարիպլէր չէլաք օլունճայա
տէկին պէնի Իսրայէլ զըրգ սէնէ պէրիլէտէ
տօլաղըլար , զիրա էճտաաղըլընա' պիպէ վէր-
մէք իւզըք ՐԱՊՊՏԱՆ Եէմին էթտիլի տիյարը , օլ
սիւտ վէ պալ ագան տիյարը անլէրէ կէօթէր-
մէյէնէյիմ' տէյիւ ՐԱՊՊ անլէրէ Եէմին էյլէտի :
- 7 Վ է անլէրին եէրինն նասպ էյլէտիլի օղու-
լարըն Եէշու' խաթն էթտի , զիրա անլէրի
եօլտա խաթն էթմէտիլէրինտէն զայրի մախ-
- 8 թուն իտիլէր : Իմտի պիւթիւն խալըն խաթն
օլունմար թէմամ' օլտըգտան սօնկրա , թա
չիֆա պուլունճայատէկին օրտուկեաճտա ,
- 9 եէրլէրինտէ օթուրըլար : Օլ զէման ՐԱՊՊ
Եէշու'ա Պու կիւն Մըսըն'այըլընը իւզէրի-
նիդտէն տէֆ' էյլէտիմ' տէյէրէք , օլ մա-
ճալէ թա պու կիւնտէք ճիլճալ թէմալիյէ
- 10 օլունտու : Վէ պէնի Իսրայէլ ճիլճալտա
գօնուպ , այլն օն տէօրտիւնտէ աղչամլայըն
Երիճա սաճրաթնտա ֆրսճը իճրա էթտիլէր :
- 11 Վ է ֆրսճըն էրթէսինտէ օլ տիյարըն մաճ-
սուլնտան մայարըլ էքմէք վէ ճէման օլ
- 12 զիւնտէ գալմըլմուշ պուղտայ ետտիլէր : Վ է
օլ տիյարըն մաճսուլնտան ետտիլէրի կիւ-
նիւն էրթէսինտէ մէնն քէսիլտի , վէ անտէն
սօնկրա պէնի Իսրայէլ իչիւն մէնն եօգ իտի .

ֆագաթ օլ սէնէ ֆէն'ան տիյարընըն մաճ-
սուլնտան ետտիլէր :

- 13 Վ է Եէշու' Երիճա Գալմըն' իքէն կէօղ-
լէրին գալարըլ , իշթէ գալընընտա էլին-
տէ եալըն գըլըճը օլան պիր գալթըն տուրը-
ղընը կէօրտիւ . Իմտի Եէշու' անըն եանընա
կիտիպ անա' Պիղիմ' թարաֆտա'ն մը սըն ,
եօգսա տիւշմէնլէրիմիդ թարաֆընտան մը
- 14 սըն' տէտի : Օլ տախի' Խայր , անճագ պէն
ՐԱՊՊՏԱՆ ճիւնուտընըն սէրտարը իմ' շիմտի
կէլտիմ' տէտիլինտէ , Եէշու' եիւզ իւսթիւ-
եէրէ գափանըպ' սէճտէ էյլէտի . վէ անա'
Էֆէնտիմ' գուլնա նէ' պուլըլըր' տէտի :
- 15 Վ է ՐԱՊՊՏԱՆ ճիւնուտընըն սէրտարը Եէշու'ա'
Ալաղ գապընը ոյտըլնտան չըգար , զիրա
իւզէրինտէ տուրտըղըն եէր մուգաաաաա տիր'
տէտի . Եէշու' տախի պէսլէ էյլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Վ է Երիճա պէնի Իսրայէլ սէպէպինտէն
միւհէմէն գափանմըլ օլուպ , չըգան վէ կի-
- 2 րէն եօգ իտի : Վէ ՐԱՊՊ Եէշու'ա տէտի քի'
Իշթէ պէն Երիճա իլէ մէլիլինի , վէ եաճապը
- 3 գուլվէթի սէնին էլինէ թէպիմ' էթտիմ' , Իմ-
տի մուհարիպլէրին քեաֆֆէսի շէճրին էթ-
- 4 տէսինիդ . ալթը կիւն պէսլէ տէտին : Վ է
եէտի նէֆէր քեաճին թապուլթ Էւ 'ադըն Եօ-
նիւնճէ ետտի Խօպէլ պօրուլարընը թաշըլըպ'
քեաճինլէր պօրուլարը չալարապ , ետտինճի
կիւնտէ շէճրին էթրաֆընը ետտի քէրրէ տօլա-
- 5 չարընը : Վէ Խօպէլ պօրուլարը ուղընճա
չալընտըգտա , պօրու սէտաարընը իշխթալի-
նիդ կիպի պիւթիւն գալմ' սէտա ի 'ազիմէ
կիւլպանը չէք'նիլէր . վէ շէճրին սուրը եը-
գըլըպ եէր իլէ պէրապէր օլաճագ , վէ գալմ-
տան ճէր պիր քիմէն քէնտի գարըլընա
չէհրէ չըգարն :
- 6 Վ է Եէշու' իպն ի Նուն քեաճինլէրի չա-
ղըրըպ անլէրէ' թապուլթ իւլ 'աճտը գալարըլ-
նը . վէ եէտի քեաճին ՐԱՊՊՏԱՆ թապուլթ իւլ
'աճտը էօնիւնճէ ետտի Խօպէլ պօրուլարը թա-
- 7 չարընըլ' տէտի : Պա'տէճու գալմա խիթա-
պէն' կէչիպ շէճրին էթրաֆընը տօլաղըլը ,
վէ միւսէլաճ օլանլար ՐԱՊՊՏԱՆ թապուլթ Է-
- 8 նիւնճէ կիթսինլէր' տէտի : Վ է Եէշու'ըն
գալմա սէսլէտիլի կիպի' ՐԱՊՊ ճուղըլընտա ,
եէտի Խօպէլ պօրուլարը թաշըլաճ եէտի
քեաճին կէչիպ' պօրուլարը չալար , վէ ՐԱՊՊՏԱՆ
թապուլթ իւլ 'աճտը անլէրին արտը սըրա կի-
- 9 տէր իտի : Վէ միւսէլաճ օլանլար պօրու
չալան քեաճինլէրին էօնիւնտէ , տիւմաաար
տախի թապուլթըն արտը սըրա կիթմէքտէ

- իտի . վէ պօրու չալընարագ կիտիյօրլար իտի
40 վէ Եեշու՝ գալմա էմր էտիպ տէտի քի՝
կիւլպանք չէքինիլ՝ տէլէճէլլիմ կիւնէ տէկին
կիւլպանք չէքինիլ, վէ սէսինիլ իշիտիլ-
մէսին, վէ աղլընըզտան սէօզ չըգմասըն .
41 անճագ օլ Լէն կիւլպանք չէքինիլ : Իմտի
ԲԱՊՊԸՆ Թապութ էլ՝ մհր չէհրին էթուա-
ֆընը տօլալըպ , պիր տէֆ'ա տէվը էթտիք-
տէն սօնկրա օրտուկէհա տէօնիւպ՝ օրատա
պէլթիւթէթ էթտիլէր :
- 42 Վէ Եեշու՝ սապաշլայըն էրքէն գալալը ,
վէ քեաշինլէր ԲԱՊՊԸՆ Թապութընը գալալը-
43 տըլար : Վէ ԲԱՊՊԸՆ Թապութընը էօնիւնճէ
էէտի Իօպէլ պօրուսընը թաշըլտն Եէտի
քեաշին հարէքէթլէ՝ պօրու չալարագ կիտիք-
լէր իտի . միւսէլլաճ օլանլար տախի էօնիլ-
րինտէ , տիւմտար տախի ԲԱՊՊԸՆ Թապութը-
նըն արալը սըրա կիթմէքտէ իտի . վէ պօրու
44 չալընարագ կիտիյօրլար իտի : Վէ իքինճի
կիւնտէ չէհրին էթրաֆընը պիր տէֆ'ա տօ-
լալըպ՝ օրտուկէհա տէօնտիւլէր . վէ պու
մինվալ իւղըէ ալթը կիւն հարէքէթ էթտի-
45 լէր : Վէ Եէտինճի կիւնտէ 'ալ էս սաշար
պօղըպ՝ չէհրին էթրաֆընը պու մինվալ իւղըէ
Եէտի տէֆ'ա տօլալըլար . Եալընըզ օլ կիւն
չէհրին էթրաֆընը Եէտի տէֆ'ա տօլալըլար :
46 Վէ Եէտինճի տէֆ'առնտա քեաշինլէր պօրու
չալալըպտա , Եեշու՝ գալմա տէտի քի՝ կիւլ-
պանք չէքինիլ , գիրա ԲԱՊՊ չէհրի սիլէ թէս .
47 լիմ էթտի : Վէ չէհր իլէ իշինտէ պուլու-
նանըն քեաֆֆէտի ԲԱՊՊ Թարաֆընտան մէլ
'ուն օլուռն , անճագ ֆաշհիլէ Բաշապ՝ քէնտիսի
վէ անըն իլէ պէրապէր խանէսինտէ պուլուռնա-
նըն ճիւմէտի՝ կէօնտէրտիյիմիլ ճատուլարը
48 իսֆա էթտիյի իշին սաղ գալըն : Վէ լաքին
սիլ ճէր վէճէլէ մէլ'ուռն շէյտէն սաղընտը-
նըլ , օլմոյա քի մէլ'ուռն շէյտէն ալմաղլէ
մէլ'ուռն օլուպ . Իսրայէլին օրտուսընա լա-
նէթ իլէթիլէրէք՝ անը պէլայա տիւշար Ետէ-
49 սինիլ : Վէ կիւմիւշ վէ ալթուռն վէ պաղըր վէ
տէմիր գապլարըն ճիւմէտի ԲԱՊՊ իշին մու-
գատտէն օլուպ . ԲԱՊՊԸՆ խաղինէսինէ կիրէ-
ճէք տիր :
- 50 Վէ գալմ՝ կիւլպանք չէքտի . վէ պօրու-
լար չալընար . վէ գալմ՝ պօրու սէտասընը
իշիթտիյի կիպի , գալմ՝ սէտա ի 'աղլմլէ
կիւլպանք չէքտի , վէ սալը Եըզըլպ Եէր իլէ
պէրապէր օլտու . գալմ՝ տախի ճէր քէս
քէնտի գալընարն չէհրէ չըգըպ՝ չէհրի ֆէթճ
21 էթտիլէր : Վէ չէհրտէ պուլուռնանըն քեաֆ-
ֆէսինի՝ էրքէք վէ նիսա , քիւշիւք վէ պէօ-
յիւք սըղըր վէ գոյուռն վէ մէրքէսիլ զըլըճէ
22 ճէլըք էթտիլէր : Վէ Եեշու՝ օլ տիյարը
թէճէսիւռն Ետէն իքի առէմէ՝ Օլ ֆաշհիլէ-

- նին խանէսինէ կիրիպ , անա Եէմին էթտի-
յինիլ կիպի քէնտիսինի վէ քեաֆֆէ ի թէ-
'ալլիւգալթընը օրատան չըգալընըլ՝ տէտի :
23 Վէ օլ ճատուռն նէվիլմանլար կիրիպ , Բաշապ
իլէ փէտէր վէ լալիտէսինի վէ գալընտալարընը
վէ ճէր նէսի վար իսէ քեաֆֆէսինի չըգալըն-
լար . պիլ ճիւմլէ ագրապտընը չըգալըպ՝ անլէրի
Իսրայէլ օրտուսընն խարիճինէ գօտուլար :
24 Վէ չէհրի վէ իշինտէ պուլուռնանըն քեաֆֆէ-
սինի ալթէշլէ իճրապ էթտիլէր , ֆաղալթ կիւ-
միւշիւ վէ ալթուռն վէ պաղըր վէ տէմիր
գապլարը պէլթ իւր ԲԱՊՊԸՆ խաղինէսինէ գօ-
25 տուլար : Վէ Եեշու՝ ֆաշհիլէ Բաշապ իլէ փէ-
տէրինին խանէտանըն վէ քեաֆֆէ ի թէ-
'ալլիւգալթընը Եեշու՝ն Երիշալը թէճէսիւռն
էթմէլէ կէօնտէրտիյի տալմլէրի իսֆա էթ-
տիյի իշին սաղ պրաղըր . օ տախի թապու-
կիւնտէք Իսրայէլին արապընտա սաքին օլուր :
26 Վէ օլ վաղըթտա Եեշու՝ Եէմին էտիպ՝
Պու Երիճա չէհրինի գալըպ պիրնա Ետէն
քիմնէ ԲԱՊՊԸՆ հաղըրընտա մէլ'ուռն օլուռն .
անըն թէմլլէրինի իլք օլուռն իլէ գալընալ՝
գալիւլարընը քիւշիւք օլուռն իլէ տուրտու-
րաճագ տըր՝ տէտի :
- 27 Վէ ԲԱՊՊ Եեշու՝ իլէ օլուպ , չէօհրէթի
պիլթիւռն տիյարտա միւնթէշիլ օլտու :

ՊԱՊ 7

- 1 Ամա պէնի Իսրայէլ մէլ'ուռն շէյ խաւտու-
սընտա խիյանէթ էթտիլէր . գիրա Եէհուտա
սըպլընտան 'Ալլա իպն ի ֆարմի իպն ի Զապ-
տի իպն ի Զարաճ մէլ'ուռն շէյտէն ալուր , վէ
ԲԱՊՊԸՆ զաղըպ պէնի Իսրայէլ իւղէրինէ
'ալէվլէնտի :
- 2 Վէ Եեշու՝ Երիճատան Պէլթալլէն Եա-
նընտա Պէլթէլին շարքինտէ վաղը՝ 'Այ թա-
րաֆընա առէմլէր կէօնտէրիպ , անլէրէ խի-
թապլէ՝ Զըզըպ օլ տիյարը թէճէսիւռն Ետի-
նիլ՝ տէտի . օլ առէմլէր տախի չըգըպ , 'Այը
3 թէճէսիւռն էթտիլէր : Վէ Եեշու՝ն նէլալի-
նէ տէօնիւպ , անա՝ Գալմին քեաֆֆէսի չըգ-
մասըն . իքի իւշ պին նէֆէր գատար առէմ՝
չըգըպ՝ 'Այը վուրուռնլար . գալմին քեաֆ-
ֆէսինի օրայա գատար Երմա . գիրա անլէր
4 աղլըք տըր՝ տէտիլէր : Իմտի գալման օրայա
իւշ պին նէֆէր գատար առէմ՝ չըգալը . ամմա
5 'Այ էհալիսինին էօնիւռնտէն գալընլար : 'Այ
էհալիսի տախի անլէրտէն օլթուգ ալթը քի-
շի գատար վուրուռն , անլէրի գալիւռն Եօնիւռ-
նէն Շէպարիթէ գատար թաղիպ էտիպ էնիշ-
տէ վուրսուլար . իմտի գալմին գալլի էրի-
յիպ սու կիպի օլտու :
- 6 Վէ Եեշու՝ Եալիսէսինի Եըլթուր վէ Խա-

րույելին ինթիյարլարը լէ պերապեր ԲԱՊՊԸՆ
 թապուլթ էւլ 'ահդէ Էօնիւնտէ, ազլամ
 գատար, երւզիւ իւզրէ եերէ գափանըպ'
 7 պաշլարըն թօփրազ սաշտըրը : Վէ Եհշու
 տէտի քի' Ա'Տ, եա ԲԱՊՊ ԵհՏօվա, պիզի
 Աժօրիւէրին էլինէ թէսլիմ էտիպ' պիզի Տէ-
 րաք էթմէք իւզրէ' նի' չիւն պու գափմը իր-
 տանտան կէչիրտին . քեա' շէր բազի օլուպ'
 8 Իրտանըն էօթէսինտէ գալա իտիք : Ա'Տ,
 եա ԲԱՊՊ, իսրայէլ տիւշմէնէրինին Էօնիւն-
 տէն արգա չէվիթիթտէն սօնկրա պէն նէ' տէ-
 9 յէյիմ : Չիւնքի փէն'անիւէր իլէ տիյարըն
 սէքէնէսինին ծիւսիտի իշիտինճէ պիզի իՏա-
 թէ էտիպ', իսմիսիզի եերտէն մոսչլ էտէճէք-
 լէր, վէ սէնին 'աղիմ իսմինէ նէ' էլէյէճէք
 սին :
 10 Վէ ԲԱՊՊ Եհշու'ա տէտի քի' Գալզ, նի'°
 11 չիւն պէօյլէ Էրւզիւ գոյուն տիւշտիւն . իս-
 րայէլ կիւննաճ իշէտի . Տէմ' տախի պէնիմ'
 տնէրէ պուլուրտըղըմ' 'աՏաթմը թէճափուզ
 էթտիլէր . մէլուն շէյտէն ալալուր, Տէմ'
 սըրգաթ էթտիլէր, Տէմ' եալան սէօյլէտիլէր,
 12 Տէմ' աէ էշնալարը արաթըն գօտուլար : Պու
 էճտէն պէնի իսրայէլ տիւշմէնէրինին Էօ-
 նիւնտէ տուրամայըպ' մէլուն օլաղլարըն-
 տան տիւշմէնէրինին Էօնիւնտէն արգա չէ-
 վիթէճէթիւր . սիզ արանըզտան մէլուն օլանը
 տէֆ' էթմէյինճէ, արթիզ պէն' սիզին իլէ
 13 օլմայաճաղըմ' Գալզ, գափմը թագաւա էլլէ
 վէ աւէրէ խիթապէն' փէնտինիզի եարըն ի-
 չիւն թագաւա էլլէյինիզ, զիւրա իսրայէլին
 Ալուճ ԲԱՊՊ Էյ իսրայէլ, արանըզաա մէլ-
 14 ւուճ չէյ վար . մէլուճ շէյի արանըզտան
 տէֆ' էթմէյինճէ տիւշմէնէրինին Էօնիւնտէ
 15 տուրամայաճաղըն' տէյիւ պուլուրուր : Իմ'
 տի սապաճլայըն սըպթլարընըզա եաղլալը-
 նըզ, վէ ԲԱՊՊԸՆ թուլթաղը սըպթըն գապի-
 լէլէրի-եաղլալըն . սօնկրա ԲԱՊՊԸՆ թուլթ-
 աղը գապիլէնին խանէլէրի եաղլալըն . պա'-
 տէճու ԲԱՊՊԸՆ թուլթաղը խանէնին ատէմ'
 16 լէրի եաղլալընըր : Վէ մէլուճ շէյ իլէ
 թուլթուլան քիմնէ ԲԱՊՊԸՆ 'աՏաթմը թէճա-
 վուզ էտիպ' իսրայէլտէ քէօթիւլէք էթտի-
 յի իչիւն' քէնտիտի վէ պիլ ծիւսիլէ թէ'ալ-
 17 լիւզաթըր աթէշլէ իՏրազ օլուստան' տէյէսին :
 Իմտի Եհշու' սապաճլայըն երքէն գալգըպ'
 իսրայէլի սըպթ պէ սըպթ Էրաղլալալալըն-
 18 տա, ԵհՏուտա սըպթըր թուլթուլալ : Վէ
 ԵհՏուտա գապիլէլէրինի եաղլալալալըն, Չարաճիլէրին
 գապիլէսի թուլթուլալ . վէ
 Զարաճիլէրին գապիլէսինին ատէմէլէրինի եաղ-
 19 լալալալալըն, Զապալ թուլթուլալ : Վէ
 անըն խանէսինին ատէմէլէրինի եաղլալալըն-
 20 տըզտա, ԵհՏուտա սըպթընտան Աքան խպի

Քարմի իպն ի Զապալի իպն ի Զարաճ թու-
 19 թուլալալ : Օլ վազթի Եհշու' Աքան' Էյ
 օղըմ', շիմտի իսրայէլին Ալուճ ԲԱՊՊ Զամա
 էլլէ . վէ սնա իգրար էտէրէք' նէ եափտըղը-
 նը պոնա պէյան էլլէ, վէ պէնտէն սաղլամա'
 20 տէտի : Վէ Աքան Եհշու'ա ճէվապէն' շա-
 գիգաթէն պէն իսրայէլին Ալուճ ԲԱՊՊ
 գարըն կիւննաճ իշէտիմ', պէօյլէ վէ պէօյլէ
 21 էլլէտիմ' . Եաղմատա կիւզէլ պիր Շին'արի
 բիտա վէ իքի երւզ մըսալ կիւմիւշ վէ վէզ-
 նի էլլէ մըսալ պիր քիւլէնէ ալթուճ կէօր-
 մէքլէ, անլէրէ թամա' էտիպ' ալալալ . վէ իշ-
 22 լէ տնէրէ չատըրըմըն օրթտարնտա եերէ կէօ-
 միւլէ օլուպ', կիւմիւշ տախի ըտանըն ալ-
 թընտա տըր' տէտի :
 23 Իմտի Եհշու' ատէմէլէր կէօնտէրտի, ան-
 լէր տախի չատըրա 'սէյիլթտիթտէ' իշթէ չա-
 տըրընտա ըտ' կէօմիւլէ վէ անըն ալթընտա
 24 կիւմիւշ պուլուճմաղլէ, Ալլէրի չատըրըն
 իչինտէն ալըպ . Եհշու'ա վէ քեաֆֆէ ի պէ-
 նի իսրայէլէ կէօթիւլէրէք ԲԱՊՊԸՆ Տուզու-
 25 ընա վալ' էթտիլէր :
 26 Օլ գէման Եհշու' իսրայէլին քեաֆֆէսի
 անըն իլէ պերապեր օլալալ 'Աքան իպն ի Զա-
 րաճ վէ կիւմիւշիւ վէ բիտա իլէ ալթուճ
 քիւլէսինի վէ օղուլալըն զըզլալընը վէ
 սըղըր վէ մէքէպ վէ գօյուճլալընը վէ չատը-
 27 ընը վէ քեաֆֆէ ի մոմէլիլինի ալըպ . 'Աքօր
 տէրէսինէ կէօթիւլալէր : Վէ Եհշու' Նի'°
 չիւն պիզի միւզթարիպ էլլէտին . ԲԱՊՊ սէնի
 պու կիւն միւզթարիպ էտէճէք տիր' տէտի .
 իմտի ճէմի' ի իսրայէլ անը թաշլար իլէ
 28 ընճմ' էթտիլէր, վէ անլէրի թաշլարէ ընճմ'
 էթտիլէր սօնկրա ալթէլլէ իՏրազ էթտի-
 29 լէր : Վէ իւզէրինէ թա պու կիւնէ գատար
 Գալան պէօյլէք պիր թաշ երզընը երզալալ .
 ԲԱՊՊ տախի շիտտէթ ի զազապընտան ֆէրա-
 ղաթ էլլէտի . պու սէպէպտէն թա պու կիւնէ
 գատար օլ մաճալէ 'Աքօր տէրէսի տէնիլէր :

ՊԱՊ 8

1 Վէ ԲԱՊՊ Եհշու'ա տէտի քի' իսպֆ ու
 խաշիլէթ էթմէ . մուճարիպլէրին քեաֆֆէ-
 սինի քէնտին իլէ պերապեր ալըպ, Գալզ,
 'Այա չըգ . իշթէ 'Այ մէլիլին, գալմընը
 վէ շէճրինի վէ տիյարըն սէնին էլլէն թէս-
 2 լիմ' էթտիմ' . Ուն տախի Էրիճա իլէ մէլիլի-
 նէ եափտըղըն կիպի' Այա վէ մէլիլինէ եա-
 փաթըն . անճազ զանիմէլինի վէ Տայփանա-
 թընը իղթիւնամ էտէսինիզ . սէն շէճրին ար-
 3 տնտան պիր փուսա գուր : Վէ Եհշու' իլէ
 մուճարիպլէրին քեաֆֆէսի 'Այա չըգմազ
 իւզրէ գալգըպ . վէ Եհշու' օթուզ պին

- Երկրի մասերը սեռիկ՝ անլերի կեանքներն
 4 կեանքներն. Վէ անլերէ եմբ Ետիկ տետի
 քի՛ Պագընը, սիզ շէհրին արտընտան շէհր
 իշին փուսուտա օթուրուպ, շէհրաէն փեք
 ուզալանմայարագ՝ ճիւղէնիզ հաղըր օլա-
 5 սընըզ : Պէն տախի եանըմտա օլան խալքըն
 քեաֆֆէսիլէ շէհրէ եաղալըրըմ, վէ Եվէլ-
 քի կիպի պիզէ գարըը չըգարգլարընտա՝ պիզ
 6 Եօնլերինտէն գալաճաղըզ : Անլեր տախի՝ թա
 պիզ անլերի շէհրտէն այըընճոյա գատար՝
 արտըմը սըրա չըգաճաղըր տըր . չիւնքի՛
 Խօնիւմիւղտէն Եվէլքի կիպի գալալըրա՝ տէ-
 7 վագըթ՝ Սիզ փուսուտան գալըզ շէհրի
 զալթ Ետէսինիզ . զիւրա Ալաճընըզ ԲԱՊ
 8 անը Ելինիզէ թէսիլմ Ետէճէք տիւ : Վէ
 շէհրի ֆէթճ Եթաիլինիզ կիպի՝ շէհրի աթէ-
 շէ վէրիպ, ԲԱՊՊՈՐՆ քէլամընա կէօրէ Ելլէյի-
 9 նիզ . իշթէ սիզէ եմբ Ելլէտիմ, Վէ Եե-
 շու՛ անլերի կեանքներտիքտէ, կիտիպ 'Այըն
 զարպ թարաֆընտա Պէյթէլ իլէ 'Այ արա-
 սընտա փուսուտա օթուրալըր . վէ Եեշու՛
 10 օլ կէճէ գալմըն եանընտա գալտը :
 Վէ Եեշու՛ սապաճըլըն Երքէն գալըզ
 գալմը Եօղլատը . քէնտիսի տախի իարայե-
 11 ին իթիլարըլըլէ գալմըն Եօնիւնճէ 'Այա
 չըգար : Վէ անըն իլէ պէրապէր օլան մու-
 12 չարպիպէրն քեաֆֆէսի տախի չըգըզ, շէհ-
 րին գարընընա Եաղալըրագ 'Այըն չիմալ
 թարաֆընտա գօնտուլար . վէ քէնտիլէր իլէ
 13 'Այ արասընտա պիւր տէրէ վար իտի : Վէ
 պէշ պին գատար ինքիլ անլերի Պէյ-
 14 թէլ իլէ 'Այ արասընտա շէհրին զարպ թա-
 15 րաֆընտան փուսուտա գօտու : Իմտի գալմ
 շէհրին չիմալ թարաֆընտա օլան պիւթիւն
 օրտուլը վէ շէհրին զարպ թարաֆընտա օլան
 փուսուլը թէրթիպ Եթաիլքտէն սօնիրա, Եե-
 16 շու՛ օլ կէճէ տէրէնին իլինէ կիթտի :
 Վէ 'Այ մէլիլ պուճու կէօրտիլքտէ՝ քէն-
 17 տիսիլէ գալմըն քեաֆֆէսի սապաճըլըն 'ա-
 ճէլէ իլէ գալըզ շէհրին պիւր ճիւղէ Եհա-
 լիսիլէ մու՛պլէն վագըթտա սաճըլայա տօղ-
 18 րու իարայէլէ գարը մուճարէպէյէ չըգարըր .
 ամմա քէնտիսի իլին շէհրին արտընտա փու-
 19 սու պուլուճարըըն պիլմէզ իտի : Վէ Եե-
 շու՛ իլէ պիւթիւն իարայէլ անլերին Եօնիւն-
 տէ, ինճիլամ կէօթէրէրէք, պէրրիլէ Եօ-
 20 լընա ֆիրար Եթաիլէր : Շէհրաէ պուլուճան
 գալմըն ճիւղէսի տախի անլերի թա՛գիպ Եթ-
 21 մէլէ ճէմ՝ օլուճալըր, վէ Եեշու՛ թա՛գիպ
 Եթմէլէ իլինտէ իարայէլ թա՛գիպ Եթմէլէ
 չըգամարընտա Եթմէլէ, չէյլէ քի շէհրի
 ալըզ պրագարագ իարայէլ թա՛գիպ Եթաիլէր :

- 18 Վէ ԲԱՊ Եեշու՛ա՝ Ելինտէքի մըզարը
 'Այա տօղրու ուզաթ . զիւրա անը Ելինէ
 թէսիլմ Ետէճէյիմ՝ տէտի . վէ Եեշու՛ Ելին-
 տէ օլան մըզարը շէհրէ տօղրու ուզաթտը :
 19 Վէ փուսուտա օլանլար 'աճէլէ իլէ Եերլերին-
 տէն գալըզ 'Եեշու՛ Ելինի ուզաթտըզ կի-
 պի՛ գօշարապ. շէհրէ կիրիպ անը ալտըլար,
 վէ 'ալէլ 'աճէլէ շէհրի աթէշէ վէրտիլէր :
 20 Վէ 'Այ Եհալիսի տէօնիւպ արգալարընա
 պագարըլարընտա, իշթէ շէհրին թիւթիւ-
 նիւ կէյլէ տօղրու չըգարըր իտի . վէ պուրա-
 21 յա Եաիօտ օրայա ֆիրար Ետէճէք մէճալա-
 ըր գալմտը, վէ պէրրիլէյէ գալմըն օլան
 գալմ՝ տախի քէնտիլէրին թա՛գիպ Ետէն-
 22 լէրին իւղէրինէ տէօնտիւ : Վէ Եեշու՛ իլէ
 պիւթիւն իարայէլ փուսուտալէրին շէհրի
 ալտըլարըն վէ շէհրին տիւմանըն չըգարը-
 23 նը կէօրմէքլէ, տէօնիւպ 'Այ Եհալիսի իւր-
 24 տըլար : Օլ պիրլերի տախի շէհրտէն գար-
 չըլարընա չըգամալէ, պուճըր պիր թարաֆ-
 տան՝ վէ շուճըր օլ պիր թարաֆտան օլա-
 25 րագ իարայէլն օրթալընտա գալտըլար, վէ
 անլերի վաղարըր, շէյլէ քի գալաճաղ
 26 վէ գուրթուլաճագ քիմնէ գալմտը : Վէ
 'Այ մէլիլին տիրի թուլուպ Եեշու՛ն նէր-
 տինէ կէթիտիլէր :
 27 Իմտի իարայէլ 'Այ Եհալիսիտէն սաճ-
 28 րատա վէ պէրրիլէտէ քէնտիլէրին թա՛գիպ
 Ետէնլէրին ճիւղէսի գրըտըր, շէյլէ քի
 պուճըրըն քեաֆֆէսի գըլըճտան կէլիլիլէ-
 29 րէք տիւքէնտիլէր՝ պիւթիւն իարայէլ 'Այա
 տէօնիւպ անը գըլըճտան կէլիլտիլէր : Վէ օլ
 30 կիւնտէ կէրէ Երքէ՝ կէրէք նիսա գալմ օ-
 31 լուճանլարըն ճիւղէսի՝ Եանի 'Այ Եհալիսի-
 նին քեաֆֆէսի օն իլէ պին նէֆէր իտի :
 26 Վէ Եեշու՛ 'Այըն ճիւղէ Եհալիսի ճէլաք
 Ետինճէյէտէք մըզարագ ուզաթտըզ Ելինի կէ-
 27 ըլ չէքմէտի : Ֆագաթ ԲԱՊՊՈՐՆ Եեշու՛ա՝ Եմբ
 Եթաիլի քէլամընա կէօրէ՝ հալմանլարը վէ
 շէհրին զանիմէլինի իարայէլիլէր իղլինամ
 28 Եթաիլէ : Վէ Եեշու՛ 'Այըն Եաղըզ՝ Եպէտի
 խարապէ Երընթըրը Ելլէտի, Լէ թա պու կիւ-
 29 նէ տէկին պէյլէ Եր : Վէ 'Այ մէլիլին, ա-
 ճաճա ասըպ աղալմա գատար պրագար, վէ
 կիւնէշ պալմտըզ վագըթտա Եեշու՛ն Եմ-
 30 ըլլէ լաշէսինի աղաճտան Ենտիլէրէք, շէհ-
 31 րին գալմալընտ Ետէննէ աթըզ, իւղէրինէ
 պու կիւնէ տէկին պուլուճան պէյլիւք պիր
 թաշ Երընթ Երըտըր :

միր ասոգունմատըգ վէ իշխնիմէմիշ թաշար-
տան պիր մեղպահս պինա էտիպ, իւղէրինտէ
1 թաղա մուհրապար թագտիմ վէ սէլամէթ
32 գուրպանլարը վէպէ էթտիլէր: Վէ օրատա
Մուսաննն պէնի իարայէլ հուգուրընտա թահ-
րիր էթմիշ օլտըղը շէրի'աթըն պիր սուրէ-
33 թիւի թաշարըն իւղէրինէ եաղար: Վէ ՐԱՊ-
ՊԵՆ գուր Մուսաննն իարայէլ գալմինա պէ-
րէքէթ օգուժադ իշխն էվլէլտէն էմր էթտի-
լինէ կէօրէ: քեաֆֆէ ի իարայէլ վէ ինթի-
յարլարը վէ նաղբըլարըլէ հաքիմէրի, կէ-
րէք զարիպ, կէրէք 'իարայէլի ՐԱՊՊԵՆ թա-
գուլթ իւլ 'աշաւըն թաշըյան Լալիլի քեա-
հինլէրին հուգուրընտա թապուլթըն պիր եա-
նընտա վէ օլ պիր եանընտա օլարադ: պիր
նըսթը շէրիլղիմ տաղը վէ նըսթ ը տիկէրի
'էյպալ տաղը թապաֆընտա տուրտուլար:
34 Պա'աէհու շէրի'աթ քէլիմալթըն քեաֆ-
ֆէսինի' եա'նի հէմ պէրէքէթ վէ հէմ լա'-
նէթէրի շէրի'աթ քիթապընտա մուհար-
35 րէր օլտըղընա կէօրէ օգուտու: Մուսանն
էմր էթտիլի շէլլէրին քեաֆֆէսինտէն Եե-
շու'ըն պիւթիւն իարայէլ ճէմա'աթըն գարը
վէ ջօժուգլար վէ արալարընտա կէղէն զա-
րիպլէրին հուգուրընտա օգուժատըղը պիր քէ-
լամ գալմատը:

ՊԱՊ 9

1 Վէ իրտաննն պէրի թապաֆընտա՝ տաղտա
վէ սօլտա վէ Պահր ը քէպիրին քեաֆֆէ ի
մէվաշիլինտէ Լիպնանա գաւտար պուլընան
ճէմի' ի միւլըք: եա'նի Հիլթիլէր վէ Ամօրի-
լէր, քէն'անիլէր, քէրէղիլէր, Հիվլէլէր վէ
Եեպուսիլէր պա լա'ա'ա'ա'ա'ա'ա' խապէրտար օլ-
2 տըգլարընտա, Եեշու' վէ իարայէլէ գարը
ճէնք էթմէք իւղէն՝ պիլիթթիլթաք թէճէմ
միւ' էթտիլէր:
3 Ամմա ճիպ'օն էհալթի Եեշու'ըն Երիհա
4 վէ 'Այա եափաղընը իշխնալէրինտէ, քէն-
տիլէր հիլէ իլէ հարէքէթ էթտիլէր, վէ կի-
տիպ քէնտիլէրինէ աղըք թէտարիք էտէրէք,
մէքէպլէրինէ էքի չուլլար վէ էքի վէ Երթըգ
վէ Եեթէլէ պաղը շէրապ թուլըմլարը ալտը-
5 լար: Այաղլարընտա տախի էքի վէ եա-
մաղը ալադ գապլարը, վէ իւթթիլէրինտէ Եա-
քիլիշ Եալապ օլարապ, Եէլէճէք Եեթէլէրի-
նն քեաֆֆէսի գուրումուշ վէ քիւֆլէնմիշ
6 Խաի: Վէ ճիլճալտա վաղը՝ օրտուկեահա
Եեշու'ըն նէգտինէ վարըպ, անա վէ րիճալ ը
Իրալէլէ՝ Պիգ ուգադ տիլարտան կէլտիք, վէ
շիմիլի պիլիլմէ 'ազա ը 'աշա էտինիլ՝ տէ-
7 տիլէր: Րիճալ ը իարայէլ տախի օլ Հիվլի-

*Իգր. Եէրլի

լէրէ՝ Դալիտ սիլ արա՛մըտա սաքին իտէնիլ,
սիգինլէ նա'ալը 'ազա ը 'աշա էտէ պիլլիլիլ՝
8 տէտիլէր: Անլէր տախի Եեշու'ա՝ պիլ գաւ-
լարընը իլ՝ տէտիքաէ, Եեշու' անլէրէ՝ Սիլ-
քի'մ օինիլ՝ վէ նէ'րէտէն կէլլօրընը՝ տէ-
9 տի: Անլէր տախի անա տէտիլէր քի՝ Պա-
գուլարըն Ալլահն Եեհօվանն իսի սէպէ-
պինտէն զայէթ ուգադ տիլարտան կէլտիք,
գիրա անըն շէօհրէթիւնի վէ Մըքրտա իճրա
10 էթտիլի շէլլէրին ճիւմէսինի, Վէ Իրտանն
Եօթէ թապաֆընտա օլան Ամօրիլէրին իքի մէ-
լիլինէ՝ Հէշպօն մէլիլի Սիհօնա վէ 'Աշլտա-
րօթտա օլան Պաշան մէլիլի 'Օճա եափաղը
11 շէլլէրին քեաֆֆէսինի իշխնալէք: Խմաի իւ-
թիլարլարըմըգ վէ տիլարըմըգն քեաֆֆէ ի
սէքէն'սի պիլգէ սէյլէլիպ՝ Եանընըա եօլ ի-
չիւն աղըգ ալապ՝ անլէրի գարըլալընը, վէ
անլէրէ՝ Պիլ գուլարընը իլ, շիմիլի պի-
ղիմէ 'ազա ը 'աշա էտինիլ՝ տէլիւ սէյլէ-
12 լինիլ՝ տէտիլէր: Սիլգէ կէլմէք իւղէն չըգալը-
ղըմըգ կիւն պու Եեթիլիլիլի Եեթէք իշխն խա-
նէլէրիմիգտէն ալտըղըմըտա սըճադ իտի, վէ
շիմիլի իշլէ գուրումուշ վէ քիւֆլէնմիշ տիր:
13 Վէ պու շէրապ թուլըմլարը՝ տալտուրտը-
մըգ վաղըթ Եէնի իտի, ամմա իշլէ Եըր-
թըմիշ տըր: վէ պու Եալապըմըգ վէ պալադ
գապլարըմըգ Եօլան զայէթ ուգուշ օլտըղըն-
14 տան Եքիտիլէր: Վէ օլ 'աթէմլէրի՝ աղըգ-
լարընա պապարադ՝ գապուլ էտիպ, ՐԱՊ-
15 ՊԵՆ Եմրինէ միւրաճա'աթ էթմէտիլէր: Վէ
Եեշու' անլէր իլէ միւսալէհէ էտիպ, պէր հա-
յաթ պրաղըմալարը իշխն անլէր իլէ 'ազա ը
'աշա էտէրէք, ճէմա'աթ ըու'եաալը անլէրէ
Եեթին էթտիլէր:
16 Վէ անլէր իլէ մու'աշէտէ էթտիլէրտէն
իւլ կիւն սօնկրա՝ անլէրին գօնշու օլուպ
արալարընտա սաքին օլտըղլարընը իշխնալէրի:
17 Վէ պէնի իարայէլ նաղլ էտիպ՝ իւլիւնճիւ
կիւնտէ անլէրին շէհրէրինէ վաթըլ օլտու-
լար, անլէրին շէհրէրին տախի ճիպ'օն վէ
քէֆիրա վէ Պէթթիլ վէ Գիրեաթ-Եա'արիմ
18 իտի: Պէնի իարայէլ տախի ճէմա'աթըն
ըու'եաալը իարայէլին Ալլահ ՐԱՊ Տաղը
իշխն անլէրէ Եեթին էթտիլէրինտէն, ան-
լէրի վուրմալարը իտէ տէ, պիւթիւն ճէ-
մա'աթ ը 'իւլէրէ գարըն սէյլէնտիլէր:
19 Րէ'իւլէրին քեաֆֆէսի տախի պիւթիւն ճէ-
մա'աթա խիթապէն՝ Պիլ անլէրէ իարայէ-
լին Ալլահ ՐԱՊ Տաղը իշխն Եեթին էթտիլէր:
20 վէ շիմիլի անլէրէ ասօգունմալըգ: Խմաի
պէյլէ Եափաղըմ, անլէրի սաղ պրազալըմ,
թա քի անլէրէ էթտիլիլիլի Եեթին սէպէ-
պինտէն իւղէրիմիլգէ զաղապ կէլմէլէ՝ աէտի-

*Ե-Ի-Դ ասէմլէրին աղըղլարընտան

- 21 լէր : Վէ րե'խիւր անլէրէ տէտիլէր քի' Պռն-
լար սաղ գաղտնար , ֆագաթ պիւթիւն ճե-
մա'տընն օտուն եարընըլարը վէ սագգալարը
օլտուլար : վէ րե'խիւր անլէրէ տէտիլի
կիպի օլտուլ :
- 22 Պա'տէհու Եշու' անլէրի չաղըրըպ' ան-
լէրէ խիթապէն , Նի'շիւն արամբգտա սաքին
օլտըղընը չալտէ' Սիգտէն զայէթ ուզաղ ըզ
- 23 տէմէրէ պիգի ալտաթտընը : Շիմտի սիգ
մէլ'ուն սընըզ . վէ Ալա'հմըն խանէսի իշիւն
գուլ վէ օտուլնը վէ սագգա սիգտէն էքսիք
- 24 օլմայաճադ տըր' տէտի : Անլէր տախի Եշ-
ու'ա ճէլապէն' Սէնին Ալա'հն Եշօվապու
տիյարըն քեաֆֆէսին սիգէ վէրմէլի վէ
պու տիյարըն քեաֆֆէ ի սէքէնէսին էօնիւ-
նիւզտէն չէլաք էթմէլի գուլը Մուսայա
էմը էլլէտիլինի պու գուլարըն սոհիհէն խա-
պէր ալտըզ , վէ սիգին սէպէպինիզտէն ճա-
նմըզ իշիւն զիյատէսիլէ խալֆ էաիպ' պու
- 25 չէլի եափտըզ : Վէ չիմտի իշթէ էլլիտէ իզ .
պիգէ նաղարընտա խօշ վէ տօղըն օլանը
- 26 եափ' տէտիլէր : Իմտի անլէրէ պու մինվալ
իւզքէ հարէքէթլէ , անլէրի պէնի իսրայէլին
էլինտէն գուլթարտը , վէ անլէրի թէլէֆ էթ-
- 27 մէտիլէր : Վէ օլ կիւնտէ Եշու' անլէրի
ճէմա'տըն' վէ ԲԱՊՊԸ ինթիխապ էթտիլի
մաշալ վէ մէզպաճ իշիւն թա պու կիւնէ-
տէք օտուլնը վէ սագգա թա'նին էլլէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ Երուշալիմ' մէլիլի Ատօնիսատըզ Եշ-
ու'ն 'Այը ալապիսարապ էթտիլինի' եա'նի
էրիհա իլէ մէլիլինէ եափտըզ կիպի' 'Այ
իլէ մէլիլինէ տախի եափտըզըն , վէ ձիպ'օն
էհալիսի իսրայէլ իլէ մուսալէհէ էտիպ' ա-
- 2 ըպարընտա գալարըլարընը իշիթտիքտէ , Ձի-
յատէսիլէ խալֆ էթտիլէր . զիրա ձիպ'օն
փայլթաթ չէհրէրինտէն պիրի կիպի պէօ-
յիւք շէհր օլտալ , 'Այտան պէզիւք վէ ճիւմ-
- 3 լէ ատէմլէրի երկիթ իտի : Իմտի Երուշա-
լիմ' մէլիլի Ատօնիսատըզ Հէպրօն մէլիլի Հօ-
համա վէ Եարմութ մէլիլի ֆիրամա , վէ Լա-
քիշ մէլիլի Եաֆի'ա , վէ 'Էճօն մէլիլի Տե-
- 4 պիրէ ադէհէր կէօնտէրիպ , ձիպ'օնը փուրմադ
իշիւն եանըմա չըզըզ պանա եարտըմ' էտի-
նիզ , զիրա Եշու' վէ պէնի իսրայէլ իլէ միւ-
- 5 սալէհէ էթտիլէր' տէտի : Իմտի Երուշալիմ'ն
պէշ մէլիլի' Երուշալիմ' մէլիլի , Հէպրօն մէ-
լիլի , Եարմութ մէլիլի , Լաքիշ մէլիլի , 'Էճ-
լօն մէլիլի' օրտուլարընըն քեաֆֆէսիլէ պէ-
րապէր թէճէմիւ' էտիպ չըզտըլար , վէ ձիպ-
'օնը մուհասէրէ վէ 'անընլէ մուհարէպէ
էթտիլէր :

- 6 Վէ ձիպ'օն էհալիսի ձիլճալտա վադք' օր-
տուկեհաճա Եշու'ն նէզտինէ ադէ' կէօնտէ-
րիպ , Գուլարընտան էլլինի չէքմէ , 'ալ էլ
'աճէլէ չըզըզ պիգի խէլաճ էլլէ , վէ պիգի
եարտըմ' էլլէ . զիրա տաղտա սաքին օլան
Ամօրիլէրին մէլիլէրինին քեաֆֆէսի 'ալէլ-
- 7 հիմիլէ թէճէմիւ' էթտի' տէտիլէր : Իմտի
Եշու' մուհարիպէրին ճիւմիսի վէ քեաֆ-
ֆէ ի էսհապ ը գուլվէթ քէնտիսիլէ պէրա-
- 8 պէր օլտըղ չալտէ ձիլճալտան չըզտը : ԲԱՊՊ
տախի Եշու'ա' Անլէրտէն գօրգմա , զիրա
անլէրի սէնին էլլինէ թէպիմ' էթտիմ' . ան-
լէրտէն պիր քիմնէ սանա գարըն տուրամայա-
- 9 ճադ տըր' տէտի : Վէ Եշու' ձիլճալտան
պիւթիւն կէճէ եօգարը չըզըզ' անլէրէ նա-
- 10 կեաճ էէթիլտի : Վէ ԲԱՊՊ անլէրի իսրայէ-
լին էօնիւնտէ վիերիւտէ էլլէտի , վէ ձիպ'օն-
տա գըթալ ը 'ալիմիէ միւնհէգիմ' գըլտը .
վէ անլէրի Պէլթ-հօրօն եօգուլը Եօլնտա
'Ազէպ' վէ Մադգէտայա գատար թա'գիպ
- 11 էտիպ թէլէֆ էլլէտի : Վէ անլէր իսրայէլին
էօնիւնտէն ֆիրաք էտիպ' Պէլթ-հօրօն էնի-
չինտէն էնմէքտէ իքէն , ԲԱՊՊ իւզլէրէրինէ 'Ա-
զէպայա տէկին կէօքտէն պէյիւք թաշար
եաղտըմաղէ' հէլաք օլտուլար : Թաշար
կիպի տօլուլարտան հէլաք օլանլար պէնի իս-
րայէլին գըլթէլէ Եօլնտաիւքէրինտէն զի-
յատէ իտի :
- 12 Օլ զէման' եա'նի ԲԱՊՊԸ Ամօրիլէրի պէնի
իսրայէլէ թէպիմ' էթտիլի կիւնտէ Եշու'
ԲԱՊՊԱ սէյլլէրիպ իսրայէլին էօնիւնտէ տէտի
քի' Էյ կիւնէշ , ձիպ'օնտա , սէն տախի ,
- 13 Էյ ալ , Այալօն տէրէսինտէ սուր : Վէ
գալմ' քէնտի տիւշմէնլէրինտէն ինթիգաճ
ալլընճայա գատար' Կիւնէշ տուրտու , Այ
տախի էերինտէ գալար . իշթէ պու Եշ-
ու' քիթապընտա մուհարէրէր տիր . Իմտի
Կիւնէշ կէօյիւն օրթալընտա գալալ թէմամ'
պիր կիւն միգտարը զուրուպա 'աճէլէ էթմէ-
- 14 տի : Վէ ԲԱՊՊԸ ինսան քէլամընը տինկէ-
մէսի խուսընտա անտէն էվլէ վէ անտէն
սօնկրա օլ կիւն կիպի պիր կիւն օլմատը .
զիրա ԲԱՊՊ իսրայէլ իշիւն մուհարէպէ էթտի :
- 15 Պա'տէհու Եշու' վէ պիւթիւն իսրայէլ
անընլէ պէրապէր ձիլճալտ' օրտուկեհաճա'ալ-
- 16 տէլէ էթտիլէր : Վէ օլ պէշ մէլիլէ ֆիրա
իլէ Մադգէտա տապ պիր մաղարատա ինթիքա
- 17 էթտիլէր : Վէ օլ պէշ մէլիլին Մադգէտա տա
պիր մաղարատա մուլթէֆի պուլընտըզլարը
- 18 Եշու'ա խապէր վէրիլտի : Եշու' տախի' Մա-
ղարանըն աղզընա պէօյիւք թաշար եուլար-
լայալ իւզլէրինէ ատէմլէր թա'նին էտինիզ քի
- 19 անլէրի պէքլէսինլէր . Լաքին սիգ տուրմա-
յըզ տիւշմէնլէրինիզ թա'գիպլէ արգատա

- գալունարը գրեւոր, անկերի չհրէրինէ կիր-
մէյէ պրագմայընը. զերա Ալլահնըզ ԲԱՊՊ
անկերի էլէրինիդէ թէսլիմ էթտի' տէտի :
20 Վէ Եէշու' վէ պէնի Իսրայէլ անկերի գը-
թալը 'աղիմէ գաթլ էթմէյի թէմամ
էթտիդէ, ֆիրտրիէր գալըզ միւսթաճըմ
21 շէհրէրէ կիրտիէր : Գալմէն քեաֆֆէսի տա-
խի Մագգէտատա օրտուկեաճա Եէշու'ն եա-
նընա սէլամէթլէ 'ալտէթ էթտի, վէ պէնի
Իսրայէլ 'ալէյճինէ տիլինի գըմըլտատան պիր
քիմնէ գալմատը :
22 Օլ գէման Եէշու' Մաղարանն աղզընը աղը-
նըզ վէ շու պէշ մէլիյի մաղարատան չըգա-
23 ըրզ Եանըմա կէթիրինիդ' տէտիքտէ, Անկեր
տախի էէյէ իւզըն ճարէթէթ էտիպ, օլզ պէշ
մէլիյի' Եան'ի Եէրուշալիմ մէլիյինի, շէպ-
րօն մէլիյինի, Եարմաթ մէլիյինի, Լաքիշ
մէլիյինի, 'Էճօն մէլիյինի' մաղարատան չը-
24 գարըզ Եանըմա կէթիրտիէր : Վէ պու մէ-
լէքէրի Եէշու'ն Եանըմա կէթիրտիէրինտէ,
Եէշու' պիլ ճիւմէ Իսրայէլ ատէմէրինի չա-
ղըրզ, քէնտիսիյէ պէրապէր կիթմիշ օլան
մուհարիպէրին սէրտալարընա խիթապէն'
Եագլաշընը վէ պագլարընը շու մէլէքէ-
րին պօյուշարը իւզէրինէ գօյուշը' տէտիք-
տէ, անկեր տախի Եագլաշը' պագլարընը
անկերին պօյուշարը իւզէրինէ գօտուլար :
25 Վէ Եէշու' անկեր' խաֆֆ ու խաշէյէթ էթ-
մէլիյինիդ. գուվէթլէնիպ ճէսուր օլունը,
ղիրա անկեր իլէ մուհարէպէ էտէճէյինիդ
տիւշմէլիյինիդին քեաֆֆէսինէ ԲԱՊՊ պէշլէ
26 Եագլաշընը տըր' տէտի : Պա'տէհու Եէշու'
անկերի վուրուպ գաթլ էլլէտի, վէ անկերի
պէշ աղաճա աստը, վէ աղաճլարըն իւզէ-
րինտէ աղաճա գատար տըրը գալտըլար :
27 Վէ զուրուպ ը շէմտէ Եէշու' էմր էթտի,
վէ անկերի աղաճլարտան էնտիրիպ' օլ ին-
թիֆա էթտիքէրի մաղարոյա աթտըլար .
վէ մաղարանն աղզընա պէօյիւք թաշլար
գօտուլար. անկեր տախի պու կիւնէտէկին
էլլէր :
28 Եէշու' օլ կիւն Մագգէտայը տախի ալըպ,
անը վէ մէլիյինի գըլըճտան կէչիւրէրէք, իչին-
տէ պուլունան նուֆուսըն քեաֆֆէսինի' Տիւ-
պիրինի պրագմայարագ' Տէլաք էթտի, վէ
Երիհա մէլիյինէ Եագլաշը կիպի' Մագգէտա
մէլիյինէ տախի Եագլաշը :
29 Պա'տէհու Եէշու' պիւթիւն Իսրայէլ տա-
նըն իլէ պէրապէր օլարագ' Մագգէտատան
Լիպնայա կէչպ, Լիպնա իլէ մուհարէպէ
30 էթտի : Վէ ԲԱՊՊ անը վէ մէլիյինի տախի
Իսրայէլին էլլէնէ թէսլիմ էթտի. անկեր տա-
խի անը վէ իչինտէ պուլունան նուֆուսըն
քեաֆֆէսինի, Տիւպիրինի պրագմայարագ',

- գըլըճտան կէչիւրտիէր . վէ Երիհա մէլիյինէ
Եագլաշը կիպի' անըն մէլիյինէ տախի
Եագլաշը :
31 Պա'տէհու Եէշու', պիւթիւն Իսրայէլ
անըն իլէ պէրապէր օլարագ', Լիպնատան Լա-
քիշէ կէչիպ' անը մուհարէպէ վէ անըն իլէ
32 մուհարէպէ էթտի : ԲԱՊՊ տախի Լաքիշի Իս-
րայէլին էլլէնէ թէսլիմ էթտի. վէ Երիհա
կիւնտէ անը ալարըլար, վէ Լիպնայա Տէր նէ
քի Եագլաշըլար իսէ անա տախի Եագլաշ'
վէ իչինտէ պուլունան նուֆուսըն քեաֆֆէ-
սինի գըլըճտան կէչիւրտիէր :
33 Օլ գէման ճէղէր մէլիյի Տօրամ' Լաքիշէ
Եարտըմ' իչիւն չըգալ, վէ Եէշու' անը վէ
գալմէնը' Տիւպիրինի պրագմայարագ' վուր-
տու :
34 Պա'տէհու Եէշու', պիւթիւն Իսրայէլ տա-
նըն իլէ պէրապէր օլարագ', Լաքիշտէն 'Էճօնա
կէչտի. վէ անը մուհարէպէ վէ անըն իլէ մու-
35 ճարէպէ էթտիլէր . վէ Տէման օլ կիւնտէ
անը ալըպ գըլըճտան կէչիւրտիէր . վէ Լաքի-
շէ Տէր նէ քի Եագլաշ իսէ անա տախի Եագլաշ'
վէ իչինտէ պուլունան նուֆուսըն քեաֆֆէ-
սինի օլ կիւնտէ Տէլաք էթտի :
36 Պա'տէհու Եէշու', պիւթիւն Իսրայէլ
անըն իլէ պէրապէր օլարագ', 'Էճօնտան շէպ-
րօնա չըգալ. վէ անըն իլէ մուհարէպէ էթ-
37 տիլէր : Վէ անը ալըպ' անը վէ մէլիյինի վէ
պիլ ճիւմէ շէհրէրինի վէ իչինտէ պուլունան
նուֆուսըն քեաֆֆէսինի, Տիւպիրինի պրագ-
մայարագ' գըլըճտան կէչիւրտիէր . վէ 'Էճօնա
Տէր նէ քի Եագլաշ իսէ անա տախի Եագլաշ'
անը վէ իչինտէ պուլունան նուֆուսըն քեաֆ-
ֆէսինի Տէլաք էթտի :
38 Պա'տէհու Եէշու', պիւթիւն Իսրայէլ անըն
իլէ պէրապէր օլարագ', Տէպիր ճիւթիւն տէ-
39 նիւպ' անըն իլէ մուհարէպէ էթտի : Վէ անը
վէ մէլիյինի վէ պիլ ճիւմէ շէհրէրինի ալըպ'
անկերի գըլըճտան կէչիւրտի, վէ իչինտէ պու-
լունան նուֆուսըն քեաֆֆէսինի, Տիւպիրինի
պրագմայարագ', Տէլաք էթտի. շէպրօնա
Եագլաշը' վէ Լիպնա իլէ մէլիյինէ Եագլաշը
վէճէլէ, Տէպիր իլէ մէլիյինէ Եօյլէ Եագլաշ :
40 Իմտի Եէշու' պիւթիւն տիյարը' Եան'ի
տաղ վէ ճէնուպ թարաֆը վէ օլա վէ տաղ
էթէքէրինի վէ մէլիքէրինի ճիւմէսինի վուր-
տու վէ Տիւպիրինի պրագմատը. Իսրայէլին
Ալլահը ԲԱՊՊԸ Եմր էթտիլին կէօրէ նու-
ֆուսըն ճիւմէսինի Տէլաք էլլէտի :
41 Վէ Եէշու' անկերի Գատէշ-պարնէտէն
Ղազզույատէք վէ պիւթիւն ճօշան տիյարընը
42 ճիւպ'օնատէք վուրտու : Վէ պու մէլիքէրին վէ
տիյարըլարըն քեաֆֆէսինի Եէշու' պիր տէֆ-
'ատա ալար. զերա Իսրայէլ իչիւն Իսրայէլին

43 Ալլահը ԲԱՊՊ Ջէնք էտէր իտի : Վէ Եէշու՝ ,
պիւթիւն իօրայէլ անընէ պէրապէր օւարադ ,
ճիւճալա օրաուկեաճա 'ալլտէթ էթտի :

ᐅᓴᐅ 41

օրան Ամօրիւքերին մէլիյի Սէհօն, քի պու Ար-
նօն վատիսի քէնարընաա օրան 'Արօ'էրտէն
վէ վատիսին օրթապընտան վէ ձիւ'տարն նըր-
3 պօգ վատիսինէ գատար, Վէ սահրայա' շար-
գէն քիսնէրթօթ տէնիզինէ գատար, վէ շար-
գէն Պէյթ-եէշիթօթ եօլընտա վէ ճէնուպէն
Աշտօթ փեսգանըն ալթընտա սահրա տէնի-
զինէ' եա'նի թուզ տէնիզինէ գատար հիւ-
4 քիւմէթ էտէր իտի: Վէ տաիի 'Աշթարօթ
իլէ էտրէ'իտէ սաքին օլուպ, ճէպպարլարտան
գալան Պաշան մէլիյի Օճըն տիյարընը զալ-
5 էի'տէլէ: Օ Հէրման տաղընտա վէ Սալքա-
տա վէ ճէշուրիլէրին վէ Մա'աքիլէրին հու-
տուտըն ալիւթիւն Պաշանտա վէ ճէշպօն
մէլիյի Սիհօնըն հուտուտը օլան ձիւ'տարն
նըսփընա գատար հիւքիւմէթ էտէր իտի:
6 Պուշարըն ՐԱՊՊԸՆ գուլը Մուսա պէնի իտրա-
յէլ իլէ վուրտուլար: Վէ Դիյալընըն ՐԱՊՊԸՆ
գուլը Մուսա Րաուպէնիլէրէ վէ ճատիլէրէ
վէ Մանասանըն նըսփ ք սըպլընա միւրաա օլ-
մագ իւզըն վէրտի:
7 Վէ իրտանըն պէրի' եա'նի զարպ թարա-
փընտա լիպնան օվաթընտա վագը' Պա'ալ-
ճատտան Սէ'իրէ չըգառն Հալագ տաղընա գա-
տար Եշու'ըն պէնի իտրայէլ իլէ վուրտըգ:
8 Լարը տիյարըն մէլիլէրի պուշար արը: Եէ-
շու' տաիի տաղտա վէ օվատա վէ սահրատա
վէ տաղ էթէքէրինաէ վէ պէրիլէտէ վէ ճէ-
նուպտա պուլընտան Հիթթիլէր, Ամօրիլէր
վէ փէն'անիլէր, փէրգիլէր, Հիվիլէր վէ
Եէպուսիլէրին Դիյալընըն իտրայէլ' սըպլընա
րընըն փըրգալարընա կէօրէ միւրաա օլմագ իւզ-
9 րէ վէրտի: Երէհա մէլիյի պիւր, Պէյթէլ
10 եանընտա օլան 'Այ մէլիյի պիւր, Եէրուշա-
11 լիմ մէլիյի պիւր, Հէպրօն մէլիյի պիւր, Ետր-
12 մութ մէլիյի պիւր, Լաքիշ մէլիյի պիւր, 'Էճ-
13 լոն մէլիյի պիւր, ճալէր մէլիյի պիւր, Տէպիւր
14 մէլիյի պիւր, ճէտէր մէլիյի պիւր, Հօրմա մէ-
15 լիյի պիւր, 'Արտա մէլիյի պիւր, Լիպնա մէլի-
16 յի պիւր, 'Ատուլլամ' մէլիյի պիւր, Մագգէ-
17 տա մէլիյի պիւր, Պէյթէլ մէլիյի պիւր, Թափ
18 փուհ մէլիյի պիւր, Հէֆէր մէլիյի պիւր, Աֆէգ
19 մէլիյի պիւր, Լաշարօն մէլիյի պիւր, Մաաօն
20 մէլիյի պիւր, Հասօր մէլիյի պիւր, Շիմօնմէ-
21 րօն մէլիյի պիւր, Աքշաֆ մէլիյի պիւր, Թա'-
նաք մէլիյի պիւր, Մէճիտա մէլիյի պիւր,
22 Գաառէշ մէլիյի պիւր, Գաբմէլաէ վագը' Եագ-
23 նա'ամ մէլիյի պիւր, Դաֆաթ Տօրտա Տօր
մէլիյի պիւր, ճիլմալտա վագը' Կցիմ' մէլիյի
24 պիւր, Թիւրաա մէլիյի պիւր: Մէլիլէրին քեաֆ-
ֆէսի օթուզ պիւր իտի:

1 Վէ Եէշու' իլիթիյար վէ միւսինն օլտըգ-
տա, ՐԱՊՊ անա տէտի քի' Սէն իլիթիյար
վէ միւսինն օլտուն, վէ զապթ օլուսնաճագ
2 փէք չօգ եէր գալտը, Գալան եէր պու տըր:
Ֆիլիսթիլէրին քեաֆֆէ ի մէմալիլի, վէ պիւ-
3 թիւն ճէշու' Մլարըն գարշընտա օլան
Շիհօրտան փէն'անիլէրէ մահաուպ վէ չիմալէ
տօգրու օլան 'Էգրօն հուտուտընա գատար
Ֆիլիսթիլէրին պէշ էմարէթի' եա'նի Դազ-
գիլէր, Աշտօթիլէր, Էշգէլօնիլէր, ձիւթի-
4 լէր վէ 'Էգրօնիլէր վէ տաիի 'Ավիլէր: ճէ-
նուպտան փէն'անիլէրին պիւթիւն տիյարը վէ
Ոպտալիլէրէ միւթա'ալիլգ օլան Մէ'արա
թա Աֆէգէ' Ամօրիլէրին հուտուտընա տէկին,
5 Վէ ճիպիլէրին տիյարը վէ շարգ թարափըն-
տա Հէրման տաղընըն ալթընտա վագը' Պա'-
ալ-ճատտան Համաթ մէտիլէլին գատար
6 պիւթիւն Լիպնան, Լիպնանտան թա Միսրէ-
ֆօթմիյիմէ տէկին տաղ է հալիսինն քեաֆ-
ֆէսինի, Սպտալիլէրին ճիւմէթիլէր պէն պէնի
իտրայէլ էօնիւնտէն թարտ էտէճէլիմ' ան-
ճագ սէն անը իտրայէլէ' սանա էմը էթ տիլիմ'
կիպի, միւրաա օլմագ իւզըն, գուր'ա իլէ թագ-
սիմ' էտէսին:
7 Վէ չիմօի պու տիյարըն տօգուզ սըպթ իլէ
Մանասանըն նըսփ ք սըպլընա, միւրաա օլ-
8 մագ իւզըն, թագսիմ' էլիլէ: Պուշու'ն Դիլէր
նըֆէ իլէ Րաուպէնիլէր վէ ճատիլէր Մու-
տանըն անիլէր իրտանըն էօթէսինաէ շարգտա
վէրտիլի միւրաալարընը ՐԱՊՊԸՆ գուլը Մուսա
9 անիլէրէ վէրտիլի վէճէլէ ալտըլար: Եա'նի Ար-
նօն վատիսի քէնարընաա վագը' 'Արօ'էրտէն
վատիսին օրթապընտա օլան շէհրի վէ պիւ-
թիւն Մէտէպա սահրասընը Տիպօնտաէք,
10 Վէ պէնի 'Ամօն հուտուտընա գատար ճէշ-
պօնտա հիւքիւմէթ էտէն Ամօրիլէրին մէլիյի
11 Սիհօնըն ճիւմէլէ շէհրիլէրին, Վէ ճիլ'տար
վէ ճէշուրիլէրին վէ Մա'աքիլէրին հուտուտը-
նը վէ պիւթիւն ճէրմօն տաղընը վէ Սալքա-
12 յատէք պիւթիւն Պաշանը, 'Աշթարօթաա
վէ էտրէ'իտէ հիւքիւմէթ էտէն 'Օճըն Պաշան-
տա վագը' պիւթիւն մէմէքէթիլի 'ալըն:
պու իտէ ճիպպարլարըն պագըլլէրինաէ գալ-
մըշ իտի: Լարին Մուսա անիլէրի վուրուպ
13 թարա էլլէտի: Ֆագաթ պէնի իտրայէլ ճէ-
շուրիլէր իլէ Մա'աքիլէրի թարտ էթմէտի,
վէ պու կիւնէ գատար ճէշուրիլէր իլէ Մա-
'աքիլէր իտրայէլին արաղընտա իգամէթ է-
14 տէրէր: Անճագ Լալի սըպլընա միւրաա վէրմէ-
տի: անըն միւրաալը անա պոյսըրաղը կիպի'
իտրայէլին Սլաշը ՐԱՊՊԸՆ գուրպանլարը արը:

- 15 Վէ Մուսա պէնի Բառուպէն սրպլծրնա
 16 գապիլէլէրինճէ Բրաւ վէրտի . Վէ հուռուտ-
 լարը Արսն վատիսին քէնարննա վազը՝
 Սրօհաւէն վատիսին օրթաւննա օլան շէհր
 վէ Մէտէպանն էտնընտաքի պիւթիւն սահ-
 17 րա , Հէշպօն վէ անրն սահրատա օլան պիւ
 ճիւմէ շէհրէրի , Տիպօն վէ Պամթ-պա'աւ
 18 վէ Պէյթպա'աւ-մէ'օն . Վէ Եահաաս վէ Գիտէ-
 19 մթ վէ Մէֆա'աթ . Վէ Գիտիւթայիմ վէ
 Սիպմա վէ 'Էմէգ տաղընտա Սէրէթ-շահար ,
 20 Վէ Պէյթ-փա'ուր վէ Աշտօտ-փասգա վէ Պէյթ-
 21 եէշիմթ , Վէ սահրանն պիւ ճիւմէ շէհր-
 լէրի վէ Հէշպօնտա հիւթիւմէթ էտնէ Ամօրիլէ-
 րին մէլիլի Սիհօնն պիւթիւն մէմէքէթի իտի .
 Մուսա անը վէ Միտէան էմիլէրի՝ Էվի վէ
 Բէգէմ վէ Սուր վէ Շուր վէ Բէպայը , Եա'նի
 Սիհօնն օլ տիյարտա սաքին օլան էմիլէրի-
 22 նի վուրտու : Վէ պէնի Իսրայէլ գաթլ էթ-
 տիլէրի տաէմէր իլէ պէրապէր Պա'ում իպն ի
 Պա'ուր սահրիի գըլըճէ գաթլ էթտիլէր ,
 23 Վէ պէնի Բառուպէնն հուռուտը Իրտանն
 սահիլի տիր . պէնի Բառուպէնն միրասը գա-
 պիլէլէրինէ կէօրէ պու շէհրէր իլէ գարիլէլէ-
 րի տիր :
 24 Վէ Մուսա ճատ սրպլծրնա պէնի ճատ
 25 գապիլէլէրինէ կէօրէ Բրաւ վէրտի : Վէ հու-
 տուտլարը Եա'գէր վէ ճիւ'աւն ճիւմէ շէհր-
 լէրի վէ պէնի 'Ամնն տիյարննն նըսֆը ,
 Բապպաթ էօնիւնտէ վազը՝ Սրօ'էրէ գատար ,
 26 Վէ Հէշպօնտան Բամթ-միսփայա վէ Պրթօ-
 նիմէ գատար , վէ Մահանայիմտէ Տապիլին
 27 հուռուտըն գատար , Վէ վատիտէ Պէյթ-
 հարամ վէ Պէյթնիմա վէ Սուրքօթ վէ Սա-
 ֆօն՝ Հէշպօն մէլիլի Սիհօնն մէմէքէթիսին
 պազը Այիպի , Իրտանն սահիլի , Իրտանն
 էօթէսի՝ Եա'նի շարգ թարաֆընտա Քիննէ-
 րօթ տէնիլինն քէնարնն գատար օլտու :
 28 Պէնի ճատըն միրասը գապիլէլէրինէ կէօրէ
 պու շէհրէր իլէ գարիլէլէրի տիր :
 29 Մուսա Մանասանն նըսֆը սրպլծրնա
 տաիլի Բրաւ վէրտի . պէնի Մանասանն
 նըսֆը սրպլծրնն գապիլէլէրինէ կէօրէ օլան
 30 Բրաւ պու տըր : Վէ անլէրին հուռուտը
 Մահանայիմտէն պիւթիւն Պաշան Եա'նի
 Պաշան մէլիլի 'Օհրն պիւթիւն մէմէքէթի վէ
 Եաիլին Պաշանտա վազը՝ ճիւմէ գատապա .
 31 Լարը , քի ալթմըշ շէհր տիր : Վէ ճիւ'աւն
 նըսֆը վէ Պաշանտա 'Օհրն մէմէքէթիսին շէհր-
 լէրի՝ 'Ալթարթ վէ Լարէի Մանասանն
 օղու Մաքիլ օղուլարնն գապիլէլէրինէ
 կէօրէ պէնի Մաքիլին նըսֆընն օլտու :
 32 Մուսա սահրալարնտա՝ Էրիհանն շարգըն-
 տա՝ Իրտանն էօթէսիտէ Մուսանն , մի-
 րաս օղմազ իւզըրէ , թագսիմ էթտիլի պուն .

- 33 Լար տըր : Լաքին Մուսա Լալի սրպլծրնա
 միրաս վէրմէտի . անլէրին միրասը անլէրէ
 տէտիլի կիպի Իսրայէլն Ալահը Բաղա տըր :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ ֆէն'ան տիյարննտա՝ քէահին Էլ'ազար
 իլէ Եէշու' իպն ի Եա'ն վէ պէնի Իսրայէլ
 սրպլծրննն խանէտան րէ'իլէրինն , միրաս
 օլմազ իւզըրէ , պէնի Իսրայէլն թագսիմ էթ-
 տիլէրի , վէ անլէրին թէվէրիւն էթտիլի
 2 Էէրէր պուշար տըր : Տօգուզ սրպլծ իլէ պիւ
 սրպլծրն նըսֆընա Բաղալն՝ Մուսանն վասը-
 թաւըլէ էմը էթտիլի վէճէլէ միրասլարը
 3 գուր'ա իլէ վէրիլտի : Զիրա Մուսա իքի սրպլծ
 իլէ պիւ սրպլծրն նըսֆընա Իրտանն էօթէ-
 սինտէ միրաս վէրմէշ իտի , ամմա անլէրին
 4 իլիտէ Լալիլիլէրէ միրաս վէրմէտի : Զիրա
 պէնի Եուսուֆ Մանասա վէ Էթրաիմ օլա-
 րազ իքի սրպլծ իտի , վէ Լալիլիլէրէ իգա-
 մէթ իլիւն շէհրէր , վէ Տայմալարըլէ մալ-
 լէրի իլիւն անլէրին մէր'ալարնտան մա'տա
 5 օլ տիյարտա հիստէ վէրմէտիլէր : Բաղալն
 Մուսայա էմը էթտիլի վէճէլէ՝ պէնի Իսրա-
 յէլ հարէքէթ էտիպ տիյարը թագսիմ էթ-
 տիլէր :
 6 Վէ պէնի Եէհուտա ճիւճալտա Եէշու'ա
 Եազլալազ Գէնիլի Գալէպ իպն ի Եէֆուննէ
 անա տէտի քի՝ Սէն Բաղալն սէնին իլէ պէ-
 նիմ հազգըրնա Ալահ տաէմի Մուսայա
 Գատէշ-պարնէ'տէ սէյլէտիլի քէլամը վէ
 7 լիսին : Բաղալն գուլը Մուսա տիյարը թէ-
 ճէսուտ էթմէք իլիւն Գատէշ-պարնէ'տէն
 պէնի կէօնտէրտիլի վազըլթ գըրգ Եաշնտա
 իտիմ . պէն տաիլի գալպիմտէ օլտըզ կիպի
 8 անա խապիլ կէթիլտիմ : Լաքին պէնիմ իլէ
 պէրապէր չըգան պիլատէրիլէրիմ գալմին
 Եիւրէլիլին էրիթտիլէր . պէն իսէ Ալահըմ
 9 Բաղալն քէամիլէն միւթի՝ գալարմ : Վէ օլ
 կիւն Մուսա Եէմին Ետիպ՝ Ալահըմ Բաղալն
 քէամիլէն միւթի՝ գալարըն իլիւն , պաղընն
 պատըրը Եէր միւթլազա իլ Էլ Էպտ սէնին
 վէ Էվտալնն միրասը օլաճազ տըր՝ տէտի :
 10 Վէ Իսրայէլ պէրիլէտէ տօլաշըր իքէն ,
 Մուսայա Բաղալն պու քէլամը սէյլէլէլի շիմ-
 տի գըրգ պէշ սէնէ տիր քի , Բաղալն տէտի-
 յի կիպի պէնի պէր հայալթ սագլատը , վէ
 շիմտի իլթէ պէն պու կիւն սէքսէն պէշ Եա-
 11 շնտա իմ : Մուսա պէնի կէօնտէրտիլի վա-
 զըլթտա գուլթէթիմ նասըլ իտի իսէ , մալ-
 հարէպ իլիւն վէ չըգալ կիլսէք իլիւն պու
 12 կիւն տաիլի գուլթէթիմ Էյլէ տիր : Վէ
 շիմտի Բաղալն օլ վազըլթ սէյլէտիլի տաղը
 պանա վէր . զիրա 'Անագիլէր վէ պէյլիք

վէ միւսթաճքեմ շէհրէր օրատա պուլուն-
աղղընը օլ կիւն քէնտին իշխթաին . պէլ-
քի ՌԱՊՊ պէնիմ իլէ օլուպ , ՌԱՊՊԸՆ տէ-
43 տիյի կիպի անլէրի թարա էտէրիմ : Եւ-
շու՝ տախի Բալէպ իպն ի Եէֆուլնէնէյէ խայր
տու՝ա էյլէլիպ , անա Հէպրօնը միրաս օլմագ
44 իւզրէ վէրտի : Պու էճուէն Գէնիզի Բալէպ
իպն ի Եէֆուլնէնէ իսրայէլին Ալլաճը ՌԱՊՊ
քէամիլէն միւթի՝ գալաղղը իշիւն , Հէպրօն
45 պու կիւնէտէք անըն միրասը օլուպ : Վէ
Հէպրօնըն իսմի մուգատտէմա Գիրեաթ-ար-
պա՝ իտի . Արպա՝ իտէ 'Անագիլէր իշինտէ
պէջիւք տտէմ իտի : Պա՝տէհու տիյար մու-
հարէպտէն քոթիւն-աղ ասայիշ պուլու :

ՊԱՊ 15

4 Վէ գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Եէհուտա
սրպթընըն հիստէսի Էտոմ՝ հուտուտըն միւն-
թէհի իտի . ճէնուպ թարաֆընտան Յին պէր-
իլիէսի նիհայէթ ի հուտուտ իտի :
2 Վէ հուտուտը Եէնուպիլէլէրի թուզ
տէնիզիլին նիհայէթ իտէն՝ եա՝նի ճէնուպտա
3 վագը՝ քէօրֆէգտէն , Վէ ճէնուպէն 'Ագրապ-
պիմ՝ եօղուշնա չըգըպ Յինէ տօղրու կէչէ-
րէք ճէնուպ թարաֆընտան Գառնէշ-պարնէ՝ա
չըգար , վէ Հասրօնտան կէչիպ Ատտարա չը-
4 գարագ Գարգա՝ա տէօնէր : Վէ անտէն 'Աս-
մնա կէչիպ Մըրըր վատիսինէ խուրուճ էտէր ,
պու հուտուտ տէնիզէ միւնթէհի օլուր .
հուտուտը ճէնուպիլէլէիզ պու արը :
5 Վէ հուտուտը քաղաքիլէ թուզ տէնիզի
օլուպ , իրտանըն նիհայէթինէ գատար իտի .
վէ հուտուտը քիմալիլէ իրտանըն միւն-
սապընտա վագը՝ տէնիզին քէօրֆէգիւտէն
6 օլուպ , Պու հուտուտ Պէլթհաճընայա չըգար ,
վէ չիմալէն Պէլթհաճընայա կէչէրէք , պու
հուտուտ Ռուպէն օղըն Պօհանըն թաշընա
7 չըգար : Օրատան պու հուտուտ 'Աքօր տէ-
րէսինտէն Տէպիլէ չըգըպ չիմալէ տօղրու վա-
տիսին ճէնուպիւտէ վագը՝ 'Ատուճիմ՝ եօ-
ղուշընըն էօնիւնտէ օլան ճիլճալա տէօնէր .
պու հուտուտ 'Այնշէմ սուլարընա տօղրու
կէչիպ՝ Րօճէլ փուշարընա միւնթէհի օլուր :
8 Վէ պու հուտուտ իպն ի Հիննճո՝ տէրէսինէ
Եէպու՝ եա՝նի Եէրուշալէմին ճէնուպ թա-
րաֆընա չըգար , վէ պու հուտուտ չիմալէն
Րէֆաիմ՝ տէրէսինին նիհայէթինտէ վագը՝
Հիննճո՝ տէրէսինին էօնիւնտէ ճանիպ ի զարպ-
9 տա օլան տաղըն պաշընա չըգար : Վէ պու
հուտուտ տաղըն թէփէսինտէն Դէֆթօհ սու-
լունըն մէնպա՝ընա միւնթէտ օլուպ՝ Էֆրօն
տաղընտա վագը՝ շէհրէրէ չըգար . վէ պու
հուտուտ Պա՝ալա՝ եա՝նի Գիրեաթ-եա՝արի-

40 մէ միւնթէտ օլուր : Վէ հուտուտ Պա՝ալա-
տան զարպէն Սէ՝իւ տաղընա գատար տէօ-
նիւպ չիմալէն Բէսալթօն օլան իսրիմ տա-
ղընըն ճանիպինէ կէչէր , վէ Պէլթէմնէ էնիպ
41 թիմնայա տօղրու կիտէր : Վէ պու հուտուտ
չիմալէ տօղրու 'Էգրօն ճանիպինէ չըգար , վէ
պու հուտուտ Եէքրօնա միւնթէտ օլուպ՝
Պա՝ալա՝ տաղընա կէչէրէք Էապնէլէ չը-
գար : վէ պու հուտուտ տէնիզէ միւնթէհի
օլուր :
42 Վէ հուտուտը քաղաքիլէ Պաճը քէպի-
րին սահիլի տիւր . գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի
Եէհուտանըն Էթրաֆ հուտուտը պու արը :
43 Վէ Բալէպ իպն ի Եէֆուլնէնէ՝ ՌԱՊՊԸՆ
Եէշու՝ա օլան էմրինէ իմթիւպէն՝ պէնի Եէ-
հուտա իշինտէ 'Անագըն փէտէրի Արպա՝ըն
չէհրինի հա՝նի Հէպրօնը հիստէ տէլիւ վէրտի :
44 Բալէպ տախի 'Անագըն իւշ օղընալարըն՝
եա՝նի Շէշայ վէ Ախիման վէ թալմայ էվ-
45 լատը 'Անագը օրատան թարա էթտի : Վէ
օրատան Տէպիլէ սէքէնէսի 'ալէյիլին չըգար .
վէ Տէպիլին իսմի մուգատտէմա Գիրեաթ-
46 սէֆէր իտի : Վէ Բալէպ՝ Գիրեաթ-սէֆէրի
հէր քիմ վուրուպ ալըր իտէ , գըզըմ 'Աքա-
յը անա գէվճէ օլմագ իւզրէ վէրիլիմ՝ տէ-
47 տի : Վէ Բալէպին գարնաալը Գէնէզին օղ-
լու Օթնիլէ անը ալըր . օլ տախի գըզը
'Աքալըր անա գէվճէ օլմագ իւզրէ վէրտի :
48 Վէ մէրգուճէ անը Խանէլէ կիթմէքտէ իքէն ,
փէտէրինտէն պիւր թարալա թալէպ էթմէյէ
Օշէլէլ թէշվիզ էյլէտի . վէ մէրքէպտէն
էնտիլինտէ Բալէպ անա տէտի քի՝ Սանա նէ՝
49 օլուր . Գըզ տախի ճէլ-պէն՝ Պանա պէրէ-
քէթ վէր . վիրա պանա պիր 'գօրագ եէր՝
վէրտին , պանա սու փուշարլարըր տախի վէր՝
տէտի . օլ տախի անա եօգարըք փուշար-
լար իլէ աշաղըք փուշարլարըր վէրտի :
20 Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Եէհուտա սրպ-
21 թընըն միրասը պու արը : Վէ պէնի Եէհու-
տա սրպթընըն ճէնուպտա Էտոմ՝ հուտուտը-
նա տօղրու հուտուտ ճիվարընտա վագը՝
չէհրէրի Գապսէլ վէ 'Էյտէր վէ Եաճուր ,
22 վէ Գինա վէ Տիմնա վէ 'Ատատա , (23) վէ
24 Գատէշ վէ Հասար վէ Եիթնան , վէ Զիֆ
25 վէ Թէլէմ վէ Պա՝ալթթ , վէ Հասար-հատաթ-
թա վէ Գիրեթթ վէ Հէսրօն եա՝նի Հասար ,
26 վէ Ամոմ վէ Դէմա՝ վէ Մօլտա , (27) վէ
Հասար-ճատտա վէ Հէշմն վէ Պէլթփալէթ .
28 վէ Հասար-շու՝ալ վէ Պիրէշպա՝ վէ Պիրգէթթ .
29 եա , վէ Պա՝ալա վէ 'Այիլմ վէ 'Ատա , (30) վէ
31 Էլթօլտա վէ Բէսիլ վէ Հօրմա , վէ Սըզալա
32 վէ Մատմանա վէ Սանաննա , վէ Լէպա-
թթ վէ Դիլիլմ վէ 'Այն վէ Րիմնն՝ ճիւմէ-

*Իւր . 'արը ք ճէնուպիլէ

սի երկրի մոգուղ շէհր օլուպ քարիյէրի տախի վար տըր :

- 33 Օլտատ տախի Էշթուղ վէ Սար'ա վէ
34 Աշնա, վէ Զանոճ վէ Այնճանիմ վէ Թափ-
35 փուճ վէ Էյնամ, վէ Եարմութ վէ Ատու-
36 լամ վէ Սոգո վէ Ազեգա, վէ Շա'արայիմ
վէ Ատիթայիմ վէ Ճէտեբա վէ Ճէտեթայիմ
օն տեթթ շէհր օլուպ, քարիյէրի տախի
37 վար տըր : Աշնան վէ Հատաշա վէ Միճաու-
38 ճատ, վէ Տիլ'ան վէ Միփա վէ Եագթէէ,
39 վէ Լաթիշ վէ Պաթաթ վէ Էճլոն, (10) վէ
41 Բապպոն վէ Լաճմամ վէ Գիթիշ վէ Ճէաէ-
թթ, վէ Պէյթտածոն վէ Նա'ամա վէ Մագ-
գետա' օն ալթը շէհր օլուպ քարիյէրի տա-
42 խի վար տըր : Լիպնա վէ Էթէր վէ Աշնան
43 վէ Եիթթաճ վէ Աշնա վէ Նեփա, (11) վէ
Գե'իլա վէ Աբգիլ վէ Մարէշա' մոգուղ շէհր
45 օլուպ, քարիյէրի տախի վար տըր : Էգրոն
46 վէ անըն գասապպաթը վէ քարիյէրի, վէ
Էգրոնտոն տէնիլէ գատար Աշտա ճիլա-
47 բնատ վագը' Էհէր Էլէ քարիյէրի, Աշտա
վէ անըն գասապպաթը վէ քարիյէրի, Ղազ-
գա վէ գասապպաթը վէ քարիյէրի Մըսըր
վատիթնէ վէ Պաճը Է Գեպիթնէ սաճիլնէ
48 գատար տըր : Վէ տաղարաա Շաճիթ վէ
49 Եաթթիթ վէ Սագո, վէ Տաննա վէ Գիթեթթ-
50 սաննա (քի Տեպիթ տիթ) վէ Անապ վէ
51 Էշթեճ վէ Անիմ, վէ Ճոշան վէ Հոլոն վէ
Ճիլո' օն պիթ շէհր օլուպ, քարիյէրի տա-
52 խի վար տըր : Աբապ վէ Տաճա վէ Էշնան
53 վէ Եանուճ վէ Պէյթթափիլուճ վէ Աթեգա,
54 վէ Հուճմա վէ Գիթեթթ-արպա' (քի Հեպ-
րոն տըր) վէ Սիթ' մոգուղ շէհր օլուպ,
55 քարիյէրի տախի վար տըր : Մա'օն վէ Քար-
56 ճէլ վէ Զիթ վէ Եութա, վէ Եիթթա'էլ վէ
57 Եագթե'ամ վէ Զանոճ, վէ Գային վէ Ճիպ'ա
վէ Թիմնա' օն շէհր օլուպ, քարիյէրի տա-
58 խի վար տըր : Հալճուլ վէ Պէյթթուր վէ Ճէ-
59 սոր, վէ Մա'արաթ վէ Պէյթթանթ վէ Էշ-
թեգոն' ալթը շէհր օլուպ, քարիյէրի տախի
60 վար տըր : Գիթեթթ-պա'ալ, (քի Գիթեթթ-
եա'արիմ տիթ) վէ Բապպաթ' քի շէհր օլուպ,
61 քարիյէրի տախի վար տըր : Պէրրիյէտե
տախի Պէյթթարապա վէ Միտտին վէ Աբգա-
62 ճա, վէ Նեպշան վէ Թուղ շէհր վէ Աշն-
ճետի' ալթը շէհր օլուպ, քարիյէրի տախի
վար տըր :
63 Լաթիլ Եերուշալիմաէ սաթին օլան Եէպու-
սիլէրի պէնի Եէհուտա թարա Էտեմսիլէր .
պէյլէճէ Եէպուսիլէր պու կիւնէ տէկին պէնի
Եէհուտա իլէ պերապէր Եերուշալիմաէ իգա-
մէթ Էտերիլ :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ պէնի Եուտուֆըն Տիսէսիլին հաթաթթ
Երր'ա Գաթիլ'ա, Իրտանտան պաշտարաթ
Հարգէն Երիճա սալոնա, վէ Երիճատան տա-
ղա միւթթէտ օլան պէրրիլէ Բաթիլէ Պէյթե-
2 լէ, վէ Պէյթթէտն Լուղա չըգար, վէ Աբ-
3 քի-աթարթթըն հուտուտընա կէշէրէ, Ղար-
պէ տողու Եաթթէթի հուտուտընա վէ աշաղճ
քի Պէյթթոթթըն հուտուտընա վէ Ճաշէրէ
4 տէկին Էնիլ' տէնիլէ միւթթէճի օլուր : վէ
Եուտուֆըն օղուլարը Մանասա վէ Էթրաիմ
միթալարըն ալթըր :
5 վէ գապիլէրիլէ կեթէ պէնի Էթրաիմ
հուտուտը պու տըր : միթալարը օլան Եէրն
հուտուտը Հարգէն Աթարթ-ատտար Եօգա-
6 բըքի Պէյթթոթթա գատար օլուպ, Պու հու-
տուտ տէնիլէ տողու շիմալէն Միթթէթայա
չըգար, վէ հուտուտը Հարգա տողու Թանաթթ-
շիլոճա տէճէրէք, անտէն Հարգէն' Եանոճա
7 կէշէր : վէ Եանոճտան Աթարթ վէ Նա'ա-
րաթա Էնիլ' Երիճայա Էթթիլէքէ Իրտանա
8 միւթթէճի օլուր : Պու հուտուտ թափուհ-
տան զարպէ տողու Գանա տէրէսիլնէ կիթիլ'
տէնիլէ միւթթէճի օլուր : գապիլէրիլէ կեթէ
պէնի Էթրաիմ ալթըրըն միթաթ պու տըր :
9 վէ պէնի Մանասա միթաթ իշինտէ Տէր պիթ
շէհր քարիյէրիլէ պերապէր օլարաթ, պէ-
նի Էթրաիմ իշին իթրալ օլուճմալ շէհր-
10 լէր վար իտի : վէ Ճապէրտէ սաթին օլան
Գէնա'սիլիլէր թարա Էթթիլէր : վէ պու կիւ-
նէ տէկին Գէն'անիլէր Էթրաիմին արաթնտա
սաթին վէ խարաճիկաթ գուլ օլուլար :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ Եուտուֆըն իլթ օղու Մանասա պրպ-
թընըն հիսէսի պա' օլուր : Մանասանըն
իլթ օղու վէ Ճիլ'ատըն փեթէրի Մաթիթ
ճէնիկալէր օլարըր իշին, Ճիլ'ատ իլէ Պաշան
2 անըն օլուր : վէ գապիլէրիլէ կեթէ պէնի
Մանասանըն տիլէր Էգթե'ա' եա'նի պէնի
Ապիլ'էպէր վէ պէնի Հէլէք վէ պէնի Ապիլ
վէ պէնի Դեթմ վէ պէնի Հէթթէր վէ պէնի
Դեմիտա'ա տախի հէաէ Էէթթէ : Եուտուֆըն
օղու Մանասանըն Էթթէ Էվաթը գապի-
3 լէլէրիլէ կեթէ պուշար իտի : Դագաթ Սե-
լուֆճատ իպն ի Հէթթէր իպն ի Ճիլ'ատ իպն ի
Մաթիթ իպն ի Մանասանըն օղուլարը օլմա-
ՅԵՎ' գղալարը վար իտի, վէ գղալարըն իմ-
լէրի պուշար տըր : Մաճէ վէ Նո'ա վէ Հուճ-
4 լէ վէ Միլէ վէ Թիթաա տըր : Պուշար տա-
խի Էնաճին Էլագարըն վէ Եէշու' իպն ի

- Տուներն վէ ըէ՛ խլէրին հուզուրնա կէլիպ ,
 ԿԱՊ Մուսայա գարնտաշարըմըզն արարնու-
 տա պիղէ միտա վէրմէսին էմը էլլէտի՛ տե-
 մէլէրի իւզէրինէ , ԲԱՊՊԵՆ էմը իւզըն անլէրէ
 փեռեղէրինին գարնտաշարը արարնտա մի-
 5 ըտա վէրտի : Վէ իրտանըն էթմէ թարաֆըն .
 տա օլան ձիւ՛տա վէ Պաշան տիյարընտան
 մա՛տա Մանասայա օն հիստէ տիւշաիւ :
 6 Զիրա Մանասանըն օղուլարը արարնտա
 գըղլարը տախի միրաա սլտը . ձիւ՛տա տիյա-
 րը իսէ Մանասանըն տիկէր օղուլարընըն օլ-
 տու :
 7 Վէ Մանասանըն հուտուար Աշերտէն
 Շէքիմին գարշըրնտա օլան Միքմէթայա օ-
 լուպ , պու հուտուա սաղտան թափիուհ
 փուհարը գուրպինտէ օլան էհայինին մէպէ-
 8 նինէ գատար կիտէր : Թափիուհ տիյարը
 Մանասանըն իտի , ֆազաթ Մանասանըն
 հուտուարնտա օլան թափիուհ լէհրէ պէնի
 9 իֆրաիմին իտի : Վէ պու հուտուա Գանա
 տէրէսինէ՛ տէրէնին ճէնուպըն էնէր . Մա-
 նասանըն շէհրէրի արարնտա պուշար իֆ-
 րաիմին շէհրէրի տիր . վէ Մանասանըն հու-
 տուար տէրէնին շիմալընտան օլուպ՝ տէնիզէ
 10 միւնթէհի օլուր : ձէնուպ թարաֆը իֆրաի-
 մին՝ վէ շիմալ թարաֆը Մանասանըն օլուպ ,
 հուտուար տէնիզ օլարագ շիմալէն Աշէրէ՛
 11 վէ շարգէն Խոաքարա եթիթիլը : Վէ Խաս-
 քար իլէ Աշէրտէ Պէյթիշէան վէ գասապա-
 ւարը , վէ Եիպլէ՛տմ իլէ գասապաւարը , վէ
 Տօր էհայլիսիլէ գասապաւարը , վէ Այնտօր
 էհայլիսիլէ գասապաւարը , վէ Թա՛անտը
 էհայլիսիլէ գասապաւարը , վէ Մէճիտտօ է-
 հայլիսիլէ գասապաւարը՝ օլ իւշ գըթ՛ա
 12 Մանասանըն օլտու : Վէ պէնի Մանասա
 պու շէհրէրի զապլթ էտէմէտիլը , տմմա Գէն-
 ՛անիլէր օլ տիյարտա թէ՛անիւտ էտէրէք՝
 13 իգամէթ էթտիլէր : Վէ պէնի իսրայէլ գուվ-
 վէթլէնտիլտէ՛ Գէն՛անիլէրի խարաճկիւզար
 էթտիլէր , տմմա անլէրի քիւլլիլէն թարա
 էթմէտիլէր :
 14 Վէ պէնի Եուսուֆ Եէշու՛ա խիթապէն՝
 ԲԱՊՊ պէնի շիմաիլէտէկին պէրէքէթլէմիշ օլ-
 տըրը իլիւն , պէն խալգը քէտիր պուլուշտը-
 ղըմ՝ հայտէ՛ նի՞չիւն պանա միրաա օլմագ իւզ-
 րէ պիր նասիպ վէ պիր հիստէ վէրտին՝ տե-
 15 տիլէր : Եէշու՛ա տախի անլէրէ՛ Եյէր սէն
 խալգը քէտիր իսէն՝ վէ Լիֆրաիմ՝ տաղը սա-
 նա տար կէլիլ իսէ՛ օրմանա չափ վէ օրատա ,
 փէրէգիլէր իլէ Բէֆաիմլէրին տիյարընտա
 16 քէնտին իլիւն եէր աշ՝ տէտի : Վէ պէնի
 Եուսուֆ՝ Տաղ պիլէ քիֆայէթ էթմէզ . վէ
 վատի գըթաւարնտա՝ Պէյթիշէան իլէ գասապա-
 ւարընտա վէ Եիզրա՛էլ վատիսինտէ սաքին

օլան Գէն՛անիլէրի՛ն՝ ճիւմլէսինին տէմիրտէն՝ ա-
 17 րապաւարը վար՝ տէտիլէր : Օլ վազըթ Եէշու՛
 պէյթ ի Եուսուֆա՛ կա՛նի Լիֆրաիմ՝ իլէ Մա-
 նասայա խիթապէն՝ Սէն խալգը քէտիր օլուպ
 չօփ գուվվէթին օլմաղլէ , սանա կալընըզ պիր
 18 հիստէ օլմայաճագ : Զիրա տաղ տախի սէնին
 օլաճագ , վէ օրատը օրման տըր . անը քէս ,
 էթէքլէրի տախի սէնին օլաճագ տըր . գիրա
 Գէն՛անիլէրին տէմիրտէն՝ արապաւարը օլուպ՝
 գուվվէթլի իսէլէր տէ , անլէրի սէն թարա
 էտէճէքսին՝ տէտի :

ՊԱՊ 18

- 1 Վէ պէնի իսրայէլ ճէմա՛տթընըն քէաֆ-
 ֆէսի Շիլօտա թէճէմմիւ՛ էտիպ՝ օրատա
 ճէմա՛տթ չաղըրընը գուրտուլար , վէ տիյար
 անլէրին թաշթը թէսարուֆընա կէշտի :
 2 Վէ պէնի իսրայէլէսէն միրաւարը քէն-
 տիլէրէ թագսիմ՝ օլունմամըշ կէտի սըպթ
 3 գալմըշ իտի : Վէ Եէշու՛ պէնի իսրայէլէ տէ-
 տի քի՛ Եճտատընըզն Ալա՛հը ԲԱՊՊԵՆ սիղէ
 վէրտիլի տիյարը՝ կիտիպ զապթ էթմէք խու-
 սուսընտա սիղ նէ՞ վազթա գատար իհմալ
 4 էտէրսինիլ : Լէր սըպթտան իւշէր ատէմ
 ինթիխտպ էտինիլ . պէն տախի անլէրի կէօն-
 տէրէյիմ , վէ գալգըպ տիյարը տօլաշարնլար .
 վէ անը միրաւարընա կէօրէ թաշթիր էթ-
 5 տիլտէն սօնկրա պանա կէլիլիլէր : Վէ անը
 կէտի հիստէյէ թագսիմ՝ էթսինիլէր . Եէհու-
 տա քէնտի հուտուարնտա ճէնուպտա տուր-
 սուն , վէ պէյթ ի Եուսուֆ շիմայտա՛ հու-
 6 տուարընտա տուրսունլար : Սիղ տախի
 տիյարը , կէտի հիստէ օլմագ իւզըն , Թաշթիր
 էտիպ՝ Խահրէրա՛լէ պուրայա պանա կէթիլինիլ .
 պէն տախի Ալա՛հըմըզ ԲԱՊՊԵՆ հուզուրնտա ,
 7 պուրտաա սիղին իլիւն գուր՛ա աթայլմ : Զի-
 րա Լալիլիլէրին արանըգտա հիստէսի եօգ
 տըր , շիւնքի ԲԱՊՊ իլիւն օլան քէհանէթ ան-
 լէրին միրաա տըր . վէ ճատ իլէ Բաուպէն
 վէ Մանասանըն նըաֆ սըպթը շարգտա իր-
 տանըն էթմէ թարաֆընտա ԲԱՊՊԵՆ գուլը
 Մուսանըն անլէրէ վէրտիլի միրաւարընը ալ-
 տըրա :
 8 Վէ օլ առէմլէր գալգըպ կիթտիլէր . Եէ-
 շու՛ա տախի օլ տիյարը թաշթիր էթմէյէ կի-
 տէնլէրէ էմը իլէ՛ կիտինիլ , վէ տիյարը տօ-
 լաշպ անը թաշթիր էթտիլտէն սօնկրա ,
 պանա ՛ալտէթ էտինիլ , վէ պուրտաա Շի-
 9 լօտա ԲԱՊՊԵՆ հուզուրնտա սիղին իլիւն
 գուր՛ա աթայլմ՝ տէտի : Վէ օլ առէմլէր
 կիտիպ տիյարը տօլաշարաշ , շէհր պէ շէհր
 կէտի հիստէյէ թագսիմ՝ իլէ պիր տէֆիթէրէ

- Թահրիր էթտիրէր : վէ Շիրտա վաղը՝ օր-
 10 տակհասա Եեշու'ն նէլաինէ կէլտիրէր : վէ
 Եեշու' անէր իչիւն Շիրտա ԲԱՊՊԵՆ հու-
 զուրնտա գուր'ա աթտը : վէ Եեշու' օրտա
 պէնի Խորայէն Ֆրոգալարնա կէօրէ տիյարը
 Թազսիմ էթտիր :
- 11 վէ գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Պէնեամին
 սրպթընըն գուր'ա սը չըգաթը : վէ *հիսսէլէրի-
 նին հուտուտը պէնի Եէհուտա իլէ պէնի
- 12 Եուտուֆ արասնա տիւշտիւ : վէ շիմալ
 ծիհէթինտէրի հուտուտը Խորտանտան պաշ-
 լայըպ, պու հուտուտ շիմալէն էրիհա ճանիպի-
 նէ չըգաթը, վէ զարպէն տաղա չըգաթաթ՝ Պէյ-
 13 Թալէն պէրիլէլէրինէ միւնթէհի օլուր : Օրա-
 տան տախի հուտուտ Լուգա՝ եա'նի Պէյլթէլ
 օլան Լուգըն ծիհէթի ծէնուպիլէրինէ տողու
 կէլտիրտէն սօնիրա, հուտուտ աշաղըքի Պէյլթ-
 չօրօնըն ծէնուպիլէրինէ տաղան եաննտա
- 14 'Աթարօթ-ատտարա էնէր : վէ հուտուտ
 ծիհէթի ի զարպիլէլէրինէ կէլտիրէր, ծէնուպէն
 Պէյլթ-չօրօնըն գարչըսնտա օլան տաղտան
 ծէնուպա տողու տէօնէր, վէ Գիրեաթ-պա-
 'ալ՝ եա'նի պէնի Եէհուտանըն շէհրի օլան
 Գիրեաթ-եա'րիմէ միւնթէհի օլուր : զարպ
- 15 Թարաֆը պու տըր : վէ ծիհէթի ծէնուպի-
 յէսի Գիրեաթ-եա'րիմին ուճընտան պու-
 լայրաթ՝ հուտուտ զարպա տողու կիտէրէր,
- 16 Դաֆթօճ սալու մէնպալնա չըգաթ : վէ
 հուտուտ Բէֆաթիմ վատիսի շիմալէնտա օլան
 Պէն-հիննօմ տէրէսինին գարչըսնտաթի տա-
 ղըն նիհայէթինէ էնիպ, ծէնուպէն Եէպուս
 ճանիպիտէ Էիննօմ տէրէսինէ վէ Բօճէլ
- 17 փուշարընա էնէր : վէ ծիհէթի շիմալիլէ-
 տէն միւմթէտ օլարաթ 'Ալիշէմէն կիտէր, վէ
 'Ատումիմ' եօգուշընըն գարչըսնտա օլան
 ճէլիլթա չըգաթ վէ Բաուպէն օղու Պօհա-
- 18 նըն Թաշընա էնէր : վէ 'Արապանըն գարչը-
 սնտան շիմալէ տողու կէլիպ՝ 'Արապայա
- 19 էնէր : վէ հուտուտ շիմալէն Պէյլթ հուշա
 ծիհէթինտէն կէլէր, վէ հուտուտ Թուգ տէ-
 նիզինին շիմալի քէօրֆէգինէ, Խորտանըն ծէ-
 նուպի ուճընա միւնթէհի օլուր : հուտուտը
- 20 ծէնուպիլէրինէ պու տըր : վէ հուտուտը շար-
 գիլէ Խորտան տըր : Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէ-
 նի Պէնեամինին միտարը էթրաֆ հուտուտը
 իւզըն պու տըր :
- 21 վէ գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Պէնեամին
 սրպթընըն շէհրիլէրի պաշլուր տըր : Էրիհա վէ
- 22 Պէյլթ հուշա վէ 'Ալէգգէսիս, վէ Պէյլթա-
- 23 րապա վէ Սէմարայիմ վէ Պէյլթէլ, վէ 'Ա-
- 24 վիմ վէ Փարա վէ Օթըր, վէ Բէֆարհա'ամ
 մօնայ վէ 'Օթին վէ ճէպա՝՝ օն իքի շէհր
- 25 օլուպ գարիլէլէրին տախի վար տըր : ճիպ'օն

*Իպը : գուր'ալարընըն

- 26 վէ Բամա վէ Պէհրօթ, վէ Միսփա վէ Բէ-
 27 ֆիրա վէ Մօսա, վէ Բէգէմ վէ Եիրփուէլ
 28 վէ Թարալա, վէ Սէյլա՝ վէ Էլէֆ վէ Եէ-
 պուս (քի Եէրուշալէմ տիր) վէ ճիպ'աթ
 վէ Գիրեաթ՝ օն տէօրթ շէհր օլուպ, գարիլէ-
 լէրի տախի վար տըր : Գապիլէլէրինէ կէօրէ
 պէնի Պէնեամինին միտարը պու տըր :

ՊԱՊ 19

- 1 վէ իքիննի գուր'ա Սիմ'օնա՝ եա'նի գա-
 պիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Սիմ'օն սրպթընա
 չըգաթը, վէ անլէրին միտարը պէնի Եէհուտանըն
- 2 միտարը տախիլինտէ իտի : վէ միտարըսնտա
- 3 Պիրշէպա՝ (Շէպա՝) վէ Մօլտա, վէ Հա-
- 4 սար-շու'ալ վէ Պալա վէ 'Ասէմ, վէ Էլթօ-
- 5 լատ վէ Պէթուլ վէ Հօրմա, վէ Սըգալ վէ
- 6 Պէյլթմարքապօթ վէ Հասար-սուսա, վէ
 Պէյլթիպաթ վէ Շարուհէն՝ օն իւշ շէհր վէ
- 7 գարիլէլէրի, վէ 'Ալի վէ Բիմին վէ 'Եթէր
 վէ 'Ասան՝ տէօրթ շէհր վէ գարիլէլէրի տա-
- 8 իի վար տըր : վէ պու շէհրիլէրին էթրաֆըն-
 տա, Պա'ալաթ-պիրէ վէ ծէնուպի Բամայա
 գատար օլան պիլ ծիւմէ գարիլէլէրի ալիւսի
- 9 Թընըն միտարը պու իտի : Պէնի Սիմ'օնըն մի-
 րասը պէնի Եէհուտա հիսսէթինտէն օլուտ :
 զիրա պէնի Եէհուտանըն հիսսէթի քէնտիլէ-
 րէ չօգ օլմալիլէ՝ պէնի Սիմ'օն անլէրին մի-
 րասը արասնտա միտա ալարըն :
- 10 վէ իչիւնծիւ գուր'ա գապիլէլէրինէ կէ-
 րէ պէնի Զապուլս իչիւն չըգաթը : վէ անլէ-
 րին միտարընըն հուտուտը Սարիտէ գատար
- 11 օլուպ, հուտուտըն տէնիլէ վէ Մար'ալայա
 տողու չըգաթ, Տապպալթէն կէլիլէրէր
 Եազընա՝ գարչըսնտա օլան վատիլէ վա-
- 12 սըլ օլուր : վէ Սարիտէն շարգ Թարաֆա
 փիլթթ-թապօր հուտուտըն տէօնիւպ Տա-
 պերաթը կէլտիրտէն սօնիրա Եաֆի'ա չըգաթ :
- 13 վէ օրտան շարգա տողու ճիլթթա-հէֆէր
 վէ 'Լիլթթապալինէ կէլէրէր Բիմին-մէթօրա,
- 14 վէ Նէ'այա կիտէր : վէ հուտուտ անտէն շիմալէ
 տէօնիւպ Հաննաթօնա կիտէր վէ Եիլթթա-հէլ
- 15 տէրէսինէ միւնթէհի օլուր : վէ Գաթթաթ
 վէ Նաշալալ վէ Շիմօն վէ Եիտալա վէ Պէյլթ-
 լէհէմ՝ օն իքի շէհր օլուպ գարիլէլէրի տախի
- 16 վար տըր : Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Զա-
 պուլսն միտարը պու՝ եա'նի պու շէհրիլէր իլէ
 գարիլէլէրի տիր :
- 17 Տէօրտիննիւ գուր'ա Խոսաքարա՝ եա'նի
 գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Խոսաքարա չըգ-
- 18 աթ : վէ հուտուտըն Եիգրա'էլ վէ Բէսուէ-
- 19 լթ վէ Շուհէմ, վէ Հաֆարայիմ վէ Շիօն
- 20 վէ Անահարաթ, վէ Բապպիլթ վէ Գիլէօն

21 վէ Ապէս, Վէ Բէմէթ վէ 'Այնճաննիմ' վէ
 22 'Այնճատտա վէ Պէյթփատսէս օլտու: Վէ
 հուտուտ թապօր վէ Շահասիմա վէ Պէյթ-
 թէհի օլտու: Են ալթը շէհր օլտալ' գարիյե-
 23 լէրի տախի վար տըր: Գապիլէլէրինէ կէօրէ
 պէնի իսսաբար սըպթընըն միրասը պու շէհր-
 լէր իլէ գարիլէլէրի տիր:
 24 Վէ պէշիմօր գուր'ա գապիլէլէրինէ կէօ-
 25 րէ պէնի Աշէր սըպթընա չըգաը: Վէ հու-
 տուտարը շէլգաթ վէ շալէ վէ Պէթէն վէ
 26 Աքշաֆ, Վէ Ալամէլիք վէ 'Ամաւ վէ Մի-
 շալ օլտու: վէ դարպէն Գարսիլէ վէ Շիհօր-
 27 լիպնաթա ելէթիլի: Վէ շարգա սողոու
 Պէյթառաճօնա տէօնիւլ շիմալէն Զապուլ-
 28 նա, Երթիթաշ-էլ տէրէսինէ Պէյթ'ամէգէ վէ
 Նէ'իէլէ ելէթիլէրէք սօլ թարաֆտան փա-
 28 պուլա, Վէ 'Էպրօն վէ Բէհօպ վէ Համման
 վէ Գանայա, թա պէօյիւք Մայտայա գա-
 29 տար չըգաը: Վէ հուտուտ տէօնիւլ Բամա-
 յա վէ միւսթաշքէմ' շէհր օլտն Սուրա գա-
 տար վարըր, վէ հուտուտ Հօսայա տէօնէրէք'
 Աքգիլ գըթ'ասընտան տէնիլգէ միւնթէհի
 30 օլտու: Վէ 'Ումմա վէ Աֆէգ վէ Բահօպ' եր-
 մի իքի շէհր օլտալ' գարիլէլէրի տախի վար
 31 տըր: Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Աշէր սըպ-
 թընըն միրասը պու շէհրլէր իլէ գարիլէլէրի
 տիր:
 32 Ալթընճը գուր'ա պէնի Նէֆթալի' եա'նի
 գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Նէֆթալիյէ չըգ-
 33 աը: Վէ հուտուտարը շէլէֆտէն, Սա'ա-
 նանիմ գուրպնտէ վազը' Էլընաան վէ Ատու-
 մի-նէգէպտէն վէ Եպանէտէն Լազաւմա
 գատար օլտալ, իրտանա միւնթէհի օլտու:
 34 Վէ հուտուտ զարպէն Ալնիթ-թապօրա տէօ-
 նիւլ' օրտանա Հուգգօգա կիտէր, վէ ճէնու-
 պէն Զապուլօնա ելէթիլի, զարպէն Աշէրէ
 վէ շարգէն իրտանա ելէհուտայա վասըլ
 35 օլտու: Վէ միւսթաշքէմ' շէհրլէր Սիտաիմ'
 վէ Սէր վէ Համմաթ վէ Բազգաթ վէ Քին-
 36 նէրէթ, Վէ Ատամա վէ Բամա վէ Հասօր,
 37 Վէ Գատէշ վէ Էտրէ'ի վէ 'Այնճասօր,
 38 Վէ Իրօն վէ Միճապէլ վէ Հօրէմ վէ Պէյթ-
 'անաթ վէ Պէյթշէմ' Են սողուլ շէհր
 39 օլտալ' գարիլէլէրի տախի վար տըր: Գապի-
 լէլէրինէ կէօրէ պէնի Նէֆթալի սըպթընըն
 միրասը պու շէհրլէր իլէ գարիլէլէրի տիր:
 40 Ելէթիլէր գուր'ա գապիլէլէրինէ կէօրէ
 41 պէնի Տան սըպթընա չըգաը: Վէ միրաս-
 արընըն հուտուտը Սար'ա վէ Էլթաօլ վէ
 42 'Իրէմա, Վէ Շա'ալապպին վէ Այալօն վէ
 43 Երթա, Վէ Էյլօն վէ Թիմնաթա վէ 'Ագ-
 44 րօն, Վէ Էլթէգէ վէ Ճիպպաթօն վէ Պա'ա-
 45 լաթ, Վէ Եհհուտ վէ Պէնի-պէրազ վէ Ճաթ-

46 րիման, Վէ Մէյեարգօն վէ Բազգօն օլտալ'
 Եաֆա Էօնիւնտէ օլտն հուտուտ տախի տա-
 47 խիլ տիր: Վէ պէնի Տանըն հուտուտը քէն-
 տիլէրէ Գուր կէլտի: պու Էճընէ պէնի Տան
 չըգալ Լէշէմ' իլէ մուհարէպէ Էթտիլէր: վէ
 անը ֆէթհ Էտիլ գըլըճտան կէլէրաիլէր, վէ
 անը զապթ Էտիլ իլէնտէ իգամէթ Էթտիլէր:
 վէ Լէշէմէ փէտէրլէրինի իսմիլէ Տան թէն-
 48 միլէ Էթտիլէր: Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի
 Տան սըպթընըն միրասը պու շէհրլէր իլէ գա-
 րիլէլէրի տիր:
 49 Վէ հուտուտարընա կէօրէ տիյարըն թադ-
 սիմին պիթիլաթէն սօնիլա, պէնի Իսրա-
 յէլ քէնտի օրթալարընտա Եշէու' իպն ի
 50 Նուան միրաւ վէրտիլէր: Բապպըն Էմրի իւլ-
 րէ անա թալէպ Էյլէտիլի շէհր' եա'նի Էֆ-
 րաիմ' աաղընտա վազը' թիմնաթ-սէրաշը
 վէրտիլէր: օլ տախի շէհրի պինա Էտիլ ի-
 51 չինտէ իգամէթ Էյլէտի: Գէահին Էլ'ազար
 իլէ Եշէու' իպն ի Նուան վէ պէնի Իսրայէլ
 սըպթընըն իսնէտան րէ'իլէրինի Շիլ-
 տա Բապպըն հուգուրընտա ճէմա'աթ չատըրը
 գափուսընտա գուր'ա իլէ թադսիմ' Էթտիլ-
 լէրի միրասը պու շէհրլէր տըր: վէ տիյարըն
 թադսիմին պիթիլաթէն:

ՊԱՊ 20

1 Վէ ԲԱՊԱ Եշէու'ա խիթապէն տէտի քի'
 2 Պէնի Իսրայէլէ սէոյլէ քի' Մուսանըն վար-
 թասըլի սիղէ տէտիլիմ' մէլճա' շէհրլէրինի
 3 քէնտիլիլ իլէն թա'նիլ Էտիլիլ: Թաքի
 սէհլէն վէ պիլա գատա պիր քիմնէլի վուրան
 գաթիլ օրայա ֆիրար Էթպին, վէ սիլէ վէ-
 4 լի ի տէմին Բէալիլ-Բէալիլ մէլճա' օլտալ:
 Վէ պու շէհրլէրտէն պիրին ֆիրար իլէ շէհ-
 րին գափուսընտա տուրարագ, շէհրին իլթի-
 յարարընըն սէմ'ինէ մասլահաթը նազլ Էթ-
 սին: անիլ տախի անը շէհրին իլէնէ Էտն-
 5 լարընա գապուլ Էտիլ, անա պիր մէքան
 վէրսիլէր, քի Էտնլարընտա օթուրսուն:
 6 Վէ վէլի ի տէմ' անը թա'գիլ Էթտիլտէ,
 գաթիլի անըն Էլէնէ թէսիմ' Էթմէսինլէր,
 7 պիրա անըն Էթթէտէն պէրու գօնընտա 'ա-
 տալէթի օլմայըլ' պիլա գատա օնը վուր-
 8 մուշ տըր: Ոլ տախի մուհարէմէ իլէն մէճ-
 լիս հուգուրընտա տուրուճայատէք, վէ օլ
 Էյալմաւա պուլունան քէահին ի 'ազամ' վէֆաթ
 Էտինճէլէտէք, օլ շէհրտէ սաքին օլտու:
 9 պա'տէհու գաթիլ տէնիլալ' քէնտի շէհրինէ
 վէ քէնտի իսնէտինէ' եա'նի իլէնտէն ֆիրար
 Էթտիլի շէհրէ կիթսին:
 10 Վէ ճէլիլտէ Նէֆթալի տաղընտա Գատէ-
 չի, վէ Էֆրաիմ' տաղընտա Շէքիմի, վէ Եհ-

հուսում տալընաւ Գիրեմթ-արպա՛ը՝ եա՛նի
8 Հէպրօնը թախսիս էթտիլէր : Վէ շարգ թա-
րաֆտաւ Խրիհա գարշընաւս իրտանըն էօթէ-
սինտէ օլարագ, Բառապէն սրպթընտան պէր-
րիյէտէ Պէսէրի, վէ ճատ սրպթընտան ճիւ-
տտաւ Բամթը, վէ Մանասաւ սրպթընտան
9 Պաշանտա ճօլանը թախսիս էյլէտիլէր : Ճէ-
մի՛ի պէնի իսրայէլ իչիւն վէ արալարնտա
սաքին օլան զարիպ իչիւն թախսիս օլունան
չէհրէր պաւնլար տըր, քի պիր քիմնէյի սէհ-
վէն վաւմնաչ օլան առէմ՝ օրոյա ֆիրար էթ-
սին, վէ մէհլիս հուզուրնտա տուրմտարգճա
վէլի ի տէմ՝ ետիլէր էօլտիւրիւմէսին :

ՊԱՊ 21

1 Վէ Լափիլէրին խոնէտան րէ՛իսլէրի՛ քեա-
հին Իլ՛ազար իլէ Եէշու՛ իպն ի Նու՛նա, վէ
պէնի իսրայէլ սրպթլարնըն խոնէտան րէ-
2 ՛իսլէրինէ եագլաչպ, ֆէն՛ան տիյարնտա
Շիթտաւ անլէրէ խիթապէն՝ Բաղա պիզէ ի-
գամէթ իչիւն շէհրէր, վէ հայվանլարըմը
իչիւն մէր՛ալարնըն վէրիլմէսինի Մուսանըն
3 վարթաւըյէ էմի էթտի՛ տէտիլէր : Իմտի
պէնի իսրայէլ Բաղա՛ն քէլամը իւզրէ քէնտի
միրալարնտան Լափիլէրէ պաւ շէհրէր իլէ
մէր՛ալարնըն վէրտիլէր :
4 Վէ Գահաթիլէրին գապիլէլէրի իչիւն
գուր՛ա չըգար. վէ Լափիլէրտէն քեա՛հին
Հարունըն օղուլարնաւ Եէհուտաւ սրպթըն-
տան վէ Սիմ՛օն սրպթընտան վէ Պէնեամին
սրպթընտան գուր՛ա իլէ օն իւչ շէհր տիւչ-
5 տիւ : Վէ պագի գալուն պէնի Գահաթ ի-
չիւն Էթրաիմ՝ սրպթը գապիլէլէրինտէն վէ
Տան սրպթընտան վէ Մանասանըն Նըսֆ ը
սրպթընտան գուր՛ա իլէ օն շէհր տիւչտի :
6 Վէ Պէնի ճէրշօն իչիւն իստարար սրպթը գա-
պիլէլէրինտէն վէ Ալէր սրպթընտան վէ Նէֆ-
թալի սրպթընտան վէ Պաշանտա Մանասաւ
նըն Նըսֆ ը սրպթընտան գուր՛ա իլէ օն իւչ
7 շէհր տիւչտի : Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէնի
Մէրարիյէ Բառապէն սրպթընտան վէ ճատ
սրպթընտան վէ Զապուլօն սրպթընտան օն
8 իքի շէհր տիւչտի : Իմտի Բաղա՛ն Մուսա վա-
սըլտարըյէ էմի էթտիլի վէճ իւզրէ պէնի
իսրայէլ Լափիլէրէ պաւ շէհրէր իլէ մէր՛ա-
լարնըն գուր՛ա իլէ վէրտիլէր :
9 Վէ պէնի Եէհուտաւ սրպթընտան վէ պէնի
Սիմ՛օն սրպթընտան իամլէրի տիւչտի գիրք օ-
10 լունան իւզու շէհրէրի վէրտիլէր : Քի պուն-
լար պէնի Լափիլէր՝ Գահաթիլէր գապիլէլէ-
րինտէն օլան պէնի Հարունըն օլտու, զերա
11 իւք գուր՛ա անլէր իչիւն աթըլտը. Վէ ան-
լէրէ Եէհուտաւ սրպթընտա Սիւնազըն փէտէրի

Արպա՛ըն շէհրի օլան Հէպրօնը վէ Էթրաիլէն-
12 տա օլան մէր՛ալը վէրտիլէր : Ամմա շէհրին
թալարըյէ գարիլէլէրինի ֆալէպ իպն ի
Եէֆունիլէյէ միւլը օլմագ իւզրէ վէրտիլէր :
13 Պաւ վէճիլէ քեա՛հին Հարունըն օղուլա-
րնաւ գաթիլէ մէլճա՛ շէհրի օլան Հէպրօնը
14 մէր՛ալըյէ, վէ Լիպնայը մէր՛ալըյէ, վէ
Եսթթիլի մէր՛ալըյէ, վէ Էշթէմօ՛ը մէր՛ա-
15 սըյէ, վէ Հօլօնը մէր՛ալըյէ, վէ Տէպիլի
16 մէր՛ալըյէ, վէ Այնի մէր՛ալըյէ, վէ Եութ-
թայը մէր՛ալըյէ վէ Պէլթիլէնի մէր՛ալըյէ՛
պաւ իքի սրպթտան տօգուզ շէհր օլարագ
17 վէրտիլէր : Վէ Պէնեամին սրպթընտան ճիւպ-
օնը մէր՛ալըյէ, վէ ճէպա՛ը մէր՛ալըյէ,
18 Անտթիլէր մէր՛ալըյէ, վէ Ալմօնը մէր՛ալըյէ-
19 լէ՛տէօրթ շէհր Էէրտիլէր, Պէնի Հարուն քեա-
հինիլէրին շէհրէրինի ճիւմլէսի մէր՛ալարըյէ
օն իւչ շէհր տիւր :
20 Վէ պէնի Գահաթըն գապիլէլէրինէ՛ եա՛-
նի պէնի Գահաթտան պագի գալան Լափի-
լիլէրին գուր՛ալարնաւ տիւչէն շէհրէր Էթ-
21 րաիմ՝ սրպթընտան իտի : Վէ անլէրէ՛ Էթ-
րաիմ՝ տաղընտա գաթիլէ մէլճա՛ շէհրի օլմագ
իւզրէ, Շէքիմի մէր՛ալըյէ, վէ Ճազէրի մէր՛ա-
22 սըյէ, վէ Գիպսայիմի մէր՛ալըյէ, վէ Պէլթ-
23 հօրօնը մէր՛ալըյէ՛ տէօրթ շէհր վէրտիլէր. վէ
Տան սրպթընտան Էլթիլէգէյի մէր՛ալըյէ, ճիւպ-
24 պաթօնը մէր՛ալըյէ, Այալօնը մէր՛ալըյէ,
25 ճաթիլմօնըն մէր՛ալըյէ՛ տէօրթ շէհր. վէ
Մանասանըն Նըսֆ ը սրպթընտան թա՛նալը
մէր՛ալըյէ, վէ ճաթիլմօնըն մէր՛ալըյէ՛ իքի
26 շէհր Էէրտիլէր : Պագի գալան պէնի Գահաթ
գապիլէլէրինի ճիւմլէ շէհրէրի մէր՛ալարըյէ-
լէ օն՝ տաւտ տիր :
27 Վէ Լափիլէրին գապիլէլէրինտէն պէնի
ճէրշօնա Մանասանըն Նըսֆ ը սրպթընտան,
գաթիլէ մէլճա՛ շէհրի օլմագ իւզրէ, Պա-
շանտա վագը՛ ճօլունը մէր՛ալըյէ, վէ Պէ՛-
28 էշթէրայը մէր՛ալըյէ՛ իքի շէհր. վէ Խաս-
քար սրպթընտան Գիլէօնը մէր՛ալըյէ, Տապ-
29 րաթը մէր՛ալըյէ, Եսթմուլթը մէր՛ալըյէ,
Սիւնանիմի մէր՛ալըյէ՛ տէօրթ շէհր :
30 Վէ Աշէր սրպթընտան Միշալը մէր՛ալըյէ,
31 Ապսոնը մէր՛ալըյէ, Հէլգաթը մէր՛ալըյէ,
32 վէ Բէհօպը մէր՛ալըյէ՛ տէօրթ շէհր. վէ
Նէֆթալի սրպթընտան, գաթիլէ մէլճա՛
շէհրի օլմագ իւզրէ. ճէլիլտէ վագը՛ Գահաթի
մէր՛ալըյէ, վէ Համմօթ-տօրը մէր՛ալըյէ, վէ
Գարթանը մէր՛ալըյէ՛ իւչ շէհր վէրտիլէր :
33 Գապիլէլէրինէ կէօրէ ճէրշօնիլէրին ճիւմլէ
շէհրէրի մէր՛ալարըյէ օն իւչ՝ տաւտ տիր :
34 Վէ պէնի Մէրարի գապիլէլէրինէ՛ եա՛նի
պագի գալան Լափիլէրէ Զապուլօն սրպ-
թընտան Եսթմուլթը մէր՛ալըյէ, Գարթա-

35 յը մեր'աւրյլէ, Տիմալը մեր'աւրյլէ, Նա-
36 հալալը մեր'աւրյլէ՝ տեօթ շէհր, վէ Բա-
ռապէն սրպթնտան Պէսէրի մեր'աւրյլէ, վէ
37 Եսահապը մեր'աւրյլէ, Գէտէմթը մեր'ա-
ւրյլէ, վէ Մէֆա'աթը մեր'աւրյլէ՝ տեօթ
38 ճա՝ շէհրի օլմադ իւզըէ, ճիլ'ատտա վազը՝
Բամթը մեր'աւրյլէ, վէ Մահանայիմի մեր'ա-
ւրյլէ, շէհր Գապիլէրինէ կեօրէ պէնի Մե-
40 ռարիլէ՝ եա'նի Լափիլէրինէ գապիլէրինտէն
պագի գալանլարա գուր'ա իլէ տիւշէն շէհր-
լէրին ճիւմէսի օն իւր շէհր իտի :
41 Պէնի իսրայէլ միւլքի իշինտէ Լափիլէ-
լէրին ճիւմէ շէհրլէրին մեր'աւրյլէ գըրդ
42 սէքիլ շէհր իտի : Պու շէհրլէրին ճիւր պիւր-
նին էթրաֆընտա մեր'աւրյլէ վաթ իտի . պու
շէհրլէրին ճիւմէսի պէշլէ տիւր :
43 վէ Բաղա վերմէյի էճառալարնա եէմին
էթալիյի տիյարըն քեաֆֆէսինի իսրայէլէ
վերտի, վէ անլէր անը թէմէլլիւք էաիպ ի-
44 շինտէ սաքին օլտուլար : վէ Բաղա էճառա-
լարնա եէմին էթալիյի վէճէլէ՝ անլէրէ էթ-
րաֆտան րահաթ իհսան էթտի, վէ տիւշ-
մէլլէրինին ճիւմէսինտէն պիւր քիմնէ էօնլէ-
րինտէ տուրամաթը, վէ տիւշմէլլէրինին
ճիւմէսինի Բաղա անլէրին էլլէրինէ թէպիմ
45 էլլէտի : վէ Բաղա պէլթ ի իսրայէլ հադ-
գընտա նէ գատար իսրայլը սէօզլէ սէօշլէմիշ
իտի իտէ, անլէրտէն հիշ պիւրի նազըս օլմա-
յըպ՝ ճիւմէսի տէ իթմամ օլունտու :

ՊԱՊ 22

1 ՕԼ զէման Եէշու՝ Բառապէնիլէր իլէ ճատի-
լէրի վէ Մանասանըն նըաֆը սըպթընը չա-
2 զըրըպ, անլէրէ տէտի քի՝ Սիլ Բաղալը գու-
լը Մուսանըն սիլղէ էմի էթտիլինին քեաֆ-
ֆէսինի հըֆղ էթտիլիլ, վէ սիլղէ էմի էթ-
տիլիմ ճէր պիւր խուռուստա պէնիմ քէլա-
3 մըմը տաիի տինկէտինիլ : Թա պու կիւնէ
տէկին պու էյամը քէսիլի պիրատէրլէրինիլ
թէրք էթմէյիլ, Ալլահընը Բաղալը հըֆղ
էթմէք իլին սիլղէ վէրաիլի էմիլլէրինի հըֆղ
4 էթտիլիլ : վէ շիմտի Ալլահընը Բաղա պի-
րատէրլէրինիլ տէտիլի կիպի՝ անլէրէ րա-
հաթ իհսան էթմիշ օլտըղնտան, սիլ շիմ-
տի տօնիւլ չատըրլարնը՝ իրտանըն էօ-
թէսինտէ Բաղալը գուլը Մուսանըն՝ միւլք օլ-
մադ իւզըն սիլղէ վէրտիլի տիյարա կիտինիլ :
5 Անճադ Բաղալը գուլը Մուսանըն սիլղէ թէպ-
լիլ էթտիլի էմիլ վէ շէրի'աթը իճրա էթմէ-
յէ զէյատէիլլէ տիգգաթ էտինիլ, շէշլէ

քի Ալլահընը Բաղալը սէվիպ՝ ճիւմէ թարի-
լէրինտէ սիւլաք էտէրք էվամիլինի հըֆղ
էտէսինիլ : վէ անա սատըգ գալըպ անա պիւ-
թիւն գալպինիլտէն վէ պիւթիւն ճանընը-
6 տան իպատէթ էտէսինիլ : Պա'տէհու Եէ-
շու՝ անլէրէ պէրէքէթ օգուլուպ՝ անլէրի սա-
լը վէրտի, անլէր տաիի չատըրլարնա կիթ-
7 տիլլէր : վէ Մանասանըն նըաֆը սըպթընա
Մուսա Պաշանտա փալ+ վէրմիշ օլուպ, Դիւր
նըաֆընա տաիի պիրատէրլէրիլլէ պէրապէր
իրտանըն պէրի թարաֆընտա՝ եա'նի զար-
պընտա Եէշու՝ վէրտի . հէմ տաիի Եէշու՝
անլէրի չատըրլարնա կէօնտէրաթտէ՝ անլէրէ
8 պէրէքէթ օգուլուպ, Անլէրէ խիթապէն՝ Չօգ
էմվալ վէ դայէթ չօգ հայվանաթ իլէ կիւ-
միւշ վէ ալթուշ վէ պազըր վէ տէմիլ վէ
դայէթ չօգ էլլիտէ իլէ չատըրլարնըպ ալ-
տէթ էտիպ, տիւշմէլլէրինիլտէն ալլաշու
ղանիմէթի պիրատէրլէրինիլ իլէ թադաիմ
էտինիլ տէտի :
9 Իմտի պէնի Բառապէն իլէ պէնի ճատ վէ
Մանասանըն նըաֆը սըպթըն Բաղալը՝ Մու-
սա վաթթըմարյլէ օլան քէլամը միւլքալինճէ
միւլք օլմադ իւզըն ալտըլարը տիյարա՝
ճիլ'ատ տիյարնա վարմադ իւզըն ֆէն'ան
տիյարնտա օլան Շիլտտա պէնի իսրայէլ
10 եանընտան տէօնիւլ կիթտիլլէր : վէ ֆէն'ան
տիյարնտա օլան իրտանըն քէնարնա կէլ-
տիլլէրինտէ, պէնի Բառապէն իլէ պէնի ճատ
վէ Մանասանըն նըաֆը սըպթըն օրատա իր-
տանըն եանընտա պիր մէզպահ՝ *ճէսիմ պիր
մէզպահ էափալըր :
11 վէ պէնի իսրայէլ՝ իշթէ պէնի Բառապէն
իլէ պէնի ճատ վէ Մանասանըն նըաֆը սըպթըն
ֆէն'ան տիյարնըն էօնիւնտէ իրտանըն քէ-
նարնտա՝ պէնի իսրայէլին կէշտիլլէրի էէրտէ
պիր մէզպահ պինա էթտիլլէրինի իշթտի :
12 վէ պէնի իսրայէլ պուսու իշթտիլլէր, պէնի
իսրայէլ ճէմա'աթընըն քեաֆֆէսի անլէրին
'ալլահինէ մուհարէպէյէ չըգմադ իլին Շիլ-
13 տա իճթիմա՝ էթտիլլէր : վէ պէնի իսրայէլ
պէնի Բառապէն իլէ պէնի ճատ վէ Մանասա-
նըն նըաֆը սըպթընա ճիլ'ատ տիյարնա քեա-
14 հին էլ'աղար օլու ֆինէհաթը, վէ անըն
իլէ պէրապէր իսրայէլին պիլ ճիւմէ սըպթը-
րնըն ճէր գապիլէսինտէն պիլլէր րէ'իս, ճէր
պիրի իսրայէլին պիլլէրինտէ գապիլէ րէ'իսի
15 օլտըպ, օն րէ'իս իրալ էթտիլլէր : Անլէր
տաիի ճիլ'ատ տիյարնա պէնի Բառապէն իլէ
պէնի ճատ վէ Մանասանըն նըաֆը սըպթըն
նէզտիլլէ վաթը օլուպ . անլէրէ խիթապէն
տէտիլլէր քի՝ Բաղալը պիւթիւն ճէմա'աթը
16 պէօլլէ պուլլուրըր . Պու կիւն Բաղալը 'աւր օ-

*Իւր . կէօրինիլլէ ճէսիմ

լուսւոյ քննտինիզէ մեղապատէ՝ ետփմազլէ՝ պու-
կիւն ըստղուն թարիգիւնտէն սափաւ, իսրա-
յէլին Ալլահընա գարշը պու իշէտիյինիզ խի-
17 յանթէթ նէ՞ տիր : Փա՛ռւր մա՛սիյէթի պիզէ
ա՞ղ մը տըր քի պու կիւնէ գաւտար անտէն
18 թա՛ռւն կէտի : Վէ սիզ պու կիւն ըստղուն
թարիգիւնտէն սափաւնը : Իմտի պու կիւն
ըստղուն ա՛սը օլուր իսէնիզ, օլ տախի ետըն
իսրայէլ ճէմա՛սթընը քեաֆֆէսինէ զազապէ
19 կէլէճէք տիր : Վէ լաքին էյէր միւլք օլմազ
իւզըն ալաղընը տիյար նափաք իսէ, անտէ
ըստղուն մէպէնի պուլունան տիյարա՛ եա՛նի
ըստղուն միւլքի օլան թարաֆա կէլիպ, ա-
րամըզտա միւլք ալընը : Վէ Ալլահընը ըստ-
ղուն մէզպա՛շընտան մա՛տա քէնտինիզէ պիր
մէզպա՛շ ետփմազլէ ըստղուն ա՛սը օլմայըպ,
20 պիզէ տախի ա՛սը օլմայընը : Աքան իպն ի
Ջարա՛շ միւլուն նէսնտէ խիյանթէթ էթմէսիյ-
լէ իսրայէլ ճէմա՛սթընը քեաֆֆէսի իւզէ-
րինէ զազապ կէ՛լմէտի մի : Վէ օլ քիմնէ մա՛-
սիյէթինտէ եալընը ճէլաք օլմատը :

21 Պէնի ըստղուն իլէ պէնի ճատ վէ Մանա-
սանըն նըսֆ ը օլպիթ տախի ճէվապ վէրիպ՝
իսրայէլ պինէրինին ըէ՛խլէրինէ տէտիլէր քի,
22 Ալլահ իւլ գատիր օլան իէ՛ճօվա, Ալլահ իւլ
գատիր օլան իէ՛ճօվա ալիմ՝ տիր : Իսրայէլ
տախի ալիլին քի՛ էյէր ա՛սընը վէ էյէր
ըստղուն խիյանթէթ վար իսէ, պիզի պու կիւն
23 ա՛սղ պրազմասըն : Էյէր պիլ ըստղուն թա-
րիգիւնտէն սափաւ, վէ անըն իւզէրինտէ
մուհրապա՛ ետփա՛ իստիս իւզմէք թափալմէսի
թափալմէք էթմէք, եա իւզէրինտէ սէլա-
մէթ զէպի՛ճէրի ալը էյէմէք մազսէտիյ-
լէ քէնտինիզէ մէզպա՛շ ետփալք իսէ՛ ըստղուն
24 քէնտինի մուլալէպէ էյէլին : Ֆիլ ճազիզէ
պիլ պուլուն գորգուլմազտան ետփալք օլմայա
քի ետըն սիզին օղուլարընը պիզիմ՝ օ-
ղուլարընը խիթապէն՝ Էյ պէնի ըստղուն
վէ պէնի ճատ, իսրայէլին Ալլահըն ըստղուն իլէ
25 սիզին նէ՞ ալազանը վար : ըստղուն պիզիմ իլէ
սիզին արանըզտա իրտանը սինօր գօտու,
ըստղուն սիզին ճիսսէնիզ եօգ տըր՝ տէլէրէք,
օղուլարընը պիզիմ՝ օղուլարընըն ըստղուն
26 գօրդմալարընա սէպկ օլալար : Պու եճ-
տէն Պիր մէզպա՛շ պինա էտէլիմ : մուհրապա
27 վէ գուրպան իշէն տէլի, Անճազ պիզիմ իլէ
սիզին վէ պիզտէն սնկրա նէսիլիպին տրա-
սնտա ճէ՛ճատէթ օլուն քի մուհրապալա-
րընը վէ գուրպանընը վէ սէլալմէթ
թափալմէլէրիմիլ իլէ ըստղուն իպատէթին
անըն ճուզընտա իճրա էտէ պիլէլիմ, վէ եա-
րըն օղուլարընը օղուլարընը ըստղուն սի-

*Իսրա. սաղ պրազմա

զին ճիսսէնիզ եօգ տըր՝ տէմէսիլէր՝ տէտիլէր
28 Վէ էյէր ետըն պիզէ՛ ետփա՛ նէսիլիզէ
պէ՛յիլ տէլէր իսէ, ըստղուն մէզպա՛շընէ եօ-
նէլինէ պաղընը, քի անըն է՛ճատալմը պի-
նա էթմիլ տիր : պու իսէ մուհրապա վէ
գուրպան իշէն օլմայըպ, անճազ պիզիմ՝ իլէ
սիզին արանըզտա ճէ՛ճատէթ իշէն տիր՝ տէ-
29 յէլիմ, տէտիլ : Ճալա քի ըստղուն ա՛սը օլալա՛
պու կիւն ըստղուն թարիգիւնտէն սափալմէ,
մէպէնի էօնիւնտէ օլան Ալլահընը ըստղուն
մէզպա՛շընտան մա՛տա մուհրապա վէ էքմէք
թափալմէսի վէ գուրպան իշէն մէզպա՛շ եա-
փալմ :

30 Վէ քեա՛շին Ֆինէ՛ճա վէ անըն իլէ պէ-
րապէր օլան ճէմա՛սթ ըէ՛խլէրի վէ իսրայէ-
լին պինէրինին ըէ՛խլէրի պէնի ըստղուն վէ
պէնի ճատ վէ պէնի Մանասանըն սէյլէ-
տիլէրի քէլմը իշէթտիլէրինտէ քէնտիլէ-
31 ընէ իսզ կէտի : Վէ քեա՛շին Էլալար օղ-
ուլ Ֆինէ՛ճա պէնի ըստղուն վէ պէնի ճատ
վէ պէնի Մանասանըն՝ ըստղուն պու խիյանթ-
թի էթմէսիլինիզտէն պու կիւն ըստղուն ա-
րամըզտա օլաղընը անկլալար, ճիմտի պէնի
իսրայէլի ըստղուն էլինտէն գուրթարընը՝
տէտի :

32 Պա՛տէ՛ճա քեա՛շին Էլալար օղուլ Ֆինէ-
ճա վէ ըէ՛խլէրի պէնի ըստղուն վէ պէնի
ճատ ետընտան ճիլա՛տ տիյարընտան փէն-
ա՛ն տիյարընա պէնի իսրայէլ նէզտինէ ալ-
33 տէլէր՝ անլէրէ ճէվապ կէթիլարիլէր : Պու
քէլֆիլէթ պէնի իսրայէլ տախի իսզ կէօ-
րինտիլ, վէ պէնի իսրայէլ Ալլահ ճա՛մա
ու սէնա էտէրէք, արթըք պէնի ըստղուն
վէ պէնի ճատըն սալին օլաղընը տիյարը
խարապ էթմէք իշէն ալլէ՛ճէրինէ մուհրա-
րէպէլէ չըզալմ՝ տէմէտիլէր :

34 Վէ պէնի ըստղուն իլէ պէնի ճատ օլ
մէզպա՛շա՝ Էլ թէմիլէր էթտիլէր, չիւնքի
իէ՛ճօվանըն Ալլահ իտիլինէ պու արամըզտա
լա՛ճիա տիր՝ Դէ՛Դէլէր :

ՊԱՊ 23

1 Վէ պիր չօգ կիւնէրտէն սօնկրա ըստղուն էթ-
րափտա օլան տիւլմէնիլէրինին քեաֆֆէսին-
տէն իսրայէլէր իա՛ճալմ ի՛ճաան էթմիլ, վէ
իէլուն՝ իսթիյար վէ միւսին օլմալ իքն ,
2 իէլուն՝ պիլթիւն իսրայէլ իլէ իսթիյար վէ
ըէ՛խ վէ ճալիմ վէ նաղընընը չաղընըպ ան-
լէրէ տէտի քի՛ Պէն իսթիյար վէ միւսին
3 օլունա : Վէ սիլ Ալլահընը ըստղուն՝ սիզին
կէօգիւնիլը էօնիւնտէ պու թա՛իլէրին
քեաֆֆէսինէ ետփալը չէլէրին ճիւլմէսինի

*Ես. իլ չալիլ

կեօրտիւնիւն . զիրա Ալլահնընդ ՐԱՊՊ քեն .
 4 տիտի սիզին իչիւն մուհարեպե էթտի : իշթէ
 պու գալան թա'իֆէլէրի վէ թէլէֆ էթտի-
 յիմ' թա'իֆէլէրին քեաֆֆէսինի , իրտան-
 տան զարպ թարաֆտա Պասհր ի ֆէպիրէ տէ-
 կին սրպթարընըզա կեօրէ սիզէ միրաա օլմագ
 5 իւզրէ գուր'ա իլէ թագսիմ էթտիմ : Վէ
 Ալլահնընդ ՐԱՊՊ տնէրի էօնիւնիւզտէն տէֆ'
 վէ հուզուրընըզտան թարա էտէճէք , սիզ
 տախի Ալլահնընդ ՐԱՊՊՐԵ սիզէ տէտիյի կի-
 պի տիյարլարընը թէմէլլէք էտէճէքսինիզ :
 6 իմտի Մուսանըն թէվլաթ քիթապընտա մու-
 հարէր օլանըն քեաֆֆէսինի հըֆը ու իճ-
 րա էթմէքտէ սապիթ գատէմ' օլընը , ան-
 7 տէն սաղա էա սոլա սափմայտընը . Շէօյ-
 լէ քի եանընըզա գալան պու թա'իֆէլէր
 իլէ իիթիլաթ էթմէյէսինիզ , վէ անլէրին
 իլահարընըն իսմիլէրին զիքր էտէրէք եէմին
 էթմէյէսինիզ , վէ անլէրէ սէճտէ գըլմայա .
 8 սընըզ : Անճագ պու կիւնէ տէկին էթտիյի-
 նիզ կիպի Ալլահնընդ ՐԱՊՊՈ սաաղգ գալա-
 9 սընըզ : ՐԱՊՊ էօնիւնիւզտէն պէջիւք վէ
 գուվլէթլի թա'իֆէլէր թարա էթտի , վէ
 պու կիւնէ գատար էօնիւնիւզտէ քիմէն տու-
 10 ըմմաար : Սիզտէն պիր քիմէն պին իլէյի
 թա'գիպ էտէճէք տիր : զիրա սիզէ տէտիյի
 կիպի սիզին իչիւն Ալլահնընդ ՐԱՊՊ քենտի-
 սի մուհարեպէ էտէճէք տիր :
 11 իմտի սիզ Ալլահնընդ ՐԱՊՊՐԵ սէվմէք ի-
 չիւն քենտինիզ զիյաառէսիյլէ տիգգաթ
 12 էտինիզ : Չիրա էյէր պիր վէճճէլէ տէօնիւպ
 եանընըզա գալան պու թա'իֆէլէրին պա-
 գըյիլէսիլէ իլթիաղգ էտիպ , անլէր իլէ մու-
 սահարէ էտէրէք' անլէր սիզին իլէ , սիզ տախի
 13 անլէր իլէ իիթիլաթ էտէր իսնիզ , թահ-
 գիգ պիլինիզ քի Ալլահնընդ ՐԱՊՊ արթըզ
 պու թա'իֆէլէրի էօնիւնիւզտէն թարա էթ-
 մէյէճէք , վէ թա սիզ Ալլահնընդ ՐԱՊՊՐԵ
 սիզէ վէրտիյի պու էյի տիյար իւզլէրինտէն
 հէլաք օլընճայա տէկին անլէր սիզէ քէմէնտ
 վէ տուզագ , վէ եանլարընըզա տիւրթիւ ,
 վէ կէօլլէրինիզ տիքէն օլաճագլար տըր :
 14 Վէ իշթէ պէն պու կիւն պիւթիւն տիւն-
 եանըն կիթտիյի եօլա կիտիյօրմ' . սիզ տա-
 խի Ալլահնընդ ՐԱՊՊՐԵ հագգընըզա սէջլէ-
 տիյի խարըլ սէօլլէրին ծիւմլէսինտէն հիչ
 պիրինին իճրատէն գալմաղընը , վէ անլէր-
 տէն հիչ պիրիսի իճրատէն գալմաղընը' ծիւմ-
 15 լէսի սիզէ վագը' օլաղընը պիւթիւն գալպ
 վէ պիւթիւն ճանընը իլէ պիլըրտինիզ . Վէ
 Ալլահնընդ ՐԱՊՊՐԵ սիզին իչիւն պուլար
 զիւ խարըլ շէյլէրին ծիւմլէսի հագգընըզա
 վուգու' պուլարըլ միսիլլիւ , թա Ալլահնընդ
 ՐԱՊՊՐԵ սիզէ վէրտիյի պու էյի եէրին իւզէ-

րինտէն ՐԱՊՊ սիզի հէլաք էտինճէյէ գատար ,
 քէօթիւ շէյլէրին ծիւմլէսինի իւզլէրինիզ
 կէթիւրէճէք տիր :
 16 Ալլահնընդ ՐԱՊՊՐԵ սիզէ էմր էթտիյի
 'ահար թէճագուզ , վէ կիտիպ զայրի իլահա-
 րա խրամէթ վէ սէճտէ էթտիյինիզ թագ-
 տիրտէ , օլ զէման իւզլէրինիզ ՐԱՊՊՐԵ զա-
 զապը 'ալէվլէնիպ , սիզէ վէրտիյի էյի եէրին
 իւզլէրինտէն թէլ հէլաք օլընսընըզ :
 ՊԱՊ 24
 1 Վէ եէշու' իսրայէլ սրպթարընըն քեաֆ-
 ֆէսինի Շէքիմէ ճէմ' էյլէտի . վէ իսրայէ-
 լէն իիթիյար վէ ըէ'իս վէ հաքիմ' վէ նա-
 զըրարընը չաղըրաք . անլէր տախի Ալլահնըն
 2 հուզուրընտա տուրտուլար : Վէ եէշու' պիւ-
 թիւն գալմա տէտի քի' իսրայէլին Ալլահնը
 ՐԱՊՊ պէջլէ պուլուրըր . Էճաաաընը Ապ-
 րահամըն վէ Նահօրըն փէտէրի թարահ զէ-
 ման ը գատիմտէ Նէհրին էօթէ թարաֆըն-
 տա սաքին օլըպ , զայրի իլահարա 'իպա-
 3 տէթ էտէրլէր իտի : Պէն տախի փէտէրինիզ
 Ապրահամըն Նէհրին էօթէ թարաֆընտան ա-
 լըպ , անը պիւթիւն փէն'ան տիյարընտա
 տօլաղըրըպ նէպլին տախի թէքսի էյլէ-
 4 տիմ' . վէ անա իահագը , վէ իահագա Եա-
 գուպ իլէ 'Էսալը վէրտիմ' . 'Էսալա Սէ'իք
 տաղընը միրաա օլմագ իւզրէ վէրտիմ' , ֆա-
 5 գաթ Եա'գուպ էվլաթըյլէ Մըսար էնտի :
 Վէ Մուսա իլէ Հարունը իրաւ էտիպ Մըս-
 6 արընը իլէնտէ իճրա էթտիյիմ' վէճճէ վուրտըզ-
 տան սօնկրա սիզի չըգարաքմ' : իմտի էճաա-
 աընըլ Մըսարտան չըգարաքմ' վէ տէնիզ կէլ-
 7 տինիզ . վէ Մըսիլէր էճաաաընըլ 'արապա-
 լար վէ աթլար իլէ Պահր ի Ահմէրէ գատար
 8 թա'գիպ էթտիլէր : Վէ ՐԱՊՊՈ ֆէրեսա էթ-
 տիլէրինտէ սիզին իլէ Մըսիլէրին արաաընա
 գառանըզ գօյուպ' տէնիզ անլէրին իւզլէր-
 9 նէ կէթիւրմէքլէ անլէրի էօրթտիւ . վէ կէօզ-
 լէրինիզ Մըսարտան էափաղըմը կէօրտիւլէր .
 վէ պիր չօգ միւտտէթ պէրրիլէտէ սաքին օլ-
 10 տընըլ : Վէ սիզի իրտանըն էօթէ թարա-
 ֆընտա սաքին օլան Ամօրիլէրին տիյարընա
 կէթիւրտիմ' . վէ անլէր սիզին իլէ մուհարեպէ
 էթտիլէրինտէ' անլէրի էյինիզ թէպիմ' էթ-
 տիմ' , վէ տիյարլարընը թէմէլլէք էթտիյիզ .
 պէն տախի անլէրի էօնիւնիւզտէն հէլաք էյ-
 9 լէտիմ' : Վէ Մուսա մէլիյի Պալաք իպն ի
 Սիփօթ գալգըպ իսրայէլ իլէ մուհարեպէ
 էթտի . վէ սիզէ լա'նէթ օգումիպ իչիւն
 Պալ'ամ իպն ի Պա'ուրը տա'վէթ էթմէյէ
 10 քէկէր կէօնտէրտի : Ամմա Պալ'ամը տինիլէ-
 մէք իսթէմէտիյիմտէն' օ սիզէ անճագ պէրէ-

- քեթ օգուտու . վէ սիզի անըն էլնտէն
 11 գուրթարտմ : Պատէհու իրտանտան կէ-
 չիպ' իրիհայու կէտնիդ . վէ իրիհայուն ա-
 տեմէրի , Ամօրիէր վէ ֆերէզիէր վէ ֆէն'ա-
 նիէր վէ Հիթիթիէր վէ ձերձէսիէր վէ Հիվ-
 վիէր վէ Եգուսիէր սիզին իլէ մուհարէպէ
 12 էթարիէրինտէ , անլէրի էլնիզէ թէպիմ էթ-
 տիմ : Վէ Եօնիւնիւգտէն Էլէք արըսընը կէօն-
 տերտիմ , անլէր տախի , գըլլէճըն վէ Էայըն
 13 նիւգտէն թարտ էթտիէր : Վէ սիզէ' իչին-
 տէ Էմէք չէքմէտիլինիդ պիր տիյար , վէ պի-
 նա էթմէտիլինիդ շէհրէր վէրտիմ , վէ ան-
 լէրտէ սաքին օլտընը . տիքմէտիլինիդ պաղ-
 14 ար վէ զէյթունըգարտան Եէրսինիդ ,
 վէ Հիմտի ՐԱՊՊԱՆ խալիֆ Էտինիդ , վէ
 անա արագ ու խիւրուս իլէ 'իպատէթ Էտիպ ,
 Էճաառնըզն' Նէհրին Էօթէ թարաֆընտա
 վէ Մըսըրտա 'իպատէթ Էթտիլէրի իւհալա-
 15 րը տէֆ' Էտիպ' ՐԱՊՊԱ 'իպատէթ Էտինիդ :
 Լաքին Էյէր ՐԱՊՊԱ 'իպատէթ Էթմէքլէք նա-
 ցարընըգտա նամագպուլ իսէ , քիմէ' Էտ'նի
 Նէհրին Էօթէ թարաֆընտա Էճաառնըզն'
 'իպատէթ Էթտիլէրի իւհալարա' մը , Էօգսա
 տիյարլարընտա սաքին օլտընըզն' Ամօրիէ-
 16 լէրին իւհալարընա' մը 'իպատէթ Էտէճէյի-
 նիդ իլթիյար Էտինիդ . Լաքին պէն վէ Էհլ ի
 պէյթիմ' Եհհալայա 'իպատէթ Էտէճէյիդ ,
 17 վէ գալմ' ճէվապ վէրիպ' շա'շա քի պիդ
 Եհհալայա թէքը Էտիպ' ղայրի իւհալարա 'ի-
 պատէթ Էտէիլմ' : Ջիբա պիլիմ' Ալահըմըզ
 18 տա հըֆը Էյլէտի : Վէ ագվամըն ճիւմէսի իլէ
 պու տիյարտա սաքին օլտն' Ամօրիլէրի Էօ-
 նիւմիւգտէն Եհհալա թարտ Էյլէտի . պիդ
 տախի Եհհալայա 'իպատէթ Էտէճէյիդ , ղի-
 19 րա Ալահըմըզ օ տըր' տէտիլէր :
 Եհհալա' տախի գալմա' Սիզ Եհհալայա
 'իպատէթ Էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիդ . ղի-
 20 րա օ գուտուուս Ալահ վէ ղայար Ալահ
 տըր . վէ 'իսեան վէ կիւնալարընըզն' աֆվ
 էթմէյէ :
 Էյէր Եհհալայա թէքը Էտիպ' Էճնէպի ի-
 21 ւհալարա 'իպատէթ Էտէր իսէնիդ , օ տախի
 տէօնիւպ' սիզէ Էյիլէք Էթտիլէրտէն սօնկրա
 պիլէ' սիզի պէլայա տիւհար Էթմէքլէ թէլէֆ
 Էտէճէք տիր' տէտիլ :

- 21 Գալմ' տախի Եհհալա' իսյար , անճադ
 պիդ Եհհալայա 'իպատէթ Էտէճէյիդ' տէտիլ-
 22 լէր : Եհհալա' տախի գալմա' Անա 'իպատէթ
 էթմէք իւլլիք քէնտինիզէ Եհհալայա իլթիյար
 Էթտիլինիզէ սիզ քէնտինիդ իչին շահիտ
 սինիդ' տէտիլ . անլէր տախի Եհհալա իլ' տէ-
 23 տիլէր : Էյլէ իսէ Հիմտի արանըգտա օլտն'
 ղարիպ իւհալարը տէֆ' Էտիպ' գալպինիդ իս-
 24 նիդ' տէտիլ : Գալմ' տախի Եհհալա' Ալահը-
 մըզ Եհհալայա 'իպատէթ Էտէրիդ , վէ անըն
 քէլամըն տինկէրիդ' տէտիլէր :
 25 Վէ օլ կիւնտէ Եհհալա' գալմ' իլէ 'ազաբ
 'աշա Էտիպ , Եհքիմտէ անլէր գանուս վէ
 հիւքմ' վալ' էթտիլ :
 26 Վէ Եհհալա' պու քէլմաթը ՐԱՊՊԱՆ շէ-
 րի'աթ քիթապընտա թահրի Էյլէտի , վէ
 պիր պէօյիւք թաշ ալըպ' օրատա անը ՐԱՊ-
 27 ՊԱՆ մագախսինտէ օլտն' պուլմ' աղաճընըն
 ալթընա տիլտի : Վէ Եհհալա' պիւլթիւն
 Էթմէքլէք պու թաշ պիլէ շէհառէթ
 իչին օլտու . ղիբա օ' ՐԱՊՊԱՆ պիլէ սէյլէ-
 տիլի սէօզլէրին ճիւմէսինի իլթիլի օլմադ-
 28 լէ , Ալահընըզ ինքաբ Էթմէքլէք իչին
 սիզէ շահիտ օլա' տէտիլ : Օլ վաղըթ Եհ-
 29 հալա' Էթմէքլէք ճիւմէսինի սալը վէրտի :
 Իչպու վուգու'աթտան սօնկրա ՐԱՊՊԱՆ
 30 գուլ Եհհալա' իպն ի Նուս Էիւզ օն Էալըն-
 տա օլտարագ վէֆաթ Էյլէտի : Վէ անը քէն-
 տի միլապընըն հուտուտը տախիլնտէ ճա'աշ
 տաղընըն Հիմալ թարաֆընտա վաղը' Էթ-
 31 րաիմ' տաղընտա օլտն' թիմնաթ-սարահա
 տէֆն Էթտիլէր :
 Վէ իսրայէլ Եհհալա'ն քէաֆֆէ ի Էյա-
 32 մընտա վէ Եհհալա'ն սօնկրա սաղ գալան
 վէ ՐԱՊՊԱՆ իսրայէլ իչին իճրա Էթտիլի
 իչլէրին ճիւմէսինի պիլէն իլթիյարլարըն
 քէաֆֆէ ի Էյամընտա' ՐԱՊՊԱՆ 'իպատէթ
 33 Էյլէտի :
 Վէ Եհհալա'ն քէմիլէրինի , քի պէնի
 իսրայէլ Մըսըրտան կէթիլիլի տիլ , Եհքիմ-
 տէ տէֆն Էթտիլէր . շէյլէ քի Եհհալալըն
 Եհքիմիլի փէտէրի Համը օլտուլարընտան Էիւզ
 'առէթ կիւմիւշէ պէտէլ սալթըն ալթըն օլ-
 տըլը թարալանըն գըթ'առընտա տէֆն Էյլէ-
 տիլէր . վէ օ պէնի Եհհալա'ն միլապըն օլտու
 34 Էլ'աղար իպն ի Հարուս տախի վէֆաթ
 Էյլէտի . վէ անը' քէնտի օլտու Ֆինէհաա
 Էթրաիմ' տաղընտա վէրիլէն թէփէտէ տէֆն
 Էյլէտիլէր :

ՀԱՔԻՄԼԵՐ

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի Եէշու'ըն վէֆաթըն-
տան սոնկրա պէնի ԽորայէԼ ՐԱՊՊՏԱՆ սու'ալ
էտիպ, քէն'անիլէրին իւզէրինէ անլէր իլէ
մուհարէպէ էթմէյէ թարաֆըմըզտան իպթի-
2 տա քի'օմ չըգսըն՝ տէտիլէր : ՐԱՊՊ տախի՝
Եէշուտա չըգսըն . իշթէ տիյարը անըն էլինէ
3 թէպիմ՝ էթտիմ՝ տէտի : Վէ Եէշուտա
գարնտալը Սիմ'օնս՝ Հիսսէմէ տիւշէն գըթ-
'այա՝ պէնիմ իլէ պէրապէր չըգ, վէ քէն'ա-
նիլէր իլէ մուհարէպէ էտէլիմ, պէն տախի
սէնին իլէ պէրապէր սէնին Հիսսէնէ կիտէլիմ՝
տէտիլինտէ : Սիմ'օն անըն իլէ պէրապէր կիթ-
4 տի : Վէ Եէշուտա չըգտըգտա՝ ՐԱՊՊ քէն'ա-
նիլէր իլէ Փէրէգիլէրի անլէրին էլինէ թէս-
լիմ էթտի, շէջլէ քի անլէրտէն Պէզէգտէ
5 օն պին առէմ՝ վուրտուլար : Վէ Պէզէգտէ
Ատօնի-պէզէգի պուլուպ անըն իլէ մուհարէ-
պէ էտէրէք, քէն'անիլէրի վէ Փէրէգիլէրի
6 վուրտուլար : Վէ Ատօնի-պէզէգ գաշտըգ-
տա՝ անը թա'գիպ էտիպ, անը թութտու-
լար, վէ էլլէրինին վէ այազլարընն պաշ փար-
7 մազլարընը քէստիլէր : Վէ Ատօնի-պէզէգ՝
Էլլէրինին վէ այազլարընն պաշ փարմազ-
լարը քէստիլիշ Էթթիմիշ ձէլիք սօթրամըն ալ-
թընտա քըբընէ տէվլիլիլէր իտի . պէնիմ
էթտիլիմ՝ կիպի Ալլաշ տախի պանա միւճու-
լաթ էթտի՝ տէտի . վէ անը Եէրուշալիմէ
կէօթիւրտիւլէր, վէ օրատա վէֆաթ էթտի :
8 Վէ պէնի Եէշուտա Եէրուշալիմ իլէ մու-
հարէպէ էտիպ անը ալտըլար . վէ անը գը-
լըճտան կէշիլիպ շէհրի թիթէշէ Էազտըլար :
9 Պա'տէհու պէնի Եէշուտա տաղտա վէ
ճէնուպտա վէ օվտա տաքին օլտն քէն'ա-
10 նիլէր իլէ մուհարէպէ էթմէյէ էնտիլէր : Վէ
Եէշուտա շէպրօնտա տաքին օլտն քէն'անի-
լէրին իւզէրինէ կիթտի . (Շէպրօնն իսմի
տախի էվլէլտէն Գիրեաթ-արպա՝ իտի .) վէ
Դիշայ վէ Ախիման վէ Թալմայը վուրտուլար :
11 Վէ օրատան Տէպիր սէքէնէսի իւզէրինէ
կիթտի . Տէպիրին իսմի տախի մուգատտէմա
12 Գիրեաթ-սէֆէր իտի : Վէ Քալէպ Գիրեաթ-
սէֆէրի հէր քիմ՝ վուրուպ ալըրա, գըզըմ՝
'Աքսայը անա զէվճէ օլմազ իւզրէ վէրիլիմ՝
13 տէտի : Վէ Քալէպին քիւշիւք գարնտալը
Գէնէզին օղու Օթնիլէ անը ալտը . օլ տա .

- իս գըզը 'Աքսայը անա զէվճէ օլմազ իւզրէ
14 վէրտի : Վէ մէրգուժէ ուն խանիլէր կիթ-
մէրտէ իքէն, փէտէրինտէն պիր թարլա թա-
լէպ էթմէյէ՝ 'Օթնիլէ թէշվիգ էյլէտի, վէ
մէրքէպտէն էնտիլինտէ Քալէպ անա տէտի
15 քի՝ Սանա նէ օլտու : Գըզը տախի անա ճէ-
վադէն՝ Պանա պէրէքէթ վէր, զիրա պանա
պիր 'գօրադ Եէր՝ վէրտին . պանա սու փու-
շարլարը տախի վէր՝ տէտի . վէ Քալէպ անա
Էօգարը քի փուշարլար իլէ աշաղըքի փուշար-
լարը վէրտի :
16 Վէ Մուսանըն գայն փէտէրի Գէյնինին
օղուլարը պէնի Եէշուտա իլէ պէրապէր
Խուրմալըգ շէհրինտէն 'Արատն ճանիպ ի
ճէնուպինտէ վազը՝ Եէշուտա պէրիլէսինէ
չըգտըլար . վէ կիտիպ գալմ՝ արասընտա ի-
գամէթ էթտիլէր :
17 Վէ Եէշուտա գարնտալը Սիմ'օն իլէ կի-
տիպ, Սէֆաթտա սաքին օլտն քէն'անիլէրի
վուրարազ շէհրի քիւլիլիլէն խարապ էտիպ,
18 անա Իշօրմա թէսիլէ էյլէտիլէր : Պա'տէ-
հու Եէշուտա Ղազլայը Տէվալիսիլէ վէ Աշ-
գէլօնը Տէվալիսիլէ վէ 'Էգրօնը Տէվալիսիլէ
19 ալտը : Վէ ՐԱՊՊ Եէշուտա իլէ իտի . օ տա-
խի տաղը զապլթ էթտի, ամմա օվա սէքէնէ-
սին թարտ էտէմէտի, զիրա անլէրին տէմիր
20 'արապալարը վար իտի : Վէ Մուսանըն տէ-
տիլի կիպի Հէպրօնը Քալէպ վէրտիլէր, օ
տախի օրատան 'Անազըն իւշ օղուլարընը
թարտ էյլէտի :
21 Վէ պէնի Պէնեամին Եէրուշալիմտէ ու-
քին օլտն Եէպուսիլէրի թարտ էթմէտի . վէ
Եէպուսիլէր թա պու կիւնէտէկին պէնի Պէն-
եամին իլէ պէրապէր Եէրուշալիմտէ իգամէթ
էտէլլէր :
22 Վէ պէյթ ի Եուսուֆ տախի ՊէյթէԼ ԷԼ-
զէրինէ չըգտը, վէ ՐԱՊՊ անլէր իլէ իտի :
23 Վէ պէյթ ի Եուսուֆ ՊէյթէԼ թէճէսուս
էթտի . պու շէհրին իսմի տախի էվլէլտէն
24 Լուլ իտի : Վէ գարաղուլար շէհրտէն չը-
գան պիր քիմսէյի կէօրիւպ անա տէտիլէր
քի՝ քէրէմ էյլէ, շէհրէ կիրիլէճէք Եէրի պի-
զէ կէօթէր, պիզ տախի սանա մէրհամէթ

*Իւր. արըգ ճէնուպին
Ին'իլ՝ մազհար Էլա'նէթ

- 25 էտերիզ : Օլ տախի անլերէ շէհրէ կիրիլէճէք եերի կէօսթէրտի . վէ շէհրի գըլըճտան կէ- շիրտիլէր . տմմա օլ քիմնէյի պիւթիւն թէ- 26 'ալլիւ-գաթըլէ սալը վէրտիլէր : Օլ ատէմ տախի Հիթիթիլէր տիյարընա կիտիպ , պիր շէհր պիւնա էտերէք' անա Լուլ թէսմիյէ էյ- լէտի . իսմի տախի պու կիւնն գատար պու տըր :
- 27 Վէ Մանտա Պէյթշէան իլէ գասապա- լարընըն «էէնէ-էնէ» , վէ թա'նաթ իլէ գասա- պալարընըն «էէնէ-էնէ» , վէ Տօր իլէ գասապա- լարընըն սէքէնէսինի , վէ Եիպլէ'ամ իլէ գա- սապալարընըն սէքէնէսինի , վէ Մէճիատօ իլէ գասապալարընըն սէքէնէսինի թարտ էթմէտի . վէ Բէն'անիլէր օլ տիյարտա թէ'աննիւտ 28 էտերէք' իգամէթ էթտիլէր : Վէ իսրայէլ քէսպի գուվլէթ էթտիլէր . Բէն'անիլէրի պիլ քիւլլէյէ թարտ էթմէյիպ' անլէրի խարաճ- կիւզար էյլէտի :
- 29 Էթրաիմ տախի ճաղէրտէ սաքին օլան Բէն'անիլէրի թարտ էթմէտի . ֆագաթ Բէն- 'անիլէր անըն արասընտա ճաղէրտէ իգա- մէթ էթտիլէր :
- 30 Զէպուլօն Գիթօն սէքէնէսինի վէ Նա- չալլ սէքէնէսինի թարտ էթմէտի . ֆագաթ Բէն'անիլէր անըն արասընտա սաքին օլուպ' խարաճկիւզար օլտուլար :
- 31 Աշէր 'Ա.ք.ք սէքէնէսիլէ Սայտա վէ Աի- լապ վէ Աքզիպ վէ Հէլպա վէ Աթէգ վէ Բէ- չօպ սէքէնէսինի թարտ էթմէտի . Ֆագաթ Աշէրիլէր օլ տիյարըն սէքէնէսի օլան Բէն- 'անիլէրի արասընտա իգամէթ էթտիլէր , շիւնքի անլէրի թարտ էթմէտիլէր :
- 32 Նէֆթալի Պէյթշէմ սէքէնէսինի վէ Պէյթ- 'անաթ սէքէնէսինի թարտ էթմէտի . ֆա- գաթ օլ տիյարըն սէքէնէսի օլան Բէն'անի- լէր արասընտա իգամէթ էթտի , վէ Պէյթ- շէմ իլէ Պէյթ'անաթ սէքէնէսի անա խա- րաճկիւզար օլտու :
- 33 Վէ Ամօրիլէր պէնի Տանը տաղտա մահ- աուր էթտիլէր . զիրա անլէրի օլայա էնմէ- 34 յէ պրագմատըլար : Վէ Ամօրիլէր թէ'ան- նիւտ էտերէք' Հէրէս տաղընտա վէ Ա.յա- լօնտա վէ Շա'ալպիմտէ իգամէթ էթտիլէր . ֆագաթ պէյթ ի Եուսուֆըն էլի գուվլէթ- 35 լէտիլէրտէ անլէր խարաճկիւզար օլտու : Վէ Ամօրիլէրի ճուտուտը 'Ագրապպիմ' եօգու- շընտան Սէլա'տան վէ եօգարըլյա տօղըու խի- ր :

ՊԱՊ 2

1 Վէ Բագղըն յէլէյի ճիւճալտան Պօքիմէ չը- գըպ տէտի քի' Սիղի Մըբըրտան չըգարըրմ' վէ սիլի եճտատընըպ եէմին էթտիլիմ տի-

- յարա կէթիրտիմ' , վէ տէտիմ' քի' Սիլիլն իլէ 2 օլան 'աճաթմըն էպէտէն նագղ էթմմ' . Սիլ տախի պու տիյարըն սէքէնէսիլէ 'ադաթ 'աճա էթմէյիպ' մէզպաշլարընը երզընըլ . Լա- քին սիլ քէլամըմա իթա'աթ էթմէտիլիլ . 3 պունու նի' շիւն էթտիլիլ . Վէ Եինէ տէ- տիմ' քի' Անլէրի էօնիւնիւզտէն թարտ էթ- մէյէճէյիմ' , ֆագաթ անլէր սիլէր տիւշէն , վէ 4 իլաշլարըն սիլէ տուզադ օլտադլար : Վէ Բագ- Պըն մէլէյի ճէմի' ի պէնի իսրայէլէ պու քէլամըն սէզյլէտիլի կիպի , գալմ' պիւլէնտ ալազլէ 5 աղլտաթ : Վէ օլ մահայլէ 'Պօքիմ' թէսմիյէ էթտիլէր . վէ օրատա Բագղըն վէպիճէ թագ- տիմ' էյլէտիլէր :
- 6 Վէ Եէշու' գալմըն սալը վէրտիլէրտէ' պէնի իսրայէլէն շէր պիրի տիյարըն թէմէլլէպ իշիւն 7 քէնտի միրասընտ կիթտի : Վէ գալմ' Եէ- շու'ըն քէաֆֆէ ի էյամընտա , վէ Եէշու'տան սօնկրա սաղ գալան վէ Բագղըն իսրայէլ իշիւն էյլէտիլի 'աղմ' իշէրին ճիւմէտիլի կէօրմիւշ օլան իշիթիյարընըն քէաֆֆէ ի էյամընտա Բագղըն 'իպատէթ էյլէտի :
- 8 Վէ Բագղըն գուլը Եէշու' իպի ի Նուն Եիւզ 9 օն ետաղընտա օլարադ վէֆաթ էթտի : Վէ անը քէնտի միրասընըն ճուտուտը տախիլէնտէ ճա- 'աշ տաղընըն շիմալ թարաֆընտա վագը' Էթրաիմ տաղընտա օլան թիմաթ-ճէրէստէ 10 տէֆն էյլէտիլէր : Օլ 'ասրին ատմէլէրինն քէաֆֆէսի տախի էճտատլարընա միւնզամմ' օլտու . վէ անլէրտէն սօնկրա Բագղըն վէ իսրա- յէլ իշիւն իճրա էյլէտիլի 'ամէլի պիլմէյէն տիլէր պիր նէսլ վիւճուտէ կէտի :
- 11 Վէ պէնի իսրայէլ Բագղըն 'իտիւնտէ քէօ- թիւ օլանը իշէլիպ' Պա'ալիմէ 'իպատէթ էթ- 12 տիլէր : Վէ անլէրի Մըբըր տիյարընտան չը- գարմըշ օլան քէնտի էճտատլարընըն Ալլաշը Բագղըն թէրքլէ , էթրաֆլարընտաքի թա'ի- ֆէլէրին իլաշլարընտան օլան զսլըրի իլաշլա- րա թապի' օլուպ , անլէրէ սէճտէ գըլմաղլէ 13 Բագղըն իղզապ էթտիլէր : Բագղըն թէրք էտիպ' Պա'ալա վէ 'Աշմարօթա 'իպատէթ էյլէտի- 14 լէր : Վէ Բագղըն զագապը իսրայէլ 'ալէյիլիսն 'ալէվլէնիպ , անլէրի ետղմաճըլարըն էլիլնէ թէսլիմ էթմէլլէ , անլէրի սոյտուլար . վէ ան- լէրի էթրաֆտա օլան տիւշմէնլէրինն էլիլնէ վէրտի . վէ արթըլ տիւշմէնլէրինն էօնիւնտէ 15 տուրմաղա միւլէթտիլ տէյիլէր իտի : Հէր նէրէյէ չըգըլար իսէ , Բագղըն պուլարադը վէ Բագղըն անլէրէ եէմին էթտիլի վէճէլ' Բագ- Պըն էլի պէլա իշիւն անլէրին իւզէրինն օլուպ , շէտիտ մուզապագայա տիւշար օլտուլար :
- 16 Վէ Բագղ Տաքիմլէր նասպ էթտի . անլէր

*Ն-նի' աղայանլար

տախի անկերի եազմաճըլարընն էլինտեն
17 գուրթարտըլար : Լաքին հաքիմլերինի տախի
տինկլեմէյիպ զայրի իւաճարա թապի' օյմադ-
լըգէլէ գնիւս էտիպ, անկերէ սեճտէ գըլտըլար .
էճտատըլարընն' ՐԱՊՊԸ Էմրինէ իթա'աթ
էթմէքլէ' սիւլուք էթտիքլերի թարիգտեն
թեզ սափտըլար . անկեր կլիպ հարեքէթ էթ-
18 մէտիլեր : Վէ ՐԱՊՊ անկերէ հաքիմլեր նասպ
էթտիլի հալտէ, ՐԱՊՊ հաքիմ իլէ օլուպ սն-
լերի հաքիմին քեաֆֆէ ի էյամընտա տիւշ-
մէնլերինն էլինտեն գուրթարըլ իտի . զերա
միւսիպէթ վէ մուզայադա վերէնլերին սեպէ-
պինտեն օլան Ֆիղանլարընտան տօլայը ՐԱՊՊ
19 անկերէ թէրաճհիւմ էտեր իտի : Վէ հաքիմին
վէֆաթընտան սօնկրա անկեր տէօնիւպ զայ-
րի իւաճարա թապի' օլարադ' անկերէ 'իպա-
տէթ վէ սեճտէ էթմէլերիլէ, էճտատըլարըն-
տան զիլյատէ ֆապիտ օլուրլար իտի . 'աճէլ-
լերինտեն վէ էյրի եօլարընտան վաղ կէշ-
20 մէղլեր իտի : Իմոի ՐԱՊՊԸ զազապը իորա-
յէլ 'ալէյհինէ 'ալէվլէնէրէթ' Պու թա'իֆէ
էճտատըլարըն էմր էթտիլիմ 'աճար թե-
ճավազ Էտիպ քէլաթմը տինկլեմտիլերի
24 իլինն, Պէն տախի իէշու'ըն հիյն ի վէֆա-
թընտա պրադտըլը թա'իֆէլերտեն հիշ պիլինի
արթըգ անկերին էօնիւնտեն թարտ էթմէլէ-
22 ճէլիմ' . թա քի ՐԱՊՊԸ թարիգինտէ սիւլուք
էթմէք իլինն էճտատըլարընն անը հըֆզ էթ-
տիլերի կիպի' հըֆզ Էտիպ էթմէլէճէլերի
խուսուստա անկեր վաաթթաթըլէ իորայէլի
23 թէճըրիւպէ Էտէլիմ' տէտի : Իմոի ՐԱՊՊ պու
թա'իֆէլերի թեզ թարտ էթմէլիպ, վէ
անկերի իէշու'ըն էլինն թէշլիմ' էյլէմէլիպ
պրադտը :

ՊԱՊ 3

1 Վէ իորայէլի' եա'նի ֆէն'ան մուհարէպէլէ-
րինն քեաֆֆէսինի պիլմէլէնլերին ճիւմէ-
սին անկեր վաաթթաթըլէ թէճըրիւպէ էթմէք
2 իլինն, (Ելալընը պու մադսէտ իլինն քի պէ-
նի իորայէլ Նէսլէրի, պա խուսուս մուգատ-
տէմա մուհարէպէ պիլմէլէնլեր թա'իլմ' օլու-
3 նուպ պիլմիլեր,) ՐԱՊՊԸ պրադտըլը թա'ի-
ֆէլի պուշնլար տըր . եա'նի Ֆիլիսթիլերին
պէշ էմարթի թի վէ պիլ ճիւմէ ֆէն'անիլեր վէ
Սայտապիլեր վէ Պա'ալէրմօն տաղընտան Հա-
մաթ մէտիլէլին գատար ճէպլէ ի Լիպիան .
4 տա սոքին օլան Հիվիլէր, Պուշնլար Մուսա-
նըն վաաթթաթըլէ էճտատըլարըն էմր էթ-
տիլի ՐԱՊՊԸ էմրէլերինն իթա'աթ Էտիպ էթ-
մէլէճէլերինն պիլմէք իւզըէ' պէնի իորայէլի
անկեր իլէ թէճըրիւպէ էթմէք իլինն գալտըլար :
5 Պէնի իորայէլ տախի ֆէն'անիլեր վէ Հիթ-

թիլեր վէ Ամօրիլեր վէ Փերէզիլեր վէ Հիվիլ-
լեր վէ Եեպուսիլերինն արասընտա սաքին օլ-
6 տուլար : Վէ անկերին գըլլարընը քէնտիլէ-
րինն զէվլէլիլէ ալլապ, քէնտի գըլլարընը տա-
խի անկերին օղուլարընա վերէրէք' իւաճարը-
7 նա 'իպաաէթ էթտիլեր : Վէ պէնի իորայէլ
ՐԱՊՊԸ 'ինտինտէ քէօթիւ օլանը իլէլիլիպ,
քէնտիլերին Ալաճը ՐԱՊՊԸ ունուստարադ,
Պա'ալիմ' իլէ Աշէրա փութլարընա 'իպա-
8 տէթ էթտիլեր : Վէ ՐԱՊՊԸ զազապը իորա-
յէլ 'ալէյհինէ 'ալէվլէնիպ' անկերի Արամ-
նաճարէյն մէլիլի ֆուշան-րիշ'աթայիմին էլի-
նէ վերաի . վէ պէնի իորայէլ ֆուշան-րիշ'ա-
թայիմէ սէքիլ սէնէ գուլլուգ էթտիլեր :
9 Պա'տէհու պէնի իորայէլին ՐԱՊՊԸ ֆերեստ
էթմէսի իւզէրինն' ՐԱՊՊ պէնի իորայէլ իլինն
պիլ իւլադքեար, եա'նի ֆալէպին քիւլիւք
գարնտալը Գէնէղին օղլա 'Օթնիլէլ նասպ
էթտի . օլ տախի անկերի իւլաա էյլէտի
10 Վէ ՐԱՊՊԸ բուշը անըն իւզէրինն կէլմէլի-
լէ իորայէլէ հիւքմ' էյլէտի, վէ մուհարէպէ-
յէ չըդտըլընտա' ՐԱՊՊ Արամ-նաճարէյն մէ-
լիլի ֆուշան-րիշ'աթայիմին անըն էլինն թէշ-
լիմ' էթտի, վէ անըն էլի ֆուշան-րիշ'աթայի-
11 մին իւզէրինն զալիպ օլտու : Վէ տիլար գըրգ
սէնէ տապիլ իւզըն իտի . վէ Գէնէղին օղլու
'Օթնիլէլ վէֆաթ էթտի :
12 Վէ պէնի իորայէլ թէքար ՐԱՊՊԸ 'ին-
տինտէ քէօթիւլէք էթտիլեր . վէ ՐԱՊՊԸ
'ինտինտէ քէօթիւ օլանը իլէտիլերին էճ-
13 տեն' ՐԱՊՊ Մուսապ մէլիլի 'Էճլօն իորայէլին
'ալէյհինէ գուվլէթլէնտիլտի : Օլ տախի պէ-
նի 'Ամօն իլէ 'Ամալէգի ետնընա ճճա' իլէ
կիտիպ իորայէլի վուրարադ' խուրմալըգ շէ-
14 րինն զապթ էթտի : Վէ պէնի իորայէլ Մու-
սապ մէլիլի 'Էճլօնա օն սէքիլ սէնէ գուլլուգ
էյլէտիլեր :
15 Վէ պէնի իորայէլին ՐԱՊՊԸ ֆերեստ էթ-
մէսի իւզէրինն, ՐԱՊՊ անկերէ Պէնեմալինի
Էհուս իպն ի ճէրայը, (պու տախի սօլադ
իտի,) իւլադքեար օլմադ իւզըն նասպ էթ-
տի . վէ պէնի իորայէլ անըն էէտիլէ Մու-
սապ մէլիլի 'Էճլօնա հէտիլէ կէօնտերտիլեր :
16 Վէ Էհուս քէնտինն ուզընը պիլ գըրա'
գատար իքի աղըլը պիլ խանճըր Էափըպ'
անը Էափըպը ալթընտան սաղ պուտու իւ-
17 զէրինն գուշանտը : Վէ հէտիլէլի Մուսապ
մէլիլի 'Էճլօնա թադաթմ' էյլէտի, 'Էճլօն
18 իսէ զայէթ շիման պիլ առէմ իտի : Վէ
հէտիլէլի թադաթմ' էթտիլտէն սօնկրա' հէ-
տիլէլի թաշըյան տտէմէլի կէօնտերտի :
19 Լաքին քէնտիլի ճիլճալ գուրպիլտէ օլան
քէսմէ գայալարտան 'ալմէթլէ' Էյ մէլիք,
սանա պիլ կիլլի սէօղլա վար' տէտի . օլ

- տախի՝ Սուս տեմէսի իւզերինէ եանընտա
 20 տուրանլարն ճիւղէսի տըշարը չըգտը : Վէ
 Էհուտ անա եազլաշոր . Դէլի տախի քէն .
 տինէ մախսուս օլան եազլըգ քէօշքտէ օթու-
 րըյօր իտի . վէ Էհուտ՝ Սանա Ալլահ թարու-
 ֆընտան պիր քէլամըմ՝ վար՝ տէտիքտէ , 'Էհ .
 21 Են քիւրսիսինտէն գալգտը : Վէ Էհուտ
 սօլ էլինի ուզաւորպ խանճէրի սող պուտուռն .
 տան չէքէրէք՝ անըն գարնընա սափլատը :
 22 Վէ նամուտ արտընճա գապգէ տախի կիրմէք-
 լէ՝ եաղ նամուտը գափլատը , չէօլէ քի խան-
 ճէրի գարնընտան չըգարամատը . վէ նէճա .
 23 սէթի չըգտը : Վէ Էհուտ սօֆայա չըգըպ՝
 քէօշքիւն գափուտըն իւզերինէ գափայըպ
 24 քիլտէտի : Օլ տախի չըգընճա խատեմէսի
 կէլիպ պազարուար . վէ իշթէ քէօշքիւն գա-
 փուտը քիլտի օլմաղլէ՝ Էլպէթթէ եազլըգ
 քէօշքիւնտէ 'սայազ եօլընա կիթմիշ տիր՝
 25 տէտիլէր : Վէ անլէր ութանընճոյա գատար
 պէքէտիլէր . ամմա իշթէ քէօշքիւն գափու-
 տընը աշմայօր իտի . վէ անախթարը ալըպ
 աշտուր . վէ իշթէ Էֆէնտիլէրի եէրէ Էօլու-
 տիւլիւշ իտի :
 26 Վէ անլէր զյալանըն իքէն՝ Էհուտ ֆիրար-
 լէ քէսմէ գալալարը կէչէրէք , Սէ'իրաթա գա-
 27 չըպ գուրթուտու : Վէ վիւսալէնտէ Էֆրա-
 իմ՝ տողընտա պօրու չալտը . վէ քէնտիսի
 Էօնլէրինտէ օլարադ՝ պէնի իսրայէլ անըն իլէ
 28 պէրապէր տաղտան էնտիլէր : Օլ տախի ան-
 լէրէ՝ Արտըմ՝ սըրա կէլինիլ . զիրա ՐԱՊ
 տիւլմէնլէրինիլ օլան Մուսպիլէրի էլինիլ
 թէպիմէ Էթտի՝ տէտի . վէ անըն տարը սըրա
 էնիպ՝ Մուսպըն Էօնիւնճէ իրտանըն կէչիտէ-
 րինի գապթ Էտէրէք . քիմէյի կէչմէյի պրադ-
 29 մատըլար : Օլ զէման , ճիւղէսի իրի վէ սա-
 հիպ ի գուսվէթ օլարադ , Մուսպտան օն պին
 քիշի գատար գըրտըլար . վէ պիրի գուրթու-
 30 մատը : Վէ օլ կիւն Մուսպ իսրայէլին էլի
 ալթընտա ալլազլանմաղլէ , տիյար սէքսէն
 սէնէ տալիշ իւզըք իտի :
 31 Վէ անտէն սօնկրա Դամճար իպն ի 'Անաթ
 կէլիպ՝ Ֆիլիսթիլէրտէն ալթը եիւզ քիշիլի
 պիր Էօքիւզ Էօյէնտէրէսիլլէ վուրտու . օ տա-
 խի իսրայէլի խէլաւ Էթտի :

ՊԱՊ 4

- 4 Վէ Էհուտ վէֆաթ Էթտիքտէն սօնկրա՝ պէ-
 նի իսրայէլ թէքրար ՐԱՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊՊ
 2 թիւ օլարը իշլէտիլէր : Վէ ՐԱՊՊ անլէրի
 շաօրտան հիւքիւմէթ Էտէն քէն'ան մէլիլի
 Էսպինին էլինէ վէրտի . անըն սէր'ապէրի
 տախի թա'իֆէլէրին շարօշթ լէհիլտէ սա-

*Իդը . ալազլարըն Էօրթմիւշ

- 3 քին օլան Սիսէրա իտի : Վէ պէնի իսրայէլ
 ՐԱՊՊՊ ֆէրեստ Էթտիլէր . զիրա անըն տօ-
 գուզ եիւզ տէմիր 'արապասը վար իտի . վէ
 պէնի իսրայէլի եիրմի սէնէ շիտտէթլէ թազ-
 եիք Էյլէտի :
 4 Վէ օլ զէման Լափփիտթըն զէվճէսի
 Տէպօրա նամ նէպիլլէ իսրայէլէ հիւքմ՝ Էտէր
 5 իտի : Մէրգուէ Էֆրաիմ՝ տաղընտա Րամա
 իլէ Պէլթէլին տրապընտա Տէպօրա խուրմաղ
 ալթընտա սաքին օլուպ , պէնի իսրայէլ մու-
 հաքէմէ իշիւն անըն եանընա չըգարալար իտի :
 6 Պու տախի Պարադ իպն ի Ապինօ'ամը Գա-
 տէնէֆթ ալիտէն շաղըբաւը , անա՝ իսրայէ-
 լին Ալլահ ՐԱՊՊՊ՝ քէնտան իլէ պէրապէր պէ-
 նի Նէֆթիլլէ վէ պէնի Զէպուլընտան օն պին
 7 նէֆէր ալըպ թապօր տաղընա չըգ . Պէն տա-
 խի Էսպինին սէր'ապէրի Սիսէրա իլէ 'արա-
 պալարընը վէ ճիւնուտըն Գիշօն վատիսինէ
 եանընա կէթ իրիպ , էլինէ թէպիմ՝ Էտէճէլիմ՝
 8 տէյիւ Էմը Էթմէմիշ մի տիր՝ տէտի : Պա-
 րադ տախի անա՝ Էյլէր պէնիմ իլէ պէրա-
 պէր կիտէր իսէն՝ կիտէրիմ . վէ Էյլէր կիթ-
 9 մէզ իսէն , կիթմէմ՝ տէտի : Օլ տախի՝
 Մութլազա պէն սէնին իլէ կիտէրիմ , ան-
 ճադ կիտէճէլին Էօլտա սէնին ֆախըն օլմաղ .
 զիրա ՐԱՊՊ Սիսէրայը պիր գարընըն էլինէ
 վէքէճէք տիր՝ տէտի . վէ Տէպօրա գալըպ
 10 Պարադ իլէ Գատէչէ կիթտի : Վէ Պարադ
 Զէպուլընը վէ Նէֆթիլլէ Գատէչէ ճէմ՝
 Էյլէտիքտէ՝ մա'իլէթիլտէ օն պին նէֆէր օլա-
 րադ չըգտը , Տէպօրա տախի անըն իլէ պէրա-
 պէր չըգտը :
 11 Վէ Մուսանըն գայն փէտէրի Շօպալըն
 օղուլարընտան Գէյնի շէպէր Գէյնիլէրտէն
 սյըրըլըպ , Գատէչ գուրպինտէ Սա'անայիմտէ
 վազը՝ պութմ՝ ալթընտա շատըրընը
 գուրմիւշ իտի :
 12 Վէ Պարադ իպն ի Ապինօ'ամը թապօր
 տաղընա չըգտըրընը Սիսէրայա ինպար էթ-
 13 տիլէր : Սիսէրա տախի տօգուզ եիւզ տէ-
 միր 'արապա օլարադ՝ պիլ ճիւմէ՝ 'արապալարը
 վէ քէնտինին եանընտա պուլուտան խաղըն
 քիւֆֆէտինի թա'իֆէլէրին շարօշթ լէհիլ-
 տէն Գիշօն վատիսինէ ճէմ՝ Էյլէտի :
 14 Վէ Տէպօրա Պարադա՝ Գալգ , զիրա ՐԱՊ-
 ՊՊՊ Սիսէրայը սէնին էլինէ թէպիմ Էթտիլի
 կիւն պու տըր . ՐԱՊՊ սէնին Էօնիւնտէ չըգ-
 մատը մը՝ տէտի : Վէ Պարադ՝ մա'իլէթիլտէ
 օն պին նէֆէր պուլուտարադ թապօր տա-
 15 զընտան էնտի : Վէ ՐԱՊՊ Սիսէրայը վէ ճիւմ-
 լէ 'արապալարընը վէ քիւֆֆէ ի ճիւնուտընը
 Պարադըն Էօնիւնտէ գըլըճէ միւնհէգիմ՝
 Էյլէտի . վէ Սիսէրա 'արապատան էնիպ եա-
 16 յան ֆիրար Էյլէտի : Վէ Պարադ 'արապա-

- գարը վէ ճիւնուտը թա'նիքէրին Հարօշթ
լեհերնէ գատար թա'նիք էթտի . վէ Սիւե-
րանն պիւթիւն ճիւնուտը գըլծտան տիւ-
շէրէք պիւրի պիւէ գալմտոր :
- 17 Վէ Սիւեքա Գէյնի Հէպէրին զէվճէսի Եա-
'էլին չատրընա եայան գաշտը . զիրա Հասօր
մէլէյի Եապին իլէ Գէյնի Հէպէր խանէսի ա-
18 րասընտա սուլճ վար իտի : Վէ Եա'էլ Սի-
սերայը իսթիգպալէ չըգըպ , անա' կէլ , է-
ֆէնտիմ' , պուրայա կէլ . խալֆ էթմէ' տէ-
տի : Օլ տախի չատրընա կէլտի . վէ գարը
49 անը պիւր եօրղան իլէ Եօրթտիւ : Օլ տախի
Գէրէմ' էլլէ , պանա պիւրազ սու վէր իլէ-
յիմ' , զիրա սուսատըմ' տէմէսի իւզէրինէ ,
սիւա թուլւմուսնու աղբպ անա իչըրտիքտէն
20 սնկրա անը Եօրթտիւ : Վէ մէզ քիւրէյէ տէ-
տի քի' Չատրըն գափուսընտա տուր , վէ
էյէր պիւր քիմնէ կէլպ սանա սու'ալ էտէ-
րէք' Պուրատա քիմնէ վա'ր մը' տէր իսէ ,
21 Եօգ տըր' տէյէսին , վէ Հէպէրին զէվճէսի
Եա'էլ պիւր չատրը գաղըզը աղբպ' թօգմաղը
տախի էլլինէ թուլթուպ , եալաշմա եանընա
կէլէրէք գաղըզը անըն գուլաղը թօղունա սօ-
գուպ էէրէ սափլատը . զիրա Եօրղն ոլարազ'
տէրին ուլգուտա իտի . պէյլէճէ օ էօլտիւ :
22 Վէ իշթէ Պարազ Սիսերայը թա'նիք էտէր
իքէն Եա'էլ անը իսթիգպալէ չըգըպ անա' կէլ ,
արատըղն քիմնէյի սանա կէօթէրէյիմ'
տէտի : Օլ տախի իլէրի կիրտի . վէ իշթէ
Սիսերա գաղըզ գուլաղը թօղունտա ոլարազ'
Եօլիւ եաթայր իտի :
- 23 Պէօյլէճէ Ալաճ օլ կիւնտէ Գէն'ան մէ-
լէյի Եապինի պէնի Խորայէլին Եօնիւնտէ մաղ-
24 լուպ էլլէտի : Վէ պէնի Խորայէլին էլի Գէն-
'ան մէլէյի Եապինի իւզէրինէ' թա Գէն'ան
մէլէյի Եապինի Տէլաք Ետինճէյէ տէկին , կիթ-
տիքճէ քէթպ ի գուվիլթ Եաէր իտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ օլ կիւնտէ Պարազ իպն ի Ապինօ'ամ
իլէ Տէպօրա իլաճի օգուլուպ տէտիլէր քի ,
2 Խորայէլտէ րէ'իսլէրին փիշվաղբալարը իչիւն ,
Գալմ' տախի կէօնիւլլէրիլլէ քէնտիլլէրինի
վէրտիլլէրի իչիւն ,
ԲԱՊՊԱ Համո ու սէնա էտինիլ ,
3 Էյ միւլուք , տինկլէյինիլ ,
Էյ իւմէրա , իսթիմա' էտինիլ .
Պէն ԲԱՊՊԱ , իլաճի օգուլաճաղըմ' ,
Խորայէլին Ալաճ ԲԱՊՊԱ թէպի'ր Էտէճէյիմ' ,
4 Եա'լ'ԱՊ , Սէ'րտէն խուրուճէթտիյինտէ ,
Էտամ' սաճրաթնտան եիւրիւտիյինտէ ,
Չէմին սարաթըպ , սէմալաթ տամալաթտը ,
Պուլուլթար տախի սու տամալաթտը :

- 5 ԲԱՊՊԱ Հուզըրընտան տաղար ,
Խորայէլին Ալաճ ԲԱՊՊԱ Հուզըրընտան Սի-
նա պիւլէ 'Երիտի :
- 6 Շամճար իպն ի 'Անաթին էյաթնտա ,
Եա'էլին էյամընտա ճատտէլէր թէքօլունտու ,
Վէ Եօլճըլար տօլաշըգ Եօլարտան կիտէրէր
իտի .
- 7 Խորայէլտէ րէ'իսլէր գալմտը ,
Գալմտը Հաթթա պէն Տէպօրա զուհուր էթ-
տիմ' ,
Պէն պէնի Խորայէլտէ վալիտէ օլմազ իւզրէ
զուհուր էթտիմ' :
- 8 Եէնի իլաճար ինթիխապ էթտիլլէր .
Օլ վազըթ գափուլարտա մուհարէպէ վար իտի .
Խորայէլին գըրգ պին նէֆէրի արատընտա
Գալգան եա մըզըպ . կէօրիւլտի'ու մի :
9 Գալպիմ' Խորայէլին Հաքիմէրինէ միւթէվէճ-
ճիճ տիւր .
Էյ գալմ' արատընտա կէօնիւլ իլէ քէնտի-
լէրինի վէրէնիլէր ,
ԲԱՊՊԱ Համո ու սէնա էտինիլ ,
10 Էյ պէյազ մէրքէպլէրէ րաքիպ օլանլար ,
Մաճքէմէտէ օթուրանլար վէ Եօլտա եիւ-
րիւլէյինիլ , սէյլէյինիլ ,
11 Սու չէքէճէք Եէրլէրտէ Էքէմանքէլլէրին սէ-
տաթնտան ,
Հէման օրատա ԲԱՊՊԱ Էֆ'ալ Է'ատիւնէսինի ,
Խորայէլտէ անըն րէ'իսլէրինին էֆ'ալ Է'ատի-
լանէսինի Տիքէպէլ էթտիլլէր .
Օլ զէման ԲԱՊՊԱ գալմը գափուլարա էն-
տիլլէր :
- 12 Ույան , ույան , էյ Տէպօրա ,
Ույան , ույան , իլաճի օգու .
Գալա , էյ Պարազ վէ էյ իպն ի Ապինօ'ամ ,
Էսիլլէրինի կէօթիւր :
13 Օլ զէման Ֆիրարիլէր գալմըն պէօյիւլլէրի
իւզէրինէ Հիւճուլմ' էթտիլլէր .
Բապպ պէնիմ' իչիւն ճէպպարարա 'ալէյճինէ
էնտի :
- 14 'Ան տօրը Էֆրաիմտէն օլանլար 'Ամալէգ
իւզէրինէ հիւճուլմ' էթտիլլէր .
Պէնեամին արգա'ն սըրա գալմընն արատըն-
տա կէլտի :
Մաքիտէն Հաքիմէր , Չէպուլօնտան Տէքաճ
թիպ գալէմի' թուլտանլար էնտի :
15 Վէ Խասաքար շիւրէֆաթ Տէպօրա իլէ պէրա-
պէր ,
Խասաքար տախի Պարազ կիպի օլուպ ,
Անըն արտը սըրա վատիլէ կէօնտէրիլտի .
Բաուպէնին Ֆըրգալարընտա պէյիւլէ միւճա-
տէլէ վար իտի :

'Ե-ի-թ' թիթրէտի
'Ջ-ի-թ' Էալմ' թաղալմ' Էտէնիլլէրին
'Ն-ի-թ' Տիքէպէլ Է'աթաթ

- 16 *Սիւրբւղիւրին մէլէմէսինի՝ տինկլէմէք իւզրէ նի՞չիւն աղբլար արաւընտա օթուրտըն .
- Բառպէնին ֆըրգալարընտա 'ազիմ' միւպա-
հէսէ վար իտի :
- 17 Ճիւլատ իրտանըն էօթէսինտէ սաքին իտի ,
վէ Տան նի՞չիւն կէմիւրտէ գալար .
Աշէր տէնիզ քէնարընտա օթուրտալ քէնտի
լիմանլարընտա սաքին իտի :
- 18 Զէպուլուն վէ Նէֆթալի սահրանըն եիւճէ
եէրլէրինտէ ,
Նէֆթալիին էօլիւմէ ֆէտա էտէն գաւմարըն :
- 19 Մէլէքլէր կէլիպ մուհարէպէ էթտիլէր .
Օլ զէման ֆէն'ան մէլէքլէրի Սէճիտա օու-
յընըն եանընտա ,
Թա'անտըտա ճէնք էթտիլէր ,
Հիչ պիր ազչէ ալամարար :
20 կէօքլէրտէն ճէնք էթտիլէր ,
Երարգլար քէնտի մէտարլարընտան Սիսէրա
'աղէյհինտէ ճէնք էթտիլէր :
- 21 Գիչոն վատիսի , օլ էսքի վատի ,
Գիչոն վատիսի անլէրի սիւրիւպ կէօթիւրտիւ .
Էյ ճանըմ , գուվիլէթ փայիմալ էյլէտին :
- 22 Օլ զէման աթըն թըրնագլարը գօշմագտան ,
Գուվիլէթլէրին գօշտըրմասընտան գըրըլար :
- 23 Բաղալէ մէլէյի տէտի քի ,
Մէրօգա լա'նէթ օգուլընըլ .
Անըն սէքէնէսինէ պիր աղբը լա'նէթ օգու-
լընըլ .
Զիրա Բաղալէ իմտաւընա՝
Եիկիթլէրին իւզրինէ Բաղալէ իմտաւընա
կէլմէտիլէր :
- 24 Գէյնի Հէպէրին զէվճէսի Եա'էլ ,
Ճէֆ'է նիսվանտան զէլյատէ միւպարէք օլտուն ,
Զատըրլարտա օլան գարըրլարտան զէլյատէ
միւպարէք օլտուն :
- 25 Սու իսթէտիլինտէ սիւտ վէրտի .
Պէյլէրէ մախսուս թատա թէրէ եաղը կէ-
թիտի :
- 26 Էլինի գաղըղա ,
վէ աաղ էլինի 'ամէլէ թօգմաղընա ուզաթտը .
վէ Սիսէրայը վուրարազ պաշընը կտի ,
վէ գուլաղը թօղընտան կէլիւրէք անը
վուրտու :
- 27 Այաղլարը արաւընտա չէօքաիւ , տիւշտիւ
եաթտը .
Այաղլարը արաւընտա չէօքիւպ տիւշտիւ ,
Զէօքաիւյիւ եէրտէ էօլիւ տիւշտիւ :
- 28 Սիսէրանըն վաթիտէսի փէնճէրէտէն պաղտը ,
վէ գաֆէտէն՝ Նի՞չիւն 'արապաւը կէլմէյէ-
կէճիլէրի .
Նի՞չիւն 'արապաւընըն թէքէրլէրլէրի կէրի
*Նիւր' սիւրիւրտէ տիւտիլիւն չալընմասընը

- գալըյօր՝ տէյիւ նիտա էյլէտի :
- 29 Անըն 'աղբլը խաթուլարը անա ճէվապ
վէրտիլէր .
Քէնտի քէնտինէ ճէվապ վէրտի քի ,
30 Ղանիմէթի պուլուպ՝ առէմ պաշընա պիրէր
իքիշէր գըլը ,
Սիսէրա իլիւն ընկեարէնիլ էլլի-է-քէն զա-
նիմէթ ,
Իշլէմէ ընկեարէնիլ զանիմէթ ,
Պօլըն իլիւն իքի եանը իշլէմէ ընկեարէնիլ զա-
նիմէթ թաղսիմ՝ էթմէտիլէր մի՝
տէտի :
- 31 Եա՝ Բաղա , տիւշլէնլէրիլին ճիւմէսի պէօյլէ
հէլաք օլտուն՝
Ամմա *սէնի սէվիլէր՝ գուվիլէթ էյլէ չըգան
կիւնէշ միսիլլիւ օլտունլար :
վէ աիյար գըրգ սէնէ ասայիշ իւզրէ իտի :

ՊԱՊ 6

- 1 վէ պէնի Իւրայէլ Բաղալէ 'ինտինտէ քէօ-
թիւ օլտնը իշլէտիլէր . վէ Բաղա անլէրի եէ-
տի սէնէ Միտեանիլէրին էլինէ թէսիլմ՝ էթ-
2 տի : վէ Միտեանիլէրին էլի Իւրայէլ իւ-
զէրինէ զալիպ օլտու . վէ Միտեանիլէր սէ-
պէպինտէն պէնի Իւրայէլ քէնտիլէրինէ տաղ-
լարտա պուլունտն ինլէրի վէ մաղարարը
3 վէ իսթիհէբամիլթ եափարըր : վէ Իւրա-
յէլ էքին էքաիքտէ Միտեանիլէր չըգար ի-
տի . 'Ամալէգիլէր իլէ չարգ էհալիսի տաիի
4 անլէրին իւզրէնէ չըգարըր իտի : վէ ան-
լէրին իւզրէրինէ օրտու գուրուպ՝ կէրէք գօ-
յուն , կէրէք սըղըր , կէրէք մէրէպ , Իւրա-
յէլէ կէլինէճէք պիր շէյ պուրպմայարադ ,
թա Ղաղլայա վարընճայա տէկին եէրին մահ-
5 սուլընը պօղարըր իտի : Զիրա անլէր հայ-
վանլարը վէ չատըրլարը իլէ չըգըպ քէսթթ-
աէ չէքիլկէլէր կիպի կէլիլէր իտի , տէվէլէ-
րինին տաիի հիսապը օլմայարապ տիյարը
6 խարապ էթմէք իւզրէ կէլիլէր իտի : վէ
Իւրայէլ Միտեանիլէր սէպէպինտէն զայէթ-
լէ փէրուշանշալ օլտունլար . վէ պէնի Իս-
րայէլ Բաղալէ ֆէրեատ էթտիլէր :
- 7 վէ պէնի Իւրայէլ Միտեանիլէր սէպէ-
պինտէն Բաղալէ ֆէրեատ էթտիլէրինտէ ,
8 Բաղա պէնի Իւրայէլէ պիր փէյղամպէր կէօն-
տէրտի . օլ տաիի անլէրէ խիթապէն՝ Իւրա-
յէլին Ալլահը Բաղա պէօյլէ պուլուրըր . Պէն
սիլի Մըրըրտան չըգարըպ սիլի էսարէթ խա-
9 նէսինտէն գուրթարտըմ : վէ սիլի Մըրի-
լէրին էլինտէն վէ պիլ ճիւմէ սիլի թաղէիդ
եաթնլէրին էլինտէն խէլաս էտիպ՝ անլէրի եօ-
նիւնիւզտէն թարտ էտէրէք տիյարըրըն սի-

40 զէ վերտիմ՝ Վէ սիգէ՝ Ալաւհընդ Եհնովա
պէն իմ՝ տիշարարընտա սաքին օլաղընը
Ամօրիւրին իւհնարընտան գօրգմայսընդ՝
տէտիմ իսէ տէ, սիգ քէլամըմը տինկէմէ-
տինիւ՝ տէտի :

41 Վէ ՐԱՊՊԸ մէլէյի կէլիւ պի-Էգրի Ե-
աշըն՝ ԱՖրատա պուլունան պուլմ աղաճը
այլթընտ օթուրտու . անն օղըն ճիտ'օն
տախի Միտեանիւրէտէն գալըմագ իչիւն

42 մա'սէրէտէ պուղտայ տէջիւյօր իտի : Իմի
ՐԱՊՊԸ մէլէյի անա կէօրիւնիւպ՝ Էյ սա-
հիպ ի շէնա'աթ , ՐԱՊՊ սէնին իլէ տիր՝ տէ-
տի :

43 ճիտ'օն տախի անա՝ Ա՛Տ , Էֆէնտիմ ,
Էյեր ՐԱՊՊ պիգըմ իլէ իսէ՝ եա նի՛չիւն պու-
գաւտար շէլէր պաշըմըպ կէլտի . վէ Էնտաթը-
մըղըն՝ ՐԱՊՊ պիգի Մըբըրտան չըգըմ'սընաթ մը՝
տէլէրէք , պիգէ նագլ Էթմիքէրի միւճիլամըն
քեաֆէսի նէ՛րէտէ տիր . շիմաի իսէ ՐԱՊՊ
պիգի թէրք Էտիպ՝ Միտեանիւրէտէն Էլինէ թէս .

44 իմ՝ Էյլէմիշ տիր՝ տէտի : ՐԱՊՊ տախի անա
նադար Էտիպ՝ Պու գուզլէթիլնէ կիթ , վէ Խ-
ըպէլի Միտեանիւրէտէն Էլինտէն խէլաւ Էտէ-
ճըսին . սէնի իրտալ Է՛թմէտիմ մի՝ տէտի :

45 Օ իսէ անա՝ Ա՛Տ , Էֆէնտիմ , Խըպէլէ նէ՛
իլէ խէլաւ Էտէճէյիմ . իլթէ գապիլմ Մա-
նասանըն Փագիրի , պէն տախի փէտէրիմ՝

46 խանսինին քիւշիւլիւ իմ՝ տէտի : Վէ
ՐԱՊՊ անա տէտի քի՛ Պէն մուլթաղա սէնին
իլէ օլուրմ , վէ Միտեանիւրէտէ պիր տաէմի

47 Է-ը-ը-ը կիպի վուրաճագըն : Օլ տախի անա՝
գէրէմ՝ Էյլէ , Էյեր նադարընտա մագճարը
լուլթ օլտուրմ իսէ , սէնին պէնիմ իլէ թէ-
քէլլւմ Էթմիլինէ պանա պիր 'ալամէթ

48 կէօթէր . Րիճա Էտէրիմ , պէն սանա կէլիպ
թագտիլմիմ կէթիլիլէք ճուգըննա վաղ՝
Էթմէլինճէ պուրտտան կիթմէ՛ տէտի : Օ
տախի՝ Սէն 'ալթէթ Էտինճէյէ տէկին պէն
տուրուրմ՝ տէտի :

49 Վէ ճիտ'օն կիտիպ պիր օղտոգ վէ պիր
Էֆա ունտան Ֆէթիլի փիտէլէր ճագըրլայրպ
Էթի սէփէտէ գօտու . Էթին սուլունը տախի
պիր թէնճէրէյէ գօյարագ անլէրի պուլմ
աղաճը այլթընա , Էանընա չըգարըպ թագ-

20 տիմ՝ Էյլէտի : Ալաւհըն մէլէյի տախի անա՝
Էթի վէ Ֆէթիլի փիտէլէրի ալըպ շու գայա
իւգէրինէ գօ . վէ Էթին սուլունը տէօք՝ տէ-
տի . օլ տախի Էգլէ Էափտը : Օլ գէման
ՐԱՊՊԸ մէլէյի Էլինտէ օլան 'ասաթընն ու-
ճընը ուգաւտալ՝ Էթէ վէ Ֆէթիլի փիտէլէրէ
տօգընտագա , գայատան աթէշ չըգըպ Էթի
վէ Ֆէթիլի փիտէլէրի Էադաթ . վէ ՐԱՊՊԸ մէ-

22 լէյի անըն կէօղէրի Էօնիւնտէն կիթտի : Վէ
ճիտ'օն ՐԱՊՊԸ մէլէյի խիլինի անիլաթըգ-
տա , ճիտ'օն՝ Էյվաճ , Եա Ր ապպ Եհնովա ,

չիւն քի ՐԱՊՊԸ մէլէյինի բու պէ բու կէօր-

23 տիմ՝ տէտի : Ամմա ՐԱՊՊ անա՝ Խալֆ Էթ-
մէ , սանա սէլամէթ տիր . Էօլմէլէճէք սին՝
տէտի :

24 Վէ ճիտ'օն օրտա ՐԱՊՊ իչիւն պիր մէգ-
պաճ Էափըպ , անա Եհնովա-չալմ թէմիլյէ
Էյլէտի . պու տախի թա պու կիւնէ տէկին
Ապի-Էգէրիլէրին՝ ԱՖրատնա պուլունուր :

25 Վէ օլ կէճէ ՐԱՊՊ անա՝ Փէտէրինին
պուղաթըն , Էէտի Էաշընտա իքինճի պու-
ղալը ալ . վէ փէտէրինին Պա'ալ մէգպաճընը

26 Էըգըպ՝ Էանընտա օլան Աշըրպը քէս . Վէ
պու 'գալ'անըն պաշընտա ուտուլը իւգրէ Ալ-
լաճըն ՐԱՊՊԱ պիր մէգպաճ Էափ . վէ իքինճի
պուղաթըն ալըպ քէստիլին Աշըրանըն օտուլը

27 իլէ մուհրապա թագտիմ՝ Էյլէ՛ տէտի : Վէ
ճիտ'օն քէնտի խըմէթըքալարընտան օն
տաէմ ալըպ՝ ՐԱՊՊԸ քէնտինէ պուլուրը-
ղընը իճըա Էյլէտի . վէ փէտէրինին խանէսի
խալըլ վէ շէնրին տաէմէլէրի սէպէպինտէն
պուլուր կիւնտիւգիւն Էափմագա գօրգարըլը

28 իչիւն կէճէլէյին Էափտը : Վէ շէնրին տաէմ-
լէրի սապաճալըն գալըպըգլարընտա , իլթէ
Պա'ալըն մէգպաճը Էըգըլմը , վէ Էանընտաքի
Աշըր քէսիլմիշ , վէ իքինճի պուղա՝ Էափը-
լան մէգպաճ իւգէրինտէ մուհրապա օլմագ

29 իւգրէ՝ թագտիմ՝ օլընմուշ իտի : Իմի պի-
րի պիրինէ՝ Պուլուր քի՛մ Էափմիշ տէտիլէր ,
վէ թէֆթիլ ու թէֆաճճիւ Էթմիքէրինտէ՝
Պուլուր ճիտ'օն իպն ի Եօաշ Էափալ՝ տէնիլ-

30 տի : Վէ շէնրին տաէմէլէրի Եօաշ՝ Օղընը
աղըարը չըգար , քի Էօլիւն . չիւնքի Պա'ա-
լըն մէգպաճընը Էըգըպ՝ Էանընտա օլան Աշ-
լէ-

31 րպը քէստի՝ տէտիլէր : Վէ Եօաշ քէնտի
'ալէյինէ գալըղընալարըն ճիւմէլէսին տէտի
քի՛ Պա'ալ իչիւն սի՛գ մի տա'վա սիւրէճէք-
սինիլ . Էախօտ սի՛գ մի անը գուրթարա-
ճագընը . անըն իչիւն քիմ տա'վա սիւրէր
իսէ , ճէման պու սապաճ Էօլտիւրիւլիւն .
Էյեր իլաճ իսէ , անըն մէգպաճընը Էըգըրը
իչիւն , անըն իլէ տա'վաթընը քէնտիսի սիւր-

32 սիւն : Վէ օլ կիւնտէ՝ անա Եհրուպպա'ալ
թէմիլյէ Էթտի . չիւնքի մէգպաճընը Էըգըր-
ղը իչիւն Պա'ալ անըն իլէ տա'վաթընը սիւր-
սիւն՝ տէտի :

33 Վէ ճիւմէլ Միտեանիլէր վէ 'Ամալէգիլէր
վէ շարգ Էհալիսի պիր Էէրէ թէճէմիլ' Էտիպ
'ուպուր Էթտիլէր , վէ Եիգըա'էլ վատիսինտէ

34 գօնտուլար : Վէ ՐԱՊՊԸ բուհը ճիտ'օնըն
իւգէրինէ կէլտի . օլ տախի պուրու չալտը ,
վէ Ապի-Էգէրիլէր անըն Էանընա թէճէմիլ' .

35 Էթտիլէր : Վէ պիւթիւն Մանասայա խա-
պէրճիլէր կէօնտէրմէսիլլէ՝ անլէր տախի անըն

- եանննս ճէմ՝ օլտուլար . վէ տախի Աշեր վէ
 2 Զէպուսն իլէ Նէֆթալիյէ խապերճիլէր կէօն-
 տերմէսիլյէ անլէրի իսթիգ պալէ չըգտըլար :
- 36 Վէ ճիտ'օն Ալլահ'ա՝ էյէր պուշուրտը-
 ղըն կիպի իսրայէլի պէնիմ էլիմլէ խէլաս է-
- 37 տէճէք օլուր իսէն , իշթէ պէն պիր գոյու-
 նըն եափաղըսըն խարմանս սէրէյիմ . շէպ-
 նէմ եալընըլ եափաղը իւզէրինտէ օլուպ ,
 պիւթիւն եէրին եիւզիւ գուրու օլուր իսէ ,
 օլ վաղըթ պուշուրտըլըն կիպի իսրայէլի
 պէնիմ էլիմլէ խէլաս էտէճէյիլի պիլէճէ-
- 38 յիմ՝ տէտի : Վէ պէշլէ վաղը՝ օլտու . սա-
 պալայըն գալղըպ եափաղըլը սըգտը , վէ
 եափաղըտան պիր թաս տօլուսը սա չըգար-
- 39 տը : Օլ զէման ճիտ'օն Ալլահ'ա տէտի քի՝
 իւզէրիմէ զազապըն 'ալէվէնմէսին , վէ եալը-
 նըլ պու տէֆ'ա տէֆ'ա սէշլէյիլիմ . բիճա էտէրիմ ,
 եալընըլ պու տէֆ'ա եափաղը իլէ թէճրիւ-
 պէ էտէյիմ . եալընըլ եափաղը գուրու վէ
 պիւթիւն եէր իւզէրինտէ շէպնէմ օլտուն :
- 40 տէտի : Վէ օլ կէճէ Ալլահ'ա պէշլէ էյիտի .
 վէ եալընըլ եափաղը գուրու , պիւթիւն եէր
 իւզէրինտէ իսէ շէպնէմ օլտու :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ Երուպալ'ալ (քի ճիտ'օն տըր ,) քէն-
 տի եանընտա պուլուսն գալմըն քեաֆֆէ-
 սիլյէ սապալայըն գալղըպ , Հարօտ փուշա-
 րընըն եանընտա գօնտուլար . վէ Միտեան
 օրտուսը անըն ճանիպ ի շիմալինտէ Մօրէ
- 2 Թէփէտի եանընտա վտախտէ իտի : Վէ ՐԱՊՊ
 ճիտ'օնա տէտի քի՝ Միտեանիլէրի անլէրին
 էլլէրինէ թէսլիմ էթմէքլիլիմ իլիւն եանըն-
 տա պուլուսն գալմ չօգ տըր , օլմայա քի
 իսրայէլ պէնիմ 'ալէյիլիմ իթթիխար էտիպ՝
- 3 Պէնի քէնտի էլիմ խէլաս էթտի՝ տէյէ : Վէ
 շիմտի գալմ իշիտի իքէն՝ Հէր գօրգալ վէ
 խաֆնտը օլան տէօնիւպ թէզ ճիլ'ատ տա-
 ղընտան կէրի կիթսին՝ տէյիւ նիտա էյլէ .
 վէ գալմտան էիթի իքի պին նէֆէր տէօնիւպ
- 4 օն պին գալտը : Վէ ՐԱՊՊ ճիտ'օնա տէտի
 քի՝ Գալմ էրին չօգ տըր . անլէրի սոյա
 էնտի . պէն տախի սէնին իլիւն օրատա ան-
 լէրի թէճրիւպէ էտէյիմ . վէ սանա՝ Պու սե-
 նին իլէ կիթսին՝ տէտիլիմ քիմէ , սէնին իլէ
 պէրապէր կիթսին , վէ Պու սէնին իլէ կիթ-
 մէսին տէտիլիմ քիմէլէրին պիրի սէնին իլէ
- 5 պէրապէր կիթմէսին : իմտի գալմըն սոյա էն-
 տիրտիքտէ՝ ՐԱՊՊ ճիտ'օնա՝ Սուլու քէլպ կի-
 պի տիլի իլէ եալայանլարըն քեաֆֆէսինի վէ
 իլիւք իլիւն սիլլէրի իւզէրինէ չէօքէնի պ-
- 6 րըճա սուրտուր՝ տէտի : Վէ էլլէրինի աղըզ-
 արընա կէֆէ-բէրէ-է եալայանլարըն մըգտարը

- իւլ էրիւլ նէֆէր օլուպ՝ գալմըն պաղըլլէ-
 սինին քեաֆֆէսի սա իլիւք իլիւն տիլլէրի
- 7 իւզէրինէ չէօքտիլէր : Վէ ՐԱՊՊ ճիտ'օնա
 տէտի քի՝ Եալայան իւլ էրիւլ տալմ վապը-
 թատըլէ սիլի խէլաս էտիպ՝ Միտեանիլէրի
 սէնին էլիլիլէ թէսլիմ էտէճէյիմ . գալմըն
 քեաֆֆէսի տախի Տէր քէս մաշալինէ կիթ-
- 8 սին : իմտի գալմ էլլէրինէ աղըզլարըն իլէ
 պօրուլարըն ալտըլար , վէ ճիտ'օն իսրայէլին
 պիլ ճիւմլէ տալմէլէրին՝ Տէր պիրինի քէնտի
 չատըլար կէօնտէրտի , վէ պու իւլ էրիւլ
 քիմէլի սըլ գօտու . վէ Միտեան օրտուսը
 անըն ալթընտաքի վտախտէ իտի :
- 9 Վէ օլ կէճէ ՐԱՊՊ անա՝ Գալղ , օրտու-
 յա էն , զիրա անը սէնին էլիլիլէ թէսլիմ էթ-
- 10 տիմ : Վէ էյէր էնմէլէ գօրգալ իսէն՝ ուշա-
 ղըն փուրա սէնին իլէ պէրապէր օրտույա էն-
- 11 սին : Վէ անլէրին նէ սէշլէտիլիլի տինկէ-
 տիքտէն սօնկրա էլլէրին գուվլէթէնիպ օր-
 տույա էնէսին՝ տէտի . վէ քէնտիսի ուշաղը
 փուրա իլէ օրտուտա պուլուսն միւսէլլահ՝
- 12 տալմէլէրին եանընա էնտիլէր : Վէ Միտեա-
 նիլէր իլէ 'Ամալգիլէր վէ շարգ էհալիսինին
 քեաֆֆէսի քէսրէթ ճիլէթիլիլէ չէքիլիլէ կի-
 պի օլարալ վտախտէ գօնմուշար իտի . տէ-
 վէլէրի տախի քէսրէթ ճիլէթիլիլէ տէնիլգ
- 13 քէնարընտա օլան գուլմ կիպի իտի : Վէ
 ճիտ'օն կէլտիլի սըրատա իշթէ պիր քիմէ տը-
 գատալընա՝ Պիր ըրիյա կէօրտիւմ , վէ իշթէ
 պիր աքիա էքմէլի սօմնըլ Միտեան օրտու-
 սընա սօղըն եուվարլանըլ՝ պիր չատըլար եէ-
 թիլէրէք անը վուրտու , օլ տախի տիւշտիւ .
 վէ անը ալթ իւսթ էթմէսիլիլէ չատըր եղըլ-
 տը՝ տէլէրէք , պիր ըրիյա նալլ էտիլօր իտի :
- 14 Վէ աղգատալը ճէվապ վէրիպ՝ Պու իսրայէ-
 լի ճիտ'օն իպի ի Եօալըն գըլըճընտան պաշ-
 գա պիր շէյ տէլիլ տիր . Ալլահ՝ Միտեանի-
 լէր իլէ ճիւմլէ օրտույը անըն էլիլիլէ թէսլիմ
 էթմիլ տիր՝ տէտի :
- 15 իմտի ճիտ'օն պու ըրիյանըն նալլ ու
 թա՝պիրինի իշթտիլի կիպի սէճտէ գըլտը .
 վէ իսրայէլ օրտուսընա 'ալմէթլէ՝ Գալղը-
 նըլ , զիրա ՐԱՊՊ Միտեան օրտուսընըն էլիլի-
- 16 ղէ թէսլիմ էթտի՝ տէտի : Վէ օլ իւլ էրիւլ
 տալմի իւլ պէօլիւյէ թաղսիմ էտիպ ճիւմ-
 լէսինին էլիլիլէ պօրուլար վէ պօշ տէսլիլէր
 վէրիպ տէսլիլիլէրին իլիլիլէ տախի չիլաղըլար
- 17 քօրէքա՝ սօնկրա , Ալլէրէ տէտի քի՝ Պանա
 պաղընըլ վէ եափաղըլմ կիպի եալընըլ .
 իշթէ պէն օրտուսըն քէնարընա վաթըլ օլ-
 տըլըմտա՝ պէն նէ եափաղսամ սիլ տախի
- 18 էյլէ եալընըլ . Վէ պէն եանըմտա պուլու-
 նալարըն քեաֆֆէսիլիլէ պօրու չալտըլըմը-
 տա սիլ տախի պիւթիւն օրտուսըն էթտա-

- Ֆրնտա պորուլար չալալ՝ Գլեւ ԲԱՊԱՐՆ վէ ձիտ'օնն տըր՝ տէյսինիլ :
- 19 Իմտի ձիտ'օն վէ եաննտա օլան եիւզ քիշի օրթա նէվպէթին իպթիտապրնտա՝ ան լէր պէքծիլէրի ճէնուզ գօմուշ իքէն օրտու նըն քէնարնա վասլ օրտուլար : վէ պօրուլարը չալալ էլլէրինտէ օլան տէսթիլէրի գըր :
- 20 տըլար : Օլ վազըթ պէօրիւքլէրին իւշիւ պօրուլարը չալալ վէ տէսթիլէրի գըրալ սօլ էլլէրինտէ չիւղըլարը , սաղ էլլէրինտէ տաիի չալմագ իշիւն պօրուլարը թուլթուլ՝ Գըլըճ ԲԱՊԱՐՆ վէ ձիտ'օնն տըր՝ տէյսինիլ պաղըրըր :
- 21 Լար իտի : Վէ պուշլար օրտու նըն էթրա-Ֆրնտա ճէր պիլի քէնտի եէրինտէ տուրտըղը սըրատա՝ պիւթիւն օրտու գօշուշալ :
- 22 պաղըրալագ գաշալարը : Վէ օլ իւշ եիւզ քիշի պօրու չալար իքէն՝ ԲԱՊԱՐՆ պիւթիւն օրտուտա ճէր քէսին գըլըճընը արգատաշը իւզէրինէ չէվիւրիլ , օրտու Պէյթիլթիթայա տէկին Սէրէրթաթա տօղու , թա թապպա-թըն եաննտա Սպէլմէճօլա ճուտուտընա գատար ֆիւրա էթտի :
- 23 Վէ իսրայէլիէր Նէֆթալէ վէ Աշէր վէ պիւթիւն Մանասատան ճէմ՝ օլուլ , Միտ :
- 24 եանիլէրի թա'գիլ էթտիլէր : Վէ ձիտ'օն պիւթիւն Էֆրաիմ՝ տաղըն օս'իլէր կէօն տէրիլ՝ Միտեանիլէրին գարըրնա էնինիլ , վէ եօնիլէրինտէ տուլար՝ Պէյթպարայա տէկին վէ իրտանը տաիի զապթ էտինիլ՝ տէտի . պուշուշ իւզէրինէ Էֆրաիմիլէրին քէսթիլէր ճէմ՝ օլուլ , տուլարը Պէյթպարայա տէկին՝ վէ իրտանը տաիի զապթ էթտիլէր :
- 25 Վէ Միտեանըն իքի պէյի 'Օրէպի վէ Զէպի թուլթուլ՝ 'Օրէպի 'Օրէպ գայտաընտա գաթլ էթտիլէր . Զէպի իտէ Զէպ մա'սէրէսինտէ գաթլ էլլէրիլէր : վէ Միտեանիլէրի թա'գիլ էթտիլէր . վէ 'Օրէպ իլէ Զէպին պաշալարընը իրտանըն եօթէսինտէ ձիտ'օնա կէթիլէր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ Էֆրաիմիլէր անա՝ Պիզի տա'վէթ էթմէք'իլին Միտեանիլէր իլէ ճէնը էթմէյէ կիթմէյէ , պու պիլվէ էթտիլին նէ՝ տիլ՝ տէյէրէք , անըն իլէ չիտտէթլէճէ միւնաղա՝
- 2 էթտիլէր : Օլ տաիի անընը՝ Պէնիմ ետփտըղըմ սիզին ե-փտըլըն նիսպէթէն նէ՝ տիլ . Էֆրաիմիլն պօղուլմուշ պաղըտան գալան իւղիւմիւ տէվիլիլմէսի՝ Ապի-էլէրին պաղ :
- 3 պօղմաընտան էյի տէիլ՝ մի տիլ : Ալլաճ Միտեանըն պէյլէրինի՝ 'Օրէպի վէ Զէպի սիզին էլլինիլէ թէսիլմ էթտի . վէ պէն սիզին ետփտըղընըն նիսպէթէն նէ՝ ետփապիլտիմ՝ տէտի . պու քէլմաըն տէմէսիլլէ 'ա-

- 1 էյիլինէ օլան զաղապարը թէպին օլտու :
- 4 Վէ ձիտ'օն իրտանա կէլիլ , քէնտիսի վէ եաննտա օլան իւշ եիւզ քիմնէ կէշտիլէր . ճէր նէ գատար թապաթտան գալըշ իտէ :
- 5 Լէր տէ թա'գիլ էթմէքտէ իտիլէր : Վէ Սուքթ Էճալիսինէ՝ փէրէմ էտինիլ , արտըմճա կէլէն գալմա էթմէք վէրինիլ . զիւր թապաթտան գալըշ տըրլար . պէն Միտեան մէլիքլէրի Զէպաճ վէ Սալմուշնա՝ թա'գիլ էտի :
- 6 յօրըմ՝ տէտի : Վէ Սուքթթըն պէյլէրի՝ Զէպաճ վէ Սալմուշնա՝ իլէ չիմտի սէնին էլլինտէ՝ մի տիլ քի սէնին 'ապէրինէ էթմէք :
- 7 վէրէրիմ՝ տէտիլէր : ձիտ'օն տաիլի՝ Էյլէ իտէ ԲԱՊԱՐՆ Զէպաճ վէ Սալմուշնա՝ էլլէմէ թէպիմ էթտիլինտէ , էթլէրինիլ պէրիլէնտէ տէքէնէլլէրիլլէ վէ չալըլար իլէ տէյէճէյիմ՝ տէտի :
- 8 Վէ օրատան ֆէնուէլլէ չըգըլ անընէր ճէման պէյլէ սէյլէտի . ֆէնուէլլէ Էճալիսի տաիի անա՝ Սուքթթըն Էճալիսինիլ վէրտիլի ճէվալ :
- 9 կիպի ճէվալ վէրտիլէր : Վէ ֆէնուէլլէ Էճալիսինէ իսթապէն՝ Սէլալմէթլէ՝ անլտէթ էթտիլիմտէ պու գուլլէրի երգարըմ՝ տէտի :
- 10 Վէ Զէպաճ իլէ Սալմուշնա՝ վէ օրտուլարը՝ ետ'նի շարգ Էճալիսինիլ օրտուտընըն պաղըրէսինիլ քէսթիլէր , օն պէշ պին գատար օլարագ , անըն իլէ պէրապէր Գարգօրտա իտիլէր . վէ տիւշէնիլէր գըլըճ թալըլա :
- 11 Էիւզ Էիլմի պին քիմնէ իտի : Վէ ձիտ'օն Նօպաճ վէ Էսապաճանըն շարգընտան չալտըրլարտա սաքին օլանլարըն եօլընտան չըգըլ՝ օրտու զապթէթտէ իքէն անը զուրտու :
- 12 Վէ Զէպաճ իլէ Սալմուշնա՝ ֆիւրա էթմէքլէ անընիլ թա'գիլ էտիլ , Միտեանըն իքի մէլիլ օլան Զէպաճ վէ Սալմուշնա՝ ը թուլթուլ պիւթիւն օրտուլը միւնճէգիմ էլլէտի :
- 13 Վէ ձիտ'օն իպն ի Եօաշ՝ 'կիւնէշ տօղ :
- 14 մազտան՝ ճէնքտէն տէօնիլ , Սուքթթըն Էճալիսինտէն պիլ ճիվան թուլթալագ՝ անտէն տուլ էթմէքլէ , օլ տաիի Սուքթթըն պէյլէրինի վէ իսթիլարլարըն , եթմիլլէ ետի քիշի :
- 15 օլարագ , անա թաճիլ էթտի : Պա'տէճու Սուքթթըն Էճալիսինէ կէլիլ տէտի քի՝ իլլէ Զէպաճ վէ Սալմուշնա՝ քի սիզ ճաղալարընտա՝ Զէպաճըն վէ Սալմուշնա՝ էլլէրի չիմտի սէնին էլլինտէ՝ մի տիլ , քի սէնին թապաթտան գալըշ տտէմէրինէ էթմէք վէրէլմ՝ տէյէ :
- 16 Էք , պանա սիլէմ էթտիլինիլ : Վէ շէրին իսթիլարլարըն թուլթուլ , պէրիլէտէն տիլ քէնէլլէր իլէ չալըլար Բօփլարագ՝ պուշալըլէ :
- 17 Սուքթթըն Էճալիսինիլ թէ'տիլ էլլէտի : Վէ ֆէնուէլլէ գուլլէսինիլ երգըլ շէնին Էճալիսինիլ գաթլ էլլէտի :
- 18 Վէ Զէպաճ իլէ Սալմուշնա՝ թապօր-

՝Ե-Ի-Ի՝ Հարէն եօղուշընտան

- տա գաթիլ էթտիյինիզ տտեմէր նէ՝ չէթլ
իտի՝ տէտի . անէր տախի՝ Սէնին կիպի իտի-
էր . հեր պիրի շահղատէյէ պենկղէր իտի՝
19 տէտիէր : Օլ տախի՝ Անէր գարնտաշարմ
իտիէր , վալիտէմին օղուլարը իտիէր . ՐԱՊՊ
հայտը քի՝ էյէր անէրի սաղ պրոգսա
իտինիզ , սիղի էօլտիւրմէզ իտիմ՝ տէտի :
20 Վէ իլք օղուլ Եէթէրէ՝ Կալզ շուշարը
էօլտիւր՝ տէտի . ամմն օլ նէվճիմն տահա
քիւշիւք օլմաղլէ՝ խալֆընտան գրլըճըն չէթ-
21 մէտիքտէ . Զէպահ իլէ Սալմաննա՝ Սէն գալզ
վէ պիղի վալ , զիրտ տտէմին գուլվէթի սին-
նինէ կէօրէ տիր՝ տէտիէր . Ճիտ'օն տախի
գալզլպ Զէպահ Վէ Սալմաննա՝ գաթիլ
էթտի . վէ տէվէլէրինն պոյունլարընտա օլան
մահչէլէրի ալար :
- 22 Վէ Իարայէլիէր Ճիտ'օնա՝ Սէն վէ օղլն
վէ օղլնըն օղլու իւղէրիմիզէ հիւքմտար օղու-
նըզ , չիւն քի պիղի Միտեաննէն էլինտէն իւ-
23 լաւ էթտիի՝ տէտիէր : Վէ Ճիտ'օն անլէրէ՝
Պէն իւղէրինիզէ հիւքմտար օլմամ . օղլմ
տա իւղէրինիզէ հիւքմտար օլմաղադ տըր .
հիւքմտարընըզ ՐԱՊՊ օլմաղադ տըր՝ տէտի :
- 24 Օլ դէման Ճիտ'օն անլէրէ՝ Սիղտէն պիր
չէյ թալէպ էտէրիմ , եա'նի հեր պիրինիզ
ալտղղը դանիմէթտէն հալգալարը պանա վէր-
ին՝ տէտի . զիրտ անլէր իսմանլիլէր օլմաղ-
25 լէ՝ ալթուէն հալգալարը վար իտի : Անլէր
տախի՝ Լալէթթէ վէրիւրի՝ տէյրէք պիր լի-
պաւ սէրիպ , օրայա հեր պիրի ալտղղը դանի-
26 մէթտէն հալգալարը ալթար : Վէ օլ թալէպ
էյլէտիտի ալթուէն հալգալարըն վէզին , մահ-
չէլէր վէ Ելուփէլէր վէ Միտեան մէլքէլէրի
իւղէրինտէ օլան էրղալանի էլպիտէտէն մա-
տա , վէ տէվէլէրինն պոյնտալաքի գըլաւէ-
լէրտէն մա'տա պին էէտի եիւզ Դուալ ալ-
27 թուէն իտի : Վէ Ճիտ'օն անտէն պիր էֆօտ
եալիւպ , անը 'Աֆրոյա՝ եա'նի քէնտի չէհրի-
նէ գօտու . վէ պիւթիւն իարայէլ օրատա
անա թապի՝ օլմաղլըզէ զինա էթտիլէր . վէ
Ճիտ'օն իլէ խանէսինէ տուղազ օլտու :
- 28 Իմտի Միտեան պէնի իարայէլ էօնիւնտէ
մաղլուպ օլուպ՝ արթըզ պաշ գալտըրամա-
տը . վէ Ճիտ'օնըն էյամընտա տիյար գըրդ
29 սէնէ ապայիշ իւզլէ իտի : Վէ Երուպալալ
իպն ի Եօաշ կիտիպ քէնտի խանէսինտէ օ-
30 լուրտու : Վէ Ճիտ'օնըն սուլպինտէն կէլէն
էէթմիշ օղլու վար իտի , չիւնքի զէվճէլէրի
31 չօզ իտի : Վէ Շէքիմտէ օլան օտալղընտան
տախի անըն պիր օղլու օլուպ , անա Ապիմէ-
32 լիք թէմսիյէ էյլէտի : Վէ Ճիտ'օն իպն ի Եօ-
աշ Կիւզէլ իլթիլարըղաւ վէֆաթ էտիպ ,
Ապիմէլէրինն 'Աֆրալընտա փէտէրի Եօա-
լըն գալըրնա տէֆն օլուստու :

- 33 Վէ Ճիտ'օն վէֆաթ էթտիյի կիպի պէնի
Իարայէլ տէօնիւպ Պա'ալիմէ թապի՝ օլմաղ-
լըզէ զինա էթտիլէր , վէ քէնտիլէրինէ Պա-
'ալպէրիթի իլահ իթթիխաղ էյլէտիլէր :
34 Վէ պէնի Իարայէլ անլէրի էթրաֆաւ օլան
պիւ ճիւմիէ տիւշմէնլէրինն էլինտէն իւլաւ
էտէն քէնտիլէրինն Ալաշը ՐԱՊՊ խաթրա-
35 ընտա թուլթամարար : Վէ Երուպալալա-
լըն եա'նի Ճիտ'օնըն խանէսինէ՝ անըն իարա-
յէլէ էյլէտիյի էյիլիյին քեաֆէսինէ մու-
գապիլ չէֆգաթ էթմէտիլէր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ Ապիմէլիք իպն ի Երուպալալալ Շէքի-
մէ՝ վալիտէսինն գարնտաշարը ետնընա կի-
տիպ , անլէրէ վէ վալիտէսինն փէտէրինն
2 պիւթիւն խանէտաննա խիթապէն՝ փէրէմ
էտինիզ , Շէքիմ աւտէմէլէրինն ճիւմիէսինն
սէմ'ինէ սէյլէլինիզ քի Երուպալալըն
էէթմիշ քիլիտէն 'Իպարէթ օլան օղլ-լարը-
նըն սիղին իւղէրինիզէ հիւքմտար օլմար մը ,
եօգսա սիղէ պիր աւտէմին հիւքմտար օլմար
մը էվա տըր . հէմ տախի պէն սիղին քէմի-
յինիզ վէ էթմիլի իտիլիմի տէր խաթր է-
3 տինիզ՝ տէտի : Իմտի վալիտէսինն գարնտաշ-
արը պիւ ճիւմիէ Շէքիմ՝ աւտէմէլէրինն սէմ'
'ինէ անըն հազգընտա պու սէօղլէրին ճիւմ-
լէսինն սէյլէտիլէր , վէ գալըլէրի Ապիմէլիյէ
մէլլ էթտի . զիրա՝ Օ գարնտաշարըն տըր
4 տէտիլէր : Վէ անա Պա'ալպէրիթ խանէսին-
տէն էէթմիշ գըթա կիւմիւշ վէրտիլէր . վէ
Ապիմէլիք անլէր իլէ պոշ վէ խօփրտէ ա-
տէմէլէրի իւճրէթլէ թուլթաւ , վէ տնա թա-
5 պի՝ օլտուլար : Վէ 'Աֆրոյա՝ փէտէրինն խա-
նէսինէ կիտիպ քէնտի գարնտաշարըն եա'նի
Երուպալալալըն էէթմիշ նէֆէր օղլուլարընը
պիր թաշըն իւղէրինտէ էօլտիւրաիւ . ամմն
Երուպալալալըն քիւշիւք օղլու Եօթմամ իւ-
6 թիֆա էթտիյինտէն սաղ գալար : Պա'տէ-
հու Շէքիմ՝ աւտէմէլէրինն ճիւմիէսիյլէ Միւ-
լօ խանէսինն քեաֆէսի պիւ իճթիմա՝ կի-
տիպ՝ Ապիմէլիյի Շէքիմտէ օլան 'գուլլէ մէ-
չէսի ետնընտա մէլիք նապ էթտիլէր :
- 7 Վէ Եօթմամ խապէր վէրիլտիքտէ , կիտիպ
չէրէգիմմ տաղընըն թէփէսինտէ տուրտու .
վէ պիւլէնտ ալտղլէ նիտա էտիպ անլէրէ տէ-
տի քի՝ Էյ Շէքիմ աւտէմէլի , պէնի տինկիւ-
8 յինիզ , Ալահ սա սիղի տինկիւսին : Աղաճ-
լար քէնտի իւղէրիլէրինն պիր մէլիք մէս էթ-
մէլէ կիտիպ , զէլթուս աղաճընա՝ իւղէրիմի-
9 ղէ մէլիք օլ տէտիլէր : Զէլթուս աղաճը

տախի անկերե՝ *Ալլահն և քննադատը ան-
 նանկե թաղիմ՝ օլունտըգլարը սեմիզիլիմի՝
 պրագայրմ տա՝ աղաճարը իւզերինէ սալլանմա-
 10 զա կիտե՝յիմ մի՝ տետի : Վէ աղաճար ին-
 ճիր աղաճանա՝ Սէն կէլ, իւզերիմիզէ մէլիք օլ՝
 11 տետիլէր : Ինճիր աղաճը տախի անկերե՝
 Թաթլըլըղըմ և էյի մէյվէյի թէրք էտիպ՝
 աղաճար իւզերինէ սալլանմազա կիտէյի՝
 12 մի՝ տետի : Օլ վագըթ աղաճար սամայա՝
 Սէն կէլ, իւզերիմիզէ մէլիք օլ՝ տետիլէր :
 13 Ասմա տախի անկերե՝ Ալլահ և քննադատը
 շատ էտէն շերապըմ թէրք էտիպ՝ աղաճար
 իւզերինէ սալլանմազա կիտէյի՝ մի՝ տետի :
 14 Օլ վագըթ աղաճարն քեաֆֆէսի գարա
 չալըյա՝ Սէն կէլ, իւզերիմիզէ մէլիք օլ՝ տե-
 15 տիլէր : Գարա չալը տախի աղաճարա՝ էյեր
 սիզ կերչէքտէն պէնի իւզերինիզէ մէլիք մէս
 էտէր խենիզ, կէլիպ պէնիմ՝ սոյէմտե սըղը-
 նընըզ : Գէ եօգ իսէ գարա չալըտան աթէշ չը-
 գըզ Լիսնանըն էրզ աղաճարըն էտգըն՝ տե-
 16 տի : Վէ շիմտի էյեր Ապիմէլիյի մէլիք նասպ
 էթմէքտէ հոգգանիյէթ վէ 'ատալէթլէ մու-
 'ամէլէ էթտինիզ իսէ, վէ էյեր Երուպպա'ալ
 իլէ խանէսինէ էյիլիք էթտինիզ իսէ, վէ անա
 քէնտի 'ամէլիլէ կէօրէ միւքեաֆֆաթ մէրտի-
 17 նիզ իսէ, (Չիւնքի փէտէրիմ սիզին իլիւն ճէնք
 էտիպ, ճանըն մուխաթարոյա գոյարագ՝ սիզին
 18 Միտեանիլէրին էլինտէն խէլաս էյէտի : Սիզ
 իսէ պու կիւն փէտէրիմին խանէսի 'ալէյճինէ
 գալըզ անըն եթմիշ նէֆէր օղուլարըն
 պիր թաշ իւզերինտէ գաթլ էտիպ, ճարիլէ-
 սինին օղու օլան Ապիմէլիյի գարնտալընըզ
 օլտըղը իլիւն՝ Դէքիմ՝ առեմէլէրինին իւզէ-
 19 ինէ մէլիք նասպ էթտինիզ : Իմտի էյեր
 պու կիւն Երուպպա'ալ իլէ խանէսինէ հագ-
 գանիլիթ վէ 'ատալէթլէ մու'ամէլէ էթտի-
 նիզ իսէ, Ապիմէլիք իլէ շատ օլունըզ : օ
 20 տախի սիզին իլէ շատ օլուն : Ասմա պէթլէ
 տէլիլ իսէ՝ Ապիմէլիքտէն աթէշ չըգըզ Դէ-
 քիմ՝ առեմէլէրինին վէ Միլլօ խանէսինին վէ Միլլօ
 խանէսինտէն աթէշ չըգըզ Ապիմէլիյի եագ-
 21 սըն : Պա'տէհու Եօթամ՝ գալըզ գուրթու-
 տու վէ Պէրէրէ կիթտի, վէ գարնտալը Ա-
 պիմէլիյի գօրգուսընտան օրատա սաքին օլ-
 տու :
 22 Վէ Ապիմէլիք Իսրայէլ իւզերինէ իւշ
 23 սէնէ հիւքիմէթ էյէտի : Վէ Ալլահ Ապի-
 մէլիք իլէ Դէքիմ՝ առեմէլէրինին պէնիլէ
 պիր շերիւր իւզէ կէօնտէրմէլէ, Դէքիմ էհա-
 24 լիս Ապիմէլիյի խիլանէթ էթտիլէր : Թա քի
 Երուպպա'ալն էթմիշ օղուլարընտ օլան

գուլըն հէպու կէլին, վէ անկերին գանը ան-
 լէրի գաթլ էտէն գարնտալըն Ապիմէլիյին
 վէ գարնտալընը գաթլ էթմէք իլիւն ա-
 նըն էլլէրինի գուլլէթլէնտիլէն Դէքիմ ա-
 25 տեմէլէրինին պաշը իւզերինէ օլուն : Վէ Դէ-
 քիմ՝ առեմէլէրի տաղար պաշարընտ անըն
 իլիւն փուսուլար գուրուպ, Եօլտան, քէն-
 տի Եանլարընտան կէչէնլէրին քեաֆֆէսի-
 նի սոյարար թաի : պու տախի Ապիմէլիյէ
 26 խապէր վէրիլտի : Վէ ճա'ալ իսին ի 'Էպէտ
 գարնտալընը վէ կէլիպ Դէքիմէ կէչտիլէր :
 Դէքիմ՝ առեմէլէրի տախի անա ի'թիմատ էթ-
 27 տիլէր : Վէ սահրայա չըգըզ քէնտի պաղ-
 արընը պօղտուլար, վէ Է-Է-Է-Է պարպ
 գէվգ ու սէֆա էթտիլէր : վէ իտալարընը
 խանէսինէ կիրիպ՝ Ետիլէր վէ իշտիլէր : վէ
 28 Ապիմէլիյէ սէօլտիլէր : Վէ ճա'ալ իսին ի
 'Էպէտ՝ Ապիմէլիք քի՝մ, վէ Դէքիմ՝ քի՝մ
 տիր քի անա գուլլըզ էտէլիմ : օ Երուպ-
 պա'ալն օղու վէ վէրիլ Զէպուլ տէյի՝մի-
 Դէքիմին փէտէրի շամօրըն առեմէլէրինէ գու-
 լըզ էտինիզ : Նի՞չիւն պունա գուլլըզ է-
 29 տէլիմ : Գեաշքի պու գալիմ Ետիլի վէրի-
 լիպ տէ, Ապիմէլիյի տէֆ՝ էտէ իտիմ՝ տէ-
 տի : վէ Ապիմէլիյէ՝ 'Ագէրինի թէքսիլ էլլէ
 վէ չըգ՝ տետի :
 30 Վէ շէհրին Երտարը Զէպուլ՝ ճա'ալ իսին ի
 'Էպէտին սէօղլէրինի իշիթտիքտէ, զաղապը
 31 'ալէվէնիպ, Ապիմէլիյէ կիզիլճէ խապէրճիլէր
 կէօնտէրէք՝ իշթէճա'ալ իսին ի 'Էպէտ գարն-
 տալընը վէ Դէքիմէ կէլտիլէր : վէ իշթէ
 շէհրին սէնին 'ալէյճինէ թահրէք էտիլար :
 32 Վէ շիմտի Եանընտ օլան խալ իլէ կէճէլ-
 յին գալըզ սահրատա փուսուտա օթուր :
 33 Վէ սապալարըն կիւնէշ տօղուճա թէզ
 գալըզ շէհրին իւզերինէ հիւճուլմ էլլէ : վէ
 իշթէ օ վէ Եանընտ օլան խալ սան չըգըզ-
 արընտան՝ անա էլլիտէն կէլտիլինի ետի՝ տետի
 34 Վէ Ապիմէլիք վէ Եանընտ օլան պիւ-
 թիւն խալ կէճէլիյին գալըզ տէօրթ ֆըր-
 գա օլարագ, Դէքիմ՝ 'ալէյճինէ փուսու գու-
 35 տուլար : Վէ ճա'ալ իսին ի 'Էպէտ չըգըզ՝
 շէհրին գափուր էօնիւնտէ տուրուր իքէն,
 Ապիմէլիք քէնտի Եանընտ օլան խալ իլէ
 36 փուսուտան գալըզ : վէ ճա'ալ խալը
 կէօրտիւքտէ, Զէպուլ՝ իշթէ տաղար պաշ-
 արընտան խալ էնիլօր՝ տէտի : Զէպուլ տա-
 իի անա՝ Տաղարըն կէօլկէտի սանա տալմ
 37 կիպի կէօրիւնիլօր՝ տէտի : վէ ճա'ալ թէք-
 ար սէօլլէյիպ՝ իշթէ տիլարըն Եիւքտէք Եեր-
 լէրինտէն պիր խալ էնիլօր, վէ պիր պէօլիւք
 տախի Մէ'օնէնիմ՝ մէշէսի Եօլընտան կէլիլօր
 38 տէտի : Զէպուլ տախի անա՝ Ապիմէլիք քի՝մ
 տիր քի անա գուլլըզ էտէլիմ՝ տէլէն աղ-

*Եւրոպայի Ալլահն և քննադատը ան-
 նանկե թաղիմ՝ օլունտըգլարը սեմիզիլիմի՝
 պրագայրմ տա՝ աղաճարը իւզերինէ սալլանմա-

- զըն նէ՞րէտէ տիր . թահգիր էթտիյին խալզ
պու տէյի՞Լ մի . շիմտի չըգ , անըն իլէ ճէնը
39 էյլէ՛ տէտի : Վէ ճա՛ալ Դէքիմ՝ ատէմլէրի
էօնիւնճէ չըգըպ , Ապիմէլէք իլէ ճէնը էթտի .
40 Վէ Ապիմէլէք անը միւնհէգիմ էթմէսիլէ ,
օլ տախի անըն էօնիւնտէն ֆիրար էյլէտի .
վէ գափուըն էօնիւնէ գատար չօգ մագ .
41 Թուլ տիւշտիւ : Վէ Ապիմէլէք Արուստա
իգամէթ էթտի . վէ Զէպուլ՝ ճա՛ալը վէ ա-
նըն գարնառաշարընը Դէքիմտէ իգատմէթ էթ-
42 տիրմէյիպ թարա էյլէտի : Վէ էրթէօի կիւն
խալզըն սահրայա չըգմագաա օլարղը Ապի-
43 մէլլէ խապեր վէրիլաիքտէ , Եւնըտա օլան
խալզը ալըպ իւշ ֆըրգայա թագսիմ էտէ-
րէք՝ սահրատա փուսու գուրաու , վէ խալ-
զըն շէհրտէն չըգարղընը կէօրտիւյիւ վագըթ-
տա իւղէրէրինէ հիւճու՛մ էտիպ՝ անլէրի
44 վուրաու : Վէ Ապիմէլէք վէ եանընտա օլան
ֆըրգա հիւճու՛մէ շէհրին գափուսը էօնիւն-
տէ տուրտուլար . տիկէր իքի ֆըրգա տախի
սահրատա պուլուընանլարըն քեաֆֆէսի իւղէ-
րինէ հիւճու՛մ էտիպ՝ անլէրի վուրաուլար :
45 Ապիմէլէք տախի պիւթիւն օլ կիւն շէհր իլէ
ճէնը էտիպ՝ շէհրի ալար վէ իշինտէ պուլու-
նան խալզը գաթիլ էտէրէք՝ շէհրի երգար վէ
անա թուզ էքտի :
46 Վէ Դէքիմ՝ գուլլէսինին ճիւմլէ տտէմլէ-
րի պուսու իշիթտիքէրինտէ՝ իւա՛հ Ե Պէրիթ
47 խանէսինին գալ՝աքնա կիրտիլէր : Դէքիմ՝
գուլլէսինին ճիւմլէ տտէմլէրինին թօփլան-
տըզլարը Ապիմէլէյէ խապեր վէրիլաիքտէ ,
48 Ապիմէլէք քէնտիսի եանընտա օլան խալզըն
քեաֆֆէսիլլէ Սալմօն տաղընա չըգտը . վէ
Ապիմէլէք պալթայը էլինէ ալըպ , պիր աղաճ
տալը քէստիքտէն սօնկրա , գալարըրըպ օմու-
զընա գօտու . վէ եանընտա օլան խալզա՝
Պէնիմ՝ նէ եափտըղըմը կէօրտիւնիւզ , սիզ
49 տախի սէրի՛էն էօյլէ եափընը՝ տէտի : Վէ
խալզըն ճիւմլէսի տախի , հէր քէս պիրէր
տալ քէսիպ՝ Ապիմէլէյին տարընճա կիտէրէք ,
գալ՝անըն եանընա գօյուպ՝ անլէր իլէ գալ՝ա-
յը աթէշէ վէրտիլէր . վէ Դէքիմ՝ գուլլէսի-
նին ճիւմլէ տտէմլէրի , պին գատար էրքէք
վէ նիսա օլարագ , էօլտիւլէր :
50 Պա՛տէհու Ապիմէլէք թէպէսէ կիտիպ՝ ա-
51 նը մուհասէրէ էտէրէք ալար : Վէ շէհրին
օրթասընտա պիր մէթին գուլլէ պուլուընապ ,
էրքէք վէ նիսվանըն քեաֆֆէսի վէ շէհրին
պիլ ճիւմլէ էհալիսի օրայա գալըպ՝ իշէրտէն
գափայարագ գուլլէնին տամընա չըգտըլար :
52 Վէ Ապիմէլէք գուլլէյէ կէլիպ իւղէրինէ
ճէնը էտէրէք , անը աթէշէ եաղմագ իշին
53 գուլլէնին գափուընատէք եաղաշար : Վէ
պիր գարը Ապիմէլէյին պաշընա պիր տէյի-

մէն թաշը փարչառը աթըպ գաֆասընը գրը-
54 տը : Օլ տախի տէր՝ագապ սիլահտարը օլան
նէվճիվանը չաղըրըպ , անա տէտի քի՛ Գըլըճընը
չէք , վէ պէնի էօլտիւր , օլայա քի հագգըմ՝
տա՝ Պիր գարը անը էօլտիւրտիւ՝ տէյիլէր .
նէվճիվան տախի՝ անա սափալմասըյլէ էօլ-
55 տիւ : Վէ Իսրայէլիլէր Ապիմէլէյին էօլտիւյիւ-
նիւ կէօրտիւքտէ , հէր քէս էէրինէ կիթտի :
56 Պու վէճհէ Ալլահ Ապիմէլէյին եէթմիշ
նէֆէր գարնառաշարընը էօլտիւրմէքլէ փէտէ-
րինէ էթտիլի քէօթիւլէյիւ պաշընա կէթի-
57 իկ , Դէքիմ՝ ատէմլէրինին հէր պիր քէօթիւ-
լէյիւնիւ տախի Ալլահ պաշարընա տէօն-
տէրտի , վէ Եօթամ՝ իպն ի Եէրուպալալըն
լա՛նէթի անլէրէ իսապլէթ էյլէտի :

Պ Ա Պ 10

- 1 Վէ Ապիմէլէքտէն սօնկրա Իսաքարի Թու-
լա՛ իպն ի փուա իպն ի Տատօ Իսրայէլի խէ-
լաա էթմէք իշին զուհուր էթտի . վէ պուս
տտէմ՝ Էֆրաիմ՝ տաղընտա Դամիրտէ սաքին
2 Իտի : Վէ Իսրայէլէ էիրմի իւշ սէնէ հիւքմ՝
էթտիքտէն սօնկրա վէֆաթ էտիպ՝ Դամիրտէ
տէֆն օլուստու :
3 Վէ անտէն սօնկրա ճիլ՝ատի Եաիր զու-
հուր էտիպ՝ Իսրայէլէ էիրմի իքի սէնէ հիւքմ՝
4 էյլէտի : Վէ անըն օթուզ օղուլարը օլուպ՝
պուսլար տախի օթուզ սրգայա պինէրլէր
իտի . վէ օթուզ շէհրլէրէ մալէք իտիլէր ,
քի ճիլ՝ատ թօփրաղընտա պուլուընապ՝ անլէ-
րէ պու կիւնէտէք Հալթիթ-Եաիր տէնիլի :
5 Վէ Եաիր վէֆաթ էտիպ՝ Գամնտա տէֆն
օլուստու :
6 Վէ պէնի Իսրայէլ էինէ Բաղղու 'Ինտին-
տէ քէօթիւ օլանը իշէտիլէր , վէ Պա՛ալի-
մէ վէ Աշմարթիւ վէ Սիւրիյանըն իւահա-
րընա վէ Սոյտա իւահարընա վէ Մուապ
իւահարընա վէ պէնի 'Ամմօն իւահարընա
վէ Ֆիրիթիլէրին իւահարընա՝ իպտաթ էթ-
տիլէր . վէ Բաղղու թէրք իլէ անա իպտաթ
7 էթմէտիլէր : Վէ Բաղղու զազապը Իսրայէլ
'ալէյսինէ՝ 'ալէվէնիպ անլէրի Ֆիրիթիլէրին
8 էլինէ վէ պէնի 'Ամմօնըն էլինէ վէրտի : Վէ
օլ սէնէտէն ի՞թիպարէն անլէր պէնի Իսրա-
յէլի , Եւնի Իրտանըն էթմէսինտէ ճիլ՝ատ-
տա օլան Ամմիլէրին տիլարընա պուլուընա
պէնի Իսրայէլին քեաֆֆէսիսի սն սէքիզ սէնէ
9 գուլ՝ իլէ էգտիլէր : Վէ պէնի 'Ամմօն Եէհու-
տա վէ Պէնեամին վէ պէյթ ի Էֆրաիմ՝ իլէ
ճէնը էթմէք իշին Իրտանտան կէլտիլէր . վէ
Իսրայէլ չօգ մուզայագայա տիւշար օլաու :
10 Վէ պէնի Իսրայէլ Բաղղու ֆէրեատ էտէ-
րէք՝ Սանա գարընը կիւնահ էթտիք զիրա Աւ-

- ըստ ըմբռնելու թերեք ետեպ Պա'տիմէ 'իպատեթ
- 41 էլ յէտեք' տետիկէր : Վէ ԲԱՊՊ պէնի իւրայե-
լէ տետի քի' Մըսրիկէրտէն վէ Ամօրիկէրտէն
վէ պէնի 'Ամօնտան վէ Ֆիլիսթիկէրտէն -տէ-
- 42 Եւլա- է'թմէտիմ մի . Հէմ տախի Սայտալի-
լէր վէ 'Ամօրիկէր վէ Մա'սնիկէր սիգի թաղ-
եիգ էթտիկէրիտէ' պանա ֆէրետտ էթտի-
- 43 յինիզ զէման , սիգի անլէրին էլինտէն խէ-
լատ էթտիմ : Հալ պու քի սիգ պէնի թերեք
էտիպ' զայրի իլաճլարա 'իպատեթ էթտիկիզ .
պու էճլտէն պէն սիգի արթըգ խէլատ էթմէ-
- 44 յէճէլիմ : Կիտինիզ , ինթիխապ էթտիկինիզ
իլաճլարա ֆէրետտ էտինիզ . վաղթ ք մու-
զայագանըզտա սիգի անլէր խէլատ էթտի-
- 45 Պէնի իւրայէլ տախի Բապպա' Պիզ կիւնաճ
իշլէտիք , պիղէ նազարէնտա ճէր նէ քի
իւջ իսէ անը ետի . աննագ բիճա էտէրիզ ,
- 46 պիղի պու կիւն խէլատ էլլէ' տետիկէր : Պու-
նուն իւզէրինէ արալարէնտան էճնէպի իլաճ-
լարա տէֆ' էտիպ' ԲԱՊՊ 'իպատեթ էթտի-
- 47 կէր . ոլ տախի իւրայէլին մէշագգաթնա տա-
յանամատը :
- 48 Վէ պէնի 'Ամօն իճթիմա' էտիպ' ճիւ-
'ատտա գոնտուլար . պէնի իւրայէլ տախի
թէճէմիլի' էտիպ' Միսփատա գոնտուլար :
- 49 Վէ գաւմ' վէ ճիւ'ատն ը'իտէրի պիւրի պի-
րինէ' Պէնի 'Ամօն իլէ ճէնք էթմէլէ քիմ'
պաշլարա , պիւթիւն ճիւ'ատ սէքէնէսինէ ո
ը'իս օլուն' տետիկէր :

ՊԱՊ 44

- 4 Վէ ճիւ'ատի Եիֆթաճ սաճիպ ի գուվէթ
պիւր տաէմ իտի . վէ պու Եիֆթաճ պիւր ֆա-
ճիլէնիս օղու օղուպ' պապաւը ճիւ'ատ իտի .
- 2 ճիւ'ատն քէնտի գէվճէսինտէն տախի օղու-
լար օղու , վէ գէվճէսինին օղուլար պէ-
յիւտալէտէ Եիֆթաճը թարտ էտիպ անա'
ֆէտէրիմիլին խանէսինտէ միրտա ալամաղ-
- 3 տետիկէր : Վէ Եիֆթաճ գարնաշլարը եիւ-
զիւնտէն գաղպ' թոպ տիյարէնտա սաքին
օլտու . վէ պիւր թագըմ պոշ տաէմէր Եիֆ-
թաճն պաշնա թոփանըպ' անըն իլէ պէրա-
պէր կէզէրլէր իտի :
- 4 Վէ պիւր միւտաթէթ սոնկրա պէնի 'Ամօն
5 իւրայէլ իլէ ճէնք էթտի : Վէ պէնի 'Ամօն
իւրայէլ իլէ ճէնք էթտիկէրիտէ , ճիւ'ատն
իսթիյարլար Եիֆթաճը թոպ տիյարէնտան
- 6 կէթիլմէք իշիւն կիտիպ , Եիֆթաճա' կէլ ,
պիղէ սէրտար օլ , քի պէնի 'Ամօն իլէ ճէնք
- 7 էտէլիմ' տետիկէր : Եիֆթաճ տախի ճիւ'ատ
իսթիյարլարնա' Սիզ պանա պուղղ էտիպ'
պէնի փէտէրիմին խանէսինտէն թարտ

- է'թմէտինիզ մի . վէ շիմտի մուզայագայա
տիւշար օլուննա նի'չիւն պանա կէլտինիզ
- 8 տետի : Վէ ճիւ'ատ իսթիյարլար Եիֆթա-
ճա' Շիմտի պունուն իշիւն սանա միւրա-
ճա'աթ էթտիք քի պիղիմ իլէ կէլպ , պէնի
'Ամօն իլէ ճէնք էտէսին , վէ պիղէ եա'նի ճիւ-
'ատն պիւ ճիւմէ սէքէնէսինէ ը'իս օլա-
- 9 սըն' տետիկէր : Եիֆթաճ տախի ճիւ'ատ իս-
թիյարլարնա' Սիզ պէնի 'Ամօն իլէ ճէնք
էթմէք իշիւն պէնի կէրի կէթիտիկինիզ ,
ԲԱՊՊ տախի անլէրի պանա թէպիմ' էթտիյի
թագաթրաէ' պէն սիգէ ը'իս օլաճա' գ մը իմ'
- 10 տետի : Վէ ճիւ'ատ իսթիյարլար Եիֆ-
թաճա' Սէնին տետիկին կիպի ետաճաղը-
մըզա ԲԱՊՊ պէնիմիլտէ շաճիտ օլուն' տէ-
- 11 տիկէր : Օլ վագըթ Եիֆթաճ ճիւ'ատն իս-
թիյարլարլէ պէրապէր կիթտի , վէ գաւմ'
անը քէնտի իւզէրլէրինէ ը'իս վէ սէրտար
նապ էթտիկէր . Եիֆթաճ տախի Միսփատա
ԲԱՊՊ ճիւ'ատ ճիւ'ատ պիւ ճիւմէ սէքէրլէրին
սէքէտի :
- 12 Վէ Եիֆթաճ պէնի 'Ամօն մէլիյինէ էլ-
շիլէր կէտաէրիպ , Սէնին պէնիմ' իլէ նէ' ի-
շին վար քի տիյարլարնա ճէնք էթմէք իշիւն
- 13 պանա կէլտին' տետի : Վէ պէնի 'Ամօն մէ-
լիյի Եիֆթաճնէ էլիլէրինէ' Ձիւնքի իւրա-
յէլ Մըսրտան չըգաղը գէման Արնօտան
Եապպօգա վէ իրտանա գատար տիյարլար
զապթ էթտի , վէ շիմտի պիւր միւնազա'ա
- 14 ալ կէրի վէր' տետի : Վէ Եիֆթաճ Եիֆթաճ
պէնի 'Ամօն մէլիյինէ էլիլէր կէտաէրի .
- 15 Վէ անա օլան սէքիւ պու իտի . Եիֆթաճ
պէնիլէ սէքիւյոր , իւրայէլ Մուպ տիյարլար-
նը վէ պէնի 'Ամօն տիյարլարնը զապթ էթմէ-
- 16 տի : Ձիւրա իւրայէլ Մըսրտան չըգաղը գէ-
ման Պաճը ի Աճմէրէ գատար պէրիլէտէն
- 17 կիտէրէք' Գատէշէ կէլտի . վէ իւրայէլ Ե-
տոմ մէլիյինէ' Գէրէմ' էլլէ , տիյարլարնան
կէշէլիմ' տէլիւ էլիլէր կէտաէրի իսէ տէ ,
Ետոմ մէլիյի տինկէմէտի . հաքէզա Մուպ
մէլիյինէ տախի կէտաէրի , ոլ տախի րա-
զի օլմատը , վէ իւրայէլ Գատէշտէ օթուր-
- 18 տու : Պա'տէճու պէրիլէտէ կէզիպ' Ետոմ'
տիյարլարնը վէ Մուպ տիյարլարնը էթրաֆը-
նը տօլաշարագ , Մուպ տիյարլարնը ճա-
նիպ ի շարգիսինտէն կիտիպ' Արնօնէ Ե-
թէսինտէ գոնտուլար . տմա Մուպ հու-
տուտնա կիրմէտիլէր , չիւնքի Արնօն Մու-
- 19 պն հուտուտը իտի : Վէ իւրայէլ Ամօրի-
լէրին մէլիյի' եա'նի Հէշպօն մէլիյի Սիճօնա
էլիլէր կէտաէրիտի , վէ իւրայէլ անա' փէ-
րէմ' էլլէ , տիյարլարնան կէշիպ մաճալիմէ
- 20 վարայլմ' տետի : Ամօն Սիճօն իւրայէլին
քէնտի հուտուտնա կէշէտինէ էմիլիթ

- էթմէտիյիւնտէն՝ Սիհօն պիւթիւն գաղմբնը ճեմ՝ էտիպ, Եաշատա օրտու գաւառապազ՝
- 21 Իսրայէլ իլէ ճէնք էթտի : Վէ Իսրայէլին Ալաշը ԲԱՊՊ Սիհօն իլէ պիւթիւն գաղմբնը Իսրայէլին էլինէ թէպիւմ էթմէքլէ, անլէրի վաւրտուլար : վէ Իսրայէլ օլ տիյարտա սա- քին օլան Ամօրիլէրին պիւթիւն տիյարընը
- 22 Թէմէլլիւք էթտի : Վէ Ամօրիլէրին Արնօն- տան Եապագա վէ պէրիլէտէն Իրտանա գա- տար հուտուտլարը Գաթիլէնքէ օլան հէր Եէր
- 23 Թէմէլլիւք էթտիլէր : Վէ չիմտի, Իսրայէ- լին Ալաշը ԲԱՊՊ Ամօրիլէրի քէնտի գաղմբ Իսրայէլին էօնիւնտէն թարտ էթմիլ իքէն, սէն մի անը Թէմէլլիւք էտէճէքսին : Աէնին իլաշըն Բէմօլըն անաւ Թէմիլէր էթտիլի նէ իտէ, անը Թէմէլլիւք էթմէճ մի սին. պիլ տէ Ալաշըմիլ Եէհօվա էօնիւմիւքտէն քիմի թարտ էտէրտէ՝ անըն Գաթիլէր Թէմէլլիւք է- տէրիլ : Վէ չիմտի սէն Մուապ մէլիյի Պա- լապ իպն ի Սիփփօրտան էֆգա՝ մը սըն. օ՝ Իսրայէլ իլէ պիր վէճէլէ մուխտէմէ վէ ան- լէր իլէ մուհարէպէ էտէ պիլտի՞ մի : Իսրա- յէլ Հէչպօն իլէ գաապալարընտա վէ 'Արօ- 'էր իլէ գաապալարընտա վէ Արնօնըն քէ- նարընտա պուլուան շէհրէրին ճիւմիլէսինտէ իւլ իւլք սէնէ իգամէթ էտէր իւլէն, Նի՞- չիւն անլէրի օլ միւտտէթ իլիւնտէ գուր-
- 27 Թարմաւընը : Պէն տախի անաւ գապաշաթ էթմէտիւմ, ֆապաթ սէն պէնիւմ իլէ մուհա- րէպէ էթմէքլէ պանա քէօթիլլիք էտէրտին. պու կիւն պէնի Իսրայէլ իլէ պէնի 'Ամօն տարաւընտա հաքիմ օլան ԲԱՊՊ հիւքմ էթ-
- 28 սին : Լաքին պէնի 'Ամօն մէլիյի Եիֆթաշըն անա կէօնտէրտիլի քէլաւը տինկիլմէտի :
- 29 Օլ վաղըթ Եիֆթաշըն իւլգէրինէ ԲԱՊՊԸՆ Բուհը կէլտի. օլ տախի ճիլ'ատտան վէ Մա- նասատան կէլտի. վէ ճիլ'ատ Միսիտաւընա՝ վէ ճիլ'ատ Միսիտաւընտան պէնի 'Ամօն իւ- լգէրինէ կիթտի : Վէ Եիֆթաշ ԲԱՊՊՊ պիր նէղը էտիպ տէտի քի՝ Էյէր պէնի 'Ամօնը ֆիլ հաղիլէ էլիմէ Թէպիւմ էտէր իսէն, պէնի 'Ամօնտան օալիմէն 'ալտէթ էթտիլիմտէ՝
- 31 Խանէմին գափուսընտան գարընմա չըգան հէր նէ իսէ՝ ԲԱՊՊԸՆ օլտու. պէն տախի անը մուհարապ օլմագ իւղըն Թապալիմ էտէրիմ :
- 32 Պէօլլէճէ Եիֆթաշ պէնի 'Ամօն իլէ մուհա- րէպէ իլիւն իւլգէրիլէրինէ կիթտիլտէ, ԲԱՊՊ անլէրի անըն էլինէ Թէպիւմ էթտի : Օլ տա- խի անլէրի 'Արօ'էրտէն Մինիլիմէ գատար Եիրմի 'առտէ շէհր օլարապ, վէ թա Ապէլ- քէրապիմէ վարընճայա տէկին գըթալը 'աղիմ իլէ միւնհէգիմ գըլտը. վէ պէնի 'Ամօն պէ- նի Իսրայէլ էօնիւնտէ մաղլուպ օլտու :
- 31 Վէ Եիֆթաշ Միսիտայա քէնտի խանէսի-

- նէ կէլտիլինտէ, իլթէ գըղը անը իսթիգալ իլիւն՝ տէֆլէր իլէ րապա էտէրէք չըգայօր իտի. պու տախի պիր տանէսի օլուպ անտէն
- 35 Չաղրի օղլու էա գըղը Եօգ իտի : Վէ անը կէօրաւիլի կիպի էապալընը Եըթթըպ, Էյ- վաշ, գըղըմ, պէնիմ պէլիմի պիւքտին. սէն տախի պէնի միւլթարիպ էտէնլէրտէն օլտու. զիրա ԲԱՊՊՊ աղըմը աշարմ, վէ
- 36 «Եօլլէ-ֆ» կէրի ալմամմ՝ տէտի : Գըղ տախի անա, Էյ փէտէրիմ, աղընը ԲԱՊՊՊ աշարն իսէ, պոնա աղընտան չըգարընա կէօրէ էափ, չիւնքի ԲԱՊՊ տիւլմէնլէրին օլան պէնի 'Ամ- մօնտան սէնին իլիւն ինթիգամ ալմըշ տըր՝
- 37 տէտի : Պա'տէհու փէտէրինէ՝ Պանա պու- շէյ օլտու. Պէնի իքի ալ պարագ, պէն տա- խի կիտիպ տաղլարտա աղաշայըմ, վէ րէ- ֆիլէրիմ իլէ պաքէրէլլիյիմ իլիւն աղա-
- 38 յայըմ՝ տէտի : Օլ տախի Եիթ՝ տէյէրէք, անը իքի ալ սալը վէրմէքլէ, մէրգումէ րէֆի- դէլէրիլէ կիտիպ՝ տաղլարտա պաքէրէլլիյի
- 39 իլիւն աղաշայ : Վէ իքի ալտան սօնկրա փէ- տէրինին նէգաինէ 'ալտէթ էլլէտիլինտէ, էթտիլի նէգրի անըն հաղընտա իֆա էլլէ-
- 40 տի, մէրգումէ տախի էրքէք պիլմէտի. Վէ սէնէ պէ սէնէ Իսրայէլ գըղըսըր կիտիպ, ճիլ'ատի Եիֆթաշըն գըղը իլիւն սէնէտէ տէօրթ կիւն աղաւմալար Իսրայէլտէ 'առտէթ օլտու :

ՊԱՊ 12

- 4 Վէ Եֆրաիմիլէր Թէճէմիւմ էտիպ, չիմալէ տօղըն կիթտիլէր. վէ Եիֆթաշա՝ Նի՞չիւն պէնի 'Ամօն իլէ ճէնք էթմէլէ կիթտին, վէ սէնին իլէ պէրապէր կիթմէք իւղը պիլգէ տա՝ վէթ էթմէտին. պիլ խանէնի սէնին իւղէ-
- 2 րինէ ալմէշէ Եաղաճաղը՝ տէտիլէր : Եիֆ- թաշ տախի անլէրէ՝ Պէնիմ վէ գաղմբն պէնի 'Ամօն իլէ պէօլիւք տա՝ վալմ օլուպ, սիդի տալթէթ էթտիմ իսէ տէ՝ պէնի էլլէրին-
- 3 տէն իսկաւ էթմէտինիլ, Պէն տախի թարա- ֆընըղտան իսկալքէտար պուլուանաղընը կէօրաւիլիմտէ, ճանրմը ալուհըմա ալըպ՝ պէնի 'Ամօն իւլգէրինէ կիթտիմ. վէ ԲԱՊՊ անլէրի էլիմէ Թէպիւմ էթտի. պու կիւն սիլ պէնիմ իլէ մուհարէպէ էթմէլէ Նի՞չիւն 'ա-
- 4 լէյհիմէ չըգաւընը՝ տէտի : Վէ Եիֆթաշ պիլ ճիւմիլէ ճիլ'ատիլէրի ճեմ՝ էտիպ, Եֆրա- իմ իլէ մուհարէպէ էլլէտի. վէ ճիլ'ատիլէր Եֆրաիմի վուրտուլար. զիրա՝ Սիլ, Էյ ճիլ- 'ատիլէր, Եֆրաիմի տարաւընտա վէ Մանաս- տանըն տարաւընտա Եֆրաիմ ֆիրալիլէրի սի-
- 5 նիլ տէնիլլէր իտի : Վէ ճիլ'ատիլէր Եֆրա- իմին էօնիւնտէ Իրտանըն կէլտալէրին գապիթ

էթտիւր. վէ վագը՝ օրու քի էֆրաիմ ֆի-
րարիւրի կէշէյիմ տէտիյնտէ, ձիւ'ատիւր
անա՝ էֆրաիմի՝ մի սին՝ տէրիւր իտի. օ՝
6 տէյիւ իմ՝ տէտիյի հայտէ, Անա՝ էփլէ իսէ
Շիպպօլէթ տէ՝ տէրիւր իտի. օ իսէ տօղրու
թէլէֆֆիւզինէ միւզթէտիւր օլմաւղընտան՝
Սիպպօլէթ տէմէսի իւզէրինէ՝ տնը թութուպ
իւրտանըն կէշէտիւրինտէ գաթլ էտէրիւր ի-
տի. վէ օլ վագըթ էֆրաիմտէն՝ գըրգ իքի
պին՝ նէֆէր տիւշտիւր :

7 վէ էիֆթիւր հարայէլէ ալթը սէնէ հիւքմ
էթտի. վէ ձիւ'ատի էիֆթիւր վէֆաթ էտիւր
ձիւ'ատի շէհրէրինին պիւնտէ տէֆն օլունտու :

8 Պա'տէհու Պէթլէհէմտէն օլան իպտան
9 իւրայէլէ հիւքմ էթտի. վէ տնըն օթուզ
օղու վէ օթուզ գըզը պուլունուպ՝ մէրգու-
մէլէրի աըշարը վէրտի. վէ օղուպարը իշիւն
աըշարըտան օթուզ գըզ ալտը. վէ իւրայէ-
10 լէ էտի սէնէ հիւքմ էթտի : վէ իպտան
վէֆաթ էտիւր՝ Պէթլէհէմտէ տէֆն օլունտու :

11 Պա'տէհու Չէպուլօնի էյլօն իւրայէլէ
հիւքմ էթտի, վէ իւրայէլէ օն սէնէ հիւքմ
12 էյլտի : վէ Չէպուլօնի էյլօն վէֆաթ էտիւր
Չէպուլօն տիյարընտա Այյալօնտա տէֆն
օլունտու :

13 Պա'տէհու Փիւր'աթօնի 'Ապտօն իպն ի
14 Հիլէլ իւրայէլէ հիւքմ էթտի : վէ տնըն
գըրգ օղու վէ օթուզ թօրնը պուլունուպ՝
էէթմիշ սըփայա պինէրէր իտի. վէ պու-
ատէմ իւրայէլէ սէրիզ սէնէ հիւքմ էթտի :

15 վէ Փիւր'աթօնի 'Ապտօն իպն ի Հիլէլ վէ-
ֆաթ էտիւր՝ 'Ամալէգիլէրին տաղընտա էֆ-
րաիմ տիյարընտա Փիւր'աթօնտա տէֆն օ-
լունտու :

ՊԱՊ 13

1 վէ պէնի իւրայէլ թէքրար Րաղղըն 'ին-
տիտէ քէթիւ օլանը իշէմէլէ, Րաղղ ան-
լէրի գըրգ սէնէ Ֆիլիսթիւրին էլինէ թէտիւր
էթտի :

2 վէ Տան սըպլընտան Սօր'ալի Մանօհ
իսինտէ պիր քիմէ պուլունուպ, զէվճէսի
3 'ագիր օլտըղընտան չօծուղը օլմալ իտի : վէ
Րաղղըն մէլէյի պու գարըյա կէօրիւնիւպ,
անա՝ իշթէ սէն 'ագիր սին վէ չօծուղըն օլ-
մայօր, լաքին համիլէ օլուպ, պիր օղու տօ-
4 ղուրաճագ սըն : վէ շիմի սագըն, շէրապ
էալօտ միւքիւր իշմէյէսին, վէ հիշ պիր նա-
5 փաք շէյ եէմէյէսին : Չիւրա իշթէ սէն համիլէ
օլուպ պիր օղու տօղուրաճագսըն, վէ պաշնա
ուպթուրա տօղուրաճագսըն, զիւր չօծագ Րաճմ
տէն Ալլաճ իշիւն նէգիր օլաճագ տըր, վէ

*Սօր'ալ իքի պին գըրգ

օ իւրայէլէ ֆիլիսթիւրին էլինտէն իւլաա
6 էթմէյէ պաշնաճագ տըր՝ տէտի : վէ օլ
գարը կիտիպ զէվճինէ իսթապէն՝ Պիր Ալլաճ
ատէմի պանա կէլտի, վէ տնըն շէհրէսի Ալ-
լաճ մէլէյի շէհրէսի կիպի զիյաաէսիյէ հէյ-
պէթի իտի. պէն տախի նէրտէն կէլտիյի-
նի սօրմատըմ, օ տա իսինի պանա պիրտի-
7 մէտի : վէ պանա՝ իշթէ սէն համիլէ օլուպ
պիր օղու տօղուրաճագսըն, վէ շիմի շէ-
րապ վէ միւքիւր իշմէյէսին, վէ հիշ պիր նա-
փաք շէյ եէմէյէսին. զիւր չօծուգ Րաճմտէն
թա եէվմ ի վէֆաթընա տէլին Ալլաճ իշիւն
նէգիր օլաճագ տըր՝ տէտի :

8 վէ Մանօհ Րաղղա նիյալ էտիպ՝ Րիճա
էտէրէմ, եա Րաղղ, կէստէրտիյին Ալլաճ
ատէմի պիզէ թէքրար կէլպի՝ թէվէլիւտ է-
տէճէք չօծուգա նէ էտէճէյիմիզի պիզէ էթ-
9 Րէթսին՝ տէտի : իմի Ալլաճ Մանօհսն սէ-
տապըն իշթտի, վէ Ալլաճսն մէլէյի թէք-
րար օլ գարըյա կէլտի. վէ մէրգումէ թա-
լաա օթուրույօր իտի, վէ զէվճի Մանօհ
10 եանընտա տէյիլ իտի : Ոլ վագըթ գարը
'ալ էլ 'աճէլէ գօղուպ զէվճինէ՝ իշթէ օլ
կիւն պանա կէլէն տաթմ պանա կէօրիւնտիւ
11 տէյիւ իտպէր վէրտի : Մանօհ տախի գալ-
գըպ զէվճէսինին տրտընա կիթտի, վէ օլ
ատէմին նէգտինէ վարտըգտա անա՝ Պու գա-
րըլէ միւքէտիլմէ էտէն սէն մի սին տէտի.
12 օլ տախի՝ Պէն իմ՝ տէտի : Մանօհ տախի՝
փէլամըն վագը՝ օլտըգտա չօծուգա լաղըմ օ-
13 լան նէ՝ տիր, վէ նէ՝ էալիմըլ՝ տէտի : վէ
Րաղղըն մէլէյի Մանօհա՝ գարը քէտիտիսին
սէյլէտիյիմ՝ շէյլէրին ճիւմէսինտէն սագըն-
14 սըն. իւզիւմ տամսընտան հասըլ օլան հիշ
պիր շէյ եէմէսին. վէ շէրապ եա միւքիւր իշ-
մէսին, վէ հիշ պիր նափաք շէյ եէմէսին. էմթ
էթտիյիմին ճիւմէսինի հըֆզ էլլէսին տէտի :

15 վէ Մանօհ Րաղղըն մէլէյինէ՝ փէրէմ է-
տիպ էանրմըգտա պիրազ մէքս էյլէ, վէ պիր
օղուգ հագըրլըպ էօնիւնէ քօյլմ՝ տէտի :

16 Րաղղըն մէլէյի տախի Մանօհա՝ Պէն էանըն-
տա մէքս էթտէմ տէ թա'ամընտան եէմէյէճէ-
յիմ, ամմա էյէր միւհրապա էտէճէք օլուր
իսէն, տնը Րաղղա թագաիմ էյլէ՝ տէտի.
շիւնքի Մանօհ Րաղղըն մէլէյի օլտըղըն պիւ-
17 մէզ իտի : վէ Մանօհ Րաղղըն մէլէյինէ՝
իսին նէ՝ տիր, քի քէլամըն վագը՝ օլտըգ-
18 տա սանա իքրամ էտէլիմ՝ տէտի : Րաղղըն
մէլէյի տախի անա՝ իսինի նիշիւն պէյլէ
սուալ էտէրտին, զիւր 'աճայիպ տիր՝ տէ-
19 տի : վէ Մանօհ օղաղը վէ էքմէք թագա-
մէսին ալըպ՝ գայանըն իւզէրինտէ Րաղղ
թագաիմ էթտի. վէ Մանօհ իլէ զէվճէսի
միւշաճատէ էտէր իքէն, օ՝ 'աճայիպ պիր շէյ

- 20 իճրա էլլէտի : Զիւնքի մէզպահտան 'ալմէվ
կէոյէ տօղու չըգմագտա իքէն՝ ԲԱՊՊԸՆ մէ-
լէյի մէզպահտան 'ալմէվէ բօգարը չըգտը : Վէ
Մանօճ իլէ գէվճէսի պուռու կէօրտիւքլէ-
21 րինտէ երւզ իւթիւ եէրէ տիւշտիւքլէ : Վէ
ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի արթըգ պիր տոհա Մանօճ
իլէ գէվճէսին կէօրիւնմէտի : օլ գէման Մա-
22 նօճ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի իտիյինի անկտաը : Վէ
Մանօճ գէվճէսին՝ Մուլթազա էօլէճէյիլ :
23 զիրա Ալլահը կէօրտիւքլէ տէտի : Զէվճէսի տա-
խի անա՝ ԲԱՊՊ պիլի էօլտիւքլէ միւրատըն-
տա օլա իտի : էլլէրիմիգտէն մուհրապը վէ
էքմէք թագտիմէսինի գապուէ էլթմէզ՝ վէ
պու շէյլէրին քաֆֆէսինի պիլի կէօլթէր-
մէզ՝ վէ շիմտի պու միսիլիւ շէյլէր պիլի
իլթիմտիմէզ իտի տէտի :
- 24 Վէ օլ գարը պիր օղուլ տօղուրուպ , ա-
նա Շիմշօն թէմսիլէ էյլէտի : չօճուգ տախի
պէոյիւտիւ , վէ ԲԱՊՊ անը միւրպարէքլէտի :
- 25 Վէ օ Սար'ա իլէ էլթիւթ արասընտա Տան
օրտուսընտա իքէն , ԲԱՊՊԸՆ Բուհը անը թէշ-
վիք էթմէյէ պաշտաը :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ Շիմշօն թիմնաթայա էնիպ՝ թիմնա-
թատա Ֆիլթիթիլէրին գըզլորընտան պիր գըզ
2 կէօրտիւ : Վէ փէտէրիլէ վալիտէսինին եա-
նընա չըգըպ՝ անլէրէ խապէր վէրէրէք , թիմ-
նաթատա Ֆիլթիթիլէրին գըզլորընտան պիր
գըզ կէօրտիւմ , շիմտի անը պանա գէվճէ
3 օլմագ իւրլէ արնըգ՝ տէտի : Փէտէրի իլէ
վալիտէսի տախի անա՝ Պիրատէրլէրինին գըզ-
լորընտա վէ պիւթիւն գալմըմըգտա պիր գըզ
էօգ մը տըր , քի սէն զայրի միսթուռն ֆի-
լթիթիլէրտէն գէվճէ արմաղա կիտէճէքսին՝ տէ-
րիլէր : Շիմշօն իսէ փէտէրինէ՝ Պանա անը
ալ , զիրա կէօլլէրիմէ օ խօշ կէօրիւնտիւ՝
4 տէտի : Վէ փէտէրի իլէ վալիտէսի՝ պուռու
ԲԱՊՊ թարաֆընտան օլաղընը պիլմէզլէր ի-
տի : զիրա օ Ֆիլթիթիլէր 'ալլէյինէ պիր պէ-
հանէ արամագտա իտի : չիւնքի օլ գէման
Ֆիլթիթիլէր իարայէլէ թէտալիւթ էլթմէքտէ
5 իտիլէր : Վէ Շիմշօն իլէ փէտէրի վէ վալիտէ-
սի թիմնաթայա էնիպ , թիմնաթանըն պաղ-
լարընա գատար կէլիթլէրինտէ , իլթէ պիր
կէնճ արայան կէօմիւրտէյէրէք գարընընա
6 կէլտի : Վէ ԲԱՊՊԸՆ Բուհը անըն իւզէրինէ
կէլմէքլէ , ալլէ-նը պիր օղաղը շագգ էտէր
կիպի շագգ էթտի : էլինտէ տախի պիր շէյ
էօգ իտի , վէ փէտէրի իլէ վալիտէսինին՝ նէ
7 ետփաղընը իսպէր վէրմէտի : Վէ էնիպ օլ
գըզ իլէ սէոյլէշտի , վէ գըզ Շիմշօնըն կէօգ-
լէրինէ խօշ կէօրիւնտիւ :

- 8 Վէ պիր միւրտէթ սօնկրա անը արմաղա
կիտէր իքէն , արայանըն լաշէսինի կէօրմէք իւզ-
րէ՝ եօլտան ստիտը : վէ իլթէ արայանըն ճէ-
սէտինտէ պիր սիւրիւ արը իլէ պալ վար իտի :
- 9 Վէ անը էլինէ արըպ եէյէրէք կիթտի , վէ
փէտէրի իլէ վալիտէսինին կիտիպ՝ անլէրէ տէ
վէրտիքտէ եէտիլէր : տմնա պալը արայանըն
ճէսէտինտէն ալաղընը անլէրէ պիլիթիմէտի :
- 10 Փէտէրի տախի օլ գըզ թարաֆընա էն-
տիքտէ՝ Շիմշօն օրտա պիր զէյաֆէթ թէր-
թիպ էյլէտի : զիրա կէնճէր պէոյլէ էտէրլէր
11 իտի : Վէ անը կէօրտիւքլէրի գէման՝ անըն
ետնընտա պուլուռուպ՝ անա թէֆիգ օլմագ իւզ-
12 րէ օթուզ քիլի կէթիթտիլէր : Վէ Շիմշօն
անլէրէ՝ Շիմտի սիլէ պիր պիլմէճէ սէոյլէյէ-
յիմ : էյէր անը զէյաֆէթիլն եէտի կիւնիւ
զարֆընտա հալլ էտիպ պանա պէյան էտէր
իսէնիլ , պէն տէ սիլէ օթուզ կէօմէք իլէ
13 օթուզ գաթ էլպիսէ վէրիլիմ : Ամնա էյէր
պանա պէյան էտէմէզ իսէնիլ , օլ վագըլթ
սիլ պանա օթուզ կէօմէք իլէ օթուզ
գաթ էլպիսէ վէրէճէք սինիլ տէտի : ան-
լէր տախի անա՝ Պիլմէճէնի սէոյլէ տէ անը
14 իլիտէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Եէյիճի-
տէն եէլէճէք չըգտը : վէ գուվլէթիտէն
թատը չըգտը՝ տէտի : վէ անլէր պիլմէճէյի
իւշ կիւն զարֆընտա պէյան էտէմէտիլէր :
- 15 Վէ 'եէտինճի կիւնտէ Շիմշօնըն գէվճէսինէ՝
Պիլմէճէսինի պիլի պէյան էլթմէտի իլին գէվ-
ճիլին կիւնիլիւ եափ : օլմայա քի սէնի
վէ փէտէրիլին խանսինի տթէշէ եաղալըմ՝
սօյմագ՝ իլին մի պիլի տալմէթ էթտիլիլ :
- 16 Եոյլէ տէյիլ մի տէտիլէր : Վէ Շիմշօնըն գէվ-
ճէսի անըն ետնընտա աղալըպ : Պէնի սէվ-
մէզսին , վէ պանա մաշաղա պուղը էտէրին
գալմըմըն օղուլարընա պիլմէճէ սէոյլէյիպ
տէ պանա պէյան էթմէտին՝ տէտի : օլ տա-
խի անա՝ իլթէ փէտէրիմ իլէ վալիտէմէ պէ-
յան էթմէտիքտէն սօնկրա՝ անա՝ մը պէյան
17 էտէյիմ՝ տէտի : Մէրգուլմէ իսէ անըն եա-
նընտա զէյաֆէթիլէրինին եէտի կիւնիւնտէ
աղալըպ՝ անը զէյաֆէթիլէրինին թա՛նիլ էյլէտի-
յինտէն , օլ տախի եէտինճի կիւնտէ անա
պէյան էթտի , մէրգուլմէ տախի պիլմէճէյի
18 գալմըմըն օղուլարընա պէյան էյլէտի : Վէ
շէհրին տաթմէրի եէտինճի կիւնտէ կիւնէշ
պաթմագտա եվլլէ անա՝ Պալտան թաթլը
վէ արսլանտան գուվլէթիլն նէ՝ վար՝ տէտի-
լէր : օլ տախի անլէրէ՝ Եյէր ինէյիմ իլէ
չիլթի սիւրմէսէ իտիլիլ պիլմէճէմի հալլ
19 էտէմէզ իտիլիլ տէտի : Վէ ԲԱՊՊԸՆ Բուհը
անըն իւզէրինէ կէլտի , օլ տախի Աշգէլօնա
էնիպ , անլէրտէն օթուզ քիմէն էօլտիւքլէ-
նիպ տէօրտիւնիւ

րէք՝ էլլիսէրիննի ալար , վէ պիւմէճէյի պէ-
յան էտէնէրէ պիւրէր գաթ էլլիսէ վէրտի .
վէ զազապը 'ալէվէնիպ փէտէրիննի խանէսի .
20 նէ չըգտը : Շիմշօնըն զէվճէսի խէ տնա րէ-
Փագաթ էտէն րէֆիգինէ վէրիտի :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ պիւր միւտտէթ սենկրա պուղտոյ պի-
շիմի կիւնէրինտէ Շիմշօն պիւր օղլազ ալըպ՝
զէվճէսինի զիյարէթէ կիթտի . վէ՝ իազվէթտէ
զէվճէմին Եանընա վարայրմ՝ տէտիյինտէ , մեր-
գումէնին փէտէրի ոնը կիրմէյէ պրագմատը :
- 2 Վէ փէտէրի՝ Հագիգաթէն սէն անա քիււ-
լէյէն պուղզ էթտին՝ զանն էտէրէք ոնը սե-
նին րէֆիգինէ վէրտիմ . իշթէ անըն քիւ-
շիւք գըրզ գարնատաղը անտէն կիւղէլ տիր .
շիմտի պու անըն էէրիննէ սենին օլուռն՝ տէ-
3 տի : Շիմշօն տախի 'անլէրին հագգընա՝ Ար-
թըգ Ֆիլիսթիլէրէ քէթիլիւք էտէրսէմ ,
4 սուչըզ օլուրմ՝ տէտի : Վէ Շիմշօն կիթ-
տի վէ իւշ էիւզ խիթիլ Թուլթուպ՝ չիւրա-
լար ալարգտան սօնկրա գույրուղը գույրուղա
չէվէրտի , վէ հէր էքի գույրուգ տրասընա
5 պիւր չիւրա գօտու : Վէ չիւրալար աթէշլէ
Թուլթուլուրուպ Ֆիլիսթիլէրին էքինիլիննէ
սալար , վէ երզըմըշ վէ պիշիլմէմիշ էքինիլէրի՝
պաղլարա վէ զէլթուշլըզլարա վարընճայա .
6 տէք եագտը , վէ Ֆիլիսթիլէր՝ Պուռնու քի՞մ
Եափտը տէտիլէրինտէ , Թիմաթալընն տա-
մատը Շիմշօն Է-պը , չիւնըի անըն զէվճէսի-
նի ալըպ րէֆիգինէ վէրտի՝ տէտիլէր : Վէ
Ֆիլիսթիլէր չըգըպ գարը իլէ փէտէրիննի ա-
7 թէշլէ իհրագ էթտիլէր : Շիմշօն տախի ան-
լէրէ՝ Պուռնու էթտիլինիլ խտէ տէ , պէն սիգ-
տէն ինթիգամ՝ ալաճաղըմ՝ վէ սօնկրա վազ
8 կէչէճէյիմ՝ տէյէրէք , Անլէրի պուտ վէ պալ-
արըլարընտան գաթլ ի 'ազիմ իլէ վուրաղը-
տան սօնկրա , էնիպ 'Էլթամ՝ գայասընն
Եարըզընտա օթուրտու :
- 9 Վէ Ֆիլիսթիլէր չըգըպ՝ Եէհուտտա օր-
տու գուրտուլար . վէ Լէհիտէ Եայըլարար :
- 10 Վէ Եէհուտա առէմլէրի՝ Նի՞չիւն իւզէրիմի-
զէ չըգտընը՝ տէտիլէրինտէ , Շիմշօնը պաղ-
լայըպ անըն պիլգէ Եափտըր կիպի անա Եափ-
11 մագ իչիւն չըգտըգ՝ տէտիլէր : Օլ զէման
Եէհուտտաան իւշ պին քիշի 'Էլթամ՝ գա-
յարընն Եարըզընն Եօնիւնն էնիպ՝ Շիմշօնա՝
Ֆիլիսթիլէր պիլգիմ՝ հիւքմարըմըզ օլաղընը
պիլմէ՝ մի սին . պիլգէ պու Եափտըլըն նէ՞
տիր՝ տէտիլէր . օլ տախի անլէրէ՝ Անլէր
պանա նէ Եափտըլար իտէ , պէն տէ անլէրէ
12 Եօյլէ Եափտըմ՝ տէտի : Անլէր տախի անա՝
*Ե-Է-պ՝ անլէրէ *Ե-Է-պ՝ չագալ

- Պիղ սէնի պաղլայըպ Ֆիլիսթիլէրին էլիւնէ
թէպիմ էթմէք իչիւն էնտիք՝ տէտիլէր . վէ
Շիմշօն անլէրէ՝ փէնտինիլ պէնի վուրմա-
յաճաղընըզա պանա Եէմին Ետինիլ՝ տէ-
43 տիլտէ , Անտ խիթապէն՝ Խայր , տնճագ սե-
նի պաղլայըպ անլէրին էլիւնէ թէպիմ էտէ-
րիլ , Փագաթ սենի ալա Եօլտիւրմէյիլ՝ տէ-
տիլէր . վէ ոնը իքի Եէնի իփ իլէ պաղլայըպ
գայատան չըգարալար :
- 44 Վէ Լէհիյէ կէլտիյինտէ՝ Ֆիլիսթիլէր անը
կիւլպանք չէքէրէք գարըլուտալար . վէ ՐԱՊ .
ՊԵՆ Րուհը ոնըն իւզէրիննէ կէլտի , վէ գօլու-
րընտա օլան իփիլէր աթէշտէ Եանմըշ քէթէն
կիպի օլտու վէ պաղլարը Էլլէրինտէն գօփտու :
- 45 Վէ պիւր մէրքէպին գուրումամըշ չէնէսինի
պուլմաղլէ՝ էլիւնի ուզաաղպ ալար , վէ անըն-
- 46 լէ պին քիշի վուրտու : Վէ Շիմշօն՝ Մէրքէպ
չէնէսիլլէ Եըղըն Եըղըն Է-Է-պ , մէրքէպ չէնէ-
- 47 սիլլէ պին քիշի վուրտու՝ տէտի : Վէ սէօ-
գիւնիւ թէմամ՝ էթտիլտէ , չէնէյի էլիւնէն
աթտը . վէ օլ մաշալէ 'Բամաթ-լէհի թէս-
միյէ Էլլէտի :
- 48 Վէ զիյատէսիլլէ սուսայըպ՝ ՐԱՊՊ Ֆէր-
Եատէտէրէք , Ան գուլընն էլիլլէ պու պէօ-
յիւք իւլալար իհսան էթտին , վէ չիմտի սու-
սըղըգտան Եօլըւզ զայր ի մաթիթուշլարըն
49 էլիւնէ՞ մի տիւշչիմ՝ տէտի : Վէ Ալլաշ Լէ-
հիտէ օլան չուգուրը աշմաղլէ անտէն սու-
չըգտը , վէ իչտիլտէն սօնկրա թաղէ հոյաթ
պուլարագ իհէա օլտու . պու էճլաէն անա՝
Ի՛Այնգօրէ թէսմիյէ Էլլէտի , քի պու կիւննէ
տէկին Լէհիտէ տիր :
- 20 Վէ Շիմշօն Ֆիլիսթիլէրին Էյամընտա Խա-
րայէլէ Եիրմի սէնէ հիւքմ՝ Էլլէտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Շիմշօն Ղազգայա կիտիպ՝ օրատա պիւր
- 2 Ֆուհիշէ կէօրէրէք Եանընա կիրտի : Վէ Ղազ-
գալըլարա՝ Շիմշօն պուրայա կէլտի՝ տէյիւ-
Է-պէր Էտիլէ-Է իւզէրիննէ , անը իհսան է-
տիպ չէհիւն գափուսընտա պիւթիւն կէճէ
ոնըն իչիւն փուստուտա Եաթտըլար . վէ պիւ-
թիւն կէճէ սիւքիւթ տուրուպ՝ Սապահչլայըն
3 Երքէն անը գաթլ էտէրիլ՝ տէտիլէր : Շիմ-
շօն տախի կէճէ Եարըսընա գատար ույու-
տըգտան սօնկրա , կէճէ Եարըսընտա գաղըպ՝
չէհիւն գափու գանատարընը իքի սէջէլէ-
րիլլէ թուլթու , վէ անլէրի սիւքիւթ իլէ
պէրապէր գօփաղըպ՝ օմուգընա ալարագ ,
չէպրօնըն գարըլարտա օլան տաղըն պաղընա
չըգարտը :

*Ե-Է-պ չէնէ թէփէսի
*Ե-Է-պ ՖէրԵատ Եափնին փուշարը

- 4 Վէ պուռնտան սոնկրա Սորեգ տերեօնտե
5 Տելիւա իսմինտե պիր դարը սեվտի : Վէ Ֆի-
լիթիլերին իւմերաւը մեղպուրէնին եանընա
կիտիպ , անա խիթապէն՝ Անըն կէօնիւնիւ
եափ տա պեջիւք գուզվէթի նէտէն օլտըղը-
նը , հեմ նէ վեճճէ անա դալիպ կէլէճէլիմի-
զի էջրէն քի անը պաղպղըպ թեղլիւ էտե-
լիմ , պիզ տախի , հէր պիրիմիզ տանա պին
6 եիւզ քէն կիւմիւշ վերիւր տէտիլէր : Տե-
լիւա տախի Շիմշօնա՝ Իրճա էտերիմ , սէնին
պէջիւք գուզվէթին նէտէն օլտըղընը , վէ
թեղլիլին իշիւն նէ իլէ պաղպղանաճաղընը պա-
7 նա պէյան էյլէ՝ տէտի : Վէ Շիմշօն անա՝
Էյէր պէնի ետտի գուրումամը թաղէ քի-
րիշէր իլէ պաղպղալար իսէ , օլ տէմ զա՝իֆ-
էնիպ պայաղը առեմ կիպի օլտըրմ՝ տէտի :
8 Վէ Ֆիլիթիլերին իւմերաւը դարըյա եէտի
գուրումամը թաղէ քիւրիւ կէթիւրիլէր ,
մեղպուրէ տախի անը անլէր իլէ պաղպղալար :
9 Վէ փուսու գուրումուշ օլանլար խալվէթիտե
անը պէրէր իքէն , մեղպուրէ անա՝ Էյ Շիմ-
շօն , Ֆիլիթիլէր սէնին իւղէրինէ կէլէ՝ տէ-
տի . օլ վաղըթ քիւրիւլէրի աթէշ գօգուսըն-
տան դօփան իւթիւփիւ իփլիլի կիպի դօ-
10 փարտը : Վէ գուզվէթի պիլինմէտի : Վէ Տե-
լիւա Շիմշօնա՝ Իշլիմէ պէնի ալտալար պա-
նա եալան սեյլէտին . շիմտի րիճա էտերիմ ,
նէ իլէ պաղպղանա պիլէճէլիլի պանա պէյան
11 էյլէ՝ տէտի : Օլ տախի անա՝ Էյէր պէնի՝
իլէ գուրումամընը եէնի իփլէր իլէ գալիճէ
պաղպղալար իսէ՝ օլ վաղըթ զա՝իֆէնիպ պա-
12 յաղը առեմ կիպի օլտըրմ՝ տէտի : Վէ Տե-
լիւա եէնի իփլէր ալըպ՝ անլէր իլէ անը պաղ-
լար . վէ փուսուտա օլանլար խալվէթտե
պէրէր իքէն , անա՝ Էյ Շիմշօն , Ֆիլիթիլ-
լէր սէնին իւղէրինէ կէլէ՝ տէտի . օլ գէման
անլէրի պիր իփլէր կիպի գօլալընտան դօ-
13 փարտը : Վէ Տելիւա Շիմշօնա՝ Շիմտիլէ գա-
տար պէնի ալտալար պանա եալան սեյլէ-
տին . նէ իլէ պաղպղանա պիլէճէլիլի պանա
պէյան էյլէ՝ տէտի . օլ տախի անա՝ Էյէր
պաղըմըն եէտի պէօիւք սաչընը արղաճ իլէ
14 սօգուր իսէն . . . տէտի : Մեղպուրէ տախի
էօյլէ եօլի՝ գաղըգ իլէ տախի միւհէթմ էյ-
լէտիլըտէն սօնկրա , անա՝ Էյ Շիմշօն , Ֆի-
լիթիլէր սէնին իւղէրինէ կէլէ՝ տէտի . օլ
տախի ույգուսընտան ույանըպ գաղըղը , պէ-
15 զի վէ արղաճը սեզթիւ , գօփարտը : Օլ գէ-
ման մեղպուրէ անա՝ Գալպին պէնիմ իլէ օլ-
մաաղը չալտէ , Սէնի սեվէրիմ՝ նա՞ղը՝ տէ-
յէ պիլիւր սին . շիմտի իւշ քերէր պէնի ալ-
տաթտըն , վէ պէջիւք գուզվէթին նէտէն
օլտըղընը պանա պէյան էթմէտին տէտի :
16 Վէ անը հէր կիւն սեօղլէրիլէ թա՝ճիւղ ու

- թաատի՝ Էթմէսիլէ , ճանը Էօլիւմ տերեօնտե-
17 տէ սըգըլտըղընտան , Անա պիւթիւն գալպին-
տէ օլանը պէյան էյլէլէրէք՝ Պէն վալիտէմին
րաճիմնտէն Ալլաճ իշիւն նէղիւր իմ , պաղըմա
ուսթուրա սօգուսմաաղ . էյէր թրաշ օլտը
իսէմ , գուզվէթիմ պէնտէն կիտէր , վէ զա՝իֆ-
լէնիպ սա՞րի առեմլէր կիպի օլտըրմ՝ տէտի :
18 Վէ Տելիւա , պիւթիւն գալպինտէ օլանը քէն-
տինէ պէյան էթտիլիլի կէօրտիւքաէ , Ֆիլիթ-
իլէրին իւմերաւընը չաղըրտարապ՝ Պու տէֆ-
'ա կէլիւիզ , զիրա պանա պիւթիւն գալպինտէ
օլանը պէյան էյլէտի՝ տէտի . Ֆիլիթիլէրին
իւմերաւը տախի էլլէրինտէ կիւմիւշիւ կէ-
19 թիլէրէք՝ եանընա կէտիլէր : Մեղպուրէ տա-
խի անը քէնտի տիլլէրի իւղէրինտէ ույաթ-
աղգտա , պիր առեմ չաղըրըպ՝ անըն պաղը-
նըն եէտի պէօիւք սաչընը թրաշ էթտիլիլէր-
աէն սօնկրա , անա էյլիլէթ էթմէլէ՝ պաղալար .
վէ անըն գուզվէթի քէնտիսինտէն կիթտի :
20 Վէ մեղպուրէ անա՝ Էյ Շիմշօն , Ֆիլիթիլ-
լէր սէնին իւղէրինէ կէլէ՝ տէտի : Օլ տախի
ույգուսընտան ույանաղգտա , Էվլէլէք տէֆ-
'ալար կիպի չաղըպ սիլքիւնէլիմ՝ տէտի . ամ-
մա քէնտիսինտէն ԲՍՊՊՐՆ կիթտիլիլի պիւլ-
21 մէլ իտի : Օլ վաղըթ Ֆիլիթիլէր անը թու-
թուպ՝ անըն կէօղլէրինի չըգարալար , վէ անը
Ղաղպայա էնտիլիպ՝ պուգաղըլար իլէ պաղ-
լարտըլար . օ տախի հապիսանէտէ տէլիլմէն
չէվիլիլ իտի :
22 Վէ թրաշ օլտըգտան սօնկրա պաղընըն
23 սաչը պիլիթմէլէ պաղալար : Վէ Ֆիլիթիլէ-
րին իւմերաւը՝ Պիլիմ իւհըմը տիւշմէնի-
միզ Շիմշօնը էլիմիզէ թէպիւմ էթտի՝ տէյէ-
րէք , իւհըմը Տաճօնա պէջիւք պիր զէպիճէ
զէպճ էթմէք վէ շէնլէք էյլէմէք իւղէ թօփ-
24 լանտըլար : Վէ խաղը անը կէօրտիւքտէ իւհ-
լարնա համո էթտիլէր . զիրա՝ Պիլիմ իւ-
հըմը տիլարըմըլ խարապ էտէն վէ պիւզ-
աէն չօգ քիմնէլէրի մաղթուլ տիւշիւրէն
տիւշմէնիմիզ էլիմիզէ թէպիւմ էթտի՝ տէ-
25 տիլէր : Վէ գալպիլիլի ֆէրաշնաղ օլտըղըն-
տա՝ Շիմշօնը չաղըրընը , էօնիւմիւղտէ օյնա-
ղն՝ տէտիլէր . վէ Շիմշօնը հապիսանէտէն
չաղըրտըլար , վէ էօնիլէրինտէ օյնաաղ . վէ
անը՝ ամէտալարն արաւընա տուրտուրտը-
26 լար : Վէ Շիմշօն էլլիտէն թուլթան ուշաղա՝
Պրապ պէնի քի իւղէրիլէրինտէ խանէնին տուր-
տըղը՝ ամուտալար թուլթապ անլէրէ տալա-
27 նալըմ՝ տէտի : Խանէ իսէ էրէք վէ գաղը
իլէ տօլու օլուպ՝ Ֆիլիթիլէրին իւմերաւընը
ճիւմէլիլի օրատալար . հեմ տամ իւղէրինտէ
Շիմշօնըն օյնամաաղըն սէյր էտէն իւշ պին
28 գաաաղ էրէք վէ գաղը վար իտի : Վէ Շիմ-
շօն ԲՍՊՊՐՆ տուլա էտիլպ տէտի քի՝ Եա Բապպ

Պէտէօլա, րիճա էտէրիմ, պէնի թէգէքքիւր էյլէ. ետ Ալլաճ, րիճա էտէրիմ, պէնի ետ ընըզ պու տէֆ'ա գուվլէթէնտի քի Ֆի- լիսթիլէրտէն իքի կէօգիւմ իչիւն պիրտէն ին- 29 թիգաւմ տալլամ՝ տէտի: Վէ Շիմշոն իւզէր- լէրինտէ խանէնին տուրաղը օրթատաքի իքի 'ամուտա, պիրինէ սաղ էլիլլէ վէ տիկէ. րինէ սօլ էլիլլէ սարըլլազ անլէրին իւզէրինէ տաղանտը: Վէ Շիմշոն՝ Գէնտիմ տէ Ֆիլլիս- 30 թիլէր իլէ էօլէյիմ՝ տէյերէք գուվլէթէն է- յիլտի. խանէ տախի իւմէրա վէ իչիւնտէ օլան պիւթիւն խաղըն իւզէրինէ տիւշտիւ. վէ ճիյն ի վէֆաթիւնտա գաթիլ էթիտիյի մագ- թուլլաք, միւտտէթ ի 'էօմիւրինտէ գաթիլ- 31 էթիտիյիւնտէ պիլլատէ օլտու: Վէ գարնաշ- լուրը իլէ փէտէրինին պիւթիւն խանէսի էնիպ անը գալորըրալաք, վէ կէօթիւրիւպ Սար'ա ժիլէ էլլիթալ արաւընտա՝ փէտէրի Մանօճըն գալորընտա տէֆն էյլէտիլէր. վէ անըն իւ- քայլէ Տիւրմ էյլէտիլի միւտտէթ էթրմի տէ- նէ իտի:

ՊԱՊ 17

1 Վէ Էֆրաիմ տաղը Էհօլէնտէն Միխա իս- 2 մինտէ պիր տտէմ վար իտի. Վէ պու տտէմ վալիտէսինէ՝ Սէնտէն ուլընմիշ վէ անտէն տալլաք լա'նէթ էթիտիյին՝ Տէմ տախի 'էօ. նիւմտէ սէղլէտիյին օլ պին եիւզ գըթ'ա կիւմիւշ Էօ'գէ 'է Էտէ, իշթէ օ կիւմիւշ եա- նըմտա տըր, պէն ալտըմ՝ տէտի. վալիտէ- րի տախի՝ էյ օլլըմ, ՐԱՊԱ թարաֆընտան 3 միւպարէք օլտարն՝ տէտի: Օլ տախի պին եիւզ Գէն'ա կիւմիւշիւ վալիտէսինէ ի'աւտէ էյլէտիյինտէն, վալիտէսի՝ Պու կիւմիւշիւ օլլըմ իչիւն օլմա վէ տէօքմէ պիր սուրէթ եափմազ իւզըն էլիմտէն քիւլլիլլէն Րապպա թազախ էթմիշ իտիմ. վէ ճիմտի անը սա- 4 նո ի'աւտէ էտէրիմ՝ տէտի: Վէ կիւմիւշիւ վալիտէսինէ ի'աւտէ էյլէտի. վալիտէսի տա- խի իքի եիւզ Գէն'ա կիւմիւշ տըլա՝ անը գուլուճըրյա վէրտիքտէ, օ անլէրտէն օյ- մա վէ տէօքմէ սուրէթ եափաք. վէ Միխա- 5 նըն խանէսինտէ գօնուլտու: Վէ պու Միխա- նըն իւզէլարա միխասուս պիր խանէսի օլա- րազ պիր էֆօտ իլէ թէրաֆիմ՝ եափաք, վէ օղուլլարընտան պիրինի թախիս իթտի, օլ 6 տախի անա քէաճին օլտու: Օլ էյամտա իսրայէլտէ մէլիք պուլուճմայլազ, Տէր քէա քէնախ նալարընտա իօշ օլտու իլլէր իտի: 7 Վէ Եէհուտա գապիլէսինտէն վէ Պէյթ- լէճէմ ի Եէհուտա Էհօլէնտէն պիր նէվճի- վան վար իտի. պու տախի պիր Լալիլի օ-

*Իւր. անմ'իմէ

8 լալա՝ օրտաւ միւտաֆիր իտի: Վէ օլ քիւմ տէ կէչինէ պիլէճէյի եէրտէ իգամէթ էթմէք իւզըն, Պէյթլէճէմ ի Եէհուտա շէճրիւտէն չըբտը, վէ Եօքըլլաք էտէրէք Էֆրաիմ տա- 9 ղընա Միխանըն խանէսինէ վալլ օլտու: Վէ Միխա անա՝ Նէ'րէտէն կէլիյօրսըն՝ տէ- տիքտէ, օլ տախի անա՝ Պէն Պէյթլէճէմ ի Եէհուտա Էհօլէնտէն պիր Լալիլի իմ. վէ պուլա պիլտիլիմ եէրտէ իգամէթ էթմէք 10 իւզըն կիտիյօրըմ՝ տէտի: Միխա տախի անա խիթապէն Պանա պապա վէ քէաճին օլուպ եա- նըմտա օթուր, պէն տախի սանա սէնտէ օն Գէն'ա կիւմիւշ իլէ պիր գաթ էթալազ վէ եէ- յէճէլլինի վէրէյիմ՝ տէմտի իւզէրինէ, Լալիլ- 11 լի օրտա գալաք: Լալիլի տախի պու տառ- մին եանընտա օթուրմաղա րաղի օլտու. վէ պու նէվճիվան անա օղուլլաքընըն պիրտի կիպի 12 օլտու: Միխա տախի Լալիլի թախիս էյ- լէտի. վէ օլ նէվճիվան անըն քէաճինի օլ- 13 տու, վէ Միխանըն խանէսինտէ գալաք: Վէ Միխա՝ Շիմտի ՐԱՊԱ պանա էյլիլէք էտէճէյի- նի պիլիլիմ, զիրա Լալիլի պանա քէաճին օլտու՝ տէտի:

ՊԱՊ 18

1 Օլ էյամտա իսրայէլտէ մէլիք Եօգ իտի. վէ օլ էյամտա Տանիլէր սըպիթ աղբին օլմազ իչիւն քէնտիլէրինէ միտա արամադտա իտի. զիրա օլ կիւնէ աէկին իսրայէլ սըպիթալընըն արաւընտա քէնտիլէրինէ Էֆօյիլ Էֆօյիլ մի- 2 րաւ տիւշմէմիշ իտի: Վէ պէնի Տան քէն- տի գապիլէրինտէն Տուտուլարընտան, Սար'ա իլէ էլլիթալտան, տիյարը թէճէսիւն վէ թէֆաճիւս էթմէք իչիւն գուվլէթ սու- Տիպի օլտն պէշ նէֆէր աւտէ՝ կէօնտէրիպ, անլէրէ՝ Նիտինիլ, տիյարը թէֆաճիւս է- տինիլ՝ տէտիլէր. անլէր տախի Էֆրաիմ տաղընա Միխանըն խանէսինէ գաւաար կէլիպ՝ 3 օրտաւ պէյթալթէթ էթտիլէր: Անլէր Մի- խանըն խանէսի եանընտա իքէն, Լալիլի նէվ- ճիվանըն սէսինի թանըլլաք օրտա սափարազ, անա՝ Սէնի քի'մ պուլալա կէթիքտի, վէ սէն պուլտաւ նէ' եափարըն, վէ պուլաւտա 4 նէ'ն վար տէտիլէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Մի- խա պէնիմ իչիւն պէօյլէ վէ պէօյլէ եափաք, վէ քէնտինէ քէաճին օլմազ իւզըն պէնի իւճ- 5 լիլլէ թուլթալ՝ տէտի: Անլէր տախի ա- նա՝ Շիմտի Ալլաճտան սու'ալ էյլէ, շու կի- տէճէյիմիլ Եօլ խալլըր օլաճա'գ մը, անկ- 6 լայալըմ՝ տէտիլէրինտէ, Գէաճին անլէրէ՝ Սէլալէթլէ կիտինիլ, պու կիտէճէյիլիլ Եօլ ՐԱՊԱ մազպուլ տըր՝ տէտի: 7 Օլ վաղըթ օլ պէշ նէֆէր աւտէմ կիտիպ՝

- Լայիչէ վասըլ օրտուար . վէ իշինտէ օլան
 գալմը կէօրտիւլէր քի պիգայտ օլուպ , Սայ-
 տալիլէրին 'ստէթինէ կէօրէ տայիշ վէ էմ'
 նիյէթ իւզըն սաքին օլարագ , պիր խուսուս-
 տա պիտէյէ էզիյէթ էտէճէք պիր հիւքմտար
 օլ տիյարտա պուլունմայրպ , Սայտալիլէր-
 տէն տախի ուզագ օլմալարըյլէ' քիմնէ իլէ
 8 պիր մայաւհաթլարը եօգ իտի : Վէ Սար'ա
 իլէ իշթաօլա պիրատէրլէրինն նէզարինէ կէլ-
 տիլէրինտէ , պիրատէրլէրի անլէրէ' Նէ' Ի-
 9 պեր վար' տէտիլէր : Անլէր տախի' Գալգը-
 նըզ , իւզէրլէրինէ վարալըմ , զերա տիյարը
 կէօրտիւլէր , վէ իշթէ օ չօգ էյի տիր . վէ սիզ
 տուրույօրլընը . տիյարը զապլթ էթմէք իշին'
 կիտիպ անա կիրմէքտէ թէքեստիւլ էթմէյի-
 10 նիզ . Սիզ կիթտիյնիզտէ պիգայտ պիր գալմա
 վէ հէր թարաֆտան կէնիշ պիր տիյարա վա-
 սըլ օլաճագ սընըզ , քի Ալաճ անը էլինիզ
 թէպլմ էթմիշ տիր . պիր մաճալ տըր քի
 անաէ զէմիւտէ պուլունման պիր շէյին էքսիթ-
 լիյի եօգ տըր' տէտիլէր :
 11 Պուննա իւզէրինէ Տանիլէր գալիլէսինտէն'
 օրտաան Սար'ա իլէ իշթաօլտան ալաթը
 հարպիլէ իլէ միւսէլաճ ալթը երիւզ քիշի
 12 կիթտի . Վէ չըզպ կէհուտաաա վազը' Գիր-
 եաթ-եա'արիման օրտու գօւրտուլար . պու-
 էճլաէն օլ մաճալէ թա պու կիւնէտէք 'Մա-
 հանէ-տան տէնիլի . իշթէ Գիրեաթ-եա'ա-
 13 ռիմին արգասընտա տըր : Վէ օրտաան էֆ-
 բաիմ տաղընա կէչիպ' Միխանըն խանէսինէ
 14 կէտիլէր : Վէ Լայիշ տիյարընը թէճէստիւս
 էթմէք իշին կիթմիշ օլան օլ պէշ տաթմ
 պիրատէրլէրինէ խիթապէն' Պու խանէլէրտէ
 պիր էֆօտ վէ թէրաֆիմ վէ օյմա վէ տէքթմ
 սուրէթ պուլունտաղընը պիլի' օր մի օինիզ . շիմ-
 տի նէ ետփաճաղընը սիզ տիւշիւնիւնիւզ'
 15 տէտիլէր : Օլ վազըթ անլէր օրտայ սափըպ ,
 Լալիլի նէվիթիւնն խանէսինէ' Էա'նի Միխա-
 նըն խանէսինէ կէլէրէք հալ ու խաթըրնը
 16 սօրտուլար : Վէ պէնի Տանտան ալաթը
 հարպիլէ իլէ միւսէլաճ օլան օլ ալթը երիւզ
 նէֆէր գափուլըն աղընտա տուրտուլար :
 17 Վէ տիյարը թէճէստիւս էթմէք իշին կիթ-
 միշ օլան օլ պէշ տաթմէր օրտայ կիլէրէք
 օյմա սուրէթի վէ էֆօտ վէ թէրաֆիմ վէ
 տէքթմ սուրէթի ալալըլար . քեսաճին տախի
 ալաթը հարպիլէ իլէ միւսէլաճ օլան ալթը
 երիւզ քիմնէ իլէ գափուլըն աղընտա տու-
 18 ռույօր իտի : Վէ անլէր Միխանըն խանէսինէ
 կիլիպ օյմա սուրէթ իլէ էֆօտ վէ թէրա-
 ֆիմի վէ տէքթմ սուրէթի ալալըլարը զէման
 քեսաճին անլէրէ' Նէ' ետփըյօրլընը տէ-
 19 տիլէրտէ . Անա' Սուս , էլինի թաղընտ գօ , վէ

*Սա'նի Տան օրտու կեսիք

- պիզիմ իլէ կէլ , վէ պիզէ պապա վէ քեսաճին
 օլ . սանա պի'ր տաթմին խանէսինն քեսաճի-
 նի օլմագ մը , եօգաա խարայէլտէ պիր սըզ-
 թըն վէ գապիլէնն քեսաճինի օլմագ մը էյի
 20 տիր' տէտիլէր : Քեսաճինն գալպի տախի
 շատ օլտու , վէ էֆօտ իլէ թէրաֆիմի վէ օյ-
 մա սուրէթի ալալ' խալգըն արաւընա կիր-
 21 տի : Պուննա տախի տէճիւպ' էճլ ու 'ա-
 յալը վէ հայվանլարը վէ գըլմէթլէ էշէպը
 էօնլէրինէ ալալ կիթտիլէր :
 22 Անլէր Միխանըն խանէսինտէն ուզագլաշ-
 տըզլարընտա , Միխանըն խանէսի գուրպիւ-
 տէ օլան խանէլէրին տաթմէլի ճէմ' օլուպ
 23 պէնի Տանա եէթիշտիլէր , Վէ պէնի Տանա
 չաղըրտըլար . անլէր տախի արգալարընա պու-
 զըպ Միխայա' Սունա նէ' օլտու քի պու գա-
 24 տար տաթմ թօփլատըն' տէտիլէր : Օլ տա-
 խի' Ետփաղըմ իւրաշլարը վէ քեսաճին տախի
 սըզպ կիթտիլի . արթըզ պանտ նէ' գալար .
 վէ պանտ նի' իւնն Սանա նէ' օլտու' տէրսի-
 25 նիզ , տէտի : Վէ պէնի Տան տախի անա'
 Արալըլտա սէսին իշիտիլմէսին , օլմայա քի
 տարըն տաթմէր իւզէրինիզէ հիւճոււմ էտէ-
 26 լէր , վէ քէնտին իլէ էճլ ի պէյիլինն հէլա-
 եօլարընա կիթտիլէր , Միխա տախի անլէրին
 քէնտինտէն գուվիլթիլ օլտըզլարընը կէօր-
 մէյիլէ , տէճիւպ խանէսինն 'ալալէթ էթտի :
 27 Վէ անլէր Միխանըն ետփաղը շէյլէր իլէ
 քեսաճիննի ալալ , Լայիշէ' տայիշ իւզըն վէ
 պիգայտ օլան պիր գալմ' իւզէրինէ վարալ ,
 անլէրի գըլըճտան կէչիլէրէք շէհրի աթէշէ
 28 ետփաղըլար : Գուրթարան տախի եօգ իտի ,
 զիրա Սայտաաան ուզագ օլուպ' քիմնէ իլէ
 պիր մալաճաթլարը եօգ իտի . վէ շէհր Պէյթ-
 ռէճօպտա օլան տէրէտէ իտի . վէ շէհրի պի-
 29 նա էտիպ' անտէ իգտմէթ էթտիլէր : Վէ
 շէհրէ իսրայիլին օղու վէ քէնտի փէտէրլէ-
 րի օլան Տանըն իսիլիլէ Տան թէճիլիլէ էթ-
 տիլէր , վէ լաքին շէհրին իսիլ մուգատտէմա
 30 Լայիշ իտի : Վէ պէնի Տան քէնտիլէրի ի-
 շին օյմա սուրէթի իգտմէ էթտիլէր . վէ Եօ-
 նաթտան իպն ի ճէրշօն իպն ի Մանասա իլէ
 օղուլարը , տիյարըն եէվմ ի սուրէթինէ տէ-
 կին , Տանիլէր սըզլընըն քեսաճինլէրի իտի :
 31 Անլէր տախի պէյիթ Ուլաճ Շիլօտա պուլուն-
 տըլը էյալմըն քեսաճիլէսինտէ' Միխանըն ետփ-
 տըլը օյմա սուրէթի քէնտիլէրի իշինն նասպ
 էթտիլէր :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ օլ էյալմաա իսրայիլտէ մէլէր եօգ ի-
 քէս , Էֆրայիմ տաղըն տէմլէրինտէ միւ-

ստֆիր պիր Լափլիս պուրլունուպ, Պէյթլէ-
 1 չէմ ի Եհնուտատան քէնտինէ պիր օտա-
 2 լըգ ալար. Վէ օտալըղը սնա խիյանէ-
 թէն իրթիքեապ ը զինա էտիպ, անըն եա-
 նրնտան Պէյթլէչէմ ի Եհնուտայա՝ փէտէրի-
 նին խանէսինէ կիթտի. վէ օրատա տէօրթ
 3 սյ միգտարը մէքս էյլէտի: Վէ զէվճի գալգ-
 տը վէ անը թալթիֆ էտիպ կէրի կէթիթմէք
 իչիւն անըն արարնճա կիթտի, վէ ուշաղը իլէ
 պէրապէր իքի մէքքէպ վար իտի. գարը տախի
 անը փէտէրինին խանէսինէ կէթիթիւրիւպ, գը-
 զըն փէտէրի անը կէօրտիւքտէ՝ խօշնուտի ի-
 4 լէ անը իսթիգալ էթտի: Վէ գայն փէտէ-
 րի՝ եա՛նի գըզըն փէտէրի անը ալը գօտու.
 օլ տախի իւչ կիւն անըն եանընտա օթուր-
 տու, վէ եչիպ իչէրէք օրատա պէյթլու լէթ
 5 էթտիլէր: Վէ տէօրտիւնճիւ կիւնտէ սա-
 պաճալըն էրքէն գալգտըլարընտա՝ կիթմէք
 իւզըն ալալա գալգտը, ֆազաթ գըզըն փէ-
 տերի տամանտընա՝ Եիւրէյինի պիր լօգմա էք-
 մէք իլէ գուզլէթլէնտի. անտէն սօնկրա կի-
 6 տէրսինիլ՝ տէտի: Վէ օթուրուպ իքիսի պիր-
 լէքտէ եչիպ իչտիլէր. գըզըն փէտէրի տախի
 օլ տտէմէ՝ փէրէմ էյլէ, պու կէճէ գալմա-
 ղա ըաղի օլ, վէ եիւրէյին խօշ օլըն՝ տէ-
 7 տի: Վէ օլ ատէմ կիթմէյէ գալգընճա գայն
 փէտէրի անա իպրամ էթմէքլէ եինէ օրատա
 8 գալար: Վէ պէշինճի կիւն կիթմէք իչիւն սա-
 պաճալըն էրքէն գալգտը. վէ գըզըն փէտէրի՝
 փէրէմ էյլէ, եիւրէյինի գուզլէթլէնտիլ՝
 տէտի. անլէր տախի վաղթ ը զէվալա գա-
 տար օյալանըպ՝ իքիսի պէրլէտէ թա՛մ էթ-
 9 տիլէր: Պա՛տէչու օլ ատէմ օտալըղը վէ ու-
 շաղը իլէ կիթմէք իչիւն գալգտը, ամմա գալն
 փէտէրի՝ եա՛նի գըզըն փէտէրի անա՝ իշթէ
 շիմաի ազշամ օլըպօր. ըրճա էտէրիմ, կէճէ
 գալմըզ. իշթէ կիւն մէյլ էթմէքտէ տիր.
 պուրատա պէյթլու լէթ էտիպ՝ եիւրէյին խօշ
 օլըն. վէ սապաճալըն էրքէն եօլա չըգըպ
 10 չաղըրընըզա կիտինիլ՝ տէտի. Օլ ատէմ ի-
 սէ կէճէ գալմըզ իսթէմէյէրէք՝ գալգըպ կիթ-
 տի. վէ թա Եհպուրն եա՛նի Եեթուշալիմին
 գարընտա կէլտի. վէ եանընտա սէմէրլի ի-
 քի մէքքէպ վէ օտալըղը տախի վար իտի:
 11 Անլէր Եհպուր գուրպինտէ իքէն վաղթ ը
 զուրուպ եաղըն օլմաղլէ՝ ուշաղ էֆէնտիսինէ՝
 կէլ, շու Եհպուրիլէրին շէճրինէ սափալ՝ օ-
 12 ըտա պէյթլու լէթ էտէրիմ՝ տէտի: Էֆէն-
 տիսի իսէ անա՝ Պէնի իարալէտէն օլմայան
 էճնէպի շէճրէ սափմայալմ. ճիպ՛այա տէ-
 13 կին կիտինիլ՝ տէտի: Վէ ուշաղըն՝ կէլ,
 շու մաճալլէրին պիրինէ աղըրու կիտիպ ճիպ-
 14 տէրիմ՝ տէտի: Վէ կէչիպ կիթտիլէր, վէ

Պէնեամին ճիպ՛ալը գուրպինտէ իքէն իւ-
 15 զէրլէրինէ կիւնէշ պաթմաղլէ, ճիպ՛այա վա-
 րըպ՝ պէյթլու լէթ էթմէք իւզըն օրայա սափ-
 տըլար, վէ կիտիպ շէճրին մէյտանընտա օ-
 թուրու. վէ պէյթլու լէթ իչիւն՝ անլէրի
 խանէսինէ գապուլ էտէն եօգ իտի:
 16 Վէ իշթէ ազշամալըն պիր իսթիյար ա-
 տէմ թարլատաքի իչինտէն կէլտի. մէրգու՛մ
 Իֆրաիմ տաղը Էհ-Լէնտէն օլուպ ճիպ՛ատա
 իգամէթ էթմէքտէ իտի. օլ մաճալլէն էշու-
 17 լիսի իսէ Պէնեամինի իտիլէր: Վէ օլ իս-
 թիյար տտէմ՝ կէօլլէրինի գալտըրըպ եօլճու-
 յը շէճրին մէյտանընտա կէօրմէքլէ՝ Նէ՛րէյէ
 կիտիյօրսըն վէ Նէ՛րէտէն կէիյօրսըն՝ տէ-
 18 տի: Օլ տախի անա՝ Պիզ Պէյթլէչէմ ի Եհ-
 չուտատան Իֆրաիմ տաղը սէմթլէրինէ գա-
 տար կիտիյօրըզ. պէն օրալը իմ, վէ Պէյթլ-
 լէչէմ ի Եհնուտայա կիթտիմ, ամմա ըսպըն
 խանէսինէ կիտիյօրըմ, վէ պէնի խանէսինէ
 19 գապուլ էտէն քիմնէ եօգ տըր. Լաքին եա-
 նըմտա մէքքէպլէրիմիլ իչիւն սաման վէ եէմ
 վար. չէմ տախի քէնտիմ իչիւն վէ ճարի-
 յէն իչիւն վէ պէնտէլէրին իլէ պէրապէր օ-
 լան ուշաղ իչիւն էքմէք վէ շէրապ վար, պիր
 20 շէյէ իճթիյաճ եօգ տըր՝ տէտի: Օլ իսթիյար
 ատէմ տախի՝ Լմին օլ, չէր պիր իճթիյա-
 ճըն իւզէրիմէ օլըն, ֆազաթ մէյտանտա
 21 պէյթլու լէթ էթմէ՝ տէտի: Վէ անը քէն-
 տի խանէսինէ կէօթիւրիւպ՝ մէքքէպլէրէ եէմ
 վէրտի. անլէր տախի սյաղլարըն երյգա-
 տըգտան սօնկրա եչիպ իչտիլէր:
 22 Անլէր եիւրէքլէրինի խօշ էտէր իքէն իշ-
 թէ շէճրին էշալիսինտէն եարամաղ ատէմլէր
 խանէյի իճաթէ էտիպ՝ գափույը չալարաք
 խանէ սաճիպի օլան իսթիյարա խիթապէն՝
 խանէնէ կէլէն ատէմի չըգար, անը պիլլիմ՝
 23 տէտիլէր: Խանէ սաճիպի տախի եանլարը-
 նա չըգըպ անլէրէ՝ խաղը, պիրտտէրլէրիմ,
 ըրճա էտէրիմ, քէօթիւլիւք էթմէյինիլ. պու-
 24 ատէմ խանէմէ կիրտիքտէն սօնկրա պու խէ-
 րէ գըզըմը վէ օլ ատէմին օտալըղըն սիզէ
 չըգարալըմ տա, շիմաի անլէրի թէղլիւ է-
 տիպ՝ անլէրէ նաղարընըզտա խօշ օլընը եա-
 25 փընըզ, ամմա պու ատէմէ պու խէպտէթի
 էթմէյինիլ տէտի: Լաքին օլ քիմնէլէր անը
 տինիլէմէք իսթէմէտիլէր. վէ օլ ատէմ օտա-
 26 լըղըն թութուպ անլէրէ տըշարըյա չըգար-
 տը, անլէր տախի անը պիլիպ՝ պիթիւն կէ-
 ճէ սապաճա գատար անը ըճլիւ էտէրէք՝
 սաճար վաղթընտա անը ալը վէրտիլէր: Վէ
 օլ գարը՝ ալ էս սաճար կէլիպ՝ էֆէնտիսի-
 նին պուրնտըղը խանէնին գափուրնա տիւ-
 չիւպ սյաղնըգ օլընճայա գատար ֆուր:

- 27 Վէ էֆէնտիտի ստապաշլայըն գաղղըլ՝ խանէ գափուալընը աղարագ՝ եօլընա կիթմէք իւզ-
րէ չըգոր . վէ իշթէ օտալըղը խանէ գափու-
ալընտա տիւլմիւշ օլըւպ՝ էլլէրի էշլիյին իւզէ-
28 բինտէ իտի : Վէ սանա՝ Գալղ , կիտէլիմ տէ-
տի , ամմա ճէվապ վէրէն եօգ իտի . օլ վա-
ղըթ ման յէրքէպի իւզէրինէ ալտըգտան
սօնկրա՝ օլ ասէմ գաղղըլ քէնտի մաշալի-
29 նէ կիթտի : Վէ խանէսինէ վասըլ օլտըգտա՝
պիր պըւզաղ ալըպ օտալըղընը թուծարագ՝
անը քէմիլլէրի իլէ պէրապէր օն իքի փար-
շա էթտիլքտէն սօնկրա , իսրայէլին ծիւմլէ
30 մաշալլէրինէ կէսնտէրտի : Վէ պուշու կէօ-
րէնլէրին ծիւմլէսի՝ Պէնի իսրայէլ Մըսըր տի-
յարընտան չըգորղը կիւնտէն պու կիւնէ
գոտար պուշուն միւլի օլմուտը վէ կէօրիւն-
մէտի . պուշա տիգղաթ էտինիզ , միւշալլէ-
րէ էտիպ սէզլէյինիզ՝ տէտիլլէր :

ՊԱՊ 20

- 1 Օլ գէման պէնի իսրայէլին քէաֆֆէտի չը-
գըպ՝ ճէմա՛ւթ շախս ք վաշիտ կիպի Տան-
տան Պիրէպա՛ւա վէ Տիյար ք ձիւ՛ւտաա գա-
տար օլան էէրլէրէն Միսփատա ՐԱՊՊԸ Տու-
2 զուրընտա թէճէմիւ՝ էթտիլլէր : Վէ պիւ-
թիւն գալմըն վիւճու՛շը , իսրայէլ սըպլթա-
րընըն քէաֆֆէտի գըլըձ թաշըյան տէօրթ
հիւզ պին փիյատէ Ալաշըն գալմընըն ճէ-
3 միյէթինտէ հազըր պուլուշտըլար : Վէ պէ-
նի Պէնեամին պէնի իսրայէլին Միսփապա
չըգտըրըլընըն իշլթտիլլէր . պէնի իսրայէլ իսէ՝
Պու քէօթիւլլէք նա՞ւըլ օլտու , սէզլէյի-
4 նիւ՝ տէտիլլէր : Վէ գաթլ օլընմուշ գարընըն
գէվճի օլան Լալիլի ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝
Պէն օտալըղըմ իլէ պէրապէր պէյթուլթէթ
5 իշիւն Պէնեամին ձիպ՛աղընա կիթտիմ . Վէ
ձիպ՛անըն էհալիտի յալէյհիմէ գաղղըլ կէճէ-
լէյին պուլընաղըլմ խանէյի իհաթմէ էտէ-
րէք՝ դաթիլմի գաաա էթտիլլէր , վէ օտալը-
ղըմը շէօյլէ թէզլիլ էլլէտիլլէր քի էօլտիւ :
6 Պէն տէ օտալըղըմը ալըպ փարշա փարշա էթ-
տիմ , վէ անը իսրայէլ միսաղընըն հէր պիր
մաշալլէն կէսնտէրաթմ , գիրա անլէր իսրա-
յէլտէ ֆիւճուր վէ խէպասէթ իշլէտիլլէր :
7 իշլէն ծիւմլէնիզ պէնի իսրայէլտէն սինիզ ,
պուրտաա միւքէալլէմէ վէ միւշալլէրէ էտինիզ :
8 Օլ գէման պիւթիւն գալմ՝ շախս ք վա-
շիտ կիպի գաղղըլ՝ Պիղաէն պիր քիմնէ չա-
տըրընա կիթմէյէճէք , վէ պիր քիմնէ խանէ-
9 սինէ յալլէթ էթմէյէճէք տիւ . Վէ շիմի
ձիպ՛աղըն ետփաճաղըմըլ պու տըր , գուր՛ա
10 իլէ իւզէրինէ իէպի , իսրայէլի՛ սըպլթարընըն
ծիւմլէսինտէն հիւզտէ օն վէ պինտէ հիւզ վէ

- օն պինտէպիլն տտէմ՝ ալալըմ՝ քի դալմաւէր-
գաղ թէտարիք էթսինլէր . գալմ տալի Պէն-
եամին ձիպ՛աղընա կիտէրէք իսրայէլտէ իշ-
լէտիլլէր քէաֆֆէ ի խէպասէթինէ կէօրէ մու՛ա-
11 մէլէ էթսինլէր՝ տէտիլլէր : իմտի օլ շէհրին
՛ալէյհիմէ կիթմէք իւզըէ՝ իսրայէլ տտէմլէ-
րինին քէաֆֆէտի շախս ք վաշիտ կիպի միւթ-
թէհիտէն իճթիմա՛ լէթտիլլէր :
12 Վէ իսրայէլ սըպլթարը Պէնեամինին
պիւթիւն սըպլթընա ասէմլէր կէսնտէրիպ՝
Պու սիղտէ իշլէնիլմիշ օլան քէօթիւլլէք նէ՞
13 տիւ : Վէ շիմի ձիպ՛աղա օլան տտէմլէրի ,
օլ էտրամաղ քիմնէլլէր թէպիմ՝ էտինիլ
քի՛ անլէրի գաթլ էտիպ իսրայէլտէն քէօ-
թիւլլէյիւ տէֆ՝ էտէլլիմ՝ տէտիլլէր . ամմա
Պէնեամինիլլէր պիրաալլէրի օլան պէնի իս-
րայէլին քէլամընըն տինիլլէք իսթէմէտիլլէր :
14 Պէնի Պէնեամին տալի շէհրէրինտէն ձիպ՛ա-
տա իճթիմա՛ էտիպ՝ պէնի իսրայէլ իլէ մու-
15 հարէպէյէ չըգտըլար . Վէ օլ կիւն ձիպ՛ա
սէքնէտէրիլլէր թա՛ւտաա օլընտէն եհաի հիւզ
միւնթէլապ նէֆէրտէն մա՛տա շէհրէրտէն
իլլէն պէնի Պէնեամին թա՛ւտաա օլընտըգտա՝
էրիմի ալթը պին գըլըձ թաշըյան տտէմ՝
16 վար իտի : Պու իսրայէլն ծիւմլէսինտէն եհաի
հիւզ միւնթէլապ սօլաղ նէֆէր պուլուշուպ ,
պուշարըն հէր պիրի շաշըմիյարաղ սափան
17 իլէ պիր գըլա թաշ ալթարըլար իտի : Վէ իս-
րայէլիլլէր Պէնեամինտէն այրը թա՛ւտաա օլըն-
տու , վէ տէօրթ հիւզ պին գըլըձ թաշըյան
տտէմ՝ օլարաղ՝ պուշարըն ծիւմլէսի մաշա-
րիպ իտի :
18 Վէ գաղղըլ Պէյթմէլ չըգտըրըլարընտա պէ-
նի իսրայէլ Ալաշտան սու՛ալ էտէրէք՝ Պէնի
Պէնեամին իլէ մուհարէպէ իշիւն թարաֆըմըլ-
տան իպլթիտա քի՛մ չըգտըն տէտիլլէր . վէ ՐԱՊՊ
19 իպլթիտա Եհհուտա՝ տէտի : Վէ պէնի իս-
րայէլ ստապաշլայըն գաղղըլ ձիպ՛այա գարըլը
20 օրտու գուրաալար : Վէ իսրայէլիլլէր Պէն-
եամին իլէ մուհարէպէյէ չըգտըլար . վէ իս-
րայէլիլլէր անլէր իլէ ձիպ՛աղա մուհարէպէյէ
21 տիղիլթիլլէր : Վէ պէնի Պէնեամին ձիպ՛ա-
տան չըգղըլ , օլ կիւն իսրայէլտէն էրիմի իքի
22 պին տտէմ էէրէ սէրտիլլէր : Վէ գալմ՝ եա՛-
նի իսրայէլիլլէր գուլվէթլէնիպ էվլէլլէր կիւն-
տէ տիղիլթիլլէրի մաշալտէ էտէմուհա-
23 րէպէյէ տիղիլթիլլէր : Վէ պէնի իսրայէլ չը-
գըլ ՐԱՊՊԸ Տուգըրընտա աղըլաա գաաաա
աղըլաաղ , ՐԱՊՊՏԱՆ սու՛ալ էտիպ՝ Գարն-
աաղըմ Պէնեամինին օղըլաալը իլէ մաշա-
րէպէյէ թէքըաա չըգղըլմ՝ մը՝ տէտիլլէր :
24 ՐԱՊՊ տալի ՛Ալէյհիմէ չըգընըլ՝ տէտի : Վէ
իքինճի կիւնտէ պէնի իսրայէլ պէնի Պէնեա-
25 մինէ ետաղըլաալար : Վէ իքինճի կիւնտէ

- Պէնիամինիւրն անլերն գարշը ձիպ'ատան չը-
գըպ' պէնի իւրայելտնն օն սեքիզ պին ատեմ
ատհա եւրէ սերտիւր . պուշլարն քեաֆ-
ֆէսի գըլըծ թաշըյան քիմիւրն իտի :
- 26 Օլ զէման պէնի իւրայելին քեաֆֆէսի
եո'նի պիւթիւն գալմ չըգըպ' Պէյթէլէ կիթ-
տիլէր . վէ օրատա ՐԱՊՊԵՆ հուզուրննա
օթուրուպ աղլաւարար , վէ օլ կիւն ագշամ
տէկին օրուծ թուլթուպ ՐԱՊՊԵՆ հուզուրն-
տա մուհրապար վէ սէլամէթ գուրպանլա-
- 27 րը թագտիմ էթտիլէր : (վէ օլ կիւնլէրտէ
Ալաշնն թագալթ իւլ 'աշար օրատա պու-
լունուր իտի . վէ Ֆինէհա իպն ի էլ'ազար
իպն ի Հարուն օլ կիւնլէրտէ անն հուզու-
- 28 րնտա տուրույոր իտի :) վէ պէնի իւրայել
ՐԱՊՊԵՆ սու'ալ էտիպ , Գարնտաշմ Պէնեա-
մինին օղուլարը իւլ մուհարէպէյէ թէքրար
չըգըպ' մը , եօգաա ֆէրաղալթ էտէյի'մ
մի' տէտիլէր . ՐԱՊՊ տախի' Ձըգընըզ , զերա
եարնն անլէրն էլնիդէ թէպիւմ էտէճէյիմ'
տէտի :
- 29 վէ իւրայել ձիպ'անն էթրաֆնտա փու-
- 30 տուր գուրուս : վէ պէնի իւրայել իւ-
չիւնճիւ կիւն պէնի Պէնեամին 'ալէյի'նն չը-
գըպ' էվէլէրի տէֆ'ալար կիպի ձիպ'աննն էօ-
- 31 նիւնտէ տիլէլտիլէր : Օլ զէման պէնի Պէն-
եամին գալմ գարշը չըգըպ' շէհրտէն պըր-
լարաք , պիւրի Պէյթէլէ եօգուշնա վէ տիկէրի
ձիպ'ա սահարանա չըգան եօլաթաա էվէլէ-
քի տէֆ'ալար կիպի գալմ վուրմաղա պաշ-
լայըպ , իւրայելլէրտէն օթուզ գաաաթ ա-
- 32 տէմ գաթլ էթտիլէր : Պուշնն իւզէրինէ
պէնի Պէնեամին' Անլէր էվէլէրի կիպի էօնիւ-
միւզտէ գըլըլըյոր' տէտիլէր . պէնի իւրա-
- 33 յէլ իտէ' Գաշալմ տա անլէրն շէհրտէն
ճատտէլէրէ ճէլպ էտիլմ' տէտիլէր : վէ իս-
րայելլէրին քեաֆֆէսի մահալլէրինտէն գալ-
գըպ' Պա'ալթամարտա տիգիլտիլէր . վէ իս-
րայելլին փուսուտա օլան աքէլէրի եւրէրին-
- 34 տէն , ձիպ'ա սահարանտան պիւրտէն պի-
րէ չըգըպ'արար . Պիւթիւն իւրայելտէն տախի
օն պին միւնթէլապ ատէմ ձիպ'աննն գար-
շըրնա էլմէքլէ մուհարէպէ շիտտէթլէն-
- 35 տի , ֆագաթ Պէնէ-ալէր պէլլապ ուղ-
րատըգըլարը պիլմէլէր իտի : վէ ՐԱՊՊ
Պէնեամինի իւրայելլին էօնիւնտէ վուրմաթլ-
լէ , օլ կիւն պէնի իւրայել Պէնեամինտէն էի-
մի պէշ պին եիւզ քիշի թէլէֆ էթտիլէր .
պուշլարն ճիւմէսի գըլըծ թաշըյան ատէմ
- 36 էր իտի : վէ պէնի Պէնեամին մաղուպ օլ-
աղըլարը կէօրտիլէր . վէ իւրայել ատէմ
լէրն ձիպ'աննն իւզէրինէ գուրաթըլարը փու-
սույա ի'թիմատ էտէրէք , Պէնեամինիլէրէ
- 37 մէյտան վէրտիլէր : վէ փուսուտա օլանլար

- 'աճէլէ իւլ ձիպ'ա իւզէրինէ հիւճու'մ էթ-
տիլէր . վէ փուսուտա օլանլար եպըլըպ պիւ-
- 38 թիւն շէհրի գըլըճտան կէշիտիլէր : վէ փու-
սուտա օլանլարն շէհրտէն պիւր պէլլիւք ա-
թէշ տիւմանը չըգարմալար' անլէր իւլ իս-
րայել ատէմլէրի պէնիւնտէ գարաթլաշարը-
- 39 մըշ իտի : վէ իւրայել ատէմլէրի մուհարէ-
պէտէ արգա շէվիտիլէրինտէ Պէնեամինիլէր
իւրայելլէրի վուրմաղա պաշլայըպ' օթուզ գա-
աաթ ատէմ գաթլ էթտիլէր . զերա' թաշ-
- 40 զիգան էվէլէրի ճէպտէ օլարը կիպի էօնիւ-
միւզտէ գըլըլըյորլար' տէտիլէր : Լաքին շէհր-
տէն աթէշ տիւմանը 'ամուսը եիւքսէլմէ-
յէ պաշլայընա , Պէնեամինիլէր արգալարընա
պագաթըլարընա' իշթէ շէհրին եանիլնը կէժ-
- 41 յէ չըգըպ'որ իտի : վէ իւրայելլէրի կէրի
տէօնտիւքլէրինտէ' Պէնեամինիլէր պէլլապ
- 42 ուղարաթըլարընը կէօրմէքլէ շաշարար : վէ
իւրայել ատէմլէրինն էօնիւնտէն պէրիլէ
եօլնա տէօնտիւքլէր . ֆագաթ ճէնը անլէրէ
էթիլշտի , վէ շէհրլէրտէն չըգանլար անլէրի
- 43 արալարընտա հէլաք էթտիլէր : Պէնեամինի-
լէրի իհաթէ էտիպ անլէրի թա'գիպ էթտի-
լէր , վէ սուհուլէթլէ ձիպ'աննն գարշըրնա
տէկին շարգէն անլէրի միւնճէլիմ' էլլէտի-
- 44 լէր : վէ Պէնեամինտէն , ճիւմէսի էսհապը
գուլվէթ օլարաք , օն սէքիզ պին ատէմ
- 45 տիւշտի : վէ տէօնիւպ պէրիլէյէ տօղու-
րիմին գալաթնա ֆիւրաք էտէրլէր իքէն' իս-
րայէլլէր եօլարտա անլէրտէն պէշ պին ա-
տէմի պիւրէր պիւրէր էլէ կէշիլիպ գաթլ էթ-
- 46 տիլէր . վէ անլէրի ձիպ'օմա գաաաթ թա'ն-
գիպլէ իքի պին ատէմ 'ա'ա վուրտուլար :
- 46 վէ Պէնեամինտէն օլ կիւնտէ տիւշէլէրին
քեաֆֆէսի էիւրմի պէշ պին գըլըծ թաշըյան
ատէմ իտի . պուշլարն ճիւմէսի էսհապը
- 47 գուլվէթ իտի : վէ ալթը եիւզ քիշի տէօ-
նիւպ պէրիլէյէ Րիմին գալաթնա ֆիւրաք
էտիպ' Րիմին գալաթնա տէօրթ'այ գալաթ-
- 48 ար : վէ իւրայելլէր պէնի Պէնեամին իւզէ-
րինէ տէօնիւպ , անլէրի' շէհրլէրտէ պուլունն
ատէմլէրտէն հալվանա վէ պիլ ճիւմէ մէվճուտ
օրանա վարընճապ գաաաթ' գըլըճտան կէշի-
տիլէր . պուլուննա շէհրլէրին քեաֆֆէսինի
տախի աթէշէ եագաթըլար :

ՊԱՊ 21

- 1 վէ իւրայելլէր' Պիզտէն պիւր քիմն Պէն-
եամինէ' զէվճէ օլմաք իւզէր գըլընը վէրմէ-
սին տէյիւ Միափատա էտմին էթմիլէր ի-
- 2 տի : վէ գալմ Պէյթէլէ կիտիպ օրատա Ալ-
լաշնն հուզուրնտա աղշամա տէկին օթուր-
տուլար , վէ սէպլէրին գալաթըլպ զիյատէսիլ-

- 3 լէ աղայարարագ, էյ Իսրայէլն Ալլահը ԲԱՊՊ, Իսրայէլտէ նի՞ջիւն պու շէյ վազը՝ օլտու քի պու կիւն Իսրայէլտէն պիր սըպթ մէֆգուտ
- 4 օլա՝ տէտիւր: Վէ էրթէսի կիւն գալմ էրքէն գալըպ՝ օրատա պիր մէգպահ պինա էթտիւր, վէ մուհրազարար վէ սէլամէթ գուրպանլարը թագալմ էյլէտիւր:
- 5 Վէ պէնի Իսրայէլ՝ Իսրայէլ սըպթլարընն ճիւմէսինտէն ճէմա՛ւթ իլէ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնա չըգմայան քի՞մ տիր՝ տէտիւր: չիւնքի Միսիպյա ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնա չըգմայանն հագգընտա՝ Մութլագա գաթլ օլունսուն՝ տէլիս պէօլիւք եէմինլէրի վար ի-
- 6 տի: Վէ պէնի Իսրայէլ պիրատէրլէրի Պէնեամին իշիւն միւթէ՛հասիֆ օլարագ, Պու կիւն Իսրայէլտէն պիր սըպթ ի՛տամ՝ օլունտու:
- 7 Շու պագի գալանլարա զէվճէլէր պուլմօ իշիւն նէ՞ էտէլմ, չիւնքի գըզլարըմըզտան տնլէրէ զէվճէ վէրմէմէյէ ԲԱՊՊԸՆ հագգը ի-
- 8 չիւն եէմին էթտիւր՝ տէտիւր: Վէ՛ Իսրայէլ սըպթլարընտան ԲԱՊՊԸՆ հուզուրնա Միսիպյա չըգմայան քի՞մ տիր՝ տէտիւր: վէ իշթէ Եսպէշ ձիլ՛ատան ճէմա՛ւթ օրտույա
- 9 քիմնէ կէլմէմիշ իտի: Վէ գալմ՝ Եօլանտըգտա՝ իշթէ օրատա Եսպէշ ձիլ՛ատ էհա-
- 10 լիսինտէն քիմնէ պուլունմատը: Օլ զէման ճէմա՛ւթ էսհապը գուվլէթտէն օրտու օն իքի պին առեմ՝ կէօնտէրիպ տնլէրէ էմը էտէրէք՝ կիտինիլ, վէ գարըլարը վէ չօճուգլարը իլէ պէրապէր Եսպէշ ձիլ՛ատ էհալիսին գը-
- 11 լըճտան կէչիլինիլ: Վէ էտէճէլինիլ շէյ պուլտըր, Ես՛անի էրքէլէրին քեաֆֆէսինի վէ էրքէք Եսպէշ կէօրմիւշ գարըյը հէլքէ էտէսինիլ՝
- 12 տէտիւր: Վէ Եսպէշ ձիլ՛ատըն էհալիսինտէն էրքէք Եսպէշ կէօրմիւշ տէօրթ Եսպէշ պաքիլէրէ գըզ պուլուպ՝ տնլէրի ֆէն՛ան տիյարընտա օլան Շիլօտաքի օրտուկէահա
- 13 կէթիւրտիւր: Վէ պիւթիւն ճէմա՛ւթ Բիմմօն գայարընտա պուլունան պէնի Պէնեամինէ ա-
- 14 ճէմ կէօնտէրիպ սէջլէշտիւր, վէ տնլէրի սուլ-հա տա՛վէթ էթտիւր: Օլ զէման Պէնեամինիլէր տէօնտիւրէր վէ տնլէրէ Եսպէշ ձիլ՛ատըն նիսվանընտան պէր հայալթ պրագ սըզլարը

- գըզլարը վէրտիւր: պու իսէ տնլէրէ քիֆա-
- 15 յէթ էթմէտի: Վէ գալմ՝ Պէնեամին հագգընտա միւթէ՛հասիֆ օլտու: չիւնքի ԲԱՊՊ Իսրայէլ սըպթլարընը ըտինէտար էթմիշ իտի:
- 16 Իմտի ճէմա՛ւթն իիթիյարարը՝ Զէվճէլէր պուլմօ իշիւն պագի գալանլարա նէ՞ էտէլմ, զիրա Պէնեամին արասընտան նիս-
- 17 վան հէլքէ օլտու՝ տէտիւր: Հէմ տաիի՝ Պէնեամինիլէրտէն նէճալթ պուլմուշ օլանլարըն միրասը օլմալ, քի Իսրայէլտէն պիր սըպթ
- 18 մահլ օլմայա: Ամա պիլ տնլէրէ գըզլարըմըզտան զէվճէ վէրմէմէյիլ, զիրա պէնի Իսրայէլ՝ Պէնեամինէ զէվճէ վէրն մէլուն օլուն՝
- 19 տէլիս եէմին էթտիւր՝ տէտիւր: Օլ վազթմ՝ իշթէ Շիլօ ճիվարընտա, Պէլթէլին չիմայինտէ, Պէլթէլտէն Շէքիմէ չըգան Եսլըն շարգընտա վէ լէպօնա ճէնուպինտէ վազը՝ Երէպէնէն պէ սէնէ ԲԱՊՊԸՆ պայրամը վար՝ տէ-
- 20 տիւր: Իմտի պէնի Պէնեամինէ թէնպիհ էտիպ՝ կիտինիլ վէ պալարտա փուսուտա
- 21 օթուրընը: Վէ իշթէ Շիլօ գըզլարը րագս էթմէք իւլքէ չըգտըզլարընտա, սիլ պալարտան չըգըպ տա, հէր պիրինիլ Շիլօ գըզլարընտան պիրէր զէվճէ գափընը վէ Պէնեամին
- 22 տիյարընա կիտինիլ: Վէ փէտէլլէրի Եսիօտ գարնտալարը պիլքէ չիքէպէթ էթմէյէ կէլլիլլէր իսէ՝ խաթըմը իշիւն տնլէրէ ինալէթ էտինիլ, զիրա մուհարէպէտէ պիլ հէր պիրինէ պիրէր զէվճէ ալը գօմատըգ: սիլ իսէ շիմտի տնլէրէ վէրմէտինիլ քի սուլլու
- 23 օլտարընը՝ տէր իլ, տէտիւր: Իմտի պէնի Պէնեամին պու վէճէլէ հարէթէթ էտիպ, քէնտի՝ առէտլէրինէ կէօրէ, զէվճէ օլմագ իւլքէ, րագս էտէն գըզլարտան գափըպ կէօթիւրէրէք՝ միրասլարընա՝ ալտէթ էթտիւր: վէ շէհրլէրի պինա էտիպ՝ տնլէրտէ սաքին օլտու-
- 24 լար: Վէ օլ զէման պէնի Իսրայէլտէն հէր պիրի օրատան քէնտի սըպթընա վէ քէնտի գապիլէսինէ կիտիպ, հէր քէս օրատան քէնտի միրասընա չըգար:
- 25 Օլ էյամտա Իսրայէլտէ մէլիք պուլունմայըպ, հէր քէս քէնտի նազարընտա խօշ օլանը իշլէր իտի:

ԲԱ՛ՈՒԹ

ՊԱՊ 1

1 Վէ հաքիմէրին էյամ ը հիւրիւմէթէրին. տէ տիյարտա գըթլըգ օլտու. վէ Պէյթլէ-հէմ ի Եհնուտատան պիր տտէմ, գէվճէսի վէ իքի օղլու պէրապէր օլարազ, մուվազգա-թէն իգամէթ էթմէք իւզլէ Մուապ թօփ-
2 րողընա կիթտի : Վէ օլ տտէմին իսմի էլի-մէլիք վէ գէվճէսինին իսմի Նա'օմի վէ իքի օղ-լընըն իսմիէր Մաշլօն վէ ֆիլէօն օլուպ, անլէր Պէյթլէ-հէմ ի Եհնուտատան էֆրաթալը ի-տիլէր, վէ Մուապ թօփրողընա վարազ օրատա
3 իգամէթ էթտիլէր : Վէ Նա'օմինին գէվճի էլի-մէլիք վէ ֆաթ էթմէքլէ, մէրգոււմէ իքի օղլու-
4 իլէ գալտը : Պուշլար տտիք՝ պիրինին իսմի 'Օրփա վէ տիկէրինին իսմի Բա'ուլ օլարազ, Մուապիլէր թէգէվճիււծ էյլէտիլէր : վէ անլէր օրատա թաքիրպէն օն սէնէ իգամէթ
5 էթտիլէր : Վէ Մաշլօն իլէ ֆիլէօն՝ իքիսի տտիք վէ ֆաթ էթմէքլէ, գալը իքի էվլա-տընտան վէ գէվճիստէն մաշրոււմ գալտը :
6 Վէ գալը Ռաղ գալմընը զիյարէթ էտիպ, անլէրէ էքմէք վէրտիլինին Մուապ թօփրա-ղընտա իլիթմէքլէ, Մուապ թօփրաղընտան
7 'ալտէթ էլիւն իքի կէլինի իլէ գալտը : Վէ պուլընտըղ մաշլալտէն իքի կէլինի իլէ պէ-րապէր չըգալը : վէ Եհնուտա տիյարէնա 'ալտէթ էլիւն եօլա ղէվան օլուլար :
8 Վէ Նա'օմի իքի կէլինինէ՝ Վիտինիզ, հէր պի-րինիզ վալտէնիլին խանէսինէ 'ալտէթ է-տինիզ. սիզին՝ միւթէվէֆալարա վէ պանա էյլէտիլինիզ կէօրէ սիզէ Ռաղ լուլթ էյ-
9 լէօն : Ռաղ սիզին հէր պիրինիզէ գէվճիսին խանէսինտէ իսթիրաշաթ իհսան էյլէսին՝ տէ-յէրէք անլէրի էօփտիւ. անլէր տտիք պիւլէնտ
10 ալազլէ աղլայըպ, Անա՝ Պիզ մուլալազա անլին իլէ պէրապէր գալմընա 'ալտէթ էտէ-
11 ղիզ՝ տէտիլէր : Նա'օմի իսէ, էյ գըղալըմ, կէրի տէօնիւնիլ, Նի'չիւն պէնիմ իլէ կի-տէսինիզ. պէնիմ ըաշմիմտէ սիզէ գէվճիլէր
12 օլաճագ տաշա օղլուլար վա՞ր մը. Գըղալ-րըմ, կէրի տէօնիւպ կիտինիզ, զիրա պէնիմ գօճայա վարաճագ վազթըմ կէչտի. էյէր իւմիտիմ վա՞ր տէսէմ, վէ հէմնն պու կէճէ գօճայա վարաճագ, հէմ տէ օղլուլար պիլէ
13 տողլուրամ, Անլէր պէթիլիւնճէլէտէք սիզ սապը էտէ՞ր մի սինիզ. սիզ անլէր իլիւն

գօճայա վարմայըպ պէքլէ՞ր մի սինիզ. խայր, գըղալըմ, զիրա Ռաղլըն էլէ 'ալէյհիմէ օլ-տըղընտան 'սիզտէն տօլայը զիյատէսիլէ ա-
14 ճընրըմ՝ տէտի : Վէ թէքրար պիւլէնտ ա-վազլէ աղլատըլար, վէ 'Օրփա գայն վալտէ-սինի էօփտիւ, ֆաղաթ Բա'ուլ օնա եափըչ-
15 տը : Օ իսէ՝ իլթէ էլթին քէնտի գալմընա վէ իլաշլարընա 'ալտէթ էյլէտի. սէն Գաթի էլթինին արտընճա 'ալտէթ էյլէ՝ տէտի :
16 Լաքին Բա'ուլ՝ Սէնի թէքը էտիպ սէնին ար-տընտան կէրի տէօնմէք իլիւն պանա իպրամ էթմէ. զիրա սէն նէրէյէ կիտէր իսէն՝ պէն տէ կիտէրիմ. վէ նէրէտէ իգամէթ էտէր ի-սէն՝ պէն տէ իգամէթ էտէրիմ. սէնին գալ-մըն՝ պէնիմ գալմըմ, վէ սէնին իլաշլըն պէ-
17 նիմ իլաշլըմ օլաճագ տըր. Սէն նէրէտէ վէ-ֆաթ էտէր իսէն՝ պէն տախի օրատա վէֆաթ էտիպ՝ օրատա տէֆն օլաշնուրըմ. էյէր էօլլոււմ տէն ղալէ պէր շէյ պէնին սէնտէն այլըրը իսէ՝ Ռաղ պանա պէյլլէ վէ պուլտան զիյատէ
18 էյլէսին՝ տէտի : Վէ Նա'օմի անլէր քէնտի-սիլլէ պէրապէր կիթմէլէ գաթ՝ իլլէն գարար էթմիշ օլտըղընը կէօրտիւքտէ՝ անա սէյլլէ-մէքտէն վազ կէչտի :
19 Վէ իքիսի՝ Պէյթլէ-հէմ վարընճայա գա-տար՝ կիթտիլէր. վէ Պէյթլէ-հէմ վիւսուլ-լէրինտէ՝ պիւթիւն շէհր անլէրտէն տօլայը միւթէհարրիք օլուպ Նա'օմի պու՞ւ մը տըր՝
20 տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Պանա Վա'օմի տէմէյինիզ. պանա Վարա տէլինիզ. զիրա Գատիր պանա զիյատէսիլլէ մէրաթէթ կէօս-
21 թէրտի. Պէն տօլու կիթտիմ, վէ Ռաղ պէ-նի պօշ տէօնտէրտի. Նի'չիւն պանա Նա'օմի տէրսինիզ, զիրա Ռաղ § 'ալէյհիմէ շէհատէթ՝ էթտի. վէ Գատիր պէնի պէլայա տիւշար էյլէ-
22 տի՝ տէտի : Պէյլլէճէ Նա'օմի՝ կէլինի Մուապի-յէ Բա'ուլ անլէր իլէ պէրապէր օլարազ, Մու-ապ թօփրաղընտան 'ալտէթ էտիպ՝ Պէյթլէ-հէմ արփա պիչինինին իպթիտաքնտա վա-սըլ օլուլար :

* Եւթու սիզտէն զիյատէ աճըլը իմ՝

† Խօշ

‡ աճը

§ Եւթու մուսիպէթէ կիրիֆթար

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Էլիմէլիյին դապիլէսինտէն վէ Նա'օ-
միննն զէվէինն ոգրապարնտան Պօ'ազ Իս-
մինտէ սահիպ Ի սէրվէթ պիր ատէմ վար
2 Իտի : Վէ Մուսպիյէ Բա'ութ Նա'օմիյէ՝ Պէն
թարլայա կիտէյիմ վէ քիմին նազարնտա
մազհար Ը լուծֆ օլար Իսէմ, անըն արտըն-
ճա պաշադ տէվլիրէյիմ տէտի : օլ տախի
3 տնա՝ կիթ, գըզըմ տէտի : Վէ կիթտիքտէ
վարըպ թարլատա օրագըլարըն արտընճա
պաշադ տէվլիրտի : վէ Իթթիֆադէ Էլիմէլէք
դապիլէսինտէն օլան Պօ'ազըն թարլատա
պուլունտա :
- 4 Վէ Իշթէ Պօ'ազ Պէյթէհէմտէն կէլիպ
օրագըլարա՝ ԲԱՊ սիզին իլէ օլտուն՝ տէտի :
անլէր տախի անա՝ ԲԱՊ սէնի պէրէքէթլէ-
5 սին՝ տէտիլէր : Պա'տէհէմ Պօ'ազ օրագըլ-
ար Իւզէրինտէ նապ օլունան խըտմէթքեա-
6 ընա՝ Պու գըզ քիմին տիր՝ տէտիքտէ, Որագ-
ըլար Իւզէրինէ նապ օլունան խըտմէթքեա
ճէվապ ճէմի՝ Էտէյիմ տէտի : վէ գըզ սա-
պաշլայն էրքէն կէլիպ՝ շիմտիյէ գատար
գալար, շիմտի ազաճըգ էվտէ օթուրտա :
- 7 տըր : Վէ, ֆէրէմ էտինիզ, տէմէտլէր արա-
սընտա օրագըլարըն արտընճա պաշադ տէվ-
լիրիպ ճէմի՝ Էտէյիմ տէտի : վէ գըզ սա-
պաշլայն էրքէն կէլիպ՝ շիմտիյէ գատար
գալար, շիմտի ազաճըգ էվտէ օթուրտա :
- 8 տէտի : Պօ'ազ տախի Բա'ութա՝ Էյ գըզըմ,
պէնի տինիլէ, պաշաթ թարլատա ս Վիլիմէ-
յէ կիթմա : վէ հէմ պուրատան սյըլլմա,
անճադ պուրատա պէնիմ գըզարըմն եա-
9 նընտա տուր : Պիշտիքէրի թարլայա պադ
վէ անլէրին արտընճա կիթ : Իշթէ սանա
տօգունմամարընը ուշադարա էմի էյլէտիմ :
- 10 վէ սուսատըղն զէման գապարա կիթ վէ ու-
շադարըն չէքտիյի ատան Իշ՝ տէտի : Մէր-
գումէ տախի Էիւզ Իւսթիւ գապանըպ 'արգ Ը
'ուպուտիյէթ էտէրէք, անա՝ Գէտէն տիր քի
պէն պիր Էճնէպիյէ Էքէն ինտիլտէ մազհար Ը
լուծֆ օլտում, վէ պանա 'աթֆ Ը նազար
11 էյլէտին՝ տէտի : Վէ Պօ'ազ մէրգումէյէ ճէ-
վապէն՝ Զէվէինն վէֆաթընտան սանկրա
գայն վալտէնէ Էթտիքէրինն ճիւմէսի, վէ
փէտէր իլէ վալտէնի վէ տօղտղըն տիլարը
թէրք էտիպ՝ Էվլէտէն պիլմէտիյին գազմա
կէլտիյին պանա թէմամէն իխպար օլունտա :
- 12 ԲԱՊ սէնին ամալընն էճրինի վէրսին, վէ
գանատարը արթընտա սըղընմադ Իշին կէլ-
տիյին Խարայէլին Ալլաշը ԲԱՊ թարաֆըն-
տան Իւճրէթին քեամիլէն վէրիլսին՝ տէտի :
13 Օլ տախի՝ Էյ Էֆէնտիմ, նազարընտա մազ-
հար Ը լուծֆ օլարմ : Զինքի պէնի թէս-

- լիյէ էթտին, վէ պէն ճարիյէլէրին պիրի
կիպի տէյիլ Էքէն՝ պու ճարիյէնի թալթիֆ
14 էյլէտին՝ տէտի : Վէ թա'ամ վաթընտա
Պօ'ազ անա՝ Պուրայա կէլ, վէ Էքմէքտէն
Էէ, վէ լօգմանը Էրէքէյէ պաթըր՝ տէտի : օլ
տախի օրագըլարըն Էանընտա օթուրտա :
վէ Պօ'ազ անա գալըլըմը պաշադ վէրտի :
օլ տախի Էէյիպ տօյտու վէ պէր Գէրուր
15 տըր : Վէ պաշադ տէվլիրմէք Իշին գալըտը-
ղընտա՝ Պօ'ազ խըտմէթքեարլարնա էմի Է-
տիպ՝ Տէմէտլէրին արտընտա տախի տէվլիր-
16 սին, վէ անը ուլթանտըրմայընը : Վէ անըն
Իշին արա սըրա թուլթամլարտան տախի
պրադընը, վէ գըյլէրին՝ տէվլիրտին, վէ ա-
17 նը թէքտիր Էթմէյինիլ՝ տէտի : Մէրգումէ
տախի ազլամա գատար թարլատա տէվլիր-
տի, վէ տէվլիրտիյին տէտիլ, վէ պիր
18 Էֆա գատար արփա օլտու : Վէ Էիլէքէնիպ
չէհրէ կէլտիյինտէ, գայն վալտէսի տէվլիր-
միլ օլարըլ շէյի կէօրտի : վէ Բա'աթ տօյ-
տըգտան սանկրա՝ արթըմըլ օլարըլըն չէգա-
րըպ անա վէրտի :
- 19 Վէ գայն վալտէսի անա՝ Պու կիւն Նէ-
րէտէ տէվլիրտին, վէ Նէրէտէ Իշէտին :
սանա 'աթֆ Ը նազար էտէն միւպարէք օլ-
սուն՝ տէտի : Օլ վազըթ Բա'աթ գայն վալտէ-
տէսինէ՝ քիմին Էանընտա Իշէտիյինի հիքեա-
յէ էտիպ՝ Պու կիւն Էանընտա Իշէտիյիմ
20 ատէմին Իսմի Պօ'ազ տըր՝ տէտի : Վէ Նա-
'օմի կէլիննէ՝ Տիրիլէր իլէ Էօլիլէրէ Իհսա-
նընը տիրիլ Էթմէյէն պու քիմէ ԲԱՊ թա-
րաֆընտան միւպարէք օլուն՝ տէտի : վէ Նա-
'օմի անա՝ Պու ատէմ ագրապամըզտան,
21 հ-ԲԱՊ վէլիլէրմիլտէն պիրի տիր՝ տէտի : Վէ
Մուսպիյէ Բա'ութ, Հէմ պանա՝ Պիւթիւն
պիլինիմի թէմում էտինճիյէ գատար պէնիմ
ուշադարըմն Էանընտա գալ՝ տէյիւ սէյլէ-
22 տի, տէտի : Նա'օմի տախի կէլինի Բա'ութա՝
Էյ գըզըմ, անըն գըզարըլ իլէ չիգմադ սա-
նա էյի տիր, վէ պաշաթ թարլատա սանա
23 Իլիլէսինիլ՝ տէտի : Պէյլէճէ Պօ'ազըն գըլ-
լարընտան սյըլլմալ թա արփա պիլինի
վէ պուղտայ պիլինի թէմում օլունճայա գա-
տար պաշադ տէվլիրտի, վէ գայն վալտէսի-
նին Էանընտա օթուրտա :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ գայն վալտէսի Նա'օմի անա տէտի քի-
Էյ գըզըմ, հազընտա խարըլ օլմադ Իւզը
2 սէնին Իշին րաշաթ արաճայըմ մը : Վէ
չիմտի գըզարըլ իլէ պուլընտըղըն Պօ'ազ ագ-
րապամըզտան տէյիլ մի տիր, Իշթէ օ պու-
3 կէճէ խարմանտա արփա սալուրըլտըր : Վէ

սէն երջգանդս եւր սիւրհուն, վէ ես վապընը
կիյնտիքտէն սոնկրա խարմանա էն, վէ ա-
նըն եէյիպ իշմէսի թէմամ օլունճայա դա-
4 տար քէնտիլի սոնա պիւտիքմէ: Վէ եւթ-
տըըը զէման անըն եւթտըըը մոհայի անկ-
լա, վէ կիտիպ պարզարընտան եթթիւլիւ-
աշ, վէ եւթ, վէ սէնին նէ ես փաճաղընը օ
5 սոնա պիւտիքմէք տիր: Օլ տախի անա ճե-
վալէն՝ Պանա սէթլէտիլինին քեաֆֆէսինի
եափարըմ՝ տէտի:
6 Վէ խարմանա էնիպ՝ դայն վալտէսի հէր
նէ քի թափսիյէ էյլէմիշ իսէ՝ անը եափտը:
7 Վէ Պօ՛ւաղ եէյիպ իշտի, վէ եիւրէյի խօշ
օլտու, վէ աբօ՛ւ երընը քէնտընտա եւթ-
մաղա կիթթի: Մէրգուլէ տախի եափաշմա
կէլիկ՝ անըն պարզարընտան եթթիւլիւ ա-
8 չարագ եւթտը: Վէ կէճէ եարընտա օ
ատէմ գօրգտու, վէ տէնտիւքտէ իշթէ ա-
յաղարըը եանընտա պիր գարը եւթայօր իտի:
9 Վէ՛ Սէն քի՛մ սին տէտիլինտէ, մէրգուլէ՛
ճարիլէն իա՛ու իմ. ճարիլէնին իւզէրինէ՛
10 էթէյինի եթթ, զիրա սէն վէլի սին՝ տէտի: Օլ
տախի՛ էյ գըղըմ՝, ըսող թարաֆընտան միւ-
պարէք օլտու: սոնկրաքի էյլէտիլին էյիլէք
էվլէլէլինտէն պէթիւք տիր. զիրա ֆագիր
օլտու, զէնկին օլտու, կէնճէն արտընճա
11 կիթմէտի: Վէ չիմտի, էյ գըղըմ, գօրգմա.
սէթլէյէճէլինին քեաֆֆէսինին իճրա էտէ-
րիմ՝ զիրա ֆագիլէթիւ պիր գարը օլտըղն
12 *պիւթիւն գափմըմն՝ մա՛լիւսի տիր: Վէ
չիմտի ֆիլ չագիդէ պէն վէլի իմ, վէ լաքին
13 պէնտէն տաճա եագըն վէլի վար: Պու կէճէ
պօ՛ւաղ գալ, վէ սապաճայըն էյեր օլ իմէ
սոնա վէլիլի չագգընը իճրա էտէր իսէ,
փէք ալա, էթսին. լաքին էյեր օ սոնա վէ-
լիլի չագգընը իճրա էթմէք իսթէմէք իսէ,
իսող հայլ տիր քի պէն սոնա վէլիլի չագ-
գընը իճրա էտէրիմ. սապաճա գատար եւթ-
տէտի:
14 իմտի սապաճա գատար տնըն պարզարը
եանընտա եւթտը, վէ ատէմ՝ ատէմ թա-
նըյաճագ գատար աշտըլէք օլմաղտան էվլէլ
գալգտը. Պօ՛ւաղ տախի՛ խարմանա պիր գա-
15 րը կէլիլի պիլիւնէսին՝ տէտի: Հէմ տախի՛
իւզէրինտէքի եթթիւլիւ կէթիլիպ անը
թուլթ՝ տէտի. օլ տախի անը թուլթտըգտա՛
անա ալթի էօլէտ արփա էօլիւպ իւզէրինէ
16 եիւրէլիտի. վէ չէհրէ կիթտի: Վէ իսօ՛ւ-
գայն վալտէսինին եանընա կէլիլիքտէ՛ էյ
գըղըմ, նա՛ւթ էթթին՝ տէտիլինտէ, մէր-
գուլէ տախի օլ ատէմին քէնտինէ էթտի-
յի շէյլէրին ճիւլէսինին անա հիքէտէ էյլէ-
17 տի: Վէ՛ Գայն վալտէսինին եանընա պօշ կիթ-

մէ՛ տէյերէք, պանա պու ալթի էօլէտ ար-
18 փայը վէրտի՛ տէտի: Օլ տախի, էյ գըղըմ,
իշին նէրէյէ վարաճաղընը անկլայընճայա տէ-
կին օթուր, զիրա օլ ատէմ՝ պու իշի պու
կիւն պիթիլմէյինճէ ըսաթ էթմէլ՝ տէտի:

ՊԱՊ 4

1 Վէ Պօ՛ւաղ գափույա չըգըպ օրատա օթուր-
տու. վէ իշթէ Պօ՛ւաղն վէլի տէտիլի իմէ-
կէլիլի օր իտի. վէ Պօ՛ւաղ անը իսթիլէ չաղը-
րարագ, կէլ, պուրայա օթուր՝ տէտի. օլ
2 տախի կէլիպ օթուրտու: Պա՛տէհու չէհրին
իւթիլարարընտան օն քիմնէ տա՛վէթ է-
տիպ, Շուրայա օթուրընը՝ տէտիլինտէ:
3 անէր օթուրտուլար: Օլ զէման վէլի պու-
լունան քիմնէյէ, Մուապ թօփաղընտան
՝ալտէթ էտէն Նա՛մի պիրատէրիմիկ էլիմէ-
4 լիլին թարա ճիստէսինի սաթըյօր: Պէն տա-
խի՛ Պօ՛ւաղ օթուրանըն չուզընտա
վէ գափմըմն իսթիլարարը չուզընտա ա-
նը սաթըն ալ տէլիւ խապէր վէրէլիմ, տէ-
տիմ. էյեր վէլիլի չագգընը իճրա էտէր ի-
սէն, էթ. վէ էթմէլ իսէն, պանա խապէր
վէր, պիլիլիմ. զիրա վէլիլի չագգընը սէն-
տէն մա՛տա իճրա էտէճէք քիմնէ եօգ տըր,
վէ սէնտէն սոնկրա պէն իմ՝ տէտի: Օլ տա-
խի՛ Պէն վէլիլի չագգընը իճրա էտէրիմ՝
5 տէտի: Պօ՛ւաղ տախի՛ Նա՛միլինին էլիստէն
թարայըն ասթըն ալտըղն կիւնտէ, միւթէ-
վէֆֆանըն իսթինի միրապընտա իպգա էթմէք
իշին, միւթէվէֆֆանըն զէվէսի Մուապիլի
6 իա՛ութտան տախի ալմալընը՝ տէտի: Վէլի
տախի՛ վէլիլի չագգընը պէն իճրա էտէ-
մէմ, օլմայա քի քէնտի միրապըն պօղպըմ.
պէնիմ իճրա էտէճէլիմ վէլիլի չագգընը սէն
իճրա էյլէ, չիւնքի պէն իճրա էտէմէմ՝ տէ-
7 տի: Վէ իսրայէլտէ մուգատտէմա վէլիլի
վէ միւպատէլէ խուսուսընտա հէր շէյի սա-
պիթ գըլմագ իշին շու ա՛րէթ վար իտի, քի
պիր ատէմ՝ պարգ գապընը չըգարըպ օլ պիրի-
նէ վէրիլ իտի. պու տախի իսրայէլտէ չէհա-
8 տէթ իտի: իմտի պու վէլի Պօ՛ւաղա՛ Սէն
սաթըն ալ տէտի, վէ քէնտի պարգ գապը-
նը չըգարտը:
9 Վէ Պօ՛ւաղ իսթիլարարա վէ պիւթիւն
գափմա՛ Սիդ պու կիւն շահիտ սինիգ քի է-
լիմէլիլին հէր նէսի վար իսէ՛ վէ ֆիլէօն իլէ
Մահլունըն հէր նէլէրի վար իսէ՛ Նա՛միլինին
10 էլիստէն սաթըն ալտըմ. ֆէղալիք Մահլունըն
զէվէսի Մուապիլի իա՛ութը, միւթէվէֆֆա-
նըն իսթինի քէնտի միրապընտա իպգա էթմէք,
վէ միւթէվէֆֆանըն իսթի գառնտալարընըն
արապընտան վէ մէքէանընըն գափուսընտա

*Իսող. գափմըմն պիւթիւն գափուսընըն

- մահճ օլունմամագ իչին, քենտիմէ գէվճէ օլ-
մագ իւզրէ ալտըղըմա սիզ պու կիւն շահիտ
11 սինիզ՝ տէտի՝ Օլ վաղըթ գափուտա օլան պիւ-
թիւն գաւմ՝ իլէ իխթիյարլար՝ Շահիտ իզ.
ԲԱՊՊ սենին խանէնէ կէլէն գէվճէյի Բահէլ
վէ Լիյա կիպի էյլէսին, քի պունլարըն իքի-
սի պէյթ ի Խարայելի պինա էյլէտիլէր. սեն
տախի Էֆրաթտա գուվվէթլէնիպ Պէյթլէ-
12 հէմտէ մէշուր օլասըն: Վէ ԲԱՊՊՍ սանա
պու կէնճ գարըտան վէրէճէյի զիւրիյէթ ի-
լէ սենին խանէն՝ Թամարտան Եէհուտայա
թէվէլլիւտ տաէն Ֆարէսին խանէսի կիպի օլ-
սուն՝ տէտիլէր:
13 Պէջլէճէ Պո՛ւազ Բա՛ութը ալտը. օլ տա-
խի անըն գէվճէսի օլտու. վէ Պո՛ւազ անա թէ-
գարըուպ էթտիլտէ մերգումէ ԲԱՊՊՍ իհա-
նըյէ համիլէ գալըպ՝ պիր օղուլ տօղուր-
14 տու: Վէ գարըլար Նա՛օմիյէ՝ Սենի պու
կիւն վէլիտէն մահրում պրագմայան ԲԱՊՊ
միւպարէք օլտուն. պո՛ւ լճալըն իսի իսրա-

- 15 յէտէ մէշուր օլտուն. Վէ սենին ճանընը իհ-
եա, վէ իխթիյարլըղըմա սենի վիգայէ
էտէճէք չի՛մէ օլտուն, զերա եէտի օղուլտան
սանա խարլը օլուպ սենի սէվէն կէլինին անը
16 տօղուրմուշ ալը՝ տէտիլէր: Վէ Նա՛օմի մա՛-
սումը ալըպ գուճաղընա գոյարագ թայէսի
17 օլտու. Վէ անըն գոնըլարը օլան գարըլար
Նա՛օմիյէ օղուլ տօղուլ՝ տէյրէք անա իսմ՝
գոյուպ՝ Օպէտ թէսիյէ էթտիլէր. պու տա-
խի Տաուտըն փէտէլի օլան Եէսանին փէ-
տէրի իտի:
18 Վէ Ֆարէսին էնալը պունլար տըր. Ֆա-
19 բէա Հարօնը թէվլիտ էյլէտի, Վէ Հարօն
Արամը թէվլիտ էյլէտի, վէ Արամ՝ Ամի-
20 նատալը թէվլիտ էյլէտի, Վէ Ամիլնատապ
Նահշօնը թէվլիտ էյլէտի, վէ Նահշօն Սալ-
21 մօնը թէվլիտ էյլէտի, Վէ Սալմօն Պո՛ւազը
թէվլիտ էյլէտի, վէ Պո՛ւազ Օպէտի թէվլիտ
22 էյլէտի, Վէ Օպէտ Եէսանի թէվլիտ էյլէ-
տի, վէ Եէսան Տաուտը թէվլիտ էյլէտի:

*Մ Ի Ի Լ Ո Ւ Ք Ի Ե Վ Վ Ե Լ

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ Էֆրաթմ տաղընտան Բամաթայիմա-
ֆիմտէն Էֆրաթալը պիր տաէմ վար իտի,
իսի տախի Էլգանա օլուպ չիտէն Եէրօհամ
Իպն ի Էլիհու Իպն ի Թօհու Իպն ի Սուֆ իտի:
2 Վէ անըն իքի զվճէսի պուլունուպ՝ պիրինին
իսի Հաննա վէ տիլէրինին իսի փէնիննա
իտի. վէ փէնիննանըն էվլատը օլուպ՝ Հաննա-
3 նըն էվլատը օլմազ իտի: Վէ պու աաէմ
քենտի շէհրինտէն ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտա սէճ-
տէ վէ գէպհ էթմէք իչին հէր սենէ Շիւլայ
չըգար իտի. օրատա տախի ՚Էլինին իքի օղ-
լու եա՛նի ԲԱՊՊՍ քեահիլէրի օլան Շօֆնի
4 վէ Ֆինէհաա վար իտի: Վէ Էլգանա գուր-
պան գէպհ էթտիլի կիւնտէ գէվճէսի փէնիննա
իլէ օղուլտը վէ գըղարընըն ճիւմէսին
5 հիտիլէր վէրտի: Վէ Հաննայը սէվտիյի իչին
անա իքի հիտէ վէրտի, ֆադաթ ԲԱՊՊ անըն
6 բահմինի գափամըշ իտի: Վէ ԲԱՊՊ անըն
բահմինի գափամըշ օլտըղը իչին՝ բագիպէսի
անը իղլապ էթմէք իւզրէ զայլէթլէ ինճիտի,
7 իտի: Վէ հէր սենէ Հաննա պէյթ իւր ԲԱՊՊ
չըգաղըղը գէման Էլէնա էոյլէ էտէր իտի.
փէնիննա տախի մերգումէյի պէոյլէ ինճիտի

- իտի. մերգումէ իսէ աղլարպիլէմէք եէմէզ իտի:
8 Վէ գէվճի Էլգանա անա՝ Հաննա, Նի՛շիւն
աղլար յօր սըն, վէ Նի՛շիւն եէմէք եէմէյօրսըն,
վէ Նի՛շիւն գալպին մահգուն տըր. պեն սա-
նա օն օղուլտան էվլա տէյիլ յի իսմ՝ տէտի:
9 Վէ Շիւլտա էրլ ու շուրպտան օնկրա
Հաննա գալըտը. (քեահիլ ՚Էլի իսէ ԲԱՊՊՍ
հէյքէլինին գափու սէոյլէրինին եանընտա
10 քիւրսիւտէ օթուրույօր իտի.) Վէ ճան աճը-
սըյլէ ԲԱՊՊՍ տու՛ա էտիպ պիր չօգ աղլատը:
11 Վէ պիր Նէզը էտիպ՝ Եա ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ,
էյրէ ֆիլ հագիգէ ճարիլէնին մէշագգաթընա
նաղար էտէր իսէն, վէ պենի թէզէքքիւր էտիպ
ճարիլէնի ունութմագ իսէն, վէ ճարիլէնէ
պիր էրքէք չօճուգ վէրիւր իսէն, անը պիւ-
թիւն միւտաթ ի ՚Էօմիլ իչին ԲԱՊՊՍ վագֆ
էտէրէմ. անըն պաշնա տախի ութթուրա
12 տօգուլնայաճագ տըր՝ տէտի: Վէ օ ԲԱՊՊՍ
հուզուրընտա աու՛աւսընը ուզաթտըգտա ՚Էլի
13 անըն աղլընա տիգգաթ էտիյօր իտի: Հան-
նա իսէ գալպինտէն սէոյլէր վէ եալընը աու-
տազարը գըրըլտանըր իտի. վէ սէսի իչիտիլ-
մէտիլինտէն, ՚Էլի անը մէսթ օլմուշ գանն
14 էթտի: Վէ ՚Էլի անա՝ Նէ՛օ վագթա գաւտար

*Պու. քիլմապա ՍԱՄՈՒԻԼ Ի ԵՎՎԵԼ տախի տէնիլըր:

- մեծ թիւ օլաճադ սըն . շէրապընտան գուրթուլ
15 տէտի : Հաննա տախի ճէվապ վերիպ' խայր ,
էֆէնտիմ' , պէն եիւրէյի տէրալի պիր գարը
իմ' , վէ շէրապ եա միւսքեր իշտիյիմ' եօգ
տըր , լաքին ՌԱՊՊԸՆ հուգուրընտա ճանրմըն
16 արլաւըն իզճար էթտիմ' : ճարիյէնի եարա .
մազ գարը զանն էթմէ . զիրա զամ ու
քէտէրիմին քէտէթիմնտէն շիմտիյէ տէկին
17 սէղլէտիմ' տէտի : Օլ վազըթ 'ելի ճէվապ
վէրիպ' Սէլամէթլէ կիթ , վէ իսրայէլէն Ու
լաճը քէնտիսինտէն թալէպ էթտիյին մաթ-
18 լուպըն իճտան էյլէյէ' տէտի : Օ տախի' ճա-
րիյէն նալարընտա մազճարը լութֆ օլա'
տէտիքտէն սօնկրա , եօլնա ըվալն օլապ եէ-
մէք եէտի . չէճրէտի տախի արթըգ մազգուշ
տէյիլ իտի :
49 վէ սապահլայըն գալըգ ՌԱՊՊԸՆ հու-
գուրընտա սէճտէ գըլարգտան սօնկրա' ալ-
տէթլէ Րամայա խանէլէրինէ վաալը օլտու-
լար . վէ իլգանա զէվճէսի Հաննայը պիլտիք-
տէ' ՌԱՊՊ մէրգուճէյի թէզըքքիւր էյլէտի :
20 վէ Հաննա համիլէ օլապ վազըթ թէմամ'
օլտըգտա պիր օլուլ տօղուրտու , վէ' Անը
ՐԱՊՊՏԱՆ թալէպ էթտիմ' տէյէրէք անա Սա-
21 մուէլ թէմալիէ էյլէտի : վէ անըն զէվճի
էլգանա պիլթիւն խանէսի խալըճլէ ՌԱՊՊ
սէնէվի զէպիճէյի թադտիմ' վէ նէզըրինի իֆա
22 իշիւն Շէլայ չըգտըգտա , Հաննա չըգմատը ,
զիրա զէվճիտէ' Զօճուգ սիւտտէն քէսիլմէ-
յինճէ լէֆմ' , պա'տէհու անը կէօթիւրիւր
իմ' , քի ՐԱՊՊԸՆ հուգուրընտա կէօրիւնիւպ'
23 տա'իմա օրատա գալըն տէտի : վէ զէվճի
էլգանա անա' հաղալընտա խօշ օլանը եաի .
անը սիւտտէն քէսիլմէյէ գատար մէքս էյ-
լէ . հէման ՌԱՊՊ քէնտի քէլամընը սապիթ
էյլէտի' տէտի . գարը տախի մէքս էտիպ'
թա սիւտտէն քէսիլմէյէ գատար օղընը եմ'
զիրտի :
24 վէ անը սիւտտէն քէստիյի կիպլ' անը
քէնտիլիլէ պէրապէր չըգարըպ , իւշ տանա
իլէ պիր էֆա ուն վէ պիր թուրուճ շէրապ
իլէ Շիլայա պէյթ իւր ՌԱՊՊ կէօթիւրաիւ .
25 վէ չօճուգ քիւշիւք իտի : վէ պիր տանա
քէստիլէր , վէ չօճուգը 'ելիէ կէօթիւրաիւ-
26 լէր : վէ Հաննա' էֆէնտիմ' , հայաթըն հադ-
գը իշիւն պէն ՌԱՊՊԱ նիյազ էթմէք իւզըն
պուրատա սէնին եանընտա տուրմուշ օլան
27 գարը իմ' : Պու չօճուգ իշիւն նիյազ էյլէ-
տիմ' , վէ ՌԱՊՊ պանա քէնտիսինտէն տիլէ-
28 տիլիմի իճտան էյլէտի : Պէն տախի անը ՌԱՊ-
ՊԱ 'արիլէթէն վէրտիմ' . պիլթիւն միւտ-
տէթի ի 'էօթիւնտէ օ ՌԱՊՊԱ 'արիլէթ օլա-
ճադ տըր' տէտի . վէ օ օրատա ՌԱՊՊԱ սէճ-
տէ գըլար :

ՊԱՊ 2

- 4 վէ Հաննա տու'ա էտիպ տէտի քի ,
գալըլիմ' ՌԱՊՊՏԱ մէսրուր օլտու ,
Պուշուզըմ' ՌԱՊՊԸՆ 'իւշէթիլէ միւրթէֆի'
օլտու .
Աղգըմ' տիւշմէնէրիմ' 'ալէյհինէ ալըլտը ,
Զիւնքի սէնին խէլասընլէ շատման օլտուճ :
2 ՌԱՊՊ կիպի գուտտու եօգ տըր , զիրա սէն
տէն զայրի եօգ տըր .
վէ Ալահըմըզ կիպի գայա եօգ տըր :
3 Մաղուրանէ վէ միւթէքէպպիրանէ սէօղլէրի
չօղալթ մայընըզ .
Աղգընըգտան աղըր սէօղ չըգմատըն ,
Զիրա ՌԱՊՊ 'ալէյմ' Ալահ տըր ,
վէզն ի ա'մալ անա մալտուս տըր :
4 ճէպպարլարըն եոյլարը գըրըլտը ,
վէ զա'իֆլէր գուզվէթ գուշանտը :
5 Թօգ օլանլար էքմէք իշիւն իւճրէթլէ 'ամէլէ
օլտուլար ,
վէ աճ օլանլար աճլէֆաւ գուրթուլտուլար .
Հաթթա 'ապիր եէտի չօգ տօղուրտու ,
վէ չօգ էվատը օլան զա'իֆլէնտի :
6 Եօլտիւրէն վէ տիրիտէն ,
Հաթթէյէ էնտիրէն վէ չըգարան ՌԱՊՊ տըր :
7 Պադիր էտէն վէ զանի էտէն ,
թէնզիլ էտէն , թէրֆի' էտէն տախի ՌԱՊՊ
տըր :
8 Եօգտուլ թօփրադտան գալտըրըր ,
վէ Ֆադիրի մէզպէլէտէն չըգարըր .
Թաքի անլէրի պէյ էր իլէ օթմըրտա ,
վէ քիւրի ի 'իզգէթէ մալիք էտէ :
Զիրա զէմինին 'ամալտարը ՌԱՊՊԸՆ տըր ,
վէ զէմինի անլէրին իւզըրինէ վազ' էյլէտի :
9 Միւթթապիլէրինին ալազլարընը հըֆօգ էտէր ,
վէ շէրիլէր զուլմէթտէ սաքիթ տուրաճադ-
լար ,
Զիրա ինտան գուզվէթ իլէ զալիպ օլմազ :
10 ՌԱՊՊԱ խուսուճէթ կէօթիւրէնլէր գըրըլաճադ
տըր .
Իւզըրիւրինէ սէմատան կիւղլէյէճէք տիր .
ՌԱՊՊ միւրթէհա ի զէմինի հիւքմ' էտէճէք ,
վէ քէնտի մէլիյինէ գուզվէթ իճտան էյլէ-
յէճէք ,
վէ մէսիհինին պուշուզընը թէրֆի' էտէ-
ճէք տիր :
11 վէ Ելգանա Րամայա քէնտի խանէսինէ
կիթտի . չօճուգ տախի քէսհին 'ելինին հու-
գուրընտա ՌԱՊՊԱ խըտմէթ էթմէքտէ իտի :
12 վէ 'ելինին օղուլարը ետրամազ վէ ՌԱՊՊ
13 թանըմազ քիմնէլէր իտի : վէ գալմ' իլէ
քէսհինլէրին 'ատէթլէրի պու իտի քի պիր
ատէմ' զէպիհէ 'արզ էթտիյինտէ էթ փիշէր

- իբեն՝ քեահինին խրոմէթքեարը էլինտէ իւշ
 14 տիշլի պիր չաթաւ օլարադ կէլիպ, Գարա-
 վանայա ետիստ գազանա եա թէնճէրէյէ եա
 գայնար գապա տալարըբը իտի. չաթալ Տէր
 նէ չըգարըբ իտէ քեահին քէնտի իշիւն անը
 ալըբ իտի. Դիրտա իարայէլտէն օրայա կե-
 լէնէրին ճիւմէտինէ էոյլէ էտէրլէր իտի :
 15 Հէմ տախի իշ եաղը եազըլմագտան էվլէլ
 քեահինին խրոմէթքեարը կէլիպ, զէպՏ էտէն
 ատէմէ՝ Գեահին իշիւն քէպապլըգ էթ վէր .
 սէնտէն գայնանմըշ էթ տէյիլ, անճադ չէյ
 16 էթ ալըբ՝ տէր իտի : Օլ ատէմ տախի անա՝
 Պրադ, շիմտի իշ եաղընը եազընլար, վէ
 «Զիր» ճաննին իսթէտիյի գաաար ալ տէր ի-
 սէ, օլ վագըթ՝ իսպը, շիմտի վէր, եօգ իտէ
 17 զօր իլէ ալըբըմ՝ տէր իտի : Պէոյլէճէ պու
 կէնճէրին կիւնաճը ԲԱՊՊԸՆ Տուզըլընտա դա-
 յէթ պէոյիւք իտի, զիրա ատէմէր ԲԱՊՊԸՆ
 գուրպանընը թահգիր էտէրլէր իտի :
 18 Վէ Սամուէլ չօճուգ քէթէն էֆօտ գու-
 շանմըշ օլարադ, ԲԱՊՊԸՆ Տուզըլընտա խրա-
 19 մէթ էտէր իտի : Վալիտէտի տախի անա պիր
 քիւշիւք ճիւպպէ եափըպ, Տէր սէնէ սէնէվի
 գուրպանընը զէպՏ էթմէյէ զէվճի իլէ չըգա-
 20 ղը զէման անա կէթիլիւր իտի : Վէ 'ելլէ Եւ-
 գանա իլէ զէվճէտինէ խայր տուա էտիպ՝
 ԲԱՊՊ անան պու խաթուլտան ԲԱՊՊՎ վէր
 տիյին 'արիյէթէ պէտէլ անան նէսլ վէրէ՝
 տէտի. անլէր տախի մահալլէրինէ կիթտիլէր :
 21 Վէ ԲԱՊՊ Հանայը զիյարէթ էթմէյէ, մէր-
 գուլէ Համիլէ օլուպ իւշ օղուլ վէ իքի գըզ
 տօղուրտու. չօճուգ Սամուէլ տախի ԲԱՊ-
 ՊԸՆ նէգուլնտէ պէոյիւտիւ :
 22 Վէ 'ելլէ զիյատէտիլլէ իսթիյար օլուպ՝
 օղուլարընը պիւթիւն իարայէլէ էթտիլէրի-
 նին քեաֆէտինի վէ ճէմա'աթ չաաըրընը
 գափուտընտ իթթիմա՝ էտէն նիւա իլէ եաթ.
 23 տըզլարընը իշիթտիլտէ, 'նի'շիւն պու մի-
 սիլիւ շէյլէր եափարընըգ, զիրա պէն հագ-
 դընըգտա պիւթիւն գալմիտան քէօթիւ խա-
 24 պէր իշիտիյօրըմ. իթմէյինիլ, օղուլա-
 րըմ, զիրա իշիթտիլիմ խապէր էյի տէյիլ
 տիր. ԲԱՊՊԸՆ գալմիլըն թէճալուղէրինէ
 25 սէպէպ օրույօրընըգ : Ատէմ ատէմէ գարըբ
 խաթա էթմիլտէ, անա Ալլահ Տիւբա՝ էտէր,
 ամմա ատէմ ԲԱՊՊԸ գարըբ խաթա էտէրտէ,
 անըն իշիւն քի'մ շէֆա'աթ էտէճէք տիր՝ տէ-
 տի : Լաքին անլէր փէտէրլէրինին քէլամընը
 տինկէմէզլէր իտի, զիրա ԲԱՊՊ անլէրին Տէ-
 26 լաքինի միւրտա էյլլէմիշ իտի : Վէ չօճուգ
 Սամուէլ կիթտիլէճէ պէոյիւլիւպ, ԲԱՊՊԸՆ վէ
 ինտանըն 'ինտինտէ մագպուլ իտի :
 27 Վէ 'ելլէ պիր Ալլահ ատէմի կէլիպ՝ անա
 տէտի քի' ԲԱՊՊ պէոյլէ պուլուրուր. փէտէ-

- րինին խանէտինէ՝ Մըրըտա Գիր'օնըն խանէ-
 տինէ Էուլ օլտըգլարը զէման աշիքեարէ կէօ-
 28 րիւնիւպ, Անը իարայէլին արպիթլարընըն ճիւմ-
 լէտինտէն քէնտիմէ քեահին օլմագ, վէ մէգ-
 պահըմ իւզէրինտէ գուրպան թագտիմ էթ-
 մէք վէ պուլուր եազմագ վէ Տուզըլընտա
 էֆօտ կիյմէք իշիւն ինթիխապ էտէրէք, պէնի
 իարայէլին պիւ ճիւմէ գուրպանլարընը փէտէ-
 29 րինին խանէտինէ վէ՝ րմէտիմ մի. Վէ մէքէն-
 տէ 'արգ օլանալըն էմի էթտիլիմ գուրպան
 վէ թագտիմէլէրիմի 'նի'շիւն թահգիր էտի-
 յօրընըգ. գալմիմ իարայէլին պիւ ճիւմէ
 թագտիմէլէրինին ալաարըլէ քէնտինիլ սե-
 միլթմէք իշիւն օղուլարընա պէնտէն զիյա-
 30 տէ հիւրմէթ էտէրտին : Պու էճլտէն իսրա-
 յէլին Ալլահ ԲԱՊՊ տէր քի' Վագը'ա սէնին
 խանէն վէ փէտէրինին խանէտի իլ էլ էպէտ
 հուզըլընտա պուլուրանագ տըր՝ տէմիշ ի-
 տիմ. Լաքին շիմտի ԲԱՊՊ պուլուրուր քի'
 Հաշա. զիրա պանա 'իզլէթ էտէնլէրի միւ-
 շէրէթ գըլաճաղըմ, վէ պէնի խօր կէօրէնլէր
 31 թահգիր օլուրանագ տըր : իշիթ կիւնլէր կէ-
 լէճէք քի սէնին գօլընը վէ փէտէրինին խա-
 նէտինին գօլընը գաթ՝ էտէճէյիմ, շէոյլէ քի
 սէնին խանէտէ փիր տաթմ՝ պուլուրմայա :
 32 Վէ իարայէլէ Տէր նէվ՝ պէրէքէթ իշտան օ-
 լուրտըգտա, սէն մէքէնիմտէ մուզայապայմ
 տիւշար օլուրագ սըն. վէ սէնին խանէտէ
 հիւ պիր վագըթ իսթիլար պուլուրմայաճագ
 33 տըր : Վէ մէգպահըմ էսնիւնտէն քէսմէյէ-
 ճէյիմ տաթէմի սէնին կէօլլէրինի պօզմագ
 վէ ճաննը միւրէտտէր էթմէք իշիւն օլաճագ
 տըր, վէ խանէնին պիւթիւն զիւրիլէթի եի-
 34 կիթ իբէն էօլէճէքլէր տիր : Վէ իքի օղըն՝ Հօֆ-
 նի վէ Գիրէհաարն պաշընա կէլէճէք շէյ, եա'նի
 իքիսինին պիր կիւնտէ էօլմէսի անա 'ալա-
 35 մէթ օլաճագ տըր : Պէն տախի գալպիմէ վէ
 ճաննա կէօրէ օլանը իճրա էտէճէք պիր էմին
 քեահին քէնտիմէ նաապ էտիպ, անա պիր էմին
 խանէ պինա էտէճէյիմ. օլ տախի աա'իմա
 36 մէսիհիմին էօնիւնճէ եիւրիւյէճէք տիր : Վէ
 սէնին խանէտէն սէնին կէօլլէրինի պօզմագ
 պիր աղ ազլէ եա պիր լօգմա էքմէք իշիւն
 անըն այաղընա գափանարագ՝ Բիճա էտէրիմ,
 պէնի քեահինլէր խրոմէթլէրինին պիրինէ
 նաապ էյլլէ, քի պիր լօգմա էքմէք եէյէյիմ
 տէյէճէք տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ չօճուգ Սամուէլ 'ելլինն էօնիւնտէ
 ԲԱՊՊԸ խրոմէթ էտէր իտի : վէ օլ կիւնլէր-
 տէ ԲԱՊՊԸՆ քէլամը նաաիր օլուպ՝ աշիքեարէ
 2 վահի եօգ իտի. Վէ օլ կիւնլէրին պիրին-

տէ 'Ելինին կեօղէրի զա՛նֆէնմէյէ պաշա-
յըպ՝ կեօրմէյէ միւզթէտիւր օլմատըղը հայտէ
3 եերինտէ եաթար, վէ Ալլահն զանտի-
լի սեօիւնմէյէտէն էվլէլ, Սամուէլ տախի
Ալլահն թապուլթընն պուլնտըղը պէյթ
4 իւր թապպաւ եաթար իքէն, ՐԱՊ Սամուէլի
5 չաղըրտը, օլ տախի՝ Լէպպէյէ տէտի : վէ
'Ելինին նէզտինն գօշուպ՝ իշթէ կէլտիմ, զի-
րա պէնի չաղըրտըն՝ տէտի : Օ իսէ՝ Չաղըր-
մատըմ, կիթ, եաթ՝ տէտիքտէ, օլ տախի
6 կիտպ եաթար : վէ ՐԱՊ թէքրար՝ Սամու-
էլ, տէյիւ չաղըրտը, վէ Սամուէլ գաղըզպ
'Ելինին նէզտինն կիտէրէք՝ իշթէ կէլտիմ,
զիրա պէնի չաղըրտըն՝ տէտի : Օ իսէ՝ Օղըմ,
7 չաղըրմատըմ, կիթ, եաթ՝ տէտի : վէ Սա-
մուէլ ՐԱՊ թապպաւ պիւլմէյիպ, ՐԱՊ թէ-
8 լարն անա տաշա վարըա օլմամըշ իտի : վէ
եինն իւշիւնմէլ տէֆա՛ն ՐԱՊ Սամուէլ, տէ-
յիւ չաղըրտը . օ տախի գաղըզտը վէ 'Ելինին
նէզտինն կիտիպ՝ իշթէ կէլտիմ, զիրա պէնի
չաղըրտըն՝ տէտի : Օլ գէման 'Ելի չօծողը
9 չաղըրտն ՐԱՊ օլտըղընն անկլատը : վէ 'Ելի
Սամուէլէ՛ կիթ, եաթ, վէ պիր տաշա սէնի
չաղըրտմազ օլուր իսէ՝ Սէյլէ, եա ՐԱՊ,
զիրա գուլնն տինկէյօր՝ տէլէտին, տէտի :
վէ Սամուէլ կիտիպ քէնտի եերինտէ եաթ-
10 տը : վէ ՐԱՊ կէլիպ տուրարազ էվլէլքի
տէֆալար կիպի՝ Սամուէլ, Սամուէլ տէյիւ
չաղըրտը . վէ Սամուէլ, Սէյլէ, զիրա գու-
11 լնն տինկէյօր՝ տէտի : ՐԱՊ տախի Սամուէ-
լէ տէտի քի՝ իշթէ պէն իսրայէլտէ հէր իշի-
տէնին իքի՝ գաղտըղընն չննտաճազ պիր շէյ
12 եափաճաղըմ : Օլ կիւն 'Ելիէ անըն խա-
նէփ հազգընտա սէյլէտիյիմ շէյլէրին
քեաֆֆէսինի իծրայէ պաշալըպ թէքմիլ է-
13 տէճէյիմ : վէ մալիւմ օլտն կիւնա՛հ եա՛.
նի օղուլարընն քէնտի իւզէրէրինն լա՛նէթ
տա՛վէթ էթտիքէրի, վէ քէնտիսինն անլէրի
մէն՝ էթմէտիյի իշիւն՝ անըն խանէսինն իլ էլ
էպէտ էտէճէյիմ՝ հիւքմիւ անա իխպար էթ.
14 տիմ : վէ պու էճլտէն 'Ելինին խանէսի հազ-
ղընտա՝ 'Ելի խանէսինն կիւնա՛հ գուրպան
իլէ վէ թաղտիմէ իլէ իլ էլ էպէտ քէֆա-
րէթ պուլմայաճազ տըր՝ տէյիւ եէմին էթ-
տիմ :
15 վէ Սամուէլ սապաշա տէկին եաթարգ-
տան սօնկրա, պէյթ իւր ՐԱՊ թապպաւ գա-
նատարընն աշար . վէ Սամուէլ վա՛հիյի 'Ե-
16 լիյէ պէյա՛նն էթմէյէ գօրգտու : 'Ելի իսէ Սա-
մուէլն չաղըրտը՝ Լայ օղըմ՝ Սամուէլ, տէտի .
17 օլ տախի՝ Լէպպէյէ տէտի : վէ 'Ելի տէտի
քի՝ Սանա սէյլէտիյի քէլտա՛նն շէ՛ տիր .
պէնտէն սաղըմա . էյէր սանա սէյլէտիյի
քէլտմն քեաֆֆէսինտէն պիր քէլմէ պէն .

տէն սաղար իսէն, Ալլահ սանա պէյլէ վէ
18 պուլնտան զէյատէ էյլէտին : իմտի Սամուէլ
անտէն սաղըմայարազ՝ անա քէլտմն քեաֆ-
ֆէսինի նաղլ էյլէտի . օլ տախի՝ ՐԱՊ տըր,
'ինտինտէ իօշ օլտնր եափարն՝ տէտի :
19 վէ Սամուէլ պէյիւտիւ, վէ ՐԱՊ անըն
իլէ օլուպ պիլ ճիւմէ սէօղլէրինտէն հիշ պի-
20 ինի եէրէ տիւշիւրմէտի : վէ Տանտան Պիր-
շէպա՛տտէք պիւլթիւն իսրայէլ պիլտի քի Սա-
մուէլ ՐԱՊ թապպաւ պիւլմէյիպ օլմազըղա՝ սա-
21 պիթ գըլնտը : վէ ՐԱՊ Շիւտա եինէ կէօ-
րիւնտիւ, զիրա քէնտի քէլտա՛նն ՐԱՊ
Սամուէլէ գա՛հիւր օլուր իտի . վէ Սամուէլն
քէլտմն պիւլթիւն իսրայէլէ՛ն շէլ օլուլուր
իտի :

ՊԱՊ 4

1 վէ իսրայէլ մուհարէպէ իշիւն Ֆիլիսթիլէ-
րին գարշըննա չըղըպ՝ էպէնէպէտէ օրտու
գուրտըգտա, Ֆիլիսթիլէր տախի Աֆէգտէ
2 օրտու գուրտուլար : վէ Ֆիլիսթիլէր իսրա-
յէլն գարշըննա տիպիլտիլէր . վէ մուհա-
րէպէ քէպպ ի շիտտէթ էթտիքտէ, Ֆիլիսթի-
լէր իսրայէլի միւնհէգիմ գըլարազ՝ ճէնք մէյ-
տանընտա տէօրթ պին գատար տաճմ թէ-
3 լէֆ էթտիլէր : Գալմ՝ տախի օրտուկէաշա
'ալտէթ էթտիլինտէ իսրայէլն իւթիլար-
լարը՝ ՐԱՊ պիլի պու կիւն Ֆիլիսթիլէրին էօ-
նիւնտէ նի՛շիւն միւնհէգիմ գըլար . ՐԱՊ թա-
պպաւ իւլ 'աշտընն Շիւտանն եանըմըղա
տըլըմ, քի տրամըղտա պուլուլմաղլէ պիլի
տիւշմէնլէրիմիզին էլինտէն գուրթարա՛ն տէ-
4 տիլէր : Պուլնուլն իւզէրինն գալմ Շիւլյա
ադէմ կէօնտէրիպ, քէրուպիլէր էւլէրէտէ ճա-
լիս օլտն ՐԱՊ իւլ ճիւնտտըն թապպաւ իւլ
'աշտընն օրատան գաղտըրարըլար, վէ 'Ելինին
իքի օղու շօֆնի վէ Ֆիլիսթիւն օրատա Ալլա-
հն թապպաւ իւլ 'աշտընն եանընտա իտի-
5 լէր : վէ ՐԱՊ թապպաւ իւլ 'աշտը օր-
տույա կէլտիյի կիպի՝ պիւլթիւն իսրայէլ պիւ-
լննտ ալաղլէ կիւլպանք չէքտիլէր, շէյլէ քի
եէր սէտա վէրտի :
6 վէ Ֆիլիսթիլէր կիւլպանք սէտապըն իշի-
տիննէ, 'իսրայէլէր օրտուսընտա պու պէօ-
յիւք կիւլպանքն սէտապընն տիր՝ տէտի-
լէր . վէ ՐԱՊ թապպաւ էւլ 'աշտընն օրտու-
7 յա կէլտիլինն անկլատըլար : վէ Ֆիլիսթի-
լէր՝ Ալլահ օրտույա կէլտի՝ տէյիւքէ գօրգ-
տուլար . վէ՛ վա՛յ պիլլէ, զիրա պուլնտան էվ-
8 վէլ պու միսիլիւ շէյ օլմատը . վա՛յ պիլլէ,
պու գատիր իւլաշարնն էլինտէն պիլիք քի՛մ
գուրթարաճազ . Մըրիլէրի պէրիլէտէ հէր
Եւրոպա՝ էմին պուլնտու :

- նեվ՝ պէտքայ տիւնար էտէն իւրհար պունար
9 տըր : Ե՛յ Ֆիլիսթիւիէր , գուվիթլէնինիզ
վէ մէրտ օլունըզ , օլմոյա քի 'Իպրանիէր
սիզէ գուլըգ էթտիքլէրի կիպի' սիզ անլէրէ
գուլըգ էտէսինիզ . մէրտ օլունըզ , վէ ճէնք
40 էտինիզ՝ տէտիլէր : Վէ Ֆիլիսթիւիէր ճէնք
էթտիլէր . Իսրայէլ տախի միւնհէգիմ՝ օլունպ՝
հէր քէս քէնտի չաարըննա գաչտը . վէ վու-
գու՝ պուլան գըթալ զայէթլէ 'ազիմ՝ օլունպ՝
Իսրայէլտէն օթուզ պին նէֆէր փիւտտ տիւշ-
41 տիւ : Ալլահն թապուլթ էւլ ահրէ տախի
ալընըպ , 'Էլիին իքի օղլուն՝ Հօֆնի վէ Ֆինէ-
հաս էօլտիլէր :
42 Վէ ճէնք մէյտաննտան պիր Պէնեամինի
գօչարագ , էսվապը երթըգ վէ պաշընտա
թօփրագ օլաղը հալտէ հէման օլ կիւնտէ
43 Շիւյա վասըլ օլտու : Վէ վասըլ օլաղըն-
տա իշթէ 'Էլի Ալլահն թապուլթ էւլ 'ահրէ
իշիւն գալլի միւլթարիպ օլաղընտան , եօլ
եանընտա քիւրսիւտէ օթուրուպ պէրլէյօր
իտի . օլ քիմնէ տախի շէհրէ կէլիպ խապէր
վէրտիքտէ , պիւթիւն շէհր ֆէրեատ էյլէ-
44 տի : Վէ 'Էլի ֆէրեատը իշիտինճէ՝ Պու շա-
մաթա նէ՝ տիր՝ տէտի . օլ քիմնէ տա-
խի 'աճէթլէնի կէլիպ 'Էլիյէ խապէր վէր-
45 տի : 'Էլի իսէ տօգաան սէքիզ եաշընտա
իտի , վէ զա՝ֆ ը պասարը օլաղընտան կէօր-
46 մէյէ միւլթէտիր տէյիլ իտի : Վէ օլ տաէմ
'Էլիյէ՝ Մուհարեպէտէն կէլէն պէն իմ , վէ
պու կիւն մուհարեպէտէն ֆիրար էթտիմ՝
տէտիքտէ՝ օլ տախի , Օղլում , նէ՝ օլտու՝
47 տէտի : Վէ խապէրճի ճէվապ վէրիպ՝ Իսրա-
յէլ Ֆիլիսթիւիէրին էօնիւնտէն գաչտը , հէմ
տախի գալմաա պէօյիւք ինհիգամ՝ վագը՝ օլ-
տու , վէ սէնին իքի օղլուն՝ Հօֆնի վէ Ֆինէ-
հաս տախի էօլտիւ , վէ Ալլահն թապուլթը
48 ալընտը՝ տէտի : Վէ Ալլահն թապուլթընը
գիքը էթտիլի կիպի , 'Էլի քիւրսիւտէն ա-
գայա տօղըու գափուներն եանընտ տիւշիւպ՝
պոյնու գըրըմաղլէ վէֆաթ էյլէտի , զիրա
իլիթիյար վէ աղըր պիր տաէմ իտի . վէ իս-
րայէլէ գըրգ սէնէ հիւքմ էթտի :
49 Վէ կէլինի՝ եա՝նի Ֆինէհասըն զէվճէսի
համիլէ օլունպ , վագ՝ ը համը տախի եագըն
իտի . վէ Ալլահն թապուլթընը ալընտընը
վէ գայն փէտէրինին վէ տախի զէվճինին վէ-
ֆաթընը իշիթտիլի կիպի՝ աղըրը թուլմաղ-
20 լէ էյիլիւպ տօղըւրտու : Վէ օ վէֆաթ էթ-
մէք իւզըն իքէն , եանընտա տուրան գարըլար
անա՝ Գարգմա , զիրա պիր օղլու տօղըւրտուն
տէտիլէր . օ իսէ ճէվապ վէրմէյիպ տիգգաթ
21 էթմէտի : Վէ՝ Իսրայէլտէն 'իզգէթ գալար-
ըրտը տէյլէրէք , չօճուղա 'իքագօտ թէսմիյէ
էյլէտի . (զիրա Ալլահն թապուլթը ալընըպ

գայն փէտէրի իլէ զէվճի տախի վէֆա՝ էյլէ-
22 տի : Վէ Իսրայէլտէն 'իզգէթ գալարըրտը ,
զիրա Ալլահն թապուլթը ալընտը՝ տէմիւշ
իտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ Ֆիլիսթիւիէր Ալլահն թապուլթընը ա-
լըպ՝ անը Էպէնէզէրտէն Աշտօտա կէօթիւր-
2 տիւլէր : Վէ Ֆիլիսթիւիէր Ալլահն թապու-
լթընը ալըպ՝ անը Տաճօն խանէյէ կէօթիւրէրէք ,
3 Տաճօնըն եանընտ գօտուլար : Վէ Աշտօտիւիէր
էրթէտի կիւն սապաշլայըն երքէն գալգաղ-
լարընտա , իշթէ Տաճօն ՐԱՊՊԸՆ թապուլթը
էօնիւնտէ եիւզ իւսթիւ եէրէ տիւշիւշ
իտի . վէ Տաճօնը գալարըրպ թէքրար եէրինէ
4 գօտուլար : Վէ տաճա էրթէտի կիւն սապաշ-
լայըն երքէն գալգաղըրտընտա , իշթէ Տաճօն
ՐԱՊՊԸՆ թապուլթը էօնիւնտէ եիւզ իւսթիւ
եէրէ տիւշիւշ օլունպ՝ Տաճօնըն պաղը վէ իքի
էլլէրի էշէք իւզըրինէ Դէ-Էրէտ , քէսիլիւշ
վէ եալընըզ Տաճօնըն պէտէնէ գալմըշ իտի :
5 Պու էճտէն Տաճօնըն քեաշիւնէրի վէ Տաճօ-
նըն խանէսինէ կիրէլէրին քեաֆֆէտի , թա
պու կիւնէ տէկէն , Աշտօտա օլուն Տաճօն
6 խանէնէ էշիյինէ պամաղար : Վէ ՐԱՊՊԸՆ
էլի Աշտօտիւիէրին իւզըրինէ աղըրլալըպ , ան-
լէրի հէլըք էթտի . վէ անլէրի՝ եա՝նի Աշտօ-
տիւիէրին հուտուտը տախիլինտէ պուլըւնան-
լարը պէվասիր 'Էլիթիլէ վուրտու :
7 Վէ Աշտօտ էհալիսի պէօյլէ օլաղընը
կէօրտիւքլէրինտէ՝ Իսրայէլ Ալլահնըն թա-
պուլթը եանընտա տուրմաալըն , զիրա անըն
էլի իւզըրիմիզ վէ իւրալըզ Տաճօնըն իւզէ-
8 րինէ աղըրլալըպ՝ տէյլէրէք , Արէ՝ կէօնտէրիպ
Ֆիլիսթիւիէրին ճէմի՝ ի իւմէրտսընը քէնտի
եանընտա տաճէթ էյլէտիլէր , վէ՝ Իսրայէլ
Ալլահնըն թապուլթընա նէ՝ եափաղմ՝ տէ-
տիլէր . անլէր տախի՝ Իսրայէլ Ալլահնըն
թապուլթը ճաթա նագլ օլունըն՝ տէմէլէրի
իւզըրինէ , Իսրայէլ Ալլահնըն թապուլթընը
9 նագլ էթտիլէր : Վէ անը նագլ էթտիլէ-
րինտէն սօնկրա ՐԱՊՊԸՆ էլի օլ շէհր 'ալէյ-
հինէ օլարագ , փէք պէօյիւք իզթիլապ վագը՝
օլտու . վէ շէհրին էհալիսինի քիւշիւքտէն
պէօյիւքտէք տարպ էթմէսիլլէ՝ անլէրտէ պէ-
վասիր գուհուր էյլէտի :
10 Պու էճտէն Ալլահն թապուլթընը 'Էգ-
րօնա կէօնտէրտիլէր . վէ Ալլահն թապուլթը
'Էգրօնա վասըլ օլաղը կիպի , 'Էգրօնիլէր
ֆէրեատ էիպի՝ Պիզիմ իլէ գալմիլըզ էօլ-
տիւրմէք իշիւն Իսրայէլ Ալլահնըն թապու-
11 թընը պիզէ նագլ էթտիլէր՝ տէտիլէր : Պա՝
տէհուա արէ՝ կէօնտէրիպ Ֆիլիսթիւիէրին իւ-

վերադարձնել ճիւղմանի տա՛վեթ էթտիւր . վէ՛ իսրայէլ Ալլահն թապուլթը կէօնտէրինիդ , քէնտի մա՛շալինէ կիթսին , քի պի-զիմ իլէ գա՛վմըմը Եօլտիւրմէյէ՛ տէտիւր . զիւրա Ալլահն էլ օրատա զայեթ աղըր օլմաղէ՛ պիւթիւն շէհրտէ էօլիւմ գօրգուսը
12 վար խտի : Վէ վէֆաթ էթմէյէն տա՛վէր պէվտիւրէ տիւչար օլուպ շէհրին ֆերեատը կէօյէ չըգար :

ՊԱՊ 6

1 Վէ ըսողըն թապուլթը Ֆիլիսթիւր թօփ-
2 ըսողնտա ետի ալ գալար : Վէ Ֆիլիսթիւր քէա՛նիւր իլէ սահրէրէր չաղըրմա՛ Եէհօ-վանն թապուլթըն նէ՞ եափալմ . ա՛նը քէնտի եերիննէ նէ՞ իլէ կէօնտէրէ՛ճէյիմիդի
3 պիզէ պիւտիւրինիգ՝ տէտիւր : Անէր տախի-էյէր իսրայէլ Ալլահն թապուլթըն կէօն-տէրէ՛ճէք օլուր իսէնիդ , ա՛նը պօշ կէօնտէր-մէյիպ Տէր վէ՛ճէլէ ա՛նա պիւր սուչ թապուլթ-մէսի վերինիդ . օլ զէման շիֆա պուլուպ էլինին սիզտէն տէֆ՝ օլունմաղընըն սէ-
4 պէպի սիզէ մա՛իւմ օլուր՝ տէտիւր : Վէ ա՛նէր՝ Անա վերէ՛ճէյիմիդ սուչ թապուլթմէսի նէ՞տէն՝ իպարէթ օլմաղ տըր՝ տէտիւրէրինտէ , Ֆիլիսթիւր իւմերաւընտ՝ իտէտիննէ կէօրէ պէշ ալթու՛ն պէվտիւր իլէ պէշ ալթու՛ն ֆա-րէ օլուն , դիւր իւմերաւըն իլէ ճիւղմանիդ
5 իւզերիննէ կէլէն պէլա պիւր տիւր . իմտի պէ-վտիւրինիդ սուրէթլէրին վէ տիյարը պօ-ղան ֆարէլէրին սուրէթլէրին եափալմ՝ իս-րայէլին Ալլահնտ իզլէթ էտինիդ . օլա քի սիզտէն վէ իսահրաւընըն իւզերինտէն վէ
6 տիյարընըտան էլինի չէքէ : Վէ Մըրիւր իլէ Ֆիր՝օն գալպլէրին փէրլէնտիւրէրին կիպի նի՞չիւն գալպլէրինիդ փէրլէնտիւրիսի-նիդ . Ալլահ աբալարընտա իա՛ճայիպաթ իզ-հար էթտիւրէն սօնկրա , կիթմէյէր իչիւն ա՛ն-
7 լէրի սաղ վէ՞րմէտիւր մի : Վէ շիմաի պիւր եէնի՝ աբապա եափալմ՝ իւզերլէրիննէ պօլուն-տըրըգ գօնուլմամըշ էմըլիլ իրի ինէք ալընըգ , վէ ինէրլէրի՝ աբապայա գօշընըգ , եափու-րընը տախի աբալարընտան խա՛նէյէ շէվի-
8 լինիդ : Վէ Եէհօվանն թապուլթըն ալըպ իսրայանըն իւզերիննէ գօլունըգ , վէ ա՛նա՝ սուչ թապուլթմէսի օլմաղ իւզըն՝ վերէ՛ճէյիմիդ ալթու՛ն սուրէթլէրի եանընա պիւր քիւչիւք սանտըգ իչիւն գօլարադ՝ ա՛նը սաղ վէրինիդ ,
9 կիթսին : Վէ պաղընըգ քի էյէր քէնտի հուտուտը Եօլընտան Պէյթլէմէն չըգար իսէ , պու պէլիւք պէլայը իւզերլիմիդէ կիթիւրէն օտըր . էյէր կիթմէյ իսէ , պիզէ տօգունան

Պար. Թախֆիք էտէ :

ա՛նըն էլ ղլմայըպ , պու նէննէ պիզէ բաթթ-կէլէ պիւր շէյ օլաղընը պիլէ՛ճէյիլ՝ տէտիւր :
10 Վէ օլ տաէ՛ղէր պէլլէ՛ճէ հարէքէթ է-տիպ՝ էմըլիլ իքի ինէք ալարըն , վէ ա՛նէրի՝ աբապայա գօշուպ՝ եափուլթըն խա՛նէտէ
11 գափաղար : Վէ ըսողըն թապուլթըն վէ ալթու՛ն ֆարէլէր իլէ պէվտիւրլէրիննէ սու-րէթլէրիննէ քիւչիւք սանտըղընը՝ աբապա
12 իւզերիննէ գօտըգտան սօնկրա , ինէրլէր տօ-տօղըն Պէյթլէմէն Եօլըն թուլթուպ , սաղա եա սօլա սափմայարադ՝ պէլիւրէ պէլիւրէ պիւր ճատտէտէն կիտէրլէր խտի . Ֆիլիսթի-լէրին իւմերաւ տախի Պէյթլէմէն հուտուտը-նա գատար ա՛նէրին աբալարնա կիթտիւր :
13 Վէ Պէյթլէմէյիլ օվտա պուղտայ պիչ-մէքաէ օլուպ , կէօլլէրին գալտըրարադ թա-պուլթը կէօրտիւքլէրինտէ , ա՛նը կէօրտիւքլէ-
14 լի իչիւն մէսընը օլտուլար : Վէ՛ աբապա Պէյթլէմէյիլ Եէշուլն թապուլթըն կէլիպ օ-րատա տուրտու . վէ օրատա պէլիւք պիւր թաշ պուլունմաղլէ , աբապանն աղաճլարընը եալըպ՝ ինէրլէրի ըսողըն մուհրապա օլմաղ
15 իւզըն թապուլթըն էթտիւր : Վէ Լափիլիլ ըսողըն թապուլթըն վէ ա՛նըն եանընտա օ-լուպ իչիւնտէ ալթու՛ն սուրէթլէր պուլուննէ քիւչիւք սանտըղըն էնտիւրէրէք՝ օլ պէլիւք թաշ իւզերիննէ գօտուլար , վէ Պէյթլէմէն էհալիլ օլ կիւն ըսողըն մուհրապա թապ-
16 տիւմ վէ զէպիլէր զէպ՛ճէթ տիւր : Վէ Ֆի-լիսթիւրին պէշ իւմերաւ պուլունա կէօրտիւք-լէրինտէ՝ օլ կիւն՝ Էգրօնա՝ ալթուլթ էթտի-
17 լէր : Վէ Ֆիլիսթիւրին՝ ըսողըն սուչ թապ-տիւմէսի օլմաղ իւզըն վէրտիլէրին ալթու՛ն պէվտիւրլէր պուլունար տըր . Աշտա իչիւն պիւր , Ղաղա իչիւն պիւր , Աշգիթօն իչիւն պիւր , Ճաթ իչիւն պիւր , Էգրօն իչիւն պիւր
18 խտի : Վէ ալթու՛ն ֆարէլէր սուրը շէհրտէն սուրըգ քէօյէ , վէ հաթթա իւզերիննէ ըսող-ըն թապուլթըն գօնուլուն պէլիւք թաշա վարընա , Ֆիլիսթիւրին պէշ էմարէթիննէ պիլ ճիւղմէ շէհրլէրիննէ՝ տաէտիննէ կէօրէ խտի . պու թաշ տախի էլ Եէվմ Պէյթլէմէյիլ Եէ-շուլն թապուլթընտա տըր :
19 Վէ Պէյթլէմէն էհալիլինի , ըսողըն թա-պուլթըն իչիւն պաղտըլարըն իչիւն , տարպ էյլէտի . վէ գափմա՛ն՝ Էլիլ պին եէթմիշ տաէմ՝ թէլէֆ էաիպ , ըսողըն գափմը պէլիւք թէլէֆ տիւլար էթտիլ իչիւն գափմ՝ եա
20 չէքա : Վէ Պէյթլէմէն էհալիլի՝ Պու Ալլահ իւլ Գուտուտըն Եէհօվանն հուտընընտա տու-մաղա քի՞մ գատիւր տիւր , վէ եանընըտան
21 քիմին եանընա կիթսին՝ տէյէրէք , Գիւրտիւ-եա՝ տիւր էհալիլիննէ տաէմէր կէօնտէրիպ՝

Պար. Ելիլ պինտէ Եէթմիշ տաէմ :

Ֆիլիսթիներ ընդհանուր թագաւորներ կերի կէ-
թիւորիւնէր. հնիւպ անը եանընդաւ չեգարընը՝
տէտիւնէր :

ՊԱՊ 7

- 1 Վ Ե Գիրեաթ-եա'արիմ' եհալիսի էնիպ' ընդ-
հանուր թագաւորներ չեգարընը, վէ անը թե-
փետէ' Ապիստատապըն խանէսինէ կէթիւրիւպ'
անըն օղաւ էլ'ազարը ընդհանուր թագաւորներն
մուհաֆազարը իշխան թագաւորս էթտիւնէր :
- 2 Վ Ե Թագաւոր Գիրեաթ-եա'արիման գոնարը
կիւնտէն չօգ վազըթ կէչտի, եա'նի երիմի սե-
նէ օլտու, պիւթիւն պէյթի ի իսրայէլ տախի
ԲԱՊՊԱ Հասրէթ չեգարիւն :
- 3 Օլ վազըթ Սամուէլ պիւթիւն պէյթի ի իս-
րայէլէ խիթապէն' էյէր սիզ ԲԱՊՊԱ պիւթիւն
գաւպիւնիզ իլէ բիւճու' էտէր խէնիզ էճնէ-
պի իւնչարը վէ 'Աշթարօթը արանըգտան
տէֆ' էտիւնիզ. վէ գաւպիւնիզի ԲԱՊՊԱ թե-
հիլէ էտիպ' եալընըգ անա 'իպատէթ էտի-
նիզ, վէ օ սիզի Ֆիլիսթիներին էլինտէն խե-
լաւ էտէճէր տիւ' տէտի : Պաւնուէ իւզէրի-
նէ պէնի իսրայէլ Պա'ալիմի վէ 'Աշթարօթը
տէֆ' էտիպ' եալընըգ ԲԱՊՊԱ 'իպատէթ էթ-
տիւնէր : Պա'տէհու Սամուէլ Պիւթիւն իս-
րայէլէ Միսիպա ճէմ' էտիւնիզ, պէն տախի
սիզին իշխան ԲԱՊՊԱ նիլազ էտէյիմ' տէտի :
- 6 Վ Ե Միսիպա ճէմ' օլտուլար, վէ սու չե-
գիպ ԲԱՊՊԱ Հուգուրընտա տէգըրէք' օլ կիւն-
օրու թուլթուլար, վէ օրատա' Պիզ ԲԱՊ-
ՊԱ գարըն կիւնաճ էթտիք' տէտիլէր. վէ
Սամուէլ պէնի իսրայէլէ Միսիպա իծրա ի
հիւքմ' էթտի :
- 7 Վ Ե Ֆիլիսթիներ պէնի իսրայէլին Միսիպ-
ա թէճէմիւ' էթտիքէրին իշխտիքէրին-
տէ, Ֆիլիսթիներին իւմէրաւ իսրայէլ 'ալէյ-
հինէ չեգարընը. պէնի իսրայէլ տախի պու-
նու իշխտինէ Ֆիլիսթիներտէն գօրգտուլար :
- 8 Վ Ե պէնի իսրայէլ Սամուէլէ Պիզիմ իշխան Աւ-
լաճընը ԲԱՊՊԱ Ֆէրեւտ էթմէրտէն Ֆէրադաթ
էթմէ քի պիզի Ֆիլիսթիներին էլինտէն խեւա
9 էտէ' տէտիլէր : Սամուէլ տախի սիւտ էմէր
պիւր գուպու ալըպ' անը ԲԱՊՊԱ քիւլիլէն մուհ-
րազա օլտարաթ թագաւոր էլէտի, վէ Սամուէլ
իսրայէլ իշխան ԲԱՊՊԱ Ֆէրեւտ էլէտիքտէ'
10 ԲԱՊՊԱ անը իսթիմապէթ էլէտի : Վ Ե Սամու-
էլ մուհրազալը թագաւոր էտէր իքէն' Ֆի-
լիսթիներ իսրայէլ իլէ ճէնը էթմէյէ եազ-
լաշտուլար. վէ ԲԱՊՊԱ Հէման օլ կիւն Ֆիլիս-
թիներ իւզէրինէ սալիմ ի'ալիմ իլէ կիւն-
լէյիպ' անընի միւնհէլիմ' գըրմաղէ, իսրայէլին
11 էնիւնտէ գըրմաղէ : Վ Ե իսրայէլիներ Մի-
սիպա չեգար Ֆիլիսթիներ թագաւոր էտէ :

- րէք' անընի թագաւոր թագաւորնա' վա-
12 րէնճա թէլէֆ էթտիլէր : Օլ վազըթ Սամու-
էլ պիւր թաշ ալըպ' Միսիպա իլէ ճէնին արա-
սընտա տիւրտի, վէ' ԲԱՊՊԱ պիզէ պուրայա
գատար ետարմ' էլէտի տէյէրէք, անա 'ե-
13 պէն-էլէր թէմուէլ էլէտի : Վ Ե Ֆիլիսթիներ
գէլէլ օլտարաթ իսրայէլ Հուտուտընա պիւր
տաշա կէլէտիլէր. վէ Սամուէլին պիւթիւն
էյամընտա ԲԱՊՊԱ էլէ Ֆիլիսթիներ 'ալէյհին-
14 տէ իտի : Վ Ե Ֆիլիսթիներին իսրայէլտէն
գապիթ էթմիշ օլտարաթ չէհիլէր' 'եգրօնտան
ճաթա գատար իսրայէլէ ի'ալտէ օլտուտու.
պունլարըն ճիւլարալըն տախի իսրայէլ Ֆի-
լիսթիներին ետախնտէն խեւա էլէտի. վէ
իսրայէլ իլէ Ամրիլէրին պէյնինտէ սուլճ վար
իտի :
- 15 Վ Ե Սամուէլ պիւթիւն միւտտէթ ի 'եմ-
րիւնտէ իսրայէլէ իծրա ի հիւքմ' էտէր իտի.
16 Վ Ե Հէր սէնէ Պիզիլէ վէ ճիլլալ վէ Միս-
իպա տէլը էտիպ' պու երէրէրին քեաֆֆէ-
17 սինտէ 'իսրայէլէ իծրա ի հիւքմ' էտէրէք, Բա-
մայա 'ալտէթ էտէր իտի. զիւրա խանէսի օ-
րատա օլտալ' իսրայէլէ օրատա իծրա ի հիւքմ'
էտէր իտի. վէ օրատա ԲԱՊՊԱ պիւր մեզպաճ
պինա էթտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վ Ե Սամուէլ իսթիյար օլտարաթ զէման օ-
ղալարըն իսրայէլէ հաթիմ թագաւոր էլէտի.
2 Վ Ե իլէ օղընըն իտի էտէլ, վէ իքինճիսինին
իտի Ապիյա օլտալ' Պիլէպա'տա հաթիմ ի-
3 տիլէր : Վ Ե օղալարըն անըն մեպէյինտէ սիւ-
լուք էթմէյիպ, թամա'ա տիւլէրէք վէ իւ-
վէթ ալտարաթ հազգը իպթալ էթտիլէր :
4 Վ Ե իսրայէլին իսթիյարալըն ճիւլլալ
թէճէմիւ' էտիպ, Բամայա Սամուէլին եանը-
5 նա կէլտիլէր. Վ Ե անա' իշթէ սէն իսթիյար
օլտըն, վէ օղալարըն սէնին մեպէյինտէ
սիւլուք էթմէյօլտար. ճիւլլալ պիւր ճիւլլալ թագա-
վէլէրտէ օլտալ կիպի իւզէրիմիզէ պիւր մէլիք
նապ էլէլ, քի պիզէ իծրա ի հիւքմ' էլէլ-
6 յէ' տէտիլէր : Պաւ մատաէ իտէ' եա'նի Պի-
զէ իծրա ի հիւքմ' էտէճէք պիւր մէլիք վէր'
տէմէլէր Սամուէլին նազարընտա Ֆէնա կէ-
րիւնէրէլ, Սամուէլ ԲԱՊՊԱ տու'ա էլէտի :
7 ԲԱՊՊԱ տախի Սամուէլէ տէտի քի' Գալմըն
քէլալմըն վէ անա սեյլէտիլէրինին քեաֆ-
ֆէսինի տիւլիլ, զիւրա սէնի ըտտ էթմէտի-
լէր, անճաթ իւզէրէրինէ հիւքիւմէթ էթ-
8 մէրտէն պէնի ըտտ էթտիլէր : Ալլէրին Մը-
սըրտան չեգարալըն կիւնտէն թագաւոր կիւ-
նէ տէկին պէնի թէրք էտիպ, զայլ իւնչա-

Պա'ալ էտարմ' իտի

բա 'իսպատեթ էտէրէք' իշէտիքրէրի 'ամէլէ-
 9 րինին քտաֆֆէսինէ կէօրէ սանա տախի հէ-
 քէլամբնը տինկէ, ֆազաթ անլէրէ աշիքեա.
 րէ շէհաստէթ էտիպ' իւզէրէրէինէ հիւքիւ-
 մէթ էտէճէք մէլէյին ուսուլընը իսպար է-
 տէսին :
 10 Վէ Սամուէլ ՐԱՊԱՐՆ քէլամբնըն քեաֆ-
 ֆէտինի քէնտիսինտէն պիր մէլիք թալէպ էթ-
 11 միշ օլան գալմա սէզլէյիպ, իւզէրինիդէ հիւ-
 քիւմէթ էտէճէք մէլէյին ուսուլընը պու օլա-
 ճազ տըր, եա'նի օղուլարընըդ տըլպ քէն-
 տիսի իշիւն 'արապալարըն իւզէրինէ վէ աթ-
 12 արըն իւզէրինէ գոյաճազ տըր. անլէր տախի
 անլէրի քէնտիսինէ պին պաշը վէ էլլի պաշը
 նապ էտէճէք. անլէր տախի թարալարընը
 սիւրիւպ պիշինի պիշէճէքէր, վէ հարպ ա-
 13 լէթէրինի վէ 'արապալարըն տըր : վէ գրգալարընը տըլպ
 'ըթըրճը վէ աշըն վէ էքմէքճի թա'նին էտէ-
 14 ճէք. վէ թարալ վէ պաղ վէ զէյթ ունլըլա-
 րընըդն էյիսինի զապթ էտէրէք' գուլարընա
 15 վէրէճէք տիր : վէ էքրինիդին վէ պաղարըն-
 նըլըն 'իւշընիւնա տըլպ' քէնտի խառտէմսի իլէ
 16 գուլարընա վէրէճէք տիր. վէ քէօլէրի իլէ
 ծարիյէլէրինիդի վէ էն ա'լա էրկիթէրինիդի
 վէ մէրքէպլէրինիդի ալապ' քէնտի իշինտէ գուլ-
 17 լանաճազ տըր : Սիւրիւլէրինիդին 'իւշընիւնա
 ալաճազ, սիլ տախի քէօլէրի օյաճազը
 18 նըլ : վէ քէնտինիդէ ինթ իխապ էթտիյինիդ
 մէլէյինիդ սէպէպինտէն օլ կիւն ֆէրեստ
 էտէճէքսինիդ, լաբին ՐԱՊԱ սիլի օլ կիւն
 տինկէմէճէք տիր :
 19 Գալմա իսէ Սամուէլին քէլամբնը տինկէ-
 մէքտէն իմթինա' իլէ' խայր, մաթլապա իւ-
 20 զէրիմիգտէ պիր մէլիք օլմալը. Պիլ տախի պիլ
 ճիւմէ թա'նիքէր կիպի օլաբազ' պիլի մէլի-
 յիմիդ իճրա ի հիւքմ էթսին, վէ էօնիւմիւզճէ
 չըգըպ մաւհարէպլէրինիդի էթսին' տէտիլէր :
 21 Սամուէլ տախի գալման սէօզլէրինին ճիւմէ-
 սինի իշտիպ' անլէրի ՐԱՊԱՐՆ հազուրընա
 22 սէզլէտի : ՐԱՊԱ տախի Սամուէլէ' Անլէրին
 քէլամբնը տինկէ, վէ իւզէրէրէինէ պիր մէլիք
 նապ էյլէ' տէտի : օլ վազըթ խառտէմսի իս-
 րայէլիլէրէ իթիթապէն' Հէր քէս քէնտի շէհ-
 րինէ կիթսին' տէտի :

ՊԱՊ 9

1 Վէ Պէնեամինիլէրտէն Գիս իամինտէ սա-
 հիպ ի գուլվէթ պիր Պէնեամինի օլուպ, պու
 2 տտէմ իսին ի Ապիւէլ իպն ի Սէրօր իպն ի Պէ-
 2 քօրաթ իպն ի Աֆիհ իտի : վէ պուռնու

Սաուլ իամինտէ էրկիթ վէ կիւզէլ պիր օղ-
 լու օլուպ, պէնի խարայէլտէ անտէն կիւզէլ
 քիմնէ եօզ իտի. օմնաղընտան եօզարընը
 պիւթիւն գալման ուղըն իտի :
 3 Վէ Սաուլըն փէտէրի Գիսին մէրքէպլէրի
 զա'իպ օլմալըն, Գիս քէնտի օղու Սաուլա'
 Ուշաղլարըն պիրինի պէրապէր ալ վէ գալ-
 4 գըպ մէրքէպլէրի արամաղա կիթ' տէտի : Օլ
 տախի էֆրաիմ տաղընտան կէչիպ' Շալիշա
 թօփրաղընտան տախի կէչտի, ֆազաթ պու-
 լամալարըն. պա'տէհու Շալիմ թօփրաղըն-
 տան կէչտի վէ օրադ տախի եօզ իտի. վէ
 օրատան Պէնեամինիլէր տիլարընտան կէչտի-
 5 լէր իսէ տէ պուլամալարըն : վէ Սուֆ թօփ-
 րաղընա վաղըն օլաղլարընտա Սաուլ եա-
 նընտա պուլունտան ուշաղա' իլէ, կէրի տէօ-
 նէլիմ, օլմայա քի փէտէրիմ մէրքէպլէրտէպ
 6 վաղ կէչիպ պիլիմ' իշիւն էնտիշէ էտէ' տէ-
 տի : Օ իսէ անա' իշթէ պու շէհրտէ պիր
 Սաւհատէմսի վար տըր. վէ օ միւհթէրէմ
 պիր տտէմ տիր. վէ սէօլէտիյինին քեաֆ-
 7 ֆէսի մաթլապա վաղը' օլուր. շիմաի օրայա
 կիտէլիմ, պէլի կիտէճէլիմիլ Եօլը պիլի
 8 իսպէր վէրի' տէտի : Սաուլ տախի ուշա-
 ղընա' իշթէ կիտէր իսէք' օլ տաէմէ նէ' կէօ-
 թիւրէլիմ. գիրա գապլարընըգտա էքմէք տիւ-
 քէնտի, վէ Ալաւհատէմսինէ կէօթիւրէճէք
 պիր հէտիլէ եօզ տըր. եանըմըգտա նէ' վար'
 9 տէտի : վէ ուշաթ թէքրար Սաուլա ճէվապ
 վէրիպ տէտի քի' իշթէ էլիմտէ պիր րուպ' ը
 մըսգալ կիւմիւշ պուլունուր. պուռնու Ալ-
 10 լաւհատէմսինէ վէրիլիմ, քի պիլի Եօլըմը
 իսպէր վէրէ : (Ձէման ը գաթիմտէ խարայէլ-
 տէ պիր տտէմ' Ալաւհատան տա'ալ էթմէք
 իշիւն կիթտիքտէ, պէօլէ եա'նի' իլէ, պապիլի
 11 կիտէլիմ' տէր իտի. գիրա պու կիւնքի փէյ-
 զամպէրէ էվլէտէն պաթի տէնիլ իտի : վէ
 Սաուլ ուշաղընա' Եյի սէօլէտին. կէլ, կի-
 տէլիմ' տէտի : Պէօլէճէ Ալաւհատէմսինին
 12 պուլունաղըն շէհրէ կիթտիլէր : Անլէր շէհրին
 եօղուշընա չըգար իքէն' սու շէքմէք իշիւն չը-
 գան գըզլարա րապթ կէլիպ, անլէրէ' Պապիլ
 13 Եւհրէ կիրտիյինիդ կիպի անը' թա'ամ էթ-
 մէք իշիւն միւրթէֆէ'այէ չըգմաղտան էվլէլ
 պուլունընը, չիւնքի օ կէլիլէյինէ գալմա
 թա'ամ էթմէք. գիրա գուրպան իւզէրինէ
 օ պէրէքէթ օգուր, պա'տէհու տա'վէթլիլէր
 թա'ամ էտէր. վէ շիմաի չըգընը, գիրա
 անը հէման շիմաի պուլունընը տէտիլէր :

- 14 Վ է չէ՛հրէ տօղբու չըգըպ չէ՛հրին իշինէ կի-
րերէր իքէն , իշթէ Սամուէլ միւրթէֆէ'այէ
չըգմագ իւզըն անլէրէ գարչը կէլտի :
- 15 Վ է Սաուլըն կէլմէ'սինտէն պիր կիւն է վ-
16 վէլ ԲԱՊՊ Սամուէլէ պէլյան էտիպ , Եսրըն
պու վազըթտա Կէնէտմին թօփրաղընտան
սանա պիր ատէմ կէօնտէրէճէլիմ . անը
գալմըմ Խորայէլ իւզէրինէ ըէ'իս օլմագ իւզ-
րէ մէս՛հ էտէսին . օլ սախի գալմըմ Զիրիս-
թիլէրին ետտինտէն խէլաա էտէճէք տիր , զի-
րա գալմըմն ֆէրեաաը պանա վառըլ օլմագ-
17 լէ , անլէրէ նազար էլլէտիմ' տէտի : Վ է Սա-
մուէլ Սաուլը կէօրտիւքտէ , ԲԱՊՊ անա' Իշ-
թէ չազգընտա Դանա սէջլէտիլիմ' ատէմ .
գալմըմ իւզէրինէ չիւքմտար օլաճագ ատէմ
պու ալը' տէտի :
- 18 Սաուլ տախի գալմու օրթտարնտա Սա-
մուէլէ եագլալըպ' ֆէրէմ էլլէ , Պասիրին
խանէսի նէ'րէտէ տիր , պանա կէօսթէր' տէ-
19 տիքտէ Սամուէլ Սաուլա ճէվապէն' Պասիր
պէն իմ . էօնիւմճէ միւրթէֆէ'այէ չըգ , զի-
րա պու կիւն պէնիմ իլէ թա'ամ էտէճէք
սինիլ . վէ սապա՛հլըն' սէնի սալը վէրիպ'
դալպի'տէ պուլունանըն քեաֆֆէսինի սանա
20 խապէր վէրիրիմ : Վ է իւշ կիւնտէն պէրու
ղա'իպ օլուն մէրքէպէրին իշին էնտիշէ էթ-
մէ , զիրա պուլունտըլար . վէ Խորայէլին պիւ-
թիւն արգըւը քիմէ' տիր . սանա վէ փտէ-
րինին պիւթիւն խանէսինէ տէլի' մի տիր'
21 տէտի : Սաուլ իսէ ճէվապէն' Պէն Խորայէլ
սըպթըլարընէ էն քիւշիլիւնտէն պիր Պէն
եամրին , վէ գապիլէմ Պէնեամին սըպթընըն
ճիւմէ գապիլէլէրինին էն քիւշիլիւն տէլի' մի
տիր . իմտի նի' չիւն պանա պու միտիլիւ
22 չէլլէր սէջլէրին' տէտի : Սամուէլ տախի
Սաուլ իլէ ուշաղընը ալըպ , անլէրի Բա'աօ
տապընա կէօթիւրէրէք' անլէրէ օթուգ ատէմ
տէն 'իպարէթ օլուն տա'վէթիլէրին իւսթ
23 թարաֆընտա եէր վէրտի : Վ է Սամուէլ աշ-
ճըլա' Սանա , Եսրընտա տուրտուն' տէլէրէք
24 շու վէրտիլիմ Տիստէլի կէթիր' տէտի : Աշճը
տախի' պուտ իլէ իւզէրինտէքինի գալտըրըպ
Սաուլըն էօնիւնէ գօտըգտա , Սաուլէ' իշթէ
Տըֆը օլունտըն քէնտի էօնիւնէ գօյուպ եէ .
չիւնքի' Գալմը տա'վէթ էթտիմ' տէտիլիմ
վազըթտան պէրու պու սէնին իշին մա՛հ-
ֆուգ ալը' տէտի . վէ օլ կիւն Սաուլ Սա-
մուէլ իլէ թա'ամ էթտի :
- 25 Վ է անլէր միւրթէֆէ'ատէն չէ՛հրէ էն-
տիքտէն սանկրա Սաուլէ տա'մ իւզէրինտէ
26 Սաուլ իլէ միւրթէֆէ'ատէ էլլէտի : Վ է սա-
պա՛հլըն գալտըպ շաֆագ սէքքէր իքէն Սա-
մուէլ Սաուլը տամա չաղըրըպ' Գալգ , սէնի
կէօնտէրէլիմ' տէտի : Սաուլ տախի գալգ-

ալը վէ իքիսի' եա'նի քէնտիսի իլէ Սամուէլ
27 տըլարը չըգտըլար : Վ է չէ՛հրին քէնտընտա
էնէրէր իքէն , Սամուէլ Սաուլա' Ուշաղա
սէջլէ , էօնիւմիւզճէ կէլսին . (օ տախի կէչ-
տի .) վէ չիմտի տէն տուր , վէ սանա Ալա-
հըն քէլալմըն պիւրիւրէլիմ' տէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վ է Սամուէլ եաղ չիշէսինի ալըպ անըն
պաշնա տէքքէրէք , անը էօփիւպ տէտի քի'
իշթէ ԲԱՊՊ սէնի քէնտի միւրաաւա ըէ'իս օլ-
2 մագ իւզըն մէս՛հ էլլէտի : Պու կիւն պէնտէն
միւրթարագաթ էլլէտիքտէն սանկրա , Պէնեա-
մին չուտուտընտա վազը' Սալաճա տա'հէլին
գապըր եանընտա սէն իքի ատէմ պուլաճագ-
սըն . անլէր տախի Դանա տէլէճէքքէր քի' Ա-
րամագ իշին կիթտիլին մէրքէպէր պուլուն-
տա . վէ իշթէ փտէրին մէրքէպէր մատ-
տէսինի թէրքէ' Օղլըմ' իշին նէ' եափայլըմ'
տէլէրէք սիլաէն տալըլ էնտիշէ էտիլար :
- 3 Վ է օրատան իլէրի կիտիպ թապըր մէշէսինէ
վալըլ օլաղընտա , օրատա Պէլթէլէ Ալաճ
Չուգըլընտա չըգմագ իւզըն' պիր իւշ օղլագ ,
վէ պիր իւշ էքմէք սօմուըն , վէ պիր պիր
թուլըմ' շէրապ թալըլ յան իւշ ատէմ' սա-
4 նա թէսաաիւֆ էտէճէք տիր . Վ է չալ ու-
խաթընը սու'ալ էտիպ' սանա իքի էքմէք
վէրէճէքքէր . սէն տախի էլլէրինտէն գապուլ-
5 էտէճէք օին : Պա'տէհու Զիրիլիլէրին մու-
ճաֆըզլար պուլունտըլը ճիլպ'աթ-Ուլաճա
կիտէճէքսին , վէ օրայա' չէ՛հրէ վալըլ օլաղ-
ընտա , էօնլէրինտէ սանթուր վէ տէֆ վէ նէլ
վէ թանաղուր օլարագ , քէնտիլէր տախի փէլ-
ղամպէրիլէք էտէրէք միւրթէֆէ'աթտան էնէն
պիր փէլղամպէր ճէմա'աթընտ րաաթ կէլէ-
6 ճէքսին : Սէնին իւզէրինէ տախի ԲԱՊՊԵՆ Բու-
հը կէլէճէք , սէն տախի անլէր իլէ պէրապէր
փէլղամպէրիլէք էտէճէքքէր , վէ սէն թէպէտ-
տիւլ էտիպ պաշգա պիր ատէմ' օլաճագսըն :
- 7 իմտի պու 'ալալմէթլէր սանտ վաղը' օլաղտա
էլլինտէն կէլէնի եափ , զիրա Ալաճ սէնին իլէ
8 տիր : Վ է սէն էօնիւմճէ ճիլաալա էն , վէ
իշթէ պէն մուճաղաալար թաղտիմ' վէ սէլա-
մէթ զէպիճէլէրի զէպ՛հ էթմէք իշին եանընա
էնէճէլիմ' . պէն եանընա կէլիպ եափաաղընը
սանա պէլյան էտինճէլէտէկին եէտի կիւն մէքս
էլլէ :
- 9 Վ է Սամուէլին եանընտան կիթմէք իշին
տէնտալիւ կիպի , Ալաճ սանա պաշգա պիր
եիւրէք վէրտի . վէ պու 'ալալմէթլէրին ճիւմ'
10 լէտի օլ կիւն վազը' պուլտա : Վ է օրայա
եա'նի 'Ճիլպ'այա կէլտիքլէրինտէ իշթէ պիր

*Պայլըն

41 փեյղամպեր ձեմա՛տթը անա րաթի կէլտի .
 վէ տննն իւզերինն Ալլա՛հն իւ՛հն կէլմէրէ՛
 42 օ արալարնտա փեյղամպերէք էյլէտի : Վէ
 անը մեւգատտեմա թանըյանլարն քեաֆ-
 ֆէսի աննն փեյղամպերէք իլէ փեյղամպերէք
 էթտիյինի կեօրտիւլէր . վէ գալմ պիրի պիրինն՝
 43 Գիս օղլընա պու վազը՝ օլան նէ՞ տիր . Սա-
 ու՛ղ տախի մի փեյղամպերէք արասընտա
 տըր՝ տէտիլէր : Վէ օրալը պիր առեմ ձե-
 վապէն՝ Ես անլէրին փետերի քի՞մ տիր՝ տե-
 տի : Պու էճտէն՝ Սաու՛ղ տախի մի փեյղամ-
 պերէք արասընտա տըր՝ քեաֆ վարպը մէսէլ
 44 օլտու : Վէ փեյղամպերէք էթմէյի թէմամ
 էթտիքտէն սօնկրա միւլթէֆէ՛այա կիթտի :
 45 Վէ Սաուլըն 'ամուճաք անա վէ ուշաղը-
 նա՝ Նէ՞րէյէ կիթտինիզ՝ տէտի : Օլ տախի
 մէրքէպլէրի արամաղա լէֆուէ , վէ պուլունմա-
 տըգլարընը կեօրտիւլիւմիւզտէ Սամուէլին
 46 նէզտինէ կիթտիք՝ տէտի : Սաուլըն 'ամու-
 ճաք տախի՝ Սամուէլին սիզէ՛ նէ սեօյլէտի-
 յինի պանա խապեր Վէ՛ր տէտիյինտէ ,
 47 Սաուլ 'ամուճաքնա՝ Մէրքէպլէրին պու-
 լընտըղընը պիզէ աշիքեարէ խապեր վէր-
 տի՝ տէտի . լաքին մէլիք օլմագ խուսուսըն-
 տա Սամուէլին քէնտինն սեօյլէտիյինի անա
 խապեր վէրմէտի :
 48 Պա՛տէհու Սամուէլ գալմ Միսփոյա ՐԱՊ-
 ՊԸՆ հուզուընա ձեմ՝ էյլէտի : Վէ պէնի
 49 Խորայէլէ տէտի քի՛ Խորայէլին Ալլա՛հ ՐԱՊ
 պէօյլէ պուլուրուր . Պէն Խորայէլի Մըսրտան
 չըգարտըմ , սիզի Մըսրտէրին ետտինտէն վէ
 սիզէ զուլմ՝ էտէն պիլ ձիւմիէ մէլիքէրին եւ-
 տինտէն խէլաս էթտիմ : Սիզ իսէ սիզի ձիւմիէ
 պէլա վէ մուզպադալարընզտան խէլաս է-
 տէն Ալլա՛հնըզ պու կիւն ըտտ էտիպ , անա՝
 Մուլթադա իւզերիմիզէ պիր մէլիք նուսպ էյ-
 լէ՝ տէտինիզ . վէ չիմտի սըպլէլարընը վէ
 պինլէրինիզէ ՐԱՊԸՆ հուզուընտա տուրը-
 20 նըլ . Վէ Սամուէլ Խորայէլին սըպլէլարընը
 քեաֆֆէսինի ետգալալարընզտա՝ Պէնեմմին
 21 սըպլթը թուլթուլտու : Վէ Պէնեմմին սըպ-
 թընը գապիլէլէրիննէ ետգալալարընզտա՝
 Մաթրի գապիլէսի թուլթուլտու . վէ Սաուլ
 իպն ի Գիս թուլթուլտու՝ անը արատըլար
 22 իսէտէ պուլունմատը Վէ՛ 'Սճէպա օ առեմ
 պուրայա կէլթ՞ր մի՛ տէյիւ ՐԱՊԸՆ սու՛ալ
 էթտիլէր . ՐԱՊ տախի՛ իշթէ էշեա արա-
 23 սընտա իիթիֆա էթմիշ տիր՝ տէտի : Վէ
 գօշուպ անը օրատան ալտըգլարընտա գալմ-
 մին օրթաքնտա տուրաղը հայտէ , օմուզըն-
 տան եօգարընը՝ գալմին քեաֆֆէսինտէն ու-
 24 զուն իտի : Վէ Սամուէլ պիւլթիւն գալմա՝
 ՐԱՊԸՆ ինթիխապ էթտիլի քիմէյի կեօր-
 տիւնն՝ալ մի , զիրա պիւլթիւն գալմա

միսլի եօգ տըր՝ տէտի : Վէ պիւլթիւն գալմ
 կիւլպանը չէքիպ՝ Եաշաքն մէլիք՝ տէտիլէր :
 25 Վէ Սամուէլ գալմա մէլիք հիւքիւմէթի ու-
 սուլընը թա՛րիֆ էտիպ , պիր քիթապա թա՛հ-
 րիր էթտիքտէն սօնկրա՝ ՐԱՊԸՆ հուզուընա
 վազ՝ էյլէտի . վէ Սամուէլ գալմին քեաֆ-
 ֆէսինի՝ հէր քէսի քէնտի խանէսինն սալը
 26 վէրտի : Սաուլ տախի քէնտի խանէսինն
 ձիւպ՛այա կիթտիքտէ , գալպլէրինն ՐԱՊԸՆ
 սօգուընտըզ պիր թա՛գրմ՝ առեմէր անն իլէ
 27 պէրապեր կիթտիլէր : Ամա պա՛ղը ետրամազ
 քիմնէլէր՝ Պու առեմ՝ նա՞սըլ պիզի գուր-
 թարաճագ տըր՝ տէյէրէք , անը թա՛հրէր էտիպ
 անա պիր փիշքէշ կեօթիւրմէտիլէր . լաքին
 օ սիւքիւլթ էյլէտի :

ՊԱՊ 44

4 Վէ 'Ամմօնի Նահալ չըգըպ Եապէշ-ճիւլ-
 'աա 'ալէյհինտէ օրտու գուրտու , վէ Եապէ-
 շին պիւլթիւն էհալիսի Նահալա՝ Պիլիմ իլէ
 'ագտը 'ահտ էյլէ , պիղ տախի սանն գուլ-
 2 լըգ էտէլիմ՝ տէտիլէր : Ամա 'Ամմօնի Նա-
 հալ անլէրէ՝ Սիզին իլէ պու շարթ իւզրէ
 'ագտէտէրիմ , եա՛նի ձիւմիէնիլին սաղ կեօզ-
 լէրինի չըգարայըմ , վէ պունու 'այըպ օլմագ
 իւզրէ պիւլթիւն Խորայէլին իւզէրինն աթա-
 3 յըմ՝ տէտի : Եապէշին իթիթիարալարը տախի
 անա՝ Խորայէլին հուսուտը տախիլինտէ օլան
 հէր երէ սա՛ի կեօնտէրմէք իլէւն պիզէ եւ-
 տի կիւն միւհէթ վէր . վէ էյէր պիլի իւլաս
 էտէն պուլունմազ իսէ , օլ վազըլմ չըգըպ
 նէզտինն կէլիլիլ՝ տէտիլէր :
 4 Պունու իւզէրինն սա՛իլէր Սաուլ ձիւպ-
 'աքնա կիտիպ՝ գալմ իշիտիր իքէն պու սեօզ-
 լէրի սեօյլէտիքէրինտէ , պիւլթիւն գալմ պիւ-
 5 լէնտ ալալլէ աղլատըլար : Վէ իշթէ Սա-
 ուլ էօքիւզլէրին արտընճա թարալատան կէլ-
 տիքտէ , Սաուլ՝ Գալմա նէ՞ օրտու քի աղ-
 լայօրլար՝ տէտի . վէ անա Եապէշ էհալիսի-
 6 նին սեօզլէրինի նազլ էթտիլէր : Վէ Սաուլ
 պու սեօզլէրի իշիթտիքտէ իւզէրինն Ալլա՛հն
 Րուհը կէլտի , վէ զաղապը զէյտաէտիլէ
 7 թուլթուլտու : Վէ պիր չիֆթ էօքիւզ ալըպ
 անլէրի փարչա փարչա էտէրէք , Սաուլըն վէ
 Սամուէլին արտընճա չըգմայան հէր առեմին
 էօքիւզլէրինն պէյյլէ էտիլէճէք տիր՝ տէյէրէք ,
 սա՛իլէր էլիլիլէ Խորայէլին հուսուտը տախի-
 լինտէ օլան հէր երէ կեօնտէրտի . վէ գալմ-
 մին իւզէրինն ՐԱՊԸ գօրգուսը տիւշմէքէ
 8 շախս ը վահա կիպի չըգտըլար : Վէ Պէ-
 զէգտէ եօգլամա էթտիքտէ , պէնի Խորայէլ
 իւլ էիւզ պին՝ վէ Նէհուտա առեմլէրի օթուզ
 9 պին նէֆէր իտի : Վէ կէլէն սա՛իլէրէ՛ Եա-

- պէշ ձիւնառն էհալիսինէ՝ Եարն կիւն
ըսընառգտա սիգէ խելաւ եէթիշէճէք տիր
տէյնինդ՝ տէտիէր : Սա՛իւէր տախի կի-
տիպ Եապէշ էհալիսինէ խապէր վէթալիւ-
10 րինտէ անլէր շատման օլտուլար : Վէ Եա-
պէշին էհալիսի 'Ամմնիւրէ' Եարն չըգալնէգ
տինիդէ կէլիւրիդ՝ վէ Նազարընըգտա հէր նէ
11 քի խօշ իսէ պիզէ եափընրդ՝ տէտիէր : Վէ
էրթէտի կիւն Սառլ գալմը իւշ ֆըրգայա
թադսիմ էտիպ , սապահ նէվալէթնտէ օրտու-
նըն իշինէ կիրէրէք , 'Ամմնիւրէրի կիւնին հէ-
րարէթլի վազթընա գատար թէլէֆ էթտի-
լէր . վէ պագի գալմնլար տաղըլըպ իքիսի
պիր եէրտէ գալմնալը :
- 12 Օլ գէման գալմ՝ Սամուէլէ՝ իւզէրիմիդէ
Սառլ մը մէլէթ օլաճադ՝ տէյնէ քի՞մ տիր .
օլ տաթմէրի թէպիմ էտինիդ տէ անլէրի
13 էօլտուրէլիմ՝ տէտիէր : Լաքին Սառլ Պու-
կիւն պիր քիման էօլտուրիւլէյէճէք տիր .
գիրա ՐԱՊԱ պու կիւն իւրայէլտէ խելաւ իճ-
րա էյլէտի՝ տէտի :
- 14 Սամուէլ տախի գալմա՝ Կէլինիդ , ձիւ-
նալ կիտիպ , օրտա Տիւքիւմէթի եէնիտէն
15 սապիթ էտէլիմ՝ տէտի : Պուռնուն իւզէրինէ
պիթիւն գալմ՝ ձիւնալ կիթտիւր , վէ օրա-
տա՝ ձիւնալ Նապ էթտիւր . վէ օրտա ՐԱՊ-
ԱՊԱ հուզըրընտա սէլամէթ գէպիհէրի գէպի
էթտիւր . վէ Սառլ ինէ պիւթիւն իւրայէլ
օրտա գիլաւէսիյէ շատման օլտուլար :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Սամուէլ պիւթիւն իւրայէլ տէտի
քի՝ իշթէ պանա հէր սէօլէտիյինիդէ կէօրէ
քէլամընը տինիլէյիպ՝ իւզէրինիդէ պիր մէ-
2 լիք Նապ էթտիմ : Վէ շիմտի իշթէ Եօնիւ-
նիւզտէ մէլիք կիտիյօր , պէն իսէ իւթիյար
վէ ագ սալը օլտուլար , վէ իշթէ օղուլարըմ
եալընըգտա տըր , պէն տախի սէպալէթիմ
տէն թա պու կիւնէ տէկին Եօնիւնիւզտէ կի-
3 տիյօր իտիմ : իշթէ պէն հալը իմ . ՐԱՊԱՊԱ
հուզըրընտա վէ մէսիհինին հուզըրընտա
շէհաւէթ էտինիլ . քիմի՞ն Եօքիւզիւնիւ
ալարմ , վէ քիմի՞ն մէրքէպինի ալարմ , վէ
քիմէ՞ գաւար էթտիմ , քիմէ՞ գուլմ էթտիմ ,
վէ քիմի՞ն էլէնտէն ըիշվէթ ալըպ՝ անըն իյն
կէտլէրիմ գափաարմ . պէն տախի սիզէ իա-
4 աէ էտէլիմ : Սնլէր տախի՝ Պիզէ զաար էթ-
մէտին . վէ պիզէ գուլմ էթմէտին , վէ քիմ
տէնին էլինտէն պիր շէյ ալմնալմ՝ տէտիւր :
5 Օլ տախի անլէր՝ Լիմտէ պիր շէյ պուլմն-
ալընըգտա պու կիւն ՐԱՊԱ սիզէ շաֆիտ , մէ-

- սիհի տախի շաֆիտ օլտուլմ՝ տէտի . վէ անլէր՝
Շաֆիտ օլտուլմ՝ տէտիւր :
- 6 Պա՛տէհու Սամուէլ գալմա տէտի քի՝
Մուսա ինէ Հարունը թա՛նին էտէն վէ Էճ-
տաալընը Մարը տիյարընտան չըգաւա ՐԱՊԱ
7 տըր : Վէ շիմտի տուրընը , պէն տախի ՐԱՊ-
ԱՊԱ սիզէ վէ Էճտաալընըգտա էյլէտիյի պիւ-
ճիւմէ հազգ իշլէր խուսուրընտա ՐԱՊԱՊԱ
հուզըրընտա սիզին ինէ միւպալնէտէ Էտէլիմ :
- 8 Եա՛գուպ Մըսա կիրտի , վէ Էճտաալընըգտա ՐԱՊ-
ԱՊԱ ֆէրնաւ էթտիլէրինտէ , ՐԱՊԱ Մուսա ինէ
Հարունը իրաւ էթտի . պուլար տախի Էճ-
տաալընը Մըրըրտան չըգաւըպ՝ պու մահալ-
9 տէ իւզէտն էթտիւր : Ամմն անլէր քէնտի-
լէրին Ալուհը ՐԱՊԱՊԱ ունուլտըլար , օլ տա-
խի անլէրի Հասօրըն սէր՝ ալըքէրի Սիսէրանըն
էլինէ վէ ֆիլիթիլէրին էլինէ վէ Մուսա մէ-
լիյինին էլինէ թէպիմ էթտի , վէ անլէր ինէ
10 մահալարէպէ էթտիւր : Վէ ՐԱՊԱՊԱ ֆէրնաւ
էտիպ՝ ՐԱՊԱՊԱ թէրքէ վէ Պա՛տէհու վէ 'Աշ-
թարթա իպատէթ էթմէքէ կիւնահ իշ-
լէտիք , վէ շիմտի տիւշվէրիմիզին էլինտէն
պիզէ խելաւ էյլէ , վէ անա իպատէթ է-
11 տէրիդ՝ տէտիւր : ՐԱՊԱ տախի Էթրուպա-
'ալը վէ Պէտանը վէ Եիլիթիմա վէ Սամուէլի
սիզէ իրաւ ինէ , սիզէ էթրաֆտա պուլընտն
տիւշվէրիմիզին էլինտէն խելաւ էթտի ,
սիզ տախի էմնիյէթ իւզրէ սաքին օլալընը :
- 12 Վէ պէնին 'Ամմն մէլիյի Նահաշըն իւզէրինի-
զէ կէլտիյինի կէօրտիւլէնիզտէ , Ալուհընըգտա
ՐԱՊԱ մէլիյինիդ իքէն , պանա՛ խալը , իլլա
իւզէրիմիզէ պիր մէլիք հիւքիւմէթ էթտին՝
13 տէտինիդ , Վէ շիմտի իշթէ ինթիսապ է-
տիպ թալէպ էթտիլինիդ մէլիք , վէ իշթէ
ՐԱՊԱ իւզէրինիզէ պիր մէլիք Նապ էյլէտի :
- 14 Էյէր ՐԱՊԱՊԱ զօրդուպ անա իպատէթ է-
տէր իսէնիդ , վէ ՐԱՊԱՊԱ քէլամընա իթա-
'ալթէ էմրինէ 'ալը օլմադ իսէնիդ , օլ վա-
զըթ կէրէք սիզ , կէրէք իւզէրինիզէ հիւքիւ-
մէթ էտէն մէլիք Ալուհընըգտա ՐԱՊԱ թալիյի՝
15 օլաճապընըգտա Ամմն էյէր ՐԱՊԱՊԱ քէլամընա
իթտալմ էթմէյիպ ՐԱՊԱՊԱ էմրինէ 'ալը օ-
լալար իսէնիդ , օլ գէման ՐԱՊԱՊԱ էլի Էճտա-
ալընըգտա իւզէրինտէ օլալըգտա կիպի սիզին իւ-
16 զէրինիզէ տախի օլաճապ տըր : Շիմտի տախի
տուրուպ՝ կէօլէրինիզին Եօնիւնտէ ՐԱՊԱՊԱ
իճրա էտէճէյի պու պէօյիւք իշլէ պազընը :
- 17 Պու կիւն պուղտայ պիշինի տէյի՞մ մի . ՐԱՊ-
ԱՊԱ տու՛տ էտէճէյիմ , օլ տախի կէօք կիւ-
րիւլթիսիլիլէ Եաղմուր կէնտէրէճէք տիր ,
թա քի քէնտինիզէ մէլիք թալէպ էթմէքէ
ՐԱՊԱՊԱ Նազարընտա էթտիլինիդ քէօթիւ-
լիւյին պէօյիւք օլալըգտա պիլիպ կէօրէսինիդ :
18 Վէ Սամուէլ ՐԱՊԱՊԱ պուա էյլէտի , վէ

ԲԱՊՊ օլ կիւն կէօք կիւրիւթիւսիլէ եաղ-
մաւր կէօնտէրտի, վէ պիւթիւն գալմ ԲԱՊՊ-
ՏԱՆ վէ Սամուէլտէն զիյաւտիսիլէ գօրգտու-
19 լար: Վէ պիւթիւն գալմ Սամուէլէ խիթա-
պէն՝ Պու գուլարըն հազդընտա Ալլուհէն
ԲԱՊՊԱ Նիյազ էլլէ քի էօլմէլէլմ: զիւր
քէնտիմիզէ պիր մէլէթ թալէպ էթմէմիզէ պիւ
ճիւմէ կիւնահլարմըզա քէօթիւլիւք զամմ
20 էթտիթ՝ տէտիլէր: Սամուէլ տախի գալմա
տէտի քի՝ Գօրգմայլընը. սիզ պու քէօթիւ-
լիւսիւն ճիւմէսիւնի էթտիսիզ իսէ տէ, անճազ
ԲԱՊՊԱ թէպա՛իյէթտէն սափմայլընը, վէ
ԲԱՊՊԱ պիւթիւն գալպիւնիզտէն իպատէթ է-
21 տիսիզ: Վէ սափմայլընը. չիւնքի պաթըլ
օլմայլարըլէ ֆա՛խտէ վէ խէլաս էտէմէլէն է-
22 պաթիլլէ թապի՛ օլմուշ օլուրընը: Չիւրա
ԲԱՊՊ սիզի քէնտիսիէ գալմ էթմէլէ րազի օլ-
տաղընտան, ԲԱՊՊ քէնտի իսմ ի՛աղմի իչիւն
23 գալմընը թէրք էթմէլ: Պէն տախի, Տաշա
քի սիզիս իչիւն Նիյազ էթմէքտէն ֆարիզ
օլմաղէ՝ ԲԱՊՊԱ կիւնահ էտէլիմ: Լաքիս սիզէ
էլի վէ տաղու եօլու թա՛լիմ էտէճէլիմ:
24 Անճազ ԲԱՊՊՏԱՆ գօրգուպ պիւթիւն գալպի-
նիզտէն հազիգաթ իւզըն անա իպատէթ է-
տիսիզ. զիւր սիզիս իչիւն Նէ՛ պէցիւք իշ-
25 լէր քէօթիւլիւք իծրասընտա պուլունաճազ
օլուր իտէնիզ, հէմ սիզ, հէմ տախի մէլի-
լիսիզ հէլաք օլաճազ սընը:

ՊԱՊ 13

1 Սաուլ մէլիք օլուր պիր սէնէ օլմուշ իտի .
վէ իսրայէլ իւզէրիսէ իքի սէնէ սալթանաթ
2 էթտիլիստէ, Սաուլ քէնտիսիէ իսրայէլտէն
իւշ պին տտէմ ինթիսապ էթտի, վէ իքի
պին Նէֆէրի Միքմաշ վէ Պէլթէլ տաղընտա
Սաուլ իլէ պուլունապ, պին Նէֆէրի Պէն.
եամին ճիւմասընտա Եօնաթան իլէ իտիլէր .
վէ գալմըն պազըլէտիսին հէր քէտի քէնտի
չաւընընտ սալը վէրտի:
3 Եօնաթան տախի Ֆիլիսթիլէրին ճիպ՛ա-
տա պուլունտն մուհաֆըզարընը վուրմաղլէ,
Ֆիլիսթիլէր իչիթտիլէր. օլ վազըթ Սաուլ
Դպարնիլէրին իչիթմէտի իչիւն պիւթիւն տի-
4 յորտա պօրու չալարըտը: Վէ պիւթիւն իս-
րայէլ Սաուլ Ֆիլիսթիլէրին մուհաֆըզարը-
նը վուրտու, հէմ տախի իսրայէլ Ֆիլիսթի-
լէրին ինտիստէ մէքրուհ օլտու՝ տէնիլաիլիսի
իչիթմէքլէ, գալմ ճիլճալտա Սաուլըն Նէզ:
5 տիսիէ թէճէմիլէ էլլէտի: Վէ Ֆիլիսթիլէր
օթուզ պին իսրապա վէ ոլթը պին սաւվարի,
վէ քէտիթ ճիհէթիլլէ տէնիզ քէնտարընտաքի
գում գատար խալգ օլարսաք, իսրայէլ իլէ

մուհարէպէ էթմէք իւզըն թէճէմիլէ՝ իլէ չը-
գըպ՝ Պէլթալէնին չարգընտա՝ Միքմաշտա օր-
6 տու գուրտուլար: Վէ իսրայէլիլէր քէնտիլէ-
րինի մուզպալապատա կէօրաիւլէրինտէ, (զիւրա
գալմ սրգըլմապատ իտի,) գալմ մազարա-
լարտա վէ չալըլար արտաընտա վէ գալարա-
իլէ գուլէլէրտէ վէ չուգուրլարտա ինթիսի
7 էլլէտի: Վէ պա՛զը իպարնիլէր իրտանտան
ճատ վէ ճիլճալտա աիյարընա կէչտիլէր. վէ
Սաուլ տահա ճիլճալտա պուլունտաղը սըրա-
տա պիւթիւն գալմ թիթըլէրէք սընը ար-
տընճա կիտէրլէր իտի:
8 Վէ Սամուէլին թա՛նին էլլէտիլի վազթա
կէօրէ եէտի կիւն մէքա էլլէտի. վէ Սամուէլ
ճիլճալա կէլմտի, գալմ տախի անըն եա-
9 նընտան տաղըտը: Օլ վազըթ Սաուլ՝ Մուհ-
րապա իլէ սէլալմէթ գուրպանընը պանա կէ-
թիլիսիլէ տէլէրէք մուհրապալը թազաթիմ էլ-
10 լէտի: Վէ մուհրապանըն թազաթիմին թէ-
մամ էտէր իքէն, իչթէ Սամուէլ կէլտի,
Սաուլ տախի անը սէլալմաթա իչիւն իս-
11 թիգապալէ չըգտը: Վէ Սամուէլ՝ ՚լէ՞ եափ-
տըն՝ տէտիքտէ, Սաուլ՝ Գալմըն եանրմտան
տաղըլմապտա օլտըլընը վէ վազթ ը մու՛ոյ-
լէնտէ սէնին կէլմէտիլիսի վէ Ֆիլիսթիլէ-
րին Միքմաշտա ճէմ՝ օլմուշ օլտըլընը կէօր-
12 մէքլէ, Պէն ԲԱՊՊԱՆ հուզըլընտա Նիյազ
էթմէմիշ իքէն Ֆիլիսթիլէր չիմաի իւզէրիմէ
ճիլճալա էնէճէքլէր՝ տէլէրէք մուհրապալը
13 թազաթիմէ ճէտարէթ էլլէտիմ՝ տէտի: Սա-
մուէլ տախի Սաուլա՝ Համադաթ էթտին.
Աւահըն ԲԱՊՊԱՆ սանա պուլուրաղը էմրի
հըֆըլ էթմէտին. չիւնքի հէման ԲԱՊՊ սէնին
հիւքիւմէթիլիսի իսրայէլտէ իլ էլ էպէտ սա-
14 պիթ գըլտաճաք իտի: Ամմա չիմտի հիւքիւ-
մէթին սապիթ օլմայաճազ տըր. ԲԱՊՊ քէն-
տի գալպիսէ մուհաֆըզ պիր տտէմ արտաղը,
վէ ԲԱՊՊ անը գալմը իւզէրիսէ իէ՛խ թա՛նին
էթտի. զիւր սէն՝ ԲԱՊՊԱՆ սանա էմր էթտի-
լիսի հըֆըլ էթմէտին՝ տէտի:
15 Պա՛տէհու Սամուէլ գալգըպ ճիլճալտան
Պէնեմմին ճիպ՛ալտընա չըգտը. Սաուլ տա-
խի քէնտի եանընտա պուլունտն խալգը եօզ-
լաւըլընտա ալթը իւզը Նէֆէր գատար իտի:
16 Վէ Սաուլ իլէ օղլա Եօնաթան վէ եանյա-
րընտա պուլունտն խալգ Պէնեմմին ճիպ-
ալտընտա օթուրուլար իտի. Ֆիլիսթիլէր
իսէ Միքմաշտա օրտու գուրմուշտը իտի:
17 Վէ Ֆիլիսթիլէրին օրտուսընտան իւշ պէօ-
լիւք եաղմաճը չըգըպ պիր պէօլիւլիւ Միքմա
18 եօլնա՝ Շուալ տիյարընա, Վէ պիր պէօ-
լիւլիւ Պէլթ Տօրօն եօլնա, վէ օլ պիր պէօ-
լիւլիւ պէրիլէլէ՝ Սէպիլիմ գատիսիսէ պու-
գան հուտուալ Եօլնա միւթէվէճէհ օլտու:

- 19 Վէ պիւթիւնն իօրայել տիպարնտա պիւ
տէմիքի պուլունմազ իտի . զիւր Ֆիլիսթի-
լէր՝ Ումայա քի 'իպրանիէր գըլըճ եա մըզ-
20 րազ եափալար՝ տէմիշէր իտի : Վէ պիւթիւն
իօրայել՝ Տէր քէս չափասընը վէ սապան տէ-
միլինի վէ պալթասընը վէ պէլինի թա՛միր
էթմէք իշիւն Ֆիլիսթիլէրին եանընա էնէրէր
21 իտի : Ամմա չափալարը վէ սապան տէմիլէ-
րի վէ իւշ տիշլի չաթալարը վէ պալթալարը
իշիւն Տէմ իւշէտէրէլէրինի պիլէմէք իշիւն
22 էլէրէրի վար իտի : Պէջլէճէ եէվմ ի մուհա-
րէպէտէ Սաուլ իլէ Եօնաթանըն եանընտա
պուլունան պիւթիւն գալմըն էլինտէ գըլըճ
եա մըլրազ պուլունմայըպ , սնճազ Սաուլ
իլէ օղու Եօնաթանտա պուլունուր իտի :
23 Վէ Ֆիլիսթիլէրին մուհաֆըզարը Միքմաշ
կէշիտինէ չըգաը :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ պիւր կիւն Սաուլըն օղու Եօնաթան
փէտէրինէ խապէր վէրմէքսիկին սիւհատարը
օլան ուշաղա՝ կէլ էօթէ թարաֆտա օլան Ֆի-
լիսթիլէրին մուհաֆըզը թարաֆընա կէշէլիմ՝
2 տէտի : Սաուլ իսէ ճիպ՝անըն նիշայէթինտէ
վազը՝ Միքոնտա օլան նար աղաճընըն ալ-
թընտա օթուրույօր իտի . վէ եանընտա օլան
3 գալմ ալթը եիւզ նէֆէր գատար իտի : Վէ
'էլինին օղու Ֆինէհաթըն օղու իքապօտըն
գարնտաը Ախիթուպըն օղու Սիւխյա Շիւ-
տա էֆօտ կիլինմիշ օլուպ՝ ՐԱՊԱՐԸ քէտՏի-
նի իտի . գալմ տախի Եօնաթանըն կիթաի-
4 յինի պիւթիւ իտի : Վէ Եօնաթանըն Ֆիլիս-
թիլէրին մուհաֆըզարը թարաֆընա կէշէլի
իսթէտիլի կէշիտիլին արապընտա պիւր թա-
րաֆտան պիւր սիվըի գայա , վէ տիկէր թա-
րաֆտան պիւր սիվըի գայա պուլունուպ պիւրի-
նին իսի Պօսէս վէ աիկէրինին իսի Սէնէ
5 իտի : Պիւր գայանըն ուճու ճանիպ ի շիմալ-
տան Միքմաշ գարըքընա՝ վէ աիկէրի ճա-
նիպ ի ճէնուպտան ճիպ՝ա գարըքընա տիւրէք
6 կիպի տուրուր իտի : Վէ Եօնաթան սիւհա-
տարը օլան ուշաղա՝ կէլ , շու գայը ի մախ-
թունէրին մուհաֆըզը թարաֆընա կէշէլիմ ,
պէլքի ՐԱՊԱՐ պիլգիմ իշիւն պիւր շէյ եափար ,
զիւր չօգլըզ վէ եա աղլըզ իլէ խէլաւ վէր-
մէյէ ՐԱՊԱՐԸ 'իւնաիտէ պիւր մանի՝ եօգ աըր՝
7 տէտի : Սիւհատարը տախի անա՝ Գալպիտէ
օլանըն քէտֆէտինի իճրա էլլէ . իլէրի կիթ ,
իշթէ պէն կէօնիւնճէ սէնին իլէ իմ՝ տէտի :
8 Եօնաթան տախի՝ իշթէ պիլ օլ առէմէրին
թարաֆընա կէշիպ՝ անլէրէ կէօրինաիլիմիզ
9 տէ , Էլէր պիլէ՝ Պիլ սիգէ կէլինճէյ տէկին
աուրուրըպ՝ տէրլէր իսէ , օլ վազըլթ չըգմա .

- 10 յըպ եէրիմիզտէ տուրալըմ . Ամմա էլլէր՝
Եանըմըզա չըգընըլ՝ տէրլէր իսէ , օլ զէման
չըգալըմ . զիւր ՐԱՊԱՐ անլէրի էլլէրիզ թէս-
լիմ էթմիշ տիւր . վէ պու պիլգէ պիւր 'ալա-
11 մէթ օլունն՝ տէտի : Պէջլէճէ քիսի Ֆիլիս-
թիլէրին մուհաֆըզարընա կէօրինտիւքլէ-
րինտէ , Ֆիլիսթիլէր՝ իշթէ 'իպրանիէր կիլ-
լէնտիլէրի տէլլէրէրտէն չըգայօրլար , տէ-
12 տիլէր : Վէ մուհաֆըզար Եօնաթան իլէ սի-
ւհատարընա ճէվապ վէրիպ՝ Եանըմըզա չըգը-
նըզ , վէ սիգէ պիւր շէյ պիլտիլէրիմ՝ տէտի-
լէր . վէ Եօնաթան սիւհատարընա՝ Արաւմ
սըրա չըգ , զիւր ՐԱՊԱՐ անլէրի իսրայէլին էլի-
13 նէ թէսիլմ էթտի՝ տէտի : Օլ վազըլթ Եօ-
նաթան , սիւհատարը տախի անըն արապնճա
օլարազ , թըրմանարազ եօգարը չըգտը . վէ
Եօնաթանըն էօնիւնտէ տիւշտիւլէր , սիւհա-
տարը տախի անըն արաւ սըրա գաթլ էտէր
14 իտի : Վէ Եօնաթան իլէ սիւհատարընըն իպ-
թիտա գաթլ էթտիլէրի տաթմէլէր եարըմ
տէօնիւմ մէտաֆէտէ եիւրմ գատար իտի :
15 Վէ օրտու իլէ սաշրտա վէ պիւթիւն գալմ
տա իլթիլարապ վազը՝ օլուպ , մուհաֆըզար վէ
եաղմաճըլար տախի միւզթարիպ օլտու . վէ
եէր թիլթիլէրիպ մին թարաֆ իլլաճ պիւր իլ-
թիլարապ վազը՝ օլտու :
16 Վէ Պէնէմաին ճիպ՝ասընտա Սաուլըն
պէքճիլէրի կէօրտիլէր քի՝ իշթէ օլ ճիւմ
հուր մաշվ օլուպ՝ կիթտիլէր փէրիշան օլու-
17 յօր իտի : Վէ Սաուլ եանընտա պուլունան
խալգա՝ Շիմաի թէֆթիլէրէտիպ , պիլգան քի՝մ
կիթմիշ օլտըլընա պազընըլ՝ տէտի . վէ թէֆ-
թիլէր էթտիլէրինտէ՝ իշթէ Եօնաթան իլէ
18 սիւհատարը եօգ իտի : Օլ զէման Սաուլ Ա-
խիլյոյա՝ Ալլաշըն թապուլթ էլ 'աշրէ կէ-
թիլ՝ տէտի . զիւր օլ զէման Ալլաշըն թա-
պուլթը պէնի իսրայէլ իլէ պէրապէր իտի :
19 Վէ Սաուլ քէտՏիլէր սէջլէր իլէն Ֆիլիս-
թիլէրին օրտուսընտա օլան վէլլէլէ կիթտիլ-
ճէ չօղալմագտա իտի . վէ Սաուլ քէտՏիլէր՝
20 իլլին չէք՝ տէտի : Վէ Սաուլ եանընտա
օլան գալմըն քէտֆէտի ճէմ՝ օլմաշ օլա-
րազ ճէնկէ վիւտուլարընտա , իշթէ Տէր քէ-
սին գըլըճը իլէֆիլիլ իւզլէրինէ օլմաղլէ զայէթ
21 պէջիլէք գարըքըլըզ վար իտի : Վէ էվէլա
Ֆիլիսթիլէր իլէ պուլունուպ էթրաֆտան ան-
լէր իլէ պէրապէր օրտույա չըգմըշ օլան 'իպ-
րանիլէր տախի Սաուլ վէ Եօնաթան իլէ օ-
22 լան իսրայէլէ միւհազ օլտուլար : Վէ իֆ-
րաիմ տաղընտա կիլլէնմիշ օլան իսրայէլի-
լէրին քէտֆէտի Ֆիլիսթիլէրին ֆիլար էթ-
տիլին իլիտինճէ , անլէր տախի արալարը-
նա տիւշէրէք մուհարէպէյէ գաթլըլալար :
23 Վէ օլ կիւն ՐԱՊԱՐ իսրայէլի խէլաւ էլլէ-

տի . վէ մուհարեպէ Պէթմովան կէտի :
 24 վէ ու կիւնտէ իսրայէիւէր , մուղայա-
 գատա օլտուլար , զիւր Սաուլ Հէր քիմ
 ազաւմա գատար թա'ամ էտէր իսէ մէլուն
 օլտուն , թաքի տիւշմէնէրիմտէն ինթիգամ
 տլայրմ' տէյիւ պիւթիւն գաւմա եւմին վէր-
 միշ իտի . պէջլէճէ պիւթիւն գաւմ էքմէք
 25 թաթմատը : վէ պիւթիւն գաւմ պիր օր-
 մանըղա կէտի , վէ եէր իւզէրինտէ պալ
 26 վար իտի : վէ գաւմ օրմանա կիրտիյինտէ ,
 իշթէ պալ ազըյօր իտի , ամմա գաւմ եէ-
 մինտէն գօրգմարյլէ քիմտէ էլինի աղղնա
 27 եազալաշարմուղ իտի : Լաքին Եօնաթման փէ-
 տէրինն գաւմա վէրտիյի եէմինի իշթմէմիշ
 օլտըղնտան , էլինտէ օլան 'սասնըն ուճընը
 ուզատըղ անը պիր պալ կէօմէճինէ պաթըր-
 տը , վէ էլինի աղղնա կէօթիւրիւնճէ կէօզ-
 28 լէրի աշըլտը : վէ գաւմտան պիրի ճէվապ
 վէրիպ' փէտէրին , Պու կիւն թա'ամ եէյէն
 տտմ' մէլուն օլտուն տէյէրէք , գաւմա պէօ-
 յիւք եէմին վէրտի' տէտի . գաւմ տախի
 29 պայըրմշ իտի : Եօնաթման աախի' փէտէրիմ
 տիյարը իղթիրապէ տիւշար էթտի . շիմոի
 պազընը , պու պալտան ազաճըգ թաթար-
 30 ղմ' կիպի կէօզէրիմ աշըլտը : Էյէր գաւմ
 պու կիւն պուլտըղ տիւշմէն եաղմարնտան
 տէրպէթճէ եէսէ իտի , շիմոի Ֆիլիթիւրի-
 տէ չօգ թէլէթ օլմա' մը իտի' տէտի :
 31 վէ ու կիւն Ֆիլիթիւրիւրի Միքմաշտան
 Աւալթան գատար վաւտուլար . վէ գաւմ
 32 զիյատէիյլէ պայըլտը : վէ գաւմ եաղմայա
 տիւշիւպ գօլուն վէ աղըր վէ տանալար ալա-
 րապ եէր իւզէրինտէ պօղաղատըլար , վէ գաւմ
 33 Էիէ գանըյլէ եէտիլէր : վէ Սաուլա իշթէգաւմ
 Էիէ գանըյլէ եէյիպ' ՐԱՊԱ կիւնաճ իշթէյօր'
 տէյէրէք խապէր վէրիւմէլէ , ու տախի' 'Ասը
 օլտընը , շիմոի եանըմա պիր պէյիւք թաշ
 34 եուվարայընը' տէտի : Պա'տէհու Սաուլ
 տէտիքի' Գաւմ' արատընա տաղըրպ , անլէրէ
 խիթապէն' Հէր քէս քէնտի որգըրընը վէ գօ-
 յունընը պանա կէթիւրսն , վէ պուրատա պօ-
 ղաղայարապ եէյինիլ . վէ գանըյլէ եէյիպ
 ՐԱՊԱ կիւնաճ Էթմէյինիլ' տէյէսինիլ . պէյ-
 լէճէ պիւթիւն գաւմտան չէր քէս ու կէճէ էլի
 իլէ աղըրընը կէթիւրիպ օրատա պօղաղատըր :
 35 Սաուլ տախի ՐԱՊԱ պիր մէզպաճ պինա էյ-
 լէտի . ՐԱՊԱ պինա էյլէտիլի իլք մէզպաճ
 պու իտի :
 36 վէ Սաուլ' կէճէլէյին էնիպ Ֆիլիթիւրիւրի
 թա'գիպ էթմէլէ , անլէրի շաֆազ վաթմնա
 տէկին եաղմա էտէրիմ , վէ անլէրտէն պիր
 աաէմ' պրազմայարմ' տէտի . անլէր տախի'
 Նազարնտա խօշ օլանըն քէտաֆէսինի եափ'
 տէտիլէր . քէտաֆէսինի Պուրատա Ալլա-

37 Տըն հուզուրնա եազալաշարմ' տէտի : վէ
 Սաուլ' էնիպ Ֆիլիթիւրիլէր թա'գիպ էտէ-
 յիմ' մի . անլէրի իսրայէիւն էլինէ թէս-
 լիմ' էտէճէ'ք մի սին' տէյիւ Ալլաճտան
 սու'ալ էթտի իսէ տէ օ կիւն անա ճէվապ
 38 վէրմէտի : Օլ գէման Սաուլ Էյ ճէմի' ի
 րու'էսա ի գաւմ , պուրայա եազալաշարմ' պու
 կիւն պու կիւնաճ քիմտէ օլտըղնը պիլիպ
 39 կէօրիւնիւզ : Զիրա իսրայէիլ խէլաւ էտէն
 ՐԱՊԱ հալլ տըր քի , էյէր օղլմ' Եօնաթման-
 տա պիլէ օլա , մուլթապա էօլէճէք տիր
 տէտի . ամմա պիւթիւն գաւմտան անա ճէ-
 40 վապ վէրէն օլմատը : Օլ գէման պիւթիւն իս-
 րայէլէ' Սիզ պիր թարաֆտա օլապ' պէն վէ
 օղլմ' Եօնաթման պիր թարաֆտա օլալմ'
 տէտի . գաւմ տախի Սաուլա' Նազարնտա
 41 խօշ օլանը եափ' տէտիլէրինտէ , Սաուլ իս-
 րայէիլն Ալլաճ ՐԱՊԱ' Հազըր պէյան էլլէ'
 տէտի . վէ Եօնաթման իլէ Սաուլ թուլու-
 42 լուպ' գաւմ գուրթուլտու : վէ Սաուլ Պէ-
 նիմ իլէ օղլմ' Եօնաթման արատընա գուրա'
 աթընը' տէտի . վէ Եօնաթման թուլու-
 43 տու : Օլ գէման Սաուլ Եօնաթմանա' Նէ'
 եափտըղնը պանա խապէր վէր' տէտիլէր , Եօ-
 նաթման անա խապէր վէրիպ տէտի քի , Էլիմտէ
 օլան 'սասնըն ուճու իլէ ազաճըգ պալ թաթ-
 44 տըմ' իշթէ պէն էօլմէլի իմ' Սաուլ տախի'
 Էյ Եօնաթման , Ալլաճ պանա պէյլէ վէ պուն-
 տան զիյատէ էյլէսին , քի մուլթապա էօլէ-
 45 ճէքսին' տէտի : Գաւմ' իսէ Սաուլա' իսրա-
 յէլտէ պու պէյիւք խէլալար իճրա էթմիշ օ-
 լուն Եօնաթման էօլէճէ'ք մի . հալա . ՐԱՊԱ
 հալլ տըր քի , անըն պաշնտան պիր Գըլ
 եէրէ տիւշմէյէճէք տիր , զիւրա պու կիւն Ալ-
 րաճըն 'ալմըյլէ իշ կէօրաիւ' տէտիլէր . պէյ-
 լէճէ գաւմ' Եօնաթմանը էօլիւմտէն խէլաւ էյ-
 46 լէտի : Պա'տէհու Սաուլ Ֆիլիթիւրիւրին ար-
 տընտան տէօնտիւ . Ֆիլիթիւրիւր տախի եէր-
 լէրինէ կիթտիլէր :
 47 իմոի Սաուլ իսրայէլ հիւքիւմէթիլի էլի-
 նէ ալապ' էթրաֆտա պուլունան ճիւմէ տիւշ-
 մէնլէրիլէ , եա'նի Մուապ վէ պէնի 'Ամմա վէ
 Էաոմ' վէ Սօպա մէլիլէրի վէ Ֆիլիթիւրիլէ իլէ
 մուհարեպէ էյլէտի . վէ չէր նէրէյէ միւթէ-
 48 վէճիճ' օլտու իսէ' զալէպէ էտէր իտի : վէ
 շէճի'անէ հարէքէթ էտիպ 'Ամալէգի վաւտու ,
 վէ իսրայէիլ' անը եաղմա էտէնլէրին էլինտէն
 գուրթտարտը :
 49 վէ Սաուլըն օղըլարը Եօնաթման վէ Եիշ-
 վէ վէ Մալքիշու' օլապ , իքի Գըղընըն իսմէրի
 տախի' պէյիւքիւն իսմի Մէրապ վէ քիւշիւ-
 50 յիւն իսմի Միլալ իտի : վէ Սաուլըն գէվ-
 ճէսի Աիմա'աարն գըղը օլապ իսմի Աիմնօ-
 'ամ իտի . վէ Սաուլըն սէրասըրի 'ամու-

- ճառը Ներին օղլու օղլույ՝ իսմի տախի Ապներ
51 իսի : Սաուլը փետերի Իիս վէ Ապներին փե-
տերի Ներ տախի Ապիւնին օղլուարը իսի :
52 Վ է Սաուլըն պիւթիւն էյամընտա Գիլիսթիւն
իւն շէտիտ մուհարեպէ վար իսի . վէ Սաուլ
հէր կէօրտիւյիւ չէճի՝ վէ գուլվէթիւ ատէմի
քէնտի եանընա թօփլար իսի :

ՊԱՊ 15

- 1 Վ է Սամուէլ Սաուլա՝ Բաղդ քէնտի գաւ-
մը իսրայէլ իւղէրինէ սէնի մէլիք օլմադ իւղ-
րէ մէս չէթմէյէ պէնի կէօնտերտի . վէ չիմ-
2 տի Բաղդըն քէլամընն սէսինի տինկէ . Բաղդ
իւլ ճիւնուտ պէօյէ պուլուրուր . 'Ամալէգին
իսրայէլէ եափաղընը՝ եա՛նի Մըսրբտան չըգ-
աղը գէման եօլտա անա գարչը տուրաղընը
3 Թէխաթթիւր էյլէտիմ : Շիմտի կիթ , վէ 'Ա-
մալէգի վուրուլ՝ էսիրկէմէյէրէք անըն հէրնէ-
սի վար իսէ մէլուն տէյիւ թէլէֆ էյլէ էր-
քէքտէն գարըլա , չօճուգտան սիւտ էմէնէ,
սըղըրտան գօյունա , տէվէտէն մէրքէպէ վա-
4 բընճա անլէրի էօլտիւր՝ Թէլաիմաէ եօգլամա էյ-
գալմը ճէլա էտիպ՝ թէլաիմաէ եօգլամա էյ-
լէտիքտէ իքի եիւլ պին նէֆէր փիլատէ օ-
լուլ , Եէհուտտան տախի օն պին նէֆէր
5 վար իսի : Վ է Սաուլ 'Ամալէգիլէրին պիւր
շէհրինէ վաւըլ օլաղգտա՝ տէրէտէ փու-
6 աւ գուրտու : Վ է Սաուլ Գէյնիլէրէ՝ Սիլ
կիտիպ սըրընըլ , վէ 'Ամալէգիլէրին արա-
սընտան էնինիլ , օլմայա քի սիլի անլէր իլէ
պէրապէր հէլաք էտէյիմ . զիրա սիլ պիւ-
թիւն պէնի իսրայէլէ Մըսրբտան չըգաղըլա-
րընտա էյիլիք էթտինիլ տէտի : Պունուն
իւղէրինէ Գէյնիլէր 'Ամալէգիլէր արասընտան
7 սըրըլա . վ է Սաուլ 'Ամալէգիլէրի Հալի-
լատան Մըսրբն գարչըննտաքի Շուրա վա-
8 բընճայա գատար վուրտու : Վ է 'Ամալէգիլէ-
րին մէլիյի Աճաճը հալլէն թութուլ պիւ-
9 թիւն գալմը գըլըճիէ հէլաք էթտի : Ամա
Սաուլ իլէ գալմ 'Աճաճը վէ գօյուն իլէ օը-
ղըրլարըն էյիսինի վէ սէմիլէրինի վէ գու-
ղուլար իլէ հէր գըլմէթի շէլի էսիրկէյիպ
անլէրի հէլաք էթմէք իսթէմէտիլէր , ֆա-
գաթ էտան վէ գըլմէթսիլ հայվանլարըն
ճիւմէսինի հէլաք էթտիլէր :
40 Վ է Բաղդըն քէլամը Սամուէլէ կէլիպ ,
41 Սաուլը մէլիք նասպ էթտիլիմէ փէլիման օլ-
տոււմ . զիրա պանա թապի՝ օլմագտան կէ-
րի տէօնիւլ քէլամըմը իծրա էթմէտի՝ տէ-
տի : Սամուէլ իսէ մահընն օլուլ պիւ-
42 թիւն կէճէ Բաղդըն ֆէրետա էյլէտի : Վ է
Սամուէլ սապահլայըն երքէն Սաուլը իսթիգ-
պալէ չըգաղընտա՝ Սաուլ ֆարմէլէ կէլ-

- տի , վէ իլթէ քէնտինէ զաֆէր նիշանը տիք-
տիքտէն սօնկրտ տէօնիւլ կէլտի , վէ ճիլճա-
լա էնտի՝ տէյիւ Սամուէլէ իսպէր վէրլտի :
13 Սամուէլ տախի Սաուլըն եանընա կէլ-
տիքտէ , Սաուլ անա՝ Բաղդ թարաֆընտան
միւպարէք օլաւն . Բաղդըն քէլամընը իծրա
44 էյլէտիմ՝ տէտի : Սամուէլ տախի՝ Եա գու-
լաղըրմա կէլէն շու գօյուն մէլէմէսի , վէ
իլթիթտիլմ սըղըրլար պէօյիւրմէսի նէ՞ տի՝
15 տէտի : Սաուլ իսէ՝ Անլէրի 'Ամալէգիլէրտէն
կէթիլտիլէր . զիրա գալմ Բաղդըն Բաղդ
գուրպան էթմէք իլիւն գօյունլարըն վէ սը-
ղըրլարըն էյիսինի էսիրկէտի . ամալա պաղը-
16 սընը հէլաք էթտիք՝ տէտի : Օլ գէման Սա-
մուէլ Սաուլա՝ Տուր , վէ Բաղդըն պու կէճէ
պունա սէօյլէտիլինի սանա իսպէր վէրէյիմ՝
տէտի : Օլ տախի անա՝ Սէօյլ տէտիքտէ ,
17 Սամուէլ տէտի քի , Սէն քէնտի նաղարըն-
տա քիւլիւք օլաղըն հալտէ՝ պէնի իսրայէլ
սըղթլարընն իլիսի օլմալտէն մը Վ է Բաղդ
սէնի իսրայէլին իւղէրինէ մէլիք նասպ էթ-
18 մէտի մի . Վ է Բաղդ սէնի սէֆէրէ կէօնտէ-
րիպ՝ կիթ , օլ կիւննաճքաւ օլան 'Ամալէգի-
լէրի հէլաք էյլէ , վէ անլէրի իֆնա էտինճէ-
յէ գատար անլէր իլէ մուհարեպէ էյլէ՝
19 տէտի : Իմտի յի՛շիւն Բաղդըն քէլամընա
իթա՛տիթ էթմէյիպ եաղմայա տալարաք ,
Բաղդըն ինտինտէ քէօթիւ օլանը իլէտին :
20 Վ է Սաուլ Սամուէլէ խիթապէն՝ Բաղդըն
քէլամընա իթա՛տիթ էտէրէք , Բաղդըն պէ-
նի կէօնտէրտիլի սէֆէրէ կիտիպ՝ 'Ամալէգ
մէլիլի Աճաճը կէթիլտիմ , վէ 'Ամալէգիլէրի
21 հէլաք էյլէտիմ : Գալմ իսէ հէլաք օլունա-
ճաք գօյուն վէ սըղըրլարըն տալարըն ճիլճալ-
տա Ալաւըն՝ Բաղդըն գէպիհէ օլմաք իւղրէ
22 եաղմատան ալար՝ տէտի : Օլ գէման Սա-
մուէլ տէտի քի՝ Բաղդ մուհարապարտան վէ
գուրպանլարտան , Բաղդըն քէլամընա իթա՛տիթ
էթմէքտէն իաղի օլաղը՞ գատար մը իաղի օ-
լուր . իլթէ իթա՛տիթ՝ գուրպանտան . վէ տինկ-
23 լէմէք գօչլարըն եաղմատան էվլա տըր : Զիրա
'իսեան սիհրպաղըլ կիւննաճը կէ՛տի , վէ 'ինտա
փուլփէրէթմէլիք ֆէտաղը կէ՛տի տի . սէն Բաղ-
դըն քէլամընը իտտ էթտիլինէ մուգապիլ օ
տախի սէնի մէլիք օլմագտան իտտ էյլէտի :
24 Սաուլ տախի Սամուէլէ՝ Բաղդըն էմին-
տէն վէ սէնին քէլամընտան թէճալուլ էթ-
մէքէ կիւննաճ իլլէտիմ . զիրա գալմտան
գօրգուլ անլէրին սէօղիւնիւ տինկէտիմ :
25 Վ է չիմտի , իծրա էտէրիմ , իսաթամը՝ աֆլ
էթ , վէ պէնիմ իլէ՛ ալտէթ էյլէ , քի Բաղ-
26 դըն սէճաէ գըլլար՝ տէտի : Սամուէլ իսէ
Սաուլա՝ Սէնին իլէ՛ ալտէթ էթմէմ . զիրա
սէն Բաղդըն քէլամընը իտտ էյլէտին , Բաղդ

տախի սենի իսրայելին իւզերինէ մէլիք օլ
 27 մագառտի ըտտո էլլէտի՝ տէտի : Վէ Սամու-
 էլ կիթմէք իշիւն իւզիւնիւ չէվթիտիքտէ ,
 Սառլ անըն ծիւզպիտինն էթէլինտէն թութ-
 28 մառլէլէ երթթըլը : Օլ զէման Սամուէլ անա-
 տէտի քի՝ Պու կիւն ՐԱՊՊ սենին էլինտէն
 իսրայէլ չիւքիւմէթինի երթթըլ՝ անը սեն-
 29 տէն էլի օլան գօնընա վէրտի : Հէմ տախի
 իսրայէլին Համիսի ետլան սեյլէմէզ վէ փե-
 չիման օլմաղ . զիւրա ինսան տէլիլ քի փե-
 30 չիման օլա : Օլ տախի՝ կիւնաճ էթտիմ . ըի-
 ճա էտէրիմ , չիմտի գալմըմին ինթիյարլարը
 հուզուրնտա վէ իսրայէլին հուզուրնտա
 պանա հիւրմէթ էտիպ՝ պէնիմ իլէ 'ալտէթ
 էլլէ քի , Ալաճըն ՐԱՊՊ սէճտէ գըլլայըմ՝
 31 տէտի : Պաշնուս իւզերինէ Սամուէլ տէ-
 նիւպ Սառլըն արտը սըրա կիթտի . վէ Սա-
 ալ ՐԱՊՊ սէճտէ գըլտը :
 32 Պա'տէհու Սամուէլ՝ Ամուէգ մէլիքի Աճա-
 ճը պանա էթթիլիլիլ տէտիքտէ , Աճաճ անըն
 նէգտինէ թալը ը նազիքեանն իլէ կէլտի . վէ
 Աճաճ՝ Մուլթալա էօլիւմ աճըլը կէլիլ
 33 տիք՝ տէտի : Սամուէլ իսէ՝ Սէին գըլըճըն
 գարըլարը էվլատըլ գօտըլը կիպի , սենին
 վալիտէն տախի գարըլար արասընտա էվլատ-
 սըլ գալաճագ տըր՝ տէլէրէք , Սամուէլ
 Աճաճը ճիլնալտա ՐԱՊՊԸ հուզուրնտա
 փարչա փարչա էլլէտի :
 34 Վէ Սամուէլ Րամիյա կիտիպ , Սառլ
 քէնտի խոնէսինէ Սառլ ճիպ'աշնա չըգար :
 35 Վէ Սամուէլ Սառլը եէվմ ի վէֆաթընա
 գատտը պիր տաճա կէօրմէտի , լաքին Սա-
 մուէլ Սառլ իշիւն ետա չէքէր իտի . վէ
 ՐԱՊՊ Սառլը իսրայէլ իւզերինէ մէլէք նասպ
 էթտիլինէ փէլիման օլտու :

ՊԱՊ 16

1 Վէ ՐԱՊՊ Սամուէլէ՝ Սառլը իսրայէլ իւ-
 զերինէ հիւքիւմէթ էթմէքտէն ըտտա էթտի-
 յիմ հալտէ , անըն իշիւն նէ՞ վագթա գա-
 տտը ետա չէքէրսին . եալ պոչնուզընը եաղ
 իլէ տօլտուր , վէ կէլ , սենի Պէլթէհէմիլ
 Եէսէլէ կէօնտէրէլիմ . զիւրա անըն օղուլա-
 րընտան պիքինի մէլիք օլմագըլա ինթիլտալ
 2 էթտիմ՝ տէտի : Սամուէլ իսէ՝ 'Նա'ուլ կի-
 տէ պիլիքիմ . Սառլ իշիտիքսէ պէնի էօլտիւ-
 րիւր՝ տէտի : ՐԱՊՊ տախի՝ Պիր կէնճ ինէք ալոպ
 ՐԱՊՊՈ զէպիճէ թագտիմ էթմէլէ կէլտիմ՝
 3 տէլէրէք՝ Եէսէլի գուրպանա տա'վէթ էլլէ ,
 պէն տախի սանա նէ ետփաճաղընը թա'րիֆ
 էտէճէլիմ . վէ սանա էմը էտէճէլիմ՝ քիմնէլի
 պէնիմ իլլին մէս՝ էլլէլէպին՝ տէտի :
 4 Իմտի Սամուէլ ՐԱՊՊԸ պոչնուզընը իճ-

րա իլէ Պէլթէհէմէ կիթտի . վէ չէհին ին-
 թիյարլարը թիթիլէրէք անը իսթիգալտէ
 5 կէլպ' կէլիլին խա'յը մը տըր՝ տէտիլէր : Օլ
 տախի՝ իսայր տըր . ՐԱՊՊ զէպիճէ թագտիմ՝
 էթմէլէ կէլտիմ . քէնտինիլ թագտիս էտիպ
 պէնիմ իլէ զէպիճէ թագտիմինէ կէլինիլ
 տէտի . վէ Եէսէլ իլէ օղուլարընը թագտիս
 էտիպ՝ զէպիճէ թագտիմինէ տա'վէթ էլլէտի :
 6 Վէ կէլիլիլէրինտէ Ելիապը կէօրտիլիւ կի-
 պի՝ թաճգիգան ՐԱՊՊԸ մէսիճէ հուզուրն-
 7 տա տըր՝ տէտի : Ամիս ՐԱՊՊ Սամուէլէ տէ-
 տի քի՝ Հէլ'էթինէ վէ ոզուս պոյլու օղու-
 ղընա պագմա , զիւրա պէն անը ըտտ էթ-
 տիմ . չիւնքի ինսանն կէօրիլիւնէ կէօրէ օլ-
 մաղ . զիւրա ինսան կէօրէ պագար , ամիս
 8 ՐԱՊՊ գալպէ պագար : Վէ Եէսէլ Ապինա-
 տապը չաղըրըլ՝ անը Սամուէլին հուզուրն-
 տան կէլիլտիքտէ , ՐԱՊՊ պոչնու տախի ինթի-
 9 խալ էթմէտի՝ տէտի : Պա'տէհու Եէսէլ
 Համիյըլ կէլիլտիքտէ՝ ՐԱՊՊ պոչնու տախի
 10 ինթիլտալ էթմէտի՝ տէտի : Վէ Եէսէլ Սա-
 մուէլին հուզուրնտան եէտի օղընը կէլիլ-
 տիքտէ , Սամուէլ Եէսէլէ՝ ՐԱՊՊ պոչնուր-
 տան պիքինի ինթիլտալ էթմէտի՝ տէտի :
 11 Պա'տէհու Սամուէլ Եէսէլէ՝ Զօճուզարըն՝
 պո'ւ գատտը մը տըր՝ տէտիքտէ , օ տախի՝
 Պիր տէ էն՝ քիւլիլէրի վար , վէ իլթէ գօ-
 յուլարը կիւթմէքտէ տիլ՝ տէտի : Սամու-
 էլ տախի Եէսէլէ խիթապէն՝ Անը ճէլպ էթ-
 տիլ , զիւրա պոչնալա կէլլէլինճէ սօֆրա-
 12 յա օթուրմայըլ՝ տէտի : Պաշնուս իւզերի-
 նէ անը ճէլպ էթտիլտի . օլ տախի գըլմը-
 զը եիւզիւ վէ կիւզէլ կէօղիւ վէ տիլպէր
 չէհէլէ իտի . օլ զէման ՐԱՊՊ տէտի քի՝
 13 Պու տըր , գալպ պոչնու մէս՝ էլլէ . վէ
 Սամուէլ եաղ պոչնուզընը ալըպ՝ անը
 գարնտալարը արասընտա մէս՝ էլլէտի . վէ
 օլ կիւնտէն սօնկրա ՐԱՊՊԸ Րուհը Տառաւըն
 իւզերինէ կէլտի . Սամուէլ տախի գալըրպ
 Րամիյա կիթտի :
 14 Վէ ՐԱՊՊԸ Րուհը Սառլտան չէքիլտի .
 վէ ՐԱՊՊ թարաֆընտան պիր քէօթիւ Րուհ
 15 անը իզթիլապէ աիւլար էլլէտի : Վէ Սառլըն
 պէնտէկտանը տախի անն՝ իլթէ Ալաճ թա-
 րաֆընտան օլան պիր քէօթիւ Րուհ սենի իզթի-
 16 րապէ տիւլար էտիլօր . Եֆէնտիլիլ հուզու-
 րընտա օլան պէնտէկտանընա էմը էտիպ թան-
 պուր չալմատա մաճիք պիր տտէմ՝ արասըն-
 լար . վէ Ալաճ թարաֆընտան օլան քէօթիւ
 րուհ իւզերինէ կէլինճէ , էլի իլէ չալմալըլէ
 17 էլի օլուրըն՝ տէտիլէր : Վէ Սառլ պէնտէ-
 կտանընա՝ Հիմտի պէնիմ իշիւն էլի չալկը չա-
 լա պիլէն պիր քիմնէ արայըլպ պանա կէթիլի-
 18 նիլ՝ տէտի : Վէ ուշալարտան պիրի ճէվապ

- վերիպ՝ իշթե Պէյթլէհէմի Ետսէնին պիր օղ-
լընը կէօրտիւմ՝ քի՛ չալիը չալա պիլիը . վէ սա-
հիպ ի գուվիլթ վէ մուհարիպ վէ ԵՏԻ Ի քէլում
վէ հէյ՝էթի կիւղէլ պիր . քիմօն տիր . ԻԱՊՊ
19 տախի անըն իլէ տիր՝ տէտի : վէ Սաուլ Ետս-
սէյէ սա՛իլը կէօնտերիպ՝ Գօյուլնլարըն Եանըն-
տա պուլունման օղլըն Տաուտը պանա կէօնտեր՝
20 տէտի : Ետսէ տախի պիր մէրքէպէ քէմէք վէ
պիր թուլում շէրապ վէ պիր օղլադ էէ-տէ-
տէ, օղլու Տաուտըն Ետաիլլէ Սաուլա կէօն-
21 տէրտի : վէ Տաուտ Սաուլըն նէզտինէ կէ-
լիպ հուզուրընտա տուրտու . օլ տախի ան-
տէն խօշմանար , վէ Տաուտ անըն սիւհտարը
22 օլտու : վէ Սաուլ Ետսէյէ կէօնտերիպ՝ քէ-
րէմ՝ էյլէ , Տաուտ Եանըմտա տուրտուն , զի-
րա նազարըմտա մազհարը լուծֆ օլտու՝ տէ-
23 տիր : վէ Ալլաս թարաֆընտան Սաուլա բուհ
կէտիքտէ . Տաուտ թանպուրը ալըպ էլի իլէ
չալար իտի . Սաուլ տախի ֆէրասչանըպ բա-
հաթ պուլմաղլէ՝ քէօթիւ բուհ իւզէրինտէն
կիտէր իտի :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ Ֆիլիթիլէր օրտուլարընը մուհարէպէ
իլիւն ձէմ՝ էտիպ , Եէհուտտա օլան Սօթ-
տա թէ՛ճէմիւն իլէ՝ Սօթ իլէ՝ Ալէգա պէյ-
նինտէ Իֆէստամմիմտէ օրտու գուրտուլար :
2 Վէ Սաուլ իլէ Իսրայէլիլէր թէ՛ճէմիւն՝ էտիպ ,
Էյլա վառիսինտէ օրտու գուրարադ՝ Ֆիլի-
3 թիլէր՝ ալէյհինտէ ձէնկէ տիլիլտիլէր : վէ
Ֆիլիթիլէր պիր թարաֆտան պիր տաղ իւ-
զէրինտէ տուրուպ , Իսրայէլիլէր օլ պիր թա-
րաֆտան պիր տաղ իւզէրինտէ տուրմաղլէ
4 վատի արալարընտա իտի : վէ Ֆիլիթիլէրին
օրտուսնտան ալթը զըրա՝ պիր գարըլ պո-
յունտա վէ Ճօլեաթ նամընտա Ճաթլը պիր
5 փէհչիվան չըգալ : վէ պաշընտա պիր պազըր
միդֆէրի օլուպ՝ քէնտիսի տախի փուլը պիր
զըրհ կիլինֆիլ օլարադ՝ զըրհ պազըրտան օ-
լուպ պէշ պին մըգալ աղըրըղընտա իտի :
6 վէ այազարընտա պազըր ճիզմէ վէ օմուզ-
լարը արապընտա պազըր խըշթ վար իտի .
7 վէ մըգարընըն սափը ճիւլահ Տաֆֆէթի
կիպի իտի . վէ մըգարըն տէմիրի ալթը Էիւզ
միդալ տէմիրտէն՝ իտի . սիփէրտարը տախի
8 Եանիւնտէն կիտէր իտի : վէ տուրուպ Իսրա-
յէլին թապուրլարըն նիտա էտէրէք՝ անլէրէ՝
Նիֆօն մուհարէպէյէ տիլիլթէ իւզըր չըգ-
ալընը . պեն Ֆիլիթիլէր , սիղ տախի Ոտուլըն
գուլարը տէյի՛լ մի սինիլ . պանա Էնմէք ի-
չիւն քէնտիսիպէ պիր տաթմ ինթիլապ է-
9 տինիլ . Էյրա պէնիմ իլէ ձէնքլէշմէյէ միւզ-
թէտիր . օլուպ տա պէնի էօլտիւրիւրսէ պիլ

- սիլին գուլարընըլ օլալըմ . վէ էյրա պեն ա-
նա զալիլ օլուպ անը Էօլտիւրիւր իտէմ ,
օլ զէման սիլ պիզէ գուլ օլուպ գուլըգ է-
10 տինիլ՝ տէտի : վէ օլ Ֆիլիթիլէր՝ Պէն պու-
կիւն Իսրայէլին թապուրլարընը թահգիր է-
տիլօրըմ . պէրապէր ձէնքլէշմէք իլիւն պանա
11 պիր տաթմ վէրինիլ՝ տէտի : վէ Սաուլ իլէ
պիւթիւն Իսրայէլ Ֆիլիթիլէրին պու սէօղլէ-
րինի իշիտինձէ տէհչէթէ տիւշիւպ զիլտաէ-
սիլլէ խազֆ էթտիլէր :
12 վէ Տաուտ Պէյթլէհէմի Եէհուտտան
սէքիլ օղլու սահիպի օլան Ետսէ իոմինտէ
պիր էֆրաթալընըն օղլու իտի . պու քիմօն
տախի Սաուլըն էյամինտա պէյն էն նաա իլ-
13 թիլար ի՛թիպար օլունուր իտի : վէ Ետսէ-
նին իւշ պէյիլէք օղլու Սաուլըն մա՛իլէթին-
տէ մուհարէպէյէ կիթմիլլէր իտի . վէ մու-
հարէպէյէ կիտէն պու իւշ օղլընըն իսմէրի՛
իլքի Էլիւպ , Էքինճիսի Ապինտապ , վէ
14 իւշիւնճիւսի Շամմա իտի : Տաուտ տա-
խի էն քիւշիւլիլ օլուպ՝ իւշ պէյիլէյիւ Սա-
ուլըն մա՛իլէթինտէ օլարադ կիթմիլլէր ի-
15 տի : Լաքին Տաուտ Սաուլըն Էանընտան կի-
տիպ՝ փէտէրինին սիւրիւլէրինի կիւթմէք ի-
չիւն Պէյթլէհէմէ՝ ալվտէթ էթմիլ իտի :
16 վէ օլ Ֆիլիթիլէր սապա՛ զէ ազալմ էադ-
լաշըպ զըրգ կիւն՝ *մէյտան օգուտու :
17 Ետսէ տախի օղլու Տաուտա՝ Շիմոն գարն .
տաշարըն իլիւն պու պիր էօլլէք գալըլումուշ
պաշադ իլէ պու օն էքմէյի ալ տա , 'ալ էլ
'աճէլ օրտուա գարնտաշարըն՝ ալ կէթիլէր :
18 վէ պու օն քէլլէ փէյիլիլէր պին պաշլա կէ-
թիւրիւպ գարնտաշարընըն հալ ու խաթր-
լարընը սօր , վէ անլէրտէն նիլան ալ տէտի :
19 վէ Սաուլ վէ անլէր վէ Իսրայէլիլէրին ճիւմ-
լէսի Էյլա վառիսինտէ Ֆիլիթիլէր իլէ մուհա-
20 րէպէ էթմէքտէ իտիլէր : Իմոն Տաուտ սա-
պահլըյըն էրքէն գալըլա գօյուլնլարը պէքչի-
յէ պրագտը . վէ Ետսէնին Էմրի իւզըր օլ
չէյէրէ գալտըրըպ կիթտի . վէ 'արապալար
տա՛իլէտինէ կէլտիլինտէ , 'առքէր հարպէ
չըգլալ մուհարէպէ իլիւն կիւլպանք չէքիլօր-
21 լար իտի : Զիրա Իսրայէլ իլէ Ֆիլիթիլէր
22 'առքէր 'առքէր գարըլ տիլիլմիլ իտի՝ վէ
Տաուտ գալտըրը արգաւսնտան Էտիլլէ՝ գալպ-
լար պէքճիսինին էլինէ թէյիլմէ՝ էթտիլտէն
սօնկրա թապուրա սէյիլթտի , վէ կիտիպ
գարնտաշարընըն հալ ու խաթրլարընըն ու՛ալ
23 էյլէտի . վէ անլէր իլէ սէօյլէլի Էքէն՝ իշթէ
օլ Ճաթլը Ֆիլիթիլէր Ճօլեաթ նամ փէհչիվան
Ֆիլիթիլէրին թապուրընտան չըգլալ , հէման
օլ քէլմամ կիտէր սէօյլէտի . Տաուտ տախի
24 իշիթտի : վէ Իսրայէլիլէրին քնաֆֆէսի օլ

*Իւլ . տիլիլիլա տուրտու :

ատեմի կեօրտիւքլերինտէ, եօնիւնտէն գաղապ
 25 զիյատեմիյէ գօրգտուլար : Վէ իւրայելիւր՝
 Շու չըգան ատեմի կեօրտիւնի՝ւզմի . իս-
 րայելի թաճգիր էթմէք իչիւն չըգտը . քիմ
 քի սնը էօլտիւրիւր իսէ՝ մէլիք անը զիյատե-
 օիյէ զէնկին էտէճէք վէ անա գըզըն վէրիւ
 փետերինին իսնէսինին տախի իւրայելտէ մաւ-
 26 'աֆ գըլաճագ տըր՝ տէտիլէր : Վէ Տաուտ
 եանընտա տուրան տտէմլէրէ խիթապէն՝ Պու
 Ֆիլիսթիլի էօլտիւրիւր իսէ՝ իւրայելտէն չագա-
 րէթի տէՖ՝ էտէն քիմսէյէ նէ՝ օլաճագ տըր .
 զիւրա պու զայր ի մախթուէն Ֆիլիսթիլ քիմ
 տիր քի չայլ օլան Ալլահն ճիւնուտընը
 27 թաճգիր էտէ՝ տէտի : իալգ իսէ անա չէման
 օլ քէլամա կէօրէ սէօյլէյիւր՝ Անը էօլտիւրէն
 28 ատէմէ էօյլէ օլաճագ տըր՝ տէտիլէր : իմտի
 անըն պէօյիւք գարնտալը էլիապ անըն օլ
 ատէմլէր իլէ սէօյլէշալիլինի իլիթտի . վէ
 էլիապըն զազապը Տաուտա թուլթուշուպ՝ Սէն
 պուրայա նէ՝ իչիւն էնտին , վէ օլ ազ գօ-
 յունլարը չէօլտէ քիմէ՝ պրապտըն . պէն սէնին
 քիպիլինի վէ Ֆէտատ ք գալպիլի պիլիլիւր՝ սէն
 մալթապա ճէնկի սէլը էթմէք իչիւն էնմիշ-
 29 սին՝ տէտի : Տաուտ իսէ՝ Շիմտի նէ՝ ետի-
 տըմ . սէօյլէտիլի պիր սէօզ տէլի՝ մի իտի
 30 տէտի : Վէ անըն եանընտան պիր պաշգատը-
 նա կիտիպ՝ եինէ պու քէլամա կէօրէ սէօյլէ-
 տիլինտէ , իալգ անա էվլէլքի քէլամա կէօ-
 րէ ճէփապ վէրտիլէր :
 31 Նիճայէթ Տաուտըն սէօյլէտիլի սէօզլէր
 իչիտիլիւր . վէ Սաուլըն հուզուրընտա նագլ
 32 օլունմաղլէ , օ անը ճէլպ էլլէտի : Տաուտ տա-
 խի Սաուլա՝ Պունուէն իլիւն հիշ պիր ատէ-
 մին եիւրէյի քէտերէնմէսին , գուլըն կիտիպ
 պու Ֆիլիսթիլ իլէ տէօյիւշէճէք տիր՝ տէտի :
 33 Սաուլ իսէ Տաուտա՝ Պու Ֆիլիսթիլին իւ-
 զէրինէ կիտիպ՝ անըն իլէ տէօյիւշմէյէ գա-
 տիր տէլիլին , զիւրա սէն չօճուգ սըն , օ իսէ
 չօճուգըզընտան պէրու ճէնքի տիր՝ տէտի :
 34 Վէ Տաուտ Սաուլա՝ Պու գուլըն փետերինին
 գօյուշալընը կիւտէր իքէն , արպան տա կէլ-
 տի , այը տա կէլտի , սիւրիւտէն գօյուէն կէօ-
 35 թիւրտիւ . Պէն տախի անըն արալընճա չը-
 գըպ անը վուրտոււմ , վէ ազգընտան գուր-
 թալարոււմ , վէ իւզէրիմէ հիւճոււմ էթմիթտէ՝
 անը սագալընտան թուլթուպ վուրտոււմ վէ
 36 էօլտիւրտիււմ : Գուլըն հէմ արալանը հէմ
 ոյըլը էօլտիւրտիւ . պու զայր ի մախթուէն
 Ֆիլիսթիլ տախի անընտան պիրի կիպի օլա-
 ճագ տըր . զիւրա հայլ օլան Ալլահն ճիւնու-
 37 տըն թաճգիր էթմիշ տիր՝ տէտի : Եինէ
 Տաուտ՝ Արալըն փէնչէսինտէն վէ այը փէնչէ-
 սինտէն պէնի իւշաա էտէն ՐԱՊԱ հէման պու
 Ֆիլիսթիլին էլիւտէն պէնի իւշաա էտէճէք

տիր՝ տէտի . վէ Սաուլ Տաուտա՝ կիթ , վէ
 38 ՐԱՊԱ սէնինի օլունու՝ տէտի : Վէ Սաուլ
 Տաուտա քէնտի էսվապըն կիտիլիպ՝ պաշը-
 նա պիր պագըր միղՖէր գօյարագ , անա պիր
 39 զըրհ կիտիրտի : Վէ Տաուտ անըն էսվապը
 իւզէրինէ գըլըճըն գուշանըպ , ալըլամըշ օ-
 լարագ էիւրիւմէյէ պաշլատը . վէ Տաուտ
 Սաուլա՝ Պունուր իլէ էիւրիւմէյէմէմ , զիւրա
 ալըլամըշ իմ՝ տէտի . վէ Տաուտ անըն իւ-
 զէրինտէն չըգտըն :
 40 Վէ տէյնէյինի էլիւնէ ալարագ քէնտինէ
 տէրէտէն պէշ չագըլ թաշը սէշտի . վէ ան-
 լէրի քէնտի չօպան տաղարճըղընա՝ եա՛նի
 չանթայա գօյարագ , վէ ստիանը էլիւտէ
 41 օլարագ Ֆիլիսթիլէ եալլաշտը : Ֆիլիսթի
 իսէ սիփէրտաղը էօնիւնտէ օլարագ՝ կէ-
 42 լիպ Տաուտա եալլաշմագտա իտի : Վէ
 Ֆիլիսթիլ պագըր Տաուտը կէօրտիւքտէ՝ անը
 թաճգիր էլլէտի , զիւրա գըրմըզը եիւզիւ վէ
 43 կիւզլէլ չէհրէլ պիր չօճուգ իտի : Վէ Ֆի-
 լիսթի Տաուտա՝ Պէն քէօփէ՝ մի իմ՝ քի սէն
 պանա տէյնէլէ կէլիւրին՝ տէտի . վէ Ֆիլիս-
 թի Տաուտա քէնտի իւշալարընը իսմիլէ
 44 պէտտոււա էլլէտի : Վէ Ֆիլիսթի Տաուտա՝
 Պունա կէլ , պէն տախի սէնին էթիլինի հալա
 գուշարընա վէ սահրա ճանալարընա վէ-
 45 րէյիմ՝ տէտի : Տաուտ տախի Ֆիլիսթիլէ՝
 Սէն գըլըճ վէ մըզրագ վէ իւրէթ իլէ պանա
 կէլիւրին , ամմա պէն սանա ՐԱՊԱ իւլ ճիւ-
 նուտըն վէ թաճգիր էթմտիլին իւրայել թա-
 պուրարընըն Ալլահնըն իսմիլէ կէլիլօրըմ :
 46 Պու կիւն ՐԱՊԱ սէնի էլիմէ թէսլիմ էտէ-
 ճէք . պէն տախի սէնի վուրուպ պաշընը պէ-
 տէնիտէն այըրաճաղըմ . վէ Ֆիլիսթիլէր
 օրտուսընըն լաշէլէրինի պու կիւն հալա
 գուշարընա վէ վուհուշը ք զէմինէ վէրէ-
 ճէլիմ , վէ պիւթիւն զէմին իւրայելտէ
 47 Ալլահ վար իտիլինի պիլէճէք տիր : Վէ
 պու ճէմա՛տըն քեաֆֆէտի տախի ՐԱՊ-
 ՊԱ իւշաա էթմէսի գըլըճ իլէ մըզրագ իլէ
 օլմաղընըն պիլէճէք տիր , զիւրա ճէնք ՐԱՊ-
 ՊԱ օլմաղլէ՝ Օ սիլի էլիմիղէ թէսլիմ էտէճէք
 48 տիր՝ տէտի : Վէ օլ Ֆիլիսթիլ գալգաղ վէ
 կէլիպ Տաուտըն գարընընա եալլաշտընը-
 տա , Տաուտ 'աճէլէթէն Ֆիլիսթիլի գարըն-
 լամագ իւզըն օրտույա տօղընա սէլիլիւրտի :
 49 Վէ Տաուտ էլիլին տաղարճըղընա ուզապը
 վէ անտէն պիր թաշ ալըպ , ստիան իլէ աթա-
 րագ Ֆիլիսթիլի անընտան վուրտու . վէ թաշ
 ալընա պալթմաղլէ եիւզիւ իւթիւ եէրէ
 50 տիւշտիւ . վէ Տաուտ Ֆիլիսթիլին իւզէրի-
 նէ ստիան իլէ վէ թաշ իլէ զալիպ օլմաղլէ ,
 Ֆիլիսթիլի վուրուպ անը էօլտիւրտիւ , լա-
 51 քին Տաուտըն էլիւտէ գըլըճ եօգ իտի . վէ

- Տառու սէյրտիպ Գիրիսթինին իւզերինտէ տուարագ, անըն գրեմըն ալըպ գըննտան չըգարտը, վէ անը էօրտիւրիւպ պաշնը անըն իլէ քէտտի. վէ Գիրիսթիլէր քէնտի ճէպպար-
 52 րար էթտիլէր : ՕԼ վազըթ իւրայէլ վէ Եէ-
 Տուտա ատեմիլերի գալըպ կիւլաւնք չէքէ-
 րէք, Գիրիսթիլերի տէրէյէ վէ 'Էգրօն գափու-
 լարնա գատար թափիպ էթտիլէր. վէ Գի-
 լիսթիլերին մագթալէրի Դա'արայիմ Էօլըն-
 տա վէ ճարթա վէ 'Էգրօն գատար տիւշ-
 53 տիւլէր : վէ պէնի իւրայէլ Գիրիսթիլերի
 թա'գիպ էթմէքտէն տէօնիւպ՝ օրաուկեհաճը
 54 Էաղմալատըր : Տառու տախի Գիրիսթինին
 պաշնը ալըպ Եէրուշալէմէ կէօթիւրտիւ վէ
 անըն սիւհալարընք քէնտի չաւըրընա գօ-
 տու :
- 55 վէ Սառու Տառուտըն Գիրիսթիլէր գարը
 չըգարընք կէօրտիլիւնտէ, սէր'ապէրի Ապ-
 նէրէ՝ Էյ Ապնէր, պու նէվճիվան քիմիօն
 56 օղլու տըր՝ տէտի. Ապնէր տախի՝ Էյ մէլէք,
 Տայաթիւն Տագգը իշիւն պիլմէմ՝ տէտի : վէ
 մէլէք՝ Պու չօճուգ քիմին օղլու իտիլինի
 57 սու'ալ էյլէ՝ տէտի : վէ Տառու Գիրիսթի-
 նին գաթիլիտէն տէօնտիւրիւ գէման, Ապնէր
 տնը ալըպ՝ Գիրիսթինին պաշնը անըն էլիւնտէ
 օլարապ, Սառու Տու Տուգըրնա կէօթիւրտիւ :
 58 վէ Սառու անա՝ Էյ նէվճիվան, քիմիօն օղ-
 լու օլըն՝ տէտիքտէ, Տառու՝ Գուլըն Պէյթէ-
 ճէմիլ Եէսսէնին օղլու իմ՝ տէտի :

ՊԱՊ 18

- 1 վէ Սառու իլէ միւքսալմէյի թէմամ էթ-
 տիքտէ, Եօնաթանըն ճանը Տառուտըն ճանընա
 պաղանըպ՝ Եօնաթան անը քէնտի ճանը կի-
 2 պի սէվաի : վէ օլ կիւն Սառու անը փէտէ-
 րինին խանէսինէ 'ազըթ էթմէյէ գոյ վէրմէ-
 3 յիպ՝ քէնտի Էանընա ալտը : վէ Եօնաթան
 Տառուտը քէնտի ճանը կիպի սէվաիլի իշիւն՝
 4 անըն իլէ 'ադու ը 'աճա էթտի : վէ Եօնա-
 թան քէնտի իւզերինտէ օլոն ճիւպպէյի չը-
 գարըպ անը վէ Էսվապընը, գըլըքը վէ Էայը
 վէ գուշաղընա վարընճա Տառուտա վէրտի :
 5 Տառու տախի Սառուլըն քէնտիլի կէօնտէր-
 տիլի չէր Էէրէ չըգարպ 'ազիլանէ Տարէքէթ
 էթմէքէլէ. Սառու անը մուհարիպէր իւզերի-
 նէ նապ էթտի. օլ տախի պիւթիւն գաթ-
 մըն նապարընտա վէ Սառուլըն պէնտէկեանը
 նապարընտա տախի մագպուլ իտի :
 6 վէ Տառու Գիրիսթինին գաթիլիտէն տէօ-
 նիւպ, 'ապէր կէլտիլի վազըթ իւրայէլին պիլ
 ճիւմէլ չէ Տրէրինտէն նիսվան թէրէնիւմ վէ
 րադստէրէք, տէֆլէր վէ մէսերէթ վէ գիլէր

- իլէ մէլէք Սառու իսթիգպալէ չըգարընա :
 7 վէ ցնայան գարընա նէվալէթ իլէ
 Սառուլ՝ պինլէրինի,
 վէ Տառու օն պինլէրինի վուրտու,
 8 տէրլէր իտի : վէ պու սէօղ Սառուլա քէօ-
 թիւ կէօրիւնիւպ զիյաւտէսիլէ զազապընա-
 րապ, Օն պինլէրի Տառուտա վէրտիլէր, վէ
 պանա պինլէրի վէրտիլէր. արթըգ անա Տիւ-
 9 քիւմէթտէն մա'տա Նէ՞ Գալը՝ տէտի : վէ
 օլ կիւնտէն սօնիւրա Սառուլ Տառուտա էյրի
 կէօղ իլէ պազար իտի :
 10 վէ էրթէսի կիւն Սառու իւզերինէ Աւ-
 լաճ թալաթընտան քէօթիւր րուհ կէլմէքէլ,
 խանէ օրթտարնտա 'չըլալըրըյօր իտի. վէ Տառու
 էվլէլէքի տէֆ'ալար կիպի էլիլիլէ Բանպուր չաղ-
 մագտա իտի. վէ Սառուլըն էլիւնտէ պիլ մըզ-
 11 րապ պուլընուպ, Սառուլ Տառուտը տիվարա
 սափալըմ՝ տէյրէք մըզաղը աթտը. ամմա
 Տառուտ անըն էօնիւնտէն իքի տէֆ'ա պիլ
 12 Էանա չէթիլտի : իմտի, 'առլ Տառուտան
 գորգար իտի, զէրա Բաղա անըն իլէ օլմուշ՝
 13 վէ Սառուտան ոյրըլմըշ իտի : վէ Սառու
 անը քէնտի Էանընտան տէֆ' Էտիպ, պին
 պաշնը նապ էլէտի. օլ տախի գաթմէն էօ-
 14 նիւնտէ չըգար կիլեր իտի : վէ Տառուտըն
 քէտֆֆէ ի Տարէքէթաթը 'ազիլանէ իտի :
 15 վէ Բաղա անըն իլէ իտի : վէ Սառու անըն
 զայէթ 'ազիլանէ Տարէքէթ էթմիլինի կէօր-
 16 տիւքտէ՝ անտէն գորգար իտի : վէ պիւթիւն
 իւրայէլ իլէ Եէճուտա, Տառու էօնլէրինտէ
 կիրիպ չըգարընք իշիւն, անը սէվէրլէր իտի :
 17 վէ Սառու Տառուտա՝ իշթէ պէօյիւք գըլըմ
 Մէրապ, անը սանա զէվճէլիլէ վէրիլիւմ. Էա-
 լընըզ պէնիմ իշիւն գուզվէթ սաճիպի օլըպ՝
 'Բաղա ճէնքլէրինի ճէնքլէլ՝ տէտի. զէրա
 Սառուլ՝ Պէնիմ էլիմ անըն իւզերինէ օլմաթըն,
 անճագ Գիրիսթիլերին էլի անըն իւզերինէ օլ-
 18 սուհ՝ տէմիշ իտի : Տառու տախի Սառուլա՝
 Պէն քիմ իմ, վէ 'Էօմիւմ Է-Էօր փէտէրի-
 մին գապիլէսի իւրայէլտէ նէ՞ տիլ, քի մէ-
 19 լէյին տամաուր օլայըմ՝ տէտի : վէ Սառուլըն
 գըլը Մէրապ Տառուտա վէրիլէճէյի զէման
 Մէճօյաթի 'Ատրիլէ վէրիլտի :
 20 վէ Սառուլըն գըլը Միլալ Տառուտը սէ-
 վէր իտի. վէ պու քէյֆիլէթ Սառուլա իւպար
 օլընտըգտա՝ նազարընտա խօշ կէօրիւնտիւ :
 21 վէ Սառուլ՝ Պէն պուլու անա վէրէյիմ, քի
 անա տուգապ օլըպ՝ Գիրիսթիլերին էլի ա-
 նըն իւզերինէ օլա՝ տէտի. վէ Սառու Տա-
 22 րուտա՝ Պանա պու կիւն իքիւնճի տամաու օլ՝
 տէտի : վէ Սառու պէնտէկեանընա՝ Տառու-
 տա կիլիճէ, իշթէ մէլէք սէնտէն խօշնուտ
 տըր, պէնտէկեանընքն ճիւմէլտի տախի սէ-
 'Է-Էօր քէյապիլէրէք Էտիլը

նի սեվեյօրար, վէ շիմտի մէլիյէ տամատ օլ՝
 23 տէյիւ սեյլէմէլէրինի էմր էթտի : Վէ Սառւ-
 լըն պէնտէկէսնը պու քէլամը Տառւարն գու-
 լազլարնա սեօլէտիքլէրինտէ, Տառւա՝ Պէն
 ֆագիր ու հագիր պիր առեմ օլտըղըմ հայտէ՝
 մէլիյէ տամատ օլմագ նազարընդտա քիւշիւք
 24 շէյ մի տիր՝ տէտի : Վէ Սառւլըն պէնտէկէսնը
 անա խապէր վէրիպ՝ Տառւա պէյլէ պէյլէ
 25 սեյլէտի՝ տէտիլէր : Սառւլ տախի՝ Տառւա
 պէյլէ տէլիւիդ, Մէլիք մէհր տէլիւ, ան-
 ճագ մէլիյին տիւշմէլէրինտէն ինթիգամ ա-
 լընմար իշիւն՝ Ֆիրթիլէրին երւլ զուլֆե-
 սինի իսթէր՝ տէտի : Սառւլ իսէ Տառւա ֆի-
 լիսթիլէրին էլինէ տիւշիւրմէլի գաստ էթմիշ
 26 իտի : Վէ անըն պէնտէկէսնը պու սեօլէրի
 Տառւա խապէր վէրտիքլէրինտէ, մէլիյին
 տամատը օլմագ Տառւարն նազարընտա խօշ
 օլմաղէ, կիւնէր թէմմա՝ օլմազտան էվիլէ,
 27 Տառւա գալգալ առեմլէրի իլէ կիթտի, վէ
 Ֆիրթիլէրինտէն իքի երւլ առեմ՝ վաւտու, վէ
 Տառւա անլէրին զուլֆէլէրինի կէթիրտի,
 վէ մէլիյէ տամատ օլմագ իւզրէ, անլէրի թէ-
 մամէն մէլիյէ թէտիլմ էթտիքտէ, Սառւլ անա
 28 քէնտի գըզը Միխալ թէգվիճ էթտի : Վէ
 Սառւլ՝ ՐԱՊՊՈՆ Տառւա իլէ օլտըղըն, վէ Սա-
 ռւլըն գըզը Միխալըն անը սեվտիլինի կէօ-
 29 ռիւպ անկաւաղգտա, Սառւլ Տառւատան տա-
 հա զիյատէ գորգտու, վէ Սառւլ տա՛իմա
 30 Տառւա խառտուէթ էտէր իտի : Վէ Ֆի-
 լիսթիլէրին ռու՛էսար չըգտը, վէ չըգտըղա-
 րնտան սոնկրա, Տառւա Սառւլըն պէնտէ-
 կէսնընըն ճիւմէսինտէն զիյատէ՝ ազիւնէ
 հարէքէթ էթմէքլէ, իսմի զիյատէսիլէ մէշ-
 հուր օլտու :

ՊԱՊ 19

1 Վէ Սառւլ օղու իօնաթանա վէ պէնտէ-
 կէսնընըն ճիւմէսինտէ Տառւա գաթլ էթմէ-
 2 լէրի իշիւն սեօլէտի : Ամմ Սառւլըն օղու
 իօնաթան Տառւատան զիյատէսիլէ խօշու-
 նըր իտի, պու էտէնէ իօնաթան Տառւա
 խապէր վէրիպ՝ ֆէտէրիմ Սառւլ սէնի գաթլ
 էթմէք գաստընտա տըր, վէ շիմտի սապա-
 հատէք սազըն, վէ կիլի պիր եէրտէ օթու-
 3 ռուպ իխթիֆտ էլլէ. Պէն տախի սէնին պու-
 ճիւնարըն թարլատա փէտէրիմն ետընտա
 տուրարագ, սէնին հազգընտա փէտէրիմ սեյ-
 լէյիլիմ, վէ նէ կէօրիւր իսէմ՝ սանա խա-
 4 պէր վէրէյիմ՝ տէտի : Վէ իօնաթան փէտէ-
 րի Սառւլա Տառւաըն հազգընտա էլի սեյլէ-
 յէրէք, անա՝ Մէլիք քէնտի պէնտէսի Տառւ-
 տըն կիւնաճընա կիրմէսին, զիրա օ սանա
 գարըն կիւնաճ իշլէմէտի. վէ խըտմէթի սա-

5 նա զայլէթլէ ֆա՛իտէլի տիր : Չիւնքի ճանը-
 նը ալուճընա գոյուպ՝ Ֆիրթիլի վուրմաղըյ-
 լէ. ՐԱՊՊ պիւթիւն իսրայէլէ իշլաւա լազիմ
 ի՛սան էլլէտի. սէն տախի կէօրիւր մէտուր
 օլտու. իմտի նի՞շիւն Տառւա սէպէպիդ
 գաթլ էթմէքլէ՝ սուշարգ դանըն կիւնաճընա
 6 կիրէճէքսին՝ տէտի : Սառւլ տախի իօնա-
 թանըն սեօգիւնիւ տինկէտի. վէ Սառւլ՝
 ՐԱՊՊ հալլա տըր քի օ գաթլ օլուճմայաճագ
 7 տըր՝ րէյէրէ՛ եւմին էթտի : իմտի իօնաթան
 Տառւա չաղըրըպ՝ անա պու սեօլէրին քէաֆ-
 ֆէսինի խապէր վէրտի. վէ իօնաթան Տառւ-
 տը Սառւա կէթիրտի, օլ տախի էվիլէքի
 կիպի անըն հուզընընտա իտի :
 8 Վէ թէքրար մուհարէպէ վուգու՝ պուլ-
 տու. վէ Տառւա չըգըպ Ֆիրթիլէր իլէ մու-
 հարէպէ էտէրէք, անլէրի գըթլաւ ը՝ ազիմ
 իլէ գըրտը. վէ անլէր անըն էօնիւնտէն ֆիրար
 9 էթտիլէր : Վէ ՐԱՊՊ թարաֆընտան քէօ-
 թիւ ռու՛հ Սառւլըն իւզըրինէ կէթիշ օլտարագ,
 մըզըաղը էլինտէ օլտըղը հալտէ օ խանէսինտէ
 օթուրույօր իտի. Տառւա տախի էլիլէ Րաւալ-
 10 չալըյօր իտի : Վէ Սառւլ մըզըաղը իլէ Տա-
 ռւա տիվարա սափամագ իսթէտի իսէ տէ,
 օ Սառւլըն էօնիւնտէն եան վէրմէսիլէ մըզ-
 րագլէ տիվար վաւտու, վէ Տառւա գալըպ
 11 օլ կէճէ գուրթուլտու : Պա՛տէհու Տառւա
 պէքլէյիպ՝ սապահըլըն գաթլ էթմէլէրի իշիւն
 Սառւլ անըն խանէսինտէ առեմլէր կէօնտէր-
 տի. ամմ Տառւաըն զէվէտի Միխալ
 անա խապէր վէրիպ՝ էյէր պու կէճէ ճանընը
 գուրթարմաղ իսէն՝ եարըն գաթլ օլուճուր-
 12 սըն՝ տէտի : Վէ Միխալ Տառւա փէնճէրէ-
 տէն էնտիրտի, օ տախի գալըպ կիթտի վէ
 13 գուրթուլտու : Վէ Միխալ պիր թէրաֆիմ
 ալըպ եաթագ իշիւն գոյարագ, պաշը ալթը-
 նա քէլի գըլընտան պիր եաստըգ գոյուպ
 14 պիր էօրթիւ իլէ էօրթալիւ : Վէ Սառւլ Տա-
 ռւա թուլթմագ իշիւն առեմլէր կէօնտէրտի-
 15 յինտէ՝ իսաթա տըր՝ տէտի : Սառւլ իսէ
 Տառւա կէօրմէք իշիւն առեմլէր կէօնտէրիպ՝
 Անը պանա եաթագ իլէ կէթիրիդ քի անը
 16 գաթլ էտէլիմ՝ տէտի : Վէ օլ առեմլէր
 կէլտիքլէրինտէ, իշթէ պաշը ալթընտա քէ-
 շի գըլընտան պիր եաստըգ օլտարագ տէօշք-
 17 տէ թէրաֆիմ վար իտի : Վէ Սառւլ Մի-
 խալա՝ նի՞շիւն պէնի պէյլէ ալտարըպ՝ տիւշ-
 մէնիմի սալը վէրտին, օ տա գուրթուլտու՝
 տէտի. Միխալ տախի Սառւա տէտի քի՝
 18 Օ պանա՝ Պէնի սալը վէր, նի՞շիւն սէնի էօլ-
 տիւրէլիմ՝ տէտի :
 Պու վէճ՛լէ Տառւա գալըպ գուրթուլտու,
 վէ Րամայա Սամուէլին նէզտինէ կիտիպ Սա-
 ռւլըն քէնտիսինտէ եափտըղըն քէաֆֆէսինի

- անա խապեր վերտի . վէ քենտիտի Սամուէլ
- 19 իւէ վարդպ Նայոթտա սաքին օլտուլար : Վէ Սաուլա խապեր վերիւիւ՝ իշթէ Տաուա Բա-
- 20 մաուա վազը՝ Նայոթտա տըր՝ տէնիլտի : Վէ Սաուլ Տաուալ թուլթմադ իշիւն առեմլէր կէօնտերտի . անլէր տախի փէյղամպերլէք էտէն փէյղամպեր զիւմրէտին , վէ Սամուէլին անլէրին րէ՛խի օլուպ՝ եանլարընտա տուր-տըղընը կէօրտիւքլէրինտէ , Սաուլըն կէօնտեր-տիլի տաեմլէրին իւզէրինէ Ալլաճըն Բուճը կէմէքլէ , անլէր տախի փէյղամպերլէք էթտի-
- 21 լէր : Վէ Սաուլա խապեր վերիւտիքտէ պաշ-գա առեմլէր կէօնտերտի . անլէր տախի փէյ-ղամպերլէք էթտիլէր . վէ երինէ Սաուլ իւ-չիւնծիւ տէֆա օլարագ առեմլէր կէօնտեր-տի . անլէր տախի փէյղամպերլէք էթտիլէր :
- 22 Պատէճու քէնտիտի Բամայա կիտիպ Սէքու-տա վազը՝ պէօյիւք գուլուլա կէտիլքտէ՝ Սա-մուէլ իւէ Տաուա նէ՛րէտէ տիր՝ տէյիւ սու-՝ալ էթտիլինտէ , իշթէ Բամատա վազը՝ Նա-՝յոթտա տըրլար՝ տէյիւ խապեր վերիւտի :
- 23 Վէ Բամատա վազը՝ Նայոթտա կիթտի . վէ անըն իւզէրինէ տախի Ալլաճըն Բուճը կէ-մէքլէ , իլէրի կիտերէք Բամատա վազը՝ Նա-յոթտա կէլինծէյէ գատար փէյղամպերլէք էթ-
- 24 տի : Վէ քէնտիտի տախի էպմապընը չը-գարըպ՝ Սամուէլին հուզուընտա պիզգաթ փէյղամպերլէք էտեր խի , պիւթիւն օլ կիւն վէ օլ կէճէ չըպլագ օլտարագ տիւշտիւ . պու-էճլտէն՝ Սաուլ տախի մի փէյղամպերլէր ա-րաւընտա տըր՝ տերլէր :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ Տաուա Բամատա վազը՝ Նայոթտա Ֆիրար իլէ կիտիպ , Եօնաթմանըն հուզուընտա՝ Պէն նէ՛ եպիտըմ՝ , սուչըմ նէ՛ տիր . փե-տերինին նազարընտա նէ՛ կիւնաճ իշէտիւմ
- 2 քի ճանըմը արալօր՝ տէտի : Օլ տախի՝ շա-շա , էօյմէյէճէքսին , իշթէ փէտերիւմ պանա պիլտիրմէյինծէ պէօյիւք եա քիւչիւք պիր շէյ եպիմաղ , վէ փէտերիւմ պու շէյի պէնտէն նի՛չիւն սազալայաճագ . աղը եօզ տըր՝ տէտի :
- 3 Նիհայէթ Տաուա եէմին էտիպ՝ Պէնիւմ սե-նին նազարընտա մազհարը լուլթ օլտըղըմ փէտերլինին էյիճէ մա՛լիւմիւ օլմիղլէ , Եօնա-թման պուշուո պիլմէտին , օլմիղա քի գասաթէթ-լէնէ՛ տէր . ամմա ՐԱՊՊԸ Տայաթը հազգը ի-չիւն վէ սէնին հայաթըն հազգը իշիւն՝ պէնիւմ իլէ էօլիւմ՝ արաւընտա անճագ պիր աարմ՝
- 4 վար տըր՝ տէտի : Եօնաթման տախի Տաուա՝ ճանըն հէր նէ իսթէր իսէ սանա եպիպըմ՝
- 5 տէտի : Վէ Տաուա Եօնաթման տէտի քի՛ իշթէ ետըն պ պաշը տըր . պէն տախի մուլ-

- լազա մէլէք իլէ թա՛ամ՝ եէմէյէ օթուըմալը իմ . իմտի պէնի գօյ վէր , իւչիւնծիւ կիւնիւն
- 6 ազաւմընտէք սահրատա սազլանայըմ՝ : Եյէր փէտերին պէնի արալաճագ օլուր իսէ՛ Տաուա քէնտի շէհրի Պէյթլէճէմէ՛ աղիմէթ իշիւն պէնտէն իզն տիլտի , զիրա օրատա պիւթիւն գապիլէնին սէնիվէ գուրպանը օլուլօր՝ տէյէ-
- 7 սին : Եյէր՝ փէք էյի , տէր իսէ՛ գուլընա սե-լամէթ տիր , ամմա զիյատէտիլլէ տարըլըր
- 8 իսէ , պիլ քի պանա սու ի գասար վար : Գու-լընա լուլթ էլլէ , զիրա գուլըն սէնին իլէ ՐԱՊՊԸ՝ Նաւընա կէթիւրտին . վէ էյէր պէն-տէ պիր ճիւրմ՝ վար իսէ , պէնի սէն գաթլ էլլէ , վէ նի՛չիւն պէնի փէտերլինէ կէօթիւրէ-
- 9 սին : Վէ Եօնաթման՝ շաշա քի փէտերիւմ թարաֆընտան սանա էտիլէճէք սու ի գա-սար պիլպա տէ սանա խապեր վերմէյէյիմ՝
- 10 տէտի : Տաուա տախի Եօնաթման՝ Եա փե-տերին սանա սէրթ ճէվապ վերտիլի հայաթէ՛
- 11 պանա քի՛մ խապեր վէրիւր՝ տէտիլինտէ , Եօ-նաթման Տաուա՝ կէլ սահրայա չըգալըմ՝ ,
- 12 տէյէրէք իքիտի սահրայա չըգալըլար : Վէ Եօ-նաթման Տաուա՝ իսրայէլին Ալլաճը ՐԱՊՊ շահէ օլու-է է ետըն , եա օլ պիր կիւն փե-տերիւմ թէֆաճհիւս էտիպ Տաուաըն հազգըն-տա խալը օլտըղընը կէօրտիւլիւմալ . հէման օլ զէման կէօնտերիպ սանա պիլտիրմէզ ի-
- 13 սէմ , ՐԱՊՊ Եօնաթմանա պէօյլէ վէ պուշտան զիյատէ էլլէտին . ամմա էյէր փէտերիւմ սա-նա քէմիլք միւրատընտա իսէ՛ երինէ սանա պիլտիրիպ սէնի սալը վէրէճէյիմ . սէն տախի սէլամէթլէ կիտէտին . վէ ՐԱՊՊ մուգատտէմ՝ փէտերիւմ իլէ օլտըրը կիպի սէնին իլէ օլտուն :
- 14 Վէ տէյիլ եալընըզ պէն սաղ օլտըզմա սէն պանա ՐԱՊՊԸ լուլթընը էտէճէքսին , քի
- 15 պէն էօյմէյէյիմ , Անճագ ՐԱՊՊ Տաուաըն տիւշմէյէրինին հէր պիրինի եէր եիւզիւնտէն քէտտիլինտէ տախի , սէն լուլթընը պէնիւմ խանէմտէն իլ էլ էպէտ քէտմէյէճէքսին՝
- 16 տէտի : Իմտի Եօնաթման պէյթի Տաուա իլէ ազալ լաճա էտիպ , ՐԱՊՊ Տաուաըն տիւշ-
- 17 մէյէրլէրինտէն ինթիգամ տըն՝ Դէրի : Վէ Եօնաթման Տաուաըն սէվտիլինտէն անա երինէ եէմին էթտիրտի . զիրա տըր քէնտի ճանը
- 18 կիպի սէվէր իսի : Վէ Եօնաթման անա տէ-տի քի՛ Ետընը պալալը տըր , վէ եէրին պօշ
- 19 գալմիղլէ արանաճագսըն : Վէ իւչիւնծիւ կիւնտէ լալ էլ լաճէլէ էնէտին , վէ օլ ի-չիւն կիւնիւնտէ ինթիգամ էթտիլին մաճալէ վարդպ իլէլ թաշը Եանընտա օթուընտըն :
- 20 Պէն տախի անըն Եանընա , նըշանա օգ ա-
- 21 թար կիպի , իւչ օգ թալարըմ : Վէ իշթէ պէն ուշաղը կէօնտերիպ կիթ , օգլարը պու-ԴէրիլիԴէր , ուշաղա , իշթէ օգլար սէնտէն պէ-

- րիտէ տիր, անլերի ալ՝ տէր իսէմ, օլ վա-
 22 զըթ սէն կէլ, զերա ՐԱՊՊ հայտ տըր քի պիր
 շէյ օլմայրլա՝ սանա սէլաթէթ տիր: Ամնա է-
 յեր ուշաղա՝ իշթէ օգլար սէնտէն էօթէտէ
 տիր՝ տէր իսէմ՝ սէն կիթ, զերա ՐԱՊՊ սէնի
 23 կէօնտէրմիշ օլուր: Վէ պէնիմ իլէ սէնին
 սէօյլէշտիյին մատտէ իսէ, իշթէ ՐԱՊՊ իլ էլ
 էպէտ պէյնիմիլտէ օլտուն:
- 24 Վէ Տառւտ սահրատա իխթիֆա էյլէտի.
 վէ այպալը օլտըգտա մէլէք թա՛ամ էթմէք
 25 իւզըն սօֆրայա օթուրտա: Վէ մէլէք ՛ա-
 տէթ իւզըն քէնտի եերինտէ տիվարըն եա-
 նընտաքի եէրաէ օթուրտըգտա, Եօնաթան
 պաղա գալըզլա՝ Ապնէր Սառլըն եանընտա
 օթուրտա: վէ Տառւտըն եերի պօշ գալտը,
 26 Գազաթ Սառլ օլ կիւն պիր շէյ սէօյլէմէ-
 տի: Անա պիր շէյ վազը՝ օլմուշ, թահիր
 տէյիլ տիր: մուլթաղա զայր ի թահիր
 27 տիր՝ տէտի: Վէ էթմէսի կիւն՝ պըն իքին-
 ծիսինտէ Տառւտըն եերի պօշ գալմաղէ,
 Սառլ օղու Եօնաթանա՝ իէսէնին օղու
 նի՛չիւն հէմ տիւն հէմ տէ պու կիւն թա՛ա-
 28 մա կէլմէտի՝ տէտի: Եօնաթան տախի Սա-
 ռու ճէվապէն՝ Տառւտ Պէյթէհէմէ իլլէփ-
 29 լէն պէնտէն իլն տիլէյիպ, փէրէմ էյլէ,
 շէհրտէ պիլիմ գապիլէ գուրպանըմը օլմաղ-
 լէ, գարնտաղըմ քէնտիսի պանա թէնպիհ
 էթմիշ տիր, վէ շիմտի նազարընտա մաղհարը
 լուլթ օլտում իսէ, քէրէմ էյլէ, բուխ-
 սաթ վէր, կիտէյիմ, վէ գարնտաղարըմը կէօ-
 րէյիմ՝ տէտի: պու էճլտէն մէլիյին սօֆրա-
 30 սընա կէլմէտի՝ տէտի: Ոլ գէման Սառլըն
 զալալը Եօնաթան ՛ալէյիլն թուլթուշուպ
 անա՝ էյ ՛առի վէ իսա՛ին օղու, սէն քէնտի
 ՛ալըպըն իչիւն վէ վալիտէնին ՛իւրիյէթինին
 ՛ալըպըն իչիւն Եէսսէ օղընը սէշտիյինի պիլ-
 31 մէ՞զ մի իմ: Չիրա Եէսսէ օղու եեր իւզէ-
 րինտէ եաղատըղը էյամըն քեաֆֆէսինտէ սէն
 վէ սէնին հիւքիւմէթին սապիթ օլմաղ: վէ
 շիմտի անը պանա ճէլլ էթտիր, զերա գաթ-
 32 լէ միւսթահազա գըր՝ տէտի: Վէ Եօնա-
 թան փէտէրի Սառլա ճէվապէն՝ Նէ՞ իչիւն
 գաթլ օլունաճա գըր, Նէ՞ եափաը՝ տէ-
 33 մէքլէ, Սառլ անը վուրմազ իչիւն մըզաղը
 անա աթաը: Եօնաթան տախի փէտէրինին
 Տառւտը գաթլ էթմէք գառտընտա օլտըղը-
 34 նը անկալաը: Վէ Եօնաթան փիւր զազապ
 սօֆրատան գալըզլա, Տառւտ իչիւն՝ փէտէ-
 րի անը բէզիլ էթտիյինտէն նաշի էսէֆ է-
 տէրէք, պըն իքինծի կիւնիւնտէ թա՛ամ եէ-
 մէտի:
- 35 Վէ Եօնաթան սապահլըն՝ Տառւտ իլէ
 թա՛նին էթմիշ օլտըղը վազըթտա, պիր քիւ-
 շիւք ուշազ պէրապէր օլտազ, սահրայա

- 36 չըգաը: Վէ ուշաղընա՝ Գօշ, պէնիմ աթա-
 ճաղըմ՝ օգլարը պուլ տէտի: ուշազ սէյիր-
 37 տիր իքէն օղու անտէն էօթէյէ աթաը: իմ-
 տի ուշազ Եօնաթանըն աթաըղը օգըն եերի-
 նէ վարընճա Եօնաթան ուշաղըն արգասըն-
 տան՝ իշթէ օ սէնտէն էօթէտէ տիր՝ տէյիւ-
 38 չաղըրտը: Վէ Եօնաթան ուշաղըն արգա-
 սընտան՝ Չափուք օլ, ՛աճէլէ էթ, տուրմա
 տէյիւ չաղըրտը: Եօնաթանըն ուշաղը տա-
 խի օգլարը տէվէրիպ էֆէնտիսինէ կէլտի:
 39 Վէ ուշաղըն պիր շէյտէն իսպէրի եօգ իտի,
 անճազ մատտէյի Եօնաթան իլէ Տառւտ պի-
 40 լիր իտի: Վէ Եօնաթան թազըմլարըն ու-
 շաղընա վէրիպ՝ կիթ, շէհրէ կէօթիւր տէտի:
 41 Վէ ուշազ կիթտիյի կիպի Տառւտ ճէնուպ
 թարաֆընտան գալըզլա էիւզ իսպիւն եերէ
 գափանարազ, իւշ քէրրէ թէմէնտա էյլէ-
 տի: վէ պիրի պիրի իլէ էօփիւշիւպ պիրի պի-
 42 լի իլէ աղաշաղար, հաթթա Տառւտ փէք
 Սէլաթէթէ կիթ, Նիճէ քի, ՐԱՊՊ իլ էլ է-
 պէտ սէնին իլէ պէնիմ արամտա վէ նէսլին
 իլէ նէսլիմին արասընտա օլտուն՝ տէյերէք
 իքիմիլ ՐԱՊՊԸ իսմիլէ եէմին էթտիք՝ տէ-
 43 տի: Վէ օ գալըզլա կիթտի, Եօնաթան տա-
 խի շէհրէ վարտը:

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ Տառւտ Նօպա՝ քեահին Ախիմէլիյին
 նէզալինէ կիթտի: վէ Ախիմէլէք թիթրէյերէք
 Տառւտը իսթիգապէ չըգըպ, անա՝ Նի՛չիւն
 եալընըզ սըն վէ եանընտա քիմնէ եօգ աըր՝ տէ-
 2 տի: Տառւտ տախի քեահին Ախիմէլիյէ՝ Մէ-
 լէք պանա պիր իշ պուլուրտա, վէ Պէնիմ
 սէնի կէօնտէրտիյիմ վէ սանա պուլուրտը-
 զըմ իշտէն քիմնէնին իսպէրի օլմասըն՝ տէ-
 տի: վէ ուշազլարա ֆիլան ֆիլտն եերի թա՛-
 3 եին էթտիմ: Վէ շիմտի եանընտա Նէ՞ վար:
 էլիմէ պէշ էքմէք, եա Պալէա Նէ պուլու-
 4 նուր իսէ վէր՝ տէտի: Գեահին իսէ Տառւտա
 ճէվապ վէրիպ՝ Եանըմտա ՛առի էքմէք եօգ
 աըր, եալընըզ մուգատտէն էքմէք վար աըր:
 հիչ տէյիլ իպէ ուշազլար գարըլտտան սա-
 5 գընըլար իսէ էէնէլէ՝ տէտի: Տառւտ տա-
 խի քեահինէ ճէվապ վէրիպ՝ շադիգաթէն
 պէն չըգալտտան պէրու շիմտի իւշ կիւն օլապ,
 գարըլար տախի պիզտէն պըրը աըր, վէ ուշազ-
 լարըն գալալար փաք աըր: պու էփէփ տախի
 ՛առի սալըլապիլիր, իուստուսա պու կիւն գապ-
 լարտա լալիէ՛ թագտիս օլունաճազ՝ տէտի:
 6 Պունուն իւզէրինէ քեահին անա մուգատտէն
 էփէյէ վէրտի, զերա օրատա ՐԱՊՊԸ հուզու-
 րընտան ալընտըղը կիւնտէ թալէ էքմէք գօ-

- նուրմար իշխան, գաղաղբուն հուզուր եքմե-
 7 յինան մատա ղայրի եքմեք եօգ իտի: Վէ
 օլ կիւն օրատա Սաուլն պէնտէկեաննտան
 Տօէկ նամընտա պիր Էտօմի պուլունուպ, ԲԱՊ-
 8 օրն հուզուրնտա իթիթեաֆտա իտի: պու-
 քիմնէ Սաուլն չօպան պաշար իտի: Վէ
 Տաուա Ախիմէլիէ՝ Պուրատա եանընտա պիր
 մըզադգ եա պիր գըլըճ Եօ՞գ մը տըր: զերա
 մէլիյին մապաշաթը՝ Իճէլէ օլմաղէ գըլըճը-
 մը վէ սիւրհալարմը պերապէր ալամաւորմ՝
 9 տէտի: Քեաճին տախի՝ Էյլա՝ վատիսինտէ
 վուրաղըն Ֆիլիսթի ճօլեաթըն գըլըճը, իշ-
 թէ պիր պէզ իլէ սարլըլըճ օլարապ, Էֆօաըն
 արգաւորնտա տըր: Էյէր անը ալըր իսէն՝ ալ,
 զերա պուրատա անտէն ղայրի եօգ տըր՝ տէ-
 տիթէտ, Տաուա՝ Անը պանա վէր օ Էմալըզ
 ալըր՝ տէտի:
 10 Վէ Տաուա գաղգըպ օլ կիւն Սաուլն
 գօրգուսընտան ֆիրարլէ, ճաթ մէլիյի Աքի-
 11 շին նէզալինէ կիթտի: Վէ Աքիշին պէնտէ-
 կեանը անա՝ Օլ տիյարըն մէլիյի Տաուա պու-
 տէյիլ մի, քի թէրէննիւմ էտէրէք՝ Սաուլ
 պինյէրինի, վէ Տաուա օնպինյէրինի վուրտու՝
 12 տէրլէր իտի: Վէ Տաուա պու սէօպլէրի գալ-
 պինէ գօյուպ՝ ճաթ մէլիյի Աքիշին ղիյա-
 13 տէսիյէ գօրգուա: Վէ անլէրին էօնիւնտէ
 հարէքէթինի թէպտիլ էտիպ, Էլէրի ալթըն-
 տա քէնտիսինի մէճնուէ կէօթէրէրէք, գու-
 14 փու գանտալարընը քէրթէր վէ սալեալընը
 սագալընա աղբար իտի: Վէ Աքիշ քէնտի
 պէնտէկեանընա՝ իշթէ պու ատէմին մէճնուէ
 օլարընը կէօրտիւնիւզ. անը նի՛շին պանա
 15 կէթիլորինիզ. Պէնիմ մէճնուէլարա իթի-
 յաճըմ վա՞ր մը, քի պուճու հուզուրընտա
 մէճնուէլը Էթմէք իւզըն կէթիլորինիզ. պու
 քիմնէ խանէմէ կիրէճէ՞ք մի՝ տէտի:

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ Տաուա օրատան կիտիպ Սաուլում
 մաղարատընա սալիմէն վաւըլ օլաու: Վէ
 գաւրնաղարը վէ փէտէրինի պիւթիւն խա-
 նէտի իշթաթիլէրինտէ օրպա եանընա էնտի-
 2 լէր: Վէ մազապապատա պուլունան վէ մէտ-
 եուէ օլան վէ ճանը եանմըճ քիմնէլէրին ճիւմ:
 լէտի անըն եանընա թէճէմիւլ՝ էթտիլէր: օլ
 տախի անլէրին իւզէրինէ րէ՛խ օլաու: Վէ
 եանընտա տէօրթ էիւզ գատար ատէմ՝ վար
 իտի:
 3 Վէ Տաուա օրատան Մուապ Միսփաորնա
 կիտիպ Մուապ մէլիյինէ՝ Բիճա էտէրիմ, թա-
 Ալաշըն պանա նէ եափաճաղը պանա մա՛-
 լիւմ օլունճայա գատար, փէտէրիմ իլէ վա-
 4 լէտէմ եանընզա կէլիւնլէր տէլէրէք, Անլէ-

- րի Մուապ մէլիյինին հուզուրնա կէթիլորի:
 Վէ անլէր Տաուաըն միւսթաճէմ մաճալտէ
 օլարըն Էյամըն քեաֆֆէսինտէ անըն եանըն-
 տա իդամէթ էթտիլէր:
 5 Վէ ճաւ փէլլաւմպէր Տաուա՝ Պա՝ միւս-
 թաճէմ մաճալտէ օթուրմա, չըզ, Եէհու-
 տա տիյարընա կիթ՝ տէտի: Վէ Տաուա կի-
 տիպ շարէթ օրմանընա վաւըլ օլաու:
 6 Վէ Սաուլ Տաուաըն վէ եանընտա օլան
 տտէմէրին էէրէ մա՛լիւմ՝ օլարընը իշթտի:
 Սաուլ իտէ մըզաղը Էլինտէ օլարապ պէնտէ-
 կեանընն քեաֆֆէսի անըն եանընտա տու-
 րուպ ճիպ՝տա վազը՝ Բամատա աղաճըն ալ-
 7 թընտա օթուրույօր իտի: Վէ Սաուլ եա-
 նընտա տուրան պէնտէկեանընա՝ Շիմտի, Էյ
 Պէնեամինիլէր, աինկէլիյիլ. Եէսսէնին օզ-
 լու ճիւմէնիզէ թարլալար վէ պաղա՞ր մը
 վէրէճէք, վէ ճիւմէնիզէ պին պաշը վէ էիւզ
 8 պաշըլա՞ր մը էտէճէք տի, Քի ճիւմէնիզ յա-
 լէյհիմտէ ֆիթիլէ իշխան իթիթիֆապ էտէրէք
 օլըմմէ Եէսսէնին օլու իլէ աղա՞ր Եհտէթ-
 տիյինի պանա պիլաիլէն օլմաւը, վէ սիլիւն
 իշինիլտէ պէնիմ՝ իշխան ղա՞մ չէրիպ, օլըմմէն,
 պու կիւն վաղը՝ օլարըն կիպի, պէնտէմի իւ-
 ղէրիմէ փուսու գուրմաղա թաճիլէ Էթտիլի-
 նի պանա խապէր վէրէն օլմաւը՝ տէտի:
 9 Օլ վաղըթ Սաուլն պէնտէկեանը իւզէ-
 րինէ նապ օլունան Էտօմի Տօէկ ճէվապ վէ-
 րիպ՝ Եէսսէնին օլու Նօպա, Ախիմէլէ
 իպի ի Ախիթուզըն եանընա կէլտիյինի կէօր-
 10 տիւմ: Օլ տախի անըն իշխան ԲԱՊՊՏԱՆ սու՛ալ
 էտիպ՝ անա աղըզ վէրտի, վէ Ֆիլիսթի ճօլ-
 եաթըն գըլըճըն տախի վէրտի՝ տէտի:
 11 Վէ մէլիք քեաճին Ախիմէլէ իպի ի Ա-
 խիթուզը վէ փէտէրինին պիւթիւն խանէսի
 խալգընը, եա՛նի Նօպա օլան քեաճինլէրի
 շաղըրմազ իշխան ապէ՛ կէօնտէրտի, վէ քեաֆ-
 12 ֆէսի մէլիյին նէպտինէ կէլտիլէր: Վէ Սաուլ
 Էյ Ախիթուզ օլը, աինլէ՛ տէտի: օլ տա-
 13 խի՛ Լէպպէյք, Էֆէնտիմ, տէտի: Վէ Սաուլ
 անա՝ Նի՛շին սէն Եէսսէ օլու իլէ, անա
 էքմէք վէ գըլըճ վէրմէնլէ վէ անըն իշխան Ալ-
 րաճտան սու՛ալ էթմէնլէ, պէնիմ՝ ալէյհիմէ
 իթիթիֆապ էթտիլիլ, քի պու կիւն վազը՝
 օլարըն կիպի օ գաղգըպ պանա փուսու գուրա՞-
 14 տէտի: Ախիմէլէ տախի մէլիյի ճէվապ վէ-
 րիպ՝ Պէնտէկեանընն քեաֆֆէսի արարնտա
 Տաուա կիպի սաւաղ քի՞մ վա՞ր, քի մէլիյին
 տալմաւը վէ՞ պաշ մապէյնճիսի՞՝ օլուպ խանէն:
 15 տէ միւքէրրէմ տի: Անըն իշխան Ալաճտան
 սու՛ալ էթմէլէ պո՞ւ կիւն մը պաշաւորմ:
 հաշա պէնտէն: մէլիք պու գուլընա վէ փէտէ-
 րիմին պիւթիւն խանէսինէ պիւր չէյ իանա

*Եւթօր մաճիմի եսըրըն

էթմէսին . զիրա պունուն ճիւղէսնտէ , քիւ-
 չիւք եա պէտքը , պիր շէյտէն գուլնըն խա-
 16 պերի եօգ արը՝ տէտի : Վէ մէլիք՝ էյ Ախի-
 մէլիք , կերէք սէն վէ կերէք փետերինին պիւ-
 թիւն խանէսի խալգը մուլթուգա եօլէճէքսի-
 17 նիլ՝ տէտի : Վէ մէլիք եանընտա տուրան շա-
 թըրլարա՝ Տէօնիւնիւզ վէ ՐԱՊԱՐԵ քեաճինէ-
 րինի գալթէ տիւնիլ . զիրա Տաուտ իլէ էլլիր
 տիրէր , վէ անըն ֆիրար էթտիյինի պիլիւր էքէն
 պանա պիլտիրմէտիլէր՝ տէտի . լաքին մէլիյին
 պէնտէկեանը ՐԱՊԱՐԵ քեաճինէրինի գալթէ
 էթմէք իլիւն էլլէրինի ուզալթմադ իսթէմէտի-
 18 լէր , վէ մէլիք Տօեկէ՝ Սէն տօնիւզ քեաճինէ-
 րի գալթէ էլլէ՝ տէտիքտէ , իտօմի Տօեկ տօ-
 նիւզ քեաճինէրի գալթէ էլլէյէրէք , օլ կիւն
 քէթէն էֆօտ իլիյէն սէքսէն պէշ առէմ էօլ
 19 տիւրտիւ : Վէ քեաճինէրին շէճրի օլան
 Նօպը գըլըճաան կէշիրտի . էրքէք վէ գարը վէ
 չօճուգ վէ սիւտ էմէնլէրի , չէմ տտիի էօ .
 քիւզ վէ մէրքէպ վէ գօյունը գըլըճաան կէ-
 չիրտի :
 20 Վէ Ախիմէլիք իպն ի Ախիթուպըն Ապի-
 տթար իսմինտէ պիր օղու գուրթուլուպ Տա-
 21 ուտըն եանընտ գալաը : Վէ Ապիտթար Տա-
 ուտա Սաուլըն ՐԱՊԱՐԵ քեաճինէրինի գալթէ
 22 էթտիյինի իկպար էլլէտիքտէ , Տաուտ Ա-
 պիտթարա տէտի քի՝ էաօմի Տօեկին օրտաա
 պուլունմաղէ մուլթուգա քէյֆիլէթի Սաուլա
 իկպար էտէճէյինի պէն օլ կիւն պիլտիւմ .
 փէտերինին պիւթիւն խանէսի խալգընըն էօ .
 23 լէ-Քապէ պէն թէպէպ օլուտմ : Պէնիւմ էանըմ-
 տա օթուր . գօրգմա , զիրա պէնիւմ ճանըմը
 տրայան սէնին ճանընը տա արաը . տմմա սէն
 պէնիւմ էանըմտա մաճֆուզ օլուրտաւն :

ՊԱՊ 23

1 Վէ Տաուտա՝ իշթէ ֆիլիսթիլէր Գէ'իւա իլէ
 ճէնք էտիպ խարմանլարը եաղմա էաիօրլար՝
 2 տէյիւ խապեր վէրտիլէր : Վէ Տաուտ կիտիպ
 շու Զիլիսթիլէրի վուրայը՝ մը՝ տէյիւ ՐԱՊԱՐԵ
 սուալ էթտիքտէ , ՐԱՊԱ Տաուտա՝ կիթ Զի-
 3 լիսթիլէրի վուր , վէ Գէ'իւայը խէլաա էլլէ՝
 տէտի : Տաուտըն առէմէրի իսէ տնա՝ իշթէ
 պիլ գուրտաա ճէման Եէճուաաաա գօրգու-
 րօրըզ . գաճտէ գալաը քի Գէ'իւայա Զիլիս-
 թիլէրին՝ տաաքերինէ կիտէլիւմ՝ տէտիլէր :
 4 Վէ Տաուտ պիր տաճա ՐԱՊԱՐԵ սուալ էթ-
 տիքտէ՝ ՐԱՊԱ տնա ճէվապէն՝ Գալլք , Գէ'ի-
 5 լայա էն , զիրա պէն Զիլիսթիլէրի սէնին է-
 լինէ թէսլիւմ էտէճէլիւմ՝ տէտի : Վէ Տաուտ
 քէնտի առէմէրի իլէ Գէ'իւայա կիտիպ Զի-
 լիսթիլէր իլէ ճէնք էտէրէք՝ սիւրիւլէրինի սիւ-
 րիւպ կէօթիւրտիւ . վէ անէրի գըլթալը՝ ա-

զիւմ իլէ վուրտու . վէ Տաուտ Գէ'իւա էճա-
 6 լիսինի գուրթարալ : Վէ Ապիտթար իպն ի
 Ախիմէլիք Գէ'իւայա Տաուտըն եանընտ ֆի-
 րար էթտիլի վաղթ էֆօտ էլինտէ օլարագ
 էնտի :
 7 Վէ Տաուտըն Գէ'իւայա կիթտիլի Սաու-
 րա խապեր վէրիտիքտէ , Սաուլ Ալլաճ անը
 էլլիմէ թէսլիւմ էթմիշ տիր . զիրա գափուլա-
 8 րը վէ սիւրիւլէրի . օլան պիր շէճրէ կիրիպ
 գալթը՝ Գէ'իւայա էնմէք վէ Տաուտ իլէ ա-
 տէմէրինի մաճաաերէ էթմէք իւզըրէ ճէնկէ
 9 աա՝ վէթ էլլէտի : Օլ վաղթ Տաուտ Սաու-
 րըն քէնտի՝ ալէյճինէ քէմիլք գաաա էթտի-
 յինի պիլմէքէ , քեաճին Ապիտթարա՝ էֆօ-
 10 աը կէթիր , տէտի : Վէ Տաուտ , էյ իսրա-
 յէլին Ալլաճը ՐԱՊԱ , սէպէպիմտէն շէճրի խա-
 րապ էթմէք իւզըրէ Սաուլըն Գէ'իւայա կէլ-
 11 մէք իսթէտիլինի գուլն իշլիթտի . Գէ'իւանըն
 էճալիսի պէնի անըն էլինէ թէսլիւմ էտէճէ-
 լէ՞ր մի . գուլնըն իշլիթտիլի կիպի Սաուլ
 էնէճէ՞ք մի . էյ իսրայէլին Ալլաճը ՐԱՊԱ ,
 րիճա էտէրիւմ , գուլնա խապեր վէր՝ տէտի .
 12 ՐԱՊԱ տաիի՝ էնէճէք տիր , տէտի : Վէ Տա-
 ուտ՝ Գէ'իւանըն էճալիսի պէնի վէ առէմէ-
 րիմի Սաուլըն էլինէ թէսլիւմ էտէճէքէ՞ր մի՝
 տէտիքտէ , ՐԱՊԱ՝ թէսլիւմ էտէճէքէր՝ տէտի :
 13 Պունուն իւզէրինէ Տաուտ վէ առէմէրի ,
 ալթը եիւզ նէֆէր գաաաա օլարագ գալթըպ ,
 վէ Գէ'իւատան չըգըպ կիտէ պիլտիլէրի թա-
 րաֆա կիթտիլէր . վէ Տաուտըն Գէ'իւատան
 ֆիրար էթտիլի Սաուլա խապեր վէրիտիքտէ՝
 օլաա չըգմադտան վազ կէչտի :
 14 Վէ Տաուտ պէրիլէտէ միւսթաճէմ
 մաճալէրտէ պուլունուպ՝ Զիֆ պէրիլէտիւտէ
 պիր աաղաա գալաը . Սաուլ տաիի անը
 ճէր վաղթ ճաաաը իսէ տէ , Ալլաճ անը
 15 էլինէ թէսլիւմ էթմէտի : Վէ Տաուտ քէնտի
 ճանընը տրամմա իւզըրէ Սաուլըն չըգաղընը
 կէօրտիւ , վէ Տաուտ Զիֆ պէրիլէտիւտէ ,
 օրմանտա իտի :
 16 Վէ Սաուլըն օղու Եօնաթաա գալթըպ
 Տաուտըն եանընտ օրմանա կիտիպ , Ալլաճ
 17 իլէ անըն էլինի գուլնէթլէնտիրտի . վէ տնա
 խիթապէն՝ Գօրգմա , զիրա փէտէրիւմ Սաու-
 րըն էլի սէնի պուլամազ . վէ սէն իսրայէլ
 իւզէրինէ ճիւլիւմէթ էտէճէքսին , վէ պէն
 տանա իլիւնճի օլաճաղմ . պունու փէտէրիւմ
 18 Սաուլ տաիի պիլիւր՝ տէտի : Վէ իլիւր ՐԱՊ-
 ԱՐԵ ճաղըրընտա աղա ը՝ աճա էթտիքտէն
 սօնկրա Տաուտ օրմանտա գալթըպ , Եօնաթաա
 քէնտի խանէսինէ կիթտի :
 19 Վէ Զիֆիլէր ճիւպ'ոյա Սաուլըն եանընտ
 չըգըպ իշլիթ Տաուտ եանըմըղաա միւսթաճէ-

- քեմ մահալիքտե՝ օրմանտա, Եկելմանն ճե-
նուպինտե օլան Հաքիա պայլըրնտա իսթի-
20 ֆա էթմիշ տիր : Վէ շիմտի, էյ մէլէք, ճա-
նընըն էնմէք իսթէտիյի իւզըէ էն, վէ անը
մէլիյին էլինէ թէսլիմ էթմէք պիղէ գալըն՝
21 տէտիլէր : Վէ Սաուլ՝ Սիդ պանա ածարը-
ղընըզ իշիւն ՐԱՊ թարաֆընտան միւպարէք
22 օլաւընըզ : Իմտի կիտիպ սյաղընըն իղլէրինի
կէօրիւնիւզ վէ անը օրատա քիմ կէօրտիւ-
յիւնիւ պիր գաթ տաճա թէֆթիշ էյլէյի-
նիզ, զիրա զիյաւտէսլիլէ հիլէքէտար ար՝ տե-
23 յիւ պանա խապէր վէրիտի : Հէմ պազը-
նըզ, վէ իսթիֆա էթտիյի քէմինկեաճլարըն
քեաֆթէսինի էյրէնիպ՝ սաճիճ խապէր իլէ
պանա ածսնիւնիւզ, պէն տախի սիզն իլէ
կիւէյիմ, վէ էյէր տիյարտա իտէ, անը Եե-
հուտա պինլէրինին ծիւմլէսինտէ արաշտըրա-
24 ճաղըմ՝ տէտի : Վէ անլէր գաղզըպ Սաուլըն
էսնիւնէ Զիֆէ կիթտիլէր : վէ Տաուտ ա-
տէմլէրի իլէ Մա'օն պէրիյէսինտէ Եէշիմ-
25 նըն ճէնուպինտէ վազը՝ սաճրատա իտի : Վէ
Սաուլ տտէմլէրի իլէ աշ արամաղա կիթտի :
վէ Տաուտա խապէր վէրիտիքտէ, գալոյա
էնիպ՝ Մա'օն պէրիյէսինտէ օթուրտու : Սա-
ուլ տախի պուռու իլիթտիյինտէ Մա'օն
պէրիյէսինտէ գաւտար Տաուտը թա'գիպ էյ-
26 լէտի : Վէ Սաուլ տաղըն պիր թարաֆըն-
տան, Տաուտ իսէ տտէմլէրի իլէ տաղըն տի-
կէր թարաֆընտան կիթմէքտէ իտիլէր : վէ
Տաուտ Սաուլըն էսնիւնտէն կիթմէյէ 'աճէ-
լէ էյլէտի, լաքին Սաուլ իլէ քէնտի տտէմ-
լէրի Տաուտ իլէ անըն տտէմլէրինի, անլէրի
27 թութմազ իւզըէ, իճաթէ էթտիլէր : Վէ
Սաուլա պիր խապէրծի կէլիպ՝ Սէրի'էն կէլ,
զիրա ֆիլթիլէր տիյար իւզըրինէ էյրըլտը-
28 լար՝ տէտի : Օլ վազըթ Սաուլ Տաուտը
թա'գիպ էթմէքտէն տէսնիւպ ֆիլիթիլէրին
գարշընտա կիթտի : պու սէպէպէտէն օլ մա-
հալէ Սէլա-մահալէգօթ թէսնիյէ օլանտու :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ Տաուտ օրատան չըզըպ 'Ա.յնճէտինին
միւլթիւմաճէմ մահալիքինտէ սաքին օլուռ :
2 Սաուլ տախի ֆիլիթիլէրի թա'գիպտէն 'ալ-
տէթ էյլէտիյինտէ՝ իշթէ Տաուտ 'Ա.յնճէ-
տի պէրիյէսինտէ տիր՝ տէյիւ անա խապէր
3՝ վէրիլմէքլէ : Սաուլ պիւթիւն իւրայէլտէն իւշ
պին միւնթէտիպ տտէմ արըպ Տաուտ իլէ
տտէմլէրինի ետպան քէշիլէրի գալալարը իւ-
4 ղէրինտէ արամազ իլիւն կիթտի : Վէ Եօլ
եանընտա օլան սիւրիւ տղըլլարըն կէլտիք-
տէ, օրատա պիր մաղարա պուլտնմաղլէ

- Սաուլ *կէղինմէք իլիւն՝ անըն իլիւնէ կիրտի,
վէ Տաուտ իլէ տտէմլէրի մաղարանըն իլիւրի-
5 սինտէ օթուրտուրըլար իտի : Վէ Տաուտըն
տտէմլէրի անա՝ իշթէ տիւշլէնիին էլիլի-
թէպիմ էտէճէյիմ, սէն տախի անա նազա-
րընտա իւշ օլանը էյլէյէսին՝ տէյիւ ՐԱՊՊԸ
սանա տէտիլի պու կիւն տիր՝ տէտիլէր : վէ
Տաուտ գաղզըպ Սաուլըն ճիւպպէսինին էթէ-
6 յինի կիզլիճէ քէտաի : Ֆազաթ Սաուլըն
էթէյինի քէտաիյի իլիւն Տաուտըն գալպի
7 սնկրա միւլթարիպ օլուպ, Ատէմլէրինէ տէ-
տի քի՝ ՐԱՊՊ պանա կէօթէրմէսին քի պու
շէյի իրթիքեապ էտիպ ՐԱՊՊԸ մէտիճ օլան
էֆէնտիմէ էլիմի ուզաւայըմ, զիրա ՐԱՊՊԸ
8 մէտիճ տիր : Վէ Տաուտ պու սէօզլէր իլէ
քէնտի տտէմլէրինի մէն՝ էտէրէք, Սաուլըն
իւզէրինէ հիւճուճ էթմէյէ գօյլէրմէտի : վէ
Սաուլ մաղարատան գաղզըպ Եօլընա կիթտի :
9 Պա'տէհու Տաուտ մաղարատան չըզալը-
վէ Սաուլըն արաշնա, էյ մէֆէնտիմ մէլէք,
տէյիւ նիտա էյլէտի : Սաուլ տախի արաշ-
նա պաղտըլտա՝ Տաուտ եիւզ իւթիւ եէրէ
գափանարազ 'արզը՝ ուպուտիլէթ էյլէտի :
10 Վէ Տաուտ Սաուլա տէտի քի՝ իշթէ Տա-
ուտ սէնին զարարըն իսթէր՝ տէյիւն տտէմ-
11 լէրին սէօզլէրինի շի՝ շիւն տինկլէրսին : իշթէ
ՐԱՊՊԸ սէնի պու կիւն մաղարատա պէնիմ
էլիմէ թէպիմ էթտիյինի պու կիւն սէնին
կէօզլէրին կէօրիւյը, վէ սէնի էօլտիւրմէմ
իլիւն սէյլէտիլէր իսէ տէ սէնի էսիլիլէրէք
էլիմի էֆէնտիմէ ուզաթմամ, զիրա ՐԱՊՊԸ
12 մէտիճ տիր՝ տէտիմ : Վէ, էյ փէտէրիմ,
պաղզըպ հէման էլիմտէ օլան ճիւպպէնին է-
թէյինէ նազար գըլ, վէ ճիւպպէնին էթէյի-
նի քէտաիլիմտէ սէնի գաթթ լէթմէտիլիմտէն
էլիմտէ ֆէտաւ վէ 'իսեան պուլունմաղընը
վէ սանա գարը գապաճաթ իլիլմէտիլիմի
անկըլըպ միւշաճէտէ էյլէ : սէն իսէ պէնիմ
ճանըմը տըմազ մաղաւտիլէ անը արայօրըն :
13 Պէնիմ իլէ սէնին արանտա ՐԱՊՊ հիւքմ է-
տիպ ինթիգամըմը սէնտէն ՐԱՊՊ ալըն, տմ-
մա պէնիմ էլիմ սէնին իւզըրինէ օլմալըն :
14 Մէսլ ի միլթէգատտիմինին ֆէհլաւընճա՝
Եէրիլէրաէն շէրը չըզալը : ամմա պէնիմ է-
15 լիմ սէնին իւզըրինէ օլմալըն : իւրայէլին մէ-
իյի քիմի'ոն արաշնա չըզալը : սէն քիմի՝
թա'գիպ էտէրսին : էօլիւ պիր քէօփէք ար-
16 տընա, պիր լթէք փիլէ արաշնա չէքալը : իմ-
տի ՐԱՊՊ հաքիմ օլուպ պէնիմ իլէ սէնին
արանտա հիւքմ էթսին, վէ նազար էտիպ
տա'վամը ֆաւլ էտէրէք պէնի սէնին էլիլիւնէն
գուրթարըն :
17 Վէ Տաուտ պու սէօզլէրի Սաուլա սէօյ-

* Իւր.՝ ապաղարըն էօրթմէք իլիւն,

լէմէյի պիթիտիւրտէ, Սառլ, էյ՝ օղլըմ Տառւա, պու սէնին սէսօն մի տիր՝ տէյերէք
 18 պիւլէնտ ալազլէ աղաւար : Վէ Տառւա՝
 Սէն պէնտէն սալիճ սին, զիրա պանա էյի-
 19 էլէ տիրմ. Վէ ԲԱՊՊ պէնի սէնին էլէնէ թէս-
 լիմ էթմիշ էքէն, պէնի գաթլ էթմէմէքլէ
 պանա էյիլէք էյլէտիյինի պու կիւն իզճար
 20 էլէտին. Չիւնքի պիր առէմ քէնտի տիւշ-
 մէնինի պուլըղգտա տնը սաղ սալիմ կէօն-
 տէրի մի. իմտի սէնին պու կիւն պանա
 էթտիյինէ մուգապիլ ԲԱՊՊ սանա խայր միւ-
 21 քեաֆաթ էլլէգին : Վէ չիմաի՝ իշթէ մութ-
 լադա մէլէք օլաճաղընը վէ իարայէլէն Տիւ-
 քիւնէթի սէնին էլլէտէ սապիթ գըլընաճա-
 22 ղընը պիլիւրիմ : Վէ պէնտէն սօնկրա նէսլիմի
 քեմէլէյի՝ փէտէրիմին խանէսինտէն իսմիմի
 մաճլ էթմէյէճէյինէ չիմաի ԲԱՊՊՈՆ Տազգը ի-
 23 չին պանա եթմին էյլէ՝ տէտի : Տառւա տախի
 Սառլա եթմին էթտիքտէն սօնկրա՝ Սառլ
 քէնտի խանէսինէ կիթտի, վէ Տառւա ա-
 տէմէրի իլէ միւթաճէքմ մաճալէ չըգտը :

ՊԱՊ 25

1 Վէ Սառլա էլ վէֆաթ էյլէտի, վէ պիւթիւն
 իարայէլ թէճէմիւն՝ էտիպ՝ տնըն իշիւն մա-
 թէմ թութաբադ, տնը լաճաւա քէնտի
 խանէսինտէ տէլէն էթտիլէր. Տառւա իսէ
 գալըղպ փարսն պէրիյէտինէ էնտի :
 2 Վէ իշի ֆարմէլա՝ քէնտիսի իսէ Սառլ
 տա պուլընտն պիր քիմնէ վար իտի. վէ պու
 քիմնէ փէք պէյիլէք պիր առէմ օլուպ, իւշ պին
 գօյուլը վէ պին քէնտի օլաբադ ֆարմէլտէ
 3 գօյուլըրընը գըրգմագտա իտի : Վէ օլ ա-
 տէմին իսմի Նապալ, գէվճէսինին իսմի տախի
 Ապիճայիլ իտի. պու խաթուն տիրայէթլէ
 վէ ճէմիլէ իտի, ֆադաթ գէվճի սէրթ վէ՝ ա-
 մէլլէրի Փասիտ օլուպ քէնտիսի ֆայլէպի ի-
 4 տի : Վէ Նապալըն քէնտի գօյուլըրընը
 գըրգմագտա իտիյինի Տառւա պէրիյէտէ ի-
 5 չիթմէքլէ, Ուշաղլարընտան օն նէֆէր կէօն-
 տէրտի. վէ Տառւա օլ ուշաղլարա՝ ֆար-
 մէլէ չըգըպ Նապալըն եանընա վաթըլ օլ-
 6 ու խաթըրըն սուալ էտինիզ, Վէ՝ Աֆիյէթ-
 տէ օլ, ոէն վէ խանէն վէ քեաֆֆէ ի մա-
 7 մէլէյին սէլամէթ իւզըէ օլուլըղ. Վէ չիմաի
 սէնին գըրգմընըն վար իտիյինի իշիթտիմ.
 իշթէ չօպալըրըն եանընըտա պուլընտըգճա
 տնէրի ինճիթմէտիլ, վէ ֆարմէլտէ օլաղլարը
 պիւթիւն վաղըթտա Տիւշ պիր շէյլէրի զայ՝ օլ-
 8 մաւալ : Ուշաղլարընա սուալ էյլէ, վէ սա-
 նա խապէր վէրսինլէր. իմտի պու ուշաղլար

նաղաբընտա մազճար ը լութֆ օլուլըր ,
 զիրա էյի կիւնտէ կէլտիք. քէրէմ էյլէ,
 գալլարընա վէ օղլըն Տառւա էլլէտէն կէլէնի
 9 վէր՝ տէյինիզ տէտի : Վէ Տառւա ռաշաղլա-
 րը կիտիպ՝ Նապալա Տառւա իսմիլլէ պու
 սէօղլէրին քեաֆֆէսինի սէյլէյիպ տուրտը-
 10 լար : Նապալ տախի Տառւա զուլլարընա
 ճէվապէն՝ Տառւա քի՞մ, վէ Եսսոնէնին օղլա-
 քի՞մ տիր. պու կիւնլէրտէ էֆէնտիլէրինտէն
 11 գալըն գուլար չօղալտը : Վէ պէն էթմէյի-
 մի վէ սուլաճը վէ գըրգմընըն իշիւն պու
 ղապլաւըղմ էթիմի տըպ տա՝ նէրէտէն օլ-
 տըգալարընը պիլմէտիյիմ՝ առէմէրէ՞ մի վէրէ-
 12 յիմ՝ տէտի : Վէ Տառւա ռաշաղլարը եօլ-
 լարընա ըվտն օլուպ՝ ալտէթլէ, կիթտիլէր
 վէ սանա պու սէօղլէրին քեաֆֆէսինի խապէր
 13 վէրտիլէր : Վէ Տառւա քէնտի առէմէրինէ՝
 շէր քէն գըլընըն գուշանըն՝ տէտի. վէ Տէր
 քէն գըլընըն գուշանըն՝ Տառւա տախի գը-
 լընընը գուշանըն. վէ Տառւա տարընտ
 տէօրթ իիւզ նէֆէր գաւաթ չըգըպ, իքի եիւզ
 նէֆէր էշէանըն եանընտա գալլարըն :
 14 Վէ ուշաղլարտան պիրի Նապալըն գէվ-
 ճէսի Ապիճայիլէ խապէր վէրտի՝ իշթէ էֆէն-
 տիմիզէ սէլաճ սէյլէմէք իւզըն Տառւա
 պէրիյէտէն առէմէր կէօնտէրտի. օ տախի
 15 տնլէրէ սէրթ ճէվապ վէրտի : Ու առէմէր
 իսէ պիլգէ չօգ էյի իտիլէր, վէ պիլգէ ինճիթ-
 մէտիլէր. վէ պիլգ սաճրաւա օլուպ՝ տնլէր
 իլէ կէզտիլիմիզ՝ պիւթիւն վաղըթտա պիր
 16 շէյիմիզ զայ՝ օլմաւա : Վէ կէճէ կիւնտիւզ
 տնլէրին եանընտա գօյուլըրըն կիւթտիլիւ-
 միւզ պիւթիւն վաղըթտա տնլէր պիլգէ՝ սի-
 17 փէր իտիլէր : Վէ չիմաի պադ, նէ էտէճէյի-
 նի տիւշիւն, զիրա էֆէնտիլիզ վէ պիւթիւն
 խանէսի իւզէրինէ պէլա մուգաբէրէ տիր,
 չիւնքի քէնտիսի էյլէ եաւաճաղ առէմ տիր
 քի տնա քիմնէ սէյլէյէմէզ՝ տէտի :
 18 Ու վաղըթ Ապիճայիլ՝ ալ էլ՝ աճէլէ իքի
 եիւզ էթմէք վէ իքի իմալաճ շէրապ վէ Տա-
 ղըրանմըշ պէշ գօյուլն վէ պէշ էօլլէք գալ-
 ըուլմաշ պուղտայ վէ եիւզ սալըլմ գուրու
 իւզիւմ վէ իքի եիւզ տիլգէ գուրու ինճիթ-
 19 տըպ մէքէպլլէրէ եիւթլէտի : Վէ ուշաղլա-
 րընա՝ Եօնիւմճէ կէլլինիզ, իշթէ պէն արտը-
 նըգճա կէլլօրու՝ տէտի, լաքին գէվճի Նա-
 20 պալա խապէր վէրմէտի : Մէգըրէրէ իսէ մէր-
 քէպէ պինմիշ օլաբադ տաղըն գաւաթը թա-
 րաֆընտան էնէր իքէն, իշթէ Տառւա իլէ ա-
 տէմէրի տնըն գաղընընա էնտիլէր. օ տախի
 21 տնլէրէ բաթի կէլտի : Վէ Տառւա՝ Պառնու
 պէրիյէտէ պուլընտն էմալըն քեաֆֆէսի-
 նի, պիւթիւն մայինտէն պիր շէյ զայ՝ օլմաճադ

- տերեճեանստէ, հէման պիհուտե եերէ սագ-
լամընըմ. օլ տտիի էյիլիլէ մուգապիլ պա-
22 նա քեմիլէ էյլէտի : էյէր սագաս հաղարըն-
ճայա գատար անա միւթէ'ալլիլ օլանլարըն
ճիւմէսինտէն պիլ էրքէյի սաղ պրագըր ի-
սէմ, Ալլաճ Տաուտըն տիւշմէնլէրինէ պու-
նու վէ պուռնտան զիյա տէսինի էյլէսին' տէ-
միշ խոի :
- 23 Վէ Ապիճայիլ Տաուտը կէօրիւնճէ 'ալ
էլ 'աճէլէ մէրքէպտէն էնիպ' Տաուտըն էօ-
24 նիւնտէ էիւղ իւլթիւ եերէ գափանտը : Վէ
անըն սայաղարընա գափանտը' Աման էֆէն-
տիմ, պու գապաշաթ պէնիմ' իւզէրիմէ օլ-
սուն . լաքին միւսա'ատէ պույուր , ճարիյէն
սէմ'ինէ սէյլէսին , վէ ճարիյէնին սէօղլէրի-
25 նի տինիլէ : էֆէնտիմ' պու եարամաղ Նա-
պալ հագգընտա գապիլնէ պէշ լէյ գօմսորն .
զիրա խոի նէ իսէ , քէնտիսի տէ օ տըր . իս-
մի *Նապալ տըր , վէ սէֆաշաթ անըն իլէ տիր .
ամմա պու ճարիյէն էֆէնտիմին կէօնտէրտիյի
26 ուշաղարըր կէօրիմտի : Վէ շիմտի , էյ էֆէն-
տիմ , ՐԱՊՊՈՐՆ հայաթը հագգըր իշիւն վէ սէնին
հայաթըն հագգըր իշիւն' ՐԱՊՊՈՐՆ սէնիլգանա կի-
րիպ , քէնտի էլին իլէ ինթիգամընը ալմուգ-
տան մէն' էթտի . վէ շիմտի տիւշմէնլէրին վէ
էֆէնտիմին զիյանըն թաղէպ էտէնլէր Նապալ
27 կիպի օլտուն , Վէ շիմտի ճարիյէնին էֆէնտիմէ
կէթիւրտիյի հէտիյէ էֆէնտիմէ թապի' օլան
28 ուշաղարա վէրիլին , իճա էտէրիմ , ճարիյէ-
նին գապաշաթընը 'աթիլ էյլէ , զիրա էֆէն-
տիմ' ՐԱՊՊՈՐՆ ճէնլէրինի ճէնլէրտիյինտէն վէ
սէնին կիւնլէրինտէ սէնտէ ճիւրմ' պուլունմա-
տըղընտան , ՐԱՊՊՈՐՆ մաթլաղա էֆէնտիմէ պիլ
29 գա'րիմ' խանէ պիտա էտէճէր տիր : Լաքին
սէնի թա'գիպ էտիպ ճանընը արամաղ իշիւն
պիր տաթմ' գալգմըշ իսէ , էֆէնտիմին ճանը
սէնին Ալլաճըն ՐԱՊՊՈՐՆ 'ինտիմտէ հայաթ
տէմէտինտէ պաղըր օլտուպ , տիւշմէնլէրին
ճանլարընը սափան օրթտընտան կիլէ յիթա-
30 ճագ տըր : Վէ ՐԱՊՊՈՐՆ սէնին հագգընտա սէյլէ-
տիյի պիլ ճիւմիլէ խայր սէօղլէրէ կէօրէ էֆէն-
տիմէ եափըպ , իւրայէլ իւզէրինէ սէնի իէ'իս
34 նասպ էթթիլիլ զէման , Պու քեյֆէյէթ' ետի
ս'պէպ'իլլ գտն տէօթտիլիւն , եաիսա է-
ֆէնտիմին քէնտիսի իշիւն ինթիգամ' տըր .
զէ սանա թէօթէլ , վէ էֆէնտիմէ եիւրէք ա-
ճըր օլմուսըն . վէ ՐԱՊՊՈՐՆ էֆէնտիմէ խայր էթ-
տիքտէ' ճարիյէնի խոթընա կէթիլ' տէտի :
- 32 Վէ Տաուտ Ապիճայիլէ' Սէնի պու կիւն
պէնի խոթիգապիլէ կէօնտէրէն իւրայէլին Ալ-
33 լաճը ՐԱՊՊՈՐՆ միւսպուրէք օլտուն : Վէ տիրայէ-
թին միւսպուրէք օլտուն , սէն տտիի պու կիւն
պ'նի գանա կիրիլ' ինթիգամընը էիմ իլէ ալ-

*սէֆէլ

- մաղտան մէն' էյլէտիյին իշիւն միւսպուրէք օլտ-
34 սըն . Վէ ֆիլ հագգիլէ սանա քէմիլէ էթմէք-
տէն պէնի մէն' էտէն իւրայէլին Ալլաճը հայա
տըր քի , էյէր 'աճէլէ էտիպ պէնի խոթիգապ-
լէ կէմէսէ խոին , սաղաս հաղարընճայա գա-
տար Նապալա պիր էրքէք պիլէ գալմագ խոի'
35 տէտի : Վէ Տաուտ քէնտիսինէ կէթիւրտիյինի
էլինտէն գապալ էտիպ , անա' Ալլաճէթիլէ խա-
նէնէ կիթ , իշթէ սէօղլէնիւ տինիլէպ 'օրիւ
ճանը գապուլ էթտիմ' տէտի :
- 36 Ապիճայիլ տտիի Նապալըն եանընա կէլ-
տիքտէ , իշթէ խանէսինտէ մէլէք զիյաֆէթի
կիպի զիյաֆէթի վար խոի , վէ Նապալըն
գալպի քէյֆիլ , վէ քէնտիսի զիյատէսիլլէ
սէրիսոշ օլտըղընտան , սապաճ հաղարընճա-
յա տէկին տնա քիւրէիք պէյիլէք պիր շէյ
37 պէյան էթմէտի : Վէ սագասհայըն Նապալ
շէրապընտան տըլընճա , զէվճէսի անա պու
քէյֆիլէթլէրի պէյան էյլէտիյինտէ' անըն
տէրունիտէ գալպի էօլտիւ , վէ քէնտիսի
38 թաշ քէսիտի : Վէ օն կիւն գատար կէշ
տիքտէ' ՐԱՊՊՈՐՆ Նապալը վուրմաղլէ էօլտիւ :
39 Վէ Տաուտ Նապալըն վէֆաթ էթտիյինի
իշթմէքլէ' Նապալըն էլինտէն պանա օլան
հագարէթին տա'վաւընը ֆտալ էտիպ , գուլը-
նը քէմիլէրտէն մէն' էտէն ՐԱՊՊՈՐՆ միւսպուրէք օլ-
տուն , վէ ՐԱՊՊՈՐՆ Նապալըն քէթիլիլէյինի պա-
շընա տէօնտէրտի' տէտի . պա'տէհու Տաուտ
Ապիճայիլէ քէնտիսինէ զէվճէլլէ ալմուգ
խուսուսընտա անըն իլէ սէյլէշիլէյէ արէվէր
40 կէօնտէրտի : Վէ Տաուտըն գուլարըր Քար-
մէլտէ Ապիճայիլին նէգաթինէ կիթտիլէր . վէ
անա սէյլէյիպ' Տաուտ սէնի քէնտիսինէ զէվ-
ճէ տլմագ իւզըրէ պիլի սանա կէօնտէրտի'
41 տէտիլէր : Օ տտիի գաղըպ էիւղ իւլթիւ
էերէ գափանտաղա , իշթէ ճարիյէն' էֆէն-
տիմին գուլարընըն սայաղարընը երյգայան
42 խըտմէթճի օլտուն' տէտի : Վէ Ապիճայիլ
'ալ էլ 'աճէլէ գալըպ , քէնտիսինէ խըտմէթ
էտէն պէշ նէֆէր գըղ մա'իլէթինտա օլտաղ
մէրքէպէ պինիպ' Տաուտըն առէմիլէրի իլէ պէ-
րապէր կիթտի , վէ անըն զէվճէսի օլտուն :
- 43 Տաուտ Եիզու'էլտէն տտիի Ալինո'ամը
ալալ . պուշարըն իքիսի տտիի անըն զէվճէ-
լէրի օլտուլար . ամմա Սաուլ Տաուտըն զէվ-
ճէսի օլան գըղը Միիսայը ճալլիմտէն օլան
փալթի խոն ի Լայիշէ վէրտի :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Զիֆիլէր ճիպ'այա Սաուլըն եանընա
կիւիպ' իշթէ Տաուտ Եշիմոնըն գալընըն-
տա վաղը' շաքիլա պալըրնտա ինթիֆա

*իւր . էիլիւնիւ

- 2 Էթմիշ տիր՝ տէտիլէր : Վէ Սառււ գաղղւոյ Խորայէտէն իւշ պին նէֆէր միւնթէխապ աւտէմ՝ մանկիթինտէ օլարադ՝ Զինֆ պէրրիյէ-սինտէ Տառւար արամուդ իշիւն Զինֆ պէրրի-յէ-սինտէ էնտի : Վէ Սառււ Եշիմօնն գար-շըսընտա վագը՝ Հաքիլա պայըրընտա եօլ քե-նարընտա օրտու գուրտու, Տառւտ իսէ պէր-րիյէտէ օթուրտըն Հայտէ՝ Սառււն քէնտի արտընճա պէրրիյէյէ կէլտիյինի կէօրտիւք-4 տէ, Տառւտ ճառուար կէօնտէրիյի ֆիլ Հա-գիգէ Սառււն կէլտիյինի անկլտա :
- 5 Վէ Տառւտ գաղղւոյ Սառււն օրտու գուր-տըն մահալէ կէլտի, վէ Տառւտ Սառււ իլէ սէրադէրի Ապնէր իպն ի Նէրէն ետիմադ-լարը եէրէ կէօրտիւ : Սառււ իսէ 'արապու-լար օթիմարնտա ետիմադտա օլուպ, գալմ՝
- 6 տախի էթրաֆընտա գօնմուշ խտի : Վէ Տա-ռւա ճէվապ էտիպ Հիթթի Ախիմէլէք վէ Եօ-սապըն գարնտաղը Ապիշայ իպն ի Սէրուէայտ խիթապէն՝ Պէնիմ իլէ օրտույա Սառււն եա-նընտ քի՞մ էնէր՝ տէտի : Ապիշայ տախի՝ Պէն
- 7 սէնին իլէ էնէրիմ՝ տէտի : Վէ Տառւտ Ա-պիշայ իլէ կէնէլէյին գալմըն իշիւն կիւրտի : վէ իշիթ Սառււ 'արապուլար օթիմարնտա եա-լիլապ ուլուամադտա օլարադ, միլլաղը տախի պաշ թարաֆընտա եէրտէ տիբիլի խտի : Ապնէր իլէ գալմ՝ տախի էթրաֆընտա ետիմայօլար
- 8 խտի : Վէ Ապիշայ Տառւտա՝ Ալուհ պու կիւն տիււմէնինի էլինէ թէպիմ էթտի, վէ շիմտի գոյ վէր, թէքրարա հաճէթ պրագմադըն պիւր վուրւշտա մըզադ իլէ անը եէրէ սափլոյա-
- 9 յըմ՝ տէտի : Լաքին Տառւտ Ապիշայա՝ Անը գալթ շիմէ, զիւրա ՐԱՊՊԵՆ մէսիհինէ քի՞մ էլինի ուզալորտա պիկիւնահ գալլըր՝ տէտի :
- 10 Վէ Տառւտ՝ ՐԱՊՊԵՆ հայաթը հագգը իշիւն անը ՐԱՊՊ վուրաճագ տըր, ետիստ ճէնկէ էնիպ հէ-լիպ էօլէճէք տիր, ետիստ ճէնկէ էնիպ հէ-
- 11 լաք օլաճագ տըր : ՐԱՊՊ պանտ կէօթէրմէ-սին քի ՐԱՊՊԵՆ մէսիհինէ էլիմի ուզապալլըմ-ֆագալթ շիմտի պաշ թարաֆընտա օլուն մըզ-րաղը վէ սու մաթարապըն ալ տա, կիտէ-
- 12 լիմ՝ տէտի : Վէ Տառւտ Սառււն պաշ թա-րաֆընտան մըզաղը վէ սու մաթարապըն ալ-տը վէ կիթտիլէր : վէ կէօրէն օլմաղը, պիլէն օլմաղը վէ ույանան օլմաղը, զիւրա անլէրի ՐԱՊՊ թարաֆընտան աղըր պիւր ուլգու պա-մըշ օլմաղլէ՝ ճիւմէսի ուլույօր խտի :
- 13 Վէ Տառւտ էօթէ թարաֆա կէլիպ ուզադ-տան տաղըն պաշընտա տուրտու, վէ արալա-
- 14 ընտա խալը մէսաֆէ վար խտի : Վէ Տառւտ գալմա վէ Ապնէր իպն ի Նէրէ՝ Էյ Ապնէր, ճէվապ վէրմէ՞դ մի սին՝ տէլիւ Նիտա էլլէտիք-տէ, Ապնէր ճէվապ վէրիպ, Սէն քի՞մսին քի
- 15 մէլիյէ Նիտա էտիյօրըն տէտի : Տառւտ տախի

- Ապնէրէ՝ Սէն տալմ տէլիլ մի սին, վէ Խորա-յէլաէ սէնին կիպի քի՞մ վար : վէ էֆէնտին օլուն մէլիլի Նի՞շիւն պէլլէմէտին : զիւրա գալմ-տան պիւրի էֆէնտին օլուն մէլիլի գալթ շիմէք
- 16 իշիւն կէլտի : Սէնին պու իշիտիլին իշ էյի տէլիլ տիր : ՐԱՊՊԵՆ հայաթը հագգը իշիւն ՐԱՊՊԵՆ մէսիհի օլուն էֆէնտինիպ պէլլէմէ-տիլիյիպ իշիւն գալթ վէ միւսթահագգընըզ : վէ շիմտի պապ, մէլիլին մըզաղը վէ պաշ թարաֆընտա օլուն սու մաթարապըն Նէ՞րէտէ
- 17 տիր՝ տէտի : Օլ զէման Սառււ Տառւալըն սէ-սինի թանըլապ՝ Էյ օղլըմ՝ Տառւտ, պու սէ-նին սէսի՞ն մի տիր՝ տէտիքտէ, Տառւտ տա-խի՝ Պէնիմ սէսիմ տիր, էֆէնտիմ մէլլէք՝ տէ-
- 18 տի : Վէ աախի՝ Էֆէնտիմ Նի՞շիւն պու վէճէլէ գուլընը թա՛գիպ էտիյօր, զիւրա պէն Նէ՞ ետիմաղմ, վէ էլիմաէ Նէ՞ քէօթիլիլէք
- 19 վար տըր : Վէ շիմտի էֆէնտիմ մէլլէք պու գուլընըն սէօղլէրինի տինկէսին : էյէր ՐԱՊՊ սէնի 'ալէյիհիմէ թահըլէք էթտի իսէ՝ պիւր գուրպան 'գապուլ էլլէսին :՝ ամմա էէր պէնի աալմ իսէ, անլէր ՐԱՊՊԵՆ հուլըրըն-տա մէլլուն օլուլլար, զիւրա՝ կիթ, էճնէպի իլաշլարա 'իպաթէթ էյլէ՝ տէլէքէք, պէնի պու կիւն ՐԱՊՊԵՆ միւրալընտ հիստէտալ օլ-
- 20 մաճաղըլըմ իշիւն թարա էտիյօլար : Վէ շիմտի ՐԱՊՊԵՆ հուլըրընտա գանլմ եէրէ տիււմէսին, զիւրա Խորայէլին մէլիլի պիւր քի՞մ սէնին տաղարտա քէլլէք ալլաղըն կիպի պիւր թէք փիւրէյի արամագ իշիւն չըգտը՝ տէտի :
- 21 Վէ Սառււ՝ կիւնահ էթտիմ, 'ալաթէթ էթ, էյ օղլըմ Տառւտ : ճանրմ պու կիւն նազարընտա 'աղիլ կէօրիւնտիլիլ իշիւն, արթըգ սանտ ֆէնալըգ էթմէլէճէյիմ : իշիթ սէֆիհանէ հարէքէթ էտիպ զիյաթէսիլլէ
- 22 եանիլլարմ՝ տէտի : Տառւտ տախի ճէվապ վէրիպ իշիթ մէլիլին մըզաղը, ուլաղարըն
- 23 պիւրի կէլիպ անը տըրն : Վէ ՐԱՊՊ հէր քէ-սէ սալահընտ վէ իսթիպամէթինէ կէօրէ միււ-քեաֆաթ վէրսին : շիւնքի ՐԱՊՊ պու կիւն սէնի էլլիմէ թէլիմ էթտի իսէ տէ, ՐԱՊՊԵՆ մէսիհինէ էլիմի ուզաթմագ իսթմէտիմ :
- 24 Վէ իշիթ ճանըն պու կիւն նազարընտա 'ա-ղիլ օլաղը կիպի, պէնիմ ճանրմ տախի ՐԱՊ-ՊԵՆ նազարընտա 'աղիլ օլուպ, պէնի հէր
- 25 մալապագատան իւլաթ էլլէսին՝ տէտի : Սա-ռւ իսէ Տառւտա՝ Էյ օղլըմ Տառւտ, միւ-պորէք օլաղըն : կիտէ կիտէ իշ կէօրիւպ մաթլաղա գալիպ օլաճագըն՝ տէտի : վէ Տառւտ եօլընտ կիթտի, Սառււ տախի մա-հայինէ 'ալաթէթ էլլէտի :

* Խոր. գօղլալըն :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ Տառու քէնտի գաղպինտէ՝ Սառւլն էլլէ պիր կիւն հէլաք օլաճաղըմ. պանա Ֆիլիսթիլէր տիյարընա ֆիրար էթմէքտէն էյիսի եօգ տըր. օլ վազըթ Սառւլ արթըգ պէնտէն վէ իսրայէլին հուտուտընտա պէնի արամադտան վաղ կէշէր, վէ էլինտէն գուր-
- 2 Թուլուրմ՝ տէտի: Վէ Տառու գաղքըգ քէնտիսի վէ եանընտա օլան ալթը եիւզ ա- տէմ ճաթ մէլէյի Աքիշ իպն ի Մա'քըն եա-
- 3 Նընա կիթտի: Վէ Տառու քէնտիսի վէ ա- տէմէրի, հէր քէս էհլ ի պէյթի իլէ, Տա- ուտ տախի իքի զէվէտի, Նիզըմ'էլլէ Ախի- նօ'ամ վէ Նապալըն գէվէտի ֆարմէլլէ Ապի- ճայիլ իլէ ճաթտա Աքիշին եանընտա իգա-
- 4 Մէթ էթտիլէր: Վէ Տառուտն ճաթա ֆիրա- րը Սառւլա իկապըր օլունտըգտա, արթըգ պիր տաճա անը արամատը:
- 5 Վէ Տառու Աքիշ՝ Էյէր նազարընտա մաշարը ըլլաթ օլառւմ իսէ, պանա գա- տապալարըն պիրինտէ պիր եէր վէրիլին, պէն տախի օրատա սաքին օլալըմ, զիրա գուլըն նի'չիւն փայլթտիթտա սէնին իլէ օթուրսուն՝
- 6 տէտի: Վէ օլ կիւնտէ Աքիշ անա Սըզա- ղը վէրտի. պու սէպէպտէն Սըզաղ թա պու կիւնէ տէկին Նէհուտա մէլքըլէրինն օլաու:
- 7 Վէ Տառուտն Ֆիլիսթիլէր տիյարընտա միւտ- տէթ ի իգամէթի պիր սէնէ տէօրթ ալ իտի:
- 8 Վէ Տառուտ տաթմէրի իլէ չըզալ, ճէշու- րիլէր վէ ճէգրիլէր վէ Ամալէգիլէր իւզէրինէ հիւճում էթտի. զիրա անլէր գատիմտէն պէ- րու Շուրտան Մըսըր տիյարընա վարընճայա
- 9 գատար օլ տիյարըն սէքէնէսի իտիլէր: Վէ Տառուտ օլ տիյարըն վուրուպ էրքէք վէ գարը պիր քիմէյի սաղ պրազմաուր, վէ գոյուէ վէ սըղըր վէ մէրքէպ վէ տէվէլէր վէ էլլիսէ ալըպ, ըրճ'աթ էտէրէք Աքիշին եանընտ կիթ-
- 10 տի: Վէ Աքիշ՝ Պու կիւն նէ'րէյէ հիւճում էթտիլիլ՝ տէտիքտէ, Տառուտ՝ Նէհուտանըն ճէնուպինէ վէ Նէրաճմէլլէրին ճէնուպինէ
- 11 վէ Գէյիլիլէրին ճէնուպինէ՝ տէտի: Վէ Տա- ուտ պէյլէ եափաթը՝ տէյերէք հազգընտա ճա- թա խապէր կէօթիւրէն պուլընմամադ իշիւն էրքէք վէ գարը հիշ պիր քիմէյի սաղ պրազ- մաուր. վէ Ֆիլիսթիլէր տիյարընտա միւտ- տէթ ի իգամէթիլնտէ՝ սաթմէթի պու իտի:
- 12 Վէ Աքիշ Տառուտ ինանըպ՝ Պու զաթ գաւ- մի օլան իսրայէլտէ պիւսպիւթիւն մէքրուհ օլմաղէ, պանա իլ էլ էպէտ գուլ օլաճաղ տըր՝ տէտի:

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ օլ էյամաա Ֆիլիսթիլէր իսրայէլ իլէ մուշարէպէյէ չըգմադ իշիւն 'աքէրլէրինն ճէմ՝ էթտիլէրինտէ, Աքիշ Տառուտա՝ Ատէմ- լէրին մա'կիլէթիւտէ օլարադ՝ սէնին պէնիմ իլէ օրտույա չըգաճաղընը պիլմիլ օլ՝ տէտի:
- 2 Վէ Տառու Աքիշ՝ Սէն տախի գուլընըն նէ եափաճաղընը պիլէճէքսին՝ տէտի. վէ Աքիշ Տառուտա՝ Պու սէպէպտէն սէնի քեաֆֆէ ի էյամաա պաշըմըն մուհաթըլը նասպ էտէ- ճէյիմ՝ տէտի:
- 3 Վէ Սամուէլ վէֆաթ էթմիշ իտի. վէ պիլիթիւն իսրայէլ մաթմէ թուլթուպ՝ անը քէնտի չէհրի օլան Բամաա տէֆն էթմիշ- լէր, Սառւլ տախի ճիննճիլէր իլէ պազը-
- 4 ճըլարը տիյարտան տէֆ՝ էյէմիշ իտի: Վէ ֆիլիսթիլէր թէճէմիլա՝ էտիպ կիտէրէք՝ Շու- նամաա օրտու գուրտուլար. Սառւլ տախի պիլիթիւն իսրայէլ ճէմ՝ էթտի վէ ճիլպօ՝
- 5 տա օրտու գուրտուլար: Վէ Սառւլ ֆիլիս- թիլէրին օրտուլըն կէօրտիւքտէ՝ գօրգուպ
- 6 գալպի էլլաատէիլլէ միւզթարիպ օլաու: Վէ Սառւլ ԲԱՊՊԱՍԱՍՆ սու՝ալ էթտի իսէ տէ, ԲԱՊՊ անա նէրույա իլէ՝ նէ Ուրիմ իլէ՝ նէ տէ փէյ-
- 7 զամպէր վաթթաարլլէ՝ ճէվապ վէրտի: Օլ վազըթ Սառւլ քէնտի պէնտէկէնանընա՝ Պա- նա պիր ճիննճի գարը արայընըզ, պէն տա- խի կիաիպ անտէն սու՝ալ էտէյիմ՝ տէտի. պէնտէկէնանը տախի անա՝ իշթէ Այնտօր- տա ճիննճի պիր գարը վար տըր՝ տէտիլէր:
- 8 Վէ Սառւլ թէպտիլ ի գըյապֆէթ էտէ- րէք, վէ մա'կիլէթիւտէ իքի տաթմ՝ օլարադ կիթտիլէր. վէ կէճէլէյին գարընըն եանընա վաթըլ օլտուլար. վէ Սառւլ՝ Քէրէմ էյլէ, պէնիմ իշիւն ճինն իլէ ֆալա պազ, վէ սա- նա տէյէճէյիմ քիմնէյի պէնիմ իշիւն եօ-
- 9 գարը չըգար՝ տէտի: Գարը տախի անա՝ իշ- թէ սէն Սառւլն եափաղընը՝ եա'նի ճիննճիլէ- րի վէ պազըճըլարը տիյարտան թէլէֆ էթ- տիլինի պիլիլին. իտի սէն նի'չիւն պէնի էօլտիւլթմէք իւզրէ ճաննճա՝ պիր տուզադ
- 10 գուրարըն՝ տէտի: Սառւլ տախի անա ԲԱՊ- ՊԱՍ հազգը իշիւն եէմին էտիպ՝ ԲԱՊՊ հոյալ տըր քի պու իշտէն սանա պիր զարար կէլմէզ՝
- 11 տէտի: Օլ զէման գարը՝ Սէնին իշիւն քիմի՝ չըգարայըմ՝ տէտիքտէ, Պէնիմ իշիւն Սա-
- 12 մուէլ չըգար՝ տէտի: Վէ գարը Սամուէլի կէօրտիւքտէ, պիւլէնտ ալազ իլէ պաղրորտ. վէ գարը Սառւլա խիթապէն՝ Պէնի նի'չիւն ալտաթտըն, զիրա սէն Սառւլ օլն՝ տէտի:
- 13 Մէլէք իսէ անա՝ Գօրգմա, ամմա նէ՝ կէօր- տիւն՝ տէտի. գարը տախի Սառւլա՝ իլաճ-

- լար Կերտէն չըգայօր, կէօրտիւմ տէտի :
- 44 Օլ տախի անա՝ Նէ՞ հէյ էթտէ տիր՝ տէտի . վէ գարը՝ Պիր ինթիյար ատէմ չըգայօր, վէ ճիւղպէյէ պիւրիւնմիւշ տիր՝ տէտի . օլ զէման Սաուլ Սամուէլ օլտըղընը անկլայօր :
- 45 Երէք գափանարագ սէճտէ էյլէտի : Վէ Սամուէլ Սաուլ Նի՞ չիւն պէնի պիհուգուր էտէրէք չըգարտըն՝ տէտիքտէ, Սաուլ Պէն պիր պէջիւք մուգայագատտ իմ, չիւնքի Ֆիլիսթիլէր 'ալէյհիմ ճէնք էտիյօրլար, Ալլա՛ լա՛ տախի պէնտէն պլըլտը, վէ արթըգ պանա նէ փէյղամպէր վարթմասըյլէ նէ տէրույլար իլէ ճէլապ վէրիյօր . պունուն իչիւն սէնի չաղըրտըմ, քի նէ եափաճաղըմը պանա :
- 46 պիւրիւնքտիւն՝ տէտի : Վէ Սամուէլ տէտի քի՝ ՐԱՊԱ սէնտէն պլըլտը տիւշմէնին օլմուշ իքէն՝ նի՞ չիւն պէնտէն սու՛ալ էտէրտին :
- 47 ՐԱՊԱ պէնիմ վարթմամլէ սէյլէտիլինի եափտը . ՐԱՊԱ սէնին էլլնտէն հիւքիւմէթի երբ :
- 48 Թարագ՝ անը գօնշըն Տաուտա վէրտի : Սէն ՐԱՊԱՐԱ քէլմընը տինկիմէյիպ՝ 'Ամալէգ իւզէրինէ անըն շիտտէթ ի զազապընը իճրա էթմէտիլին իչիւն, ՐԱՊԱ պու կիւն սանա պու :
- 49 շէյի եափտը : Հէմ տախի ՐԱՊԱ սէնին իլէ պէրապէր իւրայէլի Ֆիլիսթիլէրին էլլնէ թէպիմ էտէճէք տիր . վէ եարըն սէն վէ օղուլարըն պէնիմ եանըմտա պուլունաճագապընը . ՐԱՊԱ իւրայէլ օրտուսընը տախի Ֆիլիսթիլէրին էլլնէ թէպիմ էտէճէք տիր :
- 20 Օլ վարթը՝ Սաուլ Սամուէլն քէլմընտան զլյատէսիլլէ գօրգարագ՝ տէր'աղապ պոյու պոյունա եէրէ սէրիլտի . թագաթը տախի գալմատը, զիրա պիւթիւն կիւն վէ :
- 21 պիւթիւն կէճէ էքմէք եէմէմիշ իտի : Օլ գարը տախի Սաուլըն եանընա կէլիպ՝ անը զէյատէսիլլէ միւղթարիպ կէօրմէքլէ, անա խիթապէն՝ իշթէ ճարիլէն սէօղիւնիւ տինկիլիպ, ճարմը տփուճըմա գոյարագ՝ պանա սէյլէտիլին սէօղլէրէ իթա'աթ էթտիմ :
- 22 Վէ շիմտի, քէրէմ էյլէ, սէն տախի ճարիլէնին սէօղիւնիւ տինկիլէ, վէ էօնիւնէ պիր լըգմա էքմէք գոյարագ, վէ եէ, քի եօլա կիթմէյէ գուլլէթին օլա՝ տէտի : Ամա օ իմ թինա՝ ետիպ՝ Եէմէմ, տէտի . նիհայլէթ պէնտէլունը վէ գարը տախի անա իպրամ էթմէլլիլլէ սէօղլէրինի տինկիլէտի, վէ եէրտէն :
- 21 գալըրպ եաթաղըն իւզէրինէ օլմուրտու : Վէ գարընըն խանէտէ պէսի պիր պուղաղըսը տիւլունըլէ՝ 'ալ էլ 'աճէլէ անը պօղաղտար, վէ ուն արլպ եուղուրարագ անտէն ֆէթիր :
- 23 Էրէքլէր փիշիւրտի : Վէ Սաուլըն էօնիւնէ վէ պէնտէկէտիւնըն էօնիւնէ գօտու . անլէր տէ ետիլլէր, վէ օլ կէճէ գալըրպ կիթտիլլէր :

- 1 Վէ Ֆիլիսթիլէր պիւթիւն օրտուլարընը Աֆէգաէ ճէմ՝ էթտիլլէր . իւրայէլիլլէր տախի Եիզրա'էլտէ օլան չէլմէնին եանընտա օրտու :
- 2 գուրտըլար : Վէ Ֆիլիսթիլէրին իւմէրտար էիւզէր էիւզէր վէ պինէր պինէր 'ապէրէլլէ կէլիյօրլար իտի . վէ Տաուտ քէնտի ատէմլէրի մա'իլէթինտէ օլարագ՝ Աքիշ իլէ պէրա :
- 3 պէր արգատտն կէլմէքտէ իտի : Վէ Ֆիլիսթիլէրին ըու'էսասը՝ Պու 'իպրանիլլէր նէ՞ օլայօր՝ տէտիլլէր . Աքիշ տախի Ֆիլիսթիլէրին ըու'էսասընա՝ Պու իւրայէլ մէլլի Սաուլըն գուլլ Տաուտ տէյի՞մ ի տիր . պէն տախի պու գաւտար կիւն եաթօտ սէնէլլէր եանըմտա օլմասըյլէ, պաւ տիւշտիւլէ կիւնտէն թա պու կիւնէ տէկին անտէ պիր շէյ պուլմատըմ՝ տէտի :
- 4 Վէ Ֆիլիսթիլէրին ըու'էսասը անա զազապլմատըլար . վէ Ֆիլիսթիլէրին ըու'էսասը անա՝ Պու քիմէյի կէրի կէօնտէր, անա թա'եին էթտիլլին մա՛շալէ տէօնիւն, վէ պիլիմ իլէ ճէնկէ էնմէսին . օլմայտ քի ճէնքտէ պիլլէ տիւշմէնիլլէ էտէ, զիրա էֆէնտիսիւնէ նէ՞ իլէ մազպուլ օլաճագ տըր . պու :
- 5 տաէմէրին պաշարըյլէ տէյի՞մ ի տիր : Պու օլ Տաուտ տէյի՞մ ի տիր քի Գաւալ րագա էտէր իքէն անըն իչիւն՝
- Սաուլ պինէրինի ,
Վէ Տաուտ օն պինէրինի վուրտու ,
տէյէրէք պիրի պիրինէ ճէվապ վէրտիլլէր :
- 6 Վէ Աքիշ Տաուտը չաղըրպ անա՝ ՐԱՊԱՐԱ հայաթը հագգը իչիւն սէն միւթաղիմ սին, վէ սէնին պէնիմ իլէ պէրապէր օրտուտա չըգըպ կիրաիլին նազարըմտա էյի տիր , զիրա եանըմա կէլտիլին կիւնտէն թա պու կիւնէ տէկին սէնտէ ֆէնալըգ պուլմատըմ . ամմո սէն իւմէրտնըն նազարընտա էյի տէյիլ սին :
- 7 Վէ շիմտի, Ֆիլիսթիլէր իւմէրտար նազարընտա ֆէնտա պիր շէյ եափմամագ իչիւն, տէօն :
- 8 վէ սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի : Տաուտ տախի Աքիշ՝ Պէն նէ՞ եափտըմ, նէգտինէ կէլտիլիմ կիւնտէն թա պու կիւնէտէք գուլլնտա նէ՞ պուլտըն, քի պէն կիտիպ էֆէնտիմ մէլլիլին տիւշմէնիլլէ ճէնք էթմէլլէյիմ՝ տէ :
- 9 տի : Վէ Աքիշ ճէվապ վէրիպ, Տաուտա՝ Նազարըմտա Ալլա՛ն պիր մէլլէյի կիպի էյի օլտըղընը պիլիլլիմ, անաճագ Ֆիլիսթիլէրին ըու'էսասը՝ Պիլիմ իլէ ճէնկէ չըգմատըն՝ տէ :
- 10 տիլլէր : Վէ շիմտի սէնին էֆէնտիլին սէնին իլէ պէրապէր կէլմիշ օլան գուլլարըյլէ օապա՛շալլըն էքէն գալըրպ 'ալ էսասըն կիտինիլլէ՝ տէտի : Պունուն իւզէրինէ Տաուտ վէ տաէմէրի Ֆիլիսթիլէր տիյարընա տէօնիւպ կիթմէք իչիւն էքէն զալաղարար . Ֆիլիսթիլէր տախի Եիզրա'էլլէ չըգարտար :

նորը օրան Ե՛հնուտա ինթիյարարնա զանի-
մէթտէն կեօնտերիպ՝ իշթէ ԲԱՊՊԸՆ տիւշ-
մէնէրինտէն ալնան զանիմէթտէն սիգէ պիր
27 հէտիյէ՝ տէտի : Պէյթէլտէ օլանլարա վէ
ճէնուպի Բամնթտա օլանլարա , վէ Եաթ-
28 թիրտէ օլանլարա , վէ 'Արա'երտէ օլան-
լարա , վէ Սիֆմթտա օլանլարա , վէ Էշ-
29 թէմն'տա օլանլարա , վէ Բաքալտա օլան-
լարա վէ Եերաճմէլիլէրին շէհրէրինտէ օլան-
լարա , վէ Գէյնիլէրին շէհրէրինտէ օլանլա-
30 րա , վէ Հօրմատա օլանլարա , վէ Քօր'ա-
շանտա օլանլարա վէ 'Աթարտա օլանլարա ,
31 վէ Հէպրօնտա օլանլարա վէ Տաուտն քէն-
տի տտէմէրի իլէ կէզտիյի մաճալլէրին քէաֆ-
ֆէսինէ կէօտրէրի :

ՊԱՊ 31

1 Վէ Ֆիլթիթիլէր Իսրայէլ իլէ ճէնք էթտի-
լէր , վէ Իսրայէլիլէր Ֆիլթիթիլէրին Եօնիւն-
տէն Ֆիրար Էտիպ՝ ճիլպօ՝ տաղընտա մագ-
2 թուլ տիւշտիլէր : վէ Ֆիլթիթիլէր Սաուլ
իլէ օղուլարընա եէթիշտիլէր վէ Ֆիլթիթիլէր
Սաուլըն օղուլարը Եօնաթան վէ Ապիւնա-
3 տապ վէ Մայքիշու'ը փուրտլար : վէ ճէնք
Սաուլըն 'ալէյհինէ քէսպ ի շիտտէթ էթտի-
վէ քէմանքէշլէր անը պուլուպ փուրտլար ,
վէ քէմանքէշլէր թարաֆընտան ֆէնա հալ-
4 տէ մէճրուճ Էտիլտի : վէ Սաուլ տիւշտա-
րընա՝ Գրըճըր չէքիպ անը պանա սափա ,
օլմայա քի շու զայր ի մախթուշլար կէյիպ՝
պտնա սափալարագ պէնի իսթիհզա Էտիլէր՝
տէտի . սիլաճտարը իսէ զիյատէսիլլէ գօրգ-

տաղընտան իսթէմէտի . օլ վաղըթ Սաուլ
5 գըլըճը ալըպ իւզէրինէ տիւշտիլ : վէ սիլաճ-
տարը Սաուլըն Էօլտիլիւնիւ կէօրիւնճէ քէն-
տիսի տաիի գըլըճը իւզէրինէ տիւշիւպ՝ անըն
6 իլէ պէրապէր Էօլտիլ : Պէյլլէճէ Սաուլ վէ
իւշ օղուլ վէ սիլաճտարը վէ պիլճիւմէ ա-
տէմէրի օլ կիւնտէ պէրապէր Էօլտիլէր :
7 վէ վատիինն Էօթէսինտէ վէ Իրտանըն
Էօթէ թարաֆընտա օլան Իսրայէլիլէր Իսրա-
յէլին Ֆիրար էթտիլիլին վէ Սաուլ իլէ օղուլ-
լարընն Էօլմիւշ օլաղլարընը կէօրիւնճէ ,
շէհրէրի թէրք Էտիպ՝ քէնտիլէրի տաիի ֆի-
րար էթտիլէր . վէ Ֆիլթիթիլէր կէլիպ անլէր-
տէ սաքին օլաուլար :
8 վէ Էրթէսի կիւն Ֆիլթիթիլէր մագթուլ-
լէրի սօյմագ իլիւն կէլտիլլէրինտէ , Սաուլը
վէ իւշ օղընը ճիլպօ՝ տաղընտա տիւշիւշ
9 պուլտուլար : վէ անըն պաշընը քէսիպ սի-
լաճարընը իւզէրինտէն ալտըլար , վէ Ֆի-
լթիթիլէր տիլարընն Տէր թարաֆընտա պու-
լունտն փուլթիսանէլլէրինէ վէ պիւթիւն գաւլ-
10 մա միւժտէ կէօնտէրտիլլէր : Սիլաճարընը
տաիի 'Աշթարօթ խանէյէ գօյուպ , ճէսէտինի
11 Պէյթիշան սուրընտա սաարլար : վէ Եապէշ-
ճիլ'տարն սէքէնէսի Ֆիլթիթիլէրին Սաուլա
12 Էտիլարընը իշիթտիլլէրինտէ : Էսապ ը
գուլվէթին քէաֆֆէսի գալգըպ պիւթիւն
կէճէ կիտէրէք՝ Պէյթիշանըն սուրընտան Սա-
ուլըն ճէսէտինի վէ օղուլարընն ճէսէտիլի-
նի ալտըլար , վէ Եապէշէ կէլիպ անլէրի օրա-
13 տա Էագտըլար : վէ քէմէքէրինի ալըպ Եա-
պէշտէ աղաճըն պլթընտա տէֆն էթտիլլէրին
սօնկրա եէտի կիւն օրուճ թուլտըլար :

* ՄԻԻԼՈՒՔ Ի ՍԱՆԻ

ՊԱՊ 1

1 Վէ Սաուլըն վէֆաթընտան սօնկրա , Տա-
ուա տաիի 'Ամալէգիլէրի վուրմագտան 'ալ-
տէթ Էտիպ , իրի կիւն Սըգալղտա օթուրտը-
2 զը սըրաւա , իւշիւնճիւ կիւնտէ իշթէ օր-
տուտան , Սաուլըն Էանընտան , Էափալը
Էրթըրը վէ պաշընտա թօրաք օլտըղը հալ-
տէ պիր քիւնէ կէտի . վէ Տաուտն Էանընա
կէլտիլինտէ՝ եէրէ տիւշիւպ 'արգ ը 'ուպու-
3 տիլէթ Էյլէտի : վէ Տաուա անա՝ Նէ'րէ-

տէն կէլիլօրըն՝ տէտի . օլ տաիի անա՝ Իս-
րայէլ օրտուսընտան Ֆիրար էթտիմ՝ տէտի :
4 Տաուա տաիի անա՝ իշ նա՝սըլ օլտու , պանա
խապէր վէր՝ տէտի . օլ տաիի տէտի քի՝ Գալմ
Դշտան Է մուհարէպէտէն Ֆիրար Էյլէտի . վէ
գալմտան պիր չօղը տիւշիւպ վէֆաթ էթտի ,
վէ Սաուլ իլէ օղուլ Եօնաթան տաիի վէ-
5 ֆաթ էթտի : վէ Տաուա քէնտինն խապէր
կէթիլէն ճիլմանա՝ Սաուլըն վէ օղուլ Եօնա-
թանըն վէֆաթ էթտիլլէրինն նէտէն՝ պիլլէր-
6 սին՝ տէտի : վէ անա խապէր կէթիլէն ճի-

* Պապ քիթաղա ՍԱՄՈՒԷԼ Ի ՍԱՆԻ տաիի տէնիլլէր :

- ճայիլտէն օլան ֆիլմայ իտի , վէ իւզիւնճիւ-
սիւ շէշուր մէլիյի թալմայըն գըղը Մ'ա'քա .
4 նըն օղու Սպշարոմ իտի , վէ տէօրտիւն-
ճիւսիւ Ղաճճիթին օղու Սառնիյա վէ պե-
շինճիսի Ապիթալըն օղու Շէֆաթեա իտի :
5 վէ ալթընճըսը Տառւաթն զէվճէսի 'Էճլատան
օլան Եթիթը'ում իտի . պոռնյար Տառւաթ
Հէպրօնտա թէվէլլիւտ էթտիլէր :
6 վէ պէյթի ի Սառւ իլէ պէյթի ի Տառւաթ
պէյնիտէ օլան մուհարեպէ էսնաթընտա Ապնէր
7 պէյթի ի Սառւաթ թաղիլէթ վէրի իտի : վէ
Սառւըն Ռիսիա իսթինտէ պիր օտալըը վար
իտի . պու տախի Այյանըն գըղը իտի . վէ Իւլօ-
շիւ Ապնէր' փէտէրիթին օտալըընտ նի՞շիւն
8 թէգարրուպ էթտին' տէտի : վէ Իշպօշէթին
քէլամը իւզէրինէ Ապնէր զիյատէսիլլէ զա-
զապէ կիլիպ' Պէն քէօփէ'ք պաշը մը իմ , քի
Եէհուտայա դարըը փէտէրին Սառւըն խանէ-
տանընտ վէ սնըն գարնտաշարընտ վէ տօթ-
լարընտ պու կիւն էյիլիք էտիպ , սէնի Տառւ-
աթն էլլինէ թէպիթ' էթմէտիմ տէ' պու կիւն
պու դարը իշիւն պէնի միւթթէհիմ թու-
9 թայրընտ : ԲԱՊՊ Տառւաթ եէմին էյլէտիլի
կիպի , հիւքիւմէթի պէյթի ի Սառւընտ նազ-
իլէ' Տառւաթն թախթընը Իսրայէլ վէ Եէհու-
տա իւզէրինէ Տառւաթն Պիրշէպա'տաէք սա-
10 պիթ գըլմազամ , Ալաճ Ապնէրէ պէյթի
վէ պուռտան զիյատէսիլլէ էյլէսին' տէտի :
11 Օլ տախի Ապնէրտէն գորգաթը իշիւն ճէ-
վապէն պիր սեօզ սէյլէթմէտի :
12 վէ Ապնէր քէնտի թարաֆընտան Տառւ-
տա խապէրճիլլէր կէօնտէրիպ' Պու տիլար
քիմի'ն տիր' տէտի . հէմ տախի' Պէնիմ իլէ
'ազտը 'աճտ էյլէ , վէ իշթէ պիւթիւն Իս-
րայէլի տանտ չէվիթմէք իշիւն էլիմ սէնիլն իլէ
13 օլաճազ տըր' տէտի : Օլ տախի' փէք էյի ,
պէն սէնիլն իլէ 'ազտը 'աճտ էտէրիմ , ֆա-
գաթ սէնտէն պիր շէյ թալէպ էտէրիմ , եա'-
նի կէօրիւշմէյէ կէլիլիլին զէման պոռն Սա-
ռւըն գըղը Միխալը կէթիթմէզ իսէն եիւզիւ-
14 միւ կէօրէմէզիլն' տէտի : վէ Տառւաթ իշպօ-
շէթ իպն ի Սառւաթ էյիլիլլէր կէօնտէրիպ' Եիւզ
Ֆիլիթի զուլֆէսի վէրմէյիլլէ քէնտիմէ նի-
քեաճ էթտիլիմ զէվճէմ Միխալը պանա
15 թէպիլէ' էյլէ' տէտի : Իշպօշէթ տախի կէօն-
տէրիպ' անը զէվճի փալթիլլէ իպն ի Լաիլին
16 եանընտան ալալը : Զէվճի տախի աղլայարազ'
անընտարընտ Պախուրիմէտէք կիթտի . վէ
Ապնէր անա' կիթ , 'ալտէթ էթ' տէտիլլէտէ ,
'ալտէթ էյլէտի :
17 վէ Ապնէր Իսրայէլ իսթիյարալըըն
սէյլէշիպ' Եվէլլէրի Տառւաթն իւզէրինիլլէ
18 մէլիլ օլմասըն իսթէյօր իտիլիլ : Շիմի
իծրա էտիլիլ . զիրա Տառւաթն հազընտ

- ԲԱՊՊ սէյլէրիպ' Գալմըմ Իսրայէլի Ֆիլի-
թիլլէրին էլինտէն վէ պիլ ճիւմէ տիւշմէն-
լէրինին էլինտէն գալմըմ Տառւաթն եէտիլլէ
19 իւլաթ էտէճէլիմ տէմիշ տիր' տէտի : վէ
Ապնէր Պէնեմաթին իլէ տախի սէյլէշիպ' . պա'-
տէհու Ապնէր Իսրայէլին նազարընտա վէ
պիւթիւն պէյթի ի Պէնեմաթին նազարընտա
խօշ կէօրիւնէնին քեաֆֆէսին Տառւաթ
20 սէյլէմէք իշիւն Հէպրօնտա կիթտի : վէ Ապ-
նէր' երրի տաթմ եանընտա պուլլուտարազ'
Հէպրօնտա Տառւաթն եանընտա կիթտի . Տառւաթ
տախի Ապնէրէ վէ եանընտա օլան տաթմէրէ
21 պիր զիյաֆէթ վէրտի , վէ Ապնէր Տառւաթ'
Պէն գալլըպ կիտէլիմ , վէ պիւթիւն Իսրա-
յիլլէ շէֆէնաթիւն եանընտ ճէմ' էտէլիմ ,
վէ անիլը սէնիլն իլէ 'ազտը 'աճտ էթմիլլէր .
սէն տախի ճանըն հէր նալը իսթէր իսէ ,
էյլէ հիւքիւմէթ էտէսին' տէտի . վէ Տա-
ռւաթ Ապնէրի կէօնտէրտի , օ տախի սէլա-
մէթիլլէ կիթտի :
22 վէ իշթէ Տառւաթն պէնտէկէանը վէ Եօ-
ապ սէֆէրաթէն կէլիպ պէրապէր չօզ զանիլլէթ
կէթիթտիլլէր . Ապնէր տախի Հէպրօնտա Տա-
ռւաթն եանընտա տէլիլ իտի , չիւքի անը
կէօնտէրմիշ , օ տախի սէլաթմէթէ կիթմիշ
23 իտի : վէ Եօապ իլէ մա'իլլէթինտէ օլան 'առ-
քէրին ճիւմէսի կէլաթէտէ , Եօապա' Ապնէր
իպն ի Նէր մէլիլլին եանընտ կէլաթ , օ տախի
անը կէօնտէրտի , վէ սէլաթմէթէ կիթտի' տէ-
24 լիւ խապէր վէրտիլլէր : Օլ վազըթ Եօապ
մէլիլլին նէզտիլլէ կիտիպ' Նէ' եալտըն . իշթէ
Ապնէր եանընտ կէլաթ , նի՞շիւն անը կէօն-
25 տէրտի , օլ տախի կիթտի . Ապնէր իպն ի
Նէրին սէնի ալաթմէթմազ իշիւն վէ չըզըպ կիր-
տիլլին պիլլէք իշիւն , վէ հէր իշլէտիլլի-
նի անկլամազ իշիւն կէլաթիլլին պիլլիլլին' տէ-
26 տի : վէ Եօապ Տառւաթն հազընտան չը-
զըպ Ապնէրին տարընտա խապէրճիլլէր կէօն-
տէրէրէք , անը Սիրա գուրուպընտան կէրի
կէթիթտիլլէր , վէ Տառւաթն խապէրի եօզ ի-
27 տի : Իմտի Ապնէր Հէպրօնտա 'ալտէթ էյլէ-
տիլլինտէ Եօապ անըն իլէ թէնհաճէ սէյլէշ-
մէք իւզըն' անը գափու իշիւն կէթիթտի , օ-
րատա քէնտի գարնտաշը 'Աստէլլէ գանը ի-
շիւն անը գարնտաշան վուրտա , օլ տախի
էօլտիլլէ :
28 Պատէհու Տառւաթ պուռու իշթիթտէ ,
Պէն վէ պէնիմ հիւքիւմէթիմ ԲԱՊՊՈՐ Տառւ-
աթընտա իլ էլ էպէտ Ապնէր իպն ի Նէրին
29 գանընտան պէրիլլէ : Եօապըն պաշընտա վէ
պիւթիւն խանէտանը իւզէրինտէ գալըն , վէ
պէյթի ի Եօապտան սէլլիլլը վէ ճիւլալմը
վէ գօլթուգ տէյնէյիլլէ տայանտ վէ գըլլը
իլլէ տիւշին վէ էքմէյէ միւհիմ օլան էքիլլէ

- 30 օլմաւորն՝ տէտի : Պէտքէ՛ն էօտապ վէ գարն-
տաշը Ապիշայ ճիպ'օն մուհարէսինտէ գարն-
տաշարը՝ Սասէլի էօտիւրտուխիւ իշխան Ապ-
նէրի գաթլ էթտիլէր :
- 31 վէ Տաուտ Եօապա վէ անըն իլէ օլան
պիւթիւն գաթմա՝ Էպիստէնիզի կըրթըպ չուլ
կիշէրէք Ապիւրին էսնիւնճէ մաթէմ էտիւնիլ՝
տէտի, վէ մէլէք Տաուտ թապուլթըն արտըն-
- 32 ճա կիտիյօր իտի : վէ Ապիւրին Հէպրօնտա
տէֆն էթտիլէր, մէլէք տախի պիւլէնտ ա-
վազ իլէ Ապիւրին գապը իւզէրինտէ աղլա-
տը, գաթմըն քեաֆէսի տախի աղլատը :
- 33 վէ մէլէք Ապիւր Տազգընտա մէրսիյէ օ-
գուլուպ՝
Ապիւր ֆէթի'օ՛ էօյիւմիւ իլէ մի էօլիւն .
- 34 Էլէրին պաղը տէյիլ իտի ,
վէ այազլարըն զինծիրպէնտ տէյիլ իտի .
Է՛՛՛՛ ի շէր օլանլար էօնիւնտ տիւշէնլէր
կիպի տիւշտիւն՝ տէտի . վէ պիւթիւն գաթմ՝
- 35 թէքրար անըն իւզէրինէ աղլատը : վէ տաճա
կիւնտիւզ իքէն պիւթիւն գաթմ՝ Տաուտա
թա'ամ էթմէսինի ընծայէ կէտիլէր իսէտէ ,
Տաուտ՝ Էյէր կիւնէշ պաթմաղտան էվէլ
էքմէք եա պաշգա պիր շէյ թաթար իսէմ,
Ալլաճ պանա պէջլէ վէ պոնտան զիյատէ
- 36 էլլէլէ՛ տէյիւ եէմին էլլէտի : Գաթմըն քեաֆ-
ֆէսի տախի պոնտա տիգգաթմ էթտի . վէ
մէլիլին Տէր եափտըղը շէյ պիւթիւն գաթ-
մըն նազարընտա իօշ կէօրիւնտիւլի կիպի ,
պու տախի նազարլարընտա իօշ կէօրիւնտիւ :
- 37 վէ օլ կիւն գաթմըն քեաֆֆէսի վէ պիւ-
թիւն իսրայէլ Ապիւր իպն ի 'նէրին գաթմըն
մէլէք թարաֆնտան օլմաղընը պիւրիլէր :
- 38 վէ մէլէք քէնտի պէնտէկեանընա՝ Պու կիւն
իսրայէլտէ պիր պէօյիւք սէրտար տիւշտիւ-
- 39 յիւնիւ պիլմէ՛զ մի սինիլ : Պէն տախի մէլէք
մէսճ օլմաղմ իսէ տէ , պու կիւն զա'իֆ
իմ՝ վէ պու տաթմէլէր , պէնի Սէրուեա , պէ-
նիմ իշխան փէք զօրլու տըրլար . քէօթիւլիւք
իշլէյէնէ Րաղ շանըն քէօթիւլիւլիւնէ կէօրէ
ճէզա վէրսին՝ տէտի :

ՊԱՊ 4

- 1 վէ Սաուլըն օղլու՝ Ապիւրին Հէպրօնտա
վէֆաթ էթտիլինի իշխանիւնէ էլլէրի կէվշէ-
յիպ , պիւթիւն իսրայէլ միւզմարիպ օլտու :
- 2 վէ Սաուլըն օղլընը իքի պէօյիւք պաշըք
օղլուպ , պիրինին իսի Պա'անա վէ օլ պիրի-
նին իսի Րէքապ իտի . պուշլար պէնի Պէն-
եապիւնտէն օլան Պէրօթի Րիմմօնըն օղլուլա-
րը իտի . (զիւր Պէրօթ տախի Պէնեապիւնտէն
մա'տաուտ իտի . վէ Պէրօթիլէր ճիթթայի-
մէ ֆիրար էթմիշ օղլուպ , թա պու կիւնէ տէ-

- 4 կին օրատա միւսաֆիր տիրէր .) վէ Եօնա-
թան իպն ի Սաուլըն այազլարը սագաթ պիր
օղլու վար իտի , քի Սաուլ իլէ Եօնաթանըն
վէֆաթլուլէն խապէրի Նիպրա'էլտէն կէտիլի
գէման պէշ Էաշընտա օղլուպ , անըն թայէսի
տախի անը գալարըրպ գաշար իքէն՝ գաշմա-
ղա 'աճէլէ էթտիլինտէն՝ Կօ-է տիւշիւպ թօ-
փալ օլտու , իսի տախի Մէֆիպօշէթ իտի :
- 5 վէ Պէրօթի Րիմմօնըն օղլուլարը Րէքապ վէ
Պա'անա կիտիպ՝ կիւնիւն սըճագ վազթընտա
իշպօշէթին խանէսինէ կիրտիլէր . վէ օ էօյլէ
- 6 վազթընտա եաթաղընտա ուլուր իքէն , Օրա-
յա պուղտայ ալմագ Ղէնէնէլլէ թա խանէ-
նին օրթաքընա կիրիպ՝ անը գաշընտան վուր-
տըլար , վէ Րէքապ իլէ գարնտաշը Պա'անա
- 7 ֆիրար էթտիլէր : Պու միւլալ իւզրէ խանէ-
յէ կիրտիլէրինտէ , օ եաթագ օտաւսընտ
եաթաղը իւզէրինտէ եաթար իքէն՝ անը վու-
րուպ էօլտիւրտիւլէր վէ պաշընը քէտիլէր .
վէ պաշընը ուղպ պիւթիւն կէճէ սաճա եօ-
- 8 լընտան կիթտիլէր : վէ իշպօշէթին պաշընը
Հէպրօնտա Տաուտըն նէղտինէ կէթիլիպ , մէ-
լիյէ խիթապէն՝ իշթէ ճանընը արամըշ օլան
տիւշմէնին իշպօշէթ իպն ի Սաուլըն պաշը .
Րաղ պու կիւն էֆէնտիմիլ մէլիք իշխան
Սաուլ իլէ նէսիլնտէն ինթիգամ ալտը՝ տէ-
- 9 տիլէր : վէ Տաուտ Պէրօթի Րիմմօնըն օ-
ղլուլարը Րէքապ իլէ գարնտաշը Պա'անայա
ճէվապէն՝ ճանըմը Տէր մուզայագտան խէլաւ
- 10 էաէն Րաղըն Տայաթը Տազգը իշխան , Պա'անա
պիր միւթտէ կէթիլիյօր զանընլէ՛ իշթէ Սա-
ուլ էօլտիւ , տէյէնի Սըզլաղտա թաթուպ
գաթմ էթտիմ , վէ միւթտէն իշխան վէրտի-
- 11 յիմ միւքեաֆաթ պու օլտու իսէ , Գա'օնտէ
գալար Ղէօյլէ շէրի տաթմէլէր . . . քի սա-
լիճ պիր տաթմի քէնտի խանէսինտէ եաթա-
ղը իւզէրինտէ գաթմ էթտիլէր . վէ շիմտի
անըն գանընը էլինիզաէն թալէպ էտիպ սիզի
եէրտէն գալար Րիմայաճագ մը իմ՝ տէյէրէք ,
- 12 Տաուտ քէնտի խըտմէթքեարլարընա էմր էթ-
տի , պուշլար տախի անլէրի գաթմ էթտի-
լէր . վէ անլէրին էլլէրինի վէ այազլարընը
քէտիպ Հէպրօնտա Տաթմըն ինէնտա սա-
տըլար . ֆազաթ իշպօշէթ ին պաշընը ալըպ՝
Հէպրօնտա Ապիւրին գապընտա տէֆն էթ-
տիլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Պա'աէճու իսրայէլին պիւ ճիւմէն սըպթլարը
Հէպրօնա՝ Տաուտըն նէզլինէ կէլիպ , աա խի-
թապէն՝ իշթէ պիլ ունին քէմիլին վէ էթիւն
- 2 իլ : Պուշտան ագամմ տախի Սաուլ իւզէրի-
միգաէ մէլէք պուլուտըր վազլմ իսրայէլի

արշարը չըզարանն վէ իշէրի կէթիւրէն սէն իտին .
 ԲԱՊՊ տախի սաննա՝ Գալմըմ իսրայելի սէն
 կիւտիւպ իսրայել իւզերինն սէն հիւքմտար
 օլաճազսն՝ տէյիւ պուրուրտու՝ տէտիւր :

3 Վէ իսրայելին պիւ ճիւմէ ինթ իյարարար
 Հէպրոնա՝ մէլէյին նէզտինն կէլտիւր : Վէ
 Տաուտ մէլէք Հէպրոնա ԲԱՊՊՈՐ Տուգուրն
 տա անլէր իլէ 'ազաւ ր 'աշաւ էյլէտի . վէ ան-
 լէր Տաուտը իսրայել իւզերինն մէլէք մէս
 էթտիւր :

4 Տաուտ մէլէք օլուրը վաղըթ օթուզ եւ-
 շնտա օլուպ՝ զըրգ սէնն հիւքիւմէթ էյլէ-
 5 տի : Հէպրոնա Եէհոնա իւզերինն ետտի
 սէնն վէ ալթը այ հիւքիւմէթ էյլէյիպ . Եէ-
 րուշալիմտէ պիւթիւն իսրայել իլէ Եէհոնա
 իւզերինն օթուզ իւշ սէնն հիւքիւմէթ էյ-
 լէտի :

6 Վէ մէլէք քէնտի տտէմէրիլէ Եէրուշա-
 լիմէ՝ օլ տիյարտա սաքին օլան Եէպուսիւ-
 րին իւզերինն չըգաւ . պուշար տախի Տա-
 ուտ պուրայա կիրէմէզ զաննըյլէ , Տաուտ
 խիթապէն՝ Գէօրլէրի վէ թօփալարը տէֆ՝
 էթմէտիքճէ պուրայա կիրէմէքճէքսին՝ տէ-

7 տիւր : Լաքին Տաուտ Սիսն գալտարնը
 զապթ էյլէտի . պու տախի շէհր ի Տաուտ

8 տըր : Վէ օլ կիւն Տաուտ՝ Հէր քիմ Եէ-
 պուսիւրի վուրուպ սու հօլնա վաւը օլա-
 րաք Տաուտն ճաննըն իքրաճ էթտիլ թօ-

9 վէ թօփալ խանէյէ կիրմէսին՝ տէրլէր : Վէ
 Տաուտ օլ գալտաւ սաքին օլուպ՝ անա շէհր ի
 Տաուտ թէսիլէ էյլէտի , վէ Տաուտ էթ-

10 լար ետափըր : Վէ Տաուտ կիթտիքճէ պէօ-
 յիւտիւ , վէ իւշ ր ճիւնուտ օլան ԲԱՊՊ անն
 իլէ իտի :

11 Վէ Սուր մէլէյի Հիրամ Տաուտա էյլիլէր
 վէ էրզ աղաճարը վէ տիւզիւրլէր իլէ տիվար-
 ճըլար կէօնտէրտի , վէ պուշար Տաուտ իշիւն

12 պիւ խանէ պինա էթտիլէր : Վէ Տաուտ
 ԲԱՊՊՈՐ իսրայել իւզերինն քէնտիսին մէ-
 լէք ի միւ'էկէտ էյլէտիլին վէ գալմը իս-

րայել իշիւն քէնտիսինն հիւքիւմէթին
 թէրֆի՝ էթտիլին անկաւար :

13 Վէ Հէպրոնա կէտիլքտէն սօնկրա Տա-
 ուտ Եէրուշալիմտէն տախի պաշաւ օտալըզ-

14 լար վէ զէմէլէր ալմաղէ Տաուտա տաշա
 Եէրուշալիմտէ անա թէմէլիւտ կտէնլէրին
 իտիլէրի պուշար իտի . Շամմա՝ վէ Շօպապ

15 վէ Նաթան վէ Սիւէյման վէ Եիզաբա վէ
 16 Ելէշու՝ վէ Նէֆէճ վէ Եաֆի՝ վէ Ելիշամա՝
 վէ Ելիտաա՝ վէ Ելիֆէլէթ իտի :

17 Վէ Ֆիլիսթիւր Տաուտ իսրայել իւզէ-
 րինն մէլէք մէս հիթտիլէրին իշիթմէքէ ,

18 Ֆիլիսթիւրին ճիւմէտի Տաուտ արամաղա
 չըգաւար . վէ Տաուտ պուշու իշիթտիքտէ

19 Վէ Տաուտ՝ Ֆիլիսթիւր 'ալէյհինն չըգա-
 յըմ մը . սէն անլէրի էլիմէ թէսիլմէ էտէ-

20 ճէօք միսին տէյիւ ԲԱՊՊՈՐ սու'ալ էյլէտի .
 ԲԱՊՊ տախի Տաուտ Գէլապէն՝ Չըգ , զիրա

միւթլազա Ֆիլիսթիւրի էլինն թէսիլմէ էտէ-

21 ճէյիմ՝ տէտի : Օլ զէման Տաուտ Պա'ալ-
 փէրասիմէ կիթտի , վէ Տաուտ անլէրի օրա-

տա վուրաղգտա՝ ԲԱՊՊ տիւշմէնլէրիմի էօ-
 նիւմտէ սուլար պէսլէրէ պօզաղը միսիլիւ

պօղտու՝ տէտի . պու էճլտէն օլ մաշալէ

22 Պա'ալ-փէրասիմ թէսիլէ էյլէտի : Վէ
 օրատա փութլարնը պրազտըլար . Տաուտ

իլէ տաէմէրի տախի անլէրի գալարարըլար :

23 Վէ Ֆիլիսթիւր թէքրար չըգալ՝ Բէֆայիմ
 վատիսինտէ միւնթէլի օլտուլար : Վէ Տաուտ

ԲԱՊՊՈՐ սու'ալ էթտիքտէ՝ Չըգմա , արգալա-
 րնտան տօլաղա անլէրէ պէքա աղաճարնըն

24 գարշարնըն թէփէլէրինտէ Եիւրիյիւշ սէսի
 իշիթտիլինտէ՝ օլ վաղըթ Շարէքէթ էտէսին ,

զիրա օլ վաղըթ ԲԱՊՊ Ֆիլիսթիւրին օրաու-
 սընը վուրմազ իշիւն սէնն Եօնիւնտէն չըգ-

25 մըշ օլարն՝ տէտի : Վէ Տաուտ ԲԱՊՊՈՐ քէն-
 տինն էմը էթտիլի վէճլէ իքրա էտիպ՝ Ֆի-

լիսթիւրի ճիպտաան ճազէրէ վարննալա
 գատար վուրտու :

ՊԱՊ 6

1 Վէ Տաուտ թէքրար իսրայելին պիւ ճիւմէ
 միւնթէլապլէրինն , օթուզ պին նէֆէր օ-

2 լարաք ճէմ՝ էյլէտի : Վէ Տաուտ գալըզա մա-
 'իյէթինտէ պալուրնա գալմըն քէտֆէտիյ-

լէ Եէհոնա Պա'լէսինտէն քէրուպիլէր իւ-
 զէրինտէ ճալիս , վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ իս-

միլէ միւսէմմա օլան Ալաշնն թապուլ իւ-
 'աշըն Եօգարը կէթիլմէք իշիւն օրայա կիթ-

3 տի : Վէ Ալաշնն թապուլէրը պիւ Եէնի
 'արապայա գօյուզ պայըրտա սաքին օլան Ա-

պինտապլէն խանէսինտէն չըգարարըլար . վէ
 Ապինտապլէն օղուլարը Պազա վէ Աիւյօ

4 օլ Եէնի 'արապայը սիւրէրլէր իտի : Վէ անը ,
 Ալաշնն թապուլէրլէ պէրապէր , պայըրտա

սաքին օլան Ապինտապլէն խանէսինտէն չը-
 գարարըլար . Աիւյօ տախի թապուլէրն էօ-

5 նիւննէ կիտիյօր իտի : Վէ Տաուտ վէ պիւ-
 թիւն պէյիթ ի իսրայել սէրվ աղաճընտան

*Պազընըք մաշալի

հէր կէօնէ Կալուէր , Թանպուրլար վէ սան-
թուրլար վէ տէֆէր վէ չնըղըսողլար վէ զիւ-
լէր իւր ԲԱՊՊԸՆ Եօնիւնտէ օյնարլար իտի :
6 Վէ Նաբոնն խարմաննն կէտիքէրինտէ՝
Եօքիւղէր Ալուհն թապութըն օարտըղլա-
րը իշին , Ուզգա Էլէ Բուզարպ անը թութ-
7 տու . Վէ ԲԱՊՊԸՆ զաղապը Ուզգա 'աւէյհի-
նէ թութուտու , վէ Ալուհ անը պու խա-
թա իշին հէման օրատա վուրտու , օլ տա-
խի օրատա Ալուհն թապութը եաննտա
8 Եօրտիւ : Վէ ԲԱՊՊ Ուզգա վուրտըղնտան
Տաուտ միւքտտէր օլտու . վէ օլ մահալէ պու
հիւնէ գատար Զարհա-ուզգա թէմիյէ օ-
9 լունուր : Վէ Տաուտ օլ հիւն ԲԱՊՊՏԱՆ գօր-
գուլ՝ ԲԱՊՊԸՆ թապութը եաննտա նապը՝
10 կէլէճէ տիր՝ տէտի , իտի Տաուտ ԲԱՊՊԸՆ
թապութըն քէնտի եաննտա՝ շէհր ի Տաու-
տա կէթիւրմէր իւթէմիյի , անը ձիթի թի Օ-
11 պէտ-էտովն խանէսինէ կէթիւրտիւ : Վէ
ԲԱՊՊԸՆ թապութը ձիթի Օպէտ-էտովն
խանէսինտէ իւշ այ գալտը . վէ ԲԱՊՊ Օպէտ-
էտովն վէ պիւթիւն խանէսինի պէրէքէթ-
լէտի :
12 Վէ մէլիք Տաուտա Ալուհն թապութը
սէպպինտէն ԲԱՊՊ Օպէտ-էտովն խանէսինի
վէ պիլ ճիւմէ մամէլէրին պէրէքէթլէտի՝ տէ-
յիւ խապէր վէրիլէքլէ , Տաուտ կիւիպ Ալ-
լահն թապութըն Օպէտ-էտովն խանէսին-
տէն սուրուր իւշ շէհր ի Տաուտա կէթիւրտի :
13 Վէ ԲԱՊՊԸՆ թապութըն թապութըն ալթը
տալմ ամըննա , սըղըրլար իւշ պէտի պուզա-
14 զըլար զէպ՝ Եթտի : Վէ Տաուտ քէթիւն Է-
ֆօտ գուշանմըլ օլտարպ՝ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրըն-
տա պիւթիւն գուվէթիյէ ռաֆա Էտէր ի-
15 տի : Վէ Տաուտ իւշ պիւթիւն պէլթ ի իս-
րայէլ ԲԱՊՊԸՆ թապութըն կիւլպտնը վէ
պօրու սէտաթըլէ Եօրտը կէթիւրտիլէր :
16 Վէ ԲԱՊՊԸՆ թապութը շէհր ի Տաուտա
վաթըլ օլտըղնտա , Սաուլն գըղը Մի-
խալ փէնճէրէտէն պաղըպ մէլիք Տաուտըն
ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտա օլտըղըպ ռաֆա Էթ-
տիյինի կէօրտիյիւնտէ՝ քէնտի գալպինտէ
17 անը խօր կէօրտիւ : Վէ ԲԱՊՊԸՆ թապու-
թըն կէթիւրպ՝ անը քէնտի մահալինտէ Տա-
ուտն անըն իշին գուրաթը չատըրն օր-
թալնա գօտալար . վէ Տաուտ ԲԱՊՊԸՆ հու-
զուրընտա մահալաթար իւշ սէլամէթ գըր-
18 պանլարը թաֆաթիմ՝ էլլէտի : Վէ Տաուտ
մահալաթարըն վէ սէլամէթ գուրպանլարը-
նը թաֆաթիլի թէմամ Էթտիլէտէ , ԲԱՊՊ իւլ
ճիւնուտա իւթիյէ գալմա պէրէքէթ օգու-
19 տու : Վէ պիւթիւն գալմա , կէրէք ըրմալ
վէ կէրէք նիսան պիւթիւն իսրայէլ ճէմա-
'աթընտան հէր պիրինէ պիրէր սօման Էքէք

իւլէ պիրէր փարչա Էթ վէ պիրէր Էլէմ փի-
տէսի թէվիլէ՝ էլլէտի . վէ գալմըն քէաֆֆէ-
տի հէր քէն քէնտի էլլինէ կիթտի :
20 Տաուտ տախի քէնտի խանէսինէ պէրէ-
քէթ օգուլմա իշին 'ալթէթ էլլէտի , վէ
Սաուլն գըղը Միխալ Տաուտը իւթիգալէ
չըղըպ՝ իսրայէլին մէլիյի պու կիւն պէնտէ-
կէանընն ճարիյէրի էօնիւնտէ պօշ տէթմ-
լէրտէն պիրի սօյուլտըղը կիւի սօյուլմուշ օ-
լարաք , պու կիւննէ՝ միւշէրէքի իտի՝ տէտի :
21 Տաուտ տախի Միխալ՝ Սէնին փէտէրին իւլէ
պիւթիւն խանէտանը եերինէ ԲԱՊՊԸՆ գալմը
իւզէրինէ , իսրայէլին իւզէրինէ , պէնի հիւքմ-
տար նասպ Էթմէք իշին պէնի ինթիսապ
Էտէն ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտա , պէլի ԲԱՊՊԸՆ
22 հուզուրընտա օյնաթըլ՝ շէմ պուլնտան տա-
հա զիյաթէ թէնէզիլ Էտէրէք քէնտի նա-
զարըմտա Էանա օլտամ՝ տա , օլ սէնին տէ-
տիյին ճարիյէրի 'ինտինտէ միւշէթ էրմ օ-
23 լուրմ՝ տէտի : Վէ Սաուլն գըղը Միխալն
վէֆաթը կիւնիւնէ գատար չօճուղը օլտար :

ՊԱՊ 7

1 Վէ մէլիք քէնտի խանէսինտէ սաքին օլտըղը ,
վէ ԲԱՊՊ անա Էթրաֆընտա պուլուան պիլ
ճիւմէ տիւշմէլէրինտէն ռահաթ վէրտիյի
2 վաղըթտա , Մէլիք Նաթան փէյլամպէրէ՝
իշթէ պէն Էրզ աղաճընտան Եօքիւղըլ պիր
խանէտէ օթուրըլլարմ , վէ Ալուհն թապու-
3 թը չատըր իշինտէ սուրուր՝ տէտի : Նա-
թան տախի Մէլիյի՝ Կիթ , կէնիւնտէ հէր
նէ վար իսէ Եափ , զիրա ԲԱՊՊ սէնին իւշ տիր՝
տէտի :
4 Վէ օլ կէճէ ԲԱՊՊԸՆ քէլամը Նաթանա
5 կէլիպ՝ Կիթ , գուլմ Տաուտա սէղլէ . ԲԱՊՊ
պուլուրըր քի՝ իգամէթիմ իշին պանա սէն
6 մի պիր պէլթ պինա Էտէճէքսին . Չիւնքի
պէնի իսրայէլի Մըսըրտան չըգարտըղմ կիւն-
տէն թա պու կիւնէ գատար պէլթտէ իգա-
մէթ Էթմէյիպ , չատըր իւլ վէ մէպէն իւլ տօ-
7 լաշարմ : Քէաֆֆէ ի պէնի իսրայէլ իւլ հէր
նէրէյի տօլաշարմ իսէ , գալմմ իսրայէլի
կիւթմէքլիյի Էմր Էթտիյիմ իսրայէլ 'սըպթ-
լուրնտան պիրինէ պիր վաղթ՝ Նիշիւն պա-
նա Էրզ աղաճընտան պիր պէլթ պինա Էթ-
8 մէտինիպ՝ տէտի՝ մի : Վէ չիմտի գուլմ
Տաուտա խիթապէն տէյէսին քի՝ ԲԱՊՊ իւլ
ճիւնուտա պէղլէ պուլուրըր . գալմմ իսրա-
յէլ իւզէրինէ ըէ՛խ օլմաք իւզըն պէն սէնի
9 աղընտան վէ իւրիւ արտընտան աղընա , Վէ
հէր նէրէյի կիթտին իսէ՝ սէնինլէ օլտապ , պիլ
ճիւմէ տիւշմէլէրինի սէնին Էօնիւնտէ

*Պ-Էլլըն հաթիմէրինտէն

- գրութեամբ. վէ բու ի զէմնտէ պուլունան պէօ. 10 նամ վերտիմ. Գաղմմի իսրայէլ իշխան տա-
խի պիր մեքեան լծաւին էտիպ, անը զարս
էտէճէյիմ, վէ արթըգ սարսըմայրպ՝ քէնտի
եերինտէ սաքին օլաճադ տըր էճէ ի շէրօ-
11 լանլար տախի էվլէլքի կիպի, Ետ'նի գաւ-
մմի իսրայէլ իւզգերինէ հաքիմէր նապպ էթ-
տիյիմ կիւնտէն պէրի օլտըզը Կպէ, անը պիր
տաճա թաղեթիգ էթ մէյէճէքէր տիր. վէ սա-
նա պիր ճիւմլէ տիւլմէնլէրինտէն բաճաթ վէ-
րէճէյիմ. ԲԱՊՊ տախի սանա խապէր վէրիր
քի, ԲԱՊՊ սանա պիր պէյթ ինշա էտէճէք
12 տիր. վէ էյրամլն թէմամ օլուպ էճտատըն
իլէ եաթտըղն վազըթ, սուլլընտան կէլէն
նէպլինի իգամէ էտիպ՝ անըն ճիւլմէթինի
13 սապիթ գըլաճաղըմ. Օ՝ իսմիմէ պիր պէյթ
ինշա էտէճէք. վէ անըն ճիւլմէթինի
թաթիթըն իլ էլ էպէտ սապիթ գըլաճաղըմ:
14 Պէն անա փէտէր օլաճաղըմ, օ տախի պանա
օլուլ օլաճադ տըր. էյէր 'իսեան էտէր իսէ
պէն անը ինտան իշխան Գուլլալէն 'տաա իլէ
վէ պէնի տաթմին տարպլէրիլէ թէ'տիպ է.
15 տէճէյիմ. Ամմա 'ինայէթիմ, սէնին էսինւն.
տէն տէֆ՝ էթտիլիմ Սաուլտան ալտըղըմ
16 կիպի, տնտէն ալընմայաճադ տըր: վէ պէյ-
թին վէ ճիւլմէթինի իլ էլ էպէտ հուզը-
րընտա էմին, վէ սէնին թաթիթըն իլ էլ էպէտ
17 սապիթ գըլաճաղ տըր՝ տէտի: Նաթան
տախի պու քէլամլն քեաթֆիէտինի վէ պիւ-
թիւն պու վաճէր 'այնիլէ Տաուտա սէջլէտի:
18 Պա'տէհու մէլք Տաուտ կիտիպ ԲԱՊՊՐՆ
հուզըրընտա օլուրտու, վէ տէտի քի՝ Եա
Բապպ Եէհօվա, պէն քի՞մ իմ, վէ պէյ-
թիմ նէ՞ տիր քի պէնի պուրպա գատար
19 կէթիթտին: Լաքին, Եա Բապպ Եէհօվա, պու
տախի նազըրընտա քիւշիք կէտրիւնտիւ.
գուլընն պէյթի ճազգընտա ուզադ զէման
իշխան տախի սէյլէտին. Եա Բապպ Եէհօվա,
20 ինտանըն 'ատէթի պո՞ւ մլ տըր: վէ Տա-
ուտ սանա տաճա նէ՞ սէյլէյէ պիլըր, զիրա
սէն, Եա Բապպ Եէհօվա, գուլընը պիլըրին:
21 Պու պէօյիւք շէյլէրին ճիւլմէթինի գուլընա
պիլտրմէք իշխան, քէլամլն հասէպիլլէ վէ
22 գալպինէ կէօրէ եափտըն: Պու էճտէն,
Եա Բապպ Ալուհ, մու'աղգամ օըն. զիրա
գուլաղլարմըլ իլէ պիլ ճիւլմէ իշխտիլի
միլգէ կէօրէ նազըրին եօգ տըր. վէ սէնտէն
23 զպիրի իլաճ եօգ տըր: վէ բու ի զէմնտէ
գալմլն իսրայէլ միսիլիւ հա՞նկը միլլէթ
վար տըր քի. քէնտինէ գաղմ օլմադ իւզ
րէ՞ անը ինշա էթմէք վէ քէնտինէ նամ
գաղանմադ իշխան Ալուհ կէլտի, նիթէթիմ
Մըլըրտան քէնտին իշխան խէլաա էյլէտիլին

- գաղմլնէն էօնիւնտէն լծա'իֆէլէրի վէ իլուհ-
լարընը Խարտ Ետէրէտ, տիլարընա օլ պէօյիւք
24 վէ ճէպլէթի շէյլէրի եափտըն: վէ իլ էլ
էպէտ սանա գաղմ օլմադ իւզրէ, գաղմլն
իսրայէրի քէնտինէ սապիթ գըլալըն. վէ սէն,
25 Եա ԲԱՊՊ, անլէրէ Ալուհ օլտուն: վէ շիմ
տի, Եա ԲԱՊՊ Ալուհ, գուլընն հազգընտա
վէ պէյթի ճազգընտա սէյլէտիլին քէլալը
իլ էլ էպէտ սապիթ գըլ, վէ սէտիլինի
26 իճրա էյլէ: վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւլմէտ իսրա-
յէլ իւզգերինէ Ալուհ տըր, տէմլէրիլլէ իս-
մին իլ էլ էպէտ մու'աղգամ օլտուն. վէ
գուլըն Տաուտան պէյթի սէնին հուզըրըն
27 տա սապիթ գըլընտըն: Զիրա սէն, Եա իլաճ
իսրայէլ ԲԱՊՊ իւլ ճիւլմէտ, Սանա պիր
պէյթ պինա էտէրիմ՝ տէյէրէք Դարտըն
գուլընա պէյտն էյլէտին. պու էճտէն գու-
լըն պու տուալը սանա 'արդ էթմէյէ ճէ-
28 սարէթ պուլմուշ տըր: վէ շիմտի, Եա
ԲԱՊՊ Եէհօվա, Ալուհ սէն սին, վէ սէօզէ-
րին հազգ տըր. գուլընա պու խայրլը շէյլէ-
29 րի վա'տ էթտին: վէ շիմտի գուլընն պէյ-
թինի միւպարէքլէմէք 'ինտի'տէ խօշ օլտուն,
քի իլ էլ էպէտ հուզըրընտա պագի օլա.
զիրա, Եա ԲԱՊՊ Եէհօվա, սէն սէյլէտին,
վէ գուլընն խանէտի պէրէքէթինլէ իլ էլ է-
պէտ միւպարէք օլտուն:

ՊԱՊ 8

- 1 Պա'տէհու Տաուտ Ֆիլթիթիլէրի վուրուպ
տնլէրի մաղուպ գըլար. վէ Տաուտ Ֆիլթի-
2 թիլէրին էլինտէն Մէթէկ-ամմայը տըր: վէ
Մուապիլէրի տախի վուրուպ՝ տնլէրի ելլէ
եաթըրադ սիճիմ իլէ էօյալիւ. վէ էօյ-
տիւրէճէյինի իքի սիճիմ վէ սաղ գոյաճաղընը
պիր թէմամ սիճիմ իլէ էօյալիւ. վէ Մուա-
պիլը Տաուտա խարաճկիւզար գուլըր օլ-
3 տուլար. վէ Տաուտ Ֆրաթ նէհրի ճիւլ-
րընտա ճիւլմէթինի սապիթ էթմէք իշխան
կիթտիլի գէման, Սօպա մէլիլի Հաուտա'էզը
4 իպն ի Բէհօպ վուրտու: վէ Տաուտ տնտէն
պին եէտի եիւզ սուվարի վէ եիրմի պին փի-
յատէ թուլթու. վէ Տաուտ պիլ ճիւլմէ
'արապա աթլարընն սինիլէրինի քէտի.
5 անլէրտէն եիւզ րէ՞ա աթ ալը գօտու: վէ
Տըմըշ Սիւրեանիլէրի Սօպա մէլիլի Հաուտա-
'էզըրի եարտըմնա կէլտիլէրինտէ, Տաուտ
Սիւրեանիլէրտէն եիրմի իքի պին նէֆէր վուր-
6 տու: վէ Տաուտ Տըմըշ Սիւրեանիլէրի տրու-
սընտա մուհաթըզար պրադտը, վէ Սիւրեա-
նիլէր Տաուտա խարաճկիւզար գուլըր օլ-
տուլար. վէ ԲԱՊՊ Տաուտ Տէր կիթտիլի
7 եէրտէ մուզաֆէթը գըլար իտի: վէ Տաուտ

Հատատեղերին պէնտէկոստը իւզերինտէ պուլունան ալթուռն գալգանլարը ալըպ Ե-
 8 բուշալիմէ կէթիրտի : Վէ Հատատեղերին շէհրէրի Պէթաճ վէ Պերօթայտան մէլիք Տա-
 ուտ փէք չօգ փիրինճ ալըր :
 9 Վէ Համաթ մէլիք թօ՛ու Տաուտըն Հա-
 տատեղերին քեաֆֆէ ի 'ասաքլերին միւն-
 10 հէղիմ գըլտըղըն իշիթտիլիտէ, Հատատ-
 'եղերին թօ՛ու իլէ մուհարէպէլէրի վուգու՝
 պուլարը եճտէն, վէ Հատատեղեր իլէ մու-
 հարէպէ էտիպ՝ անը միւնհէղիմ գըլտըղը
 իշիւն Տաւաթ թէպիք եթմէք իւզըն օղու
 Եօրամը կէօնտէրտի : վէ Եօրմէն էլինտէ կիւ-
 միւշ գապլար վէ ալթուռն գապլար վէ փիրինճ
 11 գապլար վար իտի : Վէ մէլիք Տաուտ պուն-
 լարը միւնգատ էթտիլի պիւ ճիւմէ թա՛ի :
 12 Ֆիլերտէն, Սիւրեանի վէ Մուապի վէ 'Ամ-
 մօնի վէ Ֆիլիթթի վէ 'Ամմէգիլէրտէն վէ
 Սօպա մէլիքի Հատատեղէր իպն ի Ռէհօպտան
 ալը թագտիս էլլէտիլի կիւմիւշ վէ ալթուռն
 իլէ պերապէր ՐԱՊԱ թագալիս էլլէտի :
 13 Վէ Տաուտ թուղ տերէսինտէ օն սէքիզ
 պին՝ Սիւրեանիլի գըլմագտան 'ալտէթ էթ-
 14 տիքտէ նամտար օլտու : Վէ Էտօմտա մուհա-
 ֆըզ 'ասքէր պրագտը : պիւթիւն Էտօմտա
 մուհաֆըզ 'ասքէր պրագմասը յէ Էտօմիլէրին
 ճիւմէսի Տաուտա գուլ օլտու, վէ հէր կիթ-
 տիլի եէրտէ Ալլահ Տաուտը մուզաֆֆէր
 գըլտը իտի :
 15 Վէ Տաուտ պիւթիւն Խորայէլ իւզերինէ
 հիւքիւթէթ էթտի : վէ Տաուտ գալվին քեաֆ-
 16 ֆէսինէ իճրա ի հազգ ու 'ստալէթ էտէր
 իտի : վէ Եօպպ իպն ի Սէրուռն սէր'աս-
 17 բէր, վէ Եհօզաֆաթ իպն ի Աիլիւտ վա-
 գա'նիւվի իտի : Վէ Ստաուգ իպն ի Աիլի-
 թուպ վէ Աիլիլիք իպն ի Ապիաթար քեա-
 18 հինլէր, վէ Սէրաեա սըրը քեաթիպի իտի :
 Վէ Պէնտէս իպն ի Եհօնատտա՝ Քէրէթիլէր
 իլէ Փէլէթիլէրին ըէ'իսի օլուպ՝ Տաուտըն օ-
 ղուլարը միւշիւր իտիլէր :

ՊԱՊ 9

1 Վէ Տաուտ՝ Սաուլ խանէտանընտան գալ-
 մըշ տահա պիր քիմնէ վա՛ր մը քի ոնա Եօ-
 նաթանն խաթըր իշիւն էլիլիք էտէլիմ՝ տէ-
 2 տի : Վէ Սաուլըն խանէտանն Սիպա նա-
 մէնտա պիր պէնտէ վար իտի, վէ անը Տա-
 ուտըն նէզտինէ չաղըրտըլար : վէ մէլիք անա՝
 Սիպա սէ՛ն մի սին՝ տէտի : օ տալիս՝ Գուլըն
 3 իմ՝ տէտի : վէ մէլիք՝ Սաուլ խանէտանըն-
 տան գալմըշ պիր առէմ՝ Եօ՛գ մը տըր քի
 անա Ալլահ իշիւն էլիլիք էտէլիմ՝ տէտի :

*Եօպպ՝ Էտօմի թագալ : 18. 12 յէ միւրաճաթ օլտու :

Սիպա տալի մէլիլէ՝ Եօնաթանըն պրագլարը
 4 սագաթ պիր օղու գալտը՝ տէտի : Մէլիք
 տալի անա՝ 'Նէ՛րէտէ տի՛ր՝ տէտիքտէ, Սիպա
 մէլիլէ՝ իշիլէ օ Լօտէպարտա Մաքիլ իպն ի
 5 'Ամիլէլին խանէսինտէ տի՛ր՝ տէտի : Վէ մէ-
 լիք Տաուտ անը Լօտէպարտան Մաքիլ իպն ի
 6 'Ամիլէլին խանէսինտէն կէթիլիթտի : Վէ
 Մէֆիպօշէթ իպն ի Եօնաթան իպն ի Սաուլ
 Տաուտըն նէզտինէ կէլտիքտէ, Եիւզ իւսթիւ
 տիւշիւպ անա 'արզը 'ուպուտիլէթ էլլէ-
 տի : Տաուտ տալի՝ ԷՅ Մէֆիպօշէթ, տէ-
 տիքտէ, օլ՝ տալի՝ իշիլէ գուլըն՝ տէտի :
 7 Վէ Տաուտ անա՝ Գօրգմա, զիտա փէտէրին
 Եօնաթանըն խաթըր իշիւն սանա հէր վէճէլէ
 էլիլիք էտէճէլիմ, վէ փէտէրին Սաուլըն պիւ
 ճիւմէ թարլալարըն սանա ի՛տաէ էտէճէ-
 յիմ, սէն տալի տա՛իմա սօֆրամտա էքմէք
 8 եէյէճէքսին՝ տէտի : Օլ տալի՝ ա՛ն 'արզը
 'ուպուտիլէթ էտիպ՝ Գուլըն՝ նէ՛ իմ՝ քի պէ-
 նիմ կիպի պիր էօլմիւշ քէօփէյէ նագար
 9 էտէսին՝ տէտի : Մէլիք տալի Սաուլըն խըտ-
 մէթքտարը Սիպալը չաղըրըպ, անա Սաուլըն
 վէ պիւթիւն խանէսինն հէր նէսի վար իտի
 իսէ, սէնին էֆէնտինն օղընա վէրաիմ :
 10 Սէն տալի օղուլարըն վէ գուլարըն իլէ պէ-
 րապէր անըն իշիւն թօփրալը սիւրիւպ մահ-
 ալ չըգարտարն, քի էֆէնտինն օղընըն
 եէյէճէք էքմէյի օլտու, վէ էֆէնտինն օղ-
 11 րա Մէֆիպօշէթ տա՛իմա սօֆրամտա էքմէք
 եէյէճէք տի՛ր՝ տէտի : Վէ Սիպանըն օն պէշ
 12 օղըն վէ Եիլմի պէնտէսի վար իտի : Սիպա
 տալի մէլիլէ՝ Էֆէնտիմ մէլիք պու գուլըն
 իտի նէ էմր էթտի իսէ, գուլըն անը իճրա
 էտէճէք տի՛ր՝ տէտի : Դէլ+ տալի՝ Մէֆիպօ-
 շէթ մէլիքգալտէլէրտէն պիրի կիպի սօֆրամ-
 13 տա եէյէճէք տի՛ր՝ տէտի : Վէ Մէֆիպօշէ-
 թին Միլա իսմինտէ պիր քիւշիւք օղըն
 վար իտի, վէ Սիպանըն պիւթիւն էճի ի պէյ-
 14 թի Մէֆիպօշէթին գուլարըն իտի : Պէոյէճէ
 Մէֆիպօշէթ տա՛իմա մէլիլին սօֆրամտա
 եէտիլինտէն՝ Եէրուշալիմտէ սաքին օլտու :
 վէ իքի պրագը սագաթ իտի :

ՊԱՊ 10

1 Պա՛տէհու 'Ամմօնիլէրին մէլիլի վէֆաթ է-
 տիպ օղու Հանուն անըն եէրինէ մէլիք օղ-
 2 տու : Վէ Տաուտ Հանուն իպն ի Նահաշա՛ն
 փէտէրի պանա էլիլիք էթտիլի կիպի պէն
 տալի անա էլիլիք էտէլիմ՝ տէտի : վէ Տա-
 ուտ անա փէտէրինտէն տօլլըր թա՛ղիլէ էթ-
 մէք իւզըն քէնտի պէնտէկոստըն անըն նէզ-
 տինէ կէօնտէրտի : վէ Տաուտըն պէնտէկոս-
 նը 'Ամմօնիլէրին տիլարընա վարը օլտուլար :

- 3 Վէ 'Ամմոնիւթիւն սերտարանը էֆէնտիւթի օլան Հանունա խիթապէն՝ Տառւտ սենին հուզուրնտ փետերինէ ի թիրա՞մ կեօթէր. մէք իչիւն մի ստան թա՛ղիյէ էտիծ/լէր կեօն տերտի՝ գնն էտէր-ին. Տառւտ քէնտի պէն տէկեանընը շէհրի թէֆթիշ վէ թէճէսուս. լէ թախրիւ պէթմէք իչիւն սենին եանընա
- 4 կէօնտէ՛րմէտի մի՝ տէտիւթի : Ու վազըթ Հա. նուն Տառւտըն պէնտէկեանընը թու՛թւա՛յ՝ անլէրին սագալլարընըն նըսֆընը թրաշ էթ. տի, վէ էսվապլարընըն նըսֆընը տախի անլէ. րին օթուրազ էերլէրինէ գատար քէստիքտէն
- 5 սօնկրա՛յ՝ անլէրի սալը վէրտի : Վէ Տառւտա պառա՛ս խապեր վէրտիքլէրինտէ, մէրգու՛մէր զիյատսնիլէ հիճապ էթտիքլէրինտէն, անլէրի իսթիգալալ իչիւն տէ՛մ կէօնտէրտի. վէ մէլիք՝ Սառալընը կելինճէյէ գատարէրիհատա մէքս էտիպ, պա՛տէհու ա՛վտէթ էտինիզ՝ աէտի :
- 6 Վէ 'Ամմոնիւթի Տառւտըն ինտինտէ մէք. րուհ Օլադըլարըն կէօրտիւթլէրինտէ, 'Ամմոն. նիլէր կէօնտէրիպ՝ Պէյթիթէհօպ Սիւրեանիլէ րինտէն վէ Սօպա Սիւրեանիլէրինտէն երիմի պին փկյատէ վէ Մա՛ւրա մէլիլինտէն պին նէֆէր վէ իշթօպտան օն իքի պին նէֆէր իւճ.
- 7 րէթլէ թու՛թուլար : Վէ Տառւտ պու՛նու իշտինճէ՛ իճապ իլէ սահիպ ի գուվվէթ օ. լան՝ աաթըրին ճիւմէսինի կէօնտէրտի : Վէ 'Ամմոնիլէր չըգըպ գափու՛նըն էօնիւնտէ մու. հարէպլէն տիգիլտիլէր, ա՛մմա Սօպա վէ Ռէ. հօպ Սիւրեանիլէրի վէ իշթօպ իլէ Մա՛ւրա
- 9 պլընճա սահրատա իտիլէր : Վէ Եօապ մու. հարէպլէնի կէօնտէն վէ արգատան քէնտի իւզլիլինէ օլաճաղընը կէօրիւնճէ, իսրայէլին զիլ ճիւմէ միւնթէխապլարընտան տէ՛մէր ին. թիխապ էտիպ Սիւրեանիլէրէ գարշը տիգտի :
- 10 Վէ գալմըն պազընըն 'Ամմոնիլէրին գարշը. սընա տիգմէք իւզըն, գարնտաշը Ապիշույըն
- 11 իտտրէսինէ թէսլիմ էթտի : Վէ՛ էյէր Սիւր. եանիլէր պանա զալիպ կելիր իսէ, սէն իմ. տառըմա եէթիշ. վէ էյէր 'Ամմոնիլէր սանա զալիպ կելիր իսէ՝ պէն սէնին իմառընա եէ.
- 12 թիշիլիմ՝ ճէտուր օլ, վէ գալմըմը իչիւն վէ Ալաճըմընըն շէհրէրի իչիւն շէճի՛տէն հա. րէքէթ էտլիմ : Էր Ռաղղ քէնտիսինէ իսշ
- 13 կէօրիւննի ետիսըն՝ աէտի : Վէ Եօապ վէ անըն իլէ պէրապեր պուլունտն՝ աաթըր մու. րիլէմէքլէ, անլէր անըն էօնիւնտէն ֆիրար
- 14 էթտիլէր : Վէ 'Ամմոնիլէր Սիւրեանիլէրին ֆիրար էթտիլինի կէօրմէլէրիլէ, քէնտիլէր տախի Ապիշույըն էօնիւնտէն ֆիրար էտիպ շէհրէ կիրտիլէր. Եօապ տախի 'Ամմոնիլէր իլէ օլան իսհաբէղէտէն տէօնիւպ Երու. շալիմէ կիթտի : յ

- 15 Վէ Սիւրեանիլէր իսրայէլին էօնիւնտէ միւնհէգիմ՝ օլադըլարընը կէօրտիւթլէրինտէ
- 16 թէճէմիւլ՝ էթտիլէր : Վէ Հառա՛տէլէր կէօն տէրիպ՝ Նէհրին էօթէ թարաֆընտա օլան Սիւրեանիլէրի չըգարար, վէ Հէյլամա կելտի. լէր. վէ Հառա՛տէլէրին սէր՝աաթէրի Ծօպաք
- 17 էօնիլէրինտէ իտի : Վէ Տառւտա խապեր վէ. րիլաիքտէ իսրայէլին քեաֆֆէսինի ճէմ՝ է. տիպ իրտանտան կէշէրէք Հէյլամա վարտը. Սիւրեանիլէր տախի Տառւտըն գարշըսընա
- 18 տիգիլիպ, անըն իլէ ճէնք էթտիլէր : Վէ Սիւրեանիլէր իսրայէլին էօնիւնտէն ֆիրար էթտիլէր. Տառւտ տախի Սիւրեանիլէրտէն եէտի երիզ՝ ա՛րապա վէ գըրգ՝ պին սուվաբի թէլէֆ էթտի. վէ անլէրին սէր՝աաթէրի Ծօ. պաքը վուրտու, օ տախի օրատա էօլաիւ :
- 19 Վէ Հառա՛տէլէրին պէնտէլէրի օլան մէլք. լէրին քեաֆֆէսի իսրայէլին էօնիւնտէ միւն. հէգիմ՝ օլադըլարընը կէօրտիւթլէրինտէ, իս. րայէլ իլէ մուլապէհա էտիպ՝ անլէրէ գուլլըք էթտիլէր. վէ Սիւրեանիլէր 'Ամմոնիլէրէ իմ. տառ էթմէյէ արթըգ գօրգարարը իտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ էրթէսի սէնէ մէլիքլէրին իսհաբէղէտէ չըգաթըլարը վազըթ Տառւտ Եօապը վէ անըն իլէ պէրապեր պէնտէկեանընը վէ պիւթիւն իսրայէլի կէօնտէրտի. պու՛նուր տախի 'Ամ. մոնիլէրի թէլէֆ էթտիլէր, վէ իսպալթը մու. հատերէ էյլէտիլէր. ֆազաթ Տառւտ Երու. շալիմաէ զալտը :
- 2 Վէ վազը՝ օլտու րի ազշամ՝ վազթընտա Տառւտ եսթաղընտան գալըլա՛յ՝ սէրայըն տա. մը իւզլէրինտէ կէզեր իքէն, պիր գարըլը, ել յգանմադտա օլադըն հալտէ, տաման կէօրտիւ. վէ օլ գարը զայէթ ճէմիլէ իտի :
- 3 Վէ Տառւտ կէօնտէրիպ օլ գարը հազըն. տա սու՛ալ էթտիլինտէ, ալէր՝ Պու. Հիթ. թի Ուրիլտընը զէվճէսի Պաթշէպա՛յ՝ պինթ ի
- 4 իլի՛ամ տըր՝ աէտի : Վէ Տառւտ տաթմէլէր կէօնտէրիպ անը ալտը. վէ մէրգու՛մէ անըն եանընա կէլտիլինտէ, Տառւտ անըն իլէ ետթ. տը, մէրգու՛մէ իսէ նափաթիլինտէն հէնու. թաթհիր օլունմուշ իտի. վէ սօնկրա քէնտի
- 5 խանէսինէ կիթտի : Վէ գարը համիլէ օլմադ. լէ, Տառւտա՛ Համիլէ օլտու՛մ՝ աէլիւ խապեր
- 6 կէօնտէրտի : Վէ Տառւտ Եօապա՛ Հիթիլի Ուրիլտըն պանա կէօնտէր՝ ալիւ իսպէր կէօն. տէրտի, Եօապ տախի Ուրիլտըն Տառւտա
- 7 կէօնտէրտի Վէ Ուրիլտ անըն շէգալինէ կելի. վէ Տառւտ, Եօապ սաղ սալի՛մ՝ մի, վէ գալմ՝ աաղ սալի՛մ՝ մի, վէ մուհարէպէ նէ՞ հալտէ
- 8 տիր՝ աէլիւ սու՛ալ էյլէտի : Վէ Տառւտ Ու.

ընկալա՝ խանէնէ Էնիպ այդպարընը երջա՝
տէտի Ուրիյա տախի սերայտան չըգտըղնտա,
տնին արտընճա մէկը թարաֆընտան պիր
9 * Եթիյէ կէօնտէրիտի : Ամն Ուրիյա էֆէն-
տիսինն պիլ ճիւմէ պէնտէկիտնը իլէ սերա-
յըն գափուսընտա ետթըպ՝ քէնտի խանէսի-
10 նէ էնմէտի : Վէ Տաուտա՝ Ուրիյա քէնտի
խանէսինն էնմէտի՝ ալէյիւ խապէր վէրտիլէր-
Տաուտ տախի Ուրիյայա՝ Սէն եօլտան կէ՞մէ-
յոր մը սըն . նի՞ չիւն խանէնէ էնմէգսին՝ ալէ-
11 տի : Վէ Ուրիյա Տաուտա՝ թապուլթ իւլ 'աֆ-
վէ Խարպէլ վէ Եէճուտա չաաղըլարտա տու-
րուպ , էֆէնտիմ Եօապ վէ էֆէնտիմին պէն-
տէկիտնը սաճրատա գօնարըր իբէն , պէն
եէյիպ իլմէյէ վէ զէվճէմ իլէ ետթմաղա խա-
նէմէ՞ մի կիտէյիմ . Տայաթըն Տապըր իլիւն
վէ ճաննըն Տայաթըր Տապըր իլիւն պէն
12 պու շէյի էթմէմ տէտի : Տաուտ տախի
Ուրիյայա՝ Պու կիւն տախի պուրտտա գալ ,
վէ եարըն սէնի կէօնտէրէյիմ՝ տէտի . Ու-
րիյա տախի օլ կիւն վէ էրթէսի կիւն Եէ-
13 բուլալմէտէ գալտը : Վէ Տաուտ անը տա-
վէթ էլլէտի , օլ տախի անըն Տաուտընտա
եէյիպ իլտի , վէ Տաուտ անը սէրսօշ էթտի-
վէ աղլաւտա էֆէնտիսինն պէնտէկիտնը իլէ
ետթաղընտա ետթմաղա չըգտը , լաքին խա-
14 նէսինն էնմէտի : Վէ սապաճ օլտըգա Տա-
ուտ Եօապա պիր մէթմուպ եաղըպ՝ Ուրիյա-
15 նըն եէտիլլէ կէօնտէրտի : Վէ մէթմուպտա՝
Ուրիյայը մուճարէպէնին էն շիտտէթլէ եերի-
նէ գօղուպ արտընտան շէքիլիլիլ , քի վու-
16 բուլուպ էօյիւն՝ ալէյիւ եաղմըլ խա : Իմտի
Եօապ շէճրի մուճարէտէ կտեր իբէն , Ուրի-
յայը գուվլէթլի տալմէր պուրուտաղընը պիլ-
17 տիլի եէրին գարընտան գօտու : Վէ շէճրին
էճալիս չըգըպ՝ Եօապ իլէ ճէնք էթտիլլէրին-
տէ , Տաուտըն պէնտէկիտնը օյան խալգտան
պաղըր տիւլալ . շիթթի Ուրիյա տախի
18 էօյտիւ : Վէ Եօապ մուճարէպէնին ճէմի՝ ի
աճվալըն Տաուտա խապէր վլրմէր իւզըն խա-
19 պէրէ կէօնտէրտի : Վէ խապէրմէյիլ թէնպիճ
էտիպ տէտի քի , Մուճարէպէնին քեաֆֆէ ի
աճվալըն մէկիլ թէմմալէն նաղ էթտիլլէրտէն
20 սօնկրա . Եյէր մէկիլին զաղապըլ՝ ալէվլէնիպ
սանա՝ Ղէ՞ սէպէպտէն մուճարէպէն իլիւն շէճ-
րէ եաղլալտընը . Տիտարտան աթմաղալարը-
21 նը պիլմէ՞ գ մի իտիլիլ . Ախիմէլլէ իպն ի
Եէրուպիլլէթլի քի՞մ էօլտիւրալ . պիր գարը
տնին իւզըրինն պիր ալէյիլմէն թաղը փարըսըր
Տիտարտան աթմաղալլէ՝ թէպէտտէ էօլմէտի
մի . Տիտարա նի՞ չիւն եաղլալտընը՝ տէր իսէ ,
օլ վաղըթ սէն՝ Գուտըն շիթթի Ուրիյա տա-
22 խի վէֆալթ էթտի՝ ալէյիլ տէյիտէ : Վէ խապէրմի
Ե-Ի-Ի՝ պիր ճիւսէ թաալ

կիթտի . վէ վալըլ օլտըգա Եօապըն
քէնտինն պիլ ճիւմէ սըփարըլընը Տաուտա
23 նաղ էթտի : Վէ խապէրմի Տաուտա՝ Օլ
տալմէր պիլ զէ զալէպէ էթմէլլէ թարաֆըմ-
ալ սաճրալ չըգտըլար . պիլ իսէ անլէրի
գափուսըն աղընտա գաուտը թա՝ գիպ էթտիլլէ :
24 Վէ թիրէնտալար պէնտէկիտնըն իւզըրինն
աթտըլար , վէ մէկիլին պէնտէկիտնընտան պա-
ղըր վէֆալթ էթտի . վէ գուլլէ շիթթի Ուրի-
25 յա տախի վէֆալթ էթտի՝ տէտի : Օլ վաղըթ
Տաուտ խապէրմէյիլ խլթապէն՝ Եօապա , Պու
շէյ նաղարընտա ֆէնա կէօրիւնմէտին , զերա
գըլմէ պաղէն շուսու , պաղէն պուսու թէլէֆ
էտէր . շէճր 'ալէյիլն տաճա շիտտէթլէ
մուճարէպէն էտիպ անը երգ՝ ալէյիւն , վէ
սէն անը զալլէթլէնտիլ՝ տէտի :
26 Վէ Ուրիյանըն զէվճէտի զէվճի Ուրիյանըն
վէֆալթըն իլիթտիլլէ , զէվճի իլիւն մա-
27 թէմ էթտի : Վէ մաթէմի կէլալըտէն սօնկ-
րա Տաուտ անը քէնտի խանէսինն կէթրթ-
տի . օլ տախի անըն զէվճէտի օլտու , վէ մէր-
գուլմէտէն անըն պիր օղլու օլտու . լաքին Տա-
ուտըն ետփտըղը պու շէյ Բաղլըն 'իմտինտէ
գապիճ իտի :

ՊԱՊ 12

1 Վէ Բաղլ Նաթանը Տաուտա կէօնտէրտի ,
օլ տախի անըն նէգտինն կիտիպ անա ալէտի
քի՝ Պիր շէճրտէ պիրի զէնկին վէ տիկէրի
2 Ֆաղիր իբի առմ մար իտի : Զէնկինն զա-
լէթ չօղ սիւրիւ վէ սըղըրըլար վար իտի .
3 Ֆաղաթ Ֆաղիրին պիր քիւլիւր տիլի գու-
ղաւտան զպիր պիր շէյի եօղ իտի . անը տա-
խի սաթըն ալմըլ օլտու՝ պէսլէր իտի . օլ
տախի անըն իլէ վէ չօճուլարը իլէ պիրլէքտէ
պէօյիլիւպ , անըն լըգմասընտան եէր , վէ
քեապէսինտէն իլէր իտի , վէ գօյնընտա եա-
թըպ՝ անըն նաղարընտա գըղ կիպի իտի :
4 Վէ օլ զէնկին քիմնէյէ պիր եօլմու կէլալը-
տէ՝ քէնտի սիւրիւ վէ սըղըրըլարնտան քէն-
տինն կէլէն միւսաֆիրի իլիւն ալըպ թէթրիպ
էթմէյէ գըլմալըպ , օլ Ֆաղիր քիմնէյին
տիլի գաղաւսընը ալըպ՝ քէնտինն կէլէն ա-
տէմ՝ իլիւն Տաղըրըլար :
5 Օլ զէման Տաուտըն զաղապըր օլ քիմնէ-
յէ զալէթլէ թուլթուլըպ , Նաթանա խլթա-
պէն՝ Բաղլըն Տայաթըր Տապըր իլիւն պուսու
եափան քիմնէ գալթլէ միւսթաճաղալ արը .
6 Վէ պու շէյի եափտըղը իլիւն վէ Ետրիկէմէ-
տիլի իլիւն գաղաւսըն տէտթ միլիլի ետա
7 Ետէճէք տիր՝ տէտի : Օլ վաղըթ Նաթան
Տաուտա՝ Օլ առմ մէն սէն սին . Խորպէյին Ալ-
լաճը Բաղլ պուրուրըր քի , Պէն սէնի իսրա-

- յէլ իւղէրինէ մէլիք մեծ էթտիմ՝ վէ պէն
 8 սենի Սառւոյն էլինտէն խելաս էթտիմ՝ վէ
 էֆէնտինին խանէսինի սանա, վէ էֆէնտինին
 նիսվանընը սենին գոյնընա վերտիմ՝ վէ սա-
 նա պէյթ ի իսրայէլ իլէ Ենհաւապը վերտիմ,
 վէ էյէր պու աղ իսէ՝ սանա պուշտան զի-
 9 յաւտիսին վերիւր իտիմ՝ Նի՞չիւն ԲԱՊԱՐԱ
 'ինտինտէ քեթիւ օյանը իշլէմէլէ՝ անըն
 քէլամընը թահգիր էյլէտին՝ Հիթթի Ու-
 րիյայը գըլըճլէ գաթլ էտիպ՝ զէվճէսինի քէն-
 10 տինէ վէվճէիյէ ալտըն՝ վէ անը ՍԱՄՆԻԼԵ-
 րին գըլըճլէ գաթլ էթտիտին՝ վէ շիմ
 տի պէնի թահգիր էթտիյին, վէ Հիթթի
 Ուրիյանին զէվճէսինի քէնտինէ զէվճէ օլմագ
 իւզըն ալտընըն սէպէպտէն՝ սենին խանէնտէն
 11 գըլըճ էքսիք օլմագաճագ ալը՝ ԲԱՊԱՐԱ պոյու-
 ըրը քի՝ իշլէ վէ պէն սենին խանէնտէն սենին
 իւզէրինէ պիր պէնա կէթիթիթիմ՝ վէ կէօզլէ-
 րին էօնիւնտէ սենին զէվճէլէրինի ալըպ գա-
 րիպինէ վէրէճէյիմ, օլ ապիսի պու կիւնէչին
 էօնիւնտէ նիսվանըն իլէ Եաթաճագ ալը՝
 12 Զիրա սեն շէ-սա- կիզլիճէ Եափալըն, ամմա
 պէն պու շէյի պիւթիւն իսրայէլին հուզու-
 րընտա վէ կիւնէչին էօնիւնտէ Եափաճագալմ
 13 տէտի՝ վէ Տաուտ Նաթանա՝ ԲԱՊԱՐԱ գար-
 չը կիւնաճ էթտիմ՝ տէտի՝ Նաթան տախի
 Տաուտա՝ ԲԱՊԱՐԱ տախի սենին կիւնաճընը
 14 րէթ՝ էթտի, Եօլմէյէճէլսին՝ Լաքին պու
 շէյ սէպէպիյլէ ԲԱՊԱՐԱ տիւշմէնիթիւնէ քիւֆ
 էթմէյէ ֆուրաթմ վերտիյին իշիւն, սանա
 սոզան չօճուգ մութլագա վէֆաթ էտէճէք
 տիթ՝ տէտի՝
 15 Պա՛տէճու Նաթան քէնտի խանէսինէ
 կիթտի՝ վէ ԲԱՊԱՐԱ Տաուտըն Ուրիյանըն զէվ-
 ճէսինտէն օլան չօճուղընը վուրմագլէ, զա-
 16 յէթլէ խաթաթ օլտու՝ վէ Տաուտ չօ-
 ճուգ իշիւն ԲԱՊԱՐԱ նիյաղ էյլէտի՝ վէ Տա-
 ուտ օրուճ թութտու, վէ կիտիպ պիւթիւն
 17 կէճէ թօփաղ իւզէրինտէ Եաթալըն՝ վէ խա-
 նէսինին իսթիյարընը անը Եերտէն գալտըր-
 մաղա գալգըշտընը իսէ տէ, օ իսթիմէտի,
 18 վէ տնլէր իլէ էքմէք Եէմէտի՝ վէ Եէտինճի
 կիւնտէ չօճուգ վէֆաթ էթտի՝ վէ Տաու-
 տըն պէնտէկէտըն չօճուղըն վէֆաթընը անա
 խապէր վէրմէյէ գորգատուար՝ զիւրա՝ իշլէ
 չօճուգ տաճա սաղ իքէն անա սէյլէտիք,
 վէ սէօզլիմիւզիւ տինկիմէտի, Եա անա՝ Զօ-
 ճուգ վէֆաթ էթտի՝ Նա՛սըլ տէլէլէմ, պիւր
 19 ֆէնա շէյ Եափաճագ ալը՝ տէտիլէր՝ Տաուտ
 իսէ պէնտէկէտընըն ֆըրըլտը էթտիթիթիթի
 կէօրմէլէ, չօճուղըն վէֆաթ էթտիյին անկ-
 20 լալըն՝ վէ Տաուտ պէնտէկէտընտ՝ Զօճուգ
 վէֆաթ էթտի՝ մի՝ տէտի՝ անլէր տախի՝

- ուտ Եերտէն գալգըպ Եըլգանտը, վէ Եաղ
 սիւրիւնիւպ Եսփապընը տէլիշթիթի, վէ
 պէյթ իւր ԲԱՊԱՐԱ կիրիպ սէճուէ գըլտը՝ պա-
 տէճու քէնտի խանէսինէ կէլիպ՝ իսթէտի,
 վէ Եօնիւնէ էքմէք գօտըլտընտա Եէտի՝
 21 Վէ պէնտէկէտըն տնա՝ Պու էթտիյին իշ
 նէ՞ տիւր՝ չօճուգ տաճա սաղ իքէն՝ անըն
 իշիւն օրուճ թութուպ աղտընը, վէ չօճուգ
 վէֆաթ էթտիյին կիպի՝ գալգըպ էքմէք Եէ-
 22 տին տէտիլէր՝ Օլ տախի՝ Զօճուգ տաճա
 սաղ իքէն օրուճ թութուպ աղտընը, զի-
 րա՝ քի՛մ պիլիւր, պէլիք Ալլա՝ պանա մէր-
 համէթ էտէր տէ չօճուգ Եալաթ՝ տէտիմ՝
 23 Լաքին շիմտի վէֆաթ էթտի, պէն Նի՞չիւն
 օրուճ թութուպըմ՝ անը ալթըգ կէրի կէթի-
 րէ պիլի՞ք ի՛մ իմ՝ պէն տնա կիտէճէյիմ,
 ամմա օ պանա՝ ալտէթ էթմէվ տէտի՝
 24 Պա՛տէճու Տաուտ զէվճէտի Պէթլէպա՛ը
 թէպիլէ էթտի՝ վէ անըն Եանընա կէլիպ ա-
 նըն իլէ Եաթալըն, վէ անտէն պիր օղու օլուպ՝
 անա Սիւլէյման թէսմիլէ էյլէտի՝ վէ ԲԱՊԱ
 25 անը սէվտի՝ վէ ԲԱՊԱ իշիւն անա՝ Եէտիտ-
 Եա թէսմիլէ օրուճտալընը Նաթան վէլըալմ
 պէրին վաթթաթաթլէ Եմի պույուրտու՝
 26 վէ Եօտապ՝ ՍԱՄՆԻԼԵրին Բապալաթ շէճիլլէ
 մուհարէպէ Ետիպ, մէլիք իգաթիլ կէտէճ օլան
 27 շէճիլ ֆէթճ էյլէտի՝ վէ Եօտապ Տաուտա խա-
 պէրճիլլէր կէօնտէրիպ, Բապալաթ իլէ մուհարէ-
 պէ Ետէրէք՝ սուլար շէճիլին ֆէթճ էթտիմ՝
 28 վէ շիմտի գալվըն պաղը Լյէսինի՛ ճէմ՝ էյլէ,
 վէ շէճիլին գալըշտընա օրտու գօրուպ՝ անը
 սեն ֆէթճ էյլէ, օլմոյա քի շէճիլ պէն ֆէթճ
 էտէյիմ տէ պէնիմ իսթիլէ Եաու օրուճտ՝ տէ-
 29 տի՝ Պուշտու իւզէրինէ Տաուտ պիւթիւն
 գալվըն ճէմ՝ Ետէրէք՝ Բապալաթ կիթտի, վէ
 անըն իլէ մուհարէպէ Ետէրէք անը ֆէթճ էյ-
 30 լէտի՝ վէ մէլիքլէրինին թաճընը պալընտան
 ալտըն՝ անըն վէզնի տախի պիր թալանթ ալ-
 թուն օլուպ, անտէ զէգը յէթթ թալտըր տա-
 խի վար իտի՝ վէ Տաուտըն պալընա գօնուլ-
 տու՝ վէ շէճուտէն զպէլէ չօգ զանիթ չը-
 31 գալտըն՝ իշիլտէ պուլուշտան խալըր տախի
 չըգալըպ, անլէրի տէսմիլէ վէ տէմիթ ճէրճէր
 վէ պալթալար ալթընա գօտու վէ թուղա
 ֆուրալընտան կէլիթտի՝ վէ ՍԱՄՆԻԼԵրին
 շէճիլլէրինին քեաթֆէսինէ պէյլէ Եափաթ-
 պա՛տէճու Տաուտ պիւթիւն գալվմ իլէ Եէ-
 րուշալթմէ՝ ալտէթ էյլէտի՝

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ պուշտան սօնկրա Տաուտըն օղու Ապ-
 շալալմըն թաճար իսթինտէ կիւզէլ պիր չէմլի-
 2 Են՝ ի՛մ Բապալըն չապիպի

րէսի պուլուճուպ, Տառաւորն օղու Ամնոն տ-
 2 նա թէ՛ աշուղ գէթտի : Վէ Ամնոն հէմիլիւթսի
 թամարն սէպէպինտէն խաւթա օլմագ տէ-
 րէճէտինտէ սրգըրլուր, զիրա գըզ պաքիրէ օլուպ,
 Ամնոնն կէօղլէրինտէ անա պիր շէյ ետփմագ
 3 կիւճ իտի : Վէ Ամնոնն Եսնատապ իսմինտէ
 պիր սոսթը օլուպ, պու տախի Տառաւորն
 դարնտաղը Դիմ'անըն օղու իտի . վէ Եսնա-
 տապ զիյատէսիլլէ 'աղիլ պիր տաւմ իտի :
 4 Վէ անա՝ Էյ մէլիք զատէ, սէն նի՞ չիւն պէօյ-
 լէ կիւնտէն կիւնէ զա'իֆլէնիլօրսըն . « Դե-
 պիսի պոնա պէյան է՞թմէյէճէք մի սին՝ տէ-
 աի : Վէ Ամնոն անա՝ Պէն պիրատէրիմ Ապ-
 շալլամըն հէմիլիւթսի թամարա թէ՛ աշուղ գէթ-
 5 տիմ՝ տէտի : Վէ Եսնատապ անա՝ Ետթա-
 զընտա ետթըպ քէնտինի խաւթա կէօթմէր,
 վէ փէտէրին սէնի կէօթմէյէ կէլինճէ, անա՝
 Իրճա էտէրիմ, հէմիլիւթսի թամար կէլիպ պո-
 նա էքմէք եէտիրսին, վէ Էսնիւմտէ թա'ամ
 ետփըն, քէ կէօրիւպ անըն էլինտէն եէյէ-
 6 յիմ՝ մէլէսին, տէտի : Պէօյլէճէ Ամնոն ետ-
 թըպ քէնտինի խաւթա կէօթմէրտի . վէ մէ-
 լիք անը կէօթմէյէ կէլիւթտէ, Ամնոն մէլիլէ՛
 Իրճա էտէրիմ, հէմիլիւթսի թամար կէլիպ Է-
 7 նիւմտէ իքի լըգուճ՝ ետփըն տա, անըն է-
 լինտէն եէլէյիմ՝ տէտի : Վէ Տառաւոր խա-
 նէյէ, թամարա Խալէր կէօնտէրիպ՝ Դիմտի
 պիրատէրին Ամնոնն խանէսինէ կիտիպ անա
 8 թա'ամ ետփ՝ տէտի : Վէ թամար պիրատէ-
 րի Ամնոնն խանէսինէ կիթմէքտէ՝ օ ետթա-
 յօր իտի . օլ տախի խամբըրը աղպ ետգըր-
 տու, վէ կէօղլէրի Էսնիւմտէ լըգուճար ետ-
 9 փարագ՝ լըգուճարը փիլիթտի : Պա'տէհու
 թափայը աղպ Էսնիւմտէ պօշալթտը, լըքին
 օ ետմէք իսթէմէտի . վէ Ամնոն՝ Զէր քէսի
 ետնիւմտէն տըրաըր չըգարընը՝ տէտիքտէ,
 10 Տէր քէս ետնիւմտէն չըգարը, Վէ Ամնոն թա-
 մարա՝ թա'ամը օտայա, իչէրիլէ կէթիր, վէ
 էլինտէն եէլէյիմ՝ տէտի . վէ թամար ետփ-
 տըղը լըգուճարը աղպ՝ պիրատէրի Ամնոնա,
 11 օտանըն իչէրիլինէ կէօթիւթտի : Վէ եէմէ-
 սի իչիւն ետնընա կէթիրտի . օլ տախի անը
 թաթմուպ, անա՝ կէլ, հէմիլիւթսի, պէնիմ իլէ
 12 ետթ՝ տէտի : Օ իսէ անա՝ Խալլը, պիրատէ-
 րիմ, պէնի թէլիլէ էթմէ, զիրա Խարայէլտէ
 13 պէգլլէ օլմագ, պու խապասէթի էթմէ : Պէն
 տախի 'աղպըմ իլէ նէ՛րէյէ կիտէյիմ . սէն
 իսէ Խարայէլտէ խապիսէրին պիրի կիպի օ-
 լուրսըն . վէ շիմտի րիճա էտէրիմ, մէլիլէ
 սէօյլէ . զիրա օ պէնի սէնտէն տիրիղ էթ-
 14 մէլ՝ տէտի : Յազարթ օ անըն սէօղլինիւ
 տինկէմէք իսթմէմէտի, վէ անտէն գու՛վէթ-
 լի օլմաղլէ՝ անըն իլէ ետթարագ անը թէլ-
 15 լիլ էլլէտի : Պատէհու Ամնոն անտէն զէյա-

տէսիլլէ իքրա՛հ էլլէտի : շէօյլէ քի անա իք-
 րա՛հը անըն իչիւն հիսս էթմտիլի 'աղպտան
 պէօյիւք իտի . վէ Ամնոն անա՝ Գալլը, կիթ՝
 16 տէտի : Գըզ տախի անա՝ Սէպէպի եօգ տըր,
 պէնի թարտ էթմէքտէ ետփտըղըն քէօթիււ-
 լիւք պանա օլպիրինտէն պէօյիւք տիր՝ տէ-
 17 տի . ամմա օ անը տինկէմէք իսթմէմէտի : Վէ
 քէնտինէ խաւթա էտէն ուշաղընը չաղըրըպ՝
 Դունու ետնիւմտէն չըգար, վէ աղաղընտան
 18 գափուլը գափա՝ տէտի : Վէ գըղըն իւզէ-
 րինտէ պիր աղաճա էնթարի վար իտի, զի-
 րա մէլիլին պաքիրէ գըզաղըր պէօյլէ էնթա-
 րի կիլիլէր իտի . վէ անըն խաւթաթէքտըր
 անը տըշարը չըգարըպ՝ տըտընճա գափուլը
 19 գափաղը : Վէ թամար քիւլ աղպ պաղընա
 աւըր, վէ իւզէրինտէ օլան աղաճա էնթա-
 րիսինի եըրթտը, վէ էլինի պաղը իւզէրինէ
 գօյուպ կիթտի . վէ կիտէր իքէն աղաղը ի-
 20 տի : Վէ գառնտաղը Ապշալլամ՝ անա՝ Պիրա-
 տէրին Ամնոն սէնիւն իլէ մի իտի . վէ շիմտի,
 հէմիլիւթսի, սիւքիւթ էլլէ . օ սէնիլն պիրա-
 տէրին տիր . պունու գալպինէ գօմա՝ տէտի
 Վէ թամար գառնտաղը Ապշալլամըն խանէսին-
 21 տէ մա՛հուճ օթուրուր իտի : Վէ մէլիլէ Տառաւ-
 պու վուգուճաթըն քէտֆէսինի իշիտինճէ՝
 22 զայէթլէ զաղապնաթ օլտու : Յազարթ Ապշա-
 լլամ՝ Ամնոնա քէօթիւ ետ էլլի պիր շէյ սէօյ-
 լէմէտի զիրա Ապշալլամ՝ Ամնոնա, հէմիլիւթսի
 թամարը թէլլէլ էթմտիլ իչիւն, պուզը
 էտէր իտի :
 23 Վէ իքի սէնէ միւրուրինտէն սօնկրա՝ Իֆ-
 րաիմ ետղըն օլան Պա'ալհաւորտա Ապշա-
 լլամըն քօյաւըրը գըրգըմագտա օլաղընտան,
 Ապշալլամ՝ մէլիլին օղուլաղընըն ճիւմէսինի
 24 տա՛վէթ էլլէտի : Վէ Ապշալլամ՝ մէլիլին նէգ-
 տինէ կիտիպ՝ Իշթէ շիմտի գուլընըն գըրգը-
 ճըրաը վար . քէրէմ էլլէ, մէլիք վէ պէնտէ-
 կեանը պու գուլըն իլէ պէրապէր կիթսինլէր՝
 25 տէտի : Մէլիք տախի Ապշալլամա՝ Խալլը, օղ-
 լըմ, ճիւմէմիլ կիթմէլլէլմ, օլմայա քի սա-
 նա եիւք օլպըմ՝ տէտի . վէ անա իպրամ
 էթտի իսէ տէ՛ Բիւթ էթմէք իսթմէմէտի, վէ
 26 անա Խալլը տուա էլլէտի : Վէ Ապշալլամ՝
 Պարի, պիրատէրիմ Ամնոն պիղիմ իլէ կիթ-
 սին՝ տէտի . մէլիք տախի անա՝ Դի՛սիւն սէ-
 27 նին իլէ կիթսին՝ տէտի : Ամմա Ապշալլամ
 անա իպրամ էթմէմէլլէ, Ամնոն վէ մէլիքա-
 տէլէրին ճիւմէսինի անըն իլէ կէօնտէրտի :
 28 Վէ Ապշալլամ՝ քէնտի ուշաղաղընա թէնպիհ
 էտիպ՝ Պաղընը, Ամնոն շէրապ իլէ քէլիֆ
 օլաղըր կիպի, պէն սիլլէ՝ Ամնոն վուրուշըր
 տէտիլիմտէ, անը գաթիլ էլլէլիլիլ, օրգմա-
 յընը, սիլլէ էմր էտէն պէն տէլիլ՝ մի իմ .
 29 ճէսուր վէ շէճի՝ օլուշըր՝ տէտի : Վէ Ապշա-

լծման ուշադրար Ամնօնա Ապշալման թէն-
 4 զի՛հ էթտիլի վեճճէ հափարար . վէ մէլիք-
 զառեկեանն ծիւմէսի , գալգըպ հէր պիլի
 30 թէնտի գաթորընա պինէրէք , ֆիրար էթտի-
 լէր : Վէ անլէր եօլտա իթէն Տառտա՝ Ապ-
 շալմա՝ մէլիքզատեկեանն ծիւմէսի վաւր-
 տու , վէ անլէրտէն հիշ պիլի գալմատը՝ աւ-
 31 յիւ խապէր կէլտի : Օլ զէման մէլիք գաւ-
 զըպ վէ էլպիսէսինի երթորպ թօփրագտա
 եաթտը . պէնտեկեաննն ծիւմէսի տախի ,
 էլպիսէլէրի երթորգ օլարագ , տուրուօլար
 32 իտի : Վէ Տառտուն գարնտաշը Դիմ'աննն
 օղը Եօնտապ ճէվապ վէրիպ , էֆէնտիմ'
 մէլիքդառե օլան պիլ ծիւմէ ծիւմանլար գաթլ
 օլունտու զանն էթմէսին , զիրա եալմըզ
 Ամնօն վէֆաթ էթմիշ տիր . չիւնքի հէմշի-
 րէսի թաւարը թէզլիլ էթտիլի կիւնտէն
 պէրու՝ պու շէյ Ապշալման աղզըճի մու-
 33 գարէր օլտու : Վէ շիմտի , էֆէնտիմ' մե-
 լիք՝ մէլիքզատեկեանն ծիւմէսի վէֆաթ
 էթտի՝ տէլէրէք միւքէտտեր օլմանն . զի-
 րա եալմըզ Ամնօն վէֆաթ էթմիշ տիր'
 34 տէտի : Վէ Ապշալմա՝ ֆիրար էթտի , վէ
 պէքչի օլան ծիւման կեօղէրինի գալտըրըպ
 պաղտըրտա , իշմէ արգա թարաֆնտա օ-
 լան եօլտան , տաղն էթէյինտէն պիր չօգ
 35 խաղ կէլիօր իտի : Օլ վագըթ Եօնտապ
 իշմէ մէլիքզատեկեան կէլիօր . գուլնն տէ-
 36 տիլի կիպի օլտու՝ տէտի : Վէ սեօղիւնիւ
 պիթիրաիլի կիպի իշմէ մէլիքզատեկեան կէ-
 լիպ պիւլէնտ տվազ իլէ աղտալուր . քէզա-
 լիք մէլիք վէ պիլ ծիւմէ պէնտեկեանը զի-
 յառէսիլէ աղտալուր :
 37 Վէ Ապշալմա՝ ֆիրար էտիպ՝ ճէշուր մե-
 լիլի թալմիլ իպն ի 'Ամիհճուտն նէգտինէ
 կիթտի . Տառտա իսէ օղու իշիւն հէր կիւն
 38 մաթէմ էտեր իտի : Պէզյէճէ Ապշալմա՝ ֆի-
 րար էտիպ ճէշուրա կիթտի , վէ օրտա
 39 իւշ սէնէ գալար : Վէ մէլիք Տառտա , Ամ-
 նօնն վէֆաթընտան սօնկրա թէսէլլի պուլ
 մուշ օլմողլէ , Ապշալման եաննա կիթմէյէ
 հասրէթ չէքէր իտի :

ՊԱՊ 14

1 Վէ Եօնապ իպն ի Սերուեա մէլիլին գալպի
 2 Ապշալմա մէյլ էթտիլին անկաւար : Վէ
 Եօնապ թէգօ'տառն պիր 'ազըլլը գարը կէ-
 թիրթաի , վէ անա՝ Մաթէմի կիպի օլարագ
 շիմտի մաթէմ էլպիսէսի կիլին , վէ եաղան-
 մայարագ էօլիւ իշիւն խալը զէմանտէն պէ-
 3 րու մաթէմ չէքէն պիր գարը կիպի օլ . Վէ
 մէլիլին նէգտինէ կիտիպ , անա պու սեօղէրէ
 կէօրէ սեօյլէ՝ տէտի . վէ Եօնապ աննն աղլը-

4 նա սեօղէր գօտու : Վէ Թէգօ'ալը գարը
 մէլիլէ սեօյլէմէյէ պաշալտըղնտա , եիւղ իւս-
 թիւ եերէ գափանըպ՝ անա 'աղը ը 'ուպու-
 տիլէթ էյլէտի . վէ , էյ մէլիք , իմտաւ էյ-
 5 լէ՝ տէտի : Մէլիք տախի անա՝ Սանա նէ՝
 օլտու՝ տէտիքտէ , մէրգուճէ տախի անա՝
 Ա՛հ , պէն պիր տուլ գարը իմ' , վէ զէվճիմ'
 6 էօլիւշ տիր . Վէ պու ճարիլէնին իքի օղ-
 լու վար իտի , վէ իքիսի սահրատա միւնա-
 զա՛ա էտէրէք եանլարնտա անլէրի պըրա-
 ճագ քիմսէ պուլնմաւըղնտան , պիրի տի-
 7 կէրինի վուրուպ էօլտիւրտիւ : Վէ իշմէ
 պիւլիւն գապիլէ ճարիլէնին 'ալէյինէ գալ-
 զըպ՝ Գարնտաշըն վուրանը վէր , քի պիլ՝
 գաթլ էթտիլի գարնտաշընն ճաննա պէ-
 տէլ անը գաթլ էտէլիմ' , վէ վարիսի տախի
 հէլաք էտէլիմ' տէտիլէր . պէզյէճէ գալան
 գօրուճէ սեօյլէնտիւրիւպ՝ զէվճիմէ պիր իմ'
 վէ եէր եիւղէնտէ պիր պագըւյէ պրագմա-
 8 յաճաղար սըր՝ տէտի : Վէ մէլիք գարըյա՝
 էվինէ կիթ , պէն սէնին հագզընտա էմը է-
 9 տէրիմ' տէտի : Թէգօ'ալը գարը տախի մե-
 լիլէ , էյ մէլիքտիմ' մէլիք , գապաճաթ պէ-
 նիմ իւղէրիմէ վէ իէտէրիմին խանէսի իւղէ-
 րինէ օլտու , վէ մէլիք իլէ աննն թախթը
 10 սուշըզ օլտու՝ տէտի : Վէ մէլիք՝ Սանա
 պիր շէյ սեօյլէյէն օլուր իսէ , պանա կէթիր ,
 վէ արթըզ անա տօգուճնայաճագ սըր՝ տէ-
 11 տի : Օ իսէ , էյ մէլիք , քէրէմ էտիպ՝ Աւ-
 լաճն Րսղաղ զէրէ էյլէ , շէյլէ քի հէլաք
 էթմէք իշիւն վէլի ի տէմ չօղալմանն , վէ
 օղլըմը գաթլ էթմէսիլէր՝ տէտի : Օլ տա-
 խի՝ Րսղաղ հալլ սըր քի օղլընն պիր գըլը
 12 եերէ տիւշմէյէճէք տիր՝ տէտի : Մէրգուճէ
 տախի՝ քէրէմ էյլէ , պու ճարիլէն էֆէն-
 տիմ մէլիլէ պիր սեօղ սեօյլէսին՝ տէտի . օ
 13 տախի Մէյլէ՝ տէտի : Վէ գարը տէտի քի՝
 Նի՛շիւն Ալաճն գալլը հագզընտա պու
 միսիլլիւ շէյ տիւշիւնտիւն . չիւնքի մէլիք
 քէնտիմէնտաֆիլին կէրի կէթիրմէտիքճէ , մե-
 լիք պու շէյի սեօյլէր իքէն սուշըն կիպի օ-
 14 լուր : Զիրա պիլ մուլթաղա էօլէճլիլ , վէ
 եերէ տէօրիւրիւպ տէ թէքար թօփալալա-
 մայան սու կիպի իլ . վէ Ալաճ պիր ճան
 րէֆ՝ էթմէզ , անճագ մէնֆի օլանն քէն-
 տինտէն մէնֆի գալմամաւը իշիւն չարէլէր
 15 տիւշիւնիւր : Վէ շիմտի պուճուճն իշիւն է-
 ֆէնտիմ' մէլիլէ պու քէլաք սեօյլէմէյէ կէլ-
 մէին սեօյլէպ գալմմն պէնի գօրգուլմաւը
 սըր . վէ ճարիլէն շիմտի մէլիլէ սեօյլէյէ-
 յիմ' , պէլիք մէլիք ճարիլէսիսին քէլաքնը
 16 իճրա էտէր՝ տէտիմ' : Զիրա մէլիք պէնի վէ
 օղլըմը պիրիլէտէ Ալաճն միւրապրնտան հէ-
 լաք էտէճէք օլան տտէմին էլինաէն ճարիլէ-

- սինի խելաս էթմէք իշխան տինկէլէճէք տիր։
- 17 Ճարիլէն տախի տէտիմ՝ քի՝ Շիմտի մէլք Էֆէնտիմին քէլամը թէտէլի իշխան օլաճադ տըր . զերա խայր ու շէրի ֆէճմ էթմէքտէ՝ Էֆէնտիմ մէլք Սլլաճն մէլէյի կիպի տիր .
- 18 Իմտի Սլլաճն՝ ՐԱՊԱ սէնին իլէ օլտուն : Մէլք տախի գարըյա ճէվապէն՝ Սանա սու՛ալ Էտէճէյիմ շէյի պէնտէն սագլամն՝ տէտի : Գարը տախի , Էֆէնտիմ մէլք սէյլէսին՝
- 19 տէտի՝ Վէ մէլք՝ Պու նէսնէնին քէաֆֆէսինտէ Եօապըն էլի սէնին իլէ պերուպէ՞ր մի տիր՝ տէտի : Վէ գարը ճէվապ վերիպ՝ Էյ Էֆէնտիմ մէլք , ճաննըն Տայաթը Տագգը իշխան , Էֆէնտիմ մէլքին սէյլէտիյի շէյլէրին պիրիտէն պիր քիմէն սաղա եա օլա սափաւաղ . զերա պանա էմը էտէն , վէ պու սէօղլէրին ճիւմէսինին ճարիլէնին սաղլանա գօ .
- 20 Եան գուլըն Եօապ տըր : Քէլամը պու սուրէթէ թաճվիլ իշխան գուլըն Եօապ պու շէյի էթմիշ տիր . վէ Էֆէնտիմ՝ ալէմտէ պուլլանտըն քէաֆֆէսինին պիլմէքտէ Սլլաճն պիր մէլէյինին Տիւմէթինէ կէօրէ Տիւմէթ սաճիպի տիր՝ տէտի :
- 21 Իմտի մէլք Եօապա՝ իշթէ շիմտի պու շէյի եափտըմ , կիթ օլ նէվճիվան Սպշալամը
- 22 կերի կէթիբ՝ տէտի : Օլ վաղթ Եօապ եիւզ իւթիւ եերէ գափանըպ անա՝ աղբը իւլ պուտիյէթ էտերէք , մէլքէ խայր տու՛ա էյլէտի . վէ Եօապ՝ Էյ Էֆէնտիմ մէլք , գուլըն պու կիւն նագարնտա մագճարը լուլթ օլաղըմը պիլտիմ , շիւքի մէլք գուլլըն սէօղլէրին իծրա էյլէտի՝ տէտի : Պա՛ւ տէճու Եօապ գաղբը ճէշուրա կիտերէք՝ Սպշալամը Երուշալիմէ կէթիբտի : Մէլք իսէ՝ Բէնտի էվինէ տօնսիւն վէ եիւզիւմիւ կէօրմէսին՝ տէտի : Վէ Սպշալամ՝ քէնտի էվինէ տօնսիւն վէ մէլքին եիւզիւնիւ կէօրմէտի :
- 23 վէ պիւթիւն Իրայէլտէ Սպշալամ կիպի կիւզէլ վէ զիյատէսիյլէ մէմտուճ պիր տտէմ՝ եօգ իտի . սպաղընըն թապանընտան պաղընըն թէվէսինէ գատար պիր գուստըն եօգ իտի : Վէ պաղընըն անլ քէնտի իւզերինտէ աղըրլաղմալէ սէնէ պէ սէնէ տնը քէտը իտի . վէ սաղընը քէստիյինտէ սաղընը թարթար իտի , վէ վէնը ի փատիլաճիյլէ իքի եիւզ
- 27 մըսգալ կէլի իտի : Վէ Սպշալամըն իւլ օղլա վէ թամար իսմինտէ պիր գըզը օլտու . պու գըզ տախի զայէթ ճէմիլէ իտի :
- 28 Վէ Սպշալամ՝ Երուշալիմտէ թէմամ իքի սէնէ սաղըն օլաւ՝ մէլքին եիւզիւնիւ
- 29 կէօրմէտի : Վէ Սպշալամ՝ Եօապը մէլքին նէգրինէ կէօնտերմէք իշխան չաղըրթար իսէ տէ , անա կէլմէք իսթէմէտի , վէ թէքար իքիմի քէրէ չաղըրթար իսէ տէ՝ կէլմէք իս .

- 30 թէմէտի : Օլ զէման քէնտի պէնտէկեանընա՝ իշթէ Եօապըն թարլապը պէնիմքինէ եագըն օլաւ՝ օրատա արփապը վար . կիտիպ անը աթէշէ եագընըլ՝ տէտի . վէ Սպշալամըն պէնտէկեանըն օլ թարլապը աթէշէ եագտըլար :
- 31 Վէ Եօապ գաղբը Սպշալամըն խանէսինէ կիտերէք , անա՝ Սէնին պէնտէլէրին նի՛շիւն պէնիմ թարլամը աթէշէ եագտըլար՝ տէտի :
- 32 Վէ Սպշալամ՝ Եօապա տէտի քի՝ իշթէ սանա խապէր կէօնտերիպ՝ Պուրայա կէլ , վէ՝ ճէշուրտան նի՛շիւն կէլտիմ . օրատա պուլլանմաղլըղըմ՝ պանա տաճա էյի իտի՝ տէմէք իւզըն սէնի մէլքին նէգրինէ կէօնտերիյիմ՝ տէտիմ . վէ շիմտի մէլքին եիւզիւնիւ կէօրէյիմ , վէ էյեր պէնտէ գապաճաթ վար իսէ ,
- 33 պէնի գաթլ էթսին : Վէ Եօապ մէլքին նէգրինէ կիտիպ՝ անա ժէյֆէյէթ խապէր վէրմէսի իւզերինէ , օ Սպշալամը չաղըրտը . օ տախի մէլքին նէգրինէ կիթտի , վէ մէլքին Տուլլաղընտա եերէ գափանաբաղ՝ աղբը իւլ պուտիյէթ էյլէտի . մէլք տախի Սպշալամը էօփտիւ :

ՊԱՊ 15

- 1 Պա՛ւտէճու Սպշալամ՝ քէնտինէ՝ աբապալար վէ աթլար վէ Էօնիւնտէ գօշմագ իւզըն էլլի
- 2 տտէմ՝ թէտարիք էթտի : Վէ Սպշալամ՝ քէն գաղբար իտի , վէ գափու եօլու եանընտա տուրուր իտի , վէ մուճաքէմէ իշխան մէլքին նէգրինէ կէլէն Տէր տա՛վա սաճիպինէ , Սպշալամ չաղըրըպ , Սէն Տա՛նիլը շէճտէն սին՝ տէր իտի . օլ տախի՝ Գուլըն Իրայէլ սըպլալընըն պիւրինտէն իմ՝ տէտիքտէ , Սպշալամ անա՝ իշթէ սէնին տա՛վան Տագգ վէ տօղըու տըր , լաքին մէլք թարաֆընտան սէնի տինկէլէն
- 4 եօգ տըր՝ տէր իտի : Շէմ Սպշալամ՝ քէաճիք պէն պու տիյարտա Տաքիմ՝ թա՛նին օլունա իտիմ , վէ տա՛վասը վէ մուճաքէմէսի օլան Տէր քիմնէ պանա կէլիպ՝ անըն Տագգընը իճ .
- 5 գագ էտէ իտիմ՝ տէր իտի : Պիր քիմնէ տախի անա՝ աղբը իւլ պուտիյէթ զըթընտա եագլաղնա , էլինի ուզատըպ անը թուլթա
- 6 ռագ էօփէր իտի : Վէ Սպշալամ՝ մուճաքէմէ իշխան մէլքին նէգրինէ կէլէն պիւթիւն իսրայէլէ պու վէճլէ մու՛ամէլէ էտերէք , իսրայէլիէրին գաղլէրին ճէլպ էթտի :
- 7 Վէ՝ Գըրգընըն սէնէ նիճայէթիմտէ Սպշալամ՝ մէլքէ՝ քէրէմ էյլէ , պէն կիտիպ ՐԱՊԱ Էթտիյիմ նէգրի շէպընտա իֆա է
- 8 տէլիմ : Չիւրա գուլըն Սիւրէյատա ճէշուրտա իգամէթիմ էսնապընտա՝ Էյեր ՐԱՊԱ պէնի Երուշալիմէ իտտէ էտէր իսէ , ՐԱՊԱ իպա .

* Պա՛ւլ Էֆէնտիմի տէօրտիւնճիւ

- տեթ էտէյիմ՝ տէյերէք նէզը էյլէտիմ՝ տէ-
 9 տի : Մէլէք տախի անա՝ Սէլամէթլէ կիթ՝
 տէտիքտէ , օ գալգըպ շէպրօնա կիթտի :
 10 Վէ Ապշալամ՝ Խօրոյէյին պիւ ճիւմէ
 սըպլլարընա ճառաւար կէօնտէրիպ՝ ալէ-
 բէ , Պօրու սէտարըն իշիթտիյինիպ կիպի՝
 Ապշալամ շէպրօնտա մէլէք օլտու՝ տէյինիպ ,
 11 տէտի : Վէ Երբուշայիմտէն մէտ՝ուվ պու-
 լունտն իքի եիւզ տտէմ Ապշալամ իլէ կիթ-
 տիլէր . սնլէր մատտէյէ տկեա՛հ օլմայարապ
 12 սաֆփէթ ի գալպ իլէ կիթտիլէր : Վէ Ապ-
 շալամ գուրպանլարը ղէպհ էտէր իքէն , Տա-
 ուտըն միւսթէշարը օլան ճիլօնի Ախիթօֆէ-
 լէ՝ շէհրի օլան ճիլօնտան կէթիթտի . վէ
 ինթիլալ գուվէթ պուլապ՝ Ապշալամըն
 եանընտա օլան գալմ կիթտիքճէ չօլալմադ-
 տա իտի :
 13 Վէ Տաուտա պիր խապէրճի կէլիպ՝ Խօ-
 րոյէլլէրին գալլլլէրի Ապշալամա մէյլ էթ-
 14 տի՝ տէտի : Օլ ղէման Տաուտ Երբուշալիմ
 տէ քէնտինին եանընտա պուլունան պէնտէ-
 կեանըն ճիւմէսինէ՝ Գալգընը , ֆիրար
 էտէլիմ , զիրա Ապշալամըն եիւզիւնտէն պի-
 ղէ նէճաթ եօգ տըր . կիթմէյէ իսթի՛ճալ
 էտինիպ , օլմայա քի 'ալ էլ 'աճէլէ պիլգէ
 եէթիլիպ , իւզէրիմիգէ պէլա կէթիթէրէք շէհ-
 15 րի գըլլմտան կէլիլէ՝ տէտի : Մէլլէյին գուլ-
 լարը տտիի մէլլէ՝ Խֆէնտիմիպ մէլէք հէր
 նէ միւնաուիպ կէօրիւր իսէ , իշիթ գուլլարըն
 հաւըր ըլ՝ տէտիլէր :
 16 Վէ մէլէք , պիւթիւն խանէսի խալըր անըն
 իլէ պերապէր օլտըրը հալտէ , չըգար . վէ մէլէք
 խանէյի պէթէթլէրի իշիւն օն օտալըգ պրապ-
 17 ալ , վէ մէլէք՝ պիւթիւն գալմ պէրապէր
 օլտարապ՝ չըգար . վէ էն ուզապ խանէտէ
 18 տուրտուլար : Պէնտէկեանըն ճիւմէսի տա-
 իի վէ Գէրէթիլէրին ճիւմէսի վէ Փէրէթիլէ-
 րին ճիւմէսի անըն եանը սըրա կէշտիլէր
 վէ ճաթտան անըն մախէթիլտէ օլա-
 րապ՝ կէլիլ պիւ ճիւմէ ճիթթիլէր , սլթը
 եիւզ նէֆէր օլտարապ , մէլլէյին էօնիւնճէ
 19 կէշտիլէր : Վէ մէլէք ճիթթի իթթայա՝ Նի՞-
 չիւն սէն տտիի պիլլիմ իլէ կիտէյօրըն .
 տէօնիւպ մէլլէյին եանընտա օթուր , զի-
 րա սէն էճնէպի , հէմ տտիի քէնտի մաշա-
 20 լիւտէ գարիպ սին : Սէն տիւն կէլտին , պու
 կիւն սէնի պիլլիմ իլէ կիթմէք իշիւն իոհաթ-
 սըք էտէյի՛մ մի . իշիթ պէն նէրէյէ կիտէր
 իսէմ՝ կիտէյիմ . սէն տէօնիւպ գարնտաշ-
 լարընը կէրի կէօթիւր . ինոյէթ վէ հազի-
 21 գաթ սէնին իլէ օլտու՝ տէտի : Վէ իթթայ
 մէլլէք ճէվապէն՝ Բաղալըն հայաթը վէ էֆէն-
 տիմ մէլլէր պուլունալըր մաշալտէ , կէրէք

- մէմաթ կէրէք հայաթ իշիւն օլտու՝ գուլլըն
 22 տախի օրատա օլաճադ տըր՝ տէտի : Տաուտ
 տախի իթթայա՝ կէլ , կէշ՝ տէտի . վէ ճիթ-
 թի իթթայ պիւ ճիւմէ անտէլէրի վէ պէ-
 րապէրինճէ օլան պիւ ճիւմէ է՛՛՛ ու 'այալ-
 23 լարը իլէ կէշտի : Օլ ղէման պիւթիւն տի-
 յար էհալէ՛ պիւլէնտ ալապ իլէ աղլայօր
 իտի . վէ մէլէք Գէտրօն տէրէսինտէն կէշտի .
 պիւթիւն խալը տախի Կէլապ պէրիլէ եօլլնա
 տօղլու կիթտիլէր :
 24 Վէ իշիթ Սատուգ վէ անըն իլէ պերա-
 պէր օլան Լալիլիլէրին քեաֆֆէտի Ալահն
 թապութ իւլ 'աշտընը թաշօրլար իտի .
 վէ Ալահն թապուլթընը տուրտուրլար .
 վէ պիւթիւն գալմ շէհրտէն թէմաթէն չը-
 գընճայապէր Ապիտաթար 'հաւըր թապաթ
 25 էթմէքտէ իտի : Մէլլէք իսէ Սատուգա՝ Ալ-
 լահն թապուլթընը շէհրէ կէրի կէօթիւր ,
 էյէր Բաղալըն նաղարընտա մազհար ը լութֆ
 օլտուր իսէմ , օլ ղէման պէնի կէրի կէթիթիպ՝
 անը վէ մէպէնինի պանա կէօթէրէճէք տիր :
 26 Լաքին պանա՝ Սէնտէն բաղի տէլիլ իմ՝ տէր
 իսէ , իշիթ պէն հաւըր է՛ , պանա քէնտի նա-
 27 լարընտա խօշ օլանը ետփօրն՝ տէտի : Վէ
 մէլլէք քեաշին Սատուգա՝ Սէն նէպի սին ,
 օղլըն Ախիմա՝ալ իլէ Ապիտաթարըն օղլու Եօ-
 նաթան տախի , իքի օղլընը սիլլին իլէ պէ-
 րապէր օլտարապ , սէլաթլէլէ շէհրէ 'ալաթէթ
 28 էյլէ : Պազընը , պէն սիլլտէն պիր խապէր
 ալընճայա գաւտար պէրիլէ սաշրայօրընտա
 29 մէքս էտէրիմ՝ տէտի : Վէ Սատուգ իլէ Ա-
 պիտաթար Ալահն թապուլթընը Երբուշալիմէ
 կէրի կէօթիլիւրապ՝ օրատա օթուրտուլար :
 30 Վէ Տաուտ Զէյթուլըգ եօղլուլըն չը-
 գայօր իտի , վէ չըգար իքէն աղլայրապ՝ պաշը
 էօրթիլիւր վէ եալըն այապ օլտարապ կիտիյօր
 իտի . պերապէրինճէ օլան գալմըն ճիւմէսի
 տախի պաշարըն էօրթիլիւր օլտըրը հալտէ՝
 31 աղլայարապ չըգայօր իտի : Վէ Ախիթօֆէլ
 Ապշալամ իլէ օլան ֆիթնէքեալարըն արա-
 սընտա տըր՝ տէլիւ Տաուտա խապէր վէրիլ-
 տիքտէ , Տաուտ , Եա՝ Բաղալ , րիճա էտէրիմ ,
 Ախիթօֆէլին նաղիհաթլարընը համադաթա
 32 թաշիլէ էյլէ՝ տէտի : Վէ Տաուտ Ալահ
 սէճալէ գըլլըրը թէփէյէ վարընճա , իշիթ Երէքի
 շուշայ , էալապ երթըր վէ պաշը իւզէրինտէ
 թօփարապ օլտըրը հալտէ , անը իսթիգալալ
 33 չըգար : Վէ Տաուտ տան՝ Եյէր պէնիմ իլէ
 34 կէլէր իսէն , պանա եիւք օլտարըն . Սմա
 էյէր շէհրէ տէօնիւպ Ապշալամա՝ Եյ մէլլէք ,
 պէն սէնին գուլլըն օլալմ . պուլունա էվլէլ
 փէտէրինին գուլլ իտիմ , հէման շիմտի սէ-

նին գուլճի օլայրմ տեր իսէն , օլ գէման Ախ-
թօֆէլին նասիհատընը պէնիմ իշխան ի պիթաւ
35 էտէ պիթիւրին : Վէ իշթէ Սատուգ իլէ Ապիւ-
թար քեահիւնէր օրատա սէնին իլէ տիր : վէ
սերայտան հէր նէ քի իշտիւճէք օլուր իսէն ,
Սատուգ վէ Ապիւթար քեահիւնէր իսպիւր
36 վերէսին : իշթէ օրատա իքի օղուլարը , Սա-
տուգըն օղուլ Ախիմն'աս , վէ Ապիւթարըն
օղուլ Ենսաթման անէր իլէ պէրապէր օղուլ ,
իշթտիլինիզ հէր սէօղիւ անլէրին վասթաւ-
37 սըյլէ պանա պիւթիլինիզ տէտի : Վէ Տա-
ուտըն տօթը Հուշայ շէհրէ կիթտի : Ապշա-
լօմ տախի Եհրուշալիմէ տախիլ օլտու :

ՊԱՊ 16

1 Վէ Տաու թէփէլի պիր աղ սշտըգտա , իշ-
թէ Մէֆիպօշէթին պէնտօր Սիպա անը իս-
թիգպալէ չըգտը , վէ իքի եիւզ էքմէք վէ
եիւզ սալգըմ գուրու իւզիւմ վէ եիւզ եաղ
եէմիշ վէ պիր թուլում շէրապ եիւթիւ պիր
2 շիթիմ մէրքէպի վար իտի : Վէ մէլիք Սիպա-
յա՝ Պուշարը նէ՝ եափածոգալն՝ տէտիքտէ ,
Սիպա՝ Մէրքէպիլը մէլիլին խանէսի խալընըն
պինմէսի իշխան , վէ էքմէք իլէ եաղ եէմիշ
լէրի ճիվանլարըն եէմէսի իշխան , վէ շէրապ
պէրիլէտէ եօրուլանլարըն իշմէսի իշխան տիր՝
3 տէտի : Մէլիք տախի՝ Եա կֆէնտինին օղու-
նէ՝ րէտէ տիր՝ տէտիքտէ , Սիպա մէլիլի՝ իշ-
թէ՝ Պու կիւն պէլիլ ի իսրայէլ փէտէրիմին
հիւթիւմէթին պանա ի՛տտէ էտէճէք տիր՝
տէլէրէք , Եհրուշալիմտէ մէքս էտիլյօր՝ տէտի
4 Օլ գէման մէլիք Սիպայա՝ իշթէ Մէֆիպօշէ-
թին պիլ ճիւմէ էմլարը սէնին օլտու՝ տէտի :
Սիպա իսէ , էֆէնտիմ մէլիք , թէշէքքիւր
էտէրիմ , հէման նաղարընտա մաղհարը լալթ
օլայրմ տէտի :
5 Վէ մէլիք Տաու Պահուրիմէ գատար
կէտիքտէ , իշթէ օրատան պէլիլ ի Սաուլ
գապիլէսինտէն Շիմ'ի իպն ի ճէրա իսմինտէ
պիրատէմ չըգտը , վէ չըգար իքէն սէպպէտի-
6 յօր իտի : Վէ պիւթիւն գալմ իլէ պիլ
ճիւմէ էսհապը գուլլէթ Տաուտըն սաղըն-
տա վէ սղընտա իքէն , անա վէ մէլիք Տաու-
տըն պիլ ճիւմէ գուլլարըն թաշար տիար
7 իտի : Վէ Շիմ'ի աա սէպպէ տէտի իքէն
պէյլէ սէյլէտի . Չըգ , չըգ , էյ գանը ա-
8 տէմ , վէ եարամաղ տտէմ . Երիննէ մէլիք
օլտըղըն Սաուլըն խանէսինն գանընըն քեաֆ-
ֆէսինի ՐԱՊԱ սէնին իւզէրինն կէթիւրաի , վէ
ՐԱՊԱ հիւթիւմէթի օղըն Ապշալօմըն էլինն
թէսլիմ էթտի . իշթէ սէն պէլալը պուլարն .
9 ղիբա սէն գանըն տտէմ սին՝ տէտի : Վէ Ա-
պշալ իպն ի Սէրուեա մէլիլէ՝ Պու էօլու

քէօիլէք նի՛շխան էֆէնտիմ մէլիլէ սէպպէթ-
սին , էօթէլէ կէշիպ տէ պաշընը քէսէլիմ՝
10 տէտի : Լաքին մէլիք՝ Պէնիմ իլէ սիգիւն նէ՝
իշինիզ վար , էյ պէնի Սէրուեա . պրգա , պրգ-
լէ սէպպէ էլլէսին . ՐԱՊԱ անա՝ Տաուտա սէպպ
էլլէ՝ տէտիլի հալտէ , նի՛շխան պէյլէ էլլէտին՝
11 քի՛մ տէլէճէք տիր տէտի՝ Վէ Տաուտ Ապի-
շայա վէ պէնտէկեանընն ճիւմէսինն տէտի
քի՛ իշթէ սալարմտան կէլէն օղլմ ճանըմը
արայօր , շիմաի պու Պէնեամինն նէ՛րէտէ
գալար . անը պրաղընը , սէպպ էթսին , զի-
12 բա անա ՐԱՊԱ էմը էթմիշ տիր : Պէլիք ՐԱՊԱ
պէնիմ մէշաղգաթըմա նաղար էտէր տէ ,
պուսուսն պու կիւն էթտիլի սէպպէ պէտէլ
13 ՐԱՊԱ պանա իսայր իհսան էլլէլէ՝ տէտի : Իմտի
Տաուտ առէմէրիլէ էօլտա կիտէր իքէն՝
Շիմ'ի անըն գարշըսընտա , տալըն պիր ճա-
նիպինտէն կիտէր , վէ կիտէր իքէն սէպպ
էտէր վէ թաշար իլէ թօփրապ աթաթ իտի :
14 Վէ մէլիք իլէ պէրապէր օլան գալմըն քեաֆ-
ֆէսի եօրուլարըլարընտան , օրատա իսթիւրա-
հաթ էթտիլէր :
15 Վէ Ապշալօմ վէ իսրայէլիլէրին պիւթիւն
գալմըն Եհրուշալիմէ կիրտիլէր . Ախիթօֆէլ
16 տախի անըն մա'իլէթինտէ իտի՝ Վէ Տաուտըն
տօթը Երէթի Հուշայ Ապշալօմըն նէգտինն
կէտիքտէ , Հուշայ Ապշալօմա՝ Եաշարըն մէ-
17 լիք , եաշարըն մէլիք՝ տէտի : Վէ Ապշալօմ
Հուշայա՝ Տօթընա իհսանըն պո՛ւ մը տըր .
18 նի՛շխան տօթըն իլէ կիթմէտին՝ տէտի : Հու-
շայ իսէ Ապշալօմա՝ իսայր , անճաղ ՐԱՊԱԸՆ
վէ պու գալմըն վէ ճէմի՛ ի իսրայէլին ինթի-
իսայ էթտիլէրի զաթիւն թարաֆընտան իմ ,
19 վէ անըն իլէ գալտճաղլմ . Վէ եինն՝ պէն
քիմէ՝ իսրամէթ էտէճէլիմ . անըն օղլընըն
հուգուլընտա տէլի՛ մի . փէտէրինին հու-
գուլընտա իսրամէթ էթտիլիմ կիպի , սէ-
նին հուգուլընտա հէման էյլէ օլաճաղլմ՝
տէտի :
20 Վէ Ապշալօմ Ախիթօֆէլէ՝ Նէ եափա-
ճաղըմըլա տա'իլ մէշվէրէթ էտինիլ՝ տէ-
21 տի : Ախիթօֆէլ տախի Ապշալօմա՝ Եվէ պէք-
լէմէք իշխան փէտէրինն պրաղալըն օալլըգ-
լարընա թէգարրուպ էլլէ . վէ պիւթիւն իս-
րայէլ փէտէրինն մէքուհ օլաղընը իշթ-
մէքէ սէնին իլէ պէրապէր օլանլարըն ճիւմէ-
22 սինն էլի գուլլէթիլէննէք տիր՝ տէտի : Իմ
տի Ապշալօմ իշխան տամ իւզէրինտէ չաւըր
գուրտուլար . վէ Ապշալօմ պիւթիւն իսրա-
յէլին կէօղլէրի էօնիւնտէ փէտէրինն օտա-
23 լըլարընըն եանընա կիթտի : Վէ օլ կիւն-
լէրտէ Ախիթօֆէլին վէրտիլի նասիհատ պիր
քիմէնին Ալահ թարաֆընտան պիր քէլամ
իսթէմէսի կիպի իտի . Ախիթօֆէլին հէրնա-

սիհայթը կերէք Տառապըն, կերէք Ապշալ-
մըն ինտրինտե պեօյլէ խոյ :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ Ախթօֆէլ Ապշալմա՝ Շիմոի օն իքի
պին տտեմ սէչիպ, դալգայլմ վէ պու կէճէ
- 2 Տառապը թա՛գիպ էտէյիմ : Վէ օ Եօրդուն
վէ էլէրի կէվէք իքէն՝ իւղէրինէ կէլիպ անը
միւղթարիպ էտէյիմ, տնըն իլէ պէրապէր օլան
գալմըն քեաֆֆէսի տախի ֆիրտը էտէճէք տիր :
- 3 վէ Եալընըզ մէլիյի վուրայլմ : Վէ պիւթիւն
գալմըն սանա չէվիրիբիմ : սէնին արատըղըն
տտէմին Բո-Բո-Ժաը՝ ծիւմլէսինին տէօնմէ-
սի եէրինէ սսյըլըր : պիւթիւն գալմ տախի
- 4 սէլամէթտէ օլուր՝ տէտի : Վէ պու քէլմ
Ապշալմըն նազարընտա վէ իւրայլէ իխթի-
յարարընըն ծիւմլէսի նազարընտա էյի կէօ-
րիւնտիւ :
- 5 Վէ Ապշալմա՝ Շիմոի Երէքլէ Հուշայր
տախի չաղըր, անըն էֆքեարընը տախի տինկ :
- 6 Էլէյիմ՝ տէտի : Վէ Հուշայր Ապշալմըն նէզ-
տինէ կէլիքիտէ, Ապշալմա՝ անա խիթապէն՝
Ախթօֆէլ պեօյլէ սէօյլէտի : սէօլիւնէ կէօ-
րէ հարէթէթ էտէլի՛մ մի, էթմէյէլիմ մի,
- 7 սէն սէօյլէ՝ տէտի : Հուշայր տախի Ապշալմ-
ա՝ Ախթօֆէլէն վէրտիյի նասիհատ թա՛գիպ պու
- 8 տէֆա էյի տէյիլ տիր՝ տէտի : Վէ Հուշայր՝
Սէն փէտէրինի վէ ատէմլէրինի պիլըրսին քի
գահրիման տըլըր, վէ սահրատա Եալըն-
լարը ալընմըլ տըլ կիպի ճանլարը ածըմըլ տըր :
- 9 գալմ իլէ գալմազ : Իշթէ չիմոի օ Եա խէն-
տէքլէրին պիրինտէ, Եա զսյրի պիր մահալ-
տէ սազլանմըլ տըր : վէ պունլարտան պա՛-
ղըսը տիւշէճէք օլուրսա, հէր իշիտէն՝ Ապ-
շալմա թապի՝ օլան գալմտա թէլէֆաթ վու-
- 10 գու՝ պուլուտ տէյէճէք տիր : Վէ գալպի
արսլան գալպի կիպի օլան սահիպ ի գուվլէթ
պիլէ մութլադա կէվէյէճէք տիր, զիրա պիւ-
թիւն իւրայլէ փէտէրինին գահրիման՝ վէ
Եանընտա օլանլարըն Էահապ Ը գուվլէթ օլ-
- 11 տըլընը պիլիւր : Պու Էճլտէն պէն նասիհատ
վէրիբիմ՝ քի, պիւթիւն իւրայլէ Տանտան Պէր-
չէպա՛տաէք, քէսրէթտէ տէնիզ քէնարընտա
վաղը՝ գու՛մ դատար օլարագ, սէնին Եանընա
թէճէմիլ՝ էթմիլիլէր : քէնտին տախի արալա-
- 12 րնտա ճէնի կիտէսին : Վէ պիզ անըն պու-
լունարը մահալլէրին պիրինտէ չիճ Եէր իւղէ-
րինէ տիւշալիւյի կիպի իւղէրինէ տիւշէ-
լիմ, վէ քէնտիսի վէ մա՛խլէթիւնտէ պուլունտան
ատէմլէրին ծիւմլէսինտէն պիրի պիլէ գալմայա-
- 13 ճագ ալը : Վէ էյէր պիր շէհրէ գալիանըր իտէ,
օլ շէհրէ պիւթիւն իւրայլէ իփլէր կէթիւր-

- սին, վէ պիզ անը տէրէյէ դատար չէ-
քէլիմ, շէօյլէ քի օրատա պիր քիւչիւք
- 14 թաշ պիլէ պուլունմայա՝ տէտի : Օլ զէման
Ապշալմա՝ իլէ իւրայլէլ ատէմլէրինին քեաֆ-
ֆէսի՝ Իրէքլէ Հուշայրն նասիհատը Ախթօ-
ֆէլին նասիհատընտան էյի տիր՝ տէտիլէր,
զիրա ԲԱՊԱ Ապշալմա՝ իւղէրինէ պէլա կէթիւ-
մէք իւղէր, Ախթօֆէլին էյի նասիհատընըն
իպթալընը թագալիր էյլէմիշ իտի :
- 15 Պա՛տէհու Հուշայր Սառուգ վէ Ապիաթար
քեախինլէրէ խիթապէն՝ Ախթօֆէլ Ապշա-
լմա վէ իւրայլէլ իխթիյարարընա պեօյլէ
նասիհատ էյլէտի, պէն տախի շէօյլէ նասի-
- 16 հատ էյլէտիմ : Վէ չիմոի ՝աճէլէթէն կէօն-
տէրինիզ, վէ Տառապը՝ Պու կէճէ պէրիլի
սահրալարընտա գալմա, հէման ՝ալէլ ՝աճէ-
լէ կէչ, օլմայա քի մէլիյէ վէ մա՛խլէթիւնտէ
պուլունտան գալմըն քեաֆֆէսինէ սանըղըն
հէլաք Եէթիլէ՝ տէյիւ խապէր վէրինիպ, տէ-
- 17 տի : Վէ Եօնաթան իլէ Ախիմա՝ա Բօճէլ
փուռարընտա տուրույօրլար իտի, չիւնքի
շէհրէ կիրիպ կէօրիւնմէլէրի օլմազ իտի, վէ
ճարիյէ կիտիպ անլէրէ խապէր վէրտի, տն-
լէր տախի կիտիպ մէլիք Տառապը խապէր վէր-
- 18 տիլէր : Վէ անլէրի պիրնէվճիփան կէօրիւպ Ապ-
շալմա խապէր վէրտի : Լաքին անլէրին իքիսի
չափուք կիտիպ Պահուրիմտէ պիր ատէմին
խանէսինէ կիրտիլէր, վէ տնըն հալլընտա
պիր գուլուսը վար իտի, վէ տնըն իշինէ Էն-
- 19 տիլէր : Գարը տախի պիր Եօրթիւ ալըզ գու-
յուռնը աղըլան սէրտի, վէ տնըն իւղէրինէ
- 20 պուլըղուր սէրտէսիլլէ իշ պիլինմէտա : Վէ
Ապշալմըն գուլարը օլ գարընըն խանէ-
սինէ կէլիպ, Ախիմա՝ա վէ Եօնաթան նէ՛րէ-
տէ տիր՝ տէտիլէր : գարը տախի անլէրէ՝ Սու-
Եօլընտան կէչալիլէր՝ տէտի : վէ ալըլըզ պուլ-
մաաղարընտա Եերուշալիմէ ՝ալթիլէ Էթ-
- 21 տիլէր : Վէ անլէր կիթաթաէն սօնկրա, գու-
յուռտան չըգալարը վէ կիտիպ մէլիք Տառապը
խապէր վէրտիլէր : վէ Տառապը՝ Գալընըզ,
՝աճէլէթէն սուտան կէչինիզ, զիրա Ախթօ-
ֆէլ սիզին հազգընըզա պեօյլէ նասիհատ
- 22 վէրտի՝ տէտիլէր : Օլ վաղըթ Տառապը իլէ մա-
՝իլէթինտէ պուլունտան գալմըն քեաֆֆէսի
գալըզալ իրտանտան կէչալիլէր, սապահ ա-
ղարարընտա իրտանտան կէչմիշ պիր ա-
տէմ գալմալը իտի :
- 23 Վէ Ախթօֆէլ քէնտի նասիհատընըն իճ-
րա օլունմաաղընը կէօրիւնմէ, մէրքէպի էյէր-
լէտիքաէն սօնկրա գալըզալ շէհրինէ, խանէսինէ
կիթտի : վէ խանէսինէ վաալիլէթ էյլէտի, վէ
քէնտի քէնտինին պօղմաղըյէ Եօլտիւ, վէ փէ-
տէրինին պօղմաղընտա տէֆն օլունտու :
- 24 Վէ Տառապը Մահանայիմէ վաալը օլտու :

վէ Ապշալոմ՝ վէ քէնտիսի իւէ պէրապէր
 25 օրան պիւ ճիւմէ Իսրայէլիւր Իրտանտան կէշ-
 տիւրէր : Վէ Ապշալոմ՝ 'աքէրին իւզէրինէ
 Եօապըն եէրինէ 'Ամասայը նապ էթտի : 'Ա-
 մասա տտիս Եօապըն վալիտէսի Սէրուեանըն
 չէմիւրէսի Նաշաշըն գըզը Ապիճայիւէ թէգա-
 րուպ էթմիշ օլան Նիթրա իսմինտէ պիր 'Իորա-
 26 յէլինին օղլու իտի : Վէ Իօրայէլ Ապշալոմ
 իլէ ճիւտտ տիյարընտա օրտու գուրտուլար :
 27 Վէ Տաուա Մաշանայիմէ կէլինճէ պէնի
 'Ամննա միւթա'ալլիգ 'Իապալթտան Շօպի
 իպնի Նաշաշ վէ Լօտէպարըլ Մաքիւր իպն ի
 'Ամիւրէլ վէ Բօճէլիմտէն օլան ճիւտտի Պար-
 զիւլայ Տաուա վէ մա'իյէթիտէ պուլունտան
 28 գալմա՝ Տէօշէրէր վէ լէյնիւր վէ չէօլմէքէր վէ
 էքլ իլիւն պուզտայ վէ առփա վէ ուն վէ
 գալմուլմըլ գալալալ վէ պազլա վէ մէրճիմէք
 29 վէ գալմուլմուշ Նօթա-ր, Վէ պալ վէ թէրէ
 եաղը վէ գօյուն վէ ինէք փէյնիւրի կէթիւրտի-
 լէր : զեռա՝ Գալմա՝ չէօլտէ աճ վէ Եօրդուն վէ
 սուլըլ տըր՝ տէմիշէր իտի :

ՊԱՊ 18

1 Վէ Տաուա մա'իյէթիտէ պուլունտան գալ-
 մալ թա'տտաւ էտիպ՝ իւզէրէրինէ պին պաշը
 2 վէ եիւղ պաշըլարնապ էյլէտի : Վէ Տաուա
 'աքէրին պիր սիւլիւնիւ Եօապըն թաշթ Ե
 իտարէսինէ, պիր սիւլիւնիւ Եօապըն գարն-
 տաշը Ապիւլայ իպն ի Սէրուեանըն թաշթ Ե
 իտարէսինէ, վէ պիր սիւլիւնիւ ճիւթթի իթ-
 թայըն թաշթ Ե իտարէսինէ թէսլիմ էթ-
 տի : վէ մէլէք գալմա՝ Մուլթապա պէն տա-
 3 իս սիպին իլէ չըգաճաղըմ՝ տէտի : Լաքին
 գալմա՝ Չըգաճա, զերա էյեր պիզ պիր վէճճէ
 գալաճապ օրուր իսէք, պիզիմ իլիւն վազիթէ-
 լէրի օլմաղ : վէ էյեր պիզտէն եարըսը պիլէ
 էօլիւր իսէ, պիզի վազիթէ էտինմէվէր, զի-
 րա շիմտի սէն օն պինիմիզ մուգապիլինտէ
 սին, վէ շիմտի սէնին պիլէ շէճրտէն իմտատ
 4 էթմէքիլին էվա տըր՝ տէտիլէր : Մէլէք տա-
 իս անլէրէ՝ Նազարընըզտա խօշ օլանը եափա-
 րըմ՝ տէտի : վէ մէլէք գափու եանընտա տուր-
 տու, 'աքէրին քեափիթի տաիսի եիւզէր վէ
 5 պինէր չըգալար : Վէ մէլէք Եօապ իլէ Ապի-
 շայա վէ իթթիայա թէնպիճ էտիպ՝ խաթրըմ
 իլիւն օլ նէվճիվան Ապշալոմա գըլմայընըլ
 տէտի : պիւթիւն գալմա՝ տաիսի մէլիլին Ապ-
 շալոմ չազգընտա պիւ ճիւմէ սէրտարլարա
 էթտիլի թէնպիճի իլիթտի :
 6 Վէ 'աքէր սաճըայա Իսրայէլին գարշը-
 սընա չըգալը : վէ մուճարէպէ էփըայիմ օր-
 7 մանընտա վազը՝ օլտու : Վէ օրտա Իսրա-

յէլ 'աքէրի Տաուաըն պէնտէկէանըն էօնիւն-
 տէ միւնճէզիմ օլտու : վէ օրտա օլ կիւն
 գըթալ Ե 'ապիմ վուգու՝ պուլարապ եիրմի
 8 պին աքէ՝ աքէ-լալ : Վէ օրտա մուճարէպէ
 պիւթիւն եէր իւզէրինէ միւնթէշիւր օլարադ,
 օլ կիւն օրման գըլըճըն թէլէֆ էթտիլինտէն
 9 զիյատէ Նուֆուս թէլէֆ էթտի : Վէ Ապ-
 շալոմ Տաուաըն պէնտէկէանընա րաթթ կէլ-
 տի : վէ Ապշալոմ՝ գաթըրա պինիշ օլուպ
 գաթըր պիր պէօյիւք պուլթմ աղաճընըն սըգ
 տալարը ալթընա կիրմէքէ, աքն պաշը
 պուլթմ աղաճընա թուլթուլու : քէնտիսի
 տտիսի կէք իլէ եէր աքաշընտա տալը գա-
 լըպ՝ գաթըր անըն ալթընտան կէշտի կիթ-
 10 տի : Վէ պիր առէմ պունու կէօրմէքէ՝ իշ-
 թէ Ապշալոմը պիր պուլթմ աղաճընտան ա-
 պըլ կէօրտիւմ՝ տէլէրէք Եօապա խապէր
 11 վէրտի : Եօապ տաիսի քէնտիսի խապէր վէ-
 րէն առէմէ՝ իլթէ կէօրտիւն իսէ, Նիշիւն
 անը օրտա եէրէ վուրմատըն : պէն տաիսի
 սոնա օն չէթալ կիւմիւշ վէ պիր գուշապ վէ-
 12 րիւր իտիմ՝ տէտի : Օ տալէմ իսէ Եօապա՝
 Լէյեր էլիմէ պին չէթալ կիւմիւշ թարթըլտա
 պիլէ՝ մէլիլին օղլունա էլիմի ուզաթմազ ի-
 տիմ, զիրա պիզ իշիտիւր իքէն մէլիք սանա
 վէ Ապիւլայա վէ իթթիայա թէնպիճ էտիպ՝
 13 շէր պիրինիզ նէվճիվան Ապշալոմ գալմայընըլ
 տէտի : Եօգ իսէ, ճոնըմա խիյանէթէթմիշ
 օլուր իտիմ, չիւնքի մէլիքտէն պիր շէյ կիւ-
 լէնմէզ : սէն տաիսի գալա գարըլ տուրուր ի-
 14 տին՝ տէտի : Վէ Եօապ՝ պին սէնին էօնիւն-
 տէ պէօյլէ թէնիսիւր էթմէմ՝ տէլէրէք, է-
 լինէ իւշ խըշթ ալըպ՝ Ապշալոմ տաշա պուլթմ
 աղաճընըն իլինտէ սաղ իքէն անլէրի անըն
 15 եիւրէլինէ սափալտը : Վէ Եօապըն սիլաշ-
 տարլարը օլուն օն ճիվան Ապշալոմը իճալթէ
 16 էտիպ վուրտարապ էօլաիւրտիւլէր : Պա'տէճու
 Եօապ պօրու շալալ, 'աքէր տաիսի, Եօապ
 անլէրի կէրի շէքտիլինտէն, Իօրայէլի թա-
 17 գիպէն 'ալմէթ էյլէտի : Վէ Ապշալոմը ա-
 լըպ անը օրմանտա, պէօյիւք պիր չուգուրա
 աթտարադ իւզէրինէ փէք պէօյիւք պիր թաշ
 երզընը երզալուր : վէ պիւթիւն Իսրայէլ, չէր
 քէս քէնտի չաալընա ֆիրաւ էյլէտի :
 18 Վէ Ապշալոմ տաշա սաղ իքէն պիր թաշ
 ալըպ մէլիք տէրէսինտէ քէնտիսի իլիւն տիք-
 միշ իտի : զիրա՝ իսմիմ զիքը էտէճէք պիր
 օղլըմ եօգ ալը՝ տէմիշ իտի : վէ օլ տիքիլ
 թաշա քէնտի իսմիլէ թէսմիլէ էյլէտի : վէ
 անա պու կիւնէ գաաապ Ապշալոմ Նիշանը
 տէնիւր :
 19 Վէ Աիսիմա'տա իպն ի Սաուադ՝ Շիմի
 գօշուպ մէլիլէ միւթտէ կէօթիւրէլիմ, զիրա
 ՐԱՊ իսիւշմէնէրինին էլինտէն չազգընը իճ-

*Ս-Իօր իլմայէլինին : պազ թէվ. 2. 17 օ.

- 20 գաղ էլլէտի՝ տէտի : Վէ Եօապ անա՝ Պու
կիւն սէն միւժտեճի օլամաղ սըն . զայրի պիր
կիւնտէ միւժտէ կեօթիւր . Լաքին պու կիւն
միւժտէ կեօթիւրմէ , չիւնքի մէլիյին օղու
21 վէֆաթ էթմիշ տիր՝ տէտի : Վէ Եօապ
Քուշիյէ՝ Սէն կիթ , կեօթիւրմէ մէլիյէ
խապէր վէր՝ տէտիքտէ , Քուշի Եօապա թէ-
22 մէնտէ տէտի պ օշառու : Պա՛տէհու Ախիմա-
՛տա իպն ի Սատուգ պիր տահա Եօապա՝ Հէր
նաթը իսէ , իքն վէր , պէն տախի Քուշիյին
արտընճա օշալլամ՝ տէտի . Եօապ տախի՝
Շիմտի նի՞չիւն օշալլամ , օղլամ , չիւնքի
կեօթիւրմէք միւժտէն եօգ տըր՝ տէտի .
23 Լաքին օ՝ Հէր նաթը իսէ , օշալլամ՝ Կեօթի-
րէ , Գօշ տէտի . վէ Ախիմա՛տա օվա եօ-
24 լընտան օշալլա՝ Քուշիյի կէշտի : Վէ Տա-
ուտ իքի գափուհն արաքնտա օթուրուր
իքէն , պէքճի գափուհն տամը իւզէրինէ Տի-
ստոր կիտիպ կեօլլէրինի գալլորտալլա՝ իշ-
թէ եալլընղ օշալլա պիր ատէմ՝ կեօթիւր :
25 Օլ զէման պէքճի չաղլըրպ մէլիյէ խապէր
վէրտի . մէլիք տախի՝ Էյէր եալլընղ իսէ ,
անըն աղլընտա միւժտէ վար տըր՝ տէտի . օ
26 տախի կիտէ կիտէ եաղլալլըր իտի : Վէ
պէքճի օշալլա պաշգա պիր ատէմ՝ կեօթիւր
գափուհն չաղլըրպ իշթէ եալլընղ օշալլա
պիր ատէմ՝ տէտի . վէ մէլիք՝ Պու տախի
27 միւժտէճի տիր՝ տէտի : Պէքճի տախի՝ Էլ
վէլիյին օշալլա պանա Ախիմա՛տա իպն ի
Սատուգն օշալլա կիպի կեօթիւրմէ տէ-
տիքտէ , մէլիք՝ Պու էյի ատէմ տիր , վէ էյի
28 միւժտէ իլէ կէլիյօր՝ տէտի : Վէ Ախիմա-
՛տա՝ Սէլամ տէլիյէք՝ մէլիյէ նիտա էլլէտի .
վէ երկղ իւթիւր եերէ գափանտաղ մէլիյէ
՛աղլը Դ՛ալլուտիյիթ էլլէտի . վէ անա՝ Ալ-
լաճըն ԲԱՊԱ միւլպարէք օլուռն , քի էֆէնտիմ
մէլիյէ էլ գալլորտան քիմէլիյի էլլէթէթիմ
29 էլլէտի՝ տէտի : Մէլիք իսէ՝ Ճիվան Ապշա-
լամ սէլամէթտէ՞ մի տիր՝ տէտի . Ախիմա՛տա
տախի՝ Եօապ մէլիյին գուլընը վէ պու գու-
լընը կեօնաեթտիյի զէման պիր պէթիւք ճիւմ
հուր կեօթիւրմ , ամմա նէ սլաղընը պիլմէ-
30 տիմ՝ տէտի : Օլ զէման մէլիք՝ Պիր եանա
չէֆիլիպ , պուրտաա տուր՝ տէտիքտէ , օլ
տախի չէթիլիպ տուրտու . վէ իշթէ Քուշի
31 կէլտի . Վէ Քուշի՝ Էֆէնտիմ մէլիյէ միւժ-
տէ վար , զիրա սէնին ՛ալլէյինէ գալլգանլա-
րն ճիւմէթի էլլէնտէն ԲԱՊԱ պու կիւն սէն
Գուրուրալ , հազգընը իհզաղ էլլէտի՝ տէտի :
32 Մէլիք տախի Քուշիյէ՝ Ճիվան Ապշալլամ սէ-
լամէթտէ՞ մի տիր՝ տէտիքտէ , Քուշի՝ Էֆէն-
տիմ մէլիյին տալլալլէրի . վէ քեօթիւրմէ
իշիւն սէնին ՛ալլէյինէ գալլգանլարն ճիւմ
33 էլլէր օ ճիվան կիպի օլուռնլար՝ տէտի : Վէ

մէլիք միւլգմարիպ օլուպ , գափուհն իւթ
օտաքնա չըգարաղ աղլալլալ . վէ կիտէր
իքէն պէթլէ տէր իտի . Օղլամ Ապշալլամ ,
օղլամ , օղլամ Ապշալլամ , քեսա՛շքի սէնին
եերինէ պէն էօլէ իտիմ , օղլամ , օղլամ Ապ-
շալլամ :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Եօապա՝ իշթէ մէլիք Ապշալլամ իշիւն
աղլալլըպ մաթէմ էտիյօր՝ տէլիւ խապէր վէ-
2 իլտի : Վէ օլ կիւն քեսաֆէ ի ՛աաքիւր
իշիւն նուրթիթ մաթէմէ տէօնտիւ , զիրա
օլ կիւն ՛աաքիւր մէլիյին քէնտի օղլա իշիւն
3 թէ՛եսսիւֆ էթտիյին իշիւտի : Վէ ՛աաքիւր
օլ կիւն ճէնքտէն գալլըպ մաճուպ օլա-
րաղ օղլին կիտէն պիր ՛աաքիւր կիպի , օղ-
4 ին օղլին շէհրէ տախիլ օլտուլար : Վէ
մէլիք երկղիւնիւ էօթիւրմէ՝ Օղլամ Ապշալլամ ,
օղլամ , օղլամ Ապշալլամ՝ տէլիյէք պիւլէնտ
ալլալ իլէ ֆէրեաա տէր իտի :
5 Օլ զէման Եօապ խանէյէ մէլիյին եանը-
նա կիտիպ տէտի քի՝ Պու կիւն սէնին ճա-
նընը վէ օղլալլարընը վէ գրգալլընը ճանը-
նը վէ զէվէլիյինն ճանընը վէ օտալլըլարը-
նը ճանընը իւլլաա էտէն գուլլարընը ճիւմ
6 լէսին պու կիւն իսէիլ էլլէտի . Չիւնքի
սանա պուղլ էտէնլէրի սէվէրսին , վէ սէնի
սէվէնլէրէ պուղլ էտէրսին . զիրա պու կիւն
սէրտալլար վէ գուլլար իշիւն վալիֆէն օլ-
մատրընը պէլտան էթտի . վէ անկաալամ քի
էյէր պու կիւն Ապշալլամ սաղ գալլըպ ճիւմ
լէմիլ էթրէ իտիք , օլ զէման նաղլընտա
7 խոշ օլամաղ իտի : Վէ չիմտի գալլըպ տը-
շարը չըգ , վէ գուլլարընը կեօնիւնէ սէյ-
լէ , զիրա ԲԱՊԱՐԵ հազգը իշիւն եէմին էտէ-
րիմ քի , էյէր սէն աղլարը չըգմաղ իսէն ,
պու կէճէ եանընտա պիր ատէմ՝ գալլմաղ .
պու իսէ սէպալլէթիտէն պէրու չիմտիյէ
գաաա պաշընա կէլէն պէլլարըն ճիւմլէ-
8 սինտէն զիյաաէ սանա պէտթէր օլուր : Վէ
մէլիք գալլըպ գափուտա օթուրտու . վէ ՛աա-
քիւրն քեսաֆէսինէ՝ իշթէ մէլիք գափուտա
օթուրուր՝ տէլիւ խապէր վէրիլտիքտէ ,
քեսաֆէ ի ՛աաքիւր մէլիյին հաղալլընա
կէլտի . Իթպլէլ իսէ հէր քես չաալլընա
ֆիրար էթմիշ իտի :
9 Վէ Իթպլէլ սրղթլարընը քեսաֆէ-
սինտէ պիւլիթիւն գալլմ՝ միւժտալէ էտիպ՝
Պիղի տալլալլէրիմիղէն էլլէնտէն մէլիք իւլլաա
էթտի , վէ պիղի ֆիլիթիլիյի էլլէնտէն իւլ-
լաա էտէն օ տըր , վէ չիմտի Ապշալլամ սէ-
10 պէպիլլէ տիյարտան ֆիրար էթտի . Վէ իւլ-
զէրիմիղէ սեսճ էթտիյիմիլ Ապշալլամ մա-

հարեպետէ ֆէվրու օլտուռ . վէ շիմտի նի՞չիւն մէլիյի կերի կէթիւրմէք պապընտա սիւքիւթ էտերսինիզ՝ տէրէր իտի :

41 Մէլիք Տառւտ տախի Սառուգ վէ Ապիա-
թար քեհհինէրէ խապէր կէօնտերէրէք՝ Սիդ
Եհնուտա իխթիյարլարընա՝ Նի՞չիւն մէլիյի
քէնտի խանէսինէ կէթիւրմէք պապընտա սօնկ-
բայա գալըր սընըզ , չիւնքի պիւթիւն իսրա-
յէլէն քէլամը մէլիյէ , թա խանէսինէ գա-

42 տար կէլտի . Սիդ պիրատէրէրիմ սինիզ ,
սիզ քէմիյիմ վէ էթիմ սինիզ . իմտի մէ-
լիյի կերի կէթիւրմէք պապընտա նի՞չիւն սօնկ-
բայա գալըր սընըզ՝ տէլիս սեյլէյինիզ :

43 Սմասայա տախի տէլիյիմ քի՝ Սէն քէմի-
յիմ վէ էթիմ տէլիյի՞ մի սին . էյէր Եօա-
պըն եէրինէ պէր տէլիմ հուզուրըմտա սէր-
տաքէր օլմաղ իսէն , Ալլահ պանա պէշլէ

44 վէ գոնտան զիյատէ էյլէյէ՝ տէտի : Պէշ-
լէճէ Եհնուտա տաէվէրինին ճիւմէսինին
գալպէրինի պիր առէմի ճէլպ էտէր կիպի
ճէլպ էթտի . տնէք տախի մէլիյէ՝ Սէն գուլ-
լարընըն քեհֆէսիյէ 'ալմէթ էյլէ՝ տէլիս

45 Խապէր կէօնտերտիլէր : Օլ զէման մէլիք 'ազ-
տէթ էտիպ իրտանա գառապր կէլտի , վէ Եհ-
հուտա տախի մէլիյի իսթիգպալ իչիւն , վէ
մէլիյի իրտանտան կէչիւրմէք իչիւն ձիւճալա
կէլտի :

46 Վէ Պահհուրիմտէն օլտն Պէննամինի Շիմ'ի
իպի ի ձէրա 'աճէլէ էտիպ Եհնուտա տ-
տէմէրիյէ պէրապէր մէլիք Տառւտը իսթիգ-

47 պալէ էնտի , Վէ անըն իլէ պէրապէր պիննէ-
ֆէր Պէննամինի վար իտի . պէյթ ի Սառուլըն
խըտէթընսըր Սիպա տախի օն պէշ օղու վէ
կիրմի պէնտէսի պէրապէր օլտըզը հայտէ Էնի ,
վէ մէլիյին էօնիւնճէ իրտանա վասըլ օլտու-

48 լար : իմտի մէլիյին խանէսի խալընը կէչի-
րիպ միւնասիպ կէօրտիյիւնիւ իճրա իչիւն
պիր սանտալ կէչտի . վէ մէլիք իրտանտան կէ-
չիւնճէ Շիմ'ի իպի ի ձէրա անըն հուզուրընտա

49 եէրէ գափանըպ , Մէլիյէ՝ Էֆէնտիմ պանա
կիւնահ սայմայըպ , էֆէնտիմ մէլիք Եհրու-
շալիմտէն չըգաղըր կիւնտէ պու գուլընըն
էթտիյի քէօթիւրիւյիւ զիւր էթմէսին , վէ

50 մէլիք գալպինէ գոմարն : Զիրա գուլըն կիւ-
նահ էթտիյիմ պիրիւրիմ , վէ իշթէ պիւթիւն
պէյթ ի Եռտուֆտան էվէլ պու կիւն մէ-
լիք էֆէնտիմ իսթիգպալէ էնիպ կէլտիմ՝

51 տէտի : Վէ Ապիշայ իպի ի Սէրուեա ճէվապ
վէրիպ՝ Շիմ'ի Բաղազ մէսիհինէ սէպպ էթ-
տիյի իչիւն գալթ օլտանմալը տէլիյի՞ մի՝

52 տէտի : Ամա Տառւտ՝ Էյ պէնի Սէրուեա ,
սիզի պէնիմ իլէ նէ՞ իչիւնիզ վար , քի
պու կիւն պանա խալիմ օլտը սընըզ . պու
կիւն իսրայէլտէ պիր առէմ գաթլ օլտանտէն

մը , զիրա իսրայէլ իւզէրինտէ պու կիւն
մէլիք օլտըզըմ պիւմէ՞վ մի իմ՝ տէտիլտէն
23 սօնկրա Շիմ'իլէ՝ Էօլմէյէճէքսին՝ տէտի . վէ
տախի մէլիք անա Էէմին էթտի :

24 Վէ Մէֆիպօշէթ իպի ի Սառուլ մէլիյի
իսթիգպալ իչիւն էնտի . մէլիյին կիթտիյի
կիւնտէն սէլամէթլէ կէլտիյի կիւնէ տէկին
պաղլարընա տիգգալթ էթմէմիշ վէ սաղա-
լընը տիւզէթմէմիշ , վէ էսվապընը երլգամա-

25 մըշ իտի : իմտի մէլիյի իսթիգպալ իչիւն
Եհրուշալիմէ կէլտիյինտէ , մէլիք անա՝ Էյ
Մէֆիպօշէթ , Նի՞չիւն պէնիմ իլէ պէրապէր

26 կիթմէտին՝ տէտի : Օլ տախի , Էյ էֆէն-
տիմ մէլիք , խըտմէթքեարըմ պէնի տալտի-
տը , զիրա գուլըն մէրքէպի էյէրէլիմ տէ
իւզէրինէ պինիպ մէլիք իլէ կիտէլիմ՝ տէ-
տիմ . չիւն քի պու գուլըն թօփալ տըր :

27 Օ իսէ գուլըն հազընտա էֆէնտիմ մէլիյի
իֆթիրա էթտի . ամա էֆէնտիմ մէլիք Ալ-
լահն մէլիյի կիպի տիր . իմտի նաղարընտա

28 խօշ օլտնը ետփ : Զիրա փէտէրիմին պիւ-
թիւն խանէտանը էֆէնտիմ մէլիյին ին-
տինտէ գալթլէ միւսթաշաղգ օլտն տառէմ
լէրտէն պաղապ տէլիլ իքէն , սէն գուլընը
սօֆրանտա եէլէնիլէրին սըրասընա գօտուն .
իմտի արթըզ պէնիմ նէ՞ հազըմ վար , քի
պիր տահա մէլիք ֆէրեատ էտէլիմ՝ տէտի :

29 Մէլիք տախի անա՝ Արթըզ ումալըն իչիւն
նէլէ՞ սէզլէրսին . թարլալարը սէն Սիպա իլէ

30 թաղսիմ էտէսինիզ՝ տէտիմ : Վէ Մէֆի-
պօշէթ մէլիյէ՝ Էֆէնտիմ մէլիք սէլամէթլէ
խանէսինէ կէլտիլտէն սօնկրա հէփիսինի տէ
օ տըլըն՝ տէտի :

31 Վէ մէլիյի իրտանտան կէչիւրմէք իչիւն
Բօճէլիմտէն ձիւլտի Պարզիլայ էնիպ՝ անըն

32 իլէ իրտանտան կէչտի : Վէ Պարզիլայ սէք-
սէն եաշընտա՝ զայլէթ միւսինն պիր առէմ
իտի , վէ փէք պէշիւք պիր առէմ օլմալըյէ
մէլիյին , Մահանայիմտէ իգամէթի էսնասըն-

33 տա , թէ'պիւլիւշիւնէ պաղար իտի : Վէ մէ-
լիք Պարզիլայա՝ Պէնիմ իլէ կէչ , պէն տէ
Էանըմտա , Եհրուշալիմտէ սէնին թէ'պիւլիւ-

34 չիւնէ պաղալըմ՝ տէտի : Պարզիլայ իսէ մէ-
լիյէ՝ Միւտտէթ ի 'էօմիւրիւն կիւնիլէրի նէ՞
գառապ գալտը քի մէլիք իլէ Եհրուշալիմէ

35 չըգալըմ : Պու կիւն սէքսէն եաշընտա իմ ,
էյի վէ քէօթիւնիւն ֆարզընա վարա պիրի՞ր
մի իմ . գուլըն եէտիյինին վէ իչտիյինին լէզ-
վէթինի ալա պիրի՞ր մի . մօւզաննի վէ մու-
ղանիլէլէրին սէսինի արթըզ տինկէլէպիրի՞ր
մի իմ . իմտի Նի՞չիւն գուլըն էֆէնտիմ մէ-

36 լիլէ Էիւք օլտըմ՝ գուլըն մէլիք իլէ պիր աղ
իրտանտան կէչսին . վէ մէլիք Նի՞չիւն պանա
37 պու գառապ միւքեռաթալ էթսին : Քէրէմ

- էլէ, գուլըն տեօնէյիմ, վէ շէհրիմտէ փէ-
տէր ու վալիսէմին գապըն եանընտա վէֆաթ
էտէյիմ. վէ իշթէ գուլըն ֆիմհամ էֆէն-
տիմ մէլիք իլէ կէչսին. անըն հազգընտա
սէնին նազարընտա խօշ օլտըն իճրա էյլէ՝
- 38 տէտի : Մէլիք տախի՝ ֆիմհամ պէնիմ իլէ
պէրապէր կէչսին, պէն տախի անա սէնին
նազարընտա խօշ օլտըն էտէրիմ. վէ պէն-
տէն Տէր նէ թալէպ էտէր իսէն, սէնին իշիւն
- 39 եափաճաղըմ՝ տէտի : իմտի պիւթիւն գազմ
իրտանտան կէչտի, մէլիք տախի կէչտի. վէ
մէլիք Պարզիլայըն էօփիւպ՝ անա խայր տուա
էյլէաթէտէն սօնկրա, օ՝ մահալիկնէ 'ապտէթ
- 40 էյլէտի : Վէ մէլիք շիւճալա կէչտի, ֆիմ-
համ տախի անըն իլէ պէրապէր կէչտի. վէ
գազմը Եհնուտանըն քեաֆֆէսիլէ գազմը
Խարայէլին նըսֆը մէլիլի կէչիրտիլէ :
- 41 Վէ իշթէ պիւլ ճիւմլէ Խարայէլիլէր մէլի-
լին նէգտինէ կէլիպ մէլիլէ խիթապէն՝ Պի-
րատէրլէրիմիզ Եհնուտապիլէր սէնի նիճիւն
գափաղըր, վէ մէլիք իլէ անըն խանէսի խալ-
զընը վէ Տաուտըն պիւլ ճիւմլէ առէմլէրինի
- 42 Իրտանտան կէչիրտիլէր՝ տէտիլէր : Եհնու-
տապիլէրին քեաֆֆէսի իսէ Խարայէլիլէրէ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Մէլիք պիլզիմ՝ ազրապամըգտան
սըր, իմտի պու մատտէտէն տօլլըն նիճիւն
պէտլէ զապապէ կէլտինիզ. մէլիլին պիր շէ-
լինի եէտի՞ք մի, եախօտ պիլզէ Տիւ պիր
- 43 Տէտիլէ վէրտի՞ք մի՝ Դէտիլէր : Խարայէլիլէր
տախի Եհնուտապիլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Մէ-
լիքտէ պիլզիմ օն հիսսէմիզ վար, հէմ Տա-
ուտտա սիլտէն զիյատէ հաֆէլէզ վար. իմ-
տի նիճիւն պիլզէ թահգիր էթտինիզ. վէ
մէլիլիմիզի կէրի կէթիրմէք պապընտա նիճ-
չիւն էվիլէա պիլզիմ ըէյիմիզի ալմառընը՝
տէտիլէր. ամմա Եհնուտապիլէրին սէօղիւ
Խարայէլիլէրին սէօղիւնտէն տահա սէրթ իտի :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ օրտտա Պէնտախին Պիքրինին օղու-
Շէպա՝ իմինտէ եարամազ պիր տէմ՝ պու-
լունուպ պօրու չալը. վէ՝ Պիլզիմ Տաուտ-
տա իհիսէմիզ, վէ Եհսսէ օղընտա նապիլի-
միզ եօգ սըր. Էյ Խարայէլ Տէր քէօ չատը-
- 2 ընա՝ տէտի. իմտի պիւլ ճիւմլէ Խարայէլիլէր
Տաուտըն արտընտան տեօնիւպ՝ Շէպա՝ իպն ի
Պիքրիլէ թապի՝ օլտուլըր. Եհնուտապիլէր
իսէ իրտանտան Եհրուշալիմէ գաւտար քէն-
տի մէլիլէրինէ ստառգ գալտըր :
- 3 Տաուտ տախի Եհրուշալիմէ քէնտի խա-
նէսինէ վասըլ օլտըգտա, խանէյի պէքլէմէք
իշիւն պրադտըլը օն օտալըլը սըլպ՝ անլէրի
մուհաֆազա թահիթընտա պիր խանէյի գօ-

- յարազ պէսլէտի. ամմա անլէրէ թէգտու-
րուպ էթմէտի. անլէր տուլ կիպի եաշայա-
րազ եէվմ ի վէֆաթլարընա տէկին մուհա-
ֆազա թահիթընտա գալտըր :
- 4 Վէ մէլիք 'Ամասայա՝ իւշ կիւն զարֆըն-
տա Եհնուտապիլէրի եանըմա ճէմ՝ էյլէ, սէն
- 5 տախի պուրատա հազըր օլ՝ տէտի : 'Ամասա
տախի Եհնուտապիլէրի ճէմ՝ էթմէյէ կիթ-
տի, ամմա քէնտիսինէ թա'էին օլունան վա-
- 6 գըթտան զիյատէ թէէիիլէր էյլէտի : Օլ
զէման Տաուտ Ապիշայա, Շիմտի Շէպա՝
իպն ի Պիքրի պիլզէ Ապշալօմանն զիյատէ
զարար էտէճէք տիր. սէն էֆէնտիլին պէն-
տէկիւնըն ալ տա, անըն արտընճա գօշ,
օլմայա քի քէնտիսի իշիւն միւթմաճէմ
շէհրէր պուլուպ՝ կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէն
- 7 սալուշա : Վէ Եօապըն առէմլէրի վէ ֆէրէ-
թիլէր իլէ ֆէլէթիլէր վէ պիւլ ճիւմլէ գաշ-
րիմանըր անըն արտընճա չըգաղըր, վէ
Շէպա՝ իպն ի Պիքրիլի թա'գիպ էթմէք իշիւն
Եհրուշալիմէն չըգաղըր :
- 8 Անլէր շիպ'օնտա օլտն պէգիւք թաշըն
եանընտա իքէն, 'Ամասա էօնլէրինէ կէլտի.
Եօապ իսէ կիյոյիլի գաֆթան իւզէրինէ գու-
շազ պաղաւմըշ վէ անըն իւզէրինտէ պէլիտէ
պաղըլ զընը իլէ պիր գըլըճ վար իտի. վէ
- 9 Եօապ չըգաղ իքէն ճըրտա տիւշտիւ : Վէ Եօ-
ապ 'Ամասայա՝ Պիրտալէրիմ, սաղ սալի՞մ մի
սին՝ տէտի, վէ Եօապ 'Ամասայըն էօփէճէք
կիպի սաղ էլի իլէ անըն սաղալընը թուլա-
- 10 տու : 'Ամասա տախի Եօապըն էլինտէ օլտն
գըլըճտան սաղընմառը. վէ Եօապ պուշուլն իլէ
անը գարնընտան վըրուպ պաղըրտաղարընը
եէրէ տօքտիւ, վէ անը թէքըրտը վըրմա-
տը, օ տախի էօլտիւ. պա'տէհու Եօապ իլէ
գաւնտաշը Ապիշայ Շէպա՝ իպն ի Պիքրիլի
- 11 թա'գիպ էթմիլէր : Օլ զէման Եօապըն ու-
շաղարընտան պիրի անըն եանընտա տու-
րուպ՝ Շէր քիմ՝ քի Եօապտան ըաղի իսէ,
վէ Տէր քիմ՝ քի Տաուտ թարաֆընտան իսէ,
- 12 Եօապըն արտընճա կիւն՝ տէտի : Վէ 'Ամասա
եօլըն օրթապընտա գան իշինտէ եուվարան-
մազտա իտի. օլ առէմ՝ պիւթիւն 'ապէրին
տուրաղընը կէօրիւնճէ, 'Ամասայըն էօլտան
թարւայա չէքիպ՝ իւզէրինէ պիր լիպա եօթ-
տիւ. զիրա կէօրտիւ քի անըն եանընա Տէր
- 13 կէլէն տուրուր իտի : Վէ Եօլտան գալտըրը-
տըլը կիպի, ճիւմլէի Շէպա՝ իպն ի Պիքրիլի
թա'գիպ իշիւն Եօապըն արտընճա կիթտի-
- 14 լէր : (0 իսէ Խարայէլին պիւլ ճիւմլէ սըպլտըրըն-
տան կէչտի, վէ Պիքրիլէրին ճիւմլէսի քէնտի
եանընա ճէմ՝ օլուպ՝ արգապընտան կիթտի-
լէրի հալտէ Ապէլէ վէ Պէլթիմա՝ աբայա կիթ-
- 15 միշ իտի) Վէ անլէր կէլիպ անը Պէլթիմա՝

տըսանքն Ապելինտե մուհտաբէրէ ետերէք շէհ-
րին գարըսընա պիր մէթէրին եափաղըսը, պու-
տախի հիսարըն էօնիւնտե եափաղըսը օլուպ,
Խօապ իլէ օլան 'աղքէրին քեափֆէտի հիսա-
րը Տէամ՝ էթմէք իչիւն չաղըսը, յօրըսը իսի:
16 Վէ 'աղբլը պիր գարը՝ Տինկէյինիզ,
տինկէյինիզ. քէրէմ՝ էտիպ Եօապա՝ Պու-
րպա եաղըսը, վէ սանտ տէյէճէյիմ՝ վար՝ տէ-
17 յինիզ, տէյիւ շէհրտէն նիտաւ էյլէտի: Օլ
տախի անա եաղըսըսըգաւ օլ գարը, Աէն
Եօապ մը սըն՝ տէտի, օ տախի՝ Պէն իմ, տէ-
տի. վէ մէրդումէ տնա՝ ճարիյէյին սեօղլէ-
րին տինկէ՝ տէտիքտէ, Տինկէյիյօրըմ՝ տէ-
18 տի: Վէ սեօղլէ պաղայըսը՝ Չէման ք գաաթիմտէ,
Մութըսը Ապէլտէն իսթիֆօտար էթ-
օնիլէր,
Վէ անա կէօրէ իճրա էյլէտինէր՝ տէյի
19 կէլիշէր իտի: Պէն իսրայէլտէ սուհը սէ-
վէն Վէ սաաղըգ պիր լէհը իմ. սէն իսրայէլտէ
պիր շէհրի, պիր անա շէհրի խարապ էթմէ-
յէ չաղըսը յօրսըն. ԲԱՊՊԸ միւրասընը նի՝չիւն
20 եաւտարըն՝ տէտի: Եօապ տախի՝ Հաշա,
սիւմմէ Հաշա, քի պէն եաւտարըմ, եախօտ
21 խարապ էտէյիմ՝ Մաաթտ պէյլէ տէյիլ տիր.
անճազ՝ էֆրայիմ՝ տաղընտան Դէպա՝ իպն ի
Պիքրի իսմինտէ պիր տաէմ՝ մէլիք Տաուտ 'ա-
լէյհիտէ էլ գաղըսըսը. եաղընը անը թէս-
լիմ՝ էտինիզ. պէն տախի շէհրին իւզէրինտէն
կիտէյիմ՝ տէտի. օլ՝ գարը տախի Եօապա՝
իշլէն անըն պաշը սանա հիսարտան աթըրա-
22 ճազ տըր՝ տէտի: Օլ վաղըթ՝ գարը կիտիպ
հիւթէթիլէ պիւթիւն գալմա՝ սեօյլէտի. վէ
անիլէր Դէպա՝ իպն ի Պիքրինի պաշընը քէսիպ
Եօապա աթտըսը. օլ տախի պօրու չաղըսը,
վէ անիլէր շէհրին էօնիւնտէն. հէր քէս քէն-
տի չաղըսընա տաղըսը. Եօապ տախի Եէ-
րուշալիմէ մէլիյին նէգաինէն 'ալտէթ էյլէտի.
23 Վէ Եօապ պիւթիւն-ճիւնուտը ք իսրայէ-
լին սէր՝աղքէրի, վէ Պէնտա իպն ի Եէհօ-
եաաա՝ փէրէթիլէրին վէ Փէլէթիլէրին ըէ՝իսի
24 իտի: Վէ Ատօրամ՝ բուսումաթ նաղըսը վէ
Եէհօաֆաթ իպն ի Ախիւուտ վազանիւվիս,
25 Վէ Դէվա սըրը քեաթիպի, վէ Սաաուգ իլէ
26 Ապիւթար՝ քեահիլէր, Վէ Եա՝իլի 'Իրա
տախի Տաուտա միւշիլի իտի:

ՊԱՊ 21

4 Վէ Տաուտըն էյամընտա պիրի պիրինի միւ-
թէազիպ իւշ սէնէ գաճթ վաղը՝ օլմաղլէ
Տաուտ 'ԲԱՊՊԸ սու՝ալ՝ էյլէտի. ԲԱՊՊ տա-
խի՝ Սաուլ իլէ գանը խանէսի սէպէպիւտէն
տիր. չիւնքի ճիպ'օնիլէրի էօլտիւրտիւ՝ տէ-

2 տի: Վէ մէլիք ճիպ'օնիլէրի չաղըսը՝ անիլէր
իլէ սեօյլէտի. (վէ ճիպ'օնիլէր պէնի իսրա-
յէլտէն օլմաղլէ, անճազ՝ Ամօրիլէրին պա-
գըւյէսինտէն օլմաղլէ, պէնի իսրայէլ անիլէր
էէմին էթմիշէր իտի. ֆազաթ՝ Սաուլ պէնի
իսրայէլ վէ Եէհօաա իչիւն ղայրէթ չէքմէ-
յիլէ՝ անիլէրին թէլէֆիլի գաաթ էթմիշ ի-
3 տի.) Վէ Տաուտ ճիպ'օնիլէրէ՝ Սիզէ նէ՝
եափաղըմ, վէ նէ՝ իլէ քէֆարէթ էտէյիմ՝
քի ԲԱՊՊԸ միւրասընա խայր տու՝ալ էյլէյսի-
4 նիլ՝ տէտի: ճիպ'օնիլէր տախի անա՝ Սաուլ-
տան վէ խանէսինտէն կիւմիւշ եա ալթու-
թալէպ էթմէյիլ, վէ իսրայէլտէն պիր քիմ-
սէնին գաթընը իսթէմէյիլ՝ տէտիլէր. Զէլէ-
տախի՝ Սիզ նէ տէր իսէնիզ, օիզէ եափաղըմ՝
5 տէտի: Անիլէր տախի մէլիլէ՝ Պիզի թէլէֆ է-
տէն, վէ իսրայէլին հուսուտը տախիլինտէ
իգամէթ էտէմէյէճէք սուրէթտէ մաճվըմըգ
իսթէյէն տաթմին էվաաթընտան պիզէ եէտի
6 քիշիթէպիմ՝ օլուսնուսն. Պիզ տախի անիլէր
ԲԱՊՊԸ միւնթէխապը օլան Սաուլն ճիպ'ա-
սընտա ԲԱՊՊ իչիւն ասաղըմ՝ տէտիլէր. մէլիք
տախի՝ Թէսիլմ՝ էտէրիմ՝ տէտի:
7 Լաքին մէլիք Մէֆիպօշէթ իպն ի Եօնա-
թան իպն ի Սաուլը ԲԱՊՊ հազգը իչիւն Տա-
ուտ իլէ Եօնաթան իպն ի Սաուլըն արասըն-
տա վաղը՝ օլան Եէմինտէն աօլպը Եօրիլէտի:
8 Վէ մէլիք Աւյանըն գըզը Բիսփաաան Սաու-
լա թէվէլիւտ էտէն իքի օղընը, եա՝նի Ար-
մօնիլի վէ Մէֆիպօշէթի, վէ Մէհօաթի Պար-
զիլայըն օղըսը՝ Ատրիլէն Սաուլն գըզը՝ Մի-
9 խալտան օլան պէշ օղընը ալըպ, Անիլէր
ճիպ'օնիլէրին էլինէ թէսիմ՝ էյլէտի, անիլէր
տախի պուշըսը տաղտա ԲԱՊՊԸ հազգըսըն-
տա ասաղըսը. վէ եէտիլի պիրտէն ալըշիւպ՝
պիլին կիւնիլէրին էվա՝ իլինտէ արփա պիլի-
նիլին իպթիտասընտա գաթը՝ օլուսնուրա:
10 Վէ Աւյանըն գըզը Բիսփաա պիր չուլ ա-
լըպ՝ անը քէնտիլի իչիւն գայա իւզէրինէ սէ-
րէրէք, պիլին իպթիտասընտան անիլէրին իւ-
զէրինէ կէօքտէն եաղմուր եաղընճայա գա-
տար, կիւնտիւզ հալա գուշըսընը վէ կէճէ
սահրա ճանապարհընը իւզէրէրին կէլէյէ
11 պրագմար՝ Վէ Սաուլն օտաղըսը Աւյա-
նըն գըզը Բիսփաաըն եափաղը չէյ Տաուտա
12 խապէր վէրիլտի, Վէ Տաուտ կիտիպ Սաու-
լըն քէմիլէրին վէ օղըսը Եօնաթանըն քէ-
միլէրին Պէլիշանըն մէլտանընտան սիրգաթ-
էթմիշ օլան Եապէշ՝ ճիլտաընէ հալախիտէն
ալտը, օլ եէրտէն քի Ֆիլիսթիլէր Սաուլը
ճիլպօտա գաթը էթտիլէրի կիւնտէ անիլէ-
13 ըի օրտաա տաղըսը իտի: Վէ Սաուլն քէ-
միլէրիլէ օղըսը Եօնաթանըն քէմիլէրին

*Մէրապտան. 1 Միւլ. 18. 19 ա միւրաճա՝աթ օլուսնա

- օրոտան չըգտարու, պու տարմըն օլննլարնն
- 44 քեմիքէրինի տախի աեվիբրտիէր. վէ Սա-
ռւլն վէ օղու Եօնաթանն քեմիքէրինի
Պէնեամին տիյարնտա Սէլա'տա անն փե-
տէրի Գիտին դապրնա աեֆն էթտիէր. վէ
մէլիին թէնպիէ էթտիյինն քեմիքէրինի
իծար էլլէտիէր. պա'տէհու Ալլահ տիյար
իլին օլն տու'այր գապուէ էլլէտի :
- 45 վէ թէքար Զիլիսթիէրին իւրայէլ իլէ
մուհարէպէսի վուգու' պուլուպ' Տառու տա-
խի պէնտէկէտն մա'իլէթիտէ օլարագ էնտի,
վէ Զիլիսթիէր իլէ մուհարէպէ էթտիքէրին սը-
46 բուտա Տառուլն թապաթը քեմիլտի : վէ Բա-
ֆա էվլաթնտան, մըղաղը իւշ Եիւզ մըղալ
պագըր աղըրըղընտա օլուպ' Եէնի պիր Բուլ-
գուշանմը օլն Եիլլապէնապ Տառուլ վուր-
47 մաղա գառա էլլէտի : Ամնա Ապիշայ իպն ի
Սէրուեա անն իմտաթնա Եէթիլէրէք Զի-
լիսթիյի վուրուպ գաթլ էլլէտի . օլ գէման
Տառուլն առէմէրի անա Եէմին իլէ սէյլէ-
տիէր քի՝ Պիր տաշա պիղմ' իլէ պէրապէր
Ճէնիկէ չըգմոյաճագըն, քի իսրայէլն չըբա-
ղընը սէյիլնտիւրմէլէտին :
- 48 վէ պուշտան սօնկրա Եէնէ Ճօպտա Զի-
լիսթիէր իլէ մուհարէպէ օլտու . օլ գէման
Հուշաթի Սիպէրայ Բաֆա էվլաթնտան օ-
լան Սաֆը վուրուլ :
- 49 վէ Զիլիսթիէր իլէ Եիլնէ Ճօպտա մու-
հարէպէ օլտու . վէ Պէլլիթէհէմի Էլլանան
իպն ի Եա'արայ-օրէկիմ' Ճիլթի Ճօլէտիլն
Գաբուլուլ վուրտու . անն մըղաղընն սափը
տախի Հուլահ Հաֆթէթի կիպի իտի :
- 20 վէ Եիլնէ Ճաթտա մուհարէպէ վուգու'
պուլուպ, ուգուլն պղլու վէ Էլլէրինն փար-
մագլարը վէ այագլարընն փարմագլարը ալ-
թըշար ալթըշար օլարագ, Եիրսի աեթրթ
թանէ Գաբուլուլ օլն պիր առէմ' վուր իտի .
պու տախի Բաֆայա թէվէլլիւտ էթմիշ ի-
21 տի Ե Պու քիմնէ իսրայէլն սէպպ էլլէտիքտէ
Տառուլն գարնտաղը Եիլմ'անն օղու Եօնա-
22 թան անը վուրտու : Պուշարըն աեթրտիւ
Ճաթտա Բաֆայա թէվէլլիւտ էթմիշ օլուպ
Տառուլն վէ անն գուլարընն էլլէտի տիւշ-
աթիլէթ :
- ՊԱՊ. 22
- 1 Վէ Տառուլ, Բաֆա քիմ պիլ Ճիլմիլտիւշ-
մէնէրինն վէ Սառուլն Եէտինտէն գուր-
թարըրը կիլնտէ՝ պու իլահինն սէօղէրինի
Բաֆա սէյլէլիպ, աետի քի,
- 2 Բաֆա գայամ' վէ գալամ' վէ խէլարքիարըմ
տըր .

- 3 Ալլահ մէլմ'ըմ տըր, անա իլթիճա էտէ-
րիմ',
Գաղանըմ' վէ խէլարքիարըն պուշտուղը,
վէ Եիւլէքէ գուլլէմ' վէ փէնահըմ' վէ խէ-
լարքիարըմ' տըր :
Պէնի գուլմտան գուրթարըրըն :
- 4 Համիտ օլն Բաֆա տու'ա էտէրիմ',
վէ տիւշմէնէրիմտէն խէլապ պուլարըմ' :
- 5 Զիրա էօլլէմ' տաղլարըր էթրաֆըմ' ալըպ' :
Զէտառ սէլլէրի պէնի գորգուլթարըր :
- 6 Հալլիլէնն քեմէնտէրի պէնի իհաթէ էտիպ,
Էօլլէմ' տուգաղլար պանա գարըր կէլտի :
- 7 Մուգաղլարըմ' Բաֆա տու'ա,
վէ Ալլահըմ' ֆէրեառ էթտիմ' .
Օլ տախի Հէլլէրինտէն սէմիս իլիթտի,
վէ Ֆէրեառմ' Եէմ'ինէ Էալլ օլու :
- 8 Օլ վագըմ' գէմին սարսըլպ թիթէրտի,
վէ սէմալաթն Ետալարըր Հաթէթէթ էտիպ
սարսըլարըր ,
Զիրա օ զագապէ կէլտի :
- 9 Պուշտանտան տիւմն'
վէ աղընտան իֆա էտէր աթէշ չըգալ .
Գորլար անտէն թուլթուշտու :
- 10 վէ կէթէրի էտիլիկ Նիւղուլ էլլէտի,
վէ այագլարըր ալթընտա գարա պուլուլթ
վար իտի :
- 11 վէ քէրուպէ Բաֆա օլարագ ուշարը,
Բիւղկէարըն գառալարըր իւղէրինտէ կէ-
րիւտի :
- 12 վէ գարանըղը վէ սուլարըն գուլլէթիլնի,
վէ կէյիլն պուլուլթարընը քէնտի էթրա-
ֆընտա խայմէր Եափար :
- 13 Հուգուրընտա օլն զիյա սէպէպինտէն,
Աթէշ գորլարըր թուլթուշտու :
- 14 Բաֆա կէթէրտէն կիլլէտի :
վէ Միլթա'ալ քէնտի սէտաթըր վէրտի :
- 15 Օղլարընը աթմասըլլէ անլէրի փէրիշան էյ-
լէտի ,
Ելլարըրմըր իլէ անլէրի միւղթարիպ գըլար :
- 16 Բաֆա թաղիլինտէն՝
Գաղապընն Նէֆիլինն տարպընտան
Տէրեանն գա'ըր կէթիլնիւպ
Տիւնեանն Ետալարըր իզար օլուշտու :
17 Եգարըրտան կէօնտէրիպ պէնի թուլթուլ .
Պէնի չօգ սուլարտան իրաճ էլլէտի :
18 Պէնի գուլլէթիլն տիւշմէնիմտէն
վէ պանա պուլղէ Ետիլլէրտէն խէլապ էլլէտի .
Զիրա պէնտէն գուլլէթիլն իտիլէր :
- 19 Մալիլէթիլն կիլնիլնտէն Եօնիլմիլ քէտի-
լէր :
Ամնա Բաֆա պանա 'տառ օլտու .
- 20 վէ պէնի վիւտաթա չըգալարըր .
Պէնի խէլապ էլլէտի, զիրա պէնտէն Բաֆի
իտի :

- 21 ԲԱՊՊ յալահման կենքեկ պանա եծր վերիբր ,
Ելերիմին փառելիյնէ կեօրէ պանա միւքեա .
Փաթ էտեր :
- 22 Զիրա ԲԱՊՊԸՆ ԵՕԼԱՐԸՆՆ ՏՐՖՂ ԷՅԼԵՄԻՄ ,
Վ Ե ԱԼԼԱՏՐԻՄ 'առ օլմաւրմ' :
- 23 Զիւնքի անըն ճէմի' ի ահքեամը Էօնիւմտէ
Խաի ,
Վ Ե ԷՎԱԺԻՐԻՆՏԵՆ ԿՅՐԸԼՄԱՐԸՄ :
- 24 Վ Ե անըն 'ինտինտէ քեամիլ օլուպ ,
Կիւնահճըմտան քէնտիմի ՏՐՖՂ Էթաւիմ' :
- 25 ԲԱՊՊ տախի պանա յալահման'
Վ Ե ՆԱԳԼԱՐԸՆՏԱՍ օլան փառելիյնէ կեօրէ միւ-
քեաֆաթ էյլէտի :
- 26 ՄԵՐՏՄԵԼԻԹԻ քիմնէ իլէ մԵՐՏՄԵԼԻԹԻ օլուրսն ,
Քեամիլ տտեմ իլէ քեամիլ օլուրսն .
- 27 Փաք իլէ փաք օլուպ'
Էյրիյէ մուխալիֆ պուլուճուրսն .
- 28 Վ Ե սէն տերալի գաւմը խէլաս էտերսին ,
Վ Ե մաղուրարը թէղլիլ իչիւն' կեօլլերին
անլերին իւզերինտէ տիր :
- 29 Զիրա , ԵԱ ԲԱՊՊ , սէն պէնիմ չըրաղըմ' սըն ,
Վ Ե ԲԱՊՊ ԳՈՒՄԵԼԻԹԻՄ ՆՈՒՐԱ ԹՄԱՎԻԼ Էտեր :
- 30 Զիւնքի սէնին 'ափընլէ 'ապերէ Տիւնուճ
Էտերիմ ,
ԱԼԼԱՏՐԻՄ 'ափըլլէ սուրտան կէչերիմ Ե
- 31 ԱԼԼԱՏՐԻՄ ԹՄԱՐԻԳԻ քեամիլ տիր .
ԲԱՊՊԸՆ քէլամը սաֆի տիր .
ԲԵՆՏՈՒՆԵ ԹԵՎԼԵՔԵԻԼ Էտէնլերին ճիւմլէ-
սինէ գալգան տըր :
- 32 Զիրա ԵՆՏՈՒՄՏԱՆ ԳՅՅԵՐԻ ԱԼԼԱՏՐ քի՞մ տիր ,
Վ Ե ԱԼԼԱՏՐԻՄԸՄԱՆ ԿԱՂԳԱՆ ԳԱՅԱ քի՞մ տիր :
- 33 ԱԼԼԱՏՐ ԿԵՆԻՄ' ԳՈՒՄԵԼԻԹԻ ԳԱՂԳԱՄ' տըր ,
Վ Ե ԹՄԱՐԻԳԻՄԻ ԽԵՄԱԼ Էտեր :
- 34 ԱՅՂԱԳԼԱՐԸՄԻ ԿԵՅԻՔ ԿԱՂԳԱՐԸ ԿԻՊԻ ԷՄՓԱՐ ,
Վ Ե ԿԵՆԻ ԵԻԼՔՈՒՔ ԵԵՐԸՐԻՄ' ԻՂԵՐԻՆԵՆ ՏՈՒՐ-
ՏՈՒՐՈՒՐ :
- 35 Ելլերիմ ճէնք ԹՄԱՂԻՄ' Էտեր ,
Վ Ե ԿԱՂԳԱՐԸՄ' ԿԱԳԸՐ ԵՂ 'ԳՈՒՐԱՐԼԱՐ :
- 36 Խէլասըն գալգանըն տախի պանա վերտին ,
Վ Ե սէնին լուծֆըն պէնի պեօլիւք էյլէտի :
- 37 Ատըմարմին եերինի ԹՄԱՎԻՄ' Էթաւիմ .
Վ Ե ԿԱՂԳԱՐԸՄ' ՍԻՐԸՄԵՄ :
- 38 ՏԻՆԶԵՆԼԵՐԻՄԻ ԹՄԱՂԻԿԻ ԷՄՓԱՂ' անլերի գըր-
արմ' ,
Վ Ե անլերի իֆնա Էթմէյինճէ րիճ'աթ Էթ-
մէտիմ' :
- 39 Անլերի իֆնա Էթտիմ' , եերէ վուրտուճ ,
Վ Ե ԳԱՂԳԱՐԸՄ' ԳԱՄԻՐ օլմաւրմար .
ԱՅՂԱԳԼԱՐԸՄ' ԱՅԹՆԱՄ ԵՄԼԱՅԻԼԸՐ :
- 40 Ճէնք իչիւն պէնի գուվլէթ իլէ գուլաթտըն ,
Վ Ե 'ալէյճիմ գըյամ' Էտէնլերի ալթըմ
տիւչիւրալն :

- 41 Վ Ե ԿԱՆԱՄ ԵՄԼԱՅԻԼԸՐԻՄԻՆ ՄԱՐԳԱՐԸՆՆ ԷՆ-
վերտին ,
Քի պանա ԿՈՒՂԼ Էտէնլերի գըրայըմ' :
- 42 ՖԵՐԵՄԱՄ Էթտիլլէր , ամմա գուրթարան, Եօգ .
ԲԱՊՊԱ ՖԵՐԵՄԱՄ Էթտիլլէր , ամմա անլերի ԽԱ-
թիճապէթ Էթմէտի :
- 43 Պէն տախի անլերի եերին ԹՈՂԸ ԿԻՊԻ ԷԳԵՊ ,
Անլերի սօգապ չամուրը կիպի ԿԱՅԱՄ ԱՅԹՆԱՄ
ալըպ չիյնէտիմ' :
- 44 ԳԱՎՄԸՆՆ ՆԻՂԱՂԱՐԸՆՏԱՆ ԿԵՆԻ ԽԵԼԱՍ ԷՄՓԱՂ'
Պէնի ԹՄԱՂԻԿԻՐԸ ԸՆՔԱՌ օլմապ իւզըն ՏՐՖՂ
Էյլէտին .
ՊԻՄԵԼԻԹԻՄ' ԳԱՎՄ' ԿԱՆԱՄ 'ՈՒՄԼԱՄԻԿԻԹ Էյ-
լէտի :
- 45 ԷճՆԵՎԻԼԸՐ ՏՈՒՂԸՐԸՄՈՒ ԹԵԳԵԼԻԼ ԷՄՓԱՂ ,
ԳՈՒՐԱԳԼԱՐԸ ԻՅԻԹՄԻԿԻ ԿԻՊԻ՝ ԿԱՆԱՄ ԻԹՄԱ-
'աթ էյլէտիլլէր :
- 46 ԷճՆԵՎԻԼԸՐ ԳԱՎՄԱՆ օլուպ'
ԻԽԹԻՖԱ Էթտիլլէրի եերլէտէ ԹԻԹՐԵՄԻԼԸՐ :
- 47 ԲԱՊՊ ՏԱՅՂԱՐ , Վ Ե ԿԱՅԱՄ' միւպարէք օլ-
սուն .
Վ Ե ԽԵԼԱՄԸՆՆ ԳԱՅԱՐ օլան ԱԼԼԱՏՐ միւլթա-
'ալ օլուն :
- 48 Պէնիմ իչիւն ինթիգամ' ալան'
Վ Ե ԳԱՎՄԱՐԸ ԿԱՆԱՄ միւնգաւտ Էտէն ԱԼԼԱՏՐ
տըր :
- 49 Պէնի տիւլէնլերիմտէն խէլաս Էթտին ,
ԷճՄ' տախի 'ալէյճիմ գըյամ' Էտէնլերին ԽԱ-
զերինէ պէնի ԹԵՐՖԻ՝ Էյլէտին .
ԶԱՂԻՄ' ՏՈՒՄԵԼԻՄ ԿԵՆԻ ԽԵԼԱՍ Էթտին :
- 50 ՊՈՒՍԵՎԵՎԱՆ , ԵԱ ԲԱՊՊ , ԹՄԱՂԻԿԻՐ ԿԱ-
ՐՄԱՐԸՄՈՒ ՍԱՆԱ ՏԱՄԻՄ ԷՄՓԱՂ ,
ՍԵՆԻՆ ԽԱՐԻՆԵ ԹԵԳՄԻՐ ԷՄԵՃԷՅԻՄ' :
- 51 ՄԵԼԻԿԻՆԵ ԽԵԼԱՍ Ի 'ԱՂԻՄԻ ԻՏՆԱՆ ԷՄԵՆ
Վ Ե ՍԵՎԻՅԻ օլան ՏԱՌԱՄ
Վ Ե ՆԵՄԻՆԵ ԻԼ ԷԼ ԷՎԵՄ 'ԻՆՍԵԼԹ ԷՄԵՆ Օ
տըր :

ՊԱՊ 23

- 1 Վ Ե ՏԱՌԱՄՈՒՆ ՍՈՆ ՍԵՂԼԵՐԻ ԿՈՒՆԼԱՐ տըր .
ՏԱՌԱՄ ԻՊՆ Ի ԵՆՏԵՆ տեր քի ,
ԹԵՐՖԻ՝ օլունտան տտեմ ,
ԵՄՂՈՒՄՆ ԱԼԼԱՏՐԸՆՆ մէսիճի ,
Վ Ե ԽՐԱՅԵԼԻՆ ՉԻՐԻՆԳԵՎԱՆ ՇԱՒԻՐԻ տեր քի ,
- 2 Պէնիմ վաղթամլէ ԲԱՊՊԸՆ ԲՈՒՏՐ ՍԵՂԼԵՄԻ .
Անըն քէլամը տախի տիլմ իւզերինտէ տիր .
- 3 ԽՐԱՅԵԼԻՆ ԱԼԼԱՏՐ տէտի ,
ԽՐԱՅԵԼԻՆ ԿԱՅԱՐ ԿԱՆԱՄ ՍԵՂԼԵՄԻ քի ,
ԱՄԵՄԼԵՐԸ ՍԱԼԹԱՆԱԹ ԷՄԵՆ 'ԱՄԻԼ օլուն ,
ԱԼԼԱՏՐ ԳՈՐԳԱՐԸՄԻՆ ԿԱԼԹԱՆԱԹ Էթտին .
- 4 ԿԻՆԵՆՇ ՄՈՂԸՆՇԱՍ ՍԱՊԱՏ ՆՈՒՐԸ ԿԻՊԻ ,
ՊՈՒՐԼԹԱՐԸ ՍԱՊԱՏ ԿԻՊԻ օլաճապ ,
ԵՄՂՈՒՐՄԱՆ ՍՈՆԿՐԱԿ ԷԵՐՏԵ ՖԻԼԻՍ ՎԵԼԵՐԵՆ

*ԵՆՏԵՄ ԳՐԱՐԼԱՐ :

գիլա իւր օրաճագ տրր :

- 5 Պէնիմ պէլթիմ Ալուհն 'իստինստ պէջլէ տէլիլ իսէ տէ :

Ենէ պէնիմ իլէ հէր խուռուստա միւհէլլա վէ միւհէլլա պիր 'աջտը էպէտի 'ազա էլլէտի . Պու տախի պիւթիւն խէլաւմ վէ ճէմի 'ի մէսրէթիմ տիր :

Անը ֆիլիսէնտի 'րմէլէճէք մի տիր :

- 6 Լաքին ետարմազլարն ճիւմէտի աթըմըշ տիրէն կիպի տիրէր :

Չիրա էլ իլէ թուլթուլմազլար :

- 7 Ամնա անէրէ տոգուհաճագ օլան առէմ՝ Տէմիր իլէ վէ մըզըրագ սափը իլէ սիւհսլան . մալը տրր :

Վէ պուլունտըզլարը ետրտէ քիւլլիէն աթէլէ ի չըրագ օլունտազլար տրր :

- 8 Տաուտըն գահրիմանլարն իմէրի պուհլար տրր . թահճէմսնի Եօշէպաշէպէթ՝ եա'նի Էննի 'Ատինօ զապիթան ըէ'խի օլուպ' սէքիզ եիւզ քիլի իւզէրինէ Կէրէտ , անէրի պիր հիւհուսէն գաթլ էլլէտի :

- 9 Վէ անտէն սոնկրա Ախօխի Տաօնըն օղու Էլ'ազլար իտի . Տաուտ իլէ պերապէր օլան իւշ գահրիմանլարն պիրի իտի քի , պուհլար իւրալիլէր չէքիւթիլէրի հալտէ , ճէնք իշին օրատա ճէմ' օլան Ֆիլիսթիլէրի թահ-
10 գիր էթիլիլէրի սըրատա , Պու գալգալը , վէ էլի եօրուլուպ էլի գըլճա եափըլընճալա գատար Ֆիլիսթիլէրի վուրտու . օլ կիւն տախի ՐԱՊՊ պէյիւք պիր նուտրէթ վէրտի . վէ գալմ' անճագ անըն արաընճա եաղմայա տէօնտիւ :

- 11 Վէ պուհլան սոնկրա Հարարի Աճէնին օղու Շամմա օրուպ' Ֆիլիսթիլէր պիր պէօլիւք թէլէթիլ էթիլիլէրինտէ , օրատա մէր-
12 ճիւք իլէ տօլու պիր գըլմ'ա թարլա պուլու-
13 նուպ , գալմ' Ֆիլիսթիլէրին էօնիւնտէն ֆի .
14 րար էթմիշ իքէն , Պու քիմէն թարլանն օրթաընտա տուրարագ' անը միւհաֆաղա էլլէտի , վէ Ֆիլիսթիլէրի վուրտու . ՐԱՊՊ տախի պէյիլէք պիր նուտրէթ իհսան էլլէտի :

- 13 Վէ օթուզ ըէ'խտէն իւշիւ էնիպ վազթը հասատա 'Ատուլմ' մաղարաթնա , Տա-
14 ուտըն Նէլտինէ կէլիլէր . վէ Ֆիլիսթիլէրին պիր պէօլիլիւ Րաֆայիմ վաաիսինտէ գօն .
15 մուշ օլուպ , Տաուտ տախի օլ գէման գալ-
16 'ատա պուլունտըրագ Ֆիլիսթիլէրին մուհա-
17 ֆըլարը տախի' օլ գէման Պէլլէլէհէմէ
18 իտի : Վէ Տաուտ հարէթ չէքէրէք՝ Պէլլէ-
19 լէհէմին գափուսընտա օլան գուլուտան քի'մ
20 պանա սու իշիլիլի' տէտի : Օլ վազթը պու
21 իւշ գահրիման Ֆիլիսթիլէրին օրտուսընք եա-
22 ըլպ կէլիլէր . վէ Պէլլէլէհէմին գափուսըն-
23 տա օլան գուլուտան սու չէքտիլէր , վէ ա-

ըլպ Տաուտա կէթիլիլէր իսէ տէ , օ անտէն
24 իւշէք իսթէլիլի' անը ՐԱՊՊ իշին տէօք-

- 17 տիւ : Վէ' Եա ՐԱՊՊ , հաշա քի պէն պու-
25 նու եափալմ' . Ճանլարընք մուխաթարալա
26 գոյարագ կիտէն պու առէմիլէրին գանըն՝
27 մը իւշիլի' տէլէրէք անտէն իւշէք իսթէլիլի' :
28 Պու իշլէրի օլ իւշ գահրիման եափար :

- 18 Վէ Սէրուեա օղու Եօապըն գարնալը
29 Ապիւշայ իւշլէրին ըէ'խի իտի . պու տախի
30 մըզըրալընք իւշ եիւզ քիմէն իւշլէրինէ սա-
31 ըլպ անէրի գաթլ էլլէտի , վէ պու իւշլէր
32 արաթընտա նամտար օլտու : Պու իւշլէրին
33 էն միւթէպէրի օլմաղլէ անլէրին ըէ'խի օլ-
34 տու , ամմա էլլէլի' իւշլէրին Դըրիպէլի'է
35 վարմալը :

- 20 Վէ պէյիւք իշլէր իճրա էտէն Գապսէլի
36 պիր գահրիմանըն օղու Եէճօնատարն օղու
37 Պէնտա Մուտալըն իքի ճէպալարընք վուր-
38 տու . քէզալիք գար վազթընտա էնիպ չու-

- 21 գուր իշինտէ արալընք էօլաիւրտիւ : Հէմ
39 էնտամը կիւզէլ պիր Մըսըրըլը գաթլ էլ-
40 լէտի . Մըսըրըլընք էլլիտէ պիր մըզըրագ վար
41 իքէն : Օ' պիր տէլիլէք իլէ անըն եանընտ
42 էնիպ , Մըսըրըլընք էլլիտէն մըզըրագ գա-
43 փարագ , անը քէնտի մըզըրագ իլէ գաթլ
44 էլլէտի . Պու շէլլէրի Պէնտա իպնի Եէ-
45 ճօնատա' եափար . վէ իւշ գահրիմանլա-

- 22 րէն արաթընտա նամտար օլտու : Օթուզ-
46 լարտան միւթէպէր իտի , ամմա էլլէլի' իւշ-
47 լէրին Դըրիպէլի'է վարմալը . վէ Տաուտ
48 անը պաշ մապէլիճի նասպ էլլէտի :

- 23 Եօապըն գարնալընք 'Ասաէլ օթուզար-
49 տան իտի . Գուլար տախի Պէլլէլէհէմի Տօ-

- 24 տօնըն օղու Էլհաննա , Հարօտի Շամմա
50 Հարօտի Էլիգա , Փալթի Հէլէն , Թէգօ'ի
51 'իգ գէլին օղու Դրա , Անաթիթի Ապի'էր ,
52 Հուշաթի Մէպուհնայ , Ախօխի Սալմօն , Նէ-

- 25 թօֆաթի Մահարայ , Նէթօֆաթի Պա'անա-
53 ղըն օղու Հէլէպ , պէնի Պէնեմին ճիպա-
54 սընտան Րիպայըն օղու իթթայ , Փիր'տիսնի
55 Պէնտա , Ճա'աշ տէրէլէրինտէն օլան Հիտ-

- 26 տայ , 'Արապաթի Ապի'ալան , Պարհուլի
56 'Ալմալէթ , Դա'ալպսնի Էլեհապա , Եաշէն
57 օղուլարընտան Եօնաթան , Հարարի Շամմա ,
58 Հարարի Հարարըն օղու Ախի'ամ , Մա'աթի-

- 27 ան օղու Ահապայ օղու Էլիֆալթի , ճիլսնի
59 Ախի'թօֆէլին օղու Էլի'ամ , Գարմէլի Հէսայ ,
60 Արպի Դա'արայ , Սոպալը Նաթանըն օղու
61 իճալ , Ճա'աթի Պանի , 'Ամնի Սէլէպ , Սէրու-

- 28 եա օղու Եօապըն սիւհստարը Պէթթիլի Նա-
62 հարայ , Եիթիլի 'իւա , Եիթիլի Ճարէպ ,
63 Հիթիլի Ուրիյա օլուպ , ճիւմէտի օթուզ ետի
64 իտի :

- 29 Եօապըն գարնալընք 'Ասաէլ օթուզար-
65 տան իտի . Գուլար տախի Պէլլէլէհէմի Տօ-

- 30 տօնըն օղու Էլհաննա , Հարօտի Շամմա
66 Հարօտի Էլիգա , Փալթի Հէլէն , Թէգօ'ի
67 'իգ գէլին օղու Դրա , Անաթիթի Ապի'էր ,
68 Հուշաթի Մէպուհնայ , Ախօխի Սալմօն , Նէ-

- 31 թօֆաթի Մահարայ , Նէթօֆաթի Պա'անա-
69 ղըն օղու Հէլէպ , պէնի Պէնեմին ճիպա-
70 սընտան Րիպայըն օղու իթթայ , Փիր'տիսնի
71 Պէնտա , Ճա'աշ տէրէլէրինտէն օլան Հիտ-

- 32 տայ , 'Արապաթի Ապի'ալան , Պարհուլի
72 'Ալմալէթ , Դա'ալպսնի Էլեհապա , Եաշէն
73 օղուլարընտան Եօնաթան , Հարարի Շամմա ,
74 Հարարի Հարարըն օղու Ախի'ամ , Մա'աթի-

- 33 ան օղու Ահապայ օղու Էլիֆալթի , ճիլսնի
75 Ախի'թօֆէլին օղու Էլի'ամ , Գարմէլի Հէսայ ,
76 Արպի Դա'արայ , Սոպալը Նաթանըն օղու
77 իճալ , Ճա'աթի Պանի , 'Ամնի Սէլէպ , Սէրու-

- 34 եա օղու Եօապըն սիւհստարը Պէթթիլի Նա-
78 հարայ , Եիթիլի 'իւա , Եիթիլի Ճարէպ ,
79 Հիթիլի Ուրիյա օլուպ , ճիւմէտի օթուզ ետի
80 իտի :

- 35 Եօապըն գարնալընք 'Ասաէլ օթուզար-
81 տան իտի . Գուլար տախի Պէլլէլէհէմի Տօ-

- 36 տօնըն օղու Էլհաննա , Հարօտի Շամմա
82 Հարօտի Էլիգա , Փալթի Հէլէն , Թէգօ'ի
83 'իգ գէլին օղու Դրա , Անաթիթի Ապի'էր ,
84 Հուշաթի Մէպուհնայ , Ախօխի Սալմօն , Նէ-

- 37 թօֆաթի Մահարայ , Նէթօֆաթի Պա'անա-
85 ղըն օղու Հէլէպ , պէնի Պէնեմին ճիպա-
86 սընտան Րիպայըն օղու իթթայ , Փիր'տիսնի
87 Պէնտա , Ճա'աշ տէրէլէրինտէն օլան Հիտ-

- 38 տայ , 'Արապաթի Ապի'ալան , Պարհուլի
88 'Ալմալէթ , Դա'ալպսնի Էլեհապա , Եաշէն
89 օղուլարընտան Եօնաթան , Հարարի Շամմա ,
90 Հարարի Հարարըն օղու Ախի'ամ , Մա'աթի-

- 39 ան օղու Ահապայ օղու Էլիֆալթի , ճիլսնի
91 Ախի'թօֆէլին օղու Էլի'ամ , Գարմէլի Հէսայ ,
92 Արպի Դա'արայ , Սոպալը Նաթանըն օղու
93 իճալ , Ճա'աթի Պանի , 'Ամնի Սէլէպ , Սէրու-

- 40 եա օղու Եօապըն սիւհստարը Պէթթիլի Նա-
94 հարայ , Եիթիլի 'իւա , Եիթիլի Ճարէպ ,
95 Հիթիլի Ուրիյա օլուպ , ճիւմէտի օթուզ ետի
96 իտի :

- 41 Եօապըն գարնալընք 'Ասաէլ օթուզար-
97 տան իտի . Գուլար տախի Պէլլէլէհէմի Տօ-

- 42 տօնըն օղու Էլհաննա , Հարօտի Շամմա
98 Հարօտի Էլիգա , Փալթի Հէլէն , Թէգօ'ի
99 'իգ գէլին օղու Դրա , Անաթիթի Ապի'էր ,
100 Հուշաթի Մէպուհնայ , Ախօխի Սալմօն , Նէ-

- 1 Վէ թէքրար իւրայել 'ալէյճինտէ ԲԱՊԱՐԸ
զապապը թութուլայ՝ կիթ, իւրայելի վէ Ե-
հուտայը թա'տաւ էլլէ, տէյէրէք Տաուտը
2 անէրէ գարը թէշվիգ էլլէտի : Վէ մէլիք
եանընտա օլուն սէր'աքէրի Եօապա՝ Դիմաի
իւրայել սըպթարընըն քեաֆֆէսի իշինտէ,
Տանտան Պիրչէպա'ատէք, տօլաշըպ գաւմըն
միգտարը պիզէ մա'իւմ օլմագ իւզրէ, գաւմը
3 թա'տաւ էլլէ՝ տէտի : Եօապ տախի մէլլէ՝ Աւ-
լաշըն ԲԱՊԱ գաւմը միգտարընտան եիւզ գաւթ
զէթատէ էլլէսին, վէ էֆէնտիմ մէլլին կէօզ-
լէրի կէօրսիւն : Լաքին էֆէնտիմ մէլլէք պու-
4 շէյտէն նի'շիւն խօշաւնը՝ տէտի : Լաքին մէ-
լլին քէլամը Եօապ իլէ 'ապէրին զապիթա-
նը իւզլէրինէ շէտիտ օլաղընտան, Եօապ վէ
'ապէրին զապիթանը գաւմը Ե իւրայելի թա'-
տաւ էթմէք իշին մէլլին հուզըրընտան
5 չըգաղար : Վէ իրտանտան կէշիպ ճառ տէ-
րէսինն օրթաւսընտա օլուն շէշըն սաղ ճա-
6 նիպինտէ 'Արօ'երտէ գօնաւարը : Պա'տէ-
հու Եա'զէրէ վէ ճի'տաւ վէ թա'հթիմ-
հառի տէյարընա կէլիպ Տան-Եա'տան, վէ
7 Սալաա ճի'վարընա կէլիպիլէր : Վէ Սաւր գաւ-
'աւընա վէ Հիզվիլէր իլէ Բէն'անիլէրին շէհը-
լէրինն ճիւմէսինն կէլիլիլէր : Կա'տէհու Ե-
հուտանըն ճէնուպինն Պիրչէպա'ա չըգաղար,
8 Վէ պիւթիւն տէյարը տօլաշըպ՝ տօգուզ այ
վէ երմի կիւնտէն սօնկրա Եէրուշալիմէ կէլ-
9 տիլէր : Եօապ տախի գաւմըն միգտարը նու-
թու տէֆթէրինն մէլլէ վէրտի : վէ իւրա-
ֆու սէրիգ եիւզ պին գըլը թա'շըյան Ես-
հապ Ե գուզվիլէթ, վէ Եհուտապիլլէր պէշ
եիւզ պին տաւմ իտի :
10 Վէ գաւմը թա'տաւ էթտիւրտէն սօնկրա
Տաուտ նա'տիմ օլաու : վէ Տաուտ ԲԱՊԱՐԸ
Պաւնու եափմաղլէ պէօյիւք կիւնաճ էթտիմ :
վէ շիմաի, Եա ԲԱՊԱ, Բիճա էտէրիմ գուլը-
նըն կիւնաճընը 'ալֆ էլլէ, զիւրա զայլէթլէ
11 սէֆիհանէ հարէթթ էլլէտիմ՝ տէտի : Վէ
Տաուտ ապապաշլարըն գաղաղաղա, ԲԱՊԱՐԸ
քէլամը Տաուտըն Եանընտա պուլուհանն նէ-
12 պի' Եա'նի ճառ փէյաւմպէրէ կէլէրէք, կի-
տիպ Տաուտա խիթապէն՝ ԲԱՊԱ պէօյլէ պու-
լուրուր : Պէն սանա իւշ շէյ թէքիլիք էտէ-
րիմ, անէրտէն պիրինի քէնտին իշին իխ-
թիյար էլլէ, քի սանա եափալըմ՝ տէյէսին,
13 տէտի : Վէ ճառ Տաուտա կէլիպ՝ սանա խա-
պէր վէրէրէք, Սէնին տիյարընտա եէտի սե-
նէ գա'հթ մը օլաուն, Եօգաա սէն տիւշմէ-
լէրինն Եօնիւնտէն իւշ յոյ ֆիւրար էտէր ի-
քէն, անլէր սէնի թա'գի'պ մի էթտին, Ես-
խառ տիյարընտա իւշ կիւն թա'ս'ուն մը օլ-

- աուն : շիմաի տիւշիւն վէ պապ, պէնի իրաւ
էտէնէ նէ ճէվապ կէօթիւրէյիմ՝ տէտի :
14 Տաուտ տախի ճառա՝ Պէն զայլէթլէ սըգը-
մագտա իմ : շիմաի ԲԱՊԱՐԸ էլլին տիւշէլիմ,
զիւրա անըն մէրհամէթի չօգ սըր : վէ ինսան
էլլին տիւշմէյիլիմ՝ տէտի :
15 Օլ զէման ԲԱՊԱ սապապաշտան մա'ալլէն վագ-
թա տէկին իւրայելլէ թա'ուն կէնտէրմէք-
լէ, Տանտան Պիրչէպա'ատէք գաւմտան եէթ-
16 միշ պին քիշի էօլտիւ : Վէ մէլիք Եէրուշա-
լիմէ՝ անը խարապ էթմէք իշին էլլին ուզաթ-
աղգտա, ԲԱՊԱ պէլաւտան տօլաղը թէրաճիւմ
էթմէքլէ, գաւմը հէլաք էտէն մէլլէ՝ Արթգ
քիֆալէթ էտէր, էլլին կէրի չէք՝ տէտի :
ԲԱՊԱՐԸ մէլլին տախի Եէպուսի Օրնանըն
17 խարմանը Եանընտա իտի : Վէ Տաուտ գաւ-
մը վուրան մէլլէյի կէօրտիւքլէ, ԲԱՊԱ սէօյ-
լէյիպ՝ իշթէ խաթա վէ կիւնաճ իշլէյէն պէն
իմ : Փագաթ պու գօյունար նէ՝ եափաղ-
լար : Բիճա էտէրիմ էլլին պէնիմ 'ալէյճիմ վէ
փէտէրիլին խանէսի 'ալէյճինէ օլաուն՝ տէտի :
18 Վէ օլ կիւն ճառ Տաուտա կէլիպ սանա՝
Չըգ, Եէպուսի Օրնանըն խարմանընտա ԲԱՊ-
19 Ա պիր մէզպաճ իգամէ էլլէ՝ տէտի : Վէ
Տաուտ ճառըն քէլամընա կէօրէ ԲԱՊԱՐԸ
20 Եմի իւզրէ Եօգարը չըգաղ : Վէ Օրնան պա-
գըպ մէլիք իլէ պէնտէկիտնըն քէնտինն
տօղու կէտիլէրինն կէօրիւննէ, Օրնան չը-
գըպ Եէրէ գափանարագ՝ մէլլէ 'արգ Ե 'ու-
21 պուտիլէթ էլլէտի : Վէ Օրնան՝ էֆէնտիմ
մէլիք նի'շիւն քէնտի գուլընըն Եանընա կէլ-
տի՝ տէտի : Տաուտ տախի՝ Կաւմըն իւզլէրին-
տէն պու թա'ուն տէֆ՝ օլունմաղը իշին,
ԲԱՊԱ մէզպաճ պինա էթմէք իւզրէ, պու
խարմանըն սէնտէն իշթիրա էթմէյէ Կէլիմ
22 տէտի : Օրնան տախի Տաուտա՝ Էֆէնտիմ
մէլիք նաղարընտա խօշ օլունը ուղպ գուր-
պան թագտիմ էլլէսին : իշթէ մուհրագա Բ-
շին Եօքիւզլէր, վէ օտուն Եէրինն խարման
ալէթլէրի վէ Եօքիւզ թագըմաղը վար՝ տէտի
23 Պաւնուրըն ճիւմէսինն Օրնան մէլիք կիպի մէ-
լիլէ վէրտի : վէ Օրնան մէլլէ՝ Ալաշըն ԲԱՊԱ
24 սէնտէն րաղի օլուն՝ տէտի : Լաքին մէլիք Օր-
նանա՝ խալը, անճագ անը թամմ պա'աղաղլէ
սէնտէն իշթիրա էտէրիմ վէ Ալաշըմ ԲԱՊ-
Ա մէճճանէն -Էրուլէ մուհրագա թագ-
տիմ էթմէմ՝ տէտի : վէ Տաուտ խարման
Եէրի իլէ Եօքիւզլէրի էլլէ մըգաւ կիւմիւշէ
25 իշթիրա էլլէտի : Վէ Տաուտ օրաւտա ԲԱՊԱ
պիր մէզպաճ պինա էտիպ՝ մուհրագաղար վէ
սէլամէթ գուրպանարը թագտիմ էլլէտի :
վէ ԲԱՊԱ տիյար իշին օլուն նիյաղը գապու-
լէթմէքլէ թա'ուն իւրայել իւզլէրինտէն միւն-
տէֆի՝ օլաու :

*ՄԻԻԼՈՒՓ Ի ՍԱԼԻՍ

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ մէլք Տառւտ իսթիյար վէ միւսինն
օլաղգտաւ, անը հովապ իլէ եօրթերլէր իտի
- 2 իսէ տէ ըսընմաղ իտի: Վէ պէնտէրլէր անա՝
էֆէնտիմիղ մէլք իշինն պիր կէնձ պաքիրէ
արտնարն, վէ մէլիյին հուղուրնտաւ տու-
րուպ վէ անը կէօզէտիպ՝ գօյնընտաւ եաթ-
- 3 վէ իսրայէլին պիւթիւնն տիյարընտաւ կիւ-
ղէլ պիր գըղ արայարագ, Շուհամիյէ
Ապիշաճը պուլուպ՝ անը մէլիյին նէղտինն
- 4 կէթիրտիլէր: Վէ պու գըղ զայէթ կիւղէլ
օլուպ, մէլիյին կէօզէտերէք՝ անա խըտմէթ ե-
տէր իտի, լաքին մէլք անը պիւթտի:
- 5 Վէ Ատօնիյա իպն ի Հաճճիթ թէքպպիւր
էտիպ՝ Մէլք պէն օլաճաղըմ՝ աէյերէք՝ արա-
պալար իլէ աթլըլար, վէ եօնիւնտէ սէյիլթ-
- 6 լէտի: Փէտէրի տաթի՝ Նի՞շինն պէզլէ եափ-
տըն՝ տէյերէք անը միւստէթ ի 'էօմիւնտէ
թա՝գիր էթմէմիշ իտի. վէ տաթի անըն հէյ-
յէթի զայէթ կիւղէլ օլուպ, լաքէ-է անը
- 7 Ապշալմանն սօնկրա տօղուրմուշ իտի: Վէ
Եօպպ իպն ի Սէրուէտ վէ քեաշին Ապիա-
թար իլէ անըն սէօղիւ պիր օլաղու. վէ պուշ-
լար Ատօնիյայ թապի՝ օլուպ՝ անա եարաթմ՝
- 8 էտէրլէր իտի: Լաքին քեաշին Սաաուգ վէ
Պէնտէտ իպն ի Եհօնտաւ՝ վէ Նաթման փէյ-
ղամպէր վէ Շիմ՝ ի վէ Բէ՛ ի վէ Տառւտըն
գաշիմանլարը Ատօնիյա իլէ տէյիլէր իտի:
- 9 Վէ Ատօնիյա Բօճէլ փուշարընն ճանիպիւ-
տէ Զօխէլթ թաշը գուրպինտէ գօյունլար
վէ սըղըրլար վէ պէպի հայվանլար գէպշ էտիպ,
ճիւմէ մէլքըտտէ պիրատէրլէրինն վէ մէլիյին
պէնտէրլէր պուլունան Եհօնտաւ ըրճաղընն
- 10 ճիւմէլիյին տա՝վէթ էյլէտի: Լաքին Նաթման
փէյղամպէր վէ Պէնտէտ իլէ գաշիմանլարը
վէ պիրտտէր Սիւլէյմանը տա՝վէթ էթմէտի:
- 11 Վէ Նաթման Սիւլէյմանըն վալիտէպի Պէթ-
շէպա՝ տաթի իսթապէն տէտի քի՝ Ատօնիյա իպն ի
Հաճճիթին մէլք օլաղընը իշլթմէտին մի,
վէ էֆէնտիմիղ Տառւտըն խապէրի կօգ տըր:
- 12 Վէ շիմի կէլ, տանա պիր Նաթիշաթ վէրէ-
յիմ, քի քէնտի ճանընը վէ օլըն Սիւլէյ-
- 13 մանըն ճանընը գուրթարաւըն. Գալգ, մէլք

*Պալ քիթապա ՄԻԻԼՈՒՓ Ի ԵՎԱԼԵՂ տաթի տէնիլլի:

- Տառւտըն նէղտինն կիթ, վէ անա խիթապէն՝
էյ էֆէնտիմ մէլք, անն եէմին էտէրէք
ճարիյէնէ՝ Պէնտէն սօնկրա մէլք օլուպ,
թաթիթմա ճիւլուս էտէճէք օլան սէնին օլ-
ըն Սիւլէյման տըր՝ տէ՞մէտին մի. իմաի
նի՞շինն Ատօնիյա մէլք օլմուշ տըր՝ տէյէ-
- 14 սին: Իշլթ սէն օրատա մէլք իլէ սէզլէշ-
մէքտէ իքէն՝ պէն սէնին արգան սըրա կէլպ
սէօղլէրին թէքմիլ էտէրիմ՝ տէտի:
- 15 Վէ Պէթշէպա՝ մէլիյին նէղտինն խալլէ-
թէ կիրտի. վէ մէլք զայէթ իսթիյար օլուպ՝
Շուհամիյէ Ապիշաճ մէլիյէ խըտմէթ էթ-
- 16 մէքտէ իտի: Վէ Պէթշէպա՝ էյիլիպ մէլիյէ
թէմէննա էյլէտի. մէլք տաթի՝ Նէ՞ վար՝
- 17 տէտի: Օլ տաթի անա խիթապէն՝ էյ է-
ֆէնտիմ, անն ճարիյէնէ Ալլաճը՝ օլան ԲԱԳ-
ՊԵՆ հաղգը իշլան եէմին էտէրէք՝ Պէնտէն
սօնկրա մէլք օլուպ թաթիթմա ճիւլուս էտէ-
ճէք օլան սէնին օլըն Սիւլէյման տըր՝ ԴԵ-
- 18 ԴԵ: Վէ իշլթ շիմի Ատօնիյա մէլք օլմուշ
տըր, վէ սէն, էֆէնտիմ մէլք, պիլմէզ սին:
- 19 Վէ պիր չօգ սըղըրլար վէ պէպի հայվանլար
վէ գօյունլար գէպշ էտիպ՝ ճիւմէ մէլքըա-
տէլլի վէ քեաշին Ապիաթար իլէ սէրա-
քեր Եօպպ տա՝վէթ էյլէտի, լաքին գուլըն
- 20 Սիւլէյմանը տա՝վէթ էթմէտի: Վէ սէն, էյ
էֆէնտիմ մէլք, պիւթիւնն իսրայէլին կէօզ-
լէրի սէնտէ տիր, թաթի սէնտէն սօնկրա
էֆէնտիմ մէլիյին թաթիթմա քիմ ճիւլուս
- 21 էտէճէլինն անլէրէ պիլտիրէտին: Եօպաւ Ե-
ֆէնտիմ մէլք քէնտի փէտէրլէրի իլէ ուլու-
տըգտաւ, պէն վէ օլըմ Սիւլէյման խաթմա-
քեաւ սայըլաճաղը՝ տէտի:
- 22 Վէ իշլթ օ մէլք իլէ սէզլէշմէքտէ իքէն,
- 23 Նաթման փէյղամպէր կէտի: Վէ մէլիյէ՝
Նաթման փէյղամպէր կէտի՝ տէյիւ խապէր
վէրալլէր. վէ օ մէլիյին հուղուրնտաւ վարաղգ-
տաւ, էտէր գափախարապ մէլիյէ՝ արղ ռուպու-
- 24 տիլէթ էյլէտի: Վէ Նաթման՝ էյ էֆէնտիմ
մէլք, սէն՝ Պէնտէն սօնկրա Ատօնիյա մէլք
օլուպ՝ թաթիթմա օ ճիւլուս էտէճէք տիր՝
- 25 տէտի՞ն մի. Զիրա պու կիւն էնիպ պիր չօգ
սըղըրլար վէ պէպի հայվանլար վէ գօյունլար
գէպշ էտիպ՝ ճիւմէ մէլքըաւտէլլի վէ 'աա-
քէրին սէրտարաւընը վէ քեաշին Ապիա-

Թարը տա՛վեթ էլլէտի, վէ իշթէ անըն հու-
զուընտա եկիւյ իշէյօրլար, վէ՛ Ատօնիյա
26 մէլիք եաշաւսն՝ տէյօրլար: Ամմա պու գու-
լընը ի՛ք քեաճին Սատուգ ի՛շ Պէնտեա իպն ի
Եէճօեաւտը վէ գուլըն՝ Սիւլէյմանը տա՛վեթ
27 էթմէտի: Պու էմը էֆէնտիմ՝ մէլիք թարա-
ֆընտա՞ն մը օլտու, վէ էֆէնտիմ՝ մէլիքաէն
սօնկրա թախթընա քիմ՝ ճիւլուս էտէճէյինի
գուլընա պիլտիթմէտին՝ տէտի:
28 Վէ մէլիք Տաուտ ճէվապէն՝ Պէթշէպա՛ր
պանա չաղըընը՛ տէտի: Օլ տախի մէլիյին
հուզուընա կէլտի վէ անըն էսնիւնտէ տուր-
29 տու: Վէ մէլիք էէմին էտէրէք՝ Ճանըմը ճէ-
մի՛ ի մուզլապապատան խէլաւս էտէն ՐԱՊՊԸՆ
30 հայաթը հազգը իշին, իսրայէլին Ալլահը
ՐԱՊՊ ի՛շ սանա եէմին էտիպ՝ Պէնտէն սօնկ-
րա օլլըն Սիւլէյման մէլիք օլլուպ՝ պէնիմ
եէրիմէ թախթըմա օ ճիւլուս էտէճէք տի՛ր՝
տէտիյիմ կիպի մութլապա պու կիւն իճրա
31 էտէճէյիմ՝ տէտի: Վէ Պէթշէպա՛ր երգիւ իւ-
զէրի եէրէ գափանըպ մէլիյէ՛ տարը ը՛ ուպու-
տիլէթ էլլէյէրէք՝ էֆէնտիմ մէլիք Տաուտ
32 իլ էլ էպէտ եաշաւսն՝ տէտի: Պա՛տէճու
մէլիք Տաուտ քեաճին Սատուգը վէ Նաթան
փէյլամպէրի վէ Պէնտեա իպն ի Եէճօեաւտա՛ր
պանա չաղըընը՛ տէտի: անէր տախի մէլի-
33 յին հուզուընա կէլտիլէրինտէ, Մէլիք ան-
լէրէ խիթապէն՝ էֆէնտիլիլին պէնտէկեա-
նընը պէրապէր ալլապ՝ օլլամ՝ Սիւլէյմանը պէ-
նիմ գաթըըմա պինտիլէրէք անը ճիճօնա էն-
34 տիլինիլ: Վէ քեաճին Սատուգ իլէ Նա-
թան փէյլամպէր անը օրատա՛ իսրայէլին իւ-
զէրինէ մէլիք օլլամը իւզըն՝ մէս էթիլինէր,
վէ պօրուլու չալլապ՝ Մէլիք Սիւլէյմանն եա-
35 շաւսն՝ տէլինիլ: Վէ սիլ անըն արտը սըբա
եօգարը կէլինիլ, օլ տախի կէլիպ թախթը-
մա ճիւլուս էտէրէք՝ եէրիմէ մէլիք օլլամադ
տըր, չիւնքի իսրայէլ իլէ Եէճօեաւտ իւզէ-
րինէ ըէ՛իս օլլամը իւզըն անը թա՛ւէն էլլէ-
36 տիմ՝ տէտի: Օլ զէման Պէնտեա իպն ի Եէ-
ճօեաւտա՛ մէլիյէ ճէվապէն՝ Ալին. էֆէնտիմ
մէլիյին Ալլահը ՐԱՊՊ պէօլլէ պուլուրուսն:
37 ՐԱՊՊ էֆէնտիմ մէլիյիմ իլէ օլտաղը կիպի ք
էզլէ տախի Սիւլէյման իլէ օլտու, վէ անըն
թախթընը էֆէնտիմ մէլիք Տաուտըն թախ-
38 թընտան ա՛ղամ գըլըն՝ տէտի: Իմօի քեա-
ճին Սատուգ վէ Ճաթման փէյլամպէր վէ
Պէնտեա իպն ի Եէճօեաւտա՛ վէ ֆէրէթիլէր
վէ ֆէլէթիլէր էնիպ, Սիւլէյմանը մէլիք Տա-
ուտըն գաթըընա պինտիլէրէք՝ անը ճիճօնա
39 կէթիլուրուլէր: Վէ քեաճին Սաթուգ մէս-
քէնտան եաղ պուլնուզընը ալլապ՝ Սիւլէյմա-
նը մէս էլլէտի, վէ պօրուլու չալլաւար,
վէ պիւթիւն գալմ՝ Մէլիք Սիւլէյմանն եա-

40 շաւսն՝ տէտիլէր: Վէ պիւթիւն գալմ՝ անըն
արտը սըբա եօգարը կէլիպ, գալմ՝ տիւտիւք
չալլարադ՝ ազիմ սիւրուր իլէ մէսուր օլտու-
լար, շէօլլէ քի եէր մէտալարընտան պար-
սըլար:
41 Վէ Ատօնիյա վէ անըն իլէ պէրապէր պու-
լուսան տա՛վեթ իլէրին ճիւլմէսի թա՛ւամը պի-
թիլտիլէրի սըրատա «էրաշը իշիթտիլէր. վէ
Եօապ պօրու մէտաւսընը իշիթտիլէրտէ՛ Շէճը-
տէն կէլէն պու կիւրիլլիլ նէ՛ օլտ՝ տէտի:
42 Օ տաճա մէօլլէմէքտէ իքէն՝ իշիթէ քեաճին
Ապիտթարըն օղլու Եօնաթան կէլտի, վէ
Ատօնիյա անա՛ Գէլ, զիւս աէն էիլիթ պիլ
ատէմ սին, վէ էյի խապէր կէթիլիլ սին՝
43 տէտի: Եօնաթան տախի Ատօնիյայա ճէվա-
պէն տէտի քի՛ էֆէնտիլիլ մէլիք Տաուտ
Սիւլէյմանը թաճգիլէն մէլիք թա՛ւին էլլէ-
44 տի: Վէ մէլիք քեաճին Սատուգը վէ Նա-
թան փէյլամպէրի վէ Պէնտեա իպն ի Եէճօ-
եաւտա՛ր վէ ֆէրէթիլէր իլէ ֆէլէթիլէր անըն
իլէ պէրապէր կէօնտէրտի: վէ անը մէլիյին
45 գաթըընա պինտիլտիլէր: Վէ քեաճին Սա-
տուգ վէ Նաթան փէյլամպէր անը՝ մէլիք
օլլամը իւզլէ՛ ճիճօնա մէս էթտիլէր, վէ
մէսուր օլլարադ օրատան եօգարը չըգալլար:
վէ շէճը կիւրիլլիլ իլէ տօլտու: իշիթտիլի-
46 նիլ սէս պու տըր: Վէ տախի Սիւլէյման
47 թախթ ը սալթանաթա ճիւլուս էթտի: Վէ
մէլիյին պէնտէկեանը էֆէնտիլիլ մէլիք Տա-
ուտա խալր տու՛ա էթմէք իւզըն կէլիպ՝ Ալ-
լահը՛ Սիւլէյմանըն իսմին սէնին իսմինտէն
տաճա էֆղալ, վէ անըն թախթընը սէնին
թախթընտան ա՛ղամ էլլէտի՛ տէտիլէր:
վէ մէլիք եաթաղը իւզէրինտէ սէնտէ էլլէ-
48 տի: շէմ տախի մէլիք՝ իսրայէլին Ալլահը
ՐԱՊՊ միւպարէք օլլուսն քի կէօլլէրիմ՝ կէ-
րիւր իքէն՝ պու կիւն թախթըմա ճիւլուս
էտէճէք պիլ քիմէ իճսան էլլէտի՛ տէտի:
49 Օլ զէման Ատօնիյանըն պիլ ճիւլմէ տա՛-
վէթ իլէրի թիթիլտիլէր, վէ գալլապ Տէք
50 պիլիլ քէնտի եօլընա կիթտի: Ատօնիյա տա-
խի՝ Սիւլէյմանտան գօրգմաղլէ գալլապ կիթ-
տի, վէ մէզպաշըն պուլնուզընտան սարըլար:
51 Վէ Սիւլէյման խապէր վէրիլիլ՝ իշիթէ Ա-
տօնիյա մէլիք Սիւլէյմանտան գօրգաղը իշին
մէզպաշըն պուլնուզընտան սարըլարը, Մէ-
լիք Սիւլէյմանն պու գուլընը գըլլէ իլէ էօլ-
տիլմէլէճէյինէ պու կիւն պանա եէմին էթ-
52 սին՝ տէյօր, տէտիլէր: Սիւլէյման տախի՛
Եյէր ֆազիլէթ սաճիպի օլլուր իսէ՛ պիլ գը-
լը եէրէ տիւլմէլէճէք տիլ, ամմա անտէ
ֆէնտան պուլնուզըն իսէ էօլէճէք տիլ՝ տէտի:
53 Օլ զէման մէլիք Սիւլէյմանն առէլէր կէօն-

*Իւր - Սիւլէյմանըն երգիւնտէն

տերտի . վէ անը մեզպահատան էնտիրտիլէր .
օլ տախի կէրիպ՝ մէլէք Սիւլէյմաննա 'տաղ ը
'ուպուտիլէթ էլլէտի . վէ Սիւլէյմաննա
Էվլէնէ կիթ՝ տէտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Տաուտըն վէֆաթ էտէճէյի էյամ թէ .
գարուպ էթտիքտէ , օղլու Սիւլէյմաննա վա-
- 2 սիլէթ էտիպ տէտի քի՝ Պէն պիւթիւն
տիւնէտանն կիթտիլի էօլա կիտիլօրլմ , լա-
- 3 քին սէն գուվլէթէն վէ մէրտ օլ . վէ Տէր
նէ իշլէրսէն վէ Տէր նէրէտէ պուլունուրսան՝
մուվաֆֆադ օլմաղլըն իշլէն թէվաթ ը
Մուստա մուհարէր օլմաղլը վէճէ՛ Ալլա
Տէն ՐԱՊԱՐՆ Թարիլէրինտէ սիւլաք , վէ գա-
վանիյն վէ էվաթի Վէ աճքեմմ վէ շէհատա-
թընը Տըֆօ էթմէքլէք , անըն թէնպիհաթը-
- 4 նը իճրա էլլէյէսին , թա քի ՐԱՊԱ Տաղգըմ
տա սէլլէտիլինի՝ ետ'նի՝ Օղլուլարնի քէնտի
մէպլէքլէրինէ տիգգաթ էտիպ , Տուգըրըմտա
պիւթիւն գալլէլէր վէ պիւթիւն ճանլարըյ-
լէ Տաղիգաթ իւզլէ սիւլաք էտէրլէր իտէ ,
իսրայէլ Թախթընտա սէնին պիր տաէմին
էքիթ օլմայաճադ՝ տէտիլ քէլամը սապիթ
- 5 էլլէյէ . վէ տախի Եօպպ իպն Սէրուեա-
նըն պանա էթտիլինի՝ ետ'նի իսրայէլին իքի
սէր'ապէրի օլան Ապնէր իպն ի Նէր իլէ 'Ա-
մասա իպն ի Եթթէրի գաթլ էթտիլինի , վէ
սուլ շաֆիւթա մուհարէպէ գանը տաթէրէք
պէլինտէքի գուլաղա վէ ալաղընտաքի պապ
- 6 գապընտ պուլաղընտաղըն պիլիթսին : Իմնի
Տիթթէթին իթթիգալանճա Տաթթէթ էտիպ ,
անըն ագ սալընը սէլլաթէթլէ գապրա էնտիր-
- 7 մէյէսին : Ամմա ճիլ'ատի Պարզիլլայըն օղլուլա-
րընա իքրամ էլլէյէսին , վէ սօֆրանտա թա'ամ
էտէնլէր տրաքընտա պուլունալար , զիրա
պիրատէրին Ապշաթմըն էիւզիւնտէն Ֆիրաթ
էթտիլիմտէ՝ պու էօլտա ետնըմա կէլտիլէր :
- 8 Վէ իշթէ Պահուրիմտէն Պէնեամինի
Շիմ'ի իպն ի Ճիրա ետնընտա տըր . պու
քիլէ Մահանայիմէ կիթտիլիմ կիւնտէ՝ լա՛-
նէթ ի շէտիտ իլէ պանա պէտտուեա էլլէ-
տի . լաքին պէնի իսթիգալ իշլէն իրտանա
էնտիլինտէ՝ Պէն սէնի գըլլէ իլէ էօլաթիւրմէ-
յէճէյիմ՝ տէրէրէք , ՐԱՊԱՐՆ , Տաղգը իշլէն
- 9 անա էթմին էլլէտիմ : վէ շիմտի սէն ոնը
սուլաղ 'տա էլլէմէ , զիրա սէն էՏԼ ի Տիթ-
մէթ օլմապ՝ անանէ եափաճաղըն պիլիթսին ;
վէ անըն ագ սալընը գապրա գան իլէ էն .
տիրէսին :

- 40 Պա'տէհու Տաուտ էճտատը իլէ ուլու-
յուլա՝ շէհը ի Տաուտտա տէֆն օլունտու :
- 41 Վէ Տաուտըն իսրայէլ իւզլէրինէ էյամը սալ-

թանաթը գըրգ սէնէ իտի . Շէպրոնտա էէտի
սէնէ , վէ Եթրուշիմտէ օթուգ իւշ սէնէ
սալթանաթ էլլէտի :

- 12 Վէ Սիւլէյման փէտէրի Տաուտըն թախ-
թընա ճիւլուս էտիպ՝ Տիւքիւմէթի զէյաաթէ-
սիլլէ միւհքէմ օլտու :
- 13 Վէ Ատօնիյա իպն ի Հաճճիթ Սիւլէյմա-
նըն վալիտէսի Պէթշէպա'ըն նէզտինէ կէլտի .
օլ տախի՝ կէլիլին խալը մը տըր՝ տէտի-
- 14 յինտէ , խալը տըր՝ տէտի : վէ՛ Սանա պիր
սէօզիւմ վար՝ տէմէսի իւզլէրինէ՝ Սէօյլէ՝ տէ-
- 15 տի : Օլ տախի՝ Էմր ի սալթանաթ պէնիմ
օլմապ՝ մէլէք օլմամ իշլէն ճէմի՝ ի իսրայէլին
պանա թէվէճճիւհ էթտիլլէրի մա'իւմին
տիր . լաքին էմր ի սալթանաթ չէվիլիլապ՝
պիրատէրիմին 'եօհտէսինէ կէլտի . զիրա ՐԱՊԱ
- 16 Թարաֆընտան անա վէրիլտի : վէ շիմտի
սանա պիր ըիճամ վար , պէնտէն տիրիլ էթ-
- 17 մէ՝ տէտիքտէ , անա՝ Սէօյլէ տէտի : Օլ տա-
խի՝ Վէրէմ էլլէ , մէլէք Սիւլէյմաննա սէօյլէ ;
(զիրա օ րիլէտիլինէ սէնտէն տիրիլ էթմէյէ-
ճէք տիր) Դունամիյէ Ապիշաճը գէվճէ օլ-
- 18 մադ իւզլէ պանա վէրսին՝ տէտի : Պէթշէ-
պա՝ տախի՝ Փէք էյի , պէն սէնին իշլէն մէ-
լիլէ սէօյլէրիմ՝ տէտի :
- 19 Պունուս իւզլէրինէ Պէթշէպա՝ Ատօնիյա
իշլէն սէօյլէմէք իւզլէ , մէլէք Սիւլէյմանըն
նէզտինէ վարաթ . մէլէք տախի անը իսթիգ-
ալլէ գալլըպ , անա թէմէնտա էտէրէք ,
Թախթընտ օթուրընճա , մէլիլին վալիտէսի
իշլէն տախի Թախթ օտուրթտու : օլ՝
- 20 տախի անըն սաղընտա օթուրտու : վէ՛ Սա-
նա պիր քիւշիւք ըիճամ վար , պէնտէն տի-
րիլ էթմէ՝ տէտիքտէ , մէլէք անա՝ Պուլուր ,
վալիտէմ , զիրա սէնտէն տիրիլ էթմէմ :
- 21 տէտի : Օլ տախի՝ Դունամիյէ Ապիշաճ պի-
րատէրին Ատօնիյայա գէվճէ օլմադ իւզլէ
- 22 վէրիլտին՝ տէտի : վէ մէլէք Սիւլէյման վա-
լիտէսինէ ճէվապէն՝ Սէն նէ՝ սէպէպտէն Դու-
նամիյէ Ապիշաճը Ատօնիյա իշլէն թալէպ
էտէրսին . սալթանաթը տախի անըն իշլէն
թալէպ էլլէ , (զիրա օ պէնիմ պէօյիւք պի-
րատէրիմ տիր ,) պլիլին անըն իշլէն վէ քեա-
հին Ապիաթար իլէ Եօպպ իպն Սէրուեա ի-
- 23 չիւն Բալէպ էյլէ՝ տէտի : Օլ վաղըթ մէլէք
Սիւլէյման՝ ՐԱՊԱՐՆ Տաղգը իշլէն էէմին է-
տիպ , Ալլա՛ք պանա պէօյլէ վէ տաճա զէյաա-
տէ էթսին քի Ատօնիյա պու սէօզիւ քէնտի
- 24 ճոնը 'ալէյհինէ սէօյլէմիշ տիր : վէ շիմտի
պէնի սապիթ էտիպ՝ փէտէրիմ Տաուտըն
Թախթընտ ճիւլուս էթտիրէրէք , տէտիլի
իւզլէ պանա պիր խանէ եափան ՐԱՊԱ Տալլ
տըր քի , Ատօնիյա պու կիւն գաթլ օ-
- 25 լունաճադ տըր՝ տէտի : վէ մէլէք Սիւլէյ-

ման Պէնսան իպն ի Եհնանատա՛ր կեօնտեր-
տի , օլ տախի անը վուրտըգտա էօլտիւ :
26 վէ մէլք քեահին Ապիաթարա իիթա-
պէն՝ Սէն 'Անաթթօթա չիֆթիլիինէ կիթ , գի-
րա սէն էօլիւմէ միւսթաճադգ սըն . ֆադաթ
Եհնանատա ՐԱՊՊԸՆ թապաթ էլ - ահա՛ն փե-
տերիմ՝ Տաուտըն Եօնիւնճէ կէթիլիւրիւպ , փե-
տերիմին չէքտիլի պիլ ճիւմիէ տերտէրէ ճէմ
աէրտ օլտըղըն ճիհէթիլէ սէնի պու կիւն էօլ-
27 տիւրմէմ՝ տէտի : վէ Սիւլէյման , ՐԱՊՊԸՆ
'Լիլիին խանէսի ճադգընտա Շիօտա սեղ-
լէտիլի քէլամը իթմամ իշիւն , Ապիաթարը
ՐԱՊՊԸՆ քեահինի օլմագլըգտան թարտ էյ-
լէտի :
28 վէ իշպու խապեր Եօապա կէլտիքտէ ,
(ղերա Եօապ Ապալաթա թապի՝ օլմաթը իսէ
տէ՝ Ասօնիլայա թապի՝ օլմալ իտի ,) Եօապ
ՐԱՊՊԸՆ մէքէնիինէ իլթիճա իլէ մէգպաճըն
29 պոչնուղարընա սարըլտը : վէ մէլք Սիւ-
լէյմանա Եօապըն՝ ՐԱՊՊԸՆ մէքէնիինէ իլթի-
ճա էտիպ մէգպաճըն Եանընտա պուլունտըղը
իխապը օլուտըգտա , Սիւլէյման Պէնսան
իպն ի Եհնանատա՛ր կեօնտերիպ , Կիթ անը
30 վուր՝ տէտի : Պէնսան տախի ՐԱՊՊԸՆ մէ-
քէնիինէ կիտիպ , անա՛ Մէլիլի էմիի պու
տըր , չըգ տըշարը՝ տէտի . Օլ տախի՝ իսպը ,
պուրատա էօլէյիմ՝ տէմէսի իւղէրիինէ , Պէ-
նսան մէլիլին նէղտիինէ 'ալտիթիլէ , Եօապ
պէօլլէ սէօյլէտի , վէ պու թարալ իւղըն ճէ-
վապ վէրտի՝ տէլէրէք անա իֆատէ էյլէտի :
31 վէ մէլք անա իիթապէն՝ Անըն տէտիլիինի
իծրա իլէ անը վուր վէ տէֆն էյլէ , քի պէն-
տէն վէ փեալէրիմին խանէսիտէն Եօապըն
սէպէպիլ տէօքտիլիւ գանը իգալէ էտէ-
32 սին : վէ ՐԱՊՊ անըն տէօքտիլիւ գանը
պալը իւղէրիինէ կէթիլէքէք տիր , զիրա փե-
տերիմ Տաուտըն խապէրի օլմալարադ , քէն-
տիսինտէն զիլտտէ սալիճ վէ էյի իքի զաթա՝
Եա՛նի իօրալէլին սէր՝ապէրի Ապնէր իպն ի
Նէր իլէ Եհնանատան սէր՝ապէրի 'Ամասա
իպն ի Եթէրէ ճիւճում էտիպ՝ գըլըլէ
33 գաթլ էյլէտի : վէ պուլուարըն գանը իլ էլ
էպէտ Եօապըն պալը իւղէրիինէ վէ անըն զիւր-
րիլէթիլին պալը իւղէրիինէ ըիւճու՝ էտէ .
ամմա Տաուտ իլէ նէսլի վէ խանէսի վէ թախ-
թը իւղէրիինէ ՐԱՊՊ թարաֆընտան իլ էլ է-
34 պէտ սէլամէթ օլուլն՝ տէտի : Օլ զէման Պէ-
նսան իպն ի Եհնանատա՛ր չըգլըլ՝ անը վուր-
րադ գաթլ էթտի . օլ տախի պէրրիլէտէ
35 քէնտի խանէսիտէ տէֆն օլուլտա : վէ մէ-
լք Պէնսան իպն ի Եհնանատա՛ր անըն Ե-
րիին սէր՝ապէրի նապ էյլէտի . քէզալք մէ-
լք քեահին Սաուտը Սպիաթարըն Եերիին
36 նապ էթտի : Պա՛տէհու մէլք քաթ՝ կէօն-

տերիպ Շիմ՝իլի չաղըրտը . վէ անա՛ Քէնտին
իշիւն Եհնանատալիմտէ պիւր խանէն ինչա էյլէ-
յիպ օրատա օթուր , վէ ճիլ պիւր Եերէ
37 չըգմա . վէ չըգլըլ Գէտրօն տէրէսինի կէչ-
տիլին կիւնտէ՝ էյի պիլմիլ օլ քի մալթա-
գա էօլէճէքսին , վէ գանըն քէնտի պալըն իւ-
38 զէրիինէ օլաճադ տըր՝ տէտի : Շիմ՝ի տախի
մէլիլէ՝ Պու քէլամ՝ էյի տիւր . էֆէնտիմ՝ մէ-
լիլին էմիի իւղըն գուլըն իծրա էտէճէք տիւր՝
տէտի : վէ Շիմ՝ի Եհնանատալիմտէ խալը վա-
գըթ սաքին օլտու :
39 վէ իւլ սէնէ սօնկրա Շիմ՝ինին իքի գու-
լը ճաթ մէլիլի Աքիլ իպն ի Մա՛աքանըն
նէղտիինէ ֆիւրաթ էթմէլէրի վուգուլիտէ ,
Շիմ՝իլի՝ իլթէ գուլարըն ճաթտա տըր՝ տէ-
40 յէրէք խապեր վէրտիլէր : Շիմ՝ի տախի գալ-
գըպ մէքէպիինէ էյէր վուրաթադ , գուլարը-
նը արամագ իւղըն Աքիլին նէղտիինէ ճաթա
կիթտի , վէ Շիմ՝ի կիտիպ քէնտի գուլարը-
41 նը ճաթտան կէթիլտի : վէ Սիւլէյմանա՛ Ե-
րուշալիմտէն Շիմ՝ինին ճաթա կիտիպ 'ալ-
տէթ էթմիլ օլտըղը իխապը օլուտըգտա ,
42 Մէլք Շիմ՝իլի չաղըրտարադ , անա իիթա-
պէն՝ Սէն չըգլըլ պիւր Եերէ կիթտիլին կիւն-
տէ մալթադա էօլէճէյիլի էյի պիլմիլ օլ
տէլէրէք , ՐԱՊՊԸՆ ճադգը իշիւն սանա Եէմին
էթտիլիպ՝ չէհատէթ էթմէտիմ մի . սէն
տախի պանա՛ իշիլտիլիմ՝ քէլամ՝ էյի տիւր՝
43 տէտին : իմտի նի՛չիւն ՐԱՊՊ իլէ օլան Եէմի-
նի վէ սանա էյլէտիլիմ՝ թէնպիճի ճըֆգ էթ-
44 մէտին՝ տէտի : վէ մէլք Շիմ՝իլի՝ Սէն մէտէ-
րիմ Տաուտա էթտիլին պիւլթիւն չէրաթէթի
պիլիլիին . պուլա գալպին տախի չէհատէթ
էտէր . վէ ՐԱՊՊ չէրաթէթիլի սէնին պալընա
45 տէօնտէրէճէք տիւր : Սմա մէլք Սիւլէյման
միւպարէք , վէ Տաուտըն թախթը ՐԱՊՊԸՆ ճու-
ղուրընտա իլ էլ էպէտ սապիթ օլաճադ տըր՝
46 տէտի : վէ մէլք Պէնսան իպն ի Եհնանա-
տա՛ր Եմը էյլէտի . օլ տախի չըգլըլ անը
վուրտըղը կիպի էօլտիւ . վէ Եմը ի ճիւքիւ-
մէթ Սիւլէյմանըն Եէտիտտէ քապիթ օլտու :

ՊԱՊ 3

1 վէ Սիւլէյման Մըրը մէլիլի ֆիւր՝օն իլէ
միւսաճարէ էտիպ , ֆիւր՝օնը գըղընը ալա-
րադ , քէնտի սերայը վէ ՐԱՊՊԸՆ պէլթի վէ
Եհնանատալիմ մուհիթ օլան սօւրը պիւնա էտիւ-
ճէյէ գաւաթ՝ անը Շէհը ի Տաուտա կէթիւր-
2 տի : Անագ գալմ՝ միւրթէֆէ՛տթա գէպճ
էտէր իտի , զիրա օլ կիւլէրէ տէկին ՐԱՊՊԸՆ
իսմինէ պիւր պէլթի ինչա օլուլմալըն իտի :
3 Սիւլէյման՝ փեալէրի Տաուտըն գանուլա-
լը միւլթիլիինէ օիւլաք էտէրէք՝ ՐԱՊՊԸՆ սէ-

վեր խոի . անճաղ միւրթէֆէ'աթտա գէպ՝
 4 էտէր վէ պուխուր եադար խոի : Վէ ձիպ'օն
 միւրթէֆէ'աթի 'ուզմա օլմաղլէ , գէպ՝ էթմէք
 իւղըէ մէլէք օրայա կիթտի . Սիւլէյման օլ
 մէզպա՛հ իւղէրինէ պին բէ'ս մուհրազա թադ-
 տիմ' էլլէտի :
 5 ձիպ'օնտա ԲԱՊՊ Սիւլէյմանա կէճէլէյին
 րիւլատա կէօրիւնտիւ . վէ Ալլա՛հ Սոնա նէ'օ
 6 վէրէյիմ' . թալէպ էլլէ' տէտի : Վէ Սիւլէյման
 Ֆէ'լապէն' Գուլն փէտէրիմ' Տաուտա' սէնին
 իլէ օրտգ վէ սալա՛հ վէ իսթիգամէթ ի գալլ
 իլէ հուզուրընտա սիւլուք էլլէտիյի ճի՛հէթ-
 լէ' պէջիւք ի'նայէթ էթտին վէ պու կիւն օլ-
 տըղը կիպի անա թաթիլնա ճիւլուս էտէն պիր
 7 ուղու իճսան էթմէնլէ անա պու պէջիւք ի-
 նայէթի ճըֆղ էլլէտին : Վէ չիմտի , եա
 Ալլա՛հմ' ԲԱՊՊ , սէն փէտէրիմ' Տաուտան եէ-
 րինէ գուլնը մէլէք նապ էլլէտին իսէ տէ ,
 պէն պիր քիւլէք չօճուգ իմ' , չըգըպ կիրմէյի
 8 պիլմիմ' : Վէ գուլն' ինթիխապ էլլէտիյին
 գալմի՛ն որաւընտա իմ' , օլ պէջիւք գալմ'
 9 պա քէրէթ' իմտի գալմի՛նա հիւքմ' էտիպ
 իսայր ու շէրի թէֆրիգ իլիւն սէն գուլնա
 պիր գալլ ի ֆէհիմ' իճսան էլլէ , զիւրա պու
 սէնին գալմ' 'ուղիմի՛ն հիւքմ' էթմէյէ թիմ'
 10 միւզթէտիւր տիր' տէտի : Վէ պու քէլլիմ'
 եա'նի Սիւլէյմանն պու շէյի թալէպ էթտի-
 11 յէ ԲԱՊՊՈ՛ն նազարընտա խօշ կէօրիւնտիւ :
 Վէ Ալլա՛հ անա խիթապէն' Պու շէյի քէնտիւնէ
 թալէպ էլլէտիյին իլիւն , վէ քէնտիւնէ էյամ' ը
 քէտիրն վէ սէրվէթ թալէպ էթմէյիպ , տիւշ-
 միւնէրինին ճաւաղընը տախի թալէպ էթմէ-
 12 յիպ տէ , անճաղ հազգը թէմիլղ էթմէյէ
 քէնտիւնէ ֆէհիմ' թալէպ էլլէտիյին իլիւն ,
 իլթէ պէն քէլլալնա կէօրէ իճրա իլէ' սանա
 պիր գալլ ի ֆէհիմ' վէ 'ուլիմ' վէրտիմ' , շէյ-
 13 լէ քի սէնտէն ագտէմ' սէնին միսլին օլմաղլէ ,
 վէ սէնտէն սօնիլա տախի միսլին օլմաղլադ
 14 տըր , շէմ' տախի թալէպ էթմէտիյին' եա'նի
 պիւթիւն էյամի՛նտա միւլուք որաւընտա միս-
 15 լին պուլնտըլադ տէրէճէտէ սանա սէր-
 վէ վէթ վէ 'իլղէթ ի'թա էլլէտիմ' : Վէ էյէր
 փէտէրին' Տաուտան սիւլուք էլլէտիյի կիպի'
 գանուլարընը վէ էմրէրիմի ճըֆղ էտէրէք ,
 թարիլէրիմտէ սիւլուք էտէր իսէն , էյա-
 16 մընը թէքսիր էտէրիմ' տէտի : Վէ Սիւլէյ-
 ման ույանտըլադ իլթէ ըիւլա խոի . վէ եէ-
 րուշալիմէ կիաիպ ԲԱՊՊՈ՛ն թապուլ իւլ 'ա՛հ-
 տընն էօնիւնտէ տուրարադ' մուհրազալար
 վէ սէլալէթ գուրպանլարը թադաթիմ' էտիպ ,
 քէնտիւնէ ի պէնտէկէանընա տախի պիր զիյա-
 17 ֆէնէ էլլէտի :

Նէղտինէ կէլիպ' հուզուրընտա տաւառու-
 17 լար : Վէ պու գալլըրաւաւն պիրի' Ամա'ն ,
 էֆէնտիմ' , պէն վէ պու գալլը պիր խանէտէ
 տաքին օլարադ , օլ խանէտէ անըն եանըն-
 18 տա պիր չօճուգ տօղուրուում : Վէ պէնիմ'
 տօղուրմամըն իւզիւնճիւ կիւնիւնտէ պու գա-
 19 րը տախի տօղուրաւա . պիլղ պէրապէր իաիք .
 խանէտէ եանըմըլտա պիլղաէն պաշգա քիմնէ
 պուլուամըյալ' էվտէ իքիմիլ եալնըղ իաիք :
 20 Վէ պու գալլընն չօճուղը կէճէլէյին էօլալ .
 զիւրա իւզիլինէ եաթար : Վէ կէճէ եալլը
 գալլապ' ճարիլէն 'ույուր իքէն , օղլընը եա-
 21 նըմտան ալար , վէ քէնտի գօյնընա եաթը-
 րալ , քէնտի էօլիւ օղլընը տախի պէնիմ'
 22 գօյնընա եաթըրալ : Վէ պէն սապահլայլն
 օղլընը միլիմէյէ գալլալտըղմտա , իլթէ էօլիւ
 իսի . վէ սապահլայլն անա տիգալաթլէ
 պադաղըմտա' իլթէ օ տօղուրալընը օղլըմ'
 23 տէյիլ խոի' տէտի : Լաքին օլ պիր գալլը'
 խայր . տիրի չօճուգ պէնիմ' օղլընը տըր , վէ
 էօլիւ օլան սէնին օղլըն տըր' տէր իքէն ,
 24 պու' խայր , անճաղ էօլիւ օլան սէնին օղլըն
 վէ տիրի պէնիմ' օղլըն տըր' տէյէրէք մէլիլին
 25 հուզուրընտա սէյլէրէք խոի : Օլ վաղթմ'
 մէլէք' Պու գալլը' Տիրի չօճուգ պէնիմ' օղլըն
 տըր , վէ էօլիւ օլան սէնին օղլըն տըր տէյօր .
 վէ օլ պիրի' խայր , անճաղ էօլիւ օլան սէնին
 օղլըն տըր վէ տիրի պէնիմ' օղլըն տըր' տէյօր ,
 26 տէտի : Վէ մէլէք Պանա պիր գըլըճ կէթիլի-
 նիլ' տէտիքտէ , մէլիլին հուզուրընտա պիր գըլըճ
 27 կէթիլտիլէ : Մէլէք տախի' Տիրի չօճուղը իքի
 շաղգ էտիպ նըլալըն պիրինէ , նըլալըն տի-
 28 կէրինէ վէրինիլ' տէտի : Օլ զէման տիրի չօ-
 ճուղըն վալիտէսի' օղլու իլիւն էիւրէյի եա-
 նարադ , մէլիլէ խիթապէն' Ամա'ն , էֆէնտիմ'
 տիրի չօճուղը անա վէրինիլ , վէ անը էօլ-
 տիւրմէյինիլ' տէտի . ամմա օլ պիրի' Նէ
 պանա , նէ անա օլուուն , անը շաղգ էտի-
 29 նիլ' տէտի : Վէ մէլէք ճէվապէն' Տիրի չօ-
 ճուղը անա վէրինիլ , վէ էօլտիւրմէյինիլ ,
 30 վալիտէսի օ տըր' տէտի : Վէ ճէտի' ի խ-
 րայէլ մէլիլին վէրտիլի հիւքմիւ իլթիտիք
 վէրինտէ' մէլէքաէն գօրգաուլար . զիւրա կէօր-
 տիւլէք քի հիւքմ' էթմէք իլիւն անտէ հիւ-
 մէթ Ուլլա՛հ վար տըր :

ՊԱՊ 4

1 Վէ մէլէք Սիւլէյման քէնտիլէ ի խրայէլ
 իւզերինէ մէլէք օլուպ , բէ'խէրի տախի
 2 պուլնար խոի , եա'նի 'Աղաբա իպն ի Սա-
 3 տուգ' քէնտի , Վէ Շէշանըն օղլուլարը էլլէ-
 չօրէֆ վէ Աիւլալ' տըր քէտիլտիլէր , վէ եէ-
 չօլաֆաթ իպն ի Աիւլալ' վաղը'անիւվալս :

16 Օլ զէման իրն նէֆէր ֆահիլէ մէլիլին

- 4 Վէ Պէնտէա իպն ի Եէհօնատո՝ սերաքեր ,
5 վէ Սատուգ իլէ Ապիսթար՝ քեահինէր , Վէ
'Աղարեա իպն ի Նաթան՝ զսէիէն նազըրլարը-
նըն ըէ'իսի , վէ Չապուտ իպն ի Նաթան՝ միւ-
6 շիր վէ մէլիլին մահրէմի իտի , Վէ Աիիշար՝
սերայ միւտիլի , վէ Ատոնիլում՝ իպն ի 'Ապ-
տա բուսումաթ նազըրլար իտի :
- 7 Վէ Սիւլէյմանըն պիւթիւն իսրայէլ իւ-
ղերինէ օն իքի նազըրլար օլուպ , պուշլարըն
հէր պիլի սէնէտէ պիլիլէր այ մէլիլ իլէ սէ-
րայլըն մէ'քիւլաթը իլիւն երզազ թէտարիք
8 ետերէր իտի : Վէ իսմէլիլ տախի պուշլար
9 ալը , Էֆրայիմ տաղընտա իպն ի Հուր , Մու-
գաա վէ Շա'ալպիմ վէ Պէյթ-շէմ վէ Էյլօն-
10 պէյթ-Հանանտա իպն ի Տէգէր : Վէ Արուպ-
օթտա իպն ի Հասաա օլուպ՝ Սօգօհ վէ պիւ-
թիւն Հէֆէր տիյարը տախի անըն իսրայէլ-
11 րէ իտի : Պիւթիւն Տօր տիյարընտա իպն ի
Ապիստապ օլուպ՝ Սիւլէյմանըն գըղը թա-
12 ֆէթ անըն գէվէտի իտի : Թա'նաթ իլէ Մէ-
հիտո , վէ Եիզրա'էլ ալթընտա Սարթանա
գուրպիտէ Պէյթշէանտան Ապէլ-մէհօլէյ
գատար , Եագմի'ամըն էօթէսինէ տէկին պիւ-
թիւն Պէյթշէանտա՝ Պա'անա իպն ի Ահի-
13 լուտ իտի : Բամթ-ճիլ'ատտա իպն ի Ճապեր
օլուպ , Եսիր իպն ի Մանասանըն ճիլ'ատ-
տա վազը՝ գատապլարը վէ Պաշանտա վա-
գը՝ սուրը վէ փիլինճ գափու սիւրիւսիւ
օլան ալթմըշ պէօյիւր շէհըրէտէն 'իպարէթ
14 Արճօպ գըթ'ալը անըն իսրայէլ-րէ իտի : Մու-
15 հանայիմնէ Աիիստապ իպն ի 'Բիտո . Նէֆ-
Եայիսէ Աիիս'աա օլուպ՝ պու տախի Սիւ-
լէյմանըն գըղը Պառիմաթը թէգէվիւնճ էյլէ-
16 տի : Աւէր վէ 'Ալթտա Պա'անա իպն ի
17 Խուշայ , իսաքարտա Եէհօնաթաթ իպն ի
18 Փարուի , Պէնտամինտէ Դիմ'ի իպն ի Էյլա ,
19 վէ ճիլ'ատ տիյարընտա , Ամօրիլէրին մէլի-
լի Սիհանըն վէ Պաշան մէլիլի 'Օճըն տիյար-
լարընտա Էալընը նազըր օլարագ Ճապեր
իպն ի Ուրի պուլընուր իտի :
- 20 Վէ Եէհուտա իլէ իսրայէլ՝ քէսրէթ ճի-
հէթիլէ տէնիլ սահիլինտէ պուլընան գոււմ
կիպի չօգ օլուպ , էքլ ու շուրպ էտերէք սէ-
21 ֆա էտերէր իտի : Վէ Սիւլէյման Ֆիւ'նէհ-
րինտէն Ֆիլիսթիլէր տիյարընա վէ Մըրը
հուսուտընա գատար , քեաֆֆէ ի մէմիլէ իւ-
ղերինէ հիւքմ էտեր իտի . պուշլար տախի
վէրիլ կէթիլէրէք , Սիւլէյմանա քեաֆֆէ ի
էյամ՝ Ը 'էօմիլիւնտէ 'ուպուտիլէթ էտերէր
իտի :
- 22 Վէ Սիւլէյմանըն եէվիլ իսարճ Ը մաթ-
տիլ թիուղ քօր խատ ուն վէ ալթմըշ
23 քօր 'ատի ուն , Վէ կէյիլէր վէ Եապան
քէլիլէր վէ ճէյրանլար վէ պէսիլ գուշար-

- տան մա'տա օն 'ատէտ պէսիլ սըղըր իլէ Եիլ-
մի 'ատէտ մէր'ատան կէլմէ սըղըր վէ Եիլ-
24 'ատէտ գօյուլտան իպարէթ իտի : Զիրա
Նէհրին պիւթիւն պէրի թարաֆընա թիֆ-
օահտան Ղազըպա գատար Նէհրին պէրի
թարաֆընտա պուլընան մէլիլէրին ճիւլէսի
իւղէրինէ հիւքիւմէթ էտիպ՝ էթրաֆընտա
պուլընանլարըն քեաֆֆէսի իլէ միւսալէ-
25 մէթ իւղըն իտի : Վէ Սիւլէյմանըն ճէմի' ի
էյամընտա Եէհուտա իլէ իսրայէլ , Տանտան
Պիլըշպա'ա գատար , հէր պիլ ատէմ քէն-
տի ամսար վէ քէնտի ինճիլ աղաճը ալթըն-
տա էմիլիլէթ իւղըն թիուրուր իտի :
- 26 Վէ Սիւլէյմանըն քէնտի 'արապա աթ-
լարը իլիւն գըրգ պին աթ եէմիլիլ օն իքի
27 պին սուվարիսի վար Ըտը , Վէ օլ նազըրլար
հէր պիլի քէնտի պընտա , պիլ շէյի էքսիք
պրագմայարագ՝ մէլիլ Սիւլէյմանըն , վէ
անըն սօֆրաօընա կէլէնէրին քեաֆֆէսիլին
28 մէ'քիւլաթըն թէտարիք էտերէր իտի : Գէ-
ղալիք ալթլար վէ քիւհէյլալար իլիւն ,
անյէրին պուլընտըլարը մահօպէ , հէր քէս
քէնտինէ էմի օլընտըղընա կէօրէ՝ արփա իլէ
սաման կէթիլիլէր իտի :
- 29 Վէ Աւաճ Սիւլէյմանա հիքմէթ վէ ղալթ
չօգ ֆէհմ՝ վէ տէնիլ սահիլինտէ պուլըն-
ան գոււմ գատար վիւս'աթ Ը իսրաք իհ-
30 ան էյլէտի : Վէ Սիւլէյմանըն հիքմէթի
պիլ ճիւլէշարգ Էհալիսինին հիքմէթինտէն
վէ ճիւլէշ Մըրիլէրին հիքմէթինտէն ղիյա-
31 տէ իտի : Վէ ս ճէմի' ի նատաան , Էղրահի
Էյթանտան վէ Մահօլ օղըլլարը Հէյման
վէ Գալքօլ վէ Տէրտա'տան ղիյատէ հաքիլմ
օլմուրլէ՝ էթրաֆընտա պուլընան միլիլէթ-
32 լէրին քեաֆֆէսիլտէ նամար օլտու : Վէ
իւշ պին մէսէլ սէգլէտի , շիլիլէրի տա-
33 իսի պին պէշէ պալիլ օլտու : Վէ Լիպ-
նանտա օլան երզ աղաճընտան տիվարտա
պիթէն ղուֆոյա վարընճոյա գատար՝ աղաճ-
լարտան պահա էտիպ , պէհիմէ վէ գուշ վէ
հաշէրաթ վէ պալքլարըն խուսուտընտա
34 սէօյլէտի : Վէ ճէմի' ի ագվամտան , վէ անըն
հիքմէթինտէ տա'իլ իտպեր ալմըշ օլան ճէմի'ի
միւլուք Ը ղէմին թարաֆընտան , Սիւլէյմանըն
հիքմէթինի տիլիլէմէք իլիւն արէմիլ կէլիլ-
լէր իտի :

- 4 Վէ Սուր մէլիլի Հիրամ Սիւլէյմանը փէ-
տիլ եերինէ մէլիլ մէսհ էթտիլէրինի ի-
շիթտիլտէ , պէնտէկիսնընտան անըն նէզ-
տինէ կէօնտէրաի . ղիրա Հիրամ Տաուտը

- 2 աս'իմա սէվէր խոի : Սիւլէյման տախի Հի-
3 բամա արէր կէօնտէրիպ տէտի քի՝ փետէրիմ
Տաուտըն էթրաֆընտա օլան մուհարէպէլէր
սէպէպինտէն , թա ՐԱՊՊ անլէրի ոյաղընըն
թապանը ոյթընա գոյունճայա գատար , Աւ-
լահը օլան ՐԱՊՊԸ իսմինէ պիր պէյթ ինչա
էթմէյէ գատար օլմաաղը մա'լիւմին տիր :
4 Լաքին շիմաի Ալահըմ ՐԱՊՊ պանա հէր
թարաֆտան րահաթ վէրմիշ տիր . տիւշմէն
5 եօգ , վէ ֆէնա պիր վազը'ա եօգ տըր : Վէ
իշթէ ՐԱՊՊԸ փետէրիմ Տաուտա խիթապէն՝
Սէնին եէրինէ թախթընա ճիւղուս էթտիրէ-
ճէյիմ օղըն իսմիմէ պիր պէյթ ինչա էտէ-
ճէք տիր՝ տէտիյի իւղըն , պէն Ալահըմ
ՐԱՊՊԸ իսմինէ պիր պէյթ ինչա էթմէք նի-
6 յէթինտէ իմ : Վէ շիմաի պէնիմ իչիւն
Լիպնանտան էրդ աղաճլարընըն քէսիլմէսինի
էմր էյլէ . գուլլարըմ տախի գուլլարըն իլէ
պէրապէր պուլունտունլար . վէ պանա սէյլէ-
տիյինէ կէօրէ պիթ թէմամ գուլլարընըն իւճ-
րէթինի սանա վէրիւրիմ . զըրա աղաճլար
քէսմէք խուսուսընտա Սյայտափլէր կիպի սա-
հիպ ի մարիֆէթ պիր ապէմ արա'լըտա պու-
լունտաղը մա'լիւմին տիր :
7 Իմաի Հիրամ Սիւլէյմանըն սէօղլէրինի ի-
շիթտիյի կիպի զիյատտէիլլէ սէվէնիպ , Պու-
պէր օղուլ մէրէն ՐԱՊՊ պու կիւն միւպարէք
8 օլուն՝ տէտի : Վէ Հիրամ Սիւլէյմանա ա-
րէր կէօնտէրիպ՝ Պանա պուլուրաղընըն իշիթ-
տիմ . էրդ աղաճլարը վէ չամ աղաճլարը խու-
9 սուսընտա հէր իսթէտիյինի եափարըմ : Պէ-
նիմ գուլլարըմ աղաճլարը Լիպնանտան տէ-
նիգէ էնտիրսինլէր , պէն տախի անլէրի սալ-
լար եափըպ էմր էթտիյին մահալէ գատար
տէնիլտէն կէօնտէրէք՝ օրատա չէօղտիւրիւ-
րիւմ , սէն տէ գալտըրըսըն . վէ էհլի պէյ-
թիմ իչիւն թա'ամ վէրմէնլէ իսթէտիյիմի
10 եափարըն տէտի : Վէ Հիրամ Սիւլէյմանա՝
իսթէտիյի գատար էրդ աղաճլարը իլէ չամ
11 աղաճլարը վէրիւր խոի : Սիւլէյման տախի Հի-
բամա էհլ ի պէյթինին թա'ամը իչիւն երիմ
պին քօր պուղտայ վէ երիմի քօր խալիս զէյ-
թուն եաղը վէրտի . պէյլէճէ Սիւլէյման Հի-
բամա պունու սէնէ պէ սէնէ վէրիւր խոի :
12 Վէ ՐԱՊՊ Սիւլէյմանա՝ վա'տ էյլէտիյինէ
կէօրէ հէքմէթ վէրտի . վէ Հիրամ իլէ Սիւ-
լէյմանըն պէյնինտէ միւսաթէմէթ օլուպ՝ պի-
13 րի պիրի իլէ մու'ահէտէ էյլէտիլէր : Վէ մէ-
լիք Սիւլէյման պիւթիւն Իսրայէլտէն ապէմ
թօփլայըպ թօփլաաղը տախի օթուզ պին
14 նէֆէրէ պլլիլ ջլուս : Վէ անլէրի նէվլէթ-
լէ այտա օն պինըր քիշի Լիպնանտա կէօնտէ-
րիւր խոի . պիր այ Լիպնանտա վէ իքի այ

քէնտի կվէրինտէ գալըրլար խոի . վէ Աս-
նիրամ պու թահրիւր իւզէրինէ մէմուր խոի :
15 Վէ Սիւլէյմանըն եէթմիշ պին համամը
վէ տաղատա սէքսէն պին պալաճըլարը վար
16 խոի : Վէ պունտան մա'տա Սիւլէյմանըն իշ
իւզէրինտէ իւշ պին իւշ եիւզ նաղըրը օ-
լուպ՝ պունլար իշ իշէյէն խալլըն գապիթ-
17 լէրի խոիլէր : Վէ մէլէյին էմրի իւզըէ՝ պէյ-
թին թէմէլէյին եօնուլմաշ թաշլար իլէ
վազը իչիւն՝ պէյիւք վէ գըյմէթ թաշլար
18 քէստիլէր : Վէ Սիւլէյմանըն եափուճըլա-
րըյլա Հիրամըն եափուճըլարը վէ ճիւպիլէր
պէյթին ինչաաղ իչիւն աղաճլարը վէ թաշ-
լարը եօնուպ թէտարիք էյլէտիլէր :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ պէնի Իսրայէլէն Մըրըր տիյարընտան
խաւընճընըն տէօրթէ եիւզ սէքսէնինճի սէնէ-
սինտէ , վէ Սիւլէյմանըն Իսրայէլ իւզէրինէ
սալթանաթընըն տէօրտիւնճիւ սէնէսինտէ
Զիվ այը՝ եա'նի իքինճի այտա պէյթ իւր
ՐԱՊՊ պին էթմէյէ պաշլարը :
2 Վէ մէլիք Սիւլէյմանըն՝ ՐԱՊՊ իչիւն պինա
էթտիյի պէյթին թուլը ալթմըշ զըրա՝ վէ
'արըք երիմի վէ իրթիֆա'ր օթուզ զըրա՝ ի-
3 տի : Վէ պէյթին հէքլէլի էօնիւնտէ օլան
էյվանըն թուլը՝ պէյթին 'արըքնա կէօրէ եիր-
մի զըրա՝ օլուպ , անըն 'արըք տախի պէյթին
4 էօնիւնտէ օն զըրա՝ խոի : Վէ պէյթ իչիւն
5 պիւթիւն գաֆէլի փէնճէրէլէր եափաղ : Վէ
պէյթին տիվարընըն էթրաֆընտա , պէյթին
տիվարընա պիթիլիք օլարաթ՝ հէքլէլ իլէ
Գուստա իւլ ագտասըն էթրաֆընտա թապադա-
լար եափըպ , հէր թարաֆտա օտալար ինչա
էթտի :
6 Ալթ թապադանըն 'արըք պէշ զըրա՝ , վէ
օրթատաքինին 'արըք ալթը զըրա՝ , վէ իւչիւն-
ճիւնիւն 'արըք եէտի զըրա՝ խոի . զըրա ա-
ղաճլարըն պէյթին տիվարըն իչիւն գօնուլմա-
մաղը իչիւն տըշ թարաֆտա պէյթին էթրա-
7 ֆընտա օմնըլար պրադտա : Վէ պէյթ պինա
օլունուր իլէն , թաշ օճաղընտա հաղըրլա-
մըշ թաշլար իլէ պինա օլունմաղըյլէ , հիյնի
ինչաաղտա պէյթ իչիւնտէ չէքիճ եախօտ
պալթա վէ սա'լը պիր կէօնէ տէմիւր ալթ ռի-
8 իշիթիլմէտի : Սրթա գալթըն գափուսը պէյ-
թին սաղ թարաֆընտա օլուպ , հէլէգօնի նէր-
տիպանլար իլէ օրթա գալթա , վէ օրթա գալթ-
9 տան իւչիւնճիւ գալթա չըգարլար խոի : Վէ
պէյթին պինա էտիպ պիթիլտա . վէ պէյթին
էրդ աղաճլարը վէ թախթալարընտան օյմա-
10 լը թալան եափաղ : Վէ պիւթիւն պէյթին
էթրաֆընտա պէշ զըրա՝ իրթիֆա'րնտա օ-

տալար պինա էտիպ՝ երգ աղաճարը ինչ պէյ-
թէ պիթիշտարտի :

41 Վէ ՐԱՊՊԸՆ քէլամը Սիւլէյմանն կէլիպ ,
42 Սէն քի պու պէյթի պինա էտիյօրսըն , էյէր
գանուլարամն կէօրէ սիւլուք էտիպ՝ աճքեա-
մըմը իծրա էտէրսէն , վէ ճէմի՝ ի էվմարիմի
ճըֆի էտիպ՝ միւգթէգաւսընճա հարէքէթ էյ-
լէր իսէն , փէտէրին Տաուտա էթտիյիմ վա՝
43 տը սէնին իւզէրինտէ սապիթ գըլարամ՝ Վէ
պէնի իսրայէլ արասընտա սաքին օլուպ ,
գալմըմ իսրայէլի թէրք էթմէմ՝ տէտի :

44 Պէյյէճէ Սիւլէյման պէյթի պինա էտիպ
պիթիթտի :

45 Վէ պէյթի տիվարարընը իչ թարաֆ-
տան տապանտան թալանա գատար էրգ
թալթալարը ինչ գափլատը . պէյյէճէ իչ
թարաֆը թալթալ ինչ գափլարը , պէյթին
տապանընը չամ թալթալարը ինչ տէօշտի :

46 Վէ պէյթին արգա թարաֆընտան , տա-
պանտան թալանա գատար էիրմի զըրա՝
միգտարը էրգ թալթալարը լէ գափլարը
իչ արալըղը Տապիր՝ ետին Գուտա իւլ ագ-
47 տա իչին պինա էյլէտի . Լաքին պէյթի՝
եա՛նի էօնտէրի ճէյքէլ գըրգ զըրա՝ իտի :

48 Վէ պէյթին իչինտէքի էրգ Բալալուք պէյ-
զէ վէ աչըլմը չիչէք չէքընտէ օյուլմուշ
իտի . պիւթիւն իւլէթի էրգ թալթալարըն-
տան օլարապ՝ ապալ թաշ կէօրէնմէգ իտի :

49 Վէ ՐԱՊՊԸՆ թապալ իւլ 'աճաւըն տէրու-
նին էվալ՝ էթմէք իւզլէ՝ իչէրիքի պէյթտէ
50 Գուտա իւլ ագտաւըն հաղըլարը : Վէ Գուտա
իւլ ագտաւըն էիւզիւնին թուլը էիրմի զը-
րա՝ վէ 'արգը էիրմի զըրա՝ վէ իրթիֆա՛լը
էիրմի զըրա՝ օլուպ՝ անը խալիս ալթուս ինչ
գափլատը . վէ էրգ աղնճընտան օլան մէգ-
51 պաճը տալի գափլատը : Վէ Սիւլէյման պէյ-
թին իչէրիքին խալիս ալթուս ինչ գափլա-
լըպ , Գուտա իւլ ագտաւըն էօնիւնէ ալթուս
զինճիլէր ինչ պիր փէրտէ կէչիթտի , պուսու
52 տալի ալթուս ինչ գափլատը : Վէ պիւթիւն
պէյթի թէքմիլ էտինճէյ գատար , անը
ալթուս ինչ գափլատը , վէ Գուտա իւլ ագ-
տաւըն էօնիւնտէ օլան պիւթիւն մէգպաճը
53 տալի ալթուս ինչ գափլատը : Իրթիֆա՛լէ-
րի օնար զըրա՝ օլարապ՝ եաղ աղաճընտան
Գուտա իւլ ագտաւտա իքի քէրուպի եափ-
54 տը : Վէ քէրուպինին պիր գանատը պէշ
զըրա՝ վէ քէրուպինին տիկէր գանատը պէշ
զըրա՝ օլուպ՝ պիր գանատըն ուճընտան տի-
կէր գանատըն ուճընա գատար օն զըրա՝
55 իտի : Վէ իքինճի քէրուպի տալի օն զըրա՝
օլուպ՝ իքի քէրուպիլէրին էօրիւսիւ վէ չէք-
56 լի պիր իտի : Պիր քէրուպինին իրթիֆա՛լը
օն զըրա՝ օլուպ՝ տիկէր քէրուպի տալի ճէ-

27 ման էօյլէ իտի : Վէ քէրուպիլէրի իչէրիքի
պէյթին իչին էվալ՝ էթտի . վէ քէրուպիլէր
գանատարըն ուզատարապ՝ պիրինին գանա-
տը պիր տիվարա տօգուսուպ , տիկէր քէրու-
պինին գանատը տիկէր տիվարա տօգուսուք
իտի . վէ պէյթին օրթաւընտա գանատարը՝
28 գանատ գանատա տօգուսուք իտի : Վէ պու
29 քէրուպիլէրի ալթուս ինչ գափլատը : Վէ
իչէրիքի վէ տըլարըքի պէյթին պիւ ճիւմիլ
տիվարարընտա հէր թարաֆտան , օյմա քէ-
րուպիլէր վէ խուրմա աղաճարը վէ աչըլմը
30 չիչէքլէր օյուտա : Վէ իչէրիքի վէ տըլարըքի
պէյթին տէօշմէսինի ալթուս ինչ գափլատը :

31 Վէ Գուտա իւլ ագտաւըն գափլարըն եաղ
աղաճընտան գանատար եափտը , քէպալուք՝
գափուսըն սէօվէլէրի ինչ պէրապէր քէրուպի
32 պիր խուսի իտի : Վէ եաղ աղաճընտան
եափլարըն իքի գանատար իւզէրինէ օյմա
քէրուպիլէր վէ խուրմա աղաճարը վէ աչըլ-
մը չիչէքլէր օյուտա՝ ալթուս ինչ գափլատը ,
վէ քէրուպիլէր ինչ խուրմա աղաճարը իւզէ-
րինէ ալթուս տէօշտի :

33 Քէգալիք ճէյքէլին գափլարըն , տիվա-
րըն պիր րուպլը օլարապ , եաղ աղաճընտան
34 գափու սէօվէլէրի եափտը , իքի գանատը ինչ
չամ աղաճընտան իտի . պիր գանատ իքի
փարչատան օլարապ գաթլանը , տիկէր
գանատ տալի իքի փարչատան օլարապ
35 գաթլանը իտի : Վէ իւզէրիքինէ քէրուպի-
լէր վէ խուրմա աղաճարը վէ աչըլմը չիչէք-
լէր օյուտա՝ նագլարա ոչտուրարապ ալթուս
գափլատը :

36 Վէ իչէրիքի հալմըլը իւլ սըրա էօնուլ-
մուշ թաշ վէ պիր սըրա էրգ քիրիլէրի ինչ
պինա էյլէտի :

37 ՐԱՊՊԸՆ պէյթինին թէմէլի տէօրտիւնճիւ
38 սէնէտէ Զիվ ալընտա վալ՝ օլուստու , Վէ օն
պիրինճի սէնէտէ Պուլ ալընտա՝ եա՛նի սէքի-
զինճի ալտա պէյթ քէնտինէ միւթա՛լարիգ
օլան հէր չէյ ինչ վէ քէնտիլէր ի թէրթիպա-
լթըլէ իքմալ օլուստու . վէ պէյյէճէ անը
էէտի սէնէտէ պինա էյլէտի :

ՊԱՊ 7

1 Վէ Սիւլէյման քէնտի սէրայընը օն իւլ
սէնէտէ պինա էտիպ՝ պիւթիւն սէրայընը իք-
2 մալ էյլէտի : Վէ Լիպան օրմանը սէրայընը՝
թուլը էիւպ զըրա՝ վէ 'արգը էյլի զըրա՝ վէ
իրթիֆա՛լը օթուլ զըրա՝ օլուպ , էրգ աղա-
ճընտան տէօրթ սըրա տիրէլէր , վէ պու տի-
րէքլէր իւզէրինտէ էրգ աղաճընտան քիրիշ-
3 լէր օլարապ՝ պինա էյլէտի : Վէ հէր սըրա-
տա օն պէշ օլարապ՝ զըրգ պէշ 'աաէտ տի-

- րեք իւզերինստ օլան օտալարն իւսթիւ երդ
 4 աղաճլարը իւէ էօրթիւլիւշ իտի: Վէ իւշ
 գաթ, պիւրի պիւրի գարշըսնտա, իւշ սըրա
 5 գաթէպիւ փէնճերէսի օլուպ, Գաթիւլար իւէ
 գաթիւ սէօլէրինին ճիւմէսի միւրէպպա' օ-
 լարադ, գաթէպիւ փէնճերէլէր տախի եէքաթի-
 կէրի գարշըսնտա իւշ սըրա իտիլէր:
 6 Վէ տիւրէքլի էյվանը, թուլը էլլի զըրա'
 վէ 'արզը օթուզ զըրա' օլարադ, եափաթ,
 պուշուռն էօնիւնտէ տախի պիւր էյվան օլուպ
 էրինէ անըն էօնիւնտէ տիւրէքլի իւէ նէրտիպան
 7 վար իտի: Վէ մէհքէմէ էյվանընը եա'նի
 ֆապլ Ը տա'վա իչիւն քիւրսիւ էյվանընը
 եափաթը. տապանտան թափանա գառաթ երդ
 աղաճըլէ գափլանմըշ իտի:
 8 Վէ քէնտի իգամէթի իչիւն օլան տա'ի-
 րէտէ սէրսյ իւէ էյվանըն արասնտա պու-
 շէքլաթ պաշգա պիւր հալլը վար իտի. վէ
 Սիւլէյմանըն ալարդը Ֆիր'օն զըզը իչիւն պու-
 9 էյվան միսիլիւ պիւր խանէ եափաթը: Պուշու-
 րն ճիւմէսի' թէմէլաէն իւսթիւնէ գառաթ'
 տախիլէն վէ խարիճէն, վէ խարիճի պէղիւք
 հալլըլա գառաթ էօնուլմուշ թաշլարըն էօլ-
 չիւսիւ իւզըն, տէսթէրէ իւէ պիւլիլիշ գըյ-
 10 մէթլը թաշլարտան իտի: Թէմէլի տախի
 գըյմէթլը թաշլարտան եա'նի Խուլ օնոր վէ
 սէքիլէր զըրա' պէօյիւք թաշլարտան իտի:
 11 Վէ եօգարըրը Եօնուլմուշ թաշլար էօլչիւսիւ
 իւզըն՝ գըյմէթլը թաշլար վէ երդ աղաճլա-
 12 րնտան իտի: Վէ պէօյիւք հալլընըն հէր թա-
 րաֆը վէ պէյթ իւր Բաղադըն իչիւրիքի հալլը-
 սը վէ պէյթին էյվանը իւշ սըրա էօնուլմուշ
 թաշլար վէ պիւր սըրա երդ քիւրիշլէրինտէն
 եա'քէլէլ իտի:
 13 Վէ մէլըք Սիւլէյման Սուրտան Հիրամը
 14 կէթիւրթտի: Պու արէ' Նէֆթալի սըպթըն-
 տան պիւր աուլ գարընըն օղլու օլուպ, պու-
 պաթը Սուրը պիւր պազըրճը իտի. յէրգուլմ' հէր
 նէվ' պազըր ի'միսլաթընտա սահիպ ի հէք-
 մէթ վէ հիւնէր ու մա'րիֆէթ իտի. պու արէ'
 մէլըք Սիւլէյմանըն նէղաթին կէլիպ անըն հէր
 15 իչիւն եափաթ: Իրթիֆա'ը օն սէքիլէր զըրա'
 վէ մուհիթի օն իքիլէր զըրա' օլարադ, էքի
 16 'ատէտ փիւրինճ տիւրէք տէօքաիւ: Վէ տի-
 րէքլէրին թէփէլէրինէ գոմադ իչիւն պիւրի-
 նին իրթիֆա'ը պէշ զըրա', վէ տիկէրինին
 իրթիֆա'ը պէշ զըրա' օլարադ՝ փիւրինճտէն
 17 տէօքմէ էքի պաշլըգ եափաթը: Վէ տի-
 րէքլէրին թէփէլէրինտէ օլան պաշլըգլար ի-
 չիւն շէպէքէ իւէ զինճիւր իչիւնտէն 'իպարէթ
 օլարադ պիւր պաշլըգ իչիւն եէտի, վէ տիկէր
 պաշլըգ իչիւն եէտի 'ատէտ էօքմէ նաղշլար
 18 եափաթը: Պէօյլէճէ տիւրէքլէրի եափաթը. վէ
 թէփէտէ օլան պաշլըգը գափլամադ իւզըն՝

- հէր պիւր շէպէքէլէ նաղշն իւզէրինտէ հէր
 թարաֆտա իքի սըրա նարար տիգտի. քէ-
 զալիք տիկէր պաշլըգա տախի պէօյլէ եափաթ:
 19 Վէ էյվանտա օլան տիւրէքլէրին թէփէսին-
 տէքի պաշլըգլար, գամպադ շէքլինտէ օլա-
 20 րադ, տէօրթ զըրա' իտի: Վէ էքի տիւրէք-
 լէրին իւսթիւնտէքի պաշլըգլարտա վէ շէպէ-
 քէլի նաղշա եաղըն օլան եումընըն իւզէ-
 րինտէ տախի Խուլը օլուպ՝ իքի պաշլըգլա-
 21 րն իւզէրինտէ սըրա իւէ տիգլիլէ իքի էիւզ
 նար վար իտի: Վէ տիւրէքլէրին հէյքէլին էյ-
 վանընտա տիգտի. սաղ թարաֆըն տիւրէյի-
 նի տիքիպ, անա *Եաքին թէմիլէ էյլէտի.
 վէ սըլ թարաֆըն տիւրէյինի տիքիպ, անա
 22 †Պօ'աղ թէմիլէ էյլէտի: Վէ տիւրէքլէրին
 պաշլը իւզէրինտէ գամպադ շէքլինտէ նաղշ
 պուլմուպ, պէօյլէճէ տիւրէքլէրին իչի թէ-
 մաւ օլտու:
 23 Վէ հալլուզը տէօքմէ եափաթը, պուշուռն
 քէնարընտան քէնարընա, Գուլը օն զըրա'
 վէ իրթիֆա'ը պէշ զըրա' վէ մուհիթի օ-
 լուպ զըրա' օլարադ՝ շէքլի միւստէվէր իտի:
 24 Վէ հալլուզըն էթրաֆընտա զըրա'տա օնար
 օլարադ՝ քէնարըն ալթընտա հէր թարաֆտա
 պէյլիլէր տիգլիլիշ օլուպ՝ պէյլիլէր տախի
 իքի սըրա օլարադ՝ հալլուպ տէօքիւլաիլիւ
 25 վազըթ տէօքիւլաիլիւ: Պու հալլուպ օն իքի
 Դէօթէ էօքիւլ իւզէրինտէ աուրուպ, պուշու-
 րն իւշիւ շիմալէ վէ իւշիւ զարպա վէ իւ-
 չիւ ճէնուպէ վէ իւշիւ շարգա միւթէվէճիհ
 իտիլէր. վէ հալլուզ անէրին իւզէրէրինտէ
 օլուպ՝ ճիւմէսինին արտ թարաֆըն իչիւրիյ
 26 տօղուր իտի: Վէ գալընըղը տէօրթ փար-
 մադ վէ քէնարըն գամպադ շէքլինտէ մէսնու'
 գառտէ՝ քէնարըն կիպի օլարադ՝ իչի իքի պին
 պալթ աւլըր իտի:
 27 Վէ փիւրինճտէն օն 'ատէտ գա'իտէ եափ-
 աթ. հէր պիւր գա'իտէնին թուլը տէօրթ
 զըրա' վէ 'արզը տէօրթ զըրա' վէ իրթիֆա'ը
 28 իւշ զըրա' իտի: Վէ գա'իտէլէրին շէքլի պու-
 իտի, եա'նի քէնարըն օլուպ՝ քէնարըն
 29 տախի փէրվազըն արասնտա իտի: Վէ
 փէրվազըն արասնտա օլան քէնարըն
 իւզէրինտէ՝ արլանըն վէ էօքիւլէր վէ քէ-
 րուպիլէր միւսալթէր իտի. վէ փէրվազըն
 իւզէրինտէ՝ եօգարընտա զարֆ օլուպ՝ արլան-
 30 իչի վար իտի: Վէ հէր պիւր գա'իտէնին փի-
 րինճտէն տէօրթ թէքէրէյի վէ փիւրինճտէն
 տինկիլէրին օլուպ՝ տէօրթ այադ տախի ան-
 լէրէ օմուզ եէրինտէ իտի. վէ հէր պիւր զին-
 ճիւրինն եանընտա՝ գուրնանըն ալթընտա
 31 տէօքմէ օմուզար վար իտի: Գա'իտէնն աղզը

* Սապիթ գըրաճադ

† Անտէ գուլլիթ

տախի պաշլըզն իշխանէն եօգարըյա աօղրու
 պիր զըրա՝ օլուպ՝ աղղը , զարֆ իշի կիպի
 միւտէվիէր վէ ֆաթը պիր պուշուգ զըրա՝
 իտի , վէ տախի աղղը իւզէրինտէ օյմալար
 օլուպ՝ քէնարլարը միւտէվիէր օլմայարադ ,
 32 ֆադաթ միւտէվիէր իտիէր : Վէ տէօրթ
 թէքէրէքէրէր քէնարլարըն ալթընտա օլուպ ,
 թէքէրէքէրէրն տինկիլլէրի դա՛իտէյէ մութ-
 թաօրլ իտի . հէր պիր թէքէրէքէրն իրթի-
 33 ֆա՛ը տախի պիր պուշուգ զըրա՝ իտի : Վէ
 թէքէրէքէրէրն եափուսը 'արապա թէքէր-
 էքէրէրնին եափուսը կիպի օլուպ՝ տինկիլ-
 էրի վէ չէնպէրէրի վէ փարմաղալարը վէ
 34 պաշլըզլարըն ճիւմէսի տէօրթ մէ իտի : Վէ
 հէր պիր դա՛իտէնին տէօրթ քէօշէսինտէ
 տէօրթ օմուզ օլուպ՝ օմուզլար տախի ալը
 35 դա՛իտէտէն իտի : Վէ դա՛իտէնին պաշլընտա
 եարմը զըրա՝ իրթիֆա՛ընտա պիր տա՛իրէ
 վար իտի . վէ դա՛իտէնին պաշլ իւզէրինտէ
 պուլուշան փէրվաղ իլէ քէնարլար քէնտին-
 36 տէն իտի : Վէ հէր պիր եէրին միւնտէպէ-
 թինէ կէօրէ փէրվաղալըն թաթալարը իւ-
 զէրինտէ վէ քէնարլար իւզէրինտէ քէրու-
 պիէր վէ արպաշլար վէ խուրմա աղաճլարը
 օյուլմուշ օլուպ՝ էթարֆընտա տախի զինճի-
 37 րէլէր վար իտի : Օն 'առէա դա՛իտէլէրի պու-
 մինվալ իւզէր եափալ . ճիւմէսինն տէօրիւ-
 լիւշէ վէ Եօլիւսիւ վէ շէքիլ պիր իտի :
 38 Վէ փիրինճտէն օն 'առէա գուրնա եափ-
 ալ . հէր պիր գուրնա գըրգ պաթ ալըր իտի .
 վէ հէր պիր գուրնա տէօրթ զըրա՝ օլուպ՝ օն
 դա՛իտէ իւզէրինտէ պիրէր գուրնա վար իտի :
 39 Վէ դա՛իտէլէրն պէշինն պէյթին սաղ թա-
 րաֆընա , վէ տիկէր պէշինն պէյթին 'սղ
 թարաֆընա վաղ՝ իլէ , հապուզը տախի պէյ-
 թին սաղ թարաֆընա՝ շարգի ճէնուպիսինէ
 դօտու :
 40 Վէ Հիրամ գուրնալարը վէ քիւրէքէրի
 վէ լէյնէլէրի եափալ , պէյլէճէ Հիրամ պէյթ
 իւր ՐԱՊՊ իշիւն Սիւլէյման մէլիյին Եհէ Է-
 41 Եթալ . Եա՛նի իքի տիրէյի վէ իքի տիրէյին
 թէփէսինտէ օլան պաշլըզլարըն իւզէրինտէքի
 քիւրէլէրի վէ տիրէքէրին թէփէսինտէ օլան
 պաշլըզլարըն իքի քիւրէլէրինն էօրթմէք
 42 իշիւն իքի շէպէքէլի նաղչլարը , Վէ իքի շէ-
 պէքէլի նաղչլարըն տէօրթ եիւզ նարըն ,
 եա՛նի տիրէքէրինն թէփէսինտէքի պաշլըզլա-
 րըն իքի քիւրէլէրինն էօրթմէք իշիւն հէր
 պիր շէպէքէլի նաղչլան իւզէրինտէ պուլու-
 43 նան իքի սըրա նարլարը , Վէ օն 'առէա
 գա՛իտէլէրի , վէ գա՛իտէլէրին իւզէրինտէքի
 44 օն 'առէա գուրնալար , Վէ պիր հապուզը վէ
 հալուզըն ալթընտա օլան օն իքի Եօրիւզիւ ,

45 Վէ գաղանլար վէ քիւրէքէրի վէ լէյնէլ-
 րի , պու ետէվաթըն քեաֆֆէսինի Հիրամ՝
 Սիւլէյման մէլիյին Եհէ Է-
 46 ՐԱՊՊ իշիւն իալիս փիրինճտէն եափալ : Մէ-
 լիք պուշլարը իրտան օլապընտա պիր քիլի
 եէրտէ՝ Սուքքօթ իլէ Սարէթան արաշնտա
 47 տէօրթիւրտիւ : Վէ ետէվաթ զպէթ չօգ օ-
 լարադ՝ փիրինճին թարթըր հիսապա կէլմէլ
 իտիյինտէն Սիւլէյման անլէրի թարթըր-
 մալար :
 48 Վէ Սիւլէյման պէյթ իւր ՐԱՊՊԸ պիլ
 ճիւմէլ ետէվաթըն՝ եա՛նի ալթօն մէզպաշը ,
 վէ իւզէրինն հուզըր էքմէյի գօնուլաճադ
 49 ալթօն սօֆրայը , Վէ պէշի սաղտան վէ
 պէշի սօլտան օլարադ՝ Տապիրին էօնիւնտէ
 օլան շէմ՝տունլարը խալիս ալթօնտան , վէ
 չիւքէլէրի վէ գանտիլլէրի վէ մաշալարը ալ-
 50 թօնտան , Վէ թաղարը վէ մաղաղարը վէ
 լէյնէլէրի վէ պուլուսը գապլարը վէ պուլուս-
 տանլարը խալիս ալթօնտան , վէ իշէրիքի
 պէյթին՝ եա՛նի Գուտս իւլ աղտաթըն դա-
 փու գանաղարըն վէ պէյթին՝ եա՛նի հէյ-
 քէլին գափուլարընն բէզէլէրինն ալթօն-
 տան եափալ :
 51 Պէյլէճէ Սիւլէյման մէլիյին պէյթ իւր
 ՐԱՊՊ իշիւն եափաղը շէյլէրին ճիւմէսի թէ-
 մամ օլտու . պա՛տէհու Սիւլէյման փէտէրի
 Տաուտըն թադաիս էթալիյի շէյլէրի՝ եա՛նի
 կիւմիւշ վէ ալթօնը վէ ետէվաթը կէ-
 թիքիպ պէյթ իւր ՐԱՊՊԸ խալիլնէլէրինն
 գօտու :

ՊԱՊ 8

1 Օլ զէման Սիւլէյման՝ իսրայէլին ինթիյար-
 արըյլէ սըպլարըն պիլ ճիւմէլ բու՛հաա-
 սընը , պէնի իսրայէլին խանէտանն ինթիլի-
 նի՝ ՐԱՊՊԸ թապուլ իւլ 'ահտըն շէհր ի
 Տաուտտան՝ եա՛նի Սիօնտան եօգարը կէթիւր-
 մէք իշիւն Երուշալիմէ , մէլիք Սիւլէյմանըն
 2 նէզաինն ճէմ՝ էյլէտի : Վէ բիճալը իսրայէ-
 լին ճիւմէսի ինթիլիմ 'այընտա՝ եա՛նի եէ-
 տինճի պտա , պայրամա մէլիք Սիւլէյ-
 3 մանըն նէզաինն թէճէմիւլ՝ էյլէտիլէր : Վէ
 իսրայէլին պիլ ճիւմէլ ինթիլարը կէլ
 4 Լար : Վէ քեաճիլէր իլէ Լալիլիլէր ՐԱՊ-
 ՊԸ թապուլըն վէ ճէմա՛լթ չաղըրըն վէ
 չաղըրտա պուլուշանն ետէվաթը մուգատտէ-
 5 ոնին քեաֆֆէսինի եօգարը կէթիւրտիլէր :
 Վէ մէլիք Սիւլէյման իլէ նէզաինն թէ-
 ճէմիւլ՝ ետէն ճէմա՛լթ իսրայէլին քեաֆ-
 ֆէսի , թապուլըն էօնիւնտէ օլարադ , քեա-
 րէթտէն 'առա ու հիսապա կէլմէլ գոլուն-

- 6 լար վէ սըղըրլար զէպճ էթտիլէր . վէ քեա-
հինլէր ԲԱՊՊԸՆ Թապուլթ Իւլ 'աճառնը մա-
գամբնա՝ պէյթին Տապիրինէ՝ եա՛նի Գուռտ
Իւլ ագտասա , քերուպիլէրին գանատարը
7 ալթընա կէթիրտիլէր : Զիրա քերուպիլէր
գանատարընը Թապուլթն մագամը Իւլգէրի-
նէ կայարադ՝ Թապուլթ Իլէ գօլլարընը եօ-
8 գարըտան էօրթէրլէր Իտի : վէ գօլլարը ու-
ղաթարը , շէջլէ քի գօլլարըն ուճլարը
Խարիճտէն կէօրիւնմէյիպ , Տապիրին էօնիւն-
տէ վադը՝ մագտիստէն կէօրիւնիւրլէր Իտի :
վէ պու կիւնէ գատար օրատա տըր :
9 ԲԱՊՊԸՆ պէնի Խարայէլ Իլէ Մըսըր տիյա-
ընտան խուրուճարընտա 'ադտը 'ահր էյլէ-
տիյի զէման , Մուսանըն Հօրէպտէ անըն իչի-
նէ վազ՝ էյլէտիյի իքի Թաշ լէվճատան մա-
տա Թապուլթն իչինտէ պիր շէյ եօգ Իտի :
40 վէ քեահինլէր մագտիստէն չըգաղէա-
ընտա՝ պէյթ Իւր ԲԱՊՊ պուլուլթ Իլէ մէմլու
41 օլտու , Շէջլէ քի քեահինլէր խըտմէթլէրի-
նի իֆա իչիւն պուլուլթ սէպէպինտէն տու-
րամաղլար Իտի . զիրա պէյթ Իւր ԲԱՊՊ ԲԱՊ-
ՊԸՆ ճէլալի Իլէ մէմլու Իտի :
42 Օլ զէման Սիւլէյման տէտի քի , ԲԱՊՊ՝
Գարա պուլուլթտա սաքին օլուրըմ՝ տէյիւ
43 պուլուրմուշ տըր : Սաքին օլմագլըղըն իչիւն
պիր պէյթ , Իլ էլ էպէտ իգամէթին իչիւն
պիր մէքեան պինա էտիպ թէմամ՝ էթտիմ :
44 վէ Խարայէլին քեաֆֆէ Ի ճէմա՛լթը պարգ-
տա տուրմուշ օլարագ՝ մէլէք Եիւզիւնիւ չէվի-
րիպ , Խարայէլին պիւթիւն ճէմա՛լթընա պէ-
45 լէթէթ օգույարագ տէտի քի , Քէնտի աղը
Իլէ փէտէրիմ Տաուտա վա՛տ , վէ ետիլլէ
Խըրա էտէն Խարայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ միւպա-
46 լէք օլոււն . Զիրա պուլուրմըշ տըր քի՝ Գալ-
մըմ Խարայէլի Մըսըրտան չըգարտըղըմ կիւն-
տէն պէրու , Իսմիմէ մագամ՝ օլմագ Իւզըն ,
պիր պէյթ ինչա էթմէք իչիւն Խարայէլ սըպիթ-
լարընտան պիր շէհը ինթիխապ էթմէտիմ , Լա-
քին գալմըմ Խարայէլ Իւզըրինէ Ֆէլէ օլմագ
47 Իւզըն Տաուտը ինթիխապ էյլէտիմ : վէ Խա-
րայէլին Ալլահը ԲԱՊՊԸՆ Իսմինէ պիր պէյթ ին-
չա էթմէքլէք փէտէրիմ Տաուտըն կէօնիւնտէ
48 Իտի . վէ ԲԱՊՊ փէտէրիմ Տաուտա խիթա-
պէն՝ Իսմիմ իչիւն պիր պէյթ ինչա էթմէքլէրի
կէօնիւնտէ գօտոււն , պուլու կէօնիւնտէ գօ-
49 տըղընա էյի էթտին : Լաքին պէյթի սէն
ինչա էթմէքլէքէրին , անճագ սէնին սուլպին-
տէն կէլէճէք օղըն Իսմիմէ պէյթի ինչա է-
50 տէճէք տիր՝ տէտի : վէ ԲԱՊՊ տէտիյի քե-
լամը եէրինէ կէթիրէրէք , պէն փէտէրիմ Տա-
ուտըն եէրինէ կէլիպ՝ ԲԱՊՊԸՆ պուլուրարը
Իւզըն , Խարայէլին Թապիթընա ճիւլուս Իլէ՝
Խարայէլին Ալլահը ԲԱՊՊԸՆ Իսմինէ պու պէյ-
- 21 Թի ինչա էյլէտիմ : վէ էճտատըմը Մըսըր
տիյարընտան չըգարտըղը զէման՝ անլէր Իլէ
ԲԱՊՊԸՆ 'ադտ էյլէտիյի 'աճտը հալի օլմա
Թապուլթ իչիւն օրատա պիր մագամ Թապի-
սիս էյլէտիմ :
22 Պա՛տէհու Սիւլէյման՝ ԲԱՊՊԸՆ մէզպահը
էօնիւնտէ , Խարայէլին պիւթիւն ճէմա՛լթը
հուզըրընտա տուրուպ՝ էլլէրինի սէմայա
23 տօղըն գալարըարագ տէտի քի , Էյ Խարա-
յէլին Ալլահը ԲԱՊՊ , հուզըրընտա պիւթիւն
գալպէրիլէր սիւլուք էտէն գուլլարընա 'աճտ
ու 'ինայէթ հըֆղ էտէն սէնին կիպի պիր Խ-
լահ Նէ եօգարըտա սէմատա , վէ Նէ աշաղը-
24 տա զէմինտէ վար տըր : Պու կիւն զահր օլ-
տըղը կիպի սէն գուլլն փէտէրիմ Տաուտա
էյլէտիյին վա՛տը հըֆղ էտիպ՝ աղընլէ սէյ-
25 լէտիլինի ետիլլէ Խըրա էյլէտին : Շիմտի և
էյ Խարայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ , գուլլն փէտէ-
րիմ Տաուտա սէյլէտիլինի՝ եա՛նի Հուզը-
ընտա սիւլուք էյլէտիլին կիպի , օղըլա-
ըն հուզըրընտա սիւլուք էթմէք իչիւն մէ-
լէքլէրինէ մուգալլէտ օլմալարը շարթըլէ ,
հուզըրընտա Խարայէլին Թապիթընա ճիւլուս
էտէճէք պիր տաէմինէ էքսիք օլմայաճագ՝
26 տէյիւ էթտիլին վա՛տը հըֆղ էյլէ : վէ
չիմտի , էյ Խարայէլին Ալլահը , գուլլն փէտէ-
րիմ Տաուտա սէյլէտիլին քէլամ Թէհագ-
գուգ էթտին :
27 Լաքին Ալլահ՝ ֆիլ հագիգէ զէմինտէ սա-
քին օլուր՝ մը . իչթէ սէմալալթ վէ սէմա Ի
սէմալալթ սէնի հալի օլմաճագ՝ պու պինա
28 էթտիլիմ պէյթ Նէ՛րէտէ գալար : Եա Ալ-
լահըմ ԲԱՊՊ , գուլլըն պու կիւն հուզը-
ընտա էյլէտիլին նիյաղու տու՛այը Իսթիմա՛
իչիւն՝ գուլլըն տու՛ա ու ըրիճարընա Թէ-
29 վէճիւհ էյլէ , Քի կէճէ կիւնտիւղ պու պէյ-
թէ , եա՛նի Իսմիմ օրատա օլմաճագ՝ տէյիւ
սէյլէտիլին մագամա կէօղլէրին ալըգ օլա-
րագ , գուլլըն պու մագամտա էտէճէյի տու-
30 'այը Իսթիմա՛ էտիսին : վէ գուլլն վէ գալ-
մըն Խարայէլին պու մագամտա էտէճէքլէր
տու՛այը Իսթիմա՛ էտիպ , սաքին օլարըն մէ-
քեանտան՝ եա՛նի սէմալալթտան Իսթիմա՛
էթտիլինտէ Իսթիճապէթ էտիպ 'աֆի էյ-
լէտիսին :
31 Պիր քիմնէ գօնչըսը 'ալէյհինտէ կիւնահ
իչլէյիպ , Գուլու տալի անա եէմին Թէքլիֆ
էտէրտէ՝ եէմին պու պէյթտէ սէնին մէզպահը-
32 նըն էօնիւնտէ էտիլէճէք օլուրտա , Սէն սէմա-
լալթտան Իսթիմա՛ էտիպ , գուլլարըն տա՛-
վալընը ֆաուլ էտէրէք , միւճըրիմ՝ 'ալէհինտէ
հիւքմ էտիպ , եափտըղըն պաշը Իւզըրինէ
կէթիրէտին . վէ սալիհի Թէպրիլէ Իլէ՝ անա
սալահընա կէօրէ վէրէտին :

- 33 Վէ գալմբն իսրայել սանա գարը կիւնաս իշէտիբէր իշիւն տիւշէնէրի եօնիւնտ մաղուպ օլտըզլարը գէման, էյեր սանա իւհնու' էտիպ' իսմին թա'գիզ էտերէք, պու պէլթտէ սանա տու'ա ու նիյազ էտէ-
- 34 Ճէք օլտըզլար իսէ, Սէն սէմավաթտան իսթիմա' էտիպ' գալմբն իսրայէլին կիւնասընը 'աֆի էտէսին, վէ սնէրի' էծտատլարնա վէրտիյին տիյարա ի'տտէ էտէսին:
- 35 Սանա գարը կիւնաս իշէտիբէրի իշիւն' կէօք գափանըպ էաղմուր օլմատըզ չալտէ, էյեր պու մագամտա տու'ա էտիպ' իսմինի թա'գիզ էտերէք, սնէրի թէ'տիպ էթտի-յին իշիւն կիւնասլարնտան իւհնու' էտերէքսէ, Սէն սէմավաթտան իսթիմա' էտիպ, սիւլուք էտէճէքլերի էյի թարիգի սնէրէ էօրէթմէք իշիւն, գուլարընը վէ գալմբն իսրայէլին կիւնասլարընը 'աֆի էտէսին: վէ գալմբնա միրա օլմագ իւզլէ վէրտիյին տիյարնա էաղմուր վէրէսին:
- 37 Տիյարտա գըթլըզ օլտըզտա, թա'ուն վուգու'նտա, էանըզլըզ վէ սարըլըզ վէ չէքիդէ վէ թըրթըլ զուհուրնտա, վէ եա-խտ սաքին օլտըզլար տիյարտա տիւշէնէրի սնէրի թագեիզ էթտիբէրինտէ, չէրնէ
- 38 տիւրիւ պէլիյէ ու մարազ օլտըզտա, Գալմբն իսրայէլին քեաֆֆէսինտէն չէր չանկը տ-տէմ պիր տու'ա ու նիյազ էտիպ տէ, չէր քէնտի գալպինին տէրտինի պիւրէք, էլէրինի պու պէլթէ տողու ուզատտաճագ
- 39 օլտըզտա, Սէն սէմավաթտան' սաքին օլտըզն մէքեանտան իսթիմա' էտիպ 'աֆի վէ իճու էտէսին, վէ չէր ատէն, գալպինի պիտիյին իշիւն, պիւթիւն սէպէքլերինէ եօ-րէ եափասըն. (զիրա քեաֆֆէ ի պէնի պէշէրին
- 40 գալպինի էաղմըզ սէն պիլիբսին.) թա քի էծտատըլըզ վէրտիյին տիյարտա էաղատըզլարը ճէմի' ի էյամտա սէնտէն գորգալար:
- 41 Վէ սէնին 'աղիմ' իսմին վէ գուտրէթլի էլին' վէ ուզանմըշ պաղուն չագգընտա իշի-
- 42 տերէք, Գալմբն իսրայէլտէն օլմայըպ իսմին իշիւն ուզագ պիր տիյարտան օլան պիր էճնէ-պի կէլիւր տէ, պու պէլթտէ տու'ա էտերէքսէ,
- 43 Սէն սէմավաթտան' սաքին օլտըզն մէքեանտան իսթիմա' էտիպ, էճնէպինին սանա պիւ ճիւմէ էթտիյի տու'այա կէօրէ իճրա էյլէ-յէսին, թա քի գէմինին ճիւմէ իւմմէթլերի իսմինի թաղալ, գալմբն իսրայէլ միսիւ-լիւ սէնտէն գորգալարագ' պու պինա էյլէտի-յիմ պէլթին' սէնին իսմինէ էառ օլունտը-զընը պիւլէր:
- 44 Էյեր գալմբն' տիւշէնի 'ալէյճինէ, սնէրի կէօնտէրէճէյին իօլտան, մուհարէպէ ի-շիւն չըզըպ տա, ինթիխագ էյլէտիյին չէճրէ

- վէ իսմին իշիւն պինա էյլէտիյիմ պէլթէ միւթէվէճճիճէն ՐԱՊԱ տու'ա էտերէքսէ,
- 45 Սէն սէմավաթտան տու'ա ու նիյազլարը-նը իսթիմա' էտիպ, չագգլարընը իճագգ էտէսին:
- 46 Էյեր սանա գարը կիւնաս իշէրէր իսէ, (զիրա կիւնաս իշէմէյէն տու'ա եօգ տըր,) սէն տախի սնէրէ գաղապա կէլիպ' սնէրի տիւշ-մէնէրինին էլինէ թէսլիմ էտերսէն, վէ սնէրի էսիր էտէնէր' սնէրի էաղընտա վէ եա ուզագտա օլան տիւշմէն տիյարնա էսիր կէօ-
- 47 թիւրիւրէր իսէ, Մէնֆի օլտըզլար տիյար-տա գալպէն թէվպէյէ կէլիպ իւհնու' էտերէր իսէ, վէ քէնտիբէրինի էսիր էտէնէրին տի-յարնտա սանա նիյազ էտիպ' վիւնաս իշ-լէտիք, քէօթիւլէք վէ չագգըզլըզ էյլէ-
- 48 տիք' տէյէրէք, Սանա ճան ու տիլտէն իւ-մէնէրինին տիյարնտա էծտատլարնա վէր-տիյին քէնտի տիյարլարնա տողու, վէ ին-թիխագ էյլէտիյին չէճրին իլէ իսմինէ պի-նա էյլէտիյիմ պէլթէ տողու սանա տու'ա
- 49 էտերէքսէ, Սէն սէմավաթտան' սաքին օլ-տըզն մէքեանտան տու'ա ու նիյազլարընը իսթիմա' իլէ չագգլարընը իճագգ էյլէյէ-
- 50 սին, Վէ գալմբն սանա գարը էյլէտիյի կիւնասը վէ ճէմի' ի իսթալարը 'աֆի էտէ-սին, վէ սնէրի էսիր էտէնէրին գալպինի սնէ-րէք չէֆգաթ վէ մէրհամէթ էյլէմէյէ մէյլ
- 51 էթտիբէսին. Զիրա սնէր Մըսըրտան վէ տէ-միր ֆուրուըն իշինտէն չըգարտըզն գալմբն
- 52 վէ միրտըն տըրլար: Գուլընն նիյազնա վէ գալմբն իսրայէլին նիյազնա, պիւ ճիւմէ սանա նիտա էթմէլէրինտէ, սնէրի իսթիմա' էթ-
- 53 մէք իշիւն կէօլէրին ալըզ օլուն: Զիրա սէն, Եա Բապպ Եէճօվա, էծտատըլըզ Մը-սըրտան չըգարտըզն գէման գուլըն Մուսանըն վատթատըլէ սէյլէտիյին կիպի, սնէրի մի-րատըն օլմագ իւզլէ, գէմինին ճէմի' ի ագվա-մընտան այըրտըն:
- 54 Վէ Սիւլէյման ՐԱՊԱ 'արգ էյլէտիյի պիւթիւն պու տու'ա իլէ նիյազը թէմա' է-տինճէ, ՐԱՊԱ մէզպաճը էօնիւնտէն, վէ էլ-լէրինի սէմալա տողու գալտըրըպ տիլ չէօք-
- 55 տիւլիւ մաճալտէն գալըտը. Վէ այագտա տուրուպ պիւթիւն իսրայէլ ճէմա'աթնա պիւլէնտա ալագ իլէ պերէքթ օգուլարագ,
- 56 Պույուրտըզ չէր պիր սէօղէնէ կէօրէ' գալ-մը իսրայէլէ րաճաթ վէրէն ՐԱՊԱ միւպարէք օլուն. գուլը Մուսանըն վատթատըլէ սէյ-լէտիյի ճիւմէ իայր սէօղէրտէն պիրի պիլէ
- 57 իճրատան գալմալը: Ալլաճըզ ՐԱՊԱ էծ-տատըլը իլէ պերապեր օլտըզ կիպի' պիլիմ' իլէ տախի պերապեր օլուն, վէ պիլի թէրք

- 58 վէրէտտ էթմէսին . Անճող էծտառըմըզա
էմը էյլէտիյի թարիզէրին ճիւմէսինտէ սիւ-
լուք , վէր զալմանիյն վէր էվամիր վէր ահքեա-
մինը հըֆզ էթմէմիզ իչիւն՝ գալլիմիզի քէն-
տիսինէ մէյլ էթտիրսին : Վէր ՐԱՊՊԸՆ հու-
զուրընտա աղու 'արդ էյլէտիյիմ նիյազըն
սէօղէրին՝ գուլընըն վէր զալմը իսրայէլէն կիւն
պէր կիւն վուգու՝ պուլան հազգընը իհգազ
էթմէսի իչիւն , Ալլահըմըզ ՐԱՊՊԱ կէծէ կիւն .
60 տիւզ թէգարրուպ էյլէսին , թա քի Եէհո-
վա քէնտիսի Ալլահ Օլուպ , անտէն պաշգա
հօգ իսիյի ղէմինն պիւ ճիւմէ գալմարընըն
61 մա'իւմիւ օլուտն : Վէր պու կիւն օլտըզ կի-
պի գառնուլարընտա սիւլուք վէր էվամիրինի
հըֆզ իչիւն Ալլահըմըզ ՐԱՊՊԱ գալլիմիզ
սաարգ օլուտն տէտի :
62 Պա'տէհու մէյլք վէր անըն իլէ պէրապէր
պիւթիւն իսրայէլ ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա
63 ղէպիհէլէր ղէպհ էթտիլէր : Վէր սէլամէթ
գուրպանը օլմադ իւզըն Սիւլէյմանըն ՐԱՊ-
ՊԱ թագաթիմ էյլէտիյի ղէպիհէլէր երմի
իքի պին սըզըր վէր երազ երմի պին գօյուն .
տան 'իպարէթ իտի . պէջլէծէ մէյլք վէր պէ-
նի իսրայէլին ճիւմէսի պէյլթ իւր ՐԱՊՊԸՆ
64 թագաթիսին իծրա էյլէտիլէր : ՐԱՊՊԸՆ հու-
զուրընտաքի փիրինճ մէղպահ մուհրադալար
վէր էքմէր թագաթիլէրի վէր սէլամէթ գուր-
պանլարընըն ետընըն ալամադընտան , օլ
կիւնտէ մէյլք պէյլթ իւր ՐԱՊՊԸՆ էօնիւնտէ
օլան հալլընըն օրթա եերինի թագաթիս էյլէ-
լիպ , մուհրադա վէր էքմէր թագաթիլէրի վէր
սէլամէթ գուրպանլարընըն ետընըն օրտա
թագաթիմ էյլէտի :
- 65 Ու վագըթ Սիւլէյման վէր անըն իլէ պէ-
րապէր պիւթիւն իսրայէլ՝ եա'նի Հոմաթ
մէտիւնիւնտէն վատի ի Մըսրա գատար օլ-
նէրէլէրէն իլէհէ-՝ եռէն պէջիւք պիր ճէ-
մա'աթ Ալլահըմըզ ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա
եէտի կիւն վէր եէտի կիւն՝ եա'նի օն տէօրթ
66 կիւն պայրաթ էթտի : Վէր սէքիզինճի կիւն
տէ գալմը սալը վէրտի . պուլար տտի մէ-
լէյէ խայր տու'ա էյլէլիպ , ՐԱՊՊԸՆ գուլը
Տաուտա վէր գալմը իսրայէլէ էյլէտիյի հէր
պիր քէրէմուտն մէսրուր ու տիլլաա օլա-
րազ չաարըլարըն կիւնտիլէր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէր Սիւլէյման պէյլթ իւր ՐԱՊՊԸՆ վէր սէրոյ ը
միւլաքեանէյի ինչա՝ ետիպ , Սիւլէյման ետփ-
մադըլը միւրաա վէր արգու էյլէտիյինն ճիւմ
2 լէսինի թէմում էթտիլէրէն սօնկրա , ՐԱՊՊ ,
ճիպ'օնտա անա կէօրիւնտիւյիւ կիպի , ի-
քինճի աէֆ'ա օլարադ՝ Սիւլէյմանա կէօ .

- 3 ըրէնտիւ : Վէր ՐԱՊՊ անա խիթապէն՝ Հու-
զուրընտա էյլէտիյին տու'ա վէր շիյազընը
իսթիմա՝ էտիպ՝ իսթիմ իլ էլ էպէտ օրայա
վալ՝ էթմէք իւզըն , պինտ էթտիյինն պու
պէյլթի թագաթիս էյլէտիմ , վէր կէօղէրիմ
վէր գալլիմ տա'իմա օրտաա օլաճադ տըր :
4 Վէր էյլէր սէն փէտէրին Տաուտա սիւլուք
էյլէտիյի միսիլիւ՝ գալլի ի սէլիմ վէր իսթի-
լամէթլէ սանա էքմ էյլէտիյիմն ճիւմէսի-
նի իծրա , վէր գալմանիյն ու ահքեամըմը հըֆզ
էտէրէք հուզուրընտա սիւլուք էտէր իսէն ,
5 Պէն տա'իլ՝ իսրայէլ թա'իլթ իւզէրինտէ
պիր առէմին էքմէք օլմայաճադ տըր՝ տէլէ-
րէք . փէտէրին Տաուտա էյլէտիյիմ վա'տա
կէօրէ՝ իսրայէլ իւզէրինն հիւքէմէթ ինին
թա'իլթըն իլ էլ էպէտ սապիթ գըլարմ :
6 Լա'էն էյլէր սիլ վէր օղուլարընըզ պանա
թապի՝ օլմադտան սապիլ՝ էօնիւնիւզ վալ՝
էյլէտիյիմ էվամիր ու գալմանիյինի հըֆզ
էթմէլիպ տէ , կիտիպ գուլլի իլալարա իլա-
7 մէթ վէր 'իպատէթ էտէճէք օլուրաճը , Պէն
իսրայէլին անէլէր վէրտիյիմ եերին երազիւնտէն
մա'հ վէր էտէճէլէր , վէր իսթիմ իչիւն թագաթիս
էյլէտիյիմ պու պէյլթի հուզուրընտան ըտա
էտէճէլիմ . վէր իսրայէլ ճէմի՝ ի ազվամ ա-
րաօնտա մէսէլ վէր իսթիլհայա սէպէպ օլա-
8 ճադ տըր : Վէր պու ալա պէյլթ իչիւն՝ եա-
նընտան հէր կէչէն թէ'աճճիւպ էտիպ ըս-
լըզ չաարադ , ՐԱՊՊ պու եերէ վէր պու պէյ-
9 թէ շի'չիւն պէյլէ էյլէտի՝ տէլէճէք : Վէր
հէլապէն՝ Էծտաալարընը Մըսրա տիյարընտան
չըգարտն քէնտիլէրին Ալլահ ՐԱՊՊԸ թէրք
էյլէլիպ , ղայլի իլալարա միւթի՝ օլարադ՝
անէլէր 'իպատէթ վէր խըմէթ էթտիլէրի ի-
չիւն ՐԱՊՊ անէլէրին իւզէրինն պու պէլալա-
ըն ճիւմէսինի կէթիլտի՝ տէլէճէք :
10 Վէր Սիւլէյման պու իքի պէյլթի՝ եա'նի պէյլթ
իւր ՐԱՊՊ իլէ սէրոյ ը միւլաքեանէյի ինչա
էթմէքտէ օլտըզ երմի սէնէ միւտաթ ին ին-
11 թամընտ , Սուր մէլիյի Հիրամ Սիւլէյման
թամ իսթէտիյի գատար երզ աղաճլարը վէր
չամ աղաճլարը վէր ալթուն վէրմիլ օլարադ ,
օլ վագըթ մէլէք Սիւլէյման Հիրամա՝ ճէլիւ
12 տիյարընտա երմի չէհր վէրտի : Վէր Հիրամ՝
Սիւլէյմանըն քէնտիլէրին վէրմիլ օլտըզ չէհր-
լէրի կէօրէլէ Սուրտան չըգաղընտա՝ ան-
13 լէր խօշըն կէլմէտիյինտէն , Պիրաաթ , նէ՝
տիր պու պանա վէրտիյին չէհրէր , տէլէրէք
անէլէր 'Քապուլ տիյարըն թէմիլէ էյլէտի ,
քի պու կիւն տէլիւն պու իսթիլէ փա'նէմա՝
14 տըր : Վէր Հիրամ երազ երմի թալանիլ ալ-
թուն մէլիլէ կէօնտէրտի :
15 Վէր մէլէք Սիւլէյմանըն վալ՝ էթտիլի

* Նամազ պուլ

վերջինին սեպեպի ԲԱՊՊԸՆ պէթինին, քէնտի
սերայրը վէ Միւրըր վէ Ետրուշտիմն սու-
րըն վէ Հաւորը վէ Մեհտտայր վէ ճաղերի
16 ինչա էթմէք իշխն իտի: (Չէր Մըսըր մե-
լիյի Ֆիր'ոն չըգըպ ճաղերի ալմըշ վէ աթէ-
շէ ետգմըշ, վէ ու շէհրտէ սաթին օլան քէն-
'անիլերի գաթիւ էտերէք, անը քէնտի գըզը'
Սիւլէյմանըն գէվճէսինէ ծիհազ վէրմիշ իտի:)
17 վէ Սիւլէյման' ճաղերի վէ աշաղըքի Պէյթ-
18 հործնը, վէ Պա'ալաթ իլէ տիյարըն պերի-
19 յեփնտէրի թաւածըր, վէ Սիւլէյմանըն
պիլ ծիւմէ անպար շէհրէրինի վէ 'արապա
շէհրէրինի վէ սուվարի շէհրէրինի, վէ Սիւ-
լէյմանըն Ետրուշտիմն վէ լիպնանտա վէ
հիւքիւմէթ էյլէտիյի պիւթիւն տիյարտա
պինա էթմէյի իսթէտիյինին ծիւմէսինին ին-
չա էյլէտի:
20 Պէնի իսրայէտէն օլմայըպ' Ամօրի վէ Հիթ-
թի վէ Փերիլի վէ Հիվիլի վէ Ետպուսիլէրտէն
21 պագը գալան խաղըն քեաֆֆէսինի, Ես'նի
անլէրտէն սօնկրա օլ տիյարտա պագը գա-
լըպ տա, պէնի իսրայէլին քիւլիլէն թէլէֆ
էտէմէտիլէրի էվաւալընը Սիւլէյման պու-
կիւնէ տէկին խարածիլիւզար գուււ էյլէտի:
22 Լաթին Սիւլէյման պէնի իսրայէտէն քիմէյի
գոււ կիպի գուլլտնմայըպ' պուշլար 'ապերէրի
վէ իսլըմէթ ծիլէրի վէ րու'եսաար վէ զապիթանը
վէ 'արապա վէ սուվարիլէրինին սէրքէրտէրի
23 իտիլը: Սիւլէյմանըն իշի իւզերինտէ պէշ
Եիւզ էյլի պէջիւք մէ'մուր պուլունուպ
պուշլար իշ իշէյէն խաղ իւզերինէ նաղըր
իտիլը:
24 վէ Ֆիր'ոնըն գըզը շէհր ի Տաուտտան չը-
գըպ Սիւլէյմանըն անըն իշխն ինչա էթմիշ
օլըրը սերայա Կիւթ: օլ վագըթ Սիւլէյման
Միւրըր պինա էյլէտի:
25 վէ Սիւլէյման ԲԱՊՊԸՆ իշխն պինա էթմիշ
օլըրը մէպապ իւզերինտէ սէնտէ իւշ տէֆ'ա
մաւհրագալար վէ սէլամէթ գուրպանըրը
թապտիմ էտիպ, ԲԱՊՊԸՆ հուզըրընտա օլան
Ֆիլապ իւզերինտէ պուխուր ետգըր իտի:
26 վէ պէյթի թէմամ էթտիլէտէն սօնկրա'
մէլէք Սիւլէյման Էտամ տիյարընտա, Պաշըր
Աճմըր սահիլինտէ, Էյթմ գուրպինտէ վագը'
27 Էստեծապերտէ սէֆինէլէր ետփար: Հիրամ
տաթի Սիւլէյմանըն գուլլարը իլէ պերապեր
քէնտի գուլլարընտան տէնիլիւ տիյնա կէմի:
28 ծիլէրի օլ սէֆինէլէրի կէօնտիլտի: Պուշ-
լար Օֆիրէ կիտիպ, օրատան տտօրթ Եիւզ
Եիրմի թալանթ ալթուան ալարադ, մէլէք
Սիւլէյմանա կէթիրտիլը:

1 վէ Շէպա մէլիքէսի ԲԱՊՊԸՆ իտի իլէ Սիւ-
լէյմանըն շէօհրէթինի իշիթտիլէտէ' միւշըրիւ
մէսէլէլէր իլէ անը թէհրիւպէ էթմէյէ կէլտի:
2 վէ զայէթ 'ապիմ պիր ալայ իլէ վէ պահա-
րաթ վէ զայէթ չօգ ալթուան վէ զիգըրմէթ
թաշլար Եիւքիւ տէվէլէր իլէ Ետրուշտիմն
կէլտի: վէ Սիւլէյմանըն նէզտինէ կիտիպ,
գալպինտէ օլանըն ծիւմէսինի անա սէյլէ:
3 տիյինտէ, Սիւլէյման տաթի անըն պիլ ծիւմ-
լէ մէսա'իլինի հալլ էյլէտի, վէ մէլիլին անա
պէյան էտէմէտիլի մէճհուլ պիր շէյ եօգ:
4 իտի: վէ Շէպա մէլիքէսի Սիւլէյմանըն պիւ-
թիւն հիքմէթինի վէ պինա էյլէտիլի պէյ-
5 թի, վէ սօֆրապընըն թա'ամըր, վէ պէն-
տէկէանընըն մէպէնէրինի, վէ խաւէմէսի-
նին տուրուշընը, վէ էլպիսէլէրինի վէ անըն
սագիլէրինի, վէ ԲԱՊՊԸՆ պէյթինէ 'չըգաղը
նէրտիպանը' կէօրտիլիւնտէ, անտէ ճան
6 գալմաւար: վէ մէլիլէ խիթապէն' Սէնին ահ-
վալին վէ հիքմէթին հագըրընտա քէնտի տի-
յարըմտա իշիթտիլիմ քէլամ սահիճ իմիշ:
7 Պէն տաթի կէլիպ կէօզլէրիմ իլէ կէօրմէյին-
ճէ օլ սէօզլէրէ ինանմաւըմ: վէ իլթէ նըւ-
ֆը պիլէ պանա իիպար օլընմաւըշ ալը:
սէնին հիքմէթին վէ սա'ատէթիլի տիր
8 յիմտէն զէյատէ տիր: Նէ' սա'ատէթիլի տիր
սէնին տաթլէրին: Նէ' սա'ատէթիլի տիր
տա'իմ հուզըրընտա տալուպ' հիքմէթի-
9 նի տինկէյէն պու պէնտէկէանըն: Սէնտէն
րաղի օլուպ' սէնի իսրայէլ թաթիլընա ծիւ-
լուս էթտիլէն Ալաւհըն Եէհօպ միւպարէք
օլտուան: Եէհօպա իսրայէլի իլ էլ էպէտ
սէվաթիլինտէ, հագը ու 'ատալէթ իհրապը
10 իշխն սէնի մէլիք նապա էյլէտի' տէտի: վէ
մէլիլէ Եիւզ Եիրմի թալանթ ալթուան վէ փէք
չօգ պահարաթ վէ զիգըրմէթ թաշլար վէր-
տի: Շէպա մէլիքէսինին մէլիք Սիւլէյմանա
վէրտիլի կիպի չօգ պահարաթ պիր տահա
կէլմէտի:
11 վէ Հիրամըն Օֆիրտէն ալթուան կէթիլէն
սէֆինէլէրի Օֆիրտէն փէք չօգ ալթուլ աղաճ-
լար իլէ զիգըրմէթ թաշլար տաթի կէթիր-
12 տիլէր: վէ մէլիք ալթուլ աղաճընտան ԲԱՊ-
ՊԸՆ պէյթի վէ մէլիլին սերայր իշխն քիւր-
սիլէր, վէ մաւսիգալար իշխն տաթի թան-
պուր իլէ սանթուրալ ետփար: պու կիւնէ-
տէկին պէյլիլէ ալթուլ աղաճընը կէլմէմիշ:
13 վէ կէօրիւլմէմիշ տիր: վէ մէլիք Սիւլէյ-
մանըն' սախալէթինտէն նաշի իլթա էթտի-
լինտէն մա'տա, Շէպա մէլիքէսինին աղըր

* Եւթ' Թապէթմէլիլէ տիլի մաւհրագալարը

- վէ թալէպ էթտիլինին քեաֆէսինի տախի մէլքը Սիւլէյման անա վէրտի . օլ տախի պէնտէկտանը իլէ պերապէր քէնտի տիլաւրնա միւթէվէճճիհէն 'աղիմէթ էյլէտի :
- 14 Վէ տախ ու ի'թա էտէնլէր իլէ թիւճճար թաղըմընտան վէ 'Արապիսթանըն ճէմի' ի միւլուքընտան վէ տիլարըն վալիլէրինտէն
- 15 'ալլընտան մա'տա , Պիր սէնէ զարֆընտա Սիւլէյմանա կէլէն ալթուռնըն մըգտարը ալթը եիւզ ալթմըշ ալթը թալանթ ալթուռն իտի :
- 16 Վէ մէլքը Սիւլէյման չէքիճլէ տէօյիւմիւշ ալթուռնտան իքի եիւզ 'ատէտ սիփեր եափաթ . հէր պիր սիփեր ալթը եիւզ մըգաւշ
- 17 ալթուռն վէզընիտէ իտի . Վէ տէօյիւմիւշ ալթուռնտան իւշ եիւզ 'ատտա գալգան էփաթը . հէր պիր գալգան իւշ մընա ալթուռն վէզընիտէ իտի . մէլքը պուռնլարը Լիպնան օրմանը սերայլընա գօտու :
- 18 Վէ մէլքը ֆիլտիշիտէն պիր պէօյիւք թախթ եափըպ' անը խալիս ալթուռն իլէ գափալաթը : Վէ թախթըն ալթը ոյաղլը նէրտի . պանը օլուպ' թախթըն թէփէսի արգտտան միւտէվլէր իտի . վէ օթուրաճա գալգալաթ իքի թարաֆտա գօլլար պուլուռուպ' գօլլարըն եանընտա իքի արալան տուրուր իտի :
- 20 Վէ ալթը ոյաղըն իքի թարաֆընտա օն իքի արալան տուրուր իտի . պու միսիլիւ պիր շէյհիշ պիր մէմէքէթտէ եափըմա'ըշ իտի :
- 21 Վէ մէլքը Սիւլէյմանըն մէշէպէլէրինին ճիւմէսի ալթուռնտան , վէ Լիպնան օրմանը սերայլըն գապլարընըն ճիւմէսի տախի խալիս ալթուռնտան իտի . կիւմիւշտէն հիշ եօգ իտի . զիրա Սիւլէյմանըն էյաթընտա անըն
- 22 ի'թիպարը եօգ իտի : Զիւնքի մէլիլին թարաշիշ սէֆիլէրինի շիրամըն սէֆիլէրին իլէ պէրապէր տէնիգտէ պուլուռուպ' թարաշիշ կէմիլէր իւշ սէնէտէ պիր տէֆ'ա ալթուռն վէ կիւմիւշ վէ ֆիլտիշի վէ մայմուշլար վէ թառա գուշլարը եիւլիւ օլարադ կէլիլէր իտի :
- 23 Վէ մէլքը Սիւլէյման սէրվէթ վէ հիքմէթ խուսուօրնտա զէմինին ճէմի' ի միւլուքըն
- 24 տան ա'զամ օլտու : Վէ պիւթիւն զէմին' Սիւլէյմանըն գալպիլէ Ալլահըն վազ' էթտիլի հիքմէթի իլէթմէք իշիւն անըն հու
- 25 զուրընա կէլմէլէ արզու էտէրլէր իտի . Վէ պուլլարըն հէր պիրի սէնէ պէ սէնէ փիշքէշին , եա'նի կիւմիւշ գապլար վէ ալթուռն գապլար վէ էլպիտէ վէ էսիլհա վէ պաշարաթ վէ ալթար վէ գաթըրլար կէթիլիլէր իտի :
- 26 Վէ Սիւլէյման 'արապալար վէ սուվարիլէր ճէմ' էալի պին տէօրթ եիւզ 'ատէտ 'արապալար վէ օն իքի պին նէֆէր սուվարիսի օլմալէ , անլէրի 'արապա շէհրէրինտէ վէ մէլիլին էանընտա Եէրուշալէմէ իոքեան

- 27 էթտի : Վէ մէլքը Գէրուշալիմտէ կիւմիւշիւ թաշլար կիպի 'աթի պէր էթտի . վէ երդ աղաճլարըն քէսրէթ ճիհէթիլլէ օլատա պուլուռնան ճիւմէլ աղաճլարը կիպի էյլ
- 28 լէտի : Վէ Սիւլէյման իշիւն Մըքրտան ալթար կէթիլիլէր իտի . Մէլիլին թիւճճար թաղըմը անլէրի մու'այլէն պիր պաշա իլէ
- 29 պէօլիւք պէօլիւք ալլըրար իտի : Վէ Մըքրտան պիր 'արապա ալթը եիւզ , վէ պիր ալթ եիւզ էլլի հա'ալ կիւմիւշէ ալլըրպ կէթիլիլէր իտի . պէօլիւք տախի շիթիլիլէրին մէլիլէրինին ճիւմէսի վէ Սիւրիյա մէլիլէրի իշիւն անլէրին էլլէրիլլէ կէթիլիլէր իտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ մէլքը Սիւլէյման Գիր'օնըն գըզընտան մա'տա չօգ էճնէպի նիսվան' եա'նի Մուսպիլիէ վէ 'Ամմենիլէ վէ Էտալիլէ վէ Սիտօնիլիէ
- 2 վէ շիթիլիլէրին սէվտի : Պառնու օլ թա'իլիլէրտէն էթիլէ , քի անլէրին հազընտա ՐԱՊՊ պէնի իսրայէլէ խիթապէն' Սիլա անլէրիէ թէգարբուպ էթմէլիլիլէ , անլէր տախի սիլէ թէգարբուպ էթմէսինլէր , զիրա գալպիլիլէ քէնտի իլաշլարընա թապի' էտէրլէր տէլիւ պուլլարմուշ իտի . պուլլարա Սիւլէյման սէվլիլ իլէ միւլալըգ օլտու : Վէ եէտի եիւզ զէվէսի զատէկէանտան օլուպ' իւշ եիւզ տախի օտաղը վար իտի . վէ նիսվանը անըն գալպիլին Էթիլէ հա'գառն սափարը
- 4 ալլար : Վէ Սիւլէյմանըն իիթիլարըզընտա նիսվանը անըն գալպիլին զայլիլ իլաշլարա թապի' էթմէլիլիլէ , փէտէրի Տաուտըն գալպիլիլէ Եթուլէ կիպի անըն գալպիլիլէ Ալլահը
- 5 ՐԱՊՊ սաալը տէլիլ իտի : Պէօլլէքէ Սիւլէյման Սիտօնիլէրին իլաշլէ Ալթօրէթ վէ 'Ամմենիլէրին մէքրուշ Միլքօմա թապի' օլտու :
- 6 Վէ Սիւլէյման ՐԱՊՊ 'ինտիտէ քէթիլիլէ օլտու իլլէլէրէք , փէտէրի Տաուտ կիպի քեա
- 7 միլէն ՐԱՊՊ թապի' օլմալար : Օլ զէման Սիւլէյման Մուսպիլիլէրին մէքրուշ Քէմօշ վէ հէմ տէ 'Ամմենիլէրին մէքրուշ Մօլքօմա Եէրուշալէմին գալլընտաքի տաղտա միւր
- 8 թէֆէտ պինա էլլէտի : Վէ իլաշլարընա պուլլարըն գալլըն թապիլիլէ քէմօմա էճնէպի նիսվանըն ճիւմէսի իշիւն տախի պու վէճէլէ էլլէտի :
- 9 Վէ ՐԱՊՊ Սիւլէյման 'ալլէյհինէ զաղտապ
- 10 կէլիլի . Զիրա անա իքի տէֆ'ա կէօրիւնիւպ , պու խուսուօրնտա' եա'նի զայլիլ իլաշլարա թապի' օլմալարըն թէպիլիլէ էտէն իսրայէլին Ալլահըն ՐԱՊՊՊ գալպիլիլէ սափմըշ օլուպ' ՐԱՊ
- 11 ՊԱՊ էթիլիլիլէ Տիլլէ էթմէտի : Վէ ՐԱՊՊ Սիւլէյման խիթապէն' Անի պու շէյի իքրա էյ-

լէյիպ' 'աճարմը վէ սանն թէնպիհ էթտիյիմ
գանուշարմը ճըֆը էթմէտիյին իչիւն հիւ-
քիւմէթի մաթլազա էլինտէն նէզ' էտիպ' անը
42 գուլնա վերեճէյիմ : Յազաթ փետերին Տա-
ուտ իչիւն պուշու սէնին էյամընտա էթմէ-
43 յիպ' օղլընն էլինտէն նէզ' էտէճէյիմ : Ամմա
պիւթիւն հիւքիւմէթի նէզ' էթմէյիպ' գուլնմ
Տաուտ իչիւն վէ ինթիխապ էյլէտիյիմ Ե-
րուշալիմ իչիւն օղլնա պիր սըպլմ վերեճէ-
յիմ' տէտի :

44 Վէ ՐԱՊՊ' Սիւլէյման 'ալէյհիսէ պիր
տիւշմէն եա'նի Էտոմ մէլիյի զիւրիյէթին-
տէն օյան Էտոմի Հատատը պաղազա գալարը-
45 տը : Զիրա Տաուտը Էտոմտա պուլունտըը ,
վէ սեր'աքերի Եօապ Էտոմտա պուլունտն
երքէլէրին ճիւմէսինի գաթլ էթտիքտէն
սանկրա մագթուլարը տէֆն իչիւն չըգտըը
46 զէման , (Զիւքի Եօապ' պիւթիւն Խորայէլ
իլէ պերապեր ալթը այ' եա'նի Էտոմտա պու-
լունտն երքէլէրին ճիւմէսինի թէլէֆ էտին-
47 ճէյէ տէկին օրատա մէքս էյլէմիշ իտի ,) Հա-
տատ տաՀա քիւլիւք չօճուգ իքէն փետերի-
նին գուլարընտան պա'զը Էտոմի տտէմէր
իլէ պերապեր Մըսրա կիթմէք իւզըն Ֆի-
48 ռար էթտի : Վէ անլէր Միտանտան գալ-
զըպ փարանա կէլտիլէր , վէ փարանտան քէն-
տիլէրիլէ պերապեր տտէմէր ալարապ Մը-
րա , Մըսրը մէլիյի Ֆիր'օնըն նէգտիւնէ վար-
տըլար : օլ տախի անա պիր խանէ իլէ թա'ն-
երն թախիս իլէյտի , վէ անա արազի

49 տախի վէրտի : Վէ Հատատ Ֆիր'օնըն Հու-
ղուրընտա զիյաաաիլէ մազարը Լուլմֆ օլ-
մաղլէ , զէվէտիւնին հէմիլէրտիւնի' եա'նի թաՀ-
փէնէս մէլիքէնին հէմիլէրտիւնի անա թէզ-
50 վիճ էյլէտի : Վէ անըն թաՀփէնէսին հէմ-
շիլէրտիւնէն պիր օղլու օլուպ' անա կընուպաթ
Բե'պէ էյլէտի . վէ թաՀփէնէս անը Ֆիր'օնըն
սերայընտա պէտէտի . վէ կընուպաթ Ֆիր'օ-
նըն սերայընտա , Ֆիր'օնըն օղլուարը տրա-

51 սընտա իտի : Իմտի Հատատ Տաուտըն քէն-
տի էճաաաը իլէ ուլուրմուշ , վէ սեր'աքերի
Եօապըն վէֆաթ էթմիշ իտիյինի Մըսրտա
իլիթտիքտէ , Հատատ Ֆիր'օնա' Պանա բուխ-

52 տաթ վէր , տիյարըմա կիտէյիմ' տէտի : Վէ
Ֆիր'օն անա' Էտըմտա նէ' էքսիլիյի վար քի
տիյարըմա կիթմէք իսթէյօրըն' տէտիքտէ ,
օլ տախի' Պիւր էտիլէ' Եօզ , Լաքին հէր հալ-
տէ պանա բուխաաթ վէր' տէտի :

53 Վէ Ալուհ անա Դիլէր պիր տիւշմէն' եա'ն-
նի էֆէնտիսի Սուպա մէլիյի Հատատ'էգերին
եանընտան Ֆիրաք էթմիշ օլան Լիզօն իպի

54 Էլէտաա'ը պաղազա գալարընտը : Պուլ քիմէն'
Տաուտ անլէրի վուրտըը զէման , քէնտի եա-
նընա տտէմէր ճէմ' էտիպ' պէօլիւք պաշը

օլտու , վէ անլէր Տըմըշգա կիտիպ օրա-
տա սաքին օլտուլար . վէ Տըմըշգա հիւքիւ-
25 մէթ էթտիլէր : Հատատըն էրա' էյլէտիլէ զա-
րարտան մա'տա' պու տախի Սիւլէյմանն ճէ-
մի' ի էյամընտա Խորայէլէ տիւշմէն օլուպ' Խա-
րայէլէ ճէֆա էտէր , վէ Սիւլէյմաա հիւ-
քիւմէթ էյլէր իտի :

26 Վէ վալիտէսի Սէրու'ա իսմինտէ պիր տուլ
գարը օլուպ' Սարատատան Էֆրաթի Երօ-
պը'ամ իպն ի 'նէպաթ տախի Սիւլէյմանն
պէնտէսի օլտըղը հալտէ , մէլիլէ էլ գալարը-
27 տը : Վէ մէլիլէ էլ գալարըմաաընն սէպէպի
պու իտի քի' Սիւլէյման Միւլըյի ինշա էտիպ ,
փետերի Տաուտըն շէհրինին երգըմըշ եերլէ-
28 րինի թա'միր էյլէտիյինտէ , Եթրօպլ'ամ սա-
հիպ ի գուլվիլէթ պիր տտէմ' իտի , վէ Սիւ-
լէյման անըն իչիւն գալար պիր էրիլիթ օլտըղըն
կէօրէրէք' անը պէյլթ ի Երուսաղէմ ճիւմէն ա-
29 զըր իչիւն իւզէրինն թա'նին էյլէտի : Վէ
Եթրօպլ'ամ Եթրուշալիմտէն չըգտըղընտա' Շի-
լունի Ախիյա փէյղաւմէր եօլտա անա բաաթ
կէլտի . օլ տտէմ' պիր եէնի լիպաա կիլինմիշ
օլուպ' իքիտի սահրատա եալընըզ օլտըզարը
30 հայտէ , Ախիյա անըն իւզէրինտէ պուլունտն
եէնի լիպաա թուլթուպ օն իքի փարազ էյլէ-
31 տի . վէ Եթրօպլ'ամա խիթապէն' Օն փար-
շալը քէնտին իչիւն ալ , զիրա Խորայէլին Աւ-
լաճը ԲԱՊՊ պուլուրուր քի' իշթէ պէն հիւ-
քիւմէթի Սիւլէյմանն եէտինտէն նէզ' էտիպ'

32 օն սըպլթը սանա վէրիլիմ : Վէ գուլնմ Տա-
ուտ իչիւն վէ Խորայէլին ճէմի' ի սըպլթա-
րընտան ինթիխապ էյլէտիյիմ Եթրուշալիմ
շէհրի իչիւն պիր սըպլթ անըն օլաճազ տըր :

33 Պու տախի անլէրին պէնի թէրէ էտիպ Սի-
տանիլէրին իլաճը 'Աշթօրէթ վէ Մուապի-
լէրին իլաճը Գէմօշ վէ 'Ամմօնիլէրին իլաճը
Միւլըմա սէճաէ էտէրէք , փետերի Տաուտ
կիպի 'ինտիմտէ տօղրու օլանը վէ գանուշ-
լարմը վէ աճքեամըմը իճրա էտէրէք , թա-
րիգէլէրիմտէ սիւլուք էթմէտիքլէրի իչիւն

34 տի : Լաքին էվալիլիմի վէ գանուշարմը
ճըֆը էտէն միւնթէխապ գուլնմ Տաուտ
իչիւն' պիւթիւն հիւքիւմէթի անըն էլին-
տէն ալմալըպ , անճազ 'էօմիլիլին ճէմի' ի
էյամընտա անը հիւքմտաք իպգա էտէրիմ :

35 Ամմա օղլընն էլինտէն հիւքիւմէթի ալըպ
36 սանա օն սըպլթ վէրէրէք , Եթրուշալիմտէ ,
եա'նի իսմիմի վալլ' էթմէք իչիւն ինթիխապ
էյլէտիյիմ շէհրտէ , գուլնմ Տաուտ իչիւն
հուգըրըմտա տա'իմա պիր շէմ' ի բուշէն օլ-
մագ իւզըն' անըն օղլնա պիր սըպլթ վէրէ-

37 ճէյիմ : Վէ սէնի ալաճաղմ , սէն տախի
կէօնիլիւնին հէր իսթէտիյինէ կէօրէ հիւ-
քիւմէթ էտիպ , Խորայէլ մէլիլի օլաճաղմըն :

- 38 Վէ էյեր սանա էմր էտեճէյիմին ճիւղէ-
սինի տինկէյիյ՝ թարիգլէրիմտէ սիւլուքլէ ,
գուլըմ Տաուարն էյլէտլիյի կիպի գաւառնիյն
ու էվամիրիմի ճըֆը էտերէք , 'ինտիմտէ
տողրու օլանը իճրա էտեճէք օլուր իսէն ,
պէն տախի սէնին իլէ օլուպ , Տաուարա պի-
նա էյլէտլիյիմ կիպի , սանա տախի սապիթ
պիր խտնէ պինա էտիպ իսրայէլի սանա վէրէ-
39 ճէյիմ : Վէ Տաուարն նէսլինի պու սէպէպ-
տէն միւքէտտեր էտեճէյիմ , լըքին տա-
40 'իմի օլմայաճադ տըր' տէտի : իմաի Սիւլէյ-
ման Եթրօպը'ամ գաթլընը գասա էթ տիյի
իչիւն Եթրօպը'ամ գաթլըպ Մըսրա , Մըսր
մէլէյի Երշապա իլթիճա իլէ , Սիւլէյմանն
վէֆաթլան տէկին Մըսրտա գալար :
- 41 Վէ Սիւլէյմանն Պագըւհյէ ի տճվալը վէ
քեաֆֆէ ի տ'մալը վէ ճիւլթի իլթէ Սիւ-
42 լէյմանն թարիխինտէ մուհարէր տիր : Վէ
Սիւլէյմանն Եթրուշայիմտէ պիւթիւն իսրա-
յէլ իւզերինէ ճիւլթիմէթ էթ տիյի միւտտէթ
43 գըրգ սէնէ իտի : Վէ Սիւլէյման էճաւտալ իլէ
ուշալուպ փէտէրի Տաուարն շէճրինտէ տէֆն
օլուստու : վէ օղլու Բէճօպը'ամանն եերինէ
մէլիք օլուս :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Բէճօպը'ամ Շէքիմէ կիթաի . զիրա
քեաֆֆէ ի իսրայէլ անը մէլիք էթմէք իչիւն
2 Շէքիմէ կէլմիշ իտի : Վէ Եթրօպը'ամ իպն ի
Նէպաթ տաճա Մըսրտա պուլուսուր իչէն ,
պուսու իլթիթայիտէ , (զիրա Եթրօպը'ամ
Սիւլէյման մէլիյին հուղուրնտան ֆիրտր
էտիպ՝ Մըսրտա սաքին օլմագաս իտի ,)
3 Վէ կէօնտէրիպ անը չաղըրտըգլարը հալտէ
Եթրօպը'ամ իլէ պիւթիւն իսրայէլ ճէմա'ա-
4 թը կիտիպ՝ Բէճօպը'ամա խիթապէն , Սէնին
փէտէրին պոյունաւըրըմըլը աղըրլաթալը .
չիմաի սէն փէտէրինն աղըր խըտմէթինի վէ
իւզերինիգէ գաղըր աղըր պոյունաւըրըլը թախ-
ֆիֆ էյլէ , պիզ տախի սանա խըտմէթ էտէ-
5 իրիլ տէտիլէր : Օլ տախի տնլէրէ՝ կիտիլիզ ,
վէ իւշ կիւն սօնիրա պանա կէլինիզ՝ տէմէսի
6 իւզերինէ գալմ կիթաի : Վէ մէլիք Բէճօ-
պը'ամ փէտէրի Սիւլէյմանն միւտտէթ ի
'էօմիրիւտէ անն հուղուրնտա տուրմուշ
օլան իլթիթայիտա տանըլըպ՝ Պու գալմ
նէ՞ կէօնէ ճէվապ վէրմէլիյիմի թալիյէ
7 էտէրիլիզ տէտիլինտէ , լիլէր անա ճէվա-
պէն՝ էլիւր սէն պու գալմա պու կիւն խա-
տըմ՝ օլուպ խըտմէթ էտէր , վէ անլէրէ հիւսն ի
քէլմա՝ իլէ ճէվապ վէրիւր իսէն , անլէր տախի
սանա տա'իմա խըտմէթ էտէճէլէր տիր՝ տէ-
8 տիլէր : Լաքին օ իլթիթայիտըն քէնախնէ

- վէրալիլէրի նախհաթըր քէտա էտիպ՝ հուղու-
րնտա տուրմա վէ քէնախի իլէ պէյիլմիւշ
9 օլան կէնճէլէր տանըլըպ . Վէ անլէրէ՝ փէ-
տէրինին իւզերինիգէ գաղըր պոյունաւըրըլը
թախֆիֆ էյլէ՝ տէյիւ պանա սէյլէյէն պու
գալմա նէ՞ կէօնէ ճէվապ վէրմէլիյիմիլի
10 թալիյէ էտէրիլիլ՝ տէտիլէր , փէնտի-
սիլէ պէրապիւր պէյիլմիւշ օլան կէնճէլէր
անա ճէվապէն՝ փէտէրին պոյունաւըրըլը
աղըրլաթալը , վէ սէն անը իւզերինիգէ
թախֆիֆ էյլէ՝ տէյէն պու գալմա շու մին-
վալ իւզըն ճէվապ վէրէտին , էա'նի՝ Պէնիմ
քիւշիւք փաթմաղմ փէտէրիմին պէլինտէն
11 գալըն տըր . փէտէրիմ իւզերինիգէ աղըր պո-
յունաւըրըլէ իւլըլէթաի , ամմա պէն պոյուն-
աւըրըլընըպ 'իլալէ էտէճէյիմ . փէտէրիմ
սիլի գալմըլըր իլէ թէ՝տիպ էյլէտի , ամ-
մա պէն սիլի 'աղըրպիլէր իլէ թէ՝տիպ էտէ-
ճէյիմ՝ տէյէն , տէտիլէր :
- 12 Վէ՝ իւշիւնճիւ կիւնտէ ինն պանա կէ-
լինիլ՝ տէյերէք մէլիյին էմր էթ տիյինէ կէ-
րէ , Եթրօպը'ամ իլէ պիւթիւն գալմ իւ-
շիւնիւ կիւնտէ Բէճօպը'ամն նէզտինէ կէլ-
13 տիլէրինտէ , Մէլիք գալմա սէրթ ճէվապ
վէրիպ՝ իլթիթայիտըն քէնախնէ էթ տիլէրին
14 թալիյէյիլ քէտա իլէ , Անլէրէ կէնճէլէրին
թալիյէյիտինէ կէօրէ ճէվապ վէրիպ՝ փէտէ-
րիմ պոյունաւըրըլըլը աղըրլաթալը , ամմա
պէն պոյունաւըրըլընըպ 'իլալէ էտէճէյիմ .
փէտէրիմ սիլի գալմըլըր իլէ թէ՝տիպ էթ տի ,
ամմա պէն սիլի 'աղըրպիլէր իլէ թէ՝տիպ է-
15 տէճէյիմ՝ տէտի : Վէ մէլիք գալմը տինկէ-
մէտի . գիրա ԲԱՊՊՆ Երիւնի Ախիյա վաղը-
թալըլէ Եթրօպը'ամ իպն ի Նէպաթա սէյ-
լէտիլ թէլմալ իթմիմ էթմէք իչիւն՝ պու իշ
16 ԲԱՊՊ թէրաֆրնտան օլուս : Պիւթիւն իս-
րայէլ տախի մէլիյին քէնտիլէրինի տինկէ-
մէտիլինի կէօրաիւքլէրինտէ , գալմ մէլիյէ
ճէվապէն՝ Տաուարա նէ՞ հիսսէմիլ վար , վէ
Ենսէ օղլնտա միրաւըմըլէ եօլ տըր . էյ իս-
րայէլ , չաղըրլաթընըպ կէտիւլ . էյ Տաուա ,
չիմաի քէնտի խտնէնէ մուգալէտ օլ՝ տէ-
մէլէրի իւզերինէ իսրայէլ չաղըրլաթընա կիթ-
17 տի : Լաքին Ենճօւտա շէճրէրինտէ սաքին
օլան պէնի իսրայէլ իւզերինէ՝ Բէճօպը'ամ
18 ճիւլթիմէթ էյլէտի : Վէ մէլիք Բէճօպը'ամ
վէրիլ մէ՝մաւըր Ատորալմ կէօնտէրալիյինտէ ,
պիւթիւն իսրայէլ անը թալըր իլէ քէճմ էթ-
տիլէր , վէ Եօրաիւ . վէ մէլիք Բէճօպը'ամ Եթ-
րուշալմէ ֆիրտր էթմէք իւզըն՝ ալ էլ 'աճէլէ
19 'արապայա պինտի : Պու վէճճէլ իսրայէլ պու
կիւնէ տէկին պէյիլ ի Տաուարա 'տաի օլուս :
20 Վէ քեաֆֆէ ի իսրայէլ Եթրօպը'ամըն
'ալտէթինի իլթիլիննէ՝ տէր՝ կէօնտէրիպ անը

- ճէմա՛ւթա տա՛վէթ էտէրէք , քեա՛ֆֆէ ի
 Իրայէլ իւզէրինէ մէլիք նապ էյլէտիլէր .
 շէօյլէ քի Եհնուտա օրպիճնտան մա՛տա
 պէյթ ի Տաուտա թապի՛ օլան գալմաալ :
 21 Վէ Բէհպը՛ամ Երուշալիմէ կէտիքտէ՛
 հըւքըմէթ Սիւլէյմանըն օղու Բէհպը՛ամա
 Ի՛տտէ իշիւն՝ պէյթ ի Իրայէլ իլէ մուհա-
 րէպէ էթմէք իւզրէ , պէյթ ի Եհնուտանըն
 քեա՛ֆֆէսի իլէ Պէնեամին սըպիճըն , Երուզ
 սէքոէն պին միւնթէխապ մուհաբիպէրի ճէմ՛
 էյլէտի :
 22 Վէ Ալա՛հըն քէլմա՛ Ալա՛հ առեմի Շէ-
 23 մուհայա կէրէրէ , Սէն Եհնուտա մէլիյ
 Բէհպը՛ամ իպն ի Սիւլէյման , վէ պիւ-
 թիւն պէյթ ի Եհնուտա իլէ Պէնեամինէ վէ
 24 գալմըն պաղըյէտինէ խիթապէն , ԲԱՊՊԸ
 էմի պու ալը . Ձըքմայընը , վէ պիրատէր-
 լէրինիզ պէնի Իսրայէլ իլէ ճէնք էթմէյի
 նիզ . հէք քէս քէնտի խանէսինէ յովտէթ
 էլլէտին . զիրա պու վաղը՛ա պէնիմ թա-
 րաֆըմտան օլտու՛ տէյէսին , տէտի : Օլ գէ-
 ման ԲԱՊՊԸ քէլմա՛նը տինկէյիպ՛ ԲԱՊՊԸ
 քէլմա՛նա կէօրէ կէրի տէօնաիւլէր :
 25 Վէ Երօպը՛ամ Էֆրայիմ՝ տաղընտա Շէ-
 քիմի պինա էյլէյիպ՛ օրատա սաքին օլտու . վէ
 26 օրտտան չըգըպ ֆէնուէլի պինա էյլէտի : Վէ
 Երօպը՛ամ քէնտի գալպինտէ՛ Շիմոն հիւ-
 քըմէթ պէյթ ի Տաուտա րիւճու՛ էտէճէք :
 27 Եյէր պու գալմ՛ գէպ՛ էթմէք իշիւն Երու-
 շալիմէ պուրըման պէյթ իւր ԲԱՊՊԸ չըգար-
 տա՛ պու գալմըն գալտի էֆէնտիլէրի Եհնու-
 տա մէլիյի Բէհպը՛ամա րիւճու՛ էտէճէք ,
 վէ պէնի Եօլտիւրիւպ՛ Եհնուտա մէլիյի Իէ-
 28 հօպը՛ամա տէօնէճէքլէր տիր՛ տէտի : Վէ
 մէլիք միւշալիլէրէ էտիպ՛ իքի՛ առեմ տլթուռն
 պուգաղը Եափտը , վէ գալմա խիթապէն՝
 Արթըգ Երուշալիմէ չըգաղընը քիֆայէթ
 էտէր . էյ Իսրայէլ , սէնի Մըօր տիյարըն-
 տան չըգարան իւլհարըն պուշլար տըր՛ տէ-
 29 տի : Պուշլարըն պիրինի Պէյթէլէ գոյուպ՛
 30 տիկէրինի Տաուտա կէօնտէրտի : Վէ պու վա-
 ղը՛ա կիւնաշա Դէպէօ օլտու . զիրա գալմ թա
 Տանա գաաաք տիլէրին պիրինին հուղուրընա
 31 կիտէրէր իտի : Վէ միւրթէֆէ՛աթ խանէսի
 պինա էտիպ՛ գալմըն էտտա տաթմէրինտէն
 վէ պէնի լալի օլմայանլարտան քեա՛հինլէր
 թա՛նին էյլէտի :
 32 Վէ Երօպը՛ամ սէքիզինճի ոյըն օն պէ-
 շինճի կիւնինտէ Եհնուտաաաքի պոյրամ
 միսիլիւ պիր պոյրամ թախիտ էտիպ , մէզ
 պահըն իւզէրինտէ զէպիհէլէր թագաթիմ էյ-
 լէտի . պէօյլէճէ Պէյթէլտէ ինրա էյլէյիպ
 Եափմըշ օլտըր պուգաղընարա զէպ՛ էթտի ,
 վէ Եափմըշ օլտըր միւրթէֆէ՛աթնըն քեա-

33 հինլէրինի Պէյթէլտէ նապ էյլէտի : Վէ
 քէնտի՛ աղընտան ինճա էթտիլի պոյրա ,
 Եա՛նի սէքիզինճի ոյըն օն պէշինճի կիւնին-
 տէ , Պէյթէլտէ Եափմըշ օլտըր մէզպահըն
 իւզէրինտէ զէպիհէլէր թագաթիմ էյլէտի , վէ
 պէնի Իսրայէլ իշիւն պիր պոյրամ թախիտա-
 լէ մէզպահ իւզէրինտէ զէպիհէլէր թագաթիմ
 էտէրէք պուխուր Եաղտը :

- 1 Վէ Երօպը՛ամ պուխուր Եաղմազ իշիւն
 մէզպահըն Եանընտա տուրուր իքէն՝ իշթէ
 պիր Ալա՛հ առեմի ԲԱՊՊԸ քէլմա՛նըյէ Եէ-
 2 հուտաաան Պէյթէլէ կէլտի . Վէ ԲԱՊՊԸ
 քէլմա՛նըյէ մէզպահա նիտա էտիպ , Էյ մէզ-
 պահ , էյ մէզպահ , ԲԱՊՊ պէօյլէ պոյրուր ,
 իշթէ պէյթ ի Տաուտա Եօլտիյ իսմինտէ
 պիր օղու թէվէլլիւտ էտիպ , սէնին իւզէ-
 րինտէ պուխուր Եաղման միւրթէֆէ՛աթ քեա-
 հինլէրինի սէնին իւզէրինտէ զէպ՛ էտէճէք ,
 վէ սէնին իւզէրինտէ ինտան քէմիլլէրի Եա-
 3 գաճաղըն՛ տէտի : Վէ օլ կիւնտէ պիր ա-
 լալմէթ վէրիպ՛ ԲԱՊՊԸ սէօյլէտիյինէ ալա-
 մէթ պու ալը . իշթէ մէզպահ Եարըլմազ ,
 վէ իւզէրինտէ օլան քիւլ տէգրիւլէճէք տիր՛
 4 տէտի : Մէլիք տախի Ալա՛հ առեմինին Պէյ-
 թէլտէ վաղը՛ մէզպահա նիտա էյլէտիյի տէ-
 զիւ իշիթաիքտէ , Երօպը՛ամ՝ Շուռու թու-
 թուռը՛ տէյէրէք , մէզպահըն Եանընտան
 էլինի ուզաթալը . վէ անա ուզաթալըրէ էլի
 գուրումաղլէ՛ քէնտիսինէ կէրի չէքէմէ-
 5 տի : Վէ Ալա՛հ առեմինին ԲԱՊՊԸ քէլա-
 մըյէ վէրտիյի ալալմէթէ կէօրէ մէզպահ
 Եարըլմա՛ քիւլմէ մէզպահաաան տէգրիւլ-
 6 տի : Վէ մէլիք Ալա՛հ առեմինէ ճէվա-
 պէն՝ գէրէմ էյլէ , Ալա՛հըն ԲԱՊՊԸ հու-
 ղուրընա թէգալըրիւ՛ էյլէ , վէ պէնիմ իշիւն
 աու՛ա էյլէ , քի էլիմ պանա տէօնսին՝ տէ-
 տի : Ալա՛հ առեմի տախի ԲԱՊՊԸ հուղու-
 րընա թէգալըրիւ՛ էթտիքտէ մէլիյին էլի քէն-
 տինէ կէրի տէօնիւպ էվվէլէր կիպի օլտու :
 7 Վէ մէլիք Ալա՛հ առեմինէ խիթապէն՝ Պէ-
 շիմ իլէ պէրապէր էվլէ կէլ , վէ պիրաղ թա-
 ՛ամ Եէ , պէն տախի անտ հէտիյէ վէրէյիմ՛
 8 տէտի : Վէ Ալա՛հ առեմի մէլիյէ ճէվապէն՝
 Եյէր պանա խանէնին նըմիլը վէրսէն ,
 սէնին իլէ կիթմէմ , վէ պու մաճալտէ էքմէք
 9 Եէմէմ , սու տախի իշմէմ . Ձիրա ԲԱՊ թա-
 րաֆըմտան պանա՛ Էքմէք Եէմէյէսին , վէ
 սու իշմէյէսին , վէ կիթաիյին Եօլտան ալ-
 տէթ էթմէյէսին՝ տէյիւ էմի օլունտու՛ տէ-
 10 տի : Վէ պէօյլէճէ՛ Պէյթէլէ կէլտիյի Եօլ-

- տան՝ 'ավտեթ էթմէյիպ' զայրի՝ եօլտան կիթտի :
- 41 Վէ Պէյթէլտէ իխթիյար պիր փէյղամպէր մուգիմ՝ պուլունմաղլէ, անըն օղուլարը կէլէ-րէք՝ օլ կիւն Ալլաճ ատէմինին Պէյթէլտէ իծրա էյլէտիյի իշլէրին ճիւմլէսին իֆատէ էտիպ՝ մէլէյէ սէյլլէտիյի սէօլլէրի փէտէրլէրինէ :
- 42 նազլ էթտիլէր : Վէ փէտէրլէրի, Հա՞նկը եօլտան կիթտի՝ տէյիւ անլէրէ սուալ էթ-տիյինտէ, օղուլարը Եէհուտատան կէլէն Ալլաճ ատէմինին կիթտիյի եօլու անա կէօս :
- 43 Թէրաթիլէր : Վէ օղուլարընա՝ Պէնիմ ի-չիւն մէրքէպի հազըրլայընը՝ տէմէսիլէ, անըն իշլէն մէրքէպի հազըրլատըլար, օլ
- 44 տախի իւզըրինէ պինտի . Վէ Ալլաճ ատէ-մինին արաընճա կիտէրէք անը պուլթմ աղա-ճը ալթընտա օթուրուր պուլտու . վէ անա՝ Եէհուտատան կէլէն Ալլաճ ատէմի սէ՞ն մի
- 45 սին՝ տէտըլտէ, Պէն իմ՝ տէտի : Վէ անա՝ Պէնիմ իլէ պէրապէր էլլէ կէլ, վէ էքմէք եէ՝
- 46 տէտի : Օլ տախի անա՝ Սէնին իլէ տէօնիւպ՝ էոնընա կէլմէմ, վէ պու մաճալտէ էքմէք
- 47 եէյէմէմ, սու տախի իշլէմէմ . Զիրա ՐԱՊՊ Թարաֆնտան պանա՝ Էքմէք եէմէյէսին, վէ օրատա սու իշմէյէսին, վէ կիթտիյին եօլտան 'ավտէթ էթմէյէսին՝ տէյիւ էմը օ-
- 48 լունտու՝ տէտի : Լաքին օ անա՝ Պէն տախի սէնին կիպի պիր փէյղամպէր իմ, վէ պիր մէլէք ՐԱՊՊԸՆ քէլամը իլէ պանա խիթուպէն՝ Անը եօլաւ տէօնտէրիպ, սէնին իլէ պէրա-պէր խանէնէ կէթիլ, քի էքմէք եէյիպ՝ սու իշսին՝ տէյիւ պոյուրտու՝ տէտի . ֆաթա՝ անա եալան սէյլլէտի :
- 49 Օլ վազըթ անըն իլէ պէրապէր տէօնիւպ
- 20 անըն էվինտէ էքմէք եէյիպ սու իշտի : Վէ վազը՝ օլտու քի անլէր սօֆրատա օթուրուր իքէն, անը կերի կէթիլէն փէյղամպէրէ ՐԱՊ.
- 21 ՊԸՆ քէլամը կէլմէքլէ, Եէհուտատան կէլէն Ալլաճ ատէմինէ նիտա էտէրէք՝ ՐԱՊՊ պու-յուրուր քի, ՐԱՊՊԸՆ քէլամընա 'տաի օլուպ Ալլաճըն ՐԱՊՊԸՆ սանա օլան էմընին հըֆը
- 22 էթմէյէրէք տէօնիւպ՝ Էքմէք եէմէյէսին վէ սու իշմէյէսին՝ տէյիւ սանա տէտիյիմ մա-հալտէ էքմէք եէյիպ սու իշտիյին իշլէն, ճէ-նաղէն ճէտատընըն գապըրնա կիւմէյէճէք տիր՝ տէտի :
- 23 Վէ եէյիպ իշտիքտէն սօնկրա անըն՝ եա՝
- 24 քէպի հազըրլատը . Օլ տախի կիթտի, վէ եօլտա անա պիր արալան ըսաթ կէլիպ անը էօլտիւրտիւ . վէ անըն ճէնաղէսի եօլտա ա-թըմըն օլուպ՝ մէրքէպ անըն եանընտա տու-րարապ, արալան տախի ճէնաղէսին եանընտա
- 25 տուրմուշ իտի : Վէ իշթէ օրադա՝ կէլէնլէր

- ճէնաղէյի եօլտա աթըմըն, վէ արալանը ճէ-նաղէնին եանընտա տուրուր կէօրմէլէրիլէ՝
- 26 կիտիպ իխթիյար փէյղամպէրին մուգիմ՝ օլտը-ղը շէհրտէ նազլ էթտիլէր : Վէ անը եօլտան կերի տէօնտէրէն փէյղամպէր պուլուն իշիթ-տիյինտէ՝ ՐԱՊՊԸՆ քէլամընա 'տաի օլան Ալ-լաճ ատէմի տիր . վէ ՐԱՊՊ անը արալանա թէսիմ էթմիշ, օլ տախի, ՐԱՊՊԸՆ անա սէյլլէտիյի քէլամա կէօրէ անը փարէլէյիպ
- 27 էօլտիւրմիւշ տիր՝ տէտի : Վէ օղուլարը-նա՝ Մէրքէպի պէնիմ իշլէն հազըրլայընը՝
- 28 տէտիյինտէ հազըրլատըլար : Վէ կիտիպ ա-նըն ճէնաղէսին եօլտա աթըմըն պուլտու . վէ մէրքէպ իլէ արալան ճէնաղէսին եանընտա տուրալօրլար իտի . արալան տախի ճէնաղէյի եէմէմիշ, վէ մէրքէպի փարէլէմէմիշ իտի :
- 29 Վէ օլ փէյղամպէր Ալլաճ ատէմինին ճէնա-ղէսին գալտըրըպ մէրքէպէ եիւքլէտէրէք, կերի կէթիլտի . վէ իխթիյար փէյղամպէր ա-նըն մաթէմի վէ տէֆնի իշլէն շէհրէ կէտի .
- 30 Վէ անըն ճէնաղէսին քէնտի գապըրնա վազ՝ էտիպ՝ Վաճ՝, պիրատէրիմ, Գոյէրէ՝ անըն
- 31 իշլէն աղաշտըլար : Վէ անը տէֆն էթտիք-տէն սօնկրա օղուլարընա խիթուպէն՝ Վէֆաթ էթտիյիմտէ պէնի Ալլաճ ատէմինին տէֆն օ-լունտըրը գապրտ տէֆն էտիպ, քէմիքլէրիմի
- 32 անըն քէմիքլէրի եանընա գոյուլը . Զիրա ՐԱՊՊԸՆ քէլամըլլէ Պէյթէլտէ պուլունան մէզպաճ վէ Սամարիանըն շէհրէրինտէ պու-լունան պիլ ճիւմլէ միւրթէֆէ'աթ խանէլէ-րի 'ալէյսինէ ինտա էյլէտիյի քէլամ՝ մուլթ-լապա իթմամ՝ օլունանապ տըր՝ տէտի :
- 33 Պու վուգուլ'աթման սօնկրա Եէրօպը'ամ՝ քէնտի քէօթիւ եօլունտան տէօնմէյիպ, եինէ գալմըն էանա ատէմլէրինտէն միւրթէֆէ'ա քեաճինլէրի թա'եին էյլէտի . հէր իսթէ-յէնի թազատի էտէր իտի, վէ անլէր միւր-
- 34 Թէֆէ'ա քեաճինի օլուրլար իտի . Վէ պու-քէյիթիլէթ Եէրօպը'ամ խանէսի իշլէն կիւ-նաճա սէպէպ օլուպ՝ անը եէր եիւզիւնտէն մաճլ ու հէլաքընը մուճիպ օլտու :

ՊԱՊ 14

- 1 Օլ զէման Եէրօպը'ամըն օղուլ-Ապիյա խա-
- 2 թա օլմաղլէ, Եէրօպը'ամ՝ քէնտի զէվճէսի-նէ՝ Գալգ, վէ Եէրօպը'ամըն զէվճէսի օլտըղըն մա'լիւմ օլմամազ իւզըն՝ Թէպտիլ ի սուրէթ էտէրէք, Շիլոյա կիթ . իշթէ պէնիմ պու-գալմ իւզըրինէ թէլլէք օլունաղըմը պանա սէյ-
- 3 էյիլէն Ալլաճի փէյղամպէր օրատա տըր : Էլի-նէ օն էքմէք վէ գուրապիլէ վէ պիր տէսթի պուլ ալըպ անըն նէգտինէ կիթ . օլ տախի չօճուղա նէ օլմաղընը սանա պէյան էտէճէք

4 տիր' տէտի : Վէ Եւրօպը'ամբն գեղձէսի պէջ-
 ղէ էթտի . գաղղըպ Շիւլայ Ախիյանն խա-
 նէսինէ կիթտի . վէ Ախիյա իրթիյալըղը
 սէպէպինտէն զա'ֆը պասարը օլուպ կէօրմէք-
 տէն 'ամեղ իտի :

5 Վէ ԲԱՊՊ Ախիյայա' իշթէ Եւրօպը'ամբն
 գէվձէսի . օղլու խասթա օլմաղլէ անա տա'իր
 սէնտէն պիր շէյ սու'ու էթմէք իշինն կէլի-
 յօր . սէն տախի անա շէզլէ , շէզլէ սէզլէ-
 յէսին . քէնտիսի տախի թէպտիլ ի սուրէթլէ

6 կէլիյօր' տէտի : Վէ օգափուտան կիրէր իքէն
 Ախիյա տնըն պաղարընն սէսինի իշթտի-
 ինտէ' Եյ Եւրօպը'ամբն գէվձէսի , կէլ ,
 նի'չինն պէզլէ թէպտիլ ի սուրէթ էախօր-
 պն . պէն սանա աղըր սէօղ իլէ կէօնտէրիլ

7 տիմ . կիթ , Եւրօպը'ամա սէզլէ , Իսրայէլին
 Ալլաճը ԲԱՊՊՈՆ էմրի պու տըր քի , Գալմըն
 տաղարտան պէն սէնի թէրֆի' էտիպ , գալ-
 մըմ Իսրայէլ իւղէրինէ սէնի ըէ'իս նաապ էթ-

8 տիմ . վէ Տիւքիւմէթի պէյթ ի Տաուտտան
 նէզ' էտիպ սանա վէրտիմ իսէ տէ , սէն է-
 վամթիլմի Տըֆը էտիպ' քէմալ ի գալլէ պա-
 նա թապի' օլարագ , գուլմ' Տաուտ կիպի 'ին-

9 տիմնէ եաղնըզ տօղլու օլմալ իշլէմէյալ , Ան-
 ճագ սէնտէն մուգատտէմ պուլունանլարըն
 ճիւմէսինտէն զիյաոտէ քէօթիւլէք իշլէյէրէք ,
 պէնի իղապէթմէք իշլէն կիտիպ քէնտիլնէ տի-
 կէր իլաշլար վէ տէօրմէ փուլար եափաղ պէնի

10 տարնա աթտըղն իշլէն , իշթէ պէն Եւրօ-
 պը'ամբն խանէսի իւղէրինէ պէլա կէթիւրէճէ-
 յիմ'վէ Եւրօպը'ամբն էրքէլէրինն ճիւմէսինի ,
 իէ Իսրայէլտէ գափանմը վէ պրաղըմըլ զաթ'
 էտէճէյիմ , վէ թէղէք տէֆ' օլունաղը մի-
 սիլիւ , Եւրօպը'ամբն խանէսինի տիւքտին-

11 ճէյէ գաաար տէֆ' էտէճէյիմ : Եւրօպը'ամ-
 տան շէհրտէ էօլէնի քէօփէրէր էէյէճէք ,
 վէ սահրատա էօլէնի Տալա գուշարը եէյէ-
 ճէք տիր . զիրա ԲԱՊՊ պէզլէ պուլարտու :

12 Սէն տախի գալգ , խանէնէ կիթ . պաղարըն
 շէհրէ կիրտիքտէ չօճուգ էօլէճէք տիր . վէ
 ճէմի' ի Իսրայէլ տնըն իւղէրինէ աղաշարագ
 տէֆն էտէճէքէր . զիրա պէյթ ի Եւրօպը'ամ-
 տան Իսրայէլին Ալլաճը ԲԱՊՊՈՆ Տուգուրն-
 տա քէնտիլնտէ կէյ շէյ պուլունան եալ-
 նալ օլմաղլէ , Եւրօպը'ամտան գապրա կիրէ-

14 ճէք եաղնըզ օ աղը : Վէ ԲԱՊՊ քէնտիսի
 իշլէն Իսրայէլ իւղէրինէ պիր մէլէք իգամէ
 էտէճէք , պու տախի Տէման օլ կիւն պէյթ ի
 Եւրօպը'ամբ գաթ' էտէճէք տիր . վէ տաճա

15 նէ' գալլը . Տէման Քէմալ օլ-յօր : Վէ Աշէրա
 փուլարը եափարագ ԲԱՊՊ իղղապ էթտի-
 լէրի իշլէն' ԲԱՊՊ տախի սուլարտա սալա-
 նան գամըլ կիպի Իսրայէլի վուրաճագ , վէ
 էճաաաղարնա վէնիլ օլաղը պու էյի տի-

յարն եիւղիւնտէն անլէրի քէօրտէն սէօ-
 քիւպ Նէհրին էթէ Թարաֆընա տաղըտա-

16 ճագ աղը : Վէ քէնտիսի կիւնաճ իշլէյիպ'
 Իսրայէլէ կիւնաճ իշլէտէն Եւրօպը'ամբն կիւ-
 նաճարը իշլէն Իսրայէլի թէրք էտէճէք տիր'
 տէտի :

17 Ու վաղըթ Եւրօպը'ամբն գէվձէսի գաղղըպ
 կիթտի , վէ Թիրապա վաալ օլուպ խանէ
 գափուտանտան իշլէրի կիրտիլի կիպի չօճուգ

18 էօլարա : Վէ տնը տէֆն էթտիլէր . վէ ԲԱՊ-
 ՊՈՆ քէնտի գուլը Ախիյա փէյլապէրին վա-
 սըթաարյէ պուլուարըլը քէլամա կէօրէ ճէ-
 մի' ի Իսրայէլ տնըն իշլէն մաթէմ էթտիլէր :

19 Վէ Եւրօպը'ամբն պաղըլլէ ի աճալը'
 էա'նի նէ կէօնէ մուհարէպէ վէ նէ կէօնէ Տիւ-
 քիւմէթ էթտիլի իշթէ միւլաք ը Իսրայէլին
 թէվարիս քիթապընտա մուհարէր տիր :

20 Վէ Եւրօպը'ամբն միւտտէթ ի սալթանա-
 թըր էիրմի իքի սէնէ օլուպ' էճաաաղ իլէ
 ուլուտու . վէ օղլու Նաաապ տնըն եէրինէ
 մէլէք օլուտ :

21 Վէ Բէհօպը'ամ իպն ի Սիւլէյման Եհնու-
 տաաա մէլէք իտի . Բէհօպը'ամ մէլէք օլու-
 ղընտա գըրգ պիր եաղնտա օլուպ' օն եէտի
 սէնէ Եհնուլալիմնէ , էա'նի ԲԱՊՊՈՆ քէնտի
 իտիլնի վաղ' էթմէք իշլէն' Իսրայէլ սըպթ-
 լարընն ճիւմէսինտէն ինթիխապ էյլէտիլի
 շէհրտէ Տիւքիւմէթ էթտի . վէ վալթտէսինն

22 իտի 'Ամմէնիլէ Նա'ամա իտի : Եհնուտա
 տախի ԲԱՊՊՈՆ 'ինտիտէ քէօթիւլ օլմալ իշ-
 լէյէրէք' էթտիլէրի կիւնաճարլէ էճաաաղա-
 ընն էթտիլէրինն քէտֆէսինտէն զիյաոտէ

23 տնը իղղապ էյլէտիլէր , վէ տնլէր Տէր էիւք-
 սէք թէփէտէ վէ Տէր եէշլ աղաճ ալթընտա
 միւլթէփէալար , սանէմլէր վէ Աշէրա փուլ-

24 լարը եափարտա : Վէ տիլարտա մէ'պունար
 տախի պուլունապ' պէնի Իսրայէլին էօնիւն-
 տէն ԲԱՊՊՈՆ թարտ էյլէտիլի թա'իֆէլէրին
 քէտֆէս ի մէքըուճաթընը եափարտա :

25 Վէ մէլէք Բէհօպը'ամբն պէշլնէսի սէնէ-
 սինտէ Մըսըր մէլիլի Շիշագ Եհնուլալիմ իւ-

26 ղէրինէ չըգըպ' Պէյթ իւր ԲԱՊՊՈՆ խաղինէ-
 լէրինի վէ սէրայ ը միւլաքէտէտէ օլան խաղ-
 նէլէրի աղը . ճիւմէսինի աղապ' Սիւլէյմանն
 եափարտա ալթաւն սիփէլէրին ճիւմէսինի

27 տախի աղը : Վէ մէլէք Բէհօպը'ամ տնլէ-
 ընն եէրինէ փիլիլնէ սիփէլէրի եափաղ , մէլէք
 սէրայընն գափուտնը պէլլէյէն շաթըրաղըն

28 նաղըրաղընն եէտինն թէպթիմ էթտի : Վէ
 մէլէք պէյթ իւր ԲԱՊՊՈՆ կիթտիլնտէ շաթըր-
 ար տնլէրի կէօթիւլալ' պա'տէհու շաթըր-
 ար օտաաղնա կէթիլիլէր իտի :

29 Վէ Բէհօպը'ամբն պաղըլլէ ի աճալը վէ
 քէտֆէս ի ա'միլը իշթէ միւլաք ը Եհնուտա-

նրն թէ վարիս քիթապընտա մուհարբեր տիր :
 30 Վէ Բէհօպը'ամ իլէ Եէրօպը'ամ պէյնիւնտէ
 31 տա'իմա մուհարբէպէ վար իտի : Վէ Բէհօպը-
 'ամ էճտաւտա իլէ ույուլուպ' էճտաւտա եա-
 նընտա շէհր ի Տաուտա տէֆն օլունտու .
 վէ վալիտէսինին իսի Սմոնիյէ Նա'ամա
 իտի . օղու Ապիյամ տախի անըն եէրինէ
 մէլիք օլտու :

ՊԱՊ 15

1 Վէ մէլիք Եէրօպը'ամ իպն ի Նէպաթըն օն
 սէրըզինճի սէնէսինտէ Ապիյամ Եէհուտա
 2 իւզէրինէ մէլիք օլտու : իւզ սէնէ Եէրուշա-
 լիմտէ հիւքիւմէթ էթտի . վէ վալիտէսի
 Ապալաթըն գըզը օլուպ' իսի Մա'աբա իտի :
 3 Վէ քէնտիսինտէն մուգատտէմ փէտէրի-
 նին իթիլիքէպալ էյլէտիյի ճիւմէ կիւնաշլա-
 տա սիւլուք էտիպ' փէտէրի Տաուտըն գալ-
 պի արք օլուք կիպի անըն գալպի Ալա-
 4 ճը ԲԱՊԱՍ սատրգ տէյիլ իտի . Վէ լաքին
 Ալաճը ԲԱՊԱ, Տաուտըն խաթըր իշիւն , օղ-
 լընը եէրինէ ճիւլուս էթտիլիպ' Եէրուշա-
 լիմի սապիթ գըմմա գիւզէ , անա Եէրուշա-
 5 լիմտէ պիր չըրաղ վէրտի . Զիրա շիթթի
 Ուրիյանըն քէյֆիյէթիւնտէն մա'տա՝ Տաուտ
 ԲԱՊԱՍ 'ինտինտէ տօղրու օլանը իշիւմէլէ ,
 էմր էյլէտիյի շէյլէրին հիւ պիրինտէ պիւ-
 6 թիւն միւտաթէթ ի 'եօմիւնտէ սափմոմըշ
 իտի : Վէ անըն պիւթիւն միւտաթէթ ի 'եօմ-
 բիւնտէ Բէհօպը'ամ իլէ Եէրօպը'ամըն պէյ-
 նիւնտէ մուհարբէպէ վար իտի :
 7 Վէ Ապիյաթըն պազըլէ ի աշվաղը վէ
 քէտֆէթ ի ա'մալը , իշթէ միւլուքը Եէհու-
 տանըն թէվարիս քիթապընտա մուհարբեր
 տիր . վէ Ապիյամ իլէ Եէրօպը'ամըն պէյնիւ-
 8 տէ մուհարբէպէ վար իտի : Ապիյամ տախի
 էճտաւտա իլէ ույուլուպ անը շէհր ի Տաուտ-
 տա տէֆն էթտիլէր . վէ օղու Ասա անըն
 եէրինէ մէլիք օլտու :
 9 Վէ իսրայէլ մէլիյի Եէրօպը'ամըն եիր-
 մինճի սէնէսինտէ Ասա Եէհուտա իւզէրի-
 10 նէ մէլիք օլտու : Վէ Եէրուշալիմտէ գըզը
 պիր սէնէ հիւքիւմէթ էթտի . վէ վալիտէ-
 սի Ապալաթըն գըզը օլուպ' իսի Մա'ա-
 11 քա իտի : Վէ Ասա ԲԱՊԱՍ 'ինտինտէ
 տօղրու օլանը փէտէրի Տաուտ կիպի իճրա
 12 էյլէտի : Վէ մէպուշլարը տիյարտան թարտ
 էտիպ' էճտաւտըն եափաղալարը փաթլարըն
 13 ճիւմէսինի տէֆ' էյլէտի : Վէ Ասա վալի-
 տէսի Մա'աբայը՝ Աշէրա իշիւն փաթ եափ-
 աղը սէպէպտէն շէրէֆիւնտէն մաճրու է-
 տիպ , անըն փաթըն գըզըրադ գէտրօն
 14 տէրէսինտէ եադար . Վէ միւլուքէֆէ'աթ

տէֆ' օլունմաւը իսէ տէ . Ասանըն գալպի
 պիւթիւն միւտաթէթ ի 'եօմիւնտէ ԲԱՊԱ
 15 սատրգ իտի : Վէ փէտէրին թապաիս էյ-
 լէտիյի շէյլէրի վէ քէնտիսին թապաիս էյլէ-
 տիյի շէյլէրի , ետանի կիւմիւշ իլէ ալթուշ վէ
 գապարը պէլթ իւր ԲԱՊԱ կէթիւրտի :
 16 Վէ Ասա իլէ իսրայէլ մէլիյի Պա'շանըն
 պէյնիւնտէ անիւրին պիւթիւն էյամընտա մու-
 17 շա Եէհուտա 'ալէյհինէ չըզըպ' յէր փէտէն
 Եէհուտա մէլիյի Ասա թարաֆընա կիտիպ
 կէլէսինի մէն' իշիւն' Բամայը պինա էյլէտի :
 18 Օլ գէման Ասա պէլթ իւր ԲԱՊԱՍ խաղինէլէ-
 րիլէ սէրայը միւլուքէտէտէ օլան խաղինէլէ-
 տէ պաղը գալան կիւմիւշէ ալթուշըն քէտֆ-
 ֆէսինի ալապ' պէնտէլէրինին էլինէ վէրէրէք ,
 մէլիք Ասա անիւրի Տըմիշտա սաքին օլան
 Սիւրիյա մէլիյի Պէնճաւտա իպն ի թապի-
 19 մն իպն ի Հաթթոնա կէտնէրմէլէ՝ Պէնիւմ
 իլէ սէնէն պէյնիւնտէ , վէ փէտէրիմ իլէ սէ-
 նին փէտէրին պէյնիւնտէ մա'աշէտէ վար .
 իշթէ հէտիյէ օլմադ իւզըլէ՝ սանա կիւմիւշ
 վէ ալթուշ կէտնտէրտիմ . կէլ , իսրայէլ մէ-
 լիյի Պա'շա իլէ օլան 'աշտընը նազգ էյլէ ,
 20 քի իւզէրիմտէն կէրի չէքիլէ՝ տէտի : Պէն-
 հէտաւտ տախի Ասա մէլիյի տինկէլիյալ քէնտի
 'աւաթիւրին սէրտալարընը իսրայէլ շէհր-
 լէրի իւզէրինէ կէտնտէրէրէք՝ 'իւլօն վէ Տան
 վէ Ապէլ-պէլթ մա'աբա վէ պիւթիւն ֆրինա-
 21 րէթ իլէ պիւթիւն տիյարը Նէֆիթալիյի վալ-
 տու : Պա'շա տախի պուշու իշիթալիյիտէ
 Բամայը պինա էթմէքտէն ֆէրաղաթ էտիպ'
 22 թիրաւտա սաքին օլտու : Օլ գէման Ասա
 մէլիք քիմնէյի պրոմայարադ պիւթիւն Եէ-
 հուտայը չաղըրադ . անիւր տախի Պա'շանըն
 Բամայը պինա էթմէքտէ օլտըրը թաշլար իլէ
 աղաճլարը կէթիւրալիւրէր , վէ Ասա մէլիք
 անիւր իլէ Պէննամիւնտէ վազը՝ ճէպալը վէ
 Մափայը պինա էյլէտի :
 23 Վէ Ասանըն ճէմի' ի աշվաղըն պազըլ-
 յէսի վէ պիւթիւն շէճա'աթը վէ քէտֆէթ ի
 ա'մալը վէ պինա էյլէտիյի շէհրէր իշթէ միւ-
 24 լուքը Եէհուտանըն թէվարիս քիթապընտա
 մաճարբեր տիր . լաքին իլթիյարըլըզը գէմա-
 25 նընտա աղաղալարընտ աղըր օլտու : Վէ Ասա
 էճտաւտ իլէ ույուլուպ' փէտէրի Տաուտըն
 շէհրինտէ էճտաւտ իլէ տէֆն օլունտու . օղ-
 26 լու Եէհուտաթաթ տախի անըն եէրինէ մէլիք
 օլտու :
 25 Վէ Նոտտապ իպն ի Եէրօպը'ամ , Եէհու-
 տա մէլիյի Ասանըն իթինճի սէնէսինտէ , իս-
 րայէլ իւզէրինէ մէլիք օլուպ' իսրայէլ իւզէրի-
 26 նէ իթի սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ ԲԱՊԱՍ
 'ինտինտէ քէթիւ օլանը իշիւնիպ , փէտէրինին

եօրնստա վէ իսրայէլին կիւնաս իշէմսինէ սէ-
 27 պէպ օլան կիւնասնտա սիւլաբ էյէտի : Վէ
 պէյթ ի իստաբարտան օլան Պա'շա իպն ի Ա-
 իսիյա անն 'ալէյճինտէ ֆիթնէ գօհարապ ,
 ճէմի'ի իսրայէլ իլէ 'Նատապ Ֆիլիսթիլէրին
 ճիպպաթօնընր մուհասերէ էթմէքտէ իքէն'
 28 ճիպպաթօնտա Պա'շա անը վուրտու . Վէ
 Պա'շա անը' Եէհուտա մէլէյի Ասանն իւ-
 չիւնճիւ սէնէսինտէ գաթլ էտիպ' եերինէ մէ-
 29 լիք օլտու : Վէ մէլիք օլտըլնտա Եէրօպը'ա-
 մըն պիւթիւն խանէսինի վուրտու . Եէրօպը'ա-
 մըն իրթիքեապ էյէտիյի կիւնասլարը իշիւն ,
 վէ իսրայէլին կիւնաս իշէմսինէ սէպէպ օ-
 լուպ պու եօլտա իսրայէլին Ալլաճը Բաղադ
 30 իղզապ էթտիյի իշիւն , Բաղադը' գուլը Դիւ-
 նի Աիսիյա վաւթթաւըլէ սէպէպիյի քէլա-
 մա կէօրէ , Եէրօպը'ամման ճիւ պիւր ճան աղ-
 պրազմայապ անը ճէլաբ էյէտի :
 31 Վէ Նատապըն պազըլէ ի աճվալը վէ
 քէաֆֆէ ի ա'մալը իշթէ միւլաբը Ը իսրայէ-
 լին թէվարիս քիթալընտա մուհարբեր տիր :
 32 Վէ Աա իլէ իսրայէլ մէլէյի Պա'շա պէյնի-
 տէ , անլէրին պիւթիւն էյամընտա , մուհա-
 ռէպէ վար իտի :
 33 Եէհուտա մէլէյի Ասանն իւշիւնճիւ սէ-
 նէսինտէն է'Դիլաբէն Պա'շա իպն ի Աիսիյա
 թիւրատա պիւթիւն իսրայէլ իւղէրինէ եր-
 34 մի տէօրթ սէնէ ճիւքիւմէթ էթտի : Վէ Բաղ-
 ադը 'ինտիւտէ քէօթիւ օլանը իշիւնիպ' Եէ-
 րօպը'ամմն եօլընտա , վէ իսրայէլին կիւնաս
 իշէմսինէ սէպէպ օլան կիւնասնտա սիւլաբ
 էյէտի :

ՊԱՊ 16

1 Վէ Պա'շա 'ալէյճինէ Եէհու իպն ի Հանա-
 2 նէյ Բաղադը' քէլամը կէլիպ' Պէն սէնի թօփ-
 րազտան գալարըլ գալվիմ' իսրայէլ իւղէ-
 րինէ ռէ'իս էթմիշ իքէն , սէն Եէրօպը'ամմն
 եօլընտա սիւլաբ էտէրէք , գալվիմ' իսրայէ-
 լին կիւնաս իշէլիպ' կիւնասլարը իլէ պէնի
 իղզապ էթմէլէրինէ սէպէպ օլտըլն իշիւն ,
 3 իշթէ պէն Պա'շանն նէսինի վէ խանէսինի
 տէֆ' էտիպ , սէնին խանէնի Եէրօպը'ամ' իպն ի
 4 Նէպպաթն խանէսի կիպի էտէճէլիմ' : Պա'-
 շաան շէհրտէ էօլէնի քէօփէլէր եէյէճէք ,
 վէ սահրտա էօլէնի ճալա գուշարը եէյէ-
 ճէք տիր' տէտի :
 5 Վէ Պա'շանն պազըլէ ի աճվալը վէ ա'մալը
 իլէ շէճա'աթը իշթէ միւլաբը Ը իսրայէլին թէ-
 6 վարիս քիթալընտա մուհարբեր տիր : Պա'շա
 տալի եճտաւը իլէ ուլալապ թիւրատա տէֆն
 օլուտու , վէ օլուտ էլա անն եերինէ մէլիք
 7 օլտու : Վէ Պա'շա Բաղադը' 'ինտիւտէ քէօթիւ
 օլանը իշէլիպ' էլէրինն ա'մալըլէ անը իղզապ

էտէրէք , Եէրօպը'ամ' խանէսի կիպի օլտըլը , վէ
 անը ճէլաբ էթտիյի իշիւն' Բաղադը' քէլամը
 Եէհու իպն ի Հանանի փէյլապէր վաւթթա-
 սըլէ անն իլէ խանէսի 'ալէյճինէ օլտու :
 8 Եէհուտա մէլէյի Ասանն երմի պլթընճը
 սէնէսինտէն է'Դիլաբէն էլա իպն ի Պա'շա իս-
 9 րայէլ իւղէրինէ թիւրատա իքի սէնէ ճիւ-
 քիւմէթ էթտի : Վէ քէնտիսի թիւրատա
 վազը' սէրայընն քէթիւտաւը Ասանն
 խանէսինտէ իշիպ սէրիւշ օլտըլը ճալտէ , 'ա-
 րապալարընն նըաֆը իւղէրինէ ռէ'իս օլան
 գուլը Զիմի'ի անն 'ալէյճինտէ ֆիթնէ չը-
 10 գարապ' իշէրի կերէրէք , Եէհուտա մէլէյի Ա-
 սանն եերմի եէտինճի սէնէսինտէ անը վու-
 րուպ էօլտիւրտու , վէ եերինէ քէնտիսի մէ-
 11 լիք օլտու : Վէ մէլիք օլուպ թալիթընա ճիւ-
 լուս էթտիյի կիպի , Պա'շանն պիւթիւն խա-
 նէսինի , ագրապա վէ սատըգասըն գաթլ
 էթտի . ճալթիւ պիւր էրքէյինի սաղ պրադ-
 12 մաւը : Պէթլէճէ Պա'շանն պիւթիւնէ կիւ-
 նասլարը , վէ օլուտ էլանն կիւնասլարը ,
 եա'նի քէնտի իշէտիքլէրի վէ իսրայէլէ իշ-
 լէթտիքլէրի կիւնասլար վէ էպաթիլէրիլէ
 իսրայէլին Ալլաճը Բաղադը' քէլամա
 13 լէրի իշիւն , Բաղադը' Եէհու փէյլապէրին
 վաւթթաւըլէ Պա'շա 'ալէյճինէ պուլուրա-
 ղը քէլամա կէօրէ , Զիմի'ի Պա'շանն պիւ-
 թիւն խանէսինի ճէլաբ էյէտի :
 14 Վէ էլանն պազըլէ ի աճվալը վէ քէաֆ-
 ֆէ ի ա'մալը իշթէ միւլաբը Ը իսրայէլին թէ-
 վարիս քիթալընտա մուհարբեր տիր :
 15 Եէհուտա մէլէյի Ասանն եերմի եէտինճի
 սէնէսինտէ Զիմի'ի թիւրատա եէտի կիւն ճիւ-
 քիւմէթ էյէտի . գալմ' իսէ Ֆիլիսթիլէրին
 ճիպպաթօն է'հրէն' մուհասերէ էթմէքտէ ի-
 16 տի : Իմաի օրտուտա պուլուան գալմ' , Զիմ-
 րինն ֆէսատ չըգարապ մէլէյի գաթլ էթ-
 տիյինի խապէր ալընճա , ճէմի' ի իսրայէլ
 սէր'աքէր 'Ամի'ի ճէման օլ կիւնտէ օրտու-
 կեահտա իսրայէլ իւղէրինէ մէլիք նապ էթ-
 17 տիլէր : 'Ամի'ի տալի' պիւթիւն իսրայէլ քէն-
 տիսի իլէ պէրապէր օլտապ ճիպպաթօնտան
 գալաւը , վէ թիւրապը մուհասերէ էթտիլէր :
 18 Վէ Զիմի'ի շէհրին ալընաղընը կէօրէլէր սէ-
 րայը միւլաբեանէնին քէօթիւնէ կիրտի , վէ
 քէնտի իւղէրինէ սէրայը թուլուալարըլ
 19 էօլտու . Բաղադը' 'ինտիւտէ քէօթիւ օլանը
 իշէլիպ' իրթիքեապ էյէտիյի կիւնասլար ,
 վէ Եէրօպը'ամմն մէսլէյինտէ վէ անն իրթի-
 քեապ էյէտիյի , վէ իսրայէլին կիւնաս իշ-
 լէմսինէ սէպէպ օլան կիւնասնտա սիւլաբ
 էթտիյի իշիւն պա լէթը' օլա-
 20 վէ Զիմի'ինն պազըլէ ի աճվալը վէ չը-
 գարաղը ֆէսատ իշթէ միւլաբը Ը իսրայէլին

- Թե՛վարիս քիթապրնոտ մուհարրէր տիր :
- 21 Օլ զեման գալմը իսրայէլ իբիյէ մուշ-
գաոիմ՝ օլուպ, գալմին նըսֆը թիպի իպն ի
ձինէթէ, անը մէլը Էթմէք իչիւն թապի՝ օ-
լուպ՝ տիկը նըսֆը՝ Սմրիյէ թապի՝ օլուպ :
- 22 Վէ Սմրիյէ թապի՝ օլան գալմը թիպնի իպն ի
ձինէթէ թապի՝ օլան գալմը զալէպէ Էթտի,
վէ թիպնի վէֆաթ էտիպ Սմրի մէլը օլուպ :
- 23 Եէհուտ մէլիյի Ասանըն օթուզ պիրին-
ճի սէնէսինտէն Էթիպրէն Սմրի իսրայէլ իւ-
ղէրինէ օն իբի սէնէ հիւքիւմէթ էթտի.
Թիրսոտ ալթը սէնէ հիւքիւմէթ էթտիք :
- 24 տէն սօնկրա, Սամարիա տաղընը իբի թա-
լանթ կիւմիւշէ մուգապիլ Սամէրտէն իլթի-
րա էտիպ օլ տաղտա Դէր Էհէր պինա էթտի,
վէ պինա էթտիյի շէհրէ տաղըն սահիպի
Սամէրին իսմինէ կէօրէ Սամարիա թէմիյէ էյ-
լէտի :
- 25 Վէ Սմրի քէնտիսինտէն Էվիլէ օլանլա-
րըն ճիւմէսինտէն զէյատէ քէթիւլէք իշ-
լէյիպ՝ Րադղըն ինտինտէ քէթիւլ օլանը իշ-
լէտի : Զիրա Եէրօպը՝ամ իպն ի Նէպաթըն
ճէմի՝ ի մէսլէյինտէ, վէ իսրայէլին կիւնաճ
իշլէմէսինտէ, հաթթա էպաթիլիլիլէ իսրայէլին
Ալլաճը Րադղըն իզլապ էթմէսինտէ սէպէպ օլան
կիւնաճընտա սիւլուք էյլէտի :
- 27 Վէ Սմրինին իճրա էյլէտիյի պապը Դյէ ի
ումուրը, վէ իպրապ էյլէտիյի շէճա՝ալթը իշ-
թէ միւլուքը իսրայէլին թե՛վարիս քիթա-
պրնոտ մուհարրէր տիր : Վէ Սմրի Էճուտ-
ալ իլէ ույուլուպ Սամարիա տալէֆն օլուպ-
տու, վէ օղլու Ախապ անըն Էէրինէ մէլը
օլուպ :
- 29 Վէ Եէհուտ մէլիյի Ասանըն օթուզ սէ-
քիվինճի սէնէսինտէ Ախապ իպն ի Սմրի իս-
րայէլ իւղէրինէ մէլը օլուպ՝ Ախապ իպն ի
Սմրի Եէրմի իբի սէնէ Սամարիա տալ իսրայէլ
իւղէրինէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ Ախապ
իպն ի Սմրի քէնտիսինտէն Էվիլէ օլանլա-
րըն ճիւմէսինտէն զէյատէ Րադղըն ինտին-
տէ քէթիւլ օլանը իշլէտի : Վէ Եէրօպը՝ամ
իպն ի Նէպաթըն կիւնաճլարընտա սիւլուք
Էթմէլիք Էհէր Էթիպրէ քիւշիւք պիր շէյ
սայլուրապ, Սիտօնիլէրին մէլիյի Էթպա՝ա-
լըն գըլը Եէզապէլ թէպէվիլէճ էթտի. վէ
կիտիպ Պա՝ալա իլրտմէթ վէ իպաւտէթ էյլէ-
տի : Վէ Սամարիա տալ պինա էթտիյի Պա-
՝ալ իտնէտէ, Պա՝ալ իչիւն պիր մէզպաճ
33 իգամէ էյլէտի : Վէ Ախապ պիր Աշէրա փու-
թը Էտիպ. վէ Ախապ իճրա էյլէտիյի ա՝-
մալլէ քէնտիսինտէն Էվիլէ օլան միւլուքը
իսրայէլին ճիւմէսինտէն զէյատէ իսրայէլին
Ալլաճը Րադղըն իզլապ էյլէտի :
- 34 Անըն էյամընտա Պէյթէլիլ շիւէ Էրիհա-

յը պինա էյլէտի. Րադղըն Եէշու՝ իպն ի
Նուն վաթթալլէ սէօյլէտիյի քէլամ միւ-
ճիպինճէ իլք օղլու Ապիրամ իլէ անըն թե-
մէլինի գուրտու, վէ քիւշիւք օղլու Սէճուպ
իլէ գափուլարըն տուրտուրտու :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ ձիլոտ սէքէնէսինտէն թիպի Էլէյա
Ախապ իթապէն շուղուրընտա տուրտու-
ղըմ իսրայէլին Ալլաճը Րադղ Տայլ տըր քի,
քէլամըմ իլէ օլմայընճա պու սէնէլէրտէ
շէպնէմ վէ Էաղմուր օլմայաճապ տըր՝ տէտի :
- 2 Վէ անա Րադղըն քէլամը կէլէրէք,
3 Պուրատան կիթ, վէ շարգա թէվէճիւշ է-
տէրէք իրտանըն գարշարընտա օլան ֆէրիթ
4 չայը Էանընտա իլթիֆա էյլէ. Սէն օլ չայ-
տան իլէճէք սին, պէն տախի սէնի պէսլէմ-
լէրի իչիւն գարգալարա էմը էյլէտիմ՝ տէ-
5 տի : Օլ տախի Րադղըն քէլամընա իմթիտա-
լէն Էօլա չըգըպ կիթտի, վէ իրտանըն գար-
շարընտա օլան ֆէրիթ չայը Էանընտա օթուր-
6 ալ : Վէ գարգալար սապաճլարը անա էք-
մէք իլէ էթ, վէ աղշամլարը տա էքմէք իլէ
էթ կէթիրիլէր իտի. քէնտիսի տէ չայտան
7 իլէր իտի : Լաքին աղյարտա Էաղմուր օլմա-
աղընտան պիր միւտտէթ սօնկրա օլ չայ գու-
8 ռուտու : Օլ զեման անա Րադղըն քէլամը
9 կէլիպ՝ Գալլ, Սայտայա թապի՝ օլան Սա-
րէֆթայա կիտիպ օրատա սաքին օլ. իլթէ
օրատա պուլընտան պիր տուլ գարըյա սէնի
10 պէսլէմէսինտէ էմը էյլէտիմ՝ տէտի : Օլ տա-
խի գալլըպ Սարէֆթայա կիտէրէք շէհրին
գափուլարնա վաթըլ օլուրգտա, իլթէ օրատա
պիր տուլ գարը օրտան տէվլիլմէքտէ իտի.
վէ՝ Պանա գապ իլէ պիր աղ տու կէթիր,
11 իլէյիմ՝ տէլէրէք անա չաղըրտա : Վէ մէր-
գուսէ կէթիրմէյէ կիտէր իքէն՝ Պանա էլին-
տէ պիր լօգմա էքմէք կէթիր, տէլէրէք անա
12 չաղըրտա : Վէ մէրգուսէ՝ Ալլաճըն Րադղ Տայլ
տըր քի, փիտէմ պիլէ Էօգ տըր. անճապ
գապտա պիր ալուճ ուն, վէ տէվթիտէ ա-
գաճըգ Էաղ վաթ տըր. վէ իլթէ իքի փարչա
օտուն տէվլիլիլլարմ քի՝ կիտիպ անը քէն-
տիմ իլէ օղլըմ իչիւն պէր Էթիպ իլիւն
13 տա անը Եէյիպ էօլէլիմ՝ տէտի : Էլիյա տա-
խի անա՝ Գօրգմա, կիթ, տէտիյին կիպի
Էափ. ամմա Էվիլէլա անտէն պէնիմ իչիւն
պիր քիւշիւք փիտէ Էափըպ՝ պանա կէթիր,
վէ քէնտիսինտէ իլէ օղլըն իչիւն սօնկրա Էափ.
14 Զիրա իսրայէլին Ալլաճը Րադղ պէօյլէ պու-
լուրուր քի՝ Րադղըն Եէր Եիւլիւ իւղէրինէ
Էաղմուր վէրէճէյի կիւնէ տէկին գապտա ուն
աիւքէնմէյէճէք, վէ տէսթիտէ Էաղ էքսիլ-

15 մէկեճէք արի՛ր տէտի : Մերգուճէ տախի կի-
տիպ՝ Ելիյանըն տէտիյի կիպի ետիտը . վէ
քէնտիտի վէ օ վէ էհլ ի պէյթի կիւնէրճէ
16 էէտիլէր : Վէ ԲԱՊՊԸՆ Ելիյա վաարթասըյէ
պույրարղը քէլամն կէօրէ գապտան ուն
տիւքէնմէտի, վէ տէտիտէն եաղ էքսիլմէտի :
17 Պու շէյլէրտէն սօնկրա էվ սաշիպի օլան
խաթնըն օղլու խաթմա օլուպ, խաթմալը-
ղը օլ տէրէճէ շէտիտ իտի քի՛ անտէ նէֆէս
18 գալմատը : Վէ մէրգուճէ Ելիյայա՛ Եյ Աւ-
լա՛ճ տէտի, սէնին պէնիմ իլէ նէ՛ իշին վար .
կիւնաճըմը դէքը էթտիլիպ՝ օղլըմը էօլտիւր .
19 մէք իշին մի պանա կէտիլն՝ տէտի : Օլ
տախի անա՛ Օղլընը պանա վէր՝ տէտի , վէ
անը գոյնընտան տըլպ՝ քէնտի օթուրարղը
ֆէվգանի օտայա չըգարարադ ետթտղընտա
20 ետթըրտը : Վէ ԲԱՊՊԱ նիյալգ էտէրէք՝ Եա
Ալաճըմ՝ ԲԱՊՊ, եանընտա միւսաֆիր օլուր-
ղըմ՝ պու տուլ գարըյա՛ տախի մի, օղլընը
էօլտիւրմէքէ, պէլա խապէթ էթտիտիին՝
21 տէտի : Վէ չօճուղըն իւղէրինէ իւղ տէֆի՛ա
ուղանարադ, ԲԱՊՊԱ նիյալգ իլէ, Եա Ալա-
ճըմ՝ ԲԱՊՊ, բիճա էտէրիմ՝ պու չօճուղըն
ճանը տէրուինէն բիճաթ էյլէտին՝ տէտի :
22 Վէ ԲԱՊՊ Ելիյանըն սէտաարնը իշիթտի, վէ
չօճուղըն ճանը տէրուինէն բիճաթ էտէրէք՝
23 տիրիլտի Ելիյա տախի չօճուղը տըլպ՝ ֆէվգա .
նի օտատան էվէ էտիրէրէք վալիտէսինէ վէր-
տի, վէ Ելիյա՛ Պադ, օղլըն սաղ տըր՝ տէտի :
24 Մերգուճէ տախի Ելիյայա՛ Շիմոն պունտան
անկաւտըմ քի Ալաճ տաէմի սին, վէ աղղըն-
տա օլան ԲԱՊՊԸՆ քէլամը չադգ տըր՝ տէտի :

ՊԱՊ 18

1 Վէ չօգ կիւնէրտէն սօնկրա ԲԱՊՊԸՆ քէլա-
մը իւղինճիւ սէնէտէ Ելիյայա կէլիպ՝ իիթ
Ախապա կէօրիւն , պէն տախի բու ի գէմինէ
2 եաղմուր վէրիլիմ՝ տէտի : Վէ Ելիյա Ախա-
պա կէօրիւնմէք իւղըն կիթտի . Սամարիա-
տա տախի շէտիտ գըթըլգ վար իտի :
3 Վէ Ախապ քէնտի խանէսինին քէթիու-
տաը Օպէտեայը չաղըրտը . (վէ Օպէտեա
4 ԲԱՊՊԱՆ զիյառէտիլէ գօրգար իտի : Զիրա
Եէգապէլ ԲԱՊՊԸՆ փէյղամպէրլէրինի գաթլ
էթտիլինտէ , Օպէտեա եիւղ նէֆէր փէյղամ-
պէր տըլպ՝ անիլերի մաղարատա էլիլշէր էլիլշէր
իւֆա տէրէք , էքմէք վէ սու իլէ պէպէմիշ
5 իտի :) Վէ Ախապ Օպէտեայա խիթապէն՝
կէլ . տիյարտա վազը՝ ճիւմլէ սու փուշար-
լարը իլէ չայլարըն քէնարլարընը ԲԵՆԼԵՐԸ ,
պէլքի օթ պուլուպ տա տթլար իլէ գաթըր-
լարը սաղ սաղլայարադ , չայլանաթըն քէտաֆ-
6 ֆէտինի զայ՝ էթմէյիլ տէտի : Վէ տիյարը

տօլաշմադ իշին պէյլէրինտէ թադօիմ է-
տիպ , Ախապ եալընըլճա պիր եօլտան վէ Օ-
պէտեա եալընըլճա տիկէր պիր եօլտան կիթ-
տիլէր :
7 Վէ Օպէտեա եօլտա իքէն՝ իշթէ Ելիյա
անը գարըլընտը . օլ տախի անը թանըլըպ
եիւղ իւսթիւ տիւշէրէք , Եֆէնտիմ Ելիյա
8 սէն մի սին՝ տէտիքտէ , Պէն իմ, կիթ , է-
9 ֆէնտինէ՛ իշթէ Ելիյա՛ տէ , տէտի : Օլ տա-
խի ճէվապէն՝ Գապաճաթըմ՝ նէ՛ տիր քի
գաթլիմ իշին գուլընը Ախապըն էլիլնէ թէ-
10 լիմ էտիյօրսըն : Ալաճըն Եէճօվանըն չադ-
գը իշին էֆէնտիլին սէնի արաթմատըղը
պիր միլլէթ եա մէմլէքէթ գալմատը . վէ
Պուրատա եօգ տըր՝ տէտիլէրինտէ , օ մէմլէ-
քէթէ եա միլլէթէ սէնի պուլմատըլարընա
11 տա՛իր եէմին էթտիրիլ իտի . Վէ շիմոն սէն
կիթ , էֆէնտինէ՛ իշթէ Ելիյա՛ տէ , տէյօր-
12 սըն . Պէն տախի եանընտան կիտինճէ ԲԱՊ-
ՊԸՆ Բուճը սէնի պիլմէտիլիմ պիր եէրէ նազլ
էտէճէք , վէ պէն կիտիպ Ախապա խապէր
վէրտիքտէն սօնկրա , սէնի պուլմատըղը
ճալտէ պէնի գաթլ էտէճէք տիր . գուլըն իսէ
սէպալէթիմտէն պէրու ԲԱՊՊԱՆ գօրգարըմ :
13 Եէգապէլ ԲԱՊՊԸՆ փէյղամպէրլէրինի գաթլ
էթտիլինտէ՛ պէնիմ նէ եափաղըմ , եա՛նի
ԲԱՊՊԸՆ փէյղամպէրլէրինտէն եիւղ քիշիլի
մաղարատա էլիլշէր էլիլշէր օլարադ իւֆա է-
տիպ՝ էքմէք վէ սու իլէ պէպէտիլիմ էֆէն-
14 տիմէ նազլ օլունմատըմը : Վէ շիմոն , սէն՝
կիթ , էֆէնտինէ՛ իշթէ Ելիյա՛ տէ , տէ-
յօրսըն . օլ տախի պէնի գաթլ էտէճէք տիր՝
15 տէտի : Ելիյա տախի՛ Զուգուրընտա տուր-
տըղըմ՝ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ չալլ տըր քի պու
կիւն անտ մութլապա կէօրիւնէճէյիմ՝ տէտի :
16 Օլ գէման Օպէտեա Ախապ գարըլընմաղա
կիտիպ՝ անա խապէր վէրտի . Ախապ տախի Ե-
17 լիյայը գարըլընմաղա կիթտի : Վէ Ախապ Ե-
լիյայը կէօրիւնճէ , անա՛ իսրայելի միւղթարիպ
18 էտէն սէն մի սին՝ տէտիքտէ , Օլ տախի
Պէն տէյիլ , անճադ սէն վէ փէտէրինին
խանէտի տիր , քի ԲԱՊՊԸՆ էվմիրինի թէրք-
լէ Պա՛տիմէ թապի՛ օլուպ՝ իսրայելի միւղ-
19 թարիպ էթտինիլ : Վէ շիմոն սէն պիւթիւն
իսրայելի վէ Պա՛տըն տէօրթ եիւղ էլլէ
փէյղամպէրինի վէ Աշէրանըն տէօրթ եիւղ
փէյղամպէրինի , եա՛նի Եէգապէլին սօֆրատըն-
տա թա՛ամ էտէնլէրի Քարմէլ տաղընա նէզ-
20 տիմէ ճէմ՝ էթտիր՝ տէտի : Վէ Ախապ քէտաֆ-
ֆէ ի պէնի իսրայելէ ԲԵՆԼԵՐԸ կէօնտէրիպ , փէյ-
ղամպէրլէրի Քարմէլ տաղընա ճէմ՝ էյլէտի :
21 Վէ Ելիյա պիւթիւն գալմա եաղլաշըպ՝
Նէ՛ վաթթա գատար , սիլ իքի բէյտէ թէ-
րէտիւտ էտէճէքտինիլ . էյէր Ալաճ Եէճօ-

- վա իսէ՝ անա թապի՝ օլունըզ, էյէր Պա-
 'ալ իսէ՝ անա թապի՝ օլունըզ՝ տէտի : Գալմ՝
- 22 տախի չիչ պիր ճէվապ վէրմէտի : Վէ էլէյա
 դալմա խիթապէն՝ էէճօվանըն փէյլամպէրի
 եալընըզ պէն գալտըմ՝ Պա'ալըն փէյլամպէր-
- 23 էէրի իսէ տէօրթ էիւզ էլլի նւֆէր տիր : Իմաի
 պիզէ իքի պուզա վէրիւին . վէ պիրնի քէն-
 տիրէրի իչիւն ալընընլար , վէ փարչալալըպ .
 աթէշ գօմայարապ՝ օտունլար իւզէրինէ գօ-
 տունլար . պէն տախի տիկէր պուզալը չա-
 զըրալըպ , աթէշ գօմայարապ՝ օտունլար
- 24 իւզէրինէ գօյալըմ : Վէ սիզ իւսհընըզն իս-
 մինէ տու'ա էտինիզ , պէն տախի էէճօվանըն
 իսմինէ տու'ա էտէյիմ . վէ աթէշ իլէ իսթի-
 ճապէթ էտէն իւս՝ Ալլաճ օտըր՝ տէտիքտէ ,
 պիւթիւն գալմ՝ տախի ճէվապէն՝ Փէք ա'լա
 սէօզ տիր՝ տէտիլէր :
- 25 Օլ վազըթ էլիյա Պա'ալըն փէյլամպէր-
 էրինէ խիթապէն՝ քէնտինիզ իչիւն պուզա-
 լարն պիրնի պլըրապ՝ չօգ օլտըզընըզ էճտէն
 էվէլէա սիզ չազըրալընըզ . վէ իւսհընըզն
 իսմինէ տու'ա էտինիզ , աթմա աթէշ գօմա-
- 26 յալընըզ՝ տէտի : Անլէր տախի քէնտիլէրէ
 վէրիլէն պուզալը ալըպ չազըրալտըգտան սօնի-
 րա , Պա'ալըն իսմինէ սապաճտան էօյլէյէ գա-
 տար տու'ա էտէրէք՝ Եա Պա'ալ , պիզի իս-
 թիճապէթ էյլէ՝ տէտիլէր . լաքին սէս եօզ ,
 վէ իճապէթ եօզ իտի . անլէր տախի եափմըշ
 օլտըզլար մէզպահն էթրաֆընտա սըչաար-
- 27 լար իտի : Վէ էօյլէ վազըթ էլիյա անլէրէ
 խիթապէն՝ Պիւլէնտ ալմազ իլէ չազըրընըզ ,
 զիւրա իւսճ ալը . պէլքի սէճօպէթի վար ,
 եա իլէ վար , եախօտ եօլճուլըգ էտիյօր , վէ
 պէլքի ույգուտա ալը , ույանտըրմադ լազմ՝
- 28 տէյէրէք անլէրի խիթիճա էյլէտի : Անլէր
 տախի պիւլէնտ ալմազ իլէ չազըրըպ 'ատէթ-
 էրիննէ պըչազլար վէ մըզրազլար իլէ , իւ-
 զէրէրինտէն գտն ազընճըյա գատար , քէն-
- 29 տիրէրինէ եարալարլար իտի : Վէ էօյլէ վազ-
 թը կէչիպ՝ ափաճ գուրպանը վազթընա տէկին
 փէյլամպէրիք էթտիլէր իսէ տէ , սէս եօզ
 վէ իճապէթ եօզ վէ տինկէյէն եօզ իտի :
- 30 Օլ վազըթ էլիյա պիւթիւն գալմա խի-
 թապէն՝ Պանա եազլալընըզ՝ տէտիքտէ ,
 պիւթիւն գալմ՝ անա եազլալտը . օ տա-
 խի ՐԱՊՊԵՆ եզըրմըշ մէզպահնը թա'միր
- 31 էթտի : Վէ էլիյա՝ իսմին իսրապէլ օլտճապ՝
 տէյիւ քէնտիլինէ ՐԱՊՊԵՆ քէլամը կէլմիշ
 օլտն Եա'գուպըն օղուլարընըն սըպլէլարընըն
 'ատէտինէ կէօրէ օն իքի 'ոտէտ թաշ ալըպ ,
- 32 Օլ թաշար իլէ ՐԱՊՊԵՆ իսմինէ պիր մէզպահ
 եափտը , վէ մէզպահն էթրաֆընտա իքի էօյ-
- 33 չէք Եթիւմ ալը պիր խէնտէգ գազալը : Վէ
 օտունը տիրիպ՝ պուզալը փարչալալարապ

- 34 օտուն իւզէրինէ գօտըգտան սօնիլրա , Տէօրթ
 տէտիլ տու կէթիլիպ՝ մուհրապա իլէ օտուն
 իւզէրինէ տէօրիւնիւզ՝ տէտի . վէ՝ իքիննի
 տէֆ'ա եափմըզ՝ տէտիլինտէ , իքիննի տէֆ'ա
 եափտըլար , վէ՝ իւչիւննիւ տէֆ'ա եափմըզ՝
 տէտիլինտէ , իւչիւննիւ տէֆ'ա եափտըլար ,
- 35 Շէօյլէ քի սու մէզպահն էթրաֆընա էիւրիւ-
 տիւ . խէնտէյի տախի սու իլէ տօլտուրտու :
- 36 Վէ ափաճ գուրպանը 'արզ օլունաճաղը
 վազըթտա , էլիյա փէյլամպէր եազլալըպ՝ էյ
 Ապրաճալըն վէ իսճազըն վէ իսրապէլին Աւ-
 լաճը Եէճօպ , իսրապէլտէ Ալլաճ սէն օլտապ՝
 պէն տախի սէնին գուլըն օլտարապ՝ պու շէյ-
 լէրին քէաֆէտինին սէնին էմըին իլէ իճրա
- 37 էթտիլիմ պու կիւն մա'լիւմ օլտուն : Պէնի
 իսթիճապէթ էյլէ , եա ՐԱՊՊ , պէնի իսթի-
 ճապէթ էյլէ , պու գալմ տախի , եա ՐԱՊՊ ,
 սէնին Ալլաճ իտիլինի , վէ գալպլէրինի բիւ-
 ճու՝ էթտիրէն սէն իտիլինի պիւթիլէր՝ տէ-
- 38 տի : Օլ վազըթ Եէճօպ թալալալընտան
 աթէշ տիւչիւպ՝ մուհրապալը վէ օտունը վէ
 թաշար վէ թօփաղը եազլապ , խէնտէգ իչիւ-
- 39 տէ օլտն սույը տախի եալտալ : Վէ պիւ-
 թիւն գալմ գալաճ կէօրիւննէ , էիւզէրի իւ-
 զէրի տիւչիւպ՝ Ալլաճ Եէճօպ ալը , Ալլաճ
 Եէճօպ ալը՝ տէտիլէր :
- 40 Վէ էլիյա անլէրէ՝ Պա'ալըն փէյլամպէր-
 էրինի թուլթունը , անլէրտէն պիրի գուր-
 թուլմալըն՝ տէմէսի իւզէրինէ , անլէրի թուլթ-
 ալըլար . վէ էլիյա անլէրի Գիւնտ տէրէտինէ
 էնտիրիպ՝ օրատա գալթլ էթտի :
- 41 Պա'ալէճա էլիյա Ախապա՝ Եօզալը չը-
 գըպ , եէ , իչ . զիւրա եաղմուր կիւրիւլթիւ-
- 42 սիւ կէլիյօր՝ տէտի : Վէ Ախապ էէյիպ իչ-
 մէք իւզլէ , եօզալը չըգաղընտա , էլիյա
 ֆարմէլին թէփէտիննէ չըգըպ վէ եէրէ էյիլիպ
- 43 էիւզիւնիւ տիլէրի արապընա գօտու : Վէ
 խըտմէթքեարնա՝ Եօզալը չըգըպ տէնիզ
 թալալալընտա պապ՝ տէտի . օլ տախի չըգըպ
 պազաղընտա՝ Պիր շէյ եօզ ալը՝ տէտի .
 պէյլէնէ էլիւն աճա եէտի տէֆ'ա՝ էլինէ
- 44 կիթ՝ տէտի : Վէ էտիննի տէֆ'ապընտա՝
 իլթէ պիր ատէմ՝ էլէ գատար քիւչիւք պիր
 պուլուլթ տէնիլ թալալալընտան չըգալօր՝
 տէտիքտէ , օլ տախի աճա՝ իլթ , Ախապա
 խիթապէն՝ չազըրալընըպ էն , թա քի եաղ-
 մուր սէնի մէն էթմէյէ՝ տէյիւ սէօյլէ տէ-
- 45 տի : Պու էնապա կէօք պուլուլթար վէ
 բիւզիկեար իլէ գարարըպ պէյիլէք պիր եաղ-
 մուր օլտու . Ախապ տախի պիւթիպ էիլըրա՝
- 46 լէ կիթտի : Վէ ՐԱՊՊԵՆ էլի էլիյա իւզէրին-
 տէ օլտու . օլ տախի գուլալալարապ էիլըրա՝
 էլին գափուլընա գատար Ախապըն էօնիւննէ
 սէյիլթտի :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Անապ Ելիյանն Տէր եափաղընը վէ փէյղամպերէրին ճիւղէսին գըլըճէ գաթլ
- 2 Ելիյանին Եգապէլէ խապէր վէրտի : Եգապէլ տախի Ելիյայա պիր առեմ կէօնտէրիպ Եարն պու վագըթտա սէնին ճանընը անլէրտէն պիրինին ճանը կիպի էթմէղէմ , իլաճար պանա պէջլէ վէ տաճա զիյատէ եափսընլար տէտի :
- 3 Օլ տախի պուռու կէօրտիյիւնտէ գալգըպ ճանընըն խէլաը իշիւն կիթտի , վէ Եգապէլ տաա վագը Պիրէպաա վարարագ՝ օրա :
- 4 Եա խըտմէթքետընը պրաղտը : Վէ քէնտիսի պիր պէրիյէտէ պիր կիւնլիւք եօլ կիթտի , վէ վարըպ պիր արտըճ աղաճընըն ալթընտա օթուարագ , Եա ՐԱՊՊ , արթըգ քիֆպէթ էտէր , ճանըմը ալ , պէն էճտաաթմտան էյի
- 5 տէյիլ իմ՝ տէյերէք , մէվթի արըւլէտի : Վէ արտըճ աղաճընըն ալթընտա եաթըպ ույուր իքէն , իշթէ անա պիր մէլէք տօգուռուպ՝
- 6 Գալգ , եէ՝ տէտիքտէ , Ելիյա տախի պագտը . վէ իշթէ պաղը եանընտա պիր քիւլ փիտէ . սի իլէ պիր տէթի սա վար իտի . վէ եէլիպ
- 7 իշաիքաէն սօնկրա թէքըրա եաթտը : Վէ ՐԱՊՊԸ մէլէյի եինէ իքիւնճի տէֆ՝ա տանա տօգուռուպ՝ Գալգ , եէ . զերա եօլըն ուզըն
- 8 տըր՝ տէտի : Օլ տախի գալգըպ , եէտի վէ իշտի , վէ Օլ թա՝աճըն գուվէթիլէ գըրդ կիւն՝ գըրդ կէճէ Ալաճըն տաղը Հօրէպէ գատար կիթտի :
- 9 Վէ օրատա մաղարայա կիրիպ՝ տնտէ պէյ թուլթէթ էթտի . վէ իշթէ ՐԱՊՊԸ քէլամը անա կէրիպ՝ Եյ Ելիյա . պուրատա նէ՝ իշի :
- 10 վար՝ տէտի : Օլ տախի՝ իյաճ իւլ ճիւնուտ օլան ՐԱՊՊ իշիւն զիյատէսիլէ զայրէթ չէք . տիմ , զիրա պէնի իարայէլ յաճաղըն թէքէ տիպ՝ մէգպաճարընը երգտըլար , վէ փէյ զամպերէրինի գըլըճէ գաթլ էթտիլէր . վէ պէն եալընը գալտըմ , վէ պէնիմ ճանըմը տախի ալմաղա գատա էտիյօրլար՝ տէտի :
- 11 Վէ ան՝ Չըգ , ՐԱՊՊԸ Տուգըւրընտա տաղ իւլէրինտէ տուր՝ տէտի . վէ իշթէ ՐԱՊՊ կէ . չէյօր իտի . վէ ՐԱՊՊԸ Տուգըւրընտա տաղ լարը շագգ վէ գայալարը քէր էտէն պիր լարիմ վէ չէտիտ իւլգիտար լէֆուր . ալմա ՐԱՊՊ իւլգիտարտա տէյիլ իտի . վէ իւլգիտարըն յագապիւնէ զէլգէլէ օլտու , ալմա ՐԱՊՊ զէլգէ
- 12 լէտէ տէյիլ իտի . վէ զէլգէլէտէն սօնկրա աթէլ օլտու , ալմա ՐԱՊՊ աթէլէտէ տէյիլ իտի . վէ աթէլէտէն սօնկրա խաֆիֆ վէ լա :
- 13 Թիֆ պիր ալաղ օլտու : Ելիյա տախի պուռու իշիւն իշիւնճէ՝ իրատարըլէ եիւզիւնիւ էօր-

- թէրէք , չըգըպ մաղարանն գափուսընտա տուրտու . վէ իշթէ պիր ալաղ անա՝ Եյ
- 14 Ելիյա , պուրատա նէ՝ իշիւն վար՝ տէտի : Օլ տախի՝ իյաճ իւլ ճիւնուտ օլան ՐԱՊՊ իշիւն զիյատէսիլէ զայրէթ չէքտիմ , զիրա պէնի իարայէլ աճաղըն թէքէ տիպ՝ մէգպաճարընը երգտըլար վէ փէյղամպերէրինի գըլըճէ գաթլ էթտիլէր . վէ պէն եալընը գալտըմ , վէ պէնիմ ճանըմը տախի ալմաղա
- 15 գատա էտիյօրլար՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ անա՝ կիթ , եօլընա տէօն , վէ Տըմըչ պէրիյէտի եօլընտան կիտէրէք , Հագալէլ Սիւրիյա իւլ
- 16 զէրինէ մէլէք օլմագ իւզը՝ մէսճ էյլէ : Վէ Եգապէլ իպն ի Նիմշիյի իարայէլ իւզէրինէ մէլէք օլմագ իւզըն մէսճ էյլէ . վէ Ապէլէճօլալը Ելիյա՝ իպն ի Շաֆաթը սէնին եէրինէ
- 17 փէյղամպեր օլմագ իւզըն մէսճ էյլէ . վէ Հագալէլն գըլըճընտան գուրթուլանը Եգապէլ էտիպ , Եգապէլն գըլըճընտան գուր-
- 18 թուլանը Ելիյա՝ գաթլ էտէճէք տիր : Լարին պէն իարայէլտէ Պա՝ալա ճիւղէ տիղ չէգըմէիլ վէ աղըլ իլէ անը Էօփմէիլ օլան եէտի պին քիլի ալը գօտու՝ տէտի :
- 19 Վէ Ելիյա օրատան յագիմէթլէ Ելիյա՝ իպն ի Շաֆաթը՝ Եօնիւնտէ օն իքի չիֆթ էօրիւզ վէ օն իքինճիսինտէ քէնտիսի օլապ՝ չիֆթ սիւրտիւյիւ ճալտէ պուլտու , վէ եանընա կիտիպ իրատարընը անըն իւզէրինէ աթ-
- 20 տը : Օլ տախի էօրիւզլէրի թէքըլէ Ելիյանըն արտը սըրա գօշուպ՝ փէտէրիմ՝ վէ վալի տէմի էօփէլիմ տէ արտընա կէլէլիմ՝ տէտիքտէ . Ելիյա անա՝ կէրի տէօն , սանա նէ՝ եափ-
- 21 տըմ՝ տէտի : Օլ զէման նէգտիսինտէ տէօնիւպ՝ պիր չիֆթ էօրիւզ ալարագ պօղաղլարտը , վէ էօրիւզլէրին էթլէրինի ալթիլէրիլէ փիլիլիպ խալգա մէրտի . վէ եէտիլէր . քէնտիսի տախի գալգըպ Ելիյանըն արտը սըրա կիթտի , վէ անա խըտմէթ էտէր իտի :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ Սիւրիյա մէլէյի Պէնճատատ քէնտի քէաֆֆէ ի տապիրինի ճէմ՝ էտիպ , պէրապէրինճէ տախի օթուլ իքի մէլէք պուլընարագ , աթլար վէ յարապալար իլէ չըգտը , վէ Սամարիայը մուճատէրէ էտէրէք անըն իլէ
- 2 մուճարէպէ էյլէտի : Վէ չէճրէ իարայէլ
- 3 մէլէյի Անապա էլլիլէր կէօտէրիպ . Անա՝ Պէնճատատ՝ Սէնին կիւմիւշիւն վէ ալթուռնըն պէնիմ , վէ նիսլանըն իլէ կիւզէլ օղուլ
- 4 լարըն պէնիմ տիր՝ տէյօր , տէտի : Վէ իարայէլ մէլէյի ճէվապէն՝ Եյ էֆէնտիմ մէլէք , պուրուրընը կիպի քէնտիմ՝ վէ քէաֆֆէ ի մամէլէլիմ սէնին տիր՝ տէտի :

- 5 Վէ էլիլէր թէքոր կելիպ՝ Պէնհատատ՝ պէջլէ պուլուրուր Սէնին կիւմիւշիւն իլէ ալ-
 6 նա վերէսին՝ տէյիւ խապէր կէօնտէրտիմ՝ Վէ
 եարնն պու վագրթատ գուլարմը սանա
 կէօնտէրէճէյիմ՝ անլէր տախի սերայլընր վէ
 պէնտէկէանընր խանէլէրինի թէհարրի էտիպ՝
 սէնին նազարնտա հէր մէրգուպ օլանը Ել-
 7 լէրի իլէ ալաճագլար՝ տէտիլէր : Օլ զէման
 իսրայէլ մէլիյի տիյարնն պիլ ճիւմէ իի-
 թիյարլարընր չազըրըպ , անլէրէ խիթա-
 պէն՝ Սալիւմ վէ մէշուտընը օլուսն քի
 պու առէմին մէրամը քէօթիլիւք տիր .
 զիւրա նիսլանըմ իլէ օղուլարմ վէ կիւմիւ-
 շիւմ իլէ ալթուլնըմ իչիւն պանա խապէր
 կէօնտէրտիյինտէ , անաէն տիրիզ էթմէտիմ՝
 8 տէտի : Վէ իիթիյարլարն ճիւմէսի իլէ
 պիւթիւն գալմ անա՝ Տինկէմէ վէ րազի օլ-
 9 մա՝ տէմէլէրի իւզէրինէ , քէնտիսի տախի
 Պէնհատատին էլիլէրինէ՝ Եֆէնտիմ մէլիյէ՝
 Էվիլէլ քի մաթլուպաթընր քիաֆֆէսինի իճ-
 րա էտէրիմ , լաքին պու շէյի ետփամամ
 տէյիլէսինիլ տէտի . էլիլէր տախի 'ալմէթի-
 10 լէ անա պու ճէվապը կէօթիւրտիլէր :
 Վէ Պէնհատատ՝ Էյէր Սամարիանըն
 թօփրաղը պանա թապի՝ օլան գալմըն ճիւմ-
 11 լէսինին ալուճուրընա քիֆայէթ էտէրտէ ,
 իլաճլար պանա պէջլէ վէ տաճա զիյտտէ-
 սինի ետփանլար՝ տէյիւ անա խապէր կէօն-
 41 տէրտի : Իսրայէլ մէլիյի տախի՝ Սիւհնէ գու-
 շանան տաէմ անը չէօզէն կիպի իթիթիսար
 էթմէսին՝ տէյիւ անա խապէր կէօնտէրտի :
 42 Վէ Պէնհատատ՝ վէ անըն իլէ պէրապէր պու-
 լուսնան մէլիլէր չառըլարտա իլէր իքէն պու
 սէօզիւ իշիտինճէ , գուլարնա՝ Սաֆֆ օլու-
 նըլ տէտիլէրտէ , անլէր տախի շէհրէ գարը
 սաֆֆ օլուլար :
 43 Վէ իշթէ պիր փէյլումպէր Իսրայէլ մէ-
 լիյի Ախապըն Նէգտինէ կելիպ՝ ԲԱՊԳՐՆ քէ-
 լամը պու տըր քի՝ Պու պէջիւք ճիւմհուրըն
 քէաֆֆէսինի կէօրի՝ Եյր մը սըն . իշթէ պէն
 անը պու կիւն էլինէ թէսիլմ էտէճէյիմ ,
 սէն տախի ԲԱՊԳ պէն խոխիմի պիլէճէքսին ,
 44 տէտի : Ախապ տախի՝ Գիմի՝ Ելէ՝ տէտիլէրտէ ,
 օլ տախի՝ Նաճիյէ րէ՝ իսլէրինին ուշազլա-
 րըյիլէ՝ տէյիւ ԲԱՊԳ պուլուրուր՝ տէտի . օլ
 տախի՝ Ճէնիլ քի՝ մ պաշլաթն՝ տէտիլէրտէ ,
 45 Սէն՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Վէ Նաճիյէ
 րէ՝ իսլէրինին ուշազլարընր սայարզընտա ,
 իքի եիւզ օթուզ իքի քիշի պուլուսըլար .
 վէ անլէրին 'ազապինճէ պիւթիւն գալմը՝
 եա՝նի պէնի Իսրայէլին ճիւմէսինի սայարզըն-
 46 տա , ետոր պին քիշի պուլուսըլար : Վէ
 պուլար էյլէ վազթը չէգալար . Պէնհա-

- տատ տախի կերէք քէնտիսի վէ կերէք քէն-
 տինէ մու՝ալէնէթ էտէն մէլիլէր՝ եա՝նի օլ-
 օթուզ իքի մէլիլէ չառըլարտա իչիպ սէր-
 47 խօշ օլմազտա իտի : Վէ Նաճիյէ րէ՝ իսլէթ
 րինին ուշազլարընր էվիլէ չէգալարըյիլէ ,
 Պէնհատատ Խաղէր Էլիւն կէօնտէրտիյինտէ ,
 անա՝ Սամարիատան առէմէր չէգալար՝ տէյիւ
 48 խապէր վէրտիլէր : Օլ տախի՝ Էյէր սուլէ
 իչիւն չէգալարընր իսէ՝ անլէրի տիրի թու-
 թուսըլ , վէ էյէր ճէնը իչիւն չէգալարընր
 49 իսէ՝ եինէ տիրի թուլթընըլ տէտի : Պէջլէ-
 ճէ Նաճիյէ րէ՝ իսլէրինին ուշազլարընր վէ ան-
 լէրին 'ազապինճէ՝ 'ազէր շէհրաէն չէգալար ,
 20 շէր քէս գարըլարնա կէլէնի վուրմաթըյիլէ
 Սիւրեանիլէր Ֆիւրար էթմէտիլէր . վէ Իսրա-
 յէլ անլէրի թա՝գիպ էյլէտի : Սիւրիյա մէ-
 լիյի Պէնհատատ տախի ալթա պինիպ սու-
 21 վարիլէր իլէ գուրթուլու : Իսրայէլ մէլի-
 յի տախի չէգալար՝ աթլար իլէ 'արապալարը
 վուրարագ , Սիւրեանիլէրի գըլթալ ք 'ազիմ
 22 լէ միւնհէղիմ գըլար :
 Վէ օլ փէյլումպէր Իսրայէլ մէլիլինէ
 ետգըլարպ , անա խիթապէն՝ Կիթ գուլթէթ-
 23 լէն , վէ նէ ետփաճաղընա էյիճէ տիգգաթ
 էյլէ . զիւր ելլ տէօնիւշիւնտէ Սիւրիյա մէ-
 լիյի սէնին 'ալէյիլէն չէգալարագ տըր՝ տէտի :
 23 Վէ Սիւրիյա մէլիլինին պէնտէկէանըն անա
 խիթապէն՝ Անլէրին իլաճլարը տաղար իլաճ-
 24 լարը օլարըն սէպէպտէն պիլէ զալէպէ էթտի-
 լէր . էյէր անլէր իլէ օլաւա ճէնքէլէրտէ ,
 մուլթապա պիլ անլէրէ զալէպէ էտէրիլ :
 24 Իմտի պու շէյի եափ , մէլիլէրին ճիւմէսինի
 'ալլ էտիպ , անլէրին եէրինէ վալիլէր 'անապ
 25 էյլէ . Վէ զալ՝ էթմէտիլին 'ազէր մըգաւարըն-
 ճա քէնտինէ 'ազէր վէ աթլար մըգաւարընճա
 աթլար վէ 'արապալար մըգաւարընճա 'արա-
 պալար թէտարիք էյլէ , վէ պիլ անլէր իլէ
 օլաւա մուճարէպէ էտէրիմ , մուլթապա ան-
 26 լէրէ զալէպէ էտէճէյիլէլ տէտիլէր . օլ տախի
 անլէրին սէօզիւնիւ տինկէլէրէք էյլէճէ ետփ-
 27 տը : Վէ ելլ տէօնիւշիւնտէ Պէնհատատ
 Սիւրեանիլէրի սայլար՝ Իսրայէլ իլէ մուճարէ-
 27 պէ էթմէք իւզիւ Բիթիլ չէգալար : Պէնի իս-
 րայէլ տախի սայլար թէտարիք կէօրիլէք՝
 անլէրին գարըլարնա չէգալարընր . պէնի Իսրա-
 յէլ անլէրին գարըլարնա իքի քիւշիւք քէ-
 չի սիւրիւսիւ կիպի կէօրիւնիւպ , Սիւրեանիլէր
 իսէ պիւթիւն տիյարըն սօլուրմուշլար խոխի
 28 Վէ Ալլէս տաէմի եազլարըն , Իսրայէլ
 մէլիլինէ խիթապէն՝ ԲԱՊԳ պէջլէ պուլուրուր .
 Սիւրեանիլէր՝ ԲԱՊԳ տաղար իլաճը տըր վէ
 օլալար իլաճը տէյիլ տիր՝ տէտիլէրի իչիւն ,
 պու ճիւմհուր ք 'ազիմ սէնին էլինէ թէպիմ
 էտէճէյիմ , թաքի ԲԱՊԳ պէն խոխիմի պիլէ-

- 29 սինիզ՝ տէտի : Վէ եեքտիկերինէ դարըը եե-
տի կիւն օրտու գուրտըգտան սօնկրա եե-
տինճի կիւնտէ մուհարեպէ օլտու : վէ պէնի
իւրայել պիր կիւն զարֆընտա Սիւրեանիլէր-
30 տէն եիւզ պին փիլյատէ վուրտուլար : Վէ
պագի գալանլար Աֆիգ շէհրինէ ֆիրար էթ-
տիլէր , վէ պագի գալան եիրմի եէտի պին
ատէմ իւզէրինէ սուր տիւշտիւ : Պէնհա-
տատ տաիի ֆիրար իլէ շէհրտէ օտատան օ-
տայա կիրէր իտի :
- 31 Գուլարը տաիի անա՝ Լֆէնտի , իշիթտիք
քի պէլթ ի իւրայելին մէլէլէրի՝ մէրհամէթ
սահիպի մէլէլէր տիր : շիմտի պէլէրմիլէ
շուլ , վէ պաշարմըգա իփլէր պաշարադ՝
իւրայել մէլէլինին հուգուրնա չըգալըմ , օ-
32 լա քի սէնի սաղ պրագա՝ տէտիլէր : իմտի
պէլէրինէ շուլ վէ պաշարնա իփլէր պաղ-
լայըպ՝ իւրայել մէլէլինին նէգտինէ կիտէրէք ,
Գուլըն Պէնհատատ՝ Րիճա էտէրիմ , ճանըմ
սաղ գալըն՝ տէյօր , տէտիլէր : 0 տաիի՝
հաշա սաղ մը տըր : օ պիրատէրիմ տիր՝ տէ-
33 տի : Վէ օլ ատէմէր պոնուա՝ ալամէթ ի խայր
՝տատ էտէրէք , աղընտան սէօղիւ ալարըլարը
կիպի ալ էլ 'աճէլէ՝ Պէնհատատ պիրատէ-
րին , տէմէլէրի իւզէրինէ՝ Լիտինիզ , անը պա-
նա կէթիլինիլ՝ տէտի : Պէնհատատ տաիի
նէգտինէ կէլինճէ անը 'արապայա տլըր :
- 34 Պէնհատատ տաիի անա խիթապէն՝ փէտէրի-
մին սէնին փէտէրինտէն ալարըլ շէհրէրի սա-
նա իտտէ էտէրիմ : սէն տաիի՝ փէտէրիմին
Սամարիատա եափաղը կիպի քէնտին իշիւն
Տըմըշգտա սօգաղլար եափաղն՝ տէտի : Վէ
Ախապ՝ Պէն տաիի պու Վէնտ իլէ սէնի սա-
լը վէրիլիմ՝ րէտի : վէ անըն իլէ 'ազալը՝ աշտ
էլէլիպ՝ անը սաղը վէրտի :
- 35 Վէ էպնա ի էնպիլատան պիրի՝ ՐԱՊՊԸ
էմրի իւզրէ քէնտի ըէֆիլէրինտէն պիրինէ՝
Րիճա էտէրիմ , պանա վուր՝ տէտի : վէ օլ
ատէմ անա վուրմագտան իմթինա՝ էթտի :
- 36 Օլ տաիի անա՝ ՐԱՊՊԸ քէլամըն տինկէ-
մտիլին իշիւն , իշիթ էտնըմտան կիթտիլին
կիպի սէնի պիր արսլան վուրաճադ տըր՝ տէ-
տի : վէ մէրգուլ անըն եանընտան կիթտի-
յի կիպի անը պիր արսլան պուլուպ՝ վուր-
37 տու : Պա՝տէհու պաշգա պիր ատէմ պու-
լուպ՝ Րիճա էտէրիմ , պանա վուր՝ տէտիլին-
տէ , օլ ատէմ վուրուպ անը մէճրուէ էթ-
38 տի : Վէ օլ փէլլամպէր կիտիպ , քէնտի-
նի թանըթմամագ իշիւն , կէօղէրի իւզէրինէ
պիր էօրթիւ գօջարադ՝ եօլ իւզէրինտէ մէլի-
39 յի պէլէտի : Վէ մէլլէ կէշէր իլէն , պու-
քիմնէ մէլիլէ նիտա էտիպ՝ Գուլըն մուհա-
րէպէ իշիւնէ կիթտիլինտէ , պիր ատէմ տէօ-
նիւպ պանա յիկէր պիր ատէմ կէթիլէրէք՝

Պու ատէմէ մուգայլէտ օլ , էյէր պիր եօլ
իլէ պու զա՝իպ օլաճագ օլուրա , սէնին ճա-
նըն անըն ճանը եէրինէ օլաճագ , եախօտ
պիր թալանթ կիւմիւշ էտա էտէճէքսին՝ տէ-
40 տի : Լաքին գուլըն էօթէ պէրի մէշղուլ օլ-
տըլըմ՝ հալտէ , օ ատէմ զա՝իպ օլտու՝ տէտի :
իւրայել մէլիլի տաիի անա՝ Հիւքմիւն պու-
41 տըր , քէնտին գարար վէրտին՝ տէտի : 0
տաիի հէման էօրթիւլիւ կէօղիւնտէն գալ-
տըրտը . վէ իւրայել մէլիլի անըն փէյ-
զամպէրէրտէն օլարըլըն թէշիւս էյէլտի
42 ֆէյլադէր տաիի անա խիթապէն՝ ՐԱՊՊ
պուլուրուր քի՝ Մէլուս գըլարըլմ ատէմի էլ-
տէն գաշըրտըլըն իշիւն , սէնին ճանըն անըն
ճանը եէրինէ , վէ սէնին գալմըն անըն գալ-
43 մը եէրինէ օլաճագ տըր՝ տէտի : Վէ իւրա-
յել մէլիլի մահգուս վէ զամնաք օլարագ ,
քէնտի խանէսինէ 'ալմէթէ Սամարիայա
վալըլ օլտու :

ՊԱՊ 21

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ Սամարիա մէլիլի Ա-
խապըն Եիզրա՝էլտէ վագը՝ սերայը եանընտա
Եիզրա՝էլի Նապօթըն պիր պաղը օլմաղէ ,
2 Ախապ Նապօթա խիթապէն՝ Պաղըն խանէմէ
եազըն օլտըլընտան , սէպղէ պաղլէսի օլմագ
իւզրէ , անը պանա վէր , պէն տաիի անըն
եէրինէ սանա անտէն տաշա տլա պիր պաղ
վէրիլիմ , եախօտ իւթէրսէն պէտէլինէ ագ-
3 չէ վէրիլիմ՝ տէտի : Նապօթ տաիի Ախապա՝
ՐԱՊՊ կէօթէրմէսին քի էճտատըլմն միրա-
սընը սանա վէրէյիմ՝ տէտի :
- 4 Վէ Եիզրա՝էլի Նապօթըն՝ Էճտատըլմն մի-
րասընը սանա վէրմէմ՝ տէլիւ սէյլէտիլի
սէօղտէն տօլայը , Ախապ մահգուս վէ զամնաք
օլարագ խանէսինէ կիտիպ տէօղէյի իւզէրին-
տէ եաթտը վէ եիւզիւնիւ չէվիլիպ թա՝ամ
5 տաիի էթմէտի : Վէ գէվճէսի Եէգապէլ եա-
նընա կէլիպ անա՝ Նի՞լիւն ճանըն մահգուս
6 տըր վէ թա՝ամ էթմէգսին՝ տէտի : 0 տա-
իի անա՝ Եիզրա՝էլի Նապօթա սէյլէյիպ
Պաղընը պանա ագլէյէ պէտէլ վէր , վէ եա-
խօտ , էյէր իւթէրսէն անըն եէրինէ սանա
պալէպ պիր պաղ վէրիլիմ՝ տէտիլիմտէ , օ
պանա՝ Պաղըմը սանա վէրմէմ՝ տէտիլի իշիւն
7 տիր՝ տէտի : Զէվճէսի Եէգապէլ տաիի ա-
նա՝ Սէն շիմտի իւրայել իւզէրինէ պէյլէ՝ ֆ
հիւքիւմէթ էտէճէքսին . գալգ , թա՝ամ էյ-
լէ , գալպին միւֆէրրազ օլտու . Եիզրա՝էլի
Նապօթըն պաղընը պէն սանա վէրիլիմ՝ տէտի
8 Վէ Ախապըն իսմիլլէ մէթթուպար եա-
ղըպ՝ անըն մէօհրիլլէ թէմհիր էտէրէք , օլ
մէթթուպարը Նապօթըն հէմէհրիլլէր օլտն

- իւթիյարար իլէ միւթեպերանա կեօնտեր-
 9 տի : Վէ մեթուպարտա՝ Պիր օրուճ իլան
 էտիսիլ, վէ Նապօթը գալմըն իւսթ թարա-
 10 ֆընա օթուրտարագ, Վնըն գարըընտ տա-
 խի իքի եարամազ առեմ օթուրտընը, վէ
 պուշար անըն 'ալէյհինէ շէհատէթ էտիպ'
 Սէն Ալլահա վէ մէլիէ սէպպ էթտին' տե-
 սինէր. պա'տէհու անը չըգարըպ րէճմ էտի-
 նիլ, քի էօլսիւն' տէյիւ եազար :
- 41 Վէ հէմէհիլէրի' եա'նի անըն իլէ պե-
 րապէր շէհրտէ սաթին օլան իւթիյարար իլէ
 միւթեպերանա ինգապէլին քէնտիլէրինէ կեօն-
 տերտիլի մեթուպարտա եազըպ' ըմարաւ-
 42 աղը վէճհէ շարէքէթ էտէրէք, Պիր օրուճ
 իլան էտիպ' Նապօթը գալմըն իւսթ թա-
 43 րաֆընա օթուրթալար : Վէ իքի եարամազ
 առեմ կէլիպ' անըն գարըընտ օթուրտը-
 րար, վէ պու եարամազ առեմէր գալմըն
 հուգուընտա Նապօթ 'ալէյհինտէ' Նապօթ
 Ալլահա վէ մէլիէ սէպպ էլլէտի' տէյիւ շէ-
 հատէթ էթմէլէրի իւգէրինէ, անը շէհրին խա-
 44 րիճինէ չըգարըպ' թալար իլէ րէճմ էլլէտի-
 լէր, վէ էօլսիւն : Վէ Նապօթ րէճմ էտիլէ-
 րէք ֆէվթ օլտու' տէյիւ ինգապէլէ խապէր
 կեօնտերտիլէր :
- 45 Ենգապէլ տախի Նապօթըն րէճմ' օլա-
 նուպ էօլտիլիւնիւ իշտինճէ, Ախապա' Գալգ,
 Երզրա'լէլ Նապօթըն սանա աղչէ իլէ վէր-
 մէք իսթէմէտիլի պաղը թէմէլլիւք էլլէ. զի-
 րա Նապօթ հայտթտա տէյիւ, էօլմիւշ տիր'
 46 տէտի : Ախապ տախի Նապօթըն ֆէվթ օլ-
 տըղընը իշթտիլինտէ, Երզրա'լէլ Նապօթըն
 պաղընը թէմէլլիւք էթմէք իշիւն գալըպ
 կիթտի :
- 47 Վէ Բաղաբէ քէլամը թիշպի իշիյայա կէ-
 48 լիպ, Գալգ, Սամարիտա Գի-Ֆէ-Գի-Ֆէ
 յէլ մէլիլ Ախապըն գարըընտ էն. իշթէ
 թէմէլլիւք էթմէք իւգըն էնմիշ օլտըղը Նա-
 49 պօթըն պաղընտա ալը. Վէ անա խիթապէն'
 Բաղա պուշարուր քի' Գաթլ էթտին, թէ-
 մէլլիւք տէ մի էթտին' տէյիւ սէջլէ. վէ եի-
 նէ անա' Բաղա պուշարուր քի' Նապօթըն
 գանընը քէօփէքէրին ետլտըղլարը մոհալ-
 տէ քէօփէքէր սէնին գանընը տախի ետա-
 յաճաղլար ալը' տէյիւ սէջլէ, տէտի :
- 20 Վէ Ախապ իշիյայա' Էյ տիւշմէնիմ, պէնի
 պուշտու'ն մը' տէտիլքտէ, օ տախի' Պուշ-
 առմ. մատմ քի սէն Բաղաբէ 'ինտինտէ
 քէօթիւ օլանը իշլէմէյէ քէնտինի սաթտըն.
 21 իշթէ պէնի իղզապ էթտիլին վէ իւրայէլին
 կիւնաճ իշլէմէսինէ սէպպ օլտըղըն իշիւն,
 սէնին իւգէրինէ պիր պէլա կէթլիլիպ' սէ-
 նին նէսլինի տէֆ' էտէճէյիմ. վէ Ախապ
 տան պիւ ճիւմէ էրքէքէրի վէ իւրայէլտէ

- գափանմը վէ պրաղըմըն օլանը գաթ' է-
 22 տիպ, Սէնին խանէնի Երօպլ'ամ իպն ի Նէ-
 պաթըն խանէսի վէ Պաշա իպն ի Ահիյանըն
 23 խանէսի կիպի էտէճէյիմ. Վէ Ենգապէլ
 հազընտա տախի' Բաղա Երզրա'լէլն սուրը
 ետընտա ինգապէլին քէօփէքէր եէյէճէքէր'
 24 տէյիւ պուշարուր : Ահապտան շէհրտէ թէ-
 լէֆ օլանը քէօփէքէր եէյէճէքէր, վէ սա-
 րատա թէլէֆ օլանը հապա գուշարը եէյէ-
 ճէքէր տիր' տէտի :
- 25 Հազիգաթէն ղէվճէսի ինգապէլին թա-
 րիքիլէ Բաղաբէ, 'ինտինտէ քէօթիւ օլանը
 իշլէմէք իշիւն քէնտիլին սաթմըն օլան
 26 Ախապ կիպի պիր Գէլի օլմատը : Վէ Բաղաբէ
 պէնի իւրայէլէն օնիւնտէն թարա էթտիլի
 Ամօրիլէրին պիւ ճիւմէ եափտըղլարը վէճ
 իլէ, Ախապ փութլարա թապի' օլմաղլէ ղիյա-
 տէսիլլէ մէքրուհ օլտու :
- 27 Վէ Ախապ պու քէլամը իշթտիլի կիպի
 էսվապէլն երթըպ թէնի իւգէրինէ շուլ կի-
 յէրէք օրուճ թութտու. վէ շուլ իլէ եա-
 28 թարագ եալմաշ Երիւր իտի : Վէ Բաղաբ-
 29 րէ քէլամը թիշպի իշիյայա կէլիպ, Ախապըն
 հուգուընտա թէվաղըն' էլլէտիլինի կէօ-
 րի'պօր մը սըն. հուգուընտա թէվաղըն' էլլէ-
 տիլի իշիւն, պէլայը անըն կիւնէլէրինտէ կէ-
 թիլմէլիպ, անճաղ օլլանըն կիւնէլէրինտէ
 օլ պէլայը անըն խանէսի իւգէրինէ կէթիլէ-
 ճէյիմ' տէտի :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ Սիւրիյա իլէ իւրայէլ տրտընտա մու-
 հարէպէսիլ իւշ սէնէ միւտտէթ կէշտիս
 2 Վէ իւշիւնճիւ սէնէ ինհուտա մէլիլի Եէհօ-
 շաֆաթ' իւրայէլ մէլիլինին եանընա էնտի :
 3 իւրայէլ մէլիլի տախի քէնտի պէնտէկեա-
 նընա' Բամօթ ճիլ'տառն պիգիմ իտիլինի
 պիլմէ'ղ մի սինիլ, պիլ տախի անը Սիւրիյա
 մէլիլինին էլլինտէն ալմաղըղը իհմալ էտի-
 4 յօրըլ' տէտի : Վէ Եէհօշաֆաթա' Պէնիմ
 իլէ պէրապէր Բամօթ ճիլ'տառն մուհարէպէ
 էթմէյէ կիտէ'ր մի սին տէմէսի իւգէրինէ,
 Եէհօշաֆաթա' իւրայէլ մէլիլինէ' Պէն սէնին
 կիպի իմ, գալմըն' սէնին գալմըն կիպի,
 աթլարըմ տախի սէնին աթլարըն կիպի տիր'
 տէտի :
- 5 Վէ Եէհօշաֆաթ իւրայէլ մէլիլինէ' Շիմ
 տի Բաղաբէ քէլամընը տու'տլ էլլէ' տէտիք-
 6 տէ, իւրայէլ մէլիլի տէօրթ Երիւ գատար
 փէղզամպիլի ճէմ' էտիպ' տնէրէ, Բամօթ
 ճիլ'տառն մուհարէպէյէ չըգալը' մը, Եօգա
 կերի տուրայը' մը' տէտիլինտէ, Չըգ, Բաղա
 անը մէլիլին էլլինէ թէտլիմ' էտէճէք տիր'

7 տեախեր : Վէ Եհօշաֆատ՝ Պուրառա տա-
 8 անտէն սուալ էտելիմ՝ տէտի : Խորայէլ
 մէլիյի տախի Եհօշաֆատ : Միխա իպն ի
 Եիմյա նամ՝ պիր տաէմ տաճա վար , քի
 տնին վասթաւըլէ ԲԱՊԱՍՆ սուալ էտէ
 պիլիւրիզ , Փագաթ Տագալմատ խայրը տէ-
 9 յիւ , անճագ շէրրի իիպար էթտիյի իշիւն ,
 պէն անա պուղղ էտէրիմ՝ տէտի : Եհօշա-
 ֆատ տախի Մէլիք պէյլէ սէյլէմէսին՝ տէտի :
 10 Օլ վագըթ Խորայէլ մէլիյի պիր խաղըմ
 չաղըրըպ , Միխա իպն ի Եիմյալ թէլէ կէթիւր՝
 11 տէտի : Վէ Խորայէլ մէլիյի իլէ Եհօշաֆատ մէլի-
 յի Եհօշաֆատ էլպիտէ ի միւլուքանէրինի
 լապիս օլարագ , Սամարիա գափաւը էօնիւն-
 տէքի մէլտանտա , Տէր պիր քէնտի թտիթըն-
 տա օթուրմագտա , վէ փէլլամպէրէրին ճիւմ
 12 քի անէրին Տուգուրընտա փէլլամպէրէրէ
 13 էթմէքտէ իտիլէր : Վէ Սիտգիյա իպն ի քէն-
 'անա քէնտիսին տէմիրտէն պուլլուլըր
 էտփըպ՝ ԲԱՊԱ պէյլէ պուլլուրուր : Սիւրեանի-
 14 լէրի Տէլաք էտինճէլէ գատար պուլլար իլէ
 15 վուրաճագսին , տէտի : Վէ փէլլամպէրէրէ-
 րին ճիւմէսի պէյլէ փէլլամպէրէրէ էտիպ
 Բամթ ճիւլտա չըգ , վէ մուգաֆէր օլա-
 ճագսին . վէ ԲԱՊԱ անը մէլիյին էլինէ թէս-
 16 լիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր :
 17 Վէ Միխայը չաղըրմաղա կիտէն տաէմ
 անա խիթապէն՝ իշթէ փէլլամպէրէրէ պիր տ-
 18 ճըլտան մէլիք իշիւն խայր սէյլէտիլէր . սէ-
 նին քէլամըն տախի անլէրին պիրինին քէլա-
 19 մը կիպի օլուպ , խայր սէյլէ՝ տէտի : Միխա
 տախի՝ ԲԱՊԱ Տայր տըր քի ԲԱՊԱ պանա նէ՝
 20 էմը էտէրտէ , անը սէյլէյէճէլիմ՝ տէտի :
 21 Վէ մէլիյին նէգտինէ կէլտիյինտէ , մէլիք
 անա՝ ԵՅ Միխա , Բամթ ճիւլտա մուհարէ-
 պէյէ կիտէլիմ մի , Եօգսա կէրի տուրալիմ
 22 մը՝ տէտի . օլ տախի անա՝ Չըգ , մուգաֆ-
 ֆէր օլաճագսին . վէ ԲԱՊԱ անը մէլիյին էլինէ
 23 թէտիլիմ էտէճէք տիր՝ տէտի : Վէ մէլիք տ-
 նա խիթապէն՝ Պանա ԲԱՊԱ Իսի իլէ Եա-
 24 լընըլ Տագիգաթը սէյլէմէլիյին իշիւն սա-
 նա գա՝ քէրրի էէմին վէրէլիմ՝ տէտիքտէ :
 25 Օլ տախի՝ Պիւթիւն Խորայէլ չօպանը օլ-
 մայան զոլուլար կիպի տաղար իւղէրինտէ
 տաղըմըլ կէօրտիւմ . ԲԱՊԱ տախի՝ Պուշլա-
 26 րըն սաճիպի Եօգ տըր . Տէր տաէմ սէլամէթ-
 լէ քէնտի իսնէսին տէօնսին՝ պուլլուրուր :
 27 տէտի : Վէ Խորայէլ մէլիյի Եհօշաֆատ
 խիթապէն՝ Տագալմատ խայրը տէլիլ , անճագ
 շէրրի իիպար էտէճէլիյին անա սէյլէ՝ տէտի
 28 մի տէտի : Միխա տախի՝ Իմիսի սէն ԲԱՊԱ քէ-
 29 լամըն տինկէ . պէն ԲԱՊԱ թտիթը իւղէ-
 րինտէ օթուրուր , վէ ճիւնուտը սէմալիլէ-

նին քէնտիսին էթրաֆընտա , սաղընտա
 20 վէ սօլընտա տուրուր կէօրտիւմ . Վէ ԲԱՊԱ՝
 Բամթ ճիւլտա չըգըպ տա օրատա Տէլաք օլ-
 մասը իշիւն Ախալը քի՞մ ալտատաճագ տըր
 տէմէսի իւղէրինէ , քիմի պէյլէ վէ քիմի շէյլէ
 21 սէյլէտի : Վէ պիր րուճ կէլիպ՝ ԲԱՊԱ Տու-
 ճուրընտա տուրարագ՝ Պէն անը ալտատըրըմ՝
 տէտի . վէ ԲԱՊԱ անա՝ Նէ՞մ վէճճէ՝ տէտիք
 22 տէ , Պէն չըգըպ անըն պիլ ճիւմէ փէլլամ-
 պէրէրինին սաղընտա քիպպ րուճը օլուրըմ՝
 տէտի . Բագա տախի՝ Սէն ալտատաճագսին ,
 վէ մուգաֆէր օլաճագսին . չըգ վէ պէյլէ
 23 Ետի՝ տէտի : Վէ շիմաի , իշթէ ԲԱՊԱ պու-
 փէլլամպէրէրինին ճիւմէսինին սաղընտա պիր
 քիպպ րուճը գամիւշ տըր , լաքին ԲԱՊԱ սէնին
 Տագալմատ շէր օլանը պուլլուրմիւշ տըր՝
 տէտի :
 24 Օլ վագըթ Սիտգիյա իպն ի քէն՝անա
 Եագլալըպ՝ Միխայա պիր թօգաթ վուրարագ՝
 ԲԱՊԱ րուճը անա սէյլէմէք իւղէ պէն-
 25 տէն նէ՞ Եօլտան կէլտի՝ տէտի : Միխա տա-
 26 խի՝ իիթիֆա իշիւն օտատան օտայա կիրաի-
 յին կիւնտէ կէօրէճէքսին՝ տէտի :
 27 Վէ Խորայէլ մէլիյի Միխայը տըր՝ շէճը
 մուհաֆըրը Ամին իլէ մէլիքապտէ Խօալա կէօ-
 28 թիւր , վէ մէլիք՝ Պուշու մաճպտէ իդաէ
 տիպ , պէն սէլամէթլէ՝ ալլտէթ էտինճէլէտէ-
 29 կին անը մուգայապա էքմէլի վէ մուգայապա
 սալը իլէ իթիւմ էլիլիլիլ տէլիւ պու-
 30 յուրուր՝ տէլէճէքսին , տէտի : Վէ Միխա՝
 ԵՅեր պիր վագըթտա սէլամէթլէ՝ ալլտէթ է-
 տէրտէն , ԲԱՊԱ պէնիմ վասթաթմէլէ սէյլէմէ-
 միշ տիր՝ տէտիքտէն սօնկրա , ԵՅ գալմ՝
 ճիւմէլիլ տինկէլիլիլ տէտի :
 31 Պէյլէճէ Խորայէլ մէլիյի իլէ Եհօշաֆատ մէլի-
 յի Եհօշաֆատ Բամթ ճիւլտա չըգտըրար :
 32 Վէ Խորայէլ մէլիյի Եհօշաֆատ՝ Պէն թէպ-
 տիլ ի գըլտաթէթ էտիպ ճէնկէ կիրէրիմ ,
 Փագաթ սէն էլպիտէ ի միւլուքանէնի լա-
 33 պիս օլ տէլէրէք , Խորայէլ մէլիյի թէպտիլ ի
 գըլտաթէթ էտիպ ճէնկէ կիրաի : Վէ Սիւ-
 34 րիյա մէլիյի քէնտինին՝ ալապալարըն օ-
 թուղ իլի գապիթանընա՝ քիւլիւք վէ պէօ-
 յիւք իլէ տէլիլ , անճագ Խորայէլ մէլիյի ի-
 վէ մուհարէպէ էտինիլ տէլիւ էմը էթտի :
 35 Արապա գապիթանը տախի Եհօշաֆատը
 կէօրտիւքէրինտէ՝ Խորայէլ մէլիյի պու օլմա-
 լը տըր՝ տէլէրէք , անըն իլէ մուհարէպէ իշիւն
 իւղէրինէ վարմալարըմէլէ՝ Եհօշաֆատ քէր-
 36 Ետա էլլէտի : Վէ՝ ալապա գապիթանը անըն
 Խորայէլ մէլիյի օլմալարընը կէօրտիւքէրին-
 37 տէ՝ օրատան տէօնտիլէր : Վէ պիր տաէմ
 շիշան արմայարագ՝ Եայընը շէքիպ Խորայէլ
 մէլիյին զըրիւն Տագալմատը արատընտան

- վուրտու. օլ տախի 'արապաճըսընա' Լիլինի չեվիրիպ պենի օրտուռտան չըգար, զիրա մեճ-
- 35 րուհ օլտուռմ' տէտի : Վէ օլ կիւն մուհա-
րեպէ քեպպի շիտտէթ էյլէտի . մէլք տախի
'արապատա , Սիւրեանիլէրին գարշըսընաա
տուրուպ . ագշամ իւզէրի վէֆաթ էթտի .
վէ եարաարնտան գանը 'արապա իչինէ ագ-
- 36 տը : Վէ զուրուպ ը շէմտէ' Հէր քէս քէն-
տի շէհրինէ վէ հէր քէս քէնտի մահալինէ'
37 տէյիւ օրտուռտա նիտա օլունտու : Պէօյլէճէ
մէլք վէֆաթ էտիպ Սամարիայա կէօթիւ-
րիւլիւ . վէ մէլիյի Սամարիատա տէֆն էթ-
- 38 տիլէր : Վէ 'արապաընը Սամարիա հալիւ-
զընըն Կանննտա երյգատըգլարընտա , ՐԱՊՊԸՆ
պուրուրտըը քէլամա կէօրէ , աւըն գանընը
քէօփէքէր եալտըըր . սիւահլարընը տախի
եըյգատըըր :
- 39 Վէ Ախապըն պագըւկէ ի ահվալը վէ
քեաֆֆէ ի ա'մալը , վէ ֆիլաիլինտէն պէյթ
ինշա էյլէտիյի , վէ շու գատար շէհրէր ինշա
էթտիյի իշթէ միւլուք ը Խարայէլին թէվա-
- 40 քիլ քիթապընտա մուհարէր տիր : Վէ Ա-
խապ էճատար իլէ ույուռու , վէ օղլու Ա-
խապէս աւըն եերինէ մէլք օլտու :
- 41 Վէ Եհօշաֆաթ իպն ի Ասա Խարայէլ յէ-
լիյի Ախապըն տէօրաիւնճիւ սէնէսինտէ Եէ-
- 42 հուտա իւզէրինէ մէլք օլտու : Եհօշաֆաթ
մէլք օլտըը զէման օթուգ պէշ եալընտա
օլուպ' եիրմի պէշ սէնէ Եհրուշալիմտէ հիւ-
քիւմէթ էթտի . վալիտէսի Շիւհինին զըզը
- 43 օլուպ' իսմի 'Աղուպա իտի : Վէ փէտէրի Ա-
սանըն պիւթիւն մէսլէյինտէ սիւլուք էթտի .
տանէն սափմայարագ' ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա
հազգ օլտնըն իճրաարնտա պուլունտու :
- 44 Լաքին միւրթէֆէ'աթ տէֆ' օլունմայըպ'
գալմ' միւրթէֆէ'աթ տա զէպհ էտիպ պու-

- 45 խուր եագարլար իտի : Վէ Եհօշաֆաթ Խա-
րայէլ մէլիյի իլէ միւսալէհէ իւզըէ իտի :
- 46 Վէ Եհօշաֆաթըն պագըւյէ ի ահվալը վէ
Խարալ էթտիյի շէճա'աթ վէ մուհարէպէրի
իշթէ միւլուք ը Եհօշաֆաթն թէվարիլ քի-
- 47 թապընտա մուհարէր տիր : Վէ փէտէրի Ա-
սանըն Կանննտան պագի գալմըշ մէ'պուշա-
րը տիյարտան տէֆ' էյլէտի :
- 48 Օլ վագըթ Էտամտա մէլք պուլունմա-
յըպ' պիր վէքիլ խաարէ ի հիւքիւմէթ էտէր
իտի :
- 49 Վէ Եհօշաֆաթ' ալթուն իչին Օֆիրէ
կիթմէք իւզըէ' Թարշէշ կէմիլէրի եափտը
իսէ տէ , 'Լստօնճապէրտէ փարէլէնտէքէ-
- 50 րինտէն կիտէմէտիլէր : Վէ Ախապէս իպն ի
Ախապ Եհօշաֆաթա' Գուլարմ' սէնին
գուլարըն իլէ պէրապէր կէմիլէր իլէ կիթ-
սինլէր' տէտի իսէ տէ , Եհօշաֆաթ ըազի
- 51 օլմտար : Վէ Եհօշաֆաթ էճատար իլէ ու-
յույուպ' ճէտաի հաուաըն շէհրինտէ էճաու-
տը եանընտա տէֆն օլունտու . վէ օղլու
Եհօշաֆաթ' աւըն եերինէ մէլք օլտու :
- 52 Վէ Եհօշաֆաթ մէլիյի Եհօշաֆաթըն օն
եէտինճի սէնէսինտէ Ախապէս իպն ի Ախապ
Խարայէլ իւզէրինէ Սամարիատա մէլք օլուպ'
իքի սէնէ Խարայէլ իւզէրինէ հիւքիւմէթ էյ-
- 53 լէտի : Վէ ՐԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ քէօթիւ օլա-
նը իշլէյիպ' փէտէրինին մէսլէյի վէ վալիտէ-
սինին մէսլէյինտէ վէ Խարայէլին կիւնահ իշ-
լէմէսինէ սէպէպ օլտն Եհրօպը'ամ իպն ի
Նէպալթըն մէսլէյինտէ սիւլուք էտէրէր ,
- 54 Պա'արա թապի' օլուպ' աւա սէճտէ էյլէտի .
վէ փէտէրինին հէր պիր եափտըը վէճհէ
հաբէթիլ Էրէրէ' Խարայէլին Ալահը ՐԱՊՊԸՆ
իզլապ էթտի :

ՄԻԻԼՈՒՔ Ի ԲԱՊԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ Ախապըն վէֆաթընտան սօնիլա Մու-
ապ Խարայէլէ 'տի օլտու :
- 2 Վէ Ախապէս Սամարիատա վագը' քէօշ-
քիւնիւն փէնճէրէսինտէն տիւշիւպ խապմա

*Պու քիթապա ՄԻԻԼՈՒՔ Ի ՍԱՆԿ տախի տէնիլիլ :

- օլմաղա' կիտինիզ , 'Էգրօն իւհհը օլտն Պա-
'ալըգէպուպտան' Պու խաթմալըգտան շիֆա
պուլաճա'գ մը իմ' տէյիւ սու ալ էյլէյինիզ'
3 տէյերէք առտմէր կէօնտէրտի : Վէ ՐԱՊՊԸՆ
մէլիյի թիշպի Էյիյույա խիթապէն' Գալգ ,
Սամարիա մէլիյինին կէօնտէրտիյի առտմէրին

- գարշընա չըգրպ՝ անկերէ, իսրայէլէս իւհ
պուլը՝ անաւորընտան մը սիւղ՝ 'եգրօն իւհհ
օլան՝ Պա'ալը՝ գուգուպտան սու'ալ էթմէյէ
4 կիտիյօրսընը . Պու էճաէն ՐԱՊՊ պու-
յուրուր քի՝ Սէն իւզէրինէ չըգուրըն եա-
թագտան էնմէյիպ մուլթուգա էօլէճէքսին՝
տէյիւ սէօյլէյէսին՝ տէտի . էլէյա տախի
կիթտի :
- 5 Վէ կէօնտէրիլէն տտէմէր Աւալէսնէն նէգ-
տինէ 'ալտէթ էթտիլէրինտէ , անկերէ՝ 'նի՝
6 չիւն 'ալտէթ էթտինիգ՝ տէտի : Անկէր տախի
անա տէտիլէր քի՝ Պիւր առէմ գարշընըգա
չըգրպ պիգէ՝ կիտինիգ , սիւղի կէօնտէրէն մէ-
լիյէ 'ալտէթլէ , անա խիթտպէն՝ Եէհօլա՝ իս-
րայէլտէ իւհհ պուլը՝ անաւորընտան մը 'եգ-
րօն իւհհ Պա'ալը՝ գուգուպտան սու'ալ էթ-
մէյէ կէօնտէրիյօրսըն . պու էճաէն իւզէ-
րինէ չըգուրըն եաթագտան էնմէյիպ՝ մուլթ-
ուգա էօլէճէքսին՝ պույուրուր՝ տէյէսինիգ ,
տէտի :
- 7 Օլ տախի անկերէ՝ Սիլին գարշընըգա չը-
գրպ՝ պու քէլամը սիւղէ սէօյլէյէն առէմ՝ նէ՝
8 չէյէթտէ իտի՝ տէտիլտէ , Անկէր անա՝ Պէ-
լինէ պիւր գայլը զուշապ պաղլամըն , թիւլիւ
պիւր տտէմ՝ իտի՝ տէմէլէրի իւզէրինէ , էօլէ
իւէ թիւլիւ էլէյա տըր՝ տէտի :
- 9 Վէ անն էննա էլլէ նէֆէրի իլէ պիւր
էլլէ պաշը կէօնտէրտի . պու տախի անն եա-
ննա չըգուրընտ , իլթէ տաղըն թէփէսինտէ
օթուրույօր իտի . վէ անա՝ էյ Ալլա՝ տտէ-
մի , աշաղ էնմէլէրիլէ մէլէք էմր էտիյօր՝
10 տէտի : էլէյա տախի էլլէ պաշըյա ճէփապէն՝
էյէր պէն Ալլա՝ տտէմի իւէմ , սէմաւտան
աթէշ էնիպ , սէնի վէ էլլէ նէֆէրինի թէլէֆ
էթսին՝ տէտիլտէ , սէմաւտան աթէշ էնիպ՝
անը վէ էլլէ նէֆէրինի թէլէֆ էթտի :
- 11 Ելինէ անն էննա տիկէր պիւր էլլէ պաշը
իլէ էլլէ նէֆէրինի կէօնտէրտիլտէ , օ անա՝ էյ
Ալլա՝ տտէմի , մէլէք 'ալ էլ 'աճէլէ աշաղը
12 էնմէլէրիլէ էմր էտիյօր՝ տէտի : էլէյա տա-
խի անա ճէփապէն՝ էյէր պէն Ալլա՝ տտէմի
իւէմ , սէմաւտան աթէշ էնիպ սէնի վէ էլլէ
նէֆէրինի թէլէֆ էթտիլտէ՝ տէմէսի իւզէրինէ ,
սէմաւտան Ալլա՝ աթէշ էնիպ՝ անը վէ էլլէ
նէֆէրինի թէլէֆ էթտի :
- 13 Վէ թէքրաւ էլլէ նէֆէրիլէ պիւր իւշիւն-
ճիւ էլլէ պաշը կէօնտէրտիլտէ , պու իւշիւն-
ճիւ էլլէ պաշը եօգարը չըգրպ՝ էլէյաննէն էօ-
նիւնէ կէլէրէք տիգ չէօքտիւ , վէ անա թի-
ճա էտէրէք՝ էյ Ալլա՝ տտէմի , ճոնըմ վէ
պու էլլէ նէֆէր պէնտէկէաննըն ճանալըր
14 նաղարընտ գըյմէթլէ օլոււն . իլթէ սէմա-
ւտան աթէշ էնիպ՝ օլ էփէլէք իքի էլլէ պա-
շը իլէ անկերին էլլէ նէֆէրէրինի թէլէֆ էթ-

- տի . վէ չիմտի ճանըմ՝ նաղարընտ գըյմէթ-
լէ սայըլըն՝ տէտի :
- 15 Վէ ՐԱՊՊՈՐ մէլէյի էլէյայա՝ Սէն անն
իլէ պէրապէր աշաղը էն , վէ անտէն գօրգ-
մա՝ տէմէսի իւզէրինէ , օ գալըպ անն իլէ
16 պէրապէր մէլէյին նէգտինէ էնտի : Վէ անա
խիթտպէն՝ ՐԱՊՊ պէօյլէ պույուրուր . իսրա-
յէլտէ՝ անտէն սու'ալ էթմէլէյին իշիւն
իւհհ եօգ կիպի 'եգրօն իւհհ Պա'ալը՝ գ-
ուգաւտան սու'ալ էթմէյէ տտէմէր կէօն-
տէրտիլէն իշիւն՝ իւզէրինէ չըգուրըն եա-
թագտան էնմէյիպ , մուլթուգա էօլէճէքսին՝
տէտի :
- 17 Վէ էլէյանն սէօյլէտիլի ՐԱՊՊՈՐ քէլա-
մնա կէօրէ օ վէֆաթ էթտի . վէ օղու օլ-
մաւորընտան , Եէհօլա մէլէյի Եէհօլամ
իպի ի Եէհօլաֆաթըն իքինճի սէնէսինտէ ,
18 Եէհօլամ անն էէրինէ մէլէք օլոււ : Վէ
Աւաղէանն էթտիլի շէյլէրին պագըյմէսի
իլթէ միւլըք ը իսրայէլին թէվարիս քիթա-
պընտա մուհարէր տի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ ՐԱՊՊ էլէյայը գաւորըն իլէ սէմայա
րէֆ՝ էտէճէյի վագըթտա , էլէյա իլէ էլլէ-
2 շա՝ ճիլմաւտան կիտէր իքէն , էլէյա էլի-
շա՝ 'ալ՝ Սէն պուրաւտա գալ , զէրա ՐԱՊՊ պէ-
նի Պէլթէլէ կէօնտէրիյօր՝ տէտիլտէ , էլլէյա՝
ՐԱՊՊՈՐ Տայաթը Տագգը իշիւն վէ սէնին
Տայաթըն Տագգը իշիւն սէնի պրագմամ՝ տէ-
3 տի . պէօյլէճէ Պէլթէլէ կէլտիլէր : Վէ Պէլ-
թէլտէ պուլոււնն էպնա ի էնպիյա էլլէյա՝
գարշըլըպ , անա՝ ՐԱՊՊՈՐ պու կիւն էֆէն-
տինի սէնին 'եաննտան ալաճաղըն պի-
լի՝ մի սին՝ տէտիլէր . օլ տախի՝ Պէն տէ
4 պիլիլիմ , սիւքիւթ էտինիլ՝ տէտի : Վէ էլլէյա
անա՝ էյ էլլէյա՝ սէն պուրաւտա գալ , զէրա
ՐԱՊՊ պէնի էրիՏայա կէօնտէրիյօր՝ տէտի .
օլ տախի՝ ՐԱՊՊՈՐ Տայաթը Տագգը իշիւն վէ
սէնին Տայաթըն Տագգը իշիւն սէնի պրագ-
մամ՝ տէտի . պէօյլէճէ էրիՏայա կէլտիլէր :
5 Վէ էրիՏայա պուլոււնն էպնա ի էնպիյա
էլլէյա՝ նէգտինէ կէլիպ , անա՝ ՐԱՊՊՈՐ պու
կիւն էֆէնտինի սէնին էաննտան ալաճա-
ղըն պիլի՝ մի սին՝ տէտիլէր . օլ տախի՝
Պէն տէ պիլիլիմ , սիւքիւթ էտինիլ՝ տէտի :
6 Վէ էլլէյա անա՝ Սէն պուրաւտա գալ , զէրա
ՐԱՊՊ պէնի իրաւան կէօնտէրիյօր՝ տէտի .
օլ տախի՝ ՐԱՊՊՈՐ Տայաթը Տագգը իշիւն վէ
սէնին Տայաթըն Տագգը իշիւն սէնի պրագ-
մամ , տէմէսիլէ , իքիս տէ պէրապէր կիթ-
7 տիլէր : Վէ էպնա ի էնպիյաւտան էլլէ նէֆէր
* Իգր . պաշընտան

- 4 «ստեմ կիտիպ» գարշտու ուղադտան տուր-
տուլար. անլերին իբիսի տախի իրտանն
8 քենարընտա տուրտուլար : Վէ Ելիյա բի-
տաքնը ալըպ տիւրերէք սուլարա վուրտըգ-
տա , իբի թարաֆա այրըմաղլէ՝ իբիսի տէ
գուրու ետրտէն կէչտիլէր :
- 9 Վէ անլեր կէչտիլտէն սօնկրա Ելիյա Ելի-
շա'ա , Պէն Էանընտան ալընմաղտան Եվիլ
սէնին իշիւն նէ՞ Էտէյիմ , թալէպ էյլէ՞ տէ-
տիքտէ , Ելիշա՝ Սէնտէ օլան բուհըն իբի
40 միսլինէ նա'իլ օլայըմ՝ տէտի : Օլ տախի
անա՝ Կիւճ շէյ թալէպ էյլէտին . պէն եա-
նընտան ալընտըղըմ վաղըթ պէնի կէօրիւր
իսէն՝ սանա Էյլէ՞ օլաճագ , վէ էյեր կէօր-
մէզ իսէն՝ օլմայաճագ տըր՝ տէտի :
- 41 Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլեր սէյլէշէրէք
կիտեր իբէն՝ իշթէ պիր աթէշ 'արապասը
վէ աթէշ աթլարը անլերի եէքտիկէրինտէն
թէֆրիզ էթտի , վէ Ելիյա գասըղա իլէ սէ-
42 մայա 'ուրուճ էյլէտի : Ելիշա՝ տախի կէօր-
տիւ , վէ՝ Եյ փէտէրիմ , էյ փէտէրիմ , իւրա-
յէլին 'արապասը վէ աթլարը տէյիւ ֆեր-
եատ էյլէտի . վէ տըթըգ անը կէօրմէտի .
վէ քէնտի Էլիիսէսինի ալըպ իբի փարէ էյ-
43 լէտի : Վէ Ելիյանըն իւզէրինտէն տիւշիւշ
օլան բիտայը ալըպ՝ 'ալտէթ Էտէրէք՝ իրտա-
44 նըն քենարընտա տուրտու : Վէ Ելիյանըն
իւզէրինտէն տիւշիւշ օլան բիտայը ալըպ՝
Ելիյանըն Ալուհը օլան Եէճօվա շիմտի նէ՞րէ-
տէ տիւր՝ տէյերէք սուլարա վուրտու . վէ
սուլարա վուրտըղընտ՝ իբի թարաֆա այ-
րընտըլար , Ելիշա՝ տախի կէչտի :
- 45 Վէ Երիհատա օլան Էպնա ի Էնպիյա անը
գարշտան կէօրտիւքլէրինտէ՝ Ելիյանըն բու-
հը Ելիշա՝ իւզէրինտէ թէգարրիւր էթմիշ տիւր՝
տէյերէք , անը իսթիզպալէ կիտիպ՝ անա եէ-
րէ գափսնարագ 'արղը 'ուպուտիլէթ էթտի-
46 լէր . Վէ անա՝ իշթէ պէնտէկէտնին իլէ էլլի
նէֆէր սաճիպ ի գուլվէթ առտէմէր վար . պուշ-
լար կիտիպ Էֆէնտինի արաքընլար . ԲԱՊՊԵՆ
Բուհը անը ալըպ՝ տաղլարըն պիրի իւզէրինէ՝
եախօտ տէրէլէրին պիրի իշիւն աթմիշ օլմա-
սըն՝ տէտիլէր . օլ տախի՝ կէօնտէրմէյինիզ՝
47 տէտի : Վէ անը ութանտըրընճայա գատար
անա իպըրմ էթմէլէրիլէ , կէօնտէրինիզ՝
տէտի : Լաքին կէօնտէրտիլէրի էլլի նէֆէր
ատէմ իւշ կիւն արատըլար իսէ տէ՝ պուլա-
48 մատըլար : Վէ օ՝ Երիհատա մէքս Էտէր իբէն ,
անըն Էանընտ 'ալտէթ էթտիլէրինտէ , անլէ-
րէ՝ Սիզէ , Կիթմէյինիզ՝ տէ՞մէտիմ մի՝ տէտի :
49 Վէ օլ շէհրին առտէմէրի Ելիշա՝ա՝ իշթէ
պու շէհրին մէվըրի Էֆէնտիլմին կէօրտիլիւ-
կիպի էյի տիր . ֆագաթմ սուլու ֆէնա , վէ
թօփրաղը ղայր ի միւնպիթ տիւր՝ տէտիլէր :

- 20 Վէ անլերէ՝ Պանա պիր Էէնի գապ կէթի-
րիպ իշիւն թուզ գշուհը՝ տէտի . վէ անլեր
21 կէթիրիլէրինտէ , Օ՝ սուլարըն փուհարընա
չըգըպ , թուհը օրայա աթարագ՝ ԲԱՊՊ Կու-
յուրուր քի՝ Պու սուլարա շիֆա վէրտիմ .
պուշլարտան աթլըգ էօլիւմ վէ չօրագըգ
22 օլմայաճագ տըր՝ տէտի : Օլ սուլար տախի
պու կիւնէ տէկին Ելիշա՝ըն սէյլէտիլի քէ-
լամա կէօրէ սաղլամ օլտուլար :
- 23 Վէ օրատան Պէյթէլէ չըգտը . վէ Եօլտա
կիտէր իբէն՝ քիւշիւք չօնուզար շէհրտէն
չըգըպ՝ անը իսթիհզա Էտէրէք՝ Եյ թաա
պաշլը , չըգ , էյ թաա պաշլը , չըգ՝ տէտիլէր :
24 Օլ տախի կէրիլէ տէօնիւպ անլերի կէօրտիւք-
տէ , ԲԱՊՊԵՆ իսթիլէ անլերէ Լա՝նէթ օղու-
տու . վէ օրմանտան իբի տիշի այը չըգըպ՝
օլ չօնուզարտան գըրգ իբիսինի փարէլէտի :
25 Վէ օրատան Քարմէլ տաղընա կիտիպ՝ օրա-
տան տախի Սամարիյա 'ալտէթ էյլէտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Եէհուտա մէլիլի Եէհուաֆաթըն հիւ-
իւ-իւրին՝ օն աէքիղինտէ սէնէսինտէ Եէհու-
րամ իսն ի Սիսապ Սամարիտա իւրայէլ
իւզէրինէ մէլիք օլուպ՝ օն իբի սէնէ հիւքիւ-
2 մէթ էթտի : Վէ ԲԱՊՊԵՆ 'իստիլտէ քէօթիւ
օլանը իշլէտի իսէ տէ , փէտերի վէ վալիտէ-
տի կիպի տէյիլ իսի . ղիրա փէտէրինի
եափմիշ իտիլի Պա՝ալ փութըն տէֆ՝ էթտի :
3 Լաքին իւրայէլին կիւնաճ իշլէմէսինէ սէպէպ
օլան Եէրօպլ'ում իսն ի 'Կէպաթըն կիւնաճ-
լորընտա տէվում Էաիպ անլէրտէն այրը-
մատը :
- 4 Վէ Մուսայ մէլիլի Միշա՝ սիւրիւ սաճիպի
օլմաղէ իւրայէլ մէլիլինէ Եիւզ պին ը՞ս գու-
ղու , վէ եափաղըլարըյէ Եիւզ պին ը՞ս գու-
5 վէրի իտի : Լաքին Աիսայըն վէֆաթընտան
սօնկրա Մուսայ մէլիլի իւրայէլ մէլիլինէ 'ա-
6 սի օլտու : Վէ Եէհօրամ՝ մէլիք օլ ղէման
Սամարիտա անը չըգըպ պիւթիւն իւրայէլ
7 թա՝տաւ էյլէտի : Վէ կիտիպ Եէհուտա մէ-
լիլի Եէհօաֆաթա՝ Մուսայ մէլիլի պսնա
'աա ռօլտու . պէնիմ իլէ Մուսայ իւզէրինէ
մուհարալէպէ կիտէ՞ր մի սին՝ տէյիւ խա-
պէր կէօնտէրտի . օլ տախի՝ իստէրիմ . պէն
սէնին կիպի իմ , գալմիմ՝ սէնին գալմիլն
8 պի տիր՝ տէտի : Վէ՞ Զա՞նիլ Եօլտան չըգա-
լըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ , Էտօմ պերիլէտի եօ-
9 լընտան տէյերէք ճէվապ վէրտի : Պէյլէճէ իս-
րայէլ մէլիլի վէ Եէհուտա մէլիլի վէ Էտօմ՝
մէլիլի կիտիպ՝ եէտի կիւնիւք եօլ աօրաշար-

- լար . վէ մա'կէթէրինտէ պուլունան 'սաաքեր
վէ հայվանաթ իշխն սու եօգ խոի :
- 40 վէ իարայէլ մէլէյի' Է՛յ վա՛հ , ԲԱՊՊ պու-
իւշ մէլէյէրի Մուսայըն էլինէ թէսլիմ էթ-
- 41 մէք իշխն ճէմ' էլէթմիշ տիր' տէտի : Ե՛հ հօ-
շաֆաթ տախի' Պուրատա ԲԱՊՊՅԵ պիր փէյ-
զամպէրի եօ'գ մը քի անըն վասրթասարլէ
ԲԱՊՊՏԱՆ սու'ալ էտէլիմ տէտիյինտէ , իս-
րայէլ մէլէյինին պէնտէկտանընտան պիրի ճէ-
վապէն' Էլիյանըն էլինէ սու գօմուշ օլան Է-
լիշա' իպն ի Շաֆաթ պուրատա տըր' տէտի :
- 42 վէ Ե՛հ Տօշաֆաթ' Անտէ ԲԱՊՊՅԵ քէլամը վար
տըր' տէյէրէք , իարայէլ մէլէյի վէ Ե՛հ Տօշա-
ֆաթ վէ Էտամ մէլէյի անըն եանընտ էնտի-
- 43 լէր : Էլիշա' տախի իարայէլ մէլէյինէ' Աննին
պէնիմ իլէ նէ' իշին վար . փէտէրինին փէյ-
զամպէրէրինէ վէ վալիտէնին փէյզամպէրէրի-
նէ կիթ տէմէսի իւզէրինէ , իարայէլ մէլէյի
անա' իսայր , զիրա ԲԱՊՊ պուլ իւշ մէլէյի
Մուսայըն էլինէ թէսլիմ էթմէք իւզէր ճէմ' :
- 44 էթմիշ տիր' տէտի : վէ Էլիշա' Ղուգուրըն-
տա սուրարըլմ ԲԱՊՊ իւլ ճէւնուտ հալլ
տըր քի' էյէր Ե՛հ հուտա մէլէյի Ե՛հ Տօշաֆա-
թըն խաթըր օլմասպըտը , սէնին էիւզիւնէ
պազմազ վէ սէնի կէօրմէզ խոիմ' տէտի :
- 45 վէ շիմտի պանտ պիր սազէնտէ կէթիրի-
նիլ' տէտի . վէ վազը' օլտու քի օլ սազէն-
տէ ոսազ չալար իքէն ԲԱՊՊՅԵ էլի Էլիշա' :
- 46 իւզէրինէ կէթէյիլէ , ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլու-
րուր . Պու տէրէյի չուգուր չուգուր եափու-
- 47 նըլ . Չիրա ԲԱՊՊ' Սիզ ըիւզիկար կէօրմէյէ-
ճէք վէ եաղմուր կէօրմէյէճէք իոնիկալէ ,
պու տէրէ սու իլէ տօլաճազ . սիզ տախի ,
քէնտինիզ վէ սիւրիւլէրինիլ , վէ հայվան-
լարընըլ իլէճէքսինիլ' տէլիւ պուլուրուր .
- 48 վէ պու' ԲԱՊՊՅԵ 'ինտինտէ քիւշիւք պիր շէյ
օլուպ , Մուսայը տախի էլինիլէ թէսլիմ էտէ-
- 49 ճէք տիր . վէ սիզ հէր սուրը շէհրի , վէ
հէր ալա շէհրի վուրուպ' հէր էյի աղաճը
քէսէրէք , պիլ ճիւմիլ սու փուշարլարընը
գափայաճազ վէ հէր էյի թարլար թաշար
- 20 իլէ վիրան էտէճէքսինիլ' տէտի : վէ սա-
պահլարըն գուրպան թափտիմ օլունարը վա-
գըլթաւ իշթէ Էտամ թարաֆընտան սու կէ-
լէրէք եէր սու իլէ տօլտու :
- 21 վէ Մուսայիլէրին ճիւմիէսի օլ մէլիքէրին
քէնտիրէր իլէ մուհարէպէյէ չըգաղլարընը
իլիթտիրէրինտէ , գուշազ գուշանմաղա միւզ-
թէտիր օլանլարըն ճիւմիէսի ճէմ' օլուպ հու-
- 22 տուտա տուրտուլար : վէ սապահլարըն էր-
քէն գալլըպ' կիւնէշ օլ սուչա վուրարըն-
տա , Մուսայիլէր օլ սուչու գարըտան գան
- 23 կիպի գըրմըզ կէօրմէքէ , Պու գան տըր . օլ
մէլէքէր պիրի պիրի իլէ ճէնք էտիպ պիրի

- պիրինի վուրմուշ օլմալը տըր . էյ Մուսայիլէր ,
- 24 եաղմալ' տէտիլէր : վէ իարայէլ օրտու-
կէտհնա կէլտիքէրինտէ իարայէլիլէր գալլըպ
Մուսայիլէրի վուրտուլար . պուշար տախի
էօնէրինտէն Ֆիրար էթտիլէր . վէ իարայէլէր
Մուսայիլէրի վուրարազ անլէրին տիյարընա
- 25 կիրտիլէր : վէ շէհրէրի հէտմ էտիպ' հէր էյի
թարլար հէր քէս պիրիլէր թաշ աթարազ անը
տօլտուրարըն , վէ սու փուշարլարընըն ճիւմ-
լէսինի գափայըպ' հէր էյի աղաճը քէստիլէր .
անճազ Գիրհարէսէթին թաշարընը պրազտը-
լար , վէ սափանճըլար անը իհաթէ էտիպ վուր-
- 26 տուլար : վէ Մուսայ մէլէյի մուհարէպէ
քէնտի 'ալէյհինէ զիյատէ շէտտ օլտըղընը
կէօրմէքէ , օրտուլէ եարըպ Էտամ' մէլէյինէ
կէյիւք իւզըն' եալըն գըլըճը ետի եիւլ նէ-
ֆէր ալար իսէ տէ , միւզթէտիր օլմալը-
- 27 ղընտա , փէնտի եէրինէ մէլէք օլաճազ օլան
իլէ օղընը ալըպ' անը սուրըն իւզէրինտէ
մուհարազա էլիլէտի . վէ իարայէլ 'ալէյհինէ
գաղապ ը 'ազիմ' օլտարազ , անտէն շէքիլիպ
տիյարլարընա 'ալտէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 4

- 1 վէ էպնա ի էնպիյանըն ղէվճէրինտէն պի-
րի Էլիշա'ա ֆէրետտ էտէրէք' Չէվճիմ' գուլըն
վէֆաթ էթտի . վէ սէն գուլընըն ԲԱՊՊՏԱՆ
գօրգար խոյինի պիրիսին . վէ ալաճազը
իլի օղըմը քէնտինէ քէօլէ օլմալ իւզըն ալ-
- 2 մազ իշխն կէլտի' տէտի : Էլիշա' տախի ա-
նա խիթապէն' Սանա նէ' եափայըմ' , խանէ-
տէ նէ'ն , վար , պանա սէօյլէ' տէտիքտէ , մէր-
գումէ' խանէտէ ճարիյէնին պիր գապ ղէյ-
թուն եաղընտան մո'տա պիր շէյի եօգ տըր'
- 3 տէտի : Օլ տախի' Աիթ , խարիճտէն , գօն-
շըլարընըն ճիւմիէսինտէն գապլար , պօշ գապ-
- 4 լար իսթէ , աղ իսթէմէ : վէ էլէ կիրտիյին-
տէ գափուլը քէնտինին վէ օղըլարընըն իւ-
զէրինէ գափայըպ , Էալ օլ գապլարըն ճիւմ-
լէսինէ պօշալթ , վէ տօլանը պիր թարաֆա գօ'
- 5 տէտի : Մէրգումէ տախի անըն եանընտան
կիտիպ' քէնտիսիլլէ էվալար իւզէրինէ գա-
փուլը գափաւարգտա , անլէր ֆաղալը անըն եա-
նընա կէթիրի , օլ տախի տօլտուրուր խոի :
- 6 վէ գապլար տօլտըգտա օղընա' Պանա պիր
գապ տաշա կէթիր' տէմէսիլլէ , Տաշա գապ
եօգ տըր' տէտի . օլ ղէման եաղ քէսիլտի :
- 7 վէ մէրգումէ կիտիպ Ալլահ' տէմինէ խապէր
վէրտիլտէ , օլ տախի անա' Աիթ , եաղ սա-
թըպ պօրճընը էտա էթ , վէ պազըյէսիլլէ
սէն վէ էվալարըն կէլինինիլ' տէտի :
- 8 վէ կիւնլէրին պիրինտէ Էլիշա' Շուշամա
կիտէր իքէն' օրատա միւլթէպէր պիր խա-

- Թուն թա՛ամ էթմէք իւզըն անը իպրամ իլէ տա՛վէթ էյլէտի . վէ օրատան կէշտիքճէ թա-
 9) ՛ամ էթմէք իւզըն օրայա ուզար իտի : Վէ մերգումէ գէվճինէ խիթապէն՝ իշթէ տա՛րմա եանըմըզտան կէշէն քիմնէնին Ալա՛հն պիր մուգատտէս ատէմի խիյինի անկլայօրըմ .
 10) Անա տիվար իւզէրինտէ պիր քիւշիւք ֆէվ- գանի օտա եափըպ , անըն իշիւն օրայա պիր ետթազ , վէ սօֆրա իլէ պիր իսքէմէն վէ շէմ՛տան գօյալըմ քի պիգէ ուզրատըզ գէ-
 11) ման օրատա գօնաուն՝ տէտի : Վէ կիւնիւ- րին պիրինտէ օ օրայա կէլաիյինտէ՝ օլ ֆէվ-
 12) գանի օտայա կիրիպ եաթտը . Վէ խը- մէթքեարը ճէհապիլէ՝ Պա Շունամիլէյի չա- զըր՝ տէմէսի իւզէրինէ , անը չազըրտը . մեր- գումէ տախի անըն հուզըւրընտա տուրտու :
 13) Վէ խըտմէթքեարընա խիթապէն՝ Անն անա՛ իշթէ պիգիմ իշիւն պու գատար զա՛հէթ չէքտին . սանն նէ՞ էտէյիմ , մէլիլէ եա մեր- ՛ապէրէ պիր տէյէճէյին վա՛ր մը՝ տէյեսին , տէտի . մերգումէ տախի՝ Պէն քէնտի գաւ- մըմ արտընտա իգամէթ էտիյօրըմ՝ տէտի :
 14) Վէ Էլէւն՝ Պունուն իշիւն նէ՞ էթմէլի՝ տէ- տիքտէ , ճէհապիլ՝ Հազիգաթէն անըն չօճուզը եօզ , գէվճի տախի իիթիյար օլմուշ տըր՝
 15) տէտի : Վէ՛ Անը չազըր՝ տէտիքտէ , չազըր- տըր . վէ մերգումէ գափուտա տուրտընտա ,
 16) 0 անա՛ կէլէճէք սէնէ պու մէվիմտէ գու- ճաղընտա պիր օղըն՝ օլաճադ տըր՝ տէտի : Մերգումէ տախի՝ Խայր , էյ Ալա՛հ ատէմի էֆէնտիմ , ճարիյէնէ եալան սէօյլէմէ՝ տէ-
 17) տի : Վէ խաթուն համիլէ օլուպ՝ Էլիշա՛րն անա սէօյլէտիյի կիպի՝ էրթէսի սէնէ օլ վա- գըթտա պիր օղուլ տօղուրտու :
 18) Վէ չօճուզը պէօյիւտիւ՝ վէ կիւնիլէրին պի- րինտէ օրազճըլարըն եանընա փեաէրինէ կիթ-
 19) տի : Վէ փեաէրինէ՛ Պա՛շըմ , պա՛շըմ՝ տէ- տի . օլ տախի խըտմէթքեարընա՛ Անը վալի-
 20) տէսինէ կէօթիւր՝ տէտի : Օլ տախի անը տլըպ վալիտէսինէ կէօթիւրտիւ . վէ Վճաֆ անըն տիլէրի իւզէրինտէ էօյլէյէ գատար
 21) օթուրտու վէ օլ Վէ՛ա Վէֆաթ էյլէտի : Վէ մերգումէ եօգարը չըգըպ , անը Ալա՛հ ատէմի- նին եաթաղընա եաթըրարազ՝ գափուպը իւ-
 22) զէրինէ գափուպը տըշարը չըգտը , Վէ գէվ- ճինի չազըրըպ անա՛ րիճա էաէրիմ , պանա խըտմէթքեարըն պիրի իլէ պիր մէրքէպ կէօնտէր քի Ալա՛հ ատէմինն նէղտինէ գա- տար՝ ալ էլ ՛աճէլէ կիտիպ կէրի կէլէյիմ՝ տէ-
 23) տի : Օլ տախի անա՛ Նի՛շիւն պու կիւն անըն եանընա կիտէճէքիին . այ պաշը տէյիլ , սէվթ տախի տէյիլ տիր՝ տէտիյինտէ , մերգումէ՛
 24) Էյիլիք՝ տէտի : Վէ մէրքէպի հազըրտարըպ խըտմէթճիլէ՛ Սիււր , կիթ , վէ պեն սանա սէօյ-

- լէմէյինճէ պանա ըի՛այէթէն սիւրմէքտէն կէ-
 25) ըի տուրմա՛ տէտի : Վէ կիտէրէք Քարմէլ տաղընա , Ալա՛հ ատէմինն եանընա վար- տը . Ալա՛հ ատէմի տախի անը ուզադտան կէօրտիւլիւնտէ , խըտմէթքեարը ճէհապիլէ՛
 26) իշթէ Շունամիլէ կէլէյօր . Շիմտի անը իս- թիգապիլէ գօշ , վէ անա՛ Էյի՞մ մի սին , զէվ- ճին էյի՞մ մի տիր , չօճուզ էյի՞մ մի տիր՝ տէ- յեսին , տէտի . մերգումէ տախի՝ Էյի՞մ տէյէ-
 27) ըք ճէվապ վէրտի : Վէ տաղա Ալա՛հ ատէմի- նին նէղտինէ կէլիպ՝ այազլարընա գափանտը . ճէհապի տախի եանաղըպ անը կէրի չէքէճէք օլ տըղընտա , Ալա՛հ ատէմի՛ Անը գօյ վէր . ճանը աճըլիշ տըր . վէ ԲԱՊՊ օէպէպէն պէնտէն խափի թուլթուպ պէյտն էթմէտի՝ տէտի :
 28) Մերգումէ տախի՝ Էֆէնտիմտէն պիր օղուլ թալէպ էթտի՛մ մի . Պէնի ալտաթմա՛ տէ՞-
 29) մէտիմ մի՛ տէտիքտէ , Էլէւ՛ ճէհապիլէ՛ Պէ- լինի գուշատըպ՝ ՛աաամը էէնէն ալարազ , կիթ , վէ պիր քիմէյէ ըապթ կէլտիյինտէ անա սէլամ՝ վէրմէ , վէ պիր քիմնէ սանա սէլամ՝ վէրիւտէ , ճէվապ վէրմէ . վէ ՛աաամը
 30) չօճուզըն եիւզիւ իւզէրինէ գօ՝ տէտի : Զօ- ճուզըն վալիտէսի տախի՝ ԲԱՊՊԵ Հայաթը հազգը իշիւն վէ սէնին հայաթըն հազգը ի- շիւն սէնի պրազմամ՝ տէմէսի իւզէրինէ , օ
 31) գալըզ պնըն արտընճա կիթտի : Վէ ճէհա- զի իլէրի կիտիպ՝ ՛աապը չօճուզըն եիւզիւ իւ- զէրինէ գօտու իսէ տէ , սէս եօզ վէ հիսս եօզ իտի . վէ անը գարըլըլամաղա տէօնէրէք՝ Զօ- ճուզ ույանմաար՝ տէյիւ խապէր վէրտի :
 32) Էլիշա՛ տախի խանէյէ կիրտիքտէ՛ իշթէ չօ- ճուզ էօլմիւշ վէ քէնտի եաթաղը իւզէրինէ
 33) եաթըրըմէշ իտի : Վէ իշէրի կիրիպ գափու- յը՝ քէնտիլէրի իւզէրինէ գափատըզտա՛ ԲԱՊ-
 34) ՊԱ տու՛ա էյլէտի . Վէ գալըզպ չօճուզըն իւզէրինէ եաթարազ՝ աղղընը անըն աղղընա վէ կէօզլէրինի անըն կէօզլէրինէ՛ վէ էլլէրի- նի անըն էլլէրինէ գօյարազ՝ իւզէրինէ ու- զանտը , չօճուզըն ճէսէտի տախի ըսնտը :
 35) Վէ տէօնիւպ էվին իլինտէ պիր պու թարա- ֆա , պիր շու թարաֆա կէղտիքտէ , եօգարը չըգըպ անըն իւզէրինէ ուզանմաար յէ՛ չօճուզ եէտի տէֆ՛ա աղսըրտը , վէ չօճուզ կէօզլէ-
 36) ըրին ալտա : Վէ ճէհապիլէ չազըրըպ՝ Շու- նամիլէյի չազըր՝ տէտի . օլ տախի անը չա- զըրտըգտա՛ մերգումէ եանընա կէլտի . վէ օ՝
 37) Օղղընը ալ՝ տէտիքտէ , Մերգումէ կէլիպ անըն այազլարընա տիւշտիւ , վէ եէրէ գափանա- րազ անա՛ տըզը՝ ՛ապուտիլէթ էթտիքտէն սօնկրա՛ օղղընը ալըպ չըգտը :
 38) Պա՛տէհու Էլիշա՛ ճիւճալա ՛ապտէթ էյ- լէտի . վէ տիյարտա գըթըզ օլուպ՝ էպան ի
 Իրգ . իրիսի

կենպիս տախի անըն հուզուրընտա օթու-
րուր իբէն , քէնտի խըամէթքեաւընա խիթա-
պէն՝ Պէօյիւք թէնճէրէյի օնաւ գոյուպ՝ էպ-
նա ի էնպիլայա պիր շորպա փիլիբ՝ տէտի :
39 Պիրի տախի օթ տէվիլիմէք իւզըն սաջրայա
չըգաւըտա , պիր ետպանի տամա պուլարաք՝
անտէն էսվապը տօլուսը ետպան խըյարը
տէվիլիտի . վէ նէ օլտըղընը պիլմէյերէք՝ կէ-
40 լիպ շորպա թէնճէրէսինէ տօղրատը : Վէ եէ-
մէլէրի իչիւն օլ տտէմէլէրին էօնլէրինէ գօ-
տըղլարընտա , անլէր տախի շորպատան ետտիք-
լէրի կիպի՝ էյ Սլլաճ տտէմի , թէնճէրէտէ
էօլիւմ վար՝ տէյիւ ֆէրէտա էթտիլէր , վէ
41 եէյէմէտիլէր . Օլ տախի՝ Ուն կէթիլինիլ
տէտի . վէ թէնճէրէ իչիւնէ աթտըգտան սօնկ-
րա՝ խալլըն էօնիւնէ գօ՝ տէմէսի իւզլէրինէ
եէտիլէր վէ թէնճէրէտէ զարարը պիր շէյ
էօգ իտի :
42 Վէ պիր տտէմ՝ Պա՛ալլալիշտան կէլիպ
Սլլաճ տտէմինէ թուրֆանտալարտան էքմէք՝
եա՛նի երիմի՛ տտէտ տարփա էքմէյի , վէ թօր-
պա իլէ թազէ պաշաղըր կէթիլտի : Օլ տա-
43 իի՝ խալլա վէր , եէսինլէր՝ տէտի : Խըտմէթ-
քեաւը տախի՝ Պուսու նա՛սլլ երիւզ քիլի
էօնիւնէ գոյայըմ՝ տէմէլէր , օլ տտիի՝ խալ-
գա վէր , եէսինլէր , զըրա ՐԱՊՊ՝ Եէյէմէլէր
վէ արթաճաք արը՝ տէյիւ պուլուրուր՝ տէ-
44 տի : Վէ էօնլէրինէ գօտըղընտա եէտիլէր ,
վէ ՐԱՊՊՈՆ քէլամընա կէօրէ արթար :

ՊԱՊ 5

1 Վէ Սիւրիյա մէլիլինին սէր՝ապէրի Նա՛-
ման , ՐԱՊՊ անըն վարթապըլէ Սիւրիյա
խէլաւ պախշ էթմիշ օլմաղլէ , էֆէնտիսինին
ինտիսին պէօյիւք վէ միւլթպէր պիր ասէմ
իտի . վէ պու շէճա՛աթլը պիր տտէմ իտի
2 իսէ տէ՝ ճիւզամը իտի : Վէ Սիւրեանիլէ-
րին պէօլիւքլէրի չըգալ՝ Խարայէլ տիյարըն-
տան քիւչիւք պիր գըզ էսիլ կէթիլտի-
լէր . պու տախի Նա՛մանըն գէվճէսինին եա-
3 նընտա պուլուրուր իտի : Վէ խանըմընա՝
Քնաշքի էֆէնտիմ Սամարիտա օլան փէյ-
ղամպէրին եանընտա օլայըտը . օ անը ճիւ-
4 զամընտան սաղալտըր իտի՝ տէտի : Վէ
Նա՛ման կիտիպ էֆէնտիսինէ՝ Խարայէլ տի-
յարընտան օլան գըզ պէօյլէ պէօյլէ սէօյ-
5 լէյօր՝ տէյիւ խապէր վէրտի : Վէ Սիւրիյա
մէլիլի ա՛ա՝ Սէրիլէն կիթ , պէն Խարայէլ մէ-
լիլինէ պիր մէթթուպ կէօնտէրիլիմ՝ տէտի :
Օլ տախի պէրապէր օն թալանթ կիւմիւշ
վէ ալթը պին գըլթ՝ա ալթուռն վէ օն գալթ
6 էպիսէ ալըպ կիթտի : Վէ օլ մէթթուպ իս-
րայէլ մէլիլինէ կէօթիւրաիւ . մէ՛ալի տախի

պու իտի , Պու մէթթուպ սանա վաորը օլտը-
ղը կիպի իշթէ Նա՛ման գուլմը սանա կէօն-
տէրտիմ՝ քի անը ճիւզամընտան գուլթարա-
7 արն : Վէ Խարայէլ մէլիլի մէթթուպ օգու-
տըղը կիպի էսվապընը երթթըպ՝ Պէն էօլտիւր-
մէյէ վէ տիլիլթմէյէ քաթիլ օլան Սլլաճ մը
իմ՝ քի , պու զալթ՝ պիր տտէմի ճիւզամըն-
տան գուլթարմալ՝ իչիւն պանա կէօնտէրի-
յօր . պու տտէմին՝ ալէյիմէ պէհանէ արա-
տըղը էյիճէ մա՛լիւմինիլ օլտուռն՝ տէտի :
8 Վէ Սլլաճ տտէմի էլիլա՛ Խարայէլ մէլիլի-
նին քէնտի էսվապընը երթթմըշ օլտըղընը ի-
շիթտիլինտէ , մէլիլի Խաթիլ կէօնտէրիպ՝ Նի՛-
չիւն էսվապընը երթթտըն . օ պանա կէլինի
տէ Խարայէլտէ փէյղամպէր վար իտիլինիլ պի-
9 լէճէք տիր՝ տէտի : Իմտի Նա՛ման աթարը
վէ՝ արապատըլէ կէլիպ՝ էլիլա՛ըն խանէսի
10 գափուսընտա տուրտու : էլիլա՛ տախի՝ կիթ ,
Խրտանտա եէտի տէֆ՛ա երլգան , վէ էթիլի
եէրինէ կէլէճէք վէ թա՛հիր օլաճաք սըն՝ տէ-
յիւ անա պիր տտէմէ խապէր կէօնտէր-
11 տի : Լաքին Նա՛ման զազապլանըպ օրա-
տան հարէթէթլէ՝ իշթէ մուլթադա ալըշարը
չըգալ էանըմտա տուրաճաք , վէ իլաճը օլան
Եէհօվանըն խամին տու՛ա իլէ էլիլի ճիւզալլէ
եէր իւզլէրինտէ սալլայարաք՝ ճիւզամը տէֆ՛
12 էտէճէք տիր՝ տէր իտիմ : Տըմըշքը րմապլա-
րը Ապանա վէ Պարֆար Խարայէլին սուլարը-
նըն ճիւմէսինտէն էյի տէյի՛լ մի . անլէրտէ
երլգանըպ թա՛հիր օլաճաք մը իմ՝ տէյէ-
13 ընք , զազապլաք տէօնիւպ կիթտի : Պէնտէ-
կէանը տախի էանաչըպ անա խիթապէն՝
էյ փէտէր , էյեր փէյղամպէր սանա պէօ-
յիւք պիր շէյ սէօյլէսէ իտի՝ անը իճրա
էթմէ՛ղ մի իտին . նէ՛րէտէ գալտը քի սա-
նա՝ երլգան վէ թա՛հիր օլ տէտի , տէտիլէր :
14 Օլ գէման էնիպ՝ Սլլաճ տտէմինին քէլամը-
նա կէօրէ եէտի տէֆ՛ա Խրտանա տալտը ,
վէ անըն էթիլ պիր քիւչիւք չօճուգ էթիլ կի-
պի օլուպ՝ թա՛հիր օլտու :
15 Վէ քէնտիսի պիւթիւն ուլայը իլէ Սլլաճ
տտէմինէ՝ ալտէթլէ կէլիպ՝ անըն հուզուրըն-
տա տուրտու , վէ ա՛ա խիթապէն՝ իշթէ պիւ-
թիւն գէմինտէ , Խարայէլտէ օլանտան մա՛տա ,
Սլլաճ օլմաղըղընը շիմտի պիլտիմ . վէ բիճա
էտէրիմ , շիմտի գուլթտան պիր հէտիլէ գա-
16 պուլէ էյլէ՝ տէտի : Օլ տախի՝ Հուզուրընտա
տուրաղըմ՝ Եէհօվա հալլ տըր քի գապուլ
էթմէմ՝ տէտի . վէ գապուլէ էյլէմէսի իչիւն
անա իպրամ էթտի իսէ տէ , օ իմթինա՛ էյ-
17 լէտի : Վէ Նա՛ման՝ Պու գուլթնա իքի գա-
թըր եիւքիւ գառար թօփրաք վէրիլէ օլ-
մա՛ղ մը , գերա գուլթն արթըք Եէհօվատան
մա՛տա տիկեր իլաճարա մա՛հրապա վէ գուր-

- 18 պան 'արզ էթմէյէճէյիմ' Պու խուսուստա
նէճօվա գուլընը 'աֆիլ էյլէյէ', եա'նի էֆէն-
տիմ պէյթ ի րիմմօնա, օրատա սէճտէ էթ-
մէք իւզլէ կիրտիյինտէ, էլիմէ տայանմա-
սըյլէ պէն տէ պէյթ ի րիմմօնա էյլիտի-
յիմ սըրատա, պու խուսուստա' եա'նի
պէյթ ի րիմմօնա պու էյլիլէքլէյիմի ԲԱՊՊ
- 19 պու գուլընա 'աֆիլ էյլէյէ' տէտի : Օլ տաի
անա՝ Սէլամէթլէ կիթ' տէտի : վէ անըն եա-
նընտան պիր մըգատար եօլ կիթտի :
- 20 Լաքին Ալլահ տտէմի էլիշա'ն խըտմէթ-
քեարը ճէհաղի' իշթէ էֆէնտիմ պու Սիւր-
եանի 'Նա'մանը էսիրկէյէրէք, կէթիրտիյի-
նի անըն էլիւնտէն գապուլ էթմէտի իսէ տէ,
ԲԱՊՊ հայր տըր քի պէն անըն արտընճա գօ-
- 21 շուպ' անտէն պիր շէյ ալըրըմ' տէտի : վէ
ճէհաղի 'Նա'մանըն արտընա տիւշտիւ, վէ
'Նա'ման անըն քէնտի արտընճա գօշարը-
նը կէօրմէքլէ, անը գարշըլըմադ իչիւն 'ա-
- 22 րապատան էնիպ, 'իսայր մը տըր' տէտի : Օլ
տաի' 'իսայր տըր էլթէ շիմտի էֆրոյիմ' տա-
ղընտան, էպան ի էնպիյատան իքի ճիվան
կէլտի. անլէրէ պիր թալանթ կիւմիւշ իլէ
իքի գաթ էլպիտէ վէրէսին' տէյիւ ըրճա իչիւն
- 23 էֆէնտիմ պէնի կէօնտէրտի' տէտի : 'Նա'
ման տաի' ֆէրէմ էյլէ, իքի թալանթ ալ'
տէտի. վէ անա իպրամ էտէրէք իքի թա-
լանթ կիւմիւշիւ իքի թօրպայա պաղպըպ'
իքի գաթ էլպիտէ իլէ պէրապէր խըտմէթ-
քեարըլընտան իքի քիմէյէ վէրտի, անլէր
- 24 տաի' անըն էօնիւնճէ կէօթիւրտիւլէր : վէ
թէֆէյէ կէլտիքտէ' էլիլընտէն ալըպ խանէ-
տէ սաղալարադ, օլ առէմլէրի սալը վէրտի :
- 25 անլէր տաի' կիթտիլէր : վէ քէնտիսի կէ-
լիպ էֆէնտիսինին հուզուրընտա տուրաղըն-
տա, էլիշա' անա՝ էյ ճէհաղի, նէօրէտէն չէ-
լէյօր' տէտիլինտէ, Գուլըն պիր եէրէ կիթ-
- 26 մէտիմ' տէտի : Օլ տաի' անա՝ Օլ տտէմ
սէնի գարշըլըմադ իչիւն 'արապատընտան
էնիպ կէլտիլինտէ' գալպիմ օր-յա կիթմէտի
մի. կիւմիւշ ալաճադ, վէ էլպիտէ վէ զէյ-
թուլըգլար վէ պաղար վէ գօյուշլար վէ
սըղըրլար վէ գուլար վէ ճարիյէրէր ալա-
- 27 ճադ վա'գըթ մը տըր : իմտի 'Նա'մանըն ճիւ-
ղամը սէնին իլէ զիւրէյէթիլինէ իլ էլ էպէտ
խաթըլաճադ տըր' տէտի : Օլ տաի' գար
կիպի ճիւղամլը օլարադ' անըն հուզուրըն-
տան չըգտը :

ՊԱՊ 6

- 1 վէ էպան ի էնպիյա էլիշա'ն խիթապէն'
իշթէ հուզուրընտա սաքին օլարըղմըլ մա-
- 2 հալ պիլէ տար տըր : Պիզ, իրտանա կիտիպ,

- հէր պիրիմիզ օրատան պիր աղաճ ալըպ' իգու-
մէթիմիզ իչիւն օրատա քէնտիլիզէ պիր մէ-
քեան եափալըմ' տէտիքլէրինտէ, կիրտիլը,
- 3 տէտի : Պիրի տաի' ֆէրէմ էյլէ, գուլա-
րըն իլէ պէրապէր կէլ' տէտիքտէ, կէլիլիմ'
- 4 տէյէրէք, Անլէր իլէ պէրապէր կիթտի. վէ
իրտանա վաթըլ օլուպ' աղաճար քէտիլէր :
- 5 վէ անլէրտէն պիրի պիր աղաճ քէտէր իքէն,
պալթանըն տէմիրի սույա տիւշտիւ. օլ տա-
ի' էյ վաճ, էֆէնտիմ, օ էմանէթ իտի' տէ-
- 6 յիւ ֆէրէտա էյլէտի : վէ Ալլահ տտէմի
հէօրէյէ տիւշտիւ' տէտիքտէ, օլ առէմ անա
եէրի կէօթէրտի. օ տաի' պիր աղաճ քէ-
տիպ' օրայա աթարըլ կիպի տէմիր սույուլն
- 7 երիւլինէ չըգտը : վէ անա՝ Անը գալարը'
տէտիքտէ, օլ առէմ էլիլին ուզաթըպ անը
ալըր :
- 8 վէ Սիւրիյա մէլիյի իսրայէլ իլէ մուհա-
րէպէ էտէր իքէն, պէնտէկէանը իլէ միւշապէ-
րէ էտիպ' Ֆիլան մահալտէ օրտու գուրա-
- 9 յըմ' տէտիքտէ, Ալլահ տտէմի իսրայէլ մէ-
լիլինէ՝ Օլ մահալտէն սագըն կէլմէյէսին,
զէրա Սիւրեանիլէր օրայա էնտիլէր' տէյիւ
- 10 խապէր կէօնտէրի իտի : վէ իսրայէլ մէ-
լիլին, Ալլահ տտէմինին քէնտիսինէ սէօյլէ-
յիպ հաղաթ էթտիրպիլին մահալտէ արտ' կէօն-
տէրէրէք, չօդ տէֆ'ա օրատան սագընտը :
- 11 վէ Սիւրիյա մէլիլինին գալպի պու քէյֆի-
յէթտէն սալըլ միւշալթարիպ օլմաղլէ, պէն-
տէկէանըն չաղըրլպ անլէրէ՝ Պիզտէն իսրա-
յիլ մէլիլինէ խապէր կէօնտէրէն. քիմ օլարը-
նը պանա պէյան էթմէյէճէք մի սինիլ տէ-
- 12 մէսի իւզէրինէ, Պէնտէկէանընտան պիրի'
էյ էֆէնտիմ մէլիլէ, հալ պէօյլէ տէյիլ
տիր, անճադ իսրայէլտէ պուլուշան էլիշա'
փէյղամպէր սէնին եաթադ օտանտա սէօյլէ-
տիլին սէօյլէրի իսրայէլ մէլիլինէ պէյան է-
- 13 տէր' տէտի : Օլ տաի' կիրտիլը, պու զաթըն
նէրէտէ օլարըլըն կէօրիւնիւղ, քի պէն անը
թուլթուրալըմ' տէտի : վէ անա՝ իշթէ
Տօթանտա տըր' տէյէրէք խապէր վէրիլտի :
- 14 վէ օրայա աթարըլ իլէ 'արապալար վէ
խալլը 'ապէր կէօնտէրտի. պուշլար տաի'
կէճէլէյին կէլպ շէհրի իհաթէ էթտիլէր :
- 15 վէ Ալլահ տտէմինին խըտմէթքեարը սա-
պահալընէ էրքէն գալըպ տըշարը չըգտը :
վէ իշթէ 'ապէրլէր, աթարը վէ 'արապալար
շէհրի իհաթէ էթմիլէր իտի. վէ ուշաղը
անա՝ էյ վաճ, էֆէնտիմ, նէօ եափալըմ'
- 16 տէտի : Օլ տաի' Գօրգմա, զէրա պիլիմ'
իլէ օլանլար' անլէր իլէ օլանլարտան չօդ
- 17 տըր' տէտի : վէ էլիշա' տու'ա էտիպ' եա
ԲԱՊՊ, ըրճա էտէրիմ, պուշուլն կէօլէրինի
աշ, կէօրիւն' տէտիքտէ, ԲԱՊՊ օլ ուշաղըն

- կէօղէրինն աչտը . օլ տախի պագտը , վէ
իշթէ տաղ էլիշա'նն էթրաֆընտա աթէշ
աթթարը վէ 'արապարըլլէ տօլու իտի :
- 48 Վէ Սէրէսնէլէր անըն հանընա էնտիքէրին-
տէ , էլիշա' ՐԱՊԱ տու'ա էտիպ' Րիճա էտէ-
րիմ , պու թա'իֆէնին կէօղէրինն կէօրմէղ
էլլէ' աէմէսի իւզէրինէ , անլէրին կէօղէրինն
էլիշա'նն սէօղիւնէ կէօրէ կէօրմէղ էլլէտի :
- 49 Էլիշա' տախի անլէրէ' Եօլ պու տէյիլ տիր ,
շէճը տախի պու տէյիլ տիր . արաբձա կէ-
լինիլ , պէն տախի սիզի արապղընըլլ ատէ-
մէ կէօթիւրէլլիմ' տէյէրէք , անլէրին Սա-
- 20 մարիայա կէօթիւրտիւ : Վէ Սամարիայա
կիրտիքէրինտէ , էլիշա' Եա ՐԱՊԱ , պուշ-
լարն կէօղէրինն աշ , կէօրսիւնլէր' տէ-
տի . ՐԱՊԱ տախի անլէրին կէօղէրինն աշտը ,
վէ իշթէ Սամարիանըն օրթաարնտա օլտըգ-
- 21 լարնը կէօրտիւլէր : Վէ Իարայէլ մէլիյի
անլէրի կէօրիւնճէ , էլիշա'ա խիթապէն' Էյ
փէտէրիմ , վուրայըմ' մը , վուրայըմ' մը' տէ-
- 22 տի : Օլ տախի' վուրմա . գըլըճնէ վէ ետ-
յնէ էսիր ալտըղընը վուրմ' մը սըն . էօնլէ-
րինէ էքմէք իլէ սու գօ , եէյիպ իշտիքտէն
սօնկրա էֆէնտիլէրինէ կիթսիլլէր' տէտի :
- 23 Վէ անլէրէ պէօյիւք պիր զիյաֆէթ թէրթիպ
էթտի , վէ եէյիպ իշտիլէր . պա'տէճու անլէ-
րի սաղ վէրտի , վէ էֆէնտիլէրինէ կիթտի-
լէր . վէ Սիւրիյա պէօթիւքէրի պիր տաճա իս-
րայէլ տիյարնա կէլմէտիլէր :
- 24 Պուշտան սօնկրա Սիւրիյա մէլիյի Պէնճա-
տաա պիւթիւն 'տաքէրինն ճէմ' էտէրէք , չը-
- 25 դըպ Սամարիայը մուճատէրէ էլլէտի : Վէ
Սամարիատա գըլթըգ շէտիտ օլուպ' պիր մէր-
քէպ քէլլէտի սէքսէն չէֆալ կիւմիւշէ , վէ
կէօյէրճին թէրսիլինն պիր բուպ'ը գապը պէշ
չէֆալ կիւմիւշէ սաթլըմսոգ տէրէճէսիտտէ անը
- 26 թագէիգ էթտիլլէր : Վէ Իարայէլ մէլիյի
սուրըն իւզէրինտէ կէզէր իքէն , պիր գարը
անա' Էյ էֆէնտիմ' մէլլէք , եարտըմ' էլլէ'
- 27 տէյիւ ֆէրետա էլլէտի : Օլ տախի' ՐԱՊԱ
սանա եարտըմ' էթմէգտէ , պէն սանա նէ'րէ-
տէն , խարմանտա'ն մը եօգոս մա'սէրէտէ'ն
- 28 մի եարտըմ' էտէյիլիմ' տէտի : Վէ մէլլէք սնա'
Սանա նէ' օլտու' տէտիքտէ , մէրգումէ' Պու-
գարը պանա' Օղլընը վէր , անը պու կիւն
եէյէլլիմ' վէ պէնիմ' օղլընը եարըն եէրիլ' տէ-
- 29 տի : Վէ պէօյէճէ օղլընը փիլիթիպ ետաթք .
վէ էրթէսի կիւն անա' Օղլընը վէր , եէյէլլիմ'
- 30 տէտիլիմտէ , օղլընը կիլլէմիշ' տէտի : Վէ մէ-
լլէք գարընըն սէօղէրինն իշիտիւնճէ էսփապը-
նը երթտը . վէ սուր իւզէրինտէ կէօղէրինն-
տէ գալմ' պագտը , վէ իշթէ պու պէլա ՐԱՊԱ
թարաֆընտան սըր . ՐԱՊԱՅԱ տաճա նէ'օ
պէքէլլէյիմ' տէտի :

անըն պէտէնինտէ գալըրսա , Ալլաճ պանա
պէօյլէ վէ տաճա զիյատէ ետափըն' տէտի :

32 Վէ էլիշա' խանէսինտէ օթուրուր , ինթի-
յարլար տախի անըն իլէ պէրապէր օթու-
րուրլար իքէն' Գէլէ' քէնտի էօնիւնտէն պիր
ատէմ' կէօնտէրտի . պու կէօնտէրիլլէն տտէմ'
տախի անա կէլմէգտէն էվլէլ , օ ինթիյար-
լարա խիթապէն' Պու գաթիլլապտէնին պա-
շըմը ալմաղա կէօնտէրտիլլինն կէօրի' էյօրմը-
սընըլ . տիգգաթ էտիպ' օլ կէօնտէրիլլէն
տտէմ' կէլտիլի կիպի' գափույը գափայըպ
անը գափուտա թուլթընըլ , էֆէնտիսինն
այազլարընըն սէսի անըն արտընճա տէյի'լ

33 մի տիր' տէտի : Օ անլէրէ տաճա սէօյլէր
իքէն , իշթէ օլ կէօնտէրիլլէն տտէմ' անըն
եանընա վարտը : Վէ' իշթէ պու պէլա ՐԱՊԱ
թարաֆընտան սըր . ՐԱՊԱՅԱ տաճա նէ'օ
պէքէլլէյիմ' տէտի :

ՊԱՊ 7

- 4 Վէ էլիշա' ՐԱՊԱՅԱ քէլալմընը տինկլէյինիլ .
ՐԱՊԱ' Եարըն պու վագըթտա Սամարիա գա-
փուսընտա պիր էօլլէք խասս ուն պիր մըս-
գալ , վէ իքի էօլլէք արփա պիր մըսգալլէ-
թէլէ օլաճաղ' տէյիլ պույուրուր' տէտի :
- 2 Վէ անըն էլի իւզէրինէ մէլիյին տայանտըլը
զապիթ Սլաճ ատէմիտէ ճէվապէն' ՐԱՊԱ սէ-
մատա փէնճէրէլլէր ետափա պիլլէ , պու շէյ օլա
պիլլէր մի' տէտիքտէ , էլիշա' իշթէ սէն անը
կէօղէրինն իլէ կէօրէճէքսին , լաքին անտէն
եէմէյէճէքսին' տէտի :
- 3 Վէ տէօրթ նէֆէր ճիւզամը տտէմ' գա-
փու եանընտա պուլուշուր իտի . վէ պիրի
պիրինէ' Նի'շիւն էօլիւնճէյէ գատար պուրա-
- 4 տա օթուրըյօրըլ . Էյէր' Շէճրէ կիրէլիմ'
տէրտէք , շէճրտէ գըլթըգ օլտըղնտան , օրա-
տա էօլիւրիւզ , վէ էյէր պուրատա օթուրապ-
տա էօլիւրիւզ . իմտի կէլինիլ , Սիւրեանիլլէրին
օրտուսընա տիւշէլիմ' . էյէր պիզի սաղ պրա-
գըլլարսա սաղ գալըրըլ . վէ էյէր պիզի էօլ-
- 5 տիւրիւրլէրտէ էօլիւրիւզ' տէյէրէք , Սիւրեա-
նիլլէրին օրտուսընա կիթմէք իւզըր գարանլըգ
իքէն գալլալլար . վէ Սիւրեանիլլէրին օրտու-
սընըն քէնարընա կէլտիքէրինտէ իշթէ օրա-
- 6 տա պիր քիմէն եօգ իտի . Զիրա ՐԱՊԱ Սիւր-
եանիլլէրին օրտուսընա 'արապալար վէ աթ-
լար , պիր պէօյիւք օրտու կիւրիւլլիւսիւ ի-
շիթտիլլէրէք , անլէր պիրի պիրինէ' իշթէ իս-
րայիլ մէլիյի Հիթթիլլէրին մէլլէքէր իլէ Մըլը
մէլլէքէրինն իւզէրիմիզէ կէլմէլլէր իշիւն 'ա-
լէյիմիզէ 'իւճրէթլէ թուլթմուշ' տէյէրէք ,
- 7 Գալլըպ գարանլըգ իքէն ֆիրար էտիպ ,
շարտըլարընը վէ աթլարը իլէ մէքքէպլէրինն

Էլինէ պիր հետիյէ ալ տա, Ալուհ ատէմին
 իսթիգպալէ կիտիպ՝ Պու խաթալըղմտան
 շիֆա պուլաճա՞գմըլմ տէյիւ անըն վաար-
 թաարլէ Եհճօվաւտան սուալ էյլէ՝ տէտի :
 9 Վէ Հազաէլ էլինէ Տըմըզգըն հէր նէվ էյի
 շէյինտէն, գըրգ տէվէ երևբիւ օլարադ, պիր
 հետիյէ ալըպ՝ անը իսթիգպալէ կիթաի . վէ
 վարըպ անըն հուզըրընտա տուարադ՝ Սիւ-
 րիյա մէլիյի օղըն Պէնհատաա, Պու խաս-
 թալըղմտան շիֆա պուլաճա՞գմըլմ՝ սուա-
 10 վէ էլիշա՝ անա ճէլապէն՝ կիթ, անա
 Մուլըպա շիֆա պուլըրըն՝ տէյեսին .
 ֆազաթ վէֆաթ էտէճէյինի ՐԱՊՊ պանա
 41 կետիթէրտի՝ տէտիթէն սօնկրա, աւ ռլթան-
 տըրընճայա գատար, անա տէր տէր պադ-
 42 տը . վէ Ալուհ ատէմի աղլատը : Հազաէլ
 տաիի՝ էֆէնտիմ նի՞չիւն աղլայօր՝ տէմէ-
 լէ, Սէնին պէնի իսրայէլէ էտէճէյինի՝ քէօ-
 թիւլիւյա պիլտիյիմ իչիւն տիր . սէն անլէ-
 րին իսթիգպաւմաթընը աթէշէ եազադ, եի-
 կիթէրինի գըլըճէ գաթլ էտիլ էտիլ՝ մա՛սու-
 13 լարընը ետէր չարփարադ, համիլէրին գարն-
 լարընը ետարաճադսըն՝ տէտի : Վէ Հազաէլ
 Պու քէօթէր գուլըն քի՛մ տիր քի պու պէօ-
 յիւք շէյի ետիա՝ տէմէսի իւզէրինէ, էլիշա՝
 Սիւրիյա իւզէրինէ մէլիք օլաճաղընը ՐԱՊՊ
 44 պանա կէօթէրտի՝ տէտի : Օլ գէման էլի-
 շա՛րն ետընտան չըգըպ էֆէնտիսինին եա-
 նընա վարտը . օլ տաիի անա՝ էլիշա՝ անա
 նէ՞ սէյլէտի՝ տէտիյինտէ, Մուլըպա շի-
 ֆա պուլաճադ սըն՝ տէյիւ պանա սէյլէտի :
 45 Տա տաի : Ֆէրտէսի կիւն տաիի պիր քէչէ ա-
 լըպ սույա պաթըրարադ անըն էիւզիւ իւզէ-
 րինէ սէրտի . օլ տաիի վէֆաթ էթմէքլէ
 Հազաէլ անըն եէրինէ մէլիք օլտու :
 46 Իսրայէլ մէլիյի Եօրամ իպն ի Ախապըն
 պէշինճի սէնէսինտէ Եհճօլաճաթ տահա Եհ-
 հուտա մէլիյի իքէն՝ Եհճօլաճաթ մէլիյի Եհճօ-
 47 շաֆաթըն օղըն Եօրամ մէլիք օլտու : Մէ-
 լիք օլտըղընտա օթուգ իքի եալընտա օլուպ՝
 սէքիլ սէնէ Եհճօլաճաթմտէ հիւքիւմէթ էյ-
 48 լէտի : Վէ գէվճէսի Ախապըն գըղը օլմաղլէ՝
 Ախապ խանէսինին սիւլուք էթտիյի կիպի,
 սիւլուք ի Իսրայէլին եօլընտա սիւլուք էտէ-
 49 րէք, ՐԱՊՊՐ ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշլէ
 տի : Լարին ՐԱՊՊ գուլը Տաուտըն խաթըր
 իչիւն անա վէ էվլատընտ տա՛իմա պիր չի-
 րադ վէրմէրիյի վա՛տ էթտիյինէ կէօրէ Եհ-
 20 հուտայը հէլաք էթմէք իսթէմէտի : Պունու-
 էյաթընտա Էտօմիլէր Եհճօլաճաթա՝ տաի օլուպ՝
 թա՛հթ ը հիւքիւմէթինտէն չըգարադ, քէնտա
 21 իւզէրիլէրինէ պիր մէլիք իսթաթիլէր : Վէ
 Եօրամ՝ տարապալարըն ճիւմէսինի պէրապէր

ալըպ՝ Սա՛իրն կէլաի . վէ կէճէլէյին գալ-
 գըպ քէնտինի իհաթէ էտէն Էտօմիլէրի վէ
 'արապա զապիթանընը վուրտու . գալմ
 22 տաիի չաղըրլարընա ֆիրար էթտիլէր : Ամ-
 մա Էտօմիլէր պու կիւնէ գատար Եհճօլաճա-
 յա՝ տաի օլուպ՝ թա՛հթ ը հիւքիւմէթինտէն
 չըգարալար : Լիպնա տաիի օլ վաղըթտա՝ ա-
 սի օլտու :
 23 Վէ Եօրամըն պաղըլլէ ի ահվալը վէ
 քէտֆֆէ ի ա՛մալը իշլէ միւլուք ի Եհճօլ-
 տանըն թէվարիի քիթապընտա մուհարէր
 24 տիր : Վէ Եօրամ էճտաար իլէ ույուլուպ՝
 Տաուտ շէհրինտէ էճտաարըն եանընտա
 տէֆն օլընտու . վէ օղըն Ախապա անըն
 եէրինէ մէլիք օլտու :
 25 Իսրայէլ մէլիյի Եօրամ իպն ի Ախապըն
 օն իքինճի սէնէսինտէ Եհճօլաճաթ մէլիյի Եօ-
 26 րամըն օղըն Ախապա մէլիք օլտու : Ախա-
 քա մէլիք օլտըղընտա եիրմի իքի եալընտա
 օլուպ՝ պիր սէնէ Եհճօլաճաթմտէ հիւքիւմէթ
 էյլէտի . վալիտէսինին իսթ տաիի՝ Աթալեա
 օլուպ՝ Իսրայէլ մէլիյի՝ Աթինին գըղը իտի :
 27 Վէ Ախապ խանէսինին տամտա օլմաղլէ՝
 Ախապ խանէսինին մէլիյինտէ սիւլուք էտէ-
 րէք, Ախապ խանէսի կիպի, ՐԱՊՊՐ ին-
 28 տինտէ քէօթիւ օլանը իշլէտի : Վէ Եօ-
 րամ իպն ի Ախապ իլէ պէրապէր Սիւրի-
 յա մէլիյի Հազաէլ իլէ մուհարէպէ էթ-
 մէք իւզըն, Րամթի-ճիլատա կիթաի .
 Սիւրեանիլէր տաիի Եօրամը եարալարալար :
 29 Մէլիք Եօրամ տաիի Սիւրիյա մէլիյի Հա-
 զաէլ իլէ մուհարէպէ էթտիյինտէ Սիւրեա-
 նիլէրին՝ անա Րամթիտա աղարղլարը եարա-
 լարտան իկըա՛էլտէ շիֆա պուլաճադ իչիւն
 'ալտէթ էյլէտի . վէ Եօրամ իպն ի Ախապ
 խաթա օլտըղը իչիւն Եհճօլաճաթ մէլիյի Ա-
 խապա իպն ի Եօրամ, անը կէօրմէյէ Եհզ-
 րա՛էլէ էնտի :

1 Վէ էլիշա՝ փէյղամպէր էպն ի էնպիյա-
 տան պիրինի չաղըրըպ, անա՝ Պէլինի գու-
 շաթ վէ էլինէ պու շիշէ եաղը ալարադ Րա-
 2 մթ-ճիլատա կիթ : Վէ օրայա վարաղըն-
 տա Եհճօլ իպն ի Եհճօլաճաթ իպն ի Նիմշի-
 յի պուլուպ՝ եանըն կիտէրէք անը պիրա-
 տէրլէրի արաօընտան գալտըր, վէ պիր խալ-
 3 վէթէ կէօթիւրէրէք, Պու շիշէ եաղը ալըպ՝
 անըն պալընտ աթօք, վէ՝ Պէն սէնի Իսրայէլ
 իւզէրինէ մէլիք օլմադ իւզըն մէսհ էյլէտիմ՝
 տէյիւ ՐԱՊՊ պուլուրուր՝ տէտիյին կիպի, գա-
 4 փուլը աշ վէ էյլէնմէյերէք ֆիրար էյլէ՝ տէ-
 4 տի : Պէյլէճէ օլ նէվճիվան փէյղամպէր Րա-

- 5 մօթ-ծիլատու կիթտի : Վէ օրայս վարար-
ղանաւ սերտարան ը'աւարքի օթուրույօրլար
իտի . օլ տախի' էյ տերտար, սանա պիր
տէյէճէյիմ վար տըր' տէտի . վէ ԵՏՆու
ճիւմէմիգտէն հա'նկրտընա' տէտիքաէ' Սա-
- 6 նա, էյ տերտար, տէտիյի կիպի' Օ գալգըպ
էվէ կիրաքտէ, հէլաւ ետղը անըն պաշը իւ-
զէրինէ տէգըիւպ' անա' իւրայէլին Ալլահը
ՐԱՊՊ, Պէն սէնի ՐԱՊՊԸ գալմը օլան իւրա-
- 7 յէտիմ . Վէ էֆէնտին Ախապըն խանէսինի
վուրասըն, վէ պէն գուլարըմ' օլան փէյղամ-
պէրէլին գանընըն, վէ ՐԱՊՊԸ ճիւմէ գուլ-
լարընըն գանընըն ինթիգամընը ԵՏՆուպէտէն
- 8 ալլար . Վէ Ախապըն պիւթիւն խանէսի
հէլաք օլանադ, Ախապտան հէր երքէյի,
վէ իւրայէլտէ գափանըն վէ պրաղըմըն օլա-
- 9 նը գաթ' էտէճէյիմ . Վէ Ախապըն խանէսի-
նի ԵՏՆուպը'ամ իպն ի 'նէպալթըն խանէսի,
վէ Պա'շա իպն ի ԱՏիյանըն խանէսի կիպի
- 10 էտէճէյիմ . Վէ քէօփէքէր Եիզրա'էլ թար-
լարընաւ ԵՏՆուպէլի Եէյէճէք, վէ ա'ը տէֆն
էտէն պուլունմայաճագ' տէյիւ պուլուրընը'
տէտի . վէ գափալը աշըպ ֆիրար էյլէտի :
- 11 ԵՏՆու տախի էֆէնտիսինին պէնտէկէանը
էանընաւ չըգաղընտա' անա' իւրայ մը տըր .
պու տիվանէ սանա նի' չիւն կէլտի' տէտիլէր .
օ տախի անլէրէ' Սիլ պու առէմի, վէ սէօ-
- 12 զիւնիւ պիլիքսինիլ' տէտի : Անլէր տախի'
Եալան տըր, պէլէյիլ . պիլէ նազլ էյլէ' տէ-
տիքէրինտէ' Պանա պէօյլէ պէօյլէ սէօյլէտի .
ՐԱՊՊ Սէնի իւրայէլ իւզէրինէ մէլէք օլմաք
իւզրէ մէս հէլէտիմ, պուլուրընը' տէտի :
- 13 Օլ գէման 'ալ էլ 'աճիլէ հէր պիրի լիպա-
սընը ալըպ' նէրտիպտան պաշը իւզէրինէ անըն
ալթընա գօմաղլէ' պօրու չալարագ, ԵՏՆու
- 14 մէլէք օլաու' տէտիլէր : Պէպլէճէ ԵՏՆու իպն ի
ԵՏՆուֆտի իպն ի 'նիմիլ Եօրամ 'ալէյինէ
'իսեան էյլէտի . (Եօրամ իլէ Սիւրէյա մէլի-
յի Հապալէին Եիւզիւնտէն Բամօթ-ճիլատը
քէաֆֆէ ի իւրայէլ իլէ պերապէր մուհա-
- 15 ֆաղա էթմէտէ իլէն, Մէլէք Եօրամ Սիւ-
րէյա մէլիյի Հապալէ իլէ մուհաբէպէ էթ-
տիյինտէ Սիւրէանիլէրին անա աշաղլարը
Եարալարտան չէֆա պուլմագ իւզրէ, Եիւզ-
րա'էլէ 'ալլէթ էթմիլ իտի .) ԵՏՆու տախի
իլէր թէնսիպ էտէրսէնիլ . Եիզրա'էլէ կիտիպ
խապէր վէրմէք իւզրէ' պու չէհրտէն պիր ֆի-
րարի չըգմարըն' տէտի .
- 16 Վէ ԵՏՆու պինիպ Եիզրա'էլէ կիթտի,
զիւր Եօրամ օրատաւ Եաթայօր իտի . վէ Եօ-
րամը կէօրմէք իւզրէ ԵՏՆուտա մէլիյի Ախապ-
- 17 եա օրայա էնմիլ իտի : Վէ Եիզրա'էլէ
գուլլէ իւզէրինտէ պուլունան պէքճի ԵՏՆու-

- նըն պէօիլէյիւնիւն կէլտիյինի կէօրէրէք' Պէն
պիր պէօիլէք կէօրիւյօրըմ' տէտի . Եօրամ
տախի' պիր ալթըն ալըպ, իւրայ մը տէյիւ
աու'ալ էթմէք իւզրէ անլէրի գաղըլլամաղա
- 18 կէօնտէր' տէտի : Ալթըն տախի անը գաղը-
լլալըպ' Մէլէք, իւրայ մը տէյիւ աու'ալ է-
տիյօր' տէտիյինտէ, ԵՏՆու անա' իւրայ իլէ
սէնին նէ' իլին վար . արտըմա կէլ' տէտի :
Պէքճի տախի' կէօնտէրիլէն առէմ' անլէրէ
Եէթիլտի, ֆաղաթ 'ալլէթ էթմէյօր' տէ-
- 19 յիւ խապէր վէրտի : Վէ տիկէր պիր ալթը
կէօնտէրտիյինտէ, օ անլէրէ վարալ' Մէլէք,
իւրայ մը տէյիւ աու'ալ էտիյօր, տէմէսի իւ-
զէրինէ' ԵՏՆու' իւրայ իլէ սէնին նէ' իլին
- 20 վար . արտըմա կէլ' տէտի : Վէ պէքճի խա-
պէր վէրէրէք' Անլէրէ Եէթիլտի, ֆաղաթ
'ալլէթ էթմէյօր' վէ անըն սիւրիւշիւն ԵՏՆու
իպն ի 'նիմիլինին սիւրիւշիւնէ պէնզէր, զիւր
տէլի կիպի սիւրիւյօր' տէտի :
- 21 Օլ գէման Եօրամ' 'Արապայը հաղըրալը-
նըպ, տէմէսի իւզէրինէ' անը հաղըրալարար .
վէ իւրայէլ մէլիյի Եօրամ վէ ԵՏՆուտա
մէլիյի Ախապէս հէր պիրի քէնտի 'արապա-
սըյլէ ԵՏՆույը գաղըլլամաղա չըգըպ' անա
Եիզրա'էլի 'Ապօթըն թարլարընտա գալուշ-
- 22 տըլար : Վէ Եօրամ ԵՏՆույը կէօրտիյիւ
կիպի' էյ ԵՏՆու, իւրայ մը տըր, տէտիքտէ'
Վալիսէն Եէգապէլին զինա վէ սիհրէրի թէ-
քէսիւր էթմէքճէ նա'սըլ իւրայ օլուր' տէ-
- 23 տի : Եօրամ տախի էլլէրինի տէօնտէրիպ ֆի-
րար էտէր իլէն' Ախապէս' էյ Ախապէս
Իսիյանէթ վար' տէտի : ԵՏՆու տախի Եալը-
նը գուլլէթլէ չէքիպ Եօրամը իլէր օմուղը ա-
րաւընտան վուրու . վէ օգ անըն Եիւրէյին-
տէն կէլտի, քէնտիսի տախի 'արապաւընտա
- 25 Երգըլար : Վէ ԵՏՆու սերտարը Պիազարա'
Պուշու գաղըլլալ Եիզրա'էլի 'Ապօթըն հիս-
սէսի օլան թարլարալ աթ, զիւրա պէնմիլ իլէ
սէն պինիպ Եան Եանա անըն փէտէրի Ախա-
պըն արտընճա կիթտիլիմիլտէ անըն 'ալէյ-
- 26 ճինէ ՐԱՊՊԸ պու հիւքմիւ վէրտիյինի, Եա-
նի ՐԱՊՊ' Հապիգաթէն 'Ապօթըն գանընը
վէ էվալարընը գանընը տիւն կէօրտիւմ' տէ-
տիյինի, վէ սանա պու թարլարալ մուլթադա
էտա էտէրիմ' տէյիւ ՐԱՊՊԸ պուլուրաղընը
խաթընա կէթիլ : Վէ չիմիլ ՐԱՊՊԸ քէլմը-
նա կէօրէ անը ալըպ պու թարլարալ աթ' տէտի :
- 27 Վէ ԵՏՆուտա մէլիյի Ախապէս պուշու
կէօրիւպ' պաղլէ քէօշքիւ Եօլընտան ֆիրար
էյլէտիյինտէ, ԵՏՆու անը թա'գիպլէ' Պուշու
տախի 'արապաւընտա վուրուշըպ' տէմէսի իւ-
զէրինէ, ա'ը Եիզրա'էլ գուրպինտէ օլան ճուր
Եօգուշնտա լա'րալ . վէ Մէճիտալայ ֆի-
- 28 րար իլէ օրատա վէֆաթ էյլէտի : Պէնտէ-

կեսնը տախի անը 'արապա իլէ Երուշաղիմէ
կէթիբիպ' Տառու շէհրինտէ Էճառար իլէ
քէնտի գապըրնտա տէֆն էթտիլէր :

- 29 Եօրամ իպն ի Ախապըն օն պիրնին սէնէ-
սինտէ Ախաղեա Եէհուտա իւզէրէնէ մէլէք
օլմուշ իտի :
- 30 Վէ Եէհու Երգրա'էլէ կէտիլինտէ , Եէ-
զապէլ խապէր ալարապ քէնտի կէօղէրինէ
սիւրմէ չէքտի , վէ պաշնը տօնատարպ փէն-
- 31 Ճէրէտէն պաղտը : Եէհու տախի գափուտան
կիրտիլինտէ , մէզպուրէ' Եֆէնտիսինի գաթլ
32 Էտէն Ձիմի խայր կէօրտի' մի' տէտի : Օլ
տախի փէնճէրէյէ տօղըու պաղըպ' Պէնիմ'
Թարաֆըմտա քի'մ վար , քի'մ' տէտիլինտէ ,
իքի իւշ չէֆէր խաղըմ' անա պաղտըար :
- 33 Վէ պաշնը' Անը աշաղը տթընըպ' տէտի-
լի կիպի' անը աշաղը տթարլար . վէ մէզպու-
րէնին գանընտան տիվարա վէ աթլարա սըչ-
- 34 բաղ . վէ անը չիլնէտի : Վէ իւլէրի կիլէ-
րէք Եէյիպ իւտիքտէն օսնիլրա' Շու մէլուշէյի
պուլըպ' անը տէֆն էթմէյէ կիլթ-
- 35 ղը տըր' տէտի : Վէ անը տէֆն էթմէյէ կիլթ-
տիքէրինտէ' գաֆաղը իլէ սյապլարը վէ ա-
վուշարընտան մա'տա պիր Եէրինի պուլմա-
- 36 տըլար : Վէ տօնիւպ անա խապէր վէրտիք-
էրինտէ Պու' ԲԱՊՊԸ , քէնտի գուլը Թիշպի
Ելիյա վաթթաթ սաղլէ սէջլէտիլի քէլամտըր .
Եա'նի Եէզապէլին էթինի Եիզապ' Ել Թարա-
- 37 սընտա քէօփէքէր Եէյէճէքէր . Վէ Եէզա-
պէլին լաշէսի Եիզապ' Ել Թարապընտա Եէր
Եիւզիւ իւզէրինտէ կիւպրէ կիպի օլուպ' Պու
Եէզապէլ տիր' տէնիլմէյէճէք տիր' տէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ Սամարիտա Ախապըն Եէթմիշ չէֆէր
օղու օլմաղլէ , Եէհու Սամարիտա Եիզա-
պ' Ել Եաղը օլան իլթիյարլարա վէ Ախա-
պըն Եճաղընը լալարընտա աթիտէքի մէք-
- 2 Թուպը Եաղըպ կէօնտէրտի : Սիլէ պու մէք-
թուպը վիւսուլինտէ , մատէմ' քի Եէֆէնտիլիլին
օղուլարը Եանընըգտա տըր , վէ 'արապլար
իլէ աթլար վէ միւսթմաճէմ' պիր շէհր իլէ
- 3 սիւսլարընը տախի վար . Եֆէնտիլիլին
օղուլարընտան Եֆաղ' վէ զիյարլարին Թաթթը
իւզէ-
րինէ Ճիւլուս Եթտիլիպ , Եֆէնտիլիլին խա-
- 4 չէսի իլիւն մուճարէպէ Եյլէյինիլ' տէտի : Վէ
անլէր զիյատէսիլլէ խաֆէ Ետէրէք' իլթէ Եէր
մէլէք անա մուգալլէմէթ Ետէմէտիլի Տալտէ
պիլը նա'սըլ մուգալլէմէթ Ետէճէյիլ' տէտիլէր :
- 5 Վէ սէրալըն միւտիր իլէ շէհր մուճաֆըզ ,
վէ իլթիլարլարը վէ լալարլար Եէհույա' Պիլ
գուլարըն իլ . պիլէ շէր նէ Եմ Ետէրօն իճրա

Ետէրիլ . պիր քիմնէյի մէլէք նապ Եթմէ-
յիլ . Թէնսիպ Եթտիլիլին իճրա Եյլէ' տէյիւ
խապէր կէօնտէրտիլէր :

- 6 Օլ տախի անլէրէ' Եյէր սիլ պէնիմ' իլէ
օլուպ' Եմիլմէ միւթի' իսէնիլ , Եֆէնտիլիլին
օղուլարընը պաշարընը ալըպ Եարըն պու-
վաղըթտա Եիզապ' Ելէ Եանըմա կէլինիլ' տէ-
յիւ իքիննի տէֆ'ա պիր մէթուպ Եաղար .
վէ մէլէքալտէլէր Եէթմիշ քիլի օլուպ' քէն-
տիլէրի փէրվէրտէ Ետէն շէհրին պէզիւքէ-
- 7 րինին Եանլարընտա իտիլէր : Վէ անլէրէ մէք-
թուպըն վիւսուլինտէ մէլէքալտէլէրի Թու-
թուպ Եէթմիշ քիլի օլարապ , անլէրի քէս-
տիլէր . վէ պաշարընը զէմպիլլէրէ գոլուպ
- 8 Եիզապ' Ելէ անը Եանընա կէօնտէրտիլէր : Վէ
պիր խապէրնի կէլիպ' Մէլէքալտէլէրին պաշ-
արընը կէթիլարլէր' տէյէրէք անա խապէր
վէրտիքտէ , օլ տախի' Անլէրի Եէր Եըլըն օ-
- 9 լարապ , գափու Եանընա սապաճա գառար
գոլուշըպ' տէտի : Վէ սապաճալըն Եէհու
չըգըպ տուրարապ , պիւթիւն գալմա իլթա-
- 10 պէն' Սիլ սալիճ սինիլ , իլթէ պէն Եֆէնտի-
մէ 'տաի օլուպ' անը գաթլ Եթտիմ' . լաքին
պուլարըն ճիւմէսինի քի'մ գաթլ Եթտի :
- 11 Շիմտի մալիւմիւնիլ օլուշ քի , ԲԱՊՊԸ
Ախապ խանէսի 'ալէյինէ պուլուրտըլ շէյ-
լէրտէն Տիլ պիրի Եէրէ տիւշլէյէճէք տիր .
ԲԱՊՊ' գուլը Ելիյանըն վաթթաթ սաղլէ սէջլէ-
- 12 տիլինի իճրա Եթտի' տէտի : Վէ Եէհու
Եիզապ' Ելտէ Ախապ խանէսինտէն պաղի գա-
լանլարըն ճիւմէսինի վէ անըն քիւպէրա-
սըլլէ տաթըգալարըն վէ քէաճիլլէրինին Տիլ
պիրինի սաղ պրապմայարապ քէաֆէսինի
գաթլ Եյլէտի :
- 13 Պա'տէհու գաղըպ Սամարիտա կիլթմէք
իւզըն Տարէքէթ Եյլէտի , վէ Եօլտա չօպան-
լարըն Պէլթ'աղէտ նամ մաճալլինէ Եէիլլէ-
- 14 յիւրէ , Եէհու Եէհուտա մէլիլի Ախաղեանըն
գարնտալարընա Թէսաթիւֆ Ետէրէք' Սիլ
քիմէ'ր սինիլ' տէտիքտէ' Պիլ Ախաղեանըն
գարնտալարըն իլ , վէ մէլէքալտէլէր իլէ մէ-
լէքէպալտէլէրի զիյարէթ Եթմէյէ կիտիլօրըլ
- 15 տէտիլէր : Օլ տախի' Անլէրի տիրի Թու-
թընըպ' տէտիքտէ , անլէրի տիրի Թուլթուպ'
Պէլթ'աղէտ գուլուսը Եանընտա անլէրի ,
Եա'նի գըրգ Եէր քիլիլի , պիրինի սաղ պրապ-
մայարապ , գաթլ Եթտիլէր :
- 16 Վէ օրատան Տարէքէթլէ Եօնտապ իպնի
Բէքապա Թէսաթիւֆ Ետէրէք անա սէլամ'
վէրիպ' Պէնիմ' գալլիմ' սէնին գալլին իլէ
օլարըն միւլիլիւ , սէնին գալլին տօղըու
մը տըր' տէտիքտէ , Եօնտապ իլվէթ' տէ-
մէսի իւզէրինէ , օլ Դիլ' Եյլէ իսէ Ելինի
պանա վէր Դիլ . վէ Ելինի վէրտիքտէ , անը

- 16 'արապայա եաննա ալտը : Վէ՛ Պէնիմ՝ իլէ պէրապէր կէլիպ՝ ԲԱՊՊ իչիւն օլան զայրէթի-
մի միւշահէտէ կլէ՛ տէտի . պէօյլէճէ անը
- 17 'արապայա պինտիրտիլէր : Վէ Սամարիայա կիտիպ՝ ԲԱՊՊԸ Լիլայոս պուլուրաղը քե-
լամ կէօրէ Ախապ Խանէփի՛ Տէլաք էտինճէ-
յէ գտտար , անըն Սամարիատա պագի գա-
լանլարնըն քեաֆֆէսինի վուրտու :
- 18 Պա՛տէհու Եէհու գալմըն քեաֆֆէսինի
ճէմ՝ էտէրէք անլէրէ խիթապէն՝ Ախապ Պա-
'այա աղ խըտմէթ էլլէտի , Եէհու անա չօդ
- 19 խըտմէթ էտէճէք տիր : Վէ շիմտի Պա՛ալըն
փէյլամպէրէլէրինին քեաֆֆէսիլլէ անա խըտ-
մէթ էտէնլէրին ճիւմլէսինի վէ քեաճիւլէրինին
ճիւմլէսինի՝ պիր ատէմ՝ էքսիք օլմայարագ՝
Եաննամ ճէմ՝ էտինիլ , զիրա Պա՛ալ իչիւն
պէօյիւք պիր գուրպանմ՝ վար . քիմ՝ քի օրա-
տա պուլունմաղսա սաղ գալմայարագ տըր՝
տէտի : Լաքին Եէհու Պա՛ալա խըտմէթ է-
տէնլէրի Տէլաք էթմէք իչիւն պուշու Տիլէ
- 20 իլէ Եապար : Վէ Եէհու՝ Պա՛ալ իչիւն պիր
ճէմա՛աթը 'աղիմէ թախիս էտինիլ՝ տէտի .
- 21 վէ պուշու իլան էթտիլէր : Պէօյլէճէ Եէհու
պիւթիւն Խորայլէ Խապէր կէօնտէրտի . վէ
Պա՛ալա խըտմէթ էտէնլէրին ճիւմլէսի՝ պիր
քիլի կէրի գալմայարագ՝ կէլտիլէր . վէ Պա-
'ալ խանէյէ կիրտիլէր , վէ Պա՛ալ Խա-
- 22 նէ պաշտան պաշա տօլտու : Վէ էլպիսէ
նաղըրնա՝ Պա՛ալա խըտմէթ էտէնլէրին
քեաֆֆէսի իչիւն էլպիսէ չըգար՝ տէտիլին-
- 23 տէ , անլէր իչիւն էլպիսէ չըգարտը : Վէ Եէ-
հու Ենսատապ իպն ի Բէքտալ իլէ պէրապէր
Պա՛ալ Խանէյէ կիրիպ , Պա՛ալա խըտմէթ
էտէնլէրէ խիթապէն՝ Տիգգաթիլէ թէֆթիլ
էլլէլինիլ , թա քի պուրատա սիղին իլէ Եէ-
հուլանն գուլարնտան քիմնէ պուլունմա-
սին , Եալընըլ Պա՛ալա խըտմէթ էտէնլէր
- 24 պուլունմա՛ տէտի : Վէ գէպիճէլէր իլէ մուճ-
րադալարը 'արըլ էթմէք իչիւն կիրտիլէրին-
տէ , Եէհու խարիճտէ սէքսէն նէֆէր ատէմ
թա՛նին էտէրէք՝ Սիգտէն Տէր քիմ էլլէրի-
նիլէ թէսլմ էթտիլիմ ատէմլէրտէն պիրի-
նի սաղ պրագըրսա , ճանը անըն ճանընա
- 25 պէտէլ օլաճագ տըր՝ տէտի : Վէ 'արզը
մուճրագայը թէմամ էտինճէ , Եէհու շաթըր-
լար իլէ զապրթանընա խիթապէն՝ Կիտինիլ ,
պուշլարը գաթլ էտինիլ . պիր քիլի ալշարը
չըգմալըն՝ տէտիլինտէ , անլէրի գըլըճտան
կէչիլտիլէր . վէ շաթըրլար իլէ զապրթան
անլէրի ալշարը աթըպ՝ Պա՛ալ Խանէ շէհ-
- 26 րինէ կիրտիլէր . Վէ Պա՛ալ Խանէնին փութ-
- 27 լարընը չըգարըպ իճրագ էթտիլէր : Պա-
'ալ փութընը տախի գըրըպ՝ Պա՛ալ Խանէյի
էրգարագ , անը պու կիւնէ տէկին մէզպէլէ

28 էթտիլէր : Պու մինվալ իւզըն Եէհու Պա-
29 'ալը Խորայլտէն մաճվ էթտի : Լաքին Եէ-
հու Խորայլէն կիւնաճ իլլէմէսինէ սէպէպ
օլան Եէրօպը՛ամ իպն ի Նէպաթըն կիւնաճ-
լարնտան՝ Եա՛նի Պէլթէլտէ վէ Տանտա
պուլունան ալթուն պուզաղըլարտան պըրը-
մատը :

30 Վէ ԲԱՊՊ Եէհույա խիթապէն՝ Ախապ
Խանէսի 'ալէյճինտէ գալպիմտէ օլանըն քեաֆ-
ֆէսինի ֆիլէ կէթիլիլ , 'ինտիմտէ տօղու
օլանը իճրա էտէրէք՝ Տիւն ի Տարէքէթ էլլէ-
տիլին իչիւն , տէօրտիւնճիւ պաթնա գա-
տար օղուլարըն Խորայլէ թախթընա ճիւլու
31 էտէճէլէր տիր՝ տէտի : Ամա Եէհու Խա-
րայէլին Ալաշը օլան ԲԱՊՊԸ շէրիաթընտա
քէմալը գալպիլլէ սիւլաք իչիւն տիգգաթ
էթմէլէրէք , Խորայլէն կիւնաճ իլլէմէսինէ
սէպէպ օլան Եէրօպը՛ամըն կիւնաճլարնտան
պըրըմատը :

32 Օլ էյամտա ԲԱՊՊ Խորայլէլ գըրմաղա
պաշտար . վէ շաղաէլ անլէրի հուտուտը
33 Խորայլէն քեաֆֆէսինտէ , իրտանըն շարթ
թարաֆընտա պիւթիւն ճիլ'ատ տիլարընը ,
Եա՛նի ճաթիլլէր վէ Բաուպէնիլէր վէ Մանա-
սալիլլէրի , Արնոն տէրէսինտէ օլան 'Արօ՛էր-
տէն ճիլ'ատ իլէ Պաշանա գատար վուրտու :

34 Վէ Եէհուլանն պագըլլէ ի աճվալը վէ
քեաֆֆէս ի աճվալը վէ պիւթիւն շէճա՛աթը
իլթէ միւլաք ի Խորայլէլ թէվարիի քիթա-

35 պընտա մուճարէր տիր : Վէ Եէհու Էճտա-
տը իլէ ուլայուպ՝ անը Սամարիատա տէֆն
էթտիլլէր . վէ օղու Եէհուաճաղ անըն էէրի

36 նէ մէլլէք օլտու : Վէ Եէհուլանն Սամարիա-
տա Խորայլէ իւզըրինն միւտաթի ի հիւքիւ-
մէթի եիրմի սէքիլ սէնէ իտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Ախագէանըն վալիտէսի 'Աթալիա՝ օլ-
լընըն վէֆաթ էթտիլինի կէօրտիւքտէ , գալ-
գըպ մէլլէքաւտէլլէրին քեաֆֆէսինի Տէլաք
- 2 էլլէտի : Պագաթի Եօրամ՝ մէլլիլին գըզը ,
Ախագէանըն Տէմիլիլէսի Եէհուաճալ՝ Ախագ-
էանըն օղու Եօալը ալըպ՝ մէլլիլին գաթլ
օլունան օղուլարը արապընտան սիրգաթ է-
տէրէք , թայէսիլլէ պէրապէր Եաթագ օտա-
սընա ֆօրոս , վէ 'Աթալիանըն Եիւզիւնտէն անը
իխֆա էթտիլլէր . պէօյլէճէ օ գաթլ օլուն-
- 3 մատը : Վէ անըն իլէ պէրապէր պէլթիւ
ԲԱՊՊԸ ալթը սէնէ մաթիֆ գալտը . 'Աթալ-
Եա տախի տիլարըն իւզըրինն իճրա ի հիւ-
քիւմէթ էլլէտի :
- 4 Վէ Եէտինճի սէնէ Եէհուաճալ՝ Եիւզ
պաշտարը վէ մա՛իլլէթ պէօլիլիւ իլէ շա-

Թըրարը ճէլայ էթտիրիպ' անլէրի պէթթի իւր
 ՐԱՊՊԱ, քէնտի եանընա կէթիրտի, վէ ան-
 լէր իլէ 'ադա ր 'աճտ էտիպ' անլէրէ պէթթի
 իւր ՐԱՊՊԱՍԱ եէմին վէրաիքտէն սոնկրա մէլիք-
 5 զատէյի կէթթիէրտի : Վէ անլէրէ խիթապէն
 Եափաճաղընը իշ պու տըր, սիլտէն եա-
 նի սէպլթ կիւնիւ կիրէնլէրին սիւլսիւ սէ-
 րայըն Գոփաճաղ մուհափաղա էտէճէքսի-
 6 նիլ. Վէ պիր սիւլսիւ Սուր գափուսընտա,
 վէ պիր սիւլսիւ շաթըրլարըն արգա գափու-
 սընտա Գոփաճաղ, վէ պէթթիճէ քիմսնին
 իլէրի կիրմէմէսի իշիւն պէթթի մուհափաղա
 7 էտէճէքսիիլ : Վէ սիլտէն իքի պէթթիք
 եա'նի սէպլթ կիւնիւ չըգանլարըն ճիւմլէսի'
 մէլիյին էթրափընտա սլարապ պէթթի իւր ՐԱՊ-
 8 ՊԱ մուհափաղա էյլէյիլէր : Վէ Տէր պիրի-
 նիլ, սիլաճլարընը իլէ տլարապ, մէլիյի
 Տէր թարափտան իշաթա էտէճէք սինիլ,
 վէ սափիլարըն իլէրիսնէ կիրէն քիմսն գաթլ
 օլունաճաղ տըր. սիլ տախի մէլիք կիրիպ
 չըգաղընտա էանընտա օլաճաղ սընըլ' տէ-
 յիւ էմը էյլէտի :
 9 Եիւղ պաշըլար տախի քեաճին Եէճեա-
 տա'ն էմը էթտիլի Տէր շէյի իճրա էտիպ,
 Տէր պիրի սէպլթ կիւնիւ կիրէճէք վէ սէպլթ
 կիւնիւ չըգաճաղ օլուն նէփէրէրիսի տլարապ,
 10 քեաճին Եէճեաճաղ'ն նէլտիսնէ կէլիլէր :
 Գեաճին տախի եիւղպաշըլարա պէթթի իւր
 ՐԱՊՊԱՍԱ պուլունտա Տաաա մէլիյին մըղաղ-
 11 արըն վէ գաղպանլարըն վէրտիքտէ, Եաթըր-
 արըն Տէր պիրի, սիլաճ էլէնտէ օլարապ,
 պէթթիսն սաղ թարափընտան սոլ թարափը-
 նա գատար, մէղպաճ իլէ պէթթիսն էանընտա
 12 մէլիյին էթրափընտա տուրտուլար : Վէ մէլիք-
 զատէյի տըշարը չըգարտը, վէ թաճը անա
 կիյտիլէրէք շէճատէթ Գիլաղըն էլէնէ վէր-
 տի. վէ անը մէլիք էտիպ մէսճ էթտիլէր,
 վէ էլ չըթիլայ' Եաշաղըն մէլիք' տէտիլէր :
 13 Վէ 'Աթալէա գօղընտա խաղըն սէսինի
 իշիթաիլէր' պէթթի իւր ՐԱՊՊԱ գաթլին եա-
 14 նըն կէլիպ, Մէլիյի 'ատէթ իւղըն տիրէ-
 յին էանընտա տուրտը, վէ զապիթան իլէ
 պօրուղէնլէրի մէլիյին էանընտա, վէ տիյա-
 րըն քեաթիթ ի խաղընտա մէսրուր օլարապ
 պօրու չաղըրգարըն կէօրտիւ. վէ 'Աթալէա
 էպիլիսնի երըթլայ' խիյանէթ, խիյանէթ'
 15 տէյիւ նիտա էյլէտի : Գեաճին Եէճեաճաղ'
 տախի 'ապէր գապիթանը օլուն եիւղ պաշըլա-
 րա' Պաաա սափիլարըն իլիսնէն իլիսնէ էտիպ'
 անըն արտընճա կիտէնի գըլընէ գաթլ էտի-
 նիլ' տէյիւ էմը էյլէտի : Էիւնըի քեաճին
 պէթթի իւր ՐԱՊՊԱՍԱ գաթլ օլունմաղըն' տէ-
 16 միշ իտի : Վէ անա էլ ուղաթարըն, վէ աթ
 գափուսըն օլընտան չըգաղա կիթմէքտէ իքէն'

17 օրտա գաթլ օլունտա : Վէ Եէճեաճաղ'
 ՐԱՊՊԱ իլէ մէլիք վէ գաթլըն պէյնիսնէ, ՐԱՊ-
 ՊԱՍԱ գաթլը օլմալարը իշիւն, Տէմ տախի մէ-
 լիք իլէ գաթլըն պէյնիսնէ 'ադա ր 'աճտ էյ-
 18 լէտի : Վէ տիյարըն պիւթիւն գաթլը Պա'ալ
 խանէյի կիրիպ' անըն մէղպաճընը երգտը-
 րար, վէ փուլարըն փարէ փարէ էյլէյիպ'
 Պա'ալըն քեաճինի Մաթթանը մէղպաճլա-
 րըն էօնիւնտէ գաթլ էթտիլէր. պա'տէ-
 ճու քեաճին պէթթի իւր ՐԱՊՊԱ իւղէրիսնէ մէ-
 19 մուրլար թա'նին էյլէտի : Վէ եիւղ պա-
 շըլարը վէ մա'իլէթ պէօլիլիւ իլէ շաթըր-
 արը վէ տիյարըն պիւթիւն գաթլընը ալըպ'
 մէլիյի պէթթի իւր ՐԱՊՊԱՍԱ էնտիրէրէք. Եա-
 թըրար գափուսըն օլընտան' սըրպա կիր-
 տիլէր : օ տախի թախիթ ր միւլաքէանէ-
 20 յէ ճիւլաւ էյլէտի : Վէ 'Աթալէալը սէ-
 րայըն Գոփաճաղ գըլընէ գաթլ էթտիլէ-
 տէն սոնկրա, տիյարըն պիւթիւն գաթլը
 մէսրուր օլընպ' շէճը տախի տապիլ իւղըն
 21 իտի : Վէ Եէճեաճաղ մէլիք օլարգտա ետի եա-
 շընտա իտի :

ՊԱՊ 12

1 Եէճեաճաղ'ն եէտիսնիսնէ սէնէսիսնէ Եէճեաճաղ մէլիք
 օլունպ' գըրգ սէնէ Եէրուշալիմտէ Տիւքիւմէթ
 էյլէտի. վէ վալիտաի Պիրշէպալը օլունպ' իսի
 2 Զէպէա իտի : Վէ Եէճեաճաղ' քեաճին Եէճեաճա-
 տա'ն անա թա'լիմ էյլէտիյի պիւթիւն վա-
 գըթտա ՐԱՊՊԱՍԱ 'իտիսնէ տօղրու օլունը
 3 իլէտի : Պաղաթ միւլթէփէ'աթ տէփ' օլուն-
 մալըպ' գաթլ տաճա միւլթէփէ'աթտա զէպճ
 էտիպ' պուլուր եաղարըն իտի :
 4 Վէ Եէճեաճաղ' քեաճինլէրէ խիթապէն' Պէյթթի
 իւր ՐԱՊՊԱ կէթիրիլէն մուգաթտէն շէյլէրին
 աղչէսինի քեաթիթսինի' եա'նի սալըտան կէ-
 չէն աթէմլէրին աղչէսինի, գըլմէթլէրի մու-
 գարէր օլմուշ աթէմլէրին աղչէսինի վէ Տէր
 5 կէթիրտիլի աղչէսին քեաթիթսինի, քեա-
 ճինլէր Տէր պիրի քէնտի աշինաթընտան տ-
 րարապ, պէթթիսն երգըմըշ եէրլէրին, Տէր
 նէրէտէ երգըգ վար իսէ, թա'միր էթտիլէր'
 տէյիւ էմը էթտի :
 6 Լաքին մէլիք Եէճեաճաղ'ն եիրմի իւլիւնճիւ
 սէնէսիսնէ քեաճինլէր պէթթիսն երգըմըշ
 եէրլէրինի տաճա թա'միր էթմէմիլէր իտի :
 7 Վէ մէլիք Եէճեաճաղ' քեաճին Եէճեաճաղ'
 իլէ Գիլէ քեաճինլէրի չաղըրպ, անլէրէ' Սիլ
 նի' շիւն պէթթիսն երգըմըշ եէրլէրին թա'միր
 էթմէյօրընը. աշինաթընտան պիր տա-
 ճա աղչէն ալմալըպ' անը պէթթիսն երգըմըշ եէր-
 8 լէրի իլիւն վէրինիլ տէտի : Գեաճինլէր տա-

- իւի գաւմտան ազգէ արմաւադա հեմ տախի պէյթին երգըմը՝ երկերինն թա՛միր էթմէ-
- 9 մէյէ ըազի օլտուլար : Օլ զէման քեահին Եհհեատա՛ պիր տանադ պըպ, գափաղընը տէէրէք անը մէղպահնն եանընա՛ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ կիրէնէրին սաղ եանընա դօտու : գա- փույը պէրէյէն քեահինէր տախի պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ կէթիրիլէն ազգէնին քեաֆֆէտինն օ-
- 10 ըայա աթարլար իտի : Վէ տանադգտա ազ- չէնին չօղալմը՝ օլտըղընը կէտրիւքէրինտէ , մէյիլին քեաթիպի վէ քեահին ի ա՛ղամ կի- տիպ՝ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ պուլունան ազգէյի
- 11 սայարադ թօրպայա դօրլար իտի : Վէ հի- սապ օլունան ազգէյի պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ ի- շինի կէտրէն նաղըրլարընն էլէրինէ վէրտի- լէր , պուլար տախի անը պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ
- 12 իշէյէն տիւկէրէրէ վէ գալֆալարա , Վէ տիւրաճըլարա վէ թա՛ճըլարա , վէ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ երգըմը՝ երկերինն թա՛միր իշին աղաճըլար վէ եօնուլմը՝ թա՛լար սաթուն ալ- մաղա , վէ պէյթին թա՛միր իշին լաղըմ՝ օլա-
- 13 շէյէրին ծիւմէտինն ոտրֆ էտէրլէր իտի : Լա- քին պէյթ իւր ՐԱՊՊ իշին կիւմիւշ թա՛լար վէ մագասլար վէ լէյէնլէր վէ պօրուլար , կիւ- միւշ վէ ալթուն գապլար՝ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ
- 14 կէթիրիլէն ազգէտէն հիշ եափըմադ : Ձի- ըա իշի կէտրէնլէրէ վէրիլէր իտի . պուլար տախի անըն իյն պէյթ իւր ՐԱՊՊ թա՛միր է-
- 15 տէրլէր իտի : Վէ իշիլէրէ վէրմէլէրի իշին ազգէյի լէլէրինէ թէպիմ էթ տիքլէրի քիմնէ- լէրտէն հիսապ իսթէմէզլէր իտի . չիւնքի պուն- լար իսթիգամէթ իւզըն հարէքէթ էտէրլէր
- 16 իտի : Սուշ գուրպանը ազգէտի վէ կիւնահ գուրպանը ազգէտի , քեահինլէրէ ա՛րա օլտը- ղընան , պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ կէթիրիլմէղ իտի :
- 17 Օլ զէման Սիւրիա մէյիլի շաղաէլ ճաթ իւզէրինէ մուհարէպէյէ չըգըպ՝ անը ալար . պա՛տէհու շաղաէլ Եհրուշալիմ իւզէրինէ
- 18 եիւրիւմէյէ եիւղ թուլթու : Վէ Եհհու- տան մէյիլի Եհհուշ՝ միւրուք ի Եհհուտա օլան քէնտի փէտէրլէրի Եհհուշաֆաթ վէ Եօրամ վէ Ասաղեանն թագտիս էյլէտիք- լէրի մուգատտէս շէյէրին քեաֆֆէտիլլէ քէն- տի թագտիս էթտիլի շէյէրի , վէ պէյթ իւր ՐԱՊՊ իլէ սէրայլըն խաղինէլէրինտէ պուլու- նան ալթունն ծիւմէտինն ալըպ , Սիւրիա մէյիլի շաղաէլ կէօնտէրտիլլիտէ , օ՛ Եհ- րուշալիմ իւզէրինտէն կերի չէքիլտի :
- 19 Վէ Եհհուշըն պագըւլէ ի աշփալը վէ քեաֆֆէ ի ա՛մալը իշթէ միւրուք ի Եհհուտա- նն թէվարիի քիթապընտա մուհարէր տիր :
- 20 Վէ անըն պէնտէկէանը գաղգըպ ֆիթնէ էտէ- ըէք , Եհհուշըն Սիլա էնիշինտէ պէյթ ի Միլը-
- 21 տա վուրտըր : Պէնտէկէանը օլան Եօղա-

քար իպն ի Շիմ՝աթ իլէ Եհհուտապա իպն ի Շօմէր անը վուրտըր , օլ տախի վէֆաթ էյլէտի . վէ անը Տաուտ շէհրինտէ Եհհուտը իլէ տէֆն էթտիլէր . վէ օղու Ամասեա ա- նըն եերինէ մէլիք օլտու :

ՊԱՊ 13

- 1 Եհհուտա մէյիլի Եհհուշ իպն ի Ասաղեա- նն եիւրի իւշինն ծիւ սէնտիստէն ի Եիւրէն Եօահալ իպն ի Եհհու Իսրայէլ իւզէրինէ Սամարիտա օն ետի սէնէ հիւքիւմէթ էյ-
- 2 լէտի : Վէ ՐԱՊՊԱ ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշէյիպ , Իսրայէլին կիւնահ իշէմէտինն սէ- պէպ օլան Եհրօպը՛ամ իպն ի Նէպաթըն կիւ- նահարընտա սիւլուք էտիպ՝ անլէրտէն ալըր-
- 3 մադ : ՐԱՊՊԱ զաղապը տախի Իսրայէլ ա- լէյիլէն թուլթուլա՛ պ՝ անլէրի տա՛րիւս Սիւ- ըիա մէյիլի շաղաէլին էլինէ վէ Պէնհատաա իպն ի շաղաէլին էլինէ թէպիմ էյլէտի :
- 4 Եօահալ տախի ՐԱՊՊԱ նիլաղ էթմէքէ , ՐԱՊՊ անը իսթիճապէթ էյլէտի , զիւրա Սիւ- ըիա մէյիլին Իսրայէլէ էթտիլի գուլմը կէօր-
- 5 տիւ : Վէ ՐԱՊՊ Իսրայէլէ պիր խէլապէտը ի՛թա էթմէքէ Սիւրեանիլէրին էլինտէն գուր- թուլուպ , պէնի Իսրայէլ մուգատտէմա օլտը- ղը կիպի քէնտի չաւըրլարընտա սաղին օլտու-
- 6 լար : Լաքին Իսրայէլին կիւնահ իշէմէտինն սէպէպ օլան Եհրօպը՛ամ խանտիլին կիւնահ- լարընտան ալըրմայըպ՝ անլէրտէ սիւլուք է- տէրլէր , Աշէրա փուլթը տախի Սամարիա-
- 7 տա սուրուր իտի : Վէ Եօահալա էլլի նէ- ֆէր սուլար իլէ օն ա՛տէտ ա՛րապա վէ օն պին նէֆէր փիտտէն մա՛տա ա՛րա պրա- մադը , զիւրա Սիւրիա մէյիլի անլէրի հէլաք էթմիւշ , վէ եերին Եօփրաղը կիպի սյադ ալ- թընա ալմը՝ իտի :
- 8 Վէ Եօահալըն պագըւլէ ի աշփալը վէ քեաֆֆէ ի ա՛մալը վէ չէճա՛թը իշթէ միւ- լուքը Իսրայէլին թէվարիի քիթապընտա
- 9 մուհարէր տիր : Վէ Եօահալ Եհհուտը իւ- լէ ուլուլուպ , անը Սամարիտա տէֆն էթ- տիլէր . վէ օղու Եհհուշ անըն եերինէ մէլիք օլտու :
- 10 Եհհուտա մէյիլի Եհհուշըն օթուղ ետտին- ծի սէնտիստէն ի Եիւրէն Եհհուշ իպն ի Եօ- ահալ Իսրայէլ իւզէրինէ Սամարիտա օն
- 11 ալթը սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ ՐԱՊՊԱ ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշէյիպ , Իսրայէլին կիւնահ իշէմէտինն սէպէպ օլան Եհրօպը՛ամ իպն ի Նէպաթըն ծիւմէ կիւնահարընտան ալըրմայարապ՝ անլէրտէ սիւլուք էյլէտի :
- 12 Վէ Եհհուշըն պագըւլէ ի աշփալը վէ քեաֆ- ֆէ ի ա՛մալը վէ Եհհուտա մէյիլի Ամասեա

- իւն մուհարեպեանիս եպիսկոպոսի շէ-
նա՛ւթը իշթէ միւլուքը ը իսրայելին թէ վարելի
43 քիթապընտա մուհարեպեանիս : Վէ Եհնաշ
եմտապը ինչ ուշուլուպ՝ Եհնաշը՛ւմ անըն
թախթընա ճիւղուս էլլէտի . Եհնաշ տախի
միւլուքը ը իսրայել ինչ Սամարիտա տէֆն
օլունտու :
- 44 Վէ Ելիշա՛ տէպեպ ի վէֆաթը օլան խա-
թալըղա թութուլըղընտա , իսրայել մէլիյի
Եհնաշ անըն Եանընա Էնիպ՝ Էյ փետերիմ ,
փետերիմ , իսրայելին յարապապը վէ աթը-
լար տէյէրէք՝ անըն Էիւղիւ իւզէրինէ Ենիւ-
45 լէտ աղլապը : Ելիշա՛ տախի անա՛ Եսյ վէ
օգլար ալ՝ տէտիքտէ , օլ տախի Եսյ ինչ օգ-
46 լար ալար : Վէ իսրայել մէլիյինէ՛ Ելիշա
Եսյ թութ՝ տէտի . օ տախի էլլէլ թութ-
տու . վէ Ելիշա՛ քէնտի էլլէրինի մէլիյին էլ-
47 լէրի իւզէրինէ գոլուպ , Եարգ թարաֆընա
օլան փէնճէրէյի ալ՝ տէտի . օլ տախի աչ-
ալ . վէ Ելիշա՛ Աթ տէմէրէ , օ աթտըգ-
տա , Ելիշա՛ Րաղաղն խէլա օգը վէ Սիւրեա-
նիլէրտէն խէլա օգը տըր , զիւր Սիւրեա-
նիլէր Աթէգտէ հէլաք Էտիւրիէ գատար
48 վուրաճապընտ տէտի : Վէ Էնիէ՛ Օգլարը ալ՝
տէմէտի իւզէրինէ , ալար . վէ իսրայել մէ-
լիյինէ՛ Եհնա՛ վուր՝ տէտիյինտէ , օ իւշ
49 տէֆա՛ վուրուպ աուրտու : Ալաճ տաէմի
տախի անա տարըլապ՝ Պէշ Եա ալթը տէֆա՛
վուրապընտ , Սիւրեանիլէրի հէլաք Էտիւ-
ճէյէ գատար վուրուր խախ . ֆաղաթ չիմ-
տի Սիւրեանիլէրի իւշ տէֆա՛ վուրաճապ-
ալն՝ տէտի :
- 20 Վէ Ելիշա՛ վէֆաթ էթտի , վէ անը տէֆն
էթտիլէր : Վէ Էրթէսի սէն Մուապի պե-
21 լիւքէր տիյարա հիւնում էլլէտիլէր : Վէ
պիրատմ տէֆն էթտիլէրի սըրատա , իշթէ
պիր պեթիւք կէթթէլէրիլէ՛ օլ առէմի Ելի-
շա՛ն գապընա աթտըլար . օլ առէմ տա-
խի՛ Ելիշա՛ն քէմիլէրինէ տօղուստըրը կիպի
ի հէա օլունուպ ալապ գաղալար :
- 22 Վէ Սիւրեա մէլիյի Հաղաէլ՝ Եհնաշըն
ճէմի՛ ի էյամընտա իսրայել թաղէիգ էլլէ-
23 տի : Լաքին Րաղա Ապրաճա՛մ վէ իսհապ
վէ Եա՛գուպ ինչ օլան յաճաք իշիւն անիլէր
չէֆաթ վէ մէրհաթէ Էտիւրէ շաղաք դըլ-
ալ . վէ անիլէրի հէլաք էթմէք խթէմէմէքլէ
անիլէրի քէնտի հուզըլընտա տաճա րէտա
էթմէտի :
- 24 Վէ Սիւրեա մէլիյի Հաղաէլ վէֆաթ Է-
տիպ՝ օղլու Պէնհատա անըն Էէրինէ մէլիք
25 օլտու : Վէ Եհնաշ իպն ի Եհնաշա՛ Պէնհա-
տա իպն ի Հաղաէլին էլլէտէն՝ անըն քէն-
տի փետերի Եհնաշաղըն էլլէտէն մուհարեպե
ին ալմըշ օլարըր շէհրէրի կերի ալար : Եհ-

հաշ իւշ տէֆա՛ անը վուրապա՛ իսրայելին
չէհրէրինի կերի ալար :

ՊԱՊ 14

- 1 Իսրայել մէլիյի Եհնաշ իպն ի Եհնաշաղըն
Էրինճի սէնէսինտէ Եհնաշա մէլիյի Եհնաշ-
2 շըն օղլու Ամուտա մէլիք օլտու : Վէ մէլիք
օլարըր զէման Էիրմի պէշ Էաշընտա օլուպ՝
Եհնաշալիմտէ Էիրմի տօղուգ սէնէ հիւքիւ-
մէթ էլլէտի . վէ վալիտէսի Եհնաշալիմի օլուպ՝
3 իոմի Եհնա՛տա տախի իտի : Վէ Րաղաղն ին-
տինտէ տօղլու օլանը իշլէտի , անճապ փե-
տէրի Տաուտ կիպի Էալմալար . փետէրի Եհ-
նաշըն քէաֆէի ի ա՛մալընա կէթի հարեպէթ
4 էլլէտի : Ֆաղաթ միւրթէֆէ՛աթ տէֆ՝ օլուն-
մալապ՝ գալմ միւրթէֆէ՛աթ տաճա զէպճ
5 Էտէրէք պուխուր Էաղալար իտի : Վէ հիւ-
քիւմէթ անըն էլլէտէ սէպաթ պուլունճա՛
փետէրի մէլիյի գաթլ Էտէն գուլարընը
6 գաթլ էլլէտի : Լաքին Րաղաղն Էմի ինչ
Մուսանըն շէրի՛աթ քիթապընտա՛ փետէր-
լէր Էվալտ իշիւն գաթլ օլունմալապ՝ Էվալտ
տախի փետէրլէր իշիւն գաթլ օլունմալար ,
անճապ հէր քէնտի ճիւնհապ իշիւն
գաթլ օլունտու՛ն տէլիւ մուհարեպ օլարըր
իւզըն , օլ գաթլիլէրին օղլալարընը գաթլ
7 էթմէտի : Վէ Թուգ տէրէսինտէ օն պին նէ-
ֆէր Էաթմիլ վուրուպ՝ Սէլար մուհարեպէ
ին ալարապ , անա Եաղթաէլ թէսմիլէ էյա-
լէտի , քի պու կիւնէ գատար պէոյլէ Էա-
օլունտա :
- 8 Օլ զէման Ամուտա՛ իսրայել մէլիյի Եհ-
նաշ իպն ի Եհնաշա՛ իպն ի Եհնաշա՛ կէլ .
րու պէրու կէթիւշէլիմ՝ տէմէք իշիւն առէմ
9 լէր կէօնտէրտի : իսրայել մէլիյի Եհնաշ տա-
խի Եհնաշա մէլիյի Ամուտեպա՛ Լիպան-
տա պուլունան տիքէն Լիպանտա վաղը՝
Էրգ աղաճընա՛ Գըզընը օղլմա զէվէլիլէ
վէր՝ տէլիւ խապէր կէօնտէրմիշ . Լաքին Լիպ-
նանտա պուլունան վուհուշտան պիրի կէչէր
10 Էքէն՝ տիքէնի չիյնէմիշ տիր : Ֆիլ հաղիգէ
Էաթմը վուրաւուն վէ գալիին սէնի միւթէ-
քէպպիր գըլար . թէֆախիւր էլլէ վէ Էվի-
տէ օթուր . նէ՞ սէպէպտէն քէնտին ինչ Եհ-
նաշա տինըն հէլաք իշիւն պէլար տա՛վէթ Է-
11 տէրսին՝ տէլիւ ճէվապ կէօնտէրտի : Լաքին
Ամուտա տինկլէմէտիյինտէն , իսրայել մէ-
լիյի Եհնաշ շըզապ՝ օ վէ Եհնաշա տա մա-
Ամուտա Եհնաշա տինըն Պէթչէմա նամ մա-
12 հալինտէ րու պէրու կէթիւշտիւրէր . Վէ Եհ-
նաշա իսրայելին Էօնիւնտէ մաղլուպ օլուպ՝
հէր քէնտի չաղալընա Ֆիրար էլլէտի :
13 Վէ իսրայել մէլիյի Եհնաշ՝ Եհնաշա մէլիլի

- Ամասեա իպն ի Եհնաշ իպն ի Ախազեայր Պէյթնմատէ թուլթուռ . վէ Երուշաղմէ կէլիպ՝ Երուշաղմի սուրբնն Էֆրայիմ գա-
 14 փուսնտան քեօշէ գափուսնա գատար տէօրթ
 Էրազ զըրոս՝ միգտարընը երգար : Վէ պէյթ
 Էրա ԲԱՊՊՏԱ վէ սերայըն խաղինէլէրինտէ
 պուլունան ալթուն վէ կիւմիւշին քեաֆ.
 Ֆէսինի վէ գապլարըն ճիւմէսինի վէ րէհն
 օլարագ տէմէլէրի տախի ալըպ՝ Սամարիայա
 'ալտէթ էյլէտի :
- 15 Վէ Եհնաշըն պագըրէյէ ի ահվալը վէ իպ-
 րագ էյլէտիյի շէճա'աթ վէ Եհնաշտա մէլի-
 յի Ամասեա իլէ օլան մուհարէպէտի իշթէ
 միւլուք Երարայէլին թէվարիի քիթապընտա
- 16 մուհարէր տիր : Վէ Եհնաշ էճտատը իլէ
 ույուլուպ՝ Սամարիատա միւլուք Երարայէլին
 եանընտա տէֆն օլունտու . վէ օղլու Եհր-
 օլը'ամ անըն եերինէ մէլիք օլտու :
- 17 Վէ Եհնաշտա մէլիյի Ամասեա իպն ի Եհն-
 աշ Իրարայէլ մէլիյի Եհնաշ իպն ի Եօահաղըն
 վէֆաթընտան սօնկրա օն պէշ սէնէ եաշա-
- 18 տը : Վէ Ամասեանըն պագըրէյէ ի ահվալը
 իշթէ միւլուք Երարայէլին թէվարիի քի-
 19 թապընտա մուհարէր տիր : Վէ Երուշա-
 լիմտէ անըն 'ալէյհինէ ֆիթնէ չըգարմալա-
 րըյէ Լաքիլէ ֆիրար էթտի . ֆագաթ աք-
 տընճա Լաքիլէ տէմ' կէօնտերիպ՝ անը օրա-
- 20 տա գաթլ էթտիլէր . վէ անը աթլար իլէ
 կէթիրտիլէր . վէ Երուշաղմտէ էճտատը իլէ
- 21 Տաուտ շէհրինտէ տէֆն օլունտու : Վէ պիւ-
 թիւն Եհնաշտա գաթլը , օն ալթը եաշընտա
 պուլունան 'Ագարէայր ալըպ՝ փէտերի Ամա-
- 22 եանըն եերինէ անը մէլիք էթտիլէր : Վէ
 Էլաթը պինա էտէն պու օլուպ՝ ֆէտէր օլա
 մէլիք էճտատը իլէ ույուլուպտան սօնկրա ,
 անը Եհնաշտայա ի'ատէ էյլէտի :
- 23 Եհնաշտա մէլիյի Ամասեա իպն ի Եհնաշըն
 օն պէլինճի սէնէսինտէ Իրարայէլ մէլիյի Եհ-
 նաշըն օղլու Եհրօպը'ամ մէլիք օլուպ՝ գըրգ
- 24 պիր սէնէ Սամարիատա Իրարայէլ իւզէրինէ
 քեթիլ օլանը իշլէյիպ՝ Իրարայէլին կիւնաճ
 իշլէմէսինէ սէպէպ օլան Եհրօպը'ամ իպն ի Նե-
 պաթըն ճիւմէ կիւնաճարընտան պըրըմտը :
- 25 Վէ Իրարայէլին Ալաշը Եհնաշտան՝ քէնտի
 գուլը ճաթհաֆէրլը Եօնան իպն ի Աթիթայ
 փէյղամպըր վաթթաթըյէ օթթլէտիյի քէլու-
 մա կէօրէ՝ պու գաթլ Զամաթ մէտիլէլինտէն
 Սաշրա տէնիզինէ գատար հուտուտ Երարա-
- 26 յէլի ի'ատէ էյլէտի : Զիրա ԲԱՊՊ Իրարայէլին
 զայէթ շէտիտ մուգալագարըն կէօրաիւ , քի
 գափանիլը վէ պրաղըմըն գալմայըպ՝ Իրարա-
- 27 յէլին եարտըմըն տախի եօթ իտի : Վէ
 ԲԱՊՊ Իրարայէլ իտիին թահթ էս սէմատան

մահվ էտերիմ՝ տէմէմիշ օլմաղլէ՝ անլէրի
 Եհրօպը'ամ իպն ի Եհնաշըն վաթթաթըյէ
 իսկալ էյլէտի :

- 28 Վէ Եհրօպը'ամըն պագըրէյէ ի ահվալը վէ
 քեաֆֆէ ի ա'մալը վէ մուհարէպէտէ իպրազ
 էթտիյի շէճա'աթ , վէ Տըմընը վէ Եհնաշտա-
 յա 'ա'իտ օլան Զամաթը Իրարայէլին ի'ատէ
 էթմէսի՝ իշթէ միւլուք Երարայէլին թէվար-
 29 րիի քիթապընտա մուհարէր տիր : Վէ Եհ-
 րօպը'ամ էճտատը օլան միւլուք Երարայէլ
 իլէ ույուլուպ՝ օղլու Զաքարեա անըն եերինէ
 մէլիք օլտու :

ՊԱՊ 13

- 1 Իրարայէլ մէլիյի Եհրօպը'ամըն եերի եերին-
 ճի սէնէսինտէ Եհնաշտա մէլիյի Ամասեանըն
- 2 օղլու 'Ագարեա մէլիք օլտու : Մէլիք օլտը
 զէման օն ալթը եաշընտա օլուպ՝ էլիլ իքի
 սէնէ Երուշաղմտէ հիւքիւմէթ էյլէտի . վա-
- 3 լիտէսի Երուշաղմի օլուպ՝ իտի Եհրօպը
 իտի : Վէ փէտերի Ամասեանըն քեաֆֆէ ի
 ա'մալըն կէօրէ ԲԱՊՊՏԱ 'ինտինտէ տողլու օ-
- 4 լանը իշլէտի : Յագաթ միւրթէֆէ'աթ տէֆ'
 օլունմայըպ՝ գաթլ տահա միւրթէֆէ'աթտա
- 5 զէպէ տէրէք՝ պուլուր եաղարար իտի : Վէ
 'Ագաթ մէլիյի վաթթաթըն՝ վէֆաթը կիւնիւնէ
 տէկին ճիւզամը օլուպ՝ պըր պիր խանէտէ սա-
 քին օլուր իտի . վէ մէլիքգատէ Եօթամ սէ-
 րայ իւզէրինէ Նապ օլունուպ՝ տիլարըն գաթլ-
 մը իւզէրինէ իծրա ի հիւքիւմէթ էտեր իտի :
- 6 Վէ 'Ագարեանըն պագըրէյէ ի ահվալը վէ
 քեաֆֆէ ի ա'մալը իշթէ միւլուք Երարայէլին
 տանըն թէվարիի քիթապընտա մուհարէր
- 7 տիր : Վէ 'Ագարեա էճտատը իլէ ույուլըպ՝
 անը էճտատը իլէ Տաուտ շէհրինտէ տէֆն
 էթտիլէր . վէ օղլու Եօթամ՝ անըն եերինէ
 մէլիք օլտու :
- 8 Եհնաշտա մէլիյի 'Ագարեանըն օթուզ
 սէքիզինճի սէնէսինտէ՝ Զաքարեա իպն ի
 Եհրօպը'ամ՝ Իրարայէլ իւզէրինէ Սամարիա-
- 9 տա ալթը պ ճիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ Էճ-
 տաթըն եափաթըլարը կիպի ԲԱՊՊՏԱ 'ին-
 տինտէ քեթիլ օլանը իշլէյէրէք՝ Իրարայէլին
 կիւնաճ իշլէմէսինէ սէպէպ օլան Եհրօպը'ամ
 իպն ի Նեպաթըն կիւնաճարընտան պըրըմա-
- 10 տը : Վէ Շալլուճ իպն ի Նապէշ անըն 'ա-
 լէյհինէ ֆիթնէ չըգարմալա՝ անը գաթլըն
 հուզըրընտա վաթթաթ գաթլ էթտի վէ ա-
 նըն եերինէ մէլիք օլտու :
- 11 Վէ Զաքարեանըն պագըրէյէ ի ահվալը
 իշթէ միւլուք Երարայէլին թէվարիի քիթա-
- 12 պընտա մուհարէր տիր : 'Ագաթ Եհնաշտա
 իտիպէն՝ Տէօրաիւնճիւ պաթնա գատար

- օղուլարն թախի՞ր ի խորայելն ճիւղուն էտե-
ճէքէր տիր՝ տէչիւ պուշուրաղը քէլամ՝ պու-
օղուլ՝ չէմանս պէջլէ վազը՝ օլտու :
- 13 Ե՛հհուտա մէլէյի՝ Պուղղիյանն օթուզ
տօգուզնձը սէնէսինտէ Շալլու՛մ իպն ի Եա-
պէշ մէլէք օլտու՝ թէմամ պիր այ Սամա-
44 ըրտաա հիւքիւմէթ էյլէտի : Արա Մէնա-
հէմ իպն ի ճատի թիրսատան չըգըպ Սամա-
րիայա կէլէրէք Շալլու՛մ իպն ի Եապէշի Սա-
մարիատա վուրուպ գաթլ էթտի վէ աննն
եքրինէ մէլէք օլտու :
- 45 Վէ Շալլու՛մն պագըլէ ի ահվալը իլէ
յէգարաղը ֆիթնէ իշթէ միւլուք Ե իարա-
յէլն թէվարիի քիթապընտա մուհարէր
46 տիր : Օլ զէման Մէնահէմ՝ թիֆասհը վէ
իլինտէ պուլունանլարն քեաֆֆէսին վէ
ճիւմէ սինօրլարն թիրսատան պէր՝ իէ վուր-
տու , վէ գափուլը ալմատըլարը իլին անլէրի
վուրուպ համիլէ պուլունանլարն քեաֆֆէ-
սին եարաղ :
- 47 Ե՛հհուտա մէլէյի՝ Աղարեանն օթուզ տօ-
գուզնձը սէնէսինտէն ի՞րիւրէն Մէնահէմ
իպն ի ճատի Սամարիատա իարայէլ իւզէրի-
48 նէ օն սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ ՐԱՊԱԸՆ
'ինտինտէ քեթիւ օլանը իշլէրէք , իարայէ-
լն կիւնահ իշլէմէսինէ սեպէպ օլան եքրօ-
պը՛մ իպն ի Նէպաթըն կիւնահլարնտան
քեաֆֆէ ի էյամընտա այրըմտա :
- 49 Վէ Աշուր մէլէյի ֆուլ տիյարն իւզէ-
րինէ կէլտիլինտէ հիւքիւմէթի քէնտի էլին-
տէ սապիթ գըլմադ իւզէ , քէնտինէ եար-
տըմ էթմէսի իլին , Մէնահէմ ֆուլա պին
20 թալանթ կիւմիւշ վէրտի : Վէ Մէնահէմ
պու կիւմիւշիւ Աշուր մէլէյինէ վէրմէք իւզէ ,
իարայէլն զէնկինլէրինն ճիւմէսինտէն էլլէշէր
մըտալ կիւմիւշ ալուր : Աշուր մէլէյի տախի
օլ տիյարտա մէքսէթմէյիպ ըիճ՝աթ էթտի :
21 Վէ Մէնահէմն պագըլէ ի ահվալը վէ
քեաֆֆէ ի ա՛մալը իշթէ միւլուք Ե իարայէ-
լն թէվարիի քիթապընտա մուհարէր տիր :
22 Վէ Մէնահէմ՝ էճտաղը իլէ ույուլուպ՝ օղ-
լու ֆէգասհա աննն եքրինէ մէլէք օլտու :
- 23 Ե՛հհուտա մէլէյի՝ Աղարեանն քէլանն
սէնէսինտէն ի՞րիւրէն ֆէգասհա իպն ի Մէ-
նահէմ Սամարիատա իքի սէնէ իարայէլ
24 իւզէրինէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ ՐԱՊԱԸՆ
'ինտինտէ քեթիւ օլանը իշլէրէք , իարայէ-
լն կիւնահ իշլէմէսինէ սեպէպ օլան եքրօ-
պը՛մ իպն ի Նէպաթըն կիւնահլարնտան
25 այրըմտա : Վէ զապիթաննտան ֆէգաս
իպն ի Րեմալեա աննն ալէյհինէ ֆիթնէ չը-
գարըպ՝ Արճօպ վէ Արեւ իլէ անը Սամարիա-
տա սերայըն քեօշքիւնտէ վուրտու . վէ աննն

- իլէ պէրապէր ճիլ՝տալէրտէն էլլի նէֆէր վար
իտի , վէ անը էօլտիւրիւպ եքրինէ մէլէք օլ-
26 տու : Վէ ֆէգասհանն պագըլէ ի ահվալը
վէ քեաֆֆէ ի ա՛մալը իշթէ միւլուք Ե իարայէ-
լն թէվարիի քիթապընտա մուհարէր տիր՞
27 Ե՛հհուտա մէլէյի՝ Աղարեանն էլլի իքին-
ճի սէնէսինտէն ի՞րիւրէն ֆէգաս իպն ի
Րեմալեա Սամարիատա իարայէլ իւզէրինէ
28 եիրմի սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ ՐԱՊ-
ԱԸՆ 'ինտինտէ քեթիւ օլանը իշլէրէք , իա-
րայէլն կիւնահ իշլէմէսինէ սեպէպ օլան եք-
րօպը՛մ իպն ի Նէպաթըն կիւնահլարնտան
29 այրըմտա : իարայէլ մէլէյի ֆէգասն էյա-
մընտա Աշուր մէլէյի թիղլաթ-փալասար կէ-
լուպ 'իյիօն վէ Ապէլպէլթմա՛տա վէ Եա-
նօս վէ Գատէշ վէ Հասօր իլէ ճիլ՝տա վէ
ճէլլի վէ պիւթիւն տիյար ի Նէֆթալէյի
զապիթ իլէ անլէրին եհլէնէ Աշուրա էսիր
30 կէթիւրտի : Վէ Եթթմա՛մ իպն ի Պուղղիյանն
եիրմինն սէնէսինտէ Հօշա՛ իպն ի Լլա՛ ֆէ-
գաս իպն ի Րեմալեա ալէյհինէ ֆիթնէ չը-
գարաբադ՝ անը վուրուպ էօլտիւրտի , վէ եհ-
31 րինէ մէլէք օլտու : Վէ ֆէգասն պագըլ-
յէ ի ահվալը վէ քեաֆֆէ ի ա՛մալը իշթէ
միւլուք Ե իարայէլն թէվարիի քիթապընտա
մուհարէր տիր :
- 32 իարայէլ մէլէյի ֆէգաս իպն ի Րեմալեա-
նն իքինն սէնէսինտէ Ե՛հհուտա մէլէյի
33 Պուղղիյանն օղլու Եթթմա՛մ մէլէք օլտու : Մէ-
լէք օլտաղը զէման եիրմիպէշ եաշընտա օլտու՝
Եքրուշալմանէ օն ալթը սէնէ հիւքիւմէթ էյ-
լէտի . վէ վալիտիսի Սատուզըն գըզը օլտու՝
34 իսմի եքրուշա իտի : Վէ ՐԱՊԱԸՆ 'ինտին-
տէ տօղլու օլանը իշլէրիպ , փէտէրի Պուղ-
ղիյանն ճէմի՛ ի ա՛մալըն կէթէ հարէրէթ
35 էյլէտի : Փագաթ միւրթէֆէ՛աթ օրթաաան
գալտըլըմայըպ՝ գալմա՛ տահա միւրթէֆէ-
'աթտա զէպհ էտէրէք՝ պուլուր եագարար
իտի . վէ պէյթ իւր ՐԱՊԱԸՆ եիրքսէք գափու-
սընը պինա էտէն պու իտի :
- 36 Վէ Եթթմա՛մն պագըլէ ի ահվալը վէ
քեաֆֆէ ի ա՛մալը իշթէ միւլուք Ե Ե՛հհուտա-
նն թէվարիի քիթապընտա մուհարէր տիր :
37 Օլ էյամտա ՐԱՊԱ Սիւրիա մէլէյի Րեմին վէ
ֆէգաս իպն ի Րեմալէպ Ե՛հհուտա ալէյհինէ
38 կէթմէրմէյէ պաշտաղ : Վէ Եթթմա՛մ էճտա-
ղը իլէ ույուլուպ՝ փէտէրի Տուուարն շէհրին-
տէ էճտաղը իլէ տէֆն օլունտու . վէ օղլու
Ահազ աննն եքրինէ մէլէք օլտու :

- 4 Փէգաս իպն ի Րեմալեանն օն ետինն սէ-
նէսինտէ Ե՛հհուտա մէլէյի Եթթմա՛մն օղլու

Պիլլինն այլ իսկ : Աղարեա սէնիլլի :

- 2 Ահազ մէլիք օլտու : Ահազ մէլիք օլտըղը
զէման երբմի եաշընտա օլուպ' Եւրուշալիմէն
օն ալթը սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի . վէ փե-
տէրի Տաուտ կիպի Ալաշը ԲԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ
- 3 Ետըրու օլանը իշլէմէտի . Անճադ միւլուք Ը
Խարայէլին մէպէլինտէ սիւլուք էտէրէք , պե-
նի Խարայէլին էօնիւնտէն ԲԱՊՊԸՆ թարտ էյ-
լէտիյի թա'իֆէլէրին մէքրուհաթրնա իմթի-
սալէն' քէնտի օղլընը տախի ալթէշտէն կէշիւր-
- 4 տի : Վէ միւլթէֆէ'աթաա վէ թէփէլէր իւս-
թիւնտէ վէ հէր եէշիլ աղաճ ալթընտա զէպհ
էտիպ պուխուր եազար իտի :
- 5 Օլ զէման Սիւրիա մէլիյի Բէսին վէ Իս-
րայէլ մէլիյի փէգաճ իպն ի Բէմայէա Եւ-
րուշալիմ իւզէրինէ մուհարէպէյէ չըգըպ' Ա-
հազը մուհարէրէ կէթտիլէր իտէ տէ , մուհա-
- 6 րէպէյէ տէվամ էտէմէտիլէր : Օլ վազըթ
Սիւրիա մէլիյի Բէսին Եյլաթը Սիւրիայա
ի'տտէ էտէրէք' Եէհուտիլէրի Եյլաթտան
թարտ էթտի . Սիւրիանիլէր տախի Եյլա-
թա կէլիպ' պու կիւնէ գառար օրտտա թէ-
- 7 մէքրին էթտիլէր : Վէ Ահազ Աշուր մե-
լիյի Թիղաթ-փալասարա' Պէն գուլըն վէ
օղլըն իմ' , սէն կէլիպ իւզէրիմէ հիւճում է-
տէն Սիւրիա մէլիյի իլէ Խարայէլ մէլիյինին
էլլէրինտէն պէնի գուրթար' տէմէք իշիւն էլ-
- 8 չիէր կէօնտէրտի : Վէ Ահազ պէյթ իւր
ԲԱՊՊԸՍ վէ սէրայըն խաղինէլէրինտէ պու-
լունան կիւմիւշ իլէ ալթուշը ալըպ' Աշուր
- 9 մէլիյինէ հէտիյէ օլարադ կէօնտէրտի : Աշուր
մէլիյի տախի անը տինկէտի . վէ Աշուր մե-
լիյի Տըմըշա իւզէրինէ չըգըպ' անը զապթ
էտէրէք , էհալիսինի Գիրէ էսիր կէօթիւ-
- 10 րիւպ' Բէսինի տախի զաթլ էյլէտի :
- 11 Վէ մէլիք Ահազ Աշուր մէլիյի Թիղաթ-
փալասարը իսթիգպալ իշիւն Տըմըշա կի-
տիպ' Տըմըշա տա պուլունան մէզպաճը կէօր-
տիւ . վէ մէլիք Ահազ քեաճին Ուրիայա
պու մէզպաճըն պիւթիւն ետիլըշընա կէօրէ
- 12 չէթլ ու րէսինի կէօնտէրտի : Փեաճին Ու-
րիյա տախի մէլիք Ահազըն Տըմըշա տան կէօն-
տէրտիյինէ թէմամըյլէ միւլթապըզ պիր մէզ-
պաճ ինչա էթտի . պէօյլէճէ քեաճին Ուրի-
յա մէլիք Ահազըն Տըմըշա տան 'ալթէթիւն տէ-
- 13 կին անը թէքմիլ էյլէտի : Մէլիք տախի Տը-
մըշա տան կէլիյինտէ մէզպաճը կէօրտիւ .
վէ մէլիք մէզպաճա թէգալրուպ իլէ անըն
- 14 իւզէրինտէ մուհարադ թազտիմ էյլէտի . Վէ
մուհարադալըն էքմէք թազտիմէսինի եա-
զըպ' թազտիմէ ի մէշուպէսինի տէքէրէք ,
սէլամէթ գուրպանլարընը գանընը մէզպա-
- 15 ճըն իւզէրինէ սէրփտի : Վէ ԲԱՊՊԸՆ հու-
զուրընտա պուլունան պազըր մէզպաճը պէյ-
թին էօնիւնտէն , օլ մէզպաճ իլէ պէյթ իւր

- ԲԱՊՊԸՆ արասընտան ալըպ' անը մէզպաճըն
- 16 չիմալ թարաֆընա գօտու : Վէ մէլիք Ահազ
քեաճին Ուրիայա' Պէօյիւք մէզպաճըն իւ-
զէրինտէ սազաճ մուհարադընը վէ ազաճ
էքմէք թազտիմէսինի վէ մէլիյին մուհարադա-
պըյլէ էքմէք թազտիմէսինի վէ պիւթիւն տի-
յարըն գալթընըն մուհարադալըն էքմէք
թազտիմէլէրի վէ մէշուպալթլարընը թազ-
տիմ էտիպ , տնըն իւզէրինէ մուհարադալարըն
պիւթիւն գանընը վէ զէպիհէլէրին պիւթիւն
գանընը սէրփէճէքսին . պազըր մէզպաճ տա-
խի սու'ալ էթմէք իշիւն պանա մախսուս
- 17 օլաճաճ տըր' տէլիւ պուլունտու : Փեաճին
Ուրիյա տախի մէլիք Ահազըն քէնտինէ էմէ էյ-
- 18 լէտիյի կիպի հէր շէյի իճա էյլէտի : Վէ մե-
լիք Ահազ գա'իտէլէրին քէնտարընը քէսիպ
գուրնայը իւզէրէլինտէն գալտընա , հա-
վազը տախի ալթընտա պուլունան պազըր
էքիւղէրին իւզէրինտէն էնտիրիպ' անը պիր
- 19 թաշ տէօշէմէ իւզէրինէ գօտու : Վէ պէյթ-
տէ ինչա օլունմաշ օլան սէպթ էյլաշըն իլէ
մէլիյին մէտիլէ ի խարիճինի Աշուր մէլիյի սէ-
պէպինտէն պէյթ իւր ԲԱՊՊԸ չէվրտի :
- 20 Վէ Ահազըն եափաղը շէյլէրին պազըր-
յէսի իշլէթ միւլուք Եէհուտանըն թէվա-
րիլ քիթապընտա մուհարէրէ տիր : Վէ Ա-
հազ էճառաթը իլէ ուլյուլուպ , Տաուտ շէհ-
րինտէ էճառաթը իլէ տէֆն օլունտու , վէ օղլու
Հիզգիյա անըն եէրինէ մէլիք օլտու :

ՊԱՊ 17

- 1 Եէհուտա մէլիյի Ահազըն օն իրինճի սէնէ
սինտէն Էթիպալէն Հօշա' իպն ի Ելա Սամա-
րիտա տօգուզ սէնէ Խորայէլ իւզէրինէ
- 2 հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ ԲԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ
քէօթիւ օլանը իշլէտի , ֆազաթ քէնտի-
սինտէն էվլէլ օլան միւլուք Ը Խորայէլ կի-
- 3 պի տէլիլ իտի : Անըն իւզէրինէ Աշուր մե-
լիյի Շալմանասար չըգըպ , վէ Հօշա' անա
- 4 գուլ վէ խարաճիւզար օլտու : Լարին Հօ-
շա' Մըօրը մէլիյի Սօյա էլլիլէր կէօնտէրիպ'
Աշուր մէլիյինէ խարաճը սէնէվիւսինի թէ-
տիլէ էթմէմիշ օլտըղընտան , Աշուր մէլիյի
Հօշա'տա խիյանիթ պուլարադ' անը թու-
- 5 թուպ մաճպէտէ իլգա էյլէտի : Վէ Աշուր
մէլիյի պիւթիւն տիրար իւզէրինէ չըգըպ , Սա-
մարիպա տախի կէլէրէք' անը իւշ սէնէ մու-
հարէրէ էյլէտի :
- 6 Վէ Հօշա'ն տօգուղընը սէնէսինտէ Ա-
շուր մէլիյի Սամարիայը զապթ իլէ' Խորայէ-
լի Աշուր տէր կէօթիւրիւպ , տնէրի խալաճ
վէ խալաճարա , ճօզան ըրմաղը ճիվարընտա
վէ Մատիլէրին շէհրէրինտէ իսքան էթտի :

7 Զիրա պէնի իսրայէլ քէնտիւրի Մըսըր տի-
յարընտանի վէ Մըսըր մէլիյի Զիր'օնըն էլին-
տէն խէլաս էտէն քէնտիւրիին Ալլահը ՐԱՊՊ
գարը կիւնաս իշէյիպ' զարբի իւսճարտան
8 գորգարար : Վէ ՐԱՊՊ պէնի իսրայէլին
էօնիւնտէն թարտ էյլմիշ օլարդը թա'իֆէ-
լէրին 'ատէթլէրինէ վէ միւլուքը իսրայէլին
իծատ էթմիշ օլարդարը 'ատէթլէրէ կէօրէ
9 սիւլուքը էթտիլէր : Վէ պէնի իսրայէլ քէն-
տիւրին Ալլահը ՐԱՊՊ գարը տօղըն օլմա-
յան շէյլէրի կիզլիճէ իշէյիքէք, քէնտիւրի-
նէ պէքճի գուլէսիւտէն միւլթաճէմ շէճրէ
վարընճայա գատար պիլ ճիւմէ շէճրէրինտէ
10 միւլթէֆէ'աթ ինշա էթտիլէր, Վէ քէնտի-
լէրինէ Տէր եւիքսէք թէֆէ իւզէրինտէ վէ
Տէր եշէլ ողաճ աթլէրնտա ոսնէմէր վէ
11 շէրա փուլթարը իգամէ էյլէտիլէր : Վէ օ-
րարարտա ճէմի' ի միւլթէֆէ'աթտա քէնտի
էօնիւրինտէն ՐԱՊՊ թարտ էթմիշ օլարդը
թա'իֆէլէր կիպի պուխուր եազարագ վէ քէօ-
թիւ շէյլէրի իշէյիքէք ՐԱՊՊ իզլապ էթ-
12 տիլէր : Վէ փուլթարա 'իպատէթ էթտիլէր,
քի անլէրին Տազգընտա ՐԱՊՊ Պուճու եափ-
13 մայընը՝ տէյիւ պուլթըմուշ իտի : ՐԱՊՊ տա-
խի քէաֆէն ի փէյլաճպէրան վէ ճէմի' ի էն-
պիլայ վաթթաթը իսրայէլ վէ Եհճուտա
'ալէյճինէ շէճատէթ էտիպ' ֆէօթիւ եօլարը-
նըզտան ըիճ'աթլէ ճտատընըզա էմի էյլէտի-
յիմ' վէ գուլարմ' օլան փէյլաճպէրան վա-
սըթաթը իսրայէլ սիպէ կէօնտէրտիլիմ' քէաֆէն ի
շէրի'աթ միւլթիպինճէ էվամիւր վէ գալանիյ-
14 նիմի Տէֆլ էյլէյիլինիզ' տէտի իտէ տէ, Ան-
լէր տինկլէմէյիպ պոյուլարընը, քէնտիւրիին
Ալլահը ՐԱՊՊ իման էթմէյի ճտատարը-
նըն պոյուլարը կիպի, սէրթլէշտիտիլէր :
15 Վէ գաճուլարընը վէ ճտատարը իլէ 'ազա
էթտիլի 'աճտը վէ անլէրին 'ալէյճինէ էյլէ-
տիլի շէճատէթլէրի ըտտ էտիպ, պիւթլանա
թապի' օլարագ պաթըլ օլտուլար, վէ էթ-
րաֆլարընտա պուլուան թա'իֆէլէրէ իգթի-
ֆա էթտիլէր քի' ՐԱՊՊ Անլէրին 'ամալընտ
իմիլիւլ էթմէյիլինիզ' տէյիւ պուլթըմուշ ի-
16 տի : Վէ քէնտիւրիին Ալլահը ՐԱՊՊ ճէմի' ի
էվամիլինի թէրթլէ' քէնտիւրիինէ իքի տէօթ-
մէ պուլարը եափըզ, Աշէրա փուլթը ինշա
էտէրէք' քէաֆէն ի ճիւնտա ը սէմալիլէյի
սէճտէ էտիպ' Պա'ալա տախի 'իպատէթ էթ-
17 տիլէր : Վէ օղուլարը իլէ գըզարընը աթէշ-
տէն կէյիտիլէր : Վէ սիճալալըզ վէ ֆալ-
ճըլըզ էթտիլէր, վէ ՐԱՊՊ 'իստինտէ քէօ-
թիւ օլանը իշէմէլէ' անը իզլապ էթմէյի
18 քէնտիւրիին 'ատթարըն : Պու ճէլտէն ՐԱՊՊ
իսրայէլ 'ալէյճինէ զիյաթէսիլէ զազապա
իլէլիպ, անլէրին քէնտի Տազգընտան տէֆ'

էյլէտի : Վէ Եհճուտա սըպլթընտան պաշգա-
սը գալմաթը :
19 Եհճուտա տախի քէնտի Ալլահը ՐԱՊՊ
էվամիլինի Տէֆլ էթմէյիպ' իսրայէլին եափ-
տըլը գաճուլարա կէօրէ սիւլուք էյլէտի :
20 Վէ ՐԱՊՊ նէպի իսրայէլին քէաֆէնտիլի
ըտտ էտիպ' անլէրին թաղիկ էտէրէք, քէն-
տի Տազգընտան թարտ էտինճէյէ գատար
անլէրին եազմաճըլարըն էլինէ թէսլմ' էթտիլ :
21 Զիրա իսրայէլի պէյթ ի Տառտտան պըրտը
անլէր տախի Եհրօպը'ամ' իպն ի Նէպաթը
մէլիք էթտիլէր : Եհրօպը'ամ' տախի իսրայէ-
լի ՐԱՊՊ միւլթի' օլմագտան մէն' էթմէլէր
անլէրին պէյիլէք կիւնաս իշէմէսինէ սէպէպ
22 օլտու : Վէ պէնի իսրայէլ Եհրօպը'ամըն իշ-
լէտիլի կիւնասլարըն ճիւմէսինտէն պըրմա-
23 յարագ, անլէրտէ սիւլուք էթտիլէր : Նի-
ճայէթ ՐԱՊՊ պիլ ճիւմէ գուլարը օլան փէյ-
լաճպէրէր վաթթաթը իսրայէլ սէյլէտիլի կիպի,
իսրայէլի քէնտի Տազգընտան տէֆ' էթտիլ :
Պէյլէճէ իսրայէլ քէնտի տիյարընտան կէօ-
թիւրիւլիւպ' պու կիւնէ գատար Աշէրա
էսիլ օլտու :
24 Վէ Աշէրա մէլիլի Պապէլ վէ ֆուլթա վէ
'Ավալ վէ շամաթ վէ Սէֆարվայիտէն աթէմ-
լէր կէթիլիպ' պէնի իսրայէլին ետէրին Սա-
մարիա շէճրէրինտէ իպէան էթտիլ : անլէր
տախի Սամարիայը թէմէլիլէք էտիպ' անըն
25 շէճրէրինտէ սաքին օլտուլար : Վէ օրտա
իգամէթլէրինի իպթիտաթտա ՐԱՊՊՏԱՆ
գորգմարգլարը իշէլն ՐԱՊՊ սրալարընա
արալանլար կէօնտէրտի : պուլար տախի ան-
26 լէրի էօլտիւրիւյօր իտի : Վէ Աշէրա մէլիլի-
նէ' Սէնին նաղլ էտիպ' Սամարիա շէճրէ-
րինտէ իպէան էյլէտիլին թա'իֆէլէր : օլ
տիյարըն իւսճընըն աճքեմիլըն պիլմէտիլէր
27 իշիւն սրալարընա արալանլար կէօնտէրի-
յօր, վէ իշթէ օլ տիյարըն իւսճընըն աճքե-
միլըն պիլմէտիլէրի իշիւն' օլ ալլալըն ան-
լէրի էօլտիւրիւյօր' տէյիւ իապիլէ վէրտիլէր :
28 Աշէրա մէլիլի տախի' Օրտտան էսիլ կէթիլ-
տիլինիզ քէաճինլէրտէն պիլիլինի օրայա
կէօթիւրիւլիւլէք, քի կիտիպ օրտտա իգա-
մէլէ անլէրէ օլ տիյարըն իւսճընըն աճ-
քեմիլըն թա'լիմ էյլէյի' տէյիւ էմի էյլէտի :
29 Վէ Սամարիատան էսիլ կէօթիւրիւլէրի
քէաճինլէրտէն պիլիլ կէլիպ' Պէյթէլտէ իգա-
մէթ էտէրէք' ՐԱՊՊՏԱՆ նէ վէճլէ գորգա-
30 ճաղարըն անլէրէ թա'լիմ էտէր իտի : Յա-
գաթ Տէր թա'իֆէ քէնտի իւսճարընը եա-
փըզ' Սամարիալարըն ինշա էթմիշ օլարգ-
լարը միւլթէֆէ'աթ իստինլէրինէ վէ Տէր թա-
'իֆէ իգամէթ էթտիլի շէճրէրէ գօրլար իտի
30 Պապէլիլէր Սալթաթթալըն օլմէ, վէ ֆուլթիլէր

- 31 Ներձալը վէ Համաթիւնը Աշխմայը, Վէ 'Ավ-
վիւնը Նիպհազ իւն Թարթազը ետփարար .
վէ Սէֆարվայիսիւնը չօծաւզարընը Սէֆարվա-
յիմ իրաճարը օլան Ատրամէլէք վէ 'Անամէ-
32 շէք իշխն աթէշէ եագարար իտի : ԲԱՊՊՏԱՆ
գորգարար իտի , վէ քէնտիւնէրինէ էտնա ա-
տէմէրտէն միւրթէֆէ'աթ քեռահնէրի թա'-
էին էտիպ' պուշար տախի միւրթէֆէ'աթ խա-
նէլէրինտէ անլէր իշխն զէպհ էտէրլէր իտի :
33 Պուշար ԲԱՊՊՏԱՆ գորգարարը յէ պէրապէր'
արալարընտան չըգմիշ օլալըլարը թա'իֆէլէ-
րին պիւնէրինէ կէօրէ քէնտի իրաճարընա
34 'իպատէթ էտէրլէր իտի : Պու կիւնէ դատար
էվլէլէրի պիւնէրինի իծրա էտէրլէր . նէ ԲԱՊՊ-
ՏԱՆ գորգարար , նէ տէ քէնտի գանուշա-
րընը վէ պիւնէրինի իծրա էտէրլէր . նէ տա-
խի օլ շէրի'աթ վէ էվալիւրի իծրա էտէրլէր ,
քի ԲԱՊՊ անը Խորայէլ թէսմիյէ էյլէտիյի
35 Եագուպն օղուլարընա էմր էյլէմիշ , Վէ
անլէր իւն 'ադտը 'աճա էտիպ' Ղայրի իրաճ-
արտան գորգարարը , վէ անլէրէ սէճաէ ու
'իպատէթ էթմէյինիզ , վէ անլէրէ զէպհ էյ-
36 լէմէյինիզ , Անճագ սիզի Մըսր տիյարըն-
տան 'աղիմ գուվլէթ վէ ուզանմը զօլ իւն
չըգարընը օլան ԲԱՊՊՏԱՆ գորգուպ' անա սէճ-
37 աէ էտէրլէք զէպհ էտէճէք սինիզ , Վէ սիզէ
թահրի էյլէտիյի գալմանիյն վէ աճքեամ
վէ շէրի'աթ վէ էվալիւրի տա'իմ էլ էվգաթ
տիզգաթլէ Տըֆզ ու իծրա էտիպ' զայրի
38 իրաճարտան գորգարարը սընըզ , Վէ սի-
զին իւն 'ադտ էյլէտիյիմ 'աճալ ֆէրամուշ
էթմէյէրէք' զայրի իրաճարտան գորգարար-
39 ճագ սընըզ , Անճագ Ալաճընըզ ԲԱՊՊՏԱՆ
գորգարար սընըզ , օլ տախի սիզի ճիւմլէ
տիւլմէյէրինիզին էլինտէն խէլա էտէճէք
40 տիր' տէյիւ պուշարմուշ իտի : Լաքին ան-
լէր տիրիլէմէյիպ' էվլէլէրի 'ատէթլէրինէ կէօրէ
41 հարէթէթ էտէրլէր իտի : Պու թա'իֆէլէր
տախի Տէմ ԲԱՊՊՏԱՆ գորգարար , Տէմ տէ
քէնտի փուլթարընա 'իպատէթ էտէրլէր իտի .
վէ անլէրին էվալտը վէ էվալտարընըն էվլա-
տը տախի պու կիւնէ գատար էճատարարը-
նըն էթտիլէրի կիպի էտէրլէր :

ՊԱՊ 18

- 4 Վէ Խորայէլ մէլիյի Հօշա' իպն ի Էլանըն
իւշլէնճիւ սէնէսինտէ Եէհուտա մէլիյի Աճա-
2 զըն օղու Հիզգիյա մէլիք օլտու : Մէլիք օլ-
տըզը զէման էիւրմի պէշ Էալընտա օլուպ'
էիւրմի տօգուզ սէնէ Եիւրուշալիմտէ հիւքիւ-
մէթ էյլէտի . վէ վալիտի Զաքարեանըն
3 զըլը օլուպ' իսմի Ապի իտի : Վէ փէտէրի

- Տաուտըն քեաֆֆէ ի տ'մալընա կէօրէ ԲԱՊ-
ՊՏԱՆ 'իտիսնտէ տօգու օլանը իծրա էյլէտի :
4 Միւրթէֆէ'աթը օրթատան գալտըրըպ'
փուլթարը գըրարագ . Աշէրա փուլթարընը
քէստի . վէ Մուսանըն ետփմըշ օլտըզ պա-
գըր Էըլանը պէնի Խորայէլ օլ կիւնէ տէկին
անա պուշար եագալըլարը իշխն' փարէլէ-
յիպ , անա Նէսուշթան թէսմիյէ էյլէտի :
5 Վէ Խորայէլին Ալաճը ԲԱՊՊՏԱՆ թէվէքքիւլ
էյլէտի . քեաֆֆէ ի միւլուք Եէհուտա ի-
շխտէ նէ քէնտիսինտէն սնկրա , նէ տէ
6 քէնտիսինտէն էվլէլ միւլի օլտու . Վէ ԲԱՊ-
ՊՏԱՆ տալը օլուպ' իթա'աթընտան պըրլմա-
տը , վէ ԲԱՊՊՏԱՆ Մուսայա վէրտիյի էվալիւրի
7 Տըֆզ էյլէտի : Վէ ԲԱՊՊ անըն իւն օլուպ'
թէվէճճիւլ էյլէտիյի Տէր Էէրտէ մուգաֆ-
ֆէր օլուր իտի : Վէ Աշուր մէլիյինէ 'աթի
8 օլուպ' անա իթա'աթ էթմէտի : Վէ Ֆի-
լիսթիլէրի Ղազարայա վէ անըն ճիւլարընա
գատար , պէքճի գուլէսինտէն միւլթաճքէմ
չէճէր վարընճա վուրտու :
9 Վէ մէլիք Հիզգիյանըն տէօրտիւնճիւ սէ-
նէսինտէ , Էա'նի Խորայէլ մէլիյի Հօշա' իպն ի
Էլանըն Եէտինճի սէնէսինտէ' Աշուր մէլիյի
Շալմանաար Սամարիա իւզէրինէ չըգըպ' անը
10 մուհատէրէ էյլէտի . Վէ իւշ սէնէ սնկրա
անը ալար . Հիզգիյանըն ալթընճը սէնէսին-
տէ , Էա'նի Խորայէլ մէլիյի Հօշա'ն տօգու-
11 զընճը սէնէսինտէ Սամարիա ալընտը : Աշուր
մէլիյի տախի , Խորայէլ Աշուրա Էօրի կէօ-
թիւրիւպ' անլէրի խալաճ վէ խապօրտա' ճօղան
ըմտը ճիւլարընտա վէ Մաաիլէրին շէհրէրին-
12 տէ իոքեան էթտի . Զիւնքի քէնտիլէրին Ալա-
ճը ԲԱՊՊՏԱՆ քէլալմըն տինլէմէյիպ , 'աճալը
թէճալուզ էթտիլէր , վէ ԲԱՊՊՏԱՆ գուլը Մու-
սանըն Էմր էյլէտիյի շէյլէրին քեաֆֆէսինի
տինլէմէտիլէր վէ իծրա էթմէտիլէր :
13 Վէ մէլիք Հիզգիյանըն օն տէօրտիւնճիւ
սէնէսինտէ Աշուր մէլիյի Սէնհարիպ' Եէհու-
տանըն միւլթաճքէմ շէհրէրինին ճիւմլէտի
14 իւզէրինէ չըգըպ' անլէրի ալար : Եէհուտա
մէլիյի Հիզգիյա տախի Լաքիշէ Աշուր մէլի-
յինէ' խալա էթտիմ . իւզէրիմտէն ըիճ'աթ
էյլէ , վէ պանա Տէր նէ թէքլիֆ էտէրսէն ,
գապուլ էտէրիմ' տէյիւ խապէր կէօնտէր-
մէս իւզէրինէ , Աշուր մէլիյի' Եէհուտա մէ-
լիյի Հիզգիյանըն իւշ էիւլ թալանի կիւ-
միւշ վէ օթուզ թալանի ոլթուլէ վէրմէնի
15 թէքլիֆ էյլէտի : Վէ Հիզգիյա պէլթ իւր
ԲԱՊՊՏԱՆ վէ սէրայը միւլուքեանէ խալիլէլէ-
րինտէ պուլաւանա կիւմիւշին քեաֆֆէսինի
16 անա վէրտի : Օլ վագըթ Հիզգիյա ԲԱՊՊՏԱՆ
Տէրքէլինն գափուլարընտան վէ Եէհուտա
մէլիյի Հիզգիյանըն գափուլարըն գափուլար

- բերելն անհաշիւ սոցուս՝ անը Աշուր մե-
լիքինն վերտի :
- 47 Աշուր մեկի տախի Լաքիշտէն թարթան
իւն Բապսարիսի վէ Բապշապայը պիւր չօգ՝ ասո-
քեր իւն Եբրուշալիմէ Հիզգիյայա կէօնտեր-
տի . պուշլար տախի Եբրուշալիմէ կելիպ՝
վաարլ օլտըգլարնտա Գասսար թարլաար
ճատտէսինտէ վազը՝ եօգարըքի հավուզն
- 48 սու եօլը եանընտա տուրտուլար , վէ մելի-
յէ չաղրարըգլարնտա՝ սերայ միւտիւրի լելա-
գիմ՝ իպն ի խիլիյա վէ քեաթիպ Շէպնա
վէ վազը՝ անիւվիս Եօաճ իպն ի Ասաֆ անիւ-
րէ տօղրու կելիլէր :
- 49 վէ Բապշապա անիւրէ խիթապէն՝ Հիզգի-
յայա տէյինիզ քի , Մէլիք ի 'ազիմ' օլան
Աշուր մեկի պէօյլէ պուշլարուր . Պու սանա
- 20 մուճիպ ի ի'թիմատ օլան նէ՝ տիւր . Մուհա-
րէպէ իշիւն թէտպիւր վէ գուվիլէթիմ վար՝
տէր իսէն , պօշ Լազըրտար տըր . սէն քիսէ՝
- 21 ի'թիմատ ետերէք պանա 'տաի օլտուռն : վէ
իշթէ սէն՝ տայանանըն էլինէ պաթըպ անը
տէլէր շու գըրըգ գամըշտա օլան 'տասյա'
եանի Մըսար ի'թիմատ ետիյօրտըն . ֆիլ-
հազիդէ Մըսըր մելիքի ֆիւր'օն քէնտինէ ի'-
թիմատ ետէնիլէրն ճիւմլէսինէ պէօյլէ տիւր :
- 22 վէ էյեր սիզ պանա՝ Ալահաճըգ Եէհօվայա
ի'թիմատ ետերիզ՝ տերսէնիզ , Հիզգիյանըն
Եէհօուտա իւն Եբրուշալիմէ Եհօլիլէն՝ Պու մէզ-
պահըն Եօնիւնտէ Եբրուշալիմտէ սէճաէ ետէ-
ճէքիլինիզ՝ տէյերէք , միւրթիֆէ'աթընը վէ
մէզպաշարընը օրթառտան գալըրտըղը Էւհ
- 23 պու տէյի'Լ մի տիւր : վէ շիմտի էֆէնտիմ
Աշուր մեկի իւն մու'ահէտէ իւր , վէ էյեր
սէն սուվար օլաճազ ատէմլէրի թէտարիք
էտէ պիլիւրսէն , սանա իքի պին աթ վէրէ-
- 24 յիմ : վէ էֆէնտիմին էն քիւշիւք պէնտէ-
կեանընտան օլան պիւր մէ'մուրա նա'սըլ մու-
գալիլէթէ Էտիպ տէ 'արապալար վէ սուվարի-
- 25 լէր իշիւն Մըսար ի'թիմատ ետերսին : իմտի
պու տիյարըն իւզէրինէ՝ անը թախիւրպ էթմէք
իշիւն Եէհօվանըն իշին օլմադսըղը մը չըգ-
տըմ . Պու տիյար իւզէրինէ չըգըպ անը թախ-
իւրպ էյլէ՝ տէյիւ Եէհօվա պանա էմը էյլէտի'
տէտի :
- 26 վէ Էլեադիմ իպն ի խիլիյա վէ Շէպնա
վէ Եօաճ Բապշապայա Գէլ-պէն՝ Բիճա ետէ-
րիզ , Գուլարընա Արամի լիսանըյլէ սէօյլէ ,
զիւրա անկարըղ . վէ սուրըն իւզէրինտէ պու-
լուշան գալիմ տինիլէր իքէն , պիզէ Եէ-
հօուտի լիսանըյլէ սէօյլէմէյէսին՝ տէմլէ-
- 27 րի իւզէրինէ , Բապշապա անիւրէ՝ Էֆէն-
տիմ պէնի պու սէօզլէրի սէնին էֆէնտինէ
վէ սանա՝ մը սէօյլէմէք իշիւն կէնտերտի .
սիզին իւն պերասպեր թէրսէրինի ելիյպ պէվ-

- լէրինի իշմէլէրի իշիւն սուր իւզէրինտէ օ-
թուրան պու ատէմլէրէ տէյի'Լ մի՝ տէտի :
- 28 վէ Բապշապա տուրուպ պիւլէնտ ալազ
իւն Եէհօուտի լիսանըյլէ նիտա ետերէք , Մէ-
լիք ի 'ազիմ' օլան Աշուր մեկիլինին քէլամը-
- 29 նը տինիլէյինիզ . Մէլիք պէօյլէ պուշլարուր .
Հիզգիյա սիզի ալտաթմաճըն , զիւրա սիզի է-
լիմտէն խէլաս էթմէյէ միւգթէտիւր օլմայա-
- 30 ճազ տըր . Եէհօվա պիզի մուլթապա խէլաս
Էտիպ , պու շէհը տախի Աշուր մեկիլինին է-
լինէ թէպիմ՝ օլուշմայաճազ՝ տէյերէք Հիզ-
գիյա սիզի Եէհօվայա ի'թիմատ Էթտիւրմէ-
- 31 սին : Հիզգիյայը տինիլէմէյինիզ , զիւրա Ա-
շուր մեկիլի պէօյլէ պուշլարուր . Պէնիմ իւն
սուլ իւզըն օլուպ թարաֆըմա կէշինիզ , վէ
հէր պիլիլինիզ քէնտի աամսընտան , վէ հէր
քէնտի ինճիւր աղաճընտան ելիյպ՝ քէնտի գու-
- 32 յուշընըն սուշընտան իշսին՝ Օլ վազթա
գատար քի պէն կէլիպ սիզի տիյարընը կի-
պի պիւր տիյարա , պուղտայ վէ շէրապ տի-
յարընա , եթմէք վէ պաղար տիյարընա , եաղ
վէրէն զէյթուռն աղաճը իւն պալ՝ տիյարընա
կէօթիւրէյիմ , քի սիզ պէր հայաթ օլուպ
հէլաք օլմայաճընը : Սիզ Հիզգիյայը տինի-
լէմէյինիզ , զիւրա օ՝ Եէհօվա պիզի խէլաս է-
- 33 տէճէք տիւր՝ տէյիւ սիզի ալտաթաթօր : Միւ-
լէթլէրին իւշալարընտան պիլիքէնտի տիյա-
րընը Աշուր մեկիլինին էլինտէն խէլաս էտէ
- 34 պիլտի'Լ մի : Համաթ վէ Արփատ իւշալարը
նէրէտէ տիւր . Սէֆարալիյիմ վէ Հինա՝ վէ
'իվիանըն իւշալարըն նէրէտէ տիւր . Սամարի-
- 35 այը էլիմտէն խէլաս էթտիլէր մի : Տիյար-
լարըն պիլ ճիւմլէ իւշալարընտան հա'նկըրը
քէնտի տիյարընը էլիմտէն խէլաս էթտի , քի
Եէհօվա Եբրուշալիմի էլիմտէն խէլաս էյլէյէ՝
տէտի :
- 36 Գալիմ տախի սիւքիւթ Էտիպ անա պիւր
ճէվապ վէրմէտի , զիւրա մէլիք՝ ճէվապ վէր-
մէյինիզ՝ տէյիւ էմը էթմիշ իտի :
- 37 վէ տերայըն միւտիւրի Ելեադիմ իպն ի
խիլիյա վէ քեաթիպ Շէպնա վէ վազը՝ անիւ-
վիս Եօաճ իպն ի Ասաֆ , Էլպիսէլէրի երթըլ-
միշ օլարապ՝ Հիզգիյանըն նէզտինէ կելիպ
Բապշապանըն սէօզլէրինի անանապէլ էթտիլէր :

- 1 վէ մէլիք Հիզգիյա պուշուռ իշիթտիքտէ՝
Էլպիսէսինի երթըլպ չուլ կիլինիլէք պէյթ
- 2 Էր ԲԱՊԱՍ կիրտի . վէ սերայըն միւտիւրի
Էլեադիմ իւն քեաթիպ Շէպնայը , վէ քեա-
հինէրին իւթիյարըլարընը , չուլ կիլինիլշ
օլտըգլարը հալտէ , փէյղամպէր իշա'տա իպն ի
- 3 Ամօսըն նէզտինէ կէօնտերտի : Պուշլար տա-

- իւր անս Հիղդիյա պէջլէ տէյօր. Պու կիւն մուղայադա վէ մէլամէթ վէ հազարէթ կիւնիւ տիւր, զիւրա չօճուգլարն տողաճաղը վազըթ կէլտի, ֆափաթ տողաճաղը գուվ
- 4 վէթ եօգ տրը: Օլա քի Ալլահն ՐԱՊՊ Ալլահն իւլ հայր շէթմ էթմէք իւղըն, էֆէնտիսի օլաւն Աշուր մէլէյի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն Րապշադանն սէօղլէրինն ճիւմլէսինն իշիտէ, վէ Ալլահն ՐԱՊՊ օլ իշիթտիլի սէօղլէր իշիւն թէքտիւր էտէ. պու էճլտէն պուլունտան պուգըլլէ իշիւն տու'ա էյլէյէսին' տէտիլէր:
- 5 վէ մէլքը Հիղդիյանն պէնտէկէտնը իշա'.
- 6 եանն նէգտինէ կէլտիլէր: իշա' եա տախի անլէրէ խիթապէն' էֆէնտիսիլէ տէյէսինիլ քի' ՐԱՊՊ պէջլէ պուլունուր. Աշուր մէլէյինն գուլարընն պէնն շէթմ էթմալէրինն ի.
- 7 շիթտիլի սէօղլէրտէն գօրգմա. իշիթէ անն իւղէրինն պէն պիւր բուհ կէօնտէրիլմ, օտախի պիւր խապէր իշիթմէքլէ քէնտի տիլա. բընա բիճ'աթ էտէճէք. վէ պէն անը քէնտի տիլարընտա գըլլէճէ հէլքէ էտէճէյիմ' տէտի:
- 8 վէ Րապշադա' ալտէթ էթտիլիտէ Աշուր մէլէյինն Լիպնա իլէ մուհարէպէ էթմէքտէ պուլուն, զիւրա Լաքիշտէն կիթմիշ
- 9 իտիլինն իշիթմիշ իտի: վէ Սէնհալէ' Հապէշ մէլէյի թիւրհադա հաղգընտա' իշիթէ սէնն իլէ մուհարէպէ էթմէք իւղըն չըգմիշ տըր' տէյիւ խապէր ալարընտա, եինն Հիղդիյայա էլլէլէր
- 40 կէօնտէրիլ, իէհուտա մէլէյի Հիղդիյայա պէջլէ տէյիլիլ. թէվէքքիւլ էթտիլինն իլահն' իէրուշալիմ' Աշուր մէլէյինն էլլէն թէսլիմ' օլունմայաճաղ' տէյիւ սէնն ալտաթմա.
- 41 սըն. իշիթէ միւլուքը Աշուրն տիլարընն ճիւմլէսինն պիւրա պիւթիւն խարապ էթմէքլէ անլէրէ նէ եափաղալընը իշիթտին, վէ
- 42 սէ'ն մի խէլաս պուլաճաղ սըն: էճտալընն խարապ էթտիլէրին միլլէթլէրին' եա'նի ճօղանն վէ Հարանն վէ Բէսէֆին վէ թէլասարտա պուլունտան պէնն 'Էտէնին իլահարը
- 43 անլէր խէլաս էթտիլէ'ր մի: Համաթ մէլէյի վէ Արփառ մէլէյի վէ Սէֆարփայիմ' շէհրինն' Հինա'րն վէ 'Կվանն մէլէյի նէ'րէտէ տիւր' տէտի:
- 44 վէ Հիղդիյա մէքթուպը էլլէլէրին էլլին. տէն ալըպ' անը օգուտու. վէ Հիղդիյա պէյթ իւր ՐԱՊՊՊ կիտիլ' անը ՐԱՊՊՊ հուգուրըն.
- 45 տա աշուր: վէ Հիղդիյա ՐԱՊՊՊ հուգուրընտա' էյ քէրուպիլէր իւլէրէպէ օթուրանն իւրպէլին Ալլահն ՐԱՊՊ, գէմինն քեաֆֆէ ի մէմալէքինն Ալլահն եալընը սէն սին. սէ.
- 46 մալաթ իլէ գէմինն սէն խալք էյլէտին: Եա' ՐԱՊՊ, գուլարընը մէյլ էթտիլիլ տինիլէ. եա' ՐԱՊՊ, կէօղլէրինն ալըպ նաղար գըլ, վէ Ալլահն իւլ հայր շէթմ էթմէք իշիւն Սէնհա.

- 17 ըիպին իրատ էթտիլի սէօղլէրին տինիլէ: Եա' ՐԱՊՊ, ֆիւ վազը' միւլուքը Աշուր միլլէթլէր իլէ տիլարընն խարապ էյլէյիլ, ի.
- 48 լահարընն աթէշէ աթտըլար. զիւրա անլէր իլահ օլմայըպ' անճաղ ինսան էլլինն մէսնու'աթը, օտուր վէ թաշ օլարընտան ան.
- 49 լէրի հէլքէ էթտիլէր: վէ շիմաի, է'յ Ալլահն չըմը ՐԱՊՊ, պիղն անն էլլինտէն խէլաս էյլէ, վէ գէմինն քեաֆֆէ ի մէմալէքի ՐԱՊՊ Ալլահն եալընը սէն իտիլինն պիւթիլէր' տէ. յէրէք տու'ա էյլէտի:
- 20 Օլ գէման իշա'եա իպն ի Ամօ Հիղդիյայա Խալէր կէօնտէրիլ տէտի քի' իսրայէլին Ալլահն ՐԱՊՊՊ Աշուր մէլէյի Սէնհարիպ հաղգընտա պստա էյլէտիլին տու'այը տինիլէ.
- 21 տիմ' տէյիւ պուլունուր: Անն հաղգընտա ՐԱՊՊՊ քէլամը պու տրը:
- Սիօն պտքիլէ գըզը սէնն թահիւր վէ իս. թիճալ էյլէտի.
- Եէրուշալիմ' գըզը սէնն արտընճա պաշընը սալլատը:
- 22 Սէն քիմէ' սէպպ ու շէթմ էթտին. ֆիլի'ն 'ալէյհինն ընֆի' ալաղ էյլէտին: Գուտտուրա ը իսրայէլ 'ալէյհինն կէօղլէրինն գալտըրտըն:
- 23 Ելլէլէրինն վաթթաթալէ Րապպա սէպպ էթտին,
- վէ' 'Արապալարընն քէսրէթիլէ տաղա. ընն եիւքսէք եէրլէրինն,
- Լիպնանն էթմէքլէրինն չըգալմ', վէ անն էրզ աղաճարընն եիւճէլէրինն վէ չամ' աղաճարընն 'ալալարընն քէսէճէյիմ',
- վէ անն սօն մէքեաննա ֆարմէլ օրմաննա կիւրէճէյիմ:
- 24 Պէն ֆալա' գաղըպ զարիլ սուլար իլտիմ', վէ մուհասէրէ օլմուշ եէրլէրինն պիւ ճիւմլէ բրմաղարընը
- Ալաղարընն տապանըլէ գուրուլտու'ա տէտին:
- 25 Պէնիմ' անը չօգ վազըթ էլլէլէ եափաղընը, վէ էյամը գաթիլմէտէն թէրթիլ էյլէտի. յիմ իշի'թմէտին մի.
- Շիմաի պէն անը հուտուլէ կէթիւրաիմ' ֆիլ միւսթաճէմ' շէհրէրի վիւրանն եղըն. թըլարընա տէնտէրէսին.
- 26 Սէքէնէլէրինն տախի գօլը գըսա օլմաղլէ շալըպ ուլթանտըլար.
- Սահար օթը իլէ եէլլէ նէպաթ վէ տամ' օթը վէ եէթիշմէգտէն էլլէլէ ըիւղկէարըն եաղաղըն էքին կիպի օլտուլար:
- 27 Լաքին պէն սէնն մէքէնն իլէ խուրուճ վէ տուլունընը
- վէ 'ալէյհինն հիւտէթլէնտիլինն պիլլիլմ':

- 28 'Աւելյո՛հմէ հիտտեթլէնտիկին
վէ դուրուրն սեմ'իմէ վասթլ օլտըղը իչիւն ,
Պէն հալլամը պուրնընա
վէ կէմիմի աղղընա թաղըպ'
Սէնի կէլտիկին եօլտան կէրի տէօնտէրէճէլիմ' :
- 29 վէ սանա 'ալամէթ պու օլաճադ ,
Պու սէնէ քէնտիլէրինտէն պիթէնի ,
վէ կէլէճէք սէնէ անտէն տիւշէն տանէլէթ
տէն պիթէնի եէլիպ'
իւչիւնճիւ սէնէ էքիպ պիչինիզ ,
վէ պաղլար տիքիպ մէլվէսինի եէլինիզ :
- 30 Պէլթի ի Եհնուտատան նէճաթ պուլտն պու-
բէլլէ
Աշաղլտան քէթլէշիպ եօթարըտան մէլվէ
վէրէճէք տիր :
- 31 Զիրա Եէրուշալիմտէն պաղբէլլէ ,
վէ Սիօն տաղըտան նէճաթ պուլանլար
չըգաճադ տըր .
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտն դայրէթի պունու իճ-
րա էտէճէք տիր :
- 32 Պինա'ն 'աւելյո՛ Աշուր մէլիյի հաղգընտա
ԲԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր ,
Օ պու շէհրէ կիրմէլէճէք
վէ իչինէ պիր օգ աթմայաճադ ,
Էօնիւն տաիի գալգան իլէ կէլվէլիպ ,
Էթրաֆընա մէթէրիս եափմայաճադ տըր :
- 33 Պու շէհրէ կիրմէլէրէք ,
կէլտիկին եօլտան կէրի տէօնէճէք տիր .
- 34 Պէն տաիի քէնտիմ' իչիւն
վէ գուլըմ Տաուտ իչիւն
Պու շէհրի խէլաս Էթմէք իւղըէ հիմայէ էտէ-
ճէլիմ' .
ԲԱՊՊՈՐ պուլուրտըղ պու տըր :
- 35 վէ վաղը' օլտու քի օլ կէճէ ԲԱՊՊՈՐ
մէլէլի չըգըպ' Աշուր օրտուլընտա եիւզ
սէքսէն պէշ պին նէֆէր վուրտու . վէ սա-
պոհլայըն գալգաղըլարը զէման իշթէ պուն .
- 36 լարըն ճիւմիէսի Էօլմիւշ ճէսէտ իտի : վէ
Աշուր մէլիյի Սէնհարիպ գալգըպ օրտտան
հարէթլէ 'ալվէթ էլէտի , վէ նինիվէ .
- 37 տէ օթուրտու : վէ իլաճը Նիսրաբըն խանէ .
սինտէ սէճտէ էտէր իքէն օղուլարը Ատրա-
մէլլէք իլէ Շարասար անը գըլըճէ վուրուպ'
Արարատ տիյարընա Ֆիրար էթտիլէր . վէ
անըն օղու Ասորհատտօն անըն եէրինէ մէ-
լէք օլտու :

ՊԱՊ 20

1 Օլ կիւնլէրտէ Հիզգիյա Էօլիւմ տէրէճէ-
սինտէ խաթա օլտու . վէ փէլլամպէր իշա'
եա իսն ի Ամօս անըն եօնընա կէլիպ' ԲԱՊՊ
պէջլէ պուլուրուր . Պէլթին իչիւն վասիլէթ
էլլէ , զիրա սէն եաշամայըպ վէֆաթ էտէ-

- 2 ճէքսին' տէտի : Օլ տաիի եիւզիւնիւ տիվա-
3 րա չէվիլիւ' Եա ԲԱՊՊ , իճա էտէրիմ' , հա-
գիպաթ վէ սաաղգ գալպ իլէ հուգուրընտա
սիւլաք էտիպ , 'ինտիւնտէ էլի օլանը իշլէ-
տիկիմի թէղէքքիւր էլլէ' տէլիւ ԲԱՊՊ
տու'ա էլլէտի . վէ Հիզգիյա զիյատէսիլլէ
աղլատը :
- 4 վէ իշա'եա տահա օրթա հալվուտան
չըգաճաղտան էվվէլ , անա ԲԱՊՊՈՐ քէլամը կէ-
5 լիպ , կէրիյէ տէօն' գալվընըն իլէ'իսի օլան
Հիզգիյայա տէլէսին քի' փէտէրիլ Տաուտըն
Ալաճը օլան ԲԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր . Պէն
տու'անը իշլէթտիմ' , կէօզ եաշարընը տաիի
կէօրտիւմ . իշթէ սանա շիֆա վէրիլիմ' , սէն
տաիի իւչիւնճիւ կիւնտէ պէլթ իւր ԲԱՊՊ
- 6 չըգաճաղտըն : վէ պէն սէնին 'իլավէ էտիպ' սէնի
վէ պու շէհրի Աշուր մէլիյին իլինտէն խէ-
լաս էտէրէք , քէնտիմ' իչիւն վէ գուլըմ Տա-
ուտ իչիւն' պու շէհրի հիմայէ էտէրիմ' տէ-
7 տի : վէ իշա'եա' Պիրգաչ գուրու ինճիր
ալընը' տէմէսի իւզէրինէ ալտըլար վէ չըպանըն
իւզէրինէ գօտուգլարընտա շիֆա պուլտու :
- 8 վէ Հիզգիյա իշա'եայա' ԲԱՊՊՈՐ պանա
շիֆա վէրէճէլինէ վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ
պէլթ իւր ԲԱՊՊ չըգաճաղտըն 'ալամէթ նէ'
9 տիր' տէտիլտէ , իշա'եա' ԲԱՊՊՈՐ պուլուր-
աղը իշպու շէլի իճրա էտէճէլինէ' ԲԱՊՊ
թարաֆընտան սանա 'ալամէթ պու օլաճադ
աղը . կէօլլէ եա օն տէրէճէ իլէրի կիթսին ,
10 եա օն տէրէճէ կէրի կիթսին' տէտի : վէ
Հիզգիյա' կէօլկէնին օն տէրէճէ իլէրի կիթ-
մէսի գօլպ տըր . խայր , օն տէրէճէ կէրի
11 կիթսին' տէտի : Օլ զէման իշա'եա փէլլամ-
պէր ԲԱՊՊՈՐ տու'ա էթտիլտէ . կէօլկէլի' Ահա-
ղըն կիւնէշ սա'աթը իւզէրինէ Էսմիշ օլտըղը
տէրէճէլէրտէն' օն տէրէճէ կէրի կէթիլտի :
- 12 Օլ զէման Պապէլ մէլիյի Պալատան օղու
Պէրօտաք-պալատան Հիզգիյանըն խաթա օլ-
մուշ օլտըղըն իշիտէրէք' անա մէթթուպ իլէ
13 հէտիյէ կէօնտէրաի : Հիզգիյա տաիի Էլէ-
լէրի տինկէլիպ զիգըլմէթ շէլլէրինին պիւ-
թիւն խազինէսինի , կիւմիւշ վէ ալթուն իլէ
Յահարարը վէ զիգըլմէթ եաղը վէ պիւ-
թիւն ճէպիսանէսինի վէ խազինէլէրինտէ պու-
լունանըն քեաֆէսինի անլէրէ կէօթէրաի .
քէնտի սէրայընտա վէ պիւթիւն մէմալլէրին-
տէ անլէրէ կէօթէրմէտիլի պիր շէլ գալմատը :
- 14 վէ իշա'եա փէլլամպէր Հիզգիյա մէլիյին
նէգտինէ կէլիպ , անա' Պու տտէմիլէր' նէ' սէյ-
լէտիլէր , վէ նէ'րէտէն եանընա կէտիլէր' տէ-
տիլտէ , Հիզգիյա' Ուղադ աիյարտան Պա-
15 պէլտէն կէտիլէր' տէտի : Օլ տաիի' Սէրա-
լընտա նէ' կէօրտիւլէր' տէմէսիլլէ , Հիզգի-

- յա՛, խանէմտէ պուլունանըն քեաֆֆէսինի կէօրտիւլէր . խազինէլէրիմտէ տնէրէ կէօս .
- 16 Թէրմէտիյիմ պիր շէյ գալմասը՝ տէտի : Վէ իշա՛նա Հիզգիյայա՛ ԲԱՊՊԸՆ քէլամընը տինկ-
- 17 լէ . իշթէ կիւնէր կէլէճէք քի՛ սէրայլընտա պուլունանըն վէ պու կիւնէ գատար էճտա- աընըն թէրաքիւմ էթտիրտիքլէրի շէյլէրին քէաֆֆէսի , Պապէլէ նազլ օլունաճագ . պիր շէյ պազը գալմայաճագ տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
- 18 պուլուրուր . Վէ աա-լինտէն կէլիպ թէվլիտ էտէճէյին էվլատընտան կէօթիւրէճէլէր , վէ անէր Պապէլ մէլէյինն սէրայլընտա խատըմ
- 19 օլաճագլար՝ տէտի : Հիզգիյա տախի իշա՛ . եայա խիթապէն՝ Սէջլէտիյին ԲԱՊՊԸՆ քէլամը էյի տիր՝ տէտի . վէ պէջլէ տէյի՛Լ մի , մա- տէմ քի պէնիմ կիւնէրիմտէ սէլամէթ վէ էթիլէթ օլաճագ տըր՝ տէտի :
- 20 Վէ Հիզգիյանըն պազըճյէ ի աճվալը վէ պիւթիւն շէճա՛տթը վէ չավուզ վէ սու եօ- լու եափաբըպ՝ շէճրէ սու կէթիւրտիյի իշ- թէ միւլուքը ինչհուտանըն թէվարիխ քիթա-
- 21 պընտա մուհարրէր տիր : Վէ Հիզգիյա էճ- տասը իլէ ույուլուպ՝ օղլու Մանասա անըն եէրինէ մէլքը օլաու :

ՊԱՊ 21

- 1 Մանասա մէլքը օլաղը զէման օն իքի եա- շընտա օլուպ՝ էլլի պէշ սէնէ Եէրուշալիմտէ չիւքիւմէթ էյլէտի , վէ վալիտէսինն իսմի
- 2 իւէֆսիպա իտի : Վէ պէնի իսրայէլ էօնիւն տէն ԲԱՊՊԸՆ թարտ էթտիյի թա՛նֆէլէրին մէքրուհաթընա կէօթ ԲԱՊՊԸՆ ինտինտէ քէօ-
- 3 թիւ օլանը իշլէտի : Վէ փէտէրի Հիզգի- յանըն խաբուպ էյլէտիյի միւրթէֆէ՛տթը թէքրար պինա իլէ , իսրայէլ մէլէյի Ախապըն էթտիյի կիպի Պա՛ալ իչիւն մէզպաշլար ինշա էտիպ՝ Աշէրա փութը եափաթը , վէ քէաֆֆէ ի ճիւնուտը սէմալիլէյէ իպա-
- 4 տէթ էտիպ՝ անլէրէ խըմմէթ էյլէտի . Վէ՛ իսմիմի Եէրուշալիմտէ վազ՝ էտէրիմ տէ- յիւ ԲԱՊՊԸՆ պուլուրաթը մուհարրէ՛ եա՛- նի պէլթ իւր ԲԱՊՊԸՆ մէզպաշլար պինա
- 5 էտիպ՝ Պէյթ իւր ԲԱՊՊԸՆ իքի չալլընտա քէաֆֆէ ի ճիւնուտը սէմալիլէյէ մէզպաշ- լար եափաթը . Օղլընը տախի աթէշտէն կէ- շիւրտի . վէ միւնէճճիմիք իլէ ֆալճիլէք է- տէրէք՝ ճինճիլէր իլէ պազըլարա տանըշըր իտի . վէ ԲԱՊՊԸՆ ինտինտէ քէօթիւ օլանը զիլաւտէյլէ իշլէյրէք անը իզզապ էթ-
- 7 տի : Վէ ինշա էթտիյի Աշէրա փութը- նը օլ պէլթէ դօտու քի՛ անըն չազգընտա ԲԱՊՊ Տաուտա վէ օղլու Սիւլէյման խիթա-

- պէն՝ իսմիմի իլ էլ էպէտ պու պէյթտէ վէ իսրայէլին ճիւմէ սըլթարընտան ինթիխապ էթտիյիմ Եէրուշալիմտէ վազ՝ էտէճէյիմ :
- 8 Վէ էճտատարընա վէրտիյիմ տիյարտան՝ իսրայէլին պաղընը պիր տաճա գըմըլտաթ- մայաճաղըմ , անճագ պու շարթ իլէ քի՛ ան- լէր ճէմի՛ ի էվալիրիմի ճըֆղ էտիպ՝ գուլըմ Մուստըն անլէրէ թէվլիլ էյլէտիյի պիւ- թիւն շէրի՛տթա իմթիսալէն չարէքէթ էտէ-
- 9 լէր՝ տէմիշ իտի : Լաքին անլէր տինկլէմէտի- լէր , վէ Մանասա՛ ԲԱՊՊԸՆ պէնի իսրայէլ էօնիւնտէն ճէլաք էյլէտիյի թա՛նֆէլէրտէն զիլաւտէ քէօթիւ օլանը իշլէմէյէ անլէրի իզ- լալ էթտի :
- 10 Վէ ԲԱՊՊ գուլարը օլան փէլլաւալէրլէր
- 11 վաարթաղէյլէ , Եէհուտա մէլլի Մանասա պու մէքրուհաթը իշլէյուպ՝ քէնտիսինտէն մուգատաթմ օլան Ամըրիլէրտէն զիլաւտէ քէօ- թիւ օլանը իշլէտիյի վէ Եէհուտապա տախի փութլարը իլէ կիւնաճ սէպէպի օլաղը իչիւն ,
- 12 իսրայէլին Ալաճը ԲԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր . իշթէ պէն Եէրուշալիմ վէ Եէհուտա իւզէ- րինէ էզլէ պիր պէլա կէթիւրէճէյիմ քի՛ անը ճէր իշիտէնին իքի գուլաղը չիլիլէյէճէք տիր :
- 13 Վէ Եէրուշալիմ իւզէրինէ Սամարիա չըր- փալընը վէ Ախապ խանէսինն շազուլընը չէ- քիպ սաճան սիլիւնէք թէրա չէվլիտիյի կի-
- 14 պի , Եէրուշալիմի սիլէճէյիմ : Վէ միւրաթ- մըն պազըճյէսինն ըտտ էտիպ՝ անլէրի տիւշ- մէլէրինն էլլինէ թէպըմ էտէճէյիմ , վէ անլէր ճիւմէ տիւշմէլէրինէ եաղմա վէ շի-
- 15 քէար իչիւն օլաճագլար . Ջիրա հուգուրըմ տա քէօթիւ օլանը իշլէյիպ՝ էճտատարընը Մըլըրտան խուրուճ էթտիլէրի կիւնտէն պու կիւնէ գատար պէնի իզզապ էթտիլէր՝
- 16 տէյիւ պուլուրուր : Վէ Մանասա ԲԱՊՊԸՆ ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշլէմէլէ Եէհու- տապա կիւնաճ սէպէպի օլան կիւնաճընտան մո՛տա , Եէրուշալիմի պիր ուճտան օլ պիր ուճընա գատար տօլտուրաճագ տէրէճէտէ չօգ սուշըղ գան տէօքաիւ :
- 17 Վէ Մանասանըն պազըճյէ ի աճվալը վէ քէաֆֆէ ի ա՛մալը վէ իշլէտիյի կիւնաճը իշ- թէ միւլուքը ինչհուտանըն թէվարիխ քի-
- 18 թապընտա մուհարրէր տիր : Վէ Մանասա էճտատը իլէ ույուլուպ սէրայլընն պաղէսին- տէ , Պազըմ պաղէսինտէ տէֆն օլունտու . վէ օղլու Ամօն անըն Եէրինէ մէլքը օլաու :
- 19 Ամօն մէլքը օլաղը զէման Եիրմի իքի եա- շընտա օլուպ՝ Եէրուշալիմտէ իքի սէնէ չիւքիւ- մէթ էյլէտի , վէ վալիտէսի խօթպալը խաբու-
- 20 սըն դըղը օլուպ՝ իսմի Մէշուլէմէթ իտի : Վէ փէտէրի Մանասանըն իշլէտիյի կիպի ԲԱՊՊԸՆ
- 21 ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշլէյրէք , փէտէրի-

- նին պիւթիւն մեպէքնտէ սիւլուք էտիպ ,
 22 խրամէթ վէ 'իպտտէթ էյլէտի : վէ էճոտտա-
 նըն Ալլահը թէրք էթտի , վէ ՐԱՊՊԸՆ
 թարիգինտէ սիւլուք էթմէզ իտի :
 23 վէ Ամօնըն պէնտէկէտնըն անըն 'ալէյ-
 չինէ ֆիթնէ չըգարըպ' մէլէյի քէնտի սերա-
 24 յընտա գաթլ էթտիլէր : Տէյարըն էհալիտի
 տախի Ամօն մէլէք 'ալէյչինէ ֆիթնէ չըգա-
 րանլարըն ճիւմէսինէ գաթլ էթտիլէր : վէ
 տէյարըն էհալիտի օղլու Եօշէյայը անըն եէ-
 րինէ մէլէք նասպ էթտիլէր :
 25 վէ Ամօնըն իճրա էթտիլէր ամ'ալընըն պա-
 26 գըլլէտի իշթէ միւլուքը Եէհոտանըն թէ-
 վարիս քիթապընտա մոհհարրէր տիր : վէ
 անը 'Պազլա պաղչէսինտէ , քէնտի գապըն-
 տա տէֆն էթտիլէր : վէ օղլու Եօշէյա ա-
 նըն եէրինէ մէլէք օլտու :

ՊԱՊ 22

- 1 Եօշէյա մէլէք օլտըզ վաղըթ սէքիզ եաշըն-
 տա օլուպ' Եէրուշալիմտէ օթուզ պիր սէնէ
 չիւքիւմէթ էյլէտի : վէ վալիտէսի Պասգաթի
 Ատայանըն գըլլը օլուպ' իսի Եէտիտա իտի :
 2 վէ ՐԱՊՊԸՆ 'իտաինտէ տօղրու օլտնը իշէյէրէք'
 փէտէրի Տաուարն պիւթիւն մէպէքնտէ սիւ-
 3 լուք էթտի , վէ սաղա եա օլա սափիտալը :
 վէ մէլէք Եօշէյա քէնտի չիւքիւմէթի-
 4 նին օն սէքիզինտէ սէնտաինտէ քեաթիպ Շա-
 ֆան իպն ի Ասալեա իպն ի Մէշուլամը պէյթ'
 իւր ՐԱՊՊԱ կէօնտէրիպ , Սէն քեաչին ի ա'
 զամ' Հիլլիյանըն նէգտինէ կիթ , օլ տախի
 5 պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ կէթիլիլէն' եանի գափու-
 ճըլարըն գալմտան ճեմ' էթտիլէրի ազչէյի
 6 սայըն : վէ անը պէյթ իւր ՐԱՊՊԸՆ իշինի
 կէօրէն նաղըրլարըն էլինէ թէսլիմ' էթտիլէր-
 7 պոնըլար տախի անը պէյթին եղգըմըն էէր-
 լէրինի թա'միր իշիւն պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ իշ-
 8 լէյնիլէրէ , Եանի տիւլիլէրէ վէ գալֆալա-
 րա վէ տիլարճըլարա վէ պէյթին թա'միրի
 իշիւն աղտալար վէ Եօնուլմուշ թաշլար սա-
 9 թըն յալմաղա վէրսինէր' տէյիւ էմը էյլէտի :
 10 Լաքին էյլէրինէ թէսլիմ' օլուան ազչէյին
 չիտապը անըլտէն իսթէնիլմէզ իտի , չիւքի
 իսթիգամէթ իւղըէ հարէքէթ էտէրլէր իտի :
 վէ քեաչին ի ա'ղամ' Հիլլիյա' քեա-
 թիպ Շաֆանա' Պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ շէ-
 րի'աթ քիթապընը պուլտուա' տէտի : վէ
 Հիլլիյա' օլ քիթապըն Շաֆանա վէրտի ,
 օ տախի անը օղլուտա : վէ քեաթիպ Շա-
 ֆան մէլէյին նէգտինէ կէլիպ անա խապէր
 կէթիլէրէք' Պէնտէլէրին պէյթտէ պուլուան
 ազչէյի չըգարըպ , պէյթ իւր ՐԱՊՊԸՆ իշինի

- կէօրէն նաղըրլարըն էլինէ թէսլիմ' էթտիլէր'
 10 տէտի : վէ քեաթիպ Շաֆան մէլէյի' ֆեա-
 չին Հիլլիյա պանա պիր քիթապ վէրտի' տէ-
 յիւ խապէր վէրտի : վէ Շաֆան անը մէլէյին
 11 հուգըրընտա օղլուտա : վէ մէլէք շէրի'աթ
 քիթապընըն քէլիմաթընը իշիթտիլի կիպի
 12 էլլիսէսինի երըթտը : վէ մէլէք քեաչին
 Հիլլիյայա' վէ Աիիգամ' իպն ի Շաֆանա վէ
 'Աքպոր իպն ի Միխայա վէ քեաթիպ Շա-
 ֆանա վէ մէլէյինպէնտէսի օլտն 'Ատայա էմը
 13 էտիպ , կիտինիլ վէ պէնիմ' իշիւն վէ գալմ'
 իշիւն վէ պիւթիւն Եէհոտա իշիւն , պուլու-
 մուշ օլտն պու քիթապըն քէլիմաթընը խու-
 սուլընտա ՐԱՊՊԱՆ սու'ալ էյլէյինիլ : զիւր
 էճոտտըմըն պու քիթապըն քէլիմաթընը
 տինիլմէյէրէք' պիլիմ' իշիւն մոհհարրէր օ-
 14 լտնըն քեաֆֆէսինի իճրա էթմտալէրի սէ-
 պէպտէն , ՐԱՊՊԸՆ 'ալէյչիմիլէ թուլուշմուշ
 օլտն զաղապը շիտտէթլի տիր' տէտի :
 14 վէ քեաչին Հիլլիյա վէ Աիիգամ' վէ
 'Աքպոր վէ Շաֆան վէ 'Ատայա էլլիսէ նա-
 զըրը Շալլամ' իպն ի թիգվա իպն ի Հարհա-
 սըն զէվճէսի օլտն խուլտա նէպլէյինն նէգ-
 տինէ կիտիպ' անըն իլէ միւքիլէմէ էթտի-
 15 լէր : օլ տախի Եէրուշալիմտէ Միշնէտէ սա-
 վէր օլուր իտի : վէ մէրգումէ անըլէրէ իի-
 թապէն' Խորայէլին Ալլահը ՐԱՊՊԱ պէյլէ պու-
 16 յուրուր , Սիլի պանա կէօնտէրէն տտէմէ տէ-
 յինիլ քի , ՐԱՊՊԱ' իշթէ պու մէքեան իւզէ-
 րինէ վէ անըն էհալիտի իւզէրինէ պէլէ' եա'նի
 17 Եէհոտա մէլէյինն օղլուտընը քիթապըն
 քեաֆֆէն ի քէլիմաթընըն մաֆֆէպուշը կէթի-
 18 լէճէյիմ' : Ջիւրաէլէրինն քեաֆֆէն ի ա'մալըյլէ
 պէնի իղապ էթմէք իւզըր' պէնի թէրք էտիպ
 զալլի իլաշլարա պուլտուր եաղտըլար : պու սէ-
 19 պէպտէն զաղապըմ' պու մաշալ իւզէրինէ թու-
 լուշմուշ օլուպ սէյիլէնմէյէճէք տիր' տէյիւ
 20 պուլուրուր : վէ ՐԱՊՊԱՆ սու'ալ էթմէք իւզ-
 րէ սիլի իրալ էտէն Եէհոտա մէլէյինն սէյ-
 լէյինիլ քի' իշիթտիլին քէլիմաթընը խուսու-
 սընտա Խորայէլին Ալլահը ՐԱՊՊԱ պէյլէ պու-
 21 յուրուր : Գալպին եուճշոյըլ պու մաշալ վէ
 անըն ուքէնէսի 'ալէյչինէ խարապ վէ լա'նէթ
 օլմալարըն իշիւն սէյլէտիլիմ' քէլամըն տինի-
 22 լէտիլինտէ , ՐԱՊՊԸՆ հուգըրընտա միւթէ-
 վաղը' օլտաղ էլլիսէնի երըթթըն չուգըրըմ'
 տա աղլաարըն իշիւն , պէն տախի 'էնէ տինի-
 23 լէտիմ' : Պու էճուլէն իշթէ սէն էճոտտընա
 զամ' էտէրիմ' , վէ գապընա հալըն տալիշ-
 տէ գօնուլաճաղըն : կէօղլէրին տախի պու
 մաշալ իւզէրինն կէթիլէճէյիմ' պիւթիւն
 պէլլըն կէօրմէյէճէք տիր : ՐԱՊՊԸՆ պուլուր-
 24 տընը պու աղթ' տէտի : Անըն տախի մէլէյի
 խապէր կէթիլէրէր :

- 21 Վէ մէլէք պիւթիւն գալմա՝ Պու՛հաս քի-
թապընտա մուհարրէր օլտըղը վէճճէ Ալա-
հընը Քուզ զայրամը իճրա էտինիլ՝
22 տէյիւ էմը էյլէտի : Զիրա պու Քըսճ պոյ-
րամըն միսլի՝ իարայէէ հիւքմ՝ էտէն հա-
քիմէրին էյամընտան պերու , վէ միւլուք Ը
իարայէլ իլէ միւլուք Ը Եհհուտանըն քեաֆ-
ֆէ ի էյամընտա տախի իճրա օլընմատը :
23 Ֆագաթ մէլէք Եօլէյանըն օն սէքիղինճի սե-
նէսինտէ պու Քըսճ զայրամը Եերուշալմատէ
ՐԱՊՊ իշիւն իճրա գըլընտը :
24 Վէ Եօլէյա քեահին Հիբիլյանըն պէյթ-
իւր ՐԱՊՊԱ պուլտըղը քիթապտա մուհար-
րէր շէրի՛աթ քէլամընը եէրինէ կէթիւրմէք
իւզըն՝ ճինճիլէր իլէ պագըճըլտըր վէ թէրա-
ֆիմ՝ իլէ փութլարը , վէ Եհհուտա տիյարըն-
տա վէ Եերուշալմատէ կէօրիւնէն պիւ ճիւմէ
25 մէքրուհաթը տէֆ՝ էթտի : Քէաֆֆէ ի շէրի-
աթ Ը Մուսայա կէօրէ անըն կիպի պիւթիւն
գալպինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւ-
թիւն գուլվէթինտէն ՐԱՊՊԱ իւլճու՝ էտէն
պիր մէլէք անտէն էվիլ օլմատըր վէ անտէն
սօնկրա տախի անըն միսլի զուհուր էթմէտի :
26 Լաքին ՐԱՊՊ Մանասանըն անը իղղապ էթտի-
յի քեաֆֆէ ի ա՛մալընտան տօլայը Եհհուտա
ալէյհինէ թութուշմուշ օլան աղիմ՝ զազա-
27 պընըն շիտտէթինտէն իճ՛աթ էթմէտի : Վէ
ՐԱՊՊ՝ իարայէլ տէֆ՝ էթտիլիմ՝ կիպի Եհհու-
տայը տախի հուզուրմման տէֆ՝ էտէճէյիմ՝
վէ պու ինթիլիտալ էթտիլիմ՝ Եերուշալմա՛
շէհրինի վէ հագընտա՝ իսիմ՝ օրատա օլաճագ
ալը՝ տէյիւ սէյլէտիլիմ՝ պէյթի ըտտա էտէ-
ճէյիմ՝ տէտի :
28 Վէ Եօլէյանըն պագըճէ ի աճվալը վէ
քեաֆֆէ ի ա՛մալը իշթէ միւլուք Եհհուտա-
նըն թէվարիի քիթապընտա մուհարրէր տիր :
29 Անըն էյամընտա Մըսըր մէլէյի Ֆիր՛օն-
նէխօ Աշուր մէլէյի իւզըրինէ Ֆրաթ նէհրի-
նէ չըգմաղլէ , մէլէք Եօլէյա տախի անըն
գարընըն չըգտը . օլ տախի Եօլէյայը կէօր-
տիլիւ կիպի՝ անը Մէճիտտտա էօլտիւր-
30 տիւ : Վէ պէնտէկանը անըն ճէսէտինի Մե-
ճիտտտան ալապա իլէ Եերուշալմէ կէթի-
րիպ՝ անը քէնտի գապընտա տէֆն էյլէ-
տիլէր . վէ տիյարըն էհալիսի Եօաճալ իպն ի
Եօլէյայը ալապ մէհճ էտէրէք , անը փէտէրի-
նին եէրինէ մէլէք նասպ էթտիլէր :
31 Եօաճալ մէլէք օլտըղընտա եիրմի իւշ
եաշընտա օլուպ՝ Եերուշալմատէ իւշ այ հիւ-
քիւմէթ էյլէտի . վէ վալիտէսի Լիպնալը
Երէմիանըն գըղը օլուպ՝ իսի Հայմուլալ
32 իտի : Վէ էճտատընըն քեաֆֆէ ի ա՛մալը
կիպի՝ ՐԱՊՊԱ ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշ-
33 լէտի : Վէ Ֆիր՛օննէխօ՝ անը Եերուշալմա՛

- տէ հիւքիւմէթ էթմէմէսի իշիւն՝ Հոմաթ
տիյարընտա վագը՝ Րիպլտա մահպու էտիպ՝
տիյարը եիւզ թալանթ կիւմիւշ վէ պիր
34 թալանթ ալթուն իլէ թէճրիմ էյլէտի : Վէ
Ֆիր՛օննէխօ Լիւադիմ իպն ի Եօլէյայը փե-
տէրի Եօլէյանըն եէրինէ մէլէք նասպ էյլէ-
յիպ՝ իսիսի Եհհուտաթմէ թէպտիլ էյլէտի .
վէ Եօաճալը ալապ Մըսրա կէօթիւրտիւ .
35 օլ տախի օրատա վէֆաթ էյլէտի : Վէ Եհ-
հուտա կիւմիւշ իլէ ալթունը Ֆիր՛օնա
վէրտի . Ֆագաթ Ֆիր՛օնըն էմի իւզըն ագ-
չէյի վէրմէք իշիւն՝ տիյարըն իւզըրինէ վէր-
կի գօտու . վէ տիյարըն էհալիսիստէն հէր
քէսին իւզըրինէ գօնուլան վէրկիլէ կէօրէ՝
Ֆիր՛օննէխօյա վէրմէք իւզըն՝ կիւմիւշ իլէ
ալթուն ալապ :
36 Եհհուտաթմէ մէլէք օլտըղընտա եիրմի պէշ
եաշընտա օլուպ՝ Եերուշալմատէ օն պիր սէնէ
հիւքիւմէթ էյլէտի . վէ վալիտէսի Րուճա-
լը փէտայանըն գըղը օլուպ՝ իսի Զէպու-
37 տա իտի : Վէ էճտատընըն քեաֆֆէ ի ա՛-
մալը կիպի ՐԱՊՊԱ ինտինտէ քէօթիւ օլանը
իշլէտի :

ՊԱՊ 24

- 1 Անըն էյամընտա Պապէլ մէլէյի Նէպու-
խատնասար կէլտի . վէ Եհհուտաթմէ անա
իւշ սէնէ գուլըք էթտիւրտէն սօնկրա՝ տէօ-
2 նիւպ անա՝ աօի օլտու : Վէ ՐԱՊՊ անըն իւ-
զըրինէ ֆիլտանի պէօլիւքլէրի վէ Սիւրեանի
պէօլիւքլէրի վէ Մուսայի պէօլիւքլէրի վէ Ամ-
մնի պէօլիւքլէրի սէվգ իլէ , գուլարը փէյ-
ղամպէրլէրին վասըթասըլլէ ՐԱՊՊԱ պոյուր-
տըղը քէլամա կէօրէ անլէրի Եհհուտա՝ ա-
լէյհինէ՝ անը խարապ էթմէք իշիւն կէօնտէր-
3 տի . Ֆիլհադիդէ Մանասանըն ճիւմէ իշլէ-
տիլի կիւնաշլարը իշիւն , Եհհուտայը հուզու-
րնտան տէֆ՝ էյլէմէք իւզըն , պու շէյ ՐԱՊ-
4 ՊԱ շէրի իլէ վուգու՝ պուլտու , վէ տախի
տէօթտիլիւ սուշըղ գան իշիւն է-գու՝ պու-
րա . զէրա Եերուշալմի սուշըղ գան իլէ
տօլտուրտը . ՐԱՊՊ տախի՝ աֆվ էթմէք իս-
թէմէտի :
5 Վէ Եհհուտաթմիսի պագըճէ ի աճվալը
վէ քեաֆֆէ ի ա՛մալը իշթէ միւլուք Եհ-
հուտանըն թէվարիի քիթապընտա մուհար-
6 րէր տիր : Վէ Եհհուտաթմէ էճտատը իլէ ու-
յուլուպ՝ անըն եէրինէ օլու Եհհուտաթմէ
լէք օլտու :
7 Վէ Մըսըր մէլէյի պիր տահա քէնտի տի-
յարընտան չըգմատը , զէրա Պապէլ մէլէյի
Մըսըր վատիսինտէն Ֆրաթ նէհրինէ գատուր ,

Մըտը մէլիյիննէ միւթէ'ալլըք օլաննն քետֆ-
ֆէսինի ալլըք իտի :

- 8 Ենհօեաքին մէլիք օլտըղնտա օն սեքիզ
եաշնտա օլուպ' Ենրուշալիմոէ իւշ այ հիւ-
քիւմէթ էյլէտի . վալիտէսի տախի Ենրու-
շալիմի Էնաթաննն գըզը օլուպ' իսմի Նե-
9 հուշթա իտի : Վէ փետէրինն քետֆֆէ ի
ա'մալը կիպի ԲԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ քէօթիւ օլա-
նը իշլէտի :
- 40 Օւ զէման Պապէլ մէլիյի Նէպուխա-
նասարըն պէնտէկէտնը Ենրուշալիմէ չըգտը-
41 լար , վէ շէհր մուհասէրէ օլունտու : Վէ Պա-
պէլ մէլիյի Նէպուխասարըն շէհր իւզէրի-
նէ կէլիպ' պէնտէկէտնը անը մուհասէրէ էթ-
42 տիլէր : Ենհուտա մէլիյի Ենհօեաքին տախի
վալիտէսի վէ պէնտէկէտնը վէ բու'հասար վէ
խաւտըմլարը իլէ պէրապէր Պապէլ մէլիյինն
հուզուրընա չըգտը . վէ Պապէլ մէլիյի քէնտի
հիւքիւմէթինն սեքիզինն սէնէսինտէ անը
43 թութտու : Վէ պէյթ իւր ԲԱՊՊԸՆ պիւ ծիւմէ
խաղինէլէրիլէ սէրայը միւլլըքեաննէն խաղի-
նէլէրինն օրատան չըգտըր , վէ խարայէլ մէլիյի
Սիւլէյիմանն' ԲԱՊՊԸՆ հէյքէլի իշլէն ԲԱՊՊԸՆ
քէլամնա կէօրէ եափտըղը ալթուէն էտէվա-
44 թըն ծիւմէսինի գըզտը : Վէ օն պին էսիր
օլարագ , պիւթիւն Ենրուշալիմէ Ենլէնլէ
բու'հասնն քետֆֆէսինի վէ ծէմի' ի էսապը
գուվէթի , վէ տիւլիլէրիլէ իլէ տէմիլիլէ-
րին ծիւմէսինի էսիր կէօթիւրտիւ . տիյա-
րըն էհալիսինն ֆուգարաթընտան մա'տա պիր
45 քիմնէ գալմաթը : Վէ Ենհօեաքին տախի
Պապէլէ կէօթիւրիւպ , մէլիյին վալիտէսիլէ
մէլիյին զէվէլէրինն վէ անն խաւտըմլար-
նը վէ տիյարըն քիւպէրաթըն տախի Են-
րուշալիմտէն Պապէլէ էսիր կէօթիւրտիւ :
46 Վէ Պապէլ մէլիյի' ետի պին նէֆէր օլա-
րագ ծէմի' ի էսապը գուվէթ օլունարը վէ
պին նէֆէր օլարագ տիւլիլէր իլէ տէմիլիլէ-
րի' եա'նի գուվէթի մուհասէրիլէրի Պա-
47 պէլէ էսիր կէօթիւրտիւ : Վէ Պապէլ մէ-
լիյի տնըն 'ամուհասը Մաթթաննայը անըն
եէրինն մէլիք նապ էտիպ' իսմին Սիտգի-
յայա թէպտիլ էյլէտի :
- 48 Սիտգիյա մէլիք օլտըղնտա եիրմի պիր
եաշնտա օլուպ' Ենրուշալիմոէ օն պիր սէնէ
հիւքիւմէթ էյլէտի . վէ վալիտէսի Լիպա-
լը Էրեմիանն գըզը օլուպ' իսմի Համու-
49 թալ իտի : Պա տախի Ենհօեաքիմին քետֆ-
ֆէ ի ա'մալը կիպի' ԲԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ քէօ-
20 թիւ օլանը իշլէտի : Չիրա անլէրի քէնտի
հուզուրընտան թարտ էյլէմէք տէրէճէսինտէ
ԲԱՊՊԸՆ զազապը Ենրուշալիմէ իլէ Ենհուտա
'ալէյիսինն օլուն . պու ճէլտէն Սիտգիյա
Պապէլ մէլիյինն 'աաի օլուն :

ՊԱՊ 25

- 1 Վէ հիւքիւմէթինն տօգուղնն սէնէսին-
տէ , օնուշնը այլն օնուշնտա , Պապէլ մէլի-
յի Նէպուխասարըն պիւթիւն 'ապէրիյ-
լէ Ենրուշալիմէ իւզէրինն կէլիպ' անա գարը
օրտու գուրարագ , էթրաֆընտա մէթէրիս
2 ինչա էթտի . Վէ շէհր Սիտգիյա մէլիյին
օն պիրինն սէնէսինն տէկին մուհասէրէտէ
3 գալար , վէ այլն տօգուղնտա շէհրտէ գըթ-
լըք շիտաթէլէնիպ' տիյարըն էհալիսի իշլէն
4 էքմէք պուլունմաթը . Վէ շէհրին սա-
րաֆընտա օլուն , վէ մուհասէրիլէրին ծիւմէսի կէ-
ծէլիյին մէլիք պաղչէսի գուրպինտէ վազը'
իքի սուրըն տարաթնտաքի գափու Եօլընտան
ֆէրա Էնլէլէր . վէ ֆիլտանիլէր շէհրի իհա-
թէ էթմիշ օլտըղարը հալտէ , Էլէ սահա
5 Եօլընտան կիթտի : Վէ ֆիլտանիլէրին 'աա-
քէրի մէլիյի թա'գիպ էտիպ' անա Էրիհա
սահրալարընտա եէթիշտիլէր . անն պիւ-
թիւն 'ապէրի տախի Եաննտան տաղըլար .
6 Վէ մէլիյի թութուպ' Բիպլայա Պապէլ մէլի-
յինն հուզուրընա կէօթիւրէրէք , անն հազ-
7 գընտա հիւքմ վէրտիլէր : Վէ Սիտգիյանն
օլունարըն անն կէօլէրի էօնիւնտէ գաթլ
էթտիլտէն սօնկրա , Սիտգիյանն կէօլէրի-
նի քէօր էթտիլէր , վէ անը զննիլէր իլէ
պաղլայըպ' Պապէլ կէօթիւրտիլէր :
- 8 Վէ Պապէլ մէլիյի Նէպուխասարըն
օն տօգուղնն սէնէսինտէ' պէլինն այլն
եէտիսինտէ Պապէլ մէլիյինն պէնտէսի օլուպ'
մա'իլէթ 'ապէրի ըէ'իսի պուլունն Նէպու-
9 զարապըն Ենրուշալիմէ կէլիպ , Պէլիլ իւր ԲԱՊ-
ՊԸՆ վէ սէրայը միւլլըքեաննէի եազար . վէ Են-
րուշալիմին խանէլէրինն ծիւմէսինի վէ պէօ-
յիւք խանէլէրին ծիւմէսինի աթէլէ եազար :
10 Վէ մա'իլէթ 'ապէրի ըէ'իսի Եաննտապուլուն-
նա ֆիլտանիլէրին 'ապէրինն ծիւմէսի Են-
11 րուշալիմի մուհիթ օլուն սուրը երգալար : Վէ
շէհրին իշլէնտէ գալուն պաղըլէ ի գալմը վէ
Պապէլ մէլիյինն իլթիծա էտէն ֆիրարիլէրի վէ
պաղի գալուն խաղը մա'իլէթ 'ապէրի ըէ'իսի
12 Նէպուլարաթան էսիր կէօթիւրտիւ : Լաթին
մա'իլէթ 'ապէրի ըէ'իսի տիյարըն ֆուգա-
րաթընտան , պաղը վէ չիֆթիլ օլմաք իւզըն ,
պաղընը պրագար :
- 13 Վէ ֆիլտանիլէր պէլիլ իւր ԲԱՊՊԸՆ պու-
լունն փիրինն տիրէթլէրի վէ գա'իտէլէրի վէ
պէլիլ իւր ԲԱՊՊԸՆ պուլունն փիրինն հալուն-
ղը գըզըպ' փիրիննէլէրի Պապէլ կէօթիւր-
14 տիլէր : Վէ Էլիլէրի վէ քիւրէլէրի վէ
մօմ մագալար իլէ պուլունը գապարընը վէ
Էրտմէթ իլիւն գուլունընա պաղը Էտէվա

- 45 թըն քեաֆֆեսինի ալթըլար : Վէ մա'իյէթ
'ապերի բե'իսի պուխուրտանլար իլէ թապա-
րը կերէք ալթուռնտան' կերէք կիւմիւշտէն
46 օլան էշտայը , Վէ կերէք Սիւլէյմանըն պէյթ
իւր ԲԱՊՊ իշիւն հափտըղը իբի տիրէքլէրի
վէ պիր հապուզը վէ գա'իտէլէրի ալար . պիւ
ծիւմլէ պու էտէվաթըն փերինճի վէշնէ կէլ-
47 մէզ իտի : Պիր տիրէյին իրթիֆա'ը օն սե-
քիզ զըրա' օլուպ' իւզէրինտէ փերինճտէն պիր
պաշլըզ վար իտի , վէ պաշլըղն իրթիֆա'ը
իւշ զըրա' իտի . վէ պաշլըղն հէր թարա-
ֆընտա շէպէքէ նազլ վէ նարլար պուլու-
նուպ' պուշլարըն ճիւմլէսի տէ փերինճտէն ի-
տի . օլ պիր տիրէք տախի շէպէքէ նազլ իլէ
պերապէր պէօյլէ իտի :
48 Վէ մա'իյէթ 'ապերի բե'իսի քեահին ի
էվիլէ Սերաեայը վէ քեահին ի սանի Սեֆան .
49 եայը վէ գափուռն իւշ մուհաֆըղըն , Վէ
մուհաֆըղլէր իւզէրինէ նապ օլուռնան պիր
ֆատըմ իլէ մէլէյին հուզուրընտա տուրան-
լարտան շէհրտէ պուլուռնան պէշ քիշիյի , վէ
էհալիյի 'ապերիլէ թահրիւր էտէն օրտու-
պաշ քեաթիպինի վէ տիյարըն էհալիսին-
տէն օլուպ շէհրտէ պուլուռնանլարտան ալթ-
20 մըշ քիշիյի շէհրտէն ալար : Մա'իյէթ
'ապերի բե'իսի Նէպուզարտան պուշլարը
պըպ' Բիպլայա Պապէլ մէլէյինին հուզուրը-
21 նա կէօթիւրտիւ : Վէ Պապէլ մէլէյի անլէ-
րի Համութ տիյարընտա վազը' Բիպլատա վու-
րուպ էօլտիւրտիւ : Պէօյլէճէ Եէհուտա քէն-
տի տիյարընտան էսիր կէօթիւրիւլտիւ :
22 Վէ Պապէլ մէլէյի Նէպուլաւտանսապ Եէ-
հուտա տիյարընտա պազը գալըճ' եա'նի
պրազարըղը Եհալի իւզէրինէ ճէտալէա իպն ի
Յիսիգամ իպն ի Շաֆանը վալի նապ էյլէտի :
23 Վէ քեաֆֆէ ի սերտարտան ը 'ասաքիր վէ
անլէրին տտէմլէրի Պապէլ մէլէյինին ճէտալ-
էայը վալի նապ էթտիյինի իշիթտիքլէրինտէ

- Իամա'էլ իպն ի Նաթանեապէ Եօհանան իպն ի
Գարէհ վէ Նէթօֆաթի Սերաեա իպն ի թան-
խումէթ վէ Եաաղանեա իպն ի Մա'աքաթի
վէ անլէրին տտէմլէրի Միսփայա ճէտալէա-
24 նըն նէզտինէ կէլտիլէր : ճէտալէա տախի ան-
լէր իլէ տտէմլէրինէ Եէմին էտերէք անլէրէ
Խիթապէն' *Քիլտանիլէրէ գուլլըզ էթմէքտէն'
գօրգմայրըլ . տիյարտա սաքին օլուպ Պա-
պէլ մէլէյինէ գուլլըզ էտինիզ , վէ սիզէ իսպր-
լը օլուր' տէտի :
25 Վէ Եէտինճի պրտա շահապէկէանտան
օլան Իամա'էլ իպն ի Նաթանեա իպն ի Ելի-
շամա' օն նէֆէր տտէմ իլէ կէլիպ ճէտալ-
էայը վուրտըլար , օլ տախի վէֆաթ էթ-
տի . քեզալէք Միսփատա անըն էանընտա
պուլուռնան Եէհուտիլէրի վէ ֆիլտանիլէրի
26 էօլտիւրտիւ : Վէ գալմըն քեաֆֆէսի ,
քիւշիւքտէն պէօյլէյէ վարընճա , վէ սերտա-
րան ը 'ասաքիր , ֆիլտանիլէրտէն խալֆ էթ-
մէլէրիլէ , գալզըպ Մըրա կիթտիլէր :
27 Վէ Եէհուտա մէլէյի Եէհուտիլէրին Եսա-
րէթինին օթուզ Եէտինճի սէնէսինտէ , օն
Եբինճի պըն Եերմի Եէտիսինտէ , Պապէլ մէ-
լէյի Եվիլմէրտաք մէլէք օլտըղը սէնէտէ ,
Եէհուտա մէլէյի Եէհուտիլէրինէ Դշէֆգաթ է-
28 տիպ' աւ մահապէտէն Նէֆարը . Վէ անա
թալթիֆ էյլէյիպ , անըն քիւրսիւսիւսիւ Պա-
պէլտէ քէնտի էանընտա պուլուռնան մէլէք-
լէրին քիւրսիւլէրինին իւսթ թարաֆընա գօ-
29 տա . Վէ մահապէ Ելպիսէսինի տէյիլտիլտի .
օլ տախի պիւթիւն միւտտէթ ի 'էօմրիւնտէ
տա'իմա անըն հուզուրընտա թա'ամ էտէր
30 իտի : Վէ թա'եհինի թա'եհին ի տա'իմի օլուպ
պիւթիւն միւտտէթ ի 'էօմրիւնտէ կիւն պէ
կիւն մէլէք թարաֆընտան անա վէրիլէր իտի :

*Ե-ի-ո-ր' ֆիլտանիլէրին պէնտէլէրինտէն
ի-ի-ր' պաշընը բէֆ' էտիպ

ԹԵՎԱՐԻՒ Ի ԷՎՎԵԼ

ՊԱՊ 1

1 Ատեմ, Շէթ, Էնօշ, (2) Գէյնան, Մաճ-
3 Լալէ, Եարէտ, Հանօք, Մաթուշայան,
4 Լամէք, Նուհ, Սամ, Համ վէ Եաֆէթ:
5 Եաֆէթին օղուլարը ճօմէր վէ Մաճուհ
վէ Մաապ վէ Եաֆան վէ Թուպալ վէ Մա-
6 շէք վէ Թիրաս խոխ: Վէ ճօմէրին օղուլարը
Աշքէնաղ վէ Իիֆաթ վէ Թօճարմա խոխ:
7 Վէ Եաֆանին օղուլարը Էլէշա վէ Թարշիշ,
Քիթթիմ վէ Տօտանիմ խոխ:
8 Համին օղուլարը Գուշ վէ Միսրայիմ,
9 Ֆութ վէ Քէն'ան խոխ: Վէ Գուշին օղուլ-
լարը Սեպա վէ Հափիլա վէ Սապթա վէ Բա-
մա վէ Սապթէքա խոխ: Վէ Բա'մանին օղուլ-
10 արը Եգպտ վէ Տէտան խոխ: Վէ Գուշ Նիմ-
րուտը թէվլիտ էյլէտի. օլ տախի եէրտէ:
11 Սաճիպ ի գուժվիթ օրմաղա պաշլատը: Վէ
Միսրայիմ Լուտիլէր վէ 'Անամիլէր վէ Լէ-
12 Տապիլէր վէ Նաֆթուհիլէր վէ Փաթրուսի-
լէր վէ Ֆիլիթիլէրին չըգտըգլարը Գաուսէհ-
13 Էր իլէ Գաֆթթօրիլէրի թէվլիտ էյլէտի: Վէ
14 Քէն'ան' իլք օղուլ Սապտա վէ Թէթ վէ Եէ-
15 պուսի վէ Ամօրի վէ Ճիրճաշի վէ Խիվի վէ
16 'Արգի վէ Սինի վէ Արվատի վէ Սէմարի վէ
Համաթիլի թէվլիտ էյլէտի:
17 Վէ Սամին օղուլարը 'Էյլամ վէ Աշուր
վէ Արֆաքշատ վէ Լուտ վէ Արամ վէ 'Ուս-
18 վէ Հուլ վէ Ճաթէր վէ Մաշէք խոխ: Վէ
Արֆաքշատ Շալանք, վէ Շալան 'Ապիլի թէվ-
19 լիտ էյլէտի: Վէ 'Ապիլի էքի օղուլ թէվլէ-
լիտ էտիպ' պիրինին իսի Ֆալէճ խոխ, զե-
րա եէր անըն էյամինտա թագսիմ օղունտու:
20 Վէ գարնտաշընին իսի Եադթան խոխ: Վէ
Եադթան' Ամօտտա վէ Շալէֆ վէ Հաաար-
21 ձէվլթ վէ Եարաս վէ Հաաորամ վէ Ուպալ
22 վէ Տիլէհ վէ 'Էյպալ վէ Ապիմաէլ վէ
23 Շէպա վէ Օֆիր վէ Հափիլա վէ Եօպպար
թէվլիտ էյլէտի. պուշլարըն ճիւմէսի Եադ-
թանին օղուլարը խոխ:
24 Սամ, Արֆաքշատ, Շալան, (2)'Ապիլի,
26 Ֆալէճ, Բա'ու, Սէրուհ, Նահօք, Թարաս,
27 Ապրամ' Էա'նի Ապրահամ:

28 Ապրահամին օղուլարը Իսհազ վէ Իսմաէլ
29 խոխ: Պուշլարըն Էնտալ պու տըր, Էա'նի
Իսմաէլին իլք օղուլ Նէպալթ վէ Գէտաք
30 վէ Ատպէլ վէ Միպսամ, Միշմա' վէ Տումա
31 վէ Մաաա, Հաաաաա վէ Թէյմա, Եէթուր,
Նաֆիշ վէ Գէտմա, Իսմաէլին օղուլարը
պուշլար տըր:
32 Ապրահամին օտաղըր Գաթուրանին օղուլ-
լարը պաշլար տըր. մէրգուճաէն Զիմրան
վէ Եադշան վէ Մէտան վէ Միտան վէ Եիշ-
պադ վէ Շուհ թէվլիտ էյլէտի. վէ Եադ-
33 շանին օղուլարը Շէպա վէ Տէտան խոխ: Վէ
Միտանին օղուլարը 'Էյֆա վէ 'Էֆէր վէ
Հանօք վէ Ապիտա' վէ Էլտա'ա խոխ. պուշ-
լարըն ճիւմէսի Գաթուրանին էվաաը խոխ-
լէր:
34 Վէ Ապրահամ Իսհազը թէվլիտ էյլէտի.
Իսհազըն օղուլարը տախի 'Էսալ վէ Իսրա-
35 յէլ խոխ: 'Էսալըն օղուլարը Էլիֆազ վէ
Բա'ուէլ վէ Եր'ուշ վէ Եա'լամ վէ Գորաս
36 խոխ: Էլիֆազըն օղուլարը Թէյման վէ Օ-
մար վէ Սէֆօ վէ Ճա'թամ վէ Գէնաղ վէ
37 Թիմա' վէ 'Ամալէք խոխ: Վէ Բա'ուէլին օ-
ղուլարը Նահաթ վէ Զարաս վէ Շամմա վէ
38 վէ Միզղա խոխ: Վէ Սէ'րին օղուլարը Լօ-
թան վէ Շօպալ վէ Սըպ'օն վէ 'Անա վէ Տի-
39 շօն վէ 'Էսէր վէ Տիշան խոխ: Վէ Լօթանին
օղուլարը Շօրի վէ Հէմմա' խոխ, վէ Լօթա-
40 նըն Տէմիլէրի թիմա' խոխ: Շօպալըն օղուլ-
լարը 'Արվան վէ Մանահաթ վէ 'Էյպալ վէ
Շէֆօ վէ Օնամ խոխ: Վէ Սըպ'օնըն օղուլար-
41 րը Էյիտա վէ 'Անա խոխ: 'Անանըն օղուլ Տի-
շօն վէ Տիշօնըն օղուլարը Համրան վէ Եշ-
42 պան վէ Եիթրան վէ Գէրան խոխ: Էսէրին
օղուլարը Պիլհան վէ Զա'ալան վէ 'Ա-
գան. վէ Տիշանըն օղուլարը 'Ուս վէ Արան
խոխ:
43 Վէ պէնի Իսրայէլ իւզէրինէ պիր մէլիք
Տիւքիւմէթ էթմէգաէն էվիլէ Էաոմ տիլա-
րընտա Տիւքիւմէթ էտին մէլիքլէր պուշլար
տըր. Պէլա' իպն ի Պա'ուր. շէճրինին իսի

44 տախի Տինհապա իտի : Վէ Պէլլա՛ն վէֆա-
թընտան սոնկրա եերինէ Պոսրալը Զարահըն
45 օղու Եօպուպ մէլիք օլտու : Վէ Եօպապըն
վէֆաթընտան սոնկրա եերինէ Թէյմանի տի-
46 յարընտան Հուշամ մէլիք օլտու : Վէ Հու-
շամըն վէֆաթընտան սոնկրա եերինէ Մուսպ
սահրապընտա Միտեանիլէրի միւնհէգիմ է-
տէն Հատատ իպն ի Պէտատ մէլիք օլտու :
47 վէ շէհրինին իսի Վիլիթ իտի : Վէ Հա-
տատըն վէֆաթընտան սոնկրա եերինէ Մա-
48 բէգուլը Սամա մէլիք օլտու : Վէ Սամ-
լանըն վէֆաթընտան սոնկրա եերինէ Նէհրին
ճիլլարընտա վագը՝ Բէխօպօթտան օլան Սա-
49 ուլ մէլիք օլտու : Վէ Սաուլըն վէֆաթըն-
տան սոնկրա եերինէ Պա՛լաշանան իպն ի
50 Վաբար մէլիք օլտու : Վէ Պա՛լա Հանանըն
վէֆաթընտան սոնկրա եերինէ Հատատ մէ-
լիք օլտու : վէ շէհրինին իսի փա՛վ, գէվճէ-
սինին իսի Մէհէթապէլ օլուպ՝ պու տախի
Մէգահապըն գըգը Մաթընտին գըգը իտի :
51 Վէ Հատատըն վէֆաթընտան սոնկրա Էտօմ-
տա իւմէրա օլտու : Եա՛նի էմիր Թիմնա՛ էմիր
52 Վալա, էմիր Եըլէյթ, Էմիր Աճօլիպամա,
53 էմիր Էյլա, էմիր Փինսն, Էմիր Գէնաղ,
54 էմիր Թէյման, էմիր Միպսար, Էմիր Մաճ-
տիէլ, էմիր Իրամ՝ Էտօմ իւմէրասը պուն-
լար իտի :

ՊԱՊ 2

4 Իսրայէլին օղուլարը պունլար՝ Եա՛նի Բաու-
պէն, Սիմ՛օն, Լափէ, Եհհուտա, Խասա-
2 քար, Զէպուլոն, Տան, Եօսուֆ, Պէնեա-
մին, Նէֆթալի, Ճատ վէ Աշէր իտի :
3 Եհհուտանըն օղուլարը՝ Էր վէ Օնան վէ
Շէլա օլուպ՝ պու իւշ Նէֆէր անա Գէն՛անի
Շու՛անըն գըգընտան թէվէլլիւտ էթտիլը :
վէ Եհհուտանըն իւք օղու ՛Էր ԲԱՊՊԵՆ Նա-
գարընտա քէօթիլ օլմաղլէ, Բապ անը Էօլ-
4 տիւրտիլ : Վէ Կէլինի թոմարտան անա
Ֆարէս վէ Զարահ թէվէլլիւտ էթտիլը : Եհ-
հուտանըն ճիւմիլ օղուլարը պէշ Նէֆէր իտի :
5 Ֆարէսին օղուլարը Հասրօն վէ Համուլ
6 իտի : Վէ Զարահըն օղուլարը Զիմիլ վէ
Էյթման վէ Հէյման վէ Գալբօլ վէ Տարա՛
7 օլուպ՝ ճիւմիլի պէշ Նէֆէր իտի : Վէ Քար-
մինին օղու Վաբար օլուպ՝ Հարամ խուսու-
ընտա Կիւնահ իշլէյէրէք, Իսրայէլի մուգա-
8 յապայա կիբիֆթար էյլէտի : Վէ Էյթմա-
9 նըն օղու Վաբար իտի : Վէ Հասրօնըն
օղուլարը Երուհիմէլ վէ Արամ վէ Քէլու-
պայ օլուպ՝ պունլար անա թէվէլլիւտ էթտիլ :
40 Վէ Արամ՝ Վաինապալը թէվիլտ էյլէտի :

Վաինապա տախի պէնի Եհհուտանըն Բէ՛ր-
11 սի օլան Նահշօն թէվիլտ էյլէտի : Վէ
Նահշօն Սալմօն թէվիլտ էյլէտի : վէ Սալմօն
12 Պօ՛աղը թէվիլտ էյլէտի : Վէ Պօ՛աղ՝ Օպի-
տի թէվիլտ էյլէտի : վէ Օպիտ Եհսէյի
13 թէվիլտ էյլէտի : Վէ Եհսէի իւք օղու Ելի-
տապը վէ սանիսի Ապինապալը վէ սախի
14 Շիմ՛այը Վէ Բապի՛ի Նաթանաէլի վէ խամի-
15 սի Բատապը Վէ սատիսի Օսէմի վէ սա-
16 պի՛ի Տաուտը թէվիլտ էյլէտի : Պունլարըն
հէմիլիլէրի Սերուէա վէ Ապիճալի իտի :
վէ Սերուէանըն օղուլարը Ապիշայ վէ Եօ-
17 ապ վէ Վաաէլ օլուպ՝ իւշ Նէֆէր իտի : Վէ
Ապիճալիտէն Վաասա թէվէլլիւտ էթտիլ : վէ
Վաասանըն փէտէրի իսմա՛էլի Եթէր իտի :
18 Վէ Քալէպ իպն ի Հասրօնըն Գէվճէ-
սի Վաղուպատան վէ Եարի՛օթտան Էվլատը
օլտու : մերգուճէնին Էվլատը տախի պունլար՝
Եա՛նի Եհէր վէ Շօպապ վէ Արտօն իտի :
19 Վէ Վաղուպանըն վէֆաթընտան սոնկրա Քա-
լէպ Էթրաթը թէվէլլիւտ էթտիլ : մերգուճ-
20 տէն Հուր թէվէլլիւտ էթտիլ : Վէ Հուր Ու-
րիլի թէվիլտ էթտիլ : Ուրի տախի Պէսալէլի
թէվիլտ էթտիլ :
21 Պա՛տէհու Հասրօն ալթմիշ Եաշընտա
Իքէն, ճիլլատըն փէտէրի Մաբրին գըգընը
ալըպ անա թէգարբուպ էթմէրէլ, մերգուճ-
22 տէն անա Սէճուպ թէվէլլիւտ էթտիլ : Սէճուպ
տախի Եարիլ թէվիլտ էթտիլ : պունլար տախի
ճիլլատ ալթարընտա Երիմ իւշ ՛աուտ շէհրի
23 վար իտի : Վէ ճէշուր իւշ Արամ՝ Եարիլն
գաապալարըն վէ Գանաթ իւշ քէօլլէրինի,
ալթմիշ ՛աուտ շէհր օլարաք, անլէրտէն
ալտը : պունլարըն ճիւմիլի ճիլլատըն փէտէրի
24 Մաբրին օղուլարըն իտի : Հասրօն տա-
խի Քալէպ-Էթրաթտա վէֆաթ էթտիլտէն
սոնկրա, Հասրօնըն գէվճէսի Ապիյատան թէ-
գօ՛ն փէտէրի Աշհուր անա թէվէլլիւտ էթտիլ :
25 Վէ Հասրօնըն իւք օղու Բամ վէ Պունա վէ
օղուլարը՝ իւք օղու Բամ վէ Պունա վէ
26 Օրէն վէ Օսէմ վէ Աիիյա իտի : Վէ Երահ-
միլլին Վաթար իսմիտէ տիկէր պիլ գէվճէ-
սի օլուպ՝ պու տախի Օնամըն վալիտէսի օլ-
27 տու : Վէ Երահմիլլին իւք օղու Բամ
օղուլարը Մա՛աա վէ Եամին վէ Վաար՝
28 Վէ Օնամըն օղուլարը Շամմայ վէ Եատա՛
իտի : վէ Շամմայըն օղուլարը Նատապ վէ
29 Ապիշուր իտի : Վէ Ապիշուրըն գէվճէսին
իսի Ապիհալ օլուպ՝ անտէն Ահպան վէ
30 Մոլիտ անա թէվէլլիւտ էթտիլ : Վէ Նա-
տապըն օղուլարը Սէլէտ վէ Ափփաիմ օլուպ՝
31 Ուլէտ պիլա վէլէտ վէֆաթ էյլէտի : Վէ
Ափփաիմին օղու Եիշ՛ի, վէ Եիշ՛ինին օղու
տախի Շէշան, վէ Շէշանըն օղու Ահշայ իտի :

- 32 Վէ Շամմայըն պիտտերի Ետտա'նն էվլատը
Եթէթէր վէ Եօնաթան օլուպ' Եթէթէր պիլա
- 33 վէլէտ վէֆաթ էլլէտի : Վէ Եօնաթանըն
օղուլարը Ֆալէթ վէ Ջաղա իտի : Եթէրա-
միէլին օղուլարը պունլար իտի :
- 34 Վէ Շէշանըն օղուլարը օլմայըպ' տնճագ
գըզլարը վար իտի : վէ Շէշանըն Եարխա' իս-
- 35 մինտէ պիր Մըսըրը գուլը օղուպ , Շէշան
գըզընը քէնտի գուլը Եարխա'ա թէգվիճ
էթտի . մէրգուճէտէն տախի տնա 'Աթթայ
- 36 թէվէլլէտ էթտի : Վէ 'Աթթայ Նաթանը
թէվլիտ էլլէտի , վէ Նաթան Ջապատը թէվ-
- 37 լիտ էլլէտի : Վէ Ջապատ Էֆլալը թէվլիտ
էլլէտի , վէ Էֆլալ 'Օպէտի թէվլիտ էլլէտի ,
- 38 Վէ 'Օպէտ Եէհայը թէվլիտ էլլէտի , վէ
- 39 Եէհա 'Ագարեայը թէվլիտ էլլէտի , վէ 'Ա-
գարեա Նալէտի թէվլիտ էլլէտի , վէ Նալէս
- 40 Էլ'ասայը թէվլիտ էլլէտի , վէ Էլ'ասա Սի-
սմայը թէվլիտ էլլէտի , վէ Սիսմայ Շալ-
- 41 Լուճը թէվլիտ էլլէտի , վէ Շալլուճ Եէ-
գամայը թէվլիտ էլլէտի , վէ Եէգամեա Է-
լիշամա'ը թէվլիտ էլլէտի :
- 42 Վէ Եթէրաճմիէլին գարնտաշը Բալէպին
օղուլարը , իւք օղու Մէշա' օլուպ' պու-
տախի Ջիֆին փէտէրի իտի , Նէպրօնըն փէ-
- 43 տէրի տախի Մարեշանըն օղու իտի : Վէ
Նէպրօնըն օղուլարը Գօրաճ վէ Թաֆֆուճ
- 44 վէ Բէգէմ վէ Շամա' իտի : Վէ Շամա' Եօր-
գը'ամըն փէտէրի Բաճամը թէվլիտ էլլէտի ,
- 45 վէ Բէգէմ Շամմայը թէվլիտ էլլէտի : Վէ
Շամմայըն օղու Մա'օն օլուպ' Մա'օն Պէլթ-
- 46 սուրըն փէտէրի իտի : Վէ Բալէպին օտալը
ը Էֆաաա'ն Նարան վէ Մօսա վէ Ճաղէզ
թէվէլլէտ էթտի . Նարան տախի Ճաղէզի
- 47 թէվլիտ էլլէտի : Վէ Եաճատըն օղուլարը
Բէճէմ վէ Եօթամ վէ Ճէշան վէ Փէլէթ վէ
- 48 'Էշֆա վէ Շա'աֆ իտի : Վէ Բալէպին օտա-
լը Մա'աբաա'ն Շէպէր վէ Թէրճանա թէ-
- 49 վէլլէտ էթտի : Մէրգուճէտէն տախի Մաա-
մանանըն փէտէրի Շա'աֆ վէ Մաբպէնանըն
փէտէրի վէ Ճիպ'անըն փէտէրի Շէվա թէվէլ-
- 50 լիտ էթտի . վէ Բալէպին գըզը 'Ա.բաա իտի :
- 51 Էֆրաթանըն իւք օղու Նուրըն օղու օլան
Բալէպին էվլատը պունլար իտի' Եա'նի Գիր-
- 52 Էաթեա'արիմին փէտէրի Շօպալ , Պէլթէ-
ճմին փէտէրի Շալմա վէ Պէլթճաաա'արըն
- 53 փէտէրի Նարեֆ իտի , վէ Գիրեաթեա'ա-
րիմին փէտէրի Շօպալըն օղուլարը Նարօէ' Է
- 54 Մանաթաթիլէրին Նըսֆը իտի : Վէ Գապա-
Էլ Ի Գիրեաթ Եա'արիմ Նիթրի վէ Փութի վէ
Եոճմաթի վէ Միշա'իլէր օլուպ' պունլարտան
- 55 տախի Սար'իլէր վէ Էշթաուլիլէր չըգար : Վէ
Սալմանըն օղուլարը Պէլթէճմ վէ Նէթօ-
ֆաթիլէր վէ 'Աթաթթի , պէլթ Ի Եօապ վէ

Մանաթաթիլէրին Նըսֆը վէ Սար'իլէր իտի :
55 Վէ Եա'պէտէ սաթին օլան քէթէպէ գապի-
լէլէրի Թիր'աթի վէ Շիմ'աթի վէ Սուքաթի-
լէր իտի . պէլթ Ի Բէքապըն փէտէրի Նա-
մաթաան միւթէվէլլիտ օլան Գիրիլէր պուն-
լար իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Նէպրօնտա Տաուտա թէվէլլէտ էտէն օղուլ-
ար պունլար իտի . իւք օղու Ամօն' Եիգ-
րա'էլլէ Աիլինօ'ամտան , սանիսի Տանիէլ
- 2 Բարմէլլէ Ապիճաիլտէն , վէ սալիսի Ճէ-
շուր մէլիլի Թալմայըն գըզը Մա'աբանըն օղ-
ու Ապշալմ , Բապի'ի Ատօնիյա իպնի Նաճ-
- 3 ճիթ , վէ Խամիսի Շէֆաթ Եա' Ապիթալտան ,
վէ սաաիսի Նիթրա'ամ' զէճէտի 'Էճլաաան
- 4 օլտու : Պու ալթը Նէֆէր անա Նէպրօնտա
թէվէլլէտ էթտի . օրատա Էէտի սէնէ վէ
ալթը պ Տիւքիւմէթ էլլէլիպ' Եթրուշալիմ-
տէ օթուլ իւշ սէնէ Տիւքիւմէթ էլլէտի :
- 5 Վէ անա Եթրուշալիմտէ թէվէլլէտ էտէն
պունլար տըր , Եա'նի Շիմա' վէ Շօպապ վէ
Նաթան վէ Սիւլէյման օլուպ' պու տէթթ
Նէֆէր 'Ամիլիլին գըզը Պաթէպա'տան օլտու .
- 6 Եիպշար վէ Էլիշամա' վէ Էլիֆալէթ (7) վէ
- 8 Նօճաճ վէ Նէֆէճ վէ Եաֆի' վէ Էլիշամա' վէ
Էլեաաա' վէ Էլիֆալէթ տօգուլ Նէֆէր օլտու :
- 9 Անըն օտալըպարընըն օղուլարընտան վէ պուն-
լարըն գըզ գարնտաշարը թամարտան մա'տա
պունլարըն ճիւմէի Տաուտըն օղուլարը տըր :
- 10 Սիւլէյմանըն օղու Բէճօպը'ամ' օլուպ'
պունլու շուլը Ապիյա վէ պունլու շուլը
- 11 Ասա վէ պունլու շուլը Եէճօշաֆաթ , վէ
պունլու շուլը Եթրամ վէ պունլու շուլը
- 12 Աճաղէա վէ պունլու շուլը Եէճօաշ , վէ պու-
նու շուլը Ամանա վէ պունլու շուլը 'Ա-
- 13 գարեա վէ պունլու շուլը Եօթամ , վէ պու-
նու շուլը Աճաղ վէ պունլու շուլը Նիգի-
- 14 յա վէ պունլու շուլը Մանաաա , վէ պու-
նու շուլը Ամն վէ պունլու շուլը Եօշիյա ,
- 15 վէ Եօշիյանըն օղուլարը' իւք օղու Եօճա-
նան վէ սանիսի Եէճօեադիմ վէ սալիսի Սիա-
- 16 դիյա վէ Բապի'ի Շալլուճ իտի : Վէ Եէճօ-
եադիմին օղուլարը' օղու Եթրօնէա վէ օղ-
- 17 լու Սիտգիյա իտի : Վէ Եէթօնէանըն օղուլ-
- 18 լարը Ասիր վէ օղու Շաալթիլ , վէ Մալ-
քիրամ վէ փէտայա վէ Շէնաաաար վէ Եէ-
գամա վէ Նօշամա' վէ Նէտապեա իտի :
- 19 Վէ փէտայանըն օղուլարը Ջէրուպապէլ վէ
Շիմ'ի , վէ Ջէրուպապէլին օղուլարը Մէշուլ-
- 20 լամ վէ Նաանա վէ Տէմիլիլէր Շէլմիթ ,
վէ տախի Նաշուպա վէ Օճէլ վէ Պէրէքեա
վէ Նաաաաա վէ Եուշապճէսէտ օլաթագ'

- լուանն քեօյէրին քեաֆֆէսի Պա'ալա գա-
տար, անէրին օրուպ' մեքէնէրի վէ *հիսսէ-
34 լէրի պուշլար իտի : Վէ Մեշօպապ վէ Եամ'
35 լէք վէ Եօշա իպն ի Ամասեա, Վէ Եօեւ վէ
Եեհնա իպն ի Եօշիպեա իպն ի Սեբասեա իպն ի
36 'Ասիէլ, Վէ Էլէօ'էնայ վէ Եա'ազօպա վէ Եե-
շօհայա վէ 'Ասաեա վէ 'Ասիէլ վէ Եեփիսիէլ
37 վէ Պէնասեա Վէ Զիզա իպն ի Շիֆ'ի իպն ի Աւ-
լօն իպն ի Եեփա'եա իպն ի Շիփ'ի իպն ի Եե-
38 մա'եա : Պու իսմէրի զիքր օլուանլար գա-
պիլէրինտէ րէ'իպէր իտի . վէ անէրին խա-
նէտանլար զայեթլէ թէքէսիւր էթտիլէր :
39 Վէ մէտսէլ ի ձէտօրա' տերէնին շարգ թա-
րաֆընա գատար սիւրիւլէրի իչիւն մէր'ա
40 պուլմաք իւզլէ կիթտիլէր, Վէ պօլ վէ
էլի մէր'ա պուլտուլար . տիյար տախի վտաի'
վէ սապիշ վէ սէլամէթ իւզլէ իտի . զերա
գատմամտէ պէնի չամ' օրատա սաքին օլուշ-
41 լար իտի : Վէ պու իսմէրի մուհարէր օլան-
լար Եեհնուա մէլիյի Հիզդիյանըն էյամըն-
տա կիտիպ' անլէրին չատրլարըն վէ օրա-
տա պուլուանն մէքէնէրի վուրուպ' պու
կիւնէ գատար անլէրի հէլաք էտէրէք, ան-
լէրին եերինտէ սաքին օլուլար . զերա սիւ-
42 րիւլէրի իչիւն օրատա մէր'ա վար իտի : Վէ
պուշլարտան' եա'նի պէնի Սիմ'սնտան պէշ
Եիւզ տաէմ', րէ'իպէրի տախի Եիշիյինն օղու-
լարը ֆէլաթեա վէ Նա'արեա վէ րէֆասեա
վէ 'Ուզգիւէ օլարաք, Սէ'իւր տաղընա կիտիպ'
43 'Ամալէգաէն ֆիրարի օլանլարըն պագըլէ-
սինի վուրուպ' պու կիւնէ գատար օրատա
սաքին օլուլար :

ՊԱՊ 5

- 4 Վէ իւրայէլին իւք օղու Բաուպէնին օղու-
լարը, (զերա իւք օղու իտի իսէ տէ, փէտէ-
րինն եաթաղընը թէլվիս էթտիլի էճտէն
հապք ը պիւքիւրիւյէթի Եուսուֆ իպն ի Խա-
րայէլին օղուլարընա վէրիլտի . վէ նէսպի
պիւքիւրիւյէթի կէօրէ գայտ օլուանմատր :
2 Զիւնքի Եեհնուա քէնտի գարնտալարըն-
տան գուվվէթիլ օլմաղլէ' րի'տաթէ անըն'
ֆադաթ պիւքիւրիւյէթի Եուսուֆըն իտի :)
3 Իւրայէլին իւք օղու Բաուպէնին օղուլարը
Հանօք վէ ֆայլու վէ Հէսրօն վէ Քարմի իտի :
4 Եօեյինն օղուլարը' պուշուռն օղու Դէմա'եա
վէ պուշուռն օղու ճուճ վէ պուշուռն օղու
5 Շիմ'ի Վէ պուշուռն օղու Միխա վէ պու-
շուռն օղու րէպա վէ պուշուռն օղու Պա'ալ
6 Վէ պուշուռն օղու Աշուր մէլիյի թիզալթ-
փալասարըն էսիւր կէօթիւրտիւյիւ Պէէրա
օլուպ' պու Բաուպէնիլէրին րէ'իսի իտի :

*Եւթօք քէնէյլէրի

- 7 Վէ անըն գարնտալարը, գապիլէրինճէ
նէսպլէրի գայտ օլուանլարընտա, րէ'իս
8 Եե'իէլ վէ Զաքարեա Վէ Պէլա' իպն ի 'Ա-
զազ իպն ի Դամա' իպն ի Եօեւ օլուպ' պու
տախի 'Արօ'երտէ Նէպոյա գատար վէ Պա-
9 'ալմէ'օնտա սաքին օլուա : Վէ շարգա տօղ-
րու Ֆրաթ նէհրինտէն պերրիյէյէ գատար
սաքին օլուա . զերա սիւրիւլէրի ձիւ'ատ տի-
10 յարընտա թէքէսիւր էթմիշ իտի : Վէ
Սաուլըն էյամընտա Հաճարիլէր իլէ մուհա-
րէպէ էթտիլէրինտէ մէքիւրլէր էլլէրինէ
տիւշմէլիլէյէ, ձիւ'ատն պիւթիւռն շարգի
թարաֆընտա անլէրին չատրլարընտա սա-
քին օլուլար :
11 Վէ պէնի ճատ Պաշան տիյարընտա Սալ-
քայա գատար անլէրին գարընտա սաքին
12 օլուլար : Պիւրինճիսի Եօեւ վէ իքիւնճիսի
Դաֆամ վէ Եա'նայ վէ Դաֆամ' Պաշանտա,
13 Վէ անլէրին պիւրատէրլէրի գապիլէրինէ
կէօրէ Միխաէլ վէ Մեշուլամ վէ Դէպա' վէ
Եօրայ վէ Եա'քան վէ Զի' վէ 'Ապիւր օլուպ'
14 եէտի նէֆրի իտի : Պուշլար Ապիհայիլ իպն ի
Հուրի իպն ի Եարօս իպն ի ձիւ'ատ իպն ի
Միխաէլ իպն ի Եեշիւյի իպն ի Եաշտօ իպն ի
15 Պուզըն օղուլարը իտի : Վէ Ասի իպն ի
Ապիւրիլ իպն ի ճունի գապիլէրինն րէ'իսի
16 իտի : Վէ ձիւ'ատտա, Պաշան իլէ գատա-
պարընտա վէ Դարօնն պիւթիւռն ձիւ'արըն-
տա' անլէրին հուսուսլարընտա սաքին օլուա-
17 լար : Պուշլարըն ձիւ'մէսի Եեհնուա մէլիլի
Եօթամըն էյամընտա վէ իւրայէլ մէլիլի Եե-
րօպը'ամըն էյամընտա նէսպ տէֆթէրինէ
գայտ օլուանլար :
18 Բաուպէնիլէր վէ ձատիլէր վէ Մանասա
սըպթընըն նըսֆընտան էսապ ը գուվվէթ օ-
լուպ' գալգան իլէ գըլըճ թաշմաղա վէ եայ
չէքմէյէ միւգթէտիւր վէ հարպ իչիւն թա'-
լիմիլ օլարաք, մուհարէպէյէ չըգանլար գըրգ-
տէօրթ պին եէտի եիւզ ալթմըշ նէֆէր իտի :
19 Վէ Հաճարիլէր իլէ' վէ Եեթուրի վէ Նաֆիշ
20 վէ Նօտապիլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ' Անլէր
զալէպէ էթտիլէր, վէ Հաճարիլէր վէ անլէր
իլէ պերտպէր պուլուանլարըն ձիւ'մէսի տա-
խի էլլէրինէ թէսիլմ' օլուանտա . զերա էսնա ի
մուհարէպէտէ Ալլահա ֆէրեատ էտիպ' անա
միւթէվէքթիլ օլարալարըն էճտէն անլէրի
21 իսթիճապէթ էյլէտի : Վէ անլէրին հայլա-
նաթըն էլլի պին տէվէ վէ իքի եիւզ էլլի պին
գօյուն վէ իքի պին մէրքէպ օլարաք' եիւզ
22 պին քիշի տախի էսիւր կէօթիւրտիւլէր : Զիւրա
պու մուհարէպէ Ալլահտան օլմաղլէ մագթու-
տիւշէն չօգ իտի . վէ էսարթթէ էսիւրէս գա-
տար անլէրին եերլէրինտէ սաքին օլուլար :
23 Մանասանըն նըսֆ ը սըպթընըն օղուլարը

օլ տիկարտա սաքին օլուպ՝ Պաշանտան թա
 Պա'ալ Հերմոնս վէ Սէնիբէր վէ Հերմոն տա-
 24 զընա գատար թէքէսաիւր էթտիլէր : Վէ
 անլէրին խանէտանլարընըն բու'էսաար 'էֆէր
 վէ Եի'նի վէ Ելիէլ վէ 'Ագրաէլ վէ Երէմեա
 վէ Տօտապէա վէ Եհա'աիէլ օլուպ՝ Էսհապը
 գուպիթ վէ Հէօհէթ վէ խանէտանլարընըն
 բու'էսաար իտիլէր :
 25 Վէ Էծտաալարընըն Ալլահըն գարըն 'իս-
 Էան էտիպ՝ քէնտիլէրին Էծնիւնտէն Ալլահըն
 չէլաք էլլէտիլ տիկարըն իւմիթլէրինին
 իլահլարընա թապի' օլմալլաքէլ զինա էթ-
 26 տիլէր : Վէ Իտրայէլին Ալլահը Աշուր մէլիլի
 Փուլըն բուհընը վէ Աշուր մէլիլի թիղաթ-
 փալասարըն բուհընը թէշլիլ էթտիլ : օլ տա-
 իի Բաուպէնիլէրին վէ Ճաաիլէրին վէ Մանաս-
 սա սրալթընըն նըաֆընը էսիւր էտէրէք , անլէրի
 թա պու կիւնէ գատար Խալահ վէ Խապօր
 վէ Հարա վէ Ճօզան ըրմալընա կէօթիւրտիլ :

ՊԱՊ 6

1 Լալիինն օղուլարը ճէրշօն վէ Գահաթ վէ
 2 Մէրարի իտի : Վէ Գահաթըն օղուլարը 'Ամ-
 բա' վէ Եհա'ար վէ Հէպրօն վէ 'Ուզգիէլ
 3 իտի : Վէ 'Ամբա'ն էլլատը Հարուն վէ Մու-
 սա վէ Մէրեհմ' իտի : Վէ Հարունըն օղուլ-
 արը Նատապ վէ Ապիհու վէ Ել'ազար վէ
 4 Իթամար իտի : Վէ Ել'ազար Ֆինէհասը թէվի-
 լէտ էլլէտի , Ֆինէհաս Ապիհու'ը թէվիլտ
 5 էլլէտի , Վէ Ապիհու' Պուգգիլ թէվիլտ էլ-
 լէտի , վէ Պուգգի 'Ուզգիլ թէվիլտ էլլէտի ,
 6 Վէ 'Ուզգի Զարահայը թէվիլտ էլլէտի , վէ
 7 Զարահայ Մէրայօթը թէվիլտ էլլէտի , Մէ-
 րայօթ Ամարեայը թէվիլտ էլլէտի , վէ Ա-
 8 մարե Աիիթուպը թէվիլտ էլլէտի , Վէ Ա-
 իիթուպ Սաուուգը թէվիլտ էլլէտի , վէ Սա-
 9 աուգ Աիիմա'ասը թէվիլտ էլլէտի , Վէ Ա-
 իիմա'աս 'Ազարեայը թէվիլտ էլլէտի , վէ
 10 'Ազարեա Եօհանանը թէվիլտ էլլէտի , Վէ
 Եօհանան՝ Սիւլէյմանըն Եբրուշալիմտէ պինա
 էլլէտիլին չէլքէլտէ իծրա ի քէհանէթ էլ-
 11 լէյէն 'Ազարեայը թէվիլտ էլլէտի , Վէ 'Ա-
 զարեա Ամարեայը թէվիլտ էլլէտի , վէ Ամար-
 12 եա Աիիթուպը թէվիլտ էլլէտի , Վէ Աիի-
 թուպ Սաուուգը թէվիլտ էլլէտի , վէ Սա-
 13 աուգ Շալլուսըն թէվիլտ էլլէտի , Վէ Շալ-
 Լու' Հիլգիլայը թէվիլտ էլլէտի , վէ Հիլգի-
 14 յա 'Ազարեայը թէվիլտ էլլէտի , Վէ 'Ազար-
 եա Սէրաեայը թէվիլտ էլլէտի , վէ Սէրաեա
 15 Եհհօսատուգը թէվիլտ էլլէտի : Վէ ԲԱՊ
 Եհհօսատա իլէ Եբրուշալիմի Նէպուխատնա-
 սարըն Էտիլլէ կէօթիւրտիլլանէ՝ Եհհօ-
 սատաք Էէր կիթտի :

16 Լալիինն օղուլարը ճէրշօն վէ Գահաթ
 17 վէ Մէրարի իտի : Վէ ճէրշօնըն օղուլարը-
 18 նըն իսմիլէրի Լիպիի վէ Շիմ'ի իտի : Վէ Գա-
 հաթըն օղուլարը 'Ամբա' վէ Եհա'ար վէ
 19 Հէպրօն վէ 'Ուզգիէլ իտի : Վէ Մէրարիինն
 օղուլարը Մահլի վէ Մուշի իտի : Գապա'իլ ի
 Լալի Էծտաալարընա կէօթէ պուշար իտի :
 20 ճէրշօնտան՝ օղուլ Լիպիի վէ պուշուռն օղ-
 21 լու Եահաթ վէ պուշուռն օղուլ Զիմմա , Վէ
 պուշուռն օղուլ Եօհա վէ պուշուռն օղուլ Խա-
 սո վէ պուշուռն օղուլ Զարահ վէ պուշուռն
 օղուլ Եաաթրայ օլտու :
 22 Վէ Գահաթըն օղուլարը՝ օղուլ 'Ամիինա-
 տապ վէ պուշուռն օղուլ Գորահ վէ պուշուռն
 23 օղուլ Ասիւր , Վէ պուշուռն օղուլ Ելգանա վէ
 պուշուռն օղուլ Ապիասաֆ վէ պուշուռն օղուլ
 24 Ասիւր , Վէ պուշուռն օղուլ Թահաթ վէ պու-
 շուռն օղուլ Ուրիէլ վէ պուշուռն օղուլ 'Ուզգիյա ,
 25 վէ պուշուռն օղուլ Սաուլ , Վէ Ելգանանըն
 26 օղուլարը 'Ամասայ վէ Աիիմօթ վէ Ելգանա .
 վէ Ելգանանըն օղուլարը՝ օղուլ Սօֆայ
 27 վէ պուշուռն օղուլ Նահաթ , Պուշուռն օղուլ
 Ելիապ վէ պուշուռն օղուլ Եբրօսամ վէ պու-
 28 շուռն օղուլ Ելգանա իտի : Վէ Սամուէլին օ-
 ղուլարը՝ իւք օղուլ Եօէլ վէ սանիսի Ապիյա
 իտի :
 29 Մէրարիինն օղուլարը Մահլի վէ պուշուռն
 օղուլ Լիպիի վէ պուշուռն օղուլ Շիմ'ի վէ
 30 պուշուռն օղուլ 'Ուզգի , Պուշուռն օղուլ Շիմ'ա
 վէ պուշուռն օղուլ Հաճճիյա վէ պուշուռն
 օղուլ 'Ասայա իտի :
 31 Վէ թապուլթ Է-Էդ իսթիգրար էթ-
 տիքտէն սօնկրա՝ Տաուտըն պլթ իւր ԲԱՊ-
 32 ՍԱ թէրէննիւմ խըտմէթինէ նապա էլլէտիլին
 իւր ԲԱՊԵ Եբրուշալիմտէ պինա Էտիլլէտի-
 տէ կիւն ճէմա'աթ չաալընըն մէպէնի Էծնիւն-
 տէ թէրէննիւմ խըտմէթինի իծրա Էտէրլէր
 իտի . պա'տէհա- թէրթիպլէրինէ կէօթէ խըտ-
 33 մէթլէրինէ աէվամ Էտէրլէր իտի : Վէ աէ-
 վամ Էտէնլէր վէ օղուլարը պուշար տըր .
 Էա'նի Գահաթըն օղուլարընտան մուղաննի
 34 Հէյման իպն ի Եօէլ , իպն ի Սամուէլ , իպն ի
 Ելգանա , իպն ի Եբրօսամ , իպն ի Ելիէլ ,
 35 իպն ի Թօհ , իպն ի Սուֆ , իպն ի Ելգանա ,
 36 իպն ի Մահաթ , իպն ի 'Ամասայ , իպն ի
 Ելգանա , իպն ի Եօէլ , իպն ի 'Ազարեա ,
 37 իպն ի Սէֆանեա , իպն ի Թահաթ , իպն ի
 Ասիւր , իպն ի Ապիասաֆ , իպն ի Գորահ ,
 38 իպն ի Եհա'ար , իպն ի Գահաթ , իպն ի Լա-
 39 զի , իպն ի Իտրայէլ իտի : Վէ սաղընտա
 տուրան պիրատէրի Ասաֆ , Էա'նի Ասաֆ իպն ի
 40 Պարաքեա , իպն ի Շիմ'ա , իպն ի Միիաէլ
 41 իպն ի Պա'ասեա , իպն ի Մալքիյա , իպն ի

- Էթնայ, իպն ի Զարաֆ, իպն ի Մտաեա, 42 իպն ի Էթնայ, իպն ի Զարաֆ, իպն ի Շիմ'ի, 43 իպն ի Եսայաթ, իպն ի ձերշոն, իպն ի Լա-
վի խոի :
- 44 Վէ անլերին պերատերէրի Մերարինին օ-
ղուլարը օղունտու խոիլէր : Էթնայ իպն ի
45 Գիշի, իպն ի Մապի, իպն ի Մալուի, իպն ի
Խաշապեա, իպն ի Ամասեա, իպն ի Հիլգի-
46 յա, իպն ի Ամասի, իպն ի Պանի, իպն ի
47 Շամեր, իպն ի Մահի, իպն ի Մուշի, իպն ի
48 Մերարի, իպն ի Լավի խոի : Պերատերէրի
օղուն Լավիլիլէր տալի պէյթ-Ուլուհ մեքե-
նինին հէր տիւրլիւ խըտմէթինէ թա'նին
օղունալար :
- 49 Լաքին Հարուն իլէ օղուլարը Ալլահն
գուլը Մուսանն ճէր պիւր Էմինէ կէօրէ
Խորայէ Իշիւն քէֆարէթ էթմէք իւզրէ
մուհրապ մեզպահը իւզէրինտէ մուհրա-
գա, վէ պուսուր մեզպահը իւզէրինտէ
պուսուր 'արգ էթմէքէ գուստ իւլ ագ-
տաւն քեաֆէ ի խըտմէթինի իճրա Է-
50 տերէր խոի : Վէ Հարունն օղուլարը պուս-
լար արը : օղուն Էլ'ազար վէ պուսուր օղու-
51 Ֆինէհաս վէ պուսուր օղու Ապիշու' Վէ
պուսուր օղու Պուգգի վէ պուսուր օղու
52 'Ուզգի վէ պուսուր օղու Զարահաս Վէ
պուսուր օղու Մերայթ վէ պուսուր օղու
53 Ամարեա վէ պուսուր օղու Ախիթուպ Վէ
պուսուր օղու Սատուգ վէ պուսուր օղու
Ախիմաս խոի :
- 54 Վէ Գաթաթի գապիլէրինտէ պէնի Հա-
րունն մեքէլէրի, քէյլէրինէ վէ հուսուտ-
լարնա կէօրէ պուսուր խոի, զերա գուր'ա-
55 լար պէյթի տիւշու : Տիյար քէհուտա-
տա անլերէ Հէպոն իլէ էթրաֆընտա օլան
56 մեր'ալարը վերտիլէր : Լաքին օլ շէրին թար-
լալարը վէ քէյլէրինի Գալէպ իպն ի Ե-
57 ֆուննէյէ վերտիլէր : Վէ պէնի Հարունն Ե-
հուտ շէրլէրինտէ մէլա շէհէ Հէպոնը վէ
Լիպնայ մեր'ալարը վէ Եթմէթի վէ Էթմէ-
58 մ'ը մեր'ալարը վէ Վէ Հիլէյնի մեր'ալարը
59 վէ Տէպիլի մեր'ալարը վէ Վէ 'Աշունը մեր'ա-
60 րը վէ վէ Պէյթ-Շէմի մեր'ալարը վէ Վէ Պէն-
եամին սրպլընտան' ձէպա'ր մեր'ալարը վէ
'Ալէմէթի մեր'ալարը վէ 'Անաթթի մեր'ա-
սրը վէ վերտիլէր : գապիլէրինին ճիւմլէ շէհ-
լէրի օն իւշ խոի :
- 61 Վէ պու սրպլըն գապիլէրինտէ պապի
գալան պէնի Գահաթա Մանասանն նըմքը
սրպլընտան գուր'ա իլէ օն շէհէ Էթմէթի :
- 62 Վէ գապիլէրինէ կէօրէ պէնի ձերշոն
Խաաբար սրպլընտան, Աշէր սրպլընտան վէ
Նէֆթալ սրպլընտան վէ Պաշանտա վազը'
Մանասա սրպլընտան օն իւշ շէհէ Էթմէթի :

- 63 Վէ գուր'ա իլէ գապիլէրինէ կէօրէ պէ-
նի Մերարիէ Բաուպէն սրպլընտան վէ ձաա
սրպլընտան վէ Զէպուլոն սրպլընտան օն
Էթի շէհէ Էթմէթի :
- 64 Վէ պէնի Խորայէ Լավիլիլէրէ մեր'ալա-
65 րը վէ պու շէհէ վերտիլէր : Վէ պէնի
Եհուտա սրպլընտան վէ պէնի Սիմ'օն սրպ-
լընտան վէ պէնի Պէնեամին սրպլընտան
գուր'ա իլէ Խմէթիլէր զէքը օլունան շէհէ-
րի վերտիլէր :
- 66 Վէ պէնի Գահաթան պաֆի Գապի-
լէրինին ճիւմլարընն շէհէ վերտիլէր Էֆրայիմ
67 սրպլընտան խոի : Վէ անլերէ մէլա շէհ-
լէրինտէ Էֆրայիմ տաղընտա վազը' Շէքի-
68 մի մեր'ալարը վէ ձէպիլի մեր'ալարը վէ
Եթմէթի մեր'ալարը վէ Պէյթ-Շէմի մեր'ա-
69 րը վէ Վէ Աշունը մեր'ալարը վէ ձաթ-
70 րիմնն մեր'ալարը վէ Մանասանն նըմքը
սրպլընտան 'Անէրի մեր'ալարը վէ Պիլ'ամի
մեր'ալարը վէ պէնի Գահաթան պապի գալան
գապիլէրինէ վերտիլէր :
- 71 Վէ պէնի ձերշոն Մանասանն նըմքը
սրպլընն գապիլէրինտէ Պաշանտա վազը'
ձաալը մեր'ալարը վէ Աշէր օլմէր մեր'ալար-
72 լէ : Վէ Խաաբար սրպլընտան Գաթաթի մեր-
73 'ալարը վէ Տապերաթ մեր'ալարը վէ, Վէ
Բամթի մեր'ալարը վէ Անէմի մեր'ալարը վէ
74 Վէ Աշէր սրպլընտան Մաշալ մեր'ալարը
75 վէ 'Ապտոն մեր'ալարը վէ Հուգոգը մեր-
76 'ալարը վէ Բէհոյը մեր'ալարը վէ Նէֆ-
թալ սրպլընտան ձէլիլտէ վազը' Գաթաթի
մեր'ալարը վէ Համմոն մեր'ալարը վէ Գիւր-
եաթայիլի մեր'ալարը վէ Էթմէթի :
- 77 Պապի գալանլարա' Եա'նի պէնի Մերա-
րիլէ Զէպուլոն սրպլընտան Բիմնն մեր'ա-
78 րը վէ վէ Թապուր մեր'ալարը վէ Վէ Խաաբար
Էթմէթի թարաֆընտա Էթիհա գուրպիտէ Խ-
տանն շարգընտա Բաուպէն սրպլընտան
շէթալ վազը' Պէպիլի մեր'ալարը վէ Եհա-
79 սայը մեր'ալարը վէ Գեթեմթի մեր'ալարը
80 լէ վէ Մէֆա'աթ մեր'ալարը վէ Վէ ձաա
սրպլընտան ձիլ'ատա վազը' Բամթի մեր-
81 'ալարը վէ Մահանայիլի մեր'ալարը վէ, Վէ
Հէպոն մեր'ալարը վէ Եա'գէրի մեր'ալարը
վերտիլէր :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ Խաաբարն օղուլարը Թալա' վէ Գուս-
վէ Եաշուպ վէ Շիմ'օն օլուպ' տէթիլ Նէֆէր
2 խոի : Վէ Թալա'ն օղուլարը 'Ուզգի վէ Բ-
ֆայա վէ Եթիլի վէ Եհաճայ վէ Եիպուս
վէ Շամուլ օլուպ' պուսուր վէ տերլէրի Թա-
լա'ն խանէտանն ըստ' Եաաբը վէ 'ալարը-

ընտանեացայ ը դուզվեթ խորհրդ. վէ էյամբ ը
 Տառապան անկեր էրիմի էքի պին ալթը երեզ
 3 Նէֆերէ պալեղ խորի : Վէ 'Ուզգինին' օղու-
 Եէղրահեա վէ Եէղրահեանն օղու-լարը Մի-
 խաէլ վէ 'Օպատեա վէ Եօէլ վէ Եիշեա
 պէշ Նէֆեր օլարագ Եիւմէսի տէ բու'էստան
 4 խորհրդ. Վէ անկեր իլէ գապիլէլէրի վէ խա-
 նէտանլարընա կէօրէ մուհարէպէյէ միւս-
 թա'իտ 'ապեր օթուզ ալթը պին խորի . զի-
 բա պուշլարըն գէվճէլէրի վէ էպատը քէսրէթ
 5 իւզրէ խորի : Վէ գարնտաշլարը գապա'իլ ի
 խաաքարըն քեաֆէսի աբապնտան էսհապ ը
 գուզվեթ օլարագ , գապիլէլէրի գայտընա
 կէօրէ սէրէն եէտի պին Նէֆեր խորի :
 6 Պէննամին օղու-լարը Պալա' վէ Պաքեր վէ
 7 Եէտի'աէլ օլուպ իւշ Նէֆեր խորի : Վէ Պա-
 ւա'նն օղու-լարը Էսպոն վէ 'Ուզգին' վէ 'Ուզգի-
 Էլ վէ Եէրիմօթ վէ 'Իրի պէշ Նէֆեր օլուպ'
 խանէտանլարընն բու'էստար վէ էսհապ ը
 գուզվեթ օլարագ , գապիլէլէրինն գայտ
 օլուանլարը Եէրիմի իքի պին օթուզ տէօրթ
 8 Նէֆեր խորի : Վէ Պաքերին օղու-լարը Զէմի-
 բա վէ Եօ'աշ վէ Եիւ'ապը վէ Եիւ'էյնայ
 վէ 'Սմի' վէ Եէրիմօթ վէ Ապիյա վէ 'Անա-
 թօթ վէ 'Ալէմէթ օլուպ' պուշլարըն Եիւմէս
 9 օի Պաքերին օղու-լարը խորի : Վէ պուշլար
 գապիլէլէրի գայտընա կէօրէ խանէտանլարը-
 նն բու'էստար վէ էսհապ ը գուզվեթ օլարագ
 Եէրիմի պին իքի երեզ Նէֆերէ պալեղ խորի :
 10 Վէ Եէտի'աէլին օղու Պիլհան վէ Պիլհանն
 օղու-լարը Եէտիւշ վէ Պէննամին վէ Եհուտ վէ
 Բէն'անա վէ Զէլթան վէ Թարշէշ վէ Աի-ի-
 11 շահար խորի : Պուշլարըն Եիւմէսի Եէտի'աէ-
 լին օղու-լարը օլուպ' խանէտանլարընն բու-
 'էստար վէ էսհապ ը գուզվեթ վէ մուհարէ-
 պէյէ միւսթա'իտ 'ապեր օլարագ , օն եէտի
 12 պին էքի երեզ Նէֆեր խորի : Շուփիմ վէ
 Խուփիմ 'Իրին օղու-լարը օլուպ' Խուշիմ
 տախի Ահիլին օղու խորի :
 13 Վէ Նէֆթալինն օղու-լարը Եահսիէլ վէ
 Ճուշնի վէ Եսսեր վէ Շալլուս վէնի Պիլհա
 խորի :
 14 Մանասանն օղու-լարը' Վէճէն'աէլ թէ-
 վէլիւտ էտէն Ասրիէլ (Սիւրեանի օտալըզն-
 տան տախի Ճիլ'ատըն փէտերի Մաքեր թէ-
 15 վէլիւտ էթտի . Վէ Մաքեր Մա'աքա իսմին-
 տէ Խուփիմ վէ Շուփիմին Տէմիլիէսինի
 թէգէվիւճ էթտի .) վէ Եիւմէսի Սէլուֆ-
 հատ օլուպ' Սէլուֆհատըն գըղարը օլուտ :
 16 Վէ Մաքերին գէվճէսի Մա'աքատան պիւր
 օղու օլուպ' անա փէրէշ թէմիլյէ էյլէտի ,
 վէ անն գարնտաշլար Շէրէշ օլուպ' օղու-լարը
 17 Ուլամ վէ Բագէմ խորի : Վէ Ուլամն օղ-
 ւու Պէտան խորի , պուշլար Ճիլ'ատ իպն ի

Մաքեր իպն ի Մանասանն օղու-լարը խորի :
 18 Վէ Տէմիլիէսի Համօլէթէթտէն ԻշՏօա վէ Ա-
 պի'ալար վէ Մահալ թէգէվիւտ էյլէտի :
 19 Վէ Շէմիտա'նն օղու-լարը Աիւան վէ Շէրիմ
 վէ Լիգհի վէ Անի'ամ խորի :
 20 Վէ Եֆրայիմին օղու-լարը Շութալա' , վէ
 պուշնուն օղու Պէրէա , վէ պուշնուն օղու թա-
 հաթ , վէ պուշնուն օղու Էլ'ատա վէ պուշնուն
 21 օղու թահաթ , վէ պուշնուն օղու Զապատ ,
 վէ պուշնուն օղու Շութալա' վէ 'Ալար վէ
 Էլ'ատ խորի . պուշլարը Եէրիլ Ճաթիլէր գաթլ
 էթտիլէր , զիւր հայվանլարըն կէօթլիւմէյէ
 22 կէլիլէր խորի : Վէ փէտէրիլ Եֆրայիմ
 Նիշէ կիւշիլէր անկեր իշիւն մաթէմ էյլէտի .
 գարնտաշլարը տախի անը թա'իլյէ էթմէյէ
 23 կիթտիլէր : Վէ գէվճէսինն թէգաբրուպ էթ-
 տիլինտէ' համիլէ օլուպ պիւր օղու-լարը
 տու . վէ քէնտի պէլթի իւզրէրին պէլա կէլ-
 միշ օլարըն էճլտէն անա Պէրի'ա թէմիլյէ
 24 էյլէտի : Վէ գըղը Շէրիա աշաղըթի վէ Եօ-
 գարըթի Պէլթիլիլ օլուպ վէ Ուզգին-շէրիպը պի-
 25 նա էյլէտի : Վէ օղու Բէֆահ վէ Բէշէֆ վէ
 պուշնուն օղու թէլա'ս վէ պուշնուն օղու թա-
 26 հան վէ պուշնուն օղու Լա'տան վէ պու-
 շնուն օղու 'Ամիլհուտ վէ պուշնուն օղու Է-
 27 իշմամ' վէ պուշնուն օղու Կուշ , վէ պու-
 28 շուն օղու Եէշու' խորի : Վէ անկերին միւլթ-
 էրի վէ մէսքէնիլէրի Պէլթիլ վէ անն գառա-
 պալարը վէ շարգ թարաֆտան Ճաղէր վէ գառապալարը ,
 զարպ թարաֆտան Ճաղէր վէ գառապալարը ,
 վէ Շէրիմ վէ գառապալարը , թա Ղաղա ի-
 29 լէ գառապալարըն վարընճըյա տէլին , վէ
 պէնի Մանասանն հուտուտընա Պէլթիլ
 վէ գառապալարը վէ Թա'նաթ իլէ գառապա-
 լարը վէ Մէճիտո իլէ գառապալարը վէ Տօր
 իլէ գառապալարը օլուպ' պէնի Եուտուֆ իպն ի
 իարայէլ պուշլարտա սաքին օլու-լար :
 30 Աշերին օղու-լարը Եիմնա վէ Եիշվա վէ
 Եիշվի վէ Պէրի'ա վէ Տէմիլիէրի Սէրահ ի-
 31 տի : Վէ Պէրի'անն օղու-լարը Հապեր վէ
 32 Պիւղալիլիլ փէտերի Մալիէլ խորի : Վէ
 Հապեր Եաֆէթի վէ Շամիլի վէ Հօթմըն վէ
 33 Տէմիլիէրի Շու'ալ թէվիւտ էյլէտի : Վէ
 Եաֆէթին օղու-լարը Փառաք վէ Պիլհալ վէ
 'Աշվաթ օլուպ' Եաֆէթին օղու-լարը պուշ-
 34 լար խորի : Վէ Շամիլին օղու-լարը Աիլ վէ
 35 Բօհա վէ Եէհուպա վէ Արամ խորի : Վէ
 գարնտաշլարը Էլէմին օղու-լարը Սօֆահ վէ Եիւմ
 36 նա' վէ Շէլէշ վէ 'Ամալ խորի : Վէ Սօֆահ
 օղու-լարը Սուհ վէ Հարնէֆեր վէ Շու'ալ վէ
 37 Պէրի վէ Եիմնա վէ Պէտեր վէ Հօա վէ Շամիա
 38 վէ Շիլա վէ Եիթման վէ Պէտեր խորի : Վէ
 Եիթման օղու-լարը Եէֆուշնէ վէ Տիւֆա վէ
 39 Արա խորի : Վէ 'Ուլանն օղու-լարը Արահ
 47

40 վե Հաննիւէլ վե Րիսեա իտի . Պունլարըն ճիւղէսի Աշերին օղուլարը օլուլայ՝ խանէտան .
լարընըն ըէ՛խլէրի վե մուծթախապ էսհապ ը
գուլվիթ վե բուէսա ի քեպիւրէ իտիլէր . վե
անլէրին նէսէպ գայտը իւզըէ մուհարէպէյէ
միւսթա՛խտ տտէմլէրինին՝ ասէտի էրիմի տլ
թը պինէ պալիղ իտի :

ՊԱՊ 8

1 Վ Է Պէնեմմին՝ իլք օղուլ Պալա՛ը վե սա-
2 նիսի Աշպէլի վե սալիսի Ախրաթը , վե բա-
պի՛ի Նոհայը վե խամիսի Բաֆայը թէվլիտ
3 էյլէտի : վե Պալա՛ըն օղուլարը Ատտար վե
4 ճէրա վե Ապիհուտ վե Ապիշու՛ վե Նա՛-
5 ման վե Ախոխ վե ճէրա վե Շէֆուֆան
6 վե Հուրամ իտի : վե Էիսուտըն օղուլարը
պունլար օլուլայ՝ ճէպա՛ էհալիսինին ըէ՛խլէրի
իտիլէր , վե անլէրի Մանահաթա նագլ էթ-
7 տիլէր . վե Նա՛ման վե Ախիյա վե էհալի-
յի նագլ էտէն ճէրա , պու տախի Պուզգա-
8 իլէ Ախիսուտը թէվլիտ էյլէտի : վե Շահա-
րայիմ անլէրի կէօնաէրթաէն սօնկրա Մու-
ապ տիլարընտա էվլտը օլտու . զէվճէլէրի
9 տախի խուշիմ՝ վե Պա՛րա իտի : վե զէվ-
ճէսի իօտէտէն անա Եօպապ վե Սիպեա
10 վե Մէշա վե Մալքամ՝ վե Եէ՛ուս վե Շապ-
եա վե Միրմա թէվլէլիտ էտիպ , պունլար
անըն օղուլարը վե խանէտան ըէ՛խլէրի իտի-
11 լէր : վե խուշիմտէն անա Ապիթուլ վե
12 Էլիֆա՛ւլ թէվլէլիտ էթտիլէր . վե Էլիֆա-
՛ուլըն օղուլարը Պալիւր վե Միշամ՝ վե Օնօ
իլէ Լօտը վե գառապալարընը պինա էտէն
13 Շամէր վե Ագրի՛ա վե Շէմա՛ օլուլայ , պուն-
լար տախի Ա.յ.յալօն էհալիսինին խանէտան
ըէ՛խլէրի իտիլէր , վե Ճաթ էհալիսինի թարտ
14 էթտիլէր : վե Պէրի՛անըն օղուլարը Ախեօ
15 վե Շաշապ վե Եիրիմօթ վե Զէպատեա վե
16 Պարատ վե Պտէր վե Միխաէլ վե Եխիա
17 վե Եօխա իտի : վե Էլիֆա՛ուլըն օղուլարը
Զէպատեա վե Մէշուլամ՝ վե Հիզգի վե Հա-
18 պեր վե Եիլմէրայ վե Եիլլիա վե Եօպապ
19 իտի : վե Շիմ՛ինին օղուլարը Եադիմ՝ վե
20 Զիբրի վե Զապտի վե Էլի՛էյնայ վե Սիլէ-
21 թայ վե Էլէլ վե Պալայա վե Պէրայա վե
22 Շիմրաթ իտի : վե Շաշապըն օղուլարը
23 Եիլլիան վե Պալիւր վե Էլէլ վե Պալտօն
24 վե Զիբրի վե Հանան վե Հանանեա վե Եյ-
25 լամ՝ վե Պնթօթիյա վե Եիլլիտեա վե Փէ-
26 նուէլ իտի : վե Եիբօհամըն օղուլարը Շամ
27 շէրայ վե Շէհարեա վե Պաթալեա վե Եա-
28 ՛ուրէշեա վե Էլլիա վե Զիբրի իտի : Պուն-
լար նէսէպլէրինէ կէօրէ խանէտան ըէ՛խլէրի

վե քիւպէրա օլուլայ՝ Եերուշալիմտէ սաքին
օլուլար իտի :

29 Վ Է Ճիպ՛օնտա Ճիպ՛օնըն փէտէրի սա-
քին օլուլայ՝ զէվճէսինին իսմի տախի Մա՛ա-
30 թա իտի : վե իլք օղուլ Պալտօն , պա՛տէ-
հու Սալը վե Գիս վե Պա՛ալ վե Նառապ
31 վե ճէտօր վե Ախեօ վե Զաքէր իտի : (32) վե
Միգլթ Շիմայը թէվլիտ էյլէտի . պունլար
տախի գարնտալարըյլէ պէրապէր վե անլէ-
րին գարշըսընտա Եերուշալիմտէ սաքին օլ-
տուլար :

33 Վ Է Նէր Գիսի թէվլիտ էյլէտի , վե Գիս
Սառլը թէվլիտ էյլէտի , վե Սառլ Եօնա-
թանը վե Մալքիշու՛ը վե Ապինտատապ վե
34 Էլպա՛ալը թէվլիտ էյլէտի . վե Եօնաթա-
նըն օղուլ Մէրիպապա՛ալ օլուլայ՝ Մէրիպապա՛ալ
35 տախի Միխայը թէվլիտ էյլէտի . վե Մի-
խանըն օղուլարը Փիթօն վե Մէլքը վե Թա-
36 ըէ՛ վե Ահազ իտի : վե Ահազ Եէհօ՛առ-
տայը թէվլիտ էյլէտի , վե Եէհօ՛առտայ Պա-
լէմէթի վե Պալմէթի վե Զիմրիլի թէվլիտ
էյլէտի , վե Զիմրի Մօայը թէվլիտ էյլէտի :
37 վե Մօա Պին՛այը թէվլիտ էյլէտի . պուն-
նուս օղուլ Բաֆա վե պուննուս օղուլ Էլ՛առա
38 վե պուննուս օղուլ Ասէլ իտի : վե Ասէլին
ալթը օղուլ օլուլայ՝ իսմիլի Պալիգա՛մ վե
Պօքէրու վե խամա՛էլ վե Շէ՛արեա վե Օպատ-
եա վե Հանան իտի . պունլարըն ճիւղէսի
39 Ասէլին օղուլարը իտի : վե անըն գարնտա-
շը Պալքըն օղուլարը՝ իլք օղուլ Ուլամ՝ վե
սոնիսի Եէ՛ուշ վե սալիսի Էլիթիլէթ իտի :
40 վե Ուլամըն օղուլարը էսհապ ը գուլվիթ վե
քէմանէշ օլուլայ՝ օղուլարը վե թօրլարը
քէսրէթ իւզըէ օլուլապ , Էիւզ էլլի նէֆէրէ
պալիղ իտի . պունլարըն ճիւղէսի պէնի Պէն-
եամինտէն իտի :

ՊԱՊ 9

1 Վ Է պիւթիւն իօրայլէ նէսէպ տէֆթէրինէ
գայտ օլուլուլայ՝ իշթէ միւլուքը իօրայլէ վե
Եէհուտանըն քիթապընտա մուհարէր տիւր .
քէնտի իսեանլարը իշիւն Պապէլէ էսիւր կէօ-
թիւրիւլտիլէր :
2 Վ Է միւլլէրինտէ վե շէհրէրինտէ մու-
գատտօն սաքին օլտուլար՝ իօրայլէիլլէրտէն
քեաշիլլէր վե Լալլիլլէր վե Նաթիինիմ իտի :
3 վե Եերուշալիմտէ պէնի Եէհուտատան վե
պէնի Պէնեամինտէն վե պէնի Էֆրայիմ իլէ
4 Մանտատան , Եա՛նի պէնի Ֆարէս իպն ի
Եէհուտատան Պաթօայ իպն ի Պաթիհուտ
5 իպն ի Պաթի իպն ի Իմրի իպն ի Պանի , վե Եի-
լօնիլլէրտէն իլք օղուլ Պալայա վե անըն օղուլ-
6 արը , վե պէնի Զարաշտան Եէ՛ուէլ վե

գարնտաշարը ալթը եիւղ տօգասն նէֆեր
7 օլարագ, վէ պէնի Պէնեամինտէն Սալու-
իպնի Մէշուլամ իպնի ի Ջօտապէս իպնի ի
8 շառնուա, վէ Եիպնիս իպնի ի Եթօօհամ վէ
Ելա իպնի ի Պղղի իպնի ի Միքերի, վէ Մէ-
շուլամ իպնի ի Դաֆաթեա իպնի ի Բա'ուէ-
9 իպնի ի Եիպնիս, վէ անլերին գարնտաշա-
րը նէսէպլերինէ կէօրէ տօգուղ եիւղ էլի
ալթը նէֆեր օլարագ՝ սաքին օլտուլար .
պուշարըն ճիւմէսի խանէտանլարընտա րու-
*էսա ի ապա իտիլէր :
10 վէ քեաճնլերտէն Եէտա'եա վէ Եէհօ-
11 եարիպ վէ Եաքին վէ Սալարեա իպնի ի Հիւ-
գիյա իպնի ի Մէշուլամ իպնի ի Սառուգ
իպնի ի Մերայթ իպնի ի Աիթիուպ (քի պէյթ
12 Ուլաճն ըէ'իսի իտի) վէ Սառայա իպնի ի
Եթօօհամ իպնի ի Փաշուր իպնի ի Մալթի-
յա, վէ Մա'ապա իպնի ի Սաթիւ իպնի ի
Եաճգէրա իպնի ի Մէշուլամ իպնի ի Մէ-
13 շիւմէթ իպնի ի Սալմէր, վէ պիրատերլերի
խանէտանլարըն ըէ'իսլերի պին եէտի եիւղ
ալթմըշ նէֆեր էսապ զ գուպլէթ օլարագ՝
պէյթ Ուլաճն խառմէթինտէ իտիլէր :
14 վէ Լալիլիլերտէն պէնի Մերարտէն Շէ-
մա'եա իպնի ի շաշուպ իպնի ի Սալարեա
15 իպնի ի շաշուպ, վէ Պազպազգար վէ շա-
րէշ վէ ճալալ վէ Մաթթանեա իպնի ի
16 Միսա իպնի ի Զիքերի իպնի ի Ասաֆ, վէ
'Օպատեա իպնի ի Դամա'եա իպնի ի ճալալ
իպնի ի Եէտիլիւն վէ Պարաքեա իպնի ի Ասա
իպնի ի Ելգանա, պու տախի Նէթօֆաթի-
17 լերին քեյլերինտէ սաքին օլտուլ : վէ գա-
փուշարըն Դալուլ վէ Սալարեա վէ Թալ-
մն վէ Աիթիւն, վէ պիրատերլերի օլտալ Դալ-
18 լուլ տախի ըէ'իս իտի : Պարայա գատար
ճանիպ ի շարգատա օլտն մէլիք գափուշարտա
*ալարալ էթէ . պուշարըն պէնի Լալիլ պէօ-
19 լերլերինտէ գափուշարըն իտիլէր : վէ Դալ-
լուլ իպնի ի Գօրէ իպնի ի Ապիտաֆ իպնի ի
Գօրաճ վէ անըն պիրատերլերի եա'նի փէտէ-
րինին խանէտանտէն օլտն Գօրաճլէր խառմէ-
թին իծրալը իւղէրինտէ օլտալ չատըրըն գա-
փուշարըն պէքճիլերի իտիլէր, վէ փէտերլերի
Լալիլ ճիւնտալը իւղէրինտէ օլտալ մէտիլէլ
20 պէքճիլերի իտիլէր : վէ Ֆինէհաս իպնի ի Ե-
'ազար սապըգա անլերին ըէ'իսի օլտալ, Րալի
21 անըն իլէ իտի : Զաքարեա իպնի ի Մէշուլ-
մէմա'աթ չատըրըն գափուշարըն պէքճիսի
իտի :
22 Գափուշարըն պէքճիլիլէն ինթիլապ օլտ-
նանլարըն ճիւմէսի իլի եիւղ օն իլի նէֆեր
օլտալ, պուշարըն քէտաի քէօլերինտէ տէֆթէ-
րէ գալա օլտնտալար . պուշարըն Տառա վէ
Սամուէլ նէպի քէտաի մէ'մուրիլէթլերինէ

23 թա'նին էթտիլէր : վէ պուշար իլէ օղու-
լարըն պէյթ իւր Րալիլէն եա'նի պէյթ ի յե-
քէնին գափուշարըն նէպլէթ նէպլէթ պէք-
24 լերլէր իտի : Գափուշարըն տէօրթ թարաֆ-
տա' եա'նի շարգ վէ զարպ վէ շիմալ վէ ճէ-
25 նապատա իտիլէր : վէ քէյլերինտէ պուշարն
պիրատերլերի վազըթ պէ վազըթ կէլիպ՝ ե-
26 տիլէր կիւն անլէր իլէ *ալարալ էթէ : Զիքա
պու Լալիլիլէր՝ եա'նի գափուշարըն տէօրթ
րէ'իսլէրի մէ'մուրիլէթլերինտէ մուգիմ օլտալ,
օտալար վէ պէյթ Ուլաճն խառմէթլերի
27 իւղէրինտէ նազըր իտիլէր : վէ կէճէլին
պէյթ Ուլաճն էթրաֆընտա գալարըն իտի,
չիւնքի պէքճիլէր 'էօհէլէրինտէ օլտալ՝ ճէր
28 սապաճ անը քէտաիլէր ալարալ իտի : վէ
խառմէթ գալարընըն նազըրալըն անլէրտէն
օլտալ, անլերի սալը իլէ կէլիլիպ կէօթիւ-
29 րիւրլէր իտի : վէ գալարըն վէ մադտիսին
ալէթլերինտէ վէ տալիպ իլէ շէրապ վէ եալ
վէ քիւնլիւք վէ պաճարըն նազարէթի տախի
30 անլերտէն պա'զըրնա ճէվալէ օլտնտու : վէ
պաճարալ թէքքիպիլէ օլտն եալը եափա-
31 լար քեաճնլերին օղուլարընտան իտի : վէ
Լալիլիլէրտէն Գօրաճի Դալուլմէն իլք օղու-
լարն Մաթթիլէրտէ թալա իւղէրի իւղէրին
32 նազըր իտի : վէ պիրատերլերի օլտն պէնի
Գաճաթիտէն պա'զըր ճուղուր էքմէքլերին
նազըրը օլտալ սէպլմտէն սէպլմէ ճազըր էտեր-
լէր իտի :
33 վէ պուշար՝ եա'նի Լալիլիլ խանէտան-
լարըն ըէ'իսլերի մալալանլէր օլտալ՝ պաճա
պիր իւղէրի օլմայարագ օտալարտա իտիլէր .
զիքա կէճէ կիւնտիւղ պու իշ իլէ մէշուլ-
34 իտիլէր : Պու Լալիլիլ խանէտանլարըն ըէ'ի-
լէրի քէտաի նէսէպլերինէ կէօրէ րուէսա օ-
լտալ՝ Եթրուշալմտէ սաքին օլտուլար իտի :
35 վէ ճիպ'օնտա՝ ճիպ'օնըն փէտերի Եէ'իւ
սաքին օլտալ զէվճէսինին իսի տախի Մա'ա-
36 թա իտի : վէ իլք օղուլ 'Ապտոն, պա'տէհու-
Սուր վէ Գիս վէ Պա'ալ վէ Նէր վէ Նատապ
37 վէ ճէտօր վէ Աիսօ վէ Զաքարեա վէ Միգ-
38 լթ իտի : վէ Միգլթ Շիմալը թէվիլտ էյ-
լէտի . վէ պիրատերլերիլէ պէրապէր Եթրու-
շալմտէ պիրատերլերինտէ գալարընտա սա-
քին օլտուլար :
39 վէ Նէր Գիսի թէվիլտ էյլէտի, վէ Գիս
Սառլը թէվիլտ էյլէտի, վէ Սառլ Եօնա-
թանը վէ Մալթիլըն վէ Ապիտապալ վէ
40 Ելպա'ալը թէվիլտ էյլէտի : վէ Եօնաթանըն
օղուլ Մերիպպա'ալ օլտալ, Մերիպպա'ալ տա-
41 իլ Միսայը թէվիլտ էյլէտի . վէ Միսանըն
օղուլարըն փիթօն վէ Մէլիք վէ Թաիլիլէր՝ վէ
42 Ահալ իտի : վէ Ահալ Եա'ալը թէվիլտ
էյլէտի, վէ Եա'ալ 'Ալմէթի վէ 'Ալմալէ-

- Թի վե Զիմբիլի թեվիտ էլլետի, վե Զիմբիլի
 43 Մօսայը թեվիտ էլլետի, վե Մօսա Պին'ա-
 յը թեվիտ էլլետի. վե պունուն օղու Բե-
 44 ֆայա վե պունուն օղու Էլ'ասա վե պունուն
 օղու Ասէլի խի: Վե Ասէլի ալթը օղու
 օղու'ի իսմէրի 'Աղբիգամ' վե Պօքէրու վե
 Իսմա'ել վե Շա'արեա վե 'Օպատեա վե Հա-
 նան խի: Ասէլին օղուլարը պունլար խի:

ՊԱՊ 40.

- 1 Վե Զիմբիլի իսրայէլ ին մուհարեպե
 էթաիլէր. վե իսրայէլի թիւսթիլէրին
 2 մագթուլ տիւտիւլէր: Վե Զիմբիլի Սա-
 ուլ ին օղուլարընն արգալարընտան եե-
 թիւտիլէր. վե Զիմբիլի Սաուլն օղուլա-
 3 ռը Եօնաթանը վե Ապինատապը վե Մալթի-
 4 շու'ը վարտըր: Վե մուհարեպե Սաուլ
 իւզէրինէ քեպի ի շիտեթ էթմէսիլէ, քե-
 մանքէշէր անը պուլուլար, վե քեման.
 4 քեշէր անը մեծուհ էթաիլէր: Օլ քեման
 Սաուլ սիւհաճարըն' Գըլեճըն չէքիպ պա-
 նա ապիլ, օլմայա քի պու զայր ի մախ-
 թուն ասեմէր կէլիպ' պէնի իսթիհա էաե-
 5 լէր' տէտի. ամմա սիւհաճարը զիւտեթիլէ
 խալթընտան նաշի իսթիհա' էլլետի. Սա-
 ուլ տախի գըլեճը ալլպ' անըն իւզէրինէ
 5 տիւտիլ: Վե սիւհաճարը Սաուլն ֆէվթ
 օլարընը կէօրմէքէ, քէնտիսի տախի գըլե-
 6 ճըն իւզէրինէ տիւտիլ վեֆաթ էլլետի:
 6 Պեղլէճէ Սաուլ ին իւշ օղու վեֆաթ է-
 տիպ' պիւթիւն խանէսի պիրտէն թէլէֆ օլ-
 տու:
 7 Վե օլտտա պուլունան իսրայէլիլէրին
 ճիւմէսի անլէրին ֆիրար էթաիլէրին վե
 Սաուլ ին օղուլարընն ֆէվթ օլարգալարընը
 կէօրմէլէրիլէ, քէնտի չէհիլէրին թէրք էլ-
 8 լէիպ' ֆիրար էթաիլէր, Զիմբիլի տախի
 կէլիպ' անլէրտէ սաքին օլտուլար:
 8 Վե ֆերտասը կիւն Զիմբիլիլէր մագ-
 թուլարը սոյմաղա կէտիլէրինտէ Սաուլ
 ին անըն օղուլարընը ճիւպ' տաղընտա
 9 տիւտիւշ պուլուլար. Վե անը սոյմաղ-
 տան անկրա պաշըն վե սիւհաճարընը ալլպ
 միւթտէ օլմալ իւզէ՝ Զիմբիլիլէր տիւտիւ-
 10 շըն հէր թարաֆընա, փուլարընա վե էհա.
 լիլէ կէօնտէրտիլէր: Վե անըն սիւհաճարընը
 իւհաճարընն խանէսինէ գօյուպ' պաշըն Տա-
 11 ճօն խանէտէ միլիալարընը:
 11 Վե Եապէշ ճիւլտան քեաֆֆէ ի Էհալէ՝
 Զիմբիլիլէրին Սաուլա Էափաղէլարընն ճիւմ-
 12 լէսին իշիթաիլէրինտէ, ֆեաֆֆէ ի Էս-
 հապը գուլիլէթ գալլէպ Սաուլն ճէսէտիլէ

օղուլարընն ճէսէտիլէրին գալարընպ' անլէ-
 րէ Եապէշ կէթիլէրէք, քեմիլէրինն Եա-
 պէշտէ պուլունան պուլթմ աղաճը ալթընտա
 տէֆնէտիպ' Էտի կիւն օրու թուլթուլար:

- 13 Պեղլէճէ Սաուլ Րադդ 'այէլհինէ իրթի-
 քեապ էլլէտիլի 'իսեան սեպէպինտէն էօլ-
 տիւ. զէրա Րադդըն քէլամընը հըֆղ էթմէ-
 տի, վե Րադդըն սու'ալ էթմէլիպ' ճիննճի-
 14 յէ տանընպ սու'ալ էթաի: Պու էճլտէն
 Բադ անը էօլտիւլիւպ' հիւքիւմէթի Տաուա
 իպն ի Եսէսէյէ իհալէ էլլետի:

ՊԱՊ 41

- 1 Վե պիւթիւն իսրայէլ Հէպրօնա Տաու-
 տըն Էանընա թէճէմիւլ' Էտիպ, իշթէ պիղ
 2 սէնին քեմիլին վե էթին իղ. Վե ագտեմ
 լէրի, Սաուլն Էանա ի հիւքիւմէթիտէ Իս-
 3 րայէլի չըգարան վե կէթիլէն սէն իտին. վե
 Ալլահնէ Րադդ սանա' Գալմըմ իսրայէլի սէն
 կիւտէճէքսին, վե գալմըմ իսրայէլ իւզէրինէ
 սէն իէ'իս օլաճագսին' պուլուլարու, տէտի-
 3 լէր: Վե իսրայէլին պիւ ճիւմէ իթիլարընը
 Հէպրօնա, մէլիլին Էանընա կէտիլէրինտէ,
 Տաուա Րադդըն հուգուլընտա անլէր ին
 'ադտը 'աշտ էթաի. անլէր տախի' Րադդըն
 Սաուլէ վապըթաօլլէ օլան քէլամընա կէօ-
 4 ռէ' Տաուա իսրայէլ իւզէրինէ մէլիք օլմագ
 իւզէրէ մէս էթաիլէր:
 4 Վե Տաուա ին պիւթիւն իսրայէլ Եե-
 րուլարիմ Էանի Եէպուսա կիթաիլէր. օրա-
 տա տախի օլ Էէրին Էհալիսի Եէպուսիլէր
 5 սալն օլարընը Էթ: Վե Եէպուս Էհալիսի Տա-
 ուտա' Պուրայա կիւմէլէճէքսին' տէտիլէր.
 6 լաքին Տաուա Սիօն գալ'ապընը ալլար. Տա-
 ուտ չէհիլէր պու տըր: Վե Տաուա' ֆիմ'քի
 7 էվիլէա Եէպուսիլէրի վուրուրա, օրէ'իս
 վե սէրտար օլաճագ ալլար' տէտի. վե Եօապ
 իպն ի Սէրուսա էվիլէա չըգտը վե իէ'իս օլ-
 7 տու: Վե Տաուա օլ գալ'ապա սաքին օլար-
 զը ճիւթէթէ անա Տաուա չէհիլէր թէսմիլէ էթ-
 8 տիլէր: Վե չէհիլէր տա'իլէրէրինն' Էա'նի Միլլօ
 ին անըն էթարաֆընտա օլան Էէրլէրի Տաու-
 9 պինա էթաի. Եօապ տախի չէհիլէր պադիսի-
 9 նի թա'միլ էլլետի: Վե Տաուա կիթաիլէր
 քեպի ի 'աղամէթ Էտիլ իտի, վե Րադդ իւլ
 ճիւնուտ անըն ին իտի:
 10 Վե Րադդըն իսրայէլ հագգընտա օլան քե-
 11 լամընա կէօրէ' Տաուա մէլիք նապ էթ-
 մէք իւզէր, անըն հիւքիւմէթի խուսուլընտա
 քեաֆֆէ ի իսրայէլ ին պէրապէր, անա
 պիւթիւն գուլիլէթիլէրիլէ Էարտըմ' Էտէն
 գալ'ապընալարընն իէ'իսիլէրի պուլլար իտի:
 11 Վե Տաուալն գալ'ապընալարընն սայընը

պուռ տըր . Եւ շուկընամ իպն ի Հարմանի գա-
պիթան ըէ'իսի օլուպ , մըզըաղընը իւչ էիւզ
նէֆեր իւզէրինէ սալըպ' անլէրի պիրտէն
12 գաթլ էթտի : Վէ անտէն սնկրա Ախօխի
Տօռօ օղու էլ'ազար իւչ գահրիմանլարտան
13 պիրի իտի : Պուռ ասէմ' փաստամիմտէ
Տառտ իլէ պերապեր պուլունուպ , Ֆիլիս.
թիլէր մուհարէպէ իչիւն օրայայ թէճէմ'
միւ' էթտիլտէ թարլանըն պիր գըթ'ալը ար-
փա իլէ տօլու իտի . գաթլ' տախի Ֆիլիսթի-
14 լէր էօնիւնտէն ֆիրար էթտի : Լաքին պուռ-
լոր օլ թարլանըն օրթաքնտա տուրուպ'
Ֆիլիսթիլէրի վուրարապ' ոնը գուրթարալըր .
վէ ՐԱՊԱ պէջիւք պիր նուրթթ վէթաի :
15 Վէ օթուզ ըէ'իսլէրտէն իւչիւ 'Ատուլ-
լամ' մաղարաւընա' գայայա Տառտն եա-
նընա էնտիլէր . Ֆիլիսթիլէրին օրտուսու տա-
խի ըէֆայիմ' վառտիսիտէ գօնմուշ իտի :
16 Վէ Տառտ օլ գէման գալ'տաա պուլունուպ
Ֆիլիսթիլէրին մուհարէպէլար Պէլթլէճէմտէ
17 իտիլէր : Վէ Տառտ հարթէթ չէքէրէք' Պէլթ-
լէճէմին գափուսընտա օլան գուլուն-
18 պանս սու իչիլիլ' տէտի : Օլ վաթլ' պու իւչ
քիլիՖիլիսթիլէրին օրտուսընտա քիլէտիլէր ,
վէ Պէլթլէճէմին գափուսընտա օլան գուլուն-
տան սու չէքտիլէր վէ ալըպ' Տառտա կէթիրտի-
լէր . ամմա Տառտ անը իւմէք իսթէմէտի , վէ
19 ոնը ՐԱՊԱ իչիւն տէքէրէք' Ալլահ' պանս
կէթթէրէմէն քի պէն պու չէլի եափայլմ' .
պուռ տտէմէրին գանընը վէ հայաթլարըն ի-
չէլի' մի . զիրա ճանլարընը մուխաթարայա
գայարապ' պուռ կէթիրտիլէր' տէլէրէք , ան-
տէն իւմէք իսթէմէտի . պուռ իլլէրի օլ իւչ
գահրիման եափտը :
20 Վէ Եօապըն գարնտուըն Ապիլայ իւչլէ-
րին ըէ'իսի իտի . պուռ տախի մըզըաղընը իւչ
էիւզ քիլիլ իւզէրինէ սալըպ' անլէրի գաթլ
էլլէտի . վէ պու իւչլէր տարաքնտա նամտար
21 օլտու : Օլ իւչիւն իքիսիտէն միւ'թէպեր
օլտընտան անլէրին ըէ'իսի օլտու , ամմա
էլ' Լէլէ իւչլէրին Ժրթէպէպէն վարմաալը :
22 Վէ պէջիւք իլլէր իճրա էտէն Գապտէ-
լի պիր գահրիմանըն օղու Եէճօեաա'նըն օղ-
լու Պէնաեա Մուապըն իքի ճէպպարընը վուր-
տու . քէզալլէք գար վաթլընտա էնիպ' չու-
23 գուր իչիւնտէ արալանըն էօլտիւրտիւ : Հէմ'
պօլու պէշ զրրա' օլան Մըթրիլի գաթլ էթ-
տի . Մըթրիլին էլլէնտէ ճուլահ' հաֆֆէթի
կիպի պիր մըզըաղ պուլունարապ , օ' պիր
տէլէնք իլէ անըն էանընա էնիպ' Մըթ-
րիլին էլլէնտէն մըզըաղ գափարապ , ոնը
24 քէնտի մըզըաղըլլէ գաթլ էլլէտի : Պուռ
չէլլէրի Պէնաեա իպն ի Եէճօեաա' եափտը ,
վէ իւչ գահրիմանլարըն արաքնտա նամտար

25 օլտու իլլէթ օթուզլարտան միւ'թէպեր իտի ,
ամմա էլ' Լէլէ իւչլէրին Ժրթէպէպէն վարմա-
ալը . վէ Տառտ անը պաշ մապէյնճի նապ
էթտի :
26 Վէ 'ասաքիրին գահրիմանլարը պուռլար
իտի . Եօապըն պիրաաթերի 'Ասաէլ , Պէլթլէ-
27 ճէմի Տօռտըն օղու էլ'ճանան , Հարօրի Շամ-
28 մթ , ֆէլթի չէլէս , Թէգօ'ի 'Իգգէչին օղ-
29 լու 'Իրա , 'Անաթթի Ապի'էպեր , Հուլաթի
30 Սիպպէքայ , Ախօխի 'Իլայ , Կէթթաթի Մա-
հարայ , Կէթթաթի Պա'նանըն օղու իա-
31 լէտ , Պէնի Պէնաեաին ճիպ'աալընտան Րիպու-
յըն օղու իթթայ , փիր'աթթի Պէնաեա ,
32 ճա'աշ տէրէլլէրինտէն օլան Հուրայ վէ 'Ար-
33 պաթի Ապիէլ , Պահրուսի 'Ալլամէթ , Շա-
34 'ալպանի էլլէսհայ , ճիգանի Հաշէմին օղու-
լարը , Հարարի Շամայըն օղու Եօնաթան ,
35 Հարարի Սաքարըն օղու Ախիլամ , Ուրըն օղ-
36 լու էլլէթալ , Մէքէրաթի Հաֆիր , ֆէլթի
37 Ախիլա , Գարսէլի Հարօ , Կա'րայ իպն ի
38 Էլլայ , Կաթանըն գարնտալըն Եօէլ , Հաճ-
39 րինն օղու Միպիար , 'Ամմանի Սէլէգ վէ
Եօապ իպն ի Սէրուեանըն սիլահարըն օլան
40 Պէթթիլ Կահարայ , Եիթիլի 'Իրա , Եիթիլի
41 ճարէպ , Հիթիլի Ուրիլա , Ահլային օղու
42 Զապաա , Բառապէնիլլէրին ըէ'իսլէրինտէն օ-
լան Բառապէնի Դիլանըն օղու 'Ատինա վէ
43 անըն իլէ պերապեր օթուզ նէֆեր , Վէ Հա-
նան իպն ի Մա'աքա , Մէթնի Եէճօալաթ ,
44 'Ալթէրաթի 'Ուզգէյա , 'Ար'օերի Հօթամըն
45 օղուլարըն Շամա' վէ Եէ'իլ , Եէաի'աէլ
46 իպն ի Դիմիլ , պիրաաթերի թիսիլ Եօիա , Մա-
հալի Էլլէլ , Էնա'մըն օղուլարըն Եէրիպայ ,
47 Եօալպէա , Մուապի Եէթմա , Էլլէլ , 'Սպէտ ,
Մէսօպպալի Եա'աիլէլ :

ՊԱՊ 42

1 Տառտ' Սառլ իպն ի Գիսին Եիլլէնտէն
սաքլանտընտա Սըգլաղա Եանընա կէլլէլէր
պուռլար տըր . պուռլար գահրիմանլարտան
օլուպ' մուհարէպէտէ անտ եարտմ' էթտի-
2 լէր : Պուռլար Սառլըն պիրաաթերի Պէնա-
միսիլլէրտէն քէմանքէչլէր օլուպ' սաղ վէ սօլ
էլլէրիլլէ ապ'ան իլէ թաշ վէ էայ իլէ օգ ա-
3 թարլար իտի : Բէ'իս Ախի'էպեր վէ Եէճօաշ ,
քի պուռլար ճիպ'ալըն Շամա'անըն օղուլարըն
իտի , վէ 'Ալլամէթին օղուլարըն Եէլլէլ վէ
Ֆէլթի , վէ տախի Պէրապա վէ 'Անաթթի
4 Եէճու , Վէ օթուզլարըն արաքնտա գահրի-
ման վէ օթուզլար իւզէրինէ ըէ'իս օլան ճիպ-
'օնի Եիլլամ'եա վէ Էրէմեա վէ Եահգէլ վէ
5 Եօհանան վէ ճէտէրալըն Եօզապաա վէ Էլ-
'ուզայ վէ Եէրիմօթ վէ Պա'ալէա վէ Շամար-

- 6 եա վէ Հարօֆի Շէֆաթեա վէ Էլզանա վէ
 7 Եհշիա վէ Ալարէլ վէ Եօեզէր վէ Եուշէպ'ամ'
 7 Գորասիւրէր, վէ Ճեօթոր Եթոհամըն օղու-
 7 Լարը Եօ'էա վէ Զէպատեա :
 8 վէ Ճատիլէրաէն այրըլզ Էէօլտէ վագը'
 Գալ'այա Տաուարն Եանընա Էսհապ Է Գու-
 վէթ վէ մուհարէպէ Իշիւն Եիկիթ 'ապէր,
 վէ Գալգան վէ մըզրագ Գուլանմաղա միւ-
 թա'իտ առէմիէր կէլտիլէր . պուշլարըն Եիւզ-
 լէրի տախի արսլան Եիւզիւ կիպի օլուպ' տաղ-
 7 Լարա պուլունան ճէլրանլար միսիլլէ սէրի'
 9 Իւլ հարէքէ Իտիլէր : Պիրինճիսի 'Էգէր, Իքին-
 10 ճիսի 'Օպատեա, Իւշիւնճիւսի Էլիտպ, Տէօ-
 10 Իւնճիւսի Միլմաննա, պէշինճիսի Եէրէ-
 11 մեա, Ալթընճըր 'Աթթայ, Եէտինճիսի Էլի-
 12 Էլ, Սէքիլինճիսի Եօհանան, տօգուզունճըր
 13 Էլզապատ, Օնուճըր Եէրէմեա, օն պիրին-
 14 ճիսի Մաքպանայ : Պուշլար պէնի Ճատտան
 օլուպ' քիւշիւշիւ Եիւզ վէ պէլիւշիւ պին
 նէֆէր Իւզէրինէ նաղըր օլարագ, սէրտա-
 15 րան Է 'տաաքիր Իտիլէր : Պիրինճի պտա' Իր-
 տան քեաֆֆէ Ի սէվահիլի Իւզէրինէ ճօշ-
 մուշ Իքէն, անտէն կէշէրէք պիւթիւն օվա-
 նըն Էհպիսինի շարգա վէ զարպա տօղլու ֆի-
 15 րար Էթաիլին պուշլար Իտի :
 16 վէ պէնի Պէնէամին Իլէ Եհնուտատան
 տախի Գալ'այա Տաուարն Եանընա կէլտի-
 17 լէր : Տաուա տախի անլէրի Իսթիգպալէ շը-
 Գըպ անլէրէ Իսթիպալէն' Էյէր պանա մու'ա-
 վէնէթ Էթմէք Իշիւն Խայր Իլէ կէլտիլի
 Իսէ, Գալլիմ սիլին Իլէ միւթթէհիտ օլու-
 ճադ արը . ֆապաթ Էլիմտէ զուլմ' պուլուն-
 մառըզը հալտէ' Էյէր պէնի հիլէ Իլէ տիւշ-
 մէնլէրիմէ Եթալմ' Էթմէք Իշիւն Իսէ, Էճաու-
 տըմըզըն Ալլահը նաղար Էտիպ Թա'զիլ Էյլէ-
 18 սին տէտի : վէ սէրտարլարըն Իէ'իսի 'Ամա-
 սայ Բուհ Իլէ մէմլու օլարագ' Պիզ սէնին
 Իլ, Էյ Տաուա, վէ սէնին Թարաֆընտա
 Իլ, Էյ Իպի Ի Եէտէ . սէլամ, սէլամ աս-
 նա, վէ սէլամ սէնին մու'ավիլէրինէ . զիրա
 Ալլահ սէնին մու'ինին տիր' Դեֆէ-Է-Է-Է-Է-Է,
 Տաուա անլէրի Գապուլ Էտիպ' պէօլիւք պա-
 շըլըա Թա'էին Էյլէտի :
 19 վէ Տաուա Ֆիլիթիլէր Իլէ պէրապէր
 Սաուլ Իւզէրինէ մուհարէպէյէ կիթտիլնտէ,
 Մանասատան պա'ղըզը անըն Թարաֆընա կէշ-
 տիլէր . Լարին Ֆիլիթիլէրին Իւմէրապը պիւ
 միւշալէրէ' Պաշըմըզըն Էւր-Է-Է-Է-Է-Է Էֆէնաիսի
 Սաուլըն Թարաֆընա կէշէճէք' տէյէրէք, անը
 կէրի կէօնտէրաիլլէրի Էճլտէն անլէրէ Եար-
 20 տըմ Էթմէտիլէր : վէ Սըգլապ կիթտիլին
 տէ Մանասատան Մանասանըն պին պաշը-
 Լարը օլան 'Ատնոհ վէ Եօզապատ վէ Եէտի'
 պիւլ վէ Միլիսէլ վէ Եօզապատ վէ Էլիհու

- 21 վէ Սիլթայ անըն Թարաֆընա կէլտիլէր : վէ
 պուշլարըն ճիւմէսի Էսհապ Է Գուվիլթ վէ
 սէրտարան Է 'տաաքիր օլարագ' հայտապէօ-
 լիւքէրինէ Գարշը Տաուա մու'ավէնէթ
 22 Էթմէք Իլզիւ օլ վագըլթ Տաուա մու'ա-
 վէնէթ Էթմէք Իլզիւ, օրտաւ Էլլահըն օր-
 տուսը կիպի 'աղիմ' պիր օրտա օլունճայա
 Գատար, կիւն պէ կիւն Եանընա կէլլէր Իտի :
 23 վէ ԲԱՊՊԷՑ քէլամը միւճիպիլնէ' Սաու-
 7 Էլ Էլիւքիւմէթիլին Տաուա տէօնտէրմէք
 Իւզէր' Հէպընտ անըն Եանընա կէլլէն միւ-
 սէլլահ 'տաաքիրին 'տաաքը պուշլար արը .
 24 Պէնի Եհնուտատան Գալգան Իլէ մըզրագ Թա-
 շըլըպ' մուհարէպէ Իշիւն միսիլլահ օլանլար
 25 ալթը պին սէքիլ Եիւզ նէֆէր Իտի : Պէնի
 Սիմ'օնտան մուհարէպէ Իշիւն Էսհապ Է Գու-
 վէթ օլանլար Եէտի պին Եիւզ նէֆէր Իտի .
 26 վէ պէնի Լապիւն տէօրթ պին ալթը Եիւզ
 27 նէֆէր Իտի . վէ Եհնուտա' Հարալիլլէրին
 Իէ'իսի օլուպ' անըն Իլէ պէրապէր Իւզ պին Եէ-
 28 տի Եիւզ նէֆէր վար Իտի . վէ Սաուաք
 սահիպի Գուվիլթ պիր նէվիլան օլուպ' վէ-
 տէրի Խանէսինտէն Եիրմի Իքի 'տաւտ սէր-
 29 տար վար Իտի . վէ պէնի Պէնէամինտէն,
 Սաուլըն պիրտէրլէրինտէն Իւշ պին նէ-
 ֆէր վար Իտի . զիրա օլ վագըլթ Գատար
 պուշլարըն Էքիլիսի Սաուլ Խանէսին մու-
 30 հաֆաղա Էտէրլէր Իտի . վէ պէնի Էֆրայիմ
 տէն Էսհապ Է Գուվիլթ վէ Խանէսանլարընտա
 նամար պուլունանլար Եիրմի պին սէքիլ Եիւզ
 31 նէֆէր Իտի . վէ Մանասանըն նըսֆ Է սըպ-
 թընտան Տաուա մէլլէր նապ Էթմէք Իւզէր'
 Իսթիլլէրիլէ Գալա օլունանլար օն սէքիլ պին
 32 նէֆէր Իտի . վէ պէնի Խաաքարտան զէմանըն
 Ինապաթընա վագըլթ Իքի Եիւզ Իէ'իս պուլու-
 նուպ' պուշլար Խապիլլին նէ Էթմէք կէրէք Ի-
 տիլինի պիլլէրլէր Իտի . պիրտէրլէրինճիւմ
 33 լէսի տախի անլէրին տղընա պազարլար Իտի .
 վէ Զապուլօնտան մուհարէպէյէ շըգըպ' հէր
 նէվ' Էտէվաթ Է հարպիլլէ Իլէ մուհարիպ' վէ պիր
 Գալպտէն սաֆֆ Է հարպէ տիլլիլիշ Էլլի պին
 34 նէֆէր վար Իտի . վէ Նէֆթալիտէն պին 'ա-
 տէտ սէրտար վէ անլէր Իլէ պէրապէր Գալ-
 գան Իլէ մըզրագը օլարագ օթուզ Եէտի պին
 35 նէֆէր վար Իտի . վէ Տանիլէրտէն մուհա-
 րիպ Եիրմի սէքիլ պին ալթը Եիւզ նէֆէր
 36 վար Իտի . վէ Սէէրտէն մուհարէպէյէ կիտէն
 Գըրգ պին նէֆէր միւսթա'իտ 'ապէր վար Ի-
 37 տի . վէ Իրտանըն Էօթէ Թարաֆընտան Բա-
 ուպէնլէրը վէ Ճատիլլէր Իլէ Մանասանըն
 նըսֆ Է սըպթընտան հէր նէվ' Էտէվաթ Է հար-
 պիլլէ Իլէ միւսէլլահ Եիւզ Եիրմի պին նէֆէր
 38 վար Իտի : Սաֆֆ Է հարպէ տիլլէն ճիւմէ
 պու մուհարիպէր' Տաուա պիւթիլլէն Խա-

րայել իւզերինն մէլք նասպ էթմէք իւզըն
խուլուս ք գալլէն շէպրոնա կէտիլէր . վէ
խորայէինն պագըր տախի Տաուտը մէլք
նասպ էթմէք պապընտա միւթթէհիտ իտի .
39 էր : Վէ օրատա Տաուտ իլէ պերապէր եւ-
յիպ իշէրէք իւշ կիւն մէքս էթտիլէր . զիրա
պիրատերէրի անիւր իշիւն թէտարիք կեր-
40 միւշէր իտի : Հէմ տախի անիւրէ գարիպ օ-
լանլար թա խասըար վէ Ձէպուլուն վէ Նէֆ-
թալիյէ վարընճա , մերքէպլէր վէ տէվէլէր
վէ գաթըրլար վէ եօքիւզէր իլէ եքմէք վէ
թա'ամ իշիւն տագիգ վէ գուրու ինճիր վէ
գուրու իւզիւմ վէ շէրապ վէ եաղ վէ սըզըր
վէ գոյուն քեօրէթ իւզըն կէթիրտիլէր . զի-
րա իւրայէլտէ մէսերթէթ վար իտի :

ՊԱՊ 13

1 Վէ Տաուտ պին պաշըլար վէ եիւզ պաշը-
լար վէ քեաֆֆէ ի տերտարան իլէ միւշալէ-
2 րէ էտիպ , Տաուտ պիւթիւն ճէմա'աթ ք իս-
րայէլէ խիթապէն' էյէր սիգէ միւնասիպ
կէօրիւնիւրէ , վէ Ալլաճըմը ՐԱՊՊՏԱՆ իսէ ,
պիւթիւն իւրայէլ տիյարընտա գալըշ օ-
լան պիրատերէրիմիգէ , վէ տնէր իլէ պերա-
պէր քէնտի մէր'ա շէհրէրինտէ պուլունան
քեաճինլէր իլէ Լալիլիլէրէ , եանըմըզա թէ-
ճէմիւլ' էթմէլէրի իշիւն խապէր կէօնտերէ-
3 լիմ . Վէ Ալլաճըմըն թապուլթ էւլ 'ահրը-
նը եանըմըզա ի'ատէ էտէլիմ' , զիրա Սաուլըն
վաթթընտա անը թալէպ էթմէտիք' տէտի :
4 Վէ պու շէյ պիւթիւն գալմըն 'ինտինտէ
մագպուլ օլմաղլէ , պիւթիւն ճէմա'աթ տ-
5 նըն իճրաքընա գարար վէրտիլէր : Վէ Տա-
ուտ Ալլաճըն թապուլթընը Գիրեաթ-եա'ա-
րիմտէն կէթիրմէք իւզըն' պիւթիւն իւրայէ-
լի Շիճօր ի Մըրըրտան մէտիլէ ի Համաթա
6 վարընճա ճէմ' էթտի : Վէ Տաուտ' պիւ-
թիւն իւրայէլ իլէ պերապէր' Պալլայա եա'նի
Եէհուտայա միւթէ'ալլիգ օլան Գիրեաթ-եա-
'աթիմէ' կիթտի , քի օրատան Գերուպիլէր իւ-
զերինտէ ճալիս , վէ Եէհուլա իսմիլլէ միւ-
սէմմա օլան Ալլաճըն թապուլթ էւլ 'ահրընը
7 կէթիրէլէր : Վէ Ալլաճըն թապուլթընը Ա-
պինտատապն խոնէսինտէն եէնի պիր'արա-
պայա գօտուլար . վէ 'Ուզգա իլէ Աիսօ 'ա-
8 րապայը սիւրէրէր իտի : Վէ Տաուտ իլէ
պիւթիւն իւրայէլ քէմալ ք գուլվէթլէ Ալ-
լաճըն հուզուրընտա թէրէննիւմ էտերէք ,
թանպուր վէ սանթուր վէ տէֆ վէ զիլ վէ
պորուլար իլէ բազա էտերէր իտի :
9 Վէ Գիրտոնըն խարմանընա կէտիլէրին-
տէ' թապուլթը էօքիւզլէր սարսաղէլարը
իշիւն 'Ուզգա անը թուլթմաղ իւզըն էլէնի

10 ուզաթտը : Վէ ՐԱՊՊՏԱՆ զազապը 'Ուզգա
'ալէյճինէ թուլթուլմաղլէ' էլէնի թապու-
լթա ուզաթտը իշիւն անը վուրտու . վէ
օրատա ՐԱՊՊՏԱՆ հուզուրընտա վէֆաթ էթ-
11 տի : Վէ ՐԱՊՊ 'Ուզգայը վուրտընտան
Տաուտ միւթէտտէր օլտու . պու կիւնէ
գատար տախի օլ մաճալէ Ֆարէս-'Ուզգա
12 թէսմիլէ օլունուր : Վէ Տաուտ օլ կիւն
Ալլաճտան խալֆ էտիպ Ալլաճըն թապու-
լթընը նա'սըլ եանըմա կէթիրէլիմ' տէ-
13 տի : Պէյլէճէ Տաուտ թապուլթը քէնտի
եանընա շէհր ի Տաուտա կէթիրմէլիպ' անը
ճիթթի 'Օպէտ-էտօմըն խոնէսինէ կէթիր-
14 տի : Վէ Ալլաճըն թապուլթը 'Օպէտ-է-
տօմըն եանընտա քէնտի խոնէսինտէ իւշ
պ գալար . վէ ՐԱՊՊ 'Օպէտ-էտօմըն խո-
նէսիլլէ քեաֆֆէ ի մամէլէյինի պերէքէթ-
լէտի :

ՊԱՊ 14

1 Վէ Սուր մէլիյի Հիրամ Տաուտա էլիլէր'
վէ անըն իշիւն պիր պէյթ ինշա էթմէք իւզ-
րէ' երզ աղաճլարը իլէ տիվաճըլար վէ տիւլ-
2 կերլէր կէօնտերտի : Վէ Տաուտ ՐԱՊՊՏԱՆ
իւրայէլ իւզերինէ քէնտիսինի մէլք ի միւ-
էլլէտ էլլէտիլինի անկալար . զիրա գալմը
իւրայէլ իշիւն հիւքիւմէթի քէսպ ի գուլ-
վէթ էլլէտի :
3 Վէ Տաուտ Եերուշալիմտէ տաճա զէվէ-
լէր ալար , վէ տաճա օղուլար վէ գըզլար
4 թէվիլտ էլլէտի : Վէ անա Եերուշալիմտէ
թէվիլլէտա էտէնիլէրին իսմիլլէր պուլար , եա'
նի Շամմու' վէ Շօպպ վէ Նաթան վէ Սիւ-
5 լէյման Վէ Եիպչար վէ Ելիւլ' վէ Ելիւ-
6 լէթ Վէ Նօճաճ վէ Նաֆէճ վէ Եաֆի'
7 Վէ Ելիւլմա' վէ Պա'ալեատա' վէ Ելիւլալթ
իտի :
8 Վէ Ֆիլիսթիլէր Տաուտըն պիւթիւն իս-
րայէլ իւզերինէ մէլք մէսճ օլունտըղընը
իշիթմէքլէ , Ֆիլիսթիլէրին ճիւմէտի Տաուտը
արամաղա չըգալար . Տաուտ տախի պուլա-
իշիտինճէ անլէրէ գարը չըգալար :
9 Վէ Ֆիլիսթիլէր կէլիպ լէֆայիմ վաաթ-
10 սինտէ միւնթէշիլ օլտուլար : Տաուտ տախի'
Պէն Ֆիլիսթիլէր 'ալէյճինէ չըգալար մը ,
սէն անլէրի էլիմէ թէսլիմ էտէճէ'ք մի սին'
տէյիւ Ալլաճտան սու'ալ էթտիլինտէ , ՐԱՊՊ
անա' 2ըգ , անլէրի էլիլէ թէսլիմ էտէճէլիմ'
11 տէտի : Վէ անլէր Պա'ալ-փերասիմ չըգալար-
լարընտա' Տաուտ անլէրի օրատա վուրտու ,
վէ Տաուտ' Սուլար պէնրէլէ պօղաղը միսիւ-
լիւ , Ալլաճ էլիմ իլէ տիւլմէնիլէրիմ պօղտու-
տէտի . պու էճլտէն օլ մաճալէ Պա'ալ-փէ-

- 12 բոսիմ թէսմայէ եթտիւր : Վէ ֆել-ֆելեր օրտա քէնտի իլաճարընը պրագմը՝ օլա-րագ՝ Տաուաւն էմրի իլէ անլէրի ալթէշէ եագ-ալըր :
- 13 Վէ ֆիլիսթիւր թէքրար օլ վառիտէ
- 14 միւնթէշիւր օլաուլար , Տաուա տախի թէք-րար Ալլահտան սուալ էթտիլինտէ՝ Ալլահ տան ֆէլ-ֆէլ՝ իւզէրլէրինէ արգա թարաֆ-տան եիւրիւմէյիպ , անճագ էթրաֆլարընը տօլաշարագ պէքա աղաճլարը եանընտան
- 15 չըգասըն . Վէ պէքա աղաճլարընը թէֆէլէ-րինտէ եիւրիւմէշ սէսի իլիթտիլինտէ , օլ վազըթ ճէնկէ չըգասըն . զերա ֆիլիսթիւ-րին օրտաւորն վաւմագ իւզըէ Ալլահ սե-
- 16 նին էօնիւնտէն չըգմըշ օլաւր՝ տէտի : Վէ Տաուա Ալլահն քէնտինէ էմր էյլէտիլի վէճ-լէ իճրա էթտի , վէ ֆիլիսթիլէրին օրտաւորն ճիպ'օնտան ճագէրէ վարընճայա գատար
- 17 վաւարըր : Վէ Տաուաւն շէօրէթի ճիւմ-լէ տիլարլարտա շայը՝ օլաւր՝ Ռազա անըն գօր-գուարըն ճէմի՝ ի իւմէմ իւզէրինէ տիւշիւ-տիւ :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ շէհր ի Տաուաւն քէնտիսի իլիւն խա-նէլէր ինշա էտիպ՝ Ալլահն թապուլթ իւ-լաճը իլիւն պիր մէքեան թէճիլէ էտէրէք
- 2 անա պիր չատըր գուրտու : Օլ գէման Տա-ուա՝ Ալլահն թապուլթընը Լալիլիլէրտէն մա'տա պիր քիմէնին գալըրմաը օլմալ . զերա Ալլահն թապուլթընը գալըրմալ , վէ քէնտինէ իլէլ էպտ խաւթի էյլէմէք իլիւն՝ Րազա պուշըրը ինթիխապ էյլէտի՝ տէտի :
- 3 Վէ Տաուա Րազա թապուլթընը անըն իլիւն թէճիլէ էյլէտիլի մէքեանա կէ-թիլմէք իւզըէ՝ պիւթիւն իսրայէլի եէրու-
- 4 շալիմէ ճէմ՝ էյլէտի : Վէ Տաուա պէնի շա-
- 5 րուն իլէ Լալիլիլէրի ճէմ՝ էյլէտի : Պէնի Գաճաթտան ըէ'իս Ուրիլէ վէ եիւզ եիրմի
- 6 նէֆէր պիրատէրլէրի , Պէնի Մէրարիտէն ըէ-իս 'Աստա վէ իքի եիւզ եիրմի նէֆէր պի-
- 7 րատէրլէրի , Պէնի ճէրշտան ըէ'իս Եօէլ ,
- 8 վէ եիւզ օթուլ նէֆէր պիրատէրլէրի , Վէ պէնի Էլիսաֆանտան ըէ'իս Շէմա'եա վէ իքի
- 9 եիւզ նէֆէր պիրատէրլէրի , Պէնի շէպօն-տան ըէ'իս Էլիլէ վէ սէքսէն նէֆէր պիրա-
- 10 տէրլէրի , Պէնի 'Ուզգիլէտէն ըէ'իս 'Ամի-նաւապ վէ եիւզ օն իքի նէֆէր պիրատէ-րլէրի վար իտի :
- 11 Վէ Տաուա՝ Սաուազ վէ Ապիւթար քէա-հինլէրի վէ Ուրիլէ վէ 'Աստա վէ Եօէլ վէ Շէմա'եա վէ Էլիլէ վէ 'Ամինաւապ
- 12 Լալիլիլէրի չաղըրըպ՝ Սիւլ Լալիլի խանէ-

- տանլարըն ըէ'իսլէրի սինիլ . քէնտինիլ վէ պիրատէրլէրինիլ , իսրայէլին Ալլահն օլաւն Րազա թապուլթընը անըն իլիւն թէճիլէ էյլէտիլմէ մաճալէ կէթիլմէք իւզըէ թապ-
- 13 տիս էտինիլ , Զիրա էլիլէլ տէֆա սիլ օ-րտա պուլունմաղընը վէ պեր վէճ ի ուսուլ անը թալէպ էթմէտիլմիլ իլիւն Ալ-
- 14 լահմըլ Րապպ պիլիլ տարպ էյլէտի : Պէշ-լէճէ քէահինլէր իլէ Լալիլիլէր , իսրայէլին Ալլահն Րազա թապուլթընը կէթիլմէք իւզըէ , քէնտիլէրինի թագաիս էթտիլէր :
- 15 Վէ Լալիլիլէր , Րազա քէլամը միւճիպինճէ Մուսանն էմր էյլէտիլի կիպի , Ալլահն թապուլթընը անըն գօլարըն իլէ օմուզարը իւզէրինէ գալըրարըր :
- 16 Վէ Տաուա Լալիլիլէրին ըէ'իսլէրինէ՝ մու-սիգի ալթիլէրի օլաւն անիթուր վէ թանպուր վէ զիլէր իլէ սէտա ի մէկրէթլէ թէրէնիւմ էթմէք իւզըէ՝ պիրատէրլէրինտէն մուղաննի :
- 17 Էր թա'նին էթմէլէրինի էմր էյլէտի : Լալի-լիլէր տախի շէլման իպն ի Եօէլ վէ պիրա-տէրլէրինտէն Ասաֆ իպն ի Պարաքեա վէ պիրատէրլէրի օլաւն պէնի Մէրարիտէն Եյ-թան իպն ի Գուշաեայը թա'եին էթտիլէր :
- 18 Վէ պուշըր իլէ պերապեր սընթը ք սանի-տէ օլաւն պիրատէրլէրի Զաքարեա վէ Պէն վէ Եսա'ղիլէ վէ Շէմարամթ վէ Եէճիլէ վէ 'Ուննի վէ Էլիսապ վէ Պէնաեա վէ Մա-նաեա վէ Մաթթիթեա վէ Ելիլէ վէ Ելիլէ վէ Միգնէեա վէ 'Օպէտ-էտմ' վէ Եէճիլէ գա-
- 19 փուճըլար իտի : Վէ մուղաննիլէր՝ շէլման վէ Ասաֆ վէ Եյթան փիրինճ զիլէր վու-
- 20 րուրըր իտի : Վէ Զաքարեա վէ 'Աղիլէ վէ Շէմարամթ վէ Եէճիլէ վէ 'Ուննի վէ Էլիսապ վէ Մա'առեա վէ Պէնաեա 'Ալա-մթ մագամը իւզըէ սանթուր Էլաւր Էրի :
- 21 Վէ Մաթթիթեա վէ Էլիլէ վէ Միգնէեա վէ 'Օպէտ-էտմ' վէ Եէճիլէ վէ 'Ազաղեա Շէմինիթ մագամը իւզըէ թապուլթըր իլէ
- 22 տէլալէթ էտէրլէր իտի : Վէ Լալիլիլէրին թէրէնիւմ ըէ'իս ֆէնանեա , էճիլ ի մա'րի-ֆէթ օլաղընտան , թէրէնիւմ խուսու-
- 23 սընտա թա'լիմ էտէր իտի : Վէ Պարաքեա իլէ Էլիլան թապուլթըն գափուճըլար իտի-
- 24 Էր : Վէ Շէպանեա վէ Եօշաֆաթ վէ Կա-թանալէ վէ 'Ամապ վէ Զաքարեա վէ Պէ-նաեա վէ Էլի'ազար քէահինլէր Ալլահն թապուլթընը էօնիւնտէ պօրու չալարըր իտի , վէ 'Օպէտ-էտմ' վէ Եէճիլ թապուլ-թըն գափուճըլար իտիլէր :
- 25 Պէշլէճէ Տաուա վէ մուլիթարան ը իսրա-յէլ վէ պին պաշըրըր 'Օպէտ-էտմ' խանէ-սինտէն Րազա թապուլթ իւլ 'աճաղըն սու-
- 26 րուր իլէ կէթիլմէյէ կիթալիլէր : Վէ Րազ-

զէն թապուծ իւլ 'աճառնը գալարան Լա-
վիւիէրէ Ալլահ իմաստ էթտիլինտէ ետի
27 պուղա վէ ետի գօշ զէպճ էթտիլէր . վէ
Տաուտ ա'լա քէթէնտէն պիր ճիւլպէ կիլին-
միշ իտի , հաքէղա թապուծ էւ 'ահրէ գալ-
արան ճիւլէ Լավիւիէր վէ մուղանիլէր իլէ
թէրէնիւմ նազըրը քէնտէնտ . վէ Տաուտըն
իւղէրինտէ քէթէնտէն պիր էթօտ տախի վար
28 իտի : Պու սուրէթլէ ճէմի' ի իորայէլ ՐԱՊՊԸ
թապուծ իւլ 'աճառնը , մէտէրէթ սէտասը
վէ պօրու վէ սուր վէ զիւլէր իլէ' հէմ տախի
սանթուր վէ թանապուրը չալարաք , եօգա-
29 ըր կէօթիւրտիւլէր : վէ վազը' օլտու քի
ՐԱՊՊԸ թապուծ իւլ 'աճառնը շէհի Տաուտա
վարը օլտըղնտա , Սաուլն գըղը Միխալ
փէնճէրտէն պազըպ , Տաուտ մէլիլին ըադս
էտիպ օյնատըղընը կէօրտիւլիւտէ քէնտի
գալպինտէ անը խօր կէօրտիւ :

ՊԱՊ 16

1 վէ Ալլահն թապուծ էւ 'ահրէն կէթի-
րիպ' Տաուտն անըն իշիւն գուրաղը չառը-
րն իշիւն վաղ' էտիպ , Ալլահն հուղուրնա
մուհրազալար վէ սէլամէթ գուրպանիւրը
2 թագտիմ էթտիլէր : վէ Տաուտ մուհրազա-
լար իլէ սէլամէթ գուրպանիւրըն թագ-
տիմին թէմամ էթտիլէր : գալմա ՐԱՊՊԸ
3 իսիլլէ պէրէթէթ օգուտու : վէ պիւթիւն
իորայէլէ' կէրէթ ըիճալ վէ կէրէթ նիւլանըն
հէր պիրնէ պիրէր սօմուէն էքմէթ վէ պիրէր
փարչա էթ վէ պիրէր էւլէմ փիտէսի թէվլի'
էլէտի :
4 վէ իորայէլն Ալլահը օլտն ՐԱՊՊԸ զէթր վէ
անա շիւթր վէ համո էթմէթ իւղը' ՐԱՊՊԸ
թապուծը էօնիւտէ իւղտէթ էթմէթ իշիւն
Լավիւիէրտէն պա'ղըսըն թա'իլին էլլէտի :
5 Բէ'իս Ասաֆ իտի , վէ սանիսի Զաքարեա
վէ եէ'իէլ վէ Շէմիւրամօթ վէ եէ'իէլ վէ
Մաթթիթեա վէ էլիւպ վէ Պէնսեա վէ 'Օ-
պէտ-էտօմ վէ եէ'իէլ սանթուր վէ թան-
պուրը , Ասաֆ տախի զիւլէր չալար իտի :
6 վէ Պէնսեա իլէ եաճաղիւլ քէաճիւլէր Ալ-
լահն թապուծ իւլ 'աճառնը էօնիւտէ 'ալ
էտ տէվամ պօրու չալարըր իտի :
7 Հէման օլ կիւնտէ Տաուտ' իլք տէֆ'ա
օլարաք' Ասաֆ իլէ պիրատէրէրինն էլլէն
ՐԱՊՊԸ թէմաճիտ էթմէլէր իշիւն պա-
րէ վէրտի :
8 ՐԱՊՊԸ համո վէ իսիլլէ տու'ա էտինիլ ,
էֆ'ալընը պէյն էլ ագվամ պիտիլինիլ :
9 Անա իլահի օգուպուշը , անա թէզմիր է-
տինիլ .
Քէաֆէ ի միւ'ճիլաթընը հիքէայէ էտինիլ :

10 Մուգատտէս իսիլլէ իֆթիխար էտինիլ .
ՐԱՊՊԸ թալէպ էտէնիլէրն գալպլէր շառման
օլտու :
11 ՐԱՊՊԸ վէ գուտրէթինի արայընը ,
Անն տիտարըն տա'իմա թալէպ էտինիլ .
12 ԷՅ գուլը օլտն իորայէլն նէսիլ ,
ԷՅ մուսթէխապարը օլտն պէնի եա'գուպ ,
13 իճրա էթտիլի միւ'ճիլէ վէ 'ալամէթլէրինի ,
վէ սէլլէտիլի հիւքմէրինի զէթր էտինիլ :
14 Եէհօվա Ալլահըմըր տըր ,
Հիւքմէրի պիւթիւն զէմինտէ տիր :
15 'Աճառնը իլէլ էպէտ ,
Պուլուրաղը քէլամը պին տէվլէ տէկին թէ-
զէթիւր էտինիլ .
16 Շօլ 'ահրէ քի Ապրահամ իլէ 'ազա , վէ իս-
հադա էէմին էտիպ ,
17 Սանա փէն'ան տիլարըն ,
Միւրաթընըն հիտէսիլն վէրէճէյիմ' տէյէ-
րէթ ,
18 Եա'գուպա գանուէն ,
վէ իարայէլէ 'աճառնը էպէտի օլմագ իւղը
թապուծ էլլէտի :
19 Սիլ տաճա սպըտա ալ
վէ գալիլ , վէ անտէ զարիպ իքէն ,
20 վէ իւմէթտէն իւմէթէ ,
վէ պիր մէմէթէթտէն գալմ' ը ախէրէ կէ-
զէր իքէն ,
21 Մէսիլլէրիմէ սօգուշմայընը ,
վէ փէլլամպէրէրիմէ քէմիլը էթմէյինիլ
Դէյէթէ ,
22 Անլէրէ զուլմ էթմէյէ քիմնէյի պրագմատը ,
Անճադ անլէր իշիւն մէլլէր թէքտիր էա-
լէտի :
23 ԷՅ պիւթիւն զէմին , ՐԱՊՊԸ իլահի օգու-
շընը ,
կիւն պէ կիւն անըն իւլալըն թէպլէր էտինիլ :
24 Իւմէթլէրտէ ճէլալինի ,
ճէմի' ի ագվամտա միւ'ճիլաթընը հիքէայէ
էտինիլ :
25 Զիրա ՐԱՊՊ 'աղիմ' վէ զէյատէսիլլէ համիտ
տիր .
ճիւլլէ իլահալար իւղէրինն հէյպէթլու տիր :
26 Զիրա ագվամըն ճիւլլէ իլահալար սանէմէր
տիր ,
Ամա սէմալաթը իսիլլէ էտէն Եէհօվա տըր :
27 Մէճա ու ճէլալ անըն հուղուրնտա ,
Գուլլէթ վէ մէտէրէթ մէպէնիտէ տիր :
28 ԷՅ ագվամըն գապիլլէլէր , ՐԱՊՊԸ 'արը
էտինիլ ,
Բապպա մէճա ու 'իլլէթ 'արը էտինիլ :
29 Բապպա իսիլլէն մէճտինի 'արը էտինիլ ,
թագտիմէ կէթիլիպ' հուղուրնտա կէլլինիլ .
ՐԱՊՊԸ զէլլէթ ի մուգատտէսէ իլէ սէճաթ
էտինիլ .

- 30 Ե՛յ պիւթիւն ղէմին, անըն հուզուրնտան
խալֆ էտինիդ .
Տիւնեա տախի գըմըլտանմամադ իւզըն սա-
պիթ օլտու :
- 31 Սէմալթ շառման վէ ղէմին մէսրուր օլտուն ,
իւմմէթէրտէ տէսինէր քի՛ ԲԱՊՊ հիւքիւմէթ
սիւրէր :
- 32 Տէնիդ վէ իչնտէ օլտն քեաֆէ Ի մէվնու-
տաթ սէտա վէրսին ,
Սաճա վէ անտէ պուլունանըն քեաֆէսի
մէսրուր օլտուն :
- 33 Օլ ղէման օրմանըն աղաճարը ԲԱՊՊՈՐ հու-
զուրընտա թէրէնիւմ էթսինէր .
Չիրա ղէմին հիւքմ՝ իչնէ կէլիօր :
- 34 ԲԱՊՊՈ Տամո էլիւնիդ, զիրա քերիմ տիր ,
վէ ինայէթի էպէտի տիր :
- 35 Վէ տախի , Եա խէլաթմըզն Ալաճը պիզի
խէլաւ էլիէ ,
Պիզի ճէմ՝ էլիէ . վէ պիզի իւմմէթէրտէն
ազաւ էլիէ ,
Թա քի մուգատտէս խամիէ Տամո էտէ-
լիմ՝
վէ թէսպիւթընիէ իֆթիխար էլիւնէլիմ՝
տէլինիդ :
- 36 Իսրայէլին Ալաճը ԲԱՊՊ մին էլ էզէլ իլ էլ
էպէտ միւպարէք օլտուն :
վէ գալմըն քեաֆէսի՛ Ամին տէլերէք՝
ԲԱՊՊՈ Տամո էթտիլէր :
- 37 Վէ՛ ալ էտ տէվամ թապութ էօնիւնտէ
հէր կիւնիւն խըտմէթինի կիւնիւնտէ իճրա
էթմէլէր իչնէ Ատաֆ իլէ անըն պիրատեր-
լէրինի ԲԱՊՊՈ թապութ իւլ 'աճաթնըն էօ-
նիւնտէ , վէ 'Օպէտ-էտոմ իլէ ալթմըշ սէ-
քիզ պիրատերլէրինի , վէ 'Օպէտ-էտոմ
իպն ի Եէտութուն իլէ Հօսայը գափուճը-
լար , վէ 'ալ էտ տէվամ սապաճ վէ ագ-
լամ մուճրագալար թադտիմ էթմէք , վէ
ԲԱՊՊՈՐ իսրայէլէ էմը էլիւնիլ շէրի'աթ-
տա մուճարէր օլտն շէլէրին ճիւմէսինի
- 40 Էքո էի'է+ Էլ'էն Սատուգ քեաճին իլէ , քե-
հէնէ օլտն պիրատերլէրինի ճիւ'օնտա վա-
գը՝ միւթէֆի մաճալտէ պուլունան ԲԱՊՊՈՐ
- 41 Հատըրը էօնիւնտէ , վէ պուլնար իլէ պերա-
պէր շէյման վէ Եէտութունըն , վէ խամէրի
ղէքը օլտուն սա'իր միւնթէխապարը՝ ԲԱՊՊՈ
'արըլը թէշէքիւր իչնէ՝ թա'նին էլիւտի .
- 42 (զիրա ինայէթի էպէտի տիր) : վէ շէյման
վէ Եէտութուն իլէ պերապէր պուլունան մու-
ղանիլէրէ պորուլար վէ զիլէր վէ Ալաճըն իլա-
հիսի իչնէ մուսիգի ալէթէր Էրրէ . Եէտու-
թունըն օղըլարը տախի գափուճըլար իաի :
- 43 Պա'տէհու գալմըն քեաֆէսի՛ հէր քէս
քէնտի խանէսինէ կիթտիլէր . Տաուտ տախի

խանէսինէ պերէքէթ օգուճադ իչնէ 'ալաթէթ
էթտի :

ՊԱՊ 47

- 1 Վէ Տաուտ քէնտի խանէսինտէ իդամէթ
էթմէքտէ իքէն , Տաուտ Նաթան փէյլամ
պերէ՛ իշթէ պէն էրզ աղաճընտան եափը-
մըշ պիր խանէտէ օթուրըյօրըմ՝ , ԲԱՊՊՈՐ
թապութ իւլ 'աճաթ իսէ շատըր ալթընտա
- 2 տըր՝ տէտի : Նաթան տախի Տաուտա՛ կէօն .
լիւնտէ հէր նէ վար իսէ եափ , զիրա Ալաճ
- 3 սէնին իլէ տիր՝ տէտի : վէ օլ կէճէ Ալաճ
- 4 Տըն քէլամը Նաթանա կէլիպ՝ կիթ , գու-
լամ Տաուտա սէյլէ . ԲԱՊՊ պուլուրուր քի ,
իդամէթիմ իչնէ սէն պիր պէյթ պինա էթ-
- 5 մէյէճէքսին , Չիւնքի պէն իսրայէլի Մըւրըն-
շէքարըլըմ կիւնտէն թա պու կիւնէ գա-
տար պէյթտէ իդամէթ էթմէյիպ՝ շատըր-
տան շատըրա վէ մէգէնտէն Դո'էնէ կէզտիմ :
- 6 Պիւթիւն իսրայէլ իլէ հէր նէրէյի տօլաշ-
տըմ իսէ՛ գալմըն կիւթմէքիլի էմը էլիւ-
տիլիմ իսրայէլին հաքիմէրինտէն պիրինէ՛
Նի'չիւն էրզ աղաճարընտան պանա պիր
- 7 պէյթ պինա էթմէտինիգ՝ տէտի'մ մի , վէ
շիմտի գուլամ Տաուտա խիթապէն տէյէսին
քի՛ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէյլէ պուլուրուր .
Գալմըմ իսրայէլ իւզէրինէ րէ'իս օլմադ
իւզըն պէն սէնի աղըլտան սիւրիւ արտըն .
- 8 տան ալտըր . վէ հէր նէրէյի կիթտին իսէ՛
սէնին իլէ օլապ՝ պիլ ճիւմէ տիւշմէյէրի-
նի սէնին էօնիւնտէ գըրտըմ , վէ րու ի
ղէմիտէ պուլունան պէյիւքէրին նամտար
օլադըլարը կիպի՛ սէնի նամտար գըլտըմ :
- 9 Գալմըմ իսրայէլ իչնէ տախի պիր մէքեան
թա'նին էտիպ՝ անը զարս էտէճէյիմ . վէ
արթըգ սարսըլմայդ քէնտի եէրինտէ սաքին
օլաճագ տըր . էճ ի շէրը օլանլար տախի էվ-
վէլէր կիպի՛ եա'նի գալմըմ իսրայէլ իւզէ-
րինէ հաքիմէր նասպ էթտիլիմ կիւնտէն պէ-
րու օլադըլ կիպի անը պիր տաճա թադէրիգ
- 10 էթմէյէճէքէր տիր : շէմ տախի սէնին պիլ
ճիւմէ տիւշմէյէրինի միւնհէգիմ գըլաճա-
ղըմ . վէ ԲԱՊՊՈՐ սանա պիր պէյթ պինա է-
- 11 տէճէյինի սանա խապէր վէրիւրմ : վէ էճ
տադընա կիթմէք իւզըն՝ միւտտէթին թէմաճ
օլադըլտա , սէնտէն ոօնկրա սէնին զիւրի-
յէթինի՛ եա'նի էվլաւընտան օլանը իդամէ
էտիպ՝ անըն հիւքիւմէթինի սապիթ գըլա-
- 12 ճաղըմ , Օ պանա պիր պէյթ ինչա էտէճէք ,
պէն տախի անըն թախիթընը իլ էլ էպէտ
- 13 սապիթ գըլաճաղըմ , Պէն անա փէտէր օլա-
ճաղըմ , օ տախի պանա օղըլ օլաճագ տըր .
վէ սէնտէն էվվէլ օլան սաէմտէն ինայէթի-

մի ընթիվ էթոսիյիմ միտիլիւ, անտէն ընթիվ
 44 էթմէյէճէյիմ, վէ պէն անը պէթիմտէ վէ
 մէլիւքիւթիմտէ իւ էլ էպէտ միւհէմ գը-
 լաճաղըմ, թաթիթը տաթի իւ էլ էպէտ սէ-
 45 պաթ իւզըէ օլաճաղ տըր՝ տէտի, վէ
 Նաթան պու սեղլէրին քեաֆֆէսինի վէ
 պիւթիւն պու վահէն 'այնիլէ Տաուտա սեյ-
 լէտի :
 46 վէ մէլէք Տաուտ կիտիպ ՐԱՊՊԸ Նուզը-
 ընտա օթուրտու, վէ տէտի քի, էա ՐԱՊՊ
 Ալլահ, պէն քի՞մ իմ, վէ պէթիմ նէ՞ տիր
 47 քի պէնի պուրայա գաւտար կէթիթաին. Պու-
 տաթի, էա Ալլահ, սէնին նազարընտա
 քիւլիւք կէօրիւնտա. գուլընն պէթի
 ճաղգընտա ուզաղ զէման իլիւն տաթի սեյ-
 լէտին. էա ՐԱՊՊ Ալլահ, մէթէպէ ի 'ալի-
 յէտէ օլան աւտէմէ Նազըր Էթիթէպէն պանն նա-
 48 զար էյլէտին : վէ գուլընն օլան իքրամ խու-
 սուընտա Տաուտ աննա տաճն նէ՞ սեյլէյէ
 49 պիլիւ. սէն գուլընն պիլիթաին : էա ՐԱՊՊ՝ գու-
 լըն իլիւն՝ վէ քէնտի գապիլիէ կէօրէ պու-
 ումուր Ը ճէլիլէնին քեաֆֆէսինի պէյան
 20 իլիւն՝ պու 'աղմ շէյլէրի էափտըն, էա
 ՐԱՊՊ, գուլաղլարըմզ իլէ պիւ ճիւմէ ի-
 շիթաթիմիլէ կէօրէ նազիլիէն եօղ, վէ
 21 սէնտէն զայրի իլահ էօղ տըր : վէ բու ի
 զէմիտէ գալմըն իսրայէլ միտիլիւ ճա՞ն-
 կը միլիթ վար տըր քի Ալլահ քէնտինէ
 գալմ օլաղ իւզըն անըն խէլաթ իլիւն կէ-
 տի. վէ Մըքրտան խէլաթ էյլէտիլին գալ-
 մըն էօնիւնտէն թա՞նֆէլէր թարա էթմէլէ
 քէնտինէ 'աղիմ վէ շէօհէթիլի պիլը նամ
 22 գաղանտըն : վէ գալմըն իսրայէլի իւ էլ
 էպէտ քէնտինէ գալմ թա՞նֆէն էյլէտին,
 վէ սէն, էա ՐԱՊՊ, անլէրին Ալլահ օլ
 23 տուն : վէ շիմտի, էա ՐԱՊՊ, գուլըն ճաղ-
 գընտա վէ պէթի ճաղգընտա պուլուրտը-
 ղըն քէլամ իւ էլ էպէտ սապիթ գըլընտըն,
 24 վէ տէտիլիլի իճրա էյլէ. Սապիթ գըլըն-
 տըն, վէ՞ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնտու իսրայէլին Ալ-
 լահ տըր, Օ իսրայէլէ Ալլահ տըր՝ տէյիւ
 իոմին իւ էլ էպէտ մու'աղլամ օլտուն. վէ
 գուլըն Տաուտըն պէթի սէնին ճուզըրըն-
 25 տա սապիթ օլտուն : Ջիրա սէն, էա Ալլա-
 հըմ, գուլընն պիլը պէթի պինա էտէճէլիլի
 անա պէյան էյլէտին. պու էճլտէն գուլըն
 սէնին ճուզըրընտա տու'ա ճաղգ էթմէյէ
 26 ճէաթի պուլտուն : վէ շիմտի, էա ՐԱՊՊ,
 Ալլահ սէն սին, վէ գուլընն պու խայրիլ
 27 շէյլէրի վա՞տ էյլէտին : վէ շիմտի գուլընըն
 պէթիլիլի միւպարէլէմէք 'ինտիլիտէ խօշ օլ-
 տուն, քի իւ էլ էպէտ ճուզըրընտա պաղի
 օլա. ղիբա, էա ՐԱՊՊ, սէն միւպարէլէտիթ-
 ճէ՞ իւ էլ էպէտ միւպարէլէ օլտու :

1 Պա՛տէհ՝ Տաուտ Ֆիլիթիլէրի վուրուպ
 անլէրի մաղուպ գըլտը վէ ճաթ իլէ գաւա-
 պալարընը Ֆիլիթիլէրին էլիւնտէն ալտը :
 2 Մուապիլէրի տաթի վուրտու. վէ Մուապի-
 լէր Տաուտա խարաճիլազար գուլար օլտու-
 3 լար : վէ Տաուտ՝ Ֆրաթ նէհրի ճիվարընտա
 ճիւլիւթիլիլի սապիթ գըլմաղ իւզըն կիթ-
 տիլի զէման Համաթ գուրպինտէ Սօպա մէ-
 4 լիլի Հատատ'էգէրի վուրտու : վէ Տաուտ
 անտէն պին 'աւտա 'արապա վէ էէտի պին
 սուվարի վէ էիրմի պին փիտտէ թուրտու.
 վէ Տաուտ պիւ ճիւմէ 'արապա աթլարընըն
 սինիլիլէրին քէսէրէք, անլէրտէն էիւզ ըն՝
 5 աթ ալը գօտու : վէ Տըլըշ գուրպինտէ
 Հատատ'էգէրին էարաթընն Սօպա մէլիլի
 Հատատ'էգէրին Սիւրէտնիլէրտէն
 6 էիրմի իլի պին նէֆէր վուրտու : վէ Տաուտ
 Տըլըշ Սիւրէտնիլէրի արաթընն մաճաղալ
 պրաղտը. վէ Սիւրէտնիլէր Տաուտա խարաճ-
 կիւզար գուլար օլտուլար. վէ ՐԱՊՊ Տաու-
 տը ճէր կիթաթի էէրտէ մաղաֆֆէր գըլար
 7 իտի : վէ Տաուտ Հատատ'էգէրին պէնտէ-
 կէտըն իւզըրինտէ պուլունն ալթուն գալ-
 8 գալարըն ալըպ Եէրուշալէմէ կէթիլտի : վէ
 Հատատ'էգէրին թէպէթաթ վէ խուն շէհրէ-
 րինտէն Տաուտ փէք չօղ փիլինճ ալտը. Սիւ-
 լէյման տաթի փիլինճ ճալաղը վէ տիրէլէր
 իլէ փիլինճ գապլարըն անտէն էափտը :
 9 վէ Համաթ մէլիլի թո՞ու՝ Տաուտըն Սօ-
 պա մէլիլի Հատատ'էգէրին քեաֆֆէ ի 'աւ-
 քէրինի միւնհէղիմ գըլտընըն իլիթաթիլիտէ,
 10 Հատատ'էգէրին թո՞ու իլէ մաճարէպէլէրի
 վուզը՝ պուլտըղը էճլտէն, Տաուտ մէլիլի նէզ-
 տինէ անըն խաթընըն սու՞ալ էթմէք, վէ
 Հատատ'էգէր իլէ մաճարէպէ էտիպ անը միւն-
 հէղիմ գըլտըղը իլիւն Տաուտ թէպէրէք էթ-
 մէք իւզըն ղըլու Հատորամը, վէ անըն իլէ պէ-
 րապէր ճէր նէվ՝ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ փի-
 11 լինճ գապլար կէօնտէրտի : Մէլիք Տաուտ
 պուլարըն տաթի պիւ ճիւմէ թա՞նֆէլէրտէն,
 էտոմի վէ Մուապի վէ 'Ամմոնի վէ Ֆիլիթիլի
 վէ 'Ամալէգիլէրտէն ալտըղը կիւմիւշ վէ ալ-
 թուն իլէ պէրապէր ՐԱՊՊ թաղտիս էյլէտի :
 12 վէ Ապիշայ իպի ի Սէրուէն թուղ տէ-
 ընտինտէ էտոմիլէրտէն օն սէքիլ պին նէֆէր
 վուրտու :
 13 վէ էտոմտա մաճաֆըղ 'աղէր պրաղըպ
 էտոմիլէրին ճիւմէլիլ տաթի Տաուտա գուլ-
 օլտուլար. վէ ՐԱՊՊ Տաուտ ճէր կիթաթիլի
 էէրտէ մաղաֆֆէր գըլար իտի :
 14 վէ Տաուտ պիւթիւն իսրայէլ իւզըրինէ

Տիւրքիւնք Էտիպ, գաղմընըն ճիւղէսինէ իճ-
 15 րա ի հադգ Վէ 'տառայէթ Էտեր իտի : Վէ
 Եօապ իպն ի Սէրուէա սէր'աքէր, Վէ Եէ-
 Տօաֆաթ իպն ի Ախիւուտ վաքը'անիւվիս,
 16 Վէ Սառուգ իպն ի Ախիթուպ Վէ Ապիմէլք
 իպն ի Ապիսաթար' քէաճինլէր, Վէ Շալշա
 17 քէաթիպ, Վէ Պէնտէա իպն ի ԵէՏօեաաա'
 Բէրէթիլէր իլէ Փէլէթիլէրին րէ'խի օլուպ,
 Տառուըն օղուլարը տախի մէլէյին եանըն-
 տա միւշիլէր իտի :

ՊԱՊ 19

1 Պա'տէհու 'Ամմոնիլէրին մէլէյի Նաճաշ Վէ-
 ֆաթ Էտիպ' օղու անըն եէրինէ մէլէք օլուու :
 2 Վէ Տառու' շանուէն իպն ի Նաճաշա, փէ-
 տերի պանա էյիլէք էթտիյի իլիւն, էյիլէք
 էտէյիմ' տէտի, Վէ Տառու փէտէրինտէն աօ-
 ւայը անը թա'ղիյէ էթմէք իւզրէ' էլիլէր կէօն-
 տէրտի : Տառուըն պէնտէկէանը տախի 'Ամ-
 մոնիլէրին տիյարընա շանուէն Նէզտինէ' անը
 3 Թա'ղիյէ էթմէք իլիւն կիթտիլէր : Վէ 'Ամ-
 մոնիլէրին սէրտարանը շանուէն խիթապէն'
 Տառու սէնին հուզուընտա փէտէրինէ իճ-
 թիւրամ կէօսթէրմէ'ք իլիւն մի սանա թա'
 ղիլէ էտիճիլէր կէօնտէրտի պան Էտէրիւն : անըն
 պէնտէկէանը տիյարը թէժիլիլ Վէ թէժէսիււս
 իլէ թախիլիպ էթմէք իւզրէ' սէնին եանընա
 4 կէ'լմէտիլէր մի' տէնէլէրի իւզէրինէ, շանուէն
 Տառուըն պէնտէկէանընը թուլթուպ ափալա-
 րէն թրաշ էտէրէք էսփապլարընըն նըսֆընը,
 անլէրին օթուրուգ եէրինէ գառար քէստիք
 5 տէն սօնկրա անլէրի սալը Վէրտի : Վէ պու-
 տտէմլէր հադգընտա Տառուտա խապէր կէ-
 թիլիլիլիլտէ, մէրգուլար ղիյառտէիլէ Տի-
 ճապ էթտիլէրի իլիւն' մէլէք անլէրի իսթիգ-
 պալէ առէմ կէօնտէրէրէք, Սալալընը կէ-
 լինճիլէտէք Էրիճառա մէքա էտիպ' պա'տէ-
 հու 'ալտէթ Էտիլիլ' տէտի :
 6 Վէ 'Ամմոնիլէր Տառուըն 'ինտի' տէ մէք-
 րուհ գլուրգլարընը կէօրտիլէրինտէ' շանուէն
 իլէ 'Ամմոնիլէր Արամ'ը Նաճաշէյն Վէ Արամ'ը
 Մա'տքա Վէ Սօպառան 'արապալար իլէ տուվա-
 րիլէր 'իւճրէթլէ թուլթուպ իլիւն պին թա-
 7 լանթ կիւմիւշ կէօնտէրտիլէր : Վէ օթուզ
 իքի պին 'առէտ 'արապա իլէ Մա'տքա մէլի-
 յինի Վէ գաղմընը 'իւճրէթլէ թուլթուլար .
 անլէր տախի կէլիպ' Մէյապաա էօնիւնտէ օր-
 տու գուրտըլար : 'Ամմոնիլէր տախի քէնտի
 շէհրէրինտէն թէժէմէիւ' իլէ մուհարէպէյէ
 կէլտիլէր :
 8 Վէ Տառուտ պուռու իլիթտիլիլտէ Եօապ
 իլէ սոսիպ ի գուլվէթ օլան 'ասաքիլին ճիւմ'
 9 լէսին կէօնտէրտի : 'Ամմոնիլէր տախի չըգըպ'

շէհրին գափուսը էօնիւնտէ մուհարէպէյէ
 տիլիլիլիլէր : Իհարա կէլէն մէլիլէր տախի
 10 սոսրառա պըրճա տուրալար : Վէ Եօապ'
 մուհարէպէյին էօնտէն Վէ արգատան քէն-
 տի իւզէրինէ օլաճաղընը կէօրիւնճէ, իարայէ-
 լին պիւ ճիւմլէ միւնթէխապլարընտան ա-
 րէհէր ինթիխապ էտէրէք' Սիւրեանիլէր
 11 գարըն տիլտի : Վէ 'ասաքիլին պաղընը-
 նը գարնտալը Ապիշայըն իտարէսինէ թէսիլմ'
 էթտի : անլէր տախի 'Ամմոնիլէրէ գարըն տի-
 12 ղիլտիլէր : Վէ' Էյէր Սիւրեանիլէր պանա
 զալիպ կէլիլիլ' սէն իմառալմա եէթիշ, Վէ
 էյէր 'Ամմոնիլէր սանա զալէպէ կէլիլիլ' պէն
 13 սէնին իմառալմա եէթիշիլիլմ' ճէտուր օլ,
 Վէ գաղմընը իլիւն Վէ Ալաճըմընըն շէհր-
 լէրի իլիւն շէճի'անէ հարէքէթ էտէլիլմ' : Վէ
 ԲԱՊԱ քէնտիլիլիլն իւշ կէօրիւնէնի ետիսըն'
 14 տէտի : Վէ Եօապ Վէ անըն իլէ պէրապէր
 պուռուէն 'ասաքիլ մուհարէպէ իլիւն Սիւր-
 եանիլէրէ տօղրու իլէրիլիլմէրէ' անլէր անըն
 15 էօնիւնտէն ֆիրար էթտիլէր : Վէ 'Ամմոնիլէր
 Սիւրեանիլէրին ֆիրար էթտիլէրինի կէօրմէ-
 լէրիլէ, քէնտիլէր տախի գարնտալը Ապիշ
 շայըն էօնիւնտէն ֆիրար էտէրէք շէհրէ կիւ-
 տիլէր : Եօապ տախի Եէրուշալէմ կէլտի :
 16 Վէ Սիւրեանիլէր իարայէլին էօնիւնտէ
 միւնճէգիլմ' օլաղլարընը կէօրտիլէրինտէ :
 Նէհրին էթթ թարաֆընտա օլան Սիւրեանի-
 լէրի չըգարալար, Վէ Հառաա'էղէրին սէր-
 17 'աքէրի Շօպաք էօնիլիլտէ իտի : Վէ Տա-
 ուտա խապէր վէրիլիլիլտէ, պիւթիւն իարա-
 յէլ ճէմ' էտիպ' իրտանտան 'ուպուր իլէ տն-
 լէրէ եէթիլէրէք թէրթիպ ի սուֆուֆ էլլէտի :
 Վէ Տառու Սիւրեանիլէրէ գարըն հարպէ հա-
 ղըրպանաղընտա, անլէր տախի անըն իլէ մու-
 18 հարէպէ էյլէմէլէրի իւզէրինէ, Սիւրեանիլէր
 իարայէլին էօնիւնտէն ֆիրար էյլէտիլէր : Տա-
 ուտ տախի Սիւրեանիլէրտէն եէտի պին 'արա-
 պալը 'ասիւր իլէ գըրգ պին փիյառա թէլէֆ է-
 19 տիպ' սէր'աքէր Շօպաքը գաթլ էյլէտի : Վէ
 Հառաա'էղէրին պէնտէլէրի իարայէլին էօնիւն-
 տէ միւնճէգիլմ' օլաղլարընը կէօրտիլէրին-
 տէ, Տառու իլէ Սիւրեանիլէրէ գարըն
 օլուուլար : Վէ Սիւրեանիլէր 'Ամմոնիլէրէ պիւր
 տաճա իմառա էթմէք իսթէմէտիլէր :

ՊԱՊ 20

1 Վէ էրթէսի սէնէ մէլիլէրին Բա-հարէպէյէ
 չըգաղլարը վաղթթ, Եօապ պիւթիւն օր-
 տուլ չըգաղլար 'Ամմոնիլէրին տիյարընը թախ-
 րիպ էթտիլէրտէ սօնկրա, կիտիպ Բապալաթը
 մուհարէրէ էյլէտի : Ֆաղաթ Տառուտ Եէրու-
 շալիմաէ գալար : Վէ Եօապ Բապալաթը վու-

- 2 բուսկ անը խորայկ էթտի : Վէ Տառւոտ անյէ-
րին մէլիլինին թաճընը պաշնտան ալըպ' անը
պիր թալանիթ ալթուն աղբըղընտա պուլ-
տու . վէ անտէ զիգըլմէթ թաշար տախի
վար իտի , վէ Տառւոտն պաշնա գոնուլտու .
վէ օլ շէհրտէն զայէթ չօգ զանիմէթ չըգար-
3 տը : Վէ իշնտէ պուլունան խաղը չըգարըպ'
անլէրի տէսթէրէ վէ տէմիր ճէրճէր վէ պալ-
թալար իլէ քէտտի . Տառւոտ 'Ամմնիլէրին
պիլ ճիւմլէ շէհրէրինէ պէոյլէ ետփտը . պա'
տէհու Տառւոտ գալմըն քեաֆֆէսիլէ Եէրու-
շալիմէ 'ալտէթ էլլէտի :
- 4 Պա'տէհու Ֆիլիթիլէր իլէ ճաղէրտէ
մուհարէպէ վուգու' պուլըղընտա' Հու-
շալի Սիպքայ Բաֆա եվլաորնտան Սաֆը
գաթլ էթտի , անլէր տախի մաղլըպ օլ-
տուլար :
- 5 Վէ Ֆիլիթիլէր իլէ թէքրար մուհարէպէ
օլըղընտա , էլճանան իպն ի Եա'իր' ճիթթի
ճօլէթիլէ գարնաալը Լաճիլի գաթլ էթ-
տի . պուլուն մըղըղընըն սաֆը տախի ճու-
լաճ հաֆֆէթի կիպի իտի :
- 6 Վէ ճաթտա թէքրար մուհարէպէ օլըր-
ղընտա' ուզուն պօլլու պիր ատէմ' պուլու-
նուպ' անըն փարմաղլարը ալթըշար օլարագ
էիրմի տէօրթ թանէ իտի . պու տախի Բա-
7 ֆա էվլաորնտան իտի : Պու քիմնէ Խորայե-
լի սէպպ էթտիլինտէ' Տառւոտն գարնաալը
Շիմ'անըն օլլու Եօնաթան անը վուրտու :
- 8 Պուշար ճաթտա Բաֆայա միւլթէվէլլիտ օ-
լուպ Տառւոտն էլլիլէ վէ պէնտէկեանընըն
էլլիլէ տիւշտիւլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ շէլթան Խորայէլ 'ալէյհինէ գալգըպ'
Խորայէլի թա'տառ իշնէ Տառւոտ թահրիգ
2 էլլէտի : Վէ Տառւոտ Եօնապ իլէ գալմըն Բե-
'իլէրինէ խիթապէն' Կիտինիզ , Պիրշէպա'
տան Տանա վարընճըյա գառար Խորայէլի
թա'տառ էտիպ , հիապընը պանա կէթիրի-
3 նիզ քի պիլէլիմ' տէտի : Եօնապ տախի' Բաղա
քէնտի գալմընըն միգտարընը եիւզ գաթ
զիյատէ էլլէտին . էյ էֆէնտիմ' մէլըք , ճիւմ'
լէսի էֆէնտիմն պէնտէկեանըն տէլիլէ' ր մի .
էֆէնտիմ' նի' չիւն պու շէյի թալէպ էտէր ,
նի' չիւն Խորայէլէ մուճիպ ի խաթա օլտուն'
տէտի : Լաքին մէլիլին . քէլամը Եօնապ իւզէրինէ
շէտիտ օլըղընտան Եօնապ չըգըպ պիւթիւն
Խորայէլի տօլաշըղտան ոսկրա Եէրուշալի-
5 մէ կէլտի : Վէ Եօնապ գալմըն միգտարը
նուֆուս տէֆթէրինի Տառւոտ վէրտի . Իս-
րայիլին քեաֆֆէսի պին քէրրէ պին վէ եիւզ
պին գըլըճ թաշարյան ատէմ' օլուպ , Եէհու-

- տառան տախի տէօրթ իիւզ կէթմիշ պին
6 գըլըճ թաշարյան ատէմ' վար իտի : Ամմա
Լալիլիլէր իլէ Պէնտաինիլէրի անլէրին հի-
սապընա տախիլ էթմէտի . զիրա մէլիլին էմ-
րի Եօնապ մէնֆուր իտի :
- 7 Վէ պու իշ 'ինտ Ալլաճ գապիճ օլըրղըն-
8 տան' Խորայէլի վուրտու : Վէ Տառւոտ Ալլա-
ճա' Պէն պուլուն ետփմաղլէ պէոյիւք կիւնաճ
իշլէտիմ' . վէ շիմտի րիճա էտէրիմ' , գուլընըն
կիւնաճընը 'աֆվ էլլէ , զիրա զայէթլէ սէ-
ֆիհանէ հարէքէթ էլլէտիմ' տէտի :
- 9 Վէ Բաղա Տառւոտն եանընտա պուլունան
10 նէպի ճառա , Կիթ , Տառւոտ խիթապէն'
Բաղա պէոյլէ պուլուրուր , Պէն սանա իւշ շէյ
թէքըլիթ էտէրիմ' . անլէրտէն պիրինի քէնտին
իշիւն իթթիյար էլլէ , քի սանա ետփա-
11 յըմ' տէլէսին , տէտի : Վէ ճառ Տառւոտ
12 կէլիպ' Բաղալէ էմիլ պու տըր . Եա իւշ սէ-
նէ գաճթը , եախօտ իւշ այ տիւշմէլէրինին
էօնիւնտէն ֆիրար էտէրէք , տիւշմէլէրինին
գըլըճը սանա եթթիշլէտինի , վէ եախօտ իւշ
կիւն տիյարտա Բաղալէ գըլըճը' եա'նի թա-
'ուն օլուպ' Բաղալէ մէլէյի Խորայէլին ճիւմլէ
հուտուլար տախիլինտէ հէլաք էթմէսինի
քէնտին իշիւն իթթիյար էլլէ . շիմտի պապ ,
պէնի իրօպ էտէնէ նէ' ճէվապ կէօթիւրէ-
13 յիմ' տէտի : Վէ Տառւոտ ճառա' Պէն զա-
յէթլէ սըգըլմագտա իմ' . Բաղալէ էլլինէ տիւ-
շէլիմ' , զիրա անըն մէրհամէթի փէք չօգ
տըր , վէ ինսան էլլինէ տիւշլէյէլիմ' տէտի :
- 14 Վէ Բաղա Խորայէլ իւզէրինէ թա'ուն կէօն-
տէրտի , վէ Խորայէլտէն եթթիշլ պին ատէմ'
15 տիւշտիւ : Վէ Եէրուշալիմի հէլաք էթմէք
իւզը' Ալլաճ պիր մէլէք կէօնտէրտի . վէ ա-
նը հէլաք էտէր իքէն Բաղա նաղար էտիպ' պու
պէլառան տօլալը թէրաճհիւմ' էլլէտի . վէ
հէլաք էտէն մէլէյէ' Բիֆայէթ էտէր , աթթըգ
էլլինի կէրի շէք' տէտի . Բաղալէ մէլէյի տախի
Եէպուսի Օրնանըն խարմանը եանընտա տու-
16 բոյօր իտի : Վէ Տառւոտ կէօլէրինի գալալը-
րըպ , Բաղալէ մէլէյինի' էլլինտէ եալըն պիր գը-
լըճ պուլունարագ Եէրուշալիմ իւզէրինէ ու-
գաթմըշ վէ զէմին իլէ սէմա տրապընտա
տուրմուշ օլըրղը հալտէ կէօրտիւ . վէ Տա-
ռուտ իլէ իթթիյարալար չուլ կիլինիլշ օլա-
17 բագ եիւզէրի իւզէրինէ տիւշտիւլէր : Վէ
Տառւոտ Ալլաճա' Իշթէ գալմըն սայըլմագ
իշիւն էմ' վէրէն պէն իմ' . խաթա վէ կիւնաճ
իշլէյէն պէն իմ' , լաքին պու գօլունար նէ'
ետփալըր . եա' Ալլաճըմ' Բաղա , էլլին պէ-
նիմ' 'ալէյհինէ վէ փէտէրիմն խանէսի 'ա-
լէյհինէ օլտուն , ամմա սէնին գալմըն 'ալէյ-
հինէ անը հէլաք էթմէք իշիւն օլմապըն'
տէտի :

- 18 Օլ զէման ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի՝ Տառւորն Եւ-
պուսն Օրնաննն խարմանննտա ԲԱՊՊԱ պիր
մէզպաճ իգամէ էթմէսինն Տառւորն սեջլէ-
19 սին տէյիւ՝ ճառտա էմր էյլէտի : Վէ Տառւորն
ԲԱՊՊԸՆ իսմիյլէ ճառտն սեջլէտիյի քէլաման
20 կէօրէ Եօգարը չըգտը : Վէ Օրնան պուգ-
տայ տէջմէքտէ իքէն տէօնիւպ , ԲԱՊՊԸՆ
մէլէյիյի կէօրիւնճէ՝ տէօրթ օղլու իլէ պէ-
21 րապէր ինթիֆա էյլէտի : Տառւոր տախի Օր-
նաննն Ետնննա Եագլաշտըղննտա՝ Օրնան
պաղտը , վէ Տառւոր կէօրիւնճէ խարմանտան
չըգըպ էէրէ գափանտարագ Տառւորն տարզ Ը
22 յուգլաւիյէթ էյլէտի : Օլ վագըթ Տառւորն
Օրնանն՝ Պու խարմաննն Եէրինն պանա վէր ,
սնտէ ԲԱՊՊԱ պիր մէզպաճ պինա Ետէյիմ .
անը պանա թամ պաճաղըյլէ վէրէճէսինն ,
թա քի թա՛ուսն գալմանտան տէֆ՝ օլունա՝
23 տէտի : Վէ Օրնան Տառւորն՝ փէնտինէ ալ ,
վէ Եֆէնտիմ մէլէք նագարընտա խօշ կէօրիւ-
նէնն իծրա էթսին . իշթէ մուհրազալար իշիւն
Եօրիւպէրի , վէ օտուսն Եէրինն խարման ա-
լէթէրինն , վէ Եքմէք թագաթմէսի իշիւն պուգ-
տայլ վէրիւրիմ , ճիւմէսինն տէ վէրիւրիմ՝ տէ-
24 տի : Մէլէք Տառւորն տախի Օրնանն՝ խայր ,
Փագաթ թամ պաճաղըյլէ սաթուսն ալըրըմ ,
զիրա սէնին օլունը ԲԱՊՊ իշիւն տըմամ . նէ
տախի մէճմանէն ալըլէճ մուհրազալար օլմագ
25 իւզրէ թագաթմէ Ետէրիմ՝ տէտի : Պէջլէճէ
Տառւորն Օրնանն օլ Եէր իշիւն ալթը Եիւզ
26 մըսղալ վէզնինտէ ալթուսն վէրտի : Վէ Տա-
ռւորն օրտտա ԲԱՊՊԱ պիր մէզպաճ պինա Ետիպ՝
մուհրազալար վէ սէլամէթ գուրպանլարը
թագաթմէ Ետէրէք ԲԱՊՊԱ տուսն էյլէտի . վէ
Բապալ մուհրազալար մէզպաճ իւզէրինն սէմու-
տան ալթէ Երուլէյլէ , անը իսթիճապէթ էյ-
27 լէտի : Վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյէ Եմր էթմէսի իւզէրի-
28 նէ օլ տախի գըլըճընը գըննա գօտու : Օլ զէ-
ման Տառւորն Եէպուսի Օրնաննն խարմանննտա
ԲԱՊՊԸՆ քէնտիսինն իսթիճապէթ էյլէտիյի-
նի կէօրմէքէ , օրտտա զէպիճէլէր թագաթմէ
29 էյլէտի : Վէ Մուսաննն պէրիւրէտէ Եագաթ-
ղը մէքէնն իւր ԲԱՊՊ վէ մէզպաճ իւլ մուհ-
րազալ օլ զէման ճիւպճնտա վագը՝ միւրթէ-
30 Ֆէտտէ պուլունուր իտի . Լաքին Տառւորն
Ալլաճտան սա՛ալ էթմէք իշիւն տնըն հու-
զուրընա կիտէմէտի . զիրա ԲԱՊՊԸՆ մէլէյիյին
գըլըճընտան գօրգար իտի :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ Տառւորն ԲԱՊՊ Ալլաճըն պէլթի պու ,
վէ խարայէլ իշիւն մէզպաճ իւլ մուհրազալ
2 պու տըր՝ տէտի : Վէ Տառւորն խարայէլ տի-
յարընտա պուլունան Եճնէպիլէրին ճէմ՝ինն

- Եմր Ետիպ՝ պէլթ-Ալլաճըն ինշաղը իշիւն ,
Եօնուլմուշ թալար չագըրլամագ իւզրէ ,
3 թաշըրըր թախին էյլէտի : Վէ Տառւորն գա-
փու գանաալարընն մըլալար վէ քինէտէր
իշիւն զայէթ չօգ տէմիր , վէ վէզնէ կէլմէզ
չօգ պագըր վէ հիսապա կէլմէզ Երզ աղաճ-
4 լարը թէտարիք էյլէտի . Ձիրա Սայտալիլէր
իլէ Սուրիլէր Տառւորն քէսրէթ իւզրէ Երզ
աղաճալար կէթիլիլէր իտի :
5 Վէ Տառւորն Օղլըմ Սիւլէյման քիւլիւք
վէ նաղըք տիր , վէ ԲԱՊՊ իշիւն ինշա օլու-
նաճագ պէլթ յաղիմ վէ միւրթէֆի՝ վէ ճիւմ-
լէ տիյարալարտա մէշուր վէ մէմուհ Օլու-
ճագ տըր . պու Եճլուսն տնըն իշիւն թէտու-
րիք կէօրէյիմ՝ տէյէրէք , Տառւոր քէնտի վէ-
ֆաթընտան Եվիլէ քէսրէթ իւզրէ թէտա-
6 րիքէտի կէօրտիւ : Պա՛տէհու օղլու Սիւլէյ-
մանը չաղըրըպ , խարայէլն Ալլաճը ԲԱՊՊ իշիւն
պիր պէլթին ինշաղըն անա Եմր էյլէտի :
7 Վէ Տառւորն Սիւլէյմանն խիթապէն՝ Եժ
օղլըմ , Ալլաճըմ ԲԱՊՊԸՆ իսմինն պիր պէլթ
ինշա էթմէյէ գաղպիլիտէ աղա՝ վար իտի .
8 Ամմա պանա ԲԱՊՊԸՆ քէլամը կէլիպ՝ Սէն զի-
յատէսիլլէ գան տէօրիւպ՝ պէյիւք մուհա-
րէպէլէր էյլէտիյին Եճլուսն , պէնիմ իսմիմ
սէն պիր պէլթ ինշա էթմէյէճէքսին . զիրա
հուզըրըմտա՝ զէմին իւզէրինտէ չօգ գան
9 տէօքտիւն : իշթէ սէնին պիր օղլուն թէվէլէ
լիւտ Ետէճէք տիր , օրտաթ սաճիպի օլուպ ,
պէն տախի էթրաֆընտա պուլունան պիւլ
ճիւմէլէ տիւշմէնէրինտէն անը միւսթէրիճ գը-
լումաղըմ . զիրա իսմի Սիւլէյման օլուպ՝ տնըն
Եյամընտա իսրայէլէ սէլամէթ վէ սապիլ
10 վէրէճէյիմ : Ս՝ պէնիմ իսմիմ պիր պէլթ
ինշա Ետիպ , պանա օղլու օլումագ . պէն տէ-
սնա փէտէր օլումաղըմ , վէ տնըն թախիլթ Ը
հիւքիւմէթինն իսրայէլ իւզէրինն իլ էլ Եպէտ
11 սապիթ գըլումաղըմ՝ տէտի : Շիմտի , էյ օղ-
լըմ , ԲԱՊՊ սէնին իլէ օլուն . սէն տախի
իշինտէ մուվաֆֆագ օլուպ՝ Ալլաճըն օլուն
ԲԱՊՊԸՆ պէլթինն , սէնին հագըրնտա սեջլէ-
12 տիյի կիպի , ինշա Ետէսին : Հէման ԲԱՊՊ
սանա հիքմէթ վէ Ֆէհմ իհասն Ետիպ , Ալ-
լաճըն օլուն ԲԱՊՊԸՆ շէրիաթընը հըֆթ էթ-
մէք իշիւն՝ սէնի իսրայէլ իւզէրինտէ սապիթ
13 էյլէյէ : ԲԱՊՊԸՆ իսրայէլ իշիւն Մուսայա
Եմր էյլէտիյի գալմանիյն վէ աճ քէտմը տիգ-
գաթիլէ հըֆթ էթմտիյին հալտէ , իշինտէ
մուվաֆֆագ օլումագսն . գուվիլթ լէնիպ ճէ-
14 սուր օլ , իսմիլ ու իսմիլիլէ էթմէ : Վէ իշ-
թէ մուզպալարտա ԲԱՊՊԸՆ պէլթի իշիւն՝
Եիւզ պին թալանթ ալթուսն վէ պին քէրէր
պին թալանթ կիւմիւշ վէ քէսրէթէրի ճի-
հէթիլլէ վէզնէ կէլմէզ փիլիւն իլէ տէմիր

թէտարիք ետիպ՝ աղաճ վէ թաշար տախի
 15 վէ հետեւին : Հէմ տախի եանընտա քէսրէթ
 իւզրէ՝ երպոպը սէնա՝աթ, թաշար վէ տի-
 16 իւն ուսթատ տտէմէր պուլունուր : Ալթու-
 վէ կիւմիւշ վէ փրիւնճ վէ տէմիւրն հիսապը
 եօգ տըր . դալգ վէ իծրա էյլէ, վէ ՐԱՊ
 սէնին իլէ օլունն՝ տէտի :
 17 Վէ Տաուտ ըու՛հաս ի իսրայէլին քեաֆ-
 18 թէսինէ՝ օղու Սիւլէյմանն մու՛ալէնէթ էթմէ-
 սիդին իլէ օլուպ՝ սիզի հէր թարաֆտան միւս-
 թէրիճ գըլաթ . զիւրա պու տիյարն սէքէնէ-
 սինի էլթմէ թէպիւմ՝ էյլէտի . տիյար տախի
 19 տա մալլուպ օլտու : Վէ շիմի Ալլաճընը
 ՐԱՊԸ ճան ու տիլտէն թալէպ էթմէյէ իգ-
 տամ էսինիզ . վէ ՐԱՊԸ թապութ իւլ-
 ՛աճընը վէ Ալլաճըն էտէվաթը ը մուգատտէ-
 սէսին՝ ՐԱՊԸ իսմինէ պինա օլունաճազ
 պէյթէ կէթ իրմէք իւզրէ, Ալլաճընը ՐԱՊ-
 Ը մագաթիսինի ինչա էտիւնիզ՝ ԴԵԻԻ :

ՊԱՊ 23

1 Վէ Տաուտ միւսինն վէ կիւնէրէ տոյմուշ
 օլուդընտա, օղու Սիւլէյմանն իսրայէլ իւզ-
 2 րէնէ մէլը նասպ էյլէտի : Վէ իսրայէլին պիւ
 ճիւմլէ ըէ՛իսլէրի իլէ քեաճիւնէրի վէ Լալի-
 3 լիլէրի ճէմ՝ էթմի : Վէ Լալիլիլէրին միգ-
 տարը՝ եա՛նի օթուզ եաշընտան եօգարը օլան
 էրէրի պիւրէր պիւրէր սայըլարագ՝ օթուզ սէ-
 4 քիզ պին նէֆէր իտի : Վէ Տաուտ՝ պունլար-
 տան էիրմի տէօրթ պին նէֆէրի՝ պէյթ իւր
 ՐԱՊԸ իշի իւզէրինտէ, վէ ալլը պին նէֆէրի
 5 նաղը վէ հաքիմ օլուպ, Տէօրթ պին նէֆէ-
 րի գափուճը, վէ տէօրթ պին նէֆէրի թէրէն-
 նիւմ իշիւն եափաղըմ՝ մուսիգի ալթիլէրիյ-
 6 լէ ՐԱՊԸ մուգաննիլէր օլունն՝ ԴԵԻԻ : Վէ
 Տաուտ անէրի պէնի Լալիտէն՝ եա՛նի ճէր-
 շօն վէ Գաճաթ վէ Մէրարտէն ալթիւֆ իւզ-
 րէ թագաթմ էյլէտի :
 7 Ճէրշօնիլէրտէն Լա՛տան վէ Շիմ՝ի . (Գ)Լա՛-
 տանն օղուլարը՝ ըէ՛իս Եէհիլէ վէ Ձէթամ
 9 վէ Եօէլ իւշ նէֆէր, Վէ Շիմ՝ինին օղու-
 նար Շէլօթիթ վէ Հազիէլ վէ Հարան իւշ
 նէֆէր օլուպ՝ պունլար ըու՛հաս ի խանէտունը
 10 Լա՛տան իտի : Վէ Շիմ՝ինին օղուլարը Եա-
 ճաթ վէ Ձիդա վէ Եէ՛ուշ վէ Պէրի՛ա օլուպ՝ պու
 11 տէօրթ քիշի Շիմ՝ինին օղուլարը իտի : Վէ
 Եաճաթ՝ ըէ՛իս, Ձիդա տախի իքինճիսի օլուպ՝
 Եէ՛ուշ իլէ Պէրի՛անըն չօգ էվաթը օլմաթը-
 զընտան պիւր գապիլէ ի՛թիպար օղունտուլար :

12 Գաճաթըն օղուլարը ՛Ամրամ վէ Եիսհար
 13 վէ Հէպրօն վէ ՛Ուզզիէլ՝ տէօրթ նէֆէր, Վէ
 ՛Ամրամըն օղուլարը Հարուն վէ Մուսա իտի :
 Վէ Հարուն կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք օղու-
 14 լարը իւ էլ էպէտ ագտէս օլան շէյլէրի
 թագաթմ էտիպ, ՐԱՊԸ հուզուրընտա պու-
 խուր եագարագ իծրա ի խըտմէթ, վէ իսմիլէ
 իւ էլ էպէտ պէրէքէթ օգուճագ իւզրէ թախ-
 14 սիս օլունտուլար : Վէ Ալլաճ տտէմի օլան
 Մուսանն օղուլարը Լալի սըպիթընտան մա՛-
 15 տուտ օլտու : Մուսանն օղուլարը ճէրշօմ
 16 իլէ Էլի՛աղար օլուպ, ճէրշօմըն օղուլարընտան
 17 Շէպուէլ ըէ՛իս իտի . Վէ Էլի՛աղարըն օղու-
 լարը . ըէ՛իս Րաճապէա իտի . վէ Էլի՛աղարըն
 պաշգա օղուլարը եօգ իտի, Քազաթ Րա-
 18 հապեանն օղուլարը զայէթ չօգ իտի : Վէ
 Եիսհարըն օղուլարը ըէ՛իս Շէլօթիթ իտի .
 19 Հէպրօնըն օղուլարը, ըէ՛իս Եէրիյա՛ վէ Էքըն-
 ճիսի Ամարեա վէ իւշիւնճիսի Եաճաղիւլ
 20 վէ տէօրտիւնճիսի Եազմը՛ամ իտի : ՛Ուզ-
 զիլէն օղուլարը ըէ՛իս Միկա վէ Էքինճիսի
 Եէշիյա իտի :
 21 Մէրարինին օղուլարը Մաճիլ վէ Մուշի
 օլուպ, Մաճիլին օղուլարը Էլ՛աղար վէ Գիս
 22 իտի : Վէ Էլ՛աղար վէֆաթ էթտի, վէ օղու-
 լարը օլմայլպ՝ անճագ գըղարը վար իտի .
 23 սին օղուլարը թէրէվիւճ էթտիլէր : Մու-
 շինն օղուլարը Մաճիլ վէ Ետէր վէ Եէրի-
 մօթ՝ իւշ նէֆէր իտի :
 24 Եիրմի եաշընտան եօգարը՝ պէյթ իւր ՐԱՊ-
 Ը խըտմէթի իշիւն իշ իծրապընտա պուլու-
 նուպ՝ պիւրէր պիւրէր իսմիլէրիլէ սայըլարագ ,
 գապիլէլէրինճէ ըու՛հաս ի խանէտան օլան պէ-
 25 նի Լալի պունլար իտի : Ձիւրա Տաուտ՝ իսրայէ-
 լին Ալլաճը օլան ՐԱՊ քէնտի գալմընա ըա-
 ճաթ վէրմիշ օլուպ՝ իւ էլ էպէտ Եէրուշա-
 26 լիմտէ սաքին օլաճագ տըր . Լալիլիլէր տախի
 մէքէնի վէ անըն խըտմէթինէ ՛ա՛իտ օլան
 պիւլ ճիւմլէ էտէվաթը պունտան պէյլէ թա-
 27 շըմայաճագլար՝ տէմիշ իտի : Ձիւնքի Տաու-
 արն ոօն էմիլէրի միւճիպինճէ Եիրմի եաշըն-
 28 տան եօգարը օլան պէնի Լալի սայըլար . Ձի-
 րա անլէրին մէ՛մուրիլէթի պէյթ իւր ՐԱՊԸ խը-
 տմէթինտէ պէնի Հարունա մու՛ալէնէթ
 էթմէք, եա՛նի հալլըլար իլէ օտալլարա
 ետաքէթմ էյլէմէք, վէ մուգատտէս շէյլէրին
 քեաֆթէսինի թէմիլլէմէք, վէ պէյթ-Ուլա-
 29 ճըն խըտմէթինի իծրա էթմէք, Վէ հուզու-
 րէմէյի վէ էքմէք թագաթմէսի իշիւն տաղիդ
 վէ մայապըլ եուճգալար վէ թագաթա փի-
 շէն ճէմտէ գալմուլան շէյլէրէ, վէ պիւ
 ճիւմլէ էօլէք իլէ էօլիլէրէ նաղարէթ էթ-
 30 մէք, Վէ հէր սապաճ վէ Կաշաթ տուրուպ՝

- 31 ԲԱՊԱՍ ՀԱՄԱՆ ՈՒ ԹԵՍԱԿԻՏ ԷԹՄԷՔ, ՎԷ ՌԵԱԿԹ
ԿԻՆԵՐԻ ՎԷ ՍՅ ՎԱՆՇԵՐՆԵՐՆԱՄ ՎԷ ՄՈՒՍՅ-
ՅԷՆ ՎԱՅՐԱՄԱՐՈՒՄ ԱԿԻԼ ԾԻՄԷԼԷ ՄՈՒՏՐԱԳԱ-
ԼԱՐԸ՝ ՄՈՒՏԵՐԻ ՎԷ ՆԻԳԱՄԱՐԸ ԻԼՂԵ՝ ԲԱՊԱ-
ՊԵՆ ՀՈՒՂՈՐԵՆՆԱՄ ՄԻԼ ԷՄ ՄԵՎԱՄ՝ ԲԱՊԱՊԱ
32 ԹԱԳԱՐԻՄ ԷԹՄԷՔ, ՎԷ ԱԷՅԻԹ ԻԼՐ ԲԱՊԱՊԵՆ
ԽՐՈՄԷԹԻ ԻՆԼԵՆ ՃԷՄԱՄԱԹ ՀԱՄԱՐԵՆՆԵՆ ՄՈՒՏԱ-
ՓԱՎԱՐՆԱՄ, ՎԷ ՄՈՒՏԱՐԻՆ ՄՈՒՏԱՓԱՎԱՐՆԱ-
ՆԱՄ, ՎԷ ԱԿՐԱՄԵՐԵՐԻ ՕԼԱՆ ԱԷՆԻ ՀԱՐՈՒՆԵՆ
ՄՈՒՏԱՓԱՎԱՐՆԱՄ ՄՈՒՏԱՅՅԵՄ ՕԼՄԱԳԱՄԱՆ ԻՒ-
ԱՐԵԹ ԽՈՒՐ :

ՊԱՊ 24

- 1 ՎԷ ԱԷՆԻ ՀԱՐՈՒՆԵՆ ՆԵՎԵԹԸԷ ԹԱԳԱՐԻՄ
ԼԵՐԻՆԷ ԿԷԼԵՆԷ, ՀԱՐՈՒՆԵՆ ՕՂՈՒԼԱՐԸ ՆԱՄԱԿ
ՎԷ ԱՎԻՏՈՒ ՎԷ ԼՂՎԱՐ ՎԷ ԻԹԻՄԱՐ ՕՂՈՒԿ,
2 ՆԱՄԱԿ ԻԷ ԱՎԻՏՈՒ ՎԷՄԵՐԵՐԻՆՈՒՆ ԷՎԷԼ
ԱԿԻԼ ՎԷԼՄ ՎԷՓԱԹ ԷԹՄԻԼԵՐ, ՎԷ ԼՂՎԱՐ
3 ԻԷ ԻԹՄԱՐՈՒՔ ԲԵՄՏԻՆ ՕՂՈՒԼԱՐ : ՎԷ ՏՈՒՆՈՒ
ՎԷ ԱԷՆԻ ԼՂՎԱՐՈՒՄ ՍՈՒՆՈՒՔ ՎԷ ԱԷՆԻ Ի-
ԹՄԱՐՈՒՄ ԱԿԻԼԵՐ ԽՆԵՐԻ ԽՐՈՄԷԹԵՐԻ
ԻՆԼԵՆ ԹԵՐԹԻՎԵՐԻՆԷ ԿԵՐԷ ԹԱԳԱՐԻՄ ԷՅԼԷ-
4 ԽԻԼԵՐ : ՎԷ ԱԷՆԻ ԼՂՎԱՐՈՒՄ ՕԼԱՆ ԲՈՒՔ-
ՍԱ ԱԷՆԻ ԻԹՄԱՐՈՒՄ ՕԼԱՆՈՒՄ ՂԵՅՈՒՄԵ ՕՂ-
ՄԱՐ ԾԻՏԷԹԼԷ ՄԱԿԵՐԻ ԱՐՈՒ ՎԷՃՏԷ ԹԱԳ-
ԱՐԻՄ ԷԹՄԻԼԵՐ, ԵՄՆԻ ԱԷՆԻ ԼՂՎԱՐՈՒՄ ԳԱ-
ԱԿԻԼԵՐԻՆԷ ՕՆ ԱԼԹԸ, ՎԷ ԱԷՆԻ ԻԹՄԱՐՈՒՄ
5 ԳԱՎԻԼԵՐԻՆԷ ՍԵՔԻՂ ԲՈՒՔՍԱ ՎԱՐ ԽՈՒՐ : ԱԷ-
ԲԵՔ ՎՈՒՆԼԱՐԸ ԿԵՐԷՔ ՄԱԿԵՐԻ ԳՈՒՐ՝ ԻԷ ԹԱԳ-
ԱՐԻՄ ԷԹՄԻԼԵՐ : ԳԵՐՈՒ ՄԱԳԱՐԻՆ ՆԱԳԵՐԼԱՐԸ
ՎԷ ԱԷՆԻ-ՈՒՄԱՐՆԵՆ ՆԱԳԵՐԼԱՐԸ ԱԷՆԻ ԼՂՎԱՐ
6 ԻԷ ԱԷՆԻ ԻԹՄԱՐՈՒՄ ԽՈՒՐ : ՎԷ ԼԱՎԻԼ-
ԼԵՐՈՒՆ ՕԼԱՆ ՔԵՄԱԹԻՎ ՇԷՄԱՆՈՒ ԻԱՅԻ Ի
ՆԱԹԱՆԱԿԼ ԱՆԼԵՐԻ, ՄԵԼԵՐ ԻԷ ԲԷ՝ ԻԱԼԵՐԻՆ ՎԷ
ՍՈՒՆՈՒՔ ՔԵՄԱՐԻՆ ԻԷ ԱԿԻԼԵՐ ԻԱՅԻ Ի Ա-
ԱԿԻԼԱՐՆԵՆ ՎԷ ՔԵՄԱՐԻՆ ԻԷ ԼԱՎԻԼԵՐԻՆ
ԲՈՒՔՍԱՐՆԵՆ ՀՈՒՂՈՐԵՆՆԱՄ, ԼՂՎԱՐ ԽԱՆԷ-
ՄԱՆՆԱՄԱՆ ԱԿԻԼԻՆ ՎԷ ԻԹՄԱՐ ԽԱՆԷՄԱ-
ՆԵՄԱՆ ԱԿԻԼԻՆ ԱՐԱՐԱԳ, ԹԱՏԵՐԻ ԷԹՄԻ :
7 ՊԵՐԻՆԵՐ ԳՈՒՐ՝ ԵՆՏՈՒԱՐԻՎԷ, ԻՔԻՆԵՐԻ
8 ԵՆՏԱՆՈՒՄ, ԻԼԵՆԵՐԻՆ ՀԱՐԻՄԷ, ՄԵՐ-
9 ԽԻՆԵՐԻՆ ԱԷ՝ ՕՐԻՄԷ, ՊԵՐԻՆԵՐԻ ՄԱԼԵՐ-
10 ԵՄ, ԱԼԹԵՆԵՐՈՒ ՄԻՆԱՐԻՆԷ, ԵՆՏԱՆԻՆ
11 ՀԱՊԳՈՒՄ, ՍԵՔԻՂԻՆԵՐԻ ԱՎԻՍՅԱՄ, ՏՈՒՆ-
ՈՒՆԵՐ ԵՆՏԱՆ, ՕՆՈՒՆԵՐ ՇԷՔԱՆԵՄ, ՎԷ
12 ՕՆ ԱԿԻԼԵՐԻՆ ԼԵՄԱՆԻՎԷ, ՕՆ ԻՔԻՆԵՐԻ
13 ԵՄԱՐԻՆ, ՕՆ ԻԼԵՆԵՐԻՆ ՀՈՒՔՎԱՐՈՒՄ, ՕՆ
14 ՄԵՐԻՆԵՐԻՆ ԵՆՏԱՆՈՒՄ, ՕՆ ԱԷՆԻՆԵՐԻ
15 ՍԵՔԻՂԻՆԷ. ՕՆ ԱԼԹԵՆԵՐՈՒ ԻՄԵՐԷ, ՕՆ ԵՆ-
ԵՐԻՆԵՐԻՆ ՀԵՂԻՐԷ, ՕՆ ՍԵՔԻՂԻՆԵՐԻ ՀԱՓՅԻ-
16 ՍԵՐԷ, ՕՆ ՄՈՒՏԱՐՆԵՐՈՒ ՓԷԹԱՏԵՄ, ԵԻՐ-
17 ՄԻՆԵՐԻՆ ՀԵՂԻՐԷ, ԵԻՐԻՆ ԱԿԻԼԵՐԻՆ ԵՄ-
18 ՔԻՆԷ, ԵԻՐԻՆ ԻՔԻՆԵՐԻՆ ՃԱՄՈՒԼ, ԵԻՐԻՆ ԻԼ-

- ՎԵՆԵՐԻՆ ՏԵՐԱՆԱՅԱՆ, ԵԻՐԻՆ ՄԵՐԻՆԵՐԻՆ
19 ՍԻ ՄԱՐԳԵՍՅԱՆ ԶԵՐՈՒՐ : ԻՐԱՅԵՐԻՆ ԱՐԱՏԸ
ՕԼԱՆ ԲԱՊԱՊԵՆ ԷՄԻՆ ԻԼԵՆԵՐԻՆԷ ԱԷՅԻԹ ԻԼՐ ԲԱՊ-
ԱՊԱ ՄՈՒՆԻՄ ԷԹՄԷՔ ԻԼՂԵՐԷ ՎԷՄԵՐԵՐԻ ՀԱ-
ՐՈՒՆԵՆ ԵՆՏԱՐԻՆ ԴԵՐԻՆԵՆ ՆԻԳԱՄԱՆ ԿԵՐԷ ԽՐՈ-
ՄԷԹԼԵՐԻ ԻՆԼԵՆ ԹԵՐԹԻՎԵՐԻ ԱՐՈՒ ՄՐ :
20 ՎԷ ԱՎԱՐ ԳԱՐՆԱՆ ԱԷՆԻ ԼԱՎԻԼ ԱՎԱՐՈՒՐ՝ ԵՄՆԷ
ՄԱՐԱՐՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ ՇՈՒԱԿԷԼ, ՎԷ ՇՈՒ-
21 ԱՐԱՐՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ ԻԷՏԱՐԱՆ, ԲԱՏԱՐԱՆ-
ՈՒՄ՝ ԵՄՆԷ ԲԱՏԱՐԱՆՆԵՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ ԲԷ-
22 ՚ԻՍ ԵՆԵՐԱՆ, ԵԻՍՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ ՇԷՐՈՒԹ, ՎԷ ՇԷ-
23 ՐՈՒԹԸՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ ԵՄԱՐԻՄ, ՎԷ ՀԵՂԵՐ-
ՆԵ՝ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ ԵՆԵՐԻՄ ՎԷ ԻՔԻՆԵՐԻՆ ԱՐԱՐ-
ԵՄ ՎԷ ԻԼԵՆԵՐԻՆ ԵՄԱՐԱՐԻՆ ՎԷ ՄԵՐԻՆԵՐԻՆ
24 ԵԻՍԵՐ ԵՄԱՐԻՄ՝, ՈՒՂԵՐԻՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ
ՄԻՆԱՆ, ՎԷ ՄԻՆԱՆՆԵՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ ՇԱՐԻՐ
25 ԽՈՒՐ : ՄԻՆԱՆՆԵՆ ԱԿԻԼԱՐԻՆ ԵՆԶԻՄ ՎԷ ԵՆԶԻ-
26 ԵՄՆԱՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԱՄԱՆ ԶԱՔԱՐԵՄ : ՄԵՐԱՐԻ-
ՆԻՆ ՕՂՈՒԼԱՐԸ ՄԱՏԻՆ ՎԷ ՄՈՒՆԻ ԽՈՒՐ : ԵՄ-
27 ՄԱԿԵՐԻՆ ՕՂՈՒՐ ՊԵՆՈ. ՄԵՐԱՐԻՆԻՆ ՕՂՈՒԼԱ-
ՐԸ՝ ԵՄԱՐԻՆԱՄԱՆ ՊԵՆՈ ՎԷ ՇՈՒԱՄ ՎԷ ԶԱՔ-
28 ՔՈՒՐ ՎԷ ԻԱՐԻ ԽՈՒՐ : ՄԱՏԻՆԵՆ ԼՂՎԱՐՈՒՐ
29 ԼՂՎԱՐ՝ ԱՐՈՒՆՈՒՄ ՄԱՐԻՆ ԷՎՄԱՐ ԵՈՒՐ ԽՈՒՐ : ԳԻՍ-
30 ՄԱՆ՝ ԳԻՐԻՆ ՕՂՈՒՐ ԵՆԵՐԱՏԻՎԷ՝ ՄՈՒՆԻՆԵՆ ՕՂՈՒԼ-
ԼԱՐԸ ՄԱՐԻՆ ՄԱՏԻՆ ՎԷ ԼՂՎԱՐ ՎԷ ԵՆԵՐԻՄԸ
ԽՈՒՐ : ԳԱՎԻԼԵՐԻՆԷ ԱԷՆԻ ԼԱՎԻԼ ԱՐՈՒՐ
31 ԽՈՒՐ : ՎԷ ԱԿԻԼԱՐԻՆԵՐԻ ՕԼԱՆ ԱԷՆԻ ՀԱՐՈՒՆ
ԻՆԼԵՆ ՕՂՈՒՐ ԿԵՐԷՔ՝ ԱՐՈՒՆԼԱՐ ԵՄՆԻ ԿԵՐԷՔ
ԲՈՒՔՍԱ Ի ԽԱՆԵՄԱՆ ՎԷ ԿԵՐԷՔ ՔԵՐԱՐՈՒՐ ԳԱՐՆ-
ՄԱՐՈՒՐ ԻՆԼԵՆ ՏՈՒՆՈՒ ՄԵԼԵՐ ՎԷ ՍՈՒՆՈՒՔ ՎԷ
ԱԿԻԼԵՐԻՆ ՎԷ ՔԵՄԱՐԻՆԵՐ ԻԷ ԼԱՎԻԼԵՐԻՆ
ԲՈՒՔՍԱՐՆԵՆ ՀՈՒՂՈՐԵՆՆԱՄ ԳՈՒՐ՝ ԱԼԹԱՐԱՐ :

ՊԱՊ 25

- 1 ՎԷ ՏՈՒՆՈՒ ԻԷ ՍԵՐԱՐԱՆԻՆ Ը՝ ՄԱՐԱՐԻՆ Ա-
ՍԱՓ ՎԷ ՀԵՂԵՐՆԵՆ ՎԷ ԵՆՏԱՆԻՆԵՆ ՕՂՈՒԼ-
ԼԱՐՆԱՄԱՆ ԹԱՆԱՐՈՒՐ ՎԷ ՍԱՆԹՈՒՐ ՎԷ ՂԵՐ-
ԼԵՐ ԻԷ ՓԵՐԵՆԻՆԻՄ ԷՄԵՆԵՐԻ ԽՐՈՄԷԹԵՐԻ
ԻՆԼԵՆ ԹՄԱՐԻՆ ԿՅԼԵԹԻՐԷ. ՄԷ՝ ՄՈՒՆԻՆԵՆ ԿԵՐԷ
ԿԵՐԷ ԱՐՈՒ ԽՐՈՄԷԹՄԵՆ ԱՐՈՒՆԱՆ ՄԱՆԵՐԷ-
2 ԻՆ՝ ՄԱՐԱՐՈՒՐ ԱՐՈՒ ՄՐ : ԱՍԱՐՆ ՕՂՈՒԼԱ-
ՐՆԱՄԱՆ ԶԱՔԱՐՈՒՐ ՎԷ ԵՆՏԱՆՈՒՐ ՎԷ ՆԱԹԱՆ-
ԵՄ ՎԷ ԱՐԱՐԵՐԱ ՕՂՈՒԿ, ԱՍԱՐՆ ՕՂՈՒԼԱՐԸ՝
ՄԵԼԵՐԻՆ ԴԵՐԻՆԵՐԻ ԻԼՂԵ՝ ՓԵՐԵՆԻՆԻՄ ԷՄԵՆ
3 ԱՍԱՐՆ ԹՄԱՐԸ Ի ԽՈՒՐԱՐԻՆԱՆ ԽՈՒՐԻՆ : ԵՆ-
ՈՒՆՈՒՆԱՄԱՆ՝ ԵՆՏԱՆՈՒՆԵՆ ՕՂՈՒԼԱՐԸ ՃԷ-
ՄԱՐԷՄ ՎԷ ՍԵՐԻ ՎԷ ԻՂԱՆՈՒ ՎԷ ՀԱՐԱՎԱՆ ՎԷ
ՄԱԹԹԻԹԵՄ, ԱԼԹԸ ՆԵՔԵՐ ՕՂՈՒԿ ԲԱՊԱՊԱ
ՀԱՄԱՆ ՈՒ ԹԵՍԱԿԻՏ ԻՆԼԵՆ ԹԱՆԱՐՈՒՐ ԻԷ ԹԷ-
ԲԵՆԻՆԻՆ ԷՄԵՆ՝ ԷՄԵՆ՝ ԿԵՐԵՐԵՐԻՆ ԵՆՏԱՆԻՆԵՆ
4 ԹՄԱՐԸ Ի ԽՈՒՐԱՐԻՆԱՆ ԽՈՒՐԻՆ : ՀԵՂԵՐՆԱՄԱՆ՝

*ԻՂՈՒՐ. ԿԵՐԱՐԱՐԻՆԵՐԸ
ԻՆՏԱՐԱՐ ՆԵՐԱՐԱՆ

Հէյմանն ողուլարը Պուգգիյա վէ Մաթ-
թանեա վէ Ուզգիէլ վէ Շէպուէլ վէ Ների-
մթ վէ Հանանեա վէ Հանանի վէ Էլիաթա
վէ Ճիտալթի վէ Բամմթիէզը վէ Եաշ-
պըգալա վէ Մալթի վէ Հօթիւր վէ Մասհ-
5 զիօթ օղուլ, Պուշլարն ճիւմէսի Ալաշն
քէլամարը իւլ սուրը չալան վէ մէլիյն նէ-
պիսի օլան Հէյմանն ողուլարը իտիւր : Աւ-
լա՛ Հէյմանն օն տէօրթ օղլան իւլ իւշ գըլ
6 իհսան էթմիշ իտի : Պուշլարն ճիւմէսի
պէյթ Ուլաշն խըտմէթի իշիւն գըլէր վէ
սանթուրը վէ թանպուրը իւլ փէտէրէ-
րինն թաճթ ք իտարէսինտէ ԲԱՊՊՈՎ պէյթի-
նին նաղմէլէրին թէրէննիւմ էտէրէր իտի :
Ասաֆ վէ Ետուլթուս վէ Հէյման իտէ մէլիյն
7 թաճթ ք իտարէսինտէ իտիւր : Պուշլարն
միգտարը ԲԱՊՊ իշիւն օլան նաղմէլէրտէ միւ-
թա'ալիւմ վէ մահիւր պիրատէրէրինն ճիւմ-
էսի իւլ իքի երիզ սէրսէն սէրիզ նէֆէր իտի :
8 Վէ սըբա իւլ օլան մէ'մուրիյէթիւր իշիւն
քիւշիւք վէ պէօյիւք, վէ մու'ալիւմ իւլ
9 շպիրտ պիրէքտէ գուր'ա աթուրը : Պի-
րիննի գուր'ա Եուսուֆ իտի է Ասաֆ վէ
իքիննի ճէտալթայա չըգըպ, պու տա-
իս պիրատէրէրի վէ օղուլարը իւլ օն ի-
40 քի նէֆէր իտի : Իւշիւննիւսի Զաքքուր
չըգըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն ի-
41 քի նէֆէր իտի : Տէօրտիւննիւսի Եիւրիյէ
չըգըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէ-
42 ֆէր իտի : Պէշիննի Նաթանիյա չըգըպ՝
օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր ի-
43 տի : Ալթըննը Պուգգիյա չըգըպ՝ օղուլ-
լարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի :
44 Ետիննի Եշարէլայա չըգըպ՝ օղուլարը
45 վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի : Սէքի-
զիննի իշա'եայա չըգըպ՝ օղուլարը վէ պի-
46 րատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի : Տօգուզու-
նը Մաթթանիյա չըգըպ՝ օղուլարը վէ
47 պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի : Օնուշը-
սը Եիմ'իյէ չըգըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէ-
48 լէրի օն իքի նէֆէր իտի : Օն պիրիննիսի 'Ա-
զարէյէ չըգըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն
49 իքի նէֆէր իտի : Օն իքիննի Հաշապիյա
չըգըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէ-
50 ֆէր իտի : Օն իւշիւննիւսի Դուպալէ չը-
գըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէ-
51 ֆէր իտի : Օն տէօրտիւննիւսի Մաթթիթ-
եայա չըգըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն
52 իքի նէֆէր իտի : Օն պէշիննի Եերիմթա
չըգըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէ-
53 ֆէր իտի : Օն ալթըննը Հանանիյա չը-
գըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէ-
54 ֆէր իտի : Օն Ետիննիսի Եաշպըգաշայա չը-
գըպ՝ օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէ-

25 ֆէր իտի : Օն սէքիզիննիսի Հանանիյէ չըգըպ՝
օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր ի-
26 տի : Օն տօգուզննը Մալթիյէ չըգըպ՝
օղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր ի-
27 տի : Եիւրմիննիսի Էլիաթայա չըգըպ՝ օղուլ-
լարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի :
28 Եիւրմի պիրիննիսի Հօթիւր չըգըպ՝ օղուլարը
29 վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի : Եիւրմի
իքիննիսի Ճիտալթիյէ չըգըպ՝ օղուլարը վէ
30 պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի : Եիւրմի իւ-
շիւննիւսի Մաշազիթա չըգըպ՝ օղուլարը
31 վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի : Եիւրմի
տէօրտիւննիւսի Բամմթիէզը չըգըպ՝ օ-
ղուլարը վէ պիրատէրէրի օն իքի նէֆէր իտի :

ՊԱՊ 26

1 Գափուճըլարն Փըբգալարը պուշլար տըր :
Գօրասիլէրտէն պէնի Ասաֆտան օլան Մէշէ-
2 լէմեա իպի ի Գօրէ : Մէշէլէմանն ողուլա-
րը տաիի, իւք օղուլ Զաքքաւա, իքիննիսի
Ետի'աէլ, իւշիւննիւսի Զէպաւտա, տէօր-
3 տիւննիւսի Եաթնիէլ, Պէշիննիսի 'Էյլամ,
ալթըննը Եօհանան, Եէտիննիսի 'Լլէօ'էյ-
4 նայ իտի : Վէ 'Օպէտ-էտմըն օղուլարը, իւք
օղուլ Շէմանա, իքիննիսի Եօղապատ, իւ-
շիւննիւսի Եօա՛, տէօրտիւննիւսի Սաքար,
5 պէշիննիսի Նաթանիէլ, Ալթըննը 'Ամի-
էլ, Եէտիննիսի Իսապար, սէքիզիննիսի Ֆե-
ուլթայ իտի : Գըրա Ալա՛ օն պէրէթէթլէ-
6 տի : Վէ անըն օղուլ Շէմանայա տաիի օ-
ղուլար թէվէլիւտ էտիպ, պուշլար փէտէր-
լէրիննի խանէսինտէ բու'էսա իտիւր : Գըրա
7 էաճապ ք գուլվէթ իտիւր : Շէմանանն օ-
ղուլարը 'Աթնի վէ Բաֆաէլ վէ 'Օպէտ վէ
Էլպապատ վէ Աիթօ վէ Պէշիննիսի վէ Էլի-
8 հա վէ Սէմսքա իտի : Պուշլարն ճիւմէսի
'Օպէտ-էտմըն օղուլարն օղուլ, անիւր
վէ օղուլարը վէ պիրատէրէրի խըտմէթ իշիւն
էաճապ ք գուլվէթ վէ իգթիտար օլարագ, 'Օ-
պէտ էտմըն ալթմըշ իքի նէֆէրի վար իտի :
9 Վէ Մէշէլէմանն օն սէքիզ նէֆէր էաճապ ք
գուլվէթ օլան օղուլարը վէ պիրատէրէրի
10 վար իտի : Վէ պէնի Մէրաբիտէն օլան Հօ-
սանն օղուլարը, րէ'իս Եիմի, (Տէր նէ գա-
տար իւք օղուլ տէյիլ իտի իտէ' փէտէրի
11 անը րէ'իս էյլէտի,) իքիննիսի Հիւգիյա, իւ-
շիւննիւսի Թէպաւեա, տէօրտիւննիւսի Զա-
քարա օղուլ Հօսանն ճիւմէլ օղուլարը վէ
12 պիրատէրէրի օն իւշ նէֆէր իտի : Պու միւ-
թէպէր առէմէրէ գափուճըլարն նէվլէթի
լէւիւտ, քի պիրատէրէրի իւլ պէրապէր պէք-
ճիլք էտէրէք՝ պէյթ իւր ԲԱՊՊՈՎ խըտմէթ
13 էտէլէր : Հէր պիր գափուլ իշիւն քիւշիւք վէ

- պէջիւք, քէնտի խանէտանլարնա կէօրէ
 14 մուսալաթ իւզըէ գուր'ա աթալար : Վէ
 շարգ թարաֆը գուր'ա իլէ Շէլմեայա տիւշ-
 տիւ, պուռուռն 'ազիլ միւսթէշար օլան օղ-
 լու Ջաքարեա իլիւն գուր'ա աթալարնուտ
 15 շիմալ թարաֆը անա տիւշտիւ : Վէ 'Օպէտ-
 էտոմա ճէնուպ թարաֆը, օղուլարնա տա-
 16 խի Պէյթ-սաուփիիմ' տիւշտիւ : Շուփիիմ'
 իլէ Հօսայա, եօգարը չըգան եօլըն եանընտա,
 Շալէքէթ գափուսը գուրպիտէ օլան զարպ
 թարաֆը տիւշտիւ : Նէվպէթ մաջալէրի տա-
 17 խի պիրի պիրինին գարշաընտա իտի : Շարգ
 թարաֆընտա ալթը նէֆէր Լալիլի օլուպ' շի-
 մալ թարաֆընտա կիւնտէ տէօրթ նէֆէր, վէ
 ճէնուպ թարաֆընտա կիւնտէ տէօրթ նէֆէր,
 վէ Ասուփիիմ' թարաֆընտա իրիշէր նէֆէր
 18 վար իտի : Ղարպտա փարպար ճանիպիտէ,
 Ներտիպան եօլընտա տէօրթ նէֆէր օլուպ,
 փարպարտա տախի իրի նէֆէր վար իտի :
 19 Պէնի Գօրա՛ իլէ պէնի Մէրարիտէն օլան գա-
 փաճըլարըն նէվպէթիլէրի պուշլար իտի :
 20 Վէ Լալիլիլէրտէն օլան Ախիյա' պէյթ-
 Ուլաշըն խաղինէլէրի իլէ թադտիս օլուան
 շէյլէրին խաղինէի իւզէրինէ նազըր իտի :
 21 Պէնի Լա'տան' ետ'նի ճէրշօնի Լա'տանըն
 օղուլարընտան, ճէրշօնի Լա'տանին խանէ-
 տանընըն ռու'էսասընտան օլան Եէհիէլ օլուպ,
 22 Եէհիէլին օղուլարը Զէթամ' վէ պիրատէրի
 Եօէլ պէյթ իւր Բապպըն խաղինէլէրի իւզէ-
 23 րինէ նազըր իտի : Վէ 'Ամրամիլէր վէ Եիս-
 հարիլէր վէ Հէպրօնիլէր վէ 'Ուզգիլիլէրտէն'
 24 Շէպուէլ իպնի ճէրշօմ' իպնի Բ'Մուտա խա-
 25 զինէլէր իւզէրինէ նազըր իտի : Վէ անըն
 պիրատէրիլէր Ելի'ազար Նէ'լի'աբն, պուռուռն
 օղուլ Բաճապեա, պուռուռն օղուլ Իլա'եա վէ
 պուռուռն օղուլ Եօրամ' վէ պուռուռն օղուլ
 26 Զէրրի վէ պուռուռն օղուլ Շէլմիթ իտի : Պու-
 Շէլմիթ իլէ պիրատէրիլէրի Տաուտ մէլիլին վէ
 ռու'էսա ի խանէտանըն վէ պին պաշըլար իլէ
 եիւզ պաշըլարըն վէ սերտարան ը 'ասաքիլին
 թադտիս թէտիլէրի քեաֆֆէ ի խէզսյին ի
 27 մուգատտէս իւզէրինէ նազըր իտիլէր : Մու-
 հարէպէլէր իլէ եաղմալարտան պուշլարըն պէյթ
 իւր ԲԱՊՊԵՆ ինշար իլիւն թադտիս թէտիլ-
 28 լէրի շէյլէր, վէ նէպի Սամուէլին վէ Սաու-
 իլին ի Գիսին վէ Ապնէր իպնի Նէրին վէ օլուպ
 իպնի Սերուէտանըն թադտիս թէտիլ օլարգ-
 29 լարը շէյլէրին քեաֆֆէսի Շէլմիթ իլէ պիրա-
 տէրիլէրին թաճթ ը մուհաֆազասընտա իտի :
 29 Եիսհարիլէրտէն ֆէնտանա վէ օղուլարը
 խարիճի շէյլէր իլիւն Խարայիլին զապիթիլէրի
 30 վէ հաքիմիլէրի իտիլէր : Հէպրօնիլէրտէն Հա-
 շապեա վէ պիրատէրիլէրի պին եէտի եիւզ
 նէֆէր էսհասպ ը գուվլէթ օլարաք, իրտանըն

պէրի ետ'նի զարպ թարաֆընտա ԲԱՊՊԵՆ
 ԵՐԴԵՆԻՆԻ 'ա'իտ օլան քեաֆֆէ ի ումուր
 վէ մէլիլին խրտմէթի իլիւն Խարայիլ իւզէրի-
 31 նէ նազըր իտիլէր : Հէպրօնիլէրտէն' խանէ-
 տան սիլիլիէսինէ կէօրէ Հէպրօնիլէրին ռէ'խի
 Ենէրիլա իտի : Տաուտըն հիւքիւմէթիլին գըր-
 գընճը սէնէսինտէ պուշլար եօղլանըլարը,
 վէ Եա'զէր ճի'լատտա անլէրին արասընտա
 32 էսհասպ ը գուվլէթ պուլուռնու : Վէ պիրա-
 տէրիլէրի իրի պին եէտի եիւզ էսհասպ ը գուվ-
 վէթ վէ ռու'էսա ի խանէտան օլուպ, մէլիլ
 Տաուտ անլէրի Բաուպէնիլէր վէ ճատիլէր վէ
 Մանասանըն նըաֆ ը սըպթը իւզէրինէ քեաֆ-
 ֆէ ի ումուր ը իւսհիյէ վէ ումուր ը միւլու-
 քեանէ իլիւն նազըր նասպ էյլէտի :

ՊԱՊ 27

- 4 Վէ պէնի Խարայիլ քէնտի սայըսընճա' ռու'է-
 սա ի խանէտան վէ պին պաշը իլէ եիւզ պա-
 շըլար վէ զապիթիլէրտէն նէվպէթիլէրինէ մէ-
 լիլին խրտմէթիլինտէ պուլուռնուպ' սէնէնին հէր
 պիր սյընտա, սյտան այա կէլիպ կիտէն
 նէվպէթիլէր եիրմի տէօրթ պին նէֆէրտէն
 2 'իպարէթ իտի : Պիրինճի այ իլիւն օլան պի-
 րինճի նէվպէթիլին նազըրը Եէշօպ'ամ' իպնի
 3 պին նէֆէր վար իտի : Պիրինճի այ իլիւն օ-
 լան ճէմի' ի սերտարան ը 'ասաքիլին ռէ'խի
 4 պէնի Յարէստէն իտի : Վէ իրինճի այ իլիւն
 օլան նէվպէթիլին նազըրը Ախօթի Տօսօ օլուպ'
 անըն նէվպէթիլին ռէ'խի Միգլօթ իտի :
 նէվպէթիլինտէ տախի եիրմի տէօրթ պին նէ-
 5 ֆէր վար իտի : Իւզիւնճիւ այ իլիւն օլան
 իւզիւնճիւ սերտար ը 'ասաքիլ' քեա՛հին Եէ-
 հօեատա'լն օղուլ ռէ'խի Պէնտա օլուպ' նէվ-
 պէթիլինտէ տախի եիրմի տէօրթ պին նէֆէր
 6 վար իտի : Պու Պէնտա' օթուղլարտան
 գուվլէթիլ օլարաք, օթուղլարըն ռէ'խի իտի :
 օղուլ 'Ամիլիպպտա տախի անըն նէվպէթիլին
 7 տէ իտի : Տէօրտիւնճիւ այ իլիւն' տէօր-
 տիւնճիւ Եօրաք Եօապըն գարնտաշը 'Ասաէլ
 վէ անտէն սօնիլա օղուլ Զէպատեա օլուպ,
 նէվպէթիլինտէ տախի եիրմի տէօրթ պին նէ-
 8 ֆէր վար իտի : Վէ պէնինճի այ իլիւն պէ-
 շինճի սերտար Եիզըաճի Շամ՛ալթ օլուպ'
 նէվպէթիլինտէ տախի եիրմի տէօրթ պին նէ-
 9 ֆէր վար իտի : Վէ ալթընճը այ իլիւն ալ-
 թընճը Եօրաք թէգօ'ի 'իգգէշին օղուլ 'իրա
 օլուպ' նէվպէթիլինտէ տախի եիրմի տէօրթ
 10 պին նէֆէր վար իտի : Վէ եէտինճի այ ի-
 շիւն եէտինճի Եօրաք պէնի Եփրայիմտէն օ-
 լան ֆէլօնի Հէլէս օլուպ' նէվպէթիլինտէ տա-
 11 խի եիրմի տէօրթ պին նէֆէր վար իտի : Սէ-

Քիզինճի այ իշխան սէրիզինճի «Երբոր Զարա-
հիւրտէն օլան խուշտի Սիպպէրայ օլուպ»
նէվպէթինտէ տախի երմի տէօրթ պին նէ-
42 ֆէր վար իտի : Տօրուզնճը այ իշխան տօ-
գուզնճը «Երբոր Պէնտամինիլէրտէն օլան 'Ա-
նաթօթի Ապի'էզէր օլուպ» նէվպէթինտէ տա-
43 խի երմի տէօրթ պին նէֆէր վար իտի : Օ-
նուճնճը այ իշխան օնուճնճը «Երբոր Զարահի-
լէրտէն օլան Նէթօֆաթի Մահարայ օլուպ»
նէվպէթինտէ տախի երմի տէօրթ պին նէ-
44 ֆէր վար իտի : Օն պիւրինճի այ իշխան օն պի-
րինճի «Երբոր պէնի Էֆրայիմտէն օլան ֆիր-
'աթօնի Պէնտան օլուպ» նէվպէթինտէ տախի
45 երմի տէօրթ պին նէֆէր վար իտի : Օն ի-
քինճի այ իշխան օն իքինճի «Երբոր 'Օթնիէլ-
տէն օլան Նէթօֆաթի խէլուպ օլուպ» նէվ-
պէթինտէ տախի երմի տէօրթ պին նէֆէր
վար իտի :
46 Խորայէլին սըպթլարննն հիւտրուրէն իսէ
րուպէնիլէրին հիւքմտարը Էլի'ազար իպն ի
Զիբրի վէ Սիմ'օնիլէրին հիւտրուրէն Շէֆմա-
47 եա իպն ի Մա'աքա , Լափիլիլէրին հիւքմա-
րը Հաշապէա իպն ի Կէմուէլ վէ Հարունի-
48 լէրին հիւքմտարը Սատուգ , Եէհուտա Բու-
լէնն հիւտրուրէն Տաուտըն պիրատէրիլէրինտէն
օլան Էլիհու վէ Խառքարիլէրին հիւտրուրէն
49 'Ամի իպն ի Միխաէլ , Զէպուլօնիլէրին հիւտ-
րուրէն Եէլմա'եա իպն ի 'Օպատեա , վէ Նաֆ-
թաիլիլէրին հիւտրուրէն Եէրիմի իպն ի 'Ազրի-
50 էլ , Պէնի Էֆրայիմին հիւտրուրէն Հօլա' իպն ի
'Ազազեա վէ Մանասսաննն Նըսֆը սըպթլարնն
51 հիւտրուրէն Եօէլ իպն ի ֆէտա'եա , Ճի'ատա-
տա պուլուանն Մանասսաննն Նըսֆը «Ելու-
ննն հիւտրուրէն Խառա իպն ի Զաքարեա , վէ
Պէնտամինիլէրին հիւտրուրէն Եա'ասիէլ իպն ի
52 Ապնէր , Տանիլէրին հիւտրուրէն 'Ազարէլ իպն ի
Եէրօհամ իտի : Խորայէլին սըպթլարննն
սէրտարանը պուշլար իտի :
53 Վէ Տաուտ երմի Եաշընտան աշաղ օլան-
լարը սայմատը , զիւր ՐԱՊՊ Խորայէլի կէջինն
Երարզարը գատար թէքսիլ Էտէճէլին լա'տ
54 Էյլէմիշ իտի : Եօապ իպն ի Սէրուէա սայմա-
ղա պաշլարը իսէ տէ' թէքմիլ Էթմէտի ,
չիւնքի պու սէպէպտէն Խորայէլ իւզէրինն
ղաղապ կէտի . վէ սայլը Տաուտ մէլիլին թէ-
վարիի քիթապընտա գոյտ օլուանտը :
55 Վէ մէլիլին խաղիլէրի իւզէրինն 'Ազմա-
վէթ իպն ի 'Ատիէլ նազըր օլուպ , թարլա-
լարտա վէ շէհրէրտէ վէ քէջլէրտէ վէ
գա'ալարտա պուլուանն անպարլար իւզէրինն
56 Եօնաթան իպն ի 'Ուզղիլա նազըր իտի : Վէ
Թարլարտա իւզէրինն Էհլ ի զըրաթ իւզէրի-
57 նէ 'Էզրի իպն ի ֆէլուպ նազըր իտի . Վէ
պաղար իւզէրինն Րամաթի Շիմ'ի նազըր ի-

տի . վէ շէրապ մախզէնիլէրի իշխան օլան պաղ-
լարն մահաուլ իւզէրինն Շիմի Զապտի
28 նազըր իտի : Վէ սահրատա օլան զէլթու-
լըլար իլէ ճիւմէղ աղաճլարը իւզէրինն Ճէ-
տէրի Պա'ալհանան նազըր իտի . վէ Եաղ
մախզէնիլէրի իւզէրինն Եէհաշ նազըր իտի :
29 Վէ Շարօնտա օթլանտի սիւրիւլէր իւզէրի-
նէ Շարօնի Շէթրայ նազըր իտի . վէ օլալար-
տա օլան սիւրիւլէր իւզէրինն Շաֆաթ իպն ի
30 'Ատլայ նազըր իտի : Վէ տէվէլէր իւզէրինն
Խամա'էլ 'Օպիլ վէ մէքէպլէր իւզէրինն Մէ-
31 րօնօթի Եէհէտեա նազըր իտի : Վէ գօլուն
սիւրիւլէրի իւզէրինն Հաճարի Եաղէղ նազըր
իտի : Պուշլարն ճիւմէլի Տաուտ մէլիլին
Էմիլու ու Էմիլարը իւզէրինն նազըր իտի :
32 Վէ Տաուտըն 'ամուճապը Լօնաթման 'ազիլ
վէ 'ալիմ պիր տտէմ օլուպ միւսթէշար իտի .
վէ Եէհիէլ իպն ի Հաքմօնի մէլիլին օղուլարը
33 իլէ պուլուանն իտի : Վէ Ասիթօֆէլ մէլիլին
միւսթէշարը վէ Առքը Հաշայ մէլիլին տա-
34 թը իտի : Վէ Ասիթօֆէլտէն սօնկրա Եէհօ-
նատա' իպն ի Պէնտեա վէ Ապիաթար օլուպ ,
մէլիլին սէր'առքէրի Եօապ իտի :

ՊԱՊ 28

1 Վէ Տաուտ Խորայէլին քեաֆֆէ ի րու'է-
սասնը , սըպթլարնն րու'էսասնը , վէ նէվպէթ
իլէ մէլիլին խրամէթինտէ պուլուանն 'ասա-
քիլին սէրտարլարնն , վէ պին պաշլար իլէ
Եիւզ պաշլարը , վէ մէլիլին վէ օղուլարնն
քեաֆֆէ ի Էմիլու ու Էմիլարնն նազըրլար-
նն , վէ խառքարը վէ Էսհապ գուվէթ իլէ
պիլ ճիւմէլ գահրիմանլար Եէրուշալիմէ ճէմ'
2 Էթտի : Վէ մէլիլէր Տաուտ պաղար գաղգալ տէ-
տի քի' Էյ պիրատէրիլէրիմ վէ գալմիմ , պէ-
նի տինկլէյինիլ , ՐԱՊՊԸ թապութ իւլ 'ահ-
տը վէ Ալահաթմընն պաղարնա պասամադ
իշխան իսթիլարաթ Էտէճէր պիր պէլթ ինչա
Էթմէլի արզու Էյլէտիմ , վէ ինչապը իշխան
3 թէտարիք կէօրտիմ իսէ տէ , Ալահ պանա'
Սէն մուհարէպէ ատէմի օլուպ չօգ գան տէգը-
տիւլին հասէպիլէր իսթիմ պիր պէլթ ինչա
4 Էթմէլէճէքսին' տէտի . Վէ Խորայէլին Ալ-
լահ ՐԱՊՊ փէտէրիմին պիւլթիւն խանէսին-
տէն Խորայէլ իւզէրինն իլ էլ Էպտա մէլիլ
օլմադ իշխան պէնի ինթիլապ Էյլէտի . զիւր
րէ'ատէթ իշխան Եէհուտայը վէ պէլթ ի Եէ-
հուտատա փէտէրիմին խանէսին ինթիլապ
իլէ' պիւլթիւն Խորայէլ իւզէրինն մէլիլէր նապ
Էթմէլէ փէտէրիմին օղուլարը արտարտա
5 պէնտէն լաղի օլուա : Վէ ՐԱՊՊ պանա չօգ
օղուլար վէրիպ' օղուլարմնն ճիւմէլտէն
օղմ' Սիւլէյմանը' ՐԱՊՊԸ Խորայէլ իւզէրի-

- նէ օլան հիւքիւմէթ թախթըննա ճիւղուէթ.
6 մէսի իշիւն՝ ինթիխապ էյլէտի. Վէ պանա՝
Օղլը՝ Սիւլէյման պէնիմ պէյթիմի վէ հալ-
լըլարմը ինչա էտէճէք տիր. զիրա անը քէնտի-
մէ օղուլ օլմադ իւզրէ ինթիխապ էթաթիմ, պէն
7 տախի անա փէտէր օլմադըմ. Վէ պու կիւն
օլաղը կիպի՝ պէնիմ էվամիր ու ահքեամըմը
իճրա էթմէյէ տէվամ էտէրսէ՝ անըն հիւ-
քիւմէթիին իլ էլ էպէտ սապիթ գըլաճա-
8 ղըմ՝ տէտի. Վէ շիմաի, Բաղադըն ճէմա՝ա-
թը օլան պիւթիւն իւրալէլին հուզըրընտա
Ալլահըմը իշիտիւր իքէն, Կիւ Բէնիպէն Կոթիւր
Կէ Ալլահըմը Բաղադըն ճէմի՝ ի էվամիրինի
հըքը ու թալէպ էտէսինիզ, թա քի պու
էյի տիլարը թէվէրիւս էտիպ՝ անը սիզտէն
սոնկրա էվլաարընըլա իլ էլ էպէտ միրաա պրա-
գաթընըլ.
9 Եյ օղլըմ Սիւլէյման, սէն տախի փէ-
տէրինին Ալլահընը պիլիպ՝ գալպ ի սաաղգ վէ
խօշնուտի իլէ անա խըտմէթ էյլէ. զիրա Բաղա
ճիւմէ գալպլէր թէքիթիլ էտիպ՝ թէսալ
վուրթի ը էքքեարըն ճիւմէսինի պիլիւր. էյէր
անը թալէպ էտէր իսէն՝ անը պուլուրսն,
վէ էյէր անը թէք էտէրսէն՝ օլ տախի սէնի
10 իլ էլ էպէտ րէտա էտէր: Դիմաի տիգգաթ
էյլէ, զիրա Բաղա մագաթի օլմագ իւզրէ
պիր պէյթ ինչա էթմէք իշիւն սէնի ինթի-
խապ էյլէտի. ճէսուր օլ վէ իճրա էյլէ:
11 Վէ Տաուտ՝ օղլու Սիւլէյմանա էյլանը
իլէ պէնիւ օտալարընըն վէ խաղինէլէրի իլէ
քէվգանի օտալար վէ իչ օտալարընըն վէ
12 պէյթ ի քէֆարէթիին րէսմին, Վէ պէյթ
իւր Բաղադըն հալլըլարը վէ էթրաֆտա պու-
լունան ճիւմէ օտալար վէ պէյթ Ուլլահըն
խաղինէլէրի վէ թագաթի օլունան շէյլէ-
13 րին խաղինէլէրինին Վէ քեասհինէլ իլէ Լա-
վիլիւրին նէվպէթլէրինին վէ պէյթ իւր Բաղ-
ադըն հէր նէվ՝ խըտմէթիլէ պէյթ իւր Բաղ-
ադըն խըտմէթի իշիւն օլան էտէվաթըն՝ Կա՛նի
Բուհ վաթթուարըլէ քէնտինէ Կէիք օլունան
14 շէյլէրին ճիւմէսինին րէսմին վէրտի: Վէ հէր
նէվ՝ խըտմէթ իշիւն ալթունտան օլաճագ
ճէմի՝ ի էտէվաթըն ալթուն վէզինի վէ ճիւմ-
լէ կիւմիւլ էտէվաթ իլէ հէր նէվ՝ խըտմէթ
15 իշիւն օլաճագ էտէվաթըն վէզինի, Վէ հէր
շէմ՝տան իլէ գանտիլէրինին վէզինէ կէօրէ
ալթուն շէմ՝տանլարըն վէ ալթուն գանտիլ-
լէրինին վէզինի, վէ կէրէք շէմ՝տան, կէրէք
անըն գանտիլէրի իշիւն հէր շէմ՝տանըն իս-
թիմալինէ կէօրէ կիւմիւլ շէմ՝տանլարըն վէզ-
16 նինի. Վէ Տուզըր Էքմէքլէրինին սօֆրալարընըն
հէր պիրի իշիւն օլաճագ ալթունըն վէզինի,
17 վէ կիւմիւլ սօֆրալարըն կիւմիւլշինիւ, Վէ
խալիս ալթունտան օլաճագ չաթալար վէ

- քեասէլէր վէ թալար վէ ալթուն լէյնէլէրին
հէր պիրի իշիւն օլաճագ վէզին, վէ հէր կիւ-
18 միւլ լէյնին վէզինի, Վէ պուլուր մէզ
պահը իշիւն թափիլէ օլունմուլ ալթունըն
վէզինի, վէ Գաւաթըն ուզատաթագ Բաղադըն
թապուլթ իւլ 'ահտընը Էթրթէճէք օլան քէ-
րուպիլէթ 'արապաթընըն րէսմի իշիւն օլա-
19 ճագ ալթունըն լէվիլի Բա՛րէք Կոթիւր, Գեաթ-
քէսինի՝ Կա՛նի պու րէսմին քեաֆքէ ի թափ-
սիլաթընը Բաղա իւզէրիմաէ օլան էլէյլէ պիթ
թահրիւր պանա պէյան էյլէտի՝ Կոթիւր:
20 Վէ Տաուտ՝ օղլու Սիւլէյմանա խիթա-
պէն, ճէսուր օլ, Կիւրէքլէն վէ իճրա էյլէ.
խալիք ու խալիլէթ էթմէ. զիրա Ալլահըմ
օլան Բաղա Ալլահ սէնին իլէ օլապ՝ պէյթ իւր
Բաղադըն խըտմէթի իշիւն օլան իշիւրին ճիւմէ-
սինի թէքմիլ էտինճէյէ տէկին՝ սէնի թէք էթ-
21 մէյէճէք վէ սէնի պրապագաճագ տըր: Վէ
իշիթ պէյթ Ուլլահըն պիւթիւն խըտմէթի ի-
շիւն քեասհինէլ իլէ Լալիլիլէրին նէվպէթլէ-
րի վար տըր, վէ հէր նէվ՝ խըտմէթ իշիւն հէր
կէօնէ իշտէ կէօնիւլիւ Էքպապը մա՛րիքէթիին
ճիւմէսինի սէնինլէ օլապ, սէրաթաթան իլէ գալվին
քեաֆքէսինի սէնին էմրինէ մա՛րադըրարը՝ տէտի

ՊԱՊ 29

- 1 Վէ մէլիք Տաուտ ճէմա՛աթըն քեաֆքէսի-
նէ խիթապէն՝ Ալլահըն թէքիլ վէ ինթի-
խապ էյլէտի/յի օղլըմ Սիւլէյման քիւլիւք վէ
նաղիք օլապ՝ իշ տախի՝ աղիմ տիր. զիրա պու
սէրայ ինսան իշիւն օլմալըլ՝ Բաղա Ալլահ իշիւն
2 տիր: Պու էշլտէն պէն պիւթիւն իգթիթա-
րըմ իլէ Ալլահըմըն պէյթի իշիւն՝ ալթուն
Կոթիւր իշիւն ալթուն, վէ կիւմիւլ Կոթիւր
իշիւն կիւմիւլ, վէ փիրինճ Կոթիւր իշիւն փի-
րինճ, վէ տէմիր Կոթիւր իշիւն տէմիր, վէ ա-
ղաճ Կոթիւր իշիւն աղաճ, վէ 'աղիլ թալար
վէ թէրսի՝ իշիւն Բալլար, վէ թէգինտիլ իշիւն
րէնկեամիլ թալար վէ հէր նէվ՝ զի գըլմէթ
թալար վէ քէթէթ իւզրէ մէրմէր թալարը
3 թէտաթիլ էյլէտիմ: Շէմ տախի Ալլահըմըն
պէյթիլ իլէ օլան քէթէթ ի մուհապէթիմաէն
նալի, պէյթ ի մուհապաթի իշիւն թէտաթիլ
էյլէտիլիմ շէյլէրտէն մա՛աա՝ Ալլահըմըն
պէյթիլն պէնիմ խոս խաղինէմաէ օլան ալ-
4 թուն իլէ կիւմիւլիւ տախի, Կա՛նի Օֆիւր
ալթունընտան իւլ պին թալանիթ ալթուն,
վէ պէյթլէրին տիլալարընը գալիլաճագ իւզ-
րէ Եէտի պին թալանիթ խալիս կիւմիւլ վէր-
5 տիմ. Ալթունը ալթուն Կոթիւր իշիւն վէ
կիւմիւլիւ կիւմիւլ Կոթիւր իշիւն վէ Էքպապը
սէնա՛աթըն Կոթիւր հէր նէվ՝ ի իշ իշիւն Լա-
ղըմ օլանը Կոթիւր վէրտի. վէ պու կիւն քէնտի

կէօնիւլէ ԲԱՊՊԱ Թագաւմէ կէթիւրէն քի՞մ վար՝ տէտի :

- 6 ՕԼ զէման խաճէտան րու՛եսապըլէ Խարա-
յէլէն սրպթլարընըն րէ՛կալէրի վէ պին պաշը-
լար իլէ եհազ պաշըլար վէ մէլէյին իշինին
7 կէթիւրէրէք , Պէյթ Ուլլաճըն իշի իշին պէշ
պին թալանթ օն պին տիրէճմ ալթօն վէ
օն պին թալանթ կիւմիւշ վէ օն սէքիզ պին
թալանթ փիրինճ վէ եհազ պին թալանթ
8 տէմիր վէրտիլէր : Վէ Տէր քիմին եանընտա
պէճընի թաշար պալուէտու իսէ , Ճէրշօնի
Եէճիէլէն ետալլէ պէյթ իւր ԲԱՊՊԱ խաղի-
9 նէսինէ վէրտիլէր : Վէ տնէր կէօնիւլ խօշ-
ըղը վէ գալլի ի սատըզ իլէ ԲԱՊՊԱ միւթէպէր-
րէ՛ն թագաւմէ կէյէտիլէրի իշին գալլմ
մէտուր օլտու . մէլիք Տաուտ տախի զիյա-
տէսլլէ մէտուր օլտու :
- 10 Վէ Տաուտ պիւթիւն ճէմա՛ւթըն հու-
զուրընտա ԲԱՊՊԱ համտ ու սէնա էտէրէք ,
Էյ փէտէրիմիզ Խորայէլին Ալլաճը ԲԱՊՊ ,
սէն մին էլ եղէլ իլ էլ էպտ միւլպորէք սին .
- 11 Եա ԲԱՊՊ , 'ազամէթ վէ գուվիլէթ վէ ճէլալ
վէ ճէմալ վէ մէճտ սէնին տիր . զիրա սէմա
իլէ զէմինտէ օլտըն քեաֆֆէսի սէնին Խիւր .
Էա ԲԱՊՊ , մէլէքիւթ սէնին տիր , վէ ճիւմ
լէնին իւլտապէնտ ի միւթա՛ւթըն սէն սին :
- 12 Սէրվէթ իլէ 'իզգէթ սէնտէն օլուպ՝ ճիւմէ-
նին Ամիրի սէն սին . գուվիլէթ վէ գուտրէթ
սէնին էլինտէ օլուպ՝ ճիւմէլէ ի՛թա ի 'ազա-
13 մէթ վէ գուտրէթ սանա մախուս տըր . Վէ
շիմտի , Էա Ալլաճըմըզ , սանա շէպըր վէ իսմ՝ ի
14 ճէլիլինէ համտ էտէրիզ : Լաքին պէն քի՞մ
իսմ , գալլմ տախի քի՞մ տիր քի պէշլէ
միւթէպէրրի՛ն թագաւմէ կէթիւրիմէյէ միւզ-
թէտիր օլտըմ . զիրա Տէր շէյ սէնտէն օլուպ՝
- 15 սէնին իհսանընտան սանա վէրտիլէր : Ձիրա
պիզ սէնին հուզուրընտա ճէմի՝ ի էճաատը-
մըզ միսիլիւ զարիպ վէ միւսաֆիրիլէր իլ .
զէմին իւզէրինտէ էյամըմըզ կէօկէ կիպի
- 16 օլուպ՝ պագի պիր շէյ եօզ տըր : Եա Ալլա-
ճըմըզ ԲԱՊՊ , իսմ ի մուգատտէսին իշին
սանա պիր պէյթ ինչա էթմէք իւզրէ , թէ-
տարիք էյէտիլիմիզ պու խաղինէնին քեաֆ-
ֆէսի սէնին էլինտէն օլուպ՝ ճիւմէսի տախի
- 17 սէնին տիր : Եա Ալլաճըմ , սէն գալլի թէֆ-
թիշ վէ իւթիգաւմէթի թահին էթտիլինի
պիլիլիմ . պէն տախի իսթիգաւմէթ ի գալլ
վէ խօշուտիլլէ պու շէյլէրին քեաֆֆէ-
սին թագաւմէ էյլէտիմ . վէ շիմտի , պու-
րատա պուլուէնա գալլմըն խօշուտիլլէ
սանա թագաւմէ էթտիլէրիմ մսէրրէթլէ
- 18 միւշահէտէ էյլէտիմ : Էյ էճաատըմըզ Ապ-
րահամ վէ Իսհապ վէ Խորայէլին Ալլաճը ԲԱՊՊ ,

- սէնին գալլմըն գալլիլէրինին թէսալիւ-
րաթը էքքեարընտա պուսու իլ էլ էպտ
հըֆը էյլէ , վէ տնէրին գալլիլի քէտինէ
- 19 մէյլ էթտիր : Վէ սէնին էվաթիր վէ շէհա-
տաթ վէ ահքեամըն հըֆը , վէ ճիւմէսին
իճրա վէ թէտարիքեաթըն կէօրտիլլիւմ սէ-
րայը ինչա իշին՝ օղլըմ Սիւլէյմանա գալլի
քեամիլ իհսան էյլէ՝ տէտի :
- 20 Վէ Տաուտ պիւթիւն ճէմա՛ւթա իւթա-
պէն՝ Շիմտի Ալլաճըմըզ ԲԱՊՊԱ համտ ու սէ-
նա էյլէյինիզ՝ տէմէսի իւզէրինէ , պիւթիւն
ճէմա՛ւթ էճաատընըն Ալլաճը օլտն ԲԱՊՊԱ
համտ ու սէնա էթտիլէր վէ էյիլէրէք ԲԱՊՊԱ վէ
- 21 մէլլէ 'արըլը 'ուպուտիլլէթ էթտիլէր : Վէ
էրթէսի կիւն ԲԱՊՊԱ զէպիհէլէր զէպճ էտիպ՝
մուհրապալար թագաւմէ էտէրէք , պին 'ատէտ
պուլա վէ պին 'ատէտ գօշ վէ պին 'ատէտ
գուզու վէ տնէրին թագաւմէ ի մէշուպաթը-
նը վէ քեաֆֆէսի Խորայէլ իշին քէտիլ իւզ-
- 22 րէ զէպիհէլէր Բէճէթի՝ Էթիլէր : Վէ օլ կիւն
մսէրրէթ ի 'ազիմէ իլէ ԲԱՊՊԱ հուզուրըն-
տա եէլիպ իշտիլէր . վէ Սիւլէյման իպն ի
Տաուտը , Էթինճի տէֆա՛ւ օլտադ , մէլիք նապ
էտիպ՝ տնրէ՛իս , վէ Սատուգը քեահինէ՝ ա՛ղա՛
- 23 օլմազ իւզրէ ԲԱՊՊ իշին մէս շէթտիլէր : Վէ
Սիւլէյման փէտէրի Տաուտըն եէրինէ ԲԱՊՊԱ
թախթընտա մէլիք օլտադ ճիւլա էթտի
վէ իշինտէ մուվաֆֆադ օլտու . քեաֆֆէսի
- 24 Խորայէլ տախի ա՛նա իթա՛ւթ էյլէտի : Վէ
քեաֆֆէսի ի րու՛եսա իլէ էաճապը գուվիլէթ
վէ Տաուտ մէլլիյին օղլաւարընին ճիւմէսի
տախի մէլիք Սիւլէյմանա թէպա՛իլլէթ էթ-
- 25 տիլէր : ԲԱՊՊ տախի պիւթիւն Խորայէլին
հուզուրընտա Սիւլէյմանը զէյատէսիլլէ թա՛-
զիմ էտիպ՝ ա՛նտէն էվիլլ Խորայէլ իւզէրինէ
մէլիք պուլուէնանին պիրիսինին մուլիք օլմադը
հաշմէթ ի միւլաքէտնէյի ա՛նա իհսան էյլէտի :
- 26 Պէշլէճէ Տաուտ իպն ի Եէսսէ քեաֆֆէսի
Խորայէլ իւզէրինէ իճրա ի հիւքիւմէթ էտիպ ,
- 27 Անըն Խորայէլ իւզէրինէ օլտն միւտտէթ ի
հիւքիւմէթի գըրգ սէնէ օլտու . շէպրօնտա
եէտի սէնէ վէ Եթրուշալիմէն օթուզ իւշ սէ-
- 28 նէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ 'էօմը վէ սէր-
վէթ վէ 'իզգէթէ տօյմուշ օլտադ՝ կիւզէլ
պիր իսթիլլարըգտա վէֆաթ էտիպ , օղլու
- 29 Սիւլէյման ա՛նըն եէրինէ մէլիք օլտու : Վէ
Տաուտ մէլլիյին ա՛մալը իպթիտաընտան սօ-
նընա գատար՝ իլթէ նէպի Սամուէլին քի-
թապընտա վէ Նաթան փէյլապէրին քի-
թապընտա վէ նէպի ճատըն քիթապընտա՝
անըն պիւթիւն հիւքիւմէթի վէ շէճա՛ւթը
վէ ա՛նա վէ Խորայէլէ վէ տիլլարըն ճիւմէ
հիւքիւմէթլէրինէ վաղը՝ օլտն վուգու՛ւթլէ
պէրապէր մուհրաբէր տիր :

ԹԵՎԱՐԻՒ Ի ՍԱՆՆԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ Սիւլէյման իպն ի Տաուտ Տիւքիւմէ-
թիւնտէ թէղեհտ ի գուլիլէթ էյլէտի . վէ Ալլա-
հը Բաղդ անըն իլէ օլուպ' անը զիյատէսիլէ
- 2 մու'աղղամ' գըւտը : Վէ Սիւլէյման պիւթիւն
իսրայէլէ' ետ'նի պին պաշը իլէ երւզ պաշը-
լարա վէ հաքիմէրէ վէ պիւթիւն իսրայէլին
քեաֆֆէ ի րու'էսաքնա' ետ'նի խոնէտան րէ-
- 3 'իսլէրինէ սէօյլէտի : Վէ Սիւլէյման վէ քէնտի-
սի իլէ պերապէր պիւթիւն ճէմա'աթ ճիպ'օնտա
վադը' միւրթէֆէ'այէ կիթտիլէր . զիւրա Բաղդէն
գուլը Մուսանըն պէրրիյէտէ ետփմըջ օլու
ղը' Ալլահն ճէմա'աթ չատըրը օրատա իտի :
- 4 Տադաթ Տաուտ Ալլահն թապուլթ էլ-ահ-
րընը Գիւրեաթեա'արիմտէն անըն իչիւն թէ-
տարիք էյլէտիլի մահալէ կէթիւրիլէ իտի . զի-
րա Տաուտ անա Երուշալիմտէ պիր չատըր
- 5 գուրմուշ իտի . Վէ Պէսալէլ իպն ի Ուրի
իպն ի Հուրն ինչա էթաթիլի պազըր մէզպաճ
օրատա Բաղդէն չատըրը էօնիւնտէ պուլունա-
րազ , Սիւլէյման իլէ ճէմա'աթ անը թալէպ
- 6 էթաթիլէր : Վէ Սիւլէյման օրատա Բաղդէն
հուզուրընտա ճէմա'աթ չատըրընըն պազըր
մէզպաճը ետնընա չըգըպ' անըն իւզէրինտէ
պին մուհրադա թադտիմ' էյլէտի :
- 7 Օլ կէճէ Ալլահ Սիւլէյման կէօրիւնիւպ
անա' թալէպ էյլէ , սանա նէ' վէրէյիմ' տէտի :
- 8 Սիւլէյման տաթի Ալլահ' Սէն փետէրիմ'
Տաուտա պէօյիւք պիր մէրհամէթ կէօսթէրէ-
րէֆ' պէնի անըն եէրինէ մէլիք նասպ էյլէտին .
- 9 Վէ շիմաթի , եա Բաղդ Ալլահ , փետէրիմ'
Տաուտա օլան քէլամըն սուպիթ օլուէն , զի-
րա սէն պէնի' քէսրէթ ճիհէթիլէ եէրին թօ-
ղը գատար օլան պիր գալիմ' իւզէրինէ մէ-
- 10 լիք նասպ էյլէտին : Վէ շիմաթի պու գալի-
մըն հուզուրընտա տուխուլու խուրուճըմ' ի-
չիւն պանա հիքմէթ վէ 'իլմ' իհսան էյլէ . զի-
րա պու պէօյիւք գալիմընտ քիմ' հաքիմ' օ-
լա պիլիք' տէտի :
- 11 Վէ Ալլահ Սիւլէյման խիթապէն' Պու ա-
ղա-սէնին գալիլիտէ պուլունուպ' սէրվէթ վէ
եմվալ վէ 'իզգէթ վէ ետիստա աիւշմէնէրինին
ճանալընը թալէպ էթմէյիպ , ուզուէն 'էօմը
տաթի տիլէմէյէրէք , անճադ սէնի մէլիք
նասպ էթաթիլիմ' գալիմընտ հիւքմ' էթմէք իւզ-

- րէ քէնտին իչիւն հիքմէթ վէ 'իլմ' թալէպ
- 12 էյլէտիլին էճլտէն , Սանա հիքմէթ վէ 'իլմ'
իհսան օլունտու . սանա սէրվէթ վէ էմվալ
վէ 'իզգէթ տաթի վէրիւրիմ' շէօյլէ քի , սէնտէն
աղտէմ' օլան մէլիլէրէ միսլի սէպգաթ էթ-
մէմիշ , վէ սէնտէն սօնկրա տաթի միսլի օլմա-
- 13 յաճաղ աղը' տէտի : Պա'տէհու Սիւլէյման
ճիպ'օնտա օլան միւրթէֆէ'ալտէն , ճէմա'աթ
չատըրը էօնիւնտէն Երուշալիմէ 'ալտէթ էյ-
լէյիպ' իսրայէլ իւզէրինէ իճրա ի հիւքիւմէթ
էյլէտի :
- 14 Վէ Սիւլէյման 'արապա իլէ սուվարի թօփ-
լայըպ' պին տէօրթ երւզ 'առտա 'արապասը
վէ ծն իքի պին նէֆէր սուվարիսի վար իտի .
պուլէլըր տաթի 'արապա շէհրէրինտէ վէ
մէլիլին ետնընտա Երուշալիմտէ եէրէլէտի-
- 15 տի : Վէ մէլիք Երուշալիմտէ կիւմիւշ իլէ
ալթուէնը թաշար կիպի 'առ' պէր լէշ էթտի ,
վէ էրզ աղաճլարընը քէսրէթ ճիհէթիլէ օ-
վտաա պուլունտա ճիւմմէզ աղաճլարը կիպի
- 16 թէղեհտ էյլէտի : Վէ Սիւլէյման իչիւն Մը-
սըրտան աթլար կէթիւրիլէր իտի . մէլիլին
թիւճճար թադըմըն սնլէրի մու'այլէն պիր
պահա իլէ պէօլիւք պէօլիւք ալըրար իտի :
- 17 Վէ Մըսըրտան պիր 'արապայը ալթը երւզ
վէ պիր աթը երւզ էլլի 'էսֆու կիւմիւշէ
ալըպ կէթիւրիլէր իտի . վէ պէօլիւք տաթի
Հիթթիլէրին ճիւմմէ մէլիլէրի վէ Սիւրիանըն
մէլիլէրի իչիւն սնլէրին էլլէրիլէ կէթիւրիլէ
իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Սիւլէյման Բաղդէն իսմ իչիւն պիր
պէլիթ , հէմ տաթի պիր սէրպը միւլաքեանէ
- 2 ինչապրնա գարար վէրտի : Վէ Սիւլէյման
եէթմիշ պին նէֆէր համալ , վէ տաղտա
սէքսէն պին նէֆէր պալթմաճը վէ իւզէրէրինէ
իւշ պին ալթը երւզ նէֆէր նազըր թա'եհն
էյլէտի :
- 3 Վէ Սիւլէյման Սուր մէլիլի Հիւրամա խա-
պէր կէօնտէրիպ' փէտէրիմ' Տաուտա ետփ-
աղըն' ետ'նի անըն իւզամէթի իչիւն պիր սէ-
րպըն ինչապրնա լուլ' օլան էրզ աղաճլարը

4 կէօնտէրտիյն կիպի պառա րո եօփ . Պշթէ պէն Ալլահմ ԲԱՊԱԹ Թադտիս օլուճմադ վէ աննի հուզուրընտա խօշ րա'իհայլ քիւն- լիւք եադմադ , վէ տա'իմի օլան հուզուր եք- մէյնի լաւ' եթիւ , վէ իսրայէլէ իլ էլ էպէտ ֆարզ օլան սապահ վէ ազշամ վէ սէպթ կիւնիքի վէ այ պաշըլաք վէ Ալլահմադ ԲԱՊԱԹ պարամլարընտա մուհրադալար Բաթ- րի' եթիւ իւզըն աննի իմինէ պիր պէյթ ինչա

5 էտիյօրըմ . վէ ինչա էտէճէյիմ պէյթ 'ա- զիմ' օլաճադ , զիրա Ալլահմադ ճիւմիէ իլահ-

6 լարտան ա'գամ տըր . վէ սէմալաթ իլէ սէ- մա իւս սէմալաթ անը հալի օլամադըն հալտէ , անա պիր պէյթ ինչա էթմէյէ քի'մ գատիր տիր . պէն տախի քի'մ իմ քի անա պիր պէյթ ինչա էտէյիմ . անճադ հուզու- ընտա պուխուր եադաճադ պէր եէր Բեթաբի

7 Եթիյօրըմ : վէ շիմոի ալթուռն վէ կիւմիւշ վէ փիրինճ վէ տէմիր վէ երզապանի վէ գըրմըզ վէ լաճիվէրտի գուճաշ իշինտէ մահիր վէ հէք- քաք իշինտէ հիւնէրլէ պիր տատմ' փատէրիմ Տաուտըն թէտարիք էթտիյի վէ Եհուտիյէտէ վէ Երուշալիմտէ Եանըմտա պուլունման եր- պապը մա'րիֆէթ օլանլար իլէ պուլունմադ

8 Իւզըն պանա կէօնտէր , Հէմ տախի պանա Լիպ- նանտան երզ աղաճլարը վէ չամ աղաճլարը վէ ալմուկ աղաճլարը կէօնտէր . զիրա սէնին գուլարընն Լիպնանտա աղաճ քէսմէքտէ մա'րիֆէթլի օլադըլարըն պիլիբիմ , վէ իշթէ պէնիմ գուլարըմ սէնին գուլարըն իլէ պէ-

9 րապէր պուլունաճադ տըր . վէ ինչա Ետէ- ճէյիմ պէյթ 'ազիմ' վէ հայրէթպաիշ օլա- ճադը ճիհէթլէ' պանա քէսրէթ իւզըն քէրէս-

10 Թէ հազըրաղնլար . վէ իշթէ աղաճ քէսէ- ճէք օլան գուլարընա Եիրմի պին քօր թէմիդ պուզուայ վէ Եիրմի պին քօր արփա վէ Եիրմի պին պաթ շէրապ վէ Եիրմի պին պաթ եադ վէրիբիմ' տէտի :

11 Սուր մէլէյի Հիրամ տախի պա թահրիր Սիւլէյմանա ԲԱՊԱ քէնտի գալմընըն սէվտիյի իշիւն սէնի անլէրին իւզըրինէ մէլքը նոսպ

12 Էյլէտի տէլիւ ճէվապ կէօնտէրտի : վէ տա- խի Հիրամ' Սէմալաթ իլէ գէմինի խալդ էտէն իսրայէլին Ալլահմ ԲԱՊԱ միւպարէք օլ- սուն քի ԲԱՊԱ պիր պէյթ իլէ քէնտինէ միւլուքէանէ պիր սէրայ ինչաք իշիւն Տա- ուտ մէլէյէ հիւմէթ վէ 'իլմ' սահիպի 'ազիլ

13 պիր օղուլ վէրտի : վէ շիմոի պէն տախի 'ազըլը վէ մա'րիֆէթլի օլան գաֆամ Հի-

14 րամը կէօնտէրիյօրըմ : Պուր տախի փտէրի Սուրը օլուպ' Տան գըզըլարընտան պիր գարը- նըն օղուլ պուլունարադ' ալթուռն վէ կիւ- միւշ վէ փիրինճ վէ տէմիր վէ թաշ վէ աղաճ վէ երզալանի վէ լաճիվէրտի վէ ա'լա քէթէն վէ

գըրմըզ գուճաշ իշինտէ վէ հէր նէվ' հէքքաք իշինտէ մահիր օլուպ' սէնին երպապը մա'րիֆէթ տտէմլէրին վէ Էֆէնտիմ' փտէրին Տաուտըն երպապը մա'րիֆէթ տտէմլէրի իլէ պէրապէր քէնտիսինէ թէքլիֆ օլունան հէր նէվ' հիւ-

15 նէրլի իշին իճրասընա միւսթա'իտ տիր : վէ շիմոի Էֆէնտիմ' թէքլիֆ էթտիյի պուզուայ վէ արփա վէ եադ վէ շէրապը գուլարընա

16 կէօնտէրտին . Պիդ տախի' սանա լազըմ' օլ- տըղը գատար Լիպնանտան աղաճ քէսիպ' առ- լէրի սանա Եաֆայա սալար իլէ տէնիդտէն կէթիլիլիլ , վէ սէն անլէրի Երուշալիմէ կէօ- թիւրէճէքսին' տէտի :

17 վէ Սիւլէյման իսրայէլ տիյարընտա պու- լունան Էճնէպլիլէրի' փտէրի Տաուտըն էթ- տիյի թահրիր ինուֆուստան սօնկրա թահրիր էթտիյինտէ , անլէր Եիւզ Էլլի իւշ պին ալթը Եիւզ նէֆէրտէն 'իպարէթ պուլունարըն .

18 վէ անլէրտէն Եէթմիշ պինինի համալ վէ սէքսէն պինինի տաղտա պալթաճը վէ իւշ պին ալթը Եիւզիւնիւ' անլէրի իլլէթմէք ի- շիւն նաղըր թա'իւն Էյլէտի :

ՊԱՊ 3

1 վէ Սիւլէյման Երուշալիմտէ Մօրիյա տա- ղընտա փտէրի Տաուտա Բապա կէօրիւն- տիւլիւ եէրտէ' Եա'նի Տաուտըն Եէպուսի Օր- նանըն խարմանընտա թէհէյէ Էյլէտիյի մէվ գըրտէ պէյթ իւր ԲԱՊԱԹ ինչա էթմէյէ պաշ-

2 լաար : վէ հիւքիւմէթինին տէօրտիւնիւն սէնէսինտէ Էքինճի այլն Էքիսինտէ պինայա

3 պաշաար . վէ պէյթ Ուլաշը պինա էթմէք իշիւն Սիւլէյմանըն գօտըրը թէմէլ պու ի- տի , Եա'նի Էքրի Էօլլիւլէ թուլը ալթմըշ ղը-

4 րա' վէ 'արզը Եիրմի զըրա' իտի : վէ Էօնիւն- տէ օլան Էյլմանըն թուլը պէյթին 'արզընա կէօրէ Եիրմի զըրա' օլուպ' իրթիֆա'ը տախի Եիւզ Եիրմի զըրա' իտի . վէ անը տախիլէն խալիս

5 ալթուռն իլէ գափաար . վէ պէյթ ի 'ազիմի չամ աղաճլարըլէ գափալըպ , պուլուն տախի խալիս ալթուռն իլէ գափալարադ' անն իւզէ- րինէ խուրմա աղաճլարըլէ զինճիլէր նազշ

6 Էթտի : վէ պէյթի զլիյնէթ իշիւն զէրըյ- մէթ թաշաար իլէ թէգէին Էյլէտի . ալթուռն

7 տախի ֆարուաիմ ալթուռն իտի : վէ պէյ- թին տիրէլէրինին վէ գափու սէօլլէրինին վէ տիվարընըն վէ գափուլարընըն ալթուռն իլէ գափալըպ' տիվարընըն իւզըրինէ քէրուպիլէր նազշ էթտի :

8 վէ պէյթ ի գուտո իւլ ագտաար ինչա էթտի . պու տախի թուլէն' պէյթին 'արզը- նա կէօրէ Եիրմի զըրա' վէ 'արզէն Եիրմի զը- րա' օլուպ' անը ալթը Եիւզ թալունթ խալիս

- 9 Եւ թուուն իլէ գափլատը : Վէ միւլարըն վէզնի
էլ լիւէր միւսգալ ալթուն իտի . ֆէվգանի օ-
- 40 տալարը տախի ալթուն իլէ գափլատը : Վէ
պէյթ ի գուտս իւլ ագտաստէ իքի 'տտէտ
զմա քերուպի եափըպ' անլերի ալթուն իլէ
- 44 գափլատը . ֆերուպիլերին գանատարը թու-
լէն երմի զըրա' օլուպ , պիր գանատ պէշ զը-
րա' օլարագ պէյթին տիվարընա եթիշիր
իտի , վէ տիկեր գանատը պէշ զըրա' օլա-
րագ տիկեր քերուպիին գանատընա եթիթ-
- 42 շիր իտի : Վէ օլ պիր քերուպիին պիր գա-
նատը պէշ զըրա' օլուպ պէյթին տիվա-
րընա եթիշիր իտի . վէ տիկեր գանատը պէշ
զըրա' օլուպ օլ պիր քերուպիին գանատը-
- 43 նա մուլթատը իտի : Պու քերուպիլերին
գանատարը երմի զըրա' գատար ուզանմըշ
իտի . քենտիլերի տախի այագտա տուրարագ'
եիւզլերի *պէյթէ տոզըու իտի :
- 44 Վէ թէֆրիգ փերտէսին լաճիվերտի վէ
երդավանի վէ զըրմըզ գուճաշտուն վէ ա'լա
քէթէնտէն եափըպ' անըն իւզլերին քերուպի-
լեր նագշ էթտի :
- 45 Վէ պէյթին էօնիւնտէ' իրթիֆա'ը օթուզ
պէշ զըրա' օլարագ' իքի 'ամուտ եափտը .
պուլարըն Տեր պիրի իւզլերինտէ պէշ զըրա' .
- 46 եթիֆա'ը պաշլըզարը վար իտի : Վէ Տա-
պիրտէ օլուզէ կէր զինճիրլեր եափըպ' ամուտ-
լարըն պաշլարը իւզլերինտէ գոտու . եիւզ 'ա-
տէտ նար տախի եափըպ զինճիրլեր թագ-
- 47 տը : Վէ օլ 'ամուտլարը Տէյթէլին էօնիւնտէ
պիրինի սաղա վէ տիկերինի սօլա տիքիպ ,
սաղտա օլանա Եագին վէ սօլտա օլանա Պօ-
'աղ թէսիլէ էյլէտի :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ թուլէն երմի զըրա' վէ 'արզէն երմի
զըրա' վէ իրթիֆա'էն օն զըրա' օլարագ պա-
զըրտան պիր մեզպաճ եափտը :
- 2 Վէ Տափուզը տէօթմէ եափտը . պունուն
քէնարընտան քէնարընա ֆա'րը օն զըրա'
վէ իրթիֆա'ը պէշ զըրա' վէ մուհիթի օթուզ
- 3 զըրա' օլարագ շէքլի միւտէվիլեր իտի : Վէ
իքի սըրա , վէ Տեր զըրա'տա օնար էօքիւզ օլ-
տըզ Տալտէ , Տափուզըն ալթ թարաֆընտա
տա'իրէն Տեր թարաֆտա էօքիւզ շէքլի օլուպ'
պունլար' հա'լապ տէօքիւլտիլիւնտէ պերուր
- 4 տէօքիւլտիլ : Պա հա'լապ օն իքի Դէօթմէ
էօքիւզ իւզլերինտէ տուրուպ , պունլարըն իւ-
ջիւ շըմալէ վէ իւջիւ զարպա վէ իւջիւ ճէնու-
պէ վէ իւջիւ շարգա միւլթէվէճիճ իտիլեր . վէ
Տափուզ անլերին իւզլերլերինտէ օլուպ' ճիւմ
լէսինն արտ թարաֆը իւջլերլէ տոզըու իտի .

*Եւ-Խր իւջլեր

- 5 Վէ գալընըզը տէօթմէ փարմագ վէ քէնարը
գանպագ շէքլինտէ մամուլ' գատէճ քէնարը
կիպի օլարագ' իւջիւ պին պաթ աալըր իտի :
- 6 Վէ երդգափագ իւջիւ օն 'ատէտ գուրնա
տախի եափըպ' պէշինի սաղ թարաֆա վէ
պէշինի սօլ թարաֆա գոտու . մուհիւրագ
օլաճագ շէյլերի պունլարտա երդգալար իտի .
ամմա Տափուզ քեսհինլերին երդգանմալարը
- 7 իւջիւն իտի : Վէ օն 'ատէտ ալթուն շէմ'տունը'
անլերին շէքլ ի մու'ալլէնինէ կէօրէ եափըպ'
Տէյթէլտէ, պէշինի սաղա վէ պէշինի սօլա գոտու :
- 8 Վէ տախի օն սօֆրա եափըպ' անլերի
Տէյթէլտէ' պէշինի սաղ վէ պէշինի սօլ թա-
րաֆա գոտու . վէ եիւզ 'ատէտ ալթուն լէ-
յէն եափտը :
- 9 Շէմ' տախի քեսհինլերին Տափուզըն վէ
պէշիւք Տափուզը վէ Տափուզըն գափուլարընը
եափըպ' գափու գանատարընը փիրինճ իլէ
- 40 գափլատը : Վէ Տափուզը սաղ թարաֆընտա
ճէնուպէ տոզըու ճանիպ ի շարգա գոտու :
- 44 Վէ Նիրամ գաղանլար իլէ քերէքլերի
վէ էյլէնլերի եափտը . վէ մէլիք Սիւլէյմա-
նըն էֆի միւճիպինճէ պէյթ Ուլաճ իւջիւն
- 42 եափտըզը իլի թէմմա' էյլէտի , Եա'նի իքի
'ամուտը վէ քերէքլերի վէ իքի 'ամուտըն
թէփլերլերինտէ պուլուճանա պաշլըզարըն վէ 'ա-
մուտլարըն թէփէսինտէ օլան պաշլըզարըն
իքի քերէքլերլերի էօթմէն շէպէք նագըշա-
- 43 ը , Վէ իքի նագըշարըն իւլէրինտէ' եա'նի
'ամուտլարըն պաշլըզարընըն իքի քերէքլե-
րինի էօթմէն շէպէք իլի նագըշն Տեր պիրի
իւջիւն իքիշեր սըրա նարլար օլարագ' տէօթմ
- 44 էիւզ նար լէպլէ , Վէ գա'իտլերի տախի վէ
գա'իտլեր իւզլերինտէ օլան գուրնալարը ,
- 45 Վէ պիր Տափուզը վէ անըն ալթընտա օն իքի
- 46 'ատէտ էօքիւզիւ տախի եափտը : Վէ մէ-
լիք Սիւլէյմանըն էմրի միւճիպինճէ գալֆա-
րըն իքի պէյթ իւլ ՐԱՊ իւջիւն գաղանլա-
րը վէ քերէքլերի վէ շաթալարը վէ քեսա-
ֆէ ի էտէվալթըն խալիս փիրինճտէն եափտը :
- 47 Մէլիք պունլարը' իրտան օվադընտա Սուբ-
թօթ իլէ Սարաթտանըն պէյնինտէ վագը'
պիր գալթը թօփրագտա տէօթալարտիլ :
- 48 Վէ Սիւլէյման պու էտէվալթըն ճիւմէսի-
նի զայէթ քեսթէթ իւզլէ եափտը . զի-
- 49 ըս փիրինճ թարթըյա կէլմէզ իտի : Վէ
Սիւլէյման' պէյթ Ուլաճ իւջիւն օլան էտէ-
վալթըն քեսաֆէսինի , ալթուն մեզպաճը վէ
Տափուզըն էմմէքլերինն գօնուլարըզարըն սօֆ-
- 20 ըալարը , Վէ էմր օլունարըզ իւզլէ՝ Տապիր
էօնիւնտէ եանանագ օլան շէմ'տանլարը վէ
- 21 գանտիլլերին խալիս ալթունտան , Վէ չի-
շէքլեր իլէ գանտիլլերի վէ մաշալարըն ալթուն ,
- 22 օլ տախի էն խալիս ալթունտան , Վէ մա-

գաղարը վէ լէյէնէրն վէ պուխուր գաղարը
վէ պուխուրտանլարը խալիս ալթունտան, վէ
պէյթին գափուլարըն՝ եա'նի գուտս իւլ
ադուտսըն իչ գափուսընը գանատլարընը վէ
պէյթին՝ եա'նի հէյքէլն գափու գանատ-
լարընը ալթունտան եափտը :

ՊԱՊ 5

4 Պէյթլէճէ Սիւլէյմանըն պէյթ իւր ՐԱՊՊ իչին
եափտըը շէյլէրին ճիւմէսի թէմամ օլտու .
վէ Սիւլէյման՝ փետերի Տաուտըն թադտիս
հէյթտիլ շէյլէրին, կիւմիւշիւ վէ ալթունը վէ
էտէվաթըն քեաֆֆէսինի կէօթիւրիւպ՝ պէյթ
Ուլլահըն խաղինէլէրինէ գօտու :

2 Օլ գէման Սիւլէյման՝ իսրայէլին ինթի-
յալլարընը սըպթլարըն ճէմի՝ ի բու'եսասընը
վէ պէնի իսրայէլին խանէտան բէ'իսլէրինի ,
ՐԱՊՊԸ թապութ իւլ 'ահալընը շէհր ի Տա-
ուտտան՝ եա'նի Սիօնտան եօդարը կէթիւրմէք

3 իչին՝ Եբուշալիմէ ճէմ՝ հէյթտի : Վէ բի-
ճալը իսրայէլին ճիւմէսի տախի եէտինճի
այտու օլան պոյրամտա մէլիյին նէգտինէ

4 թէճէմիւլ՝ էթտիլէր : Վէ իսրայէլին պիւլ
ճիւմէ ինթիյալլարը կէտիքտէ Լափիլիէր

5 թապութը գաղարտընը, Վէ քեահինէր իլէ
Լափիլիէր թապութը վէ ճէմա'աթ չառըը-
նը վէ չառըրտա պուլունան էտէվաթը մու-
գատտէսինի քեաֆֆէսինի եօդարը կէթիւր-

6 տիլէր : Վէ մէլէք Սիւլէյման վէ նէգտինէ
թէճէմիւլ՝ էթմիշ օլան իսրայէլին պիւթիւն
ճէմա'աթը թապութըն էօնիւնտէ օլտուգ ,
քերթիւտէն 'աւտու հիսապա կէլմէք գօյուն-

7 լար իլէ սըզըրլար գէպհ էթտիլէր : Վէ քեա-
հինէր՝ ՐԱՊՊԸ թապութ իւլ 'ահալընը մա-
գամնա , պէյթին Տապիլինէ եա'նի Գուտս
իւլ ադուտա , քերուպիլէրին գանատլարը

8 ալթուն կէթիւրտիլէր : Ջիւրա քերուպիլէր
գանատլարընը թապութըն մագամը իւզէրի-
նէ եպարադ՝ թապութ իլէ գօլլարընը եօդա-

9 րտան էօրթէրլէր իտի : Վէ գօլլարըն ուղաթ-
տընը , շէյլէ քի գօլլարըն ուղլարը խարիճ-
տէն կէօրիւնմէլիպ թապութտան Տապիլին
էօնիւնտէ կէօրիւնիւրլէր իտի . վէ պու կիւ-

10 նէ գաւտար օրատա տըր : ՐԱՊՊԸ պէնի իսրա-
յէլ իլէ՝ Մըրըրտան խուրուճլարընտա 'ադալը
'ադ էյլէտիլի գէման Մուսանըն Հօրէպտէ
անըն իչինէ վադ՝ էթտիլի իրի 'աւտալէվ-
հատան մա'տա , թապութ իչինտէ պիւր շէյ
եօդ իտի :

11 Վէ քեահինէր մագտիստէն չըգտըլլարըն-
տա , (զիւր հազըր պուլունան քեահինէր նէվ-
պէթիլ խըտմէթ էթմէյլէրէք՝ ճիւմէսի թադտիս

12 օլտուտուլար , վէ Ասաֆ վէ Հէյման վէ Եե-

տուլթուն վէ անլէրին օղուլլարը վէ պիւրտեր-
լէրիլէ պէրապէր պուլունապ՝ մուղաննի օլան
Լափիլիէրին ճիւմէսի ա'լա քէթէն կիլինմիշ
օլտուգ , զիլլէր վէ սանթուրլար վէ թանպուր-
լար իլէ մեղսահըն ճանիպի շարգիսինտէ տուր-
մագտա վէ անլէր իլէ պէրապէր եիւզ երմի նէ-

13 Ֆէր քեահին պօրու չալմագտա իտիլէր) Պօրու
չալմալար իլէ մուղաննիլէր պիւլ էթթիֆագ-
պիւր ալաղլէ ՐԱՊՊ Տամա ու սէնա էտէրէք՝
վէ պօրուլար վէ զիլլէր վէ մուսիգի ալէթիւ-
րիլէ բէֆ՝ ի ալաղ էտիպ՝ ՐԱՊՊԸ թէմճիտ
էտէրէք , ֆէրիմ տիւր , վէ 'իսայէթի էպէտի
տիւր՝ տէտիլլէրինտէ , պէյթ՝ եա'նի պէյթ

14 իւր ՐԱՊՊ պուլութ իլէ մէմու օլտու . Գեա-
հինէր տախի պուլութ սէպէպինտէն իճրա ի
խըտմէթ իչին տուրամաղլար իտի , զիւրա
պէյթ՝ Ուլլահ ՐԱՊՊԸ ճէլալի իլէ մէմու
իտի :

ՊԱՊ 6

1 Օլ գէման Սիւլէյման տէտի քի , ՐԱՊՊ՝ Գա-
րա պուլութտա աաքին օլտըրմ՝ տէլիւ պու-

2 յուրմուշ տըր . Սաքին օլմագլըղն իչին
պիւր պէյթ՝ վէ իլ էլ էպէտ իգամէթին իչին

3 պիւր մէքեան պինա էթտիմ : Վէ իսրայէլին
պիւլթիւն ճէմա'աթըն պադատա տուրմուշ
օլտուգ , մէլէք եիւզինիւ չէվիլիպ՝ իսրայէ-
լին պիւլթիւն ճէմա'աթընա պէրէքէթ օգու-

4 յարագ տէտի քի , ֆէնտի աղզըլէ փէտէ-
րիմ Տաուտա վա'տ վէ եէտիլլէ իճրա էտէն
իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ միւպարէք օլտուն .

5 Ջիւրա պուլուրմուշ տըր քի՝ Գալմըմը Մը-
սըրտան չըգաւարտըմ կիւնտէն պէրու իս-
միմէ մագամ օլմագ իւզըէ պիւր պէյթ ին-

6 պիւր շէհր ինթիլապ էթմէտիմ , վէ գալմըմ
իսրայէլ իւզէրինէ հիւքմուր օլմագ իւզըէ
պիւր տաթմ տախի ինթիլապ էթմէտիմ . Լա-

7 տիմ : Վէ իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊԸ իսմին
պիւր պէյթ ինչա էթմէքլէք փէտէրիմ Տաու-
տըն կէօնիւնտէ իտի . Վէ ՐԱՊՊ փէտէրիմ

8 Տաուտա խիթապէն՝ իսմիմ իչին պիւր պէյթ
ինչա էթմէքլէքի կէօնիւնէ գօտուն . պունու

9 կէօնիւնէ գօտըղնա էյի էթտին . Լաքին
պէյթի սէն ինչա էթմէյէճէք սին , սնճագ սէ-
նին սուլպինտէն կէլէճէք օղլըն իսմիմ պէյթի

10 ինչա էտէճէք տիւր՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ պուլուր-
տըը քէլամը եէրինէ կէթիւրէրէք , պէն փէտէ-
րիմ Տաուտըն եէրինէ կէլիպ՝ ՐԱՊՊԸ պու-

յուրտըը իւզըէ իսրայէլին թախիթնա ճիւ-

- լուս իլէ : Իսրայէլէն Ալլահը ՐԱՊՊԸՆ իսմինէ
 41 պու պէյթի ինչա էյլէտիմ : Վ է ՐԱՊՊԸՆ պէ-
 նի Իսրայէլ իլէ 'աբա էյլէտիյի 'աճաբ հա-
 վի օլան թապութը օրայա վազ' էյլէտիմ :
 42 Պա'տէհու ՐԱՊՊԸՆ մեզպաճը էօնիւնտէ'
 Իսրայէլին պիւթիւն ճէմա'աթը հուղուրն-
 43 տա տուրուպ էյլէրինի գալարաբը . (Ձիբա Սիւ-
 լէյման' թուլէն պէշ զըբա' վէ 'արդէն պէշ
 զըբա' վէ իրթիֆա'էն իւշ զըբա' օլան փիբինճ-
 տէն պիր մէնպէր հափմըշ օլարաբ , անրն իւ-
 ճէրինտէ տուրուպ' Իսրայէլին պիւթիւն ճէ-
 մա'աթը հուղուրնտա տիղ չէօբէրէք էյլէրի-
 44 նի սէմայա տօղրու գալարմըշ իտի .) Վ է
 տէտի քի' էյ Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ , հու-
 ճուրնտա պիւթիւն գալարէրիյէ սիւլուք է-
 տէն գուլարնի 'աճա վէ 'ինայէթ հընդ էտէն
 սէնին կիպի պիր իլաճ' նէ եօգարնտա սէմա-
 45 վէ նէ աշարտա զէմինտէ վարաբը : Պու կիւն
 զաճիր օլարը կիպի սէն' գուլն փէտէրիմ
 Տաուտա էյլէտիյին վա'տը հընդ էտիպ' աղղըն
 իլէ սեյլէտիյին ետտիյի իճրա էյլէտին :
 46 Շիմտի , էյ Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ , գու-
 լն փէտէրիմ Տաուտա սեյլէտիյին' եա'նի
 Հուղուրնտա սիւլուք էյլէտիյին կիպի' օ-
 ճուլարն շէրի'աթըմտա սիւլուք էթմէք ի-
 չիւն մէսէքէրինն մուգալէտ օլմալարը շար-
 թըյէ չուղուրնտա Իսրայէլին թախթընա
 ճիւլուս էտէճէք պիր ատէմին էքսիք օլմայա-
 47 ճագ' տէյիւ էթտիյին վա'տը հընդ էյլէ : Վ է
 շիմտի , էյ Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ , գուլն
 Տաուտա սեյլէտիյին քէլամ' թէհադգուգ
 էթսին :
 48 Լաբին Ալլահ Ֆիլ հագիղէ զէմինտէ ատէմ-
 լէր իլէ սաբին օլմ'ը մը . իշթէ սէմալաթ վէ
 սէմա իւս սէմալաթ սէնի հալի օլամադ . պու
 49 պրնա էթտիյիմ' պէյթ նէ'րէտէ գալար . Եա
 Ալլահմ' ՐԱՊՊ , գուլնն սէնին հուղուրն-
 տա էյլէտիյի նիյաղ վէ տու'այը իսթիմա'
 իչիւն գուլնն տու'ա վէ բիճաբնա թէվէճ-
 20 ճիւս էյլէ , փի կէճէ կիւնտիւղ պու պէյթէ'
 եա'նի' իսմիմի օրայա գօյաճաղմ' տէյիւ սեյ-
 լէտիյին մաճալէ կէօղէրին աշըգ օլարաբ , գու-
 լնն պու մագաճտա էտէճէյի տու'այը իս-
 21 թիմա' էտէսին : Վ է գուլն վէ գալմըն' իս-
 րայէլին պու մագաճտա էտէճէքէրի տու'ա-
 լարը իսթիմ' ետիպ , սաբին օլարըն' մէքեան'
 տան' եա'նի սէմալաթտան իսթիմա' էյլէյե-
 սին վէ իսթիճապէթ էտիպ 'աֆիլ էտէսին :
 22 Պիր քիմէ գօնըպ' ալէյճինտէ կիւնաճ
 իշլէյիպ , փալըր քաթ' անա եէմին թէքիֆ է-
 տեր տէ' եէմին պու պէյթտէ սէնին մեզպաճը-
 23 նն էօնիւնտէ էտիլէճէք օլարաբ , Սէն
 սէմալաթտան իսթիմա' էտիպ' գուլարնն
 տա'վարնը ֆաուլ էտէքէք , միւճրիմ 'ալէյ-

- հինտէ հիւբմ' էտիպ' եափարընը պաշը իւղէ-
 րինէ կէթիլէսին , վէ սալէհի թէպրիյէ իլէ
 անա տալահնա կէօրէ վէրէսին :
 24 Վ է գալմըն' Իսրայէլ սանա կիւնաճ իշ-
 լէտիքէրի իչիւն' տիւլմէնէրի էօնիւնտէ մաղ-
 լուպ օլարաբը հալտէ , էյէր սանա բիւճու'
 էտիպ' իսմինի թա'գիղ էտէքէք , պու պէյթտէ
 սանա տու'ա վէ նիյաղ էտէճէք օլարաբաբ
 25 Սէն սէմալաթտան իսթիմա' էտիպ' գալմըն'
 Իսրայէլին կիւնաճըն' 'աֆիլ էտէսին , վէ սա-
 լէրի էճաալարնա վէրտիյին տիյարա ի'աաէ
 էտէսին :
 26 Սանա գարշը կիւնաճ իշլէտիքէրի իչիւն'
 կէօք գափանըպ եաղմուր օլմաբըը հալտէ ,
 էյէր պու մագաճտա տու'ա էտիպ իսմինի թա'
 զիղ էտէքէք , անլէրի թէ'տիպ էթտիյին իչիւն
 27 կիւնաճլարնտան բիճաթ էտէքէրէսէ , Սէն
 սէմալաթտան իսթիմա' էտիպ' սիւլուք էտէ-
 ճէքէրի էյի թարիգի անլէրէ էօյրէթմէք ի-
 չիւն' գուլարնն վէ գալմըն' Իսրայէլին կիւ-
 նաճլարնը 'աֆիլ էտէսին , վէ գալմընա մի-
 րա օլմաճ իւղէ վէրտիյին տիյարա եաղմուր
 վէրէսին :
 28 Տիյարտա գըթըղ օլարգտա եա թա'սն
 վուգու'նտա , վէ եանըղը վէ սարըղ վէ
 չէքիլէ վէ թըթըղ զուհուրնտա , վէ եաթու
 սաբին օլարաբը տիյարտա տիւլմէնէրի ան-
 լէրի թալիկ էթտիքէրինտէ' հէր նէ տիւր-
 29 լիւ պէլիյէ վէ մարաղ օլարաբ , Գալմըն' իսրա-
 յէլին քէտաֆէ ի ճէմա'աթընտան հէր հանը
 ատէմ' պիր տու'ա վէ նիյաղ էտիպ տէ' հէր
 քէս քէնի տէրաինի վէ աղըրնը պիլէրէք
 էլլէրինի պու պէյթէ տօղրու ուղաաճադ օ-
 30 լուրա , Սէն սէմալաթտան , սաբին օլար-
 ղըն' մէքեանտան իսթիմա' իլէ 'աֆիլ էտէ-
 սին , վէ հէր ատէմէ գալպին պիլտիյին
 իչիւն պիւթիւն մէսէքէրինն կէօրէ վէրէսին .
 (ղիբա պէնի պէշէրին գալպին եալընը սէն
 31 պիլլըսին .) Թա քի էճաալարնա վէրտիյին
 տիյարտա եաշարաբը ճէմի' է էյաճտա
 սէնին թարիգէրինտէ սիւլուք էթմէք իչիւն
 սէնտէն գօրգալար :
 32 Վ է գալմըն' Իսրայէլտէն օլմայըպ' սէնին
 'աղմ' իսմին վէ գուտրէթլի էլին վէ ուղանմըշ
 պալըն իչիւն ուղադ պիր տիյարտան օլան
 պիր էճնէպի կէլիլ տէ պու պէյթտէ տու'ա
 33 էտէրէ , Սէն սէմալաթտան , սաբին օլարըն'
 մէքեանտան իսթիմա' էտիպ' էճնէպինն սա-
 նա էթտիյի հէր տու'այա կէօրէ եափաբն ,
 թաքի զէմինն պիլ ճիւմէ իւմմէթէրի իս-
 մինի թանըյալ գալմըն' Իսրայէլ միսիլիւ-
 սէնտէն գօրգալար , պու պրնա էյլէտիյիմ
 պէյթին սէնին իսմինն եաա օլուսաղընը
 պիլլէրէ :

- 31 Եւթեր գաղմբն տիւղմէնէրի 'տէյճինէ ան-
լէրի կէճտտերէճէյին եօլտան մուհարեպէ ի-
չին չըգըպ տա , պու ինթ իխապ էթտիյին շէհ-
րէ վէ իսմին իչին պինա էյլէտիյիմ պէյթէ
միւթէվէճճին 'սանա տու'ա էտերլէրսէ ,
35 Սէն սէմալթտան տու'ա վէ նիյաղարընը
իսթիմա' էտիպ հագգըրընը իհագգ էտէսին :
36 Եւթեր սանա կիւնաճ իշէրլէր իսէ , (զիրա
կիւնաճ իշէմէյէն տաեմ' եօգ տըր ,) սէն
տախի զազապա կէլիպ' սնլէրի տիւղմէնէրի-
նին էլինէ թէսլիմ' էտերսէն , վէ անլէրի էսիր
էտէնլէր տնլէրի ետգընտա եա ուղապտա օ-
լան տիւղմէն տիյարընա էսիր կէօթիւրիւր-
լէրսէ , Սէնֆի օլտըղլարը տիյարաա գաղպէն
թէվէպէ կէլիպ իւլճու' էտերլէրսէ , վէ է-
յեր էսիր օլտըղլարը տիյարաա սանա նիյաղ
էտիպ' կիւնաճ իշէտիւր , քէօթիւրիւր վէ
38 հագգըղլարը էյլէտիւր' տէյերէք , Սանա ճան
ու տիլտէն իւլճու' էտիպ' մէնֆի օլտըղլարը
էտերլէրի տիյարընտ էճտատարընա վէր-
տիյին քէնաի տիյարընտ տօղրու վէ ինթի-
խապ էյլէտիյին շէհրին իլէ իսմինէ պինա
էյլէտիյիմ պէյթէ տօղրու տու'ա էտերլէրսէ ,
39 Սէն սէմալթտան , սաքին օլտըղլարը մէքեան-
տան տու'ա վէ նիյաղարընը իսթիմա' իլէ
հագգըրընը իհագգ էտիպ' գաղմբնըն սանա
40 գարըն իշէտիյի կիւնաճը 'աֆվ' էտէսին : Շիմ-
տի , Եա Ալլաճըմ' , պու մահալտէ 'աբզ օլ-
նա տու'այա կէօղլէրին ալըգ վէ գուլաղլարըն
41 մագալլէտ օլտու' : Վէ շիմտի , Եա Րաղղ
Ալլաճ , սէն վէ գուլաղլարըն ինթիւր թաղաթ իւլ
'աճտը մէքեանը իսթիւրաճաթընա գըյաժ
էյլէ . եա Րաղղ Ալլաճ , քեահնլէրին խե-
լաա կիյինսին , վէ մագալտէպէրին նի-
42 մէթլէ մէտրուր օլտու' : Եա Րաղղ Ալլաճ ,
մէսիճինին երիզիւնիւ րէտտ էթմէ , վէ գու-
լըն Տաուտա էյլէտիյին 'ինայէթլէրի թէղէք-
քիւր էյլէ :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ Սիւլէյման տու'այը թէմամ' էթտիյի
կիպի սէմալտան աթէշ նիւզուլ էտիպ' մուհ-
րադա իլէ զէպիճէլէրի եաղաը , վէ Րաղղըն
2 ճէլալի իլէ պէյթ մէմու օլտու' : Քեահնլէր
տախի պէյթ իւր Րաղղու . կիրմէյէ միւթէ-
տիր օլմաղլար , զիրա պէյթ իւր Րաղղ Րաղ-
3 զըն ճէլալի իլէ մէմու իտի : Վէ պէնի իո-
րայէլին քեաֆֆէսի աթէշին նիւզուլին վէ
Րաղղըն ճէլալին պէյթ իւզըրինտէ օլտըղընը
կէօրաիւքլէրինտէ երեզ իւսթիւր եէրէ տիւ-
շէրէք , տէօշէմէ իւզըրինտէ սէճտէ էյլէրիպ ,
Զիրա քերիմ' տիր , զիրա 'ինայէթի էպէտի
4 տիր' տէյիւ Րաղղու համա էյլէտիլէր : Պա' .

- տէհու մէլէք իլէ գաղմբն քեաֆֆէսի Րաղղըն
հուզըրընտա զէպիճէլէր զէպճ էթտիլէր :
5 Վէ մէլէք Սիւլէյման երիմի իքի պին 'ըղըր
վէ երեզ երիմի պին գոյուն զէպճ էյլէտի .
պէյթէճէ մէլէք իլէ գաղմբն քեաֆֆէսի պէյթ
6 Ուլաճը թաղաիւ էյլէտիլէր : Վէ քեահնլէր
իւրմէթլէրի իւզըն տուրտուլար , Լալիլիլէր
տախի' Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր' տէյերէք ,
Րաղղու թէղլիր էթմէք իւզըն' մէլէք Տաուտըն
եաֆմըշ վէ պուլարըն եէտիլլէ Րաղղու համա
էյլէմիշ օլտըղը մուսիգի ալէթլէրիլլէ տու-
րարագ , վէ քեահնլէր գարընլարընտա պօրու
չալարագ' պիւթիւն իսրայէլ այագտա տու-
րուօր իտի :
7 Վէ Սիւլէյմանն եաֆմըշ օլտըղը պաղըր
մէղպաճ մուհարաղար իլէ էքմէք թագաիմէ-
լէրին վէ եաղարը ալամաղընտան Սիւ-
լէյման պէյթ իւր Րաղղըն էօնիւնտէ օլա-
հալլէնն օրթա եէրինի թագաիւ էյլէլիպ ,
մուհարաղար իլէ սէլաթթ թագաիմէլէրինին
8 եաղընը օրտաա թագաիւմ էթտի : Օլ զէման
Սիւլէյման վէ անն իլէ պէրապէր պիւթիւն
իսրայէլէ եա'նի Համաթ մէտիլէլինտէն Մըրը
վատիսինէ գաւտար օլա' էէրլէրտէն իէճէ-
է-էն զայէթ պէյթիւք պիր ճէմա'աթ եէտի
9 կիւն պայրամ' թուլթուլար : Վէ սէքիլինճի
կիւնիւ պէյթիւք պայրամ' էյլէտիլէր , զիրա
եէտի կիւն մէղպաճըն թագաիւնի էտիպ' եէ-
10 տի կիւն տախի պայրամ' էթտիլէր : Վէ եէ-
տինճի այըն երիմի իւլիւնճիւ կիւնիւնտէ'
Րաղղըն Տաուտա վէ Սիւլէյմանա վէգաղմը
իսրայէլէ իհան էյլէտիլին 'ինայէթտէն տօ-
լայը մէտրուր վէ տիլաա օլտարագ , գաղմբ
չաւըրընտա կէօնտէրտի :
11 Վէ Սիւլէյման պէյթ իւր Րաղղը վէ սէրայը
միւլաքեանէյի իքմալ էյլէտի . կէրէք պէյթ
իւր Րաղղու , վէ կէրէք 'սէրայը միւլաքեանէ-
տէ Սիւլէյման հէր նէ քի եաֆմաղըղը միւ-
րաա էթտի իսէ' անա մուլաֆֆադ օլտու' :
12 Վէ Րաղղ Սիւլէյմանա կէճէլլին կէօրիւ-
նիւպ անա տէտի քի' Տու'անը իսթիմա' է-
տիպ' պու մէքեանը քէնաիմէ պէյթ ի զէպի-
13 ճէ օլմագ իւզըն' ինթիխապ էյլէտիմ' : Եաղ-
մուր կէլմէմէսի իչին սէմուր գափաղըղմ' ,
եախօտ տիյարը եէմէլէրի իչին չէքիլէլէրէ
էմր էթտիլլիմ' եախօտ գաղմբ' որաւընտ
14 թա'ուն կէօնտէրաիյիմ հալտէ , իսմիմէ եաա
օլաւան գաղմբ' թէվաղու' էտիպ' տու'ա է-
տէրէք , տիտարընը թալէպ էտերլէր' վէ քէօ-
թիւ եօլարընտան իւլճու' էյլէրլէրսէ' պէն
տախի սէմալթտան իսթիմա' էտիպ' կիւ-
նաճարընը 'աֆվ' էտերէք տիյարընտա շի-
15 ֆա վէրէճէլլիմ' : Շիմտի պու էքեանտա 'աբզ
օլա'աա տու'այա կէօղլէրին ալըգ վէ գուլաղ

- 36 Լարբմ անը իշխորի օլաճագ տըր : Վէ շինորի
իսմիմ իւ էլ էպէտ անտէ օլմագ իւզըն՝ պու
պէյթի ինթիսագ վէ թագաթիս էյլէտիմ, վէ
կէօլլէրիմ իլէ գալպիմ տա՛իմ իւլ էվգաթ
- 17 անտէ օլաճագ տըր : Սէն տաթի՛ էյէր փե-
տերին Տաուտըն սիւլուք էյլէտիյի կիպի սա-
նա էմը էյլէտիյիմին քեաֆֆէսինի իճրա իլէ՛
գաւալանիյն վէ աճքեամըմը ճըֆգ էտերէք Տու-
- 18 զուլըմտա սիւլուք էտէր իսէն, իսրայէլ իւ-
զէրինէ սէնտէն պիր Տիւրմտար էքսիք օլմա-
յաճագ՝ տէյէրէք, փէտերին Տաուտ իլէ
'ադտ Ե՛աճտ էյլէտիյիմ՝ կիպի՛ սէնին թաթիմը
- 19 միւլուքեանէնի սապիթ գըլարմ : Վէ էյէր
սիւլ տէօնիւպ՝ էօնիւնիւպ վազ՝ էյլէտիյիմ
գաւալանիյն վէ էվամիրիմի թէքքէ՛ կիտիպ զայ-
րը իւլաճարա խըտմէթ վէ իպատէթ էտէր-
- 20 սէնիզ, Պէն տաթի՛ Գիգէ վէրտիյիմ՝ տիյա-
րմտան Գսիգէ քէօքտէն սէօքէճէյիմ, վէ իս-
միմէ թագաթիս էյլէտիյիմ՝ պու պէյթի Տու-
զուլըմտան րէտտ էտիպ՝ անը ճէմի՛ ի միլէ-
տէ մէսէլ վէ իսթիճա իշխն գօյաճաղմը :
- 21 Վէ ա՛լի օլան պու պէյթ տաթի՛ եանընտան
Տէր կէչէնէ մուճիպ ի Տայրէթ օլուպ՝ Բաղա
պու տիյարա վէ պու պէյթէ նի՛չիւն պէօլլէ
- 22 էյլէտի՛ տէյէճէքլէր տիր : Վէ ճէվապէն՝ Ան-
լէրի Մըսըր տիյարընտան չըգարան էճատա-
լարընըն Ալլաճը Բաղաթ թէքք էտիպ՝ զայրի
իւլաճարա միւթի՛օլարագ, անլէրէ իպատէթ
վէ խըտմէթ էթաթէքլէրի էճալէն անլէր իւզէ-
րինէ պու պէլլարըն ճիւմլէսինի կէթիթաթի՛
տէյէճէքլէր տիր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ Սիւլէյմանըն պէյթ իւք Բաղաթ վէ քէն-
տի սէրայընը ինչա էյլէտիյի եիրմի սէնէ
- 2 միւտտէթին նիճայէթինտէ, Սիւլէյման շի-
րամըն քէնտինէ վէրտիյի շէճըլէրի պինա է-
տիպ՝ պէնի իսրայէլի օրատա իպքեան էյլէ-
- 3 տի : Վէ Սիւլէյման չամաթ-սոպայա կիտիպ՝
անը գապիթ էյլէտի : Վէ պէրրիյէտէ թաւտմ-
րը վէ չամաթտա վագը՝ անպար շէճըլէրինին
- 5 քեաֆֆէսինի պինա էտիպ, Սուրլար վէ գա-
փուլար վէ սիւրկիւլէր իլէ միւլթաճքէմ օլան
շէճըլէրի՛ եա՛նի եօգարըքի Պէյթ Տօրօն իլէ
աշաղըքի Պէյթ Տօրօնը, Վէ Պա՛լլաթը վէ
Սիւլէյմանըն անպար շէճըլէրինին ճիւմլէսի-
նի, վէ 'արապա շէճըլէրինին ճիւմլէսինի, վէ
սուվարի շէճըլէրինի, վէ Սիւլէյմանըն Երու-
շալիմտէ վէ Լիպնանտա վէ պիւթին թաճթը
Տիւրքիւմէթինտէ օլան տիյարտա ինչաթընը
միւրտա էյլէտիյինին քեաֆֆէսինի պինա էյ-
լէտի :

Իպր. անլէրէ

Գիպր. անլէրի

- 7 Վէ պէնի իսրայէլտէն օլմայլպ՝ շիթթի
վէ Ամօրի վէ ֆէրիզի վէ շիվի վէ Եէպու-
սիլէրտէն պագի գալան խալլըն քեաֆֆէսի-
- 8 նի, Եա՛նի անլէրտէն սօնկրտ տիյարտա պա-
գի գալան վէ պէնի իսրայէլին թէյէֆ էթմէ-
- 9 նէ տէկին իսրաճիկիւզար էյլէտի : Լաթին Սիւ-
լէյման պէնի իսրայէլտէն քիմսէյի քէնտի
իշլէրի իշխն գուլ կիպի գուլանմատը. ֆա-
գաթ անլէր մուճարիպ վէ գապիթէրինին
պէօլլէրի էվլատարընը վէ 'արապա վէ սուվարիլէրինին
- 10 սէրքէրտէլէրի իտիլէր : Վէ մէլէք Սիւլէյմա-
նըն պէօլլէրէ մէ՛մուլարըն իքի երիւզ էլլի նէ-
ֆէրտէն իպարէթ օլուպ՝ պուշլար խալլ իւ-
զէրինէ նաղըր իտիլէր :
- 11 Վէ Սիւլէյման՝ Ֆիր՛օնըն գըզընը շէճը
Տաուտտան անըն իշխն ինչա էթմիշ օլարըն
սէրայա կէօթիւրտիւ, զիրա՛ Բաղաթն թա-
պութ իւլ 'ազրընըն տաթիլ օլարըն եէրէր
մուգաւտտէն օլարընտան, իսրայէլ մէլլի՛
Տաուտըն պէյթինտէ ճէվճէմ իգամէթ էթ-
մէյէճէք տիր՝ տէտի :
- 12 Օլ գէման Սիւլէյման էյվան էօնիւնտէ
պինա էթմիշ օլարըն Բաղաթն մէզպաճը իւզէ-
րինտէ Բաղաթ մուճարողալար թագաթիմ էյլէտի :
- 13 Վէ Մուսանըն էմրի միւճիպինէ Տէր կիւ-
նիւն մըգարը մուճայէնինէ կէօրէ, սեպիթ
կիւնլէրի վէ այ պաշըլարը վէ սէնէտէ իւզ
տէֆա՛ վազու՛ պուլան պայրամլար, եա՛նի
ֆէթիթ պայրամը վէ Տաֆթալար պայրամը
վէ խայմէ պայրամընտա թագաթիմ էտէր իտի :
- 14 Վէ փէտէրի Տաուտըն թէրթիպի իւզըն,
քեաճիւլէրին Ֆըրգալարընը քէնտի խըտմէթ-
լէրինէ վէ Տէր կիւնիւն խըտմէթի իգթիգա-
սընճա՛ քեաճիւլէրին Տուգուլընտա չամտ է-
տիպ՝ խըտմէթ էթմէլէրի իշխն՝ Լափիլիլէրի
քէնտի մէ՛մուլարիլէրինէ, գափուճըլարը
տաթի Տէր գափու իշխն նէվլէթլէրինճէ
թա՛նին էյլէտի, զիրա Ալլաճ տտէմի Տաու-
- 15 տըն էմրի պէօլլէ իտի : Անլէր տաթի մէլի-
յին՝ քեաճիւլէր իլէ Լափիլիլէրէ Տէր մատ-
տէ վէ խալլէնլէր Տագգընտա օլան էմրին
- 16 տէն չըգամալար : Վէ Սիւլէյմանըն պիւ-
թիւն իշի՛ Բաղաթն պէյթինին թէ՛էսիսի կիւ-
նիւնտէն իքմալ օլուճմաթընա տէկին Տաղը-
լանըլշ իտի. վէ պէյթ իւր Բաղաթ թէքմիլ
օլարու :
- 17 Օլ գէման Սիւլէյման՝ Էտօմ տիյարըն-
տա սաճիլ ի տէրեատէ վագը՝ 'Էօնօնճապէրէ
- 18 վէ Էյլըթա կիթտի : շիրամ տաթի անա՛
քէնտի պէնտէկտանը վապրթաթըլէ սէֆնէ-
լէր, վէ տէնիլէ աշինա օլան պէնտէկտան
կէօնտէրտի, պուշլար տաթի՛ Սիւլէյմանըն
պէնտէկտաթըլէ պէրապէր Օթիլէր կիտիպ

օրատան տէօրթ երեզ էլլի թալանթ ալթուն
այլա՛ Սիւլէյման մէլիյէ կէթիրաիլէր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ Շէպա մէլիքէսի Սիւլէյմանըն շէօհրէ-
թինի իշխաթիքտէ՛ դայէթ 'աղիմ' պիր ալայ
իլէ վէ պահարաթ վէ դայէթ չօգ ալթուն վէ
զիգըյմէթ թաշար երեքիւ տէվէրի իլէ Եե-
րուշալմէ Սիւլէյմանը միւշքիւ մէսէլէրիլէ
թէճրիւպէ էթմէք իւզըն կէլտի . վէ Սիւլէյ-
մանըն Նէգտինէ կիտիպ' գալպինտէ օլա-
- 2 նըն ճիւմլէսինի անա սեյլէտիյինտէ , Սիւ-
լէյման տախի անըն ճէմի' ի մէսա'իլինի
հալլ էյլէտի , վէ Սիւլէյմանըն անա պէյան
- 3 էտէմէտիլի մէճհուլ պիր շէյ եօգ իտի : Վէ
Շէպա մէլիքէսի Սիւլէյմանըն հիքմէթինի վէ
- 4 պինա էյլէտիլի պէյթի , Վէ սօֆրաթընըն
թա'ամընը վէ պէնտէկէտընըն մէզընէրի-
նի , վէ խատէմէսինի տուրուշըն վէ էլ-
պիտէրինի , վէ անըն սադիլէրինի վէ անյէ-
րին էլպիտէրինի վէ ԲԱՊՊԸՆ պէյթինէ չըգ-
տըզը ներտիպանը կէօրտիւյիւնտէ անտէ
- 5 ճան գալմատը . Վէ մէլիյէ խիթապէն՝ Սէ-
նին աշվալին վէ հիքմէթին հադգընտա
քէնտի տէյարմատ իշխաթիլմ' քէլամ' սա-
- 6 հիւ իմիշ . Պէն տախի կէլիպ կէօզլէրիմ' իլէ
կէօրմէյինճէ սէօզլէրինէ ինամմատըմ' , վէ իշ-
թէ քէսրէթ ի հիքմէթինին նըսֆը պանա իւ-
պար օլունմամըշ տըր . հաֆէլնա իշխաթիլմ'
- 7 տէն զէյատտէ սին . Նէ՛ սա'ատէթիլ տիր սէ-
նին առէմլէրին . Նէ՛ սա'ատէթիլ տիր տա'իմա
հուզուրընտա տուրուպ հիքմէթինի տինկէ-
- 8 յէն պու պէնտէկէտնին : Սիւպարէք օլուն Սիւ-
լահըն Եէհօվա քի սէնտէն ըազի օլունպ' Սիւ-
լահըն Եէհօվա իչիւն մէլիք օլմադ իւզըն սէ-
նի թախսթընա ճիւլուս էթտիրտի . Սլաւհըն
խարայիլ իլ էլ էպէտ սապիթ գըլմադ իւզ-
ըն սէվալիյինտէն , հադգ վէ 'ատալէթ իճ-
րտար իչիւն սէնի անլէր իւզէրինէ մէլիք նասպ
- 9 էյլէտի՛ տէտի : Վէ մէլիյէ երեզ երիմի թա-
լանթ ալթուն վէ փէք չօգ պահարաթ վէ զի-
գըյմէթ թաշար վէրտի . Շէպա մէլիքէսինին
Սիւլէյման մէլիյէ վերտիլի պահարաթ կիսի
պուլունմատ :
- 10 Վէ Հիրամըն պէնտէկէտնը իլէ Սիւլէյմա-
նըն պէնտէկէտնը Օֆիրտէն ալթուն կէթիր-
տիքլէրի սըրատա՛ ալմուկ աղաճարը վէ զի-
- 11 գըյմէթ թաշար տախի կէթիրաիլէր . Վէ
մէլիք ալմուկ աղաճընտան ԲԱՊՊԸՆ պէյթի վէ
մէլիյին սերայը իչիւն ներտիպանլար , վէ մու-
սիգարըրը իչիւն տախի թանպուր իլէ սան-
թուրլար եափտը . անտէն էվիլէ Եէհօւ-

- տա տէյարընտա պուլնլարըն միսիլ կէօրիւն-
մէմիշ իտի :
- 12 Վէ Սիւլէյման մէլիք՝ Շէպա մէլիքէսինին
քէնտիսինէ կէթիրմիշ օլտըզը շէյլէրտէն պաշ-
դա անըն արզու վէ թալէպ էյլէտիլինին
քէտաֆէսինի վէրտի . օլ տախի պէնտէկէտ-
նը իլէ պէրապէր քէնտի տէյարընա միւթէ-
վէճճիհէն 'աղիմէթ էյլէտի :
 - 13 Սիւզ ու ի'թա էտէնլէր իլէ թիւճճարըն
կէթիրտիքլէրի վէ 'Արապիսթանըն ճէմի' ի
միւլուքընըն վէ տէյարըն վալիլէրինին Սիւ-
լէյմանա կէթիրտիքլէրի ալթուն վէ կիւմիւշ-
 - 14 տէն մա'տա , Պիր սէնէ գարֆընտա Սիւլէյ-
մանա կէլէն ալթունըն միգտարը ալթը երեզ
ալթմըշ ալթը թալանթ ալթուն իտի :
 - 15 Վէ մէլիք Սիւլէյման չէքիճլէ տէյիւլիւշ
ալթունտան իքի երեզ 'ատէտ սիփէր եափ-
տը . հէր պիր սիփէր ալթը երեզ ճէֆու տէօ-
 - 16 յիւլիւշ ալթուն վէզնինտէ իտի : Վէ տէօ-
յիւլիւշ ալթունտան իւշ երեզ 'ատէտ գալ-
գան եաֆու . հէր պիր գալգան իւշ երեզ ճէֆ-
ու վէզնինտէ իտի . վէ մէլիք պուլնլարը
Լիպան օրմանը սերայընա գօտու :
 - 17 Վէ մէլիք ֆիլ տիշինտէն պիր պէյիւք
թախթ եափըպ' անը խալիս ալթուն իլէ գափ-
 - 18 լատը : Վէ թախթըն ալթը այագը ներտի-
պանը վէ ալթունտան պիր պատամաղը տախի
օլունպ' պուլնլար թախթա միւթթասըլ իտի .
վէ օլունրաճադ մահալին իքի թարաֆընտա
գօլտար պուլունուպ' գօլտարըն եանընտա իքի
 - 19 արալան տուրուր իտի : Վէ ալթը այագըն
իքի թարաֆընտա օն իքի արալան տուրուր
իտի . պու միսիլիւ պիր շէյ հիւշ պիր մէմլէ-
քէթմէ եափըլմամըշ իտի :
 - 20 Վէ մէլիք Սիւլէյմանըն մէլիքէսինին
ճիւմլէսի ալթունտան վէ Լիպան օրմանը
սերայընըն պիլ ճիւմլէ գապլարը տախի խալիս
ալթունտան իտի . կիւմիւշտէն հիւ եօգ իտի ,
զիրա Սիւլէյմանըն էյարմտա անըն ի'թի-
 - 21 պարը եօգ իտի : Չիւնքի մէլիյին սէֆինէլէրի
Հիրամըն առէմլէրիլէ թարշիլէ կիտիպ թար-
շիլ սէֆինէլէրի իւշ սէնտէ պիր տէֆ'ա ալ-
թուն վէ կիւմիւշ վէ ֆիլ տիշիլ վէ մայմուն-
լար վէ թաուս գուշարը երեքիւ օլտարա կէ-
լիլէր իտի :
 - 22 Վէ մէլիք Սիւլէյման սերվէթ վէ հիք-
մէթ ճիհէթիլիլէ զէմինին ճէմի' ի միւլուքըն-
 - 23 տան՝ ալգամ' օլտու : Վէ միւլուքըն զէմի-
նին ճիւմլէսի Սիւլէյմանըն գալպինէ Սլա-
հըն վազ' էթտիլի հիքմէթի իշխաթիլէր իչիւն՝
անըն հուզուրընա կէլմէյէ արզու էտէրլէր ի-
 - 24 տի : Վէ պուլնլարըն հէր պիրի սէնէ պէ սէ-
նէ փէշքէշինի՛ եա'նի կիւմիւշ գապլար վէ
ալթուն գապլար վէ էլպիտէ վէ էսիլհա վէ

- պահարարած վե ամբար վե գաթըրար կեթի-
րերէր խոի :
- 25 Վ Է Սիւլէյմանն ամբարը վե 'արապալա-
րը իշխն տեօրթ պին ամբարը օլուպ' օն իբի
պին սուվարիսի տախի օլմաղլէ, անլէրի 'արա-
պա շէհրէրինտէ վե մէլէյին կանընտա Եե-
26 րինտէն Ֆիլիսթիլէր տիյարընա վե Մըօրը
հուտուտընա գաւար քեաֆֆէ Ի միւլուք Իւ-
27 ղերինէ հիւքմ' էտեր խոի : Վ Է մէլք Եէրու-
շալիմտէ կիւմիւշէլ թաշար կիպի 'աթէ պէր
շէյ էյլէ : վե էրգ աղաճարընը քէսրէթ
ճիհէթիլէ օլատա պուլունան ճիւմիւղ ա-
28 ղաճարը կիպի էյլէտի : Վ Է Սիւլէյման իշխն
Մըօրտան վե հէր տիյարտան ամբար կե-
թիլերէր խոի :
- 29 Վ Է Սիւլէյմանն պագըրէր Ի աճվալը
իպիթիտաընտան Նիհայէթինէ գաւար իշթէ
Նաթան փէյղամպէրին քիթապընտա վե Շի-
լօնի Անիյանն Նիւպուվիլէթի քիթապընտա
վե Նէպի 'իտտօնն Եէրօպը'ամ իպն Ի Նէ-
պիթ հաղգընտա Բադիէ էյլէտիլի վաճիլէր-
30 տէ մուհարէր տիր : Վ Է Սիւլէյման Եէրու-
շալիմտէ պիւթիւն Իսրայէլ Իւզերինէ զըրգ
31 սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վ Է Սիւլէյման
էճտարը իլէ ոչուլըպ' անը փէտէրի Տաու-
տըն շէհրէրինտէ ալֆն էթտիլէր : վե օղլու
Բէհօպը'ամ անն էէրինէ մէլք օլտու :

ՊԱՊ 40

- 1 Վ Է Բէհօպը'ամ Շէրիմէ կիթտի, ղերա
պիւթիւն Իսրայէլ անը մէլք էթմէր իշխն
2 Շէրիմէ կէմիլէր խոի : Վ Է Սիւլէյման մե-
լիյին 'գօրգուսընտան Ֆիրար էթմիշ օլտ-
րադ, Մըօրտա պուլունան Եէրօպը'ամ
իպն Ի Նէպաթ պունու իշիթտիլի կիպի Մը-
3 սըրտան 'ալտէթ էյլէտի : Վ Է անը չաղըրթ-
աղար, վե Եէրօպը'ամ իլէ պիւթիւն Իսրա-
4 յէլ կէլիպ Բէհօպը'ամա խիթապէն, Սէնին
փէտէրին պոյունտըրըմըր աղըրլաթաը
չիմտի սէն փէտէրինն աղըր խըտմէթ ինի վե
Իւզերիմիլէ գօտըրը աղըր պոյունտըրըր թախ-
ֆիթ էյլէ, պիլ տախի սանա խըտմէթ էտէ-
5 ռիլ' տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ' իւշ կիւն
սօնկըա պանա էրինէ կէլիլիլ' տէմէսի Իւզէ-
րինէ գալմ' կիթտի :
- 6 Վ Է մէլք Բէհօպը'ամ' փէտէրի Սիւլէյ-
մանն միւտտէթ Ի 'էօմիւնտէ անն հու-
ղըրընտա տուրմիւշ օլան ինթիյարաըր
տանըրըպ' Պու գալմա Նէ' կէօնէ ճէվապ վէր-
մէրէլիլի թալիլէ էտէրսինիլ' տէտիլիտէ,
7 Անլէր անա ճէվապէն' Էյէր սէն պու գալ-

* Իւզէր Իւզերինտէն

- մա թաթըր մու'ամէլէ էտիպ անլէրի խօշուտ
էտէրսէն վե անլէրէ էյի սէօլէր սէօլէրսէն,
անլէր տախի սանա տա'իմա խըտմէթ էտէ-
8 ճէրէր տիր' տէտիլէր : Լաքին օ ինթիյար-
աըրն քէնտինէ վէրտիլէրինտաիհաթըր րէտա
էտիպ' հուղըրընտա տուրան վե քէնտիլիլէ
9 պէօլիւմիւշ օլան կէնճէրէ տանըրըր : Վ Է
անլէրէ' փէտէրինն Իւզէրիմիլէ գօտըրը պո-
յունտըրըր թախֆիթ էյլէ' տէլիւ պանա
սէօլէյէն պու գալմա Նէ' կէօնէ ճէվապ վէր-
մէրէլիլի թալիլէ էտէրսինիլ' տէտիլէր,
10 փէնտիլիլէ պէրապէր պէօլիւմիւշ օլան կէնճ-
լէր անա ճէվապէն' փէտէրին պոյունտըրըր-
մըրը աղըրլաթաըր վե սէն անը Իւզէրիմիլէ
թախֆիթ էյլէ' տէլիւ պու գալմա շու միւ-
վալ Իւզիւ ճէվապ վէրէսին, Էա'նի' Պէնիմ
քիւշիւք փարմաղմ' փէտէրինն պէլինտէն
11 գալմա աըր : Փէտէրիմ' Իւզէրինիլէ աղըր պո-
յունտըրըր Եիւքիլէթտի, ամմա պէն պոյուն-
տըրըրըրա իլալէ էտէճէլիմ' փէտէրիմ սի-
ղի գաճըրաը իլէ թէ'տիպ էյլէտի, ամմա
պէն սիղի 'աղըրպէր իլէ Բէ'տիլ Էտէճէլիմ' տէ-
լէսին, տէտիլէր :
- 12 Վ Է իւշխնճիւ կիւնտէ Եինէ պանա կէլինիլ'
տէլէրէք մէլիլին Էմ' էթտիլինէ կէօրէ, Եե-
րօպը'ամ իլէ պիւթիւն գալմ' իւշխնճիւ
կիւնտէ Բէհօպը'ամն Նէղտիլէ կէլիլիլէրին-
13 տէ, Մէլք անլէրէ սէրթ ճէվապ վէրիպ' մե-
լէր Բէհօպը'ամ ինթիյարաըրն թալիլիլէսին
14 րէտա իլէ, Անլէրէ կէնճէրին թալիլիլէսին
կէօրէ ճէվապ վէրիպ' փէտէրիմ պոյունտըր-
ըրըրը աղըրլաթաըր, ամմա պէն սանա իլալէ
էտէճէլիմ' փէտէրիմ սիղի գաճըրաը իլէ
թէ'տիպ էթտի, ամմա պէն սիղի 'աղըրպէր
15 իլէ Բէ'տիլ Էտէճէլիմ' տէտի : Վ Է մէլք գալմ-
մը տինկէմէտի, ղերա ԲԱՊՊԵ Շիլօնի Անի-
յա վաթըրթաըրլէ Եէրօպը'ամ իպն Ի Նէպա-
թա սէօլէրտիլի քէլաթմ' իթմաթ էթմէր իշխն,
պու իշ Ալլահ թարաֆընտան օլտու :
- 16 Պիւթիւն Իսրայէլ տախի մէլիլին քէն-
տիլէրին տինկէմէտիլին կէօրտիլէրինտէ,
գալմ' մէլիլէ ճէվապէն' Տաուտա Նէ' հիստէ-
միլ վաը, վե Եէտէ օղլունտա միրապըրը
Եօգ աըր : էյ Իսրայէլ, չաղըրաըրըրա Էտէ-
շէլ : շիմտի էյ Տաուտ, քէնտի խանէնէ մու-
գալլէտ օլ' տէմէլէրի Իւզէրինէ պիւթիւն Իս-
17 րայէլ չաղըրաըրնա կիթտիլէր : Լաքին Եե-
հուտա շէրէրէրինտէ աղքին օլան պէնի իս-
րայէլ Իւզէրինէ Բէհօպը'ամ հիւքիւմէթ էյ-
18 լէտի : Վ Է մէլք Բէհօպը'ամ վէրկի մէ'մաըր
Ատորաթմ կէօնտէրտիլինտէ' պէնի Իսրայէլ
անը թաշ իլէ րէճմ' էթտիլէր, վե էօլտիւ-
վէ մէլք Բէհօպը'ամ Եէրուշալիմէ ֆիրար
էթմէր Իւզիլէ 'ալ էլ 'աճէլէ 'արապապ պին-

49 տի : Պոս վեճէի իսրայէլ պու կիւնէ տէկին պէյթ ի Տաուտա 'տսի օլտու :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ րէհօպը'ամ Երուշալէմէ կէտիքտէ՝ հիւքիւմէթի քէնտիսինէ ի'տտէ իչիւն իսրայէլ ին մուհարէպէ էթմէք իւզրէ, պէյթ ի Եհօուտա ին Պէնեամինտէն եիւզ սէքսէն պին մունթէսուպ մուհարիպէր ճէմ' էյէտի :
- 2 Վէ Րազզըս քէլամը Ալլահ ատէմի Շէմա'եա :
- 3 Եւ կէլէրէք, Սէն Եհօուտա մէլիքի րէհօպը'ամ իպն ի Սիւլէյմանա վէ Եհօուտա ին Պէնեամինտէ պուլունան պիւթիւն իսրայէլէ խի :
- 4 Թապէն, Րազզըս էմիր պու տըր, Չըգմայընը, վէ պիտտէրէրինիզ ին մուհարէպէ էթմէյինիզ : Տէր քէն քէնտի խանէսինէ 'ալ տէթ էյէտին : զիրա պու վաքը'տ պէնիմ թարաֆմտան օլտու՝ տէյսին, տէտի : Սնէր տախի Րազզըս քէլամըն տինկէյիպ, Եհօպը'ամ իւզէրինէ կիթմէքտէն լիւրի տէօնտիւէր :
- 5 Վէ րէհօպը'ամ Երուշալէմէն իգամէթ էտիպ՝ Կա'ը Ե Եհօուտա տուրը շէհրէր
- 6 պինա էյէտի : Պէյթիւնէմի վէ 'էյթամը վէ
- 7 Թէգ'օր, վէ Պէյթսուրը վէ Սօգ'յը վէ 'Ա-
- 8 տուլամը, վէ ճաթը վէ Մարէշայը վէ Զի-
- 9 ֆի, վէ Ատօրայիմի վէ Լաքիշի վէ 'Ագէ-
- 10 գայը վէ Սաթ'այը վէ Ապլաօնը վէ շէպրօնը պինա էյէտի : պուլտը Եհօուտա ին Պէն-
- 11 եամինտէ սուրը շէհրէր իտի : վէ սուրը շէհրէրի միւսթաճէմ' գըլըպ, անյէրէ մուհա-
ֆըզլար թա'եինէ՝ իչէրինտէ մէքիւլաթ վէ
- 12 եազ վէ շէրապ տէր անպար էթտի : վէ Տէր պիւր շէհրէ սիփէրէր ին մըզըազլար գօյուպ անյէրի զայէթիւն միւսթաճէմ' գըլտը : Եհօուտա ին Պէնեամին տախի քէնտի թարա-
ֆընտա իտի :
- 13 Վէ պիւթիւն իսրայէլտէ պուլունան քէնաշինէր ին Լալիլիէր պուլունտըզլարը պիլ ճիւմէ մէգը'էրտէն անըն եանընա թէ-
- 14 ճէմիւ' էթտիլէր : Զիրա Եհօպը'ամ ին օլուլարը անյէրի Րազզըս քէնաշինտէն թարտ էտիպ, միւրթմէթէ'աթ վէ ճինիւր վէ քէնտինին եալմըշ օլտըզ պուզազլար իչիւն քէնաշինէր թա'եին էթմիւ օլտըզնտան,
- 15 Լալիլիէր քէնտի մէր'ա վէ միւլէրէրինի թէրէ էտիպ՝ Եհօուտա ին Երուշալէմէ կէ-
- 16 տիլէր : վէ պուլտըն արտընճա՝ իսրայէլին ճիւմէ սրալթարընտան իսրայէլին Ալլահ Տէր Րազզը գալի ի քէամիլ ին թալէպ տէնէնէր, էտտալարըն Ալլահ Տէր Րազզը գուրպան 'արդ էթմէք իւզրէ Երուշալէմէ կէ-
- 17 լիւրէր իտի : վէ Եհօուտա հիւքիւմէթինի

գուլվէթէնտիրիպ րէհօպը'ամ իպն ի 'Սիւլէյմանա իւզ սէնէ Թազվիէթ վէրտիլէր, զիրա իւզ սէնէ Տաուտա ին Սիւլէյմանէն թարեքինտէ սիւլուք էթտիլէր :

- 18 Վէ րէհօպը'ամ՝ Տաուտըն օլուր Երիմօ-
թըն գըզը Մահալաթը վէ Եհսէնին օլուր Ե-
լիսպըն գըզը Ապիհայէլի թէգէվիւճ էթտի :
- 19 Վէ պուլտան Եհ'ուշ վէ Շէմարեա վէ Զա-
- 20 համ իամլէրինտէ օլան օլուլարը օլտու : վէ մէրգումէտէն սօնկրա Ապշալմըն գըզը Մա-
'աբայը թէգէվիւճ էթտի, պուլտան տախի անա Ապիյա վէ 'Աթթայ վէ Զիդա վէ Շէ-
- 21 լոմիթ թէգէվիւտ էթտիլէր : վէ րէհօպը-
'ամ՝ Ապշալմըն գըզը Մա'աբայը գէգէլէրի-
նին վէ օտալըզլարըն ճիւմէսինտէն զիյա-
տէ սէվէր իտի : (զիրա օն սէքիզ զէվճէ ին
ալթմըշ օտալըզլարը օլուպ՝ երիմի սէքիզ
օլուլ վէ ալթմըշ գըզ թէգէվիւտ էյէտի) :
- 22 Վէ րէհօպը'ամ՝ Սպիյայը մէլէք թա'եին
էթմէք Դիւնիւնէ անը րէ'իս՝ եա'նի գարն-
- 23 տալարընա ամիր գըլտը : վէ 'ադիւնէ
հարէքէթ էտիպ՝ Ելլատընն ճիւմէսինի Եհ-
օուտա ին Պէնեամինն պիլ ճիւմէն նահիյէ-
լէրինէ, սուրը շէհրէրին քէնաֆէսինէ տա-
ղտարադ, անյէրէ քէնթի իւզրէ մէ'քիւ-
լաթ վէրի իտի, վէ քէնտիսին նիսա ըլ'քէսիւրէ
թալէպինտէ իտի :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ րէհօպը'ամըն հիւքիւմէթի սէպաթ պու-
լուպ՝ քէնտիսին քէսպ ի գուլվէթ էթտիքտէ,
պիւթիւն իսրայէլ քէնտիսինյէ պէրապէր օ-
լարադ՝ Րազզըս շէրի'աթընը թէրէ էյէտի :
- 2 Վէ մէլէք րէհօպը'ամըն պէշինճի սէնէսին
տէ, Կալ Րազզըս 'իսեան էթմիւ օլտըզն-
- 3 տան, Մըսըր մէլիյի Շիշազ պին իքի եիւզ
'արապա վէ ալթմըշ պին սուվարի ին Եհ-
րուշալէմ իւզէրինէ չըգալը : վէ Մըսըրտան
անըն ին պէրապէր կէլէն խալը՝ Լուպիլէր
վէ Սաքքիլէր վէ Զապէլիլէր պիհիսապ իտի :
- 4 Վէ Եհօուտանն սուրը շէհրէրինի զապթ
- 5 էտիպ՝ Երուշալէմէ գաաար կէլտի : Օլ գէ-
ման Շէմա'եա փէյղաճիլէր՝ րէհօպը'ամն վէ
Շիշազըն եիւզիւնտէն Երուշալէմէ թէճէմ
միւ' էթմիւ օլան Եհօուտա թէ'իսլէրինէ կէ-
լիպ, անյէրէ խիթապէն՝ Պէնի թէրէ Երուշալէմ
յինիլ էթտէն պէն տախի սիգի Շիշազըն
էլէնէ թէրէ էթտիմ տէյիւ Րազզը պուլու-
- 6 ռուր՝ տէտի : Պուլտա պինա'էն իսրայէլ ին-
'իսլէրի վէ մէլէք միւթէվազը՝ օլուպ՝ Րազզը
7 'աաիլ տըր՝ տէտիլէր : վէ Րազզը անյէրին
թէվազը՝ էթտիլէրինի կէօրմէքէ Րազզըս
քէլամը Շէմա'եայա կէլէպ՝ Թէվազը՝ էթտիլէ-

- լերի իշխան տնկերի հէլաք էթմէյիպ՝ անլերե պիր մեդտար նեճաթ վերիբիմ՝ վէ զապա-
 4 պամ Շիշագըն վարթաթաթլէ Երուշալիմ
 8 իւզերինէ տեօքիւմէյեճէք տիր : Լաքին անա
 գուլ օլաճագլար, թաքի պէնիմ խըտմէ-
 9 թիմ իլէ միւլաք ք զէմինին խըտմէթինի
 թէֆրիգ էտէլէր՝ տէտի : Վէ Մըրըր մէլէյի
 Շիշագ Երուշալիմ իւզերինէ չըգըպ՝ պէյթ իւր
 ՐԱՊՊԸ խաղնէլէրիյէ, սերայ ք միւլաքեա-
 նէնին խաղնէլէրինին քեաֆֆէսինի ալար .
 Սիւլէյմանն եափմըշ օլաղը ալթուռն գալ-
 10 գանլարը տախի ալար : Վէ մէլք Բէհօպը-
 'ամ պուշլարն եերինէ փիրինճ գալգանլար
 եափըպ, անլերի սերայ ք միւլաքեաննին
 գափուսըն պէքէյէն շաթըլարըն գապիթ-
 11 լէրինին էլէրինէ թէսլիմ էթտի : Վէ մէլք
 պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ կիթտիյնտէ շաթըլար
 կէլիպ՝ անլերի թաշըլար իտի, վէ սոնկրա
 շաթըլար օտաւընա ի'ատէ էտէրէր իտի :
 12 Վէ միւլէֆաղը՝ օլաղը իշխան ՐԱՊՊԸ զա-
 զապը անը քիւլլէյնէ հէլաք էթմէյի իւզերի,
 անըն իւզերինտէն ըիւճու՝ էթտի . վէ Եէ-
 հուտատա տախի ումուր ք հասանէ պուլու-
 նուր իտի :
 13 Վէ մէլք Բէհօպը'ամ Երուշալիմտէ
 գուվէթլէնիպ հիւքիւմէթ էյլէտի . Բէ-
 հօպը'ամ մէլք օլաղը զէման գըրգ պիր
 եաշնտա օլուպ, ՐԱՊՊԸ քէնտի իամինի գո-
 մադ իշխան իսրայէլին ճիւմէ սըպիթարն-
 տան ինթիխապ էյլէտիյի Երուշալիմ շէհ-
 րինտէ օն եէտի սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի .
 վալիտէսինին իամի տախի 'Ամմոնիյէ Նա' .
 14 մա իտի : Վէ ՐԱՊՊԸ թալէպ էթմէք իւզերի,
 գալլինի աօղըսլիմաթը իշխան շէրի իր-
 15 թիքեապ էտէր իտի : Վէ Բէհօպը'ամն ահ-
 վալը իպթիխատան նիհայէթէ գատար իշ-
 թէ Շէմա'եա փէյդամպերին քիթապընտա
 վէ նէպի 'իտտօնըն նէսէպ նամէսինտէ մու-
 հարրէր տիր : Վէ Բէհօպը'ամ իլէ Երուշալ-
 'ամն տրաւընտա 'ալ էտ տէվամ մուհարէ-
 16 պէ վար իտի : Վէ Բէհօպը'ամ էճտատը իլէ
 ուլալուպ՝ շէհր ի Տուուտտա տէֆն օլու-
 տու . վէ օղլու Ապիյա անըն եերինէ մէլք
 օլուտ :

ՊԱՊ 43

- 1 Երուշալիմ մէլէյին օն սէքիզինճի սէնէսին-
 տէ Ապիյա Եէհուտա իւզերինէ մէլք օլուպ,
 2 իւչ սէնէ Երուշալիմտէ հիւքիւմէթ էյլէ-
 տի . վէ վալիտէսի ճիւպլը Ուրիէյին գըրգ
 օլուպ՝ իտի Միխայա իտի . վէ Ապիյա իլէ
 Երուշալիմն տրաւընտա մուհարէպէ վար
 3 իտի : Վէ Ապիյա՝ էսհապ ք գուվէթ օլու

մուհարէպլէրտէն 'իպարէթ 'առաքիր՝ եա'նի
 տէօթ իւլապ պին միւլթէթապ առէմէր
 իլէ մուհարէպէ իշխան հաղըրանտը . Երու-
 պը'ամ տախի անա գարը սէքիզ եիւզ պին
 միւլթէթապ վէ էսհապ ք գուվէթ օլու
 մուհարէպլէր իլէ մուհարէպէ իշխան հաղը-
 րանտը :

- 4 Վէ Ապիյա էֆրայիմ տաղընտա Սէմա-
 րայիմ թէփէսինտէ տուրուպ տէտի քի՝ էյ
 Երուշալիմ վէ քեաֆֆէ ի իսրայէլ, պէնի
 5 տինկէլինիդ . իսրայէլին Ալաշը ՐԱՊՊԸ
 իսրայէլ իւզերինէ հիւքիւմէթ էթմէքիլէ
 իլ էլ էպտ Տուուտա վէ օղլուարնա թուլ
 'աշաք իլէ վէրմիշ օլաղընտ տէր խաթր
 6 էթմէլ տէյի՝ մի սինիլ : Վէ Սիւլէյման
 իպն ի Տուուտն պէնտէսի Երուշալիմ իպն ի
 Նէպուքէզ գալգըպ՝ էֆէնտիսինէ 'առի օլուտ,
 7 Սինն եանընա տախի պիր թագըմ պօշ
 վէ եարամալ տտէմէր թէճէմիւլ՝ էտիպ՝
 Բէհօպը'ամ իպն ի Սիւլէյման 'ալէյիննէ
 գուվէթլէնիլէր, վէ Բէհօպը'ամ կէնճ վէ
 երուշի իուլալ օլմաթլէ անլերէ մու-
 8 գալէմէթ էտէմէտի : Վէ շիմաի սիլ էպ-
 նա ի Տուուտն եէտինտէ պուլուռնա ՐԱՊ-
 ՊԸ, հիւքիւմէթիննէ մուգալէմէթ էթմէք
 գատալընտ սընըլ . վէ սիլ վաֆիր խաղ
 օլուպ՝ եանընըտա Երուշալիմն սիլին ի-
 շին իւլալ տէյիւ եափաղը ալթուռն պուգա-
 9 ղըլար վար տըր : Սիլ ՐԱՊՊԸ քեահին-
 լէրի օլան պէնի Հարուռն իլէ Լալիլէրի
 թարտ էտիպ, ափէր տիյարըն էհալիլէրի
 միսլիլէ, քէնտինիլէ քեահինիլէ փէյտա
 էթմէտինիլէ մի . հաթթա հէր քիմ քի
 քէնտի թախսիսի իշխան պիր տանա իլէ
 եէտի գօշ կէթիրիսէ՝ իւլալ օլմայանլարա
 10 քեահին օլա պիլը : Լաքին պիլիմ Ալաշը-
 մըլ Եէհօլա տըր, վէ պիլ անը թէրք էթմէ-
 տիք . վէ ՐԱՊՊԱ խըտմէթ էտէն քեահինիլէ
 պէնի Հարուռն օլուպ՝ Լալիլէրի տախի մէ՝
 11 մուրիլէթլէրինտէ օլմաղլէ, Հէր սապաճ վէ
 հէր ազլամ ՐԱՊՊԱ մուհարապար թապիմ
 էտիպ՝ խօշ ըա'իհալը քիւնիւք 'ալ իլէ փաք
 սօֆա իւզերինէ հուլուր էթմէքլէրինի րի-
 շէրէր, վէ հէր ազլամ եազմաք իւզերի ալ-
 թուռն շէմ'տան իլէ գանտիլէրինի հուլուր է-
 րէրէր, զիրա պիլ Ալաշըմըլ ՐԱՊՊԸ ֆէ-
 րա'իլիլէ ճըֆը էտէրիլ, սիլ իսէ անը թէրք
 12 էթմէրինիլ : Վէ իշթէ Ալաշ պիլիմ իլէ օլուպ
 սերտարըմըլ տըր, անըն քեահինիլէրի տախի,
 սիլին 'ալէյինիլէ չալմադ իւզերի, իլան պո-
 րուլար իլէ տուրուլար . Եյ պէնի իսրա-
 յէլ, էճտատընըն Ալաշը ՐԱՊՊԱ գարը
 մուհարէպէ էթմէյինիլ, զիրա մուլաֆադ
 օլմայաճադ սընըլ :

- 13 Լաբին Երօպը՝ամ՝ արալարընտան կեմէք
իւզըէ քեմինտարարը տալաշտըրըպ , 'աստէն
Եհնուտանըն Եօնիւնտէ , քեմին տախի արտ-
14 արընտա իտի : Վէ Եհնուտապիլէր տէօնիւպ՝
մուհարէպէնին Եօնտէն վէ արգաւտան օլաղընը
կէօրտիւքէրինտէ ԲԱՊՊ Ֆերէատ էյլէտիլէր ,
15 քեաճիլէր տախի պօրու չալալար : Վէ Եհ-
նուտա ատէմլէրի կիւլպանք չէքտիլէր , վէ
Եհնուտա ատէմլէրի կիւլպանք չէքտիլէրին-
տէ՝ Ալլաճ՝ Երօպը՝ամ իլէ պիւթիւն իւրա-
յէլէ Ապիյա վէ Եհնուտանըն Եօնիւնտէ
16 վաւառ : Վէ պէնի իւրայէլ Եհնուտա-
նըն Եօնիւնտէն ֆիրար էթտիլէր : վէ Ալլաճ
17 անլէրի էլլէրինէ թէպիւմ էթտի : Վէ Ա-
պիյա իլէ դապիւն անլէրի գըթալ Ե՝ աղիմլէ
վաւառլար , չէօյլէ քի իւրայէլտէն պէշ
Եիւզ պին միւնէլիսապ ատէմ՝ մագթոււ
18 տիւշտու : Վէ պէնի իւրայէլ օլ լէման գէ-
լիւ օլաւպ՝ պէնի Եհնուտա Եճաալարընըն
Ալլաճ ԲԱՊՊ թէվէքքիւլ էթտիլէրի իչիւն
19 քեպ ի գուվլէթ էթտիլէր : Վէ Ապիյա
Երօպը՝ամը թա՛գիպ էտիպ՝ անտէն պա՛ղը
չէճլէր՝ Եա՛նի Պէյթէլ իլէ գասապալարընը
վէ Եաշտան իլէ գասապալարընը վէ Եֆօրօն
20 իլէ գասապալարընը ալտը : Վէ Ապիյանըն
Եյամընտա՝ Երօպը՝ամ պիր տաճա քէսպ ի
գուվլէթ էտէմէտի : վէ ԲԱՊՊ անը տարպ
էթմէսիլլէ Եօլտիւ :
21 Վէ Ապիյա գուվլէթէնտի : վէ քէնտի-
սինէ օն տէօրթ գէվէէ ալաւպ՝ Եիրմի իլի օ-
ղուլ իլէ օն ալթը գըզ թէվլաւ էյլէտի :
22 Վէ Ապիյանըն պագըլլէ ի աճվաւ , վէ էթ-
թառ ու աճվաւը Դոտտօ փէյլամպէրին թա-
րիխինտէ մուհարրէր տիր :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ Ապիյա Եճաալար իլէ ույուլըպ անը
չէճր ի Տաուտա տէֆն էթտիլէր : վէ օղու-
Ասա անըն Եերինէ մէլէք օլաւպ՝ անըն էյա-
մընտա տիյար օն սէնէ ասայիշ իւզըէ իտի :
2 Վէ Ասա՝ Ալլաճը օլան ԲԱՊՊԸՆ՝ ինտինտէ
3 էյի վէ տօղու օլանը իլլէյիպ , Ղարիպ Էւհ-
լաճ մէպալաշարընը վէ միւրթէֆէ՛աթը օր-
թատան գալարընարագ , սանէմլէրի գըրըպ՝
Ալէրա փաւթլարընը փարէ փարէ էյլէտի :
4 Վէ Եհնուտայա՝ Եճաալարընըն Ալլաճը
ԲԱՊՊ թալէպ էտիպ , չէրի՛աթ վէ Եվամիրի-
5 նի իճրա էթմէլէրինի էմը էյլէտի : Վէ Եհ-
նուտանըն պիւ ճիւմլէ չէճրլէրինտէն միւրթէ-
ֆէ՛աթը վէ իլիւնէշ սանէմլէրինի գալարընը :
վէ մէմլէքէթ անըն իտարէսինտէ ասայիշ
6 պուլառ : Վէ Եհնուտա տուրը չէճրլէր
պինա էթտի , զիրա ԲԱՊՊ անա իսթիրաճաթ

վերմիշ օլաղընտան , օլ սէնէլէրտէ տիյար
ասայիշ իւզըէ օլաւպ՝ անըն իլէ մուհարրէպէ
7 Երէն Եօգ իտի : Վէ Եհնուտայա խիթապէն՝
Տիյար թաճթ Ե իտարէմիգտէ իլլէն՝ պու-
չէճրլէրի պինա էտիպ՝ անլէրի սուր վէ գուլ-
լէ վէ գափու վէ սիւրկիւլէր իլէ մուհարթ
Ետէլիւմ , զիրա Ալլաճըմը ԲԱՊՊ թալէպ էյ-
լէտիք , վէ անը թալէպ էյլէտիլիմիւզ իչիւն
չէր թաւաֆտան պիգէ իսթիրաճաթ՝ վէրտի՝
տէտի : Պէօյլէճէ պինա էտիպ մուվաֆֆապ
8 օլաուլար : Վէ Ասանըն՝ Եհնուտա անիւ-
փէր վէ մըզըագ թաշըյան իւշ Եիւզ պին
վէ Պէնիւմինտէն գալգան թաշըյալ քէման-
քէշ օլան իլի Եիւզ սէքսէն պին՝ աղքէրի
օլաւպ՝ քեաֆֆէսի տախի Եաճապ Ե գուվլէթ
իտիլէր :

- 9 Վէ պուլլարըն՝ ալէյճինէ Հապէշի Զա-
րաճ պին քէրրէ պին նէֆէր՝ աղքէր վէ իւշ
Եիւզ՝ արապա իլէ չըգըպ՝ Մարէշայա գա-
10 տար կէլտի : Վէ Ասա անըն գալընընա
չըգըպ՝ Մարէշա գուրպինտէ վազը՝ Սէֆա-
թա վաւալիսինտէ մուհարրէպէն տիգիլիլէր :
11 Վէ Ասա Ալլաճը ԲԱՊՊ Ֆերէատ էտիպ՝
կէրէք չօղուգ օլանա , կէրէք գուվլէթի օլ-
մայանա Եարտըմ՝ էթմէքտէ՝ ինտինտէ ֆարգ
Եօգ տըր . Եա Ալլաճըմը ԲԱՊՊ պիգէ Եար-
տըմ էյլէ , զիրա սանն թէվէքքիւլ էտիպ՝
սէնին իսմինլէ պու իզտիճա՝ իւզըրինէ կէ-
տիք . Եա ԲԱՊՊ , Ալլաճըմը սէն սին . ին-
12 սան սանա զալէպէ էթմէսին՝ տէտի : Վէ
ԲԱՊՊ Հապէշիլէրի՝ Ասա իլէ Եհնուտանըն
Եօնիւնտէ վաւառ , վէ Հապէշիլէր ֆիրար
էթտիլէր :
13 Վէ Ասա վէ անըն իլէ պէրապէր պուլու-
նան գալմ՝ անլէրի ճէրառա գատար թա՛-
գիպ էթտիլէր : Հապէշիլէր տախի տիւշտիւ-
լէր , վէ անլէրտէ ճան գալմառ , զիրա ԲԱՊ-
պըն հուգուրընտա վէ անըն օրաուր Եօնիւն-
տէ միւնիճէգիւմ օլաուլար : վէ զայէթ չօգ
14 զանիմէթ ալալար : Վէ ճէրար ճիւլարընտա
պուլուհան ճիւմլէ չէճրլէրին իւզըրինէ ԲԱՊ-
պըն ճէյպէթի տիւշտէլէ , անլէրի վաւառպ՝
ճիւմլէ չէճրլէրի Եաղմա էթտիլէր , զիրա
անլէրին իլլինտէ զայէթ չօգ Եաղմա վաւառ :
15 Վէ սիւրիւ չաւալարընը վաւառպ՝ պիր չօգ
գօյուն իլէ տէվէ ալաւպ՝ Երուշալիմէ՝ ալմէթ
էթտիլէր :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ Բուհուլաճ՝ Ագարեա իպն ի Օտէտ
2 իւզըրինէ կէմէքէ , Օլ տախի Ասայը իսթիգ-
պալէ չըգարագ , անա խիթապէն՝ ԵՅ Ասա վէ

քեռաֆֆէն ի ԵՏՏՈՒՄ իւն Պէնեամին, պէնի տինկէյինիդ: Սիդ ԲԱՊՊ իւն օլաբգճա, օ սիզին իւն օլուր. վէ սիդ անը թալէպ էթ-տիքճէ, անը պուլուրսընը. Լաբին սիզ անը թէրք էտեր իսէնիդ օ տախի սիզի թէրք է-
 3 տէճէք տեր: Իսրայէլ խայլն մուտաթէթ հապգ Ալլահ վէ թա'լիմ էտէն քեռահին վէ շէրի'աթ-
 4 տան մահրում իտի: Ֆազաթ մուզայադալա-րընտա Խարայէլէն Ալլահը ԲԱՊՊԱ ԲԻՆՃՈՒՄ է-տիպ' անը թալէպ էթտիքլէրի դէման, անը
 5 պուլուրսըն: Օլ վազըթլարաա խուրուճ վէ տուխուլ էտէն իչիւն սէլամէթ եօգ իտի, զիրա տիյարլարն պիւլ ճիւմլէ սէքէնէլէրի արաւըն-
 6 տա չօգ իզթիրապ վար իտի: վէ Ալլահ անլէ-րի էնվա' ի մուսիպէթլէրլէ միւզթարիպ էթ-տիյինտէն, թա'իֆէ թա'իֆէ իւն վէ շէհր շէհր
 7 իւն չարփըրք իտի: Իմաի գուվլէթլէնինիդ, վէ էլլէրինիդ կէվլէմէսին, զերա էմէյինիզլին 'իլազը վար արը' տէտի:
 8 Վէ Ասա պու քէլամլարը վէ 'Օտէտ փէյ-դամպէրին թէպլիզաթլէն իշիթտիյի կիպի, քէնսպ ի ճէտարէթլէ ԵՏՏՈՒՄ իւն Պէնեա-մինին պիւթիւն տիյարընտան, վէ Էթրայիմ տաղընտա զապթ էթմիշ օլաբղը շէհրլէրաէն էտերուհաթը տէֆ' էյլէյիպ, ԲԱՊՊԱՆ էյվա-նընըն էօնիւնտէ օլան մէզպահ իւր ԲԱՊՊԱ
 9 թա'միթ էյլէտի: Վէ պիւթիւն ԵՏՏՈՒՄ իւն Պէնեամինի, վէ Էթրայիմ վէ Մանասա վէ Սիմ'օնտան օլարադ պուշլարըն արալարըն-տա պուլուան զարիպլէրի ճէմ' էյլէտի, զի-րա Ալլահը ԲԱՊՊ անըն իւն օլաբղընը կէօ-տիւրլէրինտէ Խարայէլտէն չօգ քիմէլէր տ-
 10 նըն թարաֆընա կէչտիլէր: Վէ պուշլար' Ասանըն հիւքիւմէթինին օն պէշլինճի սէնէսին-տէ, իւչիւնճիւ պայտա Ետուլլալիմէ թէճէմ
 11 միւ' էթտիլէր: Վէ օլ կիւնտէ կէթիրտիք-լէրի հաղմատան ԲԱՊՊԱ ԵՏՏՈՒՄ ԵԻՂ ՍԵՂԵՐ
 12 վէ ԵՏՏՈՒՄ պին գօյուն զէպճ էթտիլէր: Վէ ԵՏՏՈՒՄ արընըն Ալլահը ԲԱՊՊԱ պիւթիւն գալլէրինտէն վէ պիւթիւն ճանլարըն-
 13 տան թալէպ էտէճէքլէրինի, վէ Խարայէ-լին Ալլահը ԲԱՊՊԱ թալէպ էթմէյէն ՏԵՐ-քիմ իսէ, կերէք քիւչիւք, կերէք պէջիւք,
 14 կերէք էրբէք, կերէք դարը օլուր, գաթլ օլուրսաճաղըն թէ'ահհիւտ էթտիլէր: Վէ պիւթիւն տալլազ իւն վէ սէտա ի'ազիվէ, պօրու վէ սուրնա չալարադ ԲԱՊՊԱ ԵՏՏՈՒՄ ԵԻՂ ՍԵՂԵՐ
 15 վէ քեռաֆֆէն ի ԵՏՏՈՒՄ պու ԵՏՏՈՒՄ ԵԻՂ ՍԵՂԵՐ օլաբղըն, զիւրա պիւթիւն գալլա իւն ԵՏՏՈՒՄ ԵԻՂ ՍԵՂԵՐ անը պուլուրսըն: Օլ տախի տնլէրէ ՏԵՐ թարաֆտան իսթիրահաթ վէրտի:
 16 Վէ մէլլէ Ասա վալիտէտի Մա'քայը, Ալլահ իչիւն պիւլ փաթ Եափաղըն սէպէպ-

տէն' շէրէֆինտէն մահրում էթտի: վէ Ասա անըն փուլընը գըրլա փարէյէտի վէ Գիտ-
 17 րօն տէրէսինտէ Եաթալ: Ամմա միւրթէֆէ-
 'աթ Խարայէլտէն գալլաբըրընտա, Ֆազաթ Ասանըն գալլալի ճէմի' ի էյամընտա սաթըգ
 18 իտի: Վէ փէտէրինին թադտիս էթմիշ օլ-աբղը վէ քէնտինին թադտիս էթտիյի կիւ-միւշ իւն ալթուր վէ Եաթալաթ պէյթ Ուլ-
 19 Լահա կէթիրտի: Վէ Ասանըն հիւքիւմէթինին օլուր պէշլինճի սէնէսինտէ կին մուհարէպէ-օլմաթ:

ՊԱՊ 46

4 Ասանըն հիւքիւմէթինին օլուր ալթըն-ճը սէնէսինտէ Խարայէլ մէլլի Պա'շա' ԵՏ-հաւա 'ալլաջինէ չըբլապ պիւր քիմէնին ԵՏՏՈ-տա մէլլիյի Ասա թարաֆընա կիտիպ կէթլէսինի
 2 մէն' իչիւն Բամայը պինա էյլէտի: Ասա տախի պէյթ իւր ԲԱՊՊ վէ սէրալ ի միւրէքէնէնին խաղէնէլէրինտէն հիւմիւշ վէ ալթուր չըբա-րըպ Տըրըզտա մուգիմ Սիւրիս մէլլիյի Պէն-
 3 հատաա կէօնտէրէրէք, Պէնիմ իւն սէնին պէշլինտէ վէ փէտէրիմ իւն փէտէրին պէյ-նիտէ մու'ահհիւտ վար արը. իշթէ սանա կիւմիւշ իւն ալթուր կէօնտէրիմ: Կէլ, Խարայէլ մէլլիյի Պա'շա ԵԻՂ օլան 'ահրաթը նազըլէյէ, քի իւզէրիմտէն կէրի չէքիլէ' տէտի:
 4 Պէնհատաա տախի մէլլէ Ասայը տինկէյիպ 'աաթըրինին սէրալարընը Խարայէլ շէհրլէ-րի իւզէրինէ կէօնտէրտի. անլէր տախի 'իչիւն վէ Տան վէ Ապէլմայիմ' վէ Նէֆթալինին պիւլ ճիւմլէ անպար շէհրլէրինի վաւաւալար:
 5 Վէ Պա'շա պուշու իշիթտիյինտէ Բամայը պինա էթմէքտէն Ֆէրաղաթ էտիպ իչլինի
 6 թա'լիլ էթտի: Մէլլէ Ասա տախի' քեռաֆ-ֆէն ի ԵՏՏՈՒՄ արապա Պա'շանըն պինա էթ-մէքտէ օլաբղը Բամանըն թաշլարըյէ աղաճ-լարընը գալլաբըրադ անլէր իւն ճէպա'լ վէ Միսփայը պինա էյլէտի:
 7 Օլ զէման նէպի Հանանի' ԵՏՏՈՒՄ մէ-լլիյի Ասանըն նէգալինէ կէլլապ անա խիթա-պէն' Ալլահը ԲԱՊՊԱ ի'թիմաա էթմէյիպ տէ Սիւրիս մէլլիյինէ ի'թիմաա էթտիյին էճլան' Սիւրիս մէլլիյինին 'աաթըրի սէնին էլինտէն
 8 գուրթուլուր: Հապէշլէր վէ Լուպիլէր զա-լէթ չօգ 'արապա վէ տուլարիլէր իւն 'ապիմ պիւր օրաա տէյի' մի իտի. Ֆազաթ սէն ԲԱՊՊԱ ի'թիմաա էյլէտիյինտէն անլէրի սէ-
 9 նին էլինէ թէպիմ' էթտի. Զիրա ԲԱՊՊԱՆ կէօլլէրի' քէնտինին սաթըգ գալլալէ ֆա'լի' օլալլարը գուվլէթլէնտարմէք իւզըն' պիւ-թիւն րու ի զէմինէ նազըր արը. սէն պու խուսուսաա համադաթ էյլէտին. պուշտան

սօնկրա 'տէյճիհէ մուհարեպէրէր վուգու'
 10 պուլաւադ տըր' տէտի : Վէ Ասա օլ նէպի-
 յէ զազապ էտիպ' անը մահպէսէ իլգա էյլէ-
 տի , զէրա պու շէյտէն տօլայը անա զէյա-
 տէսիյէ տօրըրլար . վէ օլ գէման Ասա գալմը
 տան պա'զըսընա գուլմ' էյլէտի :
 11 Վէ Ասանըն աճվալը պիտա'էթինտէն նի-
 չայէթինէ գատար իշթէ միւլուք ք Եհնուտա
 վէ Խորայէլին քիթապընտա մուհարեպէր տի :
 12 Վէ Ասա քէնտի հիւքիւմէթինին օթուզ
 տօգուգուհըն սէնէսինտէ պլազ արընէ-
 րա խաթթա օլուպ' խաթթալըղ տախի
 քէսպ ի շիտաթէ էյլէտի , վէ խաթթալըղնտա
 ՐԱՊՊԹ տէյլի , անճադ Տէքիմէրի թալէպ
 13 էթտի : Վէ Ասա էճտաաը իլէ ուլուլըպ'
 հիւքիւմէթինին գըրգ պիրինճի սէնէսինտէ
 14 վէֆաթ էյլէտի : Վէ անը շէհր ի Տաուտա
 քէնտիսի իչիւն հաֆր էթմիշ օլաըղը գապր-
 տա տէֆն էտէրէք' պաճարաթ վէ 'ըթըրճը
 սէնա'աթընա կէօրէ թէթիթիպ օլուհմուշ 'ըթ-
 րիյաթ իլէ մէմիւ օլան տէօշէլ էտթըրըպ'
 անըն իչիւն փէք չօգ Կիւնէրէ Էտգաըրա :

ՊԱՊ 17

1 Վէ անըն եերինէ օղու Եհնուտաթաթ մէլէք
 օլուպ' Խորայէլ 'տէյճիհէ գուլմէթէնտի :
 2 Վէ Եհնուտանըն պիւ ճիւմէ սուրը շէհրէ-
 րինէ 'աղբըր գօյուպ' Եհնուտա տիյարընտա
 վէ փէտէրի Ասանըն զապթ էթտիյի էֆրու-
 յիմ' շէհրէրինտէ մուհարեպէր պրագաթ :
 3 Վէ ՐԱՊՊ Եհնուտաթաթ իլէ իտի , զիրա Պա-
 'աթի թալէպ էթմէյիպ' փէտէրի Տաուտան
 4 գատիմ' մէպէրինտէ սիւլուք էյլէտի . Զիրա
 Խորայէլին ա'մալըյլէ 'աիւ օլմայըպ' փէտէ-
 րինին Ալուհընը թալէպ էտէրէք' անըն էվա-
 5 միրինտէ սիւլուք էյլէտի : Վէ ՐԱՊՊ' հիւ-
 քիւմէթի անըն էլինտէ սապիթ գըրըպ' պիւ-
 թիւն Եհնուտա Եհնուտաթաթ հէտիյէր
 կէթիրտիլէր , վէ անըն սէրվէթ ու շանը թէ-
 6 զպիլուտ էյլէտի : Վէ անըն գալպի ՐԱՊՊԹ
 թարիգէրինտէ քէսպ ի ճէտարէթ էյլէյիպ'
 միւրթէֆէ'աթլէ Աշէրա փալթըրըն տախի
 Եհնուտաթաթ գալաըրա :
 7 Վէ հիւքիւմէթինին իւչիւնճիւ սէնէսին-
 տէ Եհնուտա շէհրէրինտէ թա'լիմ' էթմէլէ-
 րի իչիւն քէնտի Գիհէթի րու'էտաը Պէնհա-
 իլ վէ 'Օպատեա վէ Զաքարա վէ Նաթա-
 8 նաէլ վէ Միսայը , Վէ պուհար իլէ պէ-
 րապէր Շէմա'եա վէ Նաթանիյա վէ Զէպատ-
 եա վէ 'Ասաէլ վէ Շէմիրամթ վէ Եօնաթան
 վէ Ասանիյա վէ Թօպիյա վէ Թօպատօնիյա
 Լափիլիլէրի վէ պուհար իլէ տախի Էլիշամա'
 9 վէ Եհնուտա' քէտհիլէրի կէնտէրտի : Վէ

պուհար Եհնուտաթաթ թա'լիմ' էտէրէր իտի .
 վէ ՐԱՊՊԹ շէրի'աթ քիթապը տախի Էան-
 Լարընտա իտի , վէ Եհնուտանըն պիւ ճիւմէ
 շէհրէրինի տօլալըպ' գալմա թա'լիմ' էտէր-
 10 էր իտի :
 Վէ ՐԱՊՊԹ հէյպէթի Եհնուտանըն էթ-
 րաֆընտա օլան տիյարըրըն հիւքիւմէթլէրի
 իւգէրինէ տիւլմէքլէ Եհնուտաթաթ իլէ մու-
 11 չարէպէ էթմէտիլէր : Վէ Գիլիպիլէրտէն
 պա'զըսը Եհնուտաթաթ հէտիյէր վէ վէր-
 կի աղչէսի կէթիրէրէր իտի . 'Արապլար
 տախի անա սիւրիւլէր' Էան'ի Ետի պին
 Ետի Եիւզ գօշ վէ Ետի պին Ետի Եիւզ
 12 էրէք ի կէթիրէրէր իտի : Եհնուտաթաթ տա-
 խի կիթաթիքճ զիյաթէսիլէ 'ապամէթ պու-
 Լարադ Եհնուտաթաթ գալալար իլէ անպար
 13 շէհրէրի պինա էյլէտի : Վէ Եհնուտա շէհր-
 Լէրինտէ իլի զայէթ չօգ օլուպ' մուհարիպ
 օլան էսհապ ը գուլմէթ Եհնուտաթաթ իտի :
 14 Վէ խանէտանիյարընա կէօրէ 'առէտլէրի պու-
 տըր' Էան'ի Եհնուտանըն պին պաշըլար ,
 'Անա րէ'իս վէ անըն իլէ իւշ Եիւզ պին
 15 նէֆէր էսհապ ը գուլմէթ , Անտէն սօնկրա
 րէ'իս Եօհանան վէ անըն իլէ իքի Եիւզ սէք-
 16 սէն պին նէֆէր , Վէ անտէն սօնկրա քէն-
 տիսին կէօնիլլէ ՐԱՊՊԱ վազֆէտէն 'Ամաս-
 եա իպն ի Զիքրի վէ անըն իլէ իքի Եիւզ
 17 պին նէֆէր էսհապ ը գուլմէթ օլուպ' Վէ
 Պէնէտանիյանէ սահիպ ի գուլմէթ օլան Ել-
 ետտա' վէ անըն իլէ իքի Եիւզ պին նէֆէր
 18 Էայ իլէ գալգան թաշըյան , Վէ անտէն սօնկ-
 րա Եօզապատ վէ անըն իլէ հարպէ միւհէյ-
 19 յա Եիւզ սէքսէն պին նէֆէր օլուպ' Պուհ-
 Լար' մէլիյին պիւթիւն Եհնուտաթաթ միւս-
 թաճէլմ' շէհրէրէ գաթըղ տտէմէրտէն մա'
 տա' մէլիյէ խըտմէթ էտէրէր իտի :

ՊԱՊ 18

1 Վէ Եհնուտաթաթն սէրվէթ ու շանը թէ-
 զայիլուտ էթտի , վէ Անապ իլէ մուսահարէթ
 2 էյլէտի : Վէ պիր գաշ սէնէ սօնկրա Սխա-
 պըն Էանընա Սամարիյա Էտիյինտէ' Անապ
 անըն իչիւն վէ մա'իյէթինտէ պուլուհան ա-
 տէմէր իչիւն զայէթ չօգ գօյուն վէ սըղըր
 պօղաղաթը , վէ անը Րամթի-ճիլատա կիթ-
 3 մէյէ իգնա' էյլէտի : Վէ Խորայէլ մէլիյի
 իլէ պէրապէր Րամթի-ճիլատա կիտէ'ը մի սին
 Եիւքիլ իմ' պէնիմ' գալմըմ' տախի սէնին գալ-
 մըն կիպի տիր . վէ մուհարեպէր սէնին իլէ
 պէրապէր պուլուհուրըլ տէտի :
 4 Վէ Եհնուտաթաթ Խորայէլ մէլիյինէ' Շիմ'

- տի ՌԱՊԱՐՆ քեւամբնը սու՛ւլ էլէ՛ տեաիք-
 5 տէ, Իւրայել մէլիյի տէօրթ եիւղ փեյղամ-
 պերի ձեմ՝ էտիպ անլէրէ՛ Բամթ-ճիւ՛րատա
 մուհարեպէյէ չըգալը՛մ մը, եօգսա կերի
 սուրայը՛մ մը՝ տէօրիստէ՛ Չըգ, Ալլահ
 անը մէլիյին էլինէ թէսլիմ՝ էտէճէք տիը՛ տէ-
 6 տիլէր։ Վէ Եէհօշաֆաթ՝ Պուրատա տահա
 ՐԱՊԱՐՆ պիր փեյղամպերի եօ՛գ մը տըր, ան-
 7 տէն սու՛ւլ էտէլիմ՝ տէտի։ Իւրայել մէլի-
 յի տախի Եէհօշաֆաթա՛ Պիր առէմ տա-
 հա վար քի՛ անըն վասըթասըլէ՛ ՐԱՊԱՐՆ
 սու՛ւլ էտէ պիլերիդ, Ֆուգաթ հագգըմտա
 խայրը տէլիլ, անճագ տա՛լմա շէրրի իկպար
 էթտիյի իչինն պէն անա պուղղ էտէրիմ։
 վէ օլ առէմ՝ Միխա իպն ի Եիմիա տըր՝ տէ-
 տի։ Եէհօշաֆաթ տախի՛ Մէլիք պեօյլէ սեօ-
 լէմէսին՝ տէտի։
 8 Օլ վագըթ Իւրայել մէլիյի պիր խաւըմ
 չաղըրըպ, Միխա իպն ի Եիմիայը թէգ կէ-
 9 թիը՛ տէտի։ Վէ Իւրայել մէլիյի իլէ Եէհօ-
 տա մէլիյի Եէհօշաֆաթ էլպիսէ ի միւլուքեա-
 նէլէրին լապիո օլարագ Սամարիա գափուսը
 էօնիւնտէքի մէլտանտա հէր պիրի քէնտի
 թախթընտա օթուրմագտա վէ փեյղամպեր-
 լէրին ծիւմէսի անլէրին հուղուրընտա փեյ-
 10 ղամպերլիք էթմէքտէ իտիլէր։ Վէ Սիտգիյա
 իպն ի Գէն՝անա քէնտիսինէ տէմիրտէն պույ-
 նուղտըր եափըպ՝ ՐԱՊԱՊ պեօյլէ պույուրուր։
 Սիւրեանիլէրի հէլաք էտինճէյէ գատար պուն-
 11 լար իլէ վուրաճագսըն՝ տէտի։ Վէ փեյղամ-
 պերլէրին ծիւմէսի պեօյլէ փեյղամպերլէք է-
 տիպ՝ Բամթ-ճիւ՛րատա չըգ, վէ մուղաֆէր
 օլաճագսըն, վէ ՐԱՊԱՊ անը մէլիյին էլինէ
 թէպիմ էտէճէք տիը՛ տէտիլէր։
 12 Վէ Միխայը չաղըրմաղա կիտէն առէմ
 անա խիթապէն՝ իշթէ փեյղամպերլէր պիր
 տղըրտան մէլիք իչինն խայր սեօյլէտիլէր։
 սէնին քեւամբն տախի անլէրին պիրինին քէ-
 13 լամը կիպի օլուպ խայր սեօյլէ՛ տէտի։ Մի-
 խա տախի՛ ՐԱՊԱՊ հպիյ տըր քի Ալլահմ Նէ
 էմը էտէրսէ, անը սեօյլէյէճէլիմ՝ տէտի։
 14 Վէ մէլիյին նէղտինէ կէտիյինտէ մէլիք
 տա՛ւ ԷՅ Միխա, Բամթ-ճիւ՛րատա մուհա-
 րեպէյէ կիտէլիմ՝ մի, եօգսա կերի տուրա-
 յը՛մ մը՝ տէտի։ Օլ տախի անա՛ Չըգընը, վէ
 մուղաֆէր օլուրսընը, վէ էլինիգէ թէս-
 15 լիմ՝ օլուրաճագսըն տըր՝ տէտի։ Վէ մէլիք
 անա խիթապէն՝ Պանա ՐԱՊԱՐՆ իսմիլէ եա-
 լընըպ հագիգաթըր սեօյլէմէլիյին իչինն սա-
 նա դա՛ջ քէրրէ էէմին վէրէլիմ՝ տէտիլէ-
 16 տէ, Օլ տախի՛ Պիւթիւն Իւրայել չօպա-
 նը օլմայան դօյուլըր կիպի տաղար իւզէ-
 րինտէ տաղըմըշ կէօրտիւմ, ՐԱՊԱՊ տախի՛
 Պուրալըն սահիպի եօգ տըր։ հէր առէմ

- սէլամէթլէ քէնտի խանէսինէ տէօնիւն՝ պու-
 17 յուրտու՛ տէտի։ Վէ Իւրայել մէլիյի՛ Եէ-
 հօշաֆաթա խիթապէն՝ Հագգըմտա խայրը
 տէլիլ, անճագ շէրրի իկպար էտէճէլինի սա-
 18 նա սեօյլէ՛մէտիմ մի՛ տէտի։ Միխա տախի՛
 իսմիլ ՐԱՊԱՐՆ քեւամբն տինկէլինիլ Պէն ՐԱՊ-
 ՊԱ թախթը իւզէրինտէ օթուրուր վէ ծիւ-
 նուտի սեմալիլէնին քէաֆէսինի էթրաֆըն,
 տա, սաղընտա վէ սօլընտա տուրուր կէօր-
 19 տիւմ։ Վէ ՐԱՊԱՊ Բամթ-ճիւ՛րատա չըգըպտա
 օրատա հէլաք օլմասը իչինն Ախապը քի՛մ ոյ-
 տատաճագ տըր՝ տէմէսի իւզէրինէ, քիմի պեօյ-
 20 լէ, վէ քիմի շէօյլէ սեօյլէտի։ Վէ պիր րուհ
 կէլիպ ՐԱՊԱՐՆ հուղուրընտա տուրարագ՝ Պէն
 անը տլտաւըրմ՝ տէտի։ Վէ ՐԱՊԱՊ անա
 21 Նէ՛ վէճէլ, տէտիլէտէ, Պէն չըգըպ անը
 պիւթիւմէ փեյղամպերլէրինն աղընտա քիզպ
 րուհը օլուրմ՝ տէտի։ Բագ օլ տախի՛ Սէն ոյ-
 տատաճագսըն, վէ մուղաֆէթագ օլաճագսըն։
 22 չըգ, վէ պեօյլէ եափ՝ տէտի։ Վէ շիմի
 իշթէ ՐԱՊԱՊ պու փեյղամպերլէրինն աղընտ
 պիր քիզպ րուհը գօմաւշ տըր։ Լաքին ՐԱՊԱ
 սէնին հագգընտա շէրր օլանը պույուրմաւշ
 տըր՝ տէտի։
 23 Օլ վագըթ Սիտգիյա իպն ի Գէն՝անա
 եագլաղըպ Միխայա պիր թօգաթ վուրարագ՝
 ՐԱՊԱՐՆ րուհը սանա սեօյլէմէք իւզըրէ պէնտէն
 24 Նէ՛ Էօլտան կէչտի՛ տէտի։ Միխա տախի՛
 իխթիֆա իչինն օտատան օտայա կիրտիյին
 25 կիւնտէ կէօրէճէքսին՝ տէտի։ Վէ Իւրայել
 մէլիյի՛ Միխայը աղըպ շէհը մուհաֆըրը Ամն
 իլէ մէլիքտէտէ Եէհօշաֆաթ կէթիւրիւնիլգ-
 26 վէ մէլիք՝ Պանու մահպէսէ իլգա էտիպ՝ պէն
 սէլամէթլէ՛ ալտէթ էտինճէլէտէ կին անը մու-
 զայագա էքմէլի վէ մուղայաղա սուլաւ իլէ
 իթ՝ամ էլլէլինիլ տէլիւ պույուրուր՝ տէլէ-
 27 ճէքսինիլ տէտի։ Վէ Միխա՛ ԷՅ պիր վա-
 գըթտա սէլամէթլէ՛ ալտէթ էտէր իսէն ՐԱՊԱ
 պէնիմ վասըթամէլէ սեօյլէմէմիշ տիը՛ տէ-
 տիլտէն սօնկրա, ԷՅ գալմ, ծիւմէնիլ
 տինկէլինիլ տէտի։
 28 Պեօյլէճէ Իւրայել մէլիյի իլէ Եէհօտա
 մէլիյի Եէհօշաֆաթ Բամթ-ճիւ՛րատա չըգ-
 29 տըլար։ Վէ Իւրայել մէլիյի՛ Եէհօշաֆաթա՛
 Պէն թէպտիլ ի գըլաֆէթ էտիպ ձէնկէ կի-
 րէրին, Ֆագաթ սէն էլպիսէ ի միւլուքեանէ
 Նի լապիս օլ տէլէրէք Իւրայել մէլիյի թէպ-
 տիլ ի գըլաֆէթ էտիպ ձէնկէ կիրտիլէր։
 30 Վէ Սիւրիա մէլիյի էանընտա պուրոււնան՝ ա-
 րագա գապիթմընտ՝ Գիւչիլք վէ պեօյիւք
 իլէ տէլիլ, անճագ Իւրայել մէլիյի իլէ մու-
 31 հարէպէ էտինիլ տէլիւ էմը էթտի։ Սիւր-
 պա գապիթմընտ տախի Եէհօշաֆաթը կէօր-
 տիւքէրինտէ՛ Իւրայել մէլիյի պու օլմայը

տըն՝ տէյերէք մուհարեպէ իշխան անը իհաթէ
էթմէրէրէյէ Եէհօշաֆաթ ֆերեատ էթտի,
ԲԱՊԱ տախի անա իմոտտ էյլէտի, վէ Ալլահ
անլէրի անըն իւզերինտէն կէրի տէնտէրտի:
32 Զիրա՝ արապա զապիթանը անըն իսրայէլ մէ-
լէյի օլմաորընը կէօրտիւքէրինտէ անըն իւ-
33 զէրինտէն տէնտիւլէր: Վէ պիր ատէմ նի-
շան արմայարագ Եայնը չէքիպ իսրայէլ մէ-
լէյինի զըճըն հալգալըրը արասընտան փուր-
տու: Օլ տախի՝ արապաճըրնա՝ Ելնի չէ-
վիրիպ պէնի օրտուտան չըգար, զիրա մէճ-
34 ըուհ օլտուհ՝ տէտի: Վէ օլ կիւն մուհարե-
պէ քէպի ի շիտէթ էյլէտի, իւրայէլ մէլի-
յի տախի՝ արապատա Սիւրեանիլէրին գար-
չըրնտա ազլամա գատար տուրուպ զու-
րուպը չէմն վաթթընտա վէֆաթ էթտի:

ՊԱՊ 19

1 Վէ Եէհուտա մէլիյի Եէհօշաֆաթ սէլամէթլէ
2 Եէրուշալէմ սէրայընա՝ արապա՝ էյլէտի: Վէ
նէպի Եէհու իպն ի Հանանի մէլիքէ Եէհօշաֆաթը
իւթիւպալէ չըգըպ անա խիթապէն՝ Շերի օ-
լանա մուսալէնէթ վէ ԲԱՊԱ պուզը Էտէնլէ-
րէ մուհապպէթ էթմէլի՝ միխիտի. պու սէ-
պէպտէն ԲԱՊԱՅ հուզուրընտան սէնին իւզէ-
3 րինէ զըզապ վար: Վէ լաքին սէնտէ էյի շէյ-
լէր պուլուստու, զիրա Աշըրա փութլարընը
տիյարտան գալարըտըն, վէ Ալլահը թալէպ
էթմէյէ գալպինի թէհիյէ էյլէտին՝ տէ-
տի:
4 Վէ Եէհօշաֆաթ Եէրուշալէմտէ սաքին
օլուպ թէքըր գալվ՝ արասընա Պիրշէպա՝ տան
Լֆրայիմ՝ տաղընա վարընա չըգըպ անլէրի
Էճատարընըն Ալլահը ԲԱՊԱ տէնտէրտի:
5 Վէ տիյարտա, Եէհուտանըն պիւ ճիւմէ սուր-
ը շէհրէրինտէ, շէհր պէ շէհր հաքիմէր թա՝
6 Եին էյլէտի: Վէ հաքիմէրէ խիթապէն՝ Նէ
Էտիսադընը տիգգաթ էտինիլ, զիրա
Էտիսադընը հիւքմ ինտան իշխան տէյիլ,
անճագ էմր ի հիւքմտէ սիպին իլէ օլան ԲԱՊԱ
7 իշխան տիր: Պինտէն՝ տէյի ԲԱՊԱ գօրգուսը
իւզերինիլտէ օլուս, տիգգաթլէ իճրա էյ-
լէյինիլ, զիրա Ալլահըմը ԲԱՊԱՅ ինտինտէ
հագգաթըզ վէ խաթը ապմագ վէ բիշլէթ
ալմագ Էօգ տըր՝ ալէտի:
8 Վէ Եէհօշաֆաթ Եէրուշալէմտէ տախի
ԲԱՊԱՅ հիւքմիւ վէ տալմար իշխան Լալիլի-
լէր իլէ քէտհիլէրտէն վէ իսրայէլին խանէտան
բուհատընտան պալընըն թա՝ Եին էյլէտի:
9 Վէ Եէրուշալէմէ՝ արապա զէրինտէ անլէրէ
էմր Էտերէք՝ ԲԱՊԱ գօրգուսը վէ սրագ իլէ վէ
գալպ ի քէտիլ իլէ հարէքէթ էյլէյինիլ:
10 Վէ շէհրէրինտէ սաքին օլան պիրատէրէրի-

նիլտէն հուզուրընըզա հեր նէ տա՝ վա կէլէ-
ճէք օլուրտա, կերէք գան տա՝ վալընտա, կէ-
րէք շէրի՝ տիլ իլէ Էվալիլ վէ գալմանիլն իլէ
ահքէմա՝ իճրասընտա, ԲԱՊԱ գարը խաթա
էթմէքտէն անլէրի սագընտըրընը, քի սիլլին
իլէ պիրատէրէրինիլ իւզէրինէ զաղապ կէլ-
մէյէ. պու մինվալ իւզըն հարէքէթ էյլէյին-
11 նիլ, քի խաթաքէտը օլմայարընը: Վէ իշ-
թէ քէտհին ի ալգամ՝ Ամարեա ԲԱՊԱՅ քէտաֆ-
ֆէ ումուրընտա ըէ՝ իսինիլ օլուպ՝ Զէպա-
Էա իպն ի իսմա՝ Էլ տախի մէլիյին քէտաֆֆէ ի
ումուրընտա պէյթ ի Եէհուտանըն ըէ՝ իսի
տիր. Լալիլիլէր տախի Էտինիլգտէ մէ՝ մուր-
լար տըր. ճէտուր օլուսըզ վէ իճրա Էտինիլ,
վէ ԲԱՊԱ տաղըն օլան իլէ օլուսն՝ տէտի:

ՊԱՊ 20

1 Վէ պա՝ տէհու Մուսապիլէր վէ՝ Ամմոնիլէր
վէ պուշար իլէ՝ Ամմոնիլէրտէն պա՝ Էլու մու-
հարէպէ իշխան Եէհօշաֆաթ իւզերինէ կէլ-
2 տիլէր: Վէ աքիլէր կէլիպ՝ Եէհօշաֆա-
թա՝ Սէնին՝ ալէյի իլէն տէնիլլին Էօթէ թա-
րաֆընտան Սիւրիա ճանիպինտէն վաֆիր
խալք կէլիյօր. վէ իշթէ՝ Այնճէտի օլան
Հասասոն-թամարտա տըրլար՝ տէյիլ խա-
3 պէր վէրտիլէր: Վէ Եէհօշաֆաթ խալֆ
Էտիպ ԲԱՊԱՅ ճանտան թալէպ Էտերէք պիւ-
թիւն Եէհուտա տա պիր օրուճ նիտա էյլէ-
4 տի: Վէ Եէհուտա Էհալիսի ԲԱՊԱՅ իս-
թիմտա իշխան թէճէմիլէ՝ էթտիլէր, Եէհու-
տանըն պիւ ճիւմէ շէհրէրինտէն տախի ԲԱՊ-
5 ԱՅ թալէպ էթմէք իւզըն կէլիլէր: Վէ Եէ-
հօշաֆաթ պէյթ իւր ԲԱՊԱՅ, Եէնի հալվը-
նըն Էտինիլտէ Եէհուտա վէ Եէրուշալէմ ճէ-
6 մա՝ տիլ իշխան տուրարագ, Էյ Էճատար-
մըզըն Ալլահը ԲԱՊԱ, սէմալտիտա սաքին
վէ ճէմի՝ ի մէմալլէր ի իւմէմ իւզերինէ հա-
քիմ օլան Ալլահ սէն տէյի՝ Էլ սին, վէ
սէնին Էտինիլտէ գուվլէթ ու գուտրէթ վար
տըր, սանա քիմնէ մուգալլէթ Էտէմէզ:
7 Էյ Ալլահըմըզ, պու տիյարըն Էհալիսին սէ-
նին գալվին իսրայէլ Էտինիլտէն թալտլէ,
անը սէնին խալիլին Ապրահամըն զիւրիլլէթ
8 նէ իլ էլ Էպիտ ի՝ թա Է՝ թմէտին մի: Անլէր
տախի անտէ իգամէթ էտիպ՝ օրատա սէնին
իսմին իշխան պիր մագալիս պինա Էտերէք,
9 իւզերինիլգէ պէլա Էա գըլըն Էա գաղա Էա
թա՝ ուն Էա գըլըն կէլիլ տէ պու պէյթ Էօ-
նիլնտէ վէ սէնին հուզուրընտա տուրուպ,
(զիրա սէնին իսմին պու պէյթ տէ տիր)՝ վէ մու-
ղայագալմըտան սանա ֆերեատ Էտերէք,
օլ զէման սէն խալիլա՝ վէ խէլա Էտէսին՝
* Ետիւր Մալուսիլէրտէն

- 40 տէտիկէր : Վէ իշթէ շինտի 'Ամանիկէր վէ
Մուսպիկէր վէ Սէ'իր տաղըլարը (քի ղէնի
ԽարպէլիՄըրը տիյարընտան չըգաղըլարընտա
պուշլար իւղէրինէ հիւճուժ՝ էթմէյէ պրադ-
մատըն, պէջլէճէ անկրտէն տէօնիւպ անյէ.
- 41 րի հէլար էթմէտիկէր) Պիղէ պիլ մուգապէլէ
սէնին պիղէ թէմիլէ էթտիքտիյին միրասըն.
տան պիղի թարտ էթմէք իւղէ կէլէյորլար :
- 42 Խա Ալլահըմըդ, պուշլարը սէն հիւքմ՝ էթ-
մէ՞գ մի սին, զերա 'ալէյհիսիղէ կէլէն պու-
վաֆիր խալգըն էօնիւնտէ գուլվէթմիկի եօգ
տըր, վէ նէ եափաճաղըմըդ պիլմէյէրէք կէօզ-
լէրիմիկ սանա տօղլու արը՝ տէտի : Վէ
պիւթիւն Եհհուտա խանէլէրի խալգը օլան
'այալ ու էվլաղարըյէ Րադիզն հուզուրըն-
տա տուրմուշար խաի :
- 44 Օլ զէման Րադիզն Րուհը ճէմա'աթ օր-
թարնտա պէնի Ասաֆտան օլան Լավիլի Խա-
հաղիէլ իպն ի Չարաբէա իպն ի Պէհտէա իպն ի
Եհ'իէլ իպն ի Մաթթանէա իւղէրինէ կէլ-
տի . Օլ տախի՝ Եյ քեաֆիէ ի Եհհուտա,
վէ Երուշալիմ սէքէնէսի, վէ Եյ մէլէք Եհ-
հուշաֆաթ, տինկէյինիկ. Րադիզն սիղէ պէջլէ
պուշլուրուր . Սիկ պու վաֆիր խալգըն Երու-
ղիւնտէն խալֆ ու խաշլիէթ էթմէյինիկ. զի-
րա մուհարէպէ սիղին տէյիլ, անճադ Ալլա-
- 46 հըն տըր : Խարըն անլէրին իւղէրինէ Էնինիկ,
իշթէ Սիս եօգուշընտան չըգաղըլար . անլէ-
րի տէրէնին նիհայէթինտէ Երուշալ պէր.
- 47 րիյէսի էօնիւնտէ պուլաճադարըդ : Պու-
քէրը սիկ մուհարէպէ էթմէյէճէքտինիկ .
տիղիլիպ տուրուրը, վէ Րադիզն սիղին իշին
օլան խէլաղընը միւշահէտէ Էյլէյինիկ, Էյ
Եհհուտա իլէ Երուշալիմ, խալֆ ու խաշլի-
յէթ էթմէյինիկ. Եարըն անլէրին իւղէրինէ
չըգընըլ . վէ Րադիզն սիղին իլէ տիր՝ տէտի : Օլ
վաղըթ Եհհուշաֆաթ Երուղ իւթիւ Եհէր գա-
փանտը, պիւթիւն Եհհուտա իլէ Երուշալիմ
սէքէնէսի տախի Րադիզն հուզուրուրնտա Րադ-
իզն սէճտէ էթմէք իւղէ Եհէր գափանտըլար :
- 49 Վէ պէնի Գուհաթ իլէ պէնի Գօրահտան օ-
լան Լավիլիկէր Խարպէլին Ալլահը օլան Րադ-
իզն պիւթիւն տալալէ համո էթմէյէ տուր-
տուլար :
- 20 Վէ սապահլարըն Էրէն գաղըլպ թէգօ՝
պէրրիյէսին չըգաղըլար, վէ չըգաղըլարը սը-
րատա Եհհուշաֆաթ տուրուր՝ Եյ Եհհուտա
վէ Երուշալիմ սէքէնէսի, պէնի Խինկէյինիկ,
Ալլահընը Րադիզն իման Էտինիկ, վէ Էմին
օլուրընըլ . անըն փէյլաճաղըլէրինէ իման Է-
21 տինիկ, վէ ֆէլահ պուլուրընըլ տէտի : Վէ
գալմ իլէ միւշալէրէ էթտիքտէն սօնիլա՝
Րադիզն մուշաննիկէր թա'իին Էյլէտի, քի օր-
տուշըն էօնիւնտէն կիտիպ, Րադիզն համո Է-

տինիկ, զիրա 'ինայէթի Էպէտի տիր՝ տէյէ-
րէք, անըն ճէլալը մուգատտէսինէ համո Է-
տէլէր :

- 22 Վէ թէրէննիւմ ու թէսպիհէ պաշլատըգ-
լարը գէման Րադիզն Եհհուտա իւղէրինէ կէլ-
միշ օլան 'Ամանիկէր վէ Մուսպիկէր վէ Սէ'իր
տաղըլար 'ալէյհիսիէ փուտու գուրտու, ան-
- 23 լէր տախի գըրըլարըլար . Ջիրա 'Ամանիկէր իլէ
Մուսպիկէր Սէ'իր տաղըլար իւղէրինէ՝ ան-
լէրի իթլաֆ ու ի'տոմա գաղըլարըլար . վէ
Սէ'իր սէքէնէսին պիթիրտիքտէն սօնիլա պի-
- 24 լի պիրինի թէլէֆ էթմէյէ գաղըլարըլար : Վէ
Եհհուտա՝ պէրրիյէտէ վաղը՝ Պէքի գուլվէ-
սինէ կէլաիլէրինտէ, օլ ճիւմհուրա տօղլու
պաղարըլար, վէ իշթէ անլէրին լաշէլէրի Եհ-
րէ սէրիլիշ օլուպ՝ գուրթուլան տախի եօգ
- 25 խաի : Վէ Եհհուշաֆաթ իլէ գալմը անլէրին
մուլլէրինի թօփլաւաղա կէլաիլէրինտէ՝ 'լաշէ-
լէր արաղընտա՝ չօգ Էմիլալ վէ զիգըլմէթ
Էտէվաթ պուլտուլար . վէ կէօթիւրէմէյէ-
ճէրլէրի տէրէճէտէ քէնտիլէր իշին Եաղմա
Էյլէտիլէր, վէ շանիմէթ փէք չօգ օլուրըն-
տան՝ անը իւլ կիւն զարֆընտա թօփլատըլար :
- 26 Վէ տէօրտիւնճիւ կիւնտէ թա'սիտ տէ-
րէօնտէ իճթիմա՝ էթտիլէր, զիրա օրատա
Րադիզն համո Էյլէտիլէր . պու Էհիտէն օլ մա-
հէլէ պու կիւնէ գատար թա'սիտ տէրէսի
- 27 թէսպիհէ օլուրնտա : Պա'տէհու Եհհուտա ի-
լէ Երուշալիմ՝ առէմէրինին ճիւմէսի, Եհ-
հուշաֆաթ տախի անլէրին պաշընտա օլարադ,
մէսէրէթլէ Երուշալիմէ 'ալալէթ էթտիլէր,
զիրա Րադիզն անլէրի տիւլմէլէրինտէն իլու-
- 28 Էտէրէք մէսուրը գըլմըլ խաի : Վէ սանթուր
վէ թանպուր վէ պօրու չալարադ Երուշա-
29 լիմէ, պէյթ իւր Րադիզն կէլաիլէր : Վէ իս-
րայէլին տիւլմէնլէրի իլէ Րադիզն ճէնք Էյլէ-
տիլինի իշինտէն ճիւմէ տիլարըլարըն հիւքիւ-
մէթլէրի իւղէրինէ Ալլահըն հէյպէթի տիւլ-
- 30 տիւ : Վէ Եհհուշաֆաթըն մէմալիլէր տա-
յիշ իւղէլէ խաի, զիրա Ալլահը անա հէր
թարաֆտան րահաթ իհսան Էյլէմիշ խաի :
- 31 Վէ Եհհուշաֆաթըն Եհհուտա իւղէրինէ
հիւքիւմէթ Էյլէտի . մէլէք օլուրընտա օ-
թուլ պէշ Եաշընտա օլուպ՝ Երիմի պէշ սէ-
նէ Երուշալիմէն հիւքիւմէթ Էյլէտի . վէ
փալտէսի Եիլհինին գըղ օլուպ՝ իսմի 'Աղու-
- 32 պա իտի : Վէ փտէրի Ասանըն թարիլիլէտէ
սիւլուք Էտիպ՝ Րադիզն 'ինտինտէ տօղլու
- 33 օլանը իճրա Էտէրէք անտէն սափմատը : Ֆա-
գաթ միւրթէֆէ'աթ օրթատան գաղըլըլ-
մալալ՝ գալմ տահա Էճտաղարընըն Ալլա-
հընը իւլէպ՝ Էնիլէք գալալէրինի թէհիլիյէ
Էթմէմիշլէր խաի :

* Գուլվէթ էլիլիսէ իլէ

ՊԱՊ 22

- 1 Վ Է Երուշաղեմ սեբեմեի ունին երբինս քիչիւք օղու Ախագեայր մէլք Էթաթիւր, զերա Արապ օրտուսը իլէ պերապեր կէլէն պեօլքւելէր անտէն պեղիւք օլանլարն քեաֆ. ֆեմինի գաթլ Էթմիշէր իտի. պեղլէճէ Եւ. Տուտա մէլքի Եօրամըն օղու Ախագեա
- 2 մէլք օլտու: Ախագեա մէլք օլտըղնտա *գըրգ իբի* եաղնտա օլուպ* Երուշաղեմէ պիր սէնէ հիւքիւմէթ Էթաթի. վէ վալիտսի 'Ամրինի գըղ օլուպ* իսմի 'Աթալէա իտի:
- 3 Պու տախի Ախագ խանէսինին մէպէլինտէ սիւլուք Էթաթի, զերա վալիտսի անա շէր
- 4 իշլէմէլի նաաիճաթ Էաէր իտի: Պու Էճլտէն Ախագ խանէսի միսիլիւ Բապպն 'ինտինտէ քեթիւ օլանը իշլէտի, զերա վէտերինին վէֆաթընտան սօնկրա հէլաքը իշլէն քէնտի.
- 5 սինէ նաաիճաթ վէրէնլէր անլէր իտի: Վ Է անլէրին նաաիճաթը իւզրէ Խարայէլ մէլքի Եօրամ իպն ի Ախագ իլէ պերապեր Սիւ. բիա մէլքի Հազաէլ իլէ մուհարէպէ Էթմէք իշլէն Բամթ-ճիլ'տաա կիթաթի. վէ Սիւբու.
- 6 Նիլէր Եօրամը եարալաւար: Օլ տախի* Սիւբիա մէլքի Հազաէլ իլէ մուհարէպէ Էթ. տիլինտէ* անլէրին անա Բամթտաա աշտըգ. լարը եարալարաան շիֆա պուլմագ իշլէն Եզլա'իլէ 'ալաթէթ Էթմէսի իւզէրինէ* Եօ. րամ իպն ի Ախագ խաթա օլտըղը իշլէն Եհնուտա մէլքի Դիլգաբա իպն ի Եօ.
- 7 րամ անը իշլէրմէլէ Եզլա'իլէ էնտի: Վ Է Եօրամըն եանընա կիթմէսիլէ Ախագեա. նըն հէլաքը Ալլաճ թարաֆընտան օլտու, զերա օրապ կիթաթիլինտէ Ախագ խանէտա. նընըն հէլաքը իշլէն Բաղղը, մէս Էթմիշ օլ. տըղը Եհնու իպն ի Նիմշիլի գարըլալմաղա
- 8 Եօրամ իլէ պերապեր չըգաթ: Վ Է Եհնու Ախագ խանէտանը իւզէրինէ իճրա ի հիւքմ Էթաթիլի սըրտաա* Եհնուտա րու'եսաթընը վէ Ախագեանըն խըմէթլինտէ պուլունան պիրա. տէրղալտէլէրինի պուլուպ* անլէրի գաթլ Էթ.
- 9 տի. Վ Է Ախագեայր տախի արաթը, վէ Սա. մարիաաա իթիթիֆա Էթմիշ օլտըղը հալտէ* անը թութուպ Եհնուըն Նէղտինէ կէթիլէ. րէք գաթլ Էթաթիլէ. պա'տէհնու անը տէֆն Էթաթիլէ. զերա* Բաղղ պիւթիւն գալլիլէ թալէպէ էտէն Եհնուաֆաթըն օղու տըր* տէ. տիլէր: Վ Է Ախագեա խանէտանընտա իճրա ի հիւքիւմէթ իշլէն* իգթիտաթ գալմաթը:
- 10 Վ Է Ախագեանըն վալիտսի 'Աթալէա' օղ. ընըն ֆէվթ օլտըղըն կէօրալիլինտէ գալ. զըղ Եհնուտա խանէտանընտան օլան մէլք.

*Երբի իբի. Պաճ 4 Սիւլ. 8. 26:

†Պալէա Էթաթի Ախագեա քէնլէր:

- 11 զալտէլէրին ճիւմէսինի հէլաք Էթաթի: Ֆա. գաթ մէլքին գըղ Եհնուապ'ա* Ախագեանըն օղու Եհնուալը ալպ մէլքին գաթլ օլու. նան օղուլարը արաթընտան սիրգաթ էաէ. րէք, տալէսի իլէ պերապեր եաթադ օտապը. նա գօտու. պեթլէճէ Եօրամ մէլքին գը. զը վէ քեահին Եհնուաաա'ըն զէճէսի օլան Եհ. Տուապ'ա Ախագեանըն հէմիլիէսի օլմաղլէ, անը 'Աթալէանըն Եիւղիւնտէն իւֆա էլլէտի. վէ
- 12 օ անը գաթլ Էթմէտի: Վ Է պուլլարըն եա. նընտա պէլթ Ուլահտա ալթը սէնէ մաթիի գալաթ: 'Աթալէա տախի տիլարըն իւզէրինէ իճրա ի հիւքիւմէթ էլլէտի:

ՊԱՊ 23

- 1 Վ Է Ետտինճի սէնէտէ Եհնուաաա* քէսպի գալլէթ էաթի* Եիւղ պաղը օլան 'Աղաբա իպն ի Եհնուաա* վէ Խամա'էլ իպն ի Եօհա. նան վէ 'Աղաբա իպն ի 'Օպէա վէ Մա'ա. սէեա իպն ի 'Ատաեա վէ Ելիւլաֆաթ իպն ի Զիլլէրիլ ալարագ անլէր իլէ 'ազա ր 'ահա
- 2 Էթաթի. Պուլլար տախի Եհնուաալը տօլա. չըպ* Եհնուտա շէհրէրինին ճիւմէսինանէն Լալիլիլէր իլէ Խարայէլին խանէտան րէիւ. լէրինի ճէմ* Էթաթիլէր, վէ անլէր Երու.
- 3 շալիմէ կէլալիլէր: Վ Է պիւթիւն ճէմալթ պէլթ Ուլահտա մէլք իլէ 'ազա ր 'ահա էլ. լէտիլէր. վէ Եհնուաա* անլէր իլիթապէն* իշլէթ մէլքին օղու* Բաղղը պէն Տուա. հազընտա պուլլարաղը իւզլէ* մէլք օլա.
- 4 ճագ աթը. Եաթաճաղընը իշ պու աթը, սիղտէն* եա'նի սէպլթ կիւնիւ կիրէն քեահին. լէր իլէ Լալիլիլէրին սիւլիւ գալիւլարը
- 5 պէլլէլէճէլէր, Վ Է պիր սիւլիւ* սէրալաա օլտադ, պիր սիւլիւ տախի թէմէլ գա. փուսընտա, գալմըն քեաֆէսի տախի պէլթ իւր Բաղղը հալլըլարընտա պուլունաադ
- 6 աթը. Լալլին քեահինլէրտէն վէ խըմէթտէ պուլունան Լալիլիլէրտէն մա'տա պէլթ իւր Բաղղը քիմէ կիրմէսին. պուլլար թագալի օլունմուշ օլտըղընտան կիրէճէլէր. վէ գալմըն քեաֆէսի Բաղղ իշլէն մուհաֆա.
- 7 զալա մուգալլէտ օլաադլար աթը. Վ Է Լա. վիլիլէր* հէր պիրի սիւլալարը լլէրինտէ օլա. րադ մէլքի իհաթէ էտէճէլէր. հէր քիմ քի. պէլթ կիրէրտէ* գաթլ օլունաադ աթը. սիլ տախի մէլք կիրիլ չըգաղընտա տնըն
- 8 Եանընտա օլաադլարըն* տէտի: Պէթլէճէ Լալիլիլէր իլէ պիւթիւն Եհնուաա* քեահին Եհնուաաա'ըն քեաֆէսի ի Էվալիլինէ իթի. տալէն հէր պիրի սէպլթ կիւնիւ կիրէճէր վէ սէպլթ կիւնիւ չըգաադ օլան Նէֆէլլէրինի ալաթը, զերա քեահին Եհնուաաա* նէպլէթ.

- 9 ճիւղերի սալը վերմէտի : Վէ քեահին Եէճօեա-
տա՝ Տառւտ մէլիյին պէյթ Ուլլահտա պու-
լունան մըլըագ իլէ գալլահն վէ սիփէրէրինի
40 եիւզ պաշլըարա վէրտի : Գալմըն քեաֆֆէ-
սինի տախի՝ չէր պիւրինին սիւլահէ էլինտէ օ-
լարագ՝ պէյթին սաղ թարաֆընտան սօլ թա-
րաֆընտ գառար մէզպահ իլէ պէյթին եա-
նընտա մէլիյին էթրաֆընտա տուրտուրառ :
41 Վէ մէլիքալտէյի չըգարալար, վէ թաճը ա-
նա Խարէեթէ + վէ շէհատէթ Բիւրալը Էլէ-
վէրէրէ՝ անը մէլիք էթտիլէր : վէ Եէճօեա-
տա՝ իլէ օղուլարը անը մէճէ էթտիլէր : Վէ
Եաշարն մէլիք՝ տէտիլէր :
42 Վէ 'Աթալէա՝ գօշուշան վէ մէլիյի ալ-
գըլլայան խալլըն սէսինի իշիթտիլինտէ՝ պէյթ
43 իւր ՐԱՊԱՊ գալմըն եանընտ կէլիպ, Մէլիյի
մէտիլէտէ՝ տիւրէյինին եանընտա տուրտուր,
վէ գապիթան իլէ պօրուգէնլէրի մէլիյին եա-
նընտա՝ վէ տիլարըն քեաֆֆէ ի խալլընըն
մէսուր օլարագ պօրու չալարըլարըն, վէ մու-
գանիլէրին մուսիգի ալէթլէրի իլէ, վէ մու-
'ալլմիլէրին տախի թէգմիր էթտիլէրինի կէօր-
տիւ : վէ 'Աթալէա էլիլիտէսինի երըլըպ՝ խի-
յանէթ, խիլանէթ՝ տէյիւ նիտա էյլէտի՝
44 քեահին Եէճօեատա՝ տախի 'աղբէրին զա-
պիթանը օլան եիւզպաշլըարը չըգարալպ ան-
լէրէ՝ Պուռնու սաֆֆարըն իշինտէն իւրաճ է-
տիպ, անըն արտընճա կիտէնի գըլըճ իլէ գալմ
էտիլիպ՝ տէյիւ էմր էյլէտի : չիւնքի քեա-
հին՝ Անը պէյթ իւր 'ՐԱՊԱՊ գալմ էթմէյի-
45 նիգ՝ տէմիշ իտի : Վէ անա էլ ուզաթալ-
լար, վէ օ սէրպըն Աթ գափուսընտան իշէրի
կիւրէր Բէթն՝ անը օրատա գալմ էթտիլէր :
46 Վէ Եէճօեատա՝ քէնտիսի վէ քեաֆֆէ ի
գալմ՝ իլէ մէլիյին պէյթինտէ ՐԱՊԱՊ գալմը
47 օլմնպ իւզըրէ 'ազտը 'աշտ էյլէտի : Պա՝տէ-
հու պիւթիւն գալմ՝ Պա՝ալ խանէյէ կիրիպ,
անը երգարագ՝ մէզպահլարը իլէ փալթլարըն
փորէ փորէ էյլէտիլէր, վէ Պա՝ալըն քեահի-
նի Մաթթանը մէզպահլարըն Եօնիւնտէ գալմ
48 էթտիլէր : Վէ Եէճօեատա՝ շէրի՝աթը Մու-
սալիլէտէ թաշրիբ օլունաղը վէճէլէ՝ Տա-
ռուտն թէրթիպիլէ կէօրէ սուրուր ու թէգմիր
իլէ ՐԱՊԱՊ մուհրապալար թագտիմ էթմէլէ-
րի իշին, Տառւտն պէյթ իւր ՐԱՊԱՊ իւզ-
ըրինէ թա՛նին էյլէտիլի պէյթ իւր ՐԱՊԱՊ մէ-
մուրարընը Լալիլէ քեահինլէրին ետտիլլէ
49 նապ էյլէտի : շէր նէ խուսուտա օլուրոտ
օլուն՝ զալլ ի թահիր օլունըն տուլուլ էթ-
մէտիս իշին՝ պէյթ իւր ՐԱՊԱՊ գափուլա-
20 րընտ գափուլըլար թա՛նին էյլէտի : Վէ
եիւզ պաշլըար իլէ քիւզէրպը վէ բու՛հտի
գալմը վէ տիլարըն պիւթիւն գալմընը ալըպ՝
մէլիյի պէյթ իւր ՐԱՊԱՊ կէթրտի, վէ

եիւքսէք գափուլտան սէրպա տախիլ օլուպ՝
մէլիյի չիւքիւմէթ թախթան իճլա էթ-
21 տիլէր : Վէ 'Աթալէալը գըլըճ իլէ գալմ
էթտիլէտէն սօնկրա, պիւթիւն գալմ՝ մէսուր
օլուպ՝ շէհր տախի սապիշ իւզըն իտի :

ՊԱՊ 24

- 1 Եէճօաշ մէլիք օլարընտա եէտի եաշընտա
օլուպ՝ Եէրուշալիմտէ գըրգ սէնէ չիւքիւմէթ
էյլէտի : վէ վալիտէսի Պիրշէպալը օլուպ՝ իւ-
2 մի Չէպեա իտի : Վէ Եէճօաշ քեահին Եէ-
ճօեատա՝ն քեաֆֆէ ի էյլալմնտա ՐԱՊԱՊ
3 ինտինտէ տօղըն օլանը իշլէտի : Վէ Եէճօ-
եատա՝ անա իքի վէվճէ սալը : օլ տախի
օղուլար վէ գըլլար թէվիլտ էյլէտի :
4 Վէ պուռնտան սօնկրա Եէճօաշ պէյթ իւր
ՐԱՊԱՊ թա՛միրինի միւրառ էթտիլինտէ,
5 քեահինլէր իլէ Լալիլիլէրի ճէմ՝ էտիպ, ան-
լէրէ՝ Եէճօառ շէհրէրինէ չըգալ՝ Ալլահը-
նըլըն պէյթինի թա՛միր էթմէք իշին՝ պիւ-
թիւն իսրայէլտէն սէնէ պէ սէնէ ազէ թօփ-
լայընը, վէ պու իլէ զալլէթ էտիլիլ՝ տէ-
յիւ էմր էյլէտի, ֆազաթ Լալիլիլէր զալ-
6 բէթ էթմէտիլէր : Վէ մէլիք րէ՛իւ Եէճօեա-
տա՝ չաղըրըպ, անա խիթապէն՝ Նի՛շին Լա-
վիլիլէրտէն ՐԱՊԱՊ գալմ Մուսանըն վէ ճէ-
մա՝աթը ք իսրայէլին շէհատէթ չաալըն իշին
Բա՛տի՝ Եթթէլէրէ վէրիլի Եէճօառ իլէ Եէ-
րուշալիմտէն կէթրմէլէրինի թալէպ էթմէ-
7 տին՝ տէտի : (Չիւնքի օլ իւէպիտէ 'Աթալէա
վէ օղուլարը պէյթ Ուլլահ իւրահ իլէ
վէ պէյթ իւր ՐԱՊԱՊ քեաֆֆէ ի Եէնա ի
մուգաաթտէսէսինի Պա՝ալիմէ թաղտիմ՝ էյլէ-
8 միշլէր իտի) Վէ մէլիյին էմրի իւզըրէ պիւր
սանաղը Եափըպ՝ անը պէյթ իւր ՐԱՊԱՊ գա-
9 փուսընըն աղը թարաֆընտ գօտուլար : Վէ
Ալլահըն գուլը Մուսանըն պիւրիլէտէ իսրա-
յէլ իւզըրինէ վա՛լ էյլէտիլէ վէրիլի ՐԱՊԱՊ
կէթրմէլէրինի Եէճօառ իլէ Եէրուշալիմտէ
10 ի՛լան էթտի, Վէ քեաֆֆէ ի բու՛հտա իլէ
պիւթիւն գալմ՝ մէսուր օլարագ, -գըն կէ-
թիրիպ՝ սանաղը տօլունճայա գառար իշին
11 ալթարըլար : Վէ Լալիլիլէրին ետտիլլէ սան-
աղը մէլիյին քէթիւտալարըն կէթրիլիլպ,
պուռնլար տախի ազէ չօգ օլարընը կէօր-
տիւլէրինտէ, մէլիյին քեալթիպի իլէ քեա-
հին ի ա՛ղամըն քէթիւտաաղը սանաղը պօ-
շալթաղքաան սօնկրա, անը ալըպ էինէ եէրի-
նէ գօրլար իտի : վէ կիւն պէ կիւն պէյլլէ
12 էտէրէք չօգ ազէ թօփալարըլար : Մէլիք վէ
Եէճօեատա՝ տախի անը պէյթ իւր ՐԱՊԱՊ
Երամէթիլին իֆաալընտա պուլունանլարա
վէրիլէր իտի, պուռնլար տախի պէյթ իւր

ունս կելիպ' Եյ մէլեր, սէնն իւլ պերապէր
 Խորայէլ 'աղբէրի կիթմէսին, զիրա ՐԱՊՊ Խ-
 րայէլ իւլ' եա'նի քաթֆֆէ ի պէնի Եֆրայիմ'
 8 իւլ տէյիլ տիր. Լաքին կիթմէք իւթէսէն'
 կիթ, վէ մուհարէպէ իչիւն քէսպի գուզվէթ
 էյլէ. ֆոթֆ Ալլահ տիւշմէն էօնիւնտէ սէ-
 նի հէլաք էտէճէք տիր. զիրա մու'ալէնէթ
 վէ հէլաք էթմէք իչիւն օլան գուզվէթ Ալլահ
 9 մահսուս արը' տէտի: Ամասեա տախի Ալլահ
 առէմինէ' Ես Խորայէլ 'աղբէրին վէրտիլիմ'
 եիւզ թալանթը նէ' եափայլմ' տէտիքտէ,
 Ալլահ առէմի տախի' ՐԱՊՊ սանս անտէն զիյա-
 10 տէսինի վէրմէյէ գատիր տիր' տէտի: Վէ Ա-
 մասեա Եֆրայիմտէն կէլէն 'աղբէրի քէնտի
 մահալէրինէ կիթմէք իւզրէ, այլըար. սնէ-
 րին զաղապը տախի Եէհուաա 'ալէյ Տինէ 'ա-
 լէվէնիպ' զիյատէսիլէ զաղապիւր օլարադ
 քէնտի եէրէլէրինէ 'ալտէթ էյլէտիլէր:
 41 Վէ Ամասեա քէսպ ի գուզվէթ էտէրէք
 'աղբէրին չըգարըպ Թուզ տէրսինէ կիթ-
 տի, վէ պէնի Սէ'իրինն օն պին նէֆէր վօր-
 42 տու. Պէնի Եէհուաա տախի հայյէն օն պին
 նէֆէր էտիր ալըպ' անէրի գայանըն թէփէսի-
 նէ կէօթ իւրուիլէր, վէ գայանըն թէփէսին-
 տէն ալըպը աթորըլարընտա ճիւմէթի փարէ
 փարէ օլտու:
 43 Դոգաթ քէնտի իլէ մուհարէպէյէ կիթ-
 մէլէրի իչիւն Ամասեանըն կերի կէօնտէր-
 տիլի 'աղբէր Եէհուաա շէհրէրի իւզէրինէ,
 Սամարիաաան ՊէթՏօրօն գատար Տիւճուճ
 էտիպ' անէրտէն իւշ պին նէֆէր գաթլ էտէ-
 րէք չօգ զանիմէթ ալըլար:
 44 Վէ Ամասեա Էտօմիլէրի վըրմադտան 'ալ-
 տէթ էթտիքտէն սօնկրա, պէնի Սէ'իրին ի-
 լահարընը կէթիլիպ քէնտինէ իլահար օլմա-
 լարը իչիւն անէրի իզամէ էյլէտի. վէ անիլ-
 45 րին էօնիւնտէ սէճտէ էտիպ անէրէ պուլուր
 էադար. վէ ՐԱՊՊՈՐ զաղապը Ամասեա 'ա-
 լէյ Տինտէ թութուշըպ' անա պիր փէյլադպէր
 կէօնտէրտի. օլ տախի անա իւթմապէն Սէն
 նի'չիւն քէնտի գալմընը օնինն էլինտէն խէ-
 լուս էտէմէմիշ օլան գալմըն իլահարընը թա-
 46 լէպ էթտին' տէտի: Վէ անըն իլէ սէօյլէշիւր
 իլէն ֆէլէ' անա' Սէնի մէլիլէ միւսթէշարմը
 նապպ էթտիլէր. սիւքիւթ էյլէ, օլմայա քի
 սէնի վըրալար' տէտի. օլ գէման փէյլադմ-
 պէր' Սէն պուսու եափորըլն վէ պէնիմ' նա-
 սիհաթըմը տախի տինկլէմտիլին իչիւն Ալ-
 լահըն սէնի հէլաք էթմէյի միւրաա էթտի-
 յինի պիլիլիմ' տէյերէք սիւքիւթ էյլէտի:
 47 Վէ Եէհուաա մէլիլի Ամասեա իւթիշա-
 րէ էտիպ' Խորայէլ մէլիլի Եէհուաա իպն ի Ե-
 ահադ իպն ի Եէհուաա' կէլ, բու պէրու կէ-
 րիւշէլիմ' տէմէք իչիւն արէկէր կէօնտէրտի:

18 Խորայէլ մէլիլի Եէհուաա տախի Եէհուաա
 մէլիլի Ամասեայա' Լիպնանտա պուլուշան
 տիքէն' Լիպնանտա վազը' էրզ աղաճընա
 Գըզընը օլըմա զէվէլիլիլէ վէր' տէյիւ իա-
 պէր կէօնտէրմիշ. Լաքին Լիպնանտա պու-
 լուշան վուհուշտան պիրի կէչէր իքէն տիքէ-
 19 նի չէյնէմիշ տիր: Սէն' Իշթէ Էտօմ վըր-
 տում' տէտին. վէ գալպին սէնի թէֆտիւրէ
 թէշվիգ էտէր, վէ շիմտի քէնտի էվինտէ օ-
 թուր, նէ' սէպէպտէն քէնտին իլէ Եէհու-
 աանըն հէլաքը իչիւն 'պէլալը տա'վէթ էտէ-
 20 սին' տէյիւ ճէվապ կէօնտէրտի: Լաքին Ա-
 մասեա տինկլէմտի, զիրա Էտօմիլէրին իլահ-
 արընը թալէպ էթտիքէրի իչիւն անէրի րէ-
 ֆուէրէնէ էլէրինէ թէպիմ' էթմէք իւզրէ պու-
 21 շէյ Ալլահ թարաֆընտան օլաու. Վէ Խոր-
 յէլ մէլիլի Եէհուաա չըգար քէնտիի վէ Եէ-
 հուաա մէլիլի Ամասեա Եէհուաաանըն Պէյթ-
 շէմնամ' մահալէնտէ բու պէրու էթիւշիւ-
 22 լէր: Վէ Եէհուաա Խորայէլին էօնիւնտէ մազ-
 լուպ օլուպ հէր քէս քէնտի չաարընա ֆի-
 23 բար էյլէտի: Վէ Խորայէլ մէլիլի Եէհուաա
 Եէհուաա մէլիլի Ամասեա իպն ի Եէհուաա
 իպն ի Եօահապը Պէյթշէմտէ իուլթուպ' ա-
 նը Եէրուշալիմէ կէթիլտի, վէ Եէրուշալիմ'
 սուրընըն Եֆրայիմ' գափուսընտան ֆէօշէ
 գափուսընտա գատար տէօթ էիւզ զըրա' մըգ-
 24 տարընը երզար: Վէ ալթուշ իլէ կիւմիւ-
 շիւն հէփիսինի վէ պէլթ Ուլլահաա 'Օպէտէ-
 տօմըն Էտնընտա պուլուշան էտէվաթըն
 քէաֆֆէսինի վէ սէրալըն խաղինէլէրինի վէ
 րէհն օլարադ առէմէլէրի տախի 'ալա Սամարի-
 աայա 'ալտէթ էյլէտի:
 25 Վէ Եէհուաա մէլիլի Ամասեա իպն ի Եէ-
 հուաա Խորայէլ մէլիլի Եէհուաա իպն ի Եօահա-
 ղըն վէֆաթընտան սօնկրա օն պէշ սէնէ եա-
 26 շաար: Վէ Ամասեանըն պազըմէ ի ահվա-
 լը պիտա'էթինտէն նիհայէթինէ գատար իշ-
 թէ Եէհուաա վէ Խորայէլ միւսթէք քիթա-
 27 պընտա մուհարէրէ տիր: Վէ Ամասեա ՐԱՊ-
 ՊՈՐ թարիգինտէն սափորընտա 'ալէյ Տինտէ
 Եէրուշալիմտէ ֆիթնէ չըգարմալարըմէ քէն-
 տիսի Լաքիշէ ֆիրար էթտի, ֆադաթ ար-
 տընճա Լաքիշէ առէմ կէօնտէրիպ' անը օրա-
 28 տա գաթլ էթտիլէր: Վէ անը աթլար իլէ
 կէթիլիպ էտտարը իլէ շէհր ի Եէհուաաաա
 տէֆն էյլէտիլէր:

1 Վէ պիւթիւն Եէհուաա գալմը օն ալթը
 Էաշընտա պուլուշան 'Ուզլիլայը ալըպ' փէտէ-
 րի Ամասեանըն եէրինէ անը մէլիլէ էթտիլէր:
 2 Վէ Լիւթը պինա էպէն պու օլուպ' փէրէր

օլան մէլքը կ'ծառարը իլէ ուշուարդտան սօնկ-
 3 րու անը Ե՛հհուտայրա ի'ատէ էլլէտի : 'Ուզ-
 զիյա մէլքը օլարդընտու օն ալթը Եաշընտա
 օլուպ' էլլի իքի սէնէ Եհրուշայիմտէ հիւքիւ-
 մէթ էլլէտի : Վէ վալիտէսի Եհրուշայիմլի
 4 օլուպ' իսմի Եհքօլիա իտի : Վէ փէտէրի Ա.
 մաստանըն քեաֆֆէ ի ա'մալընա կէօրէ ԲԱՊ.
 5 ՊԵՆ 'ինտինտէ տօղրու օլանը իլլէտի : Վէ
 միւքտէֆաթ ը իլահիէյէ վազըֆ օլան Զա.
 քարեանըն էյամընտա Ալլահը թալէպ էտէր
 իտի : Վէ ԲԱՊՊԸ թալէպ էլլէտիլի էյամտա
 Ալլահ անը մուգաֆֆէր գըլար իտի :
 6 Վէ չըզըպ Զիլիսթիլիլի իլէ մուհարէպէ
 էթտի , Վէ ճաթ սուրընը Վէ Եհպնէ սուրընը
 Վէ Աշտօտ սուրընը Երգըպ' Աշտօտ ճիվարըն.
 տա Վէ Զիլիսթիլիլի արապընտա շէհրէր պի.
 7 նա էլլէտի : Վէ Ալլահ Զիլիսթիլիլի 'ալէյ-
 ճինէ Վէ ճուր-պա'ալտա սաքին օլան 'Արապ-
 լար Վէ Մա'սնիլիլի 'ալէյճինտէ անա Եարտըմ'
 8 էլլէտի : 'Ամմնիլիլի տախի 'Ուզզիլայա Տէ-
 տիլի վէրիլիլի իտի . Վէ զիլլատէիլլէ քեսպ ի
 գուվլէթ էլլէտիլինտէն' իսմի, մէտիէլ ի Մըւ-
 9 բա գատար շոյը' օլտու : Վէ 'Ուզզիլայ
 Եհրուշայիմտէ փէօշէ գափուսընտա Վէ Տէ-
 րէ գափուսընտա Վէ Զալիլէտէ գուլլէլիլի Եա-
 10 փըպ ալիլի միւհքէմ' գըլլար : Վէ պէրիլիլի-
 տէ գուլլէլիլի պինա էտիպ' չօգ գուշուլար
 տախի գալլար . Վէ զըրա'աթա բազպէթ
 էթտիլինտէն սահրատա Վէ օվատա չօգ
 սիւրիւլիլիլի Վէ տաղլարտա , Վէ ֆարմէլաէ
 11 չիֆթճիլիլի Վէ պաղըլարը վար իտի : Վէ
 քեաթիլիլի Եհ'իէլ իլէ նազըր Մա'տաեանըն
 վալթթաթըլլէ օլան Տիսապա կէօրէ մէլիլին
 զապիթանընտան օլան շոնանեանըն թահճիլ ը
 իտարէսինտէ , 'Ուզզիլանըն պէօլիւք պէօլիւք
 մուհարէպէլիլի չըգտն 'տաքէրի վար իտի :
 12 Քեաֆֆէ ի էսհապ ը գուվլէթ օլանլարըն իա-
 նէտան ըու'էստարըն մըգատարը իքի պին ալ-
 13 թը Եիւղ իտի : Վէ անլիլին թահճիլ ը իտա-
 րէսինտէ տիւլլմէն 'ալէյճինէ մէլիլի Եարտըմ'
 էթմէք իւզըն գուվլէթ ի 'ալիմէ իլէ մուհա-
 րէպէ Ետէն իւզ Եիւղ Ետի պին պէշ Եիւղ
 նէֆէրտէն իպարէթ պիր ճիւնուար վար իտի :
 14 'Ուզզիլայ տախի պուշլար իլիւն' Եա'նի պիւ-
 թիւն ճիւնուար իլիւն գալլան Վէ մըզապ
 Վէ միլիլիլի Վէ զըճ Վէ Եալլար Վէ թաշ ա-
 15 թաճապ սափանլար հաղըրլատը : Քէզալիլի
 Եհրուշայիմտէ Երպապ ը մա'րիֆէթ օլանլարըն
 իհտարը օլարապ , գուլլէլիլի Վէ զալիլիլիլի
 իւզըրինտէ պուլլուշուպ' օգ Վէ պէօլիւք թաշ-
 լարըն աթըրլատը իլիւն մէնճէնիլիլի Եափտը .
 Վէ անըն իսմի ուզապ մահալլէրէ շոյը' օլտու ,
 զըրա ֆէվզ էլ 'տոտէ Եարտըմ' պուլլարապ
 16 քէսպ ի գուվլէթ էլլէտի : Վէ քէսպ ի գուվ-

վէթ էթտիլիլի սօնկրա գալլի մաղրուր օ-
 լուպ ֆէսատա տալար , Վէ քէնտի Ալլահը
 ԲԱՊՊԱ գարըն կիւնահ իլլէլիլիլի պուլլուր
 մէզպահը իւզըրինտէ պուլլուր Եաղմապ իլիւն
 17 ԲԱՊՊԸ հէյէլլէն կիրաի : Վէ քէահին
 'Ագարէա Վէ քէնտիսիլլէ պէրապէր ԲԱՊՊԸ
 քէահինլիլիլիլի Եահապ ը գուվլէթ օլան
 սէքսէն նէֆէր անըն արտընտա իլիլի կիրաի-
 18 լէր : Պուշլար մէլքը 'Ուզզիլայա մուգալէ-
 մէթ էտէրէք անա էյ 'Ուզզիլայ , ԲԱՊՊԱ
 պուլլուր Եաղմապ սանա հա'լ տէլիլի , ան-
 ճապ պուլլուր Եաղմապ իլիւն թագաիս օ-
 լուշմուշ պէնի շարուն քէահինլիլիլի մախա-
 տըր . մաղտիստէն տըլարը չըգ , գիրա կիւ-
 նահ իլլէտին , Վէ ԲԱՊՊԱ Ալլահըն 'ինտին-
 տէ պա սէնին իլիւն շէրէֆ 'տաք օլուշմալ'
 19 տէտիլիլի : 'Ուզզիլայ տախի պուլլուր Եաղ-
 մապ իլիւն էլիլիլի պիր պուլլուրտան պու-
 լընտըրը հալտէ տարըլտը , Վէ քէահինլիլի
 տարըլտըլլտա պէյթ իւր ԲԱՊՊԱ պուլլուր
 մէզպահընն Եանընտա , քէահինլիլիլի հա-
 զուրընտա աթըրլատա ճիւլամ զուհուր էթտի :
 20 Վէ քէահին ի 'աղամ 'Ագարէա Վէ քէահինլի-
 լին ճիւլիլիլի անա պաղալար , Վէ իլլէ անը
 իւզըրինտէ ճիւլամ վար իտի . օլ վաղըթ
 անը սէրի'էն իիւրաճ էթտիլիլի . քէնտիսի տա-
 խի տըլարը չըգմաղա 'աճէլէ էթտի , գիրա
 21 ԲԱՊՊԱ անը վարմաշ իտի . Վէ մէլքը 'Ուզ-
 զիլայ քէնտի Վէֆաթը կիւնիւն տէկին ճիւ-
 զամլը իտի , Վէ ճիւլամլը օլարդընտան ոյրը
 պիր խոնէտէ օթուրուր իտի , զըրա պէյթ
 իւր ԲԱՊՊԱ միւնգաթը' օլտու . Վէ օլուր
 Եթթամ սէրայ իւզըրինն նազըր օլուպ' տիւ
 յարըն գալլմըն հիլլամ էտէր իտի :
 22 Վէ 'Ուզզիլանըն պաղըրէլի ի հալլալընը
 պիտա'էթինտէն նիհայէթինէ գատար Ամա
 օլուր իշա'եա փէյլլամպէր թահրիլ էլլէտի :
 23 Վէ 'Ուզզիլայ Եճատար իլէ ուշուարդ' անը
 Եճատար իլէ միւլլըն մազպէրէ սահրատըն-
 տա տէֆն էթտիլիլի , զըրա' ճիւլամլը իտի'
 տէտիլիլի : Վէ օլուր Եթթամ' անըն Եէրինէ
 մէլքը օլտու :

ՊԱՊ 27

1 Եթթամ մէլքը օլարդընտա Եիրմի պէշ Եա-
 շընտա օլուպ' Եհրուշայիմտէ օն ալթը սէնէ
 հիւքիւմէթ էլլէտի . Վէ վալիտէսի Սատու-
 2 գըն գըզը օլուպ իսմի Եհրուշա իտի : Վէ
 ԲԱՊՊԸ 'ինտինտէ տօղրու օլանը փէտէրի
 'Ուզզիլանըն ճէմի' ի ա'մալընա կէօրէ իշ-
 լէտի , անճապ ԲԱՊՊԸ հէյէլլէն կիրմէտի .
 Վէ գալմ' ֆէսատա տէվամ էթմէքտէ իտի :
 3 Պէյթ իւր ԲԱՊՊԸ Եիւքսէք գափուսընը պի-

նա էտէն պու օլուպ, 'Օթէլ' ճիտարը իւղէրին.
4 տէ տախի չօգ չէյ պինա էթտի: Վէ Եէհու-
տա տաղարընտա շէհրէր, վէ օրմանլարտա
5 գալ'ալար իլէ գուլէլէր ինչա էլլէտի: Հէմ
տախի 'Ամանլիլէրին մէլիլի իլէ մուհարէպէ
էտիպ' անլէրէ զալիպ կէլտի. վէ պէնի 'Աման
օլ սէնէ անա էրիպ թալանթ կիւմիւշ վէ
օն պին քօր պուղտայ վէ օն պին քօր արփա
վէրտիլէր. պէնի 'Աման պու մըդտարը իքին.
ճի վէ իւչիւնճիւ սէնէ տախի անա վէրտիլէր:
6 վէ Եթամ' քէնտի մէսլէլիլի Ալլահ օլան
Բաղադն հուզըրնտա տօղըրլարը իչիւն
քէսպ ի գուլվէթ էլլէտի:
7 վէ Եթամ'ն պազըլլէ ի սահվալը վէ ճիւմ-
լէ մուհարէպէլէրի վէ էթվարը իշթէ Խարա-
յէլ վէ Եէհուտա միւլուքը քիթապընտա մու-
8 հարըր տիւր: Մէլիք օլտըղընտա էրմի պէշ
կաշընտա օլուպ' Երուշալիմէ օն ալթը սէ-
9 նէ հիւքիւմէթ էլլէտի: Վէ Եթամ' էճտա-
տը իլէ ուլլուլըպ' անը շէհրի Տաուուտա տէֆն
էթտիլէր. վէ օլու Ահալ անըն եէրինէ մէ-
լիք օլուա:

ՊԱՊ 28

1 Ահալ մէլիք օլտըղընտա էրմի Եաշընտա
օլուպ' Երուշալիմէ օն ալթը սէնէ հիւքիւ-
մէթ էլլէտի. ամմա փէտէրի Տաուտ կիպի
Բաղադն ինտիմտա տօղըր օլանը իշթէլիպ:
2 Միւլուքը Խարայէլին մէսլէլիտա սիւլուք է-
տէրէք, տօքմէ Պա'ալիմ' փուլթարը Եաթար:
3 Պու ատէմ' իպն ի չիննամ տէրէսինտա պուլուր
Եազըպ, Բաղադն պէնի Խարայէլին Եօնիւնտէն
թարտ էթմիշ օլտըղը թա'իֆէլէրին մէքու-
հաթընա իմթիսայէն օղուլլարըն աթէշէ Եազ-
4 տը: Վէ միւլթէֆէ'աթտա վէ թէֆէլէրտէ վէ
հէշիլ աղաճ ալթընտա զէպհ Եաթիպ պու-
լուր Եազար իտի:
5 Պու Եճտէն Ալլահ Բաղա անը Սիւրեանի-
լէր մէլիլիին էլլինէ թէսլիմ' էթտի. անլէր
տախի անը վուրուպ, անտէն պիւր չօգ էսիր
թուլթարազ Տըմըշգա կէօթիւրտիլէր. քէ-
զալիք Խարայէլ մէլիլիին էլլինէ թէսլիմ' օ-
լոււնտա. օլ տախի գըթալը 'աղիմէ անը
6 վուրտա: Վէ էճտապարընըն Ալլահ օլան
Բաղադն էթտիլէրէր իչիւն, փէգահ իպն ի
Բէմալէա պիւր կիւնտէ Եէհուտա տան Եիւզ
Եիրմի պին նէֆէր գաթլ էթտի, պուշլա-
րըն ճիւմէսի շէճա'աթլը ատէմէր իտի:
7 Զիքըրի նամընտա Էֆրայիմ' պիւր սահիպ ի
գուլվէթ տախի մէլիքըտա Մա'սաէեայը վէ
սէրայ միւտիլի 'Ազըրիամը վէ մէլիլի վէքի-
8 լի Էլզանայը գաթլ էթտի: Վէ պէնի Խարա-
յէլ քէնտի պիւրատէրլէրինտէն իքի Եիւզ

պին նէֆէր' գարը վէ օլան վէ գըզ էսիր ալ-
տըլար, վէ անլէրտէն չօգ մալ իղթինամ'
էթտիլէր վէ զանայիմի Սամարիայա կէօթիւր-
տիլէր:
9 Վէ օրատա 'Օտէտ իմինտէ Բաղադն պիւր
փէլղամպէրի պուլոււնուպ, Սամարիայա կէլէն
ճիւնուտըն Եօնիւնէ չըդարադ, անլէրէ խիթա-
պէն' իշթէ էճտապընըն Ալլահ Բաղա Եէ-
հուտա 'ալէյհինէ զազապա կէլտիլինտէն ան-
լէրի Էլլէրինիվէ թէսլիմ' էթտի. սիղ տախի
թա կէզէ եէթիլի պիւր հիտաէթ իլէ անլէ-
10 լի գաթլ էթտիլիլ: Վէ շիմտի Եէհուտա
իլէ Երուշալիմ' Եհալիսի քէնտիլիվէ գուլ
վէ ճարիլէ էթմէք միւրտալընտա սընըզ.
'սիլտէ, հէման սիլտէ Ալլահընը Բաղադն
11 գարը կիւնահ Եօ'գ մը տըր: Վէ շիմտի
պէնի տիլիլիլիպ' պիւրատէրլէրինտէն ալտը-
զընըզ էսիրլէրի կէրի կէօնտէրինիլ, զիւր
Բաղադն շէտիտ զազապը 'ալէյհինիլտէ տիւր'
12 տէտի: Օլ զէման բու'հաա ի պէնի Էֆրա-
յիմտէն պա'ղըն' Եա'նի 'Աղարեա իպն ի
Եօհանան վէ Պարաքեա իպն ի Մէշիլլէմէթ
վէ Հիզգիյա իպն ի Շալլու' վէ Ամաա իպն ի
Հաալայ, մուհարէպէտէն կէլէնլէրէ գարը
13 տուրուպ' Էսիրլէրի պուրայա կէթիւրմէյէ-
ճէք սինիլ. պիլ հէման Բաղա 'ալէյհինտէ
կիւնահ իլլէմիշ Էքէն' սիղ կիւնահալտըմըզ
վէ խաթալարմըզա 'իւլվէ էթմէք իմթէրի-
նիլ. չիւնքի խաթամըզ չօգ վէ Խարայէլ
'ալէյհինէ զազապը շէտիտ վար տըր' տէտի-
14 լէր: Օլ վազըթ մուհարիպէր բու'հաա իլէ
պիւլթիւն ճէմա'աթլըն հուզըրնտա էսիր-
15 լէրի վէ զանայիմի պարապտըր: Վէ սալիֆ
իւլ զէքը ատէմէր գալըզպ Էսիրլէրի ալտը-
լար, վէ 'իւրեան պուլոււնտիլըն ճիւմէսի-
նի զանայիմտէն կիյաթիւրիլէր, Եա'նի անլէ-
րէ Էլլիսէ վէ այազ գապը կիյաթիւրիլէր' վէ
Եսիրիպ իչիւրտիլէր վէ անլէրի թէտհին Եաթիպ'
զա'իֆէլէրին ճիւմէսիլի մէքէպլէրէ պինտի-
րէրէք, Խուրմա ազաճարը շէհրի տէնիլէն Է-
րիհայա պիւրատէրլէրինտէն Եանընա կէօթիւր-
տիւրտէն սօնկրա Սամարիայա 'ալտէթ էթ-
տիլէր:
16 Օլ զէման մէլիք Ահալ քէնտիլիլէ Եար-
տըմ' էթմէլէրի իչիւն' Աշուր մէլիքլէրինէ Խ-
17 պէր կէօնտէրտի. Զիրա Էտաթիլէր Եինէ կէ-
լիպ' Եէհուտայը վուրաբադ Էսիր կէօթիւր-
18 միւշլէր իտի: Ֆիլիթիլէր տախի սահրատա
վէ ճէնուպի Եէհուտաա վազը' շէհրէրէ
հիւճու' իլէ' Պէլթշէմա վէ Ալլալըն վէ ճէ-
տիւրթը վէ Աթօ իլէ քէզլէրինի վէ Թիմնա իլէ
քէզլէրինի վէ ճիւմէս իլէ քէզլէրինի զապիթ
19 էթմիշ օլուպ' օրատա սաքին օլուլար: Զի-
րա Բաղա Խարայէլ մէլիլի Ահալ սէպէպիլլէ

որովէ անոն ճէմի՝ ի էտէվաթընը թաթհիր
 19 եթտիր, Վէ մէլիք Ահապն հէյն ի հիւքիւ-
 մէթիւնտէ վէ էանա ի ֆէսաաթընտա թէյվիւս
 էյլէտիյի էտէվաթընը քետֆֆէսիւնի պիզ թէ-
 հիւյէ վէ թագաւիս էյլէտիք, վէ իշլէթ ՐԱՊ-
 ՊԵՆ մէզպասը էտիւնտէ տիրէր՝ տէտիլէր :
 20 Օլ զէման մէլիք Հիզգիյա սագապընէր էրքէն
 գալլըպի՝ բուհսա ի շէհրի ճէմ՝ էտէրէք պէյթ
 21 իւր ՐԱՊՊԱ չըգտը : Վէ հիւքիւմէթի վէ մագ-
 տիս վէ Եէհուտա իշլէն՝ կիւննաճ գուրպանը
 օլմագ իւզըն՝ եէտի տանա վէ եէտի գօշ վէ
 եէտի գուրըն վէ եէտի էրքէն կէթիրտիլէր,
 վէ Բէլէտ անլէր ՐԱՊՊԱ մէզպասը իւզէրինտէ
 թագաւիմ էյթմէլէրի իշլէն պէնի Հադուան քետ-
 22 հիւյէրէ էմը էյլէտի : Վէ սըղըրընը զէպհ
 էթտիլէր, քետհիւյէր տաթի գանը ալըպ
 մէզպասըն իւզէրինտէ սերփաթիլէր : վէ գօշընը
 զէպհ էթտիլէրէրինտէ գանը մէզպասըն իւզէ-
 րինտէ սերփաթիլէր : գուրընըն տաթի զէպհ է-
 տիպ՝ գանը մէզպասըն իւզէրինտէ սերփաթիլէր :
 23 Վէ կիւննաճ գուրպանը իշլէն օլան էրքէնէրի
 մէլիք իշլէ ճէմաթընը հուզընըն կէթիրտի-
 րէր, վէ էլլէրինի անլէրին իւզէրինտէ գօտու-
 24 լար : քետհիւյէր տաթի անլէրի զէպհ էտիպ,
 քետֆֆէ ի իսրայէլ իշլէն իծրա ի քէֆա-
 րէթ էթմէք իւզըն, գանլարընը մէզպասըն իւ-
 զէրինտէ սերփաթիլէր : զիրա մէլիք՝ Մուհրապ
 իշլէ կիւննաճ գուրպանը քետֆֆէ ի իսրայէլ
 25 իշլէն օլման՝ տէմիշ իտի, Վէ պէյթ իւր
 ՐԱՊՊԱ զիլէր վէ անթուրընը վէ թան-
 պուրար իշլէ Լափիլիլէրի, Տուուտըն վէ մէլիք
 Տուուտըն Եանլընտա պուրըննա Նէպի ճուտըն
 վէ Նաթման փէյդապէրին էմրի իւզըն, թա-
 26 եին էթտի : զիրա ՐԱՊՊԱ քէնտի փէյդա-
 պէրիլի վաթթաթընը օլան էմրի պու իտի :
 27 վէ Լափիլիլէր Տուուտըն Դուսէթի ալէթիլ-
 րիլէ, վէ քետհիւյէր պորընլար իշլէ տուր-
 28 տուր : Հիզգիյա տաթի մուհրապանըն
 մէզպաս իւզէրինտէ թագաւիմ օլմանմաթը-
 նը էմր էյլէտի : վէ մուհրապա թագաւիմ-
 նէ պալմաթընը տաթա պորընլար իշլէ վէ իս-
 րայէլ մէլիլի Տուուտըն Դուսէթի ալէթիլէրիլէ
 29 ՐԱՊՊԱ թէգիլիլիլէ պալմաթընը : Վէ մուհ-
 րապա իթթամ պուրըննէյէ գաաաթ պիւ-
 թիւն ճէմաթըն սէնտէ էթմէքտէ, մուզան-
 նիլէր թէգաննի էյլէմէքտէ վէ պորընլէնլէր
 30 պորըն չալմագտա իտիլէր : Վէ մուհրապա
 իթթամ՝ պուրըննէյէ մէլիք վէ անըն իշլէ
 պէրապէր պուրըննէյէ ճիւմէսի էյլիլիպ
 սէնտէ էյլէտիլէր : Պառնէհու մէլիք Հիզգիյա
 իշլէ բէիլիլէր Լափիլիլէրէ՝ Տուուտըն վէ Նէպի
 Ատաֆըն քէլալարընը ՐԱՊՊԱ համա էթմէ-
 յի էմր էյլէտիլէր : անլէր տաթի մէսերէթ-
 լէ համա էտէրէք էյլիլիպ սէնտէ գըլտընը :

31 Վէ Հիզգիյա ճէվապ էտիպ՝ Շիմաի քէն-
 տիլէրինիլի ՐԱՊՊԱ թաթաիս էթտինիլ : թէ-
 գարընապ էտիպ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ զէպհէլէր
 իշլէ շիւքը թագաւիմէլէրի կէթիրինիլ՝ տէտի-
 վէ ճէմաթըն զէպհէլէր իշլէ շիւքը թագաւի-
 մէլէրի, վէ կէտիւլտէն վէրէնլէրին ճիւմէսի
 32 մուհրապալար կէթիրտիլէր : Վէ ճէմաթըն
 կէթիրտիլի մուհրապալարըն միգտարըն եէթ-
 միշ սըղըն վէ էիւզ գօշ վէ իքրի էիւզ գուրը-
 օլմապ պուրընըն քետֆֆէսի ՐԱՊՊԱ մուհրա-
 33 գալար իշլէն իտի : Վէ թագաւիս օլմանմաթը-
 նըն էիւզ սըղըն վէ իւշ պին գօյուն իտի :
 34 Տագաթ քետհիւյէր ալ օլմաթընտան մուհ-
 րապալարըն հէփիտինի էիւզմէյէ միւզթէտիլ
 օլմաթընտար : պու էնլտէն իշլին թէքմիլ օլման-
 մաթըն վէ քետհիւյէրին թագաւիս օլմանմա-
 35 լարընա գաաաթ պիրաթէրիլի օլան Լափիլի-
 լէր անլէրէ էարաթմ էթտիլէր, զիրա Լափի-
 լիլէր քէնտիլէրինի թագաւիս էթմէք պապըն-
 տա քետհիւյէրտէն զիյաաթ զայրէթիլ իտի :
 36 լէր : քէգալիք մուհրապալար՝ ալմաթիլ թագ-
 աւիմէլէրինիլի էաղը իշլէ վէ մուհրապալար իշլէն
 օլան : մէլընապաթ թագաւիմէլէրիլէ պէրա-
 պէր : քէտիլէր իւզըն իտի : Պէյլէնէ պէյթ
 իւր ՐԱՊՊԱ իւզմաթիլ թանպիլմ օլմանտա :
 37 Վէ Ալլաճ գալմըն միւհրապալարըն իշլէն՝
 Հիզգիյա իշլէ գալմըն քետֆֆէսի մէսընը օլ-
 տուլար : զիրա պու շէյ անսընըն օլման իտի :

ՊԱՊ 30

1 Վէ Հիզգիյա քետֆֆէ ի իսրայէլ իշլէ Եէ-
 հուտայա Խաղէր կէտնտէրիպ, էֆրայիմ վէ
 Մանասայա տաթի իսրայէլին Ալլաճ ՐԱՊՊ
 իշլէն ֆըսըն իծրա էթմէք իւզըն, Եէրուշա-
 լէմէ՝ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ իշլէն իշլէն
 2 մէթթուպար էաղտը : Վէ մէլիք իշլէ բուհ-
 տար վէ պիւթիւն ճէմաթըն իքրինի պտա
 ֆըսըն իծրա իշլէն Եէրուշալէմէն միւշա-
 3 վէրէ էթտիլէր : Զիրա քիֆայէթ էտէնէք
 մըգտար քետհիւյէր թագաւիս օլմանմաթըն,
 գալմ տաթի Եէրուշալէմէն թէնէմիլի էթ-
 մէմիշ իտիլինտէն՝ օլ վաղթ իծրաթըն
 4 միւզթէտիլ օլմաթընտար : Վէ պու շէյ մէլի-
 յին ինտինտէ վէ պիւթիւն ճէմաթըն ին-
 5 տինտէ իւշ կէօրիւնմէքլէ, իսրայէլին Ալլա-
 ճը ՐԱՊՊԱ Եէրուշալէմէն ֆըսըն իծրա էթ-
 մէյէ կէլմէլէրի իշլէն՝ Պիրէպաաթան Տանա
 վարըննա պիւթիւն իսրայէլտէ իւշն էթմէ-
 6 յէ գաաաթ վէրտիլէր : զիրա մուհրապալար
 տընը վէնէլէն չօգտան պէրու ան իծրա էթ-
 միլէր իտի :
 7 Վէ սաիլիլէր մէլիք իշլէ բուհտար թարա-
 ֆընտան օլան մէթթուպլէր իշլէ պիւթիւն

- Իսրայէլ վէ Եհնուտայ կիտիպ՝ մէլիյին
էմրի իւզրէ՝ Էյ պէնի Իսրայէլ, Ապրահա-
համըն վէ Իսահազըն վէ Իսրայէլին Ալլահը
ԲԱՊՊԱ ԲԻՃ՝ԱԹ Էյլէյինիզ . օլ տախի միւ-
լուքը Աշուրըն Էլէնտէն գուրթուլմուշ օլան
7 պագը Էյլէնիզէ ԲԻՃ՝ԱԹ Էտէճէք տիր : Փէ-
տէրէրինիզ վէ պիրատէրէրինիզէ միւշապիհ
օլմայընըզ, քի անլէր Էճտապարընըն Ալ-
լահը ԲԱՊՊԱ 'իսեան Էթմէլէրիլէ կէօրտիւ-
յիւնիւզ կիպի՝ Ալլահ անլէրի խարապիլէթէ
8 թէպիմ Էյլէտի : Իմտի Էճտապարընըզ կիպի
պոյնուընը սերթլէշարիմէյինիզ , անճադ
ԲԱՊՊԱ ինգիյատ Էտիպ՝ իլ էլ Էպէտ թագ-
տիս Էյլէտիյի մագտիսինէ կէլէրէք՝ Ալլահը-
նըզ ԲԱՊՊԱ խըտմէթ Էտինիզ, թա քի շիտ-
9 տէթ ի զաղապը սիլտէն ԲէՃ՝ օլուան : Ձի-
րա ԲԱՊՊԱ ԲԻՃ՝ԱԹ Էթմիյինիզալէ՝ պիրա-
տէրէրինիզ վէ Էվլաւընըզ պու տիյարա
'տալէթ Էթմիլէրի իչիւն՝ քէնտիլէրի Էտիր
Էտէնլէրին հուզուընտա մէրհամէթ պուլա-
ճագլար , շիւքի Ալլահընըզ ԲԱՊՊ Բա՛ուճ
վէ Բահիմ օլմաղլէ՝ անա ԲԻՃ՝ԱԹ Էյլէտիյի-
նիզ թագափրտէ վէճ՝յին սիլտէն՝ չէվլիմէ-
յէճէք տիր՝ տէտիլէր :
- 40 Վէ սա՛իլէր Էֆրայիմ իլէ Մանասսա տի-
յարընտա , Ձէպուլանա վարընճայա գատոր
շէհրտէն շէհրէ տօլաշարըն իսէ տէ , անլէրի
41 իսթիզալ վէ թաճիլ Էթմիլէր : Ֆագաթ
Աշէր վէ Մանասսա վէ Ձէպուլանտան պա՛ղը
քէսան թէվաղլ՝ Էտիպ Եթրուշալիմէ կէլաի-
42 լէր : Վէ Եհնուտա իւզէրինտէ տախի , ԲԱՊ-
ՊԱ քէլամը միւճիպինճէ , մէլէք իլէ Բու՛հա-
նըն միլէտի իճրա Էթմէք իչիւն , անլէրի գալ-
վէն Էթմիլթէհիտ գըլմադ իւզրէ՝ Էէտ Ուլ-
լահ վար իտի :
- 43 Վէ իքինճի այտա 'իյտ ի ֆէթիլի իճրա
Էթմէք իչիւն Եթրուշալիմէ վաֆիլ խալգ թէ-
ճէմիւլ՝ Էտէրէք՝ զայէթ պէոյիւք պիր ճէմա-
44 'աթ օլտու : Վէ գալգըպ Եթրուշալիմէն պու-
լուանա մէղալալար վէ պուլուր մէղալալ-
լարընըն ճիւմլէսինի գալալարադ Գէտրօն
45 տէրէսինէ աթարըն : Վէ իքինճի ոյըն օն
տէօրտիւնտէ ֆը՛ս գուրպանըն զէպ՛ շէթ-
տիլէր , քէտհինլէր իլէ Լավիլիլէր տախի մա՛հ-
ճուպ օլուպ՝ քէնտիլէրինի թագափա Էտէրէք
պէյթ իւր ԲԱՊՊԱ մա՛հրադալար կէթիլտիլէր :
46 Վէ Ալլահ տաճի Մուսանըն շէրի՛աթընա
կէօրէ նիգամլարը իւզրէ , Էթրէրինտէ տուր-
տուլար . վէ քէտհինլէր՝ Լավիլիլէրին Էլէն-
47 տէն գանը ալալ սերփէլէր իտի : Ձիրա ճէ-
մա՛աթ տա քէնտիլէրինի թագափա Էթմէմիշ
չօդ քիմէլէր պուլուանաղլէ , թա՛իլ օլմայան-
լարըն ճիւմլէսի իչիւն ֆը՛ս գուրալարըն ԲԱՊ-
ՊԱ թագափա Էթմէք իւզրէ , Լավիլիլէր զէպ՛

- 18 Էտէրէր իտի : Ձիւնիլ Էֆրայիմտէն վէ Մա-
նասսատէն վէ Իսապար իլէ Ձէպուլանտան օ-
լան վաֆիլ խալգ թա՛թ ճիր օլուանմաղլ օլուպ ,
Խիլաֆ Է շէր՝ օլարագ . ֆը՛սը Էէտիլէր .
ֆագաթ շիզգիյա պուլալար իչիւն տուա
19 Էտէրէք , Մագափա թաթճիլ իւզրէ Բա՛իլի
օլուանալարըն իսէ տէ , Էճտապարընըն Ալ-
լահը օլան ԲԱՊՊ Ալլահը խուլուա ը դալպ
իլէ թալէպ Էտէնլէրին ճիւմլէսինի քէրիմ
20 օլան ԲԱՊՊ 'աֆլ Էյլէյէ՝ տէտի : Վէ ԲԱՊՊ
Հիզգիյալը տինկլէյիպ գալմա շիֆա մէրտի :
21 Վէ Եթրուշալիմէն պուլուանա պէնի խ-
րայէլ Էէտի կիւն 'իյտ ի ֆէթիլի քէմալ ի
սուրուր իլէ իճրա Էթմիլէր . Լավիլիլէր իլէ
քէտհինլէր տախի կիւն պէ կիւն ԲԱՊՊԱ
համա Էտէրէք Էթաքէք սէտալը մուսիգի տ-
22 լէթլէր իլէ ԲԱՊՊԱ Բէ՛ւլէ Էտէրէր իտի : Վէ
Հիզգիյա՝ ԲԱՊՊ հագընտա մա՛լիւմաթ ը
հասնէն սահպիլ օլան Լավիլիլէրին ճիւմլէսի-
նի թալթիլէ Էյլէտի . անլէր տախի Էճ-
տապարընըն Ալլահը ԲԱՊՊԱ սէլտմէթ զէպի-
հէլէրի թագափա՛մ Էտիպ վէ 'արզ ը թէշէք-
քիւր Էտէրէք՝ պոյրամըն Էէտի կիւնլէրինտէ
23 Էթրէր իտի : Վէ պիւլթիւն ճէմա՛աթ Էէտի
կիւն տահա պոյրամ՝ թուլմադ իչիւն միւ-
շալիլէր Էտիպ՝ մէսէրրէթլէ Էէտի կիւն տա-
24 ՛հա թուլտուլար : Ձիրա Եհնուտա մէլիյի
Հիզգիյա ճէմա՛աթա՝ պին Բէ՛ս տանա վէ Էէ-
տի պին դոյուլն վէրտի . Բու՛հա տախի ճէմա-
'աթա պին Բէ՛ս տանա վէ օն պին գոյուլն վէր-
տիլէր . վէ չօդ քէտհինլէր քէնտիլէրինի թագ-
25 տիս Էթմիլէր : Վէ Եհնուտանըն պիւլթիւն
ճէմա՛աթ իլէ քէտհինլէր վէ Լավիլիլէր վէ
Իսրայէլտէն կէլէն ճէմա՛աթըն քէտհիլէսի
վէ Իսրայէլ տիյարընտան կէլմիշ օլուպ՝ Եհ-
հուտաա իգամէթ Էտէն զարիպլէր մէսրուր
26 օլտուլար : Վէ Եթրուշալիմէն 'աղիմ սուրուր
վար իտի , շէոյլէ քի Իսրայէլ մէլիյի Սիւ-
լէյման իպի ի Տաուտըն վագթընտան պէրու-
Եթրուշալիմէն անըն միւլթ վուզու՝ պուլմա-
միշ իտի :
- 27 Պա՛տէհու Լավիլիլ քէտհինլէր գալգըպ
գալմա պէրէլէթ օգուտուլար . վէ սէտալա-
րը իսթիմա՛լ օլուանալ՝ տուալարը Ալլահը
մէքէան ը մուգատտէսի օլան սէմալաթա վա-
սըլ օլտու :

ՊԱՊ 31

- 1 Վէ պուլուան ճիւմլէսի թէմա՛մ օլտաղը կի-
պի , հագըն պուլուանա ճէմի՛ ի Իսրայէլ Եհ-
հուտա շէհրէրինէ չըզըպ՝ պիւլթիւն Եհնու-
տա իլէ Պէննամինտէն վէ Էֆրայիմ իլէ Մա-
նասսատէն ճիւմլէսինի թէլէլ Էտինճէլէտէ-

կին սանեմէրի գըրըպ՝ Աշէրա փութարընը
քեւերէք միւրթեֆէ'ալըր իլէ մեղպաշարը
եղգտըրաւ . պա'տեհու քեւաֆէ ի պէնի իո-
րայէլ հէր քէս միւրաթընա քէնտի շէհրէրի-
նէ 'ապտէթ էթտիլէր :

2 Վէ Հիզգիյա կերէք քեւահինլէրի վէ կե-
րէք Լավիլիլէրի . հէր քէտի քէնտի խըմմէթի-
նէ կէօրէ , ետ'նի մուհրապալար իլէ սէլա-
մէթ թագաւմէլէրին թագաւմ էթմէք , վէ
ԲԱՊՊԸ մէպէլէրինին գափուլարընտա խըտ-
մէթ էտիպ՝ շիւքը ու համտ էյլէմէք իշիւն
քեւահինլէր իլէ Լավիլիլէրին ֆըրգալարընը

3 Նէվլէթլէրիննէ թա'նի էյլէտի : Վէ մէլէք
մուհրապալար իշիւն , ետ'նի ԲԱՊՊԸ շէ-
րի'աթընտա մուհարէր օլտըղը իւզըէ , սա-
պաճ վէ աղշամ մուհրապալարը վէ սէպթ
կիւնլէրի վէ այ պաշըլարը վէ մու'ալլէն պայ-
րամար մուհրապալարը իշիւն քէնտի մա-
լէնտէն պիւր գըրմ Բա'ալի էյլէտի : Վէ Ե-
րուշալիմտէ սաքին օլան գալմա՝ քեւահինլէր
իլէ Լավիլիլէրին՝ ԲԱՊՊԸ շէրի'աթընըն իճ-
րաթընտա սէպալթ էյլէմէլէրի իշիւն անլէրէ

5 Հիտիլէրինի վէրմէլէրինի էմր էյլէտի : Վէ
պու էմր իլան օլուհարընտա՝ պէնի իւրա-
յիլ՝ պուղտայըն վէ շէրոպ վէ եաղ վէ պա-
լէն վէ հէր նէվլէթարը մուհրապալարընը
թուրֆանտալարընը վէֆրէթ իւզըէ կէթիւ-
տիլէր , վէ հէր շէյին 'իւշընի վէֆրէթ իւզըէ

6 կէթիւտիլէր : Վէ Եհհուտա շէհրէրինտէ
սաքին օլան պէնի իւրայէլ վէ Եհհուտա տաթի
գոյուշար իլէ սըղըլարըն 'իւշընիւ կե-
թիւտիլէր , վէ քէնտիլէրին Ալլահը ԲԱՊՊԸ
թագաւմ էթտիլէրի մուհաւտէն շէյլէրի կե-

7 Իկիւր եղղըլար : Իւշիւննէս յոյտա եղղըլարը
երղմոյա պաշըլարըն էտիւննէս յոյտա թէքմիլ
8 էթտիլէր : Վէ Հիզգիյա իլէ բու'էսա կէլիպ
երղըլարը կէօրաթիւլէրինտէ ԲԱՊՊԸ համա
ու սէնա , վէ անըն գալմը իւրայէլէ խայր
9 տու'ա էթտիլէր : Վէ Հիզգիյա քեւահինլէր
իլէ Լավիլիլէրէ՝ երղըլար հագգընտա սու'ալ

10 էյլէտիլէրտէ , Պէյթ ի Սառուգտան օլան
քեւահին ի ա'գալմ 'Ալլաբէա անա ճէվապէն՝
Պէյթ իւր ԲԱՊՊԸ թագաւմէլէր կէթիւրիլմէ-
յէ պաշըլարընտա պէրու եէյիպ տոյտուգ
վէ փէք շօգ ֆաղլա գալար , զիւրա ԲԱՊՊ
գալմընը պէրէքէթլէտի , վէ ֆաղլա գալան
իշթէ պու վաֆիւր շէյ տիւր՝ տէտի :

11 Պուշուշ իւզէրինէ Հիզգիյա պէյթ իւր
ԲԱՊՊԸ անպալար թէհիլլէր էթմէլէրինի

12 էմր էթմէլէր թէհիլլէր էթտիլէր : Վէ թագ-
տիմէ վէ 'իւշընի վէ մուհաւտէն շէյլէրի սա-
արգանէ իշիւրի կէօթիւրաթիւլէր . վէ պուշու-
րըն նաղըրը Լավիլի Գոնանտա օլուպ , պիւրա-

13 տէրի Շիմ'ի անըն մու'ալլին իտի : Վէ մէլէք

Հիզգիյա իլէ պէյթ Ուլլահըն բէ'իտի 'Ալլաբ-
էանըն էմրի իւզըէ Գոնանտա վէ պիւրաթէրի
Շիմ'ինին թահիթ ը իտաթէրինտէ Եհհիլէ վէ
'Ալլաբէա վէ Նահաթ վէ 'Ասալէ վէ Եհ-
րիմէթ վէ Եօղապալա վէ Ելիլէ վէ Եհիմաք-
էա վէ Մահաթ վէ Պէնանտա մէ'մուշըր իտի-

14 լէր : Վէ շարգ թագաւմէլէր օլան գափու-
ճը Լավիլի Եհիմանըն օղու Գօրէ ԲԱՊՊ Ի-
շիւն օլան թագաւմէլէր իլէ ագաւն շէյլէրի
թէվլէր՝ էթմէք իւզըէ , Ալլահ իշիւն կէօթիւլ-
տէն վէրիլէն շէյլէր իւզէրինն նաղըր իտի :

15 Վէ անըն թահիթ ը իտաթէրինտէ քեւահինլէ-
րին շէհրէրինտէ քէնտի պիւրաթէրէրինէ ,
պէրիւշէ վէ քիւշիւյէ ֆըրգալարընտա թէվլ-
լի՝ էթմէլէր իշի 'իտէն վէ Միւնէմսին վէ Եհ-
շու՝ վէ Շէմու'էա վէ Ամրէա վէ Շէրանտա-

16 յա իհալէ օլուշուտ : Պուշուտ մու'ալա նէ-
սէպ քիթապլարընտա մուհարէր օլտըղը
իւզըէ՝ քէնտի նէվլէթլէրինն կէօրէ մէ'մուր
օլտըղլարը խըմմէթլէրինի իֆա էթմէք իւզ-
րէ՝ հէր կիւնիւն իշի իշիւն պէյթ իւր ԲԱՊՊԸ
կիւնի վէ իւշ եաշընտան եօղարը օլան էր-

17 քէլէրինն ճիւմլէսինէ , Հէմ նէսէպ քիթա-
պընտա մուհարէր օլտապ՝ քէնտի իտիէ-
տանլարըն կէօրէ քեւահինլէրէ վէ նէվլէթ-
լէրինն կէօրէ մէ'մուրիլէթլէրինտէ վէ էիւր-
մի եաշընտան եօղարը պուլուշան Լավիլիլէ-

18 րէ , Հէմ տաթի նէսէպ քիթապընտա թահ-
րիւր օլուշան ճիւմլէ էհլ ի պէյթլէրինն , ետ'-
նի գէվլէրի վէ օղուլարը վէ գըղլարընը
մէճմու'ընա իէվլէ՝ Ետիլէր Ետի , զիւրա սըտգ
իլէ քէնտիլէրինի թագաւմ էտէրլէր իտի :

19 Վէ պուշուրըն շէհրէրինն հալալիսինտէ
օլան թարլարտա , պէնի Հաթուշ քեւահին-
լէր իշիւն պէ հէր շէհր իմլէրի մուհալլէտ
պուլուշան տաթլէր քեւահինլէրին ճիւմլէ-
էրէքլէրինն , վէ նէսէպ քիթապլարընտա
մուհարէր պուլուշան Լավիլիլէրին պիւլ ճիւմ-

20 լէսինէ հիսսէլէր վէրիլէր իտի : Վէ Հիզգիյա
քեւաֆէ ի Եհհուտա պու միւլալ իւզըէ
հարէքէթ էտիպ՝ Ալլահը ԲԱՊՊԸ 'իտիլէրտէ
էյի վէ տօղու վէ հագգ օլանը իշիլէր իտի :

21 Վէ պէյթ Ուլլահըն խըմմէթլէրտէ վէ շէ-
րի'աթ իլէ էվաթիլին իճրաթընտա միւլապաշ-
րէթ էյլէտիլի հէր իշի Ալլահըն թալէպ է-
տէրէք գալպ ի քեւամիլ իլէ իճրա էտիպ մու-
վաֆէապ օլտու :

1 Պու մէվաւտ վէ պու սաւաղաթտան սոնկըա՝
Աշուր մէլիլ Սանհէրիպ կէլիպ՝ Եհհուտա Դէյա-
րըն տուլուլ էտէրէք , սուրը շէհրէրի ֆէթճ
էթմէք էմլէլլէր անլէրի մուհարէր էյլէտի :

- 2 Վէ Հիգգիյա՝ Սանհերիպին կելիպ Երուշա-
լիմ՝ աւելցինէ մուհարեպէ Էթմէք մերամբն-
3 տա օլտըղըն կէօրմէքլէ, Շէհրին խարիճինտէ
պուլունան չէմէլէրի գափամադ իւզլէ բու-
հասար վէ գահրիմանլարը իլէ միւշալէրէ
էթտի. անլէր տախի անա մուլմէլէնէթ Էթ-
4 տիլէր : Վէ գալմ քէսրէթ իւզլէ թէճէմ
միւլ էտիպ, Միւլուքը Աշուր կէտիլինտէ նի-
չիւն չօգ սու պուլունլար՝ տէյերէք, չէմէլէ-
րին ճիւմէլսինի վէ տիլարըն վասաթրնտան
5 ճարի օլան չայը գափատըլար : Վէ Հիգգիյա
քէսպի զուլվէթլէ սուրըն պիլ ճիւմէլ եը-
գըլմը Երէլէրինի պինա էտիպ՝ գուլլէրի
Երէքընլթտի, վէ խարիճտէն պիր տիկէր սուր
տախի Բու Էպուրի : վէ չէհր ի Տաուտտա Միւլ-
լըլը թա՛միր էտիպ՝ քէսրէթ իւզլէ սիւսհ
6 իլէ գալգանլար էտիպ : Վէ գալմ իւզլէ-
րինէ մուհարեպէ գալվիթանը թա՛նին էտիպ՝
անլէրի շէհրին գափուար մէյտանընա քէնտի
Եանընա ճէմ՝ իլէ անլէրի թալթիթ էտէրէք,
7 Գուլվէթլէնիպ ճէսուր օլունըզ. Աշուր մէ-
լիլինին վէ անըն իլէ պէրապէր պուլունան
պու քիւլլիլէթլի խալգըն Երէքընտէն խալթ
ու խալիլէթ Էթմէլինիզ, զիրա պիզիմ իլէ
պուլունանլար անըն իլէ պէրապէր պուլու-
8 նանլարտան չօգ տըր : Անըն իլէ պազու ի
պէլէր վար, լաքին պիզիմ իլէ, պիզէ մուլա-
վին վէ մուհարեպէլէրիմիղտէ մուհարիպ օլ-
մուգ իւզլէ, Ալաշըմըզ Բաղա վար տըր՝ տէ-
տի. գալմ տախի Եէհուտա մէլիլի Հիգգի-
յանըն սէօղլէրինէ իթիմատ էլլէտի :
9 Պա՛տէհու Աշուր մէլիլի Սանհերիպ,
քէսֆֆէ ի քիւպէրասը մա՛հլէթինտէ օլտըզ
հատէ, Լաքիլի Կահալէր Եիւֆրէլէ Էրէն՝ պէն-
տէկէանըն Եերուշալիմէ, Եէհուտա մէլիլի
Հիգգիյայ վէ Եերուշալիմտէ պուլունան
10 պիւթիւն Եէհուտայ կէօնտէրէրէք, Աշուր
մէլիլի Սանհերիպ պէլլէ պուլուրուր. Սիզ
նէլէ՝ իթիմատ էտէրէք Եերուշալիմտէ մու-
11 հասէրէ իլինտէ օթուրուրօրաընը. Հիգգի-
յա՝ Ալաշըմըզ Բաղա պիզիլ Աշուր մէլիլինին
Էրինտէն խելլա էտէճէք տիր՝ տէմէսիլլէ, ան-
լըգտան վէ սուլըղլըգտան էօլմէյէ թէսլիմ
12 Էթմէք իւզլէ՝ սիզի ալտաթմա՛ղ մը. Անըն
միւրթէֆէ՛աթըլլէ մէլգասալարըն գալտը-
րըպ, Եէհուտա վէ Եերուշալիմ՝ Էհուլէֆէ՛ Պիր
մէլգաս հէնիւնտէ սէճտէ էտիպ՝ անըն իւզլէ-
րինտէ պուլուր Էադաճադ սընըլ՝ տէյէն պու-
13 Հիգգիյա տէյի՛լ մի : Պէնիմ՝ վէ Էճաաթըմըն
տիլարըլարըն պիլ ճիւմէլ գալմարընա էտի-
ադըլարըն պիլմէ՛ղ մի սինիզ. օլ տիլարը-
լըն միլլէթլէրինին իւսալարը քէնտի տիլար-
լարըն պիր վէճէլէ Էրինտէն գուրթարա պիլ-
14 տիլէ՛ր մի : Էճաաթըմըն հէլաք Էթտիքլէրի

- միլլէթլէրին պիլ ճիւմէլ իւսալարը տարսընտա
հա՛նկըրը քէնտի գալմընը Էրինտէն գուր-
թարմաղա միւրթէթտի օլտու քի սիզին ի-
լաճընը սիզի պէնիմ՝ Էրինտէն գուրթարմա-
15 ղա միւրթէթտի օլա : Վէ շիմտի Հիգգիյա
սիզի իղֆալ Էթմէսին, վէ պու վէճէլէ սիզի
ալտաթմաթըն. անա ինտանլընը, զիրա
հիւ պիր միլլէթ վէ մէմէքէթին իւսալը քէն-
տի գալմընը Էրինտէն վէ Էճաաթըմըն Էրին-
տէն գուրթարմաթըն. գա՛նտէ գալտը քի
սիզին իւսալընը սիզի Էրինտէն գուրթարա՛
16 տէտի : Վէ անըն պէնտէկէանը Բաղա Ալա-
հա գարըն վէ անըն գուր Հիգգիյայա գարըն
17 տաճա չօգ սէօղլէր սէօլլէտիլէր : Վէ Խարա-
յէլլէն Ալաճը Բաղա թաճգիր էտիպ՝ անա
գարըն սէօլլէմէք զըմընտա, Սա՛ր տիլարը-
լըն միլլէթլէրինին իւսալարը քէնտի գալմ
լարընը Էրինտէն գուրթարմաթարըլարը մի-
սիլլէ՛ Հիգգիյանըն իւսալը տախի անըն գալ-
մընը Էրինտէն գուրթարմաթարմաճադ տըր՝
18 տէյիւ մէքթուպ Էադալը : Վէ չէհրի ալ-
մադ մադստիլլէ սուրըն իւզլէրինտէ պու-
լունան Եերուշալիմ՝ Էհալիսինի գօրգուտուպ՝
միւրթարիպ գըլմադ իւզլէ անլէրի պիւլէնա
տալալլէ՝ Խպտնի լիսանընտա պաղըրալար :
19 Վէ Եերուշալիմին Ալաճը՝ ալէհիստէ՛ ին-
սան Էրինին իշի օլան ագվամ՝ քարզըն իւս-
լարը՝ ալէհիստէ Էէյալէր կիպի սէօլլէտիլէր :
20 Վէ պուլունն իլիւն մէլլէ Հիգգիյա իլէ
փէյլալմալէր իշա՛նա իպն ի Ամսա տուա Էթ-
տիլէր վէ սէմայա տօղըու ֆէրէտա էլլէտի-
21 լէր : Վէ Բաղա պիր մէլլէք կէօնտէրիպ՝ Աշուր
մէլլիլինին օրտուսընտա պուլունան ճէմի ի
Էսհապ զ գուլվէթի վէ բուհաս իլէ զապի-
թանը վուրտու. օլ տախի խիճլէթլէ քէնտի
տիլարընա՝ տալտէթ էլլէտի. վէ իւսալըն
խանէսինէ կիթտիլինտէ սուլընտան կէլէն-
լէր անը օրատա գըլմէլ գալթ Էթտիլէր :
22 Պէլլէճէ Բաղա Հիգգիյա իլէ Եերուշալիմ
Էհալիսինի Աշուր մէլիլի Սանհերիպին Էրին-
տէն վէ ճիւմէլին Էրինտէն գուրթարալ՝ ան-
23 լէրի հէր թարաֆտան վիզալէ Էթտի : Վէ
Եերուշալիմէ Բաղա իլիւն թադաթիլէր վէ
Եէհուտա մէլիլի Հիգգիյա իլիւն զիգըյաթ
Էէնա կէթիլէլէր չօգ օլտալ՝ անտէն սօնկ-
րա պիլ ճիւմէլ միլլէթլէր նադարընտա միւս-
թէրէմ՝ օլտու :
24 Օլ կիւնլէրտէ Հիգգիյա էօլլէմ տէրէճէ-
սինտէ խաթալանմաղլէ՝ Բաղա տուա էլլէ-
տի. օլ տախի անա սէօլլէտի, վէ պիր՝ ալա-
25 մէթ վէրտի : Փադաթ Հիգգիյա քէնտիսինէ
իհասն օլունան ինայլէթէ մուգասլէլէ Էթմէ-
տի, զիրա գալպի թէքէպպիւր էլլէտի. պու
Էճալէն անըն իւզլէրինէ վէ Եէհուտա իլէ Եէ-

26 բուշալիմ՝ իւզերինէն դաղապ կէտի : Լաքին
Հիզգիւյ՝ կերէք քննաիօն կերէք Երուշա-
լէմ՝ էհալիսի գալպիսին թէքէպարիւրիւ իշխն
թէվաղը՝ էթտի : վէ ԲԱՊՊԸՆ դաղապը Հիզ-
գիւյանն էյամբնտա իւզերէրինէ կէվմէտի :

27 վէ Հիզգիւյանն սերվէթ վէ 'իզլէթի դա-
յէթ չօգ օյմաղլէ, կիւմիւշ վէ ալթուն վէ
զիգըյմէթ թաշար վէ պահարաթ վէ գալ-
գանլար վէ հէր նէվ՝ գըյմէթլէ ետէվաթ

28 իշխն խաղինէլէր, վէ պուղտայ վէ շէրապ
վէ զէյթ ետղը մահաուլթը իշխն մախզէն-
լէր վէ հէր նէվ՝ հայվանլար իշխն ախըրլար
վէ սիւրիւլէր իշխն աղըրլար ինչա էյլէտի :

29 փէզալիք քննաիսի իշխն շէհրլէր պինա էտիպ՝
չօգ գոյուն վէ սըղըրլարա մալիք օլտու, զի-
րա Ալլահ անա զայէթ չօգ մալ իհասն էյ-
լէտի : վէ պու Հիզգիւյ ձիհհնն եօգարը-
քի սու մախրէճինի գափաղպ՝ աաշո՝ շէհր ի
Տաուալն դարպ թարափնա կէթիւրտի : վէ
Հիզգիւյա պիւ ճիւմլէ իշլէրինտէ մաւվաֆ-
ֆազ օլտու :

31 Ֆաաթ տիյարտա վուգու՝ պուլան 'ա-
լամէթէ տա'իր սուալ էթմէք իւզլէ Պա-
պէլ բուէասար թարափնտան քննաի նէզ-
աինն իրալ օլունան սէֆիլէրին 'էնֆի-
յէիլնտէ Ալլահ անը թէճիւպէ էտիպ՝ գալ-
պինտէ օլանն քեաֆֆէսինի պիւմէք իշխն
անը թէքէ էյլէտի :

32 վէ Հիզգիւյանն պաղըյմէ ի ահվալ վէ
հասանթը իշթէ փէյդալմպէր իշա'եա իպն ի
Ամսըն վահէի 'իթաղնտա վէ Եհհուտա վէ
իւրայէ միւրուքը քիթապընտա մահարէր

33 տիր : վէ Հիզգիւյա էհտաթը իլէ ույույուպ՝
անը պէնի Տաուա գապըրլարնն եիւքսէյին-
տէ տէֆն իլէ քեաֆֆէ ի Եհհուտա վէ Եհ-
րուշալիմ էհալիսի անա հիյն ի վէֆաթընտա
իհթիւրամ էթտիլէր : օղու Մանասա տա-
խի անն եէրինէ մէլիք օլտու :

ՊԱՊ 33

1 Մանասա մէլիք օլտըղնտա օն իքի եաղն-
տա օլուպ՝ էլլի պէշ սէն Երուշալիմտէ
2 հիւքիւմէթ էյլէտի : վէ պէնի իւրայէլ էօ-
նիւնտէն ԲԱՊՊԸՆ թարա էթալիլ թա'իֆէ-
լէրին մէրուհաթընա կէօրէ ԲԱՊՊԸՆ 'իւ-
3 տինտէ քէօթիւ օլանը իշլէտի : վէ փէտէրի
Հիզգիւյանն եզգիլշ օլտըղ միւրթմէֆէ'աթը
թէքար պինա վէ Պա'ալիմ իշխն մէզպահ-
լար իգամէ էտիպ՝ Աշէրա փուլթարը ետփար,
վէ քեաֆֆէ ի ճիւնուտ ը սէմալիլէյէ 'իպա-
4 տէթ էտիպ անլէր իւրամէթ էյլէտի : վէ ԲԱՊ-
ՊԸՆ 'իսմիմ իլէլ էպէտ Երուշալիմտէ օլտադ
տըր՝ տէտիլի պէյթ իւր ԲԱՊՊՍԱ մէզպահլար

5 պինա էտիպ, Պէյթ իւր ԲԱՊՊԸՆ իքի հալլը-
սընտա քեաֆֆէ ի ճիւնուտ ը սէմալիլէյէ մէզ-
6 պահլար ետփար : վէ էլլալտընը Պէն-հին-
նամ տէրէսինտէ աթէշտէն կէլիլիպ, միւնէճ-
ճիլիք վէ ֆալճըլըզ վէ էֆսուճըլըզ էտէրէք՝
ճիննճիլէր իլէ պաղըճըլարա տանըլըր իտի :
վէ ԲԱՊՊԸՆ 'իստինտէ զիյաթէսիլլէ քէօթիւ
7 օլանը իշլէյէրէք անը իզպապ էյլլէտի : վէ
եափտըղը օյմա փուլթը, պէյթ Ուլլահ իշլինէ
գօտու, անն հազգընտա իսէ Ալլահ՝ Տաուա
վէ օղու Սիւլէյմանա խիթապէն՝ իսմիմ իլ էլ
էպէտ պու պէյթէ, վէ իւրայէլն քեաֆֆէ ի
սըլթլարընտան ինթիսապ էյլէտիլիմ Երու-
8 շալիմէ վազ՝ էտէճէլիմ : վէ էհտաթընըզա
թախսիւ էյլէտիլիմ պու տիյարտան իւրայէլն
պաղընը պիր տահա գըմըլտաթմայադաթմ,
անադ անլէր՝ Մուսանն վաթըլթաթըյլէ էմը
էյլէտիլիմ պիւլթիւն շէրի'աթ վէ էվամիր
վէ ահքեամը տիգգաթլէ իճրա էտէլէր՝ տէ-
9 յիւ պուրուրմուշ իտի : Լաքին Մանասա՝
Եհհուտա իլէ Երուշալիմ էհալիսինի իզալ-
էթմէսիլլէ անլէր ԲԱՊՊԸՆ պէնի իւրայէլն
էօնիւնտէն հէլաք էթմիշ օլտըղը թա'իֆէ-
10 լէրտէն զիյաթէ քէօթիւլիք էթտիլէր : վէ
ԲԱՊՊ Մանասայա վէ գալմիլն սէյլէտի իսէ
տէ, անլէր տինլէմէտիլէր :

11 Պու էճլտէն ԲԱՊՊ Ալուր մէլիլինն իւ-
մէրա ի 'ապէրիլէսինի անլէրին իւզերինէ կէ-
թիւրտի, պունլար տախի Մանասայը փրան-
ղայա վուրուպ՝ զինճիրպէնտ օլտըղը հալտէ
12 Պապէլէ կէօթիւրտիլէր : վէ մուզպադա-
տա պուլունտըղը վաղըլթտա Ալլահ ԲԱՊՊԸՆ
վէճհինի թալէպլէ, էհտաթընն Ալլահ հու-
զուրնտա զիյաթէսիլլէ թէվաղը՝ էտէրէք
13 անա տու'ա էյլէտի : Օլ տախի անը իսթի-
ճապէթ էյլէլիպ՝ թէզարու'ընը իսթիմա՝ իլէ
անը էինէ Երուշալիմէ քէնտի հիւքիւմէթի-
նէ ի'ատէ էյլէտի : Օլ վաղըլթ Մանասա
14 Եհհուտան Ալլահ իտիլինն անկաթը : Պա-
տէհու շէհր ի Տաուալն խարիճինտէ ձիհհնն
ճանիպ ի զարպիսինտէ տէրէտէ, Պալըզ գա-
փուսընն մէտիլլէնէ գատար, պիր սուր ինչա
իլէ 'Օթէլլ տախի իհալթէ էտէրէք, անը փէք
էիւքսէլլէտի, վէ Եհհուտանն պիւ ճիւմլէ
միւրթաճէմ շէհրլէրինէ զապիթանը 'ասա-
15 քիր թա'իլին էյլէտի : վէ զարիպ իւշալար իլէ
փուլթը պէյթ իւր ԲԱՊՊՍԱ գալտըրըզ, պէյթ
իւր ԲԱՊՊԸՆ տաղընտա վէ Երուշալիմտէ ին-
չա էթմիշ օլտըղը մէզպահլարն քեաֆֆէ-
16 սին շէհրին խարիճինէ աթտը : վէ ԲԱՊՊԸՆ
մէզպահլարն թա'միր էտիպ՝ անն իւզերինտէ
սէլամէթ վէ շիւքը զէպիհէլէրի թագտիմ
էտէրէք, իւրայէլն Ալլահ ԲԱՊՊՍ 'իպաթէթ
17 էթմէլլէրին Եհհուտայա էմը էյլէտի : վէ

- լարին դավժ տոհմ միւրթեֆե'աթտա զեպհ
էտերէր իտի իսէ տէ , սնծագ քէնտիւրին
Ալլահը օլան Եէճօլայտ երեւեր էր :
- 48 Վէ Մանասանը պագը.կէ ի աշխար վէ
Ալլահըն օլան տու'աթը վէ իսրայէլին Աւ-
լահը ՐԱՊՊԸՆ իսմիլէ տնա սէջլէյէն նէպի-
ւերին քէլաթարը իշթէ միւրթը ը իսրայէլ
- 49 Թարիխինաէ մահաբէր տիր : Վէ տու'աթը վէ
իսթիսպէթ օլուսմաթը վէ պիլ ճիւմէ կիւ-
նաս վէ 'իսեանը վէ թէվաղը'նտան էվիւլ
միւրթէֆէ'աթ ինչա էտիպ Աշէրա փութլարը
վէ սանէմէթի իգամէ էթտիյի մնալլէր իշթէ
Հօգանըն թաճիւրաթընտա մուհարբէր տիր :
- 20 Վէ Մանասա եճտատը իլէ ույուլուպ' անը
քէնտի սերայընտա տէֆն էթտիլէր : վէ օղ-
լու Ամօն անըն եերինէ մէլը օլտու :
- 21 Ամօն մէլը օլտընտա երմի իքի եաղն-
տա օլուպ Եերուշալիմաէ իքի սէնէ հիւքիւ-
- 22 մէթ էյլէտի : Վէ փեաէրի Մանասանըն էթ-
տիլի կիպի ՐԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ քէօթիւ օլա-
նը իշէտի , զիրա Ամօն փեաէրի Մանասա-
նըն եաթմըշ օլտըղը օյմա փութլարըն քեաֆ-
ֆէսինէ զէպհ էտիպ անլէրէ 'իպատէթ էյլէ-
- 23 տի : Վէ փեաէրի Մանասանըն թէվաղը'
էյլէտիլի կիպի ՐԱՊՊԸՆ հուգուրընտա թէվա-
ղը' էթմէտի , ամմա պու Ամօն տոհմ ղէյա-
- 24 աէ թէճափուգթտա պուլուստու : Վէ պէն-
տէլէրի անըն 'ալէյհինէ ֆիթնէ չըգարըպ
քէնտի խանէսինտէ անը գաթլ էյլէտիլէր :
- 25 Ծագաթ տիյարըն գաթմը' մէլը Ամօն 'ալէյ-
հինէ ֆիթնէ չըգարանլարըն ճիւմէսինի գաթլ
էյլէտիլէր : վէ տիյարըն գաթմը օղլու Եօշի-
յայը անըն եերինէ մէլը նասպ էթտիլէր :

ՊԱՊ 34

- 1 Եօշիյա մէլը օլտըղընտա՝ ուրիշ եաղնտա
օլուպ Եերուշալիմաէ օթուղ պիր սէնէ հիւ-
- 2 քիւմէթ էյլէտի : Վէ ՐԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ տօղ-
րու օլանը իշէյիպ փեաէրի Տաուտըն մէսլէ-
յինաէ սիւլուք էտերէք անտէն սաղա եա
սօլա ոտփմատը :
- 3 Վէ հիւքիւմէթինին սէքիլինճի սէնէսին-
տէ , տահա կէնճ իքէն , փեաէրի Տաուտըն
Ալլահըն թալէպ էթմէյէ պաշտար . վէ օն
իքինճի սէնէսինտէ Եէճուտա վէ Եերուշալի-
մի միւրթէֆէ'աթտան վէ Աշէրա փութլարը
իլէ օյմա վէ տէօթմէ սանէմէթտէն թաթհիւր
էթմէյէ պաշտար : Վէ Պա'ալիմին մէզպահ-
լարընը անըն հուգուրընտա երգարար . վէ
անլէրին իւզերինաէ օլան կիւնէշ փութլարընը
գըրըպ Աշէրա փութլարընը , վէ օյմա վէ տէօթ-
մէ սանէմէթի փարէ փարէ էտիպ թօղ էթ-
տի , վէ Թօղ անլէրէ զէպհ էթմիշ օլանլարընը

- 5 Գապրարը իւզերինէ սուգար : Վէ քեահին-
լէրին քէմիքլերինի քէնտի մէզպահլարը իւ-
զերինտէ եաղըպ Եէճուտա իլէ Եերուշալիմի
- 6 թաթհիւր էյլէտի : Վէ Մանասա իլէ էֆ-
րայիմ վէ Սիմ'օնըն շէճրէրինտէ , Նէֆթա-
լիյէ գատար , վէ ճիվարլարընտա պուլու-
նան խարապալարընտա տախի պէյլէ էյլէտի :
- 7 Վէ մէզպահլար իլէ Աշէրա փութլարընը գը-
րըպ օյմա սանէմէթի թօղ էթտիքտէն վէ
պիւթիւն իսրայէլ տիյարընտա պուլուսմի
պիւլ ճիւմէ սանէմէթի քէսիպ տէֆ' էթտիլ-
տէն սանկրա Եերուշալիմէ 'ալտէթ էյլէտի :
- 8 Վէ հիւքիւմէթինին օն սէքիլինճի սէնէ-
սինտէ տիյարը վէ պէյթի թաթհիւր էթտիլ-
տէն սանկրա Շաֆան իպն ի Ասալէսայը վէ
շէհր մուհարբը Մա'ասէեայը վէ վաղը'ա նիւ-
վիս Եօահ հպն ի Եօահաղը Ալլահը ՐԱՊՊԸՆ
- 9 պէյթինի թա'միր էթմէյէ կէստէրտի : Ան-
լէր տախի քեահին ի 'ալլամ' Հիլիլիյանըն
նէգաինէ կէտիքլերինտէ՝ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ
կէթիլիլին ետնի գափուճը Լափիլիլէրին Մա-
նասա իլէ էֆրայիլմին էլինտէն վէ պիւթիւն
պագըյէ ի իսրայէլտէն վէ պիւթիւն Եէ-
ճուտա իլէ Պէնտամիւնտէն վէ Եերուշալիմ' սէ-
քէնէսինտէն թօփալմը օլտըղլարը ազէյի
- 10 թէպիմ' էթտիլէր : Վէ անլէր անը պէյթ իւր
ՐԱՊՊԸՆ իշինի կէօրէն մէ'մուրլարըն էլինէ վէր-
տիլէր , պուշլար տախի պէյթ իւր ՐԱՊՊ-
ՏԱ իշէյէն 'ալիլէյէ պէյթ ի թա'միր վէ
- 11 թէճալտա էթմէյէ իշին վէրտիլէր . Եա-
նի տիւլիլէր իլէ եափուճըլար միւրթը ը
Եէճուտանըն խարապ էթտիլէր խանէլ-
րին թա'միրի իշին Եօնալմըշ թաշլար վէ
քիլիլիլէր աղաճար սաթուն արմազ իւզըն
- 12 վէրտիլէր : Պու տտէմէթ տախի սըազ իլէ իշ-
լէրէր իտի . վէ իշի իլէրի կէօթիւրմէք իշին
անլէրին նաղըլարը Լափիլի օլտագ պէնի
Մերարիտէն Եահաթ վէ 'Օպէտեա վէ պէնի
Գահաթտան Զաքարեա վէ Մէշուլլամ' օլուպ
միւսիլիլ տէթլէրինտէ մահիւր օլանլարըն ճիւմ
- 13 լէսի Լափիլիլէրտէն իտի . Վէ տախի համ-
մալլարըն վէ հէր կէօնէ իշ իշէյէնլէրին նա-
ղըլարըն հէմ քեաթիպլէր իլէ զապիլէր վէ
գափուճըլար Լափիլիլէրտէն իտի :
- 14 Վէ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ կէթիլիլիլ օլան
ազէյի չըգարտըղլարը զէման քեահին Հիւ-
գիյա Մուսանըն էթտիլէ վէրէն ՐԱՊՊԸՆ շէ-
- 15 ըի'աթ քիթապըն պուլտու . Վէ Հիլիլիյա՝
Շաֆան քեաթիպէ խիթապէն՝ Պէն պէյթ
իւր ՐԱՊՊՏԱ շէրի'աթ քիթապըն պուլտու՝
տէտի : վէ Հիլիլիյա քիթապը Շաֆանա թէս-
- 16 լիմ' էթտի . Շաֆան տախի քիթապը մէլիլէ
կէթիլիլ մէլիլէ խիթապէն՝ Պէնտէլիլիլին
Եէտինէ թէպիմ' օլուսմանը քեաֆֆէսինի ան-

- 17 Էր ի ծրա էթմէքո՞ւ տիրէր : Վէ պէյթ իւր
 ՐԱՊՊՏԱ պուլուննան ագէյի չըգործապ անը
 նազըրլարն էլնէն վէ իշէլէրն էլնէն թէս-
- 18 Լիմ էթտիրէր տէտի : Վէ րաթի քեաթիպ
 Շափան մէլիէն խապէր վէրիպ՝ ֆեաճին
 Հիլիկյա պանն պիր քիթապ վէրտի՝ տէտիք-
 տէն սօնիրա անտէն մէլիյին հուզուրընտա
- 19 օգուտու : Վէ մէլիք շէրի՛տթըն քէլիմաթընը
 իշիթտիյի կիպի քէնտի էլպիսէսինի երբթտը :
- 20 Վէ մէլիք՝ Հիլիկյայա վէ Անիգամ իպն ի
 Շափանն վէ Սպաօն իպն ի Միխայա վէ քեա-
 թիպ Շափանն վէ մէլիյին պէնտէսի՝ Աստեա-
- 21 յա էմը էտիպ , կիտինիլ , պէնիմ իշիւն վէ
 իւրայէլ ինէ Եհնուտանըն պագըրլէսի իշիւն
 պուլուննուշ օլան պու քիթապըն քէլիմաթընա
 տա՛իք ՐԱՊՊՏԱն սու՛ալ էտինիլ , զիրա էճառ-
 ալմըզ պու քիթապտա մուհարբէր օլանըն
 քեաֆֆէսինի իծրա էթմէք իւզըն ՐԱՊՊՏԱն էմ-
 րինի ճըֆլ էթմէտիքէրի էճլտէն իւզէրիմիզէ
 կէէն զազապ Ը Եհճօպ 'աղիմ տիր՝ տէտի :
- 22 Վէ Հիլիկյա ինէ մէլիյին ատէմլէրի էլպիսէ
 նազըրը Շալլամ իպն ի Թիգվա իպն ի Հար-
 ճաթըն զէվէտի օլան խուլտանէպիյէրին նէզ
 տինէ կիտիպ պէջլէ սէօյլէտիրէր . օլ տա-
 խի Եհրուշալիմաէ Միշնտա սաթին օլուր
 իտի :
- 23 Վէ մէրգուճն անլէրէ խիթապէն՝ իւրա-
 յէլին Ալլահը ՐԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր , Սի-
 զի պանա կէօնտէրէն ատէմէ տէյինիլ քի ,
- 24 ՐԱՊՊ իշիթ պէն պու մէքեան իւզէրինէ վէ
 անըն էհալիսի իւզէրինէ պէլա , Ետնի Եհ-
 ճառա մէլիյինին հուզուրընտա օգուտըրլա-
 րը քիթապտա մուհարբէր օլան լա՛նէթլէրին
- 25 ճիւմէյինի կէթիլէճէլիմ . Զիրա էլլէրինին
 պիլ ճիւմէն՝ առիլլէրիլէ պէնի իլլապ էթ-
 մէք իւզըն պէնի թէրք էտիպ՝ զալլի իւհ-
 լարա պուխուր Եագաթլար . պու սէպէպտէն
 զազապըմ՝ պու մաճալ իւզէրինէ տէքիւ-
 լիպ սէօյիւնմէյէճէք տիր՝ տէյիւ պուլուրուր :
- 26 Վէ ՐԱՊՊՏԱն սու՛ալ էթմէք իւզըն սիզի
 իրալ էտէն Եհնուտա մէլիյինէ սէօյլէրինիլ
 քի՝ իշիթտիյին քէլիմաթ խուտուրնտա իս-
 րայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր .
- 27 Գալլին՝ Եուճալլապ Ալլահըն հուզուրընտա
 միւթէվաղը՝ օլարագ , պու մաճալ վէ անըն
 էհալիսի՝ աղէյճինէ օլան սէօյլէրինի տինկէ-
 տիյինտէ հուզուրմաթ թէվաղը՝ էտիպ էլ
 պիսէնի երբթտագ հուզուրմաթ աղլաար-
 զըն սէպէպտէն , պէն տախի ա՛նի տինկէտիմ :
- 28 Իշիթ պէն սէնի էճառաթնա զամմ էտէրիմ ,
 վէ գալլընա հալ Ը տալիլաէ գօնուլաճապ
 օլն . կէօղլէրին տախի պու մաճալ իւզէրինէ
 վէ անըն էհալիսի իւզէրինէ կէթիլէճէլիմ
 պիւթիւն պէլլը կէօրմէյէճէք տիր , ՐԱՊՊՏԱ

- պուլուրտըն պու տըն՝ տէտի : Անլէր տախի
 մէլիյէն խապէր կէթիլտիրէր :
- 29 Ելիք տախի Եհնուտա ինէ Եհրուշալի-
 մին պիլ ճիւմէն ինթիյալլարըն ճէմ՝ էթ-
- 30 տիրտի : Վէ մէլիք՝ Եհնուտանըն պիլ ճիւմ-
 լէ ատէմլէրի վէ Եհրուշալիմ՝ սէքէնէսի վէ
 քեաճինլէր վէ Լալիլիլէր վէ պէջլաք , քիւ-
 չիւք , պիւթիւն գալլմ ինէ պէյթ իւր ՐԱՊՊ-
 չըգըպ՝ անլէր տինկէր կէէն պէյթ իւր ՐԱՊՊ-
 ՏԱ պուլուննուշ օլան՝ աճա քիթապըն ճէ-
- 31 մի՛ ի քէլիմաթընը օգուտու : Վէ մէլիք մա-
 ճալ ի մախուսինտէ տուրարագ պու քի-
 թապտա մուհարբէր՝ աճաթն քէլիմաթընը
 իծրա իշիւն ՐԱՊՊՏԱն թարիգիտէ սիւրուք
 էթմէք վէ անըն էվալիլինի վէ շէհաալթը-
 նը վէ գաննուլարընը պիւթիւն գալլիլանէն
 վէ պիւթիւն ճանընտան ճըֆլ էյլէմէք իւզ-
- 32 րէ ՐԱՊՊՏԱն հուզուրընտա՝ աճա էյլէտի : Վէ
 Եհրուշալիմ ինէ Պէնէալիստէ պուլուննուլարըն
 քեաֆֆէսինէ պու՝ ահրը թասաթ էթտիրտի .
 վէ Եհրուշալիմ՝ սէքէնէսի էճառալարընըն
 իլահը օլան Ալլահն՝ աճաթնա կէօրէ հա-
- 33 րէքէթ էյլէտիլէր : Վէ Եօշիյա՝ Պէնի իւրա-
 յէլին պիլ ճիւմէն մէմլէքէթլէրինտէ քեաֆֆ-
 ֆէ ի մէքուհաթը գալլալարապ՝ իւրայէլտէ
 պուլուննուլարըն քեաֆֆէսինի քէնտիլէրին
 Ալլահը ՐԱՊՊՏԱ՝ իպատէթ էթմէյէ մէճալը
 էյլէտի . վէ անըն քեաֆֆէ ի էյալմընտա էճ-
 տալարընըն իլահը օլան ՐԱՊՊՏԱն թարիգին-
 տէն սափմալարըն :

ՊԱՊ 35

- 1 Պատէհոն Եօշիյա Եհրուշալիմաէ ՐԱՊՊ ի-
 չիւն Ֆըսըն իծրա էտիպ՝ պիրինճի պըն օն
 տէօրտիւնտէ Ֆըս՝ գուրպանըն զէպճ էյլէ-
- 2 տիլէր : Վէ քեաճինլէրի քէնտի մէմուրի-
 յէթլէրինէ գոյուպ՝ պէյթ իւր ՐԱՊՊՏԱն իւրա-
- 3 մէթի իշիւն անլէրի զալլէթլէնտիրտի : Վէ
 ՐԱՊՊՏԱ մուգաապտէս օլուպ ճէմի՛ ի իւրայէլէ
 թա՛լիմ էտէն Լալիլիլէրէ ինթապէն՝ Մու-
 գաապտէս թապուլթը՝ իւրայէլ մէլիյի Սիւ-
 լէյման իպն ի Տաուտըն պինա էթտիյի պէյ-
 թէ կէօթիլիւրիւնիւզ . օմուզընըգաա էիւք
 օլմաթն . չիմօի Ալլահընը ՐԱՊՊՏԱ վէ անըն
- 4 գալլմը իւրայէլէ իւրաթլէթ էտինիլ . Վէ խա-
 նէաանլարընըն ինէ Ֆըրգալարընըգա կէօրէ
 իւրայէլ մէլիյի Տաուտըն թաճրիլ վէ օլու-
 Սիւլէյմանըն թաճրիլ իւզըն հազըրլանըպ ,
- 5 Պիրտաթլէրինիլ օլան էպաա ի գալլմըն խա-
 նէաանլարընըն թագաթի իւզըն վէ Լալիլի-
 լէրին խանէտանլարընըն թագաթի իւզըն
- 6 մագաթիտէ տուրարագ , Ֆըս՝ գուրպանըն
 զէպճ էյլէլինիլ , վէ քէնտիլիլ թագաթի

- էտիպ Մուսաննն եւտիյլէ ԲԱՊՊԸՆ Էմբի միւ-
 ճիպինճէ իծրա էթմէք իւզրէ, պիրատերէ-
 7 րինիզ իչիւն թէհիյէ Էտինիզ՝ տէտի: Վէ
 Եօշիյա հաղըր պուլունն գալմին ճիւմէսի-
 նէ, ֆըս գուրպանը օլմագ իւզրէ, սիւրիւ-
 լէրտէն օթուզ պին գուլու իլէ օղլագ վէ
 իւչ պին սըղըր վէրտի: պուլունը մէլիյին
 8 մալինտէն իտի: Բուէսա տախի գալմա,
 քեահինիլէր վէ Լալիլիլէրէ կէօնիւլ խօշը-
 ղըյլէ հէտիյէ վէրտիլէր: պէլթ Ուլլահն
 նաղըրլար Զիլիլայ վէ Զաքարեա վէ Եէհի-
 էլ ֆըս իչիւն քեահինիլէր իքի պին ալթը
 եիւզ ֆուլա վէ իւչ եիւզ սըղըր վէրտիլէր:
 9 ֆէզալթ ֆօնանէա վէ պիրատերէրի Շէմա-
 եա վէ Նաթանտէլ վէ Լալիլիլէրին րէ՛իւ-
 լէրի օլան Հաշապեա վէ Եէ՛իէլ վէ Եօզապատ
 ֆըս իչիւն Լալիլիլէրէ պէշ պին ֆուլա վէ
 պէշ եիւզ սըղըր վէրտիլէր:
 10 Պէոյլէճէ իւրամէթ թէհիյէ օլունուպ՝ քեա-
 հինիլէր քէնտի եւրէրինտէ վէ Լալիլիլէր
 նէվպէթլէրինտէ մէլիյին էմբի իւզրէ տուրուպ՝
 11 Ֆըս գուրպանըր զէպհ էթտիլէր: վէ քեա-
 հինիլէր ֆաշէ էլլէրինտէ ալգ սէրփտիլէր: Լա-
 12 վիլիլէր տախի տէրիլէրի եիւզտիւլէր, Վէ մուհ-
 րագա իչիւն օլանը ալըրըպ աղլէրի, Մուսանն
 քիթապընտա մուհարբէր օլաղը իւզրէ ԲԱՊՊԱ
 թագաթմ էթմէլէրի իչիւն, էպան ի գալ-
 մին խանէտանլարընա կէօրէ թագաթմ էթ-
 տիլէր: սըղըրլար տախի պէոյլէ էլլէտիլէր:
 13 Ֆըս գուրպանըր տախի գանունը իւզրէ ա-
 թէշտէ քէպապ էթտիլէր, ֆագաթ թագաթի-
 մաթըր ասէրէլէր թէնճէրէ վէ գաղան վէ թա-
 վատա փիշիլիպ՝ սնլէրի ճէմի՝ ի էպան ի գալմա
 14 սէրի՛էն թէվիլ՝ էթտիլէր: Պա՛տէհու քէնտիլէ-
 րի իչիւն վէ քեահինիլէր իչիւն հաղըրլաւար,
 զիւրա պէնի Հարուն քեահինիլէր ագշամա գա-
 տար մուհարապըր վէ եաղլար թագաթմ էթ-
 մէյէ մէշըլ օլտուլար, պու էճտէն Լալի-
 իլիլէր քէնտիլէրի իչիւն վէ պէնի Հարուն
 15 քեահինիլէր իչիւն հաղըրլաւար: Վէ պէնի
 Ասաֆտան օլան մուղանիլէր Տաուտըն վէ
 վէ Ասաֆ իլէ Հէյմանն վէ մէլիյին նէզ-
 տինտէ պուլունն նէպի Եէտուլթունն թէր-
 թիպի միւճիպինճէ մէվգը՛լէրինտէ՝, գափու-
 ճըլար տախի հէր գափուտա ֆուրգուլար:
 իւրամէթլէրինտէն ալըրլալարը Լաղլմ աշիլ
 իտի, չիւնի պիրատերէրի Լալիլիլէր տնլէր
 16 իչիւն հաղըրլաւար: Վէ Եօշիյա մէլիյին
 էմբի իւզրէ ֆըսը իծրա էլլէմէք, վէ ԲԱՊՊԸՆ
 մէզպահը իւզրէրինտէ մուհարապըր թագաթմ
 էթմէք իչիւն ԲԱՊՊԸՆ քեաֆֆէ ի իւրամէթի
 17 օլ կիւն թէհիյէ օլունու: Վէ հաղըր
 պուլունն պէնի իւրապէլ օլ վագըրթ ֆըս
 իլէ իյա ի ֆէթիլի եւտի կիւն թուլթու:

- 18 Լար: Վէ Սամուէլ փէշլամպէրին էյամընտան
 պէրու իւրապէլտէ պու միսիլիւ պիր ֆըս
 իծրա օլունամալը իտի: վէ Եօշիյանն վէ
 քեահինիլէր իլէ Լալիլիլէրին վէ հաղըր պուլու-
 նան քեաֆֆէ ի Եէհուտա վէ իւրապէլ իլէ
 Եէրուշալիմ սէքնէսինին իծրա էթտիլէրի
 պու ֆըսըն միսիլին միւլաք ը իւրապէլտէն
 19 հիչ պիրի իծրա էթմէմիշ իտի: Պու ֆըս Եօ-
 շիյանն հիւրուլթիլինն օն սէքիլինճի սէնէ-
 սինտէ իծրա օլունու:
 20 Ճիւմէլ պու վուգուլթտան վէ Եօշիյա-
 նն հէյլէլի թէհիյէ էթմէսինտէն սօնկրա
 Մըլըր մէլիյի Նէխօ Ֆրաթ գուրպինտէ վա-
 գը՝ Բարբէմիշ իւզրէրինն մուհարեպէ էթմէք
 իւզրէ չըգմաղլէ Եօշիյա տախի անըն գա-
 21 չըսըն չըգաթ: Օ իսէ անա իչիլէր կէօնտէ-
 րիպ՝ էյ Եէհուտա մէլիյի, սէնին պէնիմ
 իլէ նէ՞ իչին վար: պէն պու կիւն սէնին ա-
 լէյիլինն տէյիլ, անճագ պէնիմ իլէ մուհա-
 րէպտէ օլան խանէ՛ ալլէյիլինն չըգմըլմ, զի-
 րա Ալլահ՝ աճէլէ էթմէլիլիմ իչիւն պանա
 էմբ էլլէտի: պէնիմ իլէ օլան Ալլահտան իհ-
 22 թիւաղ էլլէ, օլմայա քի սէնի հէլաք էտէ՝
 տէտի: Ֆագաթ Եօշիյա անտէն կէրի տուր-
 մայլա՝ անըն իլէ մուհարեպէ էթմէք իւզրէ
 թէպտիլ ի գըլաֆէթ էտիպ, Նէխօնն Ալլահ
 թարաֆընտան օլան սէօղլէրինն տինկէմէյի-
 23 րէք Մէճիւտո օլաւընտա մուհարեպէ էթմէ-
 յէ կիթտի: Վէ թիւրէնտաղան Եօշիյա մէ-
 լիլի վուրտուլար, մէլիք տախի պէնտէլտա-
 նըն՝ Պէնի պուլունտան չըգարընըր, զիրա ֆէ-
 24 նա հալտէ մէճրուհ օլտուլմ՝ տէտի: Վէ
 պէնտէկեանը անը օլ՝ աւապատան չըգարըպ
 իքիլինն՝ աւապատան գըջարագ Եէրուշալիմ
 կէթիւրտիլէր: օլ տախի վէֆաթ էտիպ էճտա-
 տընն մագպէրէտինտէ տէֆն օլունու: վէ
 պիւթիւն Եէհուտա իլէ Եէրուշալիմ Եօշիյա
 25 իչիւն մաթէմ էթտիլէր: Վէ էրէմիա Եօ-
 շիյա հաղըրտա մէրսիլէ սէոյլէտի: մուղան-
 նի վէ մուղանիլէրինն ճիւմէլէտի տախի պու
 կիւնէ գատար մէրսիլէրինտէ Եօշիյալը զիւր
 էտէրէք, տնլէրի օֆուլալը իւրապէլտէ ա-
 տէթ էթտիլէր: վէ տնլէր իլթէ մէրսիլէրէ-
 տէ մուհարբէր տիլ:
 26 վէ Եօշիյանն պագըրլէ ի աշվալը վէ
 ԲԱՊՊԸՆ շէրի՛աթընտա մուհարբէր օլաղը իւզ-
 27 րէ հաւանաթը, Վէ անըն աշվալը պիտա՛ե-
 թինտէն նիհայէթինն գատար իլթէ իւրա-
 յէլ վէ Եէհուտա միւլաք ը քիթապընտա
 մուհարբէր տիլ:

ՊԱՊ 36

1 Վէ տիյարըն էհալիսի Եօշիյանն օղլա Եօ-

աճաղը ալըպ՝ անը փետերինն եերինտե Ե-
 2 րուշալիմոն մէլը նասպ էթտիւր : Ետաճաղ
 մէլը օլտղընտա եերմի իւչ սյ հիւքիւմէթ էյլէտի :
 3 Վէ Մըսըր մէլիյի անը Եերուշալիմոն խէլ՝
 էտիպ տիյարը եիւզ թալանթ կիւմիւշ վէ
 պիր թալանթ ալթոն իլէ թէճըմ՝ էթտի :
 4 Վէ Մըսըր մէլիյի անըն գարնտալը Լիւտգի-
 մի Եէճուտա իլէ Եերուշալիմ՝ իւզէրինն մէ-
 լը նասպ էտիպ՝ իսմինն Եէճուտալիմ թաճ-
 վիւ էյլէտի : Վէ Նէխօ անըն գարնտալը Ե-
 5 աճաղը ալըպ՝ Մըսըր կէօթիւրտիւ :
 Եէճուտալիմ՝ մէլը օլտղընտա եերմի պէշ
 ետընտա օլուպ՝ Եերուշալիմոն օն պիր սէնէ
 հիւքիւմէթ էյլէտի , վէ Ալաճը օլան ԲԱՊ-
 6 ՊԵՆ 'ինտիւտե քէօթիւ օլանը իլէտի : Անըն
 'այէյճինն Պապէլ մէլիյի Նէպուխտոնասար
 չըբպ՝ անը Պապէլէ կէօթիւրտէք իւզըն զին-
 7 ճիրէր իլէ պաղլալը : Վէ Նէպուխտոնա-
 սար պէյթ իւր ԲԱՊՊԵՆ Ետէվաթընտան ալըպ
 Պապէլէ կէօթիւրտէք՝ Պապէլտէ վազը՝ Տէյ-
 8 քէլինն գօտու : Վէ Եէճուտալիմի պտղըյ-
 յէ ի աճվալը վէ իլէտիյի մէքընալթ վէ
 անտէ պուլուտան ֆէսս իլէտի Իսրայէլ վէ
 Եէճուտա միւլուքը քիթապընտա մուճարրէր
 տիր : Վէ անըն եերինն օղլու Եէճուտալիմ մէ-
 լը օլտու :
 9 Եէճուտալիմ մէլը օլտղընտա օն սէքիլ
 ետընտա օլուպ՝ Եերուշալիմոն իւչ սյ օն
 կիւն հիւքիւմէթ էյլէտի , վէ ԲԱՊՊԵՆ 'ին-
 10 տիւտե քէօթիւ օլանը իլէտի : Վէ Երթե-
 սի սէնէ մէլը Նէպուխտոնասար անը վէ
 պէյթ իւր ԲԱՊՊԵՆ զըյմէթիւ Ետէվաթընը Պա-
 պէլէ կէօթիւրտի : Վէ Եէճուտա իլէ Եերուշա-
 լիմ իւզէրինն անըն ֆէսս իլէտի պիրտտէրի Սիտ-
 գիպը մէլը նասպ էթտի :
 11 Սիտգիյա մէլը օլտղընտա եերմի պիր
 ետընտա օլուպ՝ Եերուշալիմոն օն պիր սէ-
 12 նէ հիւքիւմէթ էյլէտի : Վէ Ալաճը օլան
 ԲԱՊՊԵՆ 'ինտիւտե քէօթիւ օլանը իլէտիէրէք՝
 ԲԱՊՊԵՆ Եմրինն Բէպլէ Ետէվաթընը Եթմիւր :
 13 Վէ տախի Ալաճ իլէ անա եմիյի էթտիւր-
 միշ օլան մէլը Նէպուխտոնասարա 'ասի
 օլուպ , Իսրայէլին Ալաճը ԲԱՊՊԵՆ Բիւճու՝ էթ-
 մէքանէ պոյնըն փէքէշտրտի վէ գալպինի
 14 զալիլ էթտի : Վէ քտահինէրին ճէմի՝ ի
 րուճատը վէ գալմ՝ թա՛իլիլէրին ճէմի՝ ի
 մէքընալթընա կէօթ 'իսեանլարըն թէքսիր
 էթտիլէր , վէ ԲԱՊՊԵՆ Եերուշալիմոն թագ-
 տիս էյլէտիյի պէյթի նափաք էյլէտիլէր :

15 Վէ Ետաալարընըն Ալաճը ԲԱՊՊ քէնտի
 գալմընա վէ մէքէնինն թէրաճիւմ էթտի-
 յի էճլանն րէտուլարընն ետիլլէ 'քէմալը
 իճթիմալլէ՝ անլէր Խալէր կէօնտէրի իտի :
 16 Լաքին անլէր Ալաճըն րէտուլարընը թաճ-
 գիրէտիպ՝ անըն սէօլլէրինն րէտա վէ փէյ-
 ղամպէրլէրինն իսթիճալ Ետէրլէր իտի , Տաթ-
 թա շիֆա գապուլ էթմէլ տէրէճտէն ԲԱՊ-
 ՊԵՆ ղազապը քէնտի գալմը 'այէյճինն թու-
 17 թուշոու : Վէ ֆիլտանի մէլիյինն անլէրին
 'այէյճինն չըգարտը , օլ տախի անլէրինն ճէվ-
 ճիվանլարըն պէյթ ի մագտիպլէրինտէ գը-
 լըճլէ գալթ լաքիպ՝ ճէվճիվանա վէ պաքիրէ-
 յէ , իսթիլարա վէ ազ սալըյա շէֆալթ
 էթմէտի : Ալաճ ճիւմէտիյի տէ անըն էլինն
 18 թէպիւմ էյլէտի : Վէ պէյթ Ուլաճըն պէ-
 յիւք , քիւլիւք , ճէմի՝ ի Ետէվաթընը վէ
 պէյթ իւր ԲԱՊՊԵՆ խաղինէլէրինն վէ մէլը
 իլէ րուճատընն խաղինէլէրինն , ճիւմէտի-
 19 նի տէ Պապէլէ կէօթիւրտիւ : Վէ պէյթ Ուլ-
 աճը ետըպ , Եերուշալիմի սուրընը Տէտալլէ՝
 անըն սերայլարընն քէտաֆէտիյի ալթէլլէ
 իճրադ Ետէրէք , անըն պիլ ճիւմէլ զիգըյմէթ
 20 Ետէվաթընը թէլէֆ էթտիլէր : Վէ գըլըճ-
 տան պապի գալանլարը Պապէլէ կէօթիւրտիւ :
 անլէր տախի օրատա Ֆարս հիւքիւմէթի զէ-
 մանընա տէկին քէնտիլինն վէ օղլուլարընա
 21 գուլլըգ էթտիլէր : Պու տախի ԲԱՊՊԵՆ Երէ-
 միանըն վաթթաթալլէ պոյնալըք քէլմիւ-
 նըն իթմամը իլինն վուգու պուլտու , թա
 քի տիյար քէնտի սէպլիլէրինն նա՛լլ օլա :
 Խարապիլլէրինն քէտաֆէտի ի էյամընտա ,
 եէթմիշ սէնէ թէմամ՝ օլուշոյա գաաար
 սէպլթ թուլթու :
 22 Վէ Ֆարս մէլիյի Գորէշին պիրինճի սէ-
 նէսինտէ , ԲԱՊՊԵՆ Երէմիա վաթթաթալլէ օլան
 քէլմիւլընն իթմամը իլինն , ԲԱՊՊ Ֆարս մէլի-
 յի Գորէշին րուճընը թէլլիլ էթմէլլէ , օլ
 տախի պա թաճիւրաթ քէտաֆէտի ի մէմալի-
 քինտէ ալթիտէքի վէճ իւզըն պիր իլան էյ-
 լէտի :
 23 Ֆարս մէլիյի Գորէշ պէօլլէ պոյնուրուր :
 Իլաճը սէմալթ օլան Եէճուտա զէմիլին պիլ
 ճիւմէլ մէմալլէրինն պանա իլա էյլէլիպ ,
 Եէճուտաա վազը՝ Եերուշալիմոն քէն-
 տինն պիր պէյթ պինա էթմէլլէրին քէնտիսի
 պանա էմր էթմիշ տիր : միլանէնիլտէ անըն
 պիլթիւն գալմընտան , քիւմ վար իսէ օրա-
 յա չըգարն , վէ Ալաճը Եէճուտա անըն իլէ
 օլա :

* Խալէր երբէն գալգարադ :

ՊԱՊ 1

1 Վ Ե Ծարս մէլիքի ֆորէշին պիրինճի սէնէ-
սինտէ ԲԱՊՊԸ Էրէմիա վասթարաբլէ օլան
քելամընըն իթմամը իչիւն ԲԱՊՊ Ծարս մէլի-
քի ֆորէշին բուհընը թէշվիգ էթմէքէ, օլ
սախի պա թաճիրաթ քեաֆֆէ ի մէմալիքին
տէ աթխտէքի վէճճ իւղըէ պիր ի'լան էյէտի:
2 Ծարս մէլիքի ֆորէշ պէօյլէ պուլուրուր:
Իլան ը սեմավաթ օլան Եէհօվա զէմինին
քեաֆֆէ ի մէմալիքին պանա ի'թա էյլէ-
յիպ, Եէհուտաա վազը' Եէրուշալիմտէ քէն-
տինէ պիր պէլթ պինա էթմէքիքին քէնտիսի
3 պանա էմթ էթմիշ տիր: Միյանէնիզտէ անըն
պիւթիւն գալմընտան քիմ' վար իտէ, Եէ-
հուտաա վազը' Եէրուշալիմէ չըգըպ, Խորա-
յէլին Ալաճը Եէհօվանըն' եա'նի Եէրուշալիմ
տէ օլան Ալաճըն պէլթինի պինա էյլէսին,
4 վէ Ալաճը անըն իյէ օլա: Վէ Եէրուշալիմ
տէ վազը' պէլթ Ուլլաճ իչիւն կեօնիւտէն
վէրտիքէրի հետիյէտէն մա'տա, անըն հէմ-
շէհրիլէրի' եա'նի կերի գալանլարըն քեաֆ-
ֆէսի տիյար ը զուրպէթլէրինտէն կիւմիւշ
վէ ալթուռն վէ էշնա վէ հայվանլար իյէ անա
եարաւմ' էթսին:
5 Օլ զէման Եէրուշալիմտէ պուլուռնան պէլթ
իւր ԲԱՊՊԸ պինա էթմէք իչիւն Եէհուտա իյէ
Պէնհամինին խանէտան ըէ'իսլէրի վէ քեա-
հինլէր իյէ Լալիլիլէր գալլիլէրինի Ալաճըն
թէշվիգ էթտիլիքի ատէմէր իյէ պէրապէր չըգ-
6 տըլար: Վէ էթրաֆլարընտա պուլուռնանլա-
րըն ճիւմէսի քեաֆֆէ ի թագալիմաթ ը միւ-
թէպէրըն'տաան ֆաղլա կիւմիւշ գապլար վէ
ալթուռն վէ էշնա վէ հայվանալթ վէ զիզը-
մէթ 'աթիյէլէր իյէ անլէրէ եարաւմ' էթտի:
7 Լէր: Վէ մէլիք ֆորէշ Նէպուխատնասարըն
Եէրուշալիմտէն կէթիլիպ' քէնտի իլաճընըն
պէլթինէ վազ' էթմիշ օլաղը պէլթ իւր ԲԱՊ-
8 ՊԸ Էտէվաթըն չըգարաւր: Պուշլարը Ծարս
մէլիքի ֆորէշ խալիէտարը Միթրատաթըն
էլիյէ չըգարաւր Եէհուտա ըէ'իսի Շէշպա-
9 սարա թա'տաա իյէ թէսլիմ' էթտի: Վէ ան-
լէրին 'աւտէտի պուլ տըր, օթուզ ալթուռն
լէյէն վէ պին կիւմիւշ լէյէն վէ եիրմի մո-
10 զուզ պըլադ վէ օթուզ ալթուռն թաա վէ

իքինճի տէրէճէտէն տէօրթ եիւզ օն կիւմիւշ
թաա վէ պին 'աւտէտ էտէվաթ ը սա'իլէ իտի:
11 Ալթուռն իյէ կիւմիւշ էտէվաթըն քեաֆֆէսի
պէշ պին տէօրթ եիւզ 'աւտէտ իտի: Շէշ-
պասար պուշլարըն ճիւմէսինի Պապէլ էսա-
րէթինտէն Եէրուշալիմէ կէթիլիլէնլէր իյէ
կէթիլտի:

ՊԱՊ 2

1 Վ Է Էսիր կէօթիլիլէն' եա'նի Պապէլ մէ-
լիքի Նէպուխատնասարըն Պապէլէ կէօթիլի-
տիւլիւ քիմնէլէրտէն օլուպ' էսարէթտէն չը-
գան վէ Եէրուշալիմ' իյէ Եէհուտաա հէր
քէս քէնտի շէհրինէ կէլէն Էհալի ի էյալէթ
2 պուշլար տըր: Զէրուպապէլ վէ Եէշու' վէ
Նէհէմեա վէ Սէրաբա վէ ի'է'կաւա վէ Մօր-
տէլապ վէ Պիշան վէ Միսփար վէ Պիզլապ
վէ Բէհուճ վէ Պա'անա իյէ կէլէն վէ Խարա-
յէլ գալմընտան օլան աւտէմէրին 'աւտէտի
3 պուլ տըր: Պէնի ֆար'օշ իքի պին եիւզ
4 եէթմիշ իքի, Պէնի Շէֆաթիա իւշ եիւզ
5 եէթմիշ իքի, Պէնի Արաճ եէտի եիւզ եէթ-
6 միշ պէշ, Պէնի ֆաճաթ-մուտապ, Եէշու' իյէ
Եօապլն օղուլլարընտան օլարադ, իքի պին
7 սէքիզ եիւզ օն իքի, Պէնի 'Էլլամ' պին
8 իքի եիւզ էլլի տէօրթ, Պէնի Զաթթու մո-
9 զուզ եիւզ զըրգ պէշ, Պէնի Զաքապ եէտի
10 եիւզ ալթմիշ, Պէնի Պանի ալթը եիւզ զըրգ
11 իքի, Պէնի Պէպապ ալթը եիւզ եիրմի իւշ,
12 Պէնի 'Ազմատ պին իքի եիւզ եիրմի իքի,
13 Պէնի Ատնիգամ' ալթը եիւզ ալթմիշ ալ-
14 թը, Պէնի Պիզլապ իքի պին էլլի ալթը
15 Պէնի 'Ատն տէօրթ եիւզ էլլի տէօրթ,
16 Պէնի Աթէր, Հիզգիյատան օլարադ, մոգսան
17 սէքիզ, Պէնի Պէյապ իւշ եիւզ եիրմի իւշ,
18 Պէնի Եօրա եիւզ օն իքի, (19) Պէնի Խա-
20 շուճ իքի եիւզ եիրմի իւշ, Պէնի ճիպպար
21 մոգսան պէշ, Պէնի Պէլթիշէմ եիւզ եիր-
22 մի իւշ, Րիճալ ը Նէթօֆա էլլի ալթը,
23 Րիճալ ը 'Անաթօթ եիւզ եիրմի սէքիզ,
24 Պէնի 'Ազմալէթ զըրգ իքի, (25) Պէնի Գիր-
եալթ-եա'արիմ' վէ ֆէֆիրա վէ Պէէրթը եէ-

26 տի երևալ գրեց իւշ, Պէնի Բամա վէ ճէպա՝
 27 ալթը երևալ երբմի պիւր, Բիճալ Ե Միխմաս
 28 երևալ երբմի իքի, Բիճալ Ե Պէյթէլ վէ 'Ս.Ս
 29 իքի երևալ երբմի իւշ, Պէնի Նէպօ էլլէ իքի,
 30 Պէնի Մաղպիշ երևալ էլլէ ալթը, (31) Պէնի
 'Եյլամ' Ե ախէր պին իքի երևալ էլլէ տէօթ,
 32 Պէնի Հարիմ' իւշ երևալ երբմի, (33) Պէնի
 Լօտ վէ Հատիտ վէ Օնօ՝ ետի երևալ երբմի պէշ,
 34 Պէնի Էրիհա իւշ երևալ գրեց պէշ, (35) Պէնի
 Սէնա'ա իւշ պին ալթը երևալ օթուգ իտի :
 36 Վէ քեահինլէր Եէշու՝ խանէտանընտան
 օլարագ՝ պէնի Եէտա'եա տօգուգ երևալ եէթ-
 37 միշ իւշ, Պէնի Իմէր պին էլլէ իքի, (38) Պէ-
 նի Փաշհուր պին իքի երևալ գրեց եէտի,
 39 Պէնի Հարիմ' պին օն եէտի իտի :
 40 Վէ Լափիլիէր պէնի Հօտապետտան օլա-
 րագ՝ պէնի Եէշու՝ վէ Գատմիէլ եէթմիշ
 տէօթ իտի :
 41 Մուգանիլէր պէնի Ասաֆ օլարագ՝ երևալ
 երբմի սէքիլ իտի :
 42 Գափուճըլարըն օղուլարը՝ պէնի Շալլուճ՝
 պէնի Աթէր, պէնի Թալմօն, պէնի 'Ագ-
 դուպ, պէնի Հաթիթա վէ պէնի Շօպոյ՝
 ճիւմէլի երևալ օթուգ տօգուգ իտի :
 43 Նաթիլիմ, պէնի Սիխա, պէնի Հասու-
 44 Ֆա, պէնի Թապպա'օթ, Պէնի Գէրօս, պէ-
 45 նի Սի'աշա, պէնի Փաաօն, Պէնի Լէպանա,
 46 պէնի Հաճապա, պէնի 'Ագդուպ, Պէնի Խա,
 47 ճապ, պէնի Շալմոյ, պէնի Հանան, Պէնի
 48 Ճիտուէլ, պէնի Ճաշար, պէնի Րէ'անա, Պէ-
 նի Րէսին, պէնի Նէգօտա, պէնի Ճաղլամ,
 49 Պէնի 'Ուգգա, պէնի Փաաէլ, պէնի Պէտայ,
 50 Պէնի Անա, պէնի Մէ'ուշիմ, պէնի Նէֆու-
 51 սիմ, Պէնի Պազպուգ, պէնի Հաղուֆա, պէնի
 52 Հարհուր, Պէնի Պաալուլթ, պէնի Մէհիտա,
 53 պէնի Հարշա, Պէնի Պարգօս, պէնի Սիսէրա,
 54 պէնի Թաամաշ, Պէնի Նէսիլ, պէնի Հաթի-
 55 Ֆա, Պէնի 'ապիտ Սիւլէյման, պէնի Սօթայ,
 56 պէնի Սօֆէրէթ, պէնի Փէրիտա, Պէնի Եա՝
 57 լա, պէնի Տարգօն, պէնի Ճիտուէլ, Պէնի
 Շէֆաթիկա, պէնի Հաթիթիլ, պէնի Փօքէ-
 58 րէթ-հասապպիմ, պէնի Ամի օլուպ, Քեաֆ-
 ֆէ ի Նաթիլիմ վէ պէնի 'ապիտ Սիւլէյ-
 ման իւշ երևալ տօգսան իքի իտի :
 59 Վէ Թէլէլէաշ վէ Թէլէլաշա վէ Գէրուպ
 վէ Ատտան վէ Իմէրտէն չըգըպ քէնտի խա-
 նէտանլարըն վէ Նէսէպլէրինի՝ եա'նի Իսրա-
 յէլտէն օլուպ օլմաղըգլարըն կէօթէրմէյէ
 60 մուգթէտի օլմայանլար, Պէնի Տէլաեա, պէ-
 նի Թօպիյա, պէնի Նէգօտա ալթը երևալ
 էլլէ իքի իտի :
 61 Վէ պէնի քէհէնէտէն պէնի Հապոյա վէ
 պէնի Գօս վէ պէնի Պարգիլայ, քի ճիւ-
 'ատի Պարգիլայըն գըղլարընտան պիւրին

թէգէվիււճ էթմիշ վէ անլէրին իսիլլէ միւ-
 62 սէմա օլմուշ տըր : Պուշլար քէնտի շէ-
 սէպ գայտլարըն արատլար իսէ պուրու-
 մատը, վէ զայր ի Թահլի 'ատտ օլուտարագ
 63 քէհանէթտէն իբրաճ օլուտալար : Վէ
 Թիրշաթա անլէրէ՝ Թա Ուրիմ վէ Թուսիմ
 իլէ պիւր քեահին գուհուր էտինճիյէ տէկին
 ագտէս շէյլէրտէն եէմէմէլէրին եմր էթտի :
 64 Պիւթիւն ճէմա'աթ գըրգ իքի պին իւշ
 65 երևալ ալթմիշ քիշիտէն 'իպրէթ իտի : Վէ
 անլէրին գուլ վէ ճարիյէլէրի եէտի պին
 իւշ երևալ օթուգ եէտի Նէֆէր իտի, վէ արա-
 լարընտա իքի երևալ մուգանի իլէ մուգան-
 66 նիլէ վար իտի : Ալթլար եէտի երևալ օթուգ
 ալթը, վէ գաթըլլարը իքի երևալ գըրգ պէշ,
 67 Տէվէլէրի տէօթը երևալ օթուգ պէշ, վէ մէր-
 քէպլէրի ալթը պին եէտի երևալ երբմի իտի :
 68 Վէ խանէտան Րէ'ալէրինտէն պա'ղըսը
 Եէրուշալիմտէ պուրուտան պէյթ իւր ԲԱՊԱ
 կէլիլիլէրինտէ՝ պէյթ Ուլաշը եէրինտէ ին-
 շա էթմէք իչիւն Թագաթիմաթ Ե միւթէպէր-
 69 րը'ա 'արգ էթտիլէր : Իգթիտարլարըն կէօ-
 րէ ի'մալթ խաղինէօինէ ալթմիշ պիւր պին
 տիրհէմ ալթուլ վէ պէշ պին մընա կիւմիւշ
 վէ երևալ 'ատտ քեահին լէպալ վէրտիլէր :
 70 Վէ քեահինլէր վէ Լափիլիէր վէ գափուճըլար
 օլմալար, վէ մուգանիլէր վէ գափուճըլար
 վէ Նաթիլիմ քէնտի շէհրէրինտէ, պիւթիւն
 Իսրայէլ տախի քէնտի շէհրէրինտէ սաքին
 օլուտլար :

ՊԱՊ 3

1 Վէ ետինճի այ կէլիլիտէ, պէնի Իսրայէլ
 շէհրէրինտէ Գաթիլէ'ալ պուրուտան օլա-
 րագ, գալմ շախ Ե վաշիտ միսիլլէ Եէրու-
 2 շալիմտէ Թէմէմիւ՝ էթտիլէր : Վէ Եէշու՝
 իպն ի Խոսատագ իլէ Զէրուպապէլ իպն ի Շալթի-
 քեահինլէր վէ Զէրուպապէլ իպն ի Շալթի-
 էլ իլէ գարնաալլարը գալըպ, Ալաշ տտէ-
 մի Մուսանըն շէրի'աթընտա մուհարթըր օլ-
 տըղը իւղը, մուհարագաթ Թագաթիմ էթմէք
 իչիւն Իսրայէլին Ալաշընըն մէղպահըն պի-
 3 նա էթտիլէր : Վէ օլ տիլարըն միլլէթէ-
 րինտէն խալֆ էթտիլէրի ճիհէթէլէ մէղպա-
 շը քէնտի եէրինէ գըյուպ, անըն իւղըրինտէ
 ԲԱՊԱ մուհարագալար՝ եա'նի սապաշ վէ ագ-
 շամ մուհարագալարըն Թագաթիմ էթտիլէր :
 4 Վէ մուհարթըր օլտըղը իւղը խալմէ պայրա-
 մընը Թութուպ, մուհարագաթ իլէ վիլիլէյի
 գանուլը իւղը սալըյէ կէօրէ կիւն պէ կիւն
 5 Բաթիլ Ե Եթիլէր : Վէ պա'տէհու մուհարա-
 գաթ Ե տա'իմէյի վէ այ պաշլարըն վէ ԲԱՊԱ
 Թագաթիմ օլուտան մու'ալլէն պայրամ-
 34

- Եւհոնտիւր Երուշաղիմէ կէլիպ սուրբար պի նա վէ թէմէլէր վազ՝ էտերէք, օլ 'ասի վէ
- 13 քէթիւ շէհրի ինչա էտիօրլար : Վէ շիմտի մէլիյին մա'լիւմիւ օլուռն քի էյեր պու շէհր պինա օլունուպ սուրբարը Ետիւրլարա , ան-
 14 լէր խարաճ վէ վէրկի վէ րէսմ վէրմէղլէր , պէջլէճէ միւլուքըն իրատրնա զարար կէ-
 14 թիւրմիշ օլուրտուն . իմտի պիղիմ թէ'այլիւ-
 շիւմիւզ սերայտան օլուրդը էճլտէն , մէլիյին զիյան շէքտիյինի կէօրմէմիզ միւնտսիպ օլ-
 մայարազ , քէյֆիյէթի մէլիյէ խապէր վէրմէք
- 15 իւզրէ պունու կէօնտէրտիք , թա քի էճտա-
 տընըն թարիխ քիթապընտա տրանըլըն ,
 վէ օլ թարիխ քիթապընտա պու շէհր 'ասի
 պիւր շէհր վէ միւլուք իլէ վիւլյէթիւրէ մու-
 զիւր օլուպ , զէման ը գատիմտէն պէրու
 անըն տէրուհինտէ ֆէստա չըգարտըզլարընը ,
 վէ պու սէպէպտէն օլ շէհրին խարապ օլուր-
- 16 զընը պուլուպ անկլայտաըն : Պիզ տախի մէ-
 լիյէ իւզար էտերիզ քի՝ էյեր պու շէհր
 պինա օլունուպ սուրբարը Ետիւրլարա , ար-
 թըզ 'Նէհրին պու թարաֆընտա հիստէն
 գալմիւզ :
- 17 Մէլիք տախի հաքիմ րէհում վէ քեաթիպ
 Շիմշայ վէ Սամարիտա միւլթէմէքընի օլան
 սախր րէֆիլէրի վէ Նէհրին էօթէ թարա-
 ֆընտա օլան սա'իւրէյէ աթի իւզ զիւր ֆէր-
 մանը կէօնտէրտի :
- 18 Սէլամ վէ զայրիհի . թարաֆընդա կէօն-
 տէրտիյինիզ մէքթուպ հուզուրմտա գրա'աթ
- 19 օլունուպ զէ'ալ անկլալըլար . Վէ պէնտէն էմը
 սիւրուր էտիպ թարիի'իստէն արանըլըգտա
 պու շէհրին զէման ը գատիմտէն պէրու միւլուք
 'ալէյհիսէ գալըլըլա , անըն տէրուհինտէ 'իստէն
 վէ ֆէստա օլունա կէլիյին պուլունուշտըր-
- 20 Վէ Երուշաղիմէ էսհապ ը գուզիլթ մէլիք-
 լէր պուլունուպ , Նէհրին էօթէ թարաֆընտա
 պուլունանլարըն քեաֆֆէտի իւզէրինէ հիւ-
 քիւմէթ սիւրմէլէրիլէ , անլէր խարաճ վէ
 վէրկի վէ րէսմ վէրիլէր իտի :
- 21 Պինա'էն 'ալէյհի օլ տաէմէլէրին թա'թիլ
 էթմէլէրի վէ թարաֆընտան ֆէրման սիւտուր
 էտինճիյէ տէկին օլ շէհրին պինա օլունում-
- 22 մար իլիւն էմը վէրինիլ : Վէ պու խուսուռ-
 տա զաֆիլ պուլունմագտան իճթիրազ է-
 տինիլ . նի'իլիս ֆէստա թէքէսիւր էտիպ
 միւլուքէ զարար օլա :
- 23 Վէ մէլիք Արթախաշտմանըն սուրէթ ի
 մէքթուպը րէհում վէ քեաթիպ Շիմշայ իլէ
 րէֆիլէրինին հուզուրմտա օգունտըրը կիպի ,
 տիւր 'ալէլ 'աճէլէ Երուշաղիմէ Եւհոնտիւրին
 իւզէրինէ կէլիպ՝ անլէր գուզիլթ ի պաղու ի-
- 24 լէ թա'թիլ էթմիլէր : Օլ զէման Երուշա-
 լիմաէ վազը՝ պէյթ Ուլաշըն իշի թա'թիլ

օլունտու . վէ Ֆարս մէլիյի Տարիուսըն սալ-
 թանաթընըն իրէնճի սէնսինէ տէկին մու'աթ-
 թալ գալար :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ Հաճնայ փէյղամպէր վէ Զարաբա իպն ի
 'իստա փէյղամպէր Եւհոնտա իլէ Երուշա-
 լիմաէ պուլունան Եւհոնտիւրէր իսրայէլին Աւ-
 լաշընըն իսմիլէ փէյղամպէրլէք էթմիլէր :
- 2 Օլ վազըթ Զերուպապէլ իպն ի Շաալթիւ
 վէ Եէշու՝ իպն ի Եօստտազ գալըլա Երու-
 շաղիմաէ վազը՝ պէյթ Ուլաշըն պինա էթմէ-
 յէ պաշաալար . Ալաշըն փէյղամպէրլէրի
 տախի անլէր իլէ պէրապէր օլուպ՝ անլէրէ
 Եարտըմ էտերլէր իտի :
- 3 Վէ օլ զէման Նէհրին պու թարաֆընըն
 վալիսի թաթնայ վէ Շէթարպօզնայ իլէ րէ-
 ֆիգլէրի անլէրին նէղտինէ կէլիպ , անլէրէ խի-
 թապէն՝ Պու պէյթի պինա էթմէք վէ պու
 տիվարը Ետիմագ իւզըն սիզէ քի'մ բուխաթ
- 4 վէրմիշ տիւր՝ տէտիլէրինտէ , Պիզ տախի ան-
 լէրէ պու պինայը Ետիմա տաէմէրին իսմիլէրի
- 5 նէ իտիյինի պէյան էյլէտիք : Լաքին Եւհոն-
 տիլէրին իսթիյարլարը իւզէրինէ անլէրին Աւ-
 լաշընընալարը օլուրդընտան , թա քէյֆիլթ
 Տարիուս մա'լիւմ օլուպ՝ անտէն պու մաա-
 տէ իլիւն ֆէրման կէթիւրտինճէյէ տէկին ան-
 լէրի մէն՝ էթմէտիլէր :
- 6 Նէհրին պու թարաֆընըն վալիսի թաթնայ
 վէ Շէթարպօզնայ իլէ Նէհրին պու թարաֆըն-
 տա պուլունան րէֆիլէրի Աֆարսաքալիլէրին
 Տարիուս մէլիյէ կէօնտէրտիլէրի մէքթուպըն
- 7 սուրէթի պու տըր . Վէ անա կէօնտէրտիլէրի
 մէքթուպտա պու մինվալ իւզըն մուհարէր իտի :
 Տարիուս մէլիյէ չօզ սէլամ՝ օլունուր :
- 8 Մէլիյին մա'լիւմիւ օլունն քի պիզ Եւհոն-
 տիլէ վիւլյէթիւնէ իլաշը 'աղիմին պէյթիւնէ
 կիթաիք . պու տախի պէջիւք թաշար իլէ
 պինա օլունուպ՝ անըն տիվարլարը իշինէ
 աղաճլար գօնուլուր , վէ պու իշ սէրի'էն
 իճրա օլունուպ՝ էլլէրինտէ իլէրիլէմէքտէ տիւր :
- 9 Վէ օլ իսթիյարլարա տա'ալ էտիպ , պու տիվարը
 Պու պէյթի պինա էտիպ , պու տիվարը
 Ետիմագ սիզէ՝ քի'մ բուխաթ վէրտի՝
- 10 տէտիք : Վէ անլէրին րէ'իլլէրի օլան տաէմ-
 լէրին իսմիլէրինի Ետիմագ վէ անա խապէր
 վէրմէք իլիւն , իսմիլէրինի թալէպ էթմիլէր :
- 11 Անլէր տախի պիզէ պու մինվալ իւզըն ճէվապ
 վէրտիլէր , Եանի՝ Պիզ սէմա իլէ զէմինին
 Ալաշընըն գուլարը օլուպ , պունտան նիլէ
 սէնէ մագաւտտէմ՝ պինա օլունան պէյթի
 պինա էտիլարը . պունու՝ իսրայէլին պէջիւք
 պիւր մէլիյի պինա վէ Երմալ էյլէտի փսէ տէ ,
 պիւր մէլիյի պինա վէ Երմալ էյլէտի փսէ տէ ,

- 12 Իճտատըմը սեմավածն Ալլահընը իզգապ
էթտիքէրի իչինն՝ անդերի Պապէլ մէլի
Քիլտանի Նէպուխատնասարն էլինն թէս-
լիմ էթտի . օլ տախի պու պէյթի խարապ
էտիպ՝ գալմը Պապէլէ հսիր կէօթիւրտիւ .
- 13 Լաքին Պապէլ մէլի Քօրէշին պիրինճի սե-
նէսինտէ՝ մէլիք Քօրէշ պու պէյթ Ուլլահն
- 14 պինա օլունմասըն ֆէրման պուլուրտու . Վէ
Նէպուխատնասարն Երուշալիմ հէյքէլին-
տէն չըդարըպ՝ Պապէլ հէյքէլինն կէօթիւր-
տիւյիւ պէյթ Ուլլահնն ալթուն վէ կիւմիւշ
էտէվածըն մէլիք Քօրէշ Պապէլ հէյքէլին-
տէն չըդարըպ՝ Շէշպասար իսմինտէ վալի
- 15 Թա'իէն էթտիլի առէմէ թէսլիմ էտիպ, Անա
խիթապէն՝ Պու գապլըրը ալըպ կիթ , անէ-
րի Երուշալիմ հէյքէլինն կէօթիւր , վէ
պէյթ Ուլլահն քէնտի մահալինտէ պինա օլուն-
- 16 սուն՝ տէտի . Օլ զէման պու Շէշպասար
կէլիպ՝ Երուշալիմտէ օլան պէյթ Ուլլահնն
թէմէլինի վաղ՝ էթտի , վէ օլ վաղըթտան
չիմտիլէ դատար պինա օլունմագտա իտի ի-
- 17 սէ տէ , տահա թէքմիլ օլմատը՝ տէտիլէր : Վէ
չիմտի էյէր մէլիլէ խօշ կէօրիւնիւրսէ՝ Երու-
շալիմտէ օլան պէյթ Ուլլահնն պինատը իչինն
մէլիք Քօրէշին պիր էմրի սիւտուր էտիպ
էթմէտիլի Պապէլտէ պուլունան խաղինն ի
միւլըքտանտէ արանըպ , մէլիք պու խու-
սուտա քէնտի միւրատընը պիվէ պիւ-
տիրսին :

ՊԱՊ 6

- 1 Օլ զէման մէլիք Տարիուս ֆէրման պուլուր-
տու , վէ Պապէլտէ խաղինէլէրին հըֆը օլուն-
- 2 տըղը քիւթիւպխանէտէ արանտըգտա , Մա-
տիլէր էյալէթինտէ վաղը՝ Ախմաթա սէրա-
յնտա պիր թօմար պուլունտու , վէ պունուն
իչինտէ պէր մէճհի աթի մահալըրէր իտի :
- 3 Մէլիք Քօրէշին պիրինճի սէնէսինտէ մէլիք
Քօրէշ Երուշալիմտէ վաղը՝ պէյթ Ուլլահն
հազգընտա պու ֆէրմանը պուլուրտու , Եա'ը
նի տերունինտէ դուրպան թագտիմ էթտիք-
էրի պէյթ պինա օլունտուպ՝ անըն թէմէլէրի
միւլհէքմ վաղ՝ օլունսուն . իրթիֆա'ը ալթ-
մըշ զըր'ա վէ 'արգը ալթմըշ զըր'ա օլունպ ,
- 4 իւշ սըրա պէօյլէք թաշլարտան վէ պիր սը-
րա Եէնի աղաճաան օլուն . մէսարիֆի տա-
խի խաղինն ի միւլըքտանտէ վէրիլին .
- 5 Վէ տէրի Նէպուխատնասարն Երուշա-
լիմ հէյքէլինտէն չըդարըպ՝ Պապէլէ կէ-
թիւրտիլի պէյթ Ուլլահնն ալթուն վէ կիւ-
միւշ էտէվածը ի'ատէ օլունտուպ , Երուշա-
լիմտէ վաղը՝ հէյքէլէ՝ քէնտի մահալէրինն

կէօթիւրէլէրէք պէյթ Ուլլահն վաղ՝ օլուն-
սուն :

- 6 Պինա'էն 'ալէյհ' էյ Նէհրին էօթէ թա-
րաֆընն վալիսի թաթնայ վէ Շէթարպօղնայ
վէ Նէհրին էօթէ թարաֆընտա պուլունան
րէֆիլէրի Աֆարապլիէր , անտէն կէրի չէ-
- 7 քիլինիլ . Պու պէյթ Ուլլահնն իչինն պրա-
զընը , Եէհուտիլէրին րէ'իսի վէ Եէհուտիլ-
րին իխթիյարըրը պու պէյթ Ուլլահն մա-
- 8 հալինտէ պինա էթսինլէր : Վէ տախի պու
պէյթ Ուլլահնն պինատը իչինն Եէհուտիլէրին
իխթիյարըրըն էտէճէլինիլ շէյ հազգըն-
տա թարաֆընտան ֆէրման սիւտուր էթմիշ
տիր քի , էմվալի միւրէյտէն՝ Եա'նի Նէհրին
էօթէ թարաֆընն խարաճընտան պու ա-
տէմէլէր , իշտէն մէն՝ օլունմամալըր իչինն ,
- 9 մասրաֆըրը վէրիլին : Վէ Երուշալիմտէ
պուլունան քէհհինլէրին թէրթ իպինճէ՝ իլահ
սէմավածըն մահալաթը իչինն միւլհէթաճ
օլտըղըրը պուլաղը վէ գօշ վէ գուլուրը
վէ պուղտայ վէ թուղ վէ շէրապ վէ Եաղ
պիլա գուսուր , կիւն պէ կիւն անլէրէ վէ-
- 10 րիլին , թա քի իլահ ը սէմավածա խօշ
րա'իշալը գուրպանըր թագտիմ էտիպ՝ մէլի-
լին վէ օղուլըրընն 'էօթիւ իչինն տու'ա
- 11 էտէլէր : Վէ էմր էթտիմ՝ քի՝ պու ֆէրմա-
նըմա հէր քիմ՝ մահալէֆէթ էտէրտէ , անըն
խանէսինտէն պիր աղաճ չըդարըպ տիքիւ-
սին , վէ օլ առէմ՝ անըն իւղէրինն սալպ օլուն-
սուն , խանէսի տախի պու սէպէպտէն մէզպէ-
- 12 լէյէ թահվիլ օլունսուն : Վէ իսմինի օրտա
իքրտան էտէն Ալլահ , պու ֆէրմանըմա միւ-
խալէֆէթ էտէն վէ Երուշալիմտէ վաղը՝
պէյթ Ուլլահն խարապ էյլէյէն հէր մէլիք
վէ գալմիլ հէլաք էթսին . պէն Տարիուս
պու ֆէրմանը վէրտիմ , սէրի'էն իճրա օլուն-
սուն :
- 13 Օլ վաղըթ Նէհրին պու թարաֆընն վա-
լիսի թաթնայ վէ Շէթարպօղնայ վէ անլէրին
րէֆիլէրի մէլիք Տարիուսն կէօնտէրալիլ
- 14 ֆէրմանը սէրի'էն իճրա էթտիլէր : Վէ Եէ-
հուտիլէրին իխթիյարըրը պէյհ պինա էտիպ ,
Հաճալ փէյլապլէր վէ Չաքարեա իպն ի 'իտ-
տօնըն փէյլապլէրիլ իլէ մա'վաֆթագ օլ-
տուլար . վէ իւրալէ Ալլահննն էմրի վէ
Ֆարա մէլիքէրի Քօրէշ վէ Տարիուս վէ Ար-
թախաշթանն ֆէրմանըրը իւղէ պինա
- 15 էտիպ վէքմիլ էթտիլէր : Վէ պու պէյթ
Ատար պընըն իւչիննճիւ կիւնիւնտէ մէլիք
Տարիուսն ալթանավածըն ալթընճը սէնէ-
սինտէ իթմամ օլունտու :
- 16 Վէ պէնի իւրալէ , քէհհինլէր վէ Լավիլ-
լէր , վէ էսարէթտէն սա'իր 'ալտէթ էտէն-
լէր մէսերէթլէ պէյթ Ուլլահնն թագտի-

- 17 սինի իճրա էլլէտիւրէր : Վէ պէյթ Ուլլահն թագաւորի իշխն եււզ տանա վէ իրի եււզ գօշ վէ տօրթ եււզ գուզու թագաւորմ էթտիւր : վէ պիւթիւն իւրայէլ իշխն , կիւնահ գուրպանը օլմագ իւզլէ , իւրայէլ սրպթլարընըն 'տաէտիւնէ կէօրէ օն իրի երբէշ թագաւորմ
- 18 էլլէտիւրէր : Վէ Մուսանն քիթապընտա մուհարրէր օլտըզ իւզլէ , Ներուշալիմտէ Ալլահն իւրամէթիւնէ քեահնիւրէրի քէնտի նէպլէթիւրիտէ վէ Լաւիլիւրի քէնտի սըրալարընտա թա'եին էթտիւրէր :
- 19 Վէ էսարէթտէն կէլէնէր պիրինճի այըն ան տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ ֆըսը իճրա
- 20 էլլէտիւրէր : Զիրա քեահնիւրէր իլէ Լաւիլիւրէր պիրիքտէ թաթհիր օլունուպ ճիւմէյն փաք օլտուլար : վէ էսարէթտէն կէլէնէրիւն քեաֆֆէտիլլէ պիրատէրլէրի քեահնիւրէր վէ քէնտիլէր իշխն ֆըս գուրպանըն զէպհ էթտիւրէր :
- 21 Վէ էսարէթտէն կէլէն պէնի իւրայէլ իլէ , իւրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊԸ թալէպ էթմէք իւզլէ , տիպարըն փութիւրէթիւրիւնին մէքրուհաթընտան քէնտիլէրիւնի պէրի թութմուշ օլտուլար : զիրա իլահ ի իւրայէլ օլան Ալլահն պէյթիւնի իշխնտէ անլէրին էլլէրիւնի գուվ վէթիւնտիրմէք իւզլէ : Աշուր մէլիլիւնի գալ պինի անլէրէ մէլ էթտիրմէքլէ ՐԱՊՊ անլէրի մէքրուր գըւթը իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէլլէրտէն սօնկրա Ֆարս մէլիյի Արթախշաշթմանն չիյն ի սալթանաթընտա 'էզրա իպն ի Սէրաեա իպն ի 'Ազարեա , իպն ի 2 Նիգիյա , իպն ի Շալուս , իպն ի Սատուգ , 3 իպն ի Ախիթուպ , իպն ի Ամարեա , իպն ի 4 'Ազարեա , իպն ի Մէրայթ , իպն ի Զէրահ 5 եա , իպն ի 'Ուզլի , իպն ի Պուգգի , իպն ի Ապիշու , իպն ի Ֆինէհա , իպն ի Էլ'ազար , 6 իպն ի Հարուն էլ քեահնի իլ 'ալամ , Պու 'էզրա Պապէլտէն չըգտը : վէ քէնտիի իւրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊԸ վէրիշ օլտըզ շէրի'աթ ը Մուստա մահիր քեաթիպ իտի : վէ Ալլահը ՐԱՊՊԸ էլի անըն իւզլէրիտէ օլտըզ հապէպիլլէ , մէլիք անըն քեաֆֆէ ի 7 մաթուպընը իշխն էթտի : Վէ Արթախշաշթմ մէլիլիւն ետտինճի սէնէսինտէ պէնի իւրայէլտէն վէ քեահնիւրէր իլէ Լաւիլիւրէր վէ մուզանիլէրտէն վէ գափուճըրարտան վէ Նաթինիմտէն պա'ըլլարը Ներուշալիմէ չըգտը :
- 8 Լար : Վէ մէլիլիւն ետտինճի սէնէսինտէ վէ պէլինճի այտա Ներուշալիմէ վաթըլ օլտու :
- 9 Զիրա պիրինճի այըն պիրինտէ Պապէլտէն

- եօյա չըգտալ Ալլահնն ետտի քէրիմօն անըն իւզլէրիտէ օլմալլէ , պէլինճի այըն
- 10 պիրինտէ Ներուշալիմէ վաթըլ օլտու : Զիրա 'էզրա ՐԱՊՊԸ շէրի'աթընը թալէպ վէ իճրա էլլէմէք , վէ իւրայէլտէ գալանիյն վէ ահքեա մը թա'իմ էթմէք իւզլէ գալանիյն միւհէյյա գըւթը իտի :
- 11 Վէ Արթախշաշթմ մէլիլիւն քեահնի վէ քեաթիպ , եա'նի ՐԱՊՊԸ էվալիլիւնի վէ իւրայէլէ մէրտիէ գալանիյն քէլաւարընն քեաթիպի օլան 'էզրայա' ի'թա էթտիլի մէքթուպըն սուրէթի պու տըր :
- 12 Մէլիք իւլ միւլուք Արթախշաշթմ 'իլահ սէմալաթըն մահիր քեաթիպի քեահնի 'էզր
- 13 Րայա , իլա տիւրիչի : Պէն էմր էտէրիմ քի , մէմայիքիմտէ պուլունան իւրայէլ գալմիւնտան վէ քեահնիւրէրի իլէ Լաւիլիւրէրտէն չէր քիմ չիւսն ի բիգտուլլէ Ներուշալիմէ չըգմադ իսթէրսէ , սէնին իլէ պէրապէր կիթ
- 14 սին : Զիրա մէլիք իլէ ետալ միւշիւրէրի թարաֆընտան իրալ օլունտըն , քի ետտինտէ պուլունան 'իլահնն շէրի'աթընա կէօրէ Նէհուտա իլէ Ներուշալիմէ տա'իր
- 15 թէֆթիշ էտէսին , Վէ մէպէնի Ներուշալիմտէ պուլունան իւրայէլին Ալլահնա մէլիք իլէ քէնտի միւշիւրէրիւնի միւթէպէրընէն թագաւորմ էլլէտիւրէրի կիւմիւշ իլէ
- 16 ալթուր , Վէ չէմ տուի պիւթիւն Պապէլ էյալէթիւնտէ պուլա պիւթիլի կիւմիւշ իլէ ալթուրն քեաֆֆէսինի , եա'նի գալմիւն վէ քեահնիւրէրին Ներուշալիմտէ պուլունան քէնտի իլահարընն պէյթի իշխն միւթէպէրընէն 'արդ էթտիքլէրի թագաւորմաթ ը
- 17 իսթիյարիլլէրի կէօթիւրէտին , Վէ պու ազլէ իլէ պիւլա թէ'էսիւիւր տանալար վէ երքէլլէր վէ գուզուլար վէ անլէրին թագաւորմէլլէ թագաւորմէ ի մէլուպաթընը իշթիւրա էտիպ' անլէրի Ներուշալիմտէ պուլունան իլահնըզըն պէյթիւնի մէզպահը իւզլէրիտէ
- 18 թագաւորմ էտէսին : Վէ պազի գալան կիւմիւշ վէ ալթուրն իլէ սանա վէ պիրատէրլէրի նէ չէր նէ եափմադ միւնասիպ կէօրիւնիւրսէ , իլահնըզըն միւրատը իւզլէ անը եափընը
- 19 Վէ Ալլահնն պէյթիւնի իլահ ը Ներուշալիմտան վէրիլլէն էտէվաթը իլահ ը Ներուշալիմ
- 20 մին հուզուրընտա թագաւորմ էլլէլէսին : Վէ Ալլահնն պէյթի իշխն չէր նէ քի մուգթաղի օլուպ , վէրիլլէսին լաղըմ պուլուրմէ
- 21 սան , խաղին ի միւլուքէանէտէն վէր : Վէ պէն մէլիք Արթախշաշթմ 'Նէհրին էօթէ թարաֆընտա պուլունան խաղնտարարըն ճիւմէսինէ էմր էտէրիմ քի' իլահ ը սէմալաթըն շէրի'աթընն քեաթիպի քեահնի 'էզրա սիզ
- 22 տէն չէր նէ մաթուպ էտէրսէ , Նիւզ թա

լանթ կիւմիւշ վէ եիւզ քոր պուղտայ վէ
 եիւզ պաթ շերտայ վէ եիւզ պաթ եաղա
 գատար, թուզ տախի պի հիսապ օլարագ,
 23 սերի'էն վերիւթին: Իլաճ ք սեմալաթըն էմրի'նէ
 իսէ' իլաճ ք սեմալաթըն պէյթի իչիւն քե-
 մալ ի տիգգաթէ իծրա օլունսուն, օլմայա
 քի մէլիք իլէ օղուլարընըն մէմալքի իւզէ-
 24 ըինէ դազապ կէլէ: Վէ տախի մա'իւմիւ-
 նիւզ օլուն քի' քեաճիւնէր իլէ Լալիլիէր
 վէ մաւղանիլէր իլէ գափուճըլար վէ Նաթի-
 նիւմ վէ պու պէյթ Ուլաճըն խառնէսինին
 քեաթֆէսինտէն խարաճ վէ վէրկի վէ քեսմ
 ալմադա սելաճիլէթինիլ օլմայաճագ տըր:
 25 Վէ սէն, էյ 'էզբա, Ալաճընըն թարա-
 ֆընտան սանա իճսան օլունան հիքմէթէ
 Նէհրին էօթէ թարաֆընտա պուլունան պիւ-
 թիւն գալմա, եա'նի Ալաճընըն գանուլա-
 ընը պիլէնլէրէ հիւքմ էթմէլէրի իչիւն հա-
 քիմէր իլէ քէ'իսլէր թա'նին էտէսին. վէ
 պիլմէյէլէրէ տախի թա'լիմ էլլէյէսինիլ:
 26 Վէ հեր քիմ Ալաճընըն շերի'աթընա վէ մէ-
 լիլին էվաթիրինէ իմթիսալէն չարէթէթ էթ-
 մէզօէ, անըն իւղէրինէ կերէք գաթլ վէ կե-
 ռէք նէֆի վէ կերէք միւսատէրէ վէ կերէք
 հապա իչիւն հիւքմ սերի'էն իծրա օլունսուն:
 27 Էճառաթըմըն Ալաճըն ՐԱՊՊ միւսպարէք
 օլուն, քի Եհրուշալիմտէ օլան պէյթիւր
 ՐԱՊՊ թէգէին էթմէրիլի մէլիլին գալպինէ
 28 գօտու. Վէ մէլիք իլէ միւշիլէրինին հու-
 զուրընտա վէ մէլիլին էսճապ ք գուվէթ օլան
 ըուէնսաթընըն ճիւմլէսի հուզուրընտա պէնի
 մաճաջ ք լուծթ էլլէտի. վէ Ալաճըն ՐԱՊ-
 ՊԱՆ էլի իւզէրիմտէ օլարզը ճիճէթէ քեսպ ի
 գուվէթ էտիպ' պէնիմ իլէ պերապէր չըգ-
 մալարը իչիւն իսրայէլտէն միւ'թէպէր առէմ-
 լէր ճէմ' էլլէտիմ:

ՊԱՊ 8

1 Վէ Արթաշուշթա մէլիլին հիլին ի հիւ-
 քիւմէթինտէ պէնիմ իլէ պերապէր Պապէլ-
 տէն չըգանլարըն խանէտան քէ'իսլէրի վէ նէ-
 2 սէպ տէֆթէրի պու տըր. Պէնի Ֆինէհաս-
 տան ճիւշըմ վէ պէնի իթամարտան Տանի-
 3 էլ վէ պէնի Տաուտտան Հաթթուշ, Պէնի
 Շէքանտտան, պէնի փար'օլտան Զաքարեա
 վէ պուլուն իլէ տէֆթէրտէ գոյտ օլունան
 4 լար եիւզ էլլի էրքէք խոթ. Վէ պէնի փա-
 ճաթ-մուսպտան Լիլիս'էնայ իպն ի Զարաճ-
 եա վէ անըն իլէ պերապէր իքի եիւզ էրքէք,
 5 Պէնի Շէքանտտան իպն ի Եազգիէլ վէ ա-
 6 նըն իլէ պերապէր իւշ եիւզ էրքէք, Վէ
 պէնի Ստինտէն 'էպէտ իպն ի Եօնաթան վէ
 7 անըն իլէ պերապէր էլլի էրքէք, Վէ պէնի

'Էլլամտան Եէշա'եա իպն ի Սթալեա վէ
 8 անըն իլէ պերապէր եէթմիշ էրքէք, Վէ պէ-
 նի Շէֆաթեաան Զէպտեա իպն ի Մի-
 խաէլ վէ անըն իլէ պերապէր սէքսէն էրքէք,
 9 Վէ պէնի Եօպպտան 'Օպպտա իպն ի Եէ-
 հիէլ վէ անըն իլէ պերապէր իքի եիւզ օն
 10 սէքիզ էրքէք: Վէ պէնի Շէլօմիթտէն իպն ի
 Եօսիֆեա վէ անըն իլէ պերապէր եիւզ ալթ-
 11 Մշ էրքէք, Վէ պէնի Պէպպտան Զաքարեա
 իպն ի Պէպպ վէ անըն իլէ պերապէր եիւզ
 12 սէքիզ էրքէք, Վէ պէնի 'Ալաճառտան Եօ-
 ճանան իպն ի Հապաթան վէ անըն իլէ պէ-
 13 ռապէր եիւզ օն էրքէք, Վէ Ասոնիլաթտէն
 սօնիլարի օղուլարընտան Լիլիլէլէթ վէ Եէ-
 'իէլ վէ Շէմա'եա վէ անըն իլէ պերապէր
 14 ալթմիշ էրքէք, Վէ պէնի Պիղիպպտան 'Ու-
 թայ վէ Զապպուա վէ անըն իլէ պերապէր
 եէթմիշ էրքէք վար խոթ:
 15 Վէ պուլարըն Աճալպայ տօղրուճարի օլան
 ըրմաղըն քէնարընտա ճէմ' էտիպ' օրատա իւշ
 կիւն գօնաթ էթաիք. վէ գալմ իլէ քեաճիւ-
 լէրի Եօգլաաղըմա Լալիլիլէրտէն քիմէլի
 16 պուլմաթմ: Ու զէման Լիլիլադար վէ Արիէլ
 վէ Շէմա'եա վէ Լիլիլաթան վէ Եարիպ վէ Լի-
 նաթան վէ Նաթան վէ Զաքարեա վէ Մէշու-
 լամ քէ'իսլէրի վէ Եօարիպ վէ Լիլիլաթան իմ-
 լէրինտէ տրայէթլի առէմլէրի չարընթարմ:
 17 Վէ անլէրի փաթիֆեա նամ մաճալէ 'Իտաօ քէ-
 'իսին եանընա թէնպիճ իլէ կէօնտէրէրէք, փա-
 սիֆեա նամ մաճալտէ պուլունան 'Իտաօյա վէ
 պիրատէրէրի Նաթինիմէ նէ սէզլէլէճէքէրի-
 նի անլէրի պիլարիտիմ, խա քի Ալաճըմըն
 պէյթի իչիւն պիլէ խառնէ վէթիլէրէ:
 18 Վէ Ալաճըմըն եէա ի քէրիմէսի իւզէրի-
 միզաէ օլմաթ հառէպիլլէ պէնի Մաճիլ իպն ի
 Լալիլ իպն ի իսրայէլտէն սաճիպ ի տիրա-
 յէթ պիր տոթմ, եա'նի Շէքապէպը վէ անըն
 օղուլարըն իլէ պիրատէրէրէրին օն սէքիզ,
 19 Վէ Հաշապէպը վէ անըն իլէ պերապէր պէնի
 Մէրարիտէն օլան Եէշա'եա վէ պիրատէրէրի
 իլէ անլէրին օղուլարըն, եիւրմի քիլի օլարագ,
 20 Վէ Տաուտ իլէ ըուէնսանըն Լալիլիլէր իւրմէ-
 թինէ թա'նի իթմիշ օլարզալարըն Նաթինիմտէն,
 ճիւմլէսի քէնտի իմլէլիլլէ գայտ օլունարագ
 իքի եիւզ եիւրմի Նաթինիլի կէթիլտիլէր:
 21 Վէ օրատա Աճալմանըն ըրմաղըն քէնա-
 ընտա պիր օրուճ իլան էթաիմ, թա քի
 Ալաճըմընըն հուզուրընտա թէվաղու' էտիպ'
 քէնտիմիլ վէ էճ ի պէյթիլիլ վէ քեաթ-
 ֆէ ի էմլիլիլիլ իչիւն Եօճալըգ խայրը
 22 օլմասըն անտէն տիլլէլիլիմ. Զիրա Ալաճըմը-
 զըն էլի քէնտիլիլիլ թալէպ էտէնլէրին ճիւմ-
 լէսի իւզէրինէ խայր իչիւն օլուպ, գուվէթ
 վէ դադապը քէնտիլիլիլ թէքէ էտէնլէրին իւ-

- զէրինն օլուր՝ տէրէրէք մէլիէ իֆատէ էթ-
միշ օլաղըմըզտան, էանա ի բաճատ տիւշ-
մէնէրտէն պիզի վեգայէ էթմէք իշին մե-
լէքտէն 'աղբէր վէ սիւվարի իսթէմէյէ հիճապ
23 էթտիմ: Պինա'նն 'ալէյճ օրուճ թուլուպ
պունուն իշին Ալլահըմըզտան իսթիմտատ
էյլէտիք. օլ տախի պիզի իսթիճապէթ էյ-
լէտի:
- 24 Օլ զէման քեաճիւրէրին բու'նասընտան
օն իքի քիշի՝ եա'նի Շէրապէա վէ Հաշապէա
վէ անլէր իլէ պէրապէր պիրտտէրէրինտէն
25 օն քիշի պըրըպ, Մէլէք իլէ միւշիւրէրի-
նին վէ բու'նասընն վէ հաղըր պուլունան
քեաֆֆէ ի իսրայէլէն Ալլահըմըզէն պէյթի
իշին թաղտիմ էթմիշ օլաղըլալը կիւմիւշ
վէ ալթուն վէ էտաւթ թաղտիմէրինն
26 վէնն իլէ անլէրէ թէսլիմ էթտիմ: Շէյլէ քի
ալթը երւզ էլլի թալանթ կիւմիւշ վէ երւզ
թալանթըզ կիւմիւշ էտէվաթ վէ երւզ
27 թալանթ ալթուն, վէ պին տիւրէմլէք էիւր-
մի 'ատէտ թաա վէ ա'ալ վէ խալիս վէ ալ-
թուն կիպի զիզըյմէթ փէրինճաէն իքի
'ատէտ գապը վէնն իլէ անլէրէ թէսլիմ էթ-
28 տիմ: Վէ անլէրէ իսթիւպէն՝ Սիլ ՐԱՊԱ
մուգատտէս սինիզ, էտէվաթ տախի մու-
գատտէս տիւր. վէ կիւմիւշ իլէ ալթուն,
էճաաաընըզն Ալլահը ՐԱՊԱ թաղտիմէ ի
29 միւթէպէրըր'ա տըր: Վէ Եէրուշալիմէն պէյթ
իւր Բապըն օտաւընտա քեաճիւրէրին վէ
Լափիլիէրին բու'նասը իլէ իսրայէլէն խա-
նէտան ըէ'իսլէրի հուզուրնտա վէնն էտին.
ճիյէ տէկին, անլէրէ մուգալլէտ օլուպ հըֆը
30 էյլէյինիզ՝ աէտիմ. Վէ քեաճիւրէր իլէ
Լափիլիէր կիւմիւշ իլէ ալթունը վէ էտէ.
վաթը Եէրուշալիմէ Ալլահըմըզն պէյթինէ
կէթիւրմէք իշին վէնն իլէ ալալըր:
- 31 Վէ պիրինճի պըն օն իքիսինաէ՝ Եէրու-
շալիմէ կիւմէք իւզըն, Ահապանըն ըրմաղըն-
տան հարէքէթ էթտիք, վէ Ալլահըմըզն էյի
իւզէրիմիզտէ օլուպ՝ պիզի տիւշմէնին վէ
էօլտա հէր փուսու գուրանըն էլլնտէն իւ-
32 լաա էյլէտի. Վէ Եէրուշալիմէ կէլիպ՝ օրատա
33 իւշ կիւն մէքս էթտիքտէն սօնիւր, Տէօր-
տիւնճիւ կիւնտէ կիւմիւշ իլէ ալթուն վէ է-
տէվաթ Ալլահըմըզն պէյթիմտէ քեաճիւ
Ուրիյանըն օլուպ Մէրամթիմէն էէտիլէ վէնն
օլունտու. պունունն իլէ էլ'աղար իպն ի Ֆի-
նէհաս պուլունուպ, անլէր իլէ Եօզապատ
իպն ի Եէշու՝ վէ Նօ'տաաի իպն ի Պինուի
34 Լափիլիէր վար իտի: Հէր շէյ սալը վէ վէզ-
նիլէ Բէ'էլ' օլունապ՝ պիւթիւն վէնն օլ
վաղըթ տէֆծէրէ գայտ օլունտու:
35 Վէ էտաթէթտէն կէլմիշ օլուն էպնա ի էսա-
րէթ իսրայէլէն Ալլահըն մուհըաղալար՝ եա՝

նի քեաֆֆէ ի իսրայէլ իշին օն իքի տունա
վէ տօգասն ալթը գօշ վէ եէթմիշ եէտի
գուզու, վէ կիւնաճ գուրպանը իշին օն իքի
էրքէշ թաղտիմ էթտիլէր. պունալըն ճիւմ-
36 լէսի ԲԱՊԱ մուհըաղա իշին իտի: Վէ մէ-
լիյին ֆէրմանըն՝ Նէհրին պու թաղաֆըն-
տա պունունն մէլիյին վէքիլէրինն վէ վա-
լիլէրէ թէսլիմ էյլէտիլէր. անլէր տախի
գապմա վէ պէյթ Ուլլահա ի'անն էթտի-
լէր:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ պու շէյլէր թէմամ օլաղգաա՝ ըէ'իս-
լէր պանա կէլիպ՝ Գալմը իսրայէլ վէ քեա-
ճիւրէր վէ Լափիլիէր պա- տիյալըրըն էհա-
լիսինն՝ եա'նի փէն'անի վէ Հիթթի վէ փէ-
րիզի վէ Եէպուսի վէ Ամմօնի վէ Մուպի
վէ Մըսրի վէ Ամօրիլէրին մէքրուհալընա
կէօրէ հաւէթէ Երէթէ, անլէրտէն պըրը-
2 մաղըր. Ջիւրա անլէրին գըղալընտան
քէնտիլէրինն վէ օղուլալընա ալմալըրըյէ
մուգատտէն նէսլ պու տիյալըրըն էհալիսի
իլէ իսթիլաթ էթտի. վէ բու'նաս իլէ գապը-
թան պու կիւնաճ իրթէքապ էթմէքտէ թէ-
3 գատաթիւմ էթմիշլէր տիւր՝ տէտիլէր: Պէն
տախի պունու իշիթտիլիմտէ, էնթաթի իլէ
ճիւպպէմի երըթըպ պաշըմնն սալընը վէ սա-
գալըմը Եօլտում, վէ միւթէհալիլը օլաղազ
4 օթուրալմ: Օլ վաղըթ էտաթէթտէն 'ալ-
տէթ էտէնլէրին գապաճաթը սէպէպիլլէ
իսրայէլէն Ալլահըն քէլալմնտան գօրգան-
լալըն ճիւմլէ'սի եանըմա թէճէմիլէ՝ էթ-
տիլէր. պէն տախի աղշամ գուրպանը վազ-
թընա գատար միւթէհալիլը օլաղազ օթուր-
5 ալմ: Վէ աղշամ գուրպանը վազթընտա
հալը մազգունիլէթիմտէն գալըպ՝ երըթը
էնթաթի վէ ճիւպպէմ իլէ տիլ իւսթիւ կէ-
լէրէք վէ էլլէրիմի Ալլահըմ ԲԱՊԱ ուզատա-
6 բազ՝ տէտիմ քի, էյ Ալլահըմ, հիճապ է-
տէրիմ, վէ երւզիւմիւ սանա գալալըմաղա
ութանըրըմ, էյ Ալլահըմ, զիւրա իսեանը-
մըզ պաշըմըզտան աշաղ, վէ ճիւմիւմիւշ
7 կէզըլէրէ երիշտի: Էճաաաղընըն կիւնլէրին-
տէն պու կիւնն տէկին պէշիւք ճիւմմէն
պուլունաղ. վէ պիզիմ 'իսեանըրըմը սէ-
պէպիլլէ քէնտիմիզ վէ մէլիլէրիմիզ վէ քեա-
ճիւրէրիմիզ, պու կիւն օլաղըր կիպի, տիյալը-
րըն մէլիլէրինն էլլէրինն վէ գըլէճ վէ
էտաթէթ վէ Եաղմա վէ հաղաթէթէ թէսլիմ
8 օլունտուգ: Վէ Ալլահըմըզ կէօղէրիմիզ
թէնվիլը էտիպ՝ էտաթէթիմիզտէ պիլի պիւր
աղ իհեսա էթմէք իշին՝ պիւր պաղըմիլէ-
միլլէն նէճաթընը իհեսան էթմէք վէ քէնտի

մուգատուէն մէքեանքնտա պիղէ պիր *մեքէն
 վերմէք իւզըն, շիմտի պիր աղ միւստէթ Աւ-
 րաճմը ԲԱՊՊ թարաֆընտան պիղէ մերհա-
 9 մէթ կէօթէրիտի : Զիրա պիղ գուլ խեք ,
 ֆադաթ Աւրաճմը պիղի գուլըրմըդտա
 թէրք էթմէյիպ՝ անճադ պիղի իհեա էթ-
 մէք , վէ Աւրաճմըգն պէյթինի իգամէ վէ
 անքն խարապ օլմուշ եէրլէրինի թա՛միր էյ-
 լէմէք , վէ Եհնուտա իլէ Եէրուշալիմտէ պիղէ
 պիր սուր վէրմէք իւզըն՝ պիղի միւլուք ք
 ֆարսըն հուզուրընտա մազհար ք լուլթֆ էյ-
 10 լէտի : Վէ շիմտի , եա Աւրաճմըգ , պուն-
 11 տան սօնկրանէ՞ աէյէլիմ՝ Զիրա՝ թէվէրիւս
 էթմէք իլիւն կիտէճէյինիդ տիյար՝ օլ տիյար-
 ւարըն էհալիսինին անը խապառէթ վէ մէքու-
 հաթիւրըլլէ պաշտան պաշա տօլտուրաթլա-
 12 րընտան նաօթըլլարը սէպէպիլլէ նափաթպիր
 տիյար տըլ . իմտի գըզլարընը անլէրին օղու-
 ւարըն վէրմէյիպ՝ անլէրին գըզլարընը օղու-
 ւարընը ալմայընը , վէ անլէրին սէլամէթ
 վէ սա՛առէթինի ալա առամայընը , թա քի
 քէսպ ի գուլլէթ էտիպ՝ օլ տիյարըն պերէ-
 քէթինի եէյիպ՝ անը էվլատընը իլ էլ է-
 պէտ միրա պրադաթընը տէյէրէք , գուլ-
 ւարըն օլան փէլզամպէրլէր վաթթաթըլլէ ,
 13 էյլէտիլին էվաթիլի թէրք էթտիլ : Վէ քէնտի
 քէօթիւ իշլէրիմիդ վէ պէօյիւք ճիւրմիւմիւդ
 իշլիւն պու շէյլէրին ճիւմէթի իւղէրիմիլէ կէլ
 տիքտէն սօնկրա , (կէրի , եա Աւրաճմըգ , սէն
 պիղի՝ իսեանըմընէօլլիւսիւնէ կէօթէ թէքտիր
 էթմէյիպ՝ պիղէ պէօյլէ պիր խէլա իհսան
 14 էյլէտին ,) թէքրար էվաթիլինի նազ էտիպ՝
 պու մէքուհ միլլէթլէր իլէ մուսահարէ էթ-
 մէլի՞ մի իտիք . վէ պիղտէն պազի գալանը
 վէ նէճաթ պուլանը պրաֆաթաթ՝ պիղի
 հէլաթ էտինճէյէ գառար զազապ էթմէ՞լ
 15 մի իտին : Ե՛յ իսրայէլին Աւրաճ ԲԱՊՊ , սէն
 'առիլ սին . զիրա , պու կիւն քէօթ-նաթի-
 յէ- կիպի , պիղ գուրթուլուպ գալաթ . իշթէ
 ճիւմէթիմիլ իլէ հուզուրընտա իղ . վէ
 պու սէպէպէ մէպի հուզուրընտա տուրմաղա
 միւգթէտիր տէյիլիլ :

ՊԱՊ 10

1 Վէ 'Էլզա պէյթ Ուլաճն էօնիւնտէ աղ-
 ւայարադ եէրէ տիւշիւպ՝ պու տու'ա վէ ի'-
 թիրաֆը էթտիլի հալաթ՝ անըն եանընա իս-
 րայէլտէն էրքէք վէ գարը վէ չօճուգլարաան
 'իպարէթ պիր պէօյիւք ճէմա'աթ թէճէմիւլ'
 էթտիլէր . զիրա գալմ՝ զէյառաթիլլէ աղու-
 2 տը : Օլ վազըթ պէնի 'Էյլաճտան օլան Դէ-
 քանեա իպն ի Եհնէլ 'Էլզայա ճէվապէն՝

* Իւր. գաղղ

Պիղ Աւրաճմըգ խիյանէթ էտիպ տիյարըն
 էհալիսինտէն էճնէպի գարըլաթ ալաթ .
 ֆադաթ շիմտի պու խուսուտա իսրայէլ
 3 իշլիւն իւմիտ վար տըլ : Վէ շիմտի՝ Աւր-
 ւաճմըն էմիլինտէն գօրգանլարըն վէ էֆէն-
 տիմին նաօթիսաթընա կէօթէ՝ պու գարըլա-
 րըն քէաֆէսինի վէ անլէրտէն թէվէլլիւտ
 էտէնլէրի իսրաճ էթմէլիլէ Աւրաճմըգ իլէ
 'ահա էտէլիմ՝ . պու տախի շէրի'աթ միւճի-
 4 պինճէ իճրա օլուսուսն : Գալգ , զիրա պու
 իշ սանա 'ա'իտ տիր . պիղ տախի սէնին իլէ
 պէրապէր իղ . ճէսարէթլէնիպ իճրա էյլէ՞
 տէտի :
 5 Վէ 'Էլզա գալղըպ՝ պաշ քէահնէլէր իլէ
 լալիլիլէր վէ քէաֆէթ ի իսրայէլէ պու քէ-
 ւամը իճրա էտէճէլէրինէ եէմին էթտիրտի .
 6 անլէր տախի եէմին էթտիլէր : Վէ 'Էլզա
 պէյթ Ուլաճն էօնիւնտէն գալղըպ Եօհա-
 նան իպն ի Էլիւշիպին օտապընա կիթտի . վէ
 օրայա կէլաթիւտէն սօնկրա՝ էսարէթտէն կէ-
 լէնլէրին խիյանէթի իշլիւն մաթէմ՝ էթտիլի
 7 էճտէն էքէք եէմէտի վէ սու իշմէտի : Պա՛-
 տէհու էսարէթտէն կէլէնլէրին ճիւմէթիսին
 8 Եէրուշալիմտէ թէճէմիւլ՝ էթմէտի , Վէ րու-
 'էսա իլէ մուլթալարըն էմի միւճիպինճէ
 իւշ կիւն զարֆընտա կէլմէյէնի քէաֆէթ ի
 մալէլէյի վազֆ օլուսուպ , քէնտիտի տախի
 էսարէթտէն կէլէնլէրին ճէմա'աթընտան
 թարա օլուսմալըն Եհնուտա իլէ Եէրուշա-
 9 լէմաէ ի'լան էթտիլէր : Օլ գէման Եհնուտա
 իլէ Պէնեմիւն րիճալընը քէաֆէթի իւշ
 կիւն զարֆընտա Եէրուշալիմտէ թէճէմիւլ՝
 էթտիլէր . (պու տախի տօգուլընճը ալա
 վէ ալըն երիմիսինտէ իտի .) վէ գալմըն քէաֆ-
 ֆէսի պէյթ Ուլաճն մէյառանտա պու մառ-
 տէտէն վէ շէտտէթիլ իաղմուրտան տօլալը
 10 թիթէրէրէք օթուրուլօրլար իտի : Վէ քէա-
 հին 'Էլզա գալղըպ անլէրէ խիթապէն՝ Սիղ
 խիյանէթ էյլէտինիլ , վէ էճնէպի գարըլաթ ա-
 ւարադ իսրայէլին՝ ճիւրմիւնիւ թէգէթա էթտի-
 11 նիլ : Վէ շիմտի էճառարընըն Աւրաճ ԲԱՊ-
 ՊԱ իգրար էտիպ՝ անա խօշ օլանը իճրա էտի-
 նիլ , վէ տիյարըն էհալիսինտէն վէ էճնէպի
 գարըլարաան մուֆարադաթ էտինիլ՝ տէտի :
 12 Օլ վազըթ պիւթիւն ճէմա'աթ պիւ-
 լէնտ ալղը իլէ ճէվապ վէրէրէք՝ Էմի էթ-
 13 տիլին վէճէյէ եալմալը իղ . Ամա գալմ՝
 չօգ վէ վազըթ իաղմուրը օլաղընտան ալղգ-
 տա գալաճալը . վէ պու պիր իքի կիւնլիւք
 իշ տէյիլ տիր . զիրա պիղտէն չօգ քիմէլէր
 14 պու 'իսեանտա պուլաւնտա՛լ Դիմաթ իւլա-
 սամըլ պիւթիւն ճէմա'աթ թարաֆընտան
 տուրտուսն , վէ շէյլէրիմիլաթ էճնէպի գարը
 ալմըշ օլալարընըն քէաֆէթի վէ անլէր իլէ

պերուպեր հեր շէհրին իւթիկարարը վէ հա-
քիմէրի պու մատտէտէն տօլայը Ալահըմը-
զըն զազապը շէտիտի պիզտէն տէֆ' օրու-
նայա գատար մու'այլէն վազըթլարտա կէ-
սինլէր' տէտիլէր :

15 Իմտի Եօնաթան իպն ի 'Ատէլ վէ Եե-
հազեա իպն ի Թիդվա պու իշ իւզէրինէ
նասպ օրուհուպ' Մէշուլամ վէ Լավիլ Շապ-
պաթայ տախի անլէրէ մու'պէնէթ էթտի-

16 Էր : Վէ էսարէթտէն կէլէնլէր պուհու իճ-
րա էթտիլէր . վէ քեսհին 'Էզրա վէ խանէ-
տանլարնճա իսիլէրի պէյառն օրուհան խանէ-
տան րէ'իսլէրինտէն պա'զըր' Թէֆրիզ օրու-
նուպ' օնուհնճը այլը պիլինտէ պու իշի Թէֆ-

17 Թիշ էթմէք իւզըն օթուրարար : Վէ պի-
րինճի պլն պիլինտէ էճնէպի գարը պմըշ
օլան տտէմէրին իշինին Բէֆէլէնի պիթիլ-

18 տիլէր : Վէ պէնի քէհէնէտէն էճնէպի գա-
րը պմըշ օլանլար պուլուհու, Էա'նի պէնի
Եէշու' իպն ի Եօսատագ վէ պիլատէրէրին-
տէն Մա'առէեա վէ Ելի'ազար վէ Եարիպ վէ

19 Ճէտալէա . Պուշլար զէվճէլէրին թաթիլգ
էթմէյի Թէ'ահհէա էթտիլէր , վէ սուշլը
օլմարարըյէ սուշլարը իշին սիւրիւտէն

20 պիլէր գօշ Էրտիլէր : Վէ պէնի իմէրտէն
21 Հանանի վէ Զէպատեա , Վէ պէնի Հա-
րիմտէն Մա'առէեա վէ Ելիյա վէ Շէմա' :

22 Էա վէ Եէհիլէ վէ 'Ուզգիյա , Վէ պէնի
Փաշհուրտան Ելի'օ'էյնայ վէ Մա'առէեա վէ
Իմա'էլ վէ Նաթանաէլ վէ Եօզապատ վէ

23 Ելուտա . Լավիլիլէրտէն տախի Եօզապատ
վէ Շիմ'ի վէ Գէլաեա , Էա'նի Գէլիթա վէ

24 Փէթաշեա վէ Եէհուտա վէ Ելի'ազար . Վէ
մուզանիլէրտէն Ելի'աշիպ վէ գափուճըլար-

25 տան Շալլամ վէ Թէլէմ վէ Ուրի . Վէ Իս-

րայէլտէն պէնի փար'օշտան Բամեա վէ Եի-
զիյա վէ Մալքիյա վէ Միյամին վէ Ել'ազար

26 վէ Մալքիյա վէ Պէնաեա , Վէ պէնի 'Եյ-
լամտան Մաթթանեա վէ Զաբարեա վէ Եե-

27 հիլէ վէ 'Ապտի վէ Եէրիմօթ վէ Ելիյա , Վէ
պէնի Զաթթուտան Ելի'օ'էյնայ վէ Ելի'աշիպ
վէ Մաթթանեա վէ Եէրիմօթ վէ Զապատ

28 վէ 'Ազիլա , Վէ պէնի Պէպայտան Եօհանան
29 վէ Հանանեա վէ Զապպայ վէ Աթլայ , Վէ
պէնի Պանիտէն Մէշուլամ վէ Մալլաք վէ
'Ատաեա վէ Եաշուպ վէ Շէալ վէ Բամօթ ,

30 Վէ պէնի Փաշաթ-մուապտան 'Ատնա վէ
Քէլլա վէ Պէնաեա վէ Մա'առէեա վէ Մաթ-
թանեա վէ Պէսալէլ վէ Պիհնույ վէ Մա-

31 նատա , Վէ պէնի Հարիմտէն Ելի'ազար վէ
Իշիյա վէ Մալքիյա վէ Շէմա'եա վէ Սիմ'օն

32 Վէ Պէնեամին վէ Մալլաք վէ Շէմարեա ,
33 Վէ պէնի Հաշուտան Մաթթանայ վէ Մաթ-
թաթա վէ Զապատ վէ Ելի'ֆէլէթ վէ Եէրէ-

34 մայ վէ Մանատա վէ Շիմ'ի , Վէ պէնի Պա-
35 նիտէն Մա'տայ վէ 'Ամրամ վէ Ուէլ , Վէ
36 Պէնաեա վէ Պէտեա վէ Գէլուհի , Վէ Վան-

37 եա վէ Մէրիմօթ վէ Ելի'աշիպ , Վէ Մաթ-
38 թանեա վէ Մաթթանայ վէ Եա'առու , Վէ
39 Պանի վէ Պիհնուի վէ Շիմ'ի , Վէ Շէլէմա

40 վէ Նաթան վէ 'Ատաեա , Վէ Մաքնապայ
41 վէ Շաշայ վէ Շարայ , Վէ 'Ազարէլ վէ Շէ-
42 լեմեա վէ Շամարեա , Վէ Շալլամ վէ 'Ա-

43 մարեա վէ Եուսուֆ , Վէ պէնի Նէպօտան
Եէ'իլէ վէ Մաթթիթեա վէ Զապատ վէ Զէ-
պիտա վէ Եատուտ վէ Եօէլ վէ Պէնաեա ,

44 Պուշլարն ճիւլէսի էճնէպի գարը պմըշ վէ
պա'զընըն զէվճէլէրինին էվաար տախի օլ-
մուշ իտի :

ՆԵՀԷՄԵԱ

1 Նէհէմեա իպն ի Հաբալաննը քէլամը տըր'
Քապէլ ոյլնտա Արթուշա'մանն Երիմիճի
սէնէսինտէ պէն փայիթաթ օլան Շուշանտա

2 պուլուհուրըմ էանատէ , Գարնտաշարմտան
պիլի օլան Հանանի վէ Եէհուտտան պա'զը
տտէմէր կէլտիլէր . պէն տախի էսիլէրտէն
պապի գալարագ նէճաթ պուլմուշ օլան Եե-

հուտիլէրէ վէ Եէրուշալիմէ տա'իր անլէրտէն
3 սու'ալ էթտիմ : Անլէր տախի պանա ճէլապիւն'
Եսիլէրտէն պապի գալանլար օլ կայէթտէ
զիյատէսիյէ մուսիպէթ վէ հազարէթտէ պու-
լուհուպ' Եէրուշալիմ սուրը տախի երգըմըշ
վէ գափուլարը աթէշէ Էազըլմըշ տըր' տէ-
տիլէր :

- 4 Վէ պէն պու սեօղէրի իշխութիւնիմ կի-
պի օթուրտում վէ չէնտ կիւն աղայրայ մա-
թէմ էլլէտիմ, վէ օրուճ թութարագ իլաճ ք
սէմալաթըն հուզուրընտա 'արգ ք տուա է-
5 տէրէք, իա իլաճ ք սէմալաթ օլտն ԲԱՊՊ,
սէն քի՝ սէնի սէվէն վէ էվալիլիճի հըֆղ էտէն-
լէրէ 'աճտ վէ 'ինայէթ հըֆղ էտէն 'ազիմ'
6 վէ հէյպէթլի Ալլաճ սըն, Բիճա էտէրիմ,
գուլաղըն իշխորի վէ կեօղէրին ալըգ օլ-
տուն, քի գուլարըն պէնի իսրայէլ իշխն
շիմաի կէճէ կիւնտիւզ սէնին հուզուրըն-
տա պու գուլընըն պէնի իսրայէլին կիւնաճ-
լարընը՝ եա՛նի սէնին 'ալէյճինտէ իշխտիլի-
միզ կիւնաճլարը իգար էտէրէք 'արգ էթ-
տիլի տու'այը իսթիմա՝ էտէսին. պէն վէ
7 փէտէրիմին խանէսի կիւնաճ իշխտիք: Թաճ-
գիգան պիզ սէնին հուզուրընտա ֆէսատը
իթիքէնայ էտիպ՝ գուլըն Մուսայա վէրտի-
լին էվալիլ իլէ գալմանին վէ աճքէտմը
8 հըֆղ էթմտիք: Բիճա էտէրիմ, գուլըն
Մուսայա էմը էյլէտիլին քէլամը՝ եա՛նի 'իս-
եան էթտիլինիգտէ պէն սիզի միլէթլէր տ-
9 րալընա փէրաքէնտէ էտէրիմ. Ամմա պանա
րիւճու՝ էտիպ էվալիլիմի հըֆղ վէ իճրա
էթտիլինիլ հայտէ, սիզտէն պա՛ղըլարը
կէգիլին ուճընա գատար սիւրիւլմիւշ օլտա-
լար, անլէրի օրատան ճէմ՝ էտիպ՝ իսմիմի
իսքեան էթմէք իշխն ինթիխայ էթտիլիմ
մաճալէ կէթիլիէճէլիմ՝ տէտիլինի թէզէք-
10 քիւր էյլէ: Անլէր տախի գուլվէ ի 'ազիմէն
վէ եէտի գալվիլէն իլէ իւէլաա էլլէտիլին գուլ-
11 լարըն վէ գալվիլն արը: Եա ԲԱՊՊ, Բիճա
էտէրիմ, գուլընըն տու'աընը վէ իսմին.
տէն խալֆ էթմէք արգուսընտա պուլունան
գուլարընըն տու'աընը գուլարըն տինկէսին.
րիճա էտէրիմ, գուլընը մուվաֆֆադ գըլըպ,
պու տտէմին հուզուրընտա մաղճար ք շէֆ-
գաթ էյլէ՝ տէտիմ: Զիրա պէն մէլիլին սա-
գիսի իտիմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Արթախշաշթա մէլիլին երիմինճի սէ-
նէսինտէ Նիսան ալընտա անըն էօնիւնտէ շէ-
րապ պուլունարագ, պէն շէրապը ալըպ մէլիլի
վէրտիմ. վէ պուլունտան էվիլէ անըն հուզու-
2 րընտա մէլուլ կէօրիւնմէմիշ իտիմ: Վէ մէ-
լիք պանա՝ խաթա օլմատըղըն հայտէ նի՞-
չիւն մէլուլ կէօրիւնիւյօրսըն. պու ախէր պիր
շէյ օլմայրայ, անճագ հիւզն ի տէրունի տի՛ր՝
տէտի. պէն տախի զիյատէսիլլէ խալֆ էտիպ,
3 Մէլիլէ ճէլապէն՝ Մէլիք իլ էլ էպլտ եալա-
սըն. էճտատըմըն մագպէրէ մաճալի օլտն
շէհր խարապ, վէ գափուլարը աթէշլէ թէլէֆ

- էտիլմիշ օլտըղըն հայտէ, նի՞չիւն մէլուլ կէօ-
4 րիւնմէլլէլիմ՝ տէտիմ: Ոլ զէման մէլիք պանա՝
Պու խուսուստա րիճան Նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւ-
զէրինէ, իլաճ ք սէմալաթա տու'ա էթտիք.
5 տէն ոսնկրա, Մէլիլէ ճէլապէն՝ Եյէր մէլիլէ
միւնասիպ կէօրիւնիւրսէ վէ գուլըն սէնին
հուզուրընտա մաղճար ք լուլթֆ օլտու իսէ,
պէնի Եէհուտայա, էճտատըմըն մագպէրէսի
օլտն շէհրէ կէօնտէր տէ, անը պինա էտէլիմ՝
6 տէտիմ: Վէ մէլիք՝ մէլիքէ տախի եանընտա
օթուրտում օլտըղըն հայտէ՝ պանա, Սէնին
միւնտէթ ի սէֆէրին նէ գատար օլտը, վէ
նէ՞ գէման 'ալտէթ էտէրսին՝ տէտի. պէլ-
լէճէ պէնի կէօնտէրմէք մէլիլէ խօշ կէօրիւ-
նէրէք, պէն տախի անա ճէլապէն պիր միւնա-
7 տէթ մա՛նին էյլէտիմ: Հէմ տախի՝ Եյէր մէ-
լիլէ իմանասիպ կէօրիւնիւրսէ՝ Եէհուտիլէ
վիւսուլըմ գատար պէնի եօլտան կէլիլմէլիլի
իշխն Նէհրին էօթէ թարաֆընըն վալիլէրինէ
8 մէթուպլար վէրիլին, Վէ տախի մէլիլին
գօրու պէքճիսի Ատաֆա՝ Պէլիլին գուլէսինի
գափուլարը վէ շէհրին սուրը վէ իգալմէթ էտէ-
ճէլիմ էվ իշխն պանա աղաճլար վէրմէսի պա-
պընտա պիր մէթուպ վէրիլին՝ աշխւ մէլիլէ
սէլլէտիմ: Մէլիք տախի պանա անլէրի իճ-
տան էյլէտի. զիրա Ալլաճըմըն եէտ ի քէրի-
մսի իւզէրիմտէ իտի:
9 Վէ Նէհրին էօթէ թարաֆընըն վալիլէրի-
նէ կէլիլա՝ մէլիլին մէթուպլարընը անլէրէ
վէրտիմ. վէ մէլիք պէնիմ իլէ պէրապէր սէր-
տարանը ի 'տապիլիլ սիւլալիլէր տախի կէօն-
10 տէրմիշ իտի: Վէ Զօրօնի Մանպալաթ վէ
'Ամմանի Պէնտէ թօպիլա պուլունա իշխտիք-
լէրինտէ՝ պէնի իսրայէլին խալընը տրամագ
իւզըն պիր ատէմին կէլմէսինտէն տօլլը զի-
յատէսիլլէ կիւճէնտիլէր:
11 Վէ Եէրուշալմէ կէլիլ օրատա իւշ կիւն
12 մէքս էթտիլէտէն ոսնկրա, կէճէլլին պիր գաշ
տտէմ իլէ գալպտըմ, վէ Եէրուշալիմ իշխն
Ալլաճըմըն գալպիմէ նէ իլգա էլլէտիլինի
քիմնէլէ սէլլէմէտիմ. վէ րաքիպ օլտըղըմ
հայլմանտան մա՛տա եանըմտա պիր հայլման
13 Եօգ իտի: Վէ կէճէլլին Տէրէ գափուսըն-
տան՝ Էթտէր չէշմէսի էօնիւնտէն Մէզպէ-
լէ գափուսընա չըբլա՝ Եէրուշալիմին երգըլ-
մըշ օլտն սուրընը վէ աթէշլէ թէլէֆ էտիլ-
միշ օլտն գափուլարընը մա՛լայէնէ էլլէտիմ:
14 Վէ Զէլմէ գափուսընա վէ Մէլիք հափու-
ղընա կէշտիմ, Փազաթ րաքիպ օլտըղըմ
15 հայլմանա կէլէճէք եէր Եօգ իտի: Վէ կէճէ-
լլին տէրէտէն չըբլա՝ սուրը մա՛լայէնէ էլլէ-
տիմ. վէ տօնիւպ Տէրէ գափուսընտան կի-
16 րէրէք 'ալտէթ էթտիմ: Վէ գալպըման պէ-
նիմ նէ՛րէյէ կիթտիլիմի վէ նէ եափաղըմը

- պիլմետիւրէր՝ վէ Եհնուտիւրէր, վէ քեաճին-
լէր իլէ քեապերա վէ զապրթանա, վէ իշի
իշէյէն սա'իր քիմեւլէրէ պու անէ տէկին
խապեր վէրմէմիշ իտիմ:
- 17 Պատէհու անլէրէ՝ կիրիթթար օլորդը-
մըլ պու սեֆալէթի վէ Եհրուշալիմին խա-
րապ օլմուշ վէ գափուլարընըն աթէշէ թե-
լէֆ իտիլմիշ օլորդընը սիլ կեօրիւյօրընըլ.
կէլէնիլ Եհրուշալիմին սուրընը պինա էտե-
լիմ, վէ տրթըգ ըլսավայր լալէմ օլմայլարմ:
- 18 տէտիմ: Վէ Ալլաճմըն եհտ ի քերիմէսի-
նին իւղէրիմտէ օլորդընը վէ մէլէյին պոնա
սեօլլէտիյի սեօլլէրի անլէրէ խապեր վէրաթիմ.
անլէր տաթի' Գալգըլ պինա էտէլիմ' տէյերէք,
պա- խալլըլ էլ իշիւն էլլէրինի գուլիլէթլէն.
- 19 տիրաթիլէր: Ֆադաթ Հօրօնի Սանպալլաթ վէ
'Ամմենի Պէնտէ թօպիյա վէ 'Արապ ճէշէմ
պուշու իշիթաթիլլէրինտէ պիլի իսթիճա վէ
իսթիճաթ էտէրէք' Պու սիլլին էտափորընըլ
շէ' տիր. մէլէյէ 'ասի' մի օլաճադընըլ տէ.
- 20 տիլէր: Պէն տաթի անլէրէ ճէվապէն' իլաճը
սէմալաթ պիլի մուվաֆֆադ գալաճադ տըր.
պիլ տաթի անըն գուլարը օլորադ գալգըլ
պինա էտէճէյիլ, ամմա սիլլին Եհրուշալիմ
տէ ճիսսէնիլ վէ ճադգընըլ վէ թէլլէքաթը-
նըլ եօգ տըր' տէտիմ:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ քեաճին ի ա'զամ Էլեաշիպ վէ անըն
քեաճին պիրատէրլէրի գալգըլ Գօյուն գա-
փուսըլ պինա էթտիլլէր. պուշուր անը թագ-
տիս էտիպ գանատարընը թագաթըլար. վէ
անը Մէյա գուլլէսինէ վէ Հանանէլ գուլլէ
2 սինէ գատար թագաթի էթտիլլէր: Վէ անըն
եանընտա ըրճալլ, Էրիճա պինա էտիպ, անլէ-
րին եանընտա Զաքաթըլ իպն ի իմրի պինա
3 էյլէտի: Վէ Պալլըգ գափուսընը պէնի Հասսէ-
նա'ա պինա էթտիլլէր. պուշուր անը պինա
էտիպ գանատարընը վէ քիլիտ իլէ սիւրկիւ-
4 լէրինի թագաթըլար: Վէ անլէրին եանընտա
Մէրիմթի իպն ի Ուրիյա իպն ի Հագգօս
թա'միր էյլէտի. վէ անլէրին եանընտա Մէ-
շուլլամ իպն ի Պարաթա իպն ի Մէշէլա-
պէլ թա'միր էթտի. վէ պուշուրն եանընտա
5 Սատուգ իպն ի Պանա թա'միր էյլէտի: Վէ
անլէրին եանընտա թէքօ'իլէր թա'միր էթտի-
լէր իսէ տէ' անլէրին միլ'թէպէրանը քէնտի-
լէրին Բապպընըն իշինէ քէնտի պօյուշուրընը
6 էյլմտիլլէր: Վէ Էթթի գափուլը Եհճօհատա' իպն
ի Փուսէճ վէ Մէշուլլամ իպն ի Պէսօտիյա թա'-
միր էթտիլլէր. պուշուր անը պինա էտիպ, գա-
նատարընը վէ քիլիտ իլէ սիւրկիւլլէրին թագ-
7 տըլար: Վէ անլէրին եանընտա ճիպ'օնի Մա-

- լաթիյա վէ Մէրօնօթի Եատօն վէ ըրճալլ ճիպ-
'օն վէ Միսփա Նէճրին պու թարաֆընըն վալի-
սինին սէրալընա գատար թա'միր էթտիլլէր:
- 8 Անըն եանընտա գուլուճըլարտան օլուն 'Ուգ-
գիէլ իպն ի Հարճիյա թա'միր էթտի. վէ
անըն եանընտա Էճաճը օլուլ Հանանէա թա'-
միր էթտի. վէ Եհրուշալիմին էնլի սուրա գա-
- 9 տար օլուն էէրիէ պրագաթըլար: Վէ անլէրին
եանընտա տա'իրէ ի Եհրուշալիմին Նըսֆընըն
րէ'իսի Բէֆայա իպն ի Հուր թա'միր էյլէտի:
- 10 Վէ Եհտաեա իպն ի Հարուամֆ պուշուրն
եանընտա վէ քէնտի խանէսինին գարշընը-
տա թա'միր էթտի. վէ անըն եանընտա Հաթ-
թուշ իպն ի Հաշապիյա թա'միր էթտի:
- 11 Տիկէր պիր գըլմ իլէ Ֆուրուս գուլլէսինի
Մալթիյա իպն ի Հարիմ վէ Հաշուպ իպն ի
12 Փաճաթ-մուսալ թա'միր էթտիլլէր: Վէ անըն
եանընտա տա'իրէ ի Եհրուշալիմին Նըսֆընըն
րէ'իսի Շալլուս իպն ի Հալլօճէշ' քէնտիսի
13 վէ գըլլարը թա'միր էթտիլլէր: Վէ Տէրէ
գափուսընը Հանուն իլէ Զանօճ էհալլիսի
թա'միր էթտիլլէր. պուշուր անը պինա
էտիպ գանատարընը վէ քիլիտ իլէ սիւր-
կիւլլէրինի թագաթըլար. վէ սուրա, թա'
Մէգպէլէ գափուսընա գատար պին գըլար'
- 14 էէր Էթթըլ: Վէ Մէգպէլէ գափուսը-
նը Պէյթ Հաթարիմ գըմընըն րէ'իսի Մալ-
թիյա իպն ի Բէքապ թա'միր էթտի. անը
պինա էտիպ գանատարընը վէ քիլիտ իլէ
- 15 սիւրկիւլլէրինի թագաթըլ: Վէ Չէլմէ գափու-
սընը Միսփա գըլմընըն րէ'իսի Շալլուս իպն ի
Քօլ-Տօգէ թա'միր էթտի. անը պինա էտիպ
իւսթիլլէն Էօրթտիւ վէ գանատարընը վէ
քիլիտ իլէ սիւրկիւլլէրինի թագաթըլ. վէ մէ-
լիյին պաղչէսի գուրպինտէ վազը' Սիլօճա.
Տալլուղը սուրընը տաթի շէճը ի Տաուտաթն
- 16 Էնէն Նէրաթիպանլարա գատար Էթթըլ: Ան-
տէն սօնկրա տա'իրէ ի Պէյթսուրըն Նըսֆը-
նըն րէ'իսի Նէճէմեա իպն ի 'Ալպուլգ Տաու-
տըն գապրարընա վէ մանուն' Տալլուգ իլէ
- 17 Պէյթճէպարիմէ գատար թա'միր էթտի: Ան-
տէն սօնկրա Լալլիլլէր թա'միր էթտիլլէր.
րէճուս իպն ի Պանի, վէ անըն եանընտա
տա'իրէ ի Գէ'իլանըն Նըսֆընըն րէ'իսի Հա-
- 18 շապեա թա'միր էթտի: Վէ անտէն Նըսֆընըն
պիրատէրլէրի' տա'իրէ ի Գէ'իլանըն Նըսֆընըն
րէ'իսի Պալլիլլայ իպն ի Շէնատաթ թա'միր էթտի:
- 19 տի, վէ անըն եանընտա Միսփա րէ'իսի 'Է-
գէր իպն ի Եշուլ' տիկէր պիր գըլմը' եա'նի
էսիլճիսանէյէ չըգան Էօլմ' գարշընընտա
- 20 սուրըն գալլէյէսինի թա'միր էյլէտի: Անտէն
սօնկրա Պարուք իպն ի Զապպայ' գալլիլլէտէն
քեաճին ի ա'զամ Էլեաշիպին խանէսի գա-
փուսընա գատար օլուն տիկէր պիր գըլմըլ քէ-

- 21 մուլ ը հոսիչիլէ պինա էլլէտի : Անտէն սօնկ-
րա Մէրիմօթ իպն ի Ուրիյա իպն ի Հագգօս
տիկէր պիր գըսմը՝ եա'նի էլլէաշիպին խանէ-
սի գափուսընտան անըն խանէսի նիհայէթի-
- 22 նէ գատար թա'միր էլլէտի : Անտէն սօնկրա
սահրատա իգամէթ էտէն քեահիլէր թա'-
- 23 միր էլլէտիլէր : Անտէն սօնկրա Պէնէնամին վէ
Հաշուպ քէնտի խանէլէրինին գարըսընը
թա'միր էթտիլէր . անտէն սօնկրա 'Ալարեսա
իպն ի Մա'սսէեա իպն ի 'Անանեա քէնտի
խանէսինին եանընտաքի թարաֆը թա'միր էլլ-
- 24 լէտի : Անտէն սօնկրա Պիննուի իպն ի Հէնա-
տատ 'Ալարեսանըն խանէսինտէն զալլէյէյէ'
եա'նի քէոշէյէ գատար օլան տիկէր պիր
- 25 գըսմը թա'միր էթտի : Փալալ իպն ի Ուզայ
զալլէյէյէնին գարըսընը վէ զընտան Հալլուսը
գուրպինտէ վագը' մէլիյին եօգարըքի սէրպլը-
նըն աըշ գուլլէսինի, վէ անտէն սօնկրա փետու-
- 26 եա իպն ի Փար'օշ Բա'ֆը Էֆուլէր : Վէ 'Օֆէլտէ
իգամէթ էտէն Նաթինիմ շարգ թարաֆընտա
վագը' Սու գափուսընըն գարըսընա գատար
- 27 վէ աըշարըքի գուլլէյի Բա'ֆը Էֆուլէր : Ան-
լէրտէն սօնկրա տիկէր պիր գըսմը՝ եա'նի
աըշարըքի պէջիւր գուլլէնին գարըսընտան
'Օֆէլ Հիսարընա գատար թէգօ'իլէր թա'-
- 28 միր էթտիլէր : Աթ գափուսընտան եօգարը-
սընը՝ քեահիլէր , Հէր քէս քէնտի խանէ-
- 29 սինին գարըսընը թա'միր էթտի : Անլէր-
տէն սօնկրա Սատուգ իպն ի Իմէր քէնտի
խանէսինին գարըսընը թա'միր էթտի . ան-
տէն սօնկրա շարգ թարաֆընտաքի գափուսընը
պէքճիսի Շէմանեա իպն ի Շէքանեա թա'միր
- 30 էթտի : Անտէն սօնկրա Հանանեա իպն ի Շէ-
լէմա վէ Սալաֆըն ալթընճը օղու Հանուն
տիկէր պիր գըսմը թա'միր էթտիլէր . վէ
անտէն սօնկրա Մէշուլլամ իպն ի Պարաք-
- 31 էթտի : Անտէն սօնկրա Մալքիյա իպն ի Սօ-
րէֆի պէյթ ի Նաթինիմ վէ թիւճնարա
գատար Միֆգաթ գափուսընըն գարըսընը
քէոշէնին եօգուլլէնա գատար թա'միր էթտի :
- 32 Վէ քէոշէ եօգուլլէնտան Պոյուն գափուսը-
նա գատար գուլլուճըլար իլէ թաճիլէր
թա'միր էթտիլէր :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ Սանպալլաթ՝ սուրը պինա էթմէքտէ
օլաղըմըզ իշիթտիյինտէ , տարըլպ զիյատէ-
սիլլէ զաղապաք օլարագ՝ Եհհուտիլէրի իս-
- 2 թիհգա էլլէտի : Վէ քէնտի պիրատէրլէրի
իլէ Սամարիա 'ասաքիլի Եօնիւնտէ՝ Պու զա-
'իֆ Եհհուտիլէր նէ՝ եափըյօրլար . քէնտի
հալլէրինէ պրաղընաղալա՞ր մը . ղէպհ էտէ-

- ճէքլէ՞ր մի . պու հիւն թէքմիլ էտէճէքլէ՞ր
մի . եանմըշ թաշլարը թօփրագ եղընթը-
- 3 լարընտան իհհա էտէճէքլէ՞ր մի՝ տէտի : 'Ամ-
մանի թօպիլիյա տախի անըն եանընտա պու-
լունուպ՝ Անլէրին պինա էթտիլէրլէր շէյ իւ-
զէրինէ պիր թիլքի պիլէ չըգսա՝ թաշ սուր-
լարընը եղաղաղաղ տըր՝ տէտի :
- 4 Եա Ալաշմըզ , տինլլէ , ղերա պիգ թահ-
գիր օլունարգ . վէ անլէրին հագարէթլէրինի
քէնտի պաշլարը իւզլէրինէ ղէտտ էտիպ՝ էսա-
րէթ տիյարընտա անլէրի եաղմայա թէսիլմ՝
- 5 էլլէ . Վէ անլէրին 'խեանընը սէթր էթմէ ,
վէ հիւնաշարը հուղուրընտան մահվ օլուն-
մասըն . ղերա եափուճըլարըն Եօնիւնտէ Էֆ-
իղապ էթտիլէր :
- 6 Պէյլէնէ պիգ սուրը պինա էթտիլէր ,
վէ իշ իշիւն գալմըն գալլի հաղըն օլմաղէ ,
սուր Հէր թարաֆտան նըսքնա վասըլ օլ-
- 7 տու . Վէ Սանպալլաթ վէ թօպիլիյա վէ 'Ա-
րապար վէ 'Ամօնիլէր վէ Աշտօտիլէր Եհ-
րուշտիլին սուրլարընը պինա օլունմագ-
տա օլաղընը , վէ անըն եղգըք եէրլէրինին
թա'միրինէ միւպաշէրէթ օլունարընը իշիթ-
տիլէրինտէ՝ ղիյատէսիլլէ զաղապաք օլտու-
- 8 լար . Վէ կէլպ Եհրուշտիլմ 'ալէյիլին մահա-
րէպէ իլէ Էլլէրինէ սէքթէ վէրմէք իւզլէ՝ ճիւմ-
- 9 լէս պիրտէն իթթիֆագ էթտիլէր : Լաքին
պիլ Ալաշմըզա տուա էտիպ՝ անլէրտէն
վիգպէ օլունմաղ իշիւն կէճէ հիւնտիւզ
անլէրին գարըսընա պէքճիլէր թա'նին էթ-
- 10 տիլ : Վէ Եհհուտէ Էհալլէ՝ Համմալարըն
թաղալմըք քէսիլտի , վէ թօփրագ չօդ աըլ ,
պիլ տախի սուրը պինա էտէմէյիլ՝ տէտի :
- 11 Տիւշմէնլէրիմիլ տախի՝ Պիլ անլէրին իլլէ-
րինէ կիլիպ անլէրի գաթլ իլէ իլլէրինի իպ-
թալ էտինճէյէ տէկին , անլէր պիլմէսինլէր
- 12 վէ կէօրմէսինլէր՝ տէրլէր իտի : Վէ եանլա-
րընտա սաքին օլան Եհհուտիլէր կէտիլլէրի
զէման , պիլէ օն տէֆա՝ Հէր հանլը թարա-
ֆա տէօնէրունիլ՝ անլէր իւզլէրիմիլէ Էհհուտ-
Էհհուտէ՝ տէտիլէր :
- 13 Պուլուն իւզլէրինէ պէն սուրըն աըգա թա-
րաֆընտա աղաղ եէրլէրտէ վէ Էիւքսէք մա-
հալլէրտէ գալմըք քէնտի գապիլլէրինէ կէօրէ
գըլըճար վէ մըզաղալար վէ եալարը իլէ տուր-
- 14 տուրտըմ՝ Վէ պաղալմ , վէ գալլըպ շիւրէֆա
իլէ զապլըթանա վէ գալմըն պաղըյիլէրինէ
իլլէթապէն՝ Անլէրին Էիւզիւնտէն խալիթ էթ-
մէյիլիլ . 'աղմ՝ վէ հէյպէթու օլան Ռաղալ
թէղէք քիւր էտէրէք՝ պիրատէրլէր վէ օղուլար
վէ գըլար վէ ղէճէլէր վէ խանէլէրինիլ Է-
շիւն մահարէպէ էլլէյիլիլ՝ տէտիմ :
- 15 Վէ քէյֆիլլէթ մալիլէմիլիլ օլաղընը
տիւշմէնլէրիմիլ իշիթտիլէրտէ՝ Ալաշ աախի

անկերին միւշավէրէսինի իպիթալ էթտիքտէն
սօնկրա՝ ճիւմէմիդ սուրա, հէր քէս քէն-
16 տի իշինէ բիճ'աթ էթտիք: Վէ օլ կիւն-
տէն սօնկրա առէմէրիմին նըսփը իշէմէքտէ
վէ նըսփը տախի մըզըագ վէ սիփէր վէ եայ
վէ զըրի թուլթմագտա, բու'եսա տախի Եէ-
հոտաննըն պիլ ճիւմէ խոնէտանլարընն աբ-
17 գաւընտա տուրմագտա իտի: Սուրը պինա
էտէնլէր իլէ եիւք կէօթիւրէն վէ եիւքլէտէն-
լէր պիւրէր էլլէրիլլէ իշէնիկ' տիկէր էլլէ-
18 ըիլլէ սիլաճ թուլթարլար իտի: Վէ եափու-
ճըլարն ճիւմէսի պէլլէրինն զըլլազ պաղլարը
օլաղլարը ճալտէ պինա էթմէքտէ, վէ պօ-
րուգէն տախի պէնիմ հոնմագտա պուլուլմագ-
19 տա իտի: Վէ շիւրէֆա իլէ զապըլթանա վէ
գալմըն պագըլլէտէն իիթապէն՝ իշ 'աղիմ'
վէ վասի', պիլ տախի սուր իւզէրինտէ
այլը այլը վէ պիւրիպիւրիդտէն ուզագ պու-
20 լուտըղըղտան, Պօրու սէտաւըն հէր նէ-
րէտէ իշիտիքսէնիլ, օրոյա եանըմա թէճէմ-
միւ' էտինիլ: Ալլաճըմիլ տախի պիլիմ ի-
21 չիւն մուհարիկ օլաճագ տըր՝ տէտիմ: Պէզ-
լէճէ իշտէ չալըլմագտա իտիք. գալմն նըսփը
տախի շաֆագ վագթընտան թա ելըտըլար
չըզընճըլա տէկին մըզըագ թուլթարագ տու-
22 բուրլար իտի: Քէզըլլէ օլ զէման գալմա
խիթապէն՝ Հէր քէս ուշաղը իլէ կէճէլլին
Եէրուշալիմ իշինտէ պէլլութէթ էթսին,
թա քի կէճէտէ պիլիմ իշին պէքճիլլէ Ե-
23 տիպ կիւնտիւլ իշի իշէսինլէր տէտիմ: Վէ
քէնտիմ իլէ պիւրատէրլէրիմ, վէ խըտմէթճի-
լէրիմլէ մա'իլէթիմտէ օլան պէքճիլլէր, Եը-
գանաճագ վագթընտան մա'տա, Ելլիսէմիլի
աալա չըգարմատըգ:

ՊԱՊ 5

1 Վէ գալմ իլէ զէվէլլէրինն՝ քէնտի պիւրա-
տէրլէրի Եէհոտիլլէր 'ալէյհինտէ պէզիւք
2 Ֆէրեատը վուգու' պուլուպ, Պա'զըսը Պիդ
օղուլարըմը վէ զըզլարըմը իլէ չօզըգ իլ,
վէ եէյիպ պէր ճայաթ օլմամըգ իշին զախիւրէ
3 ալըրըլ՝ տէտիլլէր: Պա'զըսը տախի՝ Գըլթըգ
սէպէպինտէն զախիւրէ ալմագ իշին թարլա-
լար իլէ պաղլարըմը վէ Եվէրիմիլի ըէճնէ
4 գօտըգ՝ տէտիլլէր: Վէ պա'զըսը՝ Մէլլէր վէր-
կի վէրմէք իշին թարլարըմը վէ պաղլա-
րըմը իւզէրինն աղչէ իսթիգաղ Ելլէտիք,
5 Վէ շիմտի պիլիմ թէնիմիլ՝ պիւրատէրլէրի-
միլիլ թէնի վէ Եվալարըմը պիւրիլին Եվալար
կիպի տիւր. վէ իշթէ պիլ օղուլարըմը վէ
զըզլարըմը գուլ օլմագ իւզլէ վէրիլիլ, վէ
Ելան զըզլարըմը պա'զըսը ճարիլլէ օլմուշ-
լար վէ եէտիմիլտէ չարէ եօգ տըր. չիւնքի

թարլարըմը վէ պաղլարըմը ախէրլէրի-
նին եէտինտէ տիւր՝ տէտիլլէր:
6 Պէն տախի անկերին Ֆէրեատընը վէ պու-
սէօզլէրի իշիթտիլիմտէ զիյատէսիլլէ զազա-
7 պէ կէլաիմ: Վէ քէնտիմտէ թէճէքքիւր էթ-
տիքտէն սօնկրա շիւրէֆա իլէ զապըլթանը
թա'ղըր Ետիպ անլէրէ՝ Սիլին հէր պիւրիլիլ
պիւրատէրլէրիլիլտէն Ֆաճիշ Ֆա'իլ ալըրու-
նըլ՝ տէտիմ, վէ անլէրին 'ալէյհինտէ պէօ-
8 յիւք մէճիլ էթտիմ. Վէ անլէրէ խիթա-
պէն՝ Պիդ իգթիտարըմը կէօրէ՝ թա'իլլէ-
լէրէ սաթըմըլ օլան Եէհոտի պիւրատէրլէ-
միլիլ Ֆիտիլլէ իլէ ալմըլ իքէն, սիլ պիւրատէր-
լէրինիլլէ սաթմա'ըմըսընըլ, վէ անլէր պիլլէ
սաթըլլընլա'ը մը՝ տէտիլիմտէ անլէր ճէվապ
9 պուլմայըպ սիւքիւթ էթտիլլէր: Վէ տախի՝
Պու սիլին էթտիլլինիլ շէյ Ելի տէյիլ տիւր.
աիւշմէնլէրիմիլ օլան թա'իլլէրինն ճագա-
րէթլէրի սէպէպինտէն Ալլաճըլըտան խալթ
Ետէրէք սիւլուք էթմէլլէ տէյիլ՝ մի սինիլ:
10 Քէնտիմ տախի վէ պիւրատէրլէրիմ վէ խըտմէթ-
քեատըլարմ անլէրէ աղչէ իլէ պուզապ վէր-
11 տիք. կէլինիլ պօրճարընը պաղըլալալարմ. Ռի-
ճա Ետէրիմ, անլէրէ թարլարըմը վէ պաղլարը
վէ զէլլութուլըզարը վէ Եվէրինի վէ անլէրտէն
մաթլուպընըլ՝ օլան աղչէ վէ զախիլլէ վէ շէ-
րուպ վէ եաղըն եիւզտէ պիւրինն անլէրէ պու-
12 կիւն կէրի վէրէսինիլ՝ տէտիմ: Անլէր տախի
կէրի վէրիլիլ, անլէրտէն պիւր շէյ մաթլուպ
էթմէլլէլ, սէզլլէտիլլին կիպի եափարըլ՝ տէ-
տիլլէր: Օլ վագըլթ պէն քեաճիլլէրի շաղը-
րըպ անլէրէ պու իշի իճա եթմէլլէրի իշին
13 եէմին էթտիւրիմ: Վէ տախի էթէյիմի սիւլ-
քէրէք՝ Հէր քիմքի պու շէյ իճա Եթմէլլէր
Ալլաճ անը խոնէսինտէն վէ իշինտէն պէզլլէ
սիլքսին. պէլլէ պու վէճճլէ սիլքիլպ պօլ օլ-
սունն՝ տէտիմ. վէ պիւթիւն ճէմա'աթ՝ Ամին
տէյերէք ՌԱՊԱ համտ էթտիլլէր. գալմ տա-
խի պու շէյ իճա էթտի:
14 Վէ Եէհոտա տիյարընտա անլէրին վա-
լիսի օլաղըմ կիւնտէն պէրու եա'նի մէլլէ
Ալթախաշլթանն եիւրմինճի սէնէսինտէն օ-
լթուլ իքինճի սէնէսինտէն, օն իքի սէ-
նէ, քէնտիմ վէ պիւրատէրլէրիմ վալիլլէ Եթ-
15 մէլլին եէմտիլլէ: Լաքին պէնտէն Եվլէլ օլան
վալիլլէր՝ գալմա եիւք օլուպ անլէրտէն
զըրգ մըսալ կիւմիլտէն մա'տա, Եթմէք
իլէ շէրապ ալըլար իտի. անլէրին խըտմէթ-
քեատըլար տախի գալմա զուլմ՝ Ետէրլէր ի-
տի. Ֆաղաթ պէն Ալլաճ գօրգուսընտան
16 նաշի, պէզլլէ էթմէտիմ: Հէմ տէ պու սու-
րըն իշինտէ տէվալմ էթտիմ. պիլ թարլա
սաթուլ ալմատըգ. վէ խըտմէթքեատըլարըմը
ճիւմէսի օրոյա իշ իշին ճէմ՝ օլմուշ իտի:

- 17 Վէ եթրափրմըզտա պուլունան թա'իֆէրէր-տէն եանըմըզա կէլէնլէրտէն մա'տա Եհնու-տիլէր իլէ գապըթանտան եիւզ էլլի քիշի
18 ոօֆրամտա պուլունուր իտի : Վէ հէր կիւն հազըրլանան պիր սըզըր իլէ ալթը 'տտէա ա'լա գոլուն օրուպ պէնիմ իշիւն գուշար տախի թէտարիք օրունուր իտի . վէ օն կիւն-տէ պիր տէֆ'ա քէսրէթ իւզըն հէր ճինս շէ-րապ պուլունուր իտի . պու ճիւմլէ իլէ վալի-լէք էքմէյինի եեմէտիմ . զերա պու գալմըն
19 իւզէրինտէ օլան եիւք աղըր իտի : Եա' Աւ-լահմ, պու գալմա էյլէտիյիմին քեաֆֆէսի իշիւն պէնի խայր իլէ թէգէքքիւր էյլէ :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ վազը' օլտու քի Սանպալաթ վէ թօ-պիյա վէ 'Արապ ճէշէմ իլէ տիւշմէնլէրիմ-զին տիկերէրի սուրը պինա էթտիյիմի վէ անտէ պիր երգըգ եերին գալմաւորընը իշիլթ-տիքլէրինտէ , (վազը'ա օլ գէմանտէկին գա-փու գանաւորընը տահա թազմամըշ իտիմ ,)
2 Սանպալաթ իլէ ճէշէմ պանա խապէր կէօն-տերիպ' կէլ , թնօ օլտսընտա պուլունան քէշլէրին պիրինտէ կէօրիւշէլիմ' տէտիլէր . ֆազաթ պանա քէմլէք էթմէք էֆքեարընտա
3 իտիլէր : Պէն տախի անլէրէ խապէրճիլէր կէօնտէրիպ' Պէն պէօյիւք պիր իշ իծրասըն-տա իմ , էնէմէմ . նի'շիւն պու իշ թա'թիլ օլունա , քի անը թէրք էտիպ սիզէ կէլէյիմ' տէ-
4 տիմ : Վէ անլէր պու սէօզ իլէ տէօթթ տէֆ'ա պանա կէօնտէրտիլէր , պէն տախի եինէ օ
5 ճէվազը անլէրէ կէօնտէրտիմ : Օլ գէման Սանպալաթ պանա պէշինճի տէֆ'ա պու սէօզ իլէ խըտթէթճիսինի էլինտէ պիր աշըգ
6 մէքթուպ օլարադ կէօնտէրտի : Անտէ տա-խի պու մինվալ իւզըն մուհարրէր իտի . Միլէթլէրտէ իշիտիտի . վէ ճէշէմ տէ-յօր քի' Սէնին իլէ Եհնուտիլէր 'իսեան էթմէք էֆքեարընտա սընըզ . վէ պու խա-պէրլէրէ կէօրէ սէն անլէրին մէլլի օլմադ
7 մագանտիլլէ սուրը պինա էտիյօրսըն : Վէ Եհնուտաւտա մէլլէ վար' տէյլէրէք սէնին հագ-գընտա Եերուշալիմտէ ի'լան էթմէք իւզըն փէլլամպէրլէր տախի թա'եին էթտին . վէ շիմտի պու խապէրլէր մէլլին մէսմու'ի օլա-ճադ տըր իմտի կէլ' պիրլէքտէ միւշալէրէ
8 էտէլիմ : Պէն տախի անա կէօնտէրիպ' Պու տէտիլին շէյլէրին տըր եօզ տըր , ֆազաթ անլէրի սէն քէնտիլիյինտէն իճատ էթտին
9 տէտիմ : Ձիրա' անլէրին ճիւմլէպ' Պունշարըն էլլէրի իշտէն կէվէսին , քի իծրա օլունմայր' տէյիւ պիղի գօրգուտըրլար իտի . վէ շիմտի , ե-ր' Բաղ , էլլէրիմէ գուվլէթ վէր :

- 10 Պա'տէհու Շէմա'եա'իպն ի Տէլաեա իպն ի Մէհէթապէլլէն խանէսինէ կիթտիմ' . օլ տա-խի խա'եհինէ գափանմըշ օրուպ' Պիրլէքտէ պէյթ Ուլահա , հէյքէլ իշինէ կիտէլիմ' , վէ հէյքէլլէն գափուլարընը գափայալըմ' . զիրա սէնի գալթլ էթմէյէ կէլիլլէր . կէճէլլին
11 սէնի գալթլ էթմէյէ կէլիլլէր' տէտի : Պէն տախի' Պէնիմ կիպի պիր տտէմ ֆիրար է-տէ'ր մի . քի'մ պէնիմ կիպի օլուպ տա հա-յաթընը գուրթարմագ իշիւն հէյքէլլէ կի-
12 ըրէր . պէն կիրմէմ' տէտիմ : Վէ Ալլահմ անը կէօնտէրմէտիյինի եագինէն պիլտիմ , զիրա թօպիյա վէ Սանպալաթ անը իւճրէթլէ թուլթ-տըզարը իշիւն 'ալէյհիմէ պու խապէրի սէօյ-
13 լէտի : Վէ պու սէպէպտէն իւճրէթլէ թու-թուլտու , քի պէն խալթ է տէյիմ , վէ պէօյլէ էթմէքլէ կիւնահ իշիլէյիմ' տէ , պէնի պէսանամ' էտէրէք թահգիր էյլէյէ-
14 լէր : Եա' Ալլահմ , սէն թօպիյա վէ Սան-պալաթը պու 'ամէլլէրինէ կէօրէ , հէմտէ պէնի գօրգուլթմագ իսթէյէն նէպիյէ Նօ'-ատեա իլէ սա'իր փէյլաւպէրլէրի թէգէք-քիւր էյլէ :
15 Վէ սուր էլլի իքի կիւն զարֆընտա Եյ-լուլլէն Եիրմի պէշինտէ թէմամ' օլտու : Վէ տիւշմէնլէրիպիլլէն ճիւմլէսի իշիթտիքլէրինտէ էթրափրմըզտա պուլունան պիլ ճիւմլէ թա-իֆէրէր գօրգուպ փէք խէճիլ օլտուլար , վէ պու իշին Ալլահմըզ թարաֆընտան իծրա օլունտընը անկաւորընը :
17 Վէ օլ էյամտա Եհնուտանըն շիւրէֆա-սընտան թօպիյալա չօգ մէքթուպ կիտէր վէ
18 թօպիյաւտան տախի անլէրէ կէլլէր իտի . Ձի-րա պու զալմ Շէքանեա իպն ի Արահմ տա-մատը օրուպ' վէ օղլու Եօհանան Մէշուլլամ իպն ի Պարաքեանըն գըզընը ալմըշ օլտըզը-տան Եհնուտիլէրտէն նիշէլլէրի անըն իլէ եէմին
19 էտէրէք իթթիֆադ էթմիշլէր իտի : Փէ-զալիք պէնիմ հուզուրըմտա անըն հասէնա-թընը զիրք էտիպ' պէնիմ' սէօզլէրիմի անթ թէպիլլը էտէրլէր իտի . վէ թօպիյա պէնի գօր-գուլթմագ իշիւն մէքթուլար կէօնտէրի իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ սուր պինա օլունուպ' պէն գափու գանաւորընը թագաւորատան անկրա , գա-փուճըրար իլէ մուշաննիլէր վէ Լալիլիլէր
2 թա'եին օլունաւորընտա , Պիրտտէրիմ' Հանանի իլէ սէրալլէն միւտիլի օլուպ , սա-տըգ վէ չօզարտան զիյատէ Ալլահտան գօրգան Հանաննայր Եերուշալիմ իւզէրինէ
3 նազըր նապ էյլէտիմ . Վէ անլէրէ իլիթա-պէն' իլին ըսմնայընճա Եերուշալիմին գա-

փուլարը սպըմաւորն , վէ սիղ հաղըը պուլու-
նուր իբէն՝ գափուլարը գափայլոյ սիւրկիւ-
լէրի գօտուլար . քէզալիք հէր քէս քէնտի
նէվլէթիւնտէ վէ հէր քէս քէնտի խանէսի
գարշըրնտա օլարադ Երուշալիմ՝ սէքէնէ-
սինտէն պէքճիլէր թա'նիին էյլէյինիլ՝ տէտիմ՝
4 Դէհր իսէ վասի՝ վէ պէօյիւք օլուպ՝ իշին-
տէ պուլուանն խալդ աղ վէ խանէլէր պինա
5 օլունմամը իտի . վէ շիւրէֆա իլէ գապը-
թանը վէ գապը խանէտանլարնա կէօրէ
գայտ օլունմագ իւզրէ ճէմ՝ էթմէրիլիփ
Ալուհրմ՝ գալպիմէ իլգա էյլէտի . վէ իլք
տէֆա կէլէյիլէրին պիր նէսէպ քիթապընը
պուլուում , աւըն իշինտէ տախի պէր լէնէն է
սիլ մուհարէր օլանը պուլուում :
6 Եսիր կէօթիւրիւլէն՝ ետ'նի Պապէլ մէ-
լէյի Նէպուխաննասարըն կէօթիւրտիլիւ-
քիմէլէրտէն օլուպ՝ էտարէթտէն չըգաւն վէ
Երուշալիմ իլէ Եհէհուտայա , հէր քէս քէն-
տի շէհրինէ կէլէն , էհալի ի էյալէթ պուն .
7 լար տըր : Արուպապէլ վէ Եհէհու՝ վէ Նէ-
հէմա վէ Մալրեա վէ Բա'ամեա վէ Նահա-
մանի վէ Մօրտէխայ վէ Պիլշան վէ Միսփէ-
րէթ վէ Պիղուայ վէ Նահում վէ Պա'անա իլէ
կէլէն վէ Խարայէլ գալվընտանն օլան առէմ
8 լէրին՝ առէտի պու տըր . Պէնի Փարօշ՝ իբի
9 պին երւզ եթմիշ իբի , Պէնի Շէֆաթեա՝
10 իւշ երւզ եթմիշ իբի , Պէնի Արա՝ ալթը
11 երւզ էլլի իբի , Պէնի Գահաթ-մուսայ Եհ-
շու՝ իլէ Խօապըն օլուլարնտանն , օլարադ ,
12 իբի պին սէքիզ երւզ օն սէքիզ , Պէնի Եյ-
13 լամ՝ պին իբի երւզ էլլի տէօրթ , Պէնի
14 Զաթթու՝ սէքիզ երւզ գըրգ պէշ , Պէնի
15 Զաքալոյ՝ ետի երւզ ալթմըշ , Պէնի Պին
16 նույ՝ ալթը երւզ գըրգ սէքիզ , Պէնի Պէպոյ՝
17 ալթը երւզ երիմի սէքիզ , Պէնի Ալգամա՝
18 իբի պին իւշ երւզ երիմի իբի , Պէնի Ատօ-
19 նիգամ՝ ալթը երւզ ալթմըշ ետի , Պէնի
20 Պիղուայ՝ իբի պին ալթմըշ ետի , Պէնի Ա-
21 տին՝ ալթը երւզ էլլի պէշ , Պէնի Աթէր
22 Հիգգիլտանն օլարադ տօգաւն սէքիզ , Պէնի
23 Հաշուամ՝ իւշ երւզ երիմի սէքիզ , Պէնի Պէ-
24 սայ՝ իւշ երւզ երիմի տէօրթ , Պէնի Հարիֆ՝
25 երւզ օն իբի , Պէնի ձիպօն՝ տօգաւն պէշ ,
26 Բիճալ Ե Պէյթլէհէմ իլէ Նէթօֆա՝ երւզ
27 սէքաւն սէքիզ , Բիճալ Ե Անաթօթ՝ երւզ
28 երիմի սէքիզ , Բիճալ Ե պէյթ ի՝ Ալգամէթ՝
29 գըրգ իբի , Բիճալ Ե Գիրեաթ-Ետ'արիմ վէ
Փէֆիրա վէ Պէէրօթ՝ ետի երւզ գըրգ իւշ ,
30 Բիճալ Ե Բամա վէ Ճէպա՝ ալթը երւզ երի-
31 մի պիր , Բիճալ Ե Միսմա՝ երւզ երիմի իբի ,
32 Բիճալ Ե Պէյթլէ վէ Այ՝ երւզ երիմի իւշ ,
33 Բիճալ Ե Նէպօ ի ախէր՝ էլլի իբի , (31) Պէնի
'Եյլամ՝ Ե ախէր՝ պին իբի երւզ էլլի տէօրթ :

35 Պէնի Հարիմ՝ իւշ երւզ երիմի , (36) Պէնի
37 Էրիհա՝ իւշ երւզ գըրգ պէշ , Պէնի Լօտ վէ
Հաոթիտ վէ Օնօ՝ ետի երւզ երիմի պիր ,
38 Պէնի Սէնա՝ իւշ պին տօգաւն երւզ օ-
թուզ իտի :
39 Վէ քէահիլէր՝ Եհշու՝ խանէտաննտանն
օլարադ պէնի Ետա'նա տօգաւն երւզ եթ-
40 միշ իւշ , Պէնի Իմէր պին էլլի իբի , (41) Պէ-
նի Փաշհուր պին իբի երւզ գըրգ ետի ,
42 Պէնի Հարիմ՝ պին օն ետի իտի :
43 Լալիլիլէր , պէնի Հօտալէտանն օլարադ
պէնի Եհշու՝ վէ Գատմիէլ՝ եթմիշ տէօրթ
իտի :
44 Մուգանիլէր՝ պէնի Ատաֆ օլարադ երւզ
45 գըրգ սէքիզ իտի : Գափուշըր՝ պէնի Դալ-
լուամ , պէնի Աթէր , պէնի Թալմօն , պէնի
'Ագուպ , պէնի Հաթիթա , պէնի Դօպոյ ,
Երւզ օթուզ սէքիզ իտի :
46 Նաթիլիմ՝ պէնի Սիհա , պէնի Հոտու-
47 ֆա , պէնի Թապպա'օթ , Պէնի Գէյրօս ,
48 պէնի Սի'ա , պէնի Փատօն , Պէնի Լէպանա ,
49 պէնի Հոտապա , պէնի Ուլմայ , Պէնի Հա-
50 նան , պէնի ձիտալէ , պէնի ձահար , Պէնի
51 Բա'այա , պէնի Բեսին , պէնի Նէգօտա , Պէ-
նի ձաղգամ , պէնի 'Ուզգա , պէնի Փասէհ ,
52 Պէնի Պէսայ , պէնի Մէ'ուշիմ , պէնի Նէ-
53 ֆիշէսիմ , Պէնի Պադպուզ , պէնի Հագու-
54 ֆա , պէնի Հարհուր , Պէնի Պասիթ , պէնի
55 Մէհիտա , պէնի Հարշա , Պէնի Պարգօս ,
56 պէնի Սիսերա , պէնի Թամահ , Պէնի Նէսիհ ,
պէնի Հաթիթա իտի :
57 Պէնի 'ապիտ ի Սիւլէյման , պէնի Սօթայ ,
58 պէնի Ոօֆէրէթ , պէնի Փէրիտա , Պէնի Ետ-
59 լա , պէնի Տարգօն , պէնի ձիտալէ , Պէնի
Շէֆաթեա , պէնի Հաթիթիլ , պէնի Փօքէ-
60 րէթ-տասապայիմ , պէնի Ամն իտի . Պիլ-
ճիւմէ Նաթիլիմ իլէ պէնի 'ապիտ ի Սիւ-
լէյման իւշ երւզ տօգաւն իբի իտի :
61 Վէ Թէլմէլահ վէ Թէլհարշա վէ Բէրուպ
վէ Ատտօն վէ Իմէրտէն չըգալ տա խանէ-
տանլարընը վէ նէսէպլէրինն ետ'նի Խարայէլ-
տէն օլարադընը կէօթէրմէյէ միւգթէտիբ
62 օլմայանլար պուշլար իտի . Պէնի Տէլուեա ,
պէնի Թօպիյա , պէնի Նէգօտա ալթը երւզ
63 գըրգ իբի իտի : Վէ քէահիլէրտէն պէնի
Հապաեա պէնի Գօս , պէնի Պարզիլայ , քի
ձիլ'ապի Պարզիլայըն գըղալընտանն պիրին
թէգէվիլիւ էթմիշ վէ աշիլին իսմիլէ միւ-
64 սէմմ օլմուշ տըր : Պուշլար քէնտի նէսէպ
գայալարընը խանէտանլարընա գայտ օլու-
նանլար տրտարնտա տրտարընը իսէ տէ , պու-
լունմատը . վէ գայր ի Թահիր 'ատա օլու-
շարադ քէհանէթտէն իրաւճ օլունտըր :
65 Վէ Թիւրշաթա աշիլէր՝ թա Ուրիմ վէ Թուամ

- միմ ինչ պիր քեաճին զուհուր էտինճէյէ տէկին ագաթս չէյէրաէն եէմէմէրինի էմր էյէլէտի :
- 66 Պիւթիւն ճէմա'աթ գըրգ իքի պին իւչ
- 67 եիւզ ալթմըլ քիշիտէն 'իպարէթ իտի : Վէ տախի գուլ վէ ճարիյէլէրի եէտի պին իւչ եիւզ օթուզ եէտի Նէֆէր իտի : Վէ արաւարընտա իքի եիւզ գըրգ պէշ մուղաննի
- 68 վէ մուղաննիյէլէրի վար իտի : Աթլարը եէտի եիւզ օթուզ ալթը վէ գաթըրլարը իքի
- 69 եիւզ գըրգ պէշ, Վէ տէվէլէրի տէօրթ եիւզ օթուզ պէշ վէ մէրքէպլէրի ալթը պին եէտի եիւզ եիրմի իտի :
- 70 Վէ խանէտան ըու'էսասընտան պա'ղըսը իշ իշիւն 'ախէ վէրտիլէր : Թիրշաթա խաղինէյէ պին տիրճէմ ալթուէն, էլլի քեասէ վէ պէշ եիւզ օթուզ քեաճին գամիսի վէրտի :
- 71 տի : Վէ խանէտան ըու'էսասընտան պա'ղըսը ի'մալալթ խաղինէսինէ եիրմի պին տիրճէմ ալթուէն վէ իքի պին իքի եիւզ մընա
- 72 կիւմիւշ վէրտիլէր : Վէ գալմըն պագըւ.կիտինի վէրտիլէրի եիրմի պին տիրճէմ ալթուէն վէ իքի պին մընա կիւմիւշ վէ ալթմըլ
- 73 եէտի քեաճին գամիսի իտի : Պէօյէճէ քեաճինէր վէ Լափիլիէր վէ գափուճըլար վէ մուղաննիլէր վէ գալմտան օլանլար վէ Նաթինիմ վէ պիւթիւն իարայէլ շէնլէրինտէ սաքին օլտուլար : վէ եէտինճի պ'կէլտիյին տէ պէնի իարայէլ քէնտի շէնլէրինտէ պուրունարը :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ գալմըն քեաճիքէտի շախս ը վաճիտ կիպի Սու գափուսը էօնիւնտէ վազը' մէյտանտա թէճէմիւ' էտիպ' ՐԱՊԱՐՆ իօրալէէ էմր էյէլէտիյի Մուսանըն թէվըաթ քիթալընը կէթիւմէտի իշիւն քեաթիպ 'Էղըսա
- 2 յա սէօյէտիլէր : Վէ քեաճին 'Էղըսա եէտինճի ոյըն պիրինճի կիւնիւնտէ ճէմա'աթըն ըրիճալ վէ նիսասը ինչ տինկիլէյիպ անկլամալա միւգթէտիր օլանլարըն ճիւմէտի ճուղը
- 3 ըրնա թէվըաթը կէթիլէրտի : Վէ Սու գափուսը էօնիւնտէ վազը' մէյտանտա սապաճաան էօյլէյէ գաստար ըրիճալ ինչ նիսանըն վէ անկլամալա միւգթէտիր օլանլարըն ճուղընընտա անտէն գրա'աթ էյէլէտի : պիւթիւն գալմտալի թէվըաթ քիթալընտա իտինկէմէքտէ իտիլէր :
- 4 Վէ քեաթիպ 'Էղըսա մախսուսէն պու իշ իշիւն եափմըլ օլտըլարըն ախշապ մէնպէր իւզէրինտէ տուրտու : վէ Մաթթիլէտա վէ Շէմա' վէ 'Անտա վէ Ուրիյա վէ Հիլգիյա վէ Մա'ասէեա անըն սաղընտա, վէ փէտտեա վէ Միշաէլ վէ Մալքիյա վէ Հաշու' վէ Հաշպատանտ

- վէ Չաքարեա վէ Մէշուլլամ' անըն սօլընտա
- 5 տուրտուլար : Վէ 'Էղըսա ճէմի' ի գալմտան եիւքսէք եէրտէ տուրմաղլէ պիւթիւն գալմըն կէօղլէրի էօնիւնտէ քիթապը աշտը : վէ անը աշտըղը կիպի քեաճիքէ ի գալմ' ոյադ-
- 6 տա տուրտու : Վէ 'Էղըսա Ալլաճ ը 'աղիմ' օլան իէճօվալա ճամտ ու սէնա էթտիյինտէ պիւթիւն գալմ' էյէրինի գալարարագ' Ամին, Ամին տէտիլէր : վէ պաշարընը էյիպ եիւզիւ գօյուն օլարագ ՐԱՊԱՐՆ սէճտէ էթտի-
- 7 լէր : Վէ եէշու' վէ Պանի վէ Շէրէպէա վէ եամին վէ 'Ագգուպ վէ Շապպըթոյ վէ Հօտիյա վէ Մա'ասէեա վէ Գէլիլթա վէ 'Աղարեա վէ Եօղապատ վէ Հանան վէ փէլտեա վէ Լափիլիէր շէրի'աթը գալմա անկլատըլար իտի : գալմ' տախի եէրլէրինտէ ոյադտա
- 8 տուրտուլար : Վէ քիթապտան' եանի Ալլաճն թէվըաթընտան վաղըճէն օգուլապ' մա'նտաընը վէրէրէք օգուաըլարընը պէյան էթտիլէր :
- 9 Վէ Նէճէմեա' (օ Թիրշաթա տըր) վէ քեաճին վէ քեաթիպ օլան 'Էղըսա վէ գալմա թա'լիմ' էտէն Լափիլիէր ճէմի' ի գալմա խիթապէն' Պու կիւն Ալլաճնըլ ՐԱՊԱՐՆ մուգատա տէ' տիր, մաթէմ' էթմէյինիլ վէ աղլամալընը' տէտիլէր : զիրա քեաճիքէ ի գալմ' թէվըաթըն քիլիմաթընը իշիլթալէրինտէ
- 10 աղլատըլար : Վէ անլէրէ խիթապէն' կիտիպ եաղըլ շէյլէր եէյինիլ վէ թաթըլ շէյլէր իշիլիլ, վէ Տիլ թէտարիքի օլմայանլարա ճիսսէլէր կէսնտէրինիլ : չիւնքի պու կիւն Րապպըլգա մուգատտէա տիր : մաճըն օլմայընըլ, զիրա ՐԱՊԱՐՆ պուլարընըլ մէտէրէթ
- 11 սիլիքն գուլվէթիլիլ տիր' տէտի : Պէօյէճէ Լափիլիէր' Սիւքիլթէտինիլ, զիրա պու կիւն մուգատտէա տիր : մաճըն օլմայընըլ' տէյէրէք, գալմըն քեաճիքէտի 'սիւքիլթ էթ-
- 12 տիրտիլէր : Օլ զէման պիւթիւն 'գալմ' եէյիպ իշմէյէ վէ ճիսսէլէր կէսնտէրիպ պէօյիւք պիր շէնլէք էթմէյէ կիթտիլէր : զիրա քէնտիլէրէ պէյան օլանտան քէլիմաթը անկլատըլար :
- 13 Վէ իքինճի 'կիւնտէ պիւթիւն գալմըն խանէտան ը'իտիլիլ ինչ քեաճինլէր վէ Լափիլիէր' թէվըաթըն քէլիմաթընը անկլամագիւզըն քեաթիպ 'Էղըսանն եանընա թէճէմիւ'
- 14 էթտիլէր : Վէ անլէր' Պէնի իարայէլ եէտինճի ոյըն պայրամընտա խայմէլէրտէ իգամէթ էթ-
- 15 սինլէր, Վէ մուճարըրէ պտըղը իւզըն խայմէլէր եափմագ իշիւն' Տաղա չըգըլ' զէյթուէն աղաճը տալարը վէ եաղ աղաճը տալարը վէ մէրսին աղաճը տալարը վէ խուրմա աղաճը տալարը վէ սըգ աղաճ տալարը կէթիլէրինիլ' տէյէրէք պիլ ճիւմէլ շէնլէրինտէ վէ եէրուշալիման ի-

լան էլծտինյէր՝ ԹէյիւՄուսաննն վարթարյլէ
 16 ԲԱՊՊԸՆ ԵՄԻ Էյլէտիյինի թէվլարթ իչինտէ մու-
 րի կէթիրտիյէր, վէ Տէր քէսքէնաի խանէսինին
 տամընտա վէ Տալլըսընտա վէ պէյթ Ուլլաճն
 Տալլըսընտա վէ Սու գափուսը մէյտաննտա,
 17 քէնտիլէրինէ խայմէլէր եափալար: Վէ Է-
 սարէթտէն 'ալտէթ Էտէնյէրին պիւթիւն ճէ-
 մա'աթը խայմէլէր եափալ' խայմէլէր ալթըն-
 տա օթուսընտա: զիրա Եէշու' իպն ի 'Նու-
 նըն կիւնյէրինտէն օլ կիւնէ տէկին պէնի իս-
 18 րայլէ պէյլէ իծրա Էթմէմիլյէր իտի: Վէ զի-
 յատէսիյլէ 'ալիմ' մէտէրէթ օլտու: Վէ
 իլք կիւնտէն սօն կիւնէ գաւտար Տէր կիւն
 Ալլաճն թէվլարթ քիթապընտան գրա'աթ
 օլտուսը իտի: Վէ ետի կիւն պայրամը թու-
 թուպ, սէքիլէնճի կիւնտէ Էմր օլտուսըլը
 իւզլէ ճէմա'աթը 'ալիմէ վուզուս' պուլտու:

ՊԱՊ 9

1 Վէ պու սյըն եիրմի տօրտիւնճիւ կիւ-
 նիւնտէ պէնի իսրայլէ իւզլէրէրինտէ թօփ-
 2 րազ վէ չուլ օլտըլը Տալթ' օրուճը պուլու-
 նտազ թէճէմիլ' Էթտիլէր: Վէ իսրայլէ
 նէպի Էճնէպիլէրին ճիւմէսինտէն սյըլլար,
 վէ սուրուպ քէնտի կիւնաճարը իլէ Էճ-
 տալարընն 'իսեանլարըն իգրար Էթտիլէր:
 3 Վէ եերլէրինտէ սյազտա տուրուպ' կիւնիւն
 պիր րուպ Է միւտտէթ քէնտիլէրին Ալլաճն
 օլտն ԲԱՊՊԸՆ թէվլարթընտան օգուտուլար,
 վէ Դիլէր պիր րուպընտա քէնտիլէրին Ալ-
 4 լաճն օլտն ԲԱՊՊԸ իգրար վէ 'իպատէթ Էթ-
 տիլէր:
 4 Վէ Լալիլի Եէշու' վէ Պանի վէ Գատ-
 միլէ վէ Շէպանեա վէ Պուճնի վէ Շէրէպեա
 վէ Պանի վէ Գէնանի մինպէր իւզլէրինտէ
 տուրուպ' իլաճարը օլտն ԲԱՊՊԸ պիւլէնտ
 5 ալաղլէ տու'ա Էթտիլէր: Վէ Լալիլի Եէ-
 շու' վէ Գատմիլէ վէ Պանի վէ Շաշապնիւն
 վէ Շէրէպեա վէ Շօտիյա վէ Շէպանեա վէ
 Գէթաճեա տէտիլէր քի' Գալլընըզ, Սլ-
 6 լաճնըզ ԲԱՊՊԸ մին Էլ Էզէլ իլ Էլ Էպտ
 Տամտ ու սէնա Էյլէյինիլ: Վէ իմ' ի ճէ-
 լիլին միւպարէր, վէ քէտֆֆէ ի Տամտ ու
 թէնպիլտէն միւթա'ալ օլտու: Սէն, Էա-
 7 լընըզ սէն Եէժօլա սըն. սէմա վէ սէմա իւս
 սէմալաթ իլէ քէտֆֆէ ի ճիւնուտըն վէ զէ-
 մին իլէ անտէ պուլուսնըն ճիւմէսինի վէ
 տէրեալար իլէ անլէրտէ օլտալարըն քէտֆ-
 ֆէսինի խայլ, վէ ճիւմէսինի Տըֆլ Էտէն
 սէն սին. վէ ճիւնուտ իւս սէմալիլէ սանա
 7 'իպատէթ Էտէր: Վէ Ապրամը ինթիսապ

իլէ անը Գիլտանիլէրին Ուր շէհրինտէն չը-
 8 գարըպ' անա Ապրաճաթ թէտիլէ Էտէն ԲԱՊՊ
 Ալլաճ սէն սին. Վէ անն գալպինի Տուզու-
 րընտա սատրգ պուլուպ, Գէն'անի վէ Շիթթի
 վէ 'Աթօրի վէ Փէրիլի վէ Եէպուսի վէ ճէրճա-
 շիլէրին տիյարընը անն նէպինէ վէրմէք իւզ-
 9 րէ, անն իլէ ագտ Է 'աճա Էյլէտին վէ քէ-
 լալմընը իծրա Էթտին. զիրա սէն 'աթիլ սին:
 Վէ Մըսըրտա Էճտալարմըզըն մէշազալթընը
 կէօրիւպ' Պաճն Է Աճմէրաթ Ֆէրեսալթըրինի
 10 իչիթտին. Վէ Ֆիր'օն իլէ ճէմի' ի պէն-
 տէկեանը վէ տիյարընըն պիլ ճիւմէլէ Էճա-
 լի'ի իւզլէրինտէ 'ալալմէթլէր վէ միւ'ճիլէ-
 լէր կէօթէրտին. զիրա 'ալէյլէրինէ մաղ-
 11 րուրանէ Տարէքէթ Էթտիլթըրինի պիլտին,
 վէ պու կիւն օլտըլը կիպի քէնտիլէ նամ'
 12 գազանտըն. Վէ Էօնլէրինտէ տէնիլի շազգ
 Էթտին, անլէր տալի տէնիլի օրթտընտա
 գուրու եէրտէն կէշտիլէր. վէ անլէր թա'ա-
 13 զիպ Էտէնլէրի տէրին սուլարա թաշա 'ալ-
 14 Էր կիպի իւճճէլէ աթտըն: Վէ անլէր կիւն-
 տիւզ պուլուլթ 'ամուսըլլէ, կէճէլլին տա-
 խի կիտէճէլթըրի Էօլը թէնվիլ Էթմէք իլիւն
 աթէշ 'ամուսըլլէ տէլալթէ Էյլէտին:
 15 Վէ սէն թուր ի Սինայէ նալիլ օլտուպ,
 անլէր իլէ սէմաւան միւքեալմէ Էյլէտին,
 վէ անլէրէ աճքեամ Է միւսլապիմէ վէ շէ-
 16 րայի' ի Տազիլիլի վէ գալանիլի վէ Էվամիր ի
 Տատանէ վէրտին. Վէ անլէրէ սէպլթ ի մու-
 17 գատտէսինի պիլտիլիպ, գուլըն Մուսա վարթ-
 թալթըլլէ Էվամիր վէ գալանիլի վէ շէրի'ա-
 18 թը պուլուրտըն. Վէ ածքալարընտա ան-
 լէրէ սէմաւան Էքմէք ի'թա Էտիպ, սուսա-
 տըլարընտա գալաւան սու իլարաճ Էթտին.
 վէ անլէրէ վէրմէքիլի եէմինիլ վա'տ Էյլէտի-
 19 յին տիյարը թէվլէրիւս Էթմէք իւզլէ կիթ-
 մէլէրի իլիւն Էմր Էյլէտին:
 20 Լաքին անլէր վէ Էճտալարմըզ մաղրուրա-
 նէ Տարէքէթ Էտիպ' պըյուլարընը սէրթլէշ-
 տիրէրէք սէնին Էվամիրինի տինկէմէտիլէ:
 21 Վէ տինկէմէքտէն իմթինա' Էտիպ' արալա-
 րընտա իծրա Էյլէտիլին միւ'ճիլէլէրի թէղէք-
 քիւր Էթմէտիլէր. անճազ պըյուլարընը
 սէրթլէշտիրիպ' 'իսեանլարընտա Էտարէթլէ-
 22 րինէ 'ալալթ իլիւն պիր իլ'ս նասպ Էթ-
 տիլէր. ամմա սէն զաֆուր վէ լա'ուֆ ու
 րաճիմ վէ սապուր վէ 'ինայէթի քէսիր պիր
 23 իլաճ օլտըլընտա անլէրի թէրք Էթմ-
 24 տին. Վէ քէնտիլէրինէ տէօքմէ պուզաղը
 եափըպ' Սէնի Մըսըրտան չըգարան իլաճն
 պուսըր' տէյերէք Է'նի զէյաւտէսիլլէ թաճ-
 25 Գիր Էթտիլթըրինտէ պիլէ, Սէն մէրաճիմ ի
 քէսիրէն իլէ անլէրի պէրիլէտէ թէրք Էթ-
 մէտին. վէ կիւնտիւզ Էօլտա անլէրէ տէլա-

- լեթ էտէն պուլուլթ 'ամուտը, վէ կեճէլէյն
կիտէճէլէրի եօլը թէնվիը էտէն աթէշ 'ա-
- 20 մուտը անլէրտէն պլըրմատը : Վէ անլէրին
թա'լիմի իչիւն թուհ Ը քէրիմիին իհսան
էթտին, վէ աղըղլարընտան սէնին մէննիլի
տիրիղ էթմէլէրէք՝ սուսաղըղլարընտա ան-
- 21 լէրէ սու վէրտին : Վէ պէրըլէտէ գըրգ
սէնէ անլէրի պէսլէտին . պիր շէյէ մուհ-
թաճ օլմայը պլիսէլէրի էքիմէտի վէ ա-
- 22 յաղլարը գապարմատը . Վէ անլէրէ մէմալէք
իլէ ագվամ՝ վէրիպ հուսուտլարընը թադտիր
էլլէտին . անլէր տախի Սիհճոն տիյարընը եա՝
նի շէշպօն մէլլէրինին ախարընը վէ Պաշան
մէլլի 'Օճն տիյարընը թէվէրիւս էթտին-
- 23 լէր : Էվլատլարընը տախի սէմալաթըն երւ-
տըղլարը կիպի թէքօրի էթտին, վէ կիտիպ
անը թէվէրիւս էթմէլէրի իչիւն էճաուտա-
ընտա վա'տ էլլէտիյին տիյարա անլէրի կէ-
- 24 թիրտին : Վէ էվլատլարը կիրիպ օլ տիյա-
րը թէվէրիւս էթտիլէր . սէն տախի անլէ-
րին էճնիւնտէն տիյարըն էհալիօր օլան քէն-
'անիլէրի թէղիլ էտիպ, իսթէտիլէրի
վէճհէլէ անլէրէ եափմագ իւզըն անլէր իլէ
մէլլէրիլին վէ տիյարըն էհալիսին էլլէ-
- 25 րինէ թէսլիմ՝ էլլէտին : Անլէր տախի
միւսթաճէմ՝ շէհրէր վէ միւնպիթ պիր տի-
յար զապթ իլէ՝ քէսրէթ իւզըն հէր կէճնէ
նի՝մթ իլէ տօլու խանէլէր վէ գաղըմըշ
գուլուար վէ պաղլար վէ գէլթուլըղլար վէ
մէլլէտար աղաճլարը թէմէլլէք էթտիլէր .
վէ եէլիպ տօլուլարը վէ սէմիլէնտիլէր վէ
պէրէքեաթ Ը քէսմիլէն իլէ միւթէլէզըղ
օլտուլար :
- 26 Լաքին անլէր սէրէշ վէ սանա 'ասի
օլուպ շէրի՝աթընը տըգալարընտ աթա-
րագ, անլէրի սանա ըիւճու՝ էթտիրմէք ի-
չիւն շէհատէթ էտէն փէյղամպէրլէրինի
գաթլ էտիպ՝ սէն զիյատէսիլլէ թահգիր
- 27 էթտիլէր : Սէն տախի անլէրի տիւշմէնլէ-
րինին էլլէրինէ թէսլիմ՝ էթմէքլէ, պուհ-
լար՝ անլէրի թաղիլէր էթտիլէր . վէ հիյն ի
մուղայագալարընտ սանա ֆէրեատ էթտիլ-
լէրինտէ, սէն սէմատան իսթիմա՝ էտիպ՝ մէ-
րահիմ ի քէսիրէնէ կէօրէ անլէրէ իւլաղքետը-
լար իհսան էթտին . պուհլար տախի անլէրի
տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն իւլլատ էլլէտի-
- 28 լէր : Լաքին անլէր իսթիրահաթ էտինճէ՝
եինէ 'ինաիլտէ քէօթիւ օլանը իլլէտիլէր .
սէն տախի անլէրի տիւշմէնլէրինին էլլէտէ
պրաղտըն, վէ պուհլար անլէրէ մուսալլաթ
օլտուլար . վէ եինէ սանա ֆէրեատ էլլէտիլ-
լէրինտէ, սէն անլէրի սէմատէն իսթիմա՝
էտիպ՝ մէրահիմինէ կէօրէ անլէրի տէֆ'աթլէ
- 29 իւլլատ էլլէտին : Վէ անլէրի շէրի՝աթընտ

- ըիւճու՝ էթտիրմէք իչիւն անլէրէ շէհատէթ
էթտին իսէ տէ, անլէր մաղըուր օլուպ էվա-
միրիլէ իթա'աթ էթմէտիլէր, անճագ ահ-
քէսմիլտ գարըն կիւնահ իլլէտիլէր, (անլէ-
րի իճրա էտէն տաթմ՝ անլէր իլէ եաղայա-
ճագ տըր,) վէ սոնղլարընը իթա'աթ ահ-
մէլէրէք՝ անճագ պօյուլլարընը սէրթլէշտի-
- 30 րիպ միւթի՝ օլմատլար : Վէ նիչէ սէնէլէր
անլէրէ թէ՛ննի էտիպ՝ թուհըն վաթթատըյլէ
փէյղամպէրլէրին եէտիլլէ անլէրէ շէհատէթ
էթտին իսէ տէ, եինէ գուլագ վէրմէտիլէր .
պու էճտէն անլէրի տիյարալարըն էհալիլէրի-
- 31 նիս էլլէրինէ թէսլիմ էլլէտին . Ֆագաթ մէ-
րահիմ ի քէսիրէն իգթիղատընտ անլէրի քիւլ-
լիյէն հէլլաք վէ թէք էթմէտին, զիւրա սէն
- 32 րա'ուֆ վէ րահիմ՝ Ալլահ սըն : Վէ շիմոի՝
եա՝ Ալլահ Ը 'աղիմ՝ վէ գատիր վէ հէյպէթլի
վէ հաֆըղ Ը 'ահտ ու 'ինայէթ օլան Ալլա-
հըմըղ, միւլուք Ը Աղաճըն էյաթընտան պու-
կիւնէ գատար միւլուք վէ րու՛եսա վէ քէհէնէ
վէ փէյղամպէրլէր վէ փէտէրլէրիլիլ իլէ գալլ-
մընըն քէսաֆէթի իւզըրինէ իսապէթ էտէն
մէշագգաթ սէնին հուզուրընտա աղ կէօ-
- 33 րիւնէսին : Լաքին իւզըրիմիլլէ իսապէթ է-
տէնին քէսաֆէթիսինտէ սէն 'ատիլ սին, զի-
րա սէն հաղգ իւզըն իճրա էթտին, պիր իսէ
- 34 քէօթիւլլէք իլլէտիլէր : Միւլուք վէ րու՛եսա
վէ քէհէնէ վէ փէտէրլէրիլիլ տախի շէրի՝աթը-
նը իճրա էթմէլիպ էվամիրիլիլ վէ անլէրէ էթ-
- 35 տիլին շէհատէթլէրինի տինկէմէտիլէր . Վէ
հիյն ի հիւքիւմէթլէրինտէ, անլէրէ իհսան
էթտիլին պէրէքեաթ Ը քէսիրէտէ վէ վէր-
տիլին վասի՝ վէ միւնպիթ տիյարտա սանա
խրտմէթ էթմէլիպ՝ ա՛մալ Ը ֆաթիտէլլէրին-
- 36 տէն կէրի տէճնմէտիլէր : Իշթէ պիղ պու-
կիւն գուլար իղ . պլիլ, մէլլէսինի վէ պէ-
րէքեաթընը եէմէլէրի իչիւն էճաուտըմըղա
- 37 վէրտիլին տիյարտա իշթէ գուլար իղ . Վէ
կիւնահլարըմըղտան տօլլար իւզըրիմիլլէ նասպ
էլլէտիլին վէլլէրէն մահաուլաթ Ը քէսիրէ
կէթիլիլ . վէ անլէր ճէսէտիլէրիլիլ վէ հայ-
վանաթըմըղ իւզըրինէ իսթէտիլլէրի կիպի
թէսալլիլ էտէրլէր . պիղ տախի պէօյիւք
- 38 մուղայագատա իղ : Վէ պուհլար ճիւմէսին-
տէն տօլլար գալլիյէն 'ահտ էտիպ թահրի է-
տէրիլ . վէ րու՛եսա իլէ Լալիլիլլէր վէ քէա-
հինլէրիմիլլէ անը թէմհիլ էտէրլէր .

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ թէմհիլ էտէնլէր՝ թիրշաթա Նէհէմես
2 իպն ի շաքալեա վէ Սիտգիյա, Սէրաեա,
3 'Աղարեա, Էրէմա, Փաշհուր, Ամարեա,
4 Մալքիյա, Հաթթուշ, Շէպանեա, Մալ-

5 լուբ, Հարիմ, Մերիմօթ, Օպատեա, (6) Տա-
7 նիւ, Հիննեթօն, Պարուբ, Մէշուլամ,
8 Ապիյա, Միյամին, Մաաղեա, Պիշայ,
9 Շեմաեա, (պուշար քեաճինէր իտի) ։ Վէ
10 Լափիլէր՝ Եշու՛ իպն ի Ազանեա, Պիննույ,
11 Գեհիլէր Դեպանեա, Հօտիյա, Գեիլթա,
12 Գեհիլ, Զարբուր, Դեհեպեա, Դեպանեա,
13 Հօտիյա, Պանի, Պեհինու. (14) Գալմիւր Բե-
14 իսէրի փարօշ, փաճաթ-մուսպ, 'Ելլամ,
15 Զաթթու, Պանի, Պուշնի, 'Ազմատ, Պե-
16 պայ, Ատօնիյա, Պիզուպ, 'Ատին, (17) Ա-
18 թէր, Հիզիւյա, 'Ազուր, Հօտիյա, Հա-
19 շու, Պեպայ, Հարիֆ, 'Անաթօթ, Դեպայ,
20 Մաճֆի'աշ, 'Մէշուլամ, Հէգիւր, (21) Մէշու-
22 պէ, Սաուգ, Եատու՛, փէլթեա, Հա-
23 նան, 'Անաեա, Հօշա՛, Հաննեա, Հաշ-
24 շուպ, Հալլօհէշ, փիլլա, Դօպէգ, (25) Բեհու-
25 շապան, Մաաեեա, Աիւիյա, Հանան,
27 'Անան, Մալուբ, Հարիմ, Պա'անա իտի ։
28 Վէ գալմիւր պաղբայեօ՛ քեաճինէր վէ
Լափիլէր վէ գափուճըլար վէ մուգաննիւր
վէ Կաթինիմ վէ շերի'աթ Ուլաս իշին ու
տիյարարն եճալիւրինտէն այրուլարն վէ
քառֆֆէի վէ զէվէլէրիլէ օղուլարն վէ
գըզլարն՝ եա'նի տէրք ու ֆէճմ էտեպիլէն-
29 լէրին ճիւմէսի, Ալասն գուր Մուսանն
էտիլլէ վէրիլէն շերի'աթ Ուլաստ սիւլաբ
էտիլլ, Բապըմըլ օլան Եեհօլանն պիլ
ճիւմէ էվամիւր վէ աճքեամ վէ գալմիւրի-
նի ճըֆը ու իճրա էթմէք իւզրէ, քէնաիլէ-
րին քիւպերատան օլան պիրատէրիլլէ
միւթթէճիտ օլարագ, լա'նէթ իլէ եեմին
30 էթտիլլէր ։ Վէ գըզլարմըլ տիյարն եճա-
լիսին վէրմէլիպ, անլէրին գըզլարնն օղու-
31 լարմըլ տլմամագ իշին, Վէ տիյարն ե-
ճալիսի սէպիլ կիւնիւնտէ սաթմագ իշին
էշեա ետիստ պիր նէվ՝ մէ'քիւլթ կէթիւ-
տիլլէրինտէ, եեվմ ի սէպիլ եա եեվմի մու-
գատտէտէ անլէրտէն սաթմուս ալմամագ, վէ
եէտինճի սէնէլի վէ ճէր տէյին թալէպ օլու-
մասնը թէրք էթմէք իշին Բե'ահգիւ- Ելլե-
32 րի ։ Վէ Ալասնմըլ պէյթինին խըմէթի
իշին՝ եա'նի ճուզուր եթմէլի վէ տա'իմի էք-
մէք թագաթիւսի վէ տա'իմի մուճրագա վէ
եեվմ ի սէպիլ իլէ այպալըլար վէ մու'այլէն
պայրամար վէ մուգատտէս շէլլէր վէ Իսրայէ-
լէ քէֆարէթ օլմագ իւզրէ օլան կիւնաճ գու-
պանար վէ Ալասնմըլ պէյթինին պիւթիւն
33 իշի իշին, Սէնէվի պիրեր սիւլ ի մըսպալ
վէրմէք իւզրէ քէնաթիլլէ գանուս գօտուգ ։
34 Վէ շերի'աթ մուճարէր օլարըլ իւզրէ Ալ-
լասնմըլ Բաղլուս մէզպաճ իւզրէրինտէ եազ-

մագ իշին օտուս թագաթիւսին սէնէ պէ սե-
նէ մու'այլէն վագըլթարտա, խանէտանլարմը-
ղա կէօրէ Ալասնմըլ պէյթինէ կէթիւրիլլէ-
սի խուսուսընտա քեաճինէր իլէ Լափիլէրէ վէ
35 գալմիւր գուր'ա աթագ, Վէ թօփաղմըլ
թուրֆանտալարն վէ ճիւմէաղաճլարն մէյ-
վէսինին թուրֆանտալարն սէնէ պէ սէնէ
36 պէյթ Ուլաստ կէթիւրիլլէ, Վէ շերի'աթ մու-
մուճարէր օլարըլ իւզրէ օղուլարմըլ վէ
ճալմանլարմըլ իլէ տօղմուլարն վէ սը-
ղըրլար իլէ գոյունլարմըլ իլէ տօղմուլար-
նը Ալասնմըլ պէյթինէ, Ալասնմըլ
պէյթինտէ խըմէթ էտէն քեաճինէր կէ-
37 թիւրմէյէ, Վէ խամուլարմըլ թուրֆանտա-
սըն վէ թագաթիւսիլլէ եա'նի ճէր նէվ՝ ա-
ղաճն մէյվէսինի, վէ շերապ վէ եաղք քեաճի-
լէրէ՝ Ալասնմըլ պէյթինին օտալարն,
վէ Լափիլէրին՝ պիլ ճիւմէ գըր'աթ շէճը-
լէրիլլէն 'իւշիւրիլլէն տլմարըլ իշին թօփ-
րաղմըլ 'իւշիւրիլլէ Լափիլէրէ կէթիւրիլլէ
38 Բե'ահգիւ- Ելլե-րի ։ Վէ պէնի Հարուստան
օլան քեաճին՝ Լափիլէրին 'իւշիւրիլլէ Լա-
փիլլէր իլէ ճիստէտար օլաճագ, վէ Լափիլ-
լէր 'իւշիւրիլլէ 'իւշիւրիլլէ Ալասնմըլ պէյ-
թինէ՝ խաղին օտալարն կէթիւրիլլէրէ,
39 Զիրա պէնի Իսրայէլ վէ պէնի Լափիլ
պուղ-
տայ վէ շերապ վէ եաղ թագաթիւսին
մագաթին էտէվաթ վէ խըմէթ էտէն քեա-
ճինէր վէ գափուճըլար օտալարա կէթիւրիլլէ-
վէ Ալասնմըլ պէյթինի թէրք էթմէյէ-
ճէլիլ ։

ՊԱՊ 11

1 Վէ գալմիւր բու'եսաթ Եերուշալիմտէ սա-
քին օլուու. գալմիւր պաղբայեօ տաթի՛ ճէր
օնտա պիրի կէթիւրիլլէ շէր ի մուգատտէս
օլան Եերուշալիմտէ, վէ տօղուլար
2 տըլար ։ Վէ գալմիւր Եերուշալիմտէ սաթին օլ-
մագ իշին քէնաթիլլէրինտէն ռաղի օլան ա-
3 տէմէրէ խայր տու'ա էթտիլլէ պուշ-
լիմտէ սաթին օլան բու'եսա ի վիլլէթ պուշ-
լար իտի. (վէ Եեհուստ շէճըլէրինտէ պէնի Իս-
րայէլ, քեաճինէր վէ Լափիլլէր վէ Կաթինիմ,
վէ պէնի 'ապիտ Ուիլլայման ճէր սաթմ քէնաթի
միւլթինտէ, շէճըլէրինտէ սաթին օլուուլար ։)
4 Վէ Եերուշալիմտէ պէնի Եեհուստ վէ պէնի
Պէնեմիստէն պա'լուլար սաթին օլուուլար ։
Եա'նի պէնի Եեհուստտան պէնի Յարէտէն
'Ամանա իպն ի Ուզզիյա, իպն ի Զաքար-
եա, իպն ի Ամարեա, իպն ի Շեֆաթեա,
5 իպն ի Մաճալլէլ, Վէ Մաաեեա իպն ի

- Պարուք, իպն ի Քոչոզդէ, իպն ի Հազա-
եա, իպն ի Ստանեա, իպն ի Եօեարիպ, իպն ի
6 Զաքարեա, իպն ի Դելօնի. իպն ի Ֆարեստէն
Երուշալիմէ տաքին օլանլարն ճիւղէտի
տէօրթ երեզ ալթմըշ սէքիզ էսհապ ը գուզ-
վէթ իտի :
- 7 Վէ պէնի Պէնեամին պուշլար՝ եա՛նի
Սալու իպն ի Մէշուլլամ իպն ի Եօ՛ւտ, իպն ի
Փէտանեա, իպն ի Գօլանեա, իպն ի Մա՛ասէ-
8 եա, իպն ի Իթիւլ, իպն ի Իշա՛եա. Վէ ան-
տէն սօնկրա ճապպայ վէ Սալլոյ, ֆէ-հէ-
9 տօգուզ երեզ եիրմի սէքիզ քիշի իտի : Վէ
Եօւլ իպն ի Զիքրի տնկէրին նազըրը իտի .
վէ Եէհուտա իպն ի Սէնուա շէհր իւղէրին.
տէ նալըր ը ասնի իտի :
- 10 Քեահինլէրն Եէտա՛եա իպն ի Եօեա-
11 ըպ վէ Եաքին, Վէ Սէրանեա իպն ի Հիւլի-
յա, իպն ի Մէշուլլամ, իպն ի Սաուուզ,
իպն ի Մէրայօթ, իպն ի Անիթուպ պէյթ
12 Ուլլահն նազըրը իտի . Վէ Պէյթի իւր-
մէթին կէօրէն պիրատէրլէրի սէքիզ երեզ
եիրմի իքի քիշի իտի . վէ Ստանեա իպն ի
Երօհամ, իպն ի Փէլլաւեա, իպն ի Ամէսի,
իպն ի Զաքարեա, իպն ի Փաշհուր իպն ի
13 Մալքիյա, Վէ Խանէտան ըէ՛իլէրի օլան
պիրատէրլէրի իքի երեզ գըրգ իքի իտի . վէ
'Ամաշայ իպն ի 'Աղարէլ, իպն ի Ահազայ,
14 իպն ի Մէշիլլեմթ, իպն ի Իմէր, Վէ Էս-
հապ ը գուզվէթ օլան պիրատէրլէրի երեզ
եիրմի սէքիզ օլուպ՝ նազըրլարը Զապտիւլ
իպն ի Հաճճեաօլիմ իտի :
- 15 Վէ Լալիլիւրտէն Դէմա՛եա իպն ի Հա-
շուպ, իպն ի Սալիգամ, իպն ի Հաշապեա,
16 իպն ի Պուշնի, Վէ Դապպէթայ վէ Եօզա-
պատ, պուշլար Լալիլիւրտէն բու՛հասօրնտան
օլարաք՝ պէյթ Ուլլահն ումուր ը խարիճի.
17 Եսի իւղէրինն նազըրը իտիլէր : Վէ Մաթ-
թանեա իպն ի Միխա, իպն ի Զապտի, իպն ի
Ասաթ Դալանիլէրին նազըրը օլուպ՝ իպա-
տէթտէ շիւքրանիլէթի պաշլայան օ իտի .
վէ պիրատէրլէրի արասընտա սանիսի Պազ-
պուգեա օլուպ, անտէն սօնկրա 'Ապտա իպն ի
Դամա՛ն, իպն ի Զալլ, իպն ի Եէտուլթ ուն
18 իտի : Դէհր ի մուգատտէտէ պուլուան
Լալիլիւրտէն քեաֆֆէսի իքի երեզ սէքսէն
տէօրթ իտի :
- 19 Վէ գափուշըլար 'Ագուպ վէ Թալմն
վէ գափուշըլար պէքէյէն պիրատէրլէրի երեզ
եէթմիշ իքի իտի :
- 20 Վէ Իօրայիլին վէ քեահինլէր իլէ Լալի-
լիւրտէն պազըյէտի Եէհուտան պիլ ճիւղէ
շէհրլէրինտէ հէր քէս քէնտի միրասընտա սա-
21 քին օլուպ : Նաթինիմ տալի 'Օֆէտէ
սաքին օլուպ՝ Սիֆա վէ ճիւղա Նաթինիմ

- 22 իւղէրինն նալըր իտիլէր : Վէ Երուշալիմէ
պուլուան Լալիլիւրտէն նազըրը 'Ուզլի իպն ի
Պանի, իպն ի Հաշապեա, իպն ի Մաթթանեա,
իպն ի Միխա օլուպ, պուտալի պէնի Ասաֆ-
տան օլարաք՝ Պէյթ Ուլլահն ումուրը իւղէ-
րինն նազըրթ էտէն մաղանիլէրտէն իտի :
- 23 Վէ մուգանիլէր եէվմ ի թա՛հինլէրի վէրիլ-
մէսինէ տա՛իր մէլիյին պուշլարա էմրի վար
24 իտի : Վէ պէնի Զէրահ իպն ի Եէհուտա
օլան Փէթահեա իպն ի Մէշեպալէ դալմըն
հէր իշինտէ մէլիյին վէրիլ իտի :
- 25 Վէ պէնի Եէհուտա գարիլէր իլէ անիլ-
րին մէր՝ալէրինտէ՝ եա՛նի Գիրեաթ-արպա՝ իլէ
քէյլէրինտէ՝ վէ Տիպօն իլէ քէյլէրինտէ վէ
26 Եէգապսէլ իլէ քէյլէրինտէ, Վէ Եէշու-
27 տա վէ Մօլատաու վէ Պէյթփալէթտէ, Վէ
Հասար-շուալտա վէ Պիշէպա՝ իլէ քէյլէ-
28 րինտէ, Վէ Սըղազտա վէ Մէքօնա իլէ
29 քէյլէրինտէ, Վէ 'Եյնիմօնտա վէ Սարէ-
30 'ատա վէ Եարմուլթտա, Զանօն վէ 'Ատու-
լամ իլէ քէյլէրինտէ, վէ Լաքիշ իլէ մէր՝ա-
լարնտա վէ 'Աղէգա իլէ քէյլէրինտէ սա-
քին օլուպ : պէյլէճէ Պիշէպա՛տան Հին-
նամ տէրէսինէ տէկին սաքին օլուպ :
- 31 Պէնի Պէնեամին տալի ճէպ՝ատան Միք-
մաշ վէ 'Այա վէ Պէյթիլ իլէ քէյլէրինէ
32 Վէ 'Անաթօթ վէ Նօպ վէ 'Անանեա, (33) Վէ
34 Հասօր վէ Բամա վէ ճիլթալիմ, Վէ Հա-
35 տիտ վէ Սէպօ՛իմ վէ Նէպալլաթ, Վէ Լօտ
վէ Օնօ վէ ճէյհարաշիմ գատար սաքին օլ-
36 տուլ : Վէ Լալիլիւրտէն Եէհուտա իլէ Պէն-
եամինէ Թապսիմ օլուշարլար :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Զէրուպապէլ իպն ի Դա՛ալթիլ վէ Եէշու՝
իլէ պէրապէր չըգան քեահինլէր վէ Լալիլիւր
պուշլար իտի . Սերանեա, Երէմիա, 'Եզրա,
2 Ամարեա, Մալուք, Հաթթուշ, (3) Դէքան-
4 եա, Բէհուա, Մէրէմթ, 'Իտտօ, ճիննէթօ,
5 Ապիյա, Միյամին, Մա՛ատեա, Պիճա,
6 Դէմա՛եա, Եօեարիպ, Եէտա՛եա, (7) Սալու,
'Ամօգ, Հիլիյա, Եէտա՛եա իտի . պուշլար
էյամ ը Եէշու՛տա քեահինլէրին վէ պիրա-
տէրլէրին բու՛հասօր իտիլէր :
- 8 Վէ Լալիլիւրտէն՝ Եէշու՛ վէ Պինուի վէ
Գատմիլ վէ Դէրէպեա վէ Եէհուտա, վէ պի-
րատէրլէրի իլէ պէրապէր թէլմիր իւղէրինէ
9 նազըր օլան Մաթթանեա իտի . Վէ պիրա-
տէրլէրի օլան Պազպուգեա իլէ 'Ուշնի տա-
լի նէվպէլէրինտէ անլէրին գարշըրնտա ի-
10 տիլէր : Վէ Եէշու՛ Եօեադիմի թէվիտ էյլէ-
տի, վէ Եօեադիմ՝ Ելաշիպի թէվիտ էյլէտի,
11 վէ Ելաշիպ Եօեաաա՛ր թէվիտ էյլէտի . Վէ

Եօնատա՝ Ենաթանը թէվիտ էյէտի . վէ Եօ-
 12 նաթան Եատտու՝ թէվիտ էյէտի . վէ Ե-
 յամը Եօնագիմնէ խանէտան ըհիսլէրի օլան
 քեաճինլէր Սէրաեատան Մէրաեա վէ Երէ-
 13 միատան Հանանեա , վէ 'Էգրաեատան Մէ-
 14 շուլամ վէ Ամարեատան Եօճանան , վէ
 Մալլուքտան Եօնաթան վէ Շէպանեատան
 15 Եօնուֆ , Հարիման 'Աման , վէ Մէրոյօթ-
 16 տան Խէլգայ , վէ 'Իտտօտան Զաքարեա վէ
 17 ճիննէթօնտան Մէշուլամ , վէ Ապիլատան
 Զիքրի վէ Մինեամինտէն՝ Մօ'առեատան փիլ-
 18 թայ , վէ Պիլճատան Շամմու՝ վէ Շէմա՝
 19 եատան Եօնաթան , վէ Եօնարիպտան Մաթ-
 20 թանայ վէ Եէտա'եատան 'Ուզգի , վէ Սալ-
 21 լոյտան Գալլայ վէ 'Ամօգտան 'Ապեր , վէ
 Հիլգիլատան Հաշապեա վէ Եէտա'եատան
 Կաթանեալ իտի :
 22 վէ Էյամը Էլէաշիպ վէ Եօնատա՝ վէ Եօ-
 ճանան վէ Եատտու՝տա Լափիլիէր խանէ-
 տան ըհիսլէրի , Ֆարսի Տարիուարն Տիյն ի
 Տիւքիւմէթինէ տէկին քէճէնէ տախի գայլա
 23 օլունտըլար : Պէնի Լափիլին խանէտան ըհ-
 'իսլէրի Էյամը Եօճանան իպն ի Էլէաշիպէ-
 տէկին թէվարիի քիթապընտ գայտ օլուն
 24 տըլար : վէ Լափիլիէրին ըհ'եատը Հաշապ
 եա վէ Շէրէպեա վէ Եէշու՝ իպն ի Գաթմիէլ
 օլունպ պիրաաէրիէրի տախի Ալլաճ առէմի Տա-
 ուաըն էմրի իւզրէ 'արզը Է թէշէքքիւր վէ
 25 թէվարի իչիւն պուշլարն գարշըրնտա սըրա
 սըրա Գաւր-Գաւր էրի : Մաթթանեա վէ Պագ-
 պուգեա վէ 'Օպատեա վէ Մէշուլամ վէ
 26 թալմօն վէ 'Ագգուպ գափուճըր օրէպ՝ գա-
 փու մաղնէնլէրինտէ պէքճիլէք էտէրիէր իտի :
 27 Պուշլար Եօնագիմ՝ իպն ի Եէշու՝ իպն ի Եօ-
 սատագ վէ վարի Նէճէմեա վէ քեաճին վէ
 քեաթիպ օլան 'Էգրանն Էյամընտա իտի :
 28 վէ Եէրուշալիմ սուրընն Տիյնի թագաւի-
 սինտէ պու թագաւիսին սուրուր վէ Տամո ու
 թէսպիճ իլէ վէ զիլ վէ սանթուր վէ թան-
 պուրլար իլէ իճրաը իչիւն Լափիլիէրի , պիլ
 29 ճիւմէ մէքեանլէրինտէն Եէրուշալիմ կէթիւր-
 մէք իւզրէ , արատըլար : վէ մուգաննի օղու-
 րը Եէրուշալիմէ Տէմճիլար օլան մաճալ-
 30 լէրաէն վէ Նէթօֆաթի քէյլէրինտէն , վէ
 պէյթի ի ճիլճալտան վէ ճէպա՝ իլէ 'Ագմա-
 վէթին մէր'ալարընտան թէճէմիլի՝ Էթաիլէր .
 31 զիլա մուգաննիլէր Եէրուշալիմին ճիվարըն-
 տա քէնտիլէր իչիւն քէյլէր ինչա Էթմիլլէր
 իտի : վէ քեաճինլէր իլէ Լափիլիէր քէն-
 տիլէրինի թաթճիր էտիպ՝ գալմը վէ գա-
 փալար իլէ սուր տախի թաթճիր Էթաիլէր :
 32 Պէն տախի ըհ'եատ ի Եէճուալը սուր
 իւզրինէ չըգարապ՝ թէվարի էաէճէք իքի
 պէյիւք Ֆըրգա թաթնն էյէտիմ՝ , պաշա-

րն ղէրի սուր իւզրինտէ ոաղ թարաֆա
 32 Մէգպէլէ գափուաընա տօղու Էրէ Էրի : վէ
 անլէրին 'ադապննէ Հօշա'եա իլէ նըսֆը
 33 ըհ'եատ ի Եէճուալ , վէ 'Ագրաեա վէ 'Էգ-
 34 րա վէ Մէշուլամ վէ Եէճուալ վէ Պէն-
 35 եամին վէ Շէմա'եա վէ Էրէմիա , վէ Էպ-
 նա ի քէճէնէտէն Զաքարեա իպն ի Եօնա-
 թան , իպն ի Շէմա'եա , իպն ի Մաթթանեա ,
 իպն ի Միխաեա , իպն ի Զաքարեա , իպն ի
 36 Ասաֆ պօրուլար իլէ , վէ պիրաաէրիէրի
 Շէմա'եա վէ 'Ագրալէ վէ Միլալայ վէ ճի-
 լալայ վէ Մա'այ վէ Կաթանեալ վէ Եէճու-
 տա վէ Հանանի , Ալլաճ առէմի օլան Տաու-
 տըն մուսիգի ալէթլէրիլէ , վէ քեաթիպ
 'Էգրա էօնլէրինտէ օլարապ կիտէրիէր իտի :
 37 վէ էօնլէրինտէ պուլունն Զէշմէ գափու-
 արնա Էլէպ՝ շէճր ի Տաուաըն նէրաիպանլէ-
 րինտէն սուր իւսթիւնն չըգաճապ Էրէ ,
 պէյթի ի Տաուաըն իւսթ թարաֆընտան շարգ
 թարաֆա՝ Սու գափուաընա գատար կիթաի-
 38 լէր :
 վէ թէվարի էտէնլէրին տիկէր Ֆըրգաը
 գարշըտան կիտիպ՝ պէն տախի գալմըն նը-
 39 ֆը իլէ սուր իւզրինտէ Ֆուրուս գուլլէսին
 տէն էնլի սուրա գատար , վէ Էֆրայիմ
 գափուաը իւսթիւնտէն վէ Էգրի գափու իւս-
 թիւնտէն վէ Պալլա գափուաը վէ Հանանէլ
 գուլլէսի վէ Մէա գուլլէսի իւսթիւնտէն Գօ-
 յուն գափուաընա գատար անլէրին արտըն-
 ճա Էլէրիմ . վէ Զընտան գափուաընտա տու-
 40 աըլար : Պէյլլէճէ թէվարի էտէնլէրին իքի
 Ֆըրգաը վէ քէնտիմ վէ նըսֆը ըհ'եատ
 41 պէնիմ իլէ պէրապէր , վէ քեաճինլէր՝ եա՝
 նի Էլէագիմ , Մա'առեա , Մինեամին , Մի-
 խայա , Էլէօ'Էյնայ , Զաքարեա , վէ Հանան-
 42 եա պօրուլար իլէ , վէ Մա'առեա վէ Շէ-
 մա'եա վէ Էլ'ազար վէ 'Ուզգի վէ Եօճանան
 վէ Մալքիյա վէ 'Էյլամ վէ 'Էգրէ պէյթի
 Ուլաճտա տուրտուգ : Մուգաննիլէր տախի
 նազըրլար Եէգրաճեա իլէ պէրապէր պիւլէնտ
 43 ալաղլէ թէվարի էթաիլէր : վէ օլ կիւն
 քէսթթի իւզրէ գուրպան թագաւիմ էթաիլէր
 վէ մէսուր օլտուլար , զիլա Ալլաճ անլէրի սու-
 րուրը 'ապիմ իլէ մէսուր գըլար . նիսլան
 իլէ Էթֆալ տախի շէնլէք Էթաիլէր , շէյլէ
 քի Եէրուշալիմին Էթա՝ մէսէրէթի ուղապ
 Էէրէրէ իշիտիլի :
 44 վէ խաղնէլէր վէ թագաւիլէր վէ թուր-
 ֆանտալար վէ 'Էլլէր իչիւն օտալար իւ-
 ճէրինէ օլ կիւն առէմիլէր թա'նին օլունտը-
 րար , քի շէճրլէրին թալլալարընտան քեա-
 ճինլէր իլէ Լափիլիէրին Տիսաէ ի շէր'իլլէրի-
 նի օրայա թօփալալար , զիլա Եէճուալ
 իւրամէթ էտէն քեաճինլէր իլէ Լափիլիէրաէն

- 45 տօլայը մէտուր օրտու . Վէ պաշտօն քէնտի
իլաշարընն էմրինի վէ էմր ի թէհարէթի ,
մուղաննիլէր իլէ գափուճըլար տախի Տաուաըն
վէ օղլու Սիւլէյմանն թէրթիպի իւզըէ մէհ-
46 րէնէլէրէն իծրա էթտիլէր : Չիւնքի զէմանը
գատիմտէ էյամը Տաուա վէ Ասաֆտա մուղան-
նիլէրին ըուէտար վէ Ալլահա համտ ու թէս .
47 պիհ իշիւն իլահիլէր վար իտի : Վէ էյամը
Ձերուպապէլ վէ էյամը Նէհէմեստա քեաֆ-
ֆէ ի իւրայէլ , մուղաննիլէր իլէ գափուճը-
լարն թա'հիլէրինի կիւն պէ կիւն վէրիլէր
իտի . վէ Լավիլիլէրէ մուգատտէս շէյլէրի
վէրիլէր իտի , Լավիլիլէր տախի պէնի Հա-
րուսա վէրիլէր իտի :

ՊԱՊ 13

- 1 ՕԼ կիւն գալմ' իսթիմա' էթմէքտէ իքէն
քիթապը Մուստաան գրա'աթ օլունուպ ,
անտէ 'Ամմանի վէ Մուսպի էպէտէն Սլլա-
հըն ճէմա'աթընա տուխուլ էթմէմէլէրի
2 խուսուօր մուհարրէր պուրուստու . Չիւն-
քի պուշլար պէնի իւրայէլի էքմէք վէ սու-
իլէ իսթիլպալ էթմէտիքտէն պաշապ անլէ-
րէ լա'նէթ օգուսմաք իւզըէ անլէրին 'ալէյ-
հինտէ Պալ'ամը իւծրէթլէ թուլթաուլար .
վագը'ա Ալլահմըղ լա'նէթի պէրէքթէ
3 թէպտիլ էյլէտի : Վէ թէվլութը իսթիմա'
էթտիքլէրինտէ' գարըշըք խաղըն քեաֆֆէ-
սինի իւրայէլտէն այըրուլար :
4 Վէ պուշտան ագտէմ Ալլահմըղըն պէյ-
թինի օտապընն նազըրը պուրուստան քեահին
Էլէաշիպ' թօպիլա իլէ մուսահարէթ էյլէ .
5 միշ օլուպ , Սապըգա էքմէք թագաթիլէրի վէ
քիւնլիւք վէ էտէվաթը վէ Լավիլիլէր իլէ
մուղաննիլէր վէ գափուճըլար իշիւն էմր օ-
լունան պուղտայ , վէ շէրապ իլէ եաղըն 'իւշլ-
լէրինի վէ քեահինլէրէ Էլէլէն թագաթիլէ-
րի գօաղլարը պէյիլէք օտայը անըն իշիւն
6 թէհիլէլէ էթմիշ իտի : Վէ պիւթիւն պու-
վագը'ա էսնասընտա պէն Երուշալիմտէ տէ-
յիլ իտի . զիւրա Պապէլ մէլիլի Արթախ-
շաշթանըն օթուլ իքինճի անէտիմտէ մէյի-
յին նէղտիլէ կիթտիմ . վէ պիլ միւստէթ
սօնկրա մէլէքտէն ըուխաթ թա'հիլ էտէ .
7 րէք , Երուշալիմէ կէլտիմ վէ Էլէաշիպի
թօպիլա իշիւն պէյթ Ուլլահն հափուսըն-
տա պիլ օտա թէհիլէլէ էթմէքլէ իրթիքեապ
էյլէտիլի քէթիլիլիլ անկատըղմտա ,
8 Ղայէթլէ կիւճէնտիմ : վէ թօպիլանըն քեաֆ-
ֆէ ի էշէապընը օտաթանա տըշարը աթտիմ .
9 Վէ էմր էյլէտիմ , վէ օտալարը թաթհիլ էյ-
լիլապ պէյթ Ուլլահն էտէվաթընը վէ էքմէք
թագաթիլէլէլէ քիւնլիլիլ օրայա կէրի կէ-

- 10 թիրտիմ : Վէ Լավիլիլէրին թա'հիլէրի վէ-
րիլմէտիլիլի վէ խըմմէթ էտէն Լավիլիլէր ի-
լէ մուղաննիլէրին հէր պիլի քէնտի թարա-
սընա ֆիրար էթտիլիլի անկատըղմտա ,
11 Ձապըթան իլէ նիգա' էտիպ' Նի'հիւն պէյթ
Ուլլահն իհմալ օլունմալ տըր' տէտիմ . վէ պա'
տէհու ֆէրաք էտէլէրի թօփլայըպ քէնտի մէ'
12 մուրիլէթլէրինէ ի'ատէ էյլէտիմ : Քեաֆֆէ ի
Եէհուտա տախի պուղտայ վէ շէրապ վէ եաղըն
13 'իւշլիւնիլ խաղիլէրէ կէթիրտիլէր : Վէ
խաղիլէրի իւզըրինէ խաղիլէտարար' եա'նի
քեահին Դէլէմա վէ քեաթիլա Սաուուք վէ
Լավիլիլէրտէն ֆէտաեայը վէ անլէրին մուսվի-
նի օլարաք Հանան իպն ի Ձաքըուր իպն ի
Մաթթանեայը թա'հիլ էյլէտիմ , զիւրա պուշ-
լար էմրն 'ատա օլունտըլար . վէ խըմմէթլէրի
14 պիրատէրլէրինէ թէվլիլ' էթմէք իտի : Եա
Ալլահմ , պու խուսուստա պէնի թէվէքթէր
էյլէ , վէ Ալլահմըն պէյթի վէ անըն խը-
մէթլէրի իշիւն իծրա էյլէտիլա ա'մալը
իսպրիլէրի մա'հլ էթմէ :
15 ՕԼ կիւնլէրտէ Եէհուտա աէպթ կիւ-
նիւնտէ մա'սէրէտէ իւզիլմ սըգմաքտա վէ
տէմէտլէր կէթիրմէք վէ մէրքէպլէր եիւք
եիւքլէթմէքտէ աթիլէր կէօրտիմ . վէ տախի
շէրապ վէ իւզիլմ վէ ինճիլ վէ հէր տիւր-
լիւ եիւքլէրի սէպթ կիւնիւնտէ Երուշալի-
մէ կէթէրտիլէրինի Կէօրթ-մ . վէ մէ'քիւ-
լաթ սաթմըղլարը կիւնլէրտէ անլէրի թէք-
16 տիլ էյլէտիմ : Վէ օրատա իլգաթիլ էտէն
Սուրուլար պաղըք վէ հէր նէվ' էթմը'ա կէ-
թիրիլ , սէպթ կիւնիւնտէ պէնի Եէհուտայա
վէ Երուշալիմ էհալէլէն սաթալար իտի :
17 ՕԼ զէման Եէհուտա քիւպէրալը իլէ նի-
գա' էտիպ , անլէրէ' իշպու իշլէտիլիլիլ քէօ-
թիւլիւք վէ էէվմ ի սէպթիլ նաղզ էթմէ :
18 Նիլ նէ' տիլ . Էտաաթմըղ պուշտա էթ-
տիլէրինտէն Ալլահմըղ իւզէրիմիլ վէ պու-
շէրին իւզէրինէ պու պէլուլարըն քեաֆֆէ-
սինի կէթիլմէտիմ . ֆագաթ սիլ կէվմի
սէպթիլ նաղզ էթմէքլէ իւզէրինէ
տա'հա զիլտաէ զաղապ կէթիրիլիլիլ տէ-
19 տիմ : Վէ էէվմի սէպթիլ տէն էվլէլ Երու-
շալիմին գափուլարընա գաբանլըք պատըղը
կիպի , գափուլարըն գափանմաքըն էմր էտիպ'
էէվմ ի սէպթ կէլմէյիլիլ տէլմաթըն' տէյիլ-
թէնպէլ հէլէտիմ . վէ էէվմի սէպթիլ իշէրի-
յէ պիլ եիւք կէթիրիլմէտիլ իշիւն խըմմէթ-
ճիլէրիմտէն պաղընըն գափուլարա թա'հիլ
20 էյլէտիմ : Պէյլէճէ պաղիլիլիլալար վէ հէր
տիւրլիւ էթմը'ա տաթանալար պիլ իքի տէֆ'
Երուշալիմին խաղիլէրինտէ պէյթ ուլլահն էթ-
21 տիլէր : Վէ պէն անլէրի թա'վիլ էտիպ' Սիլ
նի'հիւն սուրըն էօնիւնտէ պէյթ ուլլահն է-

տէրսնինգ . էյեր պիր տաճա պէջլէ ետփար-
սանըլ , սիգի տէր տէսթ էտէրիմ' տէտիմ' .
վէ անտէն սօնկրա եէվմ' ի սէպլթան կէլմե-
22 տիլէր : վէ Լալիլիլէրէ' քէնտիլէրինի թաթ-
հիլր էտիպ' եէվմ' ի սէպլթի թադտիս էթմէք
իւզրէ դափուլարը պէքլէմէյէ կէլմէլէրինի
էմր էթտիմ' : Եա Ալլահըմ' , պուռնուն իչիւն
տաիսի պէնի թէգէքքիւր էտիպ , քէսրէթ ի
'իսայէթինէ կէօրէ պանա շէֆգաթ էյլէ :
23 վէ օլ կիւնլէրտէ Աշտատիյէ վէ 'Ամնօ-
նիյէ վէ Մուսպիյիլէրի թէգէվիւճ էթմիշ
24 Եէհուտիլէրի կէօրտիւմ . վէ էվալարը
Եէհուտի լիսանը սէօյլէմէյի պիլմէյէրէք'
ետար Աշտատի լիսանը վէ տիկէր թա'նիֆէլէ-
25 ըրն լիսանլարընճա սէօյլէրէր իտի : Պէն տա-
իսի անլէր իլէ նիլա' էտիպ' անլէրէ լա'նէթ
վէ պա'ղըսըն տարպ էտիպ սաչլարընը եօլ
տոււմ , վէ գըղլարընը անլէրին օղուլարընա
վէրմէյիպ' անլէրին գըղլարընը օղուլարընը-
զա եա քէնտիլիգէ տլմայաճադընըլ տէյիւ
Ալլահ Տադգը իչիւն անլէրէ եէմին էթտիրտիմ:
26 Իսրայէլ մէլէյի Սիւլէյման չօգ թա'նիֆէլէր-
տէ միսլի պուլունմատարգ պիր մէլէք վէ Ալ-

լահընն մահպուպը օլմասըյլէ , Ալլահ անը
պիւթիւն Իսրայէլ իւզէրինէ մէլէք նասպ էթ-
տի իսէ տէ , պու սուրէթլէ կիւնահ իշլէ'մէտի
մի . վէ անը պիլէ նիսվանը էճնէպիյէ կիւնա-
27 հա ճէգպ էթտիլէր : Նիսվանը էճնէպիյէյի
թէգէվիւճ էթմէքլէ Ալլահըմըզա խիյանէթ
էտէրէք , պու պէօյիւք քէօթիւլէյիւ իշլէ-
28 մէյէ սիգէ եիւզ վէրէլէ'մ' մի' ԴէԴի' : վէ
քէահին ի ա'ղամ' օլան էլէտաչիպին օղուլ
Եօեատա'ըն օղուլարընտան պիրի Հօրօնի
Սանպալլաթըն տամատը օլարընտան անը
29 եանըմտան թարտ էյլէտիմ' : Եա Ալլա-
հըմ' , պուռնարը թէգէքքիւր էյլէ . զիրա
քէհանէթի վէ քէահինլէր իլէ Լալիլիլէրին
30 'աճտընը թէլվիս էյլէտիլէր : Պէօյլէճէ ան-
լէրի ճիւմլէ էճնէպիյէրտէն թաթհիլր էյլէ-
տիմ' , վէ քէահինլէր իլէ Լալիլիլէրին նէվ-
պէթլէրինի , հէր քէսի քէնտի իլրտմէթի
31 իչիւն , վէ մու'ալլէն վադըլթարտա օլան օ-
տոււն թադտիմէսի վէ թուրֆանտարը իչիւն
աԴէԴի' թա'նին էյլէտիմ' : Եա' Ալլահըմ' ,
պէնի խալը իլէ թէգէքքիւր էյլէ :

Է Ս Թ Է Ր

1 վէ վադը' օլտու քի ԱՏաշվէրօշն ետ'նի
Հինտտէն Հապէշէ գատար եիւլ եիրմի եէ-
տի էյալէթ իւզէրինէ իճրա ի հիւքիւմէթ է-
2 տէն ԱՏաշվէրօշն էյամիտա , Մէլէք ԱՏաշ-
վէրօշն' փայլիթաթիլ օլան Շուշանտա վա-
գը' քիւրսիւ ի սալթանաթընտա օթուրտը-
3 զը էյամտա , Սալթանաթընըն իւչիւնճիւ սէ-
նէսինտէ ճէմի' ի բու'էսա վէ պէնտէկէտնը ի-
չիւն պիր զէյալէթ էթտի . վէ Ֆարսի վէ
Մատի քիւպէրտը , վէ շիւրէֆա վէ բու'է-
սա ի էյալթիլ անըն հուզուրընտա պուլու-
4 նարագ , Ալլէրէ էյամ' ը քէսիլէ ետ'նի
եիւլ սէրօն կիւն քէնտի մէմալէքինին սէր-
վէթ ի 'աղմէսինի վէ շէվէթ ի շահանէ ի
ճէլիլէսինի իրարալ էյլէտի :
5 վէ օլ կիւնլէր թէմամ' օլարգտա , մէ-

լէք փայլիթաթիլ օլան Շուշանտա պուլունան
քէնաֆիէ ի խալգա , պէօյիւքտէն քիւչիւյէ
գատար , սէրայ ը միւլաքեանէնին պաղչէսի
հալվուսընտա եէտի կիւն զէյալէթ վէրտի :
6 Պէյաղ վէ լաճիվէրտի գուլմաշտան փէրտէր
ինճէ քէթէն վէ էրղալանի իփլէր իլէ վէ
կիւմիւշ հալգալար իլէ մէրմէր 'ամուտար-
տան տարմըլ իտի . վէ սրմագի թաշը վէ պէ-
յաղ մէրմէր վէ սու մէրմէրի վէ սիլահ մէր-
մէրտէն տէօշէմէ իւզէրինտէ ալթուն վէ կիւ-
7 միւշ սէտիլլէր վար իտի : վէ մէշուպաթը
ալթուն գապար իլէ , (գապար տաիսի միւ-
թէնէվիլ' օլարադ .) վէրիլլէր իտի . վէ շէ-
րապ ը շահի , մէլէյի եադըլըր տէրէճէտէ ,
8 քէսրէթ իւզրէ իտի : վէ իշմէլլէրի նիղամ'
իւզրէ օլուպ իճպար էտէն եօգ իտի , զիրա

- մէլքք քէնտի սերայընն մէ'մուրարնա հէր քէսին խթէտիյի կիպի էթմէլէրինն էմր էյ-
 9 լէմիշ խաի : Վէ մէլքքէ Վաշթի տախի' մէ-
 լքք Ահաշվէրօշն սերայը միւլուքեանէսին-
 տէ նիսայա պիր զկյաֆէթ վէրտի :
 40 Վէ եէտինճի կիւնտէ մէլքք Ահաշվէրօշ
 շէրապ իլէ քէյֆ օլադգտա՝ քէնտի հու-
 զուրընտա խրտմէթ էտէն եէտի խտտրմ'
 եա'նի Մէհուսան վէ Պիղթա վէ Հարպօնա
 վէ Պիղթա վէ Ապաղթա վէ Զէթար վէ Գար-
 41 քասա, խալդ վէ բու'եսայա մէլքքէ Վաշթի-
 նին ճէմալին իրա'է իչիւն անը թաճը միւ-
 լուքեանէ իլէ հուզուրը շահանէյէ կէթիրմէ-
 լէրինն էմր էյլէտի, զիրա զայէթ ճէմիլէ խաի :
 42 Ֆագաթ մէլքքէ Վաշթի' մէլքին խտտրմ'ա-
 րը վապըթասըյլէ օլան էմրինն իմթիսալ
 էթմէյէրէք, կէլմէքտէն իմթինա' էթմէքլէ մէ-
 լքք զկյատէսիյէ հիտտէթլէնիպ, զազապը
 տէրուհինտէ թուլուշտու :
 43 Օլ վագըթ մէլքք զէմանն իճապաթընա վա-
 գըֆ օլան հիւքէմայա խիթապէն' (Զիրա մէլք-
 44 յին շէր'աթ վէ ահքեմա վագըֆ օլանլարն
 ճիւմէսի իլէ օլան 'ատէթի պէյլէ խաի . Վէ
 Ֆարսի վէ Մատի եէտի բու'եսա' եա'նի Գար-
 շէնա վէ Շէթար վէ Ատմաթա վէ Թարշիշ վէ
 Մերես վէ Մարսէնա վէ Մէմուքան մէլքին գու-
 րէնասը օլուպ' անըն հուզուրընտա տուրուրլար
 խաի, վէ մէմալքտէ պէյիւք միւշիւր խաի :
 45 Լէր .) Մէլքք Ահաշվէրօշն, խտտրմ'արը վա-
 սըթասըյլէ օլան էմրինն իմթիսալէն հարէ-
 քէթ էթմէտիյի իչիւն Վաշթի մէլքէյի
 նիգամէն նէ" եափմագ լաղըմ' տըր' տէտի :
 46 Վէ Մէմուքան' մէլքք իլէ բու'եսանն
 հուզուրընտա տէտի քի' Մէլքքէ Վաշթի եա-
 լընդ մէլքք 'ալէյհինտէ տէյիլ, անճագ
 քեաֆֆէ ի բու'եսա 'ալէյհինտէ վէ մէլքք
 Ահաշվէրօշն պիլ ճիւմէէ էյալէթլէրինտէ պու-
 47 լունան քեաֆֆէ ի էհալի 'ալէյհինտէ գապա-
 հաթ իլլէտի . Զիրա մէլքքէնին պու հարէ-
 քէթի ճէմի ի նիսվանա մա'լիւմ' օլաճագ,
 անլէր տախի' Մէլքք Ահաշվէրօշ' մէլքքէ Վաշ-
 թինն քէնտի հուզուրընտա կէթիրլմէսինն
 էմր էթտիյինտէ կէլմէտի' տէյէրէք քէնտի
 48 զէվճէլէրինն թահգիր էտէճէլէր : Վէ էլ
 եէվմ' մէլքքէնին հարէքէթինն իչիտէն Ֆար-
 սի վէ Մատի խաթուշլար տախի մէլքին
 բու'եսալընա պա' փիւլ իւզրէ սէյլէյէճէք-
 49 լէր . վէ պէյլէճէ չօգ հագարէթ վէ իսթի-
 լաֆ պա'հա'րա' կէլէ : Եյէր մէլքին խօշ կէ-
 րիւնիւրէն, Վաշթինն պիր տահա մէլքք
 Ահաշվէրօշն հուզուրընտա կէլմէսի, վէ
 անըն բիւթպէ ի միւլուքեանէսինն անտէն
 ահսէն օլան զայրիսինն վէրմէսի իչիւն մէլքք
 թարաֆընտան ֆերման սատըր օլուպ, ֆէսի

- օլունմամագ իւզրէ Ֆարսի վէ Մատիլէրին
 գանուշլարընտ տէրճ ու թահրիլ օլունտուն :
 20 Վէ մէլքին էտէճէյի ֆերման, վասի' պու-
 լունան մէմալքէնին քեաֆֆէսինտէ իշտիլ-
 աիյինտէ, զէվճէլէրինն ճիւմէսի զէվճէլէրինն
 պէյիւքտէն քիւլէյէ գատար հիւլմէթ էտէ-
 ճէլէր տիր :
 21 Վէ պու քէլամ' մէլքք իլէ բու'եսայա խօշ
 կէօրիւնտիւ . մէլքք տախի Մէմուքանն
 22 քէլամընա կէօրէ իճրա էյլէտի : Վէ մէլքին
 պիլ ճիւմէէ էյալէթլէրինն, հէր էյալէթէ
 քէնտի եազըսնա վէ հէր միլէթէ քէնտի
 լիւանընա կէօրէ մէթուպար կէօնտէրտի,
 քի հէր ատէմ' քէնտի խանէսինտէ հիւքիւ-
 մէթ էյլէսին, վէ քէնտի գալմընն լիւանըն
 սէյլէսին :

ՊԱՊ 2

- 4 Պու քէյֆիլէթլէրտէն սօնկրա մէլքք Ահաշ-
 վէրօշն զազապը սաթին օլադընտա, Վաշ-
 թիյի վէ աննն էթտիյինն վէ տախի աննն
 հագգընտա օլան հիւքմիւ խաթընա կէթիր-
 2 տի : Օլ զէման մէլքին խրտմէթ էտէն խա-
 տէմէ անա խիթապէն' Մէլքք իչիւն կիւզէլ
 3 պագրիլէ գըզլար արասընլար . Վէ մէլքք մէմա-
 լէքինն պիլ ճիւմէէ էյալէթլէրինտէ մէ'մուրլար
 թա'նին էթսին, պուշլար տախի հէր կիւզէլ
 պաթիրէ գըզը փայլթախթ օլան Շուշանա'
 պէյթ ի նիսվանա ճէմ' էտիպ, մէլքին խա-
 տըմը եա'նի հարիս ի նիսվան օլան շէճայըն
 թահթը ի խտարէսինն իւլմ' էլէնլէր, վէ ան-
 4 լէրինն թէնգիֆի իչիւն լաղըմ' օլան շէյլէր
 վէրիլսին, Վէ մէլքին նագարընտ փէսէն-
 տիտէ օլան գըզ' Վաշթինն եէրինն մէլքք
 օլուն' տէտիլէր : Վէ պու սէօղ մէլքին
 'ինտինտէ մագպուլ օլմաղէ անը իճրա էյ-
 լէտի :
 5 Վէ փայլթախթ օլան Շուշանտա Պէն-
 եամինիլէրտէն պիր Եհուտի պուլունուպ
 պուշուլ իսթի Մօրտէխայ, իպն ի Եալը, իպն ի
 6 Շիմ'ի, իպն ի Գիս իտի : Պու աաէմ' Պապէլ
 մէլքին Նէպուխատնասալըն էսիր կէօթիւր-
 տիւյիւ Եհուտա մէլքին Եհթօնեա իլէ պէրա-
 պէր կէօթիւրիւլէն էսիրլէր իլէ Խէրուշալմ'
 7 տէն կէօթիւրիւլէր խաի : Վէ 'ամուճասընն
 գըզը Հատտասա եա'նի Լաթէրի փէրլէրտէ
 էտէր իտի . զիրա փէտէր վէ վալիտէսի եօգ
 իտի . պու գըզըն էնտամը կիւզէլ վէ հէյ'էթի
 կիւզէլ օլուպ, փէտէր վէ վալիտէսինն վէ ֆա-
 թընտան սօնկրա Մօրտէխայ անը քէնտի գը-
 զը օլմագ իւզրէ գապուլ էյլէտի :
 8 Վէ մէլքին էմր ու ֆերմանը իլան օ-
 լունտըգտա՝ փայլթախթ օլան Շուշանա շէ-

ծայրն թահճի և խտարեսինն չգոգ զբզար թօփ-
 7 լանդար, Էսթեր տախի մելիյին սերայրնա
 հարիս ի նիսվան օլան չէծայրն թահճի և ի-
 9 տարեսինն ալընար : Վէ պու գըզ անախօշ
 կեօրիւնիւպ հուզուրնտա մազհար և լուծֆ
 օլտու : վէ սերիւն անն թանդիֆի իչիւն
 10 լազըմ օլան շէյլերի վէ թանիւնիսի վէ մելի-
 յին սերայրնտան անն իչիւն թէնսիպ էտի-
 11 լէն էտի գըզը անա վէրերէք, անը վէ գըզ-
 12 լարընը պէյթ ի նիսվանն էն էյի մահալին վէ
 40 նազլ էթտի : Վէ Էսթեր քէնտի միլիթ վէ
 նէսլինի պիւտիւրմէտի : զիրա Մօրտէխայ պիւ-
 41 տիրմէսինն անա թէնպիշ էթմիշ իտի : Վէ
 Մօրտէխայ Էսթերին հալինի վէ անն նէ
 օլաճաղընը անկլամագ իւզըն հէր կիւն
 պէյթ ի նիսվանն հալլըսը Էօնիւնտէ կէ-
 42 զէր իտի :
 վէ նիսվան հագգընտա օլան 'առէթ
 իւզըն օն իքի այ Բանիֆի թէքմիլ օլադ-
 տան սօնկրա, հէր պիւր գըզըն Ահաշլէրօշ
 մելիյին նէզտինն կիթմէյէ նէզպէթի կէլ-
 տիքտէ, (զիրա անէրին էյամ և թանդիֆի
 պու մինվալ իւզըն' Էսթի ալթը ոյ միւրը ի
 սաֆի Էաղը իլէ վէ ալթը այ իօշ Բա-
 'իհալը պահար վէ նիսվանն թանդիֆինն
 միւթա'ալլիք ասիւր շէյլեր իլէ իթմամ օլուր
 43 իտի : Ու վազըթ գըզ մելիյին նէզտինն պէյ-
 լէ կէլիլ իտի : պէյթ ի նիսվանտան մելիյին սե-
 րայրնա պերապէր կէթիւրմէք իչիւն հէր նէ իս-
 44 թէր իտի իսէ քէնտինն վէրիլիլ իտի : Ագշամ-
 լայրն կիտիպ մապհալայրն նիսվանն պէյթ ի
 սանիսինն, մելիյին խառըմ Էսթի օտալըզ-
 15 լարն հարիս օլան Դահաշլազըն թահճի և ի-
 տարեսինն 'ալտէթ էտեր իտի : վէ մերգու-
 մէ մելիյին իօշընա կէլերէք իսմիլլէ չաղ-
 րըմատրգճա' պիւր տահա մելիյին նէզտինն
 կիթմէզ իտի :
 45 վէ Մօրտէխայրն քէնտի գըզը օլմագ իւզ-
 րէ գապուլ էյլէտիլի 'ամուճաօը Ապիհայի-
 լին գըզը Էսթերին մելիյին նէզտինն կիթ-
 մէյէ նէզպէթի կէլաթիտէ' մերգումէ մե-
 լիյին խառըմ Էսթի հարիս ի նիսվան օ-
 16 լան չէծայրն թանիւնն էթտիլինտէն մա-
 տա պիւր շէյ իսթմէտի : վէ Էսթեր' քէն-
 տիսինն կեօրէնիլերին ճիւմէսի 'ինտիտէ մաղ-
 47 հար և լուծֆ օլտու : Վէ Էսթեր օնուճը
 այ' Էսթի թէպէթ այլընտա Ահաշլէրօշ մե-
 լիյին սալթանաթընըն Էտիսինն օնէսինտէ
 սերայր և միւրաքէնտինն անն նէզտինն
 48 կէթիւրիւլաթիւ : Վէ մելիլ Էսթերին նիսվանն
 ճիւմէսինտէն զիյատէ սէվիպ մերգումէ պա-
 քիլէրին քեաֆֆէսինտէն զիյատէ անն
 հուզընընտա լուծֆ ու իլթիֆաթ պուլա-
 րագ, մելիլ թահը միւլաքէնտինն անն պա-

շընա վազ' էտիպ, անը վաշթիլին Էէրինն մե-
 18 լիքէ նասպ էյլէտի : Վէ մելիլ քէնտինն
 քեաֆֆէ ի րու'Էսա վէ պէնտէկէանընա պիւր
 պէյիւք զիյաֆէթ, Էսթի Էսթերին նամընա
 օլաբագ պիւր զիյաֆէթ թէրթիպ էյլէտի :
 վէ էյալէթլէրէ մու'աֆիլէթ իհասն էտիպ'
 սէխալէթ ի միւլաքէնտինն կէօրէ 'ալթիլ-
 19 լէր վէրտի :
 վէ իքինճի տէֆ'ա պաքիլէրէ ճճա' օ-
 20 լունտընտա Մօրտէխայ մելիյին գափուսըն-
 տա օթուրուր իտի : Էսթեր տախի Մօրտէ-
 խայրն էմրի իւզըն նէզ ու գալմիլը պիւ-
 տիրմէմիշ իտի : զիրա Էսթեր' Մօրտէխայրն
 Էանընտա փերվէրտէ օլադընտա Էօնիլէ կիպի'
 Մօրտէխայրն էմրինն իմթիալ էտեր իտի :
 21 Ու կիւնլէրտէ Մօրտէխայ մելիյին գափու-
 սընտա օթուրմագտա իքէն գափու պէքճիլ-
 րինտէն Պիղթան վէ թէրէշ նամընտա մելի-
 յին իքի խառըմ զազապնաք օլուպ' Ահաշլէ-
 րօշ մելիյէ էլ ուզալթմագ գապալնտա իտիլէր :
 22 վէ պու քէյֆիլէթ Մօրտէխայրն մալիւմիւ-
 օլուպ, անը Էսթեր մելիլէրէ իտապէր վէրմե-
 սի իւզէրինն, Էսթեր տախի Մօրտէխայրն
 23 իսմիլլէ մելիյէ իֆատէ էյլէտի : Վէ պու
 քէյֆիլէթ թէֆթիշ օլունտրգտա սահիհ
 պուլունտրագ' իքիսինն տախի աղաճա սատը-
 14 լար : վէ քէյֆիլէթ մելիյին հուզընընտա
 թարիս քիթապնտա թահիլը օլունտու :

ՊԱՊ 3

1 Պու քէյֆիլէթլէրտէն սօնկրա մելիլ Ահաշ-
 վէրօշ Աճաճի Համան իպն ի Համմատաթայր
 թահճի վէ Էրթէպէնիլ թէրֆի' գըզըպ' անն
 քիւրսիւսիւնիւ քէնտի նէզտիտէ պուլունտան
 քեաֆֆէ ի րու'Էսանն մաֆէվիլինն գօտու :
 2 վէ մելիյին գափուսընտա պուլունտան մելի-
 յին պիւ ճիւմէ պէնտէկէանը էյլիլպ Համմա-
 'արզը 'ուպուտիլէթ էյլէտիլէր : զիրա մե-
 լիք անն հագգընտա պէյլէ էմր էթմիշ
 իտի : ֆուգաթ Մօրտէխայ էյլիլպ անա 'արզը
 3 'ուպուտիլէթ էթմէտի : Ու զէման մելի-
 յին գափուսընտա պուլունտան մելիյին պէն-
 տէկէանը Մօրտէխայ' Նի'ճիւն մելիյին էմ-
 4 րինն մուզայիլ հարէքէթ էտէրսին' տէտիլէր :
 իմտի պուլար անա կիւն պէ կիւն սէյլէյիպ,
 օլ տախի անլէրի տինկէմէտիլի հալլաթ' ա-
 նին մատտէսի սապիթ օլուպ օլմոյաճաղընը
 կէօրմէք իւզըն, Էսթիլէն Համմա խապէր
 վէրտիլէր : զիրա Մօրտէխայ քէնտիսի իէհու-
 5 տի օլադընը անլէրէ պիւտիլմիշ իտի : Վէ
 Համան Մօրտէխայրն էյլիլպ քէնտիսինն
 'արզը 'ուպուտիլէթ էթմէտիլինն կէօրտու-
 6 յիւնտէ' զիյատէսիլլէ հիտտէթլէնտի : Վէ

եալընը Մօրտէխայա եւ ուզաթմադ անըն կօղիւնէ քիւչիւք պիր շէյ կէօրիւնտիւ . զիւրա Մօրտէխայըն գալմընը տնա խապէր վէր-միշէր իտի . պիւսա՛նն 'ալէյ՜ Նաման Ահաշ-վէրօշըն պիւթիւն մէմալիքիւնտէ պուլունան պիւ ճիւմէ Եհնուտիւրի եա՛նի Մօրտէխայըն գալմընը հէլաք էթմէյի միւրաա էթտի :

7 Վէ պիրիւնի ոյ՛ եա՛նի հիսան ոյընտա մէլիք Ահաշվէրօշըն օն իքիւնի սէնէսինտէ , օն իքիւնի ոյ՛ եա՛նի Ատար ոյընտ տէկին հէր կիւն վէ հէր ոյ իչիւն Նամանըն հաւըւըն-տա փուր՛ եա՛նի գուր՛ա աթալար :

8 Վէ Նաման մէլիք Ահաշվէրօշա խիթա-պէն՝ Մէմալիքիւն պիւ ճիւմէ էյալէթիւ-րիւնտէ պուլունան ագվամ արասընտա փե-րաքէնտէ վէ միւթէֆէրիւք պիր միլլէթ պու-լունապ՝ պուլունարըն գանուլարը ճէմի՛ ի ագ-վամըն Բանուլարըն մուզպիր օլարադ մէլի-յին գանուլարըն իճրասընտա պուլուն-մայօրար . պիւսա՛նն 'ալէյ՜ մէլիյին պուլարը

9 պէշլէ պրազմադ ճա՛իգ տէյիլ տիր : էյէր մէլիք միւնասիպ կէօրիւնտէ , տէլիքին հէլա-քը իչիւն ֆէրմա թա՛հրի օլունտէն , պէն տաի մէլիյին խաղիւնէսինէ կէթիւրիւք իւզ-րէ , մէ՛մալարըն ետիւնէ օն պիւն թալանթ

10 կիւմիւշ վէզն էտէրիմ՝ տէտի : Օլ վազըթ մէլիք քէնտի էլինտէն խաթէմինի չըգարըպ՝ անը Եհնուտիւրի տիւշմէնի Աճաճի Նաման

11 իպն ի Նամանտաթայա վէրէրէք , Նամանա՛ Օլ կիւմիւշ իւէ հազգլարընտա խթէտիյի-նի իճրա էթմէք իւզրէ՝ օլ գալմ՝ տաի սա-նա վէրիւրի տիր՝ տէտի :

12 Վէ պիրիւնի ոյըն օն իւչիւնճիւ կիւ-նիւնտէ մէլիյին քեաթիպէրի չաղըրըպ մէ-լիյին վէքիւրիւնէ վէ հէր էյալէթին վալիսի-նէ վէ հէր էյալէթին հէր պիր գալմընըն րու՛եսասըն քէնտի եաղըսընա կէօրէ վէ հէր գալմա քէնտի լիսանընա կէօրէ , Նա-մանըն հէր էմի իւզրէ եաղըսըն . մէլիք Ահաշվէրօշըն իսիլլէ եաղըրըպ խաթէմ ի

13 շա՛ի իւէ թէմհի օլունտու : Վէ պիր կիւն-տէ՛ եա՛նի Ատար ոյըն օլան օն իքիւնի ոյըն օն իւչիւնտէ՛ կէրէք կէնճ , կէրէք իւթիյար , կէրէք աթֆալ , կէրէք նիսվան օլուն , պիւ ճիւմէ Եհնուտիւրի ի՛տամ՝ վէ գալմ վէ հէլաք էտիպ՝ էչնալարըն եաղմա էթմէլիք պապընտա մէլիյին պիւ ճիւմէ էյալէթիւրի-նէ սա՛իլէր վաթթաթըն վէքթուպլար կէօն-

14 տէրիւտի : Վէ հէր պիր էյալէթէ վէրիւն էմի հալի թա՛հրաթըն սուրէթի՛ օլ կիւն-տէ հաղըր պուլունամարըն իչիւն , հէր գալմ-

15 մա ի՛լան օլունտու : Սա՛իլէր տաի մէլիյին էմիլիլն թա՛հիլ իւզրէ եօլա չըգարըլար . վէ ֆէրման փայլթաթ օլան Շուշանտա

ի՛լան օլունտու . վէ մէլիք իւէ Նաման իչիւն իչմէյէ օթուրաուլար . ֆադաթ Շուշան շէհ-րի իզթիրապտա իտի :

ՊԱՊ 4

1 Վէ պու վուզուլաթըն քեաֆֆէսի Մօր-տէխայըն մա՛լիւմիւ օլարադտա , քէնտի էլպիսէ-սինի երթըպ չուլ կիլինտի , վէ իւզրէնէ քիւլ ախաթ շէհրին մէյաանընա չըգըպ՝ 'աղիմ՝ վէ աճը ֆիղան իւէ ֆէրեսա էյլէտի :

2 Վէ մէլիյին գափուսը եօնիւնէ գատար կէլ-տի . զիւրա չուլ կիլինմիշ պիր տաեմ՝ մէլիք

3 գափուսընտան իչէրի կիրէմէլ իտի : Վէ հէր հանը էյալէթէ մէլիյին էմր ու ֆէր-մանը վաթը օլտու իսէ , Եհնուտիւր արա-սընտա պէշլիք մաթէմ վէ օրուճ վէ աղ-լայըն վէ ֆիղան վար իտի , վէ նիւլէրի չուլ վէ քիւլ իւթիւնտէ օթուրաուլար իտի :

4 Վէ Էթէրին ճարիլէրի վէ խաթըմարը կէլիպ անա խապէր վէրտիլէր . վէ մէլիք զայէթէ մա՛հլուն օլարադ , Մօրտէխայըն իւզէրիւնտէն չուլ չըգարըպ՝ անա կիլտիւմէ-լէրի իչիւն էլպիսէ կէօնտէրտի , ա՛մմա օգա-

5 պուլ էթմէտի : Օլ զէման Էթէր՝ մէլիյին խաթըմարընտան քէնտիւնէ խաթմէթ էթմէք իւզրէ թա՛հիլ էտիլմիշ օլան Նաթաթըն չա-ղըրըպ՝ պուլունա նէ՛ վէ նէ՛ իչիւն օլարընը սու՛ալ էթմէք իւզրէ՛ անը Մօրտէխայըն եա-

6 նընա կէօնտէրտի : Վէ Նաթաթ՝ մէլիյին գափուսը եօնիւնտէ վազը՛ շէհր մէյաանընա

7 Մօրտէխայըն եանընա չըգար : Վէ Մօրտէ-խայ քէնտիսինէ վազը՛ օլանըն քեաֆֆէսի-նի , վէ Եհնուտիւրի հէլաք էթմէք իչիւն՝ Նամանըն խաղիւնէ ի միւլուքեանէյէ վէրմէք իւզրէ վա՛տ էյլէմիշ օլարըն կիւմիւշ մէպ-

8 լաղըն անա խապէր վէրտի : Վէ անլէրի հէ-լաք էթմէք իւզրէ Շուշանտա ի՛լան օլու-նան ֆէրմանըն սուրէթիլի՛ Էթէրէ կէօ-թիւպ անկաթմադ վէ մէլիյին նէղտիւնէ կի-տիպ՝ քէնտի գալմըն իչիւն անտէն ըիճա վէ նիլաղ էյլէմէսինի թէնպի՛ հէթմէք իչիւն ա-

9 նա վէրտի : Վէ Նաթաթ՝ կէլիպ Էթէրէ Մօրտէխայըն սէօլէրիլն սէօլէտի :

10 Էթէր տաի Նաթաթա էմր էտիպ՝ անը Մօրտէխայըն եանընա չու հէլապէ կէօնտէր-

11 տի , եա՛նի՛ Մէլիյին քեաֆֆէ ի պէնտէկեանը իւէ մէլիյին պիւ ճիւմէ էյալէթիւրիլնէ հա-լիսին մա՛լիւմիւ տիր քի՛ մէլիյին նէղտիւնէ իչ հալմէյա , կէրէք էրքէք , կէրէք նիսա , հէր քիմ չաղըրմադարըն կիրէրտէ , անըն գաթ-լի իչիւն պիր գանուլ վար տըր , մէյէր քի մէլիք անա , պէր հայաթ օլմադըն իչիւն ալ-թուն 'ասպըր ուզատա . պէն իսէ օթուլ

կիւն տիր մէլիյն նէգտինէ կիրմէր իչիւն
 42 չաղըրմատմ : Վէ Մօրտէխայա Խօթերին
 43 սեօղէրնի պիտիտիւրէր : Վէ Մօրտէխայ
 Խօթերէ պէջլէ ճէվապ կէօթիւրմէլէրնի էմր
 էթտի, եա'նի Եհնուտիւրնի ճիւմէնիւտէն
 եալլէրը սէն մէլիյն սերայլընտա գուրթու-
 44 լաճաղընը գիհնիւտէ թէսապիւրէ էթմէ : Զի-
 բա էյեր սէն պու վազըթտա աղըղ աշմա-
 յըպ սիւքիւթ էտէրսէն, Եհնուտիւրնի խե-
 լաս վէ նէճաթ պաշգա եէրտէն զուհուր է-
 տէր, Ֆազաթ սէն վէ փէտէրնիւն պէլթի հե-
 լաք օլուր սընը : վէ քի'մ պիլի'ր պէլթի սէն
 պէջլէ պիւր վազըթ իչիւն սալթանաթա նա-
 'իւ օլտուն :
 45 Օլ զէման Խօթեր Մօրտէխայա լա- Վէճիւ
 46 ճէվապ կէօթիւրմէլէրնի էմր էյլէտի, Կիթ,
 Դուշանտա պուլունան պիլ ճիւմէն Եհնուտի-
 լէրի ճէմ' էյլէ, վէ իւչ կիւն կէճէ կիւն-
 տիւզ եէլիպ իւմէլէրէ, պէնիմ իչիւն օ-
 բուճ թուլթընը : քէլալէք պէն տախի ճա-
 րիւլէրիմ իլէ օրուճ թուլթալըն : վէ պէջ-
 լէ մէլիյն նէգտինէ, իւլաթ ը նիլամ' օլա-
 բադ, կիրէրիմ, վէ հէլաք օլուրսամ, օլա-
 47 յըմ' : Վէ Մօրտէխայ կիտիպ' Խօթերն քէն-
 տիսինէ օլան քեաթֆէ թէնպիհթընը իծրա
 էյլէտի :

ՊԱՊ 5

4 Վէ վաղը' օլտու քի իւչիւնճիւ կիւնտէ
 Խօթեր էյլիսէ ի միւլաքեանէյի կիլինիպ' մէ-
 լիյն սերայլընն իչ ճալլալընտա, պէլթի ի
 մէլիյն գարըլթընտա տուրտու : մէլիք տախի
 սերայլ ը միւլաքեանէտէ, սերայլն գափուսը
 գարըլթընտա քիւրսիւ ի շահանէսի իւզէրին-
 2 տէ օթուրմուշ խի : Վէ մէլիք Խօթեր մէ-
 լիքէյի ճալլալտա տուրուր կէօրտիւյիւնտէ,
 փէլէտ անրն հուզուրընտա մաղհար ը լուլթ
 օլտու : վէ մէլիք քէնտի էլինտէ օլան ալ-
 թուն 'ասայը Խօթերէ ուզաթմասը իւզէրինէ'
 Խօթեր եաղալըպ 'ասանն ուճընա տօգու-
 3 տու : Վէ մէլիք անա' Եյ մէլիքէ Խօթեր,
 սանա նէ' օլտու, վէ մաթլուպըն նէ' տիր, մէ-
 մալիքն նըսթընա գատար օլա, սանա վէ-
 4 ըիլէճէք տիր' տէտի : Խօթեր տախի' Եյեր
 մէլիյն խօշ կէօրիւնիւրսէ, մէլիք Համան ի-
 լէ պու կիւն քէնտիսի իչիւն թէրթիպ էթ-
 5 տիլիմ' զէլապէթէ կէլիւն' տէտի : Մէլիք
 տախի' Խօթերն պոյալաթըղըն իծրա էթ-
 մէսի իչիւն Համանն սերի'էն չաղըրմատընը
 էմր էյլէտի : պէջլէճէ մէլիք Համան իլէ Խօթէ-
 րն թէրթիպ էյլէտիյի զէլապէթէ կէլիւն :
 6 Վէ շէրապ իշտիլէրի սըրատա մէլիք' Խ-
 թէրէ, իիճան նէ' տիր, րէօյլէ, վէ սանա

ի'թա օլունաճադ : վէ մաթլուպըն նէ' տիր,
 մէմալիքն նըսթընա գատար օլա, իծրա օ-
 7 լունաճադ տըր' տէտի : Խօթեր տախի ճէվա-
 8 պէն' իիճամ վէ մաթլուպըմ պա- րէր' էյեր
 մէլիյն նաղաթընտա լուլթֆ պուլտուճ իսէ,
 վէ էյեր ըիճամն ի'թասը վէ մաթլուպըմն իծ-
 րասը մէլիյն միւնասիպ կէօրիւնիւրսէ' մէլիք
 վէ Համան քէնտիլէրէ թէրթիպ էտէճէյիմ
 զէլապէթէ կէլիւն, վէ եարն մէլիյն էմրի
 իւզէ հարէթէթ էտէրիմ' տէտի :
 9 Վէ օլ կիւն Համան մէսերթէթ ու տիր-
 շատի իլէ սըլարը չըգար : Ֆազաթ Համան'
 Մօրտէխայն մէլիյն գափուսընտա ալաղա
 գալգմատըղընը, վէ քէնտիսի իչիւն եէրնիւտէն
 հարէթէթ էթմէտիյնի կէօրտիւյիւնտէ, Մօր-
 40 տէխայ 'ալէյհիւտէ փիւր զաղապ օլտու : Լա-
 քին Համան քէնտիսի զալթ էտէրէք' խանէ-
 սինէ կիտիպ տօսթլարըլէ զէվճէսի Զերէշ
 41 չաղըրթալ : Վէ Համան պուլարա քէնտի
 սերվէթինն 'աղամէթինի վէ էվատընն
 քէսթէթինի վէ մէլիյն քէնտիսինի հէր խու-
 սուտա թա'գիմ վէ րուհտա իլէ պէնտիկէտն ը
 մէլիյն մաթէվգինէ Զերէթէթէթէթէթ' էյլէ-
 42 տիլիյնի հիքեայէ էթտի : Վէ տախի Համան'
 Մէլիքէ Խօթեր պիլէ թէրթիպ էթտիյի զի-
 յաթէթէ մէլիք իլէ պէնտէն զայրի պիր քիմ'
 սէյի տա'վէթ էթմէտի : վէ եարըն տախի
 պէն մէլիք իլէ պէրապէր տնն նէգտինէ տա'
 43 վէթ օլունտուճ : Վէ Լաքին Եհնուտի Մօր-
 տէխայն մէլիյն գափուսընտա օթուրուր
 կէօրտիւքէճէ պուլունն ճիւմէնի պանա Ֆա'ի-
 44 տէ էթմէթ' տէտի : Վէ զէվճէսի Զերէշ իլէ
 տօսթլարընն ճիւմէնի անա խիթապէն' Ել-
 լի զըրա' իրթիֆա'ընտա պիր տար աղաճը
 եափսընլար, սէն տախի եարն մէլիյն սէջ-
 լէ, Մօրտէխայ անն իւզէրինէ աարըլն :
 պա'տէհու սէն մէլիք իլէ պէրապէր ֆէրահ-
 նաք օլարադ զէլապէթէ կիթ' տէտիլէր :
 Պու շէյ տախի Համանա խօշ կէօրիւնիւքէ
 օլ տար աղաճընը եափսըրտը :

ՊԱՊ 6

4 Օլ կէճէ մէլիյն ույգուսը գալմաղէ' վու-
 գու'աթը պէյան էտէն թարիխ քիթապը-
 նը կէթիւրմէլէրնի էմր էթմէսի իւզէրինէ'
 մէլիյն հուզուրընտա գրա'աթ օլունտու :
 2 Վէ գափուճըլարտան պուլունան մէլիյն իբի
 խտըմը Պիղթան իլէ թէրէշին' մէլիք Ա-
 հալվէրօշ իւզէրինէ Ել ուզաթմաղա գատա
 էթտիքըլէրնէ տա'իր Մօրտէխայն խապէր
 3 վէրտիյի մուհարըր պուլունտու : Մէլիք
 տախի' Պունա մուգապիլ Մօրտէխայա նէ'
 իբրամ ու իղզէթ կէօսթէրիլտի' տէտիլին-

- տե , մէլիկէ Բընմէթ Էտէն նէվճիվանլար՝
- 4 Անա պիր շէյ Էտիբըմատը՝ տէտիլէր : Վէ մէլիք Հափլետա քի՞մ Վար՝ տէտի : (վէ Համան Մօրտէխայ իչիւն հազըրլամըշ օլտըղ տար աղաճընա անըն սորըմասը իչիւն մէլիյէ սեզլէմէք իւզլէ՝ սերայը միւլուքէանէնին
- 5 տըշարըքի հափլըօրնա կէլիշ իտի .) Վէ մէլիյին նէվճիվանլարը անա՝ իշթէ Համան հափլըտա սուրույօր՝ տէտիլէրինտէ , մէլիք տախի՝ կէլիին՝ տէտի :
- 6 Վէ Համան իլէրի կէլտիյինտէ մէլիք տախ՝ Մէլիյին իբրամ էթմէք իսթէտիյի տտէմէ նէ՞ Էտիբմազ կերէք տիր՝ տէմէտի իւզլէրինէ՝ Համան քէնտի գալպիտէ՝ Մէլիք պէնտէն զկյատէ քիմէ՞ իբրամ էթմէք իսթէր ,
- 7 տէլիւ տիւշէնէրէք , Մէլիյէ ճէվապէն՝ Մէլիյին իբրամ էթմէք իսթէտիյի ատէմ իշիւն ,
- 8 Մէլիյին կիտիյի էլպիտէ ի միւլուքէանէ իլէ մէլիյին րաքիպ օլտըղ աթը վէ անըն պաշընա վազ՝ օլունա թաճը միւլուքէանէյի կէ .
- 9 Թիրտիլէր . Վէ պու էլպիտէ վէ աթ մէլիյին էն միւշէրէք րու՛էստսընըն պիրինին էլինէ թէսիլմ՝ օլունաւն , վէ մէլիյին իբրամ էթմէք իսթէտիյի ատէմի կիտիլիպ անը աթա րաքիպէն շէհրին ճատտէսինտէ կէզտիրէրէք՝ Մէլիյին իբրամ էթմէք իսթէտիյի ատէմէ պէօյլէ իծրա օլունաճադ տըր՝ տէլիւ անըն էօնիւնտէ
- 10 նիտա էթմիլէր՝ տէտի : Մէլիք տախի Համանա՝ Մէն տէտիյին կիպի՝ ալ էլ՝ աճէլէ էլպիտէ իլէ աթը ալըպ՝ մէլիյին գափուսընտա օթուրան Էնհուտի Մօրտէխայա էօյլէ իծրա էյլէ . սեզլէտիյինտէն պիր նէսնէ էքսիք օլմասըն՝ տէտի :
- 11 Օլ ղէման Համան էլպիտէյի վէ աթը ալըպ՝ Մօրտէխայը կիտիրէրէք , անը աթա րաքիպէն շէհրին ճատտէսինտէ կէզտիրիպ՝ Մէլիյին իբրամ էթմէք իսթէտիյի ատէմէ պէօյլէ իծրա օլունաճադ տըր՝ տէլիւ անըն էօ .
- 12 նիւնտէ նիտա էյլէտի : Պա՛տէհու Մօրտէխայ մէլիյին գափուսընա՝ աթմէթ էյլէտի . Համան տախի մահզուլն վէ պաշը էօրթիւլիւ օլտրադ՝ ալ էլ՝ աճէլէ քէնտի խանէսինէ կիթ .
- 13 տի : Վէ Համան ղէվճէտի Ձերէշ իլէ տօսթլարընըն ճիւմէսինէ պաշընա կէլին հէր շէյի նազլ էթտի . վէ անըն հիւքէմալը իլէ ղէվճէտի Ձերէշ աճա՝ Էյէր էօնիւնտէ տիւշմէյէ պաշաւըն Մօրտէխայ՝ Էնհուտի նէսինտէն իտէ , սէն անա ղալիպ օլմայրպ՝ անըն էօնիւնտէ մութլազա տիւշէմէքսին՝ տէտի .
- 14 Էր : Պունլար անըն իլէ տահա սեզլէշիլ իլէն մէլիյին իստըմլարը կէլիպ Համանը՝ Էթմէրին էթմէրիպ էյլէտիլի ղէլափէթէ կէթիրմէյէ աճէլէ էթմիլէր :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ մէլիք վէ Համան մէլիքէ Էթմէրին ղի .
- 2 Եթմէրինէ կէլտիլէր : Վէ մէլիք իքինճի կիւնտէ տախի շէրապ իշտիլէրի սըրատա Էթմէրինէ Էյ մէլիքէ Էթմէր , րիճան նէտիր .
- 3 Էթմէր , վէ սանա ի՛թա օլունաճադ . մաթլուպըն նէ՞ տիր , մէմալիքին նըսֆընա գատար օլա , իծրա օլունաճադ տըր՝ տէտի :
- 4 Մէլիքէ Էթմէր տախի ճէվապէն՝ Էյ մէլիք , էյէր պէն նաղարընտա մազարը լուծֆ օլաւմ իտէ , վէ էյէր մէլիյէ միւնասիպ կէօրիւնիւր իտէ , րիճամա մուգապիլ ճանըմ , վէ մաթլուպընա մուգապիլ միլլէթիմ
- 5 պանա ի՛թա օլունաճադ . Ձիրա պէն վէ միլլէթիմ ի՛տամ վէ գաթլ վէ հէլաք օլունաճադ իւզլէ թէսիլմ՝ օլունաճադ . էյէր քէօլէր վէ ճարիլէր օլմադ իւզլէ սաթլըմըշ օլալտրա , սիւքիւթ էտէր իտիմ՝ վազրա մէլիյին ղէլանըն տիւշմէն թազմին էտէմէլ իտի՝ տէտի :
- 6 Մէլիք Ահաշվէրօշ տախի մէլիքէ Էթմէրին իսթապէն՝ Պու իշի Էտիբմազըղա ճէսալէթ էտէն քի՞մ տիր , վէ նէ՞րէտէ տիր՝ տէ .
- 7 տի : Վէ Էթմէր՝ Ատու վէ տիւշմէն պուքէօթիւ Համան տըր՝ տէտի . վէ մէլիք իլէ մէլիքէնին հուզըւրընտա Համանա տէհէլէթ կէլտի :
- 8 Վէ մէլիք շէրապ սօֆրասընտան ղազապ իլէ գալըրպ՝ սերայ պաղչէսինէ Էթմէր . Համան տախի մէլիք թարաֆընտան քէնտիլնէ պէլա իստալէթ էթմիլինի կէօրմէլէ , քէնտի ճանը իչիւն մէլիքէ Էթմէրտէն րիճա էթմէք իւզլէ օրատա գալտը :
- 9 Վէ մէլիք սերայ պաղչէսինտէն շէրապ իլէտիլէրի օտապի՝ ալաթէթ էյլէտիյինտէ , Համան՝ Էթմէրին պուլունտըղ սէտիր իւզլէրինէ տիւշմիւշ իտի . մէլիք տախի՝ Խանէմտէ Էտնըմա պիլէ մէլիքէյէ զօր էտէճէ՞ք մի՛ տէտի . վէ պու քէլամ՝ մէլիյին աղղընտան սիւտուր էթմիլի կիպի Համանըն Էիւզիւնիւ էօրթմիւլ .
- 10 Էր : Վէ իստըմլարտան պիրի՝ Էտնի Հարպօնա մէլիյին հուզըւրընտա՝ Մէլիյին իստըլը իչիւն սեզլէմըշ օլան Մօրտէխայա մախուս՝ Համանըն էյլի զըրա՝ իրթիֆալընտա Էտիբմազը տար աղաճըն իշթէ Համանըն խանէսինտէ սուրույօր՝ տէտիլի կիպի , Մէլիք , Անը ա-
- 11 նա անըն՝ տէտի : Վէ Համանը՝ Մօրտէխայ իչիւն հազըրլամըշ օլտըղ տար աղաճընա տալտըր : Օլ ղէման մէլիյին ղազապը սաքին օլտու :

ՊԱՊ 8

- 1 ՕԼ կիւնտէ մէլք Ահաշվէրօշ մէլքէ Խթէրէ Եհնաւորէրին տիւշմէնի Համանն խանէ-
սինի ի՛թա էյլէտի . Մօրտէխայ տախի մէլք-
յին հուզուրնա կէտի . զերա Խթէր տնն
քէնտիսինէ օլան միւնասիպէթինի պէյան
- 2 Էթմիշ իտի : Վէ մէլք Համանտան կէրի
այմըշ օլորդը խաթէմինի չըգարըպ Մօրտէ-
խայա վէրտի . Խթէր տախի Մօրտէխայը
Համանն խանէսի իւզէրինէ նասպ էյլէտի :
- 3 Վէ Խթէր Թէքրուր մէլքին հուզուրնտա
սէջլէյիպ , վէ այագլարնա գափանարագ
Աճաճի Համանն քէմլէյինի , վէ Եհնա-
տիլէր 'ալէյհինտէ իթթիխագ էյլէմիշ օլորդը
թէտպիրին Ֆէսիսինի կէօզ ետըլ իլէ անտէն
- 4 Բիւն էյլէտի : Մէլք տախի Խթէրէ տողրու-
ալթուն 'ասայը ուզաթմաղլէ Խթէր գաղըպ
5 մէլքին հուզուրնտա տուրարագ , Էյէր մէլքէ
միւնասիպ կէօրիւնիւրսէ , վէ էյէր պէն անն
նագարնտա մագճարը լուծֆ օլտուժ իսէ ,
վէ էյէր պու շէյ մէլքին 'իտիստէ տողրու
կէօրիւնիւրսէ վէ պէն կէօլէրինտէ միւսթէհ-
սէն օլտուժ իսէ , Աճաճի Համանն իսն ի Համ-
մաստաթանն մէլքին պիւ ճիւմլէ չէտթի-
թէրինտէ պուլունն Եհնաւորէրին հէլաթ էթ-
մէք իւզըլ Թէրթիպ էթմիշ օլորդը Ֆէրման .
- 6 Լարն Ֆէսիսի իչիւն Ֆէրմա եաղըլսն . Ձիրա
միլլէթ իմէ կէլէճէք պէլայը նա'պը միւշահտէ
էտէ պիլլիւմ . Նէսլիսին հէլաթընը նա'սըլ
կէօրէ պիլլիւմ՝ տէտի :
- 7 ՕԼ զէման մէլք Ահաշվէրօշ մէլքէ Խ-
թէրէ վէ Եհնաւոր Մօրտէխայա իիթապէն՝
իշթէ Համանն խանէսինի Խթէրէ ի՛թա
էյլէտիմ , քէնտիսինի տախի՝ Եհնաւորէրէ
էլ ուզաթտըլ իչիւն տար աղաճնա աս .
- 8 տըլար : Աիզ տախի Եհնաւորէր իչիւն միւ-
նասիպ կէօրտիւյիւնիւրսէ մէլքին խաթլէ
եաղըպ մէլքին խաթէմիլլէ թէմճիր էտի .
նիզ . զերա մէլքին իմիլլէ եաղըլպ մէլքին
խաթէմիլլէ թէմճիր օլունն եաղը Ֆէսիս
օլունմաղլ տէտի :
- 9 Պիւնա'էն 'ալէյհի իւլիւնճիւ այ՝ եա'նի Սիվան
այընն եիրմի իւլիւնտէ մէլքին քէտթիպ-
լէրի չաղըլըպ , Եհնաւորէրէ վէ Հինտտէն
Հապէշ գատար եիւզ եիրմի ետի էյալէ-
թին մէրգէպան վէ վաիլ վէ րէ'իսլէրինէ , հէր
էյալէթէ քէնտի եաղըլը վէ հէր գաղմա
քէնտի լիսանը իւզըլ , վէ Եհնաւորէրէ քէնտի
եաղը վէ լիսանըլը իւզըլ Մօրտէխայըն էմր
էյլէրին լիսանըլը քէտֆէսի թահրիր օ .
- 10 Լունտու : Վէ մէլք Ահաշվէրօշն իսիլլէ
եաղըպ մէլքին խաթէմիլլէ թէմճիր էյլէտի .

- վէ Ֆէրմանըլը աթլարա վէ քիւհէյլանըլ-
րա վէ գըսրագտան օլան եիւրիւք գաթըր-
լարա րաքիպ օլան սա'իլլէրլէ կէօնտէրտի .
- 11 Պուշլարն մէֆհուլնճա՝ մէլք հէր շէհրտէ
պուլունն Եհնաւորէրէ , պիր կիւնտէ եա՝
նի Ատար այը օլան օն իքինճի այըն օն իւ-
չիւնտէ մէլք Ահաշվէրօշն պիլ ճիւմլէ էյա-
- 12 լէթլէրինտէ , թէճէմիլլէ՝ էտիպ 'էօմրլէրի-
նի վիզայէ էտէրէք՝ իւզէրլէրինէ հիւճում
էթմէք իսթէյէն էյալէթին վէ գաղմա պիւ-
թիւն ճիւմլէրնը , էթֆալ վէ նիսլանը իլէ
պէրապէր , ի'տամ վէ գաթլ վէ հէլաթ էտիպ
էշէպըլըն եաղմա էթմէյէ րուխասթ վէրտի :
- 13 Վէ հէր պիր էյալէթէ վէրիլէն էմրի հալի թահ-
րիրաթն սուրէթի՝ Եհնաւորէրին քէնտի
տիւշմէնլէրինտէն ինթիգամ այմազ իւզըլ՝ օլ
կիւնտէ հաղըր պուլունմալարը իչիւն հէր
- 14 գաղմա ի'լան օլունտու : Սա'իլլէր տախի քիւ-
հէյլանըլարա վէ գաթըրլարա րաքիպ օլարա
մէլքին էմրիլլէ ինպար վէ թահիլ օլու-
նուպ եօլա չըգաղըլար . վէ Ֆէրման փոյի-
թախթ օլան Դուշանտա ի'լան օլունտու :
- 15 Վէ Մօրտէխայ լաճիլլէրտի վէ պէյազ էլ-
պիսէ ի միւլլէքէնէ վէ պիր պէյիւք ալ-
թուն թաճ վէ ա'լա քէլթէն վէ երղալանի
ճիւպպէ իլէ մէլքին հուզուրնտան չըգաղ .
վէ Դուշան շէհրի շատ ու մէսրուր օլտու .
- 16 Եհնաւորէրէ րուշէնի վէ շատի վէ մէսէր-
- 17 լէթ վէ հիւրմէթ օլտու : Վէ հէր էյալէթ-
տէ վէ հէր շէհրտէ , հէր նէրէյէ մէլքին էմր
ու Ֆէրմանը վաղըլ օլտու իսէ , Եհնաւորէրէ
մէսէրլէթ վէ շատի վէ զէյաֆէթ վէ շէնլէք
կիւնիւ օլուպ , տիյարն թա'իֆէլէրինտէն
նիչէլէրի Եհնաւոր օլտու . պիրա Եհնաւորէ-
րին գօրգուսը անլէրին իւզէրինէ տիւշմիւշ
իտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ օն իքինճի այ՝ եա'նի Ատար այընն
օն իւլիւնճիւ կիւնիւնտէ՝ մէլքին էմր ու
Ֆէրմանը իճրա օլունմագ իւզըլ իքէն՝ Եհ-
նաւորէրին տիւշմէնլէրի անլէրէ թէսալլէթ
էթմէյէ իւմիտ էթաիլլէրի կիւնտէ , 'տըսի
վուգու՝ պուլուպ , Եհնաւորէրէ քէնտիլլէրէ
պուղլ էտէնլէրէ թէսալլէթ էթաիլլէր .
- 2 Դէօյլէ քէ մէլք Ահաշվէրօշն պիլ ճիւմլէ է-
յալէթլէրինտէ Եհնաւորէրէ քէնտի գաղար-
լարնը թալէպ էտէնլէրի տէրտէթ էթմէք
իւզըլ քէնտի շէհրլէրինտէ թէճէմիլլէ՝ էթ-
աիլլէր . վէ գօրգուլարը միլլէթլէրին ճիւմլէսի
իւզէրինէ տիւշմիւշ օլմաղլէ հիւշ պիր քիմնէ
- 3 անլէրէ մուգալէմէթ էտէմէտի . Վէ էյա-
լէթլէրին պիլ ճիւմլէ րէ'իսլէրի վէ մէրգէպան

իւն վաղեւր վէ մէլիյին մէ'մուրարը Եհնուտի-
 լերէ մու'ալէնէթ էթտիլէր . զիրա Մօրտէխա-
 յըն գօրգուսը անլերին իւղէրինէ տիւշմիւշ
 4 իտի : Զիւնքի Մօրտէխայ մէլիյին սերայըն-
 տա մու'աղլամ օլուպ , չէօհրէթի պիլ ճիւմէ
 էյալէթէրէ շայը' օլտու . վէ պու Մօրտէխա-
 յըն 'աղամէթի կիթտիքճէ թէպալիւտ էթ-
 5 մէքտէ իտի : Վէ Եհնուտիլէր տիւշմէլէրի-
 նին ճիւմէսինի գըլընտան կէշիւրէրէք գաթլ
 ու ի'տամ իլէ' քէնտիլէրինէ պուղղ էտէն .
 6 լէրէ իսթէտիլէրինի իճրա էթտիլէր . Վէ
 Եհնուտիլէր փայլթաթիթ օլան Շուշանտա
 պէշ էիւղ ատէմ գաթլ ու ի'տամ էթտի-
 7 լէր : Վէ Փարաշնտաթա վէ Տալթօն վէ Ա-
 8 փաթա , Վէ Փօրաթա վէ Ատալա վէ Արի-
 9 տաթա , Վէ Փարաշնտա վէ Արիտայ վէ Ա-
 10 ըրտայ վէ Վաեէգաթայը , Ես'նի Եհնուտի-
 լէրին տիւշմէնի Համան իպն ի Համանտաթա-
 նըն օն օղուլարընը գաթլ էթտիլէր , Փա-
 գաթ Եղմայա էլ ուղաթմաարը :
 11 Օլ կիւն փայլթաթիթ օլան Շուշանտա գաթլ
 օլուշնայարն միգտարը մէլիյին հուղուրնտա
 12 զիքր օլուշնու . Վէ մէլիք Էթթէր մէլիքէյէ
 իթթապէն' Եհնուտիլէր փայլթաթիթ օլան
 Շուշանտա պէշ էիւղ ատէմ վէ Համանըն
 օն նէֆէր օղուլարընը գաթլ էթտիլէր . մէ-
 լիյին տիւր էյալէթէրինտէ նէլէր Ես'միւրշ-
 լար տըր . չիմտի ըրճան նէ' տիր , սանա իհ-
 սան օլուշնաճաղ , վէ տաճա մաթլուպըն նէ'
 13 տիր , իճրա օլուշնաճաղ տըր' տէտի : Էթթէր
 տաթի' Էյէր մէլիյէ միւնտաիպ կէօրիւնիւր-
 սէ' Շուշանտա պուլուշնան Եհնուտիլէրին
 Ես'միւրշ տաթի պու կիւնքի ֆէրմանա կէօրէ
 հարէքէթ էթմէլէրինէ վէ Համանըն օն նէ-
 ֆէր օղուլարընը տար աղաճընա տըրմայա-
 14 ըրնա ըրիւտաթ վէրիլին' տէտի : Վէ մէլիք
 պուլուշնան իճրաարըն էմը էթմէսի իւղէրինէ
 ֆէրման Շուշանտա ի'լան օլուշնու . վէ Հա-
 15 մանըն օն նէֆէր օղուլարընը տարըլար : Վէ
 Շուշանտա պուլուշնան Եհնուտիլէր Ատար
 այընըն օն տէօրտիւնիւ կիւնիւնտէ տաթի
 թէճէմիւ' էտիպ , Շուշանտա իւղ էիւղ ատէմ
 գաթլ էթտիլէր , Փագաթ Եղմայա էլ ու-
 16 զաթմաարըլար : Վէ մէլիյին էյալէթէրինտէ
 պուլուշնան օս'իւր Եհնուտիլէր թէճէմիւ' է-
 տիպ , Էօմիլէրինի վիգայէ էտէրէք , տիւշմէն-
 լէրինտէն րաճաթ պուլուլար . վէ քէնտիլէրէ
 պուղղ էտէնլէրտէն էթմիւշ պէշ պին քիշի
 գաթլ էթտիլէր , լաքին Եղմայա էլ ու-
 17 զաթմաարըլար : Ատար այընըն օն իւղիւնիւ
 կիւնիւնտէ պա- Էօմ' օլու-պ , օն տէօրտիւն-
 տէ իսթիւրաճաթ էտէրէք' անը զիւտաթէթ վէ
 18 մէսէրէթ կիւնիւ թաթաի էյլէտիլէր : Փա-
 գաթ Շուշանտա պուլուշնան Եհնուտիլէր

օլ աշն օն իւղ վէ օն տէօրտիւնտէ թէճէմ-
 միւ' էթտիլէր . վէ օն պէշնտէ իսթիւրաճաթ
 էտիպ' անը զիւտաթէթ վէ մէսէրէթ կիւնիւ
 19 թաթաի էթտիլէր : Պու էճտէն քէշլէրտէ
 վէ սուրը օլմայան գաաապալարտա սաթին
 օլան Եհնուտիլէր Ատար այընըն օն տէօր-
 տիւնիւ կիւնիւնտէ մէսէրէթ վէ զիւտաթէթ
 վէ շաթի վէ Եղմայիլէրինէ հէտիլէ թագաթմ
 էտէճէք կիւնիւ թաթաի էյլէտիլէր :
 20 Վէ Մօրտէխայ պու նէսնէլէրի թաճիւր
 էտիպ , մէլիք Ահաշլէրօլըն Ես'միւրշ վէ ուղաղ
 էյալէթէրինտէ պուլուշնան Եհնուտիլէրէ'
 21 Քէնտիլէրի իշիւն հէր սէնէ Ատար այընըն օն
 22 տէօրտիւնիւ վէ օն պէշնտէ կիւնիլէրինի' Ե-
 հնուտիլէրին քէնտի տիւշմէնլէրինտէն րաճաթ
 պուլուրգալարը կիւնիլէր , վէ գաաապէթէրի մէսէր-
 լէթէ , վէ մաթմէլէրի ըուղ ի շաթիլէ թէճալ-
 վիւ էթտիլէր այ օլուրը իշիւն , զիւտաթէթ
 վէ մէսէրէթ վէ Եղմայիլէրինէ հէտիլէ վէ
 Փուգաթայա 'աթիլէ կէմտէրէճէք կիւնիլէր
 թաթաի էթմէլէրի 'աթիլէն' արալարընտա
 սապիթ էթմէք իշիւն մէլիք ուղալար կէօն-
 23 տէրտի : Եհնուտիլէր տաթի պէտ' էյլէ-
 տիլէրինէ վէ Մօրտէխայըն քէնտիլէրէ
 թաճիւր էթտիլէրինէ կէօրէ իճրա էթմէք .
 24 լիյի թէ'ահհիւտ էյլէտիլէր , Զիւրա ճիւմ-
 լէ Եհնուտիլէրին տիւշմէնի օլան Աճաճի Հա-
 ման իպն ի Համանտաթա Եհնուտիլէրին հէ-
 լաքընը գաաա էտիպ , անլէրի թէլէֆ վէ ի'-
 տամ իշիւն Փուր Ես'նի գուր'ա տիթը իսէ'
 25 տէ , Էթթէր մէլիյին հուղուրնա կիթտիլէրինէ'
 Էթթէ' Եհնուտիլէր 'ալէյհիւնտէ Համանըն էյ-
 լէտիլի սու ի գաաա տնըն պաշնա ըրճ-
 'աթ էտէրէք քէնտիլէրինէ , օղուլարընը տար
 աղաճընա տըրմալարընը պա թաճիւր էմը
 26 էյլէտի : Պու էճտէն պու կիւնիլէրէ Փուր
 իսթիւնտէն Փուրիմ թէսմիլէ էյլէտիլէր :
 Պինտէն 'ալէյհիւ պու մէլիք ուղալար հալի օլ-
 տըք քէլաթարըն ճիւմէսինտէն , վէ պու-
 խուտուտա կէօրտիւլէրի , վէ քէնտիլէրէ
 27 վուղու' պուլան շէլէրտէն տօլայը , Եհնուտի-
 լէր' հէր սէնէ պու իքի կիւնիւ թաճիւր օլուշ-
 տըքընա կէօրէ վաղթընտա հըլթ էթմէլէրի-
 28 նէ , Վէ պու կիւնիլէրին հէր տէհր վէ հէր
 գապիլէ վէ հէր էյալէթ վէ հէր շէհրտէ վիք
 ու հըլթ օլուշնաարըն վէ պու Փուրիմ կիւն-
 լէրինի Եհնուտիլէր արաալարնա զա'իլ օլ-
 մամաարըն , վէ անլէրին զիքրի նէսլէրինտէն
 ըէֆ' օլուշնամաարըն գալիլէն գաար վէրիպ .
 քէնտիլէրի վէ քէնտի վիւրիլէթիլէրի վէ
 քէնտիլէրի իլէ պիլիլէնլէր իշիւն թէ'ահհիւտ
 էյլէտիլէր :
 29 Վէ մէլիք Էթթէր պինթ ի Ապիհայիլ
 իլէ Եհնուտի Մօրտէխայ Փուրիմ սապիլթ

- գրեմազ իշխան պու իքինճի մեթուալը քե-
30 մալի հիւքիւմէթլէ հաղաւար . վէ Ա-
հաշվէրօլըն մէմալիքինին եիւզ եիրմի եէտի
էյալէթինտէ պուլունան Եէհուաիլէրին քեաֆ-
31 Ֆէսինէ , Եէհուաի Մօրտէխայ իլէ մէլիքէ Խս-
թէրին անլէրէ էմր էյլէտիլինէ վէ քէնտիլէ-
րիլլէ քէնտի զեւրիլլէթլէրի իշխան օրուճ վէ
տու'ա խուսուսաթընտա գարար վէրտիլլէրի-
նէ կէօրէ , պու Փուրիմ կիւնլէրինի վազըթ-
լարընտա սապիթ գըլմազ իշխան սէլամէթ վէ
32 կէօնտէրտիլէր : Պէօյլէճէ Խաթէրին Ֆէրմանը
պու Փուրիմ մատտէսինի ռապիթ գըլտը , վէ
քիթապտա թահրիբ օլունտու :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ մէլիք Ահաշվէրօլ գարանըն վէ տէր-
եանըն ստալարընըն էհուլէ իւզէրինէ վէրկի
2 վազ' էյլէտի : վէ անըն քեաֆֆէ ի մ'մալը
շէճա'աթ վէ գուվլէթի , վէ մէլիլին Մօրտէ-
խայը թա'զիմ էյլէտիլի 'ազամէթին շէօհրէ-
թի իշթէ միւլաքը Մատի վէ Ֆարսըն թէ-
3 վարիի քիթապընտա մուհարրէր տիւր : Զիրա
Եէհուաի Մօրտէխայ մէլիք Ահաշվէրօլըն սա-
նիսի օլուպ , Եէհուաիլէր պէյնինտէ 'ազիմ' վէ
ճիւմհուրը իիվանը 'ինտինտէ մագպուլ վէ
գալվընըն սերվէթինի թալիպ օլարագ պիւ-
թիւն նէպլինին սէլամէթինի արար իտի :

* Իւր . նէպլինէ սէլամէթ սէօյլէր իտի :

ԵՅՈՒՊ

ՊԱՊ 1

- 1 Ու տիյարընտա Էյուպ քամինտէ պիր ա-
տէմ վար իտի . պու ատէմ քեամիլ վէ
միւսթադիմ օլուպ' Ալլահտան գօրգար վէ
2 շէրտէն իճթինապ էտէր իտի : վէ անըն
3 եէտի օղու իլէ իւշ գըզը օլու : վէ եէտի
պին գօյուն վէ իւշ պին տէվէ վէ պէշ եիւզ
չիֆթ էօքիւզ վէ պէշ եիւզ տիշի մէրքէպէ
մայիք օլուպ' փէք չօգ պէնտէլէրի տախի
վար իտի . վէ պու ատէմ շարգ էհալիսինին
քեաֆֆէսինտէն պէօյիւք իտի :
4 վէ անըն օղուլարը կիտիպ' հէր պիրի
քէնտի եէվմ ի մախսուսընտա խանլէրինտէ
զիյաֆէթ էտէրլէր , վէ պիրլէքտէ եէյիպ իշ-
մէք իշխան իւշ հէմլիւրէրինի տախի տա'վէթ
5 էտէրլէր իտի : վէ զիյաֆէթ կիւնլէրինին
տէվլի խիթամընտա' Էյուպ անլէրի ճէլպ
էտիպ թուգտիս էտէր , վէ 'ալ էս սապահ
գալգըպ ճիւմլէսինին 'առէտինէ կէօրէ մուհ-
րապալար թագաթիմ էյլէր իտի . զիրա Էյուպ'
Ոլա պիլիբ քի օղուլարըմ կիւնահ էտիպ
գալլէրինտէ Ալլահա քիւֆր էթմիշլէր' տէր
իտի : Էյուպ 'ալ էս տէվլամ պէօյլէ եափար
իտի :
6 վէ կիւնլէրտէ պիր կիւն էպնա Ուլլահ
Բաղադըն հուգուրընտա տուրմադա կէտիլէ-
րինտէ Շէյթան տախի արալարընտա կէլիսի
7 վէ Բաղա Շէյթանա' Նէրէտէն կէլիլօրսըն'
տէտիքտէ , Շէյթան Բաղադըն ճէվապէն' Զէ-

- մինի տօլաշմագտան վէ անտէ կէշթ ու կիւ-
8 զար էթմէքտէն' տէտի : վէ Բաղա Շէյթա-
նա' Գուլըմ Էյուպա տիգաթլէ պագարըն
մը , զէմինտէ անըն կիպի քեամիլ վէ միւս-
թագիմ վէ Ալլահտան գօրգար վէ շէրտէն
իճթինապ էտէր պիր ատէմ եօգ տըր' տէտի :
9 վէ Շէյթան Բաղադըն ճէվապէն' Էյուպ պօ-
10 շընա' մը Ալլահտան գօրգար . Սէն անըն վէ
պէլթինին վէ քեաֆֆէ ի մամլէլէյինին էթ-
րաֆընա չիթ չէ'քմէտին մի . էլինին էմէյինի
պէրէքէթլէտին , վէ էմլալը եէրտէ թէքս-
11 սիւր էթտի : վէ լաքին շիմտի էլինի ուզա-
տըպ անըն քեաֆֆէ ի մամլէլէյինէ տօգուն ,
վէ մութլագա եիւզիւնէ գարշը սանա քիւֆր
12 էտէճէք տիր' տէտի : վէ Բաղա Շէյթանա'
իշթէ քեաֆֆէ ի մամլէլէյի սէնին էլինտէ
տէտի , անճագ քէնտիսի իւզէրինէ էլինի ու-
զաթմա' տէտի : Պա'տէհու Շէյթան Բաղադըն
հուգուրընտան չըգտը :
13 վէ կիւնլէրտէ պիր կիւն օղուլարը իլէ
գըզլարը պէօյիւք պիրառէրլէրինտէ խանէսին-
14 տէ եէյիպ շէրապ իշտիլլէրինտէ , Էյուպըն
նէգտինէ պիր խապէրճի կէլիպ' Էօքիւզլէր
չիֆթ սիւրէր , վէ տիշի մէրքէպլէր անլէրին
15 հանընտա օթլար իքէն , Շէպալիլէր հիւճուլմ
պիրլէ անլէրի գալթմ էտիպ ուշաղալար գը-
լէճտան կէշէրտիլէր , վէ սանա խապէր վէր-
մէք իշխան եալընըլ պէն գուրթուլարմ' տէ-

- 16 տի : Պու տաճառ սեփյնմէքտէ իբէն տիկեր պիրի կելիպ՝ Սէմատան Ալլահ տթէշի էնիպ սիւրիւլէր իլէ ուշադլարը իհրազ էտիպ թէ-լէֆ էթտի , վէ սանա խապէր վէրմէք իշիւն :
- 17 եալընըզ պէն գուրթուլարմ՝ տէտի : վէ պու տաճառ սեփյնմէքտէ իբէն՝ տիկեր պիրի կելիպ՝ ֆիլտանիլէր իւշ պէօիւլէք օլարազ , տէվէլէրին իւզէրինէ հիւճուժ՝ պիրլէ տնլէրի զապթ էտիպ՝ ուշադլարը գըլըճտան կէշեր-տիլէր , վէ սանա խապէր վէրմէք իշիւն եա .
- 18 լընըզ պէն գուրթուլարմ՝ տէտի : վէ պու տաճառ սեփյնմէքտէ իբէն , տիկեր պիրի կէ-լիպ՝ Օղըւլարըն իլէ գըզլարըն պէօիւլէք պի-րատէրլէրինին խանէսինտէ եէյիպ շէրապ իշ :
- 19 տիլէրի սըրատա , իշթէ պէրէրէյէ թարա-Փընտան պիր շէտիտ ըիւզիկար կելիպ՝ խա-նէնին տէօթ թէօշէսինէ վուրմասըլլէ , նէվ-ճիվանլար իւզէրինէ երգըտը , վէ անլէր վէ-ֆաթ էթտիլէր , վէ սանա խապէր վէրմէք իշիւն եալընըզ պէն գուրթուլարմ՝ տէտի :
- 20 յ՝ Օլ վազըթ էյուպ գալըզպ , ճիւզպէսինի երլթըպ սաշլարընը թէտիլթտէն սունկրա՝ եէ- :
- 21 ըէ տիւշէրէք սէճտէ էյլէտի . վէ՝ վալիտէ-մին ըաճմինտէն՝ իւրեան չըգտըմ , վէ իւր-եան օլարազ օրպա 'ավտէթ էտէճէյիմ' . ԲԱՊՊ վէրտի , վէ ԲԱՊՊ ալտը . ԲԱՊՊԸ իսմի
- 22 միւպարէք օլտուն՝ տէտի : Պուսնուն ճիւմէ-սինտէ էյուպ կիւնաճ էթմէտի , վէ Ալլահ 'ալէյհինտէ սէֆիհանէ սեփյնմէտի :

ՊԱՊ 2

- 1 վէ եինէ կիւնլէրտէ պիր կիւն էպնա Ուլ-լահ՝ ԲԱՊՊԸ չուզուրընտա տուրմաղա կէ-տիլէրինտէ՝ Եէյթան տախի ԲԱՊՊԸ չու-զուրընտա տուրմաղա արալարընտա կէտի :
- 2 վէ ԲԱՊՊ Եէյթանա՝ Նէ՞օրէտէն կէլէյօրսըն՝ տէտիլտէ , Եէյթան ԲԱՊՊԸ ճէվապէն՝ Չէ-մինի տօլալմագտան վէ անտէ կէշթ ու կիւ-
- 3 զար էթմէքտէն՝ տէտի : վէ ԲԱՊՊ Եէյթա-նա՝ Գուլըմ էյուպա տիգգաթիլէ պաղտըն՝ մը . զէմինտէ անըն կիպի քեամիլ վէ միւս-թաղիմ՝ վէ Ալլահտան գօրդար վէ շէրտէն իճթինապ էտէր պիր առէմ՝ եօգ տըր , վէ սէն Տէր նէ գատար տնը պիլա սէպէպ Տէլաք էթ-մէքլէյէ պէնի թաճիլէր էթմէք իշիւն չալըշտըն իսէ տէ , օ տաճառ քէմալինտէ սապիթ տու-
- 4 ըուր՝ տէտի : վէ Եէյթան ԲԱՊՊԸ ճէվապէն՝ Տէրի կէրինէ տէրի , հաթթա հայաթը իշիւն պիր առէմ՝ քեաֆթէ ի մամէլէյինի վէրիլ :
- 5 վէ լաքին չիմտի էլինի ուզաղաք քէմիլի իլէ էթինէ աօգուն , վէ մութլագա եիւզիւնէ գար-
- 6 շը սանա քիւֆէր էտէճէք տիլ՝ տէտի : վէ ԲԱՊՊ Եէյթանա՝ իշթէ էլինտէ տիլ , ֆա-

գաթ *հայաթընա աօգունմա՝ տէտի :

- 7 վէ Եէյթան ԲԱՊՊԸ չուզուրընտան չը-գըպ էյուպը թապանընտան թէյիէսինէ գա-
- 8 տար ֆէնա չըպանլարա տիւշար էյլէտի . Օլ տախի գալընմաղ իւզլէ պիր քէրէմիթ փար-չասը տըր , վէ քիւլ իշինտէ օթուրտու :
- 9 վէ տնըն զէվճէսի տախի անա խիթա-պէն՝ Տաճառ քէմալինտէ սապիթ տուրմաղա մը սըն . Ալլահա քիւֆէր էտիպ վէֆաթ էյլէ-
- 10 տէտի : Օլ տախի անա՝ Սէն սէֆիհէլէրտէն պիրի կիպի սեփյնմէքտէ . Ալլահնէ եէտին-տէն նի՞մէթի գապուլ էտիպ տէ՝ պէլպըր գառ պուլ է՞թմէլէլիմ մի՞ տէտի : Պուսնուն ճիւմ-լէսինտէ էյուպ տուրաղալըր իլէ կիւնաճ էթմէտի :
- 11 վէ էյուպըն իւշ աճպապը անա իսա-պէթ էթմիլ օլտն պէլանըն քեաֆթէսի հազ-գընտա խապէր ալտըզլարընտա , թէյմանի է-լիֆաղ վէ Եուհի Պիլատա վէ հա՛մամթի Սօֆար՝ Տէր պիրի քէնտի մէքեանընտան կէլ-տի . վէ անը թա՛ղիլէ վէ թէսիլէ զըմըն-տա կէլմէքլէյէ իթմիֆաղ էթմիլլէր իտի :
- 12 վէ ուզաղտան նաղար էթտիլէրինտէ՝ անը թանըմասըլար , վէ պիւլէնտ ալաղլէ աղլա-տըլար , վէ Տէր պիրի ճիւզպէսինի երլթըպ՝ սէմայա տօղուլ պաշլարը իւզէրինէ թօփրազ
- 13 սաշլարըն : վէ տնըն իլէ պէրապէր եէտի կիւն եէտի կէճէ եէրտէ օթուրուպ , Տէր պիրի անա պիր սեօզ սեփյնմէտի . զիրա տէրտինին զիյառէսիլլէ աղըր օլտընը կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 3

- 1 Պա՛տէհու էյուպ աղընըր աղըպ քէնտի կիւ-
- 2 նիւնէ լա՛նէթ էյլէտի : վէ էյուպ քէլամա աղաղ իլէ տէտի քի ,
- 3 թէվէլիւտ էթտիլիմ կիւն
վէ՝ Պիր երքէք չօճուգ օլտու՝ տէտիլէրի կէճէ Տէլաք օլտուն :
- 4 Օլ կիւն գարանլըզ օլտուն ,
Ալլահ եօգարըտան անը արամասըն .
վէ անըն իւզէրինէ նուր լէմ՛ան էթմէսին :
- 5 Չուլմէթ վէ զըլլը մէվթ անը զապթ էթտիլէր .
Պուլուլթ անը գափլասըն ,
կիւնաիւլզ գարանլըզ անը գօրգուլթսըն .
- 6 Օլ կէճէյի գըյու գարանլըզ թուլթուսն .
Սէնէսին կիւնլէրինէ Դիլհազ օլտունասըն ,
վէ ալլար իշինտէ ալլըմասըն :
- 7 իշթէ օլ կէճէ 'ադիր օլտուն ,
վէ անա մէսէրրէթ սէտասը կէլմէսին :
- 8 կիւնէ լա՛նէթ էտէնլէր ,
լէվիլթաթանը ուլտնտըրմաղա միւսթա՛իտ օ-

*Իւլը հայաթընը հըֆը էյլէ՝
Կիւլաթ իթթիլար էթմէսին :

- լոնդար անա պետ տու՛ւս էթմինէր :
- 9 Ագշամբնն երաւրարը գարարսն ,
Նուրս մինթաղըր օլուուն տա պուճմարն ,
վէ սաճարնն քերփիքէրինն կէօրմէսն :
- 10 Զիրա Լուրդնն րաճմինն գափուլարնը գա-
փամատը ,
վէ կէօղէրիմոնէ մշաղգաթը կիղէմէտի :
- 11 Նի՞չինն տօղտղըմ՝ անտէ էօլմէտիմ ,
վէ պաթնտան չըղտղըմտա թէսլիմ ի րուճ
էյլէմէտիմ :
- 12 Պէնիմ իշին տիղէր ,
վէ էմմէքիյիմ իշինն մէմէլէր նէ՞ սեպէպաէն
հաղըր իտի :
- 13 Զիրա շիմտի եաթըզ րաճաթլանմըշ ,
Օլ զէմանն ույուլուպ իսթիրահաթ էթմիշ օ-
լուր իտիմ :
- 14 Գէնտիլէր իշինն վիրանիլէր պինա էտէն
Ձէմինինն միւլուք վէ միւշիլէրիյլէ ,
- 15 Ալթունն մալլէք օլուպ
խանէլէրինն կիւմիւշլէ տօլուուրանն րու՛եսա
իլէ պերապէր օլուր էթիմ :
- 16 Կիզլի տիւշէն ճէնինն ,
վէ նուր կէօրմէմիշ չօճուղար կիպի նամէվ-
ճուտ օլուր իտիմ :
- 17 Օրատա շէրիլէր եղիյէթ վէրմէքտէն ֆէրա-
ղաթ էտէրլէր ,
վէ օրատա թաղաթը գալմայանլար միւս-
թէրիճ օլուրլէր :
- 18 Հաքէզա մոճպուլար իսթիրահաթ էտէր-
լէր ,
վէ անկարեսաճննն սէսինն իշիթմէլէր :
- 19 Քիւշիւք վէ պէջիւք օրատա պուլունուր ,
վէ դուլ էֆէնտիսինտէն աղատ օլուր :
- 20 Նի՞չինն տէրամէնտէ նուր ,
վէ զամաքա հայաթ վէրիլէր :
- 21 Անլէր քի մէվթի պէքէրլէր տէ կէլմէզ ,
վէ տէֆինէլէրտէն զիյատէ անը արարլար :
- 22 Մէզարը պուլաղգարը զէման
Զիյատէսիլլէմէսուր ու շուտմանն օլուրլար :
- 23 Թարիլի Էնիթ-Էնիթն մաթֆի գալմըշ ,
վէ մին թարաֆ իլլուճ էթրաֆը արնմըշ տ-
տէմէ Էնիթն հոյ-ն լէրիլէր :
- 24 Զիրա էքմէյիմտէն էվիլէ աճմ կէլիւր ,
վէ ֆիլանլարըմ աուլար կիպի տէօքիւլիւր :
- 25 Զիւքի գօրգաղըմ նէսնէ պանա իսապէթ
էյլէտի ,
վէ իսաֆ էթտիլիմ շէյ իւզէրիմէ կէլտի :
- 26 Պանա սէլամէթ եօզ , իսթիրահաթ եօզ ,
Ասայիշ եօզ , անճաղ տէրա կէլիւր :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ Թէյմաննի Էլիֆաղ ճէլապ վէրիպ տէ-
տի քի ,

- 2 Պիւր քիմսէ սոնտ սէզլէմէյէ ճէտարէթ էթ-
սէ՛ կիւճիւնէ կիտէ՞ր մի ,
Լաքինն սէօզ սէզլէմէքտէն քէնտինն քիմ
գապթ էտէ պիլիւր :
- 3 Իշթէ սէն նիշէլէրի իրշաա էթտին ,
վէ զա՛իֆ էլլէրի գուվէթլէնտիլտին :
- 4 Սէնինն սէօղլէրինն սիւրքէճէք օլունը սապիթ էյ-
լէտի ,
վէ չէօքէն տիլլէրէ գուվէթ վէրտին :
- 5 Լաքինն շիմտի պաշնա կէլիննէ կիւճիւնէ կի-
տէր .
Սանա տօգունննմա միւթէհայլիւր օլուրնըն .
- 6 Ի՛թիմաա էթտիլլին շէյ թաղվաա ,
վէ իւմիտ էթտիլլին շէյ թարիլէրինն
իսթիգաթիլի տէյի՛լմի :
- 7 Թէզէքքիւր էյլէ , հա՞նկը սուշարզ հէլաք
օլտու ,
վէ միւսթաղիմլէր նէ՞րէտէ միւնգարիզ օլ-
տըլար :
- 8 Կէօրտիւլիւմ պու տըր քի ֆըսգ իլէ չիֆթ
սիւրիւպ ,
Հաղգաղըզ էքնլէր հէմանն անը պիշէրլէր :
- 9 Ալուհնն նէֆիլիլէ հէլաք ,
վէ պուրնուննն նէֆէսիլլէ թէլէֆ օլուրլար :
- 10 Արալանն կէօմիւրաթմէտի վէ պէզիւք արս-
լաննն սէսի Էնիլէր ,
վէ կէնճ արսլանլարնն տիշէրի գըրըլըր :
- 11 Արսլանն շիքեար պուլունմատըղնտան հէլաք
օլուր .
վէ տիշի արսլաննն եալուլարը տաղըլըր :
- 12 Պանա կիղիլնէ պիւր սէօզ սէզլէնիլտի ,
վէ տննն ֆըլլթլըր գուլաղըմա եթիլիտի :
- 13 Կէճէ րիւյալարննն խայալաթլնտա ,
Ատէմլէր իւզէրինն աղըր ույգու պաստըղն-
տա ,
- 14 Իւզէրիմէ գօրգու վէ թիթրէմէ կէլտի ,
Պիւթիւնն քէմիլլէրիմի սարսար :
- 15 Էօնիւմտէն պիւր րուճ կէլտի ,
Ճէսէտիմինն թիւլլէրի տիք տուրտու :
- 16 Օ տուրտու , ֆաղաթ հէյէթինն թէշիս է-
տէմէտիմ .
Կէօղէրիմ էօնիւնտէ պիւր սուրէթ վար իտի ,
վէ հալը սիւքիւթտէ պիւր սէս իշիթտիմ :
- 17 Տէյօք էթի Էնսան Ալլահտան զիյատէ սալիճ ,
վէ ասէմ խալիլէնտէն զիյատէ թահր օ-
լուր մը .
- 18 Իշթէ պէնտէլլէրինն ի՛թիմաա էթմէզ ,
վէ մէլա՛իքէսինտէ գուսուր պուլուր .
- 19 Գա՞նտէ գալմը թէմէլէ թօփրաղտա օլուպ ,
Չամուրտան մէպէնիլէրտէ սաքինն օլուրազ ,
Կիւվէտէն թէզ թէլէֆ օլանլար :
- 20 Սապահ իլէ աղշամ արաւնտա եղիլլէրլէր ,
վէ քիմսէ տիգաթ էթմէքիլինն իլ էլ է-
պէտ հէլաք օլուրլար :

- 21 Անէրտէ օյան շէրէֆ բէֆ' օլուր ,
վէ հիւթէթտէն 'արի օլարագ վէֆաթ էտեր-
լէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Շիմաի չաղըն՝ սանա ճէվապ վէրէճէր վա՞ր մը ,
վէ մուգատտէսլէրին հա՞նկըսընա միւրաճա-
'աթ էտէճէքսին :
- 2 Ֆիլ հագիգէ զաղապ սէֆիհի դաթլ էտէր ,
վէ հասէտ ահմագը էօլաիւրիւր :
- 3 Պէն սէֆիհին քէօքլէշուիյի կէօրաիւմ ,
վէ տէր հալ անըն մէքէնին լա'նէթ օգու-
տում :
- 4 Օղուլարը սէլամէթտէն պա'իտ տիր .
Անէր դափուտա էղիւր ,
վէ խէլաս էտէն պուլունմուղ :
- 5 Անըն էրինին աճ օլան եէր ,
վէ անը տիքէնէր արադնտան դափուր .
Մալէրինի զափպ եուտար :
- 6 Զիրա պէլա թօփադտան չըգմուղ ,
վէ մէշագգաթ զէմինտէն պիթմէղ :
- 7 Վէ աթէշ զըղըճիւրը եօգարը աչար կիպի ,
ինսան մէշագգաթ իչիւն թէվէլիւտ էտէր :
- 8 Լաքին պէն Ալլահա միւրաճա'աթ էտիպ ,
իչիմի Ալլահա հէվալէ էտէրիմ :
- 9 Ու քի 'աղիմ վէ թէհարրի օլունմուղ շէլէր ,
վէ թա'տաղը նազապիլ 'աճայիպաթ իճ-
րա էտէր :
- 10 Զէմին իւղէրինէ եաղմուր վէրիպ ,
թարլալար իւղէրինէ սուլար կէօնտէրիւր :
- 11 Միւթէվաղըլար թէրֆի' ,
վէ մահգուլէրի նա'իլ ի սէլամէթ էտէր :
- 12 Նիլքէարլարըն թէտպիլլէրինի իպթալ էտէր ,
վէ անիւրին էլլէրի դասալարըն իճրա էտմէղ :
- 13 Օ հիւքէմայը քէնաի հիլէլէրինտէ թուլթար .
Մէքքէարլարըն թէտպիլլէրի սէրի'էն իպթալ
օլունուր :
- 14 Կիւնտիւղին՝ զուլմէթէ թէնատիւֆ էտէրլէր ,
վէ էջլէ վաղթը կէճէտէ լէ'ն ետէր կիպի
լէմն էտէրլէր :
- 15 Լաքին գըլըճտան , անիւրին աղըղլարընտան ,
վէ ճէպպարըն էլինտէն ֆուգարայը խէլաս
էտէր :
- 16 Պէօյլէճէ պիչարէ իչիւն իւմիտ օլուր ,
Լաքին ֆըրդ քէնաի աղըղըն դափուր :
- 17 Ալլահըն թէրպիլէ թէտիլի առէմ նէ' միւ-
պարէք տիր .
Անըն իչիւն Գաաիլին թէ'տիպիլին թահգիլ
էթմէ :
- 18 Զիրա օ մէճուհ գըլար վէ պաղլար .
Գըլար վէ էլլէրի շիֆա վէրիլ :
- 19 Ալթը տէֆ'ա մուղապադատան սէնի խէլաս
էտէճէք ,

- վէ եէտինճիսինտէ [պէլտ] սանա իսապէթ'
էթմէյէճէք տիր :
- 20 Գըթլըգտա սէնի էօլիւմտէն ,
վէ մահհարէպէտէ գըլըճ աղըղնտան՝ գա-
թարաճագ տիր :
- 21 Տարպէ ի լիսանտան էմին օլաճագ սըն ,
վէ խարապիլէթ վուգու'ինտէ գօրդմայա-
ճագ սըն :
- 22 Խարապիլէթէ վէ գըթլըղա կիւլէճէքսին ,
վէ վուհուշը զէմինտէն խալիֆ էթմէյէճէք
սին :
- 23 Զիրա սահրանըն թաշլարը իլէ միւ'ահէտէն
օլուլպ ,
Սահրանըն վուհուշը սէնին իլէ միւսալէմէթ
իւղըն օլաճագլար տիր :
- 24 Զատըրըն էմին օլաղընը պիլէճէքսին ,
վէ մէքէնինի արաշարտըղընտա նօքսան
պուլմայաճագսըն :
- 25 Զիւրիլէթին քէսիր ,
վէ նէպիլն եէրին օթը կիպի օլաղընը պիլէ-
ճէքսին :
- 26 Մէվիսինտէ տէմէթ եըղընթըր գալարըլը-
տըրը կիպի ,
Քէմալ ի սինտէ գապրա կիլէճէքսին :
- 27 Իշթէ պուսու թէֆթիշ էթտիք քի պէջլէ
տիր .
Անը տինկլէ վէ սէն քէնտին իչիւն պիլ :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ Էյուպ ճէվապ վէրիպ տէտի քի ,
2 Քիսա'շքի քէտէրիմ քէտալիլէն վէզն օլու-
նա իտի ,
վէ պէլամ' աշիլ պէրապէր թէրաղիլէ գօ-
նուլա իտի :
- 3 Զիրա շիմաի տէնիլին գուլմնտան աղըր կէ-
լէր իտի .
Պու սէպէպտէն սէօլլէրիմ պօշա կիտիյօր :
- 4 Զիւնքի Գաաիլին օղլարը տէրունիմաէ տիր ,
'Ճանըմ' անիւրին զէհրինի իչէր' .
Ալլահըն հէյպէթլէրի 'ալէյհիմ տիգիլտիս :
- 5 Հըմարը վահիլ օթլար իքէն անըրը մը .
վէ ետիստ էքիւղ քէնաի եէմի եանընտա
պէշիլլէրի' մի :
- 6 Թաթսըղ նէանէ' թուզըղ եէնի'օր մի ,
Եւմուրթանըն աղընտա թաթ վա՞ր մը :
- 7 Ճանըմըն տօգուլմուղ իւթէմէտիլի շէլլէր'
քէրհէն եէյէճէլիմ օլուլ :
- 8 Քէսա'շքի մաթլուպըմ վէրիլէ'իտի ,
Իւմիլիմի Ալլահ իհսան էտէ'իտի :
- 9 Շէջլէ քի Ալլահ պէնի էլմէյէ բաղի օլա
իտի ,
Էլինի ուղաարպ պէնի մահվ էտէ իտի :
'Ե-ի-տ' Անիւրին զէհրի ճանըմըն իչէր

- 40 Վէ երնէ պանա թէսէլի պու օլաճազ ,
վէ շէտիտ աղբրտա սիւրուրմ պու օլա-
ճազ տըր ,
Բի Գուտաուսն քէլամարնը ինքնար էթ-
մէտիմ :
- 41 Գուվիլէթիմ նէ՞ տիր քի տայանայըմ ,
վէ 'աղբիլէթիմ նէ՞ տիր քի *թէհամիւլ
էտէյիմ :
- 42 Գուվիլէթիմ թա՞շ գուվիլէթի մի ,
Եախօտ ճէսէտիմ պաղը՞ մը տըր :
- 43 Պիչարէ տէյի՞մի իմ ,
վէ իմտատտան քիւլիյէն մահրոււմ տէյի՞ւ
մի իմ :
- 44 Էջիլմիշ օլանա տօթը թարաֆընտան շէվ-
գաթ լաճիպ տէր .
Լաքին օ Գուտի Գորգուսնը թէրք էթմիշ
տիր :
- 45 Պիբատէրլէրիմ սէլէր միսիլլէ խիյանէթ
էթտիլէր ,
Տէրէ սէլէրի կիպի կէշտիլէր :
- 46 Պուչար պուլ սէպէպիլլէ պուլտնմը ,
վէ իլինտէ գար կիլլէնմիշ տիր :
- 47 Հերարէթի կէօրտիւքլէրի կիպի զա՞իլ օլաւ-
լար ,
Շիտտէթ ի հերարէթ վաղթընա տէրլէրին-
տէն նապէտիտ օլաւլար :
- 48 Քերպանլար Եօլարընտան սափարլար ,
Պիհուտէ Եէրէ կիտէրէք հէլաք օլաւլար :
- 49 Թէմա քերպանլարը պաղաւլար ,
Շէպա Եօլաւլարը անլէրէ միւնթաղըր օլաւ-
լար :
- 50 Իւմիտ էթտիլլէրի իլին մահճուպ տիւշ-
տիւլէր :
Օրայա վաւըլ օլաւլարընտա խէճիլ օլաւ-
լար :
- 51 Զիրա շիմտի սիզ լա շէյ հիւքմիւնտէ օլաւ-
լար ,
Մուսիպէթի կէօրտիւնիւլ վէ գորգաւնըլ :
- 52 'Աճէպա՝ Պանա թ'թա էտիւիլ ,
վէ մալինիլտէն պանա հէտիյէ կէթիլլէրիւլ ,
- 53 Եախօտ պէնի տիւշմէնիւն էլինտէն խէլաւ
էտիւիլ ,
Եա զալիմէրին էլինտէն գուրթարընը՝ տէ-
տի՞մ մի :
- 54 Պանա թա՞լիմ էլլէյիլիւլ , պէն տաիւի սիւ-
քիւթ էտէրիմ .
Նէ խուտաւտա Եանըլաղըմը պանա պիլտի-
րինիլ :
- 55 Տօղըս սէօլլէր նէ՞ գատար գուվիլէթի տիր .
Լաքին սիլլին թա՞ղիլինիլլէն Ֆա՞իտէօի նէ՞
տիր :
- 56 Էքընարընը սէօլլէրի՞ մի թա՞ղիլ էթմէք
տիր :

* Ե-ի-թ Եօլիլիւլ ուղատալիմ :

- Հալ պու քի մէյուս օլանըն սէօլլէրի իւլ-
կէար տըր :
- 27 Սիլ հէման Եէթիմ իւղէրինէ Կէմիտ ա-
թըլ ,
Տօլթընըլ իլին Գա՞յա գաղաւթընըլ :
- 28 Շիմտի քէրէմ էտիպ պանա պաղընըլ .
Եալան սէօլլէրսէմ՝ սիզէ աշիքէար օլաւր :
- 29 Րիճա էտէրիմ , կէլինիլ , հաղաւլըլ օլ-
մաւն .
Եինէ կէլինիլ . պուլաւ սալահըմ Կէյան
օլաւաւր :
- 30 Լիսանըմտա հաղաւլըլ վա՞ր մը ,
Տիմաղըմ քէօթիւ շէյլէրի թէֆրիք էտէ՞-
մէլ մի :

ՊԱՊ 7

- 1 Բու ի ղէմիտէ ինտան իլին միւհահէտէ
Եօ՞ղ մը տըր ,
վէ կիւնլէրի իւճրէթլին կիւնլէրի կիպի
տէյի՞ւ մի :
- 2 Գուլ աղա՞ կէօլկէսի իլին ահ չէքէր ,
վէ իւճրէթլի իւճրէթլին ինթիլար էտէր .
- 3 Քէզալիք պէնիմ տէ հիսսէմ տէրա պլաւը ,
վէ նասիպիմ իլթիլապ կէճէլէրի տիր :
- 4 Եաթաղըմտա՝ Նէ՞ ղէման գաղաւաղըմ ,
վէ կէճէ նէ՞ ղէման կէճէճէ՞ տէրիմ .
վէ սահար վաղթընա գատար Եուվալաւնըլ
տուրուլըմ :
- 5 Թէնիմ գուրաւր իլէ վէ թօղ թօփրաղլէ
Եօրթիւլլէլ տիր .
Տէրիմ չէքիլպ էրիլըր :
- 6 Կիւնլէրիմ՝ ճիւլահ մէքիլինտէն չափուք կէ-
չէրլէր ,
վէ իւմիտիլ օլաւաղ տիւքէնիլ :
- 7 Դօմիւմ իւլգիւտ օլաղընը թէղէքքիւլ
էյլէ ,
վէ կէօլլէրիմ պիր տահա խայր կէօրմէյէ-
ճէք տիր :
- 8 Պանա նաղար էտէնին կէօլլէրի արթըք պէ-
նի կէօրմէյէճէք .
Սէնին կէօլլէրին իւղէրիտէ տիր , վէ պէն
պուլաւնմամ :
- 9 Պուլաթ տաղըլըլ զա՞իլ օլաւր .
Բէզալըք հալլիլէյէ Ենէն չըքմայաճաղ տըր :
- 10 Խանէսինէ պիր տահա 'ալալէթ էթմէյէճէք ,
վէ մէքիւնը անը արթըք թանըմայաճաղ
տըր :
- 11 Պէն տաիւի աղղըմը զապթ էթմէյէճէյիմ ,
Բուհըմըն սըղլէթիլլէ սէօլլէյէճէյիմ ,
վէ ճանըմըն աճըլլէլ չէքիլլէթ էտէճէյիմ :
- 12 Պէն տէնիլ վէ Եախօտ տէնի՞ղ ճանաւարը
մը իմ ,
Բի սէն իւղէրիմէ պէքճի թա՞նիլ էտէրիլն :

- 13 Եւթաղըմ՝ պէնի թիւիկէ՝ էտէճէք,
Տեօշէյիմ շիքեայիթիսի թէսքին էյէյէճէք՝
տէսթիյիմտէ,
- 14 Ուն ըոյսլար իլէ պէնի գորդուտուրն,
վէ խայարաթ իլէ պէնի թիթրէտիրսին:
- 15 Ճանըմ տախի պողըւմաղըղը իսթիյար էտէր,
Պաքէսիքլէրիմտէն իսէ էօլիւմիւ Բարաճան
թաթար:
- 16 Պիղար օլտու՝ տա՛իմա եաշամագ իսթէմէմ.
Պէնտէն վաղ կէչ, գիրա կիւնլէրիմ ֆանի
տիր:
- 17 Ինսան նէ՞ տիր քի անը թա՛ղիմ,
վէ անա տիգդաթ էտէսին,
- 18 վէ հէր սապա՛հ անը եօղըյըպ,
Հէր տագիգէ անը իսթիհան էտէսին:
- 19 Նէ՞ վաթթա գատար պէնտէն չէքիլէյէճէք-
սին,
Թիւքրիյիւմիւ եռւտաճագ գատար պէնի
պրաքմայաճագսն,
- 20 Կիւնաճ էթտիմ. սանա նէ՞ եսիսլըմ,
Էյ ինսանա նաղար գըլան.
Նի՞չիւն պէնի քէնտինէ նիշան թուլթաւն,
վէ պէն քէնտիմէ եիւք օլտու՝:
- 21 Նի՞չիւն իսեանըմը՝ աֆվ, վէ կիւնաճըմը
րէֆ՝ էթմէգսին.
Զիրա չիմտի թօփրադտա եսթաճաղըմ,
վէ սապաճըյըն պէնի արատըղընա պո-
լունմայաճաղըմ:

ՊԱՊ 8

- 1 Օլ զէման Շուհի Պիլտատ ճէվապ վէրիպ
տէտի քի,
- 2 Սէն նէ՞ վաթթա գատար պէյլէ սէյլէյէճէք-
սին,
վէ աղղընն սէօղէրի չէտիտ ըիւղկեար օ-
լաճագ տըր:
- 3 Ալաճ էյրի հիւքմ վէրի՞ր մի,
Գատիր՝ հաղգը իսթալ էտէ՞ր մի:
- 4 Էյէր սէնին էվաթըն անա գարըը կիւնաճ
իլլէմիշ իսէ,
Օլ տախի անլէրի քէնտի իսեանլարընն՝ *ճէ-
ղաթնա թէպիմ էթմիշ իսէ,
- 5 Էյէր սէն էրքէն Ալաճը թալէպ էտէր,
վէ Գատիրտէն լաթֆ տիլէր իսէն,
- 6 Էյէր սէն փաթ վէ սալէճ օլուր իսէն,
Օ չիմտի սէնին իլլէն մուլթաղա ույալըպ,
Սէնին մէքեան ը սալաճընա սէլամէթ վէրէ-
ճէք տիր:
- 7 Էվիլէքի հալին քիւչիւք իսէ՝
սօնկրաթի հալին զիյատէսիլլէ պէյիւք օլա-
ճագ տըր:
- 8 Կէլ, շիմտի կէչէն նէսլէրէ սալալ էյլէ,

* Իւր. Էլլէն

- վէ անլէրին էճտատընը թէֆթիշ էթմէյէ
հաղըր օլ:
- 9 (Չիւնքի պիղ տիւնքիլէր իլ, վէ պիր շէյ
պիլմէյիլ.
Զիրա 'էօմիլիւմիւ կէր իւկէրինտէ կէօլլէ
տիր:)
- 10 Անլէր սանա թա՛ղիմ վէ թէքէլլիւմ էթ-
մէզլէ՞ր մի,
վէ գալլէրինտէն սէօղէր չըգարմաղլա՞ր մի:
11 Պաթաղըգ օլմայան եէրտէ սաղ պիթէ՞ր մի,
Սալ պըլլունմայան եէրտէ պաթագ օլթա-
պէյլէ՞ր մի:
12 Օ տաճա թաղէլլիյնտէ իքէն՝
ֆէսիլմէքսիլին հէր օթտան էվիլլ գուրուր:
13 Ալաճը ունուտանլարըն ճիւլմէսինին եօլլարը
պէյլէ տիր,
վէ միւնաֆըղըն իւմիտի զայ՝ օլուր:
14 Անըն իւմիտի միւնգաթի՝ օլուր,
Ի՞թիմաղը եօրիւմճէք աղը տըր:
15 Խանէսինէ տայանաճագ, ամմա օ սապիթ օլ-
մայաճագ.
Անը թալթաճագ, ամմա գա՛իմ օլմայաճագ
տըր:
- 16 Կիւնէշ *տօղմաղտան թաղէ տիր:
վէ տալլարը պաղլէսի իւթիւնէ եայլըր.
17 Անըն քէգլէրի թաշ երղընընա սարըլըր,
վէ թաշ մաճալինի կէօրիւր:
18 Էյէր քէնտի եէրինտէն գօփարըլըրսա,
Եէր տախի՝ Պէն սէնի կէօրմէտիմ՝ Դէյէլէ՛
անը ինքեար էտէճէք տիր:
19 Իշթէ անըն թարիգինին ֆէրաճը պոլ տըր,
վէ թօփրադտան պաղալար պիթէճէք տիր:
20 Իշթէ Ալաճ քետիլիլ ըտտ էթմէլ,
վէ քէթիլէրէ մուլին օլմաղ,
21 Շէյլէ քի աղղընը կիւլիւշ իլէ՝
վէ տուտաղլարընը մէսէրրէթ սէտասըլլէ
տօլտուրաճագ տըր:
22 Սանա պոլղլ էտէնլէր իլլէճիլ օլաճագ՝,
վէ շէրիլլէրին չատըրը գալմայաճագ տըր:

ՊԱՊ. 9

- 1 Էյուպ տախի ճէվապ վէրիպ տէտի քի,
2 Պէյլէ օլաղընը թաճգիգ պիլիլիմ,
վէ ինսան ինտ Ալաճ նա՞սըլ սալէճ օլա-
պիլիլ:
3 Էյէր անըն իլէ տա՛վա էթմէք իսթէրտէ,
Անա պինտէ պիրինէ ճէվապ վէրմէլ:
4 Օ հաթիյմ իւլ գալլ վէ շէտիտ իւլ գուլ-
վէ տիր.
Անա գարը տուրմաղա քի՞մ ճէտարէթ է-
տէր տէ ֆէլաճ պուլուր:

* Եւր. Էօնիլնտէ
+ Իւր. իլլէթի կիլլէթէլլէ,

- 5 Տաղարը նազլ էտեր , վէ անլէր պիւմէզ .
Ղազապը յլէ անլէրի ալթ իւսթ էտեր :
- 6 Զէմինի քէնտի երինտէն թէ քրէտեր ,
վէ անլն տիրէքլէրի սալանը :
- 7 Կիւնէշէ էմր էտեր , տողմալ ,
վէ երտըզլարը միւհըլէր :
- 8 Սէմափաթը եալընըզա պատթ էտեր ,
վէ տերեանն տալըալարը իւզերինտէ եիւ-
րիւր :
- 9 Նա'նը վէ ճէպպարը վէ Սիւրէյյարը
վէ ճէնուպ օտալարընը 0 խալգ էթտի :
- 10 ԹէֆաճՏիւս օլունմալ 'ալիմ ,
վէ թա'տատ օլունմալ 'աճիպ շէյլէր եա-
փար :
- 11 Իշթէ եանըմտան կէշէր , անը կէօրմէմ ,
Էօնիւմտէն կէշէր , անը թէշիտ էտէմէմ :
- 12 Էյէր ճէպը իլէ ալըրա' անա քի'մ մուգա-
վէմէթ էտէ պիլիբ ,
վէ անա' Նէ' Եսիբյօրսըն' քի'մ տէյէ պի-
լիբ :
- 13 Ալլաճ քէնտի ղաղապընը կէրի տէօնտերմէզ .
Մաղուր մուսվինլէր անըն սյաղը ալթընա
չէօքերլէր :
- 14 Գա'նտէ գալարը քի պէն անա ճէվապ վէրէ-
յիմ .
վէ անըն իլէ Գա'նէ-Է իշլէն սէօզլէրիմի
սէշէյիմ :
- 15 Զիրա պէն սալիճ օլում պիլէ ճէվապ վէր-
մէյէճէյիմ ,
Հաքիմիմտէն իսթիրճամ էտէճէյիմ :
- 16 Չաղըրտըրմտա պանա ճէվապ վէրմիշ իսէ
պիլէ ,
Ավաղմը իշթառիյինէ ինսանալ իտիմ :
- 17 Զիրա պէնի գաղըրալ իլէ եզեր ,
վէ պիլա սէպէպ եարալարմը թէքսիբ էտեր :
- 18 Պանա նէֆէս ալմաղա վաղըթ պրագմալ ,
Անճադ պէնի աճըլըզլէ տօյուրուր :
- 19 Էյէր գուզվէթտէն պաճ օլունալարա' իշթէ
գուզվէթլի օ տըր .
Էյէր մուհաքէմէտէն պաճ օլունալարա' պէնի
քիմ իճզար էտէճէք տիր :
- 20 Քէնտիմի սալիճ 'աւատ էթսէմ , աղղըմ պէնի
գապաճաթը չըգարըր .
Քեամիլ իմ' Դէ-Է , պէնի տուչու չըգարըր :
- 21 Քեամիլ իմ' Դէ-Է , քէնտիմի թանըմամը ,
վէ Հապաթըմը թաճգիբ էթմիշ օլուրմ :
- 22 Հէփէ պիբ տիր . պու էճլտէն տէրիմ քի ,
0 քեամիլ իլէ շէրիբի ի'տամ էտեր :
- 23 Էյէր պէլա անսըզն էօյառիբիւսէ ,
Սուրըզարըն միհնէթիւնի իսթիճա էտեր :
- 24 Զէմին շէրիբլէրին ելինէ թէպիմ օլունտու ,
Անըն Հաքիմլէրինն եիւզիւն օ սէթըր էտեր .
0 տէյիլ իսէ , քի'մ տիր :
- 25 Կիւնլէրիմ սա'իտէն սէրի' տիր .

- Խալը կէօրմէքսիզին ֆիրար էթալիբ :
- 26 Սէրի' իւլ Հարէքէ սէֆիւնլէր
վէ շէքարէ շիթապ էտէն Գաթիալ միսիլ-
լիւ կէշիպ կիթալիլէր :
- 27 Շիքեպէթիմի ֆերամուշ էտէյիմ
Մաճալ չէճրէմի պրագապ միւֆերաճ օլա-
յըմ' տէսէմ ,
- 28 Ճիւմլէ մէշագգաթլարմտան խալֆէ էտերիմ ,
Զիրա պէնի թէպրիյէ էթմէյէճէյինի պիլի-
րիմ :
- 29 Գապաճաթը 'աւատ օլունուրմ ,
Նի'շիւն պիճուտէ եերտէ պէյլէ չալըշարմ :
- 30 Գար սալու իլէ երթգանսամ ,
վէ էլլէրիմի 'գալեա իլէ թէմիլլէնէմ պիլէ ,
- 31 Եինէ սէն պէնի չուգուրա պաթըրըսըն ,
Քէնտի էլպիսէմ տաի պէնտէն իքրաճ էտեր :
- 32 Զիրա պէնիմ կիպի ինսան տէյիլ տիր քի
անա ճէվապ վէրէյիմ ,
վէ իքիմիլ պէրապէր մուհաքէմէյէ կիտէլիմ :
- 33 Արամըզտա Տիւքմ էտէճէք պիր Հաքէմ եօգ
տըր քի ,
Իքիմիլին իւզէրինէ էլինի գոյա :
- 34 'Ասալըն իւզէրիմտէն գալարըսըն ,
վէ անըն Հէյպէթի պէնի գօրգուլմանսըն .
- 35 Օլ Ղէմա անտէն խալֆէ էթմէյէրէք սէյլէրիմ .
Զիրա շիմաի քէնտիմէ մալիք տէյիլ իմ :

ՊԱՊ 40

- 1 Ճանըմ' Հապաթըմտան պիլար օլուր .
Արթըգ սէրպէսթիլլէ շէքեպէթ էտէճէյիմ ,
վէ ճանըմն աճըրլէ սէյլէյէճէյիմ :
- 2 Ալլաճա տէյէճէյիմ քի' Պէնի գապաճաթը
չըգարմ ,
Նէ' սէպէպտէն պէնիմ իլէ տա'վա էթտիյի-
նի պանա պէյան էյլէ :
- 3 Զուլմ էթմէք վէ քէնտի էլլէրինն իշինի
թաճգիբ էյլէմէք ,
վէ շէրիբլէրին մէշլէրէթինէ նուրպալիշ օլ-
մալ ,
Սէնին 'ինտինտէ էյի' մի տիր :
- 4 Սէնտէ ինսա'ն կէօղիւ մի վար ,
ինսա'ն կէօրիւշիւ իլէ մի կէօրիւրսիւն :
- 5 Սէնին կիւնլէրին ինսա'ն կիւնլէրի կիպի մի ,
վէ սէնլէրին տաէ'մ էյալմ կիպի մի տիր ,
- 6 Քի ճիւրմիւմիլ թէֆթիշ ,
վէ կիւնալմը թէճարրի էտերսին :
- 7 Գապաճաթը օլմաղըմը պիլիբսին ,
Լաքին սէնին էլինտէն խէլա տէճէք քիմսէ
եօգ տըր :
- 8 Պէնի սէնին էլլէրին խալգ էտիպ ,
Ճէմի' ի ա'ղամը թէշքիլ էյլէտիլէր ,
վէ Հէլա'ք մը էտէճէքսին :

*Ե-Է-Դ Գալար

- 9 Բիճա էտերիմ, պէնի պարզագոյնն Բաղ Եւր-
լու կիպի ետփառընը թեղէք քիւր
էլլէ,
- 10 Վէ պէնի թիւրապէ՞ մի տէօնտէրէճէքսին:
- 11 Սէն պէնի սիւտ կիպի ագթարըպ,
Փէյնի կիպի գաթըւաշարը մոտարն մը.
- 12 Պանա տերի վէ էթ կիյտիրտին,
վէ պէնի քէմիք վէ սինիւրէր իլէ մերպուլթ
էլլէտին:
- 13 Պանա հայթ վէ րահմէթ իհան էլլէտին,
վէ սէնին ինայէթին պէնիմ րուհըմը միւ-
հաֆաղա էլլէտի:
- 14 Պու շէլլէրի քէնտի գալպինտէ սագլաարն,
Պուշլարըն սէնին ինտինտէ օլտըղընը պիլի-
րիմ:
- 15 Էյէր կիւնահ էտերսէմ՝ պէնի կեօղէտիրսին.
վէ ճիւրմիւմտէն պէնի թէպրիյէ էթմէղսին:
- 16 Էյէր քէօթիւլէք էթտիմ իսէ՝ վա՛յ պանա.
Սալիճ տախի օլտոմ՝ պաշըմը գալտըրմամ.
Խիճէթէ մոյտուամ.
*Միհնէթիմէ նաղար էլլէ:
- 17 Դիւրմադտո տըր,
Արսլան կիպի պէնի ավլարսն,
վէ տէնիւպ իւղէրիմտէ գուզվէթինի իղ-
հար էտէրսին:
- 18 Մէլլէյիմտէ քէնտին իչիւն եէնի շահիտէր
կէթիթմէքտէ սին,
վէ իւղէրիմէ զաղապընը թէղէիտ էտէրսին.
Պէլայա ի միւթէվալիյէ իլէ միւհահէտէմ
վար տըր:
- 19 Նի՞ջիւն պէնի րահմտան չըգարարն.
Էյիւր իսիմ, վէ պէնի կեօղ կեօրմէղ իտի.
- 20 Նամէվճուտ կիպի օլուր իտիմ,
Պաթնտան դապրա կէօթիւրիւլէր իտիմ:
- 21 Կիւնիւրիմ ալ տէյի՞լ մի,
Պէնի պրազ վէ պէնտէն չէքիւլ՝ քի պիւր աղ
իսթիրահաթ էտէյիմ,
- 22 Շօլ վաղըթտան էվլէլ քի՝ ալտէթ էթմէմէք
իւղրէ՝
Տիյար Է զուլմէթէ վէ զըլլ Է մէվթէ իրթի-
հալ էտէճէյիմ,
- 23 Օրասը զըլլ Է մէվթ զուլմէթի կիպի,
վէ թէրթիպիւլ վէ նուրը մահլ ի զուլմէթ
օլան պիւր գարանլըգ տիյար տըր:
- 3 Սէնին պիհուտէ սեօղէրին տտէմէրի սիւ-
քիւթ էթտիթէճէ՞ք մի,
վէ սէն իվթիհզա էթտիյինտէ՝ քիմնէ սէնի
ուլթանտըր մայաճաղ մը:
- 4 Զիրա սէն՝ թա՛լիսիմ վար,
վէ նաղարընտա թահիլ իմ՝ տէտին:
- 5 Լաքին քէաշքի Ալլահ սեյլէյէ իտի,
վէ տուտագլարընը սէնին՝ ալէյհինտէ աչա
իտի:
- 6 վէ հիքմէթին էսրարընը սանա քէշք էտէ-
իտի,
Քի իտար Է Բառնէ մաֆէվգինտէ տըր:
Պուշտան մալիւմիւն օլտուն քի
Ալլահ սէնին էքտէր ի ճիւրմիւնիւ արամազ:
7 Ալլահըն մէվաւտըր՝ ալիքէսինի պուլա պի-
լէր մի սին,
Գաւրիին քէմալինէ վաղըթ օլա պիլի՞ք մի սին:
- 8 Սէմալաթ կիպի՝ ալի տըր, նէ՞ ետփա պի-
լէրսին.
Հալիյէտէն՝ ալիք տըր, նէ՞ պիլէ պիլիւրսին:
- 9 Թուլի զէմինտէն
վէ՝ ալըր տէրէտտան զիյատէ տըր:
- 10 Էյէր հիւճուամ իլէ դափարսա վէ եախօտ
թօփլարսա,
Անա քի՞մ մոմանա՝ ալթ էտէ պիլիւր:
- 11 Զիրա քէնտիսի պաթըլ տտէմէրի պիլիւր,
Քէօթիւլէյիւ կէօրիւրտէ տիգգաթ էթմէ՞ղ
մի:
- 12 Գաղաթ պօշ տտէմ թէ՛աղգուլ էտէր,
վէ տտէմ հըմար Է վահշի եալըուր կիպի
թէվէլիւտ էլլէր:
- 13 Էյէր գալպինի թէհիլլէ էտիպ,
Էլլէրինի տնա ուղտարը իսէն,
- 14 Էյէր էլլիւտէ քէօթիւլէք վար իսէ՝ աշը
տէֆ՝ էլլէ,
վէ չաղըրընտա հաղգաղըղ սաքին օլ-
մասըն:
- 15 Օլ զէման պիւր ալըպ եիւղիւնիւ դալգըրա-
ճաղսըն.
Սալիթ գաւտէմ օլուպ գօրգմայաճաղսըն:
- 16 Մէշաղգաթը ֆէրամուշ,
վէ աղըպ կիթմիշ սուլար կիպի աշ թէղէք-
քիւր էտէճէքսին:
- 17 Դիմիւնի՝ հզլէ նուրընտան զիյատէ րուշէն
օլմաղ,
Զուլմէթին տապահ նուրընա թէհալվիւլ է-
տէճէք տըր:
- 18 վէ էմին օլմաղսըն, զիրա իւմիտ վար տըր.
Էնի-քէնէ՝ թէճէսսիւս էտէճէքսին՝ վէ Էմին-
յէթ իւղրէ եաթմաղսըն:
- 19 Եաթմաղսըն, վէ սէնի գօրգուտան օլմա-
յաճաղ տըր.
վէ նիչէլէր սանա իլթիմաա էտէճէքէր տըր:

ՊԱՊԱ

*Եւրոպ. միհնէթիմի չէքիւրիմ:

†Եւրոպ. Պուշլէ գալտըրմամ:

*Եւրոպ. դաղաճաղսըն

- 20 Ամմա շերերէրին կեօղերի պողուլածագ,
վէ անլեր իշխան մէլճա պուլունմայածագ,
վէ իւմիսլերի թէսլեմի բուճ օլաճագ ալը:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Եյուպ ճէվապ վէրիպ տէտի քի,
2 Յիւ ճագիգէ գալմ սիղ սինիզ,
վէ ճիքմէթ սիղինլէ պերապեր եօլէճէք տիր.
3 Պէնիմ տախի սիղին կիպի 'ազլեմ' վար տըր,
Պէն սիղտէն էտնա տէյիլ իմ.
վէ պու կիպի շէյլերի քի՞մ պիլմէզ.
4 Պէն գօնշըսընն մասխարաալ օլան ատէմ օլ-
տոււմ.
Ալլաճա տու'ա էտէնէ 0 իսթ իճապէթ էտեր.
Սաթըզ վէ քեամիլ օլան մասխարա օլաու:
5 *Այալը գայմագտա օլան տաէմ,
իսթ իրաճաթտա օլանլըն նաղարընտա մէթ-
բուք չէրաղ տըր:
6 Զայիմլերին չաարըլլըր ասայիշտէ տիր,
վէ Ալլաճը իղզապ էտէնլէր էմիյէթտէ օ-
լուպ,
Անլերին էլէրինի Ալլաճ պերէգէրէն տօլտու-
րուր:
7 Լաբին շիմաի պէճիմէլէրէ սու'ալ էյլէ,
սանա թա'իմ էտէճէլէր,
վէ ճալա գուշարընա աօր, սանա խապեր
վէրէճէլէր:
8 Եախսա զէմինէ սէջլէ, սանա թա'իմ էտէ-
ճէք.
Տէնիղն պալըզլըր տախի սանա ճիքեպէ
էտէճէլէր:
9 Պաւնլըրն ճիւմէսինին Գէլէ-Բիլլէ
Բի՞մ պիլմէզ քի պուճու խալը էտէն ՐԱՊ.
Պէն էլի տիր:
10 Հէր զիբուճըն ճայաթը
վէ քեաճիքի ի պէնի պէշերին բուճը անըն
էլինտէ տիր:
11 Գուլաղ՝ սէսլէրի թէմիիզ էթմէ՞զ մի,
վէ տիմաղ թա'ալմըն լէզլէթինի ալմա՞զ մը.
12 Հիքմէթ՝ իսթ իյարըրտա տըր,
վէ Ֆէճմ թուլ ի էյամտա պուլունուր:
13 Հիքմէթ վէ գուվէթ Անըն տըր.
Թէապիր վէ Ֆէճմ Անտէ տիր:
14 Իշթէ 0 ճէամ էտեր, վէ պինա օլունմաղ.
Պիր տաէմ իւզերինէ գափար, վէ աշըլմաղ:
15 Սալըրը ազլեմաղ, վէ Ֆէճալլը գուրուր,
Անլերի սալը վէրեր, վէ եերի ալթ իւսթ է-
տերէր:
16 Գուվէթ վէ ճիքմէթ Անտէ տիր.
Իղզալ օլունան վէ իղզալ էտէն Անըն ալը:

Ե-Գ-Դ. Եմին օլանըն էքըրըրտա պէլա իշին ճա-
գարէթ վար,
Այալը սիւրէնիկեր իշին ճաղըր տըր:

- 17 Միւսթէշարլարը սոյուլմուշ օլարագ կէօ-
թիւրիւր,
վէ ճաքիմլէրի 'ազլտան մաճըւմ էտեր:
18 Մէլէրէրին ճիւքիւմէթինի իպթալ էտեր,
վէ պէլէրինէ իփ պաղլար:
19 *Իւմէրոյը սոյուլմուշ օլարագ կէօթիւրիւր,
վէ էաճապը գուվէթի ճէլաք էտեր:
20 Էմին քիմէլէրին աղզընը գափար,
Իսթ իյարըրտա Ֆէճմինի րէֆ՝ էտեր:
21 Շիւրէֆտ իւզերինէ ճաղարէթ տէքեր,
վէ եիկիթլէրին գուշաղըն կէվլէտիր:
22 Մէվտաալը 'ամիգէյի զուլմէթտէն իխրաճ
էտեր,
վէ զըլը մէվթի նուրա չըգարըր:
23 Միլէթլէրի թէքսիր, վէ անլերի թախիղ
էտեր,
Միլլէթլէրի էայար, վէ անլերի թօփար:
24 Ազվամը զէմինին բուճաալըն 'ազլըն ալըր,
վէ անլերի եօլը օլմայան պէեապանտա ալա-
րէ կէզալիւր:
25 Զուլմէթտէ լէմն էտերլէր վէ նուր պուլուն-
մաղ.
Անլերի սերխոյըն օլալլըր կիպի տօլաշտըրըր:

ՊԱՊ 13

- 1 Իշթէ ճիւմէսինի կէօղիւմ կէօրտիւ,
Անը գուլաղմ իշիտիպ անկլաուր:
2 Սիղին պիտիյինիղի՝ պէն տախի պիլիւրմ.
Պէն սիղտէն էտնա տէյիլ իմ:
3 Լաբին պէն Գաաթիւր սէջլէմէք,
վէ Ալլաճա պուրճանլարմը 'ալը էթմէք
իսթէրիմ:
4 Ամմա սիղէ էալան թէրթիպ էտէնլէր սինիզ.
Ճիւմէսինիզ պօշ թապիպլէր սինիզ:
5 Գեաալքի պիւս պիւթիւն սիւքիւթ էտէ ի-
տինիզ.
Պու սիղէ ճիւքմէթ եերինէ կէշէր իտի:
6 Շիմաի պէնիմ պուրճանլարմը տինկէյինիզ,
վէ տուտաղլարմըն իրտա էտէճէլի տէ-
լա'իլի իսթիմա՝ էտինիզ:
7 Ալլաճ իշին ճագգալը սէօզ մի սէջլէրսի-
նիզ.
Անըն իշին ճիւքմէթ մի թէքլիւմ էտերսինիզ:
8 Անա րի'այէթ ի խաթըր մը էտերսինիզ,
Եախսա Ալլաճ իշին տա'վաճը՝ մը օլուր-
սընը:
9 Սիղի իսթիճան էթսէ՝ էյի օլմըր մը.
վէ ինսանը ալտաալը կիպի անը ալտաա-
աա՞գ մը սընըզ:
10 Խաֆիյէն րի'այէթ ի խաթըր էտերսէնիզ,
Սիղի մուլաղա թէքտիր էտէճէք տիր:
11 Անըն ճէլալի սիղի գօրգուլմա՞զ մը,

*Ե-Գ-Դ. Գեաալքի

- Վէ հէյպէթի իւզէրինիլէ տիւշմէ՞ղ մի :
- 12 Զիբը եթաիլինիլ շէյլէր քիւլ կիպի մէսէլէր տիր :
- Գալ'ալարընը շամուրտան գալ'ալար տրը :
- 13 Սիւքիւթ ետիպ պէնի պրագընը, պէն սեյլէյիյիմ :
- Վէ իւզէրիմէ նէ կէլիրսէ կէլսին :
- 14 Նի՞չիւն էթիմի տիշլէրիմէ ալըրըմ, Վէ ճանըմը ալուճըմա գօրըմ :
- 15 Օ պէնի գաթիլ էթսէ տէ՝ պէն անա իւմիտ էտէճէյիմ :
- Վէ թարիգլէրիմի անըն հուզըրընտա թասա տրգ էտէճէյիմ :
- 16 Խէլարըմ տախի Օ տրը :
- Զիրա միւնաֆըզ Սնըն հուզըրընա կէլէմէզ :
- 17 Քիւլարըմը էյիճէ տինիլէյինիլ, Վէ իֆատաթըմա գուլազ վէրինիլ :
- 18 Խշթէ շիմտի տա'վամը թէրթիպ էյլէտիմ :
- Թէպիդէ ոլունաճաղըմը պիլիրիմ :
- 19 Պէնիմ իլէ մուխասէմէ էտէճէք քի՞մ տիր :
- Զիրա շիմտի սիւքիւթ էտէրսէմ՝ էօլէճէյիմ :
- 20 Եալընը պու իքի շէյի պոնա էթմէ, Օլ գէման հուզըրընտան իւթիֆա էթմէյէճէյիմ :
- 21 Էյլինի իւզէրիման ըէֆ՝ էյլէ, Վէ հէյպէթին պէնի գօրգուլմոսըն :
- 22 Օլ վագըթ սէն չաղըր, պէն տախի տաճէվապ վէրիրիմ :
- Եախօտ պէն սեյլէյիյիմ, սէն պոնա ճէվապ վէր :
- 23 Գապահաթլարըմ վէ կիւնաշլարըմ նէ՞ գատար տրը :
- Իսեան վէ կիւնաշըմը պոնա պիլտիր :
- 24 Եիւզիւնիւ նի՞չիւն սէթը էտէրսին, Վէ պէնի քէնտինէ տիւշմէ 'առտ էտէրսին :
- 25 Րէ-ւիւ-ըն կէօթիւրտիւյիւ եափրաղը՝ մը գօրգուտուրըն :
- Վէ գուրու սամոնը՝ մը թա'գիպ էտէրսին :
- 26 Զիրա 'ալէյհիմտէ աճը շէյլէր թա'հրիր, Վէ կէնճիլիյիմն գապահաթլարընը պոնա թէվրիս էտէրսին :
- 27 Այազլարըմը թօմուղա գօրըն, Եօլարըմըն ճիւմէսինի կէօզէտիրսին :
- Այազլարըմըն իզէրինէ նիշան գօրըն :
- 28 Վէ պու ֆ-գէր չիւրիւմիւշ նէսնէ Վէ կիւվէ եէմիշ լիպա կիպի իփրէնմէքտէ տիր :

Պ Ա Պ 14

- 1 Իսեան քի նիսատան տօղմուշ տրը, Էթըրիւ դրա, վէ տէրտ իլէ տօղմուշ տրը :
- 2 Զիւքէ կիպի չըգար վէ քէսիլիւր, Կէօզէ կիպի գաշար վէ տուրմազ :

- 3 Պո՞ւ կիպի շէյ իւզէրինէ մի կէօզէրինի աշարըն, Վէ պէնի՞ մի քէնտին իլէ մուհաքէմէյէ կէթիրիրսին :
- 4 Փաքը նափաքտան քի՞մ չըգարա պիլիր, շիշ պիր քիման :
- 5 Մատէմ քի էյամը մուգարէր օլուպ՝ ալլարընըն 'առտի սէնտէ տիր :
- Վէ անա թէճալուզ էտէմէյէճէք հուտուտ թա'իւնի էթմին :
- 6 Անտէն չէքիլ, Պիր իւճրէթլի կիպի կիւնիւնիւ թէքմիլ էտինճէյէ գատար քէնտի հալինտէ պրագըրըն :
- 7 Զիրա աղաճ իչիւն իւմիտ վար տրը, Քի քէսիլսէ պիլէ երինէ թապէլէնէ, վէ ֆիլիսէրի էքօիք օլմայա :
- 8 Քէօքիւ եէրտէ գօճամըշ, Վէ քիւթիւյիւ թօփրադտա էօլմիւշ օլապիլէ :
- 9 Սու գօգուսըյլէ ֆիլիսլէնիր, Վէ ֆիտան կիպի տալար չըգարըն :
- 10 Ֆագաթ առմ՝ էօլիւր վէ ֆէնա պուլուր, Ինսան թէսիլմի ըուհէտէր վէ նէ՞րէտէ տիր :
- 11 Սուլար տէնիլաէն զա'իլ օլուր, Վէ ըրմազ քէսիլիպ գուրուր :
- 12 Ինսան տախի ետթար վէ գալգամազ, Սէմալաթ գէվալ պուլմայընճա գալգամազ, Վէ սէլգուտան ույանմալար :
- 13 Քեաշքի հափլէտէ պէնի իսֆա էտէ իտին, Ղաղապըն կէչինճէյէտէք պէնի սլթը էյլէյէ իտին :
- Պոնա պիր միւտտէթ թախիսա էտէ իտին, Վէ օլ վագըթ պէնի իաթըա կէթիրէ իտին :
- 14 Ատէմ վէֆաթ էթտիքաէն սօնկրա տիրիլէճէ՞ք մի, Միւճահէտէմին ճէմի՝ ի էյամընտա՝ Նէվպէթիմ տէյիշինճէյէ գատար պէքլէյէճէյիմ :
- 15 Սէն չաղըրաճագըն, վէ պէն սանա ճէվապ վէրէճէյիմ :
- Էլէրինին իչինէ իլթիյազ էտէճէքսին :
- 16 Զիրա շիմտի առըմլարըմը սայալըն, Կիւնաշլարըմը կէօզէթմէ՞ղ մի սին :
- 17 Իսեանըմ քիսէտէ միւհրիւ տիր, Վէ գապահաթլարըմըն իւթիլինիւ տիքսին :
- 18 Ֆիլ հագիգէ տաղ երգըլըզ թէլէֆ օլուր, Վէ գայա քէնտի մահալինտէն նազլ օլուր :
- 19 Սուլար թաշլարը աշընտըրըն, Սէլէրի եէրին թօփրաղըն կէօթիւրիւր, Սէն տախի ինսանըն իւմիտին մահվ էտէրսին :
- 20 Սէն անա պիլ քիւլիլիէ զալիպ օլուրըն, օտա կէչեր կիտէր :

Սիմասընը թաղէիր էտիւ պնը թարտ էտէր-
սին :

21 Օղուլարը շէրէֆ պուլուր , վէ քէնտիսի պիւ-
մէզ :

Հադիր օլուրլար , վէ հալլարընը անկլամադ :
22 *Անճագ իւզէրինտէ պուլուռնան էթի աղըր
չէքէճէք ,
վէ տէրուհինտէ օլան բուհը միւղթարիւպ
օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 15

1 Օլ վադըթ թէյմանի էլէֆազ ճէվապ վէ-
րիւպ տէտի քի :

2 'Ադիւլ ատէմ հալլայի ք սէօզ իւէ ճէվապ վէ-
րիւր մի ,
վէ գարնընը շարդ բիւզկէարըլլէ տօլտու-
րըր մը :

3 Ֆա'իտէսիք սէօլլէր
վէ նէթիճէսիզ քէլամլար իւէ միւպաճէսէ
էտէր մի :

4 Ֆիւլ հադիդէ սէն գօրգուլը գալլարըրըն ,
վէ Ալլահա թէզարուլ էթմէյի թէրք է-
տէրսին :

5 Զիրա աղղըն մա'սիյէթինի իզհար էտէր ,
վէ հիւքէարըրըն լիսանընը իսթիյար է-
տէրսին :

6 Պէն տէյիւլ , անճագ քէնտի աղղըն սէնի գա-
պահաթըլը չըգարըրը ,
վէ տուտագլարըն սէնին 'ալէյհինէ շէհա-
տէթ էտէրլէր :

7 Պիրինճի թէվէլլէտ էտէն ատէմ սէն մի
սին ,

Եսաթտ պալըրըրտան ադտէմ մի տօղաըն :

8 Ալլահըն էտարընա վադը'ֆ մը իտին ,
վէ հիքմէթի քէնտինէ մի մախսուտ գըլտըն :

9 Սէնին պիւլիյին նէ' տիր քի պիզ պիւլէյօ-
րըլ :

Սէնին անկլատըղըն նէ' տիր քի պիզտէ Եօգ
տըր :

40 Պիզտէ ագ սաչըլ վէ միւսինն'
Հաթթա սէնին փէտէրինտէն Եաչըլ ադէմ
լէր վար տըր :

41 Ալլահըն թէյիլիյէլէրի վէ սանա Էօյլէ'իլէն
թաթըլ սէօլլէր ,

Սանա ա'զ պիր շէյ մի կէօրիւնիւր :

42 Գալպին սէնի նէ'րէյէ կէթիւլիւրիւյօրն
վէ կէօզլէրին նէ' իմա էտիյօր ,

43 Բի բուհընը Ալլահ 'ալէյհինէ սէվգ էտէրսին ,
վէ աղղընտան պէօյլէ սէօլլէր չըգարըրըն :

44 Ինտան նէ' տիր քի փաք օլա :

*Եսաթտ Անճագ էթի քէնտիսի իչիւն աղըր չէքէճէք :
վէ բուհը քէնտիսի իչիւն միւղթարիւպ օլաճագ տըր :
Գիրք . մալիֆէթ

վէ նիսատան տօղաննէ' տիր քի սալի' օլա :
15 Իշթէ մուգատտէպէրինէ ի'թիմաա էթմէզ .
վէ սէմալթա' անըն նազարընտա փաք տէ-
յիւլ տիր :

16 Գա'նտէ գալար մէքրուհ Վէ Ֆուսիտ ինսան :
Բի Ֆըսգը սու կիպի իւէր :

17 Պէնի տինկլէ , սանա անկլատալըմ ,
վէ կէօրտիւլիւմիւ հիքէպլէ էտէյիմ :

18 Հիւքէմանըն պէյան էթաիլէրինի ,
վէ Էնտատըրընտան ալլա քէթմ էթմէ-
տիլէրի շէյլէրի հիւսթէ Էսէյիմ :

19 (Զէմին Եալընըզ անլէրէ վէրիլտի ,
վէ մէյանէլէրինտէն պիր Էննէպի կէչմէտի)

20 Շէրիր քեաֆֆէ ի էյամընտա 'աղապ չէքէր .
վէ զալիմ իչիւն մա'տուտ սէնլէր մաճֆուզ
տըր :

21 Գօրգուլը շէյլէրին սէտաթը անըն գուլաղըն-
տա տըր :

Սէլամէթտէ իքէն անըն իւզէրինէ ժուխար-
րիւպ կէլէր :

22 Զուլմէթտէն գուրթուլաղընա իւմիտ էթ-
մէզ .

Գըլըճ իչիւն սաղլանըմըլ տըր :

23 Էքմէք նէ'րէտէ տիր' տէյէրէք տօլաշըր .
Զուլմէթ կիւնիւ Էօնիւնտէ հաղըր օլաղընը
պիլիւր :

24 Մուզալապա վէ մէշադաթ անը գօրգուլարը ,
ճէնկէ ամատէ օլան մէլէք կիպի անա ճէպը
էտէր :

25 Զիրա էլինի Ալլահըն 'ալէյհինտէ ուզաթտը ,
վէ Գատիրէ գարըլ թէքէպլիւր էյլէտի :

26 Անըն իւզէրինէ կէրտանքէշանէ ,
վէ գալգանլարընը գալըն Եուլմուլարըլլէ
հիւճուլմ էտէր :

27 Զիրա Եիւղիւ Եաղ պաղլատը ,
վէ պէյրէլէրի սէմիլլէքլէ գալիլանտը :

28 Խարապ օլմուշ շէհրէրտէ ,
վէ միւշիֆ ի խարապ օլան վէ մա'մուր օլ-
մայան խանէլէրտէ սաքին օլուր :

29 Զէնկին օլմայաճագ , Էմվալը տաիի պադի
գալմայաճագ ,
վէ սերվէթի գէմին իւզէրինտէ թէքէսիւր
էթմէյէճէք :

30 Զուլմէթտէն գուրթուլաղ .
Տալլարընը 'ալէվ գուրուտուր ,
Աղղընը նէֆէսիլլէ գա'իլ օլուր :

31 Ալտանապա գալթըլլըզա ի'թիմաա էթմէսին .
Զիրա իւճրէթի պաթըլլըզ օլաճագ տըր :

32 Կիւնլէրի թէմա' օլմաղտան էվիլէ գաթ'
օլաճագ :

վէ տալլարը թաղէլէնմէյէճէք :

33 Ամա կիպի գօրուղըն տէօքէճէք ,
վէ գէթուլն աղաճը կիպի չիւքէլէրինի տիւ-
շիւրէճէք տիր :

- 34 Զիրա միւնաֆըզլարըն ճեմա'սթը 'ադիր օլա-
ճադ ,
Վէ բիշվէթ չաթըըլարընը ամէշ կադաճադ
տըր ,
35 Քէօթիւիւնէ չամիլէ օլուպ ֆըսդ աօղու-
րուրլար ,
Վէ պաթնլարը չիլէ թէրթիպ էտէր :

ՊԱՊ 16

- 1 Օլ զէման Էյուպ ճէվապ վէրիպ տէտի քի .
2 Պու կիպի շէյլէրի չօդ իշիթսիմ .
Ճիւմլէնիզ ճան սըգան թէսէլլի վէրիճիլէր
սինիլ ,
3 Հավայի սէօղիւն Նիհայէթի վա'ր մը .
Եախօտ սէնի ճէվապ վէրմէյէ մեճպուր էտէն
նէ' տիր :
4 Պէն տախի սիզին կիպի սէզլէյէ պիլիբ իտիմ .
Էյէր սիզ պէնիմ եէրիմտէ օլտայըտընըզ ,
Սիզին 'ալէյճիլիզէ սէօղլէր տիզիպ ,
Պաշըմը իւզէրինիզէ սալլայտ պիլիբ իտիմ :
5 Ան-գ աղըմ իլէ սիզի գուվլէթէնտիբիբ ի-
տիմ .
Վէ տուտաղլարըմն չաթէքէթի Կե'րէնիլէ
տէֆ' էտէր իտի :
6 Էյէր սէզլէրսէմ' տէրտիմ տէֆ' օլմաղ ,
Վէ էյէր սիւքիւթ էտէրսէմ պէնտէն նէ'օ
էքսիլիբ :
7 Ամնա շիմտի պէնի եօրտու ,
Պիւթիւն խանէմի խաբապ էյլէտին :
8 Սէն պէնի գապիլէն գապիթ էթտին , պո-թ-ի-
'ալէյճիլէ շահիտ օլտու .
Վէ հալը գա'ֆըմ 'ալէյճիլմէ գալըպ էիւ-
զիւմէ գարշը ճէվապ վէրիբ :
9 Ղազապը պէնի փաթէլէյիպ թէ'տատի էյլէտի ,
Տիշէրինի իւզէրիմէ գըճըրտաթտը .
Տիւշմէնիմ աղըն կէօղլէրինի պանա տիքտի .
10 Աղըզլարընը 'ալէյճիլմէ աշտըլար ,
Հադարէթլէ շէնէմէ վըւրտըլար .
Պիւրլէքտէ 'ալէյճիլմտէ թիճէմմիւ' էթտիլիբ :
11 Ալլահ պէնի ֆաթըգ առէմէ թէսիմ էթտի ,
Վէ շէրիլէրին էլինէ թէրք էյլէտի :
12 Բահաթ իտիմ , վէ պէնի էզտի ,
Պընըմտան թութուպ պէնի փաթէլէտի ,
Վէ պէնի քէնտինէ չէտէֆ էթտի :
13 Անըն թիւնտաղլարը պէնի իհաթէ էթտիլիբ .
Մէրհաթէ էթմէյէրէք պէօրէլէրիմ տէլտի .
Էօտիւմիւ եէրէ տէօթիւ :
14 Եարա իւզէրինէ եարա աշարադ պէնի եարա-
լար .
Իւզէրիմէ ճէպպար կիպի չիւճու'մ էյլէտի :
15 Տէրիմին իւզէրինէ չուլ տիքտիմ ,
Վէ պուրիուզըմը թօփըադ իլէ պըւլաշտըր-
տըմ :

- 16 Եիւզիւմ աղլամադտան գըզարտը ,
Քիւրիլէրիմ իւզէրինտէ զըլը մէֆթ վար :
17 Վազը'ա էլէրիմաէ զըւլմ' եօդ տըր ,
Տաւ'ամ տախի խալիս տիր :
18 Էյ զէման , գանըմը սէթը էթմէ ,
Վէ ֆէրեստըմըն էիլիֆ-ը իշիւն մէքէն
օլմասըն :
19 Իշթէ շիմտի շահիտիմ սէմավաթ տա տըր ,
Վէ պէնիմ իշիւն շէհատէթ էտէն եիւճէ-
լէրտէ տիր :
20 Պէնի իսթիհզա էտէնլէր տօթլարըմ տըր :
Կէօղլէրիմ Ալլահն չուզըւրընտա եաշ տէ-
քէր :
21 Քեաշքի պիր առէմ' քէնտի տօթը իշիւն
էթտիլիբ կիպի ,
Ալլահն չուզըւրընտա տախի պիր առէմին
չուզըւրընը վիզայէ էտէ պիլէ իտի :
22 Զիրա աղ սէնէ կէչաթէտէն սօնկրա ,
'Ալլաթէ էթմէյէճէյիմ պիր եօլա կիտէճէյիմ :

ՊԱՊ 17

- 1 Մէֆէսիմ քէսիլիբ , կիւնլէրիմ մահվ օլըւր ,
Գապըլար պէնի պէ'ալէր :
2 Միւթմահզիլիբ եանըմտա տէյի'օլ մի .
Կէօղլէմ' անլէրին միւ'արաղաթըյլէ կէճէյի
կէչիլիբ :
3 Բիճա էտէրիմ , եանընտա պէնիմ իշիւն պիր
զաւմին թէտաթիք էյլէ .
Էլիմտէն քի'մ թուլթաճադ տըր :
4 Զիրա գալպիլէրին ֆէհմաէն մահըմ' գըլ-
տըն .
Պու էճաէն անլէրի թէրֆի' էթմէյէճէքսին :
5 Տօթլարընը սօլուլմաղա թէսիմ' էտէն քիմ'
սէնին էվլատըն կէօղլէրի պօղը-
լուր :
6 Խալգա պէնի մէսէլ էթտի ,
Վէ անլէրին էօնիւնտէ մէնֆուր օլտըմ :
7 Կէօղլէմ' չիւզնտէն գարաթը ,
Վէ քեաթֆէ ի աղամ' կէօղլէ կիպի օլտու :
8 Միւթմադիմ օլտըլար պու շէյէ թէ'աճէիւպ
էտէճէքլէր ,
Վէ պի կիւնաճ օլտըլար միւնաֆըզ 'ալէյ-
ճինտէ գալըքշաճադլար տըր :
9 Սալիհ տախի քէնտի եօլընտա սէպաթ իւզ-
րէ օլաճադ ,
Վէ էլլէրի փաթ օլտն կիթտիքճէ քէսպի
գուվլէթ էտէճէք տիր :
10 Պաղաթ շիմտի ճիւմլէնիլ էինէ կէլինիլ .
Սիզտէ 'ադիլ պիր քիմնէ պուլամայօրըմ :
11 Կիւնլէրիմ կէչիպ կիթտի ,
Նիլյէթէրիմ վէ գալպիլին թէսավլուրաթը
կալթալ օլտնտու :
12 Կէճէ կիւնտիւզէ թէհապիլլէլ էթտի ,

- հուր գուլմէթէ թէգարրուպ էլէտի :
- 13 Ինթիզարըմ վար իսէ՝ հալիյէ խանէմ օլմա-
սը տըր :
- Գուլմէթտէ տէօշէյիմի սերտիմ :
- 14 Գապրա՝ փետերիմ սին ,
վէ գուրարարա՝ վալիտէմ վէ հէմշէրէմ
սին՝ տէտիմ :
- 15 Արթըգ իւմիտիմ նէօրէտէ տիր .
իւմիտիմի քի՞մ կէօրէճէք տիր :
- 16 Հալիյէնին գափուլարընա էնէճէք տիր ,
Պէլի , թօփրագտա պերլըտէ լահաթ էտի-
լէր :

ՊԱՊ 18

- 1 Օլ գէման Շուհի Պիլատտ ճէվապ վերիպ
տէտի քի ,
- 2 Քէլամարա նէօ գէման խիթամ վերէճէքսի-
նիլ .
Անկոյընը տա , տնտէն սօնկրա սէօլէյէիմ :
- 3 Նի՛չիւն հոյվան մագաճնտա սոյըլըյօրըլ ,
վէ նազարընըտա նափաք 'ատտ օլունը-
յօրըլ :
- 4 Էյ զապարնտա քէնտի քէնտինի փարէլէյէն ,
Ձէմին սէնին իչիւն թէրք օլունաճա՞գ մը ,
վէ գոյա քէնտի եերինտէն նազլ էտէճէք
մի :
- 5 Շէրիլէրին բըղը մութլագա սէօնէճէք ,
վէ աթէշինին 'ալէվի զիյա վէրմէյէճէք տիր :
- 6 Ձատըրընտա բըղը գարարաճա՞գ ,
վէ իւղէրինէ զիյա լէրէն գանտիլ սէօնէճէք
տիր :
- 7 Գուլվէթի տարմարը գըտարաճա՞գ ,
վէ քէնտի թէտպիրի տնը տիւշիւրէճէք տիր :
- 8 Քէնտի պապլըրը իլէ տուզաղա թութու-
լուր ,
վէ չէպէք իւղէրինտէ կէզեր :
- 9 Ֆիա տնըն թօփուղընը թութաճա՞գ ,
Դէմէնտ տնը զապթ էտէճէք տիր :
- 10 Անըն իչիւն եերտէ աղ ,
վէ եօլ իւղէրինտէ գափան կիլլէնմիշտիր :
- 11 Տէհէթէր տնը հէր թարաֆտան սարար ,
վէ տնը եօթէյէ պէրիյէ գաչըրըր :
- 12 Աճըգ գուլվէթինի տիւքէտէճէք ,
վէ հէլք տնըն ետնընտա հոզըր տըր :
- 13 Տէրիսինին գուլվէթինի եէյէճէք ,
Մէվթին իլք օղլու տնըն գուլվէթինի տիւ-
քէտէճէք տիր :
- 14 Իթիմատ էթտիյի շէյ չատըրընտա զապ
օլունաճա՞գ ,
վէ քէնտիսի տէհէթէր մէլէյինէ կէօթիւ-
րիւլէճէք տիր :

*Եւ-ի-ի Զիւրիւքիյէյէ՛
Դի-ի-ի Դատիլ :

- 15 *Տէհէթէր տնըն չատըրընտա սաքին զաճա՞գ ,
վէ օարթըգ տնըն օլմայաճա՞գ տըր .
վէ մէսքէնի իւղէրինէ քիպրիթ եաղաճա՞գ
տըր :
- 16 Աչաղըտան քէօքէրի գուրույաճա՞գ ,
վէ եօգարրտան տալլարը քէսիլէճէք տիր :
- 17 Ձիքըրի եերտէն մահվ օլաճա՞գ ,
վէ իսի օրթատա գալմայաճա՞գ տըր :
- 18 Այտընըգտան գարանըղա սիւրիւլէճէք ,
վէ տիւնեոտան թարտ էտիլէճէք տիր :
- 19 Գալմը արտընտա էվլատ ու ահֆատը պու-
լունմայաճա՞գ ,
վէ մէսքէնիլէրինտէ պագի գալան օլմայաճա՞գ
տըր :
- 20 Անըն կիւնիւնէ մուտիսիւր օլանլար թէ'աճ-
ճիւպ էտէճէքլէր ,
վէ մուգատտէմ օլանլար հոյրէթտէ գալա-
ճազլար տըր :
- 21 Ֆիլ վադը՝ ֆաարգըն մէսքէնիլէրի պէօլէ տիր ,
վէ Ալլահը պիլմէյէնին մէքէանը պու տըր :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Էյուպ ճէվապ վերիպ տէտի քի ,
- 2 Նէ՞ գէմանտէք ճանըմա էլէմ վերէճէքսի-
նիլ ,
վէ պէնի սէօլէր իլէ էղէճէքսինիլ :
- 3 Հալա օն տէֆ'ա տըր պանա սիթէմ էտի-
յօրսընըլ ,
վէ պէնի միւղթարիկ էթմէքտէն հիճապ
էթմէյօրսընըլ :
- 4 Էյեր ֆիլ հազիգէ գէլալէթտէ պուլունտըմ
իսէ ,
Ձէլալէթիմ քէնտիմտէ գալըր :
- 5 Էյեր հազիգաթէն իւղէրիմէ թէքէպիւր իլէ
'Այըպըմ էիւզիւմէ վուրմաղա գալըրչաճա՞գ
օլուր իսէնիլ ,
- 6 Շիմտի մա'լիւմիւնիւզ օլուն քի պէնի Աւ-
լահ երգտը ,
վէ աղը իլէ պէնի իհաթէ էթտի :
- 7 Իշթէ գուլմ՝ սէպէպինտէն ֆէրետա էտերիմ ,
վէ պոնտ ճէվապ եօգ տըր .
Իսթի'անէ էտերիմ , վէ իհգագ ը հազգ եօգ
տըր :
- 8 Եօլմա սէտտ չէքտի , կէչէմմ .
Թարիգլէրիմի զուլմէթլէ գափալտը :
- 9 Իլգէթիմի պէնտէն սէլլ էթտի ,
Թաճը պալըմտան բէֆէթտի :
- 10 Պէնի հէր թարաֆտան խարապ էթտի , վէ
կիթտիմ .
վէ իւմիտիմ աղաճ կիպի քէօքտէն գօփարտը :
- 11 Դաղապը տաիի 'ալէյիմէ թութուշտու ,
վէ պէնի տիւշիւնիլէրինտէն 'ատտ էլլէտի :

*Եւ-ի-ի Դատիլ :

- 42 Անքն 'առքերի պիւրիքտէ իւզերիմէ կելտիւնէր,
Եօլարընը պանա տողրու թէհէյէն էթտիւնէր,
Չատըրըմըն էթրափընտա օրտու գուրտը-
լար :
- 43 Պիրատերիւրիմ պէնտէն պա'իտ գըլտը .
Վէ պէնի պիլէնէր պանա պիւս պիւթիւն
եապանճը օլտըլար :
- 44 Ագրապամ պէնի թէրք էթտի ,
Մահրէմիւրիմ պէնի ունութտու :
- 45 Էհլ ի պէյթիմ վէ ճարիյէլէրիմ պէնի եա-
պանճը եէրինէ գօրլար .
Անլէրին նազարընտա էճնէպի օլտըմ :
- 46 Գուլըմ չաղըրտըմ , ճէվապ վէրմէտի .
Աղըմ իլէ անա լիճա էյլէտիմ :
- 47 Նէֆէսիմ ղէվճէմէ ,
Վէ բիճամ գարնտաշլարըմա քերիճ օլտու :
- 48 Քիււշիք չօճուգլար պիլէ պէնի թահգիր է-
տերլէր ,
Գալգաղըմտա պանա գարշը սէջլէրլէր :
- 49 Քեաշֆէ ի տարգամ պէնտէն իբրաճ էթտի ,
Վէ ասիպպամ պէնտէն եիւղ չէվիւրտի :
- 20 Քեմիքլէրիմ տէրիմէ վէ էթիմէ եափըշտը ,
Տիշէրիմին տէրիսիլէ գուրթուլտըմ :
- 21 Սիլ պանա մէրճամէթ էտինիլ ,
Էյ տօթլարըմ , մէրճամէթ էտինիլ ,
Ջիրա եէտ Ուլաս պէնի վուրտու :
- 22 Նի'չիւն Ալասհն էթտիլի կիպի պէնի թա' .
գիպ էտէրսինիլ ,
Վէ էթիմտէն տօմաղընիլ :
- 23 Քեաշքի սէօղլէրիմ չիմտի եաղըլա իտի ,
Քեաշքի քիթապա նաղշ օլտնա իտի .
- 24 Տէմիր գալէմ վէ գուրշուն իլէ
Միւ'էպպէտէն Գալմէ Է-լէ գայայա Տէքք օ-
լտնա իտի :
- 25 Ջիրա պիլիւրիմ քի պէնիմ Վէրիմ Տալլ տըր ,
Վէ նիճայէթ թօփրադ իւզէրինտէ Օ տու-
րաճադ տըր :
- 26 Վէ տէրիմտէն սօնկրա պու իւնի տախի ֆէ .
նա պուլուր իսէ տէ ,
'ճէսէտիմտէ Ալասհը կէօրէճէյիմ :
- 27 Տիկէրի տէյիլ , պէն քէնտիմ անը կէօրէճէ-
յիմ ,
Վէ կէօղլէրիմ անա պաղաճադ տըր .
Տէրուշիմտէ պէջրէքլէրիմ էրիր :
- 28 Վէ տէմէլ իտինիլ քի Անը Նի'չիւն թա' .
քիպ էթտիք .
Չիւնքի մատտէյին տալը պէնտէ պուլտնտու :
- 29 Գըլըճտան խաֆէ էտինիլ , զիրա զաղապըն
ճէգասը ղըլըճ տըր .
Վէ պիլէսինիլ քի միւճաղաթ վար տըր :

Ե-Ի-Ի Պիլա ճէսէտ

ՊԱՊ 20

- 1 Օղ ղէման Նա'ամաթի Սօֆար ճէվապ վէ-
րիպ տէտի քի ,
2 Պունուն իչիւն էֆքեարըմ պէնի ճէվապա
թէշվիգ էտէրլէր ,
Տէրունի ղալլէթիմ սէպէպինտէն -էօլլէրիմ :
3 Պէնի թէ'տիպ իչիւն օլան թա'ղիւրի իչիլ-
տիմ իսէ տէ ,
Անկլատըրըմտան րուճըմ ճէվապա պէնի մէճ-
պուր էտէր :
- 4 Սէն պունու պիլմէ՞զ մի սին քի գատիմտէն ,
Չէմին իւզէրինտէ ինսան օլալըտան պէրու ,
5 Շէրիւրլէրին մէսէրրէթ սէտաաը սիւրէքսիլ
տիւր ,
Վէ միւնաֆըղըն սիւրուրը պիւր լաճէ տիր :
6 Րիֆ'աթը սէմայա գատար չըգաս ,
Վէ պաշը պուլուրթլարա էրիշսէ պիլէ :
7 Նէճասէթի կիպի իլ էլ էպէտ զա'իլ օլտըր ,
Վէ անը կէօրմիւշ օլանլար՝ Նէ'րէտէ տիր՝
տալէճէքլէր :
- 8 Բույա կիպի ուչաճադ վէ անը պուլմայա-
ճաղար ,
Վէ կէճէ խայլը կիպի գալաճադ տըր :
9 Անը կէօրմիւշ օլան կէօղ տաճա անը կէօր-
մէյլէճէք ,
Վէ մէքեանը արթըգ անա նաղար գըլմայա-
ճաղ տըր :
- 10 Անըն էվալար ֆուգարանըն ըրվասընը թա-
լէպ էտէճէք ,
Վէ անըն էլլէրի՝ ղասպ էթտիքլէրինի իա-
տէ էյլէյէճէք տիր :
- 11 Քեմիքլէրի 'չէպապէթ Ի-Է-Է-Է իլէ տօլու-
տըր ,
Վէ' անըն իլէ պէրապէր թիւրապտա եաթա-
ճաղ տըր :
- 12 Էյէրչի ֆըսգ անըն աղղընտա թաթլը օլուպ ,
Տիլի ալթընտա անը կիզլէտի իսէ ,
13 Էյէր անը էսիրկէյիլ թէրք էթմէտի ,
Վէ տիմաղընտա սաղալտըր իսէ տէ ,
14 Թա'ամը պաղըրսաղլարընտա թէղսիլուր է-
տիպ ,
Իչէրիտինտէ սաղըր երլան ղէհրի օլաճադ տըր :
- 15 Եթթաղը էմվիլ իսթիֆրաղ էտէճէք ,
Սլաս անըն պաթնընտան անլէքի իրաճ
էտէճէք տիր :
- 16 Օ սաղըր երլան ղէհրի էմէճէք ,
Էնկէ էք երլանըն տիլի անը էօլտիւրէճէք
տիր :
- 17 Ճէալլէրի ,
Պալ վէ սիւտ աղըտան տէրէլէրի վէ ըր-
մաղարը կէօրմէյէճէք տիր :

Ե-Ի-Ի չէպապէթլէ տօլու իտի ,
Է. քիւն

- 48 Զահմեթիւ գաղանտըղընը եկեմէիպ կերի վե-
րեճէք ,
վէ բէտտ օլունաճագ շէյ մալի գատտար օլունպ'
անտէ ֆէրտէ պուլմայաճագ տըր ,
49 Զիրա ֆուգարայը եղիպ երւլ իւթիւ պրոգ-
տըղը ,
վէ ինչաւ էթմէտիյի խանէյի զապթ էյլէ-
տիյի սէպէպսէն ,
20 Տերուհինտէ ապաւ րահաթը օլմայաճագ ,
վէ արզու էթտիյիին գուրթարամայաճագ
տըր ,
21 Պիր լոգմա եկեմէիյի գալմայաճագ տըր ,
վէլ հասըլ սերվէթիին պագասը օլմայա-
ճագ տըր ,
22 Սերվէթի պեր քէմալ օլտըղընտա պիւլէ՝ մու-
ղայագատա օլաճագ ,
Հէր եղիթի չէքէնին էլի անըն 'ալէյհինտէ
օլաճագ տըր ,
23 Գորնընը տոյուրաճաղը վագըթտա՝
Աւահ շիտտէթի զապապընը անա եկթիշտի-
րեճէք ,
Անը թա'ամը էանասընտա իւզերինէ եաղտը-
րաճագ տըր ,
24 Տէմիր սիւահ էօնիւնտէն գալտըղընտա՝
Պագըր եայ անա տափլանաճագ տըր ,
25 Աթըլան օգ ճէսէտինտէն կէչէճէք ,
Փարըտ տէմրէն էօտաւնտէն լւգ'աթ ,
Տէհէթլէր անըն իւզերինէ կէչէճէք տիր ,
26 Հէր նէլ՝ զուլմէթ անըն խաղինէլերինտէ մահ-
ֆուզ օլաճագ ,
Իւֆէնմէմիշ աթէշ անը թէլէֆ էտէճէք ,
Զատըրընտա պագի գալան փերիշան օլաճագ
տըր ,
27 Ամալաթ անըն կիւնահընը իզար էյլէյե-
ճէք ,
Զէմին տախի անըն 'ալէյհինէ դըյամ էտէ-
ճէք տիր ,
28 Խանէսինին իրատը կէօթիւրիւլէճէք ,
Ղաղապը կիւնիւնտէ վա'իլ օլաճագ տըր ,
29 Շերիր առէմին մին թարաֆ իլահ շտափպի
պու տըր ,
վէ անա Ալահըն թագտիր էյլէտիյի միրաս
պու տըր :

ՊԱՊ 21

- 1 Էյուպ տախի ճէվապէն տէտի քի ,
2 Փէլամըմը տիգգաթիւ իսթիմա՝ էտինիլ ,
վէ պու սիլին թէսիլէնիլ օլուն ,
3 Պանա թէհաթիւլ էտինիլ , պէն սէյլէյե-
յիմ ,
վէ պէն սէյլէտիլտէն սօնիրա իսթիհզա է-
տինիլ ,
4 Պէնիմ չէքվամ ինսանա՝ մը տըր ,

- վէ նի՞չիւն ճանըմ պըգըմասըն ,
5 Պանա պագըպ միւթէհայիլ օլունը ,
վէ էլինիլի աղընը իւզերինէ գոյունը ,
6 Թէգէքքիւր էթտիլէն պանտ տէհէթ կէլիւր ,
վէ ճէսէտիմի թիթրէմէ թուլար ,
7 Շերիրէր նի՞չիւն եաշարար ,
Իսթիյարլանըլար , քէսպ ի գուլվէթ էտէր-
լէր ,
8 Զէմանլերինտէ անլերին նէսլի հուղուրէ-
րինտէ ,
վէ զիւրիլէթի կէօզլերի էօնիւնտէ գա'իմ
տիր ,
9 Խանէլերի գօրգուտան սալիմ տիր ,
Ալահըն ալէյիլ անլերին իւզերինտէ տէյիլ
տիր ,
10 Անլերին պուղասը չիֆթէշիր վէ պօշա կիթ-
մէլ ,
Ինէյի տօղուրուր վէ եալըլ տիւշիւրմէլ ,
11 Էթֆալարընը սիւրիւ կիպի կէզտիրիլէր ,
վէ չօճուղարը րագս էտէրիլ ,
12 Տէֆ վէ թանպուր իլէրէֆ՝ է լւալ էտէր-
լէր ,
վէ գալալ սէտասըյլէն սէվինիլէր ,
13 Կիւնիլերին իօշ հալտէ կէչիլիլէր ,
վէ ան ի վահիտտէ հալիլէյէ էնլերլէր ,
14 վէ Ալահա՝ Պիզալէն պա'իտ օլ ,
Սէնին թարիլէրին պիլմէք իսթէմէյիլ ,
15 Գատիր քի՞մ տիր քի անա 'իպատէթ էտէ-
լիմ ,
վէ անա տու'ա էթտիյիմիլտէ նէ՞ իսթի-
ֆատէ էտէճէյիլ՝ տէրլէր ,
16 Իշթէ սերվէթլէրի քէնտի էլլէրինտէ տէյիլ
տիր ,
Շերիրլէրին թէտպիրի պէնտէն պա'իտ օլ-
ուն ,
17 Շերիրլէրին չըրաղը գա'ն տէֆ'ա սէօնէր ,
վէ իւզերլէրինէ պէլալար կէլիւր ,
Ալահ հիյն ի զաղապընտա տէրալէր թագ-
սիմ էտէր ,
18 Իւզիւր էօնիւնտէ օլան սաման կիպի ,
վէ գաօրըղունըն կէօթիւրաիւլ սաման ու-
ֆաղը կիպի օլուրար ,
19 Ալահ անըն հագգաղըղընըն էգ'ալէ էվա-
տընա սագլար ,
Անա միւճագաթ էտա էտէճէք , քէնտիսի տէ
պիլէճէք տիր ,
20 Կէօզլերի քէնտի հէլաքընը կէօրէճէք ,
վէ Գատիրին զաղապընտան իչէճէք տիր ,
21 Մատէմ քի ալարընըն 'ատէտի միւնգաթը՝
օլմուշ տըր ,
Արթըգ պէյթ ու նէսլինտէն նէ՞ մէսերլէթի
օլուր ,
22 'Ալի օլանլարը հիւքմ էտէն Ալահա
'իլմ էյրէտիլէր մի :

- 23 Պիրի քեմալինսէ հքէն րէֆաճ ր հաւ
վէ իօթիրաճաթ իւզրէ վէֆաթ էտէր .
- 24 Եանլարը եաղ իլէ գափը ,
վէ քեմալէրինին իլիյի թաղէ տիր :
- 25 Տիկէրի խայր կէօրմէյէրէք
ճան ածըսը իլէ էօլիւր :
- 26 Թօփրադատ պիրլիքտէ եաթարլար ,
վէ անլէրի գուրալար էօրթէր :
- 27 Իշթէ պէն էֆքէտընըզը ,
վէ 'ալէյհիմտէ օլան սու ի գաստլարընըզը
պիրլիքմ :
- 28 Զիրա՝ Էմիրին խանէսի գա՞նտէ տիր ,
վէ շէրիլէրին մէսքէնի օլան չատըր նէ՞րէ-
տէ տիր՝ տէրսինիլ :
- 29 Եօյնուլարա սուալ է՞թմէտինիլ մի ,
վէ իշարէթլէրինին թանրմա՞ղ մը սընըլ ,
- 30 Քի ֆատըր հէլաք կիւնիւ իշիւն սագլանըլըր ,
Ղազապ կիւնիւնէ ճէլպ օլունուր :
- 31 Անըն թուլթաղը եօլը եիւզիւնէ քի՞մ վու-
րաճագ ,
վէ էֆ'ալընըն ճէզաքընը անա քի՞մ վէրէ-
ճէք տիր :
- 32 վէ լաքին գապրա կէօթիւրիւլէճէք ,
վէ թիւրպէտէ գալաճագ տըր :
- 33 Տէրէնին քէսէքլէրի անա թաթըլ կէլէճէք ,
վէ հէր քէս անըն տըրընճա կիտէճէք ,
վէ էօնիւնճէ ֆէֆէլէր հիսապըրդ տըր :
- 34 Իմտի պէնի նա՞րըլ պիհուտէ թէսլիյէ էտի-
յօրսընըլ .
Զիւնքի սիզին ճէվապլարընըլ մահզէ խիյա-
նէթ վար :

Պ Ա Պ 22

- 1 Օլ վազըթ թէյմանի Էլիֆաղ ճէվապ վէ-
րիպ տէտի քի ,
- 2 Ինսանըն Ալլահա ֆա՛խտէսի օլո՞ւր մը ,
'Ազըլլը տաէմին անճագ քէնաինէ ֆա՛խտէսի
օլուր :
- 3 Սէնին սալիհ օլմանդատն՝ Գատիրին մէսէրրէ-
թի օլո՞ւր մը ,
Եախսո իսթիգամէթլէ սիւլուք էթմէքլի-
յինտէն մէնֆա՛աթը օլո՞ւր մը :
- 4 Սէնտէն խալֆ էտէրէք սէնին իլէ միւպասէ-
սէ էտէ՞ր մի .
Սէնին իլէ մուհաքէմէյէ կիրէ՞ր մի :
- 5 Սէնին քէօթիւլիւյիւն չօգ տէյի՞Ն մի ,
'Իսէանըն իհիպէթսիլ տէյի՞Ն մի տիր :
- 6 Զիրա պիրատէրլէրինտէն պիլա սէպէպ րէհն
ալալըն ,
վէ չըփալ օլանլարըն էսվապընը սոյտըն :
- 7 Սուսամըշ օլանա սու իշիլմէտին ,
վէ աճ օլանտան էքմէյի տիրիլ էթտին :
- 8 Գուլվէթլի տաէմ իոնէ՞ ղէմին անըն օլաու .

- Խաթըր սոյըլանլար անտէ սաքին օլաու :
- 9 Տուլ գարըլարը պօշ կէօնտէրտին ,
վէ եէթիմլէրին գօլարը գըրըլար :
- 10 Պուս սէպէպտէն էթրաֆընտա տուզաղլար
վար ,
վէ անսըզըն կէլէն գօրգու սէնի միւղթարիպ
գուլար :
- 11 Եախսո զուլմէթ օլա՞ր է կէօրէմէգլին ,
վէ սուլարըն քէսրէթի սէնի սէթր էտէր :
- 12 Ալլահ սէմավաթըն էն եիւքսէք մահալինսէ
տէյի՞Ն մի ,
Եըլաղլարըն եիւքսէքլիյինէ նազար գըլ , նէ՞
գատար եիւքսէք տիրլէր :
- 13 վէ սէն՝ Ալլահ նէ՞ պիրլի ,
Գարա պուլուլ իշինտէն հիւքմ էտէպիրլի՞ր մի :
- 14 Պուլուլթար անըն էօնիւնտէ փէրտէ տիր ,
վէ կէօրէմէլ .
Սէմավաթըն տա՛իրէսինտէ կէզէր՝ տէտին :
- 15 Էհլ ի ֆըսգըն սիւլուք էթտիքլէրի
թարիգ ի գատիմէ տիգգաթ էթտի՞մ մի :
- 16 Պուլուլար վազըթսըլ գալաղըրըլար ,
վէ թէմէլլէրինի սէլ պատար :
- 17 Պուլուլար Ալլահա՞ Պիզտէն պա՛խտ օլ ,
վէ Գատիր պիլէ նէ՞ եափաճագ՝ տէրլէ՛ իտի :
- 18 Օ իսէ խոնէլէրինի նի՛մէթ իլէ սօլաուըր իտի .
Շէրիլլէրինի կէշլէրէթի պէնտէն պա՛խտ օլաուն :
- 19 Սալիհլէր կէօրիւպ մէսրուր օլաճագլար ,
վէ սուչըրզլար անլէրի իսթիհզա էտէճէքլէր
տիր .
- 20 Տիւշմէնյէրիմիլ հէլաք օ՞լմատը մը ,
վէ անլըրտէն պագի գալանը ալթէշ թէլէֆ
է՞թմէտի մի՝ տէրլէր :
- 21 Իէլ՝ Անըն իլէ տօսթ օլ , վէ սէլամէթ պու-
լուքսըն .
վէ պուլտան սանա խայր կէլէճէք տիր :
- 22 Անըն աղղընտան շէրիաթը գապուլ էյլէ ,
վէ անըն սէօզլէրինի գալպիլտէ հըֆլ էյլէ .
- 23 Գատիրէ ըիւճու՛ էտէր իսէն , մա՛միւր օլա-
ճագսըն .
Հազգըրզըլը չատըլարընտան թէպիտ էյլէ :
- 24 վէ ալթուր թօփրադ իւզէրինէ ,
վէ Օֆիր ալթուրըն չազըլ թալար լալէ-
րինէ գօյաճագսըն .
- 25 վէ Գատիր սանա ալթուրն եէրինէ ,
վէ կիւմիւշ եըղընթըր եէրինէ օլաճագ տըր :
- 26 Զիրա օլ գէման մէսէրրէթին՝ Գատիրտէն
օլաճագ ,
վէ մէճհինի Ալլահա տօղըու գալաղըրաճագ-
սըն .
- 27 Անա նիյաղ էյլէտիյինտէ՛ սէնի իսթիճա-
պէթ էտէճէք .
վէ նէզըլլէրինի իֆա էտէճէքսին :
- 28 Պիր շէլ նիլէթ էթտիյին գէման՝ սանա
միւլէստէր օլաճագ .

- վէ թարիգէրինին իւզէրինէ նուր լէմ'ան
էտէճէք տիր :
- 29 Պիրի տիւշէրսէ Գալտըրըլըն՝ տէտիյինտէ ,
Աււհ միւթ Վաղը՝ օլանը իւշտա էտէճէք տիր :
- 30 Պի կիւնաճ օլմայանը տախի գուրթարաճագ ,
վէ սէնին էլլէրինին փաքըղըլլէ նէճաթ
պուլաճագ տըր :

ՊԱՊ 23

- 1 Ելուպ տախի ճէվապէն տէտի քի ,
2 Պու կիւնքի կիւն շիքեպէթիմ աճը տըր .
Պէրիլէմ ֆիդանմատն աղըր տըր :
- 3 Քեա'շքի Անը նէրէտէ պուլաճաղըմը պիլէ
իտիմ ,
Անըն քիւրիւսիւնէ գաաաթ կիտէր իտիմ :
- 4 Տա'վամը Անըն հուզըրընտա թէրթիպ էտէր
իտիմ ,
վէ աղըմը պուրհանլար իլէ աօլտուրըր
իտիմ :
- 5 Պանա նէ ճէվապ վէրէճէյինի պիլէր իտիմ ,
վէ պանա նէ սէրլէյէճէյինի անկլար իտիմ :
- 6 Քէսրէթ ի գուլլէթիլ պէնիմ իլէ մուխաւէ-
մէ էտէճէք մի իտի :
- Խայր , անճագ պանա գա'վէթ վէրէճէք իտի :
- 7 Օրատա սորիճ անըն իլէ միւպաճէսէ էտէր
իտի .
Պէն տախի իլ էլ էպէտ Հաքիմիմտէն գուր .
թուրըր իտիմ :
- 8 Իշթէ շարգա տօղրու կիտէրիմ , վէ օրատա
տէյիլ տիր .
Ղարպա տօղրու կէրէմ , վէ անը սէգէմէմ :
- 9 Իշթէտիյի երէք շիմալէ կէրէմ , ամմա անը
կէօրէմէմ .
Ճէնուպտա իխթիֆա էտէր , վէ միւշաճէտէ
էտէմէմ :
- 10 Զիրա մէսլէյիմի պիլէր .
Պէնի թէճրիւպէ էլլէտիյինտէ ալթուն կի-
պի չըգաճաղըմ :
- 11 Աղաղլարըմ անըն իղլէրինէ եափըշտը .
Անըն թարիգինի հըֆղ էթտիմ , վէ սափ-
մատըմ :
- 12 Անըն տուտագլարընըն էմըլէրինտէն այրըլ-
մատըմ .
Աղղընըն սէօղլէրինի նաֆագամտան զիյատէ
հըֆղ էթտիմ :
- 13 Ամմա պիր գարարաա տըր ,
վէ անը քի'մ տէօնտէրէ պիլէր .
վէ քէնտի իսթէտիյինի եափար :
- 14 Զիրա հագըրմտա թագտիր էլլէտիյինի իճ-
րա էտէճէք .
վէ անըն նէլտիյինտէ պուռուն էմալի չօդ
աղըր :

* Եւրոպ' հալիմէ պաղաճագ փոխ :

- 15 Պուռուն իչիւն անըն հուզըրընտան միւզ-
թարիպ օլուրըմ .
վէ թէֆէքքիւր էլլէտիյիմաէ անտէն խալֆ
էտէրիմ :
- 16 Զիրա Ալաճ էիւրէյիմի էրիթտի ,
վէ Գաաիր պէնի միւզթարիպ էլլէտի :
- 17 Զիւնքի զուլմէթ կէլմէգտէն էվէլ զա'լլ օլ-
մատըմ ,
վէ տիւմանը էօնիւմտէն սէթը էթմէտի :

ՊԱՊ 24

- 1 Վաղըթլար Գաաիրտէն մաիֆի օլմիտըղ
հալտէ ,
Նէտէ'ն տիր քի անը պիլէնլէր անըն կիւն-
լէրինի կէօրմէղլէր :
- 2 Շէրիլէր հուտուտն իշանլարընը գալտըրըլար ,
Սիւրիւլէրի զաապ էտէրլէր վէ անլէրի օթլա-
տըրլար :
- 3 Եթիմիլէրին մէրքէպինի կէօթիւրիւրլէր ,
Տուլ գարընըն էքիւզիւնիւ ըէհն ալըրլար :
- 4 Ֆուգարալը եօլտան սափաղըրլար ,
վէ տիյարըն պիշարէկէտն ճիւմէթէն իւ-
թիֆա էտէրլէր :
- 5 Իշթէ անլէր չէօլտէքի հըմար ք վաճի կէ-
քէնտի իշլէրինէ չըգարլար ,
Էրքէն շիքեաթ իչիւն կիտէրլէր .
Չէօլ տախի էվաալարը իչիւն անլէրէ էքմէք
վէրէ :
- 6 Քէնտիլէրին օլմայան թարլատան պիշէրլէր ,
վէ հագգօղղըլլէր իլէ պաղ պօղաղլար :
- 7 Զըփլաղը կէճէտէ էօվապըղ եաթըրըլար ,
վէ սօղուգտա էօթիլլէրի եօդ տըր :
- 8 Տաղլարըն շէտիպ եաղմուրլարընտան ըսլա-
նըրլար ,
վէ մէլճա'լէրի օլմատըղընտան գալալարը գո-
ճագլարլար :
- 9 Եթիլիմի մէմէտէն գօփարըրլար ,
վէ պիշարէտէն ըէհն ալըրլար :
- 10 Զըփլաղլարը էօվապըղ կէզաիլըրլէր ,
վէ աճ օլանլար ալլէրէն տէմէտլէրինի թա-
շըրլար :
- 11 Անլէրին ուուրլարը իչինտէ , սուսըղ օլարադ ,
եաղ չըգարըրլար ,
վէ մա'սէրլէրտէ իւլլէմ պաալարլար :
- 12 Շէհրտէն տալմէր ֆիդան էտէր ,
վէ մէճուհլարըն ճանլարը ֆէրեաա էլլէր ,
Լաքին Ալաճ պու ֆէսաաա պաղմաղ :
- 13 Պուռնլար նուրա մուխալէֆէթ էտէնլէրտէն
տիր ,
Անըն թարիգլէրինի պիլմէղլէր ,
վէ եօլարընտա տուրմաղլար ,
14 Գաթիլ 'ալ էս սաճար գալլըլլ ,
Պիշարէ վէ ֆաղիլի գաթլէտէր ,

- Վէ կէճէտէ խըբըղ կիպի օլուր :
- 45 Պէնի կէօղ կէօրմէսին՝ տէյէրէք զանինին
կէօղիւ ագշամը պէքէր :
- Վէ եիւզիւնիւ էօրթէր :
- 46 *Կիւնտիւզիւն նիշան գօտըզլարը խանէլէրի
կէճէլէյին տէլէրէր :
- Նաւը թանըմաղար :
- 47 Ջիրա սապաճ անլէրէ հէման զըլլ ք մէվթ տիր .
Ջիւնքի պոնշար զըլլ ք մէվթ տէհէթլէրինէ
ալըշմըշ տըլլար :
- 48 Սուլարըն իւզէրինտէ խաֆիֆ տիր ,
Նասիպլէրի զէմինտէ մէլուն տըր .
Պաղար էօլընա թէվէճճիւհէ էթմէղ :
- 49 Գօրազլըզ վէ սըճազլըզ գար սուլարընը գափ-
տըղը կիպի ,
Հաւիյէ տախի կիւնաճքեարլարը գափար :
- 20 Բաճմ անը ունուտաճագ ,
Գուրտլար անը լէղիզ պիր շէյ կիպի եէյէ-
ճէքէր .
- Օ արթըզ զիքր օլընմայաճագ տըր .
Ֆըրգ պիր աղաճ կիպի գըրըլաճագ տըր :
- 21 Տօղըրմայան՝ ագիր գարըյա ճէֆա էտէր ,
Վէ տուլ գարըյա էյիլէր էթմէղ :
- 22 Գուվլէթիլէ էօճալ ք գուվլէթի գալտըրըր .
Գալգտըրընտա՝ քիման հայաթընտան էմին
տէյիլ տիր :
- 23 Անա էմիյիլէթ իհսան օլընուր , օլ տախի
միւթէվէքքիլ օլուր ,
Լաքին Ալաճէ կէօզլէրի անլէրին թարիգլէ-
րինտէ տիր :
- 24 Աշ վազըթ րիֆ'աթ պուլարլար , վէ միւն-
'տաթմ օլտըլար :
Ճիւմէ կիպի ֆէնա պուլուպ հէլաք օլտը-
լար ,
Վէ պաշաղլար կիպի քէօիլտիլէր :
- 25 Էյէր պէօլլէ տէյիլ իսէ՝ քի՞մ պէնի թէքղիպ
էտէճէր ,
Վէ քէլամ' պիհուտէ օլտըղընը կէօպէ-
րէճէք տիր :

ՊԱՊ 23

- 4 Օլ զէման Շուհի Պիլտատ ճէվապ վէրիպ տէ-
տի քի ,
- 2 Սալթանաթ վէ հէյլէթ Անըն նէզտինտէ
տիր ,
Քէնտի եիւճէ եէրէրինտէ սէլամէթ հուսու-
լէ կէթիլիր :
- 3 Անըն ճիւնուտընըն թա'տաթը գապի՞լմի ,
Վէ նուրը քիմի՞ն իւզէրինէ տօղմազ :
- 4 Իմտի ինսան ինտ Ալլահ նա՞օրլ թէպրիր
օլընուր .

*Ե-Ի-Ի՝ կէճէլէյին խանէլէր տէլէրէր , կիւնտիւզիւն
սաղլունըլլար .

- Վէ նիսատան տօղան նա՞օրլ փաք օլա պիլիլ :
- 5 Իշթէ ալ պիլիլ զիյա վէրմէղ ,
Վէ երլարզլար անըն նազարընտա փաք տէ-
յիլ տիր :
- 6 Գա՞նտէ գալտը ինսան քի գուրտ տըր ,
Վէ ասէմ՝ օղլու , քի պէօճէք տիր . . . :

ՊԱՊ 26

- 4 Պաւնա ճէվապէն Էյուպ տէտի քի ,
- 2 Թազաթարզ օլանա նա՞օրլ իմտատ էյլէ-
տին ,
Վէ գուվլէթի օլմայան պազուրը նա՞օրլ
գուվլէթլէնտիրտին :
- 3 Հիւմէթտէն մաճրուլմ օլանա նէ՞ տիւրլիւ
նասիհաթ վէրտին ,
Վէ պիր չօգ իրֆան թա'լիմ էյլէտին :
- 4 Ան քիմէ՞ քէլամ՝ սէօլլէտին ,
Վէ քիմի՞ն նէֆէօի սէնտէն չըգաք :
- 5 Աշաղլտան էմլաթ ,
Վէ սուլար իլէ սէքէնէօի թիթրէր :
- 6 Անըն հուզուրընտա հաւիյէ ալըզ ,
Վէ հէլաք էօրթիւսիւզ տիր :
- 7 Շիմալը պօշլըզ իւզէրինէ պաթէ էտէր ,
Վէ զէմին լա շէյ իւզէրինէ տաար :
- 8 Սուլարը քէնտի գարա պուլութլարընա սա-
րար ,
Վէ պուլութ անլէրին ալթընտա երթըլմազ :
- 9 Քիւրսիւսինին եիւզիւնիւ էօրթէր ,
Անըն իւզէրինէ պուլութընը պաթէ էտէր :
- 10 Նուրըն զուլմէթէ միւնթէհի օլտըղը եէրէ
Սուլար իւզէրինտէ հուսուտ շէվիլտի :
- 11 Սէմալաթըն՝ 'ամուտալը սարսըլըր ,
Վէ անըն թա'ղիւրինտէն միւթէհալլիր օլուր :
- 12 Գուվլէթիլէ տէնիղի թա'ղիր էտէր ,
Վէ հիւմէթիլլէ քիպրի էգէր :
- 13 Բուհը իլէ սէմալաթը թէզէին էթտի ,
Անըն էլի ֆիրար տէն Աժտէրի խալգ էյլէտի :
- 14 Իշթէ պունշար անըն թարիգլէրինն տնճագ
պիր ճիւզ'ի տիր .
Անըն հազգընտա իշիթտիլիմիզ նէ՞ գատար
աղ տըր .
Վէ անըն բա'տը ճէպէրութընը քի՞մ անի-
լայա պիլիլ :

ՊԱՊ 27

- 4 Վէ Էյուպ՝ նութգընա տէվամ՝ էտէրէք
տէտի քի ,
- 2 Հազգըմը իպթալ էտէն Ալլահն ,
Վէ ճանըմը տնջտան Գատիրին հայաթը
հազգը իշիւն ,
- 3 Նէֆէօիմ՝ պէնտէ օլտըզճա ,

*Ի-լը մէսլէնէ

- վէ Ալլահն վերադիւրն բուհ պուրնմտա պու-
լունաբգճա ,
- 4 Տուտագլարմ հագգարգլըգ սեղլմէյէճէք ,
վէ տիւրմ հիլէ թէքէլլիւմ էթմէյէճէք տիր :
- 5 Հաշա քի սիզի թաասիգ էտէյիմ ,
թէսլիմ ի բուհ էտինճէյէ տէկին իսթիգա-
մէթիմի էլտէն պրագմայաճաղըմ :
- 6 Սալահմը գալիլ թութաթըմ , վէ գջ վէրմէ-
յէճէյիմ ,
- վէ միւտտէթ ի էօմրիւմտէ գալլիմ պէնի
թա'եիպ էթմէյէճէք տիր :
- 7 Տիւշմէնիմ շէրի կիպի ,
վէ պանա մուխալէֆէթ էտէն ֆասըգ կիպի
օլտուն :
- 8 Զիրա *միւնաֆըգ էմվալ թօփլաա տա ,
Ալլահ՝ անըն ճանընը ալաբգտա , իւմիտի նէ՞
օլաճագ տրը :
- 9 Անըն իւզէրինէ մաւարպէթ կէտիլինտէ ,
Ալլահ անըն ֆերէատընը տինկէյէճէ՞ք մի :
- 10 Գատիրտէ մէսրուր օլմը մը ,
վէ հէր զէման Ալլահա տուա էտէ՞ր մի :
- 11 Եւտ Ուլլահն իշինի սիզէ թա'լիմ էտէճէյիմ ,
Գատիրին նէգտինտէ պուլունանը իխֆա էթ-
մէյէճէյիմ :
- 12 Խշթէ սիզ ճիւմէնիզ կէօրտինիւզ ,
վէ նի՞չին պիւթլանա զահիպ օլտընը :
- 13 Ալլահ թարաֆընտան շէրի ատէմին հիւ-
սէսի ,
- վէ Գատիր թարաֆընտան զօրպաղլարն
ալաճագլարը միրտա պու տրը :
- 14 Էվլատը թէքէսիւրէ էտէրսէ՞ գըլըճ իշին
տիր ,
- վէ զիւրիլթիթի էքմէյէ տղայաճագ տրը :
- 15 Պագի գալանլարըն մէվթ տէֆն էտէճէք ,
վէ անըն տուլ գարըլարը աղլամայաճագլար
տրը :
- 16 Կիւմիւշիւ թօփրագ կիպի երզա ,
վէ էլլիսէյի չամուր կիպի Վէ թէտարիք
էթսէ տէ ,
- 17 Թէտարիք էթտիլինի սալիհ կիլէճէք ,
վէ կիւմիւշիւ սուչսըզ օլան՝ թագսիմ է-
տէճէք տիր :
- 18 Խանէօրինի կիւվէ կիպի ,
վէ պէքճինին եափտըզը քիւլլէ կիպի պի-
նա էտէր :
- 19 Զէնկին եաթար վէ միւնգամմ օլմալ ,
կէօղլերինի աշար , վէ պուլունմազ :
- 20 Տէհէթլէր անա սուլար կիպի եէթիշէճէք ,
կէճէլէյին անը գասըրզա կէօթիւրէճէք տիր :
- 21 Շարգ բիւզկեսը անը սիւրէճէք , օ տախի
կիտէճէք ,
- Անը շիտաթլէ մէքէանընտան գալլարա-
ճագ տրը :

*Եւտիւ՝ Ալլահ միւնաֆըգը գաթի էտիլի՝

- 22 Ալլահ անըն իւզէրինէ օգ աթաճագ վէ շէֆ-
գաթ էթմէյէճէք .
- 0 Իսէ անըն էլինտէն ֆիւրար էթմէյէ ճէհա
էտէճէք տիր :
- 23 Անըն իւզէրինէ էլ չըրփաճագլար ,
վէ մէքէանընտան անա ըլլըգ չալաճագլար
տրը :

ՊԱՊ 28

- 1 Վագըր'ա կիւմիւշիւն մա'տէնի
վէ ալթուլնըն գալ օլունաճագ մաշալի վար :
- 2 Տէմիր թօփրագտան ալընըր ,
Պագըր էրիտիլիպ թաշտան չըգար :
- 3 Ինաա զուլմէթէ հուտուտ վազ' էտէր ,
վէ հէր շէյին միւնթէհասընը ,
Զուլմէթ թաշընը վէ զըլլ Է մէվթի տախի
թէֆահհիւս էյլէր :
- 4 Օթուրտընը մէքէանընտան չուգուր գազար .
վէ այագ պասաճագ եէրլէրի օլմայարագ ,
սարգըտըլը ,
հաստան ապագա սալանըլար :
- 5 Զէմինտէն էքմէք չըգար ,
Ամմա անըն ալթը քէ'էնէհսա աթէշ վասը-
թաալէ միւնգալիպ տիր :
- 6 Անըն թաշլարը կէօք եազուլթըն եէրի տիր ,
վէ անտէ ալթուն թօփրաղը վար :
- 7 Երթըճը գուշ աւա եօլընը թանըմաաթ ,
վէ ագպապանըն կէօղիւ անը կէօրմէտի :
- 8 Վիւհուշ օրայա այագ պասմաթ ,
վէ արալան անտէն կէշմէտի :
- 9 Ինաա էլինի սէրթ գայալարա ուղատըր ,
վէ տաղլարը տիպինտէն տէվիլիւր :
- 10 Գայալարը եարպ ըմաղլար կէշիլիւր ,
վէ կէօղիւ հէր գըլմէթլի շէյի կէօրիւր :
- 11 Ըրմագլարըն ճէրէանընա սէտա չէքէր ,
վէ կիզլի օլանը պտընըլա չըգարըր :
- 12 Լաքին հիքմէթ նէ՞րէտէ պուլունուր ,
վէ ֆէհմին մաշալի նէ՞րէտի տիր :
- 13 Ինաա անըն գըլմէթիւնի պիլմէզ ,
վէ հայաթտա օլանլարըն տիյարընտա պու-
լունմազ :
- 14 Լիւճճէ՞ Պէնտէ տէյիլ տիր՝ տէր ,
վէ տէնիզ՝ Եանըմտա եօգ տրը՝ տէր :
- 15 Անըն պէտէլինէ խասա ալթուն վէրիլմէզ ,
վէ գըլմէթի իշին կիւմիւշ վէզն օլունմազ :
- 16 Օֆիր ալթունը վէ զիգըլմէթ՝ ագիգ ,
վէ կէօք եազուլթ անա պէտէլ օլմազ :
- 17 Ալթուն վէ պիլլուր անա միւսալի կէլմէզ ,
վէ խալիս ալթուն էտէվալթը իլէ միւպատէ-
լէ էտիլմէզ :
- 18 Մէրճան վէ պէզատի աւա Է-աւագ զէր օ-
լունմազ ,
վէ թահսիլ ի հիքմէթ ճէվահհիւտէն ա'լա տրը :

- 19 Հապէշ սարը եագուծը անա միւսալի կէլ-
մէզ ,
Վրէ խալիս ալթուհն անա պէտէլ օլմազ :
20 Իմտի հիքմէթ նէ՞րէտէն կէլէր ,
Վէ ֆէհմին մահալի նէ՞րէտի տիր :
21 Զիւնքի պիւլ ճիւմլէ պէր հայաթ օլանլարըն
կէօղլէրինտէն մտաֆի տիր ,
Վէ հափա գուշլարընտան մէսթուր տըր :
22 Հէլաք վէ մէվթ՝
Պիզ գուշլարընմըզ իլէ անըն շէօհրէթինի
իլիթտիք՝ տէրլէր :
23 Անըն եօլընը Ալլահ անկլար ,
Վէ եհրին 0 պիլիւր :
24 Զիրա զէմինին միւնթէհասընա գատար նա-
զար գըլար ,
Վէ պիւթիւն սէմա թահթընտա պուլուհնա-
նը կէօրիւր :
25 Բիւզկէտարըն վէզնինի թա'նին ,
Վէ սուլարըն եօլիւսիւնիւ մուգարրէր էթ-
տիլինտէ ,
26 Եագմուրա գանուհն
Վէ երըլըրմա թարիգ վազ՝ էյլէտիլինտէ ,
27 Ու զէման անը կէօրիւպ իւպար էյլէտի ,
Վէ անը թէհիլէ հէմ տէ թէհարրի էյլէտի .
28 Վէ ինսանա տէտի քի՝ իշթէ ԲԱՊՊ գօրգու-
սը հիքմէթ տիր ,
Վէ քէօթ իւլիւքտէն իծթինապ էթմէք ֆէհմ
տիր :

ՊԱՊ 29

- 1 Վէ Էյուպ եհնէ նութգընա տէվամ էտէ-
րէք տէտի քի ,
2 Քեա՛շքի եվիլէթի այլարտա ,
Ալլահն պէնի մուհաֆազա էթտիլի էյամ
տա օլտըղըմ կիպի օլա իտիմ :
3 Օւ զէման անըն չըրաղը պաշըմ իւզէրինտէ
զիյա վէրիւր իտի ,
Վէ պէն գարանլըգտա անըն նուրըյլէ կէզէր
իտիմ :
4 Էյամ ը քէմալիմտէ ,
Ալլահն ՚ըիզաթ չատըրըմ իւզէրինտէ իտի :
5 Գատիր տահա պէնիմ իլէ պէրապէր ,
Վէ ջօճուգլարըմ եանըմտա իտի :
6 Իզէրիմի սիւտ իլէ երյգար իտիմ ,
Վէ գայալար պէնիմ իլիւն զէյթ եաղը ըր-
մազլարը մգըտըր իտի :
7 Գափուտան շէհրէ չըգտըղըմտա ,
Քիւրսիւմիւ մէյտանտա գատըղըմտա ,
8 Կէնճէր պէնի կէօրիւնճէ իւթիֆա էտէրլէր ,
Վէ իւթիլարըն գալգըպ այագտա տու-
րուրլար իտի :
9 Բու՛հտա սէյլմէքտէն ֆէրաղաթ էտէրլէր ,

* Դիւզի սըրըր

- Վէ էլլէրինի աղըղարը իւզէրինէ գօրլար իտի :
10 Շիւրէֆա քէնտի սէպէրինի քէսէր ,
Տիլլէրի տիմաղլարընա ետիլըր իտի :
11 Գուշլաք իլիթտիլինտէ հագգըմտա՝
Նէ՛ միւպարէք տիր՝ տէր իտի .
Վէ կէօղ կէօրտիւլիւնտէ պանա շէհասէթ
էտէր իտի :
12 Զիւնքի ֆէրեատ էտէն պիշարէյի վէ եէ-
թիմի ,
Վէ մուհինի օլմայանը գուրթարըր իտիմ :
13 Հէլաք օլմագ իւզրէ օլանըն խոյր տու'աւը
իւզէրիմէ կէլէր իտի ,
Վէ տուլ գարընըն գալպինի մէսրուր գըլար
իտիմ :
14 Վտալէթի կիլինիւր իտիմ , օ տա էլպիսէմ
օլտու .
Հագգանիլէթիմ ճիւպպէմ՝ վէ սարըղըմիտի :
15 Քէօրէ կէօղ վէ թօփալա այագ օլտըմ :
16 Ֆուգարայա պապա օլտըմ ,
Վէ պիլմէտիլիմ տա՛վսյը թէֆիթիշ էտէր
իտիմ :
17 Զալիմին ազու տիշինի գըրար իտիմ ,
Վէ տիշէրինտէն տվը գուրթարըր իտիմ :
18 Վէ՛ Եուվամտա եօլէճէյիմ ,
Վէ կիւնէրիմի գու՛մ գատար թէքսիւր էտէ-
ճէյիմ՝ տէր իտիմ :
19 Քէօքիւմ սուլարա ետըլըր ,
Վէ շէպնէմ պիւթիւն կէճէ տալլարըմ իւ-
զէրինտէ պուլուհնուր իտի :
20 Իզգէթիմ պէնտէ թագէլէնիւր ,
Վէ եայըմ էլիմտէ եէնիլէնիւր իտի :
21 Պէնի տինկէլիւպ պէքէրլէր ,
Վէ բէյ վէրտիլիմտէ սիւքիւթ էտէրլէր իտի :
22 Պէն սէյլէտիւքտէն սօնկրա թէքրար սէյլէ-
մէզլէր իտի .
Վէ քէլմըմ անլէր իւզէրինէ տամար իտի :
23 Եագմուրը պէքլէր կիպի պէնի պէքլէրլէր ,
Վէ սօն եագմուրա հաւրիւ ետէր կիպի աղըզ-
լարընը աշարլար իտի :
24 Անլէրէ կիւլտիւմ իսէ ինսանտալար ,
Վէ նուր ը վէճէյիմ թահգիր էթմէտիլէր :
25 Անլէրին թարիլէրինի ինթիսապ էտէր ,
Վէ բէ'իս մագամընտա օթուրուր իտիմ .
Վէ 'առքէրի իլինտէ մէլէք կիպի ,
Մաթէմ՝ էտէնլէրի թա'զիլէ էտէն տաէմ
կիպի սաքին օլուր իտիմ :

ՊԱՊ 30

- 1 Ամա շիմտի եաշտա պէնտէն քիւլիւք օլան-
լար պանա կիւլէրլէր ,
Պուշլարըն պապալարընը իսէ սիւրիւմիւն
քէլպլէրի իլէ պէրապէր գօմաղա
թէնէզըլիւ էթմէզ իտիմ :

- 2 Վէ տախի էլէրինին գովելի զանա նէ-
յէ՞ եարար .
Անէրին տինճիլի զա՛իլ օլմուշ տըր :
- 3 Ձարուրէթ վէ աճլգատան զա՛իֆլէնիշ օլա-
րադ ,
Գօրադ եերէ , գարանլըգ վէ վերան վէ պե-
հապան մահալլէրէ ֆերար էտերլէր
իտի :
- 4 Թա՛ամլարը իչիւն չալըլգատ էպէ կեօմէճի
վէ աբտըճ քեօքիւ թօփլարլար իտի :
- 5 Նա՛ մէյանէսինտէն թարտ օլունուրլար ,
իբրարզա պալըրըգ էէ՛ի՛ արգալարընտան ադէ-
լէր պաղըրըրլար իտի :
- 6 Անլէր տախի մախուֆ տերէլէրտէ , թօփ-
րադտա ,
վէ ֆայատա պուլունան ինլէրտէ սաքին օ-
լուրլար իտի :
- 7 Չարլար արասընտա անըրըրլար ,
վէ գարա չալըլար ալթընտա ճէմ՝ օլուրլար
իտի :
- 8 Սէֆիճ վէ պինամ՝ տտէմլէրին էվլատը օլուպ՝
էերտէն թարտ օլունուրլար իտի :
- 9 Շիմտի իսէ անլէրին թիւրքիսի
վէ անլէրէ էյլէնճէ օլտըմ՝ :
- 10 Պէնտէն իբրաճ էտերէք պա՛իտ տուրուրլար ,
վէ եիւղիւմէ թիւքիւրմէքտէն վաղ կէշմէվլէր ,
- 11 Մատէմ քի 0 գուշաղըմէ չէօղիւպ պանա
ճէֆա էյլէտի ,
Անլէր էօնիւմտէ եուլարը աթտըլար :
- 12 Սաղըմաա Էօփէ՛ Էալվուրլարը գալըգ պադ-
լարըմը իթի վէրերլէր ,
վէ լալէյճիմտէ մուշիք թարիգլէրինի թէ-
ճիլլէ էտերլէր :
- 13 Եօլըմը պօզարլար վէ պէլլէմի թէղէիտ է-
տերլէր .
Անլէրէ գարըլը պանա եարտըմճը Էօգ տըր :
- 14 Քէ՛էննէճու կէնիշ պիբ րախնէտէն կէլըլէր ,
վիրանն ալթընտան եուվարանըրլար :
- 15 Իւղէրիմէ տէճէլթէր կէլտի ,
Շէրաֆէթիմի ըիւղկէար կիպի թա՛գիպ է-
տեր ,
Սա՛տտէթիմ՝ պուլութ կիպի կէշիպ կիթտի :
- 16 Վէ շիմտի ճանըմ՝ տերունիմտէ էերիբ ,
քէտէր կիւնլէրի պէնի զապիթ էթտի :
- 17 Աւը քէմիքլէրիմի կէճէլլէյին սէլէր ,
վէ սինիրլէրիմին րաճաթը Էօգ տըր :
- 18 Ի՛ւլլէրիմի՛ քէսրէթ ի շիտտէթի լիպալըմը
թաղէիբ էյլէտի ,
ճիւպպէմին եադալը կիպի պէնի իճաթէ էթտի :
- 19 Պէնի չամուր իչինէ աթտը ,
վէ պէն թօփարաղա վէ քիւլէ պէնկզըր օլ-
տըմ՝ :
- 20 Սանա ֆէրեաա էտերլիմ՝ , վէ պանապ ճէվապ
վէրմէղըն .

- Տուրուրըմ՝ , վէ պանա տիգդաթ էթմէղըն՝
- 21 Սէն պանա մէրճամէթսիգ օլտըն ,
Էլէնին գալարէթիլլէ պանա խուսուլմէթ կէօ-
թէրիբին :
- 22 Պէնի գալարըլըգ ըիւղկէար իւղէրինն պինտի-
բիբսին ,
վէ պէնի պիւլքիւլլէյէ էրիտիբսին :
- 23 Չիրա պէնի էօլիւմէ ,
վէ ճայաթտա օլանլարըն ճիւմլէսինն ճէմ՝
էտիլէճէլլէրի խանէյէ կէօթիւրէ-
ճէյինի պիլիբիմ՝ :
- 24 *Լաքին անլէր ճէլալլէրի էանասընտա ֆէր-
եաա էտերլէր իսէ ,
Խարապէ իւղէրինն 0 էլէնի ուղաթմայաճադ
տըր :
- 25 Հալի փէրուշան օլան իչիւն աղլամա՛ղ մը
իտիմ՝ ,
Ֆուգարա իչիւն ճապըմ՝ մահգըն օլմա՛ղ մը
իտի :
- 26 Լաքին պէն խայրը մէ՛մուլ էտեր իքէն շէրը
կէլտի .
Նուրա միւնթաղըր իքէն զուլմէթ կէլտի :
- 27 Պաղըրսաղլարըմ՝ գայնատը վէ րաճաթ՝ օլ-
մատը .
Պանա քէտէր կիւնլէրի եէթիշտի :
- 28 Գարարտըմ՝ , Լաքին կիւնէշտէն տէյիլ տիբ .
ճէմա՛թտա գալըգ ֆերեաա էյլէտիմ՝ :
- 29 Չադալարա գարնատաշ ,
վէ տէվէ գուշարընա արգատաշ օլտըմ՝ :
- 30 Տէրիմ՝ իւղէրիմտէ սիյաճ օլաու ,
վէ քէմիքլէրիմ՝ ճէրարէթտէն եանտը :
- 31 Հաթթա թանպուրըմ՝ մաթէմէ ,
վէ գալալըմ աղլայնալարըն սէսինն թէ-
ճալվուլ էյլէտի :

ՊԱՊ 31

- 1 Ալէօղլէրիմ՝ իլէ լագտը լաճա էթտիմ՝ ,
վէ պաքիբէյէ նա՛սըլ պագա պիլիբիմ՝ :
- 2 Վէ Էօգարըտան՝ Ալլաճ թարաֆընտան ճիւ-
սէ նէ՞ ,
վէ եիւճէլէրտէն՝ Գատիբ թարաֆընտան մի-
րաա նէ՞ օլուր :
- 3 Հէլաք ֆաարըլար իչիւն ,
վէ ճէյպէթիւլէ լալա քէօթիւլէք իլլէյէն-
լէր իչիւն տէյիլմի :
- 4 0 պէնիմ՝ թարիգլէրիմի կէօրմէ՛ղ մի ,
վէ տարմլարըմը սայմա՛ղ մը :
- 5 Էյէր քիլպ իլէ սիւլուք էթտիմ՝ ,
վէ սայաղըմ՝ ճիլլէյէ լաճէլէ էթտի իսէ ,
վէ իսթիգաթիմի պիլտին :

* Եւսէ՛ր Էլէնի ուղաթտըրընտա ֆէրեաա ֆէրէլլէլլէլ-
լէլաք էթտիլլէտէ անլէրին ֆէրեաալը Էլէ Էադալա՛ղ :

- 7 Եյէր այաղըմ եօլտան սափաւ ,
վէ գալպիմ կեօղէմիւն արգասը սըրա կիթ-
տի ,
վէ ափուճաղըմ էքէլէնտի իսէ ,
8 Պէն էքէյիմ , պաշգասը եէսին .
վէ էքէնիմ քէգքտէն գօփաղըմըն :
9 Եյէր գալպիմ նիստտան պիրինէ տլտանաւ ,
Եախօտ գօշըմըն գափուսընտա փուսուտա
պէքէտիմ իսէ ,
10 Պէնիմ գէվճէմ պաշգասը իշին տէյիմէն
չէվիսին ,
վէ տիւրէր տնն իւզէրինէ էյիսինէր :
11 Զիրա պու Ֆիւճուր տըր ,
վէ հաքիմէր Թարաֆընտան հէստ Երէհէստ
Թէճափուզ տըր :
12 Զիրա հէլաք էաինճէյէ գատար իֆնա էտէր
պիր աթէշ տիր .
վէ պիւթիւն մոհսուլըմը Թէլէֆ էտէճէք
տիր :
13 Եյէր գուլըմ եախօտ ճարիյէմին պէնիմէ
պիր տա՛վասը օլտըղընտա՝
Հապաղարընը խօր կէօրտիւմ իսէ ,
14 Ալլահ հէստ գըլամ էթտիյինտէ պէն նէ՞
եափայլըմ ,
վէ Թէֆթիշ էյլէտիյինտէ ահա նէ՞ ճէվապ
վէրէյիմ :
15 Պէնի պաթնտա խալգ էտէն տնը խալգ էթ-
մէտի յի .
վէ պիզի լոհմտա Թէշքիլ էտէն պիր տէ-
յի՛մ յի :
16 Եյէր միւհթաճըն տըղուլէտիյինի տնտէն
տիրիղ էթտիմ ,
վէ տուլ գարընն կեօղէրինին պօղուլմա-
սընա սէպէպ օլտըմ իսէ ,
17 Եյէր լոգմամը եալընըլ եէտիմ ,
վէ տնտէն եէթիմ եէմէտի իսէ .
18 (Զիրա սէպալէթիմտէն պէրու մէրգուլըմ փե-
տէր կիպի պէսլէտիմ ,
վէ տնտէն պաթնտան պէրու մէրգուլմէ-
յի հիմայէ էյլէտիմ .)
19 Եյէր հէլաք օլմադ իւզրէ պուլուանըն էս-
վապըլ ,
Եախօտ ֆադիրի էօրթ իւսիւզ կէօրտիւմ
իսէ ,
20 Եյէր տնն պէլի պտնա խալլ տու՛տ էթմէտի ,
վէ գօյուլարըմըն եափաղըսընտան ըսնմա-
տը իսէ ,
21 Եյէր գափուտա մաւ՛ալինէրիմ օլտըղընը
կէօրմէքէլ ,
Եէթիմ՝ ալէյհիսէ էլիմ գալտըրտըմ իսէ ,
22 Գօլըմ օմուղտան տիւշիւն ,
վէ պաղուլ տիրսէքտէն գրըրըն :
23 Զիրա Ալլահ Թարաֆընտան կէլէն , հէլաք
պէնի գօրգուտըր իտի ,

- վէ տնն ճէլալը սէպէպինտէն գուլմէթիմ
գալմաւտը :
24 Եյէր իւմիտիմի ալթուն իւզէրինէ գօտըմ ,
վէ խաօս ալթունա՝ Ի՛թիմաւտմ սէն սէն՝ տէ-
տիմ իսէ ,
25 Եյէր քէսրէթ ի սէրվէթիմտէն
վէ էլիմ գաւնիմէթ պուլտըղընտան մէսըուր
օլտըմ իսէ ,
26 Կիւնէշէ՛ լէմ՛ան էյլէտիյինտէ ,
վէ այա՛ լուշէնիլըլէ սէյր էթտիյինտէ ,
պապտըմ իսէ ,
27 վէ գալպիմ կիզիլճէ տլտանըպ ,
Աղղըմ էլիմի էօփաիւ իսէ ,
28 Պու տախի հիւքմէ միւսթահապգ պիր Թէ-
ճափուզ տըր .
Զիրա Ալլահ իւլ միւթա՛ալը ինքեար էթ-
միշ օլուր իտիմ :
29 Եյէր պտնա պուլղ էտէնին հէլաքընտան
մէսըուր օլտըմ ,
Եախօտ տնա պէլա խապէթ էթտիյինտէ՝
Հաաման օլտըմ իսէ ,
30 (Անն ճաննա պէտտուլ էթմէքէլ ,
Տիլմէ պիլէ կիւնա՛հ էթտիլմէտիմ .)
31 Եյէր չատըրըմըն տաէմէրի ,
՛՛՛՛ զէման տնն թա՛ամընտան տօյմաւտը՞՞
տէմէմիշէր իսէ ,
32 (Ղարիպ խարիճտէ պէյթուլէթ էթմէզ իտի ,
Եօլճույա գափուլմը աշար իտիմ .)
33 Եյէր Ատէմին «Երէ Երէյէ կիպի իստանըմը
սէթր էթտիմ ,
վէ ճիւրմիւմիւ գօյնըմտա կիզլէտիմ իսէ ,
34 Քէսրէթ ի նաւտան գօրգալըմ ,
վէ գապիլէլէրին հապարէթի պէնի գօր-
գուլթսն ,
վէ սիւքիւթ էտիպ՝ գափուտան տըլարը
չըգմայալըմ :
35 Քեա՛շքի պէնի տնիլէյէն օլա իտի , իշթէ
Դիմլամ .
Գատիր պտնա ճէվապ վէրէ իտի ,
վէ միւտտա՛իմ պիր Թադիրի եաղա իտի :
36 Անը միւթլապա օմուղըմտա թաշըր իտիմ ,
վէ Թաճ կիպի քէնտիմէ պաղար իտիմ :
37 Աալմարըմըն տալըսընը տնա սէզլէր իտիմ ,
վէ լու՛նստտան պիրի կիպի տնն նէզտինէ
եաղաշըր իտիմ :
38 Եյէր Թօփրաղըմ՝ ալէյհիմէ ֆէրետա էտէր ,
վէ տնն էվէքէլի պիրլէքտէ աղար իտի իսէ ,
39 Եյէր տնն մահսուլընը պէտէլիլէ եէտիմ ,
վէ սահապլէրինին էօլմէլէրինէ սէպէպ օլ-
տըմ իսէ ,

*Ե-Ի-Ի՝ Անն թա՛ամընտան տօյմաւտըն տաէմի քէ՛մ
կէօթէրի

Ի-Ե-Ի՝ արգուլ պու տըր քի
Դիւր . գուլմէթիմի

ձ՞ Պուշտայ եւրինէ տիքէն ,
վէ արփա եւրինէ տէրճէ պիթօին :
Եյուպըն սեօղէրի թէմամ օլտու :

ՊԱՊ 32

- 1 Օլ զէման պու իւչ առեմ Եյուպա ճէվապ վերմէքտէն ֆէրաղաթ էթտիլէր . զերա օ
- 2 քէնտի նաղարընտա սալիճ իտի : Պուռնուն իւզէրինէ րամ գապիլէսինտէն Պուզի Ելի-
հուն իպն ի Պարաքէլէն զաղապը թութուշ-
տու . Եյուպ 'ալէյճինէ զաղապը թութուշ-
տու , զերա օ Ալլահտան զէյառտէ քէնտիսի-
- 3 նի հազգը 'ատտ էյլէտի : վէ անըն իւչ
տօթլարը 'ալէյճինէ տախի զաղապը թու-
թուշտու . զերա ճէվապ պուլամաաղլարը
հալտէ՝ եինէ Եյուպը գապահաթը չըգար-
- 4 տըլար : վէ Ելիհուն Եյուպըն սեօղէրինին
իւլիմէն պէքէմիշ իտի . զերա անլէր քէն-
- 5 տիսինտէն իթիթիյար իտիլէր : վէ Ելիհուն
օլ իւչ առէմին աղզընտա ճէվապ պուլուն-
- 6 մաորընը կէօրտիւքտէ զաղապը թութուշ-
տու . վէ Պուզի Ելիհուն իպն ի Պարաքէլ
ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝
Պէն կէնճ իմ , սիզ տախի միւսինն սինիզ ,
Պու հէլտէն չէքիստիմ վէ պիլտիլիմի սիզ
պէյան էթմէյէ գօրգարմ :
- 7 Թալէ էյամ սեյլէսին ,
վէ քէսթիթ ի սինիլն հիքմէթ պէյան էյ-
լէսին՝ տէտիմ .
- 8 Ֆադաթ ինսանտա րուճ վար ,
վէ Գաաթիլին նէֆիսի անլէրի ֆէհիմ գըլար :
- 9 Սահիպ ի հիքմէթ օլմադ՝ պէյիլէքէրէ ,
վէ հազգը անկլամադ իթիթիյարլարա Դա-
մաստէն տէյիլ տիլ .
- 10 Պուռնուն իչիւն տէտիմ քի , Պէնի տինկէ ,
Պէն տախի պիլտիլիմի պէյան էտէյիմ :
- 11 Իշթէ սեօղէրինիզ ինթիզար էթտիմ ,
վէ սիզ քէլամլար արաշարմադտա իքէն ,
Խապթլարընըզ գուլազ վէրտիմ :
- 12 Սիզէ էյի տիգգաթ էթտիմ ,
վէ իշթէ իչիլիզաէն Եյուպը իքքէաթ էտէն ,
վէ անըն սեօղէրինէ ճէվապ վէրէն եօգ իտի :
- 13 Հիքմէթի պուլարդ՝ տէմէմէնիզ իչիւն ,
Անա ինսան տէյիլ , անճադ Ալլահ զալէպէ
էտէր :
- 14 Լաքին օ պէնիմ 'ալէյճիմտէ սեօղէր թէր-
թիպ էթմէտի ,
վէ պէն սիզին սեօղէրինիզ իլէ անա ճէ-
վապ վէրմէյէճէյիմ :
- 15 Հոյառն գալարըն , արթըդ ճէվապ վէր-
մէտիլէր .
Քէլամտա 'աճիզ գալարըն :
- 16 Պէքէտիմ Լաքին սեյլէմէտիլէր .

- Անճադ ճէվապլարը գալմայարադ տուրարլար :
- 17 Պէն տախի միգտարմաճա ճէվապ վէրէյիմ ,
Պէն տախի պիլտիլիմի պէյան էտէյիմ :
- 18 Զիրա սեօղէր իլէ մէմլու իմ .
Տէրունիմտէ օլան րուճ պէնի մէճպուր էտէր :
- 19 Իշթէ տէրունիմ՝ աշըլմամըշ շէրապ կիպի ,
վէ երթըլմադ իւզըն օլան եէնի թուլում-
լար կիպի տիլ :
- 20 Սեյլէյէյիմ քի նէֆէս ալարմ ,
Տուտաղլարընը աղզապ տա ճէվապ վէրէյիմ :
- 21 Քիմէյէ րի 'ալէթ ի խաթը էթմէյէյիմ ,
վէ տաթմէ միւտահանէ էյլէմէյէյիմ :
- 22 Զիրա միւտահանէ էթմէյի պիլմէմ ,
Եթէմ , Խալիգիմ պէնի սէրի'էն գալարընը :

ՊԱՊ 33

- 1 Լաքին , էյ Եյուպ , քէրէմ էյլէ , քէլ-
մըն տինկէ ,
վէ պիլ ճիւմէ սեօղէրիմէ գուլազ վէր :
- 2 Իշթէ շիմտի աղզընը աշտըմ ,
Տիլիմ աղզընտա սեյլէմէյէ պաշտար :
- 3 Սեօղէրիմ իսթիգամէթ ի գալիլիմէ օլմադ ,
վէ տուտաղլարմ խուլուս իլէ 'իլմ սեյլէ-
յէճէք տիլ :
- 4 Բուճ Ուլլահ պէնի խալդ էյլէտի ,
վէ Գաաթիլին նէֆիսի պանա հապաթ վէրտի :
- 5 Եյէր միւզթէտիլ իսէն՝ պանա ճէվապ վէր ,
Հաղըլանըզ գալարմա տուր :
- 6 Իշթէ պէն սէնին տէտիլին կիպի Ալլահ
եէրինէ օլարմ ,
Քէնտիմ տախի պաշըգտան խալդ օլունտըմ :
- 7 Իշթէ հէյպէթիմ սէնի գօրգուլմայաճադ ,
վէ 'իլիմ օանա աղըլըզ վէրմէյէճէք տիլ :
- 8 Թահգիգէն գուլաղըմ սեյլէտին ,
վէ քէլամլարընըն սէսին իշիթտիմ իլ ,
9 Պէն փաք իմ , 'իսէանտան պէրի իմ ,
Պէն լէքէսիզ իմ վէ պէնտէ ճիւլմ եօգ տըր .
- 10 Իշթէ պանա 'ատալլէթ իչիւն պէհանէ ա-
րայօր ,
Պէնի քէնտինէ տիւլմէն 'ատտ էտէր .
- 11 Այաղլարընը թոմարուզա վուրուր ,
վէ թարիգլէրիմին ճիւմէսինի կեօղէտիթ՝
Դէրիլ :
- 12 Իշթէ սանա ճէվապ վէրիլիմ քի՝
Պու խուսուտա հազգըն եօգ տըր ,
Զիրա Ալլահ ինսանտան աղամ տըր :
- 13 Նի'չիւն անըն իլէ միւնաղալա էտէրսին ,
Զիրա քէնտի իշիլէրինին Տիւ պիլիլ իշիւն ճէ-
վապ վէրմէզ :
- 14 Զիրա Ալլահ պիլ սեյլէր , իլի 'սեյլէր .
Ինսան տիգգաթ էթմէզ :
- 15 Բույատա , կէճէ խայալաթընտա
'Եթէմ' երէքիմ :

- Ատեմէր իւզերինն տղոր ույգու պասարղըն-
տա ,
Եթադատա ույուտըլարընտա ,
16 Օլ զէման ատեմէրին գուլազարընը քիւ-
շատ ,
Վէ թերպիլէրին թէմէր էտեր .
17 Թա քի ինտանը Կեօթէ- իշտէն տէօնտերէ ,
Վէ տտէմտէն քիպրի տէֆ' էյլէյէ :
18 Անըն ճանընը գապրտան ,
Վէ հայաթընը գըլըճ իլէ հէլաք օլմագտան
հըֆզ էտեր ,
19 Վէ տտի ինթաղընտա աղրը իլէ ,
Վէ ճիւմլէ քէմիլէրի ելէ՛ Զէտիտ իլէ թէ՛-
տիպ օլունտը :
20 Վէ կէօնիւ էքմէքտէն ,
Հէմ ճանը նէֆիւ թա՛մառտան իրաճ էտեր :
21 Էթի երիյիպ կէօրիւնմէզ օլուր .
Վէ կէօրիւնմէյէն քէմիլէրի զահիր օլուր :
22 Ճանը գապրա ,
Վէ հայաթը հէլաքա թէգարրուպ էտեր :
23 Էյէր ատէմէ իսթիգամէթինի պէյան էթ-
մէք իւզրէ ,
Եանընտա պինտէ պիր թէվաասիւթ էտէն
միւրսէլ օլտա ,
24 Օլ զէման տնա մէրհամէթ էտերէք տէյէ-
ճէք քի ,
Անը գապրա էնմէքտէն գուրթար ,
Պէն քէֆարէթի պուլտըմ :
25 Անըն էթի չոճուգ Էիլնտէն թաղէ օլմադ ,
Էյա՛մը շէպապէթինէ ըիճ՛աթ էտէճէք տիր :
26 Ալլահա նիյազ էտէճէք , օլ տտի տնտէն
րազ օլմադ տըր .
Ալլահէ տիտարընը շաամանի իլէ կէօրէճէք .
Զիրա ինսանա սալահընա կէօրէ 'իյազ վէ-
րէճէք տիր :
27 *Ատեմէրէ նազար գըլուր , վէ դէրէ՛ Կիւնահ
իշլէտիմ ,
Վէ հազգը թաղէր էյլէտիմ ,
Վէ պանա ֆա՛խտէ էթմէտի՛ տէրսէ ,
28 Անըն ճանընը գապրա էնմէքտէն գուրթա-
ւըր ,
Վէ տնըն հայաթը նուրը կէօրիւր :
29 Իշթէ պու շէյլէրին ճիւմլէօինի
Ալլահ ատէմէ իքի իւչ տէֆ՛ա եափար ,
20 Թաքի հայաթտա օլմալարըն նուրը իլէ միւ-
նէվիլէր օլմադ իշիւն՝
Անըն ճանընը գապրտան տէօնտերէ :
31 Էյ Էյուպ , տիգգաթ էտիպ պէնի տինկլէ .
Սիւքիւթ էյլէ , պէն սէյլէյէյիմ :
- *Ե-Է-Է՛
Ատեմէրէ թէրէնիւմ էտէճէք վէ՛ Կիւնահ իլէտիմ ,
Վէ հազգը իպթալ էյլէտիմ ,
28 Վէ պանա մուգապէլէ օլմադ ,
Ճանընը գապրա էնմէքտէն գուրթար ,
Քի հայաթըմ նուրը կէօրէ՛ տէրէճէք տիր :

- 32 Էյէր սէյլէյէճէյին վար իսէ , պանա ճէ-
վապ վէր .
Սէյլէ , զիրա սէնի հազգըլը չըգարմաղա տը-
ղու՛մ վար տըր :
33 Եօգ իսէ սէն պէնի տինկլէ ,
Սիւքիւթ էյլէ , վէ սանա հիքմէթ թա՛լիմ
էտէյիմ :

Պ Ա Պ 34

- 1 Վէ Էյիհու ճէվապընա տէվա՛մ էտերէք տէ-
տի քի ,
2 Էյ հաքէյմէր , քէլամըմը տինկլէյինիլ ,
Էյ 'ալիմէր , պանա գուլազ վէրինիլ ,
3 Զիրա տիմաղ թա՛մառն թատընը ալտըղը
կիպի ,
Գուլազ տտի սէօղլէրի իմթիհան էտեր :
4 Քէնտիմիլ իշիւն հազգը ինթիխապ էտէլիմ ,
Վէ էյի նէ օլաղընը արամըզաա պիլէլիմ :
5 Զիրա Էյուպ՝ Պէն սալիհ իմ՝
Լաքին Ալլահ՝ հազգըմը իպթալ էթտի .
6 Հազգըմ՝ խուսուընտա եալան սէյլէյէ-
յի՛մ մի ,
Գապահաթըմ եօգ իքէն եարամ տէրման-
սըլ տըր՝ տէտի :
7 Հա՛նկը տտէմ՝ վար տըր քի ,
Էյուպ միսիլիւ իսթիհուլը սու կիպի իշէր .
8 Վէ ֆըսգ իշլէյէնիլ իլէ ըէֆադաթ էտեր ,
Վէ շէրիլէր իլէ պէրապէր կէզէր :
9 Զիրա՛ Ալլահա մագպուլ օլմագտան
Ատէմէ ֆա՛խտէ եօգ տըր՝ տէտի :
10 Էյ 'աղիլէր , պու էճլտէն պէնի տինկլէյի-
նիլ .
Հաշա քի Ալլահտա շէրը պուլտէնա ,
Վէ Գաաթիտէ հազգըլըգ օլա .
11 Զիւնքի ատէմէ 'ամէլինէ կէօրէ վէրիր ,
Վէ Տէր քէսէ թարիզինէ կէօրէ պուլտըրըմ :
12 Պիլ հազիգէ Ալլահ քէօթիւ իշլէմէլ ,
Վէ Գաաթի հազգը թաղէր էյլէմէլ :
13 Զէմինի տնա քի՛մ թէֆվիլ էթմիշ ,
Վէ քի՛մ պիւթիւն տիւնէսյը թանգիմ էյ-
լէմիշ տիր :
14 Էյէր *միւրաա էտէրսէ՛ ,
Ինսանը ըուհընը վէ նէֆէսինի նէզալինէ
ճէմ՝ էտեր :
15 Քէաֆէէ ի պէշէր պիրիլտէ էօլիւր ,
Վէ տտէմ՝ թիւրապա 'ալտէթ էտեր :
16 Էյէր ֆէհմին վար իսէ պուլու տինկլէ ,
Քէլամըմըն սէսինէ գուլազ վէր :
17 Հազգա պուլղ էտէն իճրա ի հիւքիւթ էթ է-
տէ պիլի՛ր մի .
Հազգ վէ էքպէր օլանը միւթթէֆիմ էտէ
պիլի՛ր մի սին .

*Դրա՛. գալպինի անըն իւզերինն գօրսա

- 18 Դժբի մէկընէ՝ Եւրամազսն,
վէ շիւրէֆայա՝ Շէրիւր սինիզ՝ տէր .
- 19 Օլ քի բու՝ Եսայա բի՝ պէթի ի խաթր էթմէզ,
վէ զէնկինէ ֆուգարատան զիյատէ ի թի-
պար էթմէզ .
Զիրա ճիւմէսի քէնտի էլէնին իշի տիր :
- 20 Անսրզըն էօլէճէթէր .
վէ կէճէ Էարըսընտա խալզ վէլվէլէյէ տիւ-
շիւպ զա՝ իլ օլուր ,
վէ Էսհապը շէճա՝ աթ , Էլ սօգուճմադսը-
զըն տէֆ՝ օլուր :
- 21 Զիրա Անըն կէօլլէրի ինսանըն Էօլլարը իւ-
զէրինտէ տիր ,
վէ անըն տաթմարընըն ճիւմէսինի կէօրիւր :
- 22 Նէ զուլլէթ , նէ զըլլ Է մէվթ վար ,
փի անտէ ֆըսզ իշէյէնէր իխթիֆա Էտէ պի-
լէլէր :
- 23 Զիրա Ալլահ՝ քէնտի հուզուրընտ ինսանըն
մուհաթէմէյէ կէլլէսի իշիւն՝
Անա չօգ զէմոն տիգզաթ էթմէզ :
- 24 Փիւպէրայը պիւա թէֆէհհիւս զըրար ,
վէ Էէրէրինէ ախէրէրինի նասպ Էտէր :
- 25 Զիրա անլէրին իշէրինի պիլըր ,
վէ կէճէլլէյին անլէրի ալթ իւսթ էթմէյիյ-
լէ Էզլէլլէր :
- 26 Շէրիւր օլտըզլարը իշիւն
Պաճմալըն նազարկէտահընտա անլէրի վուրուր :
- 27 Զիւնքի անա իթա՝ աթտան՝ ուտուլ էթտի-
լէր ,
վէ անըն թարիգլէրինին հիւ պիլրինի ֆէհհիւ
էթմէտիլլէր :
- 28 Շէյլէ քի ֆազիլին ֆէրեստընը անըն հու-
զուրընտ իսալ էթտիլլէր ,
Օլ տաթի պիշարէկէտանըն ֆիզանընը իշիտիր :
- 29 Օ՝ տաթիշ իհսան էլլէտիլի հալտէ ,
փի՝ մ իզթիլլապ վէրէ պիլլըր .
Պիլ միլլէթ՝ ալէյհինէ օլուրն , պիլ տաթմ
ալէյհինէ օլուրն ,
վէճհինի սէթր Էտէրսէ , քի՝ մ անը կէօրէ
պիլլըր .
- 30 Փի միւնաֆըզ տաթմ հիւքմ էթմէյէ ,
վէ գալմա տուգազ օլմնյա :
- 31 Զիրա Ալլահա պէյլէ իդարա էթմէք կէրէք
տիր ,
Ճէզա շէքտիմ , տրթըզ քէօթիւլլիք էթմէմ .
- 32 Պիլմէտիլիմի սէն պանա թա՝ իմ էյլէ .
Հազգալլըզ իշլէտիմ իսէ՝ պուճտան պէյլէ
իշլէմէմ :
- 33 Սէնին կէօլլիւնէ՝ կէօրէ մի միւքէտաթ
Էտէճէք տիր քի րէտտ Էտէրսին .
Զիրա պէն տէյիլ , սէն ինթիխապ էթմէլի սին .
Իմտի սէն պիլալիլինի սէյլէ :

Եւրամազսն ,
վէ շիւրէֆայա՝ Շէրիւր սինիզ տէնիլը մի :

- 34 Ալլալլէր վէ պէնի տինկէյէն սահիպ ի հիքմէթ
Պէնիմ իլէ տէյէճէք քի ,
- 35 Էյուլպ ճահիլանէ սէյլէտի ,
վէ անըն սէօզլէրի ագիլանէ տէյիլ տիր :
- 36 Պէն Էյուլպըն նիհայլէթէ գառար թէճրիւպէ
օլուճմադըն տրդու Էտէրիմ .
Զիրա քէօթիւ տաթմէր կիպի ճէվապ վէրտի :
- 37 Զիւնքի կիւնասընտ իսեան իլալէ Էտէր .
վէ արամըզտա Էլ չըրփըպ՝
Ալլահ՝ ալէյհինտէ սէօզլէրինի թէքսիր Էտէր :

ՊԱՊ 35

- 1 Վէ Էլիհու ճէվապընտ տէվամ Էտէրէք տէ-
տի քի՝
- 2 Պէն Ալլահտան զիյատէ հազգը իմ՝ տէտի-
լինի տօղըր՝ մը՝ առտ Էտէրսին :
- 3 Զիրա տէտին քի՝ Պանա նէ՝ ֆա՝ իտէ օլուր ,
վէ կիւնասըմլէ հալլ օլուտան զիյատէ նէ՝
մէնֆա՝ աթրմ օլուր :
- 4 Սանա , վէ սէնին իլէ պէրապէր տօթլարը-
նա ճէվապ վէրիլլէր :
- 5 Սէմայա պազըպ անը կէօր .
Պուլլաթլարա տիգզաթ էյլէ , քի անլէր սէն-
տէն իւլլթէֆի՝ տիր :
- 6 Էյէր կիւնաս իշլէրսէն՝ Անըն ալէյհինտէ
նէ՝ էթմիշ օլուրսըն ,
վէ էյէր իսեանլարընը թէքսիր Էտէրսէն՝
Անա նէ՝ էթմիշ օլուրսըն :
- 7 Էյէր սալէհ օլուրն՝ Անա նէ՝ վէրմիշ օլուրսըն ,
Եաթտ Օ՝ սէնին էլլիտէն նէ՝ ալլըր :
- 8 Քէօթիւլլէյիլիլ քէնտին կիպի պիլ տաթմէ
պօթանալ ,
վէ սալահըն տաթմ օղլընտ ֆա՝ իտէ Էտէր :
- 9 Զուլմըն չօզլըզընտան ֆէրեստ Էտէրլէր ,
վէ ճէպպալլարըն զօր Է պազուլլարընտան ֆի-
զան Էտէրլէր :
- 10 Պէնի խալզ Էտէն
վէ կէճէլլէյին թէղաննի էթտիրէն ,
- 11 վէ պիլի վիւհուլ Է զէմիտէն ալլըլլ ,
վէ թույուր Է սէմառտան տիրայէթլի դըլան
Ալլահ նէ՝ րէտէ տիր՝ տէմէզլէր :
- 12 Օրտտա ֆաթըզլարըն քիպի սէպէպինտէն
ֆէրեստ Էտէրլէր ,
Լաթին օ իսթիճապէթ էթմէզ :
- 13 Ֆիլ հազիլէ Ալլահ պաթըլլըզ տինկէմէզ ,
վէ գառիր անա պազմալ :
- 14 Հէր նէ գառար՝ Անը կէօրմէմ՝ տէր իսէն տէ ,
Հիւքմ Անըն նէզալիտէ տիր ,
Սէն անա ինթիլար էյլէ :
- 15 վէ մաթէմ քի շիմտի դազապընըն իսապէ-
թի պիլը շէյ տէյիլ տիր ,
վէ իսեանը շէտիտէն թէհհարի էթմէմիշ
տիր ,

- վէ տղընտան չբգան օտի տիգգաթլէ տինկ-
լէյինիզ :
- 3 Անը պիւթիւն սէմա թասթընա ,
վէ շիմէյինի միւնթէհա ի ղէմինէ գատար
կէօնաէրի :
- 4 'Ագապինճէ պիւր սաթլթ ը 'աղիմ' չբգար ,
'Աղամէթինին սէտաթըյլէ կիւրէր ,
Սէտաթը իշիտիլինճէ' անլէրի թէ'իւր էթ-
մէզ :
- 5 Ալլահ քէնտի սէտաթըյլէ 'աճիպանէ կիւր-
էր ,
Տէրք էտմէտիյիմիզ 'աղիմ' շէյլէր ետփար :
6 Զիրա գարա վէ շիտէթլի եազմուրա
վէ գուզլէթլի սաղանաղլարնա եէր իւզէ-
րինէ էնմէլէրինի էմր էտէր :
- 7 Խալգ էյլէտիյի ճէմի' ի նաթըն ֆէհմ էթմէլէ-
րի իշին ,
Հէր առմին էլինի 'իշտէն չէբէր :
- 8 Վուհուշ քէնտի եաթաղլարնա կիւրէրէր ,
վէ ինլէրինաէ գալըրլար :
- 9 Ճէնուպտան գաթըրլա
վէ շիմալտան սաղուգ կէլէր :
- 10 Ալլահն նէֆիլիյէ պուզ օլուր ,
վէ սուլարն վիւս'աթը տարլաշըր :
- 11 Ալլահ հափա տիւմանը տէֆ' էտէր ,
վէ նուրը պուլլաթը տաղըտըր :
- 12 Բոս ի ղէմինտէ անըն պիւ ճիւմէլէ էվամիւրի-
նի իճրա իշին ,
Անըն թէտպիւրիյլէ տէօնիւպ տօլաշըրլար :
- 13 Անլէրի կէրէք թէ'տիպ իշին վէ կէրէք տի-
յարը իշին ,
վէ կէրէք 'իւպէթ իշին օլուրն , կէթիւրիւր
- 14 Եյ էյուզ , պուսու տինկլէ ,
Տուրուպ Ալլահն 'աճա'իպաթընը թէ'էմմիւլ
էյլէ :
- 15 Ալլահն պուսուրը նա'սըլ թէրթիպ էթտի-
յինի ,
վէ պուլլաթընտան շիմէք լէմ'ան էթտիւր-
տիյինի պիւլէ'ր մի սին :
- 16 Պուլլաթլարըն մուվաղէնէսինի ,
վէ 'Ալիմ' ի մուլթաղըն 'աճա'իպաթընը պի-
լէ'ր մի սին :
- 17 Իէրլաթաթիւզկէարըյլէրաճաթլանտըղընտա'
Սէնին էլլիսէն նա'սըլ ըրնտըղընը պիւլէ'ր
մի սին :
- 18 Տէգթմէ ալինէ կիպի միւհքէմ սէմալաթը
Անըն իլէ պէրապէ'ր մի պաթ շէյլէտին :
- 19 Անա նէ' տէյէճէյիմիզի պիւզէ պիւլիւր .
Զուլլէթ սէպէպլինտէն օտը թէրթիպ էտէ-
մէյօրըլ :
- 20 Պէն սէյլէտիյիմտէ' Անա նազլ օլուրնաճա'գ
մը :

*իւր. մի հըլէր :

- Եյէր պիւր քիճնէ սէօյլէրսէ , մուլթապա պէլ'
օլուրնաճա'գ տըր :
- 21 Շիմաի իսէ 'կէօթտէ լէմ'ան էտէն նուրա'
պապամաղլար :
- Բիւզկէար էսիպ' անը թէմիլլէր :
- 22 Ճանիպ ի շիմալտան ալթուրն կէլէր նա'ր կէլէր .
Ալլահն 'ինտինաէ հէյպէթլու ճէլալ վար տըր :
- 23 Գատիւր տիւր , Անը տէրք էտմէլիլ .
Գուզլէթ վէ հազգ վէ քէմալ ի 'առապլէթ
ճիհէթիլլէ 'աղիմ' տիւր ,
Բիւհէյէ քալար էթմէզ :
- 24 Պու էճլաէն առմէլէր անտէն գօրգարլար .
Հաթիյմ' իւլ գալպ օլալլարն հիւ պիւրինէ
րի'պէթ էթմէզ :

ՊԱՊ 38

- 1 Օլ ղէման ԲԱՊ գատըրլաթտան Եյուզապ ճէ-
վապ վէրիպ տէտի քի :
- 2 Պու ճաշիլանէ սէօյլէր իլէ թէտպիւրի գա-
րանլըզա աթան քի'մ տիւր :
- 3 Շիմաի պէլինի մէրտանէ գուշաթ .
Պէն ասնա սու'ալ էտէլիմ' սէն տախի պա-
նա լճէվապ վէր :
- 4 Պէն ղէմինի թէ'սիս էթտիյիմտէ սէն նէ'րէ-
տէ իտին .
Եյէր ֆէհմին վար իսէ , խապէր վէր :
- 5 Անըն միգտարը մէտաճէսինի քի'մ թա'նին
էթտի , պիւր իսէն' օտըն ,
Ետիստ անըն իւզէրինէ խէթի քի'մ չէքտի ,
6 Գա'իտէլէրի նէ' իւզէրինէ եէրէշաթիւրիւր
տիւր ,
Ետիստ անըն քէօլէ թաշընը քի'մ վաղ' էթտի :
- 7 Օլ վաղըթ քի սապահ ելլարըլարը պիւրլէք-
տէ թէրէննիւմ էթտիլլէր ,
վէ պիւլ ճիւմէլէ էպնա Ուլլահ կիւլպանք չէք-
տիլլէր :
- 8 Տէնիզ րաճման ճօշարադ չբտըղընտա ,
Անը գաթալար իլէ քի'մ գաթաթը ,
9 Օլ ղէման քի պէն անա էսվապ իշին պու-
լլաթը ,
վէ գուստապ իշին տիւմանը գօրմ :
- 10 Գանուրմը անըն իւզէրինէ վաղ' էթտիմ' ,
վէ անա գաթալար իլէ սիւրիլիւլէր թաղաթը ,
11 վէ' Պուրապա գատար կէլիպ , անը թէճա-
վազ էթմէյէճէքսին ,
վէ տալլալարընըն զուրուրը պուրաթա մահ-
տուտ օլաճա'գ տըր' տէտիմ' :
- 12 Միւտտէթ ի 'էսմիլինաէ սապահա սէ'ն մի
էմր էթտին ,

*Ե-իւր. պուլլաթլար իշինտէ լէմ'ան էտէն նուրը
կէօթմէլլէր .
Ի-իւր. ճէվապ վէրմէզ :
Ի-իւր. պիւլլէր :

- Ֆէճրէ մահալինի սէօն մի կէօթերտին ,
 43 Թա քի զէմինին ուճարընը թաւթա ,
 վէ շէրիւթէր անըն իշինտէն սիւքիւէ :
 44 Զէֆն իւղէրինէ միւհր պաւըմը զաւըմ
 կիպի եհնի պիւր չէյ'էթ ալըր ,
 վէ հեր շէյ լիպաս կիպի չէնէթ կէօթէրի :
 45 Լաքին շէրիւթէրին նուրը քէնտիւթէրտէն ալընը ,
 վէ մաղըուր պաղըւ գըրըլըր :
 46 Տէրեանըն մէնպալարընա վարտըօն մը ,
 լիւճճէնին տէրին եհրէրինի կէվտիօն մի :
 47 Մէվթ գափուլարը սանա աշըլարօ մը ,
 վէ գըլըւ ր մէվթին գափուլարըն կէօթիօն
 մի :
 48 Զէմինին 'արզըն տէրը էյլէտիօն մի .
 քեաֆֆէտի մալիւմին իսէ , սէյլէ :
 49 Նուրըն մէօքէնինէ կիտէն եօլ նէօրէտէ ,
 վէ զուլմէթին մէքէնը գափաթէ տիւր ,
 20 Քի անը ճուտուարնա կէթիւթէն ,
 վէ խանէսինէ կիտէն եօլարա 'արիֆ օլտըն :
 21 Օլ զէման միւթէվէլիտ օլտընընտաօն մը ,
 Եախօտ միւտտէթ ի էյալմըն չօգ պուլուշարը
 զընտաօն մը պիւրսին :
 22 Գարըն խաղէնէրինէ կիրտիօն մի ,
 վէ տօլընըն մախլէնէրինի կէօթիօն մի ,
 23 Քի պէն անիւրի մուզայագա վաղթը ,
 վէ մուհարէպէ վէ մուգաթէլէ կիւնիւ իշին
 սագլարմ :
 24 Նուրըն միւնթէշըր օլտընը թարիգ նէօրէտէ
 տիւր ,
 վէ շարգ բիւզիկարը զէմին իւղէրինէ նաօ .
 սըլ տաղըլըր :
 25 Քիօմ շէտիտ սէլէր իշին մէճրա ,
 վէ երտըրմ իշին թաքիգ աշար ,
 26 Քի ինտանըն պուլուշարընը եհր ,
 վէ տաթմ սաքին օլմաթըն պէրիյէ իւղէ-
 րինէ եաղմուր եաղարա :
 27 վէ վէրան վէ պէնպան եհրի տօլուրա ,
 վէ եշիւլ օթըն ֆիլիսէրինի պէյիւաէ :
 28 Եաղմուրըն փէտէրի վաօր մը տըր ,
 Եախօտ շէպնէմ տամլարընը քիօմ թէվիտ
 էյլէտի :
 29 Պուզ քիմիօն պաթընտան չըգար ,
 վէ կէօք գըրաղընը քիօմ տօղըրտա :
 30 Սուլար թաշ կիպի օլաղ սագլարնը ,
 վէ լիւճճէնին եիւզիւ տօնար :
 31 'Ուգա ր Սիւրէկայը պաղլայա պիւթօր մի
 սին ,
 Ճէպպարըն պաղլարընը չէօղէ պիւթօր մի սին :
 32 Պուրըշարը վաղթընտա չըգարա պիւթօր մի սին ,
 Նա'շ իլէ պէնաթընա տէլալէթ էտէ պիւթօր մի
 սին :
 33 Սէմալաթըն գափուլարըն պիւթօր մի սին ,
 Անլէրին զէմին իւղէրինէ օլան ճիւքիւմէթի-
 նի վաղ' էտէ պիւթօր մի սին :

- 34 Սէմինի պուլութլարա եթիշտիւրէ պիւթօր մի
 սին ,
 Քի սուլար քէսթէթ իւղէն սէնին իւղէրինէ
 կէլէ :
 35 Երտըրմլարը կէօնտէրէ պիւթօր մի սին ,
 Քի կէլիպ' իշթէ պիւղ ճաղըւ ըզ' տէյէրէր :
 36 Պէօրէքէրէ ճիւքէթի քիօմ վաղ' էթտի :
 վէ գալպէ ֆիւրաթի քիօմ իլթա էյլէտի :
 37 Քիօմ պուլութլարը ճիւքէթէ սայա պիւթօր ,
 վէ սէմանըն թուլուլարընը քիօմ *պօշալ-
 տա պիւթօր ,
 38 Օլ զէման քի թօփրազ գաթընտըր ,
 վէ քէսթէրէ պիւրի պիւրինէ եափըշըր .
 39 Արալան իշին ալ ալալայա պիւթօր մի սին ,
 վէ կէնճ արալանլարը տօլուրա պիւթօր մի սին ,
 40 Նէ վաղթը քի ինլէրինտէ չէօմէթիւթ ,
 վէ շէքար իշին չալընգա սինիպ տու-
 րուլար :
 41 Գարընըն եաղմուլարը Ալաշա ֆէրեաա է-
 տէրէք ,
 Եէյէճէքէրի օլմաթըն իշին տօլաշարըլարը
 վաղթը ,
 Անա ալընը քիօմ թէտարիք էտէր :

ՊԱՊ 39

- 1 Տաղ քէշիւթիւթին տօղըրաղը զէմանը պի-
 լիօր մի սին ,
 Կէյիքէրին եաղմուլ կէթիւթի վաղթա տիգ-
 գաթ էտէ պիւթօր մի սին :
 2 Անլէրին թէքմիւլ էթտիքէրի սլարը ճիւքապ
 էտէ պիւթօր մի սին ,
 վէ տօղըրաղըլարը վաղթը պիւթօր մի սին :
 3 Անլէր չէօքիւպ եաղմուլարըն տօղըրուլար ,
 Աղըրուլարը կէշիւթիւթ :
 4 Եաղմուլարը գուլթէթիւթիպ' սաճրաաա պէօ-
 յիւրէր :
 Կիտիպ պիւր տաճա անլէրէ կէրի տէօնմէղլըր :
 5 Նըմարը վաճիյի քիօմ աղատէ պրաղաթ ,
 Նըմարը վաճիյին պաղլարընը քիօմ չէօղտիւ :
 6 Քի պէն անա մէքէնին իշին պէրիյէլէ ,
 վէ մէքէն իշին չօրագ եհրի թա'հին էթտիմ :
 7 Շէճրին կիւրիւլթիւթին իսթիճաա էտէր ,
 Սիւրիւճիւթին պաղլարընը իշիթմէք :
 8 Տօլաշարը տաղար քէնտի մէրաթ տըր ,
 վէ ճէր նէվ' եշիւլէք տար :
 9 Եաղմուլ սըղըրը սանա իւրմէթ էթմէյէ
 րաղի օլուր մը ,
 Եախօտ սէնին աիւրընտա կէճէլէօր մի :
 10 Զիֆթ սիւրմէք իշին եաղմուլ սըղըրընա իփ
 պաղլայա պիւթօր մի սին ,
 Եախօտ սէնին արտըն սըրա վաթիլէրի թա-
 րաօր մը :

*Իւր. եաթընա պիւթօր .

- 41 Անըն գուզվեթի չօգ օլտըղընտուն ճանն խթի
մատ ,
վէ իշինի տնա հեվալէ էտէր մի սին :
- 42 Սէնին մահաւընը կէթ իրէճէյինէ ,
վէ խարմանըն տէվլիրէճէյինէ ինանը մը
սին :
- 43 Տէվէ գուշընըն գանաւարըն սիւրուր իլէ
չարփար ,
Լէյլէյին գանաւարըն վէ թիւլէրի՞ Կէ Գ
րի :
- 44 Հալ պու քի եուժուրթուարընը եէրէ պրագըպ ,
Անլէրի թօփրագաա գըզաըրըր ,
- 45 վէ տիւշիւնմէզ քի պագ ալթընտա եղիլէ-
ճէք ,
վէ սահրա վուհուշըն տնլէրի չլինէճէք տիր ,
- 46 Քէնտի եափըուլարընա քէնտինին տէյլի կի-
պի մէրհամէթ սիլ օլուր ,
Իմէյինին պիհուտէ կիտէճէյինտէն գօրգմալ ,
- 47 Միւրա Ալլահ անը հիթմէթտէն մահրուժ գըլ-
տը ,
վէ անա ֆիրասէթտէն հիսսէ վէրմէտի :
- 48 Եօգարըյա ուզանտըղը վագըրթ ,
Աթ իլէ սուվարիսինի խթիհզա էտէր :
- 49 Աթա գուզվեթի սէն մի վէրտին ,
Պոյնընա եէլէյի սէն մի կիլտիրտին :
- 20 Անը չէթըրիլէ կիպի օրչըտտա պիլէր մի սին .
Պուրնընտան չըգան նէֆէսինին կիրիւլթիւ-
սիւ հէյպէթիլ տիր :
- 21 վատիտէ եէրի էշէր , գուզվեթիլլէ քէյֆ
էտէր .
Սիւհալըյա գարըր չըգար :
- 22 Գօրգույը իսթիհզա էտէր , պէր շէյրէն խալֆ
էթմէզ .
Գըլըճտան չէթինմէզ :
- 23 Անըն իւղէրինտէ թիրքէշ ,
վէ փարլազ մըզըպ վէ խըշթ շամաթա էտէր :
- 24 Հիտտէթ վէ խըշմընտան եէրի եուտար ,
վէ պօրու սէտաընտան քէնտի քէնտինի
գապթ էտէմէզ :
- 25 Պօրու չալընարգտա՝ Հա՛հ , հա՛հ տէր .
Սէրտարըրն սէտա վէ նա՛րէսինի վէ ճէն-
կին գօզուշըն ուզագտան ալըր :
- 26 Տօղան գուշըն սէնի՞ն մարիֆէթիլլէ մի ու-
չար ,
վէ գանաւարընը ճէնուպէ տօղու աշար :
- 27 Գարթալ սէնի՞ն էմին իլէ մի եիւքսէյէ չը-
գար ,
վէ եուվաընը եիւճէլէրտէ եափար :
- 28 Գալտաա սաքին օլուր ,
Սիվրի գալտաա վէ սարպ երէրտէ օթուրուր :
- 29 Իէյէճէյինի օրտտան արար ,
Կէօղլէրի ուզագտան կէօրիւր :
- 30 Անըն եափըուլարը տալի գան իշէր ,
Լաշէլէր նէրէտէ իսէ , օ օրտաա արըր :

- 1 վէ եինէ ՐԱՊԱ Էյուպա խիթապէն տէտի
քի ,
- 2 Գաաիր իլէ միւնապա՛ն էտէն՝ պիր շէյ էյ-
րէտէճէ՛ք մի .
Ալլահ իլէ միւնապէն էտէն ճէվապ վէրսին :
- 3 Օլ վագըրթ Էյուպ ՐԱՊԱ ճէվապ վէրիպ
տէտի քի ,
- 4 Իշթէ պէն հագիր իմ . սանա նէ՞ ճէվապ վէ-
րէյիմ .
Էյիմի աղղըմ իւղէրինէ գօրըմ :
- 5 Պիր քէրրէ սէյլէտիմ , ալթըզ ճէվապ վէր-
մէմ .
Իքի քէրրէ , լաքին պիր տահա սէյլէմէմ :
- 6 վէ եինէ ՐԱՊԱ գաաըրղաաա Էյուպա
ճէվապ վէրիպ տէտի քի ,
- 7 Շիմաի պէլինի մէրտանէ գուշաթ ,
Սանա սու՛ալ էտէյիմ , սէն տէ պանա ճէ-
վապ վէր :
- 8 Պէնիմ հիւքմիմի իպթա՛լ մը էտէճէքսին ,
Քէնտինի հագըլ չըգարմազ իշին պէնի
հագըսը՛զ մը էյլէյէճէքսին :
- 9 Ալլահնը պաղա՛ւ կիպի պաղաւ վա՛ր մը ,
վէ անըն զարաըր կիպի պիր սէտա իլէ կիր-
լէյէ պիլէր մի սին :
- 10 Շիմաի ճէլալ ու յաղմէթլէ քէնտինի թէզ-
էին էյլէ ,
վէ մէճտ ու ճէլալի լապիս օլ :
- 11 Ղաղապընըն շիտտէթինի միւնթէլը էյլէ ,
վէ հէր մաղըուրա պագըպ՝ անը ալչագլաթ :
- 12 Հէր մաղըուրա պագըպ՝ անը թէզլիլ էյլէ ,
վէ շէրիլէրի եէրլէրնտէ փայիմալ էյլէ :
- 13 Անլէրի ճէմի՛ն թօփրագտա նապէտիտ էյլէ ,
Կիլլի եէրտէ եիւղլէրինի սէթը էյլէ :
- 14 Օլ գէման պէն տալիս սանա իգարըր էտէրիմ
Քի սաղ էլին սէնի խէլաս էտէ պիլլըր :
- 15 Եյլթէ սէնին իլէ պէրապէր խալզ էթտի-
յիմ Պէհէմնըն պագ ,
Էգըիւզ կիպի օթ էէր :
- 16 Իշթէ տնըն գուզվեթի պէլնտէ ,
վէ շիտտէթի գարնընըն յաղլաթընտա արըր :
- 17 Գուլըուղընը երզ աղաճը կիպի սալար ,
Պուտարընըն սինիլէրի էօրիւլիւ տիր :
- 18 Քէմիլէրի պագըր պօրուլար ,
Քէմիլէրի տէմիլ տիրէլէր տիր :
- 19 Ալլահն իշլէրինին պաշլըճաաթ օ արըր ,
Խալիզի քէնտի գըլըճընը անա եէթիշտիրէ
պիլլըր :
- 20 Հագիգաթէն տաղըր տնըն ըրզընը վէրի .
Օրտաա սահրանըն պիլ ճիւմլէ հայվանաթը
օյնարըր :
- 21 *Կէօղլէի աղաճլար՝ ալթընտա ,
*Ե-Ի-Ի՛ Սիւր աղաճը

- Գամըշար էօրթիւսիւ ուղծընտա վէ պաթաթ-
լարտա եաթար :
- 22 Կէօլէլէ աղուճար անը կէօլէլէրի իլէ էօր-
թէր ,
Տէրէ սէօլէալէրի անը իհաթէ էտէր :
- 23 Իշթէ ըրմագ ճօշարտա՝ գօրգմաղ .
Իրտան անըն աղղընա շարփարտա՝ էմին տու-
բուր :
- 24 0 պագար իքէն թուծուլը՝ մը ,
Տուգաղարտա պուրնը տէլինի՝ մի :

ՊԱՊ 41

- 1 Լ կիյաթանը օլթա իլէ սիւրիւքէյէ պիլի՞ր
մի սին ,
Հէմ սիճիմ իլէ տիլինի պաղլայա պիլի՞ր մի
սին ,
- 2 Պուրնըն իփ թագըպ ,
Չէնէսինի տիքէն իլէ տէլէ պիլի՞ր մի սին :
- 3 0 սանա չօգ րիճա էտէ՞ր մի ,
Սանա թաթլը ոէօղ սէյլէ՞ր մի :
- 4 Սէնին իլէ ագաթ ահա էտէ՞ր մի ,
Անը միւհպպէտէն գուլ իթթիխաղ էտէ
պիլի՞ր մի սին :
- 5 Գուշ իլէ օշնար կիպի , աւըն իլէ օշնայա
պիլի՞ր մի սին .
Եաթաթ ճարիլէլէրին իչիւն անը պաղլայա
պիլի՞ր մի սին :
- 6 Օրթագար Գանտա ղէյաֆէթ էտէրլէ՞ր մի ,
Խիւճճար պէյիլինտէ օ թագսիմ օլունա՞ր մը :
- 7 Տէրիսինի հարպէլէր իլէ ,
Վէ պաշընը պաղղճը զգողընալըյէ տէլիք
տէլիք էտէ պիլի՞ր մի սին :
- 8 Ելինի անըն իւզէրինէ գօ , ճէնկի թէզէքքիւր
էյլէ ,
Վէ պիր տահա էթմէյէճէք սին :
- 9 Իշթէ անըն Բաթաթա իւմիտի պօշ տըր .
Աքէմ անը կէօրտիւլինտէ տէհէթէ տիւշ-
մէ՞լ մի :
- 10 Անը ուշանալըմաղա ճէտարէթ էտէն եօգ տըր .
Եյլէ իսէ պէնիմ հուղուրմտա քի՞մ տու-
բա պիլիւր :
- 11 Քի՞մ էվլէլ պանա պիր շէյ վէրտի քի անըն
մուգապիլինի վէրէյիմ ,
Պիւթիւն սէմա թաշթընտա պուլունան պէ-
նիմ տիր :
- 12 Անըն աղարը վէ գուլվէթի
Վէ կիւզէլ թէրթիպի հագգընտա սիւքիւթ .
Է կէշմէյէճէյիմ :
- 13 Անըն լիպաթընը քի՞մ սոյա պիլիւր .
Անըն իքի չէնէսի արաթընա քի՞մ կիրէ պիլիւր :

*Ե-ի-ր՝ Պուրնու իլէ տու գաղարը տէլէր :
†Ե-ի-ր՝ անըն իչիւն գոյա գագարըն՝ մը :

- 14 Անըն *աղղընըն գափու գանաղարընը քի՞մ
աշա պիլիւր .
Անըն տիշլէրի էթրաֆընտա տէհէթ վար :
- 15 Մէթին գաղղանարը անը ֆախը տըր .
Միւհրէնիմիլէ Կիլէ միւհքէմ գափալը տըր :
- 16 Պիրի պիրինէ շէյլէ միւթթաթը տըր քի
Արաղարընտան հալա կէշմէլ :
- 17 Պիրի պիրինէ միւլարգ օլուպ ,
Արըլմաղ տէրէճէտէ եէքտիկէրինէ պիթի-
շէք տիր :
- 18 Ագարըգարընտան նուր փարլար ,
Վէ կէօլէլէրի սահարըն քիրփիլէրինէ պէն-
զէր :
- 19 Աղղընտան 'ալէվ չըգար ,
Վէ ալմէշ գըղըլմարը սըլար :
- 20 Պուրնըն տէլիքէրինտէն՝
Գայնար թէնճէրէ եաթաթ գաղանտան կիպի՝
պաթար չըգար :
- 21 Նէֆէսի գօրարը թուծալտըրը ,
Վէ աղղընտան 'ալէվ չըգար :
- 22 Պայնտա գուլվէթ ապին օլուր ,
Վէ էօնիւնտէ տէհէթ րազս էտէր :
- 23 Եթինի գաթլարը պիրի պիրինէ միւլարգ
տըր .
Գըմըտաթմաղ սուրէթտէ անըն իւզէրինտէ
միւհքէմ տիր :
- 24 Գալպի թաշ կիպի ուրթ ,
Վէ տէյիրմինի ալթ թաշը կիպի միւհքէմ
տիր :
- 25 Գալգաղընտա էսհապը գուլվէթ գօրգար-
լար ,
Վէ տէհէթինտէն միւլթարիպ օլուրար :
- 26 Անա հիւճաւ էտէնին գըլըք ,
Մըղարը վէ իըշթը վէ զըրիւ սոյանմաղ :
- 27 'իտիլտէ տէմիր՝ սաման ,
Վէ պագըր չիւրիւք աղաճ կիպի տիր :
- 28 Օգ անը գաղըրմաղ ,
Անա աթըրան սափան թաշարը սաման ու-
ֆաղը կիպի օլուր :
- 29 Թօփուղար անըն 'իտիլտէ սաման սոյըլըր ,
Վէ մըղարըն սոլլունմարըն իսթիհա էտէր :
- 30 Անըն ուղծընտա սիլլի քերէմիթ փարլարը
վար .
Չամուր իւզէրինէ քէքին շէլլէլտէրէր :
- 31 Լիւճճէյի գաղան կիպի գոյնաթը ,
Տէնիլի մըհէմ թէնճէրէինէ տէօնտէրիւր :
- 32 Քէնտի արաթնա եօլ փարլարը ,
Լիւճճէ ագ սաշըյա պէնիլէր :
- 33 Գարտա անըն միսլի եօգ տըր ,
Գօրգուտան պէրի խաղ օլունտա :
- 34 Հէր պիր Եիւքսէք շէյէ պագար .
Ճէմի՝ ի Գիւհա շուշըն մէլլի օ տըր :
*Դուր՝ Եիւքսէք
†Դուր՝ Եիւքսէք

ՊԱՊ 42

- 1 ՕՐ դեման Եյուպ ըստ ճեմապ վերիպ տե-
տի քի ,
- 2 Պիլերիմ քի հեր շէյէ գատր սին ,
վէ միւրատըն ապա մէն' օլընմադ ,
- 3 Թէտպիրի պէյլէ ճահլանէ սէթր էտէն քի'մ
տիր .
Ֆիլ վազը' տէրք էթմէքսիլին ,
Հատարմտէն խորիճ վէ պիլմէտիյիմ շէյէր
սէյլէտիմ :
- 4 Բիճա էտերիմ , տինիլէ վէ պէն սէյլէյէյիմ .
Սանա սու'ալ էտէյիմ վէ սէն պանա թա'լիմ
էյլէ :
- 5 Պէն սէնին հադգընտա գուլագլէ խապէր ալ-
մըշ խոմիմ :
- Լտքին շիմտի սէնի կէօղիւմ կէօրտիւ :
- 6 Պու էճլտէն քէնդիքէն խթիգրոս էտիպ ,
Թօփրադ վէ քիւլտէ թէվպէ էտերիմ :
- 7 Վէ ՌԱՊՊ Եյուպա պու սէօղէրի սէյլէ-
տիքտէն սօնկրա , ըստ թէյմանի Եյիֆազա
խիթապէն' Սէնին իլէ իքի րէֆիգլէրինին 'ա.
լէ/հինէ դադապըմ' թուլթուշտու . զիրա պէ-
նիմ հադգընտա գուլըմ Եյուպ կիպի տօղ .
- 8 Բու օլանը սէյլէմէտինիլ : Վէ շիմտի քէն-
տինիլ իչիւն եէտի պուզա իլէ եէտի գօշ
ալըպ , գուլըմ Եյուպա կիտինիլ , վէ քէնտի-
նիլ իչիւն մուհրադա թագաւմ էտինիլ . վէ
գուլըմ Եյուպ սիլին իչիւն տու'ա էթսին ,
պէն տախի տնը իսթիճապէթ էտէճէյիմ .
Թա քի համագաթընըլն ճէզաաընը վէրմէ-
յէյիմ . չիւնքի գուլըմ Եյուպ կիպի հադ-
գըմաա տօղըն օլանը սէյլէմէտինիլ տէտի :

- 9 ՕՐ վազըթ թէյմանի Եյիֆազ վէ Շուհի
Պիլաաա վէ հա'ամաթի Սօֆաթ կիտիպ , ՌՊՊ-
ղըն քէնտիլէրէ էմը էյլէտիլինի իճրա էթ-
տիլէր : Վէ ըստ Եյուպըն տու'աընը գա-
պուլ էթտի :
- 10 Վէ Եյուպ քէնտի տօթիլարը իչիւն տու'ա
էթտիլի սրբաաա' ըստ անը էտարէթինտէն
ազաա էյլէտի . վէ ՌԱՊՊ Եյուպըն քէաֆ-
11 Ֆէ ի մամէլէյինին իքի միլինի վէրտի : Վէ
անըն պիրատէր վէ հէմշիլէրինին ճիւմիտի
վէ մուգատտէմա տնը պիլէնլէրին քէաֆֆէ-
սի տնըն նէզտինէ կէլիպ , տնըն իլէ պէրապէր
խանէսինտէ էքմէք եէտիլէր . վէ ՌԱՊՊՈՒՆ տ-
նըն իւզէրինէ կէթիլէրիլ պիլ ճիւմէ պէ-
լալար խուսուսընտա տնը թա'զիլէ վէ թէս-
լիլէ էթտիլէր . վէ տնա պիրէր գըթ'ա կիւ-
միւշ վէ պիրէր ալթուն հալգա վէրտիլէր :
- 12 Վէ ըստ Եյուպըն 'ադըպէթինի իպթիտա-
սընտան զիյաաէ պէրէքէթլէտի . շէյլէ քի
տնըն օն տէօրթ պին գօյուլնը վէ ալթը պին
տէվէսի վէ պին չիֆթ էքիւզիւ վէ պին տի-
13 շի մէքէպի օլտու : Վէ եէտի օղլու վէ իւշ
14 գըզը տախի օլտու : Վէ պիրինճիսինէ Եէմի-
մէ վէ իքինճիսինէ Գաաի'ա վէ իւշիւնճիսինէ
15 Գէրէն-հափփուք թէտիլէ էյլէտի : Վէ պիւ-
թիւն տիյարտա Եյուպըն գըզլարը կիպի կիւ-
զէլ գըզլար եօգ խաի . վէ փէտէրլէրի տնը-
րէ գարնտաշլարը իլէ պէրապէր միրաա վէրտի :
16 Վէ Եյուպ պուշտան սօնկրա եիւլ գըրգ
սէնէ եաշլըպ օղլուլարընը վէ օղլուլարընը
օղլուլարընը , տէօրտիւնճիւ պաթնա գատար
17 կէօրտիւ : Վէ Եյուպ իսթիյար վէ էյամա
տօյմաշլ օլտարաք վէֆաթ էյլէտի :

Մ Է Զ Ա Մ Ի Ր

Մ Է Զ Ա Մ Ի Ր 1

- 1 Մէ' միւպարէք տիր օլ առէմ
քի շէրիլէրին մէշվէրէթինտէ կէզմէլ ,
վէ կիւնա հքիարլարըն' եօլընտա տուրմադ ,
վէ միւսթէհգիլէրին մէճիլսինտէ օթուրմադ .
- 2 Անճադ մէտէրէթի ըստ ՊՊՈՒՆ շէրի'աթընտան
օլըպ :

- կէճէ կիւնտիւլ տնըն շէրի'աթընը միւթա-
լա'ա էտէր :
- 3 Վէ ադար տուլար ետնընտա տիլիլիշ օլըպ'
Մէյլէսինի մէվսի'սինտէ վէրիլ ,
վէ եափրաղը սօյմադ աղաճ կիպի օլտարաք ,
Հէր նէ քի իլէրուէ միւյէսսէր օլըպ :

- 4 Շերերէր պէջլէ տէյիւ տիր ,
Անճագ բիւզիկարըն կէօթիւրարիւյն սաման
ուֆաղը կիպի տիր :
- 5 Պինա՞ն 'ալէյճ շերերէր մուհաքէմէտէ ,
վէ կիւնաճքեարլար սալիճէրին ճէմա՛ւթըն-
տա տուրամայաճագլար տըր :
- 6 Զիրա՛ ՐԱՊՊ սալիճէրին եօլըն պիւր .
Ամա՛ն շերերէրին եօլը խարապ օլուր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 2

- 4 Նի՞չիւն թա՛րֆէրէր ճէնկեամէ էտիպ ,
իւմնթէր պաթըլըք թէֆէքթիւր էտերէր :
- 2 Միւլըք ք զէմին գըյամ՝ էտիպ ,
իւմէրա՛ ՐԱՊՊ 'ալէյճինտէ
վէ տնըն Մէսիճի 'ալէյճինտէ
Պիրիքտէ միւլալէրէ էտերէք ,
- 3 Անէրին պաղլարըն գըրըպ՝
Պէնսլէրինի իւզէրիմիտէն տէֆ՝ էտէլիմ՝
րէրէր :
- 4 Սէմալաթտա սաքին օլան կիւլիւպ՝
Րապպ անէրի խթիճլա էտէճէք տիր :
- 5 Օլ զէման անէրէ զաղապըյլէ սէջլէյիպ՝
Անէրի խըշըյլէ միւլթարիպ էտէճէք տիր .
- 6 վէ՛ Պէն մէլիյիմի մուգատտէս տաղըմ՝
Սօն իւզէրինէ նասպ էյլէտիմ՝ րէյէճէք րէր :
- 7 Ֆէրմանը ի՛լան էտէճէյիմ՝
ՐԱՊՊ պանա՛ Սէն օղըմ սըն ,
Պէն սէնի պու կիւն թէվլէտ էյլէտիմ :
- 8 Պէնտէն թալէպ էյլէ , պէն տախի սանա մի-
րաա իչիւն թա՛րֆէրէր ,
վէ միւլք իչիւն զէմինն նիճայէթլէրինի վէ-
րիւրիմ :
- 9 Անէրի տէմիր 'ասա իլէ զըրըպ ,
Չէմէքթի գապըկիպի փարէլէյէճէքսին՝ տէտի :
- 10 վէ շիմտի , էյ մէլէքլէր , 'ադիլ օլուրըպ ,
էյ զէմինն հաքիմէրի , միւթլէ՛տտիպ օլու-
րըպ :
- 11 Գօրգու իլէ ՐԱՊՊ 'ուպուտիյէթ էտինիպ ,
վէ թիթրէյերէք՝ խալֆ էյլէյինիպ :
- 12 Օղլու թաղպիլ էտինիպ , օլմայա քի խըշմա
կէլիպ՝
Ղաղապը պիր ապ թութուշնճա ,
Եօլաա ճէլաք օլաւընըպ ,
Անա միւթէվէքթիւ օլանլարըն ճիւմլէսի նէ՛
միւպարէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 3

Օղլու Ապլալմէն էօ՛ իւնտէն ֆիրար էթտիյի զէման
Տաուալըն մէզմալը տըր :

- 1 Ե՛ս ՐԱՊՊ , տիւլմէնէրիմ նէ՛ գատար թէ-
քէսիւր էյլէտի :

- 'Ալէյճիմէ գաղգանլար չօգ տըր :
- 2 Նիչէ՛ քիմնէրէր պէնիմ՝ նէֆսիմ՝ իչիւն՝
Ալա՛ճ թարաֆընտան տաա խէլաա եօգ տըր՝
տերէր : (Սէլա)
- 3 Լաքին , եա ՐԱՊՊ , սէն պանա սիֆէր սին .
'իզլէթիմ՝ վէ պաշըլը թէրֆի՛ էտէն սէն սին :
- 4 Ավաղըմէ ՐԱՊՊ Ֆէրէտա էյլէտիմ ,
Օլ տախի մուգատտէս տաղընտան պէնի խ-
թիճապէթ էյլէտի : (Սէլա)
- 5 Պէն եաթտըմ վէ ույուալըմ .
Ույանալըմ տախի , զիրա ՐԱՊՊ պէնի ճիմայէ
էյլէտի :
- 6 Հէր թարաֆտան պէնի իճաթէ էտէն խալ-
գըն օն պիւլէրինտէն գօրգամմ :
- 7 Եա ՐԱՊՊ , գըյամ էյլէ , եա Ալաճըմ , պէ-
նի խէլաա էյլէ ,
Զիրա ճիւմլէ տիւլմէնէրիմին ճէնէսինէ վուր-
ալըն .
Շերերէրին տիւլէրինի գըրտըն ,
- 8 Խէլաա ՐԱՊՊ միսաուսա տըր .
Պէրէքթիմին գալմընըն իւզէրինտէ տիր :
(Սէլա)

ՄԷԶՄՈՒՐ 4

Նէկնթ իւզրէ մուսիգար պաշը իչիւն Տաուալըն մէզ-
մալը տըր :

- 1 Ե՛ս սալաճըմ պէնի Ալաճ ,
Ֆէրտա էթտիյիմնէ պէնի խթիճապէթ էյլէ .
Մուղլապամաա պանա վիւսալթ վէրտին .
Պանա մէրճամէթ էտիպ տու՛ամը տինկէ :
- 2 Եյ պէնի պէշէր , նէ՛ վաթա գատար
'իզլէթիմի 'այպ 'ապ Եթէճէքսինէ
Պաթըլըք սէվիպ քիզպ աբարընըպ : (Սէլա)
- 3 Լաքին մալիւմինիպ օլուրն քի՛ .
ՐԱՊՊ միւթթաքի օլանը քէնտիսի իչիւն թէֆ-
րիգ էյլէտի .
ՐԱՊՊ Ֆէրտաա էթտիյիմնէ տինկէյէճէք
տիր :
- 4 Թիթրէյինիպ վէ կիւնաճ իլլէմէյինիպ .
Տէօշէքլէրինիպ իւզէրինտէ գալլինիպ իլէ
սէջլէշիպ սիւքիւթ էտինիպ : (Սէլա)
- 5 Սալաճ գուրպանլարը զէպճ էտիպ ,
ՐԱՊՊ թէվէքթիւ էյլէյինիպ :
- 6 Պիզէ՛ փիմ՝ խայր կէօթէրէճէք՝ տէյէնէր
չօգ տըր :
Եա ՐԱՊՊ , վէճճիլի իւզէրիմիզէ նուրպաշ
էյլէ :
- 7 Անէրին պուղտայը վէ շէրապը չօղալարը զէ-
մանտա օլան Խիւրաբաա զիյաա
Գալիմէ սիւրուր իճան էյլէտին :
- 8 Սէլամէթլէ՛ ճէմ էաթմաալըմ՝ վէ ճէմ տէ
ույուլաճալըմ :

Զիրա, եա ՐԱՊՊ, եալընըդ սէն պէնիմ մէս-
քէնիմի էմին դըլարսըն :

ՄԷԶՄՈՒՐ 5

Նէհլնթ իւզրէ մուսիգար պաշը իշիւն Տառաւըն մէզ-
մաւըլ տըր :

- 1 Եա ՐԱՊՊ, սեօլէրիմի իւթիմա՛ էյլէ ,
Ֆիզանըմա տիգգաթ էյլէ :
- 2 Ֆէրեաւըմըն սէտասընը տինկլէ , էյ Փատի-
շա՛հմ վէ Ալա՛հմ ,
Չհնքի սանա տուա՛ ետէրիմ :
- 3 Եա ՐԱՊՊ, սապասլայըն սէսիմի իշիտէճէք-
սին ,
Սապասլայըն սանա թէվէճճիւհ էտիպ միւն-
թաղիւր օլըւրմ :
- 4 Զիրա սէն շէրրէ բաղի իւլա՛հ տէյիւ սին .
Շէրրի սէնին յէգտիտէ սաքին օլմամզ :
- 5 Թէքէպկիւր էտէնլէր սէնին յաշարընսա տու-
րամազ .
Ֆըսգ իշէյէնլէրին ճիւմլէսինէ պուզղ էտէր-
սին :
- 6 Եալան սէպլէյէնլէրի հէլաք էտէրսին .
Գանլը վէ հիլէքէաւ տտէմանէն ՐԱՊՊ իքրա՛հ
էտէր :
- 7 Պէն իսէ քէսրէթ ի 'ինայէթիլիէ պէյթիլիէ
կիրիպ ,
Խալֆընլէ մուգատտէս հէյքէլիտէ սէճտէ
էտէճէյիմ :
- 8 Եա ՐԱՊՊ, տիւշմէնլէրիմ սէպէպինտէն 'ա-
տալէթիլիէ պէնի իհտա ,
Վէ էօնիւմաթ թարիգիլի տիւզ էյլէ :
- 9 Զիրա անլէրին աղղընսա սըսգ եօգ տըր .
Տէրունլէրի շէրարէթ տիր ,
Պօղաղլարը աշըգ գապը տըր ,
Տիւլէրէյլէ միւտաճանէ էտէրլէր :
- 10 Եա Ալա՛հ , անլէրի գապաճաթլը չըդար .
Քէնտի միւշապէրլէրի վէսիլէսիլէ տիւշիւն-
լէր ,
Կիւնասլարընըն քէսրէթի իշիւն անլէրի թարա
էյլէ .
Զիրա սանա 'տըր օլարլար :
- 11 Լաքին սանա թէվէքքիւլ էտէնլէրին
ճիւմլէսի շառման օլտուլար .
Սէն անլէրի հիմայէ էթտիլիտէն իւ էլ է-
պէտ թէղաննի էթսիլիլէր .
Վէ սէնին իսմինի սէվէնլէր սէնտէ մէսրուր
օլտուլար :
- 12 Զիրա սէն , եա ՐԱՊՊ , սալէհի միւպարէքլէ-
յէճէքսին .
Սիփէր իլէ կիպի անը հիւսն ի բիզա իլէ իհա-
թէ էտէճէքսին :

ՄԷԶՄՈՒՐ 6

Նէհլնթ իւզրէ Շէմինիլի միւճիլիլնճէ մուսիգար պաշը
իշիւն Տառաւըն մէզմաւըլ տըր :

- 1 Եա ՐԱՊՊ, պէնի զապապընլէ թէքտիր ,
Վէ խըշմընլէ թէ'տիպ էթմէ :
- 2 Պանա մէրհամէթ էյլէ , եա ՐԱՊՊ , զիրա
պէն զա'իֆ իմ .
Եա ՐԱՊՊ, պանա շիֆա իհսան էյլէ , զիրա
քէմիլլէրիմ սարսըլըյօր :
- 3 Ճանըմ տախի զէյառէսիլլէ միւզթարիպ տիր .
Վէ սէն , եա ՐԱՊՊ , նէ' վաղթա գատար
Բէ'էիէաւ էտէրսին :
- 4 Եա ՐԱՊՊ, բիւճու' էտիպ' ճանըմը գուրթար .
Մէրհամէթին իշիւն պէնի խէլաւ էյլէ :
- 5 Զիրա մէվթտէ զիքրին օլմայլապ'
Հալլէյէտէ սանա քի'մ համա էտէճէք տիր :
- 6 Նալէմանէ եօրուլարմ ,
Հէր կէճէ տէօշէյիմի սուլարմ ,
Կէօզ հաշարմ իլէ եաթաղըմը ըսլարմ :
- 7 Կէօլլէրիմ զամման պօզուլտու .
Ճիւմլէ տիւշմէնլէրիմ սէպէպինտէն էսքիտի :
- 8 Պէնտէն շէքիլիլիլ , էյ ճիւմլէ ֆըսգ իշէ-
յէնլէր ,
Զիրա ՐԱՊՊ աղղընըմըն սէտասընը իշիթտի .
9 ՐԱՊՊ բիճամը իշիթտի .
ՐԱՊՊ տու'ամը գապուլ էտէճէք տիր :
- 10 Ճիւմլէ տիւշմէնլէրիմ խէճիլ վէ զալէթլէ
միւզթարիպ օլտուլար .
Տէօնիւպ' աշիւրըն խէճիլ օլտուլար :

ՄԷԶՄՈՒՐ 7

Պէնտամինի ֆուշըն սէօղլէրի սէպէպիլլէ Տառաւըն
ՐԱՊՊԱ թէրէննիւմ էթտիլի Շիլիսայն տըր :

- 1 Եա Ալա՛հմ ՐԱՊՊ , սանա թէվէքքիւլ էթ-
տիմ .
Պանա թէ'ատտաի էտէնլէրին ճիւմլէսինտէն
պէնի գուրթարապ խէլաւ էյլէ .
- 2 Օլմայա քի աբսլան կիպի ճանըմը երթըպ
փարէլէյէ ,
Վէ գուրթարան պուլընմայա :
- 3 Եա Ալա՛հմ ՐԱՊՊ , էյէր պուշու էթտիմ
իսէ ,
Վէ էլլէրիմաթ հադգաղըզ վար իսէ ,
- 4 Վէ էյէր տօթթմա քէմիլլէ մուգապէլէ
էթտիմ իսէ ,
Վէ պէնի պիլա սէպէպ թաղիլէ էտէնի սոյ-
տրմ իսէ ,
- 5 Տիւշմէն ճանըմը թա'գիլ էտիպ' եէթիշին ,
'իօմբիւմիւ եէրտէ փոյլիմալ էտիպ'
'իլլէթիլի թօփրաղա էնտիրսին : (Սէլա :)

- Զիրա, եա ՐԱՊՊ, սէնի թաւեպ էտէնլէի թէրք էթմէտին :
- 41 Սիօնտա սաթին օլան ՐԱՊՊԱ թէղիւր էտի-
նիդ ,
Խշէրինի գաւալար տրաւընտա : Իսպար էյլէ-
յինիդ :
- 42 Զիրա գանը թալեպ էտէն անլէրի թէղէք-
քիւր էյլէտի .
Պիշարէլէրին ֆէրետաւընը ունուծմատը :
- 43 Եա ՐԱՊՊ , պանա մերհամէթ էյլէ ,
Պանա պուղղ էտէնլէր թարաֆընտան օլան
տէրտիմէ նաղար գըլ ,
Սէն քի պէնի էօլիւմ գափուլարընտան գաւ-
տըրընտըն .
- 44 Թա քի Սիօն գըզընըն գափուլարընտա՝
Ճիւմլէ մէտհլէրինի իզհար էտէյիմ .
Սէնին խէլասընլէ մէտըուր օլաւաղըմ :
- 45 Թա՝իֆէլէր եափտըզլարը չուգուրա պա-
թըպ ,
Այազլարը կիզլէտիքլէրի տուգաղա թու-
թուլտու :
- 46 ՐԱՊՊ իճրա էթտիլի հիւքմտէն պիլինմիշտի .
Շէրիւր քէնտի էլլէրինին տ՝մալընըն քէմէնտիլ-
լէ թուծուլուր : (Հիկկայօն, Սէլա) :
- 47 Շէրիւրլէր վէ Ալլահը ունուտան ճիւմլէ թա՝իֆէ-
լէր
Հալիլէյէ տէօնէճէքլէր տիւր :
- 48 Զիրա ֆուգարա տա՝իմա ունուտուլմաղ ,
Պիշարէլէրին իւմիտի էպէտէն զայ՝ օլմաղ :
- 49 Եա ՐԱՊՊ , գըլամ էյլէ , ինտան գուվլէթ-
լէնմէտին .
Սէնին հուղւըրնտա թա՝իֆէլէր հիւքմ օ-
լանընլար :
- 20 Եա ՐԱՊՊ , անլէրէ գորգու վէր .
Թա՝իֆէլէր պէշէր օլաղլարընը պիլինլէր :
(Սէլա) :

ՄԷԶՄՈՒՐ 40

- 1 Եա ՐԱՊՊ , նի՛չիւն ուղագտա տուրուպ՝
Մուղայագա վագթընտա իւթիֆա էտէրսին :
- 2 Շէրիւրին թէքէպիւրիլլէ պիշարէ քիմէն
եանար .
Տիւշիւնտիւրլէրի թէտպիլլէրինտէ թուծուլ-
ընլար :
- 3 Զիրա շէրիւր քէնտի հէվա ի նէֆիլլէ թէ-
ֆաիւր էտէր .
Վէ թամա՝քէտըր ինչի՛նի թէպիլլէ էտէրէք ,
ՐԱՊՊՐ թա՛հիւր էյլէր :
- 4 Շէրիւր քէնտի զուրուրլլէ թալեպ էթմէզ ,
Ճիւմլէ էֆէտըրնտա Ալլահ եօգ տըր :
- 5 Շէր վագթըմ անըն եօլարը սարի տըր ,
Սէնին հիւքմլէրին անըն նաղարընտան եիւք-
սէք տիւր .

- Ճիւմլէ տիւշիլլէրինի իսթիհլա էտէր :
- 6 Գալպիւնտէ՝ Պէն սարսըմայաւաղըմ ,
Վէ տէվտէն տէվրէ պէլա պանա իսապէթ
էթմէյէճէք տիւր՝ տէտի :
- 7 Աղղը լա՛նէթ վէ հիլէ վէ զուլմ իլէ տօլու-
տըր .
Տիլի ալթընտա շէրարէթ վէ քէօթիւլլէք
վար տըր :
- 8 Գարիլլէրին փուսուսընտա օթուրուպ՝
կիզլի եէրլէրտէ սուշըղ օլանը գաթլ էտէր .
Կէօղլէրի եօխուլլէ խաֆիլլէն պէքլէր :
- 9 Արալան ինինտէ օթուրտըղը կիպի կիզլի եէր-
լէրտէ փուսուստա օթուրուր ,
Պիշարէլի գափմաղ իշիւն փուսուտա օթու-
րուր ,
Պիշարէլի տուգաղընա չէքմէսիլլէ գափար :
- 10 Վէ էյիլիպ չէօմէլմէսիլլէ՝
Եօխուլլար անըն փէնչէօինէ տիւշէր :
- 11 Գալպիւնտէ՝ Ալլահ ունուծմաւ տըր ,
Եիւղիւնիւ սէթըր էթմիշ տիւր , սալա կէօր-
մէյէճէք տիւր՝ տէր :
- 12 Եա ՐԱՊՊ , գըլամ էյլէ ,
Եա Ալլահ , էլլինի գալտըր ,
Պիշարէլէրի ունուծմա :
- 13 Շէրիւր նի՛չիւն Ալլահը թա՛հիւր էտէր .
Գալպիւնտէ՝ Սէն թէֆթիշ էթմէյէճէքսին՝
տէտի :
- 14 Սէն կէօրտիւն , զիրա սէն էլլինլէ ճէղասընը
վէրմէք իւզրէ
Ճէֆայա վէ տէրտէ նաղար գըլարըն .
Եօխուլլէ քէնտիւնի սոնա հէվալէ էտէր .
Եէթիմին եարտըմճըսը սէն օին :
- 15 Շէրիւրին գօլընը գըր ,
Վէ ֆարգըն ֆըսընը՝ պուլոււնայընճայա
տէկին թէֆթիշ էյլէ :
- 16 ՐԱՊՊ էպէտ իւլ ապատ փատիլա տըր .
Թա՝իֆէլէր անըն տիլարընտան մա՛հվ օլաղ-
լար :
- 17 Եա ՐԱՊՊ , պիշարէլէրին սըղուսընը իշիթ-
տին .
Գալպիլլէրին սապիթ գըլաւագարն ,
Գուլաղընը տաիի ալլէրէ մէյլ էթտիլլէճէք-
սին ,
- 18 Քի եէթիմ իլէ մաղուսըն հագգընը իհագգ
էտէսին ,
Վէ զէմինտէն օլան տաւմ արթըգ գօրգուլթ-
մայա :

ՄԷԶՄՈՒՐ 41

Մուսիգար պաղը իշիւն Տուստըն Դըմուր տըր :

- 1 ՐԱՊՊԱ միւթէվէքքիլ օլաղմ .
Ճանըմա նա՛սըլ տէրսինիլ քի՛ Գուլ Կի-
տաղընըպ գալընըղ :

- 2 Զիրա իշխէ դալի միւթագիւմ օլանլարա
գարանլըգաա աթմագ իշխան
Շերիրէր եայը գուրաբլար ,
Օշլարընը քերիշ իւզերինտէ , հաղըը էթտի-
լէր :
- 3 Թէմէլէր խարապ օլունճա՝
Սալիճ նէ՞ եափա պիլիբ :
- 4 ԲԱՊՊ մուգատտէս հէյքէլնտէ տիր .
ԲԱՊՊԸՆ թաթիթը սէմալաթտա տըր .
Անըն կէօղէրի կէօրիւբ ,
Քիրփիքլէրի պէնի առէմի թէճրիւպէ էտէր :
- 5 ԲԱՊՊ սալիհի թէճրիւպէ էտէր ,
Ամմա շէրիրտէն վէ գուլմը սէվէնտէն ճանը
իքրաճ էյլէր :
- 6 Շերիրէրին իւզերինտէ՝ քեստէլէրինին նասի-
պի օլարագ ,
Քէմէնտէր վէ աթէշ վէ քիպրիթ վէ սամմ
եկի եաղարաւճագ տըր :
- 7 Զիրա ԲԱՊՊ 'առիլ օլուպ' 'առալէթ սէվէր .
'Անըն վէճճի միւթագիւմ օլանա նպղար
էտէր :

ՄԵՋՄՈՒՐ 12

Շէմինթ իւղըն մուսիգար պաշը իշխան Տաուտըն մէղ-
մաւըր տըր :

- 1 Եա ԲԱՊՊ , խելաս էյլէ , ղէրա միւթագի
գալմատը .
Պէնի առէմ՝ արասընտան սատըղլար տիւ-
քէնտի :
- 2 Հէր քէս գօնշըսնա եալան սէօյլէր ,
Միւտահանէլի տուտաղլար վէ բի'աքետը
գալպ իլէ սէօյլէրլէր :
- 3 ԲԱՊՊ ճիւմէ միւտահանէլի տուտաղլարը
վէ պէօյիւք սէօյլէյէն տիլի քէսէճէք տիր :
- 4 Տիլմիլ իլէ ղալէպէ էտէրիլ ,
Տուտաղլարըմը պիլիմ՝ տիր ,
Էֆէնտիմիլ քի՞մ տիր՝ տէյէնլէրի քաթ' է-
րէճէր տիր :
- 5 ԲԱՊՊ՝ Պիշարէլէրին չէքաիյի ղուլմ ,
վէ եօխուլլարըն ֆիղանը իշխան շիմաի գալ-
գարըմ ,
վէ իւթիհզա օլունան քիմսէյի էմին գըլա-
րմա՝ տէյիւ պոյուրուր :
- 6 ԲԱՊՊԸՆ սէօղլէրի փաք սէօղլէր տիր .
Թօփրագտան փաթատա գալլ օլուպ՝
ետի քէրրէ թառֆիյէ գըլընմըշ կիւմիւշ
կէ՞ տիր :
- 7 Եա ԲԱՊՊ , սէն անլէրի հըֆղ էտէճէքսին ,
Անլէրի պու տէվըտէն թա էպէտէ տէկին սի-
յանէթ էյլէյէճէքսին :

*Ե-Ի-Դ՝ Միւթագիւմէր անըն վէճճի կէօրիւրլէր :

- 8 Պէնի առէմ՝ արասընտա բէգիլէր բիֆ'աթ
պուլարգճա ,
Շէրիրէր հէր թարաֆտա կէվէնիւրլէր :

ՄԵՋՄՈՒՐ 13

Մուսիգար պաշը իշխան Տաուտըն մէղմաւըր տըր :

- 1 Եա ԲԱՊՊ , նէ՞ վազթա գատար պէնի քիւլ-
լիյէն ունուտըրսըն .
նէ՞ վազթա գատար եիւղիւնիւ պէնտէն
սէթր էտէրսին :
- 2 Նէ՞ վազթա գատար ճանրմտա էնտիլէ ,
վէ հէր կիւն գալպիմտէ ղամ սագլայայըմ .
նէ՞ վազթա գատար տիւշմէնիմ՝ իւզերիմէ
եիւճէլէնէճէք տիր :
- 3 Եա Ալլահըմ ԲԱՊՊ , նաղար էյլէ , պէնի իս-
թիճապէթ էյլէ .
կէօղլէրիմի միւնէվլէր գըլ ,
Օլմայա քի էօլիւմ ույգուսընա վարայըմ .
4 Օլմայա քի տիւշմէնիմ՝ Անա ղալիպ օլարմա՝
տէյէ :
վէ սարըրըղըմտա պէնի թաղիգ էտէնլէր
սէվինլէր :
- 5 Ամմա պէն սէնին մէրհամէթինէ միւթէվէք-
քիլ օլարմա .
Գալպիմ խելասընլէ մէսուր օլաճագ տըր :
- 6 ԲԱՊՊԱ իլահի օգուպաճաղըմ ,
Զիրա պանա 'ինպէթ էյլէտի :

ՄԵՋՄՈՒՐ 14

*Մուսիգար պաշը իշխան Տաուտըն Էլմուրըր տըր :

- 1 Սէֆիհ քէնտի գալպինտէ՝ Ալլահ եօգ տըր՝
տէտի .
Ֆէսատա վարըպ ա'մալը քէրիհէ իլլէտիլէր .
Խայր իլլէյէն եօգ տըր :
- 2 Ֆէհիմ վէ Ալլահը թալէպ էտէն օլուպ օլ-
մատըղընը կէօրմէք իշխան՝
ԲԱՊՊ սէմալաթտան պէնի առէմէ նաղար էյ-
լէտի :
- 3 Ճիւմէսի զէլալէթէ տիւշիւպ ճէմիէն ֆա-
սիտ օլարըլար ,
Խայր իլլէյէն եօգ տըր . պիր պիլէ՝ եօգ տըր :
- 4 Ֆըսգ իլլէյէնլէրին ճիւմէսի պիլմէղլէ՞ր մի .
Պուշլար գալմըմը էքմէք եէր կէ՞ եէրլէր ,
վէ ԲԱՊՊԱ տու'ա էթմէղլէր :
- 5 Օրատա զիլատէսիլլէ գօրգալըլար .
Զիրա Ալլահ նէպի սալիհ իլէ տիր :
- 6 Պիշարէնին թէտպիրինի թա'նիպ էտէրսինիլ .
Լաքին ԲԱՊՊ առնը մէլմա'ը տըր :
- 7 Քիւաշքի Սիստան խորոյլէ խելաս կէլէ
իտի .
ԲԱՊՊ գալմընը էտարէթտէն կէրի կէթիւրինճէ՝

Եւ զապ մտաւ զէ իսրայել շատման օլա-
ճագ ալը :

Մ Է Զ Մ Ո Ւ Ր 15

Տառաւն մէջմալը ալը :

- 1 Եւ ըսող , մեքենինտէ քի՞մ միւթէմէք-
քին ,
Մուգատտէս տաղընտա քի՞մ սաքին օլա-
ճագ ալը :
- 2 Քեմալ իւզըն սիւլաք էտէն զէ սալաճ իշ-
լէյէն ,
Վէ գալպինտէ հագիգաթ սէյլէյէն ,
- 3 Քի լիսանըյլէ ղըյպէթ էթմէզ ,
Վէ ըէֆիգինէ քէմիք իշլէմէզ ,
Վէ գօնընտա սիթէմ էթմէզ :
- 4 Նազարընտա խապիս քիմնէ թահգիլ օլու-
նուր ,
Վէ ըսողսն գօրգանլարա իքրամ էտէր .
Քիտի զարարընտ էթմին էթտիյի հալտէ՛ ա-
նը տէյիշտիթէզ .
- 5 Ագէնինի ֆա՛իղէ վէրմէզ ,
Վէ սուլըզ՝ ալէյհինէ ըիշլէթ ալմալ .
Պոնընտը իշլէյէն էպէտէն սարընմայաճագ
ալը :

Մ Է Զ Մ Ո Ւ Ր 16

Տառաւն շի՛րի տիւր :

- 1 Եւ Ալլահ , պէնի հըֆլէ կյլէ ,
Զիրա սանա թէվէքքիւլ էթտիմ :
- 2 Եւ հօվայա տէտիմ՝ քի՛մ ըսողքմ սէն սին .
Սէնտէն մա՛տա իսյրլմ էօգ ալը :
- 3 Զէմինտէ պուլունտն մուգատտէսլէր զէ ֆա-
ղիլէթիլէր իսէ՛
Պիւթիւն մէտէրէթիմ անլէրտէ տիր :
- 4 Իլահ շ ախէրին տրտընա գօշանլարըն
տէրտէրի թէքէտիւր էտէճէք տիր .
Գանտան օլան թագտիմէ ի մէշրուպաթլա-
րընը թագտիմ էթմէմ ,
Վէ իսմէրինի տուտագլարըմա ալմամ :
- 5 ըսող միրասըմըն զէ քէտսէմին հիստէսի տիր .
Սէն նասիպիսի վիգայէ էտէրսին :
- 6 Գըսմէթիմ լաթիֆ էէրլէրէ տիւշտիւ .
Հագիգաթէն միրասըմ կիւզէլ տիր :
- 7 Պանտա նասիհաթ վէրէն ըսողսն սէնա էտէ-
րիմ .
Պէյրէքէրիմ տտիի կէճէրտէ պէնի թա՛-
լիմ էտէր :
- 8 ըսող տա՛րիմ կէօզիւմ էօնիւնէ ալլամ .
Օ՝ սողմտա օլալը իշլէն սարընմայաճագմ :

- 9 Պոն սէպէպտէն գալպիմ մէսրուք զէ ջոն-
հըմ շատման օլալա ,
Թէնիմ տտիի ի՛թիմտա իւզըն սաքին օլա-
ճագ ալը :
- 10 Զիրա ճանըմը հաղիյէտէ թէրք էթմէյիպ՝
Մուգատտէսիյի չիւրիւքիւք կէօրմէյէ պրտգ-
մայաճագսն :
- 11 Պանա հայաթ թարիգինի պիտիքէճէքսին .
Հուզըրընտա քէմալ ի սիւրուր ,
Վէ սէնին սողմտա տա՛րիմ իւլ էվգաթ նի՛-
մէթլէր վար ալը :

Մ Է Զ Մ Ո Ւ Ր 17

Տառաւն պիւր տաւա՛սը ալը :

- 1 Եւ ըսող , հագգը իսթիմա՛ էտիպ՝ ֆէր-
էտարմա տիգգաթ էյլէ ,
Հիլէքէտը օլմայան տուտագլարտան լէտ՛ն
տու՛ամը տինկլէ :
- 2 Հիւքմիւմ հուզըրընտան սիւտուր էյլէսին ,
կէօզլէրին իսթիգամէթէ նազար էթսին :
- 3 Գալպիմի իսթիհան էթտին ,
կէճէլէյին ղիյարէթ էյլէտին .
Պէնի գալլ էտիպ՝ պիր շէյ պուլմտըն .
Աղլըմըն թէճալուզ էթմէմէսինի թասմիմ
էթտիմ :
- 4 Ինտան ա՛մէլլէրինէ նազարէն՝
Սէնին տուտագլարընը քէլամը վաղթա-
սըյլէ
Զօրպաղըն Եօլարընտան հաղէր էթտիմ :
- 5 Իսմըմլարմը սէնին Եօլարընտա սապիթ էյլէ ,
Քի այագլարմ սիւրքմէսին :
- 6 Եւ Ալլահ , պէն սանա տու՛ա էյլէտիմ , ղի-
րա պէնի իսթիհապէթ էտէճէքսին .
Գուլաղընը պանա պիլլ էթտիրիպ քէլամըմը
տինկլէ :
- 7 Եւ սէն քի՛մ ա՛նա թէվէքքիւլ էտէնլէրի
Տիւշմէյիլէրինտէն սաղ էլլիլէ խէլաա էտէր-
սին ,
Ինայէթիլին աճտիպ վէճլէ կէօսլէր :
- 8 Պէնի կէօզ պէպէյի կիպի հըֆլէ էթ ,
Պէնի գանատլարընը սայէսինտէ սէթր էյլէ .
- 9 Պէնի թագէիզ էտէն շէրիլէրին եիւզիւնտէն
է՛ւրմա .
Ճանըմըն տիւշմէյիլէրի պէնի իհաթէ էտէր-
լէր :
- 10 Եւ լէտլէրէ եաղ իլէ գալիւնըպ՝
Աղլըսըն մաղուրտանէ սէյլէր :
- 11 Հալա աղլըմլարմըն իհաթէ էթտիլէր .
Պիլէ եէրէ սէրմէք իլիւն կէօզլէրինի տիւր-
տիլէր :

* Իւր . Իկգէթիմ
† Եւ . Իսմըմլարմ սէնին Եօլարընը թուրտա .
Վէ այագլարմ սիւրքմէսին :

- 12 Եւրթմազա հարկյս օլան արդան միսիլիւ ,
վէ կիզի երէրտէ օթուրան կենճ արսլան
կիպի տիր :
- 13 Եա ԲԱՊՊ , գըյամ էյլէ ,
Անըն էօնիւնիւ քէսիպ՝ անը եերէ վուր .
Գըլըճընէ ճանըմը շէրիրտէն խելաս էյլէ :
- 14 Եա ԲԱՊՊ , էհլի տիւնեա օլան առէմէրտէն
դէնի եէտիւնէ գուրխար ,
Անլէր քի նաաիպէրի պու հոյաթտա օլուպ ,
Գարնիւրընը խաղինէլէրինլէ տօլտուրընըն :
Օլուլարը տօյուրլար , վէ ֆաղլարընըն էվ-
լաւարընա թէրը էտէրէր :
- 15 Պէն սալահ իլէ տիրաւընը կէօրիւպ ,
Ույանտըղըմտա՝ սիմանտան տօյաճաղըմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 18

Մուսիգար պաշը իշին Բապլըն գուր ճառաւն Կը-
տարը . Բապլ պնը ճիւղէ տիւնիւնէրինլէ վէ Սաուլըն
եէտիւնտէն գուրթարաղը կիւնաէ՝ պու իլահինին սէօզ-
լէրինի Բապլա թէրէննիւմ իլէ սէօլէյիւպ տէտի քի :

- 1 Եա գուլվէթիւմ ԲԱՊՊ , սէնի սէվէրիւմ :
- 2 ԲԱՊՊ գայամ վէ գաւամ վէ խէլասքէտըրմ
տըր .
Ալլահըմ մէլճաւմ տըր , անա իլթիւնա էտէ-
րիւմ ,
Գալգանըմ վէ խէլասըմըն պուլնուղը վէ եիւք-
սէք գուլլէմ տիր :
- 3 Համիտ օլան ԲԱՊՊԱ տու'ա էտէրիւմ ,
վէ տիւզմէյլէրիմտէն խէլաս պուլուրըմ :
- 4 Իօթիւմ քէմէնտլէրի էթըաֆըմը ալըպ ,
Ֆէստա սէլլէրի պէնի գորգուլթալար :
- 5 Հալիլէնին քէմէնտլէրի պէնի իհաթէ է-
տիւպ ,
Իօթիւմ տուգաղարը պանա գարշը կէլտի :
- 6 Մուգայագամտա ԲԱՊՊԱ տու'ա վէ Ալլահը-
մա ֆէրեատ էթտիւմ .
Ու տախի հէլքէլինտէն սէսիմի իշիթտի ,
վէ ֆէրեատըմ անըն հուգուրընա՝ սէմ'ինէ
վաւըլ օլտու :
- 7 Օլ վաղըմ գէմին սարսըլպ թիթըէտի ,
վէ տաղլարըն էսաղարըն հարէքէթ էտիպ
սարսըլարըն ,
Զիրա օ ղաղապա կէլտի :
- 8 Պուրնընտան տիւման՝ վէ աղղընտան իֆնա
էտէր աթէշ չըգալ .
Գօրլար անտէն թուլթուլու :
- 9 վէ կէօթէրի էնտիրիպ նիւզուլ էյլէտի ,
վէ պաղարըն ալթընտա գարա պուլուլթ
վար իտի :
- 10 վէ քէրուպէ քաքիպ օլարադ ուշտը ,
Բիւզիկարըն գանաղարըն իւզէրինտէ փեր-
վաղ էթտի :
- 11 Գարանըղը քէնտինէ էօրթիւ :

- վէ սուլարըն ղուլմէթիւնի վէ կէօյիւն պու-
լուլթարընը
էթրաֆընտա խայմէ ետիտը :
- 12 Հուգուրընտա օլան ղիյա սէպէպինտէն պու-
լուլթարըն
Տօլու վէ աթէշ գօրլարըն իլէ կէչտիլէր :
- 13 ԲԱՊՊ կէօթէրտէ կիւրլէտի ,
Միւթաւալ տօլու վէ աթէշ գօրլարընլէ
սէաաարըն վէրտի :
- 14 Օգլարընը աթմասընլէ անլէրի փերիշան էյ-
լէտի ,
Զօգ երաւըրմլար կէօնտէրէք անլէրի միւզ-
թարիպ գըլար :
- 15 Եա ԲԱՊՊ , սէնին թա'ղիլինտէն՝
Ղաղապընըն նէֆիսին տարպընտան
Սուլարըն գա'րը կէօրիւնիւպ՝
Տիւնեանըն էսաղարըն իղհար օլուլտու :
- 16 Եօգարտան կէօնտէրիպ պէնի թուլթու ,
Պէնի չօգ սուլարտան իիւրաճ էյլէտի :
- 17 Պէնի գուլվէթիլ տիւզմէնիմտէն
վէ պանա պուլղէտէնլէրտէն խէլաս էյլէտի ,
Զիրա պէնտէն գուլվէթիլ իտիլէր :
- 18 Մուսիպէթիւմ կիւնիւնտէ էօնիւմիւ քէստիլէր ,
Ամմա ԲԱՊՊ պանա 'աաա օլտու :
- 19 վէ պէնի վիւս'աթա չըգարտը .
վէ պէնի խէլաս էյլէտի , զիրա պէնտէն րա-
ղի իտի :
- 20 ԲԱՊՊ սաղահըմա կէօրէ պանա էճր վէրիլ .
Էլլէրիմին փաթըլիլէ կէօրէ պանա միւքեա-
ֆաթ էտէր :
- 21 Զիրա ԲԱՊՊԱ Եօլարընը չըֆղ էյլէտիւմ ,
վէ Ալլահըմ 'աա օլմաղըմ :
- 22 Զիւնքի անըն ճէմի՝ ի ահքեամըն էօնիւմտէ
իտի ,
վէ էվամիլինի քէնտիմտէն թէպ'իտ էթմե-
տիւմ :
- 23 վէ անըն 'ինտինտէ քէամիլ օլուպ ,
Կիւնահըմտան քէնտիմի չըֆղ էթտիւմ :
- 24 ԲԱՊՊ տախի պանա սաղահըմա՝
վէ նաղարընտա օլան էլլէրիմին փաթըլիլէ
կէօրէ միւքեաֆաթ էյլէտի :
- 25 Մէրհամէթիլ քիմնէ իլէ մէրհամէթիլ օ-
լուրըն :
Քիւմիլ առէմ իլէ քէամիլ օլուրըն .
- 26 Փաթ իլէ փաթ օլուպ՝
Էյրիլէ մախալիֆ պուլուրընըն .
- 27 Զիրա սէն տէրալի գաւմըն խէլաս՝
վէ մաղուրըն կէօլլէրի թէվիլ էտէրսին :
- 28 Զիրա սէն պէնիւմ չըբաղըմը եագարըն ,
Ալլահըմ ԲԱՊՊ ղուլմէթիւմ նուրա թա'հվիլ
էտէր :
- 29 Զիւնքի , սէնին 'ալլընլէ 'աաքէրէ հիւճում է-
տէրիւմ :

- Ալլահը ինչպե՞ս ասուր տան կենեւիմ :
- 30 Ալլահը թաւրիգի քեմսիլ տիր .
 ԲԱՊՊԵՆ քեւամը սաֆի տիր .
 Գէնտիտինէ թէվէք քիւլ էտէնէրին ճիւմէ .
 սինէ գալգան տըր :
- 31 Զիրա Եէճօվատան զայրի Ալլահ քի՞մ տիր .
 Վէ Ալլահը թէվատան պաշգա գայա քի՞մ տիր :
- 32 Ալլահ տըր քի պէնի գուզվէթլէ գու-
 շաւըր .
 Վէ թաւրիգիմի իքմուլ էտէր :
- 33 Այազլարմը կէյիք աշգուլէ կիպի ետիար ,
 Վէ պէնի երիքսէք եէրէրիմ իւզէրինէ տուր-
 տուրուր :
- 34 Ելէրիմէ ճէնք թալիմ էտէր ,
 Վէ պաղուլարմ պաղըր եայ գուրարլար :
- 35 Իւլէսընըն գալգանըն տախի պանա վէրտին ,
 Վէ սաղ էլին պէնի գուզվէթլէ տիրիպ ,
 Իէնին լուծ ֆըն պէնի պէոյիւք էյլէտի :
- 36 Ասըմլարմըն եէրինի թալիմի էթտին ,
 Վէ այազլարմ սիւրջմէտի :
- 37 Տիւշմէնէրիմի թալիպ էտիպ՝ անէրէ եէ-
 թիւտիմ .
 Վէ անէրի իֆնա էթմէյինճէ բիճ'աթ էթ-
 մէտիմ :
- 38 Անէրի գըրտըմ , վէ գալգամա գատիր օւ-
 մայըպ՝
 Այազլարմ ալթընա տիւշտիւլէր :
- 39 Ճէնք իշին պէնի գուզվէթլէ գուշաւարպ ,
 'Ալէյհիմէ գըլամ էտէնէրի ալթըմա տիւ-
 շիւրտին :
- 40 Վէ պանա տիւշմէնէրիմի սարգալարմը չէ-
 վիւտին ,
 Պէն տախի պանա պաղըլ էտէնէրի գըրտըմ :
- 41 Ֆէրետ էթտիւլէր , աճմա գուրթաւան Եօգ .
 ԲԱՊՊԵՆ ֆէրէտ էթտիւլէր , աճմա անէրի իսթի .
 Ճապէթ էթմէտի :
- 42 Պէն տախի անէրի բիւզկետ Եօնիւնտէ թօզ
 թօփրապ կիպի էզիպ ,
 Դնէրի սօգապ շաճուլը կիպի տթմըմ :
- 43 Խալգըն նիգալարմնտան պէնի խէլաւ էտիպ՝
 Պէնի թալիֆէրէրէ բէ'իս նապ էյլէտին .
 Պիլէտիյիմ գալմ պանա 'ուպուտիյէթ էյ-
 լէտի :
- 44 Գուլազլարմ իշիթտիյի կիպի՝ պանա իթա-
 'աթ էտիպ ,
 Էճնէպիլէր հուգուրմտա թէգէլիւլ էյլէ-
 տիլէր :
- 45 Էճնէպիլէր գէպուլն օլուպ՝
 Իթիֆա էթտիլէրի եէրէրտէ թիթիւտի-
 լէր :
- 46 ԲԱՊՊ Զայա տըր , վէ գայամ միւպարէք
 օլուլն .
 Վէ խէլարմըն Ալլահ միւթա'ալ օլուլն :
- 47 Պէնիմ իշին ինթիգամ ալան :

- Վէ գալգամը պանա թալիմ գըլան՝ Ալլահ
 տըր :
- 48 Պէնի տիւշմէնէրիմտէն խէլաւ էթտին ,
 Հէմ տախի 'ալէյհիմէ գըլամ էտէնէրին
 իւզէրինէ պէնի թէրֆի էյլէտին .
 Զայիմ տտէմտէն պէնի խէլաւ էթտին :
- 49 Պու սէպէպտէն , եա ԲԱՊՊ , թալիֆէրէ ա-
 բալընտա սանա համա էտիպ ,
 Պէնին իսթինէ թէգմիր էտէճէյիմ :
- 50 Մէլիյինէ խէլաւ Ը՝ ալիմի իճան էտէն՝
 Վէ մէսիհի օլան Տաուաա
 Վէ նէպինէ իլ էլ էպէտ 'ինայէթ էտէն 0
 տըր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 19

Մուսիգար պաըր իշին Տաուաա մէգմուրը տըր :

- 1 Սէմալաթ Ալլահըն 'ճէլալինի հիքեայէ էյ-
 լէր ,
 Վէ բագի՝ էլլէրինին իշինի իկալար էտէր :
- 2 Կիւն՝ կիւնէ քէլամ իրատ ,
 Վէ կէճէ՝ կէճէյէ 'իլմ իգհար էտէր :
- 3 Սէօզ Եօգ վէ քէլամ Եօգ ,
 Սէպէրի իշիտիլմէզ իսէ աէ ,
- 4 Անէրին սէտաար պիւթիւն գէմինէ՝
 Վէ անէրին քէլամը տիւնեանըն միւնթա
 հաւընա միւնթէշիր օլուլ :
- Անէրտէ կիւնէշ իշին շաւոր գուրտուլ ,
- 5 Օլ տախի խալվէթ ինտէն չըգան կիւզէյի կի-
 պի տիր ,
 Վէ Եօլա սէյիթիլմէյէ ճէպպար կիպի շաւ-
 ման օլուր :
- 6 Խուրուճը սէմալաթ նիհայէթ ինտէն ,
 Վէ տէվլանը ինթիհալարմնա գատար տըր .
 Վէ Տէրարէթ ինտէն միւնթէֆի պիր շէյ Եօգ
 տըր :
- 7 ԲԱՊՊԵՆ շէրի'աթը թամա տըր , ճանը իհ-
 եա էտէր .
 ԲԱՊՊԵՆ ճէհատէթի սաւադ տըր , ճահիլի
 'ալիմ էտէր :
- 8 ԲԱՊՊԵՆ թէնպիհաթը միւնթադիմ տիր , գալ-
 պի մէսրուր գըլար .
 ԲԱՊՊԵՆ էմիի փաք տըր , կէօզլէրի միւնէվլէր
 գըլար :
- 9 ԲԱՊՊ Գօրգուսը խալիս տիր , իլ էլ էպէտ
 տուրուր .
 ԲԱՊՊԵՆ աճ քեմմը հաքգ վէ քիւլլէյին 'ա-
 տալիթ իւզրէ տիր :
- 10 Ալթուլտան վէ խաւա ալթուլն քէսրէթին-
 տէն մէրգուպ ,
 Վէ պալտան վէ տամլա պալընտան թաթը
 տըր :
- 11 Գուլըն տախի անէր իլէ միւթէնէպպիհ օլուր ,

- վէ անէրի հըֆղ էթմէքտէ էճը ի 'աղիմ' վար տըր :
- 12 Խոթալարընը քի՞մ անկար :
- 13 Կիզըն Խաւհարտան պէնի փաթ գըլ :
- 14 Կուլընը թէքէպիւրտէն տախի հըֆղ էլլէ :
- Պանա մուսալլաթ օլմասընլար :
- Օլ ղէման քեամիլ օլալ :
- 'Իսեան ը 'աղիմտէն փաթ օլուրըմ :
- 14 Եա գայամ վէ խէլաքեարըմ ԲԱՊՊ :
- Աղղընը քէլամը վէ գալլիմին թէֆէքքիւրիւ Սէնին հուզուրընտա մադպուլ օլուռն :

ՄԷԶՄՈՒՐ 20

Մուսիգար պաշը իշխն Տաուտըն մէզմուրը տըր :

- 1 Մուզայգա կիւնիւնտէ ԲԱՊՊ սէնի միւս-
թէճապ գըլալ :
- Եա'գուպըն Ալլահընըն իսմի սէնի հիմայէ է-
տէ :
- 2 Մագախտէն սանա խմտառ իրալ էտիպ' Սիծնտան սէնի վիզայէ էտէ :
- 3 Ճիւմէ թագաթիւրիւրի թէքէքքիւր :
- վէ մուհրաթընը գապուլ էլլէյէ : (Սէլալ :
- 4 Սանա կեմիլինէ կեօրէ իհսան էլլէյէ :
- վէ ճիւմէ միւրաթընը հուսուլէ կէթիւրէ :
- 5 Սէնին խէլաքընէ մէսրուր օլաճաղըլ :
- վէ Ալլահընըն իսմիլլէ 'ալէմէֆրաղ օլա-
ճաղըլ :
- ԲԱՊՊ քեաթֆէ ի մաթլուպաթընը իթմամ էլ-
լէյէ :
- 6 ԲԱՊՊ քէնտի մէսիհինի խէլաա էլլէտիլի-
նի շիմաի պիլտիմ :
- Ումաթաթ ը մուգաթտէսէսինտէն Սաղ էլլինին խէլաքեարանէ գուվէթիլլէ ինը միւսթէճապ գըլար :
- 7 Պա'ղըլար 'արապալարը վէ պա'ղըլար աթլարը :
- Պիզ իսէ Ալլահընըլ ԲԱՊՊԸ իսմինի զէքր էտէրիլ :
- 8 Անէր երգըլպ աիւշտիւրէր :
- Պիզ իսէ գալըլպ տօղրու տուրտըգ :
- 9 *Եա ԲԱՊՊ, մէլլի խէլաա էլլէ :
- Տու'ա էթաիլիմիլ կիւնտէ պիլլէ միւսթէ-
ճապ գըլ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 21

Մուսիգար պաշը իշխն Տաուտըն մէզմուրը տըր :

- 1 Եա ԲԱՊՊ, սէնին գուվէթիլլէ մէլիք շառման, վէ խէլաքընէ նէ՛ գաաար մէսրուր օլա-
ճապ տըր :

*Եա'գու' Եա ԲԱՊՊ, խէլաա էլլէ :

Տու'ա էթաիլիմիլ կիւնտէ՝ Մէլիք պիլլէ միւսթէճապ գըլարն :

- 2 Անա գալլիինն արգըւսընը իհսան էթտին :
- վէ տուտագալարընը մաթլուպընը աիլիլ էթմէտին : (Սէլալ :
- 3 Զիրա պէրէքեաթ ը խայր իլէ անը գարըն-
լաուրն :
- Պաշընա խաա ալթուռն թաճ կիլտիւրտին :
- 4 Սէնտէն հայաթ թալէպ էթաիլինտէ :
- Անա էպէտի վէ սերմէտի թուլ ի էյամ իհ-
սան էլլէտին :
- 5 Սէնին խէլաքընէ անըն 'իզէթի 'աղիմ օլտուլ :
- Ինըն իւզէրինէ մէճաու ճէլալ վազ' էթտին :
- 6 Զիրա անը իլ էլ էպէտ միւսպարէք գըլտըն :
- Տիտարընլէ անը զայլէթլէ շառման էլլէտին :
- 7 Զիրա մէլիք ԲԱՊՊ թէվէքքիւլ էտէր :
- վէ Միւթա'ալըն 'ինայէթիլլէ սարալմայա-
ճապ տըր :
- 8 Էլլին ճիւմէ աիւշտիւրիլլէ էէթիլիլ :
- Սաղ էլլին սանա պուզլ էտէնլէրի պուլա-
ճապ տըր :
- 9 Վաղապընըն վագթընտա անլէրի աթէլլէ
թէնտուր կիպի եափաճագըն :
- ԲԱՊՊ անլէրի խըմըլլէ թէլէֆ :
- վէ աթէլլ անլէրի իֆնա էտէճէք տիր :
- 10 Սէմէրէլէրինի զէմինտէն :
- վէ վիւրիլլէթիլլինի պէնի տալմ' արաթըն-
տան հէլաք էտէճէք սին :
- 11 Զիրա սէնին 'ալէյինէ քէթիլլէք գաաա
էտիլ :
- Հուսուլէ կէթիւրէմէքէքլէրի պիլ հիլէ թէր-
թիլ էթաիլլէ :
- 12 Զիրա եիւզէրինէ գարըն օլուրըն քիլիլլէրին
իւզէրինէ հաղըրլաաղընտա :
- Անլէրի գաշըրաճագըն :
- 13 Եա ԲԱՊՊ, քէնտի գուվէթիլլէ միւրթէ-
ֆի' օլ :
- Գուարէթիլլէ իլահի վէ մէզմուր օգուլաճա-
ղըլ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 22

Այլէթիլլէրի ճէլալ իւզէրինէ մուսիգար պաշը իշխն Տաուտըն մէզմուրը տըր :

- 1 Եա Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի նի՛շիւն
թէրք էլլէտին :
- Նէ՛շիւն խէլաքըմտան վէ ֆէրետարըն քէլա-
մինտան պա'խտ սին :
- 2 Եա Ալլահըմ, կիւնտիւզիւն տու'ա էտէրիմ,
- ամմա իսթիճապէթ էթմէգսին :
- Կէճէլլին տախի էտէրիմ, վէ սիւքիւլէթիւմ
եօգ տըր :
- 3 Ամմա, էյ իօրայէլլն թէսպիհաթընտա սա-
քին օլան :

- Պէն Գուտտուս սրն :
- 4 Էճտատըմը սանա միւթէվէքքիւ օլտըլար ,
Անէր թէվէքքիւ էթտիւր , սէն տախի
անէրի խէլաս էյլէտին :
- 5 Սանա ֆերետտ էտիպ' խէլաս պուլտըլար .
Սանա թէվէքքիւ էտիպ' խէվիւ օլտտըլար :
- 6 Պէն իսէ տտէմ' տէյիւ , անճագ պէօճէք իմ' ,
Րիւսվա ի նտս վէ հագարէթ ի խալգ իմ' :
- 7 Պէնի կէօրէնյերին ճիւմլէսի պէնի իսթիհզա
էտէրէր ,
Չէհրէ էտիպ պաշ սալլայարագ ,
8 ՐԱՊՊԱԹԵՎԵՔԻԼ Էթտի , անը գուրթարսըն .
Անտէն րալի օլտըրը իչիւն' անը խէլաս էթ-
սին' րէրէր :
- 9 Ամա պէնի րաճմտան իրաճ էտէն ,
Վալտէմին մէմէսինտէ իքէն միւթմէ' ին գը-
լան սէն սին :
- 10 Րաճմտան պէն սանա թէսլիմ' օլտէտըմ' ,
Վալտէմին պաթնընտան Ալլահըմ' սէն սին :
- 11 Պէնտէն պա'իտ օլտ , զիրա մուզայագա եա-
գըն տըր ,
Վէ եարտըմճը եօգ տըր :
- 12 Զօգ պուզալար էթրաֆըմը ալտը ,
Պաշանըն գուվլէթիլ պաշալարը պէնի իհա-
թէ էյլէտին :
- 13 Եյթմար վէ կէօմիւրտէր արսլանն Կո-
'Աէյհիմէ աղըզարընը աշտըլար :
- 14 Սու կիպի տէօրէլտիւմ' ,
Վէ ճիւմլէ քէմիլէրիմ' եէրէրինտէն չըգաը .
Եհրէյիմ պալ մումը կիպի օլուպ' .
Տէրուհիմտէ էրիմիշ տիր :
- 15 Գուվլէթիմ' քէրէմիթ փարչասը կիպի գու-
րույուպ ,
Տիլիմ' տիմաղըմա եափըշտը .
Վէ սէն պէնի Էօիւմ' թօփրաղընա վաղ' էյ-
լէտին :
- 16 Զիրա քէլպլէր էթրաֆըմը ալտըլար ,
Շէրիլէրին ճէմա'աթը պէնի իհաթէ էթտի ,
Էյլէրիմի վէ այագլարըմը տէլտիլէր :
- 17 Ճիւմլէ քէմիլէրիմի սոյա պիլիւրիմ' .
Անէր պանս պագըղ թամաշա էթտիլէր :
- 18 Էլպիսէմի պէյնիլէրինտէ թագսիմ' էտիպ ,
Էնթարիմ' իւզէրինէ գուր'ա աթտըլար :
- 19 Ամա սէն , եա ՐԱՊ , պա'իտ օլտ ,
Էյ գուվլէթիմ' , իմտատըմա թէզ Էէթիշ :
- 20 Ճանըմը գըլըճտան ,
'Շայաթըմը քէլպիլի փէնչէսինտէն գուրթար :
21 Պէնի արսլան աղընտան խէլաս էյլէ ,
Վէ եապան սըղըրը պաշնուզարընտան պէ-
նի միւթէճագ գըլ :
- 22 Սէնին իսմինի պիրատէրէրիմէ իխպար
էյլէլիպ ,
Ճէմա'աթ իչիւնտէ սանա թէսպիհ հտէճէյիմ' :

*Իպը. Պիրիճիլիմի

- 23 Էյ ՐԱՊՊԱՍԱ գօրգանլար , անա թէսպիհ ,
Էյ ճիւմլէ նէսլ ի Եագուպ , անը թէմճիտ
էյլէյինիլ .
Վէ , էյ ճիւմլէ նէսլ ի Խարայէլ , անտէն խալֆ
էտինիլ :
- 24 Զիրա տէրտիմէնտին տէրտինի թահգիր , վէ
անտէն իքրաճ էյլէմէտի ,
Վէ տիտարընը անտէն սէթր էթմէտի .
Անճագ քէնտինէ ֆէրետտ էթտիլինտէ իս-
թիմա' էյլէտի :
- 25 Պէյիլէք ճէմա'աթտա էտէճէյիմ' թէսպիհ
սէնին հագգընտա տըր ,
Նէզըլէրիմի Րապտան գօրգանլարըն հուզու-
րընտա իֆա էտէճէյիմ' :
- 26 Ֆագիրլէր Էէյիպ տոյաճագլար .
ՐԱՊՊԱԹԵՎԵՔԻԼ Էտէնէր անա թէսպիհ էտէ-
ճէքէր .
Գալպինիլ իլէլ էպէտ պէր հալաթ օլաճագ
տըր :
- 27 Զէմինին ճիւմլէ նիհայէթիլէրի թէզէքքիւր է-
տիպ' ՐԱՊՊԱ Րիւճու' էտէճէք ,
Վէ միլէթիլին ճիւմլէ գապիլէլէրի սէնին
հուզուրընտա սէճաէ գըլաճագլար
տըր :
- 28 Զիրա մէլէքիւթ ՐԱՊՊԱՍ տըր ,
Վէ միլէթիլէր իւզէրինէ հիւքմիւն 0 տըր :
- 29 Զէմինին ճիւմլէ սէմիլէրի Էէյիպ' սէճաէ գը-
լաճագլար ,
Թօփրաղա Էնէլէրին ճիւմլէսի' վէ ճանընը
պէր հայաթ ճըֆըլ էտէմէյէն պիլէ
Անըն հուզուրընտա տիլ չէգըճէք տիր :
- 30 Անա զիւրիլէթ խրտմէթ էտէճէք .
Կէլէճէ' տէվրէ Րապպըն հագգընտա նագլ օ-
լունաճագ տըր :
- 31 Կէլէճէքէր վէ անըն' տտալէթիլին
թէվլիլիւտ էտէճէք գալմա իխպար էտէճէք-
լէր տիր .
Զիրա պաշա- Էագան 0 տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 23

Տառաքն մէզմուրը տըր :

- 1 ՐԱՊՊ չօպանըմ' տըր .
Պիր շէյէ միւհթաճ օլմամ' :
- 2 0 պէնի չիմէնզարըլարտա եաթըրըր ,
Վէ սաքին սալար քէնարընտա կէգաիրիլ :
- 3 Ճանըմը իհտա էյլէր ,
Վէ իսմի իչիւն պէնի սալաճ թարիլէրինէ
իհտա էտէր :
- 4 Պէն զըլլ Է մէվթ տէրէսինտէ կէզսէմ' տէ'
Շէրրտէն խալֆ էթմէմ' ,
Զիրա սէն պէնիմ' իլէ օլուպ' :

- Սէնին 'տանն վէ սէնին տէյնէյին պանաթէ-
սէլի վէրիւրէր :
- 5 Տիւշմէնէրիմին գարշըսընտա պէնիմ իչիւն
սոֆրա թէրթիւ պտիպ :
- Պաշըմը Էաղ իլէ մէսհ էթտին :
- Քեռսէմ թաշգըն տըր :
- 6 Թաշգիգան նիմէթ վէ րահմէթ
Պիւթիւն միւտաթի ի 'էոմիւմոնէ պանա րէ-
ֆադաթ էտէճէք :
- Վէ էյամ Ը քեռիւրէ պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ սա-
քին օլաճաղըմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 24

Տառաւն մէղմուրը տըր :

- 1 Զէմին իլէ անտէ օլան քեռաֆէ ի մէվճու-
տաթ :
- Տիւնէա վէ անըն սէքէնէսի ԲԱՊՊԸՆ տըր :
- 2 Զիրա անը տէնիզլէր իւզէրինտէ թէ'էսյն
էտիպ :
- Ըրմաղլար իւզէրինտէ սապիթ գըլան 0 տըր :
- 3 ԲԱՊՊԸՆ տաղընա քի'ոմ չըգաճաղ :
- Վէ անըն մէքէտն ի մուգատտէսինտէ քի'ոմ
տուրաճաղ տըր :
- 4 Էլլէրի թէմիզ վէ գաւլի փաք օլան տաէմ,
Քի կէսնիւնիւ պիւթլանա վէրմէմիշ,
Վէ Տիլէ իլէ Էէմին էթմէմիշ տիր :
- 5 ԲԱՊՊ թարաֆընտան պերէթէթէ'
Վէ խէլասընըն Ալաճը թարաֆընտան սալա-
հա օ նա'իւ օլաճաղ տըր :
- 6 Անը թալէպ էտէն նէսլ պու տըր :
- Տիւտընը տըրպանլար ալ ի Եա'գուպ տըր :
(Սէլա :)
- 7 Էյ գափուլար, պաշլարընըգը գալարընըզ,
Վէ, էյ էպէտի գափուլար, միւրթէֆի' օլու-
նըզ,
Վէ Մէլիք ի զուլ ճէլալ կիրէճէք տիր :
- 8 Պու Մէլիք ի զուլ ճէլալ քի'ոմ տիր :
- Գատիր վէ ճէպպար օլան ԲԱՊՊ'
Ճէնքտէ ճէպպար օլան ԲԱՊՊ տըր :
- 9 Էյ գափուլար, պաշլարընըգը գալարընըզ,
Վէ, էյ էպէտի գափուլար, միւրթէֆի' օ-
լունըզ,
Վէ Մէլիք ի զուլ ճէլալ կիրէճէք տիր :
- 10 Պու Մէլիք ի զուլ ճէլալ քի'ոմ տիր :
- ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ,
Մէլիք ի զուլ ճէլալ օ տըր : (Սէլա :)

ՄԷԶՄՈՒՐ 25

Տառաւն Դիւմարը տըր :

- 1 Եա ԲԱՊՊ, սանա ճանըմը ըէֆ' էտէրիմ :

- 2 Եա Ալաճըմ, սանա թէվէք քիւլ էթտիմ,
խէճիլ օլմայլըմ :
- Տիւշմէնէրիմ 'ալէյ Տիմոնէ թէֆախիւր էթ-
մէսին :
- 3 Սանա միւնթաղիւր օլանլարըն Տիլ պիրի խէ-
ճիլ օլմայլըմ :
- Պիլա սէպէպ զաւար էտէնլէր խէճիլ օլաճընլար :
- 4 Եա ԲԱՊՊ, սանա Էօլարընը թա'րիֆ,
Վէ թարիզլէրինի թա'լիմ էյլէ :
- 5 Պէնի Տաղիգաթընտա իհտա էտիպ թա'լիմ
էյլէ :
- Զիրա խէլասըմըն Ալաճը սէն սին :
- Հէր կիւն սանա միւնթաղիւր իմ :
- 6 Եա ԲԱՊՊ, մէրահիմ ու 'ինայաթընը թէ-
զէք քիւր էյլէ :
- Զիրա անլէր էզէտէն պերու տըր :
- 7 Կէնճիլիմին կիւնաճըրընը վէ խաթալարըմը
թէզէք քիւր էթմէ :
- Եա ԲԱՊՊ, սէն 'ինայէթինէ կէօրէ, քերէմին
իչիւն պէնի թէզէք քիւր էյլէ :
- 8 ԲԱՊՊ քերիմ վէ միւնթաղիմ տիր :
- Պու էճլալէն կիւնաճ քեռարլարա Էօլը կէօս-
թէրիւր :
- 9 Օ' միւթէվաղըլլար Տաղգաւա իհտա էտիպ'
Քէնտի թարիզլէրի միւթէվաղըլլարա թա'լիմ
էտէր :
- 10 ԲԱՊՊԸՆ ճիւմիլէ թարիզլէրի 'աճալընը վէ շէ-
հաաթթէրինի Տըֆէլ էտէնլէրէ
'ինայէթ վէ հաղիգաթ տըր :
- 11 Եա ԲԱՊՊ, խմին իչիւն կիւնաճըմ 'աֆվ էյլէ,
Զիրա պէօլիւք տիր :
- 12 Բապպտան խաֆի էտէն տաէմ քի'ոմ տիր :
- Թէնիպ լէթտիյի Էօլտա անը թա'լիմ էտէ-
ճէք տիր :
- 13 Ճանը խայրտա սաքին օլաճաղ,
Վէ նէսի զէմինի թէվէրիւս էտէճէք տիր :
- 14 ԲԱՊՊԸՆ սըրըր անտէն գօրգանլար իչիւն տիր :
- Վէ 'աճալընը անլէրէ թա'լիմ էտէր :
- 15 Կէօզլէրիմ տա'իմ ԲԱՊՊԱ միւնթաղիւր տիր :
- Զիրա Օ' այաղլարըմը տուղապտան չըգարա-
ճաղ տըր :
- 16 Պանա թէվէճիւհ էտիպ' մերհամէթ գըլ,
Զիրա պէն պիքէս վէ պիչարէ իմ :
- 17 Գաւլիմին սըգընթըլարը չօղալտըր :
- Պէնի մուղայադալարըման իրարձ էյլէ :
- 18 Տէրտիմէ վէ մէշաղաթըմա նաղար գըլ,
Վէ ճիւմիլէ կիւնաճըլարըմ 'աֆվ էյլէ :
- 19 Տիւշմէնէրիմէ պաղ, զիրա թէքէսիւր էթ-
տիլէր,
Վէ պանա 'տառաֆէթ ի շէտիտէ իլէ պուղզ
էթտիլէր :
- 20 Ճանըմը Տըֆզ էտիպ' պէնի խէլաս էյլէ :
- Խէճիլ օլմայլըմ, զիրա սանա թէվէք քիւլ
էթտիմ :

- 21 Բեմալ վէ իմթգամէթ պէնի ճըջղ էյլէսին.
Զիրա սանա միւնթագիր իմ :
22 Եա Ալլահ, իսրայէլի ճիւղէ սըզընթըլարըն.
տան խէլաս էյլէ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 26

Տառաւն Դւնուրը Գըր :

- 1 Եա ՐԱՊՊ, տա՛վամը կէօր,
Զիրա քէմալիմոն սիւլուք էթտիմ,
վէ ՐԱՊՊԱ թէվէքքիւլ էյլէսիմ, սարսըլ-
մայաճաղըմ :
2 Եա ՐԱՊՊ, պէնի թէճըրիւպէ վէ իմթիհան
էյլէ,
Պէդրէքէրիմի վէ երւէյիմի գալ էյլէ :
3 Զիրա ինայէթին կէօլէրիմ էօնիւնտէ տիր,
վէ հազիգաթընտա սիւլուք էթտիմ :
4 Պաթըլ ատէմէր իլէ օթուրմաալըմ,
վէ միւրա՛նիլէր իլէ ինթիլաթըմ՝ եօգ տըր :
5 Ֆարգըլար ճէմա՛լաթընա պուղղ էթտիմ,
վէ շէրիլէր իլէ օթուրմաալ :
6 Էլէրիմի փաթըք իլէ եըյգալըպ,
Եա ՐԱՊՊ, մէգպաճընը իհաթէ էտէճէյիմ,
7 Թաքի սէտա ի թէշէքքիւրիւ իշիթտիրիպ,
ճիւմէ յաճա՛պաթընը հիքիւյէ էտէյիմ :
8 Եա ՐԱՊՊ, մէվգը ի պէլթիլի
վէ մէսընէ ի ճէլալիլին մազաթընը սէվտիմ :
9 Ճանըմը կիւնաճքիւրալար իլէ՝
վէ էօմրիւմիւ գանը ատէմէր իլէ պէրա-
պէր գալտըրմա :
10 Պուշարըն էլէրիմտէ խապասէթ վար,
Սաղ էլէրի իշիլէթ իլէ տօլու տըր :
11 Ամա պէն քէմալիմոն սիւլուք էտէճէյիմ.
Պէնի խէլաս էտիպ՝ պոնա մէրհամէթ գըլ :
12 Այաղըմ տիւղ եէրտէ տուրուր.
Ճէմա՛լաթընտա ՐԱՊՊԱ սէնա էտէճէյիմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 27

Տառաւն Դւնուրը Գըր :

- 1 ՐԱՊՊ նուրըմ վէ խէլասըմ տըր,
Իիմոնէ՞ն գօրգաճաղըմ.
ՐԱՊՊ հայաթըմըն համիսի տիր,
Իիմոնէ՞ն խավֆ էտէճէյիմ :
2 Խոսիմ վէ տիւլմէնլէրիմ օլան շէրիլէր
Էթիմի եէմէք իշիւն իւղէրիմէ հազալաղգ-
լարընտա՝
Սիւրչիւպ տիւշտիւլէր :
3 Էյէր յալէյիմէ պիր օրտու գուրուլա,
Գալպիմ գօրգաճաղ.
Սէլէյիմոն ճէնք սալըրոս,
Պէն պուշտա տալի ի՛թիմաա էտէրիմ :
4 ՐԱՊՊԱՍ պիր շէյ տիլէտիմ :

- Մաթըլալըմ պու տըր քի
Պիւթիւն միւտտէթ ի էօմրիւմոն պէյթ իւք
ՐԱՊՊԱՍ օթուրուպ՝
ՐԱՊՊԱՍ ճէմալիլի միւշաճէտէ,
վէ հէյքէլիւնտէ աը թալէպ էտէյիմ :
5 Զիրա պէլա կիւնիւնտէ խալմէսիւնտէ պէնի
իւֆա,
վէ շաալըրընըն էօրթիւսիւլէ պէնի սէթը
էտիպ,
Պէնի գայա իւղէրիւնէ թէրֆի՛ էտէճէք տիր :
6 վէ շիմոն էթրաֆըմտա օլան տիւլմէնլէ-
րիմ իւղէրիւնէ
Պաղըմ թէրֆի՛ գըլընմաղլէ,
Անըն շաալըրընտա սէտա ի շաալմանի իլէ զէ-
պիհէլէր զէպճ էտիպ,
ՐԱՊՊԱ թէրէնիւմ վէ թէզմիր էտէճէյիմ :
7 Եա ՐԱՊՊ, սէսիմէ տուա էթտիլիմոն,
իւթիմա՛ էյլէ,
վէ մէրհամէթ էտիպ պէնի միւսթէճապ գըլ :
8 Տիտարըմը թալէպ էտիլիլի՝ Գէրիլիլի,
Գալպիմ սանա՝ Եա ՐԱՊՊ, տիտարընը թա-
լէպ էտէճէյիմ՝ աէտի :
9 Տիտարընը պէնտէն սէթը էթմէ,
Ղազապէ գուլընըր ըէտա էյլէմէ :
Սէն պէնիմ հարաթըմը օլտըն,
Էյ իւլաթըմըն Ալլահը,
Պէնի պրագմա վէ թէքք էթմէ :
10 Փէտէրիմ վէ վալիտիմ պէնի թէքք էթտիք-
լէրի հալտէ,
ՐԱՊՊ պէնի գապուլ էտէճէք տիր :
11 Եա ՐԱՊՊ, պանա թարիֆիլի թա՛լիմ էյլէ,
վէ տիւլմէնլէրիմ սէպէպիւնտէն պէնի պիր
տիւղ էօլտա իհաա էյլէ :
12 Խոսիմէրիմի միւրաթընա պէնի թէսլիմ
էթմէ,
Զիրա քէաղիպ շահիտէր վէ գուլմոնն տէմ
վուրանլար յալէյիմէ գալգալըր :
13 ԱՏ, ՐԱՊՊԱՍ քէրէմիլի հայաթտա օլանլա-
ըն տիյարընտա կէօրմէքիլէ ինան-
մոսալըտըմ :
14 ՐԱՊՊԱ միւնթագիր օլ,
վէ գուլվէթլէն վէ գալպիլն ճէսարէթլէն-
սին :
Հէման ՐԱՊՊԱ միւնթագիր օլ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 28

Տառաւն Դւնուրը Գըր :

- 1 Եա ՐԱՊՊ, սանա ֆէրեաա էտէրիմ.
Էյ գայամ, պանա սիւքիւթ էթմէ :
Օլմոյա քի պանա սիւքիւթ էթտիլիտէ,
Գապրա էնէնլէրէ միւշապիհ օլալըմ :
2 Սանա ֆէրեաա էթտիլիմոնէ,
63

- Գուտս իւլ ագտաւորնա էլէրիմի գալարաւոր-
ղմաւոր ,
Նիյազըմըն սէտաւորնի իմթիմա՝ էլլէ :
3 Գալարաւորնա սէտաւորնի իւլլէ սէտաւորնա շէ-
րիւրէր
Վէ էհլ ի Ֆըրդ իլէ պէնի գալարաւորնա :
4 Անլէրէ փիլլէրիսէ կէօրէ ,
Վէ իշլէրիսին Ֆէնալըղնա կէօրէ վէր ,
Էլլէրիսին տ՝մալընա կէօրէ
Մուգապիլէ էտիպ՝ ճէգալարաւորնա վէր :
5 Բաղաւորնա էֆ՝ալընը վէ էլլէրիսին իշլէրի Ֆէհմ
էթմէտիլլէրի իշլէն ,
Անլէրի խարապ էլլէրէճէր , վէ պինա էթմէ-
յէճէր տիր :
6 Բաղաւորնա միւլարաւորնա օլտուն ,
Զիրա Նիյազըմըն սէտաւորնի իշլիթ տիր :
7 Բաղաւորնա գալարաւորնա վէ սիփէրիմ տիր ,
Գալարաւորնա անտ թէվէքքիւլ էլլէտի , վէ մու՝ա-
վէնէթ պոլարաւորնա :
Իմաի գալարաւորնա մէսրուր օլտապ՝
Իլաշիմ իլէ անա համա էտէճէրիմ :
8 Բաղաւորնա անլէրէ գալարաւորնա տիր :
Վէ մէսիլլէրիսին խէլաւ գալարաւորնա տիր :
9 Գալարաւորնա խէլաւ էտիպ՝ միւլարաւորնա միւլար-
աւորնա :
Վէ անլէրի կիւտիւլ իլ էլ էպէտ թէրֆի՝
էլլէ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 29

Տառաւորնա միւլարաւորնա տիր :

- 1 Եւ գալարաւորնա սահիպի օլտաւորնա , Բաղաւորնա
՝արզ էտիսիլ ,
Բաղաւորնա մէճա ու իլլէթ ՝արզ էտիսիլ :
2 Բաղաւորնա իմթիսին մէճաւորնա ՝արզ էտիսիլ ,
Զիյէթ ի մուգաւորնա էլլէ Բաղաւորնա մէճաւորնա
էտիսիլ :
3 Բաղաւորնա սէտաւորնա սուլար իւլլէրիսին տիր :
Ալաշ ը զուլ ճէլալ կէօրիւ կիւրէտիր ,
Բաղաւորնա շօք սուլար իւլլէրիսին տիր :
4 Բաղաւորնա սէտաւորնա գալարաւորնա իլլէ տիր :
Բաղաւորնա սէտաւորնա ճէլալ իլլէ տիր :
5 Բաղաւորնա սէտաւորնա էրզ աղաճարաւորնա գըրար :
Բաղաւորնա Լիպնանըն էրզլէրիսին փարէլէր :
6 Վէ անլէրի պոլարաւորնա կիպի՝
Լիպնանըն վէ Սիւրիսըն էտապան սըղըրնըն էտալ-
րուր կիպի սըղըրաւորնա :
7 Բաղաւորնա սէտաւորնա ալթէլ ՝ալլէրիսին շաք գէ-
տիր :
8 Բաղաւորնա սէտաւորնա պէրիլլէրի թիթէտիր ,
Բաղաւորնա պէրիլլէրիսին թիթէտիր :
9 Բաղաւորնա սէտաւորնա կէլլէրիսին սոզուրաւորնա օր-
մանլարն սոյար ,

- Վէ հէյրէլլէրնա հէր քէս մէճաւորնա սէտաւորնա :
10 Բաղաւորնա թուֆան իւլլէրիսին ճիւլաւ էլլէտի :
Բաղաւորնա էլ էպէտ փառաւորնա օթուրուր :
11 Բաղաւորնա գալարաւորնա իստան էտէճէր ,
Բաղաւորնա գալարաւորնա իլլէ միւլարաւորնա գը-
լաճապ տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 30

Թաղաւորնա ի պէլթ իշլէն Տառաւորնա իւլալիսի օլտան մէղմուր
տիր :

- 1 Եւ Բաղաւորնա , սէնի թաղիմ էտէրիմ , զիրա
պէնի լաւ-բար-ըն չըգաւորնա :
Վէ տիւլլէրիսին իւլլէրիսին սէլլէրիսին տիր :
2 Եւ Ալաշիմ Բաղաւորնա , սանա ֆէրէտաւ էթտիմ ,
Վէ պանա շիֆա իհաւորնա էլլէտի :
3 Եւ Բաղաւորնա , ճանըմըն հալլէրիսին չըգաւորնա ,
Գալարաւորնա էնէլլէրիսին տիրաւորնա պէնի իհաւ
էլլէտի :
4 Եւ Բաղաւորնա միւլթաղիլլէրի , անա թէգ-
միր էտիսիլ ,
Վէ անլէն գալարաւորնա իլլէրիսին պիթ թէղէքքիւլ
համա էտիսիլ :
5 Զիրա անլէն զաղաւորնա պիր լաշղէ ,
Հիւսն ի րիլաւորնա իսէ ՛հօմր տիր :
Աղաւորնա պիր կէճէ գալար ,
Ամա ստապալարն մէսէրիլլէրի կէլլէ :
6 Պէն իսէ աստաւորնա մէճաւորնա էտէրիմ քի՝
Էպէտն ստաւորնա ճաղաւորնա :
7 Եւ Բաղաւորնա , հիւսն ի րիլաւորնա տաղաւորնա սա-
պիթ գըլարն :
Տիւտաւորնա սէթր էթտիլլէրիսին միւլթաղիլլէրի
օլտաւորնա :
8 Եւ Բաղաւորնա , սանա ֆէրէտաւ էտէրիմ ,
Վէ Բաղաւորնա Նիյազ էտէրիմ :
9 Պէն գալարաւորնա էտիլլէրիսին գալարաւորնա իսէ՝
տէ օլտաւորնա :
Թիւրապ սէնի մէճա էտէ՝ր մի ,
Սէնին հաղիգաթըն իսպար էտէ՝ր մի :
10 Եւ Բաղաւորնա , իսթիմա՝ էտիպ՝ պանա մէրհա-
մէթ էլլէ ,
Եւ Բաղաւորնա , պանա մու՝լին օլ :
11 Պէնիմ իշլէն մաթէմիսի րաղաւորնա թաղիլլէ
էթտիմ ,
Զուլլէրն չըգաւորնա՝ պանա շաղաւորնա գալար-
աւորնա :
12 Թաղիլլէրիսին իսթիմա՝ էթտիլլէրիսին սանա
թէղիլլէրիսին էտէ :
Եւ Ալաշիմ Բաղաւորնա , իլ էլ էպէտ սանա թէ-
լէքքիւլ էտէճէրիմ :

ՄԵԶՄՈՒՐ 31

Մեռեալքար պաշը իշխան Տառուղն մեղմաբար արը :

- 1 Ես ԲԱՊՊ, սանա թեմէք քիււ Էթտիմ՝
Էպէտէն խեճիւ օլմայայըմ՝
'Ատալէթիւնէ պէնի գուրթար :
- 2 Գուլաղընը պանա մէյլ Էթտիմ,
Պէնի թեղ գուրթար .
Պանա գուլլէթիլի գայա ,
Պէնի խէլաա իշխան պէյթ ի մէլճո՝ օլ :
- 3 Զիրա գայամ՝ վէ գալամ՝ սէն սին .
Իմին իշխան պէնի իճաա վէ իրլաա էյլէ :
- 4 Պէնիմ իշխան կիլլիճէ գուրթաղլարը տու-
ղադտան պէնի իխրաճ էյլէ ,
Զիրա պանա համի օլան սէն սին :
- 5 Բուհըմը սէնին էլինէ թէսլիմ՝ էտէրիմ .
Ես իլաճ էլ հադգ օլան ԲԱՊՊ ,
Սէն պէնի խէլաա էյլէտին :
- 6 Էպտիլ ի քեաղեպէյէ ըի՛այէթ էտէնէրէ
պուղղ էյլէտիմ՝
Ֆադաթ պէն ԲԱՊՊԱ միւթէվէք քիււ իմ՝ :
- 7 Սէնին մէրհամէթիւնէ շաա ու մէսուր օլու-
րմ .
Մուսալպէթիմի կեօրտին ,
Ճանըմը արգընթըրաա պիտին .
- 8 Վէ պէնի տիւղմէն էլինէ թէսլիմ՝ էթմէյլպ՝
Այաղլարմը վիւս՝աթաա սապիթ էյլէտին :
- 9 Ես ԲԱՊՊ, պանա մէրհամէթ էյլէ , զիրա
միւղապաաա իմ՝
Կէօղիւմ վէ ճանըմ՝ վէ պաթնըմ՝ զամ՝ սէ-
պէպինտէն ֆէնաղաշտը :
- 10 Զիրա Կօմիւմ հիւղն իլէ ,
Վէ սէնէրիմ՝ աճ ու զարի իլէ կէշտի .
Վէ գուլլէթիմ՝ էլէմիմ՝ սէպէպիլէ քէսիլիպ՝
Քէմիլլէրիմ՝ ֆէնաղաշտը :
- 11 Ճիւմէ խաաթիւրիմ՝ թարաֆընտան
Վէ խուսուսա գօնշըրարմըն ինտինտէ 'ար ,
Վէ աշինալարմա գօրգու օլարմ՝
Պէնի արշարաա կեօրէնէր պէնտէն գաշտը-
լար :
- 12 Մէյթ կիպի խաթրաա չըղըպ ունուտու-
արմ՝
Գըրըմըզ գապ կիպի օլարմ՝ :
- 13 Զիրա չօղլարըն գէմնին իշիթտիմ .
Հէր թարաֆաա գօրգու վար իտի .
Պիլ իթթիֆաա 'ալէյհիմէ միւղալէրէլէ-
րինտէ ,
Ճանըմը ալմագ իշխան գաաա էթտիլէր :
- 14 Ամա , ես ԲԱՊՊ, պէն սանա թեմէք քիււ
Էթտիմ՝
Սէն Ալահըմ՝ սըն՝ տէտիմ՝ :

- 15 Էվգաթըմ՝ սէնին Էթտինտէ տիր .
Պէնի տիւղմէնէրիմ՝ Էթտինտէն ,
Վէ պանա թէ՛տտի էտէնէրտէն գուրթար :
- 16 Վէճհիլի գուրթաա նուրպաիշ էյլէ ,
Լուլթընէ պէնի խէլաա էյլէ :
- 17 Ես ԲԱՊՊ, խեճիւ օլմայայըմ՝
Զիրա սանա ֆէրեաա էթտիմ .
Հէրիլէր խեճիւ օլուուլար ,
Վէ հալիլէտէ սիւքիւթ էթտինէր :
- 18 Սալիճ 'ալէյհիմէ հադարէթ վէ թէքէպ-
պիւրլէ
Աղըր սէօղ սէյլէյլէն քեաղիպ տուտաղլար
լալ օլուու :
- 19 Նէ՛ պէյիլէք տիր սէնին քէրէմին
Քի սէնտէն գօրգանլար իշխան հըֆղ էթտին ,
Սանա միւթէվէք քիււ օլանլար իշխան պէնի
պէշէր էօնիւնտէ իշլէտին :
- 20 Անէրի տտէմէրին սու ի իթթիֆաղլարըն-
տան
Սայէ ի տիտարընէ սէթր էյլէյլէճէքսին .
Անէրի տիլէր նիլալընտան խայմէտէ հըֆղ
էտէճէքսին :
- 21 ԲԱՊՊ միւղապէք օլուու ,
Զիրաքի մէտինէ ի մահըուտէտէ 'իսայէթիւնի
պանա 'աճա՛իպ գըլտը :
- 22 Պէն իսէ հայրէթիմտէ՛
Սէնին նաղարընըն էօնիւնտէն միւնգաթը՝
օլարմ՝ տէտիմ ,
Վէ լալիլ սանա ֆէրեաա էթտիլիմտէ՛
Նիլաղըմըն սէտաօրըն իսթիմա՛ էյլէտին :
- 23 Ես ԲԱՊՊԱ ճիւմէ միւթթադիլէրի , անը սէ-
վիլիլ .
ԲԱՊՊ սաղըղլարը հըֆղ էտէր ,
Վէ միւթէքէպպիլլէրէ գէյաաթէյլլէ միւնա-
ղաթ վէրիլ :
- 24 Ես ԲԱՊՊԱ ճիւմէ իւմիտլար օլանլար , գուվ-
վէթլէնիլիլ ,
Վէ գալպիլիլ ճէսուր օլուու :

ՄԵԶՄՈՒՐ 32

Տառուղն շիլի տիր :

- 1 Նէ՛ միւղապէք տիր օլ տտէմ՝ քի 'իսէտնը
'աֆիլ ,
Վէ կիւնաճը սէթր օլուուուշ տըր :
- 2 Նէ՛ միւղապէք տիր օլ տտէմ՝
Քի ԲԱՊՊ տնա կիւնաճ սայմաղ ,
Վէ բուհընաա հիլէ պուլոււմաղ :
- 3 Սիւքիւթ էթտիլիմտէ ,
Հէր կիւն ֆիղանըմտան քէմիլլէրիմ՝ ֆէնա-
լաշտը :
- 4 Զիրա կէճէ կիւնտիւղ էլին իւղէրիմէ աղըր-
լաշտը ,

- Գութնապէթիմ ետղ գորագլղընա թէհամվ
վիւլ էթտի : (Սէլա :)
- 5 Կիւնաճըմը սանա ի'թիրաֆլէ,
Գապահաթըմը սէթը էթմէտիմ.
'Իսանըմը ԲԱՊՊԱ իգրար էտէյիմ՝ տէտիյիմ.
տէ՝
- Սէն կիւնաճըմըն միւճըրիմիյին ըէֆ' էթ-
տին : (Սէլա :)
- 6 Պունուն իչիւն հէր միւթթագի տտէմ
Պունունաճաղըն վազըթտա սանա տուն'ա էտէ-
ճէք .
- Վէ չօգ սուլար ճօղաղլարընտա՝
Այլա անա իապէթ էթմէյէճէքլէթ տիր :
7 Պէնիմ Սէթթարըմ' սէն սին ,
Պէնի մուլլադատուն չըֆլ էտէրսին ,
Պէնի նէճաթ թէրէնիւմիմըյլէ իհաթէ է-
տէրսին : (Սէլա :)
- 8 Սէնի թա'լիմ էտէճէյիմ ,
Վէ կիտէճէյին ետտա սէնի իրչատ էտէճէյիմ .
Կէօգըմ' իւզըրիտէ օլարագ նաթիհաթ էտէ-
ճէյիմ :
- 9 Ոսնա եագլաշմամլարըն իչիւն
Զինէթըրի օլան կէմ վէ եուլար իլէ զապթ
օլունան ֆէհմիւղ աթ վէ գաթըր
կիպի օլմարընը :
- 10 Դէրիւրին էլէմլէրի չօգ օլուր .
Ամա ԲԱՊՊԱ թէվէքիւլ էտէնի 'ինայէթ
իհաթէ էտէճէք տիր :
- 11 Էյ սալիհլէր , ԲԱՊՊԱ իլէ շատ ու մէսրուր .
լունը .
Վէ , էյ ճիւմլէ գալպի միւթթագիմ օլաւ-
լար , թէրէնիւմ' էտինիլ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 33

- 1 Էյ սալիհլէր , ԲԱՊՊԱ թէրէնիւմ' էտինիլ ,
թէսպիհաթ միւթթագիմլէրէ լաղըգ ալը :
- 2 ԲԱՊՊԱ թանալուր իլէ համա ,
Անա օն թէլլի սանթուր իլէ թէզմիր էյլէ-
յինիլ :
- 3 Անա եէնի իլահի օգուլուպ ,
Հատըգ սէտաթըյլէ իօշ մահէնի էտինիլ :
- 4 Զիրա ԲԱՊՊԱ քէլամը միւթթագիմ ,
Վէ ճիւմլէ իլէրի հագիգաթ իլէ տիր :
- 5 ԲԱՊՊԱ սալահ վէ 'ատալէթ սէվլէր .
Զէմին տնըն 'ինայէթի իլէ սօլու ալըր :
- 6 Սէմալաթ ԲԱՊՊԱ քէլամըյլէ ,
Վէ ճէմի' ի ճիւնուտը տնըն աղընըն նէֆէ-
սիլլէ խալգ օրւնտու :
- 7 Տէրեա սուլարընը երղըն կիպի ճէմ' ,
Վէ լիւճէլէրի խաղինէլէրէ վազ' էտէր :
- 8 Պիւթիւն ղէմին ԲԱՊՊԱ զօրգուսն ,
Վէ 'ալէմին ճէմի' ի սէրէնիսին տնտէն խալֆ
էթսին :

- 9 Զիրա 0 պոլուրտու , վէ օլտու ,
0 էմր էյլէտի , վէ սապիթ օլտու :
- 10 ԲԱՊՊԱ միլլէթլէրին թէտալիրինի իպթալ ,
Վէ գալմարըն քէքէտընը մոհվ էտէր :
- 11 ԲԱՊՊԱ թէտալիրի իլ էլ էպէտ ,
Վէ էֆէհար ը գալպի տէվլ պէ տէվլ պա-
դի տիր :
- 12 Նէ՝ միւպարէք տիր օլ իւմմէթ քի իլահը
Եէհօվա ալը ,
Վէ օլ գալմ' քի Բաղղ քէնտինէ միրտ օլմադ
իւզըն տնըն ինթիխալ էթմիշ տիր :
- 13 ԲԱՊՊԱ սէմալաթտան նազար էտիպ' ,
Քեռֆէթ ի պէնի տտէմի կէօրիւր :
- 14 Սաքին օլտըղ մէքէնտան
Զէմինին ճիւմլէ սէքէնէսին նազար էտէր :
- 15 Ճիւմլէնին գալպիւրինի 0 թէշքիւլ էտէր ,
Ճիւմլէ 'ամէլլէրինէ ալեհաճ ալըր :
- 16 Քէսթիթ ի 'ապէր իլէ խէլա սօլան պիր
մէլլէք եօգ ալը ,
Ճէպպար ֆարթ ը գուվլէթլէ նէճաթ պուլ-
մաղ :
- 17 Խէլա իչիւն աթ պիհուտէ օլուր :
Գուվլէթինին չօգլղըյլէ գուրթարմաղ :
- 18 Իլթէ ԲԱՊՊԱ նազարը քէնտինտէն գօր-
գանլար ,
Վէ 'ինայէթինէ իւմիտ էտնլէր իւզըրիտէ
տիր :
- 19 Քի ճանլարըն մէվթտէն խէլա ,
Վէ տնլէրի էնան ի գահթտէ պէր հայաթ
չըֆլ էտէ :
- 20 Ճանլըմը ԲԱՊՊԱ միւթթաղիր տիր .
Իմաթարմըղ վէ սիֆէրիմիլ 0 տըր :
- 21 Զիրա տնըն իմ' ի մուգատտէսինէ թէվէք-
քիւլ էթտիյիմիլ իչիւն՝
Գալպիմիլ տնըն իլէ շատ օլուր :
- 22 Եա ԲԱՊՊԱ , սանա իւմիտ էթտիյիմիլ կէօրէ
'ինայէթին իւզըրիմիլալ օլուն :

ՄԷԶՄՈՒՐ 34

Ապիմլլինին հաղորդնտա քէնտինի տիմանէ կէօրէր-
մէսի իւզըրինէ , տնըն թարաֆընտան թարտ օլու-
նապ կիթալին ղէման՝ Տաուարն Գէմ-րէ Գէր :

- 1 ԲԱՊՊԱ հէր ղէման սէնա էտէճէյիմ ,
Անըն թէտալիհաթ տա'իմա աղըմտա պու-
լունաճաղ ալըր :
- 2 Ճանլըմ ԲԱՊՊԱ իլէ իֆթիխար էտէճէք .
Միւթթէվալլէր իլէտիպ մէսրուր օլաճադ
ալըր :
- 3 Պէնիմ իլէ պէրապէր ԲԱՊՊԱ թա'ղիմ էտի-
նիլ ,
Վէ պիրլիքտէ տնըն իամինի ի'լա էտէյիմ :
- 4 ԲԱՊՊԱ թալէպ էթտիյիմտէ , պէնի իսթի-
ճապէթ էտիպ :

- ձիւմէ գորգուլարըմտան խելաս էլէտի :
- 5 Անա պագըպ միւնէվիէր օլարար :
- Երկուքի տախի խեճիլ օլմատար :
- 6 Պու պիշարէ ֆերետտ էլէտի :
- Վէ ՐԱՊՊ իսթիմա՝ էտիպ՝ անը ճիւմէ մու-
ղայագալարընտան խելաս էլէտի :
- 7 ՐԱՊՊԸՆ մէլէյի անտէն գորգանլարըն էթրա-
ֆընտա օրտու գուրուպ :
- Անլէրի գուրթարըր :
- 8 Խեճըրիպէ էտինիզ, վէ կէօրիւնիւզ քի ՐԱՊՊ
քէրիմ տիր :
- Անա թէվէք քիւլ էտէն առէմ նէ՝ միւպա-
րէք տիր :
- 9 ՐԱՊՊԸՆ գորգուլարը, էյ մուգատտէսլէրի,
Զիրա անտէն գորգանլար պիր շէյէ միւհ-
թաճ օլմալար :
- 10 Կէնճ արսլանլար զարուրէթ վէ աճըգ չէքէր-
լէր :
- Ամմա ՐԱՊՊԸ թալէպ էտէնլէր հիւ պիր նի՝
մէթ է միւհթաճ օլմալար :
- 11 Էյ օղուլար, կէլէնիզ, պէնի տինկլէյինիզ,
Արի ՐԱՊՊ գորգուլարը թալիմ էտէյիմ :
- 12 Քիւմ տիր օլ տտէմ քի հայաթը արզու էտէր,
Վէ խայր կէօրմէք իչիւն իւլ էյամ սէվէր :
- 13 Տիլիլի քէօթիւլիւքտէն,
Վէ տուտագալարըն ճիւլ սէյլէմէքտէն զապթ
էլէ :
- 14 Քէօթիւլիւքտէն իճթինապ էտիպ էլիլէք իչէ,
Սէլամէթի արայըպ անա սա՝ էլէ :
- 15 ՐԱՊՊԸ կէօլէրի տալիշլէր իւզէրինտէ,
Վէ գուլագալարը անլէրին նիլագընտա տըր :
- 16 Քէօթիւլիւք էտէնլէրին նամ ու նիշանընը զէ-
մինտէն գալարըմագ իչիւն :
- ՐԱՊՊԸՆ վէճհի անլէրին 'ալէյիսնէ տիր :
- 17 Սալէկէր ֆերետտ էտէր, ՐԱՊՊ տախի անլէ-
րի իսթիմա՝ իլէ :
- ձիւմէ մուղայագալարընտան խելաս էլիլէր :
- 18 ՐԱՊՊ գալպի միւնքէսիր օլանլարա գարիպ
տիր :
- Վէ բուհէր էվիլիշ օլանլարը խելաս էտէր :
- 19 Սալիհին մուսիպէթլէրի ջօգ տըր :
- Ամմա ՐԱՊՊ անը ճիւմէսինտէն խելաս էտէր :
- 20 Անըն ճիւմէ քէմիլլէրինի ճըֆը էտէր,
Վէ անլէրտէն պիրի գըրըմուղ :
- 21 Քէօթիւլիւք շէրիլի հէլլէք էտէր :
- Վէ սալիհէ պուղը էտէնլէր 'ալէյիսնէ հիւքմ
օլաճագ տըր :
- 22 ՐԱՊՊ գուլարընըն ճանընը ֆիտիյէ իլէ խե-
լաս էտէր :
- Վէ անա թէվէք քիւլ էտէնլէրին պիրի 'ա-
լէյիսնէ հիւքմ օլմալարագ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 35

Տառարն Ժգտուրը Գըր :

- 1 Եւ ՐԱՊՊ, խառնիլէրիմէ մուխտէմէ,
Մուհարիպլէրիմէ մուհարէպէ էլլէ :
- 2 Գալգան իլէ սիփէր թուլթուպ՝
իմտարմա գըյամ էլլէ :
- 3 Մըզըաղը չէքիպ՝ պէնի թա՝ գիպ էտէնլէրին
գարշըսնա սէտտ օլարագ,
Ճանըմա՝ խելարըն պէն իմ՝ տէ :
- 4 Ճանըմը արայանլար խեճիլ վէ իւլապայ օլ-
սանլար,
Պանա քէմիլլէ տիւշիւնլէր կէրի չէքիլիպ՝
խեճիլ օլուլար :
- 5 Անլէր իւզկէտար էօնիւնտէ սաման ուֆաղը
կիպի օլուլն :
- Վէ անլէրի ՐԱՊՊԸՆ մէլէյի թարտ էթսին :
- 6 Եօլարը գարանլըգ վէ գայփագ օլուլն,
Վէ անլէրի ՐԱՊՊԸՆ մէլէյի թա՝ գիպ էթսին :
- 7 Զիրա պիլա սէպէպ պէնիմ իչիւն տուզագ-
լարընը չըգուրտա կիզլէտիլէր :
- Պիլա սէպէպ ճալըմ իչիւն խէնտէք գաղ-
տըլար :
- 8 Նախէմ հիւզէրինէ 'աֆէթ կէլինի :
- Վէ կիզլէտիլի տուզագ քէնտիսինի թուլթ-
սուն :
- Հէման օլ աֆէթէ տիւշիւն :
- 9 Վէ ճանըմ ՐԱՊՊ իլէ մարուր,
Վէ անըն խելարընտան շատման օլաճագ տըր :
- 10 ձիւմէ քէմիլլէրիմ՝ Եւ ՐԱՊՊ, սէնին կիպի
քիւմ վար տըր :
- Պիշարէյի քէնտիսինտէն գուլիլէթիլ օլանտան
Պիշարէ իլէ ֆաղիլի քէնտիսինի եաղմա է-
տէնտէն :
- Սէն գուրթարընըն՝ տէլէճէք տիր :
- 11 Շահիտ ի զուր օլանլար գալգըպ՝
Պանա պիլիմէտիլիմի սուլալ էթտիլէր :
- 12 Ճանըմը մահրում պրագարագ՝
Եյիլիլի մուգապիլ պանա քէմիլլէ էթտիլէր :
- 13 Պէն իսէ խառնա օլարըլարը զէման չըլ կի-
յէր իտիմ :
- Օրուճ իլէ քէսրի նէֆու էտէր իտիմ :
- Նիլագըմ գոյնըմա իմլաթ էտէր :
- 14 Տօթ Եւ պիրատէրիմ էտէր կիպի անլէրէ
մուլամէլէ էտէր իտիմ,
Վալիտէսի իչիւն մաթէմ էտէն կիպի հիւզն
իլէ էյիլիլ իտիմ :
- 15 Անլէր իսէ աղսատըրըմտա շատ օլուպ՝ իճ-
թիմա՝ էտէր իտի :
- Վուրընըլար՝ պիլմէտիլիմ հալտէ 'ալէյիսնէ
իճթիմա՝ էտիպ :
- Տուրմայարագ՝ պէնի փարէլէտիլէր :

- 46 Միւրա՛ի տալգաժուգլար իյէ
'Ալէյհիմէ տիշէրինի գըծըրտաւորլար :
- 47 Եա Բաղոյ, Նէ՞ վազթա գաւար պագար-
սըն,
Ճանըմը սնկերին թախրիպաթընտան,
Ճայաթըմը կենճ տրաւնլարտան գուրթար :
- 48 Սանա պէջիւք ճէմա՛ւթտա շիւքը էտէճէ-
յիմ,
'Աղիմ գաժմտա սանա համտ էտէճէյիմ,
49 Պանա պիղայր ի հագգըն 'ատաժէթ էտէնլէր
իւզէրիմէ շատ օլմասընլար,
Պիլա սէպէպ պոնա պուղղ էտէնլէր կէօզ
գըրփմասընլար :
- 20 Զիրա սնկեր սուլճ ու սելամ՝ սէջլմէղլէր .
Զէմիստէ րաճաթ տուրանլար 'ալէյհիմէ
մէքըլէր տիւշիւնիւրլէր ,
- 21 Վէ աղըղլարըն պոնա գարըն աչըպ՝
Հաճ, Հաճ, կէօզիւմիւզ կէօրտիւ՝ տէտիլէր :
- 22 Եա Եէճօվա, սէն կէօրտիւն, սիւքիւթ
էթմէ .
Եա Բապպ, պէնտէն պա՛իտ օլմա :
- 23 Եա Ալլահըմ՝ վէ Բապպըմ՝, հիւքմիւմ՝ վէ տա՛-
վամ՝ իշիւն
Միւթէեադգիլ վէ միւթէնէպպիհ օլ :
- 24 Եա Ալլահըմ՝ Բաղոյ, 'ատալէթինէ կէօրէ
տա՛վամը կէօր,
Վէ իւզէրիմէ շատ օլմասընլար :
- 25 Գալլըրէրիտէ՝ Հաճ, միւրաւըմըղ օլտու՝
տէմէսինլէր .
Անը եութտըգ՝ տէմէսինլէր :
- 26 Մուսիպէթիմէ սէվինէնլէր ճէմի՛էն խէճիլ վէ
րիւսվայ օլտուլար .
Պանա թէքէպպիւր էտէնլէր խիճէթ վէ րէ-
ղալէթ լապիս օլտուլար :
- 27 Հագգըմըն աաղաթընը իսթէյէնլէր թէղաննի
էտիպ շատման օլտուլար ,
Վէ տա՛իմա՝ Գուլընըն սէլամէթինի իսթէյէն
Բաղոյ մու՛աղղամ՝ օլտու՛ն՝ տէսին-
լէր :
- 28 Պէնիմ ինսանըմ՝ տախի 'ատալէթինի
Վէ ճէր կիւն համաընը սէջլէյէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 36

Մուսիգար պաշտ իշին Բապպըն գուլ Տաուաթն Դէ-
հաբը Դէր :

- 4 Եերրէր իսէնը հագգընտա տէրուն ի գալ-
պիմաճէ պա՛ քէլամ՝ վար .
Անըն կէօզլէրի էօնիւնտէ Ալլահ գօրգուսը
եօգ տըր :
- 2 Զիրա քէնտի գապահաթը մէյտանա չըգըպ
մէնֆուս օլմապ՝ տէյիւ

Գիւրէյի պիւրիսիսի

Բէնտի քէնտիսինի պլտատըր :

- 3 Աղղընըն սէօզլէրի շէրը վէ հիլէ տիր .
Էյիլէք էթմէք իշիւն 'ագիլանէ հարէքէթի
թէրք էյլէտի :
- 4 Եաթաղընտա շէրը տիւշիւնիւպ՝
Էյի օլմայան եօլ իւզէրիտէ տուրուր ,
Վէ քէմիլքտէն Նէֆրէթ էթմէզ :
- 5 Եա Բաղոյ, 'ինայէթին՝ սէմաժաթա ,
Սատագաթըն պուրաթլարա գատար տըր :
- 6 Սէնին 'ատալէթին 'աղիմ՝ տաղլար կիպի տիր ,
Սէնին աճքեամըն իւճճէ ի 'աղիմէ տիր .
Եա Բաղոյ, ինսանը վէ հայվանը սէն հըֆզ
էտէրսին :
- 7 Եա Ալլահ, սէնին 'ինայէթին Նէ՛ գըյաթիլէ
տիր .
Անըն իշիւն պէնի տաճմ՝ գանապլարընըն սա-
յէսինէ սըղընըրլար :
- 8 Պէյիլինի Ֆէյղինտէն աղաճագլար ,
Անլէրէ սէնին լէղայիլինին Նէհրինտէն իշի-
րէճէրսին :
- 9 Զիրա մէնպա՛ ը հայաթ սէնտէ տիր :
Սէնին Նուրըն իլէ Նուր կէօրէճէյիլ :
- 10 'Ինայէթինի սէնի թանըյաթլարա ,
Վէ 'ատընը գալլի միւսթագիմ՝ օլմալարա
տա՛իմի գըլ :
- 11 Միւթէքէպպիլին պաղը իւզէրիմէ կէլմէսին
Վէ շէրրիլէրին էլլէ պէնի սարսամաթն :
- 12 Ֆըպ իշլէյէնլէր օրատա տիւշտիւլէր .
Եըգըրտըրլար , վէ գալլմաղա գատար օլմա-
տըրլար :

ՄԷԶՄՈՒՐ 37

Տաուաթն Դէհաբը Դէր :

- 4 Եերրէր իշիւն րէնճիտէ օլմա ,
Գէօթիւլէք իշլէյէնլէրի գըղգանմա :
- 2 Զիրա սնկեր օթ կիպի թէզ պիլիլիպ՝
Եէշիլ օթ կիպի գուրույաճագլար տըր :
- 3 Բաղոյ թէվէքքիւլ էթմ վէ խայր իշլէ .
Զէմիստէ սաքին օլ, վէ ըղգըն հագգիլաթ
օլտուն :
- 4 Վէ Բաղոյս Աստուր օլ ,
Օլ տախի սանա գալլիլինի մաթըլապաթընը
վէրէճէք տիր :
- 5 Եօլընը Բաղոյս թէսլմ՝ էտիպ՝ անա թէվէք-
քիւլ էյլէ .
Օլ տախի միւյէստէր էտէճէք տիր :
- 6 Վէ սէնին սալահընը Նուր կիպի՝
Վէ հագգընը էթլէ վագթը կիպի իղհար է-
տէճէք տիր :
- 7 Բաղոյս թէսլիմ՝ օլ, վէ անա ինթիլար էյլէ .
Եօլընտա մուղաֆֆէր օլան վէ հիլէ իշլէյէն
քիմնէ իշիւն րէնճիտէ օլմա :

- 8 Ղաղապտան ֆարիղ օլուպ' իրընթ թէրք էլլէ .
 Գեմլեք էթմէք իշխն ապա բէնճիտէ օլմա :
- 9 Զիրա շէրիրլէր Տէլաք օլաճագլար ,
 Լաքին ըսողոս միւնթագիր օլանլար զէմինի
 թէվէրբիւս էտէճէքլէր տիր :
- 10 Զիրա աղ վազըթ միւրուրինտէ շէրիր միւն-
 'տոթիմ' օլուր ,
 Վէ մէքեանընտա աբար իսէն տէ պոլլուն-
 մաղ :
- 11 Ամա Տաթիմ օլանլար զէմինի թէվէրբիւս է-
 տիպ ,
 Գէմալի տալլիշտէ մետուր օլաճագլար տըր :
- 12 Շէրիր սաթիճ 'ալէյհինէ գառտ էտիպ'
 իւզէրինէ տիշլէրինի գըճըրտաւար :
- 13 Բապպ անըն կիւնիւնիւս կէտիլինի կէօրմէքլէ .
 Անը իսթիճպ էտէր :
- 14 Շէրիրլէր պիշարէ իւէ ֆագիրի տիւշիւրմէք'
 Վէ թարիգլէրի միւնթագիր օլանլար գաթլ
 էթմէք իշխն
 Գըլըճ չէքիպ' ետլարընը կէրտիլէր :
- 15 Գըլըճլարը քէնտի երուրէքլէրինէ կիրիպ'
 Ետլարը գըլըճագլար տըր :
- 16 Սաթիճին աղ շէյի չօգ շէրիրլէրին սերվէ-
 թինտէն էվա տըր :
- 17 Զիրա շէրիրլէրին պաղուլէրի գըլըճագլար
 տըր .
 Լաքին սաթիճլէրին տէսթկիրի ըսող տըր :
- 18 Բապպ քեռմիլլէրին էյաթընը պիլէր .
 Վէ միւրապարը իւ էլ էպէտ պագի տիր :
- 19 Անլէր պէլա վազթընտա խէճիլ օլմայրպ'
 Գըլըճ կիւնիւնտէ տոյաճագլար տըր :
- 20 Լաքին շէրիրլէր Տէլաք օլուպ'
 Բապպն տիւշիւնլէրի գուզըւլարըն եաղը կի-
 պի թէլէֆ ,
 Վէ տիւման կիպի մաճվ օլաճագլար :
- 21 Շէրիր էօտիւնճ ալըր վէ էտա էթմէղ ,
 Ամա սաթիճ մէրճամէթ էտիպ' ի'թա էտէր :
- 22 Զիրա անըն թարաֆընտան միւպարէք օլան-
 լար զէմինի թէվէրբիւս էտէճէքլէր .
 Ամա մէ'ուսն օլանլար միւնթագլար' օլաճագ
 տըր :
- 23 Էյի տաթմին տաթմարը ըսող թարաֆընտան
 սապիթ գըլընըր ,
 Վէ Բապպ անըն թարիգինտէն բաղի տիր :
- 24 Տիւշէր իսէ եէրէ սէրիլմէղ .
 Զիրա անըն տէսթկիրի ըսող տըր :
- 25 Կէնճ խիմ վէ փիւ օլուրմ'
 Վէ սաթիճին մէթրուք օլաղընը
 Ետլառտ նէսիլինէ էքմէք տիլէնտիլինի կէօր-
 մէտիմ :
- 26 Շէր կիւն մէրճամէթ էտիպ էօտիւնճ վէրիր .
 Վէ նէսիլ միւպարէք օլուր :
- 27 Շէրրտէն իճթինապ էտիպ' խոյր իշլէ ,

- Վէ իւ էլ էպէտ պագի օլաճագլարն :
- 28 Զիրա Բապպ 'տաթիթի սէվիպ' միւնթագլար
 լէրինի թէրք էթմէղ .
 Անլէր իւ էլ էպէտ Տըֆղ օլաճագլար ,
 Ամա շէրիրլէրին նէսիլ միւնթագլար' օլուր :
- 29 Սաթիճլէր զէմինի թէվէրբիւս էտիպ'
 Իւ էլ էպէտ անտէ սաթին օլաճագլար տըր :
- 30 Սաթիճին աղը Տիլմէթ սէյլէր ,
 Վէ լիսանը Տագդ թէքէլլիւմ էտէր :
- 31 Ալաճընըն շէրի'աթը գալլիլտէ օլմաղլէ ,
 Այաղը գալմայաճագ տըր :
- 32 Շէրիր սաթիճի կէօղէտիպ'
 Անը էօլտիւրմէյէ ֆուրտաթ տարար :
- 33 Բապպ անը էլլինէ թէրք էթմէղ .
 Վէ մոնճաքէմէ օլանտըլընտա' անը մաճ-
 քիւմ էյլէմէղ :
- 34 Բապպ միւնթագլար օլ , անըն թարիգինի
 Տըֆղ էյլէ .
 Օլ տաթիլ զէմինի թէվէրբիւս էթմէք իշխն
 սէնի թէրֆի' էտէճէք տիր ,
 Վէ շէրիրլէրին Տէլաքընը կէօրմէքլէրին :
- 35 Սաթիպի գուզվէթ պիր շէրիր կէօրտիւմ ,
 Վէ պիթտիլի եէրտէ տուրան եէլլա աղաճ
 կիպի ետլըմըշ իտի :
- 36 Ամա կէտի , վէ իշթէ միւն'տաթիմ օլուր ,
 Վէ տարադըմտա պոլլունմաւար :
- 37 Գեռմիլլէ տիգգաթ' վէ միւնթագլարն նաղար
 էյլէ .
 Զիրա էճլ ի սէլամէթին 'աղըպէթի Խոյ' օլա-
 ճագ տըր :
- 38 Ամա 'տաթիլէր քեռմիլլէթին խարապ օլուպ'
 Շէրիրլէրին 'աղըպէթի Տէլաք տըր :
- 39 Լաքին սաթիճլէրին խէլառը Բապպ թարաֆըն-
 տան օլուպ' .
 Մուղայագա վազթընտա անլէրին գալ'առը
 Օ տըր :
- 40 Բապպ անլէրէ ետրտըմ' էտիպ նէճամ վէրիր ,
 Անլէրի շէրիրլէրտէն գուրթարապ'
 Գէնտիլնէ թէվէքքիւլ էթտիլլէրի իշխն խէ-
 լա էտէր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 38

Տառաքն թէղէքքիւր իշխն մէղմիւր տըր :

- 1 Եւ Բապպ , պէնի իրընթիլէ թա'ղիր
 Վէ զաղապընլէ թէ'տիպ էթմէ .
- 2 Զիրա օգլարըն պանա սափլանտը ,
 Վէ էլին իւզէրիմէ էնէր :
- 3 Ղաղապընըն սէպէպիլլէ վիւճաւարմտա սըճ-
 ճաթ եօգ տըր .
 Վէ կիւնաճլարմ սէպէպիլլէ քէմիլլէրիմտէ
 բաճաթ եօգ տըր :
- 4 Զիրա կիւնաճլարմ պաղմտան աղապ'

- Պիր աղբը երևա կիպի իւզերիմէ պատըլար :
- 5 Սէֆոհաթըմ սէպէպինտէն
Եարալարըմ թէ'աֆֆինէն էտիպ' չիւրիւտիւ :
- 6 Պիւքիւլիւպ զէյատտէսիլէ էյիլտիւմ .
Հէր կիւն մահզըն կէզերիւմ :
- 7 Զիրա պէիւմ հէրաթէթ իլէ տօլուպ ,
Վիւճուտըմտա սըհհաթ եօգ տըր :
- 8 Թագաթըմ քէսիլիպ զայէթիլէ էզիլտիւմ .
Վէ գալպիմին ահ ու զարընտան ֆիլան էյ-
լէտիւմ :
- 9 Եա Բապպ , պիւթիւն աղըլըմ հուզը-
ընտա տըր ,
Վէ ֆիլանըմ սէնտէն մախֆի տէյիլ տիր :
- 10 Եիւրէյիւմ թիթըր , գուվիլթիւմ պէնի թէրք
էթտի ,
Վէ կէօղլէրիմին նուրը պիլէ պէնտէ գալմա-
տը :
- 11 Տօթըլըր իլէ ըէֆիլէրիւմ մուսիպէթիմտէն
ուզադ տուրուպ' .
Ագրապաւմ ուղղատան տուրտըլար :
- 12 Վէ ճանըմը արայտըլար տուզադ գուրուպ ,
Զիյանըմ թալէպէտէնէր ֆէստապէթլէրէք ,
Հէր կիւն հիլէ տիւշիւնիւրլէր :
- 13 Պէն իսէ սաղըր կիպի իւմ , իշիթմէմ ,
Աղընը աշմայան տիլիզ կիպի իւմ :
- 14 Վէ իշիթմէյէն վէ աղընտա ճէվապ պուլուն-
մայան պիր ատէմ կիպի իւմ :
- 15 Զիրա , եա ԲԱՊՊ , սանա իւժիտըլըմ ,
Եա Ալլահըմ Բապպ , սէն իսթիճապէթ էտե-
ճէք սին :
- 16 Զիւնքի' իւզերիմէ շատ օլմաընլար' տէտիւմ .
Այաղըմ գայընճա' իւզերիմէ թէֆախիւր է-
տիլօրլար :
- 17 Զիրա պէն ագամաղա հաղըր իւմ ,
Վէ տէրտիւմ տա'իմա էօնիւմտէ տիր :
- 18 Զիրա ճիւրմիւմիւ իգրար էտէրիւմ ,
Կիւնաշըմ իշիւն զամաք օլուրըմ :
- 19 Լաքին աիւշմէնլէրիւմ տիրի վէ գուվիլթիլ
տիրլէր ,
Վէ պանա պիլա սէպէպ պուղղ էտէնլէր թէ-
քէսիւր էտէրլէր :
- 20 Վէ էյիլիլէ մուգապիլ քէմիլէ էտէնլէր' .
Խայրա թապի' օլուրըմ իշիւն պանա խու-
տուլէթ էտէրլէր :
- 21 Եա ԲԱՊՊ , պէնի թէրք էթմէ ,
Եա Ալլահըմ , պէնտէն պա'իտ օլմա :
- 22 Եա իւլաըմ օլան Բապպ ,
Իմաաըմ թէզ էէթիշ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 39

Մուսիգար պաշը Եֆուս Թուհա Տաուտըն մէղմուրը տըր :

- 1 Լիւտըմ իլէ կիւնահ էթմէմէք իշիւն :

- Եօլլարըմա տիգաթ էտէճէյիւմ .
Վէ շէրիր հուզըլըմտա օլուրգճա' .
Աղըլըմ պաղ իլէ գալպիլ էյիլէճէյիւմ' տէտիւմ ,
- 2 Սէյիլէմէյերէք տիլիզ գալարըմ ,
Խայր հազգընտա ղէն սիւքիւթ էթտիւմ .
Վէ տէրտիւմ հարէքէթ էթտի :
- 3 Գալպիւմ տէրուհիմտէ հէրաթէթլէնտի ,
Էնտիշէմտէ աթէշ 'ալէվիլէնտի .
Օւ լէֆէ տիլիւմ իլէ սէյլէտիւմ :
- 4 Եա ԲԱՊՊ , 'աղըպէթիւմ
Վէ միւտաթէթ ի էյամըմըն նէ գաաաթ օլուր-
ղընը պանա թա'րիֆ էյիլէ ,
Քի պէն նէ տէրէճէ ֆանի իտիլիմի պիլէյիւմ :
- 5 Իշիթ էյամըմը գաղըշ գաաաթ էյիլէտիւն ,
Վէ 'եօմըիւմ սէնին 'ինտիւտէ լա շէյ հիւք-
միւնտէ տիր .
Հադիգաթէն հէր ատէմ էն էյի հալինտէ
պիլէ քիւլիլէն ֆանի տիր (Սէլա) :
- 6 Հադիգաթէն ինսան խայլ կիպի կէզեր .
Հադիգաթէն պիհուտէ եէրէ թէլաշ էտէր .
Վէ քիւմին էլլէն կէճէյիւնի պիլմէյերէք' եւ
վալ թէրաքիւմ էյիլէր :
- 7 Վէ շիմտի , եա ԲԱՊՊ , աղթըք նէյէ' ին-
թիգար էտէյիւմ .
Իւմիտիւմ սէնտէ տիր :
- 8 Պէնի ճիւլիլէ 'իստանմաան գուրթար ,
Ահմադ 'ինտիւտէ պէնի ըիւսվայ էթմէ :
- 9 Տիլիզ օլուպ աղըլըմ աշմաըմ ,
Զիրա սէն էտիւտըն :
- 10 Կէօնտէրտիլին մուսիպէթի պէնտէն տէֆ'
էյիլէ .
Եէտիլին տարպըլլէ թէլէֆ օլուրմ :
- 11 Ատէմի ճիւլիւմ իշիւն 'իթապ իլէ թէ'տիպ
էթտիլինտէ ,
Անըն սէվաիլի շէյլէրի կիւվէնին Բէլէֆ Եթիլէ
կիպի թէլէֆ էտէրիւն .
Հադիգաթէն հէր ատէմ ֆանի տիր (Սէլա) :
- 12 Եա ԲԱՊՊ , տու'ամը իսթիմա' էյիլէ , վէ
ֆէրէտաըմըն աինկէ .
Կէօղ եաշլուրըմա սիւքիւթ էթմէ .
Զիրա ճիւլիլէ էճաաաթըմ կիպի
Նէզտիլտէ զարիպ վէ միւսաֆիր իւմ :
- 13 Պանա միւհէլէթ վէր . թա քի իրթիհալ էտիպ
Նապէտիտ օլմաղտան էվիլէ միւքիւրաճ օ-
լալըմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 40

Մուսիգար պաշը իշիւն Տաուտըն մէղմուրը տըր :

- 1 Իշիթիլաղէ ԲԱՊՊԱ միւնթաղիր օլուրմ .
Օւ տախի պանա Գուլաշէ մէյլ էթտիլիպ' .
Ֆէրէտաըմըն իսթիմա' էյիլէտի :
- 2 Պէնի հէլաք չուգուրընտան ,

- Պաթագ. Համուրամն չբարբառի՝
Այսպէս զայն իւզերինստ տուրորա-
բագ,
Ատմաւորմը սապիթ գըւոր.
3 Վէ աղգըմա պիր եէնի իւհի,
Ալաւորմը համա գօտու.
Նիւէր կէօրիւպ՝ խալֆ էյլէյէճէք,
Վէ ՐԱՊԱ թէվէքքիւ էտէճէքէր տիր 3
4 Նէ՝ միւպարէք տիր օլ տտէմ
Քի միւթէքէպպիր վէ եալանտ սալմըլ օլուն.
Լարա նազար էթմէյիպ,
Իւմիտինի ՐԱՊԱ իւզերինէ գօր:
5 Եա Ալաւորմ ՐԱՊԱ, Կէօթէրտիյին 'ա-
ճա՝իպաթ,
Վէ հագըրմըլտա օլուն էֆքեարն չօգ տըր.
Հուզըրմընտա քիմնէ հիքեայէ էտէմէլ.
Սնէրէ նագլ էտիպ սէյլէսէմ, թա՝տաւտան
խարիճ տիր:
6 Զէպիհէ վէ թագտիմէտէն խօշնուտ օլմտըն.
Գուլագըրմըն աշտըն.
Մուհրապա իւէ կիւնոհ գուրպանը թալէպ
էթմէտին:
7 Օլ զէման՝ իշթէ կէլիյօրմ,
Քիթապըն թուամընտա հագըրմա մուհար-
բեր օլտըլը իւզէ.
8 Եա Ալաւորմ, իրատէթիւնի իճրա էթմէքտէ
մէսէրէթ պուլուրմ.
Վէ սէնին շէրի՝աթըն գալպիմտէ տիր՝ տէտիմ:
9 Պէյիւք ճէմա՝աթտա 'աթալէթ թէպըր էյ-
լէտիմ.
Իշթէ տուտագըրմը մէն՝ էթմէտիմ.
Եա ՐԱՊԱ, սանն մա՝իւմ տիր:
10 Սէնին 'աթալէթիւնի տէրուն ի գալպիմտէ
քէթմ էթմէյիպ,
Սըտգընը վէ խէլաւըն սէյլէտիմ.
'ինայէթիւնի վէ հագըրմըն պէյիւք ճէ-
մա՝աթտան իսֆա էթմէտիմ:
11 Սէն տալի, եա ՐԱՊԱ, մէրհամէթիւնի պէն-
տէն տիրիլ էթմէ,
'ինայէթիւն վէ հագըրմըն պէնի տա՝իմա
հըֆլ էյլէսին:
12 Զիրա հիսապըլ պէլալը պէնի իհաթէ էթ-
տի.
Կիւնահըրմըն պանն եէթիւտի,
Հաթթա կէօրմէյէ գատիր տէյիլ իմ.
Պաշըմըն սաշնտան քէսիր օլմալարըլէ՝ եիւ-
րէքսիլ գալարմ:
13 Եա ՐԱՊԱ, պէնի խէլաւ էթմէյէ ըպի օլ.
Եա ՐԱՊԱ, իմտալըմա թէլ եէթիւ.
14 Հէլըք էթմէք իշին ճանըմը արայանըրն
ճիւմէսի խէճիլ վէ ըիւսիպ,
Պէլալը իսթէյէնէր կէրիյէ շէվըրիպ ըգըլ
օլտունըր:
15 Պանա՝ Հաճ, հաճ, աէյէնէր

- 'Այպալըր էճիւնտէն խարապ օլտունըր:
16 Սէնի թալէպ էտէնէրն ճիւմէսի
Սէնտէն մէսըրը ու շաւտան օլուն.
Սէնին խէլաւըն սէվէյէր
Տա՝իմա՝ ՐԱՊԱ մուհագըմ օլուն՝ տէսինէր:
17 Պէն իսէ պիչարէ վէ ֆագիր իմ.
Պանա ՐԱՊԱ հիմմէթ էտէր.
Իմտալըմ վէ խէլաւընտըրմ սէն սին.
Եա Ալաւորմ, թէ՝էիսիւր էյլէմէ:

ՄԷԶՄՈՒՐ 44

Մուսիգար պաշը իշին Տաւալըն մէզմուրը տըր:

- 1 Յուգարայա պաթան քիմնէ նէ՝ միւպարէք
տիր,
Պէլա կիւնիւնտէ ՐԱՊԱ անը գուրթալաճագ
տըր.
2 ՐԱՊԱ անը հըֆլ էտիպ՝ պէր հայաթ գըլա-
ճագ տըր.
Զէմնտէ սա՝իտ օլաճագ տըր.
Վէ սէն անը տիւշմէնէրնին միւրատընա
թէպըն էթմէյէճէք սին:
3 Խաթթալըք աէօշէյինտէ ՐԱՊԱ անա գուլէթ
վէրէճէք տիր,
Էսնա ի մարաղընտա անըն պիւթիւն եաթա-
ղըն սէրէճէք սին:
4 Պէն իսէ՝ Եա ՐԱՊԱ, պանն մէրհամէթ գըլ.
ճանըմա շիֆա վէր,
Զիւնքի սանն գարըր կիւնահ իշէտիմ՝ տէ-
տիմ:
5 Տիւշմէնէրիմ հագըրմա քէմ սէյլէյէրէք:
Նէ՝ զէման վէֆաթ էտիպ իսի մահլ օլա-
ճագ տըր՝ տէրէր:
6 Վէ պէրէ պէնի կէօրմէյէ կէլալիյինտէ, պա-
թըլըք սէյլէր,
Վէ գալպի քէնտինէ ֆէնալըք թօփըլըպ,
Տըշարըլա չըգտըլընտա աւ սէյլէր:
7 Պանա պուղլ էտէնէրն ճիւմէսի պիւրիքտէ
հագըրմա ֆըսըլտայըլ՝
Պէնիմ իշին քէմէք տիւշիւնիւրէր:
8 Քէօթիւ պիր շէյ անա իսապէթ էթմիշ տիր,
Վէ եաթալըք եէրտէն արթըք գալգայա-
ճագ տըր՝ տէրէր:
9 Ի՛թիմա լէթտիյիմ վէ էքմէյիմի եէյէն տօս-
թըմ
Էգըլէսինի իւզերիմէ գալարտըր:
10 Ամա, եա ՐԱՊԱ, սէն պանն մէրհամէթ
գըլըպ՝ պէնի այաղա գալարը,
Պէն տալի անէրէ միւճագաթ էտէյիմ:
11 Տիւշմէնիմ իւզերիմէ էյիւնմտիյինտէն,
Սէնին պէնտէն ըպի օլտըլըն պիւրիմ:
12 Վէ սէն պէնի քէմալիմտէ գուլվէթլէնտի-
րիւսին,

- Իւ էլ էպէտ հուզուրընտա պէնի սապիթ գը-
լաճագ սըն :
- 13 Խորայելին Ալլահը ընդ մին էլ էգէլ
վէ իւ էլ էպէտ միւպարէք օլուռն ,
Ամին , սիւմէ ամին :

ՄԷԶՄՈՒՐ 42

Մուսիգար պաշը իշին պէնի Գօրահըն շի'րի տիր :

- 1 Կէյիք ագար սուլարա նաւըլ իշթիյագ է-
տէրսէ ,
Ճանըմ սանա էօյլէ իշթիյագ էտէր , ես Ալլահ :
2 Ճանըմ Ալլահ , հայ օլան Ալլահ թէշնէ
տիր .
Նէ՞ զէման կէլիպ' Ալլահըն հուզուրընտա
կէօրիւնէճէյիմ :
3 Պանա հէր կիւն' Ալլահըն նէ՞րէտէ' տէտիք-
լէրինտէ ,
Կէճէ կիւնտիւզ կէօզ եաշըմ պանա թա'ամ
օլտու :
4 Պու շէյլէրի թէգէքքիւր էթտիքճէ ,
Տէրուհիմտէ ճանըմն աղլա-սըն տէօքէրիմ ,
Քիւն' շէր ալայ իլէ եիւրիւյիւպ'
Պայրամ էտէն ճիւմհուր իլէ , թէրէնիւմ
վէ թէմճիտ սէտաւըլէ
Պէյթ Ուլլահ վարայրըմ :
5 Էյ ճանըմ , նի՞ չիւն մահգուռն սըն ,
վէ տէրուհիմտէ միւզթարիպ օլուրըն ,
Իւմիտին Ալլահտա օլուռն ,
Զիրա տիտարըն խէլասը իլէն անա եինէ
համտ էտէճէյիմ :
6 Ես Ալլահըմ , ճանըմ տէրուհիմտէ մահ-
գուռն տըր ,
Պու էճտէն իրտան տիյարընտան ,
վէ շէրմն տաղլարը իլէ Միս'ար տաղընտան
Սէնի թէգէքքիւր էտէճէյիմ :
7 Սէնին սէլլէրինին սէտաւըլէ լիւճճէ լիւճճէ-
յէ նիտա էտիպ'
Թէլաթիւմ վէ տաղլարընն ճիւմէսի իւ-
զէրիմտէն կէլաիլէր :
8 ՐԱՊ կիւնտիւզին քէնտի 'իւպէթինի պու-
լուրաճագ ,
վէ կէճէլէին անըն թէսպիհի եանըմտա ,
վէ նիյաղըմ հայաթըմն Ալլահըն օլաճագ
տըր :
9 Գայամ օլան Ալլահ , Պէնի նի՞ չիւն ունութ-
տըն ,
Նի՞ չիւն տիւշմէնին զուլմը սէպէպինտէն
մահգուռն կէզլիւմ' տէյէճէյիմ :
10 Քէմիլլէրիմ գըրար կիպի ,
Տիւշմէնիւմ հէր կիւն պանա'
Ալլահըն նէ՞րէտէ տիր' տէյէրէք , սիթէմ
էթտիլէր :

- 11 Էյ ճանըմ , նի՞ չիւն մահգուռն սըն ,
վէ տէրուհիմտէ նի՞ չիւն միւզթարիպ օլուր-
տըն .
Իւմիտին Ալլահտա օլուռն ,
Զիրա անա եինէ համտ էտէճէյիմ ,
Տիտարընն խէլասը վէ Ալլահըմ օ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 43

- 1 Ես Ալլահ , տա'վամը կէօր ,
վէ միւթթագի օլմայան իւմէթէ գարըր
հուզուրըմն հիմայէ էյլէ .
Պէնի հիլէքիւր վէ Ֆարսգ ատէմտէն գու-
թար :
2 Զիրա պանա համի օլան Ալլահ սէն սին ,
Նի՞ չիւն պէնի ըէտտ էտէրսին .
Տիւշմէնին զուլմը սէպէպինտէն նի՞ չիւն մահ-
գուռն կէզլիւմ :
3 Նուր ու հագիգաթընը իրսալ էյլէ ,
Պուշար պանա տէլալէթ էտիպ'
Պէնի մուգատտէն տաղընա
վէ մէպէնլէրինէ իսալ էթտիլէր :
4 վէ Ալլահըն մէզպահըն ,
Սիւրուր վէ մէսէրթէթիմին մէնպա'ը օլան Ալ-
լահըն հուզուրընա վարայրըմ .
Սանա , ես իլահըմ Ալլահ , թանպուր իլէ
համտ էտէճէյիմ :
5 Էյ ճանըմ , նի՞ չիւն մահգուռն սըն ,
վէ տէրուհիմտէ նի՞ չիւն միւզթարիպ օլուր-
տըն .
Իւմիտին Ալլահտա օլուռն ,
Զիրա անա եինէ համտ էտէճէյիմ .
Տիտարընն խէլասը վէ Ալլահըմ օ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 44

Մուսիգար պաշը իշին պէնի Գօրահըն շի'րի տիր :

- 1 Ես Ալլահ , էճտաւըմըմ էյամը գատիմտէ ,
Ես'նի քէնտի կիւնլէրինտէ եափաղըն իլէ
պիլէ հիլէպէ էթտիլէր ,
Պիզ տաիս քէնտի գուլաղլարըմը իլէ ի-
շիթտէր :
2 Սէն եէտիլէ թա'իֆէլէրի եէրլէրինտէն չը-
գարըպ' անլէրի տիքտին .
Իւմէթէլէրի թաղէիգ էտիպ' անլէրի միւն-
թէլիք գըլտըն :
3 Զիրա տիյարու քէնտի գըլաղլարըմը մալթ
օլմաւըլար ,
վէ քէնտի պաղուլարը անլէրի խէլաս էթ-
մէտի ,
Անճագ սէնին սաղ էլին վէ պաղուռն վէ տի-
տարընն նուրը էթտէ :
Զիրա անլէրտէն ըաղի իտին :

- 4 Եւ Ալլահ, փառելիաճամբ հեման սեն սին,
Եւ գուպըն խելապըն էմը էյլէ:
5 Տիւշմէնէրմիդի սենին 'ալընլէ եերէ վու-
րաճաղըզ,
Պիպէ մուգալէմէթ տէնլէրի սենին իսմինլէ
փայիմալ էաէճէլիդ:
6 Զիրա եայլմա ի'թիմաստ էթմէմ,
Վէ գըլըճըմ պէնի խելաս էթմէլ:
7 Ֆազաթ տիւշմէնէրմիդտէն սեն պիդի խե-
լաս էթտին:
Վէ պիդէ պուղլ էաէնլէրի խեճիլ էյլէտին:
8 Հէր կիւն Ալլահ իլէ իթթիխար էաէրիդ,
Սենին իսմինէ իլ էլ էպէտ համա էաէճէլիդ:
(Սէլա)
9 Ամա սեն պիդի բէտտ վէ խեճիլ էյլէ-
տին:
Վէ 'աաթըրիմիդ իլէ չըգմազըն:
10 Տիւշմէն էօնիւտէն պիդի կէրիյէ չէվիւտին,
Վէ պիդէ պուղլ էաէնլէր քէնալիլէր իշիւն
եաղմա էթտիլէր:
11 Պիդի գոյուշար կիպի թա'ամ իշիւն վէրտին:
Վէ պիդի թա'իֆէլէր արաւընա տաղըթտին:
12 Սեն քէնտի գալմըն պատ ի հալա սաթտըն,
Վէ գըլմէթլէր իլէ քեար էթմէտին:
13 Պիդի գօնշըրըմըզ տաշիւրա պա'իս ի խ-
վէ էթրաֆըրըզտա օլաշիւրա պա'իս ի խ-
թիհզա վէ մասիւրա էյլէտին:
14 Պիդի թա'իֆէլէրէ մէսէլ,
Վէ միլէթլէրին պաշ սաղլամաթը իշիւն ա-
րալարընտա սէպէպ պրազտըն:
15 Պէնի թա'իսի վէ չէթմ' էտէնին սէտաթըն-
տան,
Վէ տիւշմէն իլէ ինթիգամ իսթէյէնին հու-
ղուրընտան:
16 Հէր կիւն բիւսվըլըզմ' էօնիւմտէ տիր,
Վէ էիւղիւմիւն խեճէթի պէնի էօրթէր:
17 Պուշարըն ճիւմլէթի պիդէ վազը' օլտու,
Վէ լաթին սենի ունութմաթըզ,
Վէ 'ահաթընտա խիլանէթ էթմէտիր:
18 Գալլիմիդ կէրի տէօնմէտի,
Վէ տաթմաթըմըզ սենին թարիգինտէն սափ-
մաթը:
19 Քի չադալար մահալիտէ պիդի էյլտին,
Վէ զըլլ ի մէվթ իլէ պիդի գափաթըն:
20 Էյթը Ալլահըմըզն իսմինի ունութմըշ,
Եաթա զաթիպ պիր իլլահ էլլէրմիդի ու-
ղաթմըշ օլտազ,
21 Ալլահ պուշու թէֆթիշ էթմէ՞լ մի,
Զիւնքի գալպին խաֆէլաթըն պիլէն Օտըր:
22 Զիրա սենին իշիւն հէր կիւն գաթիլ օլու-
նուրըլ:
Պօղաղլտաճազ գոյուշար հիսապընտա իլ,
23 Ույան, եա ՐԱՊՊ, Նի՞չիւն ույուրըն,

- Միւթէնէպպիհ օլ, իլ էլ էպէտ պէն բէտտ
էթմէ:
24 Նի՞չիւն տիտարընը սէթը էտիպ'
Միհնէթ վէ մէզլէթիթիմիդի ունուրըն:
25 Զիրա ճանըմըլ թօփրաղա տէկին էյլիլպ,
Գարնըմըզ եերէ եափըշտը:
26 Իմտաթըմըզ գըլամ'
Վէ 'ինայէթին իշիւն պիդի խելաս էյլէ:

ՄԷԶՄՈՒՐ 45

Շօլանիմ իւղրէ մուսիգար պաղը իշիւն պէնի Գօրանըն
ճի'ր վէ մուհապէթ իլանիս տիր:

- 4 Գալլիմիտէ պիր խօշ քէլամ' գայնայօր,
Ինշտա էյլէտիլիմի Մէլէք իշիւն սէյլէրիմ'
Տիլիմ' մահիթ քէալթիպին գալէմի տիր:
2 Սեն ճէմալ ճիհէթիլլէ պէնի աստէմէ ֆա'իգ-
սին,
Տուտագլարըն իւղէրինէ լութ տէօթիւտիւ:
Պու էճաէն Ալլահ սենի իլ էլ էպէտ միւ-
պարէք գըլտը:
3 Եա ճէպպար, 'իզգէթին'
Վէ ճէլալին իլէ գըլըճընը գուշան:
4 Վէ ճէլալինտէ հադիգաթ վէ հիլմ' վէ 'ա-
տալէթ իշիւն զաֆէր իլէ բաթիպ օլ:
Սալ էլին տաթի սանա հէյպէթլէ շէյլէր ի-
րա'է էտէճէք տիր:
5 Օգլարըն սիվլի օլուպ'
Մէլէյին տիւշմէնէրինին էիւրէյինէ ապլան-
ալուր,
Ագվամ' էլինին ալթընա տիւշէճէք տիր:
6 Եա Ալլահ, սենին թաթիթըն էպէտ իւլ
ապատ տըր,
Սենին մէլէթիւթինին 'աաաթը իսթիգամէթ
'աաաթը տըր:
7 Սալահըն սէվիպ' ֆըգտան իբրահ էթտին:
Պու սէպէպտէն, եա Ալլահ, սենին Ալլահըն
Սենի շէրէթլէրինտէն զիյաթէն շաթըզ եա-
ղըլլէ մէս էյլէտի:
8 Ճէմի' ի էալապըն միւրը ի սաֆի վէ 'ուտ վէ
թարշին տիր,
Ֆիլ տիշի սերալարտան քիրիշլէ չալըլուր
սենի մէօրուր էթտիլէր:
9 Մէլէթլէրին գըլարըն սենին Նիսվան ը միւ-
թէպէրէնին արաթընտա տըր:
Մէլէթէ Օֆի' տիյարըն ալթուրըլլէ միւլէյ-
յէն օլուր' սաղլնտա տուրուր:
10 Էյ գըզ, իսթիմա' վէ նազար էտիպ' գու-
լաղըն մէյլ էթտիր,
Գալմըն իլէ փէտէրինին խանէսին տաթի
ֆէրաֆուշ էյլէ:
11 Վէ մէլէք սենին ճէմալինէ միւլթադ օլուր,

- Զիրա օ սէնին էֆէնտին տիր .
 Սէն տախի անտ 'արդը 'ուգուտիյէթ էյլէ .
 12 Վէ Սուր գըզը , գաւթնն զէնկինէրի
 Հէտիյէ իլէ սէնին ըրգանը թալէպ էտէճէթ-
 լէր տիր .
 13 Մէլիյին գըզը էնտէրունտէ փիւր շէրէֆ
 տիր .
 Ելպիւնէսի ալթուն թէլ իլէ տօգունմըշտըր .
 14 Իշլէմէ էսվապ իլէ Մէլիյին հուզուրնն կէ-
 թիւրիլէճէթ տիր .
 Մա'իյէթինտէ պուլունան պուքիրէ ըէֆիգէ-
 լէրի սանա կէթիւրիլէճէթ տիր .
 15 Աշէր սիւրուր վէ շաալըգ իլէ կէթիւրիլպ'
 Մէլիյին սէրայընա տուխուլ էտէճէթէր տիր .
 16 Էճաաալն էէրինէ օղուլարնն օլուպ'
 Աշէրի պիւթիւն զէմինտէ բու'էսա նաապ
 էտէճէթ սին .
 17 Իսմինի տէվրտէն տէվրէ զիքը էթտիրէճէթիմ .
 Պունուն իլիւն ագվամ սանա էպէտ իւլ
 ապատ համա էտէճէթէր տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 46

Մուսիգար պաշը իլիւն Ալամօթ իւզրէ պէնի Գօրանըն մէզմուրը տըր :

- 1 Ալլաճ պիղէ փէնաճ վէ գուվլէթ տիր .
 Մուզայագալարտա հաղըր պիր էարտըմտըր .
 2 Պու սէպէպտէն՝ զէմին սարալտա ,
 Վէ տաղլար տէնիզ օրթաալնա աթըլաա ,
 3 Սուլարը կիւրլէյիպ թէլաթիւմ էթսէ ,
 Գապարմաալլէ տաղլար թիթրէսէլէր պիլէ
 Խալթ էթմէյէճէթիլ (Սէլա) .
 4 Պիր նէհր էւր Դըր քի սուլարը Ալլաճն շէհ-
 ըինի ,
 Միւթա'ալըն մուգատտէս մէսընէլէրինի միւ-
 ֆէրրաճ գըլար .
 5 Ալլաճ անըն օրթաալնաա տըր , օ սարալմա-
 յաճաղ տըր ,
 Սապաճ օրունճա՝ Ալլաճ անա իմտատ էտէ-
 ճէթ տիր .
 6 Թա'իֆէլէր հէնկիտմէ էտիպ՝ մէմլէթէթլէր
 սարալըր .
 Ալլաճ սէտա վէրիւր վէ զէմին էրիր .
 7 Բաղղ իւլ ճիւնուտ պիղիմ իլէ տիր .
 Եա'գուպըն Ալլաճը մէլճա'ըմը տըր : (Սէլա) .
 8 Կէլնիլ , Բաղղըն էֆ'ալըն ,
 Զէմինտէ էթտիյի թախիլալթ կէօրինիլը .
 9 Միւնթէհա ի զէմինէ գատար մուհապէպէ-
 լէրի թէսըն էտիպ՝
 Եաշը գըրար վէ մըզըտը փարէլէր ,
 Սապալարը աթէշլէ իհրաղ էտէր :
 10 Զէրինիլ վէ Ալլաճ իտիյիլի պիլնիլ .

Թա'իֆէլէրտէ միւթա'ալ , զէմինտէ միւթաճ
 'ալ օլաճաղըմ :

- 11 Բաղղ իւլ ճիւնուտ պիղիմ իլէ տիր .
 Եա'գուպըն Ալլաճը մէլճա'ըմը տըր : (Սէլա)

ՄԷԶՄՈՒՐ 47

Մուսիգար պաշը իլիւն պէնի Գօրանըն մէզմուրը տըր :

- 1 Եյ ճիւմլէ ագվամ , էլ չըրվըպ ,
 Շաալըգ սէտաալլէ Ալլաճա ալթըշ էյլէյի-
 նիլ .
 2 Զիրա Բաղղ միւթա'ալ վէ հէյպէթլի տիր .
 Պիւթիւն զէմին իւզէրինտէ Մէլիք ի 'աղիմ
 տիր :
 3 Ագվամը պիղէ միւթի' գըլար ,
 Վէ միլէթլէրի ալալարմըզն ալթընա գօր ,
 4 Պիղիմ իլիւն միւրալմըզ ,
 Սէվալիյի Եա'գուպըն ֆախըրնը իլթիյար էթ-
 տիր : (Սէլա) .
 5 Ալլաճ ալթըշ իլէ ,
 Բաղղ սուր սէտաալլէ 'ուրուճ էյլէտի :
 6 Ալլաճա թէզմիր էտինիլ , թէզմիր էտինիլ .
 Փաաիլաճըմը թէզմիր էտինիլ , թէզմիր
 էտինիլ .
 7 Զիրա պիւթիւն զէմինն փաաիլաճը Ալլաճ
 տըր .
 Թէզմիր ի շի'ր էտինիլ .
 8 Ալլաճ միլէթլէր իւզէրինէ սալթանաթ է-
 տէր .
 Ալլաճ թախիլ ը մուգատտէսինտէ ճիւլուս
 էյլէտի :
 9 Շիւրէֆա ի ագվամ Ապրահամըն Ալլաճընն
 գաւթն իլէ ճէմ' օլալար .
 Զիրա զէմինն սիփրլէրի Ալլաճըն տըր .
 0 զիյատէսիլլէ միւթա'ալ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 48

Պէնի Գօրանըն իլանի վէ մէզմուրը տըր :

- 1 Բաղղ 'աղիմ տիր վէ Ալլաճըմըզն շէհրինտէ
 Վէ մուգատտէս տաղընտա զիյատէսիլլէ հա-
 միտ տիր :
 2 Շիմալ ճանիպինտէ Մէլիք ի 'աղիմն շէհրի
 օլան Սիճա տաղը՝
 Իրթիֆա՝ ճիւթիլլէ ճէմիլ ,
 Վէ պիւթիւն զէմինն սիւրուր տըր :
 3 Ալլաճ անըն սէրայլարնտա մէլճա՝ թախըլըր ,
 4 Զիրա իլթէ միւլուք իճթիմա՝ էտիպ՝
 Պիրտէն կէշտիլէր :
 5 Կէօրալիլլէրի կիպի միւթէհայլիլ վէ միւզ-
 թարիպ օլալար ,
 'Աճէլէթէն ֆիրար էթտիլէր :
 6 Օրատաա անլէրի թիթրէմէ ,

- Վազ'ը համը աղբըսը կիպի աղբը թուխտու :
- 7 Շարգ բիւզկեարըսը
Թարշիշ կեմիւթերնի գըրարսըն :
- 8 Մեմուլ'ըմըզ օլաղըզ կիպի , ԲԱՊՊ ԻԼ ճիւ-
նուարն շէհրինտէ ,
Ալաւհըմըզն շէհրինտէ մէշուտըմըզ տախի
օլաու :
- Ալաւհ անը ԻԼ էԼ էպէտ սապիթ գըլաճագ
տըր : (Սէլա)
- 9 Եա Ալաւհ , հէյքէլինին իշինտէ
Դնայէթինի թէ'էմմիւԼ էտէրիզ :
- 10 Իսմին Նիճէ Իսէ , Եա Ալաւհ ,
Միւնթէհա Ի զէմինէ գատար մէտհին տա-
խի էջլէ տիր :
- Սաղ էլին 'տապէթ Իլէ մէմուլ տըր :
- 11 Ահքեմըն իշին Սիօն տաղը մէսըուր ,
Եէհուտա գըզաւը շաւման օլաու :
- 12 Սիօնը տաղըզդ էթարաքըն տէվը էտի-
նիզ :
- Պուրճարըն թա'տաւ էլէլինիզ :
- 13 Հիսարըննա տիգգաթ էտիպ ,
Սերայընըն մու'այէնէ էտինիզ ,
Թա քի կէլէճէք Նէսէ հիքեայէ էտէսինիզ :
- 14 Զիրա պու Ալաւհ էպէտ ԻԼ սպատ Ալաւհ-
մըզ տըր :
- Մեմաթա գատար պիզի 0 Իհտա էտէճէք
տիր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 49

Մուսիգար պալը Իլին պէնի Գօրահըն մէզմուրը տըր :

- 1 ԵՅ ճիւմէ ագվամ , պուսու տինկէլինիզ ,
ԵՅ տիւնեանըն ճէմի' Ի սէքէնէսի ,
- 2 Կէրէք էտնա կէրէք ա'լա ,
Ձէնկին վէ ֆադիր ,
Քեաֆէթէն գուլագ վէրինիզ :
- 3 Աղըմ հիքմէթ սէջլէյէճէք ,
Վէ էքքեար Ը գալիմ իրֆան տըր :
- 4 Գուլաղըմը թէմնիլէ մէյլ էթտիրիպ ,
Լուզէղմի թանպուր Իլէ աշաճաղըմ :
- 5 Քէօթիւ կիւնյէրտէ
Պանա սու Ի գատա էտէնլէրին շէրրի
Պէնի Իհաթէ էթտիլինտէ Նի'չին գօրա-
յըմ :
- 6 Քէնտի գուլվէթլէրինէ Ի'թիմուտ ,
Վէ էմվալ Ը քէսիրէլէրիլէ Ի'թիմար էտէն-
լէրտէն հիշ պիրի :
- 7 Ֆիրալի Իլէ գաւնտաշըն Խէլաւ ,
Վէ անըն քէֆտէթինի Ալաւհ թագտիմ
էտէմէզ :
- 8 (Զիրա ճանարընն ֆիրալիէսի կիրանպահա
օլաղընտան ,
ԻԼ էԼ էպէտ պրաղըմալ տըր :

- 9 Թա քի միւ'էպպէտէն Եաշայըզ ֆէստա կէօ-
մէյէ :
- 10 Զիրա կէօրիւր քի 'ալիմ' տտէմէր էօրիւր ,
Սէֆիհ վէ տհմագ օլաւար տախի քէաֆէթ-
թէն հէլաք օլաւր ,
Վէ մալլէրինի պաշգալարա թէրք էտէրլէր :
- 11 Ի'թիգատլարը պու տըր քի Խանէլէրի ԻԼ էԼ
էպէտ ,
Մէքէնլէրի տէվը պէ տէվը պաֆէ օլաւագ ԴԸ .
Արաղիլէրինի քէնտի Իսմիլէրիլէ Եաւ էտէրլէր :
- 12 Ամա Խնտան 'իզգէթտէ գալմազ ,
Ֆէնա պուլուր հայվանլարա միւշապիհ տիր :
- 13 Անլէրին պու Եօլու սէֆահէթլէրի տիր ,
Խէլէֆլէրի Իսէ անլէրին սէօղլէրինի թահալին
էտէրլէր : (Սէլա)
- 14 Անլէր գօյուլար կիպի հալիլէյէ սիւրիւ-
լիւպ ,
Մէվթ անլէրին չօպանը օլաւագ տըր .
Վէ սապալալըն միւսթագիլմէր անլէրէ
մուսալաթ օլաւագ տըր .
Մէքէնլէրինտէն Խահրաճ օլաւագ տըր ,
Սուրէթլէրինի հալիլէ Իֆնա էտէճէք տիր :
- 15 Վէ Լաքին Ալաւհ պէնիմ ճանրմը հալիլէնին
Եէտինտէն Խէլաւ էտէճէք ,
Վէ պէնի ալաւագ տըր : (Սէլա)
- 16 Պիր աաէմ զէնկիլէնիպ տէ ,
Խանէսինին 'իզգէթի Իզտիլաւ պուլուր Խէ'
սէն Խալիֆ էթմէ :
- 17 Զիրա հիշն Ի վէֆաթընտա պերապէր հիշ պիր
շէյ տըմայաճագ ,
'իզգէթի անըն 'ազապինճէ էնմ'յէճէք տիր :
- 18 ԵՅէրշի հայաթընտա ճանրըն թէպրիք էտէրսէ ,
(Վէ սէն քէնտի Նէֆսինիէ էլիլէք էթտիլինտէ'
սէնի մէտհ էտէրլէր :)
- 19 Եճտաղընն 'Եանընա կիտէճէք'
ԻԼ էԼ էպէտ պաղընլըզ կէօրմէյէճէքլէր տիր :
- 20 Խնտան 'իզգէթտէ օլաւ' Խարաք էթմէզ Խէ ,
Ֆէնա պուլուր հայվանլարա միւշապիհ տիր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 50

Ասաֆըն մէզմուրը տըր :

- 1 Ալաւհ ԻԼ գատիր օլաւ ԲԱՊՊ քէլաւմ էտիպ ,
Շարգտան զարպա գատար զէմինէ Նիտա էտէր :
- 2 Ճէմալին քէմալի օլաւ Սիօնտան
Ալաւհ թէճէլլի էթտի :
- 3 Ալաւհըմըզ կէլէճէք վէ սիւքիւթ էթմէյէճէք
տիր .
Հուզուրընտա թէլէֆ էտէր Իթէշ'
Վէ էթարաֆընտա շէտիտ ֆուրթուհա օլա-
ճագ տըր :
- 4 Գալմընա հիւքմ Իլին Եօգարըտան
*Իպրա Նէսինէ

- Սեմավարթա վէ զէմինէ նիտա էտէճէք տիր :
- 5 Միւթթադիւրիմի ,
Ձէպիհէ իւզէրինէ պէնիմ իլէ 'ադաւ լ 'ահա
էտէնէրի
Պանա ճէմ' էտինիզ :
- 6 Վէ սեմավարթ անըն 'ատընը ինպար էտէճէք
տիր :
- Ձիրա Ալաւ Քէնտիսի հաքիմ տիր :
- 7 Ե՛յ գավըմ' , իւթիմա' էլլէ , պէն սեղլէ-
յէճէյիմ ,
Ե՛յ իւրայէլ , Դիւլլէ , պէն 'ալէյհիտէ շէհա-
տէթ էտէճէյիմ :
- Սէնին Ալաւ Քէնտիսի Ալաւ Քէնտիսի :
- 8 Ձէպիհէ իւզէրինէ վէ տա'իմա հուզուրմտա
օլան մուհրադարմտան տօլար
Սանա 'իթապ էթմէյէճէյիմ :
- 9 Խանէնտէն տանա
Վէ աղլարմտան էրքէճէր տլմա :
- 10 Ձիրա օրմանըն քեաֆֆէ ի զիրուհը ,
Պին տազա օլան հայլանաթ պէնիմ տիր :
- 11 Տաղարմէն հէփ գուշարմէն պիլիւրիմ ,
Վէ սահրանըն վահուշը նէգաիմտէ տիր :
- 12 Ե՛յէր աճըրը իսէմ' սանա սեղլէմէմ' .
Ձիրա զէմին իլէ անտէ օլան քեաֆֆէ ի մէլ-
ճուտաթ պէնիմ տիր :
- 13 Պուշա էթի եէ'ր մի իմ' ,
Վէ էրքէշ գանը իլէ'ր մի իմ' :
- 14 Ալաւ համա գուշարմէն թադաիմ ,
Վէ Միւթթա'ալա նէգլէրինի իֆա էլլէ :
- 15 Վէ մուշարա կիւնիւնտէ պանա ֆէրեաա
էլլէ ,
Սէնի իւլաա էտէճէյիմ ,
Սէն տաիի պէնի թէմիտ էտէճէք սին :
- 16 Ամա շէրիւրէ Ալաւ տէր քի'
Ահքեաթմըն հիքեպէ էթմէքիք'
Վէ 'ահաթմըն աղլընա տլմալըգ նէ' վազի-
ֆէն տիր :
- 17 Ձիրա սէն թէրպիյէտէն իբրաւ հաիպ'
Սէօլլէրիմ արադնա տլմա :
- 18 Խըրըլ կէօրտիւյիւնտէ , անըն իլէ իթթի-
ֆազ էթտին ,
Վէ նաիպին զինաքեաթար իլէ տիր :
- 19 Աղլընը քէմիլէ թէպլիմ էթտին ,
Տիլին հիլէ թէրթիպ էտէր :
- 20 Օթուրուպ գարնաաղլար գարշը սեղլէրին .
Վալիւնէն օղլնա ղըյպէթ էտէրտին :
- 21 Պուշարմէն էթտին , վէ պէն սիւքիւթ էթտի-
յիմտէն
Պէնի պի 'այնիհի քէնտին կիպի զանն էթտին .
Սէնի թէքտիր էտիպ'
Եւ'նի'ն էպէէ կէօլլէրինին էօնիւնէ թէրթիպ
էտէճէյիմ :
- 22 Ե՛յ Ալաւ օնուտաղլար , հալա պուշու-
անկալընըլ ,

- Օլմայա քի Դիւլլէ փարէլէյիմ , վէ գուշար-
մըն պուշուանայա ,
23 Համա գուշարմէն թադաիմ էտէն պէնի
թէմիտ էտէր .
Վէ Եօլնա տիգաթ էտէնէ Ալաւ Քէնտիսի
սընը իրա'է էտէճէյիմ :

Մ Է Զ Ա Մ Ի Ր 51

Մուշարա պաշը իշին Տաուրմէն մէգուրը տիր , քի
Պաթէպալա թէգարուպիւնտէ ունկա , Նաթան
փէղամպիւրին քէնտի եանընա կէլլիլի զէման սեղլէտի :

- 1 Եւ Ալաւ , 'ինպէթիլէ կէօրէ պանա թէ-
րաճիւմ էլլէ ,
Քէսթիլ ի րաճիլէ կէօրէ 'իսեանըմը մաճի
էլլէ :
- 2 Պէնի ճիւրմիւմտէն քիւլլիյէն ելլալըլ ,
Կիւնաճըմտան պէնի թաթիլի էլլէ :
- 3 Ձիրա պէն 'իսեանըմը պիլիւրիմ ,
Վէ կիւնաճըմ տա'իմա կէօլլէմիւն էօնիւնտէ
տիր :
- 4 Սանա , Եսլընըլ սանա գարշը կիւնաճ էլլէ-
տիմ ,
Վէ սէնին հուզուրմտա քէօթիւլէք իլէ-
տիմ ,
Թա քի քէլմաթմտա 'ատիլ վէ հիւքմ էլլէ-
տիլիտէ փաթ օլաթն :
- 5 Իլթէ շէր իլէ տօլարմ ,
Վէ վալիւմէմ պանա կիւնաճ իշինտէ համի-
լէ օլաու :
- 6 Իլթէ պաթիլէն օլան հագիդաթտան խօշ-
նուտ սըն .
Վէ պանա տէրունտէ հիքմէթ թա'իմ է-
տէրտին :
- 7 Պէնի գուշար իլէ փաթէ , վէ թաթիլ օլալըմ .
Պէնի ելլալ , վէ գարտան պէյալ օլաճա-
ղմ :
- 8 Պանա սիւրուր վէ շաալըլ իշիթտիր ,
Քի էգալիլին քէմիլլէ սէվինլէր :
- 9 Եիւզիւնիւ կիւնաճըմտան սէթր էտիպ'
ճէմի' ի թէճալուգաթմըն մաճի էլլէ :
- 10 Եւ Ալաւ , պէնտէ գալա ի փաթ խալէ է-
տիպ'
Տէրունիմտէ րուհ ի միւթադիլ թէճտիտ
էլլէ :
- 11 Պէնի հուզուրմտան թաթա էլլէմէ ,
Վէ րուհ իւլ Գուշարմէն պէնտէն տլմա :
- 12 Խէլաթմըն սիւրուրմը պանա ի'տտէ էտիպ'
Պէնի իթա'տլըլ րուհ իլէ սապիթ գըլ :
- 13 Սէնին թաթիլլէրինի 'ատիլլէր թա'իմ է-
տէրմ ,
Վէ կիւնաճըմտար սանա ըիւճու' էտէճէք
տիր :

14 Եւ Ալլահ, եւ խելաւորն Ալլահը,
Պէնի գան ճիւղմանտէն խելաւ էլիւ.
Վէ լիսանմ' 'ատալէթինի թէրէննիւմ' էտէ.
Ճէք տիր :

15 Եւ ՐԱՊՊ, տուտադլարմը ալ,
Վէ աղղըմ' սէնին համալըն ի'լան էտէճէք
տիր :

16 Զիրա գէպիհտէն խօշուտ տէլիւ սին,
Եօգոս թագաւոր էտէր իտիմ.
Մուհրապատան րազի տէլիւ սին :

17 Ալլահն գէպիհտէրն րուհի միւնքէտիրէ տիր.
Եւ Ալլահ, գըրըմը՝ Վէ էգիւմիւշ. գալպի
թահգիր էթմէգոն :

18 Հիւան ի րիգանդէ Սիօնա խոյր էտիպ ա
Եէրուշալիմին տուրարըն պինա էլիւ :

19 Օլ գէման սալահ գէպիհտէրն րազի օլաճագ սըն.
Մուհրապատան վէ սա'իտէտէն րազի օլաճագ սըն.
Օլ գէման մէզալահն տանալար թագաւոր
էտէճէքէր տիր :

ՄԷԶՄՈՒԲ 52

Ետօմի ճօէկ կէլիպ, Տաուտ Արիմէլիին խանէսինէ
կիրտի տէլիւ Սաուլա խապէր վէրտիլի գէման, մու-
սիգար պաշ իշխան Տաուտըն շի'րի տիր :

1 Ել զալիմ, նի'շին քօթիւիւքէր իֆթի-
խար էտէրսին :

Ալլահն 'ինայէթի տա'իմի տիր :

2 Լիսանըն ֆէսատ իխթիրա' էտէր.

Քէքըն ոււթուրա կիպի հիւէ իշիւ :

3 Քէթիւիւքէր էլիւքէր տէր,

Վէ եալանը հադգ սէօլէմէքտէն զիյատէ
սէվէրսին : (Սէլա :)

4 Ճիւմիւ միւհիւք սէօլէքէր

Վէ հիւէքէր իսանը սէվէրսին :

5 Ալլահ տախի սէնի իլ էլ էպէտ խարապ է-
տէճէք,

Սէնի թուրուպ շատըրընտան թարտ էլիւյէ-
ճէք տիր,

Վէ հայաթտա օլանլարն տիյարընտան սէնի
քէօքտէն գօփարաճագ տըր : (Սէլա :)

6 Վէ սալէհիւ կէօրիւպ խալֆ էտէճէքէր,

7 Վէ իշթէ Ալլահն քէնտինէ համի թանը-
մայը :

Քէսրէթ ի էմվալինէ ի'թիմատէ

Քէնտի ֆէսատընտա քէսպ ի գուվիլէթ էտէն
ատէմ' րէյէրէ +,

Անը իսթիհզա էտէճէքէր տիր :

8 Վէ լաքին պէն պէլի Ուլլահտա եէշիւ
գէլթուսն աղաճը կիպի իմ.

Եպէտ իւլ տպատ Ալլահն 'ինայէթինէ թէ-
վէքէիւլ էտէրիմ :

9 Պանն կէլտիլին իշխան

Իլ էլ էպէտ սանա համտ էտէրիմ,
Վէ միւթթագիլէրինին 'ինտինտէ խօշ օլա-
ղընտան
Սէնին իսթինէ միւնթաղի օլաւըմ :

ՄԷԶՄՈՒԲ 53

Ահալաթ իւզրէ մուսիգար պաշ իշխան Տաուտըն շի'-
րի տիր :

1 Սէֆիհ քէնտի գալպիտէ' Ալլահն եօգ տըր'
տէտի :

Ֆէսատա վարպ ա'մալը քէրիհէ իշիւտէրի.
Խայր իշիւյէն եօգ տըր :

2 Ֆէհիմ վէ Ալլահն թալէպ էտէն օլաւ օլմա-
տըղըն կէօրմէք իշիւն.
Ալլահ սէմալաթտան պէնի ատէմէ նաղար
էլիւտի :

3 Ճիւմիւ գէլալէթէ տիւշիւպ' ճէմի'կէն ֆա-
սիտ օլաւըր :

Խայր իշիւյէն եօգ տըր. պիր պիլէ եօգ տըր :

4 Ֆըսգ իշիւյէն պիւմէղէ'ր մի,

Գալմըմը էքմէք եէր ֆիլէ եէրէր,

Ալլահ տաւա էթմէղէր :

5 Գօրգու պուլունմաւորը եէրտէ զիյատէսիլէ
գօրգաւըր :

Զիրա Ալլահ' սէնի մուհասէրէ էտէնլէրին քէ-
միլէրինի տաղըթտը.

Ալլահ սնլէրի րէտտ էթտիլինտէն,

Սէն սնլէրի խէճիլ էլիւտին :

6 Քէսալ Սիօնտան իարայէլէ խելա կէլէ իտի.
Ալլահ քէնտի գալմընը էսարէթտէն կէրի
կէթիլինճէ,

Եւ'գուպ մէսրուր օլաւ' իարայէլ շատման
օլաճագ տըր :

ՄԷԶՄՈՒԲ 54

Զ'ֆիլէր կէլիպ Սաուլա' իշթէ Տաուտ եանըմըտա կիզ-
լէնիւ տիր' տէտիլէրի գէման, 'նէկիթի' իւզը' մու-
սիգար պաշ իշխան Տաուտըն շի'րի տիր :

1 Եւ Ալլահ, պէնի իսթինէ խելա էտիպ'
Գուվիլէթինիլ պանա հիւքմ' էլիւ :

2 Եւ Ալլահ, նիյաղըմը տինկէ,

Աղղըմն սէօղէրինէ գուլապ վէր :

3 Զիրա էճնէպիլէր 'ալէհիմէ գըլամ' էտէրէք,
Զալիմը ճանըմը արաւըր :

Ալլահ խալթըրալըն կէթ իրմտիլէր : (Սէլա :)

Իշթէ Ալլահ պանա մու'ին տիր,

ՐԱՊՊ ճանըմը վիգայէ էտէնլէր իլէ տիր :

5 Եէրրի տիւշիւյէրիմ իւզէրինէ տէստէրէ-
ճէք տիր :

Հագիլալթըն միւճիպինճէ սնլէրի իֆնա էլիւ :

6 Սանա կէօնիւլ իլէ գէպ' էտէճէրիմ :

- Եւ ՐԱՊՊ, իսմինէ, քերիմ՝ օլարըը իշին,
Համտ էտէճէյիմ,
7 Զիրա պէնի ճիւմէ մուղայագատան գուր-
թարտը.
Վէ կեօղիւմ տիւշմէնլէրիմին հելաւնը կեօր-
տիւ:

ՄԵԶՄՈՒՐ 55

Նէկինթ իւղրէ մուսիգար պաշը իշին Տաուսըն շի'րի
տիր:

- 1 Եւ Ալլահ, նիյաղըմա գուլագ վէր,
Վէ իսթիրհամմտան իսթիֆա էթմէ:
2 Պէնի տինկէյիլ՝ միւսթէճապ գըլ.
Տիւշմէն սէտառնտուն, շէրիքին զուլմը սէ-
պէպինտէն,
Շիքէպէթիմտէ փէրիշան վէ միւղթարիպ գաւ-
տըմ.
3 Զիրա իւղէրիմէ քէօթիւլիւք եղարլար,
Վէ դաղապ իլէ պանա թէ'տատի էտէրլէր:
4 Գալպիմ՝ տէրունիմտէ աղըը չէքիպ՝
Իւղէրիմէ էօղիւմ տէհշէթլէրի տիւշտիւ:
5 Իւղէրիմէ դօրգու վէ թիթրէմէ կէլիպ,
Պէնի տէհշէթ գափալար.
6 Քեաշքի կէօյէրճէն կիպի գանաւլարըմ՝ օլա
իտի.
Ուշուպ ըտհամթ պուլուր իտիմ.
7 Իշթէ ֆիրար էտէրէք ուղագ կիտէր՝
Վէ պէրրիյէտէ գօնար իտիմ: (Սէլա):
8 Շէտիտ ըիւղկէարտան վէ ֆուրթուռնտան
Քէնտիմի գուրթարմաղա՝ տէճլէ էտէր իտիմ՝
տէտիմ:
9 Եւ ՐԱՊՊ, աւլէրի Տէլաք էտիպ՝
Րէյլէրինի միւսթէլիֆ գըլ,
Զիրա շէհրտէ զուլմ վէ մուստէմէ կեօր-
տիւմ:
10 Կէճէ կիւնտիւղ անըն սուրլարը իւղէրինտէ
աօլաշըլլար.
Վէ իշինտէ փըսգ վէ մէշաղգաթ վար տըր:
11 Անըն իշինտէ ֆէսաւ վար,
Վէ զուլմ՝ իլէ հիլէ անըն մէյտանլարընտան
գա'իլ օլմաղ:
12 Զիրա պէնի թա'իլպ էտէն՝ տիւշմէն տէ-
յիլ իտի,
Եօգսա թէհամմիւլ էտէր իտիմ.
Իւղէրիմէ թէքէպիլէր էտէն պանա պուղղ
էտէն տէյիլ իտի,
Եօգսա անտէն իսթիֆա էտէր իտիմ.
13 Ամմա սէն ագրանըմտան պիր աւէմ,
Եար վէ մահրէմիմ իտին.
14 Պէրապէր շիրին սէօհպէթ էտէրէք,
Ղիւմհուր իլէ պէյթ Ուլլահա կիտէր իտիք:
15 Անսըղըն անլէրէ էճէլ կէլէճէք,

- Վէ տիրի տիրի հալիլէյէ էնէճէքլէր տիր.
Զիրա մէքէնլէրինտէ վէ մէյտանլէրինտէ քէօ-
թիւլիւք վար տըր:
16 Լաքին պէն Ալլահա ֆէրեաւ էտէճէյիմ,
Վէ ՐԱՊՊ պէնի իւլլա էտէճէք տիր:
17 Ագշամ վէ սապահ վէ էյլլէ վաղթը ահ ու
ֆիղան էտէճէյիմ,
Օլ տաիի սէսիմի իշիտէճէք տիր:
18 'Ալէյհիսէ օլան ճէնքտէն ճանըմը սէլամէթլէ
իւլլա էթտի.
Զիրա էթրաֆըմտա չօղլուգլէ պուլունտը-
լար:
19 Մին էլ էղէլ Բաթլէրա ճալիս օլան Ալլահ
իսթիմա՝ էտիպ,
Անլէրի թէղլիլ էտէճէք տիր: (Սէլա):
Անլէրաթ թէղլալուր օլմամաղլէ՝ Ալլահտաղ
գօրգմաղլար:
20 Քէնտիսիլլէ միւսալէմէթ իւղրէ օլանլարա
էլին ուղարպ՝
'Ահաշըն նազգ էյլէտի:
21 Աղղը թէրէ էաղընտան եուլաղ տըր,
Ամմա գալպինտէ ճէնք վար.
Սէօլլէրի զէյթ էաղընտան լէպին տիր,
Ամմա էալլը գըլըճլար տըր:
22 Էնտիշնի ՐԱՊՊ պրապ,
Օլ տաիի սէնի փէրվէրաթ էտէճէք տիր.
Օ՝ իլ էլ էպէտ սալիհի սիւրչմէյէ պրագ-
մաղ:
23 Ամմա սէն, եւ Ալլահ, անլէրի Տէլաք չու-
գուրնաւ էնտիթէճէքսին.
Գանլը վէ հիլէպաղ աւտէմլէր էյաւլարընըն
նէսֆինա վաղըլ օլմայաճաղլար.
Պէն իսէ սանա թէվէքքիւլ էտէճէյիմ:

ՄԵԶՄՈՒՐ 56

Ֆիլիսթիլէր ճաթ շէհրինտէ Տաուսը աիւղ ու կիրիֆթ
էթտիքլէրի վաղթի, Եսնաթ-էլէմ-րէհօգիմ իւղրէ՝
մուսիգար պաշը իշին անըն շի'րի տիր:

- 1 Եւ Ալլահ, պանա մէրհամէթ էյլէ.
Զիրա աւտէմ պէնի եուլթմաղ իսթէյիլ,
Հէր կիւն ճէնք էտէրէք՝ պէնի թաղէիգ է-
տիյօր:
2 Տիւշմէնլէրիմ Տէր կիւն պէնի եուլթմաղ իս-
թէր:
Զիրա 'ալէյհիսէ մաղըուրանէ ճէնք էտէնլէր
թէքէսսիւր էյլէտի:
3 Գօրգաղըմ կիւնտէ պէն սանա թէվէք-
քիւլ էտէրիմ:
4 Ալլահ իլէ անըն քէլամընը մէտհ էտէճէյիմ.
Ալլահա թէվէքքիւլ էթտիմ, գօրգմաղ.
Պէշէր պանա նէ՝ էափա պիլի:

- 5 Հէր կիւն *ուսմուրմա սէքթէ վերիպ՝
Հապգըմտա ճիւղէ եփքեարբեր քեմիք իշխւն
տիր :
- 6 Ճոնըմը պէքէտիքէրինտէ
իճթիմա՝ ու ինթիֆա ետիպ՝
իզէրիմի կէօզէտիլէր :
- 7 Քեօթիւնք իլէ անլէրէ նէճաթ վա՞ր մը .
Ես Ալլահ , ազվամը զազապ իլէ թէղլիւ էլէ :
- 8 Հալ ի փերիշանըմը սայտըն .
Կեօզ եաշարըմը սէն թուլըմընա գօ .
Անլէր տէֆթերինտէ տէյի՞Լ մի տիր :
- 9 Ֆերեատ էթաիլիմ կիւնտէ տիւշմէնլէրիմ
կէրի չէվրիւնէքէր տիր .
Պուշու պիլիւրիմ , չիւնքի Ալլահ պէնիմ իլէ
տիր :
- 40 Ալլահ իլէ անլէ քէլամընը մէտճ էտէճէյիմ ,
Բաղա իլէ անլէ քէլամընը մէտճ էտէճէյիմ :
- 41 Ալլահա թէվէք քիւլ էթաիլիմ , գօրգամա՝ .
Ինսան պանա նէ՞ եափա պիլիւր :
- 42 Ես Ալլահ , նէգըլէրին իւզէրիմտէ տիր .
Սանա 'արզ Ը թէշէքքիւր էտէճէյիմ :
- 43 Զիրա ճանըմը մէվթաէն գուրթարտըն .
Ալապըրըմը գայմադտան ֆաւրմա՞ղմըսըն ,
Թա քի Ալլահն չուզուրընտա նուր Ը հայաթ-
լէ եիւրիւշէյիմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 57

Մուսլիմ հուզուրընտան մաղարայա ֆիրարընտա , Ալ-
թաշէթ իւզրէ մուսիգար պաշը իշխն Տաուտըն չի՝
րի տիր :

- 1 Պանա մէրհամէթ էլլէ , ես Ալլահ , պանա
մէրհամէթ էլլէ .
Զիրա ճանըմ սանա իլթիճա էլլէաի ,
Վէ պլալար կէչինճէյէ տէկին՝
Քանապարընըն սայէսինէ իլթիճա էտէրիմ :
- 2 Ալլահ Ը միւթա'ալա ,
Իշիմի միւթասէր գըլտն Ալլահա ֆերեատ է-
տէրիմ :
- 3 Պէնի եութմադ իսթէյէն քիմէ սիթէմէթ-
տիլինտէ ,
Սէմատան կէօնտէրիպ պէնի խէլաս էտէճէք
տիր : (Սէլա)
Ալլահ մէրհամէթ վէ հապիգաթընը կէօնտէ-
րէճէք տիր :
- 4 Ճանըմ արսանլար արասընտա տըր ,
Տիշէրի մըզազ վէ օզլար ,
Տիլէրի տաիի քէպքին գըլքճ օլարազ ,
Աթէշ փիւքիւրէն ատէմ օղուլլարը արաշ-
րա եաթարըմ :
- 5 Ես Ալլահ , սէմալաթ իւզէրինէ միւրթէ-
ֆի՞ օԼ ,

- ձէլալին պիւթիւն զէմին իւզէրինտէ օլտուն :
- 6 Ատըմարըմ իշխն տուղազ հաղըրլարալա
Նէֆաիմ չէօքաիւ ,
Էօնիւմտէ չուգուր գաղտըլար ,
Վէ իշինէ քէնտիլէրի տիւշտիւլէր : (Սէլա)
- 7 Ես Ալլահ , գալալիմ միւհէյա տըր ,
գալալիմ միւհէյա տըր .
Իլաշի վէ մէզմուր օգույսըմ :
- 8 Ույան , էյ 'իզգէթիմ ,
Ույան , էյ սանթուր վէ թանպուր՝
Պէն 'ալ էս սահար ույանաճաղըմ :
- 9 Ես Բապա , ազվամտա սանա համա ,
Իւմմէթլէր արասընտա սանա թէղմիր էտէ-
ճէյիմ :
- 10 Զիրա 'ինայէթին սէմալաթա ,
Վէ հապիգաթըն պուլուլթարա գատար 'ա-
ղիմ տիր :
- 44 Ես Ալլահ , սէմալաթ իւզէրինէ միւրթէֆի՞
օԼ ,

ՄԷԶՄՈՒՐ 58

Ալթաշէթ իւզրէ մուսիգար պաշը իշխն Տաուտըն չի՝
րի տիր :

- 1 Եյ պէնի տտէմ , սիւքիւթ էթմէքլէ մի
'ատալէթ իւզրէ սէյլէրսինիլ .
Վէ իսթիգամէթ իւզրէ՞ մի հիւքմ էտէրսի-
նիլ :
- 2 Անճադ սիզ գալպ իլէ հազգաղըզք իշէյիպ
Ջէմինտէ էլլէրինիլըն զուլմընը վէզն էտէրսի-
նիլ :
- 3 Շէրիլէր Բահմտէն պերու զէլալէթտէ
տիրլէր ,
Պաթնտէն պերու սափըպ եալան սէյլէրլէր :
- 4 Զէհրէրի ելլան զէհրի կիպի տիր .
Գուլաղլարընը թըղայան վէ էֆուսնըլէրին
սէսինի ,
- 5 Մահիր սահարարըն սիհրինի իշիթմէյէն սա-
ղըր ելլան կիպի տիրլէր :
- 6 Ես Ալլահ , աղըզլարընտա տիշէրինի գըր .
Ես Բաղա , կէնճ արսանլարըն աղը տիշէրի-
րինի սէօք :
- 7 Ագըպ կէչէր սուլար կիպի զա'իլ օլտուլար
Օզլարընը գուրուսնա՞ գըրըմընը կիպի օլտու-
լար :
- 8 Կիթաիլինտէ էրիլէն սալէանգօս կիպի ,
Վէ գարընըն սըգթը Կէն իւննէն կէօրմէ-
սինլէր :
- 9 Գաղանլարընը տիքէն արէւնի տույմազտան
էվիլէլ ,
Կէրէք թաղէ օլանը , կէրէք եանանը գատըր-
ղա իլէ սիւրէճէք տիր :

*Ս-ի-ր՝ սէօղլիլիմ թահրիֆ էտիպ՝

- 40 Սալիճ, ինթիգամը կէօրիւնձէ, շատման
օլուպ՝
Ասադարընը շէրիւրին գանըլէ երգայա-
ճադ տըր :
- 41 Վէ ինսան՝ Հադիգամթէն սայիճին էճրի վար,
Հադիգամթէն զէմինտէ հաքիմ՝ օլան Ալլահ
վար տըր՝ տէյէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 59

Տառաքն՝ գաթը իչիւն Սաուլ կէօնտերիպ խանէսինի
պէթէթալիի պէման, Ալթաշէթ իւզրէ մուսիգար պա-
շը իչիւն Տառաքն շէրի տիր :

- 1 Եւ Ալլահ, պէնի տիւշմէնէրիմտէն գուր-
թարըպ՝
Պանա մուգամլէթէ էտէնէրտէն պէնի վի-
գայէ էյլէ :
- 2 Բէթիւլէթ Իշլէյէնէրտէն պէնի գուրթա-
րըպ՝
Գանը տտէմէրտէն խէլու էյլէ :
- 3 Զիրա, եա ԲԱՊՊ, 'իսեանըմ՝ եօգ վէ կիւնա-
հըմ՝ եօզ իքէն,
Իշթէ ճանըմ իչիւն փուսուտա օթուրտըլար .
Վէ գուվլէթիւթիւթ 'ալէյհիմէ իճթիմա՝ էթ-
տիլէր :
- 4 Գապահաթըմ՝ եօզ իքէն, սէյրտիպ հա-
զըրլանտըլար,
'իմտաորմ՝ իչիւն ույանըպ նադար էյլէ :
- 5 Վէ սէն, եա իսրայէլին Ալլահը, Իլահ իււ-
ճիւնուտ ԲԱՊՊ,
Ճիւմէթ թա'իֆէլէրի եօգլամագ իչիւն ույան .
Ֆառըգ խա'իւնէրին պիւրիւնէ մէրհամէթ էթ-
մէ : (Սէլա)
- 6 Ագշամ տէօնիւպ քէլպ կիպի ուււյարագ ,
Շէհրի տօլաշըլար :
- 7 Իշթէ աղըզարըլէ հէգեան էտէրէր ,
Տուտագլարընտա գըլըճլար վար .
Զիրա՝ իշիտէն քի՞մ տիր՝ Դէրէր :
- 8 Ամա սէն, եա ԲԱՊՊ, անլէրէ կիւլէրսին ,
Ճիւմէթ թա'իֆէլէրի իաթիհզա էտէրսին :
- 9 Էյ գուվլէթիւթ, սանա միւնթաղիւր օլուրըմ .
Զիրա մէլա՞րմ՝ Ալլահ տըր :
- 10 Պանա մէնպա՝ Է 'ինսայէթ օլան Ալլահ պէնի
գարշըլայաճագ ,
Ալլահ պէնի տիւշմէնէրիմին հէլաշէնա պագ-
տըրաճագ տըր :
- 11 Անլէրի գաթլ էթմէ, օլմիյա քի գալմըմ
ոււնուտա .
Անլէրի գուվլէթիւթիւթ տաղըտըպ եէրէ սէր ,
Եա սիֆէրիմիլ Բապպ :
- 12 Աղըզարընըն կիւնահը, տուտագլարընըն քէ-
լամը իւնա :

*Իւր Պէնի գարշըլամագ

- Վէ զուրուրէրի վէ սէյլէտիլէրի լա'նէթ
վէ քիլպ սէպէպիլլէ թուլթուլ-
սունլար :
- 13 Իֆնա էյլէ, իւրմ իլէ Իֆնա էյլէ, վէ մահլ
օլսունլար ,
Վէ զէմինին միւնթաշտընա գաւտար ,
Եա'գուպտա Ալլահըն սալթանալթ էթտիլի-
նի պիւրիւթէր : (Սէլա)
- 14 Իմտի աղշամ տէօնիւպ՝ քէլպ կիպի ուււ-
յարագ ,
Շէհրի տօլաշըլար :
- 15 Թա'ամ իչիւն սէրսէրի կէզիպ ,
Տըմաուրըլարը հալտէ՝ կէճէլէյէճէքլէր տիր :
- 16 Պէն իսէ գուվլէթիւթ իւլահի օգուլուպ՝
Սապտաշըլըն 'ինսայէթիւթ թէրէննիւմ էտէ-
ճէյիմ .
Զիրա սէն պանա մէլա՞ ,
Վէ մուգայագամըն կիւնիւնտէ փէնսակեաճ
օլտըն :
- 17 Էյ գուվլէթիւթ, սանա թէզմիր էտէճէյիմ ,
Զիրա Ալլահ պանա մէլա՞ ,
Վէ մէնպա՝ Է 'ինսայէթ օլան Ալլահ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 60

Շուշան-տուլթ իւզրէ մուսիգար պաշը իչիւն Արամ Է
Նանտէրէն իւզրիւն վէ Արամ Սօպա իւզրիւն ճէնք
էտիպ, Եօպա 'ալթէթիւթէն թուլ տէրէսինտէ օն իֆի
պին Նաօմիլէրի վուրըլը զէման Տառաքն թա'իմ
իչիւն շէրի տիր :

- 1 Եւ Ալլահ, պիղի ըէտտ ու փէրիշան էյլէ-
տին ,
Ղապապ կէլտին . Եինն պիղէ թէվէճիւհ
էյլէ :
- 2 Զէմինի թիթրէտիպ՝ շադգ էյլէտին .
Անըն խարապ օլմուշ հէրլէրիւնի թա'միր էյլէ Է
զիրա սարսըլըր :
- 3 Գալմընա սըգընթը չէքտիրտին .
Պիղէ սէրսէմլէր շէրապը իչիւրտին ,
- 4 Անտէն գօրգանլարա հադիգամթ իչիւն
Իէֆ՝ էտիլէճէք պարագ վէրտին : (Սէլա)
- 5 Ահիպպանըն խէլապ պուլմալարըն իչիւն ,
Սաղ էլիլէն նէճաթ վէրիպ՝ պէնի իսթի-
ճապէթ էյլէ :
- 6 Ալլահ գուտուրիլթիւթ սէյլէտի ,
Մէսրուր օլաճաղըմ ,
Շէքիմի թադսիմ էտիպ՝
Սուքթթի վատիսինի էօյլէճէյիմ .
- 7 Ճիւլապ պէնիմ, վէ Մանասա պէնէմ տիր ,
Էֆրայիմ տաիի պաշըմըն համիսի տիր .
Եհնուտա վաղը՝ Է շէրի'աթըմ տըր .
- 8 Մուապ երգայանաճագ լէյէնիմ տիր .
Էտոմ իւզրիւնէ փափուշըմը աթաճաղըմ .
Էյ Ֆիլիսթին, պէնիմ իչիւն սղգըշէտիւնիլ :

- 9 Պէնի միւսթաճքէմ շէհրէ քի՞մ կեօթիւ-
րիւր :
Իտօմա գաւառը պոնա քի՞մ տէլալէթ էտէր :
10 Սէն տէլի՞Լ մի սին, եա Ալլահ, քի պիզի
րէտտ էլլէտին :
Վէ 'սասքերիմիզ իլէ չըգմատն :
11 Պիզէ մուղայագատա իմաւա էլլէ :
Զիրա ինսան թարաֆընտան օլան խէլաւ պա-
թըԼ տըր :
12 Ալլահ իլէ շէհ'անէ հարէքէթ էտէճէյիզ :
ՕԼ տախի տիւշմէնէրիմիզ ին'նէյէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 61

Եկեմօթ իւզրէ մուսիգար պաշը իշիւն Տաուտըն Դ-
Խ-Ե ԴԵՐ :

- 1 Եա Ալլահ, Ֆերեստըմը իսթիմա՛ էտիպ՝
նիյաղըմը տինկէ :
2 Գալպիմ ԴէրԴէ միւսթաղըազ օլունճա,
Միւնթէհա ի զէմինտէն սանա Ֆերեսա է-
տէրիմ :
Պէնտէն եիւքսէք գայայա պէնի իհտա էլլէ :
3 Զիրա սէն պոնա փէնահ, Վէ տիւշմէն
եիւզիւնտէն գալի գալ'ա օլ-
տըն :
4 ԻԼ էԼ էպէտ շատըրընտա սաքին օլաճաղըմ :
Գանաւալարընըն սայէսինէ իլթիճա էտէճէ-
յիմ : (Սէլա)
5 Զիրա սէն, եա Ալլահ, Նէզըլէրիմի իշիտիպ՝
Սէնին իսմինտէն գօրգանլարըն միրաւընը Կ-
նա վէրտին :
6 Մէրէյի իիւնլէրինէ կիւնլէր զամմ էտէճէք-
սին :
Անըն սէնէլէրի տէվըլէր կիպի օլաճագ տըր :
7 Ալլահըն հուզուրընտա իԼ էԼ էպէտ ճալիս օ-
լաճագ,
Անըն մուհաֆաղալը իշիւն 'ինայէթ ու հա-
գիգաթ թա'նին էլլէ :
8 Պէյլէճէ հէր կիւն Նէզըլէրիմի իֆա էթմէք
իւզրէ :
Սէնին իսմինէ տա'իմա թէզմիր էտէճէյիմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 62

Եկտուրն իւզրէ մուսիգար պաշը իշիւն Տաուտըն
մէզմուրը տըր :

- 1 Հագիգաթէն ճանըմ Ալլահա սիւքիւթ իլէ
միւնթաղիր տիր :
Խէլաւըմ անտէն տիր :
2 Հագիգաթէն գայամ վէ խէլաւըմ վէ մէԼ-
ճա՛ըմ Օ տըր :
Զօգ սարըլմայաճաղըմ :
3 Նէ՞ վազթա գաւառը պիր տաէմ իւզէրինէ
հիւճուլմ էտէրսինիզ :

- Ճիւմէնիզ էլիմիշ տիվալը :
Վէ պօղուլմուշ չիթ կիպի աւ էգէրսինիզ :
4 Հագիգաթէն անը շէրէֆինտէն տիւշիւրմէք
իշիւն միւշալէրէ էտէրէք :
Եալանտան հաղզ էտէրէր :
Աղըլաւըլէ խայր տու'ա,
Վէ տէրուշէրիլէ լա'նէթ օգուրլար : (Սէլա)

- 5 ԵՅ ճանըմ, եալընըզ Ալլահա միւնթաղիր
օԼ,
Զիրա իւմիտիմ անտէն տիր :
6 Հագիգաթէն գայամ վէ խէլաւըմ վէ մէԼ-
ճա՛ըմ Օ տըր :
Սարըլմայաճաղըմ :
7 Խէլաւըմ վէ 'իզգէթիմ Ալլահտան տըր :
Գուլվէթիմին գայասը վէ փէնահըմ Ալլահ
տըր :
8 ԵՅ գալմ, հէր վազըթ անա միւթէվէքքիւ
օլունըզ,
Անըն հաւզուրընտա *գալպինիզին արզուսընը
իզհար էտինիզ :
Ալլահ պիզէ փէնահ տըր : (Սէլա)
9 Հագիգաթէն 'ալլամ պիւթլան տըր :
Խալաս քիզպ տիր :
Միզանտա ճիւմէնի պիւթլանտան Խ-Ֆէֆ տիր :
10 Զուլմա ի'թիմաա՛ վէ եաղմայա խիւլէա էթ-
մէյինիզ :
Էմիլա իզտիյատ պուլտըլը հալտէ, անա
կէօնիւԼ վէրմէյինիզ :
11 Ալլահ պիր քէրրէ սէյլէտի :
Իքի քէրրէ տախի պուշու իշիթտիմ քի
Գուարէթ Ալլահա մախսուս տըր :
12 'Ինայէթ տախի, եա Բապպ, սանա մախսուս
տըր :
Զիրա մէն հէր քէսէ 'ամէլինէ կէօրէ ի'թա
էտէրսին :

ՄԷԶՄՈՒՐ 63

Եկհուսա պերըլէսինտէ պուրուշաղը զէման՝ Տաուտըն
մէզմուրը տըր :

- 1 Եա Ալլահ, Ալլահըմ սէն սին :
Էքբէն սէնի թալէպ էտէրիմ :
ճանըմ սանա սուսատըր :
Ճէսէտիմ սու պուրուշմայան գուրու, վէ սու-
սամըշ եէրտէ սանա միւշթագ տըր :
2 Քի սէնին գուարէթիմի վէ 'իզգէթինի՝
Սէնի մագախտէ կէօրտիւլիւմ կիպի կէօրէ-
յիմ :
3 Լուլթիլըն հայաթտան էվա օլաղընտան,
Տուտաղլարըմ սանա թէսպիհ էտէճէք տիր :

*Իւզ. Գալպինիզին տէօքիւնիւզ

- 4 Պէտքէ՛ն պէ՛ր հայտթ օլտըգձա սանա սէնա
էտէ՛ճէյիմ ,
Սէնին իսմին իլէ էլլէրիմի գալարըածաղըմ :
5 Իլլը վէ եաղ իլէ րոյաբ Է՛դէ ճանըմ տոյա-
ճագ ,
Վէ աղղըմ թերէննիւմսող տուտագլար իլէ
սանա թէմճիտ էտէ՛ճէք տիր :
6 Սէնի տէօշէյիմտէ թէղէքքիւր էտինճէ ,
Կէճէ նէվպէթլէրինտէ սէնին հաղգընտա թէ-
ֆէքքիւր էտէ՛ճէյիմ ,
7 Զիրա սէն պանա մո՛ւին օլտըն ,
Վէ գտնաալարընըն սայէսինտէ մէսրուր օլա-
ճաղըմ :
8 Զանըմ սանա իլթիսագլէ թապի՝ օլուր .
Սաղ էլին պանա տէսթկիր տիր :
9 Լաքին անլէր ճանըմը հէլաք էթմէք ի-
չիւն աբարլար .
Զէմինին էսֆէլինէ կիրէ՛ճէքլէր :
10 Գըլըճա թէպիմ օլունաճագլար ,
Չագալարա նաոիպ օլաճագլար աբր :
11 Մէիլք իսէ Ալլահ իլէ շատման օլաճագ .
Անն իլէ հէր եէմին էտէն իֆթիխար էտէ-
ճէք տիր .
Լաքին եալան սէօյլէնլէրին աղղը գափա-
նաճագ աբր :

Մ Է Զ Մ Ո Ւ Բ 64

Մուսիգար պաշը իչիւն Տաուտըն մէգմուրը աբր :

- 1 Եա Ալլահ , չիքէպէթիմտէ սէտամը իսթի-
մա՝ էյլէ .
Տիւշէն գօրգուսընտան հայաթըմը հըֆղ
էյլէ .
2 Շէրիլէր ճէմիյէթինտէն ,
Գէօթիւլիւք իլլէյէնլէր ճիւմհուրընտան պէնի
սէթր էյլէ .
3 Պուշլար տիլէրինի գըլըճ կիպի պիլէյէրէք՝
Աճը սէօզտէն իպարէթ օլան օգլարընը չէ-
քէրլէր ,
4 Թա քի կիզիլ եէրլէրտէ քեամիլէ աթալար .
Անըղըն աթարլար վէ գօրգմողլար :
5 Քէնտիլէրինէ քէօթիւ իշ մուգարրէր էտիպ՝
Տուգաղ կիզլէմէք իւզլէրինէ սէօյլէնլէրէք ,
Պուշու քի՞մ կէօրէճէք տիր՝ տէրլէր :
6 Քէօթիւլիւք գաատ էտիպ՝
Մագսուտըմըլը թէմամ էթտիք՝ րէրլէր .
Ինսանըն տէրուշի վէ գալպի տէրին տիր :
7 Ամմա Ալլահ անլէրէ օգ աթար ,
Վէ անըղըն մէճրուհ օլուրլար :
8 Վէ քէնտի տիլլէրինի քէնտի իւզլէրլէրինէ
տէօնտէրէճէքլէր տիր .
Անլէրի ճիւմլէ կէօրէնլէր գալաճագլար :
9 Վէ ճիւմլէ ասէմլէր խալֆ էտիպ՝

- Ալլահն ֆիլինի իկպուր ,
Վէ իչինի ֆէհմ էտէճէքլէր տիր :
10 Սալիհ տէ՛մ ՐԱՊՊ իլէ շատ օլուպ՝ անա թէ-
վէքքիւլ .
Վէ գալպի միւսթագիմ օլանլարըն ճիւմլէսի
իֆթիխար էտէ՛ճէք տիր :

Մ Է Զ Մ Ո Ւ Բ 65

Մուսիգար պաշը իչիւն Տաուտըն մէգմուր վէ իւզիսի
տիր :

- 1 Եա Ալլահ , Սիօնտա թէսպիհ սէնին իչիւն
հաղըր աբր ,
Վէ նէղը սանա իֆա օլունուր :
2 Էյ տու՛պը իսթիմա՝ էտէն ,
Ճէմի՝ ի պէշէր սանա կէլէճէք տիր չ
3 Մէֆտուտ պանա ղալիպ կէլաի .
Դսեանըմըլը սէն լաֆլ էտէ՛ճէքսին :
4 Նէ՛ միւգարրէք տիր օլ ասէմ՝ քի
Հալլուլարընտա սաքին օլմագ իւզըն միւն-
թէխապ՝
Վէ քէնտի մուգարրէպ գըլտըն .
Պէթիլին՝ եա՛նի մուգատտէն հէյքէլլին
նի՛մլթլէրինտէն տոյաճաղղը :
5 Էյ իւլասըմըլըն Ալլահն ,
Հէյպէթլի շէյլէր իլէ լատալէթ իւզըն պիզի
իսթիճապէթ էտէ՛ճէքսին ,
Սէն քի զէմինին ճիւմլէ միւնթէհալարընըն ,
Վէ տէնիզին ուզաղ եէրլէրինին իւմիտի սին :
6 Տաղարը գուվլէթիլիլէ սապիթ գըլան ,
Վէ գուտարթլէ գուշանան սէն սին .
7 Տէնիզլէրին կիւրիւլթիւսիւնիւ ,
Տաղալարըն կիւրիւլթիւսիւնիւ ,
Վէ իւմմէթլէրին հէնկեամէսինի թէսքին
էտէն սէն սին :
8 Վէ միւնթէհալարտա սաքին օլունլար
Սէնին լալամէթլէրինտէն խալֆ էտէ՛ճէքլէր
տիր ,
Մէշարիպ վէ մէղարիպի մէսրուր էտէրսին :
9 Զէմինի զիյարէթ էտիպ անը իֆագէ էտէրէք ,
Անը ղայէթլէ մահաուլար գըլարուրն .
Ալլահն ըմմաղը սու իլէ տօլու աբր .
Իսսա՛ իչիւն պուգաույ թէտարիք էտէրսին ,
Զիրա շէֆէ պէօյլէ թէրթիպ էտէրսին :
10 Անն էվէքլէրինի սուլայըպ՝
Զուգուրլարըն տիւզէլտիրսին .
Անը եաղմուր իլէ եուսըշատըպ՝
Ֆիլիպլէրինի պէրէքէթլէրսին :
11 Սէնէյի սէնին ֆէյզինլէ թէթվիճ էտէրսին .
Ասարըն եաղ տամլատըր :
12 Զէօյիւն մէր՝ալարընա տամլատըր .
Վէ պայըլար շատըլը գուշանըլար :
13 Մէր՝ալար սիւրիւլէր կէյլինիլ ,

վէ վատիւք պուշտայ իլէ գափլանդպ՛
Աւգըշ էտէրէք վէ իւահի օգուրլար :

ՄԷԶՄՈՒՐ 66

Մուսիգար պաշը իշխն մեղմուր վէ իւահի տիր :

- 1 Էյ քեաֆֆէ ի զէմին , Ալլահա ալգըշ էտի-
նիլ ,
- 2 Իսմինին մէճտինի թէզմիր՝
վէ համարնը թէմճիտ էյլէյինիլ :
- 3 Ալլահա տէյինիլ քի՝ Խշէրին նէ՝ հէյպէթ-
լի տիր .
'Ազամէթ ի գուզվէթ ինտէն
Տիւշմէնլէրին հուզըրընտա թէզէլլիւ էտէ-
ճէքլէր տիր :
- 4 Քեաֆֆէ ի զէմին սանա սէճտէ վէ թէզմիր
էտէճէք .
Իսմինէ թէզմիր էտէճէք տիր : (Սէլա :)
- 5 Կէլինիլ , Ալլահնէ էֆ'ալընը կէօրիւնիւղ ,
Պէնի ատէմ հագգընտ օլուն իշինտէ հէյ-
պէթլի տիր :
- 6 Տէնիլի գարայա թահվիլ էյլէտի .
Ըրմագտան էայան կէշտիլէր .
Օրտաաւ անն իլէ շատ օլալդ :
- 7 Գուտրէթիլէ իլ էլ էպէտ սալթանաթ է-
տէր .
Կէօղէրի իւմէթլէրէ նաղար էյլէր .
'Ասիլէր թէքէպպիւր էթմէսինլէր : (Սէլա :)
- 8 Էյ ազվամ , Ալլահըմըղա սէնա էյլէյինիլ ,
Սէտա ի համարնը իշիթտիրինիլ :
- 9 Ճանըմըզ պէր հայաթ գըլան Օ տըր ,
վէ պաղլարըմըզ սիւրչմէյէ պրագմալ :
- 10 Զիրա , եա Ալլահ , պիղի թէճըլիւպէ էյլէտին ,
Կիւմիւշ գալլ օլալտըզ կիպի պիղի գալլ
էթտին :
- 11 Պիղի տուզադ իշինէ կէթիրիպ՝
Պէլէրիմիղէ աղըր եիւք գօտըն :
- 12 Ուէն ատէվիլէրի պաշըմըղա պինտիրտին ,
Պիղ ամէշէ վէ սուլա կիրտիք ,
Ամմա պիղի պսլուղա չըգարտըն :
- 13 Մուհրաբալար իլէ պէթինի կիրէճէյիմ .
- 14 Մուզպադամտա տուտաղըրըմն իգրար էթ-
տիլի ,
վէ աղըմըն սէյլէտիլի նէպըլէրիմ
Սանա իֆա էտէճէյիմ :
- 15 Սանա գօլտըր պուխուրը իլէ սէմիլ մուհրա-
գալար 'արլ էտիպ՝
Էրքէշէր իլէ 'րլըրլար թագաիմ էտէճէյիմ :
(Սէլա :)
- 16 Կէլինիլ , տինկէյինիլ , էյ Ալլահտան'դօր-
գանլարն ճիւմլէսի ,
Ճանըմ իշխն եափտըղընը հիքէայէ էտէճէ-
յիմ :

- 17 Աղըմ իլէ անա ֆէրետտ էթտիմ ,
վէ թա'ղիմի տիլիմաէ տիր :
- 18 Էյեր գալլիմտէ քէթթիւլէյէ ըի'պէթ-թի-
սէ իտիմ ,
Բապպ պէնի տինկէմէղ իտի :
- 19 Լաքին Ալլահ տինկէտի ,
Նէյաղըմըն սէտաւընա տիգգաթ էյլէտի :
- 20 Ալլահ միւպարէք օլաուն , չիւնքի նէյաղըմը
րէտա ,
վէ պէնտէն քէնտի 'ինպէթինի 'տիւլ էթ-
մէտի :

ՄԷԶՄՈՒՐ 67

Նէկինթ իւզրէ մուսիգար պաշը իշխն մեղմուր վէ ի-
ւահի տիր :

- 1 Ալլահ պիղէ մէրհամէթ էտէ , վէ պէրէքէթ
իհսան էյլէյէ .
Պիղէ վէճէնի նուրպալաշ էյլէյէ . (Սէլա :)
- 2 Թա քի թարիգին զէմինտէ ,
վէ խէլաւըն քեաֆֆէ ի իւմէմտէ մա'լիւմ
օլաուն :
- 3 Եա Ալլահ , ազվամ սանա համտ էթտինլէր ,
Ազվամըն ճիւմլէսի սանա համտ էթտինլէր :
- 4 Միլլէթլէր շատման օլապ՝ թէրէնիւմ էթ-
տինլէր ,
Զիրա ազվամա իսթիդամէթլէ հիւքմ էտէ-
ճէքսին ,
վէ զէմինտէ միլլէթլէրի իհտա էտէճէքսին
(Սէլա :)
- 5 Եա Ալլահ , ազվամ սանա համտ էթտինլէր ,
Ազվամըն ճիւմլէսի սանա համտ էթտինլէր :
- 6 Զէմին մահսուլընը վէրէճէք ,
վէ պիղիմ իւահըմըղ Ալլահ պիղի միւպա-
րէթլէյէճէք տիր :
- 7 Ալլահ պիղի միւպարէթլէյէճէք տիր .
վէ քեաֆֆէ ի միւնթէհա ի զէմին անտէն
խալֆ էտէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 68

Մուսիգար պաշը իշխն ճառաւըն մեղմուր վէ իւահի տիր :

- 1 Ալլահ գըլամ էյլէսին , վէ տիւշմէնլէրի
փէրիշան օլաունլար ,
Անա պուղղ էտէնլէր Անըն հուզըրընտան
ֆիրար էթտինլէր :
- 2 Տիւման տաղըլալըզ կիպի ալէլէ տաղըթ ,
Պալմուլը ամթէշ էօնիւնտէ էրիտիլի կիպի ,
Շէրիրլէր Ալլահնէ հուզըրընտան ի'տամ օ-
լունսունլար :
- 3 Ամմա սալիհլէր շատման օլաունլար :

- Ալաճըն հուզուրընտա մէսրուր ,
վէ զէյտատեօնէյէ միւֆէրրաճ օլտուշար :
- 4 Ալաճա իլաճի օգոչընդ , իսմինէ թէզ-
միւր էյլէյինիզ .
Բաքիպ օլուպ պէրրիյէրտէն 'ուպուր էտէնէ
եօլ թէճհիյէ էյլէյինիզ .
Իսմի Եաճ տըր , տնըն հուզուրընտա մէսրուր
օլտուշար :
- 5 Ալաճ մէսքէն ի մուգատտեօնտէ
Եէթիմէրէ փետէր վէ տուլ գարըրտա հա-
քիմ տիր :
- 6 Ալաճ պիքէսանը խանէտէ իրքեան ,
վէ էսիրէրի գուրթարըպ իֆլաճ էտէր .
Ֆազաթ 'ասիլէր գորազըդտա սաքին օլա-
ճագար տըր :
- 7 Եա Ալաճ , գալմընըն Էօնիւնճէ խուրուճ
էթտիյինտէ ,
Պէրրիյէտէ Եիւրիւտիւրիւն զէման , (Սէլա .)
8 Զէմին հարէքէթ էյլէտի , սէմա տախի Ալ-
լաճըն հուզուրընտա տամյատը .
Թուր ի Սինա Ելաճ Ը իսրայէլ օլտն Ալա-
ճըն հուզուրընտա հարէքէթ Եթիւր :
9 Եա Ալաճ , վաֆիւր Եաղմուր Եաղտըրտըն ,
Միրասընըն թագաթը քէսիլտիյինտէ անա
թագվէթ վերտին :
10 Եա Ալաճ , սէնին ճէմա'աթըն անտէ սաքին
օլուպ' .
Քերէմինէ պիլարէլէր իչիւն թէտարիք գըլ-
տըն :
- 11 Բապպ քէլամ իրատ էտէր ,
Աւ Թէպշիւր էտէնէր ճիւմհուր Ը քէսիր
տիր :
12 Միւլուր Ը ճիւնուտ Ֆիրար էտէր , Ֆիրար
էտէր ,
վէ էվին խաթուր Եաղմուր թագսիմ էյլէր :
13 Եյէր աղըլար արատընտա Եաթսանըդ տա ,
Գանատարը կիւմիւշ իլէ' .
վէ թիւլլէրի սարը ալթուր իլէ գափլանմէշ
կէթէրճին Էթի օլուրսընըդ :
14 Գատիր օրատա մէլէրէրի փերաքէնտէ էթ-
տիյինտէ ,
Եէր Սալմոնտա պուրուհան գար կիպի օլտու :
15 Ճէպէլ Ալաճ ճէպէլ ի Պաշան տըր .
Ճէպէլ ի Պաշան' թէփէլէրի չօգ օլան պիր
ճէպէլ տիր :
16 Եյ թէփէլէրի չօգ օլան տաղար ,
Նի'չիւն հասէտ իլէ պագարսընըդ .
Ալաճ պու ճէպէլի մէսքէն իչիւն արզուլտի ,
Հագիգաթէն ՐԱՊԱ Էթի իլ էլ էպէտ սաքին
օլաճագ տըր :
17 Ալաճըն 'արապալարը իրի քէրրէ օն պլն ,
պիւնէրճէ պիւնէր տիր :
Բապպ անլըրին արատընտա տըր :
- Ճէլու Սինա ի մագտիստէ տիր :
18 Եիւքսէյէ 'ուրուճ էյլէտին ,
Եսիրէր կէթիւրտին .
Ատէմէր իչիւն , վէ 'տաիլէր իչիւն պիլէ հէ-
տիլէր տըր :
Թա քի սէն , Եա ՐԱՊԱ Ալաճ Էթիւրընտա իգա-
մէթ էտէսին :
- 19 Բապպ հէր կիւն միւպարէք օլտու .
Իւզէրիմիզէ Եիւք գօնուլա ,
Խէլարմըդ Ալաճ տըր : (Սէլա .)
20 Ալաճ պիլիմ իչիւն խէլա իսլաճըն տըր .
վէ Էօլիւմոնէ գուրթարմագ Բապպ Եէճօլա-
յա մախսուտ տըր :
21 Լաքին Ալաճ տիւշէնէրինին պաշընը ,
վէ 'իստանլարընտա իսրար էտէնին սալը
թէփէսինի էզէճէր տիր :
22 Բապպ պուլուրտու քի' Անէրէ Պաշանտան
կէրի կէթիւրիպ' .
Գա'ր Ը տէրնատան կէրի կէթիւրէճէյիմ ,
23 Թա քի պաղըն գանա պաթըրըլըպ'
Քէլպէրինին տիլէ տիւշէնէրտէն հիստէսինի
տըր :
24 Եա Ալաճ , սէնին հարէքէտթըն ,
Եա'նի Ալաճըմ վէ Փատիլաճըն հարաքեա-
թընը մագտիստէ կէթիւրէլէր :
25 Խանէնտէլէր Էօնտէն' .
Սազէնտէլէր արտատան' .
Տէֆ չալան պաքիւրէլէրին օրթասընտա կիթ-
տիլէր :
26 Եյ մէնպա' ի իսրայէլտէն օլտուլար , Ալաճա ,
Ճէմա'աթըլարտա Բապպա սէնա էտինիզ :
27 Անլէրէ թէնալլիւթ էտէն քիւչիւք Պէնէմոնի'
վէ խալըր չօգ օլան Նէհուտա ումէրտար ,
վէ Զէպուլոն ումէրտար վէ Նէֆթալի ումէ-
րտար օրատա տըր :
28 Սէնին'գուլվէթինի Ալաճըն սապիթ էթտի .
Եա Ալաճ , պիլիմ իչիւն Եաթարըն շէլլէրի
գուլվէթինտիր :
29 Եերուշալիմտէ օլան հէյքէլին իչիւն
Մէլլէրէր սանա հէտիլէլէր կէթիւրէճէլէր :
30 Գամըլըգ վուհուշընը ,
Գալմէր պուգաղըլըլէ պուգալար ճէմիյէ-
թինի թա'գիւր էյլէ ,
Քի Եիւլ սիւրէրէք կիւմիւշ գըթ'ալարը
թագսիմ էտէլէր .
Ճէնք սէվէն գալմարը փերիւն էյլէ :
31 Մըրըտան շիւրէֆա կէլիպ'
Հապէլիթմա սիւր'աթըն էլլէրինի Ալաճա
տաղըն ուգատաճագ տըր :
32 Եյ մէմալիք ի գէմին , Ալաճա իլաճի օ-
գուլընըդ ,
Բապպա թէլիմի էանիլ : (Սէլա .)
33 Սէմա ի սէմալագ Ը գատիմէյէ Բաքիպ օլա-
նա Բէլիւր Էթիւնիլ .

իշթէ 0՝ սէտասըլէ սէտա ի գուփլէթ վէ-
րեր :

34 Ալասը գուփլէթ սըֆարթըլէ թափօֆէ էյ-
լէյինիդ .

Անըն ճէլայի խարայէլ իւղէրինտէ ,
վէ գուփլէթի պուլուլթարտա տըր :

35 Եա Ալաս , մուգատտէս մէքետնլարընտա
հէյպլէթլի սին .

Գալմընա գուփլէթ վէ գուտրէթ վէրէն՝ Խ-
րայէլին Ալասը տըր .

Ալաս միւպարէք օլտուն :

ՄԷԶԱՄԻԲ 69

Շուշանիմ իւղրէ մուսիգար պաշը իշին Տաուտըն մէ-
տուր ԴԵՐ :

1 Եա Ալաս , պէնի խելաւ էյլէ ,
Զիրա սուլար ճանըմա եթիշտիլէր :

2 Տուրաղը օլմայան տէրին պաթաղա պաթըլպ՝
Տէրին սուլարա կիրտիմ :

վէ սէլէր պէնի խիթլաւ էյլէտի :

3 Ֆէրետաւ էթմէքլէ եօրուլարմ , պօղաղմ . գու-
րուտու .

Ալասըմա միւնթաղիր օլմագտան կէօղլէրիմ
պօղուլուտ :

4 Պանա պիւն սէպէպ պուղղ էտէնլէր պաշըմըն
սաշընտան քէսիր տիրէր .

Պէնի նահագգ ետրէ հէլաք էթմէք խիթ էյլէն
տիւղմէնլէրիմ քէսպ ի գուփլէթ

էթտիլէր ,
Ղաոպ էթմէտիլիմ հալտէ օլ վազըթ թադ-
մին էյլէտիմ :

5 Եա Ալաս , համագաթմը սանա մա'լիւմ
տիր ,

թէճափուլթըմ տախի սէնտէն մախֆի տէ-
յիլ տիր :

6 Եա Բապպ իւլ ճիւնուտ Եէհօվա ,
Սանա միւնթաղիր օլտնլար պէնիմ սէպէպիմ

լէ խէճիլ ,
Եա Խարայէլին Ալասը , սէնի թալէպ էտէնլէր

Պէնիմ սէպէպիմլէ ըրուվայ օլմաըն :

7 Զիրա սէնին իշին հագարէթ չէքտիմ .
Եիւղիւմիւ խիճէթ գափալար :

8 Գարնտաշարըմա զարիպ ,
վէ վալիտէմին օղուլարընտ էճնէպի օլտըմ :

9 Զիրա սէնին խառնէնին զայրէթի պէնի էքլ
էյլէտի ,

վէ սանա սիթէմ էտէնլէրին սիթէմլէրի իւ-
ղէրիմէ տիւշտիւ :

10 Զանըմը օրուճ իլէ աղլաթտըմ ,
Պուտ տախի պանա 'տը օլտու :

11 վէ չուլ կիյտիլիմտէ ,
Անլէրէ մէսէլ օլտըմ :

12 Գափուտա օթուրանլար հագգըմտա սէպլէ-
շիրլէր ,

վէ սէրխօշարըն թիւրքիւսի օլտըմ :

13 Ամա , եա ԲԱՊՊ , մագպուլ զէմանտէ
նիյաղըմ սանա տըր .

Եա Ալաս , քէսրէթ ի 'ինայէթ ինլէ ,
Խէլաւընըն հագգիւթըլլէ պէնի խիթ իճապէթ

էյլէ .

14 Ղարդ օլմամագղըմ իշին՝ պէնի չամուր-
տան գուրթար ,

Պանա պուղղ էտէնլէրտէն վէ տէրին սու-
լարտան նէճաթ պուլուլըմ :

15 Պէնի սուլար սէլի խիթիլա էթմէյիպ՝
կիրտապ պէնի եուլմաըն ,

վէ չուգուր իւղէրիմէ աղղընը գափամաըն :

16 Եա ԲԱՊՊ , պէնի խիթիճապէթ էյլէ ,
Զիրա լուլթըն խօշ տըր .

Քէսրէթ ի մէրաշիմինէ կէօրէ պանա թէվէճ-
ճիւհ էյլէ .

17 վէ գուլընտան տիրտըրըն սէթը էթմէ ,
Զիրա մուղապագատա իմ .

Պէնի սէրիէն խիթիճապէթ էյլէ :

18 Զանըմա թէգարընուպ էտիպ՝ սնը խելաւ էյլէ ,
Տիւղմէնլէրիմ սէպէպինտէն պէնի գուրթար :

19 Պէնիմ կէօրտիլիւմ հագարէթ վէ խիճէթ
վէ ըրուվայըղը սէն պիլըսին .

Ճիւմլէ խառնիլէրիմ սէնին հուղուրընտա տըր :

20 Հագարէթ գալլիմի գըրտը , վէ խաթա օլ-
տըմ .

վէ թէրաշհիւմէ միւնթաղիր իտիմ , ամա
օլմաըն ,

վէ թէսլիլէ էտէնլէրէ Դաբուլէր էտիմ՝ ամ-
մա պուլամաըն :

21 Անճագ պանա թա'ամ իշին զէհը ,
վէ սուսաորըղմտա իշմէք իշին սիրքէ վէր-

տիլէր :

22 Իօնլէրինտէ սօֆրալարը քէմէնտ ,
վէ սէլամէթ ետրինէ տուղադ օլտուն :

23 կէօղլէրի կէօրմէմէք իշին գարաբընլար ,
վէ անլէրին պէլլէրինի տա'իմա թիթրէթ :

24 Իւղլէրլէրինէ խըշմըն տէօք ,
Շիտտէթ ի զագապըն՝ անլէրէ եէթիշին :

25 Մէպէնլէրի վիրան օլտուն ,
Զաաըլարընտա սաքին օլտն գալմաըն :

26 Զիրա սէնին տարպ էթտիլին քիմէկէ թէ-
'տատի ,

վէ սէնին թարաֆընտան մէճրուհ օլանլարըն
տէրաինի հիքեպլէ էտէրլէր :

27 Յըրգլարը իւղէրինէ ֆըսգ գօ ,
վէ սէնին սալաշընա մաղհար օլմաընլար :

28 Հայաթ տէֆթէրինտէն մաշվ օլունուպ
Սալիշլէր իլէ գայտ օլունմաընլար :

29 Պէն խէ պիշալէ վէ զամաք իմ .

- Խէլաւորն, ետ Ալլահ, պէնի վիգայէ էթսին :
- 30 Ալլահն իսմինէ իլահն իլէ համո էտէյիմ .
վէ թէշէքքիւր իլէ անա թա'ղիմ էտէյիմ .
- 31 Պու տախի պոնյուղլը վէ թընաղլը պու-
ղատան ,
վէ տանաւան զիյատէ ԲԱՊՊԱ մագպուլ օլա-
ճագ տըր :
- 32 Միւթէվաղլը կէօրիւպ շատման օլաճագլը .
Ե՛յ Ալլահ թալէպ էտէնլէր , գալլինիզ աա-
խի պէր հայաթ օլաճագ տըր :
- 33 Զիրա ԲԱՊՊ Ֆագիրի իսթիմա' էտիպ ,
Խ'իրէրնի թահգիր էթմէլ :
- 34 Սէմավաթ իլէ զէմին
վէ անիղիլէր իլէ անիլէրտէ հարէքէթ էտէն-
լէրին ծիւմլէսի
Անն թէսպիհ էթսինլէր :
- 35 Զիրա Ալլահ Սիօնը խէլաւ ,
վէ Եհնուտանըն շէհրէրնի պինա էտէճէք .
Օրատա տախի սաքին օլուպ անը թէվէրրիւս
էյլէճէքլէր տիր :
- 36 Վէ գուլարընն նէսլ անա վարիս օլուպ'
Անըն իսմինի սէվէնլէր անաէ սաքին օլաճագ-
լը տըր :

ՄԷԶԱՄԻԲ 70

Մուսիգար պաշը իշին Տաուտըն թէգքեար իւղրէ Դե-
մալը ԿԵԲ :

- 1 Ետ Ալլահ, խէլաւորմ ,
Ետ ԲԱՊՊ, իմոտարմա թէղ եէթիշ :
- 2 Ճանըմը արայանլար խէճիլ վէ թիւվալ օլուպ,
Պէլամը իսթէյնլէր կէրիյէ չէվրիւպ' Բեղիլ
օլուլըր :
- 3 Հաս, հաս անյէնլէր
'Այպարը ծէլնտէն կէրի տէօնսիւնլէր ,
- 4 Սէնի թալէպ էտէնլէրին ծիւմլէսի
Սէնտէն մէսուր ու շատ օլուպ,
Սէնին խէլաւորն սէվէնլէր տա'իմա'
Ալլահ մուղղամ օլուլն' տէսինլէր :
- 5 Պէն իսէ պիչարէ վէ ֆագիր իմ .
Ետ Ալլահ, պանա թէղ եէթիշ .
Իմոտարմ վէ խէլաւորնարմ սէն սին ,
Ետ ԲԱՊՊ, թէ'էլիսուր էթմէ :

ՄԷԶԱՄԻԲ 71

- 1 Ետ ԲԱՊՊ, սոնա թէվէքքիւլ էթսիմ,
Խպէտէն խէճիլ օլմայայրմ :
- 2 'Ատալէթինլէ պէնի գուրթարըպ պանա նէ-
ճաթ վէր ,
Գուլաղլըն պանա մէյլ էթտիրիպ' պէնի գուր-
թար :
- 3 Պանա հէր վաղըթ կիրիլէճէք մէլճա' գայաղը օլ-
Խէլաւորն էմր էյլէտին ,

- Զիրա գայամ' վէ գալ'ամ սէն սին :
- 4 Ետ Ալլահմ, շէրի բէտինտէն
վէ ֆասըգ իլէ զալիմ փէշէսինտէն պէնի
գուրթար :
- 5 Զիրա իւմիտիմ սէն սին , ետ Բապպ Եհնուլա ,
Սէպալէթիմտէն պէրու սանա թէվէքքիւլ
էթտիմ :
- 6 Պաթընտան սանա իսթիմաւ էյլէտիմ ,
վալիտէմին 'րահսինտէն փէրվէրտիկեարմ
սէն սին :
- Թէսպիհիմ տա'իմա սոնա տըր :
- 7 Նիշէլէրէ պա'իս ի իսթիղըսպ օլաւմ ,
Ամա սէն պանա մէլճա' ի գալիլ սին :
- 8 Աղղըմ' սէնին թէսպիհսինտէն ,
վէ հէր կիւն սէնին մէճտինտէն մէմու օլ-
տուն :
- 9 Իսթիյարըզ զէմանընտա պէնի պրագմա .
Գուլվէթիմ' քէօլտիքտէ պէնի թէրք էթմէ :
- 10 Զիրա տիւլմէնլէրիմ հագըմտա սեյլէշիպ ,
վէ ճանըմը կէօղլէյէնլէր պիրլէքտէ մէշվէ-
րէթ էտէրէք ,
- 11 Ալլահ անը թէրք էթտի ,
թա'գիպ էտիպ անը թուլթուլըզ ,
Զիրա գուրթարան Եօգ տըր' տէտիլէր :
- 12 Ետ Ալլահ, պէնտէն պա'իտ օլմա .
Ետ Ալլահմ, իմոտարմա թէղ եէթիշ ,
Ճանըմըն խաթմէլէր խէճիլ վէ թէլէֆ օլուպ
Պէլամը թալէպ էտէնլէր 'ար ու խիճլէթլէ
էթթիւլիւն :
- 14 Ամա պէն տա'իմա իւմիտ էտիպ'
Ճիւմլէ թէսպիհսինտէն թէղէիտ էտէճէլիմ :
- 15 Աղղըմ' 'ատալէթինի ,
վէ հէր կիւն խէլաւորն հիքեպէ էտէճէք տիր .
Զիրա հիսապըն պիլմէմ :
- 16 Բապպ Եհնուլանն գուրթէթիլէ Եիւրիւյէճէ-
յիմ ,
Սէնին , ետընըզ սէնին 'տալէթինի զիքր
էտէճէլիմ :
- 17 Ետ Ալլահ, սէպալէթիմտէն պէրու պանա
թա'իմ էթտին .
վէ շիմտիլէտէք սէնին 'աճա'իպաթընը իս-
պար էթտիմ :
- 18 Շիմտի տախի , ետ Ալլահ, իսթիյարըզ վէ
փիրիլէ տէկին ,
Թա պէն սէնին պաղուլն լէլէհէ+ տէվրէ ,
Սէնին գուրթէթինի պիլ ծիւմլէ կէլէճէք օ-
լանլարա
Իսպար էտինճէյտէք' պէնի թէրք էյլէմէ :
- 19 'Ատալէթին , ետ Ալլահ, զալէթ ա'լա աղը .
'Աղիմ' շէյլէր իլէյէն սէն սին .
Ետ Ալլահ, սէնին ճաղիլին քի'մ տիր :
- 20 Սէն քի պանա քէսիլ վէ շէտիտ մուղա-
յապար չէքտիրտին ,
Եննէ պէնի իհա էտէճէքսին ,

- վէ երևէ պէնի զէմինին տերին ետէքերինտէն
չըգարածագործն :
- 21 Աղամէթիմի թէգեհաւ էտիպ՝
Հէր թարաֆտան պէնի թէպիլէյէ էտէճէքսին :
- 22 Պէն տախի, ետ Ալլահըմ, սանթուր իլէ
Հազիգաթըն իշիւն սանտ համտ էտիպ՝
Ետ Գուտաուա ի Իրայէլ,
Սանտ թանգուր իլէ թէգվիր էտէճէյիմ :
- 23 Սանտ թէգվիր էթախիյիմտէ, տուտագլարըմ՝
վէ ֆիտիյէ իլէ խէլաս էթախիյին ճանըմ
թէրէննիւմ էտէճէք տիր :
- 24 Լիւանըմ տախի չէր կիւն 'առապէթիլի սէյ-
լէյէճէք տիր,
Զիրա պէլամը թալէպ էտէնլէր ութանըպ
խէճիլ օլտուար :

ՄԷԶՄՈՒՐ 72

Արւելյան իշիւն :

- 1 Ետ Ալլահ, աճեամընը մէլէյէ,
վէ 'առապէթիլի մէլէք զատէյէ իճսան էյլէ :
- 2 Գալմընա 'առապէթլէ,
վէ ֆուգարոնի հազգ իլէ չիւքմ էյլէյէ :
- 3 Տաղար վէ պոյըլար գալմա
'Առապէթլէ սէլամէթ Տուտուա կէթիւրէճէքլէր
տիր :
- 4 Գալմըն պիշարէլէրինէ չիւքմ,
վէ էվատը ֆուգարոյը խէլաս էտիպ՝
Զալիմի էգէճէք տիր :
- 5 Կիւնէշ վէ այ գալարգճա,
Տէվը պէ տէվը սէնտէն խալֆ էտէճէքլէր տիր,
6 Օթը պիշիլէն ետրէ եաղմուր կիպի,
Ետի սուլայտն պարտն կիպի էնէճէք տիր :
- 7 Անըն էյամընտա սալիճ նէշլ ու նիւմա պու-
լուպ՝
Թա այ գալմոյընճա քէսրէթ ի սէլամէթ
օլտուար տիր :
- 8 Օլ տախի տէնիգաէն տէնիգէ,
վէ նէհրտէն միւնթէհա ի զէմինէ գատար
չիւքմըն օլտուար տիր :
- 9 Պէրըիյէ էհալէտի անըն հուգուրընտա տիգ
չէօքիւպ՝
Տիւշմէնլէրի թօփրագ ետլայաճագլար տիր :
- 10 Թարըիլին վէ տառալորն մէլէքլէրի փէշէշ
կէթիւրիպ՝
Միւլուքը Դէպա վէ Սէպա չէտիլէ թագ-
տիմ էտէճէքլէր տիր :
- 11 Ճէմի ի միւլուք տախի անա սէճաէ,
վէ ճիւմլէ թալիֆէլէր անա գուլլըգ էտէ-
ճէքլէր տիր :
- 12 Զիրա ֆերետա էտէն ֆադիրէ,
վէ պիշարէ իլէ ետրտըճըրը օլմոյանա նէ-
ճաթ վէրէճէք տիր :
- 13 Միւհթամ վէ ֆադիրէ թէրաճհիւմ էտիպ՝

- Ֆուգարոնն ճոնլարընը խէլաս էտէճէք տիր :
- 14 Ճանլարընը գուլմ ու թէ'առապիտէն գուր-
թարըպ՝
Անլէրին գանը քէնտի նազարընտա գըյմէթ-
լի օլտուար տիր :
- 15 վէ եաշպաճագ տըր, վէ անա Շէպա ալ-
թուրնտան վէրէճէքլէր,
վէ անըն իշիւն տա'իմա տու'ա գըլլըպ՝
Անա չէր կիւն սէնա էտէճէքլէր տիր :
- 16 Ետրտէ, տաղարըն պաշընտա պուզապ պօլ-
լուգը օլտուար,
վէ մահսուլը Լիպիան կիպի սալլանըպ՝
Շէհրտէն օլտուար ետրին օթը կիպի չիշէքլէնէ-
ճէքլէր տիր :
- 17 Իսմի էպէտի օլտուար,
Իսմի կիւնէշ տուրտըգճա պագի օլտուար,
վէ ադիլէր անըն իլէ միւգարիքլէնէրէք,
գիւտֆէթ ի իւմէմ անա 'նէ' միւպարէք՝ տէ-
յէճէքլէր տիր :
- 18 Իսրայէլին իւլահը ԲԱՊԱ Ալլահ միւպարէք
օլտուար :
- Սանի ի'միւ'ճիդաթ էտընըգ օ տըր :
- 19 վէ անըն իսմ ի ճէլիլէ իլ էլ էպէտ միւպա-
րէք,
վէ ճիւմլէ զէմին ճէլալիլէ մէմլու օլտուար :
Ային, սիւմլէ ամին :
- 20 Տաուտ իպն ի Ետսէնին տու'ալարը թէ-
մամ օլտուար :

ՄԷԶՄՈՒՐ 73

Ասաֆըն միւհթամ տըր :

- 1 Թա հազգան Ալլահ Իսրայէլէ,
Գալպի փաք օլտուարա քէրիմ տիր :
- 2 Պէն իսէ աղ գալարը պաղարըմ սիւրչէճէք,
Պիր շէյ գալմաւը, թապանլարըմ գոյաճագ
իտի :
- 3 Զիրա շէրիլէրին սէլամէթին կէօրտիլիւմ
տէ,
Միւթէքէպլիլէրի գըզգանաւմ,
4 Զիւնքի մէվթէրինտէ էգլիլէթլէրի եօգ տըր,
վիւճուտէրի տախի սէմիլ տիր :
- 5 Ատէմլէրին չէքտիլի մէշաղգաթը չէքմէգլէր,
Պէնի պէշիլ իլէ պէրապէր մուսիպէթէ տիւ-
չար օլմաղար :
- 6 Պիւնա'էն 'ալէյհ զուրուր անլէրէ կէրտանլըգ
կիպի թագըլըր,
Զուլմ անլէրի լիպաս կիպի Եօթէր :
- 7 Կէօլէրի սէմիլլէքտէն տըշարը չըգըպ՝
Թէսալվուրաթը գալպի թէճալվուգ էտէրլէր :
- 8 Իսթիհալա էտիպ՝ գուլմ իշիւն քէօթիլիւք
իլէ սէյլէրլէր,
Մաղըուրանն թէքէլլիւմ էտէրլէր :

- 9 Աղբակաբերն սեմայա գարշը վաղ՝ էտիպ՝
Տիւնէրի զէմինտէ կէզինիւր :
- 40 Պու. էճլտէն անըն գաւաթը պուրայա բիճ'աթ
էտիպ՝
Անլէրէ սուլար սիւղէ սիւղէ քէսրէթլէ իշի-
րիլէճէք ախր :
- 41 Վէ՛ Ալլահ նա'սըլ պիլիւր ,
Վէ՛ Միւթա'ալտա 'իւմ՝ վա'ր մը՝ տէրլէր :
- 42 Իշթէ շէրիւր պուլար տըր ,
Ամմա տա'իմա իսթիրաճաթ էտիպ՝ թէքսիւր ի
սէրվէթ էտէրլէր :
- 43 Հաղիթաթէն պէն գաւաթի պիճուտէ կէրէ
փաթլէյիպ՝
Էլէրիմի սուլարըզդ իլէ եւլգատըմ՝ ,
44 Վէ Տէր կիւն մուսիպէթ չէքիպ ,
Հէր սապաճ թէ՛ տիպ օլունըրըմ՝ :
- 45 Էյէր պէջլէ սէջլէյիմ՝ տէսէ իտիմ ,
Իշթէ սէնին էվատընըն նէպլինէ դատըր էթմիշ
օլուն իտիմ :
- 46 Վէ պուլուն խորաթ էթմէք իշին թէֆէքքիւր
էթտիյիմտէ ,
- 47 Թա պէն Ալլահն մագաթիսինէ կիրիպ՝
Անլէրին 'աղբակէթինի անկալընճայատէք
Պանա կիւճ կէլտի :
- 48 Թահգիդան անլէրի գայաճաղ եէրլէրէ Վաղ՝
էտիպ՝
Անլէրի խորապիլէթէ տիւշիւրախն ,
- 49 Պիր անտէ նա'սըլ խորապ օլունըր .
Տէհէթլէր իլէ թէլէֆ վէ միւղմաճիլլ օլունըր :
- 20 Ույանըրգատն սոնկրա բույա նա'սըլ իսէ՛
Եա Բապպ , անլէրին սուրէթինի *չէհրտէ էօյ-
լէ թահգիդ էտէճէք սին :
- 21 Զիրա գաւաթի աճըլանտը ,
Պէջրէթլէրիմ՝ տախի սանճըլանտը :
- 22 Պէն տախի աճմաղ վէ ճահիլ օլունպ՝
Սէնին 'ինտինտէ հայլման կէլէ իտիմ :
- 23 Լաքին պէն տա'իմա սէնին իլէ իմ ,
Սէն սաղ էլիմտէն թուլթաթն :
- 24 Թէտպիրիլիլէ պէնի իհտա էտիպ՝
Պա'տէհու պէնի ճէլալ իլէ ալաճաղսըն :
- 25 Սէմաթաթ տախ քիմիմ՝ վար .
Զէմինտէ տախի սէնտէն զայրիլի իսթէմէմ :
- 26 Թէնիմ իլէ գաւաթիմ՝ ֆանի իսէ տէ ,
Պալպիմին գուվիլէթի վէ նասիպիմ իլ էլ է-
պէտ Ալլահ տըր :
- 27 Զիրա իշթէ սէնտէն պա'իտ օլունըր հէ-
լաթ օլունպ՝
Սէնտէն *էլալ զինա էտէնլէրին ճիւմէսինի
հէլաթ էտէրսին :
- 28 Լաքին Ալլահա թէգարրուպ էթմէք պէնիմ
իշին էյի տիր .
Ճիւմէ իշլէրինի իսպար էթմէք իշին՝
Բապպ Եհճօվալա ի'թիմա տէրիմ :

*Եւրոպ. ույանըրգատ

ՄԵՋԱՄԻՐ 74

Ասաֆըն շի'րի տիր :

- 1 Եա Ալլահ , Նի'շին Պէլէ քիւլլէյէն բէտա
էթտին ,
Վէ քէնտի մէր'անըն գայունըրը իւղէրինէ
դաղապըն 'ալէվիլլ օլունըր :
- 2 Գատիմտէն էտինտիլին ճէմա'աթընը ,
Ֆիտիլէ իլէ իսլաա էթտիլին միւսանըն նա-
սիպլինի՝
Պու սաքին օլունըն Սիս տաղընը թէլէք-
քիւր էյլէ :
- 3 Քիւլլէ խորապիլէթի ,
Վէ տիւշմէնին մագաթիստէ էթտիլի զիյանըն
*քէտաֆէսինի թահթը նաղաթա
ալ :
- 4 Տիւշմէնլէրին սէնին ճէմիլէթ կէտհընտա պաղ-
բըշտըր ,
Քէնտի Նիշանլարըն Նիշան եէրինէ դօտը-
լար :
- 5 Սըդ աղաճըր իւղէրինէ պալթալար գալտը-
րան կիպի մա'իլմ օլունըր :
- 6 Վէ շիմտի օյմա իշլէրինի
Պալթալար վէ չէքիճէր իլէ քիւլլէյէն փարէ-
լէրլէր :
- 7 Մագաթիսինի աթէլլէ իհրաթ ,
Խամիին մէղսէնին եէր իլէ պէրապէր խա-
րապ էթտիլէր :
- 8 Գաւաթլէրինտէ՝ Անլէրի թէմաճէն թախրիպ
էտէլիմ՝ տէյրէք ,
Տիյարտա Ալլահն պիլ ճիւմէ ճէմա'աթ
եէրլէրինի եագտըրար :
- 9 'Ալամէթլէրիմիլի կէօրմէյիլ ,
Արթըգ փէյլամպէր գալմաթը ,
Եանըմըլտա պուլուն նէ՛ վաղթա գաթար
օլաճաղընը պիլէն եօգ տըր :
- 10 Եա Ալլահ , Նէ՛ վաղթա գատար խաիմ
սիթէմ էտէ .
Տիւշմէն սէնին խամիի իլ էլ էպէտ թահգիդ
էտէճէք մի .
- 41 Նի'շին էլինի , սաղ էյինի կէրի չէքէրսին
Գօյնընտան լէֆուրը ալլէրի հէլաթ էյլէ :
- 42 Լաքին Ալլահ գատիմտէն փատիշահըմ տըր ,
Եէր էիւղիւնտէ իսլաա էտէն Օ տըր :
- 43 Սէն գուվիլէթիլիլէ պահըր շաֆգ էյլէտին ,
Սուլար իշինտէ հայլմաթիլ լաղիմէնին պաղ-
լարընը գըրտըն :
- 44 Սէն Լէվիլաթանըն պաղլարընը էգիլ ,
Անը պէրիլիլէ հալիսինէ թահ'ամ իշին վէր-
տին :
- 45 Սէն փուշար իլէ չայը եարըպ՝

*Խոր. քէտաֆէսինի ասորմարընը լէֆէ էյլէ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 77

Տեսուածուն իւղէ մուսիգար պոչը իշխան Արաֆըն մեղ-
մուրը տըր :

- 1 Աւաղըմ Աւաղա տըր , վէ ֆերեատ էտերիմ .
Աւաղըմ Աւաղա տըր , օլ տախի պէնի տինկ-
լէյէճէք տիր :
- 2 Ետիմ ի մուզայադամտու Բապպըթալէպ էթ-
տիմ ,
Իլիմ կէճէլէյին ուզատըմը՝ օլուպ կէվէ-
մէտի .
Ճանըմ թէսէլլի պուլմագտան իպա էյլէտի :
- 3 Աւաղըմ զէքը էթտիմ , միւզըթարիպ օլտըմ .
Թէֆէքթիւր էյլէտիմ , բուհըմ պոյըլտը :
- (Սէլա :)
- 4 Կէօզլէրի միւշանըգ թուլտըն .
Իղթիրապըմտան սէյլէյէմէտիմ :
- 5 Էյաւմ ը գտտիմէյի
վէ տէհըլէրին սէնէլէրին թէ'էմիլ էթ-
տիմ ,
- 6 Կէճէ թէսպիհտըմը թէգէքթիւր էտերիմ .
Գալպիմտէ թէֆէքթիւր էտերէք ,
բուհըմ թէֆաճհիւս էյլէր :
- 7 Բապպ իլ էլ էպէտ թէքք էտէ'օ մի ,
Արթըգ պիր տաշա րադի օլմա'ղ մը :
- 8 Դնայէթի քիւլլիյէն Նիհայէթ պուլտո'ւ մը ,
վա'տը տէվը պէ տէվը լաղլ օլտո'ւ մը :
- 9 Աւաղ շէֆգաթը ունուլթտո'ւ մը ,
Մէրհամէթին զաղապ իլէ գափատը' մը :
- (Սէլա :)
- 10 Օլ վագըթ' Տէրտիմ պու տըր քի
Միւթա'ալըն սաղ էլի թէղալլուր էթմիշ
տիր' տէտիմ :
- 11 Բոգղըն էֆ'ալընը ետտ էտէճէյիմ ,
Թահգիգան միւ'ճիզաթ ը գտտիմէյի թէգէք-
թիւր էյլէյէճէյիմ :
- 12 վէ ճիւմէ իշլէրին թէֆէքթիւր ,
վէ էֆ'ալընը թէ'էմիլ էտէճէյիմ :
- 13 Եւ Աւաղ , թարիզին գուտտիյէթտէ տիր .
Աւաղ կիպի Իլաճ ը 'աղիմ քի'օմ վար :
- 14 Միւ'ճիզաթ իզճար էտէն Աւաղ սէն սին .
Գուվլէթինի ազվամ արասընտա մա'րուֆ
գըլտըն :
- 15 Գալմըն պէնի Եա'գուպ վէ Եուսուֆը
Պաղըն իլէ խէլաս էթտին : (Սէլա :)
- 16 Սուլար սէնի կէօրիւլէր , եւ Աւաղ ,
Սուլար սէնի կէօրիւլ թիթրէտիլէր .
Լիւճճէլէր տախի սարըլտըլար :
- 17 Պուլլէթար սուլար տէօթիւպ ,
Կէօթլէր սէտա վէրտիլէր .
Օգըլըն տախի ուզտու :
- 18 Սէնին րա'ալընըն սէտասը ֆէլէքտէ իտի .

Շիմէքթիւր ճիհանը թէնվիր էյլէտի .

Չէմին սարըլուպ թիթրէտի :

19 Եօլըն տէնիզտէ'

վէ թարիզլէրին չօգ օուլարտա օլուպ ,
Խօրլէրին մա'լիւմ տէյիլ տիր :

20 Գալմըն Մուսա վէ շարաւն ետտիլէ
Սիւրիւ կիպի իհտա էյլէտին :

ՄԷԶՄՈՒՐ 78

Արաֆըն չի'րի տիր :

- 1 Էյ գալմըմ , շէրի'աթըմը տինկէյինիլ ,
Աղըմըն սէօլլէրինէ գուլապ վէրինիլ :
- 2 Աղըմըն թէճմիլ իլէ աշայըմ ,
Գաւտի լուղէլլէրի իրաւ էտէյիմ .
- 3 Պու շէյլէրի պիզ իշտիպ պիլտիք ,
վէ էճտատըմը պիգէ ճիքեայէ էթտիլէր :
- 4 Անլէրին էվլատընտան քէթմ էթմէյիպ'
Նէպլ ի աթիյէ Բոգղըն թէսպիհտընը
վէ գուվլէթինի վէ էթտիլէր միւ'ճիզաթընը
նագլ էտէճէյիլ :
- 5 Զիրա Եա'գուպտա շէհատէթի իգամէ ,
վէ Խորայէլտէ շէրի'աթը վաղ' էտէրէք ,
Անլէրի օղուլարընա թա'լիմ էթմէլէրինի
Էճտատըմըգա էմը էյլէտի :
- 6 Թա քի Նէսլ ի աթի' ետ'նի թէվլէլլուտ էտէ-
ճէք էվլատ ալէրի պիլիպ տէ ,
Գալպըպ քէնտի օղուլարընա նագլ էյլէյէլէր .
- 7 Քի պուշուր տախի ի'թիմատարը Աւաղա
օլարապ ,
Աւաղըն էֆ'ալընը ունուլթմայլար ,
վէ էվլամիլինի ճըֆը էտէլէր :
- 8 վէ էճտատարը կիպի միւ'անիտ վէ 'աթի
պիր Նէսլ ,
Գալպլէրինի սապիթ էթմէյիլ
վէ բուհըլարը Աւաղա ստարգ պուլուշմամըշ
պիր Նէսլ օլմայալար :
- 9 Պէնի Էթրայիմ միւսալլէճ քէմանըքէշ օլ-
արգլարը հայտէ ,
Ճէնք կիւնիւնտէ կէրի տէօնտիլէր :
- 10 Աւաղըն 'աղալընը ճըֆը էթմէյիպ'
Շէրի'աթընտա սիւլուք էթմէքտէն իմթինա'
էթտիլէր :
- 11 վէ էֆ'ալընը վէ քէնտիլէրէ կէօթէրտիլի
միւ'ճիզաթընը ունուլթտար :
- 12 Մըրըր ալլարընտա , Սօ'ան ուսըրասընտա
Էճտատարընըն էօնիւնտէ միւ'ճիզաթ կէօս-
թէրտի :
- 13 Պահըր շաղգ էտիպ' անլէրի կէլիրտի ,
վէ սուլարը եղընթը կիպի տուրտուրտու :
- 14 վէ կիւնտիւլլին պուլլէթ իլէ ,
վէ պիւլթիւն կէճէ աթէշ նուրը իլէ ան-
լէրի իհտա էյլէտի :

- 15 Պերրիյէտէ գայալար շագգ էտիպ՝
Անէրէ պէջիւք իւճճէտէն կիպի աւ իշիրտի :
- 16 Գայալար տախի ագար սուլար չըգարըպ՝
Ըրմագլար կիպի սուլար ագլթալ :
- 17 Ամնա անլէր անա տաճա զէլատէ կիւնաճ
էտիպ՝
Միւթա'ալը պերրիյէտէ իղղապ էթտիլէր :
- 18 Վէ նէֆալէրի իշիւն թա'ամ տիլէմէլէ ,
Գալլէրիտէ Ալլաճը թէճրիւպէ էթտիլէր :
- 19 Վէ Ալլաճա գարըն սէյլէյիպ՝
Ալլաճ պերրիյէտէ սօֆրա թէրթիպ էթմէյէ
գատի'ր մի տիլ :
- 20 Իշթէ գայալը վուրմաթըյէ սուլար ագըպ՝
Տէրէլէր ֆէյլան էթտիլ .
Էթմէթ տախի վէրէ պիլի'ր մի .
Գալլը իշիւն էթ թէտարիք էտէճէ'ք մի տիլ'
տէտիլէր :
- 21 Պու սէպէպտէն ԲԱՊՊ իշիտիպ զաղապնաթ
օլտու :
Վէ Եա'գուպտա աթէշ թուլթուշտու ,
Ղաղապ տախի Խարայէլէ 'ալէվէնտի :
- 22 Զիրա Ալլաճա ինանմայըպ՝
Խէլաթնա թէվէթքիւէ էթմէտիլէր .
- 23 Օ իսէ եօղարտան պուլուլթարա էմը էթ-
մէլէ ,
Սէմալթըն գափուլարընը աշար .
- 24 Վէ էթլ իշիւն իւղէրէլրինէ մէնն եաղտըրըպ՝
Անլէրէ սէմա պուղտայը վէրտի :
- 25 Ինսան մէլա'իքէ էթմէյի ետիլ ,
Անլէրէ պուլ պուլ զախիլէ կէօնտէրտի :
- 26 Կէօթաէ շարգ բիւղիկարը էտտիլիպ՝
Գուվլէթիլէ լտօս սէվէ էյլէտի :
- 27 Վէ իւղէրէլրինէ էթի թօղ կիպի ,
Վէ գանալը գուշու' տէնիլ գումու կիպի
եաղտըրըպ՝
- 28 Օրտուլարը իշիւն ,
Չաղտըրընըն էթրաֆնա տիւշիւրտիլ :
- 29 Վէ իշթիճա էթտիլէրի շէյի կէթիւրմէսիլէ ,
Անլէր եէյիպ էյիճէ աղալար :
- 30 Իշթաճալարը զա'իլ օլմատան՝
Թա'ամլարը տաճա աղղալարընտա իքէն՝
- 31 Անլէրին իւղէրինէ Ալլաճըն զաղապը 'ալէվ-
էնիպ՝
Անլէրին սէմիլլէրինտէն գաթլ էթտիլ ,
Վէ Խարայէլէն միւնթախապ երկիլթէրինի եէ-
րէ սէրտի :
- 32 Պու ճիւմէլ իլէ տաճա կիւնաճ էտիպ՝
Միւճիլգաթընա ինանմալար :
- 33 Օլ տախի կիւնլէրինի պէթալէթլէ ,
Վէ սէնլէրինի տէճլէթլէ իֆնա էյլէտի :
- 34 Անլէրի էօլտիւրտիւլիւ վէման , անը թալէպ
էտէրէլր իտի ,
Բիւճու' էտէրէք Ալլաճը եթքէն ալարլար իտի :

- 35 Վէ Ալլաճ քէնտի գայալարը
Վէ Ալլաճ իւլ միւթա'ալ քէնտի խէլա-
թէտարըն իտիյինի թէվէթքիւր
էտէրէլր իտի :
- 36 Ամնա անա աղղալարըյէ ըի'ա էտիպ՝
Տիլլէրիլէ անա եալան սէյլէրէլր իտի :
- 37 Գալլէրի տախի անըն իլէ տօղըն օլմայըպ՝
'Աճաթնա սաաթգ տուրմատըլար :
- 38 Լաթին Օ րաճիմ՝ օլուպ ,
'Աֆլը կիւնաճ էտէր վէ Տէլաթ էթմէլ իտի .
Վէ տէֆ'աթլէ զաղապըն թէտարին էտէրէք ,
Ճիւմէլ խըշմըն 'ալէվէնտիլմէլ իտի :
- 39 Վէ անլէրին պէշէր ,
Վէ կիտիպ կէրի տէօնմէլ պիլ բիւղիկար ի-
տիլլէրինի թէվէթքիւր էտէր իտի :
- 40 Գա'չ տէֆ'ա պերրիյէտէ անը Տիտտէթ-
լէնտիլիպ՝
Պէեապանտա անը իղղապ էթտիլէր :
- 41 Վէ թէքրար պէթէքրար Ալլաճը թէճրիւպէ
էտէրէք ,
Գուտտուս ը Խարայէլի կիւճէնտիլտիլէր :
- 42 Անըն էլինի
Վէ անլէրի տիւշմէնտէն խէլաա էթտիլի կիւ-
նիւ տէր խաթըր էթմէտիլէր .
- 43 Նիթէքիմ Մըսըրտա 'ալալմէթլէրինի ,
Վէ Սօ'ան սաճրաթընտա միւճիլգաթընը իճճ
րա էյլէտի :
- 44 Ըրմագլարընը վէ ագար սուլարընը գանա
թաճիլ էյլէտի ,
Շէյլէ քի աւ իշմէտիլէր :
- 45 Արալարընա իրաւ էթտիլի աթ սինէյի ան-
լէրի եէյիպ՝
Գուրպաղընը անլէրի Տէլաթ էթտիլէր :
- 46 Վէ մաճալարընը ճէրտէմէ ,
Վէ էթլէրինի չէքիլկէյէ թէպիմ էթտիլ :
- 47 Պաղարընը տօլու իլէ ,
Վէ ճիւմիլդ աղաճլարընը իրի տօլու իլէ
թէլէթ էթտիլ :
- 48 Հայվանլարընը տօլույա ,
Վէ սիւրիւլէրինի երտըրըմլարա թէպիմ
էթտիլ :
- 49 Պէլալար մէլա'իքէտի իրաւըյէլէ ,
Շիտտէթ ի զաղապընը
Հիտտէթ վէ խըշմ՝ վէ մուղապաղըն իւղէր-
լէրինէ կէօնտէրտի :
- 50 Ղաղապընա եօլ վէրիպ՝
Ճանլարընը էօլիւմտէն էսիլկէմէյէրէք ,
Հայաթլարընը թա'ուճա թէպիմ էյլէտի .
- 51 Վէ Մըսըրտա ճիւմէլ իլք տօղմուշ օլմայընը ,
Համըն շաղտըրարընտա գուվլէթլէրինի իւ-
քինի վուրտու :
- 52 Վէ քէնտի գալլմընը գայալարը կիպի սէվգ
էտիպ՝

- Պերկիտե սիրել կիպի կեթիւրտիւ :
- 53 Վէ անէրի եմնիւթէ գըւտղուզլատըղընտան՝
Գօրգմատըլար , ամմա տիւշմէնէրինի տէնիւղ
եօրթաիւ :
- 54 Վէ անէրի հուտուտը մուգատտէսէսին՝
Սաղ էլինին էտինտիյի պու տաղա կէթիւրտի :
- 55 Էտնէրինտէն տախի թա'իֆէլէրի թարա էյ-
լէյիպ ,
Պունարը եօլլիւ իլէ ալէրէ միրաա օլմագ իւզ-
րէ թագսիմ էթտի ,
Վէ իսրայէլին սըպլթարընը չատըրլարընտա
իսքեան էյլէտի :
- 56 Վէ եհէն Ալլահ իւլ միւթա'ալը թէճրիւպէ
վէ իղզապ էտիպ՝
Շէհատաթընը հըֆղ էթմէյէրէք ,
- 57 Էճատալարը կիպի իրթիտատ էտիպ՝ խիյա-
նէթ էթտիլէր .
Ալտատընը էայ կիպի միւնհարիֆ օլտըլար :
- 58 Վէ միւթէֆէ'աթլարըյլէ անը իղզապ էտիպ՝
Փուլթարըյլէ զայրէթէ կէթիւրտիլէր :
- 59 Ալլահ իշիթմէքլէ զաղապա կէլիպ՝
Իսրայէլտէն զիյատտէօիյլէ նէֆրէթ էյլէտի :
- 60 Վէ Շիթ մէքէնինի ,
Եա'նի ատէմլէր արասընտա գուրտըղը չատը-
րը թէքք էյլէտի ,
- 61 Վէ գուվլէթինի էսարէթէ ,
Վէ ճէլալինի տիւշմէն էլինէ թէսլիմ էթտի :
- 62 Վէ գաւմընը գըլըճա թէքք էթտի ,
Վէ միրասընա փուր զաղապ օլտու :
- 63 Ճիվանլարընը թէլէֆ էթտի
Վէ պաթրէլէրի ետա չէքմէտիլէր :
- 64 Քեաճինէրի գըլըճէ տիւշաիւ ,
Վէ տուլ գարըլարը աղլըմատըլար :
- 65 Բապպ տախի ույգուտան ույանըր ,
Վէ շէրապտան այլըր ճէպպար կիպի ույանըպ՝
- 66 Տիւշմէնէրինի արգատան տարպլէ՝
Անէրի հագարէթ ի էպէտիյէյէ տիւշար էյ-
լէտի :
- 67 Վէ Եուտուֆըն չատըրընը րէտտ էտէրէք ,
Էֆրայիմ սըպլթընը իխթիյար էթմէյիպ՝
- 68 Եէհուտա սըպլթընը ,
Սէլտիյի Սիօն տաղընը իխթիյար էյլէտի :
- 69 Վէ մագտիսինի եիւքսէք Դուլլա կիպի ,
Վէ իւլէ էպէտ թէ'սիս էյլէտիյի գէմին կի-
պի պինա էյլէտի :
- 70 Վէ գուլը Տաուտը իխթիյար էտիպ՝
Անը գոյուն սըղլարընտան ալար :
- 71 Անը հմիլըրի քոյա-ուլը 'ագապինտէն գաւմը
Եա'գուպա ,
Վէ միրասը օլուն իսրայէլէ չօպանըգ էթմէք
իշիւն կէթիւրտի :
- 72 Օլ տախի իսթիգաթէթ ի գալպիլյէ անէրի
կիւտիւպ ,

Էլէրինին մէհարէթիլէ անէրի իհտա էյ-
լէտի :

ՄԷԶՄՈՒՐ 79

Ասաֆըն մէգմուրը արը :

- 1 Եա Ալլահ , միրասընա թա'իֆէլէր կիրտի-
լէր ,
Սէնին մուգատտէս հէյթէլինի նափաք էթտի-
լէր ,
Եերուշալիմի խարապպա տէճնտէրտիլէր :
- 2 Սէնին գուլարընըն ճէստէլէրինի հաւա գուշ-
լարընա ,
Վէ մութթագիլէրինին էթինի եերին վուհու-
շընա եէմէք իշիւն վէրտիլէր :
- 3 Անէրին գանընը Եերուշալիմին էթրաֆընտա
սու կիպի տէօթտիլէր ,
Վէ տէֆն էտէն եօղ իտի :
- 4 Գօնըլարըմըզա իւլաւպ ,
Վէ էթրաֆըմըզա օլտըլարա պա'իս ի իս-
թիհալ վէ մախարա օլտըգ :
- 5 Նէ՞ վագթա գատար , եա ՐԱՊՊ ,
Տա'իմա զաղապնաք օլաճա'գ մը սըն .
Ղայրէթին աթէշ կիպի ետնաճա'գ մը տըք
- 6 Ղաղապընը սէնի պիլմէյէն թա'իֆէլէր ,
Վէ իսմիլէ տու'ա էթմէյէն մէմալը իւզէրի-
նէ տէքք :
- 7 Զիրա Եա'գուպը եէյիպ՝
Մէքէնինի խարապ էթտիլէր :
- 8 'Ալէյհիմգէ միւթէգատտիմինին 'իսեան-
լարընը տէր խաթըր էթմէ .
Մէրհաթէլէրին պիլէ թէգ ելթիշին .
Զիրա քիւլիլէն գէլիլ օլտըգ :
- 9 Եա իշլաւըմըզն Ալլահ ,
Իսմինին մէճտինէ հիւրմէթէն պիլէ ետարմ՝
էյլէ ,
Վէ իսմին իշիւն պիլէ նէճաթ վէրիպ՝
Կիւնաշլարըմըզա մաղֆիլէթ էյլէ .
- 10 Նի'շիւն թա'իֆէլէր՝ Անէրին իւլահ Նէ՞րէ-
տէ տիր՝ տէտինլէր .
Գուլարընըն տէգըիւլիւշ գանընըն ինթի-
գամը՝
Պիլիմ կէօղլէրիմիլ ճօնիւնտէ ,
Թա'իֆէլէր արասընտա մա'իլիմ օլտուն :
- 11 Էսիրին աճ ու զարը սէնին հուգուրընա
կէլիլին .
Էյլիւմէ թէսլիմ օլտնմուշլարը 'աղիմ գուլ-
վէթինէ հա'աթա իպգա էյլէ :
- 12 Եա Բապպ , գօնըլարըմըզն գուճաղլարընա
Սանա էթտիլէրի հագարէթին ետաի գաթ
մուգապիլինի վէր :
- 13 Վէ պիլ սէնին գաւմըն վէ մէր'անըն գոյուլարը
սանա իլ էլ էպէտ համա էտիպ :

Տէվը պէ տէվը թէսպիհինի հիքեայէ էտէ-
ճէյիլ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 80

Շուշանիմ-էտուի իւզբէ մուսիգար պաշը իշին Ասա-
ֆըն մէզմարը տըր :

1 Ե՛յ Երեսուֆը սիւրիւ կիպի իհտա էտէն
Խորայէին Զօպտըն, իսթիմա՛ էյլէ :

Ե՛յ քերուպիյուն է-պէրէնտէ օթուրան, թէ-
ճէյլի էյլէ :

2 Եֆրայիմ իլէ Պէնեամին վէ Մանասանըն
Հուզուրընտա

Գուզվէթինի իգազ էտիպ՝ խէլասըմըզա եէ-
թիշ :

3 Եա Ալա՛հ, պիզի տէօնտէր վէ վէճհինի նուր-
պախշ էյլէ :

Վէ խէլաս պուլաճաղըզ :

4 Եա իլա՛հ իւլ ճիւնուտ օլան ԲԱՊՊ,
Նէ՞օ վազթա գառար գալմընըն նիյաղընա
ղազապըն՝ ալէվըիզ օլուր :

5 Անէրէ կէօզ Էաշը Էքմէյինի ետիբիպ՝
Տօլու էօլէքլէ կէօզ Էաշը իշիրիտին :

6 Գօնշըլարըմըզա պիզի պա՛խ ի նիզա՛ էթտին.
Վէ տիւշմէնլէրիմիզ Վէլէ արալարընտա իս-
թիհզա էթտիլէր :

7 Եա իլա՛հ իւլ ճիւնուտ, պիզի տէօնտէր,
Վէ վէճհինի նուրպախշ էյլէ, վէ խէլաս
պուլաճաղըզ :

8 Մըսըրտան պիբ ամա նաղլ էթտին,
Թա՛իֆէլէրի եերլէրինտէն սէօքիւպ՝ անը տիք-
տին :

9 Անըն էօնիւնճէ Էթէ հաղըրլատըն,
Վէ քէօքլէշիպ տիյարը տօլտուրտու :

10 Կէօլկէտիլլէ տաղլար էօրթիւտիւ,
Վէ տալարըն՝ ազիմ էրլ տղաճլարը՝ Էթ-
օլտու :

11 Տալարընը պա՛հրէ :

Վէ ֆիլիսթերինի նէհրէ գառար սալտը Գ

12 Անըն չիթլէրինի նի՛շիւն երգտըն,
Շէօյլէ քի էօլտան կէչէնլէրին ճիւմլէսի անը
գօփարըլլար :

13 Օրման խընգըրը անը պօզար,
Սա՛հրա հայվանը անը եէր :

14 Եա իլա՛հ իւլ ճիւնուտ, քերէմ էյլէ, ըիւ-
ճու՛ էտիպ՝

Սէմաւաթտան նազար էտերէք կէօր,

15 Վէ պու ամաշը, վէ սաղ էլինին տիքտիլի
ֆիտանը,

Վէ քէնտին իշին գուզվէթլէնտիտիլին օշ-
լու զիյարէթ էյլէ :

16 Աթէշէ Էանմըշ վէ քէսիլիշ տիբ :

Պիպու. Ալա՛հ էրլլէրի

Սէնին Թիւղիւնին թա՛ղերինէն խարապ օ-
լուրլար :

17 Սէնին էլին սաղ էլինին տտէմի իւզէրինտէ,
Վէ քէնտին իշին գուզվէթլէնտիտիլին ա-
տէմ օղլու իւզէրինտէ օլա :

18 Պիզ տախի սէնտէն իրթիտաա էթմէյէճէյիլ,
Պիզի իհեա էյլէ, վէ իսմինէ սոււա էտէճէ-
շիլ :

19 Եա իլա՛հ իւլ ճիւնուտ օլան ԲԱՊՊ, պիզի
տէօնտէր,

Վէ վէճհինի նուրպախշ էյլէ, վէ խէլաս պու-
լաճաղըզ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 81

Կիթթիթ իւզբէ մուսիգար պաշը իշին Ասաֆըն Է-
տուր ԵՐԷ :

1 Գուզվէթիմիզ օլան Ալա՛հա թէրէնիւմ,
Եա՛գուպըն Ալա՛հնա ալգըշ էտինիլ :

2 Նաղմէյէ պաշլայընը,

Տէֆ վէ խօշ Էտու թանպուր իլէ սանթուր
տարապ էտինիլ :

3 Ա՛յ պաշլետա վէ պէտը վազթընտա,
Պայրամըմըզ կիւնինտէ պօրու չալընը :

4 Զիրա պու՝ իսրայէլէ ֆէրիզէ օլուպ,
Եա՛գուպ Ալա՛հնըն աշքեամընտան տըր :

5 Մըսըր տիյարը իւզէրինէ խուրուճ էթտի-
յինտէ,

Պուշու Երեսուֆա շէհատէթ իշին վաղ՝ էյ-
լէտի :

Օրուա պիլմէտիլիմ լիսանը իշիթտիմ :

6 Օմուզընը Էիւքտէն գուրթարտըմ,
Էլլէրի սէֆէթի պրապարտը :

7 Մուզայագառա ֆէրետաա էթտին, պէն տա-
խի սէնի գուրթարտըմ.
Բա՛տըն խազվէթինտէն սէնի իսթիճապէթ
էթտիմ :

Մէրիպա սուլունտա սէնի թէճրիւպէ էյլէ-
տիմ : (Սէլա :)

8 Ե՛յ գալմըմ, իսթիմա՛ էյլէ, պէն տախի սա-
նա թէնպիհ էտէյիմ :

9 Ե՛յ իսրայէլ, էյէր պէնի տինկէր իսէն,
Սէնտէ զարիպ իլա՛հ օլմաշըն,
Վէ Էճնէպի իլա՛հ սէճտէ էթմէյիսին :

10 Սէնի Մըսըր տիյարընտան իխրաճ էտէն Ա-
լա՛հն Եէհօվա պէն իմ :

Աղղընը էյիճէ աշ տա՛ տօլտուրայըմ :

11 Լաքին գալմըմ սէօզիւմիւ տինկէմէտի,
Խորայէլ պէնտէն ըազի օլմաշը :

12 Պէն տէ անլէրի քէնտի գալպլէրինին ինա-
տընա թէսիմ էթտիմ,

Քի քէնտի մէշլէրէթլէրինճէ հարէքէթ էտէ-
լէ :

- 43 Քեռշքի գաղթիմ՝ պէնի իթիմա՝,
վէ իւրայել թարեգէրիմա՝ սիւլուք էտէ
իտի .
- 44 Սէրի՛են տիւշմէնլերին թէղլիւ էտէր իտիմ՝,
վէ էլիմի խաւիմէրին իւզէրինէ տէսնտէ-
րիւ իտիմ .
- 45 ԲԱՊՊԱ պուղղ էտէնլէր անըն հուզուրնտա
թէղլիւլ էտէրլէր իտի ,
վէ անլերին վաթթը էպէտի օլուր իտի .
- 46 Վէ անլերի պուղտայըն տ'լաւը իլէ պէսլէր ,
վէ սէնի գայտատան շէֆ-պալ իլէ տոյսըուր
իտիմ .

ՄԷՁՄՈՒՐ 82

Ասաֆըն մեզմուրը տըր :

- 1 Ալլա՛հ մէծմա՝ Ուլլահտա տուրուր ,
իլահլար արաւընտա հիւքմ էտէր .
- 2 Նէ՛ վաթթա տէկին հագգաղը հիւքմ էտէր-
սինիլ ,
վէ շէրիւրէրին խաթըրնա ըր'այէթ էտէրսի-
նիլ : (Սէլա .)
- 3 Ձէլլին վէ եէթիմին տա՛վաւընը կէօրիւնիւղ ,
Պիչարէ վէ միւհթաճ օլանըն հագգընը իշ-
գադ էտինիլ .
- 4 Ձէլլ վէ ֆագիրէ նէծաթ վէրիպ՝
Ալլահ շէրիւրն էլինտէն խէլաս էտինիլ .
- 5 Անլէր պիլմէլիպ ֆէհմ էթմէլէրէք՝ քու-
մէթտէ կէղէրլէր ,
ձիւմլէ էտաւ զէմին սարսըլլըր .
- 6 Սիւլ իւհլար վէ ճիւմլէնիլ էվլատ ը Միւ-
թա՛ալ սընըղ՝ տէտիմ ,
- 7 Լաքին տաէմ՝ կիպի վէֆաթ էտիպ՝
Բէ՛իսլէրին պիլի կիպի տիւշէճէքսինիլ .
- 8 Եա Ալլահ՝ գըյամ էտիպ՝ զէմին հիւքմ
էլլէ .
Ձիւրա սէն ճիւմլէ իւմմէթլէրի թէմէլլիւք
էտէճէք սին .

ՄԷՁՄՈՒՐ 83

Ասաֆըն մեզմուր վէ իլահիսի տիր :

- 1 Եա Ալլահ սիւքիւթ էթմէ .
Եա Ալլահ՝, տաթիթ օլմա վէ տաթին տուրմա .
- 2 Ձիւրա իշթէ տիւշմէնլերին՝ հէնկեամէ էտէրլէր ,
վէ սանա պուղղ էտէնլէր պաշ գալտորտըլար .
- 3 Գաղթընըն՝ տլէյհինէ սու ի իթիթիֆադ էտէր-
լէր ,
վէ սէնին հիմայէ էթտիյին քիմնէլէր տլէյ-
հինէ միւշալէրէ էտէրլէր .
- 4 Կէլլինիլ ,
տնլէրի միլլէթ օլմադտան հէլաք
էտէլլիմ .

Ալթըգ իւրայէլին իսմի զիբը օլունմասըն՝
տէրլէր .

- 5 Ձիւրա Էտոմ՝ չաարըլարը վէ իսմա՛եղլէր ,
Մուսպի վէ Հաճարիլէր ,
- 6 Ճիւլալ վէ՛ Ամմոն վէ՛ Ամուլէգ ,
Ֆիլիսթիլէր իլէ Սուր էհալիսի ,
- 7 Եէքալիլ օլարադ միւշալէրէ էլլէտիլէր ,
վէ սէնին տլէյհինէ իթիթիֆադ էթտիլէր .
- 8 Աշուր տաթի անլէր իլէ պէրապէր օլարադ ,
Պէնի Լութա տէսթիլի օլարաւր : (Սէլա .)
- 9 Միտեանա վէ Գիշոն վատիսինտէ Սիսէ-
րպա ,
Եապինէ է-էրլէր կիպի անլէրէ էապի .
- 10 Այնտորտա խորապ օլարաւր ,
Եէրէ կիւպրէ օլարաւր .
- 11 Շուրէֆալարընը՝ Օրէպ վէ Ձէպ կիպի ,
վէ ճիւմլէ ումէրալարընը Ձէպահ վէ Սալ-
մոնա կիպի էլլէ .
- 12 Ձիւրա անլէր՝ Ալլահըն մէքէնլերին քէնտի-
միլլէ զապթ էտէլլիմ՝ տէտիլէր .
- 13 Եա Ալլահըմ՝, անլէրի եուլարանան չէօփ
կիպի ,
Բիւղկետը ճէնիւտէ սաման չէօփիւ կիպի
էլլէ .
- 14 Աթէշ օրմանը եադարը կիպի ,
վէ տլէվտաղըլը թաթ ուշալարըլը կիպի ,
- 15 Անլէրի պէղլէ՛ ֆուրթուռնա՛ իլէ թարտ ,
վէ գաւորդան իլէ միւղթարիպ էլլէ .
- 16 Եա ԲԱՊՊ, Եիւղլէրին հագգորէթլէ տօլուր ,
Քի սէնին իսմին թալէպ էտէլէր .
- 17 Իլ էլ էպէտ խէճիլ վէ միւղթարիպ
վէ բիւսվալ վէ հէլաք օլունլար ,
- 18 Թա քի սէնին , քի իսմին Եէհալա տըր , եա-
լլընը սէնին ,
Պիւթիւն զէմին իւզէրինտէ Միւթա՛ալ օլ-
տըլըն մալիւմ օլա .

ՄԷՁՄՈՒՐ 84

Կիթթիթ իւզրէ մուսիգար պաշը իշիւն պէնի Գօրահըն
մեզմուրը տըր :

- 1 Եա ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ ,
Սէնին մէքէնլերին նէ՛ խոշ տըր .
- 2 Ճանըմ՝ ԲԱՊՊըն հալլուլարընա իշթիյադ է-
տիպ պալլըր .
Գալլիմ վէ ճէսէտիմ՝ հայյ օլան Ալլահա
թէղէնիւմ էտէրլէր .
- 3 Սէրէզ պիլէ մէքեան ,
վէ գըրլանըճ քէնտինէ եալլուլարընը գօ-
յաճադ եուվալյը
Սէնին մէզպաշարընըն եանընտա պուլտու ,
Էյ ֆատիշահըմ վէ Ալլահըմ՝, ԲԱՊՊ իւլ
ճիւնուտ .

- 4 Նէ՛ միւսպարեք տիր սէնին պէյթինին սէ-
քէնէսի .
Տա՛խմա սանա համա էտեճէքէր : (Սէլա :)
- 5 Նէ՛ միւսպարեք տիր գուզվէթի սէնտէն օլուպ՝
Պէյթինէ կէրէն Եօլարա կէօնիւնիւ վէրէն ա-
տէմէր :
- 6 Պիւքեա տէրէսինտէն կէչէր իքէն , տնը փու-
նար կիպի էտէրէր .
Իլք Էաղմուր տախի աւը պէրէքէթլէր իլէ
էօրթէր :
- 7 Գուզվէթտէն գուզվէթէ կիտիպ՝
Սիօնտա Ալլահն հուզուրնտա կէօրիւնէ-
ճէքէր տիր :
- 8 Եա Իլահ Իւլ ճիւնուտ ՐԱՊՊ , նիյաղըմը
տինկիլէ :
Էյ Եա՛գուպլն Ալլահ , իսթիմա՛ էյլէ :
(Սէլա :)
- 9 Էյ սիփէրիմիլ Ալլահ , պապ ,
վէ մէսիհինին Էիւզիւնէ նազար գըլ :
- 10 Զիրա սէնին հալլարընտա պիր կիւն պին
կէնտէն էյի տիր .
Շէրիին շատըրընտա սաքին օլմագտան
իսէ ,
Ալլահմըն պէյթինին էշիյինտէ պուլունմայը
իսթիյար էյլէտիմ :
- 11 Զիրա ՐԱՊՊ Ալլահ կիւնէ վէ սիփէր տիր .
ՐԱՊՊ ինայէթ վէ իղզէթ վէրէրէք ,
Իսթիգամէթլէ սիւլուք էտէնէրտէն էյիլիք
տիրիլ էթմէլ :
- 12 Եա ՐԱՊՊ Իւլ ճիւնուտ ,
Սանա միւթէվէքքիլ օլան առէմ նէ՛ միւ-
սպարէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 85

Մուսիգար պաղը իշիւն պէնի Գօրահըն մէղմուրը տըր :

- 1 Եա ՐԱՊՊ , տիյարընտան րաղի օլտըն ,
Եա՛գուպը Էտարէթտէն կէրի կէթիւրտին :
- 2 Գալմընըն իստանընը յալֆ ,
վէ ճիւմիլ կիւնահալարընը սէթը էթտին :
(Սէլա :)
- 3 Քեաֆֆէ ի զաղապըն տէֆ՝ էթտին ,
Խըշմընըն հիտտէթիւտէն ըւճու՛ էյլէտին :
- 4 Եա իսլաւըմընըն Ալլահ , պիղի տէօնտեր ,
վէ պիղէ օլան զաղապընը մահվ էյլէ :
- 5 Իլ էլ Էպէ՛տ մի պիղի զաղապնաք օլուրըն ,
Խըշմընըն տէվը պէ տէ՛վը մի թէմտիտ էտէրսին :
- 6 Սվտէթ էտիպ պիղի իհեա էթմէ՛ղ մի սին ,
Քի գալմըն սէնտէ շատման օլա :
- 7 Եա ՐԱՊՊ , լուլթընը պիղէ կէօթէր ,
վէ իսլաւընը պիղէ իհսան էյլէ :
- 8 ՐԱՊՊ Ալլահն նէ սէյլէյէճէյինի տինկ-
լէյէճէյիմ :

- Զիրա գալմընն վէ միւթթագիլէրինէ սէլա-
մէթ սէյլէյէճէք տիր .
- Անէր տախի սէֆահաթա ըրիճաթ էթմէ-
սինլէր :
- 9 Տիյարըմընտա իղզէթ սաքին օլմագ իշիւն ,
Անըն իսլաւըն էլպէթթէ Անտէն գօրգանլարա
Էաղըն տըր :
- 10 Ինայէթ իլէ հագիգաթ միւլագաթ էթտիլէր .
Ստալէթ իլէ սէլամէթ Էօփիւշտիւլէր :
- 11 Եէրտէն հագիգաթ պիթէճէք ,
վէ կէօրտէն յատալէթ նազար էտէճէք տիր :
- 12 ՐԱՊՊ տախի իսյը իհսան էտէճէք ,
վէ Եէրիմիլ մահսուլըն վէրէճէք տիր :
- 13 Ստալէթ անըն Էօնիւնճէ Երիւրիւլապ՝
Ստըմլարըն Էօլա գօյաճագ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 86

Տառտըն պիր տու՛աք տըր :

- 1 Եա ՐԱՊՊ , գուլաղընը մէյլ էթտիրիպ պէնի
իսթիճապէթ էյլէ ,
Զիրա պիչարէ վէ ֆագիլ իմ :
- 2 Ճանըմըն հըֆղէյլէ , զիրա պէն միւթթագի իմ .
Եա Ալլահմ , սանա թէվէքքիւլ Էաէն գու-
լընը սէն իսլաւ էյլէ :
- 3 Պանա՛մէրհամէթ էյլէ , Էա Րապպ ,
Զիրա հէր կիւն սանա ֆէրեատ էտէրիմ :
- 4 Գուլմընըն ճանընը մէսրուր գըլ .
Զիրա , Էա Րապպ , սանա ճանըմըն ըէֆ՝ Է-
տէրիմ :
- 5 Զիրա սէն , Էա Րապպ , Քէրիմ վէ զաֆուր
սըն ,
վէ սանա ֆէրեատ էտէնլէրին ֆիւմիլսինէ
քէսիր իւր ըահմէ սին :
- 6 Եա ՐԱՊՊ , նիյաղըմըն տինկիլ ,
վէ թէվարրիւթըմըն սէսինի իսթիմա՛ էյլէ :
- 7 Եէվմ ի մուզալագամտա սանա ֆէրեատ Է-
տէրիմ ,
Զիրա պէնի իսթիճապէթ էտէրօին :
- 8 Եա Րապպ , իլահլար ալէյինտէ միսլին Էօգ ,
վէ Էֆալմընըն Էմսալը Էօգ տըր :
- 9 Եա Րապպ , իսալք էթտիյին ճիւմիլ Էլմիլթ-
լէր կէլիպ՝
Սէնին հուզուրնտա սէճտէ , վէ իսմինի թէմ-
ճիտ էտէճէքէր :
- 10 Զիրա սէն յաղիմ , վէ միւ՛ճիղաթ իղհար էտի-
ճի սին ,
Ալլահ Էալմընըն սէն սին :
- 11 Եա ՐԱՊՊ , պանա թարիգինի թալիմ էյլէ ,
Քի հագիգաթընտա սիւլուք էտէյիմ .
Էֆիւրըն գալպիմի միւթթէհիտ էյլէ ,
Քի սէնին իսմինտէն իսալֆ Էտէ :

- 12 Եւ Ալլահըմ Բապպ, պիւթիւն գալցիմ իլէ սանա համո,
վէ իմինի իլ էլ էպետ թէմճիտ էտէճէյիմ:
13 Զիրա սէնին 'ինայէթին պանա պէօյիւք տիր,
վէ ճանըմը հալիլէ ի սուֆլատան խելաս
էլլէտին:
14 Եւ Ալլահ, միւթէքէպպիլլէր 'ալէյհիմէ
գալգալլար,
վէ զալիմէրին ճէմիլէթի ճանըմը արատլար,
վէ սէնի կէօզլէրի էօնիւնէ ալմատլար:
15 Ամնա սէն, եւ Բապպ, Բահիմ վէ Բա'ուֆ
Ալլահ սըն.
Սապուր սըն, վէ 'ինայէթ իլէ հագիգաթըն
քէսիր տիր:
16 Պանա թէվէճէիւհ էտիպ' մէհհամէթ էլլէ,
Գուլլնա գուլլէթինի իհսան,
վէ ճարիյէնին օլլընը խելաս էլլէ:
17 Պանա պուղզ էտէնլէր կէօրիւպ' խէճիլ օլ-
մալարը իչիւն
Պանա պիր 'ալամէթ ի խոյր կէօթէր,
Զիրա սէն, եւ Բապպ, պանա եարտըմ էտիպ'
թէսէլլէ վէրտին:

ՄԷԶՄՈՒԻ 87

Պէնի Գօրահըն մէգուր վէ իլահիսի տիր:

- 1 Անըն էսասը մուգատտէս տաղարտա տըր:
2 Բապպ Սիօն գափուլարընը
Եւ'գուպըն ճէմի' ի մէսքէնլէրինտէն զիյատէ
սէվէր:
3 Եւ մէտինէթ Ուլլահ,
Սէնին հագգընտա ճէլլի նէսնէլէր սէօլլէնի-
լէր: (Սէլա:)
4 Բահապ վէ Պապլէն պէնի պիլլէնլէր իչիւնտէ
զիքը էտէճէյիմ.
Իշթէ Զիլլէթին վէ Գուլլ իլէ Սուր:
Պուլլար օրատա թէվէլլէտ էլլէտի:
5 Վէ Սիօն հագգընտա
Շու վէ շու քիմնէ անտէ թէվէլլէտ էլլէտի'
տէնիլիպ,
Միւթա'ալ տալի քէնտիսի անը սապիթ
գըլաճագ տըր:
6 Բապպ գալմէրի թահրիր էթտիլինտէ'
Պու քիմնէ անտէ թէվէլլէտ էլլէտի' տէյիւ-
'ատտ էտէճէյ տիր: (Սէլա:)
7 Վէ խանէնտէլլէր իլէ նայզէնլէր'
Ճիւմլէ մէնպալարըմ' սէնտէ տիր' Դէյէճէլլէր
Դէր:

ՄԷԶՄՈՒԻ 88

Մահալթ-լէ'աննօթ իւզրէ մուսիգար պալը իչիւն,
պէնի Գօրահըն մէգուր վէ իլահիսի օլլէպ' Եղրահի
Ճէյմանըն չի'րի տիր:

- 1 Եւ խելասըմըն Ալլահը Բապպ,
Կէճէ կիւնտիւղ հուգուրընտա ֆէրեստ էտէ-
րիմ:
2 Նիյաղըմ' սէնին հուգուրընտա վասըլ օլլու.
Գուլաղընը ֆէրեստըմա մէլլ էթտիր:
3 Զիրա ճանըմ' պէլալէրտէն տօյտու,
Հայաթըմ' հալիլէյէ եագլաշտը:
4 Զուգուրա էնէնլէրտէն մա'տուտ իմ,
Գուլլէթի օլմայան ատէմ' կիպի օլլըմ':
5 Արթըգ թէգէք.քիւր էթմէտիլին,
վէ սէնին եէտիւնտէն րէտտ օլլունարագ
Գապրտա եաթան մագթուլար կիպի'
Էմլաթ արասընա տիւշտիւմ:
6 Պէնի տէրին շուգուրա,
Զուլմաթա, էնկիլլէրէ գօտըն:
7 Ղալապըն իւզրիմէ աղըրլաշտը,
վէ ճիւմլէ տալլալարըն իլէ պէնէ թագէքի-
էլլէտին: (Սէլա:)
8 Աշինալարըմ' պէնտէն պա'իտ էտիպ'
Պէնի անլէրէ մէքուհ էլլէտին.
Մահապըն իմ վէ չըգամամ:
9 Տէրտտէն կէօլլէրիմ' պօլլուլտու.
Եւ Բապպ, հէր կիւն սանա ֆէրեստ էտէրէք,
Էլլէրիմ' սանա գալարըտըմ:
10 Էմլաթ' մը միւլ'ճիգաթ կէօթէրէճէքսին.
Խոյալաթ' գալլըպ սէնի թէմճիտ էտէճէք-
լէ' սի: (Սէլա:)
11 'ինայէթին գապրտա,
Հագիգաթըն հէլաք մահալինտէ հիքէայէ
օլլու'ուր մը:
12 Միւլ'ճիգաթըն զուլմէթտէ,
վէ 'ատալլէթին տիյարը ֆէրամուշիտէ պի-
լէնի' սի:
13 Պէն իսէ, եւ Բապպ, սանա ֆէրեստ էթտիմ.
վէ 'ալէս սահար նիյաղըմ' սանա թագաթիմ
օլլու'ուր:
14 Եւ Բապպ, ճանըմը նի'չիւն րէտտ էտիպ'
Տիտարընը պէնտէն սէթր էլլէրսին:
15 Պէն պիշարէ վէ սէպալլէթիմտէն պէրու թէս-
լիմ' րուհ էտէճէք հալտէ իմ.
Սէնին տէհէլլէրինի չէքսէլլէ միւթէհալլիթ
օլլըմ':
16 Ղաղապըն իւզրիմտէն կէչտի,
Գօրգուլարըն պէնի հէլաք էթտի:
17 Հէր կիւն պէնի սուլար կիպի իհաթէ,
վէ քիւլլէն պէնի մահապըն էթտիլլէր:
18 Պէնտէն մուհիպիլ վէ տօսթը պա'իտ գըլտըն.
Աշինալարըմ' զուլմէթտէ տիրլէր:

ՄԷԶՄՈՒԻ 89

Եղրահի Եթմանըն չի'րի տիր:

- 1 Բապպըն 'ինայէթլէրինի իլ էլ էպետ թէրէն-
նիւմ' էտէճէյիմ:

- Աշղբմ' իլէ սատագաթընը տէվը պէ տէվը
իւսպար էտէճէյիմ :
- 2 Զիրա տէտիմ' քի' ինայէթ իլ էլ էպէտ գա-
'իմ' օլուր ,
վէ սատագաթընը սեմալաթտա սապիթ գը-
լաճագսն :
- 3 Միւնթախապըմ' իլէ 'ազտը 'ահտ էտիպ'
Գուլըմ' Տաուտա եւմին էտէրէք ,
4 Սէնին նէպլին իլ էլ էպէտ սապիթ ,
վէ թախթընը տէվը պէ տէվը գա'իմ' գըլա-
ճաղըմ' տէտիմ' : (Սէլա :)
- 5 Եա ԲԱՊՊ , սեմալաթ սէնին միւ'ճիլաթը-
նը մէտէ էտէճէք ,
Սատագաթընը տախի մուգատտէսլէր ճեմա-
'աթընտա սէնա օլաճագսն ԴԵՐ :
- 6 Զիրա սեմաուա ԲԱՊՊՈ մու'ատիլ ,
Էսհապ ը գուլվէթ պէյնինտ ԲԱՊՊՈ միւշա-
պիհ քի'մ' տիր :
7 Ալլահ մուգատտէսլէր ճեմա'աթընտա փէք
հէյպէթըն տիր ,
վէ էթրաֆընտա օլաճագսն ճիւմէսինէ տէհ-
շէթըն տիր :
- 8 Եա Իլահ իւլ ճիւնուտ ԲԱՊՊ , սատագաթըն'
էթրաֆընտա օլաճագսն
Սէնին կիպի գատիր ԲԱՊՊ քի'մ' տիր .
9 Տէնիզին ղուրուրինէ սէն մուսալաթ օլաճագսն
Տալլալըր գապարտըգա , անլէրի սէն թէս-
քին էտէրսին :
- 10 Սէն Բահապը մադթուլ կիպի էպտին .
Տիւշմէլէրինի գուլվէթը պազուլ իլէ փէրի-
շան էյլէտին :
- 11 Սեմալաթ սէնին , գէմին տախի սէնին տիր .
Տիւնեա վէ անտէ օլաճագսն քեաթֆէ ի մէվնու-
տաթըն սէն թէ'սիս էյլէտին :
- 12 Շիմալ վէ ճէնուպը սէն խալգ էյլէտին .
Թապօր վէ Հէրմոն սէնին խամնէ թէրէնիւմ
էտէրէր :
- 13 Պազու ի գուլվէթ սանա մախսուտ տըր .
Սէնին էլին գալի , սաղ էլին միւրթէֆի' տիր :
- 14 Սէնին թախթընըն էսապը 'ատալէթ վէ հագգ
տըր .
Տիտարըն էօնիւնտէ 'ինայէթ վէ հագգիթ
կիտէր :
- 15 Նիտա ի մէսերէթի պիլէն գալմ' նէ'
միւպարէք տիր .
Եա ԲԱՊՊ , սէնին տիտարընըն նուրըյլէ եիւ-
րիւյէճէքլէր Կիր :
- 16 Հէր կիւն սէնին խամնտէ մէսուր ,
վէ 'ատալէթիլ միւրթէֆի' օլաճագլար :
- 17 Զիրա սէն անլէրին գուլվէթինին 'իլգէթի սին ,
վէ պուշուլըմը հիւսն ի բիզանլէ եիւ-
ճէլէր :
- 18 Զիրա սիփէրիմիլ ԲԱՊՊՈ տըր :

- վէ մէլիմիլ Գուտտուս ը Իսրայէլին հիւ-
յէսէրէ Կիր :
- 19 Օլ վազըթ սէն միւրթէֆինէ Բուլատա
սէյլէյիպ'
Տէտին քի' Ետարըմ' էթմէլէյի պիր սահիպ ի
գուլվէթէ հէվալէ էթտիմ' .
Գալմ' արապընտան ինթիխապ օլաճագսն թէր-
ֆի' էյլէտիմ' :
- 20 Գուլըմ' Տաուտը պուլալ'
Անը մուգատտէս էաղըմ' իլէ մէսէ էյլէտիմ' :
- 21 Եէտիմ' անն իլէ սապիթ օլաճագ ,
Պազուլ տախի անը գուլվէթընտիրէճէք տիր :
- 22 Տիւշմէն անա ղուլմ' էթմէլէճէք ,
վէ էհլի շէր անա ճէֆա վէրմէլէճէք տիր :
- 23 վէ անն էօնիւնտէն խապիլէրինի էպիպ'
Անա պուլգլ էտէնլէրի վըրաճաղըմ' :
- 24 Սըտըմ' վէ 'ինայէթիմ' տախի անն իլէ օ-
լաճագսն
Պուշուլըն իսմիլէ միւրթէֆի' օլաճագ տըր :
- 25 վէ էլինի տէնիլէ ,
վէ սաղ էլինի նէհրէրէ վաղ' էտէճէյիմ' :
- 26 Օ պանա' ֆէտէրիմ' սէն սին ,
Ալլահըմ' վէ խէլապըն գապարտ սէն սին' տէ-
յիւ նիտա էտէճէք տիր :
- 27 Պէն տախի անը իլք օղուլ ,
Միւրէք ը գէմինտէն ալա գըլաճաղըմ' :
- 28 Իլ էլ էպէտ անն իլին 'ինայէթիմ' հըֆը
էտէճէյիմ' .
'Ահմըմ' անն իլէ սապիթ օլաճագ տըր :
- 29 վէ նէսլինի էպէտի ,
վէ թախթընըն էյլաճագսն ը սեմալաթ կիպի էտէ-
ճէյիմ' :
- 30 Էյլէր օղուլտըր շէրի'աթըմը թէրէք էտիպ'
Ահմըմըմտա սիւլաք էթմէլէր իսէ ,
31 Էյլէր գալանիլինիմ' նագլ էտիպ'
Էյլաթիլինի հըֆը էթմէլէր իսէ ,
32 Օլ վազըթ անլէրին 'իսեանընը 'ասա իլէ ,
վէ ֆըաղընը տարապաթ իլէ թէ'տիպ
էտէճէյիմ' :
- 33 Ամմա 'ինայէթիմ' անտէն ըէֆ' ,
վէ սըտըմը քիզպէ թէպիլ էթմէմ' :
- 34 'Ահմըմ' նագլ էթմէմ' ,
վէ տուտաղըմտա սատիր օլանը թէպ-
տիլ էյլէմէմ' :
- 35 Տաուտա էալան սէյլէմէմէք իւզըն ,
Գուտալէթիմ' հագգը իլին պիր տէֆա
էէմին էթտիմ' :
- 36 Անն նէսլի իլ էլ էպէտ ,
վէ թախթընը կիւնէշ տուրտըգա հուզու-
րըմտա գալաճագ տըր :
- 37 Այ կիպի իլ էլ էպէտ սապիթ օլաճագ ,
Սեմաուա շահիտ ի սատըգ Կիւ օլաճագ տըր :
(Սէլա :)
- 38 վէ լաքին սէն թէրէք վէ թահգիր էթտին :

- Մեծիկնէ դադարանք օլտըն .
 39 Գուլընըն 'աճարընը իպլթալ ,
 Վէ թաճընը թօփրաղա ալլա մուրտար էլլէ .
 տին :
 40 Ճիւմէ տիվարընը երգտըն ,
 Գալ'ալարընը վիւան էթտին :
 41 Եօլտան կէչէնէրին ճիւմէթի անը եաղմա
 էթտի .
 Գօնշըլարը 'ինտինտէ 'ար օլտու :
 42 Խաթիմէրինին սաղ էլինի թէրֆի' էթտին ,
 ճիւմէ տիւշմէնէրինի սէվինտիրտին :
 43 Գըլըճընըն աղղընը տախի տէօնտէրիպ'
 Մուհարեպէտէ անա թաղվիլէթ վէրմէտին' :
 44 Անըն շանընը մաճվ էթտին ,
 Վէ թախթընը եէրէ վուրտըն :
 45 Էյամը շէպարպէթինի իթիտար էտիպ'
 Անը խիճէթէ էօրթտին : (Սէլա :)
 46 Դէ՞ վազթա գատար , եա ԲԱՊՊ ,
 Տա'իմա իթիթիթա էտէճէ՞ք մի սին .
 Ղալապըն աթէշ կիպի ետնաճա՞գ մը :
 47 Էօմրիւմ նէ օլտըղընը թէղէքքիւր էլլէ .
 ճիւմէ պէնի առէմի նէ՞ պիհուտէ խալգ էթ-
 տին :
 48 Հա՞նկը առէմ վար տըր քի եաշալլապ էօլիւմ
 կէօրմէյէ ,
 Վէ ճանընը հալիլէ եէտինտէն գուրթարա :
 (Սէլա :)
 49 Եա Բապպ , էվվէքի 'ինայէթլէրին նէ՞րէտէ
 տիր ,
 Քի սըտգըն հազգը իչիւն Տաուտա եէմին
 էթտին :
 50 Եա Բապպ , գուլարընա օլտն հազարէթի ,
 Ճիւմէ ազվամը 'ազիմէ թարաֆընտան գու-
 ճաղըմտա թաշըաղըմը թէղէքքիւր
 էլլէ :
 51 Քի սէնին տիւշմէնէրին թաճգիր էթտիլէր .
 Եա ԲԱՊՊ , մէհիին խրէրինի թաճգիր էթ-
 տիլէր :
 52 ԲԱՊՊ իլ էլ էպէտ միւպարէք օլտուն .
 Ամին , սիւմմէ ամին :

ՄԷԶՄՈՒՐ 90

Ալլահ առէմի Մուսանըն տու'աղը տըր :

- 4 Եա ԲԱՊՊ , սէն տէվը պէ տէվը պիղէ փէնա-
 կեաճ օլտըն :
 2 Տաղար վիւճուտէ կէլմէգտէն ,
 Վէ սէն զէմին վէ տիւնէայը խալգ էթմէլ-
 տէն էվվէլ ,
 Էզէլտէն էպէտէ տէկին սէն Ալլահ սըն :
 3 Ինսանը թիւրապա տէօնտէրիտին ,
 Վէ , Էյ պէնի առէմ , բիճ'աթ էտինիզ'
 տէրսին :

- 4 Զիրա սէնին նաղարընտա պին սէնէ
 Կէչմիշ օլտն տիւնքի կիւն կիպի ,
 Եախօտ կէճէ նէվլէթի կիպի տիր :
 5 Անէրի զարգ էտէրսին . անէր պիր բույա օ-
 լուրլար :
 Սապահլարըն թաղէլէնէն օթ կիպի տիրէր .
 6 Սապահլարըն չիւէքլէնիպ թաղէլէնիր .
 Ագշամ պիչիլիպ գուրուր :
 7 Զիրա պիղ խըշմէնտան թէլէֆ ,
 Վէ դադապընտան միւղթարիպ օլտըրը :
 8 Խսէանըմըղը հուզուրընա ,
 Խաֆիլլաթըմըղը տիտարընըն նուրընա վազ'
 էթտին :
 9 Զիրա քեաֆֆէ ի էյամըմըղ զադապընէ կէչէր ,
 Սէնէլէրիմիղի խայալ կիպի իմրար էտէրիզ :
 10 Սէնէլէրիմիղին կիւնէլէրի եթմիշ սէնէ տիր .
 Վէ էյէր գուվլէթ հասէպիլլէ սէքսէն սէնէ
 օլուրսա ,
 Եինէ անլէրին էն ա'լասը զաճմէթ վէ մէշադ-
 գաթ տըր .
 Զիրա թէղ կէչէրէր , վէ պիղ ուշար կիտէրիզ :
 11 Ղադապընըն գուվլէթինի ,
 Վէ խաֆիլլա կէօրէ խըշմէնը պիլէն քի՞մ'
 տիր :
 12 Կիւնէլէրիմիղին թա'տաւընը պիղէ էօլլէ թա'-
 լիւմ էլլէ ,
 Քի գալլա ի հաքիյմէ նա'իլ օլտըմ' :
 13 Բիւճու' էլլէ , եա ԲԱՊՊ , (նէ՞ վաթթա գա-
 տար . . .)
 Վէ գուլարընա թէրահիլլա էլլէ :
 14 Սապահլարըն պիղի 'ինայէթիլլէ տօյուր ,
 Վէ ճիւմէ կիւնէլէրիմիղտէ մէսուր ու շաա-
 ման օլտըմ' :
 15 Պիղի միւքէտտէր էթտիլլին կիւնէլէր ,
 Մէշադգաթ չէքտիլլիմիղ սէնէլէրէ կէօրէ պի-
 ղի միւֆէրրաճ գըլ :
 16 Ֆիլլէ գուլարընա ,
 Վէ ճէլալլէն անլէրին էվլատընա զաճիր օլ-
 տուն :
 17 Վէ Ալլահըմըղ ԲԱՊՊՈՐ , ճէմալի իւզէրիմիղտէ
 օլտուն ,
 Վէ էլլէրիմիղին 'ամէլլինի իւզէրիմիղտէ սա-
 պիթ գըլ .
 Էլլէրիմիղին 'ամէլլինի սապիթ գըլ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 91

- 1 Միւթա'ալըն սէթրինտէ սաքին օլտն'
 Գատիրին սայէսինտէ իգամէթ էտէճէք տիր :
 2 ԲԱՊՊ հազգընտա՞ Մէլճա'լմ վէ գալ'ամ ,
 Վէ թէվէքքիւլ էթտիլլիմ Ալլահըմ տըր'
 տէրիմ' :
 3 Զիրա օ սէնի ալճընըն տուզաղընտան ,
 Միւհլէթ թա'ուլտան խէլաս էպէճէք տիր :

- 4 Սէնի թիւյնքերի իւլ սեթը ետեճէք տիր ,
վէ գանատարը ալթընա իլթիճա ետեճէք-
սին .
Հագիդաթը գալգան վէ սիփէր օլաճագ տըր .
5 կէճէ գօրգուսընտան
վէ կիւնտիւղիւն ուշան օգտան ,
6 Գարանլըգտա կէզէն թա'ունտան ,
Էշլէ վազթընտա խարապ էտէն հէլաքտան
խավթ էթմէյէճէքսին .
7 Եանընտա պին ,
վէ սաղ թարաֆընտա օն պին տիւշէճէք .
Լաթն սանա եագլաշմայաճագ տըր :
8 Անճագ կէօզլէրինլէ նազար էտիպ'
Շէրէրլէրին ճեզաւըն կէօրէճէքսին .
9 *Սէն փէնահըմ' օլան ԲԱՊՊ Ը միւթա'ալը'
փէնտինէ մէսընէ իթթիթիազ կլլէտիյինտէն ,
10 Սանա շէրր իսապէթ էթմէյէճէք ,
վէ չատըրընա պէլա եագլաշմայաճագ տըր :
11 Զիրա ճիւմլէ եօլլարընտա սէնի հըֆզ էթ-
մէք իւզրէ ,
Սէնին հագընտա մէլա'իքէսինէ էմր էտէճէք .
12 Անլէր տախի պաղընը թաշա չարփամագ
իչիւն'
Սէնի էլլէրի իւզրինէ գալտըրաճագլար տըր :
13 Արալուն վէ սաղըր երլան իւզէրինէ պասըպ'
կէնճ արալանը վէ էփտէրի փայիմալ էտէ-
ճէքսին .
14 Պանա 'աշըգ օլաղըր իչիւն' պէն տէ անը
խէլաա ,
Իսմիմի պիւտիյի իչիւն' անը հիմայէ էտէճէ-
յիմ' :
15 Պանա տու'ա էթտիյինտէ անը իսթիճապէթ
էտէճէյիմ' .
Մուզայագտաա պէն անըն իլէ պէրապէր օ-
լուպ'
Անը խէլաա էտէրէք' միւշէրրէֆ գըլաճագլըմ' :
16 Անը թուլի էյամ' իլէ տօլուրուպ'
Անա խէլաաըն կէօթէրէճէյիմ' :

ՄԵԶՄՈՒՐ 92

Սէպթ կիւնիւ իչիւն , մէզմուր վէ իւհի տիր :

- 1 ԲԱՊՊՈ համո էթմէք ,
վէ , եա Միւթա'ալ , սէնին փսմինէ լթէզ-
միր կլլէմէք ,
2 Սապահլըպըն 'իւայէթիինի ,
վէ կէճէլէյին սաղաղըր ,
3 Օն քերիշի սաղ վէ սանթուր իւզէրինտէ ,
Սէտա ի թանպուր իլէ իխպար էթմէք խօշ
տըր :
4 Զիրա , եա ԲԱՊՊ , սէն պէնի ֆիլին իլէ միւ-
ֆէրրազ գըլալըն ,

Ե-Ի-Դ Սէն , եա Բապպ , փէնահըմ' սըն' Դէլէրէ ,
Միւթա'ալը

- Էլլէրինին իլլէրի իլէ մէսուր օլաճագլըմ' :
5 Եա ԲԱՊՊ , սէնին իլլէրին նէ' 'աղթմ' ,
Էֆթէարըն զպէթ տէրին տիր :
6 Պաւուա աճմագ առէմ պիւմէզ ,
վէ սէֆիհ ֆէհմ' էթմէզ ,
7 Շէրէրլէրին օթ կիպի պիթտիլէրի ,
վէ ճիւմլէ ֆա'իլ ի ֆըսգ օլանլարըն չիչէք-
լէնտիլէրի'
Իլ էլ էպէտ հէլաք օլմալարը իչիւն տիր :
8 Ամա սէն , եա ԲԱՊՊ ,
Իլ էլ էպէտ միւթա'ալ սըն :
9 Զիրա իլթէ տիւշմէնլէրին , եա ԲԱՊՊ ,
Զիրա իլթէ տիւշմէնլէրին' հէլաք օլուպ'
ճիւմլէ ֆա'իլ ի ֆըսգ օլանլար փէրիշան ծ-
լաճագ տըր :
10 Լաքին եապան սըղըրը պաշնա-զ կիպի պէնիմ'
պուշնուզըմլ թէրֆի' էտէճէքսին ,
Թազէ եաղ իլէ մէսճ օլուտըմ' :
11 Վէ կէօզիւմ պանա հիլէ թէրթիպ էտէնլէ-
րին հէլաշնա նազար էտիպ ,
Գուլաղըմ' 'ալէյիմէ գալգանլարըն պէլաւն-
իլիտէճէք տիր :
12 Սալէհ' խուրմա աղաճը կիպի թազէլէնիպ ,
Լիպանտա երզ աղաճը կիպի պէլիւյէճէք
տիր :
13 Պէյթ իւր ԲԱՊՊտա տիլիլէնլէ'
Ալահըմըզն հալլուլարընտա չիչէքլէնիպ'
14 Փիրլէքտէ պիլէ մէյվէ վէրէճէքլէր ,
Սէմիզ վէ թազէ օլաճագլար ,
15 Թաքի ԲԱՊՊըն միւթաղիմ' իտիյինի իխպար
էտէլէր .
Գայամ 0 տըր , վէ անտէ հագգարըզը եօգ
տըր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 93

- 1 ԲԱՊՊ սալթանպթ էտիպ' ճէլալ կիյինմիշ
տիր .
ԲԱՊՊ գուտրէթ կիյինմիշ վէ գուշանմըշտըր .
Տիւնեա տախի գըմըլտանմամագ իւզրէ սա-
պիթ օլտու :
2 Թաթթին էզէլտէն սապիթ տիր ,
Սէն էզէլտէն մէվճուտ սըն :
3 Եա ԲԱՊՊ , նէհըլէր գալտըրալար ,
Նէհըլէր սէտալարընը գալտըրալար :
Նէհըլէր կիւրիւթ իւլէրինի գալտըրալար :
4 Ալատա'ԲԱՊՊ չօգ սուլարըն սէտալարնտան ,
Տէնիզին գուվլէթիլ տալլալարընտան գուվ-
լէթիլ տիր :
5 Շէհտաթըն զպէթլէ սաղըգ տըր ,
Եա ԲԱՊՊ , սէնին պէյիլին տա'իմէ վէպթ
գուտալիլէթ սէզա տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 94

- 1 Եւ զուլ ինթիգամ Ալլահ ՐԱՊՊ,
Եւ զուլ ինթիգամ Ալլահ, թէ՛նէլի էլէ :
- 2 Եւ Հաքմի զէմին, գըլամ էտիպ
Միւթէքէպիրէրէ միւճաղաթ էլէ :
- 3 Եւ ՐԱՊՊ, նէ՞ վազթա գատար շէրիւրէր,
Նէ՞ վազթա գատար շէրիւրէր իֆթիխար է-
տիպ,
- 4 Միւթէքէպիրանէ սեօղլէրլէ թէքէլլիւմ է-
տէլէր :
- Յա'իլ ի ֆըսգ օլանլարն ճիւմլէսի թէֆա-
խուր էտէլէր :
- 5 Եւ ՐԱՊՊ, սէնին գալմընը եղիպ՝
Միրասընա ճէֆա վէրիւրէր :
- 6 Տուլ գարը իլէ զարիպի էօլտիւրիւպ՝
Եթիմլէրի գաթլ էտէրէք,
- 7 ՐԱՊՊ կէօրմէզ,
Վէ Եա'գուպըն Ալլահ Ֆէճմ էթմէզ՝ տէր-
լէր :
- 8 Եւ գալմըն աճմաղարը, ֆէճմ էտինիզ,
Վէ, էյ ճահիլէր, նէ՞ գէման 'ազիլ օլա-
ճագսընըզ :
- 9 Գուլաղը խալգ էտէն իշիթմէ՞զ մի,
Եախօտ կէօղիւ եափան կէօրմէ՞զ մի :
- 10 Թա'իֆէլէր թէ'տիպ էտէն թէքտիր էթ-
մէ՞զ մի :
- Ատէմէ թա'իւմ էտէն ալլէ՞զ Է :
- 11 ՐԱՊՊ ատէմին էֆէքտարը պաթըլ օլտըղընը
պիւր :
- 12 Եւ ՐԱՊՊ, նէ՞ միւպարէք տիր սէնին թէ-
տիպ էթտիյին
Վէ շէրի'աթընտան թա'իլմ էլլէտիյին ա-
տէմ :
- 13 Թա քի շէրիւրէր իշիւն չուգուր գաղըլընճա-
յա տէկին,
Անա քէօթիւ կիւնլէրտէ րահաթ վէրէսին :
- 14 Զիրա ՐԱՊՊ գալմընը պրագմազ,
Վէ միրասընը թէքէ թէմէզ :
- 15 Լաքին հիւքմ 'ատալէթէ րիճ'աթ էտիպ,
Գալպի միւսթադիմ օլանլարն ճիւմլէսի ա-
նա թապի' օլաճագ տըր :
- 16 Պէնիմ իշիւն շէրիւրէր 'ալէյհինէ քի՞մ գալ-
գար :
- Պէնիմ իշիւն ֆա'իլ ի ֆըսգ օլանլարա քի՞մ
գարըլը տուրուր :
- 17 ՐԱՊՊ պանա մու'ին օլմասայըտը,
Ազ վազըթտան ճանըմ սիւքիւթ մահալնաթ
սաքին օլուր իտի :
- 18 Այաղըմ գայտը՝ տէտիյիմտէ,
Եւ ՐԱՊՊ, 'ինայէթին պէնի գուլվէթլէն-
տիրաի,

- 19 Տէրուհիմտէ էնտիշլէրիմ՝ թէքէսսիւր էթ-
տիքլէրինտէ
Թէսէլլէյաթըն ճանըմը միւֆէրրահ գըլար :
- 20 Շէրի'աթ 'ալէյհինտէ ֆըսգ թէրթիպ էտէն
քիւրսի ի շէրր
Սէնին իլէ շէրիք օլմ'ուր մը :
- 21 Սալէհին նէֆսի 'ալէյհինէ թօփլանըրլար,
Վէ պիկիւնահ գան 'ալէյհինէ հիւքմ էտէրլէր :
- 22 Ամնա ՐԱՊՊ պանա մէլճա՝,
Վէ Ալլահըմ իլթիճա էտէճէյիմ գայա տըր :
- 23 Վէ անլէրին ֆըսգլարընը իւզէրլէրինէ րէտտ
էտիպ :
- Անլէրի շէրիւրէրինտէ իֆնա էտէճէք տիր :
- Ալլահըմըլ ՐԱՊՊ անլէրի իֆնա էտէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 95

- 1 Կլէնիզ, ՐԱՊՊ թէքէնիւմ էտէլիմ,
Խէլասըմըզն գայասընա ալգըշ էտէլիմ :
- 2 Հուզուրընա համ իլէ վարըպ՝
Անա մէգմուրէր իլէ ալգըշ էտէլիմ :
- 3 Զիրա Եէհօվա 'աղիմ իլահ տըր :
Վէ ճիւմլէ իլահլար իւզէրինէ պէյիւք ֆա-
տիշահ տըր :
- 4 Զէմինին տէրին երլէրի անըն եէտինտէ տիր
Վէ տաղլարն թէփէլէրի անըն տըր :
- 5 Տէրեա անըն տըր, վէ անը եափան քէնտի-
սի տիր :
- Ելլէրի տաիի գարայը թէշէրլ էլլէտի :
- 6 Կլէնիզ, սէճտէ էտէլիմ, վէ տիւշիւպ՝
Խալէգիմիզ ՐԱՊՊըն հուզուրընտա տիզ չէօ-
քէլիմ :
- 7 Զիրա օ Ալլահըմըլ տըր,
Վէ պիզ անըն մէր'ասընըն գալմը,
Վէ էլինին սիւրիւսի իզ :
- 8 Եյեր պու կիւն անըն սէտասընը իշիտիր-
սէնիզ,
Գալպինիզ Մէրիպատտ օլտըղը կիպի
Պէրիյէտէ թէճրիւպէ կիւնիւնտէ կիպի փէք-
լէշտիրմէյինիզ :
- 9 Օրատա էճտատընըզ պէնի թէճրիւպէ վէ
իմթիհան էտիպ
Ա'մաղըմը կէօրտիւլէր :
- 10 Օլ նէսլտէն գըրգ սէնէ պիզար օլտրագ՝ տէ-
տիմ քի՞
- Պուլար գալլէրինտէ գէլալէթէ տիւշէր պիր
գալմը տըր,
- Թարիգլէրիմի տաիի պիմէտիլէր :
- 11 Հաթթա զազապըմտա՝ րահաթըմ կիրմէյէ-
ճէքլէր՝ տէյիւ եէմին էթտիմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 96

- 1 ՐԱՊՊ Եէնի իլահի օգուլընըզ :

- ԵՅ պիւթիւն զէմին, ՌԱՊԱԻԼՏԻ օգույնըզ,
 2 ՌԱՊԱԻԼՏԻ օգույնըզ,
 Անն իսմինն սէնա էտինիզ.
 Կիւն պէ կիւն անն իւլաւընը թէպէն էյլէ-
 յինիզ,
 3 Իւլաւընը տէ ճէլալինի,
 ճէմի' ի ազվամա միւ' ճիզաթընը հիքեայէ
 էտինիզ,
 4 Զիրա ՌԱՊԱԻԼՏԻ վէ զիյատէսիյլէ համիտ
 տիր,
 ճիւմէ իլաճար իւզէրինն հէյպէթըն տիր,
 5 Զիրա ազվամա ճիւմէ իլաճարը սանէմէր
 տիր.
 Ամա սէմալաթը իսայգ էտէն իէհօվա տըր,
 6 Մէնա ու ճէլալ անն ճուզըրընտա,
 Գուզվէթ վէ ճէմալ մազտինտէ տիր,
 7 ԵՅ ազվամա զապիլէրէի, ՌԱՊԱԻԼՏԻ առզ է-
 տինիզ,
 ՌԱՊԱԻԼՏԻ մէնա վէ 'իզգէթ 'առզ էտինիզ,
 8 ՌԱՊԱԻԼՏԻ մէնա վէ 'առզ էտինիզ.
 Թազտիմէ կէթիւրիզ հալլըրընտա կիւնիզ,
 9 ՌԱՊԱԻԼՏԻ զիւնէթ ի մուգատտէսէ իլէ սէնտէ է-
 տինիզ,
 ԵՅ պիւթիւն զէմին, անն հուզըրընտա
 իսպի էտինիզ,
 10 Թա'իքէրէրէ տէնիւրիզ քի' ՌԱՊԱԻԼՏԻ
 նաթ էտէր.
 Տիւնեա տաիի գըմըրընտա մազ իւզըն սա-
 պիթ օլտու.
 Գալլըրէ իսթիզալէթէ հիւքմ էտէր,
 11 Սէմալաթ շատման վէ զէմին մէսուր օլտու.
 Տէնիզ վէ իլէնտէ օլան քեաֆթէ ի մէվճու-
 տաթ սէտա վէրսին.
 12 Սահա վէ անտէ պուլընտա քեաֆթէսի
 մէսուր օլտու.
 Օլ զէման օրմանըն աղաճըրընտա ճիւմէսի
 ՌԱՊԱԻԼՏԻ հուզըրընտա թէրէննիւմ էթսինիզ.
 13 Զիրա Օ կէլիյօր. զէմինն հիւքմ իլէն կէ-
 լիյօր.
 Տիւնեայա 'ատալէթէ, վէ ազվամա հագի-
 գաթըլէ հիւքմ էտէճէք տիր:

ՄԷԶՄՈՒԲ 97

- 1 ՌԱՊԱԻԼՏԻ սալթանաթ էտէր, զէմին մէսուր,
 վէ ճէզայիւր ի քէսիւրէ շատման օլտույար:
 2 Պուլըլ վէ գոյու տիւման անն էթրա-
 ֆընտա տըր.
 'Ալ ու հագգ թաթընըն էտաւ տըր:
 3 Էնիւնտէն աթէշ կիտիպ
 Էթրաֆընտա օլան տիւլմէնիւրին եագար:
 4 Դիւլէթէրի 'ալէմի թէնիլէր էտէր,
 Զէմին կէօրմէթէ թիթէրէ:
 5 ՌԱՊԱԻԼՏԻ հուզըրընտա,

- Պիւթիւն զէմինն Սահպինն հուզըրընտա
 Տաղար պալ մումու կիպի էրիր:
 6 Սէմալաթ անն 'ատալէթին պէյան էտէր-
 լէր,
 վէ ճէմի' ի ազվամա անն ճէլալըն կէօրիւ-
 լէր:
 7 Փութա 'իպատէթ էտէնիւրին ճիւմէսի,
 վէ սանէմէր իլէ իֆթիսար էտէնիւր իւճիւ
 օլտույար.
 ԵՅ ճիւմէ իլաճար, անա սէնտէ էյլէյինիզ:
 8 Եա ՌԱՊԱԻԼՏԻ, սէնն հիւքմէրին իլէն
 Սիօն իլիտիպ միւքէրրաճ օլտու.
 վէ Եհհուտա գըզարը մէսուր օլտույար:
 9 Զիրա սէն, Եա ՌԱՊԱԻԼՏԻ, պիւթիւն զէմին իւ-
 զէրինտէ միւթա'ալ,
 վէ ճիւմէ իլաճար զիյատէսիյլէ ֆա'իգ սին:
 10 ԵՅ ՌԱՊԱԻԼՏԻ սէվէնիւր, շէրտէն իքրաճ է-
 տինիզ.
 Միւթա ազիլէրինն ճանլարըն Օ ճըֆ էտիլ,
 Անիւրի շէրիլէրին եէտինտէն իւլա էտէր:
 11 Սալէճ իլէն նուր,
 վէ միւթադիւմ իւլ գալլ օլտույար իլէն
 սիւրուր էքիւմիշ տիր:
 12 ԵՅ սալէնիւր, ՌԱՊԱԻԼՏԻ մէսուր օլտույար.
 վէ անն գուտիլէթինի պիթ թէզէքէրէ
 համա էտինիզ:

ՄԷԶՄՈՒԲ 98

- 1 ՌԱՊԱԻԼՏԻ եէնի իլաճի օգույնըզ,
 Զիրա իզհար ը միւ' ճիզաթ էթտի,
 Սալ էլ վէ մուգատտէս պազուսը
 քէնտիսի իլէն իւլա իճրա էյլտի:
 2 ՌԱՊԱԻԼՏԻ իւլաւըն պիլիթիսի,
 Թա'իքէրէրին նագարընտա 'ատալէթինի իզ-
 հար էյլտի:
 3 Պէյթ ի Խարայէլ օլան 'ինայէթ վէ սըտգըն
 թէզէքէրէ էյլտի.
 Զէմինն ճիւմէ նիհայէթէրի Ալաճըմըն
 իւլաւըն կէօրտիւլէր:
 4 ԵՅ պիւթիւն զէմին, ՌԱՊԱԻԼՏԻ ալգըշ էտինիզ,
 Սէտա ի մէսէրէթէ թէրէննիւմ վէ թէզմիւր
 էյլէյինիզ:
 5 ՌԱՊԱԻԼՏԻ թանպուր իլէ,
 Թանպուր վէ մէզմուր սէտքըլէ թէզմիւր
 էտինիզ.
 6 Պօրուր վէ սիւրնա սէսիլէ,
 Մէլէք օլան ՌԱՊԱԻԼՏԻ հուզըրընտա ալգըշ է-
 տինիզ:
 7 Տէնիզ վէ անտէ օլան քեաֆթէ ի մէվճու-
 տաթ,
 Տիւնեա իլէ սէքէնէսի սէտա վէրսին:
 8 ՌԱՊԱԻԼՏԻ հուզըրընտա նէհըրէր էլ չըրփըլ

- Տաղար պիրիքստ թերէննիւմ էթսինէր .
 9 Զիրա զէմինէ հիւքմ իչին կելլօր .
 Տիւնեայա 'ատայէթլէ'
 Վէ ագվամա իսթիգամէթ իւզրէ հիւքմ է-
 տէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 99

- 1 ԲԱՊՊ սալթանաթ էտէր , ագվամ թիթրէ-
 սին .
 Քերուպիէր իւզէրինտէ ճալիս տիր , զէմին
 սարսըլըն :
 2 ԲԱՊՊ Սիօնտա 'աղիմ',
 Վէ ճէմի' ի ագվամ իւզէրինտէ միւթա'ալ
 տըր :
 3 Սէնին 'աղիմ' վէ հէյպէթլի իսմինէ համո
 էթսինէր ,
 0 Գուտտուս տըր :
 4 Մէլէյին գուվլէթի հագգը սէվէր .
 Սէն իսթիգամէթի սապիթ գըլտըն ,
 Սէն Եա գոււպտա հագգ վէ 'ատայէթի իճրա
 էյլէտին :
 5 Ալաճըմը ԲԱՊՊԱ թա'ղիմ էտինիզ ,
 Վէ խաքիփայինէ սէճտէ գըլընըզ :
 0 Գուտտուս տըր :
 6 Մուսա իլէ Հարուն անըն քեահինէրի արա-
 սընտա ,
 Վէ Սամուէլ անըն իսմինէ տու'ա էտենէր
 արասընտա ,
 ԲԱՊՊԱ տու'ա էթտիլէր .
 0Լ տախի անլէրի իսթիճապէթ էյլէտի :
 7 Անլէրէ պուլութ 'ամուտընտա սէյլէտի .
 Անլէր տախի քէնտիլէրէ վերտիլի շէհատաթ
 վէ գանուշը ճըֆը էտէրլէր իտի :
 8 Եա Ալաճըմը ԲԱՊՊԱ անլէրի իսթիճապէթ
 էթտին ,
 Հէր նէ գատար 'ամլէրի իչին ինթիգամ
 ալըճը օլտըն իսէ տէ ,
 Սէն անլէրէ դաֆուր Ալաճ իտին :
 9 Ալաճըմը ԲԱՊՊԱ թա'ղիմ էտինիզ ,
 Վէ մուգատտէս տաղընտա սէճտէ էյլէյինիզ .
 Զիրա Ալաճըմը ԲԱՊՊԱ գուտտուս տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 100

Համո մէզմուրը տըր :

- 1 ԵՅ պիւթիւն զէմին , ԲԱՊՊԱ ալգըշ էտի-
 նիզ :
 2 ԲԱՊՊԱ մէսէրրէթլէ 'իպատէթ էտինիզ .
 Հուզուրընա թերէննիւմ իլէ կելլինիզ :
 3 Եհօմանըն Ալաճ իտիլինի պիլնիզ .
 Պիզի խալք էտէն 0 տըր ,
 Քէնտի քէնտիմիլի Խալք էթմէտիք .

- Պիզ անըն գաւլը , Դվէ մէր'ասընըն տիւրիւ-
 սիւ իզ :
 4 Անըն գափուլարընա համո իլէ ,
 Հալլըլարընա թէսպիճ իլէ կիրինիզ ,
 Անա համո , իսմինէ սէնա էտինիզ :
 5 Զիրա ԲԱՊՊԱ քէրիմ տիր .
 Ինայէթի էպէտի
 Վէ սըտգը տէվը պէ տէվը տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 101

Տաւտըն մէզմուրը տըր :

- 1 Ինայէթ վէ հիւքմ հագգընտ թերէննիւմ
 էտէճէյիմ ,
 Եա ԲԱՊՊԱ , սանա թէզմիր էյլէյէճէյիմ .
 2 Թարիգ ի քէմալտէ 'ագիլանէ հարէթէթ էտէ-
 ճէյիմ .
 Պանն նէ՞ զէման կելլէճէքսին .
 Խանէմ իչինտէ գալպիմին քէմալէյլէ սիւ-
 լուք էտէճէյիմ :
 3 Քէօթիւ շէյի կէօղիւմ էօնիւնէ գօմայաճա-
 ղըմ .
 Զէլալէթի տիւշէնլէրին իչինտէն իքրաճ էթ-
 տիմ .
 Պու պանն եափըլմասըն :
 4 Էյրի գալպ պէնտէն պա'իտ օլտուն .
 Պէն շէրիրի թանըմայաճաղըմ :
 5 Կիզլէտէ գօնշլարընա ղըյպէթ էտէնի ի'տամ
 էտէճէյիմ .
 Կէօղիւ միւթէքէպպիր վէ գալպի մաղըուր
 օլտնա թէհամիլիւ էթմէյէճէյիմ :
 6 Եանըմտա սաքին օլմալարը իչին
 Կէօղլէրիմ արզըն սատըլարը իւզէրինտէ
 օլաճագ ,
 Թարիգ ի քէմալտէ սիւլուք էտէն պանն
 իքրաճէթ էտէճէք տիր :
 7 Հիլէքիտար առէմ խանէմ իչինտէ սաքին օլ-
 մայաճագ ,
 Քեաղիպ քիմնէ կէօղլէրիմ էօնիւնտէ տուր-
 մայաճագ տըր :
 8 Էլըար ի զէմինին քեաֆֆէսինի 'ալ էս սա-
 պաճ ի'տամ էտէճէյիմ ,
 Քի ԲԱՊՊԱ շէհրինտէն ֆա'իլ ի ֆըսդ օլտն-
 լարըն ճիւլէսինի հէլաք էտէյիմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 102

Պիլաթէ Խրէթ միւթաղրազ օլտպ' ԲԱՊՊԱՆ հուզու-
 րընտա շէքվաղըն 'արզ էթտիլինտէ անըն տու'ասը տըր :

- 1 Եա ԲԱՊՊԱ , տու'ամը իսթիմա' էյլէ ,
 Վէ ֆէրեաղըմ սանա վաւըլ օլտուն :
 2 Եհվմ ի մուզայաղամտա տիտարընը պէնտէն
 սէթը էթմէ :

- Գուլարդընը պանոս մէյլ էթտիրիպ,
Ֆերեա տ էթտիրիմ կիւնտե սերի'էն պէնի
իսթիճապէթ էյլէ :
- 3 Զիրա կիւնէրիմ տիւման կիպի մաս՛վ օլտու .
Քեմիբէրիմ չալը կիպի ետնտը :
- 4 Գալպիմ վուրուլուպ օթ կիպի գուրուտու .
Հաթթա եքմէյիմի եեմէյի ունութտըմ :
- 5 Ա՛հ ու զարբմտուն
Քեմիբէրիմ էթիմե եափըշտը :
- 6 Պերրիյէնին սագա գուշընա միւշապիհ
Վէ խարապէլէրին պոյգուշը կիպի օլտըմ :
- 7 Ույոգուրը գալտըմ,
Տամ իւղէրինտե եալընը գալան սերշէ կի-
պի օլտըմ :
- 8 Տիւշմէնէրիմ պէնի հեր կիւն թաճգիր էտեր-
լէր .
'Ալէյհիմ զաղապաննլար պանա գարըն եե-
մին էտերլէր :
- 9 Զիրա սէնին խըլմ ու զաղապըն սեպէպիյլէ
Քիւլիւ եքմէք կիպի եեմիմ :
- 10 Իշէճէյիմի կեօզ եալըմ իլէ գարըշտըրտըմ,
Զիրա պէնի գալտըրըպ աթտըն :
- 11 Կիւնէրիմ մա'իլ օլան կեօլէ կիպի օլուպ
Պէն օթ կիպի գուրուտըմ :
- 12 Ամա սէն , եա ՐԱՊՊ , իլ էլ էպէտ պա-
գի սին ,
Վէ զերրին տէվը պէ տէվը տիր :
- 13 Սէն գըյամ էտիպ Սիօնա մերճամէթ էտէ-
ճէք սին ,
Զիրա անա թերաճհիւմ էտէճէք վազըթ տըր .
Զիւնըի մու'պյէն վազըթ կէլիշ տիր :
- 14 Զիրա գուլարըն անըն թաշարընտան հաղը
էտերլէր ,
Վէ անըն թիւրապընա շէվգաթ էտերլէր :
- 15 Թա'իֆէլէր տախի ՐԱՊՊԸն իսմինտէն ,
Վէ ճէմի' ի միւլուքը զէմին սէնին ճէլալին-
տէն գորդաճաղար տըր :
- 16 Զիրա ՐԱՊՊ Սիօնը պինա էտիպ
Քէնտի ճէլալիլէ կէօրիւնէճէք տիր :
- 17 Պիշարէլէրին տու'ապընա տիգաթ էտէր ,
Վէ տու'ալարընը թաճգիր էթմէք :
- 18 Կէլէճէք տէվը իշիւն պու թաճրի օլունուպ
Խալը օլունաճագ գալմ ՐԱՊՊ թէսպիհ է-
տէճէք տիր :
- 19 Զիրա մագտիս ի մու'ալտարնտան պագտը .
Էտիրին աճ ու գարընը իշիթմէք ,
- 20 Վէ էօլիւմէ թէսլիմ օլունանլարը իթլագ
էթմէք իշիւն
ՐԱՊՊ սէմատան զէմինէ նաղար էյլէտի .
- 21 Թա քի ՐԱՊՊ 'իպատէթ էթմէք իւղըն ,
Ագլամ վէ մէմալէք պիլ իթթիֆագ ճէմ' օլ-
տըրլարը զէման ,
- 22 ՐԱՊՊԸն իսմին Սիօնտա ,

- Վէ թէսպիհին Երուշալիմտե հիքեպէ է-
տէլէր :
- 23 Եօլտա թագաթըմը քէստի .
Կիւնէրիմի աղալթտը :
- 24 Էյ Ալաճըմ , պէնի էյամըմըն նըսֆընտա
գալտըրմա տէտիմ .
Սէնին երլարըն տէվը պէ տէվը տիր :
- 25 Իպթիտատէ զէմինի սէն թէ'սիս էյլէտին :
Վէ սէմալաթ էլէրինին իշի տիր :
- 26 Պունլար զէվալ պուլուր , ամմա սէն պագի
սին .
Վէ ճիւմէսի լիպա կիպի եափիպ
Անլէրի գաթթան կիպի թաղէր էյլէյէճէք
սին ,
Վէ թէղալուր էտէճէք տիր :
- 27 Լաքին սէն հէման օ վաթ սին ,
Սէնէլէրին շտախի նիհայէթ պուլմաղ :
- 28 Գուլարընըն օղըլարը սաքին օլուպ
Նէսլէրի սէնին հուղըրընտա սապիթ օլա-
ճագ տըր :

Մ Է Զ Մ Ո Ւ Ր 403

Տառաւրն Բեւոյրը Կըր :

- 1 Էյ ճանըմ , ՐԱՊՊ ,
Վէ պիւթիւն տերուշիմ անըն իսմ ի մու-
գատտէսինէ համո ու սէնա էյլէ :
- 2 Էյ ճանըմ , ՐԱՊՊ , համո ու սէնա էյլէ ,
Վէ ճիւմէ իհասնլարըն ունութմա :
- 3 Սէնին ճիւմէ կիւնաճլարընը 'աֆլ էտէն ,
Ճիւմէ էմրազընա շիֆա վէրէն 0 տըր .
- 4 'Էօմիւնիւ գապրտան գուրթարան ,
Սէնի 'ինայէթ վէ մերճամէթլէր իլէ թէթվիճ
էտէն 0 տըր .
- 5 Սէնին շէյիուլէթին խալը իլէ տոյուրան
0 տըր ,
Վէ շէպապէթին գարթալընքի կիպի թէճէտ-
տիւտ էտէր :
- 6 ՐԱՊՊ ճիւմէ մաղըւմ օլանլարա
'Ատլ ու հագգ իճրա էտիճի տիր :
- 7 Թարիգլէրին Մուսայա ,
Էֆ'ալըն պէնի Իսրայէլէ պիտիրտի :
- 8 ՐԱՊՊ բաճիմ ու բա'ուֆ տըր ,
Սապուր տըր , վէ 'ինայէթի քէսիր տիր :
- 9 'Ալ էտ տէվամ մու'արաղա էթմէք ,
Իլ էլ էպէտ քին թուլմաղ :
- 10 Պիզէ կիւնաճլարընը կէօրէ մու'ամէլէ էթ-
մէտի ,
Դսեանընը կէօրէ պիզէ միւնաղաթ էյլէ-
մէտի :
- 11 Զիրա սէմալաթըն զէմին իւղէրինտե իրթի-
ֆա'ը միսիլիւ ,
Անըն 'ինայէթի քէնտիւնտէ գորգանլար իւ-
ղէրինտե 'աղիմ տիր :

- 12 Մէշրիգ մաղրըպտան պա'իտ օլտըղը կիպի ,
'իսեանլարըմըղը պիղտէն պա'իտ գըլտը :
- 13 Փէտէր օղըլլարընա շէֆգաթ էթտիյի կիպի ,
ԲԱՊՊ քէնտիստէն գօրգանլարա շէֆգաթ է-
տէր :
- 14 Զիրա օ ճիպիլէթիմիգի պիլիբ ,
Թիւրապ օլտըղըմըղը թէվէք քիւր էտէր :
- 15 Ինսանըն կիւնլէրի օթ կիպի օլտապ'
Հէման սասրա չիւլէյի կիպի չիւլէքէնիբ :
- 16 Զիրա բիւղկէար անըն իւղէրինտէն կէչէր, վէ
օ մաշվ օլտը ,
Վէ մէքեանը արթըգ անը պիլմէղ :
- 17 Լաքեն ԲԱՊՊԸ 'ինայէթի մին էլ էղէլ իլ էլ
էպէտ անտէն գօրգանլարըն իւղէ-
րինտէ տիր ,
Վէ 'տատէթի էվլատտան էվլատա տըր :
- 18 Եանի 'աշառըն Տըֆղ ,
Վէ թէնպիչլէրինի իճրա էթմէք իչիւն թէ-
ղէք քիւր էտէնլէրէ պաղի տիր :
- 19 ԲԱՊՊ թաիլթընը սէմատա սապիթ գըլտը ,
Վէ մէլէքիւթիւնիւն հիւքմիւ ճիւմլէ իւղէ-
րինէ ճարի տիր :
- 20 Էյ գուվլէթ ճիւհէթիլլէ միւգթէտիր օլտապ ,
Քէլլամընըն սէտաղընը իշիթմէքլէ
Էմբինի իճրա էտէն մէլա'իքէսի ,
ԲԱՊՊԱ համո ու սէնա էտինիղ :
- 21 Էյ ճէմի' ի ճիւնտաւը ,
Միւրատընը իճրա էտէն խատէմէսի ,
ԲԱՊՊԱ համո ու սէնա էտինիղ :
- 22 Էյ հիւքիւթիլլէնիս պիլ ճիւմլէ մաշալլէրին-
տէ պուլլունան քէտաֆէ ի մախ-
լուգաթը ,
ԲԱՊՊԱ համո ու սէնա էտինիղ ,
Էյ ճանըմ, ԲԱՊՊԱ համո ու սէնա էլլէ :
- ՄԷԶՄՈՒՐ 404
- 1 Էյ ճանըմ, ԲԱՊՊԱ համո ու սէնա էլլէ .
Էյ Ալլահըմ ԲԱՊՊ , զայէթլէ մու'աղգամ սըն .
Մէճո ու ճէլլ կիյինտին :
- 2 Լիպաա կիպի նուրը լապիս տիր ,
Փէրտէ կիպի սէմալաթը աշար :
- 3 Ֆէվգանի օտալարընը սուլարտա ինշա էտէր ,
Վէ պուլլաթլարը քէնտիսնէ 'արապա իթթի-
խաղ էլլէր .
Բիւղկէարըն գանատալարը իւղէրինտէ կէղէր :
- 4 Քէնտի մէլա'իքէսինի բուհլար ,
Խատէմէսինի աթէշ 'ալէվի էտէր :
- 5 Զէմինի գա'իտէլէրի իւղէրինէ թէ'սիս
էթտի ,
Շէյլլէքի էպէտ իւլ ապատ սարսըմող :
- 6 Լիպաա իլէ էօրիքէ կիպի անը լիւճճէ իլէ
էօրթաիւն .
Սուլար տաղար իւղէրինտէ տուրտլար :
- 7 Անլէր սէնին Թա'ղիբինտէն գաշարուր
Սէնին բա'տընըն սէտաղընտան 'աճէլէթէն
Ֆիրար էթտիլէր :
- 8 Տաղարա չըգալար ,
Տէրէլէրէ , Եանի անլէր իչիւն թէ'սիս էթ-
տիյին մէքեանա էնտիլէր :
- 9 Թէճալուղ էտէմէյէճէքլէրի հուտուտ գօտըն ,
Թա քի զէմինի էօրթմէք իչիւն թիճ'աթ էթ-
մէյէլէր :
- 10 Տէրէլէրտէ փուշարար չըգալար .
Սուլար տաղարըն արաղընտա ճէրեան էտէրլէր :
- 11 Սահրանըն ճէմի' ի հայվանաթընը սուլարը-
լար .
Հըմար Ը վաշչիլէր սուսըղըգալարըն տէֆ'
էտէրլէր :
- 12 Եանլարընտա հալա գուշարը գօնարար ,
Տալար արաղընտա էօթէրլէր :
- 13 Ֆէվգանի օտալարընտան տաղարըն սուլար .
Սէնին էթ'ալընըն սէմէրէսինտէն զէմին տոյար :
- 14 Հայվանլար իչիւն օթ ,
Վէ տաէմին խըտմէթի իչիւն սէպլէ պիթ իրիբ ,
Թա քի եէրտէն էթմէք չըգալար :
- 15 Վէ առէմին գալլինի միւլէրաւ հըլան շէ-
րապը ,
Վէ Եիւղիւ բիւշան էտէն Եաղը ,
Վէ ինսանըն գալլինի թապվիլէթ վէրէն էք-
մէյի հոտուտէ կէրէրէ :
- 16 ԲԱՊՊԸ աղաճլարը ,
Տիքթիլ Լիպան Երվէրի տոյարար :
- 17 Օրատա գուշար Եուվլարընը Եափար ,
Լէյլէյի մէքեանը չալար տըր :
- 18 Եիւճէ տաղար տաղ քէչիլէրինէ ,
Վէ գայալար տաա թալլանլարընա մէլճա'
տըր :
- 19 Վաղըթլար իչիւն գառլէրի Եափար .
Շէմն քէնտի զուրուպինի պիլիբ :
- 20 Զուլմէթի կէթիթիթիյինտէ կէճէ օլտը .
Օլ զէման օրմանըն քէտաֆէ ի հայվանաթը
տօլալըրլար :
- 21 Կէնճ արպանլար շիքէար իչիւն կէօմիւրտէյիպ ,
Թա'ամլարընը Ալլահտան թալէպ էտէրլէր :
- 22 Կիւնէշ տօղունճա ճէմ' օլտապ'
Ինլէրինտէ Եաթարլար :
- 23 Ատէմ թա աղլամառէք իչիւն
Վէ մէշղուլլէթիլլէնի կիտէր :
- 24 Եա ԲԱՊՊ , իչլէրին նէ' գատար քէսիբ
տիր .
Ճիւմլէսինի հիւքմէթլէ Եափարն .
Զէմին սէնին մախլուգաթըն իլէ մէմլու տըր :
- 25 Պու տէնիղ պիցիւք վէ զայլէթլէ վասի' տիր ,
Անտէ հիսապսըղ հաշէրաթ իլէ
Քիւլէք վէ պէցիւք հայվանաթ վար տըր :
- 26 Անտէ սէֆինէլէր կէղէրլէր

- վէ իշխնոտ օրնամագ իշխն խաղէ էյլէտիյն
 17 Բըղդարնը վագթընճա վերմէքիյն իշխն
 ձիւմէսի սանա միւնթաղի տրէր :
 28 Անէրէ իՏասն էթտիյնոտ տէվէրիւրէր :
 Լշխն աշտըղնտա նի՛մէթ իլէ տգարար :
 29 Տիտարնը սէթը էթտիյնոտ միւղթարիւ պ օ-
 լուրլար :
 Բուհարնը ալտըղնտա էօլիւպ՝ թիւրապ-
 արնտա տէօնէրէր :
 30 Բուհնը կէօնտերտիյնոտ խաղգ օլունուրլար ,
 վէ եէր երեզիւնիւ թէճտիտ էտէրսին :
 31 Բաղղըն մէճտի էպէտի օլա :
 Բաղղ քէնտի էֆ՝ալըվէ մէրուր օլա :
 32 Զէմնէ նաղար էթտիյնոտ թիթրէր ,
 Տաղարա տօգոււնտըղնտա թիւթէրէր :
 33 Դօմրիւմ օլտըգճա Բաղղա իւաճի օգույա-
 ճաղըմ :
 Մէվճուտ օլտըգճա Ալաճըմա թէզիւր էտէ-
 ճէյիմ :
 34 Անըն հագգընտա թէֆէրքիւրիւմ թաթը
 օլաճաղ :
 Պէն Բաղղա մէրուր օլաճաղըմ :
 35 Կիւնաճընարար եէրտէն մաճվ օլաւպ՝
 Շէրիւրէր միւնգաթի՝ օլաւար :
 Էյ ճանըմ, Բաղղա համտ ու սէնա էյլէ :
 Հալլէրէնա :

ՄԵԶՄՈՒՐ 105

- 1 Բաղղա համտ վէ իսմինէ տու՛ա էտինիլ ,
 Էֆ՝ալըն պէյն էլ ագվամ պիտիւրինիլ :
 2 Անա իւաճի օգույունը, սան թէզվիւր էտի-
 նիլ :
 Ղէմի՝ ի միւճիղաթըն հիքէայէ էյլէյնիլ :
 3 Մուգատտէս իսմիյլէ իֆթիւար էտինիլ :
 Բաղղ թալէպ էտէնիւրին գալլէրի շատ-
 ման օլունուրլար :
 4 Բաղղ վէ գուտրէթիւնի արայընը,
 Անըն տիտարնը տա՛իմա թալէպ էտինիլ :
 5 Էյ գուլը օլան Ապրահամըն նէսի ,
 Էյ միւնթէիսաղարը օլան պէնի Եա՛գուպ ,
 6 Իզնար էթտիյի միւճիղէ վէ ալաճէթէրինի ,
 վէ սէզլէտիյի հիւքիւրի ղէքը էտինիլ :
 7 Օ՝ Ալաճըմը Եէճօվա արը :
 Հիւքիւրի պիւթիւն զէմնոտ տիւր :
 8 Սճաըն իլ էլ էպէտ ,
 Պույուրտըն քէլամը պին տէվրէ տէկին թէ-
 ղէքիւր էտէր :
 9 Շօլ Վաղը քի Ապրահամ իլէ ագտ ,
 վէ իսճագա եէմին էտիլ ,
 10 Սանա քէն՝ան տիյարըն ,
 Միւրաընըն հիսսէսինի վէրէճէյիմ՝ տէյէ-
 րէք ,

- 14 Եա՛գուպ գանուն
 վէ Խարայէլէ աճտը էպէտի օլմագ իւզըն
 թաստըգ էյլէտի :
 12 Անէր տաճա սայլտա աղ ,
 վէ գալիւ վէ տնտէ ղարիպ իքէն ,
 13 վէ իւմնէթտէն իւմնէթէ ,
 Պիւր մէմէքէթտէն գալմը տիւրէ կէզէր իւ-
 քէն ,
 14 Մէսիճէրիմ տօգոււնայընը ,
 վէ Իկյաղապէրէրիմէ քէմէք էթմէյնիլ՝
 Խէյէրէտ ,
 15 Անէրէ գուլմ էթմէյէ քիմէյի պրաղմաուր ,
 Անճագ անէր իշխն մէլէքէրի թէքտիւր էյ-
 լէտի :
 16 վէ եէրին իւզէրինէ գաճթը տա՛վէթ է-
 տիպ՝
 Էթմէյին պիւթիւն գուվլէթինի գըրտը :
 17 Իօնէրինտէն պիւր տալմ կէօնտերտի ,
 Եուսուֆ քէօլէ օլմագ իւզըն սալթըր :
 18 Անըն պաղարնը պուգաղը իլէ ինճիթտիւր :
 Գէնտիսի տէմիւրէ վուրուլտու :
 19 Անըն սէօղիւ վուգու՛ա կէլնէճիլ տէկին՝
 Բաղղա քէլամը անը թէճիւպէ էյլէտի :
 20 Մէլէք կէօնտերիպ՝ անը իթլաղ էյլէտի ,
 Հիւքմաուրը ագվամ անը սալլ վէտի :
 21 Գէնտի խանէսինէ անը էֆէնտի՝
 վէ քէաֆէ իէվլաընա միւտիւր նասպէթտի :
 22 Թա քի պէյլէրինի իսթէտիյի կիպի պէնտ է-
 տիպ՝
 Իիթիյարընա ճիքմէթ թա՛լմէմ էտէ :
 23 Խարայէլ տալի Մըրա կիւրիպ ,
 Եա՛գուպ Համ տիյարընտա միւտաֆիւր օլաու :
 24 վէ գալմընը ղիյառէսիլլէ թէքտիւր էտիպ՝
 Տիւշմէնէրինտէն տաճա գուվլէթիլ էյլէտի :
 25 Գալմընա պուղղ, վէ գուլարնա ճիլէ էթ-
 մէլէրի իշխն ,
 Գալղէրինի թաղէիւր էթտի :
 26 Գուլը Մուսա իլէ
 Միւնթէիսաղը Հարունը իրալ էյլէտի :
 27 Անէր արալարնտա ալաճէթէրինի ,
 վէ Համ տիյարընտա միւճիղէր իզնար էթ-
 տիլէր :
 28 Զուլմէթ կէօնտերմէսիլլէ գարանըգ էյ-
 լէտի :
 վէ անէր քէլամընա աաի օլմաուրլար :
 29 Սուլարնը գանա թաճիլէ էտիպ ,
 Պաղարնըն տալի թէլէֆ էյլէտի :
 30 Տիյարընը չօգ գուրպաղարը հուսուլէ կէ-
 թիւրի ,
 Հաթթա մէլէքէրինին խալլէթ օտալարնա
 Կէրէլէր :
 31 Էմր էթմէսիլլէ հուտուտարընըն Խէյլէրէ
 օլան հէր Եէր աթ սինէյի

- վէ թաթարճըդ կէլաի :
- 32 Տեյարլարընտա եաղմուր եէրինէ տօլու :
- վէ աթէշ 'ալէվլէրի վէրտի :
- 33 վէ պտղարընը վէ ինճիր աղաճլարընը վու-
րուպ :
- Հուսուտարընա գատար աղաճլարընը գըրտը :
- 34 Էթր եթմէսիլէ չէքերկէլէր վէ հիսապըզ ճէ-
րատլար կէլաի :
- 35 վէ տիյարլարընտա օթըն' քեաֆէսինի եէ-
յիպ :
- Թարլալարընը մէյվէսինի տիւքէթտիլէր :
- 36 Օլ տախի տիյարլարընտա իլք տօղմուշ օ-
լանլարըն ճիւմլէսինի
- վէ ճէմի' ի գուվվէթլէրինին իլքինի գաթլ
էյլէտի :
- 37 վէ անլէրի կիւմիւշ վէ ալթուն իլէ իխրաճ
էթտի :
- վէ սըպլլարընտա 'աճիզ քիմէ եօղ իտի :
- 38 Խուրուճլարընը Մըսըր շատման օլտու ,
Զիրա տէհչէթլէրի անլէրին իւզէրինէ տիւշ-
միւշ իտի :
- 39 Սէթր իչիւն պուլլութ եպտը ,
վէ կէճէլէյին ըլըզ վէրմէք իչիւն աթէշ 'կեօ-
րէրի :
- 40 Թալէպ էթտիլէրինտէ պըրտըրճին կէթիլիլիպ' :
Անլէրի սէմա եքմէյի իլէ տօյուրտու :
- 41 Գայսըր շազգ էթմէսիլէ սուլար ճերեան
էթտի :
- Գօրազ եէրլէրտէ ըրմազ կէպ' ագտըլար :
- 42 Զիրա գուլը Ապրահամա օլան մուգատտէս
քէլամընը թէղէքքիւր էյլէտի :
- 43 վէ գալմընը սիւրուր իլէ ,
Միւնթէխապլարընը մէսէրէթլէ իխրաճ էյ-
լէտի :
- 44 վէ անլէրէ թա'նֆէլէրին տիյարլարընը վէր-
տի :
- Անլէր տախի իւմմէթլէրին էմէյինի թէվէր-
րիւս էթտիլէր :
- 45 Թա քի անըն գանուշլարընը հըֆզ ,
վէ շէրի'աթլարընա իթա'աթ էտէլէր :
Հալլէլուեա :

ՄԷԶՄՈՒԲ 106

1 Հալլէլուեա .

- Բսղղս համա էտինիլ , զիրա քէրիմ տիր ,
վէ 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 2 Բսղղու 'աղիմ իշլէրինի քի'մ զիքը ,
վէ ճէմի' ի թէսպիհաթընը քի'մ ինպար էյ-
լէյէճէք տիր :
- 3 Նէ' միւպարէք տիր հազգը հըֆզ էտիպ' :
Հէր զէման սալաճ իճրասընտա պուլուան-
լար :

- 4 Եա Բսղղ , գալմընա օլան հիւան ի իւ-
զանլէ պէնի թէղէքքիւր ,
վէ իւլասընլէ պէնի զիյարէթ էյլէ :
- 5 Թա քի միւնթէխապլարընը խայրընը կէօ-
րէյիմ' ,
Իւմմէթիլին շատըղըյլէ շատման օլարազ :
Միւրասընլէ պէրապէր իֆթիխար էտէյիմ' :
- 6 Էճտատըմը իլէ պէրապէր կիւնաճ էթտիլէ ,
'իսեան վէ ֆըսզ իշլէտիլէ :
- 7 Էճտատըմը Մըսըրտա սէնին միւ'ճիզաթընը
ֆէհմ' էթմէյիպ ,
'ինայէթիլին քէսրէթինի թէղէքքիւր էյլէ-
մէյէրէք ,
Պասը , եա'նի Պասը ի Աճմըր եանընտա 'իս-
եան էթտիլէր :
- 8 Ամա գուտըթինի իզհար էթմէք իւզրէ ,
Քէնտի իսի իչիւն անլէրի խէլաս էյլէտի :
- 9 վէ Պասը ը Աճմըրի թա'զիլ էյլէտի ,
Օլ տախի գուրուտու :
- վէ անլէրի պէրիլէտէ կէպէրէր կիպի էնկին-
լէրտէ կէզտիլտի :
- 10 վէ անլէրի պուլըզ էտէնին էլինտէն խէլաս
էթտի ,
վէ տիւշմէնին էլինտէն գուրթարտը :
- 11 վէ անլէրի թաղէիզ էտէնլէրի սուլար գաթ-
լար :
- Անլէրտէն հիշ պիլի գալմատը :
- 12 Օլ վաղըթ քէլամընա իման էտիպ' :
Թէսպիհի իլէ թէղաննի էթտիլէր :
- 13 Էֆ'ալմըն թէզ ունուտուպ' :
Նտաիհաթընա միւնթաղիլ օլմատըլար :
- 14 Անճազ պէրիլէտէ զիյատէսիլէ միւշթէհի
օլարտը ,
Պէեապան եէրտէ Ալլահը թէճրիպէ էթտի-
լէր :
- 15 Օլ տախի անլէրէ մաթլուպլարընը վէրտի ,
Ամա ճանլարընա զէպուլըզ կէօնտէլտի :
- 16 վէ օրուտա Մուսայա ,
վէ Բսղղու մուգատտէսի Հարունա հափէտ
էթտիլէր :
- 17 Եէր ալըլըպ' Տաթանըր եութաու ,
վէ Ապրիմըն ճէմա'աթընը էթթտիլէ :
- 18 վէ ճէմա'աթլարընտա աթէշ թութուշուպ' :
Շէրիլլէրի 'ալէվ իհրազ էյլէտի :
- 19 Հօրէպտէ պուզաղըր եալիլըպ' :
Տէօրմէ փութա սէճտէ գըլտըլար :
- 20 վէ 'իզլէթլէրինի օթ եէյէն սըղըրըն սուրէ-
թինն թէպտիլ էթտիլէր :
- 21 Մըսըրտա էֆ'ալը 'աղիմէ ,
վէ Համ' տիյարընտա միւ'ճիզաթ ,
22 վէ Պասը ը Աճմըրտէ հէյպէթլի իշլէր իզհար
էտէն
Խէլապէրալարը Ալլահը ունութտըլար :

- 23 Օ՛ւ զէման՝ Անդերի հէլաք Էտէյիմ՝ տէտի .
վէ Լաքին մունթէխապը Մուսա
Անըն զազապընը ալէէի թէէէֆ Էթմէքտէն
տէօնտէրմէք իշինն .
Անըն հուզուրնտա րաննէտէ տուրտու .
24 Անէր տախի մազպուԼ տիյարը թաճգիր Է-
տիպ՝
Անըն քէլամընա իման էթմէտիլէր .
25 վէ չատըլլարընտա սէջլէնէրէք ,
ԲԱՊՊԱՐՆ քէլամըն տինկլէմէտիլէր .
26 Օ՛ւ վազըթ անլէրի պէրրիյէտէ ,
վէ նէսլէրինի թա՛իֆէլէրտէ տիւշիւրմէք ,
27 վէ անլէրի տիյարլարա փէրաքէնտէ Էթմէք
իւզըէ՝ ալէյէլէրինէ՝ Եէմին էյլէտի .
28 վէ Պա՛ուլփա՛ուրա թէ՛ալլիւգ Էտիպ ,
Մէվթա գուրպանլարընը Էէտիլէր .
29 վէ Եափաղլարը իշէր իլէ Բաղլա իղզապ
Էթմէլէր .
վէ անլէրէ վէպա խապէթ Էթտի .
30 վէ Ֆինէհտա գաղգալ իճրա ի հիւքմ էյլէտի .
վէ վէպա միւնտէֆի՝ օլտու .
31 վէ պու անա տէվը պէ տէվը
Թա Էպէտէտէք սալաճ ՛առտ օլտէնտու .
32 վէ Բաղլա Մէրիպա սույլընտա իղզապ
Էթմէլէր .
վէ անլէրին սէպէպինտէն Մուսայա ֆէնա
օլտու .
33 Զիրա անլէր անըն րուհընը աճըթտըլլարըն-
տան նաշի ,
հուսաղլարը իլէ թէտպիրիւղ սէջլէտի .
34 ԲԱՊՊԱՐՆ քէնտիլէրէ հէլալլա՛ն էյլէտիյի
իւմմէթլէրի հէլաք Էթմէտիլէր .
35 Անճազ թա՛իֆէլէր իլէ իիթիլաթ Էտիպ՝
իշէրինի Էյրէնտիլէր .
36 վէ փուլլարընա ՛իպատէթ Էթտիլէր .
Պուլլար տախի քէնտիլէրինէ տուղազ օլտու .
37 վէ օղուլլար իլէ գըզլարընը ճիննլէրէ զէպճ
Էթտիլէր .
38 վէ պի կիւնաճ գան ,
Եա՛նի ֆէն՛ան փուլլարընա զէպճ Էթտիլէր-
լէրի օղուլլար վէ գըզլարընը գանը-
նը տէօքտիլէր .
վէ տիյար գան իլէ մուրտար օլտու .
39 ֆէնտիլէրի տախի, տիլլէրիյլէ նափազ օլուպ՝
Եափաղլարը շէյլէր իլէ զէնա Էթտիլէր .
40 Պուլլարն տօլայը ԲԱՊՊԱՐՆ զազապը գալ-
մը ՛ալէյհինէ ՛ալէվէնիպ՝
Միւրարընտան իբրաճ Էթտի .
41 վէ անլէրի թա՛իֆէլէրին Էտիլէթէթ էյ-
լէտի ,
վէ անլէրէ պուղլ Էտէնլէր՝ իւզլէրլէրինէ
մուսալլաթ օլտըլլար .

- 42 վէ տիւշմէնլէրի անլէրէ գուլմ՝ Էտիպ՝
Անլէր զիր ի տէսթլէրինտէ զէլիԼ օլտըլլար .
43 Չօգ տէֆա՛ն անլէրէ նէճաթ վէրաի իսէ տէ ,
Անլէր քէնտի մէշվէրէթլէրիլէ աւը իղզապ
Էթտիլէր .
վէ կիւնաճլարը սէպէպիլլէ գըրըլլարընը .
44 Ամնա ֆէրեաալարընը իշիթտիլինտէ ,
Մուզայաղալարընա նազար Էտիպ ,
45 Անլէր իշինն ՛աճտընը տէր խաթըր Էտէրէք ,
ֆէտրէթ ի ՛իւսյէթինէ կէօրէ թէրաճհիւմէյ-
լէտի .
46 վէ անլէրի Էսիր Էտէնլէրին ճիւմլէսի հու-
զուրընտա
Մազճար ի շէֆգաթ էյլէտի .
47 Եա ԲԱՊՊ Ալլաճըլ, պիզի խէլաա էյլէ ,
վէ պիզի թա՛իֆէլէր աղասընտան ճէմ՝ էյլէ ,
Թա քի իսմ ի մուգատտէսինէ համո Էտիպ՝
Խէտպիհաթընլէ իֆթիլաթ Էտէլիմ .
48 Խարայէլին Ալլաճը ԲԱՊՊ մին էԼ ԷզէԼ իԼ էԼ
Էպէտ միւպաթէք օլտու .
վէ պիւլթիւն գալմ՝ Ամն տէսին .
ՀալլէլուԵա .

Մ Է Զ Մ Ո Ւ Ր 407

- 1 ԲԱՊՊԱ համո Էտինիզ, զիրա քէրիմ տիրա
վէ ՛իւսյէթի Էպէտի տիր .
2 ԲԱՊՊԱՐՆ խէլաա էյլէտիյի քիմէլէր պէյլէ տէ-
սինլէր .
Անլէրի տիւշմէնն էլինտէն գուրթարտն ,
3 վէ անլէրի տիյարլարտան ,
Մէշիւգ վէ մազըլպտան վէ շիմուլ իլէ տէնիզ
ճալլալինտէն ճէմ՝ էյլէտի .
4 Անլէր պէրրիյէտէ , պէԵապան Եօլաա ա-
վարէ կէզիպ՝
Սարին օլաճազ շէհը պուլմաալարընը .
5 Աճ վէ սուսաղ օլտարադ ,
ճանլարը քէնտիլէրինտէ պայլըրը իտի .
6 վէ սըզընթըլարընտա ԲԱՊՊԱ ֆէրեաա Էթ-
տիլէր .
Օ՛ւ տախի անլէրի մուզայաղալարընտան գուր-
թարըլ .
7 Սաքին օլաճազ շէհը կիթմէլէրի իշինն ,
Անլէրի պիր աօղըու Եօլաա իհտա էյլէտի .
8 ԲԱՊՊԱ՛ն անըն ՛իւսյէթի ,
վէ պէնի տտէմէ կէօսթէրտիյի միւ՛ճիլաթը
իշինն համո Էթտիլէր .
9 Զիրա սուսամըճ ճանը գանտըրըր ,
վէ աճ ճանը նիմէթ իլէ տօյուրուր .
40 Զուլմէթ իլէ զըլլ ի մէվթաթ օթուրուպ՝
Պէլա վէ տէմիր իլէ պաղըր իտիլէր .
41 Զիրա Ալլաճըն քէլամընա ՛աթը օլտապ՝
Միւլթա՛ալըն նասիհաթընը թաճգիր Էթտի-
լէր .

- 42 Օլ տախի անէրին գալպինի մէշագաթ իւն
թէվիլէ էյլէտի,
Տիւշտիւէր, վէ եարտըմճը եօղ իտի:
- 43 Վէ սըգընթըլարընտա ՐԱՊՊԱ ֆերեատ էթ-
տիլէր,
Օլ տախի անէրին մուղայագալարընտան
գուրթարտը:
- 44 Վէ գուլմէթ իւն զըլլ ք մէվթտէն իւրաճէ
Պէնայէրին գըրտը:
- 45 ՐԱՊՊԱ՝ անըն 'ինայէթի
վէ պէնի տտէմէ կէօթէրտիյի միւճիղաթը
իչիւն համտ էթսինլէր:
- 46 Զիրա պագըր գափուլարը գըրըպ ր
Տէմիր սիւրկիւլէրի փարէլէտի:
- 47 Սէֆիշլէր թարիգ ի իսեանլարը,
վէ կիւնաշլարը սէպէպիլէ տէրտէ տիւշար
օլուլար:
- 48 Զանլարը հէր թա՛ամտան իբրաճ էտիպ՝
էօլիւմ գափուլարընա թէգարուպ էտէրլէր:
- 49 Վէ սըգընթըլարընտա ՐԱՊՊԱ ֆերեատ էտէր-
լէր,
Օլ տախի անէրին մուղայագալարընտան գուր-
թարըպ:
- 20 Բէլամընը իրաա իւն անլէրէ շիֆա
վէ թէհլէթէլընտէն նէճաթ վէրիւր:
- 21 ՐԱՊՊԱ՝ անըն 'ինայէթի
վէ պէնի տտէմէ կէօթէրտիյի միւճիղաթը
իչիւն համտ էթսինլէր:
- 22 Վէ համտ գուրպանլարը գէպճ էտիպ՝
էֆ'ալընը թէրէնիւմ իւն հիքեայէ էթսին-
լէր:
- 23 Սէֆիշլէր իւն տէնիղէ էնիպ՝
Զօգ սուլարտա իշ կէօրէնլէր,
- 24 ՐԱՊՊԱ՝ էֆ'ալընը,
վէ լիւճճէտէ 'աճա՛րպաթընը կէօրիւրլէր:
- 25 Զիրա էմիլլէ ֆուրթունալը ըիւզկեար գալ-
տըրըր,
Օլ տախի Դէնիւն տալլարընընը եիւքսէլտիւր:
- 26 Կէօյէ չըգըպ՝ ա՛մագա էնէրլէր:
Զանլարը տէրտտէն էրիւր:
- 27 Սէրիօշ կիպի սալլանըպ չալգանըլար,
վէ ճիւմէ մա՛րիֆէթիլէրի մաճվ օլուր:
- 28 Վէ սըգընթըլարընտա ՐԱՊՊԱ ֆերեատ էտէր-
լէր,
վէ անլէրի մուղայագալարընտան իւրաճէ
- 29 Ֆուրթունայը թէսքին էտէր,
վէ տալլարըն սաքին օլուր:
- 30 Վէ սաքին օլտըգլարընտան շատման օլուր-
լար:
Պէօյլէճէ անլէրի տըղուլէտիլէրի լիմա-
նա իսալ էտէր:
- 31 ՐԱՊՊԱ՝ անըն 'ինայէթի

- վէ պէնի տտէմէ կէօթէրտիյի միւճիղաթը
իչիւն համտ էթսինլէր:
- 32 Վէ գալմին ճէմա՛թընտա անա թա՛ղիմ,
վէ իւթիյարլար մէճլիսինտէ անա թէսպիճ
էթսինլէր:
- 33 Ըրմագլարը չէօլէ,
վէ սու փուշարլարընը գօրագըղա,
- 34 Միւնպիթ եէրի տախի՝
Անտէ սաքին օլանլարըն շէրրի սէպէպիւտէն
չօրագ եէրէ թաճվիլ էտէր:
- 35 Չէօլիւ կէօլէ,
վէ գօրագ եէրի սու փուշարլարընա թաճ-
վիլ էտիպ՝
- 36 Աճ օլանլարը օրատա իսքեան էյլէր,
Անլէր տախի սաքին օլաճագ շէճը պինա է-
տէրլէր:
- 37 Վէ թարլարըն էքիպ՝ Պաղլար տիքէրլէր,
թա քի մաճսուլարընը վէրէլէր:
- 38 Անլէրի պէրէթէթլէմէսիլլէ զայէթլէ թէ-
քէսսիւր էտէրլէր,
վէ անլէրին հայվանաթընը աղալթմաղ:
- 39 Վէ եինէ զուլմ վէ պէլա վէ հիւզնտէն ա-
ղալպ ալչագլանըլար:
- 40 Շիւրէֆա իւզէրինէ հաղարէթ աթգիւպ՝
Անլէրի եօլը օլմայան պէեապանտէ տվարէ
կէզտիլիւր:
- 41 Ամա ֆագիւրի գիլլէթտէն թէրֆի՛ էտիպ,
Գապիլլէլէրինի գոլուն սիւրիւսիւ կիպի էտէր:
- 42 Միւսթագիւմլէր կէօրիւպ շատման օլուրլար:
վէ ճիւմէ 'իսեան քէնտի աղղընը գափար:
- 43 Հաքիյմ քիմ՝ իսէ պուշլարը հըֆղ էտէճէք
վէ ՐԱՊՊԱ՝ 'ինայէթիինի ֆէճմ էյլլէյէճէք
տիւր:

ՄԵՋՄՈՒՐ 408

Տառաւորն մէղմուր վէ իւսհիսի տիւր:

- 1 Եա Ալլահ, գալպիմ միւհէհյա ալը,
'Իզղէթիմ իւն տախի իւսհի վէ մէղմուր օ-
գուլայըմ՝
- 2 Ույան, էյ սանթուր վէ թանպուր,
Պէն 'ալ էս սաճար ուլանաճաղըմ՝
- 3 Եա ՐԱՊՊԱ, աղվամտա սանա համտ,
վէ 'իւմմէթլէր արաղնտա սանա թէզմիւր է-
տէճէյիմ:
- 4 Զիրա 'ինայէթին սէմալաթտան եիւքսէք,
վէ հագիգաթլըն պուլուլթլարա գաւտար 'ա-
գիմ տիւր:
- 5 Եա Ալլահ, սէմալաթ իւզէրինէ միւրթէֆի՛
օլ,
Ճէլալին պիւթիւն զէմին իւզէրինտէ օլուլուն:
- 6 Ահիպպանըն իւլաա պուլմալարըն իչիւն,

- Սաղ էլիսլէ Եւսթ վերիպ՝ պէնի իսթի-
ճապէթ էլլէ :
- 7 Ալլահ գուտսիյէթիյլէ սեյլէտի ,
Մէրուր օլաճաղըմ ,
Շէքիմի թաքսիմ՝ էտիպ՝
Սուքթօթ վաթիսինի էօլէճէյիմ .
- 8 Ճիլ'ատ պէնիմ՝ վէ Մանասա պէնիմ տիր .
Էֆրայիմ տաթի պաշըմըն համիսի տիր .
Եհոուտա վաղը՝ ի գանուներմ տըր .
- 9 Մուսպ երգանաճաղ լէյէնիմ տիր .
Էտօմ իւզէրինէ փափուշըմը թաճաղըմ .
Ֆիլիսթին իւզէրինէ թէֆախուր էտէճէյիմ :
- 10 Պէնի միւսթաճէմ շէհրէ քի՞մ կէօ-
թիւրիւր .
Էտօմա գաւտար պանա քի՞մ տէլլէթ էտեր :
- 11 Սէն տէյիլ՝ մի սին , ես Ալլահ , քի պիղի
բէտտ էյլէտին ,
Վէ 'ասաքերիմիզ իլէ չըգմատըն :
- 12 Պիղէ մուղայագաւտա իմաւա էյլէ ,
Զիրա ինսան թարաֆընտան օլան խէլաս պա-
թըլ տըր :
- 13 Ալլահ իլէ շէճի'անէ հարէքէթ էտէճէյիզ ,
Օ տաթի տիւշմէնլէրիմիզ չէյիէյէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 409

Մուսիգար պար իչին հաուալն մէղմուրը տըր :

- 1 Ես թէսպիհթըմըն Ալլահը , սիւքիւթէթմէ :
2 Զիրա շէրիւր վէ հիլէքեալըն աղղը 'ալէյհիմ
տէ աշըլտը ,
Լիտան ք թիղպ իլէ 'ալէյհիմ սեյլէտիլէր :
- 3 Խուսուճէթմիզ քէլամ իլէ պէնի իհաթէ
էտիպ ,
Պիլա սէպէպ պէնիմ իլէ մուհարէպէ էթտի-
լէր :
- 4 Մուհապպէթիմէ պէտէլ պանա խուսումէթ
էթտիլէր ,
Պէն իսէ տու'ա երբէրի :
- 5 Վէ խայրա պէտէլ պանա քէմլէք ,
Վէ մուհապպէթիմէ պէտէլ պուղղ էթտիլէր :
- 6 Անըն 'ալէյհիմ սէն պիր շէրիւր նասպ
էյլէ ,
Վէ սաղ էտանտա պիր շէյթան տուրսուն :
- 7 Մուհաքէմէսինտէ մաճքիւմ օլտուն ,
Վէ տու'ատը կիւնաճ սայլըլըն :
- 8 Կիւնլէրի աղ օլուպ՝
Մանսէպինի պիր զայրիսի ալսըն :
- 9 Էվլատը եթիմ ,
Վէ զէվճէսի տուլ օլտուն :
- 10 Օղուլտըր ալտարէ կէզիպ տիլէնսինլէր ,
Վէ քէնտի խարապալարընտան լեֆուր երբէր
արաւըլտը :

- 11 Ճիւմէ մամէլէյինի մու'ամէլէճի գափսըն .
Վէ էմէյինի էճնէպիլէր էաղմա էթսին :
- 12 Անա 'ինայէթ կէօսթէրէն օլմասըն ,
Եէթիմլէրինէ մէրհամէթ էտէն պուլունմասըն :
- 13 Զիւրիլէթի միւնգաթի՝ օլուպ՝
Կէլէճէք 'ասաւա իամլէրի մաճվ օլտուն :
- 14 Էճտաւընըն շէրիւր Ռուղլէն 'ինտինտէ թէզէք-
քիւր օլունտուն .
Վէ վալիտէսինի կիւնաճը մաճվ օլունմասըն :
- 15 Տա'իմա Ռուղլէն հուզուրընտա օլտուն ,
Վէ անլէրին նամ ու նըշանըն զէմինտէն
գալտըրսըն :
- 16 Զիւնքի 'ինայէթ էթմէյի տեր խաթըր էթ-
մէյիպ՝
Անճաղ գալպի միւնքէսիր օլանը գաթլ էթ-
մէք իչիւն ,
Պիլարէ իլէ ֆագիլէ թէ'ատտի էյլէտի :
- 17 Պէտ տու'այը սէվտիյինտէն՝ անա էէթիլսին .
Խայր տու'ատան խօշունմատըլընտան՝ անա
տէն պա'իտ օլտուն :
- 18 Վէ պէտ տու'այը էսվապ կիպի կիլինտիլին-
տէն՝
Սու կիպի գարնընա
Վէ էաղ կիպի քէմիլէրինէ կիրսին .
- 19 Անա պիւրիւնէճէյի էսվապ ,
Վէ տա'իմա գուշանաճաղը գուշաղ կիպի օլ-
տուն :
- 20 Խասիմլէրիմին , վէ ճանըմ 'ալէյհիմէ քէմ
սէյլէյէնլէրին
Ռուղլ թարաֆընտան էճիւր պու օլտուն :
- 21 Լաքին սէն , ես րապպ Եէհօվա ,
Էսմին իչիւն պանա մու'ին օլուպ ,
'ինայէթին էյի օլտըղը իչիւն՝ պէնի խէլաս
էյլէ :
- 22 Զիրա պէն պիլարէ ու ֆագիլի իմ ,
Վէ տէրունիմաէ գալպիմ՝ մէճրուհ տըր :
- 23 Մէյլ էտէն կէօկէ կիպի կէչիպ՝
Զէքերիկէ կիպի տթըլտըմ :
- 24 Տիլլէրիմ օրուճ սէպէպիլլէ գա'իֆ օլուպ՝
Թէնիմ սէմիլլէքտէն տիւշտիւ :
- 25 Վէ պէն 'ինտլէրինտէ 'ար օլտըմ ,
Պէնի կէօրտիւքլէրինտէ պաշարըն սալար-
լար :
- 26 Ես Ալլահըմ Ռուղլ , պանա իմաւա էտիպ՝
'ինայէթինէ կէօրէ պէնի խէլաս էյլէ :
- 27 Պու սէնին էլին օլտըղըն պիլսինլէր .
Ես Ռուղլ , պունու սէն իճրա էյլէտին :
- 28 Անլէր պէտ տու'ա էթսինլէր , ամմա սէն միւս
պարէքլէ ,
Անլէր գալղընա խէճիլ օլտունլար ,
Ամմա գուլըն շաւման օլտուն :
- 29 Խասիմլէրիմ խիճէթ կիլինիպ՝
'Այլարընը գաֆթան կիպի պիւրիւնտիւն-
լէր :

- 30 Աղղբ՝ ինչ ԲԱՊՊԱ զԵՂՅԱՆԵՍԻՅՈՒՆ ՀԱՄԱՌ ԷՄԻՍՅՈՒՆ
Զօգ քիմնէր իշինտէ անա թէպէտ հետեւէ
յիմ՝
- 31 Զիրա ֆադիրին ճանընը հիւք՝ էտէնէրտէն
Անը ինչապէս թէմէք իշինտէ սաղընտա տսւորուր՝

ՄԷԶՄՈՒՐ 110

Տառաւորն մէղմուրը տըր :

- 1 ԲԱՊՊ ՐԱՊԱՅԵՐԻՄ՝
Թա պէն սէնին տիւշմէնէրինն այազլարընա
պառաւմաք դոյաւննայաւտէք ,
Սաղըմտա օթուր՝ պոյաւրտու :
- 2 ԲԱՊՊ սէնին գուտրէթինինն 'տաստընը Սիօն-
տան իրաւ էտէճէք տիր .
Տիւշմէնէրինն օրթաւընտա սալթանաթ
էյլէ :
- 3 Ենվ՝ ի գուլվէթինտէ՝ Սէնին գալմըն մու-
գատտէս զիննէթէր ինչ հաղըր կէօ-
նիւլիւ պուլունաճաղար .
*Կէննէրինն սանա՝ րաճ՝ ի սաճարըն շէպնէ-
մինտէն զէյաւտէ օլունադ տըր :
- 4 ԲԱՊՊ ԵՆՎԻՆ Էթտիր , վէ փէշման օլմադ .
Սէն Մէլքիսապէթ թէրթիպի իւզըն իւ էլ Է-
պէտ քեաճին սին :
- 5 Բապպ սէնին սաղընտա օլունա՝
Ենվ՝ ի զազապընտա մէլքէր գըրաճադ :
- 6 Թա՝ ի ֆէլէր արաւընտա հիւք՝ էտիպ՝
Ետէրինն լաշէր ինչ տօլտուրաճադ տըր .
Վէ չօգ ախարըր իւզէրինտէ օլան րէ՝ իսլէ-
րի գըրաճադ տըր :
- 7 Եօլտա նէհրտէն ինչճէք ,
Վէ պու Էճլտէն պաշ գալտըրաճադ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 111

- 4 ՀԱՅԵՐԵԼԵԱ :
Միւսթադիմիէրին մէճիսինտէ վէ ճէմա-
'աթտա
Պիւթիւն գալպտէն ԲԱՊՊԱ ՀԱՄԱՌ ԷՄԻՍՅՈՒՆ՝
- 2 ԲԱՊՊԱ ԻՆԷՐԻ 'աղիմ տիր ,
Անլէրտէ մէսերրէթ պուլունալըն ճիւմէսինն
մաթլուպը տըր :
- 3 Անըն ֆիլի մէճտ ու ճէլալ օլունա՝
'Ատալէթի իւ էլ Էպէտ գա՝իմ տիր :
- 4 Միւ՝ ճիւղաթընը զէքր էթտիրտի .
ԲԱՊՊ ԲԱՅԻՄ՝ ու րա՝ ու ֆ տըր :
- 5 Քէնտինտէն գօրգանլարա րըզգ վէրիպ՝
'Աճալըն իւ էլ Էպէտ թէգէքքիւր էտէր :
- 6 Թա՝ ի ֆէլէրինն միրաւընը գալմընա վէրմէք
իւզըն :

*Են-Էն՝ Շէպապէթինն շէպնէմի րաճ՝ ի սաճ՝ րաճն
օլունադ տըր :

- Անլէրէ քէնտի ինլէրինն գուլվէթինն պէ-
յան էթտի :
- 7 Էլլէրինն ինլէրին հադիգաթ վէ 'առապէթ տիր .
Թէնպիհաթընն ճիւմէսի տօլտու տըր :
- 8 Էպէտ իւ էլ ապառ սապիթ օլունա՝
Հադիգաթ վէ իսթիգաթ ինչ Էափըլմըն
տըր :
- 9 Գալմընա նէճաթ իրաւ էտիպ՝
'Աճալըն Էպէտի օլմաք իւզըն պուլունալ
տըր .
Իսմի գուտտուս վէ հէյպէթլի տիր :
- 10 Հիւքմէթինն իսթիտաւը ԲԱՊՊԱ գօրգուտը տըր .
Էն-Էն՝ ի ճիւղալընտա պուլունանլարըն ճիւմէ-
սինն ֆէթանէթ ի քեալիլէսի վար .
Անըն համար իւ էլ Էպէտ պադի տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 112

- 4 ՀԱՅԵՐԵԼԵԱ :
Նէ՝ միւսպարէք տիր ԲԱՊՊԱՍԱ խալֆ էտիպ՝
Էլլաթրինտէ զէյաւտէսիլ ճէսերրէթ պու-
լան տտէմ :
- 2 Զիւրրիլէթի զէմինտէ գալի օլունադ ,
Միւսթադիմիէրին նէպի միւսպարէքնէճէք
տիր .
- 3 Խանէսինտէ պէրէքթ ու սէրվէթ պուլու-
նալ՝
Սալաճ իւ էլ Էպէտ պադի տիր :
- 4 Միւսթադիմիէր զըլմէթտէ նուր լէմ՝ աւն
Էտէր .
Օ շէֆգաթլը վէ մէրհաթլի վէ սալիճ տիր :
- 5 Սալիճ առէմ շէֆգաթլը օլունա Էտիւնն ճ վէ-
րիւ .
Ումուրընը հադգ ինչ թէրթիպ էտէր :
- 6 Հադիգաթէն իւ էլ Էպէտ գըրլտանմադ .
Սալիճին զէքրի Էպէտի օլունադ տըր :
- 7 Քէթիլ իսպալտէն գօրգալադ ,
Գալպի ԲԱՊՊԱ թէվէքքիւ էթմէրէ սապիթ
տիր :
- 8 Գալպի միւսթէմ օլունա ,
Տիւշմէնէրինն հէլալնէ կէօրիննէյտէկին
խալֆ էթմէդ :
- 9 Թէվիլ՝ էտիպ ֆուգարայա ի՛թա էյլէտի .
Սալաճ իւ էլ Էպէտ պադի տիր .
Պալիսալը 'իզէթլէ թէրթի՝ օլունուր :
- 10 Շէրի կէօրիւ գազապաթ օլունադ ,
Տիւշմէնն գըճըրտալա Էրիլէճէք տիր .
Շէրիլէրինն արգուտը մաճլ օլունադ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 113

- 4 ՀԱՅԵՐԵԼԵԱ :
Ե՛՛ ԲԱՊՊԱՍ ԳՈՒԼԱՐԸ , ՀԱՄԱՌ ԷՄԻՆԻԼ ,
ԲԱՊՊԱՍ ԻՍՄԻՆ ՀԱՄԱՌ ԷՄԻՆԻԼ :

- 2 Մին էլ նա՝ իւ էլ էպետ
 Ռադու իսմի միւսկարեք օլունն :
- 3 Մէշրիգտէն մաղբուկա գատար
 Ռադու իսմին համա օլունսունն :
- 4 Ռադ թա՛իֆէլէրին ճիւմէսի իւզէրինէ միւ-
 թա՛ալ :
- Վէ մէճտի սեմավաթըն ֆէվգինտէ տիր :
- 5 Եւճէլէրտէ սաբին օլան Ալաճըմըզ Ռադու
 նազիրի քի՛մ տիր :
- 6 Սեմավաթ իւէ զէմինտէ օլանլարա նազար
 էթմէք իշին թէնէզիււ էտէր :
- 7 Եօգսուլը թօփրագտան գալարըւզ ,
 Ֆաթիրի յէզլէտէն թերֆի՛ էտէրէք՝
- 8 Շիւրէֆա իւէ եա՛նի գալմէնըն շիւրէֆատը
 իւէ պերապէր օթուրտուր :
- 9 Վէ ՛ադիր գարըյը ֆերահնտը՝
 Էլատ վալիտէսի օլարագ խանէտէ իւքեան
 էտէր , Հալլէլուեա :

ՄԷԶՄՈՒԲ 114

- 1 Իսրայէլ Մըսրուտան ,
 Պէյթ ի Եա՛գուզ էճնէպի լիսան սեզլէյէն
 գալմտան խուրուճընտա ,
- 2 Եէհուտա անըն մազարիսի ,
 Իսրայէլ անըն սալթանաթը օլտու :
- 3 Տերեա կէօրիւզ ֆիրար էթտի ,
 Իրտան կէրի չէթիւրի :
- 4 Տաղար գօշար կիպի ,
 Պալլըլար գուզուլար կիպի սըքտարըլար :
- 5 Էյ տերեա , սանա նէ՛ օլտու քի ֆիրար
 էթտին :
- Էյ Իրտան , նի՛շին կէրի չէթիւրին :
- 6 Էյ տաղար , գօշար կիպի ,
 Էյ պալլըլար , գուզուլար կիպի Նէ՛շին սը-
 քտարըլար :
- 7 Էյ զէմին , Բապըն հուզուրընտա ,
 Իլաճ Եա՛գուպըն հուզուրընտա թիթի :
- 8 Գապըլ սու կէօլիւնէ ,
 Չագմագ թաշընը սու փուշարընա թահվիլ
 էտէն 0 տըր :

ՄԷԶՄՈՒԲ 115

- 1 Պիզէ տէյիլ , եա Ռադու , պիզէ տէյիլ ,
 Անճագ ՛իսայէթին իշին վէ հագիրգաթըն Է-
 չիւն՝
- Քէնտի իսմինէ ի՛թա ի մէճտ էյլէ :
- 2 Թա՛իֆէլէր նի՛շին Անլէրին իլաճը նէ՛րէտէ
 տիր՝ տէսինէր :
- 3 Ալաճըմըզ սեմավաթտա տըր ,
 Քեաֆֆէ ի մուրատըն իճրա էյլէտի :
- 4 Անլէրին սանէմէլէր կիւմիւշ վէ ալթուսն
 տըր ,

- Ինսան էլի իշի տիր :
- 5 Աղըզլարը վար իքէն սեզլէյէն .
 Կէօզլէրի վար իքէն կէօրմէզլէր .
- 6 Գուլագլարը վար իքէն իշիթմէզլէր .
 Պուրունլարը վար իքէն գօլլամաղլար :
- 7 Էլլէրի վար իքէն լէմ էթմէզլէր .
 Այաղլարը վար իքէն երւիւմէզլէր .
 Պաղաղլարընտան սէս չըգարմաղլար :
- 8 Անլէրի եափանլար՝
 Վէ անլէրէ թէվէքքիււ էտէնլէրին ճիւմէսի
 Անլէրէ չէպի՛ օլաճագ տըր :
- 9 Եա Իսրայէլ , Ռադու թէվէքքիււ էյլէ .
 Անլէրէ եարտըմ՝ վէ սիփէր 0 տըր :
- 10 Էյ պէյթ ի Հարուն , Ռադու թէվէքքիււ
 էյլէ :
- Անլէրէ եարտըմ՝ վէ սիփէր 0 տըր :
- 11 Էյ Ռադուս գօրգանլար , Ռադու թէվէքքիււ
 էյլէյինիզ .
- Անլէրէ եարտըմ՝ վէ սիփէր 0 տըր :
- 12 Ռադու պիզի թէվէքքիււ էտիւ միւսկարեք-
 լէյէճէք ,
- Պէյթ ի Իսրայէլի միւսկարեքլէյէճէք ,
 Պէյթ ի Հարունը միւսկարեքլէյէճէք տիր :
- 13 Ռադուս գօրգանլարը ,
 Քիւշիւքլէրի վէ պէյթիւքլէրի միւսկարեքլէյէ-
 ճէք տիր :
- 14 Ռադու սիզի ,
 Սիզին իւէ էվլատընըլ թէքսիր էտէճէք տիր :
- 15 Սիզ սեմավաթ իւէ զէմին իսալգ էտէն Ռա-
 դու միւսկարեքլէրի սինիզ :
- 16 Սեմա ի սեմավաթ Ռադուս տըր ,
 Ամա զէմինի պէնի տտէմէ ի՛թա էյլէտի :
- 17 Էմվաթ վէ սիւքիւթ մահալնէ նիւզոււ Է-
 տէնլէրին հիւ պիրի
- Ռադու համա էթմէզ :
- 18 Ամա պիզ մին էլ ան՝ իւ էլ էպետ
 Ռադու համա ու սէնա էտէրիզ , Հալլէլուեա :

ՄԷԶՄՈՒԲ 116

- 1 *Մէսրուր իմ՝՝ զիրա Ռադու ալաղըմը
 Վէ նիյաղըմը իշիթտի :
- 2 Վէ գուլաղընը պանա մէյլ էթտիրտի .
 Պու էճլտէն միւտտէթ ի Եօմրիւմտէ ան-
 տու՛ա էտէճէյիմ :
- 3 Էօլիւմ՝ քէմէնտլէրի պէնի իհաթէ ,
 Վէ հալլէյէ միւսիպէթլէրի պանա իսապէթ
 էթմէլէրիլէ ,
- Մուզույագայա վէ հիւզնէ միւսպէլա օլ-
 տըմ :
- 4 Օլ զէման Ռադուս իսմինէ ֆերեատ էթտիմ ,
 Եա Ռադու , րիճա էտէրիմ , ճանըմը գուրթար՝
 Գիթիմ :

*Եւթիւր՝ Բապըն սեզլէյէն ,

- 5 ԲԱՊՊ ԲԱՊՈՒՖ ՎԷ 'ԱՄԻԼ ԽԻՐ ,
ԱՆՆԱՆԸ ԲԱՏԻՄ ԽԻՐ :
- 6 ԲԱՊՊ ՍԱՏԵՍԻԼԵՐԻ ՏՐՖՂ ԷՄԵՐ .
ԶԻԼԵԹԱԷ ԽՈՒՄ , ՎԷ ՎԵՆԻ ԽԵԼԱՍ ԷԹՈՒ :
- 7 ԷՅ ԾԱՆԸՄ , ԲԱՏԱԹՆՈՒ ԲԻՃ՝ԱԹ ԷՅԼԷ ,
ԶԻՐԱ ԲԱՊՊ ՍԱՆԱ ԷՅԼԵՐ ԷՅԼԵՍԻ :
- 8 ԶԻՐԱ ԾԱՆԸՄ ԷՕԻԼԱՄԵՆ , ԿԵՕՂԵՐԻՄԻ ԿԵՕՂ
ԷՄՆԵՆԱՆ ,
ԱՅՊԱՂԸՄ ԳԱՅՄԱԳՄԱՆ ՍԷՆ ԽԵԼԱՍ ԷԹՈՒՆ :
9 ՀԱՅԱԹՄԱՍ ՕԼԱՆԼԱՐԸՆ ՍԻՅԱՐԸՆՄԱՍ ,
ԲԱՊՊԸՆ ՀՈՒՂՈՒՐԸՆՄԱՍ ՍԻԼՈՒՔ ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 10 ԻՄԱՆ ԷԹՈՒՄ , ԱՆՐՆ ԻՅԻՆ ՍԵՅՂԵԹԻՄ .
ՊԷՆ ՂԵՅԱՏԵՍԻՅԼԷ ՄԻԼՔԵՄՈՒՐ ՕԼՄԸ :
- 11 ՀԱՅԵԹԻՄԱՆՔ՝
ՔԵԱՏՖԷ Ի ՆԱՍ ՔԵԱՂԻՎ ԽԻՐ՝ ՄԵՍԻՄ :
- 12 ՊԱՆԱ ՕԼԱՆ ԻՏԱՆԸՆԸՆ ԾԻԼԱԼԵՍԻՆԷ մՈՒ-
ԳԱՅԻԼ
ԲԱՊՊ ՆԷ՞ ԹԱԳԱԹԻՄ ԷՄԵՅԻՄ :
- 13 ԽԵԼԱՍ ՔԵԱՏԵՍԻՆԻ ՍԵՂՄ
ԲԱՊՊԸՆ ԻՍԻՆԷ ՄՈՒ՝Ա ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 14 ՊԻԼԹԻՆ ԳԱՊՄԸՆ ՀՈՒՂՈՒՐԸՆՄԱՍ
ՆԵՂՐԵՐԻՄԻ ԲԱՊՊԱ ԻՓԱ ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 15 ԲԱՊՊԸՆ ՆԱՂԱՐԸՆՄԱՍ
ՄԻԼԹԻՄԱԳԻԼԵՐԻՆԻ ՎԷՓԱԹԸ մՈՒ՝ԱՂՂԵՂ ԽԻՐ :
- 16 ՆԻՅԱՂ ԷՄԵՐԻՄ , ԷԱ ԲԱՊՊ , ՎԷՆ ԳՈՒԼԸՆԻՄ ,
ՊԷՆ ԾԱՐԻՅԻՆԻՆ ՕՂՈՒ ԳՈՒԼԸՆԻՄ .
ԱԷՆ ՎԵՆԱԼԵՐԻՄԻ ԷՕՍԹԻՆ :
- 17 ՍԱՆԱ ՀԱՄԻՈ ԳՈՒՐՎԱՆԸ ՂԵՎՅ՝ ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ ,
ՎԷ ԲԱՊՊԸՆ ԻՍԻՆԷ ՄՈՒ՝Ա ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 18 ՆԵՂՐԵՐԻՄԻ ԲԱՊՊԱ
ՊԻԼԹԻՆ ԳԱՊՄԸՆ ՀՈՒՂՈՒՐԸՆՄԱՍ ,
19 ՊԷՅԹ ԻԼԻ ԲԱՊՊԸՆ ՀԱՎԼԵՐԱՐԸՆՄԱՍ ,
ԱԷՆԻՆ ՎԱՍԱԹԸՆՄԱՍ , ԷՅ ԵՐՈՒՀԱԼԻՄ , ԻՓԱ
ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ : ՀԱՂԵԼՈՒՆԱ .

ՄԷԶՄՈՒՐ 147

- 4 ԷՅ ԾԵՄԻ՝ Ի ՄԻԼԷ , ԲԱՊՊԱ ՀԱՄԻՈ ԷՄԻՆԻՂ .
ԷՅ ՔԵԱՏՖԷ Ի ԻԼԱԼԸՄ , ԱՆՈՒ ԹԵԱՅԻՏ ԷՄԻՆԻՂ .
- 2 ԶԻՐԱ ԱՆԸՆ 'ԻՆԱՅԵԹԻ Ի ԻԼՂԵՐԻՄԻՂԱՆ 'ԱՂԻՄ ԽԻՐ .
ՎԷ ԲԱՊՊԸՆ ՀԱՂԻԳԱԹԸ ԷՎԵՍԻ ԽԻՐ :
ՀԱՂԵԼՈՒՆԱ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 118

- 1 ԲԱՊՊԱ ՀԱՄԻՈ ԷՄԻՆԻՂ , ՂԵՐԱ ՔԵՐԻՄ ԽԻՐ ,
ԶԻՐԱ ԱՆԸՆ 'ԻՆԱՅԵԹԻ ԷՎԵՍԻ ԽԻՐ :
- 2 ԽԻՐԱՅԵԼ ԱԷՍԻՆ ՔԻ՝
'ԻՆԱՅԵԹԻ ԷՎԵՍԻ ԽԻՐ :
- 3 ՊԷՅԹ Ի ՀԱՐՈՒՆ ԱԷՍԻՆ ՔԻ՝
'ԻՆԱՅԵԹԻ ԷՎԵՍԻ ԽԻՐ :
- 4 ԲԱՊՊԱՆ ԳՈՐԳԱՆԼԱՐ ԱԷՍԻՆԼԵՐ ՔԻ՝
'ԻՆԱՅԵԹԻ ԷՎԵՍԻ ԽԻՐ :
- 5 ՄՈՂԱՅԱՅԱՄԱՍ ԲԱՊՊԱ ՓԵՐԵՍԱՍ ԷԹՈՒՄ .

- ԲԱՊՊ ՎԵՆԻ ԻՍԹԻՃԱՎԵԹ ԷՍԻՎ ՂԵԼԱՍՄԱՍ
ՆԷ՞ՐԵՐԷ :
- 6 ԲԱՊՊ ՎԵՆԻՄ ԻԼԷ ԽԻՐ , ԳՈՐԳԱՄԱՄ .
ԱՄԵՄ ՎԱՆԱ ՆԷ՞ ԵՍԻՎԱ ՎԻԼԻՐ :
- 7 ԲԱՊՊ ԵՍԻՍԸՆԸՆԼԱՐԸՄ՝ ՄՐԱՍԸՆՄԱՍ ՎԵՆԻՄ
ԻԼԷ ԽԻՐ .
ՊԷՆ ՄԱԽԻ ՎԱՆԱ ՎՈՒՂՂ ԷՄԵՆԼԵՐԻՆ ԳԵԼՎԵ-
ՆԷ ԿԵՐԵՆՃԵՅԻՄ :
- 8 ԲԱՊՊԱ ԹԵՎԵՔԵԻԼ ԷԹՄԵՔ ,
ԻՆԱՆԱ Ի՝Թ ԻՄԱՍ ԷԹՄԵՔԱՆԷ ԷՎԼԱ ՄՐԸ :
- 9 ԲԱՊՊԱ ԹԵՎԵՔԵԻԼ ԷԹՄԵՔ ,
ՇԻՐԵՖԱՅԱՍ Ի՝Թ ԻՄԱՍ ԷԹՄԵՔԱՆԷ ԷՎԼԱ ՄՐԸ :
- 10 ՃԻԼԱԼԷ ԹԱ՝ԻՓԵԼԵՐ ՎԵՆԻ ԻՏԱԹԷ ԷԹՄԻԼԵՐ .
ԲԱՊՊԸՆ ԻՍԻՆԷ ԱՆԼԵՐԻ ՏԵԼՄՔ ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 11 ԷՅԹՐԱՖ ՎԷ ԷՐՆԱՓԵՐՄԸ ՄԼՄԸՆԱՐ .
ԱՆԼԵՐԻ ԲԱՊՊԸՆ ԻՍԻՆԷ ՏԵԼՄՔ ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 12 ԱՐԸԼԱՐ ԿԻՎԻ ՎԵՆԻ ԻՏԱԹԷ ԷԹՄԻԼԵՐ ,
ՏԻՔԵՆ ՄԹԵՆՂ ԿԻՎԻ ՍԵՅԻՆԱԽԻԼԵՐ .
ԱՆԼԵՐԻ ԲԱՊՊԸՆ ԻՍԻՆԷ ՏԵԼՄՔ ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 13 ԱԷՆ ՎԵՆԻ ՄԻԼՀԻՐՄԵՔ ԻՅԻՆ ՀԵՄԱԹԵԹԼԷ ԻՓԻ-
ՎԵՐՄԻՆ ԻՍԷ ՄԷ ,
ԲԱՊՊ ՎԱՆԱ ԵՍԻՍԸՆԸՆԼԱՐ ԷԹՄԻՆ :
- 14 ԳՈՒՎԼԵԹԻՄ ՎԷ մԵՂՄԸՆԸՄ ԲԱՊՊ ՄՐԸ ,
ՎԷ ՎԵՆԻՄ 'ԽԵԼԱՅԵԹՄԸՄ՝ ՕԼՄԱՆ :
- 15 ՍԱԼԷՏԼԵՐԻՆ ՀԱՄԱՐԼԱՐԸՆՄԱՍ մԵՍԵՐԵԹ ՎԷ ԽԵ-
ԼԱՍ ԱԷՄԱՍՐ ՎՄԱՐ .
ԲԱՊՊԸՆ ՍԱՂ ԷՅ ԳՈՒՎԼԵԹԼԷ ԻՂ ԿԵՐԻԼԸ :
- 16 ԲԱՊՊԸՆ ՍԱՂ ԷՅ ԻՍԻՆԷՓԻ՝ ԽԻՐ ,
ԲԱՊՊԸՆ ՍԱՂ ԷՅ ԳՈՒՎԼԵԹԼԷ ԻՂ ԿԵՐԻԼԸ :
- 17 ՊԷՆ ՎԷՓԱԹ ԷԹՄԱԷՆՃԵՅԻՄ ,
ԱՆՃԱԳ ԵՄԱՂՄԸՂ ԲԱՊՊԸՆ ԻՂԵՐԻՆԻ ՏԻՔԵՍՅԷ
ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 18 ԲԱՊՊ ՎԵՆԻ ՀԵՄԱԹԵԹԼԷ ԹԵ՝ՍԻՎ ԷԹՄԻ ԻՍԷ
ՄԷՎԹԷ ԹԵՍԻՄ ԷԹՄԵՍԻ :
- 19 ՊԱՆԱ ՍԱԼԱՏ ԳԱՓՈՒԼԱՐԸՆԸՆ ՄՐԸՆԸՂ .
ԱՆԼԵՐԱՆԷ ԿԵՐԻՎ՝ ԲԱՊՊԱ ՀԱՄԻՈ ԷՄԵՆՃԵՅԻՄ :
- 20 ԲԱՊՊԸՆ ԳԱՓՈՒՍՐ ՎՈՒ ՄՐԸ ,
ՍԱԼԷՏԼԵՐ ՎՈՒՆՄԱՆ ԿԵՐԵՆՃԵՐԵՐ ԽԻՐ :
- 21 ՍԱՆԱ ՀԱՄԻՈ ԷՄԵՐԻՄ ,
ԶԻՐԱ ՎԵՆԻ ԻՍԹԻՃԱՎԵԹ ԷՅԼԵՍԻՆ ,
ՎԷ՝ ՎԵՆԻՄ 'ԽԵԼԱՅԵԹՄԸՄ՝ ՕԼՄԱՆ :
- 22 ԵՍԻՍԸՆԸՆԼԱՐԸՆ ԲԵՄԱ ԷԹՄԱՅԵՐԵՐ ԹՄԱՂ
ՔԵՕՅԷ ԹՄԱՂ ՕԼՄԱՆ :
- 23 ՊՈՒ ԲԱՊՊ ԹՄԱՐԱՓԸՆՄԱՆ ՕԼՄԱՂ ,
ԿԵՕՂԵՐԻՄԻՂ ԷՍԻՆԱՆՈՒ 'ՄՃԱ՝ԻՎ ԽԻՐ :
- 24 ՊՈՒ ԲԱՊՊԸՆ ԵՍԻՍԸՆԸՆԼԱՐ ԿԵՐԱՆ ԽԻՐ .
ԱՆՈՒ մԵՍՐՈՒՐ ՈՒ ՀԱՄԱՄԱՆ ՕԼՄԱՂ :
- 25 ՆԻՅԱՂ ԷՄԵՐԻՄ , ԷԱ ԲԱՊՊ , ԽԵԼԱՍ ԷՅԼԷ ,
ՆԻՅԱՂ ԷՄԵՐԻՄ , ԷԱ ԲԱՊՊ , մԻԼԵՍԵՐ ԳԸԼ :
- 26 ԲԱՊՊԸՆ ԻՍԻՆԷ ԿԵԼԵՆ մԻԼՎԱՐԵՔ ՕԼՄԱՆ .
ՍԻՂԷ ՎԵՅԹ ԻԼԻ ԲԱՊՊԱՆ ԽԱՅԻ ՄՈՒ՝Ա ԷՅ-
ԼԵՍԻՐ :

- 27 Եւ հօվա Ալլահ տըր : վէ պիղէ նուրպարչ
օլտու .
Գուրպանը իփէր իլէ պաղլայըպ՝
Մեզպահչըն պուշնուզլարընա գատար իէիէ-
բէիէ :
28 Ալլահըմ սէն սին , սանա համոն էտէրիմ .
Եա Ալլահըմ , սէնի թաղիմ էտէրիմ :
29 ԲԱՊՊԱ համոն էտինիզ , զերա քէրիմ տիր .
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 419

ԱԼԷՅ Ռ

- 1 Մէ՝ միւպարէք տիր թարիգտէ քեամիլ օ-
լուպ՝
ԲԱՊՊԱ շէրի'աթընտա սիւլուք էտէնլէր :
2 Նէ՝ միւպարէք տիր շէհատաթընը հըֆզ է-
տէնլէր .
Պունլար անը պիւթիւն գալլլէ թալէպ է-
տէրլէր :
3 Իրթիքեապ ը ֆըօգ տախի էթմէյիպ՝
Անըն թարիգլէրինտէ սիւլուք էտէրլէր :
4 Սէն քէնտի թէնպիհաթընըն տիգգաթ լէ հըֆզ
օլունմասընը էմր էթտին :
5 Բեաշքի գանուշլարընը հըֆզ իչիւն՝
Թարիգլէրիմ սապիթ օլայտը :
6 Օլ զէման պէն սէնին ճէմի՝ ի էվամիրինէ
տիգգաթ էթմէքլէ խէճիլ օլմամ :
7 Ա.քեամը 'տախիլէնի էօյրէնտիլիմտէ ,
Խաթիգամէթ ի գալլլ իլէ սանա համոն էտէ-
ճէյիմ :
8 Գանուշլարընը հըֆզ էտէրիմ .
Պէնի քիւլլիէն թէքը էթմէ :

ՊԷԹ Ը

- 9 Նէվճիլան քէնտի թարիգինի նէ՝ իլէ փաք-
լէյէ պիլըր .
Սէնին քէլամընա կէօրէ հըֆզ էթմէսիլլէ օ-
լուր :
10 Պիւթիւն գալլլիմ իլէ սէնի'թալէպ էթտիմ .
Էվամիրինտէն պէնի սափաթըմա :
11 Քէլամընը գալլլիմտէ սազլատըմ ,
Թա քի սանա կիւնաչ իլլէմէյիլիմ :
12 Եա ԲԱՊՊ , սէն միւպարէք սին .
Պանա գանուշլարընը թալիլիմ էյլէ :
13 Աղլընըն ճէմի՝ ի աչքեամընը
Տուտազլարըմ իլէ հիքեայէ էթտիմ :
14 շէր կէօնէ սէրվէթտէն ծը-... օլը- կիպի ,
Շէհատաթընըն էօլընտա մէսրուր օլտըմ :
15 Թէնպիհաթընը թէֆէքըքիւր էտիպ՝
Թարիգլէրինտէ տիգգաթ էտէճէյիմ :
16 Գանուշլարընտան մազգուզ օլուպ՝

Քէլամընը ֆէրամուշ էթմէյիլիմ :

ԿԻՄԵԼ 1

- 17 Գուլընա լութֆ էյլէ ,
Քի պէր հայաթ օլայլըմ վէ քէլամընը հըֆզ
էտէյիմ :
18 Կէօզլէրիմի աշ ,
Քի սէնին շէրի'աթընտան 'աճա'իպաթ կէօ-
րէյիմ :
19 Պէն զէմինտէ դարիպ իմ .
Էվլէրլէրինի պէնտէն ինֆա էթմէ :
20 Ճանըմ սէնին աչքեամընա
Տա'իմի իշթիլյազը սէպէպինտէն էղիլմիշտիր :
21 Էվամիրինտէն սափաթըն օլան մաղըուր վէ մէլ-
'ուշլարը թէքարի էթտին :
22 Իւզլէրիմտէն 'ար վէ հազարէթի տէֆ' էյլէ .
Զիրա շէհատաթընը հըֆզ էյլէտիմ :
23 Րէ'իպլէր տախի օթուրուպ 'ալէյհիմտէ միւ-
քեալէմէ էթտիքլէրինտէ ,
Գուլըն գանուշլարընը թէֆէքըքիւր էտէր :
24 Շէհատաթըն տախի պէնիմ սիւրուրըմ
Վէ միւսթէշարըմ տըր :

ՏԱԼԵԹ Դ

- 25 Ճանըմ թիւրապա եափըշտը .
Քէլամընա կէօրէ պէնի իհէա էյլէ :
26 Եօլլարըմը հիքեայէ էյլէտիմ , վէ պէնի իւ-
թիճապէթ էթտին .
Գանուշլարընը պանա թալիլիմ էյլէ :
27 Թէնպիհաթընըն էօլընը պանա թէհֆիմ էյլէ ,
Քի 'աճա'իպաթընը թէֆէքըքիւր էտէյիմ :
28 Ճանըմ հիւզնտէն էրիտի .
Քէլամընա կէօրէ պէնի սապիթ գըլ :
29 Թարիգ ի քիզպի պէնտէն պա'իտ էտիպ՝
Պանա շէրի'աթընը իհօան էյլէ :
30 Թարիգ ի հազգը իիթիլյար էտիպ՝
Աչքեամընը Եօն-Պէ գօտըմ :
31 Սէնին շէհատաթընա եափըշտըմ .
Եա ԲԱՊՊ , պէնի խէճիլ էթմէ :
32 Էվամիրինին էօլընտա սէյիրտէճէյիմ ,
Զիրա Եիւրէյիմի կէնիլլտէճէքսին :

ՀԷ Դ

- 33 Եա ԲԱՊՊ , պանա գանուշլարընըն թարիգինի
թալիլիմ էյլէ ,
Պէն տախի անը նիհայէթէ տէկին հըֆզ է-
տէրիմ :
34 Պանա ֆէհմ իհօան էյլէ , վէ պէն շէրի'ա-
թընը հըֆզ էտիպ՝
Պիւթիւն գալլլլէ անա իսթիսալ էտէրիմ :
35 Էվամիրինին թարիգինտէ պէնի սալլէ էյլէ ,

- Զիրա անտէ մէսերէթ պուլտըմ՝
 36 Գալսիմի թամա'ա տէյիլ,
 Անճագ շէհատաթընա մէյլ էթտիր,
 37 Կէօզէրիմի պաթըլա պագմատան տէճնտէ-
 րիպ,
 Սէնին թարիգինտէ պէնի իհնա էյլէ:
 38 Սէնին մէխտֆէթինտէ պուլունան գուլըն
 հագգընտա
 Կէլամընը սապիթ էյլէ,
 39 Գօրգաղըմ հագարէթի տէֆ' էյլէ,
 Զիրա ահքեամըն էյի տիր:
 40 Իշթէ սէնին թէնպիհաթընա միւշթագ ւմ.
 Պէնի 'ատապէթինլէ իհնա էյլէ:

Վ Ա Վ Դ

- 41 Եա ԲԱՊՊ, 'ինայէթին,
 Գէլամընա կէօրէ խէլասըն պանա կէլըն:
 42 Վէ պէնի թահգիր էտէնէ ճէվապ վէրէյիմ,
 Զիրա սէնին քէլամընա թէվէքքիւլ էթտիրմ.
 43 Վէ հագիգաթ քէլամընը աղղըմտան աւլա
 կիտերմէ,
 Զիրա ահքեամընա իւմիտ էթտիրմ:
 44 Վէ շէրի'աթընը տա'իմա,
 Իլ էլ էպէտ Տըֆզ էտէճէյիմ:
 45 Վէ վիւս'աթտա կէգէճէյիմ,
 Զիրա սէնին թէնպիհաթընը թալէպէթտիրմ:
 46 Վէ մէլիքէր հուգուրընտա շէհատաթընտան
 պահս էտիպ'
 Խէճիլ օլմայնաղըմ:
 47 Վէ սէվաթիյիմ էվամիրինլէ մէսուր օլա-
 ճաղըմ:
 48 Էլէրիմի' սէվաթիյիմ էվամիրինլէ գալարա-
 րագ,
 Գանուշլարընը թէֆէքքիւր էտէճէյիմ:

Զ Ա Յ Ի Ն Դ

- 49 Պէնի միւնթաղիրի գըլուղըն քէլամըն
 Գուլըն հագգընտա թէգէքքիւր էյլէ:
 50 Մէշագգաթըմտա պանա թէսէլլի պու տըր,
 Զիրա քէլամըն պէնի իհնա էյլէտիր:
 51 Մաղըուրլար պէնի զէյատէսիլլէ իսթիհա
 էթտիրլէ.
 Պէնի իսէ շէրի'աթընտան սափմատըմ:
 52 Եա ԲԱՊՊ, գատիմտէն օլան ահքեամընը
 Տէր խաթըր էթմէքլէ միւթէսէլլի օլտըմ:
 53 Շէրի'աթընը թէրք էտէն շէրիրլէր սէպէպիլլէ
 Պէնի տէհէթ թուլտու:
 54 Պէյթ ի զուրպէթիմտէ
 Գանուշլարըն պանա մէգմուր օլտու:
 55 Եա ԲԱՊՊ, սէնին իսմինի կէճէտէ զիքր էտէ-
 րէք,
 Շէրի'աթընը Տըֆզ էյլէտիրմ:

- 56 Թէնպիհաթընը Տըֆզ էյլէտիրմ իշին
 Պու պանա վագը' օլտու:

Խ Է Թ Դ

- 57 Եա ԲԱՊՊ, նասիպիմ ճէն -ն.
 Սէնին սէօզէրինի Տըֆզ էտէրիմ' տէտիրմ:
 58 Ռիզանը պիւթիւն գալպտէն թալէպ էթտիրմ
 Գէլամընա կէօրէ պանա մէրհամէթ էյլէ:
 59 Եօլարըմը թէֆէքքիւր էտիպ'
 Այագլարըմը շէհատաթընա շէվիրտիրմ:
 60 Էվամիրինի Տըֆզ իշին
 Թէ'էխուր էթմէյէրէք 'աճէլէ էթտիրմ:
 61 Շէրիրլէրին պէօլէքլէրի պէնի իհնաթէ էթ-
 տիրլէր,
 Ամմա շէրի'աթընը ունուլթմատըմ:
 62 Ահքեամը 'ատիլէնտէն տօլայը սանա համտ
 էթմէք իշին,
 Նըսթըլլէլլէ գալգարըմ:
 63 Պէն սէնտէն խաղթ իլէ
 Թէնպիհաթընը Տըֆզ էտէնլէրին ճիւմէսինէ
 րէֆիգ իմ:
 64 Եա ԲԱՊՊ, զէմին 'ինայէթինլէ մէմու տըր.
 Պանա գանուշլարընը թա'լիմ էյլէ:

Դ Է Թ Ե

- 65 Եա ԲԱՊՊ, քէնտի քէլամընա կէօրէ
 Գուլընա էյիլիք էթտին:
 66 Պանա ֆէհմ' ի քեամիլ վէ 'իլմ' թա'լիմ էյլէ,
 Զիրա էվամիրինի իման էթտիրմ:
 67 Մէշագգաթըմտան էվլէլ սափմըլ իտիրմ.
 Ամմա շիմտի քէլամընը Տըֆզ էտէրիմ:
 68 Սէն քէրիմ վէ իհսան էտիճի սին.
 Պանա գանուշլարընը թա'լիմ էյլէ:
 69 Մաղըուրլար 'ալէյհիմէ էալան թէրթիպ էթ-
 տիրլէր,
 Ամմա պէն պիւթիւն գալպ իլէ սէնին թէն-
 պիհաթընը Տըֆզ էտէրիմ:
 70 Անլէրին գալպի իշ էաղը կիպի սէմիլ օլտու,
 Պէն իսէ շէրի'աթընտա մէսերէթ պուլտըմ:
 71 Մէշագգաթ շէքտիյիմ' պանա խայրը օլտու,
 Թա քի սէնին գանուշլարընը էյրէնէյիմ:
 72 Սէնին աղղընը շէրի'աթըն
 Պանա պիւլէրճէ ալթուլ վէ կիւմիւշտէն էվ-
 լա տըր:

Ե Օ Տ Դ

- 73 Սէնին էլլէրին պէնի էափըպ վիւճուտէ կէ-
 թիրտի.
 Էվամիրինի էյրէնէմէքիյիմ' իշին պանա ֆէհմ'
 իհսան էյլէ:

- 74 Սենտեն գորգանլար պենի կեօրիւպ՝ շատման
օլաճադլար տըր ,
Զիրա սենին քելամընա իւմիտ էթտիմ :
75 Եա ՐԱՊՊ, հիւքմէրին 'ատաւթ օլտըղըն ,
Վէ պենի մէշագգաթա տիւշար էթտիյին
սատգաւնէ իտիյին պիլերիմ :
76 Գերէմ էյլէ, գուլընա օլան քելամընա կեօրէ,
'իւայէթին պանա թէսէլլի օլտուն :
77 Պէր հայաթ օլմագըղըմ իչիւն մէրհամէթ-
լէրին պանա կելին :
Զիրա շէրի'աթըն մէսէրէթիմ տիր :
78 Մաղըուրլար խէճիլ օլաճադլար ,
Զիրա պանա նաշագգ եերէ զատր էթտիլէր .
Պէն իսէ սենին թէնպիհաթընը թէֆէքքիււր
էտէրիմ :
79 Սենտեն գորգանլար
Վէ շէհատաթընը պիլէնլէր պանա ըիճ'աթ
էթտիլէր :
80 Գալպիմ գանուշլարընտա քեամիլ օլտուն ,
Թա քի խէճիլ օլմայսյըմ :

ԳԱՅ Ե

- 81 Ճանըմ խէլաւընա միւշմագ տըր ,
Վէ պեն քելամընա միւնթաղըր իմ :
82 Պէնի նէ՞ գէման թէսէլլէ էտէճէքսին՝ տէյե-
րէք ,
Կեօղէրիմ սենին քելամըն պէտէպէտէ պօղը-
լուր :
83 Զիրա տիւմանտա օլան թուլում կիպի օլ-
տըմ ,
Ամա սենին գանուշլարընը ունուլթամտըմ :
84 Գուլընըն կիւնլէրի նէ՞ գատար տըր .
Պանա թէ'ատտի էտէնլէրին իւզէրինտէ նէ՞
գէման իճրա ի հիւքմ էտէճէքսին :
85 Շէրի'աթըն մուվաֆըգ օլմայարագ ,
Մաղըուրլար պենիմ իչիւն չուգուրլար գաղ-
տըլար :
86 Ճիւմէ էվամիրին սատագաթ տըր ,
Պանա նաշագգ եերէ թէ'ատտի էտէրլէր :
պանա ետրտըմ էյլէ :
87 Ազ գալտը պենի եերտէ մաշվ էտիյօրլար
իտի .
Ամա պեն թէնպիհաթընը թէրք էթմէտիմ :
88 'իւայէթին կեօրէ պենի իհեա էյլէ ,
Վէ աղղընըն շէհատէթինի հըֆըլ էտէյիմ :

ԱՍՄԷՏ Ե

- 89 Եա ՐԱՊՊ, քելամըն սէմալաթտա
իլ էլ էպէտ սապիթ գըլընմըշ տըր :
90 Սըտգըն տէվը պէ տէվը տիր ,
Զէմինի թէ'սիս էթտին վէ սապիթ տիր :
91 Էլ եէվմ ահքեամըն իւզըն սապիթ տիրլէր ,
Զիրա ճիւմէսի սենին գուլարըն տըր :

- 92 Էյէր շէրի'աթըն մէսէրէթիմ օլմասա իտի,
Օլ պէման մէշագգաթըմտա հէլաք օլուր ի-
տիմ :
93 Թէնպիհաթընը էպէտեն ունուլթամտ ,
Զիրա սեն պենի անլէր իլէ իհեա էթտին :
94 Պէն սենին իմ, պենի խէլաւ էյլէ ,
Զիրա սենին թէնպիհաթընը թալէպ էյլէտիմ :
95 Շէրիլէր պենի հէլաք էթմէք իչիւն պենի
պէքլէտիլէր ,
Ամա պեն սենին շէհատաթընը թէֆէքքիււր
էտէճէյիմ :
96 Հէր պիր քէմալէ պիր հատտ կեօրտիւմ .
Սենին էմրին զիյատէսիլլէ վասի' տիր :

ՄԷՄ Ե

- 97 Շէրի'աթընը նէ՞ գատար սէվէրիմ .
Հէր կիւն թէֆէքքիււրիմ օ տըր :
98 Էվամիրին պենի տիւշմէնլէրիմտեն զիյատէ
հաքիյմ գըլտը ,
Զիրա անլէր տա'իմա պենիմ իլէ տիր :
99 Մու'ալլիմլէրիմին ճիւմէսինտեն զիյատէ
տիրալէթլի օլտըմ ,
Զիրա շէհատաթըն թէֆէքքիււրիմ տիր .
100 Իւթիյարլարտան զիյատէ ֆէհիմ օլտըմ ,
Զիրա թէնպիհաթընը հըֆըլ էյլէտիմ :
101 Այադլարըմ հէր քեօթիւ եօլտան կերի
չէքտիմ ,
Թաքի քելամընը հըֆըլ էտէյիմ :
102 Ահքեամընտան տէօնմէտիմ ,
Զիրա պանա սեն թա'իմ էթտին :
103 Գէլամըն տիմաղընն նէ՞ թալթըն
Աղղըմա պալտան Բալլ տըր :
104 Թէնպիհաթընլէ ֆէհիմ օլտըմ .
Անըն իչիւն հէր թարիգ ի քիզպտեն իքրազ
էթտիմ :

ՆՈՒՅ Ե

- 105 Սենին քելամըն պալալարըմա չըրաղ
Վէ եօլմա նուր տըր :
106 Ահքեամ ը'ատիլէնի հըֆըլ էթմէյէ եէմին
էթտիմ ,
Վէ անը իֆա էտէճէյիմ :
107 Զիյատէսիլլէ միւքէտտէր օլտըմ .
Եա ՐԱՊՊ, պենի քելամընա կեօրէ իհեա էյլէ :
108 Եա ՐԱՊՊ, աղղընըն թապտիմաթ ը միւլթէ-
պէրը'տընը գապուլ ,
Վէ ահքեամընը պանա թա'իմ էյլէ :
109 Ճանըմ տա'իմա ալուճըմտա տըր ,
Ամա սենին շէրի'աթընը ունուլթամտըմ :
110 Շէրիլէր պանա տուզադ գուրտըլար ,
Ամա պեն սենին թէնպիհաթընտան սափ-
մատըմ :

- 111 Շեհատաթըն իւ էլ էպէտ միրաւըմ օլտու .
 Զիրա անէր սիւրուր ի գալլիւմ տիր :
 112 Գանուշարընը իւա նիհայէ վէ իւ էլ էպէտ
 իծրա իչիւն
 Գալլիւմ մէյլ էթտիրտիմ :

ՍՍՄԷԽ Ը

- 113 Իբի ֆիքրիլէրէ պուղլ էթտիմ,
 Ամա սէնին շէրի'աթընը սէվտիմ :
 114 Պէնիմ սէթը ու սիփէրիմ սէն սին :
 Սէնին քէլամընա միւնթաղը օլտըմ .
 115 Էյ ֆաւրըլըր , պէնտէն պա'իտ օլունըլ ,
 Զիւնքի պէն Ալլահըմըն էվամիրինի Տըֆլ
 էտէճէյիմ :
 116 Պէնի քէլամընա կէօրէ վիգայէ էյլէ քի պէր
 հայաթ օլտըմ ,
 Վէ իւմիտիմտէն պէնի խէճիլ էթմէ :
 117 Պէնի գուվլէթլէնտիր քի խէլաս պուլտըմ ,
 Վէ տա'իմա գանուշարընա տիգգաթ էտէ-
 յիմ :
 118 Սէնին գանուշարընտան սափուշարըն ճիւմ
 լէսինի թահգիր էտէրսին ,
 Զիրա հիլէլէրի եալան տըր :
 119 Զէմինին ճիւմլէ շէրիլէրինի մա'տէն ճիւ-
 րիւֆիւ սայարսըն .
 Անըն իչիւն շեհատաթընը սէվէրիմ :
 120 Թէնիմ սէնին խափընտան թիթրէտի ,
 Վէ պէն սէնին հիւքմլէրինտէն գօրգարըմ :

ՆԱԹԻՆ Կ

- 121 Հիւքմ ու 'ատալէթ իծրա էթտիմ .
 Պանա զուլմ էտէնլէրէ պէնի թէսլիմ էթմէ :
 122 Գուլընա զամին ի խայր օլ .
 Մաղրուրլար պանա զուլմ էթմէսինլէր :
 123 Կէօղլէրիմ սէնին խէլասընը
 Վէ 'ատիլ քէլամընը պէտլէպէտլէ պօղըլ-
 տու :
 124 Գուլընա 'ինայէթինէ կէօրէ մն'ամլէ է-
 տիպ'
 Պանա գանուշարընը թա'լիմ էյլէ :
 125 Սէնին գուլըն իմ .
 Շեհատաթընը պիլմէքիլիմ իչիւն պանա
 ֆէհմ իհսան էյլէ :
 126 ԲԱՊԱԳԸ իծրա ի հիւսթ վագթը տըր .
 Սէնին շէրի'աթընը նագղ էթտիլէր :
 127 Պուռնա պինան էվամիրինի ալթուռտան
 Վէ խալիս ալթուռտան զիյատէ սէվտիմ :
 128 Իմտի հէր խուսուստա ճիւմլէ թէնպիհաթը-
 նը տօղուռ 'ատա էտէրիմ ,
 Հէր թարիք ի քիզլտէն իբրահ էտէրիմ :

ՓԷ Զ

- 129 Շեհատաթըն 'աճա'իպ տիր .
 Պու էճլտէն ճանըմ անլէրի Տըֆլ էտէր :
 130 Քէլամընը թէֆսիրի թէնվիթ էտիպ'
 ճահիլէրէ ֆէհմ վէրիլ :
 131 Աղղըմը ալըպ' ահ շէքէրիմ ,
 Զիրա էվամիրինէ իշթիյագ էտէրիմ :
 132 Սէնին իմինի սէվլէնլէրէ օլտըղը կիպի ,
 Պանա թէվէճիւհ էտիպ մէրհամէթ էյլէ :
 133 Ատըմլարըմը քէլամընը սապիթ իյլէ ,
 Վէ հիւ պիր ֆէսատ պանա թէսալլուլ էթ-
 մէսին :
 134 Ատմլէրին զուլմընտան պէնի խէլաս էյլէ ,
 Վէ թէնպիհաթընը Տըֆլ էտէճէյիմ :
 135 Գուլընն իւզըրինէ վէճհինի նուրպա'իշ գը-
 լըպ'
 Պանա գանուշարընը թա'լիմ էյլէ :
 136 Կէօղլէրիմտէն սու ըրմագլարը ճէրեան էտէր ,
 Զիւնքի սէնին շէրի'աթընը Տըֆլ էթմէտի-
 լէր :

ՅԱՏԷ Յ

- 137 Էա ԲԱՊԱ , սէն 'ատիլ սին ,
 Վէ ահքէլամըն տօղուռ տըր :
 138 Էմը էյլէտիյին շեհատաթ հագգ
 Վէ հէր վէճհլէ սատըգ տըր :
 139 Ղայրէթիմ պէնի թէլէֆ էթտի ,
 Զիւնքի տիւշմէնլէրիմ սէնին քէլամընը ու-
 նուլթտըլար :
 140 Քէլամըն զլըպլէթլէ խալիս տիր ,
 Վէ գուլըն անը սէվլէ :
 141 Պէն քիւշիւք վէ հագիր իմ ,
 Լա'իլ թէնպիհաթընը ունուլթմաթըմ :
 142 'Ատալէթին 'ատլ ի էպէտի օլուպ ,
 Շէրի'աթըն հագիգաթ տըր :
 143 Մուգայագա վէ մէշագգաթ պանա իսապէթ
 էթտի ,
 Յա'աթ էվամիրին սիւրուրըմ տըր :
 144 Շեհատաթընը 'ատալէթի իւ էլ էպէտ տիր .
 Պանա ֆէհմ իհսան էյլէ քի պէր հայաթ
 օլտըմ :

ԳՈՅ Դ

- 145 Պիւլթիւն գալլտէն ֆէրեատ էթտիմ ,
 Էա ԲԱՊԱ , պէնի իսթիճապէթ էյլէ ,
 Գանուշարընը Տըֆլ էտէրիմ :
 146 Սանա ֆէրեատ էթտիմ , պէնի խէլաս էյլէ ,
 Վէ շեհատաթընը Տըֆլ էտէրիմ :
 147 Սահարտան էվլէլ գալլըպ ֆէրեատ էթտիմ .
 Քէլամընա միւնթաղիք զլըմ :

- 148 Բեկամբնը թեփեքքիսը էթմէք ինչն՝
կեօղէրիմ կեճէ նեվաթլէրինտէն եվէլ
ալլալը :
- 149 Դնայէթինէ կեօրէ ավաղմը տինկլէ ,
Եա ՐԱՊՊ , ահքեամբնա կեօրէ պէնի իհեա
էլլէ :
- 150 Խապասէթէ թապի՝ օլանլար եադլաշտրլար .
Սենին շերի՛աթընտան պա՛խտ օլտուլարի :
- 151 Եա ՐԱՊՊ , սեն գարիպ սին ,
Վէ ճիւմէ եվամիրին հագիգաթ ալը :
- 152 Շէհատաթընտան չօգտան պերու պիլտիմ
քի
Անլէրի իլ էլ եպետ սապիթ գըլտըն :

ՐԵՇ Դ

- 153 Մեշագգաթըմն նաղար գըլ վէ պէնի խե-
լաւ էլլէ ,
Զիրա շերի՛աթընը ունութմաւորմ :
- 154 Տա՛վամի կեօր վէ պէնի խելաւ էլլէ .
Բեկամբնա կեօրէ պէնի իհեա էլլէ :
- 155 Խելաւ շերիլլէրտէն պա՛խտ տիր ,
Զիրա գանուլարընը թալէպ էթմէզլէր :
- 156 Եա ՐԱՊՊ , մերհամէթլէրին քեսիր տիր ,
Ահքեամբնա կեօրէ պէնի իհեա էլլէ :
- 157 Պանա թե՛լատտի էլլէյէն վէ պէնի թաղէիգ
ետէնլէր չօգ ալը .
Պէն խե շէհատաթընտան աափմաւորմ :
- 158 Ղատտարլարը կեօրտիւմ վէ պիզար օլտըմ :
Զիրա սենին քեկամբնը հըֆղ էթմէզլէր իտի :
- 159 Թենպիհաթընը սեվտիլինէ նաղար ետիպ ,
Դնայէթինէ կեօրէ , Եա ՐԱՊՊ , պէնի իհեա
էլլէ :
- 160 Մեպտէ ի քեկամբն հագիգաթ ալը ,
Վէ ճիւմէ ահքեամբն՝ատիլէն եպետի տիր :

ՇԻՆ Շ

- 161 Բէ՛խսէր պիլա սեպէպ պանա թե՛լատտի էթ-
տիլէր .
Ամմա գալպիմ քեկամբնտան խաֆէ էլլէտի :
- 162 Ղանիմէթ ի վաֆիրէ պուլան առեմ կիպի
Բեկամբնտան շատման օլտըմ :
- 163 Քիզպտէն նեֆրէթ վէ իքրահ էթտիմ ,
Ամմա սենին շերի՛աթընը սեվտիմ :
- 164 Ահքեամբն ը՛լատիլէն իչիւն
Կիւնտէ ետի քերրէ սանա համո ետէրիմ :
- 165 Սենին շերի՛աթընը սեվէնլէրէ սեկամէթ չօգ
ալը ,
Վէ սնլէրէ թեօքէղ եօգ ալը :
- 166 Եա ՐԱՊՊ , խելաւնա ինթիզար եաիպ՝
Էվամիրինի իճրա էթտիմ :

- 167 Ճանըմ շէհատաթընը հըֆղ ետեր ,
Վէ պէն անլէրի զէյատէսիլէ սեվէրիմ :
- 168 Թենպիհաթ վէ շէհատաթընը հըֆղ էլլէ-
տիմ ,
Զիրա ճիւմէ եօլարըմ սենին հուզըլընտա
ալը :

ԹԱՎ Դ

- 169 Եա ՐԱՊՊ , Ֆիզանըմ հուզըլընա վաթը
օլտուլ .
Բեկամբնա կեօրէ պանա ֆէհմ իհսան էլլէ՛ :
- 170 Նիյաղըմ հուզըլընա կըլտին .
Բեկամբնա կեօրէ պանա նեճաթ վէր :
- 171 Տուտադլարըմտան թէսպիհաթ ճերեան է-
տէճէք տիր .
Զիւնքի սեն պանա գանուլարընը թա՛լիմ
էլլէտին :
- 172 Տիլիմ քեկամբնը հըրեպէ ետէճէք ,
Զիւնքի ճիւմէ եվամիրին հագգ ալը :
- 173 Ետին պանա եարտըմ էթտին ,
Զիրա թենպիհաթընը ինթիլար էլլէտիմ :
- 174 Եա ՐԱՊՊ , խելաւնա միւշթադ օլտըմ ,
Շերի՛աթըն տաի սիւրսըլըմ ալը :
- 175 Ճանըմ պեր հայաթ օլուպ սանա համո
էլլէտին ,
Ահքեամբն տաի պանա եարտըմ էթտին :
- 176 Ղա՛իպ օլմուշ գոյուլ կիպի եօլու շաշըր-
տըմ .
Գուլընը արա , զիրա էվամիրինի ունութմա-
ւորմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 420

Նաղմէ ի տերեճաթ :

- 1 Մուզայագամա ՐԱՊՊ Ֆերեատ էլլէտիմ ,
Օլ տաի պէնի իսթիճապէթ էլլէտի :
- 2 Եա ՐԱՊՊ , ճանըմը քեաղիպ տուտագլարտան ,
Հիլէպալ տիլտէն խելաւ էլլէ :
- 3 Էյ հիլէպալ տիլ , սանա նե՛ վէրիլէճէք ,
Վէ սանա նե՛ զամմ ետիլէճէք տիր :
- 4 Արտըճ գօրլարը իլէ պերապեր
Ճեպպարըն պիլէնմիշ օգլարը վերէլէճէ՛ Դէր :
- 5 Վայ պանա , զիրա Մէշքեա միւսաֆիր օլ-
տըմ ,
Գետար շատըլարը եանընտա սաքին օլտըմ :
- 6 Ճանըմ սեկամէթտէն իքրահ ետէնլէրին եա-
նընտա
Խայլի միւտտէթ սաքին օլտուլ :
- 7 Պէն սեկամէթ ի-թէրէ՛ ,
Ամմա սեօլէտիլիմտէ՛ սնլէր միւհարէպէյէ
Գալլէլէլար :

ՄԷԶՄՈՒՐ 121

Նաղմէ ի տերէճաթ :

- 1 Կէօղէրիմի տաղարա տօղրու գալորբաճաղըմ :
- Օրատան պանա իմտատ կէլէճէք տիր :
- 2 Իմտատըմ սէմալաթ ու զէմինի խալդ էտէն ՐԱՊՊՏԱՆ տըր :
- 3 Օ սէնին այաղընը սիւրչմէյէ պրազմասըն , Սէնին Հաֆրզըն ույուզլամասըն :
- 4 Իշթէ Իսրայէլին Հաֆրզըն Ույուզլամազ վէ ույուզլամազ :
- 5 ՐԱՊՊ Հաֆրզըն տըր , ՐԱՊՊ սէնին սաղ էլինին Էանընտա սանա սայէ տիր :
- 6 Կիւնտիւզըն կիւնէշ , Վէ կէճէլէյին այ սէնի վուրմայաճազ տըր :
- 7 ՐԱՊՊ սէնի հէր պէլատան հըֆզ էտէճէք , Ճանընը հըֆզ էյլէյէճէք տիր :
- 8 ՐԱՊՊ սէնին խուրուճընը վէ տուխուլընը Մին էլ ան՝ Իլ էլ էպէտ հըֆզ էտէճէք տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 122

Տառաւըն նաղմէ ի տերէճաթ :

- 1 Պանա՝ Պէյթ իւր ՐԱՊՊՏԱՆ կիտէլիմ՝ տէտիքէրինտէ շատման օլտըմ :
- 2 ԷՅ Եհրուշալիմ՝ այազլորբընը գափուլարընտա տուրտըլար :
- 3 Եհրուշալիմ Էքէփարէ օլտուգ իւղրէ՝ Միւթթասըլ պինա օլուսմուշ պիր մէտինէ տիր :
- 4 Օրայա սըպլէլար , ՐԱՊՊՏԱՆ սըպլէլարը ՐԱՊՊՏԱՆ իսմինէ համտ էթմէք իւղրէ՝ Իսրայէլէ օլան թէնպիհ յիւճիպինճէ չըգարլար :
- 5 Զիրա օրատա հիւքմ իչին թախթլար , Պէյթ ի Տառաւըն թախթլարը գուրուլտու :
- 6 Եհրուշալիմին սէլամէթինի թալէպ էտինիզ , Սէնի սէվէնլէր սա՛ատէթ ի հալտէ պուլուն սուսլար :
- 7 Սէնին հիսարլարընտա սէլամէթ , Սէրայլարընտա սա՛ատէթ օլտուն :
- 8 Գարտաշարըմ վէ տօսթլարըմ իչին Սէնտէ սէլամէթ օլտուն՝ տէյէճէյիմ :
- 9 Ալլահըմըլ ՐԱՊՊՏԱՆ պէյթր իչին՝ Սէնին խայրընը թալէպ էտէճէյիմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 123

Նաղմէ ի տերէճաթ :

- 1 ԷՅ սէմալաթտա սաքին օլան , Սանա տօղրու կէօղէրիմի գալորբաճաղըմ :

- 2 Իշթէ գուլլարըն կէօղէրի էֆէնտիլէրինին էլինէ , Ճարիյէնին կէօղէրի խաթուսընն էլինէ օլտըլը կիպի , Կէօղէրիմիզ պիզէ մէրհամէթ էտինճէյէտէկին
- Ալլահըմըլ ՐԱՊՊՏԱՆ Գարտաշար տիր :
- 3 Պիզէ մէրհամէթ էյլէ , Էա ՐԱՊՊ , պիզէ մէրհամէթ էյլէ , Զիրա հազարէթ իլէ զէյատէ տօյտըգ :
- 4 Ճանըմըլ սէֆատա օլանլարըն իսթիհզասընտան , Միւթթէքէպիլրէրին հազարէթինտէն զայէթլէ տօյմուշ տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 124

Տառաւըն նաղմէ ի տերէճաթ :

- 1 Երմիա Իսրայէլ տէսին քի ԷՅէր ՐԱՊՊ պիզիմ իլէ պէրապէր օլմասա իտի ,
- 2 Ատէմէր 'ալէյհիմիզէ գալգալարընտա , ՐԱՊՊ պիզիմ իլէ պէրապէր օլմասա իտի ,
- 3 Ղազապլարը պիզէ թուլթուշաղընտա , Պիզի տիրի տիրի եուտարլար իտի :
- 4 Օլ զէման սուլար պիզի իսթիլա էտէր , Ճանըմըն իւղէրինտէն սէլ կէչէր իտի :
- 5 Օլ զէման օլ գապարմըլ սուլար Ճանըմըն իւղէրինտէն կէչէր իտի :
- 6 ՐԱՊՊ միւպարէք օլտուն քի՝ Անլէրին տիլլէրինէ շիքար իչին պիզի թէսլիմ էթմէտի :
- 7 Ավճըլարըն տուզաղընտան սէրլէ Գարտաշար կիպի ճանըմըլ նէճաթ պուլտու : Տուզազ գըրլար , վէ պիլ նէճաթ պուլտու :
- 8 Իմտատըմըլ սէմալաթ իլէ զէմինի խալդ էտէն ՐԱՊՊՏԱՆ իսմիլէ տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 125

Նաղմէ ի տերէճաթ :

- 1 ՐԱՊՊՏԱՆ թէվէք քիւլ էտէնլէր սարսըմայըլ՝ Իլ էլ էպէտ սապիթ օլան Սիս տաղը կիպի տիր :
- 2 Տաղար Եհրուշալիմի իհամէ էթմիլի կիպի , ՐԱՊՊ մին էլ ան՝ Իլ էլ էպէտ գալմընը իհամէ էտէր :
- 3 Զիրա շէրիլին 'աստալ սալիհլէրին նասիպի իւղէրինտէ գարար էթմէյէճէք տիր , Օլմայա քի սալիհլէ ֆըսգա էլ ուզատալար :
- 4 Էա ՐԱՊՊ , էյիլէրէ

վէ գաղտնի միւսթագիմ՝ օլտնլարա էյիլէքէյլէ՝
 5 Ամա էյրի եօլարա սափանլարը
 ԲԱՊՊ Ֆըսգ իշլէյէնլէր իլէ պերապեր սիւրէ-
 ճէք տիր :
 Իսրայէլէ սէլամէթ օլտուն :

ՄԵԶՄՈՒՐ 126

Նաղմէ ի տերէճաթ :

- 4 ԲԱՊՊ Սիօնն էսիրէրինի կերի կէթիւտիլի վազըթ ,
 Բույա կօրէնլէր կիպի օլտըգ :
- 2 Օլ զէման աղգըմըզ կիւլիւշ իլէ ,
 վէ տիլիմիզ աղգըշ իլէ տօլտու .
 Օլ զէման թա'իֆէլէր տրասընտա՝
 ԲԱՊՊ պուլար չազգընտա պիր էմը ի 'ազիմ՝
 իծրա էյլէտի' տէտիլէր :
- 3 ԲԱՊՊ չազգըմըզտա պիր էմը ի 'ազիմ՝ իծրա
 էթտի ,
 վէ մէսրուր օլտըգ :
- 4 Եա ԲԱՊՊ , էսիրէրինիպի ճէնուպ թարաֆըն-
 տա օլան սէլէր կիպի կերի կէթիւրի :
- 5 Կէօզ եաշարը իլէ էքէնլէր
 Մէսէրէթյէ պիչէճէքլէր տիր :
- 6 Էքիլէճէք թօթում կէօթիւրէրէք՝
 Աշույըշ իլէ չըգրպ կիտէն
 Էլպէթթէ տէմէթլէրինի կէթիւրէրէք՝ մէսէր-
 լէթլէ տէօնէճէք տիր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 127

Սիւլէյմանն Նաղմէ ի տերէճաթը :

- 4 Էյեր պէթի ԲԱՊՊ պինա էթմէզ իսէ ,
 Պանիլէր պիչուտէ եերէ էմէք չէքէրլէր :
- Էյեր շէհրի ԲԱՊՊ չըֆզ էթմէզ իսէ ,
 Պէքճի պիչուտէ եերէ ույանըգ տուրուր :
- 2 Էրբէն գաղգըպ կէճ օթուրմանըզ ,
 վէ միչնէթ էքմէյի եէմէնիզ պիչուտէ տիր .
 շազգան Օ՝ սէվիլիւլիւսիւնէ ուշգու վէրիր :
- 3 Իշթէ էվլատ ԲԱՊՊ թարաֆընտան միրաս ,
 վէ սէմէրէ ի րաչմ 'աթիլէ տիր :
- 4 Ճէպպարըն էլինտէ օգ նասըլ իսէ ,
 կէնճիլէ էվլատը էյլէ տիր :
- 5 Նէ՝ միւպարէք տիր օլ տաճմ՝ քի՝
 Թիւրքէշինի անլէր իլէ տօլտուրտու .
 Գափուտա տիւշմէնլէր իլէ սէյլէշտիլէրինտէ ,
 Խէճիլ օլմայաճաղլար տըր :

* Ե-ի-թ' իւճրէթ

ՄԵԶՄՈՒՐ 128

Նաղմէ ի տերէճաթ :

- 4 ԲԱՊՊ ՍԱՆ Գօրգուպ՝
 Թարիգլէրինտէ սիւլաք էտէն չէր պիր քիմ-
 սէ նէ՝ միւպարէք տիր :
- 2 Զիրա սէն էլլէրինին էմէյինի եէյէճէք սին .
 Միւպարէք սին վէ սանա խպր օլտուր :
- 3 Զէվճէն խանէնին իշինտէ մէյվէտար ասմա
 կիպի ,
 վէ էվլատըն սօֆրանըն էթրաֆընտա
 Զէյթուն ֆիտանլարը կիպի օլաճագ տըր :
- 4 Իշթէ ԲԱՊՊ ՍԱՆ Գօրգան տաճմ՝ պէյլէ պէրէ-
 քէթլէնիլ :
- 5 ԲԱՊՊ Սիօնտան սէնի միւպարէքլէսին ,
 վէ պիւթիւն միւտտէթ ի 'էօմըիւնտէ
 Եէրուշալիմին խայրընը միւշաչէտէ էտէսին .
- 6 վէ օղուլլարընըն օղուլլարըն կէօրէսին :
 Իսրայէլէ սէլամէթ օլտունն

ՄԵԶՄՈՒՐ 129

Նաղմէ ի տերէճաթ :

- 4 Տալա Իսրայէլ տէսին քի՝
 Կէնճիլիմտէն պէրու չօգ տէֆ'ա պէնի թաղ-
 էիգ էթտիլէր :
- 2 Կէնճիլիմտէն պէրու չօգ տէֆ'ա պէնի թաղ-
 էիգ էթտիլէր իսէ տէ ,
 Պանա զալիպ օլաճագլարտըր :
- 3 Զիֆթիլէր՝ տըգամըն իւզէրինտէ չիֆթ սիւ-
 րիւպ՝
 Ուզուլն էվլէլէր եափտըրըր :
- 4 ԲԱՊՊ 'ատիլ տիր .
 Շէրիլլէրին իփլէրինի քէստի :
- 5 Սիօնա պուղլ էտէնլէրին ճիւմլէսի
 իէճիլ օլտուպ՝ կերի չէքիլէճէքլէր տիր :
- 6 Գօփարըմաղտան էվլէլ գուրույան
 Տամ օթը կիպի օլաճագլարտըր :
- 7 Անըն իլէ օրագճը ալուճընը ,
 վէ տէմէթճի գոյնընը տօլտուրմաղ .
- 8 վէ եօլան կէչէնլէր՝ Սիլէ ԲԱՊՊՈՐՆ պէրէքէ-
 թի օլտուն ,
 Սիլէ ԲԱՊՊՈՐՆ իսմիլլէ պէրէքէթ օգուրըզ տէ-
 մէզլէր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 130

Նաղմէ ի տերէճաթ :

- 4 Եա ԲԱՊՊ , տէրին աւարտան սանա ֆէրեաա
 էյլէտիմ :
- 2 Եա Բապպ , ալազըմը իսթիմա՝ էյլէ ,

- Գուլագլարըն նիյազըմըն սէտասընը տինկէ-
սին :
- 3 Եա ՐԱՊՊ, էյէր 'իսեանլարը 'ինտինտէ սագ-
լար իսէն,
Եա Րապպ, քի՞մ տուրա պիլիը :
4 Ամմա նէզտինտէ մադֆիրէթ վար,
Թա քի սէնտէն խաղֆ էթսինլէր :
5 Պէն ՐԱՊՊԱ միւնթազըր իմ, ճանըմ միւն-
թազըր տիր :
Վէ տնըն քէլամընա իւմիտ էտէրիմ :
6 Սապասա միւնթազըր օլանլարտան,
Սապասա միւնթազըր օլանլարտան զէյատէ,
Ճանըմ Րապպա ֆալալըր րըր :
7 Իսրայէլ ՐԱՊՊԱ իւմիտ էթսին,
Զիրա Րապպըն նէզտինտէ 'ինսյէթ վար,
Նէզտինտէ խէլաս ը 'ազիմ վար տըր :
8 Վէ Իսրայէլի ճիւմէ 'իսեանլարընտան խէլաս
էտէն 0 տըր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 131

Տառաւըն նաղմէ ի տէրէճաթը :

- 1 Եա ՐԱՊՊ, գալլիմ մաղըուր վէ կէօղէրիմ
միւնթէքէպպիր օլմայլալ
Պէջիւք վէ ճատտիմտէն զէյատէ ումուր ար-
տընտա կէզմէտիմ :
2 Վազը'ա պէն վայիտէսի թարաֆընտան սիւտ-
տէն քէսիլմիշ մա'սոււմ կիպի
Ճանըմը թէսքին վէ իսքէաթ էթտիմ :
Ճանըմ սիւտտէն քէսիլմիշ մա'սոււմ կիպի
տիր :
3 Իսրայէլ մին էլ ան՝ իլ էլ էպէտ
ՐԱՊՊԱ իւմիտ էթսին :

ՄԵԶՄՈՒՐ 132

Նաղմէ ի տէրէճաթ :

- 1 Եա ՐԱՊՊ, Տառաւ իչիւն
Անըն ճիւմէ մէշադգաթընը թէզէքքիւր էյլէ :
2 Նաթըլ քի ՐԱՊՊԱ եէմին,
Վէ Եա'գուպըն Գաաթիրինէ նէզը էտէրէք,
3 Պէն ՐԱՊՊ իչիւն մադամ,
Եա'գուպըն Գաաթիրի իչիւն մէքէն պուլմա-
յընճա,
4 Սաքին օլտըղըմ պէյթէ կիրմէմ,
Վէ սէրտիյիմ եաթաղա չըգմամ :
5 Կէօղէրիմէ ոպգու,
Քիրֆիքէրիմէ ոպուգլամագ վէրմէմ, րէրիմ :
6 Իշթէ տնը Էֆրաթատա իշիտիպ
Օրմանըն սաճրալարընտա պուլտըր :
7 Անըն մէքէնլէրինէ կիրիպ
Խաթիփայինէ սէճտէ էտէլիմ :

- 8 Եա ՐԱՊՊ, « գուարէթիչին թապութըյ-
լէ դըյամ էտիպ »
Մէքէտն ը իսթիրաճաթընա տուխուլ էյլէ :
9 Քեանճինլէրին սալաճ կիլինսինլէր,
Վէ միւնթադէրին թէքէննիւմ էթսինլէր :
10 Գուլըն Տառաւըն խաթըր իչիւն
Մէսիճինին եիւզիւնիւ րէտտ էյլէմէ :
11 ՐԱՊՊ Տառաւա ճադիգաթ իւզըէ եէմին էթ-
տի, վէ անտէն տէսնմէզ,
Սուլընըն մէյվէսինտէն սէնին թախթընաա
օթուրտաճաղըմ :
12 Էյէր օղուլլարըն 'աճալմը,
Վէ անլըրէ թալիմ էտէճէյիմ շէճատաթըմը
Տըքզ էտէրէք իսէ,
Անլէրին օղուլլարը տախի իլ էլ էպէտ
Սէնին թախթընտա օթուրաճաղըմ րէրիմ :
13 Զիրա ՐԱՊՊ Սիօնը ինթիտապ էտիպ
Քէնտինէ մէքէն իչիւն անը իսթէտի :
14 Վէ րէրի քէ՛ Րաճաթըմ իլ էլ էպէտ պու տըր :
Պուլտա սաթին օլաճաղըմ, չիւնքի անը իս-
թէտիմ :
15 Անըն զախիրէսինի ճէր վէճճլէ պէրէքէթլէ-
յիպ
Յուգարաւըն էքմէք իլէ տըյուրաճաղըմ :
16 Վէ անըն քեանճինլէրինէ խէլաս կիլտիրէճէ-
յիմ :
Միւնթադիլէրի տախի մէսէրէթլէ թէրէն-
նիւմ էտէճէքլէր տիր :
17 Օրտաա Տառաւ իչիւն պիր պույնուզ պիլթի-
րէճէյիմ :
Մէսիճիմ իչիւն պիր չըրաղ թէրթիպ էտէ-
ճէյիմ :
18 Անըն տիւլմէնլէրինէ 'աբ կիլտիրէճէյիմ,
Ամմա անըն իւզէրինտէ թաճը չիւնքէնէճէք
տիր :

ՄԵԶՄՈՒՐ 133

Տառաւըն նաղմէ ի տէրէճաթ :

- 1 Իշթէ պիրտտէրէրին իթթիճատ իւզըէ սա-
քին օլմայլարը
Նէ՛ իօշ՝ վէ նէ՛ լաթիֆ տիր :
2 Օլ զիգըյաթէ եաղ կիպի տիր
Քի պաշ իւզէրինտէն սագալա,
Հարունըն սագալընա էնտի :
Էլպիսէսինին էթէյինէ էնտի :
3 Սիօն տաղարը իւզէրինէ էնէն Հէրմոն շէպ-
նէմի կիպի տիր :
Զիրա ՐԱՊՊ օրտաա պէրէքէթի,
Իլ էլ էպէտ ճալաթը սապիթ գըլմը :

ՄԷԶՄՈՒՐ 134

Նաղմէ ի տէրէճաթի :

- 1 Այլէնիդ, էյ կէճէլէրտէ պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ տուրան ԲԱՊՊՏԱ պիւ ճիւմէ գուււլաբը :
- 2 ԲԱՊՊՏԱ համո ու սէնա էտինիդ :
- 3 Ելէրինիդ մագաթիս տողու գալարը պ' ԲԱՊՊՏԱ համո ու սէնա էտինիդ :
- 4 Սէմավաթ իլէ գէմինի խալգ էտէն ԲԱՊՊ Սէմի Սիօնտան միւպարէքէյէ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 135

- 1 Հալէլուեա :
- 2 ԲԱՊՊՏԱ իսմինէ համո էտինիդ, էյ ԲԱՊՊՏԱ գուււլաբը, համո էտինիդ :
- 3 Էյ պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ, Ալահըմըզէն պէյթինին հավըլարընտա տուրանլար :
- 4 ԲԱՊՊՏԱ համո էտինիդ, զիրա ԲԱՊՊ քերիմ տիր, իսմինէ թէզիբի էտինիդ, զիրա խօշ տըր :
- 5 Զիրա ԲԱՊՊ Եա գոււպը քէնաթիս իչիւն՝ Վէ Խարայէլի խասս խաղինէսի օլմագ իւզընէ ինթիխապ էյլէտի :
- 6 Զիրա պէն Եէճօվանըն 'աղիմ', Վէ Բապպըմըզէն ճիւմէ իւրհարտան 'ալի իտիլինի պիւրիմ' :
- 7 ԲԱՊՊ սէմավաթ իլէ գէմինտէ, Տէրեալար իլէ ճիւմէ լիւճճէլէրտէ Հէր նէ իսթէտի իսէ՝ Եաթիւր :
- 8 Միւնթահա ի գէմինտէն պուխարլար չըգարըպ՝ Եաղմուր իչիւն շիմէքէր խալգ էտէրէք, Բիւզկիսարը խաղինէլէրինտէն իխրաճ էտէր :
- 9 Մըսըն իլք տողմուշարընը ինսանտան հալվանա վարընճա վուրտու :
- 10 Սէնին իչինտէ, էյ Մըսըն, Ֆիր'օն իլէ ճիւմէ գուււլաբը իւզէրինէ 'Ալամաթ վէ միւճիզաթ կէօնտէրտի :
- 11 Զօգ թա'իֆէլէր տարպ՝ Վէ գոււվէթիլ մէլիքէր գաթիլ էյլէտի :
- 12 Եա'նի Ամըրիլէրին մէլիսի Սիճօնը Վէ Պաշտն մէլիսի 'Օճը Վէ Բէն'անըն պիւ ճիւմէ մէմալիքինի Դաբալ էրտի :
- 13 Վէ տիլարլարընը միրաս իչիւն, Բէնտի գաթիլ իսրայէլէ միրաս օլմագ իւզընէ վէրտի :
- 14 Եա ԲԱՊՊ, իսմին էպէտի տիր, Եա ԲԱՊՊ, սէնին զէքրին տէվը պէ տէվը տիր :
- 15 Զիրա ԲԱՊՊ գաթիլնա հիւքմ', Վէ գոււլարըն շէֆգաթ էտէր :
- 16 Թա'իֆէլէրին սանմէլէրի կիւմիւշ վէ ալ թուն տըր :

- 17 Ինսան էլի իչի տիր :
- 18 Աղըզլարը վար իքէն՝ սէյլմէզէր :
- 19 Կէօզլէրի վար իքէն՝ կէօրմէզէր :
- 20 Գոււլաբը վար իքէն՝ իչիթմէզէր, Անլէրին աղընտա տաթի նէֆէս Եօգ տըր :
- 21 Անլէրի Եաթիլար, Վէ անլէրի թէվէք քիւլ էտէնլէրին ճիւմէսի Անլէրէ շէպիճ օլմագ տըր :
- 22 Էյ պէյթ ի Խարայէլ, ԲԱՊՊՏԱ համո ու սէնա էտինիդ :
- 23 Էյ պէյթ ի Հարուն, ԲԱՊՊՏԱ համո ու սէնա էտինիդ :
- 24 Էյ պէյթ ի Լալի, ԲԱՊՊՏԱ համո ու սէնա էտինիդ :
- 25 Էյ ԲԱՊՊՏԱ գօրգանլար, ԲԱՊՊՏԱ համո ու սէնա էտինիդ :
- 26 Ետրուշալիմտէ սաթին օլուն ԲԱՊՊ, Սիօնտան միւպարէք օլուն : Հալէլուեա :

ՄԷԶՄՈՒՐ 136

- 1 ԲԱՊՊՏԱ համո էտինիդ, զիրա քերիմ տիր :
- 2 Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 3 Իւրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 4 Իւրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 5 Բապպ իւլ էրպապ օլանա համո էտինիդ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 6 Միւճիզաթ ը 'աղիմէ Եալընը իզար էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 7 Սէմավաթը 'իւլիլէ խալգ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 8 Զէմինի տուրըն իւզէրինտէ պաթ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 9 Պէյիլէք նէյլիլէր խալգ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 10 Կիւնտիւզէ հիւքմ' իչիւն կիւնէշի Խալգ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 11 Կէճէլէ հիւքմ' իչիւն այ իլէ Երուզալարը Խալգ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 12 Մըսըն իլք տողմուշարըն իլէ տարպ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 13 Վէ Խարայէլի արալարընտան իխրաճ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 14 Գոււվէթիլ էլ վէ ուզանմըզ գօլ իլէ Երաճ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 15 Պաշը ը Աճիլի շաղգ էտէնէ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 16 Խարայէլի օրթասընտան կէշիքտի, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :
- 17 Ֆիր'օն իլէ 'ապէրինի Պաշը ը Աճիլէր աթալ, Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր :

- 16 Գաւազնը պէրրիյէտէ կէզնիրէնէ,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 17 Պէշիւք մէլիքէր տարպ էտէնէ,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 18 Գաւազնը մէլիքէր գաթլ էթտի,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 19 Ամօրիլէրին մէլիքի Սէհօնը,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 20 Վէ Պաշան մէլիքի 'Օճը,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 21 Տիյարլարընը միրաս իչիւն,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 22 Գուլը Իսրայէլէ միրաս իչիւն վէրտի,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 23 Մէղէլէթիմիգտէ պիզի թէղէքքիւր էտէնէ,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 24 Տիւշմէնլէրիմիգտէ պիզէ նէճաթ վէրտի,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 25 Քեաֆֆէ ի պէշէրէ էքմէք վէրէնէ,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .
- 26 Սէմալլաթ Ալաշընա համո էտինիզ,
Զիրա 'ինայէթի էպէտի տիր .

ՄԷԶՄՈՒՐ 137

- 1 Պապէլ նէհրէրի եանընտա օթուրադ,
Վէ Սիօնը թէղէքքիւր էթմէլէ աղաւադ .
- 2 Անըն օրթաքնտա պուրունան սէզիւտ ա-
ղաճլարընըն իւզէրինէ
Թանպուրլարըմըզ ասաւադ .
- 3 Զիրա օրատա՝ պիզի էսիր կէօթիւրէնլէր՝
Սիօն իւսհիլէրինտէ պիզէ օգուլընը՝ տէյե-
րէք .
Պիզտէն իւսհի սէօզէրինի,
Վէ պիզէ 'աղապ էտէնլէր մէսէրրէթ թալէպ
էթտիլէր .
- 4 ՐԱՊՈՐՆ իւսհիսինի պիր էճնէպի տիյարտա
Նաճալ օգուլալըմ .
- 5 ԵՂ Երուշալիմ, էյեր սէնի ունուտուր իսէմ,
Սաղ էլիմ հիւնէրինի ունուլթալն .
- 6 ԵՂեր սէնի թէղէքքիւր էթմէզ իսէմ,
ԵՂեր Երուշալիմի էն պէշիւք սիւրուրիմ
տէն էֆլալ թուլթմաղ իսէմ,
Տիլիմ տիմաղըմա եափըշսն .
- 7 Եա ՐԱՊՈՐ, պէնի Ետօմը թէղէքքիւր էյլէ,
Քի Երուշալիմին կիւնիւնտէ, Խարապ էյ-
լէյինիզ .
Թէմլինէ իստար խարապ էյլէյինիզ տէտիլէր,
8 ԵՂ խարապ օլունաճազ Պապէլ գըզը,
Ունին պիզէ էթտիլին ճէղայա մուգապիլ,
Սանա էտա էտէն նէ՝ միւպարէք տիր .
- 9 Սէնին մա՛սուլարընը թուլթուպ գոյպայա չար-
փան նէ՝ միւպարէք տիր .

ՄԷԶՄՈՒՐ 138

Տաուարն Կաֆուրը Գըր :

- 1 Պիւթիւն գապիմ իլէ սանա համո,
Վէ իւսհար հուզուրընտա սանա թէզմիր է-
տէճէյիմ .
- 2 Սէնին մուգատտէս հէյքէլինէ տօղրու սէճ-
տէ էտիպ՝
Սէնին 'ինայէթ վէ հագիգաթըն իչիւն իսմի-
նէ համո էտէճէյիմ .
Զիրա քէլամընը ճիւմլէ իսմինտէն զիյատէ
մու՛աղղամ գըլտըն .
- 3 Ֆէրեաա էթտիլիմ կիւնտէ պէնի իսթիճա-
պէթ էյլէտին,
Ճանըմտա գուլվէթ իլէ պէնի ճէսարէթլէն-
տիրտին .
- 4 Եա ՐԱՊՈՐ, ճէմի՝ ի միւլուքը գէմին
Սէնին աղընըն քէլամընը իլիթտիլէրինտէ՝
Սանա համո էտէճէքքիւր տիր .
- 5 Վէ ՐԱՊՈՐՆ թարիգէրինտէ իւսհի օգուլա-
ճաղար,
Զիրա ՐԱՊՈՐՆ ճէլալի՝ 'աղիմ տիր .
- 6 ՐԱՊՈՐ միւթա՛ալ իսէ տէ, միւթէվաղը՛ա նա-
ղար գըլար .
Վէ միւթէքէպիլի ուզադտան պիլիլ .
- 7 Մուզայագա իչիւնտէ կէզեր իսէմտէ,
Պէնի իհեա էտէճէքքիւն .
Տիւշմէնլէրիմին զազապընա գարըն էլինի ու-
զաւաղ .
- 8 ՐԱՊՈՐ պէնի իչիւն պալաւալընը թէքմիլ է-
տէճէք տիր .
Եա ՐԱՊՈՐ, 'ինայէթին իլ էլ էպէտ տիր,
Քէնտի էլլէրինիւն իշլէրինի թէրք էթմէ .

ՄԷԶՄՈՒՐ 139

Մուսիգար պաղը իչիւն Տաուարն մէզմուրը տըր :

- 1 Եա ՐԱՊՈՐ, պէնի թէճրիպէ էյլէտին, վէ
պիլտին .
- 2 Սէն օթուրուպ գաղգմամը պիլիլին .
Ֆիքքիմի ուզադտան անկարսն .
- 3 Կիթտիլիմ Եօլը վէ եաթարըմ եէրի թէֆ-
թիլ էթտին,
Վէ ճիւմլէ եօլարընը՝ 'աղիմ սին .
- 4 Զիրա տիլիմտէ քէլամ Եօզ տըր,
Իլա սէն, Եա ՐԱՊՈՐ, քեաֆֆէսինի պիլիլին .
- 5 Պէնի արտտան վէ էօնտէն իհաթէ էթտին,
Վէ եէտինի իւզէրիմ վաղ՝ էյլէտին .
- 6 Պու 'իլմ՝ պանա փէք 'աճա՛նիպ տիր .

- ՕԼ գոտար եիւքսէք տիր քի անա վասըլ օ-
լամամ :
- 7 Անէին Բուհնտուն նէրէյէ կիտէյիմ,
վէ սէնին հուգըրընտուն նէրէյէ ֆիրար ե-
տէյիմ :
- 8 Եյէր սէմայա չըգսամ՝ սէն օրատա սըն .
վէ հալէյէտէ տէօշէյիմի սէրսէմ՝ իշթէ սէն
հազըր սըն :
- 9 Սահարին գանատլարընը ալըպ՝
Տէնիզին ուճլարընտա սաքին օլսամ ,
- 10 Օրատա տախի սէնին էլնն պէնի գըլաղըն-
լայըլ ,
Սաղ էլին պէնի թուծար :
- 11 Վէ՛ Լազգա քի պէնի գարանլըք սէթը հտէ-
ճէք՝ տէսէմ ,
Կէճէ պիլէ էթրաֆըմտա այտընլըք տըր ,
- 12 Գարանլըք տախի սանա գարանլըք տէյիլ ,
Անճազ կէճէ՛ կիւնաիւզ կիպի այտընլըք տըր .
Անէն իւրֆիտէ գարանլըք վէ այտընլըք պիր
տիր :
- 13 Զիրա պէյըրէթըրիմի սէն խալզ էթտին ,
վալիտէմին րահմիտէ պէնի սէն սէթը էյ-
լէտին :
- 14 Սանա համո էտէրիմ ,
Զիւնքի հէյպէթլի վէ 'աճա'իպ 'թարզ իլէ
մէսնու' օլտըմ .
Իշլէրին 'աճա'իպ տիր ,
վէ ճանըմ անը էյի պիլըր :
- 15 Կիզլիտէ խալզ օլունուպ՝
Զէմինն տէրին ետրլէրինտէ թէրթիպ օլուն-
տըղըմտա ,
վիւճուտըմ սէնտէն մախֆի տէյիլ իտի :
- 16 Կէօղլէրին պէնի ճէնին իքէն կէօրտիւ .
վազթըլէ թէշթիլ օլունաճազ ապաճն պի-
րի տահա մէվճուտ տէյիլ իքէն ,
Ճիւմէսի քիթապընտա մուհարբէր օլտու :
- 17 Եա Ալլահ , էֆքեարըն պանա նէ՞ 'աղիզ
տիր ,
Անէրին միգտարըն նէ՞ գատար չօգ տըր :
- 18 Անէրի սայսամ՝ գումտուն չօգ տըր .
Ույանտըղըմտա տահա սէնին իլէ իմ :
- 19 Եա Ալլահ , թահգիգէն շէրիբի գաթլ
էտէճէքսին .
Իմտի , էյ գանլը ատէմլէր , պէնտէն պա'իտ
օլունըլ :
- 20 Անէր սէնին հազըրնտա մէքը իլէ սէյլէրլէր ,
վէ տիւշմէնլէրին իֆֆի պիհուտէ ետրէ լի-
սանա ալըլար :
- 21 Եա Բուգո , սանա պուղղ էտէնլէրէ պուղղ
էթմէ՞ղ մի իմ .
վէ 'ալէյհինէ գըլսամ՝ էտէնլէրտէն պիգար
տէյիլ՝ մի իմ :
- 22 Անէրէ քէմալ ի պուղղ իլէ պուղղ էտէրիմ .

- Անէր 'ինտիմտէ տիւշմէն տիրլէր :
- 23 Եա Ալլահ , պէնի թէճըրիպէ էտիպ գալ-
պիմի պիլ .
Պէնի իմթիհտն էտիպ էֆքեարընը պիլ .
- 24 Վէ պազ , պէնտէ պիր ֆէսսատ թարիգի վա՞ր
մը տըր .
վէ պէնի թարիգ ի էպէտիյէ իհտա էյլէ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 140

Մուսիգար պաշը իշիւն Տաուտըն մէզմուրը տըր :

- 1 Եա Բուգո , պէնի էհլ ի շէրտէն գուրթար ,
վէ զալիմ՝ ատէմտէն հըֆղ էյլէ .
- 2 Անէր քի գալպտէ քէմլիք տիւշիւնիւպ՝
Շէր կիւն ճէնկէ թէճէմիւն՝ էտէրլէր :
- 3 Տիւլէրինէ երւան կիպի պիլէտիլէր .
Տուտազլարըն ալթընտա սաղըր երւան զէհրի
վար տըր : (Սէլա)
- 4 Եա Բուգո , պէնի շէրիբին էլնտէն հըֆղ ,
վէ այադլարըմը գայտըրըմազա գաստ էտէն
զալիմէրտէն պէնի վիգայէ էյլէ :
- 5 Միւթէքէպպիլէր պէնիմ իշիւն տուզազ վէ
քէմէնտլէր կիզլէյիպ՝
Եօլ քէնարընտա աղ եայարազ ,
Պէնիմ իշիւն գափան գուրտըլար : (Սէլա)
- 6 Բուգոն՝ Սէն Ալլահըմ սըն՝ տէտիմ ,
Եա Բուգո , նիյազըմըն սէսինն տինկլէ :
- 7 Եա իւլաւըմըն գուվլէթի Բապպ Եէհօվա ,
Մուհարէպէ կիւնիւնտէ պաշըմը հիմայէ էյ-
լէտին :
- 8 Եա Բուգո , շէրիբին արգուլարընը վէրմէ .
Սու'ի գատարըն միւյէսսէր էթմէ ,
Օլմայա քի եիւճէլէնէլէր : (Սէլա)
- 9 Պէնի իհաթէ էտէնլէրին պաշըն՝
Քէնտի տուտազլարընն քէթիւլիւյիւ գափ-
լայաճազ :
- 10 Իւզըրլէրինէ գօրլար աթըրաճազ .
Անէրի աթէշէ վէ էնկինէ աթաճազ ,
վէ ապա գալգամայաճազլար տըր :
- 11 Ղամմաղ քիմնէ զէմինտէ սապիթ օլմաղ .
Զալիմ՝ ատէմի հէլաք էթմէք իշիւն՝ պէլա
ալլայաճազ տըր :
- 12 Բուգո պիւտէնին տա'վասընը ,
վէ ֆազիրլէրին հազըրըն իճրա էյլէյէճէյինի
պիլըրիմ :
- 13 Թահգիգէն սալիհլէր սէնին իմինէ համո
էտիպ՝
Միւլաթազիմլէր սէնին հուգըրընտա սաքին
օլաճազլար տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 141

Տառաւորն մէջմուրը արը :

1 Եւ ըսող, սանա ֆերեատ էտերիմ, պանա
թէղ եթիւ :

Սանա ֆերեատ էթտիյիմանէ՝ աւազըմը տինկլէ :

2 Տու՛ամ սէնին հուզուրընա՝ պուխուր,
էլիմին գաւարըրմանը ազլամ թագաթիմէսի
կէպ մագպուլ օլտուն :

3 Եւ ըսող, աղզըմա մուհաֆըզ գոյուպ՝
Տուաւազլարըմին գափուսընը հըֆը կլէ :

4 Կալպիմի քէօթիւլիւլէ մէյլ էթտիւմէ,
Քի քէօթիւլիւլէ իշլէյէն տտէմէր իլէ ֆե-
սատ էթմէյէյիմ :

Վէ անէրին նէֆիս թա՛ամլարընտան եթմէ-
յէյիմ :

5 Սալիհ պէնի տարպ կլէսին, ինայէթ տիր.
Վէ պէնի թա՛ղիր էթսին, պաշ եաղը արը.
Պաշըմ անդէն իմթինա՝ էթմէզ :

Զիրա միւսիպէթէրինտէ պիլէ տու՛ա էտէ-
ճէյիմ :

6 Անէրին հաքիմէրի գայալար արտարնա ա-
թուրազլարը գէման՝
Սէօղէրիմ խոշ օլաղընտան անէրի տինկ-
լէյէճէրէր տիր :

7 Քէմիքէրիմիզ մէզարըն աղզընտա,
Եերտէ չիֆթ սիւրէնին վէ էվլէք աշանըն
էպէրըզ կիպի տաղըլտը :

8 Լաքին, եւ ըսող Եէհօվա, կէօղէրիմ սա-
նա տօղըու արը,
Սանա թէվէքքիւլ էթտիմ, ճանըմը մաշ-
րում էթմէ :

9 Պէնիմ իշիւն գուրաղգլարը տուզադտան,
Վէ ֆըզ իշլէյէնէրին քէմէնտէրինտէն պէ-
նի հըֆը կլէ :

10 Շէրիւրէր քէնտի աղլարընա տիւլէճէրէր,
Պէն իսէ քիւլիլէն գուրթուլաճաղըմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 142

Մաղարատա օլաղը գէման Տառաւորն չի՛ր վէ տու՛աւոր
արը :

1 Աւազըմ իլէ ըսողս ֆերեատ էտերիմ.
Աւազըմ իլէ ըսողս նիյազ կլէրիմ :

2 Շէքվամը հուզուրընա՝ արզ էտերիմ,
Վէ հուզուրընա մէշադգաթըմը պէյան էյ-
լէրիմ :

3 Բուհըմ ԴէրԴէ միւսթէղրադ օլաղընտա,
Սէն թարիդիմի պիւտին.
Կէզալիյիմ եօլտա պէնիմ իշիւն տուզադ կիզ-
լէտիլէր :

4 Սաղ թարաֆա նազար էյլէ,

Վէ իշթէ պէնի թանըյան եօզ արը,
Իլթիճա էտէճէք եէր գալմատը :

5 Եւ ըսող, սանա ֆերեատ էթտիմ,
Հայաթտա օլաղլարըն տիյարընտա մէլճա՛րմ
վէ նասիպիմ սէն սին՝ տէտիմ :

6 Ֆիզանըմը տինկլէ, զիրա զայէթլէ գէլիլ օլ-
տըմ :

Պանա թէ՛ատտի էտէնէրտէն պէնի գուր-
թար,

Զիրա պէնտէն գուլլէթլի տիրէր :

7 Ճանըմը մաշպէստէն իրաւճ էյլէ քի իսմինէ
համա էտէյիմ,

Սէն պանա լըթֆէ կլէտիյիւտէ՝

Սալիհէր պէնի իհաթէ էտէճէրէր տիր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 143

Տառաւորն մէջմուրը արը :

1 Եւ ըսող, տու՛ամը իսթիմա՝ էտիպ՝ նիյա-
զըմը տինկլէ,

Սըտաբըն իլէ վէ աւալէթինլէ պէնի իսթի-
ճապէթ էյլէ :

2 Վէ գուլըն իլէ մուհաքէմէյէ կիրմէ,
Զիրա սէնին հուզուրընտա հիշ պիր պէշէր
թէպիրիլէ օլանմազ :

3 Զիւնքի տիւլմէն ճանըմը թէ՛ատտի էտիպ,
Հայաթըմը եէրէ չարփտը,
Պէնի էմվաթ ը գաաթիմէ կիպի զուլմէթտէ օ-
թուրթտու :

4 Վէ բուհըմ ԴէրԴէ միւսթէղրադ օլտու,
Գալպիմ տէրուսիմտէ միւթէհայլիլ օլտու :

5 Էյամ ը գաաթիմէյի թէգէքքիւլ,
Քէաֆֆէ ի էֆալինի թէֆէքքիւլ էտերիմ.
Սէնին էլլէրինին իշի իւզէրինէ թէ՛էմվալ է-
տերիմ :

6 Էլլէրիմի սանա տօղըու աշարըմ,
Ճանըմ տուզը եէր կիպի սանա Քէնէ Դէր :
(Սէլա) :

7 Եւ ըսող, պէնի սէրինէն իսթիճապէթ
էյլէ,

Բուհըմ պոյըլտը :

Պէնտէն տիտարընը սէթը էթմէ,

Չուգուրա էնէնէրէ միւշապիհ օլմայայըմ :

8 Պանա սապահլարըն ինայէթինի իշիթտիր,
Զիրա սանա թէվէքքիւլ էթտիմ :

Կիտէճէյիմ եօլ պանա թա՛րիֆ էյլէ,

Զիրա ճանըմը սանա ըէֆէ՛ կլէտիմ :

9 Եւ ըսող, պէնի տիւլմէնէրիմտէն իսէլա
էյլէ,

Սանա իլթիճա էթտիմ :

10 Իրատէթինին իծրաւորըն պանա թա՛լիմ էյլէ,
Զիրա սէն Ալլահըմ րըն :

Սէնին Բուճը քերթմին պէնի տիւղ եերտէ
իհտաւ էյլէսին :

11 Եա ԲԱՊՊ, Խոմին Իշիւն պէնի իհտաւ էյլէ .
'Ատալէթինիէ ճանրմը մուզայագատան իխ-
րաճ էյլէ :

12 Վէ 'Ինայէթինիէ տիւ շմէնլէրինի ի'տամ',
վէ ճանրմը թաղիւղ էտէնլէրին ճիւմլէսինի
հէլաք էյլէ ,
Զիւրա պէն սէնին գուլնիւրմ :

ՄԷԶՄՈՒՐ 144

Տառաւըն Կէլ-Բը-Բը :

1 Իլէրինի մուհարէպէյէ ,
Փարմագլարմը ճէնկէ թա'լիւմ էտէն
վէ գայամ օլան ԲԱՊՊ միւպարէք օլտուն ,
2 Մէնպա' ի 'ինայէթինի վէ գայ'ամ ,
'Ալէ փէնաճմ վէ գուլթարմըմ տըր ,
Գալգանըմ տըր, տնա թէվէք քիւլ էտէրիւմ ,
Գամլըմը պանա միւթի' գըլնն 0 տըր :

3 Եա ԲԱՊՊ, տտէմ նէ' տիր քի' անը թա-
նըրուն :

4 Ստէմ պիր նէֆէսէ պէնկէր .
Անըն կիւնլէրի կէշէր կէօկէ կիպի տիր :

5 Եա ԲԱՊՊ, սէմալաթընը էյլիպ' նիւզուլ էյլէ .
Տաղարաւ տագուն , թիւլսիւնլէր :

6 Ելաւըրմ կէօնտէր վէ տնլէրի տաղըթ .
Օղլարընը աթ , վէ տնլէրի միւզթարիպ գըլ :

7 Եիւքթէքտէն էլնին ուզաւըպ' պէնի գուլթար ,
վէ պէնի չօղ սուլարտան ,
Էճնէպիլէրին էլնտէն խէլաւ էյլէ ,

8 Քի տաղլարը պաթըլ սէօզ սեյլէյիպ' .
Սաղ էլնլէրի քիղպին սաղ էլն տիր :

9 Եա Ալաճ , սանա եէնի պիր իլաճի օգու-
յաճաղըմ ,
Սանա օն թէլլի սանթուր իլէ մէղմուր օգու-
յաճաղըմ :

10 Մէլէքլէրէ խէլաւ իհտան էտէն ,
Գուլը Տառաւը քէօթիւ գըլնտան գուր-
թարան 0 տըր :

11 Պէնի գուրթար , վէ էճնէպիլէրին էլնտէն
պանա նէճաթ վէր ,
Քի տնլէրին աղը պաթըլ սէօզ սեյլէր ,
վէ սաղ էլնլէրի քիղպին սաղ էլն տիր :

12 Թա քի օղուլարմը կէնճիքլէրինտէ' պէօ-
յիւմիւշ ֆիտանլար կիպի օլուպ ,
Գըզլարմըք սէրայ պինսը իշիւն օլուլմիւշ
քէօշէ 'ամաւալարը կիպի օլալար :

13 Անպարլարմըք տօլու օլուպ' էնվա 'ի Երւֆ
վէրէլէր :

Գօյուլարմըք սաճարլարմըքտ պինլէրնէ
վէ օն պինլէրնէ չօղալընլար :

14 Սըզըրլարմըք պէրէքէթիլ օլալար ,
Ճէպրէն կիրիշ վէ չըգըլ օլմայա ,

15 Պու հայտէ պուլունան գալմ' նէ' միւպարէք
տիր :

Նէ' միւպարէք օլ գալմ' քի Ալաճը Եէհօ-
վա տըր :

ՄԷԶՄՈՒՐ 145

Տառաւըն Թէպիկէի տիր :

1 Իյ Մէլէք Է Դա-Բը-Բը օլան Ալաճմ', սանա
թա'լիւմ ,

վէ սէնին իսմինէ էպէտ իւլ ապատ համա
ու սէնա էտէրիւմ :

2 Հէր կիւն սանա համա ու սէնա' էտէճէյիւմ ,
վէ իսմինէ էպէտ իւլ ապատ համա էյլէյէ-
ճէյիւմ :

3 ԲԱՊՊ 'աղիւմ վէ զիյաւէսիլէ համիտ տիր ,
վէ 'աղամէթի թէֆթիլ օլունամաղ :

4 Տէվը տէվրէ սէնին էֆ'ալընը մէաճ ,
վէ 'աղիւմ իշլէրինի իկպար էտէճէք տիր :

5 'Աղամէթինին 'իղգէթ վէ ճէլալինի
վէ 'աճա'իպ իշլէրինի սեյլէյէճէյիւմ :

6 Հէյպէթիլ իշլէրինի տալիս նուլթ էտէճէքլէր ,
տիր :

վէ պէն սէնին 'աղամէթինի հիքեայէ էտէ-
ճէյիւմ :

7 Սէնին 'աղիւմ քէրէմինի զէքը ու ի'լան ,
վէ 'առալէթինին հագգընաւ թէրէնիւմ
էտէճէքլէր տիր :

8 ԲԱՊՊ Բա'ուֆ ու Բաճիւմ ,
Սապուր վէ 'ինայէթի 'աղիւմ տիր :

9 ԲԱՊՊ ճիւմլէյէ քէրիւմ տիր ,
վէ մէրաճիւմ քէաֆֆէ ի մախլուգաթը իւ-
զէրինտէ տիր :

10 Եա ԲԱՊՊ , քէաֆֆէ ի մախլուգաթըն սանա
համա ,
վէ միւլթաղիլէրին սանա համա ու սէնա
էտէճէքլէր :

11 Սէնին մէլէքիւլէրինիւն ճէլալինի հիքեայէ ,
վէ գուարէթինի իկպար էյլէյէճէքլէր ,

12 Թա քի պէնի տտէմէ տնըն 'աղիւմ իշլէրինի ,
վէ մէլէքիւլէրինիւն ճէլալ ու 'իղգէթինի
թա'րիֆ էտէլէր :

13 Սէնին մէլէքիւլէրին ճիւմլէ տէհըլէր մէլէ-
քիւլիւ ,

վէ սալթանաթըն տէվը պէ տէվը պաղի
տիր :

14 ԲԱՊՊ ճիւմլէ տիւլէնլէրէ տէսթ կիր տիր ,
վէ ճիւմլէ չէօքէնլէրի գալարըր :

15 Ճիւմլէնին կէօլլէրի սանա պոգար ,
վէ տնլէրի վագթընճա թա'ամլարըն վէրիւ-
սին :

- 46 Էլինի աչքս՝ հէր եաշտյանը արդուսնա կեօ-
րէ տօյուրըսն ։
- 47 ԲԱՊՊ ճիւղէ թարիգէրինտէ 'ատիւ ,
վէ իշլէրինն քեաֆֆէսինտէ 'ինայէթիւ
տիր ։
- 48 ԲԱՊՊ քէնտինէ տու'ա էտէնլէրին ճիւղ-
լէսինէ ,
Հագիգաթ իլէ քէնտինէ տու'ա էտէնլէրէ
գարիպ տիր ։
- 49 Անտէն գօրգանլարըն միւրատընը իճրա ,
վէ ֆէրեատլարընը իսթիմա՝ իլէ անլէրի խէ-
լաս էտէր ։
- 20 ԲԱՊՊ քէնտինի սէվլէնլէրին ճիւղլէսինի հըֆլ
էտէր ,
Լաթին ճիւղէ շէրերլէրի հէլաք էլլէր ։
- 21 Աղղըմ՝ ԲԱՊՊԸՆ թէսպիհաթընը սէջլէյէճէք ,
վէ քեաֆֆէ ի պէշէր մուգատտէս իսթինէ
էպէտ իւլ ապաս համա ու սէնա
էլլէսին ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 146

- 1 Հալլէլուեա ։
Էյ ճանրմ , ԲԱՊՊԱ համա էլլէ ։
- 2 'Էօմրիւմ՝ օլաղգճա ԲԱՊՊԱ համա էտէճէյիմ .
Պէն մէվճուտ գալաղգճա Ալլահըմա թէզմիր
էտէճէյիմ ։
- 3 Քիւպերայա , վէ խէլաս էթմէյէ միւգթէտիր
օլմայան ինսան օղլընա թէվէքքիւլ
էթմէյինիլ ։
- 4 Բուհը չըզըլ՝ քէնտինի թուրապընա բիճ'աթ
էտէր .
Հէման օլ կիւնտէ էֆքէտըրը զա'իլ օլուր ։
- 5 Նէ՝ միւպարէք տիր օլ տաթմ քի մու'ինի
Եա'գուպըն Ալլահը տըր ,
վէ իւմիտի Ալլահը օլան Եէհօվատա տըր ։
- 6 Քի սէմալաթ իլէ գէմինին ,
Տէնիզին վէ անլէրտէ օլան քեաֆֆէ ի մէվ-
ճուտաթըն իսլիգի
վէ հագիգաթըն իլ էլ էպէտ Հաֆըզը ,
- 7 վէ մազլումլար իլիւն իճրա ի հիւքմ էտէն
վէ աճլարա էքմէք վէրէն՝ Օ տըր ։
ԲԱՊՊ էսրլէրի ազատ էտէր ։
- 8 ԲԱՊՊ քէօրլէրին կէօղլէրինի աչար .
ԲԱՊՊ չէօքմիւշլէրի գալաղըրը .
ԲԱՊՊ սալիհլէրի սէվէր .
- 9 ԲԱՊՊ զարիպլէրի հըֆլ էտէր ,
Եէթիմէ վէ տուլ գարըյա տէսթկիր օլաւ .
Ամա շէրերլէրին Եօլըն էյրիւտիր ։
- 40 ԲԱՊՊ իլ էլ էպէտ ,
Էյ Սիօն , սէնին Ալլահըն տէվը պէ տէվը
սալթանաթ էտէճէք տիր ։
Հալլէլուեա ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 147

- 1 ԲԱՊՊԱ համա էտինիլ ,
Զիրա Ալլահըմա թէզմիր էթմէք էյի տիր ,
Զիւնքի թէսպիհ լաթիֆ վէ սէզա տըր ։
- 2 ԲԱՊՊ Եէրուշալիմի պինա էտիպ ,
Իսրայէլին մէնֆի օլանլարընը ճէմ՝ էտէր ։
- 3 Գալպի միւնքէսիր օլանլարա շիֆա վէրիպ՝
Եարալարընը սարաբ ։
- 4 Ելլաղըլարը թա'տատ էտիպ՝
Ճիւղլէսինէ իսթլէր վէրեր ։
- 5 Բապլըմըլ 'աղիմ վէ գուվլէթի չօգ տըր .
'Իլմինին հիսապը Եօգ տըր ։
- 6 ԲԱՊՊ պիւարէլէրի թէրֆի՝ էտէր ,
Շէրերլէրի Եէրէ գատար էնտիրիր ։
- 7 ԲԱՊՊԱ շիւքը էտէրէք իւսհի օգույլընը ,
Ալլահըմա թանգուր իլէ թէզմիր էտինիլ .
- 8 Կէջիւ պուլուլար իլէ գալաւար ,
Եէր իլիւն Եաղմուր թէհիլլէ էտէր .
Տաղարաա օթ պիթիրիր ։
- 9 Հալլանաթա , վէ ֆէրեատ էտէն գարալա
Եալլուլարընա Եէյէճէք վէրեր ։
- 10 Աթըն գուվլէթինտէն խօշուտ ,
վէ տաթմին պուլուլարընտան րաղի օլմալ ։
- 11 ԲԱՊՊ քէնտինտէն գօրգանլարտան ,
'Ինայէթինէ իւմիտար օլանլարտան րաղի
տիր ։
- 12 Էյ Եէրուշալիմ , ԲԱՊՊԱ թէսպիհ էլլէ .
Էյ Սիօն , սէնին Ալլահըն համա էլլէ ։
- 13 Զիրա Օ սէնին գալաղընըն սիւրկիւլէրինի
միւհքէմ գըլալ ,
Տախիլինտէ օլան օղըլլարընը միւպարէլէտի ։
- 14 Հուտուտընա սէլամէթ վէրիպ
Սէնի պուլաղայըն ալլաղլէ տօյուրուր ։
- 15 Էյրինի գէմինէ կէօնտէրիր ,
Քէլամը սիւր'աթլէ սէյիրտիր ։
- 16 Եափաղը կիպի գար վէրիպ՝
Կըրաղըյալ քիւլ կիպի սաչար ։
- 17 Պուզընու փարէ փարէ աթար ,
Անըն սօղընընա քի՞մ տաչանա պիլիր ։
- 18 Սէօղլէնիւ իրաւ էտիպ՝ անլէրի էրիտիր .
Բիւզիւտըն Եստիրտիքճէ սուլար ագար ։
- 19 Քէլամընը Եա'գուպա ,
Գալանիյն իլէ աչքէտընը Իսրայէլէ պէյան
էտէր ։
- 20 Հիւ պիր թա'իֆէյէ էջլէ էթմէտի .
վէ անլէր աչքէտընը պիլմէտիլէր ։
Հալլէլուեա ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 148

- 1 Հալլէլուեա ։
ԲԱՊՊԱ սէմալաթտան համա էտինիլ .

- Անա երևցելէրտէ համո ետինիդ .
 2 Ե՛յ ճէմի՛ ի մէլա՛րքէսի , անա համո ետինիդ .
 Ե՛յ քեաֆֆէ ի ճիւնուտը , անա համո ետինիդ .
 3 Ե՛յ կիւնէշ իլէ այ , անա համո ետինիդ .
 Ե՛յ ճիւմէ նուրանի ելլողը անա համո ետինիդ .
 4 Ե՛յ սէմա էս սէմովաթ ,
 Վէ սէմա ֆէվգինտէ օլան սուլար , անա համո ետինիդ .
 5 ԲԱՊՊԸ Իսմինէ համո եթսինլէր .
 Զիրա 0 էմր էյլէտի , վէ անլէր խալդ օլուն-տըլար .
 6 Վէ անլէրի եպէտ իւլ ապատ սապլիթ գըլտը .
 Պիր գանուն վաղ՝ էյլէտի վէ թէճավուզ եթմէվլէր .
 7 Զէմինտէն ԲԱՊՊԱ համո ետինիդ ,
 Ե՛յ էթտերհա իլէ ճիւմէ լիւճճէլէր ,
 8 Աթէշ վէ տօլու , գար վէ պուխար ,
 Էմրինի իճրա էտէն գասըղա ,
 9 Տաղար իլէ ճիւմէ պայըլլար ,
 Մէյվէտար աղաճլար վէ ճիւմէ էրզ աղաճ-լարը ,
 10 Վիւհուշ իլէ քեաֆֆէ ի պէհայիմ ,
 Հաշէրաթ իլէ գանատը գուշար ,
 11 Միւլուք Ը զէմին վէ ճէմի՛ ի իւմէմ ,
 Բու՛եսա իլէ զէմինին հաքիմլէրինին քեաֆ-ֆէսի ,
 12 Նէվճիվանլար իլէ պաքիլէր ,
 Իսթիյարլար իլէ չօճուգլար ,
 13 ԲԱՊՊԸ Իսմինէ համո եթսինլէր .
 Զիրա եալնըզ Անըն Իսմի միւթա՛ալ տըր .
 Անըն մէճտի զէմին իլէ սէմավաթըն ֆէվգին-տէ տիր ,
 14 Վէ քէնտի գավմընն պոյնուզընը ,
 Ճիւմէ միւթաթիլէրինին ,
 Քէնտինէ գարիպ պիր գավմ՝ օլան պէնի Իս-րայէլն
 Թէշէքքիւրիւնիւ թէրֆի՛ էյլէտի .
 Հալլէլուեա :

ՄԷԶՄՈՒՐ 149

- 1 Հալլէլուեա :
 ԲԱՊՊԱ եէնի իւհի :

- Միւթաթիլէրին ճէմա՛աթընտ անըն մէտ-հինի օգույունըլ .
 2 Իսրայէլ քէնտի խալլէրիլէ շատման ,
 Սիօն օղուլլարը քէնտի ֆատիլահալլարըլէ մէսրուր օլունլար :
 3 Անըն Իսմինէ բազս իլէ համո ,
 Անա տէֆ վէ թանպուր իլէ թէզմիր էթսին-լէր :
 4 Զիրա ԲԱՊՊ քէնտի գավմընտան բազի օղուպ ,
 Պիշարէլէրի խէլաս իլէ թէզմին էտէր :
 5 Միւթաթիլէր մէճտ իլէ մէսրուր օլուն-լար ,
 Տէօշէլէրի իւզէրինտէ թէրէնիւմ էթսին-լէր :
 6 Ալլահա թա՛ղիմլէրի աղըզլարընտ ,
 Վէ էքի աղըզլը գըլճ էլլէրինտէ օլուն ,
 7 Թա քի թա՛րֆէլէրտէն ինթիգամ ալարապ ,
 Իւմմէթլէրի թէ՛տիպ էտէլէր :
 8 Անլէրին մէլիլէրինին զէնճիր իլէ ,
 Վէ միւթէպէրանըն տէմիր պուգաղըլար իլէ պաղլայալար :
 9 Շէօյլէ քի մուհարրէր օլան հիւքմիւ իւզէր-լէրինտէ իճրա էթսինլէր .
 Ճիւմէ միւթաթիլէրինին շէրէֆի պու տըր :
 Հալլէլուեա :

ՄԷԶՄՈՒՐ 150

- 1 Հալլէլուեա :
 Ալլահա մագաթիսինտէ համո ետինիդ .
 Անա գուտրէթինին բագիլինտէ համո ետինիդ .
 2 Անա 'աղիւմ՝ իլլէրի իլիւն համո ետինիդ .
 Անա քէսրէթ ի 'աղամէթինէ կէօրէ համո ետինիդ :
 3 Անա պօրու սէտուսը իլէ համո ետինիդ .
 Անա սանթուր վէ թանպուր իլէ համո ետինիդ .
 4 Անա տէֆ վէ բազս իլէ համո ետինիդ .
 Անա քիրիշի սաղլար վէ միսգալ իլէ համո ետինիդ :
 5 Անա սէտուլը զիլլէր իլէ համո ետինիդ .
 Անա մէսրէթէթ զիլլէրի իլէ համո ետինիդ :
 6 Հէր սահիպ ի նէֆէս ԲԱՊՊԱ համո էյլէսին :
 Հալլէլուեա :

ԷՄՍԱԼ Ի ՍԻՒԼԵՑՄԱՆ

ՊԱՊ 1

- 1 Ի որոշեալ մեղքի Սիւլէյման Իպն Ի Տառաւըն
էմաալը տըր :
- 2 Հիբմէթ վէ Թերպիյէյի պիւմէք ,
վէ Ֆէհմ' սէօզլէրինի անկլամագ իչիւն ,
- 3 Մուճիպ Ի մա'րիֆէթ օլան Թերպիյէյի ,
Եա'նի 'առաւելթ վէ հադգ վէ Իսթիգամէթի
քէսպ էթմէք իչիւն ,
- 4 Ճահիլլէրէ 'իրֆան
վէ կէնճէ 'իլմ' վէ Ֆիրասէթ վէրմէք իչիւն
տիր :
- 5 Հաքիյմ' տինկլէյիպ Թէղէիտ Ի 'իլմ' էթսին ,
վէ Ֆէհմ' թահսիլ Ի Թէտպիւր էյլէսին ,
- 6 Թա քի մէսէլի վէ բէմիլ ,
Հիւքէմանըն սէօզլէրինի վէ լուղէլլէրինի
Ֆէհմ' էտէ :
- 7 ՐԱՊՊ գօրգուսը 'իլմին Իպթիտաաը տըր ,
Այա սէֆիհլէր հիբմէթի վէ Թերպիյէյի Թահ-
գիւր էտէրլէր :
- 8 Էյ օղլւմ' , Փէտէրինին Թերպիյէյիսին
տինկլէ ,
վէ վալիտէնին Թա'լիմինի բէտտ էթմէ .
- 9 Զիրա անլէր սէնին պաշընա լուժֆ Թահը ,
վէ պոշընա կէրտանլըլար օլաճագ տըր :
- 10 Էյ օղլւմ' , կիւնահ քէարլար սէնի իղլալ
էթմէք Իսթէրլէրսէ , բաղի օլմա :
- 11 Էյէր' Պիլմիլ իլէ կէլ , գան իչիւն փուսու-
տա օթուրալւմ' ,
Պի կիւնահ ատէմ' իչիւն կիղլի եւրտէ սէ-
պէսիլ պէքլէյէլմ' .
- 12 Հալիլյէ միսիլիւ անլէրի տիրի տիրի ,
վէ չուգուրա էնէնլէր էօգուսը կիպի պիր-
տէն եուտալւմ' .
- 13 Հէր նէվ' զիգըյմէթ մալլ պուլալւմ' ,
Խանէլէրիմիլիլ զանիմէթ իլէ տօլտոնլընլւմ' .
- 14 Հապիպինի արաւըգա ալթ ,
Ճիւմլէմիլիլ քիսէսի պիր օլուն' թէրլէրսէ ,
- 15 Էյ օղլւմ' , անլէր իլէ եօլա կիթմէ ,
Անլէրին մէսլէյինտէն պաղընը կէրի Թուլ .
- 16 Զիրա անլէրին պաղլարը քէօթիւլիյէ գօ-
շարլար ,
վէ գան տէօքմէյէ 'աճէլէ էտէրլէր :
- 17 Թահգիլգէն հէր գուշն կէօզլէրի էօնիւնտէ
Աղ պիհուտէ եւրէ գուրուլուր :
- 18 Լաքին պուլար քէնտի գանլարը իչիւն փու-
սուտա օթուրուլար ,
- Փէնտի ճանլարը իչիւն կիղլի եւրտէ պէքլէր-
լէր :
- 19 Հէր Թամա'քէարըն մէսլէյի պէոյլէ տիր :
Թա'ա' քէնտի սահիպլէրինին ճանընը ալըր :
- 20 Հիբմէթ Խարիճտէ նիտա էտէր ,
Մէյտանլարտա սէտասընը վէրիւր :
- 21 Իդտիհամլը եւրլէրին պաշընտա ,
վէ գափուլարըն մէտիլլէրինտէ չաղըրըր ,
Շէհրաէ քէնտի սէօզլէրինի սէոյլէյիպ րէլ թէ ,
- 22 Էյ ճահիլլէր , նէ' վազթա գոտար ճէհօլէ-
թի սէվէճէքսինիլ .
Նէ' Էլմ-գոտար միւսթահիլլէր Իսթիհատա
մսէրլէթ պուլուրլար ,
վէ աշմաղլար 'իլմտէն նէֆրէթ էտէրլէր :
- 23 Թա'ղիւրիմէ ըլւճու' էտինիլ .
Իշթէ պէն բուհըմը սիղն իւղէրինիլէ տէօ-
քէճէլմ' ,
Սիղէ սէօզլէրիմի պիլտիլէճէլմ' :
- 24 Մատէմ' քի պէն չաղըրալւմ' , վէ սիլ էթմի-
նա' էթտինիլ .
Էլլէմի ուզաթալւմ' , վէ տիգգաթ էտէն Շօֆ
իտի :
- 25 Անճագ Շիւմլէ նասիհատլարըմը բէտա էթ-
տինիլ ,
վէ Թա'ղիւրիմի Իսթմէլէտինիլ .
- 26 Պէն տախի պէլանլը վուգուլընտա կիւլէճէ-
յիմ' ,
Գօրգուլընը կէլտիյինտէ Իսթիհատ էտէճէ-
յիմ' .
- 27 Գօրգուլընը սաղանագ կիպի կէլտիյինտէ ,
վէ պէլանլը գասըրղա կիպի նէթիշտիյինտէ ,
Սիղէ սըղլէթ վէ մուզսյագա իսապէթ էթ-
տիյինտէ ,
- 28 Օլ զէման պանա Ֆէրէտտ էտէճէքլէր վէ Խ-
թիճապէթ էթմէյէճէլմ' .
Պէնի արոյանաղլար , վէ պէնի պուլամայո-
ճաղլար տըր :
- 29 Մատէմ' քի 'իլմտէն նէֆրէթ էթտիլէր ,
վէ ՐԱՊՊ գօրգուսընը Իսթիյար էթմէտիլլէր .
- 30 Նասիհատլարըմը Իսթմէլէյիպ ,
Ճիւմլէ Թա'ղիւրիմի Թահգիւր էթտիլլէր .
- 31 Անլէր քէնտի Թարիլլէրինին մէյլէսինտէն
եւլէճէքլէր ,
վէ քէնտի մէշլէրէթլէրինտէն տօյանաղլար
տըր :

- 32 Զիրա ճահլլէրին զէլալէթի քէնտիւրինի
էօլտիւրէճէք ,
վէ ահմադլարն զաֆէթի քէնտիւրինի հէ-
լաք էտէճէք տիր :
- 33 Ամմա պէնի տիկլէյէն էմիյէթ իւզրէ սաքին ,
վէ պէլա գորգուսընտան սալիմ օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 2

- 1 Եյ ռըլըմ , էյէր սեօզլէրիմի գապուււ ,
վէ էվամբրիմի էաիւնտա հըֆլ էտէր իսէն ,
2 Շէօյլէ քի գուլաղընը հըքմէթէ չէվէրէսին ,
վէ գալպինի ֆէհմէ մէյլ էթտիրէսին .
3 վէ էյէր իտարը տա'վէթ էտիպ ,
ֆէհմէ նիտա էտէր իսէն ,
4 Եյէր անը կիւմիւշ կիպի թարէպ էտիպ ,
գէնզ ի մաիքի կիպի արար իսէն ,
5 Օլ զէման ՐԱՊԱ գորգուսընը անկալաճագսըն ,
վէ մա'րիֆէթ Ուլլահը պուլաճագսըն .
6 Զիրա հըքմէթի ՐԱՊԱ վէրի ,
իլմ վէ ֆէհմէ անըն աղընտան տըր :
7 Օ' միւսթագիմլէր էյէնի իսէլաս սազլար ,
ֆէմալ իլէ սիւլուք էտէնլէրէ գալլան տըր :
8 Թա քի մէսալէք ի հոգքը վէգայէ ,
վէ միւթթագիլէրինն թարիգինն հըֆլ
էտէ :
9 Օլ զէման 'առալէթ վէ հագգ վէ իսթիգա-
մէթի ,
Հէր էյի թարիգի անկալաճագսըն :
10 Գալպինէ հըքմէթ կիրիպ ,
ճանընա 'իլմ լէզիզ օլաղընտա ,
11 Ֆիրասէթ սէնի հըֆլ ,
վէ ֆէհմէ սէնի վէգայէ էտէճէք տիր ,
12 Թա քի սէնի շէրիբ ուլընտան ,
էյրի սեօզլիւ առէմտէն խէլաս էտէ .
13 Անլէր քի գուլմէթ էօլլարընտա սիւլուք էթ-
մէք ինլէն
իսթիգամէթ թարիգլէրինի թէրք էթտիլէր .
14 վէ շէրի իշլէմէրլէ սէվիլիլէր ,
վէ շէրիլին էյրիլլի իլէ իպթիհաճ էտէրլէր .
15 Անլէրին մէպլէրլէրի էյրի տիր ,
վէ սէպիլլէրինտէ թէրս տիրլէր :
16 Թա քի սէնի 'ֆահիշէտէն ,
վէ միւտահին սեօզլիւ զարիպէտէն խէլաս
էտէ ,
17 Օլ քի կէնճիլլինին մահրէմինի թէրք ,
վէ Ալլահընն 'աջտընը ֆէրամուշ էթմիշ
տիր .
18 Զիւնքի անըն էվի մէվթէ ,
վէ սէպիլլէրի էմիլաթա կէօթիւրիւր :
19 Մէզպուրէյէ կիտէնլէրին հիշ պիրի կէրի կէլ-
մէզ ,
վէ հոյալթ թարիգլէրինէ վասըլ օլմազ ,

*Իպի. Էմնէ-դի գալլաւ

- 20 Թա քի էյիլլէրին 'էօլընտա սիւլուք էտիպ ,
Սալիլլէրին թարիգինի հըֆլ էտէսին :
21 Զիրա միւսթագիմլէր զէմինտէ ուլա-
ճագլար ,
վէ քեամիլլէր անտէ պաքի գալաճագլար
տըր :
22 Լաքին շէրիլլէր զէմինտէն միւնգալթի' օլլա-
ճագլար ,
վէ զալիմլէր անտէն սեօթիլլէրլէր տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Եյ ռըլըմ , թալիմիմի ունութմա ,
վէ գալպին էվամբրիմի հըֆլ էյլէսին .
2 Զիրա անլէր սանալ թուլ ի էյամ վէ սէնիյն ի
էօլմ
վէ սէլամէթ զամմ էտէճէք տիր :
3 Մէրհամէթ վէ հագգիգլթ սէնի թէրք էթմէ-
սինլէր .
Անլէրի պոյնընա պաղլա ,
Անլէրի գալպինին լէվհալը իւզէրինէ էաղ :
4 Պէշլէճէ Ալլահըն վէ ինսանլարն նազարընտա
Լուլթ վէ հէպն ի ի'թիպար պուլաճագսըն :
5 Պիւթիւն գալպինիլէ ՐԱՊԱ միւթթիլէք-
թիլ օլ ,
վէ քէնտի աղընա ի'թիմառ էթմէ :
6 Թարիգլէրինն ճիւմէսինտէ անը պիլ ,
Օլ տաիի սէնին էօլլարընը տօղընուլաճագ
տըր :
7 Գէնտի նազարընտա հաքիյմ օլմա ,
ՐԱՊԱՍԱ խալֆ էյլէ , վէ շէրրտէն դաշ :
8 Պու սէնին սինիլլէրինն շիֆա ,
վէ քէմիլլէրինն սըհհաթ օլաճագ տըր :
9 Մալինտէն , վէ քեամիլլէր ի մահսուլթընըն
թուրֆանտալարընտան Էէրէքէ
ՐԱՊԱ թէմիլտ էյլէ .
10 վէ անպարլարըն պէրէքէթ իլէ մէմլու օլա-
ճագ ,
վէ մա'սէրլէրլէրինտէն եէնի շէրապ թալաճագ
տըր :
11 Եյ ռըլըմ , ՐԱՊԱՍ Թէ'տիպինի թահգիլ
էթմէ ,
վէ անըն թահգիլինտէն 'աճիլ գալմա .
12 Զիրա ՐԱՊԱ սէվալիլինի թէ'տիպ էտէր ,
Նիլթէրիմ պիր փէտէր սէվիլիւ օլլընը Էէ'
դէպ էտէր :
13 Նէ' միւպարէք տիր օլ առէմ քի հըքմէթ
պուլուր ,
վէ օլ քիմնէ քի ֆէհմէ վասըլ օլուր .
14 Զիրա անըն թէմէթթիւի կիւմիւշ թէմէթ-
թիւ'ինտէն ,
վէ մահսուլ խալիս ալթուստան էվլա տըր :
15 Զէվահիրտէն գըյմէթիլ տիր ,

- վէ ճիւղէ արդու եթտիյին շէյլէր անա միւ-
սալի կէլէմէզ :
- 46 Անըն սաղ էլինտէ թուլի էյամ,
վէ սօլընտա սերվէթ վէ 'իզգէթ վար :
- 47 Անըն թարիգլէրի' թարիգ ի րէֆահէթ,
վէ եօլարընըն ճիւղէսի սելամէթ տիր :
- 48 Անա թէմէսսիւք էտէնլէրէ հայաթ աղաճը
տըր ,
վէ անը գաւիլ թուլանլար միւպարէք օլուր :
- 49 ԲԱՊՊ զէմինի հիքմէթլէ թէ'սիս ,
վէ սէմավաթը ֆէհմէ սապիթ էյլէտի' :
- 20 'Իլմի իլէ լիւճճէլէր եարըլըր ,
վէ պոլուլթլար շէպնէմ տամլատըրլար :
- 21 Եյ օղլըմ, պոլուլար կէօղլէրինին էօնիւնտէն
կիթմէսինլէր ,
Հիքմէթի վէ ֆիրասէթի հըֆլ էյլէ :
- 22 վէ սէնին ճանընա հայաթ ,
վէ պօշընա *զէյնէթ օլաճադլար տըր :
- 23 ՕԼ զէման սէն եօլընտա էմնիյէթ իւզըէ եիւ-
րիւյէճէքսին ,
վէ այաղըն սիւրլմէյէճէք տիր :
- 24 Եաթտըղըն զէման գօրգմայաճադ սըն ,
վէ ուլուտըղընտա ուլգուլն թաթըլ օլաճադ
տըր :
- 25 Անսըղըն կէլէն գօրգուտան ,
վէ շերիլըրէրին խարապը եթթիշտիյի զէման
անտէն խալֆ էթմէյէճէքսին :
- 26 Զիրա ի'թիմատըն ԲԱՊՊ օլաճադ ,
վէ այաղընը թուլթուլմագտան վիգայէ էտէ-
ճէք տիր :
- 27 Եյիլիք էթմէք էլինտէն կէլիւր իսէ ,
Խիւհմէթ օլանտան տիրիլ էթմէ :
- 28 Եանընտա վար իքէն գօնշընա՝
կիթ , եինէ կէլ , եարըն վէրիւրիմ՝ տէմէ :
- 29 Գօնշըն սէնին եանընտա էմնիյէթ իւզըէ սա-
քին օլուր իքէն
Անըն 'տէյհնտէ քէմիլք տիւշիւնմէ :
- 30 Պիր առէմ սանա քէմիլք էթմէմիշ իքէն
Պիլա սէպէպ անըն իլէ 'նիզա' էթմէ :
- 31 Զալիմ առէմի գըզգանմա ,
վէ անըն թարիգլէրինի ասլա իխթիյար էթմէ :
- 32 Զիրա ֆասիտ առէմ ԲԱՊՊՈՐ 'ինտինտէ մէք-
րուհ տըր .
Լաքին անըն սըրըր միւսթագիմլէրտէ տիր :
- 33 ԲԱՊՊՈՐ Լանէթի շերիլին խանէսինտէ տիր .
Ֆագաթ սալէհլէրին մէքէնինի միւպարէք
գըլար :
- 34 Հագիգաթմէն միւսթահլէլէրի Օ իսթիհզա
էտէր ,
Լաքին միւթէվաղըլլարը մագհար Ը Լուէֆ
էյլէր :

- 35 Հաքիյա՝ օլանլար 'իզգէթ թէվէրիւս էտէ-
ճէքլէր ,
վէ ահմադլարըն թիֆ'աթը անճագ հագա-
րէթ օլաճադ տըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Եյ օղլըլար , փէտէր թէ'տիպինի տինկէ-
յինիլ ,
Ֆէհմի պիլէք իչիւն տիգգաթ էտինիլ :
- 2 Զիրա սիգէ էյի թա'լիմ վէրիւրիմ ,
Խէնպիհաթըլ թէրք էթմէյինիլ :
- 3 Զիրա պէն փէտէրիմէ օղլուլ ,
վէ վալիտէմին նազարընտա նաղիք վէ պիր
թանէ իտիմ :
- 4 վէ պանա թա'լիմ էտիպ տէտի քի՝
Գալպին սէօղլէրիմի թուլթուլն .
Էվալիլիմի հըֆլ էտիպ՝ պէր հայաթ օլ :
- 5 Հիքմէթ թահսիլ էյլէ , ֆէհմ թահսիլ էյլէ .
Ունուլմա , վէ աղըմըն սէօղլէրինտէն սափմա :
- 6 Անը թէրք էթմէ , օլ տախի սէնի հըֆլ է-
տէճէք ,
Անը սէվ , վէ սէնի վիգայէ էյլէյէճէք տիր :
- 7 Պաշլըճա շէյ հիքմէթ տիր , հիքմէթ թահ-
սիլ էյլէ ,
վէ ճիւղէ թահսիլ էթտիյին շէյլէր իլէ պէ-
րապէր ֆէհմ թահսիլ էյլէ :
- 8 Անա թա'ղիմ էյլէ , օլ տախի սէնի թէրֆի՝
էտէճէք տիր .
Անը գուճագլա , օլ տախի սէնի միւշէրէֆ
գըլաճադ տըր :
- 9 Օ սէնին պաշընա Լուլֆ զիյնէթի վէրէճէք .
Սանա ճէմալ թահընը ի'թա էտէճէք տիր :
- 10 Եյ օղլըմ , տինկէ վէ սէօղլէրիմի գապուլ
էյլէ .
վէ սէնիյն ի 'եօմիւն թէքէսսիւր էտէճէք
տիր :
- 11 Հիքմէթ թարիգիւնտէ սէնի թա'լիմ էյլէտիմ .
Խաթիգամէթ սէպիլլէրինտէ սէնի կէզտիրտիմ :
- 12 կէզտիյինտէ եօլըն տար օլմայաճադ ,
վէ գօշտըղընտա սիւրլմէյէճէք սին :
- 13 Թէրպիլէյի գաւիլ թուլ , անը գոլվէրմէ .
Անը հըֆլ էյլէ , շիւնքի հայաթըն՝ օ տըր :
- 14 Շերիլըրին եօլընտա կիթմէ ,
վէ ֆապըլլարըն թարիգիւնտէ եիւրիւմէ :
- 15 Անտէն իհթիւրալ էյլէ , եանընտան կէշմէ .
Անտէն իճթինապ էյլէ , վէ կէլի վէր :
- 16 Զիրա անլըր քէմիլք էթմէյինճէ ուլուլմաղլար .
Պիւր փիւնէյի տիւշիւրմէզլէրտէ սէպուլարը գա-
չար :
- 17 Զիրա շէրք էքմէյինի եէրլէր ,
վէ գուլմ շէրապընը իչէրլէր :
- 18 Ամմա սալիլլէրին թարիգի իշրագ էտէն նուր
կիպի տիր :

- Քի թամ կիւն օլունճայա տէկին թէզայլիւտ
էտիպ զիյա վերիւր :
- 19 Շերիւրէրին եօլու իսէ զուլմէթ կիպի տիր ,
Նէտէն սիւրչէճէքէրինի պիւլէզէր :
- 20 Էյ օղլւմ , սէօղէրիմի տինկէ ,
Գուլազլարընը քէլամըմ մէյլ էթտիր :
- 21 Կէօղէրին էօնիւնտէն կիթմէսինէր .
Գալպինտէ անլէրի ճըֆզ էյլէ :
- 22 Զիրա անլէրի պուլունանլարա հայաթ ,
Վէ պիւթիւն ճէսէտլէրինէ սըհհայթ տըրլար :
- 23 Քէմալ ի տիգզաթլէ գալպինի ճըֆզ էյլէ ,
Զիրա հայաթըն մէնպա'ը անտէն տիր :
- 24 Աղլըն ֆէսատընը էանընտան կիտէր ,
Վէ առւտագլարըն ֆըսզընը քէնտինտէն ու-
ղաք էյլէ :
- 25 Կէօղէրին տօղրու պադսըն ,
Վէ քիրփիքէրին քէնտի էօնիւնէ տօղրու
օլուն :
- 26 Այաղընըն թարիգինի տօղրուլթ ,
Վէ ճիւմէն եօլլարըն սապիթ օլունլար :
- 27 Սաղա եա սօլա սափմա ,
Այաղընը շերտէն կերի չէք :

ՊԱՊ 5

- 1 Էյ օղլւմ , հիքմէթիմի տինկէ ,
Խարաքըմա գուլաղընը մէյլ էթտիր ,
- 2 Թա քի ֆիրասէթի ճըֆզ էտէսին ,
Վէ առւտագլարըն 'իւլի սազլայալար :
- 3 Զիրա ֆահիշէնին առւտագլարընտան պալ-
տամլար ,
Վէ անըն տիմաղըն եաղտան եումաղ տըր :
- 4 Լաքին անըն 'ազըպէթի փէլին կիպի աճը ,
Վէ իքի աղըղը գըլըճ կիպի քէսքին տիր :
- 5 Անըն ալագլարըն մէվթէ էնէրլէր ,
Ատըմլարըն համէլէյէ էրիշէրլէր :
- 6 Հայաթ թարիգինի ասլա տիւշիւնմէյէսին
տէյիւ ,
Իէվիշի տօլաղը տըր , վէ Նէրէյէ Էթտինէ պի-
լէմէզին :
- 7 Վէ շիմտի , էյ օղլուլար , պէնի տինկէյի-
նիզ ,
Վէ աղղըմըն սէօղէրինտէն սափմայընը :
- 8 Օլ գարտան եօլընը ուղաք էյլէ ,
Վէ անըն էվինին գափուսընա եազլաշմա .
- 9 Օլմայա քի ի'թիպարընը տիւրլէրէր ,
Վէ սէնէլէրինի մէրհամէթսիզ օլունա վէրէսին :
- 10 Օլմայաքի էճնէպիլէր սէնին մալինտէն տօյա-
լար ,
Վէ էմէյին զարիպլէրին էվինտէ գալա .
- 11 Վէ էնին 'ազըպէթինտէ ,
Ճէսէտ վէ թէնին ֆէնա պուլաղտա ֆիղան
էտէրէք :

- 12 Տէմէյէսին քի թէ'տիպտէն նա'սըլ էքըմհ
էթտիր ,
Վէ գալպիմ թա'գիրի թահգիր էյլէտի .
- 13 Խօճալարըմըն սէօղէնիւ տինկէմէտիմ ,
Վէ գուլաղըմը մա'ալլիմէրիմէ մէյլ էթտիր-
մէտիմ .
- 14 Ճիւմհուր վէ ճէմա'աթ իշինտէ
Աղ գալարըն հէր նէվ' պէլայա տիւշար օլալօր
իտիմ :
- 15 Քէնտի սարնըճընըն սուլընտան ,
Վէ գուլընտա գայնայան սուտան իշ : 1
- 16 Զէշմէլէրին խարիճէ ,
Ագար սուլար Էթ մէյտանլարա'տէօքիւլիւն :
- 17 Անլէր եալընը սէնին օլուն ,
Վէ սէնին իլէ պէրապէր տիւրլէրին օլմասըն :
- 18 Զէշմէն միւպարէք օլուն ,
Վէ կէնճէլինտէ -լուլա ղէվէ իլէ մէսըրու
օլ :
- 19 Օ Էնին սէվկիւլէ կէյիյին ,
Վէ լաթիֆ ճէյրանըն օլուն .
Վէ հէր վազըթ անըն մէմէլէրի սէնի գանտըր-
սըն ,
Հէր տէմ անըն մուհապպէթ իլլէ մէֆթուն օլ :
- 20 Էյ օղլւմ , նի'չիւն ատէր գարը իլէ մէֆթուն
օլասըն ,
Վէ զարիպէյի գուճաղայասըն :
- 21 Զիրա ատէմին թարիգլէրի Րաղղըն կէօղէրի
էօնիւնտէ տիր ,
Վէ անըն հէր պիր քէվիշինի վէզն էտէր :
- 22 Շերիւր քէնտի ֆըսզը թուլթաճադ ,
Վէ կիւնահընըն իփէրիլլէ զապլթ օլունա-
ճադ տըր :
- 23 Թէ'տիպ օլունմատըղընտան էօլէճէք ,
Վէ քէսրէթ ի սէֆահաթընտան եօլու շաղը-
րաճադ տըր :

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ օղլւմ , էյէր տօսթըն իշիւն քէֆիւլ օլ-
տըն ,
Ղարիպ ատէմ իշիւն էլինի վէրտին իսէ ,
- 2 Աղղընըն սէօղէրի իլէ տուղաղա տիւշտիւն ,
Աղղընըն սէօղէրի իլէ թուլթուլտըն :
- 3 Էյ օղլւմ , շիմտի պուսու եափ վէ նէֆսինի
գուրլթար :
Զիւնքի տօսթընըն էլինի տիւշտիւն .
Կիթ տօսթընա թէվաղըն' վէ անապրտա' էյլէ :
- 4 Կէօղէրինի ուլգու վէրմէ ,
Վէ քիրփիքէրինի ուլգուլամաղա պրաֆա .
- 5 Ալլըն էլինտէն ճէյրան ,
Վէ գուլպաղըն էլինտէն գուշ կիպի քէնտի-
նի գուրլթար :

Ե-Ի-Գ տէօքիւլի'ն միւ

- 6 Եւ թէնպէլ, գարընճայա կիթ,
Անըն եօլարընը կեօրիւպ հիքմէթ եզրէն .
- 7 Զիրա անըն ըէ'իսի վէ դապիթի վէ հիւքմատա-
րը եօղ իքէն ,
- 8 Եէյէճէյինի եազըն թէտարիք էտեր ,
Վէ դախիթսինի վազթ Ե հասատտա ճէմ' ,
Էյլէր :
- 9 Էյ թէնպէլ, նէ՞ լազթա գադադ Էաթար-
սըն ,
Ուգուհտան նէ՞ զէման ույանաճագսըն ,
- 10 Ազընքդ ույգու, ազընքդ ույուգլամա ,
Եաթմազ իչին ազընքդ էլի էլ իւսթիւնէ
գօմագ' րէր իչէն ,
- 11 Սէնին ֆագրըն սա'ի կիպի ,
Վէ զարուրէթին միւսէլլաճ տտէմ' կիպի կէլէր ,
- 12 Եարամազ քիմնէ վէ քէօթիւ տտէմ' ,
Ազը կարիլի ինէ հարէքէթ էտեր ,
- 13 Կէօզլէրիլէ իմա էյլէր ,
Աւազլարըլէ սեզլէր ,
Փարմազլարըլէ իշարէթ էտեր .
- 14 Գալպիտէ կարիլէ վար ,
Տա'իմա քէմլէր տիւշիւնիւպ խուսուլէթ է-
քէր :
- 15 Պու սեպէպտէն պէլար անսըզըն կէլէճէք ,
Անսըզըն գըրըլաճագ , վէ չարէ պուլունմա .
յաճագ տըր :
- 16 ԲԱՊԱ պու ալթը շէյտէն իքրաճ էտեր ,
Աէ Էէտի շէյ անըն մէնֆուրը տըր .
- 17 Միւթէքէպպի կէօզլէր , իսան Ե քէազիւպ ,
Վէ պի կիւնաճ գան տէօքէն էլլէր ,
- 18 Եֆէքար Ե ֆատիտէ իճատ էտէն գալպ ,
Քէօթիւնիւպ թէզ գօշան այագլար ,
- 19 Եալան սեզլէյէն շահիտ ի գըւր ,
Վէ պիրատէրլէր արասընա խուսուլէթ էքէն
աբէմ' :
- 20 Էյ օղլըմ' , փէտէրիլին էմրինի հըֆը էյլէ ,
Վէ վալիտէիլին թա'լիմին թէրք էթմէ :
- 21 Անլէրի տա'իմա գալպիտէ ըապթ էյլէ ,
Անլէրի պօնընա պաղլա :
- 22 Եիւրիւտիւյիւնտէ անլէր սանա ըաճնիւմա
օլսուն ,
Ույուտըղընտա սէնի պէքլէսին ,
Վէ ույանտըղընտա սէնին իլէ սէօճպէթ էյ-
լէսին :
- 23 Զիրա էմր չիքաղ , վէ թա'լիմ' նուր ,
Վէ թէ'տիւպ թա'ղիլէրի թարիպ ի հայագ
տըր .
- 24 Թա քի սէնի քէօթիւ գարըտան'
Միւտաճին սէօզլէ զարիպէնին տիլնտէն
հըֆը էյլէյէ :
- 25 Գալպիտէ անըն ճէմալինէ արգու էթմէ .
Վէ սէնի քէնտի քիրփիլէրիլէ ճէզպ էթ-
մէսին :

- 26 Զիրա զանիլէնին սեպէպիլէ աբէմ' պիր տի-
լիմ' էքմէյէ պիլէ Բ-հիւն օլսուր .
Զէվէի օլսն Բ-հիւն գարը գըլթիլի ճանը
ալլար :
- 27 Պիր աթէմ' գօշնընա աթէշ ալըր տա ,
Իչպիպէսի Էանմա'ը մը :
- 28 Պիր քիմնէ գօրլար իւգէրինտէ կէզլէր տէ ,
Աւազլարը Էանմա'ը մը :
- 29 Գօշնընըն զէվէսինէ թէգարըուպ էտէն
պէզլլէ տիր .
Անա աօգուհտան հէր քիմ' Բսէ սալալը օլմազ :
- 30 Սարիպ աճլը սեպէպիլտէն
Գարնըն տայուրմազ իչին սըրգաթ էթտի-
լինտէ 'թաճգիր էթմէզլէր :
- 31 Լաքին թուլուրընտա Էէտի գալթ էտա
էտէճէք ,
Խանէսինտէ հէր նէսի վար Բսէ վէրէճէք տիր :
- 32 Գարը իլէ զինա էտէնին 'ազլը նօգսան տըր .
Պու շէյի իլթիքէապ էտէն քէնտի ճալնը
հէլաք էտեր :
- 33 Տարպ վէ հադարէթ պուլուր ,
Վէ 'արը մաճլ օլմազ :
- 34 Զիրա գըզգանճլըզ զէվէի հիտտէթի տիր .
Վէ Էէլմ' ի իլթիքէաճա շէֆգաթ էթմէզ :
- 35 Հիչ պիր ֆիտիլէ գապուլ էթմէզ ,
Բիշվէթի չօղալթաան տա ըազի օլմազ :

ՊԱՊ 7

- 1 Էյ օղլըմ' , սէօզլէրիմի հըֆը էյլէ ,
Վէ Էմրէրիմի Էանընտա սագլա ,
- 2 Էմրէրիմի հըֆը էյլէ , վէ Էաշայաճագսըն ,
Վէ թա'լիմիմի կէօզլէրիլին պէպէյի կիպի
Էէպէի :
- 3 Անլէրի փարմազլարընա պաղլա ,
Անլէրի գալպիլին լէվճասը իւգէրինէ Էաղա
- 4 Հիքմէթէ' շէմլէրէմ' քիմ' տէ .
Վէ ֆէհմէ Մաճրէմ' թէսիլէ էյլէ ,
- 5 Թա քի սէնի ֆաճիլտէն'
Միւտաճին սէօզլէ զարիպէտէն հըֆը էյլէյէ .
- 6 Զիրա խանէմին փէնճէրէսինտէն'
Գաֆէսիմտէն պագլարմ' ,
- 7 Ճահիլլէր արասընտա կէօրիւմ' ,
Ալէնճլէր արասընտա 'ազլը նօգսան պիր իւլ-
ճիվան թէշիլիս էթտիմ' :
- 8 Քի ազլամ' օլուպ գարսընք պաստըգտա ,
Կէճէլէյին զուլէթտէ ,
- 9 Սօգադտա ղլ գարընն Էլիւն քէօշէսինտէն
կէչիլոր ,
Վէ անըն Էվիլին Էօլըն թուլթույոր իտի .
- 10 Վէ իլթէ Էօնիւնէ ֆաճիլէ գըլաֆէթիլ
Վէ գալպի հիլէլի պիր գարը չըգտը .
- 11 (0 Էայգարաճը վէ ազլըն տըր ,

- Այսպէս թէնտի խանէսիննե տուրմաք .
 12 Կեա՛հ տըշարտտա , կեա՛հ մէյտանլարտա ,
 Վէ հէր քեօշէ պաշընտա փուսուտա պէքլէր .)
 13 Անը թուլուպ քօփտիւ ,
 Վէ 'արսըղ պիւր երւզ իլէ անա խիթապէն ,
 14 Սէլամէթ գուրպանլարմ վար .
 Պէն պու կիւն նէզըլէրիմի իֆա եթտիմ :
 15 Պու էճլտէն սէնի իսթիգպալէ ,
 Վէճհինի թալէպ էթմէյէ չըգտըմ ք վէ սէնի
 պուլտըմ :
 16 Եսթաղըմը էօրթիւլէր իլէ ,
 Մըսըն նազըլը գուսմաշըյիլէ տօնաթտըմ :
 17 Եսթաղըմը միւրը ի սաֆի ,
 Վէ 'ուս աղաճը վէ տարչին իլէ մու'աթթար
 էյլէտիմ :
 18 Կէլ , սապահատէք 'աշգ իլէ մէթ օլալըմ :
 Վէ մուհապէթլէ թէլէզզիւզ էտէլմ :
 19 Զիրա գէվճիմ խանէտէ տէյիւ տիր ,
 Աղաք էօյա կիթտի .
 20 Աղէն քիսէսինի եանընա ալար ,
 Պէտը վաղթընտա էվլինէ կէլէճէ տիր տէտի :
 21 Զօգ ֆէննլէրիյլէ անը մէյլ էթտիրտի ,
 Տուտաղլարընըն միւտաճանէսիյլէ անը ճէլպ
 էթտի :
 22 Սալիխանէյէ կիտէն էօթիւզ կիպի ,
 Ճէզայա ֆէրն զինճիրպէնա սէֆի՛հ կիպի ,
 Տօս տօղըն օլ գարընըն արտընճա տիւշտիւ ,
 23 Թա ճիլէրինէ օգ կէչինճէյէ գաաար ,
 Գուշ տուզաղա՝ քէնտի ճանը իչիւն օլար-
 ղընը պիլմէյէրէք ,
 Թէզ կիթտիյի կիպի , կիթտի :
 21 Վէ շիմաի , էյ օղաւլար , պէնի տինկէ-
 յինիզ ,
 Աղըմըն սէօլէրինէ գուլազ վէրինիզ :
 25 Գապիին անըն էօլարընա սափմասըն ,
 Անըն իվլէրինտէ տօլաշմա .
 26 Զիրա չօգ քիմանէրի մէճրուհ տիւշիւրտիւ ,
 Վէ անըն էօլտիւրտիւյիւ քիմանէրին քեաֆ-
 ֆէսի էսհապը գուլվէթ իտի :
 27 Անըն էվի հալլէն Եօլարը տըր ,
 Անլէր մէվլէին խալվէթլէրինէ էնէրլէր :

Պ Ա Պ 8

- 1 Իշթէ հէքմէթ նիտա էտիյօր ,
 Վէ ֆէհմ ըէֆ , ի սալաղ էտէր :
 2 Երեսքէք եէրլէրին պաշընտա , Եօլ իւզէ-
 րինտէ ,
 Թարիգլէր արասընտա տուրուր :
 3 Գափուլարըն էանընտա , շէհրին էօնիւնտէ ,
 Գափուլարըն մէտիւլէնտէ չաղըրըպ՝ քէր էի :
 4 Էյ առէմլէր , սիզէ նիտա էտէրիմ ,
 Վէ սալաղըմ պէնի ստէմէ տիր :
 5 Էյ ճահիլէր , 'իրֆան էզրէնինիզ ,

- Էյ ահմաթլար , ֆէհիմ իւլ գալալ օլաւնըգ :
 6 Տինկէյինիզ , զիրա ուսուրը 'ալէյէտէն պահա
 էտէճէյիմ ,
 Վէ աղըմըն աղըմասը մէվատտը միւսթա-
 գիմէ իչիւն օլաւնադ տըր :
 7 Զիրա աղըմ՝ հաղիգաթ թէքէլլէմ էտէճէք ,
 Լաքին հաղաղըլըգ տուտաղլարընա մէքրուհ
 տըր :
 8 Աղըմըն ճիւմլէ սէօլլէրի հաղգ իլէ տիր ,
 Անլէրտէ էյրիլէք վէ ֆէտտա Եօգ տըր :
 9 Ճիւմլէսի ֆէհիմ քիմանէնինիսինտէ տօղըն ,
 Վէ 'իլի պուլանին նէզտինտէ հաղգ տըր :
 10 Կիւմաշտէն'իսէ թէրպիյէմ գապուլ էտինիզ ,
 Վէ 'իլի խալիս ալթուսնա 'միւրաճճահ Բա-
 րաւնըլ :
 11 Զիրա հիքմէթ ճէվահիրտէն էյի տիր .
 Վէ ճիւմլէ արղուլէնէճէք շէյլէր անա միւ-
 սալի տէյիլ տիր :
 12 Պէն հիքմէթ՝ 'իրֆան իլէ սաքին օլաւըմ ,
 Վէ թէտապիր 'իլմինի պուլաւըմ :
 13 ԲԱՊԱ Գօրգուսը շէրրտէն իքրահ էթմէք տիր .
 Պէն ղուրուր վէ թէքէպիլար վէ քէօթիւ-
 Եօլ
 Վէ հիլէքէար աղըզտան իքրահ էտէրիմ :
 14 Մէշվէրէթ վէ տիրայէթ պէնիմ տիր .
 Պէն ֆէհմ իմ վէ գուլվէթ պէնիմ տիր :
 15 Պէնիմ վասըթամլէ միւլուք սալթանաթ ,
 Վէ ումէրա հաղգ իւզըն հիւքմ էտէրլէր :
 16 Պէնիմ վասըթամլէ ըու'եսա վէ շիւրէֆա ,
 Զէմինին հաքիմլէրինին ճիւմլէսի հիւքիւմլէթ
 էտէրլէր :
 17 Պէն պէնի սէվէնլէրի սէվլէրիմ ,
 Վէ պէնի էրքէն արայանլար պէնի պուլուր-
 Լար :
 18 Պէնիմ Եանըմտա սէրվէթ վէ 'իզգէթ ,
 Էմալը նէֆիսէ վէ սալահ վար տըր :
 19 Պէնիմ օէմէրէմ ալթուսնտան վէ խալիս ալ-
 թուսնտան ,
 Վէ մահսուլըմ խալիս կիւմաշտէն էյի տիր :
 20 Պէն սալահ թարիգիւնտէ ,
 Հաղգ սէպիլլէրինին օրթասընտա սիւլուք Ե-
 տէրիմ :
 21 Թա՝քի պէնի սէվէնլէրէ էմալ թէվլէրիւս
 էթտիրէյիմ .
 Վէ անլէրին խաղինէլէրինի տօլտուրաճաղըմ :
 22 ԲԱՊԱ Իպլէիտա ի թարիգիւնտէ ,
 Էֆ'ալը գատիմէսինտէն էվլէլ պանա մա-
 լիք իտի :
 23 Պէն էզէլտէն՝
 Զէմին մէվճուտ օլմաղտան էվլէլ մեսհ օլուճ-
 տըր :
 24 Լիւճճէլէր տահա Եօղ իքէն՝
 Զօգ սու փուշարլարը օլմաղտան էվլէլ պէն
 թէվլէլիւտ էթմիւշ իտիմ :

- 25 Տաղար եերէշտիրիմէզտէն եվէլ՝
Պայրարտան ագտէմ պէն տողմուշ իտիմ :
- 26 Տաճա գէմինի վէ սահրարնը ,
վէ տիւնեանն իւք թօփրաղընը եսփմազ-
տան եվէլ :
- 27 Սէմալաթը թէհէլլէ էյլէտիյինտէ ,
վէ լիւծճէնին երգիւ իւզէրինէ ֆէլէք գու-
տըղընա ալէն օրատա իտիմ :
- 28 Եօգարըտան պուլուլթարը գուլվէթլէնտիր-
տիյինտէ ,
Լիւծճէնին փուլարընը միւհէքէմ գըլտը-
ղընա :
- 29 Տէնիլէ՝ սուլարը քէնտի էմբինի թէճալուզ
էթմէմէսի իչիւն գանուլն գօտը-
ղընա ,
Զէմինին էսաթընը վազ՝ էթտիյինտէ ,
- 30 Պէն անըն եանընտա մի՛մար իտիմ ,
Հէր կիւն մէսէրէթի իտիմ ,
Տա՛րիմ անըն հուզըրընա ֆէրաճ էտէր
իտիմ :
- 31 Պէն տիւնեատա , անըն զէմինինտէ միւֆէր-
րաճ իտիմ :
վէ մէսէրէթիմ պէնի ատէմ իլէ իտի :
- 32 վէ շիմտի , էյ օղըլլար , պէնի տինկէյի-
նիլ .
Զիւնքի թարիգլէրիմ հըֆլ էտէնլէր միւ-
պարէք տիր :
- 33 Թէրպիյէյի տինկէյիլ չաքիյմ օլուլըլ ,
վէ աւըրէտտ էթմէյինիլ :
- 34 Նէ՝ միւպարէք տիր օլ ատէմ քի պէնի տինկ-
լէր ,
վէ հէր կիւն գափուլարըմտա ույանըգտու-
րուր ,
վէ գափու սէթլէրէրիմ կէօղէտիր :
- 35 Զիրա պէնի պուլան՝ հայաթ պուլուր ,
վէ ԲԱՊՊԸՆ Լուծֆընա մաղճար օլուր :
- 36 Լաքին պանա կիւնաճ էտէն՝ քէնտի ճանը-
նա դատար էտէր .
Պանա պուլղ էտէնլէրին ճիւմլէսի էօլիւմիւ
սէվէլլէր :

ՊԱՊ 9

- 1 Հիքմէթ քէնտի խանէսինի պինա էթտի ,
Ետի 'ամուտարընը եօնուր :
- 2 Հայլանլարընը պօղաղատար ,
Շէրալընը մէմղուծ էյլէտի ,
Սօֆրասընը տախի թէրթիլ էթտի :
- 3 Զարիյէլէրինի կէօնտէրտի ,
Շէհրին երեքսէք եերէրինտէ նիտա էտէր .
- 4 Հէր քիմ ճահիլ իսէ , պուրայա կէլին ,
վէ 'աղըն նօգան օլանա տէր քի ,
- 5 Կէլինիլ , թա՛մըմտան եէյինիլ ,
վէ մէմղուծ էյլէտիյիմ շէրապտան իչինիլ :

- 6 Ճէհալէթի թէրք էտինիլ , վէ պէր հայաթ
օլուրսընըլ ,
վէ թարիգ ի ֆէհմտէ սիւլուք էտինիլ :
- 7 Միւսթաճիլի թէվլիս էտէն ըեզալէթ պու-
լուր ,
վէ շէրիլի թա՛ղիլ էտէն լէքէտար օլուր :
- 8 Միւսթաճիլի թա՛ղիլ էթմէ ,
Քի սանա պուլղ էթմէյէ .
Հաքիյի թա՛ղիլ էյլէ , վէ սէնի սէվէճէք
տիր :
- 9 Հաքիյի Նափաթ վէր , վէ տաճա զիյատէ
Հաքիյի՝ օլուր .
Սալիհի թա՛լիմ էյլէ , վէ 'իլի իղտիյատ
պուլուր :
- 10 Հիքմէթին իպթիտատը ԲԱՊՊ գօրգուր տըր ,
վէ Գուտտուրը պիլմէք ֆէհմ տիր :
- 11 Զիրա կիւնլէրին պէնիմ վաարթալէ թէքէս-
սիւր էտէճէք ,
վէ 'էմբինիւն սէնլէրի իղտիյատ պուլա-
ճաք տըր :
- 12 Էյէր հաքիյի իսէն՝ քէնտին իչիւն հաքիյի
սին ,
վէ միւսթաճիլի իսէն՝ ճէլայը եալընըլ սէն
չէքէճէքսին :
- 13 Սէֆիհ գարը եպղարաճը տըր ,
Ճահիլէ տիր , վէ պիր շէյ պիլմէլ :
- 14 վէ քէնտի էվինին գափուսընտա ,
Շէհրին երեքսէք մաճլէրինտէ իսքէմլէ իւ-
զէրինտէ օթուրուր ,
- 15 Քի եօլտան կէլէնլէրէ ,
Տօղուր եօլարընա կիտէնլէրէ՝
- 16 Հէր քիմ ճահիլ իսէ , պուրայա կէլին՝ տէ-
յիւ չաղըրա ,
վէ 'աղըն նօգան օլանա տէր քի :
- 17 Սըրգաթ օլուլմուշ սուլար թաթըլ տըր ,
Կիլիճէ էնիլէն էքմէք լէզիլ տիր :
- 18 Լաքին պիլմէլ քի օրատա էօլիւլէր վար ,
վէ անըն տա՛լէթ էթտիլի քիմնլէր ա՛-
մաք ը հալիլէտէ տիր :

ՊԱՊ 10

ԵՄՍԱԼ Ը ՍԻՆԿՅՄԱՆ

- 1 ՍԱԳԸՈՂ օղուլ փէտէրինի մէսըուր էտէր ,
Լաքին աճմաք օղուլ վալիտէսինէ պա՛րիս ի
հիւզն տիր :
- 2 Շէր իլէ օլան խաղինէ ֆա՛րտէ էթմէլ .
Լաքին սալաճ էօլիւմտէն գուրթարըր :
- 3 ԲԱՊՊ սալիհին ճանընը աճ պրազմալ ,
Լաքին շէրիլէրի արղուլէրինտէն մաճըուլ
էտէր :
- 4 Թէնպէլ էլ իլէ իլէյէն ֆաղիլ օլուր .
Ֆաղաթ չալըզքանլարըն էլի զէնկին էտէր :

- 5 Եւազն տէվերէն 'ազբլլը օղուլ տըր ,
Հասատ վազբլլնտա ուշուլտն խէճիլ էտէն
օղուլ տըր :
- 6 Սալհհին պաշնտա պէրէքաթ վար ,
Լաքին շէրիւրէրին աղղընը զուլմ գափլար :
- 7 Սալհհին զիբրի միւպարէք տիր ,
Ֆազաթ շէրիւրէրին իսմի չիւրիւր :
- 8 Հաքիյմ իւլ գալպ օլտն էվամբրի գապուլ
էտէր ,
Լաքին տուտաղլարը սէֆիհ օլտն երգլլըր :
- 9 Իսթիգամէթլէ սիւլուք էտէն՝ էմնիյէթլէ
սիւլուք էտէր ,
Ֆազաթ թարիգլէրին էյրիլտէն մա'լիւմ օ-
լաճադ տըր :
- 10 Կէօղլէրի իլէ իմա էտէն էղիյէթ վէրիւր ,
Վէ տուտաղլարը սէֆիհ օլտն երգլլըր :
- 11 Սալհհին աղղը մէնպա'լ ը հայաթ սլըր ,
Լաքին շէրիւրէրին աղղընը զուլմ գափլար :
- 12 Պուզղ նիպա'լ թաշիբէ էտէր ,
Ամմա մուհապպիթ ճիւմլէ խաթալարը սէթր
էտէր :
- 13 Ֆէհիմին տուտաղլարնտա հիքմէթ պուլու-
նուր ,
Լաքին 'ազլը նոգսան օլտնըն աղգասը իչիւն
տէյնէք լալմ' րըր :
- 14 Հաքիյմ օլտնլար 'իլմ' երգալար ,
Ամմա սէֆիհին աղղը հէլաքէ եազն տըր :
- 15 Զէնիկին սէրվէթի մէթին շէհրի տիր .
Եօգսուլարըն ֆազըր քէնտիւրէրին հէլաքը
տըր :
- 16 Սալհհին իչի հայաթ իչիւն տիր .
Շէրիւրին երատը կիւնաճ իչիւն տիր :
- 17 Թէրպիյէի ճըֆղ էտէն հայաթ թարիգին-
տէ տիր .
Լաքին թէ'տիպի ըտտ էտէն զէլալէթէ տիւ-
շէր :
- 18 Պուզղը կիլլէյէն քէաղիպ տուտաղլը տըր ,
Վէ մէգէմէթի նէշը էտէն սէֆիհ տիր :
- 19 Քէսրէթ ի քէլամուտ խաթա եքօիք օլմազ ,
Ամմա տուտաղլարընը զապլթ էյլէյէն 'ազիլ
տիր :
- 20 Սալհհին տիլի խալիս կիւմիւշ տիր .
Շէրիւրէրին գալպիւնին դըյմէթի ազ տըր :
- 21 Սալհհին տուտաղլարը չօգ քիմէլէրի փէր-
վէրիւշ էտէր .
Լաքին սէֆիհլէր 'ազլը նոգսանլըղնտան էօ-
լիւրէր :
- 22 Սերվէթ վէրէն անճազ ԲԱՊՊԸՆ պէրէքէթի
տիր ,
Վէ անա մէշազգաթ գաթմաղ :
- 23 Քէօթիւլիւք էթմէք աշմազա քէյֆ տիր ,
Ֆազաթ հիքմէթ ֆէհիմ' ատէմ իչիւն տիր :
- 24 Շէրիւրին խալիք էթտիյի շէյ քէնտիւնէ իտա-
պէթ էտէր ,

- Լաքին սալհհլէրին աղղուսը իհսան օլուշուր :
- 25 Գասըրզա կէշտիյինտէ շէրիւր միւն'ատիմ օ-
լուր ,
Լաքին սալհհին էսասը էպէտի տիր :
- 26 Սիւրքէ տիշէրէ վէ թիւթիւն կէօղլէրէ նա-
սըլ իսէ ,
Թէնպէլ ատէմ' անը կէօնտէրէնլէրէ էօյլէ տիր :
- 27 ԲԱՊՊ Գօրգուսը կիւնլէրի թէքսիւր էտէր ,
Լաքին շէրիւրէրին սէնէլէրի աղալաճադ'տըր :
- 28 Սալհհլէրին իւմիտի մէսէրիլէ տիր ,
Ֆազաթ շէրիւրէրին ինթիգարը զայ' օլուր :
- 29 ԲԱՊՊԸՆ թարիգի քէամիլէ գուվվէթ տիր ,
Լաքին ֆա'իլի ֆըպ օլտնլարա հէլաք օլուր :
- 30 Սալհհ էպէտէն սարըրմայաճազ ,
Ամմա շէրիւրէր էէրտէ սաքին օլմայաճաղար
տըր :
- 31 Սալհհին աղղը հիքմէթ հուսուլէ կէթիւրիւր .
Լաքին հիլէքէտը լիսան քէսիլէճէք տիր :
- 32 Սալհհին տուտաղլարը մազպուլ օլտնը պիլիւր ,
Ամմա շէրիւրէրին աղղը հիլէ տիր :

ՊԱՊ 41

- 1 Հիլէլի թէրաղի ԲԱՊՊԸՆ 'ինտիւնէ մէքրուհ
տըր ,
Ֆազաթ վէզն ի սահիհ անըն 'ինտիւնտէ միւս-
թասէն տիր :
- 2 Զուրուր կիւտիյինտէ , ըղղալլէթ տէ կէլիւր ,
Լաքին հիքմէթ միւթէվազը'լար իլէ տիր :
- 3 Միւսթազիմլէրին քէմալը քէնտիւրէրին իհ-
տա էտէր ,
Ամմա 'ասիլէրին ֆէսասըր քէնտիւրէրին հէ-
լաք էյլէր :
- 4 Ղազապ կիւնիւնտէ սէրվէթ ֆա'իտէ էթմէլ ,
Լաքին սալաճ էօլիւմտն խէլաս էտէր :
- 5 Քէամիլին սալաճը եօլընը տօղուլտուր ,
Ֆազաթ շէրիւր քէնտի շէրիւր իլէ տիւշէր :
- 6 Միւսթազիմլէրին սալաճը քէնտիւրէրին խէ-
լաս էտէր ,
Լաքին 'ասիլէր քէնտի քէօթիւլիւքէրիլլէ
թուլթուլլար :
- 7 Շէրիւր ատէմ վէֆաթ էթտիյինտէ ինթիգարը
պօշա չըգար ,
Վէ քէօթիւլէրին իւմիտի մաճլ օլուր :
- 8 Սալհհ մուզպապառտան գուրթուլլը ,
Վէ անըն եէրինէ շէրիւր կէլիւր :
- 9 Միւնաֆըդ քէնտի աղղըյէ գօշըսընը հէ-
լաք էտէր ,
Լաքին սալհհլէր 'իլմ' իլէ խէլաս պուլուլլար :
- 10 Սալհհլէրին խօշ հայլիլէ շէհր շէնլըք էտէր .
Շէրիւրէր հէլաք օլուրղընտա սէտա ի մէսէր-
րէթ իւլիւր :
- 11 Միւսթազիմլէրին պէրէքէթիլլէ շէհր ըիֆ'աթ
պուլուր ,

- Ամմա շերիրէրէին աղղըյլէ խարապ օլուր ։
- 42 Ագը նօգասն քիմնէ դօնըսընը թահգիր
էտէր ։
Լաքին ֆէշիմ առէմ սիւքիւթ էյլէր ։
- 43 Ղամմաղըգտա կեզէն սըրբը ֆաշ էտէր ։
Ֆագաթ ռուհը սառըգ օլան մաստէյի սէթը
էտէր ։
- 44 Թէտպիր օլմառըգճա գազմ երգըլըր ։
Ամմա միւսթէշարլարըն քէսրէթինտէ խէլաս
վար ։
- 45 Եապանճըյա քէֆիլ օլան էլպէթթէ պէլոյա
օղրար ։
Ամմա քէֆալթթտէն իբրահ էտէն էմին տիր ։
- 46 Լէթաֆէթլի գարը շերէֆ քէսպ էյլէր ։
Վէ էսհապը գուզվէթ էմվալ քէսպ էտէր ։
- 47 Մէրհամէթլի առէմ քէնտի նէֆսինէ խայր
էտէր ։
Լաքին մէրհամէթսիզ քէնտի վիւճուտինէ
զահէթ վէրիր ։
- 48 Շէրիր առէմ պիհնուտէ իշ իլէ մէշղուլ տըր ։
Ֆագաթ սալահ էքէն քիմնէնին էմին պիր
իւճրէթի օլուր ։
- 49 Ոսլահ պա'իս ի հայաթ օլառը միսիլիւ ։
Քէթթիւլիէ թապի' օլան քէնտի մէվթինէ
էտէր ։
- 20 Գալպի ֆասիտ օլանլարտան ԲԱՊ իբրահ
էտէր ։
Լաքին թարիզի քէսմիլ օլանլարտան բազի
տիր ։
- 21 Ֆասըղլար էլ էլէ Լէրէլէր՝ ճէգասըղ օլմաղ-
լար ։
Ամմա սալիշլէրին զիւրիյէթի նէճաթ պու-
լուր ։
- 22 Խարաքսըղ կիւզէլ գարը՝
Խընզիր պուրնուստա ալթուսն հալգա էլ-
տիր ։
- 23 Սալիշլէրին արգուսը եալընըլ խայր տըր ։
Լաքին շերիրէրին ինթիզարընն նէթիճէ-
զա-
զապ տըր ։
- 24 Արտի վար քի թէվզի' էտէր՝ վէ տահա զի-
յատէ օլուր ։
Վէ արտի վար քի լայըգընտան զիյատէ էսիր-
կէր վէ զարուրէթէ տիւշէր ։
- 25 Խայրիւս քիմնէ պէրէթէթլէնիր ։
Վէ սուվարոն՝ սուվարըլըր ։
- 26 Պուզտայ միւսթէթիւրինէ խալգ պէտ տու'ա
էտէր ։
Լաքին սըն սաթանըն պաշընա խայր տու'ա
օլուր ։
- 27 Խայրը թալիպ օլան մազհար լութ ֆ օլուր ։
Ֆագաթ քէթթիւլիւք արայան՝ սնա օղրար ։
- 28 Սերվէթինէ ի'թիմատ էտէն երգըլըր ։
Լաքին սալիշլէր եէշիլ եափրագ կիպի թա-
զէլէնիր ։

- 29 Խանէսինի ռահաթսըղ էտէն՝ ըիւզկէտըր թէ-
վէրիւս էտէր ։
Վէ սէֆի՝ ֆէշիմ իւլ գալը օլանա պէնտէ
օլուր ։
- 30 Սալիշին սէմէրէսի հայաթ աղաճը տըր ։
Վէ ճանլար գաղանան հաքիյա տիր ։
- 31 Իշթէ զէմինտէ սալիշէ ճէգա վէրիլըր ։
Ֆասըգ վէ կիւնահքեար նէրէտէ գալըր ։

ՊԱՊ 12

- 1 Թէրպիլէյի սէվէն 'իլմի սէվէր ։
Վէ թէվպիլտէն իբրահ էտէն ահմադ տըր ։
- 2 Եյի առէմ ԲԱՊՊԸ ըիզասընա նա'իլ օլուր ։
Ամմա հիւքեար առէմ 'ալէյինէ ԱԼԼԻ
հիւքմ էտէր ։
- 3 Ատէմ շէր իլէ գա'իմ օլմաղ ։
Լաքին սալիշլէրին սալը սարսըլմաղ ։
- 4 Ֆագաթ ինէթիլ գարը զէվճինէ թաճ տըր ։
Ֆագաթ ինէթիլ էտէն սնին քէմիլէրինտէ
չիւրիւքիւք կիպի տիր ։
- 5 Սալիշլէրին էֆքեարը հագգ տըր ։
Լաքին շերիրէրին թէտապիրի հիլէ տիր ։
- 6 Շէրիրէրին սէօղլէրի գառ իլիւն փուսու տըր ։
Ֆագաթ միւսթադիլէրին աղղը քէնտիլէրի
գուրթալըր ։
- 7 Շէրիրէր երգըլըլ մահվ օլուրլար ։
Ամմա սալիշլէրին խանէսի գա'իմ տուրուր ։
- 8 Տիրպիլինէ կէօրէ առէմ մէտ՝ օլուրուր ։
Վէ գալպի էյրի օլան թահգիր օլուրուր ։
- 9 Հագիր օլուրպ տա 'պիր իւրտմէթքեարը օլան
առէմ ։
- Միւսթէթիլի վէ էքմէյէ միւսթաճ օլանտան
էյի տիր ։
- 10 Սալիշ առէմ հայալանըն գալըլըր ։
Ամմա շերիրէրին կէօնիւ մէրհամէթսիլ տիր ։
- 11 Թափրաղըն իշէյէն էքմէք իլէ տոյար ։
Լաքին պօշ առէմլէրէ թապի' օլանըն 'ագը
նօգասն տըր ։
- 12 Շէրիր քէթթիւլէրին շիքեարընա միւշթագ
տըր ։
Ֆագաթ սալիշլէրին սալը մահսուլտար տըր ։
- 13 Ֆասըգ՝ Էնթի տուտագլարընն քէթթիւլիւ-
իւ իլէ տուզապ տիւշէր ։
Լաքին սալիշ մուզպագատան գուրթուլըր ։
- 14 Ինսան քէնտի աղղընն սէմէրէսի օլարագ
խայր իլէ տոյար ։
Վէ առէմին էլէնին 'իվալը քէնտինէ ի'ատէ
օլուրուր ։
- 15 Սէֆիշին եօլու քէնտի նազարընտա տնղըն-
տըր ։

*Ե-Ի-Ի՝ քէնտի իւրտմէթինի կէօրէն առէմ

- Լաքին նասիճաթ տինկէյէն քիմէն 'ադիւ տիր :
- 46 Սէֆիհին էօվքէօի՝ կիւնհնտէ պիլինիր ,
Ամմա հադարէթի սէթը էտէն 'ադիւ տիր :
- 47 Հադիգաթը սէօյլէյէն 'ատլ :
Վէ շահիտ ի զուր հիլէ իզճար էտէր :
- 48 Արէ՛ վար տըր քի սէօղլէրի գըլըճ կիպի եա-
րէ աչար ,
Ամմա հաքիյմլէրին լիսանը շիֆա տըր :
- 49 Սատըգ տուտագ տա՛իմա սապիթ տիր :
Լաքին քեազիպ իսան պիր լաճգէ իշիւն տիր :
- 20 Քէմլը տիւշիւնէնլէրին գալպինտէ հիլէ վար ,
Ֆադաթ սէլամէթ իշիւն նասիճաթ վէրէնլէ-
րին մէսէրրէթի օլուր :
- 21 Սալէհէ սալա պէլա իսապիթ էթմէզ ,
Ամմա շէրիրլէր քէտէր իլէ տօլու տրրլար :
- 22 Քեազիպ տուտագլար ՌԱՊԱՐՆ 'ինտինտէ մէք-
րուհ տըր ,
Լաքին սըտգ իլէ 'ամիլ օլանլարտան ըազի
տիր :
- 23 'Ադիւ առէմ պիլտիյինի սէթը էտէր ,
Ամմա աճմագլարն գալպի համագաթ ի'լան
էտէր :
- 24 Չալըզգանլարն էլի հիւքիւմէթ էտէր ,
Ֆադաթ թէնպէլ խարաճկիւզար օլուր :
- 25 Ատէմին գալպինտէ օլան զամ անը չէօքտիւ-
րիւր ,
Ամմա էյի սէօղ անը մէսրուր գըլար :
- 26 Սալիհ առէմ գօնշըսըն իհտա էյլէր ,
Լաքին շէրիրլէրին թարիգի քէնալէրի իզ-
լալ էտէր :
- 27 Թէնպէլ առէմ շիքեարընը փիշրմէզ ,
Ֆադաթ չալըզգանըն մալի գըյալէթ օլուր :
- 28 Սալահ թարիգինտէ հայաթ վար ,
Վէ անըն մէսլէյի էօլընտա մէվթ էօգ տըր :

ՊԱՊ 13

- 1 'Ազըլը օղուլ փէտերինին թէրպիյէսինի
գապուլ էտէր ,
Լաքին միւսթահգի թա'գիլի տինկէմէզ :
- 2 Ատէմ քէնտի ազընըն սէմէրէսինտէն խսյը
էքլ էտէր ,
Ամմա զատտարըն ճանը զուլմ էր :
- 3 Ազընը զապիթ էտէն՝ ճանընը հըֆզ էտէր ,
Ֆադաթ տուտագլարըն կէնիշ աշան հէլաք
օլուր :
- 4 Թէնպէլին ճանը արզու էտէր իսէ տէ պիր
շէյ պուլմէզ ,
Լաքին չալըզգանըն ճանը սէմիլլէնիր :
- 5 Սալիհ եալան սէօզտէն իքրահ էտէր ,
Ամմա շէրիրին էթվարը խիճլէթ վէ ըիւսվայի
կէթիլիր :

Եւթի Լաքին թարիգ ի 'ամ մէվթէ իւրիւրիւր :

- 6 Թարիգի քեամիլ օլանլարը սալահ վիգայէ
էտէր ,
Ֆադաթ շէրր կիւնահ քեարը հէլաք էյլէր :
- 7 Պիր շէյի էօգ իքէն քէնտինի մալտար կէօս-
թէրէն վար ,
Վէ չօք մալի վար իքէն քէնտինի ֆադիլ
կէօսթէրէն տախի վար տըր :
- 8 Ատէմին ճանընըն ֆիտիյէսի քէնտի սէրվէ-
թի տիր ,
Լաքին ֆադիլ թա'գիլ իշիթմէզ :
- 9 Սալիհլէրին նուրը ֆէրահ տըր ,
Ամմա շէրիրլէրին չըրաղը սէօնէր :
- 10 Թէքէպպիւրտէն անճաք նիզա՝ հուսուլէ կէ-
լիր ,
Ֆադաթ նասիճաթը գապուլ էտէնլէրտէ
հիլմէթ պուլունուր :
- 11 Պէթալէթլէ կէլէն սէրվէթ զա'իլ օլուր ,
Լաքին էլիլէ թօփլայան թէքսիր էտէր :
- 12 Թէ'էիլիւր էտէն իւմիտ էիւրէյի խասթա
էտէր ,
Ամմա իթմամ օլունան արզու հայաթ աղա-
ճը տըր :
- 13 Քէլամը թահգիր էտէն հէլաք օլուր ,
Ֆադաթ էմրտէն խալֆ էտէն միւքեաթաթ
պուլուր :
- 14 Հաքիյմին թա'լիմի հայաթ չէշմէսի տիր ,
Արէ՛ աշլէ մէվթ քէմէնտլէրինտէն կէրի
տուրուր :
- 15 Ֆէթանէթ ի քեամիլէ լուլթ պարշ էտէր ,
Ամմա զատտարընըն էօլու սարփ տըր :
- 16 Հէր 'ադիւ առէմ 'իլմ իլէ 'ամիլ օլուր ,
Լաքին աճմագ համագաթ նէլը էտէր :
- 17 Մուսպիր ի շէրիր պէլայա տիւշէր ,
Ամմա սէֆիր ի սատըգ շիֆա տըր :
- 18 Թէրպիյէյի ըկտտ էտէն սէֆալէթ վէ հա-
գարէթ չէտէր ,
Լաքին թա'գիլի տինկէյէն շէրէֆ պուլուր :
- 19 Արզուըն իթմամ օլունամսը ճանա խօշ կէ-
լիր ,
Վէ քէօթիւլիւքտէն իճթինապ էթմէք ահ-
մագլարա մէքրուհ տըր :
- 20 Հաքիյմլէր իլէ կէզէն հաքիյմ օլուր ,
Լաքին սէֆիհլէրէրէֆիգ օլան քէօթիւ օլուր :
- 21 Կիւնահ քեարըլարը պէլա թա'գիլ էտէր ,
Ամմա սալիհլէրէն խսյը 'իվազ վէրիլիր :
- 22 Էյի առէմ էվլատընըն էվլատընա միրաս
պրադըր ,
Լաքին կիւնահ քեարըն մալի սալիհ իշիւն
սազլանլըր :
- 23 Ֆադիլլէրին զըրա'թ էթմիլլէրի թօփրաք-
տա էէյէճէք չօք տըր ,
Ամմա արէ՛ վար քի հադգալըզգտան հէլաք
օլուր :
- 24 Տէյնէյի էսիրկէյէն օղընա պուլզ էտէր :

- 1 Լաքին անը սեղեն վաղթըյլէ թէ' տիպ էյլէր :
 25 Սալիճ տօյունճայա գատար եէր ,
 Ֆագաթ շէրերէրին գարնը իճթիյաճ չէքէր :

ՊԱՊ 14

- 1 'Ագըլը գարըլար խանէլէրինի պինա էտէր-
 լէր ,

Լաքին սէֆիճ գարը անը էլիլէ երգար :

- 2 Իսթիգամէթիլէ սիւլուք էտէն' ԲԱՊՊՏԱՆ գօր-
 գար :

Ամմա եօլու էյրի օլան անը թահգիր էտէր :

- 3 Սէֆիճին աղղընտա քիպր տէյնէյի վար ,
 Ֆագաթ հաքիյլէրին տուտագլարը քէնտի-
 լէրինի հըֆգ էտէր :

- 4 Սըղըր պուլունմատըրը եէրտէ ախըր թէմիդ
 գալըր ,

Բէսրէթ ի մահսուլ իսէ էօքիւլիւն գուվլէ-
 թիլէ օլուր :

- 5 Շահիտ ի սատըգ եալան սէղլէմէղ ,
 Լաքին շահիտ ի զուրըն աղղընտան եալան-
 լար տէօքիւլիւր :

- 6 Միւսթահզե հիքմէթ թալէպ էտէր իսէ տէ'
 պուլունմաղ ,

Ամմա ֆէհիմէ 'իւմ' գօլոյ տըր :

- 7 Ահմադ ատէմին եանընտան կիթ ,
 Մատէմքի տուտագլարընտա 'իւմ' պուլմատըն :

- 8 'Ագիլին հիքմէթի քէնտի եօլընը անկլամագ
 տըր ,

Վէ ահմադլարըն համագաթը հիլէ տիր :

- 9 Սէֆիճիլէր կիւնասը իսթիճպ էտէրլէր ,
 Ամմա միւսթագիմլէր արատընտա հիւսն ի
 րիգա վար :

- 10 Գալպ քէնտի տէրտինի պիլըր ,
 Վէ պիր զարիպ անըն սիւրուրընա գարըչ-
 մաղ :

- 11 Շէրերլէրին խանէսի խարապ օլուր ,
 Լաքին միւսթագիմլէրին չատըրը չիլէքէնիր :

- 12 Եօլ վար քի ատէմէ տօղրու կէօրիւնիւր ,
 Ֆագաթ անըն նիհայէթի էօլիւմ եօլարը
 տըր :

- 13 Կիւլմէքտէ պիլէ գալպ մահգուլն օլուր ,
 Վէ ֆէրահըն 'ագըպէթի զամ տըր :

- 14 Գալպ ի ֆատիտ քէնտի եօլարընտան ,
 Էյի ատէմ իսէ քէնտի եանընտա պուլու-
 նանտան տօյար :

- 15 Սատէտիլ հէր սէօղէ ինանըր ,
 Լաքին 'ագըլը քէնտի ատըմլարընա տիգ-
 գաթ էտէր :

- 16 Հաքիյմ խաֆի էտիպ քէօթիւլիւքտէն իճ-
 թինապ էտէր ,

Ամմա ահմադ թէքէպպիւր էտիպ' քէնտինէ
 կիւլմէնիր :

- 17 Սէրի' իւլ զաղապ օլան' համագաթ էտէր ,

Վէ հիլէքէտը ատէմ' մէպղուղ տըր :

- 18 Սատէտիլան համագաթ թէվէրիւս էտէր ,
 Լաքին 'ագիլէր 'իւմ' իլէ թէթէվիւլէն է-
 տէր :

- 19 Քէօթիւլէր էյիլէրին էօնիւնտէ ,
 Վէ շէրերլէր սալիճիլէրին գափուլարը եանըն-
 տա եէրէ գափանըրլար :

- 20 Ֆագիրտէն քէնտի գօնըսը պիլէ իքրահ էտէր ,
 Լաքին զէնկինին տօսթլարը չօգ օլուր :

- 21 Գօնըսընը թահգիր էտէն կիւնաս իլլէր ,
 Վէ պիշարէյի թէրահհիւմ էտէն միւպարէք
 տիր :

- 22 Հաքիգաթէն քէմլիք տիւլիւնէլլէր զէլալէ-
 թէ տիւլէրլէր ,

Ամմա էյիլէք թէֆէքքիւր էտէնլէրէ լուծֆ
 ու հագիգաթ օլուր :

- 23 Հէր էմէքտէ մէնֆատի վար ,
 Լաքին պիհուտէ սէօղլէր մուճիպ ի զարու-
 րէթ տիր :

- 24 Հաքիյլէրին թաճը անլէրին սէրվէթի տիր .
 Ֆագաթ ահմադլարըն թէգատտիւլիւ հա-
 մագաթ տըր :

- 25 Շահիտ ի սատըգ ճանլար գուրթարըր ,
 Ամմա հիլէքէտըն աղղընտան եալանլար տէօ-
 քիւլիւր :

- 26 ԲԱՊՊ գօրգուսընտա ի'թիմատը գալի վար ,
 Վէ օղըւլարընա մէլճա' օլուր :

- 27 ԲԱՊՊ գօրգուսը մէնպա' ը հայաթ տըր ,
 Արէ' աւըլէ մէվթ քէմէնտլէրինտէն կէրի
 տուրուր :

- 28 Գալմըն քէսրէթի մէլիլին 'իղղէթի տիր ,
 Վէ էհալիլին էքսիլմէսի հիւքմուտըն զէվա-
 լընա սէպէպ օլուր :

- 29 Պաթի իւլ զաղապ օլան քէսիր իւլ ֆէհմ'
 տիր ,

Ամմա սէրի' իւլ զաղապ օլան համագաթ է-
 տէր :

- 30 Գալպ ի հալիմ' ճէսէտին հայաթ տըր ,
 Ֆագաթ հատէտ քէմիլլէրին չիւրիւքիւլիւ
 տիր :

- 31 Ֆագիրէ զուլմ' էտէն' Խալիլին թահգիր
 էտէր ,

Ամմա եօգուլալ թէրահհիւմ էտէն Անա թա'-
 ղիւմ էտէր :

- 32 Շէրեր քէնտի ֆըսըր սէպէպիլլէ թարտ օ-
 լունուր ,

Լաքին սալիճին վէֆաթընտա ի'թիմատը վար
 տըր :

- 33 Ֆէհիմ' ատէմին գալպիտէ հիքմէթ իսթիգ-
 րար էտէր ,

Ֆագաթ ահմադլարըն տէրուլինտէ օլան մա-
 լիւմ օլուր :

- 34 Սալահ պիր միլլէթի թէրֆի' էտէր ,
 Ամմա կիւնաս գալմա' ար տըր :

33 Մէջէն տիրայեթիւ գուլտան ըսելու
Լաքին խեղճիւ էտենէ զազապ էտեր :

ՊԱՊ 15

- 1 Միւլայիմ ճեվապ հիտտեթի թէպքին էտեր,
Լաքին սերթ սեօզ զազապը թահրէք էյլէր :
- 2 Հաքիյմէրին լիսանը 'իւրի խօշ կեօթէրին ,
Լաքին ահմազլարն աղղը սեֆահէթ ազըտըր :
- 3 ՐԱՊՊԸ կեօզլէրի հէր եէրտէ
Քեօթիւլէրի վէ էյլէրի կեօզէթմէրտէ տիր :
- 4 Սէլամէթ ի լիսան հայաթ աղաճը տըր ,
Լաքին ֆէսատը լիսան րուհն ինքիսաը տըր :
- 5 Սէֆիհ քէնտի փէտերինն թէրպիլէսինի
թահգիր էտեր ,
Ամմա թահգիրի տինկէյէն 'աղըլը օլըր :
- 6 Սալիհին խանէսինտէ չօգ խաղինէ վար ,
Լաքին շէրիւրին իրաաընտա իղթիրապ վար :
- 7 Հաքիյմէրին տուտազլարը 'իւմ' նէշը էտեր-
լէր ,
Ֆազաթ ահմազլարն գալլի էյլէ տէյիւ
տիր :
- 8 Շէրիւրէրին գուրպանը ՐԱՊՊԸ 'ինտինտէ
մէքըուհ տըր .
Լաքին միւսթագիւլէրին տու'աը անա մադ-
պուլ տըր :
- 9 Շէրիւրին եօլընտան ՐԱՊՊ Էքրահ էտեր ,
Ամմա սալահա թապի' օլանը սէվէր :
- 10 Թարիգի թէքը էտենէ շէտիտ թէ'տիպ վար .
Թարիգիտէն Էքրահ էտեն էօլէճէ տիր :
- 11 Հալիլէ վէ հէլաք ՐԱՊՊԸ հուզըւրընտա տըր
Պէնի պէշէրին գալլիլէրի գա'նտէ գալըր :
- 12 Միւսթահալի միւ'էտտիպինի սէվմէզ ,
Վէ հաքիյմէրին եանընա կիթմէզ :
- 13 Գալլի մէսուրը երւզէ պէշաշէթ վէրիւր ,
Ամմա գալլին հիւզնիւնտէն րուհ գըրըլըր :
- 14 Գալլի ի ֆէհիմ 'իւմ' թալէպ էտեր ,
Լաքին ահմազլարն աղղը սեֆահէթ իլէ
պէսէնիւր :
- 15 Տերտմէնտին պիւ ճիւմէ կիւնլէրի ֆէնա տըր ,
Ֆազաթ գալլի միւֆէրրահ օլան տա'իմա
զիյաֆէթտէ տիր :
- 16 ՐԱՊՊ գօրգուսըլէ ազ շէյ'
Իղթիրապ իլէ օլան չօգ խաղինէտէն էվա տըր :
- 17 Մուհապպէթ օլան եէրտէ սէպզէ թահ'ամը
Խուսուսէթլէ էէնիլէ պէսլի սըղըրտան էյի
տիր :
- 18 Հիտտեթիլէ ատէմ' նիզա' չըգալըր ,
Ամմա պաթի իւլ զաղապ զալղայըր թէպքին
էտեր :
- 19 Թէնպէլին եօլը տիքէն չիթի կիպի տիր ,
Լաքին միւսթագիւլէրին թարիգի ճատտէ
տիր :
- 20 'Աղըլը օլըւլ փէտերինի մէսուրը էտեր ,

- Լաքին ահմազ ատէմ' վալիտէսինէ պա'իս ի
հազարէթ տիր :
- 21 'Աղըլը ճօգսան ատէմ' սէֆահէթ քէյֆ տիր .
Ամմա ֆէհիմ' ատէմ' մէպէյիւնի տօղըւտըր :
- 22 Մէշվէրէթ օլմաաղգճա թէտպիրլէր պօզըւ-
լուր ,
Ամմա միւսթէշարլարն քէսրէթիլէ սապիթ
օլուր :
- 23 Ատէմին սիւրուրը աղղընըն ճեվապընտան օ-
լուր ,
Վէ վազթըլլէ օլան սէօզ նէ'կիւզէլ տիր :
- 24 Ֆէթանէթիլէ հայաթ թարիգի եօգալըրյա
տօղըու տըր ,
Պա քի աշաղըտաքի հալիլէտէն իճթինապ
էտէ ,
25 ՐԱՊՊ միւթէքէպիրլէրին խանէսինի խարապ
էյլէր ,
Ամմա տուլ գալընըն հուսուտընը սապիթ
գըլուր :
- 26 Շէրիւրին 'էֆքէարը ՐԱՊՊԸ 'ինտինտէ մէք-
րուհ տըր ,
Լաքին փաք օլանլարն 'էօզլէրի խօշ սէօզ-
լէր տիր :
- 27 Թամա'ա միւսթէլա օլան քէնտի խանէսինի
միւզթարիպ գըլուր ,
Ամմա ըիշվէթտէն Էքրահ էտեն եաշայաճադ
տըր :
- 28 Սալիհին գալլի վէրէճէյի ճեվապըր թէֆէք-
քիւր էյլէր ,
Լաքին շէրիւրէրին աղղը քեօթիւլէք ազը-
տըր :
- 29 ՐԱՊՊ շէրիւրէրտէն պա'իտ տիր ,
Ֆազաթ սալիհլէրին տու'ասըրն տինկէր :
- 30 կեօզլէրին նուրը գալլի միւֆէրրահ գըլուր .
Էյի խապըր քէմիքլէրէ սեմիլիք վէրիւր :
- 31 Հայաթ թէվպիլինի տինկէյէն գուլադ
Հաքիյմէր տրաաընտա սաքին օլուր :
- 32 Թէրպիլէյի ըտտ էտեն քէնտի ճանընը թահ-
գիր էտեր ,
Վէ թէվպիլի տինկէյէն 'աղլ գազանըր :
- 33 ՐԱՊՊ գօրգուսը հիքմէթին թէրպիլէսի տիր ,
Վէ թէվազըլ' իզգէթտէն մուգատտէմ' տիր :

ՊԱՊ 16

- 1 Գալլիլին թէտպիրլէրի ինսանա 'ա'իտ տիր :
Լաքին լիսանըն ճեվապըր ՐԱՊՊՏԱՆ տըր :
- 2 Ատէմին պիւ ճիւմէ եօլուրը քէնտի նազա-
րընտա փաք տըր .
Ֆազաթ րուհլարը վէզն էտեն ՐԱՊՊ տըր :
- 3 Իշլէրինի ՐԱՊՊՏ հէվալէ էյլէ ,
Վէ էֆքէարըն սապիթ օլուր :
- 4 ՐԱՊՊ' հէր շէյի քէնտի նէթիճէսի իշլէն ,
Շէրիւրի տալի պէլա կիւնիւ իշլէն եափտըր :

- 5 Գալլի մաղրուր օլանլարն ճիւղէսի ՐԱՊՊԸՆ
'ինտինտէ մէքրուհ տըր .
- Էլ էլէ վերսէլէ՝ ճեղատըզ գալմայաճաղար :
- 6 'ինայէթ վէ հագիգաթ իլէ կիւնաճ սէթը օ-
լունուր ,
- վէ ՐԱՊՊ գորգուսըլէ քէօթիւլիւքտէն իճ-
թինապ օլունուր :
- 7 ՐԱՊՊ պիր ատէմին եօլարընտան ըաղի իսէ ,
Տիւշմէնլէրինի անըն իլէ պարըշտըրըր :
- 8 'Ատալէթ իլէ օլան ալ շէյ՝
Հագգաղըզ իլէ օլան չօգ իրատտան էվլա
տըր :
- 9 Ատէմին գալլի քէնտի եօլընը թերթիպ է-
տէր ,
- Լաքին անըն ատըմլարընը ՐԱՊՊ սողընուլտըր :
- 10 Մէլիյին տուտագլարընտա իլճամ վար ,
Անըն աղըը հիւքմաէ խիլաֆ էթմէլ :
- 11 Տօղըու գանթար վէ միզան ՐԱՊՊԸՆ տըր .
Թօրպանըն պիւթիւն վէզն թաշլարը անըն ի-
շի տիր :
- 12 Ֆի'Լի շէրը մէլքլէր 'ինտինտէ մէքրուհ տըր ,
Ջիրա թաթիթ 'ատալէթլէ սապիթ օլուր :
- 13 Սալիհ տուտագլար մէլքլէրէ խօշ տըր ,
վէ սողըու սեղլէյնէնի սեվէրլէր :
- 14 Մէլիյին զաղապը մէվլթ մուխպիլլէրի տիր ,
Լաքին 'ազիլ ատէմ անը թէպքին էտէր :
- 15 Մէլիյին նուր ը վէճճինտէ հայաթ վար ,
վէ անըն ըիզապը սօն էաղմուր պուլուլթը
կիպի տիր :
- 16 Թահսիլ ի հիքմէթ ալթունտան նէ՝ գատար
էյի տիր ,
- վէ թահսիլ ի ֆէհմ կիւմիւշտէն էֆղալ
տըր :
- 17 Միւթադիմէրին ճատտէսի քէօթիւլիւք-
տէն իճթինապ էթմէք տիր ,
- Քէնտի եօլըն տիգգաթ էտէն՝ ճանընը չըֆղ
էտէր :
- 18 Խարապիլթտէն մուգատտէմ քիպը ,
վէ հէլքտան մուգատտէմ ըուհ ը մաղրուր
օլուր :
- 19 Միւթեվաղըլար իլէ՝ ալլապ կէօնիւլիւ օլ-
մապ ,
- Միւթէքէպիլլէր իլէ եաղմա թագսիմ էթ-
մէքտէն էյի տիր :
- 20 Իշտէ 'աղըլլը օլան խայր պուլուր ,
վէ ՐԱՊՊ թէվէքիւլ էտէն միւպարէք տիր :
- 21 Հաքիյմ իւլ գալլէ ֆէթանէթի տէնիլըր :
վէ թաթը տուտագլար մա'լիւմաթ թէգէիտ
էտէր :
- 22 Ֆիրասէթ քէնտի սահիպինէ մէնպա' ի հա-
յաթ տըր ,
- Լաքին սէֆիհլէրին թէրպիլէսի սէֆասէթ
տըր :
- 23 Հաքիյմին գալլի աղընը մահիր գըլտը ,

- վէ տուտագլարընտա մա'լիւմաթ թէգէիտ
էտէր :
- 24 Լաթիֆ սեօլէր տամլա պալը կիպի տիր ,
Ճանա թաթը վէ քէմիլլէրէ շիֆա տըր :
- 25 Եօլ վար քի ատէմ տողըու կէօրիւնիւր ,
Ֆագաթ անըն նիհայէթի էօլիւմ էօլարը
տըր :
- 26 Էմէք չէքէն քիմնէ քէնտիսի իլիւն էմէք չէքէր ,
Ջիրա աղըը անը թէշլիք էտէր :
- 27 Էշլ ի ֆէսատ քէօթիւլիւք տըրաշտըրըր ,
վէ տուտագլարընտա կէօյա եագար աթէշ
վար :
- 28 Էյրի ատէմ նիզա՝ չըգարըր ,
վէ զամմաղ՝ խասա տօթլարը պըրըր :
- 29 Ղատտար քիմնէ ըէֆիգինի իզլալ էտէր ,
վէ անը էյի օլմայան եօլտա կէգիրիր :
- 30 Հիլէ տիւշիւմէք իլիւն կէօղէրինի գափար ,
վէ տուտագլարընը ըրրարագ քէօթիւլիւ-
յիւ իքմալ էտէր :
- 31 Սաշ աղըղը սալաճ թարիգինտէ պուլունտը-
ղընտա ,
- 'իզգէթլէ թաճը տըր :
- 32 Պաթի իւլ զաղապ ճէպպարտան ,
վէ քէնտի ըուհընը գալլթ էտէն՝ շէհր ֆէթճ
էտէնտէն էֆղալ տըր :
- 33 Գուր'ա գուլաղա աթըրըր ,
վէ անըն հէր պիր հիւքմիւ ՐԱՊՊՏԱՆ տըր :

ՊԱՊ 17

- 1 Ասայիշ իլէ գուրու պիր լօգմա՝
'նիզա' իլէ պիր խանէ տօլուր գուրպան-
տան էյի տիր ,
- 2 Տիրայէթիլ պէնտէ խէճիլ էտէն օղա հիւքմ
էտէր ,
- վէ գարնտաշար արասընտա միրաս հիսսէսի
ալըր :
- 3 Կիւմիւշ իլիւն փօթա , վէ ալթուն իլիւն
օճագ վար ,
- Լաքին գալլէրի թէճրիպէ էտէն ՐԱՊՊ տըր :
- 4 Ֆա'իլ ի ֆըսգ քէօթիւ տուտագլարը տինկլէր ,
Եալանճը պէտ լիսանա գուլապ վէրիր :
- 5 Ֆագիրի իլթիհզա էտէն անըն խալիգինի
թահգիր էտէր .
- Պէլայա սեվիլնէ ճեղատըզ գալմայաճաղ տըր :
- 6 Օղըւլարըն օղըւլարը իթիլարարըն թաճը
տըր ,
- վէ օղըւլարըն 'իզգէթի փէտէրլէրի տիր :
- 7 Հիւսնի քէլամ սէֆիհէ ,
վէ տահա զիյատէ քեաղիպ տուտագ ասըլ-
գատէյէ եագըշմաղ :
- 8 Հէտիլէ՝ *անը գապուլ էտէնին՝ 'ինտինտէ զի-
գըլմէթ թաշ տըր .

*Իւր . անըն սաէպիլին

- Հէր ներէյէ տէօնսէ միւլէսսէր օլուր 9
Գապահաթը սէթը էտէն մուհապպէթ արար ,
Լաքին մատտէյի թէքրարլըյան խասս տօսթ-
լարը պըրբըր :
- 10 Ֆէհիմ օլանա թա'գիր ,
Ահմադա երեզ քերբէ վուրմագտան զէյատէ
թէ'սիր էտէր :
- 11 Քէօթիւ տտէմ անճագ 'իսեան արար ,
Վէ անա շէֆգաթսըզ մէ'մուր կէօնտէրիլըր :
- 12 Եսմըուլարնտան մահրոււմ էտիլիշ այը ա-
տէմէ թէսատիւֆ էթսին ,
Վէ Լաքին սէֆահէթի վագթընտա սէֆիհ թէ-
սատիւֆ էթմսին :
- 13 Խայրա պէտըլ քէմիք էտէնին խանէսինտէն
պէլա էքսիք օլմագ :
- 14 Նիզա'րն իպթիտասը սուլըն սալը վէրիլմէ-
սինէ պէնզէր ,
Իմօր միւնազա'ա քէսպ ի շիտտէթ էթմէզ-
տէն կէրի չէքիլ :
- 15 Ֆասըգը թէպրիյէ էտէն վէ սալիհի միւճըրիմ
թուլման ,
Իքիսի տէ Բաղդէն 'իստինտէ մէքրուհ տըր :
- 16 Ահմադըն իտրաքը օլմատըզը հալտէ ,
Թահսիլ ի հիքմէթ իչիւն անըն էլինտէ օլման
նագտըն նէ՞ ֆա'իտէսի վար :
- 17 Տօսթ տա'իմա սէվէր ,
Վէ գարնտաշ մուզայագա վագթըր իչիւն
տօղմուշ տըր :
- 18 'Ալըը նօգսան օլան տտէմ էլ վէրիր ,
Վէ տօսթըր իչիւն քէֆիլ օլուր :
- 19 Ղապղա սէվէն գապահաթ սէվէր ,
Վէ գափուսընըր երէքսէլտէն խարապընը արար :
- 20 Գալպի էյրի օլան խայր պուլմուղ ,
Վէ հիլէպաղ տիլիլ տտէմ պէլսյա տիւշէր :
- 21 Ահմադը թէվիլտ էտէն գառապէթ չէքէր ,
Վէ սէֆիհին փէտէրի մէսըուր օլմագ :
- 22 Միւլֆէրրահ գալպ 'իլաճ կիպի ֆա'իտէլ տիր ,
Էղիմիշ րուհ քէմիքէրի գուրուտըր :
- 23 Շէրիբ տտէմ 'ատալէթ թարիգէրինն իֆ-
սատ իչիւն
Ալէրէնի գօշընտան րիշվէթ տըր :
- 24 Ֆէհիմ տտէմին էօնիւնտէ հիքմէթ վար ,
Ֆագաթ ահմադըն կէօղլէրի զէմինին միւն-
թէհասընտա տըր :
- 25 Ահմադ օղուլ փէտէրինէ գառապէթ ,
Վէ անը տօղուրանա մէրաթէթ տիր :
- 26 Սալիհտէն ճէրիմէ ալմագ ,
Վէ իսթիգամէլէրի սէպէպինտէն շիւրէֆա-
լը տարպ էթմէք էյի տէյիլ տիր :
- 27 Սէօղլէրինն էսիրկէյէն 'ալիմ տիր ,
Հալիմ րուհլը օլան ֆէհիմ տիր :
- 28 Ահմադ պիլէ սիւքիւթ էթսէ հաքիյմ ,
Վէ տուտագլարընը գափայան ֆէհիմ ի'թի-
պար օլունուր :

- 1 Քէյֆինն արամագ իչիւն պըրլան տտէմ
Հէր թէտպիրէ մուխալէֆէթ էտէր :
- 2 Ահմադ 'իրֆանտան խօշլանմագ ,
Անճագ գալպինտէ օլանը պէյան էթմէք է'իւր :
- 3 Շէրիբ կէլտիլինտէ հագարէթ ,
Վէ րիւսպիյի իլէ րէգալէթ տաիի կէլիլ :
- 4 Ատէմին աղղընըն սէօղլէրի տէրին տուար տըր ,
Հիքմէթին չէշմէսի ճօշլուն ըրմագ տըր :
- 5 Մուհապէմէտէ սալիհի հագաղը չըգարմագ
իչիւն ,
Շէրիբին խաթընը սայմագ էյի տէյիլ տիր :
- 6 Ահմադըն տուտագլարը նիզա'ա կիրիշիլ ,
Վէ աղղը տայագլարը տա'վէթ էտէր :
- 7 Ահմադըն աղղը հէլաքընա սէպէպ տիր ,
Վէ տուտագլարը ճանընա տուզագ տըր :
- 8 Ղապղաղըն սէօղլէրի լըգուլմար կիպի տիր ,
Վէ գարնըն իչէրիսինէ էնէրլէր :
- 9 Իչինտէ թէքնատիւլ էտէն
Միւսրիֆ տտէմին գարնտաշ տըր :
- 10 Բաղդէն իսի մէթին գուլլէ տիր ,
Սալիհ անա գօշար վէ մէլա' պուլուր :
- 11 Զէնկինին սէրվէթի անըն մէթին չէհիլ տիր ,
Վէ քէնտի թասափուրընտա երէքսէք գալա
կիպի տիր :
- 12 Խարապիյէթտէն էվվէլ տտէմին գալպի թէ-
քէպպիւր էտէր ,
Վէ թէվաղըն 'իզզէթտէն մուգատտէմ օլուր :
- 13 Իչիլթմէգտէն էվվէլ ճէվապ վէրմէք
Ատէմէ համագաթ վէ 'ար տըր :
- 14 Ատէմին րուհլը քէնտի մարաղընա թէհամ-
միւլ էտէր ,
Ֆագաթ էգլիլիշ րուհլը քի'մ գալտըրա պի-
լիլ :
- 15 Գալպի ֆէհիմ 'իլմ թահսիլ էտէր ,
Վէ հաքիյմէրին գուլաղը 'իլմ թալէպ էլլէր :
- 16 Ատէմին հէտիյէսի քէնտինէ եօլ աշար ,
Վէ անը պէօյիլէրինն հուզուրընա կէօթիւ-
րիւր :
- 17 Տա'վասըն էվվէլ պաշլայան հագաղը կէօթ-
նէր ,
Լաքին 'իստիւր կէլիլ վէ անը թէֆթիշ է-
տէր :
- 18 Գուր'ա նիզա'ալարը թէպքին էտէր ,
Վէ գուլվէթիլէր արաւընտա օլան րա'վաշ
ֆասլ էտէր :
- 19 Ինճինմիշ գարնտաշըն կէօթիւնէն է-
վվէթ չէհլը տլմա'թա' կիւճ տիր ,
Վէ միւնազա'ալարը գալա թըրգալարը կի-
պի տիր :

20 Ատեմ գործերն աղղընն մեյվէսինտէն սո-
յուրը ,

վէ տուտաղլարնն մահաւորտան տայար :

21 Մէվթ վէ հայաթ տիրին գուտրէթինտէ տիր ,
վէ անը սեվէնէր անըն մեյվէսինն իտրէր :

22 Ձէվճէ պուլան խալը պուլուր ,
վէ ՐԱՊՊԸՆ Լուծֆընա նա'իլ օլուր :

23 Ֆագիր բիճա իլէ սեյլէր ,

Լաքին զէնկին սերթ ճէվապ վերեր :

24 ԴՏօթլարը օլան ստեմ տօսթանէ տավրան-
մալը ,

վէ գարնառաշտան զիյատէ գալի տօսթ վար
տըր :

ՊԱՊ 19

1 Քիմսլինտէ սիւոււք էտէն ֆագիր

Հիւքքար տուտաղլը ահմագտան էյի տիր ,

2 Հէմ տարի պիր քիմնէինն 'իլմտէն պի պէհ-
րէ օլմաը էյի տէյիլ տիր .

վէ պաղլար իլէ 'աճէլէ էտէն գայար :

3 Ատէմին սեֆահէթի անըն եօլընը պօղար ,

վէ գալպի ՐԱՊՊ 'ալէյհինտէ կիւճէնիր :

4 Սերվէթ տօսթլար չօղալուր ,

Լաքին ֆագիր քիմնէ տօսթընտան ոյրըլըր :

5 Շահա ի գուր ճէղաղը գալմաղ ,

վէ եալան սեօղլէր սեյլէյէն գուրթուլմաղ :

6 Ճէօվէրտին բիղաղըն թալէպ էտէն չօգ-
լուր :

վէ հեր քէ 'հէտիյէ վերէնէ տօսթ օլմըր :

7 Ֆագիրին ճիւվէ գարնառաշլարը անա պուղղ
էտերէր ,

Նէ գատար զիյատէ անըն տօսթլարը անալէն
պա'իտ օլուրլար .

Պիհուտէ սեօղլէր արգասընա գօշար :

8 Թահսիլ ի 'իրֆան էտէն ճանընը սեվէր ,

վէ ֆէհմի հըֆղ էտէն խալը պուլուր :

9 Շահա ի գուր ճէղաղը գալմաղ ,

վէ եալան սեօղլէր սեյլէյէն հէլաք օլուր :

10 Ահմագա իհթիլմա եաղըլմաղ ,

վէ նէ գատար զիյատէ բու'էնա իւղէրինէ
թէսալլիւթ թէմէր գուլա լայլէ օլմաղ :

11 Ատէմին տիրայէթի զաղապընը թէ'իւր է-
տեր ,

վէ գապահաթտան սարֆը նաղար էթմէր
անըն ֆախըր տըր :

12 Մէլիյին զաղապը կէնճ արսլանըն կեօմիւրտէ-
մսինէ պէնղէր ,

Լաքին անըն բիղասը օթ իւղէրինէ էնէն
չէպնէմ կիպի տիր .

13 Ահմագ օղուլ փէտէրինէ պէլա տըր ,

վէ գարնընը նիղալարը քէսլիմէղ տալա
կիպի տիր :

Ին-ի-թ' 2օգ տօսթլարը օլան ստեմ խաղապ օլուր ,

14 Խանէ վէ մալ էճատտան ֆալա միւրա տըր ,

Լաքին տիրայէթիլ զէվճէ ՐԱՊՊՏԱՆ տըր :

15 Թէնպէլլիք տէրին ույգու կէթիւրի ,

վէ իհմալ էտիճի աճ գալըր :

16 Էմիր հըֆղ էտէն ճանընը հըֆղ էտեր ,

Եօլլարընա տիգաթ էթմէյէն էօլէճէր տիր :

17 Ֆագիրէ մէհամէթ էտէն ՐԱՊՊՏ էօտիւնճ
վէրի ,

Օլ տախի անա միւքեաֆաթընը վէրէճէր տիր :

18 Իւմիտ վար իքէն օղընը թէ'տիպ էյլէ ,

վէ սէն քէնտինն անըն էօլիւմիւնէ սեպէպ
օլմա :

19 Հիտտէթի չօգ օլան ստեմ ճէրիմէ վէրի ,

Զիրա անը խէլաս էտեր իսէն տէ' պէ թէքար
էթմէլիսին :

20 Նասիհաթը տինկլէ վէ թէ'տիպի գապուլ
էյլէ ,

Թաքի 'աղըպէթիլտէ հաքիյա' օլասըն :

21 Ատէմին գալպինտէ չօգ թէտպիր վար ,

Լաքին սապիթ գալան' ՐԱՊՊԸՆ միւրատըր :

22 Ատէմին շանը անըն չէֆղաթը տըր ,

վէ ֆագիր քեաղիպտէն էյի տիր :

23 ՐԱՊՊ գօրգուսը պա'իս ի հայաթ տըր ,

վէ անա Խալէ' օլան թօգ եաթար , վէ պէլա-
յա օղըմաղ :

24 Թէնպէլ տեմ էլինի սահանէ պաթըրըր ,

Անը աղղընա պիլէ տէնտէրմէղ :

25 Միւսթահաղիյի տարապ էթտիլինտէ 'ճահիլ
քիմնէ 'աղիլ օլուր ,

վէ ֆէհմի թա'ղի էյլէտիլինտէ 'իլմի ֆէհմ'
էտեր :

26 Փէտէրինի խարապ վէ վալիտէսինի թարա
էտէն :

Խիճէթ վէ հապարէթ կէթիւրէն օղուլ տըր :

27 Էյ օղըմ' , 'իլմին սեօղլէրինտէն սափարտա-
ճաղ նասիհաթը տինկլէմէքտէն իհ-
թիւաղ էյլէ :

28 Քէօթիւ շահա հաղըր իսթիհապ էտեր ,

վէ շէրիւրէրին աղղը քէօթիւիւլիւ եուտար :

29 Միւսթահաղիւր իչիւն միւճաղաթ ,

վէ ահմագլարն արգասըր իչիւն տայաղ հա-
ղըլտմըլ տըր :

ՊԱՊ 20

1 Շէրապ միւսթահաղ վէմիւղիւր զաղաղըն տըր ,

վէ անա միւսթաթէլա օլան 'աղիլ տէյիլ տիր :

2 Մէլիյին հէլպէթի կէնճ արսլան կեօմիւրտէ-
մսինէ պէնղէր ,

վէ անը իղապ էտէն քէնտի նէֆսինէ խա-
թա էթմիլ օլուր :

3 Նիղա'տան իճթիւապ էթմէր ստեմէ շէրէֆ
տիր :

- վէ հէր սէֆիհ զապարճը օլուր :
- 4 Թէնպէ՛լ Գըշ տըր՝ տէյիւ չիֆթ սիւրմէզ ,
վէ հասատ վաղթընտա տիւննիր վէ պիւ շէյ
պուլմազ :
- 5 Ատէմին գալպինտէ օլան էֆթէար տէրին
սուլար տըր ,
Լաքին է՛ՏԼ Ի 'իքֆան անը չըգարըր :
- 6 Ատէմլէրին էքսէրի քէտի տէյիւքլէրին Ի'լան
էտէրլէր ,
Ամն ստաղգ տաէմի քի՞մ պուլա պիւլըր :
- 7 Ֆէմալիլէ սիւլաք էտէն սալիհ տիր ,
վէ քէնտինտէն սօնկրա էվլաար միւպարէք
օլուր :
- 8 Հիւքմ քիւրսիւսինտէ օթուրան մէլք
կէօղլէրի իլէ հէր քէօթիւլէյիւ տաղըտըր :
- 9 Գալպիմի փաքլէտիմ ,
կիւնահըմտան թա՛հիր օլտըմ՝ քի՞մ տէյէ
պիւլըր :
- 10 Իքի տիւրլիւ թարթը թաշը , Իքի տիւրլիւ
էօլէք ,
Իքիսի տէ ԲԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ մէքրուհ տըր :
- 11 Պիր չօճուղըն ֆի'իլ պիւլէ՝
Փաք վէ տօղրու օլուպ օլմատըղը իշլէրինտէն
մա'իլմ օլուր :
- 12 Իշիտէն գուլաղը վէ կէօրէն կէօղիւ ,
Իքիսին տէ ԲԱՊՊ խալգ էթմիշ տիր :
- 13 Ույդուլը սէվմէ , քի ֆադիր օլմայտան ,
կէօղլէրին աշ , քի էքմէքտէն տոյաարն :
- 14 Միւշթէրի՝ Ֆէնա տըր , Ֆէնա տըր՝ տէր ,
վէ կիթալիտէն սօնկրա իֆթիխար էտէր :
- 15 Ալթուս վէ չօգ ճէվա՛հիր պուլուտուր ,
Լաքին 'ալիմ՝ տուտաղլար ղի գըյմէթ ղիյ-
նէթ տիր :
- 16 Էճնէպիլէ քէֆիլ օլանըն էպապընը ալ ,
վէ զարպէ իշիւն էէֆիլ օլանտան րէհին ալ :
- 17 Հիլէ իլէ օլան էքմէք տաէմէ լէղիլ տիր ,
Լաքին սօնուտա աղղը գում իլէ տօլար :
- 18 Մաքսէտէր մէշլէրիլ իլէ սապիթ օլուր ,
վէ թէտապիլը իլէ մուհարէպէ էյլէ :
- 19 Ղամնաղղըգտա կէզէն՝ տըրըր ֆաշ էտէր .
Իմտի տուտաղլարըյլէ թէմէլուգ էտէն իլէ
իիթիլաթ էթմէ :
- 20 Փէտէրինէ վէ վալիտսինէ շէթմ էտէնին չը-
րաղը
Գոյու գարանըգտա սէօնէճէք տիր :
- 21 Իպթիտատէ 'աճէլէ իլէ 'ալընան միրաթն
նիհայէթի պէրէքէթլի օլմազ :
- 22 Քէմիլիյէ մուգապէլէ էտէյիմ՝ տէմէ .
ԲԱՊՊԱ միւնթաղիլ օլ , վէ Օ սէնի գուրթա-
րաճաղ տըր :
- 23 Իքի տիւրլիւ թարթը թաշը ԲԱՊՊԸՆ 'ինտին-
տէ մէքրուհ տըր ,
վէ հիլէլի միգան էյի տէյիլ տիր :
- 24 Ինսանն տալմալըր ԲԱՊՊԱՆ տըր :

- Իմտի պիր տաէմ՝ քէնտի էօլընը նա՛սըլ տնկ-
լալա պիւլըր :
- 25 Տիւշիւնմէքսիլին վաղֆ էթմէք ,
վէ նէգրաէն սօնկրա թէֆթիշ էյլմէք
Ատէմէ տուգաղ տըր :
- 26 Հաքիյմ մէլք էշարըր փէրաքէնտէ էտէր ,
վէ իւզէրլէրինէ շարիւր տէօնտէրիլ :
- 27 Ինսանն ճանը ԲԱՊՊԸՆ չըրաղը տըր ,
Տէրուին ճէմի՝ Ի Խաֆէյաթընը թէֆթիշ
էտէր :
- 28 Ինայէթ վէ հաղիգաթ մէլիլի հըֆգ էտէր
վէ թախթը 'ինայէթլէ սէպաթ պուլուր :
- 29 Կէնճէրին շանը տնլէրին գուլլէթի տիր ,
վէ իիթիյարլարըն շէրէֆի սաշ աղղըր տըր :
- 30 Մէճրուհ գըլան տայաղլար ,
վէ տէրուին իշիւնէ գատար թէ՛սիր էտէն
տարպլար
Շէրիլի թէսֆիյէ էտէր :

ՊԱՊ 21

- 4 Մէլիյին գալպի ԲԱՊՊԸՆ էլինտէ սու ճէտ
վէլէրի կիպի տիր ,
Հէր հանկը թարաֆա իթէրսէ՝ անը չէվէրիլ :
- 2 Ատէմին հէր էօլը քէնտի նաղարընտա տօղ-
րու կէօրիւնիւր ,
Ֆազաթ գալպիլէրի վէզն էտէն ԲԱՊՊ տըր :
- 3 Իճրա Ի 'աուլ ու հաղգանիլթ
ԲԱՊՊԸՆ 'ինտինտէ ղէպիհէտէն ղիյատէ մադ-
պուլ տըր :
- 4 Կէօղլէրին թէքէպպիւրիւ վէ գալպին ղուրու-
րը ,
Շէրիլէրին նուրը կիւնահ տըր :
- 5 Չալըշգանն էֆթէարը անճաղ ֆէյզ ,
վէ հէր 'աճէլէ էտէն քիմսէ անճաղ գարու-
րէթ կէթիլիլ :
- 6 Լիտան Ի քէաղիլ իլէ խաղիւնէլէր ճէմ՝ էթմէք՝
Մէվթ տրայանլարըն թա'գիպ էթտիլէրի
պիւլըն տըր :
- 7 Շէրիլէրին ղուլմը քէնտիլէրի խաբապ էտէր ,
Ջիրա Իճրա Ի հաղգանիլթտէն իմթինա՝
էտէրլէր :
- 8 Միւրթէքիպ ատէմին էօլը տօլաղը տըր ,
վէ փաք ատէմին իշի տօղրու տըր :
- 9 Տամ քէօշէսինտէ օթուրմազ ,
Նիզա՛ճը գարը իլէ պէոյիւք խանէտէ ապի-
օլմադէն էյի տիր :
- 10 Շէրիլին ճանը քէօթիւլիւյէ միւշթաղ տըր ,
Գօնըսը անըն թարաֆընտան մէրհամէթ
պուլմազ :
- 11 Միւսթահիլին ճէրիմէյէ ուղըամասըյլէ
ճահիլ 'աղըլանըր ,
վէ 'աղիլ ատէմ՝ նաօհաթլէ թահսիլի 'իլմ
էտէր :

- 12 Շէրերէր քեօթիւրիւքէրի սեպեպինտէն հե-
լաք օլարդլարենտա ,
'Ատիլ՝ շէրերին խանէսինէ տիգգաթ էտեր :
- 13 Ֆադրին ֆէրէտարենտան գուլաղընր գափա-
յան ,
Քէնտիսի տախի ֆէրէտա էտէճէք , վէ միւս-
թէճապ օլմայաճադ տըր :
- 14 Կիլիտէ վերէնէն 'աթիլէ զազապը ,
վէ գոյնա քոնաւն հէտիլէ խըշմ'ը շէտիտի
թէսքին էտեր :
- 15 Իճրա ի հազգ' սալիճէ ֆէրաճ ,
Ֆադաթ ֆա'իլ ի ֆըսգ օլանլարա մէշազգաթ
տըր :
- 16 Թարիգ ի 'ազըլտան սափան տտէմ'
Էօլիւէրին ճէմա'աթընա էնէճէք տիր :
- 17 Սէֆա սէվէն միւհթաճ օլուր ,
Շէրապ վէ եաղ սէվէն զէնկին օլմալ :
- 18 Սալիճ իչիւն շէրիւր ,
վէ միւսթագիմլէրին պէտէլինէ զատտար ֆի-
տիլէ օլուր :
- 19 Պէրրիլտէ սաքին օլմադ
Նիզա'ճը վէ խըսլը գարը իլէ օթա'րաֆտան
էյի տիր :
- 20 Հաքիյմին խանէսինտէ քէնլ ի մէրդուպ վէ
եաղ վար ,
Ամաւ աճմադ տտէմ' օլանընր եուտար :
- 21 Սալաճ վէ մէրճմէթէ սալ' էտէն'
Հայաթ վէ սալաճ վէ 'իզգէթ պուլուր :
- 22 Հաքիյմ' գուլվէթիլէրին շէհրի իւզէրինէ չը-
գար ,
վէ ի'թիմաւա էթտիլէրի միւհթէմ եէրէ եը-
գար :
- 23 Ազընը վէ տիլինի հըֆզ էտէն'
Ճանընր մուզայագալարտան հըֆզ էտեր :
- 24 Ղուրուր վէ հիտտէթլէ հարէքէթ էտէնէ
Մաղըուր վէ միւթէքէպպի միւսթաճգէ տէ-
նիլիւր :
- 25 Թէնպէլին տըրուսը անը էօլտիւրիւր ,
Զիրա էլլէրի չալըճմագտան իմթինա' էտէրլէր :
- 26 Օ հէր կիւն զէյաւտէսիլլէ արզու չէքէր ,
Ֆադաթ սալիճ վէրի վէ էսիրկէմէզ :
- 27 Շէրերլէրին զէպիճէօի մէքրուճ տըր ,
Պա խուսուս քեօթիւ նիլլէթլէ թագաթիմ էթ-
տիլլէրինտէ . . . :
- 28 Շահիտ ի զուր հէլաք օլուր ,
Լաքին տինկլէյէն տտէմ' տա'իմա սէօյլէր :
- 29 Շէրիւր տտէմ' երւզիւնիւ սէրթէշտիւրիւր ,
Ամաւ միւսթագիմ' օլան եօլարընր սապիթ
գըլուր :
- 30 Բաղա 'ալէյհիտէ
Նէ հիքմէթ վէ նէ ֆէթանէթ վէ նէ տէ մէշ-
վէրէթ օլուր :
- 31 Հարպ կիւնիւ իչիւն աթ հաղըրլանըր ,
Ֆադաթ խէլաս Բաղալ մախսուս տըր :

ՊԱՊ 22

- 1 Նիքնամի էմվալը քէսիւրէտէն մէրդուպ տըր ,
վէ լութֆ ու քէրէմ' կիւմիւշ վէ ալթուն-
տան էվա տըր :
- 2 Զէնկին ու ֆագիւրկիւրի պիւրինէ բաթ կէլիւր .
Իքիսինին խալիգի Բաղա տըր :
- 3 'Ագիւլ տտէմ' պէլայը կէօրիւր վէ իւթիֆա
էտեր ,
Ճահիլլէր իսէ իլէրի կէչիպ զարար կէօրիւր-
լէր :
- 4 Թէվաղու' վէ Բաղա գօրգուսընըն նէթիճէսի
Սէրվէթ վէ 'իզգէթ վէ հայաթ տըր :
- 5 Էյի բաթմին եօլենտա տիքէն վէ քէմէնտ-
լէր վար տըր ,
Ճանընր հըֆզ էտէն անլէրտէն ուզագ տու-
րուր :
- 6 Զօճուղը եօլընըն իպթիտաւընտա թա'իմ'
էյլէ ,
վէ իւթիլար օլարղը զէման պիլէ անտէն
սափմայաճադ տըր :
- 7 Զէնկին ֆուգարայա թէսալլիւթ էտեր ,
վէ մէտեուս տա'ինին գուլը օլուր :
- 8 Քէմլէք էքէն ֆէնալլէք պիլէր ,
վէ 'ասա ի հիտտէթի մաճվ օլաճադ տըր :
- 9 Էյի կէօղիւ տտէմ' միւպարէք օլաճադ տըր ,
Զիրա քէնտի էքմէյինտէն ֆագիւրէ վէրիւր :
- 10 Միւսթաճգիլի թարա էյլէ , վէ զալլա տէֆ'
օլուր .
Հէմ տախի 'նիզա' ու հազարէթ քէսիլիւր :
- 11 Սաֆվէթ ի գալլի սէվէն քիմնէնին տուտագ-
լարընտա լութֆ օլարղընտան'
Մէլիք անա տօթ օլուր :
- 12 Բաղալը կէօղլէրին 'իմ' վիգայէ էտեր ,
Լաքին զատտարըն սէօղլէրինի պօզար ,
13 Թէնպէլ տէր քի' Տըշարըտա արալան վար ,
Սօգալարտա գաթլ օլունաճաղըմ' ,
14 Ֆահիլլէրին աղը տէրին չուգուր տըր ,
'իսա էր Բաղա մաղղուպ օլան օրայա տիւշէր ,
15 Զօճուղըն գալլինտէ սէֆաճաթ պաղը տըր ,
Թէրպիլէ տէյնէյի անը անտէն թէպ'իտ էտեր ,
16 Թէքսիր ի էմվալ իչիւն ֆագիւրէ զուլմ' էտէն
վէ զէնկինէ վէրէն միւթլագա զարուրէթէ
տիւշար օլաճադ տըր :
- 17 Գուլաղընը մէլլ էթտիլիպ' հաքիյմլէրին
սէօղլէրինի տինկլէ ,
վէ 'իմիմէ կէօնիւլ վէր :
- 18 Զիրա անլէրի տէրուսինտէ սագլար իսէն ,
Խօշ տըր ,
Անլէր տուտագլարընըն իւզէրինտէ տախի սա-
պիթ օլաճադ տըր :
- 19 Իլլէ պու կիւն պա' լէյլէրէ սանա հէման
սապա պիլտիւրիւր ,

- Թաքի ի'թիմատնն ընդդէմ օրա :
- 20 Սանա թէտպիր վէ 'իւմ' խուսուսընտա
Տէֆ'աթլէ եա՞ղմատըմ մը ,
- 21 Թաքի սանա տողըս սեօղլէրին հադիգա ,
Թընը էջրէտէյիմտէ ,
* Սանա կէօնտէրէնլէրէ տողըս սեօղլէր իլէ
ճէվապ վէրէսին :
- 22 Ֆադիրի' ֆադիր օլտըղը իչիւն սոյմա
վէ պիչարէյի գափուտա չիյնէմէ :
- 23 Զիրա ընդդէմ տա'վալարընը կէօրէճէք ,
վէ անլէրի եաղմա էտէնլէրի եաղմա էտէ-
ճէք տիր :
- 24 Ղազապնաք առէմէ ընդդէմէ կէթմէ ,
վէ հիտտէթլի առէմ' իլէ կիթմէ ,
- 25 Օլմայա քի անըն եօլարընը էջրէնէսին ,
վէ ճանընը տուզալա տիւշիւրէսին :
- 26 Էլ վէրէնլէրտէն ,
Պօրճ իչիւն քէֆիլ օլանլարտան օլմա .
- 27 Էտայա գուտրէթին օլմատըղը հալտէ ,
Նի՞չիւն ալթընտան տէօլէյիտի ալըն :
- 28 Էճտաարնըն վաղ' էթաիթլէրի հուսուտ ր
գատիմէ Նիւնըն
կէրինտէն գալարըմա :
- 29 Քէնտի իչիւնտէ զայրէթլի տտէմ' կէօրի՞ւր
մի սին .
Մէլէրէր հուզուրընտա տուրաճադ ,
Նամա'լիւմ' առէմէր էօնիւնտէ տուրմայա .
ճադ տըր :

ՊԱՊ 23

- 1 Հիւքմտար իլէ քօֆրատա օթուրաղընտա'
Էօնիւնտէ օլանա էյի տիգգաթ էյլէ .
- 2 վէ էյրէ իչիթիհա սաճիպի իսէն ,
Պօղաղընա պըչադ գօ :
- 3 Անըն նէֆիս թա'ամլարընա արղու էթմէ ,
Զիրա հիլէ էքմէյի տիր :
- 4 Զէնկին օլմաղա չալընմա ,
Պո- մէրամընտան վաղ կէչ :
- 5 կէօղլէրին' օլ լա շէյ հիւքմիւնտէ օլանա
տիքէ՞րմիսին ,
Զիւնքի մաթլադա քէնտինէ գանատար եա-
փար ,
վէ գարթալ կիպի հալմայա ուշար :
- 6 Գէօթիւ կէօղլիւ առէմին էքմէյին եէմէ ,
վէ անըն նէֆիս թա'ամլարընա արղու էթմէ :
- 7 Զիրա քէնտիսի քէնտի նէֆիստէ տիւշիւն-
տիւշիւ կիպի տիր ,
Սանա' Եէ , իչ' տէր ,
Ֆադաթ գալպի սէնին իլէ տէյիլ տիր :
- 8 Եէտիլի լօգմայը իսթիֆրաղ էտէճէքսին ,
վէ լաթիֆ սեօղլէրին' զայ' էյլէնէճէք սին :

- 9 Ահմադըն գուլաղընա պիր շէյ սեօղլէմէ ,
Զիրա սեօղլէրին' հիքմէթին' թահգիր էտէր :
- 10 Հուսուտ ր գատիմէ Նիւնըն եէրինտէն գալ-
տըրմա ,
վէ եէթիմլէրին թարլալարընա կիրմէ :
- 11 Զիրա վէլիլէրի գուլվէթլի տիր ,
վէ սէնին իլէ տա'վալարընը Օ կէօրէճէք տիր :
- 12 Գալպինի թէրպիլէյէ ,
վէ գուլաղլարընը 'իւմ' սեօղլէրինէ մէյլ էթ-
տիր :
- 13 Զօնուղը թէ'տիպտէն իմթինա' էթմէ ,
Զիրա անը տէյնէք իլէ տէօրէ իսէն' էօլմէդ :
- 14 Սէն անը տէյնէքլէ տէօրէսին ,
Լաքին ճոնընը հալվէտէն գուլթարընըն :
- 15 Էյ օղլմա , էյրէ գալպին հաքիլմա իսէ ,
Պէնիմ գալպիմ տախի մէսրուր օղլուր :
- 16 վէ տուտաղլարըն տողըս շէյլէր սեօղլէտի-
յինտէ ,
Պէօրէքլէրիմ միւպթէհիճ օղլուր :
- 17 Գալպին կիւնաճքեարընը զըզգանմասըն ,
Անճադ հէր կիւն ընդդէմ գօրգուսընտա օլ :
- 18 Զիրա թահգիգան ախրէթ վար ,
Իւմիտին տախի պօշա չըգմայաճադ տըր :
- 19 Էյ օղլմա , տինկլէ , վէ հաքիլմա օլ ,
վէ գալպինի թարիգ է հաֆա տողըսլի :
- 20 Մէյիսըրաւա վէ ճէսէտէրինի թէճէք էտէն-
լէրէ ընդդէմ օլմա .
- 21 Զիրա պէքի վէ միւսընթ ֆադիր օլուր ,
վէ ուլգու եըրթըգ էլպիսէ կիտիրի :
- 22 Սէնի թէվլիտ էյլէյէն փէտէրինի տինկլէ ,
վէ վալիտէնի իսթիլաք օլաղընտա թահ-
գիր էթմէ :
- 23 Հադիգաթը սոթուլն ալ , վէ սաթմա ,
Քէզալթէ հիքմէթի վէ էտէպի վէ 'իւքմանը :
- 24 Սալիհին փէտէրի զիյատտէսիլէ միւպթէհիճ
օլաճադ ,
վէ հաքիլմի թէվլիտ էտէն անըն իլէ մէս-
րուր օլաճադ տըր :
- 25 Փէտէրին վէ վալիտէն մէսրուր օլուլն ,
վէ սէնի տողընա միւպթէհիճ օլուլն :
- 26 Էյ օղլմա , գալպինի պանա վէր ,
վէ կէօղլէրին եօլարընա տիգգաթ էթմին :
- 27 Զիրա ֆահիլէ պիր տէր տար գուլու տըր ,
վէ զաքիպէ պիր տար գուլու տըր :
- 28 Հարամի միսիլի փուսուտա օթուրուր ,
վէ պէյն էն նաա խա'ինլէրի թէգիւտ էտէր :
- 29 Վայ քիմէ՞ , աճ քիմէ՞ , նիզալար քիմէ՞ ,
շէքվա քիմէ՞ ,
Սէպէպիկ եարալար քիմէ՞ , վէ գըղարմըշ
կէօղլէր քիմէ՞ 'ա'իտ տիր :
- 30 Շէրապ եանընտա էյլէնէնլէրէ ,
Շէրապ ր մէսրուճը արամաղա կիտէնլէրէ 'ա-
'իտ տիր :

- 31 Շերտալըն գըրմըղը օլմասըն ,
Գատեհտե րենկինի կեօթեթմեսինե
վէ կիւղէլ ագտըղընա պագմա .
32 Նիհայեթինտե երլան կիպի սօգար
վէ էնկերէք կիպի ըսըրըր :
33 կեօղէրին դարիպէլէրե պագաճագ ,
վէ գալպին էյրի շէյլէր սեօյլէյեճէք տիր :
34 վէ տէնիղին օրթասընտա եաթան կիպի ,
վէ կէմի տիրէյինտե ույուլան կիպի օլաճագ
սըն :
35 Պէնի տեօյաիւլէր , աղըր հիսս էթմէտիմ .
Պէնի տարպ էթտիլէր , պիլմէտիմ .
Նէ՛ գէման ույանաճաղըմ քի անը պիր տա-
հա արայայըմ :

ՊԱՊ 24

- 1 Է՛՛՛՛ ի շէր օլանլարը գըզգանմա ,
վէ անէր իլէ պերապեր պուլունմաղա ար-
զու չէքմէ :
2 Զիրա գալպէրի գուլմ թէֆէքքիւր էտեր ,
վէ տուտագլարը դատրտան պահա էյլէր :
3 Խանէ հիքմէթ իլէ եափըլըր ,
վէ 'իրֆան իլէ սապիթ օլուր :
4 Մախէնէր 'իլմ վասըթասըլլէ
շէր նէվ՝ գիգըլմէթ վէ նէֆիս էմվալ իլէ
մէմլու օլուր :
5 Հաքիյմ առեմ գուվլէթիլ օլուր ,
վէ է՛՛՛՛ իլմ գուվլէթինի միւհքէմ գըլար :
6 Զիրա մուհարեպէնի թէտպիր իլէ էտեճէքսին ,
վէ միւսթէշարըր քտրէթինտե իւլտա վար :
7 Հիքմէթ աճմագ իլին չօգ էիւքսէք տիր ,
Գափուտա աղըղըր ալմաղ :
8 Քեօթիւլէք տիւշիւնէն քիմսէյէ
Է՛՛՛՛ ի ֆէօաա տէնիլիլ :
9 Սէֆահաթ թէֆէքքիւր էթմէք կիւնահ տըր ,
վէ նաա 'ինտինտե միւսթաճի մէքրուհ տըր :
10 Եէվմ ի մուղայագատա ֆիւթուր կէթիլիւր
իսէն ,
Գուվլէթին աղ տըր ,
11 Էօթիւմէ կեօթիւրիւլէնլէրի գուրթար ,
վէ գաթլ օլունմագ իւզլէ պուլունանլարը
Է՛՛՛՛ Է՛՛՛՛ Է՛՛՛՛ կերի տուրմա :
12 Իշթէ պիզ պունու պիլմէտիլ տեր իսէն ,
Գալպէրի վէզն էտէն մութլագա անկար ,
վէ սէնին ճանըղը հըֆղ էտէն պիլիլ ,
վէ առեմէ 'ամէլինէ կեօրէ միւքետաթաթ է-
տեր :
13 Էյ օղըմ , պալ էէ , զիրա էյի տիր ,
վէ տամլա պալ էէ , լէրա տիմաղընա թաթ-
լը տըր :
14 Քէզալիլէր էյեր պուլա պիլիլ իսէն ,
Հիքմէթիլ պիլմէք տաթի ճանընա պէօյլէ տիր :

- վէ արեթթ վար , իւմիտին տաթի պօշա չըգ-
մայաճագ տըր :
15 Էյ շէրիլ , սալիհին մէսքէնի 'ալէյհինէ փու-
սու գուրմա ,
վէ անըն տրամկեաճընը խարապ էթմէ :
16 Զիրա սալիհ էտի քէրրէ տիւշէր իսէ տէ ,
Եինէ գալպար :
Պագաթ շէրիլէր պէլա վագթընտա երգը-
լըլար :
17 Տիւշմէնին տիւշտիւլինէ սէվինմէ ,
վէ երգըլտըղընտա գալպին մէսրուր օլմասըն .
18 Օլմայա քի ՐԱՊՊ կեօրէ , վէ նաղարընտա ֆէ-
նա կեօրիւնէ ,
վէ դաղապըր անտէն տէօնտէրէ :
19 Քեօթիւլէր իլինէ րենճիտէ օլմա .
Շէրիլէրի գըզգանմա :
20 Զիրա քեօթիւլ առեմին 'ագըպէթի Էյուլ օլ-
մաղ .
Շէրիլէրին չըրաղը սէօնէր :
21 Էյ օղըմ , ՐԱՊՊՏԱՆ վէ մէլիքտէն խալֆ
էյլէ ,
վէ երպապը իիւթիլալ իլէ իիւթիլալ էթմէ :
22 Զիրա անլէրին հէլաքը անսըզըն կէլիլ ,
վէ իքիսինէ կէլէճէ պէլլըր քի՛մ պիլիլ :
23 Պու շէյլէր տաթի հաքիյմիլէր մախաուս տըր :
Հիւքմտէ րի'այէթ ի խալթըր էյի տէյիլ տիր :
24 Շէրիլէր Սալիհ սին՝ տէյէնէ խալթ պէտտու'ա
էտեր ,
վէ իւմիլէթիլ անա լա'նէթ օգուր :
25 Լաքին թա'գիլ էտէնլէր մագհարը լուլթ օ-
լուրար ,
վէ անլէրին իւզէրինէ խայր ու պերէքէթ օ-
լուր :
26 Տօղուո ճէվապ վէրէն քիմսէ
Տուտագլարը էօփեր կէլ տիր :
27 Տըշարտաթի իլինի նըզամընա գօ ,
վէ անը թարլանտա թէրթիպ էյլէ ,
Անտէն սօնկրա խանէնի պինա էյլէ :
28 Գօնընըն 'ալէյհինէ պիլա սէպէպ շէհատէթ
էթմէ ,
վէ տուտագլարըն իլէ ալտաթմա :
29 Պանա էթտիլի կիպի՝ պէն տէ անա էօյլէ է-
տէճէյիմ ,
Օլ առեմէ իլինէ կեօրէ էտա էյլէյէճէյիմ՝
տէմէ :
30 Թէնպէլին թարլասընըն ,
վէ 'ագըլ նօգսան առեմին պաղընըն Էանըն-
տան կէշտիմ :
31 վէ իշթէ հէփիսինտէ տիքէն պիլմիշ ,
վէ էիւղիւնիլ ըսըրղանլար էօթթիւլաշ ,
վէ թաշ տիլալըր երգըլմըլ իտի :
32 վէ նաղար էտիպ ֆիքրիմտէ սագլատըմ ,
Պագաթ վէ 'իպլէթ ալտըմ :
33 Ալըճըլ ույգու , ալըճըլ ույուգլամա ,

- Թօփալըն այազլարը կիպի ագսար :
- 8 Այճմագա 'իզզէթ վէրէն՝
Թաշ երզընթըննա պիր քիսէ ճէվաճիր գօ-
յանա պէնզէր :
- 9 Այճմագըն աղզընտա մէսէլ
Աէրիսոյըն էլինտէ օլան տիքէն կիպի տիր :
- 10 Հէր շէյի խալգ էտէն 'աղիմ' տիր ,
Այճմագա միւճաղաթ վէ թէճալուզ էտէնլէ-
րէ միւճաղաթ վէրիր :
- 11 Քէօփէք քէնտի գայ էթտիյի շէյէ տէօնտիւ-
յիւ կիպի ,
Այճմագ քէնտի համագաթընը թէքրար էտէր :
- 12 Քէնտի նազարընտա հաքիյմ օլան ատէմ
կէօրաթէն մի .
Անտէն զէյատէ աճմագտան իւմիտ վար :
- 13 Թէնպէլ ատէմ՝ Եօլտա արսլան ,
վէ մէյտանլարտա արսլան վար տրը՝ տէր :
- 14 Գափու քէնտի ըզէսի իւզէրինտէ ,
վէ թէնպէլ քէնտի եաթաղը իւզէրինտէ
տէօնէր :
- 15 Թէնպէլ քէնտի էլինի սաճանա պաթըրըր ,
վէ անը աղզընա տէօնտէրմէյէ իւշէնիր :
- 16 Թէնպէլ քէնտի նազարընտա
'Ագիլանէ ճէվապ վէրէն էէտի ատէմտէն զի-
յատէ հաքիյմ տիր :
- 17 Եօլտան կէէր էքէն քէնտիսինէ ըաճի' օլմա-
յան միւնաղա'ա իշիւն հիտտաթէթ-
լէնէն ատէմ՝
Քէօփէյի գուլագլարընտան թուլթան կիպի
տիր :
- 18 Գօնշըրնա հիլէ էտիպ տէ՝ Լաթիֆէ էյլէ-
տիմ՝ տէյէն ատէմ ,
- 19 Գըղընթըմլար վէ օզլար վէ էօլիւմ սաչան
մէճնուլն ատէմէ պէնզէր :
- 20 Օտուլն օլմայընճա աթէշ սէօնէր ,
վէ զամմաղ օլմայընճա զալղա պիթէր :
- 21 Գօրլար իշիւն քէօմիւր , վէ աթէշ իշիւն օ-
տուլն նասըլ իսէ ,
Նիղա՝ թուլթուլարըմագ իշիւն զալղաճը
քիման էյլէ տիր :
- 22 Ղամմաղըն սէօզլէրի ըգուլար կիպի տիր ,
վէ գարնըն իշէրիսինէ էնէրլէր :
- 23 Կէրսի կէօթէրէն տուտագլար իլէ քէօթիւ
գալպ՝
Կիւսիւշ իըլթըլլէ օըվանմըշ թօփրագ գապ
կիպի տիր :
- 24 Պուզըլ էտէն ատէմ՝ տուտագլարըլլէ միւ-
տարա էտէր ,
Ֆագաթ տէրուինտէ հիլէ սազլար :
- 25 Անըն կիւզէլ սէյլէյիլինէ ինանմայասըն .
Չիրա գալպիտէ էէտի մէքրուճ շէյ վար :
- 26 Խուսուլթիլինի հիլէ իլէ սէթըր էտէնին քէօ-
թիւլէյիլի
Ճէմա'աթտա իզհար օլուլնաճագ տրը :

- 27 Չուգուր գաղան՝ իշինէ տիւշէճէք ,
վէ թաշ՝ անը եուվարայանըն իւզէրինէ
տէօնէճէք տիր :
- 28 Լիսան ը քէնզիպ քէնտի տարպ էթտիյի
քիմանլէրէ պուզըլ էտէր .
վէ միւտաճին աղըլ պա'իս ի հէլաք տրը :

ՊԱՊ 27

- 1 Եարընքի կիւն իլէ իֆթիսար էթմէ ,
Չիրա կիւնիւն նէ տօղուրաճաղընը պիլ-
մէզին :
- 2 Քէնտի աղզըն տէյիլ , անճագ պաշգասը ,
Քէնտի տուտագլարըն տէյիլ , անճագ ախէ-
րի սէնի մէտճ էյլէսին :
- 3 Թաշ աղըր վէ գուլմ աղըր ,
Լաքին սէֆիհին զալապը իքիսինտէն տէ ա-
ղըր տրը :
- 4 Վազապ մէրհամէթսիղ , վէ հիտտէթ սէլ
կիպի տիր .
Ֆագաթ հասէտին էօնիւնտէ քի'մ տուրա
պիլիր :
- 5 Աշէքեարէ թա'ղլը
Կիլլի մուհապպէթտէն էյի տիր :
- 6 Այգապըն աշուլը եարալար էմին տիր ,
Լաքին տիւշմէնին էօփիւշէրի պօլ տրը :
- 7 Թօգ ատէմ՝ պալը թաճգիր էտէր ,
Ֆագաթ աճ օլանա հէր աճը շէյ թաթըլը
տրը :
- 8 Եէրինտէն ավարէ օլան ատէմ՝
Եուվալարտան ավարէ օլան գուշ կիպի տիր :
- 9 Եաղ վէ պուխուր գալպի միւլֆէրրաճ գըլար ,
Քէզալիք սօսլթըն էզ տիլ ու ճան օլան
թաթըլըլը :
- 10 Տօթընը վէ փէտէրինին սօսթընը թէքը էթմէ ,
վէ եէվմ ի մուզայագանտա պիրատէրինին
խանէսինէ կիթմէ .
Եագըն գօնշը իրագ պիրատէրտէն էյի տիր :
- 11 Եյ օղըմ , հաքիյմ օլ վէ գալպիմի միւ-
ֆէրրաճ էյլէ ,
Թա քի պէնի թա'իեր էտէնէ ճէվապ վէրէ-
յիմ :
- 12 Ագիլ ատէմ՝ պէլսըլ կէօրիւր վէ իթիֆա
էտէր ,
Ճաճիլլէր իսէ իլէրի կէշիպ գարաթ չէքէրլէր :
- 13 Էճնէպիլէ քէֆիլ օլանըն էավապընը ալ .
վէ զարիպէ իշիւն քէֆիլ օլմա'ա ըէհին ալ :
- 14 Սապաճլայըն էրքէն գալղըպ
Գօնշընը իշիւն պիւլէնտ ալաղլէ խայր տու'ա
էտէնին գու'ալը
Պէտտու'ա էէրինէ կէշէր :
- 15 Եաղմուրը կիւնտէ գաճն 'ալ էտ տէվամ
տաթլամուր
վէ Նիղա'ճը գարը պիրի պիրինէ պէնզէր :

- 16 Անը ինֆա էտեն՝ ըրեզկեսարը ինֆա էտեր ,
վէ սաղ էլինտէ օլա եսաղ Ժեռնի պէյան
էյլը :
- 17 Տէմիր տէմիր իլէ պիլէնիր ,
վէ առէմ օտաթընըն երեզիւնիւ պիլէր :
- 18 Ինճիր աղաճընը թիմար էտեն անըն մէյվէ-
սինի եէր ,
վէ էֆէնտիսինի պէքլէյէն 'իզգէթ պոուլը :
- 19 Սու՝ երեզիւ երեզէ ,
Հաքէզա գալպ առէմի տտէմէ Կեօթէրէ :
- 20 Հապիյէ վէ հէլաք տոյմազ ,
Ինսանըն կէօզլէրի տտիսի տոյմազ :
- 21 Փօթա կիւմիւշիւ վէ օճազ ալթուշը ,
Առէմ տաթի քէնտինի մէտհ էտեն աղզը Ի.Բ.
Ինֆա էթի :
- 22 Սէֆիհի պուզտայ իլէ պերապեր տիպէքտէ
Թօգմազլէ տէօյսէն պիլէ ,
Սէֆաշաթը անտէն կիթմէզ :
- 23 Գոյուշարընըն հալինի էյիճէ պիլ ,
Սիւրիւշէրինէ տիգգաթ էյլէ :
- 24 Զիրա սէրվէթ տաթիսի տէյիլ տիր ,
վէ թաճ տէվը պէ տէվը գալմազ :
- 25 Ոթ պիթէր , չիմէն կէօրիւնիւր ,
վէ տաղարըն Նէպաթը Թօփաւնըլը :
- 26 Գուզուշար սէնին լիպտաւն իչիւն տիր ,
վէ էրքէչէր թարլանըն գըյմէթի տիր :
- 27 Թա'ամըն իչիւն վէ պէյթիին թա'ամը իչիւն
վէ ճարիյէրինին նաֆտաքար իչիւն
Քիֆայէթ մըգտարը քէչի սիւտիւն օլաճազ
տըր :

ՊԱՊ 28

- 1 Թա'գիպ էտեն եօզ իքէն շէրիր գալար ,
Ամա սալիհէր կէնճ արսլան կիպի ճէսուր
տըր :
- 2 Տիյարըն 'իստանը սէպէպիլլէ ըէ'իսլէրի չօգ
օլուր ,
Լաքին ֆէհիմ վէ 'ալիմ առէմին իտարէսին-
տէ հիւն է հալի տէվամը օլուր :
- 3 Ֆադիր օլուպ տա եօգսուշարա զուլմ էտեն
առէմ
Մահսուլ պրազմայան շէտիտ եաղմուր Կեօթ
տիր :
- 4 Շէրի'աթը թէրք էտենլէր շէրիրլէրի մէտհ
էտերլէր
Լաքին շէրի'աթը հըֆղ էտենլէր անլէրէ մու-
գալէմէթ էտերլէր :
- 5 Քէօթիւ առէմլէր հազգը ֆէհիմ էթմէզլէր ,
Ամա Րազգը թալէպ էտենլէր հէր շէյի ֆէհիմ
էտերլէր :
- 6 Քէմալլիլէ սիւլուք էտեն ֆադիր ,
Զէնկին օլուպ տա եօլարը էյրի օլան առէմ
տէն էյի տիր :

- 7 Շէրի'աթը հըֆղ էտեն ֆէհիմ օղուլ տըր ,
Լաքին միւսրիֆէրէ ըէֆիգ օլան՝ փէտէրինի
ուլթանտըրը :
- 8 Մալինի ֆա'իզ վէ մուրապահա իլէ չօղալտան
առէմ :
- Անը եօգսուշարա մերհամէթ էտեն իչիւն
ճէմ՝ էթմիշ օլուր :
- 9 Շէրի'աթը տինկէմէքտէն գուլաղընը շէվիրէ-
նին տու'ասը պիլէ մէքրուհ տըր :
- 10 Միւսթադիմլէրի քէօթիւ եօլա սափարան
քէնտի չուգուրընա տիւշէճէք ,
Ամա քէսմիլլէր խայր թէվէրրիւս էտէճէք-
լէր տիր :
- 11 Զէնկին առէմ քէնտի նաղարընտա հաքիյմ
տիր ,
Լաքին ֆէհիմ օլան ֆադիր անը թէֆաշ-
հիւս էտեր :
- 12 Սալիհէր մէսրուր օլարգտա՝ ֆաթրը 'աղիմ
օլուր ,
Ամա շէրիրլէր ըիֆ'աթ պուլտգտա՝ առէմ
պուլուշմազ օլուր :
- 13 Գապահաթընըն սէթը էտեն պերիսօրտար օլմազ ,
Ամա իգրար վէ թէրք էտեն մերհամէթ պու-
լուր :
- 14 Տա'իմա խալֆ էտեն առէմ միւպարէք տիր ,
Ամա գալպինի փէքլէշտիրէն պէլայա տիւշէք :
- 15 Ֆադիր գալմ իւզէրինէ թէսալլիւթ էտեն
շէրիր ,
Կէօմիւրտէյէն արսլան վէ տոյմազ այլ Կեօթ
տիր :
- 16 Նաղիս իւլ ֆէհիմ օլան հիւքմտարըն զուլ-
մը չօգ օլուր ,
Ամա թամա'տան իքրահ էտեն 'էօմիւնիւս
թէզէիս էտեր :
- 17 Պիր քիմէնին գանըլլէ միւճրիմ օլան առէմ
չուգուրա գատար գալար ,
Քիմէն անա թէսահիւպ էթմէսին :
- 18 Քէմալ իւզրէ սիւլուք էտեն խէլուս պուլուր ,
Ֆադաթ իքի եօլը էյրի առէմ պիրինտէ
տիւշէր :
- 19 Թօփրաղընը իշլէյէն՝ էքմէք իլէ տոյար ,
Լաքին պօշ առէմլէրին արգաւընտան գօշան՝
ֆադր իլէ տոյար :
- 20 Սաարգ առէմին պերէքթիլլէրի չօգ օլուր ,
Ամա զէնկին օլմազա 'աճէլէ էտեն սուշուզ
օլմազ :
- 21 Խաթըր կէօզլէթմէք էյի տէյիլ տիր ,
Զիրա պիր լօգմա էքմէք իչիւն առէմ կիւ-
նահ իշլէր :
- 22 Քէօթիւ կէօզիւս առէմ զէնկին օլմազա 'ա.
ճէլէ էտեր ,
վէ քէնտի իւզէրինէ ֆադր կէլէճէյինի պիւ
մէզ :
- 23 Պիր առէմի թա'զիւր էտեն՝

- Լիսան իլէ միւտաճէնէ էտէնտէն զիյառէ նի-
հայէթ տէ լուծֆ պուլուր :
- 24 Փետեր վէ եա վալիտէսինի սոյուպ տա՝ կիւ-
նահ չտէյիլ տիր՝ տէյէն
Հէլաք էտիճինին ըէֆիգի տիր :
- 25 Գալպի միւթէքէպպիր օլան տաէմ՝ նիզա՝ չը-
գարըր :
- Լաքին ՐԱՊՊԱ միւթէվէքքիլ օլան սէմիզէ-
նէճէք տիր :
- 26 Քէնտի գալպինէ միւթէվէքքիլ օլան աճմադ
տիր :
- Ֆագաթ հիքմէթ իւզրէ սիւլուք էտէն իւ-
լաա պուլուր :
- 27 Ֆագիրէ վէրէն միւթմաճ օլմադ,
Ամմա էիւզ չէվիւրէնէ չօգ լա՛նէթ օլուր :
- 28 Շէրիրէր ըիֆաթ պուլադգտաա առէմէր իւ-
թիֆա էտէրէր :
- Վէ հէլաք օլադլարընտաա ռալիճէր թէքէս,
սիւր էտէր :

ՊԱՊ 29

- 1 Զօգ տէֆա թա՛գիր օլուհուպ տաա պոյնընը
սէրթլէշտիրէն տաէմ՝
Անկըզըն գըրըւճադ, վէ չիֆա պուլմայա-
ճադ տրը :
- 2 Սալիճէր քէսպ ի գուլվէթ էթտիքտէ՝ գալմ
ֆէրաճ էտէր,
Լաքին շէրիր թէսալլուլթ էթտիքտէ գալմ
աճ չէքէր :
- 3 Հիքմէթի սէվէն քիմաէ փէտերինի միւթէրնաճ
գըլադ,
Ամմա ֆաշիշէր իլէ իւլֆէթ էտէն մալ
թէլէֆ էտէր :
- 4 Մէլէք՝ առալէթլէ տիյարը սապիթ գըլադ,
Լաքին ըիշվէթ ալան սիւր խարապ էտէր :
- 5 Գօնշըրնա միւտաճանէ էտէն տաէմ
Անըն այադլարը իշիւն տուղադ գուրադ :
- 6 Քէօթիւ առէմին կիւնաճընտաա տուղադ վար,
Ամմա սալիճ շառ ու մէսրուր օլուր :
- 7 Սալիճ առէմ ֆուգարանըն տա՛վապընը պի-
լէր,
Ֆ-է-թ շէրիր պիլմէյի վաղէֆէ էտինմէլ,
8 Միւսթաճի առէմէր շէճրի իլթիլալ վէ-
րիրէր,
Ամմա հաքիյիլէր զազալը թէքէն էտէրէր :
- 9 Հաքիյա՛ տաէմ՝ սէֆիճ իլէ տա՛վա էթտի-
յինտէ,
Տարըլաա տաա կիւլէ տէ՝ ըաճաթը օլմադ :
- 10 Գանըլ առէմէր քէտմիլէ պուղղ էտէրէր,
Լաքին միւսթագիլմէր անըն ճանընը գալը-
րըլադ :
- 11 Աճմադ պիւթիւն ֆիքրինի մէյտանա չըգարըր,
Ամմա հաքիյա՛ վաղթը քալէր իշիւն սագլար :

- 12 Եալան սէօղիւ տինկէյէն հիւքմառըն
Քէտաֆֆէ ի խառէմէսի շէրիր օլուր :
- 13 Ֆագիր վէ գալմ՝ առէմ՝ պիրիպիրինէ ըաթ
կէլէր :
- Իքիսինին տէ կէօղիւնէ նուր վէրէն ՐԱՊՊ տրը :
- 14 Ֆուգարայա հադգ իւզրէ հիւքմ՝ էտէն մէ-
լիյին թաթիթը
Իլ էլ էպտա սապիթ օլուր :
- 15 Տէյնէք վէ թա՛գիր միւճիպ ի հիքմէթ տիր,
Վէ Բէն-թէ հ-լիւն պրադըլան չօճուգ վալիտէ-
սինի ութմանտրըր :
- 16 Շէրիրէրին թէքէսսիւրիլլէ կիւնաճ թէքէս-
սիւր էտէր,
Ֆագաթ սալիճէր անլէրին տիւշմէսինի կէ-
րէճէք տիր :
- 17 Օղլընը թէքիյիլ էյլէ, վէ սէնի միւսթէրիճ
գըլաճադ,
Վէ ճանընա սէֆապախը օլաճադ տրը :
- 18 Իլճա՛մ օլմայընճա գալմ՝ ֆասիտ օլուր,
Լաքին շէրիրաթը հըքգ էյլէյէն միւսպարէք
տիր :
- 19 Անկըլադ տաա ճէվապ վէրմէյէն գուլ
Սէօղլէր իլէ թէքիյիլ օլուհուպ :
- 20 Քէնտի սէօղլէրինտէ՝ աճէլէ էտէն պիր տաէմ՝
կէօրթիւն մի,
Անտէն զիյառէ աճմադտան իւմիտ վար տրը :
- 21 շէր քիմ՝ գուլընը սէպալվէթտէն պէրու նա-
զիքտանէ պէսլէրտէ,
Շիճայէթ քէնտիսինի օղլու օլուր :
- 22 Ղադապնաք առէմ՝ նիզա՛ չըգարըր,
Վէ հիտաթիլ ի տաէմին չօգ գապաճաթը օ-
լուր :
- 23 Առէմին քիպիր անը ալլադլառըր,
Լաքին միւթէվաղը՝ առէմ՝ իղգէթէ նա՛իլ
օլուր :
- 24 Խըլըրգա ըէֆիգ օլան քէնտի ճանընա պուղղ
էտէր,
Ենմինի իշիտիր տէ խապէր վէրմէլ :
- 25 Ինսան գօրգուսըր տուղադա տիւշիւրիւր,
Ամմա ՐԱՊՊԱ միւթէվէքքիլ օլան հիմայէ օ-
լուհուր :
- 26 Հիւքմառըն վէճէինի թալէպ էտէնլէր չօգ
օլուր,
Լաքին առէմին հիւքմիւ ՐԱՊՊՏԱՆ տրը :
- 27 Զալմ՝ առէմ՝ սալիճէր ինտինտէ՝ մէքրուճ
տրը,
Վէ իսթիգալմէթ իւզրէ սիւլուք էտէն քիմ-
սէ շէրիրին ինտինտէ մէքրուճ տրը :

ՊԱՊ 30

- 1 Աճուր իպն ի Եագանըն սէօղլէրի, Է-նէ օլ
առէմին իթիլէ, Էթիլէ իլէ Ուքալա սէյ-
լէտիլ վաճի տիր :

- 2 Հագիգաթէն պէն հեր սպեմտէն զիյապտէ 'ա-
գըւրդ իմ ,
վէ պէնտէ ֆէհմ ի ինսան եօգ տըր :
- 3 վէ պէն հիքմէթ եօյրէնմէտիմ ,
վէ Գուտտուպն 'իլմինի պիլմէմ :
- 4 Սէմավաթա քի՞մ չըգտը վէ էնտի .
Բիւզկետը ավուճարընա քի՞մ թօփլատը .
Սուլարը էսվապա քի՞մ սարտը .
Զէմինին ճէմի՛ ի միւնթէհալարընը քի՞մ գա-
'իմ էթտի .
Անըն իսմի նէ , վէ ողլընըն իսմի նէ օլտըղը
մա'իւմի՞ն մի տիր :
- 5 Ալլահն հեր քէլամը սաֆի տիր ,
0 քէնտիսինէ միւթէվէքքիլ օլանլարա քաւ-
գան տըր :
- 6 Անըն սէօղլըրինէ 'իլպվէ էթմէ ,
Օլմայա քի սէնի թա'ղիը էտէ վէ եսլանճը
չըգտըն :
- 7 Սէնտէն իքի շէյ թալէպ էտէրիմ .
Պէն էօլմէզտէն էվվէլ աւլէրի պէնտէն տիրիզ
էթմէ :
- 8 Պիւթընը վէ քիզպի պէնտէն թէպ'իտ էյլէ .
Պանա նէ ֆագիրիք վէ նէ գէնկինլիք վէր ,
Նասիպիմ՝ օլան էքմէք իլէ պէնի պէսլէ .
- 9 Օլմայա քի տօյայլմ տա աւլէ ինքետար էտիպ՝
Բազա քի՞մ տիր՝ տէյէյիմ .
վէ օլմայա քի ֆագիրլէնիպ տէ սըրգաթ է-
տէյիմ ,
վէ Ալլահն իսմինի պիհուտէ եերէ աւլ-
էա ալայլմ :
- 40 Պեր գուլ հագգընտա էֆէնտիսինէ շի-
քէպլէթ էթմէ ,
Օլմայա քի սանա պէտտու'ա էյլէյէ , վէ գա-
պահաթը պուլըննապն :
- 41 Փէտէրինէ պէտտու'ա էտէն ,
վէ վալիտէսինէ խալը տու'ա էթմէյէն նէսլ
վար տըր :
- 42 Քէնտի նագարընտա փաք ,
Ֆագաթ մուրտարըղընտան երյգանմամըլ
նէսլ վար տըր :
- 43 Կէօղլէրի զիյատէսիյէ միւթէքէպիլը ,
վէ քիրփիքլէրի միւրթէֆի՛ նէսլ վար տըր :
- 44 Պիշարէլէրի գէմինտէն , վէ ֆուգարայը նաս
տարաընտան էքլ իչիւն ,
Տիշլէրի գըլըճ վէ ազու տիշլէրի պըչագ Կիւ-
օլան նէսլ վար տըր :
- 45 Սիւլէյիւն իքի գըլը վար ,
վէր , վէր , Գերլէր :
Պու իւշ շէյ տօյմալ ,
Տէօրթ նէսնէ՛ փիֆայէթ էտէր՝ տէմէզ .
- 46 Հալիյէ վէ 'աղիմ ըսհմ ,
վէ սույա տօյմալ թօփրադ ,
վէ՛ փիֆայէթ էտէր՝ տէմէզ տթէշ :

- 17 Փէտէրինի իսթիհզա էտէն ,
վէ վալիտէսինէ իթա'աթ էթմէքլիյի խօր
Կէօրէն Կէօղլէ
Տէրէ գարղալարը ջառնադ ,
վէ գարթալ եավըւլարը եէյէճէք տիր :
- 18 Պու իւշ շէյ պանա 'աճա'իպ Կէօրիւնիւր ,
Պիլմէտիյիմ տէօրթ շէյ պիլէ վար տըր :
- 19 Հավատա գարթալըն էօլը ,
Գայա իւզէրինտէ երլանըն էօլը ,
Տէնիզ օրթաաընտա Կէմինին էօլը
վէ գըզ իլէ օլան տաէմին էօլը :
- 20 Զանիյէնէն էօլը տախի պէօյլէ տիր .
Եեր վէ ազղընը Կիլէր ,
վէ՛ Բէօթիւլիւք էթմէտիմ՝ տէր :
- 21 իւշ շէյտէն տօլայը գէմին թիթրէր ,
Տէօրթ շէյէ պիլէ թէհամմիւլ էտէմէզ :
- 22 Գուլ մէլիք օլտըգտա ,
Սէֆիհ էքմէյէ տօյտըգտա ,
- 23 Մէքրուհէ թէզվիճ օլուստըգտա ,
վէ ճարիյէ խանըմնա վարիս օլտըգտա՝
չէֆն Բիլէրէ :
- 24 Զէմինտէ տէօրթ քիւչիւք շէյ վար ,
վէ լաքին անլէր զիյատէսիյէ 'ազիլ տիր-
լէր :
- 25 Գարընճալար գուվլէթլի պիր թա'իֆէ տէյիլ
տիր ,
Լաքին անլէր եէյէճէքլէրինի եաղըն թէտա-
րիք էտէրլէր :
- 26 Ատաթալանլարը գուվլէթալ թա'իֆէ տիր ,
Ֆագաթ էվլէրինի գայատա եափարլար :
- 27 Զէքիրկէլէրին մէլիյի եօգ տըր ,
Ամա ճիւմլէսի պէօլիւք պէօլիւք չըգարլար :
- 28 *Քէրթէնքէլէ էլլէրիլէ Դիւրա եափըլըր ,
վէ մէլիքլէրին սերայընտա պուլընտար :
- 29 Էյի եիւրիւր իւշ շէյ վար ,
վէ տէօրթ նէսնէնի կիտիշի կիւզլէ տիր :
- 30 Արսլան քի հայվանաթ պէյինտէ ճէպպար
օլուպ՝
Հիշ պիրինին եիւզիւնտէն Կերի չէքիլմէզ :
- 31 Դիլի գօլանլը ալ՝ վէ թէքէ ,
վէ իգալմը քէնտիսիլէ պէրապէր օլան մէլիք :
- 32 Էյեր թէքէպպիւր էթմէլէ սէֆահաթ
իշլէտին իսէ ,
Եախօտ՝ քէմիք թէֆէքքիւր էթտին իսէ ,
Էլինի աղղընա Գօ :
- 33 Զիրա սիւտիւ սըգմագտան Տիէյինի չըգար ,
Պուրնու սըգմագտան գան չըգար ,
Ղազապը սըգմագտան զալլա չըգար :

* Եւթօտ՝ Էօրիւմէք + Եւթօտ՝ Պէրի քիւչիւք թալը
+ Եւթօտ՝ գարըն տուրուլմազ մէլիք : § Եւթօտ՝ եաղ

ՊԱՊ 31

- 1 **Մ**էլք Լէմուէլն սեօղէրի, ետ'նի վախտե-
սինն անա թա'լիմ էթտիյի վաճի տիր:
- 2 **Է**յ օղլմ, նէ՞, էյ րաճմիմն օղլու, նէ՞,
էյ նէղլէրիմն օղլու, նէ՞ -եօյլէյէյ:
- 3 **Գ**ոււվէթիին նիւվանա,
վէ եօլլարնը՝ մէլքլէրէ մուճիւյ ի ճէլաք օ-
լանլարա վէրմէ:
- 4 **Է**յ Լէմուէլ, մէլքլէրէ եագըշմաղ,
Շէրապ իչմէք մէլքլէրէ եագըշմաղ,
վէ միւսքիրաթ մէլքլէրէ եագըշմաղ:
- 5 **Օ**լմայա քի իչիւյ շէրի'աթը ունուտալար,
վէ պիւսրէկեանտան պիրինին ճագընը
թաղէրէ ետէլէր:
- 6 **Մ**իւսքիրաթը ճէլաք օլմագ իւզրէ օլանա,
վէ շէրապը ճան աճընտա պուլունանլա-
րա վէրինիւյ:
- 7 **Թ**ա քի անլէր իչիւյ քէնտի Ֆագըլարնը ու-
նուտալար,
վէ մէշագաթլարնը արթըգ տէր խաթըր
էթմէյէր:
- 8 **Ա**ղղընը տիւսիզ իչիւն,
ճիւմլէ պիքէս օլանլարնը տա'վասը իչիւն աչ:
- 9 **Ա**ղղընը աչ, տօղրու ճիւքմ էյլէ,
վէ Ֆագիր իլէ պիւսրէնին տա'վասընը կէօր:
- 10 **Ֆ**աղիլէթլի գարը քի'մ պուլա պիւր.
Անըն գըլմէթի ճէվաճիրտէն չօգ զէյատէ
տիր:
- 11 **Զ**էվճինին գալպի անա ի'թիմատ էտէր,
վէ զանիմէթի էքսիք օլմաղ:
- 12 **Մ**էրգուսէ անա ճէմի' ի էյամ'ը 'էօմրիւնտէ
Ք միլք էթմէյիւյ էյիլք էտէճէք տիր:
- 13 **Ե**ափաղը վէ քէթէն արար,
վէ տիլէտիյինի էլլէրիլէ իշէր:
- 14 **Օ**՝ թիւճճար կէմիլէրինէ պէնկզէր,
Էքմէյինի ուզագ եէրտէն կէթիրիլ:
- 15 **Վ**է տաճա կէճէ իքէն գալգար,
վէ խանէսի խալընա թա'ամ,

- վէ խըտմէթճի գըղլարնա ճիւսէ՝ վէրիր:
- 16 **Պ**իր թարլա ճագընտա տիւշիւնիւր վէ անը
իշթիրա էտէր,
Էլլէրինին էմէյի իլէ պիր պաղ տիքէր:
- 17 **Պ**էլինի գոււվէթ իլէ գուշատըր,
վէ պաղուլարնը գոււվէթլէնտիրիր:
- 18 **Թ**իճարէթ ինին էյի օլուղընը անկար,
Ձըրաղը կէճէլէյին սէճումէզ:
- 19 **Է**լլէրինի իլէ ուզատըր,
վէ ալուճըյլէ էօրէքէյի թուլթար:
- 20 **Է**լինի Ֆագիրէ աչար,
վէ էլլէրինի միւսթաճինն ուզատըր:
- 21 **Խ**անէսի խալըր իչիւն գարտան գօրգմաղ,
Չիւնքի պիւլթիւն խանէսի խալընըն իքի գալթ
էպիսէսի վար տըր:
- 22 **Ք**էնտինէ էօրթիւլէր ետփար,
Էլպիսէսի տիւլպէնտ վէ էրղալանի տիր:
- 23 **Զ**էվճի տիյարնը ինթէյարլարը իլէ օթու-
տըղնտա՝
Գափուլարտա մա'րուֆ տըր:
- 24 **Պ**էզ տօգուր վէ սաթար,
վէ թիւճճարա գուշաղլար վէրիր:
- 25 **Է**լպիսէսի 'իզգէթ վէ շէրէֆ տիր,
վէ կէլէճէք վագըթտա մէսրուր օլաճագ տըր:
- 26 **Ա**ղղընը ճիւքմէթլէ աչար,
վէ տիլինտէ գանուս ըլթաֆէթ վար տըր:
- 27 **Խ**անէսի խալընըն եօլլարնա տիգգաթ է-
տէր:
վէ թէնպէլլէք էքմէյինի եէմէզ:
- 28 **Օ**ղուլարը գալգըպ անըն ճագընտա՝ Միւ-
պարէք տիր՝ տէրլէր,
Զէվճի տախի անը մէտճ էտէր:
- 29 **Զ**օգ գըղլար Ֆաղիլէթլէ ճարէքէթ էթտիլէր,
Ֆագաթ սէն ճիւմլէսիտէն էֆղալ օլալն:
- 30 **Չ**իւսն քիզպ տիր, վէ ճէմալ Ֆանի տիր,
Ամու ԲԱՊՊՍԱՆ գօրգան գարը մէտճ օլունա-
ճագ տըր:
- 31 **Է**լլէրինին էմէյինտէն անա վէրինիւյ,
վէ իշէրի անը գափուլարտա մէտճ էթսին-
լէր:

Վ Ա՛ Ի Զ

ՊԱՊ 1

- 1 Երբուշտիմոն մէլք պուլու նան Տառաւ օղ-
լու վա'իզն սեօղէրի տիր :
- 2 Վ ա'իլ տէտի քի՝ Պաթըլլեզարտան պա-
թըլ,
Պաթըլլեզարտան պաթըլ, հեր շէյ պաթըլ-
լեզ տըր :
- 3 Ինսան կիւնէշին ալթընտա շէքտիյի պիւ
ճիւմլէ էմէյինտէն
հէ՞ իսթիֆատէ էտէր :
- 4 Պիր տէվը կիտէր պիր տէվը կէլէր ,
Ջէմին իսէ տա'իմա տուրուր :
- 5 Կիւնէշ տօղար վէ կիւնէշ պաթըլ ,
վէ տօղարը մահալէ գօշար :
- 6 Բիւզկէար ճէնուզա տօղրու կիտէր ,
վէ շիմալէ տօղրու տէօնէր .
Բիւզկէար տօլաշա տօլաշա կիտէր ,
Քէնտի տէվրանընը թէքրար էտէր :
- 7 Պիւ ճիւմլէ բումազլար տէնիզէ ճէրեան է-
տէր ,
Ֆազաթ տէնիզ հիչ տօլմազ .
Ըրմազլար ճէրեան էթաթլէրի ետէր ,
Պէ թէքրար կիտէրլէր :
- 8 Հէր սեօղ նազըս տըր ,
Ատէմ սեօլէմէյէ գատիր տէյիլ տիր .
Կէօրմէքլէ կէօղ տօլմազ ,
վէ իշիթմէքլէ գուլազ տօլմազ :
- 9 Դէ քի օլմուշ իսէ օլմազ օ տըր ,
վէ նէ քի իշէնիլմի իսէ՝ իշէնիլէճէք օ տըր .
վէ կիւնէշին ալթընտա եէնի պիր շէյ եօզ
տըր :
- 10 Պազ , պու եէնի տիր՝ տէյէճէք շէյ վա՞ր մը ,
Պիզտէն էվիլ օլան՝ աարլարտա օ վազը՝
օլմուշ տըր :
- 11 Էվիլէքի շէյլէրին զէրի եօզ տըր ,
վէ սոնկրա օլաճազ շէյլէրին տախի ,
Սոնկրատան կէլէճէքլէր արասընտա զէրի օլ-
մայաճազ տըր :
- 12 Պէն վա'իզ Երբուշտիմոն
Խորայէլ իւզէրինէ մէլք օլտըմ .
- 13 Վէ թաճթ էս սէմա վուզու՝ա կէլէն էֆ՝ա-
լըն քեաֆֆէսինի
Հիքմէթլէ թէֆթիլ վէ թէֆաճհիսէ զէյա-
տէսիլլէ տիգգաթ էյլէտիմ :

- Պու մէշազգաթլը էշղալը Ալաճ պէնի պէշէ-
րէ վէրմիշ տիր քի անլէր անըն իլէ
մէշղուլ օլալար :
- 14 Կիւնէշին ալթընտա իշէնիլէն իշէրին ճիւմ-
լէսինի կէօրտիւմ ,
վէ իշթէ քեաֆֆէսի պաթըլլեզ վէ *ճան սը-
գընթըս տըր :
- 15 Էյրի օլան տօղրուլմազ ,
վէ նօգսան օլան սայրլամազ :
- 16 Բէնտի գալպիմոն տէտիմ՝ քի ,
իշթէ պէն՝ ալիմ՝ օլտըմ ,
վէ Երբուշտիմոն պէնտէն էվիլ կէլէնլէրին
ճիւմլէսինտէն զէյատէ հիքմէթ
թաճսիլ էյլէտիմ .
վէ գալպիմ չօզ հիքմէթ վէ մա'րիֆէթ կէօր-
միւշ տիր :
- 17 Վէ հիքմէթ պիլմէյէ ,
վէ տիվանլէք իլէ համազաթը անկլամազա
զէյատէսիլլէ տիգգաթ էթտիմ .
Պունուս տախի ճան սըգընթըս իտիլինի
անկլատըմ :
- 18 Ջիրա չօզ հիքմէթտէ չօզ քէտէր վար .
վէ 'իլմի թէվէիտ էտէն՝ տէրտի տախի թէզ-
իտ էտէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Պէն գալպիմոն , կէլ շիմոն սէնի սէֆա իլէ
թէճըրիպէ էտէյիմ ,
վէ խայր կէօր՝ տէտիմ .
վէ իշթէ պու տախի պաթըլլեզ տըր :
- 2 Կիւլմէքլէք իշիւն՝ Տիվանլէք տիր ,
վէ սէֆա իշիւն՝ Պու նէյէ՞ եարար՝ տէտիմ :
- 3 Գալպիմոն միւլաճազա էթտիմ՝ քի ,
Դէֆֆիմի շէրապ իլէ քէյֆլէնտիրէյիմ ,
վէ (գալպիմ հիքմէթլէ իրշատ օլունարազ)
համազաթը անկլայրլմ ,
Օլ վազթա գատար քի պէնի պէշէր իշիւն
'Էօմլէրինին քեաֆֆէս ի էյամընտա թաճթ
էս սէմաաա
Իշիլէճէքլէրի խայր նէ իտիլինի պիլէլիմ :
- 4 Պէզիւք իշլէր ետիտըմ .

*Եստի՞ր՝ Բիւզկէար իշիւն չալըմազ տըր
'Իւպր՝ Թէնիմի

- Քենտիմ իչիւն խանէլէր պինա էթտիմ,
Քենտիմ իչիւն պաղլար տիքտիմ .
- 5 Քենտիմ իչիւն պաղլէր վէ գորուլլար
հափտիմ,
Վէ անլէրտէ հէր նէվ՝ մէյվէ աղաճլարը տիք-
տիմ .
- 6 Քենտիմ իչիւն աղաճ հուսուլէ կէթիւրէն օր-
մանը սուլամագ իւզրէ .
Հալուզլար հափտիմ .
- 7 Գուլլարա վէ ճարիյէլէրէ մալիք օլտիմ,
Վէ խանէմտէ պանա գուլլար թէվէլլիւտ
էթտի .
Վէ Եերուշալիմտէ պենտէն էվվէլ օլանլարն
ծիւմլէսինտէն զիյատէ չօգ սըղըր-
լարա վէ սիւրիւլէրէ մալիք օլտիմ .
- 8 Քէզալիք քենտիմ իչիւն կիւմիւշ վէ աւ-
թուշ,
Վէ միւլուք իլէ վիւյաթ խաղէնէսի թէրա-
քիւմ էթտիւտիմ .
Քենտիմ իչիւն մուղաննի վէ մուղաննիլէր,
Վէ պէնի պէշէրին միւթէլզիլիզ օլտըլարը
հէր նէվ՝ տարաթը թէտարիք էթ-
տիմ .
- 9 Վէ Եերուշալիմտէ պենտէն էվվէլ կէլէնլէրին
ծիւմլէսինտէն զիյատէ 'աղիմ' օլուպ
Անլէրէ թէգատտիւմ էթտիմ .
Հիքմէթիմ տախի պէնտէ գալտը .
- 10 Վէ կէօղլէրիմին թալէպ էթտիյի շէյլէրտէն
հիչ պիրինի անլէրտէն տիրիզ էթ-
տիւմիմ,
Գալպիմի հիչ պիր սէֆատտն մէն՝ էթմէտիմ .
Անճագ գալպիմ պիւթիւն էմէյիմտէն սէ-
ֆատապ օլտու .
Վէ պիւթիւն էմէյիմտէն նասիպիմ պու իտի .
- 11 Վէ պէն էլլէրիմին պիւ ծիւմլէ իշլէտիյի իշ-
լէրէ,
Վէ իշլէմէքտէ չէքտիյիմ պիւթիւն էմէյի
պագալըմ,
Վէ իշլէմ քեաֆֆէսի պաթըլլըզ վէ ճան սը-
գընթըր օլուպ .
Կիւնէշին ալթընտա հիչ մէնֆա'աթ եօզ իտի .
- 12 Վէ պէն հիքմէթի վէ սէֆա'աթը վէ համա-
գաթը կէօրմէք իչիւն թէվէճիւհ էթտիմ .
Զիրա կէլլէրտէն սօնկրա կէլէն ատէմ նէ՞
էտա պէլլէր .
Անճագ էվվէլտէն հափըլըշ օլանը էտա .
- 13 Վէ պէն կէօրտիւմ քի նուրն գուլլէթտէն
նէ՞ գատար զիյատէ մէնֆա'աթը
վար իտէ,
Հիքմէթին տախի համագաթտոն օլ գատար
զիյատէ մէնֆա'աթը վար տըր .
- 14 Հաքիյիմին կէօղլէրի պաղընտա տըր,
Լաքին սէֆիհ զուլմէթտէ կէզէր .
Վէ պէն անլլատիմ քի .

Անլէրին ծիւմլէսինտէ վուգալ՝ պուլան շէյ պիր
տիր .

- 15 Օլ վագըթ գալպիմտէ,
Մատէմ քի սէֆիհէ վագը՝ օլան պանա տա-
խի վագը՝ օլաճագ տըր,
Պէն նի՞չիւն ապէն զիյատէ հաքիյիմ օլտըմ՝
տէտիմ .
Վէ գալպիմտէ՝ Պու տախի պաթըլլըզ տըր՝
տէտիմ .
- 16 Զիրա հաքիյիմին հէմ տախի սէֆիհին զիքրի
իլ էլ էպէտ գալմազ .
Շիմտիքի օլան շէյլէրին քեաֆֆէսի,
Կէլէճէք կիւնէլրտէ ունուսուլմուշ օլաճագ
տըր .
Վէ հաքիյիմ նա՞սըլ էօլիւր . Սէֆիհ կիպի .
- 17 Պուսուս իչիւն հայաթտան իքրաճ էթտիմ,
Զիրա կիւնէշին ալթընտա իշլէնիլէն իշլէք
պանա քէօթիւ կէօրիւնտիւ .
Զիւնքի քեաֆֆէսի պաթըլլըզ վէ ճան սը-
գընթըր տըր .
- 18 Վէ պէն կիւնէշին ալթընտա չէքտիյիմ պիւ-
թիւն էմէքտէն իքրաճ էթտիմ .
Զիրա անը պէնտէն սօնկրա կէլէճէք ատէմէ
թէրք էտէճէյիմ .
- 19 Վէ օ հաքիյիմ մի, եօգաա աճագ մը օլա-
ճաղընը քի՞մ պիրիւր .
Պու ծիւմլէ իլէ կիւնէշին ալթընտա էմէք չէք-
տիյիմ,
Վէ հիքմէթիմին կէօթըրտիյիմ շէյլէրին
քեաֆֆէսի իւզըրինէ
Օթէսալլիւթ էտէճէք տիր .
Պու տախի պաթըլլըզ տըր .
- 20 Օլ վագըթ՝ կիւնէշին ալթընտա չէքտի-
յիմ պիւթիւն էմէքտէն տօլսըլ
Գալպէն մէ՞յուս օլմաղա եիւզ թուլտըմ .
- 21 Զիրա ատէմ վար քի էմէյի հիքմէթ վէ 'իմ'
վէ ֆէլաճ իլէ օլուր .
Լաքին անտէ էմէք չէքմէմիշ ատէմին նասի-
պի օլմազ իւզրէ անը թէրք էտէ-
ճէք տիր .
Պու տախի պաթըլլըզ վէ պէօրիւք պէլա տըր .
- 22 Զիրա ատէմ կիւնէշին ալթընտա չէքտիյի
պիւթիւն էմէյիմտէն,
Վէ գալպիմին իզթիրապընտան նէ՞ իսթի-
ֆատէ էտէր .
- 23 Զիրա ծիւմլէ կիւնէլրի քէտէր տիր,
Վէ մէշըւլլիլէթի մէշագգալթ տըր .
Կէճէլլիյին պիլէ գալպի ըաճագ պուլմազ .
Պու տախի պաթըլլըզ տըր .
- 24 Ատէմ իչիւն եէյիպ իշլէքտէն
Վէ չէքտիյի էմէյիմտէ
Ճանընը սէֆատապ էթմէքտէն խայրը պիր
շէյ եօգ տըր .

Պուռուռն տախի Ալլահ թարաֆընտանն օլտը-
ղընը կեօրտիւմ :
25 Զիրա *պէնտէն պաշգա* քի՞մ եէյէ պիլիւր ,
վէ քի՞մ սէֆա էտէ պիլիւր :
26 Զիւնքի Ալլահ քէնտի նազարընտա մագպուլ
օլան ատէմէ
Հիքմէթ վէ 'իւմ վէ մէսէրէթ վէրիւր .
Ֆազաթ կիւնասքետ օլանա մէշղուլիյէթ
վէրիւր ,
Թա քի 'իւնտ Ալլահ մագպուլ օլանա վէրմէք
իշիւն թօփլայըպ տէր անպար էտէ .
Պու տախի պաթըլլըզ վէ ճան սըգընթըր
տըր :

Պ Ա Պ 3

1 Հէր շէյին զէմանը վէ թասթ էս սէմատա
օլան հէր իշին վագթը վար .
2 Տօղմանըն վագթը վէ էօմէնին վագթը ,
Տիքմէնին վագթը վէ տիքիւմիշ օլանը սէօք-
մէնին վագթը վար .
3 Էօլտիւրմէնին վագթը վէ շիֆա վէրմէնին
վագթը
Եըգմանըն վագթը վէ պինա էթմէնին վագ-
թը վար .
4 Աղլամանըն վագթը վէ կիւլմէնին վագթը ,
Ֆիդան էթմէնին վագթը վէ բագս էթմէնին
վագթը վար .
5 Թաշլարը տաղըթմանըն վագթը վէ թաշլարը
տէվլիւրմէնին վագթը ,
Գուճագլամանըն վագթը վէ գուճագլամագ-
տան էքքիմէնին վագթը վար .
6 Արամանըն վագթը վէ զա'իպ էթմէնին վագթը ,
Սագլամանըն վագթը վէ աթմանըն վագթը
վար .
7 Եըրթմանըն վագթը վէ տիքիշ տիքմէնին
վագթը ,
Սիւքիւթ էթմէնին վագթը վէ սէյլէմէնին
վագթը վար .
8 Սէվմէնին վագթը վէ պուղղ էթմէնին վագթը ,
Մուհարէպէ վագթը վէ միւսալէհէ վագթը
վար տըր :
9 Իշէյէնէ' էմէք չէքտիյի շէյտէն նէ՞ մէն-
ֆա'աթ օլուր :
10 Ալլահըն պէնի առէմէ՞ մէշղուլ օլմալարը ի-
շիւն վէրտիյի եշլալը կեօրտիւմ :
11 Հէր շէյի վագթընտա կիւղէլ եափտը ,
'Ալէմի տախի անլէրին լիթէֆթիշնէ հէվալէ
էյլէտի ,
Լաքին ինսան Ալլահըն իշինի իպթիտաըն-
տան ինթիհասընա գատար տէրք
էտէմէզ :

12 Պիլիւրիմ քի 'էօմիլէրի օլտըգճա մէսրուր օլ-
մագտան
վէ էյիլէք էթմէքտէն պաշգա ,
Էյի պիւր շէյ եօգ տըր :
13 Քէզալէք հէր առէմին էէյիպ իյմէսի ,
վէ պիւթիւն էմէյինտէն խայր կեօրմէսի ,
Ալլահըն 'աթիյէսի տիր :
14 Պիլիւրիմ քի Ալլահըն հէր պիւր եափտը շէյ
իլ էլ էպէտ պագի տիր .
Անա պիւր շէյ 'իլալէ օլուրմագ վէ անտէն
պիւր շէյ թէնգիս էտիլմէզ .
վէ Ալլահ քէնտիսինտէն խալֆ էթմէլէրի
իշիւն պաշա- եափտը :
15 Նէ օլմուշ իսէ՞ հալա վար տըր .
վէ նէ օլաճագ իսէ վագը՞ օլմուշ տըր .
վէ Ալլահ կէշմիշ օլանը թալէպ էտէր :
16 վէ եինէ կիւնէշին ալթընտա կեօրտիւմ քի
Իճրա ի հագգ մէվգը'ինտէ հագգալլըզ
վար ,
վէ 'առալէթ' մէվգը'ինտէ զուլմ վար :
17 Պէն գալպիմտէ տէտիմ'քի՞ Ալլահ հէմ սա-
լիհէ հէմ շէրիւրի հիւքմ էտէճէք
տիր .
Զիրա օրատա հէր իշին վէ հէր պիւր ֆի'լին
վագթը վար տըր :
18 Պէն գալպիմտէ պէնի առէմ հագգընտա
տէտիմ'քի՞
Ալլահ անլէրի թէճրիպէ էտէճէք ,
վէ քէնտիլէր հայլան օլտըգլարըն կեօրէ-
ճէքլէր տիր :
19 Զիրա պէնի առէմէ
վէ հայլանլարա վագը՞ օլան շէյ պիւր տիր .
Պիւրի նասըլ էօլիւր իսէ տիկէրի էյլէ էօլիւր .
վէ քեաֆֆէսինին նէֆէսի պիւր տիր .
վէ առէմին հայլանտան զէյատտէ ֆագիլէթի
եօգ տըր .
Զիրա ճիւմէտի պաթըլլըզ տըր .
20 Ճիւմէտի պիւր մահալէ կիտէր ,
Գեաֆֆէսի թօփրագտան օլտու ,
վէ քեաֆֆէսի թօփրաղա 'ալտէթ էտէր :
21 Պէնի առէմին բուհընըն եօգարը չըգտըղընը ,
վէ հայլանըն բուհընըն աշաղը զէմինէ էն-
տիյինի քի՞մ պիլիւր :
22 վէ կեօրտիւմ քի՞ առէմին քէնտի իշլէրին-
տէն մէսէրէթ պուլմասընտան էյի
պիւր շէյ եօգ տըր .
Զիրա անըն նասիպի օ տըր .
Զիւնքի քէնտիսինտէն սօնկրա նէ վուգուլ պու-
լաճաղըն կեօրմէյի անը քի՞մ կէօ-
թիւրէճէք տիր :

*Պաշգա շաֆաթիւրի անսըղ
ի'իպը. գալպիլէ

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ պէն տէօնիւպ կիւնէշին ալթընտաւ իշ-
էնիւնէն քեաֆֆէ ի մէզալիմի կէօր-
տիւմ :
- Վէ իշթէ մազուլարն կէօզ եաշարը վար ,
Ֆազաթ թէսիյէ էտէն եօզ տըր ,
Վէ անլէրէ զուլմ էտէնլէրին էլինտէ գաւ-
վէթ վար ,
Լաբին անլէրէ թէսէլլէ վէրէն եօզ տըր :
- 2 Վէ պէն պուստան էվվէլ իրթիհալ էթմիշ
օլան մէվթայը ,
Պազի գալլպ հալա պէր հայաթ պուլանան .
լարտան պաթիթիյար 'ատտ էյլէ-
տիմ :
- 3 Լաբին շիմտիյէ տէկին վիւճուտէ կէլմէմիշ ,
Վէ կիւնէշին ալթընտաւ իշէնիւնէն ֆէնա ի-
շի կէօրմէմիշ օլան
իքիսինտէն տէ էյի տիր :
- 4 Վէ պէն հէր էմէյի ,
Վէ հէր միւյէստէր օլան իշի կէօրտիւմ ,
Բի անլէրտէն տօլայը պիր ատէմէ գօնշըսը
հասէտ էտէր .
Պու տախի պաթըլլըգ վէ ճան սըգընթըսը տըր :
- 5 Սէֆիհ քէնտի էլլէրինի պիրի պիր իւթիւ-
նէ գօր ,
Վէ քէնտի *նէֆսինի թէլէֆ էտէր : "
- 6 Բահաթ իլէ պիր ավուճ տօլուսը
Ձահմէթ վէ ճան սըգընթըսը իլէ իքի ավուճ
տօլուսընտան էյի տիր :
- 7 Վէ պէն տէօնիւպ կիւնէշին ալթընտա
պիր պաթըլլըգ կէօրտիւմ :
- 8 Պիր տաթմ վար քի րէֆիգի եօզ ,
Օղըւ եա գարնտաշը տախի եօզ տըր .
Լաբին պիլ ճիւմլէ էմէյինին նիհայէթի օլ-
մազ ,
Կէօզլէրի տախի սերվէթէ տօյմազ .
Վէ՝ Պէն քիմ իշիւն էմէք չէքիպ ,
Նէֆսիմի խայրտան մահրուլմ էտիյօրմ
րէմիւ .
Պու տախի պաթըլլըգ օլուպ ֆէնա պիր մէշ-
զուլլէթ տիր :
- 9 Իքի պիրտէն էյի տիր ,
Ձիրա էմէքլէրի իշիւն էյի էճըլէրի վար տըր .
- 10 Ձիրա տիւշէրլէրտէ պիրի պիրինի գալարըրը-
լար .
Լաբին տիւշտիւլիւնտէ եալլընըգ պուլուռա .
նըն վա՛յ հալինէ ,
Ձիւնքի անը գալարաճագ րէֆիգի եօզ տըր :
- 11 Վէ իքի քիշի ղէրլէրտէ եաթարլարաւ ըսը-
նըրլար .
Ֆազաթ եալլընըգ օլան նա՞սըլ ըսընա պիլլի :

* Իւր. էթինի հէր

- 12 Էյէր պիր քիմնէ անլէրտէն պիրինէ զուլմ
էտէրտէ ,
Իքիսի անա մուգալմէթ էտէ պիլլի .
Վէ իւշ գալթըլ իֆիլք գօլայ գօփմազ :
- 13 Ֆազիր վէ 'ազըլլը չօճուգ ,
Արթըգ նաթիհաթ գապուլ էթմէզ իլթի-
յար վէ սէֆիհ մէլիքտէն էյի տիր :
- 14 Ձիրա ղէրի մէլլը օլմազ իշիւն զընտանտան
չըգար ,
Լաբին րիւրի մէլլը հալինտէ տօլմուշ իքէն
ֆազիր օլուր :
- 15 Կիւնէշին ալթընտաւ եաշարպ կէզէնլէրին
ճիւմլէսինի
Վէ անըն խայէֆի օլաճագ չօճուգը կէօրտիւմ :
- 16 Անլէրտէն էվվէլ մէվճուտ օլան խայլըն ճիւմ-
լէսինին նիհայէթի եօզ տըր .
Սօնկրատան կէլլէրի տախի անըն իլէ մե-
րուր օլմայաճագլար .
Պու տախի պաթըլլըգ վէ ճան սըգընթըսը
տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Պէյթ Ուլուհա կիթտիյինտէ՝ պաղընը կէօ-
զէթ ,
Վէ սէֆիհի հէր գուրպանը 'արզ էթմէտէն իսէ ,
Տինկէմէյէ եազլաշ .
Ձիւնքի անլէր քէօթիւ իշէտիքլէրինի պիլ-
մէլլէր :
- 2 Աղըն իլէ 'աճէլէ էթմէ .
Վէ գալլին Ալահըն հուրօրընտաւ սէօզ
սէյլէմէյէ միւսարա'աթ էթմէսին ,
Ձիրա Ալահ սէմտաւ տըր , սէն իսէ զէմին-
տէ սին .
Պու էճիւտէն սէօզլէրին ազ օլուռն :
- 3 Ձիրա րույա քէսրէթ ի էշղալտան ,
Վէ սէֆիհին սէսի քէսրէթ ի քէլամտան ի-
լէրի կէլլի :
- 4 Ալահա նէգը էթտիյին թագաիրտէ ,
Անըն իֆաթընտա թէ'էխիւր էթմէ .
Ձիրա սէֆիհլէրտէն խօշնուտ օլմազ .
Նէգը էթտիյին շէյի իֆա էյլէ :
- 5 Նէգը էտիպ տէ իֆա էթմէմէքտէն իսէ ,
Նէգը էթմէմէքլիյին էվլա տըր :
- 6 Պրազմա քի աղըն սէնին ճէսէտիյին կիւր
նա՞յ իշէմէսինէ սէպէպ օլա ,
Վէ՝ մէլլին հուգուրընտա՝ Սէհլ օլտուլ տէմէ .
Նի՞շիւն Ալահ սէնին քէլամըն սէպէպիլլէ
զուգապա կէլլէ ,
Վէ էլլէրինին իշին պօղա :
- 7 Ձիրա րույալարըն քէսրէթինտէ ,
Վէ քէսրէթ ի քէլամտա
Պաթըլլըգլար վար տըր ,
Ֆազաթ սէն Ալահտան խալֆ էյլէ :

- 8 Էյտեր վերայեթտէ ֆագերէ զուլմ էտիլտի-
յինի ,
վէ հագգ ու 'ատալէթին իպթալ օլունտը-
ղենը կէօրիւր իսէն ,
Պու մատտէյէ թէ'աճճիւպ էթմէ .
Զիրա ա'լի օլանլարըն մաֆէվդինտէ օլան Ա'-
լի տիգգաթ էտէր ,
վէ անէրտէն զիյատէ ա'լի օլան վար տըր :
9 վէ զէմինտէն հառլ օլան ֆա'իտէ 'ուսմում
'ա'իտ տիր .
Թարլա մէլիյէ տախի խըտմէթ էտէր :
10 Կիւմիւշիւ սէվէն կիւմիւշէ ,
վէ սերվէթի սէվէն վարիտաթա տօյմաղ ,
Պու տախի պաթըլլըգ տըր :
11 Նի'մէթ չօղալարգճա
Անը եէյէնլէր տախի չօղալըր .
վէ սահիպլէրինէ
Կէօղլէրիլէ կէօրմէքտէն զայրի նէ՞ ֆա'իտէ
օլուր :
12 Զալըշան տաթմին ,
Ազ վէ եա չօգ եէսին , ուլգուսը թաթըլ օլուր .
Ամմա զէնկինին թօգ պուլունմասը ,
Անը րաճաթ ուլունմաղա պարգմաղ :
13 Կիւնէշին ալթընտա աղըր պիր պէլիյէ կէօր-
տիւմ ,
Պու տախի սահիպլէրինին զարարըր իշիւն սագ-
լանըլուն մալ տըր :
14 վէ պու մալ ֆէնա իշ իլէ զայ' օլուր .
վէ պիր օղուլ թէվլիտ էտէր վէ էլէնտէ պիր
շէյ եօգ տըր :
15 վալիտէսինին պաթմընտան նասըլ չըգար
իսէ ,
շէման կէլտիլի սուրէթլէ չըպաղ օլարագ
'ապտէթ էտիպ կիտէր ,
վէ պէրապէր կէօթիււրմէք իւզըէ քէնտի է-
մէյինտէն էլինէ պիր շէյ ալմաղ :
16 Պու տախի աղըր պիր պէլիյէ տիր ,
Նէ վէճճէ կէլտի իսէ ճէման էօյլէ կիտէր .
վէ պատ ի հոսվոյա չալըշմասըլէ նէ՞ իս-
թիֆատէ էտէր :
17 շէմ աէ քէաֆֆէ ի էյամընտա 'ղուլմէթտէ
թա'ամ էտէր ,
վէ տէրտիլէ չօգ զամ ու զուսասըր վար
տըր :
18 Իշթէ էյի պուլըղըմ պու տըր .
Կիւզէլ տիր քի Ալլահնէ պիր տաթմէ վէր-
տիյի պիւթիւն միւտտէթ ի 'էօմ-
րիւնտէ եէսին վէ իշսին ,
վէ կիւնէշին ալթընտա չէքաթիյի հէր էմէյին
խայրընը կէօրտիւն .
Զիրա անըն նասիպի պու տըր :
19 վէ հէր հանլը տաթմէ Ալլահ սերվէթ վէ
մալ վէրիր ,
վէ անտէն եէմէյէ վէ նասիպինի ալմաղա ,

- վէ էմէյինտէն միւթ էլէղիղ օլմաղա գուտ-
րէթ վէրիրտէ ,
Պու Ալլահնէ 'աթիյէսի տիր :
20 Զիրա 'էօմրիւնիւն կիւնէրինի չօգ թէզէքքիւր
էթմէղ ,
Զիւնքի Ալլահ անը մէսէրրէթ ի գալիլիլէ
իսթիճապէթ էտէր :

Պ Ա Պ 6

- 4 Կիւնէշին ալթընտա պիր պէլիյէ կէօրտիւմ .
Պու տախի նաս պէյինտէ չօգ պուլունուր :
2 Ատէմ վար տըր քի Ալլահ անա սերվէթ վէ
էմվալ վէ 'իզլէթ վէրիր ,
վէ ճանընըն արգուլտաղըր պիր շէյ էքսիք
տէյիլ տիր ,
Լաքին անտէն եէմէյէ Ալլահ անա գուտրէթ
վէրմէղ ,
Անճագ անը պիր եապանճը քիմնէ եէր .
Պու տախի պաթըլլըգ վէ ֆէնա պիր պէլիյէ
տիր :
3 Ատէմին եիւզ էվատը օլա ,
վէ չօգ սէնէ եաշասա ,
վէ սէնէլէրինին կիւնէրի չօգ օլա ,
Ֆագաթ ճանըր խայրա տօյմաղա ,
վէ աէֆնի օլմաղա ,
Պէն տէրիմ քի սըգթ անտէն էյի տիր .
4 Զիրա պու պաթըլլըգ իլէ կէլըր ,
վէ զուլմէթլէ կիտէր ,
վէ իսսի զուլմէթլէ սէթր օլունուր .
5 շէմ տախի կիւնէշի կէօրմէտի վէ աէր շէյ
պիլմէտի իսէ տէ ,
Պունուն օլ պիրինտէն զիյատէ րաճաթը վար :
6 Լաքին օ լէքի քէրրէ պին սէնէ եաշարասա ,
վէ պիր խայր կէօրմէզտէ . . . ,
Ճիւմէսի պիր մաճալէ կիթմէ՞ղ մի :
7 Ատէմին պիւթիւն էմէյի աղղը իշիւն տիր ,
վէ լաքին ճան տօյմաղ :
8 Զիրա հաքիյմին սէֆիհտէն զիյատէ նէսի՞
վար .
Եաշայանլար արտաընտա սիւլաք էթմէյի պի-
լէն ֆագիր նէյէ՞ մալիք օլուր :
9 Կէօղլէր իլէ կէօրմէք ճանտան արգուլ չէքմէք-
տէն էյի տիր :
Պու տախի պաթըլլըգ վէ ճան սըգընթըսը
տըր :
10 Նէ քի օլտու իսէ անըն իսսի գօնուլմըշ
տըր .
վէ ինսան օլտըղը մա'լիւմ տիր .
վէ քէնտիսինտէն գուլվէթլի օլան իլէ միւ-
ճատէլէ էտէմէղ :
11 Մատէմ քի պաթըլլըղը չօղալտան չօգ շէյ
վար ,
Ատէմէ նէ՞ գալըր :

- 12 Զիւնքի կեօղէ կիպի կէշիւրտիյի ֆանի 'եօմ.
րիւնիւն միւտտեթինտէ ,
Հայաթտա ատեմ իշիւն խայրլը նեօ իտիյի-
նի քիօմ պիլիւր :
Զիրա ատեմէ կիւնէշին ալթընտա քէնտի-
սինտէն սօնկրա նէ օլտճաղընը քիօմ
պիլտիւրէճէք տիր :

ՊԱՊ Դ

- 1 Շիքընտի խօշ րա'իհալը եաղտան ,
վէ եէվմի վէֆաթ եէվմի վէլաթէթտէն է-
յի տիր :
2 Մաթէմ պուլունան խանէյէ կիթմէք ,
Զիյաթէթխանէյէ կիթմէքտէն էյի տիր .
Զիրա հէր ատեմին 'ազըպէթի օ տըր ,
վէ պէր հայաթ օլան անը տէր խաթըր էտէր :
3 Հիւզն կիւլմէքտէն խայրլը տըր .
Զիրա երւզիւն զամնաթ օլմասը 'գալլի *միւ-
ֆէրրաճ գըլար :
4 Հաքիյմէրին գալլի մաթէմ պուլունան խա-
նէտէ տիր ,
Յագաթ սէֆիհէրին գալլի մէսէրրէթխա-
նէտէ տիր :
5 Հաքիյմին թա'գիւրին իշիթմէք ,
Սէֆիհէրին նաղմէսին իշիթմէքտէն էվա
տըր :
6 Զիրա գազան ալթընտա տիքէնէրին սէսի
նասըլ իսէ ,
Սէֆիհէրին կիւլիւշիւ տախի էօյլէ տիր .
Պու տախի պաթըլլըգ տըր :
7 Հաքիյաթտէն գըլմ 'հաքիյի տիվանէ
էտէր ,
վէ ընշվէթ գալլի իֆսատ էյլէր :
8 Պիր իշին խիթամը պիտա'էթինտէն խայրլը
տըր .
վէ ըղհը սապըլը օլան ըղհը մաղըրը օլան-
տան էյի տիր :
9 Ըղհընը զաղապա խաթի'ճալ էթմէ ,
Զիրա զաղապ սէֆիհէրին տերունինտէ իս-
թիգըր էտէր :
10 Նէտէօն օլտու քի էվվէլքի կիւլիւր շիմտի-
թիլէրտէն էյի իտի' տեմէյէսին ,
Զիրա պու խըստուստա օլան սու'ալըն 'ազի-
լանէ տէյիլ տիր :
11 Հիքմէթ միրա կիպի էյի տիր .
վէ կիւնէշի կէօրէնէրէ ֆա'իտէլի տիր :
12 Զիրա հիքմէթ սայէպան տըր ,
Ազէն 'իլմին ֆա'իտէօի լու' րըր փ ,
Հիքմէթ քէնտի սահիպէրին իհեա էտէր :
13 Ալլահն իշին նաղար գըլ ,

*ս-ի-ի' իպահ էտէր ,

- Զիրա անըն էյրիլթպիյին քիօմ տօղըրու-
տա պիլիւր :
14 Խայր կիւնիւնտէ միւֆէրրաճ ,
վէ պէլա կիւնիւնտէ միւթէտազըղ օլ :
վէ պուլլարը Ալլահ պիրի պիրինէ մուգա-
պիլ էյլէտի ,
Թա քի ատեմ քէնտինտէն սօնկրա պիր շէյ
պուլմայա :
15 Ֆանի կիւնիւրիմտէ պուլուն քեաֆֆէսի-
նի կէօրտիւմ .
Սալիհ վար տըր քի սալահնտա հէլաթ օլտը ,
վէ շէրիւր վար քի քէօթ իւլիւրիւնտէ մու'ամ
մէր օլտը :
16 Զիյատէսիյլէ սալիհ օլմա ,
վէ քէնտինի իֆրաթիւ 'հաքիյմ կէօթէրմէ .
Նի'շիւն քէնտինի հէլաթ էտէսին :
17 Զիյատէսիյլէ շէրիւր օլմա , սէֆիհ տախի օլմա .
Նի'շիւն վագթըն կէլմէգտէն էօլէսին :
18 Էյի տիր քի պիրինի թուլթասըն ,
վէ օլ պիրինտէն տախի էլինի շէքմէյէսին .
Զիրա Ալլահտան գօրգան ատեմ քեաֆֆէ-
սինտէն գուրթուլըր :
19 Հիքմէթ 'հաքիյմ' շէհրտէ պուլունան օն զա-
պիթտէն զիյատէ գուլվէթ վէրիւր
20 Զիրա զէմինտէ սալիհ ատեմ եօզ տըր ,
Քի էյիլէք էտէր վէ կիւնահ իշիմէզ :
21 վէ հէր սէյլէնիլէն սէօղէ տիգաթ էթմէ ,
Օլմայա քի գուլընըն սանա սէպպ էթտիյի-
նի իշիտէսին :
22 Զիրա գալլիյին պիլիւր քի սէն տախի չօգ տէֆ'ա
պաշգալարա սէպպ էյլէտին :
23 Պունուն ճիւմլէսինի հիքմէթլէ թէճրիպէ
էյլէտիմ .
Պէն 'հաքիյմ' օլպըրմ' տէտիմ .
Լաքին հի'ի-ի' պէնտէն պա'իտ իտի :
24 Պա'իտ օլան նէ օլաղընը ,
վէ փէք 'ամիգ օլանը քիօմ պուլըր :
25 Պէն հիքմէթ իլէ ֆէհմի պիլմէք վէ թէֆթիւ
վէ թէֆահհիւս էթմէք իշիւն
վէ սէֆահաթըն շէրիւրին ,
վէ համագաթ իլէ տիվանիլի պիլմէք իշիւն
գալլիմ իլէ տօլաշարմ :
26 վէ պէն գալլի տուլաթ վէ քէմէնտ ,
վէ էլլէրի զինճիր օլան գարըլըր էօլիմտէն
անը պուլտըրմ .
Դնտ Ալլահ մաղպուլ օլան տնտէն գուր-
թուլըր ,
վէ կիւնահ քեաթ օլան անա թուլթուլըր :
27 վա'իլ տէր քի' իշիլէ հիսապընը պուլմազ
իշիւն
Պիրէր պիրէր 'ալ-րու' պունուն պուլտըրմ .
28 (Հէր նէ գատար տահա արամադտա իսէմ
տէ , պուլմապօրըմ .)

- Պիտե պիր սարգ տտեմ պուլտըմ ,
 Սարգաթ պու ճիւմէնին իշինտե պիր սարգ
 գարը պուլմարմ :
 29 Իշթե ետլընը շուտու պուլտըմ քի
 Ալլաճ տտեմի տողու խալգ էթտի .
 Լաքին անէր չօդ ինթիրտ'աթ արատըլար :

Պ Ա Պ 8

- 1 Շաքիյմ կիպի քի՞մ վար ,
 Վէ քելամըն թեփարինի քի՞մ պիլըր .
 Ատեմին հիքմէթի քէնտի եիւզիւնիւ բուշէն
 գըլար ,
 Վէ եիւզիւնիւն սերթիլի թեղալուր էտեր :
 2 Պէն րէլէ՛ Ժ մէլիլին էմրինի հըֆը էտեօին ,
 Պաւս տախի Ալլաճըն հազգը իշին օլան
 Ժէմին սեպեպինտէն էրէփն :
 3 Անըն հուզըրընտան կիթմէյէ 'աճէլէ էթմէ .
 Քէօթիւ իշտե իրար էթմէ ,
 Զիրա օնէ իսթէրսէ եափար :
 4 Մէլիլին քելամըն ներէտէ իսէ օրատա հիւքմ
 վար .
 Վէ քի՞մ անա՛ Նէ՞ եափըյօր սըն՝ տէյէ
 պիլըր :
 5 Էմրի հըֆը էտէն պէլլայ ուղըմաղ .
 Վէ հաքիյմին գալպի վաղթը վէ միւնտսէ-
 պէթի պիլըր :
 6 Զիրա հէր իշին վաղթը վէ միւնտսէպէթի վար .
 Զիրա ինսանըն տէրտի քէնտի իւզէրինտէ
 աղըր տըր :
 7 Զիւնքի օլաճագ շէյի պիլմէլ .
 Վէ նաթըլ օլաճողընը անա քի՞մ պիլտիրէ-
 ճէք տիր :
 8 Բուհը ալը գօմագ իշին բուհա թէսալ-
 իւթ էտէն տաէմ եօգ ,
 Վէ եէվմ ի մէվթէ թէսալիւթ էտէն տաէմ
 եօգ տըր .
 Վէ պու ճէնքտէ սալը վէրմէք եօգ տըր .
 Վէ շէր անը իրթիքեապ էտէնլէրի խէլաւ
 էթմէլ :
 9 Պուսուս քեաֆֆէսինի կէօրտիւմ ,
 Վէ կիւնէշին ալթընտա օլան հէր իշէ զի-
 յաեփիլէ տիգգաթ էյլէտիւմ :
 Վաղըթ վար քի պիր տաէմ քէնտի պէլա-
 սը իշին
 Պաշա պիր տտեմէ մուսալաթ օլուր :
 10 Վէ պէյլէճէ կէօրտիւմ քի շէրիլէր կէօ-
 միւլաիւլէր ,
 Վէ կիրիպ մուգատտէս մահալտէն կիթտիլէր .
 Վէ պու շէյլէրի իշէտիլէրի շէհտէ ունու-
 տուլըլար .
 Պու տախի պաթըլլըք տըր :
 11 Քէօթիւ իշ իւզէրինէ հիւքմ սիւր'աթլէ
 իճրա օլուսմատըլընտան ,

- Պէնի տաէմին գալպի քէօթիւլէք էթմէք
 աղաւաղէ տօլու տըր :
 12 Կիւնաճքեար եիւզ քէրրէ քէօթիւլէք էթմէ ,
 Վէ 'եօթիւ տախի ուզըն օլա ,
 Եինէ պէն էյի պիլըրիւմ քի Ալլաճտան գօր-
 դանլարա ,
 Հուզըրընտան խալֆ էտէնլէրէ խայր կէլէ-
 ճէք տիր :
 13 Ամա շէրիլէ խայր օլմաղ ,
 Վէ կէօլկէ կիպի օլան 'եօմրիւնիւ ուղատամաղ ,
 Զիրա Ալլաճտան գօրգմաղ :
 14 Եէր իւզէրինտէ վուգու՛ պուլան պիր պա-
 թըլլըք վար .
 Սալիճէր վար քի ,
 Շէրիլէրին 'միւսթահագգ օլտըղը շէյ՝ անլէ-
 րէ իսապէթ էտէր .
 Վէ շէրիլէր վար տըր քի
 Սալիճէրին 'միւսթահագգ օլտըղը շէյ՝ ան-
 լէրէ իսապէթ էտէր .
 Պու տախի պաթըլլըք տըր՝ տէտիւմ :
 15 Վէ պէն մէտէրէթի մէտճ էթտիւմ ,
 Զիրա կիւնէշին ալթընտա տաէմէ՝
 Եէմէք վէ իշմէք վէ մէօրուր օլմագտան զայ-
 րի էյի պիր շէյ եօգ տըր .
 Զիրա կիւնէշին ալթընտա Ալլաճըն անա վէր-
 տիլի 'եօմրիւնիւն միւտտէթիւնտէ ,
 Էմէլինտէն անա գալան պու տըր :
 16 Հիքմէթի պիլմէյէ ,
 Վէ եէր իւզէրինտէ օլան էշղայր անկլամաղա
 Զիյաեփիլէ տիգգաթ էթտիլմտէ ,
 (Զիրա կէճէ կիւնտիւղ կէօղիւ ույգու կէօր-
 մէյէն տաէմ վար ,)
 17 Ալլաճըն պիւթիւն իշի հագգընտա պուսու
 կէօրտիւմ քի ,
 Ատեմ կիւնէշին ալթընտա իշէնիլէն իշի պու-
 լամաղ .
 Ատեմ հէր նէ գատար արամաղա չալըշըր
 իսէ տէ պուլմաղ ,
 Վէ հաքիյմ տաէմ պիլմէք իտտի'տընտա
 օլա պիլէ պուլամաղաճագ տըր :

Պ Ա Պ 9

- 1 Զիրա պուսուս ճիւմէսինի թեփիլ էթմէք
 իւզըն ,
 Քեաֆֆէսինի գալպիմէ գօտըմ ,
 Քի սալիճէր վէ հաքիյմէր վէ անլէրին իշէրի
 Ալլաճըն էլինտէ տիր .
 Ատեմ կէրէք մահապպէթի վէ կէրէք 'ատա-
 վէթի պիլմէլ .
 Քեաֆֆէսի եօնլէրինտէ տիր :
 2 Հէր շէյ ճիւմէյէ պիլա ֆարգ վաղը՝ օլուր ,
 Սալիճէ վէ շէրիլէ ,
 *Իրաւ իշին կէօրէ

- Էյի վէ փաթ օլանա վէ նափաթ օլանա ,
 Զէպէ Էտէնէ վէ զէպէ Էթմէյէնէ
 Վաթը՝ օլան շէյ պիր տիր .
 Էյի օլան նաթըլ իսէ , կիւնաճքեար տախի
 Էյըլէ տիր .
 Եթմին Էտէն՝ Էթմինտէն գորգան կիպի տիր :
 3 Կիւնէշին ալթընտա վուգու՝ա կէլէն Էֆ'ա-
 լըն ճիւմլէսինտէ
 Բէօթիւ շէյ շու տըր քի ,
 Ճիւմլէյէ վուգու՝ պուլան շէյ պիր տիր .
 Վէ տախի պէնի տաթմին դալպի
 Բէօթիւլիւքլէ տօլու օլմաղլէ ,
 Հայաթտա օլտըզճա դալպլէրինտէ տիվանէ-
 լիք վար .
 Վէ անտէն սոնկրա Էմվաթա Էրէրէրէ :
 4 *Զիրա քիմ քի պիւ ճիւմլէ պէր հայաթ
 օլանլարա րէֆիգ օլուրտա ,
 Անըն իշիւն իւմիտ վար .
 Վէ տիրի քեօփէք Էօթիւ արալանտան Էյի տիր ,
 5 Զիւնէքի պէր հայաթ օլանլար Էօթէճէքլէրինի
 պիւրլէր ,
 Ֆադաթ Էօթիւլէր պիր շէյ պիւմլէրլէր .
 Վէ արթըզ իւճրէթլէրի Էօգ տըր ,
 Զիրա նամ ու նիլանլարը ունուտուլըշտըր ,
 6 Անլէրին կէրէք մուհապլէթի , կէրէք 'ատա-
 վէթի ,
 Վէ կէրէք հասէտի մաճվ օլմուշ տըր .
 Վէ կիւնէշին ալթընտա օլան հիշ պիր շէյտէ ,
 Արթըզ իւլէ՝ Էպլէտէն անլէրին պիր նաաիպի
 Էօգ տըր :
 7 Կիթ , Էթմէյինի մէսէրրէթլէ Էէ ,
 Վէ շէրապընը ֆէրաճ Է դալպ իլէ իլ .
 Զիրա Ալաճ սէնին իշլէրինտէն րաղի օլմուշ
 տըր :
 8 Էլպիսէն հէր վաթըթ պէյաղ օլուլն ,
 Վէ պաշընտան Էաղ Էթսիք օլմաւրն :
 9 Սէվալիյին զէվճէն իլէ ֆանի կիւնէրինին
 ճիւմլէսինտէ ,
 Կիւնէշին ալթընտա Ալլահն սանա վէրտիյի
 ֆանի 'Էօթիւլիւքլէ պիւթիւն միւտ .
 տէթիւնտէ
 Ֆէրաճլէ իմրար Է 'Էօմր Էյլէ .
 Զիրա պու 'Էօմրտէ կիւնէշին ալթընտա չէք-
 տիյին Էմէքտէն նաաիպին պու տըր :
 10 Էլին իշլէմլէն հէր նէ պուլտու իսէ ,
 Անը դուվլէթիլլէ իշլէ ,
 Զիրա օլ կիթմէքտէ օլտըղըն հապիյտէ
 Իշ վէ թէտպիր վէ 'իւմ վէ հիքմէթ Էօգ տըր ,
 11 Տէօնաիւմ վէ կիւնէշին ալթընտա կէօր-
 տիւմ քի ,
 Եարըլ՝ չօգ դօշանլարա ,
 Վէ ճէնք՝ դուվլէթիլլէրէ ,
 Վէ Էթմէք՝ հաթիյալլէրէ ,

*Եւսիւն՝ Զիրա միւսթէմա օլան քի՞մ տիր ,
 Պէր հայաթ օլանլարըն ճիւմլէսի իշիւն իւմիտ վար .

- Վէ սէրվէթ՝ 'աթիլլէրէ ,
 Վէ լութֆ 'արիֆլէրէ մախսուս տէյիլ տիր .
 Անճադ վաթթ ու պախթ ճիւմլէսինէ միւլա-
 գաթ Էտէր :
 12 Զիւնէքի ատէմ՝ պիլէ քէնտի վաթթըն պիւմլէզ .
 Պալըգլար քէօթիւ Էաղ թուլթուլըր ,
 Վէ դուշար ֆախա թուլթուլըր ,
 Պէնի ատէմ՝ տախի՝ քէօթիւ վաթթըն անլէ-
 րին իւզլէրինէ անկալըն կէլէնճէ՝
 տուզաղա տիւշէրլէր :
 13 Կիւնէշին ալթընտա պու հիքմէթի տախի
 կէօրտիւմ ,
 Վէ պանա պէջիւք կէօրիւնտիւ .
 14 Պիր քիւշիւք շէհր վէ իշիւնտէ աղ ատէմ՝ վար
 իտի ,
 Վէ իւզլէրինէ պիր պէջիւք մէլիք կէլիպ անը
 մուհասէրէ Էթտի ,
 Վէ անա դարըն պէջիւք մէթէրիլլէր Էափտը .
 15 Վէ անըն իշլէտէ պիր ֆաթիր հաթիյա՝ ա-
 տէմ պուլուլնտու ,
 Վէ հիքմէթիլլէ շէհրի գուլթարտը .
 Ֆադաթ պու ֆադիլ տաթմի խաթրա կէթի-
 րէն պուլուլնմաւր :
 16 Վէ պէն տէտիմ՝ քի՝
 Հէր նէ դաւաար ֆաթիլին հիքմէթի թաճիլ
 օլուլնապ՝
 Սէօղլէրի տինկլէնիլմէզ իսէ տէ ,
 Եինէ հիքմէթ գուլվէթտէն Էյի տիր :
 17 Հաթիյալլէրին Էալաշ սէօղլէրի՝
 Սէֆիշիլ իւզլէրինէ հիւքիւմէթ Էտէնին պաղ-
 րըշնտան Էյի իշիտիլլէր :
 18 Հիքմէթ ալաթ Է հարալիլտէն Էյի տիր .
 Լաթին պիր կիւնաճքեար չօգ խալըն դա՞յ՝ օլ-
 մաւրնա սէպէպ օլուր :

ՊԱՊ 10

- 1 Էօլմիւշ սինէքլէր 'աթթարըն Էաղընը միւ-
 թէ՝աթֆին գըլտըր .
 Պիր աղ համադաթ տախի հիքմէթ վէ 'իզ-
 զէթ խուսուլնտա միւթէպէր օ-
 լանը շէրէրէր :
 2 Հաթիյալլէր դալպի սաղընտա տըր ,
 Վէ սէֆիշին դալպի սաղընտա տըր :
 3 Ահմադ ատէմ՝ Էօլտա կիտէր իքէն ,
 'Ագը նօգսան օլուպ քէնտիի ահմադ օլ-
 տըղընը հէր քէսէ պէյան Էտէր :
 4 Էյէր հիւքմաւրըն դադապը սէնին 'ալէյ-
 հինէ թուլթուլնտա ,
 Մահապիտէն կիթմէ .
 Զիրա լէթաթէթ պէջիւք դադաճաթլարըն
 Էօնիւնիւ ալըր :
 5 Կիւնէշին ալթընտա կէօրտիւլիւմ պիր քէօ-
 թիւլիւք վար տըր .
 Պու տախի հիւքմաւր թարաֆընտան վաթը՝
 օլան սէճվ տիր :

- 6 Համագաթ 'ալի մեանէտէրէ գօնուլուր ,
վէ զէնկինէր ալլադ մահալլէրտէ օթու-
րուլար :
- 7 Գուլարը աթլարա պինմիշ ,
վէ պէյլէրի , եէր իւզէրինտէ գուլար կիպի
երուրուր կէօրտիւմ :
- 8 Զուգուր գաղան՝ քէնտիսի իշինէ տիւշէր .
վէ չիթ սէօքէնի երլան բարբուր :
- 9 Թաշլար քէսէն անլէրտէն զիյան կէօրիւր .
Օտուէն ետրան անլն իլէ թէհլէքէյէ տիւշէր :
- 10 Էյէր տէմիւր քէօր իսէ վէ գըլաղը վէրիւ-
մէգօէ ,
Օլ վադըթ զիյառտէ գուլվէթ գուլլանմալը .
Ֆաղաթ հիքմէթ ֆէլաճ պուլմադ իշիւն էյի
տիւր :
- 11 Էյէր երլան սիհր օլմադըղըն սօգարսա ,
Օլ զէման էֆտուհընըն ֆա'իտսի եօգ տըր :
- 12 Հաքիյմին աղղընն սէպլէրի լուծ ֆառիգ տիւր ,
Լաքին սէֆիհին տուտաղլարը քէնտիսի եու-
տար :
- 13 Անըն աղղընտան չըգան սէօզլէրին իպթիտա-
սը համագաթ տըր ,
վէ սէօզլէրինին ինթիհասը ֆէնա տիվանէ-
լիք տիւր :
- 14 վէ ահմադ սէօզ չօղալտըր .
Ատէմ նէ վազուս՝ պուլաճաղըն պիլմէզ .
վէ քէնտիսիտէն սօնկրա նէ օլաճաղընը
Անա քի'մ պիլտիւրէճէք տիւր :
- 15 Սէֆիհլէրին էմէյի քէնտիլէրինի օտանտըրըր ,
Զիրա շէհրէ կիթմէքլիյի պիլմէզ :
- 16 վա'յ սոնս , էյ տիյար , քի մէլիյին չօ-
ճուգ տըր ,
վէ պէյլէրին 'ալ էս սապաճ թա'ամ էտէրլէր :
- 17 Նէ՝ միւպարէք սին , էյ տիյար , քի մէլիյին
ասըլզատէ տիւր ,
վէ պէյլէրին իշիւթ իշիւն տէյլի ,
Անճադ գուլվէթ իշիւն վէ վադթըլէ թա-
'ամ էտէրլէր :
- 18 Զօդ թէնպէլլիքլէ պինա երգըլըր ,
վէ էլլէրին կէվշէքլիյի իլէ էվ տամլար :
- 19 Զիյաթթիթի քէյիֆ իշիւն թէրթիպ էտէրլէր ,
վէ շէրապ 'էօմիւր միւֆէրրաճ գըլար .
վէ ագչէ հէր շէյէ քէտաֆի տիւր :
- 20 Մէլիյէ ֆիքրիտէ պիլլէ պէտ տու'ա էթմէ ,
վէ զէնկինէրէ էաթադ օտտիտա պէտ տու'ա
էյլէմէ .
Զիրա հապա գուշու սէսի կէօթիւրէճէք ,
վէ գանատ սաճիպի սէօղիւ հիքէսյէ էտէճէք
տիւր :

Պ Ա Պ 41

- 1 Էքմէյինի սուլարըն էիւզիւ իւզէրինէ աթ ,
Զիրա նիլէ կիւնլէրտէն սօնկրա անը պուլա-
ճադսըն :

- 2 Ետիյէ վէ տաիի սէքիլէ հիսսէ վէր ,
Զիրա զէմին իւզէրինէ նէ պէլա կէլէճէյինի
պիլմէգսին :
- 3 Պուլաթլար տօլու օլուրլար իսէ ,
Զէմին իւզէրինէ էաղմուր տէօքէրլէր :
վէ ճէնուպէ եա շիմալէ տօղրու տիւշէրսէ՝
Աղաճ հէման տիւշտիւյիւ եէրտէ գալըր :
- 4 Րիւզկէարը կէօղէտէն էքին էքէմէզ .
վէ պուլաթլարա պագան պիլլէմէզ :
- 5 Րիւզկէարըն էօլը հանկըրը օլաղընը
վէ համիլէնին րաճմինտէ քէմիքլէրին նասըլ
վէ-հա-քէ կէլիյինի պիլմէտիլին միսիլիւ ,
Պէօյլէ տաիի ճիւմլէնին խալլէգի օլան Ալլա-
հըն իշլէրինի պիլմէգսին :
- 6 Սապահալլըն թօթմընը էք ,
վէ աղաճալլըն էլին պօշ տուրմասըն .
Զիրա հանկըրը , պու մը էօգսա օ մը պէ-
րէքէթլի ,
Եօգսա իքիսինին պէրապէր էյի չըգաճաղընը
պիլմէգսին :
- 7 Ֆիլհադիգէ նուր շիլին տիւր ,
վէ կիւնէշի կէօրմէք կէօղլէրէ խօշ տըր :
- 8 Ֆաղաթ առէմ պիւր չօգ սէնէ էաշալլըպ ,
Անլէրին ճիւմլէնինտէ միւֆէրրաճ օլուր իսէ ,
Զուլմէթ կիւնլէրինի տաիի թէգէքքիւր էթ-
մէլի տիւր ,
Զիրա անլէր չօգ օլաճադ տըր .
Նէ քի օլաճադ իսէ ճիւմլէսի պաթըլլըգ տըր :
- 9 Էյ նէվիլան , հիյն ի սէպալլէթիտէ
մէսրուր օլ ,
վէ շէպապէթիլին կիւնլէրինտէ գալլին սէ-
նի միւֆէրրաճ գըլան .
վէ կէօնլիւնին իաթէտիլի էօլլարտա ,
վէ կէօղլէրինէ իօւ կէօրիւնտիւյիւնէ կէօ-
րէ հարէքթի էյլէ .
Ֆաղաթ մա'լիւմիւն օլուսն քի պոննուս
ճիւմլէսի իշիւն
Ալլահ սէնի մուհաթէմէյէ կէթիւրէճէք տիւր :
- 10 վէ գալլինտէն քէտէրի կիտէր ,
վէ ճէսէտիւտէն քէօթիւլիւ թէպ'իտ էյլէ .
Զիրա սէպալլէթ վէ շէպապէթ պաթըլլըգ տըր :

Պ Ա Պ 42

- 1 վէ սէնին խալլէգին էյամը շէպապէթիլի-
տէ թէգէքքիւր էյլէ ,
Օլ զէման քի պէլա կիւնլէրի տահա կէլմէմիշ ,
վէ՝ Անլէրտէն խօշնուտ տէյիլ իմ՝ տէյի-
ճէյին սէնլէր հուլուլ էթմէմիշ .
- 2 Կիւնէշ իլէ նուր վէ այ իլէ երաղըլար գա-
րարմամբը ,
վէ էաղմուրտան սօնկրա պուլաթ կէրի կէլ-
մէմիշ տիւր :
- 3 Օլ կիւն քի խանէ մուհաթըլլարը թիթրէյի-
ճէքլէր ,

- վէ գուզվելթի օլանլար էյիլեճէք ,
 վէ իւյիւտենլեր աղալտրգլարը իչիւն իշտեն
 դալաճադլար ,
 վէ փենճերէլերտեն պագանլար դարարա-
 ճադլար .
- 4 վէ տէյիլմէն սէսի զա'իֆլէնտիյինտէ
 Սօգադատա գափուլար գափանճադ .
 վէ գուշըն սէսիլէ գալգըլաճադ ,
 վէ մուղաննիլէլեր սէսի քէսիլեճէք .
- 5 վէ հեմ տէ երւքսէք եէրտէն գօրգաճադլար ,
 վէ եօլտա տէհէլթի շէյլեր պուլունուր .
 վէ պատէմ աղաճը չիլէքլէնեճէք ,
 վէ չէքրիկէ պիլէ երւք օլաճադ ,
 վէ իշթիհա քէսիլեճէք .
 Զիրա առէմ մէսքէն ի էպէտիսինէ կիտեր .
 վէ մաթէմ էտենլեր սօգադատա տօլաշա-
 ճադլար տըր :
- 6 կիւմիւշ թէլ գօփմալտան ,
 վէ ալթուշ թառ գըրըլմադտան ,
 վէ տէսթի չէշմէնին եանընտա փարէլէն-
 մէլտէն
 վէ գուշու իւղէրինտէքի տօլապ գըրըլմադ-
 տան խալէֆէնի թէլէտէլէր էյլէ :
- 7 Օլ զէման թօփրագ մուգատտեմքի հալէնէ
 տէօնեճէք ,
 վէ բուհ անը վէրէն Ալահա բիւճու' էտե-
 ճէք տիր :

- 8 վա'իլ տէտի քի' Պաթըլլըգլարտան պաթըլ ,
 Հէր շէյ պաթըլլըգլար տըր :
- 9 վէ գալտը քի վա'իլ հաքէյմ օլտըղնիտան
 խալգա 'իլմ' էյրրէթմէքտէ տէվամ էթտի .
 Մուվազէնէ վէ թէֆասհիւս էյլէյիպ ,
 Պիր չօգ էմաւլ թէ'լիֆ էյլէտի :
- 10 վա'իլ մադպուլ սէօղլեր պուլմադա չալըշտը ,
 վէ մուհարրէր օլան տօղըու վէ հադգ սէօղ-
 լէր տիր :
- 11 Հիւքէմանն սէօղլէրի իւյէնտրէլէրէ
 վէ երպապը էնճիւմէնին մըխլատըգլարը
 էնքալէրէրէ պէնդէր ,
 Պիր չօպան թարաֆընտան վէրիլիշ տիր :
- 12 Էլ հաւըլ , էյ օղլըմ , պունլարտան միւ-
 թէնէպպիհ օլ .
 Զօգ քիթմապ թէ'լիֆ էթմէնին սօնը եօգ տըր ,
 վէ չօգ միւթալա'ա վիւճուտէ զահմէթ տիր :
- 13 Պու պիւթիւն քէլամըն նէթիճէսինի իշէ-
 տէլիմ .
 Ալաւհտան գօրգ վէ անն էվամիրինի հըֆը
 էյլէ ,
 Զիրա ինսան ֆաւ օլանըն քէաֆէսին պու-
 տըր :
- 14 Զիրա Ալահ հէր իշի ,
 Կերէք էյիլի , կերէք քէօթիւյիւ ,
 Քէաֆէն ի խաֆիյալթ իլէ պէրապէր
 Մուհաքէմէյէ կէթիլէճէք տիր :

ԱՂՆԻՅԵԹ ԻԻԼ ԱՂԱՆԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Սիւլէյմանն Աղնիլէթ իւլ աղանիսի տիր :
- 2 Աղղընն թադպիլլէրէյլէ պէնի թադպիլ-
 էթսին .
 Զիրա 'աշգըն շէրապտան ա'ալ տըր :
- 3 Սէնին եաղլարըն խօշ բա'իհալը տըր .
 Սէնին իսմին տէօքիւլմիւշ եաղ տըր .
 Պու էհլտէն պաքիլէրէր սէնի սէվէրլէր :
- 4 Պէնի ճէգպ էյլէ . արաբնճա գօշալըմ .
 Մէլէք պէնի խալվէթլէրինէ կէօթիւրտիւ .
 Սէնին իլէ մէսրուր ու շատման օլալըմ .
 Սէնին 'աշգըն շէրապտան վէյատէ զէքը է-
 տէլիմ .
 Պիհադգըն սէնի սէվէրլէր :
- 5 Էյ Եէրուշալիմ գըզլարը ,
 Պէն Գէտարըն չատըրլարը
 Սիւլէյմանն փէրտէլէրի կիպի
 Էսմէր իսէմ տէ կիւզէլ իմ :
- 6 Էսմէր օլտըղմա պադմայընը ,
 Զիւնքի պէնի կիւնէշ եագտը .
 Քալիտէմին օղըւլարը պանա տարըլարը :

- Պանա պաղլարը պէքլէթտիլէր .
 Քէնտի պաղղմը պէքլէմէտիմ :
- 7 Էյ ճանըմըն սէվկիւլիւսիւ պանա իս-
 պէր վէր ,
 Սէրիւնէ նէրէտէ օթլատըրըն ,
 Էյլէ վաղթը նէրէտէ եաթըրըրօըն .
 Զիրա բէֆիլէրինին սիւրիւլէրինն եանընտա ,
 Նի'շիւն 'սէրսէրի կիպի օլալըմ :
- 8 Էյ նիսլան իշինտէ ճէմիլէ օլան , էյէր
 սէն պիլէգ իսէն ,
 Սիւրիւլէրին իլլէրինտէն կիթ ,
 վէ չօպանլարըն չատըրլարը եանընտա օղ-
 լադլարըն օթլաթ :
- 9 Էյ մահպուպէմ , սէնի ֆիր'օնըն 'արապալա-
 րընտաքի գօրադլարըմ թէչպիհ էթտիմ :
- 10 Եանադլարըն զիյնէթլէր ,
 վէ պշնըն կէրաանըգլար իլէ կիւզէլ տիր :
- 11 Սանա կիւմիւշ տիւյմէլէր իլէ ալթուշ զիւ-
 նէթլէր եափաճաղը :
- 12 Մէլէք սօֆրատա իքէն ,

- Նարտինիմ՝ րա՞խհաւընը վերիւր :
- 13 Մահապուրմ՝ պանս պիր չըգըն միւրը ի սա-
ֆի տիր .
- Մեմէլէրիմին արասընտա գաւաճագ տըր :
- 14 Մահապուրմ՝ պանս պիր հիննա սաղգըմը տըր,
Քի՛ 'Այնճէտի պաղաւրընտա պուլունաւը :
- 15 Իշթէ կիւզէլ սին , էյ մահապուրմ ,
Իշթէ կիւզէլ սին . կեօղէրին՝ կեօյերճինէր
Էլէ տիր :
- 16 Էյ մահապուրմ , իշթէ կիւզէլ վէ շիրին սին .
Վէ եաթաղըմըլ եէշիլիք տիր :
- 17 Խանէլէրիմիդին մերթէքլէրի էրզ ,
Թաւանլարըմըլ չամ տըր :

Պ Ա Պ 2

- 1 Պէն Շարօնն ներկիսի իմ ,
Վէ վատիլէրին սուսէնի իմ :
- 2 Սուսէն տիքէնէր արասընտա նասըլ իսէ ,
Մահապուրմ՝ գըզար արասընտա էօյլէ տիր :
- 3 Էլմա աղւծը օրման աղաճլարը արասըն-
տա նասըլ իսէ ,
Մահապուրմ՝ նէվճիվանլար արասընտա Էօյլէ
տիր .
- Անըն կեօղէսի ալթընտա իշթիյագլէ օթուր-
տըմ ,
Վէ անըն մէյվէսի տիմաղըմա լէդիդ իտի :
- 4 Պէնի գիյաֆէթիսանէյէ կէթիւրտի ,
Վէ իւզէրիմուէ օլան պայրաղը մուհապպէթ
իտի :
- 5 Պէնի էպէմ՝ փիտէլէրիյէ գուվլէթլէնտի-
րինիդ .
Էլմալար իլէ պէնի իհնա էտինիդ ,
Զիրա պէն մուհապպէթ խասթասը իմ :
- 6 Սօլ էլի պաշըմ՝ ալթընտա օլուն ,
Վէ սաղ էլի պէնի գուճագլաւըն :
- 7 Էյ Եւրուշալիմ՝ գըզլարը ,
Սիդէ ճէյրանլար վէ սահրանըն կէյիքլէրի իլէ
Եէմին վէրիւրիմ ,
Քի մահապուրմ իսթէմէտիքճէ
Անը ույանտըրըպ գալտըրմիյասընըլ :
- 8 Մահապուրմին սէսի տիր .
Իշթէ տաղլար իւզէրինտէն սըջրայարագ ,
Վէ պայրըլար իւզէրինտէն աթըլարագ կէլի-
յօր :
- 9 Մահապուրմ՝ ճէյրանա եախօտ կէյիք եավ-
րուսընա միւշապիճ տիր .
Իշթէ շիմաի տիվարըմըլըն արգասընտա տու-
րոյօր ,
Փէնճէրէտէն պագըյօր ,
Պաֆէստէն կէօրիւնիւյօր :
- 10 Մահապուրմ՝ ճէվապ էտիպ պանս տէտի քի ,
Էյ մահապուրմ , էյ ճէմիլէմ , գալգ տա կէլ .

*Ե-Ի-Օ-Պ՝ Երեզնէ Եօրթիլիմի

- 11 Զիրա իշթէ գըլ կէչտի ,
Եաղմուր կէչիպ կիթտի .
- 12 Եերտէ չիչէքլէր կէօրիւնիւյօր ,
Պուտամա վագթը կէլտի ,
Վէ ախարըմըլտա գուճընըն սէսի իշիտի-
լիյօր :
- 13 Ինճիր աղաճը թումրուգլանըյօր ,
Վէ տամալար չիչէքլէնիպ րա՞խհա Վէրիյօր .
Գալգ , էյ մահապուրմ , էյ ճէմիլէմ , վէ կէլ :
- 14 Էյ գոյա գօվուգլարընտա ,
Ուշրումըն մախֆի Եերլէրինտէ օլան կէօյէր-
ճինիմ ,
Եիւզիւնիւ կէօրէյիմ , սէսինի իշիտէյիմ .
Զիրա սէսին շիրին , վէ Եիւզիւնի կիւզէլ տիր :
- 15 Պիզէ թիլքիլէրի ,
Պաղլարը պօզան քիւչիւք թիլքիլէրի թու-
թունըլ .
- Զիրա պաղլարըմըլ չիչէքլէնիւշ տիր :
- 16 Մահապուրմ՝ պէնիմ , պէն տախի անըն իմ :
- 0 Ե-Ի-Օ-Պ՝ Երեզնէ Եօրթիլիմի
- 17 *Աղլամ՝ րիւզիւրըլ Եսինճէ , վէ կէօղէ-
լէր ուզանընճա ,
'Ավտէթ էյլէ , էյ մահապուրմ ,
Պաթէր տաղլարը իւզէրինտէ պուլունան
ճէյրան ,
Եախօտ կէյիք եավրուսը կիպի օլ :

Պ Ա Պ 3

- 1 Կէճէլէյին եաթաղըմտա
Ճանըմըն սէվտիյինի արատըմ .
Անը արատըմ , ամմա պուլամատըմ :
- 2 Գալգայըմ վէ շէհրտէ ,
Սօգալարտա վէ մէյտանլարտա տօլաշայըմ .
Ճանըմըն սէվտիյինի արայայըմ ,
Անը արատըմ , ամմա պուլամատըմ :
- 3 Շէհրտէ տօլաշան պէքլիլէր պէնի պուլտըլար .
Ճանըմըն սէվտիյինի կէօրտիւնիւզ մի՝ Ե-Ի-Օ-Պ :
- 4 Անլէրտէն այրըլըլ այրըլմալ ,
Ճանըմըն սէվտիյինի պուլտըմ .
Անը թուլտըմ , վէ անամըն էվլենէ
Վէ վաղիտէմին խալվէթինէ կէօթիւրիւնճէ-
յէ տէկին անը պրադմատըմ :
- 5 Էյ Եւրուշալիմ՝ գըզլարը ,
Սիդէ ճէյրանլար վէ սահրանըն կէյիքլէրի իլէ
Եէմին վէրիւրիմ ,
Քի մահապուրմ իսթէմէտիքճէ ,
Անը ույանտըրըպ գալտըրմիյասընըլ :
- 6 Պու քի՞մ տիր քի միւրը ի սաֆի վէ
քիւնլիւք իլէ ,
Թաճիրին հէր նէվ՝ Գաւհարաթըլլէ մու՛աթ-
թար օլարագ :

*Ի-Պ-Ք՝ Կիւնիւն

† Ի-Պ-Ք՝ Թօղլարըլլէ

- Թիւթիւն տիրէքէրի կիպի պերրիյետէն չե-
գար :
- 7 Իշթէ Սիւլէյմանըն մինտերի ,
Անըն էթրաֆընտաւ Խորայէլին գահրիմանլա-
րընտան ,
Ալթմըշ գահրիման վար .
- 8 Ճիւմէսի գըլըճ Թաշըյան , մու'ալլէմ ճէնք-
ճի տիրէր .
Կէճէ գորդուար իշիւն
Հէր պիրինին գըլըճը պուտը իւզէրինտէ տիր :
- 9 Մէլքը Սիւլէյման քէնտինէ՝
Լիպնան աղտալարընտան պիր Թաթրէվան
եափտը .
- 10 Տերէքէրի կիւմիւշտէն , փարմագըլը ալթու-
տան ,
Տէօշէմէսին էրդավանի գուժաշտան եափտը .
Իշինի Եէրուշալիմ գըզլարը մուհապպէթլէ
րէնկեսարէնք իշիւմիշէր իտի :
- 11 Էյ Սիւն գըզլարը , չըգընը ,
Վէ մէլքը Սիւլէյմանը ,
Վաթիտէսինին տըր տիւլիւնիւ կիւնիւնտէ ,
Վէ մէսերէթ ի գալպի կիւնիւնտէ
Թէթվիւճ էյլէտիյի Թաճը իլէ կէօրիւնիւզ :

ՊԱՊ 4

- 1 Էյ մահպուպէմ , իշթէ ճէմիլէ սին ,
Իշթէ ճէմիլէ սին .
Նիգապընըն ալթընտան կէօլլէրին կէօլլէ-
ճինէր Կէպ տիր .
Սալըն Ճիւտ տաղընտա եաթան քէչի սիւ-
րիւսիւ կիպի տիր :
- 2 Տիշէրին հալուզտան չըգան գըրգըմըշ սիւ-
րիւ կիպի տիր ,
Ճիւմէսի իրիզ աօղուրը ,
Վէ որալարընտա եափուսըլ եօգ տըր :
- 3 Տուտագլարըն գըրմըզը իփլէք կիպի տիր ,
Վէ սէօլլէյիլին լաթիֆ տիր .
Եանագլարըն Նիգապըն ալթընտան ,
Նար փարապընտ պէնդէր .
- 4 Պըյնըն էպիճէ իշիւն պինա օլուճմուշ
Տաուտ գուլլէտի կիպի տիր ,
Օրատա գահրիմանլար սիփերի օլարագ
Պին գալգան տալը տըր :
- 5 Իքի մէմէլէրին՝ սուսէնլէր արասընտա օթլանըր
Պիր չիթի իրիզ ճէյրան եափուսըլ կիպի տիր :
- 6 Ագշամ բիւզկէարը Էսինճէ վէ կէօլլէլէր ու-
զանընճա ,
Պէն միւրը ի սաֆի տաղընտ վէ քիւնիւք
պալլըրընտ կիտէճէյիմ :
- 7 Էյ մահպուպէմ , սէն քեամիլէն ճէմիլէ սին ,
Վէ սէնտէ պիր գուսուր եօգ տըր :
- 8 Էյ կէլին , պէնիմ իլէ Լիպնանտան ,
Պէնիմ իլէ Լիպնանտան կէլ .
Ամանա Թէփէսինտէն ,

- Շանիր վէ Հէրմոն Թէփէսինտէն ,
Արալանլար ինէրինտէն ,
Գափանլար տաղարընտան պագ :
- 9 Էյ կէլին հէմիլէմ , կէօնիւմիւ գափտըն ,
Պիր կէօղիւնլէ , վէ պըյնըն պիր կէրտան-
լըզը իլէ կէօնիւմիւ գափտըն :
- 10 Էյ կէլին հէմիլէմ , մուհապպէթիլն իլէ՝ կիւ-
զէլ տիր .
Մուհապպէթիլն շէրապտան
Վէ եաղարընըն րա'իհասը հէր նէվ՝ պահա-
րաթտան նէ՝ ա'լա տըր :
- 11 Էյ կէլին , տուտագլարընտան պալտամլար ,
Տիլինին ալթընտա պալ վէ սիւտ վար .
Վէ էլպիսէնին րա'իհասը
Լիպնան րա'իհասը կիպի տիր :
- 12 Կէլին հէմիլէմ գափալը պաղչէ տիր ,
Գափալը՝ փուշար , վէ մէմուր չէշմէ տիր :
- 13 Ֆիտանլարըն նէֆիս մէյվէլէր իլէ նարըզ տըր .
Անրէ հիննա իլէ նարտին պալտանտըր .
- 14 Նարտին վէ զաֆրան , գամըշ վէ տարչին իլէ ,
Հէր նէվ՝ քիւնիւք աղաճը , միւրը ի սաֆի
վէ՝ ուտ աղաճը իլէ ,
Հէր նէվ՝ ա'լա պահարաթ ,
- 15 Պաղչէլէր փուշարը , տիրի սու գուշուր ,
Վէ Լիպնանտան Էնէն սուլար վար :
- 16 Ույան , էյ պատ ի շիմալ ,
Կէլ , էյ ճէնուպ բիւզկէարը ,
Պաղչէմէն , քիպահարաթը րա'իհա վէրսինլէր .
Մահպուպէմ պաղչէսինէ կէլին ,
Վէ նէֆիս մէյվէլէրին եէսին :

ՊԱՊ 5

- 1 Պաղչէմէ կէլտիմ , էյ կէլին հէմիլէմ ,
Միւրը ի սաֆիմի վէ պահարաթընտէվշերտիմ .
Կէօմէճ պալմը վէ պալմըն եէտիմ ,
Շէրապըմը վէ սիւտիւմիւ իշտիմ .
Եէլինիզ , էյ տաթլար ,
Իշիպ մէսթ օլուճըլ , էյ սէվկիւլիւլէր :
- 2 Պէն ուշուրըմ , ամմա գալպիմ ույանըգ տըր .
Մահպուպըմըն սէսի տիր՝ գափուրը չալըյօր ,
Էյ հէմիլէմ , էյ մահպուպէմ ,
Էյ կէօլլէրինիմ , էյ քեամիլէմ , պանա աչ .
Ձիրա պաշըմ չիճ իլէ ,
Քեաքիլլէրիմ շէպնէմ իլէ տօլտու՝ րէյօր :
- 3 Էնթարիմի չըգարտըմ ,
Անը նա'սըլ կիլէյիմ .
Այապըրըմը երյգատըմ ,
Անլէրի նա'սըլ քիրլէտէյիմ :
- 4 Մահպուպէմ էլինի գա'իսըն տէլիյինտէն
ուզաթտը ,
Վէ պաղըրըլարըմ անըն իշիւն հարէքէթէ
կէլտի :
- 5 Պէն մահպուպըմ գա'իսըն ալմագ իշիւն
գալգտըմ ,

- Սիրելիւս թուծածագ եւր իւզերինէ
Էււերիմոնէ միւրը վէ փարմագլարըման խա-
լիս միւրը տամլաւը :
- 6 Պէն մահպուպըմ ֆախայը աշտըմ .
Լաքին մահպուպըմ չեքիլիպ կիթմիշ իտի .
0 սեյլէտիլինտէ ճանըմ միւզթարիպ օլտու .
Անը արատըմ, ումմա պուլամտըմ,
Անը չաղըրտըմ, Լաքին պանա ճէվապ վեր-
մէտի :
- 7 Շէհրտէ տօլաշան պէքիլէր պէնի պուլտըլար ,
Պէնի վուրուպ եարալատըլար .
Հիսար պէքիլէրի նիգապըմ իւզերիմոնէ գալ-
տըրտըլար :
- 8 Էյ Երուշալիմ գըզլարը , սիզէ եէմին վէ-
րերիմ .
Էյէր մահպուպըմ պուլուրսանըզ ,
Անա խապէր վերէսինիլ քի պէն մուհապպէթ
խաթթալը իմ :
- 9 Սէնին մահպուպընըն րիիէր մահպուպտան
նէ՞ ֆարգը վար ,
Էյ նիսվան իչինտէ ճէմիլէ օլան ,
Սէնին մահպուպընըն րիիէր մահպուպտան նէ՞
ֆարգը վար ,
Քի պիզէ պէթլէ եէմին վերիւրին :
- 10 Մահպուպըմ պէշազ վէ գըրմըզը տըր ,
Օն պին իչինտէ միւլթազ տըր .
- 11 Պաշը խասս ալթուռն տըր ,
Քեսաքիւլէրի փերիշան օլուպ գուզղուռնի սի-
յահ տըր :
- 12 Կէօզլէրի՝ ագար սու քէնարընտա ,
Սիւա իլէ երյգանմըշ կէօյերճինլէրէ պէնզէր .
Տօնտըմըշ ճէվաշիւր կիպի տիր :
- 13 Եանալարը պահարաթ մէշարէլէրի ,
Խօշ րա՛իշալը չիւէք սագսըլարը կիպի տիր .
Տուտագլարը խալիս միւրը տամլատանն սու-
սէնլէր տիր .
- 14 Էլէրի՝ զէպերճէտ իլէ թէրսի՝ օլունմուշ
ալթուռն եիւզիւքլէր տիր .
Գարնը կէօք եազուլթ իլէ գափլանմըշ իշլէ-
մէ ֆիլ տիրի տիր :
- 15 Պաշտըլարը՝ խասս ալթուռն գա՛իտէլէր իւ-
զերինէ միւլէսսէս
Մէրմէր՝ աճաւտար տըր .
Հէյ՛էթի Լիպնան կիպի ,
Էրզ աղաճլարը կիպի ա՛լա տըր .
- 16 Աղզը թաթլը ,
Վէլ հասըլ հէր թարաֆը տիրփեսէնտ տիր .
Էյ Երուշալիմ գըզլարը ,
Մահպուպըմ պուլ , եարըմ պուլ տըր :

Պ Ա Պ 6

- 1 Էյ նիսվան իչինտէ ճէմիլէ օլան ,
Մահպուպընըն նէ՞րէյէ կիթ տի .

- Մահպուպընըն նէ՞րէյէ տէօնտիւ ,
Քի սէնին իլէ պէրապէր անը արայալըմ :
- 2 Մահպուպըմ պաղչէսինէ ,
Պահարաթ մէշարէլէրինէ էնտի ,
Քի իւրիւրիւր պաղչէլէրտէ օթլատա ,
Վէ սուսէնլէր տէվլիւրէ :
- 3 Պէն մահպուպըմն իմ ,
Մահպուպըմ տախի պէնիմ տիր .
Սուսէնլէր արասընտա սիւրիւրիւր օթլատըր :
- 4 Էյ մահպուպէմ , թիրսա կիպի ճէմիլէսին ,
Երուշալիմ կիպի տիրպէր սին ,
Պայրազլը օրտու կիպի հէյպէթլի սին :
- 5 Կէօզլէրինի պէնտէն չէվիւր .
Զիրա տնէր պէնի էսիւր էթտի .
Սաշնի ճիւլատտա ետթան քէչի սիւրիւսիւ
կիպի տիր :
- 6 Տիւլլէրին՝ երյգանմըշ տիշի գօյուռն սիւրիւ-
սիւ կիպի տիր .
Ճիւլմէսի իքիլ տօղուրուր ,
Վէ արալարընտա եալթուսըլ եօզ տըր :
- 7 Եանալարընըն նիգապըն ալթընտան ,
Նար փարչալարընա պէնզէր :
- 8 Մէլէքէլէր ալթմըշ վէ օտալըզլար սէքսէն
տիր ,
Վէ պաքիւրէլէրին հիսապը եօզ տըր :
- 9 Կէօյերճինիմ՝ քեսալիլէմ պիր տիր .
Անասընըն պիր թանէսի տիր ,
Վ ալիտէսինին մունթէխապէսի տիր .
Գըզլար անը կէօրտիւլէր ,
Վէ անա՝ Նէ՛ միւլալարէք տիր՝ տէտիլէր .
Մէլէքէլէր վէ օտալըզլար տախի կէօրտիւլէր .
Վէ անը մէտօշ էթտիլէր :
- 10 Սահար կիպի չուշէն ,
Այ կիպի կիւզէլ , կիւնէշ կիպի պէրապ ,
Պայրազլը օրտու կիպի հէյպէթլի օլան քի՞մ
տիր :
- 11 Ճէվիլ պաղչէսինէ էնտիմ ,
Քի տէրէնին եէշիլիլինի կէօրէյիմ ,
Ամա ֆիլիպլէնմի՞շ մի ,
Նար չիւէքլէնմի՞շ մի տէյիւ պապայըմ :
- 12 Պէն պիլմէզտէն՝ ճանըմ
Ամինատապըն՝ տրապալարը կիպի պէնի էյ-
լէտի :
- 13 Պալտէթ էյլէ , Պալտէթ էյլէ , էյ Շու-
լամիլէ ,
Պալտէթ էյլէ , Պալտէթ էյլէ քի սէնի կէօ-
րէլիմ :
Շուլամիլէտէ նէ՞ կէօրէճէք սինիլ ,
Քէ՛էննէհու իքի օրտուլարըն րազսը տըր :

Պ Ա Պ 7

- 1 Էյ պինթ ի էմիր ,
Փափուշլար իլէ րէվիլին նէ՛ կիւզէլ տիր ,
*իւր . պազան

- Ուշուգլարներն պիտի մի,
Հիւնները պիր ուսթատ էլի իւէ իշէնիւմիշ
կերտանըգ կիպի տիր:
- 2 Կէօպէյին՝ շէրպէթ իւէ տօլու միւտէվիւթ
թառա պէնգէր.
Գարնըն՝ սուսէն իւէ մուհաթ պուղտայ եւ-
ղընը կէպէ տիր:
- 3 Իքի մէմէլէրին՝ պիր չիֆթ իքիգ ճէյրան եաւ
րուսր կիպի տիր:
- 4 Պոյնըն՝ ֆիլ տիշի գուլէ կիպի տիր:
Կէօլէրին՝ շէշպօնտա Պաթ Բապպիմ գա-
փուսը եանընտա վազը՝ չափուղար,
Պուրնըն՝ Տըմըշգա տօղրու պագան Լիպնան
գուլէօի կիպի տիր:
- 5 Սէնին պաշըն ֆարմէ կիպի տիր.
Պաշընըն սաշլարը Էրգալան կիպի տիր.
Մէլք Բէնի քեաքիւլէրինէ պէնտ օլմուշտըր:
- 6 Եյ մաճպուպէ, էյ պինթ ի լէզայիգ,
Սէն նէ՝ գատար կիւզէլ վէ նէ՝ գատար շի-
րին սին:
- 7 Գամէթին խուրմա աղաճընա,
Վէ մէմէլէրին՝ սալգըմարա պէնգէր:
- 8 Տէտիմ քի՝ խուրմա աղաճընա չըգայըմ,
Անըն տալարընա եափըշայըմ.
Վէ մէմէլէրին իւզիւմ սալգըմարը կիպի,
Վէ պուրնընըն գօգուսը Էլմա ֆօգուսը կիպի
օլուս:
- 9 Տիմաղըն՝ ալա շէրապ կիպի տիր,
Քի մաճպուպըմ իշիւն կիւզէլէ ագար,
Վէ ուշուգլարըն տուտաղարընը սէյլէտիր:
- 10 Պէն մաճպուպըմըն իմ,
Վէ անըն իշթիյազը պանա տըր:
- 11 Կէլ, էյ մաճպուպըմ, սաճրայա չըգալըմ,
Վէ կէճէյի քէյլէրտէ կէշիւրէլիմ:
- 12 Սապաճլայըն Էրքէն պաղարա կիտէլիմ,
Ամա ֆիլիսէնտիմի, չիշէյինի վէրտիմի,
Վէ նարար չիշէքլէնտիմի, պագալըմ:
Օրատա մուհապէթ իմի սանա պէյանէտէրիմ:
- 13 Լիւֆիւհա ըա՛խճա վէրիւր.
Վէ Էվիմիգտէ, էյ մաճպուպըմ, սէնին իշիւն,
Կէրէք Էէնի կէրէք Էքի, ալա մէյվէլէրտէն
սաղլամըշըմ:

ՊԱՊ 8

- 1 Բեա՝ շքի վալիտէմին մէմէսինի Էմիշ գարն-
տալըմ կիպի օլայըտըր:
Սէնի խորիճալէ պուլտըղըմտա, Էօփէր իալիմ,
Վէ պէնի թա՛նիպ Էթմէղլէր իտի:
- 2 Էօնիւնէ տիւշիւպ սէնի վալիտէմին խանէ-
սինէ կէօթիւրիւր իտիմ:
Պանա *Էյրէտիր իտին,
Սանա գօգուսը շէրապտան՝

*Ե-Ի-Դ՝ Էյրէտիր իտի

- Նարմըն շուրուպընտան իշիւր իտիմ:
- 3 Սօլ էլի պաշըմ ալթընտա օլուր,
Վէ սաղ էլի պէնի գուհաղլար իտի:
- 4 Էյ Երուշալիմ գըղլարը, սիգէ Էէմին
վէրիւրիմ քի,
Մաճպուպէ իւթէմէտիքճէ, անը ույանտը-
րըպ գալարըմայասընը:
- 5 Մաճպուպըն՝ տանայարազ,
Պէրրիյետէն կէլէն շու քի՛մ տիր:
Սէնի Էլմա աղաճը ալթընտա ույանտըրտըմ,
Անան սէնի օրատա տօղրուսը,
Վալիտէն սէնի օրատա տիւնէպա՝ կէթիւրտի:
- 6 Պէնի գալլին իւզէրինէ խաթէմ կիպի,
Պաղուշ իւզէրինէ միւհը կիպի գօ.
Ջիրա մուհապէթ մէվթ կիպի գուլվէթլի
տիր:
Գըղգանճըգ չալլէյ կիպի շէֆգաթսըղտըր.
Անըն՝ ալէվի Էրալըրըմ ալթէշ՝ ալէվի տիր:
- 7 Մուհապէթի չօգ սուլար սէնտիւրէմէգ,
Վէ անը Էրմիգլար զարգ Էտէմէգ.
Պիր քիմնէ մուհապէթէ պէտէլ խանէսինին
քեաֆֆէ ի Էմիլընը վէրտէ,
Անը պիւս պիւթիւն թաճգիր Էտէրլէր:
- 8 Պիր քիւշիւք չէմիւրէմիգ վար,
Վէ անըն մէմէլէրի Էօգ տըր.
Իւթէնիւրիյի կիւնտէ
Շէմիւրէմիգ իշիւն նէ՝ եափալըմ:
- 9 Էյր տիվար օլա,
Անըն իւզէրինէ պիր կիւմիւշ գուլլէնտափարըգ.
Էյր գափու օլա,
Անը Էրգ աղաճը թալթալարը իւէ գափարըգ:
- 10 Պէն տիվար իմ,
Վէ մէմէլէրիմ գուլլէրէ կիպի տիր.
Պէյլէճէ անըն նաղարընտա
Սէլամէթ պուլմուշ կիպի օլտըմ:
- 11 Պա՛ալ-ճամօնտա Սիւլէյմանըն պիր պաղը
վար իտի:
Պաղը պէքլէյլէրէ թէպիմ Էյլէտի.
Շէր պիր մէյվէսի իշիւն պին գըթ՝ա կիւ-
միւշ կէթիւրի իտի:
- 12 Պէնիմ պաղըմ Էօնիւմաէ տիր,
Էյ Սիւլէյման, պին գըթ՝ա սէնին,
Վէ քի իւլգ գըթ՝ա մէյվէսինի պէքլէյն-
լէրին օլուս:
- 13 Էյ պաղլէլէրտէ սաքինէ օլա,
Սէնին սէսինի Էթիքիլէր տինկլէյօրլար.
Պանա Դ իշիթտիր:
- 14 Էյ մաճպուպըմ, աճէլէ էյլէ,
Վէ պաճարաթ տաղլարը իւզէրինտէ պու-
լունան
Ճէյիան եա կէլք եափուսը կիպի օլ:

Ի Շ Ա՛ Ե Ա.

ՊԱՊ 1

- 1 Եւհնէստան մէլքէրի 'Ուղղեայ վե Եթամ
վե Ահազ վե Հիզդիյանն կիւնէրինաե Եե-
հնտան իւե Եեբուշալիմ հագգընտան իշա'նա
իպն ի 'Ամստան կէլէն վահի տիր'.
- 2 Եյ սեմաւաթ, տինկէյինիզ,
վե, էյ զեմին, գուլագ վե,
Զիրա ԲԱՊՊ սեյլէյօր.
Ելատ փերվերտե Էտիպ պեյիւթտիւմ,
Լաքին անէր պոնա 'սաի օլտըլար.
3 Էօքիւզ քէնտի սահիպինի,
վե մերքեպ քէնտի սահիպինի տարընը պիւրի,
Լապն իսրայէլ պիւլմէզ,
Պէնիմ գաւլըմ ֆէհմ Էթմէզ.
4 Վա'յ կիւնահ քար միլէթե,
Ճիւրթիւ աղըր օլան գաւլմ,
Քեթթիւլիւք իշլէյէնէրին նեալինէ,
Միւֆսիտ Էվլատա.
Անէր ԲԱՊՊ Թէրք Էթտիլէր,
Գուտտուս Է իսրայէլ Թահգիր էյլէտիլէր,
Իթթիտատ Էթտիլէր.
5 'Իստանտա իօրար Էթտիլինիզ հալտե,
Տահա նե'րէնիզ վուրուս պիւրի.
Պիւթիւն պաշ մերիզ,
վե պիւթիւն գալպ պոյղըն տըր.
6 Այագ Թապանընտան պաշա գաւտար
վե'հապտե սըհհաթ եօգ տըր.
Եարա վե շիշ վե ճերահաթը պերէ վար տըր.
Սըգըմատըլար վե սարըմատըլար,
վե եաղ իւե եումշատըմատըլար.
7 Տիյարընը իսրայ օլմաշ,
վե շէրլէրինիզ աթէշէ եանմըշ տըր.
Թարըլարընը Էճնէպիլէր Էօնիւնիւզտե Եե-
յօրլար,
վե Էճնէպիլէր Թարաֆընտան իսրայ Էտիլ-
միշ կիպի վերանէ տիր.
8 Վե Սիսն գըղը պոզտա օլան քիւլպէ կիպի,
Իշլար Թարըլարտա պուլընտան իսյմէ կիպի,
Մուհստէրիշ տընմըշ շէհ կիպի գալմըշ տըր.
9 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պիզէ ճիւլ'ի պեր պա-
գըլէ պրագմատա իտի,
Պիզ Սատուլմ կիպի օլուպ,
Ղամըրպա պէնգըր իտի.
10 Եյ Սատուլմ հաքիմէրի,
ԲԱՊՊՔՆ քէլամընը տինկէյինիզ.
Եյ Ղամըրա Էհալիսի,
*Իպր. Ամստըն կէօթաիլիւ րույա տըր.

- Ալահըմըն շէրի'աթընա գուլագ վէրինիզ.
11 ԲԱՊՊ պոյուրուր քի' Զէպիհէրինիզն քե-
րէթի պանա նէյէ' եարար.
Գօշ մոհհրագալարընտան
վե պէսլի հայվանլարըն Էտղընտան տըլտմ,
վե տանալար իլէ գուղուլարըն վե Էրքէշէ-
րին գանընտան խօշլանմում.
12 Հուգըրըմտա կէօրիւնմէյէ կէլտիլինիզտե,
Պունու Էլինիզտե քի'մ Թալէպ Էթտի քի
հալլըլարըմա տյագ պասաթընը.
13 Արթըգ Թագտիմէ ի պաթըլէ կէթիւմէյինիզ.
Պուսուր մէնֆուրըմ տըր.
Այ պաշըլար վե սեպիլէր վե ճեմա'աթլարըն
թէճէմիլ'ինէ
Թէհամմիւլ Էտեմէմ.
Պէյիւք պոյրամ պիլէ ֆըրգ տըր.
14 Այ պաշըլարընըտան վե պոյրամըլարընը-
տան ճանըմ նէֆրէթ Էտէր,
Անէր իւզէրիմէ պար օլտու,
Թէհամմիւլտէն օսանտմ.
15 Վե Էլլէրինիզ գալտըրարընըտա'
Եիւզիւմիւ սիզտէն շէփրէճէյիմ.
Հեմտե տու'այը չօղալթտըլընըտա տինկէ-
մէյէճէյիմ.
Էլլէրինիզ գան իլէ տօլու տըր.
16 Երէյանընը, փաքէնիլիզ,
Քէօթիւ ֆիլլէրինիզ կէօլլէրիմին Էօնիւն-
տէն գալտըրընը,
Քէօթիւ իշ իշլէմէյի Թէրք Էտինիզ.
17 Էյ իշ իշլէմէյի Էյրէնիլիզ,
'Ատալէթէ մոհգայէտ օլուընը,
Մաղըլմին հագգընը իհգագ Էտինիզ,
Եթթիմին հուգուգընը վիգայէ Էտինիզ,
Տուլ գալտընը տա'վասընը կէօրիւնիւզ.
18 ԲԱՊՊ պոյուրուր քի' Շիմտի կէլինիզ,
միւպահէսէ Էտէլմ.
Կիւնահլարընը գըրմըզ կիպի օլա,
Գ'ր կիպի պէյազ օլաճագ տըր.
Գըրմըզ պէօճէյի կիպի գըրմըզ օլա,
Եափազը կիպի օլաճագ տըր.
19 Էյ Էր ճան ու տիլտէն իթա'աթ Էտէր իսէնիզ,
Եէրին պէրէքեաթընը Էէյէճէքսինիզ.
20 Վե Էյ Էր իթիհնա' Էտիպ 'սաի օլուրսանըզ,
Սիզի գըլմէ թէլէֆ Էտէճէք տիր,
Զիրա ԲԱՊՊՔՆ աղըր սեյլէտի.
21 Սատըգ շէհր նա'ալը գանիլէ օլտու.
76

- Հագգ իլէ մէմբու իտի,
Անտէ 'ատալէթ իգամէթ էտեր իտի.
Շիմտի իտէ գամթիլէր Գէտառ Կըր:
- 22 Անին կիւմիւշիւն ճիւրիւֆէ թէհազիլիւ
էթտի.
Շերտաղնա սու գարըշմըշ տըր:
23 Անին ըհ'իւլէրին 'տաթ օլուպ իւրըղլարըն
ըհ'իւլէրի տիր,
Ճիւլէթ ուլէն վէ հէտիյէ թալէպ
էտէն առէմլէր տիր.
Եթթիմին հուգուգընը վիգայէ էթմէղէր,
վէ սուլ գարընըն տա'վաւը հուգուլէրինէ
կէմէղ.
24 Պու էճտէն Բապիլիւ ճիւնուտ օլան Եէհօվա,
Գաաթի ի իսրայէլ պույալուր քի,
Ա'հ, պէն տիւշմէնլէրիմտէն Բահաթ պուլա-
ճաղըմ,
վէ խաթիմլէրիմտէն ինթիգամ ալաճաղըմ,
25 վէ էլթմի սէնին իւղէրինէ տէօնտէրէճէյիմ,
վէ սէնին ճիւրիւֆիւնիւ պօրա իլէ Դէֆ' Եթիւ
կիպի տէֆ' էտէճէյիմ.
վէ պիւթիւն գալայընը իգալէ էտէճէյիմ,
26 վէ հաթիմլէրինի կվիլէրի կիպի,
վէ միւթէշարընը իպթիտատէ օլաըղը
կիպի ի'տառ էտէճէյիմ.
Պա'տէհու 'ատալէթ շէհրի վէ սաաղգ շէհր
թէմիյէ օլունաճաղըն,
27 Սիօն հագգ իլէ
վէ անա ըիճ'աթ էտէնլէր 'ատալէթլէ խէլաս
պուլաճաղար տըր:
28 Ամմա 'տաթիլէր իլէ կիւնաճէտարար պիւրլէրտէ
գըրլաճաղար,
վէ Բաղաթ թէրք էտէնլէր հէլաթ օլաճաղար
տըր:
29 Զիրա արգու էյլէտիյինիզ պուլթմ աղաճա-
ընտան սալայը ութտնաճաղար.
վէ ինթիխապ էթտիյինիզ պաղչէլէրտէն
խէճիլ օլաճաղընըլ:
30 Զիրա էաթիւղը օլմուշ պուլթմ աղաճէր կիպի,
վէ սուլու օլմսյան պաղչէ կիպի օլաճաղ-
արըլ:
31 վէ սահպի ի գուլիլէթ օլան քիմնէ իւթիւ-
պիւ կիպի,
վէ անըն իշի գըղըճըմ կիպի օլաճաղ-
ար,
վէ էթիսի պիրտէն էանաճաղ,
վէ օնթիւնտիւրէն օլմայաճաղ տըր:

ՊԱՊ 2

- 1 Իշա'նա իոյն ի Ամոտ Եէհուտա իլէ Երու-
շալիմ հագգընտա վահի իլէ կէլէն քէլամ տըր:
2 վէ տիւր կիւնլէրտէ պէյթ իւր Բաղաթ
տաղը
Տաղարըն պաղընտա օաղթիթ,

- վէ թէպէլէրտէն միւրթէֆի' օլաճաղ տըր,
վէ քաաֆֆէ ի իւմէմ օրայա սաղըու ագըպ
կիտէճէլէր տիր:
3 վէ ագըպմ քէտիւրէ կիտեր իքէն տէյէճէք-
լէր քի,
Կէլինիզ, Եէհօվանըն տաղընա,
Իլահ Ե Եա'գուղըն պէյթինէ չըգալըմ,
Քի պիղէ քէնտի թարիպլէրինի թա'լիմ էտէ,
Պիզ տէ անըն Եօլարընտա սիւլաք էտէլիմ.
Զիրա շէրի'աթ Սիօնտան,
վէ Բաղաթ քէլալմը Եէրուշալիմտէն զուհուր
էտէճէք տիր:
4 վէ իւմէթլէր արաղընտա հիւքմ էտէճէք,
վէ ագըպմ քէտիւրէլի թա'ղիւր էյլէյէճէք
տիր.
վէ անլէր գըղըճարընը սապան տէմիւրլէրի,
վէ մըգըպալարընը տա'հալար էափաճաղար
տըր.
Միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ գըղը գալարըմա-
յաճաղ,
վէ արթլէր մուհարէպէ էթմէլէլի էյրէն-
էյէճէքլէր տիր:
5 Եյ պէյթ ի Եա'գուպ,
Կէլինիզ, Բաղաթ նուրընտա սիւլաք էտէլիմ:
6 Զիւնքի սէն գալմըն օլան պէյթ ի Եա'գուպ
թէրք էյլէտին,
Զիրա շարգ 'աթիլէրինէ մէմու,
վէ Յիլիսթիլէր կիպի սահհար օլաղար,
վէ էճնէպիլէրին էվաաթ իլէ մու'աճէտ
էթտիլէր:
7 Անլէրին տիլարը կիւմիւշ վէ ալթուշ իլէ
սալաու,
վէ խաղնէլէրինին նիհայէթի Եօթ տըր.
Տիլարարը ալթար իլէ տօլտու,
վէ 'արապալարը հիւտապաղ տըր:
8 Տիլարարը սանէմլէր իլէ տօլտու,
Ելլէրինին մէմու'նա,
վէ փարմաղարընը էափաղը շէյէ օնթտէ
էտէլէր:
9 վէ ալթամ ը նաա շէթթաիւ,
վէ խապաս ալապըլանտը,
Ան տաթի անլէրի 'ալթ էթմէլէլէքսին:
10 Բաղաթ հէյպէթի
վէ ճէլալ ի 'աղաթէթի սէպէպիտէն
Գալայա կիւ, վէ թօփրագաա իթիլիֆա էյլէ:
11 Ինտանըն թէքէպիլիւր կէօղիւ ալապըլանաճաղ,
վէ տաթիլէրին զուրուրը էնտիլիլէճէք տիր,
վէ օլ կիւնտէ միւթա'ալ էալընըլ Բաղաթ
պուլաճաղ տըր:
12 Զիրա Բաղաթ իւլ ճիւնուտըն կիւնիւ.
Հէր միւթէքէպիլիւր վէ մաղըուր քիմնէ 'ա-
լէյհինէ,
վէ արապըլանաճաղ իլիւն հէր պիւր թէ'աղ-
իւմ էտէն տաթի 'ալէյհինէ,

- 13 Վէ Լիպնանն պիւ ճիւղէ երևճէ վէ երև-
սէք երգ աղանջարը 'ալէյհինէ ,
վէ Պաշանն պիւ ճիւղէ մէշէլէրի 'ալէյհինէ ,
14 Վէ երևճէ տաղարըն քեաֆֆէսի 'ալէյհինէ ,
վէ պիւ ճիւղէ երևճէք պալըլար 'ալէյհինէ ,
15 Վէ հէր 'ալի գուլէ 'ալէյհինէ ,
վէ հէր մէթին հիտար 'ալէյհինէ ,
16 Վէ թարշիշ կէմիլէրինն քեաֆֆէսի 'ալէյ-
հինէ ,
վէ մերդուպ 'ատտ օլունան շէյլէրին ճիւմ-
լէսի 'ալէյհինէ օլաճագ տըր ,
17 Վէ ինսանն թէքէպպիւրիւ էնտիրիլէճէք ,
վէ տտէմլէրին դուրուրը ալապլանաճագ տըր ,
վէ օլ կիւնաէ միւթա'ալ եալընը ՐԱՊ
պուրունաճագ տըր ,
18 Վէ անէմլէր քիւլլէյէն մաշվ օլաճագ տըր ,
19 Վէ ՐԱՊ զէմինի սարսամաղա գալգտըղնասա ,
Անն հէյպէթի ,
վէ ճէլալ ի 'աղամէթի սէպէպինտէն ,
Գալպարտա պուրունան մաղարալարտ ,
վէ թօփարգատ օլան ինլէրինէ կիրէճէքլէր
տիր ,
20 Օլ կիւնաէ տտէմ' սէճտէ էթմէք իւղըէ
քէնտիսի իշիւն հոփաղը կիւմիւշ սանէմլէ-
րինի վէ ալթուն սանէմլէրինի
քէօթէպէքլէրէ վէ եարէսէլէրէ տթաճագ
տըր ,
21 Թա քի ՐԱՊ զէմինի սարսամաղա գալգտը-
ղնասա ,
Անն հէյպէթի
վէ անն ճէլալ ի 'աղամէթի սէպէպինտէն
Գալպարտա գօլըգլարըն ,
վէ ուշընալարըն եարըգլարըն կիրէ :
22 Նէֆէսի պուրընտա օլան տտէմաէն վաղ
կէշինիլ ,
Զիրա օ նէյէ' սալըլա պիլըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Զիրա իշթէ Րապիլ իւլ ճիւնուտ Եէճօվա
Եէրուշալիմաէն վէ Եէճուտատան 'ասայը վէ
տէյնէյի ,
Հայալէն 'ասալը օլան էքմէք վէ սուլըն քեաֆ-
ֆէսինի ,
2 Եիկիթի վէ ճէնկեալէրի ,
Հաքիթի վէ փէյգամպէրի , սաճհարը վէ իւ-
թիյարը ,
3 Էմլէ պաշըլը վէ միւթէպէրի ,
վէ միւթէշարը վէ մաշիթ մի'մարը ,
վէ մարիֆէթիլէ Եֆսունճըլը գալարաճագ
տըր ,
4 Վէ պէն չօճուգլարը տնլէրին իւղէրինէ ըւ'է-
սա նասպ էտէճէյիմ ,
Պէ էթֆալ անլէրէ թէսաղիլթ էտէճէք տիր :

- 5 Վէ գալմ պիրի պիրինէ
վէ հէր քէս գօնշըսընա զուլմ' էտէճէքլէր .
Զօճուգլար իւթիյարալարա ,
վէ հաքիլէր միւթէպէրէրէ քիւթախանէ
մու'տմէլէ էտէճէքլէր տիր ,
6 Հաթթա պիր տտէմ' փէտէրինին խանէսին-
տէն օլան պիրտաէրինի թուլթուպ ,
Սէնին էլպիսէն վար ,
Իւղէրիմիլէ հաքիմ' օլ ,
վէ պու վիրանէ սէնին թաճթ ը իտարէնտէ
օլունն' Դէյէճէ' Դէր :
7 Օ տաթի օլ կիւնաէ ճէվապ վէրիպ ,
Պէն իսաճ էտիճի օլմում ,
Զիւնքի խանէմաէ նէ էքմէք , նէ տէ էլպիսէ
վար ,
Գալմ իւղէրինէ պէնի հաքիմ' նասպ էթմէ-
յինիլ' տէյէճէք տիր :
8 Զիրա Եէրուշալիմ' երգըլար վէ Եէճուտա
տիւշտիւ .
Զիւնքի տնլէրին լիսանլարը վէ իշլէրի
ՐԱՊՊՆ նաղարը ճէլլիլին իղղապ էթմէք իւղ-
րէ անա գարըլ տըր :
9 Եիւղէրինին կէօթէրիշէ քէնտի 'ալէյհինէ-
նէ չէճատէթ էտէր ,
վէ կիւնաճալարըն սէթը էթմէյիլ Սատում
կիպի իղճար էտէրէր .
վա'յ ճանլարընա , չիւնքի քէնտիլէրինէ ֆէ-
նալըգ էթ տիրէր :
10 Սալէհէ տէյինիլ քի' ան խայր Կէլէճէ' ,
Զիրա էֆ'ալարընն սէմաէրէսինի եկէճէքլէր
տիր :
11 Վա'յ շէրիլէ , ան ֆէնա օլաճ ,
Զիրա էլլէրինին էլէրէնն միւնաղաթը անա
վէրիլէճէք տիր :
12 Գալմըմա չօճուգլար զուլմ' էտէրէր ,
վէ անա գարըլար թէսալիլթ էտէրէր .
Էյ գալմըմ , միւրշիտլէրին մուղիլ տիրէր ,
վէ երևիւյէճէյինի եօլը պօղարար :
13 ՐԱՊ տա'վա էթմէյէ գալգտը ,
վէ ագվամը հիւքմ էյլէմէյէ տուրույօր :
14 ՐԱՊ քէնտի գալմընն իւթիյարալարը վէ
ըւ'էսալըլէ
Մուհաքէմէյէ կիրէճէք տիր .
Զիրա սիլ պաղը խարապ էթտինիլ .
Ֆուգարատան զասպ օլունան շէյլէր խանէ-
նիղաէ տիր :
15 Րապիլ իւլ ճիւնուտ Եէճօվա ,
Սիլէ նէ' օլտու քի գալմընն էգիլօրտընը ,
վէ ֆուգարտանն եիւղիւնէ պալըլարտընը
տէյիւ պուրուրուր :
16 Վէ ՐԱՊ Պէյէ պուրուրուր
Մատէմ' քի Սիօն գըղլարը միւթէքէպպիր
տիրէր ,
Պէ քիրտանէֆրալ օլարապ Եիւրիւրէր :

- կեօղէրի իւր իշարէթ էտէրէք,
Գըրըւա գըրըւա կեղէրէք,
Վէ այազլարընը չընդըրտատըրլար:
- 17 Բապպ Սիօն գըզընը թասս պաշլը էտէճէք,
Վէ ԲԱՊՊ անլէրին 'այպ ետրէրինի իւրեան
էլլէյէճէք տիր:
- 18 ՕԼ կիւնտէ Բապպ,
Խալիսալարըն զէյնէթինի,
Միւշէպպէք սաշ պաղլարը իւր մահէլէրի,
19 Քիւփէլէրի վէ պիւզգէլէրի վէ նիգապլարը,
20 Ալըլըլարը վէ պալարը զինճիւրէրինի վէ քե-
մէրէրի,
Միսգ գուլթուլարընը վէ նուսխալէրի,
21 Եիւզիւքլէրի վէ պուրուս հալգալարընը,
22 Գաֆթանլարը վէ Ֆերաճէլէրի, զարլարը վէ
քիսէլէրի,
23 Ալինէլէրի վէ կեօմէլէրի,
Ձէնպէրլէրի վէ եաշմալարը գալարընաճագ
տըր:
- 24 Վէ խօշ րա'հիս ետրինէ 'իւֆիւնէթ,
Վէ քէմէր ետրինէ իփ,
Վէ գըլըրճըգ սաշ ետրինէ թասս պաշլըլըգ,
Վէ կէզիւպիւք ետրինէ չուլ գուշանմագլըգ,
Վէ կիւզէլլէք ետրինէ եանըգլըգ օլաճագ տըր:
- 25 Սէնին ատէմլէրին գըլըճտան,
Վէ եիկիթլէրին մուհարէպէտէ տիւշէճէք տիր:
- 26 Վէ անըն գափուլարը աճ էտիպ մաթէմ չէ-
քէճէլէր,
Վէ քէնտիտի հէր շէյտէն մահրուլ օլարագ
ետրտէ օթուրաճագ տըր:

ՊԱՊ 4

- 1 ՕԼ կիւն ետտի գարը պիր ատէմի թուլթուպ,
Քէնտի էքմէլիմիլի եէյէճէլիլ,
Վէ քէնտի էլպիտէմիլի կիլէճէլիլ,
Ֆագաթ 'այպլըլըն տէֆ'ի իշիւն
Սէնին իսմինէ ետտ օլուշալըմ' տէյէճէլէր
տիր:
- 2 ՕԼ կիւնտէ Խորայէլին նէճաթ պուլանլա-
րնա'
ԲԱՊՊԸ Ֆիրիսի ճէմալ ու ճէլալ,
Վէ զէմինին մահսուլը
Շէրէֆ վէ զիյնէթ օլաճագ տըր:
- 3 Վէ ԲԱՊՊ Սիօն գըլարընըն լէվսինի երյ-
գատըղընտա,
Հիւքմ' րուհըլէ վէ եագմագ րուհըլէ Եէ-
րուշալիմի'
Իշինտէ պուլուսն գան Ֆերիտիտէն փաքէ-
տիլինտէ,
- 4 Սիօնտա գալան
Վէ Եերուշալիմտէ պրաղըլան,
Եա'նի Եերուշալիմտէ հայաթ իշիւն թահրիլ
օլուշանլարըն ճիւմէլէրինէ:

- Մուգատտէս տէնիլէճէք տիր:
- 5 Վէ ԲԱՊՊ Սիօն տաղընըն հէր ետրի իւզէրինէ
Վէ ճէմա'աթլարը իւզէրինէ,
Կիւնտիւզին պուլաթ վէ տիւման,
Վէ կէճէլէլին լէմ'տն էտէն աթէշ 'ալէվի
խալգ էտէճէք տիր,
Ձիրա պիւթիւն պա' 'իզգէթ իւզէրինէ էօր-
թիւ օլաճագ տըր:
- 6 Վէ կիւնտիւզ 'ըճագտան կէօլիէ իշիւն,
Վէ Ֆուրթուսն իլէ եաղմուրտան փէնաճ
Վէ էօրթիւ իշիւն խայմէ օլաճագ տըր:

ՊԱՊ 5

- 1 Եիմտի հապիպիմ' իշիւն, քէնտի պաղը հագ-
գընտա,
Հապիպիմին շի'րինի օգուլաճագլըմ'
Ղայէթ միւնպիթ պիր թէփէ իւզէրինտէ,
Հապիպիմին պիր պաղը վար իտի:
- 2 Անը չիթ իլէ իհաթէ էտիպ թաշլարըն ա-
լըրթլատը,
Վէ իշինէ ա'լա տամալար տիքտի,
Վէ անըն օթաւթնտա պիր գուլլէ պինա
էթտի,
Վէ անտէ պիր մա'տէրէ տախի գաղտը.
Վէ իւզիւմ' վէրմէսինի մէ'մուլ էտէր իքէն,
Ֆէնա գօրուգ վէրտի:
- 3 Վէ շիմտի, էյ Եերուշալիմ' սէքէնէսի վէ
Եէհուտա տաթմէլէրի,
Պէնիմ' իլէ պաղըմ' արաւընտա հիւքմ' էտիւ-
նիլ:
- 4 Պաղըմա տահա նէ' եափըլմալը իտի քի պէն
անա եափմալըմ'
Նի'շիւն պէն անըն իւզիւմ' վէրմէսինի մէ'
մուլ էթտիլիմտէ,
- 0 Ֆէնա գօրուգ վէրտի:
- 5 Վէ շիմտի պաղըմա նէ եափաճաղըմ' սիզէ
պիլտիրէլիմ'.
- Անըն չիթինի սէօքէճէլիմ', քի օթլադ օլա.
Անըն տիվարընը երգաճաղըմ', քի չէյնէնիլէ.
6 Վէ անը խարապ պրագաճաղըմ'.
Պուտանմայաճագ վէ գաղըլմայաճագ,
Վաճագ անտէ տիքէն վէ չալը պիթէճէք.
Պուլաթլարա տախի էմի էտէճէլիմ',
Քի անըն իւզէրինէ եաղմուր եաղտըրմայա-
լար:
- 7 Ձիրա ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն պաղը պէլթ ի
Խորայէլ տիր,
Վէ Եէհուտա տաթմէլէրի խօշնուտ օլարղը ֆի-
տան տըր.
Հագգանիլէթ մէ'մուլ էտէր իքէն, իշթէ
գան տէքմէլէք,
'Ատալէթ մէ'մուլ էտէր իքէն' իշթէ ֆէրիտա:
8 Վա'յ սիզէ' քի ետր գալմայըլ

- Քենտինիզ զէմին օրթաւսնտա եալընը Ծ
Թուրննայա գաւառ ,
Խանէյէ Խանէ Իշադ ,
Վէ Թարալայ Թարալ 'իլավէ Էտէնլէր սինիզ ,
9 ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտ սէմ'իմէ Դէրէ Դէ ,
Հադիգալթէն Գէք չօք Խանէլէր Խարապ օլա-
ճադ ,
Պէօյիւք վէ կիւզէլ Խանէլէր Դէքէնէսիզ գա-
լաճադ տըր :
10 Զիրա օն տէօնիւմ պաղ պիր պաթ վէրէճէք ,
Վէ պիր քօր Թօխում պիր Էֆա վէրէճէք տիր :
11 Վա'յ սապաճալըն էքքէն գալգըլ ,
Միւսքիրէ գօշանլարա ,
Վէ շէրապ անլէրի գըղտըրննայա Խէկին կէ-
ճէտէ Էյլէնէնլէրէ ,
12 Վէ զիյաֆէթլէրինտէ Թանպուրվէ սանթուր ,
Տէֆ վէ նէյ վէ շէրապ վար ,
Ամմա ԲԱՊՊ Զի'լին տիգգաթ Էթմէլլէր ,
Վէ Էլլէրինին Իլինէ պագմաղլար :
13 Պու Էճլտէն գալմըմ Բապը պիլմէյէք Էսիր
կէօթիւրիւթիւ ,
Վէ անըն Խալապը գըթըղա տիւշար օլտու ,
Վէ Խալմըն պօղաղլարը սուսըղլըգտան գու-
րուտու :
14 Պու Էճլտէն Հալլիյէ քէնտինի կէնիլլէթաի ,
Վէ աղընը Հատտէն զիյատէ աշար .
Վէ անլէրին շէօճէթի վէ ճիւմհուրը ,
Կիւրիւթիւթիւ վէ Էսէրրէթի անա Էնէճէք
տիր :
15 Վէ Խալմըմ Ը նաա շէօքէճէք ,
Վէ Խալմաա ալադալանաճադ ,
Վէ միւթէքէպիրլէրին կէօլլէրի Էնտիրի-
լէճէք տիր :
16 Վէ ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտ Հադգ Ծիճէթիլլէ
միւթա'ալ ,
Վէ Գուտուտու Ալաճ 'աւալթիւ Ծիճէթիլլէ
մու'աղգէզ օլաճադ տըր :
17 Վէ գուզըլար 'ատէթլէրի Իւզըն օթլանա-
ճադլար ,
Վէ *զէնկինլէրին Խալի գալան Էտրլէրին Էճ-
նէպիլէր Էէյէճէքլէր տիր :
18 Վա'յ Ֆըսգը պաթըլլըդ Իփլէրիլլէ ,
Վէ կիւնաճը քէ'էննէճու 'արապա Իփլէրիլլէ
չէքէնլէրէ :
19 Անլէր քի' Աւր'աթ Էթսին ,
Իլինի 'ալ Էլ 'աճէլլէ Թէքմիլ Էյլէսին , քի
կէօրէլմ ,
Վէ Իսրայէլին Գուտուտուընըն Թէտպիրի Էադ-
լաշըպ կէլին ,
Գի անը պիրլէլմ տէրլէր :
20 Վա'յ քէօթիւյէ Էյի վէ Էյիլլէ քէօթիւ տէ-
յէնլէրէ ,

* Իւր. սէմիղլէլին

- Վէ գուլմէթի նուր , վէ նուրը գուլմէթ Է-
րինէ գօյանլարա ,
Աճըլը Թաթլը վէ Թաթլըլը աճը Էէրինէ
գօյանլարա .
21 Վա'յ քէնտի կէօլլէրինտէ Հաքիյմ
Վէ քէնտի 'ինտլէրինտէ ֆէճիմ օլանլարա .
22 Վա'յ շէրապ Իլմէքտէ գուլմէթլի ,
Վէ միւսքիրի մէզճ Էթմէքտէ Էիկիթ օլան-
լարա .
23 Անլէր քի Իլիլլէթ Իլիւն շէրիրի Հադգըլ չը-
գարըլար ,
Վէ Հադգըլնըն Հադգընը Իպթալ Էտէրլէր :
24 Պու Էճլտէն Խալէլ 'ալէվի սամանը Էալաւըրը ,
Վէ գուրու օթլին Խալէլտէ Թէլէֆ օլտըրը
միսիլլէլ ,
Անլէրին քէօքիւ չիւրիւքլէք կիպի օլաճադ ,
Վէ չիւլլէրիլլէր Թօղ կիպի Էօգարը չըգաճադ .
Զիրա ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտըն շէրի'աթլէրը Էտտ
Վէ Իսրայէլին Գուտուտուընըն քէլաւընը
Թաճգիր Էթտիլլէր :
25 Պունա պինա'էն ԲԱՊՊ Զի'լին 'ալէվիլլէ օլտու ,
Վէ Էլլինի անլէրին Իւզլէրին Էլգաւըպ անլէ-
րի վուրաու ,
Տաղլար տաիթ Թիթլէրտիլլէր ,
Վէ Լաշլէրի սօգաղլար օրթաւսնտա կիւպրէ
կիպի օլտու .
Պու Ծիւմէ Իլէ անըն զաղապը Թէնքին օլ-
մաւը ,
Անճադ անըն Էլլէ տաճա ուզանմըլ տըր :
26 Վէ ուզաղտա օլան Թա'իֆլէր Իլիւն
պալարադ չէքէճէք ,
Վէ անլէրի միւնթէճա Ի Էլմինտէն ըսըգ Իլլէ
չաղըրաճադ ,
Վէ Իլթէ սէրի'էն վէ 'աճիլլէ կէլլէքլէր տիր :
27 Անլէրտէ Էօրղուն վէ սիւրչէն պուլունմայա-
ճադ ,
Ույուգլանմայաճադ վէ ույունմայաճադլար .
Հիլպիրինին պլիլինին գուշաղը չէօղիլլէյէճէք ,
Վէ պադ գապընըն պաղը գօփմայաճադ տըր :
28 Անլէրին օղլարը սիվլի ,
Վէ Էալլարընըն Ծիւմէսի գուրուլլըլ տըր .
Աթլարընըն Թըրնաղլարը չադմադ Թալընա
պէնիլլէր ,
Վէ 'աւալալընըն Թէքլէրլէրի գասըրղա
կիպի տիր :
29 Անլէրին Էսէլլէր արօլան կէօթիւրտէմէսի կի-
պի տիր .
Կէնճ արօլանլար կիպի կէօթիւրտէյէճէքլէր ,
Կէօթիւրտէյէճէքլէր վէ շէքարը գափաճադ-
լար ,
Վէ անը կէօթիւրտէյէճէքլէր վէ գուրթարան
պուլունմայաճադ տըր :

- 30 Վէ օլ կիւնտէ անլէրին իւղէրինէ տէնիղ կիւ-
րիւթիւսիւ կիպի կիւրլէյէճէքլէր ,
Վէ Կէրէ եէրէ պագաղընտա իշլթէ զուլմէթ
վէ մէշագաթ վար .
Վէ նուր քէնտի պուլութլարընտա գարարա-
ճագ տըր :

ՊԱՊ 6

- 1 Ուղղիյա մէլիլին վէֆաթը սէնէսինտէրապպը
'ալի վէ միւրթէֆի' պիր թախթ իւղէրինտէ
ճալիս օլտըղը հալտէ կէօրտիւմ , վէ էթէք-
2 լէրի հէյքլէ տօլտուրմըշ իտի : Անըն ֆէվ-
զինտէ սէրաֆիմ տուրըյօրլար իտի . հէր
պիրինին ալթըշար գանտար օլուպ իքիսիլէ
եհւղէրինի էօրթէր վէ իքիսիլէ այագլարընը
3 էօրթէր վէ իքիսիլէ ուշարլար իտի : Վէ եէք-
տիկէրինէ նիտա էտիպ տէրլէր իտիքի'
Գուտտուս , Գուտտուս , Գուտտուս , ԲԱՊՊ
իւլ ճիւնուտ ,
Պիւթիւն գէմին անըն ճէլալլէյէ մէմու տըր :
4 Վէ չաղըրանըն սէտաղնտան գափու էշէք-
լէրինին թէմէլէրի սարլուր , վէ պէյթ տիւ-
5 ման իլէ տօլտու : Վէ տէտիմ քի .
Վա'յ պանա , իշթէ հէլաք օլտըմ ,
Զիրա պէն քի նափաք տուտագլը ատէմիմ ,
Վէ նափաք տուտագլը գալմ տրասընտա
սաքին իմ ,
Կէօղէրիմ , ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ օլան Մէլիյի
կէօրտիւ :
6 Ամա սէրաֆիմտէն պիրի' մէզպաշ իւղէրին-
տէն մաշա իլէ ալտըղը պիր գօր էլինտէ օլտը-
ղը հալտէ պանա տօղրու ուշտու .
7 Վէ աղղըմա տօղրուտըրարագ' .
Խշթէ պու ֆօր սէնին տուտագլարընտա տօ-
գուտտու ,
Վէ սէնին ճիւրմիւն լէֆ' օլունտու ,
Վէ կիւնասընա քէֆարէթ էտիլլի' տէտի ,
8 Պա'տէհու ԲԱՊՊԸ սէտաղնը իշլթտիմ քի ,
Գիմի' կէօնտէրէյիմ ,
Վէ պիղիմ իշիւն քի'մ կիտէր' տէտի .
Պէն տախի' իշթէ պէն , պէնի կէօնտէր' տէտիմ ,
9 Օլ վագըրթ տէտի քի , Կիթ , պու գալմա սեղլէ ,
Իշլթմէքլէ իշիտէճէքսիլիղ , ամմա խնկլամա-
յաճագընը ,
Վէ կէօրմէքլէ կէօրէճէքսիլիղ , ամմա ֆէհճմ
էթմէյէճէքսիլիղ ,
10 Պու գալմին գալպինի զալիղ էլլէ ,
Վէ գուլագլարընը աղըրլաթ , վէ կէօղէրինի
գափա ,
Օլմայա քի կէօղէրի իլէ կէօրէ , վէ գուլագ-
լարը իլէ իշիտէ ,
Վէ գալպիլէ ֆէհճմ էտիպ ըիւճու' էտէ վէ
շիֆա պուլա :

- 11 Վէ պէն , Եա Բագոյ , Նէ՞ վագթա գաւտար'
տէտիմ . վէ տէտի քի ,
Օլ վագթա գաւտար քի չէհլէր սէքէնէսիղ ,
Վէ խանէլէր ինտանըլ գալտըղընտան խա-
րապ օլուպ ,
Տէյար քիւլլիյէն պէնապան օլա .
12 Վէ ԲԱՊՊ ատէմլէրի թէպ'իտ էտէ ,
Վէ տիյարըն օրթասընտա չօգ եէրլէր մէթ-
րուք գալա :
13 Վէ անտէ պիր 'իւշրիւ պուլունաճագ ,
Օ տախի խարապէ տիւշար օլաճագ տըր ,
Պութմ վէ մէշէ աղաճլարը քէօրլուիլինտէ
սագը գալտըղը միսլիլէ ,
Մուգատտէն զիւրիլլէթ օլ է-մէն սագը օ-
լաճագ տըր :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ Եէհուտա մէլիյի Ահաղ իպն ի Եօթամ ,
Իպն ի Ուղղիյանըն կիւնէրինտէ Սիւրիա
մէլիյի Բատին վէ Խարայէլ մէլիյի ֆէգաշ իպն ի
Բէմալեա Եէրուշալէմ իւղէրինէ հարապ ի-
շիւն չէգալլար իսէ տէ մուհարէպէյէ միւգ-
2 թէտիր օլմատըլար , Վէ պէյթ ի Տաուտա'
Սիւրիա 'իֆրայիմ իլէ իթթիֆագ էթտի
տէյիւ իապէր վէրիլտիքտէ , անըն գալպի վէ
գալմինըն գալպի օրմանըն աղաճլարը ըիւգ-
3 կէտրտան սալանտըղը կիպի սալանտաք : Վէ
ԲԱՊՊ Իշա'նայա տէտի քի' Շիմտի սէն օղլըն
Շէար-Եաղուպ իլէ գաւտար թարլաք էօրըն
տա վագը' Եօգարըքի հալմաղըն սու էօղլ
4 պաղըն Ահաղը իսթիգալլէ չէգ , վէ անա
սեղլէ քի , Տիգաթ էտիպ ըաշաթ օլ ,
Շու թիւթէն Եարը Եանմըշ իքի' օտուս ու-
ճուտան ,
Եա'նի Բատին իլէ Սիւրիանըն վէ Բէմալեա
օղլընըն շիտտէթ ի զալտալընտան
Գօրգմա վէ գալպին պալըլմաքն :
5 Մատմ քի Սիւրիա վէ Եֆրայիմ վէ Բէմալ-
եա օղլու ,
Սէնին 'ալէյհինտէ պէտիսահանէ միւշալէրէ
էտիպ ,
6 Եէհուտա իւղէրինէ կիտիպ անը թագէիգ է-
տէլիմ ,
Վէ անը քէնտիմիղ իշիւն ֆէթէ էտէլիմ ,
Սօնկրա անըն օրթասընտա Թապէլ օղլըն մէ-
լէք նասպ էտէլիմ' տէտիլէր :
7 Բագոյ Եէհուա պէօլլէ պուլուրուր .
Պա- սապիթ օլմայաճագ վէ իճրա օլունմա-
յաճագ տըր .
8 Զիրա Սիւրիանըն փայլթալթը Տըմըշ ,
Վէ Տըմըշըն ըէ'իսի Բատին տիր .

- վէ արթմըշ պէշ սէնէ զարփընտա
Էֆրայիմ գալմ գալմամագ իւզըն գըրըւ-
ծագ տըր :
- 9 վէ Էֆրայիմին փայտթաթը Սամարիա ,
վէ Սամարիաննն րէ'իսի րէմալեա օղլու տըր :
Էյեր իման էթմէլտէնիզ , էմին օլմազընըզ :
- 10 Թէքըրա րԱղղ Ահագա սէջլէյիպ ,
11 րէնտին իշիւն Ալլահըն րԱղղՏԱՆ պիւր 'ալա-
մէթ թալէպ էյլէ ,
Տէրին երէլէրտէ եախօտ երւսէք երէլէրտէ
օլուռն' թալէպ էյլէ' տէտի :
- 12 Լաքին Ահագ , թալէպ էթմէմ ,
վէ րԱղղը թէճըրպէ էյլէմէմ' տէտի :
- 13 Օլ վաղըթ էշալադէր տէտի քի ,
Էյ պէյթ ի Տաուա , շիմտի տինկլէյինիզ ,
Ատէմլէրի թա'ճիզ էթմիլինիզ քիզէ ա'զ
մը կէլըր ,
Քի Ալլահըմը տախի թա'ճիզ էտէրսինիզ :
- 14 Պու էճլտէն րԱղղ քէնտիսի սիզէ պիւր 'ալա-
մէթ վէրէճէք տիւր .
Իշթէ պաքիւրէ համլիէ օլուպ պիւր օղլու առ-
ղուրաճագ ,
վէ անա 'իմմանուէլ թէսմիյէ էտէճէք տիւր :
- 15 Քէօթիւլիւ րէտտ էտիպ էյիյի ինթիսապ
էթմէյի պիլինճէյի տէկին ,
Թէրէ եաղը վէ պալ եկէճէք տիւր :
- 16 Զիրա չոճուգ քէօթիւլիւ րէտտ էտիպ էյիյի
ինթիսապ էթմէյի պիլմէզտէն էվլէլ ,
Ունին գօրգտըլըն իրի մէլիյին տիյարը թէրք
օլունաճագ տըր :
- 17 րԱղղ սէնին իւզէրինէ վէ գալմընըն իւզէրինէ ,
վէ փէտէրինին խանէսի իւզէրինէ էշլէ
կիւնլէր կէթիւրէճէք տիւր քի ,
Էֆրայիմին Եէհուտատան այրըլըրը կիւն-
անէ պէրու կէլմէտիւր .
Աշուր մէլիյինի Էէթիւրէճէք տէր .
- 18 վէ օլ կիւնտէ րԱղղ Մըւրը ըրմագլարընն
էն ուզագ երէլէրինտէ պուլուռնան
սինէլէրի ,
վէ Աշուր տիյարընտա օլան արըլարը ըսլըդ
իլէ չաղըրաճագ .
- 19 վէ ճիւմլէսի կէլիպ վիւրան օլմուշ տէրէլէրէ
վէ գայալարըն գօղլուգլարընա ,
վէ հէր նէվ' չաղը իւզէրինէ
վէ պիլ ճիւմլէ մէր'ալարա գօնաճագլար տըր :
- 20 Օլ կիւնտէ րապպ քիւրա իլէ ալընմըշ օւս-
թուրա իլէ ,
Եա'նի Նէհրին էօթէ թարաֆընտա օլան Ա-
շուր մէլիյի իլէ ,
Պաշը վէ պապլարըն գըլընը թրաշ էտէճէք ,
Սագալը տախի գաղըյաճագ տըր :
- 21 վէ օլ կիւնտէ պիւր տաէմ ,
Պիւր կէնճ ինէք իլէ իքի գըլուռն պէթլէճէք ,

- 22 վէ անլէրին վէրէճէյի սիւտիւն չօղլըլըն-
տան թէրէ եաղը եկէճէք .
Զիրա տիյարտա պադի գալունլարըն ճիւմլէսի
թէրէ եաղը վէ պալ եկէճէք տիւր :
- 23 վէ օլ կիւնտէ պիւր Էփալ կիւմիւշ գըլմէ-
թիւնտէ օլան պիւր տաճա քիւթիւլիւ
պուլունտըլը եկէր ,
Չալըլըք վէ տիքէնլը օլաճագ տըր :
- 24 Օղլար իլէ վէ եալար իլէ օրայա կէլէճէքլէր ,
Զիրա պիւթիւն տիյար չալըլըք վէ տիքէնլը
օլաճագ տըր :
- 25 վէ չափա իլէ գաղըլան տաղարըն հիշ պի-
րինէ ,
Չալը վէ տիքէն գօրգուսը սէպէպինտէն կի-
տէմէլէճէքսին .
Սըղըրլարըն մէր'ալը վէ գօյուռնլարըն կէզէճէ-
յի եկէր օլաճագ տըր :

Պ Ա Պ 8

- 1 վէ րԱղղ պանա' Եանընա պիւր պէջլիւք
թումար ալ , վէ անըն իւզէրինէ ինսան գա-
լէմիլլէ Մահէր-չալալ-հաշ-պաղ հագգընտա
- 2 եալ' տէտի : վէ քեսահին Ուրիյա իլէ Զա-
քարեա իպն ի Պարաքնայը քէնտիմէ էմին
- 3 չահիտ ալարմ : վէ նէպիլէյէ թէգարրուպ
էթտիմ , օլ տախի համիլէ օլուպ պիւր օղլու
տօղլուրտու . վէ րԱղղ պանա խիթապէն' Ա-
նա Մահէր-չալալ-հաշ-պաղ թէսմիյէ էյլէ .
- 4 Զիրա չոճուգ' պապա վէ անա տէմէլլէյի պիւ-
մէզտէն էվլէլ Տըմըշգըն էմիյալը վէ Սամարի-
անն զանիմէթի Աշուր մէլիյինին էօնիւ սը-
րա կէօթիւրիւլէճէք տիւր' տէտի :
- 5 վէ րԱղղ թէքըրա պանա սէջլէյիպ տէ-
տի քի , Մահմէմ քի պու գալմ' եալաշ եա-
վաշ աղան Շիւճ սուլարընը թահգիւր էտիպ
րախին իլէ րէմալեա օղլընտան իսօշուա օլուր ,
- 7 Պու էճլտէն իշթէ րապպ' Նէհրին գուվլէթլը
վէ չօգ սուլարընը ,
Եա'նի Աշուր մէլիյինի վէ անըն պիւթիւն
գուվլէթլինի
Անլէրին իւզէրինէ չըգարրաճագ .
վէ օ պիլ ճիւմլէ մէճրա'լարընտան թաշըպ ,
Քեսաֆէն ի սէվահիլ իւզէրինտէն երւրիւյէ-
ճէք տիւր :
- 8 վէ Եէհուտատա եսլըլըպ իսթիւ էտէրէք
կիտէճէք տիւր ,
վէ պօղաղա գատար եէթիլէճէք տիւր .
վէ անըն գանատլարընն կէրիմէսի
Սէնին պիւթիւն տիյարընը գալլալաճագ
տըր , էյ 'իմմանուէլ :
- 9 Էյ գալմար , միւթթէհիտ օլունըզ , վէ
գըրըլաճագսընըզ .

- Օլ տախի իարայելէ նազիլ օլտու :
- 9 Վէ պիւթիւն գալմ ,
Ես'նի թէքէգպիւր իլէ վէ զուրուր դալպ իլէ ,
- 10 Քերփիծէր տիւշտիւ ,
Յագաթ պիզ Եօնմա թաշտան պինա էտէճէ-
յիզ .
Ճիւմէզ աղաճլարը քէսիտի ,
Լաքին պիզ անլէրին եերինէ երզ աղաճլարը
գոյաճաղը՝ աէյէն
Էթրայիմ վէ Սամարիա սէքէնէսի անկլայա-
ճագ ալը :
- 41 Լաքին ՐԱՊԱ Րասինին խասիմլէրինն անն 'ա-
լէյինէ գալտըրաճագ ,
Վէ անն տիւշտիւն թաշիթ էտէճէ տիր ,
- 42 Եօնտէն Սիւրեանիլէր վէ արգաստան Յիլիս-
թիլէր կէլիպ ,
Քէմալ ի խըս իլէ իարայելի եէյէճէքէր .
Պու ճիւմէ իլէ անն զագապը թէքին օլմալը ,
Անճագ անն էլի տաճա ուղանմըշ ալը :
- 43 Զիրա գալմ անը վուրանա թիւճու՝ էթմէզ ,
Վէ ՐԱՊԱ իւլ ճիւնուտը թալէպ էլլէմէզ ,
- 44 ՐԱՊԱ տախի իարայելտէն պաշը վէ գալտըր ,
Խուրմա աղաճը տալանը վէ սաղը ,
Պիր կիւնտէ քէսէճէք տիր :
- 45 (Իլթիլար վէ միւթպէր քիմէն պաշ ալը ,
Վէ քիզպի թա'իմ էտէն փէլլամպէր գույ-
րուգ ալը)
- 46 Վէ պու գալմին միւրչիտլէրի մուղիլ օլ-
ալար ,
Վէ անլէր թարաֆընտան իրշաա էտիլէնլէր
եուտուլար :
- 47 Պու էճլտէն Րապպ անն էիլիթլէրինտէն խօշ
լանմայաճագ ,
Վէ եէթիմլէրիլէ տուլ գարըլարնա թէ-
րաճիւմ էթմէյէճէք տիր .
Զիրա ճիւմէսի միւնաֆըզ վէ ֆաթըզ օլարըր ,
Վէ ճէր աղըզ սէֆիճանէ թէքէլլիւմ էտէր ,
Պու ճիւմէ իլէ անն զագապը թէքին օլ-
մալը ,
Անճագ անն էլի տաճա ուղանմըշ ալը :
- 48 Զիրա ֆըսգ աթէշ կիպի եագար .
Զալըրըր վէ տիքէնլէրի թէլէֆ էտէր ,
Վէ սըգ տալըր աղաճլարը եագար .
Վէ անլէր տիւման կիպի եագարը չըգարըր :
- 49 ՐԱՊԱ իւլ ճիւնուտն զագապըյլէ զէմին *եա-
նաճագ ալը ,
Վէ գալմ աթէշէ եէմ կիպի օլաճագ .
Ատէմ՝ քէնտի գարնաաշնը էսիրկէմէյէճէք
տիր :
- 20 Վէ անղընտա օլանը գափաճագ վէ աճ գա-
լաճագ ,
Սօլընտա օլանը տախի եէյէճէք վէ տոյմայա-
ճագ .

*Ե-Ի-Ի՝ գարնաճագ ալը :

- Հէր պիրի քէնտի գօլընն էթինի եէյէճէք
տիր :
- 21 Մանտաա էթրայիմի վէ էթրայիմ Մանա-
ապը Բէլէֆ էթէճէ .
Պիրլէքտէ իէճուտա իւզէրինէ հէ-ճա՝ էթէ-
ճէլէր :
Պու ճիւմէ իլէ անն զագապը թէքին օլ-
մալը ,
Անճագ անն էլի տաճա ուղանմըշ ալը :

Պ Ա Պ 10

- 1 Վա'յ ֆուգարանն տա'վաթընը իֆաաա ,
Վէ գալմընն պիւարէկէանընն ճագգընը
զասպ էթմէք ,
Տուլ գարըլարը քէնտիլէրինէ շիքտար ,
Վէ եէթիմլէրի եաղմա էլլէմէք իլիւն
- 2 Հագգըրզ գանուլար վաղ՝ էտէնլէրէ ,
Վէ ինսաֆա մուղայիլը շէլլէր եաղան քեա-
թիպլէրէ :
- 3 Իմտի 'ուգուպէթ կիւնիւնտէ ,
Վէ ուզագտան կէլէճէք 'աֆէթ վաղթընտա ,
նէ՞ եագաճագընըզ .
Իմտաա իլիւն քիմէ՞ իլթիւմա էտէճէքսինիլ ,
Վէ 'իզլէթիլիլի նէ՞րէյէ պրագաճագընըզ :
- 4 *Անճագ էսիրլէր արաղընտա չէօքէճէքլէր ,
Վէ մագթուլար արաղընտա տիւշէճէքլէր
տիր ,
Պու ճիւմէ իլէ անն զագապը թէքին օլ-
մալը ,
Անճագ անն էլի տաճա ուղանմըշ ալը :
- 5 Վա'յ զագապընն տէյնէյի օլան Աշուրա-
իլլէրինտէքի 'աաա պէնիմ իըշմը՝ տոր :
- 6 Անը միւնաֆըզ պիր միլէթ իւզէրինէ կէօն-
տէրէճէյիմ ,
Վէ զագապ էթտիլիմ գալմ 'ալէյինտէ ա-
նա էմը վէրէճէյիմ ,
Քի իղթինամ էտէ վէ եաղմալայա ,
Վէ անը սօգաղլարըն չամալըր կիպի պապ-
ալթընա ալա :
- 7 Յագաթ անն մագսէտի պէզլէ տէյիլտիր ,
Վէ գալպինտէ էզլէ ֆիքը եօգ տոր .
Անճագ անն գալպինտէ ճէլաք էթմէք ,
Վէ չօգ թա'իֆէլէր թէլէֆ էլլէմէք վալ տոր :
- 8 Զիրա տէր քի ,
Պէնիմ սերտըլարընն ճիւմէսի միւլաք տէ-
յի՞Լ մի .
- 9 Քալնէ ֆարքէմիշ կիպի տէյի՞Լ մի .
Համաթ Արփաա կիպի տէյի՞Լ մի .
Սամարիա Տըլըշէ կիպի տէյի՞Լ մի տիր :
- 40 Պէնիմ էլիմ՝ փութլար մէմլէքէթլէրինէ եէ-
թիշտիլի միսիլիւ ,
(Վէ անլէրին ղյմա փութլարը Երուշալէմին

*Ե-Ի-Ի՝ Պէնիլ

- Վէ Սամարիանընքինտէն զէյատէ իտի ,)
- 11 Սամարիայա վէ անըն փութլարընա եափաթ-
ղըմ կիպի ,
Եերուշալիմէ վէ անըն սանէմէրինէ եափամ-
յաճագ մը իմ :
- 12 Վէ Բապպ Սիօն տաղընտա ,
Վէ Եերուշալիմաէ պիւթիւն իշինի թէքմիւ
էթտէյինտէ ,
Աշուր մէլիյինին յիւթէքէպպիւր գալպինին
մէլվէսինի ,
Վէ մաղըուր կէօզլէրինին իթթիխարընը եօգ-
լայաճագըմ՝ տէյիւ պոյաճագըմ :
- 13 Զիրա օ տէր քի ,
Պէն պոյաճագ էլիմին գուվէթիլէ ,
Վէ հիքմէթիմէ եափաթըմ ,
Զիւնքի պէն 'ազիւ իմ ,
Վէ գալմարըն հուտուտարընը գալտըրտըմ ,
Վէ անլէրին խաղինէլէրինի գալպի թէթտիմ ,
Վէ սէքէնէյի գալհիման կիպի էնտիրտիմ :
- 14 Վէ էլիմ գալմարըն էմվալընը եուվա պո-
լոյ կիպի պուլտու .
Վէ պրաղըմըն եումալըմալար թօփլանըլտը-
ղը կիպի
Պէն պիւթիւն ղէմինի թօփլտըմ ,
Վէ գանատ թէփրէտէն ետ աղզընը աշան ,
Եախօտ ճըլըտայան եօգ իտի ,
- 15 Պալթա անընլէ քէսէն քիմնէ իւզէրինէ իթ-
թիխար էտէ՞ր մի ,
Եախօտ տէթէրէ տնը գուլլանտն առէմ իւ-
զէրինէ թէ'աղզիւմ էտէ՞ր մի .
Կէօյա տէնէք քէնտիսինի գալտըրանը խալ-
լաթմըն ,
Եախօտ 'առա աղաճ օլմայանը (քառնը) գալ-
տըմըն օլա :
- 16 Պու էճլտէն Բապպ իւլ ճիւնուտ օլան Բապպ ,
Անըն սէմիլլէրինի ղէպուլլըգ կէօնտէրէճէք ,
Վէ անըն 'իղլէթի ալթընտա ,
Աթէշ եանընը կիպի պիր եանըն լթուլթուշ-
տըրաճագ տըր :
- 17 Վէ Իսրայէլին Նուրը աթէշ ,
Վէ անըն Գուտտուտը 'ալլէվ օլաճագ ,
Վէ պիր կիւնտէ տիքէնլէրինի վէ չալըլարը-
նը եաղըպ թէլէֆ էտէճէք տիր :
- 18 Վէ օրմանընըն վէ մահսուլտար թարլաթընը
'իղլէթինի ,
Ճանըլլէ ճէսէտինի հէլաք էտէճէք ,
Վէ խալթանըն պալըլտընը կիպի օլաճագ տըր ,
- 19 Վէ օրմանընըն պաղի գալան աղաճլարը աղա-
լաճագ ,
Շէօյլէ քի պիր չօճուգ անլէրի եաղա պիլի ,
- 20 Վէ օլ կիւնտէ Իսրայէլին պաղըլլէտի ,
Վէ պէլթի Եա'գուպըն նէճաթ պուլտըլարը՝
Քէնտիլէրի վուրանա պիր տահա թէվէքէիւլ
էթմէյէճէլլէր ,

- Անճագ Գուտտուտը Իսրայէլ օլան Բապպ
Հագիգաթի թէվէքէիւլ էտէճէլլէր տիր :
- 21 Պաղըլլէ եա'նի Եա'գուպըն պաղըլլէտի ,
Ալահ իւլ գալտիրէ ըիւճու՝ էտէճէք տիր :
- 22 Զիրա , էյ Իսրայէլ , էյէր սէնին գալմըն
Տէնիլին գուլմը գալտար օլա ,
Անճագ պաղըլլէտի 'ալտէթ էտէճէք տիր .
Մուգալտտէր օլան խարապիլլէթ 'ատլ իլէ
իսթիլա էտէճէք տիր :
- 23 Զիրա Բապպ իւլ ճիւնուտ Եէհօվա , պիւթիւն
տիլար իլինտէ ,
Մուգալտտէր օլան խարապիլլէթի իճրա է-
տէճէք տիր :
- 24 Պու էճլտէն Բապպ իւլ ճիւնուտ օլան Եէ-
հօվա պէյլլէ պուլտուրուր .
Էյ Սիօնտա սաքին օլան գալմըմ ,
Աշուրտան գորգմա .
Օ սէնի տէնէք իլէ վուրաճագ ,
Վէ 'առաճըն՝ սէնին իւզէրինէ՝ Մըսրիլէրին
գալտըրտընը կիպի գալտըրաճագ տըր :
- 25 Լաքին փէք աղ վաղըթ սօնկրա խըշմըմ ,
Վէ անլէրին հէլաքըլլէ գալապըմ թէմաճ
օլաճագ տըր :
- 26 Վէ 'Օրէպ գալտար գուրպինտէ Միտեանիլէ-
րի տարպ էթտիլի կիպի ,
Բապպ իւլ ճիւնուտ անըն իւզէրինէ պիր գալ-
լը սալլայաճագ .
Վէ Մըսրուտա 'ալալլէրէ կիպի
Քէնտի 'առաճըն տէնիլ իւզէրինէ ուղալա-
ճագ տըր :
- 27 Վէ օլ կիւնտէ անըն եիւքիւ սէնին օմու-
ղընտան ,
Վէ պոյուլտըրընը պոյնընտան գալտըրըլաճագ .
Վէ պոյուլտըրընը սէմիլլէր սէպէպինտէն գը-
րըլաճագ տըր :
- 28 'Ալալթա կէլտի , Միճրօնա կէլտի ,
Աղըլլընը Միքմաշա վաղ՝ էլլէտի :
- 29 Կէլիտտէն կէլտիլէր , ճէպա'տա գօնտըլար .
Բամա թիթիլէտի , Սաուլ ճիպ'տար ֆիրար
էլլէտի :
- 30 Էյ ճալլիմ գըզը , ըէֆ՝ ի տաղ էլլէ ,
'Էյ Լայիշ , տինկլէ . վա'խ պիլարէ 'Անա-
թօթ :
- 31 Մատմէնա ֆիրար էթտի .
Ճէպիմ սէքէնէն գուլթուլտու :
- 32 Տահա պու կիւն Նօպտա մէքս էտէր ,
Քէնտի էլլին Սիօն գըզը տաղընա ,
Եերուշալիմ պալըրնա տաղըն սալար :
- 33 Իլթէ Բապպ իւլ ճիւնուտ օլան Եէհօվա
Հէյպէթիլ թարղ իլէ կիւզէլ տալարը քէ-
սէճէք ,

Եւէր էյ պիլարէ 'Անաթօթ . Եւէն Լայիլէ գալտար
իլթտիր :

- վէ ուզուն պօլլար գըրըւծադար ,
 վէ եիւքսէք օլանլար ալլադլանաճադ տըր :
 31 վէ օրմանն սըգ ալլաճլարընր տէմիր իլէ
 քէսէճէք ,
 վէ Լիպնան գուվլէթի օլանն էլիլլէ տիւ-
 չէճէք տիր :

ՊԱՊ 11

- 1 վէ Եսսէ քիւթիւլիւնտէն պիր ֆիլիս սիւ-
 լէճէք ,
 վէ անն քէօքիւնտէն պիր ֆիտան պիլժէճէք .
 2 վէ անն իւզէրինտէ ՐԱՊՊԸ Րուհը ,
 Հիքմէթ վէ ֆէհմ Րուհը ,
 Մէշլէրէթ վէ գուվլէթ Րուհը ,
 'իւմ' վէ ՐԱՊՊ գօրգուսը Րուհը թէգարրիւր
 էտէճէք տիր :
 3 վէ ՐԱՊՊ գօրգուսը անն մէսէրրէթի օլաճադ .
 վէ կէօղլէրինն կէօրտիւլիւնէ կէօրէ տա'-
 վա կէօրմէյէճէք ,
 վէ գուլաղլարընն իլիթաիլինէ կէօրէ հիւքմ'
 վէրմէյէճէք .
 4 Անճադ ֆուգարանըն տա'վասընր 'ատալէթ
 իւզրէ կէօրէճէք ,
 վէ եերին տերտմէնտլէրի իլիւն հադգ իւզրէ
 հիւքմ' վէրէճէք .
 վէ աղլընն 'ասասըլլէ եերի վուրաճադ
 տըր .
 վէ տուտաղլարընն նէֆիլլէ շէրիրի էօլ-
 տիւրէճէք տիր :
 5 վէ պէլինն գուլաղլ 'ատլ ,
 վէ պէօրէյինն գուլաղլ սըտգ օլաճադ տըր :
 6 վէ գուրտ գուզու իլէ սաքին օլաճադ ,
 վէ գափլան օլադ իլէ պէրապէր եաթաճադ ,
 վէ տանա իլէ կէնճ տրսլան վէ պէսլի րաւ-
 պիրիքտէ պուլունաճադ ,
 վէ պիր քիւլէք չօճուգ անլէրի սիւրէճէք
 տիր :
 7 վէ ինէք այու իլէ պէրապէր օթլայաճադ ,
 վէ եափուլարը պիրիքտէ եաթաճադ ,
 վէ տրսլան սըղըր կիպի սաման ելէյէճէք տիր :
 8 վէ մէյէտէ օլան չօճուգ սաղըր երլանն տէ-
 լիլի իւզէրինտէ ջնայաճադ ,
 վէ սիւտտէն քէսիլմիշ չօճուգ էլինի զէհըլ
 երլան ինի իւզէրինէ գօյաճադ տըր :
 9 Անլէր պիւթիւն մուգատտէն տաղըմտա նէ
 դարար վէրէճէք ,
 Նէ տէ թէլէֆ էտէճէքլէր տիր .
 Զիրա սուլար տէնիզի գափալտաղլ միսիլլիւ ,
 Զէմին ՐԱՊՊ պիլմէքլէքլէ մէմուլ օլաճադ տըր :
 10 վէ օլ կիւնտէ Եսսէ տսը
 Ագվամա պայրադ օլմադ իւզրէ տուրուպ ,
 Անը թա'իֆէլէր թալէպ էտէճէքլէր ,
 վէ իգամէթ կէահը մուլաղղէլ օլաճադ տըր :

- 11 վէ օլ կիւնտէ ՐԱՊՊ գափլմէնն պաղըյէսինի
 Եանի Աշուրտան վէ Մըսըրտան վէ ֆաթրօս-
 տան վէ ֆուշտան ,
 վէ 'Եյլամտան վէ Շին'արտան վէ Համաթ-
 տան
 վէ տէնիզ տալարընտան գալանլարը քէն-
 տիսինէ ալմադ իլիւն
 Պէ թէքրար էլինի ուզատաճադ տըր .
 12 վէ թա'իֆէլէրէ պայրադ գալտըրաճադ ,
 վէ Խարայէլին մէնֆիլէրինի թօփլայաճադ ,
 վէ Եէհուտանն տաղըլմըշ օլանլարընր
 Եէրին տէօրթ թարաֆընտան ճէմ' էտէճէք
 տիր :
 13 վէ Եֆրայիմին հասէտի տէֆ' օլունաճադ ,
 վէ Եէհուտաթա թապէիզ էտէնլէր հէլաք
 օլաճադ .
 Եֆրայիմ' Եէհուտայա հասէտ էթմէյէճէք ,
 վէ Եէհուտա Եֆրայիմի թաղէիզ էյլէմէյէ-
 ճէք տիր :
 14 վէ Ղաբպա տաղըու ֆիլիսթիլէրին *հուտու-
 ալ իւզէրինն ուշաճադլար ,
 վէ շարգ էհալիսին պիրիքտէ եաղմալա-
 յաճադլար .
 Էսոմ' իլէ Մուսապ իւզէրինէ էլլէրինի ուզա-
 տաճադլար ,
 վէ պէնի 'Ամման անլէրէ միւթի' օլաճադ
 տըր :
 15 վէ ՐԱՊՊ Մըսըր տէնիզլինն քէօրֆէլինի
 գուրուտաճադ ,
 վէ շիտտէթիլ ըիւզիւտըլլէ էլինի նէհըին
 իւզէրինն սաղլայլապ ,
 Անը վուրմաղլէ եէտի տէրէյէ Բաթ'է Էթէճէ
 րէր ,
 Շէջլէ քի օրատան փափուշա կէլիլ .
 16 վէ Խարայէլ' Մըսըր տիլարընտան չըգաղը-
 արը կիւնտէ օլտըլը կիպի ,
 Գալան գափլմէնն պաղըյէսինին Աշուրտան
 չըգաղըր էլիւն պիր ճատտէ օլա-
 ճադ տըր :

ՊԱՊ 12

- 1 վէ օլ կիւնտէ տէյէճէքսին քի ,
 Եա ՐԱՊՊ , սանա համա էտէրիմ ,
 Զիրա պանա ղաղապլանտըն իսէ տէ ,
 Ղաղապըն կէշտի ,
 վէ պանա թէսէլլի վէրտին :
 2 Իշթէ իւլարմ' Ալլահ տըր .
 Ի'թիմատ էտէճէյիմ' վէ գօրգմայաճաղըմ .
 Զիրա ՐԱՊՊ Եէհօվա գուվլէթիմ' վէ թէսպի-
 հիմ տիր ,
 վէ պէնիմ' իւլարմ' օլտու :

*Դպր. օմալլաբը

- 21 Անճաղ օրոտա ետպան քետիւրի ետթաճագ,
վէ խանէրի ուլույան հայվանլար իլէ տօ-
լաճագ,
վէ օրատա տէվէ գուշարը սաքին օլաճագ,
վէ օրատա *եապան քէչիւրի* սըչսայաճագ-
լար:
22 վէ անըն սերայլարնտա սըրթլանլար,
վէ զիյաֆէթ խանէրիտէ չազալլար պաղ-
րըչաճագլար:
վէ անըն վագթընըն կէլմէսի եազըն տըր:
կիւնէրի տախի թէմտիա օլունմայաճագ տըր:

Պ Ա Պ 14

- 14 Ձիրա ԲԱՊՊ Ետ'գուպա մերհամէթ էտէճէք,
վէ իսրայէլի թէքրար ինթիսապ էտիպ,
Անէրի քէնտի տիյարլարնտա երլէշտիբէ-
ճէք տիր:
վէ էճնէպիւր անլեր իլէ պիրէշիպ,
Պէթի Ի Ետ'գուպա միւլհագ օլաճագլար:
2 վէ գաւլլար անլերի սալը մահալլէրինէ կէ-
թիւրէճէքլէր,
վէ պէթի Ի իսրայէլ անլերի ԲԱՊՊԸՆ տի-
յարնտա
Գուլ վէ ճարիյէ օլմագ իւզըն թէմէլլէ-ք է-
տէճէքլէր:
վէ անլեր քէնտիւրինի եսիր էտէնլէրի եսիր
էտէճէքլէր,
վէ քէնտիւրէր զուլմ էտէնլէրի թէսալլէթ
էտէճէքլէր տիր:
3 վէ ԲԱՊՊ սէնին մէշագաթընտան վէ իզ-
թիրապընտան
վէ իւզըրինի գօնուլան աղըր իւրամէթտէն
Սանա րահաթ իհսան էթատիյի կիւնտէ,
4 Պապէլ մէրիյի 'ալէյհինտէ շու մէսէլի սէոյ-
լէիպ տէյէսին,
Ձալմ նա'սըլ մահվ օլտու:
Հարիս լէհր նա'սըլ մահվ օլտու:
5 ԲԱՊՊ շէրիւրէրին սէյնէյինի,
վէ միւթէսալլիթլէրին 'սասաընը գըրաը:
6 իքշմ իլէ ազվամի տա'իմի պէլլէ իլէ վուրան,
իւմմէթլէրէր զազապ իլէ թէսալլէթ էտէն
Եսիրկէնիլմէյէրէք թա'գիպ օլունսըր:
7 Պիւթիւն գէմին րահաթ վէ ասայիշ պուլտու,
վէ սէտա ի մէսէրէթլէ նիտա էտէրլէր:
8 Ձամ աղաճարը վէ Լիպնան էրզլէրի պիլէ
սէնին իչիւն շատման օլուպ,
Սէն ետթարընտան պիրու,
իւզըրիմիղէ քէսիճի չըգմաթը' Դէրլէր:
9 կէլաիյինտէ սէնի իսթիգալ իչիւն
Հալլէն աշաղըտան հարէքէթ էթաի,
Սէնին իչիւն էմվաթը,
Ձէմինին պիլ ճիւմէ պէոյիւքլէրինի ուլան-
տըրաը,

* Իւր. ԴԵԼԼԸ օլունլար

- Ձէմի' ի միւլուքը իւմէմի թախթլարնտան
սայաղա գալտըրաը:
10 Անլէրին ճիւմէսի ճէվապ վէրիպ տէյէճէք-
լէր քի:
Սէն տախի' մի պիղիմ' կիպի զա'իֆլէնտին,
Պիզէ միւլապիհ օլտըն:
11 Սէնին հաշմէթին վէ սանթուրլարնըն սէտա-
սը գապրա էնտիրիտի,
Սէնին ալթընա սօղուլճանլար տէօշէնտի,
Սէնի գուրալար էօրթիւյօր:
12 Եյ րուշէն սապահ էրաղըր,
Սէմատան նա'սըլ տիւշտիւն,
Սէն քի իւմմէթլէրի գահը էլլէր իտին,
Նա'սըլ եէրէ երգըլտըն:
13 Սէն իսէ գալպիտէ,
Սէմալաթա չըգաճաղըմ,
Թախթըմը Ալլահըն երաղըլարնտան Եօգա-
րը գոյաճաղըմ,
Միւնթէհա ի շիմալաա ճէմա'աթ տաղընտա
օթուրաճաղըմ:
14 Պուլութ Եիւքսէլլինէ չըգաճաղըմ,
Միւթա'ալ կիպի օլաճաղըմ' տէր իտին:
15 Լաքին հալլէյէյէ,
Չուգուրըն տիպինէ էնտիրիլմէքտէ սին:
16 Սէնի կէօրէնլէր սանա նաղարը Ե հայրէթլէ
պագաճաղար,
վէ' Ձէմինի սարսան,
Մէմէքէթլէրի թիթրէտէն,
17 Տիւնէսայը չէօլէ տէօնտէրիպ,
Սնըն շէհրէրինի երգան,
Եսիրլէրինի էվէրինէ սաղը վէրմէյէն տտէմ'
պո'ւ մը տըր' Դէյէճէքլէր:
18 Ձէմի' ի միւլուքը իւմէմ,
Հէր պիրի 'իզլէթլէ քէնտի խանէսինտէ եա-
թալար:
19 Ֆաղաթ սէն քէրիհ պիր ֆիրիս կիպի,
Չուգուրըն թաշլարնա էնէն,
Գըլլըճ սափլանմըշ մաղթուլլարըն էսվապը
կիպի,
Այաղ ալթընտա չիյնէնմիշ լաշէ կիպի,
Քէնտի գապըրնտան տըշարը ալթըլտըն:
20 Սէն անլեր կիպի տէֆն օլունմայաճագսըն,
Ձիրա տիյարընը խաբապ էլլէտին,
Գալմընը գաթլ էլլէտին:
Քէօթիւլլէք իշլէյէնլէրին նէսի էպտէն զիքը
օլունմայաճագ տըր:
21 Էճաատլարընը քէօթիւլլէյիւ իչիւն,
Անըն օղուլլարնա գաթլ ճէլա'ու հաղըրլա-
յընըլ,
Թաքի գալըլգէվէմինի թէվէրիւս էթմէսինլէր,
վէ տիւնէտանըն Եիւզիւնիւ 'տիւլմէնլէր իլէ
սօլտուրմասընլար:

* Ե-Ի-Դ' շէհրէր

- 22 Զիրա ՐԱՊՊ ԻԼԼ ճիւնուտ՝
Պէն անէրին 'ալէյհինէ գըյամ' էտէճէյիմ՝
տէյօր .
վէ Պապէլին նամ ու նիշաննը ,
վէ էլլատ ու ահիատ գաթ' էտէճէյիմ՝ տէ-
յիւ ՐԱՊՊ պոյուրուր .
- 23 վէ ՐԱՊՊ ԻԼԼ ճիւնուտ՝ Անը քերփիլէրէ միրաս ,
վէ պաթաղըգլարա թահիլէ էտէճէյիմ ,
վէ անը հէլաք սիւփիւրկէսիլէ սիւփիւրէ-
ճէյիմ՝ տէյիւ պոյուրուր :
- 24 ՐԱՊՊ ԻԼԼ ճիւնուտ եէմին էտիպ տէտիքի ,
Մութաղա միւրատ էթտիյիմ կիպի օլաճադ ,
վէ թադտիր էյլէտիյիմ վըգու'ա կէլէճէք
տիր :
- 25 Շէշլէ քի տիյարմտա Աշուրիյի գըրաճա-
ղըմ ,
վէ անը տաղլարմ իւղէրինտէ չիյնէյէճէ-
յիմ .
վէ անըն պոյունտըրըղը իւղէրինտէն գալ-
գաճադ ,
վէ անըն երւքիւ օմուղարնտան գալտըրը-
լաճադ տըր :
- 26 Պիւթիւն զէմին հադգընտա մուգաւտտէր օ-
լան հիւքմ պու տըր ,
վէ քեաֆֆէ ի իւմէմ իւղէրինէ ուղաւալ-
մըշ էլ պու տըր :
- 27 Զիրա ՐԱՊՊ ԻԼԼ ճիւնուտ թադտիր էթմիշ
տիր ,
ֆի'օմ իպթալ էտէ պիլիւր .
վէ անըն էլի ուղանմըշ տըր ,
վէ անը քի'օմ կէրի տէօնտէրէ պիլիւր :
- 28 Ահաղ մէլիյին վէֆաթ էթտիյի սէնէտէ
պու վահի կէլտի .
- 29 Էյ պիւթիւն Ֆիլիթիւն ,
Սէնի վաւաւնն տէյնէյիին գըրըլտըղընա սէ-
վինմէ ,
Զիրա երլան քէգըիւնտէն էնկէրէք չըգաճադ .
վէ անըն մէյլէսի եադըճը ուչար երլան օ-
լաճադ տըր :
- 30 վէ ֆուգարանն իլք տօղանլարը պէսլէնէճէք ,
վէ եօգսուլար էմիլէթ իւղլէ եաթաճադ-
լար տըր ,
վէ սէնին ալընը աճըգտան էօյտիւրէճէյիմ ,
վէ օ սէնին պադըլէնի գաթլ էտէճէք տիր :
- 31 Ֆիղան էյլէ , էյ գափու ,
Ֆերեատ էյլէ , էյ շէհր ,
Էյ Ֆիլիթիւն , սէն պիւս 'պիւթիւն էրիյէ-
ճէքսին ,
Զիրա շիմալտան պիր տիւման կէլիօր ,
վէ անըն 'տաւքերինտէն հիշ պիրի տաղըլ-
մայաճադ տըր :
- 32 վէ միլէթլէրին էլիլէրինէ նէ՞ ճէվապ վէ-
րիլէճէք տիր :

Սիօնն թէմէլինի ՐԱՊՊ միւհէթմ գըլտը .
վէ անըն գալմընն պիւշարէկէանը օրայա
իլթիճա էտէճէքլէր՝ րէնէլէճէ + րէն :

ՊԱՊ 15

- 1 Մուապ հադգընտա վահի տիր ,
Հադգան Մուապըն 'Ար լէհիէ կէճէլէյին պա-
սըլըպ խարապ օլտու .
Հադգան Մուապըն Գիր լէհիէ կէճէլէյին պա-
սըլըպ խարապ օլտու :
- 2 Հէյքէլէ վէ Տիպօն ,
Միւրթէֆէ'ալէրէ աղամադ իշիւն չըգտը .
Նէպօտան տօլարը վէ Մէյաէպատան տօլարը
Մուապ ֆիղան էտէճէք ,
ձիւմէսի թաւ պաշլը ,
Հէր սադալ թրաշ օլաճադ տըր :
- 3 Սօդաղարնտա չուլ գուշանաճադար ,
Տամարը իւղէրինտէ վէ մէյաւնլարնտա
ձիւմէսի ֆիղան էտիպ վիք չօդ աղայա-
ճադար :
- 4 վէ Հէչոն իլէ Էլ'ալէ ֆէրեատ էտէճէքլէր .
Անլէրին սէսի Եւհասա գաւտար իշիւնէճէք ,
Պու սէպէպտէն Մուապըն միւսէլլահ օլան-
լարը պաղըրշաճադար ,
վէ հէր քէսին ճանը միւլթարիպ օլաճադ
տըր :
- 5 Գալպիմ Մուապ իշիւն ֆերեատ էտէճէք .
Անըն ֆիլարիլէրի իւշ երլըգ ինէք կիպի
Մու'արա գաւտար ֆաւաթլար րըր .
Զիրա Լուհիթ եօգուշնա աղայարադ չը-
գաճադար .
Զիւնքի Հօրնայիմ եօլընտա հէղիմէթ ֆեր-
եատը չըգարաճադար տըր :
- 6 Զիրա Նիմիմ սալարը պօղուլաճադ .
Զիւնքի օթ գուրուր , չիմէն տիւքէնիւր ,
Եէլիլիք գալմադ :
- 7 Պու սէպէպտէն գաղանտըրըր էմլալը ,
վէ սաղալտըրըր էշիւր սէյիւտէր տէ-
րէսինէ կէօթիւրէճէքլէր տիր :
- 8 Զիրա Մուապ հուտուտըն ֆերեատ իհաթէ
էթտի .
Անըն ֆիղանը Էճլայիմէ ,
Անըն ֆիղանը Պիր-էլիմէ վաւլ օլտու :
- 9 Զիւնքի Տիմնըն սուլարը գան իլէ տօլաճադ ,
վէ Տիմն իւղէրինէ տաճա պէլալը ,
Մուապըն ֆիլարիլէրի ,
վէ տիյարըն պաղըլէսի իւղէրինէ տրալան-
լար կէօնտէրէճէյիմ :

ՊԱՊ 16

- 1 Տիյարըն հիւքմտարըն՝ Սէլա'տուն պէրի-
յիլէ տօղուր :

- Սիօն գրգռեն տաղենա գուղույր կէօնտերինիզ :
- 2 Վէ Մուսայըն գրգռարը Արնօն կէչիտէրինտէ,
Եռւկատան գօվուլմուշ շաշգըն գուշ կիպի
օլաճագլար տըր :
- 3 Նասիհատ վէր , հիւքմ էյլէ .
Էյլլէ վագթընտա սայէնի կէճէ կիպի Էափ ,
Թարա օլունանլարը կիզլէ , ֆերարիէրի էլէ
վէրմէ :
- 4 Էյ Մուսայ , թարա օլունանլարմ սէնին
Էանընտա միւսաֆիր օլտուն .
Խարապ էտէնին Էիւղիւնտէն անլէրի սէթը
էյլէ .
Զիրա զալիմ գալմատը ,
Խարապ էտիճի միւնատիմ օլտու ,
Փայիմալ էտէնլէր Էէր Էիւղիւնտէն մահվ
օլտըլար :
- 5 Վէ թաթի ինայէթլէ սապիթ գըլընաճագ .
Վէ անըն իւղէրինտէ Տաուտըն շատըրընտա ,
Հագգը թալէպ էտէն ,
Վէ 'տաուլէթի սէրիէն ֆի'լէ կէթիւրէն պիր
հարիմ
Ստըրգանէ ճիւղու էտէճէք տիր :
6 Մուսայըն թէքէպկուրիւնիւ իշիթաթ ,
Օ զայէթլէ միւթ էքէպպիր տիր .
Ղուրուրըն վէ թէքէպկուրիւնիւ վէ հիւտ
տէթիւնի էլի'րէի .
Անըն լաֆլարը պօշա չըգաճագ տըր :
7 Մուսայ պու սէպէպտէն Մուսայ իշիւն ֆի.
զան էտէճէք .
Հէր պիրի ֆիղան էտէճէք ,
Գիրհարէսէթին թէմէլէրի իշիւն ահ չէքէ.
ճէքսինիզ .
Թահգիգէն անլէր Էըգըմըշ տըր :
8 Զիրա Հէշպօնըն թարալարը գուրուտու .
Իւմէրա ի իւմէմ Սիպմա տամսընէն էն ա'լա
տալարընը գըրտըլար ,
Անլէր + Եա'ղէրէ գատար Էէթիշմիշ , պեր-
րէյէյի գափլամըշ իտիւր ,
Ֆիլիպիւրի ուզանըպ տէնիզի կէշմիշ իտի :
9 Պու սէպէպտէն Սիպմա տամսըն իշիւն Եա' .
վէր աղլայըշլէ աղլայաճագըմ .
Էյ Հէշպօն վէ Էլ'տէ , սէնի կէօզ Էաշըմ
իլէ սուվարաճագըմ ,
Զիրա սէնին Էազ մէյվէլէրինտէն
Վէ հասատընտան տօլայը վուգու' պուլան
սէտա ի մէսէրէթլէ քէսիլտի :
10 Վէ մահաուտար թարալարտան մէսէրէթ
ու շատմանի գալտըրըլպ ,
Պաղարտա տաթի թէրէնիւմ վէ թալըիյէ
օլմայաճագ ,
Վէ մա'սէրէտէ արթըգ չէրապ պաւըմայա .
ճագ տըր .
Արւլպանըլարընը քէստիմ :
11 Պու սէպէպտէն պաղըրմ Մուսայ իշիւն ,

- Վէ տէրունիմ Գիրհարէսէթ իշիւն թան-
պուր կիպի սէտա վէրիր :
12 Վէ Մուսայըն միւրթէֆէ'տաէ Էօրուտըղը ,
Վէ տու'ա էթմէք իշիւն մագտիսինէ կիթտիյի ,
Վէ պիր ֆա'իտէ հասըլ օլմատըղը կէօրիւ-
լէճէք տիր :
13 ԲԱՊՊԸՆ Մուսայ հագգընտա չօդտան պու-
յուրտըղը քէլամ պու տըր .
14 Լաքին շիմաթի ԲԱՊՊԸՆ քէլամ պու տըր քի ,
Իւճրէթիւնին սէնէլէրի միսիլիւ , իւշ սէնէ
զարֆընտա
Մուսայըն 'իզգէթի , պէյիւք ճիւմհուրընըն
քէտաֆէսիլլէ պէրապէր թահգիր
օլունաճագ ,
Վէ պագըլլէսի փէք ազ վէ զա'իթ օլաճագ
տըր :

Պ Ա Պ 17

- 1 Տըմըշգ հագգընտա վահի տիր :
Իշիւն Տըմըշգ չէհրիքտէն չըգըպ
Վիրանէ Էըղընը օլաճագ :
2 'Արօ'էր չէհրիքի մէթրուք գալըպ ,
Սիւրիւլէր իշիւն օլաճագլար .
Եաթմաճագլար վէ գօրգու վէրէն պուլունմա-
յաճագ տըր :
3 Վէ Էֆրայիմտէն գալ'ա ,
Վէ Տըմըշգտան վէ Սիւրիանըն պագըլլէ-
սինտէն հիւքիւմէթ գալգաճագ ,
Պէնի իօրայէլին 'իզգէթի կիպի օլաճագլար'
տէյիւ ԲԱՊՊ Իւլ ճիւնուա պույու-
րուր :
4 Վէ օլ կիւնտէ Եա'գուպըն 'իզգէթի զա'իւ
օլաճագ ,
Վէ ճէսէտիւնին սէմիզլիյի զա'իւ թէպտիլ
օլունաճագ տըր :
5 Վէ օրագճը պուղտայը թօփլայըպ ,
Պաշաղլարը պիշէրէք գօլլարը Էըգէրինէ ալը-
ւէ կիպի ,
Վէ Բէֆայիմ վատիսինտէ պաշաղ տէվիւրէն
կիպի օլաճագ տըր :
6 Վէ գէլթուն աղաճընը սիլքտիքլէրինտէ ,
Էն Էիւքսէք տալլարըն ուճընտա իքի իւշ
տանէ ,
Վէ մէյվէլի տալլարընտա տէօրթ պէշ տանէ
գալըւէ Էի'ի ,
Անտէ պիր պագըլլէ գալաճագ տէյիւ ,
Իօրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ պույուրուր :
7 Օլ կիւնտէ պիր ատէմ քէնտի խալիգի-
նէ պագաճագ ,
Վէ կէօղիւրի Գուտուալը իօրայէլէ նազըր
էտէճէք :
8 Վէ քէնտի էլլէրինին իշի օլան մէզպաշարա
պագմայաճագ :

- վէ փարմագլարներն ետփարը շէյէ ,
կերէք Աւերա փռածլարտ ,
վէ կերէք կիւնէշ փռածլարնա նաղար էթ .
մէյէճէք տիր :
- 9 Օլ կիւնտէ անըն միւհքէմ շէհրէրի ,
Պէնի Իսրայէլին գորգուսընտան մէթրուք
վէ Ֆախտէսիզ չալըլըդ վէ երւքսէք տալ
կիպի օլուպ ,
վիրան դալաճագ տըր :
- 10 Մատեմ քի սէն խէլասընըն Ալլահընը ու-
նութտըն ,
վէ դուվլէթիւնին Գայասընը խաթրընտա
թութմատըն ,
Պու սէպէպտէն կիւզէլ Ֆիտանլար տիքէճէք-
սին ,
վէ էճնէպի Դէյ-ըն տամալարընը զարս էտէ-
ճէքսին :
- 11 Տիքտիլին կիւնտէ անը ֆիլիսէնտիքէճէքսին ,
վէ էքտիլինի սապահլայըն չիէքլէնտիքէճէք-
սին .
Լ-իւ մահսուլ կիւնիւնտէ հասըլաթ պու-
լունմայաճագ ,
վէ տէրմանը պուլունմաղ պիր տէրտ օլա-
ճագ տըր :
- 12 Վա՛յ ազվամը քէտիքէնին հէնկեամէսինէ ,
Բի տէնիզլէրին թէլաթիւմիւ կիպի կիւրլէ-
յօրլար .
վա՛յ իւմնէթլէրին կիւրիւթիւսիւնէ ,
Բի պէջիւք սուլարըն կիւրիւթիւսիւ կիպի
կիւրլէյօրլար :
- 13 Իւմնէթլէր չօդ սուլարըն կիւրիւթիւսիւ կի-
պի կիւրլէյօրլար ,
Ֆազաթ Ալլահ տնլէրի թէքտիր էտէճէք ,
վէ ուզադ եէրէ ֆիրար էտէճէքլէր .
վէ տաղլար իւզէրինտէ ըիւզկեար էօնիւն-
տէն սաման ուֆաղը կիպի ,
վէ գասըրդա էօնիւնտէն եուվարլանան չէօփ
կիպի թարտ օլունմաղլար տըր :
- 14 Վէ իշթէ ազլամ իւզէրի տէհշէթ կէլիպ ,
Սապահ օլմատան միւն'աաթիմ օլաճագլար
տըր ,
Պիզի եաղժա էտէլէրին հիստէսի ,
վէ պիզի սոյանլարըն նասիպի պու տըր :

ՊԱՊ 18

- 1 Էյ Հաօղէշ ըրմագլարընըն էօթէ թարաֆըն-
տա օլուպ ,
Գանատլար 'կէօլկէսի տիյարը ,
2 Բի սաղտան մա'մուլ գայըզլար իլէ տէնիզ-
տէ ,
Սու երւզիւնտէն էլիլէր կէօնտէրիր ,
Էյ տէրի' իւլ հարէքէ խապէրճիրէր
*Եւ-ի-ր' խըլըթըր

Ուզուն պոյլու վէ թիւյսիւզ միլլէթէ ,
Էվլէտէն պէրու հէյպէթլի պիր դավմա ,
Տիյարը ըրմագլար իլէ թագաթիմ օլունան ,
Փէք գուվլէթլի վէ փայիմալ էտէր պիր միլ-
լէթէ կիտինիզ :

- 3 Էյ տիւնէանըն պիւթիւն սէքէնէսի ,
վէ զէմինտէ թէմէքքիւն էտէնիլէր ,
Տաղլարտա պայրագ ալըլտըգտա պագընըլ ,
վէ պօրու չալընտըգտա իշիտինիզ :
- 4 Զիրա ԲԱՊՊ պոնա պէջլէ պույուրտու ,
Սէպզէ իւզէրինտէ օլան սաֆի հէրարէթ կիպի ,
վէ հաստա վագթընըն սըճագլըզնտա չէհ
պուլուլթը կիպի ,
Պէն սաքին տուրաճաղըմ ,
Մէպէնիմտէն պաղաճաղըմ ,
- 5 Զիրա վագթը ը հաստատան էվլէլ
թօմրուք քէմալ պուլտըզնտա ,
Զիէք գօրուգ օլուպ եթիլիշտիլնտէ ,
Օ չըպուգլարը տահրա իլէ քէսէճէք ,
վէ ֆիլիսէրի գօփարըպ աթաճագ տըր :
- 6 Անլէր քիւլլիլէն տաղ գուլլարընա ,
վէ զէմինին վուհուշընա լծէր օլունմաղ-
լար .
վէ գուլլար եաղ մէվսիմին անլէրին իւզէ-
րինտէ կէլիքէճէքլէր ,
վէ քեաֆֆէ ի վուհուշ ը զէմին անլէրին
իւզէրինտէ գըլլայաճագ տըր :
- 7 Օլ զէման ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտա ,
Ուզուն պոյլու վէ թիւյսիւզ դավման ,
վէ էվլէտէն պէրու հէյպէթլի օլան գավմ-
տան ,
Տիյարը ըրմագլար իլէ թագաթիմ օլունան ,
Փէք գուվլէթլի վէ փայիմալ էտէր միլլէթ-
տէն ,
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտան իսմինէ' մախսուս մա-
գամա ,
Սիօն տաղընա հէտիլէ կէթիրլէճէք տիր :

ՊԱՊ 19

- 1 Մըրը հազզընտա վահի տիր ,
Իշթէ ԲԱՊՊ տէրի' իւլ հարէքէ պիր պուլու-
թա ըաքիպէն
Մըրա կիրէճէք տիր .
վէ անըն հուզըրը սէպէպինտէն Մըրըն
փռածլարը սարսըլաճագ ,
վէ Մըրըն գալպի քէնտի տէրուինտէ է-
րիլէճէք տիր :
- 2 Վէ Մըրիլէրի Միսրիլէր 'ալէյհինէ թահրիք
էտէճէլիմ ,
վէ հէր քէս գարնտաղը իլէ վէ հէր քէս
գօնըրըյլէ ,
Շէհր շէհր իլէ վէ մեմէքէթ մեմէքէթ իլէ ,
Սուհարէպէ էտէճէք տիր :

- 3 Վէ Մըսրն տէրունիստէ բուհը գալմայաճաղ ,
վէ անըն թէտպիրինի իպթալ էտէճէյիմ .
վէ անէր փուծարա վէ պիւյիւծիւլէրէ ,
ձիննճիւլէրէ վէ պագըճըլարա տանըլաճաղար
տըր :
- 4 Վէ Մըսրիւլէրի շէֆգութարդ պիր էֆէնտի
էլինէ թէտլիմ էտէճէյիմ ,
վէ պիր ճէպար մէլիք անլէրէ թէտալլիւթ
էտէճէք տիր տէյիւ
Բապ իւլ ճիւնուտ Եէճօվա պոյուրուր :
- 5 Վէ տէնիգտէն սուլար էքսիլէճէք ,
վէ նէճը չէքիլիպ գուրույաճաղ :
- 6 Վէ Դըմաղար թէ'աֆֆիւն էտէճէք ,
վէ միւսթաճէք շէճիւլէրին ճէտպիլէրի պօ-
շալիպ գուրույաճաղ .
Գամըշ վէ աղ սուլաճաղ տըր :
- 7 Նէճըին էանընտա վէ նէճըին քէնարընտա
օլտն չալըլար ,
վէ նէճըին պիւլիւն մէզը'ա'տըր
Գուրույալ տաղըլաճաղ վէ ֆէնա պուլա-
ճաղ տըր :
- 8 Պալըճըլար տախի աճ չէքէճէք ,
վէ նէճը օլթա աթանլարըն ճիւլէ'սի ֆի-
ղան էտէճէքլէր ,
վէ սուլըն իւզէրինէ աղ աթանլար մաճ-
ղուն օլաճաղար :
- 9 Վէ ինճէ քէթէն իլլէյիլէր ,
վէ պէյաղ պէյ տօգույանլար խէճիլ օլա-
ճաղար :
- 10 Վէ անըն տիրէքլէրի գըրըլաճաղ ,
վէ իւճըթիլ թուլթուլանլարըն ճիւլէ'սի
ղամնաք օլաճաղ տըր ,
- 11 Ֆիլ չաղիգէ Սօ'ան բուհտաճը սէֆիճ
տիր .
Ֆիր'օնըն չաղիլմ միւսթաշարլարըն մէշվէ-
րէթի էպէճ'անէ տիր .
Ֆիր'օնա՝ Պէն ճիւլէ'մուղատէ իմ ,
Գաաթմ մէլիքլէրին օլլա իմ՝
Նա'սըլ տէյէ պիլիւրսիլ :
- 12 Իմսի սէնին չաղիլմէրին նէ'րէտէ տիր .
Անլէր շիմոի սանա խապէր վէրսինլէր ,
վէ ԲԱՊ իւլ ճիւնուտըն Մըսր չաղընտա
նէ թաղ տիր էթտիլինի Գիլիւնլէր :
- 13 Սօ'ան բուհտաճը սէֆիճ օլալար .
Մէնֆիս բուհտաճը ալտանլարար .
վէ Մըսրըն սրպլարընըն ալանը անը իզ-
լալ էթտիլէր :
- 14 ԲԱՊ անըն իշինէ սերսէմիք բուհը գարըշ-
տըրտը .
վէ անլէր սերսօլըն իսթիֆրաղընտա տօլաշ-
տըրը կիպի ,
Մըսր ճէր իշինտէ , տօլաշտըրտըլար :
- 15 Վէ Մըսրտա՝ պաշ էա գուլըրուգ ,

*Ն-ի-տ՝ զսիլ օլաճաղ .

ԻՆ-ի-տ՝ պիլիւրսինլէր :

- Խուրմա աղաճը տալը էա սաղըն իլլէյիլէրի
պիր իշ գալմայաճաղ տըր :
- 16 Օլ կիւնտէ Մըսր նիսա կիպի օլաճաղ ,
վէ ԲԱՊ իւլ ճիւնուտըն անըն իւզէրինէ
սալլաճաղը էլին սալլանմաճը սէ-
պէպինտէն ,
Թիթրէյիպ խալֆ էտէճէքլէր տիր :
- 17 Վէ Եէճուտա տիյարը Մըսրա միւլիպ ի
տէճէթ օլաճաղ ,
վէ ճէր քիմին խալթընա կէթիլիլըսէ ,
ԲԱՊ իւլ ճիւնուտըն անըն չաղընտա թաղ-
տիր էթտիլի ճիւլէ'մտէն տօլալը
խալֆ էտէճէք տիր :
- 18 Օլ կիւնտէ Մըսր տիյարընտա Բէն'ան լի-
սանը սէյլէյէն ,
վէ ԲԱՊ իւլ ճիւնուտա Եէմին էտէն պէշ
չէճը օլաճաղ ,
Պիրինէ ճէրէն չէճը տէնիլէճէք տիր :
- 19 Օլ կիւնտէ Մըսր տիյարընըն օրթաճընտա
ԲԱՊ իշին պիր մէզպաճ օլաճաղ ,
վէ անըն սերճատընտա ԲԱՊ իշին պիր տի-
քիլ թաշ օլաճաղ տըր .
- 20 Վէ պու՝ ԲԱՊ իւլ ճիւնուտա Մըսր տիյարընտա
Մըսր տիյարընտա 'ալամէթ վէ չէճատէթ
օլաճաղ ,
Զիրա զալիմլէր սէպէպինտէն
ԲԱՊ ֆէրէտա էտէճէքլէր .
Օլ տախի անլէրէ պիր խէլապէսար վէ 'ճա-
մի կէստէրէրէք
Անլէրի խէլաա էյլէյիլէք տիր :
- 21 Վէ ԲԱՊ Մըսրտա պիլինէճէք տիր ,
վէ Մըսրիլէր օլ կիւնտէ ԲԱՊ պիլէճէքլէր
տիր ,
վէ զէպիճէ վէ թաղտիմ էլէ 'իպատէթ է-
տէճէքլէր ,
վէ ԲԱՊ նէզը էտիպ Նէլլէրէնի իֆա էյ-
լէյէճէքլէր տիր :
- 22 Վէ ԲԱՊ Մըսր վուրաճաղ .
վաւրաճաղ , վէ շիֆա վէրէճէք տիր ,
Անլէր ԲԱՊ ըիւճու՝ էտէճէք ,
վէ Օ անլէրին տու'աւըն գապուլ էտիպ՝
անլէրէ շիֆա վէրէճէք տիր :
- 23 Օլ կիւնտէ Մըսրտան Աշուրա գատար պիր
ճատտէ օլաճաղ ,
վէ Աշուրիլէր Մըսրա , վէ Մըսրիլէր Աշու-
րա կիտէճէքլէր ,
վէ Մըսրիլէր Աշուրիլէր իլէ պէրապէր 'ի-
պատէթ էտէճէքլէր տիր :
- 24 Օլ կիւնտէ Խըրսէլ Մըսր իլէ Աշուրըն իւ-
շիւնճիւսիւ օլալ ,
Զէմինին օրթաճընտա պէրէքլէր օլաճաղ տըր :
- 25 Զիրա ԲԱՊ իւլ ճիւնուտ անը միւլապրէքլէ-
յէրէք ,

*Ն-ի-տ՝ զաթ ը 'աղիմ

Գալմբմ՝ Մըսըր վէ էլիմին՝ Իշի Աշուր ,
վէ միրասըմ՝ Իւրայէլ միւսպարէք օլտուն՝ տէ-
յեճէք տիր :

ՊԱՊ 20

- 1 Աշուր մէլիյի Սարճօն թարաֆընտան կէօն-
տերիլէն թարթանըն Աշտօտ կիթաիյի վէ
Աշտօտ իլէ մուհարէպէ էտիպ անը ալտըղը
- 2 սէնէտէ , Հէման օլ վազըթտա ՐԱՊՊ Իշա'եա
իպի ի Ամօսըն վասըթասըր յլէ սէջլէյիպ՝ կիթ,
պէլինտէքի չուլը չէօղ վէ սյաղընտան այադ
գապարընը չըգար՝ տէտի . օ տախի էօյլէ
եափտը , վէ չըպլազ վէ եալըն այադ կէզէր
- 3 Խաի : վէ ՐԱՊՊ տէտի քի , Մըսըր հազգըն-
տա վէ Հապէշ հազգընտա նիշան վէ'ալա-
մէթ իշիւն գուլըմ՝ Իշա'եա իւչ սէնէ չըպ-
- 4 լազ վէ եալըն այադ կէզաիյի կիպի , Աշուր
մէլիյի Մըսըր էսիրէրինի վէ Հապէշ մէնֆի-
լէրինի , կէնճլէրի վէ իթիխարըլը չըպլազ
վէ եալըն այադ վէ Մըսըրա 'ար օլմագ իւզրէ,
օթուրագ եերլէրի աչըգ օլտրագ սիրէճէք
- 5 տիր : վէ անլէր ի'թիմատ էթտիքլէրի Հա-
պէշտէն վէ իֆիթիխար էթտիքլէրի Մըսըրտան
- 6 տօլայը խալֆ էտիպ խէճիլ օլտադար : վէ
օլ կիւնտէ պու սաշիլին սէքէնէսի՝ իշթէ Ա-
շուր մէլիյիին գօրգուսընտան գուրթուլմագ
իւզրէ իմտատ իշիւն իլթիճա էթտիյիմիզ
մէլճա՝ պէօյլէ օլտու . իմտի պիզ նա'օրը
գուրթուլմաղըլ՝ տէյէճէքլէր տիր :

ՊԱՊ 21

- 1 Տէնիզ պերիյէսի հազգընտա վաշի տիր :
Ճէնուպտա գաորըղալար շիտէթլէ կէլտիյի
միսիլլիւ ,
- 0 պերիյէստէն , հէյպէթլի տիյարտան կէլիւ :
- 2 Պանա գասալէթլի պիր վաշի կէլտի .
Ղասիպ զասպ էտէր վէ մալիւիպ խարապ է-
տէր .
- Էյ Էյլամ , եօգարը չըգ , էյ Մատի , մու-
հասէրէ էյլէ .
- Անըն պիւթիւն աշ ու զարընը քէստիրտիմ :
- 3 Պու սէպէպտէն պէլիմի աղըր գափլատը ,
վէ պէնի վալ՝ը համլ աղըրալըր կիպի աղըր
թուլթու .
- Էյլէ պիւթիւլիւն իմ՝ քի՝ իշիտէմէմ .
Էյլէ միւզթարիպ օլմուլըմ՝ քի կէօրէմէմ ,
- 4 Գալլիմ՝ հայրտան օլտու , տէհէթ պէնի
թիթլէթտու .
- Սէֆալը կէճէմի տէրտիլ իէհէթ թահլիլ էյ-
լէտի :
- 5 Սօֆրայը հաղըրլայօրլար , պէքճիլէրի գօ-
յօրլար , եէլիպ իշիյօրլար .

Էյ Րու'էսա , գալլընըլ , գալլանլարը մէնճ
էտինիզ :

- 6 Զիրա Րապպ պանա պէօյլէ պույուրտու ,
կիթ , պիր պէքճի գօ , կէօրտիյիւնիւ խա-
պէր վէրսին :
- 7 վէ օ սուվարիլէր , *չիֆթ չիֆթ ալթլար ,
Մէրքէպլէրէր րաքիպ վէ տէվէլէրէր րաքիպ օ-
լանլարը կէօրտիւ ,
վէ տիգգաթլէլ , քէմալ ի տիգգաթլէ գու-
լաղընը մէյլ էթտիրտի .
- 8 վէ արսլան իւլէ պաղըրտը ,
Էֆէնտիմ , պէն կիւնտիւզիւն տա'իմա գուլ-
լէմտէ տուրույօրլմ ,
վէ պիւթիւն կէճէ նէվպէթիմի պէքէյօրլմ .
- 9 վէ իշթէ սուվարիլէր ,
*Չիֆթ չիֆթ ալթլար՝ կէլլօր .
վէ տախի ճէվապ վէրիպ ,
Երգըլը , Պապէլ երգըլը ,
վէ իլահարընըն պիւ ճիւմլէ օյմա սուրէթ-
լէրի
- Գըրըլպ խաք իլէ եէքսան օլտու՝ տէտի :
- 10 Էյ տէօյէճէյիմ՝ ալալլար , էյ խարմանըն
մաշտուլ ,
Պէն ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ թարաֆընտան ,
Իւրայէլին Ալլահը թարաֆընտան
Իշիթաիյիմի սիզէ թէպլիլ էյլէտիմ ,
- 11 Տումա հազգընտա վաշի տիր :
Սէ'իրտէն պանա պիրի չաղըրլօր .
Էյ պէքճի , կէճէտէն նէ՞ Խապէր ,
կէճէտէն նէ՞ Խապէր վար :
- 12 Պէքճի տէր քի՝ Սապահ կէլլօր , կէճէ տա-
խի իէլլօր .
Տահա սու'ալ էթմէք իաթէրսէնիզ , սու'ալ
էտինիզ .
Տէօնիպ կէլլինիզ :
- 13 'Արապիթան հազգընտա վաշի տիր :
Էյ Տէտանի քէրպանլարը ,
'Արապիթան օրմանընտա պէյթուլէթ էտէ-
ճէքսինիզ :
- 14 Էյ թէյմա տիյարընըն սէքէնէսի ,
Սուսամըշ օլանը սու իլէ գարշըլայընըլ ,
Ֆիրարինին էօնիւնէ էքմէք իլէ չըգընըլ ,
- 15 Զիրա անլէր գըլըճ էօնիւնտէն ,
Զէրլիլ զըլըճ էօնիւնտէն ,
վէ գուրուլըշ հայ էօնիւնտէն ,
վէ շէտիտ մուհարէպէ էօնիւնտէն Ֆիրար
էթտիլէր :
- 16 Զիրա Րապպ պանա պէօյլէ պույուրտու ,
Իւճրէթլինին սէնէլէրի միսիլլիւ պիր սէնէ
զարֆընտա ,
Գէյտարըն պիւթիւն 'իզլէթի զէվալ պուլա-
ճագ աղը :

17 Վէ քեմանքէշլէրին պագը, յայտի,
Գէյտար օղուլարընըն գահրիմանլարը ազա-
լաճագ տըր,
Ձիրա իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ սեօյլէմիշ տիր:

Պ Ա Պ 22

1 Վատի ի նիւպուվիթ հագգընտա վահի
տիր:
Շիմտի սանա նէ՞ օլտու,
Քի ճիւմէնիզ տամլարա չըգտընըզ:
2 Եյ վէլիլէ իլէ տօլու,
Կիւրիւլթիւլիւ շէհը, շէնլիքի շէհը,
Մագթուլարըն գըլըճէ գաթլ օլունմաւը,
Վէ մուհարէպէտէ էօլմէտի:
3 Հաքիմլէրիին ճիւմէսի պիրտէն ֆիրար էթ-
տիլէր,
Քեմանքէշլէր թարաֆընտան պողանտըլար.
Սէնին ուզաղա գահանլարընտան
Պուրուսանլարըն ճիւմէսի պիրլէքտէ պաղ-
լանտը:
4 Պու սէպէպտէն տէտիմ քի,
Պէնտէն չէքիլինիզ, աճը աճը աղլայլարմի
Գալմիմ գըզը խարապ օլտըզ իլին՝
Պէնի թէսլէյէ էթմէյէ չալըշմայընըզ:
5 Ձիրա վատի ի նիւպուվիթտէ Բապպ իւլ
ճիւնուտ օլան Եէհօվա թարաֆըն-
տան,
Իզթիրապ վէ փայիմուլ օլմագըզ վէ հայրէթ
կիւնիւ տիր:
Սուր երգըլըյօր, վէ ֆէրեատ տաղա գա-
տար էէլլէր:
6 Վէ Եյլամ սուվարիլէր վասըթասըյլէ թիր-
քէշի ալտը:
Վէ Գիր գալգանը ալտը:
7 Վէ սէնին ալա վատիլէրին 'արապալար իլէ
տօլտու,
Վէ աթըլար գափուլար էօնիւնտէ տիզիլ-
տիլէր:
8 Վէ Եէհուտանըն էօրթիւսիւ ըէֆ' օլունտու,
Վէ օլ կիւնտէ օրման սերայընըն էսլիհէսինէ
պագտըն:
9 Վէ Տաուտ շէհրիլին երգըզ էէրլէրի չօգ օլ-
տըլընը կէօրտիւնիւզ,
Վէ աշաղըքի հալուզըն սուլարընը ճէմ' էթ-
տինիզ:
10 Վէ Եէրուշալիմին խանէլէրին' թա'տատ էթ-
տինիզ,
Վէ սուրը միւհթէմ գըլմագ իլին խանէլէ-
րի երգտընըզ:
11 Վէ էօքի հալուզըն սուլարընը լւմ' գ իլին,
Իքի սուրըն արաւընտա սու խաղինէսի եափ-
տընըզ,
Ամմա անը եափանա պագմաւտընըզ:

Վէ անը չօգ վագըթ էվիլէ թէրթիպ էտէնէ
տիգգաթ էթմէտինիզ:
12 Վէ օլ կիւնտէ Բապպ իւլ ճիւնուտ Եէհօ-
վա 'սէլէ,
Աղլայըշա վէ ֆիրտան,
Սաչ էօլմաղա վէ չուլ գուշանմագըղա տա-
վէթ էյլէտի:
13 Վէ իլթէ սիւրուր վէ շաւըզ,
Սըղըր պօղաղլամագ վէ դոյուն քէսմէք,
Էթ էէմէք վէ շէրապ իլմէք վար տըր:
Եէյէլմ' վէ իլէլմ',
Ձիրա եարըն էօլէճէյիզ 'տէֆիլ:
14 Վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ թարաֆընտան 'պա-
նա պիլտիրիլտի,
Թա սիզ վէֆաթ էտինճէյէ տէկին,
Պու քէօթիւլէք մութլագա սիգէ 'աֆիլ օ-
լունմայաճագ տըր' տէյիւ
Բապպ իւլ ճիւնուտ Եէհօվա պուրուր:
15 Բապպ իւլ ճիւնուտ Եէհօվա պէօյլէ պու-
յուրուր:
Կիթ, շու սերայ միւտիլի վէ խազնէտար
Շէպանըն եանընա կիր, վէ չէօլէ
'սէօյլէ:
16 Եյ գապընը եիւքսէք էէրտէ գաղան,
Վէ քէնտի մէսքէնինի գայատա եափան ա-
տէմ',
Պուրատա' սէնին նէ՞ն վար, վէ պուրատա
քիմի'ն վար,
Քի պուրատա' քէնտին իլին գապը գաղտըն:
17 Իլթէ ԲԱՊՊ սէնի շիտտէթլէ աթամագ,
Վէ սէնին հէր թարաֆընը էօրթէճէք տիր:
18 Եյ էֆէնտիսինին խանէսինէ մուճիպ ի հա-
գարէթ օլան ադէմ',
Պիր կիւլէ կիպի սէնի կէնիշ պիր էէրէ եու-
վարլայըպ աթամագ տըր:
Սէն օրատա էօլէճէքսին,
Վէ սէնին սալթանաթ 'արապալարըն օրա-
տա հալաճագը:
19 Վէ սէնի մանսէպինտէն թարտ էտէճէյիմ',
Վէ մէսնէտինտէն էնտիրիլէճէքսին:
20 Վէ օլ կիւնտէ գուլմ' Էլէագիմ իպն ի Հիւ-
գիյայը չաղըրաճաղմ',
21 Վէ սէնին խիլ'աթընը անա կիյաիրէճէյիմ',
Վէ գուշաղմ' իլէ անը գուվիլթլէնտիրէճէ-
յիմ',
Վէ սէնին հիւքիւմէթինի անըն էլինէ վէրէ-
ճէյիմ',
Օլ տաիի Եէրուշալիմ' սէքէնէսինէ
Վէ պէյթ ի Եէհուտայա պապա օլաճագ
տըր:
22 Վէ պէյթ ի Տաուտըն անաթիթարընը,

- Անն օմնազնա գոյաճաղըմ՝
 Օ աշաճադ, վէ գափայտն օլմայաճադ,
 վէ գափայաճադ, վէ աշան օլմայաճադ տըր:
- 23 վէ անը պիր էմին մոհալէ,
 Մըն Կէ մըխայաճաղըմ.
 վէ փետերինին խանէսինէ քիւրսի ի 'իզզէթ
 կիպի օլաճադ տըր:
- 24 վէ փետերինին խանէսինին պիւթիւն 'իզ-
 զէթի անըն իւզէրինէ ապըլաճադ,
 Անն նէպինտէն օլան 'իզզէթիւր վէ Էանալար,
 Պիւ ճիւմէ քիւզիւք գապլար,
 Հէր նէվլ թոս վէ հէր նէվլ թուլում աւա -
 Լաճադ Դըր:
- 25 ԲԱՊ Իււ ճիւնուտ պուլուրուր քի,
 Օւ կիւնտէ պու էմին ետրէ մըխանըմը մըն
 սեօքիւճէք,
 վէ գըրըլպ տիւշէք,
 վէ իւզէրինտէ օլան եիւք գըրըլպ թէլէֆ
 օլաճադ տըր,
 Զիրա ԲԱՊ սէպլէտի:

ՊԱՊ 23

- 1 Սուր հոգընտա վահի տիր:
 Էյ Թարըշէ կէմիւրէրի, Ֆիղան էտինիզ.
 Զիրա օ խարապ օլուու, օրատա խանէ վէ
 մէտիւէլ գալմատը.
- 2 Էյ ատանըն սէքէնէտի, սիւքիւթ էտինիզ.
 Տէնիզտէն կէչէն Սոյտա թիւճճարը սէնի
 տօլուուրմը իտի:
- 3 վէ չօգ սուլարտա Շիհօր էքինի,
 Նէհրին մոհսուը անըն իրատը իտի.
 վէ միլէթէրին թիճարէթ կիւաճը իտի:
- 4 Էյ Սոյտա, խէճիւ օլ, զիրա տէնիզ տէյօր,
 Տէնիզ գուզվէթի տէյօր քի,
 Պէն աղըր չէքմէտիմ վէ տօղուրմատըմ.
 Նէվճիվանլար պէպէմէտիմ վէ պաքիրէլէր
 պէյիւթմէտիմ:
- 5 Խապէր Մըրա եէթիշտիյի կիպի,
 Սուր հոգընտա օլան խապէրտէն տօլայը
 թիթէյէճէքլէր տիր:
- 6 Թարըշէ կէչինիզ,
 Էյ ատանըն սէքէնէտի, Ֆիղան էտինիզ:
- 7 Շէնիլքիւ չէհիլէ պո՛ւ մը տըր.
 Անն թէ՛ սիսի գատիմ տիր.
 Անն սոյաղարը անը իզամէթ իչիւն աւադ
 ետրէրէ կէօթիւրէճէք տիր:
- 8 Թաճար պախշ էտէն,
 վէ թիւճճարը իւմէրա՝
 վէ պազիրկեանլարը զէմինին միւթէպէրա-
 նը պուլունան
 Սուր 'ալէլհիտէ պուճու քի՛մ թէտպիրէլէտի:
 9 Պուճու ԲԱՊ Իււ ճիւնուտ թէտպիր էլլէտի,

- Թա քի քէմու ի 'իզզէթտէն նէշէթ էտէն
 քիպիր ըիւսվայ էտէ,
 Զէմինին քեաֆֆէ ի միւթէպէրանըն թա-
 զիր էլլէտէ:
- 10 Էյ Թարըշէ գըզը,
 Ետրինտէն նէհր կիպի կէչ,
 Արթըզ գուշադ եօդ տըր:
- 11 Էլինի տէնիզին իւզէրինէ աւադալար,
 Մէմլէքէթլէր սարտը.
 ԲԱՊ Գէն'անն գալ'ալարըն թախրիպ իչիւն,
 Անն հոգընտա էմը էլլէտի.
- 12 վէ տէտի քի, Էյ թէզլէ օլունմը Սոյտա
 պաքիրէ գըզը,
 Սէն պիր տաճա շէնիլք էթմէլէճէքսին,
 Գալզ, Գիթթիմէ կէչ.
 Օրատա տախի բոհաթլէր օլմայաճադ տըր:
- 13 Իշթէ ֆիլտանիլէրին տիյարը,
 (Պու գալմ' եօդ իտի.
 Աշուրիլէր անը պէրիլէ Էհալիսի իչիւն ի՛մար
 էթտիլէր.)
 Անն գալլէլէրինի իզամէ էթտիլէր, սէրայ-
 արընը պինա էլլէտիլէր.
- 14 Օ պուճու խարապ էլլէտի:
 Էյ Թարըշէ կէմիւրէրի, Ֆիղան էտինիզ,
 Զիրա իսթիհէքամմաթընը խարապ օլուու:
- 15 վէ օլ կիւնտէ Սուր եէթմիշ սէնէ,
 Պիր մէլիյին միւստէթ ի հիւսիս-հիւսիս գատար
 ունուտուլմը պրաղըլաճադ տըր.
 Եէթմիշ սէնէ խիթամմնտա,
 Սուրտա ֆահիշէնին թիւքքիսի կիպի Դիւսի
 «Եյլէնիլէքէ Դիւսի»:
- 16 Էյ ունուտուլմը Ֆահիշէ,
 Թանպուր ալըպ շէհրի տօլաշ,
 Էյիճէ չալ, չօգ թիւքքի սէյլէ,
 Գի խաթրա կէլէտին:
- 17 վէ եէթմիշ սէնէ խիթամմնտա ԲԱՊ Սուրը
 եօդըլայաճադ տըր.
 վէ օ քէնտի գաղանճընա տէօնէրէք,
 Եէր եիւզիւնտէ պուլունան քեաֆֆէ ի մէմա-
 լիք ի զէմին իլէ զինա էտէճէք տիր:
- 18 վէ անըն թիճարէթի վէ գալանճը ԲԱՊԱ
 թադտիս օլունաճադ.
 Խաղինէյէ դօնուլմայաճադ,
 վէ սաղլանմայաճադ տըր.
 Անադ անըն թիճարէթի
 ԲԱՊԱՐՆ հուզուրընտա սաքին օլանլարըն օլա-
 ճադ,
 Թա քի տօղունմայա տէկին եկլէլէր.
 վէ ալա էլլիտէ կէլէլէր:

ՊԱՊ 24

- 1 Իշթէ ԲԱՊ ետրի պօշալարըյօր վէ անը խա-
 լի պրադըյօր:

*Ե-Ի-Դ հէտմ

- վէ աննն երեզնիւն տլթ իւթ Էտիւ պէ-
բէնէսին տաղաբար յօր :
- 2 վէ գալմ նաւը իսէ՝ քեւհին տէ Էօյլէ ,
Գու նաւը իսէ՝ Էֆէնտիսի տէ Էօյլէ ,
Ճարիյէ նաւը իսէ՝ խոնմը տա Էօյլէ ,
Սաթուն տաւն նաւը իսէ՝ սաթան տա Էօյլէ ,
Էօտիւնճ վերէն նաւը իսէ՝ Էօտիւնճ տաւն
տա Էօյլէ ,
Ֆայիլ տաւն նաւը իսէ՝ Ֆայիլ վերէն տէ
Էօյլէ օլաճագ տըր :
- 3 Եր պիւս պիւթիւն պօշալաճագ ,
վէ պիւս պիւթիւն Էաղմալաւնաճագ տըր ,
Ջիրա պու քեւմը ԲԱՊԱ պոշալաւաճագ :
- 4 Ջէմին հազին օլու պալլըլըր ,
Տիւնեա զա՛իֆլէնիւ պալլըլըր ,
Ջէմինին գալմընըն պէօյլէ քեւմըն զա՛իֆլէնին :
- 5 Ջէմին տախի քէնտի սէքէնէսինն ալալ
թընտա միւլէվլէս օլտու ,
Ջիրա անկէր շէրի՛աթը թէճալալ ,
Գանուըն թաղէր , վէ՛ աճալ Էպէտիյի նազգ
Էթաթիլէր :
- 6 Պու սէպէպտէն լա՛նէթ զէմինի թէլէֆ Էթաթի ,
վէ անտէ սաքին օլանլար ճէգալարըն շէք-
տիլէր ,
Պու սէպէպտէն զէմինին սէքէնէսի Էանտը ,
վէ ինսան ալ գալտըր :
- 7 Եր շէրալ հազին տիր , տամ սօլմուշտըր .
Միւթէրաճ իւլ գալպ օլանլարըն ճիւմէսի
աճ շէքմէքտէ տիր :
- 8 Տէֆլէրլէ Էտիլէն մէսէրլէթ պիթտի ,
Շատման օլանլարըն կիւրիւթ իւսիւ քէսիլտի ,
թանպուրլէ Էտիլէն մէսէրլէթ պիթտի :
- 9 Թիւրքի սէօյլէրլէք շէրալ իշմէյէճէքլէր .
Միւրքի անը իշմէրլէք աճը օլաճագ տըր :
- 10 Խալի շէհր խարապ օլտու ,
Շէր խանէ գափանտը , Էֆէլ կիրէմէղ :
- 11 Սօգաղարտա շէրալ իշիւն պաղըրըշ վար ,
Շէր նէվ՝ մէսէրլէթ պաթտը ,
Ջէմինտէ սիւրուր գալմաճտը :
- 12 Շէհրտէ խարապիլէթ գալտը ,
վէ գափու վուրուլու պիրան օլտու :
- 13 Ջիրա զէմինին օրթաթընտա , աղվաթըն արա-
սընտա ,
Ջէթուն աղաճընըն սիլքիլմէսի ,
վէ պաղ պօղուճընտան սօնկրա իւղիւմ տէվ-
շիլիլմէսի կիպի օլաճագ տըր :
- 14 Պունլար պիւլէնտ ալաղլէ թէրէննիւմ Էտէ-
ճէքլէր ,
Տէնիլ թարաֆընտան ԲԱՊԱճ 'աղամէթի ի .
չիւն կիւլապն շէքմէքլէր տիր :
- 15 Պունուր իշիւն շարգ թարաֆլարընտա ԲԱՊ-
Աճ թա՛ղիլ Էտիլիլ ,
Տէնիլն տալարընտա իւրալլէն Ալաճը
ԲԱՊԱճ իսմինն Բա՛շէ Էյլէննիւ :

- 16 'Սաիլ օլանա թա՛ղիմ ,
Միւնթէհա ի զէմինտէն թէսպիհաթ իշիթաթ
Լաքին պէնտէտիմ , Ա՛հ , զա՛ֆըմ , զա՛ֆըմ ,
վայ պանա .
Ղապ Էտէնլէր զապ Էտէրլէր
Ղապ Էտէնլէր ճէպրէն զապ Էտէրլէր :
- 17 Էյ զէմինտէ սաքին օլան ,
Սէնին իւղէրինտէ գօրգու վէ չուգուր վէ տու-
ղաղ օլաճագ ,
- 18 վէ գօրգու սէսինտէն Ֆիրար Էտէն չու-
գուրա տիւլէճէք ,
վէ չուգուրըն իշիլտէն չըգան տուղաղա
թուլթուլաճագ տըր .
Ջիրա Էօգարըտան փէնճէրլէր ալըլըշտըր
վէ զէմինին թէմէլլէրի սարսըլըր :
- 19 Ջէմին զիյաթէսիլլէ Էղլիլի .
Ջէմին պիւս պիւթիւն միւնաղգ օլուր .
Ջէմին քիւլլիյէն սարսըլըր :
- 20 Ջէմին սէրիւշ կիպի զիյաթէսիլլէ ալանըլըր ,
վէ քիւլպէ կիպի սարսըլըր .
վէ աննն իսէանը աննն իւղէրինն աղըրալըր ,
վէ տիւլէր վէ պիր տաճա գալպալաճագ տըր :
- 21 վէ օլ կիւնտէ ԲԱՊԱ Էիւճէլլէրին ճիւնուտը-
նը Էիւճէլլէրտէ ,
վէ միւլըք Է զէմինի րու ի զէմինտէ Էօգլա-
յաճագ տըր :
- 22 վէ անլէր մաճպուսարըն չուգուրտա թօփ-
լանըլըրըլըր կիպի թօփլանըլըր ,
Ջընտանա գափաթըլաճագլար .
վէ չօգ վաղըթ սօնկրա Էօգլանըլաճագլար
տըր :
- 23 վէ այ մաճնուպ՝ վէ կիւնէշ իւճիլ օլաճագ ,
Ջիրա ԲԱՊԱ իւլ ճիւնուտ Սիւն տաղընտա
վէ Էրուշալիմտէ հիւքիւմէթ Էտէճէք ,
վէ քէնտի իթիյարլարընըն Էօնիւնտէ թա՛-
ղիլ օլունաճագ տըր :

Պ Ա Պ 25

- 1 Ե ԲԱՊԱ , Ալաճըմ սէն սին .
Սանա թա՛ղիմ Էտէճէլլիմ , սէնին իսմինն
համա Էյլէյէճէլլիմ .
Ջիրա յաճա՛իպաթ իզհար Էյլէտին .
Մին Էլ Էղլէ թէտպիրլէրին սըաղ ու հաղի-
գաթ տըր :
- 2 Ջիրա շէհր Էըղնա ,
Սուրը շէհրի վիրանէյէ ,
Էճնէպիլլէրին սէրալարընըն արթըգ շէհր օլ-
մամաղըղա թաճիլլէ Էյլէտին .
Էպէտէն պինտ օլունմալաճագ տըր :
- 3 Պու սէպէպտէն գուլլէթիլ գալմ սէնի թա՛-
ղիլ Էտէճէք ,
Շէյպէթիլ թա՛իֆլէրլէրին շէհրի սէնտէն գօր-
գաճագ տըր :

- 4 Զիրա զօրպաղարն հիտտեթի տիվարա լծ-
րան սաղանագ կիպի օլտըղնտա ,
Սէն եօգտուլա գալ'ա ,
Ֆագիրէ մուղպարտընտա գալ'ա ,
Սաղանագտան մէլճա' ,
Սըճագտան սայեպան օլտըն :
5 Գօրագ եերտէ հերարեթի Բե-սէն երպի
Էճնէպիլէրին կիւրիւթիւսիւնիւ թէսքին է-
տէճէքսին ,
Հէրարեթ պուլուլթըն կեօլկէսիլէ -աւարու
կիւլ ,
Զօրպաղարն մէսերեթ սէտասը աղալաճագ
տըր :
6 Վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պու տաղտա
Հէմի' ի ագվամ պիր զիյաֆէթ ,
Սէմիլ շէյլէրտէն վէ էսքի շէրապտան ,
Իլէք իլէ տօլու սէմիլ շէյլէրտէն ,
Սիւղիւմիւլ էսքի շէրապտան
Պիր զիյաֆէթ թէրթիպ էտէճէք տիր :
7 Վէ պու տաղտա ,
Հէմի' ի ագվամ իւղէրինէ եօթիւլմիւլէ եօր-
թիւյիւ ,
Վէ ճիւլէ թա'իֆէլէր իւղէրինէ շէքիլմիւլ
փերտէյի մահվ էտէճէք տիր :
8 Էօթիւմիւլ իլ էլ էպէտ մահվ էտէճէք ,
Վէ Բապպ Եէճօլա հէր եիւղտէն կեօղ'ետաշը-
նը սիլէճէք ,
Վէ պիւթիւն եէր իւղէրինտէն քէնտի գալ-
մինըն հագարեթինի րէֆ' էտէճէք
տիր :
Զիրա ԲԱՊՊ պուլուրտու :
9 Վէ օլ կիւն տէնիլէճէք քի ,
Իշթէ Ալլահմըլ պու տըր .
Անա միւնթաղիր օլտըգ , վէ պիլի խէլա
էթտի .
ԲԱՊՊ պու տըր . անա միւնթաղիր օլտըգ ,
Անըն խէլասըլէ շառ ու մէսրուր օլտաղըլ :
10 Զիրա ԲԱՊՊԸՆ էլի պու տաղտա իսթիգրար է-
տէճէք տիր ,
Վէ Մուսպ *քէնտի եէրինտէ"
Ամանըն մէղպէտէ պասըլտըղը կիպի պա-
սըլաճագ տըր :
11 Վէ եիւղէն քիմնէ եիւղէք իլիւն էլլէրինի
ուղաթտըղը կիպի ,
Անըն օրթասընտա էլլէրինի ուղատաճագ
տըր .
Վէ տնըն էլլէրինին ֆէննէրիլէ պէրապէր
ղուրուրըն տիւղիւրէճէք տիր :
12 Վէ սէնին եիւքսէք սուրլարընը գուլլէրի-
նի էնտիքէճէք ,
Թօփրաղա երգարաղ խաք իլէ եէքսան էտէ-
ճէք տիր :

*Ե-իօր անըն ալթընտա

ՊԱՊ 26

- 1 Օլ կիւնտէ Եէճուտա տիյարընտա պու ի-
լահի օգունաճագ տըր .
Պիլիմ պիր մէթին շէհրիմիլ վար .
Սուրլար վէ հիսարլար եէրինէ խէլաա գօտու :
2 Գափուլարը ալթըլ ,
Սըտըլ Տըֆլ էտէն սալէճ միլլէթ իլէրի կիր-
սին :
3 Ֆիքրի մէթին օլանը սէլամէթ ի քիսմիլէ
իւղրէ սագլարըն ,
Զիրա սոնա թէվէքքիւլ էտէր :
4 ԲԱՊՊ իլ էլ էպէտ թէվէքքիւլ էտինիլ ,
Զիրա ԲԱՊՊ Եէճօլա էպէտի գալա տըր :
5 Զիրա օ եիւճէ եէրտէ սաքին օլանլարը ալ-
շագլատըր ,
Եիւճէ շէհրի տիւղիւրիւր ,
Թօփրաղա երգար ,
Խաք իլէ եէքսան էտէր :
6 Անը պաղ , պիւրէկէննըն պաղը ,
Ֆուգարանըն թապանը շէյնէյէճէք տիր :
7 Սալէհին թարիգի իսթիգրամէթ տիր .
Եա Միւնթաղիմ , սէն սալէհին եօլընը թէա-
վիլէ էտէրսին :
8 Պէլէ , եա ԲԱՊՊ , թարիգ ի աշքեմմընտա
սոնա միւնթաղիր իգ .
Ճանլընն աղաւաք սէնին իսմինէ վէ սէնին
զիլլէրինէ տիր :
9 Կէճէլլէյին սէնի ճանտան աղաւաղաղմ ,
Քէղալլէք սագլալլայըն սէնի տէրուն ի տիլտէն
արարմ .
Զիրա հիւքմէրին եէր իւղէրինէ կէլիքտէ :
Տիւնեանըն եէքէնտի հագարանիլէթ էյրէնէ-
ճէք տիր :
10 Շէրիրէ լուլթի կեօթէրիլէ տէ հագգանի-
յէթ էյրէնմէլ ,
Իսթիգրամէթ տիյարընտա հագգարըլլէք էտէր ,
Վէ ԲԱՊՊԸՆ ճէլալինի կէօրմէլ :
11 Եա ԲԱՊՊ , սէնին էլլին եիւճէլլէնտիւլ լաֆն
տնլէր կէօրմէլլէր .
Գալմա օլան զայրէթինի կէօրիւպ խէճիլ օ-
լաճագլար ,
Վէ ալթէլ սէնին տիւղմէլլէրինի թէլէֆ է-
տէճէք տիր :
12 Եա ԲԱՊՊ , սէն պիլէ սէլամէթ ի հօսան էտէ-
ճէքսին ,
Զիրա իլլէրիմիլին ճիւլմէսինի տախի սէն պի-
լիմ իլիւն իլլէտին :
13 Եա Ալլահմըլ ԲԱՊՊ , սէնտէն զայրի էֆէն-
տիլէր պիլէ մուսալլաթ օլտըլար ,
Ֆագար եալթըլ սէնինլէ սէնին իսմինի զիլլէր
էտէրիլ :
14 Ալլէր Էօլիւ տիրլէր , եալմանյաճագլար .

- խայտալած տրելար , գարգմայրաճաղար .
 Զինքի սեն եօղլարայ անլերի հէլաք էթտին ,
 վէ նամ ու նիշանլարնը մահվ կլլէտին :
 15 Եա ՐԱՊՊ , սեն յիլլէթի թէղելիտ էլլէտին ,
 Միլլէթի թէղելիտ էթմէքլէ մու'ազգէղ օլտըն ,
 Տէյարըն քեաֆէի ի հուսուտընը թավսի'
 էթտին :
 16 Եա ՐԱՊՊ , մուղայագատա սենի թավէպ էթ-
 տիլէր .
 Սեն անլերի թէ'տիպ էլլէտիլինտէ թէղար-
 բու' էթտիլէր :
 17 Վազ'ը համը եագըն օլան պիր համիլէ'
 Աղբընը թուծաղընտա գըլմանարազ ֆեր-
 եատ էթտիլի կիպի ,
 Պիզ տախի , եա ՐԱՊՊ , հուզուրընտա էօլլէ
 օլտըգ :
 48 Համիլէ օլտըգ , աղըն չէքտիք ,
 ԵէԼ տօղուրուր կիպի օլտըգ ,
 Տէյարըն խէլաա էտէմէտիք ,
 վէ տիւնեանըն սէքէնէսի տիւնէտի :
 49 Սենին էմվաթըն տիրիլէճէքլէր .
 Էմվաթընըն ճէսէտըլի գըլամ' էտէճէքլէր .
 Էյ թօփրադատ ստըին օլանլար , ույանըպ
 մէսէրրէթլէ թէրէնիլմ' էտինիզ ,
 Զիրա սենին չէպնէմին օթլար չէպնէմի տիր ,
 վէ զէմին էմվաթընը տըլարը աթամազ տըր :
 20 Եյ գամլմ' , կիթ , խալլէթլէրինէ կիր ,
 վէ քէնտի իւզէրինէ գափուլարընը գափա .
 Ղաղապ կէչինճէյէ տէկին ,
 Պիրազ իթթիֆա էլլէ :
 21 Զիրա իշթէ ՐԱՊՊ քէնտի մէքեանընտան չը-
 գայօր ,
 Բի զէմինին սէքէնէսինէ քէթիլիլէքլէրի
 իշիւն ճէղա վէրէ .
 վէ զէմին քէնտի գամլարընը մէյտանա չը-
 գարաճագ ,
 վէ մագթուլարընը արթըգ սէթը էթմէյէ-
 ճէք տիր :

Պ Ա Պ 27

- 4 ՕԼ կիւնտէ ՐԱՊՊ քէնտինին չէտիտ վէ 'ա-
 զիմ' վէ գուզլէթլի գըլմընըլլէ ,
 Լէվիլյաթանա , օլ գալան երան Լէվիլյա-
 թանա ,
 ՕԼ էյրի երանա ճէղա վէրէճէք ,
 վէ տէնիզ իշինտէ օլան էթտերի էօլտիւրէ'
 ճէք տիր :
 2 ՕԼ կիւնտէ չէքապ պաղը հագգընտա թէ-
 զաննի էտինիզ :
 3 Պէն ՐԱՊՊ տնը մուհաֆազա էտէրիմ ,
 Անը հէր ան տուլայաճաղըմ ,
 Անը կէճէ կիւնտիլ մուհաֆազա էտէճէյիմ ,
 Օլմայա քի փայիմալ էտիլէ :

- 4 Պէնտէ զաղապ եօգ տըր .
 Գեաշքի չալըլար չէ տէքէնէր պէնիմ' իլէ
 ճէնք էտէ իտի :
 Անլերին իւզէրինէ երիւրէլիւպ ,
 Անլերի պիրտէն եագար իտիմ :
 5 Վէ եախօտ գուզլէթիմէ իսթինաա էտիպ
 Պէնիմ' իլէ միւսալէհա էթտին .
 Պէնիմ' իլէ միւսալէհա էթտին :
 6 Զէմանը աթիտէ Եա'գուպ քէգըլէճէճէք ,
 Իարայէլ չիչէքլէնիպ ֆիլիպլէնէճէք ,
 Չէ սէմէրէ իլէ տիւնեա եիւզլիւնիւ տօղու-
 րաճագ տըր :
 7 Անը վուրանըն վուրուլը' կիպի-մի անը վուր-
 տու ,
 Եախօտ անտէն գաթլ օլուսանլարըն գաթլը
 կիպի' մի գաթլ օլուստու :
 8 Անը կէօնտէրտիլինտէ ,
 Անըն իլէ ի'թիտալ իւզըն մուխտէմէ էթտին ,
 Շարգ բիւզկեարըն ետիլէ կիւնտէ անը չէտիտ
 բիւզկեար իլէ կէօթիւրտիւն :
 9 Պու իէպէպտէն Եա'գուպըն ճիւրմիւնէ քէ-
 ֆարէթ պու օլաճագ .
 վէ պիւթիւն նէթիճէ'
 Մէղպահըն պիլ ճիւմէ թալլարընը քիրէճ
 գըլընթըլարը կիպի էթտիլինտէ ,
 Անըն կիւնաչընըն բէֆ'ի օլաճագ տըր .
 վէ աբէէ Աչէրա փուլթլարը վէ կիւնէշ
 սանէմլէրի իգամէ էտիլմէյէճէք տիր :
 10 Զիրա միւսթաշքէմ' չէհր խալի գալաճագ ,
 վէ մէքիւն եեր չէօլ կիպի պրաղըմըլ վէ
 թէքը օլուսմուշ օլաճագ .
 Օրատա պուզաղը օթլայաճագ վէ օրատա եա-
 թաճագ ,
 վէ անըն տալլարընը թէլէֆ էտէճէք տիր :
 11 Անըն չըպուգլարը գուրուտըղընտա գըլըլա-
 ճագ տըր ,
 Գարըլար կէլիպ անլերի եագաճագլար տըր ,
 Զիրա օ ֆէհիմ' պիր գալմ' տէյիլ տիր .
 Պու սէպէպտէն անը խալգ էտէն անա մէր-
 համէթ էթմէյէճէք ,
 վէ անը թէշթիլ էտէն անա թէրահիւմ'
 էլլէմէյէճէք տիր :
 12 Վէ օլ կիւնտէ ՐԱՊՊ
 Նէհրին մէճրատընտան Մըլըր վատիսինէ գա-
 տար ալմ' իէսիլէճէք ,
 վէ տիլ , էյ պէնի Իարայէլ ,
 Պիրէր պիրէր թօփլանըլաճագտընըլ :
 13 Վէ օլ կիւնտէ պէցիւք պօրու չաղընաճագ ,
 վէ Աչուր տիլարընտա զա'իպ օլանլար ,
 վէ Մըլըր տիլարընտա մէնֆի օլանլար կէ-
 լէճէքլէր ,
 վէ Եերուշալիմէն մուգատտէն տաղտա ,
 ՐԱՊՊԱ 'իպատէթ էտէճէքլէր տիր :

ՊԱՊ 28

- 1 Վա՛յ Եֆրայիմ՝ սերնուշարընճն զուրուր թա-
ճնա ,
Անըն ի քիթ ի խար եթտիյի զիյնեթ սովուշ չի-
չէք տիր ,
Բի շերագտան մէսթ օլմուշարըն սեմիզ վա-
տիսի պաշընտա Գուրուր :
- 2 Իշթէ Բապպ եանընտա գուվլէթլի վէ զօրու-
պիր ղեւէյէ վար ,
Տօլու սաղանաղը , չէլաք էտէն գասըրզա
կիպի տիր ,
Վէ չօգ սուլարըն թաշգըն սէյլի կիպի ,
Շիտտէթլէ աւ եէրէ վուրաճագ տըր :
- 3 Եֆրայիմ՝ սերնուշարընճն զուրուր թաճը
փայիմալ էտիլէճէք տիր :
- 4 Վէ սեմիզ վատիյին պաշընտա , սովուշ չի-
չէք օլան ի քիթ ի խար զիյնեթի ,
Վաղթը չհաստատան էվլէլ եթիշէն պիր
ինճիր կիպի օլաճագ ,
Հէր քիմ քի անը կէօրիւսէ՝ էլինէ ալարը
կիպի եուտաճագ տըր :
- 5 Օլ կիւնտէ ԲԱՊԻ ԻԼ ճիւնուտ քէնտի
գալմընըն պաղըյէսինէ
Իքլիլ ի իղլէթ վէ թաճը զիյնեթ օլաճագ
տըր .
- 6 Վէ մաճքէմէտէ օթուրանա մուհաքէմէ րուհը ,
Վէ ճէնկի Գէւլէն գափուսընա գատար չէ-
վիլէնէրէ գուվլէթ օլաճագ տըր :
- 7 Լաքին պուշար տաիի շերապ սեպեպիլլէ զե-
լալէթէ տիւշերլէր ,
Վէ միւսքիր սեպեպիլլէ սերուէմ կեղերլէր .
Քիւսհին վէ փեյլամպէր միւսքիր սեպեպիլլէ
զէլալէթէ տիւշերլէր .
Շէրապտան մաղլուպ տըրլար , միւսքիրտէն
սերսէմ կեղերլէր ,
Վահիտէ զէլալէթէ տիւշերլէր , չիւքմաէ
եանըլլըրլար :
- 8 Զիրա պիլ ճիւմլէ սօֆրալարը գայ վէ չիւ-
քապ իլէ տսլու օլուպ ,
Փա՛ մաճալ եօգ տըր :
- 9 Քիւմէ՞ իլմ՝ էօրէտէ ,
Վէ քիմէ՞ մարիթէթ թալիմ էտէ .
Սիւտտէն քէսիլմիշլէրէ՞ մի ,
Մէմէտէն այրըլըլարա՞ մի :
- 10 Զիրա էմր իւղէրինէ էմր , էմր իւղէրինէ էմր ,
Գանուէն իւղէրինէ գանուէն , գանուէն իւղէ-
րինէ գանուէն ,
Պիրաղ պուրատա , պիրաղ օրատա :
- 11 Հաղիգաթէն պու գալմա
Անկաշըլմաղ տուտագ
Վէ էճնէպի լիսան իլէ սեյլէյէճէք տիր :

* Իւրէ ԷԼ Իլէ

- 12 Զիրա անլէրէ տէտի քի ,
Խօրղուէնա վէրէճէյինիզ րաճաթ պու տըր ,
Վէ ասուտէկի պու տըր :
Պաղաթ անլէր տինկլէմէք իսթէմէտիլլէր :
- 13 Վէ ԲԱՊԻՆ անլէրէ օլան քէլամը պու տըր .
Էմր իւղէրինէ էմր , էմր իւղէրինէ էմր ,
Գանուէն իւղէրինէ գանուէն , գանուէն իւղէ-
րինէ գանուէն ,
Պիրաղ պուրատա , պիրաղ օրատա ,
Թա քի կիտալար արգա իւսթիւ տիւշէլլէր վէ
գըրըլլար ,
Վէ տուգաղա տիւշիւպ թուլթուլար :
- 14 Պու էճալէն , էյ Երուշալիմաէ պուլու-
նան գալմա չիւքիւմէթ էտէն
միւսթաճիլ ատէմլէր ,
ԲԱՊԻՆ քէլամըն տինկլէյինիզ :
- 15 Մատէմ՝ քի , Պիզ էօլլւմ իլէ՛ տաղը 'տաճ
էթտիք ,
Վէ հաղիլլէ իլէ միւգալլէլէ էյլէտիք ,
Թաշգըն՝ * մէյլ Եւրէլլար կէշտիքտէ պիղէ
ուղըմայաճագ .
Զիրա քիզպի քէնտիմիզէ մէլճա՝ իթթիտաղ ,
Վէ չիլէտէ իսթիֆա էյլէտիք՝ տէտինիզ :
- 16 Պու սեպեպտէն Բապպ Ե՛ Տօլու պէյլլէ պու-
լուրուր .
Դիշթէ պէն Սիօնտա պիր թէմէլ թաշը ,
Միւսքերկ պիր թաշ ,
Գըյմէթլի պիր քէօշէ թաշը ,
Միւսքէմ՝ պիր էսառ վաղ՝ էտէճէյիմ .
Ան չէր ինտան ֆիրարէ 'տալէլէ էթմէյէ-
ճէք տիր :
- 17 Վէ չիւքիւլ իսթ ,
Վէ 'տատլէթի միլան էտէճէյիմ .
Վէ քիզպ օլան մէլճա՝ տօլու մաճլ էտէճէք ,
Վէ իսթիֆա էտիլլէն եէրի սուլար պասա-
ճագ տըր :
- 18 Վէ մէվթ իլէ օլան 'տաճընը պօղըլաճագ ,
Վէ հալլիլլէ իլէ օլան մուգալլէլլէնիզ սապիթ
օլմայաճագ ,
Թաշգըն սէյլ կէշտիլլիտէ ,
Սիղի պասաճագ տըր :
- 19 Կէշտիլլիտէ սիղի կէօթիւրէճէք ,
Զիրա սապաճ պէ սապաճ , կիւնտիւզ վէ
կէճէ կէչէճէք ,
Վէ աւն խապերինի ալմաղ պիլլէ գօրգուլը
չէյ տիր :
- 20 Զիրա իւղէրինտէ ուղանմաղ իշիւն տէօշէք
գըլա տըր ,
Վէ էօրթիւնմէք իշիւն էօրղան տար տըր :
- 21 Զիրա ԲԱՊԻ Փէրասիմ՝ տաղընտա վուգու՝
պուլարը կիպի գալլաճագ ,
Ճիպ'օն վատիսինտէ վուգու՝ պուլարը կիպի
ղաղապա կէլէճէք տիր ,

* Իւրէ Գալմը

- Թա քի քէնսի իշինի ր'աճիպ իշինի իճրա էտէ,
վէ քէնսի ֆիլինի, զարիպ ֆիլինի թէք-
միլ էյլէյէ :
- 22 Վէ շիմսի միւսթաճիլէր օլմայրնըլ,
Ոլմայր քի պէնտլէրինիլ գալիլէնէ .
Զիրա Բապիլիւ ճիւնուտ էէճօլա թարա-
ֆընտան
Պիւթիւն տիյար ճադգընտա մուգատտէր
օյան պիր խարապիլէթ իշիթտիմ :
- 23 Գուլադ վէրիպ քէլամըմը խսթիմա՝ էտինիլ .
Տիգգաթ էտիպ սէօղլէրիմի տինիլէյինիլ .
- 24 Զիթթիճի էքին էքմէք իշին ճէր կիւն չիթթ
սիւրէ՞ր մի ,
Տաճա թօփաղընը տըլլ թարա՞ր մը .
25 Անըն էիւզիւնիւ տիւզէլլթտիքտէն սօնկըա ,
Զէօրէք օթընը էքմէ՞ղ մի , վէ քիմիօնը սաչ-
մա՞ղ մը ,
վէ պուղտայր սըրաւըյլէ վէ արփայը եէ-
րինտէ
վէ չալտարը քէնտի մաճալինտէ էքմէ՞ղ մի :
- 26 Զիրա նէ եափմադ կերէք իտիյինի
Ալլաճը անա թա՛լիմ էտիպ էյրէտիր :
- 27 Զիրա չէօրէք օթը խարման տէյլէնիյլէ տէօ-
յիւլմէլ,
վէ քիմիօն իւզէրինէ ճէրճէր տէօնմէլ .
Անճադ չէօրէք օթը տէյնէլէ ,
վէ քիմիօն սօփա իլէ սիլքիլլը :
- 28 Էքմէք պաղտայլ տէյլէլիւր ,
Լաքին անը տա՛իմա տէյլմէլ,
վէ ճէրճէր անը գըրմաղ ,
վէ աթլար անը էգմէլ :
- 29 Պու տախի թէտպիրի 'աճա՛խա ,
վէ ճիքմէթի 'ազիմ՝ օլա՛ն
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ թարաֆընտան սիւտուր
էտէր :

Պ Ա Պ 29

- 1 Վա՛յ Արիէլէ , Արիէլէ ,
Տաուտըն սաքին օլաղը չէճրէ .
Անէլի սէնէյէ զամմ էտինիլ .
Պայրամլար տէվը էթսինիլէր :
- 2 Լաքին պէն Արիէլի թաղէիգ էտէճէլիմ ,
վէ ապի աճ ու էնին օլաճադ ,
վէ պանա միսլի՝ *Արիէլ օլաճադ տըր :
- 3 Վէ սէնին 'ալէյճինտէ էթրաֆընտա օրտու-
գուրամաղըմ ,
վէ սէնի մէթէրիպէր իլէ իճաթէ էտէճէլիմ ,
վէ սանա գարը թապէտլար եափամաղըմ :
- 4 Վէ ալլադլանըպ էքտէն սէյլէյէճէքսին ,
վէ սէօղլէրին թօփաղըն ալթընտան չըգա-
ճադ ,
վէ սէսին ճիննճի օէ-ի կիպի եէրտէն կէլէճէք ,

*Եւնի Ալլաճ տէյլի եէրի

- վէ սէօղլէրին թօփաղտան ֆըսըլթը կիպի
չըգաճադ տըր :
- 5 Վէ սէնին իւզէրինէ կէլէն էճնէպիլէրին
ճիւմճուրը ինճէ թօղ կիպի ,
վէ առա զալմ էտէնիլէրին ճիւմճուրը ուչար
սաման ուֆաղը կիպի օլաճադ ,
Պու տախի պիր լաճգէտէ պալթէթէն օլա-
ճադ տըր :
- 6 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ թարաֆընտան ,
Բա՛տ իլէ վէ զէլլէլէ իլէ վէ սալթը 'ազիլմէ ,
Գաւըրդա վէ սաղանադ վէ իֆնա էտէր աթէչ
'ալէլի իլէ
Էօղլանըլաճադըն :
- 7 Վէ Արիէլ իւզէրինէ մուճարէպէյէ կէլէն պիլ
ճիւմէլ թա՛իֆէլէրին ճիւմճուրը ,
վէ անա վէ անըն գալալարընա ճիւմում
էտէնիլէրին ճիւմէսի ,
վէ անը մուճաւտէր էտէնիլ
կէճէտէ կէօրիւլէն բույա կիպի օլաճադ տըր :
- 8 Վէ աճ օլա՛ն տաթմ բույաթընտա եէմէք եէ-
տիյինի կէօրիւր տէ ,
Ույանտըգտա գաւըն աճ օլաղը կիպի ,
վէ սուսամըչ տաթմ բույաթընտա սու իչ-
տիյինի կէօրիւր տէ ,
Ույանտըգտա պալըլըպ աէրունի եանտըլը
կիպի ,
Սիօն տաղը իւզէրինէ մուճարէպէյէ կէլէն
Պիլ ճիւմէլ թա՛իֆէլէրին ճիւմճուրընա էյլլէ
օլաճադ տըր :
- 9 Թէճալլիւր վէ թէ՛աճճիւպ էտինիլ ,
կէօղլէրինիլ գաւաղըն վէ տ՛մա օլաճըլ .
Անէր սէրիօշ տըրլար , աւմա չէրապտան
տէյիլ ,
Անէր սալլանըլար , աւմա միւսքիրտէն տէ-
յիլ աիր :
- 10 Զիրա ԲԱՊՊ իւզէրինիլէ աղըր *ուլգու կէ-
թիրտի ,
վէ կէօղլէրինիլ գաւաղտը .
վէ բույա կէօրէն փէյլաճիլլէրին
վէ բու՛եսանըլըն կէօղլէրի էօնիւնէ փէրտէ
չէքտի :
- 11 Վէ ճիւմէսինին բույաթը սիլլէ միւճըլիւ քի-
թապ սէօղլէրի կիպի օլաճադ տըր ,
Քի օգումադ պիլէնէ վէրիլպ ,
Քէրէմ էյլէ , պունու օգու՝ տէնիլտիքտէ
Միւգթէտիր տէյիլիմ , զիրա միւճըլիւ տիր՝
տէր :
- 12 Վէ օլ քիթապ օգումադ պիլմէյէնէ վէրիլպ ,
Քէրէմ էյլէ , պունու օգու՝ տէնիլտիքտէ .
Օգումադ պիլմէմ՝ տէր :
- 13 Պու էճլալէն Բապի պուլալուր ,
Մաթէմ քի պու գալմ՝ պանա աղըլալըյլէ
եաղլալըպ :

*Իպր. ուլգու բուճը տէօքալի ,

- Պանա տուտագլարը յիւ հիւրմէթ էտէրէր .
 Վէ գալպէրի պէնտէն պա'իտ տիր ,
 Վէ պէնտէն գորգմալարը՝ թա'իմ էտիմիշ
 ինսան էմբի տիր ,
- 14 Պու սէպէպտէն պէն պու գալմիւն արաորնտա
 Եննէ 'աճա'իպաթ Վէ միւ'նիպաթ իզճար է-
 տէճէյիմ .
 Վէ անէրին հաքիյմէրինին հիքմէթի մահլ
 օլաճագ ,
 Վէ Ֆէհիմէրինին Ֆէհիմ Ֆէնա պուլաճագ
 տըր :
- 15 Վա'յ թէտպիւրէրինի ԲԱՊՊՏԱՆ կիզէմէք իշիւն
 Տէրին տիւշիւնէնէրէ ,
 Գի իշիւրի դուլմէթտէ օլարագ ,
 Պիզի քի'մ կէօրէճէք ,
 Վէ պիզի քի'մ պիւէճէք՝ տէրէր :
- 16 Ա՛հ , 'ինաորնըզ .
 Ձէօմէքճի պալըզ կիպի ի'թիպար օլունո'ւր
 մը .
 Մանոու՝ սանի'ի հադգընտա ,
 Պէն անըն մանոու'ը տէյիլ իմ .
 Վէ թէշքիլ օլունան , քէնտինի թէշքիլ է-
 տէն հադգընտա ,
 Օ անկլամագ՝ տէյէ պիլիբ մի :
- 17 Իշթէ փէք աղ միւտաթ սոնկրա
 Լիպնան մահաուտար թարալյա թէհալվիւլ
 էտէճէք ,
 Վէ մահաուտար թարալ օրման 'ատտ օլու-
 նաճագ տըր :
- 18 Վէ օլ կիւնտէ սաղըրլար քիթապըն սէօլէ-
 րինի իշիւտէճէքէր ,
 Վէ քէօրէրինի կէօլէրի տիւման վէ գարան-
 լըգտան քա'րիւտաթ կէօրէճէքէր
 տիր :
- 19 Վէ պիշարէկէան՝ ԲԱՊՊ իլէ զիյատէ մէսէր-
 րէթ պուլաճագլար ,
 Վէ Ֆադիւրէր Գուտուու ք իւրալէ իլէ շատ
 ման օլաճագլար տըր .
- 20 Զիրա զալիմ մահլ օլաճագ ,
 Վէ միւսթահլի գալմալաճագ ,
 Վէ Ֆէսատ իշիւն ֆուրսաթ արալանլար
 միւնգաթի' օլաճագ տըր .
- 21 Անէր քի ատէմի մուհաքէմէտէ միւթթէ-
 հիմ չըգարըրլար ,
 Վէ գափուտա տա'վա սիւրէնէ տուզագ գու-
 րարլար ,
 Վէ հադգընն հադգընը իպթալ էտէրէր :
- 22 Պու էհլտէն Ապրահամը խէլաւ էտէն ԲԱՊՊ
 Պէյիլ ի Եա'գու պ հադգընտա պէօյլէ պուլու-
 րուր .
 Եա'գու պ պիր տահա խէճիլ օլմալաճագ ,
 Վէ Եիւզիլ պիք տահա սօլմալաճագ տըր :
- 23 Զիրա էվաաընը Էլէրիմին իշիւն , քէնտի
 արասընտա կէօրտիլիւնտէ ,

Իսմիթի թագտիս էտէճէքէր ,
 Վէ Գուտուու ք Եա'գու պ թագտիս էլլէ-
 յէճէքէր ,
 Վէ Խարայէլին Ալաճընտան գորգաճագլար
 տըր :

24 Վէ գալպէն զէլալէթէ տիւշիւնէր թահալի
 Ֆէհիմ էտէճէքէր ,
 Վէ սէօյլէնէնէր 'իմ էօյրէնէճէքէր տիր :

ՊԱՊ 30

- 1 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր . Վա'յ 'ասի օղուլ
 լարա ,
 Գի կիւնաճ իւզէրինէ կիւնաճ զամմ էթմէք
 իւզէր թէտպիր էտէրէր ,
 Լաքին պէնտէն տէյիլ տիր ,
 Վէ մու'ահէտէ էտէրէր , Լաքին Բուհլմ իլէ
 տէյիլ տիր :
- 2 Պէնտէն սու'ալ էթմէքսիզին ,
 Ֆիր'օնըն հիմալէսինէ իլթիճա էթմէք ,
 Վէ Մըսըրն սայէսինէ սըղընմագ իշիւն՝
 Մըսրա էնմէք իւզէր կիտէրէր :
- 3 Ֆադաթ Ֆիր'օնըն հիմալէսի սիգէ 'ար ,
 Վէ Մըսըրն սայէսինէ սըղընմագ ըէզալէթ օ-
 լաճագ տըր :
- 4 Զիրա անըն րու'էստըր Սօ'անա կիթտիլէ ,
 Վէ Էլիլէրի Զանէսէ Եէթիշտիլէր :
- 5 Զիւմէսի քէնտիլէրէ ֆա'իտէ էտէմէյէն
 Պիր գալմ սէպէպիլէ խէճիլ օլալար .
 Օ մու'ալէնէթ էտէմէզ վէ ֆա'իտէսի օլա-
 ճագ ,
 Անճագ իւիճէթ վէ հադարէթ իշիւն օլաճագ
 տըր :
- 6 * Հայլմալար Եիւք իլէ ճէնուպէ տօղրու ,
 Անտէ սըգլէթ վէ մուլալապա օլան ,
 Տիշի արալան վէ տինճ արալան ,
 Էնկէրէք վէ Եադընը ուշար Երլան պուլունան
 տիլարա կէտէրէր .
 Մալէրինի մէրքէլլէրին սըրթընտա ,
 Վէ խաղիւնէրինի տէվէ Եօրկիւճէրինտէ ,
 Գէնդիլէրէ ֆա'իտէսի օլմալան պիր գալմա
 կէօթիւրիւրէր :
- 7 Զիրա Մըսըրլէր պիհուտէ Եէրէ վէ պօղընա
 Եարալմ էտէրէր ,
 Պու էճլտէն անա՝ Օթուրան միւֆթէիլի Թէս-
 միլէ էլլէտիմ :
- 8 Շիմաի կիթ , անէրին Եօնիւնտէ պուլուն
 պիր լէվճա իւզէրինէ Եալ ,
 Վէ պիր քիթապա գալալ էլլէ ,
 Վէ կէլէճէք զէման իշիւն
 Իլ էլ Եպէտ շահիտ օլմագ իւզէր գալըն :
- 9 Զիրա պու 'ասի պիր գալմ տըր .
 Եալանճը Էվաա տըր .

* Ե-Ի-Ի ճէնուպ հայլմալար հադգընտա վահի տիր .

- ԲԱՊՊԸՆ շէրի'աթընը տինկէմէք իսթէմէյէն
է վլատ տըր .
- 10 վէ բույա կէօրէնյէրէ' կէօրմէյինիզ ,
վէ էնպիյայա' Պիզէ տօղըու շէյէր թէպ-
լիզ էթմէյինիզ ,
Պիզէ միւտաճանկի սէօզ սէօյլէյինիզ ,
Հիլէի սէօզլէր թէպլիզ էտինիզ ,
- 11 Եօլտան չըգընը ,
Թարիգտէն սափընը ,
Գուտուս Ե իսրայէլ Ե օնիւմիւզտէն գալտը-
րընը' տէրէր :
- 12 Պու էճլտէն Գուտուս Ե իսրայէլ պէօյլէ
պուլուրուր .
Մտէմ քիսիզ պու քէլամը րէտտ էթտինիզ ,
վէ զուլմ ու ֆէստտա կիւվէնիպ'
Անլէրէ իսթինատ էթտինիզ ,
- 13 Պու սէպէպտէն պու քէօթիւլիւք'
Եիւքսէք պիւ սուրըն տիւշմէք իւզրէ
Տըշտըր չըգընը պիւ Եէրի կիպի օլտճագ ,
Քի Երգըմասը պիւտէն վէ պաղթէթէն վու-
գու' պուլուր :
- 14 վէ անը չէօթէքճիլէրին տէթիսինն գըրը-
լընը կիպի գըրճագ ,
Աճըմայարագ էգէճէք տիր ,
վէ փարչալարընտա' օճագտան աթէշ ալա-
ճագ
Ես չափուզտան սու չըգարաճագ փարչա պի-
լէ պուլունմայաճագ տըր :
- 15 Ձիրա Գուտուս Ե իսրայէլ օլան Բապպ Ե-
ժօպ պէօյլէ պուլուրուր .
Սիզ րիւճու' էտիպ րաճաթ տուրմաղլէ խե-
լտա պուլուրսընը ,
Գուվիթինիզ սալիշ վէ ի'թիմատ իլէ օլուր ,
Լաքին սիզ իսթէմէտինիզ .
- 16 Ֆաթաթ սիզ' Եօգ , աթա պինիպ գաշալմ'
տէտինիզ .
Անըն իչիւն գաշաճագսընը ,
Սէրի' իւլ չարէքէ արիւրա պինէլմ' արիւր-
Անըն իչիւն սիզ իսթէմէտինիզ սէրի' իւլ
չարէքէ օլաճագլար տըր :
- 17 Պին նէֆէր պիւր քիմէնին թէճտիտինտէն ֆի-
րաբ էտէճէք ,
Պէշ քիմէնին թէճտիտինտէն ֆիւլէնիլ ֆի-
րաբ էտէճէքսինիզ ,
Հաթթա սիզ տաղ պաշընտա տիրէք կիպի
վէ պայըր իւզըրինտէ պայըրգ կիպի պրա-
ղըլաճագսընը ,
- 18 վէ լաքին ԲԱՊՊ սիզէ չէֆգաթ էթմէք իչիւն
պէթէյէճէք ,
վէ սիզէ մէրճամէթ էթմէք իչիւն գըյաւմ'
էտէճէք .
Ձիրա ԲԱՊՊ 'առիւ Ալլահ տըր .
Անա միւնթաղիր օլաշարըն ճիւմէսի նէ'
միւպարէք տիր :

- 19 Ձիրա գալմ' Սիօնտա' Երուշալիմտէ սա-
քին օլաճագ .
Արիւք աղաւմայաճագսըն .
Ֆէրէտա էթտիյինտէ մուլթագ սանա չէֆ-
գաթ էտէճէք տիր .
Իշէթտիյի անտէ սէնի իսթիմապէթ էյլէյէճէք
տիր :
- 20 վէ Բապպ սիզէ մէշաղգաթ էթմէյի վէ մու-
ղայագա սույու վէրէճէք իսէ տէ ,
Սէնին մու'ալլիմլէրին պիւր տաճա իսթիֆա
էթմէյէճէքլէր .
Լաքին կէօզլէրին սէնին մու'ալլիմլէրին կէ-
րէճէք տիր :
- 21 վէ սաղա Ես սոլա տէօնտիւլիւնիզ զէման ,
Սէնին արտընտան' Եօլ պու տըր , պունտա
Եիւրիւլիւնիզ' տէյիւ
Գուլաղլարըն պիւր սէս իշիտէճէք տիր :
- 22 Պունուս իւզէրինէ կիւմիւշտէն օլան օյմա
փուլթարընըն գափլամասընը ,
վէ ալթուստան օլան տէօթմէ փուլթարընըն
էօրթիւսինիւ թէնճիս էտէճէքսինիլ
Անլէրի չայըլ աշի կիպի աթաճագսըն ,
Անա' Տէֆ' օլ տէյէճէքսին :
- 23 Օլ զէման Բապ թօփրաղա էթտիյին թօն-
մէն իւզէրինէ Եաղմուր Եաղմուր ,
Եէրին մաճալը օլան էթմէյի վէրէճէք ,
վէ ֆէյլ ու պէրէքէթ իւզրէ օլաճագ տըր :
Օլ կիւնտէ սիւրիւլէրին վաթի' մէր'ատա օթ-
լայաճագլար տըր :
- 24 վէ Եէրի իչիւն Եօթիւլէր վէ մէրէպլէր ,
Եապա իլէ վէ քիւրէք իլէ սափըլուրըն
թէմիզ Եէմ Եէյէճէքլէր տիր :
- 25 վէ գըթալ Ե 'աղիմ' կիւնիւնտէ
Գուլթէլէր Երգըլաղընտա ,
Հէր Եիւքսէք տաղ իւզէրինտէ
վէ չէր Եիւճէ պայըր իւզէրինտէ
Ագընթըր վէ սէյլէր պուլունաճագ տըր :
- 26 վէ ԲԱՊՊ քէնտի գալմընըն Եարասըն սար-
աղը ,
վէ տարպէսինին պէրէսինի սաղալթտըղը
կիւնտէ ,
Այըն զիյասը կիւնէշին զիյասը կիպի օլաճագ ,
վէ կիւնէշին զիյասը Ետի գաթ զիյատէ ,
Եէտի կիւնիւն զիյասը գաւտար օլաճագ տըր :
- 27 Իշթէ ԲԱՊՊ Իսթի ուլաղտան կէլիյօր .
Անըն զաղապը 'ալէվլէնմիշ վէ 'ալէվլ շէտիտ
տիր .
Տուտագլարը իւլմ' իլէ տօլու ,
վէ տիլի իֆնա Ետէր աթէշ կիպի տիր .
- 28 վէ անըն նէֆին ճօղուս րմագ կիպի օլուպ ,
Պօղաղա գաւտար Եէթիչէճէք ,
Քի թա'իֆէլէրի պիւլթլան էլէյի իլէ էլէյէ ,
վէ աղվամըն չէնէսինտէ սափտըրը պիւր կէմ'
օլաճագ տըր :

- 29 Մեզատուտէս պայրամ՝ կեճեմինտէ օլաղը կի-
պի իւրհինիզ օլաճագ .
վէ Իսրայէլին Գայասը օլան ՐԱՊՊԸՆ տաղը-
նա վարմագ իւզրէ ,
Տիւտիւք իլէ կիտէնին Չեւեբեթի կիպի մե-
սերէթ ի գալպինիզ օլաճագ աղը :
- 30 վէ ՐԱՊՊ սէտա ի ճէլիլինի իշխտիւրէճէք ,
վէ շիտտէթ ի զաղսպըլէ Տեմֆինա էտէր
աթէշ 'ալէվիլէ ,
Փուրթուռնա վէ սաղանագ վէ տօլը թաշլա-
րըլէ
Պաղըսընն էնմէսինի կէսթէրէճէք աթր :
- 31 Զիրա տէյնէքլէ վուրան Աշուր
ՐԱՊՊԸՆ սէտաալլէ գըրըլաճագ աղը :
- 32 վէ ՐԱՊՊԸՆ անըն իւզէրինն էնտիւրէճէք
մուգատտէր տէյնէլին Տէր պիր
տարպը ,
Տեֆլէր վէ թանպուրլար իլէ օլաճագ ,
վէ շիտտէթ ի ճէնքլէրէ անըն իլէ ճէնք-
լէճէճէք տիր :
- 33 Զիրա թօֆէթ չօգտան Տաղըլանմըշ ,
Հէմտէ մէլէք իշխն միւհէյա աղը ,
Աշու տէրին վէ կենիշ եափաղ .
Եղընը աթէշ վէ չօգ օտուռն աղը ,
ՐԱՊՊԸՆ Նեֆիսի քիւքիւրտ սէյլի կիպի անը
թուրթուրըլաճագ աղը :

ՊԱՊ 31

- 1 վա՛յ անլէրէ , քի իսթիմտաա իշխն Մըս-
րա էնէրլէր ,
վէ աթլարա իսթինտա ,
վէ չօգ օլաղըլարը Տաւէպիլլէ 'արապաշարա ,
վէ լայէթ գուվէթլի օլաղըլարը Տաւէպիլ-
լէ սուվարիլէրէ ի թիմաա էտէրլէր .
վէ Գուտուռն ը Իսրայէլէ պագմաղլար ,
վէ ՐԱՊՊԸ թալէպ էթմէլլէր :
2 Չալ պու քի Օ Տաբէյմ տիր , վէ պէլա կէօն-
տէրիւր ,
վէ սէօղիւնտէն տէօնմէղ .
վէ քէօթիւ ատէմլէրին խանէսի 'ալէյհինէ ,
վէ ֆա'իլ ի ֆըսգ օլանլարն իմտաալ 'ա-
լէյհինէ գըլամ էտէճէք տիր :
3 Լաթին Մըսրիլէր Ալէս տէյիլ , ինտան աղը ,
վէ աթլարը բուհ տէյիլ , ճէսէտ տիր .
վէ ՐԱՊՊ էլինի ուղաթաղատա ,
Հէմ իմտաա էտէն սիւրէր ,
Հէմ իմտաա օլուռնա տիւշէր .
վէ ճիւմէսի պիրլէքտէ թէլէֆ օլուրլար :
4 Զիրա ՐԱՊՊ պանա պէյլլէ սէյլլէտի .
Արսլան եա կէնճ արսլան քէնտի շիքեարը իւ-
զէրինտէ պէյիւրիւպ ,
Պիր չօգ չօպանլար թօփլանտըլնտա ,
Սէսլէրինտէն գօրգմաաղըլ :

- վէ կիւրիւթիւլէրինտէն չէքինմէտիլի կիպի
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա տախի Սիօն տաղը
վէ անըն պայլըր իշխն մուհարէպէ էթմէլլէ
էնէճէք տիր :
5 Գուշլար Եւլըւլը իւզէրինն գանաա կեր-
տիլէրի կիպի ,
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա Երուշալէմի Տիմայէ է-
տէճէք տիր .
Հիմայէ էտիպ աշ իտլաա էլլէլէճէք տիր ,
կէլէճէք վէ գուրթարաճագ աղը :
6 Թաւէնիւրտէն պէնի Իսրայէլին քիւլլէլին իր-
թիտաա էթտիլլէրի Զաթա իւնուա
էլլէլինիլ :
7 Զիրա օլ կիւնտէ պէլէն Տէր պիրի կիւմիւշ
փուրթըլը վէ ալթուռն փուրթըլըր ,
Քէնտիւրիլէ սէպէպ ի կիւնաճ օլմագ իւզրէ
Էլլէրինիլին եափաղըլարը շէլլէրի ըտտ էտէ-
ճէք տիր :
8 վէ Աշուր գըլըմտան տիւշէճէք , տամա ին-
տան Գըլըմտան տէյիլ .
վէ գըլըմ անը թէլլէֆ էտէճէք , տամա ին-
տանն Գըլըմ տէյիլ տիր .
վէ օ գըլըմ էօնիւնտէն գաշաճագ ,
վէ երկիթլէր խարաճիւղաղ օլաճագ աղը :
9 վէ խալֆտան նաշի 'գալ'աղընա կիտէճէք ,
վէ բուհտաալ պայրագտան գօրգաճագլար
տէյիլ ՐԱՊՊ պուրլուրուր :
Քի անըն աթէշի Սիօնտա ,
վէ թէնուրը Երուշալէմտէ տիր :

ՊԱՊ 32

- 1 Իշթէ պիր մէլլէ 'ատալթլէ Տիւքիւմէթ է-
տէճէք ,
վէ բուհտա Տագգանիլթի իւզրէ ըր'ատէթ
էլլէլէճէքլէր տիր :
2 վէ ատէմ իւզիկեարտան փէնտկեաճ կիպի ,
վէ սաղանագտան էթթիւ կիպի ,
Գօրագ եէրտէ սու աղըլթըլարը կիպի ,
վէ սուսըլ եէրտէ պէյիւք պիր գայա կէօլ-
կէսի կիպի օլաճագ աղը :
3 վէ կէօրէնլէրին կէօղլէրի գամաշմաղաճագ ,
վէ իշխանլէրին գուլաղլարը տինկլէլէճէք
տիր :
4 վէ Դիւնիւքիւրտ 'աճէլէ էտէնլէրին գալպի
'իւրի անկլաղաճագ ,
վէ փէլթէլլէրին տիլի ֆաթիճ թէլլէլլէմէ
միւսթա'իտ օլաճագ :
5 վէ սէֆիլէ՛ պիր տաճա շէրիֆ ,
վէ թամա'քեարա պիր տաճա ճէօմէրա տէ-
նիլլէլէճէք տիր :
6 Զիրա սէֆիլ սէֆիլճանէ սէյլլէր ,
վէ գալպի քէօթիւլլէք իշլէլէրէք ըր'ա էտէր ,

- վէ ԲԱՊՊ 'ալէյհնտէ ի ֆթիրաւ էտէր
Աճ տտէմտէն էքմէյի էտիրկէր ,
վէ սուսամըշ տտէմի իլմէյէ պրազմաղ :
7 վէ թամա'բարրն ալաթը գապիհ տիր .
Եալան սեօղլէր իլէ պիշարէկեանը հէլաք էթ-
մէք իլիւն ,
Հաթթա ֆադիր հադգ իւզրէ սէօյլէտիլին-
տէ պիլէ ,
Տէսիսէլէր տիւշիւնիւր :
8 Ֆադաթ շէրիֆ ատէմ ումուր ք շէրիֆէ տիւ-
շիւնիւր ,
վէ ումուր ք շէրիֆէ իլէ սապիթ տուրուր :
9 Էյ էնտիշէսի օլմայան նիսվան , գալգընըլ ,
Ավազըմը տինկլէյինիլ ,
Էյ պիգայտ գըզլար ,
Սէօղիւմէ գուլաք վէրինիլ :
40 Էյ պիգայտ նիսվան ,
Կիւնէրէճէ վէ սէնէլէրճէ իղթիրապտա օլա-
ճագսընըլ ,
Զիրա պաղ պօղոււմը պիթտի ,
վաթը ք հաստտ կէմէյէճէք տիր :
41 Էյ էնտիշէսի օլմայան նիսվան , թիթրէյի-
նիլ .
Էյ պիգայտ գարըրուր , միւզթարիպ օլունըլ .
Սօյունուպ չըփլաք օլունըլ ,
վէ պէլլէրինիլ շու գուշանընըլ :
42 Մագպուլ թարլալար լէ մէյվէտար ասմա-
տան տօլայը
Կէօքլէրինի տէօյէճէքլէր տիր :
43 Գալմըմըն տիլարընտա ,
Հաթթա շէնիլքիլ շէհրին հէր պիր ֆէրահ-
նաք խանէսինտէ ,
Չալը լէ տիրէն պիթէճէք տիր :
44 Զիրա եօգարըտան իւզէրիմիլէ Բուհ տէօ-
քիւլիւպ ,
Չէօլ մէյվէտար թարլայա թահվիլ ,
վէ մէյվէտար թարլա օրման 'ատտ օլունա-
ճաղը վազթա տէկին
45 Սէրայ թէրք օլունաճագ ,
վէ դալապալըգլէ շէհր մէթրուք օլաճագ ,
Հիսար վէ գուլլէ իլ էլ էպէտ մաղարալար ,
Հըմար ք վաշշինին քէյթ էտէճէյի եէր ,
վէ սիւրիւլէրին մէր'ալը օլաճագ տըր :
46 Օլ վազթթ չէօլտէ 'ատտաթ սաթին օլաճագ ,
վէ մէյվէտար թարլատա սալահ իւլամէթ
էտէճէք տիր :
47 վէ սալահն 'ամէլի սէլամէթ ,
վէ սալահն սէմէրէսի իլ էլ էպէտ 'ասա-
յիշ ու էմնիլէթ օլաճագ տըր :
48 վէ գալմըմ սէլամէթ մէքէանընտա ,
վէ էմնիլէթ մէքէնէլէրինտէ ,
վէ տապիշիլ մաշալլէրտէ սաթին օլաճագ տըր :
49 Ֆադաթ օրմանա տօլու կաղաճագ ,

- վէ շէհր պիւս պիւթիւն միւնհէտիմ' օլաճագ
տըր :
20 Սիլ նէ' միւպարէք սինիլ , քի հէր պիր սու-
քէնարընտա էքէրսինիլ ,
վէ էօքիւզիւն վէ մէքէպին պաղընը օրայա
պաթըրըրսընըլ :

Պ Ա Պ 33

- 1 վա'յ սանա , էյ միւլիւրիպ , սէն քի թախ-
րիպ օլունմատըն ,
վա'յ սան , էյ կաղմա էտիճի , քի սէնի
կաղմա էթմէտիլէր .
Սէն թախրիպ էթմէյի պիթիթտիլին կիպի ,
թախրիպ օլունաճագտըն .
Սէն կաղմա էթմէյի թէքմիլ էյլէտիլին կի-
պի սէնի կաղմա էտէճէքլէր տիր :
2 Եա ԲԱՊՊ , պիլէ մէրհամէթ էյլէ , սանա
միւնթաղըր իլ .
Հէր սապահ սնլէրէ պաղու օլ ,
Մուգայագա վազթընտա պիլիմ խէլասըմը
օլ :
3 Հէնկեամէ սէսինտէն գալմար ֆիրար էտէր .
Միւրթէֆի' օլաղընտա թա'իֆէլէր փէրա-
քէնտէ օլուր :
4 Սիլին զանիմէթինիլ , ճէրտէմ տէվշիւ-
տիլի կիպի տէվշիւէճէքլէր ,
Չէքիւկէլէրին սըշրատըղը կիպի անըն իւզէ-
րինէ սըշրայաճագլար տըր :
5 ԲԱՊՊ միւթա'ալ տըր , գիրա 'ալի մաշալտէ
սաթին տիր .
Սիօնը 'ատալէթ վէ սալահ իլէ մէմու գըլտըր :
6 վէ սէնին էվգաթընըն սէպաթը ,
Խէլասըն գուլվիլէթի հիքմէթ վէ 'իլմ' օլա-
ճագ տըր .
ԲԱՊՊ գօրգուսը անըն խաղինէսի տիր :
7 Իշթէ սնլէրին գահրիմանլարը տըշարըտա
ֆէրեատ էտէրլէր ,
Սէլամէթ էլլիլէրի աճը աճը աղլարլար :
8 Ճատտէլէր խաբապ օլտու ,
Եօլտան կէչէն գալմատը .
'Ահալ նաղլէթտի , շէհրէլի թահգիւր էյլէտի ,
Ատէմէ ի'թիպար էթմէտի :
9 Տիլար մաթէմ' թուլթուպ սօլար ,
Լիպան իէճիլ օլուպ գուրուտու ,
Շարօն չէօլ կիպի օլտու ,
վէ Պաշան իլէ ֆարմէլ կափրաղլարըն տէօք-
տիւ :
10 ԲԱՊՊ պոլլուրուր քի , Շիմտի գալգաճագլըմ ,
Շիմտի միւրթէֆի' օլաճագլըմ ,
Շիմտի կիւնէլէնէճէյիմ :
11 Սիլ գուրու օթ իլէ համիլէ օլուպ սաման
տօղուրաճագսընըլ :

- վէ սիզին նէֆէսինիզ սիզի թէլէֆ էտէճէք
պիր աթէշ տիր :
- 42 վէ գալմար քիրէճին էանըը կէպէ օլաճագ ,
վէ քէսիմիշ տիքէնէր կէպէ աթէշտէ եա-
նաճագլար տըր :
- 43 Էյ ուզագտա օլանլար , նէ իշէտիյիմի
իշիտինիզ ,
վէ , եագընտա պուլունանլար , պէնիմ գուվ-
վէթիմի պիլինիզ :
- 44 Սիօնտա կիւնասքեարլար գորգարլար ,
Միւնաֆըղլար թիթրէմէ թուլթար .
Պիղտէն՝ իֆնա էտէր աթէշտէ քի՞մ սաքին
օլա պիլիր ,
Պիղտէն՝ էպէտի 'ալէվլէրտէ քի՞մ սաքին օլա
պիլիր :
- 45 Հագգ իւզըն սիւլուք էտէն վէ տողըու սէյ-
լէյէն ,
Զուլմ իլէ օլան գագտնճը ըտտ էտէն ,
Իիշվէթ ալմագտան էլլէրինի սիլքէն ,
Գան տէգըմէք Խէլէֆէի իշիթմէմէք իշիւն
գուլագլարըն թըգայան ,
վէ քէթիւլիւլէ կէօրմէմէք իւզըն կէօղլէ-
րինի գափայան .
- 46 Հէման պու քիմսէ էիւճէլէրտէ սաքին օլաճագ ,
Անըն գուլէսի սարփ գայալար օլաճագ ,
Անա էքմէք վէրիլէճէք ,
Սույու տաթի էմնիյէթ թասճընտա օլաճագ
տըր :
- 47 Սէնին կէօղլէրին մէլի Տիւնիլէ կէօրէճէք-
լէր ,
վէ ուզագ տիյարա պագաճագլար տըր :
- 48 Սէնին գալպին գորգուլարտան տօլայը թէ-
ֆէքքիւր էտէճէք ,
Գեաթիպ նէ՞րէտէ , վէգնէտար նէ՞րէտէ ,
Գուլլէլէրի թաճրի էտէն նէ՞րէտէ տիր :
- 49 Սէն օլ սէրթ գալմը ,
Սէօղի կիւճ անկաշըլըր ,
վէ լիսանը գարըշըգ վէ անկաշըլմագ գալ-
մը կէօրմէյէճէքսին :
- 20 Պայրամլարըմըն շէճրի օլան Սիօնա նազար
գըլ .
կէօղլէրին՝ Երուշալիմի ,
Ասայիշ իւզըն պիր մէքէն ,
Նաղ օլունմագ վէ գագըգլարը էպէտէն սէօ-
քիւլմէզ ,
վէ իփլէրինին Տիւ պիրի գօփմագ պիր չաարը
կիպի օլարագ կէօրէճէլէր տիր :
- 21 Ֆագաթ պիղիմ իշիւն օրատա 'Ազիզ ԲԱՊԱ,
Նէճրէր վէ կէնիշ ճէտվլէլէր եէրի օլաճագ ,
Անա քիւրէլի կէմի կիրմէյէճէք ,
վէ օրատան պէղիւք սէֆինէ կէշմէյէճէք
տիր :
- 22 Զիրա պիղիմ չաքիմիմիզ ԲԱՊԱ տըր ,
վաղը՝ ի շէրի'աթըմըզ ԲԱՊԱ տըր ,

- Մէլիյիմիզ ԲԱՊԱ տըր ,
Պիղի օ խէլաա էտէճէք տիր :
- 23 Սէնին իփլէրին կէվլէտի ,
Սէրէն տիրէյինի միւճքէմ տուրտուրամա-
տըլար :
Ելէլէնի աշամատըլար .
Օլ զէման վաֆիր դանիմէթ թագսիմ էթ-
տիլէր ,
Թօփալար պէլէ եաղմա էթտիլէր :
24 վէ օրատա սաքին օլան՝ Պէն խասթա իմ՝
տէմէյէճէք ,
Անտէ սաքին օլան գալմըն կիւնասք 'աֆլ
օլունաճագ տըր :

ՊԱՊ 34

- 1 Էյ թաֆֆէլէր , տինկէմէք իշիւն թէգար-
րուպ էտինիզ :
Էյ իւմէթլէր , գուլագ վէրինիզ .
Զէմին իլէ անտէ օլան քեաֆֆէ ի մէվճու-
տաթ ,
Տիւնեա վէ անըն պիլ ճիւմէ *տէքէնէսի տինկ-
լէսին :
- 2 Զիրա ԲԱՊԱՊԱ զաղպար ճէմի՝ ի միլէլ ,
վէ Տիտտէթի տնլէրին քեաֆֆէ ի ճիւնու-
տը իւզլէրին տիր .
Անլէր լա'նէթ էթտի , անլէրի գաթլէ թէս-
լիմ էլլէտի :
- 3 վէ անլէրին մագթուլլէրի աթըլաճագ ,
վէ լաշէլէրի թէ'աֆֆին էտէճէք ,
վէ անլէրին գանընտան տաղլար էրիլէճէք
տիր :
- 4 վէ քեաֆֆէ ի ճիւնուտը սէմափիլէ էրիլէճէք ,
վէ սէմափաթ թումար կիպի տիւրիւլէճէք ,
վէ քեաֆֆէ ի ճիւնուտը ,
Եափրագ սամատան տէօքիւլտիլիւ կիպի ,
վէ ինճիր աղաճընտան Խճի տէօքիւլտիլիւ
կիպի , տէօքիւլէճէք տիր :
- 5 Զիրա գըլլէճմ սէմափաթտա մէսթ օլմուշ
տըր ,
իշթէ Էտոմ իւզլէրին վէ պէնիմ լա'նէթ
էթտիլիմ գալմ իւզլէրին
Հիւքմ իշիւն էնէճէք տիր :
- 6 ԲԱՊԱՊԱ գըլլէճմ գանա ,
Գուլուլարըն վէ էրէքլէրին գանընա տըյ-
մուշ տըր .
Եաղ իլէ , գօշարըն պէօրէքլէրինին եաղը
իլէ եաղլանմըշ տըր .
Զիրա Պօօրատա ԲԱՊԱՊԱ զէպշի ,
վէ Էտոմ տիյարընտա գաթլ ի 'աղիմ վար
տըր :
- 7 վէ անլէր իլէ պերպպեր եաղան սըղըրլարը ,
վէ պուզաղըլար իլէ պուզալար տիւշէճէլէր .

* Իւր. հաւաքը

- վէ անլերին տիյարը գան ին մէսթ օլաճագ ,
վէ թօփրազլարը եաղ ին սէմիլէնէճէք տիր :
- 8 Ձիրա ԲԱՊՊԸՆ ինթիգամ կիւնիւ ,
Սիօնն տա՛վասը իչիւն ճէլա սէնէսի տիր :
- 9 Անըն չայլարը ղիֆթէ ,
վէ թօփրազը քիւքիւրտէ թէհալվիւլ է-
տէճէք ,
վէ անըն տիյարը եանար ղիֆթ օլաճագ
տիր :
- 10 Կէճէ կիւնտիւլ սէյիւնմէյէճէք ,
Անըն թիւթիւնիւ իլ էլ էպէտ չըգաճագ տըր .
վէ տէվրտէն տէվրէ վիրտն գալաճագ ,
էպէտ իւլ ապատ օրատան քիմնէ կէշմէյէ-
ճէք տիր :
- 11 վէ անըն սազա գուշու վէ քիւքիւր թէվէրրիւս
էտէճէք ,
վէ օրատա գարա լէյլէք վէ գարա սաքին
օլաճագ .
վէ անըն իւզէրինէ խարապիլթ չըրփը ,
վէ խալիլթ շադուլ չէթիլէճէք տիր :
- 12 Շիւրէֆտաւնտան օրատա Տիւքմտարլըղա տա՛-
վէթ էտիլէճէք քիմնէ եօղ տըր ,
վէ ճէմի ի բուէտար մա՛տոււ՛ օլաճագ տըր .
- 13 վէ անըն սէրայլարընտա տիքէնլէր ,
Հիսարլարընտա ըսըրղան վէ գարա չալը պի-
թէճէք տիր .
վէ չադալարըն մէքեանը ,
վէ տէվէ գուշարընն հալլըր օլաճագ տըր :
- 14 վէ եապան քէտիլէրի սըրթլանլար ին պու-
լուշաճագ ,
վէ եապան քէտիլէրի պիրի պիրինէ սէս վէ-
րէճէքլէր .
վէ լիլթ օրատա բաճաթ էտիպ ,
Քէնտիսինէ մաճալ պուլաճագ տըր :
- 15 Օրատա օգ երլանը քէնտիսինէ ին եափըպ
եռմուրթլայաճագ ,
վէ եափըպըն չըգարըպ կէօլէսինտէ
հըֆը էտէճէք ,
վէ օրատա չադըրլար պիրի պիրի ին պու-
լաշաճագլար տըր :
- 16 ԲԱՊՊԸՆ քիթապընտա տիգգաթլըճա օգու-
լընըլ .
Պուշլարըն Տիչ պիրի նօգսան օլմայաճագ ,
Պիրինիս արգատաշը եքսիք օլմայաճագ տըր .
Ձիրա քէնտի աղը էմը էյլէտի ,
վէ քէնտի բուշը անլէրի ճէմ՝ էյլէյէճէք
տիր :
- 17 վէ քէնտիսի անլէր իչիւն գուր՝ա աթմըշ
տըր ,
վէ քէնտի էլի անը անլէրէ չըրփը ին թագ-
սիմ էթմիշ տիր :
Անը իլ էլ էպէտ թէվէրրիւս էտէճէքլէր ,
Անտէ տէվը պէ տէվը սաքին օլաճագլար տըր :

- 1 Պէրիյէ վէ գօրադ եէր մէսրուր օլաճագ ,
վէ չէօլ սէվինիպ նէրկիս կիպի չիչէքլէնէճէք
տիր :
- 2 Ձիյատէսիյլէ չիչէքլէնէճէք ,
Վայէթլէ շատման օլուպ թէրէնիւմ էտէ-
ճէք տիր :
Լիպնանն իղլէթի ,
Քարմէլ վէ Շարօնն ճէմալի անա վէրիլէճէք
տիր .
Անլէր ԲԱՊՊԸՆ ճէլալինի ,
Ալաշըմըղն ճէմալինի կէօրէճէքլէր տիր :
- 3 Ձա՛իֆ էլլէրի գուվլէթլէնտիրինիլ ,
վէ թիթրէյէն տիղլէրէ թազաթ վէրինիլ .
- 4 Գօրգազլարա՛
Գուվլէթլէնինիլ , գօրգալարընը .
Իշթէ Ալաշըմըղ ինթիգամ ին ,
Ալաշըն միւճաղաթը ին կէլլէյօր .
Օ կէլիպ սիղի խէլաս էտէճէք տիր՝ տէյլինիլ :
- 5 Օլ վէման քէօրլէրին կէօղլէրի ,
վէ սաղըրլարըն գուլազլարը աշըրաճագ տըր :
- 6 Օլ գէման թօփալ քիմնէ կէյիք կիպի սըչ-
րայաճագ ,
վէ տիլիլին տիլի թէրէնիւմ էտէճէք տիր .
Ձիրա պէրիյէտէ սուլար ,
վէ չէօլտէ չայլար ճէրեան էտէճէք տիր :
- 7 վէ «եանմըշ եէր» կէօլէ թէհալվիւլ էտէճէք ,
վէ գօրադ եէր սու փուշարլարը օլաճագ .
Չազալլարըն եաթտըլ եէր
Գամըշլըգ վէ սաղըլը օլաճագ տըր :
- 8 վէ օրատա ճատտէ վէ թարիգ օլաճագ ,
վէ անա թարիգ ի մուգատտէն տէնիլէճէք .
Անտէն նափաք օլան կէշմէյէճէք ,
Անճագ անլէր իչիւն օլաճագ .
Օ եօլտա եիւրիւյէն ճաճիլլէր պիլէ եօլը շա-
շըրմայաճագլար տըր :
- 9 Օրատա արսլան օլմայաճագ ,
վէ անըն իւզէրինէ երթըճը չայլան չըգ-
մայաճագ ,
վէ օրատա պուլունմայաճագ տըր .
Անճագ Ֆիտիյէ ին խէլաս պուլունլար օրա-
եիւրիւյէճէքլէր տիր :
- 10 վէ ԲԱՊՊԸՆ խէլաս էյլէտիյի քիմնէլէր բիճ-
աթ էտիպ ,
Թէրէնիւմթ ին Սիօնա կէլէճէքլէր .
վէ պաշլարընտա մէսէրրէթ ի էպէտիյէ օլա-
ճագ .
Անլէր շատմանի վէ մէսէրրէթ նա՛լլ օլա-
ճագլար ,
վէ քէտէր վէ ահուղարի միւնտէֆի՛ օլա-
ճագ տըր :

ՊԱՊ 36

- 1 Վէ մէլիք Հիղգիյանն օն՝ տէօրտիւննիւ սէնսինտէ Աշուր մէլիյի Սէնհարիպ՝ Եհնու-
տանն միւսթաճքէմ շէհրէրինին ճիւմէսի
- 2 Իւզէրինէ չքզլպ՝ տնլէրի ալտը : Վէ Աշուր մէլիյի Լաքիշտէն Բապշապալը պիր չօք՝ ապքէր իլէ Եհրուշալիմէ մէլիք Հիղգիյայա կէօնտէր-
տի : օ տախի Գասասար Թարալաք ճատտէ-
սինտէ վաղը՝ եօգարըքի ճալուզըն սու եօլը
- 3 Ետննասա տուրտու : Վէ սէրայ միւտիրի Էլեագիմ իպն ի Խիլգիյա վէ քեաթիպ Շէպ-
նու վէ վազ՝աննիւվիս Եօաճ իպն ի Ասաֆ տ-
նա տօրու կէլտիլէր :
- 4 Վէ Բապշապա տնլէրէ խիթապէն՝ Հիգ-
գիյայա տէյինիզ քի, մէլիք ի՝ ազիմ՝ օլան Աշուր մէլիյի պէօլէ պուշուրուր : Պու սանա
- 5 մուճիպ ի իթիմատ օլան նէ՞ տիր : Մուհա-
րէպէ իչիւն թէտպիր վէ գուվիլէթիմ վար՝
տէր իսէն, պօշ լազըրտը տըր : սէն քիմէ՞
- 6 Ի՛թիմատ Էտէրէք պանա՝ տաի օլան : Իշթէ սէն՝ տայանանն էլինէ պաթըպ անը տէլէր
շու գըրըք գամըշտան՝ տօտայա՝ Էա՛նի Մըս-
րա ի՛թիմատ Էտիրօրան : Մըսըր մէլիյի Ֆիր-
օն քէնտինէ ի՛թիմատ Էտէնլէրին ճիւմէսի-
- 7 նէ պէօլէ տիր : Վէ Էյէր պանա՝ Ալուհմըզ Եհնուօլայա ի՛թիմատ Էտէրիզ՝ տէրսէն, Հիգ-
գիյանն Եհնուտա իլէ Եհրուշալիմէ Էհ-
լապէ՞ Պու մէզգաճըն Էօնիւնտէ սէճտէ Էտէ-
ճէքնիլիզ՝ տէլէրէք, միւրթէֆէ՛աթընը վէ
մէզգաճընը օրթատան գալտըրտըզը Էլահ
- 8 պու տէյի՛Լ մի տիր : Վէ շիմտի Էֆէնտիմ Աշուր մէլիյի իլէ մու՛աճտէ Էթ, վէ Էյէր
սէն սուվար օլաճագ տտէմէրի թէտարիք Էտէ
- 9 պիլիւրսէն, սանա իքի պին տիթ վէրէյիմ : Վէ Էֆէնտիմին Էն քիւշիք պէնտէկեաննտան
օլան պիր մէ՛մուրա նա՞ղը մուգափէ մէթ Էտիպ
տէ՝ տարապար վէ սուվարիլէր իչիւն Մըսրա
- 10 ի՛թիմատ Էտէրսին : Իմտի պու տիյարըն իւ-
զէրինէ անը թախիպ Էթմէք իչիւն Եհնու-
վանն իզնի օ՛լմագսըզըն մը չըգտըմ : Պու
տիյար իւզէրինէ չքզլպ անը թախիպ Էլլէ՝
տէյիւ Եհնուօլա պանա Էմը Էլլէտի՛ տէտի :
- 11 Վէ Էլեագիմ վէ Շէպնա վէ Եօաճ Բապ-
շապապա ճէլապէն՝ Ի՛թմա Էտէրիզ, գուշարը-
նա Արամի իսանըլէ սէօլէ, զիրա անկա-
րէզ : վէ սուրըն իւզէրինտէ պուշուրան գալմ
տինիլէր իքէն, պիղէ Եհնուտա իսանըլէ
- 12 սէօլէ մէլէսին՝ տէմէլէրի իւզէրինէ, Բապշա-
գա՝ Էֆէնտիմ պէնի պու սէօլլէրի սէնին
Էֆէնտինէ վէ սանա՞ մը սէօլլէմէք իչիւն կէօն-
տէրտի : սիզին իլէ պէրապէր թէրպէրինի
Եէյիպ պէվիլէրինի իւմէլէրի իչիւն սուր իւզէ :

րինտէ օթուրան պու տտէմէրէ տէյի՛Լ մի՝
տէտի :

- 13 Վէ Բապշապա տուրուպ պիւլէնտ ալազ
իլէ Եհնուտա իսանըլէ նիտա Էտէրէք, Մէ-
լիք ի՛ ազիմ՝ օլան Աշուր մէլիյին քէլաճը-
- 14 նը տինիլէրինիլ : Մէլիք պէօլէ պուշուրուր :
Հիղգիյա սիզի ալտաթմասըն, զիրա սիզի խէ-
լաս Էթմէյէ միւզթէտիր օլմայաճագ տըր :
- 15 Եհնուօլա պիղի մութալաք իւլաս Էտիպ պու
շէհր տախի Աշուր մէլիյին Էլինէ թէպիմ
օլաճագաճագ՝ տէլէրէք, Հիղգիյա սիզի Եհ-
- 16 ճօվայա ի՛թիմատ Էթտիրմէսին, Հիղգիյայը
տինիլէմէյինիլ, զիրա Աշուր մէլիյի պէօլէ
պուշուրուր : Պէնիմ իլէ սուլճ իւզրէ օլուպ
Թարաֆըմա կէչինիլ, վէ Տէր պիրինիլ քէն-
տի սամասընտան, վէ Տէր քէս ինճիր աղա-
ճընտան Եչիլպ՝ քէնտի գուշարըն սուլլին-
- 17 տան իչսին, Օլ վազթա գատար քի պէն կէ-
լիպ սիզի տիյարընիլ կիպի պիր տիյարա,
պուշուրա վէ շէրապ տիյարընա, Էթմէք վէ
- 18 պաղալը տիյարընա կէթիլէրէյիմ : Օլմայա
քի Հիղգիյա՝ Եհնուօլա պիղի իւլաս Էտէճէք
տիր՝ տէյիւ սիզի ալտատա : Միլլէթլէրին
իւշալընտան պիրի քէնտի տիյարընը Աշուր
- 19 մէլիյին Էլինտէն իւլաս Էտէ պիլտի՛ մի : Հա-
մաթ վէ Արփատ իւշալըք նէ՛րտէ տիր :
Սէֆարվայիմ իւշալըք նէ՛րտէ տիր : Սա-
- 20 մարիայը Էլիմտէն իւլաս Էթտիրլէ՞ր մի : Պու
տիյարըն պիլ ճիւմէ իւշալընտան Տա՛ն-
կըր քէնտի տիյարընը Էլիմտէն իւլաս Էթ-
տի քի Եհնուօլա Եհրուշալիմէ Էլիմտէն իւ-
- 21 լաս Էլլէյէ՛ տէտի : Անլէր տախի սիւքիւթ
Էտիպ սանա պիր ճէվապ վէրմէտիլէր, զիրա մէ-
լիք՝ ճէվապ վէրմէյինիլ՝ տէյիւ Էմը Էթմիշ
իտի :

ՊԱՊ 37

- 1 Վէ մէլիք Հիղգիյա պուշուր իշիթտիքտէ՝
Էլպիսէսին Էրթըպ չուլ կիլինէրէք պէլթ
- 2 Իւր ԲԱՊԱՊ կիրտի : Վէ սէրայըն միւտիրի
Էլեագիմ իլէ քեաթիպ Շէպնայը, վէ քեա-
ճինլէրին իթիմալարընը, չուլ կիլինմիշ
օլազգարը Տալտէ, մէլգամպէր իշա՛նա իպն ի
- 3 Ամօլն նէզարնէ կէօնտէրտի : Պուշար տա-
խի սանա՝ Հիղգիյա պէօլէ տէյօր : Պու կիւն
մուգապաքա վէ մէլամէթ վէ Տագարէթ կիւ-
նիւ տիր, զիրա չօճուգարըն տօլաճագը վա-
գըլթ կէլտի, Փագաթ աօղուրաճագ գուվիլէթ

4 եօդաբեր զ Օլաքի Ալլահն ՐԱՊՊ՝ Ալլահ իւլ
հալլը շէթմ էթմէք իւզըէ, էֆէնտիսի օլան
Աշուր մէլիյի թարաֆընտան կէօնտէրիէն
Րապազանըն սէօզլէրինի իշիտէ, վէ Ալլա-
հն ՐԱՊՊ օլ իշիթտիյի սէօզլէր իշիւն թէք-
տիք էտէ. պու էճտէն պուլունան պազըլլէ
իշիւն տու'ա էյլէյէսին' տէտիլէր :

5 վէ մէլէք Հիզգէյանըն պէնտէկեանը իշա-
6 եանըն նէզտինէ կէլտիլէր : իշա'նա տախի ան-
էրէ խիթապէն' Էֆէնտիսինիլէ տէյէսինիլ քի' ՐԱՊՊ
պէօյլէ պուլուրուր : Աշուր մէլիյինին
գուլարընըն պէնի շէթմ էթտիլէրինի ի-
7 շիթտիլին սէօզլէրտէն գօրգմա . իշթէ անըն
իւզէրինէ պէն պիւր ըուհ կէօնտէրիլիմ, օ
տախի պիւր խապէր իշիթմէքլէ քէնտի տիյա-
ընա ըիճաթ էտէճէք . վէ պէն անը քէնտի
տիյարընտա գըլըճէ Տէլաք էտէճէյիմ' տէտի :

8 վէ Րապազա 'ապտէթ էթտիլինտէ' Ա-
շուր մէլիյինի Լիպնա իլէ մուհարէպէ էթմէք-
տէ պուլտու . զիրա անըն Լաքիլտէն կիթմիշ
9 խիլիյինի իշիթմիշ իտի : վէ Սէնգուրլու Հապէշ
մէլիյի թիրհապա հազգընտա' իշթէ սէնին
իլէ մուհարէպէ էթմէք իւզըէ չըգմըշ տըր'
տէյիւ խապէր ալըր . վէ պուլունա իշիթտիլին-
10 տէ Հիզգէյայա էլիլէր կէօնտէրիպ, Եէհու-
տա մէլիյի Հիզգէյայա պէօյլէ տէյինիլ . Թէ-
վէքքիւլ էթտիլին իլահն' Եէրուշալիմ Ա-
շուր մէլիյինին էլիլէ Թէպիմ' օլունմայաճազ'
11 տէյիւ սէնի ալտաթմաւըն . իշթէ սէն միւ-
լուք Ե Աշուրն տիյարընըն ճիւմլէսինի
պիւս պիւլթիւն խարապ էթմէքլէ անլէրէ նէ
էտփտըլարընը իշիթտին, վէ սէն մի խէլաւ
12 պուլաճազարն : Էճտաթըմըն խարապ էթտիլ-
լէրի միլէթլէրին' եա'նի ճօզանըն վէ Հարա-
նըն վէ Րէսէֆին վէ Թէլապատա պուլունան
պէնի Էտէնին իլահարը անլէրի խէլաւ էթ-
13 տիլ' մի : Համաթ մէլիյի վէ Արփատ մէ-
լիյի վէ Սէֆարվայիմ շէհրինին' Հինա'ըն վէ
'իվվանըն մէլիյի նէ'րէտէ տըր' տէտի :

14 վէ Հիզգէյա մէթթուպ էլիլէրին էլիւ-
տէն ալըպ' անը օգուտու . վէ Հիզգէյա պէլթ
իւր ՐԱՊՊ կիտիպ' անը ՐԱՊՊՈՆ հուզուրըն-
15 տա աշտը : վէ Հիզգէյա ՐԱՊՊՈՆ' Էյ քերու-
պիլէր Էլէրէրէ օլթուրան իսրայէլին Ալլա-
16 հն ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա, Չէմինին քեաֆֆէ ի
մէմալիլիլին Ալլահն եալընը սէն պին . սէ-
17 մալաթ իլէ զէմինին սէն խալլ էյլէտին : Եա'
ՐԱՊՊ, գուլաղընը մէյլ էթտիլիլ տինկէ .
եա' ՐԱՊՊ, կէօզլէրինի ալըպ նազալ գըլ, վէ
Ալլահ իւլ հուլըն շէթմ էթմէք իշիւն Սէնհա-
րիպին իրաւ էթտիլին սէօզլէրինին քեաֆֆէ-
18 սինի տինկէ : Եա' ՐԱՊՊ, ֆիւ վազը' միւ-
լուք Ե Աշուր պիւլ ճիւմլէ միլէթլէր իլէ
19 տիյարընըն խարապ էլիլիլիպ, իլահարընը

ալթէշէ'աթտընը . զիրա անլէր իլահ օլմա-
յըպ անճազ ինտան էլինին մէնու'աթը, օ-
տուն վէ թաշ օլտըղընտան անլէրի Տէլաք
20 էթտիլէր : վէ շիմտի, էյ Ալլահնը ՐԱՊՊ, ալիլ
անըն էլինտէն խէլաւ էյլէ, վէ զէմինին
քեաֆֆէ ի մէմալիլիլ ՐԱՊՊ եալընը սէն
իտիլինի պիլիլինլէր' տէյէրէք տու'ա էյլէտի :

21 Օլ զէման իշա'նա իպն ի Ամա Հիզգէյա-
յա խալլէր կէօնտէրիպ տէտի քի' իսրայէլին
Ալլահն ՐԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր . Մատէմ
քի Աշուր մէլիյի Սէնհարիպ հազգընտա
22 պանա տու'ա էյլէտին, Անըն հազգընտա
ՐԱՊՊՈՆ պուլուրընը քէլամ պու տըր :

Սիօն պաքիլէ գըզը սէնի թահգիր վէ Խ-
թիհզա էյլէտի .
Եէրուշալիմ գըզը սէնին ալտընճա պաշընը
ալալաթը :

23 Սէն քիմէ' սէպպ ու շէթմ էթտին .
Քիմին 'ալէյ Տինէ Րէֆ' ի ալալ էյլէտին .
Գուտտուա ը իսրայէլ 'ալէյ Տինէ կէօզլէրինի
գալարընըն :

24 Գուլարընըն վաթթաթալլէ Րապազա սէպպ
էթտին ,
վէ' Սապալարըմըն քէսթթիլէ տաղարըն
էիւքսէք Եէրէրինէ ,
Լիպնանըն էթէքլէրինէ չըգալըմ ,
վէ անըն էրղ աղաճարընըն Եիւճէրինի ,
վէ չամ աղաճարընըն ալալարընը քէսէճէ-
յիմ ,
վէ անըն Են Եիւքսէք մէքէնըն ,
Քարմէլ օրմանըն կիրէճէյիմ :

25 Պէն հալլա գաղըպ սու իշալիմ ,
վէ մուհարէրէ օլմուշ Եէրէրին պիլ ճիւմլէ
ըմաղարընը
Այաղարըմըն տապանըլլէ գուրուլթաթմ'
տէտին :

26 Պէնիմ անը չօգ վաղըթ էլվէլ ետփաղըմը ,
վէ էյամ ը գատիմէտէն թէրթիպ էյլէտի-
յիմ իշիթմէտին մի .
Շիմտի պէն անը հուսուլէ կէթիրտիմ
Քի միւսթաճէմ շէհրէրին վիւանէ Եըղըն-
թըլարընա տէօնտէրէսին .

27 Սէքէնէրինին տախի գօլը գըսա օլմաղէ
Շալըպ ուլթանտըլար .
Սահա օլթը վէ Եէշիլ նէպաթ վէ տամ օլթը
վէ Եէթիշմէղտէն էլվէլ ըիւզիւրըն Եազ-
աղը Էքին կիպի օլտըլար :

28 Լաքին պէն սէնին մէքէնին իլէ խուրուճ ու
տուխուլընը
վէ 'ալէյ Տիմ հիտաթթլէնտիլինի պիլիլիմ :
29 'Ալէյ Տիմ հիտաթթլէնտիլին
վէ զուրուրըն' սէմ' իմ վաթը օլտըղը իշիւն ,
Պէն հալլալիլ պուլունըն
վէ կէմիմ աղընա թաղըպ

- Սէնի կէտիկին եօտան կերի տէօնտէրէճէյիմ :
- 30 Վէ սանա 'ալամէթ պու օլաճագ ,
Պու սէնէ քէնտիկինտէն պիթէնի ,
Վէ կէլէճէք սէնէ անտէն տիւշէն տանէլէր-
տէն պիթէնի եէյիպ' ,
Իւշիւնճիւ սէնէ էքիպ պիշինիդ ,
Վէ պտղար տիքիպ մէյվէսինի եէյինիդ :
- 31 Վէ պէյթ ի Եէհուտատան նէճաթ պուլան
պագըլլէ
Աշաղըտան քէզքէշիպ' եօգարըտան մէյվէ
վէրէճէք տիր :
- 32 Զիրա Եէրուշալիմտէն պագըլլէ ,
Վէ Սիօն տաղընտան նէճաթ պուլանլար
չըգաճագ տըր .
ԲԱՊՊ Իււ ճիւնուտըն զայրէթի պունու իճրա
էտէճէք տիր :
- 33 Պինա'էն 'ալէյհ Աշուր մէլիյի հագգընտա
ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Օ պու շէհրէ կիրմէյէճէք
Վէ իշինէ պիր օգ աթմայաճագ ,
Եօնիւնէ տախի գալգան իլէ կէլմէյիպ ,
Եթրաֆընա մէթէրիս եափմայաճագ տըր :
- 34 Պու շէհրէ կիրմէյէրէք ,
կէտիկին եօտան կերի տէօնէճէք տիր .
- 35 Պէն տախի քէնտիմ իշին
Վէ գուլըմ Տաուտ իշին
Պու շէհրէ իսէլաս էթմէք իւզրէ հիմայէ Ե-
տէճէյիմ .
ԲԱՊՊԸ պուլուրտըղը պու տըր :
- 36 Վէ ԲԱՊՊԸ մէլէյի չըգըպ' Աշուր օրտուսըն-
տա եիւզ սէքսէն պէշ պին նէֆէր վուրտու .
Վէ սապահլալըն գալգաղլարը գէման իշթէ
պուլուրըն ճիւմէսի եօթիւշ ճէսէտ իտի :
- 37 Վէ Աշուր մէլէյի Սէնհարիպ գալգըպ օրա-
տան հարէքէթլէ 'ալտէթ էյլէտի , վէ Նիւնի-
- 38 Վէտէ օթուրտու : Վէ իւլահ Նիսրօքըն խա-
նէսինտէ սէճաթ էտէր իքէն' օղուլարը Ատ-
րամէլէք իլէ Շարատար անը գըլըճէ վու-
րուպ' Արարատ տիյարընա ֆիրաթ էթտի-
լէր . վէ անըն օղու Ասարհատատն անըն եէ-
րինէ մէլէք օլտու :

ՊԱՊ 38

- 1 Օլ կիւնլէրտէ Հիզգիյա էօլիւմ տէրէճէտին .
տէ խաթթա օլտու . վէ փէյլամպէր իշա'եա
իպն ի Ամա անըն եանընա կէլիպ' անա ԲԱՊՊ
պէօյլէ պուլուրուր . Պէյթին իշին վապիլէթ
էյլէ , զիրա սէն եաշամայըպ վէֆաթ էտէ-
- 2 ճէքսին' տէտի : Վէ Հիզգիյա եիւզիւնիւ տի-
- 3 վարա չէվիլիպ' Եա ԲԱՊՊ , բիճա էտէրիմ ,
հագիգաթ իլէ վէ սաարգ գալգ իլէ հուզուրըն
տա սիւլուք էտիպ , 'իտիտէ էյի օլանը իշ-
լէտիյիմ թէգէքքիւր էյլէ' տէյիւ ԲԱՊՊԸ

տու'ա էյլէտի : Վէ Հիզգիյա զիյատէսիլէ
աղաւար :

- 4 Վէ ԲԱՊՊԸ քէլամը իշա'եայա կէլիպ ,
- 5 կիթ , Հիզգիյայա սէօյլէ քի' փէտէրին Տա-
ուտըն Ալլահ օլան ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Պէն տու'անը իշիթտիմ , կէօզ եաշարընը
տախի կէօրտիւմ իշթէ պէն սէնին միւտտէթ ի
'եօմիւնէն օն պէշ սէնէ 'իւլավէ էտէճէյիմ .
- 6 Վէ սէնի վէ պու շէհրէ Աշուր մէլէյին Ե-
լինտէն գուրթարըպ' պու շէհրէ հիմայէ էտէ-
- 7 ճէյիմ . Վէ ԲԱՊՊԸ պուլուրտըղը իշպու շէյի
իճրա էտէճէյինէ ԲԱՊՊ թարաֆընտան սանա
- 8 'ալամէթ պու օլաճագ տըր . իշթէ , պէն կէօլ-
կէյի' Ահալըն կիւնէշ սա'ալթը իւզէրինէ էն-
միշ օլտըղը տէրէճէլէրտէն' օն տէրէճէ կէրի
տէօնտէրէճէյիմ' տէտի : կիւնէշ տախի էն-
միշ օլտըղը տէրէճէլէրտէն օն տէրէճէ կէրի
տէօնտիւ :
- 9 Եէհուտա մէլէյի Հիզգիյանըն խաթթա
տիւշիւպ' խաթթաղընտան շիֆա պուլտըղը
վագըր իւզտըղը տըր :
- 10 Պէն տէտիմ քի' 'իշմիւմիւն *րահաթ
վագըրնտա'
Հալիլէնէն գափուլարընա վարաճաղըմ .
Սէնէլէրիմին պագըլլէսինտէն մահրոււմ օլ-
տըմ :
- 11 Տէտիմ քի ԲԱՊՊԸ ,
Հալաթտա օլանլարըն տիյարընտա ԲԱՊՊԸ
կէօրմէյէճէյիմ .
Վէ 'ալմ' ի Բէմալթըն սէքէնէսի իլէ պու-
լուրնարապ ,
ինսանա պաղմայաճաղըմ :
- 12 Սէքէլէրիմ սէքիւլիւպ
Զօպան խայսէսի կիպի եանըմտան կէօթիւ-
րիւլէր ,
Ճիւլահ պէշ Բէտէր կիպի' 'եօմիւմիւն քէստիմ ,
Պէն ի տիլտէն քէսէր ,
Սապահ իլէ ազլամ արասընտա պէնի իֆնա
էտէճէքսին :
- 13 Սապահ գատար ինիլիպար էյլէտիմ .
Արսլան կիպի քէմիքէրիմին ճիւմէսինի գը-
րար .
Սապահ իլէ ազլամ արասընտա պէնի իֆնա
էտէճէքսին :
- 14 Թուրնա վէ գըրլանըճ կիպի ճըվըլտար իտիմ ,
կէօյէրճին կիպի ֆիղան էտէր իտիմ .
Եօգարըյա պա'մաթա կէօզէրիմ գա'իֆլէնտի-
Եա ԲԱՊՊ , սըգլէթտէ իմ , պանա զամին օլ :
- 15 Նէ' տէյէյիմ . քէնտիսի պանա սէօյլէտի
Վէ քէնտիսի իճրա էյլէտի .
Պիւթիւն միւտտէթ ի 'եօմիւմիւն
Ճտնըմըն աճընտան սօլայը եալաշ էիււ
րիւշէճէյիմ :

*Ե-Ի-Ի- օրիտընտա

Ի-Ե-Ի- ֆանինին

- 46 Եւ Բապպ, առեմէն պուշար իլէ եաշարար, Վէ բուհըմն հայաթը պուշարըն ճիւղէսին. տէն տիր.
- Վէ պէնի սաղաթը պաշարտուն:
- 47 Իշթէ սելամէթ եերինէ պանա պեջիւք աճըլէք Կէրէ.
- Լաքին սէն ճանրմը սէվիպ ֆէսատ չուգուրընտան լէտարըն.
- Ձիրա կիւնահլարըմն ճիւղէսին սէն արտընա աթտըն:
- 48 Ձիւնքի հալիլէ սանա համոն էտեմէլ, Ուէվթ սանա թէսպիհ էտեմէլ, Չուգուրա էնէլէր սէնին սըտգընա իւմիտ. վար օլամաղլար:
- 49 Հայաթտա օլան, հայաթտա օլան՝ Պէնիմ պու կիւն Կէրէյիմ կիպի՝ սանա համոն էտեմէլ,
- Փետէր Էնիւթ օղըլլարընա սէնին սըտգընը պիլտիրեմէք տիր:
- 20 ԲԱՊՊ պէնիմ խէլաթեարըմ տըր.
- Պու սէպէպտէն պիւթիւն միւտտէթ ի Էօմ. բիւմիւգտէ,
- Պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ քիրիշիլ սաղլար իլէ, Իւսհիլէրիմ թէրէննիւմ էտեմէլիլ:
- 21 Ձիրա Իշա'նա՝ Պիր գաւ գուրու ինճիր ալըպ ուֆատարաք չըպան իւգէրինէ գօսուշլար, վէ շիֆա պուլմաք տըր՝ տեմիշ իտի:
- 22 Վէ Հիգգիյա՝ Պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ չըգաճաղըմա 'ալամէթ նէ՝ տիր՝ տեմիշ իտի:

Պ Ա Պ 39

- 1 ՕԼ ղէման Պապէլ մէլիյի Պալատան օղլու Պերօտաք-պալատան Հիգգիյանըն խաթա օլմուշ վէ շիֆա պուլմուշ օլաղընը իշիտէրէք:
- 2 անա մէթուպ իլէ հէտիյէ կէօստէրտի: Հիգգիյա տարի եւէլէրին Կէրէ'նտէն սէվիլիպ ղիգըլմէթ շէյլէրինին պիւթիւն խաղինէսի. նի, կիւմիւշ վէ ալթուշ իլէ պահարարը վէ ղիգըլմէթ եաղը վէ պիւթիւն ճէպիանէսին վէ խաղինէլէրինտէ պուլունանըն քեաֆֆէսի. նի անլէրէ կէօսթէրտի. քէնտի սերայընտա վէ պիւթիւն մէմիլթընտէ անլէրէ կէօսթէրմէտիյի պիր շէյ գալմատը:
- 3 Վէ Իշա'նա փէյղըմպէր Հիգգիյա մէլիյին նէլտինէ կէլիպ, անա՝ Պու տտեմէր նէ՝ սէյլէտիլէր, վէ նէ'րտէն եանընա կէլտիլէր՝ տէտիրտէ, Հիգգիյա՝ Ուգադ տիյարտան Պա.
- 4 պէլտէն պանա կէլտիլէր՝ տէտի: ՕԼ տախի՝ Սերայընտա նէ՝ կէօրտիւլէր՝ տէմէտիլէ, Հիգգիյա՝ խանէմտէ պուլունանըն քեաֆֆէսին կէօրտիւլէր. խաղինէլէրիմտէ անլէրէ կէօս.
- 5 Թէրմէտիյիմ պիր շէյ գալմատը՝ տէտի: Վէ Իշա'նա Հիգգիյայա՝ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն

- 6 քէլամընը տինկլէ. Իշթէ կիւնլէր կէլէճէք քի սերայընտա պուլունանըն վէ պու կիւնէ գատար էճատտընըն թէրաքիւմ էթտիրտիլէրի շէյլէրին քեաֆֆէսի Պապէլէ նաղլ օղլունա. ճադ. պիր շէյ պագը գալմապաճադ տըր՝ տէ.
- 7 յիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր. Վէ սուլընտան կէլիպ թէվլիտ էտեմէլին էվլատընտան կէօթիւ. րէճէլէր, վէ անլէր Պապէլ մէլիյինին սերա.
- 8 յընտա խատըմ օլաճադլար՝ տէտի: Հիգգիյա տախի Իշա'նայա խիթապէն՝ Սէյլէտիլին՝ ԲԱՊՊՔՆ քէլամըն էյի տիր՝ տէտի: Վէ՝ Պէյլէրտէն Էփ. մատեմ քի պէնիմ կիւնլէրիմտէ սէլամէթ վէ էմիլիլթ օլաճադ տըր՝ տէտի:

Պ Ա Պ 40

- 1 Ալաշընըլ պուլուրուր քի, Թէսլիլէ էտինիլ, գալմըմը թէսլիլէ էտինիլ.
- 2 Եէրուշալիմի թալթիֆ էտէրէք, Անա նիտա էտինիլ քի՝ միւճահատէսի թէքմիլ օլտու,
- Վէ 'իսեանը 'աֆվ օլունտու.
- Ձիրա կիւնահլարըն ճիւղէսին պէտէլ ԲԱՊՊՔՆ էլինտէն իքի գաթ ալտը:
- 3 Պէրրիլէտէ նիտա էտէնին սէտատը, ԲԱՊՊՔՆ Եօլընը թէհիլլէ էտինիլ, Վէ պէեապանտա Ալաշըմըլ իշիւնպիր ճատտէ թէսլիլէ էտինիլ:
- 4 Հէր տէրէ էիւքսէլէճէք, Վէ հէր տաղ վէ պայըր ալաղլանաճադ, Վէ էյրի տօղըլլաճադ.
- Վէ սարփ եերլէր տիւգէլէճէք տիր:
- 5 Վէ ԲԱՊՊՔՆ ճէլալի իղհար օլունաճադ, Վէ քեաֆֆէսի պէլէր պիրլիքտէ անը կէօրէճէք տիր:
- Ձիրա ԲԱՊՊՔՆ աղը սէյլէտի:
- 6 Նիտա էյլէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի. Վէ՝ Նէ՝ նիտա էտէյիմ՝ տէտի. Բեաֆֆէսի ի պէշէր օթ,
- Վէ անըն պիւթիւն կիւգէլլիլի սահրա շիլէյի կիպի տիր:
- 7 Անըն իւգէրինէ ԲԱՊՊ նէֆի էթտիլիլտէ՝ Օթ գուրուր, շիլէք տէգըիւլիւր. Հագիգաթէն գալմ օթ տըր:
- 8 Օթ գուրուր, շիլէք տէգըիւլիւր, Պագաթ Ալաշըմըլըն քէլամը իլ էլ էպէտ պագի տիր:
- 9 Էյ Սիօն միւպէշլէրի, Եիւքսէք տաղա չըք. Էյ Եէրուշալիմ միւպէշլէրի, Սէսինի գուլվէթլէ րէֆ՝ էյլէ, խալֆ էթմէյէրէք րէֆ՝ էյլէ, Եէհուտա շէհրէրինէ՝ Իշթէ Ալաշընըլ տէյիւ սէյլէ:

- 40 Իշթէ Բապպ Ենհօվա դուվվէթ իլէ կէլէճէք ,
վէ անըն պաղուսը քէնտիսի իշիւն հիւքիւ-
մէթ էտէճէք .
Իշթէ իւճրէթի Եանընտա տըր ,
վէ միւքեաթաթը Եօնիւնտէ տիր :
- 41 Չօպան կիպի սիւրիսիւնիւ կիւտէճէք ,
Գուզուլարը դօլը իլէ թօփլայըպ՝
Գուճաղընտա թաղը յաճագ ,
վէ Եմգիլիլէրի եափաշ սիւրէճէք տիր :
- 42 Սուլարը ափուճըյլէ Եօլէն ,
վէ սեմափաթը դարըլլէ Եօլէն ,
վէ զէմինին թօփրաղընը Եօլէք իշինէ տլան ,
վէ տաղարը դանթար իլէ ,
վէ պայըլարը միզան իլէ վէզն Ետէն քի՞մ
տիր :
- 43 ԲԱՊԱՐԱ Բուհընը վէզն ,
վէ միւսթէշարը օլուպ անա թա՛լիմ՝ Ետէն
քի՞մ տիր :
- 44 Քի՞մ իլէ իսթիշարէ Եյլէտի տէ ,
Օ անա թէֆշիմ՝ Ետիպ մէսլէք ի հագգը Եօյ-
րէթտի ,
վէ անա Գի՞մ իլմ՝ Եօլէտիպ ,
՛Իրֆան Եօլէնը պիլտիրտի :
- 45 Իշթէ միլլէթլէր , գօղատան ԳեօԳիւն տամ-
լա կիպի ,
վէ միզանտա զէրրէ կիպի սայըլըր .
Իշթէ առաղար Եօգարը դալգան թօղ կիպի
տիր :
- 46 վէ Լիպինն եագմագ իշիւն քեաֆի տէյիլ
տիր ,
վէ անըն հայվանաթը մուհրագա իշիւն քի-
ֆայէթ էթմէզ :
- 47 Ճէմի՛ի միլլէ անըն հուզուրընտա Եօգ կի-
պի տիր ,
Դնտինտէ հիչ վէ լա շէյ սայըլըրար :
- 48 Իմտի Ալլահը քիմէ՞ միւշապիհ ,
վէ անը հա՞նկը շէյէ մու՛ատտիլ՝ ատտ Ե-
տէրսինիլ :
- 49 Ուսթատ փութ տէօքէր ,
վէ գուրուճը անա ալթուճ գափլար ,
վէ կիւմիւշ զինճիրլէր եափար :
- 20 Թագտիմէյէ իգթիտարը օլմայան ֆագիթ
Ձիւրիւմէզ աղաճ սէչէր ,
Հիւնէրլի պիր ուսթատ տրար ,
Քի գըմընտանմաղ պիր փութ եափար :
- 21 Պիմէ՞ղ մի սինիլ , իշիթմէ՞ղ մի սինիլ ,
Սիզէ իպթիտատէն խապէր վէրի՞մէտի մի ,
Չէմինին թէ՞օսինտէն անկլա՞մատընը մի :
- 22 Չէմինին մուհիթի իւզէրինէ ճալիս օլան Օ
տըր ,
վէ անըն սէքէնէսի չէքիրկէլէր կիպի տիր .
Սեմափաթը փերտէ կիպի պաթթ Ետէն ,
վէ ալթընտա օթուրմագ իշիւն անը չաղար
կիպի գուրան Օ տըր :
- 23 Պէյլէրի լա շէյ մէրթէպէսինէ կէթիւն ,
վէ զէմինին հաքիմլէրինի հիչէ չըգարան Օ
տըր :
- 24 Անլէր տահա տիքիլմէզտէն , տահա Եքիլմէզ-
տէն ,
վէ քիւթիւքլէրի տահա թօփրագտա քէօք-
լէլմէզտէն ,
Օ անլէրէ նէֆիս Ետէր , վէ անլէր գուրուլար ,
վէ գաաղընտա անլէրի սաման ուֆագը կիպի
կէօթիւրիւր :
- 25 վէ Գուռտուս պուրուրուր քի , Պէնի քի՞մէ
թէշգիհ Ետէրսինիլ ,
Քի անա միւսապի օլայըմ :
- 26 Կէօղլէրիլէրի Եօգարըյա գալտըրըպ պագը-
նըզ ,
Պուշարը քի՞մ խալգ Եյլէտի .
Օ անլէրին ճիւնուտընը սայը իլէ չըգարըր ,
Անլէրին ճիւմէսինի իսմլէրիլլէ չաղըրըր .
Քէսրէթ ի գուռտէթ վէ վէֆրէթ ի գուվվէ-
թիլլէ
- Անլէրտէն հիչ պիրի կէրի դալմաղ :
- 27 Էյ Եագուպ , Նի՞չիւն տէրսին ,
վէ Էյ Խարայէլ , Նի՞չիւն սէօլլէրսին քի ,
Եօլմ ԲԱՊԱՐԱ կիզլէնտի ,
վէ հագգըմ՝ Ալլահըմըն հուզուրընտա կէօ-
րիւմէտի :
- 28 Պի՞մէտին մի , վէ իշի՞թմէտին մի ,
Քի իլաշ ը Եպէտի օլան Ենհօվա ,
Չէմինին միւնիլէհայարընը խալգ Ետէն .
Եօրուլմաղ վէ՞ աճիլ օլմաղ .
վէ մա՛րիֆէթի թէֆասհիւս օլանմաղ :
- 29 Եօրդունա գուվվէթ վէրէն ,
վէ թագաթը գալմամըշ օլանըն գուվվէթի-
նի թէքսիր Ետէն Օ տըր :
- 30 Կէնճէր պիլէ Եօրուլպ աճիլ գալըրլար ,
վէ Եիկիթլէր սիւրչիւպ տիւշէրլէր :
- 31 Պագաթ ԲԱՊԱՐԱ ի՛թիմատ Ետէնլէրին գուվ-
վէթի թագէլէնիլ ,
Անլէր դարթալար կիպի գանատ իլէ Եօգա-
րը չըգարլար .
Սէյրտէճէքլէր վէ՞ աճիլ օլմայաճագլար ,
Եիւրիւյէճէքլէր վէ Եօրուլմայաճագլար տըր :

ՊԱՊ 41

- 1 Էյ առաղար , հուզուրմտա սիւքիւթ Ետի-
նիլ ,
վէ իւմմէթլէրին գուվվէթի թագէլէնսին .
Եագլաշընլար , օլ զէման սէօլլէսինլէր .
Մուհաքէմէ իշիւն պիր Եէրէ կէլլիմ :
- 2 Քի՞մ շարգտան Գաճիլ ի՛ աալը՝ զուհուր
Եթտիրիպ
Քիւնտի ալաղընա չաղըրտը ,
ԳեօԳի՛ պիրինի՛ առալէթլէ

- Միւլէթիւրի անըն էօնիւնէ գօտու 3
 Վէ մէլիքէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ էթ տիրտի .
 Անէրէ գըլըճը էօնիւնէ թօզ կիպի ,
 Վէ եայլէ էօնիւնէ՝ կէօթիւրիէն սաման ու-
 ֆաղը կիպի գօտու .
- 3 Անէրի թա'գիւ պէթտի ,
 Վէ այաղընըն պասամարղը եօտան սէլամէթ-
 լէ կէչտի :
- 4 Իշլէրէն վէ եափան ,
 Տէվրէրի իպթիտատէն չաղըրան քի՞մ տիր .
 Պէն Եէհօվա իմ , էվվէլ օլան ,
 Վէ սօնկրաքիւէր իլէ օլան պէն իմ :
- 5 Ատալար կէօրիւ պօրգալըրար ,
 Զէմինին միւնթէհալարը թիթրէտիւրէր ,
 Անէր եազլաշու պէլտիւրէր .
- 6 Հէր քէս գօնըրնա եարաքմ էթտի ,
 Վէ պիրատէրինէ՝ Գուվիլէթիւն՝ տէտի :
- 7 Վէ ութթատ քիմնէ՝ գուլսամճըլը ,
 Զէքիճ իլէ տիւզլէյէն առէմ՝
 Խօրսիւ վուրսնը գուվիլէթիւնտիրիւ պէր քի ,
 Պուլ լէհիմէմէք իշիւն էյի տիր ,
 Վէ գըմըլտանմամարը իշիւն անը մըլալար իլէ
 միւհհէմ էտէր :
- 8 Ամմա սէն , էյ գուլըմ Իսրայէլ ,
 Ինթիխապ էյլէտիլիմ Եա'գուպ ,
 Խալիլիմ օլան Ապրահամին զիւրրիլէթիո
- 9 Սէն զէմինին միւնթէհալարընտան թութտը-
 ղըմ ,
 Վէ անըն ուճլարընտան տա'վէթ էյլէտիլիմ ,
 Վէ՝ Սէն գուլըմ սըն ,
 Ունի ինթիխապ էյլէտիմ ,
 Վէ սէնի ըտտէ էթմէտիմ՝ տէտիլիմ քիմնէ
 սին :
- 10 Գօրգմա , զիրա պէն սէնին իլէ իմ .
 Խալթ էթմէ , զիրա պէն սէնին Ալլահն իմ .
 Սէնի գուվիլէթիւնտիրէճէյիմ վէ սանա եար-
 աքմ էտէճէյիմ ,
 Վէ 'աաալէթիմին սաղ էլիլէ սէնի թու-
 թաճաղըմ :
- 11 Իշթէ սէնին 'ալէյհինէ զազապնաք օլանլարըն
 ճիւմիլէսի ,
 Ութանըպ իւէճիլ օլաճաղար .
 Վէ սանա խուսումէթ էտէն առէմլէր
 Լա շէյ հիւքմիւնտէ օլուպ հէլաք օլաճաղ-
 ար տըր :
- 12 Սէնին իլէ միւնաղա'ա էտէն առէմլէրի արա-
 յըպ տա պուլմայաճաղսըն .
 Սէնին իլէ մուհարէպէ էտէն առէմլէր
 Լա շէյ հիւքմիւնտէ վէ հէշ մազալմիւնտա օ-
 լաճաղլար տըր :
- 13 Զիրա սէնին սաղ էլիւնտէն թութտն ,
 Վէ սանա՝ Գօրգմա , մու'ինին իմ՝ տէյէն
 Ալլահն ըստ ՊԱՊ պէն իմ :

- 14 Եյ պէօճէք Եա'գուպ ,
 Եյ Իսրայէլ ֆանիլէրի , գօրգմայընըլ .
 Պէն սանա եարաքմ էտէճէյիմ՝ աէյիւ
 ՐԱՊՊ վէ Գուտտուսը Իսրայէլ օլան Վէլի՝
 պուլուրուր :
- 15 Իշթէ պէն սէնի եէնի վէ քէսկին վէ տիշլէ
 տիւլէն էտէճէյիմ .
 Տաղլարը տէջիւպ էզէճէքսին ,
 Վէ պայըրլարը սաման ուֆաղը կիպի եափա-
 ճաքսն :
- 16 Անէրի սափուրաճաղսըն ,
 Վէ ըիւզկիւար անէրի կէօթիւրէճէք ,
 Վէ գաւըրղա անէրի տաղըտաճաղ տըր .
 Ֆազաթ սէն ՐԱՊՊՍՄ մէսրուր օլաճաղսըն ,
 Գուտտուսը Իսրայէլ իլէ իթիլիտար էտէ-
 ճէքսին :
- 17 Պիշարէկիւն վէ ֆուգարա սու տրայաճաղ-
 ար , ամմա պուլունմայաճաղ տըր .
 Անէրին տիլի սուսըղըղտան գուրուճըլ տըր :
 Պէն ՐԱՊՊ անէրի իսթիճապէթ էտէճէյիմ ,
 Պէն Իսրայէլին Ալլահն անէրի թէքը էթմէ-
 յէճէյիմ :
- 18 Եիւքսէք եէրլէրտէ ըրմաղար ,
 Վէ վաաիլէր օրթաւսընտա փուշարլար՝ աշա-
 ճաղըմ .
 Պէրրիլէյի՝ կէօլէ ,
 Վէ գօրոգ եէրի սու մէնպա'լարընա թաճիլլ
 էտէճէյիմ :
- 19 Պէրրիլէտէ էրզ աղաճլարը ,
 Սէնթ վէ մէրսին վէ եաղ աղաճը տիքէճէյիմ .
 Պէտապանտա չամ աղաճը իլէ ,
 Զիրա վէ չիմիլը աղաճըն պիլլիքտէ գոյա-
 ճաղըմ :
- 20 Թա քի կէօրիւպ պիլլէլէր ,
 Վէ պիլլիքտէ տիգգաթ էտիպ անկպա-
 ար քի ,
 Պուշու ՐԱՊՊԸՆ էլի եափտը ,
 Վէ անը Գուտտուսը Իսրայէլ խալգ էթտի :
- 21 Տա'վանըղը կէթիլիլիլէ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պու-
 յուրուր .
 Գուվիլէթիլ պուրհանլարընըլը իպրաղ էտի-
 նիլ՝ տէյիւ Մէլիք ի Եա'գուպ պու-
 յուրուր :
- 22 Իպրաղ էթսինլէր , վէ նէ վուգու՝ պուլա-
 ճաղընը պիլլէ ինպար էյլէտիլիլէր .
 Եվվէլէք շէյլէրին նէ օլաղընը պէյան էթ-
 սինլէր ,
 Քի էյի տիգգաթ էտիպ նէթիլիլէսին պիլլէ-
 լիմ .
 Եաթա օլաճաղ շէյլէրի պիլլէ պիլլիլիլիլէր :
- 23 Պուշտան սօնկրա օլաճաղ շէյլէրի պէյան
 էտիլիլ ,
 Քի իլահ օլաղընըլը պիլլիլիմ .
 Էյի եա քէօթիւ պիլ շէյ եափընըլ ,

- Քի միւթէհայկեր օլուպ պիրլէքտէ կէօրէլիմ :
- 21 Իշթէ սիլ լա շէյ հիւքմիւնտէ սինիլ,
վէ իշինիլ հիշ նէվինտէն տիր .
Սիրի ինթիխապ էտէն մէքրուհ տըր :
- 25 Շիմալտան պերիշ զուհուր էթտիրտիմ,
կէլէճէք տիր ,
Շարգտան իսմիմ չաղըրաճագ տըր .
վէ չէօմլէքճինին՝ պալըզը չիյնէտիյի կիպի ,
Պէլլէրի չամուր կիպի այագ ալթընա ալա-
ճագ տըր :
- 26 Իպթիտատէն քի՞մ խապեր վէրտի քի պի-
լէլիմ ,
վէ գատիմանէն Կի՞մ Խապեր վէրտի քի՞ Տօղըռ
տըր՝ տէյլիմ .
Խապեր վէրէն Եօգ , պիլտիրէն տէ Եօգ ,
Սէօղլէրինիլ տինկլէյէն տախի Եօգ տըր :
- 27 Խապիտատէ Սիօնա՝ իշթէ, իշթէ անլէր՝ Կի՞մ .
վէ Երուշալէմէ միւթտէճի կէօնտէրտիմ ,
- 28 վէ պագտըմ վէ ատէմ՝ Եօգ իտի ,
վէ անլէրտէն հիշ միւթէշար Եօգ իտի քի ,
Սու՛ալ էտէյիմ տէ ճէվապ վէրէ :
- 29 Իշթէ ճիւմլէնի պաթըլ տըր , իշլէրի լա շէյ
տիր .
Անլէրին տէօքմէ փուլթարը ըրիզկեար վէ
պուլթան տըր :

ՊԱՊ 42

- 1 Իշթէ տէսթկիրի օլտըղըմ գուլըմ ,
ճանըմն ըսգի օլտըղը միւնթէխապըմ .
Բուհըմ անըն իւզէրինէ վազ՝ էթտիմ ,
վէ թա՛իթլէրէ հագգը իխպար էտէճէք տիր :
- 2 Պաղըրմայաճագ վէ Նիտա էթմէյէճէք ,
վէ սէտասընը մէյտանլարտա իշթտիրմէյէ-
ճէք տիր :
- 3 Էղիմիշ գամընը գըրմայաճագ ,
վէ թիւթէն ֆիթիլի սէօնտիրմէյէճէք ,
Հագգը հագիգաթլէ մէյտանա չըգարաճագ
տըր :
- 4 Հագգը զէմինտէ սապիթ էտինճէյէ գատար ,
Ձա՛իթլէնմէյէճէք վէ պիզար օլմայաճագ .
վէ տապար անըն շէրի՛աթընա միւնթաղըր
օլաճագլար տըր :
- 5 Սէմալաթը խալգ էտիպ անլէրի պապթ էտէն ,
Մահաուլթըլլէ զէմինի սէրէն
Անըն իւզէրինտէ օլան խալգա նէֆէս
վէ անտէ հարէքթթ էտինլէրէ բուհ վէրէն
Բաղա Ալլահ պէյլէ պոյոլուր .
- 6 Պէն Եէհօվա սէնի՝ տապլէթլէ չաղըրտըմ ,
վէ էլինտէն թուլթուպ սէնի հըֆը էտէճէյիմ ,
վէ սէնի գալմա՝ ահտ ,
Թա՛իթլէրէ Նուր օլմազ իւզրէ վէրէճէյիմ .
- 7 Քի տ՛մալարըն կէօղլէրինի աշասըն ,
Մահաուլարը մահպէստէն ,

- վէ զուլթթտէ օթուրանլարը զընտանտան
չըգարապըն :
- 8 Պէն Եէհօվա իմ . իսմիմ պու տըր ,
վէ իղզէթիմի զայրիյէ ,
վէ պանա վաճիպ օլան համար փուլթարա
վէրմէմ :
- 9 Էլվէլէք շէյլէր իշթէ վագը՝ օլտու .
վէ Եէնի շէյլէրի պէն պէյան էտէճէյիմ ,
Անլէր տահա վազու՛ա կէլմէզտէն էվվէլ
սիզէ պիլտիրէճէյիմ :
- 10 Էյ տէնիզէ Էնէնլէր , վէ անտէ օլան
քեաֆթէ ի մէվճուտաթ ,
Ատալար վէ անլէրին սէքէնէսի ,
Բաղա Եէնի իլահի օգուլընը ,
Անըն մահահինի միւնթէհա ի զէմինտէն իւ-
րէնիմ էտէնլէր :
- 11 Պէրիլլէ վէ անըն շէհրլէրի ,
Գէտարըն սաքին օլտըղը օպալար ըէֆ՝ է -
լալ էյլէսինլէր .
Գայալարտա օթուրանլար թէրէնիմ էթ-
սինլէր ,
Տաղ պաշարընտան կիւլպանք չէքսինլէր :
- 12 Բաղա թէմիտ էթսինլէր ,
վէ անըն համարըն տապարտա հիքեայէ
էթսինլէր :
- 13 Բաղա գահրիման կիպի չըգաճագ ,
Մուհարիպ կիպի զայրէթինի ույանտըրաճագ
տըր .
Նիտա էտէճէք վէ պիւլէնտ ալաղէ չաղըրա-
ճագ ,
վէ տիւլթէնլէրին զալիպ կէլէճէք տիր :
- 14 Գատիմանէ պերու սիւքիւթ էթտիմ ,
Սիւքիւթ տուրարագ քէնտիմի զապթ էթ-
տիմ .
Շէրի վաղ՝ չամլ էտէն գարը կիպի պաղը-
րաճագըմ .
Խարապ էտիպ պիրտէն Եուտաճագըմ .
- 15 Տաղարը վէ պալըրլարը խարապ էտէճէյիմ ,
վէ անլէրին պիլթիւն օթընը գուրուտաճա-
ղըմ ,
վէ ըրմագլարը գարայա թահվիլ էտիպ ,
կէօլլէրի գուրուտաճագըմ :
- 16 վէ ա՛մալարը պիլթէտիլլէրի Եուտա կէզտի-
րէճէյիմ .
Անլէրի պիլթէտիլլէրի թարիզլէրտէն կէօ-
թիւրէճէյիմ .
Էօնլէրինտէ գարանլըղը այտընլը , վէ էյրի
Եէրլէրի տիւզ էտէճէյիմ ,
Անլէր իշին պու շէյլէրի իճրա էտէճէյիմ ,
վէ անլէրի թէրք էթմէյէճէյիմ :
- 17 Օլմա փուլթարա թէվէքթիւլ էտէնլէր ,
վէ տէօքմէ փուլթարա՝ Սիղ իլահարըմը
սընըլ տէյէնլէր

Կէրի չէքիւիւ պիտե՛ն լաւագլար տըր :

- 18 Էյ սաղըրլար , իշխոնիւղ ,
վէ , էյ քէօրլէր , պագընը քի կէօրէսինիղ :
- 19 Գուլըմտան մա'տա քէօր ,
վէ կէօնտէրտիյիմ էլիմ կիպի սաղըր քի'մ տիր ,
քէնտինի Աւահ թէսիմ էտէն կիպի քէօր ,
վէ ՐԱՊՊԸն գուլը կիպի քէօր քի'մ տիր :
- 20 Զօգ շէյլէր կէօրիւսիւն , լաքին տիգգաթ
էթմէզօն ,
Գուլագլարըն աջգ տըր , լաքին իշխմէզօնի :
- 21 ՐԱՊՊ քէնտի 'տապլէթինտէն տօլսյը առէն
րաղի օլտու ,
Շէրի'աթը մու'աղգամ վէ մու'աղգէլ էյլէտի :
- 22 Ամմա օ եաղմայա ուղըսմըշ , վէ սօյուլմուշ
պիր գալմ տըր .
Ճիւմէսի մաղարալարտա տուզաղա թու-
թուլարլար ,
վէ մաշպէսլէրտէ ճըֆ զօլունտըլար .
Անլէր եաղմա իշխն օլտըլար , վէ գուր-
թարան եօգ տըր .
Սօյուլտըլար , վէ կէրի վէր' տէյն եօգ տըր :
- 23 Սիդտէն պուշա գուլագ վէրէճէք ,
կէլէճէք զէման իշխն տիգգաթլէ տինկէյէ-
ճէք քի'մ տիր :
- 24 Եա'գուպը սօյուլմագլըղա ,
վէ իօրայէլի եաղմաճըլարա քի'մ թէսլիմ
էթտի .
'Ալէյճինտէ կիւնաճ էթտիյիմիղ ,
թարիգլէրինտէ սիւլուք էթմէք իսթէմէտիք-
լէրի ,
վէ շէրի'աթընա իթա'աթ էթմէտիքլէրի
ՐԱՊՊ տէյի'Լ մի :
- 25 վէ աւըն իւզէրինէ ճիտտէթ ի զագապընը ,
վէ ճիտտէթ ի մուճարէպէյի տէօքտիւ ,
վէ աւըն ճէր թարաֆտան թուլթուշտըրտը ,
ֆագաթ օ պիլէտի .
Անը եագտը , ֆագաթ օ գալպինէ գօմտը :

ՊԱՊ 43

- 1 վէ շիմտի , էյ Եա'գուպ , սէնի խալգ էտէն ,
վէ , էյ իօրայէլ , սէնի թէշքիւ էտէն ՐԱՊՊ
պէսլէ պուլուրուր .
Գօրգամ , զերա պէն սէնի ֆիտիյէ իլէ խէ-
լաւ էյլէտիմ .
Իսմին իլէ չաղըրտըմ . սէն պէնիմ սին :
- 2 Սէն սուլարտան կէշտիյինտէ պէն սէնին իլէ
օլաճաղըմ ,
վէ ըրմագլարտան Էլէյնի'տէ սէնի իսթիլա
էթմէյէճէքլէր .
Աթէշ իշխնտէն եիւրիւտիւյիւնտէ եանմա .
յաճագսըն ,
վէ 'ալէվ սէնի եագմայաճագ տըր :

3 Զիրա պէն Ալահճըն ՐԱՊՊ

- Գուլտուսա ը իօրայէլ , սէնին իշխաքէտըրն
իմ .
Սէնին իշխն ֆիտիյէ օլտարագ Մըրը ,
Սէնին իշխն պէտէլ օլտարագ շապէշ իլէ
Սէպսյը վէրտիմ :
- 4 'Ինտիմտէ գըյմէթլի օլտըղընտան ,
'Իզգէթ պուլտըն վէ պէն սէնի սէվտիմ ,
վէ սէնին իշխն պէտէլ օլտարագ առէմ ,
վէ սէնին ճանըն իշխն պէտէլ օլտարագ միւ-
լէթլէր վէրէճէյիմ :
- 5 Գօրգամ , զերա պէն սէնին իլէ իմ ,
Նէսլինի շարգտան կէթիւրէճէյիմ ,
վէ սէնի զարպտան թօփլայաճաղըմ :
- 6 Շիմալէ' վէր , վէ ճէնուպէ' Սէն' էթմէ տէ-
յէճէյիմ .
Օղըլուրըմը ուզագտան ,
վէ գըլարըմը միւնթէճա ի գէմինտէն ,
- 7 Եա'նի իսմիլլէ ետա օլունանլարըն ճիւմէ-
սինի .
Դզգէթիմ իշխն խալգ էթտիյիմ
Թէշքիւ վէ թէրքիպ էյլէտիյիմ քիմնէլէրի
կէթիւր :
- 8 Կէօղլէրի օլուպ տա քէօր օլան գալմը ,
Գուլագլարը օլուպ տա սաղըր օլանը չըգարը-
նըլ :
- 9 Քեաֆֆէ ի միլէլ պիր եերէ ճէմ' օլուն ,
վէ իւմէմ թէճէմմիւ' էյլէտին ,
Անլէրտէն քի'մ պուշու ճիւրայէ էտէ պիլիւր ,
վէ էվլէլէր շէյլէրի պիլլէ պիլտիւրէ պիլիւր .
Շաճիտլէրինի կէթիւրսինլէր , քի -եօպլէրէն
թաատըգ էթտիւրէլէր ,
Պաշուր տաիի տինկէյիլպ' շագգ տըր' տէ-
սինլէր :
- 10 ՐԱՊՊ պուլուրուր քի ,
Սիզ վէ ինթիխապ էթտիյիմ գուլըմ շա-
ճիտլէրիմ սինիզ ,
Թա քի պիլիպ պտան ինանասընըլ ,
վէ տնկլայասընըլ , քի պէն իմ ,
Պէնտէն էվլէլ իլաճ վիւճուտէ կէլմէտի ,
վէ պէնտէն սօնկրա օլմայաճագ տըր :
- 11 Պէն , ճէման պէն իէճօվա իմ ,
վէ պէնտէն զայրի իշխաքէտըր եօգ տըր :
- 12 Պէն սէօյլէտիմ վէ խէլաւ էթտիմ վէ պիւ-
տիրտիմ .
Սիդտէ զարիպ Էւհ եօգ իտի .
Սիզ տաիի շաճիտլէրիմ սինիզ , քի Ալահճ
պէն իմ' տէյիւ ՐԱՊՊ պուլուրուր :
- 13 Իպթիտաւտէն պէն Օ իմ ,
վէ էլիմտէն գուրթարան եօգ տըր .
Պէն իշլէրիմ . վէ քի'մ մուամնա'աթ էտէ
պիլիւր :
- 14 Սիզին վէլինիզ , Գուլտուսա ը իօրայէլ
օլան ՐԱՊՊ պէսլէ պուլուրուր .

- Սիդին սեպեպինիդաէն Պապէլէ Կեօնտերիպ,
Ֆերարիներն ճիւղէսինի,
վէ քիւլտանիւրի՝ թերէնիւմ էթտիքէրի
սեֆինէրի իլէ էնտիւրիւմ:
- 15 Գուտտուսընըզ օլան Եէճօվա,
վէ խալիգ ի Խարայէլ օլան Մէլիլինիլ պէն
իւմ:
- 16 Տէնիդտէ եօլ,
վէ գուլվէթը սուլարտա թարիգ տչան,
17 Արապա վէ աթ, 'ապէր վէ գուլվէթ չը-
գարան ԲԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր.
(Անէր պիւրիքտէ եաթաճաղար վէ գաւր-
մայաճաղար.
Կէտիլէր, ֆիթիլ կիպի սէօնտիւրի.)
- 18 Էվլէլէի շէյլէրի թէգէքքիւր էթմէյինիլ,
վէ գաւաթի շէյլէրի թէգէքքիւր էյլէմէյինիլ,
19 Իշթէ պէն եէնի պիւր շէյ եափաճաղար,
0 շիմօի գուհուր էտէր.
Անը պիւլմէյէճէք մի սինիլ.
Պէն պերիլէտէ պիլէ եօլ,
Պէեապանտա ըմաղար աչաճաղար:
- 20 Պէնի սահրա հայվանթը,
Չաղալար վէ տէվէ գուշարը թէմճիտ էտէ-
ճէքէր.
Ջիրա գաւմըմա, միւնթէխալարըմա իշի-
մէք իշիւն,
Պէրիլէտէ սուլար,
Պէեապանտա ըմաղար իհսան էտէճէյիւմ:
- 21 Պա գաւմը պէն քէնտիւմ իշիւն խալգ էյլէ-
տիւմ.
Անէր համարմը իլան էտէճէքէր տիւր:
- 22 Լաքին սէն, էյ Եա'գուպ, պանա տու'ա
էթմէտին,
Լաքին սէն, էյ Խարայէլ, պէնիւմ սեպեպիւմ
տէն պիլար օլտըն:
- 23 Պանա մուհրապարըն իշիւն գոյուլար կէ-
թիւմէտին,
վէ զէպէհէրիլէ պէնի թէմճիտ էթմէտին.
Թաղտիւմ իշիւն սէնի թա'ճիլ էթմէտիւմ,
վէ քիւլլէք իշիւն սէնի պիլար էթմէտիւմ:
- 24 Պէնիւմ իշիւն ագչէ իլէ խօշ րա'իհալը գա-
մըշ ալմատըն,
վէ գուրպանլարընըն եաղը իլէ պէնի սօ-
յուրմատըն.
Անճաղ պէնի կիւնաշլարընլէ թա'ճիլ էթտին,
Մա'իլլէթէրիլէ պէնի պիլար էյլէտին:
- 25 'Իսեանլարընը քէնտիւմ իշիւն մաշվ էտէն,
վէ կիւնաշլարընը խաթրա կէթիւմէյէն պէն
իւմ,
Անճաղ պէն իւմ:
- 26 Պանա ինթար էյլէ, պիւրիքտէ մուհաքէմէ-
յէ կիտէիւմ.
Ճիքէպէ էյլէ քի թէպրիլլէ օլունատըն:
- 27 Իլք փեաէրին կիւնաշ իշլէտի,

վէ մուա'լիմէրին պանա գարշը 'իսեան էթ-
տիլէր:

28 Պէն տախի մաղտիտին րու'հասսընը մուրտար
'ատտ էթտիւմ,

վէ Եա'գուպը լա'նէթէ,

վէ Խարայէլը րէզալէթէ թէպիւմ էյլէտիւմ:

ՊԱՊ 44

1 Վէ շիմօի տինկէ, էյ գուլմը Եա'գուպ,
վէ սէն, էյ միւնթէխալարընը Խարայէլ:

2 Սէնի խալգ էտէն վէ րա'հաստ թէշքիլ էյ-
լէյէն,

Սանա եարտըմ էտէն ԲԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր.
Էյ գուլմը Եա'գուպ,

վէ սէն, էյ միւնթէխալարընը Եէշուրուն,
գօրգմա:

3 Ջիրա սուսամըշար իւզէրինէ սուլար,
վէ գօրաղ եեր իւզէրինէ սէլլէր տէգէճէյիւմ.
Սէնին զիւրիլլէթին իւզէրինէ րուհըմը,
վէ նէպէն իւզէրինէ պէրէքէթիւմ տէգէ-
ճէյիւմ:

4 Վէ անլէր օթլար տրասընտա,
Սու ագընթըլարընը եանընտա սէջիլտլէր կի-
պի պիլթէճէքէր տիւր:

5 Պիրի՝ Պէն ԲԱՊՊըն իւմ՝ ալէճէք,
Տիկէրի Էնթիլ Եա'գուպըն իսմիլլէ թէսմի-
յէ էտէճէք:

Պիր պաշգուր տա քէնտի էլի իլէ՝ Պէն ԲԱՊ-
Պըն իւմ՝ ալէլա եաղաճաղ,
վէ Էնթիլի Խարայէլին իսմիլլէ թէգիլ պէտէ-
ճէք տիւր:

6 Խարայէլին Մէլիլ ԲԱՊՊ,
Անըն վէլիլի օլան ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէջ-
լէ պուլուրուր:

Էվլէլ պէն իւմ, տիւր պէն իւմ.
վէ պէնտէն զայրի իլաճ եօգ տըր:

7 Վէ գաւիւմ գաւմը սապիթ գըլտըղըմտան
պէրու,
Պէնիւմ կիպի քիւմ նիտա էտիպ հիքեպլէ
էտէ պիլլէր:

վէ պէնիւմ իշիւն տնը թէլթիպ էտէ պիլլէր.
վա'գու' պուլաճաղ վէ կէլէճէք շէյլէրի հի-
քեպլէ էթմէյինլէր:

8 Խօվթ ոն խաշիլլէթ էթմէյինիլ.
Պէն սանա օլ վաղըթտան պիլտիլիպ հի-
քեպլէ էթմէտիւմ մի:

Սիլ տախի շահիլլէրիւմ սինիլ.
Պէնտէն զայրի իլաճ վա'ր մը:

Գայա տախի եօգ տըր. պէն Էնթիլ պիլմէմ:

9 Փուլա եափանլարըն ճիւղէսի տէ պաթըլ տըր,
վէ անլէրին իլթիպար էթտիքէրի շէյլէրին
ֆա'իտէսի եօգ տըր,
վէ շահիլլէրի քէնտիլէր տիւր:

- Կետրմէզէր վէ անկամազլար , քի խէճիւ
օլալար :
- 10 Ֆա'իտէսի օլմայան իլտճ Կափան
վէ փուլթ աէօքէն քի'մ տիր :
- 11 Իլթէ անըն ըէֆիզէրինին ճիւմէսի խէճիւ
օլաճազլար ,
վէ սէնա'աթքտարլար պէշէր տիր .
ճիւմէսի թէճէմնիւ' Էտիպ տուրսունլար .
Գօրգուպ պիրիքտէ խէճիւ օլաճազլար :
- 12 Տէմիրճի քէօմիւր աթէշնաթ պիր պալթա Կա-
փար ,
վէ չէքիճէր իլէ անա շէբլ վէրիր ,
վէ անը գօլլարընըն գուլվէթիլէ իշէր -
Աճըգտըղընտա թազաթը քէսիւրը .
Սու իշմէտիլինտէ պալլըլը :
- 13 Տօղրամաճը չըրփը չէքիպ գալէմ իլէ նիշան
Էտէր ,
Անը տէմիր գալէմէր իլէ իշէր ,
վէ իւզէրինտէ փէրկէլ իլէ չըզը չըզար .
վէ խանէտէ տղըրմազ իւզըն :
Անը ինսան տուրէթինտէ ,
ինսան ճէմալինտէ Կափար :
- 14 Քէնտիսի իշիւն Էրզ աղաճլարը քէտէր ,
վէ փալամուտ վէ մէշ աղաճլարը ալըր ,
Քէնտիսի իշիւն օրման աղաճլարընտան սէշէր .
Չամ աղաճը տիքէր վէ առ Եաղմուր պէջիւ-
տիւր :
- 15 վէ պուշլար ատէմ իշիւն Կազաճազ շէյ
օլուր .
վէ անլէրտէն ալըպ ըսընըր .
Հէմ Կազազ Էքմէք փիշիրիր ,
Հէմ տէ իլաճ Կափալպ անա սէճտէ գըլար .
Անը փուլթ Կափալպ' անա 'իպատէթ Էտէր :
- 16 Անըն նըսֆըյլէ աթէշ Կազար ,
Նըսֆըյլէ Էթ փիշիրիպ Էէր ,
Քէպապ փիշիրիր վէ տօյար ,
վէ ըսընարազ ,
Նէ' կիւզէլ ըսընտըմ վէ աթէշ կէօրտիւմ'
տէր .
- 17 վէ պագըլլէսինի իլաճ ,
Քէնտիսի օյմա փուլթ Կափար ,
Անա 'իպատէթ վէ սէճտէ գըլար ,
վէ անա տու'ա Էտիպ' Պէնի գուրթար ,
Զիրա իլաշըմ' սէն սին' տէր :
- 18 Պիլմէզլէր վէ Ֆէհմ Էթմէզլէր .
Զիրա կէօզլէրի կէօրմէք իշիւն ,
Երէքէքլէրի տախի անկամաճազ իշիւն սը-
վանտըլար :
- 19 վէ Ֆիքրինէ կէթիրմէզ ,
վէ 'իլմի վէ Ֆէհմի Կօզ տըր քի ,
Պուշուշ նըսֆըյլէ աթէշ Կազարմ ,
Հէմ տէ անըն գօլլարը իւզէրինտէ Էքմէք փի-
շիրտիմ .
Քէպապ տախի փիշիրիպ Էտիմ ,

- վէ պագըլլէսինի պիր մէքրուճ շէյ մի Կա-
փալլըմ .
Աղաճ քիւլթ իւլիւնէ' մի 'իպատէթ Էտէյիմ'
տէյէ :
- 20 Քիւլ իլէ պէտէնիլօր ,
Ալտանմըշ գալպ անը սափալըտը ,
վէ ճանընը գուրթարամազ ,
վէ' Սաղ Էրէմտէ Կալան Եօ'գ մը' տէմէզ :
- 21 Էյ Եա'գուպ , վէ , Էյ Իսրայէլ , պու շէյլէրի
խաթըրնա կէթիր ,
Զիրա սէն գուլլըմ' սըն .
Սէնի պէն խալգ Էյլէտիմ' , սէն պէնիմ' գու-
լլըմ' սըն .
Էյ Իսրայէլ , պէնիմ' թարաֆըմտան ուշու-
տուլմայաճազսըն .
- 22 'Իտեանլարընը տիւման կիպի ,
վէ կիւնաշլարընը պուլլըթ կիպի մաճվ
Էթտիմ .
Պանա բիւճու' Էյլէ , զէրա սէնի Ֆիտիլէ իլէ
խէլաւ Էյլէտիմ :
- 23 Էյ սէմալթ , թէրէննիւմ Էտինիզ , զի-
րա պաշա- ՐԱՊՊ Կափար .
Էյ Կաաֆիլ ի զէմին , կիւլպանք չէքինիզ .
Էյ տաղլար վէ օրման վէ անաթ օլան ճէր
աղաճ ,
Մէտէրթէթ սէտապըյլէ նիտա Էյլէյինիզ .
Զիրա ՐԱՊՊ Եա'գուպը Ֆիտիլէ իլէ խէլաւ
Էյլէտի ,
վէ Իսրայէլաթ մու'ազէզ օլտու :
- 24 Սէնին վէյին վէ սէնի Րաճմտա թէշքիւ
Էտէն ՐԱՊՊ պէջլէ պոյուրուր .
Հէր շէյի Կափան ՐԱՊՊ պէն իմ' .
Սէմալթթը պէն Կալընըզ պալթ Էթտիմ .
Զէմինի քէնտի գուտրէթիմէ սէրտիմ .
- 25 Քիւզէլպէրին նիշանլարընը պէն պօշա չըգա-
րըրմ ,
վէ սաճալլարը 'ազըլտան մաճրում Էտէ-
րիմ ,
Հիւքէմայը կէրի տէօնտէրիւմ ,
վէ անլէրին 'իլմինի Համազաթա թաճվիւ
Էտէրիմ :
- 26 Քէնտի գուլլմին քէլամընը սապիթ գըլարմ ,
վէ Էրէքէրիմին թէտպիրինի Ֆի'լէ կէթիրի-
րիմ ,
Երէքուշալիմ Հազգընտա' Մէքըն օլաճազ
ալըր ,
վէ Եէհուտա շէհրէրի Հազգընտա' Պինա
օլունաճազլար ,
վէ անըն խարապ օլան Երէքէրինի թա'միր
Էտէճէյիմ' տէյէն պէն իմ :
- 27 Տէրեոյա' Գուրու օլ ,
վէ սէնին ըրմազլարընը գուրուտաճաղըմ'
տէյէն ,

- 23 Վէ քորեշ հագգընտա՝ Չօպտըմ տըր ,
 Վէ պիւթիւն միւրաւորմը եերինէ կեթիրէ-
 ճեք տիր՝ տէյէն ,
 Վէ Երուշալէմէ՝ Պինա օլունաճագսըն ,
 Վէ հէյքէլէ՝ Թէմէլէրին պրաղըլաճագ տըր՝
 տէյէն պէն իմ :

ՊԱՊ 45

- 1 ԲԱՊՊ քէնտի մէսիհինէ ,
 Եա՛նի անա միլէթլէրի միւթի՝ գըլմագ ,
 Վէ մէլքլէրին պէլինի կէվլէթմէք ,
 Վէ դափուլարըն գափանամաւոր իշիւն՝
 Անըն էօնիւտէն գափու գանաւարընը աջ-
 մագ իւզուէ ,
 Անըն սաղ էլինտէն թութում՝ Դէրիյէ Բօ-
 րէշէ պէօյլէ պուլուրուր .
 2 Պէն սէնին էօնիւնճէ կիտէճէյիմ ,
 Վէ 'արըզալը եերլէրի տիւղէլտէճէյիմ .
 Պաղըր գափուլար գըրաճագըմ ,
 Վէ տէմիր սիւրկիւլէր փարէլէյէճէյիմ :
 3 Վէ սանա գարանլըգտա պուլունան խաղի-
 նէլէր ,
 Վէ կիլլի տէֆինէլէր վէրէճէյիմ ,
 Թա քի «նէ իսմին իլէ չաղըրան՝ պէն
 Խորայէլին Ալլահը Եէհօվա իսիյիմի պիլէսին :
 4 Գուլմ Եա՛գուպ
 Վէ միւնթէխալըմ Խորայէլ իշիւն ,
 Սէն պէնի պիլմէղ իքէն սէնի իսմին իլէ չա-
 ղըրալմ ,
 Վէ սանա լաղըպ վէրտիմ :
 5 ԲԱՊՊ պէն իմ , վէ զպյրի Եօգ տըր .
 Պէնտէն զպյրի իլահ Եօգ տըր .
 Սէն պէնի պիլմէղ իքէն պէն սէնի գուշաթ-
 տըմ .
 6 Թա քի շարգտա վէ զարպտա օլանլար ,
 Պէնտէն զպյրի օլմաւորընը պիլէլէր .
 ԲԱՊՊ պէն իմ , վէ զպյրի Եօգ տըր :
 7 Նուրը վիւճուտէ կեթիրէն վէ զուլմէթի
 խալգ էտէն ,
 Սէլաթէթի եափան վէ պէլիյէյի խալգ էյլէյէն ,
 Պուշլարըն ճիւմլէսինի եափան ԲԱՊՊ պէն իմ :
 8 Էյ Եմմալաթ , Եօգարտան տամաւորընը ,
 Վէ պուլուլար սալահ եաղտըրսընտըր .
 Զէմին ալըլըպ խէլաւ մէյվէսի վէրսին ,
 Վէ պիրիքտէ սալահ հուսուլէ կեթիրսին ,
 Պուշլարը պէն ԲԱՊՊ խալգ էյլէտիմ :
 9 Վա՛յ քէնտի խալիգի իլէ նիզա՝ էտէնէ ,
 Բէնտի զէմինին քէրէմիտ փարչալարը արա-
 սընտա պիր քէրէմիտ փարչալար տըր .
 Պալլըք քէնտիսինի թէշքիլ էտէնէ՝ Նէ՞ եա-
 փըյօրսըն ,
 Եախօտ սէնին եափաւորըն շէյ «նէն հոգեւոր»
 Էլի Եօգ տըր՝ տէյէ պիլի՞ր մի :

- 10 Վա՛յ փէտերինէ՝ Նէ՞ Թէվլիտ էյլէտին ,
 Վէ վալիտէսինէ՝ Նէ՞ տօղուրան՝ տէյէնէ :
 11 Գուտաուսը Խորայէլ վէ անըն խալիգի
 օլան ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
 Կէլէճէք շէյլէր հագգընտա պէնտէն սալա-
 էտինիլ .
 Օղուլարըմ հագգընտա վէ էյլէրիմին իշի
 հագգընտա պանա էմը Էաինիլ :
 12 Զէմինի պէն եափաւորմ ,
 Վէ անըն իւղէրինտէ ինսուն խալգ էյլէտիմ ,
 Սէմալաթը պէնիմ էյլէրիմ պաւթ էյլէտի ,
 Վէ անըն քտաֆֆէ ի ճիւնուտընա էմը էյլէ-
 տիմ :
 13 Պէն անը 'ատալէթլէ զուհուր էթտիրտիմ ,
 Վէ անըն Եօլլարընըն ճիւմլէսինի տիւղէլտէ-
 ճէյիմ .
 Շէհրիմի օ պինա էտէճէք ,
 Վէ մէնֆիլէրիմի կերի կէօնտէրէճէք ,
 Պէտէլ վէ իւճրէթ ալմայաճագ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
 իւլ ճիւնուտ պուլուրուր :
 14 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
 Մըսըն էմէյի ,
 Վէ Բուշիլէր իլէ ուղուրն պոյլու Սէպալիլէ-
 րին թիճարէթի
 Սանա կէչէպ սէնին օլաճագ տըր .
 Անլէր սանա միւթի՝ օլուպ ,
 Զինճիրլէր իլէ սանա կէչէճէքլէր ,
 Վէ սանա 'արգը՝ ուպուտիլէթ էտիպ ,
 Սանա բիճա էտէճէքլէր տիր .
 Ալլահ էալլընը սէնտէ տիր ,
 Վէ զպյրի պիր իլահ Եօգ տըր՝ Դէնէլէր Դէն :
 15 Էյ Խորայէլին Ալլահը խէլաւքեար ,
 Հագիգաթէն սէն քէնտինի խաֆի թուլան
 Ալլահ սըն :
 16 Անլէրին ճիւմլէսի ուլմանըպ խէճիլ օլաճագ-
 ւոր .
 Փուլմ եափանլար պիրիքտէ ըգալէթլէ կի-
 տէճէքլէր տիր :
 17 Լա՛ն Խորայէլ ԲԱՊՊըն 'ալմըյլէ խէլաւը
 էպէտի իլէ խէլաւ պուլաճագ ,
 Սիլ միւ'էպպէտէն ուլմանըպ խէճիլ օլմա-
 յաճագսընը :
 18 Զիրա Եմմալաթը խալգ էտէն ԲԱՊՊ ,
 Զէմինի թէշքիլ էտէն ,
 Անը եափալ սապիթ էյլէյէն ,
 Անը պօշնա խալգ էթմէյիպ ,
 Սէքէնէ իշիւն թէշքիլ էտէն Ալլահ պէօյլէ
 պուլուրուր .
 ԲԱՊՊ պէն իմ , վէ զպյրի Եօգ տըր :
 19 Պէն կիլլիճէ եերին գարանլըգ մահալինտէ
 պէօյլէմէտիմ .
 Նէսլ ի Եա՛գուպ՝ Պէնի պիհուտէ եերէ
 արայընը տէմէտիմ :

- Պէն ՐԱՊ չափք սեղլէրիմ,
վէ տօղոռ շէյլէր խապէր վէրբիմ:
20 Ե՛յ միլլէթլէրտէն գուրթուլանլար,
թէճէմմիւ՝ էտիպ կէլինիզ, պիրլիքտէ եագ-
լաշնըզ:
Փուլթարնըն օտուռնըր թաշըյանլար,
վէ խէլաս էթմէյէ գատիր օլմայան իլաճա
տոււ'ա էյլէյէնլէր
Պիր շէյ պիրմէղլէր:
21 Խապէր վէրինիզ, վէ եագլաշտըրնըզ,
շէմ տախի պիրլիքտէ միւշալէրէ էյլէսինլէր:
Պուռու գատիմտէն քի՞մ պիրտիրաի:
Օլ զէմանտան քի՞մ հիքեայէ էթտի:
Պէն ՐԱՊ աէյի՞լ մի, վէ պէնտէն զայրի Ալ-
լաճ եօգ տըր:
Պէնտէն զայրի Հափգ Ալլաճ վէ խէլապեար
եօգ տըր:
22 Ե՛յ քեաֆֆէ ի միւնթէճա ի զէմին,
Պանն թէվէճճիւճ էտինիզ վէ խէլաս պու-
լուրնըզ:
Զիրա Ալլաճ պէն իմ, վէ զայրի եօգ տըր:
23 Քէնտիմ իլէ եէմին էթտիմ,
Աղղըմտան քէլամ ր սատըզ սիւտուր էթտի
վէ կէրի աէօնմէզ,
Քի հէր տիզ պանն չէօքէճէք,
վէ հէր տիլ եէմին էտէճէք տիր:
24 Տէնիլէճէք տիր քի՞ Սալաճ ու գուզվէթիմ
անճափ ՐԱՊ իլէ տիր:
Առէ՛լէր աննա կէլէճէքլէր:
վէ անըն 'ալլէյհինէ զապապլանանլար խէճիլ
օլաճագլար տըր:
25 Պիւթիւն նէս ի Խորայէլ
ՐԱՊ իլէ սալաճ պուլուպ իֆթիխար էտէճէք
տիր:

ՊԱՊ 46

- 4 Պէլ չէօքտիւ, Նէպօ էյիլտի:
Անլէրին սուրէթլէրի հայվանլար վէ պէհի-
մէլէր իչիւն էէ-տ օլտըլար:
Թաշըաղընըզ շէյլէր էիւքլէտիլմիշ տիր,
Խօղոռն հայլանա աղըրլըզ օլտու:
2 Անլէր էյիլիպ պիրլիքտէ չէօքտիւլէր,
Եիւքիւ գուրթարամատըլար,
Քէնտիլէր տախի էսիր կիթաիլէր:
3 Ե՛յ պէյթ ի Խափգուպ,
վէ, էյ պէյթ ի Խորայէլին պիւթիւն պա-
գըմէսի:
Պաթնտան վէ բաճմտան չըգալտտան պէրու
էիւքլէնիպ թաշըաղըմ քիմնէլէր,
Պէնի տինկլէյինիզ:
4 Իիթիլարըղընըզ գատար պէն օ իմ,
Փիրլիլինիլէ գատար Բիւլ պէն թաշըյաճա-
ղըմ:

- Պէն խալգ էթտիմ վէ պէն թաշըյաճաղըմ,
Պէն կէօթիւքէճէյիմ վէ պէն խէլաս էտէճէ-
յիմ:
5 Պէնի քիմէ՞ թէշպիճ էտէրսինիզ վէ Բիւ՞
միւսալի թուլթարնըզ,
Պանն նէ՞ շէպիճ էտափարնըզ քի միւշա-
պիճ օլալըմ:
6 Քիւնտէն ալթուռն պօշալտըրլար, վէ վէզնէ
իլէ կիւմիւշ վէզն էտէրլէր:
Իւճրէթլէ գույուճըր թուլթարլար, քի անըն
իլէ պիր իլաճ էտափ:
Ան 'իպատէթ էտէրլէր, պիլի, սէճտէ գը-
լարլար:
7 Անը օմուլ իւղէրինտէ գալտըրըպ կէօթիւ-
րիւրլէր:
վէ անը եէրինն եէրլէշտիրիլէր,
վէ օ տուրուր վէ մաճալէնտէն գըմըլտան-
մազ:
վէ պիրի աննա ֆէրեատ էթսէ՞ ճէվապ վէ-
րէմէզ,
Մուզպայագարնտա անը գուրթարամալ:
8 Պուռու թէզէքքիւր էտինիզ վէ մէրտ օ-
լուրնըզ,
Ե՛յ 'տաիլէր, խաթար կէթիւրինիզ:
9 Գատիմտէն օլան էվլէլքի շէյլէրի թէզէք-
քիւր էտինիզ:
Զիրա Ալլաճ պէն իմ, վէ զայրի եօգ տըր:
Ալլաճ իմ, վէ պէնիմ նաղիրիմ եօգ տըր:
10 Պէն նիճայէթի իպթիտատէն,
վէ վուգու'ա կէլմէյէնի գատիմտէն իիպար
էտէրիմ:
Թէտպիրիմ սապիթ օլաճագ,
վէ պիւթիւն միւրտտըմ եէրինն կէթիւրէ-
ճէյիմ՝ տէրիմ:
11 Պէն շարգտան երթըճը գուշու,
Ուզափ եէրտէն թէտպիրիմի եէրինն կէթիւրէ-
ճէք ատէմի շաղըրըրըմ:
Պէն սէյլէտիմ, հէմ տէ վուգու'ա կէթիւրէ-
ճէյիմ:
Թէտպիր էյլէտիմ, հէմ տէ ֆիլէ կէթիւրէ-
ճէյիմ:
12 Ե՛յ սալաճտան տուր օլան մու'անիտլէր, պէ-
նի տինկլէյինիզ:
13 Սալաճըմը եագլաշտըրալմ,
Օ պա'իտ օլմայաճագ,
վէ խէլասըմ թէ'էիլիւր էթմէյէճէք տիր:
վէ պանն սէպէպ ի 'իզզէթ օլան Խորայէլ
իչիւն,
Աիօնտա խէլաս գօյաճաղըմ:

ՊԱՊ 47

- 1 Ե՛յ Պապէլ պաքիւրէ գըզը,
Էն վէ թօփրափ իւզէրինէ օթուր:

- Է՛յ Գիւտանիւրէր գըզը ,
Ետեմէ թաթսըզ օթուր ,
Զիրա արթըզ սանա նազիւր վէ զարիֆ տէ-
նիւմէյէճէք տիր :
- 2 Տէյրմէն թաշարընը ալըպ ուն իւյիւթ .
Նիգապընը չըգար , Էթէյինի գալարը .
Պալարընը աշ , ըրմագլարտան կէշ :
- 3 'Իւրիյէթին աշըլըն ,
'Այալըն տախի կէօրէնսին .
Ինթիգամ՝ ալաճաղըմ՝ ,
Վէ քիմնէ իլէ սուլ՛ շէթմէյէճէյիմ :
- 4 (Վէլիմիզին իսմի 'Ենժօվա Սէպաօթ' տըր .
Օ Գուտտուս ը Իսրայէլ տիր)
- 5 Է՛յ Գիւտանիւրէր գըզը , սիւքիւթ էտիւպ օ-
թուր , գարտնըզա կիր ,
Զիրա պիր տաճա սանա մէմէքէթէր խա-
թուըն տէմէյէճէքէր տիր :
- 6 Պէն գալմըմս հիտտէթէնտիմ ,
Սիրտաթի նախաթ 'ատտ էթտիմ ,
Վէ անէրի սէնին էլինէ թէսլիմ էթտիմ .
Սէն անէրէ շէֆգաթ էթմէտին ,
Ինթիյարըն իւզէրինէ պօյուսալընըզընը զա-
յէթլէ աղըրլաշարընըն :
- 7 Վէ սէն՝ Իլ էլ էպէտ խաթուս գալաճաղըմ՝
տէտին ,
Շէշլէ քի պուսու ֆիրրինէ գօմտըն ,
Վէ նէթիճէսինի խաթուս կէթիրմէտին :
- 8 Վէ շիմտի պուսու տինկլէ ,
Է՛յ էնտիշէսիզ օթուրան հէլ ի զէվգ ,
Սէն քի գալպիտէ ,
Պէն իմ , վէ պէնտէն զայրի Եօգ տըր ,
Տուլ օթուրմայաճաղըմ ,
Վէ Էվաթարըզը նէ տիր պիւմէյէճէյիմ՝
տէրսին :
- 9 Լաքին պուսուրըն իքիսի տէ ,
Հէմ Էվաթարըզը Տէմ տէ տուլլըգ .
Անարըն՝ պիր կիւստէ սէնին իւզէրինէ կէլէ-
ճէք տիր .
Սէն էֆուսլարընըն քէսրէթինտէ ,
Վէ պիւյիւճիւյիւյիւնին չօգլըղմտա իքէն ,
Անէր սէնին իւզէրինէ ճիւմլէթէն կէլէճէք-
լէր տիր :
- 10 Վէ սէն քէնտի քէօթ իւլիւյիւնտէ էնտիշէ-
սիզ պուսուսուպ ,
Պէնի կէօրէն Եօգ տըր՝ տէտին ,
Քէնտի Տիքմէթին վէ 'Իլմին սէնի իզլալ էթտի .
Վէ գալպիտէ՝ Պէն իմ , վէ պէնտէն զայրի
Եօգ տըր՝ տէտին .
- 11 Պու էճլտէն սէնին իւզէրինէ պիր պէլա կէ-
լէճէք տիր քի ,
Նէրէտէն զուճուր էթտիյինի պիւմէյէճէքսին .
Վէ սանա պիր մուսիպէթ իսապէթ էտէճէք
տիր քի ,

՝ ԲԱՊԱՊ ԻՆՆ ԵՆՆԱՆ

- Անըն տէֆինէ միւզթէտիր օլմայաճաղըն ,
Վէ իւզէրինէ սէնին պիւմէտիյին պիր խարա-
պիյէթ պաղթէթէն կէլէճէք տիր :
- 12 Շիմտի , կէնճիլիյիտէն պէրու մէշըուլ օլա-
ղըն պիւյիւճիւյիւնտէ
Վէ Էֆուսլարընըն չօգլըղմտա տուր ,
Պէլքի իսթիֆտէ էտէրսին ,
Պէլքի զալիպ օլուրսըն :
- 13 Քէսրէթ ի մէշլէրէթինտէն Եօրուլըն .
Շիմտի սէմայը թագսիմ՝ էտէնլէր , Էրլաղ-
լարա պագալար ,
Եննի ալար իլէ զա՛խի պիւտիրէնլէր գալ-
սընլար ,
Վէ իւզէրինէ կէլէճէք Ղէլտան սէնի գուր-
թարընլար :
- 14 Իշթէ անլէր սաման ուֆաղը կիպի օլուաթ ,
Անլէրի աթէշ թէլէֆ էտէճէք տիր .
Ճանլարըն 'ալէվին գուզլէթինտէն գուր-
թարալմայաճաղար .
Ըսընտրաճաղ պիր գօր ,
Գարշըստա օթուրուլաճաղ պիր աթէշ
գալմայաճաղ տըր :
- 15 Պէրապէրէրինճէ չալըշարըն
Վէ կէնճիլիյիտէն պէրու ախզ ու ի'թա էյ-
լէտիյին քիմնէլէր
Սանա պէշլէ օլաճաղար .
Հէր պիրի քէնտի Եօրնա կիտէճէք ,
Սէնի գուրթարան օլմայաճաղ տըր :

ՊԱՊ 48

- 1 Պուսու տինկլէյինիզ , էյ պէլթ ի Եա՛գուպ ,
Սիզ քի Իսրայէլ իսմիլէ միւսէմմա սընըզ ,
Վէ Ենժուտա մէպա՛րնտան չըգալընը ,
Սիլ քի ԲԱՊԱՊ իսմիլէ Ենմին էտէրսինիզ ,
Վէ Իսրայէլին Ալաճընը զիքր էտէրսինիզ .
Պու իսէ Տագիգաթլէ վէ սատագաթլէ տէ-
յիլ տիր :
- 2 (Զիրա անլէր՝ Պիզ մուգատտէս շէճտէն իզ՝
տէրէր :
Վէ Իսրայէլին Ալաճընա իսթինտէտէրլէր ,
Անըն իսմի Ենժօվա Սէպաօթ տըր)
- 3 Եվլէլքի շէյլէրի գատիմտէն պէրու ինպար
էթտիմ .
Վէ անլէր աղըմման սիւտուր էթտի , վէ
անլէրի պիւտիրտիմ ,
Պաղթէթէն Եաֆուրմ՝ վէ վաղը՝ օլալար :
- 4 Սէնին սէրթ իսթիյին վէ պյոնըն տէմիր սի-
նիրի ,
Վէ անլէր պազըր օլաղընըն պիւտիյիմտէն ,
- 5 Սանա գատիմտէն պէրու ինպար էթտիմ ,
Վէ վուգու՝ պուլմաղտան Էվլէլ սանա պիւլ-
տիրտիմ ,
Օլմայա քի՝ Սանէմիմ՝ անլէրի Եաֆուր ,

- վէ պէն ԲԱՊՊԸՆ ՏՈՒՂԱՐԸՆՈՒ թա՛ղիւ օ-
լունայլմ ,
վէ ԱԼԼԱՅԻՄ գուզվէթիմ օլա .)
ԳԵՆՆԻՆԷ գուզ օլմազ իչիւն պէնի րահմտե
խաղէ էտէն ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր .
- 6 Ե՛րգուզըն սըպթլարընը եէնիտէն իգամէ ,
վէ Խորայէլին նէճաթ պուլանլարընը ի՛տտե
իչիւն .
Գուլըմ օլմազըղըն քիւչիւք պիր շէյ տիր .
Պէն սէնի թա՛րֆէլէրէ նուր թա՛նին էտէ-
ճէյիմ ,
Գի միւնթէհա ի գէմինէ գատար խէլարմ
օլարն .
- 7 Խորայէլին վէլիսի , տնըն Գուլտուրըն օլան
ԲԱՊՊ ,
Թահգիր օլունան զաթա ,
Միլլէթին նէֆրէթ էթառիյի քիմնէյէ ,
Թէսալլիւթ էտէնլէրին պէնտէսինէ պէյլէ
պուլուրուր .
Սատըգ օլան ԲԱՊՊԸՆ ,
Սէնի ինթիխապ էտէն Գուլտուրըն ը Խորայէ-
լին սէպէպիլլէ ,
Մէլլէրէր «նի կէօրիւպ այաղա գալգաճագ-
լար ,
Բու՛հա տալիս յարզ ը յուպուտիյէթ էտէ-
ճէլլէր տիր .
- 8 ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր .
Սէնի մագպուլ վագըթտա իսթիճապէթ
էթտիմ ,
վէ սանա խէլաա կիւնիւնտէ իմտատ էյլէ-
տիմ ,
վէ սէնի Տըֆղ էտիպ գալմա յահա օլմագ
իւզըն վաղ՝ էթտիմ ,
Բի տիյարը մա՛մուր էտէսին ,
վէ խարապ օլմուշ միւրալարը թէմլէք էյլէ-
յէսին .
- 9 Գի մահպուսլարա՝ Չըգընըզ ,
Զուլլէթտէ օլանլարա՝ Այտընըզա կէլինիզ՝
տէյէսին ,
Անլէր Եօլար իւզըրինտէ օթլայաճագլար ,
վէ հէր պիր պայըր իւզըրինտէ անլէրին մէր-
տար պուլունաճագ տըր .
- 10 Անլէր աճըգմայաճագլար վէ սուսամայաճագ-
լար .
վէ անլէրի հէրարէթ վէ կիւնէշ վուրմայա-
ճագ տըր .
Զիրա անլէրէ մէրհամէթ էտէն անլէրի իհ-
տա էտէճէք ,
վէ անլէրի սու փուշարլարընա կէթիւրէ-
ճէք տիր .
- 11 վէ տաղլարըմըն ճիւմէսինի Եօլար Եափա-
ճաղըմ ,
վէ ճառտէլէրիմ Եիւճէլնէճէք տիր .
- 12 Իշթէ պուշլար ուզագտան ,

- վէ իշթէ պուշլար շիմալտէն վէ զարպատան ,
վէ պուշլար Սինիմ տիյարընտան կէլի-
յօրլար .
- 13 Եյ սէմալաթ , կիւլպանք շէքինիզ , վէ ,
էյ զէմին , մէսրուր օլ ,
վէ , էյ տաղլար , սէտա ի մէսէրրէթլէ նի-
տա էյլէյինիզ .
Զիրա ԲԱՊՊ քէնտի գալմընը թէսլիյէ ,
վէ տէրտմէնտլէրինէ թէրահհիւմ էյլէտի ,
- 14 Լաքին Սիօն , Եէհօվա պէնի թէրը էյլէտի ,
վէ Բապպ պէնի ունութտու՝ տէտի .
- 15 Պիր վալիտէ սիւտ էմէր չօճուզընը ունուտա
պիլի՞ր մի ,
Շէյլէ քիւհհիւնին օլլընա շէֆգաթ էթմէյէ .
Անլէր ունութտա պիլէ՝ պէն սէնի ունութ-
մայաճաղըմ .
- 16 Իշթէ պէն սէնի ալուճլարըմա նագշ էթտիմ ,
Սուրլարըն տա՛րիմ Տուգուրըմտա տըր .
- 17 Սէնին օղուլարըն յաճէլէ էտէճէքլէր ,
Սէնի Երգըպ խարապ էտէնլէր սէնտէն չըգա-
ճագլար տըր .
- 18 Կէօլլէրինի գալտըրըպ էթարֆա պագ .
Ճիւմէսի թէճէմիլ՝ էտիպ սանա կէլիյօրլար .
ԲԱՊՊ պուլուրուր քի՛ չայաթըմ՝ հագգը
իչիւն
Անլէրին ճիւմէսինի զիյնէթ կիպի թագընա-
ճագսըն ,
վէ անլէրի կէլին կիպի գուշանաճագսըն ,
- 19 Զիրա սէնին խարապալարըն վէ վիրանէլէրին
վէ խարապ օլմուշ տիյարըն ,
Շիմաթի սէքէնէսինէ տար կէլէճէք .
վէ սէնի Եուտանլար ուզագտա պուլունա-
ճագլար տըր .
- 20 Սէն՝ Իվլատտան մահրու՛մ է՛ր՝ Դէր իքէն ,
Օղուլարըն , սէնին գուլագլարընա ,
Պու մահալ պանա տար տըր ,
Եէր վէր քի սաքին օլլարմ՝ տէյիւ սէյլէ-
յէճէքլէր տիր .
- 21 վէ սէն գալպինտէ տէյէճէքսին քի ,
Պէն Եվլատտան մահրու՛մ վէ յագիր իքէն ,
Պուշլարը պանա քի՛մ տօղուրտու .
Պէն էսիր վէ մէնֆի օլմուշ իքէն ,
Պուշլարը քի՛մ պէյիւթտիւ .
Իշթէ պէն Եուլընըզ պրաղըմըն իքէն ,
Պուշլար նէ՛րէտէ իտիլէր .
- 22 Բապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր ,
Իշթէ միլլէթլէրէ էլիմի գալտընաճաղըմ ,
վէ գալմիլարա պայրաղըմը րեֆ՝ էտէճէյիմ .
վէ անլէր սէնին օղուլարընը գուճագտա կէ-
թիւրէճէքլէր ,
վէ գըղարըն օմուզար իւզըրինէ գալտըրը-
նաճագլար տըր .
- 25 վէ մէլլէքլէր սէնին լալլարըն ,
վէ մէլլէքլէրի թայլէրին օլմաճագլար .

- Երևելքներն եկեր էյերէս սանա 'արդ ը 'ու-
պուտիյէթ էտէճէքէր ,
վէ այագլարներն թօղընը եալայաճագլար
ալըր .
վէ պէն ԲԱՊ իտիյիմի պիլէճէքսին ,
Չիւնքի պանա միւնթագլըր օլտնլար խէճիլ
օլմայաճագլար ալըր :
- 24 Ճէպպարտան զանիմէթ ալընըր մը ,
վէ գուվլէթիւնին էսիր էթտիյի գուրթու-
լըր մը :
- 25 Զիրա ԲԱՊ պէշլէ պուլուրուր .
Ճէպպարտն էսիր ալըղը պիլէ ալընաճագ ,
վէ զօրպագլըն ալըղը զանիմէթ գուրթու-
լաճագ ալըր .
վէ սէնին իլէ մուխասէմէ էտէնլէր իլէ պէն
մուխասէմէ էտէճէքիմ ,
վէ սէնին օղուլարընը պէն խէլաս էյլէյէճէ-
յիմ :
- 26 վէ սէնի թաղեիգ էտէնլէրէ քէնտի էթլէ-
րինի ետտիլէճէքիմ .
վէ եէնի շէրապ իլէ օլտըրը կիպի քէնտի
գանլարըյլէ սէրխօշ օլաճագլար ,
վէ քետաֆէ ի պէշէր սէնի խէլաս էտէն ԲԱՊ
վէ սէնին վէլին վէ Եա'գուպըն Գաստիրի
պէն իտիյիմի պիլէճէք տիր :

Պ Ա Պ 50

- 1 ԲԱՊ պէշլէ պուլուրուր .
Թաթիլիգ էթտիյիմ վալիտէնիզին թալագ-
նաճէսի նէ'րէտէ տիր .
Եսխօտ պէնիմ սիզի սաթաղըմ քիմնէ տա .
'իլէրիմտէն չա'նկըսը ալըր .
Իշթէ թէճագլուղաթընը իչիւն սաթըլտընը ,
վէ վալիտէնիզ 'իստանլարընը սէպէպին-
տէն թաթիլիգ օլտնտու :
- 2 Կէլտիյիմտէ նի'չիւն տաէմ եօգ իտի ,
Չաղըրտըղմտա նի'չիւն ճէվապ վէրէն եօգ
իտի .
Պէնիմ էլիմ խէլաս էթմէքտէն գալտը' մը ,
Եսխօտ գուրթարմագ իչիւն պէնտէ գուվ
վէթ եօ'գ մը .
Իշթէ թա'ղիլիմէ տէնիլի գուրուտուրմ .
Ըրմագլարը չէօլէ թաճիլէ էտէրիմ .
Պալըգլարը սու օլմատըղնտան գօգար ' ,
վէ սուսըղըգտան թէլէֆ օլտըր :
- 3 Սէմափաթա գուլլէթ կիյտիրիւրիմ ,
վէ սան չուլ եօրթէրիմ :
- 4 Եօրղունա սէօղ իլէ եարտըմ էտէ պիլէյիմ
տէյիւ ,
Բապպ Եէճօվա պոնա թա'լիմ օլտնանլար
լիսանը վէրտի .
Հէր սապաճ ույանտըրըր ,

- Շայիրտէր կիպի տինկլէմէք իչիւն պէնիմ
գուլաղըմը ույանտըրըր :
- 5 Բապպ Եէճօվա գուլաղըմը աչտը ,
վէ պէն 'ասի օլմատըմ , կէրի չէքիլմէտիմ :
- 6 Արգամը վուրանլարա ,
վէ եանագլարըմը' եօլանլարա թէսլիմ էթ-
տիմ .
Երևելքիւմ չագարէթտէն վէ թիւքիւքտէն
սէթըր էթմէտիմ :
- 7 Պագաթ Բապպ Եէճօվա պանա եարտըմ
էտէր .
Պու էճլտէն բիւսփայ օլմայաճագլար .
Պու սէպէպտէն երևելքիւմ շաճագ թաշը
կիպի էթտիմ ,
վէ ութանմայաճագլարը պիլիլիմ :
- 8 Պէնի թէպրիյէ էտէն եագլըն ալըր
Պէնիմ իլէ քի'մ մուհաթէմէ օլաճագ . պիր-
լէքտէ տուրալըմ .
Պէնիմ միւտտա'իմ քի'մ տիրա պանա եագ-
լաշըն :
- 9 Իշթէ Բապպ Եէճօվա պանա եարտըմ էտէ-
ճէք ,
'Ալէյիմէ քի'մ չիւքմ էտէճէք տիր .
Իշթէ ճիւմլէսի էօվապ կիպի իփրանաճագ
ալըր ,
Անլէրի կիւվէ եէյէճէք տիր :
- 10 Սիզտէ ԲԱՊՊՏԱՆ գօրգան ,
Անըն գուլընըն քէլամընը տինկլէյէն ,
Գարանլըգտա կէզիպ տէ նուրը օլմայան քի'մ
տիր .
0 ԲԱՊՊՏԱՆ իսմինէ թէվէքքիւլ էթսին ,
վէ Ալաճէնա իսթինատ էյլէսին :
- 11 Ե' , աթէշ եագլըպ
Գըղըլճըմլարըյլէ իճաթէ օլտնանլարըն ճիւմ-
լէսի ,
Սիզ աթէշիլիլիլըն ըլըղնտա ,
վէ եագլաղընը գըղըլճըմլար իչիւնտէ երև-
բիւյիւնիւզ .
Պէնիմ եէտիմլէ պու սիզէ վուգու' պուլաճագ .
Սիզ քէտէր իլէ եաթաճագլարըլ :

Պ Ա Պ 51

- 1 Ե' սալաճա սոյ' էտէնլէր ,
'ԲԱՊՊՏԱՆ թալէպ էյլէյէնլէր , պէնի տինկլէյիլիլ .
Սիզ քէսիլտիլիլիլ գօյայա ,
վէ գագլըլտըղընը օճաղա նաղար էտինիլ :
- 2 Փէտէրինիլ Ապրաճամա ,
վէ սիզի տօղուրան Սարայա նաղար էտինիլ .
Զիրա սնը շախս ը վաճիտ իբէն չաղըրտըմ ,
վէ սնը պէրէքէթլէյիլ թէքսիր էյլէտիմ :
- 3 Զիրա ԲԱՊ Սիօնը թէսլիյէ էտէճէք ,
Անըն խարապալարընըն ճիւմլէսինի թէսլիյէ
էտէճէք ,

- Անըն պերրիյէսինի՝ Ատէն կիպի,
վէ չէօլիւնիւ ԲԱՊՊԸՆ ճէննէթի կիպի էտէ-
ճէք .
- Անտէ շատմանի վէ մէսերրէթ ,
շամառ ու թէրէննիւմ սէտասը պոռլունաճադ
տըր :
- 4 Էյ գավմըմ, պէնի տինկլէ ,
էյ իւմէթիմ, պանա գուլադ վէր .
Զիրա պէնտէն շէրի'աթ սիւտուր էտէճէք ,
վէ աճքեամըմը ագվամա նուր օլմադ իւզլէ
սապիթ էտէճէթիմ :
- 5 'Ատալէթիմ գարիպ տիր , խէլասըմ սիւտուր
էթմիշ տիր ,
վէ պազոււմ ագվամա հիւքմ էտէճէք .
Ատալար պանա միւննիթադիր ,
վէ պազոււմ իւմիտվար օլաճադար տիր :
- 6 Կէօզլէրինիզի սէմայա տօղրու գալարընըզ ,
վէ աշաղլայ , զէմինէ տօղրու պազընըզ .
Զիրա սէմա թիւթիւն կիպի մաճվ օլաճադ ,
վէ զէմին էսվապ կիպի իփրանաճադ տիր .
Քէզալիք անըն սէքէնէսի էօլէճէք .
Լաքին պէնիմ խէլասըմ էպէտի օլաճադ ,
վէ 'ատալէթիմ զա'իլ օլմայաճադ տըր :
- 7 Էյ 'ատալէթի պիւնէլէր ,
վէ շէրի'աթըմ գալպլէրինտէ օլան գալմ ,
պէնի տինկլէյինիզ ,
Ատէմէրին հազարէթինտէն գօրգամայընըզ ,
վէ անլէրին սիթէմէրինտէն թիթրէմէյինիզ :
- 8 Զիրա կիւվէ անլէրի էսվապ կիպի եէյէճէք ,
վէ պէօճէք անլէրի ետփաղը կիպի եէյէճէք ,
Ֆազալմ 'ատալէթիմ իլէլ էպէտ ,
վէ խէլասըմ տէվը պէ տէվը ա'էէ օլաճադ
տըր :
- 9 Ույան , էյ ԲԱՊՊԸՆ պազոււմ , ույան .
Գուվվէթի լապիս օլ .
Էյամը սապըգատէ ,
Ա'սար ը գատիմէտէ օլուղը կիպի ույան .
Ի'աճապը էգէն ,
վէ էթտէրի եարալայան սէն տէյի'լ մի'աին :
- 10 Տէնիզի , պէօյիւք լիւճճէնին սուլարընը գու-
րուտան ,
Ֆիտիյէ իլէ խէլաս օլանլարըն կէյմէսի իչիւն' .
Տէնիզին տէրին եէրլէրինի եօլ ետփան սէն
տէյի'լ մի' սին :
- 11 վէ ԲԱՊՊԸՆ խէլաս էյլէտիյի քիմնէլէր ըիճ'աթ
էտիպ
Թէրէննիւմաթլէ Սիօնա կէլէճէքլէր .
վէ պաշարընտա մէսերրէթ ի էպէտիյէ օ-
լաճադ .
Անլէր շատմանի վէ մէսերրէթէ նա'իլ օլա-
ճադար .
Քէտէր վէ աճազարի միւնտէֆի' օլաճադ տըր :
- 12 Սիզի թէսլիյէ էտէն պէն , հէման պէն իմ .
Սէն քի'մ սին քի էօլէճէք ինսանտան ,

- վէ օթ կիպի օլաճադ առէմ' օղլունտան գօր-
գարսըն .
- 13 վէ սէմալաթը պալաթ ,
վէ զէմինի թէ'սիս վէ սէնի խալդ էտէն ԲԱՊՊԸ
ուսուտըրսըն .
- վէ զալիմին զազապընտան , հէլաք էթմէյէ
հազըրլանմըշ տըր աէյէրէք ,
Տա'իմա վէ հէր կիւն գօրգարսըն ,
վէ զալիմին զազապը նէ'րէտէ գալար :
- 14 Պաղլը օլան թէզ չէօզիւլէճէք ,
վէ չուգուրտա էօլմէյէճէք ,
վէ էքմէյի նօգսան օլմայաճադ տըր :
- 15 Զիրա տէնիզի' անըն տալալարը կիւրիւլիւ
էթտիքտէ
Թա'զիր էտէն Ալուհըն ԲԱՊՊ պէն իմ .
Անըն իսմի Եէճօվա Սէպաօթ տըր :
- 16 վէ սէօզլէրիմի սէնին աղղընա գօտըմ ,
վէ սէնի եէտիմին սոյէսինտէ սէթր էթտիմ ,
Քի սէմալաթը սապիթ վէ զէմինի թէ'սիս
էտէյիմ ,
վէ Սիօնա՝ Սէն պէնիմ գալմըմ' ոըն' տէյէյիմ :
- 17 Ույան , ույան , գալդ , էյ Եէրուշալիմ ,
Սէն քի ԲԱՊՊԸՆ լիլէտէն անըն զազապընըն
քիտաէսինի իչտին .
Սէրսէմիք քիտաէսինին թօրթըսըն սիւզէ-
րէք իչտին :
- 18 Անըն տօղրուտըղ օղլալարընըն ճիւմէսին .
տէն անա հատի օլան եօգ տըր ,
վէ պէօյիւ թտիյիւ օղլալարտան անա տէսթ-
կիր եօգ տըր :
- 19 Պուսուս իքիսի սանա վաղը' օլուու ,
Սանա քի'մ տըրլաճադ տըր ,
Խարապիյէթ վէ հէզիմէթ , գըթլըգ վէ գը-
լըճ վար ,
Սէնի նէ' իլէ թէսլիյէ էտէյիմ :
- 20 Օղլալարըն պալմըմըշ ,
Աղա թուլալմուշ ճէյրան կիպի
Հէր սօգադ պաշընտա ետթարլար .
Անլէր ԲԱՊՊԸՆ զազապըլէ ,
Սէնին Ալուհըն թա'զիրիլէ տօլմուշ տըրլար :
- 21 Իմտի , էյ տէրտմէնտ , պուսուս տինկլէ ,
Սէն քի սէրիսը սըն , ամմա շէրապտան տէ-
յիլ տիր :
- 22 Սէնին Բապպըն Եէճօվա ,
վէ գալմընըն հազգընը իճգադ էտէն Ալա-
հըն պէյլէ պույուրուր .
Իշթէ սէնին էլինտէն սէրսէմիք քիտաէսինի ,
Ղազապըմըն քիտաէսինին թօրթըսըն ալարմ .
Անը պիր տաճա իչմէյէճէք սին .
- 23 վէ անը սանա ճէֆա էտէնլէրին ,
վէ սանա՝ Էյիլ քի կէլէլմ' տէյէյիլէրին
էլինէ պրազաճաղըմ .
Սէն տաթի արգանը կէլէնլէր իչիւն ,
Եէր կիպի վէ սօգադ կիպի գօտըն :

Պ Ա Պ 52

- 1 Ույան, էյ Սիօն, ույան, գուվիթի՛նի կիյին, էյ մուգատտէս շէհր Երուսալէմ, զիյնէթ-լի էլլիսէնի լապիս օլ,
- 2 Զիրա պիր տաճա սէնին իշինէ զայր ի մախ-թուն վէ նախաք քիմնէ կիրմէյե-ճէք տիր:
- 3 Եյ Երուսալէմ, իւզէրիտէն թօզը սիւք, գալգ օթուր,
- 4 Եյ էսիր օլան Սիօն գըզը, պօյնընն պաղ-լարըն չէօղ:
- 5 Զիրա ըսող պէօյլէ պոյուրուր,
- 6 Մէճանսէն սաթըրալըն,
- 7 Վէ ազչէսիզ ազատ էտիլէճէքսիսիզ,
- 8 Զիրա ըսող պէօյլէ պոյուրուր,
- 9 Գալլիմ մուգատտէմա Մըսրտա միւսաֆիր օլմագ իւզըն օրայա էնաի:
- 10 Վէ Աշուրիէր տնա պիւա սէպէպ գուլմ էթ-տիլէր:
- 11 Վէ ըսող պոյուրուր քի՝ Արթըգ պանն նէ՞ գալլալ,
- 12 Զիւնքի գալլիմ պիհուտէտէրն սիւրիւլտիւ:
- 13 ըսող պոյուրուր քի, Անա թէսալլիւթ է-տէնլէր *ֆիզան էթտիրիլէր*,
- 14 Վէ տա՛իմա, չէր կիւն իսմիմէ քիւֆը օլու-նուր:
- 15 Պու սէպէպտէն գալլիմ իսմիմի պիւնէք:
- 16 Պու սէպէպտէն սէպէլէյն պէն,
- 17 Իշթէ պէն իտիյիմի օլ կիւն պէնէս *տէր*,
- 18 Նէ՛ կիւզէլ տիր տաղլարըն իւզէրիտէն տնըն պաղլարըն,
- 19 Գի միւստէ կէթիլիւր, սէլամէթ թէպչիւր էտեր,
- 20 Խայրը միւստէ կէթիլիւր, իւլաս թէպչիւր էտեր,
- 21 Սիօնա՛ Ալլահն: սալթ տնաթ էտիյօր՝ տէր:
- 22 Պէքչիլէրի՛ն րէֆ՝ ի տվաղ էտերլէր:
- 23 Պիրլէքտէ սէտա է Գեհրէնիլէ թէրէննիւմ է-տէճէքլէր:
- 24 Զիրա ըսողըն՝ Սիօնը կէրի կէթիլտիյինի,
- 25 Անլէր կէօզլէրիլէ կէօրէճէքլէր տիր:
- 26 Եյ Երուսալէմին խաղապէրի,
- 27 Պիրլէքտէ սէտա ի մէսէրէթլէ թէրէննիւմ էյլէյինիլ:
- 28 Զիրա ըսող գալլիմը թէպիլէ էթտի,
- 29 Երուսալէմի իւլաս էյլէտի:
- 30 ըսող քէնտի մուգատտէս պաղուրըն ճէմի՛ ի միլէլ էօնիւնտէ սըղատը,
- 31 Վէ պիւթիւն միւնթէհա ի գէմին
- 32 Ալլահընըն իւլասըն կէօրէճէքլէր տիր:
- 33 Եյ ըսողըն էտէվաթընը թաշըյանլար,
- 34 Զէրիսիլ, չէքիլիլ, տնտէն չըգընըլ,

*Ե-Ե-Ե՝ պաղլարըն

- 35 Նախաք շէյէ տօգուլմայընըլ,
- 36 Անըն իշինտէն չըգընըլ, թաշիր օլուրըլ:
- 37 Զիրա 'աճէլէթէն չըգալլաճաղսընըլ,
- 38 Վէ ֆիրաւ էտերէք կիթմէյէճէքսիսիլ,
- 39 Զիւնքի ըսող էօնիւնտէ կիտէճէք,
- 40 Վէ իսրայէլին Ալլահըն տիւստարընըլ օլա-ճաղ տըր:
- 41 Իշթէ գուլմ 'ազիւտէն հարէթէթ էտէճէք,
- 42 Եիւճէլէնիպ րիֆ'աթ պուլաճագ վէ զայէթլէ 'ալի օլաճագ տըր:
- 43 Նաալ քի չօգ քիմնէլէր սանն հայրան օլ-տըլար,
- 44 (Զիւնքի տնըն սիմաւր ատէմ 'սիսընտան,
- 45 Վէ չէյ'էթի ատէմ օղուլարընըն հէյ'էթին-տէն զիլատէ պօզուլմուշ իտի),
- 46 Պէօյլէճէ չօգ *միլլէթլէրի միւթէհայլիւր էտէ-ճէք տիր'*,
- 47 Մէլէլէր տնըն սէպէպիւտէն քէնտի աղըլ-լարընը դափալաճաղար,
- 48 Զիրա քէնտիլէրէ չիքսիլ օլուլմայըն շէյի կէօրէճէքլէր,
- 49 Վէ իշթմէտիլիլի շէյի անկալաճաղար տըր:

Պ Ա Պ 53

- 1 Վէրտիլիմիզ խապէրէ քի՞մ ինանտը,
- 2 Վէ ըսողըն պաղուր քի՞մ աշէքտար օլուր:
- 3 Զիրա տնըն էօնիւնտէ ֆիրտան կիպի,
- 4 Վէ գօրագ էերտէքի քէօքտէն 'սի-էն ֆիւ-կիպի պիթտի:
- 5 Անըն չէյ'էթի վէ ճէմալի եօգ իտի Գիւն անա նաղար էտէ իտիք՝,
- 6 Հիւսմիւ տախի եօգ իտի քի անտէն մահ-զուզ օլա իտիք:
- 7 Ատէմլէր 'ինտիւտէ հագիր վէ մերտուտ իտի,
- 8 Տէրտ սահիպի վէ էլէմէ տիւշար իտի,
- 9 Վէ քէնտիսիւնտէն էիւզ չէվըրլէճէք ատէմ կիպի օլուր:
- 10 Թաշգիւր օլուրտու վէ անա ի'թիպար էթմէ-տիլք:
- 11 Հագիգաթէն օ էլէմլէրիմիզի գալլարտը,
- 12 Վէ տէրտլէրիմիզի էիւքլէնտի:
- 13 Վէ պիզ տնը մուսիպէթէ կիրիֆթար օլմուշ,
- 14 Ալլահ թարաֆընտան վուրուլմուշ,
- 15 Վէ մէշագգաթ չէքմիշ 'աւտ էյլէտիլք:
- 16 Օ իտէ 'իստանլարընըլ իշին տարալ օլուրտու:
- 17 Կիւնահլարընըլ իշին տարալ օլուրտու:
- 18 Սէլամէթիլիլ իշին օ թէ'տիպ օլուրտու:
- 19 Վէ տնըն պէրլէրիլլէ պիզ շիֆա պուլարըլ:
- 20 Ճիւմլէմիզ գօյուլար կիպի եօլ շաշըրմըլ իտիք:

*Ե-Ե-Ե՝ Միլլէթլէրէ սէրֆէճէք տիր
 *Ե-Ե-Ե՝ վէ անա նաղար էթտիլիմիզտէ

Հէր պիրիմիզ քէնտի եօլընտ տէճնմիւշ իտիւր ,
վէ ԲԱՊՊ ճիւմէմիզին կիւնտհընը անա եիւք-
լէթտի :

7 Թէ'ատտի կէօրտիւ վէ ճէֆաեապ օլտու ,
Լաքին աղզընը աշմատը .
Պօղաղլանմաղա կէօթիւրիւլէն գօյոււն կիպի ,
վէ գըրգընընըն էճնիւնտէ սիւքիւթ էտէն
գօյոււն կիպի աղզընը աշմատը :

8 *Միհնէթ վէ հիւքմ իլէ" գալտըրըտը .
վէ անըն նէպլինի քիմ" պէյան էտէճէք տիր .
Ձիրա օ հայաթտա օլանլարըն տիյարընտան
գալթ" օլունտու .

Գալմըմըն 'իսեանը իչիւն եարալտնտը :
9 վէ գապըր շէրիլէր արատընտա օլմաթ թա' .
էին օլունտու իսէ տէ ,

Էօթէմիւնտէ զէնկին իլէ պուլունտու .
Ձիրա օ զուլմ էթմէտի ,
վէ աղզընտա հիլէ պուլունմատը :

10 Յագաթ ԲԱՊՊ անէ տարպ էթմէքլէ էլմէ
տիւշար էթմէյէ րաղի օլտու .
Անըն Դճանընը կիւնտհ իչիւն գուրպան էթ-
տիքտէն սօնկրա ,

0 զիւրիլէթ կէօրէճէք , էյամընը թէմտիտ
էտէճէք ,
վէ ԲԱՊՊճ միւրատը անըն էլլիտէ միւյէս-
սէր օլաճագ տըր :

11 Ճանընըն էմէյինի կէօրէրէք տօյաճագ ,
Սալիհ գուլմ" քէնտի 'իլմիլէ չօգլարը թէպ-
րիւր էտէճէք ,
Ձիրա անլէրին կիւնտհլարընը քէնտիսի եիւք-
լէնէճէք տիր :

12 Պու սէպէպտէն պէճ անտ պէօյիւքլէր իլէ
հիսսէ վէրէճէյիմ ,
վէ գուլվէթիլլէր իլէ զանիմէթ թագսիմ է-
տէճէք տիր .

Ձիրա ճանընըն էօթիւմէ թէպլիմ էթտի ,
վէ 'ասիլէր իլէ 'ատտ օլունտու .
վէ չօգլարըն կիւնտհընը գալտըրտը ,
վէ 'ասիլէր իչիւն շէֆա'աթ էյլէտի :

ՊԱՊ 54

1 Էյ տօղուրմայան 'աղիւր , թէրէնիւմ էյլէ ,
էյ աղըր չէքմէմիշ օլան , կիւլպանք չէքիպ
թէրէնիւմ էյլէ .

Ձիրա մէթրուքէնին էվլատը
Ձէվճի պուլունտանըն էվլատընտան զիյատէ
օլաճագ տըր" տէյիւ ԲԱՊՊ պու-
լուրուր :

2 Ձատըրընըն մահալինի թալսի' էյլէ ,
Մէպէնլէրինի փէրտէլէրի աչըսըն .

*Եսիւտ' Ձուլմ վէ հիւքմտէն
Դճուտ' ճանը օլորգտան սօնկրա

Էսիւրկէմէ , իփլէրինի ուղաթ վէ գաղզլարը-
նը միւհէքմ" գըլ :

3 Ձիրա սաղա վէ սօլա միւնթէշիւր օլաճագսըն ,
վէ նէսլին իւմմէթլէրի թէվէրիւս էտէճէք ,
վէ խարապ օլմուշ շէհրէրի մա'մուր էյլէյէ-
ճէք տիր :

4 Գօրգմա , զիրա խէճիլ օլմայաճագսըն .
Ութանմա , զիրա հագաթէթ կէօրմէյէճէքսին .
Ձիւնքի կէնճիլինին 'արընը ունուտաճագսըն ,
վէ տուլլըղընըն հագաթէթինի արթըգ խաթ-
րա կէթիւրմէյէճէքսին :

5 Ձիրա զէվճին սէնին խալիգին տիր .
Անըն իսմի Եէհօլա Սէպաթ տըր .
վէ սէնին վէլլին Գուտտուսը իսրայէլ տիր .
Անա պիւթիւն զէմիւնին Ալահը տէնիլէճէք
տիր :

6 Ձիրա'սէն մէթրուք վէ տէրտմէնտ գաղը իքէն ,
վէ կէնճիլինտէ թագսիւր օլունմուշ կէլին
իքէն ,

ԲԱՊՊ սէնի չաղըրտը" տէյիւ Ալահըն 'պու-
լուրուր :

7 Սէնի պիր լահզէճիլ թէրէք էյլէտիմ ,
Լաքին մէրահիմ ի 'աղիւմէ իլէ սէնի թօփա-
յաճագըմ :

8 Հիտտէթ էնանտընտա պիր լահզէ եիւզիւմիւ
սէնտէն սէթըր էթտիմ ,
Լաքին 'ինայէթ ի էպէտիլէ իլէ սանա մէր-
հալմէթ էտէճէյիմ" տէյիւ
վէլլին օլան Եէհօլա պուլուրուր :

9 Ձիրա պու պանա հուհ սուլարը կէլէ տիր .
հուհ սուլարը պիր տահա եէր եիւզիւնիւ
պառմայաճաղընա եէմին էթտիլիմ"
միսիլիւ ,

Սանա զագապլանմայաճաղըմա վէ սէնի թա' .
զիւր էթմէյէճէյիմէ եէլին էթտիմ :

10 Ձիրա տաղլար զա'իլ օլաճագ ,
վէ պալըրլար գըմըլտանաճագ ,
Յագաթ պէնիմ 'ինայէթիմ" սէնին իւզէրին-
տէն զա'իլ օլմայաճագ ,

վէ սէլամէթ վէրէն 'ահաթմ" գըմըլտանմա-
յաճագ տէյիւ

Սանա մէրհալմէթ էտէն ԲԱՊՊ պուլուրուր :

11 Էյ գատըրդայա 'ուղրամիշ , թէսէլլի պուլ-
մամիշ տէրտիլ ,
իշթէ պէն սէնին թաղլարընը րէնկեամիզ օ-
լարապ գըյաճագըմ ,

վէ սանա կէօր ետգուլլարտան թէմէլ պրա-
րապաճագըմ :

12 վէ սէնին պուրճլարընը գըրմըլը եագուլլար-
տան ,

վէ գալուլարընը շէպլիւրաղ թաղլարընտան ,
վէ պիւթիւն սէրհատլարընը գըլմէթլի թաղ-
լարտան եալաճագըմ :

- 13 Վէ ճէմի՝ ի հվառնն ըսող թարափնտան
թալիմ՝ օլունմուշ օլուպ,
Էվառննն սէլամէթի՝ 'աղիմ՝ օլաճագ տըր :
14 Անն 'ատալէթի ստպիթ օլաճագ սըն :
Ձուլմտան պա'խտ օլուպ գորգմայաճագ սըն,
Վէ տեհչէթտէն պա'խտ օլաճագ սըն,
Էսպալաշմայաճագ տըր :
15 Իշթէ չոգլըզա թէճէմիմ' էտէճէքլէր, ֆա-
ֆա'ն իղնիմ իլէ տէյիլ տիր :
Աննն 'աղիմն թօփլանանլարն ճիւղէսի
ստնտ տիւշէճէքլէր տիր :
16 Իշթէ քէօսիւրլէրի աթէշաէ իւֆլէյէն,
Վէ իշնէ կէօրէ ալթիմ հափան տէմիրճիյի
պէն խալգ էթտիրմ,
Հէլաք էտէճէք խարապ էտիրճիյի տախի պէն
խալգ էյլէտիրմ :
17 Սանա դարըք հափըլան ճիւղ պիր ալթիմ իշէ
հարամայաճագ,
Վէ սանա դարըք տա'վայա դարգըշան հէր լի-
սանը դարգաշաթլը չըգարաճագ սըն :
ՐԱՊՊԸՆ ԳՈՒԼԱՐԸՆԸՆ ՄԻՐԱՍԸՆ ԿՈՒՆՏԸՆ ՍԻՐ՝
Վէ անլէրին սալաճը պէնտէն տիր՝ տէյիլ
ՐԱՊՊ ԿՈՒՅՈՒՐԸՆԸՆ :

ՊԱՊ 55

- 1 Եւ պիլ ճիւղէ սուսայանլար, սուլարա կէ-
լինիլ :
Վէ սիլ, էյ ազէսի օլմայանլար,
Կէլինիլ, սաթոնն ալթիլ Վէ եկինիլ,
Կէլինիլ, ազէսիլ Վէ պէհաթը
Սիւտ Վէ չէրապ սաթոնն ալթիլ :
2 Պէ'հիւն էքմէք օլմայանն ազէնիլի,
Վէ տօյուրմայան շէյէ էմէլինիլի սարֆ է-
տէրսինիլ :
Տիգգաթլէ պէնի տինկէլինիլ քի էյի օլա-
նը եկէսինիլ,
Վէ ճանընը սէմիգտէն լէզլէթ ալա :
3 Գուլաղլարընը մէյլ էթտիրիպ պա'նա պէլի-
նիլ :
Տինկէլինիլ, Վէ ճանընը պէր հայաթ օլա-
ճագ տըր :
Վէ Տաուտա Էհան պա'յուրընն մէրաշիմ ի
սաթըգայը հալի
Սիղին իլէ պիր 'աճա ը էպէտի 'ադտ էտէճէ-
յիմ :
4 Իշթէ անը իւմէթլէրէ շա'հիտ,
Իւմէթլէրէ ըէ'խ Վէ տիր նասպ էյլէտիրմ :
5 Իշթէ պիլմէտիյին միլլէթի չաղըրաճագ սըն,
Վէ սէնի պիլմէյէն միլլէթլէր,
Ալաճըն ՐԱՊՊ Իշիւն
Վէ Գուլաղլարընը իսրայէլ իշիւն սանա գո-
շաճագլար տըր :
Ձիրա օ սէնի միւշէրէք գըլար :

- 6 ՐԱՊՊ ԿՈՒԼԸՆԱ պիլիլ իքէն անը արայընը,
Էագըն իքէն անա տու'ա էտինիլ :
7 Շէրիլ քիմաէ եօլնը,
Վէ ֆասիտ առէմ քէնտի էֆքեարընը թէրք
էթսին,
Վէ ՐԱՊՊ Ըրիճ'աթ էթսին, օլ տախի անա
մէրհամէթ էտէճէք,
Վէ Ալաճընը ըէ'ն Էի'ն, զիրա օ զաֆ-
ֆար տըր :
8 Ձիրա ՐԱՊՊ ԿՈՒՅՈՒՐԸՆԸՆ քի,
Պէնիմ էֆքեարընը սիղին էֆքեարընը տէ-
միլ տիր,
Վէ եօլարընը պէնիմ եօլարընը տէյիլ տիր :
9 Պագաթ սէմալաթ զէմինտէն 'ալի օլուրը
կիպի,
Պէնիմ եօլարընը սիղին եօլարընը տանն ի
Վէ պէնիմ էֆքեարընը սիղին էֆքեարընը տան
'ալի տիր :
10 Ձիրա նասըլ քի եաղմուր Վէ դար կէօքտէն
էնէր Վէ օրայա կէրի տէօնմէք,
Անճագ էէրի սուվարընը Վէ անը մահաւարար
Վէ միւնպիթ գըլար,
Շէյլէ քի էքինճիյէ թօփուս Վէ եկինճիյէ
էքմէք Վէրիլ,
11 Աղըմտան սիւտուր էտէն քէլամըն տախի
պէյլէ օլուպ,
Պանա պօշ տէօնմէյէճէք,
Անճագ միւրատ էթտիլիմ իճրա էտէճէք
տիր,
Վէ անը կէօնտէրալիմ էլա միւլաֆֆագ
օլաճագ տըր :
12 Ձիրա մէսէրէթլէ չըգարաճագ սընը,
Վէ սէլամէթլէ կէօթիւրիւլէճէքսինիլ :
Տաղլար Վէ պալըլար էօնիւնիւլտէ սէտա ի
մէսէրէթլէ նիտա էտէճէքլէր,
Վէ սահրանն պիլ ճիւղէ աղաճլարընը էլ չը-
փաճագլար տըր :
13 Ձալը եէրինէ չամ աղաճը,
Վէ ըսըղանն եէրինէ մէրսին աղաճը պիլթէ-
ճէք :
Վէ պու ՐԱՊՊԱ նամ իշիւն,
Մահլ օլմագ էպէտի նիշան իշիւն օլաճագ
տըր :

ՊԱՊ 56

- 1 ՐԱՊՊ ԿԷՂԸՆ ԿՈՒՅՈՒՐԸՆԸՆ :
Հագգը հըֆլ Վէ 'ատալէթի իճրա էտինիլ,
Ձիրա իւլարընն կէլմէն
Վէ 'ատալէթիմին իզհար օլունմաղը հագըն
տըր :
2 Նէ՝ միւլապըք տիր օլ առէմ քի պուլնոն
իճրա էտէք :

- վէ ատէմ՝ օղու քի պունու միւհքէմ թու-
թար ,
Սեպթէ նազը ը հիւրմէթ էթմէյերէք՝ անը
հըֆը էտէր .
վէ հէր նէվ՝ քէօթիւլէքտէն էլինի կերի չէ-
քէր :
- 3 վէ ԲԱՊԱՊԱ միւնգատ օլան էճնէպի քիմնէ ,
ԲԱՊԱ պէնի գալմիւնտան քիւլլէյէն այըրտը՝
տէմէսին ,
վէ խատըմ՝ իշթէ պէն գաւրու աղաճ իմ՝
տէմէսին :
- 4 Զիրա ԲԱՊԱ պէզլէ պոյուրուր . Սէպթէրի-
մի հըֆը էտէն ,
վէ պանա մագպուլ օլանը ինթիյար էյլէ-
յէն ,
վէ 'ահարմտա սապիթ տուրան խատըմլարա
5 Պէն պէյթիմտէ վէ սուրլարըմ իչէնտէ մէ-
քեան ,
Օղուլարտան վէ գըզլարտան էյի պիր իսմ՝
վէրէճէյիմ ,
Անլէրէ մասվ օլմաղ էպէտի պիր իսմ վէրէ-
ճէյիմ :
- 6 վէ ԲԱՊԱ խըտմէթ էթմէք ,
Անըն իսմինի սէվմէք ,
վէ անա գուլ օլմագ իւղրէ
Անա միւնգատ օլան էճնէպիլէրի ,
Սէպթէ նազը ը հիւրմէթ էթմէյերէք անը
հըֆը էտէն ,
վէ 'ահարմտա սապիթ տուրանլարըն ճիւմ-
լէսինի ,
- 7 Հէման անլէրի մուգատտէս տաղըմա կէթի-
րէճէյիմ ,
վէ անլէրի 'իպատէթ խանէմտէ մէսուր գը-
լաճաղըմ .
Անլէրին մուհրագա վէ զէպիհէլէրի մէզպա-
հըմ իւղէրինտէ մագպուլ օլաճագ ,
Զիրա խանէմ ճէմի ի ագվամ իչիւն 'իպա-
տէթխանէ թէսմիյէ օլունաճագ տըր :
- 8 Իսրայէլին մէնֆիլէրինի ճէմ՝ էտէն Բապպ
Եէհօվա պոյուրուր քի ,
Անըն ճէմ՝ օլունմուլլարը իւղէրինէ տահա
ճէմ՝ էտէճէյիմ :
- 9 Էյ սահրանըն պիլ ճիւմլէ վուհուլը ,
Էյ օրմանըն պիլ ճիւմլէ վուհուլը , եէմէյէ
կէլինիլ :
- 10 Անըն պէքիլէրի քէօր տիր , ճիւմլէսի ճահիլ
տիրլէր ,
Քեաֆէսի սէսիլ քէօիլէրլէր տիր , հալլա-
յամաղլար .
Անլէր սայըգլըլը կաթարլար , ույգուլը
սէվլէրլէր .
- 11 Էքիւլ վէ տոյմագ պիլմէլ քէօփէլէր տիր ,
վէ Ֆէհմի պիլմէլ չօպանլար տըր .

- ճիւմլէսի քէնտի Եօլարընա տէօնտիլէր ,
Հէր քէս հէր թարաֆտան մէնֆա'աթ ը զա-
թիլէսինի տարա .
- 12 Կէլինիլ , Հէրապ կէթիլէյիմ ,
վէ միւնքիր իլէ սէրիօշ օլալըմ .
Եարըն տախի պու կիւն կիպի ,
'Աղիմ՝ վէ տահա զէյատէ օլաճագ տըր՝ Դէր-
լէր :

ՊԱՊ 57

- 1 Սալէհ հէլար օլուր , վէ վազիֆէ էտինէն ա-
տէմ՝ Եօգ տըր .
վէ միւթթագի ատէմլէր Դէնէտարա գալտը-
րլէր ,
Քիմնէ անկլամաղ քի սալէհ պէլա կէլմէլտէն
գալտըրլէր :
- 2 Սէլամէթէ վարըր .
Ինթիգամէթ իւզրէ սիւլըք էտէնլէր ,
Եաթագլարը իւզէրինտէ րահաթ պուլուրլար :
- 3 Լաքին սիլ , էյ սահարէ օղուլարը ,
Զանի վէ զանիլէ նէսիլ , պուրայա Եագլալը-
նըլ :
- 4 Սիլ քիմի՞ զէվլէնիւրինիլ ,
Քիմի՞ն 'ալէյհինէ աղըլ աչարընըլ ,
Տիլ ուզատըրըլըլ ,
Սիլ 'իսեան էվտաղ ,
Հիլէ նէսիլ տէյիլ՝ մի սինիլ :
- 5 Սիլ հէր Եէլիլ աղաճ ալթընտա
Փուլթար իլէ գըզըլըրընըլ ,
Զօնուգլարը տէրէլէրտէ ,
Գայա Եարըգլարընտա պօղաղլարընըլ :
- 6 Սէնին հիստէն տէրէնին չաղըլ Բալլալընտա
տըր .
Սէնին նասիպին անլէր տիր , անլէր տիր .
Անլէրէ պիլէ թագաթիմէ ի մէշուպաթ 'արըլ
էթտին ,
Էքմէք թագաթիմի թագաթիմ էյլէտին .
Պէն պուլլարա թէհամիլէ էտէ պիլի՞ր մի իմ :
- 7 Եաթաղըն 'ալի վէ միւթթէֆի՝ պիր տաղ
իւզէրինէ գօտըն .
Օրատա տախի զէպիհէ թագաթիմ էթմէյէ
չըգտըն :
- 8 վէ թէգքտըրըն գափուլարըն վէ գափու
սէզլէլէրինին արգատընա գօտըն .
Զիրա պէնտէն չուլէնէ ալըտըն ,
վէ Եօգարը չըգլա՞ Եաթաղըն կէնիլլէթ-
տին ,
վէ անլէր իլէ մու'ահէտէ էյլէտին .
Անլէրին Եաթաղըն սէվիլ մէքեան թէհիլլէ
էյլէտին :
- 9 վէ մէլիլին նէլտինէ խօշ րա՞իհալը Եաղ Ի-
լէ կիթտին ,
վէ 'ըթիլթաթըն թէքսիր էյլէտին .

- վէ էլէրէրինի ուղղապա կէօնտերտին ,
վէ քէնտինի հաղիկէյէ դատար աղաղակութ-
տին :
- 10 Եօլնն ուղղունընտան եօրուլուն ,
իւմիտ եօգ տըր՝ տէմէտին .
* Գուլվէթինի թաղէլէթտին ,
Պու սէպէպտէն զա՛իֆլէնմտին :
- 11 վէ սէն քի՞մտէն գօրգուսլ խալֆէ էտէրէք
քեաղիպ օլուն ,
վէ պէնի թէգէքքիւր էթմէլիպ խաթրա կէ-
թիքմէտին .
Սէնին պէնտէն գօրգմտըղնն սէպէպի ,
Ջէման ք դատիմտէն պերուս սիւքիւթ էթտի-
յիմ աշի՛լ մի տիր :
- 12 Պէն սէնին սալաճնը վէ ա՛մալնը պէյան է-
տէճէյիմ ,
Ֆադաթ աշիւք սանա Ֆա՛իտէ էթմէլէճէք
տիր :
- 13 Սէն Ֆերէատ էթտիլինտէ , ճէմ՝ էթտիլին
էալլար սէնի գուրթարընլար ,
Ֆադաթ ճիւմէլինի ըւզկէար գալտըրաճադ .
Պեր նէֆէա կէօթիւրէճէք .
Լաքին պանա իւմիտ էտէն եէրի թէմէլլիւք ,
վէ մուգատտէս տաղըմէ թէվէրիւս էտէ-
ճէք տիր :
- 14 Թէմվիլէ էտինիլ . թէմվիլէ էտինիլ .
Եօլ թէհէլլէ էլլէլինիլ ,
Թէօքէլի գալվմընն եօլնտան գալտըրընը՝
տէնիլէճէք տիր :
- 15 Ջիրա Միւթա՛տլ վէ Միւրթէֆի՛ ,
վէ էպէտիլէթտէ սաքին վէ իսմի Գուտտուս
օլան պէզլէ պուլլուրուր .
Պէն 'ալի վէ մուգատտէս Դաֆաթ սաքին իմ ,
Հէմ տէ Գալլէ միւնքէսիր վէ բուհը միւթէ-
վաղը՝ օլան իլէ իմ ,
Քի միւթէվաղըլարն բուհըն իհէա էտէյիմ ,
վէ գալպէրի միւնքէսիր օլանլար պէր հա-
յաթ գըլլըմ՝ :
- 16 Ջիրա իլ էլ էպէա տա՛վա էթմէմ ,
վէ 'ալ էտ տէվմա՛ դաղապ էթմէմ .
Ջիրա բուհլար ,
վէ խալգէ էլլէտիլիմ ճանլար Եօնիւմտէ պա-
յըլաճադ տըր :
- 17 Թամալնն քէօթիւլլիւյի իչիւն դաղապլա-
նըպ աւը վուրտըմ ,
Ինպիւս սէթը էտիլ դաղապլանտըմ .
Օ տուրի 'առի օլարադ կէօնլիւնիւն իսթէտի-
յի եօլա կիթտի ,
18 Անն եօլարըն կէօրուլմ , վէ սնա շիֆա
վէրէճէյիմ ,
վէ սնը իհտա էտիպ , սնը վէ մաճընլա-
րըն թէսլիլէ էտէճէյիմ :

* Ինչոք ելինին հայտնըն պուլուն :

- 19 Տուտագլարն սէմէրէսինի պէն խալգ էտէրիմ .
Ուղադտա օլանա սէլաճէթ ,
վէ եաղքնտա օլանա սէլաճէթ օլուն ,
վէ պէն սնա շիֆա վէրէճէյիմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ
պուլլուրուր :
- 20 Լաքին շէրիւրէր չալգանան տէնիլ կիպի օ-
լուպ բաճաթ էտէմէզ ,
վէ սնն սուլար պալլըք իլէ , չամուրը տը-
շարը աթար :
- 21 Շէրիւրէր իչիւն սէլաճէթ եօգ տըր՝ տէյիւ
Ալաճըմ պուլլուրուր :

Պ Ա Պ 58

- 1 Պիւլէնտ ալաղլէ չաղըր , * Էնէ էտիլէմէ ,
Ալաղըն պօրու կիպի ըէֆ՝ էլլէ .
Գալվմա 'իսեանլարըն ,
վէ պէյթ ի Եա՛դուպա կիւնաճլարըն պէ-
յան էլլէ :
- 2 Հալ պու քի աշիւք սալաճ իլլէլէն
վէ Ալաճընն աճքեամըն թէրք էթմէյէն
միլլէթ կիպի
Պէնի հէր կիւն թալէպ , վէ թարիգէրիմի
պիլմէյի արզու
վէ պէնտէն սալաճ աճքեամըն սու՛ալ է-
տէրէր ,
Ալաճա եաղն օլմաղը արզու էտէրէր .
- 3 Նի՛չիւն պիլ օրուճ թուլտըգ , վէ սէն
պաղմալուն .
Քէսր ի նէֆա էթտիք , վէ սէն պիլմէտին՝
Դէրէր .
Իլթէ օրուճընը կիւնիւնտէ արզունըգ իճ-
րա էտէրսինիլ ,
վէ 'ամէլէնիլէ հէր իլլինիլ միւսա՛տտէսիլ
եափաղըրընը :
- 4 Իլթէ նիլա՛ վէ դալգա իչիւն ,
վէ շէրը եուլուղըլլէ վուրմադ իչիւն օ-
րուճ թուլտարընը .
Սէսինիլ կիւնքէք մաճալտէ իլթիտիքմէք
մաղստէլլէ
Պու կիւնքի կիպի օրուճ թուլտարընը :
- 5 Պէնիմ ինթիխապ էթտիլիմ օրուճ ,
Ատէմ քէսր ի նէֆա էտէճէյի կիւն պէյլէ՞
մի օլուր .
Պալըն դամըլ կիպի էլիպ ,
Ալլէնա չուլ վէ քիւլ սէրմէ՛քլէ մի օլուր .
Պունա օրուճ վէ ՐԱՊՊԱ մաղպուլ կի՛ւն մի
տէրսին :
- 6 Պէնիմ ինթիխապ էթտիլիմ օրուճ պու տէ-
յի՛լ մի տիր ,
Քի շէրին պաղլարըն չէօգէսին ,
վէ պօրունըրըն պաղլարըն կէվլէտէսին ,
վէ էգլիլէյիլ աղատ էտիպ
Հէր պոլունըրըն գըրաւուն :

- 7 Էքմէյիին աճ օլանա սողալաւորն ,
վէ ավարէ կեզէն պիշարէլէրի էվէ կեթիւրէ-
սին ,
2ըպլաղը կէօրտիւլիւնտէ անը կիյտիւրէսին ,
վէ քէնտի՝ գարիպիւնտէն իսթիֆա էթմէյէ-
սին :
- 8 Օլ վազըթ նուրն սուպահ կիպի աչըլաճադ ,
վէ սըհհաթըն սէրիէն հասըլ օլաճադ ,
վէ սալահըն սէնին էօնիւնճէ կիտէճէք ,
ԲԱՊԱՊ Զէլալի տախի տիւմաւորն օլաճադ
ալը :
- 9 Օլ վազըթ չաղըրաճադսըն , վէ ԲԱՊԱ Իսթի-
ճապէթ էտէճէք ,
Ֆերեստ էտէճէքսին , վէ օ՝ Իշթէ հաղըր Իմ՝
տէյէճէք տիր :
Էյէր իշինիզտէն պոյունալըղը ,
Փարմազէ իշարէթ էթմէքլէյի վէ քէօթիւ-
սէօղլէրի գալըրըրսան ,
- 10 Էյէր աճ օլանա կէօնիւլտէն վէրիւր իսէն ,
վէ միւհհաթըն ճանընը տոյուրուր իսէն ,
Օլ վազըթ նուրն զուլմէթտէ լէմ՝ան էտէճէք ,
վէ սէնին գուլու գարանըղըն էջլէ վազթը
կիպի օլաճադ ալը :
- 11 վէ ԲԱՊԱ տա՛իմա սէնի իհտա էտէճէք ,
վէ ճանընը գորազլըգտա տոյուրաճադ ,
վէ սէնին քէմիքլէրինի գուլմէթլէնտիրէճէք
տիր :
Ձլէ սէն սուվարըլըլ պաղլէ կիպի ,
վէ սուլու էքսիմէզ սու փունարը կիպի օ-
լաճադսըն :
- 12 վէ սէնտէն իէլէլէլէր Էքիւրէր էքի խարա-
պլէրի պինա էտէճէքլէր ,
2օգ տէվլէրտէն պերու գուլէթմէլլէրի Ի-
գամէ էտէճէքսին :
վէ սանա՝ Բախնէլէրի թա՛միր ,
վէ իգամէթ իշիւն թարիզլէր թէսվիյէ է-
տէն՝ տէնիլէճէք տիր :
- 13 Էյէր սէպլտէ , մուգատտէս կիւնիւմտէ ,
Քէնտի արգուլըն իծրասընտան ալաղընը տէօն-
տէրիւր իսէն ,
վէ սէպլթի ֆէրահ ,
վէ ԲԱՊԱՊ մուգատտէս Գուլիւնիւ միւհհաթ-
րէմ՝ տատ էտէր իսէն ,
Շէջլէ քի քէնտի Եօլարընճա հարէքէթ ,
վէ քէնտի արգուլըն իծրա էթմէյէրէք ,
վէ Էքիւր սէօղլէրինի սէջլէմէյէրէք անա
հիւրմէթ էտէր իսէն ,
- 14 Օլ գէման սէն ԲԱՊԱՊԱ մէսրուր օլաճադ սըն .
վէ սէնի եէրին Եիւճէ մահալլէրինէ չըգա-
րաճաղըմ՝ ,
վէ սանա փէտէրին Եա՛գուպըն միւրասընը
էտիրէճէլիմ՝ ,
2իւրա ԲԱՊԱՊ արղը սէջլէտի :

*Իւր. Թէնիւնտէն

- 1 Իշթէ ԲԱՊԱՊ Էլի խէլաս էթմէքտէն՝ աճիղ
օլմատը ,
վէ գուլաղը իշիթմէքտէն աղըրալմատը :
2 Անճադ սիգի Ալահհըրզտան ալըրան սիգին
՛իսէանլարընըլ ալը ,
վէ կիւնահըրընըլ ալը Եիւզիւնիւ սիգտէն
սէթր էթտի ,
Շէջլէ քի Գա՛մուլը իշիթմէզ ,
3 2իւրա էլլէրինիզ գան իլէ ,
վէ փարմազլարընըլ ՛իսէան իլէ միւլէվլէս
օլտու .
Տուտազլարընըլ Եալան սէջլէտի ,
վէ տիլլէրինիզ հազարըղըլ թէլէֆիւզ էյ-
լէտի :
4 ՛Ատալէթ իշիւն նիտա էտէն Եօգ ,
վէ հազգ իւզքէ տա՛վա սիւրէն Եօգ ալը .
Անլէր պիւթլանա թէվլէքիւլ էտէրլէր վէ
Եալան սէջլէրլէր .
Շէրարէթէ համիլէ օլապ քէօթիւլիւք սո-
ղուրուրալ .
5 2էհիլի Երլան Եուսուրթալարընտան Եալ-
րու չըգարըրալ ,
վէ Եօրիւմէք աղը սօգուրալ :
Եուսուրթալարընտան Եէյէն Եօլիւր :
վէ գըրըլմանտան էնկէրէք չըգար :
6 Ալարընտան Էպիսէ օլմազ ,
վէ իլէտէքլէրի շէյլէր իլէ Եօրթիւնիւլմէզ .
՛Ամէլլէրի քէօթիւլ՝ ալմէլլէր տիր ,
վէ էլլէրինտէ ֆի՛լ ի գուլմ՝ վար տըր :
7 Ալաղլարը շէրիէ գօշար ,
վէ սուլըր գան տէօթմէյէ աճէլէ էտէլլէր .
Էֆէքտարըլ քէօթիւլ էֆէքտար ալը .
Եօլարընտա խարապիլէթ վէ հէլաք վար :
8 Սէլալմէթ թարիզլինի պիլմէզլէր ,
վէ մէպլէքլէրինտէ հազգ Եօգ ալը .
Թարիզլէրինի էյրիլթտիլէր ,
Անլէրտէ սիւլուք էտէնլէրին ճիւմլէնի սէլա-
մէթի պիլմէզլէր :
9 Պու Էճլտէն հազգ պիլզտէն պա՛իտ օլտու ,
վէ տաալէթ պիլէ վասըլ օլմազ .
Տուրա միւնթազիւր իտիք ,
վէ իշթէ գըլմէթ վար .
2իւրայա Գա՛մուլը Էքի , լա՛ն տիւմանտա
Էգէլէրի :
10 Քէօր կիպի տիվարը լէմ էտէրիզ ,
վէ կէօղլէրի օլմայանլար կիպի էլ իլէ Եօգ-
լարըլ .
Էջլէ վազթը , կէճէտէ օլաղը կիպի Է թէօ-
քէզէ օղըրալըլ .
*Սէմիզ Եէրլէրտէ՝ Եօլիւլէր կիպի իլ :
Ե-Իւր՝ Գարանըլտա

11 Ճիւմէմիդ պըլար կիպի համարտանը իզ,
վէ կեղերճիւր կիպի ալ էտ տեվամ ֆիզան
էտերիդ .
Հագգա միւնթադիւր իտիւր , ամմա եօգ տըր .
Խէլասա փախուլէր էրէր , պիզան պա'իտ օլ-
տու :

12 Զիրա 'իսեանլարմը հուզուրնտա չողալար ,
վէ կիւնաշլարմը 'ալէյհիմիզէ շէհատէթ
էտեր .

Զիրա իսեանլարմը եանըմըտա տըր ,
վէ թէհափուզաթըմը պիլերիդ :

13 'իսեան էթտիք , ՐԱՊԱԳ Ինքեար էյլէտիք .
վէ Ալլահմըզա թապի'իյէթտէն 'ուտու-
էյլէտիք ,
Զուլմ ու ֆիթնէ սեյլէտիք .
Գալպատ եալան սեօլէր տիւշիւնիւ պ թէ-
քէլիւմ էթտիք :

14 վէ հագգ կերիյէ չէվլիւտի ,
վէ 'ատալէթ պա'իտ օլտու .
Զիրա հագգեթմ յէյտանտա եերէ տիւշտիւ ,
վէ իսթիգամէթ իչէրի կերմէզ :

15 վէ հագգեթմ զա'իւ օլուր ,
վէ քէօթիւլիւքտէն իճթիւնապ էտէն սոյուլըր ,
վէ ՐԱՊԱԳ կէօրտիւ վէ նաղարնտա քէօթիւ
կէօրիւնտիւ .

Զիրա հագգ գալմատը :

16 վէ տտէմ պուլունմատըզըմը կէօրտիւ ,
վէ շէֆի' պուլունմատըզըմ թէ'աճծիւ պ էյ-
լէտի .
Իմաի պազուար քէնտիսի իչիւն իւլաս ֆի-
լինի իճրա էյլէտի ,

վէ 'ատալէթի քէնտիսն տէսթկիր օլտու ,
17 վէ 'ատալէթի զըճ կիպի ,
վէ իւլասը պալընա միլֆեր Էդէ կիյտի ,
վէ ինթիգամ էլլիսէսիսի էսվապ կիպի
կիյտի ,

վէ զայրէթի ճիւպպէ կիպի լապիս օլտու :
18 'Ամէլլերինէ կէօրէ միւնաղաթ էտէճէք ,
Տիւշմէնլերինէ զաղապ ,
Խառիմլերինէ ճէզա վէրէճէք տիւր .
Ատալարա ճէզա վէրէճէք տիւր :

19 վէ մաղըր պ ՐԱՊԱԳ Իսմինտէն ,
վէ մէշիք անըն ճէլալինտէն գըրգաճագ-
լար .

Տիւշմէն սէլ կիպի կէլտիյինտէ ,
ՐԱՊԱԳ Բուհը 'անա գարշը պայրազ գալ-
տըրաճագ տըր" :

20 վէ Սիսն իչիւն վէ Եա'գուպտա 'իսեանտան
րիճ'աթ էտէնլէր իչիւն
Խէլաքեար կէլէճէք տիւր՝ տէյիւ ՐԱՊԱԳ պու-
յուրուր :

21 վէ պէնիմ անլէր իլէ օլաճագ 'աշտըմ' պու-
տըր , տէյիւ ՐԱՊԱԳ պույուրուր :

Սէնին իւզէրինտէ օլան Բուհըմ ,
վէ աղընիս գօտըզմ սէօլէրիմ ,
Սէնին աղընտան վէ նէսլինին աղընտան ,
վէ նէսլինին նէսլինին աղընտան ,
Մին էլ ան իլ էլ էպէտ զա'իւ օլմայաճագ
տըր՝ տէյիւ ՐԱՊԱԳ պույուրուր :

Պ Ա Պ 60

1 Գալպ ք միւնէվլէր օլ . զիրա նուրն կէլտի ,
վէ ՐԱՊԱԳ ճէլալի սէնին իւզէրինտէ՝ լէմ'ան
էյլէտի :

2 Զիրա իշթէ զէմին զուլմէթ ,
վէ իւմէթլէրի գոյու գարանլըզ գափալայա-
ճագ .
Լաքին իւզէրինէ ՐԱՊԱԳ լէմ'ան էտէճէք ,
վէ անըն ճէլալի սէնին իւզէրինտէ կէօրիւ-
նէճէք տիւր :

3 վէ սէնին նուրնա միլէթլէր ,
վէ իւզէրինտէ լէմ'ան էտէն զիլայա մէլիք-
լէր կէլէճէքլէր տիւր :

4 կէօլէրինի գալարըր պ էթրաֆա պագ .
Ճիւմէթի թէճէմիւլէ' էտիպ սանա կէլլօրլար .
Օղուլարն ուզապտան կէլէճէք ,
վէ գըզլարն գուճագտա կէթիլիլէճէք տիւր :

5 Օլ զէման կէօրէճէքսին վէ եիւզիւն՝ րուշէն
օլաճագ ,
վէ գալպին հարէքթէթէ կէլիպ միւֆերաճ
օլաճագ տըր .

Զիրա տէնիլին ֆէյլ ու պերէքթի սանա
տէօնէճէք ,
Միլէթլէրին սերվէթի սանա կէլէճէք տիւր :

6 Տէվլէր գալթարը ,
Միտեանըն վէ 'էյֆանն կէնճ տէվլէրի սէ-
նի գափալայաճագլար .

Ճիւմէթի Շէպատան կէլէճէքլէր ,
Ալթուն իլէ քիւնլիւք կէթիլիլէճէքլէր ,
վէ ՐԱՊԱԳ թէսպիհաթըն ի'լան էտէճէքլէր
տիւր :

7 Գէտարն պիլ ճիւմէ գոյուլարը սէնին եա-
նընա թօփալանաճագ ,
Նէպայօթըն գօլլարը սանա խրամէթ էտէ-
ճէքլէր .

Մագպուլ Գալպան օլարազ մէզլաճըմա զը-
գաճագլար ,
վէ պէյթ ի 'իզլէթիմի թէգէին էտէճէլիմ :

8 Պուլութ կիպի վէ եուվալարնա ուշան
կէյերճինլէր կիպի պու ուշանլար
քիմ տիւր :

9 Հագգեթմէն ատալար ,
վէ էվլէլա թարշիշին կէմլէրի
Պանա միւնթադիւր օլաճագլար ,
Գի Ալլահն իսմի իչիւն ,

*Ե-ի-թ' անը գալարաճագ տըր :

- Գուտտուս և Խորայէլ իշխան,
Ուղագտան սէնին օղուլարընը,
Վէ անէր իլէ պերապէր կիւմիւշ վէ ալ-
թուլարընը կէթիւրէր .
Զիրա սէնի միւշէրէֆ գըլան Օ տըր :
10 Վէ էճնէպիլէր սէնին սուրլարընը պինա է-
տէճէլէր ,
Վէ անէրին մէլքէրի սանա խըտմէթ էտէ-
ճէլէր ,
Զիրա սէնի զաղապըմ իլէ վաւրտըմ ,
Լաքին հիւան ի ըիլամ իլէ սանա մէրհամէթ
էլէյէճէլիմ ,
11 Վէ միլէթէրին սէրվէթինին սանա կէթի-
րիլմէսի ,
Վէ անէրին մէլքէրինին ճէլ օլունմարը
իշխան
Գափուլարըն տա՛իմա տըզ տուրմազ ,
Վէ կէճէ կիւնտիւղ գափանմալարալար տըր :
12 Զիրա սանա խըտմէթ էթմէյէն միլէթ վէ
հիւքիւմէ հէլաք
Վէ օլ միլէթէր պիւլ քիւլլիյէ խաւապ օ-
լաճալար տըր :
13 Մադտիսիին մէքէանընթ թէղէին իշխան ,
Լիպանըն շանը ,
Չամ աղաճը , չինար վէ չիմէր աղաճը պիր-
լիքտէ սանա կէլէճէր տիր ,
Վէ այաղլարըմըն մաճալինի մալաղլէզ գը-
լաճաղըմ :
14 Վէ սէնի թաղէիզ էտէլէրին օղուլարը
էյիլէրէք սանա կէլէճէլէր ,
Վէ սէնի թաղիզ էտէլէրին ճիւմէսի
Սէնին այաղլարընը թապանլարընա Դէ-Լէ-պ
'արզ և 'ուպուտիյէթ էտէճէլէր ,
Վէ սանա՝ ԲԱՊԱՐՆ շէհրի ,
Գուտտուս և Խորայէլին Սիօնը թէսմիյէ էլլէ-
յէճէլէր տիր :
15 Միւրուր էտէնի օլմալարապ մէթըրէ վէ
մէնֆուրէ օլաղընա մազապիլ
Սէնի ֆաիր և էպէտի վէ ֆէրաճ և տա՛իմի
գըլաճաղըմ :
16 Վէ միլէթէրին սիւտիւնիւ
Վէ մէլքէրին մէմէլէրին էմէճէքսին .
Վէ սէնի խէլաքէարըն ԲԱՊԱ ,
Վէ սէնին Վէլին օլան Գափիր ի Խա՛գուպ
պին իտիյիմի պիլէճէք սին :
17 Պազըր եւրինէ ալթուլն կէթիւրէճէլիմ ,
Վէ տէմիր եւրինէ կիւմիւշ ,
Վէ աղաճ եւրինէ պազըր ,
Վէ թաշ եւրինէ տէմիր կէթիւրէճէլիմ .
Վէ սէնին նազրլարընը սէլամէթ ,
Վէ զապիթանընը 'ատալթէթ էտէճէլիմ :
18 Արթըզ սէնին ախարընտա զուլմ ,
Վէ տաիւլ ի հուտուտընտա խաւապիյէթ
վէ հէլաք իշիտիլմէյէճէք տիր :

- Անճազ սուրլարընա խէլաս ,
Վէ գափուլարընա շամա թէսմիյէ էտէճէք-
սին :
19 Արթըզ կիւնտիւղէն նուրըն կիւնէշ օլմա-
լաճազ ,
Վէ այաղլըզ իշին այ սանա զիյա վէրմէ-
յէճէք ,
Անճազ սէնին էպէտի նուրըն Եէհօվա ,
Վէ իզլէթին սէնին Ալլաճըն օլաճազ տըր :
20 Արթըզ կիւնէլին պաթմալարալար ,
Վէ այլն էքսիլմէյէճէք .
Զիրա սէնին էպէտի նուրըն Եէհօվա օլաճազ ,
Վէ մալթէմ կիւնէլէրին խիթամ պուլաճազ
տըր :
21 Վէ սէնին գալմընըն ճիւմէսի սաղիճ օլուպ ,
Զէմինի իլ էլ էպէտ թէվէրիւս էտէճէլէր .
Տիքտիյիմ ֆիտան՝ էլլէրիմին իշի ,
Պա՛իս ի 'իզլէթիմ օլաճազ տըր :
22 Քիւլլիւլա՛ պին ,
Վէ էտանար միլէթ ի 'աղիմէ օլաճազ տըր .
Պէն ԲԱՊԱ պուսուս վազթընտա սէրիէն իճրա
էտէճէլիմ :

ՊԱՊ 61

- 1 Բապպ Եէհօվանըն Բուհը իւզէրիմէ տիր .
Զիւնքի ԲԱՊԱ պէնի ֆուգարալա պէշարէթի
Թէպլիթ էթմէք իշխան մէսճ էտիպ ,
Գալպի միւնքէտիր օլանլարա շիֆա վէրմէք ,
Էսիլէրէ հիւրիլլէթի ,
Մաճալարա մաճալսին աղըմտընը ի՛լան
էթմէք ,
2 ԲԱՊԱՐՆ մազպուլ սէնէսինի ,
Վէ Ալլաճընըն իշիթիգամ կիւնիւնիւ ի՛լան
էթմէք ,
Պիլ ճիւմէ մալթմէտէնլէրի թէսմիյէ էլլէմէք ,
3 Սիօնըն մալթէմ էտէնլէրի իշխան թէտարիք
էտիպ ,
Անլէրէ քիւլ եւրինէ միւղէյէն 'ամամէ ,
Մալթէմ եւրինէ շաղըզ եաղը ,
Բուհ և մէյուս եւրինէ համա լիպալը վէրմէք
իշխան պէնի իրաւ էլլէտի .
Վէ անլէրէ Սալաճ աղաճլարը ,
ԲԱՊԱՐՆ քէնտի 'իզլէթի իշխան տիրտիյի -
լաճալ թէսմիյէ օլունաճազ տըր :
4 Վէ գափամ խաւապիլէրի պինա էտէճէլէր ,
Էքի վիւնէլէրի իզամէ էլլէյէճէլէր ,
Վէ խաւապ օլմաճ շէհրլէրի ,
Վէ չօգ տէվրտէն պէրու վիւսն գալան
եւրլէրի թէճտիտ էտէճէլէր տիր :
5 Վէ զարիպլէր գալըպ սիւրիւլէրինիզ կիւ-
տէճէք ,
Վէ էճնէպիլէր չիֆթիլէրինիզ վէ պաղճը-
լարընը օլաճազ տըր :

- 6 Վէ սիւ ԲԱՊՊԸՆ քեռճիկներ թէսմիյէ օլու-
նաճագաւորը ,
Ալաւհըմըն իրտմէթճիկերի տէնիլէճէքսինիզ-
Միլէթներին սերվէթինի եւէյէճէքսինիզ ,
Վէ անյերին շէրէֆինէ մալիք օլաճագաւորը ,
7 Խիճէթինիլ եւերինէ իքի գաթ օլա-
ճագ ,
Վէ հագաթէթ եւերինէ անյերին նաօիպլերինէ
թէրէննիւմ էտէճէքլէր տիր .
Պու էճլտէն անյերին տիյարընտա իքի գաթ
միրաս ալաճագլար .
Անյեր մէսերէթ ի էպէտիյէյէ նա'իլ օլա-
ճագլար տիր ,
8 Զիրա պէն ԲԱՊՊ հագաթ օլէքերիմ .
Զուլմ իլէ զապատան իքրաճ էտէրիմ .
Վէ անյերին միւքեաֆաթընը հագաթսնիյէթ
իւզլէ վէրէճէյիմ ,
Վէ անյեր իլէ 'աճա ք էպէտի 'ագա էտէճէ-
յիմ ,
9 Վէ անյերին նէսի միլլէթլէրտէ ,
Վէ զիւրիյէթլէրի ագլամ արաւընտա մա' .
իւլմ օլաճագ տիր ,
Անյերի կէօրէնլէրին ճիւմլէսի ,
ԲԱՊՊԸՆ միւպարէթլէտիյի նէսլ օլաճագլարընը
անկալաճագլար տիր ,
10 Պէն ԲԱՊՊՏԱ զայէթլէ միւպլէհիճ օլա-
ճագլար ,
Ջոնմ Ալաւհըմտա շառման օլաճագ տիր .
Միւղէյէն 'ամաթէ իլէ միւշէրէֆ գըլընան
կիւվէյի կիպի ,
Վէ թէգէննաթըյլէ միւղէյէն օլան կէլին
կիպի ,
Պանա խէլառ էսվալը կիյարտի ,
Վէ պէնի 'ատալէթ էլպիսէսիյլէ իւպաս էյ-
լէտի ,
11 Զիրա զէմին ֆիլիպլերինի չըգարաղը ,
Վէ պաղչէ' անտէ էքիլէն շէյլերի թէնպիթ
էյլէտիյի կիպի ,
Պէոյլէճէ Բապպ Եէճօլա միլլէթլերին ճիւմ
լէսի էօնիւնտէ ,
'Ատալէթ վէ համա թէնպիթ էտէճէք տիր :

Պ Ա Պ 62

- 4 Անըն սալաճը նուր կիպի ,
Վէ խէլաթը Եանար մէշալէ կիպի զահիր օ-
լաճագաւոր ,
Սիօն իլիւն սիւքիւթ ,
Վէ Եերուշալէմ իլիւն Բահաթ էթմէյէճէ-
յիմ ,
5 Վէ միլլէթլէր սէնին սալաճընը ,
Վէ պիլ ճիւմլէ մէլիքլէր սէնին ճէլալիւնի կէօ-
րէճէքլէր .

- Վէ սէն ԲԱՊՊԸՆ աղղընն սէոյլէյէճէյի եէնի
իւմ իլէ թէսմիյէ օլաճագաւորն ,
3 Վէ ԲԱՊՊԸՆ Ելինտէ 'իղղէթ թաճը ,
Վէ Ալաւհընն ալաճընտա միւլաքեանէ պիր
թաճ օլաճագաւորն ,
4 Սանա արթըգ Մէթրուքէ ,
Վէ տիյարընա արթըգ Վիրանէ տէնիլմէ-
յէճէք ,
Անճագ սանա Մէրղիյէ ,
Վէ տիյարընա Մէնքուճէ տէնիլէճէք տիր .
Զիրա ԲԱՊՊ սէնտէն Բաղի' օլաճագ ,
Վէ տիյարըն նիքեաճլանաճագ տիր ,
5 Զիրա նէվճիլանն գըզա նիքեաճլանաղը
կիպի ,
Օղըլարըն սանա նիքեաճլանաճագլար .
Վէ կիւվէյի կէլինտէն տօլայը մէսրուր օլ-
աղընէն ,
Սէնին Ալաւհըն սէնտէն տօլայը մէսրուր օլա-
ճագ տիր ,
6 Եյ Եերուշալէմ , սէնին սուրլարըն իւզէ-
րինտէ պէքճիլէր իգամէ էթտիմ .
Անյեր պիւթիւն կիւն վէ պիւթիւն կէճէ ա-
լա սիւքիւթ էթմէյէճէքլէր տիր .
Եյ ԲԱՊՊԸ զիքըր էտէնլէր , Բահաթ էթմէյի-
նիզ ,
7 Վէ Եերուշալէմի սապիթ ,
Վէ անը զէմինտէ մէմտուճ գըլընճայա գա-
տար ,
Անա Բահաթ վէրմէյինիլ ,
8 ԲԱՊՊ սաղ իլի վէ գուվլէթլի պաղուսը հագ-
գը իլիւն եէմին էթտի ,
Սէնին պուղապընը արթըգ տիւլմէնլերինէ
թա'ամ օլմագ իլիւն վէրմէյէճէյիմ ,
Վէ Եմէք չէքտիյին շէրապընը էճնէպիլէր իւ-
մէյէճէքլէր .
9 Անճագ անը տէվլերէնլէր եւէյէճէքլէր ,
Վէ ԲԱՊՊ շիւքըր էտէճէքլէր .
Վէ անը ճէմ' էտէնլէր մուգատտէս հալլը-
լարմտա իլէճէքլէր տիր ,
10 Կէլինիզ , գափուլարտան կէլինիզ .
Գալմըն Եօլընը թէհիլլէ էտինիզ .
Թէսմիլլէ էտինիլ , ճատտէյի թէսմիլլէ էտի-
նիզ .
Թաշլարը տէվլերինիլ .
Ագլամ իլիւն պոյրագ րէֆ' էտինիզ .
11 Իշթէ ԲԱՊՊ միւնթէհա ի զէմինէ գատար ա-
վաղընը իլիթտիրտի .
Սիօն գըղնա' Իշթէ խէլաքեաղըն կէլիյօր .
Անըն իւճրէթի Եանընտա ,
Վէ միւքեաֆաթըն էօնիւնտէ տիր' տէյինիզ ,
12 Վէ անյերէ' Մուգատտէս գալմ' .
ԲԱՊՊԸՆ ֆիտիյէ իլէ խէլառ էթտիյի քիմսէ-
լէր տէնիլէճէք տիր ,

վէ սէն՝ Մաթթւայ օլան վէ Թէրք օլունմա-
ւան շէհր Թէսմիյէ օլունմադսըն:

ՊԱՊ 63

- 1 Պառքիմ տիրքի խոսման,
Գրքմըզը էսվապ իլէ Պոսրատուն կէլիյօր,
Ելպիսէ ի ֆտիքիէ իլէ միւղէյէն օլարագ,
Քէսրէթ ի գուվլէթինտէ 'աղամէթլէ հարէ-
քէթ էտիյօր:
- Պէն քի 'ատալէթ իւղիս սէօյլէրիմ,
Խէլաս էթմէյէ գատիր իմ:
- 2 Ելպիսէն նի՞չիւն գրքմըզը տըր,
վէ էսվապըն մա'սէրէտէ էսլամ պատանընքի
կիպի տիր:
- 3 Մա'սէրէտէ պէն ետընըզ էսլամ պատարմ,
վէ գալմլարտան պէնիմ իլէ պերապէր քիմ
սէ եօզ իտի:
- վէ անլէրի զազապըմ իլէ պատարմ,
վէ խըշմըմ իլէ անլէրի չիյնէտիմ:
վէ անլէրին գանըր էսվապըմ իւղէրինէ սըլ-
րատը:
- վէ պիւթիւն էլպիսէմի պոյատարմ:
- 4 Զիրա գալպիմտէ ինթիգամ կիւնիւ վար իտի:
վէ խէլաս էթտիյիմ քիմնէլէրին սէնէսի
կէլիմիլ իտի:
- 5 վէ պագտըմ, լաքին մու'ին եօզ իտի,
վէ տէսթկիր օլմատըղընս Թէ'տճճիւպ էթ-
տիմ:
- Օլ վագըթ քէնտի պաղուդ քէնտիմ իչիւն
խէլաս ֆի'լինի իճրա էյլէտի,
վէ խըշմըմ պանս տէսթկիր օլտու:
- 6 վէ զազապըմ իլէ գալմլար չիյնէտիմ,
վէ խըշմըմ իլէ անլէրի սէրիսօշ էյլէտիմ,
վէ անլէրին գանընք եէրէ ագըթտարմ:
- 7 Բաղադը 'ինայէթլէրինի,
վէ Բաղադը Թէսպիհաթընը,
Բաղադը պիղէ պիլ ճիւմլէ իհասն էյլէտիյի-
նէ կէօրէ,
վէ մերահիմնէ վէ քէսրէթ ի 'ինայէթլինէ
կէօրէ,
Պէյթ ի Խարայլէ իհասն էյլէտիյի պիւթիւն
էյիլէրին գէրք էտէճէյիմ:
- 8 Զիրա՝ Հագիթաթէն անլէր պէնիմ գալմլար
տըր:
- Խիյանէթ էթմէյէճէք էվլատ տըր՝ տէտի:
վէ անլէրին խէլասքէտըր օլտու:
- 9 Պիլ ճիւմլէ մուղայագալարընտս օ մուղայա-
գա չէքտի:
- վէ հուղուրըն մէլէյի անլէրի գուրթարտը,
Մուհայպէթի վէ չէֆգաթըյլէ անլէրի խէ-
լաս էյլէտի:

վէ անլէրի գալտըրպ պիւթիւն էյամը գա-
տիմէտէ թաշտը:

- 10 Ֆագաթ անլէր 'աթի օլուպ անըն Մուգատտէս
Բուհընը մահգընէ էթտիլէր:
- Օ տախի տէօնիւպ անլէրէ պիւշմէն օլտու,
վէ անլէր իլէ մուհարէպէ էյլէտի:
- 11 Օլ վագըթ էյամը գատիրմէ, Մուսա իլէ
գալմլը գէրք օլունտու:
- Սիւրիւսինիւ չօպանը իլէ տէնիզտէն չըգա-
րան նէ՞րէտէ տիր:
- Անլէրին տերուռնէն Բուհ իւլ Գուստընը
իլգա էտէն:
- 12 Մուստըն 'աղ էլիլէ պերապէր,
Պագու ի 'իլղէթինի հարէքէթ էթտիրէն,
Քէնտին նամը էպէտի գազանմագ իչիւն
Եօնլէրինտէն սուլարը շագգ էտէն:
- 13 Պէրրիյէտէն պիր աթ Կէլէր կիպի,
Այագալարը գայմայարագ անլէրի իլէճճէ-
լէրտէն կէլիլէն նէ՞րէտէ տիր:
- 14 Բաղադը Բուհը անը վատիյէ էնէն պէհայիմ
կիպի Բահայթլանտըրտը:
- Քէնտին 'իլղէթլէ պիր նամ գազանմագ ի-
չիւն,
Գալմլըն պէօյլէ իհատ էյլէտին:
- 15 Սէմատան պագ,
վէ սէնին գուստիլէթ վէ 'իլղէթինին մէս-
քէնինտէն նազար գըլ:
- Ղայրէթին վէ գուվլէթին նէ՞րէտէ տիր:
Պագըրընըն հարէքէթի վէ պանս օլան մէրա-
հիմին մէն՝ օլունտու մը:
- 16 Ապրահամ պիղի պիլլէզ,
վէ Խարայլէ պիղի Թանրմագ իսէ տէ,
Հագիթաթէն պիղիմ ֆէտէրիմիզ սէն սին,
Ան, ես Բաղադ, ֆէտէրիմիզ սին,
Ելէլէտէն պերու իսմին վէլիմիզ տիր:
- 17 Ես Բաղադ, նի՞չիւն պիղի եօլարընտան սափ-
տըրըսըն:
- Գալպիմիլի, սէնտէն խալֆ էթմէմէք իւղիս,
փէքլէշտիրըրսին:
- Գուլարըն իչիւն,
վէ միւստընըն որպթլարը իչիւն րիւճու՝ էյլէ:
- 18 Սէնին մուգատտէս գալմլըն Դիւսալըն պիր
աղ վագըթ թէվլէրիւս էթտի:
- Տիւշմէնլէրիմիզ մագտիսինի փայիմալ էթտի-
լէր:
- 19 Պիլ գատիմտէն պերու Բէնիլ իլ:
- Անլէրէ հիւքիւմէթ էթմէտին,
Անլէր սէնին իսմինէ ետտ օլունմատըրտը՝

*Նոթո՝ Պիլ գատիմտէն պերու հիւքիւմէթ էթմէտին
ին

վէ իսմինէ ետտ օլունմատըր քիմնէլէր իլ:

Պ Ա Պ 64

- 1 Քեան՝ շքի չալըլարը եագան ամեշ,
Սուլարը գայնատան ամեշ կիպի,
Կեօթէրի շագգ էտիպ նիւզուլ էտէ իտին,
Սէնին հուզուրընտան տաղար *երկէ իտի,
2 Թա քի իսմինի տիւշմէնյէրինէ պիտրէսին,
Վէ միլէթէր անին հուզուրընտան թիթ-
րէյէր:
3 Մէ՛մուլ էթմէտիյիմիդ հէյպէթի շէյլէրի
եափտըղնտան նիւզուլ էթտին,
Հուզուրընտան տաղար Կէրտի:
4 Զիրա քէնտիսինէ միւնթաղիր օլանլար իչին
Պէյլէր շէյլէր եափան սէնտէն զայրի պիթ իլա՛հ
մէվճուտ իտիյինի
Էյէլէտէն պէրու քիմնէ տույմալը
Վէ գուլադ իչիթմէտի վէ կէօլ կէօրմէտի:
5 Մէսուր օլարագ սալա՛հ իչէյէնէ,
Վէ սէնի թարիգլէրինտէ զիքը էտէնլէրէ եէ-
թիլտին.
Իշթէ զազապլանտըն, զիրա պիզ կիւնա՛հ իշ-
լէտիլք.
Անյէրտէ պազա վար, վէ խէլաս պուլաճաղը:
6 Ֆագաթ ճիւմլէմիդ մուրտար շէյ կիպի օլ-
տըգ,
Վէ ամալ ք սալիհէմիզին քեաֆթէսի հայզ
պէզի կիպի տիր.
Վէ ճիւմլէմիդ եափագ կիպի սօլարըզ,
Վէ իսեանըմըզ պիզի ըրւզկէտը կիպի կէօ-
թիւրիւր:
7 Վէ սէնին իսմինէ տու՛ա էտէն եօգ տըր,
Քի Տսանա թէվէքքիւլ էթմէք՝ իւզըն քէն-
տիսինի ուլանտըրա.
Զիրա ուն վէճէնի պիզտէն սէթը էյլէտին,
Վէ իսեանլարըմըզ սէպէպիլլէ պիզի էրիթ-
տին:
8 Վէ շիմտի, եա ըսող, սէն փէտէրիմիզ սին.
Պիզ պալլըզ իզ, վէ սէն պիզիմ Սանի՛իմիզ
սին,
Վէ ճիւմլէմիզ սէնին էլինին իշի իզ:
9 Եա ըսող, զէյատէսիլլէ զազապլանմա,
Վէ իսեանը իլ էլ էպէտ թէգէքքիւր էթմէ.
Բիճա էտէրիզ, նաղար գըլ, ճիւմլէմիզ սէ-
նին գալմըն իզ:
10 Մուգատտէս շէհրէրին չէօլ օլտու.
Սիօն չէօլ,
Եէրուշալիմ՝ վիրան օլտու:
11 Իչնտէ էճտատըմըզն սանա համտ էթտիք-
լէրի պէյթ ի մուգատտէս վէ մու-
՛աղզէգէմիզ ամեշէ եանտը,

*Ե-ի-թ՝ թիթրէյէ իտի
Տիւրք. սէնի գալի թուլմագ

Ի-Ե-թ՝ թիթրէյէ

- Վէ պիզիմ՝ էշեա ի նէֆիտէմիղն ճիւմլէսի
խարապ օլտու:
12 Եա ըսող, պու շէյլէր պէյլլէ իքէն սէն քէն-
տինի զապթ էտէճէ՛ք մի սին,
Սիւքիւթ էտիպ պիզէ հատտէն զէյատէ ճէ-
ֆա էտէճէ՛ք մի սին:

Պ Ա Պ 65

- 1 Պէնէ սու՛ալ էթմէյէնլէր թարաֆընտան
թալէպ օլունտըմ,
Պէնի արամայանլար թարաֆընտան պուլուն-
տըմ,
՝Իսմիմէ տու՛ա էթմէյէն միլլէթէ,
Իշթէ պէն հաղըր իմ՝ տէտիմ:
2 Հէր կիւն էլլէրիմի տօղըու օլմայան թարիք-
տէ սիւլուք էտէն,
Վէ քէնտի էֆէքարընա թապի՛ օլան
՝Ասի պիր գալմա ուզաթտըմ:
3 Պիր գալմ՝ քի երւզիւմէ գարշը միւտալլէ-
մէթլէ պէնի իղզապ էտէրլէր,
Պաղլէրէտէ գուրպան քէսէրլէր,
Վէ թուղալար իւզէրինտէ պուխուր եա-
գարլար:
4 Մագպէրլէրտէ օթուրուրլար,
Վէ մախֆի եէրլէրտէ պէյթուլէթ էտէրլէր,
Խընզիլ էթի եէրլէր,
Վէ գապլարընտա մէքրու՛հ շէյլէրտէն շօրպա
վար:
5 Կէրի տուր, պանա եազլաշմա,
Սէնտէն մուգատտէս իմ՝ տէրլէր:
Պունլար պուրնըմտա պիր թիւթիւն տիր,
Վէ հէր կիւն եագար ամեշ տիր:
6 Իշթէ հուզուրըմտա մուհարէր տիր.
Սիւքիւթ էթմէյէճէյիմ, անճագ միւճաղաթ
վէրէճէյիմ,
Պէլի, միւճաղաթլարընը գուճագլարընա վէ-
րէճէյիմ:
7 ՝Իսեանլարընըզն, վէ տաղար իւզէրինտէ
պուխուր եագան,
Վէ պալըլար իւզէրինտէ պէնի թա՛հիր է-
տէն էճտատընըզն ՝Իսեանլարընըն
Դ-ճաղալլէն պիրլէրտէ վէրէճէյիմ:
Վէ էվլէլէր իշլէրինին ճէպալլէն գուճագլա-
րընա տօլտուրաճաղըմ՝ տէյիւ ըսող
պուլուրուր:
8 ըսող պուլուրուր քի,
Սալգըմտա շիրէ պուլունտըրա,
Անը պօզմա, զիրա անտէ պէրէքէթ վար՝
տէնիլտիյի կիպի,
Պէն տալի գուլարըմ՝ իչին էօյլէ էտէճէ-
յիմ,

*Ե-ի-թ՝ իսմիմէ եաա օլունմայան

- Թա քի ճիւղմէսինի հէլաք էթմէյէյիմ :
- 9 Վէ Եա'գուպտան պիր զիւրիյէթ ,
վէ Եէհուտտան տաղարմա պիր վարիս
չըգարաճաղըմ :
- վէ միւնթէխապարմ անը թէվէրրիւս էտիպ ,
Գուլարմ օրատա իգամէթ էտէճէքլէր տիր :
- 10 Վէ Շարօն պէնի թալէպ էտէն գալմըմ ի-
չիւն սիւրիւլէրէ աղըլ ,
վէ 'Աքօր վատիսի սըղըլարա մանտար օլա-
ճագ տըր :
- 11 Լաքին սիզ պէնիմ թէրք էտէնլէր ,
վէ մուգատտէն տաղըմը ունուտանլար ,
ճատ աւէփէ սօֆրա թէրթիպ էտէնլէր ,
վէ ԴՄէնի աւէփէ մէշուպաթ տօլարըմնլար
սընըլ :
- 12 Պէն տաթի սիզի գըլըճա գըմէթ էտէճէյիմ ,
վէ ճիւղմէսինիզ պօղաղլանմագ իչիւն էյիլէ-
ճէքսինիզ .
Ձիւնքի չաղըրտըմ վէ ճէվապ վէրմէտինիզ ,
Սէյլէտիմ վէ տինկէմէտինիզ .
Անճագ քէօթիւ օլանը կէօզիւմ էօնիւնտէ
եափտընըլ ,
վէ բազի օլմաղըմ շէյի իսթիյար էթ-
տինիզ :
- 13 Պու էճիւտէն Բապպիէհօվա պէօյլէ պօղուրուր .
իշթէ պէնիմ գուլարմ եէյէճէքլէր ,
Լաքին սիզ աճ գալաճագսընըլ .
իշթէ գուլարմ իչէճէքլէր ,
Լաքին սիզ սուսըլ գալաճագսընըլ .
իշթէ գուլարմ շատման օլաճագլար ,
Ամա սիզ խէճիլ օլաճագսընըլ :
- 14 Իշթէ գուլարմ մէսէրթէթ ի գալպ իլէ թէ-
րէնիւմ էտէճէքլէր ,
Լաքին սիզ հիւզէ ի գալպ իլէ ֆէրեատ է-
տէճէքսինիզ ,
վէ ճան աճըսընտան ֆիղան էյլէյէճէքսինիզ ,
- 15 Վէ միւնթէխապարմա իսթիլիզ պէտտու'ա
իչիւն պրագաճագսընըլ .
վէ Բապպի Եէհօվա սէնի էօլտիւրիւպ ,
Գուլարմնը պաշգա պիր իսմ իլէ թէմիյէ
էտէճէք տիր ,
- 16 Շէյլէ քի զէմիտէ քէնտինէ պերէքէթ օգու-
յան' .
Քէնտինէ հագգ Ալաճ իլէ պերէքէթ օգու-
յաճագ .
վէ զէմիտէ եէմին էտէն ,
Հագգ Ալաճ իլէ եէմին էտէճէք տիր .
Ձիւրա էվիլէքի մուգապաղար ունուտուլտու ,
վէ կէօզլէրմտէն սէթր օլուտու :
- 17 Ձիւրա իշթէ պէն եէնի պիր սէմա իլէ եէնի
պիր զէմին խալգ էտէրիմ ,
վէ էվիլէքիլէր զիւր օլունմալաճագ , վէ
խաթրա կէլմէյէճէք տիր :

*Պաթիթ

†Գըմէթ

- 18 Լաքին սիզ պէնիմ խալգ էթտիյիմ իլէ
իլ էլ էպէտ մէսըուր ու շատման օլունըլ .
Ձիւրա իշթէ պէն Եէրուշալէմի մէքէան ըշատ-
մանի ,
վէ անլն էհալիսինի մազհար ը մէսէրթէթ
օլմագ իւզրէ խալգ էտէրիմ :
- 19 Վէ Եէրուշալիմտէն տօլայը շատման օլալպ ,
Գալմիմտան տօլայը մէսըուր օլաճագլարմ .
վէ անտէ ալթըլ աղայըլ սէսի վէ ֆիղան
սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր :
- 20 Օրատա պիր տաճա աղ եաշամըլ չօճուգ ,
վէ կիւնլէրինի թէմիմ էթմէմիշ իսթիյար
պուլուճմալաճագ .
Ձիւրա կէնճ էիւզ եաշնտա էօլէճէք ,
վէ էիւզ եաշնտա օլան կիւնաճքեար մէլ-
'ուն օլաճագ տըր :
- 21 Վէ խանլէր պինա էտիպ սաքին օլաճագլար ,
վէ պաղար տիքիպ անլէրին մէյլէսինի եէ-
յէճէքլէր տիր :
- 22 Աիւրքիմէլէրին իգամէթի իչիւն պինա էթ-
մէյէճէքլէր ,
վէ աիւրլէրին էթի իչիւն տիքմէյէճէքլէր .
Ձիւրա գալմըմն կիւնլէրի աղաճ կիւնլէրի գա-
տար օլաճագ .
վէ միւնթէխապարմ քէնտի էլլէրինին իշ-
լէրինի էքսիտինճէյէ գատար գուլ-
լանաճագլար տըր :
- 23 Անլէր 'ապէս եէրէ Եօրուլմալաճագլար ,
վէ պէլա իչիւն չօճուգ տօղուրմալաճագլար ,
Ձիւրա քէնտիլէրիլէ զիւրիլէթլէրի
Բաղլուս միւպարէլէրիլէ քիմնլէրին նէսլլէ-
րի տիր :
- 24 Վէ անլէր տու'ա էթմէզտէն էվիլէ պէն իս-
թիճապէթ էտէճէյիմ ,
Անլէր տաճա սէյլէր իքէն պէն տինկէյէճէ-
յիմ :
- 25 Գուրտ գուզու իլէ պէրապէր օթլանաճագ ,
վէ տըլան սըղըր կիպի սաման եէյէճէք .
վէ Երլանն եէյէճէյի թօփրագ օլաճագ ,
Պիւթիւն մուգատտէն տաղմտա զարար վէր-
մէյէճէքլէր ,
վէ հէլաք էթմէյէճէքլէր՝ տէյիւ Բաղլ պու-
յուրուր :

ՊԱՊ 66

- 1 Բաղլ պէյլէ պույուրուր .
Սէմա թաթիլմ ,
Չէմին տաթի պաղարմա պատամագ տըր .
Պանա նա'սըլ խանէ պինա էտէճէքսինիզ ,
վէ մաշալ ի իսթիւրաճաթմ նէրէսի տիր :
- 2 Պուլարըն ճիւղմէսինի պէնիմ էլիմ եափտ ,
վէ պուլարըն քէնաֆէսի վիւճուտէ կէլտի
տէյիւ Բաղլ պույուրուր :

- 1 Լաքին պէն պունտ ,
Եա'նի միւթէվազը՝ վէ բուհը միւնքէսիր օ-
լանա ,
վէ քէլամըման թիթրէյէնէ նազար գըլա-
բըմ :
- 3 Սըղըբ պօղաղլայան՝ տտէմ էօլտիւրէն իւր-
Գուզու գէպհէ տտէն՝ քէօփէյին պօյնընը գը-
րան իւրէ ,
Էքմէք թադտիմէսի թագտիմ էտէն՝ խընզիբ
գանը Բաթրէմ էրէր իւրէ ,
Պուխուր Եադան փութա թափընան իւրէ Դէր-
Հադիգաթէն անլէր քէնտի մէսէքլէրինի սէչ-
տիլէր ,
վէ ճանլարը մէքրուհաթլարընտան խօշա-
նըլար :
- 4 Պէն տափի անլէրին պէլալարընը սէչիպ ,
Գօրգադլարը շէյլէրի իւզլէրինիէ կէթիւրէ-
ճէյիմ :
Ձիւնքի չաղըրտըմ , վէ ճէվապ վէրէն օլմատը-
Սէյլէտիմ վէ տինկէմէտիլէր ,
Անճագ քէօթիւ օլանը կէօզիմ էօնիւնտէ
Եափտըլար ,
վէ բազի օլմատըղըմ շէյի իւթիյար էթտի-
լէր :
- 5 Էյ Բաղազէ քէլամընտան թիթրէյէնէր ,
Անըն քէլամընը տինկէյինիզ ,
Պէնիմ իսմիմ իւրէն սիզէ պուզղ էտիպ ,
Սիզի թարտ էտէն պիրտտըրլէրինիզ ,
Բաղա մուազգէզ օլտան ,
վէ մէսէրրէթինիզի կէօթէլիմ՝ տէրլէր .
Լաքին անլէր խէճիլ օլաճագլար աըր :
- 6 Շէհրաէն կիւրիւթիւ , հէպէլտէն պիր
սէտա ,
Տիւշմէնլէրինէ միւճագաթ էտէն Բաղազէ սէ-
տաըր Ետէյօր :
- 7 Աղըր շէքմէգտէն էվիլէ մօղըրտու .
Աղըրը թութմազտան էվիլէ Էրքէք չօճուգ
մօղըրտու :
- 8 Պուշուէն կիպի շէյ քիմ իշիթտի .
Պէթլէ շէյլէր քիմ կէօթտիւ .
Պիր՝տիյար Եհալէն պիր կիւնտէ մի թէվէլ
լիւտ էտէր ,
Եախօտ պիր միլէթ պիրտէն մի մօղար .
Ձիրա Սիսն աղըր շէքալիյի կիպի օղըլարընը
մօղըրտու :
- 9 Պէն քի վազ՝ Է համլ տէրէճէօնին կէթիւրի-
րիմ ,
Տօղըրմաղա գուվիլէթ վէրմէ՝ գմիմ , տէյիւ
Բաղա պույուրուր .
Պէն քի մօղըրմաղա գուվիլէթ վէրիւրիմ ,
Բահի գափաը մըլըմ՝ տէյիւ սէնին Ալահըն
պույուրուր :

- 10 Էյ Եէրուշալիմի սէվէնլէրին ճիւմէսի , անըն
իլէ մէսրուր
վէ անըն իշիւն շատման օլուըրդ .
Էյ անըն իշիւն մաթէմ էտէնլէրին ճիւմէսի ,
Անըն իլէ զիյատէսիլէ միւպթէհիճ օլուըրդ .
- 11 Թա քի սիզ անըն թէսէլլի մէմէլէրինտէն
էմիպ տօյաընը .
Թա քի իշիպ անըն ֆէյլ ի ճէլալինտէն միւ-
թէլէզզիլ օլաընը :
- 12 Ձիրա Բաղա պէթլէ պույուրուր .
Իշիթէ պէն սէլամէթի ըրմազ կիպի ,
վէ միլէթլէրին իզգէթինի ճօշղուէն սէլ կի-
պի անըն թարաֆընա չէվիլէճէյիմ .
վէ էմիպ գուճագտա թաշնաճագսընը ,
վէ տիլլէր իւզլէրինտէ օլաշնաճագսընը :
- 13 Պիր տաէմ մալիտէսի թարաֆընտան թէսէլ-
լէ օլուըրդը կիպի ,
Պէն սիզի էթլէ թէսիլլէ էտէճէյիմ .
վէ Եէրուշալիմի թէսիլլէ օլուըրաճագսընը :
14 վէ կէօթէճէքիւնիզ վէ գալիւնիզ միւպթէ-
հիճ օլաճագ .
վէ քէմիլլէրինիզ Ետէլլ օթ կիպի թազլէ-
նէճէք տիր .
վէ Բաղազէ էլէ գուլարը իւզլէրինտէ ,
վէ զազապը տիւշմէնլէրի իւզլէրինտէ օլաըր
մալիլիմ օլաճագ աըր :
- 15 Ձիրա իշիթէ Բաղա զազապլըն հիտտէթլէ ,
վէ թէհաիտինի աթէշ յալէվիլլէ իճրա
էթմէք իշիւն աթէշ իլէ կէլիյօր ,
վէ անըն յարապալարը գաթըրղա կիպի տիր :
- 16 Ձիրա Բաղա աթէշ իլէ վէ գըլըճըլլէ քէտաֆ-
ֆէ ի պէլէրի հիւթմ էտէճէք տիր :
վէ Բաղա թարաֆընտան գաթլ օլուընալար
չօգ օլաճագ աըր :
- 17 Պաղաշէլէր օրթտընտա պիրինին աըրտըր-
րա քէնտիլէրինի թագտիս վէ թաթ-
հիւր էտէնլէր ,
Խընզիբ էթի վէ մէքրուհ շէյլէր վէ ֆարէ Ե-
յէնլէր ,
Պիրլէքտէ հէլըք օլաճագլար աըր՝ տէյիւ Բաղա
պույուրուր :
- 18 Ձիրա պէն անլէրին ա'մալընը վէ էքքէտըրընը
պէլլէնիմ .
Գէտաֆֆէ ի միլէլ վէ էլսինէ ճէմ՝ էտիլէճէք ,
վէ անլէր կէլիպ ճէլալիմի միւշահէտէ էտէ-
ճէքլէր տիր :
- 19 վէ անլէրէ նիշան գօյաճագլըմ .
վէ անլէրտէն նէճագ շէլալալարը թա'իֆէ-
լէրէ ,
Եա'նի հագգըմտա պիր խապըր ալմամըշ
վէ ճէլալիմի միւշահէտէ էթմէմիշ
Թարաշիլ վէ փուլա վէ Լուտա , (Թիրէնտազ-
լարա)
Թուպալա վէ Եալանա ,

*Ե-Ի-Բ Ձէմին պիր կիւնտէ մի մօղըրտու

- վէ ուզագ առաւարա կէօնտերեճէյիմ.
վէ ճէլալիմի թա'իֆէլէրտէ իսպար էտեճէք-
լէր տիր :
- 20 վէ պէնի իսրայէլ թահիր գապլէ պէյթ իւր
ՐԱՊԱ թագտիմէ կէթիրտիքլէրի
միսիլլէ ,
Անլէր ճէմի'ի միլէլտէն սիգէն պիրատերլէրի-
նիգի ,
Աթլար վէ 'արապալար իլէ ,
Թախթրեվանլար վէ գաթըրլար վէ Տէճին տէ-
վէլէրի իլէ ,
Մուգատտէս տաղըմա' Երուշալիմ ,
ՐԱՊԱ թագտիմէ օլարագ կէթիրեճէքլէր' տէ-
յիւ ՐԱՊԱ պոյուրուր :
- 21 վէ անլէրտէն տախի քեահնլէր վէ Լալի-
լիլէր օլմագ իւղրէ
Ալաճաղըմ' տէյիւ ՐԱՊԱ պոյուրուր :

- 22 Զիրա ՐԱՊԱ պոյուրուր քի'
Խաղգ էտեճէյիմ եէնի սէմա վէ եէնի զէմին
Հուզուրըմա պագի գալաճաղը կիպի ,
Սիգին նէսլինիզ վէ իսմինիզ պէյլէ պագի
գալաճագ տըր :
- 23 վէ ՐԱՊԱ պոյուրուր քի ,
Հէր եէնի այտա վէ Տէր սէպթտէ ,
Քեաֆֆէ ի պէշէր պէնիմ' Հուզուրըմա սէճ-
տէ էթմէք իչիւն կէլէճէք տիր :
- 24 վէ անլէր չըգըպ ,
Պանա 'ասի օլան աստէմլէրին լաշէլէրին կէօ-
րէճէքլէր տիր .
Զիրա անլէրին գուրտը էօլմէյէճէք ,
վէ անլէրին աթէշի սէյլինմէյէճէք ,
վէ անլէր քեսաֆֆէ ի պէշէրին մէնֆուրը
օլաճագլար տըր :

Ե Ր Է Մ Ի Ա

ՊԱՊ 1

- 1 Պէնեամին տիյարընտա վաղը' Անաթօթտա
պուլունան քեահնլէրտէն Հիգիյա օղլու Ե-
2 Րէմիանըն քէլամը տըր : Եէհուտա մէլիյի Եօ-
շիյա իպն ի Ամնըն էյամընտա' Տիւքիւմէթի-
3 նին օն իւչիւնճիւ սէնէսինտէ , Քէղալիք Եէ-
հուտա մէլիյի Եէհուտա իպն ի Եօշիյանըն
էյամընտա , Եէհուտա մէլիյի Սիտգիյա իպն ի
Եօշիյանըն օն պիրինճի սէնէսինին խիթամընա
եա'նի պէշինճի այտա Եէրուշալիմին էսարէ-
թէ կէթիրիւմէսինէ գատուր անա ՐԱՊԱ
քէլամը կէլտի :
- 4 Պանա ՐԱՊԱ քէլամը կէլտի :
- 5 վէ' Սէնի պաթնտա թէշքիլ էթմէզտէն
էվլէլ սէնի պիլտիմ ,
վէ սէն Րահմտէն չըգմաղտան էվլէլ սէնի
թագտիս էյլէտիմ .
Սէնի սգվամա փէյլամպէր թա'նին էթտիմ ,
տէտի :
- 6 Օլ զէման պէն'
Ա'Տ , եա Րապա Եէհուտա , իշթէ սէյլէմէյի
պիլմէմ ,
Զիրա պէն չօճուգ իմ' տէտիմ :
- 7 Լաքին ՐԱՊԱ պանա տէտի քի ,
Պէն չօճուգ իմ' տէմէ ,
Զիրա սէնի Տէր քիմէ կէօնտերի իսէմ , կիտէ-
ճէքսին ,
- վէ սանա նէ քի էմը էտէր իսէմ' սէյլէյէ-
ճէքսին ,
- 8 Անլէրին եիւզլէրինտէն գօրգմա .
Զիրա սէնի իսէլա էթմէք իչիւն
Պէն սէնին իլէ իմ' տէյիւ ՐԱՊԱ պոյուրուր :
- 9 վէ ՐԱՊԱ էլինի ուզատըպ աղըմա տօ-
գունտու .
վէ ՐԱՊԱ պանա'
իշթէ քէլամըն աղըմա գօտըմ :
- 10 Պագ' պու կիւն պէն սէնի միլլէթլէր իւզէ-
րինէ ,
վէ մէմէքէթլէր իւզէրինէ ,
Քէօքտէն գօփարմագ վէ երգմագ վէ Տէլաք
էթմէք վէ պօզմագ իչիւն ,
Հէ' Ի պիւնա էթմէք վէ տիքմէք իչիւն թա'
եին էյլէտիմ' տէտի :
- 11 վէ ՐԱՊԱ քէլամը պանա կէլիպ ,
Ե' Երէմիա , նէ' կէօրիւյօրըն' տէտի .
Պէն տախի' Պիր պատմա' չըպուղը կէօրիւյօ-
րըմ' տէտիմ :
- 12 Օլ վաղըթ ՐԱՊԱ Ե'յի կէօրտիւն .
Զիրա պէն քէլամըն իճրայէ միւսարա'աթ
էտեճէյիմ' տէտի :
- 13 վէ իքինճի տէֆ'ա պանա ՐԱՊԱ քէլամը
կէլիպ' Նէ' կէօրիւյօրըն' տէտի :

- Պէն տախի՝ Երեզել շինալ ճիհէթինտէն օլտի
պիր դայնար գազան կէօրտիւմ՝
տէտիմ :
- 14 Վէ ԲԱՊՊ պանա տէտի քի ,
Տէյարըն պիլ ճիւմէ սէքէնէսի իւզէրինէ
Շինալ ճիհէթինտէն պէլա զուհուր էտէճէք
տիր :
- 15 Զիրա (ԲԱՊՊ պոլյուրուր)
Իշթէ պէն շինալ մէմալիքինտէ պուլունան
պիլ ճիւմէ գապիլէլէրի չաղըրա-
ճաղըմ ,
Վէ անլէր կէլիպ հէր պիրի թախթընը
Երեզելիւմ գափուլարընը մէտիլէլինտէ ,
Վէ հէր թարաֆտա անըն սուրլարը գարը-
սընտա ,
Վէ Եհնուտա շէհրէրինին ճիւմէսի գարը-
սընտա գուրաճագ տըր :
- 16 Վէ պիլ ճիւմէ քէօթիլէլէլէրինտէն տօլլը
Շինալիքինտէ անլէրէ պէլան էտէճէլիմ ,
Զիւնքի անլէր պէնի թէքը էտիպ զայրի իւհ-
լարա պուխուր էաղալըր ,
Վէ քէնտի էլլէրիլէ էափաղըլարը շէլլէրէ
'իպտտէթ էթտիլէր :
- 17 Իմտի սէն պէլլինի գուշաղըպ գալլ ,
Վէ սանա էմր էլլէտիլիմին ճիւմէսինի ան-
լէրէ սէօլլէ ,
Անլէրին Երեզելինտէ գօրգմա ,
Քի անլէրին հուզըրընտա սէնի միւզթարիպ
էթմէլլիմ :
- 18 Վէ Իշթէ պէն պու կիւն սէնի պիւթիւն տի-
յարա գարը ,
Եանի Եհնուտա մէլէլէրինէ , բու'էսաւընա ,
Քիւհնլէրինէ մէ տիյարըն գալլմըն գարը ,
Միւսթաճէմ շէհրէ պէ տէմիր տիրէք ,
Վէ պաղըր հիսարլար կիպի գօտըմ :
- 19 Վէ անլէր սէնին իլէ ճէնլէշէճէլէր տիր .
Լաքին սանա զալիպ կէլէմէլէճէլէր տիր .
Զիրա սէնի խէլաս էթմէք իշիւն ,
Պէն սէնին իլէ իմ՝ տէլիւ ԲԱՊՊ պոլյուրուր :

Պ Ա Պ 2

- 1 Վէ ԲԱՊՊ քէլալը պանա կէլիպ տէտի քի ,
2 Կիթ , վէ Երեզելիւմին գուլաղլարընա նի-
տա էտիպ՝ տէ քի ,
ԲԱՊՊ պէօլլէ պոլյուրուր ,
Պէրիլէտէ՝ օլ էքիլմէմիշ Եերտէ ,
Արաթմա կէլտիլինտէ
Կէնճիլլինտէք լէթաֆէթինի ,
Վէ կէլիլէքտէք մուհապէթինի սէնին ի-
շիւն թէղէքքիւր էթտիմ :
- 3 Իսրայէլ ԲԱՊՊ մուգաւտտէս իտի .
Մահալընըն թուրֆանտաւը իտի .
Անը Ելէլլէրին ճիւմէսի գապաշաթըլը օլուպ ,

- Անլէրին Երեզելինտէ պէլա կէլիլ իտի , տէլիւ
ԲԱՊՊ պոլյուրուր :
- 4 Եյ պէլթ ի Եան'գուպ , վէ պէլթ ի Իսրայէ-
լին պիլ ճիւմէ գապիլէլէրի ,
ԲԱՊՊ քէլալընը տինկէլլինիլ :
- 5 ԲԱՊՊ պէօլլէ պոլյուրուր
Եհնաւընը պէնտէ նէ՝ հագգաղլըք կէօր-
տիւլէր քի ,
Պէնտէն պա'իտ օլալըր ,
Վէ պիւթլանա թապի՝ օլարադ պաթըլ օլ-
ալըր :
- 6 Վէ՝ Պիզի Մըսըր տիյարընտան չըգարան ,
Պիզի պէրիլէտէ ,
Չէօլ վէ չուգուրլըք մահալլինտէ .
Գօրադ վէ զըլլ Ե մէվթ մահալլինտէ ,
Վէ քիմէնին կէլմէտիլի ,
Վէ ինսանըն սաքին օլմաղըլ Եերտէ տօլալ-
ալընա ԲԱՊՊ նէ՝ օրէտէ տիր՝ տէմէ-
տիլէր :
- 7 Վէ մէլվէսինի վէ մահալլընը Եմէնիլ իշիւն ,
Սիզի միւնպիթ պիր տիյարա կէթիլիմ ,
Ֆաղաթ սիլ կիրիպ տիյարընը թէլլիմ ,
Վէ միրաւընը մէքուհ էթտիլիլ :
- 8 Քիւհնլէրին՝ ԲԱՊՊ նէ՝ օրէտէ տիր՝ տէմէտիլէր ,
Վէ Երպապ Ե շէրի'աթ պէնի թանըմաղըր ,
Վէ չօպանլար պանա 'ասի օլալըր ,
Վէ փէլլալմէլէր Գա'ալ իլէ փէլլալմէլէր-
լէք էթտիլէր ,
Վէ Ֆա'իտէսիլ շէլլէր արգասընա տիւլ-
տիւլէր :
- 9 ԲԱՊՊ պոլյուրուր քի ,
Պու սէպէպտէն սիզին իլէ տահա միւնաղա'ա
էտէճէլիմ ,
Վէ օղուլլարընըն օղուլլարը իլէ տախի միւ-
նաղա'ա էտէճէլիմ :
- 10 Զիրա Քիթթիմ տաւալարընա կէլիպ պաղը-
նըլ ,
Վէ Գէտարա տէմ կէօնտէրիպ էլիճէ անկ-
լալլընըլ ,
Վէ պաղընըլ պու կիպի պիր շէլ վուգու'
պուլտո'ւ մը .
- 11 Իւհալարընը տէլիշտիրմիշ պիր թա'իֆէ վա'օ
մը ,
Անլէր իսէ իւհա տէլիլ տիր .
Ֆաղաթ պէնիմ գալլմըն 'իզլէթինի
Ֆա'իտէսիլ շէլ իլէ տէլիշտիրտի :
- 12 Եյ սէմալթ , պուստան տօլալը հայրան
օլալըլ ,
Շալընըլ , վէ զիլատէսիլլէ թիթըլլինիլ տէ-
լիւ ԲԱՊՊ պոլյուրուր :
- 13 Զիրա գալլմըն իքի քէօթիլ Իշ իշէտի .
Պէնի , տիրի սուլար մէնպա'լըն թէքը էթտի-
լէր ,
Վէ քէնտիլլէրին սարընըլար :

- Սու թու թմազ չաթլազ սաթնըճլար գազար-
լար :
- 14 Իսրայել գո՞ւլ մը տըր ,
Եօգսա գո՞ւլ էվլաթը մը տըր .
Նէ՞ սէպէպտէն եաղմայա թէսլիմ՝ օլունտու .
- 15 Անըն իւզէրինէ կէնճ արսլանլար կէօմիւրտէ-
յիպ սէսլէրինի չըգարտըլար .
Անըն տիյարընը խարապ էթտիլէր .
Շէհրէրի հանտը , սէքէնէսի գալմատը :
- 16 Պէնի Մէնֆիս վէ թասփանէս տախի
Սէնիս պաշընըն թէփէսինի գըրտըլար :
- 17 Սէնի եօլտա իհտա էթտիլի զէման Ալլահն
Բաղղը թէրք էթմէնիկ ,
Պունու քէնտի 'ալէյհինէ տա'վէթ էթմէ-
տին մի :
- 18 Վէ Շիմտի 'Շիհօրն սուլարընը իշմէք իւզրէ
Մըրը եօլընտա նէ՞ իշին վար .
Վէ Գնէհրին սուլարընը իշմէք իւզրէ , Աշուր
եօլընտա նէ՞ իշին վար :
- 19 Քէօթիւլիւնի սէնի թէ'տիպ էտէճէք ,
Վէ 'իսեանըն սէնի թէքտիւր էլլէյէճէք տիւր
Իմտի պիւ , վէ կէօր քի Ալլահն Բաղղը թէրք
էթտիլին ,
Վէ սէնտէ պէնտէն գօրգմաղլը պուլունմա-
տըղը
Քէօթիւ վէ աճը պիւր շէյ տիւր՝ տէյիւ Բաղղ
իւլ ճիւնուտ Եէհօվա պուլունուր :
- 20 Ջիրա չօգտան պէրու պօլունտըրընը Տըր-
տըմ՝
Պաղարընը գօփարտըմ ,
Վէ սէն՝ թէճալուզ էթմէմ՝ տէտին ,
Պագտէ՞ Տէր եիւքտէք պալըր իւզէրինտէ ,
Վէ Տէր եէշիւ աղաճ ալթընտա ֆասիշէ կի-
պի եաթտըն :
- 21 Պէն սէնի ա'լա տամա օլտրագ տիքտիմ ,
Հէր վէճճէ էյի թսիւտմ՝ օլտրագ Էտֆի ,
Իմտի սէն պանա նա'սըլ եապանի տամանըն
ֆա'իտէսիգ տալլարը օլտըն :
- 22 Էյէր սէն նաթրօն իլէ եըյգանսան ,
Վէ չօգ սապօն գուլանսան ,
'իսեանընըն լէքէսի հուզուրմտա գալըր՝
տէյիւ Բաղղ Եէհօվա պուլունուր :
- 23 Պէն նափաթ օլմատըմ ,
Պա'ալիմէ թտպի՝ օլմատըմ՝ նա'սըլ տէյի
պիլիւրսին .
Էյ էյրի եօլտրտա տօլաշան եիւլիւք Տէճին ,
Վատիտէ քէնտի եօլընտա պագ ,
Նէ եափաղընը պիւ :
- 24 Պէրիլէյէ ալլըմըն ,
Վէ նէֆսիին շէհլէթիլէ հալալը թէնէֆ-
ֆիւս էտէն հըմար ը վաշէյիլ ,

*Նի

Տեառ. Գորտըն , վէ պաղարընը գօփարտըն , վէ սէն
իւրտէք էթմէմ տէտին , վէ

†Պագ

- Պէնտի շէհլէթիւտէն քի՞մ տէօնտէրէ պի-
լիւր .
Անը արպանլարն ճիւմէսի եօրուլմաղլար ,
Անը պընտա պուլունլար :
- 25 Այաղընը չըփլազ օլմագտան վէ պօղաղընը
սուլաղլըգտան սագըն ,
Սէն իսէ՞ Խայր , չարէ եօգ տըր .
Ջիրա եապանճըլարը սէվիլիմ ,
Վէ անլիւրն արտընճա կիտէճէյիմ՝ տէտին :
- 26 Խըրաղ թու թուլտըղընտա ութանտըղը
կիպի ,
Պէյթ ի Խարպէլ ատիսի ,
Հէմ քէնտիլէր , Տէմտէ մէլլէրի , լէ'իսլէրի ,
Վէ քէնտիլէրի իլէ փէյղալմէրիլէր պէյլլէ
ութանաճագ տըր .
- 27 Անլէր քի աղաճա՝ Սէն փէտէրիմ՝ սին ,
Վէ թաշա՝ Պէնի սէն տօղուրտըն՝ տէրլէր .
Ջիրա պանա եիւզէրինի տէյիլ , անճագ ար-
գալարընը չէվիւրտիլէր .
Պագաթ պէլլալըր վագթընտա ,
Գալգ , վէ պիլի գուրթար՝ տէրլէր :
- 28 Քէնտին իշին եափաղըն իւլահարըն նէ՞րէ-
տէ տիւր .
Պէլան վագթընտա սէնի խէլաս էտէ պիլիւ-
լէր իսէ , գալգընլար .
Ջիրա , էյ Եէհուտա , սէնին իւլահարըն
Շէհրէլիլին միգտարընտ կէօրէ օլտու :
- 29 Պէնիմ իլէ նի՞լիւն միւնաղա'ա էտէրսինիլ ,
Սիլ ճիւմէնիլ պանա 'ապի օլտընըլ , տէյիւ
Բաղղ պուլունուր :
- 30 Օղուլարընը պիհուտէ եէրէ տէջտիւմ ,
Թէրպիլէ գապուլ էթմէտիլէր .
Կըլըճընըլ թէլէֆ էտէր արսլան կիպի , փէյ-
ղալմէրլէրինիլի եէտի :
- 31 Էյ պա 'ապըն ատէմլէրի , Բաղղըն քէ-
լալմէնտա տիգալթ էտինիլ .
Պէն պէնի Խարպէլէ պէրլիլէ՞ մի ,
Խաիտա տիյար ը զուլմէթ մի օլտըմ .
Պէնիմ գալլըմ՝ նի՞լիւն ,
Քէնտի պաշըմըլա կէզէրիլ ,
Արթըգ սանա կէլմէյիլ՝ տէրլէր :
- 32 Կըլ քէնտի զիլնէթիլի ,
Կէլին քէնտի գուլաղընը ունուտըմ՝ մը .
Լաքին գալմըմըն պէնի ունուլտըլարը կիւն-
լէրին հիսապը եօգ տըր :
- 33 'Աշգ արընտա տիւշէրէք նի՞լիւն եօլընը կիւ-
զէլ կէօթէրիլին ,
Հաթթա եօլարընը քէօթիւ գարըլարուտա-
խի էյրլէթտին :
- 34 Քէղալը քէնտի էթմէրլէրինտէ ,
Պի կիւնտա ֆուգալա քիմէլէրին գանը պու-
լունտու .
Անլէրի կիլիլ մահալտէ տէյիլ ,

- Անճաղ *հեր եերտէ՝ պուլարմ :
- 35 Լաքին սէն՝ Պիկիւնաս զլարղըմ՝ իչիւն ,
Ղաղապը մուծլաղա պէնտէն տէօնէճէք տիր՝
տէրսին :
- Իշթէ՝ կիւնաս իշլէմէտիմ , տէտիյին իչիւն ,
Սէնին իլէ տա՛վա էտէճէլիմ :
- 36 Նէ՞ սէպէպտէն , եօլընը տէյիլշիթիմէք իչիւն
պու գաւար տօլաշըրօրն .
Սէն Աշուրտան ութանաղըն կիպի ,
Մըրըրտան տախի ութանաճաղաքն :
- 37 Սէն պուրտտան տախի ,
Լըլէրին պաշըն՝ իւզէրինտէ օլարաղ չըգա-
ճաղօրն .
Զիրա ԲԱՊՊ սէնին ի՛թիմտտ էյլէտիյին շէյ-
լէրի ըտտ էյլէտի ,
Վէ անլէր իլէ ֆէլաս պուլմայաճաղօրն :

Պ Ա Պ 3

- 1 Պիր աւտէմ՝ զէվճէսինի թաթլիգ էթտիյին-
տէ ,
Մէրգուճէ անըն եանընտան կիտիպ պաշգա-
պիր երէ վարըրսա ,
Պիր տահա օլ գարըյա տէօնէ՞ր մի .
Օլ տիյար քիւլլիյէն նափաք օլմա՛վ մը՝ տէր-
լէր .
Լաքին սէն չօգ՝ տըրգլար իլէ զինա էթտին
իսէ տէ ,
Եինէ պանա ըիւճու՛ էյլէ , տէյիւ ԲԱՊՊ պու-
յուրուր :
- 2 Կէօղէրինի պայըլարա գալարը վէ պաղ ,
Հա՛նկը եերտէ ֆահլէլէք էթմէտին :
Սէն անլէր իչիւն եօլար իւզէրինտէ ,
Պէրրիյէտէքի Արապ կիպի օթուրաքն ,
Վէ զինալարըն իլէ վէ քէօթիւլէլիւն իլէ
տիյարը նափաք էթտին :
- 3 Պու էճլանէն եաղմուրլար մէն՝ օլունտու ,
Վէ սօն եաղմուր օլմալը ,
Վէ ալըն ֆահլէլէ -ճէ կիպի օլբու -
Հինապը գալարըրաքն :
- 4 Պունտան պէօյլէ պանա ,
Էյ փէտէրիմ , սէպալէթիմտէ պանա հատի
օլան սէն սին՝ տէյիւ չաղը՛րմա-
յաճաղ մը սըն :
- 5 Իլ էլ էպէտ քին թուլթաճա՞ղ մը ,
Վէ հիդէրի տա՛իմա գալաճա՞ղ մը .
Իշթէ սէն պէօյլէ սէօյլէտին ,
Վէ գուտրէթին օլարղը գաւար քէօթիւլէլէք
էյլէտին :
- 6 Վէ Եօլէյա մէլիյին էյամընտա ԲԱՊՊ պա-
նա տէտի քի ,
Պսի իսրայէլին եափաղընը կէօրտի՞ւն մի .
Օ հեր երիւքսէք տաղ իւզէրինէ ,
*Իւր. պու չէլէրին ճիւմէսի իւզէրինտէ

- Վէ հեր եէշիլ աղաճ ալթընա կիտիպ ,
Օրատա զինա էյլէտի :
- 7 Վէ պունլարըն ճիւմէսիին իափաղգաան
սօնկրա ,
Պանա ըիւճու՛ էյլէ՝ տէտիմ իսէ տէ , ըիւ-
ճու՛ էթմէտի .
Վէ անըն իսա՛ին հէմշիթէսի Եէհուտա պունու
կէօրտիւ :
- 8 Վէ կէօրտիւմ քի՛ տաի իսրայէլ զինա էթ-
տիյի սէպէպտէն
Անը թաթլիգ էտիպ թալաղանաճէսինի վէր-
տիմ՝ իսէ տէ ,
Անըն իսա՛ին հէմշիթէսի Եէհուտա գօրգմալը ,
Անճաղ օ տախի կիտիպ զինա էյլէտի :
- 9 Վէ ֆարթը զինալարըյէ տիյարը նափաք էտիպ ,
Թաշ վէ աղաճ իլէ զինա էյլէտի :
- 10 Վէ պունուճ ճիւմէսիյլէ անըն իսա՛ին հէմ-
շիթէսի Եէհուտա տախի ,
Պանա պիւլթիւն գալպիլէ տէյիլ ,
Անճաղ եալանտան ըիւճու՛ էթտի՛ տէյիւ
ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 11 Վէ ԲԱՊՊ պանա տէտի քի ,
'Ասի իսրայէլ քէնտինի իսա՛ին Եէհուտա-
տան զիյատէ հաղղը չըգարալը :
- 12 Կիթ , պու սէօղլէրի շիմալէ տօղուճ նիսա
էտէրէք պէօյլէ սէօյլէ .
Էյ 'ասի իսրայէլ , ըիւճու՛ էյլէ , (ԲԱՊՊ պու-
յուրուր ,)
Ղաղապըմը իւզէրինիզէ կէթիւրիմմ ,
Զիրա պէն 'ինայէթլի իմ ,
Իլ էլ էպէտ քին թուլթաճա՞ղ տէյիւ ԲԱՊՊ
պույուրուր :
- 13 Անճաղ սէն ֆէսաալընը պիլ ,
Քի Ալլահճէ ԲԱՊՊԱ՝ 'իսեան էյլէտին ,
Վէ եապանճըլարա վարմաղ իւզրէ
Հէր եէշիլ աղաճ ալթընա տօլաշտըն ,
Վէ պէնիմ սէօղլէմէ իթա՛աթ էթմէտին՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 14 ԲԱՊՊ պույուրուր քի , Էյ 'ասի էվլաա , ըիւ-
ճու՛ էտինիլ ,
Զիրա *սիլի պէն ըտտ էթտիմ 'ի-է Դէ՛ ,
Սիլի շէհրլէրտէն պիրէր ,
Վէ գապիլիլէրտէն իքիլէր ալըպ ,
Սիօնա կէթիւրէճէլիմ :
- 15 Վէ սիլի գալպիլիմ մուվաֆըգ չօպանլար վէ-
րէճէլիմ ,
Անլէր տախի սիլի 'իմ՝ վէ հիքմէթլէ կիւ-
տէճէլէր տիր :
- 16 Վէ ԲԱՊՊ պույուրուր քի՛ Սիլ օլ կիւնլէր-
տէ տիյարտա թէքէսիւր էտիպ
միւսիր օլարղընըղաա ,
Պիր տահա ԲԱՊՊԸ թապուլթ ըլ՝ ահալը տէ-
մէյէճէլէր ,
*Եւր. Պէն սիլի էֆէնտի իմ վէ

- վէ օ խաթրոտ կէլմէյեճէք ,
վէ անը թէղէք քիւր վէ զիյարեթ եթմէյե-
ճէքէք .
վէ պիր տաճա օլմայաճագ աըր ,
17 Օլ զէման Եերուշալիմէ Բաղդաճ Թաթթը
թէմսիյէ ետէճէքէք ,
վէ պիւ ճիւմիէ միլլէթլէր օրայա ,
Եա'նի Եերուշալիմէ Բաղդաճ Խաթի Իշիւն թէ-
ճէմիւ' ետէճէքէք .
վէ աթթըք քէօթիւ գալպէրինին թէ'ան-
նիւտիլէ Տարեքէթ եթմէյեճէքէք
աթի ,
18 Օլ կիւնէրտէ պէյթ Ի Եէհուտա
Պէյթ Ի Խորայէլ իլէ կիւնէճէք ,
վէ պիրիքտէ շիմալ տիյարընտան ,
Եճաաալարընտ միւլք օլմագ իւզրէ զէրտի-
յիմ տիյարա կէլէճէքէք աթի ,
19 Ֆադաթ պէն տէտիմ քի Սէնի էվլատ սըրա-
սընա նա'սըլ գոյայըմ ,
վէ մագալու տիյարը ,
Միլլէթլէրին զիյաաթիլլէ կիւզէլ միրաաընը
սանա նա'սըլ վէրէյիմ .
վէ տէտիմ քի , Փէտէրիմ տէյիւ պանա շա-
ղըրաճագսըն ,
վէ պանա Թապի' օլմագտան սափմայաճագ-
սըն ,
20 Թաճգիգան , էյ պէյթ Ի Խորայէլ ,
Պիր զէվճէ քէնտի զէվճինէ խիյանէթ եթտի-
յի կիպի
Պանա խիյանէթ եթտինիլ , չաէյիւ Բաղդ
պույուրուր ,
21 Պայըրլար իւզէրինտէ պիր սէս ,
Պէնի Խորայէլին նիյալ իլէ աղլայընը իշի-
տիլտի ,
Զիրա անէր քէնտի մէսլէքլէրինի էյրիլթտի-
լէր ,
Քէնտիլէրին Ալաճը Բաղդաճ ունաթաըլար ,
22 Եյ 'տաի էվլատ , բիւճու' էտինիլ ,
Պէն սիգին 'իսնան սէվտանըզ տէֆ' էտէրիմ ,
Իշթէ պիլ օանա կէլլէրիլ ,
Զիրա սէն Բաղդ Ալաճըմըլ սըն ,
23 Ֆիւ Տագիգէ պայըրլարտան ,
վէ տաղլարըն չօգլըղընտան Խիլիթագ պիհու-
տէ աթի .
Ֆիւ Տագիգէ Խորայէլին խէլատը Ալաճըմըլ
Բաղդաճն աըր ,
24 Զիրա սէպալլէթ իմիգտէն պէրու էճաաալմը-
ղըն էմէյինի ,
Անէրին սիւրիւ վէ սըղըրլարընը
Անէրին օղուլ վէ գըղլարընը օլ խիճէթ Է-
լէն թէլէֆ եթմիլ աթի .
25 Խիճէթիմիգտէ էաթաըլ ,
վէ Տիճապըմըլ պիլի էօրթէր .

Զիրա սէպալլէթ իմիգտէն Թա պու կիւնէ տէ-
կին ,
Հէմ պիլ , Հէմտէ էճաաալմըլ ,
Ալաճըմըլ Բաղդաճ գարըն կիւնաճ Իշէտիք ,
վէ Ալաճըմըլ Բաղդաճ քէլալմընը տինկէմէ-
տիք ,

ՊԱՊ 4

- 1 Բաղդ պույուրուր քի , Եյ Խորայէլ ,
Եյեր բիւճու' էտէր իսէն , պանա բիւճու' էլլէ ,
վէ էյեր մէքրու Տաթթընը Տաղլարըմտան տէֆ'
էտէր իսէն ,
Աթթըք սէրսէրի կէղմէյեճէքսին ,
2 վէ Տագիգաթ վէ Տագգ վէ սալաճ իւզրէ ,
Բաղդ Տալլ աըր' տէյիւ էէմին էտէճէքսին .
վէ միլլէթլէր տնրնէ միւպարէլլէնէճէքէք ,
վէ աննըլէ Իֆթիխար էտէճէքէք աթի ,
3 Զիրա Բաղդ Եէհուտա վէ Եերուշալիմ էհա-
լիսինէ պէյլլէ պույուրուր .
Քէնտիլէրինիլ իշիւն չիֆթ սիւրիւլմէմիշ
էէրի թիմար էտինիլ ,
վէ տիքէնէր սրաաընտա քէրին էքմէյինիլ ,
4 Եյ Եէհուտա էհալիսի վէ Եերուշալիմ սէ-
քէնէսի ,
Բաղդ իշիւն մախթուս օլաւնը ,
վէ գալպինիլին զուլթիսինի տէֆ' էտինիլ ,
Օլմայա քի քէօթիւ իշէրինիլտէն տօլայը
Ղաղապըմ' աթէշ կիպի Թաթթալա ,
վէ սէյիւնտիլէն պուլուսմայա ,
5 Եէհուտաաա ի'լան էտինիլ ,
վէ Եերուշալիմտէ նիտա էտիպ տէյինիլ քի ,
Տիյարտա պօրու չալլընը ,
Պիւլէնտ ալաղլէ նիտա էտիպ տէյինիլ քի ,
Թէճէմիւ' էտինիլ , վէ միւսթաճքէմ' շէհ-
լէրէ կիրէլմ .
6 Սիսնա տօղրու պայրագ գալտըրընը ,
Ֆիրար էտինիլ , տուրմայընը .
Զիրա պէն ճանիպ ի շիմալտէն պէլա վէ հէ-
ղիմէթ Ի 'աղիմէ կէթիլէճէլլիմ ,
7 Արսլան քէնտի ինինտէն չըգաը ,
վէ միլլէթլէրի հէլաթ էտէն , քէնտի մաճա-
լինտէն նազլ էտիպ ,
Սէնին տիյարընը վիւրան էթմէք իւզրէ էօլա
չըգաը .
Սէքէնէլէրի գալմայընճայա գաաաը շէհլէրին
խարապ օլաճագ աըր ,
8 Պու էճլտէն չուլ գուշանընը ,
Մաթէմ էտիպ Ֆիղան էտինիլ ,
Զիրա Բաղդաճ շիտտէթ Ի զաղապը պիլտէն
տէօնմէտի ,
9 վէ օլ կիւնտէ մէլլին Եիւրէյի վէ բու'է-
սանն Եիւրէլլէրի տիւքէնէճէք ,
վէ քէաճինլէր միւզլթարիպ

- վէ փեյղամպերէն միւթէհողոր օլաճադ տըր՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պոռպուրուր :
- 40 Օլ զէման տէտիմ քի ,
Ա՛հ , եա Բապպ Եհհօվա ,
Հազիգտթեն սէն պու գալմը վէ Եերուշա-
լիմի ,
Արդէ սէլամէթ օլաճադ՝ տէյէրէք ալտաթ տըն .
վէ գըլըճ ճանա տէյտի :
- 41 Օլ զէման պու գալմա վէ Եերուշալիմէ
տէնիլէճէք քի ,
Գալմըմ գըլըճա տողոռ
Պէրրիյէտէ վազը՝ պոյըրլարտան Էազըճը
րիւղկեար Էաճէտ ,
Պու տաթի սալուրմազ վէ թէմիզլէմէք իշլան
տէյիւ տիր :
- 42 Պուրատան շիտաթթի պիր րիւղկեար պանա
կէլէճէք տիր ,
Շիմի պէն տաթի անլէրէ հիւքմէր թադ-
րիր Էտէճէյիմ :
- 43 Իշթէ պուլաթլար կիպի չըգաճադ ,
վէ անըն 'արապալարը գասըրղա կիպի ,
Աթլարը տաթի գարթալլարտան սէրի՝ իւլ
հարէքէ օլաճադ տըր .
վա՛յ պիզէ , զիրա խարապ օլտըգ :
- 44 Էյ Եերուշալիմ , գալալիի քէթիւլիւքտէն
Էըյգա ,
Քի խէլաա պուլառն .
Նէ՛ վազթա գատար սէնին Էֆքէաք ի ֆա-
սիտէն տէրուհիտէ գալաճադ տըր :
- 45 Զիրա Տան թարաֆընտան պիր ալազ պիր
ի՛լան Էտիյօր ,
վէ Էֆրայիմ տաղընտան պէլա խապէրի վէ-
րիյօր :
- 46 Միլէթլէր պիլաիլինիլ ,
Իշթէ , Եերուշալիմ՝ ալէյհին նիտա Էտինիլ ,
Մուհասէրէ Էտէնլէր ուղազ Էերաէն կէլիյօր ,
վէ Եհհուտա շէհրէրի՝ ալէյհինտէ չաղը-
շըյօրլար :
- 47 Անըն հէր թարաֆըն թարալ պէքճիլէրի կի-
պի իհաթէ Էտէճէքլէր տիր ,
Զիրա պանա 'ասի օլտու՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պու-
լուրուր :
- 48 Պու շէյլէրի քէնտի մէսէքին վէ 'ամէլէրին
սէնին իւզէրինէ կէթրտի ,
Պու սէնին քէթիւլիւլիւնիւն Էթէրիտէ տիր ,
զիրա աճը տըր ,
Զիւնքի Էիւրէյինէ գատար իշէտի :
- 49 Պա՛ղըմ , պա՛ղըմ . Էիւրէյիմին իշէրիսի-
նէ գատար աղըր հիսս Էտիյօրըմ .
Գալալիմ տէրուհիտէ միւղթարիպ տիր , սիւ-
քիւթ Էտէմէմ .
Զիրա , Էյ ճանըմ , սէն պորու սէսին ,
Ճէնք կիւրիւլթիւսիւնիւ իշիթտին :

- 20 Հէգիմէթ իւզէրինէ հէգիմէթ ի՛լան օլաճադ ,
Զիրա պիւթիւն տիյար խարապ օլտու .
Զատըրլարըմ՝ անկըղըն ,
վէ փերտէլէրիմ պիրտէն խարապ օլտըլար .
- 21 Նէ՛ վազթա գատար պոյըրազ կէթէճէյիմ ,
Պորու սէտաթ իշիտէճէյիմ :
- 22 Զիրա գալմըմ սէֆիհ տիր , պէնի պիլմէտի .
Անլէր ահմազ Էվլաա տըր ,
վէ անլէրտէ ֆէհմ Էօգ տըր .
Անլէր շէր իշիմէքտէ 'աղըլը տըրլար ,
Յագաթ խալը իշիմէյի պիլմէզլէր :
- 23 Զէմինէ պագաթմ , իշթէ թէհի վէ խալէ
իտի ,
Սէմալաթա պագաթմ , վէ Նուրը Էօգ իտի :
- 24 Տաղլարա պագաթմ , իշթէ թիթրէյօր իտի ,
վէ պիլճիւմէ պոյըրլար սարալըյօր իտի :
- 25 Պագաթմ , իշթէ տաթմ Էօգ իտի ,
վէ հալա գալալարնըն ճիւլէտի գալմըշիտի :
- 26 Պագաթմ , իշթէ մէյվէտար Էէր շէօլ օլմուշ
իտի ,
վէ պիլճիւմէ շէհրէրի ՐԱՊՊ հուզուրըն-
տան ,
Անըն շիտաթ ի զազապը Էօնիւնտէն Էըզը-
մըշ իտի :
- 27 Զիրա ՐԱՊՊ պէզլէ պուլուրուր .
Պիւթիւն տիյար խարապ օլաճադ տըր ,
Լաքին պիւս պիւթիւն մաշվ Էթմէյէճէյիմ :
- 28 Պուհուս իւզէրինէ զէմին մալթմ Էտէճէք ,
վէ Էօգալարտան սէմալաթ գարապաճադ տըր .
Զիրա պէն սէզլէտիմ , գարար վէրտիմ ,
վէ փէշիման օլմալաճաղըմ ,
վէ անտէն կէրի տէճմէյէճէյիմ :
- 29 Սուվարիլէրին վէ թիլէնտաղլարն կիւրիւլ-
թիւսինտէն
Պիւթիւն շէհր ֆիրար Էտէճէք ,
Անլէր օըդ օրմանլըզլար արալնա կիրէճէքլէր ,
վէ գալալար իւզէրինէ չըգաճաղլար .
Շէհրէրին ճիւլէտի թէրը օլաճաճադ ,
վէ անլէրտէ ինսան սաթին օլմալաճադ տըր ,
վէ անլէրտէ օլմուշ օլան , սէն Նէ՛ Էափա-
ճադալն .
Ալալար կիլինսէն ,
Քէնտիլի ալթուս զիյնէթլէր իլէ թէգէնէթ-
սէն ,
վէ կէօզլէրինէ չօգ սիւրմէ շէքսէն պիլէ ,
Պիհուս Էէրէ քէնտիլի զիյնէթ վէրիյօրըն .
'Ալըզլարըն սէնի թէրը Էթտիլէր .
Սէնին ճանընը տըրյօրլար :
- 31 Զիրա աղըր շէքէն գարընըն Էէ՛ ,
Իշիլին տողուրանըն աղըրը վազթընտա օ-
լան Էէ՛ կիպի պիր սէս իշիթտիմ .
Պու Սիօն զըզընըն սէսի տիր .

ԱՅ չեքերէք վէ էլլերինի աշարագ : Շիմտի
վայ պանա ,
Զիրա գաթիլէր սեպեպինտէն ճանրմ պա-
յըլար՝ րէյթ :

ՊԱՊ 5

1 Երբուշալիմ սօգագղարընտա՝ տօլալընդ ,
վէ շիմտի պագընդ վէ պիլինիդ ,
վէ անըն մէյտանլարընտա արայընդ .
Էյրէր հագգ իճրա ետէն վէ հագգաթ աբա-
յան պիր առեմ պուլա պիլերսէնիդ ,
Պէն օլ չէհրէ 'աֆիլ էտէյիմ :

2 Վէ ԲԱՊՊ հայյ տըր՝ տերլէր իսէ տէ ,
Քիզպ իլէ եէմին էտէլլէր :

3 Եւ ԲԱՊՊ , սէնին կէօղլէրին հագգաթա
տօղրու տէյիլ մի տիր .
Անլէրի տէյտիւն , ֆադաթ աճը տոյմա-
տըլար .

Անլէրի գըլարն , նասիհաթ գապուլ էթմէք
իսթէմէտիլէր .

Երեւելլերին թաշտան փէք էթտիլէ ,
Բիւճու՝ էթմէք իսթէմէտիլէր :

4 Վէ պէն տէտիմ՝ քի , Անլէր անճագ միսքին
տիրլէր .

Անլէր աճագ տըլար , զիրա ԲԱՊՊԸ թա-
րիգինի ,

Քէնտիլէրին Ալլահընն աճքեամընը պիլմէզ-
լէր :

5 Պէն պէյիւքլէրէ կիտիպ ,
Անլէր իլէ միւքեալէմէ էտէճէյիմ ,
Զիրա անլէր ԲԱՊՊԸ թարիգինի ,
Քէնտիլէրին Ալլահընն աճքեամընը պիլերլէր .
Լաքին անլէր քեաֆէթէն պոյունտըրը
գըլարըլար ,

Պաղարը գօփարարըլար :

6 Պու սէպեպտէն անլէրի օրմանտան պիր արս-
լան էօլտիւրէճէք ,

Անլէրի *պերրէյէլէրին գուրտը թէլէֆ էտէ-
ճէք տիր ,

Անլէրին շէհրլէրին գափլան պէքլէյէճէք ,
Անլէրտէն հէր քիմ տըշարը չըգարսա փա-
րէլէնէճէք տիր .

Զիրա իստանլարը չօղալար ,
Անլէրին թէճափուգաթը թէքէսիւր էյլէտի :

7 Իմտի սանա պուճուճա՞րըլ 'աֆիլ էտէյիմ .
Օղըւլարըն պէնի թէրք էթտիլէր ,

վէ Ալլահ օլմայանլար իլէ եէմին էյլէտիլէր .
վէ անլէրի տօյուրտըրըմա զինա էթտիլէր :

վէ սիւրիւ սիւրիւ ֆասիլէտանլէրէ կիթ-
տիլէր :

8 Սապահլայըն պէսլէնիլիշ աթլար Խոփ օլ-
տըլար ,

Պու սէպեպտէն անլէրի օրմանտան պիր արս-
լան էօլտիւրէճէք ,

Անլէրի *պերրէյէլէրին գուրտը թէլէֆ էտէ-
ճէք տիր ,

Անլէրին շէհրլէրին գափլան պէքլէյէճէք ,
Անլէրտէն հէր քիմ տըշարը չըգարսա փա-
րէլէնէճէք տիր .

Զիրա իստանլարը չօղալար ,
Անլէրին թէճափուգաթը թէքէսիւր էյլէտի :

7 Իմտի սանա պուճուճա՞րըլ 'աֆիլ էտէյիմ .
Օղըւլարըն պէնի թէրք էթտիլէր ,

Հէր քէս գօշըսընն զէվճէսինէ քիլիյթր :
9 Պու կիպի շէյլէրտէն տօլայըլ՝ ճէզա վէ՞րմէյէ-
ճէք մի իմ ,

վէ պէյլէ պիր միլլէթտէն քէնտիմ ինթի-
գամ ալմայաճագ մի իմ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պոյուրուր :

10 Սուրարը իւզէրինէ չըգըպ երգընդ ,
Լաքին պիւս պիւթիւն խարապ էթմէյիլիլ .

*Պուրճլարըն գալարընըլ ,
Զիրա անլէր ԲԱՊՊԸ տէյիլ տիր :

11 Զիւնքի պէյթ ի Խարայէլ՝ վէ պէյթ ի Նէհուտա
Պանա զէյտատիլլէ խիյանլէթ էթտիլէր՝ տէ-
յիւ ԲԱՊՊ պոյուրուր :

12 Անլէր ԲԱՊՊԸ ինքեար էտիպ՝ Օ տէյիլ տիր ,
վէ իւզէրիմիլլէ պէլա կէլմէյէճէք ,

վէ գըլըճ վէ գըլըճ կէօրմէյէճէյիլ .

13 Վէ փէյլապէրլէր Բիւզիկար կիպի տիրլէր ,
վէ անլէրտէ Բապըն քէլարը եօգ տըր .

Անլէրէ րէրէլլէր կիպի օլտու՝ տէտիլէր :

14 Պու էճտէն իլաճ ի ճիւնուտ օլտն ԲԱՊՊ
պէյլէ պոյուրուր .

Սիզ պու սէօղիւ սէյլէտիլիլիլ իչիւն ,
Իչթէ պէն քէլարմըն սէնին աղղընտա աթէշ ,

վէ պու գափմը օտուճ էտէճէյիմ ,
վէ անլէրի թէլէֆ էտէճէք տիր :

15 ԲԱՊՊ պոյուրուր քի , Էյ պէյթ ի Խարայէլ ,
Իչթէ պէն սիլլին իւզէրինիլլէ

Ուզադ մահալտէն պիր միլլէթ կէթիլէճէյիմ .
Օ գալլլլլլլ պիր միլլէթ տիր ,

Գատիմ պիր միլլէթ տիր ,
Լիսանըն պիլմէտիլին

վէ սէյլէտիլիլին անլիամաղըն պիր միլ-
լէթ տիր .

16 Անլէրին թիլլէրիլլէ ալըգ գապը կիպի տիր ,
Ճիւմէսի գահրիման տըր :

17 Վէ սէնին մահալտըն ,
վէ օղըւլարըն իլէ գըլարընն եէյէճէքլէրի
էքմէյի եէյէճէք ,

Սիւրիւլլէրին իլէ սըղըրլարըն եէյէճէք ,
Պաղարըն իլէ ինճիլլէրինի տախի եէյէճէք

տիր ,
Իթիմաւ էթտիլին միւթաճքեմ շէհրլէրի-

նի գըլըճ իլէ խարապ էտէճէք տիր :

18 Լաքին օլ կիւնլէրտէ տախի
Սիզ պիւս պիւթիւն մահալ էթմէյէճէյիմ՝

տէյիւ ԲԱՊՊ պոյուրուր :

19 Վէ՝ Ալլահընը ԲԱՊՊ պուճուճա ճիւմէտիլին
չէ՞ սէպեպտէն պիլլէ եափար՝ տերլէր իսէ ,

Սէն անլէրէ տէյէսին քի ,
Սիզ պէնի թէրք էտիպ ,

Քէնտի տիյարընըգտա զայրի իլահարա խըտ-
մէթ էթտիլլէրիլ կիպի ,

*Եւթոթ՝ աղլարըն

*Եւթոթ՝ տալարըն

- Պէտքէն սիրին օլմայան տիրարտա
Էճնէպիւրէ խրամէթ էտէճէքսինիզ ,
20 Պուռու պէյթ ի Եմ'գուպտա պիւրիւրինիզ ,
Վէ Եէհուտաւտա իւրան էտիպ տէյինիզ քի ,
21 Էյ կէօղէրի վար իքէն կէօրմէյէն ,
Գուլաղլարը վար իքէն իշիթմէյէն
Ահմադ վէ Ֆէհմէիզ գաւմ ,
Շիմաի պուռու տինկէյինիզ .
22 ԲԱՊՊ պուլուրուր քի ,
Պէնտէն գօրգամ'ղ մը սընըզ ,
Հուզուրմտան թիթրէմէ'ղ մի սինիզ ,
Պէն քի գանուռ ը էպէտի իւզըն գումը տէ-
նիզէ հուտուտ վաղ' էթաիմ ,
Վէ անը կէչմէզ .
Վէ տալլալարը թէլաթիւմ էթսէ տէ , զա-
լիպ օլամաղլար ,
Կիւրիւթիւ էթսէ տէ , անը թէճալլաղ էտէ-
մէյէն :
23 Լաքին պու գաւմըն 'ասի վէ իթա'աթսըզ
գալպի վար .
Անէր 'իստան էտիպ կիթտիւր ,
24 Վէ գալպլէրինտէ' Շիմաի Ալահըմըզ ԲԱՊՊ-
ՏԱՆ գօրգալմը ,
Օլ քի իւք վէ սոն էաղմուրը մէվոիմինտէ
վէրիւր ,
Հասաւ իշին մու'տյէն հաֆթալարը պիզէ
հըֆզ էտէր' տէմէյէն :
25 Մա'սիյէթլէրինիզ պուշլարը թէպ'իտ էյլէ-
տիւրէր .
Վէ կիւնահալլարընը նի'մէթլէրի սիզտէն մէն'
էթտիւրէր :
26 Զիրա գաւմըմտա շէրիլէր պուլունտու .
Ավշըլարըն սինէրէք պէքլէտիլի կիպի փու-
տուտ պէքլէրլէր ,
Տուգադ գուրուպ առէմ' թաթալար :
27 Գաֆէն գուշար իլէ տօլու օլտըզը կիպի ,
Անէրին խանէլէրի հիլէ իլէ տօլու տըր .
Պու էճտէն անէր պէօյիւյիւպ զէնկին օլտըլար .
28 Սէմիզլէտիլէր , փարլաւըլար ,
Քէթիլէրին իշլէրինն տէ կէչտիլէր .
Հազըզ , էթթիմին հազգընը իհգադ էթմէզլէր ,
Վէ ֆուգարանըն տա'վաւորըն կէօրմէզլէր իսէ
տէ ,
Եինն իշլէրի բաթ կէլէր :
29 ԲԱՊՊ պուլուրուր քի ,
Պու կիպի շէյլէրտէն տօլայը ճէզա վէ'րմէյէ-
ճէք մի իմ ,
Վէ պէօյլէ պիր միլլէթտէն քէնտիմ ինթի-
գամ ա'մմայաճադ մը իմ :
30 Տիյարտա պա'իս ի հայրէթ վէ տէհէթ
պիր իշ օլտու .
31 Փէյլամպէրլէր էալան իլէ փէյլամպէրլէք է-
տէրլէր ,
Վէ քէահիլլէր անլէրին էէտիլլէ հիւքիւ-
մէթ էտէրլէր ,

Վէ գաւմըմ պուռնտան հազըզ էտէր .
Վէ պուռնտան 'ազրպէթինտէ նէ' էտաիաճադ-
սընըզ :

Պ Ա Պ 6

- 1 Էյ պէնի Պէնեամին , Եէրուշալիմին իշին-
տէն ֆիրար էտինիզ ,
Վէ Թէգօ'տա պօրու չալընըզ ,
Վէ Պէյթհաքքէրէմ' իւզէրինէ պիր նիշան
գալալընըզ .
Զիրա շիմալտէն պէլա վէ հէզիմէթ ի 'ազիմէ
գուհուր էտիյօր :
2 Սիօն զըզընը կիւզէլ վէ նազիք պիր խաթու-
նա թէչպիհ էթտիմ :
3 Զօպանլար վէ անլէրին սիւրիւլէրի անըն նէզ-
տինն կիտէճէքլէր ,
Անըն հէր թարաֆընտա չատըր գուրպճադ-
լար ,
Հէր պիրի սիւրիւսիւնիւ քէնտի հուտուտը
տաիլլինտէ կիւտէճէք տիր :
4 Անըն իւզէրինն մուհարէպէ թէտարիքինտէ
պուլունընըզ .
Գալընըզ վէ էօյլէ վաղթընտա չըգալմը .
Վա'յ պիզէ , զիւրա կիւն զէվալ պուլմադտա ,
Վէ ազլամ կէօլկէլէրի ուզանմադտա տըր :
5 Գալընըզ վէ կէճէլէյին չըգըպ ,
Անըն գա'լալարընը խորապ էտէլիմ :
6 Զիրա ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պուլուրուր .
Աղաճ քէսիպ Եէրուշալիմէ գարըն մէթէրիս
էափընըզ .
Եօգլանըլաճադ շէհր պու տըր ,
Զուլմ իլէ պիւս պիւթիւն տօլու տըր :
7 Փուշար քէնտի տալլարընը ազթտըզը կիպի ,
Օ քէթիլիւլիւնիւ էօյլէ ազըտըր .
Անտէ գուլմ' վէ զատըր իշիտիլէր ,
Հուզուրմտա տա'իմա տէրտ վէ էալալար
վար տըր :
8 Էյ Եէրուշալիմ , միւթէ'էտաիպ օլ ,
Օլմայա քի ճանըմ' սէնտէն իքրահ էտէ .
Օլմայա քի տէնի վիրան վէ սէքէնէսիզ պիր էէ-
րէ տէօնտէրէյիմ :
9 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պուլուրուր .
Խորայէլին պաղըռլէսին ,
Պաղըն տէօքիւլիւշ տանէլէրինի Բօլաւր կի-
պի թէմումէն թօփլայաճադլար տըր .
Էլլինի պաղ պօզան կիպի սէփէտլէր տէօնտէր :
10 Քիմէ' սէօյլէյիպ շէհատէթ էտէյիմ , քի
իշիտիլէր .
Իշթէ գուլաղլարը զալըր ի մալթուռ տըր ,
Վէ տինկէյէմէզլէր .
Իշթէ ԲԱՊՊՆ քէլամը անլէրին 'ինտինտէ
մուհադգար տըր ,
Անտէն խօշանմաղլար :

- 41 Լաբին պէն ԲԱՊԱՐԵՆ զազապը իլէ տօլու իմ,
Քէնտիմի զապթ էթմէքտէն եօրուարմ.
Անէ առշարլա չօճուգլար իւզէրինէ,
Քէզալէք երկիթլէրին ճէմա'տթը իւզէրինէ
տէօքէճէյիմ.
Զիրա զէվճ զէվճէսիլէ,
Իիթիյար տաիի միւսինն իլէ թուլուլաճագ
տըր.
42 Վէ անլէրին խանլէրի վէ թարալարը վէ
զէվճէլէրի,
Քեաֆֆէթէն եապանճըլարն էլինէ կէչէճէք
տիր,
Զիրա տիյարն սէքէնէսի իւզէրինէ
Էլիմի ուզաւաճաղմ' տէյիւ ԲԱՊԱՐԵՆ
43 Զիւնքի անլէրին քիւչիւյիւնտէն պէջիւյիւնէ
վարընճա,
Ճիւմլէսի թամա'քեար օլտըլար.
Վէ փէյլամպէրտէն քեաճիին վարընճա.
Ճիւմլէսի Տիլէ իլէ իշ կէօրիւր.
44 Վէ սէլամէթ եօգ իքէն,
Սէլամէթ, սէլամէթ: տէյերէք
Գալմըմ գըզընըն եարաւընը եիւզտէն սաղաւ
տըլար.
45 Մէքրուճ իշլէր իշլէտիքլէրինտէ ութանըր
լա'ր մը.
Ալա ութանմաղլար,
Վէ խիճլէթ պիլմէլլէր.
Պու էճլտէն տիւչէնլէր արաւընտա տիւչէ
ճէքլէր,
Անլէրի եօգաւաղլարմ զէման, երգըլաճաղլար
պըր' տէյիւ ԲԱՊԱՐԵՆ
46 ԲԱՊԱՐԵՆ պէյլէ պուլուրուր.
Թարիկլէր իւզէրինտէ տուրուպ պաղլընը,
Վէ գաւիմ' եօլար չազգընտա,
Էյի եօլ չա'նկըսը տըր' տէյիւ սու'ալ էտի
նիլ,
Վէ անտէ եիւրիւյիւնիւզ,
Քի ճանլարընըա ըաճաթ պուլաւընը.
Ֆազաթ անլէր' Եիւրիւմէյիլ' տէտիլէր.
47 Վէ իւզէրինիզէ պէքճիլէր թա'նին էթտիմ',
Պօրուըն սէսինի տինկլէյինիլ' ԽէԽէճ.
Ֆազաթ' Տինկլէմէյիլ տէտիլէր.
48 Իմի, էյ միլլէթլէր, տինկլէյինիլ.
Էյ ճէմա'տթ, անլէրտէ նէ օլտընըն անկաւ.
49 Էյ զէմին, տինկլէ,
Իշլէ պէն պու գալմըն իւզէրինէ,
Անլէրին էֆքեարընըն սէմէրէսի օլան պիր
պէլա կէթ իրէճէյիմ.
Զիրա սէօլէրիմի տինկլէմէտիլէր,
Վէ շէրի'աթըմը րէտտ էթտիլէր.
20 Նի'չիւն պանա Շէպաստն քիւնլէք,
Վէ ուզագ եերտէն խօշ ըա'իճալը գամըշ
կէլէ.

- Սիզին մուհրապարընը մագպուլ տէյիլ,
Վէ գէպիճէլէրինիլ պանա խօշ տէյիլ տիր.
21 Պու էճլտէն ԲԱՊԱՐԵՆ պէյլէ պուլուրուր.
Իշլէ պէն պու գալմըն էօնիւնէ թէօքէլլէր
գըյաճաղմ,
Վէ փէտէրլէր օղըլար իլէ պիրլէքտէ անլէ
րէ իլիչէճէքլէր.
Գօնը իլէ տօլթը Տէլաք օլաճագլար տըր.
22 ԲԱՊԱՐԵՆ պէյլէ պուլուրուր.
Իշլէ շիմալ տիյարընտան պիրգալմ' կէլիւր,
Վէ միւնլէթէն ի զէմինտէն պէյիւք պիր
միլլէթ գալլըյօր.
23 Անլէր եօյլ վէ մըլըրագ թուլալար,
Շէֆգալթընը վէ մէրճալթիւք տիրլէր.
Անլէրին սէսի տէնիլ կիւրլէմէսի կիպի տիր,
Վէ աթլարա պիլէրլէր,
Էյ Սիօն գըզը, սէնին իւզէրինէ մուհարիպ
լէր կիպի տիրլէրլէր.
24 Անըն խապէրինի իշլէտիք.
Էլէրիմիլ կէվլէտի.
Տօղուրան գարընըն աղըսը կիպի պիրի աղը
թուլալար.
25 Թարալայ չըգմայընը, վէ եօլտա եիւրիւմէ
յինիլ,
Զիրա Տէր թարաֆտա տիւլմէնին գըլընը Վէ
գօրգու վար տըր.
26 Էյ գալմըմ գըզը, չուլ կէյին,
Վէ քիւլտէ եուվարլան,
Վէ փէք աճը ֆիդան էյլէ,
Պիր թանէճիք օղըլ իշլան Դօլէմ' ետէր կի
պի մաթէմ' էյլէ.
Զիրա խարապ էտիճի իւզէրիմիզէ անկըզըն
կէլէճէք տիր.
27 Աննի գալմըմ արաւընտա թէճըրիպէ էյ
տիճի Վէ գալ'ա գօտըմ,
Քի անլէրին եօլընը պիլէսին վէ թէճըրիպէ
էտէսին.
28 Ճիւմլէսի զիյաւտէսիլէ 'աաի տիր,
Ղամաղլըգտա կէզէրլէր, պագըր վէ տէմիր
տիրլէր.
Ճիւմլէսի էճլ ի ֆէսաա տըր.
29 Քէօրիւք եանտը.
Աթէլտէ գուրընն տիւքէնտի.
Գալմը պիլուտէ եէրէ գալ էտէր,
Զիրա շէրիլէր թէֆրիք օղընմաղլար.
30 Անլէր' Մէրաւա կիւմիւշ թէսմիլէ օղը
նաճագլար տըր,
Զիրա ԲԱՊԱՐԵՆ անլէրի րէտտ էյլէտի.

ՊԱՊ 7

- 1 ԲԱՊԱՐԵՆ թարաֆընտան Էրէմիայա պու քէլամ
կէլիլ,
2 Պէյլթ իւր ԲԱՊԱՐԵՆ գապուսընտա տուր,

- վէ օրատապ պուռ քելամը նիտապ էտիպ տէ-
յէսին քի ,
Եյ ՐԱՊՊԱ սէճտէ էթմէք իչիւն
Պու գափաւարտան կիրէն պիւթիւն յէհուտա ,
ՐԱՊՊԱ քելամընը տինկէյինիդ ,
3 Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊԱ իւլ ճիւնուտ պէջ-
լէ պույուրուր ,
Մէսէյինիդ վէ ա'մալընըդ իպահ էտինիդ ,
վէ սիդի պու մահալտէ իգամէթ էթտիրիւմ ,
4 ՐԱՊՊԱ ճէյքէլ , ՐԱՊՊԱ ճէյքէլ ,
ՐԱՊՊԱ ճէյքէլ պուլար տըր' տէյիւ
Եալան «եօյլէնէլէն» ահօզլէրինէ ի'թիմատ
էթմէյինիդ ,
5 Զիրա էյեր մէսէյինիդ վէ ա'մալընըդ սա-
հիհէն իպահ էտէր իսէնիդ ,
վէ պիր քիմսէնին գոնընըյլէ օլան հագգընը
թէմսէնին իհգադ էտէր իսէնիդ ,
6 Ղարիպէ վէ եթիմէ վէ տուլ գարըյա
գուլմ էթմէք ,
վէ պու մահալտէ սուլըդ գան տէգըմէդ
իսէնիդ ,
վէ պէլանըգա սէպէպ օլմագ իւզրէ
Ղարի իւհալարա թապի' օլմագ իսէնիդ ,
7 Օլ վագըթ սիդի պու մահալտէ ,
Էտտալընըգա վէթտիյիմ տիյարտա
Էպէտ իւլ ապատ իգամէթ էթտիրէճէյիմ ,
8 Իշթէ սիդ հալան վէ Փա'իտսիդ սէօզ-
լէրէ ի'թիմատ էտէրսինիդ ,
9 Սիդ սըգաթ վէ գաթլ վէ զինա վէ եալան
եթմին էտէրէք ,
վէ Պա'ալա պուսուր եագարագ ,
վէ պիւթտիյինիդ զարի իւհալարա թապի'
օլարագ ,
10 Կէլիպ' իսմիմէ եատ օլուան պու պէյթտէ
հուգըրըմտա տուրուպ ,
Պու մէքուհալթըն ճիւմէսինի իշթմէք իւզրէ
Նէնաթ պուլագ' տէյէճէ'ք մի սինիդ ,
11 Իսմիմէ եատ օլուան պու պէյթ
Նագարընըգա հարամիլէ'ր մագարասը մը
օլտու ,
Իշթէ պէն տախի կէօրտիւմ' տէյիւ ՐԱՊՊ
պույուրուր ,
12 Լաքին շիմտի սիդ Շիլտա
Էվէլա իսմիմ օրատա իսքեան էթտիյիմ
մագամըմա կիտինիդ ,
վէ գալմըմ' Իսրայէլին քէօթիւլիւյիւ սէ-
պէպինտէն
Անա Նէ եափալըմը կէօրէնիւլ ,
13 վէ շիմտի (ՐԱՊՊԱ պույուրուր) պու իշթ-
րին ճիւմէսինի իշթտիյինիդ իչիւն ,
վէ *քէմալ ի իշթիմսիմէ' սիդէ իսիթապ էտէ-
րէք սէյլէտիմ' իսէ տէ

- Սիդ տինկէմէտիյինիդ իչիւն ,
վէ սիդի շագըրտըմ' իսէ տէ ճէվապ վէթմէ-
տիյինիդ իչիւն ,
14 Պէն տախի իսմիմէ եատ օլուան ,
վէ սիդին ի'թիմատ էթտիյինիդ պէյթ ,
վէ սիդէ վէ ճտատընըգա վէթտիյիմ մա-
գամա ,
Շիլտա եափալըմ' կիպի եափալըմ' ,
15 վէ պիրատէրլէրինիդ ճիւմէսինի ,
Պիւթիւն էթրայիմ' Նէսլինի թարտ էթտիյիմ
կիպի ,
Սիդի տախի հուգըրըմտա թարտ էտէճէյիմ ,
16 Իմտի սէն պու գալմ' իչիւն տու'ա էթմէ ,
վէ անլէր իչիւն Ֆէրեատ վէ տու'ա էյլէմէ ,
վէ պանա եալարմա ,
Զիրա սէնի տինկէմէմ' ,
17 Եհհուտա շէհրէրինտէ վէ Եերուշալմ' սօ-
գալարընտա
Նէ եափալըմ' կէ'օրմէյոր մը սըն ,
18 Զօնուգլար օտուէն տէվչիրիլէր ,
վէ փէտէրլէր աթէշ եագարար ,
վէ գարըլար խամուր եուգըրըլար ,
Թաքի պէնի իղապ էթմէք իւզրէ ,
Կէօք մէլէքէսինէ փիտէլէր եափալար ,
վէ զարի իւհալարա թագաթիմէ ի մէլու-
պաթ 'արդ էտէլէր ,
19 Անլէր պէնի' մի իղապ էտիյորար ,
Եիւզլէրինին իսիլէթի իչիւն
Բէնտի իւզլէրլէրինէ պէլաք Դա'լէն էթմէլլէ'ր
մի' տէյիւ ՐԱՊՊԱ պույուրուր ,
20 Պու սէպէպտէն Րապա Եհհուա պէյլէ
պույուրուր ,
Իշթէ զագապըմ' վէ իւրըմ' պու մագամ'
իւզլէրինէ ,
Ատէմ վէ հայլան իւզլէրինէ ,
վէ սահրանըն աղաճարը վէ եէրին մահալ-
լը իւզլէրինէ տէգիւլէճէք ,
վէ թուլուշաճագ վէ սէյիւնմէյէճէք տիր ,
21 Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊԱ իւլ ճիւնուտ
պէյլէ պույուրուր ,
Մուհրագալարընըդ զէպիհէրինիդէ 'իւսվէ
էտինիդ վէ էթ եէյինիդ ,
22 Զիրա Էտտալընըգա Մըսըր տիյարընտան չը-
գարալըմ' կիւնտէ'
Մուհրագա վէ զէպիհէ խուսուտընտա սէյլէ-
մէտիմ ,
վէ անլէրէ էմ' էթմէտիմ ,
23 Անագ անլէրէ պու շէյի էմ' էտիպ տէտիմ' քի ,
Պէնիմ ալագըմը տինկէյինիդ ,
վէ պէն սիդին Ալլահընը օլարմ ,
Սիդ տախի պէնիմ գալմըմ' օլարընը ,
վէ սիդէ հէր պիր էմ' էթտիյիմ թարիգտէ
սիւլուք էտէսինիդ ,

*Իւլէն էրքէն գալարագ

- Քի սիզէ խայր կէլէ :
- 24 Լաքին անլէր տինկլմէտիլէր վէ դուլադ վերմէտիլէր ,
Անճադ քէնտի թէտպիլէրինճէ ,
Քէօթիւ գապլէրինին թէ'աննիւտիլէր սիւ-
լուք էթտիլէր ,
Վէ իլէրի տէյիլ, անճադ կէրի կիթտիլէր :
- 25 Եճտատընը Մըսըր տիյարընտուն չըգտըդ-
լարը կիւնտէն պու կիւնէ տէկին ,
Գուլարըմ փէյղամպէրլէրին ճիւմլէսինի սի-
զէ կէօնտէրտիմ ,
Հէր կիւն *քէմալ է իճթիմամլէ" կէօնտէրի
իտիմ :
- 26 Վէ պէնի տինկլմէտիլէր վէ դուլադ վերմէ-
տիլէր ,
Անճադ պոյուլարընը սերթլէշտիլտիլէր ,
Վէ էճտատլարընտան պէտթէր օլտըլար :
- 27 Իմտի անլէրէ պու սէօղլէրին ճիւմլէսինի
սէօյլէյէճէքսին ,
Լաքին սէնի տինկլմէտէյէճէքլէր .
Անլէրի չաղըրտաճադըն ,
Լաքին սանա ճէվապ վերմէյէճէքլէր տիր :
- 28 Օլ վագըթ անլէրէ տէյէսին քի ,
Ալաճը ԲԱՊՊԸ քէլամընը տինկլմէյէն ,
Վէ թէ'տիպ գապուլ էթմէյէն միլլէթ պու
տըր .
Հագիգաթ մաճվ օլտու , վէ աղըղլարընտան
քէսիլտի :
- 29 Էյ Աիճ ԷԷԷԷ, սալարընը քէսիպ տթ ,
Վէ պայըրլար իւզէրինտէ ֆիղան էյլէ .
Զիրա 'ալէյճինտէ զաղապ էթտիլի միլլէթի
ԲԱՊՊ թէրը վէ ըէտտ էյլէտի :
- 30 Զիրա ԲԱՊՊ պույուրուր քի՝
Պէնի Եէճուտա 'իտիմտէ քէօթիւ օլանը
իլլէտիլէր ,
Մէքընճաթլարընը , իտիմլէ Էտտ օլունան
պէյթի թէնճիս էթմէք իւզլէ ,
Օրայա գօտըլար :
- 31 Վէ օղուլարը իլէ գըղլարընը աթէշէ Էագ-
մադ իշիւն
Հիննօմ օղուլ տէրէսինտէ վաղը՝ Թօֆէթ
միւրթէֆէ'ալարընը ինչա էթտիլէր .
Քի անը պէն էմը էթմէտիմ
Վէ ֆիքրիմտէն տաիի կէշմէմիշ իտի :
- 32 ԲԱՊՊ պէյլէ պույուրուր .
Պու էճտէն իշթէ կիւնլէր կէլէր քի ,
Արթըք Թօֆէթ վէ Հիննօմ օղուլ տէրէսի
տէյիլ ,
Անճադ Գաթլ տէրէսի տէնիլէճէք տիր .
Վէ Թօֆէթտէ Էէր գալմիլընճապ գատար
տէֆն էտէճէքլէր տիր :
- 33 Վէ պու գալմըն լալէլէրի ճալա գուլարընա

*Իւր, էրքէն գալալապ

- Վէ Էէրին վուճուլընա Էէմէք իշիւն օլաճադ ,
Վէ անլէրի գալըրան պուլանմիյաճադ տըր :
- 34 Վէ Եէճուտա շէճըլէրինտէն վէ Եէրուլալիմ
սօգալարընտան
Մէտա ի շաոմանի վէ սէտա ի մէտէրէթի ,
Կիւլէյի սէսինի վէ կէլին սէսինի ֆէրաղաթ
էթտիլէճէյիմ .
Զիրա տիյար խարապ օլաճադ տըր :

ՊԱՊ 8

- 1 ԲԱՊՊ պույուրուր քի ,
Օլ վագըթտա Եէճուտա մէլէքլէրինին քէ-
միլլէրինի ,
Վէ բու'էտադընը քէմիլլէրինի ,
Վէ քէաճիլլէրին քէմիլլէրինի ,
Վէ փէյղամպէրլէրին քէմիլլէրինի ,
Վէ Եէրուլալիմ սէքէնէսինին քէմիլլէրինի ,
Գապըլարընտան չըգտըրտաճաղար ,
- 2 Վէ սէվտիլլէրի վէ իըտմէթ էթտիլլէրի ,
Վէ Թապի՝ օլտըղլար , վէ Թալէպ էթտիլ-
լէրի ,
Վէ սէճտէ էյլէտիլլէրի կիւնէշ վէ պյ ,
Վէ քէաֆֆէ ի ճիւնուտ ը սէմալլէյէ էօ-
նիւնէ անլէրի սէրէճէքլէր տիր .
Անլէր Թօֆլանըմիյաճադ վէ տէֆն օլուն-
միյաճադ ,
Եէր Եիւզիւնտէ կիւլարէ օլաճադ տըր :
- 3 Վէ պու քէօթիւ գապիլէտէն պագի գա-
լանլարըն քէաֆֆէսի ,
Եա'նի անլէրի թարտ էթտիլիմ մաճալլէրին
ճիւմլէսինտէ գալանլար թարա-
ֆընտան
Մէվթ ճալաթա թէրճիճ օլունաճադ տըր՝
տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 4 Վէ անլէրէ տէյէսին քի ,
ԲԱՊՊ պէյլէ պույուրուր .
Անլէր տիւլէճէքլէր տէ գա'լգմիյաճաղարմը .
Պիւրէ սափըպ տա տէ'օնմէյէճէք մի .
- 5 Նի'շիւն պու Եէրուլալիմ գալմը
Պիր տա'իմի 'իսեան իլէ 'ապի օլմուշ տըր .
Անլէր ճիլլէյէ Էափըլարըն ,
Բիւճուլ՝ էթմէք իսթէմէտիլլէր :
- 6 Գուլադ վէրիպ տինկլէտիմ ,
Անլէր աղըրու սէյլէմէլլէր .
Պէն նէ՝ Էափըլարմ՝ տէյերէք ,
Քէօթիլլէյիւնտէն թէվպէ էտէն Էօգ տըր .
Հիւմլէսի ճէնկէ գօշտան աթ կիպի ,
Քէնտի Էօլընա տէօնտիւ :
- 7 Էյլէք պիլէ ճալաթա վագթ ը մու'ալլէնինի
պիլլէր ,
Հէմ գուլմուլ վէ թուրնա վէ գըրլանղըճ
Կէլլէրինին վագթընը կէօղէտիլլէր ,

- 1 Լաքին պէնիմ գալմամ ԲԱՊՊԸՆ ասքեամընը
պիլմեզ :
- 8 Պիզ հաքիյմ իզ ,
վէ ԲԱՊՊԸՆ շէրիւթը պիզտէ տիր՝ նա՞սըլ
տէրսինիզ .
Հաքիգաթէն իշթէ քեաթիպլէրին եալանճը
գալմի եալան տիւզէր :
- 9 Հիւքէմա խէճիլ օլտու ,
Խալֆէ հաիպ թուլթուլըլար .
Իշթէ ԲԱՊՊԸՆ քելամընը ըտտ էթտիլէր ,
Արթըգ անլէրտէ նէ՞ հիքմէթ գալար :
- 10 Պու էճլտէն անլէրին գարըլարընը զայրիլէրէ ,
Թարըլարընը անլէրի գալթ էտէճէք օլանլու-
րա վէրէճէլիմ ,
Զիւնքի քիւչիւքտէն պէյիւյէ վարընճա
ձիւմլէսի թամաքեար օլարար ,
Փէյըլամպէրտէն քեաշինէ վարընճա
ձիւմլէսի քիգպլէ իշ կէօրիւր :
- 11 վէ սելամէթ եօգ իքէն , Սելամէթ , սելամէթ՝
տէլէրէք :
Գալմամ գըզընըն եարասընը եիւզտէն սա-
ղալարըլար :
- 12 Մէքրուհ իշլէր իշլէտիքլէրինտէ ութանըր-
լար մը ,
Ասլա ութանմաղար ,
վէ խիճլէթ պիլմէզլէր .
Պու էճլտէն տիւչէնլէր արասընտա տիւչէ-
ճէքլէր ,
Եօգլանըլարըլարը զէման երգըլտաղար տըր՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 13 Անլէրի պիլքիւլիլէ Տէլար էտէճէլիմ ,
Ամատա իւզիւմ օլմայաճաղ ,
վէ ինճիր աղաճընտա ինճիր պուլուլմայա-
ճաղ ,
Եափրաղը պիլէ սօլաճաղ ,
վէ անլէրէ վէրտիլիմ շէյլէր անլէրտէ գալ-
մայաճաղ տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլ-
լուրուր :
- 14 Պիզ նի՛չիւն տուրուլօրըզ ,
Թէճէմիւլէ՛ հաիսիզ , վէ միւսթասգէմ շէհր-
լէրէ կիրէլիմ ,
վէ օրատա սիւքիւթ էտէլիմ .
Զիրա Ալլահըմըզ ԲԱՊՊ պիզի սիւքիւթ էթ-
տիրտի ,
վէ պիզէ Էօտ կիպի ուլ իշիրտի ,
Զիրա ԲԱՊՊԱ դարըլ կիւնաճ իշլէտիք :
- 15 Սելամէթէ միւնթաղիւր օլար , Լաքին պիլ
խայր օլմատը ,
Շիֆա վազթընա Գանթալէր օլալէ , Լաքին իշ-
թէ իզթիրապ վար :
- 16 Աթլարընըն խօրուլտամար Տան թարաֆըն-
տան իշիրտիտի .
Գուլվէթիլ աթլարընըն քիշէմէսինին կիւ-
րիւլթիւսիւստէն

- Պիւթիւն եէր սարսըլար .
Զիւնքի կէլիպ տիյարը վէ անտէ պուլուլմա-
նըն քեաֆֆէսինի ,
Շէհրի վէ անըն սէքէնէսինի թէլէֆէ էտէճէք-
լէր տիր :
- 17 Զիրա իշթէ պէն արանըլա սիհր թէհար էթ-
մէզ երլանլար ,
Ինկէրէքլէր կէօնտէրէճէլիմ ,
վէ սիզի ըսըրաճաղար տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլուրուր :
- 18 Մէտէրրէթիմ հիւզնէ Բէհ-Լիւ-Լ Էր-Է ,
Գալլիմ տէրուլիմտէ պայըլըր :
- 19 Իշթէ ուզազ տիյարտան կէլէնլէրին սէպէ-
պինտէն
Գալմամ գըզընըն ֆէրեատընըն սէսի .
ԲԱՊՊ Սիօնտա տէյիլ մի ,
Անըն Մէլիլի անտէ տէյիլ մի .
Նի՛չիւն քէնտի օյմա փուլարըլլէ ,
Էպաթիլ ի զարիպլէրիլլէ պէնի իզղապ էթ-
տիլէր :
- 20 վաթթը հառատ կէլտի , եաղ տիւքէնտի ,
Պիզ իսէ խէլաս օլմատաղ :
- 21 Գալմամ գըզընըն եարասը իշիւն ետրալան-
տըմ ,
Գարարտըմ , պէնի տէհէթ թուլտու .
- 22 ձիլատտա պէլէսան եօգ մը ,
Օրատա թապիպ եօգ մը տըր .
Եա նի՛չիւն գալմամ գըզը շիֆա պուլմատը :

Պ Ա Պ 9

- 1 Քեա՛շքի պաշըմ սու ,
վէ կէօզլէրիմ կէօզ եաշը փուլարը օլայար ,
Քի կէճէ կիւնտիւզ ,
Գալմամ գըզընըն մագթուլլէրի իշիւն աղ-
լայա իտիմ :
- 2 Քեա՛շքի պէրրիլէտէ եօլճուլար գօնաղը կի-
պի պիր Էտէր օլայար ,
Քի գալմամը թէրք էտիպ անլէրտէն կիտէ ի-
տիմ .
Զիրա անլէրին ճիւմլէսի զանիլէր տիր ,
Խա՛րն կիւրուհի տիր .
- 3 վէ տիլէրինի եալան իշիւն եայլարը Գե-
կէրէրէր ,
Լաքին բու ի ճիմիտէ հաքիգաթ իշիւն շէ-
ճի՛ տէյիլ տիրէր .
Զիրա կիթտիքճէ քէօթիւ օլայօրլար ,
վէ պէնի պիլմէզլէր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուլ-
լուր :
- 4 Հէր տտէմ քէնտի գօնըլարտան սաղընսըն ,
վէ հիշ պիր գարնատաշ իթիմատ էթմէյի-
նիլ .
Զիրա հէր պիր գարնատաշ զիյատէսիլլէ հի-
լէ գուլանըր ,

- վէ հէր գօնշը զամմաղլըդ տա կէղէր .
 5 վէ հէր ատէմ գօնշըսընը ալտատըր ,
 վէ տօղըն սեղլէմէզլէր .
 Տելլէրինի եալան սեղլէմէյէ ալըշտըրմըշ ծար-
 լար .
 Գէօթիւիւք էտէրէք եօրուլտըլար :
- 6 Մէսքէնին հիլէ իշինտէ տիր ,
 Հիլէ սէպէպինտէն պէնի պիւմէք իսթէմէզլէր՝
 տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 7 Պու էճլտէն ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէզլէ պու-
 յուրուր .
 Իշթէ անլէրի գալ էտիպ իսթիհան էտէճէյիմ ,
 Զիրա գալմըմ գըզը իշիւն նա՞սըլ եափայըմ :
- 8 Անլէրին տիլի միւհլէք օգ տըր ,
 Հիլէ սէզլէր .
 Աղզը իլէ գօնշըսընա սէլամ սէզլէր ,
 Ֆազաթ գալպիլէ անըն իշիւն փուսու գու-
 րար :
- 9 ԲԱՊՊ պուլուրուր քի՝
 Պու կիպի շէլլէրտէն տօլայը անլէրէ ճէզա
 վէ՞րմէյէճէք մի իմ ,
 վէ պէզլէ պիր միլլէթտէն քէնտիմ ինթի-
 գամ ա՞լմայաճադ մի իմ :
- 10 Տաղլար իշիւն աղալըպ ֆիրան էտէճէյիմ ,
 վէ պերրիյէ մէր՝ալարը իշիւն մէրսիյէ օ-
 գուլաճաղըմ .
 Զիրա եանտըլար , օրադոն ատէմ կէշմէզ ,
 վէ սիւրիւլէր սէսի իշիտիլմէզ .
 Հալա գուլարընտան պէհիմէյէ վարընճա
 ճէմէլէ գաշըպ կիթտիլէր :
- 11 վէ Եէրուշալիմի երզնէթըլար ,
 Զադալար մէսքէնի էտէճէյիմ ,
 վէ Եէհուտան շէհրլէրինի սէքէնէսիզ վիրա-
 նէյէ տէօնտէրէճէյիմ :
- 12 Հաքիյա՝ ատէմ քի՞մ տիր քի պուռու անկ-
 ւայա .
 վէ ԲԱՊՊՅՆ թէքէլլիւմ էթտիլի քիմնէ քի՞մ
 տիր քի պուռու իկպար էտէ .
 Տիյար նէտոն տօլայը խարապ ,
 վէ եանմըշ չէօլ կիպի օլտու ,
 Օրատան քիմնէ կէշմէյօր :
- 13 վէ ԲԱՊՊ պէզլէ պուլուրուր .
 Մատէմ քի էօնլէրինէ գօտըղըմ շէրի՝աթը-
 մը թէրք էթտիլէր ,
 վէ քէլամըմը տինկլէմէյիպ անա կէօրէ հա-
 րէքէթ էթմէտիլէր ,
- 14 Անճադ եիւրէքլէրինին թէ՛աննիւտիլլէ ,
 վէ էնտատլարընըն անլէրէ էյրէթտիլէրի
 Պա՛լպիլէ թապի՝ օլարադ հարէքէթ էթտիլէր ,
- 15 Պուռուն իշիւն Խարայլին Ալլահը ԲԱՊՊ պէզ-
 լէ պուլուրուր .
 Իշթէ պէն պու գալմա փէլին եէտիրէճէյիմ ,
 վէ անլէրէ 'էօտ կիպի սուլու իշիրէճէյիմ :
- 16 վէ անլէրի՝ քէնտիլէրին վէ էնտատլարընըն
 պիլմէտիլէրի միլլէթլէր իշինէ տա-
 ղըտաճաղըմ ,
 վէ իւզլէրիլինէ՝ անլէրի հէլար էտինճէյէ
 գատար՝ գըլըճ կէօնտէրէճէյիմ :
- 17 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէզլէ պուլուրուր .
 Թէ՛էմիւլ էտինիզ , վէ ֆիրան էտինի գա-
 րըլար չաղըրընըզ քի կէլինլէր ,
 վէ մահէր գարըլարա Խաղէր կէօնտէրինիզ
 քի կէլինլէր ,
- 18 վէ պիզիմ իշիւն նալէ էթմէյէ 'աճէլէ էթ-
 սինլէր ,
 Գի կէօլլէրիմիզ կէօզ եաշը տէգըսիւն ,
 վէ քերփէքլէրիմիզ սուլար եաղտըրսըն .
- 19 Զիրա Սիօնտան նալէ սէսի իշիտիլտի .
 Նա՞սըլ խարապ օլտըգ .
 Ղալէթլէ խէճիլ օլտըգ :
 Զիրա տիյարը թէրք էթտիլէր ,
 Զիւնքի մէսքէնլէրիմիզ հէամ էթտիլէր :
- 20 Իմտի , էյ գարըլար , ԲԱՊՊՅՆ քէլամընը տինկ-
 լէյինիզ ,
 վէ գուլարընընը անըն աղզընըն քէլամը-
 նը գապուլ էյլէսին ,
 վէ գըզլարընըն նալէ էթմէյէ էյրէտինիզ ,
 վէ հէր գարը գօնշըսընա մէրսիյէ օգուլաճը
 էյրէթլին :
- 21 Զիրա միլթ՝ օգադարտան չօճուգլարը ,
 Մէյտանլարտան եիկիթլէրի գաթ՝ էթմէք
 իշիւն՝
 Փէնճէրէլէրիմիզ չըգտը ,
 Սէրայլարըմըզա կիրտի :
- 22 Սէզլէ քի՝ ԲԱՊՊ պէզլէ պուլուրուր .
 Ինսան լաշէլէրի ,
 Թարալ եիւզիւնտէ կիւպրէ կիպի ,
 վէ օրադճըլարըն արտընճա տէմէթ կիպի
 տիւշէճէք ,
 վէ ալլէրի թօփլայան պուլուռնմայաճադ տըր :
- 23 ԲԱՊՊ պէզլէ պուլուրուր .
 Հաքիյա՝ հէրմէթիլլէ իֆթիխար էթմէսին ,
 վէ գուլլէթլի գուլլէթիլլէ իֆթիխար էթ-
 մէսին ,
 Զէնկին սէրլէթիլլէ իֆթիխար էթմէսին .
- 24 Անճադ իֆթիխար էտէն քիմնէ պուռուն իլէ
 իֆթիխար էթմէսին ,
 Գի իտրաք էտիպ պէնի պիլլըր ,
 վէ զէմինտէ 'ինայէթ վէ հազգ վէ 'տատլէթ
 իճրա տէն ԲԱՊՊ պէն իտիլիմի
 ալլաթ .
 Զիրա պուռնարտան րազի իմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
 պուլուրուր :
- 25 Իշթէ կիւնլէր կէլիյար քի , մախթուռ օլմա-
 յանլար իլէ մախթուռ օլանլարըն
 ճիւմէսինէ ,

26 Մըբա վէ Եհնուտայա վէ Էտոմա ,
վէ պէնի 'Ամմնա վէ Մուապա ,
վէ Խաւ պաշարընը քեռն պերիյէ էհա-
լիսին քեաֆֆէսին ճեղա վերէ-
րէճէյիմ ,
Զիրա ճէմի' ի միւլէ զայր ի մաթիռն տըր ,
վէ պիւթիւն պէյթ ի Խորայէլ գալպէն զայր ի
մաթիռն տըր' տէյիւ Ռադո պու-
յուրուր :

Պ Ա Պ 40

- 1 Էյ պէյթ ի Խորայէլ ,
Սեղին հազգընդաւ Ռադոն սեյլէտիյի քե-
լամը տինկէյինիդ .
- 2 Ռադո պէյլէ պույուրուր .
Թա'իֆէլերին Եօլընը Էյրէնմէյինիդ .
վէ 'ալամաթ ը սեմալկէյէտէն տօլայը տէհ-
չէթէ կիրիֆթար օլմայընը ,
Զիրա պուստարտան տօլայը թա'իֆէլէր տէհ-
չէթէ կիրիֆթար օլմալար :
- 3 Զիրա Իւմմէթլերին 'ատէթլէրի պաթըլլըդ
տըր ,
Զիւնքի օրմանտան աղաճ քեռիլըր .
Ութաա տէլ իշի օլմալ պալթա իլէ Խաւալէ
տըր .
- 4 Անը կիւմալէ վէ ալթուռն իլէ թէգէնի Էտրէլը ,
Չէքիճէլ իլէ Է-Խաւա' տըր չիվիլէր իլէ միւ-
լարլար վէ գըմըլտանմալ :
- 5 Անլէր Խուրմա աղաճը կիպի տօղուռ տու-
րուրլար ,
Լաքին թէքէլիւմ Էթմէլլէր .
Եհրիւյէմէտիլլէր իշիւն մուլթալա թա-
լընմալ տըրլար .
Անլէրտէն գօրգմայընը , չիւնքի պիր ֆէնա-
լըդ Էտմէլլէր ,
Եյիլլէ Էթմէլ տաթի Էլլէրինտէն կէլմէլ :
- 6 Եա Ռադո , սէնին նաղիլին Էօգ տըր .
Սէն 'աղիմ' սին , վէ գուվիլթ ճիհէթիլլէ
Խաթին 'աղիմ' տիր :
- 7 Էյ Մէլլէր ի միւլէ , սէնտէն քիմ գօրգմալ ,
Զիրա 'աղաթի սանա մախուռա տըր .
Զիւնքի միլլէթլերին քեաֆֆէ ի հիւքէմալ
արալնտա ,
վէ տնլէրին ճէմի' ի մէմալլէրինտէ նաղիլին
Էօգ տըր :
- 8 Լաքին տնլէր ճէմի'էն հայվան կիպի վէ սէ-
ֆիհ տիրլէր .
Տնլէր Էպաթիլլ թա'իլիմ օլմալ մահլա օ-
տուռն տըր :
- 9 Թաշիլտէն կիւմալէ լէվհալար ,
վէ Ուֆալտան ալթուռն կէթիլլէրիլ .
Անլէր ուսթաալն վէ գույուլմալ Էլինին իշի
տիր .

- Էլպիսէլլէր լաճիվէրտի վէ Էրդալանի տիր .
Քեաֆֆէսի Էհլ ի հիւնէր իշի տիր :
- 10 Լաքին Եհնուտա հազգ Ալահ տըր .
Ալահ Էլ հայլ վէ Մէլլէր ի Էպէտի տիր .
Անը զաղապընտան գէմին թիթլէր ,
վէ միլլէթլէր տնըն զաղապընտա տալանա -
մալար :
- 11 Անլէր պէյլէ տէյէսինիդ .
Սեմալաթը վէ գէմին իալդ Էթմէլլէն Էլահ-
լար
Զէմինտէն վէ պու սեմալաթըն թահթընտան
մահլ օլաճադ տըր :
- 12 Ռադո գէմին գուվիլթիլլէ Էաֆալ ,
Տիւնտայը հիքմէթիլլէ թէ'սի Էյլէտի
վէ սեմալաթը 'իլլիլլէ պաթ իլլէտի :
- 13 Սեմալալլէ կէօքտէ չօգ սուլար հասըլ օլմալ ,
վէ միւնթէհա ի գէմինտէն պուստար չօգա -
լըր .
Եաղմուր իշիւն չիմէք չադալըր ,
վէ Էիւգիլարը Խաղինէլլէրինտէն չօգալըր :
- 14 Չէր տտէմ 'իլմ' Խուսուսընտա հայվան կի-
պի տիր .
Չէր գույուլմալ օլտըղը փուլթաան տօլայը
Խէճիլ օլտուռ .
Զիրա տէօքտիլիւ փուլթ Էալան տըր ,
վէ տնլէրտէ ըուհ Էօգ տըր :
- 15 Անլէր պաթըլլըդ վէ գէլալթի իշի տիր ,
Եօգլանըլլըդալըր գէման մահլ օլաճալար
տըր :
- 16 Եա'գուպըն Նասիպի պուստար կիպի տէյիլ
տիր ,
Զիրա հէր Չէյին Խալիգի օ տըր ,
վէ Խորայէլ տնըն միրալը օլան սըպթ տըր .
Անը Խաթի 'Եհնուտա Սեպաթ' տըր :
- 17 Էյ գալ'տաա սաքին օլան ,
Տիլարտան Էմալլինի թօփլա :
- 18 Զիրա Ռադո պէյլէ պույուրուր .
Իշթէ պէն պու տէֆ'ա տիլարըն սէքէնէսինի
սափան իլէ աթաճալըմ ,
վէ տնլէրի մուղայապայա տիւլար Էտէճէյիմ
Թա քի պէլլալլէ պուլլար :
- 19 Չէրիհէմ սեպէպինտէն վայ պանա ,
Եաթամ տէրմանսըլ տըր .
Լաքին պէն տէտիմ քի'
Հադիգաթէն պու պիր տէրա տիր ,
վէ տնըն չէքմէլ իմ :
- 20 Զաալըրմ երգըլտը վէ իվլէրիմին ճիւլէսի
գօփտուռ .
Օղալարմ Էանըմտան կիթալլէր , վէ Էօգ
տըրլար .
Արթըդ չաալըրմ գուրան ,
վէ փէրտէլլէրիմ Էէրինէ գօյան Էօգ տըր :

- 21 Զիրա չօպանլար հայվան կիպի օլուպ ,
 ԲԱՊՊԸ թալէպ էթմէտիլէր .
 Պու սէպէպտէն ֆէլաճ պուլմատըլար ,
 Վէ անլէրին պիւթիւն սիւրիւլէրի տաղըլտը .
- 22 Իշթէ "Խապէր կէլիյօր ,"
 Շիմալ տիյարընտան պէօյիւք կիւրիւլթիւ
 կէլիյօր ,
 Քի ԵՏՀուտա շէհրէրինի վերան ,
 Վէ չափալար մէքեանը էտէ :
- 23 Ես ԲԱՊՊ , պիլիւրիմ՝ քի ինսանըն թարիգի
 քէնտի կէլնտէ տէյիլ տիր ,
 Քէնտի աարմարընը տողըուլթմադ՝
 Եւրիւլէն ատէմին էլիւնտէ տէյիլ տիր :
- 24 Ես ԲԱՊՊ , պէնի թէ՛տիպ էյլէ , անճաօ ին .
 սաֆ իլէ օլուուն .
 Ղազապընիլ օլմասըն քի պէնի թէլէֆ էթ-
 մէյէսին :
- 25 Ղազապընը սէնի պիլմէյէն թա՛րֆէլէր իւզէ-
 րինէ ,
 Վէ սէնին իսմինէ տու՛ա էթմէյէն գապիլէ-
 լէր իւզէրինէ տէօք .
 Զիրա Եա՛գուպը եէտիլէր ,
 Անը եէտիլէր վէ թէլէֆ էթտիլէր ,
 Վէ անըն մէքէնինի վերան էյլէտիլէր :

ՊԱՊ 44

- 1 ԲԱՊՊ թարաֆընտան Երէմիայա պու քէլամ՝
 2 կէլտի . Պու յաճտըն սէօղլէրինի տինկէյի-
 նիլ , վէ ԵՏՀուտա ատէմլէրինէ վէ ԵՏԵու-
 3 շալիմ՝ սէքէնէսինէ սէօղլէյինիլ . Վէ սէն ան-
 լէրէ տէյիսին քի՝ Խարպէլին Ալլահը ԲԱՊՊ
 պէօյլէ պույուրուր . Մէլուին տըր օլ ատէմ՝
 քի՝ պու յաճտըն սէօղլէրինի տինկէմէլ ,
- 4 Անը քի էճտատընըա՝ Մըսըր տիյարընտան ,
 օլ տէմիր ֆուրունտան անլէրի չըգարտըղըմ՝
 կիւնտէ էմր էտիպ տէտիմ՝ քի՝ Սէօղլէրիմի
 տինկէյինիլ վէ սիլէ էմր էթտիլիմ շէյլէ-
 րին ճիւմլէսինի իճրա էյլէյինիլ . պէօյլէճէ
 պէնիմ գալմըմ օլաճագսընըլ , պէն տաթի
- 5 սիլին Ալլահընըլ օլաճաղըմ . Թա քի էճ-
 տատընըա , պու կիւն օլտըղը կիպի , սիւտ
 վէ պալ ագան տիյարը վէրմէք իւզրէ անլէ-
 րէ էթտիլիմ՝ եէմինի սապիթ գըլայըմ՝ Պէն
 տաթի ճէվապ վէրիպ , Ամին , Ես ԲԱՊՊ ,
 տէտիմ :
- 6 Վէ ԲԱՊՊ պանա տէտի քի՝ Պու սէօղլէ-
 րին ճիւմլէսինի ԵՏՀուտա շէհրէրինտէ վէ
 ԵՏԵուլալիմ սօգաղարընտա նիտա էտիպ
 սէօյլէ քի , Պու յաճտըն սէօղլէրինի տինկէ-
- 7 յիպ՝ անլէրի իճրա էյլէյինիլ . Զիրա էճտա-
 տընըղը Մըսըր տիյարընտան չըգարտըղըմ՝
 կիւնտէն թա պու կիւնէտէք անլէրէ տիգ-

*Իւր . Խապէր սէսի ,

- գաթլէ նասիհատ էյլէտիմ . *քէմալ ի իֆ-
 թիմամլէ՝ նասիհատ էտէրէք՝ Սէօղլիւս տինկ-
- 8 լէյինիլ՝ տէտիմ : Լաքին անլէր տինկէմէ-
 տիլէր վէ գուլաօ վէրմէտիլէր , անճաօ հէր
 քէս քէնտի քէօթիւ գալպինին թէ՛աննիւ-
 տիլլէ սիւրուք էյլէտի . պու էճլտէն պէն ան-
 լէր իւզէրինէ՝ իճրա էթմէլէրինի էմր էթտի-
 յիմ՝ վէ իճրա էթմէտիլէրի պու յաճտըն
- 9 պիլ ճիւմլէ սէօղլէրինի կէթիլէճէյիմ : Վէ
 ԲԱՊՊ պանա տէտի քի , ԵՏՀուտա ատէմլէ-
 րինտէ վէ ԵՏԵուլալիմ՝ սէքէնէսինտէ ֆիթնէ
- 10 պուլուստու . Անլէր սէօղլէրիմի տինկէմէք
 իսթէմէյէն էճտատընըն մա՛սիլէթլէրինի
 տէօնտիլէր , վէ զայրի իլաճարա խըտմէթ
 էթմէք իւզրէ անլէրէ թապի՝ օլտըլար .
 պէլթ ի Խարպէլ վէ պէլթ ի ԵՏՀուտա էճ-
 տատըլըր իլէ յագտ էթտիլիմ՝ յաճտը նազլ
 էթտիլէր :

- 11 Պու էճլտէն ԲԱՊՊ պէօյլէ պույուրուր .
 Իշթէ պէն իւզէրլէրինէ էյլլէ պիր պէլա՛ կէ-
 թիլէճէյիմ ,
 Քի անտէն գուրթուլմայաճագլար .
 Վէ պանա ֆէրեստ էտէճէքլէր տիր ,
 Վէ անլէրի տինկէմէյէճէյիմ :
- 12 Վէ ԵՏՀուտա շէհրէլէրի վէ ԵՏԵուլալիմ՝ սէ-
 քէնէսի կիտիպ ,
 Պուլուր Եագարգլարը իլաճարա ֆէրեստ
 էտէճէքլէր տիր ,
 Վէ անլէր պէլա իսապէթ էթտիլինտէ ,
 Պուշլար անլէրի պալա խըլա սէտէմէյէճէքլէր
 տիր :
- 13 Զիրա , էյ ԵՏՀուտա , սէնին իլաճարըն
 Շէհրէրինի միգտարընա կէօրէ օլտու .
 Վէ ԵՏԵուլալիմ՝ սօգաղարընըն միգտարընա
 կէօրէ
 Օլ խիճլէթ վէրէնէ մէզպաճլար ,
 Պա՛ալա պուսուր Եագմաղ իչիւն մէզպաճլար
 իգամէ էթտիլինիլ :
- 14 Իմտի սէն պու գալմ՝ իչիւն տու՛ա էթմէ ,
 Վէ անլէր իչիւն ֆերեստ վէ տու՛ա էյլէմէ .
 Զիրա քէնտիլէրինէ իսապէթ էտէն պէլա-
 տան տօլայը պանա ֆէրեստ էթ-
 տիլէրի զէման՝
 Պէն տինկէմէյէճէյիմ :
- 15 Սէվիլիւլիւսիւն պէնիմ խանէմտէ նէ՝ հիօօօսի
 վար ,
 Մա տէմ՝ քի չօղլար իլէ ֆիւճուր իշլէմիշ
 տիր .
 ԻՄուգատտէն էթ՝ տաթի սէնտէն գալպըրըլ-
 լաճագ ,
 Զիրա սէն քէօթիւլիւլիւնլէ մէսըուր օլուր-
 սըն :
- 16 ԲԱՊՊ սանա ,

*Իւր . էրէքն գալլարադ

Իգուրպանլար

- Թաղէ , կեղեղ վէ մէյվէտար ղէյթոն աղա-
ճը թէմայէ կյէտի .
- 1 Լաքին անըն իւղէրինէ շամաթասը չօգ օլան
աթէշ եագտը .
- 17 Վէ անըն տալլարը գըըըլտը ,
Վէ սէնի զարս էտէն ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
Պէյթ ի Խարայէլ վէ պէյթ ի Եհնուտանըն
*Անը իղզապ էթմէք իւղըէ
Պա'ալա պուխուր եագմաղլէ իշէտիքէրի քէօ-
թիւլէք իշին ,
Սէնին հագգընտա պէլա թագտիրէթմիշտիր :
18 Վէ ՐԱՊՊ պանա պիւտիրտի , պէն փէ պի-
լէրիմ .
Օլ ղէման պանա անլէրին 'ամէլլէրինի կէօս-
թէրտին :
19 Լաքին պէն պողաղլանմաղա կէօթիւրիւլէն
էվ գուգուսը կիպի իսիմ ,
Վէ՝ Աղաճը մէյվէսիլլէ թէլէֆ էտէլիմ ,
Վէ անը պէր հայաթ օլանլարըն տիյարըն-
տան մասլ էտէլիմ ,
Քի անըն իսի արթըր գըքը օլունմայա' տէ-
յէրէք ,
Պէյհիմտէ հիլէ գաստ էթտիրէլինի պիլ-
մէզ իտիմ :
20 Լաքին էյ պէյրէքէրի վէ եիւրէյի թէֆ-
թիշ էտէն
Հաքիմ ի 'ատիլ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ ,
Անլէրտէն տլումաղլն ինթիգամը կէօրէյիմ .
Ձիրա տա'վամը սանա իֆատէ էթտիմ :
21 Պու էճլտէն՝ ՐԱՊՊՈՐ իսիլլէ փէյլամպէր-
լիք էթմէ ,
Քի էլլէրիմիզ իլէ էօլմէյտի' տէյէրէք ,
Սէնին ճանընը արայան 'Անաթօթ ատէմլէրի
'ալէյհինէ ՐԱՊՊ պէյլլէ պույուրուր .
22 Պու էճլտէն ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէյլլէ պու-
յուրուր .
Իշթէ պէն անլէրէ ճէգա վէրէճէյիմ .
Եիկիլթիլ գըլլէլէ էօլէճէլլէր .
Օղուլլարը վէ գըլլարը ամըգտան հէլաք օլա-
ճագլար .
23 Վէ անլէրին պիւր պագըյէտի գալմայաճագ
տըր .
Ձիրա պէն 'Անաթօթ ատէմլէրի իւղէրինէ
Եօգլանըմալարը սէնէսինտէ պէլա կէթիլի-
ճէյիմ :

ՊԱՊ 12

- 1 Եա ՐԱՊՊ , սէնին իլէ տա'վա էթսէմ , սէն
'ատիլ սին .
Փագաթ հիւքմլէրին խուսուսընտա սէյլլէ-
յէճէյիմ .

Իւր . Պէնի

- Նի'ջին շէրիլլէրին էօլու միէյէստէր օլուր ,
Խա'ինլէրին ճիւմլէտի էմիլլէթ իւղլէ տիրլէր :
2 Սէն անլէրի զարս էթտին , վէ անլէր քէօք-
լէնտիլլէր .
Անլէր նէշվ ու նիւմա պուլուպ մէյվէտար
օլուր .
Աղըլլարընա եագըն սըն ,
Լաքին պէյրէքլէրինտէն ուղապ սըն :
3 Ամմա սէն , Եա ՐԱՊՊ , պէնի պիլլէրտին ,
Պէնի կէօրտիւն , վէ գալպիմին սանա Դօլլա-
օլտըղլնը թէճրիպէ էյլէտին .
Անլէրի պողաղլանաճագ գօյուռլար կիպի թէֆ-
րիք ,
Անլէրի գաթլ կիւնիւնէ թախսի էյլէ :
4 Նէ՝ վագթա գաստար տիյար
Անտէ սաքին օլանլարըն քէօթիւլլէյիւնտէն
տօլայը մաթէմ չէքէ ,
Վէ սահրա օթընըն ճիւմլէտի գուրույա .
Պէհիմլէր վէ գուշար հէլաք օլտըլար .
Ձիրա՝ 'Աղըպէթիմիլլէ կէօրմէյէճէք տիր՝ տէ-
տիլլէր :
5 Եյէր սէն եայա ատէմլէր իլէ գօլտըղլնտա ,
սէնի էօրտըլար իսէ ,
Եա աթլար իլէ նա'սըլ եարըշ էտէճէք սին .
Սէն քի ասայիշ պուլունան տիյարտա էմին
սին ,
Իրտան ճօլտըղլնտա նէ՝ եախաճագ սըն .
6 Ձիրա գալմատաշլարըն վէ փէտէրինին խանէսի
խալլը ,
Անլէր պիլլէ սանա իըյանէթ էթտիրէր ,
Վէ սէնին արտընճա պիւլլէնտ ալագլէ չաղըր-
տըլար .
Անլէր սանա էյի սէյլլէսլէր տախի ,
Սէն անլէրէ ի'թիմտա էթմէ :
7 Խանէմի թէրք էթտիմ , միրասըմը ըէտտ
էյլէտիմ ,
Ճանըմըն սէվկիւլլէսիւնիւ տիւլլէնլէրինին
էլինէ թէսլիմ էթտիմ :
8 Միրասըմ պանա օրման արսլանը կիպի օլտու .
Սէսիլլէ իւղլէրիմէ կէօմիւրտէտի .
Պու սէպէպտէն անտէն իքրաճ էթտիմ :
9 Միրասըմ պանա ըէնկէտէնիլ գուշ օլտու .
Անը գուշար իհաթէ էթմիշ տիր .
Կէլինիլ , սահրա վուհուշընըն ճիւմլէսինի
ճէմ՝ էտիլիլ ,
Կէթիլլէրինիլ , քի եէսինլէր :
10 Ձօգ չօպանլար պաղըմը խարապ էթտիլլէր ,
Նասիպիմի փայիմալ էյլէտիլլէր ,
Պէնիմ մագպուլ նասիպիմի չէօլ վիւրանէլլ-
յինէ տէօնտէրտիլլէր :
11 Անը վիւրանէյէ տէօնտէրտիլլէր .
Վիրանէ օլարագ հուղուրմտա մաթէմ էթտի .
Պիւթիւն տիյար վիւրան օլտու :

- Զիրա վաղի՞նէ ետինէն ատեմ եօգ տըր :
- 12 Պէրբիյէտէ օլան պիւ ճիւմէ պայրըլարա եաղմաճըլար կէլտի ,
- Զիրա տիյարըն պիր ուճընտան օլ պիր ուճընա գատար
- ԲԱՊՊԱՆ ԳԵՐԸԾՐ ԹԵԼԵՖԵ ԵՄԵՃԵՔ ԵՄԻՐ .
- Գեաճիքէ ի պէշերէ սելամէթ եօգ տըր :
- 13 Պուշտայ եքտիլէր , լաքին սիքէն պիշէճքէր .
- Էմէք չէքտիլէր , լաճի իսթիֆատէ էթմէյէճքէր .
- Վէ ԲԱՊՊԱՆ շիտտէթ ի զտապը սեպէպիլէ
- Մասուլաթընդտան ութանաճագընը :
- 14 Գալմըմ իսրայէլէ միրաս օլմագ իւզրէ վէրտիյիմ միրաստ տօգուճան
- Գեօթիւ գօնըլարըմն ճիւմէսի հագգընտա ԲԱՊՊԱՆ պէյլէ պուլուրուր .
- Իշթէ պէն անլէրի եերլէրինտէն սեօքէճէյիմ ,
- Պէլթ ի ԵՏԵՆԱՅԵՐ ԵՄԻՐ արալարընտան սեօքէճէյիմ :
- 15 Վէ անլէրի սեօքտիւքտէն սօնկրա
- ՏԵՍԻԼԱՅ անլէրէ մէրճամէթ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ,
- Վէ ՏԵՐ քէսի քէնտի միրասընա ,
- Վէ ՏԵՐ քէսի քէնտի տիյարընա ի'ատէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 16 Վէ Եյէր անլէր ,
- Պաալ իլէ եեմին էթմէյի գալմըմա ԵՅՐԵԹ՝
- տիքլէրի կիպի ,
- ԲԱՊՊԱՆ հօլլ տըր՝ տէյիւ իսիմ իլէ եեմին ԵՄԵՃԵՔ ,
- Գալմըմն թարիգլէրինի ԵՅՐԵՆԻՐԵԼԵՐԻՔ ,
- ՕԼ զէման գալմըմն արասընտա մա'մուր օլաճագլար տըր :
- 17 Լաքին Եյէր տինկէմէլլէրուէ ,
- ՕԼ զէման օլ թա'իֆէյի քէօքտէն սեօքէճէյիմ ,
- Վէ ՏԵԼԱՔ ԵՄԵՃԵՔԻՄ , տէյիւ ԲԱՊՊԱՆ պուլուրուր :

ՊԱՊ 13

- 1 ԲԱՊՊԱՆ պանա՝ կիթ , քէնտին իշիւն պիր քէթէն գուշագ սաթուն ալ , վէ անը պէլինէ գուշան , վէ՝ անը սույա պաթըրմա՝ տէ :
- 2 ԵՄԻ : Վէ ԲԱՊՊԱՆ Եմինէ իսթիսալէն գուշա :
- 3 ՂԵՍ ԵՄԻՐԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ : Վէ ԵՄԻՐԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 4 ՕԼ ՍԱԹՈՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ Վէ ԵՄԻՐԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 5 ԵՄԻՐ : Պէն տաի ԲԱՊՊԱՆ պանա օլան Եմին միւճիպինճէ կիտիպ անը Յրաթ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 6 ԵՄԻՐ : Վէ պիր իսթի միւտտէթ սօնկրա ԲԱՊՊԱՆ պանա՝ Գալլ Յրաթ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ , վէ օրատա կիլլէմէյի սանա Եմին Եթտիլիմ գու :
- 7 Զաղը սլ տէտի : Վէ Յրաթ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :

- տիմ . վէ գաղըզ կիլլէտիլիմ եերտէն գուշա :
- ղԵՍ ԵՄԻՐԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 8 Վէ ԲԱՊՊԱՆ քէլամը պանա կէլիպ տէտի քի ,
- 9 ԲԱՊՊԱՆ պէյլէ պուլուրուր .
- ԵՏԵՆԱՅԵՐ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ,
- Վէ ԵՏԵՆԱՅԵՐԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 10 ՍԵՓԵՐԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ,
- Վէ քէնտի գալլէրինի թէ'աննիւտիլլէ
- սիւլուք ԵՄԵՃԵՔ ,
- Վէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ Վէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- ՂԱՅԵՐ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- Հիւ պիր շէյ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 11 Զիրա գուշագ ատէմին պէլինէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ,
- Պիւթիւն պէլթ ի ԵՄԵՃԵՔԻՄ Վէ պիւթիւն պէլթ ի ԵՏԵՆԱՅԵՐ ,
- Գէնտիմէ ԵՅՐԵՐ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ,
- ԵՄԻՐ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ,
- Հէմ տաի Նամ Վէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ Վէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- Յագաթ անլէր տինկէմէլլէրի՝ տէյիւ ԲԱՊՊԱՆ պուլուրուր :
- 12 Վէ անլէրէ պու քէլամը սեյլէյէտին ,
- ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԲԱՊՊԱՆ պէյլէ պուլուրուր .
- Հէր թուլուր շէրապ իլէ տօլաճագ .
- Լաքին անլէր սանա ,
- Պիլ Եյի պիլլէ՝ Վի իլլ քի , ՏԵՐ թուլուր շէրապիլէ տօլաճագ՝ տէյէճէլլէրտի :
- 13 Վէ անլէրէ տէյէտին քի ,
- ԲԱՊՊԱՆ պէյլէ պուլուրուր .
- ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- Վէ ՏԱՈՒՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- Վէ քէնտին իլէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ,
- Վէ ԵՏԵՆԱՅԵՐԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ :
- 14 Վէ անլէրի պիրի պիրինէ ,
- Փէտերլըր իլէ օղուլարը պիրլըքաէ շարփաճաղըմ :
- Վէ ԵՄԵՃԵՔԻՄ ԵՄԵՃԵՔԻՄ Վէ շէֆգաթ Եթմէյէճքէր ,
- Վէ մէրճամէթ Եթմէյէրէք անլէրի ՏԵԼԱՔ ԵՄԵՃԵՔԻՄ՝ տէյիւ ԲԱՊՊԱՆ պուլուրուր :
- 15 ՏԵՍԻԼԱՅԻՆ ԵՄԵՃԵՔԻՄ Վէ գուշագ վէրինիլ , միւթէքպիր օլմայընը ,
- Զիրա ԲԱՊՊԱՆ պէյլէտի :
- 16 Զուլթիլ կէլլէտէն ,
- Վէ այագլարընը գարանըլ տաղլարտա գալլմազտան ,

վէ սիգ նուրա միւնթագիր իբէն,
Աւա անը զըլլը մեվթէ թաճիլէ էթմէզտէն,
վէ անը 'գոյու տիւմանա տէստէրմէզտէն
էվիլէ,

Աւաճընըլ ըսողը թա'գիլ էյլէյինիլ :

17 Լաքին էյէր տինկլէմէզ իսէնիլ,
Ղուրուրընը սէպէպինտէն ճանըմ մախֆի
էէրլէրտէ աղայաճագ,
վէ ըսողըն սիւրիւսիւ էսիր կէօթիւրիւլտիւ-
յիւ իչիւն,
կէօզլէրիմ զիյատէսիլլէ աղայալ կէօզ եաշը
տէօքէճէք տիր :

18 Մէլէյէ վէ մէլէքէյէ սէջլէ .
Թէվաղու՝ էտիպ էէրտէ օթուրընըլ,
Զիրա պաշընըլտան 'իզզէթ թաճընըլ տիւշ-
տիւ :

19 Ճէնուպտա վազը՝ շէճըլէր գափանտը,
վէ աշան եօգ տըր,
Պիւթիւն ինչուտա էսիր կէօթիւրիւլտիւ,
ֆեաֆէթէթէն էսիր կէօթիւրիւլտիւ :

20 Կէօզլէրինիլ գալտըրըլ շիմալ ճիճէթինտէն
կէլէնլէրէ պագընըլ .

Սանա վէրիլէն սիւրիւ,
Սէնին մուճիպ ի ֆթիթիարըն օլան գոյուշլար
նէ՛րէտէ տիր :

21 Սէնի եօզլատըրընտա նէ՛ տէյէճէքսին .
Զիրա սէնին իւզէրինէ ըէ՛իս վէ պէյ օլմագ-
լըղը անլէրէ սէն էօյրէթտին .
Տօղուրան գարընըն աղըւ կիպի սէնի աղըր
թո՛ւլթմայաճագ մը :

22 վէ էյէր գալպինտէ
յէ՛ սէպէպտէն պու շէյլէր պանա իսապէթ
էթտի՝ տէր իսէն,
Սէնին քէօթիւլիւլիւնիւն չօզլըղընտան է-
թէքլէրին աշըլտը,
վէ թօփուգլարըն ճէպրէն աշըլտը :

23 Հապէշի քէնտի տէրիսինի,
վէ գափտան քէնտի պէնէքլէրինի տէյիշտի-
րէ պիլլէ՛ր մի,
Քի սիգ տախի քէօթիւլիւլէյէ ալըշմը իբէն,
Էյիլէք էտէ պիլլէսինիլ :

24 Իմաի պէն անլէրի պէրըրիյէ ըիւզկէարըլլէ
կէօթիւրիւլէն սաման ուֆաղը կի-
պի տաղըտաճաղըմ :

25 Պէնիմ թարաֆըմտան նասիպին վէ մու'այ-
յէն ճիսսէն պու տըր,
Զիրա պէնի ունուլթտըն, վէ եալանա ի'թի-
մատ էթտին :

26 Իմաի պէն տախի սէնին էթէքլէրինի
Եիւզիւնիւն իւզէրինէ գալտըրաճաղըմ,
վէ 'արըն կէօրիւնէճէք տիր :

27 Պէն սէնին զինալարընը վէ քիշնէմէլէրինի,
վէ ֆաճիշլէլիլին ուլթանաղըղընը,
Պայըլլար իւզէրինտէ վէ սաճատա էթտիլին

մէքրուհաթըր կէօրտիւմ :

վայ սանա, էյ ինչուշալիմ,
Փաքլէ՛նմէյէճէք մի սին .
Տաճա նէ՛ վազթա գատար՝ . . . տէյիւ ըսող
պույուրուր :

Պ Ա Պ 14

1 Գօրադըզ խուսուսընտա ըսողըն էրէմիայա
օլան քէլամը տըր :

2 Եէհուտա մաթէմ չէքէր,
վէ անըն գափուլարը մէլուլ տըր .
Թօփրաք իւզէրինտէ մաճըլն օթուրուլար,
վէ Եէրուշալիմին ֆէրեատըր եօգարը չըգտը :

3 վէ անլէրին շիւրէֆատըր քիւնիւքլէրինի սու-
յա կէօնտէրտիլէր .

Հապուգլարա վարտըլար, սու պուլմատըլար
Գապլարը պօշ օլարապ 'ալտէթ էթտիլէր .
Ութանտըլար վէ ինչիւլ օլարտըր վէ պաշ-
լարընըր էօրթտիլէր :

4 Տիյարտա եաղմուր օլմատըրընտան
Թօփրաք չաթլատըղը իչիւն,
Զիթթիլէր ճիճապէտէրէք պաշլարընըր էօրթ-
տիլէր :

5 Հաթթա կէյիք տախի սաճատա տօղուր-
տու,
վէ չիմէն օլմատըղը իչիւն էալաշըն թէրք
էթտի :

6 վէ Տըմար ը վաճիլէր պսըլլար իւզէրինտէ
տուրտուլար,

վէ չապալար կիպի հափայը թէնէֆֆիւս
էթտիլէր,

վէ օթ պուլուլնմատըրընտան կէօզլէրի պօ-
ղուլտու :

7 Հէր նէ գատար մա'սիյէթլէրիմիլ 'ալէյճի-
միզէ չէհատէթ էթտի իսէ տէ,
Եա ըսող, սէն քէնտի իսմին իչիւն իճրա էյլէ,
Զիրա 'իսեանլարըմըլ չօզալար,
Սանա գարըն կիւնաճ չիլէտիք :

8 Էյ Խարայէլին իւմիտի,
վադթը մուղայագտատ անըն ինչաքէարըր,
Նի՛չիւն տիյարտա զարիպ կիպի,
վէ պէյթուլթէթ էթմէք իւզըն էօլտան սա-
փան էօլճու կիպի օլուրսըն .

9 Նի՛չիւն հայրան գալմըլ առիմ՝ կիպի,
Խէլաա էթմէյէ միւզթէտիր օլմայան գաճըր-
ման կիպի օլուրսըն .

վէ սէն, եա ըսող, արամըղտա սըն,
վէ սէնին իսմինիւ եատ օլուրսըն .

Պիզի թէրք էթմէ :

10 Պու գալմ՝ հազգընտա ըսող պէջլէ պու-
յուրուր :

Անլէր պէջլէ սէրսէրի կէզմէյի սէվտիլէր,
Այազլարընըր զապթ էթմէտիլէր :

- Պու Էճլանէն ԲԱՊՊ անկերտէն րազի օլմատը .
Շիմտի անկերին քեօթիւլիւլիւնիւ խաթրա
կէթիւրէճէք ,
- Վ Է կիւնահլարընըն ճէզաւընը վերէճէք տիր :
41 Վ Է ԲԱՊՊ պանա տէտի քի ,
Պու գալման խայրը իչիւն տու'ա էթմէ :
42 Անէր օրուճ թուլթարըլարընտա ,
Ֆերեալարընը տինկլէմէյէճէյիմ .
Մուհրազա եա թադտիմէ թադտիմ էթ-
տիքէրինտէ
Գապուլ Էթմէյէճէյիմ ,
Անճադ անկերի գըլըճ վէ գըթլըգ վէ թա'ունլէ
թէլէֆէ Էտէճէյիմ :
- 43 Վ Է տէտիմ քի , Ա'Տ , եա Բապպ Ենճօվա ,
Իշթէ փէյլամպէրէր անկերէ ,
Գըլըճ կէօրմէյէճէքսինիլ ,
Վ Է գըթլըգ սիգէ իապէթ էթմէյէճէք ,
Անճադ սիգէ պու մահայտէ ճադիդի սէլա-
մէթ վերէճէյիմ տէրլէր :
- 44 ՕԼ վազըթ ԲԱՊՊ պանա տէտի քի ,
Փէյլամպէրլէր պէնիմ իսմիլէ եալան փէյ-
լամպէրլէք Էտէրլէր .
Անկերի պէն իրալ էթմէտիմ վէ անկերէ
էմը էթմէտիմ ,
Վ Է անկերէ սէօյլէմէտիմ .
Անկեր սիգէ եալան վահի վէ սիճը վէ պիւթ-
լան ,
Վ Է քէնտի գալպէրինին մէքրիլէ փէյլամ-
պէրլէք Էտէրլէր :
- 45 Իմտի պէն անկերի կէօնտէրմէմիշ իքէն ,
Իսմիլէ փէյլամպէրլէք Էտէրլէր ,
Պու տիլարտա գըլըճ վէ գըթլըգ օլմայաճադ
տըր' տէյէն փէյլամպէրլէր ճադ-
գընտա ԲԱՊՊ պէօյլէ պույուրուր .
ՕԼ փէյլամպէրլէր գըլըճ վէ գըթլըգ իլէ Ի'
տամ Էտիլէճէքլէր տիր .
- 46 Վ Է քէնտինէ փէյլամպէրլէք Էթտիքլէրի
գալմ
Գըլըճ վէ գըթլըգ սէպէպինտէն
Ենրուշալիմ սօգադլարընա աթըլաճադլար .
Քէնտիլէրինի վէ գարըլարընը վէ օղուլարընը
վէ գըզլարընը տէֆն Էտէն պու-
լուճմայաճադ տըր .
Վ Է իւզէրլէրինէ քէնտի քեօթիւլիւլիւլէրինի/
տէօքէճէյիմ :
- 47 Իմտի անկերէ պու քէլամը սէօյլէյէսին .
Կէճէ կիւնտիւլ կէօզլէրիմ
Կէօզ եալը տէօքմէքտէն Ֆերաղաթ էթմէ-
յէճէք տիր ,
Ջիրա գալմըմ պաքիլէ գըղը ճէղիմէթ Ի 'ա-
զիմէ իլէ ,
Տարպը շէտիտ իլէ միւնճէգիմ օլտու :
48 Լչիլը սահրայա չըգար իսէմ ,
Իշթէ գըլըճ իլէ գաթլ օլուճանլար ,

- Վ Է Էյեր շէճըէ կիւրէրսէմ ,
Իշթէ գըթլըգտան խասթա օլանլար վար .
Ջիրա կերէք փէյլամպէր վէ կերէք քեահին
Պիլմէտիքլէրի տիլարը տօլաշըլար :
- 49 Ենճուտայը քիւլլիյէն րէտտ էթտի'ն մի .
Ճանըն Սիօնտան իքրաճ էթտի'ն մի .
Նի'չիւն պիդի վուրտըն վէ պիգէ շիֆա եօգ
տըր .
Պիզ սէլամէթ պէքլէտիք , լաքին խայր եօգ
տըր .
Վ Է շիֆա վազթըր պէրլէր , լաքին իշթէ
իլթիրապ վար տըր :
- 20 Եա ԲԱՊՊ , պիզ քեօթիւլիւլիւմիւգիւ
Էճտատըմըլըն 'իսեանընը պիլիլիլ ,
Ջիւքի սանա գարըլ կիւնահ իշթտիք :
- 21 Քէնտի իսմին իչիւն պէլա'ն իքրաճ էթմէ ,
Ճէլլիլիլին թախթընը թահգիր էթմէ ,
Պիզլմ իլէ օլան 'ահաղընը թէգէքքիւր էլլէ
վէ անը նադը էթմէ :
- 22 Թա'իլիլիլին Էպաթիլլի արտալընտա եաղ-
մուր վէրէն վա'ր մը ,
Եաթտա եաղմուրը կէօզլէ'ր մի վէրիլ .
Եա Ալլահըմըզ ԲԱՊՊ , պանա Է-
տէյի'լ մի սին .
Իմտի սանա թէգէքքիւլ Էտէրիլ ,
Ջիրա պուճուճ ճիւլէսինի սէն եափտըն :

ՊԱՊ 15

- 1 Վ Է ԲԱՊՊ պանա տէտի քի ,
Հուգուրըմտա Մուսա վէ Սամուէլ պիլէ
տուրտա ,
Պու գալմա կէօնլիմ եօգ տըր .
Անկերի Հուգուրըմտան թարտ էլլէ , վէ չըգ-
սընլար :
- 2 Վ Է սանա՝ Նէ'րէյէ չըգալմա՝ տէրլէրտէ ,
Անկեր տէյէսին քի , ԲԱՊՊ պէօյլէ պույուրուր .
Եօլիմ իչիւն օլանլար Էօլիմէ ,
Վ Է գըլըճ իչիւն օլանլար գըլըճա ,
Վ Է գըթլըգ իչիւն օլանլար գըթլըգա ,
Վ Է Էստիլթ իչիւն օլանլար Էստիլթէ լէ-
օլա'ր :
- 3 Վ Է ԲԱՊՊ պույուրուր քի ,
Անկերին իւզէրլինէ տէօրթ 'նէվ' պէլիյէ ,
Եա'նի գաթլ էթմէք իչիւն գըլըճ ,
Վ Է փարէլէմէք իչիւն քեօփէքլէրի ,
Վ Է Էէլիպ թէլէֆէ էթմէք իչիւն
Հալա գուշարընը , վէ վուհուշը գէմինի
թա'նին Էտէճէյիմ :
- 4 Վ Է Ենճուտա մէլիլի Մաննատա իպն ի Հիլ-
գիլանըն սէպէպինտէն ,
Անըն Ենրուշալիմտէ եափտըլը շէյլէրտէն
տօլալը ,
Անկերի գէմինն քեաֆէի ի մէմուլիլինէ ,

- ձեռն չէք մէկերի իշխան թէպիւմ էտեճէյիմ :
- 5 Զիրա , էյ Երուշալիմ , սանա քի՞մ չէ՞ք-
գաթ էտեճէք ,
վէ սանա քի՞մ աճըյաճագ ,
վէ հալ ու խաթրընը իսթիֆար իշխան
Քի՞մ էօլընտան սափաճագ աըր :
- 6 ԲԱՊՊ պոյուրուր քի ,
Անն պէնի թէրք էթտին , կերի տեօնտին .
Պէն տախի էլթմի սէնին իւղէրինէ ուղաաըպ
սէնի հէլաք էտեճէյիմ ,
Թէրաճհիւմ էթմէքտէն օսանտրմ :
- 7 վէ անլէրի տիյարըն դափուրընտա եապա
իլէ սափուրաճագըմ ,
Գալթըմը էվատսըղ պրաղըպ հէլաք էտեճէ-
յիմ ,
Անլէր քէնտի էօլարընտան բիւճու՝ էթմէ-
տիլէր :
- 8 Անլէրին տուլ գարըլարը հուղուրըմտա տե-
նիզ գուճընտան զիյատէ օլաըլար .
Անլէրին իւղէրինէ , երկիթին վալիտէսի իւ-
ղէրինէ
Էջլէ վաթթընտա եաղմաճը կէթիւրտիմ .
Անլէր իւղէրինէ անսըղըն իղթիւրապ վէ տէհ-
չէթ տիւշիււրտիւմ :
- 9 Ետի քճագ տօղուրմուշ օլան զա'իֆլէնտի ,
Թէպիւմ ի բուհ էթտի .
Կիւնտիւղիւն կիւնէլի պաթտը ,
Ութանտը , խէճիլ օլտու .
վէ անլէրին պագըյիւտինի
Տիւշմէնլէրինին տնիւնտէ գըլըճա թէպիւմ է-
տեճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պոյուրուր :
- 10 վա՛յ պանա , էյ վալիտէմ ,
Քի պէնի պիւթիւն տիյար իշխան ,
Ղալղա վէ նիգա՝ տտէմի օլմագ իւղըն տօ-
ղուրտըն .
Պէն նէ ֆայիլ իլէ ագչէ վէրտիմ ,
Նէ տէ պանա ֆայիլ իլէ ագչէ վէրտիլէր ,
վէ ենի ճիւմլէսի պանա պէտ տու՝ա էտերլէր :
- 11 ԲԱՊՊ պոյուրուր քի ,
Պիւր խայրը մագսէտ իշխան մութլագա սէնի
գուրթարաճագըմ .
վէ պէլա վէ մուղպագա վաթթընտա
Մութլագա տիւշմէնի սանա բիճայա կէթի-
րէճէյիմ :
- 12 Տէմիւր շիմալ տէմիւրինի վէ փիւրինճի գըրա
պիլի՞ր մի :
- 13 Պիւ ճիւմլէ կիւնաճարըն սէպէպինտէն
Պիւթիւն հուտուտըն տաթիլինտէ
Աննին էմվալընը վէ խաղինէլէրինի
Միլիկէմէյիւրէք եաղմայա թէպիւմ էտեճէյիմ :
- 14 վէ «էնի տիւշմէնլէրին իլէ պէրապէր պիլմէ-
տիլին տիյարա նագլ էտեճէյիմ .
Զիրա զաղապըմ՝ ալէվլէնտի ,
Իւղէրինիլտէ թոպթուշաճագ աըր :

- 15 Եա ԲԱՊՊ , սէն հալէփ պիլիւր սին ,
Պէնի թէպէքքիւր վէ պէնի զիյարէթ էյլէ ,
վէ պանա թէ՛ատտի էտէնլէրտէն ինթիգա-
միմը ալ .
Սապը էյլէ վէ պէնի գալարըմմը .
Աննին իշխան հագալթէթ կէօրտիլիւմիւ պիլ :
- 16 Գէլամըն պուրընտըղը կիպի անը եէտիմ .
վէ սէնին քէլամըն գալպիմէ պա'իս ի մէսէր-
րէթ վէ ֆէրաճ օլտու .
Զիրա սէնին իսմինլէ եատ օլընտըմ ,
Եա իլաճը ճիւնուտ Եէհօվա :
- 17 Միւսթաճիլէրին մէճիսինտէ օթուրմատըմ
վէ քէյթ էթմէտիմ .
Աննին եէտին սէպէպինտէն եալընըղ օթուր-
տըմ ,
Զիրա հիտտէթիլէ պէնի տօլարընտն ,
18 Նի՛շիւն աղըրմ տա'իսի ,
վէ եարամ տէրմանսըղ աըր .
Մու'ալէճէ գապուլ էթմէղ .
Պանա քիւլլիլէն քեաղիպ ,
Գարարըղ սալա՞ր կիպի մի օլաճագսըն :
- 19 Պու էճտէն ԲԱՊՊ պէլլէ պոյուրուր .
Էյէր բիւճու՝ էտէր իսէն՝ սէնի կերի կէթի-
րէճէյիմ ,
Հուղուրըմտա տուրաճագսըն ,
վէ էյէր գըյմէթիլի զէլլտէն թէֆրիք է-
տէր իսէն ,
Աղղըմ կիպի օլաճագսըն .
Անլէր սանա բիւճու՝ էթմինլէր ,
Լաքին սէն անլէրէ բիւճու՝ էթմէ :
- 20 վէ սէնի պու գալմա միւհքէմ պագըր հի-
տար եափաճագըմ .
վէ սէնին իլէ ճէնք էտեճէլէր ,
վէ սանա զալէպէ էտէմէյիճէլէր .
Զիրա սէնի խէլաա էթմէք վէ գուրթարմագ
իշխան
Պէն սէնին իլէ իմ .
- 21 վէ սէնի քէօթիւ քիմնէլէրին էլինտէն գուր-
թարաճագըմ ,
վէ զալիմլէրին էլինտէն խէլաա էտեճէյիմ՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պոյուրուր :

Պ Ա Պ 16

- 1 վէ ԲԱՊՊՐՆ քէլամը պանա կէլիպ տէտի քի ,
2 Թէէհհիւլ էթմէ ,
վէ պու մաճալտէ օղուլարըն՝ վէ գըղարընի
օլմատըն .
3 Զիրա պու մաճալտէ թէվլէլիւտ էտէն օղուլ-
լար վէ գըղար հագգընտա ,
վէ պու տիյարտա անլէրի տօղուրան վալի-
տէլէրի ,
վէ անլէրի թէվլիւտ էտէն փէտերլէրի հագ-
գընտա

- ԲԱՊՊ պեօյլէ պոպուրուր ,
- 4 Անէր մուհլէք 'իլէթէր իլէ եօլէճէքէր .
Անէր իչիւն մաթէմ թուլումայաճադ ,
վէ անէր տէֆն օլունմայաճադ .
Եէր եիւղիւնտէ կիւպրէ կիպի օլաճադլար ,
վէ գըլըճէ վէ գըլըգըլէ թէլէֆէ տիլէճէքէր .
վէ լաշէլէրի հալա գուշլարընա ,
վէ եէրին վուհուշընա եէմէք իչիւն օլաճադ
տըր :
- 5 Զիրա ԲԱՊՊ պեօյլէ պոպուրուր .
Մաթէմաանէյէ կիրմէ , վէ աղլամաղա կիթմէ ,
վէ անէր իչիւն ֆիղան էթմէ .
Զիրա պու գալմաան սէլամէթիսի ,
'իւնայէթ վէ մէրհամէթիսի գալարընա՝ տէ-
յիւ ԲԱՊՊ պոպուրուր :
- 6 վէ պու տիյարտա պեօյիւքէր վէ քիւշիւք-
էր եօլէճէքէր ,
վէ տէֆն օլունմայաճադլար .
վէ անէր իչիւն քիման մաթէմ էթմէյէճէք .
վէ քէնտի ճէսէտլէրինտէ եարա աշմայա-
ճադլար ,
վէ անէր իչիւն սաշլարընը եօլմայաճադլար
տըր :
- 7 Վէ մէլթտէն 'աօլայր թէյիլէ իչիւն ,
Մաթէմ ե+մէյէ թէվիլէ էթմէյէճէքէր ,
վէ փէտէրէրի վէ վալթտէրի իչիւն ,
Անէրէ քիման թա'ղիլէ քեաստէսի իչիւնէյէ-
ճէք տիր :
- 8 Քէգայիլէ եէյիպ իչմէք իւզըր
Անէր իլէ օթուրմաղա զիյաֆէթիսանէյէ կիթ-
մէյէսին .
- 9 Զիրա իսրայէլին Ալահը ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
պեօյլէ պոպուրուր .
Իշթէ պէն պու մահալտէն ,
կէօղլէրինիլ էօնիւնտէն վէ սիղին կիւնլէրի-
նիլտէ ,
Սէտա ի շաւմանի վէ սէտա ի մէսէրէթի ,
կիւվէյի սէսինի վէ կէլին սէսինի քէստիրէ-
ճէյիմ :
- 10 վէ պու գալմա պու սէօղլէրին քեաֆֆէսի-
նի իֆատէ էթտիլինտէ ,
Անէր սանա , ԲԱՊՊ հադգըմըլտա
Նի'չիւն պու պէօյիւք պէլանըն քեաֆֆէսի-
նի թադրիւր էյլէտի ,
վէ Ալահըմըլ ԲԱՊՊ գարըն իշլէտիլիմիլ
քէօթիւլիւք Նէ'օ ,
վէ կիւնահըմըլ Նէ'օ տիր՝ տէրէրսէ ,
11 Օլ վաղըթ անլէրէ տէյէսին քի ,
ԲԱՊՊ պեօյլէ պոպուրուր .
Մատէմ քի էճաւաթընը պէնի թէրք էթտիլէր ,
վէ զայիլի իւսլարա թապիլ՝ օլուպ ,
Անլէրէ խըսմէթ վէ 'իպատէթ էյլէտիլէր .
վէ պէնի թէրք էտիպ շէրի'աթըմը հըֆը
էթմէտիլէր .
- 12 Սիլ տաիի էճաւաթընը պէն զիյատէ քէօ-
թիւլիւք էթտիլիլ .
վէ իշթէ պէնի տիլիլէմէյէրէք ,
Հէր պիրինիլ քէնտի քէօթիւ գալպինին
թէ'անիւտիլիլ սիւլաք էտիլօր .
- 13 Պէն տաիի սիղի պու տիյարտա ,
Սիղին վէ էճաւաթընը պիլմէտիլի պիր տի-
յարա մաթադըմ ,
վէ օրատա կէճէ կիւնտիւլ զայիլի իւսլարա
խըսմէթ էտէճէք սինիլ ,
Զիրա սիղէ մէրհամէթ էթմէյէճէյիմ :
- 14 ԲԱՊՊ պեօյլէ պոպուրուր .
Պու սէպէպտէն իշթէ կիւնլէր կէլիւ քի ,
Արթըք՝ Պէնի իսրայէլի Մըսըր տիյարընտա
չըգարաան ԲԱՊՊ հայլ տըր՝ տէնիլ-
մէյէճէք .
- 15 Անճադ Պէնի իսրայէլի շիմալ տիյարընտա ,
վէ անլէրի սիւրտիլիւ պիլ ճիւմլէ տիյար-
արտաան չըգարաան ԲԱՊՊ հայլ տըր՝
տէնիլէճէք տէր .
վէ անլէրի էճաւաթընը պիլտիլիմ քէնտի
տիյարընտա ի'ատէ էտէճէյիմ :
- 16 ԲԱՊՊ պոպուրուր քի ,
Իշթէ պէն չօգ պալըգըլար ճէլպ էտէճէյիմ ,
վէ անլէրի ալլայաճադլար .
Պա'տէհու չօգ ալլըլար ճէլպ էտէճէյիմ ,
վէ անլէրի հէր տաղ իւզէրինտէն ,
վէ հէր թէփէ իւզէրինտէն ,
վէ գայալարըն գօղուգլարընտա ալլայա-
ճադլար տըր :
- 17 Զիրա կէօղլէրիմ անլէրին եօլարընը ճիւմ-
լէսի իւզէրինտէ տիր .
Հուզընըմտա մէսթուր տէյիլ տիրէր ,
վէ անլէրին քէօթիւլիւպիւ կէօղլէրիմտէն
նիհան տէյիլ տիր :
- 18 վէ տիյարըմը թէլիլիւ էթտիլէրի ,
վէ Նէճաթէթ վէ մէքուհաթլարընը լա-
շէլէրիլլէ
Միրաւըմը ալլաւարընը իչիւն ,
Էվլէլա անլէրին քէօթիւլիւպիւնիւն վէ Պիւք
նահընըն իքի գաթ ճէգասընը վէ-
րէճէյիմ :
- 19 Էյ , մուղայադա կիւնիւնտէ
Գուվլէթիմ վէ գալ'ամ վէ մէճա'ըմ օլաճ
ԲԱՊՊ ,
Միւնթէհա ի վէմինտէն թա'իֆէլէր սանա
կէլպ ,
Հադիգաթէն , էճաւաթըմը քիլպի ,
Պիւթլանը վէ ֆա'իտէ էթմէլ շէյլէրի թէ-
վէրիւս էթտիլ՝ տէյէճէքէր տիր :
- 20 Ատէմ քէնտիսինէ իւսլա'ըմ մը եափա-
ճադ ,
Հալ պու քի անլէր իւսլ տէյիլ տիր :

21 Պոռ էճլտէն իշթէ պէն պու տէֆ'ա անլէրէ
պիտիրէճէյիմ,
Ետիրմի վէ գուզվէթիմի անլէրէ պիտիրէ-
ճէյիմ,
Վէ իսմիմ Եհճօվա իտիյին պիլէճէքլէր
տիր :

Պ Ա Պ 17

1 Եհճուտանն կիւնաճը տէմիր գալէմ իւն ,
Վէ էլմասըն ուճըյէ եաղըմըշ տըր .
Գալպէրինին լէվճասընա ,
Վէ մեղպաշլարընն պուշուզլարընա հեքք
էտիրմիշ տիր ,

2 Շէշլէ քի օղուլարը անլէրին մեղպաշլարընը,
Վէ եէշիլ աղաճլարըն եանընտա ,
Եիւքսէք պայըլարտա օլան Աշէրա փութ-
լարընը թէգէքքիւր էտէրլէր ,

3 Եյ սահրատա օլան տաղըմ,
Սէնին էմվալըն վէ պիլ ճիւմլէ խաղինէլէրինի,
Վէ պիւթիւն հուտուտըն տախիլնտէ
կիւնաճ իշիւն Ետէրլէր միւրթէֆէ'ալարընը
եաղմայա վէրէճէյիմ :

4 Վէ սէն քէնտէն տախի սանա վէրտիյիմ
միրաստան մահրում գալաճադ սըն .
Վէ պիլմէտիյին տիյարտա ,
Սէնի տիւշմէլէրինէ գուլ էտէճէյիմ .
Ջիրա զաղապըմը 'ալէվէնտիրտինիլ ,
Վէ իլ էպէտ 'ալէվէնէճէք տիր :

5 ԲԱՊՊ պէջլէ պուլուրուր .
Մէլ'ուն տըր օլ առէմ քի ինսանա կիւվէ-
նիր ,
Վէ պէշէրի քէնտիմէ պաղու իթթիխալ է-
տէր ,

Վէ գալպի ԲԱՊՊՏԱՍ պարըլըր :

6 Օ պէրրիյէտէ ըլղըն աղաճը կիպի օլաճադ .
Վէ խայր կէլտիյինտէ կէօրմէյիճէք .
Վէ պէրրիյինն եանմըշ մահալինտէ ,
Թուզլը վէ սէքէնէսիլ եէրտէ սաքին օլաճադ
տըր :

7 Նէ' միւպարէք տիր օլ առէմ քի ԲԱՊՊԱ ի'-
թիմատ էտէր ,

Վէ անըն իւմիտի ԲԱՊՊ տըր :

8 Օ սուլար եանընտա տիքիմիշ աղաճ կիպի
օլաճադ ,

Քի քէօքլէրինի ըմաղըն քէնարընա սալա-
րադ ,

Սըճաղըն կէլտիյինի կէօրմէլ ,

Անճադ եափրաղը եէշիլ օլուր ,

Վէ գօրադլըք սէնէսինտէ սըքընթը շէքմէլ ,

Վէ մէյվէ վէրմէքտէն կէրի գալմալ :

9 Գալպ հէր շէյաէն զիյատէ հիլէքիտար տըր ,
վէ զայէթլէ ֆատիտ տիր :

Անը քի'մ պիլէ պիլըր :

10 Պէն ԲԱՊՊ' առէմէ մէպէյինէ կէօրէ ,
Վէ ա'մալընն սէմէրէսինէ կէօրէ վէրմէք
իւզրէ ,

Գալպի թէֆթիշ ,

Վէ պէջրէքլէրի թէճրիպէ էտէրիմ :

11 Հադգսըզլըզլէ սէրվէթ փէյտա էտէն ,
Եումուրթլամատըղը Ե-մ-ը-լ-ը իւզէրինէ
օթուրան քէքլէք Կէ' Դէր .

Անը կիւնէրինին եարընտա թէրք էտէճէք ,
Վէ սօնընտա սէֆիճ օլաճադ տըր :

12 Մադտիսիմիզին մէքեանը
Եվվէլտէն պէրու ճէլիլ վէ եիւճէ պիր թախթ
տըր :

13 Եա իսրայէլն իւմիտի ԲԱՊՊ ,
Սէնի թէրք էտէնէրին ճիւմլէսի խէճիլ օլա-
ճադ .

*Սէնի պարըլանլար թօփրաղա եաղըլաճադ-
լար տըր :

Ջիրա տիրի սուլար մէնպա'լ օլան ԲԱՊՊ
թէրք էթտիլէր :

14 Եա ԲԱՊՊ , սէն պանա շիֆա վէր ,
Վէ շիֆա պուլաճաղըմ .
Սէն պէնի խէլաս էյլէ վէ խէլաս օլաճաղըմ .
Ջիրա թէպիհաթիմ սէն սին :

15 Իշթէ անլէր պանա տէրլէր քի ,
ԲԱՊՊՔՔ քէլամը նէ'րէտէ տիր , շիմտի կէլսին :

16 Լաքին պէն սանա միւթի' պիր չօպան օլմադ-
տան գալմատըմ ,
Վէ պէլա կիւնիւնիւ արզուլամատըղըմ սէն
պիլիւրսին .
Տուտաղլարըմտան չըգան սանա սշէքեար ի-
տի :

17 Պանա պա'իս ի տէհշէթ օլմա ,
Պէլա կիւնիւնտէ պէնիմ մէլաճաճ'մ սէն սին :

18 Պանա թէ'ատտի էտէնլէր խէճիլ օլուրնլար ,
լաքին պէն խէճիլ օլմայայըմ .
Անլէր գօրգսուրնլար , լաքին պէն գօրգմայա-
յըմ .

Անլէրին իւզէրինէ պէլա կիւնիւ կէթիր ,
Վէ անլէրի շէտիտէն միւնհէզլիմ դըլ :

19 ԲԱՊՊ պանա պէջլէ պուլուրտուր . կիթ ,
Վէ Եհճուտա մէլէքլէրինին կիրիպ չըգտըդ-
լարը էպնա ի գալմ գափուսընտա վէ Եէրու-

20 շալմին պիլ ճիւմլէ գափուլարընտա տուր . Վէ
անլէրի սէջլէ քի , Եյ պու գափուլարտան
կիրէն Եհճուտա մէլէքլէրի վէ պիւթիւն Եհ-
ճուտա վէ քեաֆֆէ ի սէքէնէ ի Եէրուշա-

21 լիմ , ԲԱՊՊՔՔ քէլամընը տինկէյինիլ . ԲԱՊՊ
պէջլէ պուլուրուր . քէնտինիլ սաղընընը ,
վէ սէպլթ կիւնիւնտէ եիւք գալտըրմայընը ,
վէ Եէրուշալիմ գափուլարընտան իշէրի կէ-

22 թիւմէյինիլ . Վէ սէպլթ կիւնիւնտէ խանէ-

- լէրինիզտէն եիւք չըգարմայընըզ վէ հիւզ պիւր
իշ իշէմէյինիւզ . անճագ սէպթ կիւնիւնիւ
էնտաւորնըլաւ էմր էթտիյիմ կիպի մուգատտ
23 տես թուլթոււնը : Լաքին անլէր տինկլմէ-
տիւէր վէ գուլադ վէրմէտիւէր , ֆադաթ
տինկլմէմէք վէ թերպիյէ գապուլ էթմէմէք
24 իշիւն պոյնլարընը սերթլէշտիրտիւէր : Վէ
ԲԱՊՊ պուլուրուր քի , Էյէր տիգգաթլէ պէ-
նի տինկլէյիպ սէպթ կիւնիւնտէ պու շէհրին
գափուլարընտան իշէրիյէ եիւք կէթիւրմէզ
իսէնիզ , վէ սէպթ կիւնիւնիւ մուգատտէս
թուլթուլ օլ կիւնտէ հիւզ պիւր իշ իշէմէզ
25 իսէնիզ , Օլ զէման պու շէհրին գափուլա-
րընտան Տաուաթն թաւիթը իւզէրինտէ օթու-
րան միւլուք վէ բուէսա 'արապալարա վէ
աթլարա բաքիպ օլարադ , հէմ քէնտիւէր ի-
լէ ըէ'իսէրի հէմ ըիճաւը Եէհուտա իլէ սէ-
քէնէ ի Եէրուշալիմ կիրէճէքլէր . վէ պու
26 շէհր իլ էլ էպէտ գալաճագ ալը : Վէ Եէ-
հուտա շէհրլէրինտէն վէ Եէրուշալիմ ճիւլա-
րընտան վէ Պէնտաին տիյարընտան վէ օ-
վատան վէ տաղտան վէ ճէնուպտան կէլիպ ,
մուհրադա վէ զէպիհէ վէ էքմէք թադտի-
մէսի վէ քիւնիւք կէթիւրէճէքլէր , վէ պէյթ
իւր ԲԱՊՊ համո գուրպանը կէթիւրէճէքլէր
27 տիր : Լաքին եէվմ ի սէպթի մուգատտէս
թուլթուլ վէ եէվմ ի սէպթտէ եիւք գալ-
ալարադ Եէրուշալիմ գափուլարընտան ի-
շէրի կէթիւրմէմէք խուտուրնտա պէնի տինկլէ-
մէզ իսէնիզ , պէն տախի անըն գափուլարըն-
տա աթէշ թուլթուլարաճաղըմ . վէ Եէ-
րուշալիմի սերայլարընը եագաճագ վէ սէօ-
յիւնմէյէճէք տիր :

ՊԱՊ 18

- 1 ԲԱՊՊ թարաֆընտան Էրէմիայա կէլէն քէ-
2 լամ տըր . Գալգ չէօմլէքճինին խանէսինէ էն ,
վէ օրտաա սոնա քէլամըմը իշիթտիրէյիմ
3 տէտի : Վէ պէն չէօմլէքճինին խանէսինէ էն-
տիմ . վէ իշթէ օ չարի իւզէրինտէ իշ իշէ-
4 յօր իտի : Վէ չէօմլէքճինին չամուրտան
հափաղը գապ էլինտէ պօզուլու . վէ չէօմ-
լէքճի քէնտի 'նազարընտա խօշ կէօրիւնտիւ-
յիւնէ կէօրէ անը թէքրար պաշգա պիւր գապ
հափաղ :
5 Վէ ԲԱՊՊՁՆ քէլամը պոնա կէլիպ տէտի քի ,
6 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր , Էյ պէյթ ի իս-
րայիլ ,
Սիզէ պու չէօմլէքճինին հափաղը կիպի հա-
փաճագ մը իմ .
Էյ պէյթ ի Խարայէլ , իշթէ չամուր չէօմլէք-
ճինին էլինտէ 'նազըլ իսէ ,
Սիզ պէնիմ էրիմտէ էօյլէ սինիզ :

- 7 Պիր միլլէթ եա մէմլէքէթ հագգընտա ,
Եէրինտէն սէքէճէյիմ վէ երգաճաղըմ վէ
հէլաք էտէճէյիմ' տէտիյիմ անտէ ,
8 Հագգընտա սէօյլէտիյիմ միլլէթ քէօթիւ-
լիւյիւնտէն ըիւճուլ' էտէրսէ ,
Պէն տախի անա կէթիւրմէյի միւլարա տիլէ-
տիյիմ պէլատան տօլայը թէրահ-
հիւմ էտէճէյիմ ,
9 Ֆագաթ պիրմիլլէթ եա մէմլէքէթ հագգընտա ,
Պինա էտէճէյիմ վէ զարս էտէճէյիմ' տէ-
տիյիմ անտէ ,
10 Էյէր օ քէլամըմը տինկլմէյէրէք 'ինտիմտէ
քէօթիւ օլտնը իշէրսէ ,
Պէն տախի' Անա իհասն էտէճէյիմ' տէտիյիմ
խայրտան փէշիման օլաճաղըմ :
11 Վէ շիմտի Եէհուտա տաէմլէրինէ ,
վէ Եէրուշալիմ սէքէնէսինէ սէօյլէյիպ տէ-
յէսին քի ,
ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Իշթէ պէն սիզին հագգընըզտա պէլա թէ-
հէյէ էտիյօրըմ ,
վէ սիզին հագգընըզտա պիր թէտպիր թաս-
միմ էլլէյօրըմ .
Շիմտի հէր պիրինիզ քէօթիւ մէսլէքինտէն
ըիւճուլ' էթսին ,
վէ մէսլէքլէրինիզ իլէ ֆիլլէրինիզ իսլահ
էտինիզ ,
12 Լաքին անլէր' Չարէ եօգ ալը ,
Չիւնքի թէտպիրլէրիմիզին արաւնճա կիտէ-
ճէյիզ ,
վէ հէր պիրիմիզ քէնտի քէօթիւ գալպի-
նին թէ'անիւտիլլէ հարէքէթ է-
տէճէք տիր' տէրլէր :
13 Պու էճուէն ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Շիմտի թա'իֆլէրտէ սուալ էտինիզ ,
Պու կիպի շէյլէրի քի՞մ իշիթմիշ տիր :
Խարայէլ պաքիրէսի զայէթլէ տէհշէթ վէրիճի
պիր ֆիլտէ պուլուրուր :
14 Լիպնանըն գալը թարլանըն գայաւընտան
էքսիլէ՞ր մի ,
Եախօտ ուգադտան ագան սօղըճք սուլար
գուրուր մի :
15 Լաքին գալմըմ պէնի ունուլթուր ,
'Էյպաթիլլէ պուլուր եագտրլար ,
Լայրէ եօլարտա , թէսվիյէ օլունմամըշ փո-
րիզլէրտէ սիւլուք էթմէլէրի իշիւն ,
Անլէրի քէնտիլլէրին սալլէք օլարգլարը գա-
տիմ թարիզլէրտէ սիւլալիւրալու-
լէր .
16 Թա քի անլէրին տիյարընը վիրան էտիպ ,
իւզէրինէ իլ էլ էպէտ ըլլգ չալարալար .
Անտէն կէլէնիլլէրին հէր պիրի չալաճագ վէ
պաշընը սալլայաճագ ալը :

*Նոթ . Պիհուտէ էէրէ

- 17 Անլերի տիւշմէն էօնիւնտէ,
Շարգ բիւզկեարըլէ Դաղաբը կիպի տաղը-
տաճաղըմ.
Անլերին պէլալարը կիւնիւնտէ,
Անլերէ երեզլիւմ տէյիլ, անճագ արգամը
տէօնտէրէճէյիմ.
18 Վէ կէլինիզ էրէմիա 'ալէյհինտէ թէտպիր-
էր տիւշիւնէյիմ.
Զիրա քեաճինտէն շէրի'ալթ,
Վէ հաքիյմտէն մէշվէրէթ,
Վէ փէյլամպէրտէն քէլամ զայ' օլմայաճագ
ալը.
Կէլինիզ, անը լիսան իլէ վուրալըմ,
Վէ հիւ պիր սեօղիւնիւ տինկլէմէյիմ տե-
տիւլէր.
19 Եա ԲԱՊՊ, պէնի տինկլէ,
Վէ պէնիմ իլէ միւնաղա'տ էտէյլերին սէսի-
նէ տիգդաթ էյլէ.
20 Եյիլիէ մուգուպիլ քէմիլէ էտիլի'օր մի:
Զիրա ճանըմ իշիւն չուգուր գազարլար.
Անլեր իշիւն էյի սէյլմէք,
Վէ զալապընը անլէրտէն տէօնտէրմէք իւզլէ
շուգուրլնտա տուրաղըմը թէգէքքիւր էյլէ.
21 Պու էճլտէն անլէրին էվլատընը գըլըլա,
Վէ անլերի գըլըմա թէտիմ էյլէ.
Անլերին գարըլարը էվլատըլ վէ սուլ գալ-
ալըլար,
Վէ էրլէրի էօլիւմ իլէ գաթլ օլունսուլար,
Վէ երկիթլէրի մուհարէպէտէ գըլըմէ վու-
րուլընլար.
22 Անլերին իւզլերինէ անկըզըն ուլայ կէթիրտի-
յինտէ,
Խոնէլէրինտէն ֆէրետա իշիտիլին.
Զիրա պէնի թուլմադ իշիւն չուգուր գազ-
արլար,
Վէ այազարըմ իշիւն տուգաղլար գուրաթ-
լար.
23 Վէ սէն, եա ԲԱՊՊ, պէնի գաթլ էթմէք
իւզլէ,
'Ալէյհիմտէ օլան պիլ ճիւմէ միւշալէրէլէրի-
նի պիլըսին.
Անլերին քէթիլիւլէյիւնիւ 'աթվ էթմէ,
Վէ կիւնաշլարընը հուգուրլնտան մահվ
էթմէ.
Անճագ անլէր սէնին հուգուրլնտա եօզլանըլ-
ալըլար.
Ղազապընըն վագթընտա անլերի եօզլա:

Պ Ա Պ 19

- 1 ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրտու, Կիթ վէ չէօմ-
լէքճի ին օլարագ պիր թօփրագ տէյթի սու-
թուն ալ, վէ գալմըն իթիթիլարընտան վէ
քեաճինլէրին իթիթիլարընտան պէրապէր ալ.

- 2 Վէ Զէօմլէքճիլէր գափուր գուրպինտէ վա-
գը' շիննօմ օղու տէրէսինէ չըք. վէ սանա
սէյլէյէճէյիմ սէօղլէրի օրտտա նիտա էյլէ-
3 յիպ տէ քի, Եյ միւլուք Ե Եհհուտա վէ
սէքէնէ ի Եէրուշալիմ, ԲԱՊՊՆ քէլամընը
տինկլէյինիզ. Իսրայէլին Ալուհը ԲԱՊՊ իւլ
ճիւնուտ պէյլէ պուլուրուր. Իշթէ պու մա-
հալ իւզլէրինէ էյլէ պիր պէլա կէթիրէճէյիմ
քի անը հէր իշիտէնին գուլաղլարը չինլէյէ:
4 Մատէմ քի անլէր պէնի թէրք էթտիլէր, վէ
պու մահալի եապանճը էյլէտիլէր, վէ օրա-
տա քէնտիլէրին վէ էճտատարընըն վէ միւ-
լուք Ե Եհհուտանին պիլմէտիլէրի զայրի ի-
լահարա պուլուր եագտըլար. վէ պու մա-
հալի սուգըլարըն գանըյլէ տուրուրլար.
5 Վէ քէնտի օղուլարընը, Պա'ալա մուհըա-
գա օլարագ աթէշտէ եագմագ իւզլէ, Պա'ալ
իշիւն միւրթէֆէ'ալէր պինա էթտիլէր. (հալ
պու քի պունու պէն էմը էթմտիմ վէ սէյ-
6 լէմտիմ վէ խաթըմա կէլմէտի). ԲԱՊՊ պէյ-
լէ պուլուրուր. Իշթէ կիւնլէր կէլիլ քի պու
մահալէ պիր տահա թօֆէթ վէ շիննօմ օղ-
լու տէրէսի տէնիլմէյէճէք, անճագ գաթլ
7 տէրէսի տէնիլմէճէք տիր. Վէ պու մահալտէ
Եհհուտանին վէ Եէրուշալիմին միւշալէրէսի-
նի իպթալ էաէճէյիմ. վէ անլերի տիւշմէն-
լէրի էօնիւնտէ գըլըմէ վէ քէնտի ճանլա-
րընը տարայանլարըն էյիլէ տիւշիւնէճէյիմ.
վէ լաշէլէրինի հալա գուշարընա վէ եէրին
8 վուհուշընա եէմէք իշիւն վէրէճէյիմ. Վէ պու
շէհրի վիլոսն էաիպ իւզլերինէ ըլլը գալար-
րաճաղըմ. անտէն հէր կէչէն, անըն պիլ ճիւմէ
պէլալարըն սէպէպինտէն, շաշաճագ վէ ըլլըգ
9 շալաճագ տըր. Վէ մուհասէրէտէ վէ տիւշ-
մէնլէրինին վէ ճանլարընը արպայանլարըն ան-
լէրէ էտէճէլէրի թագիւգ էանաօրնտա ան-
լէրէ օղուլարընըն էթինի վէ գըլարընըն է-
թինի ետտիրէճէյիմ. վէ պիրի պիրինին էթի-
նի եէյէճէլէր տիր.
10 Ու վագթթ տէսթիլի սէնին իլէ պէրապէր
կիտէն տտէմլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ գըրա-
11 սըն. Վէ անլէրէ տէյէսին քի, ԲԱՊՊ իւլ
ճիւնուտ պէյլէ պուլուրուր. Պիր ատէմ
թա'միրի զայր ի միւլմէն սուրէթտէ չէօմլէք-
ճի գապընը գըրաղը միսիլիւ պէն պու գալմը
վէ պու շէհրի օ վէճէլէ գըրաճաղըմ, վէ թօ-
ֆէթտէ տէֆն էտէճէք եէր գալմայընճայա գա-
12 տար տէֆն էտէճէլէր տիր. ԲԱՊՊ պուլուրուր
քի, Պու մահալէ վէ անըն սէքէնէսինէ պէյ-
լէ էտէճէյիմ, վէ պու շէհրի թօֆէթ կիպի
13 էտէճէյիմ. Վէ տամլարը իւզլերինտէ քէաթ-
ֆէ ի ճիւնուտ Ե սէմալիլէյէ պուլուրուր եագ-
տըլարըն, վէ զայրի իլահարա մէշուպաթ
թագտիմ էթտիլէրի պիլ ճիւմէլէ խանէլէր

*սեպեպինտէն Երուշաղիմին խանէլերի վէ միւլուքը Ե Եհոնանն խանէլերի թօֆէթ մահալէ կիպի մէքրուհ օլաճագ տըր :

- 14 Վէ Երեմիա ԲԱՊՊԸՆ անը փեյղամպերիք էթմէք իւղըն կէօնտերտիյի թօֆէթտէն կէլ տի , վէ պէյթ իւր ԲԱՊՊԸՆ հապլըսնտա տուրուպ պիւթիւն գալմա տէտի քի , իս-
15 րայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պույուրուր : Իշթէ պէն պու շէհր վէ անըն պիլ ճիւմլէ գասապալարը իւղէրինէ , անըն 'ալէյհինտէ սէօյլէտիյիմ պիւթիւն պէլէյէյի կէթիւրէճէյիմ : զիրա սէօյլէրիմի տինկէմէ-
մէք իւղըն պօյնլարըն սէրթլէշտիրտիլէր :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ պէյթ իւր ԲԱՊՊԸՆ պաշ մէ'մուրը քեա-
հին փաշնուր իպն ի իմէր Երեմիանն փեյ-
ղամպերանն սէօյլէտիյի պու սէօյլէրի իշիթ-
2 տի : Վէ փաշնուր Երեմիա փեյղամպերի
տէօյտիւ , վէ անը պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ ,
Պէնէմմինն Եօգարուքի գափուսնտա թօմ
3 բուղա վաւտու : Վէ Երթէսի կիւն փաշնուր
Երեմիայը թօմրուգասն չըգարաը , վէ Երե-
միա անա տէտի քի , ԲԱՊՊ սանա փաշնուր
տէյիլ , անճագ ԺՄաճօր-միսապիպ թէս-
4 միյէ էյլէտի : Զիրա ԲԱՊՊ պէօյլէ պույուրուր
Իշթէ պէն սէնի քէնտինէ վէ պիլ ճիւմլէ
տօթթլարըն մուճիպ ի խալթէ Ետէճէյիմ :
վէ անլըր քէնտի տիւլմէնլէրինն գըլըճըյի
տիւլէճէքլէր , սէնին կէօլէրին տախի անը
կէօրէճէք տիր : վէ քեաֆֆէ ի Եհոնապը
Պապլ մէլիյինն էլինն թէսիմ Ետէճէյիմ :
վէ անլըրի Պապլէ Եսիր կէօթիւրէճէք , վէ
5 անլըրի գըլըճի վաւրաճագ տըր : Վէ պու
շէհրին քեաֆֆէ ի սէրվէթինն վէ պիւթիւն
գաղանճըն վէ պիլ ճիւմլէ յըյմէթի կշեա-
սըն թէսլիմ Ետէճէյիմ : վէ միւլուքը Ե Ե-
հոնանն պիլ ճիւմլէ խալինէլէրինն տիւլ-
մէնլէրինն էլինն թէսլիմ Ետէճէյիմ , վէ
անլըրի Եաղմա Ետէճէքլէր , վէ անլըրի ալըպ
6 Պապլէ կէօթիւրէճէքլէր տիր : Վէ սէն , էյ
փաշնուր վէ սէնին խանէնտէ սաքին օլան-
լարըն ճիւմլէսի , Եաղթիթէ կիտէճէքսինիլ : վէ
Պապլէ վարըպ , օրատա հէմ սէն , հէմ տէ
քէնտիլէրինն Եաղան փեյղամպերիք էթտիյին
տօթթլարըն ճիւմլէսի Եօլէճէք սինիլ , վէ
օրատա տէֆն օլունաճագ սընրգ :

- 7 Ես ԲԱՊՊ , սէն պէնի իգնա' էյլէտին ,
պէն տէ իգնա' օլունտըմ :
Սէն պէնտէն գուլվէթլի սին վէ Պանա զա-
լիպ կէլտին :

Հէր կիւն' մուսարա օլույօրըմ ,

*Եսիր Ետին

ԻՀէր թարաֆտան գօրգու

Հէր քէս պէնի իսթիհզա Ետիյօր :

- 8 Զիրա հէր սէօյլէտիյիմտէ ֆէրեսա Ետէրիմ ,
Զուլմ ու զատրտան տօլաը շիքէայէթ Ետէ-
րիմ :

Զիրա ԲԱՊՊԸՆ քէլամը հէր կիւն ըգալէթ վէ
հաղարէթիմի մուճիպ օլտու :

- 9 Վէ պէն , Անը զիքը Եթմէյէյիմ ,
վէ պիր տահա անն իսի իլէ սէօյլէմէյէ-
յիմ' տէտիմ :

Ֆագաթ գալպիմտէ Եանար ,
Քէմիքլէրիմ իշինտէ գափանմըշ աթէշ կիպի
իսի :

վէ թէհամիւլ էթմէքսէն Եօրուլտըմ ,
Արթըգ Ետէմէմ :

- 10 Զիրա չօգլարըն պէն' գէմմ էթտիքլէրինն ի-
շիթտիմ :

Հէր թարաֆտա գօրգու վար :

Զէմմ Ետինիլ , վէ գէմմ Ետէլիմ' Դէրէլէր .
Պէլէթ օ ալտանըր , վէ պիլ անա զալիպ կէ-
լիւրիլ :

վէ անտէն ինթիգամըգը ալըրըլ' Դէյիւրէտ ,
Պիլ ճիւմլէ տօթթլարըմ սիւրջմէմի կէօլէտիր-
լէր :

- 11 Լաքին ԲԱՊՊ գուլվէթլի գասհիման կիպի
պէնիմ իլէ տիր :

Պու Եճլտէն պանա թէ'տատի Ետէնլէր սիւր-
շէճէքլէր վէ զալիպ օլմայաճագլար ,

Ղայէթլէ խճիլ օլաճագլար , զիրա 'աղիւ-
նէ հարէքէթ էթմէլէր ,

Զէտէտէլէր հաղարէթ իլ էլ Եպէտ ունու-
տուլիյաճագ տըր :

- 12 Լաքին , էյ սալիհ թէճէրպէ Ետէն ,
Պէյրէքլէր վէ գալպի կէօրէն ԲԱՊՊ իւլ
ճիւնուտ ,

Անլըրտէն ալաճաղըն ինթիգամը կէօրէյիմ :
Զիրա տա'վամը սանա իֆտաէ էթտիմ :

- 13 ԲԱՊՊ իւլաճի օգուլընը , ԲԱՊՊ համա Ետի-
նիլ :

Զիրա Ֆագիրին ճանըն ֆա'լի ի ֆըոգ օ-
լանլարըն էլինտէն խէլաւ էյլէտի :

- 14 Տօղաղըմ կիւն մէլուն օլուն ,
վալիտէմին պէնի տօղաղըն կիւն միւլապ-
րէք օլմարըն :

- 15 Փէտէրիմէ' Սանա պիր Երէքը չօճուգ տօղտու'
տէյիւ

Միւթտէ կէթիւրէրէք' անը զիյատէսիլէ սէ-
վինտիւրէն տտէմ մէլուն օլուն :

- 16 Վէ օլ տտէմ' ԲԱՊՊԸՆ Եսիր կէմէյէրէք խա-
րապ էթտիյի շէհրլէր կիպի օլուն :

Սապահչալըն ֆիղան վէ Եօյլէ վաղթընտա
ֆէրեսա իշիթտին :

- 17 Զիւնքի բահմտէ պէնի Եօլտիւրմէտի ,
ֆի վալիտէմ գասիմ օլտիտի ,

վէ տա'իմա համիլէ գալիտի :

- 18 Նի՞ չիւն պէտքէ ըստման չըգտըմ,
Քի գահմէթ վէ մէշուգդաթ կէօրէյիմ,
Վէ կիւնլէրիմ խիճէթ իլէ տիւքէնէ :

Պ Ա Պ 21

- 1 Մէլէք Սիտգիյա՝ փաշհուր իպն ի Մալքիյա
իլէ քեահին Սէֆանեա իպն ի Մա՛սսէնայը
2 Էրէֆնըն նէղտինէ կէօնտէրիպ , Քէրէմ՝ էյ-
լէ , պիղիմ իչիւն ՐԱՊՊՏԱՆ սու՛ալ էյլէ . Ղե-
րա Պապէլ մէլիյի Նէպուխատնատար պի-
ղիմ իլէ մուհարէպէ էտիյօր . պէլքի ՐԱՊՊ
հազգըմըգտա պիլ ճիւմլէ միւ՛ծիղէլէրինէ
կէօրէ մու՛ամէլէ էթմէսիլլէ օ իւղէրիմիղտէն
կէրի չէքիլէ՝ տէտիյի զէման ՐԱՊՊ թարա-
ֆընտան Էրէմիայա կէլէն քէլամ տըր :
3 Վէ Էրէմիա անլէրէ տէտի քի , Սիտգի-
4 յայա պէզլլէ տէյինիզ . Իսրայէլին Ալլահը
ՐԱՊՊ պէզլլէ պույուրուր . Իշթէ սիղին էլլէ-
րինիզաէ պուլունուպ տա սուրըն խարիճին-
տէն սիզի մուհասէրէ էտէն Պապէլ մէլիյի
վէ Քիլտանիլէր իլէ մուհարէպէ էթտիյինիզ
ալաթ ը հարպիլէյի կէրի չէվիւնէլիմ . վէ
անլէրի պու չէհրին օրթաւընտա ճէմ՝ էտէ-
5 ճէլիմ՝ Վէ պէն քէնտիմ ուզանմը էլ վէ
գուլվէթլէ պազու վէ զազապ վէ հիտտէթ
վէ խըշմ ը ՛աղիմլէ ՛ալէյիլինիզէ մուհարէպէ
6 էտէճէլիմ՝ Վէ պու չէհրին սէքէնէսինի ,
կէրէք ինսանը , կէրէք հայվանաթը վուրա-
ճաղըմ . անլէր պէօրիւք պիլ թա՛ուռտան էօ .
7 Էլէքէլէր տիւր : Վէ ՐԱՊՊ պույուրուր քի , Ան-
տէն սոնկրա Եէհուտա մէլիյի Սիտգիյայը վէ
անըն պէնտէկեանընը վէ գաւլմը վէ պու չէհրտէ
թա՛ուռտան վէ գըլըճտան վէ գըլըգտան
պաղի գալանլարը Պապէլ մէլիյի Նէպու-
խատնատարըն էլինէ վէ տիւլմէնլէրինին է-
լինէ վէ ճանլարընը արայանլարըն էլինէ
թէտիլիմ էտէճէլիմ . վէ անլէրի գըլըճտան
կէչիւնէլէր տիւր . անլէրի էսիլկէմէյէճէք վէ
չէֆգաթ էթմէյէճէք վէ մէրհամէթ կէօսթէր-
մէյէճէք տիւր :
8 Վէ պու գաւլմա տէյէսին քի՝ ՐԱՊՊ պէզլլէ
պույուրուր . Իշթէ պէն էօնիւնիւզէ թարիգ ի
հայաթը վէ թարիգ ի մէմաթը վաղ՝ էտէ-
9 ըրիմ . Պու չէհրտէ գալան տաէմ գըլըճտան
վէ գըլըգտան վէ թա՛ուռտան էօլէճէք . լա-
քին չըգըպ սիզի մուհասէրէ էտէն Քիլտա-
նիլէրին թարաֆընա տիւլէն տաէմ սաղ գա-
լաճապ , վէ հայաթը քէնտիսինէ զանիմէթ
10 կիպի օլաճապ տըր : Զիրա վէճհիմի պու չէհրէ
խայր իչիւն տէյիլ , անճապ պէլա իչիւն չէ-
վիւրտիմ . օ Պապէլ մէլիյիլին էլինէ թէտիլիմ
թուռաճապ վէ անը աթէյէ էտաճաճապ տըր՝
տէյիլ ՐԱՊՊ պույուրուր :

- 11 Վէ Եէհուտա մէլիյիլին խանէսինէ Կէյ-
ֆն Կէ , ՐԱՊՊՔՆ քէլամընը տինկլէյինիզ .
12 Եյ պէլթ ի Տաուտ , ՐԱՊՊ պէզլլէ պույու-
րուր . Սապահայըն հազգ իլէ հիւքմ էտի-
նիզ , վէ մաղումը զալիմին էլինտէն խէլա-
տաինիզ , օլմիյա քի էֆալ ը գապիհէնիզ
սէպէպիլլէ զաղապըմ աթէշ կիպի չըգըպ
էազսըն , վէ սէջիւնտիւրէն պուլունմաւըն :
13 Եյ վատիտէ , սահրա գայաւընտա սաքին օ-
լուպ՝ իւղէրիմիղէ քի՛մ էնէճէք , էախօտ
մէքէնլէրիմիղէ քի՛մ կիրէճէք տիւր՝ տէյէն-
լէր , իշթէ պէն սիզէ գարըը իմ՝ տէյիւ
14 ՐԱՊՊ պույուրուր . Վէ պէն էֆալընըլըն սէ-
մէրէսինէ կէօրէ ճէզանըլը վէրէճէլիմ , վէ
էթարֆընտա պուլունանըն ճիւմլէսինի թէ-
լէֆ էթմէք իչիւն անըն օրմանընտա աթէշ
թուլթուշտըրաճաղըմ՝ տէյիլ ՐԱՊՊ պույու-
րուր :

Պ Ա Պ 22

- 1 ՐԱՊՊ պէզլլէ պույուրուր .
Եէհուտա մէլիյիլին խանէսինէ էնիպ ,
Օրատա պու քէլամը սէզլէյէրէք տէյէսին քի ,
2 Եյ Տաուտըն թախթընտա օթուրան մէլէք ի
Եէհուտա ,
կէրէք սէն , կէրէք պէնտէկեանըն վէ գաւլմըն ,
Քի պու գափուլարտան կիրէրօնիլ ,
ՐԱՊՊՔՆ քէլամընը տինկլէյինիզ :
3 ՐԱՊՊ պէզլլէ պույուրուր .
Հազգ ու ՛առալէթի իճրա էտինիզ ,
վէ մաղումը զալիմին էլինտէն գուրթարը-
նըլ ,
վէ զարիպէ վէ էէթիմէ վէ տուլ գարըյա
Ղատր ու գուլմ էթմէյինիզ ,
վէ պու մահալտէ սուշըլ գան տէքմէյի-
նիզ :
4 Զիրա էյէր պու չէյի Ֆիլհաղիգէ իճրա է-
տէր իսէնիզ ,
Օլ զէման պու պէլթին գափուլարընտան
Տաուտըն թախթը իւղէրինտէ օթուրան մէ-
լէլէր ,
Քէնտիլէր իլէ պէնտէլէրի վէ գաւլմարը
՛Արապալարա վէ աթլարա ըաքիպ օլարապ
կիրէճէլէր տիւր :
5 Ֆազաթ էյէր պու սէօղլէրի տինկլէմէզ ի-
սէնիզ ,
Զաթըմ հազգը իչիւն Եէմին էտէրիմ քի ,
Պու պէլթ խարապ օլաճապ տըր՝ տէյիլ
ՐԱՊՊ պույուրուր :
6 Զիրա Եէհուտա մէլիյիլին խանէսի հազգընտա
ՐԱՊՊ պէզլլէ պույուրուր .
Սէն պանա ճիլատ ,
վէ Լիպանըն թէփէսի կէն իսէն տէ ,

- Աննի մութլադա չէօլ ,
վէ սեքենեհիդ գալմը շէհրէր Լեփէ Էտեճէ-
յիմ :
- 7 վէ սեննի իւղէրինէ խորայ Էտիճիլէր թա' -
հին Էտեճէյիմ .
Հէր պիրինին սիլահը Էանընտա օլաճագ ,
վէ սեննի էն ա'լա երդ աղաճլարընը քէսիպո
Աթէշէ աթաճագլար տըր :
- 8 վէ պու շէհրտէն չօգ միլէթէր Կէշէճէքէր ,
վէ պիրի պիրինէ' ,
Պու պէօյիւք շէհրէ ԲԱՊՊ Նէ' սէպէպտէն
պէօյլէ Էափտը' տէյէճէքէր տիր :
- 9 վէ' Գէնտիլէրին Ալլահը ԲԱՊՊՈՐՆ 'ահալընը
թէրք Էտիպ ,
Ղայրի իլահլարա 'իպատէթ վէ խրտմէթ էթ-
տիքէրի սէպէպտէն պէօյլէ օլա' ,
տէյիւ ճէվապ վէրիլէճէք տիր :
- 10 Մէյթ իչիւն աղլամսյընը ,
վէ տըն իչիւն ֆիղան էթմէյիլիլ .
Խալէթի կիտէն իչիւն աճը աճը աղլայընը ,
Զիրա պիր տաշա 'ալլաէթ էթմէյէճէք ,
վէ վաթմանըն կէօրմէյէճէք տիր :
- 11 Զիրա փէտէրի Եօշլյանըն Էէրինէ մէլէք օլուպ
տա պու մահալտէն չըգան
Եէհուտա մէլէյի Շալլու' իպն ի Եօշլյա հագ-
գընտա ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Օարթըգ պուրոյա 'ալլաէթ էթմէյէճէք տիր .
- 12 Անճագ Էսիր կէօթիւրիւրիւրիւ մահալտէ
Էօլէճէք ,
վէ պու տիլարը պիր տաշա կէօրմէյէճէք
տիր :
- 13 վա'յ քէնտի խանէսինի զուլ' իլէ ,
վէ ֆէվգանի օտալարընը հագգալլըգ իլէ
պինա Էտէնէ ,
Դի գոնըրըն մէճաննէն իլլէտիր ,
վէ խրտմէթինին պէտէլինի վէրմէլ .
- 14 Քէնտիմ իչիւն կէնիշ պիր խանէ ,
վէ հալատար ֆէվգանի օտալար ինչա Էտէ-
յիմ' տէյէրէք .
Փէնճէրէլէր աչըպ ,
Լըղ աղաճըյլէ գափլար ,
վէ ալ րէնք իլէ պոյար :
- 15 Լըղ աղաճլարընա թամա' էթմէ'քլէ մի մէլէք
օլաճագ սըն .
Փէտէրին Էէյիպ ի'չմէտի մի .
Ֆագաթ հագգ ու 'աաալէթի տախի իճրա
էթտի .
վէ օլ գէման անա խայր կէլիլ իտի :
- 16 Ֆագիլ իլէ Էօգուլըն տա'վտարը կէօրտիւ-
յիւնտէ ,
Ան խայր կէլիլ իտի .
Պէննի պիլմէքլէք պու տէյի'լ մի տիր' տէյիւ
ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 17 Լաքին տէննի կէօղլէրին վէ գալպին պաշգա
պիր շէյէ օլմայըպ ,
Անճագ թամա'լնա ,
վէ սուշըգ գան տէօրմէյէ ,
վէ զատար ու զուլ' էթմէյէլէ տիր :
- 18 Պու Էճլտէն Եէհուտա մէլէյի
Եէհուտալիմ' իպն ի Եօշլյա հագգընտա ,
ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Ա'հ , պիրատէրիմ' , Էախօտ Ա'հ , հէմշիլէմ'
տէյիւ ,
Անըն իչիւն ֆիղան էթմէյէճէքէր .
Ա'հ Էֆէնտիմ' , Էախօտ Ա'հ անըն շէօհրէ-
թի' տէյիւ ,
Անըն իչիւն ֆիղան էթմէյէճէքէր տիր :
- 19 Էշէք կէօթիւրիւրիւ կիպի կէօթիւրէճէք ,
վէ սիւրիւքէնիպ Եէրուշալիմ' գափուլարըն .
տառ տըշարը աթըլաճագ տըր :
- 20 Լիպնան չըգըպ ֆէրէտա էյլէ ,
վէ Պաշանտա նիտա էյլէ ,
վէ 'Ապարիմտէն ֆէրէտա էյլէ ,
Զիրա 'աղլայընըն ճիւլէսի հէլաք օլալար :
- 21 Աննի ֆէլահա իքէն սանա սէօյլէտիմ' ,
Աննի' Տիշիլէմէմ' տէտին .
Ապալալէթինտէն պէրու ,
Գէլալմիլ տիշիլէմէմէք 'աաթթիլն օլուր :
- 22 Զօպանլարըն ճիւլէսինի րիւզիւր թէլէֆ
Էտէճէք ,
վէ 'աղլայընըն Էստրէթէ կիտէճէքէր տիր .
Թահագգան օլ զէման պիլ ճիւլէ քէօթիւ-
լէքէրին իչիւն ,
Ութանըպ խէճիլ օլաճագսըն :
- 23 Էյ Լիպնանտա սաքին օլուպ ,
Եուլալար երդ աղաճլարընտա օլան ,
Սանա վալ'ը հալմ' աղլարը կիպի աղլը կէլ-
տիլինտէ ,
Նէ' գատար աճընաճագ պիր հալտէ պուլու-
նաճագսըն :
- 24 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Էյ Եէհուտա մէլէյի Եէքօնեա իպն ի Եէհ-
ուալիմ' ,
Սաղ էլիմտէ խաթէմ' պիլէ օլան ,
Հայաթըմ' հագգ իչիւն , սենի օրատան չը-
գարաճաղըմ' :
- 25 վէ սեննի' ճանընը արայանլարըն էլինէ ,
վէ Եիւղլէրինտէն գօրգաղըն քիմէլէրին
էլինէ ,
վէ Պապլէ մէլէյի Նէպուսատնաալարըն էլինէ ,
վէ Քիլատնիլէրին էլինէ թէսլիմ' Էտէճէյիմ' :
- 26 վէ սեննի , հէմ' սեննի տօղուրան վալիտէնի ,
Տօղմաաղընըլ տիւր պիր տիլարա աթա-
ճաղըմ' ,
վէ օրատա Էօլէճէքսինիլ :
- 27 վէ 'ալլաէթ էթմէյի արղու էթմէյէլէրի տիլա-
րա 'ալլաէթ էթմէյէճէքէր տիր :

- 28 Պոռ Եփրոնեա Կոմ քիմնէ ի թիպարսըղ, 4-
գրըբդ չեմք ք մի տիր :
Եսաօտ քիմնէին խօշմանաւորըդ գաւա մը
տըր :
Նէ՞ սեպեպտէն քէնտիսի վէ նէպի աթըլըպ,
Պիմէտիքէրի տիյարա սիւրիւտիւէր :
29 Եյ տիյար, էյ տիյար, էյ տիյար,
ԲԱՊՊԸՆ քէլամընը տինկէ :
30 ԲԱՊՊ պէօյլէ պոյուրուր :
Պոռ առէմի էվլատսըղ,
Եյամընտա ֆելլաճ պուլմայաճադ առէմ էա-
զընըղ,
Զիրա տնըն նէպինտէն,
Տառուտն թախթընտա օթուրուպ,
Եէճուտա իւզէրինէ չիւքիւմէթ էթմէյէ
Մուվաֆֆադ օլաճադ քիմնէ պուլուշմայա-
ճադ տըր :

ՊԱՊ 23

- 1 Վա՛յ մէր'ամըն գոյունլարընը չէլաք վէ փէ-
րիշան էտէն չօպանլարա՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պոյուրուրուր :
2 Պոռ Եճտէն Իսրայէլն Ալաճը ԲԱՊՊ,
Գալմըմը կիւտէն չօպանլար չադգընտա
պէօյլէ պոյուրուրուր :
Սիզ գոյունլարմը տաղթթտընը վէ անլերի
թարտ էթտինիզ,
Վէ անլերի եօզլամատընըղ,
Իշթէ պէն էֆ'ալը գապիճէնիզ սեպեպիլէ,
Սիզէ ճէզա վէրեճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պու-
լուրուր :
3 Վէ պէն գոյունլարմըն պաղբէյիսինի,
Անլերի սիւրտիլիւմ պիլ ճիւմէ տիյարլար-
տան թօփլայաճաղըմ,
Վէ անլերի քէնտիլէրին աղըլլարընա ի'ատէ
էտէճէյիմ,
Վէ պերէքէթլէնիպ չօղալաճաղլար տըր :
4 Վէ իւզէրլէրինէ անլերի կիւտէճէք չօպանլար
թա'նիւն էտէճէյիմ :
Վէ անլեր արթըգ խալֆ ու խաշիլէթ էթ-
մէյէճէքլէր,
Վէ պիրի էքսիք օլմայաճադ տըր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պոյուրուրուր :
5 ԲԱՊՊ պէօյլէ պոյուրուրուր :
Իշթէ կիւնլեր կէլիւ քի Տառուտան պիր սա-
լէճ Ֆիլիս զուճուր էթտիրէճէյիմ,
Օ տախի մէլիք օլուպ չիւքիւմէթ էտէրէք,
'Ագըլանէ չարէքէթ էտէճէք :
Վէ տիյարտա չադգ ու 'ատալէթ իճրա էյ-
լէյէճէք տիր :
6 Անըն կիւնլերինտէ Եէճուտա խէլաս պուլա-
ճադ,

- Վէ Իսրայէլ էմիլիլթ իւզըն սաքին օլաճադ
տըր,
Վէ օ ԵէճՕՎԱ ՍԱԼԱՃԸՄԸ Իսմիլէ միւ-
սէմա օլաճադ տըր :
7 ԲԱՊՊ պէօյլէ պոյուրուրուր :
Պոռ սեպեպտէն իշթէ կիւնլեր կէլիւ քի,
Արթըգ՝ Պէնի Իսրայէլն Մըսըր տիյարընտան
չօղարան ԲԱՊՊ չալլ տըր՝ տէնիլ-
մէյէճէք,
8 Անճադ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ նէպինի շիմալ
տիյարընտան,
Վէ անլերի սիւրտիլիւ տիյարլարըն քէաֆ-
ֆէսինտէն չօղարըպ կէթիլէն ԲԱՊՊ
չալլ տըր՝ Դէնէճէք Դէր :
Վէ անլեր քէնտի տիյարլարընտա սաքին օ-
լաճաղլար տըր :
9 *Փէյղամպէրլէրտէն տօլայը՝ գալլիմ տէ-
րունիմաէ միւնքէսիր օլուր :
Պիւթիւն քէմիլլէրիմ թիլթիլոյր :
ԲԱՊՊ սեպեպիւնտէն վէ անըն մուգատաէ քէ-
լամը սեպեպիւնտէն,
Սէրիսօշ առէմ կիպի,
Վէ շէրապ իլէ մէսթ օլմուշ քիմնէ կիպի
օլաճադ :
10 Զիրա տիյար զինտընարլարիլէ տօլմուշ տըր,
(Չիւնքի լա'նէթ սեպեպիւնտէն տիյար մաթէմ
էտէր :
Պէրիլէնի մէր'ալարը գուրուտուր :)
Վէ անլերին թարիգի ֆասիտ,
Վէ գուլվէթլէրի էյրի տիր :
11 Զիրա չէմ փէյղամպէր չէմտէ քէաճին ֆա-
սիտ օլուր :
Անլերին քէթիլիլիւնիւ պէյթիմնէ պիլէ
պուլլարմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պոյուր-
ուրուր :
12 Պոռ Եճտէն անլերին էօլլարը,
Քէնտիլլէրինէ գարանլըտա գայլադ էէր-
լէր կիպի օլաճադ,
Անլեր սիւրիւլիւպ օրատա տիւնէճէքլէր :
Զիրա պէն եօզլանըմալարը սէնէսինտէ
Անլերին իւզէրինէ պէլա կէթիլէճէյիմ, տէ-
յիւ ԲԱՊՊ պոյուրուրուր :
13 Վէ Սամարիա փէյղամպէրլէրինտէ ֆէ-
սատ կէօրտիւմ,
Պա'ալըն իսիլէ փէյղամպէրլէր էտէրէք,
Գալմըմ Իսրայէլի իզլալ էտէրլէր :
14 Վէ Եէրուշալիմ փէյղամպէրլէրինտէ տէճ-
շէթլի պիր շէյ կէօրտիւմ :
Անլեր զինա էտէրլէր, վէ եալանտա կէզեր-
լէր,
Վէ ֆա'իլ Ֆըգ օլանլարըն էլլէրինի գուվ-
վէթլէնտիլլէր :

* Ե-ի-դ՝ փէյղամպէրլէր հադգընտա...

- Շէջլէ քի հիշ պիրի Ֆըզընտան րիւճու՝
էթմէզ,
Անլէրին ճիւմէսի պանա Սատու՝ կիպի Թ
վէ սէքէնէսի Ղամօրա կիպի օլտըլար :
- 15 Պու Էճլէն ԲԱՊՊ Իւլ ճիւնուտ փէյղամպեր-
լէր հազգընտա պէջլէ պույուրուր .
Իշթէ պէն անլէրէ փէլին օթը Էէտիրէճէյիմ՝
վէ անլէրէ Էօտ կիպի սու իշիրէճէյիմ՝
Զիրա Երուշալիմ փէյղամպերլէրինտէն Ֆէ-
սատ չըգըլ
Պիւթիւն տիյարա Բաշիւթի օլտու :
- 16 ԲԱՊՊ Իւլ ճիւնուտ պէջլէ պույուրուր .
Սիգէ փէյղամպերլէր Էտէն փէյղամպերլէրին
սէօղլէրին տինկէմէյինիդ .
Անլէր սիգի պիւթլանա կէօթիւրիւրլէր ,
ԲԱՊՊՈՐ Եղզընտան տէյիլ ,
Անճադ քէնտի գալպլէրինն Բաշիւ վաճեի
իլէ սէջլէրլէր :
- 17 Անլէր պէնի թաճգիր Էտէնլէրէ խիթապէն՝
ԲԱՊՊ, Սիգէ սէլաւէթ օլաճադ՝ տէտի տէրլէր .
վէ քէնտի գալպլէրինն թէ՛աննիւտիլէ
սիւլիւք Էտէնլէրին ճիւմէսինէ ,
Իւզլէրինիգէ պէլա կէլմէյէճէք տիր՝ տէրլէր :
- 18 Զիրա ԲԱՊՊ Իլէ քի՞մ միւշալէրէտէ պու-
լունտու ,
Քի՞մ կէօրտիւ վէ անլէն սէօղլիւնիւ իշթտի .
Քի՞մ անլէն քէլամընա գուլազ վէրիպ տինկ-
լէտի :
- 19 Իշթէ ԲԱՊՊՈՐ գասըրդասը խըլմ՝ իլէ չըգուր .
Շիտտէթլի գասըրդա տըր ,
Շէրիրլէրին պաշընա իսապէթ Էտէճէք տիր :
- 20 ԲԱՊՊՈՐ զազուպը , քէնտի գալպլինն միւրա-
տըն իճրա վէ սապիթ էթմէյինճէ ,
Բիճ՝տի էթմէյէճէք տիր .
Ախիր կիւնլէրտէ պունու թէմամիլլէ անկլա-
յաճագսընը :
- 21 Պու փէյղամպերլէրի պէն կէօնտէրմէտիմ ,
լաքին քէնտիլէրի գօշարլար .
Պէն անլէրէ սէջլէմէտիմ , լաքին քէնտիլէրի
փէյղամպերլէր Էտէրլէր :
- 22 վէ էյեր անլէր մէշվէրէթիմտէ պուլունմուշ
օլտըլար իտի ,
Օլ վազըլմ՝ քէլամընա գալմըմա իշիթտիրի-
լէր իտի ,
վէ անլէրի քէօթիւ Էօլլարընտան
վէ քէօթիւ տմէլլէրինտէն րիւճու՝ էթտի-
րիրլէր իտի :
- 23 Պէն Էազընտան Ալլաճ օլտըլ տա ,
Ուզադտան Ալլաճ տէյիլ՝ մի իմ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 24 Ետաօտ պիր քիմնէ մախֆի Էէրլէրտէ իւթի-
ֆա Էտէ պիլ՝ մի քի ,
Պէն անլէր կէօրմէյիլիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույու-
րուր .
- Սէմալաթ իլէ զէմինի մէմու գըլան
Պէն տէյիլ մի իմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույու-
րուր :
- 25 Բույա կէօրտիւմ , Բույա կէօրտիւմ՝ տէյերէք ,
Իսմիլլէ Էալան փէյղամպերլէր Էտէն փէյղամ-
պերլէրին տէտիրլէրինն իշիթտիմ :
- 26 Նէ՞ վազթա գառասը պու շէյ Էալան փէյ-
ղամպերլէր Էտէն փէյղամպերլէրին
գալպլինտէ օլաճագ տըր .
Անլէր գալպլէրինն հիլէլէրիլլէ փէյղամպեր-
լէք Էտէրլէր :
- 27 Անլէր պիրի պիրլէրինն հիքեայէ էթտիրլէրի
Բույալարլլէ ,
Իսմիլի գալմըմա ունութտըրմադա գառս Է-
տէրլէր ,
Նիթէքիմ՝ Էճտատըլը իսմիլի Պա՛ալ սէ-
պէպիլլէ ունութտըլար :
- 28 Բույասը օլան փէյղամպեր Բույայը հիքեայէ
էթտին ,
Սէօղլիւմէ մալլէք օլան սէօղլիւմիւ հազիգաթ-
լէ սէջլէսին .
Պուզադա Էանընտա սաման Նէ՞ տիր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 29 Քէլամըմ աթէշ կիպի
վէ գալպըլ փարէլէյէն քիւլիւնք կիպի տէ-
յիլ՝ մի՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 30 Պու Էճլէն իշթէ պէն քէլամըմը պիրի պի-
րինտէն սիրգաթ Էտէն փէյղամ-
պերլէր՝ ալէյհինտէ իմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պույուրուր :
- 31 Իշթէ պէն՝ Օ պույուրուրտու՝ տէյերէք ,
Տիլլէրին գըմըլտատան փէյղամպերլէր՝ ալէյ-
հինտէ իմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 32 Իշթէ պէն՝ Էալան Բույալար իլէ փէյղամպեր-
լէք Էտիպ ,
Անլէրի հիքեայէ Էտէրէք , Էալանըլը վէ
թէֆախիւրլէրիլլէ ,
Գալմըմը իզլալ Էտէն փէյղամպերլէր՝ ալէյ-
հինտէ իմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր .
Պէն անլէրի իրալ էթմէտիմ վէ անլէրէ Էմը
էթմէտիմ .
վէ անլէր պու գալմըմա սալա ֆա՛խտէ էթմէգ-
լէր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 33 Իմտի պու գալմ ,
Եա պիր փէյղամպեր Էալաօտ պիր քէաճին ,
ԲԱՊՊՈՐ՝ վաճեի Նէ՞ տիր՝ տէյիւ սանա սուալ
Էտէրտէ ,
Օլ վազըլմ՝ անլէրէ՝ Նա՞սըլ վաճի .
Պէն սիգի մալթալա գէտա Էտէճէյիմ՝ տէ-
յիւ ԲԱՊՊ պույուրուր՝ տէյէճէքսին :
- 34 վէ ԲԱՊՊՈՐ՝ վաճեի տէյէն փէյղամպեր Էա
քէաճին Էա գալմըմ խուսուսընտա
խէ ,

- ՕԼ տոնէ՛մէ վէ անըն խանէսինէ ճէզա՛ վէրէ-
ճէյիմ՝
- 35 Հէր քէս գօնջըսնա՛,
վէ հէր քէս գօնջըսնա՛ն պէջլէ տէյէսինիզ,
ԲԱՊՊ նէ՞ ճէվապ վէրտի,
վէ ԲԱՊՊ նէ՞ սէջլէտի:
- 36 վէ պիր տաճա՛ ԲԱՊՊՈՐՆ վաճսինի զէքը էթ-
մէյէսինիզ:
Զիրա հէր տոնէմին քէլամը քէնտիսինին
*վաճսինի օլաճագ տըր:
- Լաքին սիզ Ալլաճ ԻւԼ հայլըն,
ԲԱՊՊ ԻւԼ ճիւնուտ օլան Ալլաճըմզըն քէ-
լամընը թաճրիֆ էթտինիզ:
- 37 Փէյլամպէրէ պէջլէ տէյէսինի,
ԲԱՊՊ ստնա՛ նէ՞ ճէվապ վէրտի,
վէ ԲԱՊՊ նէ՞ սէջլէտի:
- 38 Լաքին ԲԱՊՊՈՐՆ *վաճսին տէտիյինիզտէն,
ԲԱՊՊ պէջլէ պոչյուրուր:
Մատմ՝ քի պէն սիզէ Խալէր կէօնտէրիպ՝
ԲԱՊՊՈՐՆ վաճսին տէմէյինիզ տէտիմ՝ Իսէ
տէ,
Սիզ պու սէօղիւ՝ Խալէր ԲԱՊՊՈՐՆ *վաճսին գե-
լէֆէնի տէրսինիզ:
- 39 Պու էճլտէն իշթէ պէն սիզի քիւլլէն ու-
նուտաճագըմ,
վէ սիզի, հէմ՝ սիզէ վէ էճտատընըզա՛ վէր-
տիյիմ՝ շէհրի հուզուրըմտան թարտ
էտէճէյիմ,
- 40 վէ Իւզըրինիզէ ունուտաճագ էպէտի
հագարէթ
վէ էպէտի րէզալէթ կէթիրէճէյիմ:

Պ Ա Պ 24

- 1 Պապէլ մէյիյի Նէպուխատնասար Նէհու-
տա մէյիյի Նէքօնէս Իպն Ի Նէհուտազիմի վէ
Նէհուտա րու՛հասընը վէ տիւլիէրլէր Իլէ
շիլինկիւրլէրի Նէրուշալիմտէն Խսր արպ Պա-
պէլէ կէօթիւրտիւքտէն սօնկրա ԲԱՊՊ պանա
քէշֆ էթտի, վէ իշթէ ԲԱՊՊՈՐՆ հէյքէլէ Եօ-
նիւնտէ գօնուլըն իքի սէփէտ ինճիր վար
- 2 Իտի: Սէփէտլէրին պիրինտէ փէք ա՛լա, հէմ՝
տէ թուրֆանտա ինճիրլէր կիպի ինճիր վար
Իտի, վէ տիկէր սէփէտտէ փէք ֆէնա ինճիր
վար Իտի, շէջլէ քի ֆէնալըղընտան Եէնիլ-
- 3 Ասիս միւմքին տէյիլ Իտի: վէ ԲԱՊՊ պանա,
Իյ Էրէմիս, նէ՞ կէօրիւյօրսըն՝ տէտի: պէն
տախի՝ ինճիրլէր: էյի ինճիրլէր փէք էյի տիր,
վէ ֆէնալար փէք ֆէնա տըր, շէջլէ քի ֆէ-
նալըղընտան Եէնիլմէսի միւմքին տէյիլ տիր՝
տէտիմ:
- 4 ՕԼ զէման ԲԱՊՊՈՐՆ քէլամը պանա կէլիպ
5 տէտի քի, Խարայէլէն Ալլաճը ԲԱՊՊ պէջլէ

* Դր. Եր. Բիւ. Բիւ.

- պոչյուրուր, Պու մահալտէն ֆիլտանիլէրին
տիյարընա Խայր Իլէն կէօնտէրտիյիմ՝ Եէ-
հուտա Խսրլէրինի պու էյի ինճիրլէր կիպի
- 6 'ատտ էտէճէյիմ: վէ անլէրի Խայր Իլէն
նաղար գըլաճագըմ, վէ անլէրի պու տիյարա
Ի'ատտ էտէճէյիմ, վէ անլէրի պինա էտէճէ-
յիմ վէ Երգմայաճագըմ, վէ անլէրի տիքէ-
- 7 ճէյիմ վէ սէօքմէյէճէյիմ, վէ անլէրէ Եօյլէ
պիր գալպ վէրէճէյիմ քի ԲԱՊՊ պէն Խտիյիմի
պիրլէր: վէ անլէր գալմըմ՝ օլաճագլար,
պէն տախի անլէրին Ալլաճը օլաճագըմ: զիրա
պանա պիւթիւն գալպլէրիլէ րիւճու՝ էտէ-
- 8 ճէքլէր տիր: վէ ֆէնալըղընտան Եէնիլմէզ պու
ֆէնա ինճիրլէր նասըլ Իսէ, (ԲԱՊՊ պոչյու-
րուր:) Նէհուտա մէյիյի Սիտգիլայը վէ րու-
'հասընը վէ պու տիյարտա գալան Եէրու-
շալիմ՝ պաղըմէյիսինի, վէ Մըսր տիյարընտա
- 9 սաքին օլանլարը էջլէ էտէճէյիմ: վէ ան-
լէրի զէմինին քիտֆֆէ Ի մէմալիքինտէ ճէֆա
ու մահալայաղայա թէսլիմ՝ էտէճէյիմ, քի
անլէր, քէնտիլէրի սիւրտիւլիւմ հէր պիր
մահալտէ հագարէթ վէ մէսլէ, րէզալէթ վէ
- 10 Լա՛նէթ Իլէն օլալար: վէ անլէրէ վէ Եճ-
տատլարընա վէրտիյիմ տիյարըն Իւզըրինէ
թէլէֆ օլաճագլար գաւտար Իւզըրինէ գըլըճը
վէ գըլըլը վէ թա'ուըն կէօնտէրէճէյիմ:

Պ Ա Պ 25

- 1 Նէհուտա մէյիյի Նէհուտազիմ Իպն Ի Եօշի-
յանըն տէօրտիւնճիւ սէնէսինտէ, (քի Պա-
պէլ մէյիյի Նէպուխատնասարըն պիրինճի
սէնէսի՝ Իտի,) պիւթիւն Նէհուտա գալմը
հագգընտա Էրէմիայա կէլէն քէնաճագըմ:
- 2 Քի անը Էրէմիս փէյլամպէր պիւթիւն Նէ-
հուտա գալմը վէ Եէրուշալիմ սէքէնէսինէ
- 3 սէջլէյիպ տէտի քի, Նէհուտա մէյիյի Եօ-
շիյա Իպն Ի Սմօնն օն Իւլիւնճիւ սէնէսին-
տէն պու կիւնէ գաւտար, (քի Եիրմի Իւլ
սէնէ միւտտէթ տիր,) պանա ԲԱՊՊՈՐՆ քէ-
լամը կէլտի, վէ պէն սիզէ սէջլէտիմ: *քէ-
մալ Ի իճթիմամլէ՝ սէջլէտիմ, Լաքին սիզ
- 4 տինկլէմէտինիզ, վէ ԲԱՊՊ փէյլամպէր գու-
լարընըն ճիւմլէսինի սիզէ Իրաւէ կլէտի,
*քէմալ Ի իճթիմամլէ՝ Իրաւէ Իրաւէ, Լաքին
տինկլէմէտինիզ, վէ տինկլէմէք Իլէն գու-
- 5 Լազ վէրմէտինիզ: Անլէր տախի տէրլէր Իտի
քի, Հէր պիրինիզ քէօթիւ Եօլընըլտան վէ
քէօթիւ Իլլէրինիզտէն րիւճու՝ էտէրին, քի
ԲԱՊՊՈՐՆ սիզէ վէ Եճտատընըզա՛ Դ-լ էպէ-
տա օլմագ Իւզըրէ վէրտիյի տիյարտա սաքին
- 6 օլաճընըզ: վէ զայրի Իւճալարա իւրմմէթ վէ
'Իպտտէթ էթմէք Իւզըրէ անլէրէ թապի՝ սլ-

* Դր. Եր. քէն գալգալապ

- մայրնուղ, վե ելերինիզին իշերիլէ պենի իղ-
զապ եթմէյինիզ, քի սիզի պէլայա կիբիֆ-
7 Թար եթմէյէյիմ. Լաքին սիզ՝ քենտինիզէ
մուզիբը օլաճազ վէճէլէ, պենի ելերինիզին
իշերիլէ իղզապ եթմէք իշիւն պենի տինկլէ-
մէտինիզ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 8 Պաւ եճտէն ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պեյլէ
պույուրուր. Գէլամըմ տինկլէմէտինիզ սե-
9 պէպտէն՝ իշթէ պեն շիմալ գապիլէլերինին
ճիւմէսինի, վէ գուլըմ Պապէլ մէլիյի Նե-
պուխատնասարը ճէլպ էտէճէյիմ, (ԲԱՊՊ
պույուրուր,) վէ անլերի պու տիյար իւզերինէ
վէ անն սեքէնէսի իւզերինէ, վէ եթարաֆտա
պուլուռնան պու միլէթլէրին ճիւմէսի իւզերի-
նէ կէթիւրէճէյիմ, վէ անլերի ճէլաք էտէճէյիմ,
վէ անլերի պա'ն ճայրէթ էտիպ իւզերլէրինէ
ըպլը չալարաճաղըմ, վէ էպէտի խարապի-
10 յէթէ տիւչար էտէճէյիմ: Վէ անլերտէն
սէտա ի շատմանի վէ սէտա ի մէսերլէթի,
կիւլէյի սէսինի վէ կէլին սէսինի, տէյիւմէն
սէսինի վէ գանախլ զիյասընը մաճվ էտէճէ-
11 յիմ: Վէ պիւթիւն պու տիյար խարապ վէ
վիրան օլաճազ. վէ պու միլէթլէր Պապէլ մէ-
լէլինէ եթթմիշ սէնէ գուլըգ էտէճէլէր տիր :
- 12 Վէ եթթմիշ սէնէ թէմամ օլարգտա՝ քեօ-
թիւլէլէլէրի իշիւն Պապէլ մէլիյին վէ օլ
միլէթէ, ճէմ տախի Գիլտանիլէրին տիյարը-
նա ճէզա վէրէճէյիմ, (ԲԱՊՊ պույուրուր,) վէ
անը էպէտի խարապիլէթէ տէօնտէրէճէյիմ.
- 13 Վէ օլ տիյար իւզերինէ՝ անըն ճազգընտա
սէյլէտիյիմ սէօղլէրին քեաֆֆէսինի եա'նի
լէրէմիտնըն ճէմի' ի միլէլ ճազգընտա եթ-
տիլի փէլղամպէրլէրի լա'լ պու քիթապտա
մուճարէր օլանըն քեաֆֆէսինի կէթիւրէճէ-
14 յիմ: Զիրա անլերի տախի ճօգ միլէթլէր վէ
պէյիլը մէլլէրլէր քենտիլէրինէ գուլ էտէ-
ճէլէր, վէ անլերէ քենտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ
վէ ելլէրինին իշլէրինէ կէօրէ միւճազաթ
էտէճէյիմ:
- 15 Զիրա իւրպէլին Ալաճը ԲԱՊՊ պանա պէյլէ
պույուրուր. Պէնիմ՝ էլիմտէն պու զազապ
չէրապը քեաֆֆէսինի ալ, վէ անը՝ սէնի կէօն-
տէրէճէյիմ միլէթլէրին ճիւմէսինէ իշիր.
- 16 Վէ իշիպ սէրսէմ օլաճազլը, վէ արալարընա
կէօնտէրէճէյիմ գըլըճտան 'ազըլլարընը զայ'
17 էտէճէլէր տիր: Վէ ԲԱՊՊԸՆ էլինտէն քեա-
սէյի ալըմ, վէ ԲԱՊՊԸՆ պենի կէօնտէրտիլի
18 միլէթլէրին ճիւմէսինէ իշիրտիմ. Երուշա-
լիմ վէ Եճուտա շէճրլէրինէ վէ մէլլէրլէրինէ
վէ ըու'էսարընա, (քի անլերի, պու կիւն
օլարըն կիպի, խարապ վէ վիրան վէ պա'ն ի
19 ըզալէթ վէ լա'նէթ էտէ,) Մըսըր մէլի-
յի Յիր'օնա վէ անըն պէնտէկէտնընա վէ
20 ըու'էսարընա վէ պիւթիւն գափմընա, վէ

- պիւթիւն միւթէլիթ խալգա, վէ 'Ուս տի-
յարընն մէլլէրլէրինին ճիւմէսինէ, վէ Յի-
լիսթիլէր տիյարընն մէլլէրլէրինին ճիւմէսի-
նէ, եա'նի Աշգէլօն վէ Ղազա վէ 'Էգրօն
21 վէ Աշտօսըն պազըլէսինէ, Էտօմ վէ
22 Մուտպ վէ պենի 'Ամօնա, Վէ Սուր մէլլէ-
լէրինին ճիւմէսինէ վէ Սայտա մէլլէրլէրինին
ճիւմէսինէ վէ տէնիզին էօթէ Թարաֆընտա
23 օլան տալարըն մէլլէրլէրինէ, Տէտան վէ
թէյիմա վէ Պուլ վէ սազալ պաշարը քե-
24 սիլիշ օլանլարըն ճիւմէսինէ, վէ 'Արա-
պիսթան մէլլէրլէրինին վէ պէրլէրինէ սաքին
օլան միւթէլիթ խալգըն մէլլէրլէրինին ճիւմ-
25 լէսինէ, վէ Զիմիլի մէլլէրլէրինին ճիւմէսինէ
վէ 'Էյլամ մէլլէրլէրինին ճիւմէսինէ վէ Մատի
26 մէլլէրլէրինին ճիւմէսինէ, վէ պիրի պիրինէ
եազըն եա ուզազ օլան շիմալ մէլլէրլէրինին
ճիւմէսինէ վէ եէր երիզիւնտէ օլան ճէմի'ի
մէմալը ի գէմինէ էէէրի' վէ անլէրտէն
27 սօնկրա Շիշաք մէլլիյի իշէճէք տիր: Վէ ան-
լէրէ տէյիլէրին քի, Խարայէլին Ալաճը ԲԱՊՊ
իւլ ճիւնուտ պէյլէ պույուրուր. իշինիզ վէ
սէրսօշ օլանըն վէ իսթիֆրաղ էտինիզ, վէ
արանըզա կէօնտէրէճէյիմ գըլըճտան տիւ-
28 շիւնիւզ վէ գալգամիյընը: Վէ էյեր իշմէք
իշիւն քեաֆֆէսինի սէնին էլինտէն ալմազտան
իմթինա՝ էտէրլէրտէ, օլ վազըթ անլէրէ՝
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ, Մութլազա իշէճէքսի-
29 նիզ՝ տէյիւ պույուրուր, տէյիլէրին: Զիրա
իշթէ պեն իսթիմլէ եաա օլանտն շէճրէ պէլա
կէթիւրմէյէ պաշարըմ. վէ սիզ 'ամէպա ճէ-
զաթը՝ մը գալաճազսընը. ճէզաթը գալ-
մայաճազսընը, զիրա պեն զէմինին սէքէ-
նէսինին քեաֆֆէսի իւզերինէ պիր գըլըճ կէ-
թիւրէճէյիմ, տէյիւ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պու-
յուրուր:
- 30 Իմաի սէն պու սէօղլէրին քեաֆֆէսինի
անլերէ փէլղամպէրտան խապէր վէրիպ տէյի-
սին քի,
ԲԱՊՊ Եօզարըտան նիտա էտէճէք,
վէ մուգատաէս մէքեաննտան սէտա վէրէճէք.
Մէքէնի իւզերինէ շիտտէթլէ նիտա էտէճէք.
Իւզէմ՝ պատանլարըն կիւլպապը կիպի,
Եէրին պիլ ճիւմէ սէքէնէսինէ ճէվապ վէրէ-
ճէք տիր:
- 31 Սէտարը գէմինին միւնթէճալարընա գատար
Եէթիլէճէք տիր,
Զիրա ԲԱՊՊԸՆ միլէթլէր իլէ տա'վասը վար.
Գեաֆֆէ ի պէշերի մուճաքէմէյէ չէքէր,
Շէրիլլէր գըլըճա թէլալիմ էտէճէք տիր՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր:
- 32 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէյլէ պույուրուր.
Իշթէ պէլա չըզպ միլլէթտէն միլլէթէ Կէ-
ճէ+

համարն ու սենեակն հետինսի ախոս վեֆաթ
էլէտի :

ՊԱՊ 29

- 1 Եւքօնեա մէլք իւլ մէլքէ վէ խաւարմար
վէ Եհնուտա իւլ Եհրուշաքիմն բուհասար
վէ տիւլիւրէր իւլ չիւնկիւրէր Եհրուշաքիմ
2 տէն չըգարգասն սօսկրա , Եհնուտա մէլքի
Սիտգիյանն Պապէլէ՝ Պապէլ մէլքի Նե-
պուսխատնասարն նեղաինէ կէօնտէրտիյի
Էլասա իպն ի Դաֆան վէ Ճեմարեա իպն ի
Հիգիյանն ետիլիւ Էրեմիա փեյղամպերին,
3 Նեպուսխատնասարն Եհրուշաքիմտէն Պա-
պէլէ Էսիր կէօթիւրտիւլիւ Էսիրէրն ինթի-
յարարընն պագըյիւսինէ վէ քեահնիւրէ
վէ փեյղամպերէր վէ պիւթիւն գամմա ,
Եհրուշաքիմտէն կէօնտէրտիւլի մեքթուպըն
սուրէթի պու արը :
- 4 Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊ իւլ Ճիւնուտ
Եհրուշաքիմտէն Պապէլէ Էսիր՝ կէօթիւրտիւ-
լիւ Էսիրէրն ճիւմէսինէ պեյլէ պոյուրուր .
5 Խանէլէր պինա Էսիր իգամէթ Էսիրիւ , վէ
պաղչէր թէթիւ Էսիր մէլքէրնի եե-
6 յինիւ . Թեղեվիւն Էսիրիւ վէ օղուլար իւլ
գըղար թէվիլտ Էսիրիւ , օղուլարընը
գեվիւնէր արընը , վէ գըղարընը գեվիւնէ
վէրնիւ , քի անլէրն օղուլար վէ գըղարը
օղուն , վէ օրատա թեքեսիր Էսիրիւ , վէ
7 Էսիրիւ իւլիւ , վէ սիգի օրայա Էսիր սիւր-
տիւլիւն շէհրն սեղամէթիւն թալէպ Էսիր-
նիւ , վէ անլէր իւլն ԲԱՊ Նիյալ Էսիրիւ ,
գիրա անլէր սեղամէթիւն սիգ տէ սեղամէթա
8 օղուրընը , Զիրա Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊ
իւլ Ճիւնուտ պեյլէ պոյուրուր . Արանըտա
սրան փեյղամպերէրնիւ վէ սահհարընը
սիգի արաթմասարն , վէ կէօրտիւրտիւլի-
9 նիւլ բոյալարը տինկիւմէլինիւ , Զիրա անլէր
սիգ իսիմիւ քիգպէն փեյղամպերիւ Էսիրէր .
անլէր պէն իրսալ էթմէտիմ՝ տէլիւ ԲԱՊ
10 պոյուրուր : Զիրա ԲԱՊ պեյլէ պոյուրուր .
Պապէլն եէթմիշ սենեակ ինթամ պուլը-
ղնտա սիգի զիյարէթ Էսիրէր , վէ սիգի
պու մահալէ իստէ Էսիրէր Խայրը վա՛տը
11 հագընըտա իճրա Էսիրէր , Զիրա պէն
սիգի հագընըտա տիւշիւնտիւլիւ թեա-
պիւրէր պիւրիմ , (ԲԱՊ պոյուրուր .) մէ-
մուլ օղունն նէթիւնէ հուսուլէ կէթիւմէր
իւղէ սեղամէթ թեապիւրէր օղուպ պէլալ
12 Բեդլէր տէլիւ տիր : վէ սիգ պանա նիյալ
Էսիրէրնիւ , վէ կիտիւ պանա տուա Էսիր-
ճէրսինիւ , վէ սիգի իսթիւնտիւլի Էսիրէր ,
13 վէ պէնիւ արալըպ իսուլաճաքսընը , ղերա

Զիրա . կէօթիւրտիւլիւ

- պէնիւ պիւթիւն գամպիւնիւ թալէպ Էսիր-
14 սինիւ : Պէն տախի սիգ պուլուլաճաղըմ ,
(ԲԱՊ պոյուրուր .) վէ սիգի Էսիրէրտէն կէրի
կէթիւնէլիւ , վէ սիգի արալարն սիւր-
տիւլիւ պիւլ ճիւմէ սիւլէթիւրտէն վէ պիւլ
ճիւմէ մահալէրտէն թոփալաճաղըմ , վէ
սիգի Էսիր արալարընը մահալէ իստէ
15 Էսիրէր , տէլիւ ԲԱՊ պոյուրուր . (Չիւնքի՝
ԲԱՊ պիւլիւ իւլն Պապէլտէ փեյղամպերէր
գուհուր էթտիրտի՝ տէտինիւ .)
- 16 Զիրա Տարուտն թախթընտա ճալիս օղան
մէլք հագընտա վէ պու շէհրտէ սաքին օղան
պիւթիւն գամմա Էսիր սիգի իւլ Էսիրէր
կիւթմէլէն պիրատէրէրնիւ հագընտա ԲԱՊ
17 պեյլէ պոյուրուր . Իշթէ պէն իւլգէրէրնէ գը-
լընը , վէ գըլըլը վէ թախթէ կէօնտէրէճ-
իւմ , վէ անլէր , Ֆէնալըղնտան եէնիւմէլ
18 Ֆէնա ինթիւրէր կիպի Էսիրէր . վէ անլէր
գըլըն վէ գըլըլը վէ թախթէ իւլ թախթիւ
Էսիրէր , վէ անլէր ղէմինն ճէմի՝ ի մէմա-
լիւրէրն տէ ճէպա թէպիւ Էսիրէր , քի
անլէր սիւրտիւլիւ պիւլ ճիւմէ սիւլէթիւ
արալարնտա անլէր լախէթ վէ հայրէթ վէ
19 ղեգալէթ վէ հագարէթ իւլն օղալար : Զիրա
փեյղամպեր գուլարըմ վաւթալարէ կէօն-
տէրտիւլիւ քէլալմ տինկիւմէտիւրէր տէլիւ
ԲԱՊ պոյուրուր . քէմալ ի իճիմմալէ
կէօնտէրտիւ իսէ տէ , տինկիւմէտինիւ տէ .
20 իւլ ԲԱՊ պոյուրուր : Իմաի , էյ Եհրուշա-
քիմտէն Պապէլէ կէօնտէրտիւլիւ Էսիրէրն
ճիւմէլիւ , սիգ ԲԱՊ ղեղալար տինկիւլի-
21 նիւ , "ԲԱՊ իսիւլ" սիգ քեալիւսնէ
փեյղամպերիւ Էսիր Ախապ իպն ի Գօլաւա
վէ Սիտգիյա իպն ի Մա՛տտեա 'ալէյհնտէ
Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊ իւլ Ճիւնուտ պեյլէ
պոյուրուր . Իշթէ պէն անլէր Պապէլ մէ-
լիւլ Նապուսխատնասարն էլինէ թէպիւմ
Էսիրէր , վէ անլէր կէօղէրնիւ ղիւն Էսիրն .
22 տէ գաթիւ Էսիրէր տիր . վէ Պապէլտէ պու-
լունն Եհնուտա Էսիրէրնիւ ճիւմէսի արա-
լարնտա , պուլարա Էսիր՝ պուլն էյ պէտ-
տուա կիպի արընը ԲԱՊ սենի Պապէլ
մէլքիւնն թեքէտէ գամպիւրը Սիտգիյա
վէ Ախապ կիպի էլիւսին՝ տէնիւնէր տիր .
23 Զիրա Իսրայէլտէ սեֆահաթ իշթալիւր վէ
գոնըլարընն գարըլար իւլ ղիւն էթտիր ,
վէ անլէր Էսիր էթմէտիւլիւ Էսիրն սեղէրի
իսիմիւ սեյլէտիւր . պէն տախի պիւրիւմ վէ
շահիտ իմ՝ տէլիւ ԲԱՊ պոյուրուր :
- 24 վէ Նեհէլալի Շեմաեյա ինթապէն ,
25 Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊ իւլ Ճիւնուտ պեյլէ
պոյուրուր . Մատէմ քի սեն Եհրուշաքիմտէ

Զիրա . ղէնիւ իսիմիւ

պուլունան պիւթիւն դաւմա վէ Սէֆանեա
 26 Բաճաճիսինէ, ԲԱՊՊ սէնի Եհնոնեա տա՛ քեա-
 ճինին եերինէ քեաճին թա՛հին էթտի, քի
 պէյթիւ Եւր ԲԱՊՊՏԱ նաղըր օլարագ ճէր մէճ-
 նուն օլուպ փէյղամպերլէք իտտի՛տսնտա
 պուլունան քիմեկի զընտանա վէ թոմրուղա
 27 Գոյսարն: Շիմտի նի՛չիւն սիղէ փէյղամպերլէք
 իտտի՛տսնտա պուլունան ՝Անաթօթի Երէ-
 28 միայլ թէքտիւր էթմէտին. Չիւնքի օ Պապէլէ՛
 պիղէ, Պու Էտուրէթ իմթիտաւ Էտէճէք. Խա-
 նէլէր պիտա Էտիպ իղամէթ Էտինիզ, վէ պաղ-
 չէլէր թէրթիպ Էտիպ մէյվէլէրինի եկինիզ՝
 տէյիւ Խապէր կէօնտէրտի, տէյէրէք քէնտի
 29 Իմսինտէ մէքթուպ կէօնտէրտին. . . վէ Սէ-
 ֆոնեա քեաճին պու մէքթուպլը Երէմիա
 30 փէյղամպերլէ օգուտու: վէ ԲԱՊՊՏԱ քէլամը
 31 Երէմիայա կէլիպ, Իսրայէլին ճիւմէսինէ
 Խապէր կէօնտէրիպ՝ Դէճէլամի Շէմա՛եա Տագ-
 զընտա ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր. Մառտմ
 քի Շէմա՛եա, պէն անը իրաւլ էթմէմիշ
 իքէն, սիղէ փէյղամպերլէք Էտիպ սիղէ եալանա
 32 Իթիմատ էթտիւրտի, (ԲԱՊՊ պէյլէ պուլու-
 րուր,) Իշթէ պէն Դէճէլամի Շէմա՛եա իլէ
 նէպիւնին ճէղատընը վէրէճէյիմ. պու գաւմըն
 իչինտէ սաքին օլաճագ անըն պիւր տաէմի
 գալմայաճագ տըր, վէ գաւմըմ Էտէճէյիմ
 Էյիլիյի օ կէօրմէյէճէք տիւր. (ԲԱՊՊ պուլու-
 րուր.) Ջիրա ԲԱՊՊ Տագզընտա Փէտատ թա՛-
 լիմ էթտի՛ տէյէտին, տէտի:

ՊԱՊ 30

1 ԲԱՊՊ Թարաֆնտան Երէմիայա պու քէ-
 2 լամ կէլտի. Խորայէլին Ալլաճը պէյլէ
 պուլուրուր. Սանա սէյլէտիյիմ ճէմի՛ի քէ-
 3 լիմաթը պիւր քիթապա եաղ. Ջիրա, (ԲԱՊՊ
 պուլուրուր,) Իշթէ կիւնէր կէլըր քի պէն
 գաւմըմ Խորայէլ վէ Եհնոնեանն Էտիլէրինի
 կէրի կէթիւրէճէյիմ, վէ անլէրի Էճտատա-
 րընա վէրտիյիմ տիյարա կէրի կէթիւրէճէյիմ,
 վէ անը թէվէրրիւս Էտէճէքլէր տիւր՝ տէյիւ
 4 ԲԱՊՊ պուլուրուր: վէ Խորայէլ Տագզընտա
 վէ Եհնոնեա Տագզընտա ԲԱՊՊՏԱ պուլուրաղը
 քէլամ պու տըր:
 5 ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր.
 Հէյպէթլը պիւր սէն իշթտիւր.
 Գորգու վար, վէ սէլամէթ եօգ տըր.
 6 Շիմտի սա՛ալ Էտիպ պագընըլ,
 Երէք տողընը՝ մը.
 Նի՛չիւն ճէր երկիթի՛
 Տողընաճագ դարը կիպի Էլլէրի պէլինտէ,
 վէ ճէր պիւր չէճրէյի սօլմուշ կէօրիւյօրըմ,
 7 Էյվա՛ճ, զիրա օլ կիւն ՝աղմա՛ տիւր:

Անըն միսլէ եօգ տըր,
 վէ Եա՛գուպա մուղայտա վաղթը օլաճագ
 տըր,
 Յագաթ անտէն խէլաւ պուլաճագ տըր:
 8 վէ օլ կիւնտէ, (ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պու-
 յուրուր,)
 Անըն պոյունտըրընը սէնին պոյընտան գը-
 րաճաղըմ,
 վէ պաղլարընը չէօղէճէյիմ,
 վէ Էճնէպիլէր տըթըգ անը քէնտիլէրինէ
 գուլ Էտէմէյէճէքլէր տիւր.
 9 Անճագ անլէր քէնտիլէրին Ալլաճը ԲԱՊՊՏԱ,
 վէ անլէրէ նապ Էտէճէյիմ մէլիքլէրի Տա-
 ուտա խըտմէթ Էտէճէքլէր տիւր:
 10 վէ սէն, Էյ գուլըմ Եա՛գուպ, գօրգմա,
 (ԲԱՊՊ պուլուրուր,)
 Էյ Խորայէլ, Խապէ Էթմէ,
 Ջիրա իշթէ պէն սէնի ուղապտան,
 վէ զիւրիլէրինի Էտի օլարգլար տիյարա-
 տան խէլաւ Էտէճէյիմ.
 վէ Եա՛գուպ ՝ալմէթ Էտիպ իսթիւրաճաթ
 Էտէճէք, վէ տապիշ իւղը օլաճագ.
 վէ ան գօրգու վէրէն պուլունմայաճագ տըր:
 11 Ջիրա սէնի խէլաւ Էթմէք իչիւն պէն սէնին
 իլէ իմ, (ԲԱՊՊ պուլուրուր,)
 Ջիրա սէնի տարալընա տաղըթտըղմ միլ-
 լէթլէրին ճիւմէսինի թէլէֆ Էտէ-
 ճէյիմ.
 Յագաթ սէնի պիւս պիւթիւն թէլէֆ Էթ-
 մէյէճէյիմ,
 Լաքին սէնի պիւս պիւթիւն գապաճաթտըլ
 չըգարմայարագ,
 Միւնտիֆանէ թէ՛տիպ Էտէճէյիմ.
 12 Ջիրա ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր.
 ճէրիճէն չիֆա պուլմաղ վէ եարան տէրման-
 սըլ տըր.
 13 Անը պաղլամագ իչիւն տա՛վանը կէօրէն եօգ
 տըր.
 Սէնին իչիւն ՝իւաճ վէ մէլէմ եօգ տըր:
 14 Սէնին ՝աղըլարընըն ճիւմէսի սէնի ունուլ-
 տըլար.
 Սէնի տարամաղլար,
 Ջիրա մա՛սիլէթլէրինին չօղլըլ
 վէ կիւնաճլարընըն թէքէսիւրիւ սէպէպին-
 տէն,
 Սէնի տիւլմէնին տարպէսիլլէ,
 վէ չէֆգաթտըլ օլանըն թէքտիլիլ վուրալմ:
 15 Ճէրիճէն իչիւն նէյէ Փէրեատ Էտէրսին,
 Տէրտին տէրմանսըլ տըր.
 Սանա պու չէլլէրի մա՛սիլէթլէրինին չօղլըլ,
 վէ կիւնաճլարընըն թէքէսիւրիւ սէպէպին-
 տէն եափալմ:
 16 Պու Էճտէն սէնի եուտանլարըն ճիւմէսի
 եուտուլաճագ,

- վէ սենի թագեիգ էտենլերին քնաֆֆետի
էսիր կիտեճէքլէր ,
վէ սենի զասպ էտենլէր զասպ էտիլէճէքլէր
տիր ,
վէ սենի ետղմա էտենլերին ճիւմլէսինի
եաղմայա թէսլիմ էտեճէյիմ .
- 17 Զիրա էառնը սարաճաղըմ ,
վէ սենի՝ եարալարընտան շիֆաեապ գըլտ-
ճաղըմ .
Զիւնքի , Պու առայանը օլմայան Սիօն՝ տըր՝
Դէյէրէ ,
Սանա Մէթրուտ թէսմիյէ էթտիլէր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պույուրուր .
- 18 ԲԱՊՊ պեղլէ պույուրուր .
Իշթէ պէն Խա՛գուպըն չատըրլարընըն էսիր-
լիյինէ խիթամ վէրէճէյիմ ,
վէ անըն մէսքէնլերինէ թէրաճճիւմ էտե-
ճէյիմ .
վէ շէհր քէնտի վիրտնէլէրի իւղէրինտէ պի-
նա օլունաճաղ ,
վէ սերայ Տէյ՝էթ ի ասլիյէսի իւզրէ տու-
րաճաղ տըր .
- 19 վէ անլէրտէն համտ սէսի ,
վէ շատման օլունլարըն սէտասը չըգաճաղ .
վէ անլէրի չօղալտաճաղըմ վէ ազալմայա-
ճաղլար ,
վէ անլէրի միւշէրէֆ գըլաճաղըմ , վէ քիւ-
չիւք տիւշմէյէճէքլէր տիր .
- 20 վէ օղուլարը էվվէլքի կիպի օլաճաղլար .
Անլէրին ճէմա՛աթը հուզուրըմտա սապիթ
օլաճաղ տըր ,
վէ անլէրի թագեիգ էտենլերին ճիւմլէսինէ
ճէգա վէրէճէյիմ .
- 21 վէ անլէրին ըէ՛խի քէնտիլէրտէն օլաճաղ ,
վէ հիւքմտարլարը քէնտի արալարընտան
զուհուր էտեճէք տիր .
վէ անը եաղլաշտըրաճաղըմ , վէ պանա
եաղըն կէլէճէք .
Զիրա պանա եաղլաշմաղ իւզրէ գալլիքնի
թէճիւքէ էտեն քի՛մ տիր .
- 22 վէ սիզ պէնիմ գալմըմ օլաճաղսընըզ ,
Պէն տախի սիղին Ալլաճընըզ օլաճաղըմ՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր .
- 23 Իշթէ ԲԱՊՊՊ գասըրղասը իւշմ իլէ չըգ-
տը .
Շիտտէթլէ գասըրղա տըր ,
Շէրիլլէրին պաղնա իսապէթ էտեճէք տիր .
- 24 ԲԱՊՊՊ շիտտէթ ի զազապը ,
Բէնտի գալլիքնին միւրատընը իծրա վէ սա-
պիթ գըլմայընճա ,
Բիճ՝աթ էթմէյէճէք տիր .
Ախիր կիւնլէրտէ պունու անկայաճաղսընըզ ,

ՊԱՊ 31

- 1 ԲԱՊՊ պույուրուր քի ,
Օլ վաղըթտա Խարայլէն ճէմի՛ ի գապայիլի-
նին Ալլաճը օլաճաղըմ ,
վէ անլէր պէնիմ գալմըմ օլաճաղ տըր .
- 2 ԲԱՊՊ պեղլէ պույուրուր .
՝Խարայլէ րահաթ պուլմաղա՝ կիտէր իքէն ,
Գըլըճտան ֆիրար էտեն գալմ՝ պէրիյէտէ
լութֆ պուլտու .
- 3 ԲԱՊՊ պանա չօղտան կէօրիւնիւպ Դէրի՛ Դէ
Սէնի էպէտի մուհապպէթլէ սէվտիմ ,
Պու էճլտէն Դսէնի ինայէթլէ ճէգա՝ էթտիմ .
- 4 Էյ Խարայլէ պաքրիէսի ,
Սէնի թէքրար պինա էտեճէյիմ , վէ պինա
օլունաճաղ սըն ,
Եինէ տէֆլէրին իլէ տօնանըպ ,
Շատման օլունլարըն րազա ալայը իլէ չըգա-
ճաղսըն .
- 5 Սամարիա տաղլարընտա երնէ պաղլար տի-
քէճէքսին .
Տէքիճիլը տիքիպ մէյլէլլէրինի եկէճէքլէր
տիր .
- 6 Զիրա պիր կիւն օլաճաղ քի
Էֆրայիմ տաղընտա պէքլիլէր ,
Գալլընըզ , Սիօնա՝
Ալլաճըմըզ ԲԱՊՊՊ հուզուրընա չըգալմ՝
տէյէճէքլէր տիր .
- 7 Զիրա ԲԱՊՊ պեղլէ պույուրուր .
Խա՛գուպ իշիւն մէտէրրէթլէ թէրէննիւմ է-
տիրիգ ,
վէ ըէ՛խ ի միլէ իշիւն կիւլպանք չէքնիլ .
Նիտա էտիրիգ , համտ էտիրիգ ,
վէ՛ Եյ ԲԱՊՊ , գալմընը ,
Խարայլէն պաղըյէսինի խէլաա էյլէ՛ տե-
յինիգ .
- 8 Իշթէ պէն անլէրի շիմալ տիյարընտան կե-
թիլէճէյիմ ,
վէ անլէրի միւնթէհա ի զէմինտէն ,
Արալարընտա քէօր վէ թօփալ ,
Համիլէ վէ վազ՝ը համլ էտեն պուլունտըղը
հալտէ , ճէմ՝ էտեճէյիմ .
Պուրայա պիր պէցիւք ճէմա՛աթ ՝ալտէթ է-
տեճէք տիր .
- 9 Աղլայարաղ կէլէճէքլէր ,
Նիյալ էթմէքտէ օլաղլարըն հալտէ անլէրի
կէթիլէճէյիմ .
Անլէրի սու ճէտվէլլէրի եանընտա ,
Տօղու եօլտա կէղաիրէճէյիմ ,
Անտէ սիւրշմէյէճէքլէր .

* Ե-Խ-Ի-Պ՝ Պէն Խարայլէ րահաթ վէրիլլէ
+ Ե-Խ-Ի-Պ՝ սէնին հազընտա ինայէթի թէմտիտ

- Զիրա իւրայելին փետերի իմ,
վէ էֆրայիմ իւք օղլում տըր ։
- 40 Էյ միլէթէր, ԲԱՊՊԸՆ քէլամընը տինկ-
լէյինիգ,
վէ ուզագ առաւարա խապեր վերիպ տէյի-
նիգ քի,
Իսրայէլ փերաքէնտէ էտէն անը ճէմ՝ էտէ-
ճէք,
վէ չօպան քէնտի սիւրիւսիւնիւ մահաֆաշ
էրէր կիպի
Անը մուհաֆապա էտէճէք տիր ։
- 41 Զիրա ԲԱՊՊ Եւագուպը խէլաս էյլէտի,
վէ անը անտէն գուվլէթլի օլանըն էլինտէն
ֆիտիյէ իլէ դուրթարտը ։
- 42 վէ կէլէճէքէր, վէ Սիօնըն 'ալի մահալին-
տէ թէրէննիւմ էտէճէքէր,
վէ ԲԱՊՊԸՆ Նի՛մէթլէրի,
Եւանի պուզտայ վէ շէրապ վէ եաղ
վէ գոյուն վէ սըղըր եաղուլարը իշիւն
ֆէտթիթլէ թէճէմիւլէ՝ էտէճէքէր ։
վէ քէնտիւր սուվարըլմըն պաղլէն կիպի
օլաճագլար ։
- վէ պիր տահա պայըմնյաճագլար տըր ։
- 43 Օլ գէման պաքիրէ բագս էտէրէք,
կէնճէր վէ իթիյարտըր իլէ պիրլէքտէ մէս-
րուր օլաճագ ։
Զիրա անլէրին մաթէմիին մէսերէթէ թահ-
վիլ էտէճէյիմ,
վէ էլէմլէրինտէն տօլայը անլէրի թէպլէյէ
էտիպ մէսուրը գըլաճագլար ։
- 44 վէ քեսահինլէրին ճանընը եաղ իլէ գանտը-
րաճագլար,
վէ գաւմըմ Նի՛մէթլէրիմ իլէ տօլաճագ
տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր ։
- 45 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր ։
Բամատա պիր սէտա,
Եւանի ֆիղան վէ աճը աղլալըն իշիտիւտի ։
Բահէլ էվլատընա աղլալըն ։
Եվլատըն նամէվճուտ օլաղլարը իշիւն
Անլէրտէն տօլայը թէսէլլի գապուլ էթմէլ
իտի ։
- 46 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր ։
Սէսինի աղլամագտան,
վէ կէօլլէրինի կէօլ եաղընտան մէն՝ էյլէ,
Զիրա իշին իշիւն իւճրէթ վար տըր, (ԲԱՊՊ
պուլուրուր ։)
վէ տիւլմէն աղլարընտան 'ալմէթ էտէ-
ճէքէր տիր ։
- 47 վէ սէնին 'ագըպէթին իշիւն իւմիտ վար տըր,
Քի օղուլարըն քէնտի հաւտուլարընա 'ալ-
մէթ էտէճէքէր տիր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլուրուր ։
- 48 Ֆիլհապիգէ Էֆրայիմին Ղէօյլէ ֆէրեսաւ
էթտիյինի իշիթտիմ ։

- Պէնի թէ՛տիպ էթտին,
վէ աղլամընը տանա կիպի թէ՛տիպ օլան-
տըմ ։
- Սէն պէնի տէօնտէր քի տէօնէյիմ,
Զիրա Ալլահըմ ԲԱՊՊ սէն սին ։
- 49 Ֆիլհապիգէ տէօնտիւքտէն սօնկրա փէշի-
ման օլաղմ,
վէ լաւիմ օլանտըգտան սօնկրա պու-
տումա վուրտըմ ։
Ութանտըմ վէ խէճիլ օլաղմ,
Զիրա կէնճիլիմին հապարէթինի չէքտիմ ։
- 20 Էֆրայիմ պէնիմ 'աղիլ օղլմ մը տըր,
Սէվիլիւ չօճուգ մը տըր ։
Զիրա անըն հապընտա սէյլէտէքէ,
Տա՛իմա անը թէգէքքիւր էտէրիմ ։
Պու սէպէպտէն պաղըրմ անըն իշիւն հարէ-
քէթէ կէլտի ։
Մութլադա անա մէրհամէթ էտէճէյիմ, տէ-
յիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր ։
- 21 Քէնտին իշիւն Նիշան թաշլարը իգամէ
էյլէ, 'ամուտար տիք,
Գալպինի ճատտէյէ՝ սէնին կիթտիյին եօլա-
չէվէր,
Տէօն, էյ Իսրայէլ պաքիրէսի,
Սէնին պու շէհրէրինէ 'ալմէթ էյլէ ։
- 22 Էյ 'ասի գըլ, Նէ՞ վաղթա գատար սէրսերի
կէգէճէքսին ։
Զիրա ԲԱՊՊ գէմինտէ հէնի պիր շէյ եարաթ-
տը ։
Գարը 'էրքէյի հիմայէ՝ էտէճէք տիր ։
- 23 Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ
պուլուրուր ։
Էսիրլէրինի կէթիրտիյիմտէ,
Պունտան պէօյլէ Եհհուտա տիյարընա,
վէ անըն շէհրէրինտէ պու սէօղիւ,
Եւանի, էյ 'առալէթ մաղամը օլան մու-
գատտէս տաղ ։
ԲԱՊՊ սէնի միւպարէլէսին՝ տէյէճէքէր ։
- 24 վէ անտէ եւանի Եհհուտա, վէ անըն
շէհրէրինին ճիւմլէսինտէ տախի,
Զիֆթիլէր վէ սիւրիւլէր իլէ նաղ ի մէ-
քտան էտէնլէր սաքին օլաճագլար ։
- 25 Զիրա ճանը եօղուն օլանը միւֆէրրահ գը-
լաճագլար,
վէ ճանը պայղըն օլան հէր առէմի տօլու-
րաճագլար ։
- 26 Պունուլ իւգէրինէ ռէյանըպ պագտըմ,
վէ ուլգուլմ պանա թաթլը իտի ։
- 27 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր ։
Իշթէ կիւնլէր կէլիւ քի,
Պէյթ ի Իսրայէլէ վէ պէյթ ի Եհհուտայա
Ատէմ թօխմու վէ հայվան թօխմու էքէճէ-
յիմ ։

- 28 Սեօքմէք վէ երգմագ վէ պօղմագ ,
վէ հէլաք էթմէք վէ պէլայա օղրաթմագ
իլիւն
Պուշլար հագգընտա հաղըր տուրաղըմ՝ մի-
սիլիւն ,
Պինա էթմէք վէ տիքմէք իլիւն տախի ,
Անլէրին հագգընտա պէղլէ հագըր տուրա-
ճաղըմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր :
- 29 ՕԼ կիւնլէրաէ պիր տահա՝
Փէտէրլէր գօրուգ եէտի ,
վէ օղուլարընն տիլլէրի գամաշտը՝ տէմէ-
յէճէքլէր տիր .
- 30 Անճագ հէր առէմ՝ քէնտի քէօթիւլիւլիւ
իլիւն էօլէճէք ,
Գօրուղը եէյէն հէր տաէմին տիլլէրի գա-
մաշաճագ աըր :
- 31 ԲԱՊՊ պէղլէ պույուրուր ,
Իշթէ կիւնլէր կէլիւր քի ,
Պէյթ Ի Իսրայէլ իլէ վէ պէյթ՝ Ի Եհնուտա
իլէ
Եէնի պիր 'ահտ 'ազտ էտէճէյիմ՝ .
- 32 Պու տախի էճառալարընը Մըսըր տիլարըն-
տան չըգարմագ իլիւն
Էլլէրինտէն եափըշաղըմ՝ կիւնտէ ,
Անլէր իլէ էթտիլիմ՝ 'ահտ կիպի օլմայաճագ
աըր .
Զիւնքի անլէր 'ահտըմը նագղ էթտիլէր ,
*Պէն տախի անլէրի բէտտ էթտիմ՝ , տէյիւ
ԲԱՊՊ պույուրուր .
- 33 Զիրա օլ կիւնլէրտէն սօնկրա ,
Պէյթ Ի Իսրայէլ իլէ 'ազտ էտէճէյիմ՝ 'ահտ
պու աըր . (ԲԱՊՊ պույուրուր .)
Եա'նի շէրի'աթըմը տէրուշլէրինէ գօյուպ ,
Գալլլէրի իւզէրինէ եաղաճաղըմ՝ ,
վէ պէն անլէրէ Ալլահ օլաճաղըմ՝ ,
Անլէր տախի պանա գալմ՝ օլաճագ՝ աըր :
- 34 վէ արթըգ հէր քէն՝ քէնտի գօնշըսընա ,
վէ հէրքէս քէնտի գարնտաշընա ,
ԲԱՊՊ պիլ՝ տէյէրէք թա'լիմ՝ էթմէյէճէք
տիր .
Զիրա քիւլիւք պէղլիւք անլէրին ճիւմլէսի
պէնի պիլէճէք տիր .
Զիւնքի մա'իլիլէրինի 'աթլ էտէճէյիմ՝ ,
վէ կիւնաշլարընը արթըգ խաթըրմա կէ-
թիւմէյէճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պու-
յուրուր :
- 35 Կիւնտիւղիւն զիյա իլիւն կիւնէշի ,
վէ կէճէլլիւն զիյա իլիւն այ իլէ իըլըղ-
լարըն գանուշլարընը թա'իլին է-
տէն ,
Տէնիղի , անըն տաղալարըն կիւրիւլաւի էթ-
տիլինտէ , թա'իլի էտէն ,

*Ե-Ի-Պ. մ. գր. ա. պէն անլէրին Սահիպի խաիմ .

վէ իսիլ Եհնուտա Սէպաթ օլան ԲԱՊՊ պէղ-
լէ պույուրուր .

- 36 Էյէր պու գանուշլար հուղուրմտան զա'իլ
օլուրա ,
Իսրայէլ զիւրիլլէթի տախի 'ալ էտ տէվաճ՝
հուղուրմտա միլլէթ օլմագտան
գալաճագ աըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պու-
յուրուր :

- 37 ԲԱՊՊ պէղլէ պույուրուր .
Էյէր սէմալաթ եօգարըտան էօլլիւլիւրտէ ,
վէ զէմինին թէմլլէրի աշաղըտան թէհար-
րի օլուրուրա ,
Պէն տախի (ԲԱՊՊ պույուրուր) պիւթիւն
Իսրայէլ զիւրիլլէթինի
Իլլէտիլլէրի շէլլէրին քէաֆֆէսի իլիւն
բէտտ էտէճէյիմ :

- 38 ԲԱՊՊ պէղլէ պույուրուր .
Իշթէ կիւնլէր կէլիւր քի ,
Հանտէլ գուլլէսինտէն Գէօշէ գալիուսընա
գատար ,
Շէհր ԲԱՊՊ իլիւն պինա օլուրաճագ աըր .

- 39 վէ էօլլիւ իփի անըն գարշըսընտան
ճարէպ պայլըրնա տօրսա չըգաճագ ,
վէ ճօ'աթա տօղրու տէօնէճէք տիր ,

- 40 վէ լաշլէր իլէ քիւլ ԽԵԴԵԼԵԼ փառինին
քէաֆֆէսի ,
վէ Գէտրօն տէրէսինէ գատար ,
Շարգէն Աթ գալիուսընա զալիլլէսինէ գատար
Պիլ ճիւմլէ թալլալար ԲԱՊՊ մուգատտէս օ-
լաճագ աըր .
Էպէտէն սէօքիւլլէյէճէք վէ երգըլմայաճագ
աըր :

ՊԱՊ 32

- 1 Եհնուտա մէլիլ Սիտգիլյանըն օնուշնք սէ-
նէսինտէ , (քի Նէպուխատնաստարըն օն սէ-
քիլինճի սէնէսի խաի ,) ԲԱՊՊ թարաֆընտան
2 Էրէմիայա պու քէլաճ՝ կէլտի : վէ օլ վա-
գըթ Պապէլ մէլիլինին 'ասաքիլի Երուշա-
լէմի մուհաւէրէ էթմէքաէ օլուպ , Էրէմիա
փէլլաճագէր տախի Եհնուտա մէլիլինին սէ-
րայընտա պույուրուր զընտանըն հալլըսընտա
3 մահպուս խաի : Զիրա Եհնուտա մէլիլ Սիտ-
գիլյա անը հապս էտէրէք , Սէն , ԲԱՊՊ պէղ-
լէ պույուրուր . Իշթէ պէն պու շէհրի Պա-
պէլ մէլիլինին էլլիւ թէսլիմ՝ էտէճէյիմ , օ
4 տախի անը զապլթ էտէճէք տիր . վէ Եհ-
նուտա մէլիլ Սիտգիլյա Գիլտանիլլէրին է-
լլիւտէն գալլթուլմայաճագ . անճագ Պապէլ
մէլիլինին էլլիւ մալթալա թէսլիմ՝ օլուրա-
ճագ , վէ անըն իլէ աղըղ աղըղա սէղլէշէ-
ճէք վէ կէօղիւ անըն կէօղիւնիւ կէօրէճէք .
5 Օլ տախի Սիտգիլյայը Պապէլէ կէօթիւրէ .

ճէք, վէ պէն անը եօզլայընճայա գատար
օրատա գալաճագ տըր. (ԲԱՊՊ պոռլուրուր.)
Ելեր ֆիլտանիլեր իլէ մուհարէպէ էտեր ի-
սէնիզ զաֆերեապ օլմայաճագ սընըլ տէյիւ-
նի՝ չիւն փէլգամէլերիլէ էլլէտին՝ տէտի,
6 Օլ վազըլթ էրէմիա տէտի քի՝ ԲԱՊՊԸՆ
7 քէլամը պանա կէլիպ, իշթէ 'ամուճան Շալ-
լումին օղլու Հանամէլ ասնա կէլիպ՝ 'Անա-
թօթտա օլան թարլամը քէնտին իշիւն սա-
թուն ալ. զերա անը սաթուն ալմագ խուսու-
սընտա վէլիլիք հազգը սէնին տիլ՝ տէյէճէք
8 տէտի: Վէ ԲԱՊՊԸՆ քէլամընա կէօրէ, 'ա-
մուճամ օղլու Հանամէլ մահպէսին հալ-
լուրնա եանըմա կէլտի, վէ պանա, Բիճա է-
տէրիմ, Պէնեամին տիյարընտա վազը՝ 'Ա-
նաթօթտա պուլունան թարլամը սաթուն ալ,
զիրա վէրասէթ հազգը սէնին տիլ, վէ վէ-
լիլիք հաֆէ սէնին տիլ. քէնտին իշիւն սա-
թուն ալ՝ տէտի. պէն տախի պու ԲԱՊՊԸՆ
9 քէլամը իտիյինի պիլտիմ: Վէ 'ամուճամ
օղլու Հանամէլտէն 'Անաթօթտա պուլունան
թարլայը սաթուն ալըպ անա տգէլի, օն եէ-
տի միսգալ կիւմիւշ օլտրագ, վէլն էլլէ-
10 տիմ: Վէ պիլ հէօճճէթ եաղզպ միւհարէտիմ
վէ շահիտիլէր կէթիլտիմ վէ կիւմիւշիւ թէ-
11 րագիլլէ վէլն էթտիմ: Վէ կերէք հիւքմ
ու գանուն միւհարիլնէ թէմհիլ օլունան
միւլք հէօճճէթինի վէ կերէք ալըգ օլտնր
12 ալըմ: Վէ միւլք հէօճճէթինի 'ամուճամ
օղլու Հանամէլին կէօրիւ էօնիւնտէ վէ միւլք
հէօճճէթինտէ իւլլէլէ մուհարէր օլան շա-
հիտիլ իլէ մահպէսին հալլալընտա օթու-
րան իշհուտիլերին ճիւմէսինին կէօրէրի
էօնիւնտէ Պարուք իպն ի Ներիյա իպն ի
13 Մահպէտայա վէրտիմ: Վէ անիլերին կէօզ-
լերի էօնիւնտէ Պարուքա թէնպիհ էտիպ,
14 իտայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէզ-
լէ պուլուրուր. Պու հէօճճէթլերի եա'նի
պու մէմհուր միւլք հէօճճէթիլլէ պու-
ալըգ հէօճճէթի ալ, վէ չօգ զէման տուր-
մալար իշիւն անիլերի պիլ թօփրագ գապա
15 օ: Զիրա իտայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլ ճիւ-
նուտ՝ Պու տիյարտա երէն խանէլէր վէ
թարլայըր վէ պաղլար սաթուն ալընաճագ
տըր՝ տէյիւ պուլուրուր, տէտիմ:
16 Վէ միւլք հէօճճէթինի Պարուք իպն ի
Ներիյայա վէրտիլտէն սօնկրա ԲԱՊՊ աու'ա
17 էտիպ տէտիմ՝ քի, Ա՛հ, եա Բապպ Եէհօ-
վա, իշթէ սէն 'աղիմ գուվլէթինիլէ վէ ու-
զանմըլ գօլընէ սէմալաթ իլէ վէմին խալդ
էլլէտին. սանա հիշ պիլ շէյ միւշքիլ տէ-
18 յիլ տիլ. Սէն պինլըճէ քիմէլլէրն 'ինա-
յէթ էտերիսին, վէ փէտերլերին քէօթիւ-
լիլիւնիւն ճէզաւընը անլերտէն սօնկրա օ.

զուլարընն գօյնընա վէրիլպին. սէն իսմի Եէ-
հօվա Սէպաթի օլան 'աղիմ՝ վէ գատիլ Աւ-
19 լահ սըն: Սէն թէտպիլտէ 'աղիմ՝ վէ 'ամէլ-
տէ գուվլէթի սին, շէօյլէ քի հէր քէսէ
մէօլէյինէ կէօրէ վէ 'ամէլինին սէմէրէսինէ
կէօրէ վէրմէք իշիւն կէօզլերին պէնի ա-
տէմին պիլ ճիւմիլէ մէսլէլլէրի իւզլերինէ ա-
20 չըգ տըր: Սէն քի պու կիւնէ գատար Մը-
սըր տիյարընտա վէ իտայէլտէ վէ շաա պէյ-
նինտէ 'ալամէթլէր վէ միւ'ճիլլէր իզհար
էտէրէք, պու կիւն օլտըրը կիպիլ քէնտինէ
21 շամ գազանտին. Վէ գալմիլ իտայէլի Մը-
սըր տիյարընտան 'ալամէթլէր վէ միւ'ճիլլէ-
լէր իլէ վէ եէտ ի գալիլլէ վէ ուզանմըլ գօլ
իլէ վէ պէօյիւք հէլպէթ իլէ չըգաւտըն,
22 Վէ անլէրէ վէրմէք իւզլէ էճատարընա
էթմին էթտիլին պու տիյարը եա'նի սիւտ
վէ պալ ագան տիյարը անլէրէ վէրտին.
23 Վէ կէլիպ անը թէմէլլիւք էթտիլլէր, լաքին
սէնին քէլամընը տինկիւմէտիլլէր վէ շէրի'ա-
թըն միւհարիլնէ միւլուք էթմէտիլլէր. ան-
լէրէ հէր նէ քի էմը էթտին իսէ անը իճրա
էթմէտիլլէրինտէն իւզլէրլէրինէ պիլթիւն
24 պու պէլայը կէթիլտին: իշթէ շէհրի ալմագ
իշիւն անա գարըլ մէթէրիլլէր գուրուլու,
վէ շէհր քէնտի իւզլէրինէ ճէնիլէ կէլնէ ֆիլ-
տանիլերին էլլնէ գըլըճ վէ գըլըլք վէ թա-
'ուն սէպէպինտէն թէսիլմ օլունտու, վէ
սէօյլէտիլին շէյ վազը՝ օլտու, վէ իշթէ
25 կէօրիւյորըն: Լաքին սէն, եա Բապպ Եէ-
հօվա, Պու թարլայը աղէ իլէ քէնտին ի-
շիւն սաթուն ալ, վէ շահիտիլ կէթիլ՝ տէ-
յիւ պանա սէօյլէտին. ֆագաթ շէհր ֆիլ-
տանիլերին էլլնէ թէսիլմ օլունտու:
26 Վէ ԲԱՊՊԸՆ քէլամը էրէմիայա կէլիպ
27 տէտի քի, իշթէ պէն քէաֆֆէ ի պէշէրին
Ալլահը Եէհօվա իմ. պանա միւշքիլ պիլ
28 շէյ վա'ր մը տըր: Պու էճտէն ԲԱՊՊ պէօյլէ
պուլուրուր. իշթէ պէն պու շէհրի ֆիլտա-
նիլերին էլլնէ վէ Պապէլ մէլիլի Նէպու-
լատանասարըն էլլնէ թէսիլմ էտէճէլիմ, վէ
29 անը ալաճագ տըր. Վէ պու շէհրէ գարըլ
ճէնք էտէն ֆիլտանիլէր կէլէճէլլէր, վէ պու
շէհրի աթէլէ վէրիպ անը վէ պէնի իզլապ
իշիւն տամլարը իւզլէրինտէ Պա'ալա պուլուր
եաղաղլարը վէ զայրի իւհարա թագաիլէ ի
մէլընուպաթ տէօթալլէրի խանէլլէրի եազա
30 ճաղլար տըր: Զիրա պէնի իտայէլ իլէ պէնի
Եէհուտա հալը սէպալլէթլերինտէն պէրու
'ինտիմտէ անճագ քէօթիւ օլանը իշլէրլէր,
չիւնքի. պէնի իտայէլ էլլէրինին իշլէլէ պէնի
տա'իմա իզլապ էտէրլլէր տէյիւ ԲԱՊՊ պուլու-
31 րուր: Զիրա պու շէհր պինա օլունտըրը կիւն-
տէն պու կիւնէ գատար իըլմ ու զաղապըմա

- 32 սեպտեմբեր, թիւ քի պէնի Խորայէլ իւլ պէնի Եհնուտանն, կերէք քէնտիւրին վէ վէ կերէք մէրէք վէ ըէ'իս վէ քեահին վէ փէյ- զամպերէրինն վէ Եհնուտա առեմէրինն վէ Եհնուշալիմ' աքէնէսինն պէնի իղղապ իշիւն իշէտիքէրի քէօթիւլիւյիւն քեաֆֆէ- սի սեպտեմբեր տնը հուզուրմասն տեֆ' է-
- 33 տէյիմ' վէ պոննա երւզէրինի տէյիլ, առ- ճագ արգալարընը չէվիւրտիւր. վէ հէր նէ գատար քէմալ ի իճթիմամլէ էջրէտերէք, անլէրի թալիմ' էթտիմ' իսէ տէ, թէրպիւէյի
- 34 գապուլ էթմէք իշիւն տինկէմէտիւր. Յա- գաթ իսիմլէ եատ օլունան պէյթի թէնճիս էթմէք իւզրէ մէքրուհաթլարընը անն իշինէ
- 35 գաթլար. վէ օղուլարը իլէ գըզլարընը Մօ- լթ իշիւն աթլէտէ կէշիւրմէք իւզրէ Հիննօմ օղուլ տերէսինտէ պուլունան Պա'ալ միւր- թէֆէ'աթընը պինա էթտիւր, հալ պու քի Եհնուտայա կիւնաճ էթտիւրմէք իւզրէ պու մէքրուհաթը իշէմէրինն պէն էմր էթմէմիշ իսի, խաթրմասն տախի կէշմէմիշ իսի:
- 36 Պունա պինա'էն Խորայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ' Գըլլէ վէ գըլլէք վէ թա'ուն իլէ Պա- պէլ մէլիյինն էլինէ թէպիմ' օլունաճագ տըր' տէտիյինիզ պու շէհր հագգընտա պէյ-
- 37 լէ պուլուրուր. իշթէ պէն անլէրի զաղա- պըմ վէ հիտտէթիմլէ վէ պէյիւք խըշմ' իլէ սիւրտիւլիւմ պիլ ճիւմլէ տիյարլարտան թօփ- լայաճաղըմ, վէ անլէրի պու մահալէ ի'ատտէ էտէճէյիմ', վէ անլէրի էմիլիլթ իւզրէ իս-
- 38 քեան էտէճէյիմ'. վէ անլէրի գալլըմ' օլա- ճագ, պէն տախի անլէրին Ալլահը օլունա-
- 39 զըմ'. վէ տա'իմա պէնտէն գօրգմալարը ի- շիւն, վէ քէնտիւրէք վէ քէնտիւրտէն սոնկ- րա էվլատլարընա խայր կէլմէսի իշիւն ոնլէ- րէ պիր գալպ վէ պիր թարիզ վէրէճէյիմ':
- 40 վէ անլէրէ էյիլիք էթմէք խաւսուսընտա անլէրտէն կերի տէօնմէյէճէյիմէ անլէր իլէ 'ահտը էպէտի 'ագտ էտէճէյիմ', վէ պէն- տէն սոփմամալարը իշիւն գօրգուլմ գալպ-
- 41 լէրինէ գօլաճաղըմ'. վէ անլէրէ էյիլիք էթ- մէքէ անլէրին հագգընտա մէսրուր օլունա- զըմ', վէ անլէրի պու տիյարտա հագգիգաթլ- լէ վէ պիւթիւն գալպիմլէ վէ պիւթիւն ճա-
- 42 նըմլէ տիքէճէյիմ'. Ջիրա ՐԱՊՊ պէյլէ պու- յուրուր. Պու գալմ' իւզրէրինէ պու պե- յիւք պէլանն քեաֆֆէսինի կէթիւրիյիմ' միսիլիւ, քէլալիք անլէրին հագգընտա սէյլէտիյիմ' էյիլիքէրին ճիւմլէսինի անլէ-
- 43 րին իւզրէրինէ կէթիւրէճէյիմ': վէ' վի- րան տըր, առեմի վէ հայվանը եօգ տըր, ֆիլտանիլէրին էլինէ վէրիմիշ տիր' տէտիյի- նիզ պու տիյարտա թարլարըն սաթուն ա-
- 44 լլանաճագ տըր: Պէննաճին տիյարընտա վէ

Եհնուշալիմին էթրաֆընտա վէ Եհնուտա շէհրէրինտէ վէ տաղ շէհրէրինտէ վէ օվա շէհրէրինտէ վէ ճէնուպ շէհրէրինտէ աղչէ իլէ թարլարըն սաթուն ալաճալար, վէ ճէօճէթլէր էաղըպ միւհրէյէճէքլէր, վէ շահիայէր կէթիւրէճէքլէր տիր, զիրա անլէրին էփրլէրինի կերի կէթիւրէճէյիմ' տէյիւ ՐԱՊՊ պուլուրուր:

ՊԱՊ 33

- 1 վէ էրէմիա տաճա մահպէտին հալլըսընտա մահպուս իքէն ՐԱՊՊՊ քէլամը իքինճի տէֆ'ա
- 2 օլարագ անա կէլիպ տէտի քի, Պու լիհի պինա էտէն ՐԱՊՊ, վէ անը գա'իմ' էթմէք իշիւն թէշթիւ էտէն վէ իսի Եհնուտա օլա-
- 3 ՐԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր. Պանա տու'ա էյ- լէ, վէ սէնի իսթիճապէթ էտէճէյիմ', վէ սանա' պիւմէտիյին 'աղիմ' վէ միւշթիւ շէյ-
- 4 լէրի խապէր վէրէճէյիմ'. Ջիրա պու շէհրին մէթէրիպէրտէն վէ գըլլէճառն երգըլան խա- նէլէրի վէ Եհնուտա մէլիքէրինն սէրայլարը հագգընտա խորայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ պէյլէ
- 5 պուլուրուր. ֆիլտանիլէր իլէ մահալէպէ էթմէյէ կէլիյօրլար, վէ օլ Խալէլը զալա- պըմ վէ հիտտէթիմլէ վուրտըղըմ' առեմլէ- րին լաշէլէրիլէ տօլաճագ. զիրա քէօթիւ- լիւքլէրինն' քեաֆֆէսինտէն տօլայը պու
- 6 շէհրտէն վէճէյիմ' սէթը էյլէտիմ': իշթէ ա- նա սըհաթ վէ շիֆա իհսան էտէճէյիմ', վէ անլէրի շիֆաեապ էտէճէյիմ', վէ անլէրի քէմալ ի տէրէճէտէ կէլմէթ վէ հագգիգաթ
- 7 իղհար էտէճէյիմ', վէ Եհնուտանն էսիր- լէրին վէ խորայէլին էսիրլէրին ի'ատտէ է- տէճէյիմ', վէ անլէրի էվլէլքի կիպի մա'մուր
- 8 էտէճէյիմ'. վէ պոննա գաթը իշէտիքլէրի կիւնահալարըն ճիւմլէսինտէն անլէրի թաթ- հիր էտէճէյիմ', վէ պոննա գաթը իշէտիքլէ- րի կիւնահալ իլէ 'իստանլարընը 'աթվ էտէճէ-
- 9 յիմ'. վէ անլէրի իհսան էտէճէյիմ' էյիլիք- լէրին ճիւմլէսինի իշիւն քեաֆֆէսինիլէ ի զէմին 'իստանտէ պու պանա մուճիպ ի մե- սիրէթ պիր իսմ օլապ համա վէ 'իղլէթէ սէպէպ օլաճագ տըր. վէ անա իհսան էտէ- ճէյիմ' պիւթիւն խայր ու սէլաթէթտէն տօ- լայը գօրգուպ թիլթիւրէճէքլէր տիր:
- 10 ՐԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր. Ատմի վէ հայվանը գալմայարագ շէօլ օլմուշ տէտիյի- նիզ պու մահալտէ, վէ առեմի վէ սէքէնէ- սի վէ հայվանը գալմայարագ շէօլ օլմուշ Եհնուտա շէհրէրինտէ վէ Եհնուշալիմ' սօ-
- 11 գալլարընտա, էլինէ սէտա ի շաամանի վէ սէտա ի մէսէրէթ, կիւլէյի սէսի վէ կէլին սէսի, վէ պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ համա ֆաթուր

- կէթիրէրէք, ընդ իւր ճիւղնուս համո ետինիզ, զիրա ընդ քերիմ տիր, զիրա 'ի նայէթի եպետի տիր, տէյէնէրին սէսի ի չիտիէճէք տիր. զիրա պու տիյարըն էսիր. լէրինի էվէլէթի հալէրինն ի'տտէ էտէճէյիմ"
- 42 տէյիւ ընդ պույուրուր: ընդ իւր ճիւղնուս պէյլէ պույուրուր. Ատէմի վէ հայ. վանը գալմայարագ չէօլ օլմուշ պու մահալ. տէ վէ անըն շէհրէրինն ճիւղէսինտէ երնէ սիւրիւլէրինի ետթըրան չօպանլարըն մէքէն.
- 43 լէրի պուլուսնաճագ տըր: Տաղ շէհրէրինտէ վէ օվա շէհրէրինտէ վէ ճէնուպ շէհրէրինտէ վէ Պէնհամին տիյարընտա վէ Երուշալէմին էթ. րաֆընտա վէ Եհնուտա շէհրէրինտէ երնէ գոյուրըն թա'տաւ տէնէրին էլինտէն կէլէ. ճէքէր' տէյիւ ընդ պույուրուր:
- 44 ընդ պէյլէ պույուրուր. իշթէ կիւնլէր կէլէր քի պէյթ ի իսրայէլ վէ պէյթ ի Եհնուտա հաղգընտա սէյլէտիյիմ էմր ի իսյ.
- 45 ըլ իճրա էտէճէյիմ: Օլ կիւնլէրտէ վէ օլ զէմանտա Տաուտաւսն պիր սալաճ ֆիլիսի պիթիրէճէյիմ. օ տախի տիյարտա հաղգ.
- 46 ու 'տապէթ իճրա էտէճէք տիր: Օլ կիւնլէրտէ Եհնուտա խէլաս պուլաճագ, վէ Երուշալէմ ապայիշ իւղքէ սաքին օլաճագ, վէ' Եհնուտա սալաճըմը իսիյէ ետա օլուսա.
- 47 ճագ տըր: Զիրա ընդ պէյլէ պույուրուր. Տաուտըն պէյթ ի իսրայէլ թախթընա ճիւղուս էտէճէք տաէմի էքսիք օլմայաճագ տըր.
- 48 վէ Լափիլ քեաճիլլէրտէն մուհրապա թագ. տիմ էտէճէք վէ էքմէք թագտիմէսի եագա. ճագ վէ զէպիհէ 'արղ էտէճէք տաէմ, հիշ պիր վագըթ հուգուրըմտան էքսիք օլմայա. ճագ տըր:
- 49 վէ ընդպըն քէլամը Երեմիայա կէլիպ տէ.
- 20 տի քի, ընդ պէյլէ պույուրուր. Կիւնտիւղ վէ կէճէ' քէնտի վագըթլարընճա օլմամալարը իշիւն, կիւնտիւղ 'աճալմը վէ կէճէ 'աճալ.
- 21 մը նագղ էտէ պիլիւր իսէնիզ, թախթընտա հիւքիւմէթ էտէճէք օղու օլմամասը իշիւն' գուլմ Տաուտ իլէ օլան 'աճալմ, վէ պանա իւրամէթ էտէն Լափիլ քեաճիլլէր իլէ օլան
- 22 'աճալմ տախի նագղ էտիլէ պիլիւր: Ճիւնուտը սէմափիլէ սայլըմիւղ վէ տէնիւղ գուլմ էօլ չիւլմիւղ օլտըղը միսիլիւ, գուլմ Տաուտըն նէպիլի վէ պանա իւրամէթ էտէն Լափիլլէրի էյլէ թէքսիր էտէճէյիմ:
- 23 վէ ընդպըն քէլամը Երեմիայա կէլիպ տէ.
- 24 տի քի, Պու գալմըն նէ սէյլէտիյինի կէօր. մէ՞ մի սին, ընդ ինթիխապ էթտիյի էքի գապիլիլի ըտտ էթտի' տէրլէր. վէ անլէր քէնտի նագղարընտա գալմըմը միլլէթ սայ.
- 25 մայարագ անլէրի թահգիր էտէրլէր: ընդ պէյլէ պույուրուր. էյէր կիւնտիւղ վէ

կէճէ իշիւն 'աճալմ էօգ իսէ, վէ սէմու. վաթ իլէ զէմինէ գանուլար վաղ' էյլէմէմիշ

26 իսէմ, Ես'գուպըն վէ գուլմ Տաուտըն նէ. լինի ըտտ էտէրիմ, քի աթըրգ անըն նէ. լինտէն, Ապրահամ վէ Իսհագ վէ Ես'գուպըն նէսի իւղէրինէ հիւքմալարըն ալմայարըմ. զիրա անլէրին էսիրլէրինի ի'տաւ էտէճէյիմ վէ անլէրէ մէրհամէթ էտէճէյիմ:

Պ Ա Պ 31

- 1 Պապէլ մէլիյի Նէպուխոսոնտասար քեաֆ. ֆէ ի 'տապիրի վէ թահթ ը հիւքիւմէթինտէ օլան տիյարըն մէմէքէթլէրինն ճիւղէսի վէ քեաֆֆէ ի ագվամ իլէ պէրապէր Երուշալէմ իլէ վէ անըն շէհրէրինն ճիւղէսիլլէ մուհարէպէ էթտիյինտէ ընդ թարաֆընտան
- 2 Երեմիայա պու քէլամ կէլտի. իսրայէլին Ալ. լաճը ընդ պէյլէ պույուրուր. Կիթ, Եհնու. տա մէլիյի Սիտգիյայա խիթապէն սէյլէ քի. ընդ պէյլէ պույուրուր. իշթէ պէն պու շէհ. րի Պապէլ մէլիյինն էլինէ թէպիմ էտէճէ.
- 3 յիմ, վէ անըն աթէլէ եագաճագ տըր. վէ սէն անըն էլինտէն գուրթուլմայաճագըն, լաքին միւլթապա թուլթուլպա անըն էլինէ թէպիմ օլուսնաճագըն. վէ կէօղէրին Պա. պէլ մէլիյինն կէօղէրինի կէօրէճէք. վէ օ սէնին իլէ աղըղ աղըղա սէյլէշէճէք տիր.
- 4 վէ սէն Պապէլէ կիտէճէքսին: Լաքին, էյ Եհնուտա մէլիյի Սիտգիյա, ընդպըն քէլամըն տինկէ. ընդ սէնին հագղընտա պէյլէ պու.
- 5 յուրուր. Սէն գըլմըն էօլմէլէճէքսին. Սէն րահաթ հալտէ էօլմէլէճէքսին. վէ սէնտէն էվէլ էճտտըն օլան գատիմ մէլլէր ի. չիւն պուլաք էագղըլարըն միսիլիւ, սէնին իշիւն տախի եագաճագլար, վէ' Ա'ճ էֆէն. տիմ, տէյէրէք սէնին իշիւն ֆիղան էտէճէք. լէր. զիրա պու քէլամը պէն սէյլէտիմ' տէ. յիւ ընդ պույուրուր:
- 6 վէ Երեմիա փէյղամպէր պիւթիւն պու քէլամը Երուշալէմտէ Եհնուտա մէլիյի
- 7 Սիտգիյայա սէյլէտիյի զէման, Պապէլ մէ. լիյինն 'աղքէրի Երուշալէմ 'ալէյինէ վէ պագի գալան Եհնուտա շէհրէրինն ճիւլմէ լէսի 'ալէյինն, Լաքիշ իլէ վէ 'Աղէգա իլէ մուհարէպէ էտիյօր իտի. զիրա Եհնուտա շէհրէրինտէն գալան միւլթահաթմ շէհրէր պուլար իտի:
- 8 Մէլէք Սիտգիյա Երուշալէմտէ պուլու. նաւ պիւթիւն գալմ իլէ հէր քէս գուլմըն վէ հէր քէս ճարիլէսինի, 'իպրանի վէ 'իպ. րանիյէնի սալը վէքմէք, վէ պիր քիմէն պի. րատէրի օլան Եհնուտիյէ գուլլէք էթտիր.
- 9 մէլէք իշիւն, Հիւրիլլէթ ի'լան էթմէք պա.

- պընտա 'ագառը 'աճառ եթտիքտէն սօնկրա
 ԲԱՊԹ Թարաֆընտան Էրեմիայա կէլէն քէ-
 40 լամ տըր. (վէ հէր քէս քէնտի գուլընը վէ
 հէր քէս քէնտի ճարիյէսինի, հիւրը օլա-
 րաք սալը վէրիպ արթըք անլէրէ գուլըք
 էթտիքմէք իշիւն 'աճառ տաիիլ օլան
 ճէմի'ի թու'էսա վէ պիւթիւն գալմի իթա'աթ
 էթտիլէր. իթա'աթ էտիպ անլէրէ սալը վէր-
 41 տիլէր. Ֆագաթ անտէն սօնկրա տէօնիւպ
 հիւր օլարաք սալը վէրմիշ օլարգալըր գուլ-
 լար իլէ ճարիյէլէրի կէրի կէթիւրէք, ան-
 լէրի գուլ վէ ճարիյէ օլմաղա իծպար էթ-
 տիլէր :)
- 42 վէ ԲԱՊԹ Թարաֆընտան Էրեմիայա
 43 ԲԱՊԹ քէլամը կէլիպ տէտի քի, իարայէլին
 Ալլաճ ԲԱՊԹ պէօյլէ պոյուրուր. Էճտատը-
 նըլը Մըրըր տիյարընտան, էսարէթ խանէ-
 սինտէն չըգարաղըմ կիւնտէ անլէրիլէ 'ագառ
 44 'աճառ էտիպ, Ետի սէնէնին խիթամընտա
 հէր պիւրինիլ քէնտինէ սաթլըմիշ օլան 'իպ-
 րանի պիւրատէրինի սալը վէրէսինիլ. վէ օ
 ալթը սէնէ խըտմէթ էթտիքտէն սօնկրա ա-
 ֆըր էտնընտան հիւրը օլարաք սալը վէրէսին'
 տէտիլ. լըքին էճտատընըլ պէնի տինկլէ-
 45 մէյիպ գուլըք վէրմէտիլէր : վէ սիլ պու
 կիւն տէօնիւպ հէր քէս քէնտի գօնշընտան
 հիւրիլէթ ի'լան էթմէքլէ 'ինտիմտէ սօղըու
 օլանը իշլէտինիլ, վէ իսմիլէ էտա օլունտան
 պէյթտէ հուգըրմտա 'ագառը 'աճառ էթ-
 46 տինիլ. Լաքին սիլ կէրի տէօնիւպ իսմիլի
 թէտնիա էթտինիլ. վէ սիլտէն հէր պիւրի
 քէնտի գուլըր վէ ճարիյէսինի, հիւրը օլա-
 րաք, միւրալարընտա սալը վէրմիշ իքէն,
 անլէրի կէրի կէթիւրտի. վէ անլէրի քէնտի-
 նիլէ գուլ վէ ճարիյէ օլմաղա իծպար էթ-
 տինիլ :
- 47 Պառ էճտէն ԲԱՊԹ պէօյլէ պոյուրուր.
 Սիլ հէր քէս պիւրատէրի վէ հէր քէս գօն-
 շըր իշիւն հիւրիլէթ ի'լան էթմէք խուսու-
 սընտա պէնի տինկլէմէտինիլ. իշթէ (ԲԱՊԹ
 պոյուրուր) պէն սիլիկն հագգընըտա գը-
 լըճա վէ թա'ուկն վէ գըթըղա հիւրիլէթ ի'
 լան էտէճէլիմ. վէ սիլի գէմինին ճէմի'ի մէ-
 մալքէնտէ ճէֆայա տիւլար էտէճէլիմ.
- 48 վէ պուլըղըլը իքի շագգ էտիպ արալարըն-
 տան կէչէրէք հուգըրմտա 'ագառ էթտիլէ-
 49 րի 'աճառ քէլամըր իծրա էթմէյիպ, 'աճ-
 պուլըղընն փարալարը արասընտան կէչէն
 Եէհուտա թու'էսա իլէ Երուշալիմ թու'է-
 սալըն, խատըմարը վէ քէսհինլէրի վէ
 20 տիյարըն պիւթիւն գալմընը, Տիւշմէլէրի-
 նին էլին վէ ճանրարըն արայանրարն էլինէ
 թէսլիմ էտէճէլիմ. վէ անլէրին լաշէլէրի

հագառ գուլարըն վէ վուհուշըր ղէմինէ եէ-
 21 յէճէք իշիւն օլաճագ աղը : վէ Եէհուտա
 մէլէլի Սիտիլիյըր վէ անըն թու'էսալըն տիւշ-
 մէնլէրինին էլինէ վէ ճանրարըն արայանրա-
 րըն էլինէ, վէ իւզէրինիլտէն չէրիլիշ օլան
 Պապէ մէլէլինին 'աղէրինին էլինէ թէսլիմ
 22 էտէճէլիմ : իշթէ պէն էմը էթտիմ, վէ ան-
 լէրի պու շէհրէ կէրի կէթիւրէճէլիմ. վէ ա-
 նըն իլէ մահարէպէ էտէճէլէր, վէ անըլըպ
 աթէլէ էագաճագար տըր. վէ Եէհուտա
 շէհրէլէրինի սէքէնէսի օլմայան վիւրանէյէ
 տէօնտէրէճէլիմ' տէյիւ ԲԱՊԹ պուլարուր :

ՊԱՊ 33

- 1 Եէհուտա մէլէլի Եէհուտաիմ իպն ի Եօլի-
 յանն կիւնլէրինտէ ԲԱՊԹ Թարաֆընտան
 2 Էրեմիայա պու քէլամ կէլիպ, Բէքապիլէր
 խանէսինէ կիթ, վէ անլէր իլէ միւքէալէմէ
 էլէ, վէ անլէրի պէյթ իւր ԲԱՊԹ՝ օտալա-
 րըն պիւրինէ կէթիւրպ անլէրէ շէրապ իշիւր'
 3 տէտի : Պէն տաիիլ Ես'աղանէա իպն ի Երէ-
 միա իպն ի Հապատինէա վէ գարնատալարը-
 նը վէ օղըւլարընն ճիւմէսինի վէ Բէքապի-
 լէր խանէսինտէն օլանլարըն ճիւմէսինի ալ-
 4 տըմ. վէ անլէրի պէյթ իւր ԲԱՊԹ, գա-
 փուճը Սա'առնէա իպն ի Դալլուսին օտալա-
 նըն իւթիւնտէք թու'էսա օտալարըն էա-
 նընտա վաղը' Ալլաճ առէմի Եիճտալէանըն
 օղըւ Հանանըն օղըւլարընն օտալարըն կէ-
 5 թիւրտիմ. վէ Բէքապիլէր խանէսինտէն օլան-
 լարըն էօնիւնն շէրապ իլէ օլու թապար վէ
 քէտէլէր գօյաղաք անլէրէ' Դէրապ իշիւնիլ,
 6 տէտիմ : վէ անլէր' Դէրապ իշիւնիլ, ղէրա
 փէտէրիմիլ Եօնատապ իպն ի Բէքապ պիլգէ
 թէնպիհ էտիպ' Սիլ վէ օղըւլարընը կպէ-
 7 տէն շէրապ իշիւնտինիլ. վէ խանէ ինշա
 էթմէյէսինիլ վէ էքին էքմէյէսինիլ վէ պաղ
 տիլմէյէսինիլ վէ Գալ' սաճիպի օլմայալը-
 նըլ, անճագ պիւթիւն Եօմիւնիւլտէ չա-
 տըլարտա սաքին օլալընը, քի միւսաթիւր
 օլարընըլ տիյարտա չօք կիւնլէր էալայա-
 8 սընըլ' տէտի : Պիլ տաիիլ' փէտէրիմիլ
 Եօնատապ իպն ի Բէքապըն պիլգէ էմը էթ-
 տիլի շէյլէրին ճիւմէսինտէ սօղիւնիւ տինկ-
 լէմէլէ, պիւթիւն Եօմիւնիւլտէ քէնտի-
 միլ, գարըլարընը, օղըւլարընը վէ գըլ-
 9 րարընըլ շէրապ իշիւնիլ. վէ սաքին օլմագ
 իւզըն խանէ ինշա էթմէյիլ, վէ պաղ վէ
 10 թալըլ վէ էքինիմիլ հօգ տըր. Անճագ չա-
 տըլարտա սաքին օլալըլ, վէ իթա'աթ է-
 տէրէք փէտէրիմիլ Եօնատապըն պիլգէ էմը
 էլլէտիլի շէյլէրին ճիւմէսինն կէօրէ հարէ-
 11 քէթ էտէրիլ. Ֆագաթ Պապէ մէլէլի Նէ-

պոլսաւորապէս պու տիյարա չգտաւ զէ-
ման՝ կէլինիզ վէ Գիւտանի 'ապերինին վէ
Սիւրեանի 'ապերինին եււղիւնտէն Եւրու-
շալիմէ կիտէլիմ՝ աւտիք, վէ պէջլէճէ Եւ-
րուշալիմէն աւքին օլււյօրըղ՝ աւտիլէր :

12 Վէ ՐԱՊՊԸՆ քէլամը Եւրմիայա կէլիպ
13 տէտի քի, Խորայէլին Ալւաճը ՐԱՊՊ Իււ Ճիւ-
նուտ պէջլէ պույուրուր . կիթ, Եւհուտա
աւտէլէրինէ վէ Եւրուշալիմ՝ սէքէնէսինէ
սէջլէ քի, Սէօղիւմիւ տինկլէմք Խուսու-
սքնտա (ՐԱՊՊ պույուրուր) պաւսաւ 'իպրէթ

14 ալմա՞ղ մը աւըըղ : Իօնաւապ Իպն Ի Բէքապըն՝
չէրապ Իչմէմէլէրի Խուսուսքնտա օղուլարնա
էմը Եթաթիքի սէօղլէր Թէմմաթիլէ եւրինէ կէ-
թիլիլիւթ . զիրա փէտէրէրինին էմրինէ Ի-
թա'ալմէ էտէրէք պու կիւնէ գաւառի Իչմէզ-
լէք . Փապաթ պէն սիգէ սէջլէտիմ՝, քէմալ Ի
Իճիլիմալէ սէջլէտիմ, Լաքին սիղ պէնի

15 տինկլէմէտինիզ : Վէ փէյղաւմէր գուլարը-
մին ճիւմէսինի սիգէ կէօնտէրտիմ, քէմալ Ի
Իճիլիմալէ կէօնտէրէրէք՝ շէր աւտէմ քէնտի
քէօթիւ Խօլնտան Բիւճու՝ էթսին, վէ ա-
մալնըզ օղուլարնըզ, վէ զայլի Եւաշա-
րա գուլըզ էթմէք Իւզրէ անլէրէ Թապի
օլմայընըզ, վէ սիգէ վէ Եմաւտընըզ վէր-
տիլիմ տիյարաւա աւքին օլաւապընըզ՝ աւ-
տիմ Իսէ տէ, սիզ գուլազ վէրմէտինիզ վէ

16 պէնի տինկլէմէտինիզ : Վէ Եմաւտապ Իպն Ի
Բէքապըն օղուլարը փէտէրէրինին քէնտի-
լէրէ էյլէտիլի էմրի Թէմմաթիլէ եւրինէ կէ-
թիլիլիւթ, Լաքին պու գալմ պէնի տինկլէ-

17 մէտի : Պու Եմալէն Խորայէլին Ալւաճը, Խաճ
Իււ ճիւնուտ օլան Եւհուտա պէջլէ պույուրուր .
Իշթէ պէն Եւհուտա վէ Եւրուշալիմին քաւֆ-
ֆէ Ի սէքէնէսի Իւզրէրինէ, 'ալէյլէրինէ
սէջլէտիլիմ պիւթիւն պէլայը կէթիլէճէլիմ .
զիրա անլէրէ սէջլէտիմ, Լաքին տինկլէմ-
տիլէր, անլէրի չաղըրարմ, Լաքին ճէվապ
վէրմէտիլէր :

18 Վէ Եւրմիա Բէքապիլէր Խանէսինտէն օ-
լանլարա տէտի քի, Խորայէլին Ալւաճը ՐԱՊՊ
Իււ ճիւնուտ պէջլէ պույուրուր . Փէտէրի-
նիզ Եմաւտապըն էմրինի տինկլէտիլինիզ վէ
անըն ճէր պիւր էմրինի ճըֆը վէ սիգէ օլան

19 ճէր պիւր էմրինի Իճուր Եթաթիլիլիզ Իչիւն Իս-
րայէլին Ալւաճը ՐԱՊՊ Իււ ճիւնուտ՝ Եմա-
ւապ Իպն Ի Բէքապըն հուղուրըմաւ տուրա-
ւապ տաւէմի Էքսիք օլմայաւապ ալը՝ ալէլիւ
պույուրուր :

ՊԱՊ 36

1 Վէ Եւհուտա մէլէլի Եւհուտալիմ Իպն Ի
Խօլնտան տէօրաիւնճիւ սէնէսինտէ ՐԱՊՊ

Թաքաֆընտան Եւրմիայա պու քէլամ կէլիպ .

2 Քիթապ օլաւապ պիւր Թոււմար ալ, վէ սանա
սէջլէմէլէ գուլարըլ կիւնտէն՝ Եա'նի Խօ-
շիյանըն կիւնէրինտէն Թա պու կիւնէտէլին
Խորայէլ ճապընտա վէ Եւհուտա հապըն-
տա վէ ճէմի՝ Ի միլէլ ճապընտա սանա սէջ-
լէտիլիմ քէլամըն ճիւմէսինի անըն Իչիւնէ

3 Եալ . Պէլքի պէլթ Ի Եւհուտա պէնիմ՝ ան-
լէրէ կէթիլմէլի միւրաւա էթաթիլիմ պիւթիւն
պէլիլի ճապընտա տինկլէլէճէք տիւր, վէ ճէր
քէս քէնտի քէօթիւ Խօլնտան Բիւճու՝ էտէ,
պէն տալի 'իսեան վէ կիւնաշարընը 'ալիւ
էտէլիմ՝ աւտի :

4 Վէ Եւրմիա Պարուր Իպն Ի Նէրիլայը չա-
ղըրար . վէ Պարուր Եւրմիանըն աղընտան
ՐԱՊՊԸՆ անա սէջլէտիլի քէլամըն քաւֆֆէ-
սինի օլ քիթապ օլաւապ Թոււմար Իւզրէրինէ

5 Եաղալ : Վէ Եւրմիա Պարուրա Խիթապէն՝
Պէն մահպուս Իմ, պէլթ Իւր ՐԱՊՊԱ կիտէ-

6 մէմ . Սէն կիթ վէ աղընտան Թոււմար
Եաղալըն ՐԱՊՊԸՆ քէլամընը օրուճ կիւնիւն-
տէ պէլթ Իւր ՐԱՊՊԱՍ 'գալմա օգու, վէ
քէնտի շէհրէրինտէն կէլէն պիւթիւն Եւ-
հուտա Իշիտիլ Իքէն տալի տանլէրի օգու :

7 Պէլքի Նիլաղալըն ՐԱՊՊԸՆ հապընտան կէլիւր,
վէ ճէր քէս քէօթիւ Խօլնտան տէօնէր . զի-
րա ՐԱՊՊԸՆ պու գալմ 'ալէյլիւտէ սէջլէտի-
լի զապապ վէ ճիտտէթ պէլիւր արի՝ տէլիւ

8 էմը էյլէտի : Վէ Պարուր Իպն Ի Նէրիլայ Ե-
րմիա փէյղաւմէրին քէնտիսինէ օլան ճէր
պիւր էմրինէ Իմթիւալէն պէլթ Իւր ՐԱՊՊԱՍ
քիթապտան ՐԱՊՊԸՆ քէլամընը օգուտու :

9 Վէ Եւհուտա մէլէլի Եւհուտալիմ Իպն Ի
Խօլնտան պէլիւնճի սէնէսինտէ աղընտան
պաւա Եւրուշալիմտէ պուլուտան պիւթիւն
գալմա վէ Եւհուտա շէհրէրինտէն Եւրուշա-
լիմէ կէլէն պիւթիւն գալմա ՐԱՊՊԸՆ հուղու-

10 րընտա՝ օրուճ Իլան օլուտու : Վէ Պարուր
պէլթ Իւր ՐԱՊՊԱՍ քէլաթիպ կամարեա Իպն Ի
Շաֆանըն օտաւընտա, պէլթ Իւր ՐԱՊՊԸՆ
Եւնի գալուտընըն մէտիլինտէ Խօլարըք
հալլետա պիւթիւն 'գալմա մէլքիւր քի-
թապտան Եւրմիանըն քէլամընը օգուտու :

11 Վէ Միլաեա Իպն Ի կամարեա Իպն Ի
Շաֆան քիթապտան ՐԱՊՊԸՆ պիւթիւն քէ-

12 Լամընը Իչիթալիլի, Մէլիլին սէրայընա
քէլաթիպին օտաւընա էնտի . վէ Իշթէ ճէ-
մի՝ Ի րու՛էաւ, քէլաթիպ Եւրմիա՝ վէ Տէ-
լաեա Իպն Ի Շէմա'եա վէ Եւրմիա Իպն Ի
'Աքպոր վէ կամարեա Իպն Ի Շաֆան վէ
Սիտգիլայ Իպն Ի Նանանեա, վէ հապըլ րու՛է-
սանըն ճիւմէլի օրուտա օթուրույըլար Խիթի

* Իւր . գալմըն գուլաղլարըն

- 43 Վէ Միխանա՝ Պարուքըն դավմա՝ օլ քի-
թապտան օգուտըը սրբատա իշխմանի
սեօղէրն ճիւղէսինն անլէրէ նազլ էյլէտի :
- 44 Վէ ճէմի՝ ի բու՛հսա՝՝ Պալմա օգուտըըն
թուամարը էլինէ ալըպ կէլ՝ տէմէք իշիւն Եե-
հուտի իպն ի Նաթանեա իպն ի Շէլէմեա
իպն ի Քուշիյի Պարուքըն եանընա կէօնտէր-
տիլէր, վէ Պարուք իպն ի Նէրիյա թուամա-
- 45 րը էլինէ ալըպ անլէրին եանընա կէլտի : Վէ
անլէր անա՝ Րիճա էտէրիզ, օթուր վէ անը
պիզէ տախի օգու՝ տէտիլէր : վէ Պարուք
- 46 անլէրէ օգուտու : Վէ օլ քէլամըն քեաֆ-
ֆէսինի իշխմանիլէրի կիպի գորգուպ պիրի
պիրինէ պոֆուլը, վէ Պարուքա՝ Պու քէլա-
մըն քեաֆֆէսինի մութալա մէլիյէ նազլ
- 47 էտէճէյիլ՝ տէտիլէր : Վէ Պարուքա՝ սու՛ալ
էտիպ՝ Քէրէմ էյլէ, պու քէլամը անըն աղ-
զընտան նա՛սըլ եազորն, պիզէ խապէր վէր՝
- 48 յէտիլէր : Վէ Պարուք անլէրէ՝ Պու քէլա-
մըն քեաֆֆէսինի օ պանա աղղըյլէ սեօլէ-
տի, պէն տախի միւրէքէպ իլէ պու քի-
- 49 թապա՛կաղալմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Օլ
զէման բու՛հսա Պարուքա՝ կիթ, կէրէք սէն
վէ՛կէրէք Էրէմիա իխթիֆա էտինիզ վէ նէ-
րէտէ պուլուսաղղընըը քիմնէ պիլմէսին՝ տէ-
տիլէր :
- 20 Վէ անլէր թուամարը քեաթիպ Էլիշա-
մա՛րն օտտօնտա սաղալալա չալըյա մէլի-
յին նէզտինէ կիտէրէք պու քէլամըն քեաֆ-
- 21 ֆէսինի մէլիյէ նազլ էթտիլէր : Վէ մէլիք
Եեհուտիյի թուամարը ալմաղա կէօնտէրտի :
օլ տախի անը քեաթիպ Էլիշամա՛րն օտտ-
սընտան ալտը : վէ Եեհուտի անը մէլիյէ վէ
մէլիյին եանընա տուրան ճէմի՝ ի բու՛հսա :
- 22 յա օգուտու : Վէ տօգուզընը այ օլմաղէ
մէլիք գըլըգ խանէսինսէ օթուրույօր խի
վէ էօնիւնտէ եանար մանղալ վար իտի :
- 23 Վէ Եեհուտի իւշ տէօրթ սիւթուս օգու-
տըգտա, անը գալէմթալլէ քէսիպ, պիւ-
թիւն թուամար մանղալտա օլտի աթէշտէ
- 24 թէլէֆ օլուսնայէ տէկին աթար իտի : Վէ
կէրէք մէլիք վէ կէրէք պու քէլամըն քեաֆ-
ֆէսինի իշխտէն պէնտէկեանընըն ճիւղէսի
գօրգամալար վէ էլպիսէլէրինի երթմաաղ-
- 25 ար : Վէ Էլիշամա՛ր վէ Տէլաեա վէ կամար-
եա թուամարը եազմամաղ իշիւն մէլիյէ իւ-
ճա էթտիլէր իսէ տէ, անլէրի տինկլէմէտի :
- 26 Վէ մէլիք մէլիյին օղու Եերաճիլէ վէ
'Ազրաէլին օղու Սերաեա վէ 'Ապտիէլին օղ-
լու Շէլէմայա քեաթիպ Պարուքը վէ փէյ-
ղամպէր Էրէմիայը տէրտէսթ էթմէլէրինի
էմր էյլէտի, լաբին ՐԱՊ անլէրի օաղաաղ :
- 27 Վէ մէլիք թուամարը վէ Էրէմիանըն աղ-
զընտան Պարուքըն եազաղըը քէլմաթը եազ-

աղգտան սօնկրա Էրէմիայա ՐԱՊՊԸ քէլամը
28 կէլիպ տէտի քի, Եինէ կիթ, պաշգա պիր
թուամար ալ, վէ անա Եեհուտա մէլիյի Եե-
հուտիյին եազաղըը էլվէլէթ թուամարտա
պուլուսան էվվէլէթ քէլմաթըն ճիւղէսինի
29 եաղ : Վէ Եեհուտա մէլիյի Եեհուտիյի
սեօլէ քի, ՐԱՊՊ պէզլլէ պուլուրուր : Սէն
պու թուամարա՝ Պապէլ մէլիյի մութալա կէ-
լէճէք վէ պու տիյարը խարապ էտէճէք վէ
անտէն ինսանը վէ չալմաղը գալալաճադ՝
տէյիւ նի՞շիւն եաղաղըն՝ տէյէրէք անը եազ-
տըն :

30 Պու էճլտէն Եեհուտա մէլիյի Եեհու-
գիմ 'ալէյճինտէ ՐԱՊՊ պէզլլէ պուլուրուր :
Տաուտըն թախթընա օթուրաճադ քիմնէսի
օլմաղաճադ տըր : վէ լաշէսի կիւնտիւղիւն
սըճաղա վէ կէճէլէյին օղուղա աթըլաճադ
31 տըր : Վէ անա վէ նէսլինէ վէ պէնտէկեանը-
նա, քէօթիւլիւլէլէրի իշիւն ճէզա վէրէճէ-
յիմ : վէ անլէր իւզէրինէ վէ Եերուշալէմին
պիւլիւն սէքէնէսի իւզէրինէ վէ Եեհուտա
աաթմէրի իւզէրինէ՝ անլէրէ խապէր վէրտի-
յիմ վէ անլէրին տինկլէմէտիլէրի պիւլիւն
պէլալը կէթիլէճէլիմ :

32 Վէ Էրէմիա պաշգա պիր թուամար ալըպ
անը քեաթիպ Պարուք իպն ի Նէրիյայա վէր-
տի : օլ տախի Եեհուտա մէլիյի Եեհուտի-
մին աթէշէ եազաղըը քիթապըն քէլմաթը-
նըն ճիւղէսինի Էրէմիանըն աղղընտան անա
եազաղը, վէ անլէրէ անլէր կիպի տաճա չօգ
քէլմաթ 'իւլվէ էտիլտի :

ՊԱՊ 37

- 1 Վէ Եեքօնեա իպն ի Եեհուտիյին եէրի-
նէ Պապէլ մէլիյի Նէպուսանտանտարըն Եե-
հուտա տիյարը իւզէրինէ մէլիք նապ էյլէ-
տիյի մէլիք Սիտգիյա իպն ի Եօշիյա չիւքիւ-
- 2 մէթ էյլէտի : Լաբին օ վէ անըն պէնտէկեա-
նը վէ տիյարըն դավմը ՐԱՊՊԸ Էրէմիա փէյ-
ղամպէր վաթթթալլէ սեօլէտիյի սեօղէրի
տինկլէմէտիլէր :
- 3 Վէ մէլիք Սիտգիյա՝ Րիճա էտէրիզ, պի-
զիմ իշիւն Ալուսըմը ՐԱՊՊ տու՛ա էյլէ՝
տէմէք իշիւն Եուսալ իպն ի Շէլէմա վէ քեա-
հին Սէֆանեա իպն ի Մա՛ապէնայը Էրէմիա
- 4 փէյղամպէրին նէզտինէ կէօնտէրտի : Էրէ-
միա իսէ գալմ՝ արասընա կիրիպ չըգմաղտա
իտի : վէ քաճա անը մաճպէս իլգա իթմէմիշ-
- 5 լէր իտի : Վէ Մըսըրտան Ֆիր՛օնըն 'ապէրի
չըգաղը : վէ Եերուշալէմի մաճապէրէ էտէն
փիլտանիլէր անլէրին խապէրինի ալաղալա-
րընտա Եերուշալէմ իւզէրինտէն չէթիլիլէր :
- 6 Վէ ՐԱՊՊԸ քէլամը Էրէմիա փէյղամպէ-

7 րէ կէլիպ տէտի քի, իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ
պէջլէ պուշուրուր. Պէնտէն սու՛ալ էթմէք
իշխն սիզի պանա կէօնտէրէն Եհհուաւ մէ-
լիյինէ պէջլէ տէյէսինիզ. Իշթէ սիզէ իմ
սաստ իշխն չըգաս Ֆիր'օնըն 'սաքերի քէն-
տի տիյարընա, Մարա 'սովտէթ' էտէճէք
8 տիր. Վէ Բիլտանիլէր տէօնիւպ պու շէհր
իլէ մուհարէպէ էտէճէքէր. վէ անը ալըպ
9 աթէշէ էադաճադար տըր. ԲԱՊՊ պէջլէ պու-
շուրուր. Բիլտանիլէր մուլթալու իւզէրի-
միզտէն կիտէճէքէր' տէյէրէք քէնտիլէրինիզի
այլաթմայընը, գերա կիթմէյէճէքէր տիր.
10 Չիւնքի էյէր սիզին իլէ մուհարէպէ էտէն
Բիլտանիլէրին պիւթիւն 'սաքերինի վուրա-
նըզ, վէ անլէրտէն աշափ պիր դաշ ճէճուհ
սաթէմ' գալաւ, անլէրտէն հէր պիր չաաթ-
րընտան գալըզ պու շէհրի աթէշէ էադա-
ճադար տըր.
11 Վէ Բիլտանիլէրին 'սաքերի Ֆիր'օնըն 'աս.
քէրի սէպէպինտէն Եհրուշալիմ իւզէրինտէն
12 չէքիլտիլէրի սըրատա, Էրէմիա Պէնեամին
տիյարընա կիթմէք վէ օրատան գալմը արա-
սընտա հիսսէսիլ ալմադ իւզգէ Եհրուշալիմ
13 տէն չըգաթը. Վէ Պէնեամին գափուսընա
վարադընտա գապիթանտան օլուն Եհրիյա
իպն ի Շէթմէս իպն ի Հանանէս իսմինտէ
պիր տաթմ' օրատա պուշուրուր' Սէն Բիլ-
տանիլէր թարաֆընա կէչիյօրսըն' տէյէրէք
14 Էրէմիա փէյղամպէրի թուլթաւ. Էրէմիա
տաթի' Եալան տըր, պէն Բիլտանիլէր թա-
րաֆընա կէչմէյօրսըն' տէտի իստէ տէ, անը
տինկէմէտի. վէ Եհրիյա Էրէմիայը թուլթաւ
15 անը րուէտանըն նէգտինէ կէթրտի. Վէ
րուէտա Էրէմիայա զաղապէ կէլիպ անը տէյ-
տիլէր, վէ անը քէտթիպ Եօնաթանըն խո-
նէսինտէ հապս էյլէտիլէր. զիրա օլ Խանէյ
հապսինտէ էթմիշէր իտի.
16 Էրէմիա զընտանա վէ պօտուրումարա
կիրիպ օրատա խայլի միւտտէթ գալըզտան
17 սօնկրա, Մէլիք Սիտգիյա անը կէթրիթտի.
վէ մէլիք' քէնտի սէրայընտա' ԲԱՊՊ թարա-
ֆընտան պիր քէյաթմ վա'ր մը' տէյիւ խա-
ֆիյէն տնտէն սու՛ալ էթմէսի իւզէրինէ' Է-
րէմիա' Վար տըր, տէտի. վէ Սէն Պապէլ մէ-
լիյինին էլիլէ թէսիլմ' օլունաճադըն' տէտի.
18 Վէ Էրէմիա մէլիք Սիտգիյայա' Սաննէս պէն-
տէկէտանըն, եա պու գալմա գարըն նէ' կիւ-
նոհ իլէտիմ' քի պէնի մահպէսէ իլգա էթ-
19 տինիզ. Վէ' Պապէլ մէլիյի իւզէրինիզէ վէ
պու տիյար իւզէրինէ կէլմէճէք' տէյիւ
փէյղամպէրիլէ տէն փէյղամպէրիլէրինիզ նէ'.
20 րէտա տիր. Վէ շիմտի, րիճա էտէրիմ, էյ
էֆէնտիմ' մէլիք, տինկէ, վէ րիճամ 'ին-
տինտէ մոգպուլ օլուն, վէ պէնի քէտթիպ

Եօնաթանըն խանէսինէ կէրի կէօնտէրմէ,
21 քի օրատա էօլմէյէլիմ' տէտի. Վէ մէլիք
Սիտգիյանըն էմի իւզրէ Էրէմիայը մահպէ-
սին հալըսընա գօտըլար, վէ շէհրտէն էք-
մէք քիւլլէյէն տիւքէնինճէյէ գոտար տնա
հէր կիւն էքմէքճիլէր սօգաղընտան պիր սօ-
մուն էքմէք վէրիլէր իտի. պէջլէճէ Էրէմիա
մահպէսին հալըսընտա գալար.
ՊԱՊ 38

1 Վէ Շէֆաթիա իպն ի Մաթթան վէ ճէ-
տայէս իպն ի Փաշհուր վէ Եուքալ իպն ի
Շէլէմա վէ Փաշհուր իպն ի Մալքիյա Էրէմի-
2 անըն պիւթիւն գալմա խիթապէն, ԲԱՊՊ
պէջլէ պուշուրուր. Պու շէհրտէ գալան
քիմէն գըլըճ վէ գըլըզ վէ թա'ունտան էօ-
լէճէք, Փադաթ չըգըպ Բիլտանիլէր թարա-
ֆընա կէչէն սաղ գալաճադ, վէ հայաթը քէն-
տիսինէ շիքտար կիպի օլարապ սաղ գալա-
3 ճադ տըր. ԲԱՊՊ պէջլէ պուշուրուր. Պու
շէհր մուլթալու Պապէլ մէլիյինին 'սաքերի-
նին էլիլէն թէսիլմ' օլունաճադ, վէ անլէր ա-
նը ալաճադար տըր' տէյիւ սէյլէտիյի քէ-
4 լամը իշիթտիլէրինտէ, Պու րուէտա մէլիյի
խիթապէն իիճա էտէրիզ, պու տաթմ' գալմը
օլունտուն, չիւնքի պու շէհրտէ գալան մու-
հարիպէրին էլլէրինի վէ պիւթիւն գալմըն
էլլէրինի, անլէրէ պէջլէ սէօլէր սէյլէմէքէ
կէվէտիյօր. զիրա պու տաթմ' պու գալմըն
սէլաթմէրինի տէյիլ, անճադ պէլաւսըն իօթէր'
5 տէտիլէր. Վէ մէլիք Սիտգիյա' իշթէ օ սի-
զին էլիլիզտէ տիր, չիւնքի մէլիք սիզին
էտնընզտա պիր շէյէ միւզթէտիր տէյիլ
6 տիր' տէտի. Վէ Էրէմիայը ալըլար, վէ ա-
նը մէլիքըտա Մալքիյանըն գոլուսընա աթ-
տըլար, վէ տաթի մահպէսին հալըսընտա
տըր, վէ Էրէմիայը իփլէր իլէ սարգըլթալըր.
վէ օլ գոլուստա սու օլմայըպ, անճադ չա-
մուր պուլունմուր լլէ Էրէմիա չամուրա
պաթար.
7 Վէ սէրայտա պուլունման Հապէշի 'Ապտ ի
մէլիք նամ իտաթմ' Էրէմիայը գոլուստա
աթտըզլարըն իշիթտի. վէ մէլիք Պէնեամին
8 գափուսընտա օթուրույօր իտի. Վէ 'Ապտ ի
մէլիք սէրայտան չըգըպ մէլիյէ խիթապէն.
9 Էյ էֆէնտիմ մէլիք, պու տաթմէր Էրէմիա
փէյղամպէրէ եափտըզլարը հէր շէյի, խու-
սուսա անը գոլուստա աթտըզլարըն ֆէնա
եափտըլար. զիրա շէհրտէ էքմէք պուլունմա-
տըլընտան, օլալըք եէրտէ ալըզտան էօլէ-
10 ճէք տիր' տէտի. Վէ մէլիք Հապէշի 'Ապտ ի
մէլիյէ' Պուրատան քէնտին իլէ պէրապէր
օթուր տաթմ' ալ, վէ Էրէմիա փէյղամպէրի,

- էօթէզտէն էվէլ, Դուրուտան չըգար՝ տէյիւ-
- 11 էմը էյլէտի : 'Ապտի մէլիք տախի քէնտի-
սիլլէ պերապէր օլ տաէմէրի սըլպ սերայա՝
խազինէ ալթընա կիրտի, վէ օրուտան եըր-
թըզ վէ էպրի փաշավըտլար սըլպ տնէրի իփ-
լէր իլէ գուլալայ՝ Էրէմիաննն տանընա օար-
- 12 գըթաը : վէ Հապէշի 'Ապտի մէլիք Էրէմիա-
յա՝ Շիմտի պու եըրթըզ վէ էպրի փաշավըտ-
լարը գօթըռըզլարընա, իփլէրին ալթընա գօ՝
- 13 տէտի : վէ Էրէմիա պէօյլէ եափաը : վէ Է-
րէմիայը իփլէր իլէ չէքիպ սանը գուրուտան
տըշարը չըգարաըտըր : վէ Էրէմիա մաճպէտին
հալլըրնտա գալտը :
- 14 վէ մէլիք Սիտգիյա Էրէմիա փէյդոմգէրի
պէյթի իւր ԲԱՊՊՏԱ օլան իւլիւնճիւ մէտիւե-
լէ՝ քէնտի տանընա կէթիլթտի : վէ մէլիք Է-
րէմիայա՝ Սանա պիր շէյ սու՝ալ էտէճէյիմ՝
- 15 պէնտէն պիր շէյ սաղլամո՝ տէտի : վէ Է-
րէմիա Սիտգիյայա՝ Սանա խապէր վէրսմ՝
սէն պէնի մալթաղա էօլտիւրէճէք տէյի՛լ
մի սին : վէ սանա նասիհաթ վէրսմ՝, պէնի
- 16 տինկլէմէլէճէք սին՝ տէտի : Լաբին մէլիք
Սիտգիյա Էրէմիայա խաֆիլլէն եէմին էտիպ՝
Պիզէ պու ճանը խալգ էտէն ԲԱՊՊ հալլ տըր
քի սէնի էօլտիւրմէլէճէյիմ՝, վէ ճանընը տ-
ըտլան պու տաէմէրին էլինէ սէնի թէսլիմ՝
- 17 էթմէլէճէյիմ՝ տէտի : Օլ զէման Էրէմիա
Սիտգիյայա՝ Իսրայէլին Ալաճը, Իշաճ իւլ
ճիւնուտ օլան Էէհօվա պէօյլէ պուրուր : Է-
յէր սէն գալգըպ Պապէլ մէլիյինին բու՛ե-
սասընն նէգաինէ չըգար իսէն, ճանըն սաղ
գալաճաղ, վէ պու շէհր ամէլէն էանմայա-
ճաղ տըր, ֆադաթ հէմ քէնտին, հէմ
- 18 էհլ ի պէյթին սաղ գալաճաղաընը : Լա-
բին Պապէլ մէլիյինին բու՛էսասընն նէգաին-
նէ չըգալաղ իսէն, պու շէհր Քիլտանիլէրին
էլինէ թէսլիմ՝ օլունաճաղ, վէ սանը ալթէշէ
եազաճաղաըր : սէն տախի տնէրին էլինտէն
- 19 գուրթուլմայաճաղ սըն՝ տէտի : վէ մէլիք
Սիտգիյա Էրէմիայա՝ Քիլտանիլէր թարա-
ֆընա կէպիլթ օլան Էէհուտիլէրտէն գօրգա-
րըմ, օլմայա քի պէնի տնէրին էլինէ վէրէ-
լէր, տնէր տախի պէնի իսթիհլա էտէլէր՝
- 20 տէտի : վէ Էրէմիա՝ վէրմէղլէր : բիճա է-
տէրիմ, սանա սէօյլէտիլիմ՝ ԲԱՊՊՏԱ քէլամը-
նը տինկլէ, քի սանա խալր կէրէ վէ ճանըն
- 21 պէր հայալթ օլա՝ Լաբին էյէր չըգալաղ իս-
թէմէզ իսէն, ԲԱՊՊՏԱ պանա կէօսթէրտիլի
- 22 շէյ պու տըր : Իշթէ Էէհուտա մէլիյինին
սերայընտա պազի գալան գարըլարըն ճիւմ-
լէսի Պապէլ մէլիյինին բու՛էսասընա կէօթիւ-
րիւլէճէք : վէ օլ գարըլար՝ Սէնի սօսթըլա-
րն իլլաաղաղ սանա զալիպ օլտըտըր, պա-
ղըն շաւնըա պաթտըղը կիպի, տնէր կէրի

- 23 չէքիլտիլէր՝ տէլէճէքլէր տիր : վէ գարըլա-
րըն իլէ էվաաընըն ճիւմէսինի Քիլտանիլէր
չըգարաճաղար, վէ սէն տնէրին էլինտէն
գուրթուլմայաճաղ սըն, տնաճաղ Պապէլ մէ-
լիյինին էլիլլէ թուրթուլաճաղ սըն վէ պու
շէհրն ալթէշէ եանմասընա սէն սէպէպ օլա-
ճաղ սըն՝ տէտի :
- 24 վէ Սիտգիյա Էրէմիայա՝ Պու սէօղլէրի
- 25 քիմնէ պիլմէսին, վէ էօթմէլէճէքսին : վէ
էյէր բու՛էսա սէնին իլէ սէօյլէշտիլիմի իշի-
տէրէք սանա կէլիպ՝ Մէլիլէ նէ՞ սէօյլէտին,
պիզէ խապէր վէր : պիզտէն խաֆի թուրթու-
մա, վէ սէնի էօլտիւրմէլէճէյիլ : վէ մէլիք սանա
- 26 նէ՞ սէօյլէտի՝ տէրլէրսէ, Օլ վազըթ սէն տն-
լէրէ՝ Եօնաթանն խանէսինա էօլմէք իլիւն
պէնի օրայա կէրի կէօնաթէմէմէսինի, պէն մէ-
լիյին հուգուրընտա բիճա էլլէտիմ՝ տէլէսին
- 27 տէտի : վէ քէնաֆֆէ ի բու՛էսա Էրէմիանն
եանընա կէլիպ սնտէն սու՛ալ էթտիլէր : օլ
տախի տնէրէ՝ մէլիյին էմի էթտիլի սէօղլէ-
րէ կէօրէ ճէվապ վէրտի : վէ տնէր տնա
սէօյլէմէքտէն ֆէրաղալթ էթտիլէր, գիրա
- 28 մատտէ մէյառնա չըգալաղաըր : վէ Էրէմիա
Էրէմիա խալիմի սըլնաղըղը կիւնէ գառաըր մաճ-
պէսին հալլըրնտա գալտըր : վէ Էրէմիա խալիմ
սըլնաղըղընտա գալտըր իտի :

ՊԱՊ 39

- 1 Եէհուտա մէլիյի Սիտգիյանն տօղուղընճը
սէնէսինտէ օնունճը պառա Պապէլ մէլիյի
հէպուխտառառա պիւթիւնն 'տաքէրի իլէ
Էրէմիալիմէ կէլտի, վէ սանը մաճառէրէ էթ-
- 2 տիլէր : Սիտգիյանն օն պիրիճի սէնէսինտէ
տէօրտիւնճիւ պառա պըն տօղուղընտա շէհ-
- 3 րին աուրը բախնէտաը օլտա : վէ Պապէլ
մէլիյինին քէնաֆֆէ ի բու՛էսասը, էա՛նի Նէր-
ճալլաթէսըր վէ Սամառնէպու վէ խաաթմաը
րէ՛խի Սարաքիմ՝ վէ մէհուս րէ՛խի Նէր-
ճալլաթէսըր վէ Պապէլ մէլիյինին սա՛իլ
բու՛էսասընն քէնաֆֆէսի կէլիպ օրթառ գա-
փուտա օթուրաըլար :
- 4 Վէ Էէհուտա մէլիյի Սիտգիյա վէ մա-
հարիպէրին ճիւմէսի տնէրի կէօրտիւթէ-
րինտէ ֆիրաը էթտիլէր, վէ շէհրտէն կէճէ-
լէյին մէլիք պաղճէսի էօլընտան իքի սուրըն
արառնտաքի գափուտան չըգալաղաըր : վէ քէն-
- 5 տիսի սաճառ էօլընա չըգալաղ : վէ Քիլտանի-
լէրին 'տաքէրի տնէրի թա՛ղիպ էթտիլէր,
վէ Սիտգիյայա Էրիհա սաճառաըրնտա եէ-
թիւտիլէր, վէ սանը թուրթուպ Համաթ տի-
յաընտա վազը՝ Բիլլալայա՝ Պապէլ մէլիյի
հէպուխտառառաըն հուգուրընա չըգալաղա-
լար : օլ տախի տնըն հազգընտա հիւթվ վէր-

- 6 տի : Վէ Պապէլ մէլիյի Րիպլատա՝ Սիտգի-
յանըն օղուլարըն , կեօղէրի էօնիւնտէ
պօղազլատը : Պապէլ մէլիյի Եէհուտա շու-
րէֆաւընըն քեւօֆէտիւնի տախի պօղազլատը :
7 Վէ Սիտգիյանըն կեօղէրիյի քէօր էթտի ,
վէ Պապէլէ կեօթիւրմէք իւզրէ տնը զինծիրէր
8 իյէ պաղլատը : Վէ Բիլլատանիլէր՝ մէլիյին սե-
րայընը վէ գաղմըն խոնէլէրիւնի աթէշէ եազ-
տըլար , վէ Եէրուշաղիմին սուրընը երգաըլար :
9 Վէ մա'իյէթ՝ 'ապէրի ըէ'իսի Նէպուզարա-
տան շէհրտէ գալան գաղմըն պաղը Ելէսիւնի վէ
քէնտի թարաֆընտ կէշէն Ֆիրարիլէրի վէ
գալան գաղմըն պաղը Ելէսիւնի Պապէլէ էօրի
10 կեօթիւրտիւ : Վէ մա'իյէթ՝ 'ապէրի ըէ'իսի
Նէպուզարատան Եէհուտա տիյարընտա հիշ
պիր շէլլէրի օղմայան գաղմըն ֆուգարաթըն-
տան պրապտը : օլ կիւն անլէրէ պաղլար իլէ
թարլաթար տախի վէրաի :
- 11 Վէ Պապէլ մէլիյի Նէպուլատանասար
Էրէմիա հազգընտա մա'իյէթ՝ 'ապէրի ըէ-
12 'իսի Նէպուզարատան , Անը ալ , վէ անը
կեօղէրի , վէ տնա հիշ պիր քէօթիւրմէք
եաղմա , անճազ սանա հէր նէ տէյէճէք օ-
լուր իսէ , էօյլէ մու'ամէլէ էյլէ՝ տէյիւ էմը
13 էյլէտի : Վէ մա'իյէթ՝ 'ապէրի ըէ'իսի Նէ-
պուզարատան վէ խաղմըլար ըէ'իսի Նէպու-
շաղպան վէ սէճուօ ըէ'իսի Նէրճալշարէսէր
վէ Պապէլ մէլիյինին ըու'էսաթընըն ճիւմէտի
14 Էրէմիայը մոհպէտին հաղլարընտան կէթիւրթ-
տիլէր , վէ անը ճէտալէա իպն ի Ախիգամ՝
իպն ի Շաֆանա՝ էվէ կեօթիւրմէտի իշիւն
թէտիլմ էթտիլէր : պէօյլէճէ օ գաղմըն արա-
սընտա սաթին օլտու :
- 15 Վէ Էրէմիա մոհպէտին հաղլարընտա
մոհպէտա իքէն ՐԱՊՊԱՊ քէլամը անա կէլիպ
16 տէտի քի , Կիթ , Հապէշի՝ Ապտ ի մէլիյի
սէօյլէ քի՝ իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ իւլ ճիւ-
նուտ պէօյլէ պուլուրուր : Իշթէ պէն պու-
շէհր հազգընտա օլան քէլամըմը էյլիլէք ի-
շիւն տէլիլ , անճազ պէլա իշիւն իճրա է-
տէճէլիմ՝ վէ օլ կիւնտէ սէնին էօնիւնտէ
17 վաղու՝ պուլամազ տըր : Լաթին օլ կիւնտէ
սէնի իէլլա էտէճէլիմ՝ (ՐԱՊՊ պուլուրուր ,)
վէ եիւզէրինտէն գօրգաղընըն քիմալէրին է-
18 ինէ վէրիլմէյէճէք սին : Ջիրա սէնի մութ-
լաղա իտէլա էտէճէլիմ՝ վէ գըլըմտան տիւշ-
մէյէճէք սին : վէ ճանըն սանա զանիլմէթ կի-
պի օլմաճազ , զէրա պանա թէվէքքիւլ էյլէ-
տին , տէլիւ ՐԱՊՊ պուլուրուր :

1 Մա'իյէթ՝ 'ապէրի ըէ'իսի Նէպուզարատան
Էրէմիայը՝ Պապէլէ կեօթիւրմէք իշիւն

- շալմ վէ Եէհուտա էսիրէրինին ճիւմէտի
տրաթընտա զինծիրէր իլէ պաղլը օլաղը
հալտէ թութմուշ իքէն , անը Րամատան
սալը վէրտիքտէն սօնկրա ՐԱՊՊ թարաֆըն-
տան Էրէմիայա պու քէլամ կէլաի :
- 2 Վէ մա'իյէթ՝ 'ապէրի ըէ'իսի Էրէմիայը
տըպ սնա՝ Ալլահըն ՐԱՊՊ պու մաշալ իւ-
3 զէրինէ պու պէլալը սէօյլէմիշ տիր : Վէ ՐԱՊՊ
անը կէթիւրմէք պուլուրաղը վէճէլէ իճրա
էյլէտի : զիրա ՐԱՊՊ գարշը կիւնաճ էթտի-
յինիզ վէ անըն քէլամընը տինկէմէտիյինիզ
4 իշիւն պու շէյ սիզէ վազը՝ օլտու : Վէ շիմ
տի իշթէ էլլէրինտէք զինծիրէրի չըգարտըմ
էյէր պէնիմ՝ իլէ Պապէլէ կիթմէք սանա խօշ
կէօրիւնիւրսէ՝ կէլ , վէ սէնի կէօղէտիլիմ
լաթին էյէր պէնիմ՝ իլէ Պապէլէ կիթմէք սա-
նա խօշ կէօրիւնիւրսէ՝ կիթմէ : Իշթէ պիւ-
թիւն տիյար սէնին էօնիւնտէ տիր , հէր նէ-
րէյէ կիթմէլիյի խօշ վէ միւնտաիպ կէօրիւ-
5 իսէն , օրայա կիթ : Եախօտ՝ Պապէլ մէլիյի-
նին Եէհուտա շէհրէրի իւզէրինէ նապ էյ-
րէտիյի ճէտալէա իպն ի Ախիգամ՝ իպն ի
Շաֆանա՝ 'աղտէթ էթմէգտէն էվէլ անըն
եանընտ 'աղտէթ էյլէ՝ , վէ անըն իլէ պէրա-
պէր գաղմըն արաթընտա սաթին օլ , վէ եա-
խօտ հէր նէրէյէ կիթմէլիյի միւնտաիպ կէօ-
րիւր իսէն օրայա կիթ՝ տէտի : վէ մա'իյէթ
'ապէրի ըէ'իսի սնա ազգը վէ հէտիյէ վէր-
տիքտէն սօնկրա անը սալը վէրաի :
- 6 Վէ Էրէմիա Միսիպայա ճէտալէա իպն ի
Ախիգամըն եանընտ կիտիպ , անըն իլէ պէրա-
պէր՝ տիյարտա գալան գաղմըն արաթընտա
սաթին օլտու :
- 7 Վէ սահրուտա պուլուրան սէրտալարըն
ճիւմէտի , քէնտիլէրի վէ տտէմէրի՝ Պապէլ
մէլիյինին ճէտալէա իպն ի Ախիգամըն տիյա-
րա վալի նապ էթտիյինի , վէ Պապէլէ սիւ-
րիւմէյէն տտէմէրի վէ գարըլարը վէ չօ-
ճուգարը վէ տիյարըն ֆուգարաթընը անըն
խաղմէտինէ թէտիլմ՝ էյլէտիյինի իշիթտիք-
8 լէրինտէ , Անլէր եա'նի Նաթանեա օղու
իւմուլէ վէ Գարէհին օղուլարը Եօհանան
վէ Եօնաթան վէ Թանհումէթ օղու Սէրաեա
վէ Նէթօֆաթի 'Եյֆայըն օղուլարը վէ
Մա'աթինին օղու Եէգանեա , քէնտիլէրի վէ
տտէմէրի Միսիպայա ճէտալէանըն եանընտ
9 կէլիլէր : Վէ ճէտալէա իպն ի Ախիգամ՝
իպն ի Շաֆանա՝ անլէրէ վէ տտէմէրինէ եէ-
մին էտիպ՝ Բիլլատանիլէրէ թէպա'իյէթտէն

*Ե-իւ- (Էրէմիա՝ 'աղտէթ էթմէտիլի հօլտէ) Պապէլ
մէլիյինին Եէհուտա շէհրէրի իւզէրինէ նապ էյլէտիյի
ճէտալէա իպն ի Ախիգամ՝ իպն ի Շաֆանա՝ եանընտ
'աղտէթ էյլէ :

- գորգ մայրնրդ . տիշարտա սաքին օրուպ Պա-
պէլ մէլիքինէ թէպա'իյէթ էտինիզ վէ սիզէ
40 խայրլը օլաճադ տըր : Վէ պէն իշթէ Միս-
փատա սաքին օրուրմ , քի պիզէ կէլէն Գիւ-
տանիւրին հուզուրնտա տուրպլըմ . սիզ
տախի շէրապ վէ եազ մէյվէլէրի վէ եազ
թօփլալըպ գապլարընըպ գօյունըզ , վէ զապլթ
էթտիյինիզ շէհրէրտէ սաքին օրունը՝ տէ-
41 տի : Վէ Մուսպտա վէ 'Ամմնիլէր արասըն-
տա վէ Էտօմտա վէ քեաֆֆէ ի մէմալիքտէ
պուլունտն Եէհուտիլէրին ճիւմլէսի տախի
Պապէլ մէլիքինին Եէհուտտա պագըւյէ
պրագտըղընը վէ անլէր իւզէրինէ ճէտալէա
իպն ի Ախիգամ իպն ի Շաֆանը վալի նասպ
42 էյլէտիյինի իշթտիքլէրինտէ , Եէհուտիլէ-
րին ճիւմլէսի տաղըմըշ օլտըզլարը հէր պիր
մաճալտէն 'ալտէթլէ Եէհուտտա տիշարընա՝
Միսփատա , ճէտալէանըն եանընա կէլտիլէր ,
վէ դայէթ չօգ շէրապ վէ եազ մէյվէլէրի
թօփլալարըն :
43 Վէ Եօհանան իպն ի Գարէհ վէ սոհրտա
պուլունտն սէրտալարըն ճիւմլէսի Միսփալա
44 ճէտալէանըն եանընա կէլտիլէր , Վէ անա
'Ամմնիլէրին մէլիքի Պա'ալիսին իսմա'էլ իպն ի
հաթաննայը սէնի էօլտիւրմէք իշին կէօն-
տէրտիյինի պիլի'օր մի սին՝ տէտիլէր . ֆա-
գաթ ճէտալէա իպն ի Ախիգամ անլէրէ ի-
45 նանտալ : Վէ Եօհանան իպն ի Գարէհ
Միսփատա ճէտալէայա խաֆիլէն սէօյլէ-
յիպ՝ Շիմտի կիտէյիմ , վէ իսմա'էլ իպն ի
հաթաննայը էօլտիւրէյիմ , վէ քիմէ պիլի
մէսին . նի'շին սէնի էօլտիւրմէք , վէ եա-
նընա թէճէմմա'էլ էթմիշ օլան Եէհուտիլէրին
ճիւմլէսի տաղըլըպ Եէհուտտանըն պագըւյէսի
46 հէլըք օլուն՝ տէտի : Վէ ճէտալէա իպն ի
Ախիգամ Եօհանան իպն ի Գարէհ՝ Պու-
զընտա եալան սէօյլէյօրսըն՝ տէտի :

ՊԱՊ 41

- 1 Վէ եէտինճի այտա միւլուք նէպինտէն օ-
լան իսմա'էլ իպն ի հաթաննա իպն ի Էլի-
շամա՝ վէ մէլիք րու'էտալը վէ մա'իյէթինտէ
օն նէֆէր տաէմ օլտրագ , Միսփալա , ճէ-
տալէա իպն ի Ախիգամըն եանընա կէլտի .
վէ օրտա տնըն իլէ պէրապէր էքմէք ետտի .
2 լէր : Վէ իսմա'էլ իպն ի հաթաննա վէ
մա'իյէթինտէ պուլունտն օն տաէմ գալըպ
Պապէլ մէլիքինին տիշար իւզէրինէ վալի
նասպ էթմիշ օլտըղը ճէտալէա իպն ի Ա-
խիգամ իպն ի Շաֆանը գըլըլէ վալուպ
3 էօլտիւրտիլէր . Գէզալիք իսմա'էլ անըն
եանընտա եա'նի ճէտալէանըն եանընտա

Միսփատա պուլունտն Եէհուտիլէրին ճիւմ-
լէսին վէ օրտա պուլունտն Գիլտանի մու-
հարիպլէրի էօլտիւրտիլ :

- 4 Վէ ճէտալէայը էօլտիւրտիլէրին էր-
թէսի կիւնիւ տաճա քիմնէնին խապէրի եօգ
5 իքէն , Շէքիմտէն վէ Շիթտան վէ Սոմարիս-
տան սագալարը թրաշ էտիլմիշ վէ էսվապ-
լարը երթըմըշ վէ ճէտալէրինտէ ետա ա-
շըմըշ օլան սէքսէն քիշի , պէյթ իւր ՐԱՊԱ
կէթիւրմէք իւզըք , էլէրինտէ թադաիմէլէր
6 վէ պուլար պուլունտագ , կէլտիլէր : Վէ
իսմա'էլ իպն ի հաթաննա Միսփատա ան-
լէրի իպթիգալէ կիթտի , վէ աղայարագ
կիտիյօր իտի , վէ անլէր վալը օլտըգտա
անլէր՝ ճէտալէա իպն ի Ախիգամըն եանը-
7 նա կէլինիլ՝ տէտի : Վէ անլէր շէհրին օր-
թատընա կէլինճէ իսմա'էլ իպն ի հաթաննա
վէ մա'իյէթինտէ պուլունտն տաէմլէր անլէ-
րի գաթլ էթտիլէր , վէ գալըն իշինէ Խիւ-
8 լը : Վէ իշէրինտէ իսմա'էլ՝ Պիլի էօլտիւր-
մէ , զիսկ սոհրտա պիլիմ պուզալը վէ
արփա վէ եազ վէ պալ սագը մախգէնլէրի-
միզ վար՝ տէլէն օն քիշի պուլունտա . վէ օ-
վազ կէլիպ անլէրի պիւրտալէրի արալընտա
էօլտիւրմէտի :
9 Վէ ճէտալէա սէպէպինտէն իսմա'էլին
էօլտիւրտիլէր առէմլէրին լաշէլէրինին ճիւմ-
լէսին լալտըղը գուլու մէլիք Ասանըն իսրա-
յէլ մէլիքի Պա'ալանըն գօրգուլունտան ետի-
մըշ օլտըղը գալըն իտի . իսմա'էլ իպն ի
հաթաննա անը մաղթուլար իլէ աղտուր-
10 տա : Վէ իսմա'էլ մա'իյէթ 'աղքէրի ըէ'իտի
հէպուգարտանըն ճէտալէա իպն ի Ախի-
գամ իւզէրլէրինէ նասպ էթմիշ օլուպ տա
Միսփատա պուլունտն գալըն պիւթիւն
պագըւյէսի եա'նի մէլիքին գըզալարըն վէ
Միսփատա գալըն պիւթիւն գալմը եսիր
կէթիւրմէք . վէ իսմա'էլ իպն ի հաթաննա
անլէրի էսիր էտիպ , 'Ամմնիլէր թարաֆընա
կէլմէք իւզըք կիթտի :
11 Վէ Եօհանան իպն ի Գարէհ վէ անըն ի-
լէ պուլունտն քեաֆֆէ ի սէրտալանը 'ա-
սաքի իսմա'էլ իպն ի հաթաննանըն ետի-
մըշ օլտըղը քէթիւրիլէրին քեաֆֆէսինի ի-
12 շիթտիքլէրինտէ , Առէմլէրինին ճիւմլէսին
աղըպ իսմա'էլ իպն ի հաթաննա իլէ մու-
հարէպէ էթմէյէ կիթտիլէր , վէ անը ճիւլ'օն-
տա օլան չօգ սուլար գուրպինտէ պուլար-
13 լար : Վէ իսմա'էլին եանընտա պուլունտն
պիւթիւն խալգ Եօհանան իպն ի Գարէհ վէ
անըն եանընտա պուլունտն սէրտալանըն 'ա-
սաքիլին ճիւմլէսին կէօլտիւրէլէրինտէ շա-
14 ման օլտըլար : Վէ իսմա'էլին Միսփատա
էսիր կէթիւրտիլէր պիւթիւն խալգ կէրի

- տեօնտիւ, վէ 'տվտեթ էտիպ ԵօՏանան իպն ի
- 15 Գարեհին եաննա կիթտիւրէ : Լաքին իս. մա'էլ իպն ի Նաթանեա սեքիզ քիշի ինէ ԵօՏանանն եււզիւտէն ֆիրար էտիպ 'Ամ. մնիւրէր թարաֆնա կէշտի :
- 46 Վէ ԵօՏանան իպն ի Գարեհ զէ աննն ի. լէ պերապեր պուրունան քեաֆֆէ ի սերտա. րան ր 'ասաքիր' իսմա'էլ իպն ի Նաթանեա. ննն ճէտալեա իպն ի Աիիգամը գաթլ էթ. տիքտէն սոնկրա տննն էլինտէն Միսփատան կերի կէթիրմիլ օլադլարը գաթմըն պիւթիւն պազըյէսիսի, ետ'նի ճիպ'օնտան կերի կէ. թիրտիյի եիկիթ ճէնկեալէրէրի վէ գարըլար իլէ չօճադլարը վէ խաաըմլարը ալալար ,
- 47 Վէ Գիրտանիւր սէպէպինտէն Մըսրա կիթ. մէք իւզլէ կիտիպ ՊէյթլէՏէմ գուրպինտէ վազը' Գիմ'ճամ խաննուա օթուրաըլար .
- 48 Զիրա իսմա'էլ իպն ի Նաթանեա Պապէլ մէլիյինն տիյարա վալի նասպ էթտիյի ճէ. տալեա իպն ի Աիիգամը գաթլ էթտիյի ի. չիւն անլէրտէն գօրգարըլար իտի :

ՊԱՊ 42

- 1 Վէ քեաֆֆէ ի սերտարան ր 'ասաքիր վէ ԵօՏանան իպն ի Գարեհ զէ Եդաննա իպն ի Չօլա'եա վէ պէզլիւք քիւչիւք պիւթիւն
- 2 գաթմ' ետգալըպ , իրէմիա փէյլադմպէրէ խիթապէն' Բիճամըզ 'իստինտէ մադպուլ օլոււն , վէ պիզիմ իչիւն ետ'նի պու պազըյ. յէնին ճիւմլէսի իչիւն Ալլահն' ԲԱՊԱ տու'ա էյլէ , զիրա կէօզիւնլէ կէօթալիւն կիպի ,
- 3 չօք իքէն ալ գալաըզ . Վէ Ալլահն' ԲԱՊԱ եււրիւյէճէյիմիլ Եօլը վէ իւլէյէճէյիմիլ
- 4 իչի պիզէ պէյան էյլէսիս' տետիւրէ , իրէմիա փէյլադմպէր տալի տնլէրէ' իչիթտիմ' . իչթէ քէլամընըա կէօրէ Ալլահն'ըզ ԲԱՊԱ տու'ա էտէրիմ' . վէ ԲԱՊԱ սիզին Տազգընըպա նէ ճէվապ վէրիսէ , սիզէ պէյան էտէրիմ' . սիզ.
- 5 տէն պիր շէյ սազլամամ' տէտի : Վէ անլէր իրէմիայա' ԲԱՊԱ արամըզտա սաաըզ վէ Ե. մին շաՏիտ օլոււն քի , Ալլահն' ԲԱՊԱ սե. նի պիզէ պէյան էլէս' իրսալ էյլէյէճէյի Տէր պիր խուսուա կէօրէ Տարեքէթ լէտէճէյիլ :
- 6 Կերէք խայր , կերէք շէր , սէնի հուզուրնա կէօնտերտիյիմիլ Ալլահն'ըզ ԲԱՊԱն քէլա. մընը տնկէյէճէյիլ , թա քի Ալլահն'ըզ ԲԱՊԱն քէլամընը տնկէյէճէյիլ պիզէ խայր կէլէ' տէտիւրէ :
- 7 Վէ արատան օն կիւն կէշտիքտէ Էրէ.
- 8 միայա ԲԱՊԱն քէլամը կէլտի . Վէ ԵօՏա. նան իպն ի Գարեհ Տի վէ աննն իլէ պերապեր օլուն քեաֆֆէ ի սերտարան ր 'ասաքիրի վէ պէզլիւք քիւչիւք պիւթիւն գաթմը չաղըրըպ ,

- 9 Անլէրէ տէտի քի , Բիճանըզ 'արդ էթմէք իւզլէ պէնի հուզուրնա կէօնտերտիյինիլ իսրայէլին Ալլահն' ԲԱՊԱ պէջլէ պուլուրուր .
- 10 Էյէր պու տիյարտա սաքին օլմազըզտա սէպաթ էտէր իսէնիլ , պէն տալի սիզի պինա էտէճէյիմ' , վէ երգմայաճաղըմ' , վէ սիզի տի. քէճէյիմ' , վէ սէօքմէյէճէյիմ' . զիրա իւզէ. րինիզէ կէթիրալիյիմ' պէլտաան տօլալը "իւլէ
- 11 թէրահՏիւմ' էթտիմ' : Գօրգմազտա օլաը. զընըզ Պապէլ մէլիյինտէն գօրգմայընըզ . անտէն գօրգմայընըզ , (ԲԱՊԱ պուլուրուր .) զիրա սիզի խէլաա էթմէք , վէ սիզի աննն էլինտէն գուրթարմազ իչիւն պէն սիզին իլէ
- 12 իմ' . Վէ անն 'Էրդիտէ սիզի մազՏարը շէֆ. գաթ էտէրիմ' , շէզլէ քի օ սիզէ մէրհամէթ էտիպ սիզի տիյարընըպ ի'աաէ էտէճէք տիր :
- 13 Լաքին էյէր' Պու տիյարտա սաքին օլմալըզ' տէր իսէնիլ , վէ Ալլահն'ըզ ԲԱՊԱն քէլա.
- 14 մընը տնկէյէճէյիլէք , խայր , անճազ Մըսրը տիյարընա կիտէճէյիլ , չիւնքի օրատա մու. Տարեպէ կէօրմէյէճէյիլ , վէ պօրու սէտաար իչիթմէյէճէյիլ , վէ էքմէք իչիւն աճըզ չէքմէյէճէյիլ , վէ օրատա սաքին օլաճաղըզ'
- 15 տէր իսէնիլ , Եու Տալտէ , էյ Եէհուտա պազըյէսի , ԲԱՊԱն քէլամընը տնկէյի. նիլ : իսրայէլին Ալլահն' ԲԱՊԱ իւլ ճիւնուա պէջլէ պուլուրուր . Էյէր սիզ Մըսրա կիթ. մէքիլէ գաթիլյէն գարաը վէրմիլ իսէնիլ , վէ օրատա միւսաֆիր օլմազա վարըր իսէնիլ :
- 16 Օլ վազըթ գօրգաղընըզ գըլըճ' օրատա' Մըսրը տիյարընտա սիզէ Եէթիլէճէք , վէ խաթիթ էթտիյինիլ գըլըզ , օրատա' Մըսրտա սիզի օրգը օրգը թա'գիպ էտէճէք տիր , վէ
- 17 օրատա էօլէճէքսինիլ : Վէ Մըսրտա միւ. սաֆիր օլմազ իւզլէ օրոյա կիթմէքիլէ գա. րար վէրէն աաթմէրին ճիւմլէսի օրատա գը. լըճտան վէ գըլըզտան վէ թա'ուստան էօ. լէճէքէր , վէ անլէրին իւզլէրին կէթիրէճէ. յիմ' պէլտաան գաթմըզ վէ գուրթուլմուլ օլանլարը պուրունմայաճաղ տիր :
- 18 Զիրա իսրայէլին Ալլահն' ԲԱՊԱ իւլ ճիւ. նուա պէջլէ պուլուրուր . Ղազապըմ' վէ իւլըմ' Եէրուշալիմ' սէքէնէսի իւզլէրինէ տէօքիւտիւյիւ միսիլիւ , Մըսրա կիթտիյի. նիլտէ սիզին իւզլէրինիլ իւլըմ' էյլէ տէօ. քիւլէճէք տիր . վէ լա'նէթ վէ Տայրէթ վէ պէտ տու'ա վէ Տազարէթ իչիւն օլաճաղը. նըզ . վէ պիր տաՏա պու մաՏալի կէօրմէյէ.
- 19 ճէքսինիլ : Էյ Եէհուտա պազըյէսի , ԲԱՊԱ սիզին Տազգընըզտա' Մըսրա կիթմէյի. նիլ տէմիլ տիր . պու կիւն սիզէ թէնպիՏ
- 20 Էթտիյիմ' էյի պիլինիլ . Զիրա պէնի Ալլա. հնըզ ԲԱՊԱն հուզուրնա կէօնտերիպ' Ալ. լահն'ըզ ԲԱՊԱ պիզիմ' իչիւն տու'ա էյլէ ,

- վէ Ալլահընդ ՐԱՊՊ պիզէ հէր նէ էմը Է-տէրսէ պիզէ խապէր վէր, քի առ Էափալըմ, տէտիլինիզտէ քէնտի ճանլարընդա հիլէ
- 21 Էթմիշ օլտընըզ, վէ պէն պու կիւն սիզէ խապէր վէրտիմ, Լաքին սիզ Ալլահընդ ՐԱՊՊՐԵ քէլամընը, վէ խուսուսընտա պէնի սիզէ կէօնտէրտիլի հիշ պիր մատտէլի տինկ-
- 22 Էմէտինիզ, վէ շիմտի միւսաֆիր օլմագ իւզրէ կիթմէր միւրատ էլլէտիլինիզ մաճալ-տէ գըլըճաւան վէ գըլըգտան վէ թա'րւն. տաճ Էօլէճէլինիզի էլի պիլինիզ:

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ Էրէմիա պիւթիւն գալմա քէնտիլէրին Ալլահը ՐԱՊՊՐԵ պու քէլամընը քէտֆօտինի Էա նի անլէրին Ալլահը ՐԱՊՊՐԵ սեյլէմէք իւզրէ քէնտիլինի անլէրէ կէօնտէրտիլի քէ-
- 2 Լամըն քէտֆօտինի պիթիւրտիլի կիպի, Օլ գէման 'Ալարեա իպն ի Շօշա'եա վէ Եօհա-նան իպն ի Գարէհ վէ միւթէքէպպիր տտէմ. լէրին ճիւմէսի Էրէմիայա խիթապէն՝ Սէն Էալան սեյլէյօրըն. Ալլահընդ ՐԱՊՊ Մը-սըրտա միւսաֆիր օլմագ իւզրէ օրսայա կիթ-
- 3 աի. Անճագ Պարուք իպն ի Կէրիյա սէնի 'ալէյիմիզէ թաճըրէ Էտէր, թա քի պիզի Էօլաիւրմէլէրի վէ Պապէլէ Էսիր կէօթիւրմէ-լէրի իլիւն 'Քիլտանիլէրին էլինէ թէպիմ' Էտէ-
- 4 տէտիլէր: վէ Եօհանան իպն ի Գարէհ վէ քէտֆօքէ ի սէրտարան ը 'աւաքիր վէ պիւթիւն գալմա Եէհուտա տիլարընտա սա-քին օլմալարը պապրնտա ՐԱՊՊՐԵ քէլամընը
- 5 տինկէմէպիլէր. Լաքին Եօհանան իպն ի Գարէհ վէ քէտֆօքէ ի սէրտարան ը 'աւա-քիր արալարընա տաղըլմըշ օլադգարը պիլ ճիւմէլ թա'իֆէլէրտէն Եէհուտա տիլարըն-տա սաքին օլմագ իւզրէ կէրի տէօնիւշ օ-
- 6 Էա'նի Էրէքէլէրի վէ գարըլարը վէ չօճուգլա-րը վէ մէլիլին գըղալընը վէ մա'իլէթ 'աս-քէրի ըէ'իսի Կէպուգարտաւանըն ճէտալէա իպն ի Աիգամ իպն ի Շաֆանըն Էանընտա պրագմըշ օլադըն տտէմէլէրին քէտֆօքէսինի վէ Էրէմիայա փէլալմպէրի վէ Պարուք իպն ի
- 7 Կէրիյայը տալըլար. վէ ՐԱՊՊՐԵ քէլամընը տինկէմէլէրէք՝ Մըսըր տիլարընա կիթտիլէր վէ թաճիանհէտէ կէլտիլէր:
- 8 վէ թաճիանհէտէ ՐԱՊՊՐԵ քէլամը Է-
- 9 ըմիայա կէլպ աէտի քի, Էլինէ պէյիլէթ թալըն տլ, վէ Եէհուտա տտէմէլէրինին կէօղէրի Էօնիւնտէ թաճիանհէտէ 'Ֆիր'օնըն խանէսինին գափուսը Էանընտա վագը' քէ-րէմիթխանէտէ պալըզդ իլինէ կէօմտիւքտէն

- 10 սօնկրա, Անլէրէ տէլէսին քի' իսրայէլին Ալ-լահը ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէյլէ պուլարուր, իշթէ պէն գուլմա Պապէլ մէլիլի Կէպու-խաւանասարը կէթիւրտէճէլիմ, վէ անըն թալթընը պու կէօմտիւքիւմ թալար իւ-զէրինէ գըյաճաղմ. վէ օ խալմէ ի միւլու-քէանէսինի անլէրին իւզէրինէ գուրաճագ
- 11 տըր. վէ կէլպ Մըսըր տիլարընը վալար-ճագ. Էօլիւմ իլիւն օլանը Էօլիւմէ, վէ Է-սարէթ իլիւն օլանը Էսարէթէ, վէ գըլըճ ի-
- 12 ճիւն օլանը գըլըճա Բէլէ' Էտէհէ' Էր. վէ Մըսըր իւլալարընըն խանէլէրինտէ աթէշ Էագաճաղմ, վէ օ անլէրի իճրագ Էաէճէք վէ Էսիր կէօթիւրէճէք տիր. վէ չօպան քէն-տի Էսփալընը կէլինտիլի կիպի Մըսըր տի-լարընը կէլինէճէք, վէ օրատան սէլամէթլէ
- 13 չըգաճագ տըր: վէ Մըսըր տիլարընտա օ-լան Պէլթ իւշ շէմին փութլարընը գըրա-ճագ, վէ Մըսըր իւլալարընըն խանէլէրինի Էթէշէ Էագաճագ գըր:

ՊԱՊ 44

- 1 Մըսըր տիլարընտա սաքին օլան Եէհուտի-լէրին ճիւմէսի հագգընտա, Էա'նի Միճաօլ-տա վէ թաճիանհէտէ վէ Մէնֆիստէ վէ փաթիստ տիլարընտա սաքին օլանլար հագ-գընտա Էրէմիայա պու քէլամ կէլտի:
- 2 իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէյ-լէ պուլարուր. Եէրուշալիմ իւզէրինէ վէ պիլ ճիւմէլ Եէհուտա շէհրէրի իւզէրինէ կէ-թիւրտիլիմ պէլայը կէօրտիւնիւզ, վէ իշթէ անլէր պու կիւն վիլան տըր, վէ անլէրտէ
- 3 սաքին օլան Էօգ տըր. Պու տալի պէնի իղ-գապ էթմէք իւզրէ քէնտիլէրին վէ սիզին վէ Էճաւալընըն պիլմէտիլէրի զայրի իւլալարա պուլուր Էագըզ 'իպատէթ էթմէլէրիլէ իւ-լէտիլէրի քէօթիւլէլէրէր սէպէպիւնտէն օլտու:
- 4 վէ պէն սիզէ գուլարըմ օլան փէլյալմպէր-լէրին ճիւմէլէսինի քէմալ ի իճթիմամէլէ կէօն-տէրէրէք՝ Պու իքրահ էթտիլիմ մէքրուհ շէ-
- 5 յի իլլէմէլինիլ տէտիմ. Լաքին քէօթիւ-լէլէլէրտէն տէօնիւզ զայրի իւլալարա պու-լուր Էագմամագ խուսուսընտա տինկէմէտի-
- 6 լէր վէ գուլագ վէրմէտիլէր, իմտի խըշմ ու-ղաղապըմ տէօքիւլիւզ Եէհուտա շէհրէլէրինտէ վէ Եէրուշալիմ սօգաղարընտա թուլուշ-տու, վէ անլէր, պու կիւն պուլուշտընը կի-
- 7 պի խարապ վէ վիլան օլալար: վէ շիմտի, իլահ իւլ ճիւնուտ օլան իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ պէյլէ պուլարուր. Նի' ճիւն սիլ Եէ-հուտա արալընտան Էրէլի վէ գարըլը, չօ-ճուղը վէ մէմէտէ օլանը, քէնտիլինիզ պա-

գըմյէ գալմայաճագ տերեճէտէ գաթ՝ էթ-
 8 մէք իւզրէ։ Միւսաֆիր օլմաղա կիթտիյինիզ
 Մըսըր տիյարընտա զարի իլաշլարա պուխուր
 եազարագ վէ էլլէրինիզին իշէրիլլէ պէնի իզ-
 զապ էտերէք քէնտի ճանլարընդա պու պէօ-
 յիւք քէօթիւլիւլէ էտիյօրընդ, թաքի
 քէնտիսիզի գաթ՝ էտէսինիզ, վէ զէմինին
 պիւ ճիւմէ միլէթլէրի արասընտա լա՛նէթ
 9 վէ հազարէթ իշիւն օլալընդ։ Եէհուտա
 տիյարընտա վէ Եէրուշալիմ սօգաղարընտա
 էճտատընդըն իշէտիլլէրի քէօթիւլիւլէրի
 վէ Եէհուտա մէլլէրիլլէրին քէօթիւլիւլէրի-
 նի վէ գարըլարըն թէօթիւլիւլէրիսի վէ
 քէնտի քէօթիւլիւլէրիսիլլ վէ գարըլարը-
 նըզն քէօթիւլիւլէրիսի ունուլթալըն՞գ մը։
 10 Անլէր պու կիւնէ գատար թէվաղո՛ւ էթմէ-
 տիլէր վէ գօրգմատըր, վէ էսնիւլիւլէ վէ
 էճտատընըզն էօնիւնէ վաղ՝ էթտիլիմ շէ-
 րի՛աթ վէ գոնուլարըմտա սիւլուք էթմէ-
 11 տիլէր։ Պու էճլտէն իարայէլլէն Ալուհը ԲԱՊ
 իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պուլուրուր։ Իշթէ պէն
 վէճիմի յալէյհինիզ պէլա իշիւն վէ պիւլիւլէ
 Եէհուտայր գաթ՝ էթմէք իշիւն շէվիլլէրիմ-
 12 վէ Մըսըր տիյարընտա միւսաֆիր օլմագ իւզ-
 րէ օրայա կիթմէքիլլէ գարար վէրէն Եէհու-
 տա պագըլլէտիսի ալաճաղըմ, վէ ճիւմէտի
 Մըսըր տիյարընտա թէլէֆ օլաճաղըր։ գը-
 13 լըճտան վէ գըլթլըգտան տիւլիւլ թէլէֆ օ-
 լաճաղըր պէօյիւք, քիւլիւլէ գըլըճտան
 վէ գըլթլըգտան էօլէճէքիլլէր։ վէ լա՛նէթ վէ
 հալլէթ վէ պէտ տու՛ա վէ հազարէթ իշիւն
 14 օլաճաղըր տըր։ վէ Մըսըր տիյարընտա
 տաքին օլալարըն՝ Եէրուշալիմ գըլըճ վէ գըթ-
 15 լըգ վէ թալուր իլէ եօգլաւաղըմ կիպի եօգ-
 16 յայաճաղըմ։ վէ Մըսըր տիյարընտա միւսա-
 ֆիր օլմագ իւզրէ օրայա կիտէն Եէհուտա
 պագըլլէտիսի նէճաթ պուլան վէ պագի
 գալան օլմայաճագ, քի՛ ալտէթ էտիպ սա-
 քին օլմաղը արգուլտիլլէրի Եէհուտա տի-
 17 յարընտա՛ ալտէթ էտէ։ գըրա անճագ ֆիրա-
 րիլլէր օրայա՛ ալտէթ էտէճէք տիր։
 18 վէ քէնտի գարըլարըն զարի իլաշլարա
 պուխուր եազարըլարըն պիլլէն երքէքիլլէր
 ճիւմէտի վէ հազըր օլալ գարըլարըն ճիւմ-
 19 լէտի, պիւր պէօյիւք ճէմա՛աթ օլարագ, վէ
 Մըսըր տիյարընտա փաթըրօտա սաքին օլան
 20 պիւլիւլէ գալմ իւրէմիյա ճէվապէն, ԲԱՊ
 զըս իսիլլէ պիլլէ սէօյլէտիլլէն քէլամ խու-
 21 սուսընտա սէնէ պէլլէտիլլէն, Անճագ սէմա
 մէլլէքէսինէ պուխուր եազարագ, վէ անա
 մէշուպաթ թաղտիմէլլէրի տէքէրէք, մուլթ-
 22 լագա աղըլընդտան չըգան հէր սէօզիւ իճրա
 էտէճէլիլլէ, յիթէքիմ՝ Եէհուտա չէլլէրին-
 23 տ վէ Եէրուշալիմ սօգաղարընտա՛ պիլլ վէ

էճտատընդ, մէլլէքիլլէրիլլ վէ րէ՛սիլլէրիմիլ
 իճրա էլլէտիլլէ, վէ օլ պէման էքմէլլէ տօյ-
 18 տուգ վէ հալիմիլ էլլէ իտի։ վէ պէլա կէօր-
 19 մէտիլլէ։ Լաքին սէմա մէլլէքէսինէ պուխուր
 եազարագ վէ մէշուպաթ թաղտիմ էթմէլլէ
 թէրք էթտիլլէրիլլ վաղըլթտան պէրու հէր
 շէլլէ միւլթաճ օլտուգ վէ գըլըճտան վէ գըլթ-
 20 լըգտան թէլէֆ օլտուգ։ վէ սէմա մէլլէք-
 սինէ պուխուր եազարըլընդտա վէ անա մէշ-
 21 րուպաթ թաղտիմ էթտիլլէրիլլէրի, երքէքիլ-
 22 լէրիլլէրի էլլէ օլմայարագ մը անա իպատէթ-
 իշիւն փաթէլլէր եալարագ, վէ անա մէշու-
 պաթ թաղտիմ էթտիլլէր տէտիլլէր։
 23 վէ Ելլէմիա պիւլիւլէ գալմա՛ երքէքիլլէ
 վէ գարըլարա վէ քէնտիսինէ պու ճէվապը-
 24 վէրէն պիւլիւլէ խալգա, Եէհուտա շէհրէ-
 25 րինտէ վէ Եէրուշալիմ սօգաղարընտա սիլլէն
 վէ էճտատընըզն վէ մէլլէքիլլէրիլլ իլէ րէ՛սի-
 26 լէրիլլէրի վէ տիյարըն գալմընըն եազարըն
 պուխուրը ԲԱՊ հատ էթմէտի մի, վէ խաթ-
 27 րին կէ՛լմէտի մի։ վէ քէօթիւլ իշէրիլլէրիլլ
 սէպէպիստէն, իշէտիլլէրիլլ մէքուհաթ սէ-
 պէպիստէն ԲԱՊ արթըլ թէհաճմիւլ էտէ-
 մէտի։ վէ տիյարընը պու կիւն պուլընտը-
 28 ղը կիպի, սէքէնէսիլլ օլարագ, խալապ վէ
 29 վիլլան վէ պա՛րիս ի լա՛նէթ օլտու Պուխուր
 եազարընընդ սէպէպիստէն վէ ԲԱՊ զարըն
 կիւնա՛ն էտիպ ԲԱՊ թէլլըն քէլամըն տինկէմէ-
 տիլլէրիլլ վէ տնըն շէրի՛աթ վէ գալմանիլլ
 վէ շէհաալթընտա սիւլուք էթմէտիլլէրիլլ
 սէպէպիստէն, պու կիւն օլարըն կիպի, սիլլէ
 պու պէլա կէլաթ՝ տէտի։
 30 վէ Երէմիա պիւլիւլէ գալմա վէ պիլլ-
 ճիւմէ գարըլարա տէտի քի՛ Ելլ Մըսըր տի-
 յարընտա պուլընտան պիւլիւլէ Եէհուտա,
 31 ԲԱՊ թէլլըն քէլամըն տինկէլլէրիլլ։ Խարայէլլէն
 Ալուհը ԲԱՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պուլու-
 32 րուր։ Սիլլ վէ գարըլարընը Մըսըրագա
 սէմա մէլլէքէսինէ պուխուր եազարագ, վէ տ-
 նա մէշուպաթ թաղտիմ էթմէք պագըն-
 տա էլլէտիլլէրիլլ նէգըլլէրի իֆա էտէճէլիլլ
 տէլիւ աղըլընդ իլէ սէօյլէիլլ էլլէրիլլէրիլլ ի-
 33 լլէ իճրա էլլէտիլլէրիլլ։ նէգըլլէրիլլէրիլլ սէպաթ
 էտէճէքսինիլլ, վէ նէգըլլէրիլլէրիլլ իֆա էտէ-
 34 ճէքսինիլլ։ Պու էճլտէն, էլ Մըսըր տիյա-
 35 րընտա սաքին օլան պիւլիւլէ Եէհուտա,
 36 ԲԱՊ թէլլըն քէլամըն տինկէլլէրիլլ։ Իշթէ պէն
 իսմ ի ալլէմըմէ էէմին էթտիմ, (ԲԱՊ պու-
 37 տէլլէրէք պիւլիւլէ Մըսըր տիյարընտա պու-
 լընտան Եէհուտա աաթմէլլէրիլլէրիլլ հիլլ պիրի-
 նին աղըլլէ իսմիմ վիլլ օլընմայաճագ տըր։
 38 Իշթէ պէն տնլէրի Ելլէք իշիւն տէլլէ, տն-
 ճագ պէլա իշիւն կէօլլէտէճէլիմ՝ վէ Մըսըր

- տիշարենտա պուլունան պիլ ճիւմէ Եհնուտա
տտեմէրի, պիւրի գալմայլնճայա գատտոր գը-
լըճտան վէ գըլթըգտան թէլէֆ օլաճագլար
28 տըր: Վէ գըլըճտան գուրթուլուպ Մըսըր
տիշարենտան Եհնուտա տիշարենա 'ափտէթ
էտէն ատէմէրին միգտարը փէք աղ օլաճագ
տըր: Վէ Մըսըր տիշարենտա միւսաֆիր օլ-
մագ իշիւն օրայա կիտէն Եհնուտա պագըյ-
յէսինին ճիւմէսի, քիմի'ն քէլամը, պէնիմքի
մի, եօգսա անլէրինքի մի սապիթ օլաճագլընը
29 պիլէճէքէր տիր: Վէ սիլէ 'ալամէթ պու օ-
լաճագ տըր, (ԲԱՊՊ պուլուրուր,) քի պու
մաճալտէ սիլէ ճէզա վէրէճէյիմ, թա քի
քէլամըմ 'ալէյճինիլէ պէլա իշիւն մալթլա-
30 գա սապիթ օլաճագլընը պիլէսինիլ: ԲԱՊՊ
պէշլէ պուլուրուր: Իշթէ պէն Եհնուտա
մէլիյի Սիսգիլայը' տիւշէնի վէ ճանըն ա-
րայան Պապէլ մէլիյի Նէպուխատնասարըն
էլինէ թէպիթմ էթտիյիմ միսիլիւ Մըսըր մէ-
լիյի Ֆիր'օն Հաֆրա'ը տիւշէնլէրինին էլի-
նէ վէ անըն ճանընը արայանլարըն էլինէ
թէպիթմ էտէճէյիմ:

ՊԱՊ 45

- 1 Եհնուտա մէլիյի Եհնուտա իպն ի Եօշի-
յանն տէօրտիւնճիւ սէնէսինտէ Պարուք
իպն ի Ներիյա Էրէմիանըն աղընտան պու
ռէօլէրի պիր քիթապա եաղտըղընտա Էրէ-
միա փէլալմպէրին անա տէշլէտիյի քէլամ
2 տըր: Եյ Պարուք, Խարայլին Ալուհը ԲԱՊՊ
3 սէնին Հագգընտա պէշլէ պուլուրուր: Շիմ
տի վա'յ պանտ, զիրա ԲԱՊՊ քէտէրիմէ է-
լէմ գամմէ լէտի: Ֆիդանըմտան եօրուլտըմ
4 վէ րաճաթ պուլամալտըմ տէտին: Անա
պէշլէ սէշլէյէսին: ԲԱՊՊ պէշլէ պուլուրուր
Իշթէ պէն պինա էթտիյիմ երգաճագլըմ, վէ
տիքտիյիմի, վէ ճալթիմ պու պիլթիւն տի:
5 Երըն սէօքէճէյիմ: Վէ սէն քէնտին իշիւն
պէշլէք շէլլէ'ր մի արարըն: արամա, զի-
րա իշթէ պէն քէաֆֆէ ի պէշէր իւգէրինէ
պէլա կէթիթէճէյիմ: Լաքին կիտէճէյին պիլ-
ճիւմէ մաճալլէրտէ ճանընը սանա զանիմէթ
եէրինէ վէրէճէյիմ' տէյիւ ԲԱՊՊ պուլու-
րուր:

ՊԱՊ 46

- 1 Թա'իֆէլէր Հագգընտա ԲԱՊՊ թարաֆընտան
Էրէմիա փէլալմպէրին կէլէն քէլամ տըր:
2 Մըսըր Հագգընտա' եա'նի Եհնուտա մէ-
լիյի Եհնուտա իպն ի Եօշիյանն տէօր-
տիւնճիւ սէնէսինտէ Պապէլ մէլիյի Նէպու-
խատնասարըն վալթաղը Մըսըր մէլիյի Ֆիր-

- 'օն Նէսոնըն Ֆրաթ Նէհրի գուրպինտէ' Վար-
քէմիշտէ օլան 'ապէրի Հագգընտա տըր:
3 Պալգան վէ սիֆէր Հագգըլլայընը,
վէ մուհարէպէյէ եագլաշընը:
4 Ալթարը գօշուշը, էյ սուվարիլէր, քաքիպ
օլաշըլ:
Միգֆէրլէր իլէ տուրընը,
Մըզալլարը փարալտընը, գըրիւրը կիյի-
նիլ:
5 Նի'շիւն անլէրի Հայրէթէ տիւշիւշ վէ կէ-
րիյէ տէօնմիւշ կէօրտիւմ:
Անլէրին գաճըրիմանլարը միւնճէղիմ օլալար,
'Ա.Լ. Է.Լ. 'աճէլէ ֆիրաւ էթտիլէր վէ կէրիյէ
պագմալարը:
Հէր թարաֆտան գօրգու վար' տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլուրուր:
6 Սէրի' իւլ Հարէքէ օլան գալամպաճագ,
վէ գաճըրիման գուրթուլամպաճագ:
Շիմալ թարաֆընտա' Ֆրաթ Նէհրի գուր-
պինտէ,
Սիւրշիւպ տիւշէճէքէր տիր:
7 Նիլ կիպի ճուլաթ եօգարը չըգան քի'մ տիր,
Սուլարը ըրմագլար կիպի չալգանըն:
8 Մըսըր Նիլ կիպի եօգարը չըգար,
վէ սուլար ըրմագլար կիպի չալգանըն,
վէ' Եօգարը չըգարըմ, գէմին գալիլայընը,
Շէհրի վէ անտէ ոտքին օլանը Տէլաք էտէ-
յիմ' տէր:
9 Եյ ալթար, եօգարը չըգընը,
Եյ 'արապալար, իըզը հարէթէթ էտինիլ:
վէ գաճըրիմանլար,
Գալգան թուլթան Հապէշիլէր վէ փուլիլէր,
վէ եայ թուլթուպ կէրէն Լուտիլէր չըգըն-
լար:
10 Ձիրա պու կիւն Բապալ իւլ ճիւնուտ Եհնու-
տան,
Տիւշմէնլէրինտէն ինթիգամ ալաճագը ինթի-
գամ կիւնիւ տիր:
վէ գըլըք եէլիպ աղաճագ,
վէ անլէրին գանընտան մէսթ օլաճագ,
Ձիրա շիմալ տիշարենտա' Ֆրաթ Նէհրի գուր-
պինտէ
Բապալ իւլ ճիւնուտ Եհնուտան գուրպանը
վար տըր:
11 Եյ Մըսըր պաքիրէ գըզը,
Ճիլ'ատա չըգ վէ պէլէսան ալ:
Մու'ալէճէյի պիհուտէ եէրէ չօղալարընը,
Սանտ տէրման օլմաղ:
12 Միլլէթլէր սէնին 'արընը իշիթտիլէր,
վէ ֆէրեալտըն տիշարը տօլուրուր:
Ձիրա գաճըրիման գաճըրիման չարփալ,
Էքիսի պիրտէն տիւշտիլէր:
13 Պապէլ մէլիյի Նէպուխատնասարըն կէ-

- էից Մըսրը տիկյորընը վուրմասը խուսուսըն-
տա ընդհանր էրէմիս փէյղամպէրէ սէյլէտի-
յի քէլամ տըր :
- 44 Մըսրտա հիքեայէ էտինիզ , վէ Միճտու-
տա ի'լան էտինիզ ,
վէ Մէնֆիս իլէ թասհիսնհէստէ ի'լան է-
տիպ տէյինիզ քի ,
Տուր , վէ միւհէյա Եւ .
Զիրա հէր թարաֆընը գըլըճ թէլէֆ էտէճէք
տիր :
- 45 Նի'չիւն պէհասըրլարըն երգըլտը .
Տուրմաստըր , զիրա ընդհանր տէրէ վուր-
տա :
- 46 Երգըլտըր չոդալթտը , վէ պիրի պիրի իւ-
զէրինէ տիւշտիւլէր .
վէ' Գալք , վէ զալիմ գըլըճ էտինէտէն ,
Գալմըմըլա վէ վաթանըմըլա 'ալտէթ էտէ-
լիմ' տէտիլէր :
- 47 Պրատա' Մըսր մէլէյի Ֆիր'օն *հէլաք օլտու ,
վադթ ը մու'այյէնինի վէչըրտի' տէյիւ չա-
ղըրալտըր .
- 48 Խաի ընդհանր իւլ ճիւնուտ օլտն Մէլէք պուշու-
րուր քի ,
Հայաթըմ հազգը իչիւն , տաղըր տըրտըն-
տա թապօր ,
վէ տէնիզ քէնտըրնտա Գարմէլ կիպի կէ-
լէճէք տիր :
- 49 Եւ Մըսրտա տըրին օլտն գըլ ,
ճէլա էչէտըր թէտարիք էյլէ .
Զիրա Մէնֆիս վիրտն վէ միւհիքերիգ օլա-
րազ սէքէնէսիզ գալաճադ տըր :
- 20 Մըսր զայթ իւլգէլ պիր կէնճինէք տիր ,
Լ-փն հէլաք կէլէյօր , ճանիպ ի շիմալտէն
հէլաք կէլէյօր :
- 21 վէ իւճրէթլէ թուլթուրը 'ա-փէր
Անլէրին տըրտընտա պէսլի պուզալէլար
կիպի տիր .
Զիրա անլէր տաիի տէճնտիւլէր ,
Տուրմայր պիրիքտէ ֆիրտըր էթտիլէր .
Զիւնքի իւզէրլէրինէ պէլալարը կիւնիւ ,
Եօգլանըլաճադալըր վազըթ կէլտի :
- 22 Անըն սէսի երլան սէ-փ կիպի չըգաւ ,
Զիրա 'ապէր իլէ հարէքէթ էտէճէք ,
վէ օտուս քէսիճիլէր կիպի տնըն իւզէրինէ
պալթալար իլէ կիլէճէքլէր տիր .
- 23 Աւէլալը հիսապալըզ իսէ տէ ,
Անըն օրմանընը քէսէճէքլէր , (ընդհանր պու-
շուրուր ,)
Զիրա անլէր չէքըրկէտէն չօգ տըր ,
վէ անլէրին հիսապը Եօգ տըր :
- 24 Մըսր գըլըր ըկզլ օլաճադ ,
Շիմալ գալմընըն էլլէնէ թէսլիմ օլաճաճադ
տըր :

* Իւր . Եւնիս շաւթա տըր :

- 25 Խարայէլին Ալաճը ընդհանր իւլ ճիւնուտ պու-
շուրուր քի ,
Նօ-Ամնը , վէ Ֆիր'օնը ,
վէ Մըսր վէ տնըն իւլաճալընը վէ մէլէքլէ-
րինի ,
Ետ'նի Ֆիր'օնը վէ տնտ թէվէքքիւլ էտէն-
լէրի Եօգլաճաճադըմ' .
- 26 վէ տնլէրի' ճանլարընը տըրտընլարըն էլլէնէ ,
վէ Պապէլ մէլէյի Նէպուստանաստըն է-
լլէնէ ,
վէ տնըն տէնտէկէտնընըն էլլէնէ թէսլիմ
էտէճէլիմ' .
վէ անտէն սօնկրա , էվլէլքի կիւնլէրտէ
օլաղըր կիպի
Մա'մուր օլաճադ տըր' տէյիւ ընդհանր պուշու-
րուր :
- 27 Լաքին , էյ գուլըմ Ետ'գուպ , սէն գօրգմա ,
Եւ իւրայէլ , իսաֆ էթմէ .
Զիրա իչլէ պէն սէնի ուզադտան ,
վէ Նէպլէնի' Եսիր կէթիւրիւրիւրիլէրի տի-
յարտան գուրթտըրաճաղըմ' .
վէ Ետ'գուպ 'ալտէթ էտիպ իսթիրաճաթ
էտէճէք ,
վէ տապիլ իւզըն օլաճադ ,
վէ գօրգու վէրէն պուլուսմայաճադ տըր :
- 28 Եւ գուլըմ Ետ'գուպ , սէն գօրգմա ,
Զիրա պէն սէնին իլէ իմ' .
Սէնի տըրտընտա տաղըթտըրըմ' միլլէթլէրին
ճիւմէսինի պիւս պիւթիւն թէլէֆ
էտէճէլիմ' .
Յադաթ սէնի պիւս պիւթիւն թէլէֆ էթմէ-
յէճէլիմ' .
Անճադ սէնի պիւս պիւթիւն գապուհաթալը
չըգալաճադալարադ
Միւնտիֆանէ թէ'տիպ էտէճէլիմ' :

- 1 Ֆիր'օն Ղազղայը վուրմաստն էվլէլ ընդհանր
թարաֆընտան Երէմիս փէյղամպէրէ Ֆի-
լիսթիլէր հազգընտա կէլէն քէլամ տըր :
- 2 ընդհանր պէսլէ պուշուրուր .
Իչլէ շիմալտէն տալար չըգըլօր ,
վէ ճօղըն ըմմադ օլաճադալար .
վէ տիյարը վէ տնտ պուլուստանըն քէսիֆ-
ֆէսինի ,
Շէհրի վէ տնըն սէքէնէսինի իսթիլա էտէճէք
տիր .
վէ տալմէր ֆէրիտա էտէճէքլէր ,
վէ տիյարըն պիւթիւն սէքէնէսի ֆիլան է-
տէճէքլէր տիր :
- 3 Գուլլէթլի տիլարընըն թըրնադլարընըն սէ-
սինտէն ,
'Արապալարընըն կիւրիւլթիւսիւնտէն ,

- վ է թէքերէքերինն շամաթասընտան ,
 փետերէրին էլէրի կէվշէտիյի սէպէպսէն ,
 Օղտւարընա պագմւյաճաղար արը .
 4 Զիւնքի Գիւլիսթիւրին ծիւմէսինի հէլաք ե-
 տէճէք ,
 վ է Սուր իլէ Սոյտանըն հէր պագի դալան
 մուհնինի գըրաճագ կիւն կէլիօր .
 Զիրա ՐԱՊՊ Գիւլիսթիւրին ,
 Գաթթօր առասընըն պագըյէսինի հէլաք
 էտէճէք տիր :
 5 Ղազզանըն թաս պաշլը օլաճաղը վագըթ կէլ
 տի ,
 Աշգէլօն քէնտի վատիսինին պագըյէսինի
 պէրապէր վիրան օլտու .
 Նէ՞ վագթա գատար ճէսէտինտէ կարա ա-
 չաճագսըն :
 6 Էյ ՐԱՊՊԸ Գըլլէճը ,
 Նէ՞ վագթա գատար ըսհաթ տուրմագըն .
 Գընընա կիր ,
 Բահաթ օլ վէ սիւքիւթ էյլէ :
 7 ՐԱՊՊ անը Աշգէլօն վէ տէնիզ սահիլի 'ալէյ-
 ճինէ մէմուր գըլլիշ իքէն
 Նա՞սըլ ըսհաթ տուրա պիլիւր .
 Անը օրայա կէօնտէրմիշ տիր :

ՊԱՊ 48

- Մուսայ հագգընտա Խորայէլին Ալլաճը ՐԱՊՊ
 իւլ ծիւնուտ պիլայլէ պույուրուր .
 վա՛յ Նէպոյա , զիրա խորայ օլտու .
 Գիրեաթայիմ ութանտը , ֆէթճ օլունտու :
 Միսճապ ութանտը վէ իւզէրինէ տէհէթ
 կէլտի :
 2 Մուսայըն ֆաթըր արթըգ *Հէչպօնտա գալ-
 մուտը .
 Անըն 'ալէյճինէ սու ի գատտ էտէրէր .
 կէլինիզ անը միլէթ օլմագտան դաթ՛ էտէ-
 լիմ՝ րէրէր .
 Սէն տախի , էյ Մաամէն , հէլաք օլաճագ-
 սըն .
 Գըլլէճ սէնի թա'գիւ պէտէճէք տիր :
 3 Հօրօնայիմտէն ֆէրեատ իշխտիլիօր .
 Խարապիլէթ վէ հէգիմէթ ի 'աղիմէ վար :
 4 Մուսայ թէլէֆ էտիլտի .
 Մա'ուալարը ֆէրեատ էթտիլէր :
 5 Զիրա Լուհիթ եօգուշը
 Աղայա աղլայա չըգըլաճագ արը .
 Զիւնքի տիւլմէնէր Հօրօնայիմ էնիշինտէ
 Հէգիմէթ ֆէրեատը իշխտիլէր :
 6 Գիրար էտինիզ . Նէֆսինիզի գուրթարընը .
 վէ պէրիյտտէ ըլլէն աղաճը կիպի օլուշըզ :
 *Եւիւր՝ գալմատը . Հէչպօնտա անըն 'ալէյճինտէ սու ի
 գատտ էտէրէր .

- 7 Զիրա իշլէրինէ վէ խաղինէլէրինէ ի'թիմատ
 էթտիլին իշիւն ,
 Սէն տախի ֆէթճ օլունաճագսըն .
 վէ ֆէմաշ քէնտի քեոհիլիլէրի
 վէ ըու'եսասըյլէ պէրապէր էսիր կիտէճէք
 տիր :
 8 վէ ՐԱՊՊԸ պույուրարը կիպի ,
 Հէր շէհրէ խարապ էտիճի կիրմէսիլլէ ,
 Հիշ պիր շէհր գուրթուլմայաճագ .
 վատի հէլաք օլաճագ , վէ օլա պօզուլաճագ
 արը :
 9 Ուշուպ ֆիրար էթմէսի իշիւն Մուսայա գա-
 նաւար վէրինիզ .
 վէ շէհրէրի սէքէնէսիզ գալարագ վիրան օ-
 լաճագ արը :
 10 ՐԱՊՊԸ իշլին ճիլէ իլէ իշլէյէն մէլուն օլտու ,
 Գըլլէճըն գանտան մէն՝ էտէն տախի մէլուն
 օլտու :
 11 Մուսայ սէպալլէթինտէն պէրու հալ ը ա-
 սայիշտէ իտի ,
 վէ շէրապ ի'պէ թօրթուսը իւզէրինտէ տու-
 ըսլօր իտի .
 վէ գապատն գապա աղըրըլմատը ,
 վէ էսիր կիլմէտի .
 Պու սէպէպտէն լէղլէթի քէնտինտէ գալար ,
 վէ ըս'իսուր տէյիշմէտի :
 12 Պուսա պինա'էն , իշլէ կիւնէր կէլէր քի ,
 (ՐԱՊՊ պույուրուր ,)
 Անը տէվիրմէք իշիւն առէմէր կէօնտէրէճէ-
 յիմ՝
 վէ անը տէվիրմէքէր .
 վէ անըն գապարընը պօշալարայ թուլալմա-
 ընը փարէլէյէճէքէր տիր :
 13 վէ պէյթ ի Խորայէլ ի'թիմատ էթտիլի
 Պէլթէլտէն տօլայը ութանտը
 կիպի ,
 Մուսայ տախի ֆէմօշտան տօլայը ութանա-
 ճագ արը :
 14 Նա՞սըլ տէյէ պիլիւրսինիզ քի՝ Պիզ գաճ-
 րիմանլար ըզ ,
 վէ ճէնք իշիւն գուլլէթլի տտէմէր իզ :
 15 Մուսայ խարապ օլտու վէ շէհրէրի եանտը ,
 վէ միւնթէխապ եիլիլթէրի պօզաղանմագ
 իշիւն էնալէր՝ տէյիւ
 Խսմի ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ օլան Մէլիք պու-
 յուրուր :
 16 Մուսայըն հէլաքը կէլմէք իւզէր տիր ,
 վէ պէլուրը զայէթ սիւր'աթլէ կէլիլօր :
 17 Էյ անըն էթրաֆընտա պուլուանլար ,
 Անըն իշիւն ֆիզան էտինիզ ,
 Էյ անըն իսմինի պիլէնլէրին ծիւմէտի ,
 Գուլլէթ 'առաւը վէ ի'թիլիար տէյիլէյի
 Նա՞սըլ գըրըլմա՝ տէյիլիզ :

- 48 Էյ Տիպօնտա ստրին օլան գըզ,
Իզդէթտէն տիւշիւպ սուսըզլըգտա օթուր,
Զիրա Մուսայը խարապ էտէն սէնին իւզէ-
րինէ կէշերէք,
Իսթիճքեամաթընը պօզաճագ տըր:
49 Էյ Արօ՛ւր սաքինէսի,
Եօլտա սուսըզլ պէքլէ,
Ֆիրար էտէնէ վէ նէճաթ պուլանա
Նէ՞ օլտու՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէ:
20 Մուսայ ութտանտը, զիրա գըրըլաը,
Ֆիդան ու ֆերեստ էյլէ:
Մուսայըն խարապ էտիտիյինի Արնօնտա
խապէր վէրինիգ:
21 Վէ օվա օլան եէր իւզերինէ,
Հօլօն վէ Եսհասա վէ Մէյֆա՛ւաթ,
22 Վէ Տիպօն վէ Նէպօ վէ Պէյթմիպլաթայիմ,
23 Վէ Գիրեթմիպլաթայիմ վէ Պէյթմիպլաթ վէ Պէյթ-
մէ՛օն,
24 Վէ Գիրեթմ վէ Պօսրա իւզերինէ,
Վէ Մուսայ տիյարընըն,
Կէրէք ուզագտա կէրէք եազընսա օլան
Շէճըլէրինին ծիւմէսի իւզերինէ ճիւքմ կէլ-
աի:
25 Մուսայըն պոչնուզը քէսիւտի,
Վէ պազուսը գըրըլաը՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պոչնու-
րուր:
26 Անը սերիօշ էտինիզ,
Զիրա ԲԱՊՊԱ գարշը թէ՛ալզիւմ էթտի,
Վէ Մուսայ գայ էթտիյի շէյ իշինտէ եու-
վարանըն,
Վէ մուսարա օլտուն:
27 Խորայէլ սանա մուսարա օլմատը մը.
Խըրըզլաը արաւընտա՞ մը պուլունտու,
Զիրա սէն անըն հոգզընտա սէզլէտիքճէ
պաշ սուլար իտին:
28 Էյ Մուսայ սէքէնէսի, շէճըլէրի պրաղըպ
գայտաա սաքին օլտընզ,
Վէ ճուգուր քէնարլարընտա եուվասընը
եափան կէօյերճին կիպի օլտընզ:
29 Մուսայըն թէքէպպիւրիւնիւ իշիթտիք.
Օ զայէթլէ միւթէքէպպիւր տիր.
Անըն թէ՛ալզիւմիւնիւ, թէքէպպիւրիւնիւ
վէ զուրուրընը,
Վէ ֆօտուլլըզընը էէթթէ:
30 ԲԱՊՊ պոչնուրուր քի,
Պէն անըն հիտաթէթինի պիւրիւմ,
Քի պիճուտէ տիր.
Անըն լաֆլուր պոշա չըգաճագ տըր:
31 Պու էճլտէն Մուսայ իշիւն ֆիդան էտէճէ-
յիմ,
Վէ պիւթիւն Մուսայ իշիւն ֆերեստ էտէ-
ճէյիմ.
Գիրճարէս տաթմէլէրի իշիւն մաթէմ էտիլէ-
ճէք տիր:

- 32 Էյ Սիպմա տամար, սէնին իւզերինէ Եա-
զէր ազլըլըշլէ ազլըլաճագըմ.
Սէնին ֆիլիսլէրին տէնիզի կէշերէք,
Եա՛զէր տէնիզինէ գասար վաթըլ օլտուշ իտի.
Եազ եէմիշլէրինին իւզերինէ
Վէ պաղ պօզուլմէնին իւզերինէ եաղմաճը ճիւ-
ճում էթտի:
33 Վէ մաճսուլտար թարլատան վէ Մուսայ
տիյարընտան,
Մէսերէթ ու շլաթմանի գալտըրըլաը:
Վէ մա՛սերէլէրտէն շէրապը քէստիմ.
Կիւլպանը իլէ Եազ-՝ պարլմայաճագ
Վէ կիւլպանը չէքիւմէյէճէք տիր:
34 Շէշպօնըն ֆերեստընտան Էլ՛ալէյէ,
Վէ Եսհասա, իւշ երլլըգ ինէք կիպի,
Սօ՛արտան Հօրօնայիմէ գասար նիտա էթ-
տիլէր:
Զիրա Նիմիւմ սուլարը պիլէ խարապ օլտու:
35 Վէ միւրթէֆէ՛տաէ մուճրագա թադտիմ է-
տէնի,
Վէ իլաճլարընա պուլսուր եազանը
Մուսայտան գալտըրաճագըմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլունուր:
36 Պու էճլտէն գալպիմ Մուսայ իշիւն նէյ-
լէր կիպի ինէյէճէք:
Վէ Գիրճարէս տաթմէլէրի իշիւն գալպիմ նէյ-
լէր կիպի ինէյէճէք տիր.
Զիւնքի գալանաղը էմիւլ զայ՝ օլտու:
37 Զիրա ճէր տաթմ՝ թոս պաշը օլաճագ,
Վէ ճէր սոգալ քէսիլէճէք.
Շէր պիր էլ իւզերինէ եարա աշլըլաճագ,
Վէ պէլլէր իւզերինէ չուլ պաղլանաճագ տըր:
38 Մուսայըն տամարընըն ծիւմէսի իւզերինտէ,
Վէ անըն սօգազլարընտա զիյատէսիլլէ ֆի-
դան օլաճագ,
Զիրա Մուսայը, դայր ի մագպուլ գտա կիպի
գըրտըմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլունուր:
39 Նա՛սըլ գըրըլաը,
Մուսայ նա՛սըլ խիճլէթլէ տրգասընը չէվիր-
տի՝ տէյիւ ֆիդան էտէճէքլէր
տիր.
Վէ Մուսայ քէնտի էթրաֆընտա պուլուն-
նանլարըն ծիւմէսինէ
Իսթիճզու վէ գօրգու Եալէպի օլաճագ տըր:
40 Զիրա ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլունուր.
Իշթէ օ գարթալ կիպի ուշաճագ,
Վէ գանալարընը Մուսայ իւզերինէ կէրէ-
ճէք տիր:
41 Շէճըլէր ֆէթճ օլունույօր,
Վէ գալ՛ալար ալընույօր.
Վէ օլ կիւնտէ Մուսայ գաճրիմօնլարընըն
եիւրէյի
Աղըր՝ը թուլման գարընըն էիւրէյի կիպի
օլաճագ տըր:

- 42 Վէ Մուսայ Խարապ օլարագ միլէթ հէյե-
թինտէն չըգաճագ արը .
2Իւնքի ԲԱՊՊԱ գարը թէքեպպիւր էյլէտի .
43 Էյ Մուսայ սէքէնէսի ,
Գորգու վէ չուգուր վէ տուգագ
Սէնին էսնիւնտէ տիր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույու-
րուր .
44 Գորգու սէպէպինտէն Ֆիրար էտէն չուգու-
րա տուչէճէք ,
Վէ չուգուրտան չըգան տուգաղա թութու-
լաճագ ,
Զիրա սնըն իւզէրինէ , եսնի Մուսայ իւ-
զէրինէ ,
Եօգլանըլաճագլարը սէնէյի կէթիրէճէյիմ՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր .
45 Ֆիրար էտէնէր , *Թագաթլարը քէսիրէրէք՝
Հէչպօնըն կէօյկէսինտէ տուրույօրլար .
Լաքին Հէչպօնտան աթէչ ,
Վէ Սիհօնըն իչինտէն 'ալէվ չըգըպ ,
Մուսայըն ուճընը ,
Վէ կիւրիւլթիւ էտէնէրին թէփէլէրինի
թէլէֆ էսիյօր .
46 Վա՛յ սանա , էյ Մուսայ .
Քէմօշ գալմը հէլըք օլտու .
Զիրա օղըլարըն վէ գըզլարըն էսիր կէօ-
թիւրիւլթիւրէր .
47 Լաքին սն կիւնլէրտէ ,
Մուսայըն էսիրէրինի կէրի կէթիրէճէյիմ՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր .
Մուսայ հազգընտա օլան հիւքմ պուրայա
գասար արը .

ՊԱՊ 19

- 1 Պէնի 'Ամնն հազգընտա ԲԱՊՊ պէյլէ պու-
յուրուր .
Խարայէին օղըլարըն եօ՞գ մը ,
Անըն վարիսի եօ՞գ մը .
Նի՞չիւն Մալքօմ ճատա վարիս օլըպ ,
Գալմը անըն շէհրէրինտէ սաքին օլտու .
2 ԲԱՊՊ պէյլէ պույուրուր .
Պու էճլաէն իշթէ կիւնյէր կէլքի քի ,
Պէնի 'Ամննըն Բապպաթ շէհրինտէ ,
Մուհարէպէ կիւրիւլթիւսիւ իշթտիրէճէ-
յիմ .
Վէ օ վիրանէ երղընթըր օլըպ ,
Գիւրընլէրի աթէչէ եագըլաճագ ,
Վէ Խարայէլ քէնտի միւլքիւնիւ զապթ է-
տէնին միւլքիւնիւ
Զապթ էտէճէք տիր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր .
Էյ Հէչպօն , Ֆիղան էյլէ , զիրա Այ խա-
րապ օլտու .

* Եսնի՛ք՝ Գիւնլէն 'ապէրինտէն գալարագ
+ 'Եյ՝ գըզլարը

- Էյ Բապպաթ գըզլարը , Ֆէրեատ էտինիլ ,
Զուլ կիւնիպ աղըյընըլ .
Զիրտէն չիթէ գօշընըլ .
Զիրա Մալքօմ՝ քէսհիւլէրի վէ ըէ'իսլէրիլէ
պէրապէր էսիր կիտէր .
4 Էյ Խաղինլէրինէ կիւնլէնիպ ,
Իւզէրիմէ քի՞մ կէլէ պիլի՝ տէյէն 'ասի գըզ ,
Նի՞չիւն վատիլէրին իլէ իթթիխար էտէրսին ,
Սէնին *վատին Խարապ օլտու .
5 Բապպ իւլ ճիւնուտ Էէհօվա պույուրուր քի ,
Իշթէ պէն սէնին իւզէրինէ ,
Էթրաֆընտա պուլունանլարըն ճիւլէսի թա-
րաֆընտան գորգու կէթիրէճէյիմ .
Վէ հէր քէս րաթթ կէլտիյի թարաֆա կէթ-
էտ , տաղըլաճագսընըլ .
Վէ Ֆիրար էտէնլէրի ճէմ՝ էտէն օլմայաճագ
արը .
6 Վէ սնտէն սօնկրա պէնի 'Ամննըն էսիրլէ-
րինի
կէրի կէթիրէճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույու-
րուր .
7 Էսօմ հազգընտա ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
պէյլէ պույուրուր .
Թէյմանտա արթըգ հիքմէթ գա՛լմատը մը .
Ֆէհիմլէրտէն թէսպիր զայ՝ օլտու՞մ մը
Անլէրին հիքմէթի տիւքէնտի՞ մի .
8 Էյ Տէտան սէքէնէսի ,
Ֆիրար էտինիլ . տէօնիւնիւլ ,
Տէրին ետրէրտէ սաքին օլունըլ .
Զիրա 'Էսալը եօզլատըղմ վագըթ
Անըն իւզէրինէ պէլա կէթիրէճէյիմ .
9 Էյէր սանա պաղ պօղոճըլար կէլէ իտի .
Զինկիլէր պրագմաղը՞մ մը իտի .
Էյէր կէճէլէյին խըրըլ կէլէ իտի ,
Քէնտիլէրինէ քիֆույէթ էտէճէք գասար
գափարըլ իտի .
10 Լաքին պէն 'Էսալը սօյալմ ,
Անըն կիլլէ ետրէրինի ալարմ .
Վէ իսթիֆա էտէմէյէճէք տիր .
Անըն նէսլի վէ պիրատէրլէրի վէ գօնչըլարը
հէլըք օլտու .
Վէ օ մէլճուտ տէյիլ տիր .
11 Նէթիմլէրինի պրագ , պէն անլէրի սաղ սագ-
լայաճագլմ .
Վէ տուլ գարըլարըն պանա թէվէքքիւլ
էթիսիլէր .
12 Զիրա ԲԱՊՊ պէյլէ պույուրուր .
Իշթէ քէսաէյի իշմէյէ միւսթահագգ օլմա-
յանլար մալթագա իշէճէքլէր .
Վէ սէն պիւս պիւլթիւն ճէլատը՞լ մը գալա-
ճագսըն .
Ճէզատըլ գալմայաճագ սըն ,

* Եսնի՛ք՝ վատինտէն Է-ն ագարալ

- Անճաղ մութլագա իշէճէքսին :
- 43 Զիրա զաթըմ հագգը իշէնն ետմին էտէրիմ քի ,
Պօսրա վիրան վէ հագարեթ վէ խարապ ու
լա՛նէթ օլաճագ ,
վէ շէհրէրինին ճիւմէսի իշէլէպէտ խա-
րապէ գալաճագ* տէյիւ ԲԱՊՊ պու-
լուրուր :
- 44 Թէճէմմիւ՛ էտինիզ , վէ աննն իւզէրինն
կիտինիզ ,
վէ մուհարեպէյէ գըյում՝ էտինիզ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ թարաֆընտան խապէր իշիթտիմ ,
վէ միլլէթլէրէ խապէրճի կէօհտէրիմիշ տիր .
- 45 Զիրա իշթէ սէնի միլլէթլէր արասընտա քիւ-
շիւք ,
Պէյն էն նաո մուհագգար էյլէտիմ :
- 46 Էյ գայա եարգլարընտա սաքին օլան ,
վէ եիւքէք պայըլլարա եափըշան ,
Սէնին հէյ պէթին վէ զուրուր ը գալպին սէ-
նի ալտաթաթ .
Եուվանը գարթալ կիպի եիւքէք եերաէ
եափանն պիլէ ,
Սէնի օրատանն էնտիքեճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլուրուր :
- 47 վէ Էտոմ վիրան օլաճագ .
Անտէն հէր կէշէն հայրան գալաճագ ,
վէ աննն պիլ ճիւմէ պէլալարընտան տօլայը
ըսըգ չալաճագ տըր :
- 48 ԲԱՊՊ պուլուրուր քի՝ Սատում վէ Ղամօրա ,
վէ աննն էթրաֆընտա պուլանն չէհրէրին
խարապէլէրի կիպի օլուպ ,
Օրատա քիմնէ օթուրմայաճագ ,
վէ անտէ պէնի առէմ սաքին օրմայաճագ
տըր :
- 49 Իշթէ Իրտանն ֆախընտան
Օ արալան կիպի *գուվլէթլի մէսքէն՝ իւզէ
րինն չըգաճագ .
Լաքին անը աննն իւզէրինտէն թէզ գաշը-
րաճաղըմ .
վէ աննն իւզէրինն նապ էտէճէյիմ միւն-
թէխապ քի՞մ տիր .
Զիրա նաղիրիմ քի՞մ տիր .
վէ քի՞մ պէնի մուհաքէմէյէ չէքէքէք ,
վէ հուզուրըմտա տուրաճագ չօպան քի՞մ
տիր :
- 20 Պու էճտէն ԲԱՊՊՁՆ Էտոմ հագգընտա էյ-
լէտիյի թէտպիրի ,
վէ թէյման սէքէնէսի հագգընտա օլան միւ-
րատընը տինկլէյինիզ .
Մութլագա սիւրիւնիւն էն քիւշիւյիւ ան-
լէրի սիւրէճէք ,
Մութլագա մէոքէնլէրինի անլէր իլէ պէրա-
պէր խարապ էտէճէք տիր ,

- 21 Անլէրին տիւշմէլէրինին սէսինտէն եէր սար-
սըլըր ,
Ֆէրեաալըր Պասը ը Ահմէրէ գատար իշի-
տիլի :
- 22 Իշթէ օ գարթալ կիպի եիւքսէյէ չըգըպ ու-
չաճագ ,
վէ գանաալարընը Պօսրա իւզէրինն կէրէ-
ճէք ,
վէ օլ կիւնտէ Էտոմ գահրիմանլարընն
եիւրէյի ,
Աղըրըր թութան գարընն եիւրէյի կիպի օ-
լաճագ տըր :
- 23 Տըմըշգ հագգընտա տըր :
Համաթ վէ Արփատ խէճիլ օլալըր ,
Ֆէնա խապէր իշիթտիքլէրի իշէնն երիտիլէր .
Տէնիպէ իզթիրապ վար ,
Բահաթ պուլաճագ :
- 24 Տըմըշգ զա՛իֆլէնտի ,
Ֆիրարէ եիւզ թութտու ,
Աննն իւզէրինն տէհէթ կէլտի ,
Տօղուրաճագ գարըլըր թութար կիպի անը
սըգլէթ վէ աղըր թութտու :
- 25 Մէշհուր շէհր ,
Սէպէպ ի մէսէրրէթիմ՝ օլան շէհր ,
Նա՛սըլ օլտու տա պրաղըլմատը :
- 26 Պու էճտէն աննն եիկիթլէրի մէյաանլարըն-
տա տիւշէճէքլէր ,
վէ մուհարիպէրին ճիւմէսի
Օլ կիւնտէ հէլաք օլաճագլար տէյիւ՝ ԲԱՊՊ
իւլ ճիւնուտ պուլուրուր :
- 27 վէ Տըմըշգըն սուրընտա աթէշ եագաճա-
ղըմ ,
վէ Պէնհատաալըն սերայլարընը թէլէֆ էտէ-
ճէք տիր :
- 23 Պապէլ մէլիյի Նէպուխատնասարըն վուր-
տըղը Գէտար հագգընտա վէ Հասօր մէմէ-
քէթլէրի հագգընտա ԲԱՊՊ պէյլլէ պուլուրուր .
Գալգընըզ , Գէտար իւզէրինն եիւրիւյիւ-
նիւզ ,
վէ շարգ հէալիսինի գըրընըզ :
- 29 Զատըրըլարընը վէ գօյուլարընը օլաճագլար ,
փերտէլէրինի վէ գապլարընն ճիւմէսինի ,
վէ տէվլէրինի քէնտիլէրի իշէնն կէօթիւ-
րէճէքլէր տիր .
վէ անլէրէ՝ Հէր թարաֆտա գօրգու վար՝
տէյիւ նիտա էտիլէճէք տիր :
- 30 Էյ Հասօր սէքէնէսի ,
Ֆիրուր էտինիզ , չափուք գաշընըզ ,
Տէրին եէրլէրտէ սաքին օլաճըզ ,
Զիրա Պապէլ մէլիյի Նէպուխատնասար
՝Ալէյհիւրապէ պիլ թէտպիր իթթիխազ էյ-
լէտի ,

* Եսէմի տախի մէրա

- Պէ՛տ սիղէ գարշը քոնն էթտի՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պույուրուր քի՛
- 31 ԲԱՊՊ պույուրուր քի՛
Գալգընը, հալը ասայիշ վէ էմիյէթ իւզը
սաքին օլան գալմ իւզէրինէ կի-
տինիզ,
- Անըն գափուլարը վէ սիւրկիւլէրի եօգ տըր,
վէ եալընը սաքին օլուր:
- 32 Վէ անլէրին տէվէլէրի եաղմա օլաճագ,
վէ քէսրէթ իւզըն օլան սիւրիւլէրի զասպ
էտիլէճէք:
- Վէ սագալ պաշարը քէսիլմիշ օլանլարը
հէր թարափա տաղըտաճաղմ,
վէ անլէրին իւզէրինէ հէր թարափտան հէ-
լաք կէթիրէճէյիմ:
- 33 Վէ Հասօր չագալմէքեանը օլաճագ,
Խէլէպէտ վիրան գալաճագ,
Օրատա քիմնէ օթուրմայաճագ,
վէ օրատա ինսան էվլաար սաքին օլմայա-
ճագ տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր:
- 34 Ե՛հՏուտա մէլիյի Սիտգիյանըն իպթիտա ի
սալթանտթընտա Ե՛յլամ հագգընտա Երէ-
միա փէյղամպէրէ ԲԱՊՊ թարափընտան պու-
քէլմմ կէլտի:
- 35 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պույուրուր,
Իշթէ պէն Ե՛յլամըն եալընը,
Անլէրին պաշըճա գուվվէթինի գըրաճաղմ:
36 Վէ Ե՛յլամ իւզէրինէ սէմանըն տէօրթ թա-
րափընտան տէօրթ ըրւզկեարը կէ-
թիրէճէյիմ,
վէ անլէրի պու ըրւզկեարլարըն ճիւմէօնէ
տաղըտաճաղմ,
վէ Ե՛յլամ ֆիրքարիւրինին կիթմթտիլէրի
պիր միլլէթ գալմայաճագ տըր:
- 37 Վէ Ե՛յլամիլէրի տիւշմէնլէրինին էօնիւնտէ,
վէ ճանլարընը արայանլարըն էօնիւնտէր-
գուտաճաղմ,
վէ իւզէլէրինէ պէլա,
Եա՛նի շիտտէթ ի զաղապըմ կէթիրէճէյիմ:
վէ անլէրի թէլէֆ էտինճէյէ գաաար
Արգալարընտան գըլըճը կէօնտէրէճէյիմ՝ տէ-
յիւ ԲԱՊՊ պույուրուր:
- 38 Վէ թաթիթըն Ե՛յլամտա գուրաճաղմ,
վէ մէլք փլէրու էսայը օրատան մաշվ էտէ-
ճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր:
- 39 Եսքին էյամը անլէրէտէ
Ե՛յլամըն էսիրէրինի կէրի կէթիրէճէյիմ՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր

ՊԱՊ 50

- 1 ԲԱՊՊ Պապէլ հագգընտա վէ ֆիլտանիլէր
տիյարը հագգընտա Երէմիա փէյղամպէր
վասըթասըյլէ պույուրաղը քէլամ տըր:

- 2 Միլլէթլէր արասընտա իսպար էտինիզ,
վէ իլան էտիպ 'ալէմէֆրաղ օլունըզ,
կիլլէմէյիպ իլան էտինիզ,
վէ՝ Պապէլ ֆէթհ օլունտու, Պէ՛լ իւճիլ
օլտու,
Մէրօտաք գըրըլար,
Փուլթարը իւճիլ օլտու,
Սանէմէրի գըրըլար՝ ալէյինիզ:
- 3 Զիրա անըն իւզէրինէ շիմալ ճանիպինտէն
պիր միլլէթ չըգտը,
Անըն տիյարընը վիրան էտէճէք,
վէ անտէ քիմնէ սաքին օլմայաճագ:
Ատէմտէն չայփանա վարընճա էլմէսի գա-
չըզ կիտէճէլէր տիր:
- 4 ԲԱՊՊ պույուրուր քի՛,
Օլ կիւնլէրտէ վէ օլ պէմանտա
Պէնի Խօսպէլ վէ պէնի Ե՛հՏուտա պիրլէքտէ
կէլէճէլէր,
Եիւրիւյէրէք վէ աղալարաք կիտիպ,
Քէնտիլէրին Ալլահը ԲԱՊՊ արայաճաղար:
- 5 Վէ Եիւզլէրի Սիտա տօղու օլարաք,
Անըն Եօլընը սու՛ալ էտիպ,
կէլլէիլ, վէ ունուտուլմաղ պիր 'աշտը Ե-
պէտի իլէ
ԲԱՊՊ իլթիտաք էտէլմմ՝ Դէյէճէլէր Դէր:
- 6 Գալմըմ զա՛իպ օլմաշ գօյունլար կիլ
օլտու,
Անլէրի չօպանլարը սափտըրտըլար,
Անլէրի տաղարտա տօլաշտըրտըլար,
Անլէր տալի տաղտան պայըրա կիթտիլէր,
Եաթագլարընը ունուլթտըլար:
- 7 Հէր քիմ անլէրի պուլտու իսէ անլէրի եէտի.
վէ տիւշմէնլէրի,
Պիլլէմ գապաշաթմըզ եօգ տըր:
Զիրա անլէր մագամը 'ատալթ օլան ԲԱՊՊ,
Էճտալարընըն իւմիտի օլան ԲԱՊՊ կիւնաճ
Էթտիլէր՝ տէտիլէր:
- 8 Պապէլ իշինտէն ֆիրաք էտինիզ,
վէ ֆիլտանիլէրին տիյարընտան չըգընըզ,
վէ սիւրիւ էօնիւնտէն կէտի թէքէլէր կիպի
օլունըզ:
- 9 Զիրա իշթէ պէն Պապէլ 'ալէյհինէ,
Շիմալ ճանիպինտէն միլլէ ի 'աղիմէ ճիւմ-
հօրընը:
Թաշրէք էտիպ կէթիրէճէյիմ,
վէ անըն գարշընտա տիլլէճէլէր:
Օլ ճիլթէտէն ֆէթհ օլունաճագ տըր:
Անլէրին օղլարը շէճա՛թըլ մուհարիպին
օլուր կիպի տիր,
Հիւ պիրի պօշ տէօնմէզ:
- 10 Վէ ֆիլտանիլէր տիլարը զանիլթ օլուպ,
Անը իղթիլտա՛ էտէլլէրին ճիւմէսի տօյա-
ճագլար տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր:

- 41 Էյ միրադըն խարապ էտենէր ,
Սիդ շատ ու մէտրուր օլտըղնըդ ,
Զիմենգարտէ օթլանան ինէք կիպի սըչրատը-
ղընըդ ,
Վէ գուզվէթլի աթլար կիպի քիշնէտիյինիդ
իչիւն ,
- 42 Անանըդ զիյատէսիյէ խէճիլ ,
Վալիտէնիդ մահճուպ օլտու .
Իշթէ օ միլէթլերին էտնասը ,
Պէրէիյէ վէ գօրագ եէր վէ պէհապան օլա-
ճագ տըր :
- 43 ՐԱՊՊԸ զաղապը սէպէպինտէն օրատա ինսան
սաքին օմայաճագ ,
Անճագ քիւլլիյէն վիրան օլաճագ տըր .
Պապէլ եանընտան հէր կէչէն ,
Անըն պիլճիւմէ պէլալարը սէպէպինտէն ,
Հպրան օլուպ ըսըգ չալաճագ տըր :
- 44 Էյ թիրէնտալլարըն ծիւմէսի ,
Պապէլ 'ալէյհինէ հէր թարաֆտան տիգիլի-
նիդ ,
Օգլարը էսիրկէմէյերէք անա աթընըդ ,
Զիրա ՐԱՊՊԱ գարշը կիւնաճ էթտի :
- 45 Անըն 'ալէյհինէ հէր թարաֆտան կիւլպանք
չէքինիդ .
Օ 'թէսլիմ' օլտու .
Թէմէլլերի պօզուլտու ,
Սուրարը երգըտը ,
Զիրա պու ՐԱՊՊԸ ինթիգամը տըր .
Անտէն ինթիգամ 'ալընըդ ,
Անըն եափտըղը կիպի անա եափընըդ :
- 46 Պապէլտէն էքիմէիյի վէ հասատ վագթընտա
օրագճըլը քէսինիդ .
Զալիմ' գըլըճ էօնիւտէն ,
Հէր քէս գալմէնա 'ալտէթ էտէճէք ,
Վէ հէր քէս տիյարընա ֆիրար էտէճէք տիր :
- 47 Իսրայէլ եօլըն շաշըրմըշ պիր դօյուն
տըր .
Ան եարալնլար գօվալտարըլար .
Անը էվվէլա Աշուր մէլիյի եէտի ,
Վէ սօնիրա պու Պապէլ մէլիյի Նէպուխտու .
Նասասարանըն քէմիլլերինի կէմիրտի :
- 48 Պու էճուտէն Իսրայէլին Ալաճը ՐԱՊՊ Իւլ
ճիւնուտ պէօյլէ պույուրուր .
Իշթէ պէն Աշուր մէլիյինի եօզլատըղմ' մի-
սիլլիւ .
Պապէլ մէլիյինի վէ անըն տիյարընը եօզլա-
յաճագըմ' :
- 49 Վէ Իսրայէլի քէնտի մէքեանընա ի'ատէ է-
տէճէյիմ' ,
Վէ ֆարմէլտէ վէ Պաշանտա յօթլանաճագ
տըր .
Վէ անըն ճանը Էֆրայիմ' տաղընտա ,
Վէ ճիլտատ տօյաճագ տըր :

* Իւր. Էլինի տի

- 20 ՐԱՊՊ պույուրուր քի ,
Օլ կիւնէրտէ վէ օլ զէմանտա
Իսրայէլին գապաչաթը արանաճագ , ամմա
եօգ տըր .
Վէ Եհնուտանըն կիւնաշլարը արանաճագ ,
Ֆուգաթ պուլընմայաճագ տըր .
Զիրա ալը գօրագըմ' պագըլլէյի 'աֆիլ էտէ-
ճէյիմ' :
- 21 Մէրաթայիմ' տիյարը իւզէրինէ ,
Վէ ֆէգօտ սէքէնէսի իւզէրինէ եիւրիւ ,
Արգալարընտան խարապ վէ քիւլլիյէն հէլաք
էյլէ ,
Վէ սանա էմը էթտիյիմ' շէյլերին քէաֆֆէ-
սինի
Իճրա էյլէ' տէյիւ ՐԱՊՊ պույուրուր :
- 22 Տիյարտա ճէնք սէսի ,
Վէ հէգիմէթ ի 'ազիմէ վար ,
- 23 Պիւթիւն զէմինին չէքիճի նա'սըլ գըրըլըպ
փաքէլէնտի ,
Պապէլ միլէթլէր արասընտա նա'սըլ վիրան
օլտու .
- 24 Էյ Պապէլ , սանա տուղապ գուրտըմ' ,
Սէն տտիի պիլմէյերէք թութուլտըն .
Պուլունուպ էլէ կէչտին ,
Զիրա ՐԱՊՊԱ գարշը տուրտըն :
- 25 ՐԱՊՊ քէնտի խազինէսինի տչար ,
Վէ զազապընըն սիւաշլարընը չըգարտը .
Զիրա ֆիլտանիլէր տիյարընտա ,
Իապպ իւլ ճիւնուտ Եհնուտան եափաճաղը
վար տըր :
- 26 Զէֆին միւնթէհասընտան անըն իւզէրինէ
կէլինիդ ,
Անըն անպարըլարընը տչընըդ ,
Անը երղընլար կիպի երղընըդ ,
Վէ անը քիւլլիյէն հէլաք էտինիդ ,
Անըն պագըլլէսի գալմտսըն :
- 27 Անըն տանալարընըն ճիւմէսինի հէլաք էտիւ
նիդ ,
Սալիխանէյէ էնսինլէր .
Վաշ անլէրէ , զէրա անլէրին կիւնիւ ,
Եօզլանըլաճագլարը վագըթ կէլտի :
- 28 Ալաճըմըլ ՐԱՊՊԸ ինթիգամընը ,
Անըն հէյքէլինին ինթիգամընը Սիօնտա իւ-
պար էթմէք իւզըրէ ,
Պապէլ տիյարընտան գաղըպ գուրթուլան-
լարըն սէսի Նէլայ :
- 29 Պապէլ իւզէրինէ թիրէնտաղլարը չաղը-
րընըդ .
Էյ պիլճիւմէ քէմանքէչլէր ,
Անա գարշը հէր թարաֆընտա օրտու գու-
րընըդ .
Պիր քիմէն ֆիրար էթմէսին .
Անա իշլերինէ կէօրէ միւնաղաթ էսինիդ .

- Անա հէր պիր եափաղընա կէօրէ եափընը .
 Զիրա ընդդէմ գարշը ,
 Գուտտուս ը իարայէէ գարշը թէքէպպիւր
 էյլէտի :
- 30 Պաւնուս իշիւն երկիթլէրի մէյտանլարընտա
 տիւշէճէքլէր ,
 Վէ մուհարիպլէրինն ճիւմլէտի
 Օլ կիւնտէ հէլաթ օլաճագլար տըր՝ տէյիւ
 ընդդէմ պոչուրուր :
- 31 Բապպ իւլ ճիւնուտ Եէհօվա պոչուրուր քի ,
 Էյ միւթէքէպպիւր , իշթէ պէն սանա գարշը
 իմ .
 Զիրա սէնին կիւնիւն ,
 Պէնիմ սէնի եօգլայաճաղըմ՝ վազըթ կէլմիշ
 տիր :
- 32 Վէ միւթէքէպպիւր սիւրիւպ տիւշէճէք
 Վէ անը գալտըրտն պուլունմայաճագ տըր .
 Վէ շէհրէրինտէ աթէշ եաղաճաղըմ ,
 Վէ անըն հէր թարաֆընը թէլէֆ էտէճէք
 տիր :
- 33 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պոչուրուր .
 Պէնի իարայէլ վէ պէնի Եէհուտա պիրլիքտէ
 զուլմ՝ կէօրտիւլէր .
 Վէ անլէրի էսիր էտէնլէրին ճիւմլէտի անլէրի
 սըգը թաթտըրուր ,
 Սալը վէրմէք իսթէմէլլէր :
- 34 Անլէրին Վէլիսի գուլվէթլի տիր .
 Անըն իսմի Եէհօվա Սէպաթի տըր .
 Տիյարա բաճաթ վէրմէք ,
 Վէ Պապլէ սէքէնէսինի միւզթարիպ էթմէք
 իշիւն ,
 Անլէրին տա՛վադընը թէմամիլլէ կէօրէճէք
 տիր :
- 35 ԲԱՊՊ պոչուրուր քի . Բիլտանիլէր իւզէրինէ ,
 Վէ Պապլէ սէքէնէսի իւզէրինէ ,
 Վէ անըն բու՛հասար վէ հիւքէմասը իւզէրինէ
 գըլլէք Կէլիս :
- 36 Քիւզիպլէր իւզէրինէ գըլլէք Կէլիս , վէ տի-
 վանէ օլաճագլար .
 Անըն գաճիմանլարը իւզէրինէ գըլլէք Կէլիս ,
 Վէ թիթթէլլէքլէր .
- 37 Անըն աթլարը վէ 'արապալարը իւզէրինէ ,
 Վէ անըն արապընտա պուլունմա գարշըգ
 խալգ իւզէրինէ գըլլէք Կէլիս ,
 Վէ գարըլար կիպի օլաճագլար .
 Խաղիլէլէրի իւզէրինէ գըլլէք Կէլիս , վէ 'իւլ-
 թիւնամ՝ էտիլէճէքլէր տիր .
- 38 Սուլարը իւզէրինէ գօրազլէք Կէլիս , վէ
 գուրույաճագլար .
 Զիրա օրտըր օյմա փուլար տիյարը տըր ,
 Վէ փուլար իլէ մէճնուս օլուրլար :
- 39 Պու էճլտէն օրտա եապան քէտիլէրի վէ
 սըրթլանլար ,
 Վէ տէվէ գուշարը սաքին օլաճագ ,

- Վէ էպէտէն օթուրուլմայաճագ ,
 Վէ տէվրտէն տէվրէ մէքիւն օլմայաճագ
 տըր :
- 40 Ալլահըն խարապ էյլէտիյի Սատում՝ վէ Ղա-
 մարա ,
 Վէ անըն էթրաֆընտա պուլունմա լէհրէր
 կիպի ,
 Օրտա քիմնէ օթուրմայաճագ ,
 Վէ անտէ պէնի տտէմ՝ սաքին օլմայաճագ
 տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պոչուրուր :
- 41 Իշթէ շիմալ ճանիպինտէն պիր գալմ՝
 կէլիլյօր ,
 Վէ միւնթէհա ի գէմինտէն
 Պէյիւք միլլէթ վէ չօգ մէլէքլէր սւյանա-
 ճագլար :
- 42 Անլէր եայ վէ մըզրաթ թաղըրլար ,
 Անլէր շէֆգաթթըլ վէ մէրհամէթսիլ տիրլէր ,
 Սէպլէրի տէնիլ կիւրիւլթիւսիւ կիպի տիր ,
 Վէ աթլարա պիւնիպ ,
 Էյ Պապլէ գըլլէք , մուհարիպ կիպի սանա
 գարշը տիլիլէճէքլէր տիր :
- 43 Պապլէ մէլիլի անլէրին խապէրինի իշիտինճէ
 էլլէրի կէվլէտի .
 Գարըլը տըլը թու թաղը կիպի ,
 Անը իլթիւրապ թու թու :
- 44 Իշթէ Խրտանըն ֆախըրնտան ,
 Օ 'գուլվէթլի մէքէն՝ իւզէրինէ արալան կի-
 պի չըգաճագ .
 Լաքին անը անըն իւզէրինտէն թէլ գալլէ-
 րաճաղըմ .
 Վէ անըն իւզէրինէ նապ էտէճէլիմ միւնն
 թէխապ քի՞մ տիր .
 Զիրա նաղիլիմ՝ քի՞մ տիր ,
 Վէ քի՞մ պէնի մուհաքէմէլէ չէքէճէք .
 Վէ հուզըրըմտա տուրաճագ չօպան քի՞մ
 տիր :
- 45 Պու էճլտէն ԲԱՊՊՈՐՏ Պապլէ հազգընտա էյ-
 լէտիյի թէտպիլի ,
 Վէ Բիլտանիլէր տիյարը հազգընտա օլան
 միւրատընը տինկիլիլիլ .
 Մուլարա սիւրիւնիւն էն քիւշիլիւ անլէ-
 րի սիւրէճէք ,
 Մուլարա մէքէնլէրին տնլէր իլէ պերա-
 պեր խարապ էտէճէք տիր :
- 46 Պապլէլն ֆէթհ օլունմասընն սէսինտէն եէր
 սարըլաճագ ,
 Վէ ֆէրետար միլլէթլէր արալընտա իշիտի-
 լէճէք տիր :

ՊԱՊ 51

- 1 ԲԱՊՊ պէօյլէ պոչուրուր .
 Իշթէ պէն Պապլէ իւզէրինէ

* Եւրոպ. տա՛վալ մերա

- վէ տիւշմէնէրիմին օրթոսընտոս սաքին օ.
լանլար իւղէրինէ
Միւհիք պիր ըիւղկեաւ չըգարաճաղըմ¹ .
2 վէ Պապէլ իւղէրինէ սափաբըճըլաւ կէօն.
տէրէճէյիմ² ,
վէ անը սափաբաճաղլար , վէ տիյարընը պօ.
շալաւաճաղլար .
Զիրա պէլա կիւնիւնտէ հէր թարափտան ա.
նըն իւղէրինէ կէլէճէքլէր տիր :
3 Թիրէնտաղ քէնտի եայլըն թիրէնտաղա
գարըն ,
վէ քէնտի զըրիւլէ թէքէպպիւր էտէնէ
գարըն գուրաճաղ տըր .
Անըն էիկիթլէրինի էսիրկէմէյինիզ .
Անըն քտափֆէ ի 'ասաքիւրինի հէլաք էյլէյի.
նիզ :
4 վէ Բիլտանիլէր տիյարընտա մագթուլար ,
վէ անըն մէյտանլարընտա մէճրուհլար տիւ.
շէճէքլէր տիր :
5 Զիրա Խարայէլ իլէ Եհճուտա ,
Անլէրին տիյարըն ,
Փուստուս ը Խարայէլէ գարըն իշէնիլէն կիւ.
նաճ իլէ մէմլու իսէ տէ ,
Բէնտիլէրին Ալլաճը ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ թա.
րափընտան թէրք օլուսմամըշ տըր³ :
6 Պապէլին իլինտէն ֆիրար էտինիզ .
վէ հէր քէն քէնտի ճանընը գուրթարըն ,
Անըն մա'սիլէթի սէպէպիլլէ հէլաք օլմայա.
սընըզ .
Զիրա պու շափը ԲԱՊՊԸ ինթիգամ⁴ վագթը
տըր .
Անըն ճէլասընը քէնտիսի վէրէճէք տիր :
7 Պապէլ ԲԱՊՊԸ էլինտէ
Պիւթիւն գէմինի սէրիօշ էտէն ալթու թաա
տըր ,
Անըն շէրապընտան միլլէթլէր իտիլէր ,
Օլ սէպէպտէն միլլէթլէր տիվանէ օլալար :
8 Պապէլ անկարգըն տիւշիւպ զըրըլար ,
Անըն իւղէրինէ ֆիղան էտինիզ .
Անըն եարասը իշիւն պէլէսան ալընըզ ,
Պէյքի շիֆա պուլուր :
9 Պապէլին թէտալլէ էթտիք , լիքին շիֆա.
եապ օլմասը .
Անը պրաղընըզ , վէ հէր պիրիմիզ տիյարը.
մըզա կիտէլիմ⁵ .
Զիրա անըն հիւքմիւ սէմայա վասըլ օլտու ,
վէ պուլուլթարա գաատար չըգարըն :
10 ԲԱՊՊ սալաճըմըզ իզճար էթտի .
կէլինիզ⁶ վէ Սիօնա ,
Ալլաճըմըզ ԲԱՊՊԸ իլինի հիքեայէ էտէլիմ⁷ :
11 Օշլարը փարլատընըզ քալգանլարը տը.
նըզ .

- Զիրա ԲԱՊՊ Պապէլին հէլաք էթմէլլէյի միւ.
րատ էթմէլլէ ,
Մատի մէլլէքլէրինին բուհընը ույանալարը .
Զիրա պու ԲԱՊՊԸ ինթիգամը ,
շէյքէլին իշիւն ինթիգամը տըր :
12 Պապէլին սուրլարընա գարըն 'ալէմէֆրազ օ.
լուսըզ ,
Մուհաֆըզ 'ապքէրէ թագվիլէթ վէրինիզ ,
Պէքճիլլէրին թա'նին էտինիզ ,
Փուստուլարը հազըրլայընըզ .
Զիրա ԲԱՊՊ հէմ⁸ միւրատ էյլէտի ,
շէմ տաիի Պապէլ սէքէնէսի հազընտա
սէօյլէտիլինի իճրա էյլէտի :
13 Էյ չօգ սուլար եանընտա սաքին օլուպ խա.
զինէլլէրին չօգ օլան ,
Սօնըն կէլտի . թամմա'րընն էօյլիւսիւ ուրա .
14 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ քէնտի զաթը հազըր ի.
շիւն եէմին էյլէյիպ ,
Մուլլազա սէնի չէքիրկէլէր իլէ Դօլաւա
կիպի աւտէմէլլէր իլէ տօլաւաբաճա.
ղըմ⁹ .
վէ սէնին իւղէրինէ կիւլալաք չէքէճէքլէ
տիր¹⁰ տէտի :
15 Զէմինի գուլլէթիլլէ եափտը ,
Տիւնեայը հիքմէթիլլէ սապիթ գըլար ,
վէ սէմալաթը 'իլլէլլէ պասթ էյլէտի :
16 Սէտաւարլլէ կէզքալէ չօգ սուլար հասըլ օլուր
վէ միւնթէհա ի զէմինտէն պուխար չըգա.
րըր¹¹ .
Եաղմուր իշիւն շիմէք չադալըրը ,
վէ ըիւղկեալը խազինէլլէրինտէն չըգարըր :
17 շէր տալէմ¹² 'իլմ¹³ խուսուսընտա հայվան կիպի
տիր .
շէր գույուլմէճը օյտըզ փուլթաան տօլայը խէ.
ճիլ օլտու .
Զիրա տէօքտիլլէ փուլթ եալան տըր ,
վէ անլէրտէ բուհ եօգ տըր :
18 Անլէր պալթըլլէզ վէ զէլալէթ իշի տիր ,
Եօգլանըլալարըզ զէման մաճվ օլաճաղլար
տըր :
19 Եա'գուպըն Նասիպի պուսլար կիպի տէյիլ
տիր ,
Զիրա հէր շէյին Խալիգի օ տըր ,
վէ Խարայէլ անըն միրասը օլան սըպթ տըր .
Անըն իսմի 'Եհճօվա Սէպալթ տըր :
20 Սէն պէնիմ թօփուզըմ¹⁴ վէ հարպ ալէթիմ¹⁵
սին .
վէ սէնինլէ միլլէթլէր գըրաճաղըմ ,
վէ սէնինլէ հիւքիւլթլէր խարապ էտէճէ.
յիմ ,
21 վէ սէնինլէ ալթը վէ անա րաքիպ օլանը գը.
րաճաղըմ ,

* ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ

- վէ սենինէն 'արապայը վէ ըսքիպինի գըրա-
ճաղըմ',
22 վէ սենինէն էրքէք իլէ գարըյը գըրաճաղըմ',
վէ սենինէն ինթիյար իլէ կենճի գըրաճաղըմ',
վէ սենինէն էիկիթ իլէ պաքիբէյի գըրաճա-
ղըմ',
23 վէ սենինէն չօպանը վէ սիւրիւսիւնիւ գը-
րաճաղըմ',
վէ սենինէն չիթիճիյի վէ էօքիւզէրինի գը-
րաճաղըմ',
վէ սենինէն վալիէրի վէ իւմէրայը գըրաճա-
ղըմ',
24 վէ Պապէն վէ Գիլտանիէր տիյարընն պիւ-
ճիւմէն սէքէնէսինէ,
կէօզէրինիզ էօնիւնտէ Սիօնա եափաղալարը
քէօթիւլէյիւն քէտաֆէտիստէն
տօլայը
Միւճաղաթ էտէճէյիմ' տէյիւ ՐԱՊՊ պու-
յուրուր',
25 Էյ պէւթիւն զէմինի Տէլաք էտէն միւճիք
տաղ,
Պէն սանա գարըյը իմ',
վէ սենին իւզէրինէ էլիմի ուզատաճաղըմ',
վէ սենի գայալարտան աշաղը եռւվարլայա-
ճաղըմ',
վէ սենի եանմըշ տաղա տէօնտէրէճէյիմ'
տէյիւ ՐԱՊՊ պույուրուր',
26 վէ սենտէն պիր քէօշէ թաշը վէ պիր թէ-
մէլ թաշը տլմայաճաղար,
Զիրա իլէլէպէտ խարապ օլաճաղսըն' տէյիւ
ՐԱՊՊ պույուրուր',
27 Տիյարտա 'ալէմէթիաղ օլունըզ,
Միլէթէր արտաբնտա պօրու չալընըզ,
Անն 'ալէյսինէ միլէթէրի Տաղըրլայընըզ,
Անն իւզէրինէ Արարատ վէ Միննի վէ Աշ-
քէնաղ մէմալէքինի չաղըրընըզ,
Անն իւզէրինէ սերտար թա'նին էսինիզ,
Թիւլիւ չէքիկէլէր կիպի աթլար չըգարընըզ,
28 Անն իւզէրինէ միլէթէրի, Մատի մէլէքէ-
րինի,
Անն վալիէրինի վէ ճէմի' ի իւմէրաբընը,
վէ անն թաճիթ ը Տիւքիւմէթինտէ օլուն
պիւթիւն չաղըրլայընըզ,
29 վէ տիյար թիթիւլիպ միւզթարիպ օլաճաղ
տըր,
Զիրա Պապէլ տիյարընը վիրան վէ սէքէնէ-
սիզ էթմէք իչիւն,
ՐԱՊՊՈ Պապէլ Տաղգընտա օլուն միւրատը
սապիթ օլաճաղ տըր',
30 Պապէլն գաճիւմանլարը միւճարէպէտէն գալ-
տը,
Գալ'ալարտա օթուրտըլար,
Թաղաթլարը գալմատը, գարըլար կիպի օլ-
տըլար,
Մէպէնէրի եաղըլար, թըրգաղալար գըրըլար,
31 Քէնտի շէճիւնին պիր թարաֆտան ալընտը-
ղընը,
վէ կէչիտէրին թութուրընը,
վէ գամըլարըն աթէշէ եաղըլարընը,
վէ միւճարիպէրին չաղըրընը
32 Պապէլ մէլիյինէ խապէր վէրմէք իչիւն,
Սա'ի սա'իյի,
վէ խապէրճի խապէրճիյի գարըլարմագ իւզ-
րէ գօշաճագ տըր',
33 Զիրա իարայէլին Ալաշը ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
պէյլէ պույուրուր',
Պապէլ գըզը խարման կիպի տիր,
Անն տէօյիւլէճէք վաղթը տըր',
Պիրաղ վաղթը սօնկրա անն Տասատ վաղ-
թը կէլէճէք տիր',
34 Պապէլ մէլիյի Նէպուխտանասար
Պէնի թէլէֆ էթտի, պէնի իֆնա էթտի,
Պէնի պօշ գապ կիպի էլլէտի,
Պէնի էթտէր կիպի եռլթտու,
Գարընըն Նէֆիս թա'ամլարըմ' իլէ տօլտուր-
տու,
Պէնի տըլարը աթմը,
35 Սիօն սաքիւնէսի'
Պանա վէ ճէսէտիմէ օլուն զուլմ'
Պապէլ իւզէրինէ օլուն' տէլէճէք,
վէ Երուշալիմ',
Գանըմ' Գիլտանիէր տիյարընն սէքէնէսի
իւզէրինէ օլուն' տէլէճէք տիր',
36 Պալ էճլտէն ՐԱՊՊ պէյլէ պույուրուր',
Իշթէ սենին տա'վանը պէն վիգայէ էտէճէ-
յիմ',
վէ սենին ինթիգամընը պէն ալաճաղըմ',
վէ անն տէնիզինին սալընը տիւքէտէճէյիմ',
վէ անն փուրարընը գուրուտաճաղըմ',
37 վէ Պապէլ վիրան օլուպ,
Չաղալար մէպէնինէ տէօնէրէք,
Պա'իս ի Տայրէթ վէ ըզլալէթ օլաճաղ,
վէ սէքէնէսիզ գալաճագ տըր',
38 Անլէր կէնճ արալանլար կիպի պիրլէքտէ կէ-
միւրտէլէճէքէր,
Արուան եալուլարը կիպի պաղըրաճաղար
տըր',
39 Շէրտէթտէ պուլունտըլարը վաղթը
Անլէրէ գիյաֆէթ էտէճէյիմ',
վէ անլէրի սէրիօշ էտէճէյիմ',
Քի զէպէ էտիպ էպէտի ույգուլը ույգուլար,
վէ ույանմայար' տէյիւ ՐԱՊՊ պույուրուր',
40 Անլէրի գուզուլար կիպի,
Էրքէլէր իլէ գօշար կիպի սալիտանէյէ էն-
տիրէճէյիմ',
41 Շէշաք Նա'ալը ալընտը,
վէ պիւթիւն զէմինին ֆալար թութուլտու.

- Պապէլ միլիթէր արասնտա նա՛սը *վերան
օլտու :
- 42 Տէնիզ Պապէլ իւզէրինէ չըգար ,
վէ տալլալարնն չօգըղը անը էօրթտիւ :
- 43 Անն շէհրէրի վիրան ,
Գօրադ եէր վէ պէրրիյէ ,
ինսանն սաքին օլմատըղը ,
վէ պէնի տսէմին կէշմէտիյի պիր տիյար
օլտու :
- 44 վէ Պապէլտէ Պէ՛լի եօգլայաճաղըմ ,
վէ աննն եռլթաղընը աղղընտան չըգարա .
ճաղըմ ,
վէ արթըզ միլիթէր անն գօշմայաճաղար ,
Պապէլ սուրը տախի երգըլաճագ տըր :
- 45 Էյ գաւմըմ , աննն իշինտէն չըգընըզ ,
վէ հէր քէս , ԲԱՊՊ շիտտէթ ի զաղապըն .
տանն
Քէնտի ճաննըր գուրթարսնն :
- 46 վէ տիյարտա իշիտիլէճէք խապէրտէն
Գալլալինիզ զա՛իֆէնմէսին , վէ գօրգմայա .
սընըզ .
Զիրա պիր սէնէ պիր խապէր ,
վէ էրթէսի սէնէ պա՛րս պիր խապէր կէլէ-
ճէք ,
վէ տիյարտա հիւքմտար հիւքմտար 'ալէյ-
հինտէ պուլունարադ ,
Զուլմ՝ օլաճագ տըր :
- 47 Պու էճտէն իշթէ կիւնլէր կէլիր քի ,
Պապէլնն փուլթարնըր եօգլայաճաղըմ .
վէ աննն պիւթիւն տիյարը խէճիլ օլաճագ ,
վէ աննն պիլճիւմէ մազթուլարը աննն ի .
շինտէ տիւշէճէքլէր տիր :
- 48 վէ սէմա իլէ գէմին վէ անլէրտէ պուլունա .
նըն քէաֆֆէսի
Պապէլ իւզէրինէ կիւլպանք չէքէճէքլէր ,
Զիրա խարապ էտէնլէր անն շիմալ ճանի .
պինտէն կէլէճէքլէր տիր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 49 Պապէլ Խարապէլ տտէմլէրինի մազթուլէն
տիւշիւրտիւյիւ կիպի ,
Պիւթիւն գէմիննն տտէմլէրի տախի Պա-
պէլտէ մազթուլէն տիւշէճէք տիր :
- 50 Էյ գըլըճտան գուրթուլանլար , կիտինիզ ,
տուրմայընըզ .
ԲԱՊՊ ուլազ մաճալտէն խաթրա կէթիրինիլ ,
վէ Երուշալիմ թէգէքքիւր էտինիլ :
- 51 Սիթէմ՝ իշիթտիյիմիզ իշիւն խէճիլ օլ-
տըզ .
Իւլղիւմիւղիւ հիճագ գալլատար ,
Զիրա պէլթ իւր ԲԱՊՊ մուգատտէս եէրլէ-
րինէ եապանճըլար կիրտի :
- 52 Պու էճտէն , (ԲԱՊՊ պուլուրուր ,) իշթէ
կիւնլէր կէլիր քի ,

- Անն փուլթարնըր եօգլայաճաղըմ ,
վէ պիւթիւն տիյարնտա մէճրուշլար ինլէ-
յէճէքլէր տիր :
- 53 Պապէլ սէմայա գատար պիւն չըգաս ,
վէ գուլթէթինի ալտաէ սապիթ էթսէ ,
Պէնիմ թարաֆըմտան անն խարապ էտիճի-
լէր կէլէճէքլէր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պու-
լուրուր :
- 54 Պապէլտէն Ֆէրեստ ,
վէ Գիլտանիլէր տիյարնտան հէգիմէթ ի
'աղիմէ սէսի իւլէյօր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլուրուր :
- 55 Զիրա ԲԱՊՊ Պապէլի խարապ էտէր ,
վէ աննն իշինտէն պէցիւք կիւրիւլթիւյիւ
քէսէր .
Զիւնքի տալլալարը չօգ սուլար կիպի կիւրլէր ,
Սէպլէրի կիւրիւլթիւլէ չըգար :
- 56 Զիրա աննն իւզէրինէ եա՛նի Պապէլ իւզէ-
րինէ խարապ էտիճի կէլտի ,
վէ աննն գաճիմանլարը ալընար ,
Եայլարը գըրըլար .
Զիրա ԲԱՊՊ միւճաղաթ իլաճը տըր՝
Մուլթաղա միւճաղաթ էտէճէք տիր :
- 57 վէ աննն ռու՛հաս իլէ հիւքէմալըն ,
վէ վալիլէր իլէ իւմէրասըն ,
վէ գաճիմանլարնըր սէրսօշ էտէճէյիմ .
վէ անլէր էպէտի ուլգուլը ուլուլըպ տա ու-
լանմայաճաղար տըր՝ տէյիւ
Իսմի Եէհօվա Սէպաթ օլան Մէլիք պուլու-
րուր :
- 58 ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէցլէ պուլուրուր .
Պապէլնն էնլի սուրլարը քիւլիլէն երգըլա-
ճաղար ,
վէ աննն Եիւքսէք գալլուլարը աթէլէ եա-
գըլաճագ .
վէ գաւմլար պիհուտէ եէրէ ,
վէ միլիթէր աթէլ իշիւն էմէք չէրիպ եօ-
րուլաճաղար տըր :
- 59 Սէրաեա իպն ի Նէրիյա իպն ի Մաճսե-
եա Եէհուտա մէլլի Սիտգիյանն հիւքիւ-
մէթիննն տէօրտիւնճիւ սէնէսինտէ աննն ի-
լէ պէրապէր Պապէլէ կիթտիյիտէ անն՝ Է-
րէմիա փէլղամպէրին պուլուրտըղը քէլամ
տըր . Վա՛ Սէրաեա պաշ մապէյնճի իտի :
- 60 վէ Էրէմիա Պապէլ իւզէրինէ կէլէճէք պիւ-
թիւն պէլայը , եա՛նի Պապէլ 'ալէյհինն
մուճարրէր օլան պալ քէլամն քէաֆֆէսին
- 61 պիր քիթապա եաղտը : վէ Էրէմիա Սէրա-
եայա խիթապէն՝ Պապէլէ հիւն ի վիւսուլիւ-
տէ պալ քէլամն ճիւմէսինն օգուճաղա
- 62 տիգգաթ էլլէ , վէ՛ Եա ԲԱՊՊ , սէն պալ
մաճալ 'ալէյհինտէ , ինսան օլտուն , հայվան
օլտուն , սէքէնէսի գալմայարադ էպէտի վի-
րանէ օլունճայա գատար պօղաճաղըմ՝ տէ-

*Ե-ի-ո-ր՝ մուճիլ ի հայրէթ

- 63 տին, տէյէսին, վէ պու քիթապը օգուսմա-
ղը թէմամ էթտիյինտէ անա պիր թաշ
պաղլայարագ ֆրաթ շէհէ իշինէ տթածագ-
64 սին. վէ՛ Պապէլ պեյլէ պաթածագ, վէ
պէնիմ անըն իւզէրինէ կէթիթէճէյիմ պէլա
սէպէպինտէն գալգմայածագ, վէ անլէր եօ-
ըւլաճագլար տրը՝ տէյէսին, տէտի:

Էրէմիանըն քէլամը պուրայա գատար տրը:

ՊԱՊ 52

- 1 Սիագիյա մէլիք օլաղընտա երիմի պիր եա-
շընտա խոի. վէ Եթրուշաիմտէ օն պիր սէնէ
հիւքիւմէթ էյլէտի. վէ վալիտէսի Լիպնալը
Էրէմիանըն գըղը օլուպ իսմի Համալթալ ի-
2 տի: վէ Եթհօսաղիմին քեաֆֆէ ի ամալը
կիպի ՐԱՊԱՐԸՆ 'ինտինտէ քէօթիւ օլանը իշ-
3 լէտի: Զիրա Եթրուշալիմ իլէ Եթհօսալը
քէնտի հուզուրընտան թարա էյլէմէք իւզրէ
ՐԱՊԱՐԸՆ զապալը անլէր 'ալէյհինտէ պուլուն
տըղընտան Սիագիյա Պապէլ մէլիյինէ 'ասի
օլտու:
- 4 վէ անըն հիւքիւմէթինին տօգուղընճը
սէնէսինտէ օնուճը այլն օնուճտա Պապէլ
մէլիյի Նէպուխատնասար պիւթիւն 'ապքէ-
րի իլէ Եթրուշալիմ իւզէրինէ կէլիպ անա
գարշը օրտու գուրտու. վէ անըն 'ալէյհինէ
հէր թարաֆտան մէթէրիտէր եափալար:
- 5 վէ Սիագիյա մէլիյին օն պիրինճի սէնէսինէ
6 տէկին շէհր մուհասէրէտէ գալար: վէ
տէօրտիւնճիւ այտա այլն տօգուղընտա շէհր-
տէ գըթլըգ շիտտէթ լէնիպ, տիյարըն էհհ-
7 լիսի իշիւն էքմէք եօգ իտի. վէ շէհրին ան-
րաինէտար օլտու, վէ մուհարիպլէրին ճիւմ-
լէսի ֆիրար էթտիլէր, վէ կէճէլէյին մէլիք
պաղլէսինին գուրպինտէ վաղը՝ իքի սուրն
արասընտաքի գափուճըն եօլընտան չըգտը-
լար. վէ Քիլտանիլէր շէհրի իհաթէ էթմիշ
օլաղլարը հայտէ տնիւր սահրա եօլընտան
8 կիթտիլէր: վէ Քիլտանիլէրին 'ապքէրի մէ-
լիք Սիագիյայը թա'գիպ էտիպ անա Էրէհա
սահրալարընտա եթիլիլէր, վէ անըն պիւ-
9 թիւն 'ապքէրի եանընտան տաղըլար: վէ
մէլիյի թութուպ անը Համալթ տիյարընտա
րիպլայա, Պապէլ մէլիյինին հուզուրընտ
կէօթիւրտիլէր, օլ տախի անըն հաղգըն-
10 տա հիւքմ վէրտի: վէ Պապէլ մէլիյի Սիտ.
գիյանըն օղուլլարըն՝ կէօղլէրի էօնիւնտէ
գաթլ էյլէտի. Եթհօստանըն պիւճիւմէ
րու'եսաալըն տախի Րիպլատա գաթլ էթտի-
11 վէ Սիագիյանըն կէօղլէրին քէօր էտիպ ա-
նը զինճիլէր իլէ պաղլատը. վէ Պապէլ մէ-
լիյի անը Պապէլէ կէօթիւրտիւր վէ անը

- մահպէսէ աթտը, օ Գաթի եէվմ ի վէֆու-
թընա գատար օրտա Գաթի:
- 12 վէ Պապէլ մէլիյի Նէպուխատնասարն
օն տօգուղընճը սէնէսինտէ, պէշինճի այլն
օնուճտա Պապէլ մէլիյինին հուզուրընտա
տուրան մա'իլէթ 'ապքէրի լէ'իսի Նէպուզա-
13 րատան Եթրուշալիմէ կէլտի. վէ պէլթ իւր
ՐԱՊԱՐԸՆ վէ սէրայը միւլիւքէտնէյի եաղտը, վէ
Եթրուշալիմին խանէլէրինին ճիւմէսինի վէ
պէթիւք խանէլէրին ճիւմէսինի աթէշէ եաղ-
14 տը: վէ մա'իլէթ 'ապքէրի լէ'իսի եանընտա
պուլունտան Քիլտանիլէրին 'ապքէրինին ճիւմ-
լէտի Եթրուշալիմի մուհիթ օլան պիւթիւն
15 սուրը երգալար: վէ մա'իլէթ 'ապքէրի
լէ'իսի Նէպուզարատան գաթլըն ֆուգարա-
սընտան վէ շէհրտէ գալան գաթլըն պաղըյ-
լէսինի վէ Պապէլ մէլիյինէ իլթիւն էտէն
ֆիրարիլէրի վէ պաղի գալան խաղը Էսիր
16 կէօթիւրտիւ: վէ մա'իլէթ 'ապքէրի լէ'իսի
տիյարըն ֆուգարալընտան, պաղըն վէ շիֆթ-
ճի օլմագ իւզրէ, պա'ղընէ պրագտը:
- 17 վէ Քիլտանիլէր պէլթ իւր ՐԱՊԱՐԸՆ պու-
լունտան փիրինճ տիրէքլէրի վէ գա'իտէլէրի
վէ պէլթ իւր ՐԱՊԱՐԸՆ պուլունտան փիրինճ
հաթլըն գըրըպ, անլէրին փիրինճինին քեաֆ-
18 ֆէսինի Պապէլէ կէօթիւրտիլէր: վէ լէ-
յէնլէրի վէ քիւրէքլէրի վէ մուճ մագապա-
րըն վէ թապարը վէ պուլտուր գապլարըն
վէ խըտմէթ իշիւն գուլանըլան պաղըն է-
19 տէվաթըն քեաֆֆէտինի ալալար: վէ մա-
'իլէթ 'ապքէրի լէ'իսի քեաթէլէրի վէ պու-
խուրտանլարը վէ թապարը վէ լէյէնլէրի վէ
շէմ'տանլարը վէ պուլտուր գապլարըն վէ
գատէհլէրի, ալթուճտան օլան ալթուճը վէ
20 կիւմիւլտէն օլան կիւմիւլտէ, վէ Սիւլէյ-
ման մէլիյի պէլթ իւր ՐԱՊԱՐԸՆ եափալ-
ղը իքի տիրէքլէրի, վէ հաթլըն վէ գա'իտէ-
լէր եթրինտէ օլան օն իքի պաղըն էքիւզիւ
Գաթի այտը. պիւճիւմէ պուլ էտէվաթըն
21 պաղըն վէշէ կէլմէլ իտի: վէ տիրէքլէր-
տէն պիրինին իթիֆա'ը օն սէքիլ զըրա՝ օ-
լուպ էթրաֆըն օն իքի զըրա՝ թուլընտա օ-
լան պիր շէրիտ գուշալարը իտի. վէ գալընլը
տէօրթ վարմագ օլուպ իլի տախի պօշ իտի:
22 վէ անըն իւզէրինտէ փիրինճտէն պաշ-
լըղը վար իտի, վէ պիր պաշլըղըն իթիֆա'ը
պէշ զըրա՝ իտի, վէ պաշլըղ իւզէրինտէ,
քեաֆֆէտի փիրինճտէն օլարագ, շէպէքէ
նաղը վէ նարլար վար իտի. օլ պիր տիրէք
23 վէ նարլար պուլար կիպի իտի: վէ եան-
լարտա պուլունտան նարլար տօգսան ալթը
օլուպ շէպէքէ նաղըն իւզէրինտէ տա'իլէթէն
պուլունտան նարլարըն քեաֆֆէտի եիւզ 'ա-
տէտ իտի:

- 24 Վէ մա'կյէթ 'ապերի ըէ'իսի քեսհին ի
էփլէ՛՛՛ Սերտեայը վէ քեսհին ի սանի Սէֆան-
եայը վէ գափուներն իւշ մուհաֆըզընը ալտը .
- 25 Վէ մուհարիպէր իւզերինէ նասպ օլունան
պիր խատրմը , վէ մէլիյին հուզուրընտա տու-
րանլարտան շէհրտէ պուլունան եհտի քիմ'
սէյի վէ տիյարըն էհալթիսին 'ապերիլիյէ
թահրիը հտէն օրտու պաշ քեսթիպինի վէ
տիյարըն էհալթիսինտէն օլուպ շէհրտէ պու-
- 26 լունան ալթմըշ քիշիյի շէհրտէն ալտը : Վէ
մա'կյէթ 'ապերի ըէ'իսի Նէպուզարտան
պուշլարը ալտպ ի'իպլայա , Պապէլ մէլիյինին
27 հուզուրընա կէօթիւրտիւ : Վէ Պապէլ մէ-
լիյի անլէրի , Համամ' տիյարընտա վազը'
ի'իպլտաա վուրուպ էօլտիւրտիւ : Պէշլէ՛՛՛
Եհհուտա քէնտի տիյարընտան էսիր կէօ-
թիւրիւրտիւ :
- 28 Նէպուխտանասարըն էսիր կէօթիւրտիւ-
յիւ խալզ պու տրը . եհտինճի սէնէտէ իւշ
- 29 պին եիրմի իւշ Եհհուտի . Նէպուխտանա-
սարըն օն սէքիլինճի սէնէսինտէ սէքիլ էիւզ
օթուզ իքի քիշի Եհրուշալիմտէն իէօթ-րէ-լ
- 30 րի- . Նէպուխտանասարըն եիրմի իւշիւնճիւ

- սէնէսինտէ մա'կյէթ 'ապերի ըէ'իսի Նէպու-
զարտան Եհհուտիլէրտէն եհտի եիւզ գըրգ
պէշ քիշի էսիր կէօթիւրտիւ . Ճիւմէսի
տէօրթ պին ալթը եիւզ քիմէն իտի :
- 31 Վէ Եհհուտա մէլիյի Եհհուտքինին էսա-
րէթինին օթուզ եհտինճի սէնէսինտէ' օն
իքինճի այըն եիրմի պէշիւտէ Պապէլ մէլիյի
Էփլմէրտաք մէլիք օլտըզը սէնէտէ' Եհհու-
տա մէլիյի Եհհուտքինէ * շէֆգալթ էտիպ'
- 32 անը մահպէստէն չըգարտը . Վէ անը թալ-
թիֆ էտիպ անըն քիւրսիւսիւնիւ , Պապէլ-
տէ քէնտի եանընտա պուլունան մէլիքէրին
քիւրսիւլէրինին իւտթ թարաֆընա գօտու .
- 33 Վէ մահպէս էլպիսէսինի տէլիշտիրտի . օլ
տտիի պիւթիւն միւտտէթ ի 'էօմրիւնտէ
տա'իմա անըն հուզուրընտա թա'ամ' էտէր
- 34 իտի . Վէ անըն թա'եինի , տա'իմի թա'եին
օլտաաք , պիւթիւն միւտտէթ ի 'էօմրիւնտէ ,
եհվմ' ի վէֆաթընա գատար , Պապէլ մէլիյի
թարաֆընտան կիւն պէ կիւն անա վէրիլը
իտի :

* Իդը . պաշըն ըէֆ' էտիպ

ԷՐԷՄԻԱՆԸՆ ՄԵՐՍԻՅԵԼԵՐԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ա'՛՛՛ , էհալթի չօգ օլան շէհր նա'սըլ եալը-
նըզ օթուրուր .
Միլէթէր արասընտա 'աղամէթլ օլան լէհր
տուլ կիպի օլտու .
Էյալթէթլտէ խաթուլն օլան խարաճկիւզար
օլտու :
- 2 Պիւթիւն կէճէ աղլար , վէ կէօզ եաշլարը
եանաղլարը իւզէրինէ աֆար .
Անըն ճէմի' ի ահիպպասընտան անը թէսլիյէ
էտէն եօզ ,
Պիլ ճիւմէ տօթլարը անա խիյանէթ էտիպ
անա տիւշմէն օլտըլար :
- 3 Եհհուտա միհնէթ վէ աղըր գուլլըգտան տօ-
լայը էսիր օլտու .
Թա'իֆէլէր արասընտա սաքին օլտը , վէ րա-
հաթ պուլմաղ .
Անը թա'գիպ էտէնլէրին ճիւմէսի մուզայա-
գաթը էանասընտա անա եէթիշտի-
լէր :

- 4 Սիօնըն եօլլարը' պայրամլարա կէլէլէր օլմա-
տըղընտան եաս չէքէրլէր .
Անըն գափուլարընըն ճիւմէսի վիրան օլտու ,
քեստիլիլէրի ահ չէքէր .
Պաքիլէլէրի զաճնաք օլտու , վէ քէնտիսի ա-
ճըլը տըր :
- 5 'Ատուլարը ըէ'իս վէ տիւշմէնլէրի պէրիօր-
տար օլտըլար .
Ջիւրա ՐԱՊՊ անը' իսեանլարընըն չօգլըզ սէ-
պէպիւտէն մուզայագայա տիւշար
էյլէտի .
Անըն մա'սուլարը' տիւշմէն էօնիւնճէ էսիր
կիթտիլէր :
- 6 Սիօն գըզընըն պիւթիւն ճէմալի զա'իլ օլ-
տու .
Անըն ըէ'իսլէրի մէր'ա պուլամայան կէլիքէր
կիպի օլտըլար .
Վէ թա'գիպ էտէնին էօնիւնտէն' թաղաթ-
լարը օլմայարաք կիթտիլէր :

- 7 Եւրուշալիմ՝ քէնտի գաւմը
Մուսիսի օլմայարագ տիւշմէն էլինէ տիւշ-
տիւլինտէ ,
Միհնէթ վէ մուզայագասը կիւնլէրինտէ ,
Եվլէլքի կիւնլէրտէ մալիք օլտըղը էշեա ի
նէֆիսէնին ճիւմլէսին խաթրա
կէթիւրի .
Ստուլարը անը կէօրտիւլէր , անըն * Տէլա-
քնա կիւլտիւլէր .
8 Եւրուշալիմ՝ պէջիւք կիւնաճ իլլէտի . պու
սէպէպտէն մուրտար սայլլաւ .
Անա իղզէթէ տտէնլէրին ճիւմլէսի , իւրիյե-
թինի կէօրտիւլէրին իշիւն , անը
թաճգիր էլլէտիւլէր .
Օլ տախի աճ չէքիպ կէրիյէ տէօնտիւ .
9 Անըն նափաքիյի էթէքլէրինտէ տիր . 'ագը-
պէթինի խաթրա կէթիւրմէտի .
Վէ 'աճա'իպ սուրէթտէ զէլլ օլտու , անը
թէսլիյէ էտէն եօգ տըր .
Եա ԲԱՊՊ , տէրտիմէ պագ , զիրա տիւշմէն
թէճֆախիւր էլլէտի .
10 Տիւշմէն անըն էշեա ի նէֆիսէսինին ճիւմլէսի
իւզէրինէ էլլինի ուզաթտը .
Զիրա սէնին ճէմա'աթընա կիրմէմէլէրինի էմր
էթտիյին թա'իֆէլէրին
Քէնտի մագտիսինէ կիրտիքլէրինի կէօրտիւ .
11 Անըն պիւթիւն խալգը աճ չէքէրէք էքմէք
արատըլար .
Ճանլարըն իճեա էթմէք իշիւն էշեա ի նէ-
ֆիսէլէրինի թա'ամա պէտէլ վէր-
տիւլէր .
Եա ԲԱՊՊ , պագ , վէ նաղար էլլէտի զիրա հա-
գարէթ կէօրիւյօրմ .
12 Եյ եօլտան կէշէնլէրին ճիւմլէսի , վաղիֆէ
էտինմէ՞գլ մի սինիլ .
Նաղար էտիպ պագընըլ .
Պանա իսապէթ էտէն տէրտ կիպի տէրա
վա'ր մը տըր .
Զիրա ԲԱՊՊ զաղասընըն շիտաթի կիւնիւն-
տէ պէնի թաղեիգ էլլէտի .
13 Եօգարըտան քէմիքլէրիմ իւզէրինէ աթէշ
կէօնտէրտի , օ տախի անլէրէ թէ-
սալլիւթ էլլէտի .
Այագլարըմա տուզագ գուրուպ պէնի կէ-
րիյէ տէօնտէրտի .
Պէնի խարապ էլլէտի , պիւթիւն կիւն պայ-
ղըն հալտէ պրագտը .
14 'Իսեանլարըմն պոյունտուրըղ անըն էլլ իլէ
պաղանտը .
Անլէր էօրիւլիւպ պոյնըմա կէշիլիլտի . գուվ-
վէթիւմի տիւքէթտի .
Բապպ պէնի՝ գուրթուլամայաճաղըմ էլլէրէ
թէսլիմ էլլէտի .

* Եւրուշալիմի սէպէպտէն

- 15 Բապպ էսհապ ը գուվլէթիմն ճիւմլէսին
պէնտէ թաճգիր էլլէտի .
Եիկիթլէրիմ գըրմագ իւզրէ իւզէրիմէ ալայ
ճէլպ էլլէտի .
Բապպ Եէհուտա գըղը օլան պաքիւրէյի մա' .
սէրէտէ իւպիմ իլլէ էղտի .
16 Պու շէլլէր իշիւն աղարըմ . կէօղլէրիմ , պէ-
նիմ կէօղլէրիմ սուլար ագըտըր .
Զիրա ճանլը իճեա էտէն թէսլիլլէր պէն-
տէն պա'իտ օլտու .
Օղուլարըմ Տէլաք օլտու . զիրա տիւշմէն
ղալիպ կէլտի .
17 Սիօն էլլէրինի ուզաթտը , անա թէսլիլլ վէ-
րէն եօգ տըր .
ԲԱՊՊ Եա'գուպ հագգընտա տիւշմէնլէրինին
անը իճաթէ էթմէլլէրինի էմր էլ-
լէտի .
Եւրուշալիմ անլէրին արասընտա հայգընտա
օլան գարը կիպի օլտու .
18 ԲԱՊՊ 'աթիլ տիր , չիւնքի պէն անըն էմրինէ
'ապի օլտըմ .
Շիմաի , էյ ճէմի՝ ի ագլամ , տինկէլինիլ ,
վէ տէրտիմէ պագընըլ .
Պաքիւրէլէր իլէ եիկիթլէրիմ էսիր օլտըլար .
19 Ահիպպամը շաղըրարմ , անլէր պէնի ալտաթ-
տըլար .
Քեաճիլլէրիմ իլէ իիթիյարըլարմ ճանլա-
րընը իճեա էթմէք իշիւն թա'ամ
արար իքէն ,
Շէհրտէ թէսլիմ ի բուճ էթտիլէր .
20 Եա ԲԱՊՊ , նաղար էլլէ , զիրա մուզայագա-
տա իմ , պաղըրմ ետնտը .
Գալպիմ տէրունիմտէ միւզթարիպ օլտու ,
զիրա զիյատէսիլլէ 'իսեան էթտիմ .
Տըշարըտա գըղըճ մաճուլմ էտէր , իլէրիտէ
էօլիւմ վար .
21 Աճ չէքաիյիմի իլլէթտիլէր , պէնի թէսլիյէ
էտէն եօգ տըր .
Տիւշմէնլէրիմն ճիւմլէսի պէլիյէմի իշիտէրէք
մէսրուր օլտըլար , չիւնքի սէն
եափաղն .
Չաղըրտըղըն կիւնիւ կէթիւրէճէքսին , վէ ան-
լէր պէնիմ կիպի օլտաղլար տըր .
22 Անլէրին քէօթիւլիւլիւ սէնին հուզըրընա
կէլսին ,
Վէ պէնիմ գապաճաթլարըմն ճիւմլէսի ի-
շիւն պանա եափտըղն կիպի , ան-
լէրէ տախի եափ .
Զիրա աճ ու գարըմ չօգ վէ գալպիմ պայղըն
տըր .

ՊԱՊ 2

- 1 Աճ , Բապպ զաղասըլլէ Սիօն գըղընը նա' .
ըլ գարանլըք իլէ էօրթտիւ .

- Իսրայելին ֆախրըն կեօքտէն եւրէ աթար .
 Վէ զազազը կիւնիւնտէ ոյազարընն պա-
 սամազընը թէզէքքիւր էթմէտի :
- 2 Բապպ՝ Ես'գուպըն պիլ ճիւմէ մէքէնէրինի
 էսրիկէմէյէրէք , եռթտու ,
 Հիտտէթինտէ Եէհուտա գըզընըն իսթիհ-
 քետամթընը երգտը , խաք իլէ
 եէքստն էյլէտի ,
 Հիւքիւմէթի վէ անըն բու'էսասընը թէզլիլ
 էյլէտի :
- 3 Շիտտէթ ի զազապլէ Իսրայելին պիւթիւն
 պուշնուզընը գըրտը .
 Անըն սող էլինի տիւշմէն էօնիւնտէն կերի-
 յէ չէվիբտի .
 Վէ Ես'գուպտա աթէշ 'ալէվի կիպի թու-
 թուշուպ էթրաֆտա օլանը թէլէֆ
 էթտի :
- 4 Եսայընը տիւշմէն կիպի կերտի , սաղ էլինի
 ֆաշըրաֆ 'աաու կիպի տուրտու ,
 կէօզէ Խօշ կէօրիւնէնէրինի ճիւմէսինի գաթլ
 էյլէտի .
 Ղազապընը , Սիօն գըզընըն չատըրը իւզէրի-
 նէ աթէշ կիպի տէօքտի :
- 5 Բապպ տիւշմէն կիպի օլուպ Իսրայելի եռթ-
 տու .
 Անըն սերայլարընն ճիւմէսինի եռթտու ,
 իսթիհ քետամթընը չէտմ էյլէտի .
 Վէ Եէհուտա գըզընըն ֆիղան ու չիւզնիւ-
 նիւ թէզէիտ էյլէտի :
- 6 Խայմէսինի պաղչէ Բիւլէի կիպի գօր իլէ
 երգտը , անըն ճէմա'աթ մաշալինի
 պօզտու .
 ԲԱՊՊ Սիօնտա պայրամը վէ սէպթի ունութ-
 տուրտու ,
 Վէ չիտտէթ ի զազապլէ մէլիյի վէ քեա-
 չինի թաշգիր էյլէտի :
- 7 Բապպ քէնտի մէզպաշընը բէտտ էթտի ,
 մագտիսինտէն իքրաշ էյլէտի ,
 Անըն սերայլարընն տիվարլարընը տիւշմէն
 էլինէ թէսլիմ էյլէտի .
 Անլէր պէթիմ իւր ԲԱՊՊՍՍ պայրամ կիւնիւնտէ
 օլաղը կիպի սէտա վէրտիլէր :
- 8 ԲԱՊՊ Սիօն գըզընըն սալընը պօզմաղը միւ-
 րատ էթտի .
 Էօլչիւ իփինի ուզաթտը , էլինի խարապ
 էթմէքտէն կերի չէվիբմէտի .
 Մէթէրիս իլէ սուրա մաթէմ էթտիտի .
 անլէր պիլիքտէ մաշգուռն օլաղընը :
- 9 Անըն գափուլարը եւրէ պաթտըլար . թըր-
 գաղլարընը խարապ էտիպ գըրտը .
 Անըն մէլիյի վէ բու'էտաթը թա'իֆէլէր ա-
 րասընտա տըր . շէրի'աթ եօգ տըր .
 Փէյլամպէրլէրի տաթի ԲԱՊՊ թարաֆընտան
 վաշի ալմայօրլար :

- 10 Սիօն գըզըն իսթիյարլարը եւրտի օթուրուպ
 սիւքիւթ էտէրլէր .
 Պաշլարը իւզէրինէ թօփրաֆ աթարլար , չու-
 կիյինտիլէր ,
 Եէրուշալիմ պաթիւրէլէրի պաշլարընը եւրէ
 էյտիլէր :
- 11 Գալմըմ գըզընըն չէլաքընտան տօլայը կէօզ-
 լէրիմ կէօլ եաշընտան պօզուլտու ,
 Պաղըմ եանտը , ճիկէրիմ եւրէ տէօքիւ-
 տիւ ,
 Զիրա մա'տումար իլէ մէմէ էմէնլէր շէհրին
 մէյտանլարընտա պայլըտըլար :
- 12 Շէհրին մէյտանլարընտա մէճրուշլար կիպի
 պայլըտըլարընտա ,
 Վալիտէլէրինին գուճաղլարընտա թէսլիմ ի
 բուճ էթտիլէրինտէ ,
 Վալիտէլէրինէ՝ Պուղտալ վէ շէրտալ նէ'րէ-
 տէ տիր՝ տէրլէր իտի :
- 13 Եյ Եէրուշալիմ գըզը , սանա նէ' շէհատէթ
 կէթիւրէյիմ , սանա նէ' էօրնէք
 կէթիւրէյիմ .
 Եյ Սիօն պաթիւրէ գըզը , սէնի թէպիլէ իչիճն
 սանա նէ' թէշպիշ կէթիւրէյիմ .
 Զիրա սանա ալբէլալը բախնէ տէնիզ գա-
 տար պէյիւք տիր . սանա քի'մ
 չիֆա վէրէ պիլիր :
- 14 Փէյլամպէրլէրինին սէնին իչիւն օլան վա-
 չիլէրի պիհուտէ վէ սալթէ տիր ,
 Վէ մա'սիլէթիլինի մէյտանա չըգարմաւարլար ,
 քի էսարէթիլինի մէն՝ էտէ իտիլէր .
 Անճագ սէնին իչիւն օլան վաշիլէրի սալթէ
 տիր , վէ իղալ էտիճի շէյլէր
 կէօրտիւլէր :
- 15 Եօլտան կէլէնլէրին ճիւմէսի սէնին հագ-
 գընտա էլ չըրփտըլար ,
 Ըլըգ չալարագ վէ Եէրուշալիմ գըզը հագ-
 գընտա
 Ճէմալին քէմալի , վէ Պիւթիւն զէմինին
 մէսէրլէթի տէնիլէն շէհր պո'ւ
 մը տըր՝ Դէյէրէ Կաշլարընը սալ-
 րաւարլար :
- 16 Սէնին տիւշմէնլէրինին ճիւմէսի սէնին իւ-
 զէրինէ աղըզլարընը աշարլար .
 Ըլըգ չալարագ վէ տիշլէրինի գըճըրտաւա-
 րագ՝ Անը եռթտալգ .
 Իշթէ պէքլէտիյիմիզ կիւն պու տըր . անը
 պուլտըգ , կէօրտիւք՝ տէտիլէր :
- 17 ԲԱՊՊ միւրտա էթտիլինի իքրա էյլէտի .
 Եյամը գատիմէտէ էմը էյլէտիլի սէօզիւ
 իթմամ էյլէտի .
 Էսրիկէմէյէրէք երգտը ,
 Վէ տիւշմէնի սէնին իւզէրինէ սէվինտիտի ,
 Ատուլարընըն պուշնուզընը երիւճէլթտի :
- 18 Անլէրին գալպի Բապպա ֆէրէտա էյլէտի .

- Ե՛յ Սիօն դըղընն ուռը, կէճէ կիւնտիւզ
սէլ կիպի եաշ տէօք .
փոթերահաթ էթմէ, կեօզիւնիւն պէպէյի
րահաթ տուրմասըն :
- 19 Գալգ, կէճէ նէվպէթլերինն իպթ իտասընտա
ֆերեատ էյլէ .
Բապպըն հուգըրընտա դալպինն սու վիպի
տէօք .
Հէր սօգագ պաշընտա աճըգտան պալըւան
մասուսմարընն ճանը իչիւն ,
Էլլէրինն անա գալտըր :
- 20 Եա ԲԱՊՊ, պագ, վէ նաղար էյլէ, քիմէ՞
պէզլէ եափտըն .
Գարըլար քէնտի սէմերէլերինն, դուճագալ-
տըգլարը մասուսմարընն ետսինն լըմի .
Քեահին վէ վէյղամպէր Բապպըն մադտիսին .
տէ գաթլ օլունսո՞ւն մը :
- 21 Կէնճ վէ ինթիյար սօգագլարտա թօփրագ
իւղէրինտէ եաթտը .
Պաքիրէլերիմ վէ նէվպէմնլարմ գըլըճլէ
տիւշտիւ .
Ղաղպպընն կիւնիւնտէ աւելի գաթլ էթ-
տին, էսիրկէմէյերէք քէստին :
- 22 Հէր թարաֆտան գօրգուլարմը պայրամ
կիւնիւնտէ օլտըր կիպի չաղըտըն,
վէ ԲԱՊՊԸ զազապը կիւնիւնտէ խէլսա պու-
լան եա պագիգալան պուլունմատը :
Գուճագալտըրմ վէ պէջիւթտիւյիւմ պ-
հալարմը տիւշմէն թէլէֆ էթտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Անն զազապընն տէյնէյինտէն միհնէթ
կէօրէն տտէմ պէն իմ :
- 2 Պէնի կէօթիւրիւպ նուրտա տէյիլ, անճագ
զուլմէթտէ կէզտիրտի :
- 3 Հաղիգաթէն պանա գարշը տէօնտիւ, պիւ-
թիւն կիւն էլինն իւղէրիւ չէվերտի :
- 4 Էթիմի վէ տէրիմի իփրէթտի, քէմիքլէրիմի
գըրտը :
- 5 Պանա գարշը Դէրէրէ՞ եափտը, վէ պէնի աճը
վէ մէշագգաթ իլէ իհաթէ էյլէտի :
- 6 Զօգտան պերու էօլմիւշ օլանլար կիպի պէնի
գարանլըգ եէրլէրտէ օթուրթտու :
- 7 Էթրաֆըմ չիթ չէքտի վէ տըշարը չըգամամ .
զինճերլէրիմի աղըրլաթտը :
- 8 Ֆերեատ ու իսթիմանէ էթտիյիմտէ պիլէ տու-
լամը րէտտ էթտի :
- 9 Եօլարմը եօնուլմուշ թաշար իլէ սէտտ էյ-
լէտի, թարիգլէրիմի էյրիլթտի :
- 10 Պանա փուսուտա օլան այը վէ կիզլի եէրտէ
պուլունան արսլան կէպ օլտու :

- 11 Եօլարմը սափըթտը վէ պէնի փարէլէտի,
պէնի վիրան էյլէտի :
- 12 Եայընը կէրտի վէ պէնի օգա նիշան կիպի
տիքտի :
- 13 Օգլարմը պէջրէքլէրիմէ սափլատը :
- 14 Պիւթիւն գալմըմա մասիտարա, վէ պիւթիւն
կիւն անլէրին թիւրքիսի օլտըմ :
- 15 Պէնի աճըլըգլէ տօյուրտու, փէլնլէ սէրիօշ
էթտի :
- 16 Վէ տիշէրիմի չագըլ թաշարմը գըրտը,
իւղէրիմի քիւլ իլէ էօրթտի :
- 17 Ճանըմը սէլամէթտէն պա'իտ գըլտըն . խայրը
ուշուլթտըմ .
- 18 Վէ վիւսուգ ու ի'թիմատմ ԲԱՊՊՏԱՆ միւն-
գաթի' օլտու՞ տէտիմ :
- 19 Մուղայագտմը վէ սէֆալէթիմի, փէլնն օ-
թընը վէ էօտիւ խաթրա կէթիւր :
- 20 Ճանըմ աւելի տա'իմա խաթրա կէթիւրիւ,
վէ տէրուսիմտէ էյիլիւ :
- 21 Պուշու տէր խաթրը էտէրիմ, պու էճլտէն
իւմիտլար իմ :
- 22 ԲԱՊՊԸ 'ինայէթիւնտէն տիր քի պիղ քիւլիյ-
յէն մահլ օլմատըգ, զիրա անըն
մէրհամէթի զէվալ պուլմադ :
- 23 Հէր սապահ թէճէտտիւտ էտէր, սէնին
սըտըն 'աղիմ տիր :
- 24 Ճանըմ տէտի քի' ԲԱՊՊ պէնիմ հիսսէմ տիր .
պու էճլտէն անա իւմիտլար իմ :
- 25 ԲԱՊՊ քէնտիսինն թէվէքքիւլ էտէնլէրէ,
քէնտիսինն արսլան քիմսէյէ քէ-
րիմ տիր :
- 26 ԲԱՊՊԸ խէլարնա իւմիտլար օլմագ վէ սիւ-
քիւլթէ ինթիլար էյլէմէք էյի
տիր :
- 27 Ատէմին կէնճլիյինտէ պօյունտըրգ թաշը-
մասը էյի տիր :
- 28 Եալընըլ օթուրուր վէ օիւքիւթ էտէր,
չիւքի իւղէրինն Աւազ գօմուշ
տըր :
- 29 Պէլի իւմիտ վտը՝ Դէյէրէ՛ աղընը թօփրա-
ղա գօր :
- 30 Եանաղընը՝ տըր վուրանա չէվերիւ, հագա-
րէթ իլէ տօյար :
- 31 Լաքին Բապպ իլ էլէպէտ րէտտ էթմէգ .
- 32 Զիրա տէրտ վէրիւ իսէ տէ քէսրէթ ի 'ինա-
յէթիւնէ կէօրէ մէրհամէթ տաթի
էտէր :
- 33 Զիրա իսթէքլէ թաղիգ էթմէգ վէ ինաան
էվալտընը միւքէտտէր գըլմադ :

- 36 Եւրին մահպուստընն ճիւղէսինի ոյազ
ալթընտա եղմէք ,
- 37 Միւթա'տըն հոգըւորնտա պիր տտէմին
հազգընը իպթալ էթմէք ,
- 38 Պիր քիմէնին տա'վադընտա հազգընը թահ-
րիք էթմէք Բապըն 'ինտինտէ
մազպուլ օլմազ :
- 39 Բապըն էմը էթմէտիքճէ քի'մ սեյլէր տէ
«եօդէ» եւրինէ կէլիր :
- 40 Միւթա'տըն աղընտան հէմ պէլայա հէմ
խայր չըգմա'զ մը :
- 41 Ինտուն' հայաթտա օլան տտէմ քէնտի կիւ-
նահընն ճէզաընտան աօլայը նի'օ-
չիւն շիքեայէթ էթսին :
- 42 Եօլլարըմը թէֆթիւ վէ թէֆահհիւս էտիպ
ԲԱՊԱ ԲԻՃՈՒ՝ էտէլիմ :
- 43 Ելլէրիմիլ իլէ պէրապէր գալպէրիմիլի տէ
սէմտա օլան Ալլահա րէֆ' էտէ-
լիմ :
- 44 Պիր խաթա վէ 'իսեան էթտիք . սէն 'աֆիլ
էթմէտին :
- 45 Ղազապ իլէ Ե-պէ-սէ-սէ սէթր էթտին , պի-
ղի թա'գիպ էյլէտին , էսիրկէմէյէ-
րէք գալթլ էյլէտին :
- 46 Պուլլաթ իլէ էօրթիւնտին , քի տու'ամըլ
կէշմէյէ :
- 47 Գալմար արաընտա պիլի սիւփրիւնթիւ վէ
րէզալէթ էյլէտին :
- 48 Տիւշմէնէրիմիլին ճիւղէսի 'ալէյհիմիլէ ու-
ղըլլարընը աշարար :
- 49 Իւզէրիմիլէ գօրգու վէ տուզապ , խարապի-
յէթ վէ հէլաք կէլտի :
- 50 Գալմըմ գըղընն հէլաք իլիւն կէօղէրիմտէն
սու սէյլէրի էնէր :
- 51 ԲԱՊԱ սէմաթտան նազար էտիպ պազըն-
ճայա տէկին ,
- 52 Կէօղիւմ 'ալ էտ տէվամ' կէօղէաշը տէօքէր
վէ րահաթ պուլմազ :
- 53 Շէհրիմին գըղլարընն ճիւղէսի իլիւն կէօ-
ղիւմ ճանըմը միւրէտտէր էտէր :
- 54 Պիւս սէպէպ պանա տիւշմէն օլանլար պէնի
սէրչէ կիպի ափլարար :
- 55 Հայաթըմը գույուտա հէլաք էթտիլէր , վէ
իւզէրիմ թաշ աթտարար :
- 56 Սուլար պաղըմտան աշար . Հէլաք օլարմ'
տէտիմ :
- 57 Եա ԲԱՊԱ , տէրին գույուտան սէնին իսմինէ
տու'ա էյլէտիմ :

- 58 Սէտիմ իլիթտին . ահըմս վէ Ֆէրեստըմս
գուլաղընը գափամս :
- 59 Սանա տու'ա էթտիլիմ' կիւնտէ եազլաշտըն ,
Գօրգու' տէտին :
- 60 Եա Բապ , ճանըմն տու'վադընը վիգայէ
էթտին , հայաթըմը գուլթարտըն :
- 61 Եա ԲԱՊԱ , պանա օլան զուլմը կէօրտիւն .
հազգըմը իհգապ էյլէ :
- 62 Անէրին ինթիգամ' իլիւն օլան հէր պիր Գա-
րըն , 'ալէյհիմէ օլան թէտպիրէ-
րինին ճիւղէսինի կէօրտիւն :
- 63 Եա ԲԱՊԱ , անէրին սիթէմինի , 'ալէյհիմէ օլան
թէտպիրէրինին ճիւղէսինի իլիթտին :
- 64 'Ալէյհիմէ գալպըշտընն տուտաղլարընը վէ
անէրին հէր կիւն 'ալէյհիմէ օլան
գաալարընը պէլտին :
- 65 Օթուրուշտընն վէ գալպըշտընն պապ
պէն անէրին թիւրքիսի իմ :
- 66 Եա ԲԱՊԱ , անէրէ էլլէրինին իլլէրինէ կէօ-
րէ միւճաղաթ էյլէյէճէքսին :
- 67 Անէրէ զըլլէթ ի գալպի , անէրէ սէնին
լա'նէթինի վէրէճէքսին :
- 68 Անէրի զազապ իլէ թա'գիպ , վէ ԲԱՊԱ
սէմաթաթը թահընտան հէլաք
էտէճէքսին :

Պ Ա Պ 4

- 1 Ահ , ալթուն նա'սըլ րէնկինի զայ' էթտի ,
խասա ալթուն թէպէտաթիւ էթտի .
Մագաթին թաշարը հէր սօգապ պաշընա
տէօքիւլտի :
- 2 Սիօնն' ալա ալթունա միւսափի օլան 'ա-
ղիլ օղուլլար ,
Նա'սըլ օլտու քի չէօմէքճի էլի իլի օլան
թօփրապ գապ կիպի սայլար :
- 3 'Ձագալլար պիլէ մէմէրինի չըգարըպ եալ-
րուլարընը էմիլիլլէր :
- 4 Գալմըմ գըղըն պէրիլէտէրի տէվէ գուշու
կիպի շէֆաթ'սըլ օլտու :
- 5 Մէմէ էմէնին տիլի սուսըղըգտան տիմաղը-
նա եափըշար .
Մա'սուլար էրմէք տիլէտիլէր , լա'ն անէրէ
տօղըլայան եօգ սըլ :
- 6 Նէֆիս թա'ամ' եէյէնէր սօգապըրտա փէ-
րիլան օլարար .
Երղափանի Գա'մալ իլէ պէյիւլէնէր մէզպէ-
լէյի գուճաղաարար :
- 7 Վէ գալմըմ գըղընն քէօթիւլիւլիւ Սաաու-
մըն կիւնտհընտան պէյիւլէ օլտու .

- 0Լ քի նիր անտէ՝ անա էլ տօգուճմագոր-
զն խարապ օլտու :
- 7 Անն շիւրէֆաւր գարտան թէմիզ վէ սիւտ-
տէն պէյաղ խորիւր :
- Ճեմեղէրի մերձանտան գըրմըզ օլուպ ճէյ-
'էթլէրի կէօք եագուճա Գաւաթէ
խի :
- 8 Սուրէթլէրի քէմիւրտէն ղիյատէ սիյաճ օ-
լուպ սօգադլարտա թանըլմազ օլ-
տըլար :
- Տերիւրի քէմիւրտէն եագուճա, գուրու-
յուպ օտուճ կիպի օլտու :
- 9 Գըլըճ մագթուլարընն ճալի գըլթըզ մագ-
թուլարընն ճալիտէն էյի տիր :
- Զիրա պուշլար թարա մաճաւաթընն նօգ-
սանընտան էրիյիպ էօլտիւլէր :
- 40 Մերճամէթլի գարըլարըն էլէրի քէնտի էլ-
լատըրըն փիշերտի :
- Գալմըմ գըզընն ճիյն ի ճէլաբընտա պուշ-
լար տիւլէր թա'ամ օլտու :
- 41 ԲԱՊՊ քէնտի ճիտաթիւնի իթմամ էյլէտի :
շիտաթի ի ղազապըն տէգըտիւ :
- Վէ Սիօնա տիէշ եագաթը, պու տախի ա-
նն թէմէլէրի թէլէֆ էյլէտի :
- 42 Զէմիւնն մէլիւրէրի վէ տիւնեանն սէքէնէտի-
նիս քեաֆէտի :
- 'Ատուճն վէ տիւնէնն Ներուշալիմ գա-
փուլարընտան կիրէճէլիսէ ինան-
մազլար խի :
- 43 Աննն օրթաթընտա սալիճլէրին գանըն տէօ-
քէն փէյաղամիւրէրին կիւնաճլարը,
Վէ քեաճիւրէրին քէօթիւլիւրէրի սէպէպին-
տէն :
- 44 Սօգադլարտա քէօրլէր կիպի սերսերի կէզտի-
լէր, գոն իլէ միւլէվլէս օլտըլար :
- Շեյլէ քի էպիտէլիւրէրի քիմսէ տօգուճմազ
խի :
- 45 Անլէրէ՝ նէրի չէքիլիւրի, էյ նափաթ օլանլար,
կէրի չէքիլիւրի, կէրի չէքիլիւրի,
տօգուճմաթընն տէյիւ չաղըրըլար
խի :
- Անլէր ֆիրար էտիպ ալարէ կէզտիլէր. թա'ի-
ֆէլէր արաթընտա՝ Պուշլար ար-
թըզ պուր-տա սաթին օլմաթընլար՝
տէնիլի խի :
- 46 Անլէրի ԲԱՊՊՈՎ վէճճի տաղըթաթը. անլէրէ
արթըզ նաղար գըլմազ :
- Քեաճիւրէրէ ճիւրմէթ էթմէտիլէր, ինթի-
յարըրա մերճամէթ էյլէմէտիլէր :
- 47 Իմտատա պիճուտէ եէրէ միւնթաղըր օլմա-
մըզէ կէօղլէրիմիզ պօղուլտու :
- Պիւլէ խէլա՝ էտէմէլէճէք պիւր միլէթի իշ-
թիյաթ իլէ պէքլէտի :

- 18 Մէյտանլարըմըզտա կէզմէմէլիմիզ իշիւն
տարմլարըմըզ ալլարլար :
- 'Այլէթիմիզ եագալաշար, կիւնլէրիմիզ թէ-
մամ օլտու, զիրա 'ագըպէթիմիզ
կէլտի :
- 19 Պիզի թա'գիպ էտէնլէր ճալա գարթալա-
րընտան սէրի՝ օլտըլար :
- Պիզի տաղլար իւզլէրինտէ շիտաթլէ թա'ի-
գիպ էթտիլէր, պէրիլէտէ պիզիմ
իշիւն փուտու գուրալար :
- 20 Թա'իֆէլէր արաթընտա աննն սալէսինտէ
եաղաթընտաղը՝ տէտիլիմիզ :
- Վէ պուշլարընն նէֆէտի եա'նի ԲԱՊՊՈՎ մէ-
սիճի՝ անլէրին տուգազլարընտան
թուճուլտու :
- 21 Էյ 'Ուս տիյարընտա սաթին օլանն էտօմ
գըզը, շատ ու մէսըրու օլ :
- Քեաթէ սանտա տախի կէշէճէք տիր. սէրիօշ
օլարաթ քէնտիլի 'իւրեան էտէճէքտի :
- 22 Էյ Սիօն գըզը, սէնին քէօթիւլիւրիւն խի-
թամ պուլտու, սէնի պիւր տաճա
էտիր կէօթիւլարմէլէճէք տիր :
- Էյ էտօմ գըզը, սէնին քէօթիւլիւրիւն
եօգալարմաթ, կիւնաճլարըն մէյ-
տանա չըգաճաթ տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Եա ԲԱՊՊ, պիզէ վագը՝ օլանը թէգէքքիւր
էյլէ :
- Նաղար գըլ վէ ճագարէթիմիզէ պաթ :
- 2 Միրաթըմը էճնէպիլէրէ,
թանէլէրիմիզ ղարիպլէրէ կէլտի :
- 3 Փէտերիւրի գալան եէթիմիլէր օլտըզ,
Վալիտէլէրիմիզ տուլ կիպի օլտու :
- 4 Սուլըմըզ ագէն իլէ իշտիք,
Օտուճըմըզ փարա իլէ կէլիլ :
- 5 Պոյնըմըզտա պօյաթըրէ՝ օլարաթ թա'գիպ
էտիլտիք :
- Զաճմէթ չէքերիզ վէ ըաճաթըմըզ եօգ տըր :
- 6 Էթմէք իլէ տօյմաթ իշիւն
Մըսա վէ Աշուրա էլ ուղաթտըզ :
- 7 Փէտերիւրիմիզ կիւնաճ էթտիլէր վէ գալմա-
տըլար :
- Վէ անլէրին քէօթիւլիւրէրինն ճէլա-
պիզ թաշըյօրըզ :
- 8 Պիզէ գուլար թէսալիւթ էթտիլէր,
Անլէրին էլիւնտէ գուրթարան եօգ տըր :
- 9 Պէրիլէ գըլըք գօրգուսընտան,
ճանըմըզ թէճիլէքէյէ գօյարաթ էթմէլիմիզ
թաճալ էթտիք :
- 10 Գըլըզըն շիտաթիւրտէն
Տերիմիզ ֆուրուճ կիպի սիյաճ օլտու :
- 11 Գարըլարը Սիօնտա,

- Պաքերէրէրն Եւհոստոս շէհրէրինտէ թեղիւ
էթտիւր :
- 12 Բէ'իպէր * անլէրին էլէրիլէ' տարլարար ,
Խիթիլարարա հիւրմէթ էթմէտիլէր :
- 13 Եիկիթէր տէրիւմէն թաշը թաշարարար ,
Վէ չօճուգլար օտուէն ալթընա տիւշտիւլէր :
- 14 Խիթիլարար գափուտա օթաւաֆաթն ,
Կէնճէր թէրէննիւմ էթմէքտէն ֆէրաղաթ
էթտիլէր :
- 15 Գալպիմիլին մէսէրիէթի քէսիլտի ,
Բաղարմըղ մաթէմէ թէհապիլիւ էթտիլ :
- 16 Պաշըմըղն թաշը տիւշտիւ .
Վա'յ պիղէ , զիւր կիւնաճ էթտիլ :
- 17 Պու էճլտէն եիւրէլիմիլ պայըլար ,

- Պու շէլէր սէպէպինտէն կէօղէրիմիլ գա-
րարար :
- 18 Սիօն տաղը վիւրան օլտըղնտան ,
Անըն իւղէրինտէ թիւքիլէր տօլաշըր :
- 19 Եա ԲԱՊՊ , սէն իլ էլ էպէտ պաղի սին ,
Թաիթըն տէվրտէն տէվրէ տիլ :
- 20 Նի'չիւն պիղի քիւլիլէն ունաւտուրն ,
Պիղի ուղուն միւտտէթ թէրք էտէրսին :
- 21 Եա ԲԱՊՊ , պիղի քէնտինէ իրճա' էլէ , վէ
րիւճու' էտէլիմ' .
Կիւնլէրիմիլ էվվէլէր կիպի թէճտիտ էլլէ :
- 22 Լաքին պիղի քիւլիլէն ըտտ էլլէտին ,
Իւղէրիմիլ զայէթլէ զաղապէ կէլտին :

Հ Ե Ջ Գ Ի Ե Լ

ՊԱՊ 1

- 1 Վաղը' օլտու քի օթուղընճը սէնէտէ տէօր-
տիւնճիւ այտա պըն պէշինտէ պէն էսիլլէր
արասընտա խապուր ըրմաղը ետնընտա իքէն,
սէմալաթ ալըլար , վէ Ալլաճ թարաֆընտան
- 2 օլան բուլարար կէօրտիւմ' : Այըն պէշինտէ
եա'նի Եւհոստէրն մէլիլին էսարէթիլին պէ-
- 3 շինճի սէնէսինտէ , ֆիլտանիլէր տիլարընտա
խապուր ըրմաղը ետնընտա քէտհին շէղգիւլ
իպի ի Պուղիլէ ԲԱՊՊԸն քէլամը աշիքէտարէ
կէլտի . վէ օրտան ԲԱՊՊԸն էլի անըն իւղէ-
րինտէ օլտու :
- 4 Վէ կէօրտիւմ' քի շիմալ ճանիպինտէն
պիլ գաօրըղա , ճէսիմ' պիլ պուլուլթ վէ 'ա-
լէվիլ պիլ աթէշ կէլիլօր իտի , վէ էթրա-
ֆընտա զէյա պուլուլտուլ օրթապընտա եա' .
նի աթէշին իշինտէ խոտա փիլինճէ պէնզէր
- 5 Պէր էյա վար իտի : Վէ իշինտէ տէօրթ զի-
րուճ շէլլիլ օլուպ' ճէյ'էթլէրի տաւմ' շէլլիլ
- 6 իտի : Վէ ճէր պիլինին տէօրթ եիւղիւ վէ
ճէր պիլինին տէօրթ գանաւոր վար իտի :
- 7 Վէ պաղարըր տօղըն այաղ , վէ պաղար-
ընըն թապանը պուղաղը պաղընըն թապանը
կիպի օլուպ միւճէլլա փիլինճ կիպի փարլար
- 8 իտի : Վէ տէօրթ ետնլարընտա' գանաւորա-
րընըն ալթընտա ինտան էլլէրի պալլուլուպ
տէօրտիւնիւն տէ եիւղէրի վէ գանաւորար

- 9 վար իտի : Գանաւորար պիլի պիլինէ մալթ-
թաւըլ օլուպ անլէր եիւրիւտիւքէրինտէ
տէօնմէղէր իտի , ճէր պիլի էօնէ տօղըն
- 10 եիւրիւր իտի : Վէ եիւղէրինին շէլլիլ տա-
խի' տէօրտիւնիւն տէ տաւմ' եիւղիւ , վէ
տաղ թարաֆտան արսլան եիւղիւ , վէ տէօր-
տիւնիւն տէ սօլ թարաֆտան էօթիւլ եիււ
ղիւ օլուպ' տէօրտիւնիւն տէ գարթալ եիււ
- 11 զիւ վար իտի : Եիւղէրի Պէօլէ իտի , վէ
գանաւորարը եօգարըտան ալըլալ իքիսի պիլի
պիլինէ մալթթաւըլ օլարաղ տիկէր իքիսի
- 12 տաիլի վիւճուլէրինի էօրթէր իտի : Վէ ճէր
պիլի էօնէ տօղըն եիւրիւր իտի . բուճ ճէր
նէրէյէ կիտէճէք օլտա , անլէր օրայա կիտէր-
լէր իտի , եիւրիւտիւքէրինտէ տէօնմէղէր
- 13 իտի : Զիրուճլարըն շէլլիլնէ կէլինճէ' անլէ-
րին ճէյ'էթի ետնաթ աթէշ գօրլարը կիպի վէ
մաշ'ալէ կէօրտիւնիւն կիպի օլուպ զիրուճ-
լարըն օրթապընտա տօլաշըր իտի . վէ օլ ա-
թէշ էյա'ան էտէր վէ աթէշտէն շիմէքէր
- 14 չըգար իտի : Վէ զիրուճլար * շիմէք կիպի
կիտիպ կէլիլլէր իտի :
- 15 Վէ զիրուճլարա պաղաւորըմտա իշթէ
եէրտէ' հէր պէր զիրուճըն ետնընտա տէօրթ
- 16 եիւղիւ պիլ թէքէրլէք վար իտի : Թէքէր-
լէքէրին ճէյ'էթի վէ անլէրին ետիուսը զէ-

* Ն-ի-տ քէնտի էլլէրինտէն

* Ի-պ . ինէք կէօրտիլիլ

- պերճեաւ պէնզեր, վէ տէօրտիւնին շէքի պիր իտի. վէ անլերին հէյ'էթի վէ ետփու-
 17 Նիւրիւտիւքերինտէ տէօրթ եանրնա տա
 էիւրիւրէր իտի. եիւրիւտիւքերինտէ պիր
 18 Թարաֆա տէօնմէզլէր իտի: Վէ տա'իւրէլէրի
 էիւքէք վէ հէյպէթլի իտի, տէօրտիւնին
 տէ տա'իւրէլէրի հէր Թարաֆա տէ կէօլլէր ի-
 19 լէ աօյու իտի: Վէ զիւրուհլար եիւրիւտիւք-
 քերինտէ Թէքէրլէքէր տախի անլերին եա.
 նընտա եիւրիւր իտի. վէ զիւրուհլար եէր իւ-
 զէրինտէն եօգարը գալգարըլարընտա Թէ-
 քէրլէքէր տախի եօգարը գալգար իտի:
 20 Բուհ հէր նէրէյէ կիտէճէք օլա, անլեր օ-
 րայա' րուհըն կիթտիյի եէրէ կիտէրլէր, վէ
 Թէքէրլէքէր անլեր իլէ պէրապէր եօգարը
 գալգարըլար իտի. զիւրա Թէքէրլէքէրտէ զի-
 21 րուհլարըն րուհը վար իտի: Անլեր եիւրիւ-
 տիւքէք, պաշալո' քա եիւրիւր իտի, վէ ան-
 լէր տուրտըգտա պաշալո' քա տուրուր իտի.
 վէ անլեր եէր իւզէրինտէն եօգարը գալգ-
 արըգտա, Թէքէրլէքէր տախի անլեր իլէ պէ-
 րապէր գալգարըլար իտի. զիւրա Թէքէրլէք-
 22 լէրտէ զիւրուհլարըն րուհը վար իտի: Վէ
 զիւրուհլարըն պաշալը իւզէրինտէ րազի' ի
 -էյ- շէքլի, անլերին պաշալը իւզէրինտէ եօ-
 գարըտան եալլըմըլ օլարազ * զայէթ փարլազ
 23 պիլլաւա պէնլէր իտի: Վէ րազի'ին ալ-
 Թընտա անլերին գանաղարը պիրի պիրինէ
 տօղըն կէլի իտի. հէր պիրինին պիր Թա-
 րաֆա տէն Կի-ճա-ճալ սէթը էտէն իքի Գաշալ
 վար իտի, վէ հէր պիրինին տիկէր Թարաֆ-
 տան վիւճուտըն սէթը էտէն իքի Գաշալ
 24 վար իտի: Վէ եիւրիւտիւքերինտէ գանաղ-
 արըն կիւրիւթիւսիւնիւ չօգ սուլար կիւ-
 րիւթիւսիւ կիպի' Գատիրին սէտալը կիպի,
 կիւրիւթիւս սէտի վէ օրտու շամաթասը կի-
 պի իշիթտիմ. անլեր տուրաղգտա գանաղ-
 25 արըն էնտիրիլէր իտի: Վէ անլեր տու-
 րուզ գանաղարըն էնտիրաթէրինտէ պաշ-
 արը իւզէրինտէ օլան րազի'ին Ֆէվզինտէն
 պիր սէտա կէլի իտի:
 26 Վէ պաշալըն իւզէրինտէ օլան րազի'ին
 Ֆէվզինտէ կէօք եազուլթ կէօրիւնիւշիւնտէ
 պիր Թախթ շէքլի վար իտի, վէ օլ Թախթ
 շէքլինին իւզէրինտէ եօգարըտան անըն իւ-
 զէրինտէ տտէմ հէյ'էթի կիպի պիր շէքլ
 27 վար իտի: Վէ պէլինտէն եօգարը օլան
 հէյ'էթին իստա փիրինճէ միւշապիհ զէ
 էթրաֆըլէ իշէրինինի տթէշ կէօրիւնիւշիւ
 կիպի կէօրտիւմ, վէ պէլինտէն աշաղը օլան
 հէյ'էթինի տթէշ կէօրիւնիւշիւ կիպի կէօր-
 տիւմ, վէ էթրաֆընտա զիյա վար իտի:
 * Իւր- հէյպէթլի

28 Եաղմուրը կիւնտէ պուլութտա օլան գալսը
 գուգաճ կէօրիւնիւշիւ նաւըլ իտէ, անըն
 էթրաֆընտա օլան զիյանըն կէօրիւնիւշիւ
 էյլէ իտի: Պու ԲԱԳՊԸՆ * ճէլալինին կէօրիւ-
 նիւշիւ իտի. վէ անը կէօրտիւյիւմտէ եիւզ
 իւսթիւ տիւշտիւմ, վէ Թէքէլլէմ էտէն
 պիրինին սէսինի իշիթտիմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պանա' Էյ իպն ի տտէմ, պազ իւզէրի
 2 տուր վէ սանա սէօյլէյիմ' տէտի: Վէ
 պանա սէօյլէյիմտէ իւզէրիմէ Բուհ կէլտի,
 վէ պէնի պազ իւզէրի տուրտուրտու. վէ
 3 պանա սէօյլէյինին -էյ- իշիթտիմ. Վէ
 պանա տէտի քի' Էյ իպն ի տտէմ, պէն սէ-
 նի պէնի իսրայէլէ' պանա իսեան էտէն 'ա-
 սի պիր միլէթէ կէօնտէրիյօրըմ. հէմ քէն-
 տիլէրի հէմ էճտաղարը, պու կիւնէ գա-
 տար պանա գարը կիւնաճ իշէտիլէր.
 4 Անլեր եիւզիւ փէք վէ գալպի սէրթ էվլատ
 ալը. պէն սէնի անլերէ կէօնտէրիյօրըմ. վէ
 անլերէ' Բապպ Եէհօվա պէզլէ պոյուրուր
 5 տէյէին: Վէ անլեր կէրէք տինկէսինլէր,
 կէրէք իճմալ էթսինլէր, (զիւրա անլեր 'ասի-
 լէր խանէսի տիր,) եինէ տրալարընտա փէյ-
 զամպէր օլարընը պիլէճէքլէր տիր:
 6 Վէ սէն, էյ իպն ի տտէմ, հէր նէ գա-
 տար սէնին եանընտա Գմու'տնիտ վէ 'աքսի
 տտէմլէր' պուլուճուպ սէն 'աքսիլէր եա.
 նընտա սաքին օլույօր իսէն տէ, անլերտէն
 գօրգմա, վէ սէօլլէրինտէն խալթ էթմէ.
 հէր նէ գատար 'ասիլէր խանէսի իսէլէր տէ,
 սէօլլէրինտէն գօրգմա վէ չէհրէլէրինտէն
 7 խալթ էթմէ: Վէ 'ասի օլտըլարընտան կէ-
 րէք տինկէսինլէր, կէրէք իճմալ էթսինլէր,
 սէն անլերէ քէլալմըմ սէյլէ:
 8 Վէ սէն, էյ իպն ի տտէմ, սանա տէ-
 տիրիմի տինկլէ. սէն օլ 'ասի խանէ կիպի
 'ասի օրմա. աղղընը աշ վէ սանա վէրտիյիմի
 9 եէ: Վէ կէօրտիւմ քի պանա ուզանմըլ պիր
 էլ վէ անտէ պիր քիթապ օլտաղ Թումար
 10 վար իտի. Վէ անը էնիւմէ աշաղ վէ իշէ-
 րիսիլէ տրգըլը եաղըլը իտի, վէ անտէ
 մէրսիլէր իլէ աճ ու զարի մուհարէր իտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ պանա' Էյ իպն ի տտէմ, պուլտընը
 եէճու Թոււմարը եէ, վէ կիթ պէլթ ի Խուա-
 2 յէլէ սէօյլէ' տէտի: Վէ պէն աղղընը աշ-
 3 տըմ, վէ պանա օլ Թումարը եէտիրտի. Վէ

* Իւր- ճէլալինին չէլլինին
 † Եւ- քաշալընը վէ տիգէնլէր

պանն՝ էյ իպն ի առեմ, պենիմ սանս վէր-
տիյիմ պու թուժարը եւէյերէք գարննա գօ
վէ իչինէ տօյտուր՝ աէտի . պեն տաիի եե-
տիմ, վէ աղղըմտա պալ կիպի թաթըլ իտի :
4 Օլ վաղըթ պանն՝ էյ իպն ի առեմ, սեն
պէյթ ի իսրայէլէ կիթ, վէ անլէրէ քէլամը-
5 մը սէօյլէ : Ջիրա սեն լուղէթի միւշքիլ վէ
լիսանը սաղիլ պիր գաւմա տէյիլ, անճագ
6 պէյթ ի իսրայէլէ իրաւ օլունտըն . Սեն սէօղ-
լէրինն անկլամատըղն վէ լուղէթի միւշքիլ
վէ լիսանը սաղիլ օլան չօգ գաւմարա կէօն-
տէրիլմէտի . էյեր սենն անլէրէ կէօնտէրսէ
7 իտիմ, անլէր սենն տինկլէրէր իտի : Լա-
քին պէյթ ի իսրայէլ սենն տինկլէմէք իս-
թէմէյէճէք, զիրա պենն տինկլէմէք իսթե-
մէյէր . չիւնքի պիւթիւն պէյթ ի իսրայէլին
8 անլէր սէրթ վէ գալպի փէք տիր : իշթէ ան-
լէրին երւզիւնէ գարշը սեննն երւզիւնիւ
սէրթ վէ անլէրին անլընա գարշը սեննն ալ-
9 նընը սէրթ էյլէտիմ : Սեննն անլընը էլմաս
կիպի՝ գայտաան սէրթ էյլէտիմ . անլէր 'ա-
սիլէր խանէսի իսէ տէ անլէրտէն գօրգմա, վէ
երւզիւնն տէն խալթ էթմէ՝ տէտի :
40 Գէզալէք պանն, էյ իպն ի առեմ, սանս
սէպլէյէճէյիմ քէլամըմըն քէաֆֆէսինն գալ-
պինէ գապուլ էյլէ վէ գուլալարն իլէ ի-
41 շէթ . վէ էսիր օլան էպնա ի գաւմընա կի-
տէսին, վէ կերէք տինկլէսինլէր, կերէք իճմալ
էթսինլէր, անլէրէ խիթապէն՝ Բապպ Եէճօ-
վա պէօյլէ պոչուրուր՝ տէյէսին՝ տէտի :
42 Օլ գէման Բուճ պենն գալարտը, վէ ար-
գամտան պիր պէօյիւք կիւրիւլիմ սէսի ի-
շէթտիմ՝ քի՝ ԲԱՊՊԸՆ ճէլալի քէնտի մէքեա-
43 նընտա միւգարէք օլունն՝ Դէր Դէր : Վէ զի-
րուճարըն պիրի պիրինէ տօգուճան գանատ-
լարընըն սէսինն, վէ եանլարնտա օլան թե-
քէրէքլէրին սէսինն վէ պիր պէօյիւք կիւ-
44 րիւլիմ սէսի էլիւրիմ : վէ Բուճ պենն գալ-
արընպ կէօթիւրտիւ, վէ պեն րուճըմըն Տէ-
րաթիթիստէն տճը իլէ կիթտիմ . վէ ԲԱՊՊԸՆ
45 էլի իւզերիմէ գուլվէթիլ օլտու : վէ խապուր
ըմտաղը գուրպինտէ ապքին օլան թէլապիպ
էսիրլէրինն եաննա կէլտիմ, վէ անլէրին
օթուրտըլարը եէրտէ օթուրտըմ, վէ օրա-
տա, անլէրին տրաարնտա եէտի կիւն միւ-
թէճայլիր օլարագ օթուրտըմ :
46 վէ եէտի կիւնիւն սօնընտա պանն ԲԱՊ-
47 ՊԸՆ քէլամը կիւնպ, էյ իպն ի առեմ, պեն
սենն պէյթ ի իսրայէլէ պէքճի թա'նին էթ-
տիմ . վէ պենիմ թարաֆըմտան քէլամ իշի-
տիպ պենիմ թարաֆըմտան անլէրին Տաղէր
48 էթտիթիւն : Շէրիթէ՝ Մութլազա էօլէճէք-
սին՝ տէտիլիմտէ, սեն անը Տաղէր էթտիթիւ
իսեն, վէ շէրիթ եաշամասը իչիւն քէօթիւ

եօլընտան իճթ իրազ էթմէսի զըմնընտա ան-
սէօյլէմէզ իսեն, օլ շէրիթ քէնտի քէօթիւ-
լիւլիւնտէ էօլէճէք, լաքին անըն գանըն սենն
19 էլինտէն թալէպ էտէճէյիմ : Ֆագաթ սեն շէ-
րիթի Տաղէր էթտիթիւլիտէ՝ շէրիթտէն վէ
քէօթիւ եօլընտան րիւճու՝ էթմէզ իսէ, օլ
քիմնէ քէօթիւլիւլիւնտէ էօլէճէք, լաքին սեն
քէնտի ճանընը գուրթարմըլ օլաճագսըն :
20 վէ սալիճ սալաճընտան տէօնիւպ քէօթիւլիւլ-
իլլէրսէ, էօլմէսի իչիւն անըն էօնիւնէ
թէօքէզ գուրղըմտա, սեն անը Տաղէր էթ-
տիթիւլիլիտէն օլ քիմնէ կիւնաճընտա էօ-
լէճէք, վէ անըն իշլէտիլի սալաճը թէգէք-
քիւր էտիլլէյէճէք տիր, լաքին անըն գանընը
21 սենն էլինտէն թալէպ էտէճէյիմ : Ֆագաթ
սալիճին կիւնաճ էթմէմէսի իչիւն սեն անը Տա-
ղէր էթտիթիւլիլիտէն, օլ սալիճ տաիի կիւ-
նաճ էթմէզսէ, Տաղէր էթտիլի իչիւն մութ-
լազա եաշայտաճագ, սեն տաիի քէնտի ճա-
նընը գուրթարմըլ օլաճագսըն՝ տէտի :
22 վէ օրատա ԲԱՊՊԸՆ էլի իւզերիմտէ օ-
լուպ պանն՝ Գալգ, օվայա չըգ, վէ օրատա
23 սեննն իլէ սէօյլէշէյիմ՝ տէտի : վէ պեն
գալգըպ օվայա չըգարմ . վէ իշթէ օրատա՝
խապուր ըմտաղը եանընտա կէօրտիւլիւլ ճէ-
լալ կիպի ԲԱՊՊԸՆ ճէլալի տուրույօր իտի :
24 վէ պեն երւզ իւթիւ տիւշտիւմ : վէ Բուճ
պանն կէլիպ պենն պայա իւզերի տուրաճու-
տու, վէ պենիմ իլէ սէօյլէշէրէք պանն տէ-
տի քի, Վիթ, քէնտի էլիլիտէ իլիթիֆա էյ-
25 լէ : էյ իպն ի առեմ, իշթէ սեննն իւզերինն
պաղլար գոյաճագլար, վէ անլէր իլէ սենն
պաղլալաճագլար տըր, վէ անլէրին իչինէ
26 չըգմայաճագսըն : վէ սեննն տիլինն տիմա-
ղընա եափըլարաճագլարմ, վէ տիլիպ օլա-
ճագսըն, վէ անլէրին իչինտէ թա'ղիւր էտէն
ատէմ կիպի օլմայաճագսըն, զիրա անլէր
27 'տաիլէր խանէսի տիր : Լաքին պեն սենն
իլէ սէօյլէշտիլիմտէ, աղղընը աշաճագլարմ . վէ
անլէրէ՝ Բապպ Եէճօվա պէօյլէ պոչուրուր .
իշիտէն իշիթսին վէ իճմալ էտէն իճմալ
էթսին, զիրա անլէր 'տաիլէր խանէսի տիր՝
տէյէսին :

1 վէ սեն, էյ իպն ի առեմ, պիր թուղլա ալ,
վէ անը էօնիւնէ գօ, վէ անըն իւզերինն
2 Եէրուշալիմ շէճրիթի րեամ էյլէ : վէ անը
մուճասէրէ էյլէ, վէ անա գարշը թապիւս
եափ, վէ անա գարշը մէթէրիս իգամէ էյլէ,
վէ անըն 'ալէյիլինն օրտու գուր, վէ անըն
3 Տէր թարաֆընա մէնճէնիլէր գօ : վէ սեն
պիր տէմիր սաճ ալըպ անը քէնտին իլէ շէճ-

րին արասննա տեմիր հիսար Կէպի գօ, վէ մու-
հատերէ օրունմարը իշխն երւզիւնիւ անա
գարշը տողրուլթ, վէ անը մուհատերէ էլլէ .
պու պէյթ ի իսրայէլէ 'ալամէթ օլուն :

4. Վէ սէն սօլ Կանըն իւղէրինէ ետթ ,
պէյթնձէ պէյթ ի իսրայէլէն քեօթիւլիւնիւ
նիւ անըն իւղէրինէ գօյաճադսն . անըն
իւղէրինէ ետթարղըն կիւնլէրին 'ատէտինէ
կէօրէ անլէրին քեօթիւլիւնիւ երւքլէնէ-

5 ճէք սին : Զիրա պէն անլէրին քեօթիւլիւ
էթտիքլէրի սէնլէրի կիւնլէրին 'ատէտինէ
կէօրէ , իւչ երւզ տօգասն կիւն օլարագ ,
սէնին իւղէրինէ գօտրմ , վէ սէն պէյթ ի
իսրայէլէն քեօթիւլիւնիւ երւքլէնէճէք-

6 սին : Վէ պու Կէպի թէքմիլ էթտիլիւնտէ
սաղ Կանըն իւղէրինէ տախի ետթաճադսն .
վէ գըրգ կիւն պէյթ ի Եհհրուտանըն քեօ-
թիւլիւնիւ երւքլէնէճէք սին . սանա հէր
պիր սէնէ եերինէ պիր կիւն վէրտիմ :

7 Վէ Եհրուշալիմ մուհատերեսինէ միւթէ-
վէճճիճ օլարագ գօլընը սըղալը պնըն 'ալէյ-

8 հինէ փէյղամպէրլէք էլլէ : Վէ իշթէ պէն
սէնին իւղէրինէ պէնտլէր գօյաճադըմ , քի
մուհատերէնին կիւնլէրինի իթմամ էտինճէյէ
գատար , պիր Կանընտան օլ պիր Կանընա
տէօնլէյէսին :

9 Վէ սէն քէնտին իշխն պուղտայ վէ ար-
փա՝ վէ պաղլա վէ մէրճիմէք վէ տարը վէ
չաթիտար ալըպ անլէրի պիր գապա գօ , վէ
անլէրտէն քէնտին իշխն էքմէք ետփ . անը՝
սօլ Կանըն իւղէրինէ ետթարղըն կիւնլէրին
'ատէտինէ կէօրէ Կանըն իւչ երւզ տօգասն

10 կիւն եէյթէքսին : Վէ եէյթէքսին Եփթի
կիւնտէ երթմի մըսգալ օլարագ վէզն իլէ օլ-
սուն . անը վաղթման վաղթմա եէյթսին :

11 Վէ սույու Եօլիւ իլէ Կանըն պիր սիւտա ի
հին միգտարը իլէճէքսին . անը վաղթման

12 վաղթմա իլէճէքսին : Վէ Եփթիսին՝ արփա
փիտէլէրի կիպի Եփթիսին եէյթէքսին . վէ
անը՝ անլէրին կէօլլէրի Եօնիւնտէ՝ տտէմտէն

13 չըգան նէճապէթ Եփթիսին փիշիլէսին : Վէ
Բլաղի՝ Պէնի իսրայէլ , անլէրի Եփթիսին
միլլէթլէր արասննա , էքմէքլէրինի պէյթ

14 մուրտար օլարագ եէյթէքլէր՝ տէտի : Վէ
պէն՝ Ա՛հ , ետ Բապա Եհհօլա , իշթէ նա-
փաք օլարղըմ եօգ արը , վէ սէպալթիթիմտէն
չիմալիէ գատար լալէ ետիօտ հայվանըն փա-
րէլէտիլինի եէմէտիմ , վէ աղղըմ մէքրուհ

15 էթ կիրմէտի՝ տէտիմ : Ոլ տախի պանա՝
Պաք , սանա տտէմ նէճապէթի եերինէ սը-
ղըր թէգէյինի վէրտիմ , վէ էքմէյինի անըն
իլէ փիշիլէճէքսին՝ տէտի :

16 Բէգալլէք պանա տէտի քի՝ Եյ իպն ի տտէմ ,
իշթէ պէն Եհրուշալիմտէ էքմէք 'ասսարըն գը-

րաճաղըմ , վէ էքմէյի թարթը իլէ վէ Կանըն
իլէ եէյթէքլէր , վէ սույու Եօլիւ իլէ վէ
17 հայրէթլէ իլէճէքլէր : Զիրա էքմէյէ վէ սույա
միւհատէ օլաճաղար , վէ պիրի պիրինէ պ-
գալ միւթէհայլիթ գալարագ՝ քեօթիւլիւնիւ
րինտէ թէլէֆ օլաճաղար տըր :

ՊԱՊ 5

1 Վէ սէն , էյ իպն ի տտէմ , քէնտինէ պիր
քէպին պըլագ ալ , պիր պերպէր ուսթու-
րասը ալըպ պաշնի իլէ սաղալընը թրաշ էյ-
լէ . պիր թէրագի տախի ալըպ Գըլէ թապիմ

2 էլլէ : Պիր սիւլիւնիւ մուհատերէ կիւնլէր
թէմամ օլարգտա , շէհրին օրթասընտա ա-
թէլէ ետգ . վէ պիր սիւլիւնիւ ալըպ՝ հէր
թարաֆնա պըլագ վըրապն . վէ պիր սիւլ-
սիւնիւ իւղիկարա աթապն , վէ պէն անլէ-

3 րին արտընա գըլըճ չէքէճէյիմ : Վէ անլէր-
տէն ալ պիր միգտարընը ալըպ էթէքլէրինէ

4 պաղլա : Վէ երինէ անլէրտէն ալըպ աթէլ
իլինէ աթ , վէ անլէրի աթէլէ ետգ . անտէն
պիրիւնիւ պէյթ ի իսրայէլէ աթէլ չըգա-
ճագ տըր :

5 Բապա Եհհօլա պէյթլէ պույուրուր . Պու
Եհրուշալիմ տիր . անը միլլէթլէր արասննա
վէ էթրաֆնտա պուլլանա տիլարար Ե-

6 րասնա գօտրմ : Վէ օ ահքեամըմը միւլ-
լէթլէրտէն վէ գանալլարըմը էթրաֆնտա
օլան տիլարարան զէյտաէ շէրբէ թաշիլ
էլլէտի . զիրա ահքեամըմը Բէտա էթտիլէր ,
վէ գանալլարըմ կէօրէ սիւլըք էթմէտի-

7 լէր : Պու Եհլտէն Բապա Եհհօլա պէյթլէ
պույուրուր . Մատէմ քի էթրաֆնըլտա օլան
միլլէթլէրտէն զէյտաէ Ֆէսաա չըգարըպ գա-
նալլարըմ կէօրէ սիւլըք վէ ահքեամըմը
իծրա էթմէտիլիլ . էթրաֆնըլտա օլան
թա՝ իֆէլէրին 'ատէթիլնձէ պիլէ էթմէտիլիլ :

8 Պու Եհլտէն Բապա Եհհօլա պէյթլէ պույու-
րուր . իշթէ պէն , հէման պէն սանա գարը
իմ , վէ միլլէթլէրին կէօլլէրի Եօնիւնտէ ,
սէնին օրթանտա հիւլմէր իծրա Ետէճէյիմ :

9 Վէ ետփմաղղըմ վէ միսլինի պիր տահա
Կափմաղղըմ շէյի՝ սէնին մէքրուհաթը-
նըն ճիւմլէսի սէպէպինտէն՝ սէնտէ ետփաճա-

10 ղըմ : Պու Եհլտէն սէնին օրթանտա փէտէր-
լէր օղուլարընը եէյթէքլէր , վէ օղուլար
փէտէրլէրինի եէյթէքլէր տիր . վէ սէնտէ
հիւլմէր իծրա Ետէճէյիմ , վէ սէնին պագի
գալանլարընըն ճիւմլէսինի հէր իւղիկարա

11 տաղըտաճաղըմ : Պու Եհլտէն հայաթըմ
հագգը իլին , (Բապա Եհհօլա պույուրուր)
սէն քեաֆֆէ ի մէքրուհաթ վէ մէնֆուրա-
թընլէ մագտիսիմի նափաք էլլէտիլին սէ-

- վէ մէսէյինէ կէօրէ սէնի հիւքմ' ետէճէյիմ',
վէ ճէմի' ի մէքրուհաթընըն ճէլա-սըն սէնին
իւղէրինէ կէթիրէճէյիմ' :
- 4 վէ կէօղիւմ' սէնի եսիրկէմէյէճէք, վէ շէֆ-
գաթ էթմէյէճէյիմ' .
Անճագ մէսէյինէ կէօրէ սէնին իւղէրինէ
ճէզա կէթիրէճէյիմ',
վէ մէքրուհաթըն' սէնին օրթանտա պուլու-
նաճագ ,
վէ ԲԱՊՊ պէն իտիյիմի պիլէճէք սինիղ' տէտի :
5 Բապպ Եէհօվա պէօյլէ պուլուրուր .
Պէլա , իշթէ պիր պէլա կէլիյօր :
6 Նիհայէթ կէլիյօր , Նիհայէթ կէլիյօր .
Սէնին 'ալէյհինէ ուլանտը , իշթէ կէլիյօր :
7 Էյ տիյարտա սաքին օլան , Նէվպէթ սանա
կէլիյօր ,
վազըթ կէլիյօր , տաղլարըն սէտա ի մէ-
սերէթի տէյիլ ,
Անճագ իղթիրապ կիւնիւ եազըն տըր :
8 Շիմտի եազընտա իըշմըն սէնին իւղէրինէ
տէօքէճէյիմ',
վէ զաղապըն իւղէրինտէ թէմամէն իճրա
էտէճէյիմ',
վէ սէնի մէսէյինէ կէօրէ հիւքմ' ետէճէյիմ',
վէ ճէմի' ի մէքրուհաթընըն ճէլա-սըն իւղէ-
րինէ կէթիրէճէյիմ' :
- 9 վէ կէօղիւմ' եսիրկէմէյէճէք, վէ շէֆգաթ
էթմէյէճէյիմ' .
Անճագ մէսէյինէ կէօրէ ճէզանը վէրէճէյիմ'.
վէ մէքրուհաթըն' սէնին օրթանտա պուլու-
նաճագ ,
վէ -էնէ վուրան պէն ԲԱՊՊ իտիյիմի պիլէ-
ճէքսինիղ ,
10 իշթէ օլ կիւն , իշթէ պէլա կէլիյօր .
Նէվպէթ սանա կէլիյի ,
'Ասա չիչէքէնտի , զուրուր ֆիլիպէնտի :
11 Զուլմ' գըլամ' ետիպ 'ասա ի շէր օլտու .
Անլերտէն քիմնէ գալմայաճագ .
վէ անլերին ճիւմհուրընտան վէ էմվոլընտան
պիր շէյ ,
վէ արալարընտա պիր * ուլա շէյ' գալմայա-
ճագ տըր :
- 12 վազըթ կէլտի , կիւն եազլաշտը .
Ալան մէսրուր , վէ սաթման մահգուլն օլմա-
սըն ,
Զիրա անըն պիւթիւն ճիւմհուրընա զաղապ
օլաճագ տըր :
13 Զիւնքի սաթման , պեր հայաթ օլտուր պիլէ,
Սաթըլանա 'ալթէթ էթմէյէճէք :
Զիրա պիւթիւն ճիւմհուրըն հազգընտա օլան
բույա տէօմէյէճէք ,
վէ քիմնէ քէնտի 'էսիրիւնիւն քէօթիւլիւ-
յիւ իլէ գուվիլէթլէնմէյէճէք տիր :

* Եսիրա միթէմ

- 14 Պօրույըն չալտըլար , հէր շէյի հ'աղլըլատը-
լար ,
Լաքին մահհարէպէյէ կիտէն քիմնէ եօգ տըր .
Զիրա զաղապըն անըն պիւթիւն ճիւմհուրը
իւղէրինէ տիր :
15 Տըշարըտան գըլըճ , վէ իչէրիտէն թա'ուն վէ
գըթլըգ օլուպ ,
Սահրատա օլան գըլըճտան էօլէճէք ,
վէ շէհրտէ պուլուլանըն գըթլըգ վէ թա'ուն
թէլէֆ էտէճէք տիր :
16 վէ անլերին գուրթուլանլարը գուրթուլուպ,
Տաղլարտա տէրէ կէօյերճիւլէրի կիպի օլա-
ճագլար .
Ճիւմէսի , հէր քէն քէնտի քէօթիւլիւլիւ
իչիւն , ֆիզան էտէճէք տիր :
17 Հէր էլ կէվէյէճէք ,
վէ հէր տիղ սու կիպի օլաճագ տըր :
18 վէ անլեր չուլ գուշանաճագլար ,
վէ անլերի տէհէթ գափլայաճագ .
վէ հէր եիւղէ հիճագ կէլէճէք ,
վէ հէր պիրինին պաղը թաա օլաճագ տըր :
19 կիւմիւլէրինի սօղաղլարա աթաճագլար ,
վէ ալթուլարըն 'ապիաք 'տատ օլուլաճագ .
Անլերին կիւմիւլ իլէ ալթուլարը ԲԱՊՊԸՆ
զաղապը կիւնիւնտէ ,
Անլերի գուրթարամայաճագ տըր .
Ճանլարըն տօյուրամայաճագլար ,
Գարնլարըն տօյուրամայաճագլար .
Զիրա 'իսեան իչիւն անլերէ թէօքէղ օլտու :
20 Զիւնէթլէրինի հիւնիւնիւ քիպրէ թահ-
վիլ էթտիլէր ,
վէ անընլէ մէքրուհաթ Վէ մէնֆուրաթլա-
րընն սուրէթլէրինի եափաղար .
Պու ճիւտէն պէն անը անլերին 'ինտինտէ
նափաք գըլարըմ' .
21 վէ զապպ էթմէլէրի իչիւն անը էճնէպիլէրին
էլինէ ,
վէ եաղմա էթմէլէրի իչիւն տիյարըն շէրի-
լէրինէ վէրէճէյիմ',
վէ անը թէնճիս էտէճէքլէր տիր :
22 վէ վէճհիմի անլերտէն չէվիլէճէյիմ',
վէ իալվէթիմի թէնճիս էտէճէքլէր .
վէ օրայա զօրպաղար կիրէճէքլէր ,
վէ անը թէնճիս էտէճէքլէր տիր :
23 Պիր գիւնճիր ետի ,
Զիրա տիյար գան տա'վապըլլէ տօլտու ,
վէ շէհր գուլմ' իլէ տօլտու :
24 վէ թա'իֆէլէրին էն քէօթիւլէրինի կէթի-
րէճէյիմ',
վէ անլերին իսանլէրինի զապթ էտէճէքլէր ,
վէ զալմիլէրին քիպրինի մահվ էտէճէյիմ',
վէ անլերին մուգատտէս եէրլէրի թէնճիս
էտիլէճէք տիր :
25 Հէլաք կէլիյօր .

- Վէ աւելամեթ արայաճաղար, լաբին պու-
լունմայտաճաղ ար :
- 26 Պէտա իւզերինէ պէտա կէլէճէք,
Վէ թէլաթիւր իւզերինէ թէլաթիւր օլա-
ճաղ,
Վէ փէյլաճաղարէն վաճի թալէպ էտէճէք-
լէր,
Վէ քեաճինտէն շէրի'աթ վէ ինթիյարար-
տան մէշլէրէթ զայ' օլաճաղ ար :
- 27 Մէլէք մաթեմ էտէճէք,
Վէ րէ'իս ճայրէթ կիյինէճէք,
Վէ տիյարըն գալմընէն էլէրի գորգուտան
կէվէյէճէք,
Անլէրին մէպէրէրինէ կէօրէ անլէրէ միւճա-
զալթ էտէճէյիմ,
Վէ անլէրի աճքեամլարըյլէ ճիւքմ էտէճէ.
յիմ,
Վէ պէն ԲԱՊՊ իտիյիմի պիլէճէքլէր տիր :

Պ Ա Պ 8

- 1 Վէ ալթընճը սէնէտէ' ալթընճը այըն պէ-
շինտէ պէն խանէմտէ օթուրտողըմ, վէ Ե-
հուտա ինթիյարարըն առիի գալըմտա օ-
թուրտողըմ ճալտէ Բապպ Եէհօմանըն էլի
- 2 * պանա սօգուռնու. Վէ աթէշ կէօրիւնիւ-
շինտէ պիր տէմ շէրի կէօրալմ. պէլին-
տէն աշղըսը աթէշ կիպի օլապ պէլինտէն
եօգարըր խասս փիլինճէ պէլիզէր պիր ճէլիլ
- 3 կէօրիւնիւշ իտի : Վէ պիր էլ սուրէթի ու-
գատըպ պէնի պաշըմըն փէրէմինտէն թութ.
տու. վէ Բուճ պէնի զէմին իլէ սէմա արա-
սընա գալարըրպ Ալլաճ թարաֆընտան օլան
բույալար իլէ պէնի Երուշալիմէ, ճանիպ ի
շիմալէ պաղան իշ գափուռն մէտիլէինէ'
զայրէթէ թաճըրէ էտէն Ղայրէթ փութընըն
- 4 աուրտողը եէրէ կէթիրտի : Վէ իշթէ օլա-
տա բույալտա կէօրտիւշիւմ կիպի օրատա
Խարայէլին Ալլաճընըն ճէլալի վար իտի :
- 5 Վէ պանա' Եյ իպն ի ատէմ, կէօղէրինի
շիմաի ճանիպ ի շիմալէ սողըմ գալարը' տէ-
մէսի իւզերինէ պէն կէօղէրինի ճանիպ ի շի-
մալէ սողըմ գալարընընա իշթէ մէզպաճ
գափուսը մէտիլէինին շիմալ ճանիպինտէ պու-
- 6 Ղայրէթ փութը վար իտի : Օլ զէման պանա'
Եյ իպն ի ատէմ, անլէրիննէ եափաղըլարը-
շը, մադալիսիմալէն պա'իտ օլմամ իշիւն
պէյթ ի Խարայէլին պուրատա եափաղըլարը
պէյիւք մէքրուճաթը կէօրի'յօր մը սըն. լա-
քին եինէ տէօն, վէ Դահա պէյիւք մէքրու-
ճաթ կէօրէճէքսին' տէտի :
- 7 Վէ պէնի ճալլը գափուսընա կէօթիւր-
տիւ, վէ կէօրալմ քի տիվարտա պիր տէ.

- 8 լէք վար իտի : Վէ պանա' Եյ իպն ի ատէմ,
շիմաի պու տիվարը տէճ' տէտի. վէ պէն տի-
վարը տէլաթիմտէ իշթէ պիր գափու վար ի-
- 9 տի : Վէ պանա' Խէրի կիր, վէ պուրատա
եափաղըլարը մէքրուճաթը րէտիյէյէ պաղ'
10 տէտի : Վէ կիրիպ պիր տէ պաղաղմ քի ճէր
նէվ' սիւրթիւնէնին վէ մէքրուճ ճայլանըն
սուրէթի վէ պէյթ ի Խարայէլին փութըլարը-
նըն քեաֆէլէ'ի տիվար իւզերինտէ, ճէր թա-
- 11 րաֆտա րէսմ օլունմաշ իտի : Վէ անլէրին
էօնիւնտէ պէյթ ի Խարայէլին ինթիյարալա-
րընտան եէթմիշ քիշի, օրթալարընտա տա-
խի Ես'աղանտա իպն ի Շաֆան պուլունա-
րաղ, սուրույօրըլար իտի. վէ ճէր պիրինին
պուխուրտանը քէնտի էլինտէ օլապ պու-
խուրըն տիւմանը պուլութ Կէպի եօգարը չը-
- 12 զըյօր իտի : Օլ վաղըթ պանա' Եյ իպն ի
ատէմ, պէնի Խարայէլին ինթիյարարը գա-
րանիլգտա' ճէր քէս քէնտիլին րէսմէ սօլու-
խալվէթ խանէսինտէ նէ եափաղըլըն կէօր-
տի'ւն մի. զիրա անլէր' ԲԱՊՊ պիլի կէօր-
մէզ, ԲԱՊՊ տիյարը թէրը էթտի' աէյօրըլար,
- 13 տէտի : Վէ պանա' Եինէ տէօն, անլէրին
եափաղըլարը Դահա պէյիւք մէքրուճաթը
կէօրէճէքսին տէտի :
- 14 Վէ պէնի պէյթ իւր ԲԱՊՊըն շիմալ թա-
րաֆընա սօղըմ օլան գափուսընըն մէտիլ-
լինէ կէթիրտի. վէ իշթէ օրատա գալարը օ-
թուրուպ թամմաղ իշիւն աղայօրըլար իտի :
- 15 Վէ պանա' Եյ իպն ի ատէմ, կէօրտի'ւն
մի. եինէ տէօն, պուլարտան պէյիւք
մէքրուճաթ կէօրէճէքսին' տէտի :
- 16 Օլ զէման պէնի պէյթ իւր ԲԱՊՊըն իշ-
րիքի ճալլընա կէթիրտի. վէ իշթէ ԲԱՊՊըն
ճէյքէլինին գափուսընտա' էյվան իլէ մէզ-
պաճ արատընտա եիրմի պէշ քիշի գատար
պուլունուպ արգալարը ԲԱՊՊըն ճէյքէլինէ
վէ եիւզլէրի շարգա սօղըմ իտի. պուլար
շարգա սօղըմ, կիւնէշէ սէճտէ էտիյօրըլար
- 17 իտի : Վէ պանա' Եյ իպն ի ատէմ, կէօր-
տի'ւն մի. պէյթ ի Եհհուտայա' պուրատա
փշէտիլէրի մէքրուճաթը եափմաղ քիւշի'ւք
պիր շէյ մի կէօրիւնիւք, քի անլէր տիյարը
ղուլմ իլէ սօլտուրուպ պէնի իղըպա էթմէյէ
տէմտիւլէր. վէ իշթէ տալ փարչասընը
- 18 քէնտի պուրունլարընա ուզարըլար : Պէն
տախի իրըմ իլէ մալ'ամէլէ էտէճէյիմ. կէօ-
ղիւմ էսիրկէմէյէճէք վէ շէֆաթ էթմէյէ-
ճէյիմ. վէ անլէր * պանա պիւլէնտ ալաղլէ
շաղըրտաղար իսէ պէ, անլէրի տիլիլլէմէ-
յէճէյիմ' տէտի :

* Իւլը. գուլարըլարմա

* Իւլը. իւզերինէ տիլ շտիւ

ՊԱՊ 9

- 1 Վ Է * պանա պիւլէնտ ավաղէ չաղբը՝ ԴէՏ. րին իւզէրինէ թա'նին օլունանլարը եաղլաշ տըրընը, վէ Տէր պիւրինին հէլաք էտիճի ա.
- 2 Էթի էլինտէ պուլունսուն : Վ Է շիմալ թա. րափընա տօղլու օլան եօգարը քի գափու եօլնտան ալթը քիշի կէլմէքտէ օլուպ, հէր պիւրինին փարէլէյիճի ալէթի էլինտէ իտի . վէ իշէրինտէ քէթէն էլպիսէլի պիւր քիման պուլունուպ պէլինտէ պիւր քեաթիպ տիվիտի վար իտի . վէ անլէր կիտիպ պարզը մէզպա
- 3 Տըն հանընտա տուրաբար, Վ Է Խորայէլին ԱլաՏընըն ճէլալի՝ ճալիս օլտրղը քերուպին իւզէրինտէն պէլթին էլիյինէ չըգտը, Վ Է օլ քէթէն էլպիսէլի վէ պէլինտէ քեաթիպ
- 4 տիվիտի պուլունսուն ատէմի չաղբըտը. Վ Է ԲԱՊԱ անտ՝ Երուշալիմ շէհրինին իշինտէն կէշ, վէ անըն իշինտէ իշէնիլէն ճէմի՝ ի մէք. րուհաթտան տօլալը աճ ու ֆիղան էտէն ա. տէմէրին ալընլարը իւզէրինէ նիշան գօ՝ տէ.
- 5 տի : Վ Է պէն իշիտիւր իքէն օլ պիւր քիմանէ լէրէ՝ Անըն արտընճա շէհրտէն կէշիպ վու. րունը. կէօղլէրինիզ էսիրկէմէսին վէ շէֆ.
- 6 գաթ էթմէյինիզ. իսթիյարը, կէնճի վէ պաքիւրէյի վէ մասսումը վէ դարըլարը գաթլ ու ճէլաք էտիւնիզ. լաքին իւզէրինտէ նիշա. նը օլան հիշ պիւր ատէմէ տօգունմայրնը. վէ պէնիմ մագաթիսիմտէն պաշլտընը՝ տէ. տի : Անլէր տախի պէլթին էօնիւնտէ պու.
- 7 լունան իսթիյարըտան պաշլտըլար : Վ Է անլէրէ՝ Պէլթի թէնճին էտիւնիզ վէ ճալլը. րարը մագթուլար իլէ տօլտուրուպ չըգընը՝ տէտի : Անլէր տախի չըգըպ շէհրտէ օլալու. րը վուրտըլար :
- 8 Վ Է անլէրի վուրտըլալը օլտաւա պէն Եալլու գալարադ էիւզ իւսթիւ գափան. տըմ, վէ, Ա՛Տ, եա Բապպ Եէհօվա, սէն Երուշալիմ իւզէրինէ իըշլինը տէպքերէք իարայէլին պաղըյիսիսի քեաթիթէթէն հէ. րաք մը էտէճէք սին՝ տէյիւ ֆէրետա էլլէ.
- 9 տիմ : Վ Է պանա՝ Պէլթի ի Խորայէլ իլէ Եէ. հուտանըն ֆէտաւը ֆէվզ իւլ լալէ պէղիւք տիւր. վէ տիյար գան իլէ, շէհր տախի հագգըղըղ իլէ տօլտու. զիւրա՝ ԲԱՊԱ տի. յարը թէրք էթտի, վէ ԲԱՊԱ կէօրմէյօր՝ տէ.
- 10 յօրլար : Պէնիմ ատախի կէօղլէրիմ էսիրկէ. մէլէճէք վէ շէֆգաթ էթմէյինէճէյիմ. մէլէք. րինին հէլալ-լէք պաշլտընա կէթիւրէճէյիմ՝ տէտի :
- 11 Վ Է իշթէ քէթէն էլպիսէլի վէ պէլինտէ տիվիթ պուլունսուն ատէմ՝ Պանա էմը էթ.

* Իւր. գուլաղլարմա

տիյին կիպի եափաւմ՝ տէյիւ խապեր կէ. թիւրտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վ Է կէօրտիւմ քի քերուպիլէրին պաշլ իւ. ղէրինտէ օլան րափտէ անլէրին իւզէրինտէ կէօք եագուլթ թաշը կիպի վէ թախթ շէք.
- 2 լինտէ պիւր հէյէթ կէօրինէյօր իտի : Վ Է քէթէն էլպիսէլի ատէմէ խիթապէն՝ ֆէրու. պինին ալթընտա օլան թէքերլէքլէրին արա. սընա կիւր, վէ ավալալընը քերուպիլէրին արապընտա օլան ալթէշ գօրլարընտան տօլ. տըրըպ շէհրին իւզէրինէ սաշ՝ տէտի . օլ
- 3 տախի կէօղլում էօնիւնտէ՝ կիրտի : Վ Է օլ ատէմ՝ կիրտիլինտէ քերուպիլէր պէլթին սաղ հանընտա տուրաբար իտի, վէ իշէ. րիքի հալլըլը պուլունթ տօլտուրմաշ իտի :
- 4 Վ Է ԲԱՊԱՊԱ ճէլալի քերուպինին իւզէրինտէն պէլթին էլիյինէ կիթտի, վէ պէլթ պու. րուլթ իլէ տօլտու, վէ հալլը ԲԱՊԱՊԱ ճէլա.
- 5 լինին զիյալըյէ մէմլու օլտու : Վ Է քերու. պիլէրին գանատլարըն՝ սէտասը՝ տըշարը քէ. հալլըյա գատար՝ ԱլաՏ իւլ գատար սէղ. րէտիյինտէ անըն սէսի կիպի իշիտիլը իտի :
- 6 Վ Է քէթէն էլպիսէլի ատէմէ՝ ֆէրուպիլէրին արապընտա օլան թէքերլէքլէրին արապընտան ալթէշ ալ՝ տէյիւ էմը էթտիլինտէ, օ կիտիպ
- 7 թէքերլէյին հանընտա տուրտու : Վ Է քերու. պիլէրին իշինտէն պիւր քերուպի քէնտի էլինի քերուպիլէրին արապընտա օլան ալթէլէ ու. զատըպ ալար, վէ քէթէն էլպիսէլի ատէմին ավալալընա գօտու, օլ տախի ալըպ չըգ.
- 8 տը (վէ քերուպիլէրին գանատլարը ալ. թընտա ինսան էլի շէքլի կէօրինէյօր իտի.)
- 9 Վ Է կէօրտիւմ քի քերուպիլէրին եա. նընտա տէօրթ թէքերլէք պուլունուպ հէր պիւր քերուպինին հանընտա պիւր թէքերլէք վար իտի. վէ թէքերլէքլէրին կէօրինիլիւ
- 10 ղէպէրճէտ կիպի իտի : կէօրինիւլլէրի տա. խի տէօրտիւնիւն տէ շէքլի պիւր օլուպ թէք.
- 11 քերլէք իշինտէ թէքերլէք կիպի իտի : Եիւ. րիւտիլէքլէրինտէ տօրթէ հանլարընա Եիւ. րիւրլէր իտի. Եիւրիւտիլէքլէրինտէ պիւր թա. րաֆա տէօմէլլէր իտի. զիւրա պաշ ճանկը թարաֆա թէվէճիւհ էթտէ օլ թարաֆա տօղլու կիտէրլէր իտի, Եիւրիւտիլէքլէրինտէ
- 12 պիւր թարաֆա տէօմէլլէր իտի : Վ Է պիւ. թիւն ճէստլէրի, արգալարը վէ էլլէրի վէ գանատլարը վէ թէքերլէքլէր, Եա'նի թէք. րլէքլէրինին տէօրտիւ տախի հէր թա.
- 13 րաֆա կէօղլէր իլէ տօլու իտի : Վ Է պէն իշիտիւր իքէն թէքերլէքլէրէ * Կալլուլ թէս.

* Սիւրաթլէ տէվը էտէն

- 14 յիշէ օլունտու : Վէ հէր պիրինին տէօրթ երւզիւ վար իտի . պիրինճի երւզ քէրուպի երւզիւ վէ իքինճի երւզ ինսան երւզիւ վէ իւզինճիւսիւ արսլան երւզիւ վէ տէօրտիւն .
- 15 ճիւսիւ դարթալ երւզիւ իւշի իտի : Վէ քէրուպիէր եօգարը գալգալըլար . խապուր ըմաղը եանընտա կէօրտիւլիւմ զիրուհ զու
- 16 իտի : Վէ քէրուպիէր երւզիւսիւքէրինտէ թէքէրէքէր տաիի անլէրին եանընտա երւ-
րիւր իտի , վէ քէրուպիէր զէմինտէն եօգա-
րը գալգալգ իշին գանատարընը գալարը-
տըզարընտա պու թէքէրէքէր տաիի ան .
- 17 լէրտէն արըլմաղար իտի : Անլէր տուրաղ-
տա պաւլըր գա տուրուր իտի . վէ անլէր
եօգարը գալգալգարընտա պաւլըր գալ գալ
գար իտի , զիրա անլէրտէ զիրուհ չարըն բու-
հը վար իտի :
- 18 Վէ ԲԱՊԱՐԵ ճէլալի պէյթին էշիյի իւզէ-
րինտէն կիտիպ քէրուպիէր իւզէրինտէ տուր .
- 19 տու : Վէ կիթտիքէրինտէ կէօղիւմ էօնիւն .
տէ քէրուպիէր գանատարընը գալարու-
րաղ զէմինտէն եօգարը գալգալըլար , թէքէր-
էքէր տաիի անլէր իւշ պերապեր իտի . վէ
պէյթ իւր ԲԱՊԱՐԵ չարգ գափուսընը մէտ-
խէլինտէ տուրաղար . վէ իւրապէրին Ալա-
հընը ճէլալի եօգարըտան անլէրին իւզէրին .
- 20 տէ իտի , խապուր ըմաղը եանընտա իւրա-
յէլ Ալահընըն հէլալի ալթընտա կէօրտիւ-
յիւմ զիրուհ պու արը , վէ անլէրին քէրու-
- 21 պիէր օլարընը պիւտիմ : Հէր պիրինին տէօր-
տէր երւզիւ վէ հէր պիրինին տէօրտէր գա-
նատը օլուպ գանատարընըն ալթընտա ին .
- 22 սան էլէրի շէքի վար իտի : Վէ երւզէրի-
նին շէքի , հէմ կէօրիւնիւլէրի , հէմ քէն-
տիլէրի , հէման խապուր ըմաղը եանընտա
կէօրտիւլիւմ երւզէր իտի . հէք պիրի էօնէ
տողըն երւրիւր իտի :

Պ Ա Պ 11

- 1 Վէ Բուհ պէնի գալարըլպ պէյթ իւր ԲԱՊ-
ԱՐԵ չարգ թարաֆինտ տողըն օլան չարգ
գափուսընա կէթիտիտի . վէ իշիւ գափուսըն
մէտխէլինտէ եիրմի պէշ քիշի պուլուսուպ
արալարընտա գալթըն րէ՛իպէրի օլան իսա-
զանեա իպի ի Ալգուր իւշ Փէլալթեա իպի ի
Պէնանայը կէօրտիւմ :
- 2 Վէ պանա իթիթապէն՝ Էյ իպն ի տաէմ ,
Գէօթիւլիւք տիւշիւնէն ,
Վէ պու շէհրտէ ֆէնտ նասիհաթ վէրէն ա-
տէմլէր պուշար տըր .
- 3 * Եւաղըն տէյիլ տիր , խանէլէր ինշա էտէ .
լիւմ .

* Եւաղըն խանէլէր ինշա էթմէքիւք եօգըն տէյիլ տիր .

- Պու լէհը գալան , պիզ տաիի էթ իզ՝ տէր-
լէր :
- 4 Պու էճլտէն , էյ իպն ի տաէմ ,
Փէյլալապէրիք էյլէ , անլէրին 'ալէյհինէ
փէյլալապէրիք էյլէ՝ տէտի :
- 5 Օլ զէման ԲԱՊԱՐԵ Բուհը իւզէրիմէ նազիլ
օլտու ,
Վէ պանա տէտի քի , Սէյլէ , ԲԱՊԱ պէյլէ
պուշուրուր .
Էյ պէյթ ի իւրապէլ , սիզ պէյլէ տէտի-
նիզ ,
Լաքին պէն ֆիքրինիզէ նէ կէլտիյինի պիլ-
րիմ :
- 6 Սիզ պու շէհրտէ մագթուլարընը չօղալթ-
տընը ,
Վէ անըն սօգալարընը մագթուլար իլէ
տօլտուրալընը ,
7 Պու էճլտէն Բապպ Եէհօվա պէյլէ պուշու-
րուր .
Շէհրի իշինէ գօտընընը մագթուլար էթ ,
Վէ պու լէհը գալան տըր .
Լաքին սիզի անըն իշինտէն չըգարաճաղըմ :
- 8 Գըլըմտան գօրգտընը ,
Վէ իւզէրինիզէ գըլըմ կէթիլէճէյիմ . (Բապպ
Եէհօվա պուշուրուր .)
- 9 Վէ սիզի անըն իշինտէն չըգարաճաղըմ ,
Վէ սիզի էճնէպիլէրին էլինէ թէսիւմ էտէ-
ճէյիմ ,
Վէ սիզտէ հիւքմէր իճրա էտէճէյիմ :
- 10 Գըլըմտան տիւշէճէքսինիզ .
Իւրապէլին հուտուտընտա սիզի հիւքմ էտէ-
ճէյիմ ,
Վէ պէն ԲԱՊԱ իտիյիմի պիլէճէքսինիզ :
- 11 Պու լէհը սիզին իշին գալան օլմալըպ ,
Սիզ տաիի անըն իշինտէ էթ օլմալաճաղը-
նը ,
Իւրապէլին հուտուտընտա սիզի հիւքմ էտէ-
ճէյիմ ,
- 12 Վէ պէն ԲԱՊԱ իտիյիմի պիլէճէք սինիզ .
Չիւնքի գանուլարըմտա սիւլուք էթմէտի-
նիզ ,
Վէ ահքեամըմը իճրա էլլէմէտինիզ ,
Անճաղ էթրաֆինըլտա օլան միլլէթլէրին
ահքեամընը իճրա էթտինիզ ,
- 13 Վէ պէն պուշուր թէլալիլ էթտիյիմ ոը-
րտաա Փէլալթեա իպն ի Պէնանա վէֆաթ
էյլէտի . օլ զէման երւզ իւսթիւ գափուրըպ
պիւլէնտ մալալէ ֆէրեաա տէրէք՝ Ա՛հ ,
եա Բապպ Եէհօվա , Իւրապէլին պաղըլայէսի-
նի քիւլիլէյն մա՛հլ մը էտէճէքսին՝ տէ-
լիմ :
- 14 Օլ վաղըթ պանա ԲԱՊԱՐԵ քէլալմը
15 կէլիպ տէտի քի , Էյ իպն ի տաէմ , պիրա-
տէրլէրին , սէնին պիրատէրլէրին , ագրու-
պան վէ պիւթիւն պէյթ ի իւրապէլ քեաֆ .

- Վէ անը Պոպէլէ ,
Քիւտանիւրին տիւրընա կեօթիւրէճէյիմ ,
Հէր նէ գաւաթ օրատա վէֆաթ էտէճէք ի-
սէ տէ ,
Օրատընը կեօրմէճէք տիր :
14 Վէ էթրաֆընտա պուլունուպ անա իմատա
էտէնլէրին ճիւմլէսին ,
Վէ քեաֆֆէ ի ճիւնուտընը հէր բիւզկեարա
տաղըտաճաղըմ ,
Վէ անլէրին արաւնճա գըլըճ չէքէճէյիմ ,
15 Վէ անլէրի միլլէթլէր արատընա տաղըթտը-
ղըմա ,
Վէ անլէրի տիւրարտա փերաքէնտէ էյլէ-
տիյիմտէ ,
Պէն ՐԱՊՊ իտիյիմի պիլէճէքլէր տիր :
16 Վէ անլէրտէն ալ քիմէլլէրի ,
Գըլըճաւան , գըլթըգաւան վէ թա'ունտան պա-
գը.կյէ օլարագ պրաղտաղըմ ,
Թա քի կիտէճէքլէրի միլլէթլէր արատընտա ,
Քեաֆֆէ ի մէքրուհաթլարընը հիքէայէ է-
տէլէր :
Վէ պէն ՐԱՊՊ իտիյիմի պիլէճէքլէր տիր
տէտի :
17 Վէ պանա ՐԱՊՊՐՆ քէլամը կէլիպ ,
18 Եյ իպն ի տտէմ , էքմէյինի թիթրէյէք
էէ ,
Վէ սոյլընը իզթիրապ ու էնտիշէ իլէ իշ :
19 Վէ տիյարըն գալմընա տէյեսին քի ,
Խարայէլ թօփրաղընտա օլան Երուշալիմ
սէքէնէսի հազգընտա
Րապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր :
Անլէր էքմէքլէրին էնտիշէ իլէ էքէճէքլէր ,
Վէ սուլարընը հայրէթլէ իլէճէքլէր ,
Թա քի պիլ ճիւմլէ սէքէնէսին զուլըմ սէ-
պէպինտէն ,
Տէյարլարը պիւս պիւթիւն խալի գալա :
20 Վէ մա'մուր շէհրլէր վէրան ,
Վէ տիյար խալի գալաճագ տըր :
Վէ ՐԱՊՊ պէն իտիյիմի պիլէճէքլէրին լ' տէտի :
21 Վէ պանա ՐԱՊՊՐՆ քէլամը կէլիպ ,
22 Եյ իպն ի տտէմ , Կիւնլէր ուղայօր ,
Վէ հէր վահի պօշա չըգըյօր' րէյէրէ ,
Սիգին իսրայէլ տիւրընտա սէյլէտիյինիզ
պու մէսէլ նէ' օլաճագ տըր :
23 Պու էճլտէն անլէրէ սէյլէ քի ,
Րապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր :
Պու մէսէլ օրթատան գալարաճաղըմ ,
Վէ անը արթըգ իսրայէլտէ սէյլէտիյէճէք-
լէր :
Անճագ անլէրէ սէյլէ քի' Կիւնլէր ,
Վէ հէր վահի Ֆի'լէ կէլմէսի եաղաշտը :
24 Ջիրա արթըգ պէյթ ի իսրայէլ իշնտէ պիր
սալթէ վահի ,
Վէ միւտահանէլի ֆալ օլմայաճագ տըր :

- 25 Ջիրա պէն ՐԱՊՊ սէյլէյօրըմ ,
Վէ սէյլէտիյիմ քէլամ ֆի'լէ կէլէճէք ,
Տահա թէ'էսիւր էթմէյէճէք :
Ջիրա էյ 'տալլէր խանէսի ,
Պէն սիգին կիւնլէրինիզ սէյլէյէճէյիմ ,
Վէ սէյլէտիյիմի ֆի'լէ կէթիրէճէյիմ' տէյիւ-
րապպ Եէհօվա պուլուրուր' տէտի :
26 Վէ պանա ՐԱՊՊՐՆ քէլամը կէլիպ ,
27 Եյ իպն ի տտէմ , իշթէ պէյթ ի իսրայէլ ,
Պունա կէլէն վահի չօգ կիւնլէր իշնտէ տիր ,
Վէ քէնտիսի ուղագ վազըլար իշնտէ խա-
պէր վէրիյօր' տէլլէր :
28 Պու էճլտէն անլէրէ սէյլէ քի ,
Րապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր :
Արթըգ հիշ պիր քէլամըմ թէ'էսիւր էթ-
մէյէճէք ,
Անճագ սէյլէտիյիմ քէլամ ֆի'լէ կէլէճէք'
տէյիւ
Րապպ Եէհօվա պուլուրուր' տէտի :

Պ Ա Պ 13

- 1 Վէ պանա ՐԱՊՊՐՆ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
2 Եյ իպն ի տտէմ , խապէր վէրէն իսրայէլ
փէյլամպլէրլէրի 'տէյհիշնտէ փէյ-
ղամպլէրլէր էյլէ ,
Վէ քէնտիլլէրլէրինտէն խապէր վէրէնլէրէ
սէյլէ քի ,
ՐԱՊՊՐՆ քէլամընը տիլիլէյինիզ :
3 Րապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր :
Վա'յ' պիր շէյ կէօրմէմիշ իքէն ,
Քէնտի խուլիտարընտ հարէքթ էտէն սէ-
ֆիշ փէյլամպլէրլէրէ :
4 Եյ իսրայէլ , սէնին փէյլամպլէրլէրին ,
Վիրան երլէրտէ պուլունան թիլլէրլէր կիպի
օլտըլար :
5 Րախնէլէրէ չըգմատընըլ ,
ՐԱՊՊՐՆ կիւնիւնտէ մոհարէպտէ սէպաթ
իշնտէ ,
Պէյթ ի իսրայէլին էթրաֆընտա սուր չէքմէ-
տինիզ :
6 Անլէրին վահիլէրի' սալթէ վէ ֆալարը
եալան տըր :
Վէ ՐԱՊՊ անլէրի իրալ էթմէմիշ իքէն ,
ՐԱՊՊ պուլուրուր' տէլլէր :
Վէ սէօղլէրինին ֆի'լէ կէլէճէյինէ իւմիտ
վէրիլլէր :
7 Սիգին վահիլիզ սալթէ ,
Վէ ֆալընըլ եալան տէյի'լ մի տիր :
Վէ պէն սէյլէմէմիշ իքէն ,
ՐԱՊՊ պուլուրուր' տէ'մէտիլիզ մի :
8 Պու էճլտէն Րապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուր-
ուր :

Պիր . կէօրտի քէլի վահի

- Սեօգինիւղ պաթըլ ,
 Վէ վահինիւղ եալան օլտըղը իշին ,
 Պէն սիգէ գարըը իմ՝ տէյիւ Բապպ Եէհօվա
 պուլուրուր :
- 9 Վէ պէնիմ էլիմ վահինիւրի սաթթէ ,
 Վէ ֆալարը եալան օլտն փէյղամպէրէր 'ա-
 լէյհինտէ օլաճագ տըր .
 Անլէր գալմիմն միւշալէրէ մէճիսինտէ պու-
 լունմայաճագլար ,
 Վէ պէյթ ի իսրայէլին տէֆթէրինէ գայտ
 օլունմայաճագլար ,
 Վէ իսրայէլ տիյարնա կիրմէյէճէքէր տիր .
 Վէ պէն Բապպ Եէհօվա իտիյիմի պիլէճէք-
 սինիզ :
- 10 Մատէմ քի սէլամէթ եօգ իքէն ,
 Սէլամէթ տիր՝ տէյերէք գալմիմն իլլալ Ե-
 տէրէր .
 Վէ պու արթ տիվար պինա էտէր ,
 Վէ իշթէ անլէր անը չամուր իլէ քըվարլար .
- 11 Զամուր իլէ սըվայանլարա սէյլէ քի՝ երգը-
 լաճագ տըր .
 Սաղանագլը եաղմուր կէլէճէք .
 Էյ տօլու թաշլարը , սիգ տիւշէճէքսինիզ .
 Վէ ֆուրթունալը բիւզկեար անը եարաֆագ
 տըր :
- 12 Վէ իշթէ տիվար երգըլտըգտա ,
 Սիգէ՝ Սըվաթըղընը սըվա նէ՛րէտէ տիր՝ տէ-
 նի՛ր՝ վէյէճէք մի :
- 13 Պու էճլտէն Բապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր .
 Անը խարապ էթմէք իւզըէ ,
 Խըշմիմն ֆուրթունալը բիւզկեար չըգարա-
 ճաղըմ ,
 Վէ զաղապըմէ սաղանագլը եաղմուր ,
 Վէ խըշմիմն տօլու թաշլարը կէլէճէք տիր :
- 14 Վէ չամուր իլէ սըվաթըղընը տիվարը եը-
 գաճաղըմ ,
 Վէ անը խաթ իլէ եէքսան էտէճէյիմ .
 Վէ թէմէլի մէյտանա չըգաճագ տըր .
 Տիւշէճէք , վէ իշինտէ ճէլաթ օլաճագսընը ,
 Վէ Բապպ պէն իտիյիմի պիլէճէքսինիզ :
- 15 Վէ պէն խըշմիմն տիվար իւզէրինտէ ,
 Վէ անը չամուր իլէ սըվայանլար իւզէրինտէ
 թէմամէն իճրա էտէճէյիմ ,
- 16 Վէ սիգէ տէյէճէյիմ քի՝ Տիվար վէ անը
 սըվայանլար ,
 Եա՛նի Եէրուշալէմ՝ չագգընտա փէյղամպէր-
 լիք էտէն ,
 Վէ Բապպ Եէհօվա՝ Սէլամէթ եօգ տըր՝ տէ-
 յիւ պուլուրմըշ իքէն ,
 Անըն իշինտէ սէլամէթ բույալարը կէօրէն իս-
 րայէլ փէյղամպէրէրի գալմարը :
- 17 Վէ սէն , էյ իպն ի ստէմ , քէնտիլիքէ-
 րինտէն խապեր վէրէն գալմիմն գըզլարընա
 գարըը վէճհինի չէվիւր , վէ անլէրին 'ալէյհին .

- 18 տէ փէյղամպէրիք էյլէ , Վէ սէյլէ քի Բապպ
 Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր . Վա՛յ ճանլարը
 ալլամագ իւզըէ ճէր գօլ իշինտէ եաթըրգ տի-
 քէն , վէ ճէր պոյտա օլտնա պաշ՝ էօրթիւսիւ
 եափան գարըլարա . սիգ պէնիմ գալմիմն
 ճանլարընը ալլայարագ քէնտի ճանլարընը
- 19 պէր չայաթ պրաղաճագ մը սընըզ : Վէ եա-
 լանը տինիլէյէն գալմիմն եալան սէյլէմէքէ ,
 էօլմէյէճէք ճանլարը էօլտիւրմէք վէ եաշա-
 մայաճագ ճանլարը եաշաթմագ իւզըէ ալլաճ
 տօլուր արփա վէ էքմէք փարէլարը իշին
 գալմիմն արասընտա պէնի թաճգիր էտէ՛ր
 մի 'սինիզ :
- 20 Պու էճլտէն Բապպ Եէհօվա պէյլէ պու-
 յուրուր . իշթէ պէն՝ գուշ ալլար կիպի օ-
 րատա ճանլարը ալլատըղընը եաթըրգարը-
 նըզա գարը իմ , վէ անլէրի գօլարընըգտան
 երթաճաղըմ , վէ գուշ ալլար կիպի ալլա-
- 21 տըղընը ճանլարը սալը վէրէճէյիմ : Վէ
 պաշ էօրթիւրէրինիզ երթաճաղըմ , վէ
 գալմիմն էլինիզտէն գուրթարաճաղըմ , վէ
 արթըգ սիգին էլինիզտէն ալլ օլմայաճագլար .
- 22 Վէ Բապպ պէն իտիյիմի պիլէճէքսինիզ : Զի-
 րա պէնիմ միւքէտտէր էթմէտիյիմ սալիճին
 գալպինի սիգ եալանլար իլէ միւքէտտէր
 էթտինիզ . վէ շէրի քէնտի քէօթիւ եօլն-
 տան տէօնիւզ եաշամամաթ իշինտէ անըն
- 23 էլինի գուլվէթ լէնտիրտինիզ , Պու էճլտէն
 արթըգ սաթթէ վահինիլ օլմայաճագ , վէ
 ֆալ աշմայաճագսընը , վէ գալմիմն էլինիզ
 տէն գուրթարաճաղըմ , վէ պէն Բապպ խտի-
 յիմի պիլէճէքսինիզ :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ իսրայէլ իթիյարըլարընտան պա՛ղըլա-
 րը եանըմա կէլիպ էօնիւմաէ օթուրտըլար :
- 2 Վէ պանա Բապպ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
- 3 Էյ իպն ի տտէմ , պու տաթմէր փուլլարընը
 գալպէրինտէ իգամէ էթտիլէր , վէ քէօ-
 թիւլիւք թէօքէգէրինի քէնտի էօնիւնէ գօ-
 յուպ տա փէյղամպէրէ կէլիւսէ , օլ կէլէնէ
 պէն Բապպ անըն փուլլարընըն չօգըղընա
- 5 կէօրէ ճէվապ վէրէճէյիմ . Թա քի պէյթ ի
 իսրայէլի քէնտի գալպէրիլէ մաւախագէ Ե-
 տէյիմ , գիրա անլէրին ճիւմէսի փուլլարը

* Եւրոպայի երկրներ

- Աթէշէ եանմագ իւզրէ վերտիյիմ միսիլիւն
Երուշալիմ էհալիսին տախի վերտիմ :
7 Վէ վէճհիսի անլերին 'ալէյհինէ չէվերէճէյիմ :
Անլեր պիր աթէշտէն չըգաճագլար ,
վէ անլերի պտղապ պիր աթէշ թէլէֆ Է-
տէճէք տիր :
վէ վէճհիսի անլերին 'ալէյհինէ չէվերտիյիմ
տէ ,
ԲԱՊՊ պէն իտիյիմի պիլէճէք սինիզ :
8 Վէ խիյանէթ էթաիլերի իչիւն ,
Տիյարը վերան պրաղաճողըմ տէյիւ
Բապպ Եէհօվա պոյոլուրուր :

ՊԱՊ 46

- 1 Վէ պանա ԲԱՊՊՐՆ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
2 Եյ իպի ի տաէմ , Երուշալիմէ քէնտի
մէքրուհաթընը պիլտիր :
3 Վէ սեյլէ քի , Բապպ Եէհօվա Երուշալիմէ
պէյլէ պոյոլուրուր :
Անլին ալըն վէ վէլատէթին քէն'անլերին
տիյարընտա իտի :
Փէտերին Ամօրի վէ վալիտէն Հիթի իտի :
4 Վէ վէլատէթին պէյլէ օլուր :
Թէվէլիւտ էթտիյին կիւնտէ կէօպէյի քէ-
սիլմէտի ,
վէ թէմիլէնմէք իչիւն սու իլէ երյգանմա-
տըն ,
վէ թուզ իլէ թուզլանմատըն վէ գուէնտագ
իլէ սարըլմատըն :
5 Սանա մերհամէթ էտերէք պու շէյլերտէն
պիրինի ետիմագ իչիւն ,
Քիմսէ սանա շէֆգաթ նաղարըյլէ պաղմատը :
Լաքին եէվմ ի վէլատէթինտէ ,
վիւճուտընըն քէրաճէթիլէ սաճրա եիւ-
ղիւնէ աթըլտըն :
6 Վէ եանընտան կէլտիյիմտէ ,
Անլի քէնտի գանընտ պաթմը լէօրտիւմ :
վէ սէն գանընըն իչիւնտէ իքէն սանա՝ Եա-
շա՝ տէտիմ :
Անլ գանընըն իչիւնտէ իքէն սանա՝ Եաշա՝
տէտիմ :
7 Անլի տաճրա օթը կիպի օն պին էյլէտիմ :
վէ պոյլանըպ պէյլիւտին ,
Հիւնիւն քէմալէ վաթըլ օլուր :
Մէմէլերին աղըրլագլանտը , վէ սալըն ու-
ղատը ,
Լաքին սէն պիւս պիւթիւն 'իւրեան իտին :
8 Վէ եանընտան կէլիպ սէնի կէօրտիւլիւմտէ ,
Իշթէ վաղթըն 'աշգ վաղթըն իտի :
վէ պէն էթէյիսի սէնի իւղերինէ էօրթէ-
րէք ,
'իւրիլէթինի սէթը էթտիմ :
վէ սանա եէմին էտերէք ,

- Անլին իլէ 'ադա ը 'աշա էթտիմ ,
վէ սէն պէնիմ օլտըն՝ ալէյիւ ԲԱՊՊ Եէհօ-
վա պոյոլուրուր :
9 Վէ սէնի սու իլէ երյգատըմ ,
վէ իւղերինտէն գանընը կիյիսէ թէմիլէտիմ ,
վէ սէնի եաղ իլէ եաղլատըմ :
10 Վէ սանա նագշըլէ էլպիսէ կիյտիրտիմ ,
վէ սանա թէհաշ Դէրի-Դէրի փափուշլար
կիյտիրտիմ ,
վէ պէլիլէն ալա քէթէնտէն գուշագ պաղ-
լատըմ ,
վէ սանա ճանֆէտըն կիյտիրտիմ :
11 Վէ սէնի զիյնէթլեր իլէ թէգէն էթտիմ ,
վէ էլէրինի պիլէղիլէր ,
վէ պոյնընա կերտանըլ թագտըմ :
12 Վէ պուրնընա հալա ,
վէ գուշագլարընա քիւփէլեր ,
վէ պաշընա 'իլլէթ թաճը գօտըմ :
13 Վէ սէն ալթուլն վէ կիւմիւշ իլէ միւղէյլէն
օլտըն ,
վէ էլլիսէն ալա քէթէն վէ ճանֆէս վէ
նագըլըն իտի :
Խաաս ուն վէ պալ վէ եաղ եէտին ,
վէ զիյատէսիլէ ճէմիլէ օլտըն ,
վէ հալ ը միւլըքեանէյէ վաթըլ օլտըն :
14 Վէ հիւնիւնտէն տօլայը միլէթլեր արատըն-
տա քէպպ ի շէօհրէթ էյլէտին :
վէ իւղերինէ գօտըլըմ զիյնէթիլէ հիւնի-
քէմալ պուլտուր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ Եէհօվա պոյոլուրուր :
15 Լաքին սէն շէօհրէթին սէպէպինտէն
Հիւնիւնէ ի'թիմատ էտերէք զինա էյլէտին ,
վէ ֆաշընը հէր կէչէնի կօնիւնէ պէղ Է-
լէտին . անըն օլուր իտի :
16 Վէ էլլիսէնտէն ալըպ ,
Քէնտինէ քէնկեարէնք միւրթէֆէ'ալէր ետի-
տըն ,
վէ իւղերինտէն զինա էյլէտին :
Պուշուլն Դալի նէ օլտու , նէ տէ օլաճագ տըր :
17 Վէ սանա վերտիյիմ ալթուլն վէ կիւմիւշ-
տէն Եաթըլըլ օլտըն :
Զիյնէթ թագըմլարընը ալտըն ,
վէ քէնտինէ էրէք սուրէթլերի ետիւպպ
Անլեր իլէ զինա էյլէտին :
18 Վէ նագըլըլ էլպիսէնի ալըպ ,
Անլերէ էօրթտիւն ,
վէ եաղըմը վէ պուլուրըմը էօնլերինէ գօտըն :
19 Վէ սանա վերտիյիմ էքմէյիմ ,
Սանա եէտիրտիյիմ խաաս սէնու , եաղը վէ
պալը տախի ,
Անլերին էօնիւնէ խօշ րա'իհա օլմագ իւզրէ
գօտըն :
վէ պէյլէ օլտու՝ տէյիւ ԲԱՊՊ Եէհօվա պու-
յուրուր :

- 20 Վէ պէնիմ իշխան տօղբարարըն օղբարարըն
վէ գրգարըն ալապ,
Եկէճէք օլմագ Իւզրէ անլէրէ գէպճ էյլէտին:
21 Սէնին պա ֆասչըյաթըն ա՛ղ պիր շէյ մի տիր,
Քի օղբարարըն պօղազարարըն,
Վէ անլէրի Խէլլէրէ կէշիրէրէք անլէրէ վէր-
տին:
22 Վէ քեաֆֆէ ի մէրուհաթընդա Վէ ֆասչը-
յաթընդա,
Էյամը սէպալէթինի,
Պիւսպիւթիւն իւրեան օլարագ
Գանընա պաթմըշ օլարըն վագթը խաթըր-
նա կէթիրմէտին:
23 Վէ սէն հէր պիր քէօթիւլիւյիւ եափաղդ-
տան սօնկրա,
(Վա՛յ, վա՛յ սանա՛ տէյիւ ԲաղՊ Եճօվա
պուրուրուր:)
24 Քէնտին իշխան պիր ֆասչ մասչալի տախի պի-
նա էյլէտին,
Վէ հէր մէյտանտա քէնտին իշխան միւրթէ-
ֆէ՛ա եափաղդ:
25 Հէր եօլ պաշընտա քէնտին իշխան միւրթէ-
ֆէ՛ալէր եափաղդ,
Վէ հիւսնիւնիւ մէրուհ էյլէտին,
Վէ հէր կէշէնէ պաղարընը աշտըն,
Վէ ֆասչըյաթընը թէքսիր էյլէտին:
26 Վէ թէշլէրի պէշիւք օլան գօնշըլարըն իլէ,
Եա՛նի Մըրիլէր իլէ զինա էյլէտին,
Վէ պէնի իղզապ էթմէք Իւզրէ ֆասչըյա-
թընը թէքսիր էյլէտին:
27 Վէ իշթէ էլիմի սէնին իւզրէրէն ուզատըպ,
Դաֆագանը ազալթարմ,
Վէ սանա պուղղ էաէն Ֆիրիսթի գրգարընըն
միւրաւանա սէնի թէպիմ էթտիմ:
Անլէր պիլէ սէնին գապիճ մէսլէյիտէն հի-
ճապ էտէրլէր:
28 Վէ տօյմատընը իշխան Աշուրիլէր իլէ
զինա էյլէտին,
Վէ անլէր իլէ զինա էթտին իսէ տէ եինէ
ազմատըն:
29 Վէ Քէն՛ան տիլարընտա՛ Քիլտանիլէր տի-
յարընա գատար
Ֆասչըյաթընը թէքսիր էթտին իսէ տէ,
Պուսուս իլէ տախի տօյմատըն:
30 Գալպին՛նէ՛ գատար զա՛րֆ տիր,
(Բապպ Եճօվա պուրուրուր:)
Քի պու շէյլէրին ճիւմլէտինի,
Հայատըգ ֆասչըյաթըն միսսուս օլան իշլէրի
իշլէտին:
31 Հէր եօլ պաշընտա քէնտին իշխան ֆասչ
մասչալի պինա էյլէտին,
Վէ քէնտին իշխան հէր մէյտանտա միւրթէ-
ֆէ՛ա եափաղդ:

* Եւսիտ՝ թիմարէթ տիլարը օլան

- Վէ իւճրէթի խօր կէօրմէնլէ պալա ֆասչիլէ
կիպի օլմատըն,
32 Անճէ գէվճի եէրինէ էճնէպիլէր գապուլ է-
տէրէք
Ջինա էտէն մէնքուհէ կիպի օլմալն:
33 Հէր ֆասչըյաթըն իւճրէթ վէրիլլէր,
Լաքին՛ աշըգլարընըն ճիւմլէտինէ սէն իւճրէթ
վէրիլլէր:
Վէ հէր թարաֆտան կէլիպ սէնին իլէ զինա
էթմէլէրի իշլէն
Անլէրէ իշլէթ վէրիլլէր:
34 Վէ ֆասչըյաթընտա՛ պալա գարըլարտա
պուլունանըն
'Աքսի սէնտէ պուլունուր:
Շէյլլէ քի զինա էթմէք Իւզրէ սէնին արտը-
նա տիւլէն եօգ իքէն,
Սէն իւճրէթ վէրիլլէր, պաշապընտան իւճրէթ
ալմամաղլէ,
Սէն՛աքսի հարէքէթ էյլէտին:
35 Պու էճտէն, էյ ֆասչիլէ, սէն ԲաղՊն
քէլամընը տինկլէ:
36 Բապպ Եճօվա պէշլէ պէպուրուրուր:
Սէնին պաղըրըն իսրաֆ օլունուպ,
'Աշըգլարըն՛ վէ մէրուհ վութլարընըն ճիւմ-
լէտիլլէ էթտիլլին ֆասչըյաթըն սէ-
պէպինտէն
'Իւրիլլէթին աշըլարըն իշլէն,
Վէ անլէրէ վէրալիլն օղբարարընըն գանը ի-
շլէն,
37 Իշթէ պէն՛ մասչաղ էյլէտիլլին՛ աշըգլարըն
նըն ճիւմլէտինի,
Վէ սէվալիլին քիմնէլէրին ճիւմլէտինի,
Պուղղ էթտիլլին քիմնէլէրին ճիւմլէտիլլէ
պէրապէր ճէմ՛ էտէճէյիմ:
Վէ անլէրի հէր թարաֆտան սէնին՛ ալէյ-
հինէ թօփլայաճաղըմ,
Վէ սէնին՛ իւրիլլէթինին անլէրէ աշաճաղըմ,
Վէ պիւթիւն իւրիլլէթինին կէօրէճէքլէր:
38 Վէ սէնին՛ զինա էտէն վէ գան տէքէն գա-
րըլարըն հիւքմ՛ օլունաղլարըն մի-
սիլլիւ հիւքմ՛ էտէճէյիմ:
Վէ սանա իըլմ՛ ու զալլէթլէ գան ճէլա-
ղլէրէճէյիմ:
39 Վէ սէնի անլէրին էլլէրինէ թէպիմ՛ էտէճէ-
յիմ,
Վէ անլէր սէնին ֆասչ մասչալիլի երգա-
ճաղլար,
Վէ միւրթէֆէ՛աթընը պօղաճաղլար,
Վէ էլպիսէնի աջաճաղլար,
Վէ սէնին զիլլէթ թարաղլարընըն ալապ,
Սէնի պիւս պիւթիւն իւրեան պրաղաճաղ-
լար տըր:
40 Վէ սէնին՛ ալէյհինէ պիր ճէմա՛աթ թօփլա-
Ջըպ:

- Սենի թաշար իւն ըէճմ էտէճէքէր ,
 Վէ սանա գըլըճար սափալաճաղար ,
 41 Վէ սենին խանէլերին աթէշէ եադաճաղար ,
 Վէ չօգ գարըլարն կեօղէրի էօնիւնտէ սեն-
 տէ հիւքմէր իճրա էտէճէքէր .
 Վէ ֆաշիւնէ հարէքէթ էթմէքտէն սենի
 ֆէրաղաթ էթտիւրէճէյիմ ,
 Վէ պիր տաշա իւճրէթ վէրմէյէճէքտին ,
 42 Պէօյլէճէ 'ալէյհիւնտէ օլան խըշմմա նիշայէթ
 վէրէճէյիմ .
 Վէ զայրէթիմ սենին իւղէրինտէն կիտէճէք ,
 Վէ ըաշաթ էտիպ արթըգ հիտտէթ լէնմէյէ-
 ճէյիմ ,
 43 Մառտէմ քի սեն էյամ ը սեպալէթինի խաթ-
 բնա կէթիւրմէտին ,
 Անճոգ պու շէյլէրին ճիւմլէսիյլէ պէնի իղ-
 զապ էթտին ,
 Պու էճլտէն , իշթէ պէն տախի սանա մէս-
 լէյինէ կէօրէ միւճաղաթ էտէճէյիմ ,
 Վէ սեն քիտաֆէ ի մէքրուշաթն իւղէրինէ ,
 Պու խապառէթի տախի 'իլալէ էթմէյէճէք-
 սին' տէյիւ
 ՐԱՊՊ ԵՆՏՕՎԱ պոյուրուր ,
 44 իշթէ հեր մէսէլ սեօյլէյէն քիմնէ սենին
 հադգընտա ,
 Գըզը վալիտէսի կիպի տիր' տէյիւ , մէսէլ
 սեօյլէյէճէք տիր ,
 45 Սէն' զէվճինտէն վէ օղուլարընտան նէֆրէթ
 էտէն վալիտէնին գըզը սըն .
 Վէ զէվճէրիյլէ օղուլարընտան նէֆրէթ է-
 տէն հէմշիւրէլէրինին հէմշիւրէսիսին .
 Վալիտէնի շիթթի վէ փէտէրինի Վաճորի
 տիր ,
 46 Պէօյիւք հէմշիւրէն' գըզարըլլէ պերապէր
 Սէնին սօլ թարաֆընտա սաքին օլան Սամա-
 բիա տըր .
 Վէ քիւլէք հէմշիւրէն' գըզարըլլէ պերապէր
 Սէնին սաղ թարաֆընտա սաքին օլան Սա-
 տուլ տըր ,
 47 Վէ սեն անլէրին մէսլէքէրինտէ սիւլուք էթ-
 մէտին ,
 Վէ տնլէրին մէքրուշաթ կիպի եափմտըն .
 Անլէրին էադըլլէ աղ վէ քիւլէք սոյարադ ,
 Պիւլ ճիւմլէ մէսլէքէրինտէ տնլէրտէն զիյա-
 տէ ֆաախտ օլաւն ,
 48 ՐԱՊՊ ԵՆՏՕՎԱ պէօյլէ պոյուրուր . Հայաթըմ
 հադգընտա ,
 Սէնին հէմշիւրէն Սատուլ , քէնտիի վէ գըզ-
 արը ,
 Սէնին վէ գըզարընտա եափաղը կիպի եափ-
 մաղըլար ,
 49 իշթէ սենին հէմշիւրէն Սատուլն քէօթիւ-
 լէյիւ պու իտի .

- Եա'նի օ վէ գըզարընտա գըզարընտա վէ էքմէյէ թօգ
 վէ պիգայտ վէ ըաշաթ իտիւր .
 Վէ ֆադիր իւն պիւրէյէ տէսթիւր օլմաւար .
 50 Վէ թէքէպիւր էտիպ հադգընտա մէք-
 րուշաթ իշթտիւր .
 Վէ անլէրի կէօրալիւմ կիպի տէֆ' էյլէ-
 տիմ ,
 51 Վէ Սամարիա սենին կիւնաշարընտն նըսթը
 գատար իշթմէտի .
 Վէ սեն մէքրուշաթընտ անլէրինքինտէն զի-
 յատէ էյլէտին ,
 Վէ իշթտիւրի պիւլ ճիւմլէ մէքրուշաթընտ .
 Հէմշիւրէլէրինի սալիճ չըգարտըն ,
 52 Վէ սեն քի հէմշիւրէլէրինի հիւքմ էթտին ,
 Անլէրտէն զիյատէ մէքրուշ օլուպ ,
 Անլէր սենտէն սալիճ օլադըլարընտ իշթն ,
 Կիւնաշարընտ սեպալիտէն քէնտի 'արընը
 չէք .
 Վէ հէմշիւրէլէրինի սալիճ չըգարտըն իշթն ,
 Հիւքապ էտիպ 'այպըն չէք ,
 53 Վէ անլէրի էադրէթլէրինտէն ,
 Եա'նի Սատուլ իւն գըզարընտ էադրէթլէ-
 րինտէն ,
 Վէ Սամարիա իւն գըզարընտ էադրէթլէրին-
 տէն ,
 Վէ անլէրին տարալիտա սենի տախի էադրէ-
 թիւտէն ազաա էտէճէյիմ ,
 54 Թա քի անլէրէ մուճիպ ի թէսէլլի օլարադ ,
 Եափաղընտ հեր շէյտէն տօլլըն հիւքապ է-
 տիպ ,
 Գէնտի 'արընը չէքէտին ,
 55 Վէ հէմշիւրէլէրին Սատուլ իւն գըզարընտ
 էվլէլէք հայլէրինէ ըիճաթ էտիպ ,
 Սամարիա իւն գըզարընտ տախի
 էվլէլէք հայլէրինէ ըիճաթ էտէճէքէր ,
 Վէ սենին իւն գըզարընտ տախի
 էվլէլէք հայլինիլէ ըիճաթ էտէճէք սինիլ ,
 56 Զիրա զէման ը թէքէպիւրիւնտէ
 Հէմշիւրէն Սատուլն վէրէ սենին աղընտան
 իշթտիւմէտի ,
 57 Օլ վադըթ քի սենին քէօթիւլիւլիւն տաշա
 մէյատան չըգմամըլ իտի ,
 Նաւըլ քի լէֆի սենի հեր ճիւմլէտէն թաշ-
 գիր էտէն Սիւրիա գըզարընտ էօ-
 նիւնտէ ,
 Վէ անլէրին էթրաֆընտա օլան ֆիլիթի
 գըզարընտն ճիւմլէսի էօնիւնտէ ,
 Սէն մուճադգար օլադընտա էօթիւլէյիւն
 ճըյաաա լէֆի ,
 58 Գէնտի խապառէթ վէ մէքրուշաթընտն քէզա-
 լու
 Գէնտին չէքէտին' տէյիւ ՐԱՊՊ պոյուրուր ,
 59 Զիրա Րապպ ԵՆՏՕՎԱ պէօյլէ պոյուրուր .
 Սանա' եափաղընտ կիպի եափաղընտ ,

- Չինքի եկմին թահգիր վէ 'ահար նազդ էլէտին :
- 60 Լաքին պէն էյամ ք ապալէթ ինտէ սէնին իլէ օլան 'ահարմը թէղէք քիւր էտիպ , Սէնին իլէ 'ահար ք էպէտի սապիթ էտէճէյիմ :
- 61 Վէ մէսլէյինի խաթըրնա կէթիւրէճէքսին . Վէ պէօյիւք վէ քիւչիւք հէմլէրէլէրինի գապուէ կէթաիյինտէ հիճապ էտէճէք սին :
- Վէ անլէրի սանա գըզլար օլմագ իւզըէ վէ-րէճէյիմ ,
- Լաքին սէնին 'ահարմը օլմայաճագ ալը :
- 62 Վէ պէն սէնին իլէ 'ահարմը սապիթ էտէ-ճէյիմ ,
- Վէ պէն իտիյիմի պիլէճէք սին .
- 63 Թա քի սէնին ետփաղըն շէյլէրին ճիւմլէսի իչլան սանա մաղթէրէթ էթաիյիմ գէման ,
- Սէն խաթրա կէթիւրիպ հիճապ էտէսին ,
- Վէ հիճապընտան նալի պիր տահա աղլընը աշմայաքն տէյիւ Բապպ Եէճօվա պույուրուր :

Պ Ա Պ 17

- 1 Վէ պանա ԲԱՊԱՐՆ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
- 2 Եյ իպն ի տաէմ , պէլթ ի Խարայէլէ պիր պիլմէճէ վէ պիր մէսլէ իրատ էտէրէք սէօյլէ
- 3 քի , Բապպ Եէճօվա պէօյլէ պույուրուր . Պէօ-յիւք գանատը վէ ուզուն ելէլէքլի վէ չօգ թիւլլիւ վէ կիւզէլ րէնքլի պէօյիւք պիր գար-թալ Լիպանա կէլիպ էրզ աղաճընն էն
- 4 երէքսէք տալընը ալը . Անը թաղէ ֆիլիս-լէրինն ուճընը գօփարպ' անը թիւճճար տի-յարնա կէթիւրէրէք թիւճճար շէհրինտէ
- 5 տիքտի : Վէ օլ տիյարըն թօխմընտան ա-լըպ , անը միւնպիթ պիր թալլայա էքտի . չօգ սուլար տանընա կէթիւրէլպ սէօյիւտ աղաճը
- 6 կիպի տիքտի . Վէ օ պիթտի վէ եէէէ եա-յըլըն ալապ պիր տամ օլտու , շէօյլէ քի տալլարը անա պաղար , վէ քէօլէրի տնըն ալմընտա իտի . պէօյլէճէ տամ օլուպ չը-պուզլար հարը էտէրէք ֆիլիսլէր չըգարտը :
- 7 Վէ պէօյիւք գանատը վէ չօգ թիւլլիւ պաղապ պիր պէօյիւք գարթալ տաիի վար իտի . վէ իշթէ պու տամ քէօլէրինի անա աղըրու սալար , վէ տալլարըն անա աղըրու ուզալթար , քի քէնտի տիքիլտիյի մէշարէ-
- 8 լէրինտ օ անը սուլայա : Ալա պիր տամ օլա-րապ տալլար չըգարպ պէյիւ հուսուլէ կէթիւր-մէսի իչլան միւնպիթ թալլատա չօգ սուլար
- 9 ետնընա տիքիլտի . Անն սէօյլէ քի Բապպ Եէ-ճօվա պէօյլէ պույուրուր . Մուլաֆթագ օ-լաճագ մը . գուրուլամը իչլան անըն քէօք-

- լէրինի սէօքմէյէճէք մի , վէ մէյիլէսինի գօ-փա'րմայաճագ մը : Անտէ պիթէն հէր պիր ետփարա գուրուլաճագ , վէ գուլվէթլի պա-ղու վէ չօգ խալգ օլմագըրըն անը քէօքտէն
- 10 գօփարաճագ ալը : Վէ իշթէ տիքիլտի իտէ տէ մուլաֆթագ օլաճագ մը . անա շարգ րիւզկեարը աղըրու աղըր կիպի քիւլլիյէն գու-րու'մայաճագ մը . տիքիլտիյի մէշարէլէրտէ գուրուլաճագ ալը :
- 11 Վէ ԲԱՊԱՐՆ քէլամը պանա կէլիպ տէտի
- 12 քի , Շիմտի 'ասիլէր խանէսինէ պէօյլէ սէօյ-լէ . Պու շէյլէրին նէ օլաղընը պիլմէ'ղ մի սինիլ . սէօյլէ քի , Իշթէ Պապէլ մէլիյի Եէ-րուշալէմէ կէլտի , վէ անըն մէլիյի իլէ րուէ-սասընը ալապ' անլէրի քէնտի ետնընա Պապէ-
- 13 լէ կէթիւրտիւ : Վէ մէլէք զիւրիյէթինտէն պիրինի ալապ անըն իլէ 'ազա ք 'ահա էտէ-րէք անա եկմին էթտիրտի . տիյարըն գահ-
- 14 րիմանլարընը տալի ալը , Թա քի մէմլէքէթ սէֆիլ գալըպ րիֆ'աթ պուլմայա , վէ քէնտի 'ահարմը չըֆլ էտէրէք անտէ սապիթ գալա :
- 15 Լաքին քէնտիսինէ Մըտիլտան ալմար վէ չօգ 'ապէր վէրիլմէսի իչլան օրայա էլչիլէր կէօն-տէմլէքլէ անա 'ասի օլտու . օ մուլաֆթագ օլաճագ մը . պու շէյլէրի ետփան նէճաթ պուլաճագ մը , ետփաթ 'ահար նազդ էտէ-
- 16 րէք գուրթուլաճագ մը : Բապպ Եէճօվա պու-յուրուր քի , շայաթըմ' հաղգը իչլան մուլթ-լագա քէնտիսինի մէլէք նապա էտէն վէ ա-նըն եկմինին թահգիր վէ 'ահարմը նազդ էթաիյի մէլիյին մահալնտէ , անըն ետնըն-
- 17 ա Պապէլ իչլիտէ էօլէճէք տիր : Վէ չօգ նուֆուս գըրմագ իչլան մէթէրիս իդամէ վէ թապէալար ինչա օլունաղապա , ֆիր'օմ մի-հարէպէտէ գուլվէթ ի'պպիլմէ վէ ճէմա'աթ քէսիրէ իլէ անըն իչլան հիւ պիր շէյ ետփա-
- 18 մայաճագ ալը : Եկմինի թահգիր էտիպ 'ահ-ար նազդ էլլէտիյի , վէ իշթէ էլլինի վէրտիք-տէն սօնկրա պու շէյլէրին ճիւմլէսինի ետփ-աղըր իչլան գուրթուլաճագ ալը :
- 19 Պու էճլտէն Բապպ Եէճօվա պէօյլէ պույու-րուր . շայաթըմ' հաղգը իչլան եկմինիմ թահգիր վէ 'ահարմը նազդ էթմէսինին ճէ-պա'նը մուլթլագա պաղնա կէթիւրէճէյիմ :
- 20 Վէ հաղգըմա էլլէտիյի խիյանէթ իչլան տնըն իւզլէրինէ աղըմը ալմաճաղըմ , վէ տու-գաղըմա թուլթուլաճագ ալը , վէ անը Պա-պէլէ կէթիւրիւպ' անըն իլէ օրատա տալիւ
- 21 էտէճէյիմ : Վէ անըն ֆիրտիլէրինին ճիւմ-լէ'իլլէ քէտֆիթ ի ճիւնուաղ գըրմաճան տիւ-շէճէքլէր , վէ պապի գալալար հէր րիւզկեա-րա աղըրաճագ ալը , վէ պա'նա սէօյլէյէն պէն ԲԱՊԱ Խաիյիմի պիլէճէքսինիլ :
- 22 Բապպ Եէճօվա պէօյլէ պույուրուր . Պէն

- զիքը օլունմայաճագ տըր : Էթտիյի թեճա-
վուղաթ վէ իշէտիյի կիւնաշընտա Էօլէճէք
տիր :
- 25 Վէ սիզ Բապպըն Եօլու տօղրու տէյիլ
տիր՝ տերսինիզ . շիմտի , էյ պէյթ ի Խարա-
յէլ , տինկլէյինիզ . պէնի՞մ Եօլմ մը տօղ-
րու տէյիլ տիր . տօղրու օլմայան՝ սիզին
- 26 Եօլնըզ տէյի՞լ մի տիր : Սալիճ սալաշըն-
տան տեօնիւ պէթիլիւք իշէյէրէք անտէ
Էօլտիւքտէ , իշէտիյի քեօթիլիւք սէպէպիյ-
լէ Էօլուր : Շէրիւ տախի իշէտիյի շէրտէն
րիւճու՝ Էտերէք Տազգ վէ 'ատալէթ՝ իւզըն
Տարէքէթ Էթտիյիտէ , քէնտի ճանըն պէր
- 28 Տայաթ գըլաճագ տըր : Միւլաճագա Էտէ-
րէք Էթտիյի 'իսեանլարն ճիւմլէսինտէն
րիւճու՝ էյլէտիյի իշիւն , մութլաքա Եաշա-
յաճագ տըր , Էօլմէյէճէք տիր :
- 29 Ֆագաթ պէյթ ի Խարայէլ՝ Բապպըն Եօ-
լու տօղրու տէյիլ տիր՝ տերլէք . էյ պէյթ ի
Խարայէլ , պէնի՞մ Եօլարմ մը տօղրու տէ-
յիլ տիր . տօղրու օլմայան սիզին Եօլարը-
- 30 նըզ տէյի՞լ մի տիր : Պու Էճէտէն Բապպ
Նէճօվա պույուրուր քի , Էյ պէյթ ի Խարա-
յէլ , սիզտէն Տէր պիրինի քէնտի Եօլարնա
կէօրէ Տիւքմ Էտէճէյիմ . րիւճու՝ Էտինիզ ,
վէ 'իսեանլարնըզն ճիւմլէսինտէն թէվպէ
Էտինիզ , քի քեթիլիւք սիզէ մուճիպ ի
- 31 Տէլաք օլմայա : Էթտիյինիզ 'իսեանլարն
ճիւմլէսինի իւզերինիպտէն տէֆ՝ Էտինիզ , վէ
գալպինիզ վէ ռուճընըզ թեճտիտ Էտինիզ .
էյ պէյթ ի Խարայէլ , նի՞չիւն Էօլէսինիզ :
- 32 Զիրա Էօլէնին Էօլմիւնտէն խօշուտ տէյիլ
իմ . իմտի րիւճու՝ Էտիպ Եաշայընը՝ տէյիւ
Բապպ Նէճօվա պույուրուր :

Պ Ա Պ 19

- 1 Վէ Խարայէլին ռու՛հտաք Տազգընտա մէր-
սիյէ օգույարագ տէյէսին քի ,
- 2 Վալիտէն՝ նէ՞ տիր . արալանլար տրաքնտա
Եաթար ,
վէ Եալուլարըն կէնճ արալանլար արաքն-
տա պէպէր պիր ալիշ արալան տըր :
- 3 Վէ Եալուլարնտան պիրինի պէօյիւթտիւ ,
0 տախի կէնճ արալան օլուպ՝ շէքեար գափ-
մաղը Էօյրէնէրէք ատէմ՝ Եէր իտի :
- 4 Վէ անըն Տազգընտա միլէթլէք խապէր ալ-
տըլար ,
0 անլէրին չուգուրնտա թուլթուլտու .
վէ անա Տալգալար Բաճուլ Մըսըր տիյարնա
կէթիլիւթտիլէր :
- 5 Վէ պէհա՞տէ Եէրէ պէքլէտիլինի կէօրտիւքաէ
իւմիտի քէսիլէրէք ,
Եալուլարնտան տիկէր պիրինի ալլապ ,

- Անը կէնճ արալան Էթտի :
- 6 Պու տախի արալանլար արաքնտա կէզէր իտի ,
վէ կէնճ արալան օլուպ շէքեար գափմաղը
Էօյրէնէրէք ատէմ՝ Եէր իտի .
- 7 Վէ 'սերտլարըն պիրտի ,
վէ շէճրէրինի խարապ էյլէտի .
վէ անըն կէօմիւրտիւթիւնտէն
Տիյար վէ անտէ օլանըն քէաֆֆէսի թիթ-
- 8 Վէ Էթրաֆտա օլան էյալէթլէրտէն միլէթ-
լէր անըն իւզէրինէ չըգտըլար ,
վէ անըն իւզէրինէ ալ աթտըլար .
0 Եալի տախի անլէրին չուգուրնտա թուլթուլ-
տու :
- 9 Վէ անա Տալգալար Բաճուլ գաֆէսէ գօտը-
լար ,
վէ անը Պապէլ մէլիյինին նէզտինէ կէօ-
թիւրտիլէր ,
Սէսի պիր տաշա Խարայէլ տալլարնտա ի-
շիտիլմէմէսի իշիւն ,
Անը գալմայա գօտըլար :
- 10 Վալիտէն՝ սէնին զմիւշապէճէթին իւզրէ՝
Սուլար Եանընտա տիքիլմիշ ասմա կիպի տիր ,
Սուլարն չօգլըղընտան մէյվէտար օլուպ տալ-
լար սալը վէրտի :
- 11 Վէ Տիւքմտարլարա 'ասա օլմազ իւզրէ անըն
գուվլէթլի չըպուգլարը օլտու .
վէ անըն պոլու սըգ Եափրագը տալլար ա-
րաքնտա Եիւքսէք վէ տալլար չօգ օլ-
տըղընտան կէօրիւնտիւ :
- 12 Լաքին խըշմ իլէ գօփարըլպ Եէրէ աթըլար ,
վէ շարգ րիւզկէար անըն մէյվէթինի գու-
րուլթու .
Անըն գուվլէթլի չըպուգլարը գըրըլպ գու-
րուտու ,
վէ աթէշ անլէրի թէլէֆ Էթտի :
- 13 Վէ շիմտի պէրիյէտէ ,
Գուրու վէ սուսըզ Եէրտէ տիքիլտի :
- 14 Վէ անըն տալլարըն պիր չըպուղընտան
աթէշ չըգըպ ,
Անըն մէյվէսինի թէլէֆ Էթտի .
վէ Տիւքիւմէթ 'աստաք օլմազ իւզրէ
Անտէ գուվլէթլի պիր չըպուգ գալմաար ,
Պու մէրսիյէ տիր , վէ մէրսիյէ իշիւն օլաճագ
տըր :

Պ Ա Պ 20

- 1 Վէ Եէտինճի սէնէտէ պէշինճի պըն օնու-
տա ԲԱՊՊՏԱՆ սուա՛լ Էթմէք իշիւն Խարայէլ
Իթիյարլարնտան պա՛ղըլարը կէլիպ Էօ-
նիւմտէ օթուրտըլար :

՝ Ե-Ի-Ի տու գալլարըն

† Ե-Ի-Ի գալլարնտա

2 Վէ պանա ՐԱՊԱԸՆ քելամը կելիպ տետի

3 քի, Ե՛յ իպն ի ատեմ, Խրայեւ ինթիյար-

լարենա խիթապեն սեօյլէ քի, Բապպ Եէճօ-

վա պեօյլէ պոյուրուր։ Պէնտէն սու՝ա՛լ

էթմէք իչիւն մի կելտինիլ։ Հայաթըմ հազ-

4 քը իչիւն սիղէ ճէվապ վէրմէյէճէյիմ՝ տէյիւ

Բապպ Եէճօվա պոյուրուր։ Անլերի հիւքմ

էտէճէ՛ք մի սին, էյ իպն ի ատեմ, հիւքմ

էտէճէ՛ք մի սին։ անլերէ էճտատլարըն

5 մէքրուհաթընը պիտիք, Վէ անլերէ սեօյլէ

քի՝ Բապպ Եէճօվա պեօյլէ պոյուրուր։ Խա-

րայէլի ինթիխապ վէ պէյթ ի Եա՛գուպ նէս-

լինէ եւմին էթտիյիմ՝ վէ Մըւրը տիյարըն-

տա քէնտիմի անլերէ պիտիքիպ, Ալլահընը

Բապպ պէն իմ՝ տէյերէք եւմին էյլէտիյիմ

6 կիւնտէ, Հէման օլ կիւնտէ անլերի Մըւրը

տիյարընտան քէնտիլը իչիւն թէհէյիլէ էթ-

տիյիմ սիւտ վէ պալ ագան վէ պիլ ճիւմէ

տիյարընը ղէյնէթի օլան տիյարա չըգար-

7 մազ իւզլէ անլերէ եւմին էտէրէք, Հէր քէս

կէօզլէրինին մէքրուհաթընը աթսըն, վէ Մը-

ուր փուլթարըյլէ միւլէվէն՝ օլմիյընը։ Ալ-

լահընը ՐԱՊԱԸՆ պէն իմ՝ տետիմ։

8 Լաքին անլեր պանա՝ տաի օլապ պէնի տինկ-

լէմէք իսթէմէտիլէր։ Տիւ պիր քիմնէ կէօզլէ-

րինին մէքրուհաթընը աթմուաը, վէ Մըւրը

փուլթարընը էթէք էթմէտիլէր։ օլ ղէման՝

Խըշմըմը անլերին իւզլէրինէ տէօքէճէյիմ վէ

Մըւրը տէյարը իչիւնտէ ղազապըմը իւզլէր-

ընտէ թէմամէն իճրա էտէճէյիմ՝ տետիմ։

9 Լաքին պանա՝ իսթիմ իչիւն եափաթմ, քի

անլերի Մըւրը տիյարընտան չըգարմաղլէ

կէօզլէրի էօնիւնտէ քէնտիմի անլերէ պիւ-

տիրաիյիմ՝ վէ արալարընտա պուլունտըլարը

միլլէթլէրին նազարընտա Խա՛պէ նազըլը հիւ-

մէթ օլունմայա։

10 Վէ անլերի Մըւրը տիյարընտան չըգա-

11 ռըպ պերրիյէյէ կէթիւրիմ։ Վէ անլերէ գա-

վանիյիմի վերտիմ, վէ անլերէ աճքեամըմը

պիտիւրտիմ։ պիր տաթմ անլերի իճրա էթ-

տիյի հայտէ անլեր իլէ եաշայաճադ տըր։

12 Վէ պէնիմ իլէ անլերին պէյնիտէ՝ ալամէթ

օլմադ իւզլէ սեպլթլէրիմի տախի անլերէ

վէրտիմ, թա քի անլերի թագաիս էտէն

ՐԱՊԱԸՆ պէն իսթիյիմի պիլլէր։

13 Լաքին պէյթ ի Խըրայէլ պերրիյէտէ պա-

նա՝ տաի օլապ գալմանիյնիմտէ սիւլաք էթ-

մէտիլէր վէ աճքեամըմը ըտտ էյլէտիլէր,

(անլերի քի պիր տաթմ իճրա էթտիյի հալ-

իչիւն եափաթմ, քի կէօզլէրի էօնիւնտէ ան-

լերի չըգարաղըմ միլլէթլէրին նազարընտա

15 անա նազըլը հիւլմէթ օլունմայա։ Վէ հէմ

տէ անլերի վերտիյիմ սիւտ վէ պալ ագան

վէ պիլ ճիւմէ տիյարընը ղէյնէթի օլան

տիյարա անլերի կէօթիւլմէմէք իւզլէ պեր-

16 ըիյէտէ անլերէ եւմին էյլէտիմ։ Զիրա աճ-

քեամըմը ըտտ էյլէտիլէր վէ գալմանիյնիմ-

տէ սիւլաք էթմէտիլէր, վէ սեպլթլէրիմի

նազըլ էթտիլէր, չիւլքի գալպլէրի փուլթա-

17 ընա թապի՝ օլուն։ Լաքին անլերի հէլաթ

էթմէմէք իչիւն կէօզլէմ անլերի էսիրկէտի-

պու սեպլթլէրին անլերի պերրիյէտէ պիւս պիւ-

թիւն թէյէֆ էթմէտիմ։

18 Վէ պերրիյէտէ անլերին օղըւլարընա՝

Էճտատլընը գանալարընտա սիւլաք էթ-

մէյիլի, վէ անլերին՝ տաթլթլէրին հըֆը

էյլէմէյիլի, վէ փուլթարըյլէ միւլէվէն օլ

19 միյընը։ Ալլահընը ՐԱՊԱԸՆ պէն իմ։ գալա-

նիյնիմտէ սիւլաք էտիլի, վէ աճքեամըմը

հըֆը էյլէյիլի, վէ անլեր իլէ՝ տալի օլա-

20 նըլ։ Վէ սեպլթլէրիմի մալապտտէս թա-

թունը, վէ անլեր պէնիմ իլէ սիզլէ պէյ-

նիյիտէ՝ ալամէթ օլապ, թա քի Ալլահը-

նըլ ՐԱՊԱԸՆ պէն իսթիյիմի պիլլէրին՝ տետիմ։

21 Լաքին օղըւլարը տախի պանա՝ տաի օլ-

տըւր։ գալմանիյնիմտէ սիւլաք էթմէյիլի

աճքեամըմը հըֆը ու իճրա էթմէտիլէր։

(անլերի քի պիր տաթմ իճրա էթտիյի հալ-

տէ անլեր իլէ եաշայաճադ տըր,) վէ սեպլթ-

լէրիմի նազըլ էթտիլէր։ օլ ղէման՝ Խըշմըմը

անլերին իւզլէրինէ տէօքէճէյիմ վէ

Մըւրը տէյարընտա իւզլէրինէ թէմամէն իճրա

22 էտէճէյիմ՝ տետիմ։ Լաքին էլլիմ չէքտիմ,

վէ չէ ետէթմէ Խէ իսթիմ իչիւն եափաթմ, քի

կէօզլէրի էօնիւնտէ անլերի չըգարաղըմ

միլլէթլէրին նազարընտա անանազըլը հիւ-

մէթ օլունմայա։

23 Քէզալէք անլերի միլլէթլէր տապանա տա-

ղըտաղըմ վէ տիյարընտա փերաքէնտէ

էտէճէյիմ՝ տէյիւ անլերէ եւմին էթտիմ։

24 Զիրա աճքեամըմը իճրա էթմէտիլէր վէ գա-

վանիյնիմ ըտտ էթտիլէր, վէ սեպլթլէրիմի

նազըլ էյլէտիլէր։ վէ կէօզլէրի էճտատլարը-

նը փուլթարընտա գալապ։

25 Պէն տախի անլերէ էյի օլմայան գալմանիյն

վէ անլեր իլէ եաշայաճաճադարը աճքեամ

26 վերտիմ։ Վէ անլերի հէլաք էթմէք իչիւն

թապաթլէր իլէ հէր ըաճմին իւք մէվլաթը-

նը Խէլաթէ կէչիւմէլէրիլէ անլերի միւլէվ-

վէն օլմաղըլա՝ պրապաթմ, թա քի ՐԱՊԱԸՆ

պէն իսթիյիմի պիլլէր։

27 Պու էճլէն, էյ իպն ի ատեմ, պէյթ ի

Խըրայէլէ խիթապեն սեօյլէ քի, Բապպ Եէ-

հօվա պէօյլէ պոպուրուր . Էճաւտընը պու-
նուն իլէ տախի եւ'նի պոնա : Իստան էթմէ-
28 Էրիլլէ պոնա քուֆուր էթտիլէր . Շէօյլէ քի
անլէրէ վերմէր իւզոն էէմին էթտիլիմ' տի .
յարա անլէրի կէօթիւրտիւլիմանէ հէր երւք-
սէք պալլըր վէ հէր սըգ տալլը աղաճը կէօթ-
տիւլէրինտէ զէպիհէլէրինի օրատա զէպհ
էթտիլէր , վէ մուճիպ ի զազապ օլան թագ-
տիմէլէրինի օրայա կէօթիւրտիւլէր , վէ խօշ
րա'իհալարընը օրատա 'տըզ էթտիլէր , վէ
թագտիմէ ի մէշլուպաթլարընը օրատա տէօթ-
29 տիւլէր : Վէ' կիթտիլինիզ պու մուրթէֆէ'ա
նէ' տիր' տէլիւ անլէրէ սէօյլէտիմ' վէ անա
պու կիւնէ տէկին Մուրթէֆէ'ա տէնիլի :
30 Պու էճտէն պէյթ ի Խարայէլէ սէօյլէ քի'
Բապպ Եէհօվա պէօյլէ պոպուրուր . Էյ պէյթ ի
Խարայէլ , սիզ էճաւտընըն մէսլէյինտէնու-
հաթ օլաղընը , վէ անլէրին մէքուհաթը-
շա թագի' օլմաղլազէ զինա էթտիլինիզ ,
31 վէ թագտիմէլէրինիզ թագտիմ' էտէրէք
վէ օլալարընընը աթէշտէն կէլէրէրէք , պու
կիւնէ տէկին պիլ ճիւմէ փութլարընը իլէ
նափաթ օլաղընընը հալաէ , պէն սիզէ ճէվապ
վէրէճէ'ք մի իմ' . հայաթըմ' հազգը իշին
պէն սիզէ ճէվապ վէրմէմ' տէլիւ Բապպ
32 Եէհօվա պոպուրուր : Վէ' Պիզ օտունա վէ
թաշա 'իպատէթ էթմէրլէ թա'իֆէլէր կիպի ,
տիլարընընը գապիլէլէրի կիպի օլաճաղըլ'
տէլէրէք ֆիքըրինիզէ կէլէն շէյ վուզու' պուլ-
33 մայաճաղ ալը : Բապպ Եէհօվա պոպուրուր
քի' Հայաթըմ' հազգը իշին մութլազա պէն
իւզէրինիզէ եէտ ի գափիլէ իլէ վէ ուզանմըշ
գօլ իլէ վէ 'շիտտէթլի խըշմ' իլէ հիւքիւմէթ
34 էտէճէյիմ' : Վէ եէտ ի գափիլէ իլէ վէ ու-
զանմըշ գօլ իլէ վէ շիտտէթլի խըշմ' իլէ սի-
զի գափլարտան չիքարաճաղըմ' վէ փէրաքէն-
տէ օլաղընընը տիլարընտան թօփալաճա .
35 զըմ' : Վէ սիզի գափլարընը պէրիլէսինէ կէօ-
թիւրէճէյիմ' , վէ սիզին իլէ օրատա մուվա-
36 ճէհէթէն տա'վա էտէճէյիմ' : Մըլըր տիլա-
րընընը պէրիլէսինտէ էճաւտընըլ իլէ տա'
վա էտէճէյիմ' տէլիւ Բապպ Եէհօվա պոպու-
37 րուր : Վէ սիզի տէլէնք ալթընտան կէլիլէ-
ճէյիմ' , վէ սիզի 'աշաղն պէնտինէ կէթիլէ-
38 ճէյիմ' : Վէ 'տիլէրի վէ պոնա գարըն կիւ-
նաճ էտէնլէրի սիզտէն այլըաճաղըմ' . անլէ-
րի տիլարը զուրպէթլէրինտէն չիքարաճա-
ղըմ' . վէ Խարայէլ թօփաղընա կիլմէլէճէր-
լէր . վէ Բապպ պէն իտիլիմի պիլէճէքսինիզ ,
39 Էյ պէյթ ի Խարայէլ , Բապպ Եէհօվա
պէօյլէ պոպուրուր . Մատէմ' քի սիզ պէնի
տիլկլէմէյօրընը , կիլինիզ , պուլտան

* Իւր . տէօփիլէն

պէօյլէ հէր պիլինիզ փութլարընընը 'իպա-
տէթ էտինիզ . լաքին պէնիմ' գուտտուս իս-
միմէ թագտիմէլէրինիզ վէ փութլարընը ի-
40 լէ նազը Ը հիւրմէթ էթմէլինիզ , Զիրա Բապպ
Եէհօվա պոպուրուր քի , Մուզաւտտէն տա-
ղըմտա , Խարայէլէն երւքսէք տաղընտա պիւ-
թիւն պէյթ ի Խարայէլ եա'նի տիլարտա օ-
լունլարըն ճիւմէթի պանա օրատա 'իպատէթ
էտէճէրլէր . օրատա տիլէրտէն Բապպ օլաճա-
ղըմ' վէ թագտիմէլէրինիզ իլէ թուրֆանտա
հէտիլէլէրինիզի , պիլ ճիւմէ մուզաւտտէն
նէսնէլէրինիզի օրատա թագպէ էտէճէյիմ' :
41 Սիզի ազվամ' ալաւտընտան չիքարաղընտա
վէ տաղընընը օլաղընընը տիլարտան ճէմ'
էթտիլիմտէ , խօշ րա'իհա իլէ սիզտէն Բա-
զի օլաճաղըմ' , վէ սիզին ալաւտընտա , միլէթ-
լէրին նաղարընտա գուտտուս պիլինէճէյիմ' :
42 Վէ սիզի Խարայէլ թօփաղընա եա'նի էճ-
տաւտընընը վէրմէք իշին եէմին էլլէտիլիմ'
տիլարտա կէթիլիւրտիլիմտէ , Բապպ պէն իտիլի-
43 մի պիլէճէքսինիզ : Վէ մէսլէյինիզի վէ սէ-
պէպիլլէ նափաթ օլաղընընը քէտաֆէ Ի ա'-
մալընընը օրատա խաթրա կէթիլիւրէճէքսինիզ .
վէ իշլէտիլինիզ քէթիլիւրէլէրինի ճիւմէ-
սինտէն տօլայը քէնտի քէնտինիզալէն իքրաճ
44 էտէճէքսինիզ : Էյ պէյթ ի Խարայէլ , քէօ-
թիւ մէսլէյինիզէ վէ ա'մալ Ը քէրիհէնիզէ
կէօթէ տէլիլ , անճաթ քէնտի իսմիմ' իշին
սիզէ ալէշլէ մու'ամալէ էթտիլիմտէ Բապպ
պէն իտիլիմի պիլէճէքսինիզ' տէլիւ Բապպ
Եէհօվա պոպուրուր :
45 Վէ պոնա Բապպ քէլամը կէլիպ ,
46 Էյ իպն ի ատէմ' , ճէնուպէ տօղրու միւթէ-
վէճէհիճ օլապ ճէնուպէ տօղրու խիթապլէ
ճէնուպի սաճրա օրմանը 'ալէյհիստէ փէյ-
47 զամպէրլէրէ էլլէ . Վէ ճէնուպի օրմանա սեզյ-
լէ քի , Բապպ քէլամընը տիլկլէ . Բապպ
Եէհօվա պէօյլէ պոպուրուր . իշլէ պէն սէն-
տէ աթէշլ եագաճաղըմ' . վէ սէնտէ պուլու-
նաճ հէր եէշիլ աղաճը վէ հէր գուրու աղա-
ճը թէլէֆ էտէճէք տիր . շիտտէթլի 'ալէվի
սէսնմէլէճէք , վէ անընլէ ճէնուպոտան շիմալէ
48 գատար հէր թարաֆ Եանաճաղ ալը : Վէ
քէտաֆէ Ի պէշէր պէն Բապպ անը եագաղ-
ղըմ' կէօթէճէք , օլ տալի սէսնմէլէճէք տիր'
49 տէտի : Օլ վաղըթ պէն' Աճ , Են Բապպ
Եէհօվա , անլէր պէնիմ' հազգըմտա , Պու-
նուն սէօյլէտիլի շէլլէր մէսէլ տէլի'Օ մի
տիր , տէրլէր' տէտիմ' :

Պ Ա Պ 21

1 Վէ պոնա Բապպ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
2 Էյ իպն ի ատէմ' , Ենուշլայիմէ միւթէվէճ

ճիճ օրուս մուգատտէս մահալէրէ խիթապ
էտէրէք Խորայէլ Թօփրաղընա փէյղամպէրլէք
3 Էյլէ, Վէ Խորայէլ Թօփրաղընա սեյլէ քի,
Բաղդ պէյլէ պոռլուրուր. Իշթէ պէն սանա
գարը Խմ, վէ գըլըճըմը գընընտան չըգարըպ
սէնտէն սալիճ Իլէ շէրիբի գաթ՝ էտէճէյիմ:
4 Սալիճ Իլէ շէրիբի սէնտէն գաթ՝ էտէճէյիմ
միւնասէպէթլէ ճէնուպտան շիմալէ գատար
քեաֆֆէ Ի պէշէր 'ալէյճինտէ գըլըճըմ գը-
5 նընտան չըգաճադ տըր: Վէ քեաֆֆէ Ի պէ-
շէր պէն Բաղդ գըլըճըմը գընընտան չըգար-
տըլըմը պիլէճէքլէք. արթըգ Եէրիւն տէօն:
6 մէյլէճէք տիր: Էյ Իպն Ի ատէմ, սէն աճ
չէք. պէլը գըլըճըմը կիպի անլէրին կէօզ
7 լէրի էօնիւնտէ աճը աճը աճ չէք: Վէ սանա
Նի՝ չիւն աճ չէք Խորըն՝ տէտիլէրինտէ, խա-
պէտտէն տօլայը, զիրա կէլլօր. վէ Տէր Երւէք
էրիլէճէք, վէ Տէր Էլ կէվլէյէճէք, վէ Տէր
Ճան պալլաճադ, վէ Տէր տիլ Ես Էր Ե-
լաճադ. Իշթէ կէլլօր, վէ վըգու՝ պոռլու-
ճադ տըր՝ տէյիւ Բապպ Եէճօվա պոռլուրուր:
8 Վէ պանա Բաղդըն քէլամը կէլլապ տէտիլ քի,
9 Էյ Իպն Ի ատէմ, փէյղամպէրլէք Էյլէ վէ
սեյլէ քի, Բաղդ պէյլէ պոռլուրուր. Կըլըճ,
գըլըճ պիլէնտի, Տէմ տախի ճիլալանտը՝ տէ-
40 յիւ սեյլէ: Գըթալ Ը 'ալիմ Իլիւն պիլէն-
տի. փարլամադ Իլիւն ճիլալանտը. շիմտի
պիլ Գըթալըն օլալըմ՝ մը. օլըմըն 'ասասը Տէր
41 օտուրը Թաճգիր էտէր: Լաքին էլտէ Թու-
թուլմադ Իլիւն անը քէնտիտի ճիլայա վէր-
տի, քի անը գաթլ էտէճէք քիմսէնին էլիւն:
42 վէրէ: Էյ Իպն Ի ատէմ, ֆէրտառ ու ֆի-
ղան Էյլէ, գըրա օ գալմըմ իւզէրինէ, Իս-
րայէլին քեաֆֆէ Ի բուհասար իւզէրինէ կէ-
լէճէք տիր. գըլըճ սէպէպիւնտէն գալմըմ իւ-
զէրինէ գորգուլար կէլէճէք տիր. պու էճլտէն
43 պուտընա գուր. Ջիրա պիր Թէճըրիպէ տիր.
վէ Էյեր Թաճգիր էտէն 'ասա արթըգ օլմադ-
սա, Նէ՞ օլուր՝ տէյիւ Բապպ Եէճօվա պոռլու-
44 րուր: Էյ Իպն Ի ատէմ, սէն փէյղամպէրլէք
Էյլէ, վէ Էլլէրինի պիրի պիրինէ չարփ. վէ
գըլըճ Եա՝նի մաղթուլէր Կէ-Կէն գըլըճ
Իւճ գաթ գուվլէթ քէսպ էտէճէք տիր. ան-
լէրի սըգըշտըրըպ պէյլէքլէրի գաթլ էտէն
45 գըլըճ պու տըր: Երւէք Էրիթմէք վէ Թէօ-
քէզէր չօղալթմադ Իլիւն անլէրին պիլ ճիւմ
լէ գաթուլարը իւզէրինէ գըլըճ գորգուլար գո-
տըմ. Էյ վա՛ճ, փարլամադ Իլիւն Եաթիլտը,
46 պօղաղլամադ Իլիւն պիլէնտի: Էյ Էլլէ, Թօփ-
րան. սաղա Եա սօլա, Տանիլ Թարաֆա միւ-
47 թէվէճէճի Իսէն, վուր: Պէն տախի Էլլէրի-
մի պիրի պիրինէ չարփաճաղըմ, վէ Իլըճըմը
Թէպըն էտէճէյիմ. պէն Բաղդ սեյլէտիմ:
48 Վէ պանա Բաղդըն քէլամը կէլլապ տէտիլ

19 քի, Էյ Իպն Ի ատէմ, Պապէլ՝ մէլիլինին
գըլըճը կէլմէսի Իլիւն սէն քէնտիլէ Էրի Եօլ
Թա՝նին Էյլէ. անլէրին Էրիսի պիր տիլար-
տան չըգաճադ տըր. վէ պիր 'մահալ Ին-
թիխապ Էյլէ, շէն Եօլը պալընտա Ինթի-
20 խապ Էյլէ: Պէնի 'Ամմօն Բապպաթը իւզէ-
րինէ վէ Եէճուտայա, միւսթաճէմ Եէրու-
շալիմ իւզէրինէ գըլըճ կէլմէսի Իլիւն Եօլ
Թա՝նին Էյլէ:

21 Ջիրա Թէֆէ՝իւլ էթմէք Իլիւն Պապէլ
մէլիլի Եօլ աղզընտա՝ Էրի Եօլըն պալընտա
տուրառ. օգըլընը գարըշտըրտը, Թէրա-
ֆիմլէրէ սու՛ալ էթտի, ճիլէրէ պապտը:

22 Մէնճէնիլէր գուրմադ, մուգաթէլտէ ա-
ղզ աղզ Երւքսէք սէս Իլէ պաղըրմադ, գա-
փուլարա գարըճ մէնճէնիլէր գուրմադ,
Թապիւլար Եաթիմադ վէ մէթէրիսլէր Ինշա
էթմէք Իւզըն անըն սաղ Էլիւնտէ Եէրուշա-

23 լիմ Իլիւն ֆալ վար Իտի: Լաքին պու ան-
լէրին կէօզլէրի Գէօնիւնտէ պօշ ֆալ կիպի
օլաճադ, Էրա՝ անլէրէ Եէմիլիլէր Էյլէմիշ Ի-
տիլէր. Լաքին Թութուլմալարը Իլիւն քէօ-
Թիւլիւքլէրինի վէրէ Էթտիլէճէք տիր:

24 Պու էճլտէն Բապպ Եէճօվա պէյլէ պու-
լուրուր. Իսէտնլարընը աշիքեար օլուս
քեաֆֆէ Ի աճալընըղտա կիւնասլարընը
կէօրիւնմէսիլէ քէօթիւլիւլիւնիւզիւ տէր
խաթը Էթտիլարիլիլիլ Իլիւն, տէր խա-
թըր Էթտիլարիլիլիլիլ Իլիւն տէրտէսթ օլունա-

25 ճադ սընը: Սէն տախի, Էյ կիւնիւ, քէօ-
Թիւլիւք վաղթընըն Նիճայէթի կէլմիշ օլան

26 խապիս վէ Էլլէրի Էթ՝իս Ի Խորայէլ, Բապպ
Եէճօվա պէյլէ պոռլուրուր. 'Ամմալիլ չը-
գար վէ Թաճը գալարը. պու պէյլէ օլմադ.
ալազ օլանը Երւքսէլթ վէ Երւքսէք օլանը

27 ալազալթ: Անը ալթ Իսթ, ալթ Իսթ,
ալթ Իսթ էտէճէյիմ. վէ Տադգ սաճիպի կէ-
լիւնէլէ գատար պու օլմայաճադ տըր. պէն
տախի անա վէրէճէյիմ:

28 Սէն տախի, Էյ Իպն Ի ատէմ, փէյղամ-
պէրլէք Ետիպ սեյլէ քի, Պէնի 'Ամմօն Տադ-
գընտա վէ անլէրին Տադարէթի Տադգընտա
Բապպ Եէճօվա պէյլէ պոռլուրուր. սեյլէ,
Գըլըճ չէքլիլիլ տիր, գըլըճ Էթ՝իւլ Կէ,
պօղաղլամադ Իլիւն ճիլալանմը տըր, Թա

29 քի փարլարադ Թէլէֆ էտէ: Կիւնլէրի,
քէօթիւլիւք վաղթընըն Թէմամ օլարադ
գաթլ օլունաճադ շէրիլէրին պօշը իւզէրի-
նէ սէնի կէթիլմէք իւզըն, սէնին Տադգըն-
տա սախիլէ վաճիլէր կէօրտիւքլէրինտէ վէ
պիճուտա Եէրէ Թէֆէ՝իւլ էթտիլէրինտէ:

* Եւթոթ՝ Նիլան տիք

† Եւթոթ՝ Ենիւնտէ Եա՝նի Եէմիլ Էթտիլ քիմսէլէրէ
պօշ ֆալ կիպի օլաճադ տըր:

30 ԳԵԼԵՃԵ ԳՐՆԸՆԱՍ տեօնտերէյիմ մի . խալգ օ-
լունաբղըն մասհալտե , տիյար ք վէլատեթին .
31 տե հիւքմ էտեճէյիմ . վէ սենին իւզերինե
խըշմմը տեօքեճէյիմ , սենին իւզերինե զա-
լապընն աթէշինի իւֆէյէճէյիմ , վէ սենի
վաշէլէրին ետ'նի հէլաք էթմէքտե մահիր
32 օլանլարըն էլինե թէպէմ էտեճէյիմ : Ետն-
մադ իչիւն աթէշէ աթըլաճադըն . սենին
գանըն տիյարըն օրթապընտա օլաճադ տըր .
ոեն թէգէքքիւր էտիլէյէճէքսին , զերա
պէն ՐԱՊԱ սեյլէտիմ :

Պ Ա Պ 22

1 վէ պանա ՐԱՊԱՐԱ քէլամը կէլիպ տէտի քի,
2 Գանլը շէհրի հիւքմ էտեճէ՞ք մի սին , էյ
իպն ի ատէմ , հիւքմ էտեճէ՞ք մի սին . էյլէ
իսէ անա քէտաֆէ ի մէքրուհաթընը պիտի ,
3 վէ սեյլէ քի' Րապպ Եէհօլա պէյլէ պու-
յուրուր . էյ շէհր , սեն քի վազթըն կէ-
մէսի իչիւն տախիլինտէ գան տեօքերսին , վէ
քէնտինի նափաք էթմէք իւզըն քէնտի 'ա-
4 լէյհինտէ փութլար եափարսն , Սէն տեօք-
տիւլիւն գանլէ ոուչլու օլաքն , վէ եափաթ-
ըն փութլարլէ քէնտինի նափաք էթտին ,
վէ կիւնէրինի եազալաշարսն , վէ սենէլէրի-
նի խիթամընա վաալ օլաքն . պու էճլտէն
սենի միլլէթլէրէ թահգիր վէ պիլ Եթմէմ տի-
5 յարլարա թէրպիլ էթտիրտիմ : էյ պէտ-
նամ վէ կիւրիւթիւլիւ շէհր , անա եազըն
վէ սենտէն ուզալ օլանլար սենի թէրպիլ է-
տեճէքլէ տիր :
6 իշթ սենտէ խարայէլ րու'եսաալ' հեր պի-
քի պաղուսըլլէ գան տեօքմէք իչիւն հազըր
7 իտի : Սէնտէ փտտէր ու վալիտէյի թահգիր
էթտիլէր , սենին իչիւնտէ էճնէպիլէ զուլմ
էլլէտիլէր , սենտէ եէթիմ իլէ տուլ գարը-
8 յա զաաթ էթտիլէր : Մուգատտէն շէյլէրիմ
թահգիր էթտին , վէ սեպթլէրիմ նազգ էյ-
9 լէտին : Գան տեօքմէք իչիւն սենտէ զամմազ
ատէմլէր վէ սենտէ տաղ պաշարընտա եէ-
յէնլէր վար իտի , վէ սենին իչիւնտէ Ֆիւճուր
10 իլլէտիլէր : Սէնտէ փտտէր 'իւրիլէթինի աշան .
լար , վէ սենտէ հալլը սեպէպիլլէ նափաք օ-
լան գարըյը թէգիլ էտէնլէր վար իտի :
11 Ֆիմի գօնշարըն գարըսըլլէ Ֆի'ի շէնի'ի
իրթիքեապ էթտի , քիմի կէլինինի լէքէտար
էտերէք Ֆիւճուր իլլէտի , վէ քիմի սենտէ
փտտէրինին գըզը օլան հէմլէրէսինի թէգիլ
12 էյլէտի : Գան տեօքմէք իչիւն սենին իչիւնտէ
րիշլէթ ալալար . Ֆայիլ վէ մուրապաշա
գապալ էլլէտին , վէ զուլմ էտերէք գօնշ-
արընտան հազգալլէ գազանճ թօփալարն ,
վէ պէնի ունութարն տէյիւ Րապպ Եէհօլա

13 պուլուրուր : վէ իշթէ պէն սենին թօփալ-
ալըն հազգալլէ գազանճ վէ սենին իչիւնտէ
տեօքիւլէն գան սեպէպիլտէն էլլէրիմ պիրի
14 պիրինե չարփալմ : Սանա միւճապաթ էտե-
ճէյիմ կիւնլէրտէ գալլին տալանա պիլլէր
մի , եախօա էլլէրին քէսպ ի գուվլէթ էտե
պիրի մի . պէն ՐԱՊԱ սեյլէտիմ վէ իճրա
15 էտեճէյիմ : վէ սենի միլլէթլէրէ տաղալապ
տիյարլարտա փերաքէնտէ էտեճէյիմ , վէ սե-
նին նափաթըլընը սենտէն տէֆ' ու իզալէ է-
16 տեճէյիմ : վէ սեն միլլէթլէրին նազարընտա
քէնտի քէնտինի նափաք էթմիշ օլաճադըն ,
վէ ՐԱՊԱ պէն իտիլիմի պիլէճէքսին :
17 վէ պանա ՐԱՊԱՐԱ քէլամը կէլիպ տէտի
18 քի , էյ իպն ի ատէմ , պէյթ ի խարայէլ
պանա ճիւրուֆ կիպի օլառ . ճիւմէսի փ-
թաաա պադըր վէ գալլալ վէ տէմիր վէ գուր-
շուն իլլէ տիր . անլէր կիւմիւշ ճիւրուֆը
19 օլալար : Պու էճլտէն Րապպ Եէհօլա պէյ-
լէ պուլուրուր . Մատէմ քի ճիւմէնիզ ճիւ-
րուֆ կիպի օլալընը , իշթէ պէն սիզ ճիւրու-
20 շալլմ իչիւն ճէմ' էտեճէյիմ : Կիւմիւշ վէ
պադըր վէ տէմիր վէ գուրշուն վէ գալլալ ,
իւզէրլէրինե աթէշ իւֆէյէմէք վէ անլէրի է-
րիթմէք իչիւն փօթա իչիւն ճէմ' էթտիլէ-
21 րի միսիլլէ , սիզ իւլմ ու զազալալմէ էյ-
լէ ճէմ' էտեճէյիմ , վէ սիզ պաղապընէ էր-
22 տեճէյիմ : վէ սիզ ճէմ' էտիպ իւզէրլէրիզ
զազալալմէն աթէշլէ իւֆիւրէճէյիմ , վէ
սիզ անըն իչիւնտէ էրիլէճէքսինիզ : ֓թօթա
իչիւնտէ կիւմիւշին էրիլիյ միսիլլէ , սիզ
անըն իչիւնտէ էրիլէճէքսինիզ . վէ պէն ՐԱՊԱ
իւզէրլէրիզ իւլմմը տեօքտիւլիւ պիլէճէք-
սինիզ :
23 վէ ՐԱՊԱՐԱ քէլամը պանա կէլիպ տէտի
24 քի , էյ իպն ի ատէմ , անա սեյլէ քի' Սէն
փաթէնմէմիշ , զազապ կիւնիւնտէ իւզէրինե
25 եաղմուր եաղմամըշ տիյարսն , փէյլամ
պերլէրինին Ֆիթնէսի անըն իչիւնտէ տիր .
անլէր շիքեար գափան վէ կէօմիւրտէյէն
արալան կիպի ճանլար եէտիլէր . խաղինե վէ
գըլմէթլէ շէյլէր ալալար , վէ օլ վէհէն
26 տուլ գարըլալընը անտէ չօղալթալար : Ա-
նըն քէտհինլէրի շէրի'աթմը նազգ վէ մու-
գատտէն շէյլէրիմ նափաք էթտիլէր . մու-
գատտէսի նափաքտան թէֆրիգ էթմէտիլէր ,
վէ նափաք իլէ փաք արալընտա օլան Ֆերգի
պիտիլմէտիլէր , վէ կէօզլէրինի սեպթլէրիմ
տէն կիզլէտիլէր , վէ պէն արալարընտա նա-
27 փաք 'ատտ օլանլարմ : իչիւնտէ պուլուճան
րէ'իպլէրի հազգալլէ գազանճ թօփալամազ ի-
չիւն գան տեօքիւլէ գանլար թէլլէֆ էթմէք
խուսաւսընտա շիքեար գափան գուրտլար կի-
28 պի իտիլէր : վէ ՐԱՊԱ սեյլէմէմիշ իքէն

Բապպ Ենհօվա պեղյէ պոյուրուր՝ տէյերէք
անլէր իչին վահիրէրի սախթէ վէ ֆայլէրի
եալան օլան փեյդամպէրլէրի անլէրի չամուր-
29 լէ սըվաւարաւր : Տիյարն գավմը չօգ զուլմ
էթախլէր վէ զէյաստէսիլլէ զասպ էթախլէր ,
վէ պիշարէ իլէ ֆագիրէ զատր էթախլէր ,
վէ զարիպէ հագգըղըզ Էսիպ զուլմ էյլէ-
30 տիլէր : Վէ տիյարը խարապ էթմէմէքլիյիմ
իչին սուրը պինա էտէճէք վէ րախնէտէ տ-
նըն իչին հուզուրմտա տուրամագ պիր ա-
տէմ , արալարնտա արատըմ իսէ տէ , պուլ-
31 մատըմ : Իմտի իւզէրլէրինէ զագապըմ տեօք-
տիւմ , խըլմըն աթէշիլլէ անլէրի թէլէֆ
էթախլմ : մէսէքլէրինն ճեղաւըն քէնտի
պաշարընա կէթիւրիմ՝ տէյիւ Բապպ Ենհօ-
վա պոյուրուր :

ՊԱՊ 23

4 Վէ ԲԱՊՊԸՆ քէլմը պանա կէիպ տէտի քի ,
2 Էյ իպն ի տտէմ , պիր վալիտէնի գըզլարը
3 օլարագ իրի գարը վար իտի . Վէ անլէր Մը-
սըրտա զինա էթախլէր . հիյն ի սեպալէթլէ-
րինտէ զինա էթախլէր . անլէրին մէմէլէրի օ-
րատա սըգըլար , վէ պագիրէ մէմէլէրինն ուճ .
4 Լարը օրտա օգչալանտը : Վէ պէյիւրիւնիւն
իսմի Օճօլա , վէ հէմիլիւնիսին իսմի Սճօնիպա
իտի . վէ անլէր պէնիմ օլարաւր . վէ օղուլ-
լար վէ գըղլար տօղուրաւր . վէ իսմի Օճօ-
լա օլան Սամարիա օլուպ իսմի Օճօնիպա օլան
Ենհուլալիմ տիր :
5 Վէ Օճօլա պէնիմ իրէն զինա էյլէտի , վէ
6 գօնշլարը օլան Աշուրի 'աշըգլարընա , Լա-
ճիվէրի գումաշ կիլինէն վալիլէրէ վէ պէյ-
լէրէ , ճիւմլէսի մէրզուպ էիկիթ օլարագ ա-
թա պինէն աթլուարա թէ'աշշուգ էյլէտի :
7 Վէ անլէր իլէ Ես'նի Աշուրի միւնթէխապ
էիկիթլէրին ճիւմլէսիլլէ զինա էյլէտի . վէ
'աշըգլարընն ճիւմլէսինն փուլթարընն
8 քեաթիլիսիլլէ նափաք օլուա . վէ Մըսըրտալի
զինալարընը պրագմաւր . զիրա հիյն ի սեպա-
վէթինտէ անըն իլէ Ես'նի վէ պագիրէ մէ-
մէլէրինն օգչարագ զինալարընը անըն իւ-
9 զէրինն տեօքմիւլլէր իտի : Պու Էճտէն անը
թէ'աշշուգ էթախլի 'աշըգլարընն Ես'նի Ա-
10 շուրիլլէրին էլինէ թէ'ալիմ էթախլմ : Անլէր ա-
նըն 'իւրիլլէրինն աշարաւր . օղուլարընը վէ
գըզլարընը ալարաւր վէ անը գըլըճլէ գաթլ
էթախլէր . օլ աախի պէյն էն նիսա մէշուր
օլուա . վէ անըն իւզէրլինտէ իճրա ի հիւքմ
էթախլէր :
11 Վէ հէմիլիւնի Օճօնիպա պանա կէօրաիւ-
յիւնտէ թէ'աշշուգըլլէ անտէն զէյաստէ ֆա-
սիա օլուա , վէ հէմիլիւնիսինն զէյաստէ իր-

12 Թիքիւսալ ը զինա էյլէտի . Վէ գօնշլարը օ-
լան Աշուրիլլէրէ՝ ճիւմլէսի կիւզէլ էիկիթլէր
օլուպ էլպիսէ ի ֆախիրէյի լապիս օլան վա-
լիլէրէ վէ պէյլէրէ , աթա պինէն աթլուարա
13 թէ'աշշուգ էյլէտի : Վէ միւնթէլլէս օլարալ-
նը կէօրաիւմ , իքիսինն տէ մէդէլի պիր
14 օլուա : Վէ զինալարընը թէլգէիտ էթախլ ,
շէոյլէ քի տիվար իւզէրլինտէ նագշ օլուանը
տտէմլէրէ , ֆիլտանիլլէրին ուլ րէնկլէ թէր-
15 սիմ՝ օլուանը սուրէթլէրինն , Ես'նի պէլ
լէրինն գուշագ պաղաւթը վէ պաշարընտ
րէնիւսմիլլէ 'ամմալէրի օլուպ , ճիւմլէսի պէյ
հէյէթինտէ , 'ան աթլ Պապէլ Էհուլիսի վէ
ֆիլտանիլլէր շէքլինտէ օլանլարա պագըպ ,
16 Կէօղլէրիլլէ կէօրաիւրիւնտէ անլէրէ թէ'աշ-
շուգ էյլէտի , վէ անլէրէ՝ ֆիլտանիլլէր տի-
17 յարընա էլլիլլէր կէօնտէրտի : Վէ Պապէլ-
լէր անըն իլէ 'աշգ Ես'նի աթալընա կիրտիլլէր , վէ
անը զինալարըլլէ թէլլիս էթախլէր . օլ տա-
խի անլէր իլէ միւնթէլլէս օլուա . պա'տէհու-
18 անլէրտէն իքրաճ էյլէտի : Վէ զինալարընը
աշիքիւսա էյլէտի վէ 'իւրիլլէրինն աշար . վէ
պէն անըն հէմիլիւնիսինն իքրաճ էթախլիմ
19 կիպի անտէն տախի իքրաճ էյլէտիմ : Վէ
հիյն ի սեպալէթլինտէ , Մըսըրտալարընտ զի-
նա էթախլի վագթը խաթրա կէթիւրիմէքլ զի-
20 նալարընը չօղալթաւր . վէ թէնլէրի էշէք թէ-
նի վէ պէլլէրի աթ պէլլէ կիպի օլան 'աշըգ-
21 լարընա թէ'աշշուգ էյլէտի : Վէ սէն կէնճ-
լիլլինն մէմէլէրի սեպալիլլէ՝ սէնին մէմէ
ուճարընը Մըսըրիլլէրի օգչամալըլլէ կէնճ-
լիլլինն ֆիւճուրըն թէքարալարն :
22 Պու Էճտէն , էյ Օճօնիպա , Բապպ Են-
հօվա պէոյլէ պոյուրուր . իլթէ պէն սէնին
23 իքրաճ էթախլին 'աշըգլարընը , Ես'նի Պա-
պէլիլլէրի վէ ֆիլտանիլլէրին ճիւմլէսինն , փէ-
գօթը վէ Ծօ'ը վէ Գօ'ը , վէ անլէր իլէ
պիր ճիւմլէ Աշուրիլլէրի (ճիւմլէսի կիւզէլ Են-
կիթլէր , վալիլլէր վէ պէյլէր , ճիւմլէսի աթա
պինէն սերտար վէ նամտար տըր) սէնին
իւզէրլինն ուշանալարաճաղմ վէ անլէրի հէր
թարաֆտան սէնին իւզէրլինն կէթիւրիմէլլիմ
24 Վէ անլէր սիւհալար , վէ 'արապալար վէ թէ-
քէրիլլէրէ վէ ճիւմլէսը ը ագլիմ իլէ սէնին
իւզէրլինն կէլէճէքլէր , վէ սանա գարըն հէր
թարաֆտան սիփէր վէ գալպան վէ միգֆեր
թուլթաճալար , վէ հիւքմիւ անլէրին էլինէ
վէրէճէլլիմ վէ սէնի քէնտի ալ քէտամարըն-
25 ճա հիւքմ Էտէճէքլէր տիր : Վէ սէնին 'ա-
լէյհիւնտէ զայրէթիմի կէօթէրէճէլլիմ . վէ
սանա խըլմ իլէ մու'ամլէ Էտէճէքլէր ,
պուրընը վէ գուլագլարընը քէսէճէքլէր , վէ
պագըլլէն գըլըճտան տիւլէճէք տիր . օղուլա-
րընը վէ գըզլարընը ալաճագլար , վէ պագըլ-

- 26 յէն ամենչէն թէնէք էտիկէնք տիր : Վէ սենին ելլիտենի սոյաճազար , վէ զիյնէթ
- 27 թազըմարընը ալաճազար ալը : Վէ ֆիւ- ճուրընը վէ Մըսըր տիյարնտա օլան զինա- լարընը սենտեն տէֆ՝ էտէճէյիմ՝ . վէ կէօզ- լէրինի տնէրէ գալարըմայաճազարն վէ Մըս- րը արթըգ խաթրա կէթիւմէյէճէքսին :
- 28 Զիրա Բապպ Եէճօվա պէզլէ պոյուրուր . իշթէ պէն սենի պուղղ վէ իբրաճ էթտիյին քիմսէլէրին էլլէրինէ թէպիմ՝ էտէճէյիմ :
- 29 Անըր տախի սանա 'ատապէթլէ մու'ամէլէ էտիպ պիւթիւն էմէյինի ալաճազար , վէ սենի պիւս պիւթիւն 'իւրեան պրաղաճազ- լար . վէ զինալարընը 'այալը վէ ֆիւճուրըն վէ ֆասշիյաթըն աշէքեաթ օլաճազ ալը :
- 30 Թա'իֆէլէրէ թապի' օլարազ զինա էթտիյին իշիւն վէ տնէրին փութլարըյլէ միւլէվլէս օլաղըն իշիւն սանա պու շէյլէրի եափաճա-
- 31 զըմ' : Անն Տէմիլէրին մէպէյիւնտէ սիւլուք էյլէտին . պէն տախի սենին էլլինէ անըն
- 32 քեառսինի վէրէճէյիմ' . Բապպ Եէճօվա պէզլէ պոյուրուր . Անն Տէմիլէրին տէրին վէ կէնիշ քեառսինի իշէճէքսին . պա'իս ի իսթիճա վէ մասխարա օլաճազարն . օլ
- 33 իւսէ չօգ ալը . Անն սերիօլլըգ վէ միճնէթ- լէ տօյաճազարն . Տէմիլէրին Սամարիանըն քեառսի հայրէթ վէ տէշէթ քեառսի տիր :
- 34 Վէ սեն անը իշէճէքսին , Տէմ'տ սիւզէճէք- սին . վէ անըն փարշալարընը * եալլաճազ- ուն , վէ մէմէլէրինի երթաճազարն , զիրա պէն սէզլէտիմ՝ տէյիւ Բապպ Եէճօվա պու-
- 35 յուրուր : Պու Էճլաէն Բապպ Եէճօվա պէզլ- լէ պոյուրուր . Պէնիս Էճուտուլա տրաքին աթարղըն իշիւն սեն տախի ֆիւճուրընըն վէ զինալարընըն ճէպուլըն չէքէճէքսին :
- 36 Վէ Բապպ պանա տէտի քի , Էյ իպն ի տ. տէմ' , Օճօլա իլէ Օճօլիպայը Տիւքմ՝ էտէճէճ ք մի սին . Էզլէ իսէ անէրէ քենտի մէքու-
- 37 հաթլարընը պէյան էյլէ : Զիրա զինա էթ- տիլէր վէ էլլէրինտէ դան վար . վէ փութլա- րըյլէ զինա էթտիլէր , վէ պանա տօղուր- տըզլարըն օղըլլարընը տնէրին թէլէֆ էթմէ-
- 38 սի իշիւն 'ալէլուէն կէչիլիտիլէր : Պուճու տա- խի պանա եափալար . Տէման օլ կիւն մազ- տիսիմի թէլլիս վէ սէպիլէրիմի նազգ էթ-
- 39 տիլէր : Զիրա օղըլլարընը փութլարընա զէպճ էթտիլէրինտէ՝ Տէման օլ կիւնտէ մազտի- սիմի թէլլիս էթմէք իւզըն անա կիրտիլէր . վէ իշթէ պէյիթիմ՝ իշիւնտէ պէզլէ եափալար :
- 40 Քէզալըն ուզադատն կէլէճէք ատապէրէ Խա- պէր կէօնտէրտիլի կիպի կէլտիլէր . վէ անէր ի- շիւն երջառնարն , վէ կէօլլէրինէ սիւրմէ չէք-

* Եւսիս կէմիլէրինէ քսին

- 41 տին վէ զիյնէթլէր իլէ միւզէյլէն օլարն . Վէ տ'լա պիր սէտիր իւզէրինէ օթուրտն , անըն էօնիւնտէ տախի սօֆրա գուրուլըն իտի , վէ պուխուրմ իլէ եաղըմը անըն իւզէրինէ
- 42 գօտըն : Վէ անտէ զէվգ էտէն ճիւմհուրըն սէսի վար իտի . վէ օլ քէսրէթ ի նաստան պաշգա պերիլէտէն սերիսօշ ատէմէր տախի կէթիլիլաի . վէ պուշլար անէլլին էլլէրինէ պիլէզիլէր վէ պաշլարընա 'իզղէթ թաճլարը գօրլար իտի :
- 43 Վէ ֆի'լ ի զինտա գօճամըն գարը հազ- գընտա՝ Դիմաի անըն իլէ զինա էտէճէքլէ՝
- 44 մի՝ տէտիմ' : Վէ ֆասիլէ գարընըն եանընա կիրտիլէրի կիպի անըն եանընա կիրիյօրլար իտի . պէօլլէճէ ֆաճիլէ օլան Օճօլա վէ Օճօ-
- 45 լիպանըն եանընա կիրտիլէր : Լաքին սալիճ ատէմէր տնէրին՝ զանիլէլլի վէ դան տէօ- քէն գարըլարըն հիւքմ էտէր կիպի հիւքմ է- տէճէքլէր . զիրա անէր զանիլէ օղըպ անէլ- րին էլլէրի դանը ալը :
- 46 Զիրա Բապպ Եէճօվա պէզլէ պոյուրուր . Անէրին 'ալէյհինտէ պիր ճէմա'աթ չըգարա- ճաղըմ , վէ անէրի ճէֆայա վէ եաղմայա թէս-
- 47 իմ՝ էտէճէյիմ' : Վէ օլ ճէմա'աթ անէրի թաշլար իլէ բէճմ էտիպ անէրի քէնտի գը- լըճլարըյլէ քէսէճէքլէր . օղըլլարընը վէ գըզ- արընը գաթլ վէ խանէլէրինի ամէլլէն իհրազ
- 48 էտէճէքլէր տիր : Վէ տիյարտան ֆիւճուրըն տէֆ՝ էտէճէյիմ' , քի պիլ ճիւմէ գարըլար 'իպրէթ ալըպ սիգին ֆիւճուրընը կիպի եափ-
- 49 մայալար , Վէ ֆիւճուրընըն ճէպուլըն իւզէ- րինիլէ կէթիլէրէճէքլէր , սիլ տախի փութլա- րընը խուտուսընտա օլան կիւնաշընըն ճէ- ղալըն չէքէճէքսինիլ , վէ Բապպ Եէճօվա պէն իտիլիմի պիլէճէքսինիլ :

Պ Ա Պ 24

- 1 Վէ տօղուզընըն սենէտէ օնուճըն պյատ , ալըն օնուճտա պանա Բապպըն քէլամը կէլիպ
- 2 տէտի քի , Էյ իպն ի տալէմ , սեն պու կիւ- նիւն իսմինի , Տէման պու կիւնիւ եազ . Պա-
- 3 պէլ մէլիյի Տէման պու կիւնտէ Երուշալմ- մէ եազալար : Վէ 'տախիլէ խանէտին մէ-
- 4 սէլ սէզլէյիպ տէյէսին քի , Բապպ Եէճօվա պէզլէ պոյուրուր . Թէնէրէյի օճալ գօ , գօտընըն կիպի իշիւն տախի սա տօլուր :
- 5 Գարշալարընը , էյի փարշալարըն ճիւմէսինի , պուտ իլէ տէօլիւ անըն իշիւն թօփալ .
- 6 Էյի քէմիլէր իլէ տօլուր : Գարշալարըն ալարըն ալ , վէ քէմիլէրի տախի անըն ալթընա երզ . անըն էյիճէ գայնալթ , իշիւն տէքի քէմիլէր տախի փիշին :
- 7 Պու Էճլաէն Բապպ Եէճօվա պէզլէ պոյուրու-

- րուր. Վա՛յ գանձը չէ՛հրէ, Ժենկի իջնտէ օ-
լուս Ժենկի իջնտէն չըգմամը թէնճեղէյէ.
անըն իւզերինէ գուր՝ա արթըմագործըն անը
7 փարչա փարչա չըգար. Զիրա անըն գանը ի-
ջնտէ տիր. անը գուրու գայա իւզերինէ
գօտու. անը եւր իւզերինէ տէօքմէտի, քի
8 թօփրագ իլէ էօրթէ: Ղազապը ուլանաբըրը
ինթիգամ արմագ իլիւն անըն գանընը գու-
րու գայա իւզերինէ գօտրմ, քի էօրթիւ-
9 մէյէ: Պու էճլտէն Բապպ Եէճօվա պէյլէ
պուլուրուր. Վա՛յ գանձը չէ՛հրէ, պէն տախի
10 ախի երզընընը պէյլտէնճէյիմ: Օտուըն չօ-
ղալթ, աթէշի թուլուշուր, էթ էրիսին,
վէ պաճար իլէ թէրպիլէ էյլէ, քէմիքլէր
11 տախի եանսընլար: Պա՛տէհու պօշ Բէնճէրէն
գօրլար իւզերինէ գօ, քի պագըրը գըզըպ
եանմասըյլէ իջնտէքի նափաբլիյի էրիլիպ
12 Ժենկի մաճվ օլուըն: Օղաճմէթլէր իլէ "պէն
եօրտու": Վէ անըն չօղ օլան Ժենկի աթէշլէ
13 պիլէ քէնտինտէն չըգմամը: Սէնին նափաբ-
լիյիտէ Ֆիրճուր վար. մատէմ քի սէնի
փաբլէմէյէ չալըշաբըրմտա սէն փաբլէնմէ-
տին, զապաբըր սէնին իւզերինտէ իթմամ
էտինճէյէ գատար արթըգ նափաբլիյիտէն
14 փաբլէնմէյէճէքսին: Պէն Բաղղ սէյլէտիմ.
վուգու՝ պուլաճագ վէ իծրա էտէճէյիմ. 'աֆվ
էթմէյէճէյիմ՝ վէ չէֆպթ լէթմէյէճէյիմ,
հէմ տախի թէրաճհիւմ էթմէյէճէյիմ. սէ-
նի մէպէյինէ կէօրէ վէ ա՛մալընա կէօրէ
հիւքմ էտէճէքլէր՝ տէյիւ Բապպ Եէճօվա
պուլուրուր:
15 Վէ պանա Բաղղըն քէլամը կէլիպ,
16 էյ իսն ի տտէմ, իշթէ պէն սէնին կէօրիւ-
նիւն մաճպուպէսին պիր աֆէթլէ սէնտէն
արաճաղըմ. լաբին Ֆիդան էթմէյէսին վէ աղ-
17 լամայաբըն վէ կէօղ եաշը տէգըմէյէսին: Ահը-
նըն սէսի իշիտիլմէսին, մէյիթ մաթէմի
թուլթմա, սարըզընը պաշընա սար, վէ այագ
գապլարընը այաղընա կիյ, վէ տուտագլարը-
նը էօրթմէ վէ պաճա տտէմէրին էքմէյինի
էէմէ՝ տէտի:
18 Վէ սապաճլայըն գամմա սէյլէտիմ վէ
ագլամայըն զէվճէմ վէֆաթ էյլէտի. վէ էր-
Բէն՝ սապաճ՝ պանա էմը օլուընաղը իւզըն
19 եափորմ: Վէ գամմա՝ պանա՝ Պու սէնին եափ-
տըզըն պիզիմ իլիւն նէ տէմէք օլարընը պի-
վէ խապէր վէրմէ՞ղ մի սին՝ տէտիլէր:
20 Պէն տախի անլէրէ ճէվապէն պէյլէ տէտիմ.
21 Բաղղըն քէլամը պանա կէլիպ տէտի քի, Պէյթ ի
խարայլէ սէյլէ, Բապպ Եէճօվա պէյլէ պու-
լուրուր. իշթէ պէն մագախիսին՝ գուզվէ-
թինիլին իֆթիխարըն, նագարընըզտա մէր-
ղուս օլանը վէ ճանընըզն իճթիմամլէ ըի՛ա.

*Իւր. գօրլարու.

- յէթ էթախիյին թէլիւն էտէճէյիմ. վէ
պրագաղընըզ օղուլար իլէ գըզլարընըզ գը-
22 լըճաան տիւչէճէք տիր: Վէ սիղ պէնիմ՝
եափորըմ կիպի եափաճագընըզ. տու-
տագլարընըզ էօրթմէյէճէքսինիլ վէ պաճա
23 տտէմէրին էքմէյինի էէմէյէճէքսինիլ. վէ
սարըզլարընըզ պաշլարընըզտա վէ այագ գապ-
լարընըզ այագլարընըզտա օլաճագ. Ֆիդան
էթմէյէճէքսինիլ վէ աղլամայաճագընըզ.
անճագ Ֆըզլարընըզ սէպէպինտէն իֆնա օ-
լուընաճագընըզ վէ պիրի պիրինիլ իլէ Ֆի-
24 դան էտէճէքսինիլ: Վէ Հէզգիլէ սիզէ պիր
'ալամէթ տիր. սիղ անըն հէր պիր եափոր-
ղը կիպի եափաճագընըզ. վէ պու չէյ վու-
գու՝ պուլընճա Բապպ Եէճօվա պէն Բախի-
մի պիլէճէքսինիլ:
25 էյ իսն ի տտէմ, պէն անլէրտէն գուզվէթ-
լէրինի, վէ Ֆիդարընը մուճիպ օլան սիւրու-
րը, նագարընըզտա մէրղուս օլանը, վէ ճան-
լարընըն սէվաթիլէրի օղուլար իլէ գըզլարընը
26 ալարըմ կիւնտէ, Հէման օլ կիւնտէ նէ-
ճաթ պուլան պիր առէմ կէլիպ *սանա խա-
27 պէր վէրէճէք տիր. Նէճաթ պուլանա օլ կիւն-
տէ աղընա աղլաճագ, վէ սէյլէյէճէքսին վէ
արթըգ տիլիլ օլմայաճագըն. վէ սէն ան-
լէրէ պիր 'ալամէթ օլաճագըն, վէ Բաղղ
պէն Բախիմի պիլէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 25

- 1 Վէ պանա Բաղղըն քէլամը կէլիպ տէտի
2 քի, էյ իսն ի տտէմ, պէնի 'Ամմնա միւ-
թէվէճէք օլուս 'ալայհէրինէ փէյլամպէր-
3 լէք էյլէ. Վէ պէնի 'Ամմնա սէյլէ, Բապպ
Եէճօվան քէլամըն տինկլէյինիլ. Բապպ
Եէճօվա պէյլէ պուլուրուր. Մատէմ քի
մագախիսին թէլիւն օլուընաղը իւզերինէ ա-
նա, վէ Բարայլ տիլարըն խարապ օլուս պէյթ ի
Եէճուտա էսիր կէօթիւրիւմէսի իւզերի-
4 նէ անլէրէ՝ Հաճ, Հաճ տէտին, Պէն տա-
խի իշթէ սէնի շարգ էհալիսինէ միրտա օլմագ
իւզըն վէրիւրմ, վէ անլէր օպալարընը սէնին
իլիւնտէ գուրաճագլար, վէ մէպէնլէրինի սէն-
տէ պինա էտէճէքլէր, վէ սէնին մէյվէլէրինի
5 եէյիպ սիւտիւնիւ իլէճէքլէր: Վէ Բապպա-
թը տէվէլէրէ աղըլ վէ պէնի 'Ամմնա տիլա-
րընը սիւրիւլէրէ մանտա էտէճէյիմ, վէ
6 Բաղղ պէն Բախիմի պիլէճէքսինիլ: Զիրա
Բապպ Եէճօվա պէյլէ պուլուրուր. Մատէմ քի
սէն էլ չըրիտըն վէ այաղընը եէրէ վուրաբըն,
վէ Բարայլ տիլարըն 'ալէյհինտէ քիւլի ի հա-
7 նէթլէ գապպաէն մէսրուր օլտըն, Պէն տա-
խի իշթէ էլիմի սէնին իւզերինէ ուզաւաճա.

*Իւր. գօրլարընա

ղըմ, վե ետղմա ետիմէք իւղրե սէնի թա'ի-
ֆելէրէ թէսիմ' ետեճէյիմ, վե սէնի ագ-
վամտան գաթ' ետեճէյիմ, վե սէնի տիյար-
լար իչինտէն հէլաք ետեճէյիմ. սէնի մահվ
ետեճէյիմ. վե ՐԱՊՊ պէն իտիյիմի պիլէճէք-
սին :

8 Բապպ Եէհօվա պեօյլէ պույուրուր . Մա-
տեմ' քի Մուապ վէ Սէ'իւր' իշթէ պէյթ ի Եէ-
հուտա պիլ ճիւմլէ թա'իֆելէր կիպի տիր'
9 տեւիլէր, Պէն տախի Մուապլն հուտուա-
նը' շէհրէրտէն եա'նի տնըն սերհատընտա
օլուպ տիյարըն զիյնէթ ի օլան Պէյթ-եէշի-
մօթ վէ Պա'ալմէօն վէ Գիրեաթայիմ շէհրէրի
10 ճիհէթինտէն, Պէնի 'Ամմօն իւղրէրինէ Կէլէճէ
օլա շարգ էհալիսինէ ալաճաղըմ, վէ անը
ալիլէրէ միրտա օլմաք իւղրէ վէրէճէյիմ, թա
քի պէնի 'Ամմօն միլլէթլէր արաւընտա զիքր
11 օլուճմայա : Մուապտա տախի հիւքմլէր իճ-
րա ետեճէյիմ. վէ ՐԱՊՊ պէն իտիյիմի պի-
լէճէքլէր տիր :

12 Բապպ Եէհօվա պեօյլէ պույուրուր . Է-
տամ պէյթ ի Եէհուտա 'ալէյհինտէ միւն-
թէգիմանէ հարեքթէ ետեքէք տնէրտէն ին-
թիգամ' տլըպ պեօյիւք գապալաթ իշէտիյի
13 իչին, Բապպ Եէհօվա պեօյլէ պույուրուր .
Էտամ իւղրէրինէ էլիմի ուղաւաճաղըմ, վէ
անտէն ինտան իլէ հայվանը գըրտաճաղըմ, վէ
տնը թէյմանտան պէ' իլէ խարապ ետեճէ-
յիմ, վէ Տէտանա գատար էհալէ գըրճտան
14 տիւղէճէք տիր : Վէ գալմըմ իարայէլն եէ-
տիլլէ Էտամտան ինթիգամ' ալաճաղըմ. վէ
Էտամ 'ալէյհինտէ զաղապըմ կէօրէ վէ
իւրլըմա կէօրէ հարեքթէ ետեճէքլէր, վէ
ինթիգամըմ պիլէճէքլէր' տէյիւ Բապպ Եէ-
հօվա պույուրուր :

15 Բապպ Եէհօվա պեօյլէ պույուրուր . Ֆի-
լիսթիլէր միւնթէգիմանէ հարեքթէ ետիպ
'ատամլէթ ի գատիմլէրի էճլինտէն ալ խա-
րապ ետեքէք գապպտէն իհանէթլէ ինթիգամ
16 ալարգլար իչին, իշթէ պէն, (Բապպ Եէ-
հօվա պույուրուր,) էլիմի Ֆիլիսթիլէր իւղ-
րինէ ուղաւաճ, Բերթիլէրի գաթ' վէ տէ-
նիգ սահիլինտէ օլանլարըն պաղըճէսինի
17 մոհվ էտեճէյիմ. Վէ իւրլմէ թէքտիր է-
տեքէք անլէրտէն պեօյիւք ինթիգամ' ալա-
ճաղըմ. վէ անլէրտէն ինթիգամ' ալարըմտա
ՐԱՊՊ պէն իտիյիմի պիլէճէքլէր տիր :

Պ Ա Պ 26

1 Վէ օն պիրինճի սէնէտէ' այրն իպիթտա-
սրնաա պանա ՐԱՊՊԸ քէլամը կէլիպ տէտի
2 քի, Էյ իպն ի տտէմ', մատեմ' քի Եէրուշալիմ
'ալէյհինտէ Սուր' Հաճ, հաճ, գալմլէրին

գափուլարը գըրլլար . պանա ինթիգալ էթ-
տի . անըն խարապ օլմաղլէ պէն մա'մուր
3 օլաճաղըմ' տէտի, Պէն տախի, (Բապպ Եէ-
հօվա պույուրուր,) էյ Սուր, սանա գարը
իմ, վէ տէնիգ քէնտի տալլալարըն գալ-
տըրտըր կիպի, սէնին 'ալէյհինէ չօք թա'ի-
4 ֆելէր գալարաճաղըմ. Վէ անլէր Սուրըն
սուրլարըն պօղաճաղար, վէ գուլլէլէրինի
երգաճաղար . վէ թօփաղըն անտէն սիւ-
փիւրիւպ անը գուրու գոյա կիպի ետեճէ-
5 յիմ : Օ տէնիգ օրթաւընտա աղ սերիլէճէք
եէր օլաճաղ տըր, զիրա պէն սէօյլէտիմ'
տէյիւ Բապպ Եէհօվա պույուրուր . վէ
թա'իֆելէր թարաֆընտան եաղմա ետիլէճէք
6 Վէ անըն սահրատա օլան գըղլարը գըլլմէ
գաթլ օլուճաճաղար, վէ ՐԱՊՊ պէն իտիյի-
մի պիլէճէքլէր տիր :

7 Զիրա Բապպ Եէհօվա պեօյլէ պույուրուր .
Իշթէ պէն մէլէք իւլ միւլուք օլան Պապլէ
մէլիլի Կէպուիտանասարը շիմալ թարաֆըն-
տան աթլար վէ 'արապալար վէ սուվարիլէր
վէ ճիւճուր վէ վաֆիր խալլ իլէ Սուր իւ-
8 զէրինէ կէթիլէճէյիմ : Օ սահրատա սէնին
գըղլարըն գըլլմէ գաթլ ետեճէք, վէ սա-
նա գարըն մէթէրիս իգամէ էյլէլէճէք, վէ
սանա գարըն թապեա ետաճաղ, վէ սէնին
9 իւղրէրինէ սիփէր գալարաճաղ տըր . Վէ
սուրլարըն գարըն հարպ մէնճէնիլէրինի գու-
րաճաղ, վէ պալթալարըլլէ գուլլէլէրինի եը-
10 գաճաղ տըր : Անըն աթլարըն չօղըղըն-
տան անլէրին թօղը սէնի գափուլաճաղ . սու-
րը երգըմը շէհրէ կիրէնլէր կիպի' տնլէր սէ-
նին գափուլարընտան կիրաթլէրինտէ աթ-
լարըն վէ թէքթլէրլէրինի վէ 'արապալա-
րըն կիրիւլթիւսինտէն սուրլարըն սար
11 սըլաճաղ տըր : Սօգաղարըն ճիւմլէսինի
աթլարըն թընաղարըլլէ շիյնէլէճէք,
սէնին գալմըն գըլլմէ գաթլ ետեճէք, վէ
գուլլմէլէր 'ամուլարըն եէր իլէ եէքստն օ-
12 լաճաղ տըր : Վէ սէնին էմալընը եաղմա է-
տիպ էմթը'անը իղթինամ' ետեճէքլէր, վէ
սուրլարըն երգաճաղար, վէ կիւղէլ խա-
նէլէրինի հէտմ' ետեճէքլէր, վէ սէնին թաշ-
լարըն վէ քէրէսթէնի վէ թօփաղըն սուլա-
13 րըն օրթաւընա աթաճաղար տըր : Վէ աղի-
լէլէրինի սէտաւընը ֆէրաղաթ էթտիլէճէ-
յիմ վէ թանպուրլարըն սէսի աթլըր իշի-
14 տիլլէլէճէք տիր : Վէ սէնի գուրու գոյա է-
տեճէյիմ, աղլար սերիլէճէք եէր օլաճաղըն .
պիր տահա պինա օլուճաճաղըն, զիրա
պէն ՐԱՊՊ սէօյլէտիմ' տէյիւ Բապպ Եէհօվա
պույուրուր :

15 Բապպ Եէհօվա Սուրա պեօյլէ պույուրուր .
Սէնին իչինտէ գըթալ վուգու' պուլուպ տա

- մէծընչաբ ֆիզան էթտիբէրինտէ ինճիտա-
մընըն կիւրիւթիւսիւնտէն ատալար սարսըլէ
16 մայաճագ մը : Օլ վազըթ տէնիդէն քեաֆ-
ֆէ ի բու՛հասար թախթլարընտան էնիպ գաֆ-
թանյարընը չըգարարագ նազըշլը էլպիսէլէ-
րինտէն օյուռնաճագլար : տէճէթի լապիս
օլուպ թօփրագ իւզէրինտէ օթուրաճագլար ,
վէ Տէր տագիդէ թիթրէյէրէք սէնին հադ-
17 գընտա միւթէհայլիբ օլաճագլար : Վէ սէնին
իշիւն մէրսիյէ օգուրարագ սանա տէյէճէք-
լէր քի՛ իշ տէնիդէրտէ սաքին օլան մէճուր-
շէհր , սէն քի տէնիդէն գուզվէթլի օլուպ
քէնտին իլէ սէքէնէն ճիվարընտա սաքին օ-
լանլարըն ճիւմէսինէ պա'իս ի տէճէթ իտին ,
18 նա'սըլ խարապ օլտըն : Դիմաի սէնին ին-
հիտամըն կիւնիւնտէ ատալար թիթրէյէրէք-
լէր վէ տէնիդէն օլան ատալար սէնին մաճ-
վընտան տօլսըլ միւթէհայլիբ օլաճագլար
տըր :
19 Զիրա Բապպ Եէհօվա պէօյլէ պուրուրուր-
Սէնի՛ սէքէնէսիդ շէհրէր կիպի վիրան պիր
շէհր էթտիյիմաէ , վէ սէնին իւզէրինէ լիւճ-
ճէյի գալտըրադըմտա , վէ սէնի ջօգ սուլար
20 էօրթտիյիւ հալտէ , Վէ պէր Դահմա մէսքիւն
օթուրաճագլար տէրէճէտէ սէնի , չուգուրա ե-
նէնլէր իլէ գատիսի գալմա էնաիրտիյիմաէ ,
վէ սէնի , չուգուրա էնէնլէր իլէ զէմինին
էաֆէլինտէ՛ էպէտի խարապէլէրտէ օթուրթ-
տըրըմտա , օլ վազըթ պէր հայաթ օլանլա-
րըն տիյարընտա 'իզլէթ իզհար էտէճէյիմ :
21 Սէնի պա'իս ի տէճէթ էտէճէյիմ՝ վէ մաճվ
օլաճագլարն : վէ արանըլտըրընտա տալա պու-
լընմայաճագլարն՝ տէյիւ Բապպ Եէհօվա
պուրուրուր :

ՊԱՊ 27

- 4 Վէ պանա ԲԱՊԱՊԱՊ քէլամը կէլիպ տէտի քի,
2 Էյ իպն ի տտէմ՝, սէն Սուր հազգընտա
3 մէրսիյէ օգու . Վէ Սուրա խիթապէն՝ Էյ
տէնիդին մէտիսէլէրինտէ սաքին օլան վէ ջօգ
ատալարտա ագվամ իլէ թիճարէթ էտէն
շէհր , Բապպ Եէհօվա պէօյլէ պուրուրուր .
Էյ Սուր , սէն՝ ճէմալտէ քէմալիմ՝ վար՝ տէ-
4 տին : Հուտուտըն տէնիդին օրթտարընտա տըր-
սէնի պինա էտէնլէր սէնին ճէմալինի միւ-
քէմմէլ գըլտըրար :
5 Անլըն սէնին կէթ թախթալարընըն ճիւմ-
լէսինի Սէնի չափարընտան էափարընար . սէ-
նին իշիւն կէմի տիւրէրէրի էափաճ իւզլէ
6 Լիպնանտան էրդ աղաճլարը ալտըրար : Քիւ-
րէքլէրինի Պաշան մէշէլէրինտէն էափալար .
օթուրագ թախթլարընը՝ ֆիլտիշլիլէ էպէնիւ
օլարագ , ֆիլթիթիմ՝ ատալարընտան կէնէ

- 7 շիմիւրտէն էափալար : Ալաղըն կէլէն՝
Մըթըն նազըշլը քէթէնինտէն իտի . էօր-
թիւն իշիւն ատալարընըն լաճիվէրտի վէ էր-
8 զալանի Գա'ալը իտի : Սայտա իլէ Արվատ
էհալիի քիւրէքճիլէրին իտի . էյ Սուր ,
սէնտէ օլան էհլ ի հիւնէր սէնին կէմիճիլէ-
9 րին իտի : Սէնտէ պուրուռն ճէպալ իլթի-
յարլարը վէ էհլ ի հիւնէրի գալաֆաթճը-
լարըն իտի . տէնիդին պիլճիւմլէ կէմիլէրիյ-
լէ կէմիճիլէրի սէնին իլէ թիճարէթ էթմէք
10 իշիւն սէնտէ պուրուռնար իտի : Սաքի-
րին արաւընտա օլան մա'հարիպլէր Գարսի-
լէր վէ Լուտիլէր վէ Փուլիլէր իտի . սէնտէ
գալգան վէ միզֆէր ասան տնլէր իտի . տն-
11 լէր սէնի միւշէրէք գըլտըրար : Արվատիլէր
սէնին 'տաքէրին իլէ պէրապլէր Տէր թարաֆ-
տա սէնին սուլարըն իւզէրինտէ իտի , վէ
ճամմալիլէր գուլլէրինտէ իտիլէր . տնլէր
գալգանլարընը Տէր թարաֆտա սէնին սու-
լարընտա ատալար իտի . տնլէր սէնին ճէմա-
լինի միւքէմմէլ գըլտըրար :
12 Շէր նէվ՝ էմթըն՝ քէսթիթ իւզլէ օլաղըն-
տան թարլիշ էհլէ-սէնին թիւճարըն ի-
տիլէր . տնլէր սէնին չարըլարընտա էմթըն-
կիւմիւշ , տէմիր , գալալ վէ գուրշուն իլէ
13 միւպատէլէ էտէրլէր իտի : Եալան վէ թու-
պալ վէ Մէշէք թիւճարըն օլուպ նուֆուս
ինտանիլէ վէ փիլինճ էտէվալթ միւպատէ-
14 լէտի էտէրլէր իտի : Պէյթ ի թօճարմաճան
սէնին չարըլարընտա աթլար վէ 'սուվարիլէր
15 վէ գաթըլար կէթիլիլէր իտի : Տէտանիլէր
սէնին թիւճարըն իտի . ջօգ ատալարըն թի-
ճարէթի սէնին էլինտէ իտի . տնլէր սէնին
իլէ ֆիլտիշլի վէ ապանտ միւպատէլէ էտէր-
16 լէր իտի : Մա'մալաթընըն քէսթիթի իշիւն
Սիւրեանիլէր սէնին թիւճարըն օլուպ չար-
շըլարընտա էմթըն , չէպիլաղ , էրդալանի
վէ նազըշլը գուճալ վէ ալա քէթէն , մէր-
ճէն վէ գըրմըրըն էափալ իլէ միւպատէլէ էտէր-
17 լէր իտի : Եէհուտա վէ Խարսյէլ տիյարըն սէ-
նին թիւճարըն օլուպ սէնին իլէ Միննիթ
պուրուրալըն վէ խամուր իշլի վէ պալ վէ եաղ
վէ պէլէտան միւպատէլէսի էտէրլէր իտի :
18 Մա'մալաթընըն քէսթիթինտէն՝ Տէր Դէմ
թընա ջօգ օլաղընտան , Տըմըրը շէլպան չէ-
րապլը վէ ագ էափաղը թիճարէթի էտէր
19 իտի : Վէտան վէ Եալան սէնին չարըլարը-
նա իփիլը կէթիլիլէր իտի . էմթընա արա-
ւընտա իշլէմիշ տէմիր , խըյարշէնպէ վէ
20 խօշ րա'իհայը գաճըլ վար իտի : 'Արապա
տէօշէմէլէրի կէթիլիլէր թաճիլին Տէտան իտի :
21 'Արապլար վէ Գէտարըն ճէմի՛ ի բու՛հասար
սէնին տա'իսի թիւճարըն օլուպ գուզու վէ

գօշ վէ երբէշ թիճարէթի ետէրէր իտի :
 22 Շէպա վէ Բաժմա թիճաճարլարը սէնին թիճա-
 ճարնն օլուպ չարըլարընտա երբէշ չէր նէվ
 ալա պահարաթ վէ չէր նէվ՝ զի գըրյէթ թաշ
 վէ ալթուն իլէ միւպատէլէ ետէրէր իտի :
 23 Հարան վէ Քաննէ վէ 'Ատեն, +եւլէ+ Շէ-
 պա թիճաճարը, Աշուր վէ Քալմատ սէնին
 24 թիճաճարն իտի : Անէր զարիֆ ըտա վէ լա-
 ճիվէրտի վէ իշլէմէ ճիւպպէ վէ կիւզէլ էս-
 վապ իլէ Բուշ վէ իվիլէր իլէ պաղլը վէ երզ Թ-
 ղաճընտան մա՛մուլ սանտրգ թիճարէթի
 25 ետէրէր իտի : Թարշիշ կէմիլէրի սէնին թի-
 ճարէթին իշին սոլաշըրլար իտի . վէ սէն
 տէնիզ օրթատընտա մէմու վէ զիյատէսիլէ
 միւշէրէթ օլտըն :
 26 Քիւրէթիլէրին սէնի պէօյիւք սուլարա
 կէթիլտիլէր . շարգ ըիւզկէտըր սէնի տէնիզ
 27 օրթատընտա գըրտը : Անին էմթը՛ան վէ
 չարըլարն վէ ախլ ու ի՛թան վէ կէթի թա՛ի-
 ֆէլէրին վէ կէմիլէրին վէ գալաֆաթճըլա-
 ընն վէ սէնին իլէ ախլ ու ի՛թա ետէնլէր վէ
 սէնտէ օլան պիլ ճիւմլէ մուհարիպլէր վէ սէն-
 տէ օլան պիլ-թիւն խալգ եէվմ՝ ի չէլաքընտա
 28 տէնիզ իլինէ տիւշէճէլէր : կէմիլէրինին
 ֆիղանըտան ճիվարլարն սարսըրաճադ տըր :
 29 վէ քիւրէթ չէրէն կէմի թա՛իֆէլէրինին
 ճիւմլէսի վէ տէնիզտէ կէզէն կէմիլէրին
 ճիւմլէսի կէմիլէրինտէն էնիպ գարատա
 30 տուրաճադլար . վէ սէնտէն սոլաշըր պիւ-
 լէնտ ավաղլէ աճը աճը ֆէրէտտ էտէ-
 ճէլէր վէ պաշարըր իւզիլինէ թօփրադ ա-
 թըպ քիւլ իլինտէ եուվարլանճադլար .
 31 վէ սէնին իշին սաշլարընը եօլուպ չուլ
 գուշանճադլար . վէ սէնին իշին ճան ա-
 ճըլը վէ աճը աճը ֆիղան էտիպ աղլայաճադ-
 32 լար : վէ մաթէմիլէրինտէ սէնին իշին մէր-
 սիլէ օգուլարաճադլար . վէ սէնին իշին մէր-
 սիլէ օգուլարաճադլար տէյաճէլէր քի՛ Տէնիզ օր-
 թատընտա խարապ օլան Սուր կիպի հա՛նկը
 33 լէհը վար իտի . Թիճարէթին տէնիզտէն օլ-
 մաւրյէլէ չօգ միլլէթլէրի տօյուրուր իտին .
 էմվալ ու էմթը՛ա ի քէսիլէնէ միւրուքը
 34 զէմինի զէնկին ետէր իտին : Տէրին սուլար-
 տա տէնիզ Բալաշըրլարն գըրըրտըրն վազըթ
 թիճարէթին վէ պիւթիւն խալգըն օրթան .
 35 տա տիւշտիւ : Ատալարն պիլ ճիւմլէ սէրէ-
 նէսի սէնտէն սոլաշըր միւթէհալլիլ օլուրլար ,
 վէ մէլիլէրի զիյատէսիլէ թի՛թէրէրէք
 36 երիզլէրի սօլտու : Ագվամ արաւընտա պա-
 ղըրկէսնլար սէնտէն սոլաշըր Ըլլըք չալտըլար .
 սն պո՛րիս ի տէհլէթ օլուպ իլ էլէպէտ
 պուլունմայաճադլարն :

1 վէ պոնա ԲԱՊԱԸՆ քէլամը կէլիպ տէտի քի,
 2 էյ իպն ի առէմ, Սուր հիւքմոտըրն սէթ-
 լէ քի, Բապպ Եէհօվա պէօյլէ պուլուրուր .
 Մատէմ քի գալպին թէքէպպիւր ետէրէք՝
 Պէն իլաճ իմ, տէնիզ օրթատընտ իլաճ
 թախթընտա օթուրուրլար, տէտին . (Փա-
 գաթ սէն "քէնտինի իլաճ ետէրինէ" գօտըն ի-
 սէ տէ, սէն իլաճ օլմայըպ անճադ պիլ ա-
 3 տէմ սին .) իշթէ սէն Տանիլէտէն 'ադիլ սին .
 սէնտէն խաֆի օլաճադ հիշ պիլ սըրը եօգ
 4 տըր . Հիքմէթ վէ ֆէհմիլէ քէսպ ի էմվալ
 էթտին . վէ խաղիլէրինտէ ալթուն իլէ կիւ-
 5 միւշ ճէմ՝ էլլէտին . Քէսրէթ ի հիքմէթ վէ
 թիճարէթինլէ թէգէիտ ի սէրվէթ էլլէտին ,
 վէ սէրվէթին սէպէպիլլէ գալպին միւթէքէպ-
 6 պիլ օլտու : Պու սէպէպտէն ԲԱՊԱ Եէհօվա
 պէօյլէ պուլուրուր . Ան "քէնտինի իլաճ եէ-
 7 ըրինէ" գօտըրն իշին , իշթէ պէն սէնին իւ-
 ղէրինէ էճնէպիլէրի ետ՛նի թա՛իֆէլէրին զա-
 լիլէրինի կէթիլէճէլլար . վէ անլէր սէնին
 հիքմէթինին շէրէֆի 'ալէհիլէ գըրըլարընը
 շէքէճէլէր , վէ սէնին ճէմպիլին թէտնիւ է-
 8 տէճէլէր տիլ . Անի չուգուրա էնտիլէճէք-
 լէր վէ տէնիզ օրթատընտ մաթթուլլէր էօ-
 9 լիւմիլլէ էօլէճէքսին : Անի գաթլ էտէնին
 էօնիւնտէ՝ Պէն իլաճ իմ՝ տէլէ պիլլը՝ մի սին .
 սէնի գաթլ էտէնլէրին էլլիտէ իլաճ տէլլէ ,
 40 անճադ առէմ օլաճադսն : Էճնէպիլէրին
 էլլիլլէ , ղալը ի մախթունլէրին էօլիւմիլլէ էօ-
 լէճէքսին , զիւրա պէն սէօյլէտիմ՝ տէլիւ Բապպ
 Եէհօվա պուլուրուր :
 41 վէ պոնա ԲԱՊԱԸՆ քէլամը կէլիպ տէտի
 42 քի , էյ իպն ի առէմ, Սուր մէլիլի հադ-
 գընտա մէրսիլէ օգուլարաճադ անա սէօյլէ քի,
 Բապպ Եէհօվա պէօյլէ պուլուրուր . Ան խա-
 թիմ իւլ քէմալ սն , հիքմէթլէ մէմու վէ
 43 ճէմալ ճիհէթիլլէ միւթէմմէլ սն . Ալաճըն
 ճէննէթի օլան 'Ատէնտէ իտին . սէնին էօր-
 թիւն չէր նէվ՝ գըլմէթլէ թաշտան ետ՛ն
 գըրմըրը 'ադիլ վէ սարը եադուլ վէ էլմաս
 վէ գէպիլէտ վէ 'ադիլ վէ եէլիմ վէ կէօք
 եադուլ վէ շէպիլտալ վէ զիւմիլտտէն
 վէ ալթունտան 'իպարէթ իտի . Գտէֆ իլէ
 նէլլէրին" սէնին խալգ օլունտըրն կիւնտէ
 44 սէնին իշին եափըլըլ իտի : Ան գա՛նա եա-
 ղըպ կէօլլէ ետէն քէրուպի իտին , վէ պէն
 սէնի վաղ՝ էթտիմ . վէ սէն 'Ալաճըն մու-
 գատտէն տաղընտա իտին , ալթէտէն թաշ-
 45 լար արաւընտա տաշըր իտին : խալգ օլուն
 տըրըն կիւնտէն սէնտէ քէօթիլիւք պուլուն-

* Իւր . քէնտի գալպինի իլաճ գալպին ետէրինէ
 + Ետիւ . ճէլաճիլէրինէլէրի վէ Թէրսիլ

- տրդը կրեն տեկին սեն մէսէյինտէ քեամիլ
 16 իտին : Թիծարէթինին չօգլըղնտան սենի
 գուլմ իլէ տօլտուրտըլար , վէ կիւնա՛հ իլէ-
 տին . պէն տախի սենի Ալլահնէ տաղընտան
 նափաք շէյ կիպի աթտըմ , էյ կէօլէ է-
 տեն քերուպի , սենի աթէշտէն օլան թաշ-
 17 լար իլինտէն մահլ էյլէտիմ : Շէրէֆինտէն
 տօլտը գալպին միւթէքէպպիր օլտու , ճէ-
 մալին սէպէպիլլէ հիւմէթինի պօզտըն . պէն
 տէ սենի եերէ աթտըմ , սենի մէլքէրէ Էօ .
 18 նիւնէ թամաշա իլիւն գօտըմ : Հազգաւզ
 թիծարէթինտէ օլան քէօթիւլիւքէրինին չօգ-
 լըղըյլէ մազտիսլէրինի թէլլիւ էյլէտին ,
 պէն տախի սենին իլինտէն աթէշ չքարտըմ ,
 օլ տախի սենի թէլլէք էթտի , վէ սենի կէօ-
 րէնէրին ճիւմէսինին կէօզլէրի Էօնիւնտէ սէ-
 49 նի եեր իւզէրինտէ քիւլ էթտիմ : Միլէթի-
 վէր արտաընտա սենի պիլէնէրին ճիւմէսի
 սենտէն տօլտը հայրէթէ տիւշտիւլէր . սեն
 պախիս ի տէհէթ օլտըն , վէ էպէտէն պու-
 լունմայաճաքսն :
 20 Վէ գանն ՐԱՊՊԸՆ քէլամը կէլիպ տէտի
 21 քի , էյ իս իսքն ի ատէմ , Սայտայա միւթէ-
 վէճճի՛հ օլուպ անըն հազգընտա փէյլամպէր .
 22 լքէ էյլէ , Վէ սէյլէ քի՛ Րապպ Եէհօվա
 պէյլէ պուլուրուր . էյ Սայտա , պէն սա-
 նա գարը իմ , վէ սենին իլինտէ մուաղէզ
 օլաճաղըմ . վէ անտէ հիւքմէր իծրա էթտի-
 յիմտէ վէ անտէ գուտտուս պիլինտիլիմտէ ,
 23 ՐԱՊՊ պէն իտիլիմի պիլէճէքէրէ , Զիրա անա
 թա'ուն վէ սօգաղարընա գան կէօնտէրէճէ-
 յիմ . վէ հէր թարաֆտան անըն իւզէրինէ
 կիլէն գըլըճ սէպէպինտէն աթէլէր անըն իլին-
 տէ մէճրուհ տիւշէճէքէրէ , վէ ՐԱՊՊ պէն ի .
 24 տիլիմի պիլէճէքէրէ տիր : Վէ պէյթ ի իս
 րայէլին էթրաֆընտա օլուպ անլէրի թահ-
 գիր էտէնէրին ճիւմէսինտէն անլէրէ պա .
 թաճազ տիլէն վէ աճը վէրէճէք չալը պու-
 լունմայաճաք . վէ Րապպ Եէհօվա պէն իտի-
 յիմի պիլէճէքէրէ տիր :
 25 Րապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր . Պէյթ ի
 իսրայէլի , արալարընա տաղըլտըլարը ագ-
 Վամտան թօփլտըղըմ գէման , թա'իֆէլէ-
 րին նազարընտա , անլէրտէ գուտտուս պի-
 լինէճէյիմ . վէ գուլմ Եա'գուպա վէրտիլիմ
 քէտիտի տիլարլարընտա սաքին օլաճաղար
 26 տըր : Վէ անտէ էմիլէթ իւզըն սաքին օ-
 լաճաղար , վէ խանէլէր պինա էտիպ պաղ-
 լար տիլէճէքէրէ . վէ էթրաֆլարընտա օլուպ
 անլէրի թահգիր էտէնէրին ճիւմէսի իւզէ-
 րինտէ հիւքմէր իծրա էթտիլիմ գէման , էմ
 նիլէթ իւզըն սաքին օլաճաղար վէ անլէրին
 Ալլահն ՐԱՊՊ պէն իտիլիմի պիլէճէքէրէ տիր :

- 1 Օնուճըր սէնտէ՛ օնուճըր պըն օն իքիմին ,
 տէ պանա ՐԱՊՊԸՆ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
 2 էյ իսքն ի ատէմ , Մըսըր մէլիլի Ֆիր'օնա
 միւթէվէճճի՛հ օլ , վէ անըն 'ալէյհինտէ վէ
 պիւթիւն Մըսըր 'ալէյհինտէ փէյլամպէրլը
 3 էտէրէք , Սէյլէ քի՛ Րապպ Եէհօվա պէյլէ
 պուլուրուր . էյ ըմագլարընըն օրթաթընտա
 էաթիւլ 'Նէհրիմ պէնիմ տիր , աճ պէն քէնտիմ
 իլին էափտըմ՝ ալէյն պէյլիւք էթտեր , Մըսըր
 4 մէլիլի Ֆիր'օն , իշթէ պէն սանա գարը իմ Վէ
 սենին չէնէլէրինէ օլթալար թաճաղ ըմագլա-
 րընըն պալըզլարընը փուլարընա էափըշտըրա-
 ճաղըմ , վէ սենի ըմագլարըն իլինտէն չքարա-
 ճաղըմ վէ ըմագլարընըն պալըզլարընըն ճիւմ-
 էսի սենին փուլարընա էափըշտաղար :
 5 Վէ սենի հէմ ըմագլարընըն պալըզլարընըն
 ճիւմէսինի պէրիլէյէ աթաճաղըմ . սեն սահ-
 րա իւզէրինէ տիւշէճէքսին . թօփլամայա-
 ճաղըն վէ ճէմ՝ էտիլմէլէճէքսին . սենի
 վուհուշ ը գէմին վէ հալա գուշարընա եէ-
 6 յէճէք տիլիւ վէրտիմ : Վէ Մըսըր քէտաֆ-
 ֆէ ի սէքէնէսի ՐԱՊՊ պէն իտիլիմի պիլէ-
 ճէքէր տիր . զիրա անլէր պէյթ ի իսրայէլէ
 7 գամըշտան տէյնէք իտի : Անլէր սենի էլ ի-
 լէ թուլտըզլարընտա , սեն գըրըլպ անլէ-
 րին պիւթիւն օմուզըն էարտըն . վէ սանա
 տայանտըզլարընտա փարէլէնիպ անլէրին
 պիւթիւն պէլինի թիթիլէթտին :
 8 Պու էճտէն Րապպ Եէհօվա պէյլէ պու-
 յուրուր . իշթէ սենին իւզէրինէ գըլըճ կէ-
 թիլէճէյիմ վէ սենտէն ինտանը վէ հայլանը
 9 գաթ՝ էտէճէյիմ : Վէ Մըսըր տիլարը վի-
 րան վէ խարապ օլաճաք , վէ ՐԱՊՊ պէն ի-
 տիլիմի պիլէճէքէրէ . զիրա՝ Նէհր պէնիմ
 10 տիր . աճ պէն էափտըմ՝ տէտի : Պու էճէ-
 տէն իշթէ պէն սանա վէ սենին ըմագլարը-
 նա գարը իմ . վէ Մըսըր տիլարընը Միճտու-
 տան Սէվէնէ վէ Հապէշ հուտուտընա գա-
 տար քիւլլիլէն խարապ վէ վիրան էտէճէ-
 11 յիմ . Անտէն նէ ինտան , նէ տէ հայլան ա-
 յաղը կէճէճէք տիր , վէ գըրզ սէնէ սէքէնէ-
 12 սիզ գալաճաղ տըր : Վէ վիրան օմուշ
 տիլարլար օրթաթընտա Մըսըր տիլարընը
 տախի վիրան էտէճէյիմ , վէ խարապ օլմուշ
 չէհրէր օրթաթընտա անն չէհրէր տախի
 գըրզ սենէ վիրան գալաճաք տըր , վէ Մըս-
 րիլէրի թա'իֆէլէր իլինտէ տաղըտաճաղըմ , վէ
 անլէրի տիլարլարտա փէրաքէնտէ էտէճէ-
 յիմ :
 13 Հաքին Րապպ Եէհօվա պէյլէ պուլու-
 րուր . Գըրզ սենէ խիթամընտա՝ Մըսրիլէրի՝
 արալարընա , տաղըլտըզլարը գալմլարտան

- 14 թօփայաճաղըմ. վէ Մըսրիէրին էսիւրէրի-
նի կէրի կէթիւրէճէյիմ, վէ անլէրի վաթան-
լարը օլան փաթթօս տիյարընա ի'ատէ էտէ-
ճէյիմ. վէ օրատա էտնա պիր հիւքիւմէթ
15 օլաճագ տըր: Հիւքիւմէթլէրին էտնաժը օ-
լաճագ, վէ պիր տաճա միլլէթլէր իւզէրինէ
թէ'ազգիւմ էթմէյէճէք տիր. զիրա թա'ի-
ֆէլէր իւզէրինէ թէսալլիւթ էթմէյէթլէրի ի-
16 չիւն անլէրի քիւշիւլտէճէյիմ: Վէ անլէր
պիր տաճա պէյթ ի իսրայէլ իչիւն անլէրէ
թապի' օլմալարըյլէ էլլէրէ'էլէր քէօթիւ-
լիւյիւ թէգէքքիւր էթմէյէթլէր պիր միւ'թէ.
մէտ օլմայաճագլար, վէ Րապպ Եէճօվա պէն
իտիյիմի պիւճէքլէր տիր:
17 Վէ էերմի Եէտինճի սէնէտէ պիրինճի ա-
յըն պիրինտէ պանա Րապպըն քէլամը կէլիպ
18 տէտի քի, Էյ իպն ի առէմ, Պապէլ մէլի-
յի Նէպուխատնասար քէնտի 'աքէրինի
Սուր 'ալէյհինտէ պէյիւք իւրտմէթտէ գուլ-
լանտը. հէր քէս թառ պաշլը օլտու, վէ հէր
օմուզըն տէրիսի սոյուլտու. լաքին Սուր 'ա-
լէյհինտէ էթտիյի իւրտմէթէ մուգապիլ քէն-
տիսինէ վէ 'աքէրինի պիր իւճրէթ վէրիլմէ-
19 տի: Պու էճպէն Րապպ Եէճօվա պէյիլէ պու-
յուրուր. իշթէ պէն Պապէլ մէլիյի Նէպու-
խատնասարա Մըսր տիյարընը վէրէճէյիմ,
վէ անտէ պուլունան իսալը կէօթիւրէճէք
վէ անը Եաղմա վէ անըն Էշտարըն իղթի.
նաւ էտէճէք. պու տաիս անըն 'աքէրինի
20 իւճրէթ օլաճագ տըր: Օրատա էթտիյի իւր-
մէթէ մուգապիլ պէն անա Մըսր տիյարընը
վէրտիմ, զիրա պէնիմ իչիւն չալը շալըլար.
21 տիյիւ Րապպ Եէճօվա պույուրուր: Օլ կիւն,
տէ պէյթ ի իսրայէլին պույնուզըն պիթի-
րէճէյիմ, վէ արալարընտա սէրպէսթ թէքէլ-
լիւմ էթմէքլիյի սանա իճսան էտէճէյիմ,
վէ Րապպ պէն իտիյիմի պիւճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 30

- 1 Վէ պանա Րապպըն քէլամը կէլիպ տէտի
2 քի, Էյ իպն ի առէմ, փէյյալմպէրլէք էտիպ
սէյիլէ քի Րապպ Եէճօվա պէյիլէ պույուրուր.
Ու'Յ օլ կիւն' տէյրէք ֆէրեառ էտինիզ.
3 Զիրա կիւն Եաղմա տըր. Րապպըն կիւնիւ Եա-
ղմա տըր. պուլութ կիւնիւ տիր. թա'իֆէ.
4 լէրին փագթը տըր: Վէ Մըսր իւզէրինէ
գրլըճ կէլէճէք, վէ Մըսրտա տաթմէ յէճրուհ
տիւշտիւքլէրինտէ Հապէշտէ տէճէթ օլա-
ճագ. վէ անտէ օլան իսալը տաճագլար վէ
5 անըն թէմէլլէրի Երզրաճագ տըր: Հապէշ-
իւր, ֆութիլէր վէ Լուտիլէր վէ գարըլըգ
իսալըն քէաֆֆէսի վէ 'ֆուպիլէր վէ տիյարը

- 'աճա էհալիսի անլէր իլէ պէրապէր գը-
6 լըճլէ տիւշէճէք տիր: Րապպ պէյիլէ պու-
յուրուր. Մըսրա մու'ալէնէթ էտէնլէր տա-
իսի տիւշէճէքլէր, վէ գուլլէթիւնին իֆթի-
խարը ալլադլանճագ տըր. Միճտօլտան
Սէվէնէտէք, անըն իչինտէ գըլըճլէ տիւշէ-
ճէքլէր' տէյիւ Րապպ Եէճօվա պույուրուր.
7 Վէ վիրան օլմուշ տիյարար օրթաարնտա
վիրան օլաճագլար, վէ իսրապ օլմուշ չէճրէր
օրթաարնտա անըն չէճրէրի տաիս պուլունա-
8 ճագ տըր: Վէ Մըսր տթէլէ վէրտիյիմտէ վէ
անա մու'ալէնէթ էտէնլէրին ճիւմլէսի գըրը-
տըղընտա Րապպ պէն իտիյիմի պիւճէքլէր
9 տիր: Օլ կիւնտէ հալը ասալիշտէ պուլունան
Հապէշիլլէրի իսաֆէ զըմնրտա թարաֆըմտան
կէմիլէր իլէ Էլլիլէր չըգաճագլար, վէ Մըսր
կիւնիւնտէ օլտըղը կպպի անլէր իւզէրինէ
տէճէթ տիւշէճէք տիր. զիրա իշթէ կէլիյօր:
10 Րապպ Եէճօվա պէյիլէ պույուրուր. Մըսր
իսալընը տաիս Պապէլ մէլիյի Նէպուխատ-
11 նասարըն Եէտիլլէ մաճվ էտէճէյիմ. ֆէն-
տիսիլլէ գալմը Եա'նի թա'իֆէլլէրին գալիւմ-
լէրի տիյարը իսրապ էթմէք իչիւն կէթիւր-
լէճէքլէր, վէ գըլըճարընը Մըսր իւզէրինէ
չէքէճէքլէր վէ տիյարը մագթուլլէր իլէ աօլ-
12 տուրաճագլար տըր: Վէ պէն ըմմագլարը
գուրուտաճագլար, վէ տիյարը քէօթիւ քիմ-
սէլլէրէ տթմաճագլար, վէ տիյար իլէ անտէ
պուլունանըն քէաֆֆէսիսի էճնէպիլլէր Եէտիլ-
լէ իսրապ էտէճէյիմ. պէն Րապպ սէյիլէտիմ:
13 Րապպ Եէճօվա պէյիլէ պույուրուր. ֆուլթ-
լարը տաիս թէլէֆ էտէճէյիմ, վէ Մէնֆիս-
տէն տանէմլէրի մաճվ էտէճէյիմ. վէ արթըգ
Մըսր տիյարընտան ը'է'իս զուհուր էթմէյի-
ճէք. վէ Մըսր տիյարընա գօրգու պրաղա-
14 ճաղըմ: Վէ փաթթօք վիրան էտէճէյիմ վէ
Սօ'անը տթէլէ վէրէճէյիմ վէ Նօտա հիւքմ-
15 լէր իճրա էտէճէյիմ: Վէ Մըսրըն գալ'աճը
օլան Սին իւզէրինէ իւրշմըն տէքէճէյիմ,
16 վէ Նօ իսալընը քէնէճէյիմ: Վէ Մըսրը ա-
թէլէ վէրէճէյիմ. Սին պէյիլէք աղըր չէքէ-
ճէք. վէ Նօ ֆէթհ օլունաճագ վէ Մէնֆիսին
17 Գտ'իմի մուգալագաճը օլաճագ տըր: Վէ
Սին իլէ ֆիպէսէթին Եիկիլթլէրի գըլըճտան
տիւշէճէքլէր. վէ անլէրին Էհալ'ի Եսիր
18 կէօթիւրիւլէճէք տիր: Վէ Մըսրըն պոյուն-
տըրըգլարընը թաճփանհէտտէ գըրտըղըմտա'
օրատա կիւնտիւզ գարանլըգ օլաճագ, վէ
օրատա գուլլէթիւնին իֆթիխարը մաճվ օ-
լաճագ. անը պուլութ էօրթէճէք վէ գըլա-
19 ըր Եսիր կիտէճէք տիր: Պէյիլէճէ Մըսրտա
հիւքմլէր իճրա էտէճէյիմ, վէ Րապպ պէն ի-
տիյիմի պիւճէքլէր տիր:

Ի Եսիր' անլէրինէ կիւնտիւզ Էհալ'ի տիր

կեօղկէսի ալթընտա միլէթէր արաօընտա օթուրարագ անըն պողոտա օլանլար անըն իլէ պերապեր, գըլըծլէ գաթլ օլունանլարըն եանընա՝ հալիէյէ էնտիլէր :

48 Պէօլլէ 'իզլէթ լէ 'ազամէթ ճիհէթիլլէ 'Ա-տէնին աղաճլարընտան հաճկըսըն պէնկ-զէրսին . սէն 'Ատէնին աղաճլարընլէ պերա-պեր գէմինին էսֆէլինէ աթըլըպ գըլըծլէ գաթլ օլունանլար իլէ պերապեր զայր ի մախթուն-լար արաօընտա եաթաճագսըն : Ֆիր'օն իլէ պիւթիւն ճիւմհուրը պէօլլէ օլաճագ արը՝ տէյիւ Րապպ Եէհօվա պոլյուրուր :

ՊԱՊ 32

1 Վ է օն իքինճի սէնէտէ օն իքինճի սյըն իպ-թիտաարնտա պանա ՐԱՊՊԸՆ քէլամը կէլիպ
2 տէտի քի, Էյ իպն ի տտէմ, Մըսըր մէլիլի Ֆիր'օն հապգընտա մէրսիլէ օգուլուպ անա պէօլլէ 'եօլլէ :

Թա'իֆէլէր արաօընտա կէնճ արսլանա պէնկզէրսին ,

Վ է տէնիզլէրտէ էժտէր կիպի սին .
Ըրմագլարընըն իլինէ գօշուպ ,
Այապլարըն իլէ սուլարը գարըշարըրըն ,
Վ է անլէրին ըրմագլարընը պուլանարըրըն :

3 Րապպ Եէհօվա պէօլլէ պոլյուրուր .
Պէն ագլամ ը քէտիրէ ճիւմհուրըլլէ
Շէպէքէմի սէնին իւզէրինէ աթաճագըմ ,
Վ է աղըմլէ սէնի չըգարաճագլար արը :

4 Վ է սէնի գարայա աթաճագըմ ,
Վ է սէնի սոհրա երւզիւնէ պրաղաճագըմ .
Վ է սէնին իւզէրինէ հալա գուշլարընըն ճիւմ-լէսինի գօնտուրուպ ,
Քեաֆէք ի վուհուշ ը զէմինի սէնտէն տօ-յուրաճագըմ :

5 Վ է սէնին էթինի տաղլար իւզէրինէ սէրէ-ճէյիմ ,

Վ է երղընթըլլէ տէրէլէրի տօլտուրաճագըմ ,

6 Վ է երւզտիւլիւն եէրի՝ տաղլարա գատար գանըն իլէ սուվարաճագըմ ,
Վ է տէրէլէր սէնտէն տօլաճագ արը :

7 Սէնի սէօնալիւրաթիլիմտէ սէմայը սէթը է-տէճէյիմ ,

Վ է երըղլարընը գարարտաճագըմ .
Կիւնէշի պուլուլթ իլէ էօրթէճէյիմ ,
Վ է այ զիյաարըն վէրմէյէճէք տիր :

8 Իւզէրինէ սէմաաա օլան նուրյարըն ճիւմլէսի-նի գարարտաճագըմ ,

Վ է տիյարըն իւզէրինէ զուլմէթ կէթիքէճէ-յիմ՝ տէյիւ

Րապպ Եէհօվա պոլյուրուր :

9 Վ է հէլընընըն Խաղէլիլի Թա'իֆէլէրէ՝
Պիլմէտիլիլի տիյարլարա եէթ իշարտիլիմտէ ,

Զօգ գալմլարըն գալպինի միւզթարիպ գըլա-ճագըմ ,

40 Վ է սէնին սէպէպինտէն չօգ գալմլարը միւ-թէհալլիլի գըլաճագըմ ,

Վ է գըլըծըմը երւզէրի էօնիւնտէ սալլատը-ղըմ զէման ,

Սէնին սէպէպինտէն մէլիքէլէրի տէհէթէ կի-րիֆթար օլաճագլար .

Վ է երգըլարընը կիւնտէ հէր քէս քէնտի ճանը իլին հէր տէմ թիթիլէյէճէք տիր :

11 Զիրա Րապպ Եէհօվա պէօլլէ պոլյուրուր .
Պապլէ մէլիլինին գըլըծը սէնին իւզէրինէ կէլէճէք տիր :

12 Սէնին ճիւմհուրընը գահրիմանլարըն գըլը-ճըլլէ տիւշիւրէճէյիմ ,

Անլէրին ճիւմլէսի Թա'իֆէլէրին զալիմլէրի տիր .

Վ է տնլէր Մըսըրն քիպրինի գըրաճագ ,

Վ է անըն պիւթիւն ճիւմհուրը հէլաք օլաք ճագ արը :

13 Վ է չօգ սուլար եանընտա պուլունան քեաֆ-ֆէ ի հալվանաթընը հէլաք էտէ-ճէյիմ .

Վ է արթըգ ինտան սյաղը

Վ է հալվան թըրնաղը անլէրի պուլանտըր-մայաճագ արը :

14 ՕԼ զէման անլէրին սուլարընը տուրուլտա-ճագըմ ,

Վ է ըրմագլարընը եաղ կիպի ագըաաճագըմ՝ տէյիւ Րապպ Եէհօվա պոլյուրուր :

15 Մըսըր տիյարընը խարապ էթտիլիմտէ ,
Վ է տիյար քէնտի իլինտէ պուլունանտան խալի գալարընտա

Անըն պիւթիւն սէքէնէսինի վուրտըղմտա ՐԱՊՊ պէն իտիլիմի պիլէճէլէր տիր :

16 Օգոլյաճագլարը մէրսիլի պու արը .
Թա'իֆէլէրին գըղլարը պունու օգոլյաճագլար .
Մըսըր իլէ պիւթիւն խալը հապգընտա Պունու օգոլյաճագլար՝ տէյիւ Րապպ Եէհօ-վա պոլյուրուր :

17 Վ է օն իքինճի սէնէտէ սյըն օն պէշինտէ պա-նա ՐԱՊՊԸՆ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,

18 Էյ իպն ի տտէմ, Մըսըր ճիւմհուրը հապ-գընտա ֆիղան էյլէ ,

Վ է անը վէ 'աղիմ միլլէթլէրին գըղլարընը ,
Զուգուրա էնէնլէր իլէ պերապեր գէմինին էս-ֆէլինէ էնտիր :

19 Սէն քիմտէն զիյատէ կիւզէլսին .
Աչաղը էն վէ զայր ի մախթունլար իլէ եաթ :

20 Անլէր գըլըծլէ գաթլ օլունանլար արաօընտա տիւշէճէլէր .

Օ գըլըճա թէյիլմ օլունտու .

Անը վէ անըն ճիւմհուրընըն ճիւմլէսինի տը-շարը չէքինիլ :

- 21 Շէճա՛տթը գահրիմանլար հավիյէ իչինտէն ,
Անա մուսվէնէթ էտէնլէր իլէ պերապէր ա-
նա սեյյէյէճէքէր :
- Անլէր էնտիլէր , զայր ի մախթուշար գըլըճ-
լէ գաթլ օլունմըշ օլարագ , օր-
աա եաթարլար :
- 22 Աշուր իլէ պիւթիւն ճէմա՛տթը օրատաարը .
Անըն գապրլարը քէնտի էթրաֆընտա արը .
Ճիւմէսի գաթլ օլունմըշ վէ գըլըճլէ տիւշ-
միւշ տիր :
- 23 Անըն գապրլարը չուգուրըն տիպինէ գօնու-
մըշ արը .
Վէ անըն ճէմա՛տթը գապրընըն էթրաֆըն-
տա արը ,
Ճիւմէսի գաթլ օլունմըշ վէ գըլըճլէ տիւշ-
միւշ տիր ,
Անլէր քի պէր հայաթ օլանլարըն տիյարընտա
պա՛իս ի տէհչէթ իտիլէր :
- 24 'Էյլամ՝ վէ անըն պիւթիւն ճիւմհուրը ,
Օրատա անըն գապրընըն էթրաֆընտա արը .
Ճիւմէսի գաթլ օլունմըշ վէ գըլըճլէ տիւշ-
միւշ տիր ,
Վէ զէմինին էսֆէլինէ՝ զայր ի մախթուշ օլա-
րագ էնտիլէր .
Անլէր քի պէր հայաթ օլանլարըն տիյարըն-
տա պա՛իս ի տէհչէթ իտիլէր իսէ տէ ,
Չուգուրա էնէնլէր իլէ պերապէր քէնտի 'ար-
լարընը չէքէրլէր :
- 25 Անա վէ անըն պիւթիւն ճիւմհուրըն մագ-
թուլէր արասընտա եաթագ օէր-
տիլէր .
Անըն գապրլարը քէնտի էթրաֆընտա արը .
Ճիւմէսի գըլըճլէ գաթլ օլունմըշ զայր ի
մախթուշ արը .
Քէնտիլէր պէր հայաթ օլանլարըն տիյարընտա
պա՛իս ի տէհչէթ իտիլէր իսէ տէ ,
Չուգուրա էնէնլէր իլէ պերապէր քէնտի 'ար-
լարընը չէքէրլէր .
Օ մագթուլէր արասընա գօնուլմըշ արը :
- 26 Մէշէք էէ Թուպալ վէ անըն պիւթիւն
ճիւմհուրը օրատա արը ,
Անըն գապրլարը քէնտի էթրաֆընտա արը .
Քէնտիլէր պէր հայաթ օլանլարըն տիյարընտա
պա՛իս ի տէհչէթ իտիլէր իսէ տէ ,
Ճիւմէսի գըլըճլէ գաթլ օլունմըշ զայր ի
մախթուշ արը :
- 27 Վէ զայր ի մախթուշար արասընտա տիւշիւպ ,
Ալաթը ը հարպիյէլէրիլէ հավիյէյէ էնէն ,
Վէ գըլըճլարը պաշարը ալթընա գօնուլան
գահրիմանլար իլէ եաթմայաճագ-
լար ,
Վէ հէր նէ գատար անլէր պէր հայաթ օլան-
լարըն տիյարընտա գահրիմանլարա
պա՛իս ի տէհչէթ իտիլէր իսէ տէ ,

- Եինէ 'իսեանլարը քէնտի քէմիլլէրի իւզէ-
րինտէ օլաճագ արը :
- 28 Վէ սէն զայր ի մախթուշար արասընտա
գըլըճլարապըն ,
Վէ գըլըճլէ գաթլ օլունանլար իլէ պերապէր
եաթաճագապըն ,
- 29 Էսոմ՝ իլէ քէնտի մէլլէրի վէ քեաֆ-
ֆէ ի րու՛հասը օրատա արը ,
Անլէր քի շէճա՛տթըլլէ պերապէր գը-
լըճլէ գաթլ օլունանլարըն եանընա
գօնուլտու .
Անլէր զայր ի մախթուշար իլէ ,
Վէ չուգուրա էնէնլէր իլէ պերապէր եաթա-
ճագլար արը :
- 30 Շիմալ իւմէրասընըն ճիւմէսի վէ Սայաա-
վիլէրին ճիւմէսի օրատա արը ,
Անլէր մագթուլէր իլէ պերապէր էնիպ ,
Տէհչէթ վէրմիշ օլան շէճա՛տթըլլարընտան ու-
թանըլլար ,
Վէ գըլըճլէ գաթլ օլունանլար իլէ պերապէր
զայր ի մախթուշ օլարագ եաթար-
լար ,
Վէ չուգուրա էնէնլէր իլէ պերապէր 'արլա-
րընը չէքէրլէր :
- 31 Ֆիր՝օն անլէրի կէօրէճէք .
Հէմ Ֆիր՝օն հէմտէ գըլըճլէ գաթլ օլունան
քեաֆֆէ ի 'աոսթիլի ,
Պիւթիւն ճիւմհուրը իչին թէսէլլի պուլա-
ճագ արը՝ տէյիւ-
րապպ Եէհօլա պուլուրուր :
- 32 *Ձիրա պէն տէհչէթիմի՝ պէր հայաթ օլան-
լարըն տիյարընա տիւշիւրտիւմ ,
Վէ Ֆիր՝օն իլէ պիւթիւն ճիւմհուրը զայր ի
մախթուշար արասընտա
Գըլըճլէ գաթլ օլունանլար իլէ պերապէր
եաթըրըլաճագ արը՝ տէյիւ-
րապպ Եէհօլա պուլուրուր :

ՊԱՊ 33

- 1 Վէ պանա ԲԱՊՊՁ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
2 Էյ իպն ի տտէմ , Էպան ի գալմընա խիթա-
պէն սեյյէ քի , Պիր տիյար իւզէրինէ գը-
լըճ կէթիրտիյիմտէ , Էյէր օլ տիյարըն Է-
հալիսի քէնտի իչէրինտէն պիր քիմնէ ին-
թիխապ էտիպ անը քէնտիլէր իչին պէքճի
3 Թա՛իէն էտէրլէր իսէ , Օլ տախի տիյար իւ-
զէրինէ գըլըճ կէլիլինի կէօրտիւքտէ , պօ-
րու չալարագ գալմը հազէր էթտիրիլտէ ,
4 Պօրու սէսինի իչիտիպ տէ հազէր էթմէյէնի
գըլըճ կէլիպ գալարըրըրա , անըն գանը քէն-
5 տի պաշը իւզէրինտէ օլաճագ արը : Պու քիմ-
* Եւ-էր հէր նէ գատար անըն տէհչէթիլի

սէ Կօրսւնն սէսին ի իշխութի, լաքին հաղէր
 էթմէտի, գանը քէնտի իւզէրինտէ օլաճադ
 ալը. Ֆազաթ հաղէր էտէն քէնտի ճաննը
 6 գուրթարաճադ ալը: Լաքին պէքճի գըլըճն
 կէտիյինի կէօրտիւքտէ պօրոպը չալմայարադ
 գաւլը հաղէր էթտիւքտիյի հալտէ, գըլըճ
 կէլիպ անլէրտէն պիր քիշէյի գալտըրը իսէ,
 պու տտէմ 'իսեանընտա գալտըրըլմը ալը,
 լաքին անըն գանըն պէքճինն էլինտէն թա-
 լէպ էտէճէյիմ:
 7 Պէօյլէճէ, էյ իպն ի տտէմ, սէնի պէյթ ի
 իսրայէլէ պէքճի թա'եին էթտիմ, վէ քէլա-
 մը պէնիմ աղղըմտան իշխտիպ թարաֆըմտան
 8 անլէրի հաղէր էթտիւքտի: Պէն շէրիթ' էյ
 շէրիթ, մութլադա էօլէճէթօն' տէտիյիմտէ,
 սէն մէպէյինտէն հաղէր էթմէտի իշխն շէ-
 րիթ սէօյլէմէլ իսէն, օլ շէրիթ քէնտի 'իս-
 եանընտա էօլէճէք, լաքին անըն գանըն
 9 սէնին էլինտէն թալէպ էտէճէյիմ: Լաքին
 սէն շէրիթ' քէնտի մէպէյի հաղգընտա ան-
 տէն ըրւճու' էթմէտի իշխն հաղէր էթտիւքտի
 իսէն, օլ տալի մէպէյինտէն ըրւճու' էթ-
 մէտիյի հալտէ, քէնտի 'իսեանընտա էօլէ-
 ճէք, լաքին սէն քէնտի ճաննը գուրթար-
 մըլ օլաճադսըն:
 10 Պու էճլտէն, էյ իպն ի տտէմ, սէն պէյթ ի
 իսրայէլէ սէօյլէ քի, Պիղիմ 'իսեան վէ կիւ-
 նաշարըմըլ իւզէրիմիլտէ օլարադ պիլ ան-
 լէրտէ իֆնա օլունտըճա նա'սըլ եաշայա-
 11 ճաղըլ տէյօրսընըլ: (Անլէրէ պէօյլէ սէօյլէ.)
 Բապպ Եէճօվա պույուրուր քի' չայաթըմ
 հաղգը իշխն սէն շէրիթին էօլիմիւնտէն
 խօշանմամ, անճադ շէրիթին քէնտի մէպէ-
 յինտէն ըրւճու' էտիպ պէր չայաթ օլմա-
 սընտան իօլալըմ: էյ պէյթ ի իսրայէլ,
 ըրւճու' էտիւնիլ, քէօթիւ մէպէյինիլտէն
 ըրւճու' էտիւնիլ նի'չիւն էօլէճէքսինիլ:
 12 Վէ սէն, էյ իպն ի տտէմ, էպնա ի գաւ-
 մընա սէօյլէ քի' Սալէհին սալաճը 'իսեան
 էթտիյի կիւնտէ անը գուրթարմայաճադ,
 վէ շէրիթ քէնտի շէրիթինտէն ըրւճու' էթտիյի
 կիւնտէ շէրիթ սէպէպիլէ տիւշմէճէք տիր,
 վէ սալէհ կիւնաճ իշխտիյի կիւնտէ ալաճը
 13 սէպէպիլէ եաշայամայաճադ ալը: Պէն սալէհ
 իշխն' Մութլադա եաշայամաճադ ալը' տէնի-
 յիմտէ, օ սալաճըն կիւմէնիպ տէ 'իսեան
 էտէրսէ, անըն պիւթիւն սալաճը թէգէքքիւր
 օլունմայաճադ, անճադ էթտիյի 'իսեանտա
 14 էօլէճէք տիր: Վէ շէրիթ' Մութլադա էօլէ-
 ճէքսին տէտիյիմտէ, օ կիւնաճընտան ըրւճու'
 էտիպ հաղգ վէ 'ատալէթլէ 'ամիլ օլուրսա,
 15 Շէրիթ ըհնի ի'ատէ էտիպ զապէ էտիլէնի
 կէրի վէրիթսէ, վէ քէօթիւնիլ քէթմէլէրէք
 չայաթ գաւանիյինտէ սիւլաք էտէրսէ,

մութլադա եաշայամաճադ տիր, էօլմէյէճէք
 16 տիր: Իշխմիշ օլտըղը կիւնաճարըն հիշ պի-
 ըի անըն 'ալէյհինտէ զէքը օլունմայաճադ
 ալը, հաղգ վէ սալաճ իճրասընտա պուլուն-
 տըղընտան մութլադա եաշայամաճադ ալը:
 17 Էպնա ի գաւմըն իսէ' Բապպն եօլու տօղ-
 ըու տէյիլ տիր' տէրլէր: Լաքին անլէրին
 18 եօլու տօղըու տէյիլ տիր: Սալէհ քէնտի
 սալաճընտան տէօնիւպ քէօթիւլէք էտէրսէ,
 19 անըն սէպէպիլէ էօլէճէք տիր: Շէրիթ տա-
 խի շէրիթինտէն տէօնիւպ հաղգ վէ 'ատա-
 լէթլէ 'ամիլ օլուրսա անլէր իլէ եաշայամաճադ
 20 ալը: Լաքին սիլ Բապպն եօլու տօղըու տէ-
 յիլ տիր' տէրօնիլ: էյ պէյթ ի իսրայէլ,
 պէն հէր պիրինիլ քէնտի եօլունա կէօրէ
 հիւքմ էտէճէյիմ:
 21 Վէ էսարէթիմիլին օն իքինճի սէնէսինտէ
 օնունըն պըն պէլինտէ Եէրուշալիմտէն ֆի-
 րար էտէնլէրտէն պիրի եանըմա կէլիպ' Շէհը
 22 վուրուլտու' տէտի: Վէ օլ ֆիրարի պանա
 կէլմէգտէն էվվէլ' աղաճալայն ՐԱՊՊԸՆ Էլի
 պէնիմ իւզէրիմտէ օլտու, վէ սապաճալըն օ
 պէնիմ եանըմա կէլմէգտէն էվվէլ աղղըմը
 աշտը, վէ աղղըմ' ալըլտըղընտա ալթըրգ
 տիլիլ տէյիլ իտիմ:
 23 Վէ պանա ՐԱՊՊԸՆ քէլամը կէլիպ տէտի
 24 քի, էյ իպն ի տտէմ, իսրայէլ տիյարընն
 շօլ խարապ օլմուշ եէրլէրինն սէքէնէսի'
 Ապրոհամ պիր աբէմ իքէն տիյարը թէվէր-
 ըրւա էլլէտի. պիլ չօղլըլ իլ, ալէար' մի-
 րաս օլմադ իւզրէ պիլէ վէրիլտի' տէրլէր:
 25 Պու էճլտէն անլէրէ սէօյլէ քի' Բապպ Եէճօ-
 վա պէօյլէ պույուրուր: Սիլ էնի գանըլլէ
 եէրսինիլ, վէ կէօղլէրինիլ վութլարընըա
 գալտըրընըա, վէ գան տէօթէրսինիլ. սիլ
 26 մի տիյարը թէվէրըրիւս էտէճէքսինիլ: Սիլ
 քէնտի գըլմէլարընըա ի'թիմատ էտէրօնիլ.
 մէքրուհ իշ իշլէրսինիլ, վէ հէր պիրինիլ
 գօնշըսընն գարըսընը լէքտար էտէր. սիլ
 27 մի տիյարը թէվէրըրիւս էտէճէքսինիլ: Ան-
 լէրէ սէօյլէյէսին քի' Բապպ Եէճօվա պէօյլէ
 պույուրուր. չայաթըմ հաղգը իշխն խա-
 րապ օլմուշ եէրտէ օլանլար գըլմէլէ տիւշէ-
 ճէքլէր, վէ սալաճ եիւզիւնտէ պուլունան-
 լարը վուհուշա եէլէճէք օլմադ իւզրէ վէրէ-
 ճէյիմ, վէ գալալարտա վէ մաղալարտա
 28 օլանլար թա'ունտան էօլէճէքլէր: Վէ տի-
 յարը պիւս պիւթիւն վիրան էտէճէյիմ, վէ
 անըն գուվլէթիլին իֆթիլարը մաճվ օլա-
 ճադ վէ իսրայէլ տաղարը վիրան օլարադ
 29 ալլէրէն քիմնէ կէլմէյէճէք տիր: Վէ իշլէ-
 տիլէրի մէքրուհաթն քեաֆէթի սէպէպիլ-
 տէն տիյարը պիւս պիւթիւն վիրան էթտի-
 յիմտէ ՐԱՊՊ Էլն իտիլիմի պիլէճէքլէր տիր:

- 30 Վէ սէն, էյ իպն ի ատեմ, էպնա ի
գաղմընն տիվարար եանընտա վէ խանէ
գաղմընն տիվարար սէնին հագգընտա պիրի պի-
րիլէ սեյլէնիպ հէր քէս պիրատերինէ խի-
թապէն՝ Շիմտի կէլինիզ, վէ ՐԱՊՊ Թարա-
ֆընտան զուհուր էտէն քէլամ նէ իտիլինի
- 31 տինկէլինիզ տերլէր: Անլէր գաղմըն կէլինի
կիպի եանընտ կէլիլէր, վէ էսնիւնտէ գաղմ-
մըմ՝ Կէպի օթուրուրար, վէ սէնին սեզլէրինի
տինկէլէր, լաքին անլէրի իճրա էթմէզլէր.
զիրա անլէր աղղըլարըլէ մուհապպէթ կէօս-
թէրիլէր, ֆաթի գաղպլէրի քէնտի թամա՝
- 32 լարնա թապի՝ տիր: Վէ իշթէ սէն անլէրէ
խօշ օտալը վէ մահիր մուղաննինն օգու-
տըլը լաթիֆ շի՛ր կիպի սին. անլէր սէնին
սեզլէրինի իշիտիլէր իսէ տէ, իճրա էթմէզ-
լէր: Ֆաթաթ պու վուգու՝ պուլուննա, (իշ-
թէ վուգու՝ պուլուննա տըր,) օլ զէման
տարալարնտա պիր փէյղամպէր պուլուննը
իտիլինի պիլէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 34

- 1 Վէ պանա ՐԱՊՊԸ քէլամը կէլիպ տէտի քի,
2 Էյ իպն ի ատեմ, Իարայէլ չօպանլարը՝ ա-
լէյհնտէ փէյղամպէրլէ էյլէ, փէյղամպէր-
լիք էտիպ անլէրէ սեյլէ քի, Չօպանլարա
Բապպ ԵէՏօվա պէօյլէ պուլուրուր. Վա՛յ
քէնտիլէրինի կիւտէն Իարայէլ չօպանլարը-
նա. չօպանլար սիւրիւլի կիւթմէլի տէյի՞լ
- 3 մի տիր: Սիզ *եաղը եէրսինիզ վէ եիւնիւ
կիյէրսինիզ վէ սէմիզի պօղաղլարընը, Լաթի
սիւրիւլի կիւթմէլիսինիզ, Չա՛իֆլէրի գուվ-
վէթլէնտիլմէտինիզ, խաթալարա չիֆա վէր-
մէտինիզ, վէ գըրըղը սարմատընը վէ եօլը-
նը շաշըրտը կէրի կէթիլմէտինիզ, վէ զա՛իպ
օլանը արամատընը, անճաղ ճէպր ու զուլմէ
անլէրէ թէսալլիւթ էթտինիզ: Վէ չօպան-
լարը օլմատըղընտան տաղըլարը, վէ տա-
ղըլարըլէ սահրանըն քետաֆիէ ի վուհու-
- 6 շընա եէյէճէք օլարըլար: Գօյուլնլարըմ հէր
տաղտա վէ հէր եիւքսէք պայըր իւզէրինտէ
եօլը շաշըրտըլար, վէ գօյուլնլարըմ պիւթիւն
եէր եիւզիւնէ տաղըլարը, վէ սօրուպ ա-
րայան եօգ տըր:
- 7 Պու էճլտէն, էյ չօպանլար, ՐԱՊՊԸ քէ-
լամըն տինկէլինիզ. Բապպ ԵէՏօվա պու-
լուրուր քի, շալաթըմ հագգը իշիւն չօ-
պան օլմատըղընտան սիւրիւմ եաղմա էտի-
լիպ գօյուլնլարըմ սահրանըն քետաֆիէ ի վու-
հուշընա եէյէճէք օլարըղ վէ չօպանլարըմ
գօյուլնլարըմ արամալըպ անճաղ չօպանլար

*Ե-Ի-Դ՝ սիւտիւ

- քէնտիլէրինի կիւտիւպ տէ գօյուլնլարըմ
9 կիւթմէտիլէրի սեպէպտէն, Էյ չօպանլար,
10 ՐԱՊՊԸ քէլամըն տինկէլինիզ. Բապպ Եէ-
Տօվա պէօյլէ պուլուրուր. Իշթէ պէն չօ-
պանլարա գարըլ էմ, վէ գօյուլնլարըմ ան-
լէրին էլլէրինտէն թալէպ էտէճէյիմ, վէ ան-
լէրի գօյուլն կիւթմէլտէն ֆէրաղաթ էթտի-
րէճէյիմ, վէ չօպանլար արթըղ քէնտիլէրինի
կիւթմէլէճէքլէր տիր, վէ գօյուլնլարըմ ան-
լէրին աղղընտան գուրթարաճաղըմ, շէօյլէ
քի պիր տահա անլէրէ եէյէճէք օլմալար:
- 11 Չիրա Բապպ ԵէՏօվա պէօյլէ պուլուրուր.
Իշթէ պէն գօյուլնլարըմ քէնտիմ թալէպ է-
12 տիպ արայաճաղըմ: Չօպան տաղըլըլէ գօ-
յուլնլարը արարնտա պուլունտըղը կիւտէ
սիւրիւսիւնիւ արատըղը կիպի գօյուլնլարըմ
պէօյլէ արայաճաղըմ, վէ պուլուլթը վէ տիւ-
մանը կիւտէ տաղըլարըլէր հէր եէրտէն
- 13 գուրթարաճաղըմ. Վէ անլէրի գաղմարտան
չըգարաճաղըմ վէ անլէրի տիյարարտան
թօփլայաճաղըմ վէ անլէրի քէնտի եէրլէ-
րինէ կէթիլէճէյիմ, վէ անլէրի Իարայէլ
տաղըլընտա, տէրլէրտէ վէ տիյարըն մէս-
քիւն մահալլէրինին ճիւմէսինտէ կիւտէճէ-
14 յիմ: Անլէրի էյի մէր՝ալարտա կիւտէճէյիմ,
վէ անլէրին աղղը Իարայէլին եիւքսէք տաղ-
լարընտա օլաճաղ. օրատա էյի աղղտա եա-
թաճաղար, վէ Իարայէլ տաղըլարընտա օթը
- 15 պօլ մէր՝ալարտա օթլանաճաղար տըր: Գօ-
յուլնլարըմ քէնտիմ կիւտէճէյիմ վէ անլէ-
րի քէնտիմ եաթըրաճաղըմ՝ տէյիւ Բապպ
16 ԵէՏօվա պուլուրուր. Ղա՛իպ օլանը արայա-
ճաղըմ, վէ եօլընը շաշըրտը կէրի կէթիլէ-
ճէյիմ. վէ գըրըղը սարաճաղըմ վէ խաթալար
գուվվէթլէնտիլմէտինիզ. լաքին սէմիզի վէ
գուվվէթլէլի հէլաք էտէճէյիմ. վէ անլէրի
հագգանիլէթ իւզլէ կիւտէճէյիմ:
- 17 Էյ գօյուլնլարըմ, սիզ Դիւլէյիլիւ. Բապպ
ԵէՏօվա պէօյլէ պուլուրուր. Իշթէ պէն գօ-
յուլն իլէ գօյուլն արատընտա վէ գօլար իլէ
էրքէլէր արատընտ հիւքմ էտէճէյիմ:
- 18 Էյի մէր՝ալարտա օթլանմանըղ սիզէ ա՛ղ մը
տըր քի մէր՝ալարընըղն պաղըլէյիսին ա-
յաղարընըղն չիյնէրսինիզ. վէ տուրու սու-
լարը իւմէնիզ ա՛ղ մը տըր քի պաղըրըն ա-
- 19 յաղարընըղն պուլունտըրընը, վէ գօ-
յուլնլարըմ պաղարընըղն չիյնէտիլինի
եէրլէր, վէ պաղարընըղն պուլունտըր-
ղընը իշէլլէր:
- 20 Պու էճլտէն Բապպ ԵէՏօվա անլէրէ պէօյ-
լէ պուլուրուր. Իշթէ սէմիզ գօյուլն իլէ գէ-
պուլն գօյուլն արատընտա պէն քէնտիմ հիւքմ
- 21 էտէճէյիմ: Սիզ եան վէ օմուղլէ իթի վէ-
րիպ գա՛իֆլէրին՝ ճիւմէսին տըլարը տաղը-

տրնճոյս գատար անլերի պոչնուզարընդէ
22 վուրտղընը իչիւն, Պէն տախի գոյունլա-
րըմը գուրթարաճաղըմ, վէ պիր տոհա եաղմա
ետիմէյեճէքէր, վէ գոյուն իլէ գոյուն ա-
23 րտընտա հիւքմ էտէճէյիմ, վէ անլերի
կիւթմէտի իչիւն՝ իւզէրէրէնէ պիր չօպան
եա'նի գուրմ Տաուտը նապ էտէճէյիմ. օ
անլերի կիւտիւպ չօպանլարը օլաճագ տըր :
24 վէ պէն ՐԱՊՊ անլերին Ալլաճը օլաճաղըմ,
վէ գուրմ Տաուտ արալարընտա ը'իս օլա-
25 ճագ տըր. պէն ՐԱՊՊ սեօյլէտիմ : վէ անլեր
իլէ սելամէթ 'աճտը 'ադտ էտէճէյիմ, վէ
տիյարտան վուհուշը մազգիրէյի մահվ է-
տէճէյիմ. վէ պերէյէտէ էմնիլէթ իւզըն
սաքին օլաճագլար, վէ օրմնալարտա ուլա-
26 յաճագլար տըր : վէ անլերի չէմտէ տա-
ղըմն էթրաֆընը պերէքէթլէյեճէյիմ, վէ
եաղմուրարը մէվսիմիտէ եաղարաճաղըմ.
անլեր պերէքէթլի եաղմուրար օլաճագ տըր :
27 վէ սաճրա աղաճարը մէյլէլէրինի, եեր տա-
խի մաճաւընը վէրէճէք, վէ անլեր քէնտի
թօփրագլարը իւզէրինտէ էմնիլէթ իւզըն օ-
լաճագլար, վէ պոյունտըրըգլարընն պաղա-
րընը գըրըպ անլերի գուլլըք էթտիբէնլերին
էլինտէն գուրթարտղըմտա ՐԱՊՊ պէն իտի-
28 յիմի պիլէճէքէր տիր : վէ անլեր արթըգ
թա'իֆէլէր թարաֆընտան եաղմա էտիլմէ-
յէճէքէր, վէ վուհուշը վէմին անլերի եե-
մէյէճէք. անճագ էմնիլէթ իւզըն սաքին օ-
լաճագլար վէ խալֆ վէրէն պուրուշաճաղ-
29 տըր : վէ անլերէ նամտար օլաճագ պիր ֆի-
տան գուհուր էթտիբէճէյիմ. վէ արթըգ
տիյարտա գըթըգտան գըրըմայաճագլար,
վէ արթըգ թա'իֆէլէրին չագարէթին չէք-
30 մէյէճէքէր : վէ պէն անլերին Ալլաճը ՐԱՊՊ
անլեր իլէ օլաղըմը պիլէճէքէր տիր. վէ ան-
լեր-եա'նի պէյթ ի իւրայէլ պէնիմ գալմըմ
տըր՝ տէյիւ Րապպ Եէճօվա պուրուրուր :
31 վէ սիզ, էյ պէնիմ գոյունլարըմ, էյ
մեր'ամըն գոյունլարը, ինսան սընըզ, վէ պէն
սիզին Ալլաճընըլ իմ՝ տէյիւ Րապպ Եէճօվա
պուրուրուր :

ՊԱՊ 35

1 վէ պանա ՐԱՊՊըն քէլամը կէլիպ տէտի քի,
2 էյ իպն ի տտէմ, Սէ'իւր տաղընա միւթէ-
վէճճիճ օլուպ անըն 'ալէյհինտէ փէյղամպեր-
3 իք էյլէ, վէ անա սեօյլէ քի Րապպ Եէճօվա
պէյլէ պուրուրուր. էյ Սէ'իւր տաղը, իշթէ
պէն սանա գարըն իմ, վէ իւզըրինէ էլիմ
աւղարդպ սէնի պիւս պիւթիւն վիւրան էտէ-
4 ճէյիմ. Շէճըլէրինի խարապ էտէճէյիմ, վէ

սէն վիւրան օլաճագլար, վէ ՐԱՊՊ պէն իտի-
յիմի պիլէճէքսին :
5 Սէնին 'ատալէթին գատիմի օլուպ պէնի
իւրայէլի պէլալարը վագթընտա, քէթիւ-
լիւք վագթըլարը թէմամ՝ օլաղընտա գըլը-
6 ճա թէսլիմ էյլէտիյին իչիւն, Պէն տախի
(Րապպ Եէճօվա պուրուրուր) չոյաթըմ չագ-
գը իչիւն սէնի գանա պուրայաճաղըմ, վէ
սէնի գան թա'գիպ էտէճէք. սէն գանտան
իքրաճ էթմէտիյին իչիւն սէնի գան թա'գիպ
7 էտէճէք տիր : վէ Սէ'իւր տաղընը պիւս պիւ-
թիւն վիւրան էտէճէյիմ, վէ անտէն միւրուր
8 վէ 'ուպուր էտէնի գաթ' էտէճէյիմ. վէ
տաղընը մագթուլէրիլէ տօլուրաճա-
ղըմ. սէնին պայըլարընտա վէ վատիլէրին-
տէ վէ տէրէլէրինին ճիւմէսինտէ գըլըճլէ
9 գաթլ օլունանլար տիւլէճէքէր տիր : Սէնի
իլէլէպէտ վիւրան պրաղաճաղըմ, վէ արթըգ
շէճըլէրին մէքիւն օլմայաճագ տըր, վէ
ՐԱՊՊ պէն իտիյիմի պիլէճէքսինիզ :
10 Պու իքի միլէթ վէ պու իքի տիյար պէ-
նիմ օլաճագ վէ պիզ անլերի թէմլէլիւք է-
տէճէյիլ՝ տէտիլին իչիւն, (չալ պու քի
11 ՐԱՊՊ օրատա իտի,) Րապպ Եէճօվա պու-
րուրուր քի՝ շոյաթըմ չագգը իչիւն անլե-
րէ օլան 'ատալէթինտէն նէլէթ էտէն զա-
ղապ վէ չասէտինէ կէօրէ մուամլէ էտէճէ-
յիմ, վէ սէնին 'ալէյհինտէ հիւքմ էյլէտի-
12 յիմտէ արալարընտա պիլինէճէյիմ : վէ իս-
րայէլ տաղընը չագգընտա՝ Անլեր վիւրան
օլուր, անլեր պիզէ թա'ամ օլմագ իւզըն
վէրիլտի՝ տէյիւ էթտիյին քիւֆըրին ճիւմ-
լէսինի պէն ՐԱՊՊ իշթտիյիմի պիլէճէք-
13 սին. վէ պանա գարըն պէյիւք սեօյլէտիյի-
նիզ վէ պանա գարըն սեօյլէրինիզ թէքսիր
էյլէտիյինիզ պէն իշթտիմ :
14 Րապպ Եէճօվա պէյլէ պուրուրուր. Պիւ-
թիւն գէմինին մէտէրէթի վագթընտա սէնի
15 վիւրան էտէճէյիմ. Սէն պէյթ ի իւրայէլին
միւրայըն վիւրան օլաղընա մէսուր օլաղըն
միսիլիւ, սանա տախի էյլէ եափաճաղըմ.
էյ Սէ'իւր տաղը վէ պիւթիւն էտամ, սէն
քէտաֆէթէն վիւրան օլաճագլար. վէ ՐԱՊՊ
պէն իտիյիմի պիլէճէքէր տիր :

ՊԱՊ 36

1 վէ սէն, էյ իպն ի տտէմ, իւրայէլ տաղ-
լարընա փէյղամպերիք էտիպ սեօյլէ քի, էյ
իւրայէլ տաղընը, ՐԱՊՊըն քէլամըն տինկ-
2 լէյինիզ. Րապպ Եէճօվա պէյլէ պուրուրուր.
Տիւլմէն սիզին չագգընըտա՝ շա'ճ, գատի-
մի պայըլար տախի պիզէ միւրա օլուր՝ տէ-
3 տիյի իչիւն, Սէն փէյղամպերիք էտիպ սեօյ-

- լէ քի, Բապպ Ենճօվա պեօյլէ պոյուրուր .
 Թա'իֆէլէրին պագըլլէսինէ միրաւ օլմանը
 իչինս սիդի խարապ էտիպ հէր թարաֆտան
 եււթաղլարը, սիգ տախի տիլէ տիւշիւպ
 գաւմըն սիթէմինէ տիւշար օլաղընը իչինս,
 4 Էյ Խարայէլ տաղլարը, Բապպ Ենճօվանըն
 քէլամընը տինկէլինիգ. Բապպ Ենճօվա տաղ-
 լար վէ պայըլար վէ տէրէլէր վէ վառիլէր
 վէ խարապ ու վերանս եւրլէր վէ էթրաֆտու-
 քի թա'իֆէլէրին պագըլլէսինէ եւղմա վէ
 մոսխարա օլմուշ օլան մէթրուք շէհրէրէ պեօյ-
 5 լէ պուլուրուր : Պոււ էճլտէն Բապպ Ենճօվա
 պեօյլէ պուլուրուր . Թա'իֆէլէրին պագըլլ-
 յէսի հապընտա վէ պիւթին Էտամ հապ-
 դընտա հապընտան տիւշէ ի զայրէթիմէ
 սեօյլէտիմ . զիրա տիյարըմը քէնտիլէրինէ
 քէմալ ի մէսէրէթ ի գաղզ վէ տէրուստէն
 իհանէթէ զանիմէթ կիպի գափմագ իչինս
 միրաւ տէյիւ ալտըլար :
 6 Պոււ էճլտէն Խարայէլ տիյարը հապընտա
 փէյդամպէրլէր էտիպ տաղլար վէ պայըլար
 վէ տէրէլէր վէ վառիլէր սեօյլէ քի, Բապպ
 Ենճօվա պեօյլէ պուլուրուր . Թա'իֆէլէր թա-
 րաֆընտան թահգիր օլունտըղընը իչինս իշթէ
 պէն զայրէթիմ վէ զաղապըմէ սեօյլէտիմ :
 7 Պոււ էճլտէն Բապպ Ենճօվա պեօյլէ պուլու-
 րուր . Պէն եւմին էյլէտիմ քի էթրաֆընդտա
 պուլունան թա'իֆէլէր էթտիլէրի հապարէթի
 8 քէնտիլէր կէօրէճէլէր : Լաքին, էյ Խարա-
 յէլ տաղլարը, սիգ տաղլարընը ուղաւտա-
 ճագընը, վէ գաւմըմ Խարայէլ իչինս սե-
 9 եւրէնիգ հապըլ էտէճէքսինիգ, զիրա անլէր
 անընտա կէլէճէլէր տիր : Չինքի իշթէ
 պէն սիգին թարաֆընդտան իմ, վէ նազարըմ
 իւզէրինիգտէ օլաճագ տըր, սիգ տախի թի-
 10 մար օլունուպ էքիլէճէքսինիգ . Վէ իւզէրի-
 նիգտէ տտէմլէր եա'նի պիւթինս պէյթ ի
 Խարայէլի թէքսիր էտէճէլիմ, վէ շէհրէր մա
 քին օլուպ խարապէլէր պինա օլունաճագ
 11 տըր : Վէ իւզէրինիգտէ ինսան իլէ հայվանը
 թէքսիր էտէճէլիմ, վէ անլէր թէքստիր
 էտիպ միւսմիր օլաճագըր . վէ սիգի էվլէլէրի
 հալլինիգ իւզէր մէսքինս զըլաճագըմ, վէ սիգի
 էվլլէլէր հալլինիգտէն տահա էյի պիր հալէ
 կէթիլէճէլիմ . վէ Բապպ պէն իտիլիմի պիլէ-
 12 ճէքսինիգ : Վէ իւզէրինիգտէ տտէմլէր եա'նի
 գաւմըմ Խարայէլի կէզտիրէճէլիմ, վէ անլէր
 սէնի թէվլէրընէ էտէճէլիմ, վէ սէն անլէրին
 միրասը օլաճագըն, վէ պիր տահա անլէրի
 էվաւտըղ պրագմայաճագըն :
 13 Բապպ Ենճօվա պեօյլէ պուլուրուր . Սիգէ
 ինսան եէյէն պիր Խէյաքըն, միլլէթլէրինի
 14 էվաւտըղ պրագըմըն տէտիլէրի իչինս, Պիր
 տահա ինսան եէմէյէճէքսին վէ պիր տահա

- միլլէթլէրինի *էվաւտըղ պրագմայաճագըն*,
 15 տէյիւ Բապպ Ենճօվա պուլուրուր : Վէ սէնտէ
 արթըգ թա'իֆէլէրին թահգիրինի իլիթտիր-
 մէյէճէլիմ, վէ արթըգ ագվամ թարաֆըն-
 տան թա'իկ օլունմայաճագըն, վէ արթըգ
 միլլէթլէրինի հէլաք էթմէյէճէքսին տէյիւ
 Բապպ Ենճօվա պուլուրուր :
 16 Վէ պանա Բապպ քէլամը կէլիպ տէտի
 17 քի, Էյ Խարայէլ տաղլարը, պէյթ ի Խարայէլ
 քէնտի տիյարընտա սաքին օլաղլարը
 զագըլթ տըր քէնտի մէսլէլէրի վէ իշլէրիլէ
 թէնճիս էթտիլէր, անլէրին մէսլէլէր պէնիմ
 հուզըրմտա հայընտա օլան գարընըն նա-
 18 փալլէլի կիպի օլտու : Պէն տախի անլէրին
 տիյար իւզէրինէ տէքտիլէրի գան սէպէ-
 պինտէն վէ անը փուլթարըլէ թէնճիս էթ-
 տիլէրի սէպէպտէն զաղապըմը անլէրին իւ-
 19 զէրինէ տէքտիլէր : Վէ անլէրի թա'իֆէլէր
 արաղըն տաղլէթտըմ, վէ տիյարընտա փե-
 րիշան օլաղլար . անլէրի մէսլէլէրինէ վէ իշ-
 20 լէրինէ կէօրէ հիւքմ էյլէտիմ : Վէ կիթ-
 տիլէրի թա'իֆէլէրէ հիյն ի վիւսալլէրինտէ
 անլէրին հապընտա՝ Պոււ Բապպ գաւմը
 օլուպ անըն տիյարընտան չըգտըլար տէնիլ-
 մէքլէ մուգատտէս իսմիմ նագըլ շիւրմէ-
 21 թէ սէպէպ օլաղլար : Լաքին պէյթ ի Խարա-
 յէլին կիթտիլէրի թա'իֆէլէր արաղընտա
 նագըլ շիւրմէթ էթտիլէրի մուգատտէս
 իսմիմ տաղլար :
 22 Պոււ էճլտէն պէյթ ի Խարայէլ սեօյլէ քի
 Բապպ Ենճօվա պեօյլէ պուլուրուր . Էյ պէյթ ի
 Խարայէլ, պէն պունա սիգին իչինս տէյիլ-
 անաճ կիթտիլէրինիգ թա'իֆէլէր արաղընտա
 նագըլ շիւրմէթ էթտիլէրինիգ մուգատտէս
 23 իսմիմ իչինս էտէլիմ : Վէ թա'իֆէլէր ա-
 րաղընտա նագըլ շիւրմէթ էտիլէն եա'նի
 անլէրին արաղընտա սիգին նագըլ շիւրմէթ
 էթտիլէրինիգ 'աղիմ իսմիմ թաղափա էտէ-
 ճէլիմ . վէ կէօլէրի էօնիւնտէ տրանդտա
 գուտտուս պիլինտիլիմտէ թա'իֆէլէր Բապպ
 պէն իտիլիմի պիլէճէլէր տէյիւ Բապպ Են-
 24 ճօվա պուլուրուր : Վէ սիգի թա'իֆէլէր ա-
 րաղընտա տաղլարըմ վէ սիգի տիյարընտա
 ճիւմէսինտէն թօփլայըլ տիյարընտա կէ-
 25 թիլէճէլիմ : Վէ իւզէրինիգէ փաք սու սե-
 փէճէլիմ, սիգ տախի թահգիր օլաճագընը
 սիգի նափալլէրինիգ քեաֆէսինտէն վէ
 փուլթարընտա ճիւմէսինտէն թաթհիր է-
 26 տէճէլիմ . Վէ սիգէ գաղզ ի ճէտիտ վէրէճէ-
 յիմ, վէ տէրուստինիգէ ըւճ շէտիտէ գո-
 յաճագըմ, վէ ճէտիտինիգտէն թաշ Կիւ օ-
 27 վէրէճէլիմ . Վէ տէրուստինիգէ Բուհըմ գո-
 Եւթիւ հէլաք էթմէյէճէքսին

- յաճաղում, վէ սիգի գալմանիյնիմտէ սիւրուք
էթտիրեճէյիմ, վէ աճքեաւմըմ հըֆը էտիպ
28 անէր իլէ 'ամիլ օլաճագսընը. վէ էճաւ-
աւընը պէրտիյիմ տիյարտտ սոքին օլաճագ-
սընը. վէ սիգ պէնիմ գալմըմ օլաւ պէն
29 տաւի սիգին Ալաճընը օլաճաղում: վէ
սիգի պիւթիւն նափաքըյինիլտէն խէլաս է-
տէճէյիմ. վէ պուղտայը 'պէրէքէթ իւզըէ
վէրէճէյիմ, վէ իւզըրինիլ գըթըգ կէթիր-
30 մէյէճէյիմ: վէ աղաճարըն մէյվէսինի վէ
թարլանըն մաճաուընը թէքսիր էտէճէյիմ, քի
պիր տաճա թա'իֆէրէր արտաւնտա գըթըգ
31 տան տօլայը ճագարէթ կէթըմէյէտինիլ: վէ
քէթիւ մէյվէյինիլ վէ դայր ի սալիճ ա'մա-
լընը խաթրա կէթիրէճէքսինիլ, վէ 'իսեա-
նընը վէ մէքրուճաթընը իլիւն քէնտի
32 քէնտիլէրինիլտէն իքրաճ էտէճէքսինիլ: էյ
պէթ ի իւրայէլ, մա'լիւմինիլ օլաւն քի,
պաւն սիգին իլիւն եափմայօրըմ. մէպէյի-
նիլտէն տօլայը ութանը պէճիլ օլաւնը
տէյիւ թապ պէճօվա պուրուրուր:
33 թապ պէճօվա պէյլէ պուրուրուր. Սիգի
քեաֆֆէ ի 'իսեանընըտան փաքէտիյիմ
կիւնտէ, շէճըրի մէպիւն գըլաղում, վէ
34 խարապէրէր պինա օլաւնաճագլար: վէ վի-
րան պուրուրան տիյար ճէր կէյէնին կէօզէ-
րի էօնիւնտէ վիրան պուրուրաղընա մուգա-
35 պիլ թիմար օլաւնաճագ արը: վէ Պու վի-
րան պուրուրան տիյար 'Ատէն պաղչէսի կի-
պի օլաու, վէ խարապ վէ վիրան օլմուշ վէ
եքըլըմը շէճըրէր միւթաճէքէմ վէ մէքիւն
36 օլաու տէյէճէքէր տիր: վէ էթրաֆընըտա
պագի գալան թա'իֆէրէր եքըլըմը եէրէրի
մա'մուր վէ վիրանէյի տպատան գըլան թապ
պէն խաթիմի պիլէճէքէր տիր. պէն թապ
սէյլէտիմ վէ իճրա էտէճէյիմ:
37 թապ պէճօվա պէյլէ պուրուրուր. Պէյթ ի
իւրայէլ թարաֆընտան պուրուր քէնտի-
լէրինէ եափմաղըմ իլիւն թալէպ օլաւնա-
ճաղում. անլէրին տաւմէլէրինի սիւրիւ կիպի
38 իէքսիր էտէճէյիմ: Մուգատտէս սիւրիւ
կիպի' երուշալիմին պայրամ սիւրիւսիւ կի-
պի' խարապ օլմուշ շէճըրէր ոտէմ սիւրիւլէ-
րիլէ էյլէ տօլա օլաճագ. վէ թապ պէն
իսիյիմի պիլէճէքէր տիր:

Պ Ա Պ 37

- 1 թապ պէն էլ պէնիմ իւզըրինտէ օլաու,
վէ թապ պէնի թուճ իլէ չըգարը պէնի օվա-
նըն օրթաւընա կէթիրտի, վէ օ քէմիլէր իլէ
2 տօլա իտի: վէ անլէրին էթրաֆընտան պէնի
տօլալըտա. վէ իլթէ անլէր օլաւնըն կիւ-

* իւր. չըգարը չըգալաւաճաղում:

- զիւնտէ դայէթ չըգ օլաւ պէնիսիլէ գու-
րուրը իտի:
3 վէ պանա' էյ իպն ի տաւմ, պու քէմիլ-
լէր տիրիլէ պիլթը մի' տէտի. պէն տախի,
նա թապ պէճօվա, սէն պիլթընին' տէտիմ:
4 վէ պանա' Պու քէմիլլէր իւզըրինէ փէյ-
ղամպէրիլէ էտիպ անլէրէ սէյլէ քի, էյ գու-
րու քէմիլլէր, թապ պէն իլիւն պիլթընի-
5 նիլ. թապ պէճօվա պու քէմիլլէրէ պէյլէ
պուրուրուր. իլթէ պէն տէրուրինիլէ թուճ
6 գըյաճաղում վէ տիրիլէճէքսինիլ: վէ իւզէ-
րինիլէ սինիլլէր գըյուպ սիգի էթ իլէ էթրիւ-
ճէյիմ վէ սիգի տէրի իլէ գափալըպ սիլէ
թուճ վէրէճէյիմ, վէ տիրիլէճէքսինիլ, վէ
թապ պէն իսիյիմի պիլէճէքսինիլ' տէտի:
7 վէ պանա էմ օլաւնաղը իւզըն փէյղամ-
պէրիլէ էթտիմ վէ փէյղամպէրիլէ էթտի-
յիմտէ պիր սէտա օլաու. վէ իլթէ պիր
ճարէքէթ վուգու' պուրուր օլ քէմիլ-
8 լէր' քէմիլ քէմիլինէ եաղալալըլար: վէ
կէթրտիմ քի իւզըրիլէրինէ սինիլլէր իլէ էթ
կէլիպ իւթտէն տէրի անլէրի գափալաու,
9 լաքին անլէրտէ թուճ էօգ իտի: Օլ գէման
պանա' թուճ փէյղամպէրիլէ էյլէ, էյ իպն ի
տաւմ, փէյղամպէրիլէ էտիպ թուճ սէյլէ
քի, թապ պէճօվա պէյլէ պուրուրուր. էյ
թուճ. տէթթ թիւզիկարտան կէլիպ պու մա-
թուլլէր իւզըրինէ իւթթէ, քի տիրիլլէր'
10 տէտի: վէ պանա էմ օլաւնաղը իւզըն
փէյղամպէրիլէ էթտիմ. վէ անլէրին իւզըրինէ
թուճ կէլէրէք տիրիլլէր, վէ պապ իւզըրի
տուրարագ գըյաճաղում պէյլէ ճիւնաու
օլաու:
11 վէ պանա տէտի. էյ իպն ի տաւմ,
պու քէմիլլէր պիւթիւն պէյթ ի իւրայէլ
տիր. իլթէ անլէր' քէմիլլէրիմիլ գուրու-
տու վէ իւթտիմիլ քէսիլտի, պիլ ճէլը
12 օլաղ, տէրլէր: Պու էճտէն փէյղամպէրիլէ
էտիպ անլէրէ սէյլէ քի' թապ պէճօվա պէյլէ
պուրուրուր. էյ գալմըմ, իլթէ պէն սիլին
գապրալընը աճաճաղում, վէ սիգի գապր-
լալընըտան չըգարաճաղում, վէ սիգի իւրայէլ
13 տիյարընա կէթիրէճէյիմ: էյ գալմըմ,
գապրալընը պէյլէ սիլին գապրալընըտան
չըգարաղըմա թապ պէն իսիյիմի պիլէճէք-
14 սինիլ: վէ թուճ տէրուրինիլէ գըյաճաղում,
սիլ տախի տիրիլէճէքսինիլ. վէ սիլի տիյա-
րընըտա թաճաթլանտըրաճաղում, վէ պէն
թապ պէյլէյիլ իճրա էթտիյիմի պիլէճէքսի-
նիլ' տէյիւ թապ պուրուրուր:
15 վէ պանա թապ պէն իւզըն պէն
16 քի, էյ իպն ի տաւմ, սէն պիր տէյնէք
աղըպ անլէր իւզըրինէ' թէճուտա իլիւն վէ
նըն թէքիլլէր օլաւն պէնի իւրայէլ իլիւն

- տիր՝ տէյիւ ետալ . վէ տիկեր պիր տէյնէք
ալըպ անըն իւզէրինէ՝ Եռուստֆ իչիւն , էֆ-
րայիմին վէ ընֆիգլէրի օլան պիւթիւն պէյթ ի
17 Խորայէլին տէյնէյի տիր՝ տէյիւ ետալ . վէ
էլինտէ պիրլէշիպ պիր տէյնէք օլմայարը իչիւն
18 անլէրի եան եանա կէթիր : վէ էպնտ ի գալ
մըն սանա խիթապէն՝ Պուստան միւրատըն
նէ՝ տիր , պիզէ խապէր վէրմէ՞ղ մի սին՝ տէ-
19 տիքլէրինտէ , Անլէրէ սէջլէ քի՝ Բապպ Եէ-
հօվա պէջլէ պույուրուր . Իշթէ պէն Էֆրա-
յիմին էլինտէ օլան Եռուստֆն տէյնէյինի
վէ անըն ընֆիգլէրի օլան Խորայէլ սլալթ-
լարընը ալըպ անլէրի անըն իլէ պէրապէր Եէ-
հօւտանըն տէյնէյի եանընա գօյաճաղըմ ,
վէ անլէրի պիր տէյնէք էտէճէյիմ , վէ էլիմ
20 տէ պիր օլաճաղար ալը : վէ իւզէրլէրինէ
եաղը եաղաճաղըն տէյնէքլէր անլէրին կէօզ-
լէրի էօնիւնտէ սէնին էլինտէ պուլունսուն :
21 վէ անլէրէ սէջլէ քի՝ Բապպ Եէհօվա պէջ-
լէ պույուրուր . Իշթէ պէն պէնի Խորայէլի
կիթտիքլէրի թա՛իֆէլէր արասընտան ալա-
ճաղըմ վէ անլէրի հէր թարաֆտան թօփլա-
լըպ քէտի տիյարլարընա կէթիքէճէյիմ .
22 վէ անլէրի տիյարտա՝ Խորայէլ տաղլարըն-
տա պիր միլէթ էտէճէյիմ . վէ անլէրին ծիւմ-
լիսի իւզէրինէ պիր մէլքը հիւքիւմէթ էտէ-
ճէք . վէ պիր տահա իքի միլէթ օլմայաճաղ-
լար , վէ պիր տահա իքի հիւքիւմէթէ թաղ-
23 սիմ՝ օլունմայաճաղլար . վէ ալթըզ քէն-
տի փութլարը վէ մէքրուհաթլարըլէ վէ
քէտֆէթ ի իսէանլարըլէ նափաթ օլմայա-
ճաղլար . վէ պէն անլէրի՝ իչինտէ կիւնահ
իչլէտիքլէրի մէքէնլէրինի ծիւմլիսիտէն խե-
լաւ էտէճէյիմ , վէ անլէրի փաթլէյէճէյիմ ,
վէ անլէր պէնիմ գալմըմ՝ օլըպ պէն տալի
24 անլէրին Ալահը օլաճաղըմ , վէ իւզէրլէրի-
նէ գուլըմ Տաուտ մէլիք օլաճաղ , վէ ծիւմ-
լիսինի չօպտը պիր օլաճաղ , վէ ահքէտ-
մըմտա սիւլուք էտիպ գալմանիյնիմի հըֆղ
25 ու իծրա էտէճէքլէր . վէ գուլըմ Եա՛գու-
պա վէրտիյիմ վէ էճաւտընըլըն սաքին օլ-
տըղը տիյարտա սաքին օլաճաղլար . քէնտի-
լէր հէմ՝ օղըլլարը հէմ տէ օղըլլարընին օ-
ղըլլարը իլ էլ էպէտ անտէ սաքին օլաճաղ-
լար , վէ գուլըմ Տաուտ իլ էլ էպէտ անլէ-
26 րին ըն՝իսի օլաճաղ ալը : վէ անլէր իլէ Է-
լամէթ՝ ահտը՝ ագտ էտէճէյիմ . վէ օ անլէ-
րէ՝ ահտ ը էպէտի օլաճաղ ալը . անլէրի եէր-
լէշտիրիպ թէքսիր էտէճէյիմ . վէ մազտիսի-
մի իլ էլ էպէտ անլէրին արասընա գօյաճա-
27 ղըմ : վէ մէքէնիմ՝ անլէրին եանընտա օ-
լըպ պէն անլէրին Ալահը օլաճաղըմ , անլէր
28 տալի պէնիմ գալմըմ՝ օլաճաղ ալը : վէ
մադտիսիմ իլ էլ էպէտ անլէրին արասըն .

տա պուլունմասըլէ Խորայէլի թադտիս է-
տէն ԲԱՊՊ պէն խալիյիմի թա՛իֆէլէր պիլէ-
ճէքլէր տիր :

ՊԱՊ 38

- 1 վէ ԲԱՊՊՆ քէլամը պանա կէլիպ տէտի
2 քի , Էյ իպն ի տտէմ , վէճհինի ճուճա
եա՛նի Մաճուճ տիյարընտա օլան Բօշ վէ
Մէշէք վէ Թուպալ ըն՝իսին չէվէրէքէ անըն
՝ալէյ հինտէ փէյղամպէրլէք էտիպ սէջլէ քի ,
3 Բապպ Եէհօվա պէջլէ պույուրուր . Էյ Բօշ
վէ Մէշէք վէ Թուպալ ըն՝իսի ճուճ , իշթէ
4 պէն սանա գարը իմ . վէ սէնի չէվէրէճէյիմ ,
վէ չէնէլէրինէ օլմայար թադաճաղըմ , վէ
քէնտին իլէ քէտֆէթ ի ՝աուքիքիքի , աթ-
լար իլէ աթլըլարը , ծիւմլիսի էպիսիս ի ֆա-
խիքէյի լապիս վէ սիփէրլի վէ գալպտը վէ
ծիւմլիսի գըլըճը օլարաթ պէջիւք պիր ճէ-
5 մա՛աթ չըգարաճաղըմ , վէ անլէր իլէ պէ-
րապէր Ֆարսիլէրի վէ Հապէշիլէրի վէ Ֆու-
թիլէրի՝ ծիւմլիսի գալպտը վէ միլֆէրլի
6 օլարաթ , փէլալէ՝ ճօմէր իլէ քէտֆէթ ի ծիւ-
նուտըն վէ միւնթէհա ի շիմլուտէն պէյթ ի
թօճարմա իլէ քէտֆէթ ի ծիւնուտըն , սէնին
իլէ պէրապէր ագլամ ը քէսիրէյի շէր-
հաղըմ
7 Հաղըր օլ , վէ քէնտինի հէմ եանընա
թէճէմիլէ՝ էտէն ճէմա՛աթըն քէտֆէթսինի
8 հաղըրա . սէն անլէրին ՝ամիրի օլ . Պիր չօգ
ղէմանտան սօնկրա եօգլանըլաճաղալըն . գը-
լըճաւտ փուլթուլըն տիյար իւզէրինէ , վէ
չօգ գալմլարտան տա՛իսի վիւրանէ օլան իս-
րայէլ տաղլարընա ճէմ՝ էտիքիլ ճալ իւզէ-
րինէ կէլէճէքսին . լաքին օ գալմլար արա-
սընտան չըգմըլ օլըպ ծիւմլիսի տալիլ իւզէ-
9 սաքին պուլունմաղլար ալը : Ֆադաթ սէն
գասըրղա կիպի չըգըպ կէլէճէքսին , վէ սէն
վէ սէնին քէտֆէթ ի ծիւնուտըն վէ սէնին
իլէ պէրապէր օլան ագլամ ը քէսիրէ եէրի
գալմլամաղ իչիւն պուլուլթ կիպի օլաճաղ-
սընըզ :
10 Բապպ Եէհօվա պէջլէ պույուրուր . Օլ
կիւնտէ սէնին խաթըրնա պա՛ղը չէլլէր կէլէ-
ճէք , վէ քէօթիլ թէտպիր թէտալվուր էտէ-
11 ճէքսին : վէ տէյէճէքսին քի՝ Գասապալարը
սուրըզ օլան տիյար իւզէրինէ՝ հալ ը ա-
սայիլ ու էմնիլթիտէ սաքին օլունլար իւզէ-
րինէ չըգարաճաղըմ . ծիւմլիսի սուրըզ եէրտէ
սաքին օլըպ գալմլարըլէ թըրգաղլարը
12 եօգ ալը . իղթինա՛մ վէ եաղմա էթմէք իչիւն
էլինի մէքսիւն օլմաշ խաբապէլէր իւզէրինէ

- վէ միլլէթէր արասընտան ճեմ' էտիլմիշ վէ սիւրիւկէր իլէ էմիլալ գաղանմըշ վէ տիյարըն երւքսէք եերլէրինտէ սաքին օլան գալմ' իւ-
- 13 ղէրինէ տեօնտերմէք իշիւն շէմ'աքսըն: Շէ-յա վէ Տէտան վէ Թարիշ թիւճճարը վէ անըն պիլ ճիւմէ կենճ արսլանլարը սանա' իղթինա'մ էթմէք իշիւն մի կէլտին, եաղմ' էյլէմէք իշիւն մի ճէմա'տթընը թօփլտաըն, քի կիւմիւշ իլէ ալթուն կէօթիւրէսին, սիւ-րիւ իլէ էմիլալ ալտաըն, զանիմէթ ի 'ազիմէ գափասըն' տէյէճէքլէր տիր:
- 14 Պու էճլտէն, էյ իպն ի ատեմ, փէյղամ պերլէք էտիլ, ճուճա սէյլէ քի' Բապպ Եէ-հօվա պէյլէ պուլուրուր: Օլ կիւնտէ գալ-մըմ' իսրայէլ էմիլէթ իւզըն սաքին օլտըգ-
- 15 տա սէն պի'մէյէճէք մի սին: Վէ սէն մա-հալինտէն' միւնթէհա ի շիմալտէն սէնին իլէ պէրուպեր օլան ազլամ' քէսիւրէ' ճիւմէսի աթլարաւաքիպօլտըտը, պէյլիւք ճէմա'աթ վէ
- 16 չօգ 'ապէր իլէ կէլէճէքսին: Վէ սէն, էյ ճուճ, գալմըմ' իսրայէլ իւզէրինէ' պուլութ կիպի ետրի գալիլամագ իւզըն չըգաճագաթըն: պա-տիւր կիւնլէրտէ վուգու' պուլաճագ: վէ սէ-նի տիյարըմ' իւզէրինէ կէթիւրէճէյիմ, քի թա'իֆէլէր, քէնտի կէօզլէրի էօնիւնտէ սէն-տէ գուտտուս պիլինտիյիմտէ, պէնի պիլէ-լէր:
- 17 Բապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր: Գա-տիմ կիւնլէրտէ վէ օլ զէման սէնլէրճէ փէյ-ղամպերլէք էաէն գուլարըմ' իսրայէլ փէյ-ղամպերլէրի վասըթաարլէ անլէր իւզէրինէ կէթիւրէճէյիմ տէտիյիմ' զաթ սէ'ն մի սին:
- 18 Վէ օլ կիւնտէ եա'նի ճուճ իսրայէլ տի-յարը իւզէրինէ կէլտիյի կիւնտէ իըշմ' ու գա-ղապըմ' թութուլաճագ' տէյիւ Բապպ Եէհօ-վա պուլուրուր: Վէ զայլէթիմտէն զապա-պըմըն աթէշիլլէ տէտիմ' քի' Մութլազա օլ կիւնտէ իսրայէլ թօփրաղընտա իղթիւրապ ը
- 19 'ալիմ' օլաճագ արը: Վէ տէնիզ պալըգլա-րը վէ հալա գաւշարը վէ սահրա վուհուշը վէ եեր իւզէրինտէ սիւրթիւնէն հաշըրաթըն քտաֆէնսի վէ եեր երւզիւնտէ պուլունան տտէմլէրն ճիւմէսի հուզուրըմտա միւզթա-րիպ օլաճագ, վէ սալար երգըլաճագ վէ եալլին գայալար տիւշէճէք վէ հեր հիտար
- 21 եեր իլէ եէքսան օլաճագ արը: Վէ պիլ ճիւմ-ի տաղըրըմտա անըն 'ալէյհինէ գրլըճ տա' վէթ էտէճէյիմ, վէ հեր քէսին գըլըճը գարն: տաշը 'ալէյհինէ օլաճագ' տէյիւ Բապպ Եէ-հօվա պուլուրուր: Վէ անը թա'ուն վէ գան-լէ հիւքմ' էտէճէյիմ, վէ անըն իւզէրինէ վէ ճիւնուտը իւզէրինէ վէ անըն իլէ պէրապեր պուլունտա ազլամ' քէսիւրի իւզէրինէ շիտ-տէթիլ եաղմուր վէ տուլ թաշարը, աթէշ

23 վէ քիպրիթ եաղտըրաճաղըմ' Վէ չօգ միլլէթ-լէրին նաղարընտա մու'աղղամ' օլաճաղըմ' վէ գուտտուս պիլինէճէյիմ վէ մա'իւմ' օլաճա-ղըմ' վէ ԲԱՊՊ պէն իտիլիմի պիլէճէքլէր տիր:

Պ Ա Պ 39

- 1 Վէ սէն, էյ իպն ի ատեմ, ճուճ 'ալէյ-հինտէ փէյղամպերլէք էտիլ պէյլէ քի' Բապպ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր: Եյ Բօշ վէ Մէ-շէք վէ Թուպալ րէ'իսի ճուճ, իշթէ պէն
- 2 սանա գարըն իմ: Վէ սէնի չէլլէրէճէյիմ, վէ սէնի կէօթիւրէճէյիմ, վէ միւնթէհա ի շի-մալտէն սէնի չըգալըպ սէնի իսրայէլ
- 3 տաղարը իւզէրինէ կէթիւրէճէյիմ: Վէ եա-յընը սօլ էլինտէն չարփըպ օգլարընը
- 4 սաղ էլինտէն տիւշիւրէճէյիմ: Սէն պիւթիւն ճիւնուտըն վէ սէնին իլէ օլան ազլամ' իլէ իսրայէլ տաղարը իւզէրինէ տիւշէճէքսին: սէնի հեր նէվ' երթըճը գուշա վէ սահրա վուհուշըն եէյէճէք օլմագ իւզըն վէրէճէյիմ:
- 5 Սահրա իւզէրինէ տիւշէճէքսին, զիւրա պէն սէյլէտիմ' տէյիւ Բապպ Եէհօվա պուլուրուր:
- 6 Վէ Մաճուճ իւզէրինէ վէ տապարտա էմ-նիլէթ իւզըն սաքին օլանյար իւզէրինէ ա-թէշ կէօնտէրէճէյիմ, վէ ԲԱՊՊ պէն իտիլիմի
- 7 պիլէճէքլէր տիր: Վէ մուգաւտտէն իսմիմի գալմըմ' իսրայէլ օրթաւընտա պիլտիւրէճէյիմ: վէ մուգաւտտէն իսմիմէ արթըգ նաղգ ը հիւր-մէթ էթտիրմէյէճէյիմ: վէ թա'իֆէլէր իսրա-յէլտէ Գուտտուս օլան ԲԱՊՊ պէն իտիլիմի
- 8 պիլէճէքլէր տիր: իշթէ կէլիյօր, վէ վուգու' պուլմագ իւզըն տիր, սէյլէտիլիմ կիւն պու-տըր' տէյիւ Բապպ Եէհօվա պուլուրուր:
- 9 Վէ իսրայէլ շէհրլէրինն էհալիսի չըգըպ աթէշ եաղաճագլար, սիւրչարը եաղաճագ-լար: գալգանլար, սիփերլէր, եալլար, օգ-լար, սօփալար վէ մըզաղլար իլէ եէտի սէնէ
- 10 աթէշ եաղաճագլար: Վէ սահրաւտան օտուն կէթիւրմէյիպ օրմանլարտան քէսմէյէճէքլէր, անճագ սիւրչար իլէ աթէշ եաղաճագլար, վէ քէնտիլէրինի սոյանլարը սոյանագլար վէ քէն-տիլէրինի եաղմա էտէնլէրի եաղմալարաճագլար' տէյիւ ԲԱՊՊ Եէհօվա պուլուրուր:
- 11 Վէ օլ կիւնտէ ճուճա մուգպեր օլմագ իւզըն օրտաւ եա'նի իսրայէլտէ տէնիզին ճիհէթ ի շարգիյէսինտէն եօլըլար տէրէ-սինի վէրէճէյիմ, օ տաիսի եօլըլարըն եօլըն գափաղաճագ, վէ օրտաւ ճուճ իլէ պիւթիւն խալընը տէֆն էտէճէքլէր, վէ անա ճուճ
- 12 ճիւմիւրը տէրէսի թէմիլլէ էտէճէքլէր: Վէ տիյարը թէմիլլէմէք իշիւն պէյլ ի իսրայէլ
- 13 անլէրի եէտի ալ տէֆն էտէճէք տիր: Վէ տիյարըն պիւթիւն գալմը ալլէք տէֆն

- էտեճէք տիր. վէ թա՛ղիդ օլունաճաղում՝ կիւնտէ պու անլէրէ շէօհնթ օլաճաղ տըր՝
- 14 տէյիւ Բապպ Եէհօվա պուշուրուր: Վէ 'ալ էտ տէվաճ տիյարտա տօլաշմաղ իւզըրէ ա. տէմլէր թա՛իւն էտեճէքլէր, պուշուր տախի եօլըլար իլէ պէրապէր՝ եէր եիւզիւնտէ գա. լանլարը տէֆն էտիպ տիյարը թէմիզլէ. ճէքլէր. եէտի այ խիթամլնտա պուշուրադ Դէ.
- 15 յալը արաշարաճաղար տըր: Վէ տիյարտա եօլըլըգ էտէնլէր ատէմ՝ քէմիյի կէօրիւնճէ եաննտա պիր նիշան տիքէճէքլէր, քի տէֆն էտիճիլէր անը ճուճ ճիւճսուրը տէրէսինտէ
- 16 տէֆն էտէլէր: Շէհրին իսմի տախի * շամմա օլաճաղ. պէօլէճէ տիյարը թէմիզլէճէքլէր տիր:
- 17 Էյ իպն ի տտէմ, Բապպ Եէհօվա պէօլլէ պուշուրուր: Սէն հէր նէվ՝ գանաաղը գուշա վէ սաշրա վուհուշնըն քէտֆէսինն սէօլլէ, թէճէմիւ՝ էտիպ կէլինիզ. պէնիմ սիզին ի. չիւն զէպ՝ էթտիյիմ՝ գուրպանա՝ իսրայէլ աաղլարը իւզլէրինտէ օլաճաղ պէօլլիք գուր. պանա հէր թարաֆտան թօփլանընզ, քի
- 18 էթ եէյիպ գան իչէսինիզ. Գաշրիմաշարըն էթինի եէյիպ, տիյարըն բուէտաաընըն գա. նընը, ճիւճէի Գաշան պէսիսի օլան գօշլար վէ գուրուլար վէ էրքէշլէր վէ պուգաղլար
- 19 գաշը իչինիզ, Վէ պէնիմ սիզին իչիւն զէպ՝ էթտիյիմ՝ գուրպանլարըմտան տօլունճաղա գաաար իչ եաղը եէյիպ, մէսթ օլունճաղա գաաար գան իչէճէքսինիզ, Վէ սօֆրամտա աթլար վէ 'արապա հայվանը եթէն գաշրի. ման իլէ մուհարաղլէրին ճիւճլէսինն եթէն տօլաճաղսընը՝ տէյիւ Բապպ Եէհօվա պու.
- 20 յալընը: Վէ թա՛իւն էտէճէքլէր 'իզգէ. թիմի իզհար էտէճէքլէր, վէ պիւ ճիւճլէ թա՛ի. ֆէլէր իճրա էթտիյիմ հիւքմլէրի վէ իւզլէրլէրի. նէ վաղ՝ էթտիյիմ եէտիսի կէօրէճէքլէր տիր:
- 21 Վէ պէլթ ի իսրայէլ քէնտի Ալլահը Բապպ պէն իտիյիմի օլ կիւնտէ վէ անտէն սօնկրա
- 22 պիլէճէք տիր: Վէ թա՛իւն էտէճէքլէր պէլթ ի իսրայէլ քէնտի քէթիւրլէրի սէպէպին. տէն էսիր կէթիւրլէրլէրի սէպէպին. ճէքլէր, զիրա անլէր պտնա գաղը 'իսեան էթտիլէր, պէն տախի անլէրտէն վէճհիմի սէթր էտիպ անլէրի տիւշմէնլէրինն էլինն թէսիմ էյլէտիմ վէ ճիւճլէսի գըլըճէ տիւշ.
- 23 տիւ. Պէն անլէր իլէ քէնտի նափաթլէրլէրի. նէ կէօրէ վէ 'իսեանլարընա կէօրէ մու՛ամէլէ էտիպ վէճհիմի անլէրտէն սէթր էյլէտիմ:
- 24 Պու էճիտէն Բապպ Եէհօվա պէօլլէ պու. յալընը. Շիմտի Եսափուշն էսիրլէրինն ի. ա. տէ վէ պէլթ ի իսրայէլէ թէրաճհիւմ էտէ. ճէքլէր, վէ մուգաաաաա իսմիմ իչիւն զայրէ.

* ճիւճսուր

- 26 թէ կէլէճէքլէր, Վէ խալթ վէրէն օլմայարաղ տիյարլարընտա սաքլին օլարգլարընտա 'ար. լարընը վէ պանա գաղըն էթտիլէրի պիւ ճիւճլէ 'իսեանլարընն գէլաշնէ ճէքլէքլէր տիր:
- 27 Անլէրի գալվար արապընտան տէօնտէրտի. յիմտէ, վէ անլէրի տիւշմէնլէրինն տիյար. լարընտան թօփլաաղըմտա, անլէրտէ չօգ միլէթլէրին կէօղլէրի էօնիւնտէ գուտաաա
- 28 պիլիննէքլէր: Վէ անլէրի թա՛իւն էտէճէքլէր արա. պնա էսիր սիւրաիւրլէր վէ անլէրի քէնտի. լէրին տիյարընա թօփլաաղըմ վէ անլէրտէն օրաաա ապէ՝ պրազմաաղըմտան քէնտիլէրին Ալլահը Բապպ պէն իտիյիմի պիլէճէքլէր տիր:
- 29 Վէ արթըգ անլէրտէն վէճհիմի սէթր էթմէ. յէճէքլէր, զիրա Բաշըմը պէլթ ի իսրայէլ իւզլէրինն տէօքաիւմ՝ տէյիւ Բապպ Եէհօվա պուշուրուր:

Պ Ա Պ 40

- 1 Եսարէթ իմիզին եիրմի պէշնճի սէնէսինտէ՝ սէնէ պաշնտա ալըն օնուտա, շէհրին վուրուլմաընըն օն տէօրաիւնճիւ սէնէ. սինտէ, հէման օլ կիւնտէ Բապպըն էլի իւզլէրիմաշ օլարաղ պէնի օրայա կէթիւրտիւ:
- 2 Ալլահ թարաֆընտան օրան բույալար իլէ իս. րայէլ տիյարընա պէնի կէթիւրտիւ, վէ պէնի զայլէթ եիւքսէք պիր տաղ իւզլէրինն գաաա. վէ անըն ճիւճլէ ի ճէնուպիլէսինտէ պինտ օլունմուշ պիր շէհր շէպլի վար իտի:
- 3 Վէ պէնի օրայա կէթիւրտիւ, վէ իլլէ կէօրիւնիւ շիւ փիւրիւն կէօրիւնիւ կիպի պիր ատէմ՝ օլապ էլինտէ քէթիւնտէն պիր իփ վէ էօլլիւ իչիւն պիր գաւըշ վար իտի: վէ օգա.
- 4 Գուտաաա տուրույօր իտի: Վէ օլ ատէմ պա. նա՝ Էյ իպն ի տտէմ, կէօղլէրինն կէօր, վէ գուրաղարընլէ իլլիթ, վէ սանա կէօթիւ. իւճէքլէր շէլլէրին ճիւճլէսինն տիգալթ էյ. լէ. զիրա ա. էյալլէ սանա կէօթիւրմէքլէրլէրի իչիւն պուրայա կէթիւրլէրին. կէօրաիւրիւն հէր շէլլի պէլթ ի իսրայէլէ խապէր վէր՝ տէտէ:
- 5 Վէ իլլէ պէլթին խապիճինտէ՝ հէր թա. րաֆտա սուր վար իտի: վէ օլ ատէմին է. լինտէ՝ զըն՝ պիր զըրա՝ տէօրթ փարմաղ օ. լարաղ ալթը զըրա՝ ա. զըն՝ էյալլէ սանա կէօրիւն շիւն պիր գաւըշ վար իտի: վէ * սուրըն գա. լընլըն պիր գաւըշ վէ իրթիֆա՝ պիր գաւըշ իտի:
- 6 Վէ շարգաա տօղըն օլան գափույա կէլիպ անըն նէրաիպանընա չըգաղ, վէ գափուշն պիր էլլիլինն էօլլիւպ էնինն պիր գաւըշ ա. լ. յա, վէ տիկէր էլլիլի էօլլիւպ էնինն պիր

* իտի. Եսափուշն

7 գամբը պատու : Վէ հեր քիւչիւք օտանն
 թուլը պիր գամբը վէ 'արգը պիր գամբը օ-
 լուկ , օտալարն արաւը տախի պէշ զըրա'
 իտի . վէ գափու տէճիլիկն եաննտա օլան
 գափու էշիլի իշերիտէն պիր գամբը ի-
 8 տի : Վէ գափուներն տէճիլիկնի տախիլէն
 9 էօլիւկ պիր գամբը պատու : Վէ գափու-
 նն տէճիլիկնի էօլիւկ սէքիլ զըրա' , վէ ա-
 նն տիրէքլէրինի իքի զըրա' պատու , վէ
 10 գափուներն տէճիլիկնի իշերիտէն իտի : Վէ շար-
 գա տօղրու օլան գափուներն օտալարը պիր
 թարաֆտան իւշ վէ տիկէր թարաֆտան իւշ
 օլուկ իւշիւնիւն տէ էօլիւսիւ պիր իտի .
 վէ գափու տիրէքլէրինի էօլիւսիւ պիր թա-
 րաֆտան վէ օլ պիր թարաֆտան պիր իտի
 11 Վէ գափուներն մէտիլիկնի 'արգըն էօլիւկ
 օն զըրա' պատու , վէ գափուներն թուլը օն
 12 իւշ զըրա' իտի : Վէ քիւչիւք օտալարն
 էօնիւնտէ պիր թարաֆտան պիր զըրա' , վէ տի-
 կէր թարաֆտան պիր զըրա' մէտաֆէ վար ի-
 տի . վէ քիւչիւք օտալար պիր թարաֆտան
 ալթը զըրա' վէ տիկէր թարաֆտան ալթը
 13 զըրա' իտի : Վէ պիր քիւչիւք օտանն տա-
 մընն րէլ թարաֆտան տիկէրինի տամը-
 նն րէլ թարաֆտան գտտար գափուլը էօլի-
 տիւ . 'արգը երմի պէշ զըրա' օլուկ օտ-
 14 գափուլը եքտիկէրինէ գարը իտի : Վէ
 տիրէքլէրի գափուներն էթրաֆնտա օլան
 հալլընն տիրէքլէրինէ գատտար' *էօլիւկ
 15 ալթմը զըրա' պատու : Վէ տըշարըքի
 գափուներն երկզիւնտէն իշերիքի գափուներն
 տէճիլիկնի երկզիւնէ գատտար էլլի զըրա' իտի :
 16 Վէ քիւչիւք օտալարն վէ տէճիլիկնի տիրէք-
 լէրինի եաննտա գափուներն իշերիտէն
 հեր թարաֆտա գաֆէսիլի փէնճէրէլէր վար
 իտի . տէճիլիկնի տախի պէօլի իտի . վէ իշ-
 րտան հեր թարաֆտա փէնճէրէլէր օլուկ
 տիրէքլէրինի իւզէրինտէ խուրմա աղաճը բե-
 լէր վար իտի :
 17 Վէ պէնի տըշարըքի հալլըյա կէթիլտի-
 վէ իշթէ օտալար վէ հալլընն հեր թարա-
 ֆնտա եալլըմը թաշ տէօշէմէ պուլունա-
 րագ տէօշէմէմէ օթուկ օտա վար իտի :
 18 Վէ գափուլարն եաննտաքի թաշ տէօշէմէ
 գափուլարն ուզունըղնա գարը օլուկ , ա-
 19 շաղըքի թաշ տէօշէմէ իտի : Վէ աշաղըքի
 գափուներն իւ երկզիւնտէն իշերիքի հալլընն
 րէլ երկզիւնէ գատտար' շարգա վէ շիմալէ
 տօղրու էօլիւկ 'արգըն երկզ զըրա' պատու :
 20 Վէ տըշարըքի հալլընն շիմալէ տօղրու
 օլան գափուներն թուլըն վէ 'արգըն էօլի-
 21 տի : Վէ տնն քիւչիւք օտալար պիր թա-
 րաֆտան իւշ վէ տիկէր թարաֆտան իւշ

* իւր . ալթմը զըրա' եալլար :

իտի . վէ տնն տիրէքլէրի վէ տէճիլիկնի էվ-
 վէլիքի գափուներն էօլիւսիւնէ կէօրէ իտի .
 22 տնն թուլը էլլի զըրա' վէ 'արգը երմի պէշ
 զըրա' իտի : Վէ փէնճէրէլէրի վէ տէճիլիկնի
 վէ խուրմա աղաճը բե-լէրէ շարգա տօղրու
 օլան գափուներն էօլիւսիւնէ կէօրէ օլուկ
 եէտի ալագ ներտիպան իլէ գափույա շըգըլը
 իտի . տէճիլիկնի տախի տննիլին էօնիւնտէ
 23 իտի : Վէ շիմալի վէ շարգի գափուլարն
 գարշընտա իշերիքի հալլընն պիրէր գա-
 փուլը վար իտի . գափուտան գափույա էօլ-
 չէրէք երկզ զըրա' պատու :
 24 Վէ պէնի ճէնուկ թարաֆնա տօղրու
 կէօթիւրտիւ , վէ իշթէ ճէնուկ տօղրու օ-
 լան պիր գափու վար իտի . վէ տիրէքլէր իլէ
 տէճիլիկնի էօլիւկ օլ պիրէրին էօլիւսիւ
 25 կիպի պատու : Վէ տնն հէմ տէճիլիկնի
 նին հեր թարաֆնտա օլ պիր փէնճէրէլէր
 կիպի փէնճէրէլէրի վար իտի . թուլը էլլի զը-
 26 րա' վէ 'արգը երմի պէշ զըրա' իտի : Վէ
 գափույա շըգըմագ իշիւն եէտի ալագ ներտի-
 պան օլուկ տնն տէճիլիկնի էօնիլինտէ ի-
 տի . վէ տիրէքլէրի իւզէրինտէ պիրի պիր
 թարաֆտա վէ տիկէր օլ պիր թարաֆտա
 խուրմա աղաճը բե-լէրէ վար թաի :
 27 Վէ իշերիքի հալլընն ճէնուկ տօղրու
 պիր գափուլը օլուկ գափուտան գափույա
 ճէնուկ տօղրու էօլիւկ երկզ զըրա' պա-
 28 տու : Վէ պէնի ճէնուկի գափուտան իշերի-
 քի հալլըյա կէօթիւրտիւ . վէ ճէնուկի գա-
 փուլը էօլիւկ օլ պիրէրին էօլիւսիւնէ կէօ-
 29 րէ պատու : Վէ տնն քիւչիւք օտալարը
 վէ տիրէքլէրի վէ տէճիլիկնի օլ պիրէրին
 էօլիւսիւնէ կէօրէ իտի . վէ տնն հէմ տէճ-
 իլիկնին հեր թարաֆնտա փէնճէրէլէրի
 վար իտի . թուլը էլլի զըրա' վէ 'արգը երմի
 30 պէշ զըրա' իտի : Վէ տէճիլիկնի հեր թա-
 րաֆտա թուլէն երմի պէշ վէ 'արգըն պէշ
 31 զըրա' իտի : Վէ տէճիլիկնի խարիճի հալլ-
 լըյա տօղրու օլուկ տիրէքլէրինտէ խուրմա
 աղաճը բե-լէրէ պուլունարագ գափույա շըգ-
 մագ իշիւն սէքիլ ալագ ներտիպան վար
 իտի :
 32 Վէ պէնի շարգ թարաֆնա տօղրու օ-
 լան իշերիքի հալլըյա կէօթիւրտիւ գափուլը
 էօլիւրէք օլ պիրէրին էօլիւսիւ կիպի պա-
 33 տու : Վէ տնն քիւչիւք օտալարը վէ տի-
 րէքլէրի վէ տէճիլիկնի օլ պիրէրին էօլիւ-
 սիւնէ կէօրէ իտի . վէ տնն վէ հէմ տէճիլ-
 իլիկնին հեր թարաֆնտա փէնճէրէլէր օ-
 34 լուկ թուլը էլլի զըրա' վէ 'արգը երմի պէշ
 զըրա' իտի : Վէ տէճիլիկնի խարիճի հալլը-
 յա տօղրու իտի , վէ տիրէքլէրին իքի թա-
 րաֆնտա խուրմա աղաճը բե-լէրէ պուլու-

նույ՛ք Գաղատայա՛ չըզմագ իշխեն սեքիղ սյադ
նէրտիպան վար իտի :

- 35 Վէ պենի շիմալի գափուլայ կեօթիւրտիւ .
36 Վէ քիւչիւք օտաւարնը վէ տիրէքլէրինի վէ
տէճիլզլէրինի վէ չէր թարափտա օլան փեն-
ճէրէլէրինի էօլչիւկ օլ պիրլէրին էօլչիւսինն
կէօրէ պալաւ . թուլը էլի զըրա՛ վէ 'արզը
37 Եիրմի պէշ զըրա՛ իտի : Վէ անըն տիրէքլէ-
րի խարիճի չալլըյա տօղրու իտի , վէ տի-
րէքլէրինին իքի թարափընտա խուրմա աղաճը
բէ-հէրէ օլուպ՛ Գաղատայա՛ չըզմագ իշխեն սեքիղ
սյադ նէրտիպան վար իտի :
- 38 Վէ գափուսը՝ գափուլարն տիրէքլէրի
եանընտա օլան պիր օտա վար իտի . վէ
39 մուհրապար օրտա ելլալար իտի : Վէ
գափուսըն տէճիլզլէրինտէ՛ իւզէրլէրինտէ մուհ-
րապար վէ կիւնաճ գուրպանըն վէ սուչ
գուրպանըն զէպ՛ իթմէք իւզրէ իքի թա-
40 րափտա իքիշէր սօֆրա վար իտի : Վէ շի-
մալի գափուսըն մէտիւլէինն չըզլաճագ եէր-
տէ՛ խարիճի թարափտա իքի սօֆրա , վէ տի-
կէր թարափտա՛ գափուսըն տէճիլզլէրինտէ իքի
41 սօֆրա վար իտի : Գափուսըն եանընտա՛ պիր
թարափտա տէօրթ սօֆրա վէ տիկէր թա-
րափտա տէօրթ սօֆրա եա՛նի իւզէրլէրինտէ
Գաղատայա՛ զէպ՛ էտիլէն սեքիղ սօֆրա վար ի-
42 տի : Վէ մուհրապար իշխեն օլան տէօրթ
սօֆրալարն հէր ղիլի թուլէն պիր պուչուգ
զըրա՛ վէ 'արզէն պիր պուչուգ զըրա՛ վէ իր-
թիփա՛ն պիր զըրա՛ օլարագ Եօնուլմուշ
թաշտան իտի . վէ մուհրապար իլէ զէպիճէյի
զէպ՛ իթմէքլէրի ալէթլէր անլէրին իւզէրլէ-
43 րինն գօնուլըր իտի : Վէ չէր թարափտա
իշէրիլէ տօղրու տէօրթ փարմագ էնինտէ
'պիր քէնար՛՝ եափրլմըշ իտի . սօֆրալարն
իւզէրինն տախի զէպիճէնին էթի Գօնուլմուշ
էրէ :
- 44 Վէ տախիլի գափուսըն խարիճի թարա-
փընտա՛ շիմալի գափուսըն եանընտա օլան
տախիլի չալլըտա մուղաննի օտալարը օլուպ
Եիւզլէրի ճէնուպէ տօղրու իտի . պիրի շար-
գի գափուսըն եանընտա օլուպ Եիւզիւ շիմա-
45 լէ տօղրու իտի : Վէ պանա խիթապէն՝ Եիւ-
զիւ ճէնուպէ տօղրու օլան պու օտա պէյ-
թին մուհաֆաղասը խըտմէթինտէ պուլունան
46 քեաճինլէր իշխեն տիր . Վէ Եիւզիւ շիմալէ
տօղրու օլան օտա մէզպաճըն մուհաֆաղասը
խըտմէթինտէ պուլունան քեաճինլէր իշխեն
տիր . պունլար պէնի Լափիտէն օլան Սատու-
ղըն օղուլարը օլուպ ԲԱՊԱՊԱ խըտմէթ էթմէք
իշխեն՝ եաղալարըն՝ տէտի :
- 47 Վէ չալլըյը էօլչտիւ , վէ թուլէն Եիւզ
զըրա՛ վէ 'արզէն Եիւզ զըրա՛ օլարագ միւ-

* Եւրոպէի շէնկէլէր

րէպպա՛ իտի . մէզպաճ տախի պէյթին էօնիւն .
տէ իտի :

- 48 Վէ պենի պէյթին տէճիլզլէրինն կեօթիւր-
տիւ , վէ տէճիլզլէրին գափուս տիրէքլէրինի էօլ-
չիւկ պիր թարափտան պէշ զըրա՛ վէ տիկէր
թարափտան պէշ զըրա՛ պալաւ . վէ գափու-
սըն էնի պիր թարափտան իւչ զըրա՛ վէ տի-
49 կէր թարափտան իւչ զըրա՛ իտի : Տէճիլզ
թուլէն Եիրմի զըրա՛ վէ արզէն օն պիր զըրա՛
օլուպ անա նէրտիպան իլէ չըզլըր իտի . վէ
գափուս տիրէքլէրինին եանընտա՛ 'մուլար
պուլունուպ պիրի պիր թարափտա վէ տի-
կէրի օլ պիր թարափտա իտի :

ՊԱՊ 41

- 1 Վէ պենի չէյրէլէ կեօթիւրտիւ . վէ տի-
րէքլէրի էօլչիւկ չալարըն էնինն կէօրէ պիր
թարափտան ալթը զըրա՛ էնինտէ վէ տիկէր
թարափտան ալթը զըրա՛ էնինտէ պալաւ :
- 2 Վէ գափուսըն էնի օն զըրա՛ օլուպ գափու-
սըն եանլարը պիր թարափտան պէշ զըրա՛
վէ տիկէր թարափտան պէշ զըրա՛ իտի . վէ
անըն էօլչիւկ թուլէն զըրգ զըրա՛ վէ արզէն
Եիրմի զըրա՛ պալաւ :
- 3 Վէ իշէրի կէրէք գափուսըն տիրէքլէրինի
էօլչիւկ իքի զըրա՛ վէ գափուսըն ալթը զըրա՛
վէ գափուսըն էնինի եէտի զըրա՛ պալաւ :
- 4 Վէ թուլը Եիրմի զըրա՛ վէ չէյրէլէ թա-
րափընա օլան 'արզը Եիրմի զըրա՛ օլան ղիլ
Եէր էօլչիւկ պանա՛ Պու գուտա իւլ ագտա
տըր՝ տէտի :
- 5 Վէ պէյթին տիվարնը էօլչիւկ ալթը
զըրա՛ վէ պէյթին էթրափընտա պուլունան
օտալարն հէր ղիլիլէն էնինի տէօրթ զըրա՛
պալաւ :
- 6 Վէ օտալար պիրի պիրի իւլթիւնտէ իւչ
Գալ օլարագ սայրա օթուլ իտի . վէ մուլթ-
թալը օլմագ իշխեն աղալար չէր թարափ-
տա պուլունան օտալարն պէյթ տիվարնա
կիրէլէր իտի , ֆագալթ ալ պէյթ տիվարը-
7 նա մուլթալար տէյիլլէր իտի : Վէ օտալա-
րա չըզմագ իշխեն պիր թէտրիլէ կէնիլլէն
ճէլէզօնի ղիլիլա՛ օլուպ պէյթին էթրափըն-
տա՛ եօգարը չըզմագ իշխեն պէյթի տօլալը
իտի . պու սէպէպտէն եօգարը չըզմագ
պէյթ կէնիլլէրի իտի . վէ պէյթլէն ալթ
գաթտան եօգարըքի գաթա օրթա գաթ-
8 տան չըզլըր իտի : Վէ չէր թարափտա
պէյթին իրթիֆա՛նըն կէօրալմ . օտալարն
թէմէլլէրի թէմա՛մ պիր գամըշ եա՛նի ալթը
9 պէօլիւք զըրա՛ իտի : Օտալարն տիվարնըն
գալլընլըր տըլարտան պէշ զըրա՛ օլուպ
իշէրիլէր աղալար օտալարն մէվըր իտի :

10 Վէ դէպ ինչ իւրեանց օտարաբն մապէսինստէ
պէտքն էթարաֆնտա գալան եւր երբմի զը-
11 րա՛ իտի : Վէ օտարաբն գափուլարը գալան
եւրէ տօղրու օլուպ գափուլարըն պիւր շի-
մալէ , վէ տիկերի ճէնուպէ տօղրու իտի .
վէ գալան եւրին էնիլիքի ճէր թարաֆտա
պէշ զըրա՛ իտի :

12 Վէ այրըմըշ եւրին էօնիւնտէ՛ զարպա
տօղրու օլան թարաֆտաքի պինանըն՝ տրգը
եւթմիշ զըրա՛ իտի . վէ պինանըն տիվարը
ճէր թարաֆտա՝ տրգէն պէշ զըրա՛ վէ թու-

13 լէն տօգստն զըրա՛ իտի : Վէ պէյթի էօլ-
շիւպ թուլէն եւրզ զըրա՛ պարա- . վէ այ-
րըմըշ եւր ինչ պինա վէ տիվարարը թուլէն

14 եւրզ զըրա՛ իտի : Վէ պէյթ ինչ այրըմըշ
եւրին՝ տրգը եա՛նի շարգա տօղրու օլան
եւրզիւ եւրզ զըրա՛ իտի :

15 Վէ դէպն արգա թարաֆնտան այ-
րըմըշ եւրին գարշընտա պուլունան պինա-
նըն թուլըն վէ իքի թարաֆտան անըն էյ-
վանլարըն էօլշիւպ տախիլ ճէյքէ վէ ճալ-
լըն էյվալարըն ինչ եւրզ զըրա՛ պարա- :

16 Էյքէր վէ գաֆէսիլ փէնճէրէր վէ ճէր թա-
րաֆտա պուլունան օլ իւշ պարա՛ն էյքէ-
րինն գարշընտա վագը՛ էյվանլար՝ եւրտէն
փէնճէրէրէ գատար ճէր թարաֆտան թախ-
թա գափը օլուպ փէնճէրէրէ տախի գափա-
17 լը իտի : Գափունըն իւթիւնիւ վէ էյքէրիքի
պէյթէ գատար օլան եւրի վէ տըշ թարա-
ֆնը վէ պիւթիւն տիվարը , տախիլէն վէ
խարիճէն ճէր թարաֆտան էօլշտի :

18 Վէ քերուպիլէր ինչ խուրմա աղաճը
րէամէրի վար իտի . ճէր իքի քերուպի արա-
ոնտա պիւր խուրմա աղաճը պուլունուպ քե-
րուպիլէրին տախի իքիլէր եւրզիւ վար իտի .

19 Վէ խուրմա աղաճընա տօղրու պիւր թարաֆ-
տան տտէմ՝ եւրզիւ վէ տիկեր թարաֆտան
խուրմա աղաճընա տօղրու կէնճարալան եւր-
զիւ վար իտի . պիւթիւն պէյթին ճէր թա-

20 րաֆնտա դէպն՝ եափըմըշ իտի : Եւրտէն
գափունըն իւթիւնէ գատար քերուպիլէր վէ
խուրմա աղաճը րէամէրի վար իտի . ճէյքէ-

21 լէն տիվարընտա տախի դէպն իտի : Ճէյքէ-
լէն աէօյէրէր միւրէպպա՛ իտի . մագտիսին
եւրզիւնիւն կէօրիւնիւնիւն հէյպէլն կէօրիւ-
նիւնիւ կիպի իտի :

22 Աղաճ մէզպաճն իրթիֆա՛ր իւշ զըրա՛ վէ
թուլը իքի զըրա՛ օլուպ քէօշէրի վէ թուլը
վէ եանլարը աղաճտան իտի . վէ պանա՛
րԱղաճն հուրընտա օլան սօֆրա պու տըր՝

23 տէտի : Վէ ճէյքէլէն ճէմ՝ մագտիսին իքի

24 գափուլարը վար իտի . Վէ գափուլարըն ի-
քիլէր գանատը օլուպ գանատար իքիլէ
գաթլանը իտի . պիւրինն իքի գանատը վէ

25 տիկերինն իքի գանատը վար իտի : Վէ ան-
լէրին իւզէրինտէ եա՛նի ճէյքէլէն գափուլա-
րը իւզէրինտէ տիվարար իւզէրինտէ պու-
լունտը կիպի քերուպիլէր ինչ խուրմա ա-
ղաճը րէամէրի վար իտի . վէ խարիճտէն էյ-
վանըն եւրզիւնտէ պիւր թախթա նէրտիպան

26 վար իտի . Վէ էյվանըն եանլարընտա վէ
պէյթին օտարաբնտա վէ նէրտիպանլար իւ-
թիւնտէ իքի թարաֆտան գաֆէսիլ փէնճէ-
րէլէր վէ խուրմա աղաճը րէամէրի վար իտի :

Պ Ա Պ 42

1 Պա՛տէհու պէնի ճիճէթ ի շիմալէ կիտէն թա-
րիգէն խարիճի ճալլըյա չըգարըպ այրըմըշ
եւրին գարշընտա ճէմ՝ շիմալէ նագըր օլան
պինանըն գարշընտա օլան օտարաբն կէօ

2 թիւրաիւ : Շիմալի գափունըն էօնիւ թուլէն

3 եւրզ զըրա՛ վէ՝ տրգէն էլիլ զըրա՛ իտի : Ի-
շէրիքի ճալլընն երբմի շէրալէ եւէ՛ գար-
շընտա վէ խարիճի ճալլընն թաշ տէօշէ-
մէօն գարշընտա , իւշ գաթ՝ պիւր պիւրինն

4 գարշը էյվանլար վար իտի : Վէ օտարաբն
էօնիւնտէ՛ իշէրիտէն օն զըրա՛ էնինտէ պիւր
կէգէճէք եւր վէ պիւր զըրա՛ եօլ օլուպ գա-

5 փուլարը շիմալէ տօղրու իտի : Վէ ֆէվգանի
օտարաբն տար իտի , զիւր էյվանլար անլը-
տէն եա՛նի պինանըն ալթ վէ օրթա գաթտա

6 օլան օտարաբնտան եւէ ալըր իտի : Չիւնքի
անլըր իւշ գաթ՝ օլուպ ճալլըլարըն՝ 'ամուա-
լարը կիպի 'ամուալարը եօգ իտի . պու սէ-
պէպտէն գէմինտէն եա՛նի ալթ վէ օրթա

7 գաթտա օլան օտարաբնտա՝ խարիճի ճալլը թարա-
ֆնտա օլան օտարաբն էօնիւնտէքի խարիճի

8 տիվարըն թուլը էլիլ զըրա՛ իտի : Չիւրա խա-
րիճի ճալլըյա շալլը օտարաբն թուլը էլիլ
զըրա՛ վէ ճէյքէլէն էօնիւ եւրզ զըրա՛ իտի :

9 Վէ պու օտարաբն ալթընտան՝ խարիճի
ճալլըտան անլըրէ կիտէճէք մէտիլէ շարգ

10 թարաֆնտան իտի : Ճալլընն շարգա տօղ-
րու օլան տիվարընն էնիլիլինտէ՛ այրըմըշ
մաջալ ինչ պինանըն գարշընտա օտարաբն

11 վար իտի : Վէ էօնիլէրինտէ ճանիպ ի շիմալ-
տէ օլան օտարաբն կէօրիւնիւնիւնտէ պիւր
եօլ օլուպ՝ պու տախի անլըրին թուլընա վէ
'արգընա վէ պիլ ճիւմիլ չըգամալարընա վէ շէքէ-

12 լէրինն վէ մէտիլէրինտէ օլան օտարաբն
մէտիլէրի տախի պէօյլէ իտի . եօլ պաշըն-
տա եա՛նի շարգի եօլ աղընտա՝ տիվարըն
էօնիւնտէքի տօղրու եօլտա պիւր մէտիլէ

13 վար իտի :

13 Վէ պանա խիթապէն՝ Այրըմըշ եւրին էօ-

նիւնտէ օլան շիմալի օտալար վէ ճէնուպի օ-
տալար՝ ՌԱՊՊԸՆ հուղուրնա թէգարուպ Ե-
տէն քեաճիւնլին ագտէս շէյլերի եէյեճէլլերի
մուգատտէս օտալար տըր . ագտէս շէյլերի վէ
էքմէք թագտիմէսինի վէ կիւնաճ գուրպանընը
վէ սուչ գուրպանընը օրայա գոյաճաղար , զի-
14 րա օլ մաճալ մուգատտէս տիր : փեաճիւնլէր
օրայա կիրտիլլերինտէ՝ մուգատտէս եէրտէն
խարիճի հալլըյա չըգմայաճաղար , անճագ
խըտմէթ էտէր իքէն կիրտիլլերի էլպիսէլլերի
օրատա պրաղաճաղար , զիւրա անլէր մու-
գատտէս տիր , պոտէհու պաղգա էլպիսէ
կիւյիպ գալմա 'ա'իտ օլան շէյլերէ թէգար-
ուպ էտէճէլլեր տիր՝ տէտի :

15 Վ է իչէրիքի պէյթի էօլլէքլիյի թէմմա՝
էլլէտիքտէ՝ պէնի շարգա տօղրու օլան գա-
փույա չըգարապ անը հէր թարափտան էօլլէ-
16 տիւ : Խօլլիւ գամըլլէ շարգ ճիհէթինի
հէր թարափտան էօլլիւպ անը պէշ էիւզ
17 գամըլլ պուլու : Խօլլիւ գամըլլէ շիմալ
ճիհէթինի՝ հէր թարափտան էօլլիւպ անը
18 պէշ էիւզ գամըլլ պուլու : Խօլլիւ գամըլլէ
ճէնուպ ճիհէթինի էօլլիւպ անը պէշ էիւզ
19 գամըլլ պուլու : Ղարպ ճիհէթինի տէօնիւպ
էօլլիւ գամըլլէ անը էօլլէրէք պէշ էիւզ
20 գամըլլ պուլու : Անը տէօրթ ճիհէթտէն
էօլլտիւ . մուգատտէս Դահլէ զայր ի թաճիւր
մաճալտէն թէփրիք իչիւն անըն թուլէն պէշ
էիւզ վէ 'արգէն պէշ էիւզ Դահլէ պիր սուրը
վար իտի :

ՊԱՊ 43

1 Վ է պէնի գափույա Եա'նի շարգա տօղրու
2 օլան գափույա կէօթիւրտիւ : Վ է իշթէ շարգ
ճիհէթինտէն իսրայէլ Ալլահընն ճէլալի կէ-
լիյօր իտի . վէ սէտասը չօք սուլար սէտասը
կիպի օլուպ զէմին անըն ճէլալինտէն միւնէվ
3 Վէր օլուտ : Վ է կէօրտիլլիւմ մանգարէ շէհ-
րի խարապ էթմէյէ կէլտիյիմտէ կէօրտիլլիւմ
մանգարէ կիպի օլուպ՝ մանգարէլլէր խապուր ըր-
մաղը քէնարընտա կէօրտիլլիւմ մանգարէ
կիպի իտի . վէ էիւզ իւսթիւ գափոնտըմ ,
4 Վ է շարգա տօղրու օլան գափու էօլլէնտան
5 ՌԱՊՊԸՆ ճէլալի պէյթի կիրտի : Վ է Րուհ պէ-
նի գալարըպ իչէրիքի հալլըյա կէօթիւրտիւ ,
վէ իշթէ ՌԱՊՊԸՆ ճէլալի պէյթի տօլարըմը
6 իտի : Վ է պէյթտէն պանա սէօլլէյէնիս 'ե-
պիէ իշթիտիմ . վէ տանըմտա պիր առէճ տու-
7 Րույօր իտի : Վ է պանա տէտի քի՝ Էյ իպն ի
ատէմ , պէնի իսրայէլ որոտընտա իլ էլ է-
պէտ ճալի օլաճաղըմ թալիթըմն մաճալի-
նի վէ պաղլարըմն թապանընն մաճալինի
յէօրթիւն , վէ պէյթ ի իսրայէլ կերէք քէն .

տիլէր , կերէք մէլիլլերի միւրթէֆէ'ալարընտա
օլան զինալարը վէ մէլիլլերին լաշէլլերիլլէ
մուգատտէս իսմիմի պիր տաճա թէտնիս էթմէ-
8 յէճէլլէր : Էլլէքլլերին էլլիլլիմ վէ սէօլլէրի-
նի սէօլլէլլերիմ էաղըն գօաղլարընտա , պէ-
նիմ իլէ անլէրին արատընտա էալլէլ պիր տի-
վար վար իքէն , իլլէտիլլերի մէքրուճալլէ
մուգատտէս իսմիմի թէտնիս էթտիլլէր . պէն
տալի անլէրի զաղապըմն թէլլէֆ էթտիմ :
9 Շիմաի զէնալարըն վէ մէլիլլերին լաշէլլ-
րինի պէնտէն թէպ'իտ էթտիլլէր , վէ իլ էլ
էպէտ արալարընտա սաթըն օլաճաղըմ :
10 Էյ իպն ի ատէմ , սէն պէյթ ի իսրայէլէ
պու պէյթի թա'րիֆ էլլէ , քի 'իսեանլա-
րընտան ութանսընլար , վէ ըտմինի էօլլ-
11 սիւնլէր : Վ է էյէր իլլէտիլլերի շէյլերին ճիւմ
լէսինտէն ութանսընլարտա՝ անլէրէ պէյթին
շէլլ ու թէրթիպալթընը վէ մախրէճ ու մէտ-
իսլլէրինի վէ քեաֆֆէ ի էշքեալ ու ուսուլլ-
նը վէ քեաֆֆէ ի [էշքեալ ու] շէրպի'ինի պէ-
յան , վէ անլէրին կէօլլերի էօնիւնտէ թաճ-
րի էլլէ քի անըն քեաֆֆէ ի էշքեալ ու ու-
12 տալլէր ճըֆէլ ու իծրա էլլէլլէր : Պէյթին
գանուլլէր պու տըր . Հէր թարափտա անըն
պիւթիւն հուտուտը տաղ պաշընտա ագտէս
օլաճաղ տըր . իշթէ պէյթին գանուլլէր պու
տըր :

13 Վ է մէզպահըն զըրա՝ իլէ էօլլիւսիւ պու
տըր . (պու զըրա՝ պիր զըրա՝ տէօրթ փար-
մաղ տըր .) չուգուրըղը պիր զըրա՝ վէ 'ար-
ղը պիր զըրա՝ վէ հէր թարափընտա օլան
քէնարը , աղընա գատար պիր գարըլլ օլա-
ճաղ . վէ մէզպահըն 'թէմէլի պու օլաճաղ
14 տըր : Վ է թօփրաղըն չուգուրըղընտան աշա-
ղըքի քէնարա գատար իքի զըրա՝ , վէ 'արղը
պիր զըրա՝ օլաճաղ . վէ քիւշիւք քէնարտան
պէօլիւք քէնարա գատար տէօրթ զըրա՝ օ-
15 լուպ 'արղը պիր զըրա՝ օլաճաղ տըր : Վ է օ-
ճաղ տէօրթ զըրա՝ օլուպ օճաղտան էօղարը
16 տէօրթ պուլլնուլ օլաճաղ : Վ է օճաղ թու-
լէն օն իքի վէ 'արղէն օն իքի շուր՝ օլուպ
17 միւրէպպա՝ օլաճաղ տըր : Վ է անըն տէօրթ
թարափընտա օլան քէնարը թուլէն օն տէօրթ
վէ 'արղէն օն տէօրթ օլաճաղ . վէ էթրա-
փընտա քէնարը Եարրմ զըրա՝ վէ չուգուրը-
ղը պիր զըրա՝ օլաճաղ , վէ նէրտիպանլարը
շարգա տօղրու պուլլնաճաղ տըր :
18 Վ է պանա տէտի քի՝ Էյ իպն ի ատէմ ,
րապպ Եէհօփա պէյթի պուլլուրու . Մէզպա-
հը Եափաճաղարը կիւնտէ՝ անըն իւզէրինտէ
մուհըրապ թագտիմ էթմէք վէ իւզէրինտէ
գան սէրթմէք իչիւն գանուլլարը պու տըր :
19 Րապպ Եէհօփա պէյթի պուլլուրու . Նէպ ի

* Իսր . արգատը

Սատուգտան օլարադ պանա խըտմէթ էթմէ-
յէ թէգարրուպ էտէճէք օլան լափլիլ քեա-
հինլէրէ կիւնաճ գուրպանը օլմագ իւզըրէ
20 սըղըրլարտան պիր տանա վէրէճէքսին : Վէ
անըն գանընտան ալըպ Ֆէլա-հէն տէօթթ պույ-
նուզը իւզըրինէ վէ ալաշէի քէնարըն տէօթթ
քէօշէսինէ վէ եօթարէի քէնարըն հէր թարա-
ֆընա գօյաճագսըն . վէ անը թաթհիւր էտիպ
21 անըն իչիւն քէֆարէթ էտէճէքսին : Վէ
կիւնաճ գուրպանը տանաօթըն ալաճագսըն ,
օ տաթի մագտիսին խարիճինտէ պէյթին
թա'հին օրնան մահալինտէ եաղըրլարտագ
22 տըր : Վէ իքինճի կիւնտէ կիւնաճ գուրպա-
նը իչիւն քէչիլէրտէն գուսուրըզ պիր էր-
քէչ թագաթիմ էտէճէքսին . վէ մէզպասը
տանա իլէ թաթհիւր էթտիլէրի կիպի անը
23 թաթհիւր էտէճէքլէր տիր : Էմր ի թաթհիւրի
իքմալ էթտիլիչտէ սըղըրլարտան գուսուրըզ
պիր տանա վէ գօյուշլարտան գուսուրըզ
24 պիր գօչ թագաթիմ էտէճէքսին : Վէ անլէրի
ՐԱՊՊԸՆ հուգուրնա կէթիլէրէճէքսին . վէ քեա-
հինլէր անլէրին իւզըրինէ թուզ քէճէքլէր .
վէ անլէրի ՐԱՊՊԸՆ մուհրապ օլմագ իւզըրէ
25 թագաթիմ էտէճէքլէր տիր : Ետի կիւն
միւտտէթ կիւնաճ գուրպանը օլմագ իւզ-
ըրէ կիւնտէ պիրէր էրքէչ 'արը էտէճէքսին .
քէզալաք սըղըրլարտան գուսուրըզ պիր
տանա վէ գօյուշլարտան գուսուրըզ պիր
26 գօչ 'արը էտէճէքլէր տիր : Ետի կիւն
միւտտէթ մէզպաս իչիւն քէֆարէթ էտիպ
27 անը թաթհիւր վէ թաթիսի էտէճէքլէր տիր : Վէ
օլ կիւնլէր թէմմաժ օլարագտա՝ սէքիլինճի
կիւնտէ վէ անտէն անկրա քեա'հինլէր մէզ-
պաս իւզըրինտէ մուհրապալարընը իլէ սե-
լամէթ գուրպանլարընը 'արը էտէճէքլէր ,
վէ պէն սիզտէն ըազի օլաճաղըմ՝ տէյիւ
Րապպ Եէհօվա պույուրուր :

Պ Ա Պ 44

4 Վէ պէնի մագտիսին շորդ թարաֆընա
տօղըն օլան խարիճի գափուշըն եօլըն կէրի
2 կէթիլտի , վէ գափալը խա : Վէ ՐԱՊՊ
պանա տէտիլ քի՝ Պու գափու գափալը գա-
լարադ ալըմայաճագ վէ անտէն քիմնէ իչէրի
կիրմէյէճէք տիր . զիրա անտէն իսրայէլին
Ալաշը ՐԱՊՊ կիրտի . պու սէպէպտէն գափալը
3 գալաճագ արը . Բէ'իսէ'իսիսսս արը . ՐԱՊՊԸՆ
հուգուրընտա թա'ամ էթմէք իչիւն օրտա
անճագ րէ'իս օթուրաճագ արը . գափուշըն
էյիլանը եօլընտան կիրէճէք , վէ հէման օ եօլ-
տան չըգաճագ արը :
4 Վէ պէնի շիմալի գափու եօլընտան պէյ-
թին էօնիւնէ կէօթիլուրու . վէ կէօրտիւմ քի

ՐԱՊՊԸՆ ճէլալի պէյթիլ իւր ՐԱՊՊԸՆ օլարու-
մըշ իտի . վէ երիւզ իւթիւ գափանտըմ :
5 Վէ ՐԱՊՊ պանա տէտիլ քի՝ Էյ իպն ի տտէմ ,
պէյթիլ իւր ՐԱՊՊԸՆ ճէմի'ի գալանիչի վէ քեաֆ-
ֆէ ի շէրայի'ի հաղգընտա սանա հէր սէօյէ-
տիլիմի գալպինէ գօ , վէ կէօղլէրին իլէ կէօր
վէ գալապլարըն իլէ տինլէ , վէ պէյթին
մէտիլէինէ վէ մագտիսին մախրէճէքինին
6 ճիւմլէսինէ աիգգաթ էյլէ : Վէ 'ասիլէր
եա'նի պէյթիլ ի իսրայէլէ տէյէսին քի՝ Րապպ
Եէհօվա պէյթիլ պույուրուր . Էյ պէյթիլ ի իս-
րայէլ , քեաֆֆէ ի մէքրուհաթընը քիֆա-
7 յէթ էտէր քի , Սիզ էքմէյիմի վէ իչ եաղը
իլէ դանը թագաթիմ էթտիլիլիլ սըրտա
մագտիսիմտէ պուլուշուպ պէյթիլիմ թէլիլ
էթմէլէրի իչիւն գալլէրի զայր ի մախթուշ օ-
թուշ վէ ճէստէլէրի զայր ի մախթուշ օ-
թուշ էճնէպիլէր կէթիլտինիլ . վէ սիզին
քեաֆֆէ ի մէքրուհաթընը իւզըրինէ անլէր
8 'աճաղըն նաղը էթտիլէր : Վէ մուգատտէն
ումուրըմտա խըտմէթ գանուշըն ճըֆը էթմէ-
տինիլ , ֆագաթ մագտիսիմտէ ումուրըմ իչիւն
իսթէտիլիլ խատէմէյի գօտընը :
9 Րապպ Եէհօվա պէյթիլ պույուրուր . Պէնի
իսրայէլ արաթընտա պուլուշուշ էճնէպիլէր-
տէն գալպի զայր ի մախթուշ վէ ճէստի զայր ի
մախթուշ հիչ պիր էճնէպի մագտիսիմէ կիր-
10 մէյէճէք տիր : Վէ իսրայէլ պէնտէն սու-
փըպ փուլլարընա թապի՝ օլարադ զէլալէթէ
տիւշտիլէրինտէ պէնտէն թէպա'իւտ էտէն
լափլիլէր տաթի քէնտի քէթիլիլլէրինին
11 Ֆէլա-հէն չէքէճէքլէր տիր . Վէ անլէր մագ-
տիսիմտէ պէյթիլին գափուլարընա թա'նին օլու-
նան խըտմէթճիլէր վէ պէյթին խըտմէթճիլէ-
րի օլաճագլար . գալմ իչիւն մուհրապ վէ
զէպիհէլէրի անլէր զէպի էտէճէքլէր , վէ անլէ-
րէ խըտմէթ էթմէք իւզըրէ էօնլէրինտէ տու-
12 ըաճագլար տըր : Անլէր թարաֆընտան փուլ-
լար էօնիւնտէ խըտմէթ էթտիլէրի վէ պէյթիլ
իսրայէլէ թէօթէզէ վէ քէթիլիլլէր էթմէլէ-
րինէ սէպէպ օլարալարըն էճտէն անլէր իւզը-
րինէ էլիմի գալտըրալմ , վէ քէնտի քէթիլիլ-
իլլէրինին Ֆէլա-հէն չէքէճէքլէր՝ տէյիւ Րապպ
13 Եէհօվա պույուրուր : Վէ պանա քէհանէթ
էթմէք իւզըրէ վէ պիլ ճիւմլէ մուգատտէն շէյ-
լէրիմէ , ագտէն շէյլէր խուսուշընտա եաղ-
լաճագ իւզըրէ , պանա թէգարրուպ էթմէ-
յէճէքլէր , ֆագաթ ըզլալէթլէրինի վէ իչէ-
տիլէրի մէքրուհաթըն Ֆէլա-հէն չէքէճէքլէր
14 տիր : Լաքին անլէրի պէյթիլին հէր պիր խը-
մէթի վէ անտէ օլաճագ հէր պիր իչ իչին ա-
նըն ումուրընա խատէմէ թա'նին էտէճէյիմ :
15 Ֆագաթ պէնի իսրայէլ պէնտէն սափաղը-
լարընտա պէնի Սատուգտան օլարադ մագ-

- տիտիմին ուսմանը նախապես խրատմեթ էտեն Լավի-
լի քեհնայի վրան խրատմեթ էթմեթ իւզըն
պանա թեգարոււպ էտեճեթլէր, վէ իշ Եաղը
իլէ գանը պանա թագտիմ էթմեթ իշիւն հա-
ղուրմտա տուրաճագլար՝ տէյիւ Բապպ Եե-
26 հովա պուլուրուր : Մագտիմին անլէր կիրէ-
ճէք վէ պանա խրատմեթ էթմեթ իւզըն սօֆ-
րամա անլէր թեգարոււպ էտիւ խրատմեթիմին
27 գանուլարընը հըֆը էտեճեթլէր : Վէ իշերի-
քի գափուրն հովլըլարընտան կիրտիլէրին-
տէ քեթէն էլլիտէ կիշեճեթլէր, վէ իշերիքի
հովլընըն գափուլարընտա վէ իշերիտէ խրա-
մեթ էթտիլէրինտէ իւզընլէրինտէ Եիւնիւ
28 պիր շէյ պուլունմայաճագ տըր : Պաշարըն-
տա քեթէն սերփուշար վէ պէլլէրինտէն պու-
լը քեթէն տոնլար օլաճագ, թէր կէթիլէն
29 շէյ գուշունմայաճագլար : Վէ խարիճի հով-
լըյա Եա՛նի գափմին պուլունմայաճագ խարիճի
հովլըյա չըգաղլարընտա խրատմեթ էտէր ի-
քէն իւզընլէրինտէ պուլունման էլլիտէյի չը-
գաղլար, անլէրի մուգատտէն օտալարա գո-
յարագ, պաշագ էլլիտէ կիշեճեթլէր, քի էլ
պիտէլէրիլէ գափմը թագտիմ էթմեթլէր : Վէ
30 պաշարընը թրաշ էթմեթլէր, սաշարընը
տախի ուղաթմայը պանաճ անլէրի քեհնին
21 լէր : Վէ հիշ պիր քեհնին իշերիքի հովլը-
յա կիրտիլտէ շէրապ իշիւն : Վէ տուլը
Եա մուլարաղլար թեգլէվիլիւ էթմեթիլէր,
անճագ նէլ ի պէյթ ի խարայէտէն օլան
պաթիլէրի, Եալսա պիր քեհնինտէն գալան
22 տուլը թեգլէվիլիւ էթմեթլէր : Վէ պէնիմ
գափմը մուգատտէն զայր ի մուգատտէն
տէն թեթիլիլէ էթմեթլէր թալիմ էտեճեթ-
լէր, վէ անլէրէ նափաթըն թաշիրտէն թեթ-
23 լիլիլի պիլտիլէրիլէր : Վէ տալիմ վու-
ղուրնտա հիւքմ իշիւն անլէր տուրա-
ճագլար, վէ պէնիմ ահքեմըմ իւզըն
հիւքմ էտեճեթլէր : Վէ պիլ ճիւլիլէ պայ-
րամարըմտա շէրայի վէ գափանիլիլի ճըֆը
էտիպ սէպլէրիլի մուգատտէն թուլաճագ-
24 լար տըր : Վէ նափաթ օլամամլարը իշիւն
մէյթ Եանըն կիթմէսինլէր, ֆագաթ փե-
տէր, Եա վալիտէ, Եա օղըլ, Եա գըղ, Եա
պիրտաթ, Եա թեգլիլէ Եալիմէիլ ճէմիլիլէ
25 իշիւն նափաթ օլա պիլիլէր : Վէ թաթհիր
օլունտըգտան սօնկրա անա Եեթի կիւն սոյա-
26 ճագլար : Վէ մագտիմ Եա՛նի մագտիմտէ
խրատմեթ էթմեթ իշիւն իշերիքի հովլըյա
կիրտիլի կիւնտէ քէնտի կիւնաճ գուրպանընը
թագտիմ էտեճեթ տիր տէյիւ Բապպ Եեհովա
պուլուրուր :
27 Վէ պու անլէրէ միրա Եերինէ օլաճագ
տըր. անլէրին միրա պէն իմ. վէ անլէրէ
Խարայէտէ միւլը վէրմէլէճէ քսինիլ. անլէրին

- 29 միւլը պէն իմ. Եթմէթ թագտիմէսինի վէ
կիւնաճ գուրպանընը վէ սուշ գուրպանընը
անլէր Եեյլէճեթլէր. վէ Խարայէտէ վագֆ
օլունման շէյլէրին ճիւլմէսի անլէրին օլաճագ
30 տըր : Վէ հիւ շէր շէյին շէր իլը թուրֆանտա
վէ հիւնէ թագտիմէսիլ վար իսէ, թագտիմ-
լէրինիլլէն ճիւլմէսի քեհնին օլաճագ տըր,
վէ խամուլարընը իլըրին քեհնին վէրէ-
սինիլ, քի խանէնիլտէ պէրէթ թեգարուր
31 էտէ : Վէրէք գուշ վէ կերէք պէհիմ լաշիսի վէ
Եալսա փարէլէնմիլ քեհնինլէր Եեհիլէճեթ-
լէր տիր :

ՊԱՊ 45

- 1 Վէ տիյարը՝ միրա օլմագ իւզըն գուր՝ա
իլէ թագտիմ էթտիլիլիլտէ, ԲԱՊԱՊ մու-
գատտէն թագտիմէ օլարագ թուլէն Եիրմի
պէշ պին վէ 'արգէն օն պին գալէ Եեյ 'արգ
էտեճեթլէրիլ. պու՝ հիւ թարաֆտան պիւ-
թիւն հուտուտըլլէ մուգատտէն օլաճագ
2 տըր : Պունտան թուլէն պէշ Եիւլ վէ 'ար-
գէն պէշ Եիւլ զըրա՝ Եեյ միւրէպպա՝ օլա-
րագ, մագտիմ իշիւն օլուպ հիւ թարաֆըն-
3 տա էլլի զըրա՝ ալըգ Եեյ օլաճագ տըր : Վէ
պու Եօլիւտէն՝ թուլէն Եիրմի պէշ պին վէ
'արգէն օն պին զըրա՝ Եօլիլէճեթլէր, վէ մագ-
տիմ Եա՛նի գուրա իլ աղտա անտէ օլա-
4 ճագ տըր : Պու Եեյ՝ ԲԱՊԱՊ խրատմեթ էթմեթ
իւզըն հալըրըն՝ թեգարոււպ էտէն մագտիմ
խատէմէսի Եա՛նի քեհնինլէր իշիւն՝ տիյար-
տան Բեթիլ Եեթիլէր՝ մուգատտէն օլաճագ,
վէ անլէրին խանէլէրի իշիւն մէլիլ վէ մագ-
տիմ իշիւն մուգատտէն մաշալ օլաճագ
տըր :
5 Վէ պէյթին խատէմէսի օլան Լավիլիլէրին
Եիրմի պէշ պին թուլիլտէ վէ օն պին 'ար-
գէնտա պիր միւլըլ Եեյ Եիրմի օտալարը օլա-
ճագ տըր :
6 Վէ մուգատտէն թագտիմէ օլան Եեթին
Եանընտա, 'արգէն պէշ պին վէ թուլէն Եիրմի
պէշ պին օլարագ, շէհրին միւլըլիլ թալ-
Եին էտէսինիլ. պու պիւլիլիլ պէյթ ի խ-
րայէլ իշիւն օլաճագ տըր :
7 Վէ Բեթիլին Բալիլ՝ մուգատտէն թագ-
տիմէ օլան Եեթիլ իլէ շէհր միւլըլիլիլ իլ
թարաֆընտան՝ մուգատտէն թագտիմէ օլան
Եեթին Եանընտէ վէ շէհր միւլըլիլիլ Եա-
նիւնտէ, զարպ ճիլէթինտէն զարպա սոզըրու
վէ շարգ ճիլէթինտէն շարգա սոզըրու օլա-
ճագ տըր : Վէ թուլը հուտուտը զարպիլիլ-
սինտէն հուտուտը շարգիլիլիլ գատար օլ
պէր հիւտէլէրին պիրիլիլ միւսալիլ օլաճագ տըր :
8 Խարայէտէ տիյարտան անըն միւլըլիլ պու

օլաճադ, վէ ըհ'իսկէրիմ' պիր տաճա դաւ-
մըմա գաւլմ' էթմէյէճէքէր. վէ տիյարը
պէյթ ի իսրայէլէ սըպթլարընա կէօրէ վէրէ-
ճէքէր տիր :

9 Բապպ Եէճօվա պէօյլէ պույուրուր. Էյ ըու-
'էտա ի իսրայէլ, սիզէ քիֆայէթ էտէր. զու-
մը վէ ճադգազըղը տէֆ' էտինիզ. վէ ճադգ
ու 'տատալէթ իւզրէ ճարէքէթ էյլէյինիզ.
գալմըմաճն թէքէտիթ ի 'իւրֆիյէնիզի պրա-
ղընը' տէյիւ Բապպ Եէճօվա պույուրուր :

10 Խէրազինիզ թէմամ վէ էֆանըղ թէմամ վէ
11 պաթընըղ թէմամ օլաճադ : Էֆանիէ պաթ
պիր 'այարտա օլաճադ, քի պաթ ճօմէրին
'իւշրիւնիւ, էֆա տախի ճօմէրին 'իւշրիւնիւ
ալա. 'այարալը ճօմէրին կէօրէ օլաճադ տըր :

12 Վէ մըսգալ էրիմի գրաթ օլաճադ. մընանըղ
տախի էրիմի մըսգալ, էրիմի պէշ մըսգալ,
օն պէշ մըսգալ օլաճադ տըր :

13 'Արղ էտէճէյինիզ թագտիմէ պու տըր,
էտ'նի պիր ճօմէր պուզտայտան էֆանըն պիր
սիւտսիւ վէ պիր ճօմէր արփատան էֆանըն

14 պիր սիւտսիւ օլաճադ տըր. Վէ եաղ իշիւն
գանուէն էտ'նի պիր պաթ էաղըն ֆուսուշ
պու տըր. քօրտան էտ'նի օն պաթ օլաճադ ճօ-
մէրտէն պաթըն 'իւշրիւ օլաճադ. զիրա պիր

15 ճօմէր օն պաթ տըր. Վէ իսրայէլին սուլադ
մէր'ալարընըն սիւրիւէրինտէն իքի էիւզտէ
պիր գօյուէն թագտիմէ վէ մուճրագա վէ
սէլամէթ գուրպանը օլմագ իւզրէ թագտիմ'
օլաճադ, քի անլէր իշիւն քէֆարէթ օլաճադ

16 տէյիւ Բապպ Եէճօվա պույուրուր : Տիյարըն
պիւթիւն գալմը պու թագտիմէյի իսրայէլ

17 տէ օլան ըհ'իսէ թէսլիմ' էթմէյի տիր : Վէ
պայրամըրտա վէ այ պաշարընտա վէ սէպթ-
լէրտէ, պէյթ ի իսրայէլին պիւճիւմէ մու'այ-
յէն կիւնլէրինտէ մուճրագալար վէ էքմէք

թագտիմէսի վէ մէշուպաթ թագտիմէսի ըհ-
'իսէ ֆարղ տըր. կիւնաճ գուրպանըն վէ
էքմէք թագտիմէսիին վէ մուճրագալար վէ սէ-
լամէթ գուրպանըն, պէյթ ի իսրայէլ իշիւն
քէֆարէթ օլմագ իւզրէ, օ 'արղ էտէճէք տիր :

18 Բապպ Եէճօվա պէօյլէ պույուրուր. Պիրին-
ճի այլըն իպթիտաթտան սըղըրլարտան գու-
սուրըղ պիր տանա սըղպ մագտիսի թաթ

19 Տիր էտէսին : Վէ քեաճին կիւնաճ գուրպա-
նընը գանընտան սըղպ պէյթին սէօյլէրինէ
վէ մէզպաճըն աշաղըքի քէնարընըն տէօրթ
քէօշէսինէ վէ իշիւնի ճալմընըն գափու սէօ.

20 յէյէրինէ սիւրէճէք տիր : Սէճվ ու ճէճա-
լէթտէ պուլունան քիմէն իշիւն այլըն էտտի.
սինտէ տախի պէօյլէ էափալըն. վէ պէյթ ի-
շիւն քէֆարէթ էտէճէքսինիզ :

21 Պիրինճի այլըն օն տէօրտիւնճիւ կիւնիւ սիզէ
ֆըրճ օլաճադ տըր. էտտի կիւն պայրամ' օլուպ

22 ֆէթիր էէնիլէճէք տիր : Վէ օլ կիւնտէ ըհ'իս
քէնտիսի իշիւն վէ տիյարըն պիւթիւն գաւլ-
մը իշիւն' կիւնաճ գուրպանը օլմագ իւզրէ

23 պիր տանա 'արղ էտէճէք տիր. Վէ պայրա-
մըն էտտի կիւնիւնտէ' օլ էտտի կիւնիւն ճէր
պիրինտէ ԲԱՊՊԱ մուճրագա օլմագ իւզրէ գու-
սուրըղ էտտի տանա իլէ էտտի գօշ, վէ կիւ-
նաճ գուրպանը օլմագ իւզրէ ճէր կիւն քէ-

24 չիլէրտէն պիր էքմէք 'արղ էտէճէք տիր. Վէ
ճէր պիր տանա իշիւն պիր էֆա վէ ճէր պիր
գօշ իշիւն պիր էֆա էքմէք թագտիմէսի վէ
ճէր պիր էֆա իշիւն պիր ճին եաղ 'արղ էտէճէք

25 տիր : Էտտինճի այլըն օն պէշինճի կիւնիւնտէ
պայրամտա էտտի կիւն միւտալէթ սալիթ իւզ-
գէքը վէճճլէ կիւնաճ գուրպանը վէ մուճրա-
գա վէ էքմէք թագտիմէսի վէ եաղ 'արղ է-
տէճէք տիր :

Պ Ա Պ 46

1 Բապպ Եէճօվա պէօյլէ պույուրուր. Խէրիքի
ճալմընըն շարգա տօղըն օլաճադ գափուսը' իշ
կէօրիլէճէք ալթը կիւն գափալը գալըն,
վէ սէպթ կիւնիւ ճէմ' այ պաշընտա աշըլըն :

2 Վէ ըհ'իս տըշարտան օլ գափուսըն տէճիւ-
զինտէն կիրիպ գափուսըն սէօյէսի էտնընտա
տուրաճագ. վէ քեաճինլէր տնըն մուճրա-
գալընը վէ սէլամէթ գուրպանըն 'արղ է-
տէճէքէր. օլ տախի գափուսըն էլիյինտէ
սէճտէ էթտիքտէն սօնկրա չըգաճագ տըր.
վէ օլ գափու ագշամա գատար գափանայա-

3 ճագ տըր : Վէ տիյարըն ԲԱՊՊԱ ճուզընտա պու-
վէ այ պաշարընտա ԲԱՊՊԱ ճուզընտա պու-
գափուսըն մէտիսէլինտէ սէճտէ էտէճէքէր
տիր :

4 Վէ ըհ'իսին սէպթ կիւնիւնտէ ԲԱՊՊԱ
թագտիմ' էտէճէյի մուճրագա գուսուրըղ
ալթը գուզու վէ գուսուրըղ պիր գօշ օլա-

5 ճագ տըր : Վէ գօշ իշիւն էքմէք թագտի-
մէսի պիր էֆա աւ, վէ գուզուլար իշիւն
էքմէք թագտիմէսի' էլինտէն կէլտիյի միգ-
տար, վէ ճէր էֆա իշիւն պիր ճին եաղ օ-

6 լաճագ տըր : Վէ այ պաշընտա գուսուրըղ
պիր տանա վէ գուսուրըղ ալթը գուզու ի-

7 լէ պիր գօշ օլաճադ տըր : Վէ էքմէք թագ-
տիմէսի օլմագ իւզրէ տանա իշիւն պիր էֆա
վէ գօշ իշիւն պիր էֆա վէ գուզուլար
իշիւն էլինտէն կէլտիյի միգտար 'արղ էտէ-
ճէք. վէ ճէր էֆա իշիւն պիր ճին եաղ օլա-
ճագ տըր :

8 Վէ ըհ'իս կէլտիյինտէ գափուսըն տէճիւ-
զի էօլմտան կիրիպ ճէման օ էօլտան չըգա-

9 ճագ տըր : Վէ տիյարըն գալմըն մու'ալլէն
կիւնլէրտէ ԲԱՊՊԱ ճուզընտա սէճտէ գըգ

- մաղա կելտիքէրինտէ շիմալի գափու եօլըն-
տան կիրէն ճէնուպի գափու եօլընտան չըգա-
ծագ, վէ ճէնուպի գափու եօլընտան կիրէն
շիմալի գափու եօլընտան չըգածագ. կիրաի-
յի գափու եօլընտան 'ալտէթ էթմէյիպ,
անծագ անըն գարըընտա օլանտան չըգա-
ծագ տըր: Վէ րէ'իս' անլէր կիրաիքէրինտէ
արալարընտա կիրէճէք, վէ անլէր չըգտըգ-
լարընտա պերապէր չըգածագ տըր:
- 41 Վէ պայրամլարտա վէ մու'այլէն կիւնլէր-
տէ էքմէք թագտիմէսի օլմագ իւզըն տանա ի-
չիւն պիրէֆա վէ գօշ իչիւն պիրէֆա վէ գուզու-
լար իչիւն էրինտէն կելտիյի միգարա աւն, չէր
էֆա իչիւն տաիսի պիր չին եաղ սլաճագ տըր:
- 42 Վէ րէ'իս' ԲԱՊԱՊԱ միւթէպէրը'ան մուհրագա,
եա միւթէպէրը'ան սէլմէթ գուրպանը 'արզ
էտէճէք օլտա, անըն իչիւն շարգա տողու-
օլտն գափու ալըլաճագ վէ սէպթ կիւնիւնտէ
'արզ էթտիյի կիպի մուհրագա վէ սէլմէթ
գուրպանը 'արզ էթտիքտէն սոնկրա չըգա-
ծագ. վէ օ չըգտըգտան սոնկրա գափու գա-
փանճագ տըր:
- 43 Վէ ԲԱՊԱՊԱ մուհրագա օլմագ իւզըն չէր
կիւն պիր երլլըգ գուտուրը պիր գուզու-
'արզ էտէճէքսին, անը չէր սապաճ 'արզ
էտէճէքսին. Վէ անըն իլէ պերապէր էքմէք
թագտիմէսի օլմագ իւզըն չէր սապաճ էֆա-
նըն պիր սիւտսիւնիւ վէ խասս ուն իլէ գա-
րըշտըմագ իւզըն պիր սիւլ ի չին եաղ
'արզ էտէճէքսին. պա' գանուն ը էպէտի
իւզըն, ԲԱՊԱՊԱ տա'իմի էքմէք թագտիմէսի
- 45 տըր: Վէ գուզուլ վէ էքմէք թագտիմէսին
վէ եաղ չէր սապաճ 'արզ էտէճէքէր. պա-
տա'իմի մուհրագա տըր:
- 46 Բապպ ԵՆՏՈՒՄ պէօյլէ պուլուրուր. րէ'իս'
քէնտի օղուլարընտան պիրինէ պիր 'ալթիյէ
վէրէճէք օլտա, պու անըն միրասը օլարագ
օղուլարընտան օլաճագ տըր. վէրտսէթէն ան-
- 47 լէրին միւլքիւ օլաճագ տըր: Լաքին գուլ-
լարընտան պիրինէ քէնտի միրասընտան 'ա-
լթիյէ վէրաիյինտէ' օ իպրա սէնէսինէտէք
անըն օլուպ, անտէն սոնկրա րէ'իս' ինթի-
գալ էտէճէք. զիրա անըն միրասը անճագ
- 48 քէնտի օղուլարընտան օլաճագ տըր: Վէ
գալմըն էմլարընտան մուհրուճ էթմէք իւզըն
րէ'իս' անլէրին միրասընտան ալմասըն. քէնտի
օղուլարընտա քէնտի միւլքիւնտէն միրաս
վէրսին, թաքի գալմընտան պիր քիմէ քէնտի
միւլքիւնտէն այրըմայա:
- 49 Վէ պէնի գափունըն եոնընտա օլտն մե-
տէլտէն քեաճիւնլէրին շիմալէնաղըր մուգատ-
տէն օտալարընտա կէօթիւրտիւ, վէ իշթէ օրու-
տա' տըրա թարաֆլարտա զարպա տողու-
- 20 պիր եէր վար իտի. Վէ պանաճ ֆէաճիլէ.

- րին սուգ գուրպանըն վէ կիւնաճ գուրպա-
նըն գայնատաճալարը վէ էքմէք թագտի-
մէսինի փիշիւրէճէքէրի եէր պու տըր, օլ-
մայա քի պուշլարը խարիճի հալլըյա չըգար-
մալարըյլէ գալմըն թագտիս էտէլէր' աէտի:
- 21 Վէ պէնի խարիճի հալլըյա չըգարպ հալ-
լընտէ տէօրթ քէօշէսինի կէգորտի. վէ իշ-
թէ հալլընտէ չէր քէօշէսինտէ պիրէր հալլը
- 22 վար իտի: Հալլընտէ տէօրթ քէօշէսինտէ,
թուլը գըրգ վէ 'արզը օթուգ ղըրա' օլարագ,
մուհաֆաղալը հալլըլար վար իտի. քէօշէ-
լէրտէ տէօրաիւնիւն էօլչիւսիւ պիր իտի:
- 23 Վէ էթաֆլարընտա' տէօրաիւնիւն տէ էթ-
րաֆընտա, պիրէր սըրա պէն օլուպ օլ սը-
րալարըն ալթընտա օճագլար եափըմըշ ի-
տի: Վէ պանաճ Պուշլար եթէ փիշիւրէնլէրին
եէրի տիր. պուրատա պէլթին խառնէտի
գալմըն գուրպանլարըն փիշիւրէճէքէր տիր'
աէտի:

ՊԱՊ 47

- 1 Վէ պէնի պէլթին գափուսըն կէրի կէ-
թիւրտի, վէ իշթէ շարգ թարաֆտան պէլթին
էչիլի ալթընտան սուլար չըգըյօր իտի, զի-
րա պէլթին էիւզիւ շարգա տողու իտի,
վէ սուլար պէլթին սաղ թարաֆընտէն ալ-
թընտան, մեղպաճըն ճիճէթ ի ճէնուպիլէ-
- 2 սինտէն էնիյօր իտի: Վէ պէնի շիմալի գա-
փու եօլընտան չըգարտը, վէ պէնի տըշարը-
քի էօլա' տըշարըքի գափուսըն շարգա տող-
ու օլտն եօլընտէ կէրի կէթիւրտի. վէ իշթէ
սաղ թարաֆտան սուլար աղըյօր իտի:
- 3 Վէ օլ առէմ' էլինտէ էօլչիւ իփի օլտըրը
հալտէ, շարգա տողու չըգըպ պին զըրա' էօլչ-
սիւ, վէ պէնի սուլարտան կէչիւրտի. սուլար
- 4 թօփուղա գատար իտի. Վէ պին տաճա էօլչ-
տիւքտէն սոնկրա պէնի սուլարտան կէչիւրտի,
սուլար տիգէ գատար իտի. վէ պին տաճա
էօլչտիւքտէն սոնկրա պէնի կէչիւրտի, վէ սու-
- 5 լար պէլէ գատար իտի: Վէ պին տաճա էօլչ-
տիւքտէն սոնկրա, կէչէմէտիյիմ' պիր ըրմագ
օլտու. զիրա սուլար ճօշմուշ իտի, էիւզիւ-
լէճէք սուլար վէ պա' իլէ կէչիլմէզ ըրմագ
օլտու:
- 6 Վէ պանաճ ԵՅ իպն'ի'առէմ', կէօրտիւ'ն
մի' տէտի. վէ էսնիւմէ տիւչիւպ պէնի ըր-
- 7 մաղըն քէնտընտէ կէրի կէթիւրտի. Վէ կէրի
կէլաիլմէտէ իշթէ ըրմաղըն քէնտընտա, ի-
քի թարաֆտան զայթէ չօգ աղաճլար վար
- 8 իտի: Վէ պանաճ աէտի քի' Պու սուլար շարգ
ճիճէթին չըգըպ չէօլէ էնիւրէր վէ տէնիլէ
կիտէրէր. վէ աէնիլէ գարըշտըգլարընտա -

9 Էն սուլարը էյի օլուր : Վէ քրմաղըն կիթ-
տիյի եկրտէ թէփրէնէն հայվանլարըն ճիւմ-
լէսի եայլալաճադ , վէ պալըզլար զայէթ չօդ
օլաճադ . զիրա պու սուլար օրայա կիտէճէք .
վէ սուլար էյի օլարըղընսան քրմաղըն հէր կիթ-
տիյի եկրտէ անլէրեալալաճադ տըր : Վէ անըն
եանընտա պալըզճըլար 'Ս.յիճէտիտէն 'Ս.յի-
'էճլայիմէ գատար տուրաճադլար . աղ սէրիլէ-
ճէք եկր օլաճադ տըր . պալըզլար ճինս ճինս օ-
լուպ պէօյիւք տէնիղ պալըզլարը կիպի զայէթ
41 չօդ օլաճադ տըր : Լաֆն անըն չամուրը եկրի վէ
պալթադլարը էյի օլմայաճադ . անլէր թուղ
42 եկրի օլաճադ տըր : Վէ քրմաղըն քէնարըն-
տա , իբի թարաֆտան՝ ետփրաղը սօլմադ վէ
մէյվէսի տիւքէնմէղ հէր նէվ՝ մէյվէտար ա-
ղաճ պիթէճէք . հէր այ եէնիտէն մէյվէ վէ-
րէճէքլէր , զիրա անըն սուլար մադտիտէն
չըգար . վէ անլէրին մէյվէսի եէմէք իչիւն վէ
եափրաղլարը տէվա իչիւն օլաճադ տըր :
43 Բապպ Եէճօլա պէօյլէ պոյուրուր . իսրա-
յիլին օն իբի սըպլթընա կէօրէ թէվէրիւս
էտէճէյինիղ տիյարըն հուտուտը պու տըր .
44 (Եուսուլթըն իբի հիստէսի օլաճադ տըր .) Վէ
էճտատընըպ վէրմէյի եէմին էթտիյիմ եէրէ
հէր պիրինիղ մուսավաթ իւզըրէ թէվէրիւս
էտէճէքսինիղ . վէ պու տիյար սիգէ միրա
45 տիւլէճէք տիւր . Վէ տիյարըն հուտուտը պու
տըր . շիմալ ճիճէթի՝ Պասը ք քէպիրտէն
Սէտատա վարընճայա տէկին Հէթլօն եօլը ,
46 Համաթ վէ Պէրօթա վէ Տըմըշդ հուտուտըյլէ
Համաթ հուտուտը արաքընտա օլան Սիպրա-
յիմ , վէ Հավըան հուտուտընտա օլան Հա-
47 սէր-հաթթիթըն , Վէ հուտուտ տէնիղտէն՝
Տըմըշդ հուտուտը օլան Հասար-էյնօն վէ
շիմալէն Համաթ հուտուտը օլաճադ տըր . ճի-
48 ճէթի շիմալիյէ պու տըր : Վէ շարք ճիճէ-
թինի Հավըան վէ Տըմըշդ վէ Ճիլտա իչին-
տէն վէ իրտան Գաւիլթիւրէ օլան իսրայէլ տի-
յարը իչինտէն հուտուտտան շարքի տէնիղէ
գատարէօյլէճէքսինիղ . շարք ճիճէթի պու տըր :
49 Վէ ճէնուպ թարաֆընտա օլան ճիճէթի ճէ-
նուպիյէ թամարտան Գատէշտէ վազը՝ ԺՄէրի-
պա սուլընա վէ Պասը ք քէպիրէ Գաւիլթիւրէ օլան
տէրէյէ գատար օլաճադ տըր . ճէնուպ թարա-
ֆընտա օլան ճիճէթի ճէնուպիյէ պու տըր :
20 Վէ ճիճէթի զարպիյէ՝ հուտուտտան Հա-
մաթ գարշըընա գատար , Պասը ք քէպիր
օլաճադ տըր . ճիճէթի զարպիյէ պու տըր :
21 Վէ պու տիյարը քէնտիլէրինիղէ իսրա-
յիլին սըպլթլարընա կէօրէ թադսիմ էտէճէք-
22 սինիղ . Վէ անը քէնտիլիղէ վէ արանըզ-
տա սաքին օլուպ արանըզտա էվատ սու-
հիպի օլան ճէնէպիլէրէ միրա օլմադ իւզըրէ

* Եւթիւր՝ իբի քրմաղլարըն

† Սիւնազա՝ա

գուր'ա իլէ թագսիմ՝ էտէճէքսինիղ . վէ անլէր
սիգէ պէնի իսրայէլ արաքընտա եէրիլէր կիպի
օլաճադլար . իսրայէլ սըպլթլարը արաքընտա
սիգէն իլէ պէրապէր միրա սա հիստէտար օլա-
23 ճադլար տըր : Վէ էճնէպի հանկը սըպլթ արա-
քընտա սաքին օլուրա՝ միրաքընը անա օրա-
տա վէրէճէքսինիղ՝ տէյիւ Բապպ Եէճօլա
պոյուրուր :

Պ Ա Պ 48

1 Վէ սըպլթլարըն իսմլէրի պուլար տըր . շի-
մալի ուճտան Համաթա վարընճայա գատար
Հէթլօն եօլը եանընա , վէ Համաթա գատար ,
շիմալէն Տըմըշդ հուտուտը օլան Հասար-էյ-
նօնա օլուպ շարք ճիճէթինտէն զարպա գա-
2 տար *Տանըն օլաճադ տըր . Վէ Տան հու-
տուտը եանընտա շարք ճիճէթինտէն զարպ
3 ճիճէթինէ գատար Աշէրին օլաճադ տըր : Վէ
Աշէրին հուտուտը եանընտա շարք ճիճէթին-
տէն զարպ ճիճէթինէ գատար Նէֆթալինին
4 օլաճադ տըր : Վէ Նէֆթալի հուտուտը եա-
նընտա շարք ճիճէթինտէն զարպ ճիճէթինէ
5 գատար Մանասանըն օլաճադ տըր : Վէ
Մանասանըն հուտուտը եանընտա շարք ճի-
ճէթինտէն զարպ ճիճէթինէ գատար Էֆրա-
6 յիմին օլաճադ տըր : Վէ Էֆրայիմին հու-
տուտը եանընտա շարք ճիճէթինտէն զարպ
ճիճէթինէ գատար Բաուպէնին օլաճադ տըր :
7 Վէ Բաուպէնին հուտուտը եանընտա շարք
ճիճէթինտէն զարպ ճիճէթինէ գատար Եէ-
հուտանըն օլաճադ տըր :
8 Վէ Եէհուտանըն հուտուտը եանընտա շարք
ճիճէթինտէն զարպ ճիճէթինէ գատար Թագ-
սիմ՝ էտէճէյինիղ թագսիմէ օլաճադ , քի
պու 'արպէն եիրմի պէշ պին Գաւիլ օլուպ թու-
լէն շարք ճիճէթինտէն զարպ ճիճէթինէ գա-
տար՝ աւէր հիստէլէրին պիրի կիպի օլարադ
մադտիս անըն օրթաքընտա օլաճադ տըր :
9 Թագսիմէ օլարադ ԲԱՊԱՊԱ թագսիմ՝ էտէճէ-
յինիղ եէր թուլէն եիրմի պէշ պին վէ 'տը-
10 զէն օն պին Գաւիլ օլաճադ տըր : Վէ մու-
գատտէս թագսիմէ պուլար իչիւն եա՛նի
քեաշինլէր իչիւն օլաճադ տըր . շիմալէն Բա-
ւէ եիրմի պէշ պին , վէ զարպէն 'արգը օն պին
վէ շարգէն 'արգը օն պին վէ ճէնուպէն թու-
լը եիրմի պէշ պին Գաւիլ օլուպ ԲԱՊԱՊԱ մադ-
41 տիսի անըն օրթաքընտա օլաճադ տըր : Պա-
հիւս Սատուգ օղուլարընտան թագսիս օլու-
նան քեաշինլէրին օլաճադ տըր , անլէր քի պէ-
նիմ թէնպիհաթըմը ճըֆը էթտիլէր վէ պէ-
նի իսրայէլ Բաւիլթիւրէն սափաղըլարընտա Լա-

* Իւրը՝ Տան իլէն պիր Էւթ

- վիլիերին ստիտըղարը կիպի ստիմատըլար :
- 42 Վէ տիյար թագադիմէսինտէն պու թագադիմէ
անէր իչիւն ագադէս օլուպ Լափիլիերին հու-
տուար եանընտա օլաճագ տըր :
- 43 Վէ քեասհիլիերին հուտուար եանընտա թու-
լը եիրմի պէշ պին վէ 'արզը օն պին օլարագ
Լափիլիերին հիստէս օլաճագ տըր : պիւթիւն
թուլը եիրմի պէշ պին վէ 'արզը օն պին օլուտն :
- 44 Վէ պուտան ստիմայաճագլար վէ միւպու-
տէլէ էթմէյէճէքլէր , վէ եերին թուրֆան-
տալարընը Կուրմէն կէշիւրէյէճէքլէր . գիրա
օ ԲԱՊՊԱ մուգատտէս տիր :
- 45 Վէ եիրմի պէշ պինին եանընտա 'արգտան
պագի գալան պէշ պինին շէհր իչիւն մէպէն
վէ ալըգ եեր իչիւն 'ատի պիր մաճալ օլուպ
- 46 Շէհր տախի օրթասընտա օլաճագ տըր : Վէ
էօլիւլէրի պուշլար օլաճագ տըր . շիմալ ճիհէ-
թի տէօրթ պին պէշ եիւզ , վէ ճէնուպ ճի-
հէթի տէօրթ պին պէշ եիւզ , վէ շարգ ճի-
հէթի տէօրթ պին պէշ եիւզ վէ զարպ ճի-
հէթի տէօրթ պին պէշ եիւզ օլաճագ տըր :
- 47 Վէ շէհրին ալըգ եերլէրի շիմալին իքի եիւզ
էլլէ վէ ճէնուպէն իքի եիւզ էլլէ վէ շարգէն
իքի եիւզ էլլէ վէ զարպէն իքի եիւզ էլլէ
- 48 Գաճը օլաճագ տըր : Վէ մուգատտէս թագ-
տիմէ օլան եերն եանընտա թուլընտան գա-
լան եեր ' շարգէն օն պին վէ զարպէն օն պին
Գաճը օլուպ մուգատտէս թագադիմէն եանըն-
տա օլաճագ , վէ անըն մաճալաթը շէհրին
խրտմէթինտէ պուլուշանլարըն թէ'այլիւշիւ
- 49 իչիւն օլաճագ տըր : Վէ շէհրին խրտմէթին-
տէ օլանլար իւրայէլ սըպլարընըն ճիւմէ-
սինտէն օլաճագ տըր :
- 20 Պիւթիւն թագադիմէ օլան եեր եիրմի պէշ
պին իլէ եիրմի պէշ պին օլաճագ տըր . մու-
գատտէս թագադիմէյի շէհրին միւլքի իլէ
պէրապէր միւրէպպա' օլարագ 'արզ էտէճէք-
սինիզ :
- 21 Վէ մուգատտէս թագադիմէն վէ շէհրին
էմլաքընըն իքի թարաֆընտան գալան եեր
րէ'իսին օլաճագ տըր . թագադիմ' օլուտան
եիրմի պէշ պինին գարընընտա շարգի հու-
տուար գատար , վէ զարպա տօղրու օլան
եիրմի պէշ պինին գարընընտա զարպի հու-
տուար գատար , հիստէլէրին եանընտաքի եեր
րէ'իսին օլաճագ տըր : Պու մուգատտէս
թագադիմէ օլուպ պէյթին մագտիսի ոնըն
- 22 օրթասընտա օլաճագ տըր : Վէ Լափիլիերին
միւլքի իլէ շէհրին միւլքիւ Կուրմէն օրթա-

- տա օլան եեր րէ'իսին օլաճագ տըր . Եէհուտա
հուտուար իլէ Պէնեամին հուտուար արա-
սընտաքի եեր րէ'իսին օլաճագ տըր :
- 23 Վէ պագի գալան սըպլար իչիւն շարգ
ճիհէթինտէն զարպ ճիհէթինէ գատար Պէն-
- 24 եամինին օլաճագ տըր : Վէ Պէնեամինին
հուտուար եանընտա շարգ ճիհէթինտէն
զարպ ճիհէթինէ գատար Սիմ'օնըն օլաճագ
- 25 տըր : Վէ Սիմ'օնըն հուտուար եանընտա շարգ
ճիհէթինտէն զարպ ճիհէթինէ գատար Խա-
- 26 սաքարըն օլաճագ տըր : Վէ Խասաքարըն հու-
տուար եանընտա շարգ ճիհէթինտէն զարպ
ճիհէթինէ գատար Չէպուլընըն օլաճագ տըր :
- 27 Վէ Չէպուլընըն հուտուար եանընտա շարգ
ճիհէթինտէն զարպ ճիհէթինէ գատար Ճա-
- 28 տըն օլաճագ տըր : Վէ Ճատըն հուտուար
եանընտա' ճէնուպ թարաֆընտա օլան ճի-
հէթի ճէնուպիլէ' թամարտան Գատէլտէ
վաքը' Մէրիպա սալընա վէ Պասըր Բէպիթէ
Բաթիէթի օլան տէրէյէ գատար օլաճագ տըր :
- 29 Խարայէլ սըպլարընա միւրա օլմագ իւրէ
գուր'ա իլէ թագադիմ' էտէճէյինիզ տիյար
պու տըր , վէ հիստէլէրի պուշլար տըր' տէյիւ-
րապպ Եէհուա պուլուրուր :
- 30 Վէ շէհրին մախրէճէթի պուշլար տըր .
Շիմալ ճիհէթի տէօրթ պին պէշ եիւզ էօլ-
- 31 չիւ օլուպ , (Շէհրին գափուլարը տախի Խա-
րայէլ սըպլարընըն իսմէրինէ կէօրէ օլա-
ճագ տըր ,) շիմալ ճիհէթինին իւշ գափու-
ար պուլուշարագ , պիրի Բաուպէն գափուար
վէ պիրի Եէհուա գափուար վէ պիրի Լափի
- 32 գափուար օլաճագ տըր . Վէ շարգ ճիհէթի
տէօրթ պին պէշ եիւզ Գաճը օլուպ իւշ
գափուար պուլուշարագ , պիրի Եուտուֆ գա-
փուար , պիրի Պէնեամին գափուար , պիրի Տան
- 33 գափուար օլաճագ տըր : Վէ ճէնուպ ճիհէթի
տէօրթ պին պէշ եիւզ էօլիւ օլուպ իւշ
գափուար պուլուշարագ , պիրի Սիմ'օն գա-
փուար , պիրի Խասաքար գափուար , պիրի
- 34 Չէպուլըն գափուար օլաճագ տըր : Վէ զարպ
ճիհէթի տէօրթ պին պէշ եիւզ Գաճը օլուպ
իւշ գափուար պուլուշարագ , պիրի Ճատ
գափուար , պիրի Աշէր գափուար պիրի Նէֆ-
- 35 թալի գափուար օլաճագ տըր : Միւլքիթի օն
սէքիզ պին Գաճը օլուպ օլ կիւնտէն ի'թի-
պարէն շէհրին իսմի 'Եէհուալամա օլա-
ճագ տըր :

* ԲԱՊՊ օլաճագ տըր .

Տ Ա Ն Ի Է Լ

ՊԱՊ 1

1 Եւհուտա մելիյի Եւհուտադիմին հիւքիւ-
մէթինին իւշիւնճիւ սէնէսինտէ Պապէլ մե-
լիյի Նէպուխաւանասար Եւրուշալիմէ կիտիպ
2 անը մաւհասերէ էյլէտի : Վէ Բապպ Եւ-
հուտա մելիյի Եւհուտադիմի վէ պէյթ Ուլ-
լահն էտէվաթընն պիր միգտարընը անըն
էլինէ թէսիմ էթտի . օլ տախի անլէրի Շին'ար
տիյարընա՝ քէնտի իլահընն խանէսինէ կե-
թիւրտիւ . վէ օլ էտէվաթը քէնտի իլահը-
նըն խաղինէսինէ գաուու :

3 Վէ մելիք քէնտի խաղընլարընն ըէ'իսի
Աշփէնազա՝ պէնի իսրայէլտէն վէ նէսլ ի միւ-
4 լաքեանէտէն վէ շիւրէֆաուտան , Հիւ պիր
գուուրըն օլմայան վէ հէյէթի կիւզէլ վէ հէր
հիքմէթտէ մահիր վէ 'իմէ աշինա վէ սահիպ ի
իրֆան վէ մելիք սէրայընտա տուրմազա միւզ-
թէտիր նէվիվանլար կէթիրիպ անլէրէ Բիւ-
5 էթմէսինի էմր էյլէտի : Վէ մելիք անլէրէ
քէնտի նէֆիս թա'ամընտան վէ իշտիյի շէ-
րապտան եւվիյէթա'եկնաթ թա'սիսի էյլէտի ,
քի անլէրի իւշ սէնէ փերվէրտէ էթմէսիյէ օլ
վազթըն խիթամընտա անլէր մելիյին հու-
6 զուրընտա տուրալար : Վէ անլէրին արա-
սընտա պէնի Եւհուտաուտան օլան Տանիէլ վէ
Հանանեա վէ Միշտէլ վէ 'Ազարեա վար իտի :
7 Վէ խաղընլար ըէ'իսի պուշլարա իմլէր գո-
յարազ Տանիէլ Պէթէշաուտար վէ Հանան-
եայա Շաուրաք վէ Միշտէլ Մէշլաք վէ 'Ա-
զարեայա 'Ապէանէղօ թէսիյէ էյլէտի :

8 Վէ Տանիէլ մելիյին նէֆիս թա'ամընլէ
վէ անըն իշտիյի շէրապէ քէնտինի նափաք
էթմէսիյի թա'սիմ էթտի . վէ պաշլուր իէ
քէնտինի նափաք էթմէսիյէ իշտիյի խաղընլար
9 ըէ'իսինտէն ըուխաթ թա'լէպ էյլէտի : Վէ
Ալլահ Տանիէլ խաղընլար ըէ'իսի 'իստինտէ
մազհար քլուէթ ու մէրհամէթ դըրըշ իտի :

10 Վէ խաղընլար ըէ'իսի Տանիէլ՝ Սիզն մէքու-
լաթ ու մէշուպաթընըք թա'սին էտէն էֆէն-
տիմ մելիքտէն գորգարըմ : Պիրանի իւշ սիզն
եիւզիւնիւզիւ ըէֆիգէլիւնիք օլան նէվիվան-
լարըն էիւզիւնիւզիւ պօզուգ կէօրէ , վէ պաշլըմ
մելիյին հուզուրընտա թէհիքէյէ գըյարընը
11 տէտի : Տանիէլ տախի խաղընլար ըէ'իսին
Տանիէլ վէ Հանանեա վէ Միշտէլ վէ 'Ազար-
եա իւզէրինէ թա'սին էթտիյի քէթիւու-

12 տայա , ըիճա էտէրիմ , պու գուլարընը օն
կիւն թէճրիպէ էյլէ , վէ պիզէ եէմէք իշիւն
հուպուպաթ վէ իշմէք իշիւն սու վէրօնիւնէր .

13 Օլ վազըթ սէնին հուզուրընտա պիգիմ չէհրէ-
լէրիմիլ վէ մելիյին նէֆիս թա'ամընը եէյէն
նէվիվանլարըն չէհրէլէրի կէօրիւլիւն , վէ նա-
սըլ կէօրէճէք օլուր իսէն , գուլարընա անա
14 կէօրէ մու'ամլէլ էյլէ տէտի : Օլ տախի պու-
խուտուտա անլէրի տինլիշիպ օն կիւն թէճ-
15 րիպէ էյլէտի : Վէ օն կիւն խիթամընտա
անլէրին չէհրէլէրի մելիյին նէֆիս թա'ամընը
եէյէն պիւ ճիւմլէ նէվիվանլարըն չէհրէլէ-
րիւտէ տահա կիւզէլ վէ սէմիլ կէօրիւնտիւ :

16 Պու՝ ճիհէթլէ քէթիւուտա անլէրին նէֆիս
թա'ամընը վէ իշէճէլէրի շէրապը գալտըրըպ
անլէրէ հուպուպաթ վէրի իտի :

17 Վէ Ալլահ պու տէօրթ նէվիվանա հէր
նէվլ քիթապէթ վէ հիքմէթտէ տիրայէթ վէ
ֆէհմ իհասն էյլէտի . վէ Տանիէլ հէր տիւր
18 լիւ խոյալաթ վէ ըույա անլար իտի : Վէ
անլէրին կէթիրիմէսի իշիւն մելիյին էմր էթ-
տիյի վազըթ կէթիքտէ՝ խաղընլար ըէ'իսի
անլէրի Նէպուխաւանասարըն հուզուրընա
19 կէթիրտի : Վէ մելիք անլէր իլէ սէօյլէշտի ,
վէ անլէրին ճիւմլէսի արասընտա Տանիէլ , վէ
Հանանեա վէ Միշտէլ վէ 'Ազարեա կիպի պու-
լունմաուր . վէ անլէր մելիյին հուզուրընտա
20 տուրուրլար իտի : Մէլիք տախի անլէրտէն
սու'ալ էթտիյի հէր նէվլ հիքմէթ վէ մա'
րիֆէթ մէսլէսինտէ անլէրի քէնտինին պիւ-
թիւն մէմալիքինտէ պուլունան սահհար վէ
քէշապլարըն ճիւմլէսինտէն օն գալթ զիյա-
21 տէ 'ալէ՝ պուլտու : Վէ Տանիէլ Գօրէշ
մելիյին իլք սէնէսինէ գաուար գալտը :

ՊԱՊ 2

1 Վէ Նէպուխաւանասարըն հիւքիւմէթինին
իքինճի սէնէսինտէ Նէպուխաւանասար ըու-
յալար կէօրտիւ , վէ ճանը սիգըլարազ ույ-
2 գուար գալտը : Վէ մելիք սահհար վէ քէշ-
շաֆ վէ էֆուուճը իլէ ֆիլտանիլէրին մելիյէ
անըն ըույալարընը հիքեայէ էթմէլէրի իշիւն
չաղըմալարընը էմր էյլէտի . անլէր տախի
կէլիպ մելիյին հուզուրընտա տուրուրլար :
3 Վէ մելիք անլէրէ՝ Պիր ըույա կէօրտիւմ ,

- վէ օլ բույսը պիւմէք արգուսըյէ բուհըմ
4 միւլթարիպ օլտու՝ տէտի : Գիտանիլէր տա-
իի մէլիյէ Արամի լիսանլէ՝ էյ մէլք, իւէլ
էպէտ եաշա . պու գուլլարընա բույսը սեյ-
լէ վէ թա'պիրնի պէյան էտէրիզ՝ տէտիլէր :
5 Մէլք Գիտանիլէրէ ճէվապէն՝ Մատտէ խաթ-
րմտան չըգար . էյէր բույսը վէ անըն
թա'պիրնի պանա պէյան էթմէգոնիզ, փար-
շա փարշա էտիլէճէքսինիզ, վէ խանէլէրի-
նիզ մէղպէլէյէ թա՛զիլ օլունաճադ տըր :
6 Լաքին էյէր բույսը վէ թա'պիրնի պէյան
էտէր իսնիզ, թարաֆրմտան 'աթիլէ վէ հե-
տիլէլէրէ նա'իլ օլուպ չօգ իքրամ՝ կէօրէ-
ճէքսինիզ . իմտի պանա բույս իլէ թա'պի-
7 բին պէյան էտինիզ՝ տէտի : Անէր թէքըր
ճէվապ վէրիպ՝ Մէլք պու գուլլարընա բու-
յսը սեյլէսին , վէ թա'պիրնի պէյան է-
8 տէրիզ՝ տէտիլէր : Մէլք տաիի ճէվապէն՝
էյի պիլլըրիմ՝ քի սիզ վազըթ գազանըյոր-
սընը, չիւնքի մատտէ խաթրմտան չըգար .
9 ղընը կէօրիյօրսընը : Լաքին էյէր սիզ պա-
նա բույսը պէյան էթմէզ իսնիզ, սիզին
իչիւն հէման պիր հիւքմ վար տըր . զերա
սիզ ղէման թէպէտտիւլ էտինճէյէ գատար
հուգուրմտա քեաղիպ վէ ֆատիտ քէլամ
սեյլէմէյէ իթթիֆազ էթտինիզ . իմ-
տի պանա բույսը սեյլէյինիզ, քի թա'-
պիրնի պանա պէյան էտէ պիլէճէյինիզ պի-
10 լէյիմ՝ տէտի : Գիտանիլէր մէլիյին հուգու-
րմտա ճէվապ վէրիպ՝ էյէր էիւզիւնտէ մէլի-
յին միւլ-ղը օլնա մատտէյի պէյան էտէ պի-
լէճէք աաէմ՝ եօգ տըր . հաթթա հիշ պիր
մէլք, հիւքմտար եա ըէ'իս՝ սահհարտան եա
քէշաֆտան եա Գիտանիլէր պուշուն կիպի
11 պիր շէյ թալէպ էթմէմիշ տիր . վէ մէլիյին
թալէպ էթտիյի շէյ կիւճ տիր , վէ պէշէր
արաթընտա սաքին օլմայան իլահարտան
մա'տա անը մէլիյին հուգուրմտա պէյան է-
տէ պիլէճէք քիման եօգ տըր՝ տէտիլէր :
12 Պունուն իւզէրինէ մէլք զիյատէսիլէ
խըլմ ու զաղապա կէլէրէք Պապէլին քեաֆ-
ֆէ ի հիւքմտարնըն ի'տամընը էմը էյլէտի :
13 վէ ֆերման սիւտուր էթմէսիլէ հիւքմա
գաթլ օլունմադտա իտիլէր . վէ Տանիէլ ի-
լէ ըէֆիգըրինի գաթլ էթմէք իչիւն արա-
տըր :
14 Օլ վազըթ Տանիէլ Պապէլ հիւք-
մաթըն գաթլ էթմէյէ չըգան մա'իլէթ ի
շահանէ 'ապքերի ըէ'իսի Արեօք հիւքմէթ վէ
15 տիրայէթլէ ճէվապ վէրիպ . Մէլիյին մէ'մու-
րը Արեօք ճէվապ վէրիպ՝ Պու ֆերման մէ-
լիյին հուգուրմտան նի'չիւն պու ֆաթուր շիտ-
տէթլ չըգար՝ տէտի . օլ ղէման Արեօք մա-
16 տէյի Տանիէլ պիլտիրտի : վէ Տանիէլ ի-

- չէրի կիրիպ թա'պիրի մէլիյէ պէյան էթմէսի
իչիւն քէնտիսինէ միւհիէթ մէրիլմէսինի մէ-
17 լէքտէն բիճա էթտի : վէ Տանիէլ քէնտի
խանէսինէ կիտիպ ըէֆիգըրի օլուն շահան-
եա վէ Միշաէլ վէ 'Ազարեայա մատտէյի
18 պիլտիրտի , թա քի Տանիէլ իլէ ըէֆիգըլ-
րինի Պապէլին տիլէր հիւքմաթըն իլէ պէրա-
պէր ի'տամ՝ էթմէլէրի իչիւն պու սըրր
խուսուսընտա իլահ ը սէմալլաթտան իսթի-
համ էտէլէր :
19 Պունուն իւզէրինէ օլ սըրր կէճէ բույս-
սընտա Տանիէլէ միւհիէլէթ օլտու . օլ վա-
զըթ Տանիէլ իլահ ը սէմալլաթտա համտ ու
20 սէնա էյլէտի : Տանիէլ քէլամա պաշալլապ
Ալահէն իսմի մին էլ էղէլ իւէլ էպէտ միւ-
պարէք օլուն , զերա հիւքմէթ վէ գուլլէթ
21 անա մախաուսա տըր . վէ էվգաթ վէ էղմինէյի
թէպտիլ էտէն , վէ միւլքը 'աղ վէ միւ-
լքը նապա էտէն Օ տըր . հիւքմայա հիւքմէթ
վէ 'ուրէֆայա 'իլմ իսսան էտէն Օ տըր .
22 Տէրին վէ մախֆի օլուն շէյլէրի քէշֆ էտէն
Օ տըր , զըլմէթտէ օլուն պիր վէ նուր
23 անըն ետնընտա սաքին տիր : էյ էճտաթըն
Ալահէն սանա չիւք ու համտ էտէրիմ , զերա
պանա հիւքմէթ վէ գուլլէթ իսսան էյլէտին ,
վէ շիմտի սէնտէն տիլէտիլիմիզ շէյի պանա
պիլտիրտին , չիւնքի մէլիյին միւլ-ղը օլնա
մատտէյի պիլզէ պիլտիրտին՝ տէտի :
24 Պունուն իւզէրինէ Տանիէլ մէլիյին Պապէլ
հիւքմաթընը ի'տամ էթմէյէ թա'իլն էթ-
տիլի Արեօքն նէզտինէ կիտիպ անա՝ Պապէլ
հիւքմաթընը ի'տամ էթմէ , պէնի մէլիյին
հուգուրմտա կէօթիւր , վէ մէլիյէ թա'պիրի
25 պէյան էտէյիմ՝ տէտի : Օլ վազըթ Արեօք
Տանիէլ 'ալ էլ 'աճէլէ մէլիյին հուգուրմտա
չըգարըպ անա՝ Էհհուտա էսիրլէրինտէն մէլիյէ
թա'պիրի պիլտիրէճէք պիր աաէմ պուլլըմ՝
26 տէտի : Մէլք տաիի ճէվապէն իսմի Պէլթէ-
շասսար օլուն Տանիէլէ՝ կէօրտիլիմ բույս
իլէ թա'պիրնի պանա պիլտիրմէյէ միւզթէ-
տի'ր մի սին՝ տէտի :
27 Տանիէլ մէլիյին հուգուրմտա ճէվապ վէ-
րիպ տէտի քի՝ Մէլիյին թալէպ էթտիյի
սըրը հիւքմա վէ քէշաֆտար վէ սահհար-
լըր վէ միւնէճէթիլէ պէյան էտէմէղլէր .
28 Լաքին սէմալլաթտա էսրարը քէշֆ էտէն
Ալահ վար , վէ տիրի կիւնիլէտէ նէ վուգու՝
պուլաճաղընը չէպուխտանաաթ մէլիյէ պիլ-
29 տիրտի : Բույան վէ եաթաղընտա օլուն 'խու-
յալաթըն պու տըր . սէն , էյ մէլք , եա-
թաղընտա իքն պուլաճաղըն սօկրա նէ վուգու՝
պուլաճաղըն թէֆէքքիւր էտիյօր իտին .
վէ էսրարը քէշֆ էտէն նէ վուգու՝ պուլաճա-

* Գիտանիլէր

30 զրնր ստանա պիտիտիտի : Ղէէ պու սրբորն պա-
նա քէշի զլուսմասը հայաթտա զլանլարն
ծիւմէսինտէն զիյառն հիքմէթ սա՛հիպի զլու-
րման տէյնի, անճա՛ր թա՛պիր մէլիէ պէ-
յան զլուսմասը ղէ սէլն գալպինին էփքեա-
րնր պիմէքիլին իյիւն տիր :

32 լի իտի : Պու սուրէթին պաշը խաաս ալթուն-
տան , տնքն կէօքսիւ վէ գօլլարը կիւմիւշ-

Յ3 տէն, գարնը վէ պուտլարը պագըրտան, Պալ
տըրլարը տէմիրտէն, վէ ալագլարընըն պիր

34 գըսմը տէմիրտէն, վէ պիր գըսմը պալլըդ-
տան իտի: Սէն պադմագտա իքէն ել իլէ

օլմայարագ պիր Թաշ քէսիլիպ օլ սուրէթին
տէմիր իյէ պալլեգտան օլան սյազլարընա

3) վերապահ անելի է զտի: ՕԼ վագրը տեմիր վէ պայտբգ վէ պագրր վէ կիւմիւշ վէ ալ թուն

պիրլիքտէ եղիլիպ եազ խարմանլարընըն սա-
ման ուֆադր կիպի օտարլար, մէ ըիւղիւսար

անլերի կեօթիւրիւպ անլերին մահալի պու-
լունմատո, յարին սուրէթի փուրան թաշ պիր

36 ԿԵՆՏՐԱԼ : Ռուս առևտուր , մեխիկոն հունգար

37 : Ի : ՎԵՐԻՈՒՄ : ՍԵՆ ՎԵՐԻՈՒՄ ԻՆՎԵՐՏԻԿԱՆԵՐ ՍՈՒՆԱԿԱՆՆԵՐ

201. 15/ սէլիք, սէն սէլիք իւլ սիւլիք զէ-
 ղերս իւհ ը սէմովաթ սանա հիւքիւմէթ վէ
 զուտգէթ վէ զուվէթ վէ 'իոգէթ վէրաի

38 Վէ պենի պէշերին սաքին օլաբգլարը հեր
էնտէ սահրա մահուտնը մէ համալ ողոսա

43 րէք օլառաղընը Լէօնէիէր : Վէ *պալլըդ ին
տէմլրի գարլըզդ Կէօրաիւշլուս առլըրլն ին-
սան զիւրրիւթի ին ինթիլաթ Էտէճէլինն ,
Փապաթթ տէմլր պալլըզ ին ինթիլաթ Էտէմլ-
տէմլր միտլլիւ , առլըրին պլրին պլրինն միւլա-
սըզ օլմայաճաղընը Լէօնէիէր :

44 Վէ օլ մէլիքներին էյամընտա իւհհ ը սէ-
մաւլաթ էպէտէն պօզուլմայաճագ պիր հիւ-

քիւմէթ իգամէ էտէճէք , վէ պու հիւքիւ-
մէթ տիկէր գալմա պրաղըմյաճազ տըր .

պիւ ճիւմլէ պու ճիւքիւմէթլէրի եզիպ մահվ
էտեճէք վէ քէնտիսի իլէլէպէտ սապիթ

45 տուրաճագ տըր . Զիւնքի սէն էլ իլէ օլմա .
յարագ տաղտան քէսիլմիշ թաշըն տէմիրի

վէ պագըրը վէ պալըզըր վէ կիւմիւշիւ վէ
այթուներ էգոմիլիներ կեօրտիւնն , Այլահ իւլ

'ազիմ' պուճնտան սօնկրաւ նէ վուգուլ' պուլա-
ճադրներ մէյիլէ պիտտիրտի . վէ ըուլա սահիճ

॥ ३ ॥

1 Մէլիք Նէպոլէառնաստար ալթմըշ զըրա՛,
 Իրմիճա՛րնէտա վէ ալթըրըրա՛, 'արգընտա

ալթունտան պիր միլճէսսէմ սուրէթ եւ
 ինչպէս անոր Սաաէւ էլ տալէթինտէ Տուրա օ.

2 վառարնալու նապա էլլետի : Այն մեղքը Նեպոլեոնին հասցնողը, զհետինսն նապա էթմիշ օտարոտ

* ԳԻՆԴԱՆԻՔԻ ՀԱՄՈՒՐ ՄԱՍԼԵՂԸ

խատնաստարն նապ էթմիշ օլտըղը սուրէ-
թին թաղտիսի իչինէ թէճէմիւն էթտիլէր ,
վէ Նէպուխատնաստարն նապ էթմիշ օլտը-
ղը սուրէթին էօնիւնտէ տուրտըլար :

4 Վէ միւնատի պիւլէնտ ալազլէ նիտա ե-
տերէք՝ էյ ագվամ վէ միլէ վէ էլտինէ ,

5 սիզէ էմր օլունույօր . Պօրու , տիւտիւք ,
թանպուր , քէման , սանթուր , թուլում վէ
հէր նէվ՝ մուսիգի ալէթ սէտասընը իշիթտի-
յինիդտէ , ետրէ դափանըպ մէլիք Նէպու-
խատնաստարն նապ էթմիշ օլտըղը ալթուռն

6 սուրէթէ սէճտէ էտէսինիլ . Վէ հէր քիմ
քի ետրէ դափանըպ սէճտէ գըլմազա օլ սա-
'աթ շիտտէթիլ եանան աթէշ ֆուրուռն ի-

7 չինէ աթըլաճագ տըր՝ տէտի : Իմտի պիւ-
թիւն գալմ պօրու , տիւտիւք , թանպուր ,
քէման , սանթուր վէ հէր նէվ՝ մուսիգի ա-
լէթ սէտասընը իշիթտիյին զէման , ճէմի՝ ի
ագվամ վէ միլէ վէ էլտինէ ետրէ դափանըպ
մէլիք Նէպուխատնաստարն նապ էթմիշ օլ-
տըղը ալթուռն սուրէթէ սէճտէ գըլմազա :

8 Օլ զէման պա՛զը Գիլատնիլէր հուգուրա
կէլիպ Եհհուտիլէրտէն շիքայէթ էտերէք ,

9 Մէլիք Նէպուխատնաստարն խիթապէն , էյ
10 մէլիք , իլէլէպէտ եաշա . էյ մէլիք , սէն
հէր առէմ պօրու , տիւտիւք , թանպուր ,

քէման , սանթուր , թուլում վէ հէր նէվ՝
մուսիգի ալէթ սէտասընը իշիթտիյինտէ ,
ետրէ դափանըպ ալթուռն սուրէթէ սէճտէ

11 գըլմազա . Վէ հէր քիմ ետրէ դափանըպ
սէճտէ գըլմազա , շիտտէթիլ եանան աթէշ
ֆուրուռն իչինէ աթըլաճագ տըր՝ տէյիւ էմր

12 էյլէտին : Հալ պու քի Պապէլ էյալէթի-
նին ումուրը իզէրինէ թա՛ւին էյլէտիյին
Շատրաք վէ Մէյշաք վէ 'Ապէտնէղօ իմլէ-
րինտէ օլան Եհհուտիլէր սանա , էյ մէլիք ,
հիւրմէթ վէ իլաշլարնա 'իպատէթ էթմէ-
յօրլար , վէ նապ էյլէտիյին ալթուռն սու-
րէթէ սէճտէ գըլմազա տէտիլէր :

13 Օլ զէման Նէպուխատնաստար խըշմ ու
ղազապիլ Շատրաք վէ Մէյշաք վէ 'Ապէտ-
նէղօնն ճէլպ էտիլէրինի էմր էյլէտի , վէ
օլ քիմէլէրի մէլիյին հուգուրնա կէթիւր-

14 տիլէր : Նէպուխատնաստար տախի անլէրէ
խիթապէն՝ էյ Շատրաք վէ Մէյշաք վէ 'Ա-
պէտնէղօ , գա՛տէն մի իլաշլարնա 'իպա-
տէթ էթմէլիպ նապ էյլէտիյիմ ալթուռն

15 սուրէթէ սէճտէ գըլմազադը : Շիմաի պօ-
րու , տիւտիւք , թանպուր , քէման , սան-
թուր , թուլում վէ հէր նէվ՝ մուսիգի ալէթ
սէտասընը իշիթտիյինիդտէ , ետրէ դափանըպ
եափաղըմ սուրէթէ սէճտէ գըլմազա հաղըր
իսէնիլ , նէ 'ալ . լաքին սէճտէ գըլմազ ի-
սէնիլ , օլ սա՛աթ՝ սիզ շիտտէթիլ եանան

աթէշ ֆուրուռն իչինէ աթըլաճագընը .
վէ հա՛նիլ իլա՛հ սիզի էլիմտէն գուրթարա-
ճագ տըր՝ տէտի :

16 Վէ Շատրաք վէ Մէյշաք վէ 'Ապէտնէղօ
մէլիք ճէվապէն՝ էյ Նէպուխատնաստար ,

17 միզէ հաճէթ եօգ տըր : Իշիթէ պիլիմ 'իպա-
տէթ էթտիլիմիլ Ալլա՛հ՝ պիզի շիտտէթիլ
եանան աթէշ ֆուրուռնտան խէլաա էթմէ-
յէ գատիւր տիւր . սէնին էլիմտէն տախի , էյ

18 մէլիք , խէլաա էտէճէք տիւր : Իշիթէլէ պիլի-
էյ մէլիք , սանա մա՛լում օլուն քի , սէնին
իլաշլարնա պիլ 'իպատէթ էթմէլիլ , վէ
նապ էթտիյին ալթուռն սուրէթէ սէճտէ
գըլմազա տէտիլէր :

19 Օլ զէման Նէպուխատնաստար փիւր դա-
զապ օլուն , վէ չէհէսինին հէյ՝էթի Շատ-
րաք վէ Մէյշաք վէ 'Ապէտնէղօ 'ալէլիլտէ
թէլպալուր էթտի , վէ ճէվապ էտիպ ֆու-
րուռն 'ատէթտէն ետի գալթ վիլատէ եազ-

20 մալարըն էմր էյլէտի : Վէ 'ապէրինտէ պու-
լունան էն գուլվէթիլ առէմլէրէ Շատրաք վէ
Մէյշաք վէ 'Ապէտնէղօ պաղապըլ շիտտէթիլ
եանան աթէշ ֆուրուռնա ալթմալարըն էմր

21 էյլէտի : Օլ զէման պու առէմլէրի շալլար
վէ էնթարի վէ ճիւպպիլէրի վէ 'ալէլիլ էլիլ-
սէլէրիլէ պաղապըլ շիտտէթիլ եանան աթէշ

22 ֆուրուռն իչինէ աթըլար : Վէ մէլիլին էմի
շէտիտ օլուպ ֆուրուռն տախի ղայէթիլ գըզ-
մըշ օլտըղնտան Շատրաք վէ Մէյշաք վէ 'Ա-
պէտնէղօ ալթուռն քիմէլէրի աթէշ 'ալիլ

23 թէլէֆ էթտի : Վէ պու իւշ քիմէն եա՛նի
Շատրաք , Մէյշաք վէ 'Ապէտնէղօ պաղա-
պըլ շիտտէթիլ եանան աթէշ ֆուրուռն
իչինէ աթըլար :

24 Օլ վազըմ մէլիք Նէպուխատնաստար հայ-
րան , օլուպ 'ալ էլ 'աճէլ սյաղա գաղաարազ
միւլիլիլէրինէ խիթապէն՝ Պիլ աթէշ իչինէ
պաղապըլ օլտըղ իւշ քիլիլ 'ալթմալար մը՝
տէտի . անլէր տախի մէլիլէ ճէվապէն՝ Սահի՛հ

25 էյ մէլիք , տէտիլէր : Վէ Զէլէ ճէվապէն՝
Իշիթէ պէն չէօղլւմիլէ վէ աթէշ իչինտէ
կէզմէտէ օլան տէօրթ առէմ կէօրիյօրմ .
անլէրէ հիւշ պիլ զարաք օլմալար . վէ տէօր-

26 պէնիլէր՝ տէտի : Պուռնուռն իւզէրինէ Նէպու-
խատնաստար եանան աթէշ ֆուրուռնն
գափաւսըն եաղալըլ 'ալէլէ խիթապէն՝
էյ Սալա՛հ իւլ միլթա՛ալըն գուլարը Շատ-
րաք վէ Մէյշաք վէ 'Ապէտնէղօ , չըգըլ կէ-

17 'իլիլ տէտի : Վէ Շատրաք վէ Մէյշաք վէ
'Ապէտնէղօ աթէշ իչինտէն չըգալար : Վէ
մէլիլալար , պէլլէր , վալիլէր վէ մէլիլին
միւլիլիլէրի թէճէմիւն՝ էտիպ պու առէմլէրի

կէօրտիւնէր քի աթէշ անլէրին վիւճուտինէ
թէ՛սիր էտէմէմիշ վէ պաշարընըն հիշ պիր
գըլը Եանմամըշ վէ շարլարընըն բէնկի տէ-
յիշմէմիշ վէ անլէրէ աթէշնէն գօգուար պիւն
կէշմէմիշ իտի :

- 28 Նէպուխատնասար քէլամ աղաղլէ՝
Շատրաբ վէ Մէշշաբ վէ 'Ապէտնէղծնըն իւհհը
միւպարէք օլտուն քի քէնտի մէլյինի կէօն-
տերիպ քէնտինէ թէվէքքիւլ էթմէքլէ մէ-
լիյին էմրինէ մուխայէֆէթ էտերէք քէնտի-
լէրին իւհհընտան զայրի պիր իւհհա 'իպա-
տէթ վէ սէճտէ էթմէքլէ իչիւն վիւճուտէ-
րինի թէպիւմ էտէն գուլարընըն խշլաս էյլէ-
29 տի : Իմտի պէն էմր էտերիմ քի հէր հանկը
պիր գալմ, միւլէթ եա լիտան Շատրաբ վէ
Մէշշաբ վէ 'Ապէտնէղծնըն իւհհըն գարըն
եօլարզ պիր շէյ սէօյլէրէ, փարէլէնէճէք վէ
խանէօի մէզպէլէյէ թաշվիլ էտիլէճէք տիր .
զիրա պու սուրէթլէ խշլաս էթմէյէ գատիր
30 օլան պաշգա իւհհա եօգ տըր՝ տէտի : Օլ
վաղըթ մէլէք Շատրաբ վէ Մէշշաբ վէ 'Ապէտ-
նէղծնըն Բէրէնէլէլէլէ 'Ապէլ էյալէթիւնի
սէն-յըն-թա թէրֆի՝ էյլէտի :

Պ Ա Պ 4

- 1 Մէլէք Նէպուխատնասարտան պիւթիւն
զէմինտէ միւթէմէքքին քեաֆֆէ ի ագվամ
վէ միլէլ վէ էյսինէյէ . սէլամէթինիլ իզտի-
2 յատ պուլուն : Ալլահ իւլ միւթա'ալըն
պանա կէօթէրտիյի 'ալամաթ վէ միւ՛ճիլա-
թը պէյան էթմէք պանա խօշ օրիւնտիւն :
3 Անըն 'ալամաթը նէ՛ 'աղիմ, վէ միւ՛ճիլաթը
նէ՛ գուվէլէլի տիր . անըն մէլէքքիւթիւ Ե-
պէտի մէլէքքիւթ տիր , վէ հիւքիւմէթի տէվը
պէ տէվը պագի տիր :
4 Պէն Նէպուխատնասար խանէմտէ րա-
5 հաթ , վէ սերայըմտա խօշ հալ իքէն , Պիր
րույա կէօրտիւմ քի պէնի գօրգուլթուու .
վէ եաթաղըմտա Էֆքէրարմ վէ 'խայալաթմ
6 պէնի միւզթարիպ էյլէտի : Պուսնուն իւզէրինէ
րույանըն թա'պիրինի պանա պիլտիրմէլէրի
իչիւն Պապէլնէ քեաֆֆէ ի հիւքէմտաընըն
հուգուրըմա կէթիւրիմէսինի էմր էթտիմ :
7 Օլ զէման սաճհարար վէ քէշշաֆար վէ
փիլտանիլէր վէ միւնէճճիմէր կէլտիլէր , պէն
տախի րույայը Էօնլէրինտէ նագլ էթտիմ ,
լաքին անլէր թա'պիրինի պանա պէյան էտէ-
8 մտիլէր : Նիհայէթ իւհհըմըն իամինէ կէօրէ
Պէլթէշասար թէմիլէ օլտանն վէ տէրու-
նինտէ մուգատտէս իւհհընըն րուհը պուլու-
նան Տանիլէ հուգուրըմա կէլտի , վէ անըն
9 Էօնիւնտէ րույայը նագլ էթտի տէտիմ քի՝ Էյ

* Բիլլա-նիլէ՛ պաշըմըն խայալաթը

- սաճհարարըն րէ՛խի Պէլթէշասար , սէնին
տէրունինտէ մուգատտէս իւհհընըն րուհը
պուլունընըն վէ հիշ պիր սըրընըն սանա
միւշքիլ կէլմէտիյինի պիլիւրիմ . Իմտի կէօր-
տիւլիւմ րույա իլէ խայալաթմ պանալար Դըր .
պանա սնլէրին թա'պիրինի սէօյլէ :
10 Եաթաղըմտա 'խայալաթմ պուշար իտի .
Պէն կէօրտիւմ քի Էէրին օրթապընտա պիր
աղաճ պուլունուպ անըն պօյու փէք Էիւքսէք
11 իտի : Օլ աղաճ պէօյիւտիւ վէ գալիլէնտի
վէ պօյու սէմայա Էէթիշտի . վէ պիւթիւն
զէմինին միւնթէհալարընտան կէօրիւնիւր
12 իտի : Եափրազարը կիւզէլ վէ մէյլէսի չօգ
օլուպ անտէ ճիւմէ իչիւն Էէյէճէք վար
իտի . սաճրա վուհուշը անըն կէօկէտի ալ-
թընտա օթուրուր վէ հալա գուշարըն տալ-
լարընա գօնար վէ քեաֆֆէ ի պէշէր անընլէ
13 պէսլէնիւր իտի : Եաթաղըմտա խայալաթմ
կէօրտիւմ քի իշթէ մուգատտէպէրտէն օլան
14 պիր պէքճի սէմտտան նագլիլ օլուպ , Գուլ-
վէթլէ պէօյլէ նիտա էտերէք՝ Աղաճը քէսիպ
տալարընըն գօփարընըլ . Եափրազարընըն սիւ-
քինիլ , վէ մէյլէլէրինի տաղըտընըլ . անըն
ալթընտան վուհուշ վէ տալարընտան գուշ-
15 ար գաշարընար : Լաքին քէօքլէրին քիւ-
թիւլիւնիւ Էէրտէ պրաղընըլ . վէ տէմիր
վէ պագըր պաղարըլլէ պաղառաթ սաճրա
չիմէնինտէ գալըն , վէ սէմա շէպնէմիլլէ
ըլանսըն , վէ անըն հիստէսի հայպանաթ իլէ
16 պէրապէր Էէրին օթընտա օլտան . Անըն
ինտան Էիւրէյի թէպտիլ օլունուպ անա հայ-
վան Էիւրէյի վէրիլսին , վէ անըն իւզէրինտէն
17 Էէտի ղէման կէսին : Պու մատտէ պէքճիլէ-
րին գարարըլլէ վէ պու քէյֆիլէթ մուգատ-
տէպէրին քէլամըլլէ տիր , թաքի հայաթտա
օլանար ինտան հիւքիւմէթի իւզէրինէ Միւ-
թա'ալըն հաքիմ իտիյինի , վէ անըն իսթէ-
տիյինէ վէրաիյինի վէ անըն իւզէրինէ տէմ
լէրին էտնասընըն նապ էթտիյինի պիլէլէր՝
18 տէտի : Պէն Նէպուխատնասար մէլէք պու
րույայը կէօրտիւմ , վէ սէն , էյ Պէլթէշաս-
սար , թա'պիրինի սէօյլէ . զիրա տա'իւրէ ի հիւ-
քիւմէթիմ տախիլինտէ պուլունան քեաֆ-
ֆէ ի հիւքէմա թա'պիրինի պանա պիլտիրմէյէ
միւգթէտիր օլմաուրըն իտէ տէ՝ սէն միւգ-
թէտիր սին , չիւնքի սէնին տէրունինտէ մու-
գատտէս իւհհընըն րուհը վար տըր :
19 Օլ վաղըթ իսմի Պէլթէշասար օլան Տա-
նիլէլ պիր սա'աթ գատար միւթէհայիւր
գալար վէ Էֆքէտըն անը միւզթարիպ գըլար
Մէլէք տախի ճէվապ էտիպ՝ Էյ Պէլթէշաս-
սար , րույա վէ Եա անըն թա'պիրի սէնի միւզ-
թարիպ էթմէսին՝ տէտի . Պէլթէշասար ճէ-
վապէն տէտի քի , Էֆէնտիմ , րույա սանա

- պուղզ Էտէնլէրէ՝ վէ թա՛պիրի տիւշմէնլէ-
- 20 րինէ օլուն։ Օլ կէօրտիւյիւն աղաճ, քի պէօյիւյիւ պալիլէնտի վէ պոլու սեմայա եէթիլէրէք պիւթիւն զէմինտէն կէօրիւնիւր
- 21 իտի, վէ անըն եափազլարը կիւզէլ վէ մէյվէսի չօգ օլուպ անտէ ճիւմլէ իչիւն եէ- յէճէք վար իտի, սաճրա վուհուշը անըն ալթընտա օթուրուր վէ հավա գուշլարը
- 22 տալլարընա գօնար իտի, Օլ աղաճ սէն սին, էյ մէլք, քի պէօյիւյիւ պալիլէնտի վէ 'ազամէթին իզտիյատ պուլուպ սեմայա վէ հիւքիւմէթին միւնթէհա ի զէմինէ եէթիլ
- 23 տի։ Վէ մէլիյին կէօրտիւյիւ եա՛նի մու- գատտէպէրտէն օլան պիր պէքճինին սեմա- տան էնէրէք՝ Աղաճը քէսինիլ, վէ անը խա- րապ էտինիլ, լաքին անըն քէօքլէրինին քիւթիւյիւնիւ եէրտէ պրաղընը, վէ տէմիր վէ պազըր պաղլարըլէ պաղաւաթ սաճրա չիմէնինտէ գալըն, վէ սեմա շէպնէմիլլէ ըսլանսըն, վէ իւզէրինտէն եէտի զէման կէ- չինճէլէտէք հիսսէսի սաճրա հայվանթըլլէ
- 24 օլուն՝ աէմէսինին թա՛պիրի, էյ մէլք, պու տըր, վէ Միւթա՛ալըն էֆէնթիմ մէլք
- 25 իւզէրինէ կէլէն հիւքիւմ պու տըր, ինսան հիւքիւմէթի իւզէրինէ Միւթա՛ալըն հաքիմ իտիյինի վէ անը իսթէտիլինէ վէրտիլինի սէն պիլինճէլէ գատար՝ սէնի ատէմլէր արասըն- տան թարտ Էտէճէքլէր, վէ մէսքէնին սաճրա վուհուշը իլէ օլաճագ վէ էօքիւզէ եէրէնէ կիպի սանա օթ եէտիրէճէքլէր, վէ սեմա շէպնէմիլլէ ըսլանսաճարն, վէ սէնին իւ-
- 26 զէրինտէն եէտի զէման կէչէճէք տիր։ Վէ՝ Օլ աղաճըն քէօքլէրինին քիւթիւյիւնիւ պրաղընը՝ տէտիլէրի ի՛ա երէր չէ սէն սէ- մալարըն հիւքիւմէթ էթտիլինի պիլտիք- տէն սօնիրա հիւքիւմէթին սէնին իչիւն սա-
- 27 պիթ գալաճագ տըր։ Պու էճլտէն, էյ մէ- լէք, նասիհաթըմ՝ ինտինտէ մազպուլ օլ- սուն։ կիւնահարընը սալահ իլէ վէ խաթա- լարընը ֆուգարայա մէրհամէթ էթմէքլէ տէֆ՝ էյլէ, օլա քի րահաթըն թէմտիտ օլունա։
- 28 Պու շէյլէրին ճիւմլէսի մէլք Նէպուխատ-
- 29 նասար իւզէրինէ կէլտի։ Օն իքի տըն խի- թամընտա՝ Պապէլ հիւքիւմէթի սէրայընտա
- 30 կէզէր իքէն, Մէլք թէքէլլէմ էտիպ՝ իշթէ գուտրէթ ու գուվլէթիմլէ վէ 'ազամէթիմին շէօհրէթի իչիւն սէրայ ը միւլուքեանէ օլմագ իւզըն պինա էթտիլիմ պէօյիւք Պապէլ պու
- 31 տըր՝ տէտի։ Գէլաճ տաճա մէլիյին աղզընտա իքէն սեմատան պիր սէտա կէլէրէք, էյ մէլք Նէպուխատնասար, սանա պույրուլույօր,
- 32 հիւքիւմէթ սէնտէն կիթտի։ Վէ ինսան հիւ- քիւմէթի իւզէրինէ Միւթա՛ալըն հաքիմ իտիյինի վէ անը իսթէտիլինէ վէրտիլինի սէն

- պիլինճէլէ գատար՝ սէնի ատէմլէր արասըն- տան թարտ Էտէճէքլէր, վէ մէսքէնին սաճրա վուհուշը իլէ օլաճագ վէ էօքիւզէ եէրէնէ կիպի սանա օթ եէտիրէճէքլէր, վէ սէնին իւզէրինտէն եէտի զէման կէչէճէք տիր՝ տէտի։
- 33 Օլ սա՛աթ Նէպուխատնասար իւզէրինտէ պու քէլամ՝ իթմամ՝ օլունտու, վէ թիւյլէրի գարթալ Ռէյի- կիպի վէ թըրնագլարը գուշ Ռէնալէ կիպի ուզայընսայա գատար՝ ատէմլէր արասընտան թարտ օլունուպ էօքիւզ կիպի օթ եէր իտի, վէ ճէսէտի սեմա շէպնէմիլլէ ըսլանսըր իտի։
- 34 Վէ օլ էյամըն խիթամընտա պէն Նէ- պուխատնասար կէօզլէրիմի սեմայա տօղրու գալարտըմ, վէ 'ազլըմ պաշըմա կէլտի, վէ Միւթա՛ալա համա ու սէնա էթտիմ, վէ իլ էլ էպտ հայլ օլուպ հիւքիւմէթի հիւքիւմ- մէթ ի էպէտիլէ վէ մէլէ քիւթիւմ տէվը պէ տէվը պագի օլանը թէմճիտ ու թա՛գիլ էյ-
- 35 լէտիմ։ Վէ զէմինն քեաֆէ ի սէքէնէտի լա շէյ 'ատտ օլունուր, վէ Օ ճիւնուտ ը սե- մալիլէտէ վէ զէմինն սէքէնէտի արասընտա իսթէտիլինի իճրա էտէր։ վէ տնը էլինի մէն՝ Էտէճէք օլան՝ վէ՝ Նէ՝ իշէյօրսըն՝ տէյէ-
- 36 ճէք օլան էօգ տըր։ Օլ զէման 'ազլըմ պա- շըմա կէլտի, վէ հիւքիւմէթիմին 'իւզէթիլլէ շէօհրէթ ու հաշլէթիմ պանա ի՛տտէ օլուն- տու, վէ միւշըրլէրիմ իլէ քիւպէրամ պէնի թալէպ էյլէտիլէր, վէ հիւքիւմէթիմտէ սա- պիթ օլում։ վէ պանա տաճա զէյատէ իհ- թիլամ վէրիլտի։
- 37 Շիմտի պէն Նէպուխատնասար սեմալարթ Մէլիյինի թէմճիտ վէ թա՛ղմ վէ թա՛ղիլ Էտէրմ։ անը քեաֆէ ի էֆ՛ալը հազգ վէ թարիպլէրի տօղրու տըր։ վէ զուրուր իլէ կէզէնլէրի ալլազլարթմաղա գատիր տիր։

ՊԱՊ 5

- 1 Մէլք Պէլշասար քէնտի քիւպէրասընտան օլան պին քիշի իչիւն պէօյիւք պիր զէյաֆէթ թէրմիպ էտիպ պինի Եօնիւնտէ շէրապ իչտի։
- 2 Վէ Պէլշասար շէրապ քէյֆինտէ իքէն փէտէրի Նէպուխատնասարըն իէրուշալիմ՝ հէյքէլինտէն չըգարտըղը ալթուն վէ կիւմիւշ գապլարըն կէթիրիլէսինի էմր էյլէտի, քի մէլք իլէ քիւպէրասը, զէվճէլէրի վէ օտա-
- 3 լըզլարը անլէրտէն իչէլէր։ Պունուս իւզէրինէ իէրուշալիմտէ օլան պէյթ Ուլլահ հէյքէլին- տէն չըգարտըղլարը ալթուն գապլարը կէ- թիրտիլէր, վէ մէլք իլէ քիւպէրասը, զէվ- ճէլէրի վէ օտալըզլարը անլէրտէն իչտիլէր։
- 4 Անլէր շէրապ իչտիլէր, վէ ալթուն վէ կիւ-

- 26 Պուլքեյամբն մա'նաօր պու տըր . Մէնէ,
Ալլահ սէնին հիւքիւմէթինի թա'տառ էլլէ-
27 յիպ անա խիթամ վէրմիշ տիր : Թէգէլ,
Թէրազի իլէ վէզն օլունուպ նօգսան պուլուն-
28 տըն : Ֆարէս, հիւքիւմէթին թագսիմ օլունուպ
Մատիլէր իլէ Ֆարսիլէրէ վէրիմիշ տիր :
29 Օլ գէման Պէլլաստարն էմիր իւզէրինէ Տա-
նիլէ էրզլամնի գուժաշ կիլտիրտիլէր վէ պոյ-
նընա ալթուն կերտանլըգ Բադլար, վէ մե-
մալքատէ իւշիւնծիւ հիւքմտար օլտըղնա
տա'իր միւնատի չաղըրթալար :
30 Օլ կէճէ ֆիլտանիլէրն մէլիյի Պէլլաս-
31 տար գաթլ օլունուպ : Վէ Մատի Տարիուս
Թագրիպէն ալթմըշ էքի եաշնետա օլարադ
հիւքիւմէթի ալար :

ՊԱՊ 6 :

- 1 Պիւթիւն մեմալիքին սաւալնա նազարէթ
էթմէլէրի իշիւն մեմալիք իւզէրինէ էիւզ
երիմի մերզպանն նապը Տարիուսն ինտինտէ
2 խօշ կէօրիւնտիւ . Վէ մէլիյէ զարար օլմա-
մադ իւզրէ՝ մերզպանլարն անլէրէ հիտապ
վէրմէլէրի իշիւն իւզէրէրինէ իւշ րէ'իս
նապ էլլէթի . պունլարն պիրի Տանիէլ իտի :
3 Վէ Տանիէլտէ ալլա րուհ պուլունտըղնա
րէ'իպէր իլէ մերզպանլարա ֆա'իգ իտի , վէ
մէլիյին անը պիւթիւն մեմալիք իւզէրինէ
նապ էթմէյէ նիլթիթի վար իտի :
4 Պիւնտէն 'ալէյհ րէ'իպէր իլէ մերզպանլար
ուժուր ք տէվէթտէ Տանիէլ 'ալէյհնտէ
պիր պէհանէ արարար իտի իսէ տէ , հիւ
պիր պէհանէ վէ ֆէսատ պուլամալար ,
չիւնքի օ սալարգ իտի , վէ անտէ հիւ պիր
5 գապահաթ եա ֆէսատ պուլունմալար : Իմաի
պու առէմէր՝ Պիգ պու Տանիէլ 'ալէյհն-
տէ հիւ պիր պէհանէ պուլամալար , մէյեր
քի անըն 'ալէյհնտէ Ալլահնըն չէր'ալթը
խուսուսընտա պուլարմ 'տէտիլէր :
6 Օլ վաղըթ րէ'իպէր իլէ մերզպանլար մե-
լիյին նէղաինէ թօփլանլա անա 'խիթապէն՝
7 Էյ մէլիք Տարիուս , իլ էլ էպէա եաշա . Մե-
մալիքին պիլծիւմէ րէ'իպէրի , պէլլէրի ,
մերզպանլար , միւշիլէրի վէ վալիլէրի , օ-
թուզ կիւն միւստէթ զարֆընտա , էյ մե-
լիք , սէնտէն զայրի , կերէք իլահտան , կե-
րէք ինսանտան հէր քիմ քի պիր շէյ տիլե-
յէճէք օլուր իսէ , արսլանլար չուգուրնա
աթըրմալար իշիւն ֆէրման ք շահանէ սիւ-
տուրէ պիր գանուլ ք նէհի վաղ՝ էտիլմէսի .
8 Նի պիլմիւշալէրէ 'արդ էտիյօրլար : Շիմ
տի , էյ մէլիք , գանուլ ք նէհի վաղ՝ էլլէ
վէ ֆէրմանը իմգա էլլէ , թա քի Մատիլէր
իլէ Ֆարսիլէրն գանուլ իւզրէ թէպտիլ

- 9 օլունմայա՝ տէտիլէր : Պունուն իւզէրինէ
մէլիք Տարիուս թա'հրիւթը վէ գանուլ ք
նէհի իմգա էլլէտի :
10 Վէ Տանիէլ թահրիւթըն իմգա օլուն-
տըղըն պիլտիլինտէ խանէսինէ կիթտի , վէ
օտաաընտա՝ փէնճէրէլէրի Երուշալիմէ տօղ-
րու ալըգ օլարադ՝ 'առէթ ի գատիմէսի
վէճէլէ , կիւնտէ իւշ տէֆ'ա տիլ շէօքիւպ
11 Ալլահնա տու'ա վէ շիւքր էտէր իտի : Իմ-
տի օլ առէմէր թօփլանլա Տանիէլ Ալլահ
հուգուրընտա տու'ա վէ նիլալ էթմէքտէ
12 պուլարլար : Օլ վաղըթ անլէր մէլիյին հու-
ղուրնա կէլիպ մէլիյին գանուլ ք նէհի
խուսուսընտա՝ Էյ մէլիք , օթուզ կիւն միւս-
տէթ զարֆընտա սէնտէն զայրի կերէք իլահ-
տան , կերէք ինսանտան հէր քիմ քի պիր շէյ
տիլէյէճէք օլուրտա , արսլանլար չուգուրնա
աթըրլար՝ տէլիւ պիր գանուլ ք նէհի իմգա
է'թմէտին մի՝ տէտիլէր . մէլիք տախի ճէվա-
պէն՝ Մատիլէր իլէ Ֆարսիլէրն թէպտիլ օ-
լունմալ գանուլ իւզրէ պու սէօղ սահիհ
13 տիր՝ տէտի : Անլէր տախի ճէվապ վէրիպ
մէլիյին հուգուրընտա՝ Էյ մէլիք , Երուշալի-
է էտիլէրինտէն օլան Տանիէլ սանա վէ
իմգա էթտիլին գանուլ ք նէհի ի'թիպար
էթմէլ , անճադ կիւնտէ իւշ տէֆ'ա տու'ա-
14 սընը էտէր՝ տէտիլէր : Վէ մէլիք պու սէօղէրի
իշիթտիլինտէ , քէնտի քէնտինէ զայլթիլէ կիւ-
նէնտի , վէ Տանիէլ զուրթարմալը թա'սիմ
էտիպ զուրուպ ք շէմնէ գատար անըն խէլա-
15 սընա չալըշար : Լաքին օլ առէմէր մէլիյին
նէղաինէ թօփլանլա , մէլիք խիթապէն՝
Էյ մէլիք , Մատիլէր իլէ Ֆարսիլէրն գանու-
նը իւզրէ մէլիյին հէր վաղ՝ էթտիլին գանուլ ք
նէհի վէ ֆէրման թէպտիլ օլունմայալար
16 մա'լիւմիւն օլուն՝ տէտիլէր : Օլ գէման մե-
լիյին էմիր իւզրէ Տանիէլ կէթիլիպ արսլան-
լար չուգուրնա աթտըլար . մէլիք տախի
Տանիէլ խիթապէն՝ Ալ էտ տէվամ 'իպատէթ
էթտիլին իլահն սէնի խէլաս էտէճէք տիր՝
17 տէտի : Վէ պիր թաշ կէթիլիլիպ չուգուրն
աղընա գօնուլտու , վէ մէլիք անը քէնտի
միւհրիլլէ վէ քիւկէրաաընն միւհրիլլէ
միւհրիլլէտի , թա քի Տանիէլ հաղըրնտա օ-
18 լան էմիր թէպտիլ օլունմայա : Պա'տէհու
մէլիք սէրայընա կիտիպ կէճէյի աճ օլարադ
կէչիլթտի , վէ հուգուրնա՝ չալղը կէթիլթ-
մէտի . ուղուր տախի քէնտինտէն գալար :
19 Վէ մէլիք 'ալ էս սահար գալղըպ 'ալ էլ
20 'աճէլէ արսլանլար չուգուրնա կիթտի : Վէ
չուգուրա եաղալարընտա հաղին պիր սէտա
իլէ Տանիէլ նիտա էլլէտի . վէ մէլիք Տանի-
էլ խիթապէն՝ Էյ Ալլահ իւշ հայլըն գուլը

* Եւթո՝ ճարիլէր , վէ Եւթո՝ թա'սիմ

- Տանիել, 'ալ էտ տեվամ' 'իպատեթ էյլետի-
յին իլաճնի սենի արպանլարտան գուրթար-
21 մաղա գատիր օլտո՞ւ մը՝ տետի : Տանիել
տախի մելիյե՝ էյ մելիք, իլ էլ էպետ եաշա-
22 Պէնիմ Ալլաճըմ՝ քենտի մելիյինի կեօնտերիպ
արսլանլարն աղղլարընր գափատը, վէ պանա
զարար էթմէտիլէր, չիւնքի տնն չուգու-
րնտա պէն սուչսրզ պուլունտըմ. սենին
չուգուրնտա տախի, էյ մելիք, պիր գապա-
23 չաթ էթտիյիմ եօգ տըր՝ տետի : Օլ գէման
մելիք աննն չագգընտա զոյէթլէ մետուր
օլարագ Տանիելի չուգուրտան չըգարմալարընր
էմի էյլետի. վէ Տանիել չուգուրտան չըգա-
րընտ, վէ անա չիչ պիր զարար օլմամըչ
իտի, չիւնքի Ալլաճընտ իթիմաւ էթմիչ
24 իտի : Վէ մելիյին էմի իւզըլէ Տանիելտէն
ջըքեայէթ էտէն ատեմլէրի կէթիտիլէր, վէ
անլէրի, չօճուգլարը վէ գարըլարը իլէ պե-
րապէր արսլանլար չուգուրնտ աթտըլար. վէ
անլէր տաշա չուգուրն տիպինէ եէթիլմէգտէն
արսլանլար անլէրէ մուսալլաթ օլուպ քէմիք-
լէրինն ճիւմէսինի գըրտըլար :
25 Պուռնուռն իւզլէրինէ մելիք Տարիուս րուշի
ղէմինտէ սաքին օլան ճէմի՝ ի ագվամ վէ միլէլ
վէ էյլինէյէ պա- փաւլէ-լէ եաղտը. Սէլամէ-
26 թինիլ իլտիյաւ պուլուն. Պէնտէն Ֆեր-
ման սիւտուր էթտի քի չիւքմ էյլէտիյիմ
պիւթիւն մէմալքտէ աթէլէ՝ Տանիելին իլա-
ճընտան թիթրէյիպ խալփ էթսինլէր, զերտ
Ալլաճ իւլ չայլ վէ իլ էլ էպետ գա'իմ օլան
ս տըր. վէ աննն մելիքիւթիւն պօզուլմուզ,
վէ աննն չիւքիւթիւթի իլա նիճայլէ աթէլ րիւ:
27 Գուրթարան վէ խէլաս էտէն վէ սէմա իլէ
ղէմինտէ 'ալամէլթիլ իլէ միւճիղլէր կեօթիւթ-
րէն օ տըր քի Տանիելի արսլանլարն փէնչէ-
սինտէն գուրթարտը :
28 Վէ պուռ Տանիել Տարիուսն չիւն ի սալ-
թանաթընտա վէ Ֆարսի Քօրէշէն չիւն ի սալ-
թանաթընտա մուվաֆֆադ իտի :

Պ Ա Պ 7

- 1 Պապէլ մելիյի Պէլլաստարն պիրինճի սենե-
սինտէ Տանիել պիր րուչա վէ եաթաղնտա
պա'ղը խայալաթ կեօրտիւ. վէ րուչայը
եաղղպ մէվաւտըն խիւլաստարն չիքեայէ էյ-
2 լէտի : Տանիել շէջլէ տէտի քի՝ կէճէ րու-
չամաւ կեօրտիւմ քի սէմանն տէօրթ րիւզ-
կտարը Պաճր ի փէպիր իւզլէրինէ չիւճում
3 էտիյօր իտի : Վէ տէնիգտէն պիրի պիրինէ
պէնղէմէյէն տէօրթ պեջիւք ճանալար
չըգտը :
4 Պիրինճիի արսլան կիպի օլուպ անտէ գար-
թալ գանատըլը վար իտի. վէ պէն ա-

- պագար իքէն գանատըլը եօլունուպ եերտէն
եօգարը գալտըրըլտը, վէ ինսան կիպի այագ-
փւզլէրի տուրտուրուլուպ անա ինսան էիւրէյի
վէրիլտի :
5 Վէ իլթէ տիկէր պիր ճանալար պուլունուպ
այըլա պէնղէր իտի. վէ պիր եանը իւզլէ-
րինէ տուրտու, վէ աղղընտ՝ տիշլէրի
արասընտա իւչ էյէկիւ քէմիյի վար իտի.
վէ անա՝ Գալլա, չօգ էթ եէ՝ տէնիլտի :
6 Պուռնուռն սօնիրա կեօրտիւմ քի գափաւն
կիպի տիկէր պիր ճանալար վար իտի, վէ
աննն արգատընտա գուչ քանաքաւ պէնղէր
տէօրթ գանատ օլուպ տէօրթ պաշը տախի
վար իտի, վէ անա չիւքիւթէթ վէրիլտի :
7 Պուռնուռն սօնիրա կէճէ խայալաթընտա
կեօրտիւմ քի գօրգուլը վէ չէյպէթիլ վէ զա-
յէթ գուվվէթիլ պիր տէօրտիւնճիւ ճանա-
վար վար իտի. պուռնուռն պեջիւք տէմիր
տիշլէրի օլարագ եեր վէ փարէլէր վէ գալա-
նը այագլարըլէ շիյնէր իտի. վէ քէնտիսին-
տէն էվվէլ օլան ճանալարըլարն չիչ պիրինէ
պէնղէմէլ իտի, վէ օն պուլնուլը վար ի-
8 տի : Պէն պուլնուլըլտա տիգգաթլէ պագար
իքէն՝ իլթէ անլէրին արասընտան քիւչիւք
պաշգա պիր պուլնուլ չըգտը. վէ անն
էօնիւնտէն էվվէլ քի պուլնուլըլտան իւչ
թանէ սէօքիւթիւ. վէ իլթէ պուլ պուլնուլըլտա
ինսան կեօլլէրի կիպի կեօլլէր վէ պեջիւք
9 սէջլէյէն աղղղ վար իտի : Պէն պագամագտա
իքէն թախթար գուրուլուպ էյամը Գատիմ
օլան ճիւլուա էյլէտի, աննն էյլիսէտի գար կիպի
պէյալ՝ վէ պաշընն աաչը փաք եափաղը կիպի
իտի. թախթը աթէշ 'ալէվի, վէ թէքէրլէք-
10 լէրի եանար աթէշ իտի. Վնն էօնիւնտէն
աթէշ րմաղը չըգըպ ագար իտի. անա պին-
լէրճէ պինլէր խըտմէթ էտեր, վէ օն պինլէրճէ
օն պինլէր աննն չուգուրնտա տուրուր իտի.
վէ տիլան գուրուլտու վէ քիթալլար աչըլ-
11 տը : Օլ վաղթ օլ պուլնուլըն սէջլէտիյի
պէօյիւք սէօլլէրին սէսինտէն տօլայը պագ-
տըմ, վէ պէն պագամագտա իքէն օլ ճանա-
վար գաթլ օլունուպ ճէսէտի աթէշ 'ալէ-
12 վինէ թէյիլմ օլունարագ թէլէֆ օլտու : Վէ
օլ պիր ճանալարըլարն չիւքիւթիւթի սնլէր-
տէն ալընտը, լաքին պիր գէման վէ պիր
վաղթա գատաղ անլէրին 'էօմլէրի թէմտիտ
13 էտիլտի : կէճէ խայալաթընտա կեօրտիւմ քի
սէմանն պուլուլթարընտա իպն ի ինսանտ
պէնղէր պէն կէլէյօր իտի, վէ էյամը Գատիմ
օլան կէլտի, վէ անն աննն չուգուրնտա
14 կէթիտիլէր : Վէ անա չիւքիւթէթ վէ իլզ-
ղէթ վէ մելիքիւթ վէրիլտի, քի ճէմի՝ ի ագ-
վամ վէ իւմմ վէ էյլինէ անա խըտմէթ
էտէլէր. աննն չիւքիւթէթի գէվալ պուլմաղ

էպետի պիր հիւքիւմէթ օլուպ մէլէքիւթիւ պօզուլմազ :

- 15 Պէն Տանիէլ, բուհըմ տերունիմտէ մահ-
զուս օլտու, վէ խայալաթըմ պէնի միւլթա-
16 րիպ էլլէտի : Օրադ տուրանլարտան պիրի-
նին եանընա կիտիպ պուհուհն քեաֆթէսինին
մահաարընր անտէն սու'ալ էթտիմ. օ տախի
պանա ճէվապ վէրիպ պու շէլլէրին թա'պի-
17 րինի պիրտիրտի : Պու տէօրթ պէօլիւք ճանա-
վար զէմինտէ զուհուր էտէճէք տէօրթ մէլք
18 տիր : վէ Միւթա'ալըն մուգատտէսլէրի մէ-
լէքիւթիւ օլաճազ , վէ մէլէքիւթիւ իլ էլ
էպետ վէ էպետ իւլապատ թէմէլլէք էտէ-
ճէքլէք տիր :
- 19 Պա'տէհու տիկէրլէրին հիշ'պիրինէ պէն-
զէմէրէրէք զայլէթ հէյպէթլի վէ տիշլէրի տէ-
միրտէն վէ թըրնագլարը պագըրտան օլուպ
եէր վէ փարէլէր վէ գալանը պագլարըլէ
չիյնը օլան տէօրտիւնճիւ ճանալարըն *նէյէ
20 տէլալէթ էթտիյինի.՝ վէ անըն պալընտա
օլան օն պույնուզըն, վէ զուհուր էթմէսիլլէ
էօնիւնտէն իւչիւ տիւշէն եա'նի կէօզլէրի վէ
պէօլիւք սէօլլէյէն աղղը օլուպ հէյ'էթի օլ
պիրլէրտէն պէօլիւք օլան տիկէր պույնուզըն
21 Նէյէ Բէլլէթի եթիյնի պիրմէք իսթէտիմ : (Պէն
կէօրտիւմ քի էյամը Գատիմ օլան կէլիպ
Միւթա'ալըն մուգատտէսլէրինին հազգը իհ-
գազ էտիլինճէյէ վէ վազըթ թէմիմ օլա-
րազ մուգատտէսլէր մէլէքիւթիւ թէմէլլէք
22 էտինճէյէ տէկին, Օլ պույնուզ մուգատ-
տէսլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ անլէրէ, զայլէպէ
23 էլլէտի :) Օ պէօլէ սէօլլէտի : Տէօրտիւնճիւ
ճանալար զէմինտէ տէօրտիւնճիւ հիւքիւմէթ
օլուպ հիւքիւմէթլէրին հիշ'պիրինէ պէնիւ-
մէյէճէք, վէ պիւթիւն զէմինի եէյէճէք վէ
24 անը չիյնէյիպ էգէճէք տիր : վէ օլ օն պույ-
նուզ օլ հիւքիւմէթտէն զուհուր էտէճէք օն
մէլք օլուպ անլէրտէն սօնկրա տիկէր պիրի
զուհուր էտիպ էվլէլլէրլէրէ պէնիւմէյէրէք
25 իւշ մէլք հէլաք էտէճէք տիր : վէ Միւ-
թա'ալա գարըն սէօզլէր սէօլլէյէճէք, վէ
Միւթա'ալըն մուգատտէսլէրինի թազէիգ է-
տէճէք, վէ վազըթլար իլէ գանուլարը թէպ-
տիլ էթմէյի տիւշիւնէճէք. վէ մահապարէլ-
զէման վէ զէմանլար վէ նըֆը զէմանա գա-
տար անըն էլլինէ թէսլիմ օլուհաճազ տըր :
- 26 Լաքին տիվան գուրուլուպ հիւքիւմէթի ան-
տէն ալընարազ, իլա նիհայէ խարապ վէ
27 մահվ էտիլէճէք տիր : վէ մէլէքիւթ իլէ
պալթոնալթ վէ պիւթիւն սէմա թահթընտա
պուլընան հիւքիւմէթլէրին 'ազամէթի Միւ-
թա'ալըն մուգատտէսլէրի օլան գալմա վէ-
րիլէճէք. անըն հիւքիւմէթի էպետի հիւքիւ-

* Բիւլալէթի հազիգաթընր

մէթ տիր, վէ պիլ ճիւմէ հիւքմոարլար անա
խըտմէթ էտիպ միւթի' օլաճազլար տըր :

- 28 Քէլալմըն նիհայէթի պուրպա գատար
տըր : Պէն Տանիէլ, էֆէքէարըմ պէնի զիյա-
տէսիլլէ միւլթաարիպ էթտի, վէ պէնիւմ
տէյիշտի : վէ մատտէյի գալլիմտէ հըֆը էյ-
լէտիմ :

ՊԱՊ 8

- 1 Մէլք Պէլլապտարըն հիւքիւմէթինին իւ-
չիւնճիւ սէնէսինտէ պէն Տանիէլ էվլէլա
կէօրտիւլիւմ բալապտան սօնկրա' պիր բույա
2 կէօրտիւմ. Բույա կէօրտիւմ, վէ կէօրտիւլիւմ
տէ, պէն 'էլլալմ էյալլէթինտէ փայլթալթ
օլան Շուշանտա իտիմ, վէ բույապտա կէօր-
տիւմ քի Ուլայ բըմաղը եանընտա իտիմ :
- 3 վէ կէօզլէրիմի գալտըրըպ կէօրտիւմ քի
բըմաղըն քէնարընտա իքի պույնուզլը պիր
գօշ տուրույօր իտի : վէ օլ պույնուզլար
էիւքսէք օլուպ պիրի տիկէրլինտէն էիւքսէք
իտի, վէ էիւքսէք օլան սօնկրապտան չըգտը :
- 4 վէ օլ գօշըն զարպա վէ շիմալէ վէ ճէնուպէ
տօղրու պույնուզլէ վուրտըղըն կէօրտիւմ,
վէ հիշ պիր հայվան անըն էօնիւնտէ տուրա-
մատը, վէ անըն էլլինտէն գուրթարան եօգ
իտի. ֆաղաթ հէր իսթէտիյինի եափըպ
պէօլիւք օլտու :
- 5 վէ պէն թէֆէքէիւր էթմէքտէ իքէն'
իլթէ զարպտան պիւթիւն զէմինին էիւզիւ
իւզէրինտէ եէրէ տօղուհալարազ, պիր
թէքէ կէլտի, վէ թէքէնին կէօզլէրի արա-
սընտա տիգգաթ ճէլպ էտէր պիր պույնուզ
6 վար իտի : վէ բըմաղըն եանընտա տուրա-
ղըն կէօրտիւլիւմ օլ իքի պույնուզլը գօշըն
եանընա գատար կէլտի, վէ շիտտէթ ի գուվ-
7 վէթիլլէ անա հիւճուլմ էլլէտի : վէ կէօր-
տիւմ քի գօշըն եանընա վարըպ անըն իւվէ-
րինէ գուտուրարազ անը վուրտու, վէ անըն
իքի պույնուզըն գըրտը, վէ պուհուհն էօ-
նիւնտէ տուրմազ իչիւն գօշըն գուվլէթի
եօգ իտի. վէ անը եէրէ չարիք չիյնէտի.
վէ գօշը անըն էլլինտէն գուրթարան եօգ
8 իտի : վէ օլ թէքէ զայլէթլէ պէօլիւք օլտու,
վէ գուվլէթլէնտիյի կիպի օլ պէօլիւք պույ-
նուզ գըրտը, վէ անըն եէրինէ սէմանըն
տէօրթ իիւզիկտարըն տօղրու տիգգաթ ճէլպ
9 էտէր տէօրթ պալապ չըգտը : վէ անլէրին
պիրինտէն պիր քիւչիւք պույնուզ չըգըպ
ճէնուպէ վէ շարգա վէ իիւզիլ Բիւլալապտը
10 չօգ պէօլիւթիւ. վէ ճիւնուալը սէմալիլլէյէ
գատար պէօլիւթիւ, վէ ճիւնուալտէն վէ
էրտըղլարտան պալղըսըն եէրէ տիւշիւրիւպ
11 չիյնէտի : վէ ճիւնուալըն սէրտարընա գատար

թէ՛ աղգիւմ՝ էլլէտի . վէ անըն եհտիլլէ Վե-
 12 ւեհէի տա՛րիմ գալորըըըըը , վէ մագտիսինն
 'ալէյհինէ 'իսեան իլէ մագալլէմէթ էտիպ ,
 հագիգաթը եէրէ չարփաթը , վէ իշ կէօրիւպ
 13 մագալլէթէր օլտու : վէ պիր մագալտտէսին
 սէյլէտիլին իշիթտիմ , վէ օլ սէյլէյէնէ
 խիթապէն տիկէր պիր մագալտտէս՝ Զեւեհէի
 տա՛րիմ վէ խարապ էտիճի 'իսեան , վէ մագ-
 տիս իլէ ճիւնուտըն փայիմալ էտիլլէթիլլէ
 թէպիլմ օլունմաթը հագգընտա օլան բույա
 14 նէ՞ վագթա գատար տըր՝ տէտի : Օլ տախի
 պտնա՝ լաթ պին իւշ երւզ *կիւնէ գատար
 օլուպ , պա՛տէհու մագտիս թաթհի օլունա-
 ճագ տըր՝ տէտի :
 15 վէ պէն Տանիէլ բույայը՝ կէօրիւպ թա՛-
 պիրինի աթաթըըմա , իշիթ գալըըմա՝ ին-
 16 սան հէյ՛էթինտէ պիրի տուրտու : վէ Ուլայ
 ըր՛ալ օրթաթընտան պիր ինսան սէսի իշիթ-
 տիմ քի , իյ ճէպրալլ , պունա բույայը
 17 անկլաթ՝ տէյիւ նիտա էլլէտի : Օլ տախի
 տուրտըըմ եէրէ եագլալաթ . վէ եագլալ-
 տըընտա պէն գօրգուպ էրւզ իւթիւ գա-
 փանտըմ . վէ պանա՝ իյ իպնի տաթմ , անկ-
 18 լա քի պու բույա տիլը գէման իշիւն տիլ՝
 տէտի : վէ պէնիմ իլէ սէյլէլլէթիլլէ սրբատա
 պանա ուլուլըգըգ կէլէրէք երւզմ իւթիւ
 եէրէ տիւլմիւշ իտիմ . վէ պանա տօգուլարադ
 19 պէնիլ այագ իւզըն տուրտուրտու . վէ՛ իշիթ
 զագալալըն նիհայէթինտէ նէ օլաճաղըն սանա
 պիլտիլէյիմ , զիրա բույա տիլը գէման իշիւն
 20 տիլ : կէօրտիւլին օլ իքի պուլնուլը գօշ
 Մառիլէր իլէ Ֆարսիլէրի իլիլլէրի տիլ :
 21 վէ թէքէ Եունան մէլիլ օլուպ կէօլլէրի
 աթաթընտա օլան պէյիլէք պուլնուլ պիրինճի
 22 մէլլէք տիլ : վէ գըրըլլու տա անըն եէրինէ
 տէօրթ պաշնալլ չըգմաթը օլ միլլէթտէն
 տէօրթ հիւքիմէթ զուհուր ետէճէյինէ Դէ-
 23 լալլէի Էտէր , լաքին անըն գուլլէթինտէ օլ
 մայաճագ տըր : վէ անլէրին հիւքիմէթինն
 սօնընտա 'տախլէր 'Էտէլալլէր թէմամ էթ-
 տիլլէրինտէ սէրթ երւզլլւ վէ ֆէննպադ պիր
 24 մէլլէք զուհուր էտէճէք : վէ անըն գուլլէթի
 չըգ օլաճագ , լաքին քէնտի գուլլէթիլլէ
 տէյիլ տիլ . վէ 'աճա՛րպ թարզ իլէ խարապ է-
 տէճէք վէ մագալլէթէր օլարագ իշ կէօրէճէք
 վէ գուլլէթիլլէրի վէ մագալտտէպէր գալ-
 25 մըն խարապ էտէճէք տիլ . վէ 'աղը սէպէ-
 պինտէն հիլէ անըն էլլինտէ միւլէստէր օլաճագ ,
 վէ գալլինտէ թէքէպիւր էտէրէք հալ ի
 ասպիլտէ պուլունան չօգ քիմնէլլէրի հէլաթ
 էտէճէք , վէ ըէ՛իս իւլ ըու՛էսա 'տէյհինէ
 գալգաճագ , ֆադաթ էլ տօգուլմագաթըըն

* իւր . ագլաթ , սապահ

26 գըրըլաճագ տըր : վէ պաշնուլըն օլան
 ագլաթ վէ սապահ բույաթը հագիգի տիլ ,
 սէն վաշէի գափա . զիրա չօգ կիւնլէր իշիւն
 տիլ՝ տէտի :
 27 վէ պէն Տանիէլ պաշնուլ պիր գաշ կիւն
 խաթա օլտըմ . պա՛տէհու գալըլպ մէլլիլին
 ումուրընա պագաթմ . վէ բույա սէպէպինտէն
 հայրէթտէ իտիմ . վէ *անկլաթան եօգ իտի .

Պ Ա Պ 9

1 Մտի նէյլինտէն օլուպ ֆիլտանիլէրին հիւ-
 քիւմէթի իւզէրինէ մէլլէք նապ օլունան
 Տարիուս իպն ի Աշալլէրօլըն պիրինճի սէնէ-
 2 սինտէ , Անըն հիւքիւմէթինն պիրինճի աէ-
 նէսինտէ պէն Տանիէլ օլ սէնէլլէրին 'տաթ-
 տինի եա՛նի Բաղալլէր իլիլլէրի փէյլալպէրէ
 օլան քէլալմընա կէօրէ Եէրուշալիմին սիւտ-
 տէթ ի խարապիլլէթի եէթմիշ սէնէտէ խի-
 թամ պուլաճաղըն քիթապլարտան անկլա-
 տըմ :
 3 վէ պէն օրուճ թուլուլ չուլ վէ քիւլ
 իշինտէ օլարագ տու՛ա ու նիլալ էթմէք
 իւզըն Բապա Ալլահա միւթէվէճիճ օլտըմ .
 4 վէ Ալլահա՛մ Բաղալլ տու՛ա իլէ ի՛թիլալ է-
 տէրէք տէտիմ քի , Ա՛հ , եա Բապա , սէնի
 սէվէնլէրէ վէ էվալմիլլէրի ճըֆ շտէնլէրէ
 'աճա ու 'ինայէթ ճըֆ շտէն 'աղիմ վէ
 5 հէյպէթիլ Ալլահ , Պիլ կիւնահ իլլէտիլ ,
 ֆըգ իլլէտիլ , շէրի իլիլլէրիալ էլլէտիլ ,
 'իսեան էլլէտիլ , վէ սէնին էվալմիլլէրին վէ
 6 աճէտալմընտան սափաթը . վէ մէլլէրիմիլլէ
 վէ ըէ՛իլլէրիմիլլէ վէ փտէրէրիմիլլէ վէ տի-
 յարըն պիւթիւն գալմընա սէնին իսմիլլէ
 սէյլլէյէն գուլլաթըն փէյլալպէրէրի տինկլէ-
 7 մէտիլ : Եա Բապա , 'տալլէթ սանա մախ-
 սուս տըր , լաքին պիլլէ եա՛նի Եէհուտա ա-
 տէմլէրինէ վէ Եէրուշալիմ սէքէնէսինէ վէ
 սանա գարըն էթտիլլէրի 'իսեանլէրի սէպէ-
 պինտէն անլէրի սիւրաթիլին պիլ ճիւլլէ տի-
 յարալարտա՝ եագընտա վէ ուզագտա պուլու-
 նան պիւթիւն խարալլէ , պու կիւն օլաղը
 8 կիպի , խիճլէթ եագընը : Եա Բապա , պիլլէ
 վէ մէլլէրիմիլլէ վէ ըէ՛իլլէրիմիլլէ վէ փե-
 տէրէրիմիլլէ , սանա գարըն կիւնահ իլլէտի-
 9 յիմիլլէ սէպէպտէն խիճլէթ եագընը : Մէր-
 համէթ ու մաղֆիլլէթ Բապա Ալլահա՛մ զա-
 մախսուս տըր , չիւնքի պիլլէ սան 'տա օլ-
 10 տըգ , վէ գուլլաթը օլան փէյլալպէրէրին
 վաթթաթըլլէ էօնիւմիլլէ գօթըն շէրի՛աթը
 միւճիպինճէ սիւլաթ էթմէք իշիւն Ալլահ-
 11 մըլ Բաղալլէ քէլալմըն տինկլէմէտիլ : վէ

* իւր . անկլաթ

- պիւթիւն իսրայէլ՝ սէնին շէրի'աթընը թէ-
 ճալուզ էթտիլէր, վէ սէնին քէլամընը տինկ-
 լէմէյէրէք սափալար, պու էծլտէն՝ Ալլահն
 գուլը Մուսանն շէրի'աթընտ մուհարբեր
 օլան լա'նէթ վէ էէմին պիղէ իսապէթ էյլէ-
 տի. զիրա տնա գարը կիւնահ իլլէտիք :
- 42 վէ իւզէրիմիլէ պէոյիւք պէլիլլէ կէթիւրմէք-
 լէ 'ալէյճիմիլէ վէ պիղէ հիւքմ' էտէն հա-
 քիմէրիմիլ 'ալէյճիմէ պույուրաղը քէլամը
 սափիթ էյլէտի, շէոյլէ քի Եէրուշալիմաէ
 վուգու' պուլան կիպի պիւթիւն թաճիթ էս
- 43 սէմաւա վուգու' պուլամըլ տըր: Մուսա-
 նըն շէրի'աթընտ մուհարբեր օլաղը կիպի
 պիւթիւն պու պէլիլլէ պիղէ իսապէթ էյլէ-
 տի. լաքին պիղ 'իսէանլարըմըգտան բիւճու'
 էտիպ սէնին հադգաթընտա ֆէհիմ' օլմագ
 իւզլէ Ալլահըմըլ Ռադդն հուզընընտա նի-
- 44 յաղ էթմէտիք: վէ Ռադդ պու պէլիլլէ ի-
 չիւն հաղըր տուրուպ աւը իւզէրիմիլէ 'կէ-
 թիւրտի. զիրա Ռադդ Ալլահըմըլ հէր պիր
 իսափաղը իշտէ 'առիլ տիր. պիղ իսէ անըն
- 45 քէլամընը տինկէմէտիք: վէ շիմտի, էյ
 էտա ի գալիլլէ իլէ գալիլլէր Մըրըր տի-
 յարընտան չըգարմաղլէ, պու կիւն օլ-
 աղը կիպի քէնտինէ նամ' գաղանմըլ օլան
 Ալլահըմըլ Ռապպ, պիղ կիւնահ իլլէտիք :
- 46 շէրի իրթիլէտապ էթտիք: Եա Ռապպ, բի-
 ճա էտէրիմ, քէտֆէէ ի մէրահիմինէ կէօրէ
 սէնին մուգաւտէս տաղընտան՝ Եէրուշալիմ
 շէհրինտէն խըլմ' ու զաղապըն տէօնիւն .
 զիրա կիւնահլարըմըլ սէպէպինտէն վէ էտու-
 տըմընը 'իսէանը սէպէպինտէն Եէրուշալիմ
 վէ սէնին գալիլլէն՝ էթրաֆըմըգտա պուլու-
 նանլարըն ճիւմէսինին 'իստինտէ բիւսվայ օլ-
- 47 աու: վէ շիմտի, էյ Ալլահըմըլ, պու գու-
 լընըն տու'աւընը վէ նիյաղընը իսթիճապէթ
 էտիպ Ռապպըն ի-ֆի իչիւն սէնին վիրան օլ-
 մուլ մագալիսին իւղէրինէ վէճէնի նուր-
- 48 պաիշ էյլէ: Եյ Ալլահըմ, գուլաղընը մէյլ
 էթտիլիպ իսթիմա' էյլէ, կէօղէրինի աչ, վէ
 վիրանէլէրիմիլէ վէ սէնին իսմիլէ էտա օ-
 լունան շէհրէ պագ, զիրա պիղ նիյաղաղը-
 մըլը քէնտի սալահըմըլ սէպէպիլլէ տէյլլ,
 անճագ սէնին մէրահիմ' ի 'աղիմէն սէպէպիլլ-
- 49 լէ հուզընըն 'արդ էտէրիլ: Եա Ռապպ,
 իսթիմա' էյլէ, էա Ռապպ, 'աֆիլ էյլէ, էա
 Ռապպ, տինկէլիպ իճրա էյլէ. էյ Ալլահըմ,
 քէնտին իչիւն թէ'իսիւր էթմէ. զիրա սէ-
 նին շէհրին վէ գալիլլէն՝ սէնին իսմիլէ էտա
 օլունուր:
- 20 վէ պէն տահա սէոյլէր վէ նիյաղ էտեր,
 վէ կիւնահըմը վէ գալիլլէ իսրայէլին կիւ-
 նահըն իգրար էտեր իքէն, վէ Ալլահըմըն
 մագաւտէս տաղը իչիւն նիյաղըմը Ալլահըմ

- Ռադդն հուզընըն 'արդ էտեր իքէն,
 21 Պէն տահա տու'ա էթմէքտէ իքէն էվիլէթի
 ռույատա կէօրալիլլէմ' առմա, Եան'նի շէպ-
 րալլ աղալմ' գուրպանը վաղթը գարարա-
 ընտա սէրի'էն ուշարադ պանա տօղունուր,
- 22 վէ անկաւտարագ պէնիմ իլէ սէոյլէշտի, վէ
 տէտի քի՝ Եյ Տանիէլ, անկաւմագ խուսու-
 րնտա սէնի 'աղիլ գըլմագ իչիւն շիմտի
- 23 չըգարմա: Սէնին նիյաղընըն իպթիտաւընտա
 էմի սիւտուր էյլէտի, վէ պէն խապէր վէր-
 մէյէ կէլտիմ, զիրա սէն չօգ սէվկիւլիւ սին .
 իմտի քէլամը անկալ, վէ ռույայը ֆէհիմ
- 24 էյլէ: 'իսէանա իսթիմա' վէրմէք վէ կիւնահ-
 լարը թէլթիմ' վէ մա'սիլլէթ իչիւն քէֆարէթ
 էյլէմէք վէ սալահ ը էպէտիլլէ կէթիւրմէք վէ
 վահի իլէ նիւպուվիլլէթ թէմէյիր վէ Ագաւս
 օլանը մէս էյլէմէք իչիւն գալիլլէն վէ մու-
 գաւտէս շէհրինէ էթմիշ հաֆթա մուգարբեր
- 25 օլմուշ տըր: Իմտի պիլ վէ անկալ քի Եէրուշա-
 լիմին էէնիտէն պինա օլունմուր իչիւն էմիլին
 սիւտուրընտան՝ թա Մէսիհ օլան բէ'իսէ գա-
 տար էէտի հաֆթա վէ ալթմըլ իքի հաֆթա
 վար. մէյտան իլէ սուր մուղայագաղը վաղըթտա
- 26 էէնիտէն պինա օլունմագ տըր: վէ ալթմըլ
 իքի հաֆթաւտան սօնկրա Մէսիհ գաթ' օլու-
 նմագ, 'լաքին քէնտիսի իչիւն տէյլլ տիր',
 վէ օլ կէլէճէք բէ'իսին գալիլլէ՝ շէհրի վէ մագ-
 տիսի խարապ էտէճէք. վէ նիհայէթի թու-
 ֆանլէ օլմագ. վէ մուհարէպէնին նիհայէ-
 թինէ գաւտար խարապէլէր թագաիր օլու-
 մըլ տըր: վէ պիր հաֆթաւտա չօղլար իլէ
 'աշաղ սապիթ էտէճէք, վէ հաֆթանըն օր-
 թաւընտա ղէպիլլէ իլէ թագաթիմէյի ֆէրա-
 դաթ էթտիլէճէք. վէ խարապ օլունան հադ-
 գընտա ագաւմէճէ թագաիր օլունան շէլաք
 իսապէթ էտինճէյէ գաւտար խարապ էտէն
 մէքրուհաթ պուրճը իւզէրիմաէ օլմագ րը:

ՊԱՊ 10

- 1 Յարա մէլիլի Քօրէշին իւչիւնճիւ սէնէսինտէ
 պէլթէշաւտար թէմիլլէ օլունան Տանիլլէ
 քէլամ' քէշֆ օլունտու. վէ օլ քէլամ' սա-
 ճիհ օլուպ 'աղիմ' մէշադգաթլարա տ'էլ իսի.
 օլ տալի քէլամը անկալըպ ռույայը ֆէհիմ
- 2 էյլէտի: Օլ կիւնէրտէ պէն Տանիլլէ թամ իւշ
- 3 հաֆթա հիւզն չէքմէքտէ իսիմ. թամ
 իւշ հաֆթա թէքմիլ օլունմայա գաւտար
 լէգիլ թա'ամ էէմէտիմ, վէ աղըմա էթ էա
 շէրապ կիրմէտի, վէ սալա էալ սիւրիւնմէտիմ:
- 4 վէ պիրինճի ոյըն էիրմի տէօրաւնճիւ
 կիւնիւնտէ պէն պէոյիւք նէհր օլան Տիճէնին
- 5 սահիլլէնտէ իսիմ. վէ կէօղէրիմի գալըր-
 թիւր. վէ անըն էօգ տըր:

ըստ կեօրտիւմ քի քեթնէն պէղի կէյմիշ վէ
 պէլինն Ուֆաղ ալթունընտան պիր գուշագ
 6 գուշանըն պիր տտեմ վար իտի : Վէ անըն
 ճեւտի զեպերճէտ կիպի օլուպ լէհէսի շիմ
 շէք կիպի վէ կեօղէրի աթէշ 'ալէվէրի կի-
 պի վէ գօլարըլէ սյադարը միւնէլու փի-
 7 տասը ճիւմհուր սէսի կիպի իտի : Վէ պու
 բույայը պէն Տանիէլ եալընը կեօրտիւմ . վէ
 պէնիմ իլէ պերապեր պուլունան տտեմէր
 բույայը կեօրմէտիլէր , անճագ անըն իւզէ-
 8 իշին փիրար թէտիլէր : Վէ պէն եալընը
 գալտըմ վէ պու պէօյիւր բույայը կեօրտիւմ ,
 վէ գուվլէթիմ գալմատը , վէ հիւսնիւմ
 9 պօղուլտու , վէ գուվլէթիմ գալմատը : Վէ
 անըն քէլմընըն սէտասընը իշիթտիմ , վէ
 քէլմընըն սէտասընը իշիթտիլէր կիպի պա-
 նա ուլուշըգըգ կէլէրէք եիւզ իւսթիւ եէրէ
 գափանտըմ :
 10 Վէ իշթէ պանա պիր էլ տօգունուպ պէ-
 նի տիղէրիմ վէ էլէրիմիւն տվուշարը իւզէ-
 11 ընէ գալտըրտը . Վէ պանա ինթապէն 'էյ
 Տանիէլ , էյ սէվկիւլէ տտեմ , սանա սէօյլէ-
 յէճէյիմ քէլմըն անկլա , վէ սյադատ տուր .
 զիւր շիմի սանա իրաւ օլունտըմ տէտի .
 վէ պանա պու սէօղիւ սէօյլէտիլնտէ պէն
 12 թիթրէյրէք տուրտըմ , Վէ պանա 'էյ Տա-
 նիէլ , գօրգմա , զիւր սէն անկլամաղա վէ
 Ալուհըն հուգուրընտա միւթէվաղը 'օլմաղա
 տերուն ի տիլտէն պաշաւաղըն իլէ կիւնտէն
 պէրու սէնին սէօղէրին իշիտիլտի , վէ պէն
 13 սէօղէրին սէպէպիւնտէն կէլտիմ : Գաղաթ
 Գարս մէմալըքինին ըէ'իսի եիրմի պիր կիւն
 եիւզիւմ գարը տուրտու . լաքին պիրինճի ըէ-
 'իսիլտէն պիրի օլան Միխաէլ եարտըմմա
 եթիշտի . վէ պէն օրատա Գարս մէլըքէրի-
 14 նին եանընտա գալտըմ . Վէ տիւր կիւնէր-
 տէ սէնին գալմընա նէ վուգու 'պուլաւաղընը
 սանա պիտիլմէյէ կէլտիմ , զիւր վահի կէլէ-
 ճէք կիւնէր իշին տիր' տէտի :
 15 Վէ պանա պէօյլէ սէօղէր սէօյլէտիլի կիպի
 եիւզիւմ եէրէ էյրէք տիլիլ գալտըմ :
 16 Վէ իշթէ պէնի տտեմ հէյէթիլնտէ օլան
 պէրէ տուտաղարըմա տօգունտու , վէ պէն
 աղըմը աշըպ սէօյլէտիմ . վէ գարըմտա
 տուրանա 'էյ էֆէնտիմ , պու բույա իլէ իւ-
 զէրինն աղը կէլտի , վէ գուվլէթիմ գալմա-
 17 տը : Վէ պու էֆէնտիլմին գուլը 'պու էֆէն-
 տիմ իլէ սէօյլէտիլէ նա'սըլ միւգթէտիր օ-
 18 լա , զիւր աթըգ պէնտէ գուվլէթի վէ նէ-
 19 ֆէն գալմատը տէտիմ : Վէ տտեմ հէյէ-
 թիլնտէ օլան օլ քիմնէ թէքրար պանա տօ-

սէվկիւլէ տտեմ , գօրգմա , սէլամէթ սանա ,
 սէն գուվլէթէն վէ ճէտուր օլ' տէտի . վէ
 պէնիմ իլէ սէօյլէտիլի կիպի գուվլէթէնէ-
 20 րէք , էյ էֆէնտիմ , սէօյլէ , զիւր պէնի
 գուվլէթիլնտիրտին տէտիմ :
 Օլ տաիի տէտի քի' Սանա կէլմէքիլիմին
 սէպէպիւնի պիլի'ր մի սին . վէ շիմի Գարսրէ'իսի
 իլէ մուհարէպէ էթմէյէ 'ալտէթ էտէճէյիմ .
 վէ պէն չըգընճա' իշթէ Եունան ըէ'իսի կէ-
 21 լէճէք տիր : Վէ լաքին պէն սանա հագգ
 քիթապատ մուհարէր օլանը պէյան էտէ-
 ճէյիմ . վէ ըէ'իսիիլ Միխաէլտէն մա'տա
 պու շէյլէրտէ պանա եարտըմ էտէճէք քիմ
 սէ եօգ ալը :

Պ Ա Պ 11

1 Վէ Մատի Գարիւսըն պիրինճի սէնէսին
 տէ' պէն անը սէպալթ էթտիրմէք վէ գուվ-
 2 վէթէնտիրմէք իշին տուրտըմ : Վէ շիմի
 սանա հագգիլթը պէյան էտէճէյիմ . իշթէ
 Գարստա իւշ մէլը տահա գուհուր էտէճէք .
 վէ տօրտիւնճիւսիւ ճիւմէսիլտէն պէյատէ
 զէնկիւն օլաճագ տըր , վէ պէնկիւնը սէպէ-
 պիլէ գուվլէթ պուլտըղընտա ճիւմէյի Եու-
 նան հիւքիւմէթի 'ալէյսինն թաճիլք էտէ-
 ճէք տիր :
 3 Պա'տէհու ճէպպար պիր մէլը գուհուր
 էտիպ գուվլէթ ի 'աղիմէ իլէ հիւքիւմէթ
 4 սիւրէրէք իսթէտիլնի եափաճագ տըր . Վէ
 գուհուր էթտիլի զէման հիւքիւմէթի գըրըլպ
 սէմանըն տօրթ ըիւզկէտըրնա թագսիմ օլու-
 նաճագ . լաքին նէպինն օլմայաճագ , հէմտէ
 անըն սիւրտիլիւ հիւքիւմէթ կիպի օլմայա-
 ճագ . զիւր անըն հիւքիւմէթի սէօքիւլէպ
 անլէրտէն օլմայանըրա վէրէլէէ' րէր :
 5 Վէ ճէնուպ մէլիլի գուվլէթէնճէք , լա-
 քին անըն բու էտաընտան պիրի անա զալպ
 կէլէրէք հիւքիւմէթ էտէճէք տիր . անըն հիւ-
 քիւմէթի պէօյիւք պիր հիւքիւմէթ օլաճագ
 6 տըր : Վէ պիր գա'չ սէնն սօնկրա պիրիլիլ
 մու'աճէտէ էտէճէքէր , զիւր ճէնուպ մէլի-
 յինին գըզը 'աղաթ իթթիֆագ իշին շիմալ
 մէլիլի նէզտինն կէլէճէք , լաքին մէրգուճտէ
 պաղու գուվլէթի գալմայաճագ . վէ օլ էլէ' վէ
 պաղուսու մուգալէմէթ էտէճէյէճէք . լաքին
 մէրգուճէ վէ անը կէթիլէրէնը վէ անը թէլ-
 լիտ էտէն , վէ անը վաղըթլարա կէօրէ գուվ-
 վէթէնտիրէն թէլիլ օլունաճագ տըր :
 7 լաքին մէրգուճէնին սալընըն ֆիլիպէրին-
 տէն պէրէ անըն եէրինն գուհուր էտէճէք , վէ
 օ օրտույա կէլիպ շիմալ մէլիլինն գալալա-
 րընա կիրէճէք վէ անլէրտէ իւ կէօ-
 8 բիւպ միւգաֆէր օլաճագ տըր . Վէ անլէրին

- իւրհալարներն տախի՝ տեօքմէ փութարներն , գըլմէթի կիւմիւշ վէ ալթուռն էտէվաթարըյ-
լէ պերապեր Մըրաւ էտիր կէօթիւրէճէք , վէ
շիմալ մէլիյինին Կալթըւշաթն զիյաւտէ սէ-
9 նէլէր տուրածադ . վէ ճէնուպ մէլիյինին
մէմէթէթինէ կիւրէճէք . պա՛տէհու քէնտի
տիյարընա՝ ալտէթ էտէճէք տիր :
- 10 վէ անըն օղուլարը մուհարէպէյէ գալ-
գըշըպ փէք չօգ՝ Կաթեր ճէմ էտէճէքլէր .
Կեփէթ տախի մուլթադա կէլէճէք վէ իս-
թիլա էտերէք կէլէճէք , պա՛տէհու տէօնիւպ
անըն գալ՝տընա գաւտար մուհարէպէ էտէճէք
- 11 տիր , վէ ճէնուպ մէլիյի զաղապա կէլէրէք
չըգըպ անըն իլէ Ե՛նի շիմալ մէլիյի իլէ մու-
հարէպէ էտէճէք . օ տախի պէօյիւք պիր
ճիւմհուր մէյաւանա կէթիւրէճէք , լաքին օլ
ճիւմհուր օլ պիրինին էլինէ թէպիմ՝ օլու-
- 12 նաճադ տըր : վէ օլ՝ Դիւմհուրը ալթըղընա՝
գալպի թէքէպպիւր էտէճէք , լաքին օն պին-
լէրճէ տաթմ հէլաք էտէճէք իսէ տէ քէսպ ի
- 13 գուվլէթ էթմէյէճէք տիր . Ջիրա շիմալ մէ-
լիյի՝ ալտէթ էտիպ էվվէլքինտէն պէօյիւք
պիր ճիւմհուր մէյաւանա կէթիւրէճէք , վէ
պիր գաշ սէնէ սօնկրա չօգ՝ Կաթեր վէ պիր
չօգ մուհիմնաթ իլէ մուլթադա կէլէճէք տիր :
- 14 վէ օլ վաղըթլարտա չօղլար ճէնուպ մէլիյի
իւղէրինէ գալգըշաճադար . վէ սէնին գալ-
մընտան օլան զորպաղար՝ վաշէի իթմամ՝
իլիւն՝ ալաղա գալգաճադար , ֆաղաթ եր-
- 15 գըլաճադար տըր : վէ շիմալ մէլիյի կէլիպ
մէթէրիսէր ետփարադ տուրը շէհրլէր ալա-
ճադ , վէ ճէնուպ Դիւլիէնի պաղուլարը , վէ
անըն միւնթէիսապ գալվը մուգալէմէթ էտէ-
մէլէճէք վէ մուգալէմէթ իլիւն գուվլէթ օլ-
- 16 մայաճադ տըր : վէ անըն իւղէրինէ կէլէն
իսթէտիլինի ետփաճադ վէ անա մուգալէմէթ
էտէն պուլունմայաճադ , վէ կիւղէլ տիյարտա
տուրաճադ , օլ տախի անըն ետիլլէ խարապ
- 17 օլաճադ տըր : վէ պիւթիւն մէմալքիւրին
գուվլէթիլլէ կէլմէյէ միւթէվէճիճ օլաճադ ,
վէ պերապէրինճէ միւթադիլլէր պուլունա-
րադ իշ կէօրէճէք . վէ անըն Գիւթի-Դիւլիէնի
պոզմադ իլիւն պինթ ի նիսայր անա վէրէճէք
իսէ տէ , գըլ տուրմայաճադ վէ անըն օլաճ-
- 18 յաճադ տըր : Պա՛տէհու տաղարա միւթէ-
վէճիճ օլապ չօղընր ալաճադ . վէ պիր սեր-
տար անըն էթտիլի հադարէթի տէֆ՝ էթ-
տիքտէն մա՛տա անըն հադարէթիւնի քէնտի
- 19 իւղէրինէ տէօնտէրէճէք տիր : վէ քէնտի
տիյարընըն գալ՝ալարընա միւթէվէճիճ օլա-
ճադ իսէ տէ սիւրլիւպ տիւշէճէք վէ պուլուն-
մայաճադ տըր :
- 20 վէ հիւքիւմէթիւնին շէրէֆի իլիւն մէմ-

* Ենի-Կաթիւր Դիւլիէնի գալգըշաճադար

լէքէթտէ թահալտար տօլաշարուն պիր Դիւլի-
անըն ետրինէ գուհուր էտէճէք իսէ տէ , ազ
վաղըթտա պիւր զաղապ վէ պիւր մուհարէպէ
հէլաք օլաճադ տըր :

- 21 վէ անըն ետրինէ պիր մուհարէպէր քիմնէ
գուհուր էտէճէք , վէ անա շէրէֆ ի սալթա-
նաթը վէրմէլէճէքլէր . լաքին օ ուսլունա
կէլիպ հիւքիւմէթի թէմէլլիւգլէ ալաճադ տըր :
- 22 վէ անըն էօնիւնտէն թուֆանըն գուվլէթիլլէ
իսթիլա օլունուպ գըրըլաճադար , Կաթ րէ՛իսի
- 23 տախի Գըլաճադ Կաթ : վէ անըն իլէ մուհարէպէ
էթտիքտէն սօնկրա հիլէ էտէճէք , վէ չըգըպ
քիւլիւք պիր գալվլէ զալէպէ էլլէյէճէք տիր :
- 24 Դէլլէթ քի էլալէթիւն պերէքէթիլ ետրլէրինէ
ուսլունա կիրէճէք , վէ փէտէրլէրինին վէ պէօ-
յիւք փէտէրլէրինին ետփաճադարը շէյի
ետփըպ ալալարընտա ետղմա իլէ զանիմէթ
վէ էմվլ տաղտաճադ , վէ պիր վաղթա գա-
տար իսթիլլէքիւմաթ՝ ալլէյ հիւնտէ թէտպիրլէր
- 25 տիւշիւնէճէք տիր : վէ չօգ՝ Կաթեր իլէ գուվ-
լէթիլլէ վէ գալպիւնի ճէնուպ մէլիյի՝ ալլէյ հիւն
թէշվիլ էտէճէք . վէ ճէնուպ մէլիյի զալլէթ
չօգ վէ գուվլէթիլլէ՝ Կաթեր իլէ մուհարէպէյէ
գըլաճա՝ էտէճէք իսէ տէ՝ տուրմայաճադ .
զիւրա անըն՝ ալլէյ հիւնտէ թէտպիրլէր տիւշիւ-
- 26 նէճէքլէր տիր : Անըն նէֆիս թա՛տալարըն
եկէյնլէր տախի անը գըրաճադ . վէ անըն
Կաթերի՝ Կաթըլապ փէք չօղը մաղթուլ
- 27 տիւշէճէք տիր : վէ պու իքի էլլէրլէրին
գալպիւնի քէօթիւլիւք իլլէմէյէ Դիւլիէն օլ-
մաղլէ պիր սօֆրատա ետլան սէյլլէյէճէքլէր
իսէ տէ , իշ միւլէսսըր օլմայաճադ . զիւրա
նիհայէթ մուհարէպէ վաղըթտա օլաճադ տըր :
- 28 վէ տիյարընա էմվլը քէսիւրէ իլլէ՝ ալտէթ
էտէճէք . վէ գալպի մուգալտտէն՝ Կաթա մու-
խալիֆ օլալադ իշ կէօրիւպ տիյարընա՝ ալ-
տէթ էտէճէք տիր :
- 29 Մուհարէպէ վաղըթտա էինէ ճէնուպա կի-
տէճէք , լաքին սօնկրաթի էվվէլքի կիպի օլ-
- 30 մայաճադ տըր : Ջիրա Գիթիլլէր կէմիլլէրի
անըն՝ ալլէյ հիւն կէլլէրիլլէ օ ֆիւթուր կէ-
թիւրէճէք . վէ տէօնիւպ մուգալտտէն՝ Կաթա
գալըն զաղապնաք օլալադ իշ կէօրէճէք .
վէ թէքրուր մուգալտտէն՝ Կաթ թէք էտէն :
- 31 լէրէ տիլգալթ էտէճէք տիր : վէ անըն թարա-
ֆընտան պաղուլար տուրաճադ , վէ գալ՝ա
օլան մաղաթի թէնիս էտէճէքլէր . վէ Դի-
պէնէ ի տա՛իմէյի գալտըրըպ էէրնէ՛ խարապ
- 32 էտէն մէքրուհաթը գոյաճադար : վէ Կաթ
տըն խիւլաֆընտա շէրիլ էրթիքիւպ էտէնլէրի
թէմէլլիւգլէ իլլալ էտէճէք . լաքին քէնտի-
լէրին Ալաճընը թանըյան գալվլէ քէսպ ի
- 33 գուվլէթ էտէրէք իշ կէօրէճէք տիր : վէ

* Ենի-Կաթիւր

- գալման 'աղիւլէրի չօգլարա թա'րիմ' էտե-
 ճեքէր, վէ պիր միւտտէի գըլընա, վէ աթէշէ,
 34 էսարէթէ վէ էսալմայա օղըայաճաղար: Վէ
 օղըալարընտա, պիր աղ մու'սվէնէթ
 պուլաճաղար: Վէ չօգ քիմնէրէր անլէրէ թէ-
 35 մէլիւգլէ միւլճազ օլաճաղար: Վէ 'աղիւ-
 լէրտէն պա'ղըսը գալ վէ թաթճիր օլունա-
 րազ վաղթը ը նիհայէթէ գատար պէյազ
 չըգմալարը իշին պա' շէյէրէ օղըայաճաղ-
 ար: զիրա օ մու'սլէն վաղթթառ օլաճազ
 36 տըր: Վէ օլ մէլիք իսթէտիյին իսփաճազ,
 վէ հեր իլաճ իւղէրինէ երւճէլնիպ թէ'աղ-
 զիւմ' էտէճէք վէ իլաճարըն Ալաճնա գար-
 չը 'աճիպ շէյէր սէյլէյէճէք, վէ զազապ
 թէճմաճ օլունճայա գատար միւլաճֆէր օ-
 37 լաճազ, զիրա մուգատտըր օլան վուգու'ա
 կէլէճէք տըր: Վէ օ էճտատընըն իլաճա-
 րընա ի'թիպարէթմէյէճէք: քէզալիք արզու ի
 նիսվանա վէ հիւ պիր իլաճա ի'թիպար էյլէ-
 մէյէճէք, զիրա ճիւմլէ իւղէրինէ թէ'աղզիւմ'
 38 էտէճէք տըր: Անճազ եէրինաէ գալ'ալար
 իլաճընը թա'ղիւլ էտէճէք, վէ էճտատընըն
 պիմէտիքէր իլաճը ալթուռն վէ կիւմիւլ վէ
 զի գըլմէթ թալար վէ էշէա ի նէֆիսէ իլէ
 39 թա'ղիւլ էտէճէք: Վէ զարիպ իլաճըն 'աղ-
 նըլէ միւլթաճէթմ' գալ'ալարտա իշ կէօ-
 րէճէք, *վէ օլ էւլաճ թա'նըլտանլարա՝ 'իզգէթ
 թէքիւր էտէճէք, վէ անլէրէ չօգլար իւղէրինէ
 հիւքիւմլէթ վէրէճէք, վէ տիյարը իւճրէթ
 տէյիւ անլէրէ թաղսիմ' էտէճէք տըր:
 40 Վէ վաղթը ը նիհայէթտէ վէնուզ մէլիյի
 անըն իլէ ճէնքլէշէճէք: վէ շիմալ մլիյի 'ա-
 րապալար վէ սուվարիլէր վէ չօգ կէմիլէր իլէ
 անըն իւղէրինէ ֆուրթուճա կիպի կէլէճէք,
 վէ տիյարընա կիրէճէք վէ իսթիլա էտիպ
 41 կէլէճէք տըր: Կիւզէլ տիյարա տալի կի-
 րէճէք: վէ չօգ Դիւլալ խարապ օլաճազ .
 լաքին անըն էլինտէն պուլար, եա'նի Էտոմ'
 վէ Մուապ վէ պէնի 'Ամնըն պաշընա շէհրէ
 42 գուրթուլաճազ տըր: Վէ էլինի տիյարըն
 իւղէրինէ ուղաաճազ, վէ Մըսըր տիյարը
 43 գուրթուլաճազ տըր: Վէ ալթուռն իլէ
 կիւմիւլ խաղինէլէր իւղէրինէ, վէ Մըսըն
 պիլ ճիւմլէ էշէա ի նէֆիսէսի իւղէրինէ թէ-
 սալլէթ էտէճէք: վէ Լուպիլէր իլէ շապէշի-
 44 լէր անա թապի' օլաճաղար: Լաքին շաղ-
 ատն վէ շիմալտէն իլէն խապէր անը միւլ-
 թարիպ գըլաճազ: վէ պիր չօգ տաթմէրի
 հէլաք վէ թէլէֆ էթմէք իւզըն զազապ ը
 45 շէտիալէ չըգաճազ տըր: Վէ սէրսլար
 կիպի օլան չաաըրլարընր Գտէնիլլէր պէյնինտէ,

* Եւսիպ' Թանրաղը Էլա-
 Եւսիպ' տէնիլլէր իլէ կիւզէլ վէ մուգատտէս տաղ
 պէյնինտէ

կիւզէլ վէ մուգատտէս տաղտա՝ գուրաճազ
 տըր: Լաքին օ նիհայէթինէ վրաճազ վէ ա-
 նա էարտըմ' էտէն պուլունմայաճազ տըր:

Պ Ա Պ 12

- 1 Վէ օլ վաղթթառ էպնա ի գալմըն իշին
 տուրան պէյիւքըրէ'իս Միխաէլ տուրաճազ,
 վէ միլէթ օլալըտան պէրու, թա օլ վաղթթա
 գատար վուգու' պուլմաճըլ պիր մուղայազա
 վաղթըր վուգու' պուլաճազ տըր: վէ օլ
 վաղթթառ սէնին գալմըն եա'նի քի-
 թապտա մուհարրէր օլանլարըն ճիւմլէսի
 2 նէճաթ պուլաճազ տըր: Վէ եէրին թօփ-
 րաղընտա ուլոպանլարտան չօգլար՝ պա'ղըսը
 հայաթ ը էպէտիյէյէ, վէ պաղըսը հազարթ
 վէ ըկալէթ ի էպէտիյէյէ ուլանճաղար
 3 տըր: Վէ 'աղիլէր սէմանըն նուրը կիպի,
 վէ չօգլարը սալաճա իրշաա էտէլլէր եըլ-
 տըղար կիպի էպէտ իւլապտա զէյաաա օ-
 լաճաղար տըր:
 4 Վէ սէն, էյ Տանիէլ, վաղթը ը նիհայէթէ
 տէկին քէլալարը գալա, վէ քիթապը միւհը-
 լէ: չօգլար միւթալա'ա էտէճէք վէ 'իւմ'
 թէգալիլա էլլէյէճէք տըր:
 5 Վէ պէն Տանիէլ կէօրտիւմ' քի տիկեր
 իքի քիմնէ' պիրի նէհրին պիր թարաֆընտա,
 վէ տիկերի նէհրին օլ պիր թարաֆընտա՝
 6 տուրույօր իտի: Վէ պէրէ քէթէն պէզի կիյ-
 միշ օլարազ նէհրին սուլարը իւղէրինտէ
 Դու'ա թիմնէյէ՝ Պու 'աճա'իպալթըն նիհա-
 7 յէթի նէ՝ զէման օլաճազ տըր՝ տէտի: Վէ
 քէթէն պէզի կիյիպ նէհրին սուլարը իւղէ-
 րինտէ օլան քիմնէնին՝ քէնտի սալ վէ սօլ
 էլինի սէմայա գալտըրարազ, վէ իլէլէպէտ
 հայլ օլանըն հազգը իշին եէմին էտէրէք՝
 Չէման վէ զէմանլար վէ նըսֆ ը զէման օլա-
 ճազ, վէ մուգատտէս գալմըն գուզվէթինի
 քիւլլիէն տաղթթաղը կիպի պուլարըն
 ճիւմլէսի իթմաճ օլունճազ տըր՝ տէտիյինի
 իշիթտիմ':
 8 Պէն իշիթտիմ', լաքին անկաաաաա. վէ՝
 Էֆէնտիմ', պուլարըն նիհայէթի նէ՝ օլա-
 9 ճազ տըր՝ տէտիմ': Օլ տալի' Էյ Տա-
 նիէլ, կիթ, զիրա պու սէօզէր վաղթը ը
 նիհայէթէ գատար գալալա վէ միւհըլա տըր:
 10 Չօգլար թաթճիր օլունուզ պէյազ գըլընա-
 ճազ, վէ դալ էտիլէճէքլէր. ֆաղաթ շէրի-
 լէր շէրի իրթիքէապ էտէճէքլէր: վէ շէրի-
 լէրին հիւ պիրի ֆէհմ' էթմէյէճէք, լաքին
 11 'աղիլէր ֆէհմ' էտէճէքլէր: Վէ զէպիհէ ի
 տա'իմնին գալտըրըլալ խարապ էտէն մէք-
 րուհալթըն գոնուլմասը վաղթընտան ի Էլպիւրէն
 պին իքի երւզ տօգտան կիւն օլաճազ:

- 12 Միւնթաղըր օլարագ պին իւշ եիւզ օթուզ
պէշ կիւնէ եէթիշէն տտէմ նէ՝ միւպարէք
13 տիր : Լաքին նիհայէթէ գատար սէն կիթ :

զիրա իսթիրահաթ էտէճէքսին , վէ կիւնէրին
նիհայէթինտէ նասիպինտէ տուրաճագօրն՝
տէտի :

Հ Օ Շ Ա՝

Պ Ա Պ 4

- 1 Եէհուտա մէլքէրի 'Ուզգէյա վէ Եօթամ
վէ Ահազ վէ Հիզգիյանն էյամնտա վէ Իս-
րայէլ մէլիյի Եէրօպը՝ամ՝ իպն ի Եէհօաշն
էյամնտա Հօշա՝ իպն ի Պէէրէյէ կէլէն ԲԱՊ-
ՊԸՆ քէլամը տըր :
2 ԲԱՊՊԸՆ Հօշա՝ վասըթասըյլէ օլան քէլա-
մննն իպթիտաւր տըր : ԲԱՊՊ Հօշա՝ա խի-
թապէն՝ կիթ , քէնտինէ զինա էտէր պիր
գարը , վէ զինա էտէր էվլատ ալ . զիրա տի-
յար ԲԱՊՊԸՆ Թարիգինտէն սափարագ զիյա-
տէսիյլէ իրթիքէապ ը զինա էյլէտի՝ տէտի :
3 ՕԼ տաիի կիտիպ Տիպլայիմին գըզը ձօ-
մէրի տըր . վէ մէզպուրէ համիլէ օլուպ տ-
4 նա պիր օղուլ տօղուրտու : վէ ԲԱՊՊ աշա
խիթապէն՝ Պուշա Եիզլա՝էլ Թէսմիյէ էյլէ .
զիրա ալ վադըթ սօնկրա Եիզլա՝էլտէ Դէօ-
Դէլէ գանը Եէհու խանէսինտէն թալէպ է-
տէճէյիմ , վէ պէյթ ի Իսրայէլին հիւքիւմէ-
5 թինէ խիթամ վէրէճէյիմ : վէ օլ կիւնտէ
Եիզլա՝էլ վատիսինտէ Իսրայէլին սայընը
գըրաճաղըմ՝ տէտի :
6 վէ ձօմէր Թէքրար համիլէ օլուպ պիր
գըզ տօղուրտու : վէ Բաղ Հօշա՝ա խիթա-
պէն՝ Պուշա * Լօրուհամա Թէսմիյէ էյլէ ,
զիրա պէն արթըգ պէյթ ի Իսրայէլէ մէրհա-
մէթ էթմէյէճէյիմ , աշագ աշը քիւլիյէն
7 գալտըրաճաղըմ : Լաքին պէյթ ի Եէհուտա-
յա մէրհամէթ էտիպ անլէրի քէնտիլէրին
Ալլահը ԲԱՊՊԸՆ լալըյլէ խէլա էտէճէյիմ ,
վէ անլէրի եայ , եա գըլըճ , եա ճէնը , եա
տթլար , եա սուվարիլէր վասըթասըյլէ խէ-
լա էթմէյէճէյիմ՝ տէտի :
8 վէ Լօրուհամալը օիւտտէն քէսինճէ եի-
նէ համիլէ օլուպ պիր օղուլ տօղուրտու :
9 ՕԼ վադըթ Բաղ տէտի քի՝ Պուշա ԴԼօ՝ամ :

* Մէրհամէթէ նա՝ իլ օլմամլը
: Գալմըմ տէյիլ

- մի Թէսմիյէ էյլէ , զիրա սիզ պէնիմ գալ-
մըմ տէյիլ սինիզ , վէ պէն սիզին Ալլահէն
10 օլմայաճաղըմ : Լաքին պէնի Իսրայէլին միգ-
տարը էօլլէլմէզ վէ սայըլմալ տէնիզ գու-
մը գատար օլաճագ տըր . վէ՝ Սիզ գալմըմ
տէյիլ սինիզ , տէնիլիլիյի մահալտէ՝ օրատա
հայյ օլան Ալլահն էվլատը Թէսմիյէ օղու-
11 նաճագլար տըր : վէ պէնի Եէհուտա վէ
պէնի Իսրայէլ պիլիթիհաստ Թէճէմիլ՝ է-
տիպ քէնտիլէրի իշիւն պիր բէ՝իս թա՝էին
էտէրէք տիյարտան չըգաճագլար . զիրա Եիզ-
րա՝էլին կիւնիւ լաղիմ՝ օլաճագ տըր :

Պ Ա Պ 2

- 1 Պիրատէրլէրինիլէ՝ Ամի
վէ հէմշիլէրլէրինիլէ Բուհամա տէյինիլ .
2 վալիտէնիլ իլէ մուարագա էտինիլ ,
Մուարագա էտինիլ . զիրա օ պէնիմ զէվ-
ճէմ տէյիլ տիր ,
վէ պէն անն զէվճի տէյիլ իմ .
Եիւզիւնտէն զինալարնը
վէ մէլէրի արատընտան Փահշիլաթլնն
տէֆ՝ էյլէսին .
3 Օլմայա քի անը սօյուպ իւրեան էտէյիմ ,
վէ տօղուրը կիւնտէ օլուրը կիպի պրագա-
յիմ ,
վէ անը չէօլէ թահվիլ ,
վէ գօրագ Եէրէ Թէպաիլ էտէրէք
Անը սուաղըգաճան էօլտիւրէյիմ :
4 վէ անն էվլատընա մէրհամէթ էթմէյէճէ-
յիմ ,
Զիրա անլէր զինա էտէր էվլատ տըր :
5 Զիրա անլէրին վալիտէսի զինա էյլէտի .
Անլէր իլէ համիլէ օլան բիւսվալըգ էյլէտի ,
Շէյլէ քի էթմէյիմ վէ սուլըմը , եափաղըմը
վէ քէթէնիմ ,

- Ետեղմը վէ մէջը ու պատըմը վերէն 'աշըգլա-
րըմըն արտընծա կիտեճէյիմ' տէտի :
- 6 Պու էճլտէն իշթէ պէն *անըն եօլընա տի.
քէնէրտէն չիթ չէքէճէյիմ ,
վէ եօլարըմը պուլամամասը իշիւն տիվար
չէվիւրէճէյիմ :
- 7 վէ 'աշըգլարընըն արտընծա կիտեճէք , լա-
քին անլէրէ եէթիշէմէյէճէք ,
վէ անլէրի արայաճագ , լոքին պուլամայա-
ճագ տըր .
- ՕԼ գէման՝ Կիտիպ էվիլէքի գէվճիմէ 'ավտէթ
էտէյիմ ,
Ջիւրա օԼ վազըթ պանա շիմտիքինտէն էյի
իտի՝ տէյէճէք տիր :
- 8 Պագաթ պուգտայը վէ շէրապը վէ ետիլը անա
վէրէն ,
վէ Պա'ալ *անէլէրէ ետփտըգլարը կիւմիւշ
իլէ ալթուշը
Թէքսիր էտէն պէն իտիյիմի պիւմէտի :
- 9 Պու էճլտէն տէօնիւպ պուգտայըմը մէվի-
մինտէ ,
վէ շէրապըմը մու'այլէն վագթընտա *ալա-
ճաղըմ ,
վէ 'իւրիլէթիին էօրթէն ետփտըմը իլէ
քէթէնիմի կերի ալաճաղըմ :
- 10 վէ անըն 'աշըգլարընըն կէօզլէրի էօնիւնտէ
Խապասէթիին մէյտոնէ գօյաճաղըմ ,
վէ անըն էլիմտէն քիմնէ գուրթարամայաճագ
տըր :
- 11 վէ անըն պիւթիւն մէսէրրէթիին ,
Պայրամլարընա վէ այ պաշըլարըլլէ սէպթ-
լէրինէ ,
վէ պիւլ ճիւմէ մու'այլէն կիւնլէրինէ խիթամ
վէրէճէյիմ :
- 12 վէ՝ Պուշլար 'աշըգլարըմըն պանա վէրտիլի
չէտիլլէր տիր
Տէտիլի պաղար իլէ ինճիր աղաճլարընը
Խարապ էտիպ օրմանա թաճվիլ էտէ-
ճէյիմ .
վէ անլէրի սաճրա վուհուշը եէյէճէք տիր :
- 13 վէ Պա'ալիմէ պուխուր ետգտըղը կիւնլէր
իշիւն անըն ճէգաւընը վէրէճէյիմ .
Բիւփէլէրի վէ զիյնէթլէրիլլէ տօնանլպ ,
'Աշըգլարընըն արտընծա կիթտի ,
վէ պէնի ունութտու՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուշու-
րուր :
- 14 Պու էճլտէն իշթէ պէն անը գանտըրըպ
Պէրրիլլէյէ կէօթիւրէճէյիմ ,
վէ անը թալթիթ էտէճէյիմ :
- 15 վէ օրատան անա պաղարընը
վէ 'Աքօր վատիւինի՝ իւմիտ գափուսը՝ օլ-
մագ իւզըն վէրէճէյիմ .

* Իւր . սէնի

- վէ օրատա կէնճիլինին կիւնլէրինտէ
վէ Մըսըր տիյարընտան չըգտըղը կիւնլէր-
տէ օգա-տըլը կիպի
Նաղմէլը օգույաճագ տըր :
- 16 վէ օԼ կիւնտէ (ԲԱՊՊ պուշուրուր) պանա՝
Ջէվճիմ տէյէճէքսին ,
վէ արթըգ պանա՝ Պա'ալըմ տէմէյէճէքսին :
- 17 վէ Պա'ալիմ իսմէրինի անըն աղընտան
տէթ՝ էտէճէյիմ .
վէ պիր տաճա իսմէրիլլէ զիլըր զլուսնայա-
ճագլար տըր :
- 18 վէ անլէր իշիւն օԼ կիւնտէ սաճրա վու-
հուշը իլէ
վէ հալա գուշալըր հէմ գէմինի սիւրթիւ-
նէնլէրի իլէ
'Ագա ը 'աճտ էտէճէյիմ ,
վէ տիյարտան եայ վէ գըրըճ վէ մուհարէ-
պէյի *գալտըրըպ
Անլէրի ասայիշ իւզըն ետթըրաճաղըմ :
- 19 վէ սէնի քէնտիմէ իլէլէպէտ նիշանլայա-
ճաղըմ ,
Անի քէնտիմէ 'ատալէթ վէ հագգ վէ 'ի-
նայէթ վէ մերհամէթլէ նիշանլայա-
ճաղըմ .
- 20 վէ սէնի քէնտիմէ սըտգ իլէ նիշանլայաճա-
ղըմ .
վէ ԲԱՊՊՊ պիլէճէքսին :
- 21 վէ օԼ կիւնտէ (ԲԱՊՊ պուշուրուր) ճէ-
վապ վէրէճէյիմ .
Պէն սէմալաթա ճէվապ վէրէճէյիմ ,
վէ անլէր գէմինէ ճէվապ վէրէճէքլէր .
- 22 վէ գէմին պուգտայ վէ շէրապ վէ ետղա ճէ-
վապ վէրէճէք ,
վէ անլէր Եիզըա'իլէ ճէվապ վէրէճէքլէր
տիր :
- 23 վէ անը քէնտիմ իշիւն տիյարտա էքէճէյիմ ,
վէ մերհամէթլէ նա'իլ օլմամըլա մերհամէթ
էտէճէյիմ .
վէ գալմըմ օլմայանա՝ Ան գալմըմսըն՝
տէյէճէյիմ .
- ՕԼ տաիւի՝ Ալաճըմսըն տէյէճէք տիր :

Պ Ա Պ 3

- 1 Պա'տէհու ԲԱՊՊ պոնա՝ Եինէ կիթ , տօս-
թը թարաթընտան սէվիլէն պիր զանիլէ սէվ-
նիթէքիմ պէնի Խարայէլ շայրի իլաճլարա
տէօնիւպ իւզիւմ փիտէլէրի սէվլէրլէր իսէ
2 տէ , ԲԱՊՊ անլէրի սէվլէր : վէ պէն մէզպու-
րէյի օն պէշ Էնգու կիւմիւշ վէ պիր պուշու-
գ
3 հօմէր արփայա պէտէլ ալարմ . վէ անա՝
Պէնիմ իշիւն չօգ կիւնլէր օթուր , վէ զինա

* Իւր . քըրըպ

էթմէ վէ քիմսէյէ վարմն, պէն տախի սէ-
նին իչիւն օրաճաղըմ՝ տէտիմ:

- 4 Զիրա պէնի իսրայէլ չօգ կիւնէր մէլէք-
սիդ վէ ըէ՛խսիզ վէ գուրպանսըզ վէ փութ-
սըզ վէ էֆօտսըզ վէ թէրաֆիմսիզ օթու-
5 րաճաղար: Պա՛տէհու պէնի իսրայէլ ըիւ-
ճու՝ էտիպ քէնտիլէրին Ալլա՛հը ԲԱՊՊԸ վէ
մէլէքէրի Տաուսը արայաճաղար: վէ տիւր
կիւնէրտէ ԲԱՊՊԱ վէ անըն քէրէմինէ սըղը-
նաճաղար տըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Ե՛յ պէնի իսրայէլ, ԲԱՊՊԸ քէլամընը տինկ-
լէյինիզ,
Զիրա տիյարտա հազիգաթ վէ չէֆգաթ,
վէ Ալլա՛հը պիլմէքլէք պուլընմատըղնտան
Տիյարըն սէքէնէսի իլէ ԲԱՊՊԸ տա՛վասը վար
տըր:
2 Եւմին վէ եալան վէ գաթլ
վէ սըրգաթ վէ զինա թէքէսսիւր էթմիլ
տիր,
վէ գան իւզէրինէ գան տէօքիւրի:
3 Պու սէպէպտէն տիյար մաթէմ թուլաճագ,
վէ անըն քեաֆֆէ ի սէքէնէսի,
վէ սա՛հրա վուհուշը վէ հալա գուշարը
զա՛խֆլէնէճէք,
վէ տէնիզին պալըզարը տախի մա՛շվ օլա-
ճագ տըր:
4 Լաքին քիմնէ մու՛արազա էթմէսին վէ քիմնէ
թա՛զիւր էյլէմէսին,
Զիրա սէնին գալմըն քեա՛հին իլէ մու՛արազա
էտէնէր կիպի տիր:
5 Պու էճլաէն կիւնտիւզիւն սիւրչէճէքսին,
վէ կէճէլէյին փէյղամպէր սէնին իլէ պերա-
պէր սիւրչէճէք տիր:
վէ վալտէնի Տէլաք էտէճէյիմ:
6 Գալմըմ Ալլա՛հը պիլմէտիյինտէն չէլաք
օլտու,
Սէն պիլմէլէյի ըէտտ էթտիլին իչիւն,
Պէն տախի սէնի՛ պանա քեա՛հին օլմադտան
ըէտտ էտէճէյիմ:
վէ սէն Ալլա՛հըն շէրի՛աթընը ունուլթու-
ղըն իչիւն
Պէն տախի սէնին էվլատընը ունուտաճաղըմ:
7 Անէր նէ գատար թէքէսսիւր էթտիլէր իսէ,
Պանա գարշը օլ գատար կիւնա՛հ էթտիլէր:
Անէրին իղղէթինի զիլէթէ թա՛շվիլ էտէ-
ճէյիմ:
8 Անէր գալմըմըն կիւնա՛հ Գուրպանսընը եէրէր,
վէ ճանարը անէրին իսեանընա արգաւքէշ
տիր:
9 վէ գալմ Նասրլ իսէ՞քեա՛հին տէ էօյլէ օ-
լաճագ:

վէ անէրէ մէսլէրէրինն ճէղասընը վէրէ-
ճէյիմ:

- վէ յամէլէրինէ կէօրէ միւճաղաթ էտէճէյիմ:
10 վէ եէյէճէքլէր, լաքին տօյմաճաղար:
Զինա էտէճէքլէր վէ թէքէսսիւր էթմէյէճէք-
լէր:

- Զիրա ԲԱՊՊԱ իթա՛աթը թէքէ էթտիլէր:
11 Զինա վէ շէրապ վէ եէնի շէրապ յալը
ալըր:

- 12 Գալմըմ քէնտի աղաճընա տանընը,
վէ տէյնէյի անա խապէր վէրիւր:
Զիրա զինա սէվտասը անէրին աղտըրտը,
վէ քէնտիլէրին Ալլա՛հըն թէքէ էտէրէք
զինա էթտիլէր:

- 13 Տաղ պալլարընտա գէպ՛հ էտէրլէր,
վէ պալլարըն իւզէրինտէ մէշէ վէ գալազ
վէ պուլթմ աղաճը ալթընտա,
Անէրին կէօլկէսի խօշ օլտըղընտան պու-
խուր եագարլար:

Պու էճլաէն գըզլարընը ֆիւճուր իշէյէճէքլէր,
վէ կէլէլէրինիզ զինա էտէճէքլէր:

- 14 Ֆիւճուր իշէտիլէրին իչիւն գըզլարընըն,
վէ զինա էթտիլէրին իչիւն կէլէլէրինիզին
ճէղասընը վէրմէյէճէյիմ:

Զիրա *քէնտիլէր զանիլէր իլէ ըէֆագաթ
էտէրսինիզ,

վէ ֆա՛հիշէլէր իլէ գէպ՛հ էտէրսինիզ:
Իմտի ֆէ՛հիլիզ գալմ չէլաք օլաճագ տըր:

- 15 Ե՛յ Իսրայէլ, սէն զինա էտէր իսէն տէ,
Եէճուտա սուշլու օլմասըն:

Ճիւճալա կիթմէյինիզ, վէ Պէթալվէնէ չըգ-
մայընըզ,

վէ ԲԱՊՊ չայլ տըր՝ տէյիւ եէմին էթմէյինիզ:

- 16 Զիրա իսրայէլ մու՛անիտ ինէք կիպի թէ՛ան-
նիւտ էտէր,

Շիմտի ԲԱՊՊ անէրին վասի՛ պիր մա՛հալտէ
գուզու կիպի օթլատաճագ տըր:

- 17 Եֆրայիմ փուլթարա եաֆրշմըշ տըր:
Անը պրաղընըզ:

- 18 Զիյաֆէթլէրի ֆէսատա վարմըշ տըր:
Չօգ զինա էթտիլէր:

վէրինիլ Դէ՛թյէ սէվէրլէր,
Դիէ՛իօլէրինէ յայպ:

- 19 Իիւզկիսը անը քէնտի գանաալարը իլէ սար-
մըշ տըր:

վէ անէր գէպ՛հէլէրինտէն ուլթանաճաղար
տըր:

ՊԱՊ 5

- 1 Ե՛յ քեա՛հինէր, պուճու տինկլէյինիզ,
Ե՛յ պէլթ ի իսրայէլ, տէգաթ էտինիզ,

* Իւր. քէնտիլէրի
† Իւր. Գալգանլարընա

- Էյ պէյթ իւլ մէրք, գուլազ վէրինիզ,
 Զիրա հիւքմ սիզին հագգընդտա տըր.
 Զիւնքի Միսփատա տուգազ,
 Վէ թապօր իւզերինտէ սերիլիշ աղ օլտընըզ:
 2 Զէլալէթէ տիւշէնէր իֆրաթիւ քէտէրէր,
 Լաքին ճիւմէսին թէ'տիպ էտէն պէն իմ:
 3 Պէն Էֆրայիմի պիլիւրիմ,
 Վէ Խարայէլ պէնտէն մախֆի տէյիլ տիր.
 Պէլի, էյ Էֆրայիմ, շիմտի սէն զինա էթտին,
 Խարայէլ միւլէվիէս օլտու:
 4 Քէնտիլերին Ալահընա բիւճու' էթմէք իւզրէ,
 *Սէլէրինի տօղրուլ թմաղար:
 Զիրա անէրտէ գինա սէվտասը վար,
 Վէ ԲԱՊՊԸ պիլիւզէր:
 5 Խարայէլին զուրուրը քէնտի թէ'սնիւնտէ թէզ-
 իլ էտիլէճէք:
 Վէ պու էճլտէն Խարայէլ իլէ Էֆրայիմ իս-
 եանլարըյլէ երգըլաճաղար.
 Եէհուտա տախի անլէր իլէ պէրապէր երգը-
 լաճազ տըր:
 6 Անլէր սիւրիւլէրի վէ սըղըրլարըյլէ
 ԲԱՊՊԸ արամաղա կիտէճէքէր, Լաքին պու-
 լամայաճաղար.
 Օ անլէրտէն չէքիտի:
 7 Անլէր ԲԱՊՊԱ խիյանէթ էթտիլէր,
 Զիրա զարիպ էվլատ թէվիլտ էթտիլէր.
 Շիմտի քէնտիլէր նաաիպիլէրիլէ պէրապէր
 Պիր այ իշինտէ թէլէֆ օլաճաղար տըր:
 8 Ճիպ'տա պօրու,
 Բամատա տուրնա չալընըզ.
 Էյ Պէնեամին, Դէլէն սէնին արտընտա
 տըր' տէյիւ
 Պէթալվէնտէ պիւլէնտ ալտալէ նիտա էտի-
 նիզ:
 9 Թա'ղիր կիւնիւնտէ Էֆրայիմ վիլուս օլաճազ.
 Խարայէլ սըպիթլարընտա հագգիգաթը պիլտիր-
 տիմ:
 10 Եէհուտա ը'իւլէրի հուտուտ նիշանընր եէ-
 բինտէն գալտըրանլար կիպի օլտը-
 լար.
 Անլէր իւզերինէ զաղապըմը սու կիպի տէօ-
 քէճէյիմ:
 11 Էֆրայիմ զուլմ չէքտի վէ հիւքմէ էզիլիշ
 տիր,
 Զիրա իսթէք իլէ էմրէ միւթի' օլտու:
 12 Պէն Էֆրայիմէ կիւվէ կիպի,
 Վէ պէյթ ի Եէհուտայա աղաճ գուրտու
 կիպի օլաճաղըմ:
 13 Էֆրայիմ քէնտի մարազընր վէ Եէհուտա
 քէնտի ետրասընր կէօրիւնճէ,
 Էֆրայիմ Աշուրա կիթտի,
 Վէ Խարէպ մէլիյէ Էւլիւրէ կէօնտէրտի.

* Եւթ' Եւլէրի անլէրի պրագաղ
 Ի Եւթ' Եւլէրի անլէրի պրագաղ

- Լաքին օ սիզէ շիֆա վէրմէյէ վէ եարանըզ էյի
 էթմէյէ միւլթէտիր տէյիլ տիր:
 14 Զիրա պէն Էֆրայիմէ արալան կիպի,
 Վէ պէյթ ի Եէհուտայա կէնճ արալան կիպի
 օլաճաղըմ.
 Պէն' պէն փարէյիլիպ կիտէճէյիմ.
 Կէօթիւրէճէյիմ վէ գուրթարան օլմայաճազ
 տըր:
 15 Անլէր գապահաթը օլտըլլարընր ի'թիրաֆ
 էտիպ
 Վէճհիմի թալէպ էտինճէյէ գատար,
 Պէն կիտիպ մահալիմէ 'ալտէթ էտէճէյիմ.
 Մուղայաղալարը վաղթընտա պէնի երքէն
 թալէպ էտէճէքէր տիր:

Պ Ա Պ 6

- 1 Կէլէնիզ, ԲԱՊՊԱ բիւճու' էտիլիմ,
 Զիրա օ փարէլէտի վէ պիզէ օ շիֆա վէրէճէք.
 Օ վուրտու, վէ պիզի օ սարաճաղ տըր:
 2 Իքի կիւնտէն սօնկրա պիզի իհնա էտէճէք.
 Իւշիւնճիւ կիւնտէ պիզի այաղա գալտըրա-
 ճազ,
 Վէ անլէն հուգընընտա եաշայաճաղըզ:
 3 Վէ պիլէճէյիլ, ԲԱՊՊԸ պիլմէյէ սա'յ էտէ-
 ճէյիլ.
 Անլէն խուրուճը շաֆազ կիպի մուգարըր
 տիր.
 Վէ օ պիզէ եաղմուր կիպի,
 Զէմինի սուլայան սօն եաղմուր կիպի կէլէ-
 ճէք տիր:
 4 Էյ Էֆրայիմ, սանա նէ' եափայըմ,
 Էյ Եէհուտա, սանա տա նէ' եափայըմ,
 Զիրա սիզին թազվանըզ սապահ պուլլաթը
 կիպի
 Վէ երքէն էնէն շէպնէմ կիպի տիր, քի
 զա'իլ օլտու:
 5 Պու սէպէպտէն անլէր փէյղապըրլէրին վա-
 սըթասըյլէ գըրտըմ,
 Աղըմըն սէօղէրիլէ անլէրի էօլտիւրտիւմ,
 Վէ *սէնին հիւքմէրին' նուր Է'տէ չըգաճազ
 տըր:
 6 Զիրա պէն գուրպան տէյիլ, անճազ մէրհա-
 մէթ,
 Վէ մուհրաղալարտան զիյատէ Ալահը պիւ-
 մէթիք իպթէրիմ:
 7 Լաքին անլէր տաթմ կիպի 'աշտը նագը
 էթտիլէր,
 Օրատա պանա խիյանէթ էթտիլէր:
 8 Ճիլատ ֆա'իլ ի ֆըսգ օլտըլարըն շէհրի տիր,
 Գան իլէ միւլէմմա' տըր:
 9 Շայտուտ պէօլիւքիլէրի տաթմ իշիւն փու-
 տուտա պէլէտիլէրի կիպի,

* Եւթ' Եւլէրի անլէրի պրագաղ

- Քեասհնէրին կը բուսնէր Շէքիմ՝ եօլնտա -
 րէ՛ գաթլ էտէրէր .
 Զիւնքի անէր խապասէթ իշէրէր :
 10 Պէյթ ի Խարայէլաէ տէհէթլի պիւր շէյ
 կէօրտիւմ ,
 Էֆրայիմին զինալարը օրատա տըր ,
 Խարայէլ միւլէվիէս օլտու :
 11 Պէն գալմըմը էսարէթտէն կերի կէթիւրտի-
 յիմտէ ,
 Էյ Եհնուտա , սէնին իշին տախի հաստա
 մուգարբեր տիր :

ՊԱՊ 7

- 11 Խարայէլ շիֆա վերտիյիմտէ ,
 Էֆրայիմին իսեանը վէ Սամարիտնըն քէօ-
 թիւլիյիւ աշիքտար օլտու .
 Զիրա անէր հիւէ էտէրէր ,
 Վէ իշէրէլ խըւսը կիւրէր ,
 Տըւարըտա հայտուտ սոյար :
 2 Վէ պիւլ ճիւմլէ քէօթիւլիւլէրինի զէր
 էթտիյիմի
 Գալլէրինտէ տիւշիւմէլէր .
 Շիմտի՝ աճէլէրի քէնտիւրինի իհաթէ էթ-
 միշ տիր .
 Անէր հուզուրըմտա տըր :
 3 Մէլիյի քէօթիւլիւլէրէրէլէ
 Վէ րուհասըր եալանլարըյլէ սէվինտիրէրէր :
 4 Ճիւմլէսի զինաքտար տըր .
 Էքմէքճինին եագտըղը ֆուրուն կիպի տիր ,
 Քի խամուրը եուղուրտգտան սօնկրա ,
 Մայայա կէլինճէյէ տէկին եագմագտան ֆե-
 րաղաթ էտէր :
 5 Մէլիյիմիլին կիւնիւնտէ ,
 Բէհսլէր շէրապ հէրարէթիւտէն խասթա օլ-
 տըլար .
 Օ միւսթազիլէր իլէ իթթիֆազ էթտի :
 6 Զիրա անէր փուսուտա օթուրարագ
 Գալլէրինի ֆուրուն կիպի հագըրլարը-
 լար :
 Էքմէքճիլէրի պիւթիւն կէճէ ույուր .
 Սապահլայըն՝ ալէվլի աթէշ կիպի եանար :
 7 Ճիւմլէսի ֆուրուն կիպի գըլար ,
 Վէ հաքիմլէրինի եէտիլէր .
 Մէլիլէրինին ճիւմլէսի տիւշտիւ ,
 Անէրին տրաքընտա պանա ֆէրետա էտէն
 եօգ տըր :
 8 Էֆրայիմ գալմըր իլէ միւլիւթիլթ օլտու ,
 Էֆրայիմ շէվիլիմէմիշ փիտէ տիր :
 9 Անըն գուլլէթիւնի ճէնէպիլէր եէտի , վէ
 քէնտիսի պիլմէլ .
 Սալընա տախի ագ տիւշտիւ , վէ քէնտիսի
 պիլմէլ :

- 10 Վէ Խարայէլին զուրուրը՝ քէնտի էօնիւնտէ
 թէլլիլ էտիլտի՝ .
 Պու ճիւմլէ իլէ անէր քէնտիլէրին Ալլահը
 ԲԱՊԱՊ Բիւճու՝ էթմէլէր ,
 Վէ անը արամաղլար :
 11 Վէ Էֆրայիմ՝ ճահիլ վէ՝ ագըլըղ կէօյերճին
 կիպի օլտու .
 Մըսրիլէր շագըրըրլար , Աշուրա կիտէրէր :
 12 Կիտէճէլէրի զէման՝ իւզէրէրինէ աղըմը եա-
 յաճաղըմ ,
 Անէրէ՝ հալա գուշարը կիպի էնտիրէճէյիմ ,
 Անէրին ճէմա՝ աթընալլէրիլէն խապէրէ կէօրէ
 Անէրի թէ՝ տիպ էտէճէյիմ :
 13 Վայ անէրէ , չիւնքի պէնտէն ֆիրար
 էթտիլէր .
 Հէլաք օլաճաղլար , չիւնքի պանա իսեան
 էթտիլէր .
 Անէրի խէլա էլլէտիմ՝ իսէ տէ ,
 'Ալէյհիմտէ եալան սէօյլէրէր :
 14 Անէր եաթաղարընտա ֆիդան էթտիլէ-
 րինտէ ,
 Պանա երիւքտէն ֆէրետա էթմէտիլէր .
 Անէր պուղտայ վէ շէրապ իշին թէճէմմիւլ՝
 էտիպ ,
 Պանա իսեան էտէրէր :
 15 Վէ պէն ալէլէ թէ՝ տիպ էտիպ ,
 Պագըլարընը գուլլէթլէնտիրտիմ իսէ տէ ,
 Անէր հագգըմտա քէօթիւ տիւշիւնիւրէր :
 16 Անէր Բիւճու՝ էտէրէր , Լաիւ Միւթա՝ ալա
 տէյիլ .
 Անէր տալաարընը եպ կիպի տիրէր .
 Իէ՝ տիլէր՝ լիտանլարըն շիտաթի իշին
 գըլըճտան տիւշէճէլէր .
 Մըսըր տիյարընտա անէրէ կէլէճէք հագա-
 րէթ պու օլաճաղ տըր :

ՊԱՊ 8

- 1 Պորուր աղզընա քօ .
 Պէյթ իւր ԲԱՊԱՊ՝ ալէյհիւնէ գարթալ կիպի
 իլէճէ+ ,
 Զիրա՝ ահալըմը թէճաղուղ էթտիլէր ,
 Վէ շէրի՝ աթըմա՝ տաի օլտըլար :
 2 Խարայէլ պանա՝ Էյ Ալլահըմ ,
 Պիզ սէնի պիլիլիզ տէյիւ ֆէրետա էտէճէք-
 լէր տիր :
 3 Խարայէլ էյի օլանը րէտա էթտի .
 Տիւշմէ անը թա՝ գիպ էտէճէք :
 4 Անէր մէլիլէր Նաուպ էթտիլէր , լաքին պէն-
 տէն տէյիլ տիր .
 Բէհսլէր ինթիխապ էթտիլէր , լաքին պէնիմ՝
 խապէրիմ՝ եօգ իտի .

* Եւրոպ. քէնտի երկրներէ գարշը շէհատէթ էտէր

- Միւնգաթի՝ օյմաւարը իշխւն
կիւմիւշ իւթ ալթուշարընը քէնտիւրինէ
փութար եւփարլար :
- 5 Էյ Սամարիա , պուզաղըն մերտուտ տըր .
Ղազապըմ՝ ալէյ Տէրինէ թութուշտու .
Դէ՞ վադթա գատար փաթլէնէ մէյէճէքլէր տիր :
- 6 Զիրա պու տախի Խորայէլտէն տիր .
Անը ուսթատ ետփաթ . Ալլահ տէյիլ տիր .
Սամարիանըն պուզաղըսը մութլազա փարէ
փարէ օլաճազ տըր :
- 7 Զիրա բիւզկետը եքտիւր , գասըրդա պիւէ-
ճէքլէր տիր .
Անտէն պիր շէյ Տասըլ օլմազ ,
Հասըլաթնտան ուն օլմազ .
Օլտա պիւէ անը էճնէպիլէր եուաճաճազ տըր :
- 8 Խորայէլ եուտուլտու ,
Շիմտի թա՛իֆէլէր արասընտա՞ղսըր ի մագ-
պուլ գապ կիպի օլտու :
- 9 Զիրա անլէր եալընըզ կէզն Տըմար ը վաճի
կիպի Ալուրա կիթտիլէր .
Էֆրայիմ իւճրէթլէ՛ աշգըլար թութուտ :
- 10 Թա՛իֆէլէրտէն իւճրէթլէ թալթալար իսէ
տէ , շիմտի անլէրի թօփալաճաղըմ .
Վէ ըէ՛իսլէր մէլէյիննի եւէքիւնտէն պիր միգ-
տար սըգընթը շէքէճէքլէր տիր :
- 11 Զիրա Էֆրայիմ կիւնահ իշխւն՝ մէզպասլար
թէքսիր էթտի ,
Օլ մէզպասլար տախի քէնտիւնէ կիւնահա
սէպէպ օլտու :
- 12 Էվամիր ի՛ աղիմէմի տնա եազարմ իսէ տէ ,
Ղարիպ շէյ ի՛թիպար օլունտար :
- 13 Պանա թագաթմ օլունաճազ զէպիճէլէր եւ-
րինէ՝ *Տայվան զէպճ էտիպ եէրլէր ,
Բաղա անլէրտէն բաղի տէյիլ տիր .
Շիմտի անլէրին՝ իսեանընը թաթրա կէթի-
րէճէք ,
Վէ կիւնահլարընըն ճէզասընը վէրէճէք տիր .
Անլէր Մըրա՛ ալտէթ էտէճէքլէր տիր :
- 14 Խորայէլ քէնտի թալիգինն ունութտու վէ
հէյթէլլէր պինա էթտի ,
Վէ Եհնուտա միւսթաճքէմ շէհրլէրի թէք-
սիր էթտի .
Լաքին պէն անըն շէհրլէրինէ աթէշ կէօն
տէրէճէլիմ ,
Վէ անըն սերայլարընը թէլէֆ էտէճէք տիր :

Պ Ա Պ 9

- 1 Էյ Խորայէլ , գալմար կիպի զէյատէսիլէ
մէսրուր օլմա ,
Զիրա Ալլահընտան *տէլ զինա էթտին ,
Պիւ ճիւմէ պուշտայ խարմանլարընտա զն-
իւճրէթիինն սէվտին :

* Իւր. էթ

- 2 Խարման վէ մա՛սէրէ անլէրի պէսլէմէյէճէք ,
Վէ օրատա շիրէ խուսուսընտա իւմիտլէրի
պօշա չըգաճազ տըր :
- 3 Անլէր Բաղալն տիյարընտա սաթին օլմայա-
ճազլար ,
Անճազ Էֆրայիմ Մըրա՛ ալտէթ էյլէյէճէք ,
Վէ Աշուրտա՛նափաթ շէյլէր եէյէճէքլէր տիր :
- 4 Բաղալն շէրապ թագաթմ էթմէյէճէքլէր ,
Վէ անա մագպուլ օլմայաճազլար .
Գուրպանլարը անլէրէ մաթէմ թութանլարըն
էքմէյի կիպի օլաճազ ,
Անը հէր եէյէն նափաթ օլաճազ ,
Զիրա անլէրին էքմէյի քէնտիւրինն իշխւն տիր ,
Պէյթ իւր Բաղալն , կիրմէյէճէք տիր :
- 5 Ճէմա՛աթ կիւնիւնտէ ,
Վէ Բաղալն պայրամը կիւնիւնտէ նէ՞ եա-
փաճազսընըզ .
- 6 Զիրա իշթէ պէլէյլէ սէպէպինտէն կիթտիլէր .
Մըրա՛ անլէրի թօփալաճազ ,
Մէնֆիս անլէրի տէֆն էտէճէք .
Անլէրին՝ կիւմիւշլէ՛ ալլահ էյի եէրլէրինն
Բարըլան զապլմ էտէճէք ,
Զատըրլարընտա տիքէնլէր ղիլէճէք :
- 7 Եօգլանըլաճազլարը կիւնլէր կէլտի ,
Ճէզա կիւնլէրի կէլտի ,
Խորայէլ պիւէճէք տիր .
Սէնին քէսրէթ ի՛ իսեանըն ,
Վէ քէսրէթ ի մուխալէֆէթ սէպէպինտէն ,
Փէյղամպէր աճմազ վէ բուհաննի ատէմ տի-
վանէ օլտու :
- 8 Էֆրայիմ Ալլահըմա միւնթաղըր տըր .
Փէյղամպէր պիւճիւմէ եօլլարընտա ալճը
տուզաղը տըր ,
Ալլահընըն՝ պէյթինտէ մուխալէֆէթէ *էղէդ
տիր :
- 9 Ճիպ՛ա կիւնլէրինտէ օլտըզ կիպի զէյատէ-
սիլլէ ֆատիտ օլտըլար ,
Անլէրին՝ իսեանընը թաթրա կէթիլէճէք ,
Կիւնահլարընըն ճէզասընը վէրէճէք տիր :
- 10 Խորայէլ՝ պէրլիյէտէ օլան իւզիւմ կիպի
պուլտըմ ,
Էճտատընըզ ինճիր ազաճընըն իւր թուր-
ֆանտասը կիպի կէօրտիւմ .
Լաֆն անլէր Պա՛ալ-Փա՛ուրա կիթտիլէր ,
Վէ նէֆուլէրինն խիճէթէ վէրտիլէր ,
Վէ սէվտիլէրի շէյ միսիլիւ քէնտիլէր տա-
խի մէքրուհ օլտըլար :
- 11 Էֆրայիմին՝ իզգէթի
Վէլատէթտէն վէ բաճմտէն վէ բաճմէ տիւշ-
տիւլիւ զէմանտան
- Գուշ կիպի ուշաճազ տըր :
- 12 Էվլտարընը պէյիւթտէլէր տէ ,
Անլէրի տտէմտէն մահրու՛մ պրաղաճաղըմ ,
Վէ պէն անլէրտէն այըրլաղըմտա վա՛յ անլէրէ :

- 43 Սուրբ կեօրայելիւմ միսիլիւ Էֆրայիմ Կաթին
Խոշ պիր մէվգը՝ տե տիքիմիշ Խոտի .
Լաքին Էֆրայիմ քենտի էվլատընը գաթիլ
իչիւն մէյտտնտ կէթիւրէճէք տիր :
44 Եւ ԲԱՊՊ . անլերէ վէր . նէ՞ վերէճէք տիր .
Անլերէ չօճուգ տիւշիւրիւր րաճմ վէ գու-
րու մէվէր վէր :
45 Անլերին պիւթիւն քեօթիւլիւ ճիւճալտա
տըր ,
Զիրա օրատա տնլերտէն իբրաճ էթաթիմ .
Քեօթիւ իշլերի սէպէպինտէն
Անլերի պէյթիմտէն թարտ էտէճէյիմ ,
Արթըգ անլերի սէվմէյէճէյիմ .
Բէ՛ իւլերինին ճիւմէնի տաի տիր :
46 Էֆրայիմ վըրուլտու ,
Քեօթիւրի գուրուտու , մէյվէ վերմէյէճէքէր .
Տօղըրսալար տա ,
Ի՛սճմէրինին կիւզէլ սէմերէրինի էօլտի-
րէճէյիմ :
47 Ալլաճմ անլերի բէտտ էտէճէք ,
Զիրա անը տինկէմէտիւր .
Վէ թա՛րֆէրէր արատընտ սէրսէրի օլաճագ-
լար տըր :

ՊԱՊ 40

- 1 Իւրայել քենտի իչիւն մէյվէ վերիւ Եայըւ-
մըշ պիր տամա տըր .
Մէյվէսինին քեօթէթինէ կեօթէ մէզպաճլար
թէքօրի էթտի .
Տէյարընըն կիւզէլիինէ կեօթէ կիւզէլ
փութլար Եափաթըր :
2 Դալալէրի գարաթըղ տըր , շիմտի սուչըու
չըգաճալար .
0 անլերին մէզպաճլարընը երգաճագ ,
Փուլարընը պօգաճագ տըր :
3 Զիրա անլեր՝ ԲԱՊՊՏԱՆ գօրգմաթըղմըլ ի-
չիւն մէլիյիմիզ Եօգ տըր .
Վէ օլան մէլիք պիլիմ իչիւն նէ՞ Եափաճագ տըր՝
տէյիւ շիմտի սէզյիւրէճէքէր տիր :
4 Եալան Եէմին իլէ Կաթ Ե՛ Կաթ Ետերէք
սէօղէր սէզյիւրիւր .
Վէ ճիւքմ թարաթըն էվէքէրինտէ զէճըլի
օթ կիպի պիթէճէք տիր :
5 Վէ Սամարիա սէքէնէսի Պէյթալէն պուգա-
ղըլարը սէպէպինտէն գօրգաճագլար ,
Զիրա գալմը անտէն տօլայը մաթէմ էտէճէք
Վէ անըն իղզէթի կէօթ իւրիւլալիւ իչիւն ,
Փուլ քեաճինլերի անըն իւզէրինէ թիթըրէ-
յէճէքէր :
6 0 Ետաիի Ետրէպ մէլիյէ ճէտիյէ օլմագ իւզըն ,
Աշուրա կէօթիւրիւլէճէք տիր .
Էֆրայիմ ճաքարէթ կէօթէճէք ,

- Վէ Իւրայել քենտի մէլիւրէթինտէն տօլայը
Խէճիլ օլաճագ տըր :
7 Սամարիա մէլիյի՝ սու Եիւզիւնտէ օլան քեօ-
փիւք կիպինտապէտիտ օլաճագ տըր :
8 Վէ Իւրայելին կիւնտճը օլան Ալէն միւրթէ-
ֆէ՛տթը վիրան օլաճագ ,
Մէզպաճլարը իւզէրինտէ տիքէն վէ ճալը
պիթէճէք տիր .
Վէ տաղլարա՝ Պիզի Եօթիւնիւզ .
Վէ պալըրլարա՝ իւզէրիմիզէ՝ տիւշիւնիւզ՝
տէյէճէքէր տիր :
9 Ե՛ Իւրայել , ճիւպ՝ա կիւնլերինտէն պէրու
կիւնտճ իշլէտին .
Օրատա տուրաթըլար .
Ճիւպ՝ատա էպնա ի շէրի տլէյճինտէ օլան
մուճարէպէ անլերէ Ելթիլմէտի :
10 Անլերի թէ՛տիպ էթմէք իսթէրիմ .
Իքի մա՛տիլէթէրի իչիւն պաղլանտըլլարընտա ,
Անլերին տլէյճինէ տգլամ թէճէմիլ . էտէ-
ճէք տիր :
11 Էֆրայիմ իւրաման տէջմէյի սէվէն պիր ա-
լըմըշ կէնճ ինէք տիր .
Լաքին պէն անըն կիւզէլ պօյնու իւզէրինէ
պէր պօյնուրէճէ կէչըրտիմ .
Էֆրայիմի տարապայա գօշաճագլար ,
Եէճուտա չիթթ սիւրէճէք ,
Եա՛գուպ թարաղլաճագ տըր :
12 Քէնտինիլ իչիւն սալաճէ էքիպ ,
Մէրճալմէթիէ պիչինիլ .
Իշլէնիլմէթի Եերի թիմար էտինիլ .
Զիրա ԲԱՊՊ կէլիպ իւզէրինիլէ սալաճ Եաղ-
տըրընճալա գաթար ,
Անը թալէպ էթմէք վագթը տըր :
13 Դեր Քէթտինիլ , քեօթիւլիւք պիչտինիլ ,
Եալանըն մէյվէսինի Եէտինիլ .
Զիրա սէն քենտի մէսլէյինէ ,
Գաճըրիմանլընըն քէսրէթինէ ի՛թիմաա էյ-
լէտին :
14 Իմտի գալմընտա գարըշըլըզ զըւճուր էտէճէք ,
Վէ գալ՝ալարընըն ճիւմէսի խարապ օլաճագ ,
Նիթէքիմ Դալման Եէվմ ի մուճարէպէտէ
Պէյթարպէլի խարապ էյլէտի ,
Էվլաա իլէ վալիտէ Եերէ ճարփըտըր :
15 Իֆրայիմ տէրէճէտէ օլան քեօթիւլիւլիւլիւզ
իչիւն ,
Պէյթէլ սիզէ պէյլէ Եափաճագ տըր .
Սաճար վագթընտա Իւրայելին մէլիյի պիւս
պիւթիւն միւնգաթի՝ օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 41

- 1 Իւրայել Նէվճիվան իքէն անը սէվէր իսթիմ ,
Վէ օղլմըր Մըրըրտան ճաղըրտըմ :
* Իւր . չիթթ սիւրտինիլ

- 2 Զողորմաբարձս՝ Լուսինային՝ Եօնիւնտէն կիթ-
տիւնէր .
Պա՛տիմէ զէպճ էտէրէր ,
վէ փռթլարա պոռնուր եագարլար իտի :
- 3 Էֆրայիմի պէն եիւրիւթ տիւմ .
Անլէրի գօլարբնտան թռլթար իտիւմ ,
Լաքին քէնտիւրէր շիֆա վերտիյիմի պիւմէ-
տիւնէր :
- 4 Անլէրի ինսան իփլէրիյլէ՝ մուհապպէթ պէնտ-
լէրիյլէ չէքէր իտիւմ ,
վէ անլէրէ՝ պոյուն իւզէրինտէն պոյունտը-
րըզ չըգարանլար կիպի օլարմ ,
վէ անլէրի լէթաֆէթլէ իթ՝ում էյլէտիւմ ,
- 5 Օ Մըսըր տիյարբնա րիճ՝աթ էթմէյէճէք ,
Լաքին անըն մէլիյի Աշուրի օլաճադ ,
Զիրա րիւճու՝ էթմէքտէն իմլինա՝ էթտիւնէր :
- 6 վէ շէհրլէրինէ գըլըճ հիւճուճ էտէճէք ,
Անըն րու՛էսասընը մէշլէրէթլէրի սէպէպիլէ
թէլէֆէ էտիպ Տէլսըք էտէճէք տիր :
- 7 վէ գալլըմ թարիգիմտէն սափամղա մէյ-
յալ տըրլար ,
վէ Միւթա՛տլատա՛վէթ օլունուրլար իսէ տէ ,
Հիւ պիրի աւա թա՛ղիմ էթմէզ :
- 8 Էյ Էֆրայիմ , սէնի Նա՛օըլ վէրէյիմ ,
Էյ Իորայէլ , սէնի Նա՛օըլ թէօլիմ էտէյիմ .
Անի Նա՛օըլ Ատմա կիպի եափայլմ ,
Անի Նա՛օըլ Աեպոյիմին հալինէ գօյայլմ .
Գալպիմ սէրունիմտէ հարէքէթէ կէլիյօր ,
Շէֆգաթըմ տախի գայնայօր :
- 9 Շիտտէթ ի զաղապըմը ֆիլէ կէթիւմէյէճէյիմ .
Էֆրայիմի Տէլսըք էթմէյէ տէօնմէյէճէյիմ ,
Զիրա պէն ինսան տէլիլ , անադ Ալլահ իմ .
Անիւն արանտա պէն Գուտտուս իմ .
Ղազապ իլէ կէլմէյէճէյիմ :
- 10 ԲԱՊԱ թապի՝ օլաճադլար .
Արալան կիպի կէօմիւրտէյէճէք .
Օ կէօմիւրտէտիյինտէ ,
Ղարպ ճիհէթիւնտէն չօճուգլար՝ ալ էլ՝աճէլէ
կէլէճէքլէր :
- 11 Անլէր Մըսըրտան սէրլէ կիպի ,
վէ Աշուր տիյարբնտան կէոյէրճին կիպի
՝ալ էլ՝աճէլէ կէլէճէքլէր .
վէ անլէրի իսանլէրինտէ իռքեւան էտէճէյիմ՝
տէլիւ ԲԱՊԱ պույոռուր :

Պ Ա Պ 12

- 4 Էֆրայիմ՝ քիզպ իլէ ,
վէ պէյթ ի Իորայէլ հիլէ իլէ պէնի իհաթէ
էթտի .
Լաքին Եէհուտա տահա՝ Ալլահն ՝ափըլլէ
հիւթլէմէթ սիւրէր ,

- վէ մուհատտէպէր արանբնտա սատըգ տըր՝ի
2 Էֆրայիմ՝ րիւզկեար իլէ պէսլէնիւր , վէ շարգ
րիւզկեարը արտընա տիւնէր .
Պիւթիւն կիւնեալանը վէ գըլմութ էքօիրէտէր .
վէ Աշուր իլէ՝ ադա ր՝ ահա էտէրլէր .
վէ Մըսրա եադ կէօթիւրիւրիւր .
- 3 ԲԱՊԱ Եէհուտա իլէ տախի տա՛վտը վար ,
վէ Եա՛գուպա՛ մէսլէյինէ կէօրէ ճէզա վէրէճէք ,
վէ ա՛մալընա կէօրէ անա միւճալտթ էտէ-
ճէք տիր :
- 4 Օ րահմտէ գարնտաշընը թօփուղընտան թռլթ-
տու ,
վէ գուվվէթիլլէ Ալլահ իլէ միւճահէտէ էյ-
լէտի :
- 5 վէ մէլէք իլէ միւճահէտէ էտիպ զալէպէ
էթտի ,
Աղաւը վէ անտէն իսթիրհամ էյլէտի .
Անը Պէլթէլտէ պուլտու .
- 6 վէ Եէհուա Էա՛յլէ զիքը օլունան
ԲԱՊԱ իւլ ճիւնուտ Ալլահ օրատա պիզիմ իլէ
սէոյլէտի :
- 7 Իմտի սէն Ալլահնա՛ր րիւճու՛ էյլէ ,
Մէրհամէթ ու հազգը հըլֆը էտիպ ,
Տա՛իմա Ալլահնա՛ր միւնթազըր օլ :
- 8 Էֆրայիմ թաճիր օլուպ էլինտէ հիլէլի մի-
զան վար ,
Ղատըր էթմէյի սէվէր :
- 9 վէ Էֆրայիմ՝ Հադիգաթէն զէնկին օլարմ ,
Քէնտիմէ մալ պուլարմ
Պիւթիւն էմէյիմ խուսուսընտա ,
Պէնտէ կիւնտհ աշուրն քէօթիւրիւք պուլ-
մալաճադլար՝ տէտի :
- 10 Լաքին Էնի Մըսըր տիյարբնտան շէհուալա
պէրու պէն սէնին Ալլահն ԲԱՊԱ իմ .
Անի տահա հաարբլարտա
Պէոյիւք պալրամ կիւնլէրինտէ օլարըլ կիպի
Իռքեւան էտէճէյիմ :
- 11 վէ փէյղամպէրլէր վասըթատըլլէ սէոյլէտիմ ,
վէ պէն վահիլէրի թէքսիր էթտիմ ,
վէ փէյղամպէրլէրին եէտիլլէ թէմիլլէր
սէոյլէտիմ :
- 12 Հադիգաթէն ճիլ՝ատ ֆատըգ տըր , հադի-
գաթէն պաթըլ օլարլար .
Ճիլճալտա սըղըր զէպճ էթտիլլէր .
Մեզպահլար տախի թարլա էլլէքլէրինտէ օ-
լան թաշ եղընթըլար կիպի տիր :
- 13 վէ Եա՛գուպ Սիւրիա թօփաղընա ֆի-
րար էթտի ,
վէ Իորայէլ զէվճէ իչիւն խըմէթ էթտի ,
վէ զէվճէ իչիւն չօպանըգ էյլէտի :
- 14 վէ ԲԱՊԱ Իորայէլէ պիր փէյղամպէր վասը-
թատըլլէ Մըսըրտան չըգարտըր ,
վէ պիր փէյղամպէր վասըթատըլլէ օ հըլֆը
օլունտու :

* Ե-Ի-Ե-Պ Ալլահն ,
Ստարգուան Գուտտուսա լիւա՛ր-Պա միւթլէրէ տտիւա տիր :

- 15 Եֆրայիմ՝ Ալուհե զեյառտեօիյէ իղզայ պէթտի.
Պու էճտէն գանընը իւզէրինէ աթաճագ,
վէ անըն թապը հագարէթինի իւզէրինէ
չէվիքէճէք տիր:

ՊԱՊ 13

- 1 Եֆրայիմ՝ թիթրէյերէք սեօյէտիյինտէ՝ Իս-
րայէլտէ ըրֆ'աթ պուլտու,
Լաքին Պա'ալ իլէ սուչու օլորդընտա էօլտիւ:
2 վէ շիմտի տաճա կիւնաճ իշէրլէր,
վէ քէնտիլէրինէ կիւմիւշէրինտէն՝
Քէնտի 'ազըլլարընճա տեօքմէ փութլար վէ
սանէմլէր,
Ճիւմլէսի ութթատ իշի օլարագ, եափտըլար.
վէ պուշլար հագգընտա,
Չէպէ էտէն ատէմլէր պուզաղըլարը էօփսիւն.
լէր՝ տէրլէր:
3 Պու էճտէն անլէր սապաճ պուլտութը կիպի,
վէ էրքէն էնիպ զա'իլ օլուր շէպնէմ՝ կիպի,
Խարմանտան գասըղա իլէ կէօթիւրիւլէն
սաման ուֆաղը կիպի,
վէ պաճատան շէֆա՝ թիւթիւն կիպի օլա-
ճագլար:
4 Լաքին Եֆ' Մըսըր աիյարընտան շէֆա'ուլլարան
պէրու պէն սէնին Ալաճըն ՐԱՊՊ իմ.
վէ պէնտէն զայրի իլաճ թանըմայաճագսըն,
վէ պէնտէն զայրի խէլադեար եօգ տըր:
5 Պէն սէնի պէրիլէտէ,
Փէք սուսըլ եէրտէ թանըտըմ:
6 Անլէր Մէր'ալարընա կէօրէ տօյաղըլար,
Տօյաղըլար վէ գալլէրի միւթէքպպի օլտու,
Պու էճտէն պէնի ունութտըլար:
7 Պէն տախի անլէրէ արպան կիպի օլաճաղըմ,
Եօլ եանընտա գափան կիպի ալլէր պէքլէ-
յէճէյիմ:
8 Իսթըրուլարընտան մաճըում էտիլմիշ պը կի-
պի անլէրէ թէսատիւֆ էտէճէյիմ,
վէ եիւրէքլէրինին փէրտէսինի երթաճաղըմ,
վէ անլէրի օրատա արսլան կիպի եէյէճէյիմ,
Սաճրա վուհուշը անլէրի փարէլէյէճէք տիր:
9 Եյ Իսրայէլ, սէն քէնտիլի հէլաք էթտին,
* Լաքին եարտըմըն պէնտէ տիր՝:
10 Շիմտի սէնին մէլէյին նէ՞րէտէ տիր,
Քի սէնի շէսրէրինին ճիւմլէսիտէ խէլաա էտէ.
վէ՝ Պանա մէլէք վէ բու'էսա վէր՝ տէտիյին
հաքիմլէրին նէ՞րէտէ րէ:
11 Պէն սանա զաղապըմէ մէլէք վէրտիմ,
վէ իըշըմլէ պաղմ:
12 Եֆրայիմին 'իսեանը սարըմըշ,
կիւնաճ հըֆըլ էտիլմիշ տիր:

* Եֆ' Եֆրայիմի պանա՝ սէնին Մու'իլինէ գարշը իտին:

- 13 Անա վաղ՝ Ե համլէ էտէն գարընըն աղըրը
կէլէճէք:

0 'աղըլլը օղուլ տէյիլ տիր:

Եօգսա բաճմին աղըլընտա օ գատար տուր-
մազ իտի:

- 14 Անլէրի հալլէյէնին էլինտէն գուրթարաճա-
ղըմ,

Անլէրի մէվթտէն խէլաա էտէճէյիմ.

Եյ մէվթ, սէնին թա'ուշըն նէ՞րէտէ տիր:

Եյ հալլէլէ, սէնին խարապ էթմէքլիյին նէ՞-
րէտէ տիր:

Կէօղէրիմտէն փէշիմանի սէթր օլունաճագ
տըր:

- 15 Պիրատէրլէր արասընտա օ միւսմիր օլա-
տա,

Շարգ բիւզկեարը կէլիպ,

Պէրիլէտէն ՐԱՊՊՐ ըիւզկեարը չըգաճագ,

վէ անըն մէնպալ գուրուլուպ,

Փուշարը պիւս պիւթիւն քէսիլէճէք տիր:

Պիլ ճիւմլէ գիգըյմէթ էտէվաթըն խաղինէ-
սինի եաղմա էտէճէք տիր:

- 16 Սամարիա * վերան օլաճագ՝,

Չիրա Ալաճընա 'առի օլտու:

Անլէր գըլըճտան տիւշէճէք,

Մա'սուլարը եէրէ չարփըլաճագ:

վէ համլիլէրի եարըլաճագ տըր:

ՊԱՊ 14

- 1 Եյ Իսրայէլ, Ալաճըն ՐԱՊՊ ըիւճու՝ էլլէ,
Չիրա 'իսեանընլէ երգըլտըն:
2 Քէնտիլիլէ պէրապէր սեօլլէր ալըպ ՐԱՊՊ
ըիւճու՝ էտիլնիլ,
վէ անա՝ շէր 'իսեանը տէֆ՝ էլլէ
վէ պիւլ խայր իլէ գապուլ էլլէ,
վէ տուտաղըլարըլըն շէֆա'ալանըլարընը
թաղտիմ՝ էտէճէյիլ:
3 Աշուր պիլի գուրթարաճագ,
Աթլարա պինմէյէճէյիլ,
Աթթըլ էլլէրիմիլին իշինէ
իլաճըմըլ սըն՝ տէմէյէճէյիլ:
Չիրա եէթիմ՝ սէնտէ մէրհամէթ պուլտը՝
տէյիլնիլ:
4 Անլէրին 'իսեան Եֆ'ա'ուլլէր տէֆ՝ էտէճէ-
յիմ,
Անլէրի կէտիւլտէն սէվէճէյիմ,
Չիրա զաղապըմ՝ անլէրտէն տէօնտիւ:
5 Իսրայէլէ շէպնէմ՝ կիպի օլաճաղըմ,
0 սուսէն կիպի չիւքլէնէճէք,
վէ քէօքլէրինի Լիպնան կիպի սալաճագ տըր:
6 Տալարը եաղըլաճագ,
վէ կիւզէլլիլ զէյթուս աղաճը կիպի:

* Եֆ' Եֆրայիմի շէֆա'ալանըլլէքէճէք:

† Իսր' պուզաղըլարընը

- Վէ ըստի՜հասը Լիպնան կիպի օլաճադ տըր :
- 7 Անըն սայէսինտէ օթուրանլար ըրճ'աթ էտէ-
ճէքէր :
- Պուղտայ Կէլ թապէլէնիպ ,
Ասմա կիպի Ֆիլիսէնէճէքէր :
- Անըն ղէքրի Լիպնան շէրապը կիպի օլաճադ
տըր :
- 8 Էֆրայիմ, փուծլար իլէ արթըգ նէ՞ իշիմ
վար՝ Դէյէճէ՜ Դէր :
- Պէն իօթիճապէթ էթտիմ վէ անա նաղար
էլլէտիմ :

- Պէն եէշիլ շամ աղաճը կիպի իմ :
- Սէնին յէյվէն պէնտէն հասըլ օլուր :
- 9 Հաքիյմ օլան քի՞մ տիր քի պուշլարը
անկլայա ,
- Ֆէհիմ Դի՞մ Դի՞մ քի պու շէլլէրի պիլէ :
- Զիրա ՐԱՊՊԸ թարիգլէրի սողուտ տըր ,
Վէ սալիճէր անլէրտէ եիւրիպէճէքէր ,
Լաքին 'ասիլէր անլէրտէ սիւրչէճէքէր տիր :

Ե Օ Է Լ

ՊԱՊ 1

- 1 Եօէլ իպն ի փէթուէլէ կէլէն ՐԱՊՊԸ քէ-
լամը տըր :
- 2 Էյ իլթիյարլար , պուշուտ տինկէյինիլ ,
Էյ տիյարըն քեաֆֆէ ի սէքէնէսի , գուլադ
վէրինիլ :
- Սիղին էյամընըզտա եախօտ էճտատընըզն
էյամընտա
- Պէթլէ պիր շէյ վազը՝ օլտու՞ մը :
- 3 Պուշուտ էվլատընըզա հիքէայէ էտինիլ ,
Էվլատընըզ տախի քէնտի էվլատընըզա Բ
վէ անլէրին էվլատընըզա նէսլ ի աթիյէ հի-
Դէյէ Էի-Դիլէ :
- 4 Գամտաըն պրադաղընը շէքիրկէ եէտի ,
վէ շէքիրկէնին պրադաղընը ճէրատ եէտի ,
վէ ճէրատըն պրադաղընը ճէրտէմ եէտի :
- 5 Էյ սէրսօշլար , ույանըպ աղլայընըզ ,
Էյ շէրապ իչէնլէրին ճիւմլէսի ,
Եննի շէրապտան սօլայը Ֆիղան էտինիլ ,
Զիրա աղընըզտան քէսիլմիշ տիր :
- 6 Զիրա տիյարըմ իւզէրինէ գուլվէթլի վէ պի-
հիսապ պիր թա'իֆէ չըգտը :
- Տիշլէրի տրլան տիշլէրի տիր .
վէ անտէ տիշի տրլանըն աղու տիշլէրի
վար տըր :
- 7 Օ ամամը խարապ էտիպ ,
Ինճիր աղաճըմը փարչա փարչա էթտի .
Անը պիւս պիւթիւն սօլուպ եէրէ աթտը ,
Զըպուգլարը պէյաղ գալտը :
- 8 Կէնճիլլինտէ վարաղըզ գէվէ իշիւն
Զուլ կիլինիշ կէլէն կիպի Ֆիղան էյլէ :

- 9 Պէյթ իւր ՐԱՊՊԸ Էքմէք թագաթիմէսի վէ
թագաթիմէ ի մէշուպաթ քէսիլտի .
ՐԱՊՊԸ խատէմէսի օլան քեահիլլէր մաթէմ
թուծարլար :
- 10 Թարլա խարապ օլտու ,
Զէմին մաթէմ թուծար ,
Զիրա պուղտայ խարապ օլտու ,
Եննի շէրապ գուրուտու , ղէյթուն եաղը
զա'իլ օլտու :
- 11 Պուղտայ վէ տրփատան սօլայը ,
Էյ շիթիլէր , իւճիլ օլուշըզ ,
Էյ պաղճըլար Ֆիղան էտինիլ ,
Զիրա թարլա մահալը թէլէֆ օլտու :
- 12 Ասմա գուրուտու վէ ինճիր աղաճը սօլտու .
Նար աղաճը վէ խուրմա աղաճը վէ էլմա
աղաճը ,
Թարլա աղաճընըն ճիւմլէսի գուրուտու .
Հաթթա պէնի պէշէր արասընտան մէսէրէթ
զա'իլ օլտու :
- 13 Էյ քեահիլլէր , Զուլ գուշանըպ աղլայընըզ ,
Էյ մէզպաճ խատէմէսի , Ֆիղան էտինիլ .
Էյ Ալլահըմըն խատէմէսի կէլիպ շուլ Էնի-
Էստ պէյթուլթիլ էտինիլ ,
Զիրա Ալլահընըզն պէյթիլնտէն
Էքմէք թագաթիմէսի վէ թագաթիմէ ի մէշու-
պաթ միւնգաթիլ օլտու :
- 14 Օրուճ Էնի- Թախսիս էտինիլ ,
Պէթիլէք ճէմա'աթ տա'վէթ էտինիլ .
Իլթիյարլար իլէ տիյարըն քեաֆֆէ ի սէքէ-
նէսինի ,

- Ալաճընը ԲԱՊՊԸՆ պէյթինէ ճէմ' էտիպ ,
 ԲԱՊՊԱ Ֆէրէատ էյլէյինիզ :
- 15 Ա՛Տ օԼ կիւն ,
 Զիրա ԲԱՊՊԸՆ կիւնիւ ետգըն տըր ,
 Վէ Գատիր թարաֆընտան աֆէթ կիպի կէ-
 լէճէք տիր :
- 16 Իշթէ կէօղէրինիզ Էօնիւնտէն մէքիւլթ ,
 Ալաճընըն պէյթինտէն մէսէրէթ ու շատ-
 մանի քէսիլտի :
- 17 Թօխում' քէսէքէրի ալթընտա չիւրիւտիւ ,
 Մախգէնիւր պօշ գալտը , անպարար երգըտը ,
 Զիրա էքին ետնտը :
- 18 Հայլանաթ նա'սըլ ինլէր .
 Սըղըր սիւրիւլէրի շաշտըտը ,
 Զիրա անլէր իչիւն մէր'ա եօգ տըր .
 Գօյուն սիւրիւլէրի տախի թէլէֆ օլտու :
- 19 Եա ԲԱՊՊ , սանա Ֆէրէատ էտէրիմ ,
 Զիրա պէրիյէ մէր'ալարընը աթէշ թէլէֆ
 էթտի ,
 Վէ ասհրա աղաճարընըն ճիւլէսինի 'ալէվ
 ետգտը :
- 20 Սահրա չայլանաթը տախի սանա պադարլար ,
 Զիրա սու ճէտվէլէրի գուրուտու ,
 Վէ պէրիյէ մէր'ալարընը աթէշ թէլէֆ
 էթտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Սիօնտա պօրու չալընըլ ,
 Վէ մուգատտէն տաղըմտա եիւքէք ուսէ
 չալընըլ .
 Տէյարըն քէտֆէի սէքէնէսի թիթրէսին ,
 Զիրա ԲԱՊՊԸՆ կիւնիւ կէլիյօր , ճէմտէ եա-
 գըն տըր ,
- 2 Գարանըլ վէ տիւման կիւնիւ ,
 Պուլութ վէ գօյու տիւման կիւնիւ տիր .
 Տաղար իւզէրինէ եայըմըշ ֆէճը կիպի ,
 Պէյիւք վէ գուլվէթլի պիր գալմ' քէլիյօր ,
 Մին էլ գատիմ' պէյիւ պիր շէյ օլմամըշ ,
 Վէ անտէն սօնկրա զէման ը աթիտէ ,
 Տէվը պէ տէվը տախի օլմայաճադ տըր :
- 3 Էօնիւնտէ աթէշ թէլէֆ էտէր ,
 Վէ արտընտա 'ալէվ ետգտը .
 Էօնիւնտէ զէմին 'Ատէն պաղչէսի կիպի ,
 Վէ արտընտա գօրադ չէօլտիր ,
 Վէ անտէն գուրթուլան եօգ տըր :
- 4 Հէյ'էթլէրի աթլար ճէյ'էթի կիպի տիր ,
 Վէ աթլար կիպի գօշաճադար :
- 5 Տաղար պաղչարընտա 'արապարար կիւրիւ-
 թիւսիւ ,
 Սամանը թէլէֆ էտէն աթէշ 'ալէվի սէսի իլէ ,
 Մուհարէպէյէ տիլիլիլ գուլվէթլի պիր
 գալմ' կիպի գօշաճադար :
- 6 Եիւզէրինտէն ագվամ' թիթրէյէճէք ,

- Հէր ատէմին պէնղի աթաճադ տըր :
- 7 Գահրիմանլար կիպի գօշաճադար ,
 Մուհարիպէր կիպի սուր իւզէրինէ չըգա-
 ճադար ,
 Վէ ճէր պիրի քէնտի եօլընտա եիւրիւյէճէք ,
 Վէ եօլարընը տէյիլիլէճէքլէր տիր :
- 8 Վէ պիրի պիրինի սըգըշտըրմայաճադ ,
 Հէր պիրի քէնտի եօլընտա եիւրիւյէճէք .
 Վէ սիւհալար իւզէրինէ աթլարլար պիրէ
 մէճրուճ օլմայաճադար :
- 9 Շէհրտէ տօլաշըպ սուր իւզէրինտէ գօշաճադ-
 ար .
 Խոնէլէր իւզէրինէ չըգադ
 Խըսըլ կիպի փէնճէրէլէրտէն կիրէճէքլէր
 տիր :
- 10 Էօնլէրինտէ զէմին թիթրէյիպ սէմալաթ
 սարըլաճադ ,
 Կիւնէշ իլէ այ գարարըպ
 Երլարըլար քէնտի զիյալարընը վէրմէյէճէք-
 լէր տիր :
- 11 Վէ ԲԱՊՊ քէնտի ճիւնուտը Էօնիւնտէ սէ-
 տալընը վէրէճէք ,
 Զիրա օրաուր զայէթ պէյիւք տիր ,
 Զիւնքի անըն սէօղիւնիւ եէրինէ կէթլիլէն
 գուլվէթլի տիր .
 Զիրա ԲԱՊՊԸՆ կիւնիւ 'աղիմ' վէ զայէթ ճէյ-
 պէթլի տիր ,
 Վէ անա քի'մ' թէհամիւլ էտէ պիրլի :
- 12 Լաքին չիմնի ԲԱՊՊ պույուրուր .
 Պիւթիւն գալպինիզտէն
 Վէ օրուճ վէ աղլայըշ վէ ֆիղանլէ պաճա
 բիւճու' էտինիզ ,
- 13 Վէ էլպիսէնիզի տէյիլ , անճադ գալպլէրի-
 նիզի երթընըլ ,
 Վէ Ալաճընը ԲԱՊՊԱ բիւճու' էտինիզ .
 Զիրա օրա'ուք վէ րահիմ' տիր .
 Սապուր վէ 'ինայէթի քէսիր տիր ,
 Վէ պէլատան տօլայը թէրաճհիւմ' էտէր :
- 14 Գի'մ' պիրլի , պէլքի օ տէօնիւպ թէրաճհիւմ'
 էտէ ,
 Վէ Ալաճընը ԲԱՊՊԱ էքմէք թագտիմէսի ,
 Վէ թագտիմէ ի մէշընպալթ իչիւն
 Արտընտա պէրէքէթ պրաղա :
- 15 Սիօնտա պօրու չալընըլ ,
 Օրուճ քէլիլ- թախսիս էտինիզ ,
 Պէյիւք ճէմա'աթ տա'վէթ էտինիզ .
- 16 Գալմը թօփլայընըլ , ճէմա'աթը թագտիւս
 էտինիզ .
 Իսթիյարլարը ճէմ' էտինիզ .
 Զօճադլարը վէ մէմէ էմէնլէրի թօփլայընըլ .
 Կիւլէյի քէնտի օտաարնտան ,
 Վէ կէլին քէնտի խալվէթինտէն չըգադն :
- 17 ԲԱՊՊԸՆ խատէմէսի օլան քէտհինլէր
 Էյվան իլէ մէզպի'ս արաղընտա աղլարըն-
 ար :

- վէ տէսինէր քի՝ եա ՐԱՊՊ, գալմբնա շէֆ-
գաթ էյլէ,
վէ միրասընը բիւսվայիյէ թէսլիմ էթմէ,
Օլմայա քի թա՛իֆէլէր *անլէր թէսալիւթ
էտէլէր՝
Նի՞չիւն գալմբար արասընտա՝ Անլէրին իլա-
հը նէ՞րէտէ տիր՝ տէսինէր:
18 ՕԼ վազըթ ՐԱՊՊ քէնտի տիյարը իչիւն
ղայրէթ չէքէճէք,
վէ գալմբնա թէրասհիւմ էյլէյէճէք տիր:
19 վէ ՐԱՊՊ ճէվապ վէրիպ քէնտի գալմբնա
տէյէճէք տիր քի,
իչթէ պէն սիգէ պուղտայը վէ շէրապը վէ
եաղը կէօնտէրէճէյիմ,
վէ սիղ անլէրտէն տոյաճագսընը,
վէ սիգի պիր տա՛հա թա՛իֆէլէր արասընտա
բիւսվայ էթմէյէճէյիմ,
20 վէ 'առաքի է շիմալիյէ իւղէրինիղտէն
թէպիտ էտէճէյիմ,
վէ եիւղիւ շարգի տէնիղէ,
վէ արգասը զարպի տէնիղէ տողըու օլա-
րադ,
Անը գորադ վէ պէնապան եէրէ սիւրէճէյիմ,
վէ անըն իւֆիւնէթի վէ րա՛իհա ի քէրի-
հէսի եօգարը չըգաճագ տըր:
Զիրա պէյիւք իչլէր իչլէտի:
21 էյ տիյար, խալֆ էթմէ, մէսրուր ու
շատման օլ,
Զիրա ՐԱՊՊ պէյիւք իչլէր իչլէյէճէք տիր:
22 էյ սահրա վուհուլը, խալֆ էթմէյինիղ,
Զիրա պէրրիյէ մէրալարը թալէլէնիւր,
Զիրա աղաճ մէյվէսինի վէրիւր,
իւճիւր աղաճը վէ տամա գուվէթլէրինի կէօս-
թէրէրլէր:
23 էյ էպիա ի Սիօն,
Ալլահընը ՐԱՊՊՏԱ մէսրուր ու շատման օ-
լունը,
Զիրա օ իլք եաղմուրը սիգէ տէրէճէ ի քի-
ֆայէտէ վէրէճէք տիր,
Սիգէ եաղմուրը՝ իլք եաղմուրը վէ սօն եաղ-
մուրը թմէվիմիտէ վէրէճէք տիր:
24 վէ խարմուրը պուղտայ իլէ տօլու օլա-
ճագլար,
վէ մա՛սէրէլէր շէրապ վէ եաղ իլէ թաշա-
ճագլար տըր:
25 վէ չէքիւրկէնի վէ ճէրատըն վէ ճէրտէմին վէ
գամասըն,
Եա՛նի արասընա կէօնտէրտիյիմ պէյիւք
օրտունըն եէտիյի սէնլէր մահա-
լէն սիգէ ի՛տտէ էտէճէյիմ:
26 վէ պօլ պօլ եէյիպ տոյաճագսընը,

* Եա՛իտա՝ արասընտա մէսէլ օլա
† Սիւր. էլլէլէնտէ

- վէ սիղին իչիւն 'աճա՛իպաթ իյհար էտէն
Ալլահընը ՐԱՊՊՏԱ իսմինէ համա
էտէճէքսինիղ:
վէ գալմբմ էպէտէն խէճիլ օլմայաճագ տըր:
27 վէ խարայէլին օրթասընտա պէնիմ պու-
լունտըղմը,
վէ Ալլահընը ՐԱՊՊ պէն իտիյիմի,
վէ զայրիսի օլմատըղմը պիլէճէքսինիղ:
վէ գալմբմ էպէտէն խէճիլ օլմայաճագ տըր:
28 վէ պունտան սօնկրա
Րուհըմը ճէմի՝ ի պէշէր իւղէրինէ տէօրէճէյիմ,
վէ օղուլարընը վէ գըղլարընը իլճամլէ
սէյլէյէրէք,
Իիթ իյարլարընը բույալար կէօրէճէք,
վէ կէնճէրինիղէ վահիլէր կէլէճէք տիր:
29 վէ օյ կիւնլէրտէ պէն գուլար իւղէրինէ,
վէ ճարէյէլէր իւղէրինէ տալի Րուհըմը
տէօրէճէյիմ:
30 վէ սէմա իլէ գէմինտէ 'ալամէթլէր,
Եա՛նի գան վէ աթէշ վէ տիւման տիրէքլէրի
վէրէճէյիմ:
31 ՐԱՊՊՏԱ 'աղիմ վէ հէյպէթլի կիւնիւ կէլմէզ-
տէն էվլէլ,
Կիւնէշ գուլմէթէ վէ այ գանա թահվէլ օ-
լունաճագ տըր:
32 վէ հէր քիմ ՐԱՊՊՏԱ իսմինէ էտէրսէ
խէլաս պուլաճագ տըր:
Զիրա ՐԱՊՊՏԱ պուլուրտըղ կիպի,
Սիօն տաղընտա վէ Երուշալէմտէ,
վէ ՐԱՊՊՏԱ տա՛վէթ էյլէտիյի պազըյէ ի-
չիւնտէ նէճաթ պուլունաճագ տըր:

Պ Ա Պ 3

- 1 Զիրա իչթէ օլ կիւնլէրտէ վէ օլ վազըթմա,
Պէն Եէհուտա իլէ Երուշալէմին Եսիրլէրինի
կէրի կէթիրտիյիմտէ,
2 Պիլ ճիւմէ թա՛իֆէլէրի ճէմ՝ էտիպ,
Անլէրի Եէհուշաֆաթ վատիսինէ Ենտիրէճէյիմ,
վէ գալմբմ վէ միրասըմ օլան խարայէլ ի-
չիւն՝
Օրատա անլէր իլէ տա՛վա սիւրէճէյիմ:
2Իւնքի անլէրի թա՛իֆէլէր արասընա տա-
ղըթարը,
վէ տիյարըմը թագսիմ էթտիլէր:
3 վէ գալմբմ իւղէրինէ գուրա՛ա աթտըլար,
վէ օղանը՝ ֆահիշէ Եէհէն Եէրինէ վէրտիլէր,
վէ գըղլ շէրապ իչիւն սաթտըլար, քի ի-
չէլէր:
4 էյ Սուր վէ Սայտա, վէ Դիլիթինին քեաֆ-
ֆէ ի մէմալէքի,
Սիղին պէնիմ իլէ նէ՞ իչիւնիղ վար,
Սիղ պանա մուգապէլէ՞ մի էտէճէքսինիղ:

- Էյեր պանա մուգապէլէ հտէճէք օլուր իտէնիդ,
Սերի'են վէ 'աճիլէն մուգապէլէնիդի պաշը-
նըզա չէվիրէճէյիմ:
- 5 Զիրա կիւմիւշիւմ իլէ ալթոււնըմը ալտընըզ,
վէ պէնիմ նէֆիս վէ կիւզէլ շէյլէրիմի հէյ-
քիլէքինիդէ կէօթիւրտիւնիւզ:
- 6 վէ պէնի իշհոսայը վէ Երուշալիմ էհա-
լիսինի,
Քէնտի վաթան հուտուտարընտան թէպ'իտ
էթմէք իւզըէ
Եունանիլէրէ սաթտընըզ:
- 7 Իշթէ պէն անլէրի սաթտըզընըզ մահալտէն
գալտըրըզ,
Մուգապէլէնիդի պաշընըզա չէվիրէճէյիմ:
- 8 վէ սիզին օղուլարընըզ վէ գըզլարընըզ
պէնի Եհհոտանըն էլլէրինէ սա-
թաճաղըմ:
- Անլէր տախի անլէրի ուզազ պիր թա'իֆէ օ-
լան Սապիլիլէրէ սաթաճաղլար,
Զիրա Բաղդ սէօյլէտի:
- 9 Պունու թա'իֆէլէր աբասընտա նէշը է-
տինիդ,
Հարպը ի'լան էյլէյինիդ,
Գահրիմանլարը ույանտըրընըզ,
Մուհարիպլէրին ճիւմլէսի եաղլաշընլար,
Եօգարը չըգարընլար:
- 10 Սապան տէմիլլէրինիդի գըլըճ,
վէ տահրալարընըզ մըզլադ եափընըզ:
Զա'իֆ օլան՝ Պէն գահրիման իմ՝ տէսին:
- 11 Էյ էթրաֆտա օլան պիլ ճիւմլէ թա'իֆէլէր,
'Ալէլ 'աճէլէ կէլիպ թէճէմիսի՝ էտինիդ:
Եա Բաղդ, սէնին գահրիմանլարընը օրոյա
էնտիր:
- 12 Թա'իֆէլէր ույանըզ Եհհոտաթաթ վատիսինէ
կէլսինլէր,
Զիրա էթրաֆտա օլան պիլ ճիւմլէ թա'իֆէ-
լէրի հիւքմ էթմէք իչիւն օրատա
օթուրաճաղըմ:
- 13 Օրաղը սալընըզ, զիրա մահսոդ էէթիշտի,
կէլլինիդ, էնինիդ, զիրա մա'սէրէ տօլտու,
- Թէքնէլէր թաշտը:
Զիւնքի քէօթիւլիւքլէրի չօգ տըր:
- 14 Ճիւմհուրլար, Հիւքմ վատիսինտէ ճիւմհուր-
լար վար տըր,
Զիրա Հիւքմ վատիսինտէ Բաղդըն կիւնիւ
եաղըն տըր:
- 15 Կիւնէշ իլէ այ գարարաճադ,
վէ երլաղլար քէնտի զիյալարընը վէրմէյէ-
ճէքլէր տիր:
- 16 Բաղդ Սիօնտան նիտա էտէճէք,
վէ Երուշալիմտէն սէտալընը վէրէճէք,
վէ սէմալաթ իլէ զէմին սարսըլաճադ,
Փաֆաթ Բաղդ քէնտի գալմընըն մէլճա՛ը,
վէ պէնի իսրայէլին գալա՛սը օլաճադ տըր:
- 17 վէ մուգատտէս տաղըմ Սիօնտա սաքին օ-
լան
Ալաշընըզ Բաղդ պէն իտիյիմի պիլէճէքսինիդ:
վէ Երուշալիմ մուգատտէս օլաճադ,
վէ անտէն աթթըգ էճնէպիլէր կէշմէյէճէք-
լէր տիր:
- 18 վէ օլ կիւնտէ տաղլար էէնի շէրապ
տամլատաճաղլար,
վէ պոյըլլար սիւտ ագըտաճաղլար,
վէ Եհհոտանըն պիլ ճիւմլէ տէրէլէրինտէ
սուլար ճէրտան էտէճէք:
վէ պէյթ իւր Բաղդսուն պիր փունար չըգըզ,
Շիթթիմ տէրէսինի սուլայաճադ տըր:
- 19 Պէնի Եհհոտայա էլ'տէլէրէ զուլմ սէպէպին-
տէն,
Մըսըր վիրան օլաճադ,
վէ էսօմ գօրադ չէօլ օլաճադ,
Զիրա տիյարլարընտա սուլաշըզ գան տէօք-
տիւլէր:
- 20 Լաքին Եհհոտա իլէլէպէտ,
վէ Երուշալիմ տէվը պէ տէվը մա'մուր օ-
լաճադ տըր:
- 21 վէ փաքլէմէտիյիմ գանլարընը փաքլէյէճէ-
յիմ,
վէ Բաղդ Սիօնտա սաքին օլաճադ տըր:

Մ. Մ Օ Ս

ՊԱՊ 1

1 Թեզո՞ւ չօգանչարը արաօրնտա պուլունան
'Ամօրն քելամը տըր , քի Եհհուտա մէլէյի
'Ուզլէյանըն էյամընտա վէ Խորայէլ մէլէյի
Եհրօպը'ամ իսն ի Եհհուտըն էյամընտա՝
զէլէլէտէն իքի սէնէ էվէլ Խորայէլ հազ-
2 գընտա վահի թարիգիլէ անա կէլտի : Վէ
տէտի քի ,

ԲԱՊՊ Սիօնտան նիտա էտէճէք ,
Վէ Եհրուշաիմտէն սէտաւընը վէրէճէք տիր ,
Վէ չօգանչարըն մէր'ալարը մաթէմ էտէճէք ,
Քարմէլին թէփէսի տախի գուրույաճագ տըր :

3 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Տըմըշգըն իւչ վէ հաթթա տէօրթ 'իսեանը
սէպէպինտէն
Ղազալը՞ն անտէն կէրի չէվիլմէյէճէյիմ ,
Զիրա անէր ճիլ'ատը տէմիր ճէրճէրլէր իլէ
տէօյաիլէր :

4 Լաքին պէն Հաղալէին խանէսինէ աթէշ
կէօնտէրէճէյիմ ,
Վէ Պէնհատաւըն սէրայլարընը թէլէֆ էտէ-
ճէք տիր :

5 Վէ Տըմըշգըն թըրգաղարընը գըրաճաղըմ ,
Վէ Ավէն օվասընտան սէքէնէյի ,
Վէ Պէթթ'ատէնտէն 'ասա թուլթանը գաթ'
էտէճէյիմ ,
Վէ Սիւրեանի գալմը Գիրէ Էսիր կիտէճէք՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր :

6 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Ղազալանըն իւչ վէ հաթթա տէօրթ 'իսեանը
սէպէպինտէն
Ղազալը՞ն անտէն կէրի չէվիլմէյէճէյիմ ,
Զիրա անէր Էսիրլէրի Էտօմա թէսլիմ էթ-
մէք իւզըն

Անլէրի թէմամէն Էսիր սիւրաիլէր :

7 Լաքին պէն Ղազալանըն սուրընա աթէշ կէօն-
տէրէճէյիմ ,

Վէ անըն սէրայլարընը թէլէֆ էտէճէք տիր :

8 Վէ Աշտօտտան սէքէնէյի ,
Վէ Աշգէլօնտան 'ասա թուլթանը գաթ'
էտէճէյիմ ,

Վէ Էէտիսի 'Ագրօն'ալէյհինէ չէվիլմէյիմ ,
Վէ Ֆիլիսթիլէրին պաղըյալէսի հէլաք օլա-
ճագ ալը՝ տէյիւ

Բապպ Եհհուտա պուլուրուր :

9 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Սուրըն իւչ վէ հաթթա տէօրթ 'իսեանը սէ-
պէպինտէն

Ղազալը՞ն անտէն կէրի չէվիլմէյէճէյիմ ,
Զիրա Էսիրլէրի թէմամէն Էտօմա թէսլիմ
էթտիլէր ,

Վէ 'ահա ը ուխուլվէթի թէղէքքիւր էթ-
մէտիլէր .

10 Լաքին պէն Սուրըն սուրըն իւզընիէ աթէշ
կէօնտէրէճէյիմ ,

Վէ անըն սէրայլարընը թէլէֆ էտէճէք տիր :

11 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Էտօմըն իւչ վէ հաթթա տէօրթ 'իսեանը
սէպէպինտէն

Ղազալը՞ն անտէն կէրի չէվիլմէյէճէյիմ ,

Զիրա պիրատէրինի գըլըճէ թա'գիպ էթտի ,

Վէ *մէրհամէթի գալարտըր ,

Վէ զազապը տա'իմա փարէլէր ,

Վէ խըշմընը 'ալ էտ տէվամ սաղար իտի :

12 Լաքին պէն թէյմանա աթէշ կէօնտէրէճէյիմ ,
Վէ Պօսրանըն սէրայլարընը թէլէֆ էտէճէք
տիր :

13 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Պէնի 'Ամօնըն իւչ վէ հաթթա տէօրթ
'իսեանը սէպէպինտէն

Ղազալը՞ն անտէն կէրի չէվիլմէյէճէյիմ ,

Զիրա քէնտի հուտուտարընը թափսի՝ իչիւն ,

ճիլ'ատըն համիլէրինի Էարտըլար :

14 Լաքին պէն Բապպաթըն սուրընտա աթէշ
թուլթուշտըրաճաղըմ ,

Վէ անըն սէրայլարընը՝

Մուհարէպէ կիւնիւնտէ կիւրիլթիւ իլէ ,

Վէ գասըրղա կիւնիւնտէ ֆուրթունա իլէ
թէլէֆ էտէճէք տիր :

15 Վէ անլէրին մէլէյի , քէնտիսի վէ ըու'էսասը ,
Պիլիլթաէ Էսիր կիտէճէք տիր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլուրուր :

ՊԱՊ 2

1 ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլուրուր .
Մուտալըն իւչ վէ հաթթա տէօրթ 'իսեանը
սէպէպինտէն

* Դպր. քէնտի մէրհամէթինի

- Ղալալէն անտէն կերի չէվիրմէյեճէյիմ,
Զիրա Էտամ մէլէյինին քեմիքլէրինի քիրէճ
օրունճայա գատար եագալ :
- 2 Լաքին պէն Մուսայա աթէշ կեօնտէրէճէյիմ,
վէ Գիրեթթըն սերայլարընը թէլէֆէ տե-
ճէք տիր :
- վէ Մուսայ վէլվէլէ վէ կիւրիւլթիւ վէ պօրու
սէտասըլլէ եօլէճէք տիր :
- 3 վէ օրթասընտան չաքիմի միւնգաթի՝ Դտե-
ճէյիմ,
վէ անըն իլէ պերապէր քեաֆֆէ ի բու՛ե-
սասընը
- Գաթլէտէճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պոչյուրուր :
- 4 ԲԱՊՊ պէյլէ պոչյուրուր .
Ենհոնտանըն իւշ վէ չաթթա տէօրթ իստանը
սէպէպինտէն
- Ղալալէն անտէն կերի չէվիրմէյեճէյիմ,
Զիրա անլէր ԲԱՊՊ շէրի՛աթընը թաճգիր
էթտիլէր ,
վէ գաւնունլարընը չըֆըլ էթմէտիլէր .
վէ էճտատարընըն թապի՛ օլտըգլարը եա-
լանլար
- Անլէրի իզլալ էթտի :
- 5 Լաքին պէն Ենհոնտայա աթէշ կեօնտէրէ-
ճէյիմ,
վէ Ենրուշալիմին սերայլարընը թէլէֆէ տե-
ճէք տիր :
- 6 ԲԱՊՊ պէյլէ պոչյուրուր .
Խարայէլին իւշ վէ չաթթա տէօրթ իստանը
սէպէպինտէն
- Ղալալէն անտէն կերի չէվիրմէյեճէյիմ,
Զիրա անլէր սալիճի ազլէյէ ,
վէ Ֆադիրի պիր չիֆթ ալագ գապընա սաթ-
տըլար :
- 7 Անլէր եօգտուլարըն յաշընը եերին թօփ-
րողընա պաւաղ չազըր տըրլար՝ ,
վէ պիշարեկեանըն եօլընը էյէրլէր .
վէ մուգատտէս իսմիմէ նագըլը չիւրմէթ
էթմէք իւզըրէ ,
Պիր տտէմ չէմտէ փէտէրի պիր գըզա թէ-
գարրուպ էտէրլէր .
- 8 վէ չէր պիր մէզպաճ Եանընտա ,
Բէշին ալընմըշ էլպիսէ իւզէրինտէ եաթարլար ,
վէ իլաշլարընըն խոնէսինտէ ,
Թէճըրմէ էտիլէնլէրին շէրապընը իչէրլէր :
- 9 Լաքին պէն անլէրին էօնիւնտէն
Պոյու երզ ազաճը կիպի եիւքսէք ,
վէ մէշէ կիպի գալի օլան Ամօրիյի չէլաք
էթտիմ ,
վէ եօգարըտան մէյվէսինի ,
վէ աշաղըտան քեզքլէրինի մաճվ էթտիմ :
- 10 վէ պէն սիզի Մըլըր տիյարընտան չըգարտըմ ,

* Ե-Ի-Ի-Ի պաշընտա օլան թօփրաղա արզու էտէրլէր ,

- վէ Ամօրիյին տիյարընը թէվէրրիւս էթմէ-
նիզ իչիւն ,
Սիզի պէրրիյէտէ գըրգը սէնէ տօլաշտըրտըմ :
- 11 վէ օղուլարընըլտան փէյլամպէրլէր ,
վէ երկիթլէրինիզտէն նէզիլէր զուհուր էթ-
տիրտիմ .
- Էյ պէնի Իպրայէլ , պէյլէ տէյիլ՝ Լմի տիր՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պոչյուրուր :
- 12 Լաքին սիզ նէզիլէրէ շէրապ իչիլտիլիզ ,
վէ փէյլամպէրլէրէ՝ Փէյլամպէրլէք էթմէ-
յինիզ՝ տէյէրէք էմր էթտիլիզ :
- 13 Իշթէ պէն տէմէտլէր իլէ տօլու օլան՝ արա-
պանըն պասաղը կիպի ,
Սիզի՝ օլտըրընըլ Եէրտէ պասաճաղըմ ,
- 14 Շէյլէ քի սէրի՛ իւլ չարէքէ օլան գաշամա-
յաճագ ,
վէ գուվլէթիլ օլան գուվլէթիլին գուլլանա-
մայաճագ ,
վէ գաշրիման քէնտի նէֆսինի գուրթարա-
մայաճագ տըր :
- 15 վէ եոյը թուլթան տուրամայաճագ ,
վէ սէրի՛ իւլ չարէքէ օլան գուրթուլամայա-
ճագ ,
վէ աթա րաքիպ օլան քէնտիսինի գուրթա-
րամայաճագ տըր :
- 16 վէ գաշրիմանլար արասընտա ճէսուր օլան ,
Օլ կիւնտէ իւրէան օլարագ ֆիրար էտէճէք
տիր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պոչյուրուր :

ՊԱՊ 3

- 1 Էյ պէնի Իպրայէլ , ԲԱՊՊՍի սիզին չազգը-
նըլտա ,
Մըլըր տիյարընտան չըգարտըլը պիւթիւն
գապիլէ չազգընտա ,
Պուլուրտըլը պուլ քէլամը տինկլէյինիզ .
- 2 Զէմինին պիլ ճիւմլէ գապիլէլէրինտէն եալը-
նըլ սիզի պիլտիմ ,
Պունուն իչիւն իսեանլարընըն ճիւմլէտի
սէպէպինտէն ճէզանըլը վէրէճէյիմ :
- 3 Իքի քիչի միւլթէֆիգ օլմատըգլարը չալտէ ,
Պիրլէքաէ եիւրիւյէ պիլիլլէ՞ր մի :
- 4 Շիքեարը օլմատըլը չալտէ
Արսլան օրմանտա կէօմիւրաէ՞ր մի .
Պիր շէյ գափմատըլը չալտէ
Կէնճ արսլան քէնտի ինինտէ սէսինի չըգա-
րը՞ր մը :
- 5 Գուշ՝ քէնտի իչիւն տուգագ գուրուլմատը-
ղը չալտէ՝
Եէրտէ Ֆախա տիւլէ՞ր մի ,
Պիր շէյ թուլթամատըգճա
Ֆախ եէրտէն գալտըրըլը՞ր մը :
- 6 Շէհրաէ պօրու չալընըր տա , գալմ գօրգ-
մա՞լ մը .

- Շէհրտէ՝ ԲԱՊՊ անը կէթիբմէտիյի հալտէ պիր
պէլա օլմը մը :
- 7 Զիրա Բապպ Եէհօվա գուլարը օլան փէյ-
ղամպէրէրէ
- Սըրընը պէյան Եթմէյինճէ պիր շէյ ետփմաղ :
- 8 Արսլան կէօմիւրտէտի , քի՞մ գարգմաղ .
Բապպ Եէհօվա սէյլէտի , քի՞մ թէպլիղ Եթ-
մէղ :
- 9 Աշտօտտա օլան սերայլար իւղէրինտէ ,
վէ Մըսըր տիյարընտա պուլունան սերայլար
իւղէրինտէ նիտա էտինիզ ,
վէ տէյինիզ քի՞ Սամարիտ տաղլարը իւղէ-
րինէ թէճէմիւր՝ էտինիզ ,
վէ անըն իշինտէ օլան պէյլիք Տէնկեամէյի ,
վէ օրթաւընտա պուլունան զուլմը կէօրիւ-
նիւղ :
- 10 Զիրա անէր տօղըռ օլանը իշէմէյի պիւ-
մէղէր ,
Սերայլարընա զատր ու զուլմը թօփլարլար՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 11 Պուէճլտէն Բապպ՝ Եէհօվա պէյլէ պուլուրուր .
Տիյարըն Տէր Թարաֆընտա տիւշմէն պու-
լունուպ ,
Սէնին գուլվէթինի իղլիէ էտէճէք ,
վէ սերայլարըն՝ եաղմալանճադ տըր :
- 12 ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր .
Զօպան արսլանըն տղընտան իքի փաշտ ,
Եախօտ պիր գուլապ փարշաթը գուլթարաղը
միտիլիւ ,
Սամարիտա սէտիր քէօշէսինտէ ,
վէ *Տըմըշտտա ետթապ իւղէրինտէ օթուրան
պէնի իսրայէլ :
- Պէյլէ գուլթուլանճապ տըր :
- 13 Իլաճ իւլ ճիւնուտ օլան Բապպ Եէհօվա
պէյլէ պուլուրուր .
Տինկէյինիզ վէ պէյթ ի Եաճուպա շէհա-
տէթ էտինիզ քի ,
- 14 Իսրայէլին 'իստանլարընըն ճէզատընը իւղէրէ-
րինէ կէթիբտիյիմ կիւնտէ ,
Պէյթէլ մէզպաշլարընըն ճէզատընը տախի
վէրէճէյիմ՝ .
վէ մէզպաշլէն պուլունուլարը գըրըլուպ եէրէ
տիւշէճէք տիր :
- 15 վէ գըշլըք խանէ իլէ եաղլըք խանէյի վու-
րաճաղըմ՝ ,
վէ ֆիլտիլինտէն օլան խանէլէր խարապ ,
վէ պէյլիք խանէլէր մաշվ օլաճապ տըր՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրուր :

ՊԱՊ 4

- 1 Ի՛յ Սամարիտ տաղընտա պուլունուպ տա ,
Եօգսուլարա զուլմ՝ էտէն ,

* Ե-ի-ր-՝ Տըմըշտ գուլաշլանտան

- վէ ֆուգարայը Էգէն ,
վէ Էֆէնտիլէրինէ՝ կէթիբ քի իշէլմ՝ տէյէն
Պաշան ինէքէրի ,
Պու քէլամը տինկէյինիզ :
- 2 Բապպ Եէհօվա քէնտի գուտիյէթի հապը
իշիւն եէմին Եթտի քի ,
Իշթէ սիղի օլթալարլէ
վէ զիւրիյէթինիզի պալըք զըպընլարըյլէ
*Գալտըրաճաղըմ՝ կիւնլէր իւղէրինիզ կէլիյօր :
- 3 վէ սիզտէն Տէր պիրի ըախնէլէրտէն՝ քէնտի
գարշըսնա չըգաճապ տըր ,
վէ գալմիյա աթըլաճապընըլ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուլուրուր :
- 4 Պէյթէլէ կէլիպ 'իստան էտինիզ ,
Ճիւճալտա 'իստանը թէքսիր էտինիզ .
վէ Տէր սապաճ ղէպիճէլէրինիզի ,
Շէր իւշ կիւնտէ 'իւշըլէրինիզի կէթիբինիզ :
- 5 վէ շիւքը գուրպանընը մայալը օլարապ թա-
տիմ՝ էտինիզ ,
վէ միւթէպէրըր՝ աթը ի՛լան վէ նիտա էտի-
նիզ ,
Զիրա , էյ պէնի իսրայէլ , սիզ պէյլէ Ե-ի-
աղը սէվտինիզ՝ տէյիւ
Բապպ Եէհօվա պուլուրուր :
- 6 Պէն տախի սիզէ՝ շէհրէրինիզին ճիւմէտինտէ
տիշ թէմիզլիյի
վէ Տէր պիր մաշալինիզտէ Էքմէք գըթլըղը
վէրտիմ՝ ,
Լաքին պանա ըիւճու՝ Եթմէտինիզ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 7 Շէմ տախի հաճատա տաշա իւշ այ վար իքէն
Սիզտէն եաղմուրը մէն՝ Եթտիմ .
վէ պիր շէհր իւղէրինէ եաղմուր եաղտըրտըմ՝ ,
վէ տիկէր պիր շէհր իւղէրինէ եաղտըրմաղմ .
Պիր թարլա իւղէրինէ եաղտը ,
վէ իւղէրինէ եաղմաղըլ թարլա գուրուտուր :
- 8 վէ իքի իւշ շէհր սու իշմէք իշիւն
Պիր շէհրէ թօփլանաղլար իսէ տէ , գանմա-
տըլար .
Լաքին պանա ըիւճու՝ Եթմէտինիզ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 9 Սիզի սամմ եէլի իլէ վէ եարապանլէ վուրտըմ՝
Քէսրէթ իւղէն պուլունան պաղչէ իլէ պաղ-
լարընըլը ,
վէ ինճիր վէ գէյթուն տղաճլարընըլը շէ-
քիրկէ եէտի ,
Լաքին պանա ըիւճու՝ Եթմէտինիզ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պուլուրուր :
- 10 Մըսըրտա վուգու՝ պուլարըլ վէճէլէ արանըլա
թա՛ուն կէօնտէրտիմ՝ ,
Եիկիթլէրինիզի գըլճէլէ գալթ Եթտիմ ,
վէ աթլարընըլը եաղմալ Եթտիտիմ ,

* Ի-ր-՝ գալտըրաճաղը

- վէ օրտուլարընըղն 'իւֆիւնէթինի պուրնը-
նըղա չըգարարըմ,
Լաքին պանա ըիւծու' էթմէտինիզ' տէյիւ-
րԱՊ պույուրուր :
- 41 Ալլահն Սառուսմ իլէ Ղամօրայը հէլաք էյ-
լէտէյի միսիլիւ
Սիդի տախի հէլաք էյլէտիմ,
վէ աթէշտէն չըգարըլան եարը եանմըշ օտուն
կիպի օլտընըզ,
Լաքին պանա ըիւծու' էթմէտինիզ' տէյիւ-
րԱՊ պույուրուր :
- 42 Պու էճլտէն, էյ Իսրայէլ, սանա պեյլէ
եափաճաղըմ.
Պուսու սանա եափաճաղըմ իչիւն,
էյ Իսրայէլ, Ալլահնն հուգուրընա չըգ-
մաղա հաղըր օլ :
- 43 Զիրա իշթէ տաղարը թէշքիլ վէ ըիւզկեարը
խալգ էտէն,
վէ ինսան' ֆիքրինի պէյան էտէն,
Ֆէճրի գուլմէթ թաճիլ էտէն,
վէ զէմինն եիւքոէք եէրլէրի իւզէրինտէ
կէզէն Օ տըր
Անն իսի իլահ իւլ ճիւնուտ Եէհօվա տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Էյ պէյթ ի Իսրայէլ, պու քէլամը,
Նա'նի հաղըրնըղտա օգուտըղըմ մէրսիյէյի
տինկէյինիզ :
- 2 Իսրայէլ պաքերէսի տիւշտիւ, պիր տաճա
գալգամաղաճաղ տըր.
Թօփրաղը իւզէրինն պրաղըլտը. անը գալ-
տըրան եօգ տըր :
- 3 Զիրա Բապպ Եէհօվա պեյլէ պույուրուր.
Իչինտէն պին նէֆէր չըգան շէհրտէ'
Եիւզ նէֆէր գալաճաղ,
վէ եիւզ նէֆէր չըգան մաշալտէ'
Պէյթ ի Իսրայէլ օն նէֆէր գալաճաղ տըր :
- 4 Զիրա ԲԱՊ պէյթ ի Իսրայէլ պեյլէ պու-
յուրուր.
Պէնի թալէպ էտինիզ, քի եաշայասընըզ.
5 Լաքին Պէյթէլի թալէպ էթմէյինիզ,
վէ ճիւճայա կիրմէյինիզ,
վէ Պիրշէպա'ա կէշմէյինիզ.
Զիրա ճիւճալ մութաղա էսիր կիտէճէք,
վէ Պէյթէլ մաշվ օլաճաղ տըր :
- 6 ԲԱՊՊ թալէպ էտինիզ, քի եաշայասընըզ.
Օլմայա քի պէյթ ի Եուսուֆա աթէշ կիպի
տիւշիւպ աւը թէլէֆ էտէ,
վէ Պէյթէլտէ սեյիւնտիւրէն պուլընմայա :
- 7 Էյ հաղըր փէլին օթընա թաճիլ էտիպ,
'Ատալէթի եէրէ աթանլար,
8 Սիւրէկայը վէ ճէպպարը խալգ էտէնի,

- վէ զըլը մէվթի սապաճա թաճիլ էտէնի,
վէ կիւնտիւզիւ կէճէ կիպի գարարատնը,
Տէնիդին տուարընը չաղըրըպ,
Անէրի ըու ի զէմինն տէօքէնի,
(Իսի Եէհօվա տըր,)
- 9 վէ հէլաք գալմայա եէթիշմէսի իչիւն
Գուլմէթլինն իւզէրինն պաղթէթէն հէլաք
կէթիւրէնի Խալգ էտէնի :
- 10 Գափուտա Բապպալըն թա'լիւր էտէնն
պուզզ էտէրլէր,
վէ տողու սեյլէյէնտէն իքրահ էտէրլէր :
- 11 Մատէմ քի ֆաղիւրի այազ ալթընա ալըպ,
Անտէն պուզտայ փիշքէշէրի ալտընըզ,
Ենուլմուշ թաշտան խանէլէր եափաճըրզ
իսէ տէ,
Անէրտէ օթուրմայաճաղընըզ,
վէ ա'լա պաղար տիքաինիզ իսէ տէ,
Անէրին շէրապընտան իշմէյէճէքսինիզ :
- 12 Զիրա քէտրէթ իւզէր օլան 'իսեանլարընըզ
վէ աղըր կիւնաշլարընըզ պիլըրիմ.
Սալիհի թաղէիք էտիպ ըիշվէթ ալըսընըզ,
վէ գափուտա ֆուգարանն հաղըրընը իպ-
թալ էտէրսինիզ :
- 13 Պու էճլտէն 'ազիլ օլան օլ վաղըթտա
սիւքիւթ էտէճէք,
Զիրա ֆէնա պիր վաղըթ տըր :
- 14 Շէրրի տէյիլ, անճազ խալըր թալէպ էտի-
նիզ, քի եաշայասընըզ.
վէ պեյլէճէ իլահ իւլ ճիւնուտ օլան ԲԱՊ
Տէտիլինիզ կիպի' սիզին իլէ օլաճաղ տըր :
- 15 Շէրտէն իքրահ էտիպ խալըր սէվինիզ,
վէ գափուտա հաղըր սապիթ էտինիզ,
Օլա քի իլահ իւլ ճիւնուտ օլան ԲԱՊ
Եուսուֆն պաղըր խալինն մէրհամէթ էտէ :
- 16 Պու սէպէպտէն իլահ իւլ ճիւնուտ օլան
Բապպ Եէհօվա պեյլէ պույուրուր.
Հէր մէյտանտա ֆիղան էտէճէքլէր,
վէ հէր սօղաղտա աճ ու աճ տէյէճէքլէր,
վէ չիֆթիթի մաթէմէ
վէ մէրսիյէ օգուտաղը պիլէնլէրի ֆիղանա
չաղըրմաղար :
- 17 վէ հէր պիր պաղտա ֆիղան օլաճաղ,
Զիրա սէնին օրթանտան կէճէճէյիմ' տէյիւ-
րԱՊ պույուրուր :
- 18 Վա'յ ԲԱՊՊԸ կիւնիւնիւ արղու էտէնլէրէ.
ԲԱՊՊԸ կիւնիւ նէ՞ վաղիֆէնիզ տիր.
Օ նուր տէյիլ, անճաղ գուլմէթ տիր.
19 Նիթէքիմ պիր ատէմ արսլան էնիւնտէն
գաշտըղընտա
Անա այը թէսատիւֆ էտէր,
վէ խանէյէ կիրիպ էլինի տիվարա տայա-
աղընտա
Անը երլան սօգար :

- 20 Իշթէ ԲԱՊՊԷՆ կիւնիւ Նուր տէյիլ, անճադ
զուլմէթ տիր .
Անտէ րուշէնի եօգ, անճադ գոյու գարան-
լըգ վար տըր :
- 21 Պայրամլարընըզտան իբրահ փէ նէֆրէթ
էտէրիմ,
վէ պէօյիւք ճէմա'աթլարընըզտան խօշլան-
մամ :
- 22 Պանա մուհրաբալար փէ էքմէք թափտիմէ-
րինիլի թափտիմ' էթսէնիլ տէ
Գապուլ էթմէյէճէյիմ,
վէ պէսիլ հայվանլարընըզտան օլան սէլամէթ
գուրպանլարընա պագմայաճաղըմ :
- 23 Իլահիլէրինին շամաթասընը պէնտէն թէպ'իտ
էյլէ,
Սանթուրլարընըն նաղմէսինի տինկլէմէյէ-
ճէյիմ :
- 24 Լաքին հազգ' սուլար'կիպի,
վէ 'ատալէթ տա'իմ' իւլ ճէրեան օլան ըր-
մադ կիպի ագսըն :
- 25 Էյ պէյթ ի Խարայէլ, պէրրիյէտէ գըրգ սէնէ
Պանա զէպհէյէր փէ թափտիմէյէր թափտիմ
էթտինի'գ մի :
- 26 Անճադ սիգին Մօլթըն չապըրլարընը,
վէ Բիյուլն փուլթլարընըգ,
վէ քէնտինիլ իչիւն եափաղընըգ իլահլարը-
նըգըն երաղընը թաշըտընըգ :
- 27 Պու էճլտէն սիգի Տըմըշգտան էթմէյէ էսիր
սիւրէճէյիմ' տէյիւ
Իսմի Իլահ իւլ ճիւնուտ օլան Եէհօփա պու-
յուրուր :

Պ Ա Պ 6

- 1 Վա'յ Սիօնտա առուտէհալ օլանլարա,
վէ Սամարիա տողընտա էնտիշէսիլ պու-
լունանլարա,
վէ պէյթ ի Խարայէլին միւրաճա'տթ էթ-
տիլէրի
Միլլէթլէրին պիրինճիսինին շիւրէֆասընա :
2 Քալնէյէ կէչիպ կէօրիւնիւլ,
վէ օրատան պէօյիւք Համաթա կիտինիլ,
Անտէն Ֆիլիսթիլէրին ճաթ շաճ լէհրինէ
էնինիլ .
Անլէր պու մէմուլթէն էյի' մի տիր,
Եախօտ անլէրին հուտուտը սիգին հուտու-
տընըզտան վաթի' մի տիր :
3 Վա'յ ալէրէ' քի պէլա կիւնիւնիւ թէպ'իտ,
վէ զուլմ' քիւրսիւսիւնիւ թաղրիպ էտէրլէր,
4 Ֆիլիտիշի եաթաղլարտա եաթարլար,
վէ տէօշէրլէրի իւզէրինտէ ուզանըլար,
վէ սիւրիւտէն գուզուլարը,
վէ ախըր իչինտէն պուզաղըլարը եէրլէր :

- 5 Սանթուր սէտասըյլէ իրլարլար,
վէ Տաուտ կիպի քէնտիլէրի իչիւն մուսիգի
ալէթլէր իճատ էտէրլէր ,
6 Քեառէլէր իլէ շէրապ իչէրլէր,
վէ ա'լա եաղլար իլէ եաղլանըլար ,
վէ Եուսուֆըն ինքիսարընտան տօլայը զամ'
կին օլմաղլար :
7 Պու էճլտէն շիմտի էվլէլքի էսիրլէր իլէ է-
սիր սիւրիւլէճէլլէր ,
վէ է-թաթ- ուզանանլարըն մէսէրլէթ սէ-
տասը քէսիլէճէք տիր :
8 Իլահ իւլ ճիւնուտ օլան ԲԱՊՊ պույու-
րուր քի ,
Բապպ Եէհօփա քէնտի հազգը իչիւն եէմին
էթտի ,
Պէն Եա'գուպըն ֆախընտան իբրահ էտէրիմ,
վէ անըն սէրայլարընտան նէֆրէթ էտէրիմ,
վէ շէհր իլէ իչինտէ պուլունանըն քեաթ-
ֆէտինի Խալիլէթէյիմ' էտէճէյիմ :
9 Վէ պիլ խանէտէ օն քիշի գալաճադ օլա
պիլէ,
Անլէր տէ էօլէճէք տիր :
10 Վէ խանէտէն քէմիլլէրի չըգարմադ իչիւն
պիր քիմէնին 'ամուճասը
Եախօտ ճէնալէյի եազաճադ առէմ' անը
գալարընաճադ .
վէ խանէ իչինտէ պուլունանա ,
Եանընտա տահա վա'ր մը' տէյէճէք .
Օլ տախի' Խայր տէյիւ ճէվապ վէրէճէք .
Պու տախի' Սիւքիւթ էյլէ,
Զիրա ԲԱՊՊԷՆ իսմինի զիբը էթմէք օլմաղ'
տէյէճէք տիր :
11 Զիւնքի իշթէ ԲԱՊՊ էմը էտիյօր ,
վէ պէզլիւք խանէյի միւնհէտիմ,
վէ քիւչիւք խանէյի րախնէտար էտէճէք
տիր :
12 Գայատա աթլար գօշա'ր մը ,
Եախօտ անտէ էօքիւզլէր իլէ շիֆթ սիւրիւ-
լի'ւր մի .
Զիրա սիլ հազգը զէհրէ ,
վէ 'ատալէթ սէմէրէսինի փէլին օթընա
թահվիլ էթտինիլ :
13 Էյ լա շէյ իլէ մէսուր օլանլար ,
փէնտի գուվլէթիմիլլէ
Քէնտիմիլ իչիւն պույնուզլար եա'փմատըգ
մը' տէտինիլ :
14 Պու էճլտէն, էյ պէյթ ի Խարայէլ,
Իշթէ պէն 'ալէյհինիլլէ պիր միլլէթի այաղա
գալարընաճաղըմ,
Օլ տախի սիգի Համաթ մէտիւլէնտէն պէր-
րիյէ տէրէսինէ գատար ,
Թաղէիգ էտէճէք տիր' տէյիւ
Իլահ իւլ ճիւնուտ Եէհօփա պույուրուր :

ՊԱՊ 7

- 1 Բապպ ԵՏՏՈՎԱ պաննս պեղլէ կեօթերտի,
վէ իշթէ սոն օթըն պիթէճէյի վաղթըն
իպթիտասընտա
Ձերիրկէր ետարթալ,
(վէ իշթէ մէլիյին օթ պիշիմինտէն սոնկրա
սոն օթ իտի)
- 2 վէ անլէր զէմինին օթըն պիւս պիւթիւն
եէտիքտէն սոնկրա,
Եա Բապպ ԵՏՏՈՎԱ, րիճա էտերիմ, 'ափվ
էյլէ,
Եա'գուպ աղլըգ օլաղընտան նա'սըլ գալ-
գաճագ տըր' տէտիմ:
- 3 Պուռնտան տօլայը ԲԱՊՊ թէրաՏՏիւմ էթտի.
ԲԱՊՊ՝ Պու օլմայաճագ տըր' տէտի:
- 4 Բապպ ԵՏՏՈՎԱ պաննս պեղլէ կեօթերտի,
վէ իշթէ Բապպ ԵՏՏՈՎԱ աթէշ վասլթա-
սըլլէ տա'վա կեօրմէք իւղրէ անը
չաղըրըյօր իտի:
Օլ տախի պէջիւք լիւճճէյի մաՏվ էթտի,
վէ թարլալըր թէլէֆ էյլէտի:
- 5 վէ պէն' Եա Բապպ ԵՏՏՈՎԱ, րիճա էտերիմ,
Ֆէրաղաթ էյլէ,
Եա'գուպ աղլըգ օլաղընտան նա'սըլ գալ-
գաճագ տըր' տէտիմ:
- 6 Պուռնտան տօլայը ԲԱՊՊ թէրաՏՏիւմ էթտի.
Բապպ ԵՏՏՈՎԱ՝ Պու տախի օլմայաճագ տըր'
տէտի:
- 7 Պաննս պեղլէ կեօթերտի,
վէ իշթէ Բապպ՝ էլինտէ շագուլ օլալագ,
Շագուլ իլէ Եա'գուլ տիվալ իւղէրինտէ
տուրույօր իտի:
- 8 վէ ԲԱՊՊ պաննս՝ Եյ 'Ամօս, նէ՞ կեօրիւյօր-
սըն' տէտի:
Պէն տախի՝ Պիր շագուլ տէտիմ:
վէ Բապպ՝ իշթէ պէն գալմըմ իսրայէլին
օրթտսընս պիր շագուլ գօյաճաղըմ,
վէ պիր տաՏա 'Էտանլընտա սարֆը նա-
գար էթմէյէճէյիմ:
- 9 վէ ԻսՏագըն միւրթէֆէ'աթը խորապ,
վէ Իսրայէլին մագաթիսլէրի վիրան օլաճագ
տըր,
վէ Երօպը'ամ խանէսի իւղէրինէ գըլըճլէ
գըլամ էտէճէյիմ՝ տէտի:
- 10 վէ Պէյթէլին քեաՏիին Ամասեա իսրա-
յէլ մէլիյի Երօպը'ամա Խաթէր կեօնտէ-
րիպ,
'Ամօս պէյթ ի Իսրայէլ օրթտսընտա սէնին
'ալէյՏինէ ֆէտատ չըգարըյօր,
Տիյար անըն սէղլէրինին ճիւմլէսինէ թէ-
Տամիւլ էտէմէգ:
- 11 Զիրա 'Ամօս՝ Երօպը'ամ գըլըճլէ էօլէճէք:

- վէ Իսրայէլ մութլագա քէնտի տիյարընտան
էսիր սիւրիւլէճէք տիր' տէյօր տէտի:
- 12 վէ Ամասեա 'Ամօս,
Եյ նէպի, կիթ, ԵՏՏՈՎԱ տիյարընս ֆիրար
էյլէ,
վէ օրատա էքմէք եէ, վէ օրատա փէյլամ-
պէրլէք էյլէ:
- 13 վէ պիր տաՏա Պէյթէլտէ փէյլամպէրլէք
էթմէ,
Զիւնքի պուրասը մէլիյին մագաթիսի տիր,
վէ Տիւքիւմէթ խանէսի տիր' տէտի:
- 14 վէ 'Ամօս Ամասեալա ճէվապէն տէտի քի,
Պէն փէյլամպէր եախօտ փէյլամպէր օղլու-
տէյիլ իտիմ,
Անճագ չօպան վէ ճիւմլէգ աղաճը մէյվէսի
տէվչիւրէն իտիմ:
- 15 վէ ԲԱՊՊ պէնի սիւրիւ արտընտան տլալ,
վէ ԲԱՊՊ պաննս՝ կիթ, գալմըմ իսրայէլէ
փէյլամպէրլէք էյլէ՝ տէտի:
- 16 վէ շիմօի ԲԱՊՊ՝ քէլամըն տինկլէ.
Սէն՝ Իսրայէլ Տագգընտա փէյլամպէրլէք
էթմէ,
վէ պէյթ ի Իսրայէլ Տագգընտա սէղ-
ալէյլէմէ՝ տէյօրալն:
- 17 Պու էճլտէն ԲԱՊՊ պեղլէ պուլուրուր.
Զէլճէն շէՏրտէ զինս էտէճէք,
վէ օղլուլարըն՝ իլէ գըլլարըն՝ գըլըճտան տիւ-
լէճէք,
վէ թօփրաղըն սիճիմ իլէ թագսիմ օլունա-
ճագ,
վէ սէն մէքրուՏ պիր թօփրագտա էօլէճէք-
սին:
վէ Իսրայէլ մութլագա քէնտի թօփրաղըն-
տան էսիր կիտէճէք տիր:

ՊԱՊ 8

- 1 Բապպ ԵՏՏՈՎԱ պաննս պեղլէ կեօթերտի,
վէ իշթէ պիր սէփէտ եաղ մէյվէսի վար իտի:
- 2 վէ՝ Սէն, էյ 'Ամօս, նէ՞ կեօրիւյօրալն՝ տէտի.
Պէն տախի՝ Պիր սէփէտ եաղ մէյվէսի՝ տէտիմ:
վէ ԲԱՊՊ պաննս տէտի քի՝
Գալմըմ իսրայէլին 'աղըպէթի կէլտի,
Պիր տաՏա 'Էտանլընտա սարֆը նաղար էթ-
մէյէճէյիմ:
- 3 վէ օլ կիւնտէ Տէյքէլին իլաՏիլէրի ֆիղան-
լարա թէՏալվիւլ էտէճէք,
Լաշէլէր չօղալաճագ,
վէ անլէրի Տէր մաՏալէ սիւքիւթլէ աթա-
ճագլար՝ տէյիւ
Բապպ ԵՏՏՈՎԱ պուլուրուր:
4 Պուռնու տինկլէյինիլ, էյ ֆուգարայը Եու-
տանլար,
վէ տիյարըն պիչարէկէանըն Տէլագ էտէնլէր:

- 5 Այ պաշը նե՞ զեման կէջեճեք , քի զտիրէ
ստթալըմ ,
վէ սեպթ նե՞ զեման կէջեճեք , քի պուշտալը
ստթալըմ ,
վէ էֆայը քիւչիւտիւ պաշտալը պեօյիւ-
տիլիմ ,
վէ հիլէի թերադի գուլանալըմ .
6 Գի եօգսուլը ագչէյէ պետէլ ,
վէ ֆուգարալը պիր չիֆթ սյադ գապընա
ստթուհի ալալըմ ,
վէ պուշտալը սիւփրիւնի իւսիւնիւ ստթա-
լըմ , տերսիիդ :
7 ԲԱՊՊ Եսի գուպըն ֆախըր հադգըր իչիւն
եէմին էտիպ Կէրէ Կէ ,
Անլէրին եափաղալըր շէյէրին հիչ պիրինի
էպէտէն ունուլթ մայաճաղըմ ,
8 Պու շէյ իչիւն տիլար թիթրէմէ՞ զմի ,
վէ անտէ հէրսաքին օլան մաթէմ էթմէ՞ զմի ,
վէ պիւթիւն Կէրէ նէհր կիպի եօգարը
չըգաճադ ,
վէ Մըսըր նէհրի էլ օլալը կիպի իսթիւ
օլալուպ զարգ էտիլեճեք տիր :
9 վէ Բապ Եէհօվա պեօյէ պուշտալըր .
Օլ կիւնտէ կիւնէչի էյիլէ վաթթընտա զու-
րուպ էթտիրեճէյիմ ,
վէ կիւն զիլասը վաթթընտա եէրի գարար-
տաճաղըմ ,
10 վէ պայրամլարընը մաթէմէ ,
վէ իւսհիլէրինիլըն քեաֆֆէսինի մերսիլէյէ
թաշիլէ էտէճէյիմ .
վէ հէր պէլէ չուլ պաղալուպ ,
Հէր քեաի թաա պաշը էտէճէյիմ .
վէ պիր թանէճիք օղուլ իչիւն օլան մա-
թէմ կիպի պիր Բաթէ ,
վէ 'աղըպէթինի տճըր իւն կիպի էտէճէյիմ :
11 Բապ Եէհօվա պեօյէ պուշտալըր .
իշթէ կիւնլէր կէլըր քի ,
Պէն տիլարա գըլըգ , էքմէք գըլըղը տէ-
յիլ , վէ սու գըլըթի տէյիլ ,
Անճադ ԲԱՊՊ քէլամընը իշթմէք Եւլուրըն
կէօնտէրեճէյիմ ,
12 վէ տէնիգտէն տէնիգէ վէ շիմալտան շարգա
սուլաճաղըմ ,
ԲԱՊՊ քէլամընը արպարադ էօթէ պէրի
գօշաճաղըմ ,
Լաքին պուլամայաճաղըր տըր :
13 Օլ կիւնտէ կիւզէլ պաքիրլէր ,
վէ եիլիթլէր սուսըղըգտան պայըլաճադ-
լար տըր :
14 Սամարիտըն կիւնաճընա Եպէմ օլալը հադգը
իչիւն եէմին էտիպ ,
Էյ Տան , սէնին իւսհըն հայո տըր ,
վէ Պիրշէպարըն մէպէքի հայո տըր' տէյէն-
լէր տիւ շէճէլէր ,

վէ պիր տաճա գալգմայաճաղըր տըր :

Պ Ա Պ 9

- 1 Բապ պը մեղպաճ իւզէրէնտէ տուրուր
կէօրտիւմ , վէ տէտի քի ,
Պաշըղա վուր քի էշիլէր սարալըն ,
վէ անլէրի ճիւմէսինին պաշալըր իւզէրինէ
փարէ փարէ էյլէ ,
վէ անլէրտէն պագի գալանը գըլըճէ գաթլ
էտէճէյիմ .
Անլէրտէն պիր ֆիրարի ֆիրար էտէմէյէճէք ,
վէ անլէրտէն պիր գուրթուլան գուրթուլա-
մայաճադ տըր :
2 Անլէր հալիլէյէ գատար գաղալար ,
Պէնիմ էլիմ անլէրի օրատան ալաճադ ,
վէ սեմայա գատար չըգալար ,
Անլէրի օրատան էնտիրեճէյիմ :
3 վէ փարմէլին պաշընտա իսթիֆա էթսէլէր ,
Անլէրի տրայըպ օրատան ալաճաղըմ ,
վէ կէօղէրիմ էօնիւնտէն տէնիգին տիպիւնտէ
կիլլէնսէլէր ,
Օրատա ելլանա էմըր էտէճէյիմ , օ տախի
անլէրի սօգաճադ տըր :
4 վէ տիւշմէնլէրի էօնիւնտէն էսիր կիտըրլէրսէ ,
Օրատա գըլըճա էմըր էտէճէյիմ , օ տախի
անլէրի գաթլ էտէճէք տիր .
վէ անլէրի իսպր իչիւն տէյիլ , անճադ պէլա
իչիւն կէօղէտէճէյիմ :
5 Զիրա Բապ իւլ ճիւնուա Եէհօվա տի-
յարա սօգուհուր , օլ տախի էրիր ,
վէ քեաֆֆէ ի սէքէնէսի մաթէմ էտէր .
վէ պիւթիւն Կէրէ նէհր կիպի եօգարը չը-
գաճադ ,
վէ Մըսըր նէհրի էլ օլալը կիպի զարգ է-
տիլեճէք տիր :
6 Սեմալթաթա քէնտի ֆէվգանի օտալարընը
եափան ,
վէ գուպպէսինի զէմին 'իւզէրինէ թէ'սիս է-
տէն ,
Տէնիպին սուլարընը չաղըրըպ գարա իւզէրինէ
տէօքէն օ տըր ,
Իսիլ Եէհօվա տըր :
7 ԲԱՊՊ պուշտալըր քի , Էյ պէնի իսրայէլ
Սիշ պանա ֆուշիլէր էվլատըր կիպի տէյիլ
մի սինիլ .
Իսրայէլի Մըսըր տիլարընտան ,
վէ Ֆիլիսթիլէրի ֆաֆթօրտան ,
վէ Սիւրեանիլէրի Գիրտէն չըգաճաղըմ մը :
8 Իշթէ Բապ Եէհօվանըն կէօղէրի պու կիւ-
նաճէրա հիւքիւմէթ 'ալէյսինտէ
տիր ,
վէ պէն անը եէր իւզիւնտէն մաճվ էտէ-
ճէյիմ .

- Տագաթ պէյթ ի Եմ'գուպը պիւս պիւթիւն մահլ էթմէյէճէյիմ' տէյիւ ՐԱՊԱ պոյուրուր :
- 9 Զիրա իշթէ պէն էմը էտէրիմ' Վէ պէյթ ի Խորայէլի՝ քեաֆֆէ ի իւմէմ արասընտա
- Գալպուրտա պոլպայ էլէտիքէրի կիպի էլէ-յէճէյիմ,
- Լաքին պիր տանէ եերէ տիւշմէյէճէք տիր :
- 10 Պէլա պիգէ եթիշմէյէճէք , Վէ պիգէ իսապէթ էթմէյէճէք տիր՝ տէյէն Գալմըմըն պիլ ճիւմէ կիւնահ քեարլարը գը-լըճէ էօլէճէք տիր :
- 11 ՕԼ կիւնտէ Տաուտըն տիւշմիւշ մէպէնի-նի իգամէ
Վէ բախնէլէրինի թոմիր ,
Վէ երգըմըշ եերլէրինի պինա էտէճէյիմ ,
Վէ ամը էյամը գատիմէտէ օլտըղը կիպի ետփաճաղըմ ,
- 12 Թա քի Էտոմըն պագըլէսինի ,
Վէ իսմիմէ ետա օլունան ճէմի' ի իւմէմի թէվէրրիւս էտէլէր՝ տէյիւ

- Պունու իճրա էտէն ՐԱՊԱ պոյուրուր :
- 13 Բապպ պէյթէ պոյուրուր .
Իշթէ կիւնէր կէլէր քի ,
Զիֆթճի օրագըլա ,
Վէ իւլիւմ պասան թօխում էքէնէ եթի-չէճէք ,
Վէ տաղլար եէնի շէրապ տամլատաճագ-լար ,
Վէ պայըլարըն ճիւմէսի երիյէճէք տիր :
- 14 Վէ գալմըմ' Խորայէլին էսիրլէրինի կէրի կէ-թիրէճէյիմ ,
Վէ վիրան օլմուշ շէհրլէրի պինա էտիպ սա-քին օլաճագլար ,
Վէ պաղլար տիքիպ անլէրին շէրապըն իչէ-ճէքէր ,
Վէ պաղլէր ետփրպ մէյվէլէրինի եէյէճէք-լէր տիր :
- 15 Վէ անլէրի քէնտի տիյարլարընտա ղարս է-տէճէյիմ ,
Վէ անլէրի վէրտիյիմ տիյարլարընտա ար-թըգ սեօքիւմէյէճէքէր՝ տէյիւ
Ալլահըն ՐԱՊԱ պոյուրուր :

ՊՊԱՏԵԱ

- 1 Վահի ի Պպտեա .
Բապպ Եէհօլա Էտոմ' ճագընտա պէյթէ պոյուրուր .
ՐԱՊԱ թարաֆընտան խապեր իշիթտիք .
Վէ միլլէթլէրէ էյիշ կէօնտերիտի .
Գալընըզ , անըն իւլէրինէ մուհարէպէյէ չը-գալըմ :
- 2 Իշթէ սէնի միլլէթլէր արասընտա քիւչիւթ-տիւմ ,
Ղայէթլէ մուհագգար սըն :
- 3 Էյ գոյա եարըգլարընտա սաքին օլուպ ,
Մէքէնի եիւքսէք օլան ,
Վէ գալպինտէ՝ Պէնի քի՞մ եերէ էնտիրէ պիլըր՝ տէյէն ,
Գալպինին զուրուրը սէնի ալտաթտը :
- 4 Գարթալ կիպի եիւճէլէնսէն ,
Վէ եուվանը երտըզլար արասընտա ետփ-սան պիլէ ,
Օրատան սէնի էնտիրէճէյիմ՝ տէյիւ ՐԱՊԱ պոյուրուր :
- 5 Էյեր սանա խըսըզլար եաթօտ կէճէլէյին ճարամիլէր կէլէս իտի ,

- (Ա՛հ , նա՛սըլ ճէլաք օլտըն ,)
Անլէր քէնտիլէրինէ քիֆայէթ էտէճէք միգ-տար սըրգաթ էթմէլլէ՞ր մի իտի .
Էյեր սանա պաղ պօզուճըլար կէլէս իտի ,
Զինկիլէր պարգամազլար մը իտի :
- 6 Էսալ նա՛սըլ թէֆահհիւս օլունտու .
Կիլլի մահալլէրի արանըլար :
- 7 Սէնին իլէ մուհահէտէ էտէնլէրին ճիւմէսի սէնի հուտուտա գատար կէօնտեր-տիլէր ,
Սէնին իլէ միւսալլէմէ իւզըն օլանլար սէնի ալտատըպ սանա ղաթիպ օլտըլար .
Էթմէյինի եէյէլէր սէնին ալթընա աղ սէր-տիլէր .
Անտէ ֆէհմ' եօգ տըր :
- 8 ՐԱՊԱ պոյուրուր քի ,
ՕԼ կիւնտէ Էտոմտան հիւքէմայը ,
Վէ Էսալ տաղընտան ֆէհմի մութլագա մահլ էտէճէյիմ :
- 9 Էյ թէյման , սէնին գահրիմանլարըն տէհչէ-թէ կիրիֆթար օլաճագլար ,
Թա քի Էսալ տաղընտան ճէր քէս գալթլ իլէ միւսգաթի՝ օլա :

- 40 Գարնատաշնը՝ Խա'գուպա օլան զուլմ' սեպե-
պինտեն
Սենի խիճէթ գափույաճադ տըր ,
վէ միւհեպպետեն միւնգաթի' օլաճագսըն :
41 Գարշըտա տուրտըղնէ կիւնտէ ,
Էճնէպիւր անըն *ապքերինի էսիր կէօթիւր-
տիւքլէրի ,
վէ եապանճըլար գափուլարընա կիրտիքլէրի,
վէ Եերուշալիմ իւզերինէ գուր'ա աթտըգ-
լարը կիւնտէ ,
Սեն տախի անլէրին պիրի կիպի իտին :
42 Գարնատաշնըն կիւնիւնիւ ,
Անըն մուսիպէթի կիւնիւնիւ սէյր էթմէմէլի ,
վէ պենի Եհնուտանըն Տէլաքը կիւնիւնտէ
մէսրուր օլմամալը ,
վէ մուզպագա կիւնիւնտէ
Պէջիւք սէյլէմէմէլի իտին :
43 Գամլըմըն գափուսընա՝ աֆէթլէրի կիւնիւն-
տէ կիրմէմէլի ,
վէ աֆէթլէրի կիւնիւնտէ պէլիյէլէրինի սէն
սէյր էթմէմէլի ,
վէ աֆէթլէրի կիւնիւնտէ անլէրին մալինէ
էլ ուզաթմամալը իտին .
44 վէ անլէրին Ֆիրարիլէրինի Տէլաք էթմէք
իչիւն
Եօլ աղընտա տուրմամալը ,
վէ մուզպագա կիւնիւնտէ
Գուրթուլանլարըն էլէ վէրմէմէլի իտին :
45 Զիրա քեաֆֆէ ի միլէլ իւզերինէ ԲԱՊՊԸՆ
կիւնիւնիւն կէլմէսի եազըն տըր .
Սեն եափտըղն միսիլիւ սանա եափըլաճագ .
վէ ճէզան պաշնիւն տէօնէճէք տիր :
16 Զիրա սիլ մուգաւտտէն տաղըմտա նասըլ
իչտինիլ իսէ ,

- Պիլճիւմէթ Թա'իֆէլէր տախի տա'իմա Իչէ-
ճէքլէր .
Հէմ իչէճէքլէր , Տէմ եուտաճագլար ,
վէ Տիչ օլմամըշ կիպի օլաճագլար տըր :
47 Ֆագաթ Սիօն տաղընտա նէճաթ պու-
լունաճագ ,
վէ գուտսիյէթ օլաճագ ,
վէ պէյթ ի Եա'գուպ միւլքլէրինի թէմէլ-
լիւք էտէճէքլէր տիր :
48 վէ պէյթ ի Եա'գուպ աթէշ ,
վէ պէյթ ի Եուտուֆ 'ալէվ ,
վէ պէյթ ի 'Եսալ սաման օլաճագ ,
վէ անլէր անըն իչինտէ Թուրուշպ ,
Անը թէլէֆ էտէճէքլէր տիր ,
վէ պէյթ ի 'Եսալըն պագըլլէսի օլմայա-
ճագ տըր ,
Զիրա ԲԱՊՊ սէյլէտի :
49 վէ ճէնուպ էհալէսի 'Եսալ տաղըն ,
վէ օվա էհալէսի Ֆիլիսթիլէր շիյալըն թէ-
վէրրիւ էտէճէքլէր .
Քէզալիք Էֆրայիմ սահրասընը վէ Սամարիա
սահրասընը ,
Պէնեամին տախի ճիլ'ատը թէվէրրիւ էտէ-
ճէքլէր տիր :
20 վէ պենի Իսրայիլըն պու 'ասքերինտէն օլան
էսիրլէր
Սարեփիթայա գաւտտը քեն'անիլէրին շիյալըն ,
վէ Եերուշալիմին Սէֆարատտա օլան էսիր-
լէրի
Ճէնուպի շէհրէրի թէվէրրիւ էտէճէքլէր տիր :
21 վէ Խէլապքետըլար 'Եսալ տաղընը Տիւքմ'է
էթմէք իչիւն
Սիօն տաղընա չըգաճագլար .
վէ մէլէքիւթ ԲԱՊՊԸՆ օլաճագ տըր :

ԵՈՒՆՈՒՍ

- 1 վէ Եունուս իպն ի Ամիթիայա ԲԱՊՊԸՆ
2 քէլամը կէլէրէք , Գալլէ , պէյիւք շէհր օլան
Նինիվիէ կիլթ , վէ անըն 'ալէյճինէ նիտա
էլէ , զիրա անլէրին քէօթիւլիւյիւ հուզու-
3 զըմա չըգտը՝ տէտի : Լաքին Եունուս ԲԱՊՊԸՆ
հուզուրընտան թարշիչէ ֆիրար էթմէք իւզ-

* Եսիր'ա՝ մալինի

- րէ գալգտի . վէ Եաֆայա էնիպ թարշիչէ կի-
տէճէք պիր կէմի պուլտու , վէ անըն նալ-
լունընը վէրիպ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտան անլէր
իլէ թարշիչէ կիլթէք իւզըն անա րաքիպ օլտու :
4 վէ ԲԱՊՊ տէնիլ իւզերինէ շիտտէթլի
պիր ըիւզկետար զուհուր էթտիրմէքլէ տէնիլ-
տէ պէյիւք պիր ֆուրթունա օլտու , շէյլէ

- քի կէմի փորելէնէնէք տերեւէյէ կէտի :
- 5 Վէ կէմիճիլէր գորգարար վէ հեր պիրի քէն-
տի իւահնա ֆերեստ էյլէտի , վէ խաֆիֆ-
լէնմէլէրի իչինս կէմիտէ պուլունտն էլէոյը
տէնիղէ աթարըար . Եունուս իսէ կէմինին
անպարենա էնիպ եաթմըլ վէ աղըր ույգույա
- 6 տալմըլ իտի : Վէ կէմինին րէ'իսի անա եադ-
լալապ անա խիթապէն' Էյ աղըր ույգույա
տալան , սանա նէ' օլտու . գալգ , իւահնա
ֆերեստ էյլէ , պէլքի Ալլահ պիղի թէգէ-
քիւր էտէր տէ հէլաք օլմայըլ տէտի :
- 7 Վէ պիրի պիրինէ' Կէլինիլ , գուր'ա աթա-
լմ վէ պիղէ պու պէլա քիմին . սէպէպիլլէ
խապէթ էթտիլինի պիրիլէմ' տէտիլէր : Վէ
գուր'ա աթարգլարընտա գուր'ա Եունուս
- 8 տիւլտիւ : Վէ պունուս իւղէրինէ անլէր ա-
նա' Դիմի պիղէ խապէր վէր , պու պէլա իւ-
ղէրիմիղէ քիմին' սէպէպիլլէ օլտու . սէնին
իչին նէ' տիր , վէ նէ'րէտէն կէլիլօրըն .
վաթանըն նէ'րէսի տիր , վէ սէն հոմնիլ միւլ
- 9 էթմտէն սին' տէտիլէր : Օլ տախի տնլէրէ'
Պէն 'իպրահիմ , վէ տէնիղի վէ գարայը
խալգ էտէն իւահն սէմալաթ Եէհօվատան
- 10 գորգարըմ' տէտի : Պունուս իւղէրինէ օլ-
տտէմլէր զայլէթլէ գորգարըար , վէ անա'
Պու սէնին եափաղըն նէ' տիր' տէտիլէր .
զիրա ՐԱՊՊԸ հուգըրընտան ֆիրար էթտի-
լինի օլ աաթմլէրէ խապէր վէրմիլ օլտըղըն .
- 11 տան անլէր պունուս պիլիլլէր իտի : Վէ տ-
նա' Տէնիլին իւղէրիմիղտէն թէպըն օլտու-
մար իչինս անա նէ' եափաղմ' տէտիլէր .
զիրա տէնիլին թէլաթիւմիւ կիթտիքէ շիտ-
- 12 տէթ քէսպ էթմէքտէ իտի : Օլ տախի տն-
լէրէ' Պէնի գալարըրպ տէնիղէ աթընըլ , վէ
տէնիլ իւղէրինիղտէն թէպըն օլտուադ
տըր , զիրա պու պէօյիւք ֆուրթունա իւղէ-
րինիղէ պէնիմ' սէպէպիմտէն կէլտիլինի պի-
լիլիմ' տէտի :
- 13 Վէ օլ տտէմլէր Կէպի գարայա չէվիլմէք
իչինս քիւրէք չէքտիլէր իսէ տէ միւղթէտիր
օլմատըլար , զիրա տէնիլին թէլաթիւմիւ տն-
լէր իւղէրինէ կիթտիքէ շիտտէթ քէսպ էթ-
- 14 մէքտէ իտի : Վէ Եէհօվայա ֆերեստ էտէ-
րէք , Րիճա էտէրիլ , եա Եէհօվա , Րիճա է-
տէրիլ , պու տտէմին ճանը սէպէպիլտէն հէ-
լաք օլմայալմ , վէ իւղէրիմիղէ սուչարը գան
ճիւրմիւնիւ պրադմա , զիրա , եա Եէհօվա ,
քէնտինէ խօշ օլանը եափաղմ' տէտիլէր :
- 15 Վէ Եունուսը գալարըրպ տէնիղէ աթարգ-
լարը կիպի տէնիլին թէլաթիւմիւնէ սիւքիւ-
- 16 նէթ կէտի : Օլ զէման օ տտէմլէր ՐԱՊՊՏԱՆ
զիյատէսիլլէ գորգարըար , վէ ՐԱՊՊ զէպիհէ
թադաթիմ' էտիպ նէզըլէր էյլէտիլէր :
- 17 Վէ Եունուսը եութմագ իչինս ՐԱՊՊ

պէօյիւք պիր պալըգ թա'նին էթմիլ իտի .
վէ Եունուս իւչ կիւն իւչ կէնէ պալըղըն
գարնընտա գալար :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Եունուս պալըղըն գարնընտան Ալլահը
ՐԱՊՊ Նիյալ էտիպ տէտի քի ,
- 2 Մուգայագամա ՐԱՊՊ ֆերեստ էյլէտիմ .
Օլ տախի պէնի իսթիճապէթ էյլէտի .
Հալիլէնին իչինտէն չաղըրաթմ ,
Վէ սէսիմ իչիթտին .
- 3 Պէնի տէնիլ օրթաարնա , լիւճնէյէ տիթըն ,
Վէ ագընթըլար պէնի իհաթէ էթտի .
Թէլաթիւմ վէ տալալարընըն ճիւմլէսի իւ-
ղէրիմտէն կէչտի :
- 4 Վէ տէտիմ քի' Պէն սէնին կէօղէրին էօնիւն-
տէն թարտ օլտուաթմ ,
Պագաթ էրնէ մուգատտէս հէլքէլինէ պա-
դաճաղմ :
- 5 Մուլար ճանըմա գատար էթարֆըմ ալարըար .
Լիւճնէ պէնի իհաթէ էյլէտի ,
Պալըմա եօսուս սարըլար :
- 6 Տալարըն տիպլէրինէ էնտիմ ,
Զէմին թըրգալարըլլէ տա'իմա փղէրիմ
տէ իտի .
- Լարին , եա Ալլահմ ՐԱՊՊ ,
Ուն հայաթըմ չուգուրտան չըգարտն :
- 7 Ճանըմ տէրուսիմտէ Խէրէ միւսթէզրադ
օլտըղընտա ՐԱՊՊ զիք էյլէտիմ .
Վէ Նիյալըմ սանա' սէնին մուգատտէս հէլ-
քէլինէ վաթըլ օլտու :
- 8 Էպաթիլլ ի քէսպիլլէր Րի'այէթ էտէնլէր
ֆէնտիլլէր Կէլէնէ' Նի'մէթի թէրք էտէրլէր :
- 9 Լաքին պէն սանա համա սէտալըլլէ զէպիհէ
թադաթիմ ,
Վէ նէզըլէրիմ իֆա էտէնէլիմ .
Խէլա ՐԱՊՊ մախուսա տըր :
- 10 Վէ ՐԱՊՊ պալըղա էմը էթմէսի իւղէրի-
նէ Եունուսը աղըղընտան գարայա աթար :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ իքինճի տէֆ'ա ՐԱՊՊԸ քէլամը Եուն-
2 նուսա կէլէրէք , Գալգ , պէօյիւք շէհը օլան
Նիլինիլլէ կիթ , վէ սանա տէլէնէլիմ սէօլ-
- 3 լէրի անա Նիտա էյլէ' տէտի : Վէ Եունուս
ՐԱՊՊԸ քէլամընա իսթիսալէն գալգըպ Նի-
նիլլէ կիթտի . վէ Նիլինիլ իւչ կիւնտէ կէ-
- 4 զիլլէր պէօյիւք պիր շէհը իտի : Վէ Եունուս
շէհը կիրմէյէ պաշալար , վէ պիր կիւնիւք
մէտաֆէ կէզէրէք' Նիլինիլին խարապ օլմա-
տնա անճաղ զըրգ կիւն վալ' տէլիւ Նիտա
էյլէտի :

- 5 Վէ Նինիվէ եհալիսի Ալլահայ ինանըպ օրուճ նիսա էլլէտիէր, վէ պէջիւք քիւ-
 6 չիւք չուլ կիլինտիէր: Վէ պու քէլամ Նինիվէ մէլիլինէ վասըլ օլտըգտա, թախ-
 թընտան գալգտը վէ իւզէրինտէն ըրտասընը չըգտըպ չուլ կէլինտի, վէ քիւլ իւզէրին-
 7 տէ օթուրտու: Վէ մէլիք իլէ քիւպէրտսը-
 նըն ֆէրմանըլլէ՝ ինսան վէ հայվան, սըղըր վէ գօյուն պիր շէյ եհմէսին, օթլանմասըն
 8 վէ սու իչմէսին: Վէ ինսան իլէ հայվանթ չուլ կիլինիպ րէ-իէն գուվվէթլէրիլլէ Ալ-
 լահայ ֆէրեատ էթսինլէր: Վէ հէր քէս քէօ-
 թիւ եօլընտան վէ էլինտէ օլուն զուլմտան
 9 ըրճաթ էլլէսին: Քի՞մ պիլըր՝ րէլի Ալլահ տէօնիւպ թէրահհիւմ էտեր, վէ շիտտէթ ի
 գաղապընտան վազ կէչէր տէ պիլ հէլք օլ-
 մայըլ՝ տէլէրէք Նինիվէտէ միւնատի չա-
 ղըրթտը:
- 40 Ալլահ տախի՝ ամէլլէրինի ես'նի քէօթիւ եօլլարընտան տէօնտիւքլէրինի կէօրտիւ: Վէ
 Ալլահ՝ անիլէր կէթիւրէճէլիմ տէտիլի պէ-
 լատան տօլլըր թէրահհիւմ էտիպ կէթիւր-
 մէտի:

Պ Ա Պ 4

- 1 Վէ Եռնուսըն փէք կիւճիւնէ կէլէրէք զա-
 2 զապիտը օլտու: Վէ ՐԱՊՊՊ տուա էտերէք՝
 Ահ, եա ՐԱՊՊ, պէն տահա վաթանըմտա իքէն
 սէօղիւմ պու տէլի՞մ մի իտի: պու սէպէպտէն
 թաքիլիէ ֆիրար էտէճէք օլտըմ: զիրա սէն
 րա՞ուֆ վէ րահիմ, սապուր վէ ինայէթի
 քէտիւր Ալլահ օլուպ պէլատան տօլլըր թէ-
 3 րահհիւմ էտէճէլինի պիլիւր իտիմ, Վէ շիմտի,

- եա ՐԱՊՊ, ըրճա էտէրիմ, ճանըմը ալ: զիրա
 պանա՝ էօլմէք եաշամագտան էվլա տըր՝ տէտի:
 4 Վէ ՐԱՊՊ՝ Տարըմաղա հագգըն վա՞ր մը՝ տէտի:
 5 Վէ Եռնուս շէհրտէն չըգըպ շէհրին շարգ
 թարաֆընտա օթուրտու: Վէ օրատա քէն-
 տինէ պիր խայմէ գուրուպ շէհրէ նէ օլաճա-
 ղընը կէօրիւնճէյէ գատար անըն ալթընտա
 6 կէօլկէտէ օթուրտու: Վէ ՐԱՊՊ Ալլահ պիր
 գապագ ամասըր թա'նին էթտի, քի Եռնուս
 իւզէրինէ չըգըպ անըր տէրտինտէն գուրթար-
 մագ իչիւն պաշընա կէօլկէ էտէ: Վէ Եռ-
 նուս գապագ ամասընտան զիլատէսիլլէ
 մէսըրուր օլտու:
- 7 Վէ էրթէտի կիւն՝ ալ էս սահար Ալլահ
 պիր գուրա թա'նին էթտի, վէ պու գապագ
 ամասընը վուրտու, օ տախի գուրուտու:
 8 Վէ կիւնէշ տօղունճա Ալլահ եագըճը պիր
 շարգ ըիւզկէտըր թա'նին էթտի: Վէ կիւնէշ
 Եռնուսըն պաշընա վուրտու, շէօյլէքի պայը-
 լըպ քէնտիսի իչիւն մէվթի՝ արգըլէյէրէք
 Պանա՝ էօլմէք եաշամագտան էվլա տըր՝ տէտի:
 9 Վէ Ալլահ Եռնուսա՝ Գապագ ամասըն-
 տան տօլլըր տարըմաղա հագգըն վա՞ր մը՝
 տէտի: օլ տախի՝ Մէվթի արգըլէյէճէք
 տէրէճէտէ տարըմաղա հագգըմ վա՞ր՝ տէտի:
 10 Վէ ՐԱՊՊ՝ Անէ էմէք չէքիպ պէլիւլթմէտիլին
 վէ պիր կէճէտէ պիթիպ չպիր կէճէտէ վա՞ր
 11 օլուն գապագ ամասընտա աճըտըն: Վէ պէն
 իչինտէ սաղ իլէ սօլըն թէֆրիգինէ միւզթէ-
 տիր օլմայան եիւզ եիրմի պինտէն զիլատէ
 ատէմ, վէ չօգ հայվանթ պուլընտան պու
 պէլիւք շէհր Նինիվէյէ թէրահհիւմ էթմէ-
 յէլիմ մը՝ տէտի:

Մ Ի Ի Ա

Պ Ա Պ 4

- 1 Եհհուտա մէլիքլէրի Եթմամ վէ Ահաղ վէ
 շիպիլանըն կիւնլէրինտէ Մօրաշլթի Միխայա՝
 Սամարիա իլէ Եհրուշալիմ հագգընտա՝ վահի
 իլէ կէլէն ՐԱՊՊՊ քէլամը աըր:
 2 Եյ ագվամ, ճիւմլէնիզ տինկէլինիզ:
 Եյ գէմին իլէ անտէ օլան քէտֆիթ ի մէվ-
 ճուտաթ, տիգգաթ էլլէ:
 Վէ Րապպ Եհհուտա՝ ալէյհինիզէ,

- Պապպ մուգատտէս հէյքլէլինտէն՝ ալէյհինիզէ
 շահիա օլտուն:
 3 Զիրա իշթէ ՐԱՊՊ քէնտի մագամընտան չը-
 գըյօր,
 Վէ ենիպ գէմինին եիւքսէք եերլէրի իւզէ-
 ըրնտէ կէզէճէք տիր:
 4 Վէ պալ մուսու ալթէլին գարընտա ե-
 լէտիլէ կիպի,

- վէ առւար էնիշտէն աշաղը ագաղը կիպի
Անըն ալթընտա տաղար էրիյէճէքլէր ,
վէ վատիլէր եարընադար ալը ,
5 Պոռնուն ճիւղէնի Եա'գուպըն 'իսեանը ,
վէ պէյթի Իսրայէլին կիւնաճարը իշիւն տիր .
Եա'գուպըն 'իսեանըն՝ -եղեղէ քի'մ տիր .
Սամարիա տէյի'լ մի .
վէ Եէհուտա միւրթէֆէ'աթըն՝ -եղեղէ
քի'մ տիր .
Եէրուշալիմ տէյի'լ մի :
6 Պու սեպէպտէն Սամարիայը թարլանըն թաշ
երդընթըր ,
վէ պաղ տիքիլէճէք եէր էտէճէյիմ .
վէ անըն թաշարընը տէրէյէ եուվարլայա-
ճաղըմ ,
վէ Թէմլէրինի աշաղըմ .
7 վէ անըն պիլճիւմէ փութլարը գըրըլաճագ ,
վէ վէրտիլէրի հէտիլէրին ճիւղէնի ա-
թէշ իլէ Իհրագ օլունաճագ ,
վէ սուրէթլէրինի ճիւղէնի խարապ է-
տէճէյիմ ,
Զիրա անիլէրի ֆահշէ իւճրէթիլէ թօփլատը ,
վէ անիլէր եինէ ֆահշէ իւճրէթինէ կիտէ-
ճէքլէր տիր ,
8 Պոռնուն իշիւն աղլայըպ ֆիղան էտէճէ-
յիմ ,
Սոյուլմուշ վէ 'իւրեան կեղէճէյիմ ,
Չագալար կիպի ֆիղան վէ տէվէ գուշու կի-
պի մաթէմ էտէճէյիմ :
9 Զիրա անըն եարալարը տէրմանըղ տըր .
Զիւնքի Եէհուտայա գատար կէլտի ,
Կալմըմըն գափուսընա' Եէրուշալիմէ գատար
եէթիլտի ,
10 Ճաթտա խապէր վէրմէյինիվ , * հիշ աղա-
մայընըղ ,
† Պէյթի'աթրատա թօփրագ իշինտէ եուվարլան :
11 Եյ † Շաֆիր սաքինէսի , 'իւրեան վէ խէճիլ
օլարագ կէշ .
Ու'անան սաքինէսի տըշարը չըգմաղ .
Պէյթիսէլին մաթէմի սիղտէն գօնաճագ եէ-
րինի ալըր :
12 Զիրա § Մարթ սաքինէսի խայր իշիւն ա-
ճընըր .
Զիրա ԲԱՊՊ թարաթընտան Եէրուշալիմ գա-
փուսընա պէլա էնտի :
13 Եյ Լաքիշ սաքինէսի , քիւհէյլանը 'արա-
պայա գօշ .
Սիւն գըղընըն կիւնաճընըն իպթիտատը օ տըր .
Զիրա սէնտէ Իսրայէլին 'իսեանը պուլունտու .
14 Պու եճտէն Մօրէշէթ-ճաթա հէտիլէր վէ-
րէճէքսին .

* Եա'գուպ' Արքէտէ
† Թօփրագ խանէ
‡ Զիւն
§ Մէրարէթ

- Աքղիպ խանէլէրի միւլուք ի Իսրայէլէ քեսա-
ղիպ պուլունաճագլար տըր :
15 Եյ * Մարէշա սաքինէսի , էինէ սանա վարիս
կէթիլէճէյիմ ,
Իսրայէլին 'իգղէթի 'Ատուլլամա գատար կէ-
լէճէք տիր :
16 Սէվիլիւն էվլատըն իշիւն սաշարընը եօլ վէ
քեսա ,
Գարթալ կիպի պիւս պիւթիւն թաա պաշ-
լլ օլ ,
Զիրա սէնին եանընտան էսիր կիթտիլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Վա'յ շէրր տիւշիւնէնիլէրէ ,
վէ եաթագլարընտա քէօթիլիւք իճատ է-
տէնիլէրէ .
Ելլէրինտէ իգթիտար պուլունտըղընտան ,
Սապաճ աղարտըղընտա անը ֆիլէ կէթիլիւ-
լէր .
2 վէ անիլէր թարլայարա թա'մա էտիպ անիլէր
ղապթ էտէրլէր ,
վէ խանէլէրէ Բա'ա Էրիպ անիլէր ալըրար .
վէ պիր քիմնէյէ հէմ խանէսինէ ,
Ատէմ վէ միրասընա զատր էտէրլէր :
3 Պու էճտէն ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլունտուր .
Իշթէ պէն պու իապիլէ 'ալէյհինէ շէօյլէ պիլ
պէլա թէտպիր էտէրիմ քի ,
Անըն ալթընտան պօյնընըղ չըգարամայա-
ճագսընըղ ,
վէ մաղըրուսանէ կեղէմէյէճէքսինիվ ,
Զիրա պէլա վագթը տըր :
4 Օլ կիւնտէ սիպին հագգընըղտա մէսէլ սէօյ-
լէյէճէքլէր ,
վէ հագղին պիր ֆիղան իլէ ֆիղան էտիպ ,
Քիւլլէյէն խարապ օլտըղ .
Գալմըմըն հիսսէսինի թէպտիլ էթտի ,
Անըն նա'սըլ պէնտէն ալտը ,
Թարլայարընըղ † ի'ատէ էթմէյիպ տէ' թագ-
սիմ էյիլէտի' տէյէճէքլէր :
5 Պու էճտէն ԲԱՊՊՔՆ ճէմա'աթընտա'
Սէնին իշիւն սիճիմ չէքէրէք գուր'ա աթան
պուլունտայաճագ տըր :
6 Փէյլաճագլէրիլէ էտէնիլէրէ' Փէյլաճագլէրիլէ
էթմէյինիվ † Էրլէր .
Անիլէր փէյլաճագլէրիլէ էթմէյէճէքլէր . հա-
գարէթ տէֆ' օլունտայաճագ տըր :
7 Եյ պէյթի Ի Եա'գուպ թէտիլէ օլունտան ,
ԲԱՊՊՔՆ Բուհը գըրալար՝ օլ .
Անըն էֆ'ալը պո'ւ մը տըր .
Խաթիգաթէթլէ սիւլուք էտէնէ սէօղլէրիմ
էյի տէյի'լ մի :

* Միրաս
† Եա'գուպ' մարթատ օլանա

- 8 Վէ պէնիմ՝ գալմբմ՝ տիւշմէն օլմաղա չօգ-
տան աշտղա գալգաթ .
Մուհարեպետէն՝ 'ավտէթ՝ էտէրէք էմնիյէթլէ
կէչէնլէրտէն
Էնթարի իւզէրինտէն ճիւպպիյի ալըսընը ,
9 Գալմբմէն նիսվանըն ֆէրաչլը խանէլէրին-
տէն թարտ էտէրսինիզ ,
Անլէրին էվլադնտան զիյնէթիմի գաթ'իյէն
ալըսընը ,
10 Գալգալ կիտինիզ ,
Զիրա պուրասը իսթիրահաթ էէրիտէյիլտիր ,
թէնճիս օլունալըն սէպէպտէն
Հէլաք Ը 'ազիմէն հէլաք օլաճադ տըր ,
11 Պիր տաթմ՝ ըիւզկիտար վէ պիւթլանա թապի՝
օլուպ ,
Սանա շէրապ վէ միւսքիր հադգընտա փէյ-
ղամպէրլէք էտէյիմ՝ տէյերէք եա-
լան սէօյլէրտէ ,
0 Քիմնէ պու գալմբն փէյղամպէրի օլաճադ
տըր ,
12 Էյ Եա'գուպ , ճիւմէնիլի մութլադա ճէմ՝
էտէճէյիմ ,
Խարայէլին պադըյիյէնի մութլադա թօփ-
լայաճաղըմ ,
Պօսրա գոյունլարը կիպի ,
* Աղըլլարընտա պուլունան սիւրիւլէր կիպի
անլէրի պիր եէրէ գոյաճաղըմ .
Ատէմլէրին Էն-չէթի սէպէպիտէն կիւրիւլ-
թիւ օլաճադ տըր ,
13 Բախնէ աչան էօնլէրինճէ չըգաթ .
Բախնէ աչըպ գափուտան կէչտիլէր վէ ան-
տէն չըգաթլար .
Վէ անլէրին մէլէյի էօնլէրինճէ կէչէր ,
ԲԱՊՊ անլէրին սէրտարը տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ տէտիմ Քի , Էյ Եա'գուպն ըու'էսասը ,
Վէ պէյթ ի Խարայէլին հաքիմլէրի , շիմոի
տինկիյինիզ .
Հադգը պիլմէլի տէյի°Լ մի սինիզ .
2 Սիզ Քի խոյրա պուզզ վէ շէրէ մուհապպէթ
էտէրսինիզ ,
† Ատէմլէրին իւզէրինտէն տէրիլէրինի վէ քէ-
միքլէրինտէն էթլէրինի սոյարսընը .
3 Պունլար գալմբմէն էթինի եէրլէր ,
Վէ իւզէրլէրինտէն տէրիլէրինի եիւզէրլէր ,
Վէ քէմիքլէրինի եզլէր ,
Վէ անլէրի՝ գաղանտա վէ թէնճէրտէ օլան
էթ կիպի տօղարարար .
4 Օլ զէման ԲԱՊՊ ֆէրետա էտէճէրլէր ,
Լաքին օ անլէրի իսթիճապէթ էթմէյէնճէք ,

* Են-չէթի՝ մէր'ալարընտա
† Իւր . անլէրին

- Օլ վադըթ էիւզիւնիւ անլէրտէն սէթր էտէ-
ճէք տիր ,
Զիրա անլէր քէօթիւ իշ իշլէտիլէր ,
5 Գալմբմէն իզլլ էտէն ,
Տիւլէրիլլէ Ըսըրան վէ սէլամէթ նիտա էտէն ,
Վէ անլէրին աղլընտ պիր շէյ գօմայան քիմ-
սէ 'ալէյ հինէ
Ի'լան Ը հարպ էտէն փէյղամպէրլէր հադգընտա
ԲԱՊՊ պէյլէ պուլուրուր .
6 Պու էճլտէն սիզէ կէճէ օլաճադ ,
Իի ըույա կէօրմէյէսինիզ ,
Վէ սիզէ զուլմէթ օլաճադ ,
Իի թէֆա'իւլ էթմէյէսինիզ .
Վէ փէյղամպէրլէր իւզէրինէ կիւնէշ պաթա-
ճադ ,
Վէ անլէր իւզէրինէ կիւն գարարաճադ տըր :
7 Վէ ըույա կէօրիւճիւլէր ութանաճադլար ,
Վէ ֆալըլլար իսթիլ օլաճադլար .
Վէ ճիւմէնի սուտադլարըն էօրթէճէքլէր
տիր ,
Զիրա Ալա'հ թարաֆընտան իսթիճապէթ
էօդ տըր :
8 Լաքին պէն Եա'գուպա 'իսեանըն ,
Վէ Խարայէլէ կիւնահընը պէյան էթմէք իւզըն ,
ԲԱՊՊՈՐ ըուհըյլէ ,
Գուլվէթ վէ հիւքմ վէ ճէսարէթլէ մէմու իմ :
9 Էյ պէյթ ի Եա'գուպն ըու'էսասը ,
Վէ պէյթ ի Խարայէլին հաքիմլէրի ,
Շիմոի պունու տինկիյինիզ .
Սիզ Քի հադգտան իքրա'հ էտիպ ,
Հէր տօղընլըք էյրիտիրսինիզ .
10 Սիօնը գան իլէ ,
Վէ Եէրուշալէմի հադգընլըք իլէ պինա է-
տէրսինիզ :
11 Անըն ըու'էսասը ըիշվէթլէ հիւքմ էտէրլէր ,
Վէ քէսահինլէրի իւճրէթլէ թա'իմ էտէրլէր ,
Վէ փէյղամպէրլէրի ազչէ իշիւն թէֆա'իւլ
էտէրլէր ,
Վէ ԲԱՊՊ տրամըլտա տէյի°Լ մի ,
Պէլա պիզէ իսապէթ էթմէյէնճէք տէյերէք ,
ԲԱՊՊ իսթիճապէթ էտէրլէր :
12 Պունուն իշիւն Սիօն սիզին սէպէպինիզէ
թալլա կիպի սիւրիւլէճէք ,
Վէ Եէրուշալէմ թաշ եղընթըլարը օլաճադ ,
Վէ Պէյթին տաղը օրմանըն եիւքսէք եէր-
լէրէ կիպի օլաճադ տըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ տիրի կիւնլէրտէ պէյթ իւր ԲԱՊՊՈՐ
տաղը
Տաղլարըն պաշընտա սապիթ վէ թէփէլէրտէն
միւրթէֆի՝ օլաճադ տըր :

- վէ միլէթէր օրսոյա տօղրու ագըպ կիտէ-
ճէքէր տիր .
- 2 վէ միլէ Ի քէսիրէ կիտէր Իքէն տէյէճէք-
էր քի ,
կէլէնիզ , Եէճօվանըն տաղընա ,
Խլաճ Ը Եա'գուպըն պէյթինէ չըգայլամ ,
Քի պիզէքէնտի թարիվէրինի թա'լիմ' էտէ ,
Պիզ տէ անըն եմլարընտա սիւլուք էտէլիմ' .
Զիրա շէրի'աթ Սիօնտան ,
վէ ԲԱՊՊԸՆ քէլամը Եէրուշալիմտէն զուհուր
էտէճէք տիր :
- 3 վէ չօգ գալմար արտաընտա հիւքմ' էտէճէք ,
վէ ուղագտա պուլանան գուվէթլի Իւմ'
մէթլէրի թա'ղիւր էտէճէք տիր .
վէ անլէր գըլլալընըն սապան տէմիլլէրի ,
վէ մըզարալընըն տաճարալար Եափաճագլար
տըր .
Միլէթ միլէթ 'ալէյհինէ գըլլալ գալտըրմա-
յաճագ ,
վէ արթըգ մուհարապէ Էթմէքլիյի էյրէն-
մէյէճէքէր տիր :
- 4 Անճագ հէր ատէմ' քէնտի ասմաը ,
վէ քէնտի Ինճիր աղաճը ալթընտա օթու-
րաճագ ,
վէ խալֆ վէրէն օլմայաճագ տըր ,
Զիրա ԲԱՊՊ Իւլ ճիւնուտըն աղղը սէյլէտի :
- 5 Զիրա քէաֆէն Ի ագվամըն հէր պիրի ,
Քէնտի Իլաճընըն Իսմիլլէ սիւլուք էտէր ,
Լաքին պիզ էպէտ Իւլ ապաա Ալլաճըմը
ԲԱՊՊԸՆ Իսմիլլէ սիւլուք էտէրիզ :
- 6 ԲԱՊՊ պոյուրուր քի , Օլ կիւնտէ թօ-
փալը ճէմ' էտէճէյիմ' ,
վէ թարտ օլունանը վէ պէլոյա տիւչար էյ-
լէտիլիմ' թօփլայաճագլամ' .
- 7 վէ թօփալը պագըլլէ ,
վէ թէպիտ էտիլէնի գուվէթլի միլէթ է-
տէճէյիմ' .
վէ ԲԱՊՊ անլէր Իւզէրինէ Սիօն տաղընտա ,
Մին էլ ան Իլ էլ էպէտ հիւքիւմէթ էտէ-
ճէք տիր :
- 8 վէ սէն , էյ սիւրիւ գուլէսի , Սիօն գըզը-
նըն տաղը ,
Էվլէլէրի հիւքիւմէթ սանա կէլէճէք ,
Եէրուշալիմ' գըզընա սալթանաթ վառըլ օ-
լաճագ տըր :
- 9 Շիմտի նիճիւն պիւլէնա տվալէ չաղը-
րըրն .
Սէնտէ մէլէք Եօ'գ մը ,
Միւշիլիին հէլա'ք մը օլտու ,
Քի սէնի վազ' Ը համլ աղըրը թութտու :
- 10 Էյ Սիօն գըզը , աղըր չէք ,
վէ վազ' Ը համլ աղըրընտա օլ .
Զիրա շիմտի շէհրտէն չըգըպ սաճրատա սա-
քին օլաճագըն ,

- վէ Պապէլէ գատար կիտիպ , օրատա խէլա-
պուլաճագըն .
Օրատա ԲԱՊՊ սէնի տիւշմէլէրինին էլինտէն
գուրթարաճագ տըր :
- 11 վէ շիմտի սէնին Իւզէրինէ չօգ թա'իֆէլէր
թէճէմմիւլ' էտիպ ,
Մուրտար օլտու , վէ պիլիմ' կէօզլէրիմիզ
Սիօնըն հալէնի կէօրսիւն' տէյէ-
ճէքէր տիր :
- 12 Լաքին անլէր ԲԱՊՊԸՆ միւրտարնը պիլմէզլէր ,
վէ անըն թէապիրինի անկլամաղար .
Զիրա տէմէլէրին Խարմանա Խօփլալէրէ կի-
պի Օ անլէրի թօփլայաճագ տըր :
- 13 Էյ Սիօն գըզը , գալգ վէ խարման տէօյ ,
Զիրա պոյնուզըն տէմիր ,
վէ թընագլարընը պագըր էտէճէյիմ' ,
Սէն տախի չօգ գալմար էգէճէքսին .
վէ անլէրին քէալընը Եէճօվայա ,
վէ մալլէրինի պիւթիւն զէմիւն Բապպընա
վազֆ էտէճէյիմ' .

ՊԱՊ 5

- 1 Շիմտի , էյ 'աքէր սահիպի գըզ ,
Աքէրի թէհիլլէ էյլէ .
Պիզի մուհարալէյէ պալար .
Խարալէլ հաքիմինին Եանաղընա տէյնէքլէ
վուրաճագլար :
- 2 վէ սէն , էյ Պէյթլէհէմ' Էֆրիթա ,
Եէհուտա պինլէրի արատընտա քիւչիւք Ի-
սէն տէ ,
Պէնիմ' Իչիւն Խարալէլ Իւզէրինէ հիւքիւմէթ
էտէճէք օլան սէնտէն չըգաճագ
տըր ,
Անըն Խուրուճը գատիմտէն ,
Էյամ' Ը էգէլիլէտէն պէրու տըր :
- 3 Պու էճլտէն վազ' Ը համլ էտէնին տօղրա-
ճաղը վազթա գատար
Անլէրի թէպիմ' էտէճէք տիր ,
վէ անըն պիրատէրլէրինին պագըլլէսի
Պէնի Խարալէլէ 'ալտէթ էտէճէք տիր :
- 4 Օլ տախի սուրուպ ԲԱՊՊԸՆ գուվէթլիլլէ ,
վէ Ալլաճը օլան ԲԱՊՊԸՆ Իսմիլին ճէլալիլլէ
կիւտէճէք .
վէ անլէր սաքին օլաճագլար .
Զիրա շիմտի միւնթէհա Ի գէմինէ գատար
քէսպ Ի 'աղամէթ էտէճէք տիր :
- 5 Սէլամէթ պու օլաճագ տըր ,
Աշուրիլէր տիյարըլըպ կէլաիլլէրինտէ ,
վէ սէրայլարըմըպա պագ պատաղլարընտա
Անըն 'ալէյհինէ Եէտի չօպան
վէ սէքիզ էմիր Իգամէ էտէճէյիլլէ :
- 6 վէ Աշ' ր տիյարընը գըլլէլլէ ,
վէ Նիմրուտ տիյարընը մէտիլլէրինտէ Խա-
րապ էտէճէք տիր .

Վէ Աշուրիւրէ տիւրարմբագ կէտիւրէրհնտէ ,
Վէ հուտուտըմբգա այազ պատարգլարընտա ,
Պէշէ տնէրտէն գուրթարաճագ արը :

7 Վէ Եա'գուպըն պագը Այէսի ագվամը
քէտիւրէ իշինտէ ,
Բաղղ թարաթընտան իշինտէ , շէպնէմ կիպի
Վէ ինտանտան պիր շէյ պէքէմէյէրէք ,
Վէ պէնի պէշըրտէն պիր շէյ իւմիտ էթմէյէ
րէք ,
Ձէմէն իւզէրիւնէ տամլոյան Եաղմուր կիպի
օլաճագ արը :

8 Վէ Եա'գուպըն պագը Այէսի միւլէթլէրտէ ,
Ագվամը քէտիւրէ իշինտէ ,
Օրմանըն վուհուշը արասընտա օլան արոյան
կիպի ,
Վէ գոյուն սիւրիւսիւնտէ կէնճ արալան կի-
պի օլաճագ արը ,
Քի կէշաիյինտէ չիյնէր վէ փարէլըր ,
Վէ գուրթարան պուլունմազ :

9 Սէնին էլէն խասիմլէրինին 'ալէյհինէ գալտը-
րըլաճագ ,
Վէ տիւշմէնլէրինին ճիւմլէսի միւնգաւթի' օ-
լաճագ արը :

10 Բաղղ պույուրուր քի ,
Օլ կիւնտէ աթլարընը սէնին իշինտէն թէլէֆ ,
Վէ 'արապալարընը մաշվ էտէճէյիմ .

11 Վէ տիւրարընը շէհրէրինի խարապ էտէճէ-
յիմ .
Վէ քէտաֆէ ի իսթիֆքէտամաթընը Երգա-
ճաղըմ :

12 Վէ սէնին էլինտէն էֆուսուճըլըղը տէֆ' Ետէ-
ճէյիմ ,
Վէ արթըգ սէնտէ միւնէճճիմլէր պուլուն-
մալաճագ արը :

13 Վէ սէնին իշինտէն օյմա վութլարընը ,
Վէ տանէմլէրինի մաշվ էտէճէյիմ ,
Վէ պիր տաշա էլլէրինին իշինէ 'իպատէթ
էթմէյէճէքսին :

14 Վէ իշինտէն Աշըրալարը սէրքէճէյիմ ,
Վէ շէհրէրինի վիրան էտէճէյիմ :

15 Վէ իթա'աթ էթմէյէն միւլէթլէրտէն
յըրմ ու զապպա իլէ ինթիգամ ալաճաղըմ

എല്ലാ 6

1 Շինարար Բուդդան սեզլենակյանին տնկեկէյնիւղ,
Կալդ, վէ տաղլար զօնիւնտէ տա՛վա սիւր,
վէ պալլըլար ավազընը իշխոսինէր:
2 Էյ տաղլար վէ զէմինին էտաւ ը գա՛վկէտի,
Բուդդան տա՛վալընը տնկեկէյնիւղ.
Ձիւրա Բադդան քէնտի գա՛վմը իլէ տա՛վաւը
վար,
վէ իւրայլէ իլէ մոնհաքէմէ օլտաճագ տըր:
3 Էյ գա՛վմըմ, տանա նէ՞ ետփալմմ,

վէ նե՞ իլէ սէնին եօրաբմ՝
'Ալէյհիճմտէ շէհատէթ էյլէ :
4 Զիրա սէնին Մըսթըր տէյյարընտան չըգարաբմ՝
վէ սէնին էսաբէթ խանէսինտէն խէլաս էյլէ-
տիմ ,
վէ սէնին էսնիննէ Մուսա իլէ Հարունը վէ
Մէրնէմի կէօնէտէրտիմ :
5 Էյ դաւլըմ , Մուսայ մէլէյի Պալատըն նէ
թէտպիր էթմալինին ,
վէ Պալ'ամ իսին ի Պա'ուրըն անա նասըլ
ճէվաս վէրտէյլինի ,
վէ Շիթթիմտէն Ճիլճալազ գատար նէ վա-
գո՞դա՞րա՞ն խաթրա կէթիր ,
թաքի ԲԱՊՊԱՐԵՆ 'սատէթինին պիլէսին :
6 ԲԱՊՊԱՐԵՆ Հուգուրըննա նե՞ իլէ վարայըմ ,
Ալլահ իւլ Ան'աթ'ալըն Հուգուրընտա Նա՞ւըլ
սէնէ՞ գըրայըմ .
Անըն Հուգուրընա մուհրապալա՞ր իլէ մի ,
Պիր սէնէյլը պուգաղըլա՞ր իլէ մի վարայըմ :
7 ԲԱՊՊԱՐԵՆ պինէրճէ գօշարտան ,
Օն պինէրճէ վէյթունէ հուղը րմմագլարընտան
խօշնուա օրո՞ր մը .
'Իսեանըմ իչիւն իլք օղըմ ,
Ճանըմըն կիւնահը իչիւն սուլպըմըն սէմէրէ-
սինի՞ մի վէրէյիմ :
8 Էյ տտէմ , սանա էյի օլունը պէյան էյ-
լէտի .
վէ հադդ իզըրէ հարէքէթ էթմէք վէ մէր-
համէթի սէվլէք ,
վէ միւթէվաղը՞ օլարադ Ալլահըն իլէ երւ-
րիւմէքտէն պաշգա ,
ԲԱՊՊԱՐԵՆ սէնտէն նե՞ թալէպ էտէր ,
9 ԲԱՊՊԱՐԵՆ ավաղը շէհրէ նիտա էտէր ,
վէ 'ազիլ օլան սէնին իսմինին կէօրէճէք տիր .
Տէյնէյի վէ անը թա'սին էտէնի տինկէյինիզ ,
10 Շէրիլին խանէսինտէ տահա շէրը խազինէլէրին ,
վէ մէնֆուր օլան էքսիք էֆա վա՞ր մը տըր
11 Քէօթիլի թէրաղըլ ,
վէ քիսէսինտէ հիլէլի թարթը թաշլարը օ-
լանը փաք 'սատ էտէյի՞մ մի :
12 Զիրա անըն զէնիկինէրին զէյսատէսիլէ զալիմ
տիր ,
վէ սէքէնէսի եալան սօյլէր ,
վէ աղըզլարընտա հիլէլի լիսանլարը վար տըր .
13 Պու էճլտէն պէն սէնին շէտիտէն տարպ էտէ-
ճէյիմ ,
վէ կիւնահլարըն իչիւն սէնին վիւրան էյլէյ-
ճէյիմ :
14 Սէն եկէլէճէսին , լաքին տօյմայաճադսն ,
վէ աճըղըն գարնընտա գալաճադ .
Գալարընաճադսն , լաքին գուրթարաճայա-
ճադսն ,
վէ գուրթարաղընը գըրընա թէյլիմ էտէ-
ճէյիմ :

- 15 Սէն էբէճեքսին, լաքին պիշմէյէճեքսին :
Ձէյթուն տէյէճեքսին, լաքին եաղընը սիւ-
րիւնմէյէճեքսին .
Իւզիւմ պատաճագսին, լաքին շերապ իշմէ-
յէճեքսին :
- 16 Զիրա Սմրինին ֆերա'իզի,
Վէ Ախապ խանէսինին քեաֆֆէ՝ ի ս'մալը
հըֆզ օլունույօր .
Վէ սիզ անլերին թէտպիրլերինէ կէօրէճիւ-
լաք էտիյօրսընըզ,
Քի սէնի խարապ,
Վէ *սեքէնէնի պա'իս ի բեղալէթ էաէյիմ,
Վէ գալմըմըն հագարէթինի չէքէճեքսինիզ :
- ՊԱՊ 7
- 1 Վա'յ պանա քի տէվլերիլմիշ եազ եէմիշի
կիպի,
Պաղ պօղըմընտան քաւն չինկիլէր կիպի օլ-
տըմ .
Եէյէճէք սաղգըմ եօգ տըր .
Հանըմ թուրֆանտայա արղու չէքէր :
- 2 Միւթթապի առեմ եէրտէն միւն'առիմ օլ-
տու,
Վէ նա պէյինտէ տօղըու առեմ գալմաւոր .
Հիւմլէսի գան իչիւն փուսու գուրար,
Հէր պիւրի գարնտաղընը աղ իլէ ալլար :
- 3 Ելլէրի քէօթիւլիւքտէ մահիւր տիր,
Բէ'իս բէլէլ թալէպ էտէր,
Վէ հաքիմ իւճրէթ ալը,
Վէ պէյիւք առեմ հէվա ի նէֆսինէ կէօրէ
սէյլէր .
Պէօյլէճէ իշի էյրիլտիրլէր :
- 4 Անլէրին էյիսի տիքէն կիպի,
Տօղըուսը տիքէնտէն չիթ Կէլէ տիր .
Պէքճիլէրինին կիւնիւ,
Եօգլանըլաճաղըն վաղըթ կէլէյօր,
Անլէրին իղթիրապը շիմտի օլուր :
- 5 Տօթա ինանմայընըզ,
Խասս տօթա թէվէք քիւլ էթմէյինիզ,
Գօյնընտա ետթանտան աղընըն գափուլարը-
նը կէօլէթ :
- 6 Զիրա օղուլ փետէրինի թահգիր էտէր,
Գըզ քէնտի վալտէսի վէ կէլին գայն վալի-
տէսի 'ալէյինէ գալգար .
Ատէմին տիւշմէնլէրի քէնտի խանէսի խաւ
գը տըր :
- 7 Լաքին պէն ՐԱՊՊ, միւնթաղըր,
Խէլապըմըն Ալլահընա իւմիտար օլաճաղըմ,
Ալլահըմ պէնի տինկիլէճէք տիր :
- 8 Էյ տիւշմէնիմ, իւզէրիմէ սէվինմէ .
Տիւշտէմ տէ գալգաճաղըմ,

* Իւլը . սէքէնէսինի

- Զուլմէթ տէ օթուրսոմտա ՐԱՊՊ պանա նուր
օլաճագ տըր :
- 9 ՐԱՊՊ գարըլ կիւնահ իշլէտիյիմտէն
Օ տա'վալը կէօրիւպ
Հաղգըմը իհագ գալտինճէյէ տէկին
Անըն զաղապընա թէհամմիւլ էտէճէյիմ .
Օ պէնի նուրա չըգարաճագ,
Պէն տաիի անըն 'առալէթինի կէօրէճէյիմ,
10 Օլ վաղըթ տիւշմէնիմ կէօրէճէք,
Վէ՝ Ալլահըն ՐԱՊՊ նէրէտէ տիր՝ տէյինի
Խիճէթ գափալաճագ տըր .
Կէօղէրիմ անըն հէղա'ըն կէօրէճէքէր,
Սօգագ չամուրը կիպի փայիմալ օլաճագ
տըր :
- 11 Սէնին սուրլարընըն պինա օլունաճաղը կիւն,
Հէման օլ կիւնտէ էմը թէպա'իւտ էտէճէք
տիր :
- 12 Օլ կիւնտէ Աշուրտան վէ * միւսթահքէմ՝
չէհըլէրտէն,
Վէ միւսթահքէմ շէհրտէն՝՝ Նէհրէ գատար,
Վէ տէնիգալէն տէնիզէ վէ տաղտան տաղա
Կէլէրէ' սանա կէլէճէքէր :
- 13 Վէ տիյալը քէնտի սէքէնէսի,
Իշլէրինին սէմէրէսի սէպէպինտէն խարապ օ-
լաճագ տըր :
- 14 Գալմընը,
Քարմէլ օրթաղընտա օրմանտա ետընըզ օ-
Թուրան միւրաղընըն սիւրիւսիւնիւ
'Ասան իլէ օթլաթ .
Անլէր էյամ ը գատիմտէ օլաղը կիպի
Պաղտանտա վէ ճիլ'առտա օթլաղընլար :
- 15 Մըսըր տիյարընտան չըգաղըն կիւնլէրտէ օլ-
աղը կիպի
Անա միւճիգէլէր կէօթէրէճէյիմ :
- 16 Թա'իֆէլէր կէօրիւպ՝
Պիւթիւն գահրիմանըզլարընտան ութանա-
ճագլար,
Աղըզ իւզէրինէ էլ գօլաճագլար,
Գուլաղլարը սաղըր օլաճագ տըր :
- 17 Նըլան կիպի թօփրագ ետլայաճագլար,
Եէրին սիւրթիւնէնլէրի կիպի
Սագլանաղըլարը եէրլէրտէն թիթրէյէրէք ռ-
գահլար,
Ալլահըմըլ ՐԱՊՊ սէպէպինտէն տէհէթէ կի-
րիֆթար օլաճագլար,
Վէ սէնտէն գօրգաճագլար տըր :
- 18 Սէնին կիպի հա'նիլը Իլահ վար տըր,
Քի կիւնահը 'աթվ էտէր,
Վէ միւրաղընըն պագըլլէտինին 'իստընտան
սարֆ ը նաղար էյլէր .
Ղաղապընը իլ էլ էպէտ սագլաճագ,
Զիրա 'ինայէթի սէվէր :

* Եւթա' Մըսըր չէհըլէրտէն, վէ Մըսըրտան

19 Քենտոսի տէօնիւպ պիղէ մէրհամէթ էտէճէք,
'իսեանլարըմըզ պյաղը ալթընա ալաճադ տըր.
կիճնա հարընըն ճիւմէտինի տէնիլին տիպինէ
աթաճադսն :

20 Էյամը գատիմէտէն
Էճտաըմըզա եէմինէ վա'տ էյլէտիյին հա-
գիգաթը Էա'գուպա,
'ինայէթի Ապրահամա իճրա էտէճէքսին :

Ն Ա Հ Ո Ւ Մ

Պ Ա Պ 1

1 Մինիվէ հագգընտա վահի տիր . Էլգոշի Նա-
հումըն վահէի քիթապը տըր :

2 ՐԱՊՊ զայուր վէ միւթագիմ պիր Ալլահ
տըր :

ՐԱՊՊ ինթիգամ վէ զաղապ սոհիպի տիր ,
ՐԱՊՊ տիւշմէնէրինտէն ինթիգամ ալաճադ ,
վէ 'տտուլարընա Էլմ սագլայաճադ տըր :

3 ՐԱՊՊ սապուր վէ գատիր տիր ,
Լաքին Էլանհիտըն ապա թէպրիյէ էթմէզ :
ՐԱՊՊԸՆ Եօլը գասըրղա վէ ֆուրթուշտատա տըր,
վէ պուլուլթլար անըն պյաղընըն թօղը տըր :

4 Տէնիզի թա'ղիւր էտէր վէ անը գուրուտըր ,
վէ ըրմագլարըն ճիւմէտինի գուրուտըր .
Պաշան վէ Քարմէլ սօլար ,
Լիպնանըն չիւշի տախի սօլար :

5 Էօնիւնտէն տաղլար թիթիւրէր վէ պայըրլար
Էրիւրէր .

վէ անըն հուզուրընտան գէմին ,
Տիւնեա իլէ պիւթիւն սէքէնէսի տախի հա-
րէքէթ էտէր :

6 Անըն հիտտէթի էօնիւնտէ քիմտուրա պիլիր ,
վէ անըն շիտտէթ ի զաղապընա քիմ տա-
յանա պիլիր .

Խըշմը աթէշ կիպի տէօքիւլիւր ,
վէ գայալար անըն Գ-Էլէիյէ փարէլէնիր :

7 ՐԱՊՊ քէրիմ տիր , մուզպագա կիւնիւնտէ
գա'լա տըր .

վէ քէնտիսինէ թէվէքքիւլ էտէնլէրի պիլէր :

8 Լաքին անըն մէքեանընը թուղէտն էտէն թու-
ֆան իլէ խարապ էտէճէք ,
վէ զուլմէթ անըն տիւշմէնլէրինի թա'դիպ
էյլէյէճէք աիր :

9 ՐԱՊՊ գարշը նէ տիւշիւնիւրսինիզ .
Պիւս պիւթիւն մահվ էտէն օ տըր .

Մուզպագա իքինճի տէֆա զուհուր էթմէ-
յէճէք տիր :

10 Զիրա անլըր տիքէնլըր կիպի սարըմըշ ,

վէ Էլքիլէրիյէ սերիսշ օլանլար Կիպի պու-
լունուր իքէն ,

Էյիճէ գուրուլմըշ սաման կիպի եանաճադ-
լար տըր :

11 ՐԱՊՊ գարշը քէմլըք թէտպիր էտէն եարա-
մազ միւսթէշար

Աէնտէն զուհուր էթտի :

12 ՐԱՊՊ պէշլէ պուլուրուր .

Անլըր աասիշ իւզլէ պուլունուպ քէսրէթ
իւզլէ իսէլէր տէ ,

0 Կէշտիյինտէ միւնգաթի' օլաճադլար տըր .
Աէնի թազէիզ էթտիմ իսէ տէ պիր տահա
թազէիզ էթմէյէճէյիմ :

13 վէ շիմտի սէնին իւզլէրինտէն անըն պօյուն-
տըրլընըր գրրաճաղըմ ,

վէ պաղլարընը չէօզէճէյիմ :

14 վէ ՐԱՊՊ սէնին հագգընտա
Արթըգ սէնին իսմինտէն զիւրրիյէթ օլմամա-
սընը էմր էթտի .

Իլահարընըն խանէսինտէն

Օյմա վէ տէօքմէ փուլթարը մահվ էտէ-
ճէյիմ .

Օր-նը սէնին իչիւն գապր եափաճաղըմ ,

Զիրա սէն հագիր օլտըն :

15 Իշթէ տաղլարըն իւզլէրինտէ միւթտէ կէթի-
րէնին :

Սէլամէթ թէպշիր էտէնին պյաղլար . . .

Էյ Եէհուտա , պայրամլարընը Տըֆզ , նէզը-
լէրինի իֆա էյլէ .

Զիրա եարամազ քիմէ պիր տահա սէնտէն
կէչմէյէճէք ,

0 պիւս պիւթիւն միւնգաթի' օլտու :

Պ Ա Պ 2

1 Փարէլէյէն սէնին եիւզիւնէ գարշը չըգտը .
Գալ'պը Տըֆզ էյլէ , Եօլը կէօզէթ .

- Պէտէրի գուժվէթէնտիր, ղէյտտէսիլէ քէսպի
գուժվէթ էյլէ :
- 2 Զիրա ՐԱՊԱ Եւ գուժլն ֆախրընը
իսրայէլին ֆախրը կիպի թէճտիտ էյլէտի .
Զիրա պօշալտտնլար անլէրի պօշալթտլար ,
վէ անլէրին տամա չըպուգլարընը պօզտլար :
- 3 Անըն գահրամանլարընը գալգանը գըըմըզը
օլտու ,
Էսհապ ը գուժվէթ տլ կիլինմիշ տիր .
Հազըրլանտըզը կիւնտէ 'արապասը չէլք կի-
պի փարլայա ճագ ,
վէ մըզազլարը սալտնաճագ տըր :
- 4 'Արապալար սօգագլարտա խըզլէ գօշաճագ-
լար ,
Մէյտանլարտա պիրի պիրինէ չարփաճագլար .
կէօսթէրիլէրի մաշ'ալալար կիպի օլուպ ,
Եիմէքլէր կիպի սէյիւթէքլէր տիր :
- 5 Գահրամանլարընը թէգէքքիւր էտէճէք .
Եիւրիւտիւքլէրինտէ սիւրչէճէքլէր ,
Տէ-լէն անըն սուրընա 'տլ էլ 'տճէլէ կէլէճէք ,
վէ սիփէր թէհիլյէ էտիլէճէք տիր :
- 6 Ըրմազլարըն գափուլարը աշըլաճագ ,
վէ սէրայ երգըլաճագ տըր :
- 7 Էսարէթէ կիթմէսի թագտիր օլունտու ,
վէ ճարիլէրի կէյիւպլէրինի տէյէրէք ,
վէ կէյէրճինլէր կիպի ինլէյէրէք ,
Անըն իլէ պէրապէր կիտէճէքլէր տիր :
- 8 վէ Նինիվէ իպթիտատէն սուլար հալուզը
կիպի իտի .
Լաքին անլէր ֆիրաք էտէրլէր ,
Տուրուըզ , տուրընզ' Դէնլէր իսէ տէ ,
կէրի տէօնէն Էօգ տըր :
- 9 կիւմիւշ իղթինամ' էտինիզ , ալթուշ իղ-
թինամ' էտինիզ ,
Զիրա թէգէինաթ պիհիտայ տըր ,
Զիգըլթէ էտէվաթ զայէթլէ չօգ տըր :
- 10 Պօշ վէ խալի վէ վիւրան օլտու ,
վէ Եիւրէքլէր էրիր , վէ սիզլէր պիրի պիրինէ
չարփար ,
վէ հէր քէսին պէլի թիթրէր ,
վէ հէր տտէմին Եիւզիւ սօլար :
- 11 Արալանլարըն Էաթազը ,
վէ կէնճ արալանլարըն շիքէարկէսհը ,
Էրէք արալանըն , տիշի արալանըն
վէ արալան Էալթուսընը կէզաիյի ,
վէ անլէրի գաշըրան պուլունմատըզը Եէր
նէ'րէտէ գալտը :
- 12 Արալան քէնտի Էալթուլարը իչիւն քիֆա-
յէթ էտէճէք միգտարը փարէլէր ,
վէ տիշի արալանլարը իչիւն պօզար ,
վէ ինլէրինի ալ իլէ ,
վէ Էաթագլարընը շիքէար իլէ տօլտուրուր
իտի :
- 13 Իլթէ պէն տտնա գարշը իմ' ,

վէ 'արապալարընը պիւս պիւթիւն Էադա-
ճաղըմ' ,
վէ սէնին կէնճ արալանլարընը գըլըճ թէլէֆ
էտէճէք .
վէ շիքէարընը Եէր Եիւզիւնտէն մահվ էտէ-
ճէլիմ' ,
վէ սէնին էլլիլէրինին սէսի պիր տահա իչի-
տիլմէյէճէք տիր' տէյիւ
ՐԱՊԱ Եւ ճիւնտու պուլուրուր :

ՊԱՊ 3

- 1 վա'յ գանլը շէհրէ ,
Գիւլլիլյէն քիլպ վէ զասպ իլէ մէմըւ տըր .
Օրտա շիքէար Էքսիք տէյիւ տիր :
- 2 Գամշը սէսի ,
վէ թէքէրլէք կիւրիւթիւսիւ ,
վէ գօշան տլ վէ սըչուպարագ կիտէն 'ա-
րապալարըն սէսի Էւր Դէր :
- 3 Սուվարի Էալապըգ գըլըճը վէ շիմէք կիպի
օլան մըզըազը սալար ,
վէ մագթուլար չօգ վէ Լաշէլէրին միգտարը
պէյիւք տիր ,
վէ Էօթիլէր պիհիտայ տըր ,
Լաշէլէր իւզէրինտէ սիւրչէրլէր :
- 4 Զիւնքի զէնալարընը միլէթլէր ,
վէ սիհրէրիլէր գապիլէր սալթան կիւզէլ
զանլիյէնին ,
Սիհրէր սահիպի օլանըն զինալարը չօգ տըր :
- 5 ՐԱՊԱ Եւ ճիւնտու պուլուրուր քի'
իլթէ պէն սանա գարշը իմ' ,
վէ սէնին էթէքլէրինի Եիւզիւնտէն իւզէրի-
նէ գալտըրաճաղըմ' ,
վէ սէնին 'իւրիլէթիւնի միլէթլէրէր ,
վէ 'այպընը մէմէքէթլէրէր կէօսթէրէճէլիմ' :
- 6 վէ սէնին իւզէրինէ մէքըուհ շէյլէր աթա-
ճաղըմ' ,
վէ սէնի րէզիլ էտէճէլիմ' ,
վէ սէնի 'իպրէթ իչիւն գօշաճաղըմ' :
- 7 վէ սէնի հէր կէօրէն սէնտէն գաշըպ ,
Նինիվէ իսարայ օլտու ,
Անա քի'մ' աճըլաճագ տըր ,
Սէնին իչիւն թէսիլէ Էտիլէր Նէ'րէտէն
արապալարմ' տէյէճէք տիր :
- 8 Սէն ըրմազլար իւզէրինտէ միւթէմէքքին օ-
լուպ' ,
Սուլար իլէ մուհաթ օլան Նօ-տմնտան էյի'
մի սին .
Անըն հիսարը տէնիզ ,
վէ սուրը տէնիզ իտի :
- 9 Անըն գուժվէթի Հապշ վէ Մըսըր օլուպ'
Հատտ ու հիսարը Էօգ իտի .
Ֆուլթ իլէ Լուպիլէր սէնին մու'տիլիլէրին
իտի :

- 10 Օ տախի սիւրիւտիւ, էտարեթէ կիթտի,
Անըն մա'սուսլարը պիւէ հէր սօգադ պաշըն-
տա թաշա չարփըլարը .
Վէ տնըն շիւրէֆասը իւզէրինէ գուր'ա աթ-
տըլար ,
Վէ քիւպերասընըն ճիւմէտի գինճիրպէնտ օլ-
տըլար ,
11 Սէն տախի սերիսօշ'օլուպ նապէտաիտ օլաճագ-
սըն ,
Սէն տախի տիւշմէն երիզիւնտէն մէլճա' ա-
րայաճագ սըն ,
12 Սէնին ճէմի' ի իսթիճ քեամաթըն
թուրֆանտալարը պուլլանտն ինճիր աղաճլարը
կիպի օլաճագ տըր ,
Քի սիլթիւտիյի կիպի եէյիճինին աղղնա տիւ-
շէրէր ,
13 Իշթէ գալմըն սէնին օրթանտա գարըլար տըր ,
Սէնին տիյարընըն գափուլարը
Տիւշմէնլէրին իշիւն պիւս պիւթիւն աշըլա-
ճագ տըր ,
Սէնին սիւրկիւլէրինի աթէշ թէլէֆ էտէճէք
տիր ,
14 Մուհասէրէ վազթը իշիւն քէնտիհէ սու չէք ,
Իսթիճ քեամաթընը գուզլէթլէնտիր .
Զամուրա կիրիպ պալլըղա պաւ ,
Վէ թուղա օճաղընը թա'միր էյլէ :

- 15 Օրատա աթէշ սէնի թէլէֆ էտէճէք ,
Գըլըճ սէնի քէսէճէք .
Վէ ճէրատ Բէլէֆ էթիյի կիպի սէնի թէլէֆ
էտէճէք .
Ճէրատ կիպի թէքէսիւր էյլէ ,
Զէքիլկէ կիպի թէքէսիւր էյլէ ,
16 Թիէճճարընը սէմա երլարըլարընտան զիյատէ
չօղալթաըն ,
Ճէրատ եայըլըր վէ ուշար կիտէր ,
17 Սէնին թաճտարըլարըն չէքիլկէ կիպի ,
Վէ սէրտարըլարըն չէքիլկէ սիւրիւտիւ կիպի
տիր ,
Քի սօղուդ կիւնտէ չիթլէրէ դօնարըլար ,
Կիւնէշ տօղընճա գաշարըլար ,
Վէ տնլէրին մաճալի նէրէտէ օլտըղը պիլիւ-
մէղ ,
18 Էյ Աշուր մէլիյի , չօպանըլարըն ույուրըլար ,
Շիւրէֆան էաթարըլար ,
Գալմըն տաղարտա տաղըլար ,
Վէ ճէմ' էտէն եօգ տըր ,
19 Շէղիմէթինէ չարէ եօգ տըր ,
Երաւն տէրմանսըղ տըր .
Սէնին խապէրինի իշիտէնլէրին ճիւմէտի սէն-
տէն տօլարը էլ չքրփաճագլար ,
Զիրա սէնին քէօթիւլիւյիւն 'ալ էտ տէվաճ'
քի'մին իւզէր ինէ կէշմէվլ շտիր :

Հ Ա Պ Ա Գ Գ Ո Ւ Գ

Պ Ա Պ 1

- 1 Հ ապագդուգ փէյդամպէրէ կէլէն վաճի տիր ,
2 Եւ իսթղ , նէ' վազթա գատար չաղըրայըմ'
վէ իշիթմէյէճէքսին ,
Զուլմտան տօլարը սանա ֆէրէտտ էտէյիմ' վէ
գուրթարմայաճագսըն ,
3 Նիճիւն կէօզլէրիմի քէօթիւլիւյէ պագտը-
րըսըն ,
Վէ պոնա ճէֆա կէօթլէրիտին ,
Զիրա էօնիւմտէ դասպ վէ գուլմ' վար ,
Վէ միւնաղա'ա օլուր վէ միւճատէլէ ղուհուր
էտէր ,
4 Պու էճիտէն շէրի'աթ հիւքմտէն տիւշտիւ ,
Վէ հագգ տալա մէլտանա կէլմէզ ,
Զիրա շէրիր սալիճի իհաթէ էտէր .
Պու սէպէպտէն հագգ թաղէր օլունուր :

- 5 Միլէթլէր արասընտա պաղըպ տիգգաթ
էտինիզ ,
Վէ թէ'աճճիւպ էտիպ հայրան օլուրըզ ,
Զիրա կիւնլէրինիլտէ էյլէ պիր իշ իշէյէ-
ճէյիմ' քի ,
Հիքէպէ օլունտա ինտմայաճագսընըզ ,
6 Զիրա իշթէ պէն ֆիլտանիլէրի ,
Օլ սէրթ վէ հիտտէթլի միլէթի ,
Քէնտինին օլմայան մէսքէնլէրէ թէսալիւթ
էթմէք իշիւն
Զէմինին հէր թարաֆընը տօլաշան միլէթի
թէշվիգ էտէճէյիմ' ,
7 Օ հէյպէթլի վէ տէհէթլի տիր ,
Հիւքիւմէթի վէ բիֆ'աթը քէնտիսինտէն սիւ-
տուր էտէր :

- 8 Աթլարը գափլանլարտան սերի' իւլ հարեքե տիր ,
 Վէ ազշամ գուրդարընտան աղղըն տըրլար .
 Վէ սուվարիլէրի սըչըրայաճաղլար ,
 Հեմ սուվարիլէրի ուզաղտան կէլէճէքլէր ,
 Վէ ելէճէք իւզէրինէ 'աճէլէ էտէն գարթալ
 կիպի ուշաճաղլար :
- 9 Ճիւմլէսի զուլմ' իչիւն կէլէճէք ,
 Պէօլլէքլէրին երւղէրի իլէրիյէ տողըու օլա-
 ճաղ ,
 Վէ էօրիլէրի գուլմ' կիպի թօփլայաճաղ տըր :
- 10 Վէ միւլուքը իսթիհզա էտէճէք ,
 Վէ իւմէրայը մասխարայա ալաճաղ .
 Հէր կէօնէ իսթիհէքեմէ կիւլէճէք ,
 Զիւնքի թօփրաղ երղըպ անը ֆէթհէ էտէճէք
 տիր :
- 11 Օլ վազըթ ֆիլքի թէպէտտիւլ էտիպ թէ-
 ճափուզ էտէճէք ,
 Վէ պուզ գուլլէթի' իլաշընտան աշաբօթ միւլ-
 բիմ' օլաճաղ տըր :
- 12 Եյ Ալլաշմ' ՐԱՊՊ, էյ Գուտտուրմ',
 Սէն գաւիմտէն տէյիլ մի սին . պիլ էօլմէ-
 յէճէյիլ ,
 Եա ՐԱՊՊ, սէն անը հիւքմ' իչիւն թա'եին
 էյլէտին ,
 Եյ Գայա , անը թէքտիր իչիւն նապ էյ-
 լէտին :
- 13 Կէօլլէրին օլ դատար փաթ տըր քի քէօթիւ-
 լիչիւ կէօրէմէլ ,
 Վէ ճէֆայա պազամաղսն ,
 Ղատտարլարա նիչի'ւն պազարսն ,
 Շէրի քէնտիսինտէն զիյատէ սալիհ օլանը
 եութաղղընտա
 Նէ'է'ն սիւքիւթ էտէրսին .
- 14 Վէ ինսանը տէնիլ պալըգլարը կիպի ,
 Վէ հիւքմտարլարը օլմայան սիւրթիւնէնլէր
 կիպի գըլարսն :
- 15 Անլէրին ճիւմլէսին օլթա իլէ չըգարըր ,
 Անլէրի քէնտի աղը իլէ թուլթար ,
 Վէ անլէրի քէնտի սաշմասըլէ թօփլար ,
 Պու էճիտէն շատ ու մէրուր օլուր :
- 16 Պինա'էն 'ալէյհ աղընա զէպհէ էտէր ,
 Վէ սաշմասընա պուխուր եազար ,
 Զիրա պուշար իլէ անըն հիստէսի սէմիլ ,
 Վէ թա'ամըլ լէզիլ տիր :
- 17 Պու սէպէպտէն աղընը պօշալտաճաղ մը ,
 Վէ էսիլիլէմէրէք միլլէթլէրի տա'իմա գաթլ
 էտէճէք մի :

ՊԱՊ 2

- 1 Ելէվէթ եէրիմտէ տուրաճաղմ',
 Վէ գալ'ա իւզէրինտէ տուրաճաղմ',

* Եւթոթ' քէնտին իլաճ

- Վէ պանա նէ սէջլէյէճէյինի ,
 Վէ 'ալլալ թէքարտէն տօլայը նէ ճէվապ
 վէրէճէյիմի
 Կէօրմէք իւզըն պէքլէյէճէյիմ' :
- 2 Վէ ՐԱՊՊ պանա ճէվապ վէրիպ տէտի քի ,
 Վաշէի թաճիրը էտիպ լէվհալէր իւզէրինէ
 վազիլ թարղ իլէ իշարէթ էյլէ ,
 Քի անը օգույան գօշտուն :
- 3 Զիրա վաշի տաշա մու'այլէն պիր վազըթ ի-
 չիւն տիր ,
 Լաքին նիհայլէթէ տողըու 'աճէլէ էտէր , վէ
 եալան չըգմայաճաղ տըր .
 Էյէր թէ'է'իլիւրէտէրսէ , անըն իչիւն պէլլէ ,
 Զիրա մուլթաղա կէլէճէք վէ կէրի գալմայա-
 ճաղ տըր :
- 4 Իշթէ միւլէքէպպիրին ճանը քէնտի տէրու
 նինտէ տողըու տէյիլ տիր ,
 Լաքին սալիհ քէնտի իմանըլլէ եաշայաճաղ
 տըր :
- 5 Ֆազաթ չէրապ զատտար տըր ,
 Ատէմ մողըուր տըր , վէ բաշաթ տուրմաղ ,
 Զիրա ճանընը հալիյէ կիպի թալի' էտէր ,
 Վէ էօլլէմ' կիպի տիր , տղամաղ ,
 Անճաղ քեաֆֆէ ի միլլէլ քէնտինէ ճէլա է-
 տէր ,
 Վէ ճէմի' ի ազվամը եանընա թօփլար :
- 6 Պուշարըն ճիւմլէսի անըն 'ալէյհինէ մէսէլ
 սէջլէ'մէյէճէքլէր մի ,
 Վէ անըն հազընտա միւսթաշիյանէ լուղէլ
 սէջլէյէրէք ,
 Վա'յ քէնտինին օլմայանը չօղալտանա , (նէ'
 վազթա գատար ,)
 Վէ քէնտինի ըհհինլէր իլէ երւքլիւ էտէնէ'
 տէ'մէյէճէքլէր մի :
- 7 Սէնի ըրըտաճաղ օլանլար անսըղըն գա'լգամա-
 յաճաղլար մը ,
 Վէ սէնի թաղէիք էտէնլէր ույա'նմայաճաղ-
 լար մը ,
 Վէ սէն անլէրէ եաղմա օ'լմայաճաղ մը սըն :
- 8 Սէն չօղ միլլէթլէրի սոյտըղըն իչիւն ,
 Ինսան գանը վէ տիյարըն վէ չէ'րին
 Վէ անըն քեաֆֆէ ի սէքէնէսինին չէքտիք-
 լէրի զուլմ' սէպէպտէն
 Սէնի տաի' ազվամըն պիւլթիւն պազըլլէսի
 սոյաճաղ տըր :
- 9 Վա'յ քէօթիւ տաէմ' էլինտէն քէնտինի
 գուրթարմաղ իւզըն
 Եուվասընը երւքսէք եէրէ գամաղ իչիւն ,
 Քէնտի խանէսինէ ֆէնա թամա' իլէ գաղանճ
 աղղուրնտա օլանա :
- 10 Ագվամը քէսիրէ գաթ' էթմէքլիյին սէպէ-
 պիլլի
 Քէնտի խանէնէ մուճիպ ի հազարէթ օլան
 չէյ տիւշիւնտիւն ,

- վէ քենտի՝ ճաննն՝ ալէյհնտէ կիւնահ իշ-
լէտին :
- 41 Զիրտ տիվարտան թաշ ֆերեստ էտէճէք ,
վէ ալէտնն՝ քերէսթէսինտէն մերթէք անա
ճէվապ վերէճէք տիր :
- 42 վա՛յ դան իլէ շէհր պինա ,
վէ հագգաղղըդ իլէ գարիյէ թէ՛սիս էտէնէ :
- 43 իշթէ պու ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ թարաֆընտան
տէյի՞լ մի տիր ,
Քի ագվամ տթէշ իշիւն էմէք չէքէրէր ,
վէ իւմէմ պիհուտէ եերէ եորուլուր :
- 44 Զիրտ սուլար տէնիզի գափլատըղը կիպի ,
Զէմին ՐԱՊՊՊ ճէլալինի պիլէքըլէ մէմլու
օլաճագ տըր :
- 45 վա՛յ գօնչըսնա իշիի իշիլէնէ ,
Սէն քի անլէրին իւրիյէթինէ պագմագ իշիւն
Միւրքիրաթընը պօլ պօլ վէրիպ
Անլէրէ սերիսօշ էտէրսին :
- 46 իղզէթտէն իսէ հագարէթլէ տոյտըն ,
Սէն տաիի իշ , վէ իւրիյէթին՝ աշըլըն .
ՐԱՊՊՊ սաղ էլինին քնասէսի սանա տէննէ-
ճէք ,
վէ իղզէթին իւղէրինէ ըզլալէթ իլէճէք Գէր :
47 Զիրտ ինսան գանը վէ տիյարըն վէ շէհրին
վէ անըն քեսաֆէի սէքէնէսինին չէքտիքլէ-
րի զուլմ՝ սէպէպինտէն ,
Լիպնտնա օլան զուլմ՝ սէնի սէթր էտէճէք ,
վէ մուհուշըն զասպը սէնի գօրգուտաճագ
տըր :
- 48 Եհլ ի սէնա՛տթըն զյաղը փութ ,
Տէքմէ փութ վէ մու՛ալլիմ ի քիզպ Նէ՛յէ
էարտը ,
Քի էհլ ի սէնա՛տթ էափաղը շէյէ թէվէք-
քիւլ էտէ ,
վէ տիլիզ փութլար էափա :
- 49 վա՛յ աղաճա՛ Ույան ,
վէ տիլիզ թաշա՛ Գալգ տէյէնէ .
0 Կէր շէյ էզրէտէ պիլի՞ր մի ,
իշթէ ալթուլն վէ կիւմիւշ իլէ գափլ տըր ,
վէ իլինտէ հիշ րուհ Տօգ տըր :
- 20 Լաքին ՐԱՊՊ մուգատտէս հէյքէլինտէ՝ տիր ,
Եյ պիւթիւն գէմին , անըն հուզուրընտա
սիւքիւթ իւզըն տուր :

Պ Ա Պ 3

- 1 Եկիտօնթ իւզըն Հապագգուգ փէյղամպէրին
տու՛ասը տըր :
- 2 Եա ՐԱՊՊ , սէնին խապէրինի իշիթտիմ վէ
գօրգտըմ .
Եա ՐԱՊՊ , սէնէլէրին օրթասընտա քէնտի ի-
շինի իհէա էյլէ ,
Սէնէլէրին օրթասընտա պիլտիր ,
Ղաղապ էսնասընտա մերհամթի թէղէք քիւր
էյլէ :

- 3 Ալլահ թէյմանտան ,
վէ Գուտտուս ֆարան տաղընտան կէլտի .
(Սէլա :)
Անըն ճէլալի սէմալաթը գափլատը ,
վէ գէմին անըն մէճտի իլէ մէմլու օլտու :
- 4 վէ զիյասը նուր կիպի իտի ,
Անըն էլինտէն շէօ՛լէլէր Նէ՛սր Էրէ ,
վէ գուլվէթինին իիթիֆասը օրտաա իտի .
- 5 Էօնիւնտէն թա՛սան կիտէր իտի ,
վէ այագլարը՝ ագապինճէ հիւմմա չըգար
իտի :
- 6 0 տուրուպ գէմինի էօլաիւ ,
Պագտը վէ միլէթլէրի թիթրէթտի .
վէ էպէտի տաղլար փարէլէնտի ,
Գատիմի պոյլըլար ալչաղլանտը .
Անըն թարիզլէրի էպէտի տիր :
- 7 Գուշանն չատըլարընըն մէշագգաթ ալ-
թընտա օլտըղըն կէօրաիւմ ,
Միտեան տիյարընն փերաէլէրի թիթրէթտի :
- 8 ՐԱՊՊ ըրմագլարա՞ մը զաղապ էթտի ,
Խըլմըն ըրմագլար՝ ալէյհնտէ մի իտի ,
Հիտտէթին տէնի՞զ՝ ալէյհնտէ մի իտի ,
Քի աթլարընա ,
Խէլաս՝ առապալարընա ըաքիպ օլտըն :
- 9 Սըպլարա օլան եէմինլէրին՝ վէ քէլամըն
իւզըն՝ ,
Եայըն՝ գըլէֆընտան չըգտը . (Սէլա :)
Զէմին ըրմագլար իլէ եարտըն :
- 10 Տաղլար սէնի կէօրիւպ թիթրէթտիլէր ,
Սուլար թուղեան էթտի ,
Լիւճճէ ըէֆ՝ ի ալազ էյլէտի ,
Էլէրինի եօգարըյա գալտըրտը :
- 11 Կիւնէշ իլէ այ մէքանլարընտա տուրալար ,
Անլէր սէնին օգլարընն նուրըյլէ ,
վէ շիմէք կիպի օլան մըղաղընըն զիյասըյլէ
եիւրիւտիւլէր :
- 12 Զէմինի հիտտէթլէ տօլաշտըն ,
Միլէթլէրի զաղապ իլէ փայիմալ էյլէտին :
- 13 Գալմընն իւլտար իշիւն ,
Միսիհին իլէ խէլաս իշիւն չըգտըն .
Թէմէլի պօղապ գատար ալարագ ,
Շէրիլին խանէսինտէն պաշը էլտին : (Սէլա :)
- 14 Սալարըյլէ բու՛հասընն պաշընը գըլտըն ,
Պէնի փէրիշան էթմէք իշիւն ֆուրթունա կի-
պի չըգտըլար ,
Պիշարէյի կիլլիճէ թէլէֆ էթմէք անլէրէ մու-
ճիպ ի մէսէրէթ իտի :
- 15 Աթլարըն իլէ տէնիլտէ ,
Զօգ սուլարըն թուղեանը իւզըրինտէ կէգտին :
- 16 իշիթտիմ վէ տէրուշիմ՝ միւղթարիպ օլտու ,
Սէտասընտան տուտաղլարըմ՝ թիթրէթտի ,
Քէմիքլէրիմէ չիւրիւքլէք կէլտի ,
վէ պուրուշտըղմ՝ եերտէ թիթրէթտիմ ,

*Ն-Է-Դ՝ Բէլամըն եէտի քէօլէի օղլար օլուպ ,

Գալմ՝ 'ալէյհինէ չըգրպ պէօլիւ քլէրիլէ անա
հիւճոււմ՝ էթտիլինտէ,
Պէն մուղայագա կիւնիւնտէ իսթիրահաթ է-
տէճէյիմ՝:

- 17 Ինծիր աղածը ֆիլիպէնմէզ,
վէ ասմալարտա մէյվէ օլմազ,
Ձէյթուռտան մահսուլ կէլմէզ,
վէ թարլալար մէքիւլաթ վէրմէզ իսէ,
Աղըլտան գօյուլն քէսիլէր,

վէ ախրըլարտա սըղըր պուլունմազ իսէ պիլէ,
18 Պէն ՐԱՊՊՏԱ մէսրուր օլաճաղըմ,
Խէլալըմըն Ալլահընտա իպթիհտաճ էտէճէյիմ:
19 Բապպ Եէհօվա գուլվէթիմ տիր,
վէ պապըլըմը կէյիք աշուրէր կիպի էտէճէք,
վէ պէնի եիւքսէք եէրլէրիմտէ կէզտիլէճէք
տիր:
Քիրիշլի սաղըլարմ իլէ չալլմաֆ իւզըն մու-
սիգար պաշը իշիւն տիր:

Ս Է Ֆ Ա Ն Ե Ա

ՊԱՊ 1

- 1 Եէհուտա մէլէյի Եօշիյա իպն ի Ամնըն է-
յամընտա Սէֆանէա իպն ի Քուշի, իպն ի
Ճէտալիւ, իպն ի Ամարեա, իպն ի Հիզգի-
յայա կէլէն ՐԱՊՊՏԱ քէլամը տըր:
2 ՐԱՊՊ պուլուրուր քի,
Եէր եիւզիւնտէն հէր շէյի քիւլլէյէն մահվ
էտէճէյիմ:
3 Ինսան իլէ հայվանը մահվ էտէճէյիմ,
Հալա գուշարընը վէ տէնիզ պաղըլարընը,
վէ շէրիլէր իլէ թէօքէզլէրի մահվ էտէճէ-
յիմ,
վէ եէր եիւզիւնտէն ինսանը դաթ՝ էտէճէ-
յիմ, (տէյիւ ՐԱՊՊ պուլուրուր,)
4 վէ Եէհուտա իւզէրինէ,
վէ Եէրուշալիմին քեաֆֆէ ի սէքէնէսի իւ-
զէրինէ էլիմի ուղատաճաղըմ,
վէ պու մահալտէն Պալալըն պաղըլայէսինի,
Փուլթ քեահիլէրինին իսմինի քեահիլէր իլէ
պէրապէր,
5 վէ տամլար իւզէրինտէ ճիւնուտը սէմալի-
յէյէ սէճտէ գըլանլարը,
վէ սէճտէ գըլարագ ՐԱՊՊ հագգընա եէմին
էտէնլէրի,
վէ Մալքօմ հագգը իշիւն եէմին էտէնլէրի,
6 վէ ՐԱՊՊՏԱ թարիգիւնտէն սափանլարը,
վէ ՐԱՊՊՏԱ թալէպ էթմէյէնլէրի,
վէ անը արամայանլարը գաթ՝ էտէճէյիմ:
7, Բապպ Եէհօվանըն հուզուրընտա սիւքիւթ
էյլէ,
Ձիրա ՐԱՊՊՏԱ կիւնիւ եագըն տըր,
Ձիւնքի ՐԱՊՊ պիր գուրպան հաղըլարտը,
Մէտուլարընը թագաթիս էյլէտի:

- 8 վէ ՐԱՊՊՏԱ գուրպանը կիւնիւնտէ
Բուհանըն վէ շահալտէլէրին,
վէ էլպիսէ ի զարիպէյի լապիս օլանլարըն
ճիւմլէսինին ճէզասընը վէրէճէյիմ:
9 վէ էշիք իւզէրինտէն սըչրայարագ
Եֆէնտիլէրինին խանէսինի զուլմ
վէ հիլէ իլէ տօլտուրանլարըն ճիւմլէսինին
ճէզասընը օլ կիւնտէ վէրէճէյիմ:
10 վէ ՐԱՊՊ պուլուրուր քի,
Օլ կիւնտէ Պալլէգ գափուսընտան ֆէրեսա,
վէ Միշնատան ֆիղան,
վէ պաղըլարտան գըլթալը 'աղիմ իշիտի-
լէճէք տիր:
11 Էյ Մաթթէշ սէքէնէսի, ֆիղան էտինիզ,
Ձիրա պիւթիւն թիւճճար թագըմը միւն'ա-
տիմ՝ օլտու,
կիւմիւշ կէթիլէնլէրին ճիւմլէսի միւնգա-
թի՝ օլտու:
12 վէ օլ գէման Եէրուշալիմի չըրաղար իլէ
թէհարրի էտէճէյիմ,
վէ շէր-իլլէ թօրթուլարը իւզէրինտէ բա-
հաթ օթուրուպ,
Եիւրէքէրինտէ՝ ՐԱՊՊ նէ էյիլէք էտէճէք, նէ
պէլա կէթիլէճէք տիր:
Տէյէն առէմլէրին ճէզասընը վէրէճէյիմ:
13 վէ անլէրին մալի եաղմա,
վէ խանլէրի վիւրան օլաճագ,
վէ խանլէրի պինա էտէճէքլէր, ֆագաթ սա-
քին օլմայաճաղար,
վէ պաղար տիքէճէքլէր, լաքին անլէրին շէ-
րապընը իւմէյէճէքլէր տիր:
14 ՐԱՊՊՏԱ 'աղիմ՝ կիւնիւ եագըն տըր,

Ետգըն տրբ, վէ զիյատեսիլէ սիւր'աթլէ
կէլէյօր .

ԲԱՊՊԸՆ կիւնիւնիւն սէտարտ Կէլէյօր ,
Գաճըիման օրատա աճը աճը Ֆերեհատ էտէ-
ճէք տիր :

15 ՕԼ կիւն զազապ կիւնիւ տիր ,
Մուգայագա վէ մէշագաթ կիւնիւ ,
Վիւրան վէ խարապիլէթ կիւնիւ ,
Զուլմէթ վէ տիւման կիւնիւ ,
Պուլուլթ վէ գոյու գարանլըգ կիւնիւ տիր .

16 Սուրը շէհրէր 'ալէյհինէ ,
Վէ էրեքսէք պուրճլար 'ալէյհինէ պօրու վէ
նա'րէ կիւնիւ տիր :

17 Վէ ԲԱՊՊԸ գարը կիւնաճ էթտիքլէրի իչիւն
Ատէմլէրի մուգայագայա կիրիֆթար էտէճէ-
յիմ' ,

Քէօրլէր կիպի տալաճադլար ,
Վէ անլէրին գանը թօգ կիպի ,
Վէ լաշէլէրի կիւպրէ կիպի տէօքիւլէճէք տիր :

18 ԲԱՊՊԸՆ զազապ կիւնիւնտէ
Նէ կիւմիւլլէրի, նէ ալթուշլարը անլէրի գուր-
թարմաղա միւգթէտիր օլաճագ տրբ .
Անճագ զայրէթիինն աթէշինտէն պիւթիւն
տիյար թէլէֆ օլաճագ տրբ .
Զիրա տիյարըն քեաֆֆէ ի սէքէնէսինի չար
չափուք մաճվ էտէճէք տիր :

Պ Ա Պ 2

1 Եյ հայասրդ միլլէթ ,
Քէնտինիդի թէֆթիշ էտինիդ .

2 Մուգատտէր վուգու՝ պուլմաղտան ,
Վէ կիւն սաման ուֆաղը կիպի կէշմէղտէն ,
ԲԱՊՊԸՆ շիտէթ ի զազապը իւղէրինիդէ կէլ-
մէղտէն ,

Վէ ԲԱՊՊԸՆ զազապը կիւնիւ սիդէ եթիշմէղ-
տէն էվվէլ .

Քէնտինիդի թէֆթիշ էյլէյինիդ :

3 Եյ ԲԱՊՊԸՆ աճքեամընա կէօրէ հարէքէթ է-
տէն
Զէմինին պիւլ ճիւմլէ միւթէվաղըլարը ,
Անը թալէպ էտինիդ .
Սալաճ առայընըգ, թէվաղու՝ առայընըգ ,
Օլա քի ԲԱՊՊԸՆ զազապը կիւնիւնտէ իւթի-
ֆա էտէսինիդ :

4 Զիրա Ղազալ թէքը օլունուպ ,
Աշգէլնս վերան օլաճագ տրբ .
Աշտօտը էյլէ վաղթընտա թարտ էտէճէքլէր ,
Վէ 'իգրօն սէօքիւլէճէք տիր :

5 Վաճ տէնիդ սաճիլինտէ սաքին օլանլարա՝
Քէրէթիլէր թա'իֆէսինէ .
Եյ Ֆիլիթիլէր տիյարըն Քէն'ան ,
ԲԱՊՊԸՆ քէլմաթ սիդին 'ալէյհինիդէ տիր .
Սէնի տաիլի՝ սէքէնէ գալմայընճայա գատար
խարապ էտէճէյիմ' :

6 Վէ տէնիդ սաճիլի չօպանլար իչիւն մէսքէն
իլէ հալուգլար ,

Վէ սիւրիւլէր իչիւն աղըլար օլաճագ տրբ :
7 Վէ սաճիլ պէյթ ի Նէհուտա պաղըլլէսի-
նին օլուպ ,

Սէրիլլէրի՝ օրատա օթլատաճադլար .
Ագշալլարն Աշգէլօն խանէլէրինտէ էաթա-
ճադլար տրբ ,
Զիրա անլէրին Ալլահը ԲԱՊՊ անլէրի զիյա-
րէթ էտիպ ,

Էսարէթտէն կէրի կէթիլէքէք տիր :
8 Մուգալըն էթտիլի հագարէթի ,
Վէ պէնի 'Ամմենն էթտիլի սիթէմի իշիթ-
տիմ' ,

Քի անլէր գալմըմը թաճիլի էթտիլէր ,
Վէ անլէրին հուտուտը 'ալէյհինտէ թէքէպ-
պիւր էյլէտիլէր :

9 Պու էճլտէն իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլճիւ-
նուտ պուլուրուր քի ,
Հայաթըմ՝ հագդը իչիւն Մուգալ Սատու՝
կիպի ,

Վէ պէնի 'Ամմեն Ղամօրա կիպի ,
Գարա չալը մահալի վէ թուգ մա'տէնի ,
Վէ տա'իմի վիրանն օլաճագ տրբ .
Գալմըմն պաղըլլէսի անլէրի էաղմա ,
Վէ միլլէթիմին պաղըլլէսի անլէրի թէվէր-
րիւս էտէճէք տիր :

10 Պու անլէրէ թէքէպպիւրլէրի իչիւն վուգու՝
պուլաճագ ,
Զիրա անլէր ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն գալմընը
թաճիլի ,

Վէ անըն 'ալէյհինտէ թէ'աղղիւմ էյլէտիլէր :
11 ԲԱՊՊ անլէրէ հէյպէթլի օլաճագ տրբ ,
Զիրա օ զէմինին պիւլ ճիւմլէ իւլահլարըն մահվ
էտէճէք ,

Վէ միլլէթլէրին առալարընն ճիւմլէսի ,
Հէր պիրի քէնտի մահալինտէն առա սէճտէ
էյլէյէճէք տիր :

12 Սիդ տաիլի, էյ Հապէշիլէր ,
Գըլըճըմլէ գալթլ օլունաճագսընըգ :

13 Վէ օ էլինի շիմալ 'ալէյհինն ուղատաճագ ,
Վէ Աշուրը խարապ էտէճէք ,
Վէ Նինիվէյի վիրանն ,
Զէօլ կիպի գօրադ եէր էտէճէք տիր .

14 Վէ անըն իլինտէ սիւրիւլէր ,
'Սիլլէթլէրին քեաֆֆէ ի վուհուլը՝ էաթա-
ճադլար .

Սագա գուշու իլէ քիրփի
Անըն 'առա պաշլարընտա պէյթուլէթ է-
տէճէքլէր .
Փէնճէրէլէրտէ էօթէճէքլէր ,
Էշիլլէրտէ խարապիլէթ օլաճագ ,

* Ե-Է-Է՝ Հէր նիլ՝ վուհուլ

- Զիրա երդ Բաբալոնը սեփարէճէք տիր :
 15 Շէնընքէ շէհր պու տըր , քի էմնիյէթ իւզըն
 սաքին օլուպ
 Գալպինտէ՝ Պէն իմ վէ պէնտէն զայրի եօգ
 տըր՝ տէր իտի .
 Նա՛սըլ վիրանէ վէ վուհուշ եաթաղը օլտու .
 Անտէն հէր կէշէն ըսըգ չալըպ էլինի սալլա-
 յաճագ տըր :

Պ Ա Պ 3

- 1 Վա՛յ 'ասի վէ միւլէվիլէս վէ զալիմ շէհրէ :
 2 Սէօզ տինկէմէտի , թէրպիյէ գապուլ էթ-
 մէտի ,
 ԲԱՊՊԱ թէվէք քիւլ , Ալլահնա թէգարրուպ
 էյլէմէտի :
 3 Բու՛հասար անըն իչինտէ կէօմիւրտէյէն արս-
 լանլար տըր ,
 Հաքիմէրի ագշամ գուրտլարը տըր ,
 Սապահա պիր շէյ պրագմաղլար :
 4 Փէյլամպէրլէրի միւֆթէիւրի վէ խա՛ին տիր ,
 Քեհաշինլէրի մուգատտէս օլանը թէնճիս էթ-
 տիլէր ,
 Շէրի՛աթը սու ի իսթի՛մալ էթտիլէր :
 5 'Ատիլ օլան ԲԱՊՊ անըն օրթասընտա տըր ,
 Օ հագգարղըգ էթմէգ .
 Հէր սապահ հագգը մէյտանա չըգարըր , վէ
 կէրի գալմաղ ,
 Լաքին հագգարղ առէմ ութանմագ պիլմէգ :
 6 Միլէթլէրի մահվ էյլէտիմ , պուրծլարը եւ-
 գըլտը .
 Սօգագլարըն՝ քիմէնին կէշէմէյէճէյի տէ-
 րէճէտէ խարապ էյլէտիմ ,
 Շէհրէրի վիրան օլտու ,
 Ինսանը վէ սէքէնէսի գալմատը :
 7 Սէն մութլագա պէնտէն խալֆէ էտէճէքսին ,
 թէրպիյէ գապուլ էյլէյէճէքսին ,
 Անը հէր նէ գատար թէքտիր էթմէմ տէ ,
 Մէքէնի մահվ էտիլմէյէճէք տիր՝ տէտիմ .
 Լաքին անլէր էրքէն գալգըպ ,
 Պիւթիւն 'ամէլլէրինի իֆսատ էթտիլէր :
 8 ԲԱՊՊ պուլուրուր քի ,
 Պու էճլտէն շէքտար իչիւն գըլյամ էտէճէ-
 յիմ կիւնէ տէկին
 Պանա միւնթաղըր օլուրըգ .
 Զիրա խըշմըմը ,
 Պիւթիւն շիտտէթ ի զաղապըմը իւզէրլէրինէ
 տէօքմէք իչիւն
 Միլէթլէրի ճէմ՝ էթմէյի ,
 Վէ մէմէքէթլէրի թօփլամաղը թագտիր էյ-
 լէտիմ ,
 Զիրա պիւթիւն ղէմին զայրէթիմին աթէշէյլէ
 թէլէֆ օլաճագ տըր :
 9 Զիրա օլ ղէման ճիւմէսի ԲԱՊՊ Լամինէ
 տու՛ա էտիպ ,

Անա պիլ իթիֆագ 'իպատէթ էթմէլէրի ի-
 չիւն

Ագվամըն տուտագլարընը փաք էտէճէյիմ :

- 10 Հապէշ ըմագլարընըն էթէսինտէն ,
 Պանա տու՛ա էտէնլէր , վէրաքէնտէ օլանլա-
 ըմըն գըզը ,
 Թագտիմէթի կէթիլէճէքլէր :

- 11 Պանա գարըն 'իսեան էտէրէք իչէտիլին
 քեհաֆէ ի ա՛մալըն սէպէպինտէն
 Օլ կիւնտէ խէճիլ օլմադաճաքսին .
 Զիրա օլ վաղըթ սէնին թէքէպիւրինլէ
 Շատման օլանլարը սէնին իչինտէն գալարա-
 ճաղըմ ,

Վէ արթըգ մուգատտէս տաղըմտա մաղըու-
 րանէ հարեքէթ էթմէյէճէքսին :

- 12 Վէ սէնին իչինտէ միւթէվաղը՝ վէ ֆագիր
 գալմը պրաղաճաղըմ ,

Վէ ԲԱՊՊ Լն սիմինէ թէվէք քիւլ էտէճէքլէր
 տիր :

- 13 Իսրայէլն պագըլլէսի հագգարղըգ էթմէ-
 յէճէք ,

Վէ եալան սէյլէմէյէճէք ,

Վէ աղըղլարընտա հիւքեար տիլ պուլուն .
 մալաճագ տըր ,

Զիրա անլէր օթլանճագ վէ եաթաճագ տըր ,
 Վէ գօրգուտան պուլունմալաճագ տըր :

- 14 Էյ Սիօն գըզը , թէրէննիւմ էյլէ ,

Էյ Իսրայէլ , կիւլպանք չէք ,

Էյ Երուշալիմ գըզը , պիւթիւն գալպտէն
 մէքուր ու շատման օլ :

- 15 ԲԱՊՊ սէնին 'ալէյհինտէ օլան հիւքմէլէրի գալ-
 տըրտը ,

Տիւշմէնինի թարտ էյլէտի .

Իսրայէլն Մէլիյի Եհհօլա սէնին իչինտէ տիր ,
 Արթըգ պէլա կէօրմէյէճէքսին ,

- 16 Օլ կիւնտէ պէյլէ տէնիլէճէք տիր ,

Էյ Երուշալիմ , գօրգմա ,

Էյ Սիօն՝ էյլէրին կէվէմէսին ,

- 17 Ալլահն իւնին սէնին իչինտէ գուլվէթլի օ-
 լուպ սէնի խէլաս էտէճէք տիր .

Օ սէնին հագգընտա մէսէրէթլէ շատման օ-
 լաճագ ,

Մուհապպէթինտէ 'ալֆիլ էտէճէք տիր ,

Սէնին հագգընտա թէրէննիւմ իլէ միւլպթէ-
 հիճ օլաճագ տըր :

- 18 Սէնտէն օլուպ տա պայրամտոն տօլլըր մահ-
 զուն օլանլարը ճէմ՝ էտէճէյիմ ,

Պիթիւմ անլէր պար իտի :

- 19 Իշթէ պէն օլ ղէման տանա ճէֆա էտէնլէ-
 րին ճիւմէսինէ ճէղա վէրէճէյիմ ,

Վէ թօփալը խէլաս էտէճէյիմ վէ մէթրու-
 տը թօփլալաճաղըմ ,

վէ անլերի՝ րիւսկայ օլաբգլարը հէր տիյարտա
Մէմուս հըրլպ նամ գաղանտըրաճաղըմ՝
20 Օլ գէման սիզի կէթիբէճէյիմ,
վէ օլ գէման սիզի ճէմ՝ էտէճէյիմ.
Ձերա սիզին էսրիբէրինիզի կէօզլէրինիզին էօ.

նիւնտէ կէրի կէթիբիտիյիմտէ,
Ձէմինին ճէմի՝ ի տգվամը արասընտա սիզի
մէմուս հըրլպ
Նամ գաղանտըրաճաղըմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պու-
յուրուր :

ՀԱՃՃԱՅ

ՊԱՊ 1

1 Մէլիք Տարիուսըն իքինճի սէնէսինտէ ալթըն-
ճը այտա այըն պիրինճի կիւնիւնտէ Եէհուտա
վալիսի Ձէրուպապէլ իպն ի Շաալթիէլէ վէ
քէտահին ի ա'ղամ Եէշու՝ իպն ի Եօսատա-
գա Հաճճայ փէյղամպէրին վասըթասըյլէ
2 ՐԱՊՊԸ քէլամը կէլիպ, ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
պէզյլէ պույուրուր . Պու գավմ՝ վազըթ,
եա'նի պէյթ իւր ՐԱՊՊԸ պինա էթմէք վագ-
3 թը տահա կէլմէտի՝ տէյօրլար տէտի : վէ
Հաճճայ փէյղամպէր վասըթասըյլէ ՐԱՊՊԸ
քէլամը կէլիպ տէտի քի,
4 Պու պէյթ խարապ տուրուր իքէն,
Սիզին թափանը խանէլրտէ սաքին օլմանը-
ղըն վագթըմ՝ մը աըր :
5 Լաքին շիմտի ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէզյլէ պու-
յուրուր .
Մէպէյինիզի էյիճէ տիւշիւնիւնիզ :
6 Չօգ էքտինիզ իսէ տէ, աղ կէթիբտինիզ,
Եէտինիզ իսէ տէ, տոյմատընըլ .
Իչտինիզ իսէ տէ, գամմատընըլ .
Կէյինտինիզ իսէ տէ, ըսընմատընըլ .
վէ իւճրէթլէ իլէյէն իւճրէթիւնի տէլիք քի-
սէ իշիւն գաղանըր :
7 ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէզյլէ պույուրուր .
Մէպէյինիզի էյիճէ տիւշիւնիւնիզ :
8 Տաղա չըգըպ աղաճ կէթիբիւնիզ,
վէ պէյթի պինա էտինիզ, վէ անտէն խօշ-
նուտ օլմաղըմ,
վէ մու'աղգէգ օլաճաղըմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պու-
յուրուր :
9 Չօգ չէյ մէմուլ էթտինիզ, վէ իշթէ աղ
օլտու .
վէ էփէ կէթիբտինիզ իսէ տէ, պէն անա
իւֆիէտիմ :
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր քի՝ Նի՞չիւն
պէզյլէ Եիւի .
Պէնիմ պէյթիմ խարապ տուրուր իքէ՞

Սիզտէն հէր պիրի քէնտի խանէսինէ գօշտը-
ղը իշիւն տիր :
10 Պու սէպէպտէն սէմալթիմ սիզին իւզէրինիզ
տէն շէպնէմի մէն՝ էտէր ,
Ձէմին տախի մահսուլըն վէրմէգ :
11 վէ գէմին իլէ տաղլար իւզէրինէ ,
վէ պուղտայ վէ շէրապ վէ եաղ իւզէրինէ ,
վէ գէմինին մահսուլթիմ իւզէրինէ ,
վէ ինսան իլէ հայվան իւզէրինէ ,
վէ պիւթիւն էլ էմէյի իւզէրինէ գօրապըգ
տա'վէթ էթտիմ :
12 Օլ վագըթ Ձէրուպապէլ իպն ի Շաալ-
թիէլ վէ քէտահին ի ա'ղամ Եէշու՝ իպն ի
Եօսատագ վէ գավմըն պիւթիւն պագըլէսի
քէնտիբէրին Ալլահը ՐԱՊՊԸ քէլամըն, վէ
քէնտիբէրին Ալլահը ՐԱՊՊԸ իրապ էյլէտի-
յի Հաճճայ փէյղամպէրին սէօզլէրինի տինկ-
լէտիլէր . վէ գավմ՝ ՐԱՊՊԸ հուզըլընտան
13 գօրգտուլ, վէ ՐԱՊՊԸ ըէտուլը Հաճճայ ՐԱՊՊ
թարաֆընտան ըէտալէթլէ գավմա խիթապէն
ՐԱՊՊ, Պէն սիզին իլէ իմ, տէյիւ պույուրուր
14 տէտի : վէ ՐԱՊՊ Եէհուտա վալիսի Ձէրու-
պապէլ իպն ի Շաալթիէլին ըուհընը, վէ
քէտահին ի ա'ղամ Եէշու՝ իպն ի Եօսատա-
գըն ըուհընը վէ գավմըն պիւթիւն պագըլ-
15 յէսինին ըուհընը թէշվիք էյլէտի . Անլէր
տախի կէլիպ քէնտիբէրին Ալլահը ՐԱՊՊ իւլ
ճիւնուտ պէյթիւնտէ մէլիք Տարիուսըն ի-
քինճի սէնէսինտէ ալթընըն այըն եիրմի տէօր-
տիւնճիւ կիւնիւնտէ իլէ պաղաատըլար :

ՊԱՊ 2

1 Եէտինճի այըն եիրմի պիրինտէ ՐԱՊՊԸ քէ-
լամը Հաճճայ փէյղամպէրին վասըթասըյլէ
2 կէլիպ տէտի քի, Շիմաի Եէհուտա վալիսի
Ձէրուպապէլ իպն ի Շաալթիէլէ վէ քէտ-
հին ի ա'ղամ Եէշու՝ իպն ի Եօսատագ վէ
գավմըն պագըլէսինէ սէզյլէ քի ,

- 3 Սիլատ պու պէյթի եվկէլքի 'իզգէթինտէ կէօրէնէրտէն քի՞մ գալտը .
վէ շիմտի տըն նա՞սը կէօրիւյօրսնըզ .
Պու սանս գըյասէն սիզին նազարընըզտա հիչ կիպի տէյի՞մ մի տիր :
- 4 վէ շիմտի , ՐԱՊՊ պույուրուր քի , էյ Ձէ-
րուպապէլ , գուկվէթլէն .
էյ քեասհին ի ա՛ղամ Եէշու՛ ի պն ի Եօսա-
տադ , գուկվէթլէն ,
վէ սիզ , էյ տիյարըն պիւթիւն գալմը ,
գուկվէթլէնիպ իշ կէօրիւնիւզ՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ պույուրուր .
Ձիրա պէն սիզին իլէ իմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ իւլ
ճիւնուտ պույուրուր :
- 5 Մըսըրտան խուրուճէթտիյինիգտէ սիզին իլէ
թէ՛ահհիւտ էթտիյիմ քէլամա կէօրէ ,
Րուհըմ՝ արանըզտա տուրուր . գօրգմայընըզ :
- 6 Ձիրա ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէյլէ պույուրուր .
Ազ վազըթ սօնկրա պէն պիր տէֆ՛ա տահա
սէմա իլէ գէմինի ,
վէ տէնիզ իլէ գարայը սարսաճաղմ :
- 7 Միլլէթլէրին ճիւմլէսինի տախի սարսաճաղմ ,
վէ միլլէթլէրին ճիւմլէսինին արգու էթտիք-
լէրի կէլէճէքլէր տիր .
վէ պու պէյթի 'իզգէթլէ մէմլու գըլաճաղմ՝
տէյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 8 կիւմիւշ պէնիմ՝ ալթուն տախի պէնիմ տիր՝
տէյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 9 Պու սօնկրաքի պէյթին 'իզգէթի
էվկէլքինին 'էլզէթլէսէն ա՛ղամ օլաճադ տըր՝
տէյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր .
վէ պու մահալտէ սէլամէթ իհասնէ տէճէյիմ՝
տէյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 10 Տարիուսն իքինճի սէնէսինտէ տօգուղն .
ճը ալն՝ եիրմի տէօրտիւնտէ Հաճալլ փէլլամ
պէրին վաթըթասըլլէ ՐԱՊՊ քէլամը կէ-
11 իկ , ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէյլէ պույուրուր .
- 12 Պիր տաթմ էլպիսէսինին էթէյի իլէ մուգատ-
տէն էթ կէօթիւրիւր իսէ , վէ էթէյի իլէ էք-
մէք , եա շօրպա , եա շէրպա , եա եաղ , վէ
եաթտ պիր նէվ՝ թա՛ամա տօգունուրտա , օ
մուգատտէն օլուր մը՝ տէյիւ շիմտի քեասհին
լէրտէն շէրի՛աթը սու՛ալ էյլէ՛ տէտի : քեա-
հինլէր տախի՛ խայր , տէյիւ ճէվապ վէրտի-
- 13 լէր : վէ Հաճալլ՝ Մէյթ իլէ նափաք օլմուշ
պիր քիմսէ պուշլարըն պիրինէ տօգունուտ
նափաք օլուր մը՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտիքտէ ,
քեասհինլէր տախի՛ Նափաք օլուր՝ տէյիւ ճէ-
- 14 վապ վէրտիլէր : վէ Հաճալլ ճէվապ վէրիպ
տէտի քի ,
- ՐԱՊՊ պէյլէ պույուրուր .
Պէնիմ հուգուրըմտա պու գալմ պէյլէ ,
վէ պու միլլէթ պէյլէ տիր ,
վէ էլլէրինին հէր իշի պէյլէ տիր .
վէ օրատա թադտիմ էթտիքլէրի շէյ նա-
փաք տըր :
- 15 վէ շիմտի պու կիւնտէն
վէ ՐԱՊՊ Եհէլլինտէ թաշ թաշ իւզէ-
րինէ գօնուլմազտան էվկէլքի վադ-
թը տիւշիւնիւնիւզ .
- 16 Օլ վադըթ պիրի եիրմի Թօր պալապ երզընը
եանընա կիթտիյինտէ՝
Օն պուլուսուր իտի .
վէ հազուզտան էլլի Եօլէ Էրապ ճըգարմադ
իւզընէ մասէրէյէ կէլտիյինտէ ,
Եիրմի՝ պուլուսուր իտի :
- 17 Սիզի վէ էլլէրինիզին պիւթիւն էմէյինի
Սամ եէլի վէ եարապան վէ տօլու իլէ վուր-
տըմ ,
Լաքին պանա ըիւճու՛ էթմէտինիզ՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ պույուրուր :
- 18 Շիմտի պու կիւնտէն էվկէլ օլանը տիւշիւ-
նիւնիւզ .
Տօգուղնճը ալն՝ եիրմի տէօրտիւնտէ կիւ-
նիւնտէն
Եա՛նի ՐԱՊՊ Եհէլլինտէ թէմէլի վադ՝ օ-
լուսաղը կիւնտէն էվկէլ օլանը
տիւշիւնիւնիւզ :
- 19 Թօխում տահա սնպարտա՞ մը տըր .
վէ աամա իլէ ինճիր աղաճը վէ նար աղաճը
վէ զէյթուն աղաճը տահա մէյվէ վէրմէտի .
Պու կիւնտէն ի՛թիպարէն պէրէքէթ վէրէճէ-
յիմ :
- 20 վէ այլն եիրմի տէօրտիւնտէ ՐԱՊՊ քէ-
լամը իքինճի տէֆ՛ա օլարադ Հաճալլա կէլիպ
տէտի քի ,
- 21 Իէհուտա վալիսի Ձերուպապէլէ սէյլէ քի ,
Պէն սէմա իլէ զէմինի սարսաճաղմ ,
- 22 վէ մէմլէքէթլէրին թախթընը ալթ իւսթ
էտէճէյիմ ,
վէ միլլէթլէրին մէմալիքինին գուկվէթլի
մահալ էյլէյիճէյիմ ,
վէ 'արապալար իլէ րաքիպլէրինի ալթ իւսթ
էտէճէյիմ .
վէ աթլար իլէ րաքիպլէրի
Հէր պիրի ըֆիդիլինին գըլըճըլլէ տիւշէճէք
տիր :
- 23 ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր քի ,
էյ գուլըմ Ձերուպապէլ իպն ի Շաալթիւլ ,
Օլ կիւն սէնի ալաճաղմ ,
վէ սէնի խալթմ՝ կիպի էտէճէյիմ՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ պույուրուր .
Ձիրա սէնի իթիլապ էթտիմ՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :

ԶԱՔԱՐԵԱ

ՊԱՊ 1

- 4 Տարիուսն իբննճի սենեսինտե սեքիդինճի
այտա փեյղամպեր Զաքարեա իպն ի Պարաքեա
իպն ի 'Խտոյա ՐԱՊՊԸՆ քեւամը կելիպ տե-
տի քի ,
- 2 ՐԱՊՊ կեճտատընըզա զիյատեսիլէ զազապ
էթտի :
- 3 Իմտի անլերե տեյէսին քի՝
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պեջլէ պոյուրուր .
Սիզ պանա ըիւճու՝ էտինիզ՝ տեյիւ՝
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պոյուրուր ,
Պէն տախի սիզէ ըիւճու՝ էտեճէյիմ՝ տեյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պոյուրուր :
- 4 Էճտատընըզ կիպի օլմայընըզ .
Էվլէլքի փեյղամպերլէր անլերե խիթապէն՝
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պեջլէ պոյուրուր .
Քեթթիւ եօլլարընըզտան
Վէ քեթթիւ իշլէրիզտէն ըիւճու՝ էտինիզ
տեյիւ նիտա էտերլէր իտի ,
Լաքին անլեր տինկլէմէտիլէր ,
Վէ պանա գուլազ վերմէտիլէր՝ տեյիւ ՐԱՊՊ
պոյուրուր :
- 5 Էճտատընըզ նէ՞րէտէ տիր .
Վէ փեյղամպերլէր իլ էլ էպէտ եաշարլա՞ր մը .
- 6 Վէ Լաքին գուլարըմ օլան Էփեյղամպերլէրէ
Թէպլէղէնէ էմը էթտիյիմ՝ քեւամ ու աճքեա-
մըմ
Էճտատընըզ իտապէթ էթմէտի մի .
Ֆազաթ անլեր տէօնիւպ ,
Մէսլէյիմիզէ վէ իշլէրիմիզէ կէօրէ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ հազգըմըզտա նէ եափ-
մազ միւրատ էթտի իսէ .
Պիզէ եջլէ իճրա էյլէտի՝ տէտիլէր :
- 7 Տարիուսն իբննճի սենեսինտե օնպիրին-
ճի այ՝ եա՛նի Դուգաթ ոյընըն եիրմի տէօր-
տիւնճիւ կիւնիւտէ փեյղէմպեր Զաքարեա
իպն ի Պարաքեա իպն ի 'Խտոյա ՐԱՊՊԸՆ
- 8 քեւամը կելիպ տէտի քի , Վէճէ պէր բոյա-
կէօրտիւմ . վէ իշթէ ալ աթա բաքիպ պիր
ատէմ տերէտէ պուլունան մերսին աղաճլարը
արասընտա տուրույօր իտի , վէ անըն արտըն-
տա ալ վէ պէնէլիլ վէ պէյաղ աթլար վար
- 9 իտի : Վէ պէն , էյ Էֆէնտիմ՝ պուշլար նէ՞
տիր՝ տէտիմ . վէ պէնիմ իլէ սեջլէշէն մէ-
լէք՝ Պուշլարըն նէ իտիյինի պէն սանա կէօս-
- 10 Թերէճէյիմ՝ տէտի : Վէ մերսին աղաճլարը
արասընտա տուրան ատէմ՝ ճէվապ էտիպ ,
Պուշլար ՐԱՊՊ Թարաֆընտան զէմինտէ տօ-
լաշմազ իշիւն կէօնտերիլէնլէր տիր՝ տէտի :
- 11 Վէ անլեր մերսին աղաճլարը արասընտա տու-
րան մէլէք իւր ՐԱՊՊԱ ճէվապէն՝ Զէմինի տօ-
լաշարգ , վէ իշթէ պիւթիւն զէմին ասայիշ
- 12 վէ բաճաթ իւզըն տիր՝ տէտիլէր : Վէ ՐԱՊՊԸՆ
մէլէյի ճէվապ էտիպ՝ Էա ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ ,
պու եէթմիշ սենէ միւտտէթ զազապ էթ-
տիյին Երուշալիմ վէ Եէհուտա շէհրէրինէ
նէ՞ վազթա գատար մերհամէթ էթմէյէճէք-
- 13 սին՝ տէտի , ՐԱՊՊ տախի պէնիմ իլէ սեջլէ-
շէն մէլէյէ խօշ վէ Թէսլլիպաիշ սեօզլէր
- 14 իլէ ճէվապ վերտի : Վէ պէնիմ իլէ սեջլէ-
շէն մէլէք պանա տէտի քի , Նիտա էյլէյիպ
սեջլէ քի ,
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պեջլէ պոյուրուր .
Երուշալիմ իշիւն վէ Սիօն իշիւն
Զիյատեսիլէ զալլէթ չէքիլօրըմ .
- 15 Վէ ասուտէհալ օլան միլլէթլէրէ
Զիյատեսիլէ զազապ կէլտիմ ,
Զիրա պէն ազ զազապա կէլտիմ ,
Վէ անլեր պէլլար արթըրտլար :
- 16 Պու էճլտէն ՐԱՊՊ պէջլէ պոյուրուր .
Պէն Երուշալիմէ մերհամէթլէ ըրճաթ էթ-
տիմ ,
Վէ անտէ պէյթիմ պինա օլունաճազ ,
Վէ Երուշալիմ իւզըրինէ չըրփը չէքիլէճէք՝
տեյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պոյուրուր :
- 17 Եինէ նիտա էտիպ սեջլէ քի .
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պեջլէ պոյուրուր .
Շէհրէրիմտէ Թէքարը նիմէթ Ֆէյլան էտէ-
ճէք ,
Վէ ՐԱՊՊ եինէ Սիօն Թէսլլէյ ,
Վէ եինէ Երուշալիմ ինթիլիպ էյլէյէճէք
տիր :
- 18 Վէ կէօզլէրիմի գալտըրըպ պագտըմ , վէ
19 իշթէ տէօրթ պոյնուզ վար իտի : Վէ պէ-
նիմ իլէ սեջլէշէն մէլէյէ՝ Պուշլար նէ՞ տիր՝
տէտիմ . վէ պանա ճէվապէն՝ Պուշլար Եէհու-
տայը վէ Խրապլէլ վէ Երուշալիմի տաղըտան
- 20 պոյնուզլար տըր՝ տէտի : Վէ ՐԱՊՊ պանա

- տեօրթ նեֆեր եհլ ի սենտ'աթ կեօթերտի .
- 21 Պէն տախի՝ Պուշլար նե՞ կափմաղա կել-
յօրլար՝ տեօրիմ . օլ տախի ճէվապէն՝ փիմ
սէ պաշընը գալարամայաճադ տերեճէտէ Եե-
հուտայը տաղըտան պուշնուզլար տնէր տիր .
պուշլար տախի անլէրի գօրգութմադ վէ Եե-
հուտա տիյարընը տաղըթմադ իչիւն անըն
իւզէրինէ պուշնուզ գալարան թա'իֆէլէրին
պուշնուզլարընը տեֆ՝ էթմէք իչիւն կելյօր-
լար՝ տեօրի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ կեօզլէրիմի գալարըրպ պագալմ, վէ
իշթէ պիր ատեմ վէ էլինտէ էօլչիւ իփի վար
- 2 Խտի : Պէն տախի՝ Սէն նե'րէյէ կիտիյօրսըն՝
տեօրիմ . վէ պանա ճէվապէն՝ Եեփուշալիմի
էօլչմէյէ Խտիյօր, քի 'արդը նէ գատար վէ
թուլը նէ գատար օլարընը կեօրէյիմ՝ տե-
- 3 տի : Վէ իշթէ պէնիմ իլէ սեօյլէշէն մէլէք
չըգտը, տիկէր պիր մէլէք տախի անը գար-
- 4 շըլայըպ անա տեօրի քի, Գօշ, վէ պու նէվ-
ճիվանա պէօյլէ սեօյլէ ,
Եեփուշալիմի՞ն՝ անըն իչինտէ պուշնաճադ
ինսան վէ հայվանըն քեփթիթինտէն
նաշի
- Սուրսըգ իգամէթ էտիլէճէք տիր :
- 5 Վէ պէն անըն էթրաֆընտա աթէշտէն սուր,
վէ օրթարընտա ճէլալ օլաճաղըմ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պուշնուզլար :
- 6 Գաշընըգ, շիմալ տիյարընտան ֆիրար
էտինիզ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուշնուզլար ,
Ջիրա պէն սիղի սեմանըն տեօրթ ըրեզկեարը
կէպի տաղըթմադ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
պուշնուզլար :
- 7 Էյ Պապէլ գըզը իլէ սաքին օլան Սիօն ,
փէնտի քէնտինի գուրթար :
- 8 Ջիրա ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պուշնուզլար .
Սիղի եաղմալայտն միլէթլէրէ ճէլալին զա-հ-
ընդա՞ն սօնկրա պէնի կեօնտէրտի .
Ջիրա սիղէ տօգուսան քիմսէ անըն կեօզիւ-
նիւն պէպէյինէ տօգուսմըշ օլուր :
- 9 Ջիրա իշթէ պէն անլէր իւզէրինէ էլիմի սալ-
լայաճաղըմ ,
վէ անլէր քէնտի գուլարընա եաղմա օլա-
ճաղար ,
վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէնի իրսալ էթ-
տիյինի պիլէճէքսինիզ :
- 10 Էյ Սիօն գըզը , թէրէննիւմ՝ էտիպ մէս-
րուր օլ ,
Ջիրա իշթէ կելիյօրըմ ,
վէ սէնին իչինտէ սաքին օլաճաղըմ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ պուշնուզլար :
- 11 Վէ օլ կիւնտէ չօգ միլէթլէր ԲԱՊՊ ճան-
տան միլթի՝ օլուպ ,

Պէնիմ գալմիմ՝ օլաճաղար .

Պէն տախի սէնին իչինտէ սաքին օլաճաղըմ ,
վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէնի սանա կեօն-
տերտիյինի պիլէճէքսին :

- 12 Վէ ԲԱՊՊ քէնտի նասիպի օլան Եեհուտայը
Մուգատտէս տիյարտալթէվէրիւս էտէճէք ,
վէ եինէ Եեփուշալիմի ինթիխապ էտէճէք տիր :
- 13 Էյ քեաֆֆէ ի պէշէր , ԲԱՊՊՈՆ հուզըրընտա
սիւքիւթ էտինիզ ,
Ջիրա օ մուգատտէս մէպէնինտէն գըլամ
էլէտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ պանա քեաֆֆին ի ա'ղամ Եեհուլ'ը ԲԱՊ-
ՊՈՆ մէլէյի հուզըրընտա տուրուր , վէ անա
մուգատտէվէթ էթմէք իւզլէ Եեփուշանը անըն
- 2 սաղընտա տուրուր իքէն կեօթէրտի : Վէ
ԲԱՊՊ Եեփուշան խիթապէն՝ Էյ Եեփուշան ,
ԲԱՊՊ սէնի թա'զիթ էթսին . Եեփուշալիմի ին-
թիխապ էտէն ԲԱՊՊ սէնի թա'զիթ էթսին .
պու աթէշտէն չըգարըլան եարը եանմըշ օ-
տուն տէյիլ՝ մի տիր՝ տէտի :
- 3 Վէ Եեհուլ՝ քիրլի էլպիսէ կիյինմիշ օլա-
րադ մէլէյին հուզըրընտա տուրուր իտի :
- 4 Վէ հուզըրընտա տուրանլարա խիթապէն՝
փիրլի էլպիսէյի անըն իւզլէրինտէն չըգարը-
նըգ՝ տէտի . անա տախի՝ Պազ , սէնին 'իս-
եանըն իւզլէրինտէն ըֆի՝ էլլէտիմ , վէ սա
- 5 նա 'ալա էլպիսէ կիյիտիլէճէյիմ՝ տէտի : Պէն
տախի՝ Անըն պաշընա փաք 'ամամէ գօտու-
լար՝ տէտիմ . վէ անըն պաշընա փաք 'ամա-
մէյի գօյուպ անա էլպիսէ կիյիտիլէթ . վէ
ԲԱՊՊՈՆ մէլէյի տուրուր իտի :
- 6 Վէ ԲԱՊՊՈՆ մէլէյի Եեհուլ՝ա շէհատէթ է-
7 տէրէք , ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պէօյլէ պուշնու-
րուր . Էյէր սէն թարիզլէրիմա՞ն սիւլուք է-
տէր , վէ թէնպիհաթմա՞ք Տըֆզ էլլէր իսն ,
օլ վազըթ սէն պէլթիմէ նաղըր օլուպ հալ-
լըլարըմ մուհաֆաղա էտէճէքսին , վէ սանա
պուրատա հաղըր պուշնանլար 'արասընտուն
- 8 հատիլէր՝ վէրէճէյիմ , Էյ քեաֆֆին ի ա'-
ղամ Եեհուլ՝ , սէն վէ սէնին հուզըրընտա օ-
թուրան ըֆիլիլէրին , տինկէլլինիզ , զիրա
անլէր 'ալամէթ օլաճադ աթէմիլէր տիր . չիւնջի
իշթէ պէն գուլըմ՝ օլան Ֆիրիսի զուհուր էթ-
- 9 տիլէճէյիմ , Ջիրա իշթէ Եեհուլ՝նէ տօնիւնէ
գօտըլըմ՝ թաշ . պիր թաշտա էտի կեօզ օ-
լաճադ . իշթէ պէն անըն հէքքեաք իշինի
հէքք էտէճէյիմ , վէ պիր կիւնտէ օլ տիյարըն
'իսեանըն ըֆի՝ էտէճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ իւլ
- 10 ճիւնուտ պուշնուզլար : Օլ կիւնտէ հէր պի-
րինիզ գօշընըն ամամ ալթընա վէ ինճիր
աղաճը ալթընա չաղըրաճադսընըգ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուշնուզլար :

* Եւթիթ՝ արասընտա մէլէթլէր

1 Վէ պէնիմ իլէ սեօյլէշէն մէլէք եհնէ կէ-
լիպ ույգոււարնտան ույանան պիր տտէմ կի-
2 պի պէնի ույանտորըպ, Պանա խիթապէն՝
հէ՛ գէօրիւյօրըն՝ տէտի . պէն տախի՝ իշթէ
պիւս պիւթիւն ալթուռնտան պիր շէմ'տան ,
վէ տնըն թէփէսնտան պիր գապ՝ վէ իւզէ-
րինտէ եէտալ գանտիլ վէ իւզէրինտէքի գան-
3 տիլէր իշիւն եէտի օլուգ , Վէ անըն եանըն-
տա՝ պիրի գապըն սաղընտա վէ տիկէրի սո-
լընտա՝ իքի գէյթիւն աղաճը կէօրիւյօրըմ
4 տէտիմ : Պա՛տէհնէ պէնիմ իլէ սեօյլէշէն մէ-
լէյէ՝ էֆէնտիմ , պուշար նէ՛ տիր՝ տէտիմ :
5 Վէ պէնիմ իլէ սեօյլէշէն մէլէք պանա ճէ-
վապէն՝ Պուռնլարըն նէ օլարըղըն պիլմէ՛զ մի
սին՝ տէտի . պէն տախի՝ խալլը , էֆէնտիմ՝
6 տէտիմ : Վէ պանա ճէվապէն տէտի քի ,
Բաղաղն Զէրուպապէլն օլան քէլամը պու-
տըր , եանի՝
Գուտրէթլէ տէյիլ վէ գուվլէթլէ տէյիլ ,
Անճապ պէնիմ Բուհըմլէ՛ տէյիւ
Բաղա իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
7 Էյ պէօյիւք տաղ , սէն քիմ' սին .
Զէրուպապէլն օնիւնտէ օլաւ օլաճապըն ,
վէ թէփէ թաշընը քէնտիսի չըգարաճապ .
վէ՛ Լութֆ օլուռն , անա լուլթֆ օլուռն՝ տէ-
յիւ նիտա օլունաճապ տըր :
8 Եհնէ Բաղաղն քէլամը պանա կէլպ ,
9 Պու պէյթի Զէրուպապէլին էլէրի թէ՛օխ
էյլէտի ,
Անըն էլէրի տախի տնը թէքմիլ էտէճէք տիր .
վէ պէնի սիգէ իրաւ էտէն Բաղա իւլ ճիւ-
նուտ իտիյինի պիլէճէքսին :
10 Զիրա քիւլիւք շէյլէր կիւնիւնիւ քիմ' թահ .
գիր էյլէտի ,
Զիւնքի օլ եէտի կէօւ
Շադուլ Զէրուպապէլին էլիտէ մէսէրրէթլէ
կէօրէճէքլէ տիր .
Անլէր Բաղաղն պիւթիւն րու ի գէմինէ նա .
զար էտէն կէօղէրի տիր՝ տէտի :
41 Վէ պէն անա խիթապէն՝ Շէմ'տանըն
սաղընտա վէ սօլընտա օլան պու իքի գէյթիւն
42 աղաճը նէ՛ տիր՝ տէտիմ : Վէ եհնէ անա
խիթապէն՝ իքի ալթուռն օլուգաւան Էւլ-
պիթուռն կէ՛ քէնտիլէքէրինտէն աղաճաւ ի .
քի գէյթիւն տալլարը նէ՛ տիր՝ տէտիմ :
43 Վէ պանա ճէվապէն՝ Պուռնլարըն նէ իտիյի .
նի պիլմէ՛զ մի սին՝ տէտի . պէն տախի՝
44 խալլը էֆէնտիմ , տէտիմ : Վէ պանա՝ Պուռն
լար պիւթիւն գէմինին Սահիպի եանընտա
տուրուր մէս օլուռնուլ իքի զալթլար տըր
տէտի :

1 Վէ տեսնուալ կեօղէրիմի գալարբարըմտա
2 ուշար պիբ թուամար կեօրտիւմ: Վէ պաննա
Նէ՛մ կեօրիւյօրըն՝ տէտի. պէն տախի՛ թու-
լէն էրիմի զըբա՛ վէ՛ ʼարդէն օն զըբա՛ օլան
ուշար պիբ թուամար կեօրիւյօրըմ՝ տէտիմ: 3
Եւէ պաննա խիթապէն՝ Պու պիւթիւնն եեր
Եւէզիւ իւղըրինէ չըգան լա՛նէթ տիբ. զըբա-
՛ճեր սըրգաթ էտէն՝ պոււ եիւզտէ Եւէզիւն-
կեօրէ ի՛տամ օլըւնաճադ, վէ ճեր եէմին Ե-
տէն՝ տիկեր եիւզտէ Եւէզիւն կեօրէ ի՛տամ 4
օլըւնաճադ տըր: ԲԱՊԱ ԻԼ Ճիւնուտ պույու-
րուր քի Անը չըգաըըբմ վէ երբարըն խա-
նէտինէ վէ իսմիմէ եալան խէմին էտէնին
խանէտինէ կիրէճէք. վէ անըն խանէտի իշին-
տէ գալաճադ, վէ անը օտուներ վէ թաշա-
րըմէ պերապեր խարապ էտէճէք տիբ՝ տէտի 5
Վէ պէնիմ իլէ սէօլէշէն մէլէք չըգաը, վէ
պաննա խիթապէն՝ Շիմտի կեօղէրինի՛ գալար-
բըպ պագ, պու չըգան Նէ՛մ տիբ՝ տէտի: Վէ 6
պէն՝ Նէ՛մ տիբ տէտիլիմտէ, օլ տախի՛ Պու
չըգան էֆա տըր՝ տէտի. ճէմ տախի՛ Պու-
թիւն զէմինտէ միւշապի՛ճէլի պու տըր՝ տէ- 7
տի: Վէ իշթէ պիբ գուըրուն թալանթ գա-
տըրըլըր, վէ պիբ գարը շէտներն իշինտէ օ-
թուրիւյօր իտի: Վէ՛ Պու ճէմ տիբ՝ տէյե- 8
րէք անը էֆանըն իշինէ աթտը, գուըրուն
վէզնէտին տախի էֆա՛նէ աղղընա պրագտը: 9
Վէ կեօղէրիմի գալարբըպ պագտըմ, վէ իշթէ
լքի գաըը չըգաը, վէ ըիւզկիտը անէլըին գա-
նատըրընտա իտի, վէ գանատարը լէլէք
գանատարը կիպի օլըւպ էֆայը զէմին իլէ 10
սէմա աբաընա ըէֆ՝ էթտիլէր: Վէ պէնիմ
իլէ սէօլէշէն մէլէյէ՛ Պուշար էֆայը Նէ՛մ ըէ-
յէ կէօթիւրիւյօրըմ՝ տէտիմ: Օլ տախի պա- 11
նա՛ Շին՝ար տիլարընա անըն իշինն պիբ
խանէ ինշա էթմէյէ իօթիւրէօյըլը: Վէ ա-
պիթ օլըւպ օրատա քէնտի գա՛իտէտի իւզկէ-
րինէ գօնուլաճադ տըր՝ տէտի:

1 Վէ երեսն կէօզէրիմի գաղտըրը պատըմ
վէ իշթէ իբի տաղ արապնտան տէօրթ 'տ-
րապա չըգըյօր իտի, վէ տաղար պատըրտան
2 տաղար իտի: Պիրիննի 'արապանն ամլարը
վէ, վէ իբիննի 'արապանն ամլարը սիյահ,
3 վէ իւլնննի 'արապանն ամլարը պէյաղ,
վէ տէօրտիննի 'արապանն ամլարը պէնէք-
4 լի գըր իտի: Վէ պէնիմ իլէ սէյլէէն մէլէ-
յէ խիթապէն էյ ճփնտիմ, պուռնոննէ՝
5 Պուռնոն սմմանն տէօրթ րիւզկէարը օլըպ
Պուռնոն սմմանն տէօրթ րիւզկէարը օլըպ

- պիւթիւն զեմինն Սահիպնին հուզուրնտա
6 տուրաբարբար մահալտէն չեղբորար . *ՕԼ
սիյահ աթլար շիմալ տիյարնա չեղբորար,
վէ պէյազլար անլէրին արարնա չեղբորար,
վէ պէնէքիլէր ճէնուպ տիյարնա չեղբոր-
7 ար . տէտի : Վէ գըր աթլար չեղբայ՝ զեմինտէ
տօլաշմադ իշիւն կիթմէք իսթէտիլէր . օլտա-
իսի՝ Վիտինիլ, զեմինտէ տօլաշմադ տէմէսի
8 իւզէրինն զեմինտէ տօլաշմադ : Վէ պա-
նա նիտա էտիպ՝ Պագ, շիմալ տիյարնա
չեղանլար զազապըմը շիմալ տիյարնա
թէսքին էթտիլէր՝ տէտի :
- 9 Եննէ ԲԱՊՊԻՆ քէլամը պանա կէրպ տէտի
10 քի, Էսարէթտէն Էլէլէրէրէ՝ եա՛նի շէլտայ
վէ Թօպիյա վէ Ետտա՛եատան ալ, վէ հէ-
ման օլ կիւն կիտիպ Պապէլտէն կէլտիլէր
Էրէ՛ եա՛նի Եօշիյա իպն ի Սէֆանէանըն
11 խանէսինն կիր . Վէ կիւմիւշ իլէ ալթու-
ալըպ թա՛նլար ետի, վէ քեահին ա՛ղամ
Եէշու՛ իպն ի Եօտատաղըն պաշնա կիտիլէր՝
12 Վէ անա խիթապէն սեօյլէ քի,
ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտ պեօյլէ պոյուրուր .
իշթէ իսի Ֆիլիս օլան ատէմ .
քէնտի մէքէանընտա ֆիլիսէնէճէք,
վէ ԲԱՊՊԻՆ հէյքէլինն պինա էտէճէք տիր :
13 ԲԱՊՊԻՆ հէյքէլինն օ պինա էտէճէք .
վէ օ հաշմէթ սահիպ օլաճագ,
վէ Թաթիթնա ճալիս օլապ հիւքիւմէթ է-
տէճէք .
վէ Թաթիթնա քեահին օլապ,
վէ իքիսինն պէյնիտէ սէլամէթ միւշտիլէ-
րէսի օլաճագ տիր :
- 14 Վէ Թաճար ԲԱՊՊԻՆ հէյքէլինտէ Թէզ-
քեար օլմագ իւզըն շէլէմ վէ Թօպիյա վէ
Ետտա՛եա վէ շէն իպն ի Սէֆանէանըն օլա-
15 ճագ տիր : Վէ ուղագտան օլանլար կէրպ
ԲԱՊՊԻՆ հէյքէլինն պինաւնտա չալըշմագ-
լար, վէ պէնի սիգէ իրաւ էտէն ԲԱՊՊ ԻԼ
Ծիւնուտ իտիյինն պիլէճէքիլինիլ . վէ Ալա-
հընը ԲԱՊՊԻՆ քէլամըն տիգաթիլէ տինկ-
լէր իսէնիլ, վուգու՛ պոլաճագ տիր :

ՊԱՊ 7

- 1 Եարէսէր վէ Բէճէմէլէք վէ անլէրին ատէմ
լէրի՝ ԲԱՊՊԻՆ հուզուրնտա նիյազ էթմէք,
2 Վէ ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտն պէյթինտէ պու-
լունան քեահինլէր իլէ փէյալմպէրլէրէ՝ Պու-
գատար սէնէտէն պէրու էտէ կէլտիլմ կի-
պի պէշինճի պտա պյըր չէքիլէրէք աղամալը՝
մը իմ՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէք իլիւն պէյթ
3 Ուլաճա իրաւ օլունմալար իւզէրինն, Մէ-

* Իրբ. Անտէ օլան

- լիք Տարիուտն տէօրտիւնճիւ սէնէսինտէ տօ-
գուզնճը այ՝ եա՛նի ֆիսլէվ պընըն տէօր-
տիւնտէ ԲԱՊՊԻՆ քէլամը Զաքարէայա կէլ-
4 տի : ՕԼ զէման ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտն քէլա-
5 մը պանա կէրպ, Պու տիյարնա պիւթիւն
գալմէնա վէ քեահինլէրէ խիթապէն՝ Պու
Եէթմիշ սէնէ զարֆընտա պէշինճի վէ Ե-
տինճի պլարտա օրու թու թուպ մաթէմ
Էթտիյինիլտէ պէնի՛մ իլիւն մի օրու թու թու
6 տընըպ : Վէ Եէյիպ իշտիյինիլտէ քէնտինիլ
իլիւն Եէյիպ քէնտինիլ իլիւն իլմէ՞զ մի իտի-
7 նիլ . Եէրուշալիմ վէ անըն էթարֆընտա պու-
լունան շէհրլէր մէքին վէ աուտէհալ օլապ
ճէնուպ թարաֆը վէ օլա տտիս մէքիւն պու-
լունտըղը հալտէ Էվիլէքի փէյալմպէրլէր վա-
սը Թաալլէ ԲԱՊՊԻՆ իլան էլլէտիլ քէլամ-
լար պուշլար տէյիլ՝ մի, տէյիւ սեօյլէյէսին՝
տէտի :
- 8 Եննէ ԲԱՊՊԻՆ քէլամը Զաքարէայա կէրպ
9 տէտի քի, ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտ պեօյլէ պու-
լուրուր . Հագդ իւզըն հիւքմ էտինիլ, վէ
սիգտէն հէր պիրի քէնտի պիրատիլինն ի-
10 նայէթ վէ մէրհամէթ էթմին . Վէ տուլ գա-
ր իլէ Եէթիմէ, վէ զարիպէ վէ պիշարէյի
զատը Էթմէյինիլ . վէ սիգտէն հիւք պիրի քէն-
տի գալպիտէ պիրատիլինն իլիւն քէմիլէր տիւ-
11 շիւնմէսին . Լաքին անլէր տինկէմէքտէն իմ-
թինա՛ էտիպ օմուզ սիլքտիլէր, վէ իլիթ-
մէմէք իլիւն գուլագլարնը աղըրաշարարը-
12 րար : Վէ ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտն քէնտի Բու-
հըլլէ Էվիլէքի փէյալմպէրլէր վաաթաալլէ
կէօնտէրտիլ շէրի՛աթը վէ քէլիմաթը իլիթ-
մէմէք իլիւն գալպիլէրինն էլմա կիպի Եէթի
տիլէր . պու էճտէն ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտ Թա-
13 բաֆընտան զազապը՝ աղմ կէլտի : Վէ ԲԱՊՊ
ԻԼ Ծիւնուտ պուլուրուր քի, *Պէն չաղըր-
տըղըմտա՛՝ անլէր տինկէմէքիլէրին միսիլիւ,
անլէր տտիս չաղըրտըղլարնտա պէն տինկ-
14 լէմէտիմ . Անճագ պիլմէտիլլէրին միլլէթլէրին
ճիւմլէսի արաւնա անլէր գաաղըղա իլէ տա-
ղըթտըմ, վէ միւրուր ու՛ ուպուր էտէն պու-
լունմալաճագ տէրէճէտէ անլէրին արաւնա
տիյար վիւրան օլտու . պեօյլէճէ մագպուլ տի-
յարը վիւրան էթտիլէր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտն քէլամը կէրպ
2 տէտի քի, ԲԱՊՊ ԻԼ Ծիւնուտ պեօյլէ պու-
լուրուր . Սիօն իլիւն զիյատէսիլլէ զայրէթ
չէքտիմ, վէ անըն իլիւն իւշմը՝ Իտիլմէլ զայ-
3 րէթ չէքտիմ : ԲԱՊՊ պեօյլէ պուլուրուր . Սիօ-

* Իրբ. 0 չաղըրտըղընտա

- նոր 'տփտեթ էթտիմ', վէ Երուշալիմ իշխն-
տէ սաքին օրաճաղմ, վէ Երուշալիմ Հա-
գիգաթ չէհրի, վէ ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտըն տա-
ղը Մուգատտէս տաղ թէսմկէ օրւնաճաղ
տըր :
- 4 ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ պէջլէ պոյուրուր .
Երուշալիմ մէյտանլարընտա տաճա իխթի-
յար տտեմէր վէ իխթիյար գարըլար օթու-
րաճաղար , վէ քէսրէթ ի էյամմտան նաշէ հէր
պիրինին էլինտէ տէյնէյի պուլունաճաղ տըր .
- 5 Վէ չէհրին մէյտանլարը անըն մէյտանլարըն-
տա օյնայան էրքէք վէ գըզ չօճուգլար իլէ
մէմլու օլաճաղ տըր :
- 6 ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ պէջլէ պոյուրուր .
Էյէր օլ կիւնլէր պու գալմիքն պագըլլէսինին
կէօզլէրինտէ միւշքիլ կէօրիւնիւրտէ , պէ-
նիմ կէօզլէրիմտէ՞ տախի մի միւշքիլ կէօ-
րիւնիւնէք՝ տէյիւ ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ պու-
յուրուր :
- 7 ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ պէջլէ պոյուրուր .
Իշթէ գալմիքն շարգ տիյարընտան վէ զարպ
8 տիյարընտան իւլլա տտէճէյիմ . Վէ անլէրի
կէթիւրէճէյիմ վէ Երուշալիմին իշխնտէ սա-
քին օլաճաղար , վէ անլէր պէնիմ գալմիքն
օլաճաղ տըր , պէն տախի հագիգաթ վէ 'տա-
տալէթլէ անլէրին Ալլահը օլաճաղմ :
- 9 ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ պէջլէ պոյուրուր .
Էյ հէյքէլին ինշարը իշխն ՐԱՊՊ իւլ ծիւ-
նուտըն պէթիւնինն էսարը վաղ՝ օլունաղը
կիւնտէ 'տէյլէյիլ օլն փէյլաճմիքլէրին աղ-
զընտան պու կիւնլէրտէ պու քէլամլարը
տիւնիլլէյիլէր , էլլէրինիլ գուլվէթլէնսին :
- 10 Զիրա օլ կիւնլէրտէն ագտէմ ինսան իշխն
իւճրէթ հօգ , վէ հայլլան իշխն իւճրէթ հօգ
իտի . վէ չըգանս վէ կիրէն մուգայագա սե-
պէպինտէն սէլամէթ հօգ իտի , զիրա պէն
հէր տտէմի քէնտի ըէֆիլի 'ալէյհինն թէշ-
- 11 վիգ էթմիշ իտիմ : Լաքին ՐԱՊՊ իւլ ծիւ-
նուտ պոյուրուր քի՝ Դիմաի պու գալմիքն
պագըլլէսինն էվվէլքի կիւնլէրտէ օլաղըմ
- 12 կիպի օլմայաճաղմ : Զիրա թօփուճ պէրէ-
քէթ պալաճաֆ , ասմա մէյվէսինի , վէ զէ-
մին մաճալլըն , սէմա տախի չէպնէմիլին վէ-
րէճէք տիր . վէ պուշլարըն ծիւմէսինի պու-
գալմիքն պագըլլէսինն միրա օլմաղ իւզըն
- 13 վէրէճէյիմ : Էյ պէյթ ի Եհհուտա վէ պէյթ ի
Խարայէլ , միլլէթլէր արաղընտա լա'նէթ օլա-
ղընը միսիլլէ , պէն սիլի պէջլէ իսլաա էտէ-
ճէյիմ , վէ պէրէքէթ օլաճաղաղընը . գօրգմայը-
- 14 նըզ . էլլէրինիլ գուլվէթլէնսին : Զիրա ՐԱՊՊ
իւլ ծիւնուտ պէջլէ պոյուրուր . Էճաաաղընը
պէնի իղղապ էթտիլլէրինտէ իւզըրինիլ պէ-
լա կէթիւրմէյի միւրաա էտիպ տէ թէրաճ-
- 15 հիւմ էթմէտիլիմ միսիլլէ , Պէյլէճէ տէօ-

- նիւպ պու կիւնլէրտէ Երուշալիմէ վէ պէյթ ի
Եհհուտայա էլլիլք էթմէյի միւրաա էթտիլիմ .
Խապէ էթմէյինիլ տէյիւ ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ
- 16 պոյուրուր : Եափաճաղընը չէյլէր պուշլար
տըր . Չէր պիրինիլ գօնշըսընա հագիգաթը
սէյլէյինիլ , գափուլարընըտա հագգ վէ սէ-
- 17 լամէթ իւզըն հիւքմ էտինիլ . Վէ քիմնէ
քէնտի գօնշըսը 'ալէյհինն գալպինտէ քէմ-
լիք տիւշիւնմէսին , վէ էալան էէմինի սէվ-
մէյինիլ , զիրա պուշլարըն ծիւմէսի մէնֆու-
րմ տըր՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պոյուրուր :
- 18 Եհնէ պանա ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտըն քէլա-
- 19 մը կէլիպ տէտի քի , ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ
պէջլէ պոյուրուր . Տէօրտիւնիւնէ , պէշին-
ճի , էէտինիլ վէ օնուճը պլարըն օրուճա-
րը պէյթ ի Եհհուտայա շաամանի վէ սիւ-
րուր վէ կիւզէլ պայրամլար՝ օլաճաղ տըր .
անճաղ հագիգաթ ու սէլամէթի սէվինիլ :
- 20 ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ պէջլէ պոյուրուր .
Տաճա գալմիքն վէ չօգ չէհրէրինն սէքէնէսի
- 21 կէրէճէքլէր տիր . Վէ պիրինինն սէքէնէսի տի-
կէրինն կիտիպ՝ կէլինիլ , ՐԱՊՊՈՐՏ հուգըրըն-
տա նիյաղ վէ ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտը թալէպ
էթմէյէ կիտէլիմ . պէն տախի կիտէճէյիմ՝
- 22 տէյիւնէք տիր : Վէ չօգ գալմիքն վէ գուլվէթ-
լէ միլլէթլէր Երուշալիմտէ ՐԱՊՊ իւլ ծիւնու-
տը թալէպ վէ ՐԱՊՊՈՐՏ հուգըրընտա նիյաղ
- 23 էթմէյէ կէրէճէքլէր տիր : ՐԱՊՊ իւլ ծիւնուտ
պէջլէ պոյուրուր . Օլ կիւնլէրտէ ճէմի՝ ի
էլլինն ի իւմէմտէն օն քիշի էագալընը պիր
Եհհուտինին էթէյինի թութարագ՝ Սիլլին ի-
լէ պէրապէր կիտէլիմ , զիրա Ալլահ սիլլին
իլէ օլաղընը իշիթտիլ տէյէճէքլէր տիր :

Պ Ա Պ 9

- 1 Հատրաք տիյարը 'ալէյհինտէ ՐԱՊՊՈՐՏ վաճի
իլէ կէլէն քէլամլ տըր ,
վէ Տըմըշդ իւզըրինն էնէճէք տիր .
(Զիրա ՐԱՊՊ տաէմէ ,
վէ Խարայէլին սըպլէլարընն ծիւմէսինն նա-
գար էտէր .)
- 2 Վէ Համաթ տախի անըն իլէ հէմհուտուտ տըր .
Սուր վէ Սոյտա տախի չօգ 'աղիլ իսէլէր տէ
պէջլէ Դէր :
- 3 Վէ Սուր քէնտիսի իշխն գալա պինա
էթտի ,
վէ կիւմիւշիւ թօփրաղ կիպի ,
վէ խալիս ալթուճը սօգաղ . չամուրը կիպի
էրղաղ :
- 4 Իշթէ ՐԱՊՊ անը թարա էտիպ ,
Տէնիլտէ օլան գուլվէթլէնի վուրաճաղ ,
Օլ տախի ալթէշէ թէլէֆ էտիլէճէք տիր :

- 5 Ազգէլօն կէօրիւպ խալֆէ տէճէք,
Ղազղա տախի կէօրիւպ զայեթլէ միւքէտտէր
օլաճագ ալը .
'Էգրօն տախի Բէ-Գրգրէր օլաճագ ալը,
Զիրա ինթիզարը քէնտիսին խէճիլէ տէ-
ճէք տիր .
Վէ Ղազղատան մէլիք հէլաշ օլաճագ,
Վէ Ազգէլօն մէսքիւն օլաճագ ալը .
- 6 Վէ Աշտօտտա վէլէտի զինա սաքին օլաճագ,
Վէ Ֆիլիսթիլէրին քիպրինի գըրաճաղըմ .
- 7 Վէ գանլարնը աղըղլարնտան,
Վէ մէքրուհաթլարնը տիշլէրի արասընտան
տէֆ' էտէճէլիմ .
Օլ տախի Ալաշըմըղ իշիւն պաղը յէ օլաւպ,
Եհնուտտա էմիր կիպի,
'Էգրօն տախի Եհպուսի կիպի օլաճագ ալը .
- 8 Վէ միւրուր ու 'ուպուր էտէն 'ապէր
սէպէպիլէ
Պէյթիմին էթրաֆընտա գօնաճաղըմ,
Վէ արթըգ անլէրին արասընտան զալիմ կէշ-
մէլէճէք,
Զիրա շիմաի կէօղլէրիմ իղէ կէօրաիւմ .
- 9 Էյ Սիօն գըղը . զայեթլէ շաւտան օլ,
Էյ Եհրուշալիմ գըղը, կիւլպանք չէք,
Իշթէ մէլիլին 'անա կէլիյօր,
'Ատիլ վէ խէլաւ սահպի տիր .
Շալիմ օլաճագ մէքէպէ,
Պէլի, մէքէպէ Եսթիւսը սըփտյա բաքիպ տիր .
- 10 Վէ Էֆրայիմտէն 'արապայը,
Վէ Եհրուշալիմտէն 'աթը մահվէ տէճէլիմ,
Վէ ճէնք Եսթը գըրըլաճագ ալը .
Վէ Օ միլլէթլէրէ սէլամէթ սէօլէյէճէք,
Վէ հիւքիւմէթի տէնիզտէն տէնիզէ,
Վէ Նէհրտէն միւնթէհա ի զէմինէ գատար
օլաճագ ալը .
- 11 Էյ Սիօն, սէնին 'աշտընըն գանըլէ
Էօրլէրինի սուլա օլաճագ գուլուտան չը-
գարտըմ .
- 12 Էյ իւմիտլար օլան էսիրլէր, գալ'ոյա ըիճ .
'աթ էտինիզ,
Սանա իքի գաթ էտա էտէճէլիմի պու կիւն
խապէր վէրիլիմ .
- 13 Զիրա Եհնուտայը Եայ կէլէ քէնտիմ իշիւն
գուրաճաղըմ,
Էֆրայիմի օգ կիպի գօրաճաղըմ,
Էյ Սիօն, սէնին օղուլարընը
Եհնանիլէր 'ալէյինէ թէշվիգ էտէճէլիմ,
Վէ սէնի գահրիմանըն գըլընը կիպի Եսթա-
ճաղըմ .
- 14 Վէ ՐԱՊԱՊ անլէր իւղէրինտէ կէօրիւնէճէք,
Վէ անըն օգը շիմէք կիպի չըգաճագ,
Վէ Րապպ Եհնուտա պօրու չալաճագ,
Վէ ճէնուպ գատըղալարըլէ Եհրիւյէճէք
տիր .
- 15 ՐԱՊԱՊ իւղ ճիւնուտ անլէրի սիյանէթ էտէճէք,
Անլէր տախի թէլէֆ էտէճէքլէր,
Վէ սափան թաշարը իւղէրինէ պասաճագ-
լար,
Վէ իշիւ օղիւնը կիպի պաղըրաճագլար .
Վէ անլէր լէյէն կիպի,
Մէղպաճըն քէօշլէրի կիպի օլաճագլար ալը .
- 16 Վէ օլ կիւնտէ' քէնտիլէրին Ալաշը ՐԱՊԱՊ
Անլէրի գալմընըն սիւրիւսիւ կիպի խէլաւ է-
տէճէք,
Զիրա անլէր անըն տիյարընտա միւրթէֆի'
թաճ թաշարը կիպի օլաճագլար
ալը .
- 17 Զիրա անըն քէրէմի վէ ճէմալի նէ' 'աղիմ
տիր .
Պուղտայ Եհիթլէրի վէ Եէնի շէրապ պաքի-
րէլէրի պէսլէյէճէք տիր .

ՊԱՊ 10.

- 4 Սօնկրաքի Եսթիւսըն մէվսիմինտէ
ՐԱՊԱՊԱՊ Եսթիւսը թալէպ էտինիզ .
ՐԱՊԱՊ շիմէքլէր կէօնտէրէրէք,
Հէր պիրինին թարրարընտա օթ պուլուճմա-
սը իշիւն
Անլէրէ պօլ Եսթիւսը վէրէճէք տիր .
- 2 Զիրա թէրաֆիմ պաթըլ լէյլէր սէօլլէտիլէր,
Վէ սահարըլարըն վահիլէրի սախթէ տիր,
Վէ Եսթիւսը Բուլարը հիքեպէ էթտիլէր .
Պաթըլ թէսլէլլէ վէրտիլէր,
Պու Եհնան սիւրիւլէր կիպի սիւրիւլտիլէր,
Չօպան օլաճաղընտան մէշապգաթ չէքտիլէր .
- 3 Չօպանլար 'ալէյինէ զաղապըմ 'ալէվլէնտի .
Վէ Երէքլէրին ճէղաւընը վէրէճէլիմ .
Զիրա ՐԱՊԱՊ իւղ ճիւնուտ քէնտի սիւրիւսիւ
օլան պէյթի Եհնուտայը Եսթիւսը,
Վէ անլէրի մուհարէպէտէ օլան քէնտի ալա
աթը կիպի էյլէտի .
- 4 Քէօշէ Բուլ անտէն, չիվի անտէն,
Մուհարէպէ Եսթը անտէն,
Հէր զապիթ պիրիքտէ անտէն ճուհուր էտէ-
ճէք տիր .
- 5 Վէ մուհարէպէտէ Գիւլէնի սօգաղ չամուրը
իշիւն չիլիլէյէն գահրիմանլար կի-
պի օլաճագլար .
Վէ անլէր մուհարէպէ էտէճէքլէր .
Զիրա ՐԱՊԱՊ անլէր իլէ տիր,
Վէ աթլարա բաքիպ օլաճաղը ութտնորը-
լաճագլար ալը .
- 6 Վէ պէյթի Եհնուտայը գուլվէթլէնտիրէ-
ճէլիմ,
Վէ պէյթի Եհնուտա խէլաւ,
Վէ Եէնի անլէրի իպէտան էտէճէլիմ .
Զիրա անլէրէ մէրհամէթ էյլէտիմ .

- վէ անլերի րէտտ էթմէնիշիմ՝ կիպի՝ օլաճագ-
լար .
2 Զիւնքի անլերին Ալւոհը ԲԱՊՊ պէն իմ ,
վէ անլերի իսթիճապէթ էտէճէյիմ :
7 վէ Էֆրայիմ դաճրիման կիպի օլուպ
Գալլալերի շէրապտան +էյֆէ օլուր կիպի շառ-
ման օլաճագ ,
Օղուլարը տախի կէօրիւպ մէսրուր օլաճագ ,
վէ գալլալերի ԲԱՊՊՏԱ իսթիճաճէտէճէք տիր :
8 Անլերէ ըսլըգ չալարագ անլերի թօփլայաճա-
ղամ ,
2 Զիւնքի անլերի խէլաւ էյլէտիմ ,
վէ անլեր խաֆաթիմ թէքէսիւր էթտիքլերի
կիպի թէքէսիւր էտէճէքլէք տիր :
9 Պէն անլերի ագվամ արասընա էքէճէյիմ ,
Անլեր տախի ուղագ եերլէրտէ պէնի թէգէք-
քիւր էտէճէքլէք ,
վէ օղուլարըյլէ պէրապէր պեր հայաթ օ-
լուպ կէրի կէլէճէքլէք տիր :
10 վէ անլերի Մըսըր տիյարընտան կերի կէթի-
րէճէյիմ ,
Հէմ տախի Աշուրտան թօփլայաճաղամ ,
վէ անլերի ճիլաւ տիյարընա ,
վէ Լիպնանա կէթիրէճէյիմ ,
վէ անլերէ Էր քիֆայէթ էթմէյէճէք տիր :
11 վէ տէնիգտէն , մուգպարգտտան կէլէճէք ,
վէ տէնիգին տողալարընը վուրաճագ ,
վէ նէհրին պիլ ճիւմլէ տերին եերլէրի գու-
րոյաճագ ,
վէ Աշուրըն զուրուրը էտտիրիլէճէք ,
վէ Մըսըրն 'աասըր զա'իլ օլաճագ տրր :
12 վէ անլերի ԲԱՊՊՏԱ գուլվէթլէնտիրէճէյիմ ,
վէ անըն իսթիյլէ սիւլուք էտէճէքլէք տիր՝
տէյիւ ԲԱՊՊ պոլյուրուր :

Պ Ա Պ 11

- 1 Էյ Լիպնան , գափուլարընը աչ .
վէ աթէշ սէնին երզ աղաճլարընը թէլէֆ
էթօին :
2 Էյ չամ աղաճը , ֆիզան էյլէ ,
2 Զիւնքի երզ աղաճը տիւշտիւ ,
2 Զիւնքի շիւրէֆա եաղամ էտիլտի .
Էյ Պաշան մէշլէրի , ֆիզան էտիլտի ,
2 Զիւնքի եաղալարընը օրման երզլար :
3 2օպանլարըն ֆիզանը իշիտիլիյոր ,
2 Զիւնքի անլերին շէրէֆի ալընտը .
կէնճ արսուլարըն կէօմիւրտէմէտի իշիտի-
լիյոր ,
2 Զիւնքի անլերին ֆաիւրը ալընտը :
4 Ալւոհըմ ԲԱՊՊ պէթլէ պոլյուրուր .
Պօղալանտաճագ գոյուլարըն կիւթ .
5 Անլերի քի սաթուռն տալնլար պօղալարըն ,
վէ սուլուս սայըլմաղալար .

- վէ անլերի սաթանլար՝
ԲԱՊՊ միւպարէք օլուռն
Քի պէն զէնկին օլտըմ՝ տերլէր .
վէ չօպանլարըն անլեր շէֆգաթ էթմէյլէր :
6 2 Զիւնքի ԲԱՊՊ պոլյուրուր քի՝
Պէն արթըգ տիյարըն սէքէնէսինէ շէֆգաթ
էթմէյէճէյիմ ,
Անճագ հէր ատէմի քէնտի գօշըրընըն էլինէ ,
վէ քէնտի մէլիյինին էլինէ թէսլիմ էտէ-
ճէյիմ .
վէ տիյարըն վուրաճագլար ,
վէ անը անլերին էլինտէն խէլաւ էթմէյէճէ-
յիմ :
7 վէ պօղալանտաճագ գոյուլարըն ,
Պէլէ , սիւրիւնիւն պիչարէլէրինի կիւթտիւմ .
վէ պէն իքի 'աաս ալըպ՝
Պիւրինէ Հիւսն ,
վէ տիկէրինէ Պէնտլէր թէմիլյէ էյլէտիմ .
վէ գոյուլարըն կիւթտիւմ :
8 վէ պիւր սյտա իւշ չօպան հէլար էթտիմ ,
2 Զիւնքի ճանըմ անլերտէն նէֆրէթ էթտի ,
Անլերին ճանը տախի պէնտէն իքրաճ էյլէտի :
9 Պէն տախի՝ Սիլի կիւթմէյէճէյիմ ,
Էյօլէն էօլտիւն ,
վէ հէլար էտիլէն հէլար օլուռն ,
Պագի գալլանլար տախի պիւրի պիւրինին էթի-
նի եէսինլէք՝ տէտիմ :
10 վէ Հիւսն Նամ 'աասմը ալըպ ,
Քիւթթէ ի ագվամ իլէ 'ապտ էթտիյիմ 'աճ-
տըմը Նագլ էթմէք իւզըն անը
գըրաթմ .
11 վէ օլ կիւստէ Նագլ օլուռնտը ,
վէ պանա տիգգաթ էտէն սիւրիւնիւն պի-
չարէլէրի
Պու ԲԱՊՊՊՏԱ քէլամը իտիյինի եագինէն պիլ-
տիլէր :
12 վէ անլերէ՝ Սիլի խօշ կէօրիւնիւր իսէ ,
իւճրէթիմի վէրինիլ ,
Էյօլէ տէյիլ իսէ , վէրմէյինիլ՝ տէտիմ .
վէ իւճրէթիմի՝ օթուզ գըթ'ա կիւմիւշ օ-
լարագ թարթալար :
13 վէ ԲԱՊՊ պանա խիթապէն՝
Պուռն չէօմէքճիլէ աթ .
Պու անլեր թարաֆընտան պանա թաղտիր
օլուռն միւնտօրիպ զաճա տըր՝
տէտի .
Պէն տախի օթուզ գըթ'ա կիւմիւշիւ ալըպ ,
Պէլթ իւր ԲԱՊՊՏԱ չէօմէքճիլէ աթտըմ :
14 Պա'տէհուս Էէհուտա իլէ Խարայէլ պէյնինտէ
օլան ուխուլվէթի Նագլ էթմէք
իւզըն
Պէնտլէր Նագլ տիկէր 'աասմը գըրաթմ :
15 վէ ԲԱՊՊ պանա տէտի քի ,
Եինէ ոէֆիճ չօպան էտէվաթը ալ .

- 16 Զիրա իշթէ պէն տիյարտա պիր չօպան զու-
հուր էթտրէճէյիմ.
0 հէլաք օլմագ իւզրէ օլանլարը եօզլամայա-
ճագ,
Տաղըլընը արամայաճագ,
վէ գըրըլանը թիմար էթմէյէճէք,
վէ սաղ օլանլարը պէսէմէյէճէք,
Անճագ սէմիզէրին էթինի եէյէճէք,
վէ անլէրին թըրնազլարընը գօփարաճագ
տըր,
17 վա՛յ գօյուլարը թէրք էտէն պաթըլ չօ-
պանա,
Անըն պաղուար իւզէրինէ վէ սաղ կէօզիւ ի-
ղէրինէ գըլըճ կէլէճէք,
Անըն պաղուար պիւս պիւթ իւն գուրույաճագ,
վէ սաղ կէօզիւ թէմամէն գարարաճագ տըր:

ՊԱՊ 12

- 1 Իսրայէլ հազգընտա ՐԱՊՊԸՆ վա՛հի իւն կէ-
լէն քէլամը տըր,
Սէմովաթը պասթ վէ զէմինի թէ՛սիս էտէն,
վէ ինսանըն բուհընը անըն տէրունինտէ խալդ
էտէն ՐԱՊՊ պէօյլէ պույուրուր,
2 իշթէ պէն Երուշալիմի անըն էթրաֆընտա
պուլունան քեաֆֆէ ի ազվամա
Սէրսէմիք քեաստէսի էտէճէյիմ.
վէ Երուշալիմի մուհասէրէսի էսնապընտա
Եհհուտա իւզէրինէ տախի պէօյլէ օլաճագ
տըր,
3 վէ օլ կիւնտէ Երուշալիմի քեաֆֆէ ի ազ-
վամա աղըր պիր թաշ էտէճէյիմ.
Զէմինին ճէմի՛ ի ազվամը անըն 'ալէյհինէ
թէճէմիւ' էթսէ պիլէ,
Անը գալըրանլարըն ճիւմէսի՛ քեաֆֆէթէն
գըրըլաճագ տըր,
4 ՐԱՊՊ պույուրուր քի՛
Օլ կիւնտէ հէր աթը շաշգընիզլէ,
վէ բաքիպինի ճիւնուշլէ վուրաճագըմ,
վէ պէյթ ի Եհհուտա 'ալէյհինէ կէօզլէրիմի
աշաճագըմ,
վէ ազվամըն պիւ ճիւմէն աթլարընը քէօր
էտէճէյիմ,
5 վէ Եհհուտա իւմէրապը քէնտի գալպլէրինտէ,
Երուշալիմ սէքէնէսի քէնտիլէրին Ալլահը
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն 'ալլըրյի
Պիզիմ գուվէթիմիզ տիր՝ տէյէճէքլէր,
6 Օլ կիւնտէ Եհհուտա իւմէրապընը,
Օտուէն իշինտէ օլան աթէշ օճաղը կիպի,
վէ պուլտայ տէմէթլէրի արապընտա օլան
աթէշ մաշալէսի կիպի էտէճէյիմ.
վէ անլէր սաղտան վէ սօլտան
Եթրաֆտա պուլունան ճէմի՛ ի ազվամը թէ-
լէֆ էտէճէքլէր տիր.

- վէ եինէ Երուշալիմ քէնտի մէվգըրինտէ,
Երուշալիմտէ մէսքիւն օլաճագ տըր,
7 վէ պէյթ ի Տաուտըն իֆթիսարը
վէ Երուշալիմ սէքէնէսիին իֆթիսարը
Եհհուտա 'ալէյհինէ թէքէպպիւր էթմէմէսի
իշին
ՐԱՊՊ էվլէլա Եհհուտա չաաղըլարըն խէլա
էտէճէք տիր,
8 Օլ կիւնտէ ՐԱՊՊ Երուշալիմ սէքէնէսիին
սիյանէթ էտէճէք,
վէ արալարընտա զա՛իֆ օլան օլ կիւնտէ
Տաուտ կիպի օլաճագ,
վէ պէյթ ի Տաուտ Ալլահ կիպի,
Մէլէք իւր ՐԱՊՊ կիպի անլէրին էօնիւնտէ օ-
լաճագ տըր,
9 վէ Երուշալիմ իւզէրինէ կէլէն թա՛իֆէլ-
րին ճիւմէսիին հէլաքընը
Օլ կիւնտէ թալէպ էտէճէյիմ,
10 վէ պէյթ ի Տաուտ իւզէրինէ,
վէ Երուշալիմ սէքէնէսի իւզէրինէ,
Լուլթի ու թէզարու՝ բուհըն տէքէճէյիմ,
վէ անլէր պանա եա՛նի տէլաթլէրի զալմա
պագաճագլար,
վէ անըն իւզէրինէ՝
Պիրիճիք օղուլ իւզէրինէ ֆիզան էտէր կի-
պի ֆիզան էտէճէքլէր,
վէ անըն իշին՝ իւք օղու աճըլազլարը կի-
պի աճըլաճագլար տըր,
11 Օլ կիւնտէ Երուշալիմտէ,
Մէճիտա օլապընտա վուգու՝ պուլան
Հաաաա-թիման ֆիզանը կիպի պէզիւք պիր
ֆիզան օլաճագ տըր,
12 վէ տիյար գապիլէ գապիլէ այրըճա,
Պէյթ ի Տաուտ գապիլէսի այրըճա,
վէ անլէրին նիսվանը այրըճա,
Պէյթ ի Նաթանըն գապիլէսի այրըճա,
վէ անլէրին նիսվանը այրըճա,
13 Պէյթ ի Լավի գապիլէսի այրըճա,
վէ անլէրին նիսվանը այրըճա,
Շիմ՛ի գապիլէսի այրըճա,
վէ անլէրին նիսվանը այրըճա,
14 Պագի գալան գապիլէրին ճիւմէսի՛
գապիլէ գապիլէ այրըճա,
վէ անլէրին նիսվանը այրըճա ֆիզան էտէ-
ճէք տիր.

ՊԱՊ 13

- 1 Օլ կիւնտէ պէյթ ի Տաուտ իւն Երուշալիմ
սէքէնէսինէ,
Կիւնաճ վէ նափաթլէրտէն թաթհիր իշին
Ալլըլըլ պիր փուշար պուլունաճագ տըր,
2 վէ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր քի,
Օլ կիւնտէ փուլարըն իսվէրինի տիյարաան
մահվ էտէճէյիմ,

- վէ պիր տահա զիր օրւնմայաճաղար տըր .
վէ փեյղամպերէրի վէ նափաք րուհը տի-
յարտան գալարաճաղարմ :
- 3 վէ պուռնտան պեօլէ պիր քիմնէ փեյղամ-
պերլէք էտէրսէ ,
Անը թէվլիտ էտէն փետէր իլէ վալիտէտի ,
Անա՝ Եաշամայաճաղարն ,
Զիրա Բաղաղըն իսմիլէ էալան սեօլէտին՝ տէ-
յէճէքլէր :
- վէ փեյղամպերլէք էթտիյինտէ՝
Անը թէվլիտ էտէն փետէր իլէ վալիտէտի
Անա Գուլ Բափլայաճաղար տըր :
- 4 վէ օլ կիւնտէ փեյղամպերլէր փեյղամպեր-
լէք էթտիքլէրինտէ
Քէնտի վաճիլէրինտէն ուլտանաճաղար ,
վէ ալտաթմոգ իչիւն թիւլիւ րիտա կիյ-
մէյէճէքլէր տիր :
- 5 վէ հէր Գէր՝ Պէն փեյղամպեր տէյիլ իմ .
պէն չիֆթճի իմ ,
Զիրա պիրի պէնի Գուլ Էթիտ իչիւն սեպա-
վէթիմտէ ալար :
- 6 վէ տնա՝ Ելլէրինտէ օլան պու էարալար նէ՞
տիր՝ տէնիլտիքտէ ,
Տօթլարըմէն խանէսինտէ ալարըմ՝ էարա-
լար տըր՝ տէյէճէք տիր :
- 7 Բաղաղ իւլ ճիւնուտ պույուրուր քի ,
Էյ Գըլճ , Զօպանըմ՝ ալէյճինէ ,
վէ րէֆիգիմ օլան տտէմ՝ ալէյճինէ ույան ,
Զօպանը վուր , վէ գօյոււնլար տաղըլընլար ,
վէ էլիմի քիւչիւքլէր՝ ալէյճինէ տէօնտէրէ-
ճէյիմ :
- 8 վէ Բաղաղ պույուրուր քի ,
Պիւթիւն տիյարտա իքի Գըմըմ քէսիլիպ էօլէ-
ճէք ,
վէ իւչիւնճիւսիւ անըն իչինտէ գալաճաղ :
9 վէ իւչիւնճիւսիւ աթէշտէն կէչիւրիպ ,
կիւմիւշիւ գալ էթտիքլէրի կիպի անլէրի
գալ էտէճէյիմ ,
վէ ալթոււնը պար էթտիքլէրի կիպի անլէ-
րի այար էտէճէյիմ .
Անլէր իսմիմէ տու՝ա էտէճէք ,
վէ պէն անլէրի իսթիճապէթ էտէճէյիմ .
Պէն՝ Օ գալմըմ՝ տըր՝ տէյէճէյիմ .
Անլէր տախի՝ Բաղաղ պէնիմ Ալլահըմ տըր՝
տէյէճէքլէր տիր :

Պ Ա Պ 14

- 1 Իշթէ Բաղաղըն կիւնիւ կէլիօր ,
վէ սէնտէ օլան զանիմէթ իչինտէ թագսիմ
օլուճաճաղ տըր :
- 2 Զիրա պիւլ ճիւմլէ թա՝իֆէլէրի Երուշալիմ
իւզէրինէ
Մուհարէպէյէ ճէմ՝ էտէճէյիմ .

- վէ շէհր ալընըպ խանէլէր էաղմա ,
վէ գարըլար թէգլիլ էտիլէճէք տիր ,
վէ շէհրին նըսֆը էսիր կիտէճէք ,
Յագաթ գալմըն պագըլլէսի շէհրտէն միւն-
գաթի՝ օլմայաճաղ տըր :
- 3 վէ Բաղաղ չըգըպ մուհարէպէ կիւնիւնտէ մու-
հարէպէ էյլէտիլի կիպի ,
Օլ թա՝իֆէլէր իլէ մուհարէպէ էտէճէք տիր :
- 4 վէ օլ կիւնտէ պագըլարը Երուշալիմին շարգ
ճիհէթիմտէ վագը՝
Զէյթոււնըգ տաղը իւզէրինտէ տուրաճաղ
տըր .
վէ Զէյթոււնըգ տաղը շարգա վէ զարպա
տօղըու օրթտսընտան էարըլարագ ,
Փէք պէօյիւք պիր տէրի օլաճաղ .
վէ տաղըն նըսֆը շիմալ ,
վէ նըսֆը ճէնուպէ տօղըու չէքիլէճէք տիր :
- 5 վէ սիգ տաղար արասընտա օլան տէրէյէ
չըգաճաղսընըգ ,
Զիրա տաղարըն տէրէսի Ասէլէ միւնթէհի
օլաճաղ տըր .
վէ Եէհուտա մէլիի՝ Ուզղիյանըն էյամընտա
Զէլգէլտէն ֆիրար էթտիլիմիլ կիպի ֆիրար
էտէճէքսինիլ .
վէ Ալլահըմ Բաղաղ կէլէճէք տիր .
Մուգատտէպէրին ճիւմլէսի սէնիլ իլէ պէ-
րապէր պուլուճաճաղ տըր :
- 6 վէ օլ կիւնտէ Գնէ պարանըգ , նէ գարան-
ըգ օլաճաղ տըր :
- 7 Նէ կիւնտիւլ , նէ կէճէ տիր ,
Անճաղ Բաղաղ մա՝լիւմ պիր կիւն տիր .
վէ ագշամ վագթը նուր օլաճաղ տըր :
- 8 վէ օլ կիւնտէ Երուշալիմտէն
Պիր նըսֆը շարգի տէնիլէ
վէ տիկէր նըսֆը զարպի տէնիլէ տօղըու
Տիրի սուլար ճէրեան էտէճէք .
Եագ վէ Գըշ էօլլէ օլաճաղ տըր :
- 9 վէ Բաղաղ պիւթիւն զէմին իւզէրինէ մէլիք
օլուպ ,
Օլ կիւնտէ Բաղաղ պիր վէ իսմի պիր օլաճաղ
տըր :
- 10 Երուշալիմին ճիհէթ ի ճէնուպիլէսինտէ
Պիւթիւն տիյար ճէպա՝տան Բիմման գա-
տար օվա օլաճաղ ,
վէ Եիւքսիլիպ քէնտի մէվըրինտէ ,
Եա՝նի Պէնեամին գափուսընտան պիրինճի
գափուսըն մաշալինէ ,
Հաթթա ֆէօշէ գափուսըն գատար ,
վէ Հանանէլ գուլէսինտէն մէլիլին մա՝սէրէ-
սինէ գատար մէսքիւն օլաճաղ տըր :

* Եթիտ՝ տաղարըմ

+ Եթիտ՝ նուր պուլուճաղըպ , անճաղ սօղուգ վէ տօն
օլաճաղ տըր , վէ Եթիտ՝ նուր պուլուճաղըպ զիւլը-
մէի օլանլար (Երուշալիմ) չէքիլէճէք տիր :

- 11 Վէ անտէ սաքին օլաճադլար, վէ պիր տու-
հա լա'նէթ օլմայաճագ տըր .
վէ Եերուշալիմ էմիրիէթ իւզըէ մէսքիւն օ-
լաճագ տըր :
- 12 Վէ Եերուշալիմ 'ալէյհինէ մուհարէպէ'է-
տէն ճէմի' ի ազվամա
ԲԱՊՊԸՆ կէթիրէճէյի պէլա պու օլաճագ
տըր .
Այագտա տուրտըզլարը վազըթ էթլէրի է-
րիյէճէք ,
վէ կէօզլէրի չուգուրլարընտա էրիյէճէք ,
վէ տիլէրի աղըզլարընտա էրիյէճէք տիր :
- 13 Վէ օլ կիւնտէ արալարընտա
ԲԱՊՊԸՆ թարաֆընտան պէօյիւք իզթիրապ օ-
լաճագ տըր ,
վէ հէր պիրի գօնշըսընէն էլինի թուլուպ ,
էլի գօնշըսընէն էլինէ գարշը գալարըրլաճագ
տըր :
- 14 Վէ Եէհուտա տախի Եերուշալիմտէ մուհա-
րէպէ էտէճէք տիր .
վէ էթրաֆտա պուլուռնան պիլ ճիւմլէ թա-
'իֆէլէրին էմվալը ,
Ալթուռն վէ կիւմիւշ վէ էլպիտէ ,
Ջիյատէսիյէ չօգ օլարագ , թօփլանըրլաճագ
տըր :
- 15 Վէ աթա վէ գաթըրա վէ տէվէյէ վէ մէր-
քէպէ
վէ օլ օրտուլարտա պուլուռնան հէր հայվա-
նա իստպէթ էտէն պէլա
Հէման պու պէլա կիպի օլաճագ տըր ,
- 16 Վէ Եերուշալիմ իւզլէրինէ կէլէն
ճէմի' ի թէվա'իֆտէն պագը գալանլարըն
ճիւմլէսի ,

- Օլ զէման' սէնէ պէ սէնէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
օլան Մէլիյէ սէճտէ էթմէք ,
վէ խայմէ պայրամընը թուլթմագ իլիւն չը-
գաճագլար տըր :
- 17 Վէ զէմինին գապիլէլէրինտէն հէր քիմ'քի
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ օլան Մէլիյէ սէճտէ էթ-
մէք իւզըէ Եերուշալիմէ չըգմաղսա ,
Անըն իւզլէրինէ էաղմուր էաղմայաճագ տըր :
- 18 Վէ էյէր իւզլէրինէ էաղմուր կէլմէյէն Մըսրի-
լէն գապիլէսի չըգըպ կէլմէզ իտէ ,
ԲԱՊՊԸՆ խայմէ պայրամընը թուլթմագ իւզըէ
Չըգմայան թա'իֆէլէրէ կէթիրէճէյի պէլա
ալէլէն իստպէթ էտէճէք տիր :
- 19 Մըսըն ճէզասը վէ խայմէ պայրամընը թուլթ-
մագ իւզըն
Չըգմայան պիլ ճիւմլէ թա'իֆէլէրին ճէզասը
պու օլաճագ տըր :
- 20 Օլ կիւնտէ աթլարըն պաշլըգ թաղըմա-
րը իւզլէրինտէ
ԳՕՏԷՇ ԼԱ ԵԷՅՕՎԱ +էլէթի պուլուռնաճագ
տըր :
վէ պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ օլան գաղանլար
Մէզպահ էօնիւնտէ պուլուռնան էլէնէլէր կի-
պի օլաճագ տըր :
- 21 Վէ Եերուշալիմտէ վէ Եէհուտատա օլան հէր
պիր գաղան
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտա մուգտտտէն օլաճագ .
վէ զէպհ էտէնլէրին ճիւմլէսի կէլպ ,
Անլէրտէն ալարագ իլլէրինտէ փիլիթէճէքլէր .
վէ օլ կիւնտէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն պէյ-
թինտէ
Արթըգ հիշ պիր Գէն'անի պուլուռնամայաճագ
տըր :

Մ Ա Լ Ա Խ Ի Ա

Պ Ա Պ 1

- 1 Իորայէլ իլիւն Մալախիա վաղթապըլլէ
ԲԱՊՊԸՆ վահի իլէ կէլէն քէլամը տըր :
- 2 ԲԱՊՊ պուլուրուր քի' Պէն սիլի սէվտիմ' ,
Սիզ իսէ' Սէն պիլի նէ' իլէ սէվտին' տէր-
սինիլ :
ԲԱՊՊ պուլուրուր քի' Դասալ Եա'գուպըն գարն-
տաշը տէյի'Լ մի իտի :

- վէ պէն Եա'գուպը սէվտիմ' ,
- 3 Լաքին Դասալա պուզը էթտիմ' ,
վէ անըն տաղարընը վիւան ,
վէ միրաընը չէօլ 'մէսքէնլէրինէ թահլիլ
էլլէտիմ' :
- 4 Էյէր Էտիմ' Պիզ խարապ օլարգ ,
'Ետի' Զաղալարընա վէրտիմ' :

- Լաքին խարապէլէրի թէքրար պինա էտէճէ-
յիդ՝ տերէր իսէ,
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պէօյլէ պոյուրուր.
Անէր պինա էտէճէքէր, լաքին պէն երգա-
ճաղըմ.
Վէ անէր Հոռուտ ր շէր,
Վէ ԲԱՊՊ ԻԼ ԷԼ Էպտո դաղապ էթտիյի
գալմ թէսմիյէ օլունաճաղար տըր,
5 Վէ Կէօղէրինիզ Կէօրէճէք տըր,
Վէ՝ ԲԱՊՊ Իսրայէլին հոռուտընտան պէտ՝լէ
մու՛աղղամ՝ օլունէ՛ տէյէճէքսինիզ:
6 ՕղուԼ փէտէրինէ,
Վէ գուԼ Էֆէնտիսինէ հիւրմէթ էտեր.
Էյ պէնիմ՝ իսմիմ թաճգիր էտէն քեաճին-
լէր,
Էյէր պէն փէտէր իսէմ, պանա հիւրմէթ
նէ՞րէտէ տիր,
Վէ էյէր Էֆէնտի իսէմ, պէնտէն գօրգմադ
նէ՞րէտէ տիր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր,
Լաքին սիզ՝ Սէնին իսմինի նէ՞ իլէ թաճգիր
էթտիք՝ տէրսինիզ,
7 Մէզպաճըմ իւզէրինէ նափաք էքմէք թադ-
տիմ էտիպ տէ,
Անա նէ՞ իլէ նազղ ր հիւրմէթ էթտիք՝
տէրսինիզ.
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր հաղարէթէ շայան տըր՝
տէմէնիզլէ Էթիսինիզ,
8 Վէ գուրպան օլմադ իւզլէ քէօր հայաճէ կէ-
թիւմէնիզ ֆէնա տէյի՞մի,
Վէ թօփալը եա խասթայը կէթիւմէնիզ ֆէ-
նա տէյի՞մի.
Անը հիւքմտալընա թադտիմ էյլէ,
Պադալըմ՝ սէնտէն խօշնուտ օլմը մը,
Եախօտ * սէնի գապուԼ էտէ՞ր մի տէյիւ
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր,
9 Վէ շիմտի Ալլաճըն հուզուրընտա նիյաղ է-
տինիզ,
Քի պիզլէ մէրհամէթ էյլէյէ,
Պու շէյլէրի եափան սիզ սինիզ,
Սիզի գապուԼ էտէճէ՞ք մի քիմ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր,
10 Սիզտէ գափուԼուրը պիլէ Դէճճաճէ գափայան
քի՞մ վար.
Մէզպաճըմն աթէշինի պիլէ մէճճանէն եադ-
մաղարըլ.
Պէն սիլտէն խօշնուտ տէյիլ իմ,
Վէ Էլէնիզտէն թադտիմէ գապուԼ էթմէմ՝
տէյիւ
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր:
11 Զիրա մէշրիգտէն մաղըրպա գատար
թա՛սիֆէլէր արասընտա իսմիմ՝ աղիմ՝ օլաճադ.

- Վէ հէր եէրտէ իսմիմէ պուխուր
Վէ փաք թադտիմէ՝ արզ օլունաճադ տըր,
Զիրա իսմիմ թա՛սիֆէլէր արասընտա՝ աղիմ՝
օլաճադ տըր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր:
12 Լաքին սիզ՝ ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր նափաք,
Վէ անըն մաճսուլը եա՛նի թա՛սմը հադա-
րէթէ շայան տըր՝ տէմէնիզլէ
Անա նազղ ր հիւրմէթ էտէրսինիզ:
13 Հէմ տաթի՝ իշթէ նէ՛ գատար զաճմէթ տիր՝
տէրսինիզ,
Վէ անը խօր Կէօրիւրսինիզ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ
ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր.
Վէ զապա Էտիլէնի վէ թօփալը վէ խասթայը
Կէթիւրիպ,
Թադտիմէ օլմադ իւզլէ՝ արզ էտէրսինիզ.
Անլէրի Էլէնիզտէն գապուԼ էտէյի՞մի՝ տէ-
յիւ ԲԱՊՊ պոյուրուր:
14 Լաքին սիւրիւսինտէ Էրքէք պուլունուր ի-
քէն նէզը Էթտիքտէն սօնկրա
Բապա գուսուրը հայաճէ գէպճ էտէն հիլէ-
քէտար մէլուն օլուն.
Զիրա պէն՝ աղիմ՝ պիր Մէլիք իմ,
Վէ իսմիմ թա՛սիֆէլէր արասընտա հէյպէթ-
լէ տիր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր:

Պ Ա Պ 2

- 1 Վէ շիմտի, էյ քեաճինլէր, պու էմը սիզին
իլիւն տիր:
2 ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր քի,
Էյէր իսմիմէ հիւրմէթ էթմէք իւզլէ
Տինկլէմէզ վէ տիգալթ էթմէզ իսէնիզ,
Պէն սիզլէ լա՛նէթ Կէօնտէրէճէյիմ,
Վէ պէրէքէթլէրինիզլէ լա՛նէթ էտէճէյիմ,
Հէմտէ անլէրէ լա՛նէթ էթտիմ
Զիրա սիզ տիգալթ էթմէյօրսընը:
3 Իշթէ պէն թօխմընըզ ֆէլիւրտէճէյիմ,
Վէ Էիւզիւնիւզ իւզլէրինէ թէզլէ,
Պայրամլարընըզ թէզլէյինի սաճաճաղըմ,
Վէ սիզ անըն իլէ պէրապէր Կէթիւրիւլէ-
ճէքսինիզ:
4 Վէ Լափի իլէ՝ աճալըմ՝ օլմադ իլիւն
Պու էմըի սիզլէ Կէօնտէրտիյիմի պիլէճէքսի-
նիզ, տէյիւ
ԲԱՊՊ ԻԼ ԾԻՆՈՒՄ պոյուրուր:
5 Անըն իլէ հայալթ վէ սէլամէթ իլիւն՝ աճալըմ՝
վար իտի.
Վէ անլէրի՝ պէնտէն գօրգաղը գօրգույա,
Վէ իսմիմտէն խալֆ էթտիլինէ մուգապիլ
անա վէրմիշ իտիմ:

§ Իպը. թա՛ղիւր էտէճէյիմ

* Իպը. վէճէլինի
† Իպը. տիր

- 6 Հազիգաթ շերի'աթը անըն աղղընտա իտի ,
վէ տուտագլարընտա ֆըսգ պուլունմատը .
Պէնիմ իլէ սէլամէթ վէ խթիգամէթ իւզըէ
սիւլուք էտէր ,
վէ չօգ քիմէլէրի քէօթիւլէ-քտէն տէօն-
տէրիւր իտի :
- 7 Զիրա քէահինն տուտագլարը 'իլմի հըֆղ
էթմէլի ,
վէ արէ'իւր շերի'աթը անըն աղղընտան ա-
րամալը տըրլար ,
Չիւնքի ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն ըհտուլը տըր :
- 8 Լաքին սիզ էօլտան սափաընը ,
Չօգ քիմէլէրի շերի'աթ խոստուսընտա սիւրչ-
տիւրտինիզ ,
Լաքինն 'ահտընը նագղ էթտինիզ՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլուրուր :
- 9 Պէն տուի սիզի պիւթիւն գալմըն հոգու-
ընտա ըհղիլ վէ հագիր էթտիմ ,
Չիւնքի թարիգէրիմի հըֆղ էթմէլսինիզ ,
վէ շերի'աթտա ըի'այէթ ի խաթըր էտէրսի-
նիզ :
- 10 Ճիւլէմիզին փէտէրի պիր տէյի'ժի .
Պիզի պիր Ալլահ խալլ է'թմէտի մի .
Նի'չիւն էճտատըմըղըն 'ահտընը նագղ էթ-
մէլէ
Հէր քէս պիրտէրինէ խիյանէթ էտէր :
- 11 Եէհուտա խիյանէթ էթտի ,
վէ Խարայլտէ վէ Եէրուշալիմտէ մէքըուհ
շէյ իշէնիլտի .
Զիրա Եէհուտա ՐԱՊՊԸՆ սէվտիյի մագտիսինի
թէլլիս էյլէտի ,
վէ զարիպ իւհըն գըղընս գէվճ օլտու :
- 12 ՐԱՊՊ պունու իրթիքեապ էտէն քիմէլի ,
Ույանըգ տուրանը վէ ճէվապ վէրէնի ,
Հէմ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտա թագտիմէ 'արղ
էյլէյէնի
Եա'գուպըն չատըրլարընտան գաթ՝ էտէճէք
տիր :
- 13 վէ Եինէ պունու եափտընը ,
ՐԱՊՊԸՆ մէղպահընը կէօղ եաշլարըյլէ ,
Աշլարըշ վէ ֆիզան իլէ էօրթտիւնիւզ ,
Ճէօյլէ քի արթըգ թագտիմէյէ նագղար գըլ-
մաղ ,
վէ էլիւնիզտէն ըիգա իլէ գապուլ էթմէլ :
- 14 Լաքին սիզ՝ Նի'չիւն աշօյլէ օլտու՝ տէտի-
նիզ .
Կէնճիլիտէ ալլալէ ,
վէ անա խիյանէթ էթտիյին գէվճէն իլէ սէ-
նին արանտա
ՐԱՊՊ շահիտ օլարըր իշիւն պու վուգու՝ պուլ-
տու .
Հալ պու քի մէղքիւրէ սէնին ըհֆիգէն վէ
'ահտ իլէ ալլալէ գէվճէն տիր :

- 15 վէ *ֆէյլ ի Բուհա մալըք օլան պիրի եա'փ-
մատը մը .
վէ պու պիր Նի'չիւն եա'փու .
Ալլահա մա'փուլ զիւրիյէթ թալէպին-
տէ իտի .
Իմտի քէնտինիզի սագընընը ,
վէ սիզտէն հիչ պիրի կէնճիլիտէ ալլալէ
գէվճէյէ խիյանէթ էթմէսին :
- 16 Զիրա Խարայլէն Ալլահը ՐԱՊՊ պուլու-
րուր քի ,
Թալազ մէնֆուրըմ տըր :
վէ արէ՝ քէնտի լիպաթըյլէ զուլմը սէթր է-
տէր .
Իմտի քէնտինիզի սագընըպ խիյանէթ էթմէ-
յէսինիզ՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլուրուր :
- 17 Սէօղէրինիզ իլէ ՐԱՊՊԸ թա'ճիլ էթտի-
նիզ ,
Ֆագաթ սիզ՝ Նէ' իլէ անը թա'ճիլ էթտիք՝
տէրսինիզ :
Հէր նէվ՝ քէօթիւլէ-ք իշէյէն առէմ ՐԱՊ-
ՊԸՆ 'իւնտինտէ մագպուլլալը .
Բաղալ անլըտէն խօշնուտ տըր ,
Եաթօտ՝ Հիւքմ էտէն Ալլահ Նէ'րէտէ տիր՝
տէմէնիլէ ալ Բա'ճիլ էթտիլ :

ՊԱՊ 3

- 1 Իշթէ պէն ըհտուլմը կէօնտէրիյոդմ ,
Օլ տաիի էօլը էօնիւմէ հաղըրլայալապ տըր .
վէ արատընը Րապպ , Եա'նի խօշնուտ օլ-
արղընը մէլէք իւլ 'ահտ
Անկարըն քէնտի հէյքէլիւնէ կէնճէք տիր ,
Իշթէ կէլիյօր՝ տէյիւ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
պուլուրուր :
- 2 վէ կէլմէսի կիւնիւնէ քի'մ տայանս պիլիւր ,
վէ վագթը ը զուհուրընտա քի'մ տուրա
պիլիւր .
Զիրա օ գալընըն աթէչի կիպի ,
վէ գաստընն սապօնը կիպի օլաճագ տըր .
- 3 վէ օ կիւմիւշ գալ վէ թասֆիյէ էտէն կի-
պի օթուրաճագ ,
վէ էպան ի Լաքիյի թասֆիյէ էտիպ ,
Անլէրի ալթուն վէ կիւմիւշ կիպի փաթէյէ-
ճէք տիր .
վէ անլըր սալահ իլէ ՐԱՊՊԸ թագտիմէ թագ-
տիմ էտէնլըր օլաճագլար տըր :
- 4 Օլ զէման Եէհուտա իլէ Եէրուշալիմի թագ-
տիմէլէրի
Գատիմ կիւնլէրտէ վէ էվլէլէի սէնէլէրտէ
օլարըր կիպի

* Եա'փու՝ խալլ էթտիյի պիր տէյի'ժի տիր .

Անտէ ֆէյլան ը Բուհ վար իտի .

Նի'չիւն պիր Եա'փու Եա'փու . ալա զիւրիյէթ պուլմագ
իլիւն .

- ԲԱՊՊԱ մագպուլ օլաճագ տըր :
- 5 Վէ հիւքմ' իշխան սիզէ եազլաշաճաղըմ',
վէ էֆսուռնըլար իլէ զինաքեարըլար ,
վէ եալան ետնին էտէնլէր 'ալէյհինտէ ,
վէ պէնտէն գօրգմայարազ իւճրէթիլէ'
իւճրէթի խուսուսընտա ,
վէ տուլ գարը իլէ եթիթմէ զաար էտէնլէր
'ալէյհինտէ ,
վէ զարիպ հազգընտա հէ-տի-թաճըրիֆ է-
տէնլէր 'ալէյհինտէ
Շասիտ ի սերի' օլաճաղըմ' տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 6 Զիրա պէն իլէճօվա իմ', թէղլալուր էթմէմ',
Պու էճլտէն, էյ պէնի իմ'գուպ, սիզ թէ-
լէֆ օյմատընըլ :
- 7 Իճտատընըլն կիւնլէրինտէն պէրու
Գանուռնարըմտան սափրպ անլէրէ հըֆլ էթ-
մէտինիլ :
- Պանա բիւճու' էտինիլ, պէն տախի սիզէ
բիւճու' էտէրիմ' տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
Լաքին սիզ' Նէ' իլէ բիւճու' էտէլիմ' տէ-
յօրսընըլ :
- 8 Ատէմ' Ալլահը սոյա' մը,
Քի սիզ պէնի սոյույօրսընըլ :
Ֆադաթ սիզ' Նէ' խուսուստա սէնի սոյալըգ'
տէրսինիլ :
'իւշուրէրվէ թափաթիլէր խուսուսընտա -օյ-
սընըլ :
- 9 Սիզ զիյաթսիլլէ մէլուռն սընըլ,
Զիրա սիզ, հաթթա պիւթիւն միլլէթ, պէ-
նի սոյալընըլ :
- 10 'իւշուրէրին ճիւմլէսինի խազինէյէ էթիթինիլ,
Քի պէյթիմտէ երգազ պուլունա .
վէ պուռնուռնլէ պէնի թէճըրպէ էյլէյինիլ,
Սիզէ սէմանըն փէնճըրէլէրինի աշըպ,
Եր գալմայընճոյա գատար
իւզէրինիլէ պէրէքէթ տէօքմէ' զ մի իմ' տէ-
յիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 11 Վէ թէլէֆ էտիճիյի սիզլն իշխան թէքտիր է-
տէճէյիմ',
վէ թօփրաղընըլն մահսուլըն պօղմայաճագ
տըր ,
վէ թարլատա ասմանըլ մահսուլըլ Գալ-
մայաճագ տըր' տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 12 Վէ քեաֆֆէ ի միլլէ սիզի թէպրիք էտէճէք-
լէր տիր ,
Զիրա սիզ արզուլէնի տիյար օլաճագսընըլ'
տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 13 Սէօզլէրինիլ պէնիմ' 'ալէյհինտէ շիտտէթի
օլտու' տէյիւ ԲԱՊՊ պույուրուր :

- Լաքին սիզ' Սէնին 'ալէյհինտէ Նէ' սէօյլէտիք'
տէրսինիլ :
- 14 Սիզ' Ալլահա խըմմէթ էթմէք պօշ շէյ տիր ,
վէ անըն թէնպիհաթընը հըֆլ էթմէմիլ-
տէն ,
վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն հուզուրընտա
Հիւզն իլէ սիւլուք էթտիյիմիլտէն Նէ' ֆա-
'իտէ հասըլ օլտու :
- 15 Վէ շիմտի պիլզ միւթէքէպիլլէրի թէպրիք
էտէրիլ .
Ֆա'իլ ի ֆըսզ օլանլար հէմ ֆէլահ պուլուր-
լար ,
Հէմ տախի Ալլահը թէճըրպէ էտիպ գուր-
թուլուրլար' տէտինիլ :
- 16 Օլ վազըթ ԲԱՊՊՍԱՆ գօրգանլար
Պիրի պիրիլլէ սէօյլէշտիլլէր ,
ԲԱՊՊ տախի տինկլէյիլ իսթիճապէթ էյլէտի .
վէ ԲԱՊՊՍԱՆ գօրգանլար
վէ անըն իսթինէ ըր'պէթ էտէնլէր իշխան
Անըն հուզուրընտա թէլքքեար քիթապը
թահրիբ օլունտու :
- 17 Վէ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր քի ,
Խասս խազինէմի ճէմ' էթտիյիմտէ , անլէր
պէնիմ' օլաճագլար .
Պիր ասէմ' քէնտինէ խըմմէթ էտէն օղլընա
շէֆգաթ էտէր կիպի
Անլէրէ շէֆգաթ էտէճէյիմ' :
- 18 Օլ զէման տէճիւլպ սալիհ իլէ շէրիբին ,
Ալլահա խըմմէթ էտէն իլէ էթմէյէնին ֆար-
գընը կէօրէճէքսինիլ :

- 1 Զիրա իշթէ ֆուրուռն կիպի եանան կիւն
կէլիյօր ,
վէ պիլ ճիւմլէ միւթէքէպիլլէր
վէ պիլ ճիւմլէ ֆա'իլ ի ֆըսզ օլանլար
Սաման իպէ օլաճագլար .
վէ կէլէն կիւն անլէրի եազաճագ ,
Շէօյլէ քի անլէրէ քէօք եա տալ պրազմա-
յաճագ տըր' տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրուր :
- 2 Լաքին սիզ իսթիմտէն խալֆ էտէնլէրէ
Սալահ կիւնէշի տօղաճագ ,
վէ գանաարընտա շիֆա պուլունաճագ
տըր .
վէ սիզ տիլըտա պէսի պուզաղըլար կիպի
Տըշարը չըգըպ սըշրայաճագսընըլ :
- 3 Վէ շէրիբիլլէրի սոյազ ալթընա ալաճագսընըլ ,
Զիրա պուսս եափաղըմ' կիւնտէ
Անլէր սոյազլարընըլն ալթընտա
Քիւլ օլաճագլար' տէյիւ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ
պույուրուր :
- 4 Գուլըմ' Մուսանըն շէրի'աթընը

Ես'նի Հօրէպտէ պիւթիւն իսրայէլ իշխան
էմը էյլէտիյիմ

Գալանիյն վէ ահքեամը՝ խաթըրա կէթիւրի-
նիգ :

5 Իշթէ պէն ՐԱՊՊԸՆ 'աղիմ վէ հէյպէթը
կիւնիւ կէլէգտէն եվլէլ

Սիզէ Էլէյա փէյլամպէրի իրապէս էտէճէյիմ.
6 ՕԼ տախի փէտէրէրին գալպինի օղուլլաւ,
վէ օղուլլարըն գալպինի փէտէրէրէ յէյլ էթ-
տիրէճէք տիր ,

Օլմայա քի պէն կէլիպ զէմինի լա'նէթը վու-
րայլմ :

ԱՆԼԵ ԹԱՐԻԽԻ

ԻԶՏԻՎԱԾ

Ստանալով իմ Դպրատան
Պատրիարքական 1889 թվականին
հ

ԱՆԻԼԵ ԹԱՐԻԽԻ

ՎԵԼԱՏԵԹ

Ն հոգաբարձի Լուսնու-նի ճե-
 րհանութիւն Եկեղեցի
 1890 հոգաբարձի Ե Կրօնական
 արքայ Լուսնու Ե Կ

ՄԻԼԵ ԹԱՐԻԽԻ

ՎԵԼԱՏԵԹ

ՄԻԼԷ ԹԱՐԻԽԻ

ՎԵՅԱԹ

ՆԱԶՏ Ը ՃԵՏԻՏ

Ե՛ԱՆԻ

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԵՐԻՑ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՌԻՆԱՆԻՏԵՆ ՊԻԹ ԹԵՐՃԵՄԵ

ՄԷՍԱՐԻՑԻ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՊԱՅՊԱԼ ՇԻՐԲԵԹԻ ԹԱՐԱՅԸՆԱՆ՝

ԹԷՍՎԻՅԵ ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ

معارف عمومی نظارت جلیه سنّت رخصیه

ՄԷ՛ՐԵՖ Ի ՊԻՏԻՆԻ ԶԵՆԻՆԻՆԻ ԲԻՆԻՆԻՆԻ ԲԻՆԻՆԻՆԻ

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՅՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ

1878

21218 9 220

1844 4 14 14

1844 4 14 14

1844 4 14 14

1844 4 14 14

1844 4 14 14

1844 4 14 14

1844 4 14 14

1844 4 14 14

1878

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱԹԹԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս փրկառոյս, իպն ի Տառւտ, իպն ի Ապրահամն նեփեպինին քիթապը տըր :
 2 Ապրահամ իսահաբ թեվիտ էլէտի. վէ իսահաբ Եա'գուպը թեվիտ էլէտի. վէ Եա'գուպ Եեհուայը վէ անըն գարնաշարընը
 3 թեվիտ էլէտի. վէ Եեհուայը թեվիտ էլէտի. վէ Ֆարէս իւր Զարահը թեվիտ էլէտի. վէ Հաս
 4 բուն Արամը թեվիտ էլէտի. վէ Արամ 'Ամինատապը թեվիտ էլէտի. վէ 'Ամին նառապ Նահշոնը թեվիտ էլէտի. վէ Նահշ
 5 շոն Սալմոնը թեվիտ էլէտի. վէ Սալմոն Բահապտան Պո'աղը թեվիտ էլէտի. վէ Պո'աղ Բա'աթտան 'Օպիտի թեվիտ էլէտի.
 6 վէ 'Օպիտ Եեփեյի թեվիտ էլէտի. վէ Եեփեյ Տառւտ մէլէյի թեվիտ էլէտի. վէ Տառւտ մէլէյը Ուրիյանըն վէվճեփնտէն Սիւ.
 7 լէյմանը թեվիտ էլէտի. վէ Սիւլէյման Բեհապը'ամը թեվիտ էլէտի. վէ Բեհապը'ամ Ապիյայը թեվիտ էլէտի. վէ Ապիյա Ասայը
 8 թեվիտ էլէտի. վէ Ասա Եեհուայի թեվիտ էլէտի. վէ Եեհուայի թեվիտ էլէտի. վէ Եեհուայի թեվիտ էլէտի.
 9 վէ Եեհուայի թեվիտ էլէտի. վէ Եեհուայի թեվիտ էլէտի. վէ Եեհուայի թեվիտ էլէտի. վէ Եեհուայի թեվիտ էլէտի.
 10 վէ Ահաբ Հիզգիյայը թեվիտ էլէտի. վէ Հիզգիյա Մանասայը թեվիտ էլէտի. վէ Մանասա Ամոնը թեվիտ էլէտի. վէ Ամոն
 11 Եոշիյայը թեվիտ էլէտի. վէ Եոշիյա Պապէլ ճիւսըր զէմանընտ Եեփեյի վէ Եա.
 12 նըն գարնաշարընը թեվիտ էլէտի. վէ Պապէլ ճիւսընտան սոնկրա Եեփեյի շա'աթիյէ թեվիտ էլէտի. վէ Շա'աթիյէ
 13 Զերուպապէլ թեվիտ էլէտի. վէ Զերուպապէլ Ապիհուտը թեվիտ էլէտի. վէ Ապիհուտ Եիւրաբի թեվիտ էլէտի. վէ
 14 Եիւրաբի 'Աշուրը թեվիտ էլէտի. վէ 'Աշուր Սառուրը թեվիտ էլէտի. վէ Սա.

տուգ Ասիի թեվիտ էլէտի. վէ Ասիի
 15 Եիւրաբի թեվիտ էլէտի. վէ Եիւրաբ Եիւրաբը թեվիտ էլէտի. վէ Եիւրաբ Մաթթանը թեվիտ էլէտի. վէ Մաթթան
 16 Եա'գուպը թեվիտ էլէտի. վէ Եա'գուպ Մերեհմին զէվճի Եուսուֆը թեվիտ էլէտի.
 17 վէ մերեհմին փրկառոյս տէնիյէն Յիսուս թեվիտ էլէտի. իմտի Ենսալըն ճիւսընտ Ապրահամտան Տառւտ գառար օն տէօթ
 նէսլ, վէ Տառւտտան Պապէլ ճիւսընտ տէ.
 18 կին օն տէօթ նէսլ, վէ Պապէլ ճիւսընտան փրկառոյս տէօթ օն տէօթ նէսլ տիր :
 19 վէ Յիսուս փրկառոյս վէլատէթի պու մինկալ իւզըն օլտու, Եա'նի վալիտէնի Մերեհմին Եուսուֆա նիլանը իւրէն, իճթի.
 20 մալէրինտէն Եվէլ, Բուհ իւլ Գուստտան Տառւտ գառար օն տէօթ նէսլ, վէ Տառւտտան Պապէլ ճիւսընտ տէ.
 21 վէ օ' պիր օլտու տօղուրաճագ, վէ անա Յիսուս թեվիտ էլէտի, զիւրա 0 գալմընը կիւնաշարընտան իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 22 իմտի պուսուս ճիւսընտ Բապէլ ճիւսընտ տէ.
 23 տան փիլյապէր վալիտէնի իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 24 փրէ Տառւտ օլտու պիր օլտու տօղուրաճագ տըր, վէ անա Պամանուէլ (քի թերեհմէ օլտուսա' Ալլահ պիլիմ իւլ տէմէր տիր) թեվիտ էլէտի տէմէր տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 25 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 26 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 27 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 28 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 29 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 30 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 31 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 32 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 33 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 34 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 35 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 36 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 37 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 38 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 39 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 40 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 41 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 42 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 43 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.
 44 Եաեհէթ տիր' տէտի. վէ իւլաւ Եաեհէթ տիր' տէտի.

25 էյլէտի : Վէ մերգուսէյի՝ իրք օղընը սո-
ղուրընծայատէք պիլմէղ իտի . վէ օլ մա'սու-
նիսուս թէսմիյէ էյլէտի :

ՊԱՊ 2

1 Վէ փիսուս Հերօտէս մէլէյին էյամընտա Եւ-
հուտիյէնին Պէյթլէհէմ լէհրինտէ սողալը
զէման , իշթէ շարգ թարաֆընտան Եերուշա .
2 լիմէ հիւքէմա կէլիւյ՝ Եհհուտիլէրին սող
մուշ օլան մէլէյի նէ՛րէտէ տիր , զիրա շարգ
տա ունըն երլըղընը կէօրտիւք վէ անա սէճաէ
3 գըլմուղա կէլիւք՝ տէրիլէր : Վէ Հերօտէս մէ-
լիք պուշու իշթիտիքտէ , քէնտիսի վէ անըն
իւէ պէրապէր պիւթիւն Եերուշալիմ տաիի
4 միւղթարիկ օլտու : Վէ Ճիւմէ պաշ քեա
հինլէր իլէ գալմըն՝ ուլէմադըն ճէմ՝ էտիպ
անլէրտէն ֆրիստոնըն նէրէտէ սողաճաղընը
5 իսթիֆտար էյլէտի : Անլէր տաիի անա տէ-
տիլէր քի՝ Եհհուտիյէնին Պէյթլէհէմ լէհրին-
տէ Գուշաֆ , զիրա փէյղամպէր վասըթա .
6 Եհհուտանըն տիյարը Պէյթլէհէմ , Եհհուտա
ուսէրաւըն արաօրնտա սէն տաիի սալա քիւ-
շիւք տէյիլ սին , զիրա գալմըմ՝ Խարայէլի
կիւտէճէք պիր էմիր սէնտէն զուհուր էտէ
7 ճէք տիր : Ոլ զէման Հերօտէս հիւքէմալը
կիղիճէ շաղըրպ՝ երլըղըն նէ զէման կէօ .
րիւնտիւյիւնիւ տնլէրտէն թահգիւք էթտի .
8 Վէ կիտինիլ , մա'սուս տա'իր տիգգաթլէ
մա'լիւմաթ ալըպ , անը պուլըղընը զէման
պտանա խապէր վէրինիլ , թաքի պէն տաիի
կիտիպ անա սէճաէ գըլըյրմ՝ տէյիլէք , տնլէ .
9 րի Պէյթլէհէմէ կէօնտէրտի . Անլէր տաիի
մէլէյի տինկէյիկ կիթտիլէր . վէ իշթէ շարգ .
տա կէօրտիւքլէրի երլըղ՝ վարըպ մա'սու-
մըն պուլընտարը եերին իւզէրինտէ տուրուշ .
10 Ճայատէկին էօնլէրինճէ կիթտի : Վէ երլըղը
կէօրտիւքլէրինտէ , զիյատէօնլէ մէսրուր օլ
11 տուլար : Վէ էվէ կիրիպ՝ մա'սուս վալիտէսի
Մէրէնէմ իլէ պուլտուլար , վէ տիւշիւպ անա
սէճաէ գըլըլար , վէ խաղինէլէրինի ալըպ
անա , հէտիյէ օլտարա , ալթուս վէ քիւն .
12 լիւք վէ միւրը իտաֆ ի թաղտիմ էթտիլէր :
Վէ Հերօտէսին նէղտինէ՝ յալմէթ էթմէմէ .
լէրի անլէրի բիւյատէ վահի օլընմաղլէ ,
քէնտի տիյարլարըն տիկէր պիր եօլտան
՛աղիմէթ էթտիլէր :
13 Վէ անլէրին՝ աղիմէթինտէն սօնկրա , իշթէ
րապըն մէլէյի բիւյատէ Եուսուֆա կէօ .
րիւնիւպ՝ Գալը , մա'սուս իլէ վալիտէսինի
ալըպ՝ Մըօրա ֆիրար էյլէ , վէ պէն սանա
սէյլէյինճէյէտէկին օրտանա գալ , զիրա Հե-
րօտէս մա'սուսըն հէլար էթմէք իշիւն արայա .

14 ճաղ տըր՝ տէտի : Ոլ տաիի գալըպ կէճէ-
լէյին մա'սուս իլէ վալիտէսինի ալըպ Մըօրա
15 կիթտի . Վէ Հերօտէսին վէֆաթընա տէկին
օրտանա գալար . թաքի՝ Օշըմը Մըրըտան
շաղըրալմ՝ տէյիւ , փէյղամպէր վասըթա .
սըյլէ րապպ թարաֆընտան պուլուրըն
քէլամ իթմամ օլընա :

16 Ոլ զէման Հերօտէս հիւքէմա թարաֆըն-
տան իսթիհզա օլընտըղընը կէօրտիւքտէ ,
ղայէթլէ զաղապնալ օլտու . վէ հիւքէմա-
տան թահգիւք էթտիլի զէմանա կէօրէ Պէյթ-
լէհէմ իլէ քեաֆֆէ ի սինօրլարընտա , իքի
եաշընտան աշաղը պուլընտան ճիւմէ չօճուգ-
17 լարը գաթլէ էթտիլար : Ոլ զէման՝ Բամա-
տա պիր սէտա՝ Եանի ֆէրետա վէ աղըպըշ
18 վէ զիյատէ ֆիղան իշիտիլտի . Բահէլ էվ-
լատընա աղըպըպնամէվճուս օլըպլարը իշիւն
թէսէլլի գապուլ էթմէղ իտի՝ տէյիւ Երէմիա
փէյղամպէրին սէյլէտիլի քէլամ իթմամ
օլընտու :

19 Վէ Հերօտէսին վէֆաթընտան սօնկրա ,
իշթէ րապըն մէլէյի Մըօրտա Եուսուֆա
20 բիւյատէ կէօրիւնիւպ՝ Գալը , մա'սուս իլէ
վալիտէսինի ալըպ Խարայէլ տիյարընա կիթ ,
զիրա մա'սուսըն ճանընա սու ի գաւատ էտէն .
21 լէր ֆէվթ օլտուլար՝ տէտի : Ոլ տաիի գալ-
ըպ վէ մա'սուս իլէ վալիտէսինի ալըպ իս-
22 րայէլ տիյարընա կէլարի , Լաքին Եհհու-
տիյէտէ Արքէլայօսըն՝ քէնտի փէտէրի Հերօ-
տէսին եերինէ մէլիք օլըղընը իշիթմէլէ ,
օրայա կիթմէյէ գօրգտու , վէ բիւյատէ
քէնտինէ վահի օլընմաղլէ ճէլիլ սէմթլէրինէ
23 կիթտի Վէ կէլիւպ՝ Նաղարէթ տէնիլէն շէհր-
տէ սաղըն օլտու . քի՝ Նաղարէթլի տէնի-
լէճէք տիր՝ տէյիւ փէյղամպէրլէր վասըթա .
սըյլէ սէյլէնիլէն քէլամ իթմամ օլընա :

ՊԱՊ 3

1 Վէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիլը էտիճի Եու-
հաննա , թէվպէ էյլէյինիլ , զիրա մէլէքիւթ
իւս սէմուլաթ Եաղլաշըն տըր տէյիւպ . Եհ-
2 հուտիյէ պէրրիյէսինտէ վալը էտէրէք զու-
3 հուր էյլէտի , Ջիրա՝ Բապըն Եօլըն հաղըր-
լայընը , տնըն թարիգլէրինի սողընլարընը
Դէյէրէ , պէրրիյէտէ նիտա էտէնին սէտալը
տէյիւ իշա'նա փէյղամպէրին վասըթալը
4 իսպար օլընտան զաթ պու տըր : Պու Եու-
հաննա տաիի տէվէ թիւլիւնտէն լիպտա կիյ-
միշ , վէ պէրինէ գայըշ գուշանմըշ օլըպ ,
թա'ամը տաիի չէրրիկէր իլէ Եաղլան պալը
5 իտի : Ոլ զէման Եերուշալիմ վէ պիւթիւն
Եհհուտիյէ հէմ իրտանըն քեաֆֆէ ի ճի-
6 վարընըն էհալիսի տնըն Եանընա չըգըպ , կիւ-

նաճարընը իգորար էտերէք, իրտանտա անըն
7 եէտիլէ վաֆթիլ օրուներուր ըսը : Վէ ֆե-
րիսիլէր իլէ սառուգիլէրտէն նիլէլէրինն քէն-
տի վաֆթիլինէ կէտիլէրինն կէօրտիւքտէ,
անլէրէ տէտի քի, էյ Էնկէրէք նէսլի, կէլէ-
ճէք զաղապտան գաղմագլըղը սիղէ քի՞մ
8 էօյրէթտի. իմտի թէվլէյէ լըյըգ մէյվէ
9 հուսուլէ կէթիլիլիլ, Վէ փէտէրիլիլ Ս.պ.
րաճամ տըր աէմէքլիլի քէնտի քէնտիլիլ
տիւշիւնմէյինիլ, զիւրա սիղէ տէրիմ քի՞մ
Ալլահ Ս.պարհամա շու թաշարտան պիլէ
էվլաա հուսուլէ կէթիլիլիլ գաաթի տիւր :
10 Վէ հէմ աէ շիմտի պալլիւ տղաճարըն
քէօքիլինն եանընա գոնուլմաշ տըր. իմ
տի էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ
11 աթէլէ աթըլըր : Պէն սիղի թէվլէ իշիւն
սու իլէ վաֆթիլ Էտէրիմ, ամմա պէնտէն
սոնկրա կէլէն պէնտէն գուտրէթլի տիւր,
անըն այադ գապարընը պէլէ թաշարտա
լըյըգ տէյիլ իմ. օ սիղի իւհ իւլ Գուսու
12 վէ աթէլ իլէ վաֆթիլ Էտէճէք տիւր. Եա-
պուսը տաթի էլիւնտէ օլուպ քէնտի խարմա
նընը պիլթ թէմմա՞ սապուրարադ՝ պուղտայը
նը տէր անպար էյիլէյիպ, սամանը սէյիւն.
մէլ աթէլ իլէ իհրադ Էտէճէք տիւր :
13 Օլ զէման Յիսուս Եուհաննանըն եէտիլէ
վաֆթիլ օրուներա իւղէ՝ ճէլիլտէն իր.
14 տանա անըն նէղտիլէ կէլալէ : Լաքին Եու-
հաննա՝ Պէն սէնիլ եէտիլէ վաֆթիլ օրու.
մաղա միւհճամ՝ օլուղըլ՝ հալաէ սէն պա-
նա՞մը կէլիլօրսըն՝ տէլէրէք, անը մէն՝ էթմէք.
15 տէ իրէն, Յիսուս տաթի ճէվապընտա անա՞
շիմտի պրադ, չիւնքի հէր հադգը պէոյլէ
եէրինէ կէթիլիլիլ կէրէք տիւր՝ տէտի.
16 օլ զէման անը պրադտը : Վէ Յիսուս վաֆ-
թիլ օրուներգտան սոնկրա տէրադապ սու-
տան չըգտը, վէ իշթէ անա սէմալաթ աշըլ-
տը, վէ իուհուլաճը՝ կէօյերճին կիպի էնէրէք
17 քէնտիլին իւղէրինն կէլիլ՝ կէօրտիւ : Վէ
իշթէ՝ Սէվիլիլ օլըլ՝ պու տըր, անտէն
րաղի իմ՝ տէյիլ սէմալաթտան պիւր սէտա
կէլալի :

ՊԱՊ 4

1 Օլ զէման Յիսուս շէյթան թարաֆընտան
թէճրիւպէ օրուներա իւղէ՝ իուհուլ սէվիլիլ
2 պէրըլէլէ կիթտի. Վէ գըրգ կիւն գըրգ
կէճէ օրու՞ թուլապ՝ սոնկրա աճըգտը :
3 Վէ թէճրիւպէ Էտիլին անըն եանընա կէլիպ
Էյիլ իպնուլաճ իսէն, պու թաշարըն Էքմէք
4 օլմաթըն Էյիլէ՝ տէտի : Օ տաթի ճէվապէն՝
իստան եալընըլ Էքմէք իլէ եաշամաղ, ան.
ճադ Ալլահըն աղընտապ սառըրա օլան հէր

պիւր քէլամ իլէ Էալա՝ տէյիլ եաղըլմըշ
տըր, տէտի :
5 Օլ զէման շէյթան անը շէհր իմուգատտէսէ
կէթիլիւրիւպ՝ հէյքէլին գուրճընըն իւղէրինտէ
6 աուրաուրարադ, անա՞ Էյիլ իպնուլաճ ի-
սէն, քէնտիլին աշաղըյա աթ, զիւրա՝ քէնտի
մէլա՝ իքէսինն սէնին հադգընտա Էյիլ Էտէճէք
տիւր, վէ պաղընը թաշա չարփամաղ իշիւն
սէնի էլէրի իւղէրինն գալարաճադար՝
7 տէյիլ եաղըլմըշ տըր, տէտի : Յիսուս անա,
գէզալիլ, Ալլահըն օլան իապպը թէճրիւպէ
էթմէլէսին՝ տէյիլ եաղըլմըշ տըր, տէտի :
8 Թէքրար շէյթան անը զոյլթ եիւքսէք պիւր
տաղա կէթիլիւրիւպ՝ անա տիւնեանըն ճիւլիլ
մէմալիքի իլէ անլէրին շանըն կէօթէրէրէք,
9 Անա՞ Էյիլ տիւշիւպ պանա սէճտէ գըլարաան,
պուրնարըն ճիւլիլէսին սանա վէրիլիլ՝ տէտի :
10 Օլ զէման Յիսուս անա՞ Արտըմա չէլիլ, էյ
շէյթան, զիւրա Ալլահըն օլան իապպա սէճտէ
գըլարսըն, վէ եալընըլ անա իպատէթ Էտէ-
11 սին՝ տէյիլ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի : Օլ զէ-
ման շէյթան անը թէք էթտի, վէ իշթէ
մէլէքլէր կէլիպ անա իւրամէթ էթտիլէր :
12 իմտի Յիսուս Եուհաննանըն էլէ վէրիլիլիլ
իլիթտիլաէ, ճէլիլ թարաֆընա՝ աղիլմէթ
13 ճէլէտի. Վէ հաղարէթի թէքըլէ՝ կիտիպ
Ձէպուլոն իլէ Նէֆթիլիլ՝ սինօրլարընտա,
վէ տէնիլ քէնտընտա պուլուան քէֆընա.
14 հուսուս սաթին օլուս. Թա քի իշա՝ եա փէյ-
15 զամպէր վաթըթաթըլէ, իրտանըն էօթէ
թարաֆընտա, տէնիլ եօլընտա պուլուան
Ձէպուլոն տիլարը վէ Նէֆթիլիլ՝ տիլարը՝
16 եա՞նի թա՞նիլէրին ճէլիլ, Զուլմէթտէ
օթուրան գալմ՝ նուրի՝ աղիլմ կէօրտիւ, վէ
էօթիլմ տիլարը վէ կէօլիլսինտէ օթուրանլա-
րա նուր տօղտու՝ պուլուրըլտա քէլամ իթ-
17 մամ օլուսնա : Օլ զէմանտան Յիսուս վա՞ղ
Էտիպ վէ՝ Թէվլէ Էտիլիլ, զիւրա մէլէքիլմէթ
իւս սէմալաթ եաղըլմըշ տըր՝ տէմէյէ պաշ-
լատը :
18 Վէ Յիսուս ճէլիլ տէնիլիլ քէնտընտա
կէղէր իքէն, իքի գարնտաշ՝ եա՞նի Պէտրոս
աէնիլէն Սիմ՝օն իլէ գարնտաշը Անտրասըր,
տէնիլիլ աղ աթմադտա իքէն, կէօրտիւ,
19 չիւնքի անլէր պաղըլ ալմըր իտիլէր. Վէ
անլէրէ՝ Արտըմա կէլիլիլ վէ սիղի ինսան
20 ալմըր Էտէճէլիլ՝ տէտի : Անլէր տաթի
տէրադապ աղարը պրաղըպ անըն արտընճա
21 կիթտիլէր : Վէ օրտան իլէրի կիտիպ փէ-
տէրլէրի Ձէպէտի իլէ պէրապէր գալըգտա
աղարընը թա՞միլ էթմէքտէ պուլուան տի-
կէր իքի գարնտաշը, եա՞նի Ձէպէտի օղու
Եա՞գուպ իլէ գարնտաշը Եուհաննայր կէօ-
22 ըրիւպ, անլէրի տաթի չաղըրտը : Վէ պուսն.

- լար հեման գայլըղը վէ փետերէրին թերքէ՝
անըն արտընծա կիթտիէր :
- 23 Վէ Յիսուս սինաղղաբունտա թաղիմ, վէ
մէլէքիւթին միւստէսինի թեպիւր էտիպ,
խալգ արաւընտա պուլունան հէր նէմ՝ մարազ
վէ հէր ճինս զա՛իֆիլիյի տէֆ՝ էտերէք՝ պիւ-
- 24 Թիւն ձէլիլի տէվը էյլէր իտի : Վէ անըն
շէօհրէթի Սիւրիանըն հէր պիր թարաֆընա
շայը՝ օլմասըյէ, ճիւմէ 'իլէթիլէրի՝ եա՛նի
էնվո՝ ի մարազա վէ աղըլարա միւպթէլա
օլանլարը : վէ ճինիլիլէր իլէ սար՝աղըլարը վէ
քէօթիրմէլէր անըն նէզտինէ կէթիրտիլը :
- 25 Օլ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի : Վէ ձէլիլ
իլէ Տէգափօլիստէն, վէ Երուշալիմ իլէ Ե-
հուտիյէտէն, վէ Իրաւանըն էօթէ թարաֆըն.
տան ճէմա՛աթ քէսիրէ անըն արտընծա
կիթտիէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ ճէմա՛աթը կէօրմէքէ տաղա չըգաթ.
վէ օթուրտղընտա շայիրտիլէրի եանընա կէլ-
- 2 տիլէր. Վէ աղղընը աչըպ անլէրէ թաղիմ
3 էտերէք տէտի քի, Նէ միւպարէք տիր բուհ-
ճա ֆագիր օլանլար, զիրա մէլէքիւթ իւս սէ.
- 4 մալաթ անլէրին տիր : Նէ միւպարէք տիր
հազին օլանլար, զիրա անլէր թէսէլլէ պու-
- 5 լաճազլար տըր : Նէ միւպարէք տիր հալիմ
լէր, զիրա անլէր զէմինի թէվէրիւս էտէ-
- 6 ճէքէր տիր : Նէ միւպարէք տիր սալաճա
աճըգըպ սուսայանլար, զիրա անլէր տօյուրու-
- 7 լաճազլար տըր : Նէ միւպարէք տիր մէրհա
մէթիլիլէր, զիրա անլէր մէրհամէթէ մաղհար
- 8 օլաճազլար տըր : Նէ միւպարէք տիր գալ-
պի փաք օլանլար, զիրա անլէր Ալլահը կէօ.
- 9 բէճէքէր տիր : Նէ միւպարէք տիր սուլճ
էտիճիլէր, զիրա անլէրէ էվլատ Ուլլահ թէս.
- 10 միլէ օլունաճա գալըր : Նէ միւպարէք տիր
սալաճ սէպէպիլլէ թէ՛ատտի կէօրէնլէր, զիրա
- 11 մէլէքիւթ իւս սէմալաթ անլէրին տիր. Պէ.
նիմ սէպէպիլմէ սիզէ սիթէմ էտիպ թէ՛ատ.
տի էթտիքիլէրի վէ Լալան Եէրէ 'ալէյհինիլ
տէ հէր կէօնէ ֆէնա սէօղ սէղլէտիքիլէրի
- 12 զէման, նէ միւպարէք սինիլ : Մէրուր վէ
շատ օլունըղ, զիրա սէմալաթտա էճրինիլ
չօգ տըր. չիւնքի սիզտէն էվլէլ օլան փէյ.
ղա՛մէքիլէրէ պէօյլէ թէ՛ատտի էթտիլէր :
- 13 Սիլ էէրին թուզը սընըղ, լաքին թուզ
թաթաղը օլտըղը թագտիրտէ՝ նէ՞ իլէ թուզ
լանաճա գալըր. արթըգ արշարըյա աթըղպ
ատէմլէրին պաղլարը ալթընտա պասըլմազ.
- 14 տան մա՛տա պիր շէյի. եարամաղ, Սիլ
տիւնէտանըն նուրը սընըղ. տաղ իւզէրինտէ
վաթը՝ պիր շէհր կիլլէնէմէղ : Վէ չիրաղը

- 15 եաղըպ քիլէ ալթընա գօմաղլար,՝ ամմա
շէմ՝տան իւզէրինէ գօրլար, վէ խանէտէ պու-
- 16 լունանլարըն ճիւմէսինէ զիյա վէրիր : Պու
վէճէլէ նուրընըլ ատէմլէրին էօնիւնտէ զիյա
վէրսին, թա քի սիզին ա՛մալը հասէնէնիզի
կէօրիւս սէմալաթտա օլան փէտէրինիզի
թէմճիտ էտէլէր :
- 17 Պէն շէրի՛աթը եա փէյղամպէլէրի իպթալ
էթմէք իշիւն կէլտիմ զանն էթմէյինիլ.
անլէրի իպթալ իշիւն տէյիլ, անճա գիթ-
- 18 մա՛մ իշիւն կէլտիմ : Ձիրա հապիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի, Եէր իլէ կէօք զա՛իլ օլ-
մատըգճա՝ շէրի՛աթըն ճիւմէսինի թէմա՛մ օ-
լունաճապտէլին՝ անտէն պիր հարֆ եա պիր
- 19 նօգթա զա՛իլ օլմայաճա գալըր : Իմտի հէր
քիմ պու էն քիւշիւք էմլէրին պիրինի նազը
էտիպ տէ, տաէմլէրէ էղլէ թաղիմ էտէրսէ,
մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն քիւշիւք տէ-
նիլէճէք տիր. ամմա հէր քիմ 'աթիլ օլուպ
տա թաղիմ էտէրսէ, մէլէքիւթ իւս սէմա-
- 20 վաթտա պէօյիւք տէնիլէճէք տիր : Ձիրա
սիզէ տէրիմ քի, Եէր սալաճընըլ 'ուլէմա
վէ ֆէրիսիլէրին սալաճընա թէֆէվիլէք էթ-
մէզսէ մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա ալա կիր-
մէյէճէքսինիլ :
- 21 Միւթէգատտիմինէ՝ Գաթլ էթմէյէսին,
վէ հէր քիմ գաթլ էտէրսէ հիւքմէ միւսթա-
հազգ օլաճա գալըր՝ տէնիլտիլինի իշիթտինիլ :
- 22 Ֆագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի, շէր քիմ
գարնաաղընա պիլա սէպէպ զապալ էտէրսէ,
հիւքմէ միւսթաճազգ օլուր. վէ հէր քիմ
քէնտի գարնաաղընա Բազա տէրսէ, միլլէթ
մէճիսինին հիւքմինէ միւսթաճազգ օլուր.
վէ հէր քիմ Աճաճա տէրսէ, ճէհէնէմ ա-
- 23 թէլինէ միւսթաճազգ օլուր : Իմտի թագ-
տիմէնի մէզպահա կէթիրտիլինտէ՝ օրատա
գարնաաղընըն սէնին 'ալէյհինտէ պիր շէյի
- 24 օլտըղը խաթընա կէլիւսէ, Թագաթմէնի
օրատա մէզպահա էօնիւնտէ պրագ, վէ կի-
տիպ էվլէլա գարնաաղըն իլէ պարըշ, անտէն
սօնկրա կէլիլ թագաթմէնի թագաթիմ էյլէ :
- 25 Խաթմին իլէ պէրապէր Եօլտա իքէն՝ թէզ
իլէ սուլճ օլ, քի խաթմին սէնի գաաթյա,
գաաթ տախի սէնի մէ՛մուրէ թէօլիմ էտիպ
- 26 զընաանա իլգա օլունաճապտըն. Հագիգաթէն
սանա տէրիմ քի, օսն մանկըղը էտա էթ-
մէլինճէ՝ օրատան չըգմայաճա գալըր :
- 27 Միւթէգատտիմինէ՝ Ձինա էթմէյէսին
28 տէնիլտիլինի իշիթտինիլ : Ֆագաթ պէն
սիզէ տէրիմ քի, շէր քիմ նիսատան պիրինէ
շէհէլէթ իլէ պագարաւ, գապիլինտէ անըն իլէ
- 29 զինա էթմիլ օլուր : Իմտի սաղ կէօղիւն սէ-
նին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը չըգարըպ
քէնտինտէն տէֆ՝ էթ, զիրա ա՛ղանտան

պիրինին զայ՝ օրմասը պիւթիւն ճէսէտինին
 30 Եւ ճէսէսէսէ ամթըմասընտան սանա խայրը
 տըր : Վէ էյէր սաղ էրին սէնին սիւրսէնէ
 սէպէպ օլուրսա , անը քէսիպ քէնտինտէն
 տէֆ՝ էթ , զիրա ամանտան պիրինին զայ՝
 31 օլմասը պիւթիւն ճէսէտինին ճէսէսէսէսէ ս
 թըմասընտան սանա խայրը տըր : Հէր քիւմ
 զէվճէսին թաթլիգ էտէրսէ , անա թալազ .
 32 նամէ վէրին՝ տէնիլմիշ տիր : Ֆազաթ պէն
 սիգէ տէրիւմ քի , Հէր քիւմ զինտան զայրի
 պիր սէպէպէ մէպին զէվճէսին թաթլիգ է
 տէրսէ , անա զինա էթտիրի , վէ ճէր քիւմ
 միւթալլապայը թէգէվիւճ էտէրսէ , զինա
 էթմիշ օլուր :
 33 Երինէ միւթէգատտիմինէ՝ Երան եէրէ
 եէմին էթմէյէտին , իլա եէմին իլէ վա՛տ էթ .
 տիյինի րապպա էտա էտէսին՝ տէնիլտիյինի
 34 իշիթտինիլ , Ֆազաթ պէն սիգէ տէրիւմ քի .
 Ալա եէմին էթմէյէտինիլ . Նէ սէմա հազգը
 35 իշիւն , զիրա Ալաճըն թաթլիլ տըր . Նէ տէ
 ճէմին հազգը իշիւն , զիրա անըն ալազլարը
 նըն պասամաղը տըր . Նէ Երուշալիմ հազգը
 իշիւն , զիրա Մէլք ի՛ աղիմին շէճրի տիր
 36 Նէ տէ պաշըն հազգը իշիւն եէմին էտէսին ,
 զիրա պիր գըլը ագ էախօտ գարա էյլէմէյէ
 37 գատիր տէյիլ սին , Լաքին սէզղիւնիւզ էգ
 վէթ՝ էվվէթ , խայր՝ խայր օլտու՛ն . պու՛ն .
 Լարտան զիյատէսի շէրիրտէն տիր :
 38 Կէօգէ կէօզ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիյինի
 39 իշիթտինիլ , Ֆազաթ պէն սիգէ տէրիւմ քի .
 փէմիլյէ գարըլը տուրմայասըլը . Լաքին ճէր
 քիւմ սէնին սաղ եանաղընս էրուրսա , անա
 40 օլ պիրինի տէ շէվէր : Վէ սէնինէ տա՛վա է .
 տիպ՝ էնթարինի ալմագ իսթէյէնէ ճիւպպէնի
 41 տէ պրապ : Վէ սէնի պիր միլ կիթմէյէ իճ .
 42 պար էտէն քիմսէ իլէ իքի փլ կիթ : Սէնտէն
 տիլէյէնէ վէր , վէ սէնտէն էօտիւնճ ալմագ
 իսթէյէնտէն եիւզ շէվիմէ :
 43 Գօնշընը սէվէսին վէ տիւշմէնինէ պուզզ
 44 էտէսին՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիլ , Ֆազաթ
 պէն սիգէ տէրիւմ քի , Տիւշմէնիլէրինիլ սէ .
 վինիլ , սիգէ պէտտու՛ն էտէնիլէրէ խայր
 տու՛ն էյլէյինիլ , սիգէ պուզզ էտէնիլէրէ էյի .
 45 լէք էտինիլ , վէ սիլի ինճիտէնէր ճէմ սիլի
 թէ՛ատտի էտէնիլէր իշիւն տու՛ն էտինիլ ,
 46 Թա քի սէմալաթտա օլան փէտէրինիլին
 էվլաաը օլալընը . զիրա քէնտի կիւնէշինի
 ֆէնալար իլէ էյիլէրին իւզէրինէ աղալըրը ,
 ճէմ սալիճ վէ ֆասըգ քիմսէյէրին իւզէրինէ
 47 եաղմուր եաղալըրը : Զիրա սիլի սէվէնիլէրի
 սէվէրսէնիլ , Նէ՞ էճրինիլ օլուր . կէօմիւք .
 ճիւլէր տախի ճէման էյլէն էթմէյէ՞ր մի .
 47 Վէ էյէր եալընը գարնտալարընը սէլաւմ
 վէրիրսէնիլ , զիյատէն Նէ՞ էթմիշ օլուրսընը .

կէօմիւքճիւլէր աախի էյլէն էթմէյէ՞ր մի .
 18 Իմտի սէմալաթտա օլան փէտէրինիլ քեա .
 միլ օլտըղը կիպի՝ սիլ տախի քեալիլ
 օլուրը :

ՊԱՊ 6

1 Ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իշիւն , սատաղանըղը
 անլէրին էօնիւնտէ վէրմէքտէն իշիթիւազ
 էտինիլ . Եօգսա սէմալաթտա օլան փէտէ .
 2 րինիլին՝ ինտինտէ էճրինիլ օլմաղ , Իմտի
 սատագա վէրտիյինտէ , միւրա՛նիլէրին՝ սինա .
 զօղաւտա վէ սօգաղաւտա , ստէմլէր թա .
 րաֆընտան մէտճ օլուճմաղ իշիւն էթտիլէրի
 կիպի . էօնիւնճէ պօրու չալմայասըն . հազի .
 գաթէն սիլի տէրիւմ քի , անլէր էճրէրինի
 3 ալմըշաւ տըր : Ամմա սէն սատագա վէր .
 4 տիյինտէ՝ սօլ էլին սաղ էլինին էթտիյինի
 պիլմէսին , Թա քի սատագան կիլիտէ օլա , վէ
 կիլիտէ կէօրէն փէտէրին սանա՝ ալէնէն
 միւքեաֆաթ էտէճէք տիր :
 5 Վէ տու՛ն էթտիյինտէ , միւրա՛նիլէր կիպի
 օլմայասըն , զիրա անլէր ատէմլէրէ կէօրիւն .
 մէք իշիւն՝ սինաղօղաւտա վէ քէօշէ պաշա .
 րնտա տուրուպ տու՛ն էթմէյի սէվէրլէր .
 հազիգաթէն սիլի տէրիւմ քի անլէր էճրլէ .
 6 րինի ալմըշաւ տըր : Ամմա սէն տու՛ն էթ .
 տիյինտէ , խալվէթինէ կիր վէ գափօնը գա .
 փայլպ կիլիտէ օլան փէտէրինէ տու՛ն էյլէ ,
 վէ կիլիտէ կէօրէն փէտէրին սանա՝ ալէնէն
 7 միւքեաֆաթ էտէճէք տիր : Վէ տու՛ն էթ .
 տիյինիլտէ փութփէրէսթլէր կիպի պիճուտէ
 եէրէ սէօզ չօղալմայալընը . զիրա անլէր չօգ
 սէզլէտիլէրի իշիւն միւթէճապ օլաճալա .
 8 րնը զանն էտէրլէր . Սիլ անլէրէ միւշապիճ
 օլմայասընը , զիրա փէտէրինիլ միւշթաճ
 օլտըղընը շէյլէրի՝ սիլ քէնտիսինտէն թա .
 9 լէպ էթմէյէտէն էվվէլ պիլիլ , Իմտի սիլ պու
 մինվաղ իւզըն տու՛ն էտինիլ .

Եյ սէմալաթտա օլան փէտէրիմիլ . Իմտին
 40 մուգատտէս օլտու՛ն . Մէլէքիւթին կէտին .
 իրատէթին սէմալաթտա օլտըղը կիպի , եէր
 41 իւզէրինտէ տախի իճրա օլուճսըն . Եէվի էք .
 42 մէյիմիլի պիլի պու կիւն վէր . Վէ պիլի՞
 *տուշալ օլմայաւա պաղըշալաղըմըլ միսիլ .
 43 լիւ , պիլիմ Դուշալաղըմըլ պաղըշալա . Վէ պի .
 զի իլվայէ կէթիւրմէ , Լաքին պիլի շէրիրտէն
 գուրմար . զիրա մէլէքիւթ վէ գուարէթ վէ
 'իլվէթ իլ էլ էպէտ սէնին տիր : Ամին :
 44 Զիրա ստէմլէրէ տուշալաղընը պաղըշալաղ .
 զընըլ թագատիրաէ , սէմալի փէտէրինիլ տա .
 45 խի սիլի պաղըշալաղաճաղ տըր : Ամմա ստէմ .

* Եւսն . պօրճուլ Դիւսն . պօրճալարընը

- լէրէ սուշարընը պաղըշարմաւորընը սու-
րէթատէ, փետերինիզ տախի սիզին սուշա-
րընը պաղըշարմաւորընը տըր :
- 46 Վէ օրու թու թուրընը զէման, միւ-
րա՛խէրիսիկ մահգընն եււզիւ օլմայընը,
զերա անէր օրու թու թուրընը աստ մէրէ
կէ օթէր մէք իշխան եււզընընի պօղարընը : հա-
գիգաթէն սիզէ տերիմ քի, անէր էծընընի
- 47 ալըշար տըր : Ամն սեն օրու թու թու
իքէն՝ պաղընը եաղընը պիւզիւնիւ երյոգա :
- 48 Շէօլէ քի օրու թու թուրընը աստ մէրէ տե-
յիլ՝ անճագ կիզիւտ օլան փետերինէ կէ օթ-
էրէսին : վէ կիզիւտ կէ օթէն փետերին սու-
նա [այլէնէն] միւ-քետաթէ էտէճէք տիր :
- 49 Գէտարինիզ իշխան եեր իւզերինտէ խազի-
նէլէր ճէմ՝ էթմէյինիզ, օրատա կիւզէ վէ փառ
պօղար, վէ խըրըղար տիվարը տէլիպ սիր-
- 20 գաթ էտէրէլէր : Ամն քէնտինիզ իշխան սե-
մատա խազինէլէր ճէմ՝ էտինիզ : օրատա նէ
կիւզէ վէ նէ փառ պօղար, նէ տէ խըրըղար
- 24 տիվարը տէլիպ սիրգաթ էտէրէլէր : Զիրա
խազինէնիզ հէր նէրէտէ իսէ, գաղընիզ
- 22 տախի օրատա օլաճագ տըր : Ճէսէտին չի-
րաղը կէօղ տիր : իմտի էյէր կէօղիւն սաթի-
իսէ՝ պիւթիւն ճէսէտին միւնէվէր օլուր :
- 23 Լաքին կէօղիւն ֆէնա օլաղը հալտէ՝ պիւ-
թիւն ճէսէտին գարանըգ օլուր : իմտի սէն-
տէ օլան նուր գարանըգ իսէ, օլ գարան :
- 24 Լըգ նէ՝ գառար օլաճագ տըր : Հիշ պիր
քիմնէ իքի էֆէնտիյէ գուլըգ էթմէյէ գա-
տիր տէյիլ տիր : զիրա եա պիրինէ պուղը
էտիպ՝ տիկերինի սէվէճէք տիր, եալիսա պի-
րինէ միւլըգիմէթ էտիպ՝ տիկերինի թահգիր
էտէճէք տիր : հէմ Ալլահա վէ հէմտէ մալէ
գուլըգ էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիզ :
- 25 Պինտէն՝ ալէյհ սիզէ տերիմ քի, Հայա.
թընը իշխան նէ եւէճէյինիզի վէ նէ իշէճէյի-
նիզի, վէ հէմ տախի ճէսէտինիզ իշխան նէ
կիշէճէյինիզի էնտիյէ էթմէյինիզ, հայաթ
թա՛մատան՝ վէ ճէսէտ էլպիսէտէն էվա տէ :
- 26 յի՞լ մի տիր : Հայա գուշարընա պաղընը,
զիրա նէ էքերէլէր, նէ պիշէրէլէր վէ նէ տէր
անպար էտէրէլէր, վէ սեմալի փետերինիզ
անէրի պէտէր : սիզ անլէրաէն էֆղալ տէ :
- 27 յի՞լ մի սինիզ, Վէ սիլտէն քի՞մ էնտիյէ
էթմէլէլէ՝ պօղունա պիր արընն գամմ էթմէյէ
- 28 գատիր տիր : իլպիսէ իշխան տախի նի՞շիւն
էնտիյէ էտէրինիզ : սահրանըն գամպաղա-
րընա տիգգաթ էտինիզ, նիճէ պէօյիւրէլէր :
- 29 նէ չալըշար, նէ իվիք պիւքերիլէր : Լաքին
սիզէ տերիմ քի, Արէլյան պիլէ ճիւմէ
տառաթը իլէ անլէրաէն պիրի կիպի կիլինիշ

*Եւթօր եաղընա

- 30 տէյիլ իտի : Պու կիւն մէվճուա օլուպ եա-
րըն փուրունա աթըրան սահրա օթընը Ալլահ
պէօլէ կիլինտիրալի հալտէ, սիզի տահա
զիյատէ կիլինտիրմէ՞գ մի, էյ իմանը նօգ-
- 31 սան օլանը : իմտի՛նէ եւէճէյինիզ վէ նէ
իշէճէյիլ վէ նէ կիլէճէյիլ տէյէրէք, էն :
- 32 տիլէ էթմէյինիզ, Զիրա պուշարըն ճիւմ-
էսի թա՛նիքէլէրն մաթլուպ տըր, զիրա
սեմալի փետերինիզ պուշարըն ճիւմէսինէ
- 33 միւ հիւմ օլաղընը պիլիլ : Լաքին էվէլլա
Ալլահն մէլէքիւթինի վէ անըն սալահըն թա-
լէպ էյլէյինիզ, վէ պուշարըն ճիւմէսի տախի
- 34 սիզէ իհնան օլաճագ տըր : իմտի եարըն ի-
շխան էնտիյէ էթմէյինիզ, զիրա եարընքի կիւն
քէնտի էյլէրի իշխան էնտիյէ էտէճէք տիր :
հէր կիւնէ քէնտի տէրաի քետաթի տիր :

ՊԱՊ 7

- 1 Էլլաք էթմէյինիզ, թաքի հիւքմ օլուն-
2 մայալընը : Զիրա էթմէյինիզ հիւքմ իլէ
սիզ տախի հիւքմ օլաճագսընը, վէ
էօլէտիյինիզ էօլէք իլէ սիզէ էօլիւնէճէք
- 3 տիր : Վէ նի՞շիւն գարնալընն կէօղիւնտէ-
քի չէօփէ պաղար տա՛ քէնտի կէօղիւնտէ
- 4 օլան մէրթէյէ տիգգաթ էթմէյինի : Եալիսա
քէնտի կէօղիւնտէ մէրթէք պուշարընը
հալտէ, գարնալընն՝ կէլ, կէօղիւնտէն
չէօփիւ չըգարալըն՝ նա՞լ տէյի պիլիւսին :
- 5 Էյ միւրա՛ն, էվէլլա մէրթէյի քէնտի
կէօղիւնտէն չըգար, վէ պա՛տէհու գարնա-
լընն կէօղիւնտէն չէօփիւ չըգարմադ
իշխան էյիճէ կէօրէճէքսին :
- 6 Մուգատտէս նէսէյի քէլպլէրէ վէրմէյի-
նիզ, վէ ինճուլէրինիզ խընգիլէրին էօնիւնէ
աթմայընը, օլմայա քի անլէրի պաղարըն
իլէ չիյնէլէլէր, վէ տէսնիւպ սիզի երթալար :
- 7 Թալէպ էտինիզ՝ սիզէ վէրիլէճէք տիր : ա-
րալընը՝ պուշարընը, գափուլը չալը-
- 8 նըլ՝ վէ սիզէ ալըլաճագ տըր : Զիրա հէր
թալէպ էտէն ալըր, վէ արալան պուշար :
- 9 վէ գափուլը չալանա ալըլաճագ տըր : Աճէպա
սիզտէն հա՛նիլ աստէմ պուշարըն քի՛ օղու-
քէնտիյինտէն էքմէք թալէպ էթմէյին հալտէ :
- 10 անա թաշ վէրէ : Վէ պալըգ թալէպ էթմէյին
11 հալտէ, անա երան վէրէ : իմտի էյէր սիզ
եարմաղ իքէն՝ էվալտընըգ էյի աթիլէլէր
վէրմէյի պիլիւրաէնիզ, սեմալթիւտա օլան փե-
տերինիզ՝ նէ՛ գատար զիյալտէ՝ քէնտիւնտէն
թալէպ էտէնէրէ նի՛մէլէր վէրէճէք տիր :
- 12 իմտի տաճէլէրին սիզէ հէր նէ մա՛ւալէլէ-
րէ էօլէ էտինիզ, զիրա չէրիւթ վէ փէյ-
ղապլէրէլէր պուշարընն՝ իպարէթ տիր :

- 43 Տար գափուտան կիրնիդ, զերա 'հէլաբէ
կէօթիւրէն գափու կէնիշ՝ վէ եօլ վասի' տիր,
44 վէ անտէն կիրէնէր չօգ տըր : Զերա հայա-
թա կէօթիւրէն գափու տար՝ վէ եօլ էն,
սիգ տիր, վէ անը պուլանէար աղ տըր :
45 Քեաղիւ պիւլըմպէրէրտէն իշթիրաղ էյ-
լէյինիդ . անլէր սիգէ գօյուլն լիպասըյլէ կէլէր-
լէր ամմա պաթընէն գափըճը գուրտ տըրլար :
46 Անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճադսընը .
տիքէնլէրտէն իւղիւմ՝ եա տէվէ տիքէնլէրին .
47 տէն ինճիր տէվլէրիլթ' մի : Պէօյլէճէ հէր էյի
աղաճ էյի մէյվէ վէրիւր, վէ ֆէնա աղաճ
48 ֆէնա մէյվէ վէրիւր : Էյի աղաճ ֆէնա մէյ-
վէ վէրէմէլ, ֆէնա աղաճ տախի էյի մէյվէ
49 վէրէմէլ : Էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր աղաճ
20 քէսիլիւ պթէնէն աթըլըր : Իմաի անլէրի մէյ-
վէլէրինտէն թանըյաճադսընը :
21 Պանա Եա՝ րապպ, Եա՝ րապպ՝ տէյէն
հէր քիմնէ մէլէքիւթ իւս սէմալաթա կիրէ .
ճէք տէյիլ տիր, անճադ սէմալաթա տալ տալն
Փէտէրինի իրատէթինի ֆիլէ կէթիրէն ֆի .
22 բէր : Օլ կիւնտէ պանա չօգ քիմնէլէր՝ Եա՝
րապպ, Եա՝ րապպ, սէնին իսմինլէ փէյլըմ .
պէրլէք էթմէտիք մի, վէ սէնին իսմինլէ
ճիրնլէր չըգա՞րմատըգ մը, վէ սէնին իսմինլէ
չօգ միւճիկէլէր իճրա էթմէտիք մի տէյէ .
23 ճէքլէր տիր : Պէն տախի օլ զէման անլէրէ՝
Աիդի սուլա թանըմտըմ . պէնիմ՝ եանըմ
տալն կիտինիդ, էյ ֆըպ իշլէյէնլէր՝ տէյիւ
'ալէնէն սէօյլէյէճէյիմ :
24 Իմաի պու սէօյլէրիմի հէր իշիտիպ անլէ-
րի ֆիլէ կէթիրէնի՝ քէնաի խանէսինի գայա
իւզէրինտէ պինա էտէն՝ աղիլ պիր տաէմէ
25 թէլպիհ էտէրիմ . վէ եաղմուր եաղըպ վէ
սէլլէր կէլիպ վէ բիւզկիւարլար էսիպ՝ օլ խա-
նէյէ չարփորըլարնտա, գայա իւզէրինտէ
թէ'սիս օլուտըղը սէպէպտէն երգըմտը :
26 վէ պու սէօյլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի ֆիլ-
լէ կէթիրմէյէն՝ քէնաի խանէսինի գուլմ իւ-
զէրինտէ պինա էտէն աշմադ պիր տաէմէ
27 թէլպիհ օլուտըր . վէ եաղմուր եաղըպ վէ
սէլլէր կէլիպ վէ բիւզկիւարլար էսիպ՝ օլ խա-
նէյէ չարփորըլարնտա երգըլըր, վէ անըն
երգըլմտըր՝ աղիմ իտի :
28 վէ վադը՝ օլտու քի՝ ցիսուս պու սէօլ
լէրի թէքմիլ էթտիլի զէման, խաղը անըն
29 թալիմի հէյրան գայալըր : Զերա ան-
լէրէ՝ 'ուլէմա կիպի տէյիլ, անճադ հիւքիւ-
մէթ սահիպի կիպի թալիմ՝ էտէր իտի :

Պ Ա Պ 8

- 1 վէ տաղտան էնաիլինտէ՝ անըն տրտընճա
2 խալիլ ճէմալաթ կիթտի : վէ իշթէ պիր ճիւ-

- զամը կէլիպ, Եա՝ րապպ, էյեր իսթէրտէն՝
պէնի թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէյէ-
3 րէք, անա սէճտէ էյլէտի : վէ ցիսուս՝ իս-
թէրիմ, թահիր օլ տէյէրէք, էլինի ուզաարըպ
անա տօգուլնտու . օլ տախի տէր'ապպ ճիւ-
4 ղամընտան թահիր օլտու : վէ ցիսուս անա՝
Սադըն, քիմնէյէ սէյլմէյէսին, լաքին կիտիպ
քէնտինի քէահինէ կէօլթէր, վէ անլէրէ շէ-
հատէթ օլմադ իշիւն՝ Մուսանըն էմը էյլէ-
տիլի թադտիմէյի թադտիմ էյլէ տէտի :
5 վէ [ցիսուս] ֆէֆընաճուսա կիրտիլին-
տէ, եանընա պիր եիւզ պաշը կէլտի, վէ
6 բիճա էտէրէք, Եա՝ րապպ, խըտմէթքեարըմ
խանէտէ քէօթիւրիմ՝ Եաթըպ՝ զիյառէսիլլէ
7 էզիլէթ շէքմէքտէ տիր՝ տէտի : ցիսուս տա-
խի անա՝ Պէն կէլլէր, անա շիֆա վէրիրիմ՝
8 տէտի : Եիւզ պաշը իսէ ճէվապընտա, Եա՝
րապպ, տաթմըն ալթընա սէնին կիրմէքիլ-
լինէ պէն լայլէպ տէյիլ իմ, անճադ պիր սէօլ
9 սէօյլէ, խըտմէթքեարըմ շիֆա պուլըր : Զիրա
պէն թահիթ ք հիւքիւմէթտէ պուլընմուշ
պիր տաէմ՝ օլուպ, պէնիմ՝ տէ թահիթ ք խա-
րէմտէ 'տըրէր պուլընմաղլէ, պիրինէ՝ կիթ,
տէտիլիմտէ՝ կիտէր, վէ տիկէրինէ՝ կէլ-
10 րէտիլիմտէ, Եափուր՝ տէտի : ցիսուս տախի
պանա՝ իշիթտիլինտէ՝ թէ'աճճիւպ էտէրէք
արտընճա կէլլէրէր՝ շաքիպաթէն սիգէ տէրիմ
քի պէնի իսրայէլտէ պիլէ պու գատուր իման
11 պուլըմտըմ : վէ սիգէ տէրիմ՝ քի՝ շարգտան
վէ զարպտան չօգ քիմնէլէր կէլիպ, Ապրահամ
վէ իսհադ վէ Եա՝գուպ իլէ պէրապէրմէլէրիւթ
իւս սէմալաթտա սօֆրայա օթուրաճադար
42 տըր . Ամմա էվալտ ք մէլէքիւթ զուլմէթ ի
խարիճէյէ աթըլաճադ տըր . օրատա աղալըշ
վէ տիշ զըճըրտամադ օլաճադտըր՝ տէտի :
43 Պա'տէհու ցիսուս եիւզ պաշըյա՝ կիթ, վէ
անա ինանտըղնա կէօրէ օլտու՝ տէտի . վէ
օլ սա'աթ խըտմէթքեարըմ շիֆա պուլընու :
44 վէ ցիսուս Պետրոսն խանէսինէ կէլիպ,
անըն գայըն վալիտէսինի հիւմմիյա թուլթուլ-
15 մուշ վէ եաթմըշ կէօրտիլիւնտէ, Անըն
էլինէ տօգուլնմաղլէ՝ հիւմմիյա զա'իլ օլտու .
օլ տախի գալըպ սնլէրէ խըտմէթ էյլէտի :
46 վէ ախլամ՝ օլտըգտա՝ նէզտինէ չօգ մէճ-
նուլ քիմնէլէր կէթիրլիտի, օլ տախի բուհ-
լարը քէլամ իլէ չըգարըպ ճիւմէ՝ իլլէթիլ-
47 օլուլարա շիֆա վէտի . Թաքի իշա'ես փէյ-
ղամպէր վաթթաթալլէ, Օ խաթալլըգարըմը-
ղը ալըր վէ մարաղլարըղը եիւքլէնաի՝ տէ-
յիւ, պուլըլըլան քէլամ իթմամ՝ օլունա :
48 վէ ցիսուս էթրաֆընտա խալիլ ճէմալաթ
կէօրմէքլէ, օլ պիր թարաֆա կէլիմէսինի
49 էմը էթտի : վէ 'ուլէմատան պիրի եաղալըպ

- անա, Եւմ' մու'ալլիմ', հէր ներէյէ կիտեր. սէն' պէն արտընճա կէլիւրիմ' տէմէսի իւզէ:
- 20 րինէ, Յիսուս անա' թիլքիւրին ինկէրի վէ հաւա գուշարընն եուվալարը վար տըր. լա քին իպն իւլ ինսանըն քէնտի պաշընը գոյա
- 21 ճագ եէրի եօգ տըր' տէտի: Վէ շայիրտլէ. րինտէն պուլունան տիկեր պիրի անա, Էֆէն. տի, պանա իպն վէր, Էվվէլա կիտիպ փէտէ.
- 22 րիմի տէֆնէ Էտէյիմ' տէտի: Ամմա Յիսուս անա, Արարմա կէլ, պրագ մէյթլէր քէն. տի մէյթլէրինի տէֆնէ Էթսինլէր, տէտի:
- 23 Վէ գայրղա կիրտիլինտէ' շայիրտլէրի տա.
- 24 խի անըն արտընճա կիրտիլէր: Վէ իշթէ տէ. նիզտէ օլ տէրէճէ շէտիտ ֆուրթուէնա զու. հուր Էթտի քի' գայրղա տալղալար իլէ Էօր. թիւլիւր իտի, քէնտիսի իսէ ուլունադաւա
- 25 իտի: Վէ շայիրտլէրի Էանընա կէլիպ' Էֆէն. տի, պիլի գուրթար, հէլաք օլալարըլ' տէյէ
- 26 րէք, անըն ուլանարըլար: Օլ տախի անլէ. րէ' Էյ իմանը նօգսան օլանլար, նի'չիւն գօրղապ սընըլ' տէտի. օլ զէման գալղապ' րիւզկեարըլար իլէ աննիղի ազարալար, վէ
- 27 զայեթ լիմանըլ օլտու. Վէ օլ առէմլէր' Պու նա'սըլ քիմսէ տիր քի' հէմ րիւզկեարըլար վէ հէմ տէ տէնիզ անա իթա'աթ Էտէր' տէյէ. րէք թէ'առճիւպ Էթտիլէր:
- 28 Վէ Էթթէ թարաֆա ձէրճէսիլէրին տիյա. րընա կէլտիլինտէ, մէղալարտան չըգմըն իքի մէճնուն անը գարշըլալար, վէ զայեթ ազղըն օլմալարը ճիհէթիլլէ օլ Էօլտան քիմ սէնին կէչմէսի միւմքին տէյիլ իտի: Վէ իշթէ, Եւ Յիսուս իպնուլլաճ, պիլիմ' իլէ սէնին նէ' իշին վար. պուրսյա վաթթըն. տան Էվվէլ պիլէ 'աղա'պ Էթմէք իշիւն մի
- 30 կէլտին, տէյէրէք' ֆէրեւտ Էթտիլէր: Վէ անլէրտէն իրադաւա օթլանըր վաֆիր պիր տօ
- 34 նուզ սիւրիւսիւ վար իտի: Վէ ճիննլէր անա Էալվարըպ' Էյէր պիլի իլարաճ Էտէրսէն, պի զէ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիրմէյէ իզն վէր:
- 32 տէտիլէր: Օլ տախի անլէրէ' կիտինիզ տէտիքտէ, չըգըլ' տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիր տիլէր. վէ իշթէ պիւթիւն տօնուզ սիւրիւ. սիւ ուշոուաման տէնիզէ աթըլըպ' սուլարտա
- 33 թէլէֆ օլտու: Վէ Էլէրի օթլաւանլար ֆիրար իլէ շէհրէ վարըպ, ճիւմլէ վուգու'աթը վէ մէճնուլարըն քէյֆիլէթին նազլ Էթ.
- 34 տիլէր: Վէ իշթէ պիւթիւն շէհր Էհ-Է-Է Յիսուսը գարըլումաղա չըգըլ, անը կէօրտիւք. լէրէնտէ' հուտուտարընտան չըգմասընը րիճա Էթտիլէր:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ գայրղա կիրիպ Էթթէ թարաֆա կէչէ.
- 2 րէք, քէնտի շէհրինէ կէլտի: Վէ իշթէ անա

- տէօշէքտէ Էաթար պիր քէօթրիւմ' կէթիր. տիլէր. վէ Յիսուս անլէրին իմանընը կէօր. մէքլէ, քէօթրիւմէ' Օղըմ', ճէսարէթլէն, կիւնաճարըն անա 'աֆլ օլունտու' տէտի:
- 3 Վէ իշթէ 'ուլէմատան պա'ղըլարը քէնտի քէնտիլէրինէ' Պու առէմ' քիւֆր Էտիյօր:
- 4 տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրին Էֆէարընը պիլմէքլէ' տէտի քի' Նի'չիւն գալղալէրինիզտէ
- 5 ֆէնա շէյլէր տիւշիւնիւյօրսընըլ: Չիւնքի հա'նիւրը գօլայ տըր, կիւնաճարըն 'աֆլ օլունտու տէմէսի մի, Էօխսա' Գալղ վէ կէլ:
- 6 տէմէսի մի: Ամմա իպն իւլ ինսանըն' Էէր իւզէրինտէ կիւնաճար 'աֆլ Էթմէյէ հիւ. քիւմէթի վար իտիլինի պիլմէնիզ իշիւն, (օլ զէման քէօթրիւմէ.) Գալղ, տէօշէյինի գալ:
- 7 տըրըպ խանէնէ կիլթ' տէտի: Օլ տախի գալ:
- 8 գըլ խանէսինէ կիլթաի: Վէ խալղ պանա կէօրմէքլէ թէ'առճիւպ Էտիպ. առէմլէրէ պէջ. լէ գուարէթ վէրէն Ալլաճա համա Էյլէտիլէր:
- 9 Վէ Յիսուս օրտաւն իլէրի կէչէր իքէն կէօմ. րիւք մաճալինտէ օթուրուր Մաթթա նամ' պիր առէմ' կէօրտիւքտէ, անա' Արարմա կէլ տէտի. օլ տախի գալղապ անըն արտընճա
- 10 կիլտի: Վէ վաղը' օլտու քի' խանէտէ սօֆ. րայա օթուրտըղընտա, իշթէ չօգ կէօմիւք. ճիւլէր վէ կիւնաճարըլար կէլիպ' Յիսուս վէ անըն շայիրտլէրի իլէ պրարպեր սօֆրայա
- 11 օթուրտըլար: Վէ ֆէրիսիլէր պանա կէօր. մէքլէ' անըն շայիրտլէրինէ' Սիլին մու'ալլիմի. նիզ նի'չիւն կէօմիւքճիւլէր վէ կիւնաճար.
- 12 լար իլէ թա'ամ Էտիյօր' տէտիլէր: Յիսուս տախի պանա իշիլթաիքտէ, անլէրէ' Սաղ օ. լանլար տէյիլ, անճագ 'իլլէթլի օլանլար
- 13 հէքիմէ միւհիմաճ տըր. իմտի կիտիպ' Գուր. պան տէյիլ, մէրհամէթ իւթէրիմ' քէլա. մընըն մա'նա'նըն Էջրէնինիզ, զիրա սալիհ. լէրի տէյիլ' ֆաղաթ կիւնաճարըլարը թէվ. պէյէ տա'վէթ Էթմէյէ կէլտիմ' տէտի:
- 14 Օլ զէման Էուհաննանըն շայիրտլէրի անըն Էանընա կէլիպ' Նի'չիւն պիլ վէ ֆէրիսիլէր չօգ օրուճ թուլթաղըմըլ հալտէ, սէնին շա.
- 15 յիրտլէրին թուլթաղըլար' տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ խիթապէն' Տիւլիւնճիւլէրին' կիւվէյի Էանլարընտա պուլունադաճա, հաղին օլմալարը միւմքին մի տիր ամմա կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլլէր, վէ
- 16 օլ զէման օրուճ թուլթաճաղըլար տըր: Վէ հիչ պիր քիմսէ Էէնի չուխա փարշաւընը Էգրի լիպաւա Էամա գօմաղ, զիրա լիպաւըն թա'. միրի իշիւն ֆուլաւ Էամ' անտէն գօփարմաղլէ
- 17 Էբըրըլը տաճա ֆէնա օլուր: Վէ Էէնի շէ. րապը Էգրի թուլթալարա գօմաղլար, Էօգսա թուլթալար Էբըրըլըլ շէրապ տէօթիւլիւր վէ թուլթալար տախի թէլէֆ օլուր. լաքին

եկնի շերտալը եկնի թուլութեամբ քորար ,
 վէ իբրիսի տէ մահճիւղ օլուր՝ տէտի :
 18 Պու նէսնէլերի անլերէ սեղլէմէքտէ իբէն ,
 իշթէ պիր ըէ՛նս կելիպ անսս սէճտէ էտէրէք՝
 Գըզըմ՝ էլ ան վէֆաթ էթմիշ տիր , լսքին
 սէն կելիպ անըն իւզէրինէ էլինի վաղ՝ էլլէ ,
 19 վէ հայաթ պուլաճագ տըր՝ տէտի : Յիսուս
 տախի գալգըպ՝ շայիրտլերի ին պէրապէր
 անըն արտընճա կիթտի :
 20 Վէ իշթէ օն իբի սէնէտէն պէրու նէգֆի
 տէմէ միւլպէշար օլան պիր գարը՝ արգաւան-
 տան ետգլաշղպ լիպարնըն էթէլինէ սօ-
 21 գունտու : Զիրա քէնտի քէնտինէ՝ Անճագ
 լիպարնա սօգունտամ՝ , խէլաս պուլաբըմ՝
 22 տէր խոխ : Վէ Յիսուս տէճիւպ անը կէօր-
 տիւքտէ՝ ճէտարէթլէն , էլ գըզըմ՝ , իմանըն
 սէնի խէլաս էլլէտի՝ տէտի : գարը տախի օլ
 սա՛տթ խէլաս պուլտու :
 23 Վէ Յիսուս օլ ըէ՛խիսի խանէսինէ կելիպ՝
 նէկզնէլեր ին վէլվէլէ էտէն խալգը կէօրտիւք-
 24 տէ , Անլերէ՝ Չէքիլինիլ , զիրա գըզ վէֆաթ
 էթմէտի , անճագ ուլույօր՝ տէտի : վէ անս
 25 կիւլտիւլէր , իմտիխալգ չըգարըլաբգտա , քէն-
 տիսի իշերի կիրիպ՝ գըզըն էլինի թուլթու-
 26 օլ տախի գալգտը , վէ պու վաղը՛անըն խա-
 պէրի օլ տիլարըն Տէր թարաթընա շայը՝ օլտու :
 27 Վէ Յիսուս օրտատուն իլէրի կիտէր իբէն ,
 արտընճա իբի տ՛մա կելիպ՝ Ես՝ իպն ի Տաուտ ,
 պիղէ մէրհամէթ էլլէ՝ տէլէրէք ֆէրեաու է-
 28 տէրլեր խոխ : Վէ էվէ կիրտիլինտէ , օլ ա՛-
 մուլար անըն նէգտինէ կէլտիլեր : Յիսուս տա-
 խի անլերէ՝ Պունու էթմէլէ գատիր օլտըղմա
 ինանը՛մըսընը՝ տէմէքէ , անլեր անս՝ Պէլի ,
 29 եա Բապպ , տէտիլեր : Օլ գէման կէօզէ-
 րինէ սօգունուպ , Սիղէ իմանընըա կէօրէ
 30 օլտու՛ն տէտի : Վէ անլերին կէօզէրի աջլուր-
 վէ Յիսուս անլերէ՝ Սաղընըն , քիմնէ պիլմէ-
 31 սին՝ տէլիւ էքիտէն թէնպիհ էլլէտի : Անլեր
 իսէ չըգըպ՝ պիւթիւն օլ տիլարտա խապէրի-
 նի նէշը էթտիլեր :
 32 Վէ անլեր չըգար իբէն , իշթէ ետնընա
 տիլիլ վէ մէճնուս պիր տաճմ՝ կէթիրտիլեր :
 33 Վէ ճինն իխրաճ օլունտըգտա , օլ տիլիլ
 սեղլէտի : վէ խալգ թէ՛աճճիւպ էտիպ՝ իս-
 րայէտէ հիշ պիր վաղըթ պէօլլէ շէյ կէօ-
 34 րիւլմէմիշ տիր՝ տէտիլեր : Ֆագաթ ֆէրիսիլեր՝
 ճիննէլերի ըէ՛խի վաղըթաբըլլէ ճիննէլերի
 իխրաճ էտէր՝ տէտիլեր :
 35 Վէ Յիսուս անլերին սինաղօլարընտա թա՛-
 լիմ ին պէշարէթ ի մէլէքիւթիւ վա՛ղ էտէրէք ,
 վէ խալգտա Տէր նէ՛վ՝ մարաղ վէ Տէր տիւրիւ
 խասթաղը տէֆ՝ էտէրէք , ճիւմլէ շէհրէրի
 36 վէ քէօլլերի սօլաշըր խոխ : Վէ խալգը կէօր-
 մէքէ անլերէ թէրահհիւմ էթտի , զիրա չօ-

պանը օլմայան գոյունլար կիպի եօղըն վէ
 37 փէրիշան իտիլեր : Օլ գէման շայիրտլերինէ
 խիթապէն , կէրչի հասաու չըգ՝ ամմա՝ աճլէ
 38 աղ սըր : իմտի հասաաւըն Սահիպինէ , քէն-
 տի հասաաւընա՝ աճլէ կէօնտէրսին՝ տէլիւ
 նիլաղ էտինիլ , տէտի :
 ՊԱՊ 10
 1 Վէ օն իբի շայիրտինի եանընա չաղըրըպ ,
 նապաք ըուհլար իւզէրինէ՝ անլերի իխրաճ էթ-
 մէլէ , վէ Տէր նէ՛վ՝ մարաղ վէ Տէր տիւրիւ
 խասթաղը տէֆ՝ էթմէլէ , անլերէ գուտէթ
 վէրտի :
 2 Վէ օն իբի ըսուլըն իտիլերի պունլար տըր ,
 եա՛նի պիրինճիսի Պետրոս թէսիլիէ օլունտ
 3 Սիմ՝ օն ին գարնտաշը Անտրաս , Զէպէտի օղ-
 լու Եսա՛գուպ իլէ գարնտաշը Եուհաննա , Ֆի-
 լիպպօս վէ Պարթօլմաս , թօմա վէ կէօմիւք-
 ճիւ Մաթթա , Հալֆա օլլու Եսա՛գուպ վէ թա-
 4 թէօս լաղըպլը Լէպպօս , Գոնսալի Սիմ՝ օն վէ
 անը էլէ վէրէն իսխարիօթի Եէհուտա :
 5 Յիսուս պու օն իբիլերի կէօնտէրիպ՝ անլերէ
 թէնպիհ էտէրէք տէտի քի , թա՛իֆէլերին եօ-
 լընա կիթմէլինիլ վէ Սամարիպլարըն պիր
 6 շէհրինէ կիրմէլինիլ : Պիթ թէրճիհ պէլթ ի
 իսրայէլին զայ՝ օլմուշ գոյունլարնա վարընը :
 7 Վէ վարտըղընըգտա Մէլէքիւթ իւս սէմաթթ
 եաղլաշլը տըր՝ տէլէրէք , վա՛ղ էտինիլ :
 8 խասթալարա շիֆա վէրինիլ , ճիւղալլըլար
 թաթհիր էտինիլ , [էօլուլերի տիրիլտինիլ ,]
 ճիննէլերի իխրաճ էտինիլ : մէճնանէն ալա-
 9 նըղ , մէճնանէն վէրինիլ , Գէմէրլէրինիլտէ
 նէ ալթուս վէ նէ կիւլիւշ վէ նէ պաղըր ,
 10 Վէ եօլ իշիւն նէ տաղարճըղ վէ նէ իբի էն-
 թարի վէ նէ սլաղ գապլարը վէ նէ՝ տաս թէ-
 տարիք էտինիլ , զիրա իշի քէնտի թա՛աճը-
 11 նա լայըգ տըր : Վէ հանիլ շէհրէ վէ եա
 քէօլէ կիրէրսէնիլ , անտէ քիմ՝ լայըգ օլ-
 տըղընը սուալ էտիպ , չըգընճապ տէկին օրա-
 12 տա գալընըղ , վէ խանէլէ կիրտիլինիլտէ՛
 13 անա սէլում՝ վէրինիլ : Վէ էյեր օլ խանէ
 լայըգ իսէ , սէլամընըղ անըն իւզէրինէ կէլ-
 14 սին : վէ էյեր լայըգ տէլիւ իսէ , սէլամընըղ
 սիղէ ըիճաթ էլլէտին : Վէ սիղէ Տէր քիմ՝
 գապուլ էթմէլիպ՝ սէօզէրինիլ տինիլմէգ-
 սէ , օլ խանէտէն եաթօտ օլ շէհրաէն չըգ-
 տըղընըգտա՝ պաղաղարընըն թօզընը սիլքի-
 15 նիլ : Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի ըուղ ի
 ճէգաաա Սաաու՛մ վէ՛ Ղամօրա տիլարընըն
 հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլուր :
 16 իշթէ պէն սիղի գոյունլար կիպի գուրտ-
 լար արաւընա կէօնտէրիլմ՝ , իմտի երաւլար
 կիպի՝ աղիլ՝ վէ կէօյէրճինիլ կիպի սատէտիլ

17 օլունը Լաբին ասեմէրտէն սաղընըն. զիւր սիդի միլէթ մէծիւթերինէ թէսլիմ էտիսլ' սի.
18 նաղօղարընտա տեղեճէրէր տիր: Հէմ տախի պէնիմ իչիւն' անլէր: վէ թա'իֆէլէրէ շէհա. տէթ օլմագ իւզըն հաբիմէր վէ մէլքէրէր հու.
19 զուրընտա ճէլպ օլունտադսընըլ: Իմաի սիդի թէսլիմ էթտիլքէրի գէման' Նաաբլ վէ նէ սեղլէյէլիմ' տէյիւ էնտիշէ էթմէյինիլ, չիւն. քի նէ սեղլէյէճէյինիլ սիդէ օլ սա'աթտա
20 վէրիլէճէք տիր: Զիրա սեղլէյէնլէր օիլ տէ. յիլ սինիլ, ամմա սիդտէ սեղլէյէն' փէտէ.
21 րինիլին ըուհու տըր: Վէ դարնաալ գառն. տաշը' վէ փէտէր էվլատը էօլիւմէ թէսլիմ է. տէճէք. վէ էվլատ վալիտէյն 'ալէյհինէ գալ.
22 գըլըլ' անլէրի էօլտիւրէճէրէր տիր: Վէ իմիմ իչիւն ճիւմէ թարաֆընտան պուզղ օլունտադսընըլ. Լաբին քիմ քի նիհայէթէ գատար թէհամմիւլ էտէրսէ, օ խէլաս պու.
23 Լաճագ տըր: Վէ սիզէ պիր շէհրտէ թէ'տտտի էթտիլքէրի զէման' տիկէրինէ ֆիրաթ էտինիլ, զիրա հազիլգաթէն սիզէ տէրիմ քի' իպի իւլ ինսան կէլինճէյէտէք իարայէլ շէհրէրինին
24 տէվլինի թէքմիլ էթմէյէճէքսինիլ: Նապիրտ մու'ալիմինէ վէ գուլ էֆէնտիսինէ ֆա'իլ գ տէ.
25 յիլ տիր: Նապիրտէ մու'ալիմի կիպի վէ գուլ էֆէնտիսին կիպի օլմագ քիֆայէթ էտէր. խանէ սահլիպինէ Պա'ալգէպուլ տէտիլքէրի հալտէ, անլին խանէսի խալգընտ նէ' գատար
26 զիյատէ Դէյէհէլէր Դէր: Իմաի տնլէրտէն գօրգմայընըլ, զիւրա քէշֆ օլունտադսընըլ մախիֆ' վէ պիլինմէյէճէք կիզլի պիր շէյ եօգ
27 տըր: Սիլէ գառնալըգտա տէտիլքէրի սայտըն. լըլտա սեղլէյինիլ, վէ գուլաղընըլ սեղլէ. նիլէնի տամար իւզէրինտէ իլան էտինիլ.
28 Վէ ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայըլ' ճէ. սէտի էօլտիւրմէյէրտէն գօրգմայընըլ. Լաբին հէմ ճանը հէմ ճէսէտի ճէհէննէմտէ հէլաք
29 էթմէյէ գատիր օլանտան գօրգուլընըլ: Իքի սէրէ պիր փուլա սաթըլմա'ղմը. վէ անլէր. տէն պիրի փէտէրինիլին իզնի օլմագսըլըն
30 էէրէ տիւշմէլ: Սիզին իսէ պաշընըլըն գըլ.
31 Լաբընն ճիւմէսի սայըլը տըր: Սնըն իչիւն գօրգմայընըլ. սիլ չօգ սէրէյէրտէն էֆիլալ
32 սընըլ: Իմաի հէր քիմ ասեմէրտէն հու. զուրընտա պէնի իզար էտէրսէ, պէն տախի սէմալթտա օլան փէտէրիմին հուզուրընտ
33 անը իզար էտէրիմ: Վէ հէր քիմ ասեմէլ. րին հուզուրընտա պէնի ինքտար էտէրսէ, պէն տախի սէմալթտա օլան փէտէրիմին
34 հուզուրընտա անը ինքտար էտէրիմ: Զէմինէ սէլամէթ կէթիլմէյէ կէլտիմ գանն էթմէյի. նիլ. սէլամէթ տէյիլ Լաբին գըլըլ քիթիր
35 մէյէ կէլտիմ: Զիրա տտէմի փէտէրինտէն' վէ գըլըլ վալիտէսինտէն վէ կէլինի գայըն վա.

36 լիտէսինտէն սայըմաղա կէլտիմ: Վէ ասեմին տիւշմէյէրի քէնտի խանէսի խալգընտան
37 օլաճագ տըր: ֓էտէրի վէ եա վալիտէյի պէն. տէն զիյատէ սէվէն' պանա Լաբըլ տէյիլ տիր, վէ օլըլ վէ եա զըլը պէնտէն զիյատէ
38 սէվէն' պանա Լաբըլ տէյիլ տիր. Վէ Էթիսալընը Լաբըլ տըրաճա կէլմէյէն' պանա Լաբըլ տէ. յիլ տիր: Հալաթընը պուլան' անը զոյ' էտէճէք, վէ պէնիմ իչիւն հալաթընը զոյ'
40 էտէն' անը պուլաճագ տըր: Սիզէ գապուլ էտէն' պէնի գապուլ էթմիշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէն' պէնի իրսալ էտէնի
41 գապուլ էթմիշ օլուր: ֓էյլաճագ տըր սըֆա. թըլլէ պիր փէյլաճագ տըր գապուլ էտէն' փէյլաճագ տէրինի տալաճագ, վէ սալիհ սըֆա. թըլլէ պիր սալիհ գապուլ էտէն' սալիհ
42 էճըրինի տալաճագ տըր: Վէ հէր քիմ պու. քիւչիլքէրին պիրինէ շալիտա սըֆաթըլլէ էալընըլ պիր քիտաէ ոօղուգ սու իչիլքիսէ, հաղիգաթիսին սիզէ տէրիմ քի օլ քիմանէ էճ. րինտէն սալա մահրուլ օլմայաճագ տըր:

ՊԱՊ 44

1 Վէ Յիսուս օն իքի շալիտանէ ի'թա ի էվլաթիլ թէմամ էթտիլքէրտէ, շէհրէրինտէ վա'ղ ու թա'լիմ էթմէք իւզըն օրատան 'ա. զիմէթ էթտի:
2 Վէ Երուսաղէմ զընտանտա ֆրիստոսըն տ'մալինի իչիլմէլէ, Օլ կէլէճէք քիմէսնէ սէ'ն մի սին, Էօրսա տիկէր պիր քիմէսնէյէ
3 մի միւնթաղըր օլալըմ' տէմէր իչիւն, ֆէն. տի շալիտանէն իքիսինի անըն նէգալինէ
4 կէօնտէրտի: Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն' կիտիլ իչիլթալինիլ վէ կէօրտիւլիւնիլ
5 շէյլէրի Երուսաղէմ նաղլ էտինիլ: Քէօր. լէր կէօրիւպ' թօփալլար էիւրիւր, ճիւղամըլ. լար թաթհիլ օլունուպ' սաղըլար իչիտիր, էօլիւլէր գըլամ' էտիլ ֆուգարայա պէշա.
6 րէթ թէվ շիր օլունուր: Վէ պէնիմ հաղգըլմա տա սիւրլմէյէն նէ' միւպարէք տիր' տէտի:
7 Վէ անլէր կիթտիլքտէ, Յիսուս Երուսաղէմ հաղգընտա խալգա սեղլէմէյէ պաշտալը. Պէր. րիլիյէ նէ' սէյր էթմէյէ չըդտընըլ, րիւզ.
8 կէօրտան սալլանտան պիր գամըլ մը: Լաբին նէ' կէօրմէյէ չըգալընըլ, զարիֆ էպապ կի. յինմիլ պիր տտէ'մ մի. իշիլ գարիֆ կիլէյլէր
9 մէլքէրին խանէլէրինտէ պուլունտըլար: Լա. քին նէ' կէօրմէյէ չըգալընըլ, պիր փէյլաճագ տէր մի. պէլէ' սիզէ տէրիմ քի փէյլաճագ տէն տէ.
10 տաճա պէյիլէք տիր: Զիրա' իշիլ պէն սէն. տէն իլէրի, Էօլընը Էօնիւնճէ հաղըլլալաճագ օլան մուխպիրիմի իրսալ էտէճէլիմ' տէյիւ հաղգընտա եաղըլմըլ օլան զաթ պու տըր:

41 Հաղիքաթէն տիգէ տէրիմ՝ քի՛ Նիստտան թէ.
վէլլուտ էտէնլէր պէննիտէ վաֆթիլդ էտիճի
Եռհաննատան պէջիւք քիմնէ զուհուր էթ.
մէմիշ տիր. լաքին մէլէքիւթ իւս սէմովաթտա
42 Էն քիւհիւքիւ սանտէն պէջիւք տիր. Վէ
վաֆթիլդ էտիճի Եռհաննատան կիւնլէրինտէն
շիմտիլէտէք՝ մէլէքիւթ իւս սէմովաթ ճէպր
օլունուր, վէ ճէպպարլար ունը զապթ էտէր.
43 Լէր. Զիրա ճիւմէ փէյղամպէրլէր վէ շէրի՛աթ
Եռհաննատան տէկին փէյղամպէրլէր էթտիլէր.
44 Վէ էյէր գապուլ էթմէք իսթէքսէնիլ՝ կէ.
45 Լէճէք Խլէյա պու տըր. Խլէյա գուլաղլարը
46 Օլան իշիթսին. Ամնա պու Նէպլի քիմ՝ թէշ-
պիճ էտէլիմ. չարշուրտա օթուրուպ,
47 արգաւտաշարքնա՝ Սիլէ տիւտիւք չալաղդ,
ամմա րադս էթմէտիլիլ, տիգէ ֆիլան էթ-
տիք, ամմա տէյիւնմէտիլիլ՝ աշիւ չաղըրան
48 չոճուլարա միւշապիճ տիր. Զիրա Եռհան-
նա կէտի, նէ եէր՝ նէ իլէր, վէ Անտէ ճիւն
49 վար՝ տէրլէր. Իպն իւլ ինսան կէտի, հէմ
էէր՝ հէմ իլէր, վէ Խլթէ պօլաղընա թապի՛
վէ մէյիսր պիր տաճէ, կէօմիւքիլէրին վէ
կիւնաճէտարլարն ասովաթ տըր՝ տէրլէր. ֆա-
գաթ հիքմէթ քէնտի էվլատը թարաֆընտան
թասարդ օլունուր.
20 Ու զէման միւ՛ճիգէլէրինն էքսէրիսի իճրա
գըլնաղը շէհրլէրէ՛ թէվպէ էթմէտիլէրի
21 Իլիւն թա՛ղիր էթմէլէ պաշաւալ. Վա՛յ սա-
նա, էյ ֆօրապին, վա՛յ սանա, էյ Պէյթսայ-
տա, գիրս սիլտէ իճրա գըլնան միւ՛ճիգէ-
լէր Սուր վէ Սայատաա իճրա գըլնամիշ օլ-
սայալ, չօգտան չուլ վէ քիւլ իլէ թէվպէ
22 Էթմիշ օլուրարը րար. Ամմա սիլէ տէրիմ
քի՛ րուղ ի ճէգատա Սուր վէ Սայատանն հալի
23 սիլինքիւնտէն էհվէն օլաճաղ տըր. Վէ սէն,
էյ կէյէտէք եիւճէլէնէն փէֆընաճում, ճէ-
հէննէմէտէք էնտիրիլէճէքսին, գիրա սէնտէ
իճրա գըլնան միւ՛ճիգէլէր Սատուճաա իճրա
գըլնամիշ օլսայալ, պու կիւնէ գատար պաղի
24 գալըր խտի. Ամմա սիլէ տէրիմ՝ քի՛ րուղ ի
ճէգատա Սատուճա տիլարընն հալի սէնիլքիւ-
տէն էհվէն օլաճաղ տըր.
25 Ու զէման Եիսուս ճէվապ էտիպ տէտի քի,
Էյ սէմա վէ էթմինին Սահիպ փէտէր, սանա
շիւքը էտէրիմ՝ քի պու նէսէլէրին 'ալիլիլէր
վէ 'արիֆլէրտէն իսֆա էտիպ՝ անլէրի մա՛.
26 սուվարա իղհար էլլէտին. Պէլի, էյ փէտէր,
ղըրա 'ինտիւնտէ պէյլէ խօշ կէօրիւնտիւ.
27 Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէտիմ օլուն-
ուր. վէ Օղըւ փէտէրտէն զայրի քիմնէ թա-
նըմաղ. փէտէրի տալի Օղըւլտան՝ վէ Օղըն
անը իղհար էթմէսինի միւրաա էլլէտիլ քիմ.
28 սէտէն զայրիս թանըմաղ, Էյ ճիւմէ Եօղըւն
վէ եիւքիւլէր, պանա կէլինիլ, պէն տալի սի-

29 զէ րահաթ վէրիլիմ. Պոլունարըղմը իւղէրի-
նիլէ ալընըլ, վէ պէնտէն էյրէնիլիլ, չիւնքի
հալիմ վէ գալպէն միւթէվաղը՝ իմ, վէ ճանլա-
30 րընըղա րահաթ պուլարընըլ. Զիրա պոլուն-
արընըլմ սասան՝ վէ եիւքիւմ խաֆիֆ տիր.

ՊԱՊ 12

1 Ու զէման Եիսուս սէպթ կիւնիւ. էքին արա-
սընտան կէշիյօր խտի. վէ շայիրալէրի աճըղ-
մաղլէ՝ պաշաղլարը գօփարարազ եէմէյէ պուշ-
2 լաւարար. Վէ ֆէրիսիլէր պաշաղլարէլէ-
րինտէ անա՛ Խլթէ շայիրալէրին սէպթ կիւ-
նիւնտէ իշէմէսի հէլալ օլմոյան շէյի իշ-
3 լէյօրլար՝ տէտիլէր. Ու տալի անլէրէ տէտի
քի՛ Տաուտըն քէնտիսիլէ պէրապէր պու-
լունանլար իլէ՛ աճըղաղը զէման նէ՛ էտփ-
4 աղընը օգո՛ւմաւտընըլմ. Նաօրլ պէյթ-
Ուլահա կիրիպ եէմէսի քէնտիսիլէ վէ քէն-
տիսիլէ պէրապէր օյանլարա տէյիլ, անճաղ
եալընըլ քէնաճիլէրէ հէլալ օլան հուգուր
5 Էթմէքլէրինն եէտի. Եսխաո սէպթ կիւնլէ-
րինտէ քէնաճիլէրին հէլալէտէ սէպթի պօղուպ՝
սուչաղը օլաղլարընը շէրի՛աթտա օգո՛ւմա-
6 արնըլ մը. Ամմա սիլէ տէրիմ՝ քի՛ պուրատա
7 հէլալէտէն ա՛գամ՝ օլան վար տըր. Վէ էյէր՝
Գուրպան տէյիլ, մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէ-
լամիլն մա՛նապըն պիլտէ իտինիլ, սուչաղը-
8 լարը հիւքմ էթմէղ իտինիլ. Զիրա Իպն իւլ
ինսան եէվմ ի սէպթիլն [տալի] Սահիպ տիր.
9 Վէ օրատան հարէքէթլէ՛ անլէրին սինա-
10 ղըղնա կիրալէտէ, Խլթէ օրատա էլլ գու-
րուճուշ պիր տաճմ՝ պուլունմոյղլէ՛ անը
միւլթ թէհիմ չըգարմաղ մէրամըլլէ, Սէպթ
կիւնիւնտէ շիֆա վէրիլէ հէլալ մը տըր՝ տէյիւ-
11 անա սուալ էթտիլէր. Ու տալի անլէրէ
խիթապէն՝ Սիլտէն քի՛մ վար տըր քի պիր
գօյունը օլուպ տա՛ սէպթ կիւնիւնտէ չուգուրա
տիւշտիլիւ հալտէ, անը թուլթուպ չըգար-
12 մայա. Իմաի առտմ՝ գօյունտան նէ՛ գատար
էֆլալ տըր. պինտէն 'ալլէհ սէպթ կիւնիւնտէ
13 խայր իշէմէք հէլալ տըր՝ տէտի. Ու զէման օլ-
տաճմէ՛ Խլինի ուղալթ՝ տէտի. օլ տալի ու-
14 զաթաղ, վէ տիկէրի կիպի սաղ օլտու. Ամմա
ֆէրիսիլէր չըղըլ՝ անը նիճէ հէլալ էտէլիմ՝
տէյիւ անըն 'ալլէհ հիւտէ մէշվէրէթ էթտիլէր.
15 Վէ Եիսուս պաշաղլարէլէ՛ օրատան չէ-
քիլաի. վէ անըն արաշնա խայրի ճէմա՛աթ
կիտէրէք, անլէրին ճիւմէսինն շիֆա վէրաի.
16 Վէ քէնտիսիլն շայր՝ էթմէվէրինի անլէրէ
17 Էքիտէն թէնպիճ էլլէտի. Թա քի Խա՛նա
փ յղամպէր վաղըթաւըլլէ իկալար օլունա
18 Էքլամ իթմում՝ օլունա, Եա՛նի Խլթէ ինթի-
խապ էթտիլիմ գուլըմ՝ ճանըմըն րաղի օլաղը

սէվկիւնւմ. Բուհընը անըն իւզէրինէ վազ՝
էտէճէյիմ, վէ թախիֆէլէրէ շէրի'աթ ինպար
19 Էտէճէք տիր, անըն սէտասընը մէյտանլարտա
20 քիմանէ իշիթմէյէճէք տիր, Թա շէրի'աթը
միւզաֆէրէ էտինճէյէտէք՝ եզիւմիշ գամըշը
գըրմայաճադ, վէ թիւթէն ֆիթիլի սէօն.
21 տիրմէյէճէք տիր: Թախիֆէլէր տախի անըն
իսմինէ իւմիտ էտէճէքէր տիր:
22 Օլ զէման Էանընա քէօր վէ տիւրիզ պիր
մէճնուէ կէթիւրիտի. օլ տախի անա շիֆա
վէրտի, շէյլէ քի օլ քէօր վէ տիւրիզ սէյ.
23 Էտի վէ կէօրտիւ: Վէ ճիւմէ խալգ չայրման
օլուպ՝ Սճէպա Խպն ի Տաուտ պո՞ւ մը տըր՝
24 տէրէր իտի: Ամա ֆէրիսիլէր շաւա- իշիթ-
տիւրէրինտէ, Պու քիման ճիննլէրի անճադ
ճիննլէրին քէ'իսի Պա'ալգէպուլ վասթթա.
25 Մըյլէ իխրաճ էտիյօր՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս
էֆէրալարընը պիլմէքէ, անլէրէ տէտի քի՝
ֆէնտի 'ալէյճինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլան
ճէր ճիւքիւմէթ խարապ օլուր, վէ քէնտի
'ալէյճինէ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունան ճէր
26 ճէճէր Էա իսանէ պազի գալամադ: Վէ Էյէր
շէյթան շէյթանը իխրաճ էտէրսէ, քէնտի
'ալէյճինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլտըղընտան՝
27 ճիւքիւմէթի նա'օրը պազի գալա պիլիւր, Վէ
Էյէր պէն ճիննլէրի Պա'ալգէպուլ վասթթա.
Մըյլէ իխրաճ էտէրսէմ, սիպին օղուլարընը
քիմի'օն վասթթաթըյլէ իխրաճ էտէրէր. պու-
նու իշիւն սիպին ճաքիմլէրինիզ անլէր օլա.
28 ճադ տըր: Լաքին պէն ճիննլէրի Բուհընլաճ
վասթթաթըյլէ իխրաճ էթտիյիմ ճալտէ՝
մէլէթիւթի Ուլաճ սիպէ վասթթ օլմաճ տըր,
29 Խախօտ պիր քիման գուլվէթիլ պիր առէմին
խաննսինէ կիրիպ՝ անըն Էշէասընը Էաղմա
էթմէյէ նա'օրը գաաիր օլա պիլիւր, մէյէր օլ
գուլվէթիլ առէմի Էվլէլա պաղլայըպ պա'տէ.
30 Տու անըն խաննսինի Էաղմա Էտէ, Պէնիմ իլէ
օլմոյալան պանա զըտտ տըր, վէ պէնիմ իլէ
31 ճէմ՝ Էթմէյէն տաղըտըր: Անըն իշիւն սիպէ
տէրիմ քի՝ շէր կիւնաճ վէ քիւֆէր առէմլէրէ
'աֆիլ օլունուր, ֆազաթ Բուհա օլան քիւֆէր
32 առէմլէրէ 'աֆիլ օլունմադ: Վէ ճէր քիմ
Խպն իւլ ինտան 'ալէյճինէ պիր սէօղ սէյլէրսէ՝
անա 'աֆիլ օլունուր, լաքին ճէր քիմ Բուհ
իւլ Գուտա 'ալէյճինէ սէյլէրսէ, անա կէրէք
տիւննտալի կէրէք տիրէթտէ 'աֆիլ օլուն.
33 մաղ: Խախօտ աղաճը Էյի վէ մէյվէսին
Էյի Էտինիզ, Էախօտ աղաճը ֆէնա վէ մէյվէ
սինի ֆէնա Էտինիզ, զիրա աղաճ մէյվէսին.
34 տէն մա'լւմ տըր: Էյ Էնկէրէք նէսլի, սիզ
քէօթիւ իքէն խալըը նէսնէլէր նա'օրը սէյ.
Էյի պիլիւրինիզ, զիրա աղըզ գալպին ֆաղլա.
35 Մընտան սէյլէր: Էյի առէմ գալպինն Էյի

խաղինէսինտէն Էյի շէյլէր չըգալըր, վէ քէօ-
թիւ առէմ. քէօթիւ խաղինէտէն քէօթիւ
36 շէյլէր չըգալըր: Լաքին սիպէ տէրիմ քի՝ ա-
ռէմլէր սէյլէտիլէրի ճէր պաթթըլ սէօղ
իշիւն րուզ ի ճէգաաա ճիսապ վէրէճէքէր
37 տիր: Ձիրա սէն քէնտի սէօղլէրինտէն թէպ-
րէյէ օլունաճադըն, վէ քէնտի սէօղլէրինտէն
մաճքիւմ օլունադըն:
38 Օլ զէման 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէրտէն պա-
ղըլարը ճէվապ վէրիպ, Էա մու'ալլիմ, սէն-
տէն պիր 'ալամէթ կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէտի-
39 լէր: Օլ տախի ճէվապլնտա, անլէրէ տէտի
քի՝ ֆէօթիւ վէ զինաքէտա նէսլ 'ալամէթ
թալէպ էտէր, ամմա անա՝ Էունուս փէյ-
ղամպլէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ալա-
40 մէթ վէրիմէյէճէք տիր: Ձիրա Էունուս իւշ
կիւն իւշ կէճէ առա պաղըղընը գաւրնտա
օլտըղը կիպի՝ Խպն իւլ ինտան տախի իւշ կիւն՝
իւշ կէճէ վէմինի պաթնտա օլաճադ տըր:
41 Նինիվէ առէմլէրի բուշէ ճէգաաա պու նէսլ ի-
լէ գալըըպ՝ 'ալէյճինէ ճիւքմ էտէճէք տիր,
շիւնքի անլէր Էունուսըն վա'ղըյլէ թէվպէյէ
կէլիլիլէր. վէ իշիթէ՝ պուրաաա Էունուսաա
42 տաճա պէյիյիլիւ վար տըր: Ճէնուպ մէլիքէսի
բուշէ ճէգաաա պու նէսլ իլէ գալըըպ՝ 'ալէյ-
ճինէ ճիւքմ էտէճէք տիր, շիւնքի Սիւլէյ-
մանըն ճիւքմէթինի տինկլէմէք իւզրէ զէմինի
նիճայէթլէրինտէն կէլիլ. վէ իշիթէ պուրաաա
Սիւլէյմանաա տաճա պէյիյիլիւ վար տըր:
43 Նափաթ րուհ պիր առէմնէն չըգալըրը
զէման՝ գաադ Էէրլէրտէն կէլէրէք բաճաթ
44 աբար, ամմա պուրամադ: Օլ վազըթ՝ Ձըգ-
տըղըմ խաննէմ 'ալմէթ էտէյիմ՝ տէր,
վէ կէլիլիլինտէ աշ պօշ վէ սիւփիւլիւշ
45 վէ միւզէյէն պուլմաղլէ, Նիտիպ՝ պէրապէ-
րինճէ քէնտիսինտէն տաճա քէօթիւ տիկէր
Էէտի րուհ տըր, վէ անլէր կիրիպ՝ օրտաա
աաքին օլուրլար, վէ օլ առէմին 'աղըպէթի
իպթիաաաաաա պէտթէր օլուր. պու քէօ-
թիւ նէսլ տախի պէյլէ օլաճադ տըր:
46 Վէ օ տաճա խալըա սէյլէմէքտէ իքէն
իշիթէ վալիտէսի իլէ պիրաաթլէրլէր անընլէ
սէյլէշմէք իսթէյէրէք, խարիճտէ տուրյօր-
47 լար իտի: Վէ պիր քիման անա՝ իշիթէ վալի-
տէն իլէ պիրաաթլէրլէր աննինլէ սէյլէշմէք
աղըլաթըյլէ խարիճտէ տուրյօրլար՝ տէտի:
48 Օլ տախի սէյլէյէնէ ճէվապլն՝ Վալիտէմ
քի'օմ տիր, վէ պիրաաթլէրլէր քիմլէ՞ր տիր՝
49 տէտի: Վէ Էլինի շայրալէրլէրն տօղրու ու-
ղաապ՝ իշիթէ վալիտէմ վէ պիրաաթլէրլէրմ.
50 Ձիրա ճէր քիմ սէմալաթաա օլան ֆէտէրի-
մին իրաաթլէրին իճրա իտէր իսէ, պիրա-
տէրիմ վէ ճէմլիլէմ վէ վալիտէմ՝ օ տըր՝
տէտի:

ՊԱՊ 13

1 Վէ օլ կիւնտէ ցիսուս խանէտէն չըգրպ՝
 2 տէնիկ քէնարընտա օթուրտու : Վէ եանընա
 խայլի ճէմա'աթ ճէմ' օլմաղլէ՝ քէնտիսի գա-
 3 յըղա կիրիպ օթուրտըգտա , պիւթիւն ճէ-
 մա'աթ սահիլտէ տուրույօր իտի : Վէ թէմ-
 սիլէր իլէ չօգ շէյլէր սէօյլէյիպ՝ անլէրէ տե-
 4 չըգտա : Վէ էքեր իքէն՝ պա'ղըսը եօլ քէ-
 նարընա տիւշմէքլէ՝ գուշար կէլիպ անլէրի
 5 ետիլէր : Վէ պա'ղըսը չօգ թօփրաղը օլմայան
 թաշարգ մաճալէրէ տիւշիւպ , թօփրաղըն
 տէրինիլի օլմատըղընտան թէղ պիթտի ,
 6 ցաղաթ կիւնէշ աղտըրտա՝ էանըպ , քէօ-
 7 քիւ օլմատըղընտան գուրուտու : Վէպա՝
 զըսը տիքէլէր արասընա տիւշմէքլէ , տիքէն-
 8 լէր չըգրպ անը պօղտուշար : Վէ պա'ղըսը
 էյի թօփրաղա տիւշիւպ՝ քիմի եիւզ վէ քի-
 մի ալթմըշ վէ քիմի օթուզ գաթ մաճոււ
 9 վէրտի : իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին :
 10 Վէ շայրալէրի եանընա կէլիպ , անա՝ Նիօ-
 չիւն անլէրէ թէմսիլէր իլէ սէօյլէրսին՝ աէ-
 11 տիլէր : Սլ տախի ճէվապընտա , անլէրէ՝ Զիւն-
 քի մէլէքիւթ իւս սէմալաթըն էսրարընա վա-
 12 դըֆ օլմաղ սիզէ վէրիմիշ տիւր , ամմա անլէ-
 րէ վէրիմիմիշ տիւր : Զիրա քիմին վար իսէ ,
 անա վէրիլէճէք վէ իզտիլատ պուլանագ տըր ,
 13 ամմա քիմին եօղ իսէ , էլինտէ օլանը պիլէ
 անտէն ալընաճագ տըր : Պուշոււն իշիւն անլէրէ
 թէմսիլէր իլէ սէօյլէրսին , զիրա կէօրիւր իքէն
 14 կէօրմէզլէր , վէ իշիտիր իքէն իշիթմէզլէր , ճէմ
 տախի անկլամազլար : Վէ անլէրին չազ գընտա՝
 իշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիլ , ամմա անկլա-
 15 մայաճագսընըգ , վէ պաղարագ պաղաճագ-
 սընըգ , ամմա կէօրմէյէճէքսինիլ : Զիրա պու-
 գալմըն գալլի զալիզ օլուպ , գուլագլարըյլէ
 աղըրճա իշիտիլէր , վէ կէօզլէրինի տախի գա-
 16 փատըրար , օլմայա քի կէօզլէրիլէ կէօրիւպ՝ վէ
 գուլագլարըյլէ իշիտէրէք , գալպէն ֆէճմ իլէ
 րիւնա՝ էտէլէր , պէն տախի անլէրէ շիֆա վէ-
 րէյիմ՝ տէյիւ իշա'նանըն վաճի իլի պօյսուր-
 17 տըղը իթմամ՝ օլունմուշ տըր : լաքին սիզին
 կէօզլէրինիլ միւպարէք տիւր , չիւնքի կէօրիւր-
 18 լէր , վէ գուլագլարընըգ տախի ֆիւլ-տէտ
 չիւնքի իշիտիլէր : Զիրա չաղիգաթէն սիզէ
 տէրիմ քի՝ չօգ փէյլմագլէրէր վէ սալիճէր
 սիզին կէօրտիլիւնիլու կէօրմէյէ արղու-
 19 էտիպ տէ կէօրմէտիլէր , վէ սիզին իշիթտիլի
 նիզի իշիթմէյէ արղու- էտիպ տէ իշիթմէտիլէր :
 20 Իմտի սիզ էքինճի թէմսիլինի տինիլէյինիլ ,
 21 շէր քիմ մէլէքիւթին քէլամընը իշիթտի-
 յինտէ անկլամազա , օլ շէրիլ կէլիպ գալ-

պինտէ էքիլմիշ օլանը գալիար . եօլ քէնա-
 20 րընտա էքիլմիշ օլան պու տըր : Վէ թաշըգ
 մաճալէրտէ էքիլէն շօլ քիմսէ տիւր քի՝ քէլա-
 21 մը իշիտիպ ճէման անը սիւրուր իլէ գապու-
 էտէր : Ամմա քէնտիլտէ քէգը օլմատըղընտան՝
 ազ վազըթ տայանըպ , քէլամտան տօլայը
 թաղիկ քէա թէ'տտտի վուգու՝ պուլունճա՝
 22 տէրճալ սիւրչէր : Վէ տիքէնլէր արասընտա
 էքիլէն շօլ քիմսէ տիւր քի քէլամը իշիտիւր ,
 լաքին պու տիւննանըն էնտիլէտի զէ գէնկինիլ-
 յին ճիլէտի քէլամը պօղար , օլ տախի մաճոււ
 23 սըգ օլուր : Վէ էյի թօփրաղտա էքիլէն շօլ
 քիմսէ տիւր քի քէլամը իշիտիպ անկլար . օլ
 տախի մաճոււտար օլուպ՝ քիմի եիւզ , քիմի
 ալթմըշ վէ քիմի օթուզ գաթ վէրիլ՝ տէտի ,
 24 Անլէրէ տիկէր պիւր թէմսիլ իրատ էտիպ
 տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմալաթ քէնտի
 թարլարընտա էյի թօթոււմ էքէն պիւր տտէմէ
 25 պէնկէր : Վէ ատէմէր ոյլար իքէն՝ անըն
 տիւշմէնի կէլիպ , պուղտայ արասընա տէլիճէ
 26 էքիպ կիթտի : Վէ էքին պիթիպ պաշազ
 վէրտիլիտէ , տէլիճէ տախի կէօրիւնալի :
 27 Վէ խանէ սաճիպինի գուլարը եանընա կէ-
 լիպ անա՝ Էֆէնտիմ , սէն թարլարտա էյի
 թօթոււմ է'քմէտին մի , իմտի տէլիճէ նէօ-
 28 րէտէն ճաւըլ օլտու՝ տէտիլէր : Սլ տախի
 անլէրէ՝ Պուշոււ պիւր տիւշմէն էթմիշ տիւր՝
 տէտի . գուլարը տախի անա՝ Էյլէ իսէ իւ-
 թէ'րմիսին , կիտիպ անը տէվիլէրէլմ՝ տէտի-
 29 լէր : Սլ տախի՝ խայր , օլմայա քի տէլիճէյի
 թօփար իքէն անըն իլէ պէրապէր պուղտայը
 30 տախի գօփարտարընը : Պարգը'ըլ , վազթ ի
 ճասատա տէկին իքիսի պէրապէր պէօյիւսին ,
 վէ վազթ ի ճասատա օրաղճըլարա՝ Էվիլէ
 տէլիճէյի թօփլայըպ , անը եազմաղ իշիւն տէ-
 մէտ տէմէտ պաղլայընըգ , ամմա պուղտայը
 ամպարմա ճէմ՝ էտինիլ , տէլիճէյիմ՝ տէտի :
 31 Անլէրէ տիկէր պիւր թէմսիլ տաճա իրատ
 էտիպ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմալաթ
 պիւր տտէմին ալըպ թարլարտա էքտիլի
 32 խարտալ տանէսինէ պէնկէր . ճիւմէլ թօ-
 խուլարտան էն քիւշիլիւ իսէ տէ , պէօ-
 յիւտիլիւ զէման ճէմի՝ ի սէպգէվաթտան
 պէօյիւք օլուպ աղաճ օլուր , շէյլէ քի ճալա
 գուլարը կէլիպ անըն տալլարընա գօնարար :
 33 Անլէրէ տիկէր պիւր թէմսիլ տաճա սէօյլէ-
 տի . Մէլէքիւթ իւս սէմալաթ պիւր գալը՝
 ճիւմէլսի մայալանընճայատէք , իւշ էօյլէք
 ուն իշիլէն ալըպ՝ կիզէտիլի մայապա պէնկէր :
 34 Գիսուս պուշարըն ճիւմէլսինի խալալ թէմ-
 սիլէր իլէ սէօյլէտի , վէ անլէրէ թէմսիլիլ
 35 սէօյլէմէլ իտի . թա քի՝ Աղըրմը թէմսիլէր
 իլէ ալըպ , տիւննանըն թէ'սիսինտէն պէրու-
 մախֆի օլան շէյլէրի պէյան էպէճէյիմ՝ տէ-

- յիւս փեյղամպեր վասթթարըյէ պուշուրըլան
քելամ իթմամ օլունա :
- 36 Օլ զեման Գիսուս ճեմա'աթը պրաղըպ'
խանէյէ կելտի . վէ շայիրտէրի եանընա կե-
լիպ , թարլանըն տելիճէ թէմախիլին պիզէ
37 թէֆտիր էյլէ տէտիլէր : Օլ տախի ճեվասըն .
տաւ անլէրէ տէտի քի' էյի թօխումը էքէն
38 իպն իւլ ինսան տըր . վէ թարլա տիւնեա
տըր . էյի թօխում տախի մէլէքիւթին էվ
39 լատը , վէ տէլիճէ շէրիրին էվլատը տըր . Անը
էքէն տիւշէն' շէյթան տըր , հասատ տախի
տիւնեանըն ասիրի , վէ օրազըլար մէլէրէր
40 տիր , իմտի տէլիճէ տէվէրիլիպ աթէշտէ եա .
գըլարըլ կիպի , պու տիւն եանըն ասիրինտէ
41 տախի էջլէ օլաճազ տըր : իպն իւլ ինսան
մէլա'իքէսինի կէստէրէճէք տիր , վէ անլէր
ճիւմէ թէօքէլէրի վէ Փըսոգ էլէյիճիլէր
42 մէլէքիւթինտէն թօփլայըպ , Անլէրի աթէշ
քիւլխանընա աթաճազլար տըր . օրատա ազ-
լայըշ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճազ տըր :
43 Օլ զեման սալիշէր Փէտէրէրինին մէլէքիւ-
թինտէ կիւնէշ կիպի զիյա վէրէճէքէր տիր .
իշիտիր գաւլազլարը օլան իշիթսին :
- 44 Եինէ մէլէքիւթ իւս սեմավաթ թարլատա
կիզէնմիշ պիր խաղինէյէ պէնկզէր քի պիր
ատէմ' անը պուլուպ կիզէր , վէ սիւրուրին .
տէն վարըպ հէր նէսի վար իսէ ֆիւրուխթ
էտէրէք , օլ թարլայը իշիթիւր էտէր :
- 45 Եինէ մէլէքիւթ իւս սեմավաթ կիւզէլ ին-
ճուլէր արայան պիր պազիւրիւտան պէնկզէր .
46 Մէրգում զիգըլմէթ պիր ինճու պուլարըն .
տա , վարըպ հէր նէսի վար իսէ ֆիւրուխթ
էտիպ' անը իշիթիւր էթտի :
- 47 Եինէ մէլէքիւթ իւս սեմավաթ' տէնիզէ
աթըլըպ հէր ճինստէն ճեմ' էտէն պիր աղա
48 պէնկզէր . վէ աօլարգատա' անը սահիլէ չը-
գարալար , վէ օթուրուպ էյիլէրի գապլարա
49 ճեմ' իյէ Ֆէնտաընը աթալար : Տիւնեանըն
ասիրինտէ էջլէ օլաճազ տըր . մէլէքէր չը-
գըպ սալիշէրին արաօրնտան ֆարըլարըլ
50 արադ , Անլէրի աթէշ քիւլխանընա աթա-
ճազլար տըր . օրատա աղլայըշ վէ տիշ
գըճըրտամասը օլաճազ տըր :
- 51 Գիսուս անլէրէ' Պու նէսնէլէրին ճիւմէսինի
անկլատընը' գ մը' տէտի . անա' Պէլի , Էֆէն .
52 տի , տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ' Պուսուս
իչիւս մէլէքիւթ իւս սեմավաթ խուսուսըն .
տա միւթէ'ալլիմ' օլան հէր քեաթիպ' խաղի .
նէսնտէն եէնի վէ էքի շէյթը չըգարուն պիր
խոնէ սահիպի քիմնէյէ պէնկզէր' տէտի :
- 53 Վէ վաղը' օլտու քի' Գիսուս Պու թէմախիլէ-
րի պիթիրտէաէն սօնիրա , օրատան հարէ .
54 քէթլէ' Քէնտի վաթանընա կելտիքտէ , սի .
նաղօղարընա ապլէրէ թա'լիմ' էտէր իտի .

- շէջլէ քի անլէր հայրան օլուպ' Պու հէքմէթ
55 վէ միւճիլէր օլունա նէ'րէտէն տիր , Պու ա-
տէմ' տիւլիլէրին օղլու աէյի'լ մի . վալիտէսի-
նէ Մէրէմ' վէ պիրատէրէրինէ Եա'գուպ վէ
Եօսա վէ Սիմ'օն վէ Եէհուտա տէմէզլէ'ր մի .
56 վէ ճիւմէ հէմիլիլէրի եանըմըգտա տէյի'լ
մի . իմտի անա պուսուս ճիւմէսի նէ'րէտէն
57 տիր' տէլէրէք , Անըն հագգընտա սիւրչէլէր
իտի . ֆազաթ Գիսուս անլէրէ' Պիր փէյղամպեր
քէնտի վաթանընտան վէ քէնտի խանէսինս էն
զայրի եէրտէ ի'թիպարըպ տէյիլ տիր' տէտի :
58 Վէ օրատա անլէրին իմանըլըլարըլ սպէ-
պիլլէ չօգ միւճիլաթ իճըա էթմէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Օլ զեման րէ'իս իրուպ' օլան Հէրօտէս Գի-
2 սուսըն շէօհրէթինի իշիթմէքլէ , Քէնտի խա-
տէմէսինէ' Պու ատէմ' վաթիթիլ էտիճի Եու-
հանա տըր . էջիլէրտէն գըլամ' էթմիշ
տիր , վէ պու սէպէպտէն անըն վասթթարըյէ
միւճիլէրէր իճըա օլունույօր' տէտի :
- 3 Զիւնքի Հէրօտէս , պիրատէրի Ֆիլիպպօսըն
զէվճէսի Հէրօտիս սէպէպինտէն , Եուհանայը
թուլուպ վէ պաղլայըպ զընտանա իլգա էթ-
4 միշ իտի : Զիւրա Եուհանա տան' Պուսու-
սալմըգ սոնա հէլալ տէյիլ տիր' տէր իտի :
5 վէ անը գաթիլ էթմէք իսթէր իտի իսէ տէ ,
խալգ անը փէյղամպեր մագաճընտա թուլ-
6 աղէլէրի իչիւն անլէրտէն գօրգար ըալ : վէ
Հէրօտէսին եէվմ' ի վէլատէթի զիլաֆէթինտէ'
Հէրօտիանըն գըլը օրթատա ըագօ էթտի .
7 վէ Հէրօտէսին խօշունա կէլէքլէ' հէրն տի-
լէրտէ անա վէրմէքիլիյի եէմին իլէ վա'տ էյիլ-
8 տի : Գըզ տախի վալիտէսի թարաֆընտան
թէշվիլ օլունմաղլէ' Պանա պուրտատա պիր
թէփսի իւզէրինտէ վաթիթիլ էտիճի Եուհան-
9 նանըն պաշընը վէր' տէտի : իմտի մէլիք
միւքէտտէր օլտու իսէ տէ' եէմինլէրի վէ պէ-
րապէրինճէ սօֆրատա օթուրանլար սէպէ-
10 պինտէն վէրիլմէսինի էմի էյիլտի : վէ կէստէ-
րիպ զընտանտա Եուհանանըն պաշընը քէս .
11 տիրտի : վէ անըն պաշը պիր թէփսի իւզէրին-
տէ կէթիրիլիպ գըլա վէրիլտիքտէ , օլ տախի
12 վալիտէսինէ կէթիլուրտիւ : վէ շայիրտէրի
կէլիպ ճէսէտինի գալարըրադ տէֆն էթտի .
լէր , վէ վարըպ Գիսուսա խապէր վէրտիլէր :
13 Գիսուս տախի պաշա' իշիթտէլէրինտէ' օրա-
տան գայըր իլէ պէտապուն պիր մահալէ թնէհա-
ճա' աղիմէթ էթտի , վէ ճեմա'աթ իշիթմէքլէ'
շէհրէրտէն եայա տնըն արաընճա կիթտի :
14 վէ [Գիսուս] չըգաղգատա' խայրի ճեմա'աթ
կէօրմէքլէ , անլէրէ թէրահհիւմ' էթտիլին-
տէն խա'թալարընա շիֆա վէրտի :

15 Վէ ակնաւոր օլադգատա շայրաւորի եաննա
կելիպ, Պուրաւոր պեհապան մահալ տըր՝ վե
շիմաի վաղըթ կելիւի տիր. ճեմա'աթը սալը
վեթ, քեյլէրէ վաղըպ քեհաիւրէրնէ թա'ամ
16 սոթըն ուրընար՝ տեհիւրէր : Լաթին Յիսուս
անլէրէ՝ կիթմէրէրնէ հաճէթ եօգ տըր . սիզ
17 անլէրէ թա'ամ վեթինիլ՝ տեհիւր : Անլէր տու.
խի անա՝ Պէշ էքմէք իւէ իքի պալըգտան
մա'տա պուրաւոր պիւր շէյիմիզ եօգ տըր՝
18 տեհիւրէր : Օլ տախի Անլէրի պուրաւոր պանա
19 կեթիւրիւր՝ տեհիւր : Վէ ճեմա'աթըն օթլար
իւզէրնէն օթուրմալարընը էմր էթտիւրտէն
սօնկրա, պէշ էքմէք իւէ իքի պալըզ սալըպ
սեմայէ տօղրու նազար էտէրէք, պէքէքէթ
տու'աւոր օգուլըպ էքմէքէրի փաթէլտի, վե
շայրաւորէր վեթիպ, շայրաւոր տախի ճեմա'ա.
20 թա Վեթիւրէր՝ ճեմալէսի տախի էկելիպ տօղտու.
լար, վե փաղաւարըն Ֆաղաւորըն, օն իքի
21 քիւֆէ տօղտու օլարաւ, դալարընարըն : Վէ
նիսա իւէ չօճուգալարտան մա'տա էէյէնլէր պէշ
պին դատար առէմ իտի :
22 Վէ տէր 'աղապ [Յիսուս] քեհաիսի ճե.
մա'աթը սալը վեթինճէյէնէկին շայրաւորէրնէ՝
դալըզա կիրիպ քեհաիւրտէն էվէլ դարըն թա.
23 րաֆա կէյմէլէրի իշիւն իպղամ էթտի : Գէն.
տիսի տախի ճեմա'աթը սալը վեթտիւրտէն
սօնկրա՝ ետլընըլճա տուա էթմէք իշիւն
տաղա չըգալը . վե ակնաւոր օլադգատա՝ օրատա
24 եալընըլ իտի : Ամա գալըգ հէման տէնիլ օր.
թապընտա օլուպ, իւզիկաւոր տախի մախալիֆ
օլմաղէ, տաղաւարտան սալլարըն յօր իտի :
25 Վէ կեճէնին տէօրտիւճիւն նէվպէթիւտէ
Յիսուս տէնիլ իւզէրնիտէ եիւրիւրէք, ան.
26 լէրէ տօղրու կելի : Շայրաւոր տախի անը
տէնիլ իւզէրնիտէ եիւրիւր կէօրտիւրէրնիտէ
մաղթարիպ օլուպ, իւշյալ տըր՝ տէյէրէք,
27 դօրգուլարընտան ֆէրէտա էթտիւրէր : Յիսուս
իւէ տէր 'աղապ անլէրէ սեյլիւիլ՝ ճէսա.
րէթլէնիւր, պէն իմ՝ դօրգուլարընլ տէտի :
28 Վէ Պիտրոս անա ճեմապէն, Եա րապա,
էյէր սէն իտէն, պանա էմր էյլէ, սուլար իւ.
29 ղէրնիտէ եաննա կելիւիմ՝ տէտի : Վէ անըն՝
կէլ տէմէի իւզէրնի՝ Պիտրոս դալըգտան
էնիպ, Յիսուսն եաննա կիթմէք իշիւն,
30 տուլար իւզէրնիտէ եիւրիւրտիւ : Լաթին իւզ.
կիտըր շէտիտ կէօրմէքլէ՝ դօրգուլ պաթ.
մաղա պաղաւարգտա, Եա րապա, պէնի դուր.
31 թա՝ տէյիւ ֆէրէտա էյլէտի : Յիսուս տախի
տէր'աղապ էլինի ուզաւորպ՝ անը թութտու,
վէ անա՝ էյ իմանն ուղտան, նի'չիւն չիւպհէ
32 էթտին՝ տէտի : Վէ անլէր դալըզա կիրնիճէ
33 իւզիկաւոր սաթին օլուա : Վէ դալըգտա օլան.
լար կելիլ՝ Գիւ չաղիգէ սէն իպնուլաճ սըն
տէյէրէք՝ անա սեճտէ էթտիւրէր :

34 Վէ դարըն թարաֆա կէչիպ՝ ճէննէսարէթ
35 տիյարընա կելիւիւր : Վէ օլ մահալին առէմ
լէրի անը թա'անըտըգտա, պիւթիւն էթրաֆա
առէմ կէօնտէրիպ ճիւլէ իլլէթ լիպնարը
36 անա կէթիւրտիւր : Վէ եալընըլ լիպաւորն
էթէյինն տօղտուլար տէյիւ անտէն իւճա
էթտիւրէր . վէ տօղտուանլարն քեհաֆէտի շի.
ֆա պուրաւոր :

Պ Ա Պ 15

1 Օլ ղեման Ներուշալիմտէն օլան 'ուլէմա իւէ
2 ֆէրիսիւր Յիսուսն եաննա կելիպ, Նի'չիւն
սէնն շայրաւորէրն միւթգատտիմիւնին իւ.
վաղէթինն մախալիֆ հարէքէթ էտիլօլար
ղիւրա էքմէք էէյէնլէրի եանտա էլլէրնի
3 երգաւորալար՝ տէտիւր : Օլ տախի անլէրէ
ճէմապէն՝ Նի'չիւն սիզ տէ իւզիպէթինիլ սե.
պէպիլլէ Ալլաճն էմրնէ մաղալի չարէքէթ
4 էտիլօլարընլ : Չիւրա Ալլաճ՝ ֆէտէրնէ վե
5 վալիտէնն հիւրմէթ էյլէ . շէմ տախի՝ ֆէ.
տէրնէ վէ եա վալիտէսինն շէթմ էյլէյէն՝
մաթլաղա գաթլ օլուստու՝ տէյիւ պուրու.
6 տու : Ամա սիզ հէր քիմ փէտէրնէն եա
վալիտէսինն՝ Թարաֆըմտան ֆա'իտէ կէօրէ.
ճէյին շէյ վաղաֆ օլմուշ տըր՝ տէրտէ, վէ փէտէ.
րնէն եա վալիտէսինն հիւրմէթ էթմէլէ տա.
խի օլա՝ տէրսինիլ . վէ սիզին իւզիպէթինիլ
սեպէպիլլէ Ալլաճն էմրնի իպթալ էթտի.
7 նիլ : Էյ միւրա'իլէր, իշա'եա սիզին հաղգը.
նըգա՝ Պու դալմ [պանա աղըզ իւէ եաղաւ.
8 չըպ.] պանա լիսանն հիւրմէթ էտէր, ֆաղաթ
դալպէրի պէնտէն փէք ուզըգ տըր՝ շէմ ինտան
9 թէնպիսաթը օլան թա'իմաթը էյրէթմէքլէ՝
պանա պիհուտէ էէրէ 'իպատէթ էտէրէր՝ տէ
յիւ վաճի իւէ կիւզէլճէ տէմիշ տիր, տէտի :
10 Վէ ճեմա'աթը եաննա շաղըրպ անլէրէ՝
11 Տինկէյինիլ վէ անկալընըլ, Աղըզա կիրէն
շէյ առէմ նափաթ էթմէլ, լաթին տախի
նափաթ էտէն աղըլտան չըգան տըր՝ տէտի :
12 Օլ ղեման շայրաւորի եաննա կելիպ,
անա՝ ֆէրիսիւր պու սեօղիւ իշիթտիւրէրն.
տէ կիւճէնալիւրէրնի պիլի'րմիւնի՝ տէտիւր :
13 Օլ տախի ճեմապ վեթիպ, Սեմալի ֆէտէրի.
մին տիւրմէտիյի հէր ֆիտան քեօքտէն սեօքիւ.
14 լէճէք տիր : Անլէրի պաղաւընլ, քեօքէրն
քեօք գըլաղուլլէր տիր . վէ էյէր քեօք քեօ.
15 գուրա տիւշէր՝ տէտի : Վէ Պիտրոս անա ճե.
վապէն՝ Պու թէմիլի պիլլէ թէֆիւր էյլէ՝
16 տէտի : Յիսուս տախի՝ շալա սի'ղ տէ մի
17 ֆէհմիլ սինիլ . Տաճա անկալմաճը սընըլ
քի աղըզա կիրէն հէր շէյ դարաւ կիտիպ թաշ.
18 րոյա չըգալընըր : Ամա աղըզտան չըգան

- 29 չէլէր գալարէն սիւտուր էթմէլէրիլէ, պուռն
19 լար տտէմի նափաք էտէր : Զիրա գալարէն
էֆէրարը ֆասիտէ վէ գաթի վէ զինա վէ ֆու-
ճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եէրէ չէհատէթ
20 վէ քուֆը սիւտուր էտէր : Ատէմի նափաք
էտէն չէլէր պուռնար տըր , ամմա եըգան-
մամըչ էլէր իլէ թա'ամ էթմէք տտէմի նա.
փաք էթմէգ' տէտի :
- 21 Վէ Զիսուս օրատան չըգըզ' Սուր վէ Սոյ.
22 առ սէմթէրինէ 'աղիմէթ էլէտի : Վէ իշթէ
օլ թարաֆլարտան պիր ֆէն'անյը գարը կէ-
լիպ , անա' Եա Բապպ իպն ի Տառուտ , պոնա
մէրհամթ էլէր , գըզըմ' ճիննտէն 'աղապը շէ-
տիտ չէքիյօր' տէյէրէք ֆէրեատ էլէտի :
- 23 Օ իսէ անա հիչ պիր ճէվապ վէրմէքլէ ,
շայիրտէրի եանընա կէլիպ , Արաըմըգճա ֆէր-
եատ էտիյօր . անը սալը վէր' տէյիւ անա
24 ըրճա էլէտիլէր : Վէ օ ճէվապընտա' Պէն
պէլթ ի իւրապէլին զայ' օլմուչ գոյունլարըն .
տան զայրիսինէ իրսալ օլունմատըմ' տէտի :
- 25 Լաքին մէրգուճէ կէլիպ' անա սէճտէ էտէ-
րէք , Եա Բապպ , պոնա իմտատ էլէ' տէտի :
- 26 Ոլ տալի ճէվապընտա' Զօճուգլարըն էքմէլինի
ալըպ' քէօփէքլէրէ աթմադ էյի տէյիւ տիր'
27 տէտի : Լաքին մէրգուճէ' Պէլի , Եա Բապպ ,
չիւնքի քէօփէքլէր տալի սահիպլէրինին
սօֆրաարընտան տիւշէն գըրընթլարտան եէր .
28 էր' տէտի : Օլ զէման Զիսուս անա ճէվապէն'
էյ խաթուն , իմանըն չօգ տըր , սանա իս.
թէտիլին կիպի օլուն' տէտի . վէ գըզը օլ
սա'աթ չիֆա պուլտու :
- 29 Վէ Զիսուս օրատան հարեքէթլէ' ճէլիւ
տէնիգինի քէնտընա կէլտի , վէ տաղա չը-
30 գըպ օրատա օթուրտու , Վէ եանընա խայլի
ճէմա'աթ կէլիպ' անլէր իլէ պէրապէր թօ.
փալար վէ քէօրլէր վէ տիլիլլէր վէ սագաթ.
լար իլէ սա'իր նիչէ քիմնէլէր պուլունմաղլէ
անլէրի Զիսուսըն պաղպարընա պրազտըլար ,
31 օլ տալի անլէրէ չիֆա վէրտի , Շէօյլէ քի
ճէմա'աթ տիլիլլէրին սէօյլէտիլինի վէ սա.
գաթլարըն սաղալարընը վէ թօփալարըն
էիւրիւտիլինիւ վէ քէօրլէրին կէօրտիլիւ.
նիւ միւլաչէտէ էթմիլլէրինտէ թէն'աճիւպ
էտիպ , իւրապէլին Ալլահընա համտ էթտիլէր :
- 32 Վէ Զիսուս շայիրտէրինի եանընա չաղը-
րըպ' ճէմա'աթա աճըրըմ' զիրա շիմնի իւչ
կիւն տիր եանըմտա պուլունըյօրլար , վէ
էէլէճէք շէլլէրի եօգ տըր . վէ անլէրի աճ
սալը վէրմէք իսթէմէմ , օլմայա քի եօլտա
33 թագաթլարը քէտիլէ' տէտի : Վէ շայիրտ.
լէրի անա' Զէօլտէ պիլը պէյլլէ պիր ճէմա'ա.
թը տոյուրաճագ գատար էքմէք նէ'րէտէն
- 34 պուլլըմ' տէտիլլէր : Զիսուս տալի անլէրէ'
Գա'չ էքմէլինիլ վար' տէտիլինտէ , անլէր

- տալի' Եէտի Է+Է+ վէ պիր գալ քիւչիւք
35 պալըգ էւր' տէտիլլէր , Վէ ճէմա'աթըն եէրէ
36 օթուրմալարըն էմր էթտիլլէր տէն սօնկրա , Օլ
էէտի էքմէք իլէ պալըգլարը ալըպ' թէշէք-
քիւր էթտի , վէ փարէլլիպ շայիրտէրինէ ,
37 շայիրտէր տալի ճէմա'աթա վէրտիլլէր : Վէ
ճիւմլէտի էէլիպ տոյուրլար , վէ փարալարըն
ֆաղապընտան եէտի զէնպիլ տօլուսը գալ-
38 տըրտըլար : Վէ նիսա իլէ չօճուգլարտան մա'
տա եէլլէրտէտէրթ պին տտէմ' իտի :
- 39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիլլէր տէն սօնկրա'
գալըղա պինիպ Մէճտէլ հուտուտընա կէլտի :

ՊԱՊ 46

- 1 Վէ ֆէրիտիլլէր իլէ սատուգիլլէր եանընա
կէլիպ' անը թէճրիւպէ իչիւն քէնտիլլէրէ աէ-
մատան պիր 'ալամէթ կէօթէրմէտինի թա-
2 լէպ էթտիլլէր : Օլ տալի անլէրէ ճէվապէն ,
Անշամ օլտըգտա' Հալա կիւղէլ օլաճագ ,
3 զիրա կէօք գըզըլ տըր . Վէ սապաշլայըն'
Պու կիւն հալապ պօզուգ օլաճագ , զիրա կէօք
փուս օլապ գըզարմըչ տըր' տէրսինիլ , Եյ
միւրա'իլլէր , կէօք էիւղիւնիւ թէմիլ էթմէ-
սինի պիլլէրսինիլ , վէ վազըլլարըն 'ալա-
մէթլէրինի Բէֆէլէ գատիր տէյի' մի սինիլ :
4 Բէօթիւ վէ զինաքէտար նէպ 'ալամէթ տար ,
վէ անա' Եունուս փէյղամպէրին 'ալամէթին-
տէն 'ալարի պիր 'ալամէթ վէրիլլէլէճէք տիր'
տէտի . վէ անլէրի պրաղըպ կիթտի :
- 5 Վէ շայիրտէրի գարըլ թարաֆա կէլտիլլէ-
րինտէ , էքմէք ալմապըն օլունթմուչլար իտի :
- 6 Վէ Զիսուս անլէրէ' Տիգգաթ էլլէրինիլ վէ
ֆէրիտիլլէր իլէ սատուգիլլէրին մայապընտան
7 իճթիրազ էտինիլ' տէտի : Անլէր տալի'
էքմէք ալմապընըմը իչիւն տիր' տէլլէրէք ,
մէյանէլլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր իտի :
- 8 Զիսուս պուռնա պիլլէլլէր , անլէրէ ինթապէն'
Եյ իմանըն սօգսան օլանլար , նի'չիւն մէյա-
նէնիլտէ էքմէք ալմապընընտան տօլալը
9 թէֆէքքիւր էտիյօրսընը : Պէշ պին քիչի-
նին պէշ էքմէլլինի' վէ գալ քիւլֆէ գալտըր-
10 տըլընը , Վէ տէօրթ պին քիչիլինի եէտի
էքմէլլինի' վէ գալ զէմիլ գալտըրալընը
տահա ֆէհմ էթմէլիլ' տէր խաթը էթմէ'զ
11 մի սինիլ : Ֆէրիտիլլէր իլէ սատուգիլլէրին
մայապընտան իճթիրազ էթմէք իչիւն սիգէ
սէօյլէ տիլիմ' սէօլ' էքմէք հաղգընտա օլմա-
տըլըն նա'սըլ ֆէհմ էթմէլլէրսընը տէտի :
- 12 Օլ զէման էքմէք մայապըն հաղգընտա տէլիլ'
ունճագ ֆէրիտիլլէր իլէ սատուգիլլէրին թա-
լիմնտէն իճթիրազ էթմէք իչիւն պուլուրտը-
լընը անկալալարըն :
- 13 Վէ Զիսուս պալարէլլէր ի Զիլիպպոս սէմթ-

- 13 Վէ Գիսուս Գայտերիկէն Ֆիլիպպոս սեմթ-
լերինէ վարտողընտա, շայիրալերինէ՝ Ատեմ-
լերին տետիքլերինէ կէօրէ պէն իպն իւլ ինսան
14 քիմ իմ տէյիւ սուալ էյլէտիւ։ Անլէր տա-
իւր Պաղլարը վաֆթիլ էտիճի Եուհաննա,
վէ տիկերլերի էլիյա, վէ սա՛րլերի՝ Էրէմիա
եաթօտ պաշգա փէյղամպերլերտէն պիւրի սին
15 րէյօրլը՝ տէտիլէր։ Անլէրէ՝ Եա սիպին տէ-
16 տիլինիդէ կէօրէ պէն քիմ իմ տէտի։ Վէ
Սիմ'օն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Մէսիճ իպն-
17 ուլաճ իւ չայլ սըն՝ տէտի։ Վէ Գիսուս անա
ճէվապէն, Եյ Սիմ'օն իպն ի Եւանջալ, միւ-
պարէք սին, զիւրա պաշա՝ սանա թէն վէ գան
տէյիւ՝ անճադ սէմալաթտա օլան փէտէրիմ
18 իլլամ էթտի տէտի։ Պէն տաթի սանա տէ-
րիմ քի Սէն Պետրոս սըն, վէ քիլիսէմի պու-
գայա իւզէրինէ պինա էտէճէյիմ, վէ ճէ-
չէննէմ գափուլարը անըն իւզէրինէ զալիպ
19 օլմայաճադ տըր։ Վէ սանա մէլէքիւթ իւս
սէմալաթլըն անաթաթարալըրըն վէրէճէյիմ,
վէ եեր իւզէրինտէ Տէր նէ պաղլար իսէն,
սէմալաթտա պաղլանմըլ օլաճադ, վէ եեր
իւզէրինտէ Տէր նէ չէօրէր իսէն, սէմալաթ-
20 տա չէօրէլիւլ օլաճադ տըր՝ տէտի։ Օլ
գէման շայիրալերինէ՝ քէնտիինն [Գիսուս]
Գրիստոս իտիլինի քիմէյէ սէյլէմէմէլերինի
էմր էթտի։
21 Օլ վաղթտան սօնկրա Գիսուս՝ Երուշա-
լիմէ կիթմէք, վէ իսթիարըր իլէ պաշ քեա-
ճիլէր վէ 'ուլէմա թարաֆըրտան չօդ էլէմ
չէքիպ գաթլ օլունմադ, վէ իւլինճիւ կիւն-
տէ գըյամ էթմէք կերէք իտիլինի շայիրա-
22 լերինէ պէյտն էթմէյէ պաշլատըր։ Վէ Պետ-
րոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝ չայա, եա
րապպ, պու սանա ապա վաղը՝ օլմասըն տէ-
յերէք անը թա՛ղիր էթմէյէ պաշլատըրընտա,
23 Օլ տաթի տէօնիւպ Պետրոսա՝ Արաբմա չէ-
քիւ, էյ չէյթան, պանա թէօքէզ սին, զի-
րա Ալլահա 'ա՛րտ օլան շէյլէրէ տէյիւ, ան-
ճադ ատէմլերէ 'ա՛րտ օլան շէյլէրէ սարֆը
էքքեար էտէրսին՝ տէտի։
24 Օլ գէման Գիսուս շայիրալերինէ տէտի քի՝
Էյեր պիր քիմնէ արտըմճա կէլմէք իսթէրսէ,
թէրք ի նէֆա էտէրէք իաչընը երէքլէնիպ՝
25 արտըմ՝ սըրա կէլին։ Զիրա Տէր քիմ քի
քէնտի ճանընը գուրթարմադ իսթէրսէ, անը
զայ՝ էտէճէք, վէ Տէր քիմ պէնիմ իչիւն
քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ, անը պուլա-
26 ճադ տըր, Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն
տիւնէսայը գաղանըպ տա՝ քէնտի ճանընը զայ՝
էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր։ Եաթօտ ա-
տէմ քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիւր։
27 Զիրա իպն իւլ ինսան քէնտի մէլալիքէի իլէ
փէտէրինն ճէլալինտէ կէլէճէք, վէ օլ գէման

Տէր քէսէ 'ամէլինէ կէօրէ միւքեաֆաթ էտէ-
28 ճէք տիր։ չադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, Պա-
րատա չաղըր օլանլարտան պաղլարը վար
քի՝ իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէքիւթինտէ
կէլալիինի կէօրմէյիննէ՝ Էօլիւմ թաթմայա-
ճաղլար տըր։

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ ալթըր կիւնտէն սօնկրա, Գիսուս Պետրոս
վէ Եա՛գուպ իլէ գարնտաշը Եուհաննայը պէ-
րապէր ալըպ՝ անլէրի թէնճաճէ երէքսէք պիր
2 տաղ իւզէրինէ կէօթիւրտիւ։ Վէ էօնլերինտէ
սուրէթի թէպէտտիւլ էտիպ, երէքիւ կիւնէշ
կիպի զէյատար՝ վէ էպիսէսի նուր կիպի պէ-
3 յաղ օլտու։ Վէ իշթէ Մուսա իլէ Ելիյա
4 անըն իլէ սէյլէշէրէք անլէրէ կէօրիւնտիւ։ Վէ
Պետրոս Գիսուս իսթապէն, Եա րապպ, պի-
զիմ պուրատա պուլունմալըլ էյի տիր։ էյեր
իսթէրսէն՝ պիրի սէնին, վէ պիրի Մուսա, վէ
պիրի տաթի Ելիյա իչիւն, պուրատա իւչ
5 իսպմէ եափալըմ՝ տէտի։ Օ տաճա՝ սէյլէր
իքէն, իշթէ պիր միւնէվիլը պուլուլթ անլէրի
կէօլիւսի ալթընա ալըպ, իշթէ պուլուլթտան՝
Սէվիլիւ Օղլըմ պու տըր, անտէն բապի իմ,
մըլ տինիլէյինիլ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլ-
6 տի։ Վէ շայիրալերի իշիտինճէ, երէք իւս-
7 թիւ տիւշիւպ զայէթլէ գօրգաուլար։ Վէ Գի-
սուս եաղաշըպ անլէրէ տօգուլնարադ, Գալ-
8 գընըլ, գօրգաւընըլ՝ տէտի։ Անլէր տաթի
կէօլլերինի գաղարտըլարընտ Գիսուստան
պաշգա քիմնէյի կէօրմէտիլէր։
9 Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն, Գիսուս անլէ-
րէ՝ թա իպն իւլ ինսան էմլաթտան գըյամ
էտինճէյէտէք, պու կէօրտիլինիդի քիմնէյէ
10 սէյլէմէյինիլ՝ տէյիւ թէնպիճ էյլէտի։ Վէ
շայիրալերի անա, Եա՛ նի՛չիւն 'ուլէմա՝ Եվ-
վէլա Ելիա կէլմէք կերէք տիր, տէրլէր՝ տէ-
11 յիւ սուալ էյլէտիքլերինտէ, Գիսուս ճէվա-
պընտա անլէրէ՝ կէրչի Ելիյա էվլէլա կէլիպ
12 Տէր շէյի թանգիմ էտէր։ Լաքին սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Ելիյա ֆիլվադը՝ կէլմէք տիր, վէ
անը թանըմայըպ չադգընտ Տէր իսթէտիք-
լերի շէյի եափալըր։ քեզալիք իպն իւլ ին-
սան տաթի անլէրին թարաֆըրտան էլէմ չէ-
13 քէճէք տիր՝ տէտի։ Օլ գէման շայիրալերի՝
քէնտիլէրէ վաֆթիլ էտիճի Եուհաննա չադ-
գընտա սէյլէտիլինի անկաւտըրա։
14 Վէ իալգըն եանընա կէտիքլերինտէ, պիր
ատէմ անըն նէգտինէ կէլիպ՝ էօնիւնտէ տիզ
չէօքէրէք, Էքէնտի, օղլմա մէրճամէթ էյ-
լէ, զիրա սարալը օլուպ փէք չօդ էլէմ չէ-
քէր, չիւնքի չօդ տէֆա աթէշէ վէ չօդ տէֆ-
15 'ա սուլա տիւշէր։ Վէ անը շայիրալերինն

19 տրը : Եհնէ սիգէ տերիմ՝ քի՝ Սիգտէն իքի քիշի
 եւր իւզէրինտէ հէր հանկը շէյի տիւէմէք Ի.
 չիւն իթթիֆադ էտէրլէրսէ , անէրէ սէմա.
 վաթտա օլան փէտէրիմ թարաֆընտան իհ-
 20 սան օլունաճադ տրը : Չիրա իքի եա իւչ քի-
 շի պէնիմ իսիմ իլէ հէր նէրէտէ ճէմ՝ օլուր-
 լար իսէ , պէն օրատա անլէրին արասընտա իմ :
 21 Օլ զէման Պետրոս անըն էանընա կելիպ ,
 Եա Բապպ , դա՞չ տէֆա՞ պիրատէրիմ՝ պանա
 խաթա էտէրսէ՞ անը 'աֆվ էտէյիմ՝ , ետիո՞
 22 տէֆայա գատար մը՝ տէտի : Յիսուս անա
 տէտի քի՝ Սանն ետիտ տէֆայատէք տէյիլ ,
 լաքին եէթմիշ . քէրբէ եէտիլէ գատար՝ տէ .
 23 բիմ : Անըն իլիւն մէյէքիւթ իւս սէմավաթ
 պիր մէյիլէ թէշպիհ օլունաճադ տրը քի՝ գոււ-
 24 լարը իլէ մուհասէպէ էթմէք իսթէտի : Վէ
 մուհասէպէյէ պաշլատըգտա , էանընա օն
 պին թալանթ պորճու պիր քիմնէ կէթիրտի .
 25 լէր . Անըն էտայա գուտրէթի օլմատըղընտան ,
 էֆէնտիտի անըն իլէ զէվճէսի վէ չօճուգլարը
 վէ պիւ ճիւմլէ էմվալի սաթլըլ՝ պօճու էտա
 26 օլունմասընը էմր էյլէտի . Պունուն իւզէրինէ
 օլ գոււլ եէրէ դափանըպ , էֆէնտիմ , պանա
 միւսա՞տտէ էյլէ , սանա քեաֆֆէսինի էտա
 27 էտէրիմ՝ տէյիւ անա ընճա էյլէտի : Վէ օլ
 գոււլն էֆէնտիտի անա թէրահհիւմ էտէրէք
 անը սալը վէրիպ պորճըն տախի պաղըշլատը .
 28 Ամմա օլ գոււլ չադըլ՝ քէնտիլնէ էիւզ տինար
 պորճըն օլան պիր դափու էօլտաշընը պուլ-
 տու , վէ անը պօղաղընտան թուլթուպ՝ Պանա
 29 պորճըն էտա էյլէ՝ տէմէտի իւզէրինէ , Անըն
 դափու էօլտաշըն պաղընա տիւշիւպ՝ Պանա
 միւսա՞տտէ էյլէ , սանա [քեաֆֆէսինի] էտա
 30 էտէրիմ՝ տէյիւ անա ընճա էյլէտի : Լաքին
 օրաղի օլմամաղլէ վարըլ՝ պորճընը էտա
 էտինճէյէտէկին անը մահպէսէ իլգա էթտի .
 31 Վէ պու տտէմին գափու էօլտաշլարը վուգու՞ի
 հալի էթօրաիւքլէրինտէ , զայլէթլէ միւքէտ-
 տէր օլմաղլէ , վարըպ էֆէնտիլէրինէ ճիւմլէ
 32 վուգուլթը իֆատէ էթտիլէր : Օլ զէման
 էֆէնտիտի անը չաղըրըպ , անա՞ Էյ շէրի
 գոււ , պանա տալլարաղըն իլիւն օլ պորճըն
 33 ճիւմլէսինի սանա պաղըշլատըմ : Պէն սանա
 մէրհամէթ էյլէտիլիմ կիպի , սէն տախի գա-
 փու էօլտաշընա մէրհամէթ էթմէլի տէյիլ
 34 մի իտին՝ տէտի : Վէ էֆէնտիտի զազապա
 կելիպ՝ պիւթիւն պորճընը էտա էտինճէյէ-
 տէկին , անը իլէնճէ էտիճէրէրէ թէսլիմ
 35 էթտի : Քէզալիք հէր պիրինիզ պիրատէր-
 լէրինիգէ տաշլարընը գալպինիգտէն պաղըշլա-
 մատըղընը հայտէ , սէմալի փէտէրիմ տախի
 սիլգէ էյլէ էտէճէք տիր :

1 Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօղլէրի
 թէմամ էթտիքտէն սօնկրա , ճէլիլտէն հա-
 2 հուտիլէ սինօրլարընա կէլտի : Վէ խալի
 ճէմա՞ւթ անըն արտընճա կիթտիքլէրինտէ՝
 օրատա անլէրէ շիֆա վէրտի :
 3 Վէ ֆէրիսիլէր անը թէճրիւպէ էթմէք իլիւն
 էանընա կելիպ , անա՞ Ատէմէ հէր սէպէպէ
 պինա՞էն զէվճէսինի թաթլիք էթմէք ճա՞իլ
 4 մի՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝
 իպթիտատէ խալգ էտէն անլէրի երքէք վէ տիշի
 5 խալգ էթտիլինի , Վէ պու սէպէպտէն տտէմ
 փէտէրինի վէ վալտէսինի թէրք էտիպ՝ զէվ-
 ճէսինէ միւլտաղգ օլարապ , իքիսի եէք վիւ-
 ճուտ օլաճաղլար՝ տէյիւ պոշլուտըղընը
 6 օգո՞ւմատընը մը . Պինա՞էն 'ալէյհ արթըգ
 իքի տէյիլ , լաքին եէք վիւճուտ տիրլէր .
 իմտի Ալլահն ըապթ էթտիլինի ինսուն պըր-
 7 մարն՝ տէտի : Անլէր տախի անա՞ Եա՞ նի՞-
 իւն Մուսա թալաղաճամէ վէրլէրէք թաթ-
 8 լիք էթմէքլիլ թէնպիհ էթմա՞ն տէտիլէր : Օլ
 տախի անլէրէ՞ Մուսա սիվին զըլգէթ ի դալ-
 պինիզ սէպէպիլլէ սիլգէ զէվճէրինիլի թաթ-
 լիք էթմէյէ իգն վէրտի , ամմա իպթիտատէ
 9 պէօյլէ տէյիլ իտի : Պէն տախի սիլգէ տէրիմ
 քի՝ Հէր քիմ զէվճէսինի զինատան զայրի
 պիր սէպէպ իլէ թաթլիք էտիպ տէ , պաշ-
 դատընը թէգէվիւճ էտէրսէ , զինա էտէր .
 քէզալիք միւթալլապայը թէգէվիւճ էտէր
 10 զինա էտէր : Դալիրալլէր տախի անա՞ Էյէր
 զէվճ իլէ զէվճէ պէյնինտէ հալ պէօյլէ իսէ ,
 թէգէվիւճ խալըլ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր :
 11 Լաքին օ անլէրէ իսթապէն՝ Պու քէլամը ճիւմ-
 լէսի տէյիլ , անճապ քէնտիլէրէ հիտայէթ
 12 օլունանլար գապուլ էտէ պիլիլ : Չիրա անա
 ըահմինտէն պա՞ղը խատըմ տօղմաշ օլանլար
 վար տրը , վէ տտէմլէր թարաֆընտան խատըմ
 գըլընմըշ խատըմլար տախի վար տրը . վէ
 մէյէքիւթ իւս սէմավաթ իլիւն քէնտի քէն-
 տիլէրինի խատըմ էթմիշ օլանլար վար տրը .
 գապուլ էթմէյէ իգթիտարը օլան գապուլ
 էթտին՝ տէտի :
 13 Օլ զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գըյուպ
 տու՞ա էթտին տէյիւ էանընա թիւշիւք չօ-
 ճուգլար կէթիրլիլ . շալիրալլէրի իսէ անլէրի
 14 ազարլատըլար : Ամմա Յիսուս՝ Չօճուգլարը
 գըյվէրինիլ , վէ անլէրի պանա կէլմէքտէն
 մէն՝ էթմէյինիլ , զիրա մէյէքիւթ իւս սէ-
 15 մավաթ պու մագուլէլէրին տիր՝ տէտի : Վէ
 էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ գօտըղտան սօնկ-
 րա՞ օրատան կիթտի :

օգուլարը իլէ պերապեր եանընա կելիպ՝ սէճտէ
 21 էտերէք, անտէն պիր լուծօթ տիլէտի : Օլ
 տախի անա՝ Նէ՞ իսթէրսին տէտիքտէ, մէր-
 գումէ անա՝ Մէլէքիւթիտէ պու իքի օղըւ-
 22 լարըմըն պիրի սաղընտա վէ պիրի սօլընտա
 օթուրմալարընէր էմր էյլէ՞ տէտի : Վէ Յիսուս
 ճէվապէն՝ Նէ տիլէտիյինիգի պիլմէղմինիգ .
 պէնիմ իլէճէյիմ քեսսէտէն իլմէյէ՞ վէ պե-
 նիմ վաֆթիգ օլունաճաղըմ՝ վաֆթիգ իլէ
 վաֆթիգ օլունաճաղ միւգթէտի՞ր մի սինիգ՝
 23 տէտիքտէ, Մուգթէտի իգ՝ տէտիլէր : Օլ տա-
 խի անլէրէ՞ կէրլի քեսսէտէն իլէճէքսինիգ ,
 վէ պէնիմ վաֆթիգ օլունաճաղըմ՝ վաֆթիգ
 իլէ վաֆթիգ օլունաճաղըմը . աճմա սա-
 ղըմտա վէ սօլըմտա օթուրմաղը իհսան էթ-
 մէք՝ պանա բաճի տէյիլ տիր , անճաղ փե-
 տերիմ թարաֆընտան քիմէր իլէն չաղըր-
 լանմը իսէ , ալէրէ վէրէլէճէ՝ րէ՞ տէտի :
 24 Վէ րիլէր օն չալիլէր պանա իլէթտիքտէ ,
 25 օլ իքի գարնտաշա կիւճէնտիլէր : լաքին
 Յիսուս անլէրի եանընա չաղըրըպ՝ թա՛իֆէ-
 լերին հիւքիւմտարլարը անլէրին իւղէրինէ
 թէտալլիւթ էտիպ , պէյիւքլէրի անլէրին
 իւղէրինէ իճրա ի հիւքիւմէթ էթտիլէրինի
 26 պիլլէրսինիգ : Աճմա պէնինիգտէ պէյիլէ օլմա-
 սըն , անճաղ արանըտա պէյիւք օլմաք իս-
 27 թէյէն խըտմէթքեարընը օլտուն . Վէ պէյ-
 նինիգտէ պիրինճի օլմաք իսթէյէն գուլընը
 28 օլտուն . Նիթէքիմ իպն իւլ ինսան՝ քէնտինէ
 խըտմէթ օլունաճաղ իլէն տէյիլ , անճաղ
 խըտմէթ էթմէք վէ ճանընը չօք քիմէսնէլէր
 պէտէլինէ ֆիսիյէ վէրմէք իլէն կէտի՞ տէտի :
 29 Վէ էրէհատան չըգալար իքէն , անըն
 30 տարընճա խալլի ճէմա՛աթ կիթտի . Վէ իլթէ
 եօլ քէնարընտա իքի ա՛մա օթուրուպ՝ Յի-
 սուսըն կէշտիլինի իշիթտիքտէ՞ Եմ՝ րապպ՝
 իպն ի Տաուտ , պիլէ մէրհամէթ էյլէ՞ տէյիւ
 31 ֆէրեստ էթտիլէր : Վէ ճէմա՛աթ անլէրի
 սիւքիւթ էթմէլէրի իլէն թա՛ղըր էթտի իսէ
 տէ , անլէր՝ Եմ՝ րապպ՝ իպն ի Տաուտ , պի-
 32 վէ մէրհամէթ էյլէ՞ տէյիւ տաշա զիյատէ
 32 ֆէրեստ էտերլէր իտի . Վէ Յիսուս տուրուպ
 անլէրի չաղըտը , վէ Նէ՞ իսթէրսինիգ քի
 33 սիղէ եափայլմ՝ տէտիքտէ, Անա՛ Եմ՝ րապպ ,
 34 կէօղլէրիմիգ ալըսըն՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս
 թէրաճիլմ էտիպ՝ անլէրին կէօղլէրինէ տօ-
 գունտու , վէ տէր՝աղապ կէօղլէրի ալըլըպ՝
 անըն տարընճա կիթտիլէր :

ՊԱՊ 21

1 Վէ Երուշալիմէ եաղալըպ՝ Զէյթուն տա-
 ղընըն գուրպինտէ Պէյթֆաճիյէ կէտիլէրին .
 2 տէ , Յիսուս իքի շալիրտ կէօնտերիպ , Անլէրէ՞

Գարշընըգտաքի քէյիլէ կիտինիգ , վէ տէր հալ-
 պաղը պիր մէրքէպ վէ եանընտա պիր սըփա
 պուլուրալը . չէօղլէպ պանա կէթիլինիգ :
 3 Վէ էյէր պիր քիմնէ սիղէ պիր շէյ սէյլէրսէ ,
 Պուշար Էֆէնտիլէ լաղըմ՝ տըր՝ տէյէսինիգ .
 վէ ֆիլ հալ անլէրի կէօնտէրէճէք տիր՝ տէ-
 4 տի : Վէ պուշուն ճիւմէսի փէյղապէր վա-
 5 սըթասըյլէ , Սիօն գըղընա տէյիլիգ քի՛ իլթէ
 Մէլիյին հալիմ՝ օլարագ , վէ մէրքէպէ , պէլի
 մէրքէպ եալըրսը սըփայա բաքիպէն սանա
 կէլիյօր՝ տէյիւ պուլուրընա քէնամըն իթմա-
 6 մը իլէն վաղը՝ օլտու : Վէ շալիրտլէր վա-
 րապ՝ Յիսուսըն քէնտիլէրէ պուլուրալը կիպի
 7 հարէքէթլէ , Մէրքէպի վէ սըփայը կէթիլիպ ,
 իւղէրլէրինէ էլպիսէլէրինի գօտըլարընտա ,
 8 օլ տախի իւղէրլէրինէ պինտի : Վէ փէք չօք
 խալլա տախի քէնտի էլպիսէլէրինի եօլա սէր-
 տիլէր . վէ զալլիլէրի աղաճլարաւ տալլար
 9 քէսիպ , եօլա տէօշէյէրէք , Եօնտէն կիտէն
 վէ արգատան կէլէն խալլ . իպն ի Տաուտա
 Օսաննա , րապպըն իսմիլլէ կէլէն միւպարէք
 օլտուն , իւլճէլէրտէ Օսաննա՝ տէյէրէք նիտա
 էտերլէր իտի :
 10 Վէ Երուշալիմէ կիրտիլինտէ , Պու քի՛մ
 տիր՝ տէյէրէք պիւթիւն շէհր թասիք օլուն-
 11 տու : Խալլա տախի՝ Պու ճէլիտէ վաղը՝ Նա-
 ղարէթտէն օլան Յիսուս փէյղապէր տիր՝
 տէտիլէր :
 12 Վէ Յիսուս Ալահըն հէյէլինէ կիրիպ ,
 հէյէլտէ ճիւմէն աիգ ու ի՛թա էտէնլէրի
 իխրաճ էտերէք , սարաֆլարըն փիլթաթա-
 13 լարընը , վէ կէյիլէրին սաթմըլարըն իսթէլէ-
 լէրինի ալթ իւթթ էթտի , վէ անլէրէ՞ խա-
 նէմ՝ իպատէթիսանէ թէսիլէ օլունաճաղ
 տըր՝ տէյիւ եաղըրմը տըր , ֆաղաթ սիղ անը
 հարամիլէր մաղարաւը էթտինիգ՝ տէտի :
 14 Վէ հէյէլտէ եանընա ա՛մալար վէ թօ-
 փալար կէտիլէր , օլ տախի անլէրէ շիֆա
 15 վէրտի : լաքին պաշ քէնաճիլլէր իլէ՛ ուլէմա
 անըն իճրա էյլէտիլի միւ՛ճիղաթը վէ չօճաղ-
 16 լարըն հէյէլտէ՞ իպն ի Տաուտա Օսաննա
 տէյիւ նիտա էթտիլէրինի կէտիլէրէք , Անա՛ Պուշարըն
 նէ սէյլէտիլինի իշիթի՛յօրմըն՝ տէտիլէր .
 Յիսուս տախի անլէրէ՞ Պէլի , Մա՛սումլար
 իլէ մէմէ էմէլէրին աղընտան համար թէք-
 միլ էթտին՝ քէլամընը հիւ պիր վաղըթ օ-
 գունմալընը մը տէտի :
 17 Վէ անլէրի պրագալը վէ շէհրին խարիճինէ
 Պէյթմիսայա չըգըպ օրատա պէյթիւթէթ
 էթտի :
 18 Վէ սապաշլայըն շէհրի՛ ալմէթ էտեր ի-
 19 քէն աճըգտը : Վէ եօլ քէնարընտա պիր
 ինճիր աղաճը կէօրիւպ էանընա վարտըղընտա՝

- անտէ ետփրագտան մա՛տա պիր շէյ պուլմա-
մաղլէ, անա՛ Պուռնտան սօնկրա եպէտէն սէն-
տէ մէյվէ օլմաւըն՝ տէտի . վէ ինծիր աղաճը
20 տէր՝ ազապ գուրուտու : վէ շայիրտլէրի
պուռնու կէօրիւնճէ թէ՛ աճճիւպ էտիպ՝ ինծիր
աղաճը նա՛սըլ տէր՝ ազապ գուրուտու՝ տէ-
21 տիքլէրինտէ, Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հա-
գիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՛ էյէր իմանընը
օլուպ տա, շիւպճէ էթմէզսէնիլ, տէյիլ եա-
լընըզ պու ինծիր աղաճընա վազը՝ օլման իճրա
էտէճէքսիւնիլ, անճագ շու տաղա պիլէ՛
Գալգ քէնտիւնի տէնիգէ իլգա էթ՝ տէսէնիլ,
22 վազը՝ օլաճագ տըր : վէ տու՛ատա իման է-
տէրէք ճէր նէ տիլէրսէնիլ, սլաճագսընը՝
տէտի :
- 23 վէ ճէքէլէ կէլիպ, թա՛լիմի էննաւընտա
եանընա պաշ քեաճիւնլէր իլէ գալմըն իրթի-
յարըլըր կէլէրէք՝ Պուռնալըր նէ՛ սելաճիյէթ
իլէ իճրա էտիյօրսն , վէ պու սէլաճիյէթի
24 սանա քի՛մ վէրտի՛ տէտիլէր : վէ Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տախի սիգէ պիր շէյ
սու՛ալ էտէյիմ, էյէր անը պոնա սելլէրսէ-
նիլ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլաճիյէթ իլէ
25 իճրա էյլէտիյիմի սիգէ սելլէրիմ . Եուճան-
նանըն վաթիլիգէ նէ՛րէտէն իտի . սէմատա՛ն
26 մը եօխա ինսանտա՛ն մը իտի՛ տէտի : Անլէր
տախի՛ Էյէր Սէմատան տէսէք , պիլգէ՛ նի՛-
չիւն ան իման էթմէտիւնիլ տէյէճէք , վէ
էյէր՝ ինսանտան տէսէք , խալգտան գօրգա-
րըլ, զիրա ճիւմլէտի Եուճաննայը փէյլամ
պէր մագաւմընտա թուլթար՝ տէյիւ քէնտի
27 քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էտիպ, Յիսուս
ճէվապէն՝ Պիլմէյիլ տէտիլէր . օլ տախի ան-
լէրէ՛ Պէն տէ պու շէյլէրի նէ սելաճիյէթ իլէ
իճրա էթտիյիմի սիգէ սելլէմէմ :
- 28 Լաբին նէ՛ գըլտա էտէրսինիլ . պիր տտէ-
մին իքի էվաւը վար ըտը . վէ պիրինճիսին
եանընա կէլիպ՝ Օղըմ՝, կիթ պու կիւն պա-
29 ղըմտա իշլէ՛ տէտի : վէ օ ճէվապ վէրիպ՝
իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ , սօնկրա փիշիման
30 օլուպ կիթտի . վէ իքիսինճիսին եանընա կէ-
լիպ՝ օլ մինվալ իւզըն սելլէտի . վէ օ ճէ-
վապ վէրիպ՝ ֆէք էյիլ, էֆէնտիմ՝ տէտի իսէ
31 տէ , կիթմէտի . իքիսինճիսին ճա՛նկըսը փէ-
տէրինին միւրատընը իճրա էյլէտի՛ տէտի .
անա՛ Պիրինճիսի տէտիլէր . Յիսուս տախի
անլէրէ՛ Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՛ կէօմ
րիւքքիւրէր իլէ Ֆասիլէլէր Ալաճըն մէլէքիւ-
32 թինէ սիգտէն էվլէլ կերէրլէր : Զիրա Եու-
ճաննա սիգէ սալաճ թարիգինտէ կէլտի , ամ
մա անա ինանմաւընը . կէօմրիւքքիւրէր վէ
Ֆասիլէլէր իսէ անա ինանտըլար . վէ սիգ
պա՛նա կէօրտիւյիւնիւզտէ , անա ինանմազ
իչիւն , սօնկրա նաթիմ օլմատընըզ :

- 33 Տիկեր պիր թէմիլ տինկէյինիլ . իսանէ
սաճիպի պիր տտէմ՝ վար իտի քի՛ պաղ տի-
քիպ անըն էթրաֆընը չիթ իլէ իճաթա էթ-
տի , վէ իչինտէ պիր մա՛սէրէ գազալ , վէ
գուլլէ պինա էթտի , վէ անը պաղճըլարա
34 թէսլիմ էտիպ՝ զուրպէթէ կիթտի : վէ մաճ-
սուլ վազթը եագլաշտրգտա գուլլարընը ,
մաճսուլը ախը էթմէք իւզըն , պաղճըլարա
35 կէօնտէրտի : վէ պաղճըլար գուլլարընը
թուլթուպ՝ քիմինի տէյտիլէր , վէ քիմինի
էօլտիւրտիլէր վէ քիմինի տախի թաշլատը .
36 լար : Թէքրար էվլէլ քիլէրտէն զէյատէ տիկեր
գուլլար կէօնտէրտի , վէ անլէրէ տէ օլ մին-
37 վալ իւզըն մա՛ամէլէ էյլէտիլէր : Ագըպէթ՝
Օղըմա ճիւրմէթ էտըլէր՝ տէյէրէք , անլէ-
38 րէ քէնտի օղընը կէօնտէրտի : Ամա պաղ-
ճըլար օղընը կէօրիւնճէ , մապէյնլէրինտէ՛
Պու վարիս տիր , կէլինիլ անը էօլտիւրիւպ
39 միրատընը զապթ էտէլիմ՝ տէտիլէր : վէ
անը թուլթուպ՝ պաղտան իքրաճ էտէրէք ,
40 էօլտիւրտիլէր : իմա պաղ սաճիպի կէլտիյի
զէման , օլ պաղճըլարա նէ՛ եափաճագ տըր՝
41 տէտի : Անա՛ Օլ քէօթիւլէրի ճէյպէթլէ-
թարզ իլէ ճէլըք էտիպ , պաղն մաճսուլընը
մէվիմինտէ վէրէճէք օլան ախէր պաղճըլարա
42 թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս տա-
խի անլէրէ խիթապէն՝ Եափուճըլէրին ըտտ
էթտիլէրի թաշ քէօլէ թաշը օլտու . պու՛
րապ թարաֆընտան օլուպ , կէօլլէրիմիլ
էօնիւնտէ՛ աճայըլ տըր՝ քէլմէն պիր վազըթ
43 քիթապլարտա օգ՛՛մմատընը մը : Պուռնու
իչիւն սիգէ տէրիմ՝ քի՛ մէլէքիւթ Ուլաճ՝ սիգ-
տէն ալընըպ՝ մաճսուլընը կէթիւրէն պիր իւմ
44 մէթէ վէրիլէճէք տիր , վէ պու թաշ իւզըրինէ
տիւլէն փարէլէնէճէք տիր , օլ տախի քիմին
իւզըրինէ տիւլէրտէ , անը էգէճէք տիր՝ տէտի .
45 վէ պաշ քեաճիւնլէր իլէ ֆէրիսիլէր անըն
թէմիլլէրինի իշլիթտիլլէրինտէ , քէնտիլէ-
րինին ճագգընտա սելլէտիլլինի անկլատը-
46 լար : վէ անը թուլթմազա գառտ էթտիլէր
իսէ տէ , խալգտան գօրգաւըլար . զիրա անը
փէյլամպէր մագաւմընտա թուլթարլար իտի :

ՊԱՊ 22

- 1 վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ թէքրար
2 թէմիլլէր իլէ սելլէյէրէք , տէտի քի՛ Մէ-
լէքիւթ իւս սէմալթի՝ օղընա տիւլիւն էտէն
3 պիր մէլիյէ միւշապիճ տիր , վէ գուլլարընը
տա՛վէթլէրի տիւլիւնէ չաղըրմագ իչիւն
կէօնտէրտի . անլէր տախի կէլմէք իսթէմէտի-
4 լէր : Թէքրար տիկեր գուլլար կէօնտէրիպ ,
Տա՛վէթլէրէ՛ իշլիթ թա՛ամըմը ճաղըրա-
տըմ , սըլըրլարըմ վէ պէպի տալարլարըմ :

պողաղանտը, վէ հէր շէյ հազըր տըր, տիւ-
 5 յիւնէ կէլին՝ տէյինիզ, տէտի: Ամնիւ անէր
 վաղիֆէ Էտինմէյիլ՝ քիմի քէնտի թարլաթը-
 6 նա վէ քիմի թիճարէթինէ կիթտի: Պաղիւ-
 րի տախի անըն գուլարընը թաթուպ հա-
 7 գարէթ Էտէրէք, Էտիւրաթիւլէր: Վէ մէլէք
 պաշա՝ իշիտինձէ, զազէպէ կէլմէքլէ, 'ապէ-
 8 տի, վէ շէհրէրինի Էագաթը: Օլ զէման գուլ-
 արընա՝ Վագըրա տիւյիւն հազըր տըր, ամնիւ
 9 տա՝վէթիւլէր լարըպ տէյիլ իտի: Հէման Էոլ
 աղղալընա վարըպ, պուլարըղընըն ճիւմէ-
 10 սինի տիւյիւնէ տա՝վէթ Էտինիլ՝ տէտի: Օլ
 գուլար տախի Էոլարա չըզըպ՝ կէրէք քէ-
 11 թիւ, կէրէք էյի, պուլարըղընըն ճիւմէսինի
 ճէմ՝ Էթտիլէր: Վէ տիւյիւն 'ապալէ 'տա՝
 12 վէթիւլէր իլէ տուտու: Վէ մէլէք տա՝վէթ-
 լիլէրի կէօրմէյէ կիրտիքտէ՝ օրատա տիւյիւն
 լիպաթը կիյինմէմիշ պիր ատէմ կէօրմէքլէ,
 13 Անա՝ Էյ տութըմ, իւզէրինտէ տիւյիւն լի-
 պաթը օլմատըղը հայտէ, 'նա՝սըլ պուրոյա
 կիրտին՝ տէմէսի իւզէրինէ, օլ ատէմին նուլթ-
 14 զը թուլթուլտու: Օլ զէման մէլէք խըտմէթ-
 ճիլէրէ տէտի քի՝ Պուռուս պաղարընը վէ
 15 էլէրինի պողաղանտը, վէ գալարընը գուլ-
 մէթ իխարիճէյէ չըգարընըլ: օրատա աղլա-
 16 յըլ վէ տիւ զըճըրտամնտը օլմաթը տըր:
 17 Զիրա տա՝վէթ օլուռանլար չըգ, ամնիւ ին-
 18 թիխապ օլուռանլար աղ տըր:
 19 Օլ զէման Ֆէրիսիլէր վարըպ՝ անը քէլամ
 իլէ նասըլ տուզաղա տիւշիւրէլէր տէյիւ-
 20 մէշվէրէթ Էտէրէք, Հէրաթէսիլէր իլէ պէրա-
 21 տի քէնտի շայրտիլէրին անա կէօնտէրիպ՝
 Էա մուռալլիմ, օնին հազգ օլուպ՝ Ալլահն
 թարիքինի հազիլաթ իւզրէթալլիմ Էթտիլի-
 22 նի վէ քիմնէյի վաղիֆէ Էտինմէտիյինի պի-
 լիւրիզ: Վերա ատէմէրին խաթըրնը սայմաղ-
 23 օրն: Իմտի պիլգէ սեյլէ, սանա նի՞ճէ կէօ-
 24 րնիւնիւր, Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա՞ն՝ զ մի
 25 Էօթա տէյիլ՝ մի տիր՝ տէտիլէր: Վէ Զի-
 սուս անլէրին հիլէլէրինի անկլարըպ՝ Էյ միւ-
 26 րա՞լիլէր, պէնի նի՞չիւն թէճրիւպէ Էտիլօրը:
 27 Նըզ, Պանա վէրկինին սիքքէսինի կէօթէ-
 28 րինիլ՝ տէտի: Վէ անա պիր տինտըր կէթիւր-
 29 տիլէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Պու թաթիլըր վէ
 30 Էագը քիմի՞ն տիր՝ տէտիլինտէ, Գայսէրին
 տիր՝ տէտիլէր: Օլ զէման անլէրէ՝ Էյլէ իսէ
 31 Գայսէրէ 'աթ տուտը Գայսէրէ՝ վէ Ալլահա
 'աթ տուտը Ալլահա Էտա էյլէյինիլ՝ տէտի:
 32 Վէ պուռու իշիթտիլէրինտէ՝ թէ՛աճիւպ
 Էտէրէք, անը թէրք Էտիպ կիթտիլէր:
 33 Գըյամէթ Էագ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր օլ

կիւնտէ անըն Էանընա կէլիպ՝ անա սուալ
 24 Էտէրէք, Էա մուալլիմ, Մուսա՝ Էյէր պիր
 քիմնէ պիւլ վէլէտ վէֆաթ Էտէրսէ, անըն
 25 զէվճէսինի գարնաշըր աղըպ, գարնաշընա
 26 զիւրիլէթ փէյտա էյլէսին տէտի: Պիլգտէ
 տախի Էտիլ գարնաշը պուլուռըպ՝ պիրինձի-
 սի էվլէնտիքտէն սօնկրա զիւրիլէթ ղլմա-
 27 յարաթ, վէֆաթ Էտիպ զէվճէսինի գարնա-
 28 շընա պրադտը: Քէղալիք իքինձի վէ իւչիւն-
 ճիւսիւ տախի՝ թա Էտինմէսինէտէք պէյլէ
 29 օլտու: Վէ ճիւմէսինտէն սօնկրա օլ զէվճէ
 30 տախի վէֆաթ Էթտիլ, Իմտի գըյամէթտէ,
 օլ Էտիլտէն հա՞նլըսընըն զէվճէսի օլուր,
 31 չիւնքի ճիւմէսինին մէքուհէտի օլտու՝ տէ-
 32 տիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Քի-
 թապլարը վէ Ալլահն գուլարէթինի պիլիւ-
 33 տիլինիլտէն զէլալէթտէ սինիլ: Զիրա գը-
 յամէթտէ նէ թէգէվիլիւն Էտէրէք, նէ տէ
 34 թէգէվիլիւն օլուռուլար, անճաթ Ալլահն սէ-
 35 մատէքի մէլա՞րէսի կիպի տէրիլէր: Ամնիւ
 36 գըյամէթ էլ Էմվաթ խուսուլտէնտա՝ Ալլահ
 37 թարաֆընտան սիլգէ՝ Պէն Ապրահամին Ալ-
 38 Լահ վէ Իսահազն Ալլահն վէ Էա՞գուպըն
 39 Ալլահն իմ՝ պոպուրընա քէլամը օգո՞ւմա-
 40 տընըզ մը: Ալլահ մէվլէտնըն տէյիլ, անճաթ
 41 հայաթտա օլանլարն Ալլահն տըր՝ տէտի:
 42 Վէ խաղ պաշա՝ իշիթտիլէրէ՝ անըն թա՞լի-
 43 մինտէն հէյրան օլտուլար:
 44 Լաքին Ֆէրիսիլէր անըն սատուգիլէրի սիւ-
 45 քիւթ Էթտիլտիլինի իշիթտիլէրինտէ, պիր
 46 Էտէրէ ճէմ՝ օլտուլար: Վէ անլէրտէն պիրի,
 Էրպապը շէրի՞աթտան օլուպ՝ անը թէճրիւպէ
 47 իշիւն, Էա մուալլիմ, շէրի՞աթտա Էվաթի-
 48 րին հա՞նկըսը պէյլիւք տիր՝ տէյիւ սուալ
 49 Էթտիլ: Յիսուս տախի անա՝ Ալլահն օլան
 50 Բապըր պիւթիւն գալպիլնտէն վէ պիւթիւն
 51 ճանընտան վէ պիւթիւն Ֆիքրինտէն սէվէ-
 52 սին: Պիրինձի վէ պէյիւք Էմը պու տըր:
 53 Վէ իքինձիսի պուռա միւշապի՞տ տիր, Էա՞-
 54 նի Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէսին: Պիլ
 55 ճիւմէ շէրի՞աթ վէ փէյլալմիլէրէք պու իքի
 56 Էմրէ միւթէ՞ալլըք տըր՝ տէտի:
 57 Վէ Ֆէրիսիլէր ճէմ՝ օլարըղարընտա Յիսուս
 58 անլէրէ՝ Քրիստոս հազգընտա գանընըզ նէ՞
 59 տիր, քիմի՞ն օղլու տըր՝ տէյիւ սուալ էյ-
 60 լէտի: անլէր տախի անա՝ Տուռաթն տէտի:
 61 Էր: Օլ տախի անլէրէ՝ Էյլէ իսէ Տուռա նա-
 62 սըլ անա Բուհ իլէ Բապըր թէմսիլէ Էտիպ,
 63 Բապըր Բապըրմա՝ թա պէն օնին տիւշվէնիւ-
 64 րինի սյաղարընա պատամաթ գոյուռնայտէք
 65 սաղըմտա օթուր՝ պուլարընտու, տէր: Իմտի
 66 Տուռա անա Բապըր թէմսիլէ Էտէրսէ, նա՞սըլ
 անըն օղլու օլուր՝ տէտի: Վէ քիմնէ անա
 պիր սէօզ ճէվապ վէրէմէտի: Վէ օլ կիւնտէն

*Եւան, օթուրանլար

սօնկրա տրթըդ անա պիր քիմնե սուալ էթ-
մէյէ ճէսարեթ էթմէտի :

ՊԱՊ 23

- 1 Օղ զէման ցիսուս խաղա պէ քէնտի շայիրտ-
- 2 լերինէ խիթապէն տէտի քի՝ Պուլէմա վէ ֆե-
- 3 բոսիւր Մուսանըն քիւրսիւսիւնտէ օթու-
- 4 լերինն ճիւմլէսինն չըֆղ ու իճրա էյլէյինիզ,
ամմա անլէրին 'ամլէլէրի կիպի իճրա էթմէյի-
- 5 լէր : Զիրա աղըր վէ թաշըմասը միւշքիւ
էիւքէր պաղապըպ ատէմլէրին օմնղաբընա
գօրլար իսէ տէ, անլէրի փարմաղլարը իլէ
- 6 թէփրէթմէք իսթէմէղլէր : Վէ ճիւմլէ 'ամլէլ-
- 7 լէրինն ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն իճրա
էտիպ՝ համայիլլէրինն կէնիշլէտիրլէր, վէ էլ-
- 8 պիւնէլէրինն թէքլէրինն պէղիւտիւրլէր : Զի-
- 9 յաֆէթլէրտէ տախի պաշ սէտիրլէրի, վէ սի-
- 10 նաղօղլարտա պաշ քիւրսիլէրի՝ վէ փաղաղլար-
- 11 տա սէլամլարը, Վէ ատէմլէր թարաֆընտան
Րապպի, Րապպի թէսմիյէ օլունմաղլըդ սէ-
- 12 վէրլէր : Սիզ իսէ՝ Րապպի թէսմիյէ օլունմա-
- 13 յապընը, զերա սիզին միւտէրրիսինիզ պիր՝
էտիսի ֆրիստոս տըր, վէ ճիւմլէնիզ պիրա-
- 14 տէրլէր սինիզ : Վէ էեր իւզէրինտէ Ինիսի
փէտէրիմիզ տէմլէսինիզ : զերա փէտէրինիզ
- 15 պիր օլունպ՝ օլ տախի սէմալաթտա տըր : Վէ
միւտէրրիսիլէր թէսմիյէ օլունմաղլարընը. զի-
- 16 րա սիզին Միւտէրրիսինիզ պիր՝ էտիսի ֆրիս-
- 17 տոս տըր : Վէ սիզին էն պէղիւտիւնիզ իւրտ-
- 18 մէթեաբընը օլունն : Վէ հէր քիմ՝ քի քէն-
- 19 տինն էիւքսէլաիթսէ, ալչաղլանըր, վէ հէր
քիմ՝ քի քէնտինն ալչաղլատըրսա, էիւքսէլիւր :
- 20 Լաբին Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլէմա
վէ ֆէրիսիլէր, զերա ատէմլէրին էօնիւնճէ մէ-
- 21 լէքիւթ իւս սէմալաթթ գափարընը. չիւնքի
սիզ կիրմէզընիզ, կիրմէճէք օլանլարը տախի
- 22 կիրմէքտէն մէն՝ էտէրսինիզ : Վա՛յ սիզէ,
էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր, զերա
տուլ գարըլարըն էվլէրինն էկիպ՝ կէօթէրիշ
իչիւն ուզըն տու՛ա էտէրսինիզ. պու էճտէն
տաճա շէտիտ 'աղապա տիւշար օլաճաղըր-
- 23 նըղ : Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ
ֆէրիսիլէր, զերա պիր ատէմի իմանա կէ-
- 24 թիրմէք իչիւն պաճը ու պէրրի տօլաշըրսը-
նըղ, վէ իմանա կէլաիլինտէ, անը քէնտի.
նիզտէն իքի գաթ զիյատէ էճլ ճէհէննէմ
- 25 գըլարընը : Վա՛յ սիզէ, Պիրի հէյքէլ հազ-
- 26 գը իչիւն էէմին էտէրսէ, պիր շէյ տէյիլ
տիր, ամմա հէյքէլին ալթուճը հազգը իչիւն
էէմին էտէրսէ, պօրծլու օլուր՝ տէյէն քէօր
- 27 գըլաղուլար : Էյ աճմաղլար վէ քէօրլէր,

- զերա հա՞նկըսը պէղիւք տիր, ալթո՞ւն մը,
էօխսա ալթունը թագաւիս էտէն հէյքէլ մի :
- 18 Վէ՛ Պիրի մէզպաճ հազգը իչիւն էէմին էտէր-
- 19 սէ, պիր շէյ տէյիլ տիր, ամմա անըն իւզէ-
- 20 րինտէ օլան թագաւիմէ հազգը իչիւն էէմին
- 21 էտէրսէ, պօրծլու տըր՝ Դէրիսիլ, Էյ աճ-
- 22 մաղլար վէ քէօրլէր. զերա հա՞նկըսը պէօ-
- 23 յիւք տիր, թագաւիմէ՞ մի, էօխսա թագաւի-
- 24 մէյի թագաւիս էտէն մէզպաճ մը, իմտի մէզ-
- 25 պաճ հազգը իչիւն էէմին էտէն՝ անըն, վէ
իւզէրինտէ օլան ճիւմլէ նէսնէլէրին հազգը
- 26 իչիւն էէմին էթմիշ օլուր : Վէ հէյքէլ հազգը
իչիւն էէմին էտէն՝ անըն, վէ անտէ սաբին
- 27 օլանըն հազգը իչիւն էէմին էթմիշ օլուր : Վէ
սէմա հազգը իչիւն էէմին էտէն՝ Սլլաճըն
թախթը վէ իւզէրինտէ օթուրանըն հազգը
- 28 իչիւն էէմին էթմիշ օլուր : Վա՛յ սիզէ, էյ
միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր, զերա նա՞նա՝
վէ անիսոն իլէ քիմիսինն 'իւշքիւնիւ վէրիւ-
- 29 սինիզ, ամմա շէրի՛աթըն տաճա մուհիմմ օ-
- 30 լան շէյլէրինն՝ էտիսի հազգանիլէթ վէ մէր-
- 31 համէթ վէ իմանը թէքը էթտինիզ. պունլարը
էթմէլլ՝ վէ անլէրի պրաղմամալը իտինիզ :
- 32 Էյ սիզիս սինիլ սիւզիւպ տէվէյի եուտան
- 33 քէօր գըլաղուլար : Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի
'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր, զերա քէստէնին վէ
չանաղըն տըշըր թէմիլէրսինիզ, լաբին ան-
- 34 լէրին իչի զուլ՝ վէ ֆըսգ իլէ տօլու տըր : Էյ
քէօր ֆէրիսի, էվլէլա քէտտէնին վէ չանա-
- 35 ղըն իչիլին թէմիլլէր, իւ անլէրին տըշը տախի
- 36 թէմիլլ օլա : Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'ուլ-
- 37 լէմա վէ ֆէրիսիլէր, զերա սիզ տըշարտան
կիւզէլ կէօրիւնիւպ՝ իչէրիտէն էօլիւ քէմիլ-
- 38 լէրի վէ հէր միւրաղլալը իլէ տօլու օլան պա-
- 39 տանալը գապըլարա պէնղէրսինիզ : փէղալէք
սիզ տախի ատէմլէրէ զահիւրէն սալիճ կէօ-
- 40 րիւնիւր սինիզ, ամմա պաթընն միւրա՛իլէք
- 41 վէ ֆըսգ իլէ տօլու սընըղ : Վա՛յ սիզէ, էյ
միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր, զերա փէղալաճ-
- 42 պէրլէրին թիւրպէլէրինն պինա էտիպ՝ սալիճ-
- 43 լէրին գապըլարըն թէմիլէրն էտէրսինիզ. Վէ՛
Էյէր էճաաաղմըղըն կիւնլէրինտէ օլունշ օլ-
- 44 սալաղըղ, անլէր իլէ պէրապէր փէղալապէր-
- 45 լէրին գանընա կիրմէղ իտիք՝ տէրսինիզ : Պու-
- 46 լէճճ իլէ՝ փէղալապէրլէրին գաթիլլէրինն
էվլաթը օլաղընըղա քէնտինիզ շէհատէթ
- 47 էտէրսինիզ : Սիզ տախի էճաաաղմըղըն էօլ-
- 48 շէյինն տօլաղընըղ : Էյ էլլանլար, էյ էն-
- 49 կէրէք նէսիլ, ճէհէննէմ 'աղապընտան նա՞-
- 50 սըլ գաչա պիլիւրսինիզ : Իլթէ անըն իչիւն
պէն սիզէ փէղալապէրլէր իլէ հիւքէմա վէ 'ուլ-
- 51 լէմա իրաղ էտէրիմ, վէ անլէրտէն պա՛ղաղընը
գաթլ էտիպ խաչա կէրէճէքսինիզ, վէ ան-
- 52 լէրաէն պա՛ղաղընը սինաղաղալըրլէրտա տէօ-

- 35 յիւզ՝ շէհրտէն շէհրտէ գօլօմաճաքսընը . թա-
քի սալիճ Հապիթին գանընտան հէ/բէԼ իլէ
մէզպաճ արասընտա գաթԼ էթիտիլինիզ Ձա-
քարեա իոյն ի Պարաթեանըն գոնընա տէկին
էէր ի գէրինտի տէօթիւլէն սիւլէշանըն գանը-
36 նըն քեաֆֆէսի սիլին իւզգրինիզէ կէլէ . Հա-
գիթաթէն սիզէ տէրիմ .քի՛ պուճլարըն ծիւմլէ-
սի պու Նէղ իւզգրինէ կէլէճէք տիր .
37 Եյ փէլղամպէրէրի գաթԼ էտէն վէ սանա
կէօնտէրիլէնլէրի թաշպայան իէրուշալիմ , իէ-
րուշալիմ , գա՛շ տէՀա՛ս աէնիւն էվլատըն ,
թաւլուգ քէնաի փիլիճլէրինի գանատարընըն
ալթընա թօփլատղըր կիպի՛ թօփլամուգ իս .
38 Թէտիմ , վէ սիզ իսթէմէտինիզ , իշթէ իսա
39 Նէնիզ սիզէ վիլոան պրաղըրըր . Ջիրա սիզէ տէ
րիմ .քի՛ պուճլան սօնկուր սիզ , իսպպըն իսմի
կէլէ կէլէն իսւպարէք օյտու՛ն տէլինճէյէտէք ,
պէնի սալա կէօթմէյէ ճընթսինիզ .

၈၂၈ ၂၄

- 1 Վէ ցիսուս հէյբէլտէն չքբալ հիտեր իբէն,
չալիրալէրի անա հէյբէլին պինայաբընը կէօսւ:
2 Թէրմէք իւզրէ էանընա կէլաիլէր: ցիսուս
տախի անլէրէ՝ Պուշլարըն ծիւմլէսինի կէօր-
մէ՝գմիսինիլ, հազիգաթէն սիզէ տերմմ քի,
սպւրաւաւա երբլլմաւազ պիրի պիրի իւզղէրի,
տէ հիշ պիր թաշ գալմիյաւազաթոր՝ տէտի:
3 Վէ Զէյթուն տաղընըն իւզէրինտէ օթու-
րուր իբէն, շալիրալէրի թէնհաճէ էանընա
կէլիլ՝ Պուշէլլէրին նէ գէման վուգուս՝ պու-
ւընաղընը, վէ սէննի կէլիշինին վէ տաիննա.
Նըն տալրընըն՝ ալալմէթի նէ օլաւաղընը պիզէ
4 սէօլլէ՝ տէտիլէր: ցիսուս տախի անլէրէ ճէ.
վապէն տէտի քի՝ Սաղընընըզ, սիզի պիր
5 քիմաէ իզլալ էթմէտէն. Զիրա չօգ քիմաէլէր
կէտիշ պէն իմ տէյրէրէ՝ պէննիմ իսիմմ իլէ
6 կէլիլ, չօգ քիմաէլէրի իզլալ էտաճէլէրէ: Սիզ
տէ ճէնքէր վէ ճէնք թէվաթուրլարէ իշէտէ.
Ճէքսինիզ, սազընընըզ միւզթալիպ օլմայա.
սընըզ, չիւնքի պուշլարըն ծիւմլէսի վուգուս՝
պուլմազ կէրէք տիր, լալըն տահ՝ Նիշայլէթ
7 տէյլլ տիր: Զիրա միլլէթ միլլէթ՝ ալլէյհի-
նէ, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ՝ ալլէյհինէ
գալլարշլալ՝ չօգ ետրլլտէ գըթլլզ վէ թա՛ուս
8 իլէ գէլգէլէր օլաւազ տըր: Ամմա պուշլա.
9 բըն ծիւմլէն կէլմէլէրի իպթիտալը տըր: Օլ
գէման սիզի մուզլապգայա կիրիֆթարէ տէպիլ,
սիզի տէտիւրէնքէրէ. վէ իսիմմ իշինէ ծիւմ-
լէ միլլէթլէր թարաֆընտան պուղզ օլըննա.
10 ճազպընըզ: Վէ օլ գէման չօգ քիմաէլէր
սիւրչէնքէրէ, վէ պիրի պիրինի տէ վէրիպ՝
11 ենքտալէրինէն պուգլզ էտաճէլէրէ հիր: Վէ
չօգ քեազիպ փէյլաւազլէրէր վուհուր էտիպ՝

- 12 նիւէ քրմանէրի իզայլ էտէճէրէր տիր : Վէ
Ֆըսգ իղտիյատ պուլաճաղը էճլաէն , չօգ
քրմանէրին մուհապպէթի պուրուտէթ քեսպ
13 էտէճէր տիր : Աման նիհայէթ էտէրին սապը
14 էտէն ինչպա պուրուր : Վէ էմէքէրէին պու
պէշարէթի պիւթիւն տիւննատաւ , ճիւմէ միղ
էթէրէ շէհատէթ օլմադ իւզրէ , վա՛ղ օլու
նաճադ . վէ օլ զէման նիհայէթ կէյէճէր տիր :
15 Իմտի Տանիէլ փէյյալմպէրին վաթթաթըյ
ւէ ինպօր օլուան խարապիյէթ մէքրուհէ
սինին մուգալտտէս մէքանտաւ տուրաղընը
16 կէօրտիլիւնիւզտէ , (օգույան անկլասն .) Օլ
զէման ինչհուտիյէտէ օլանլար տաղլարա գա
17 չըպ՝ Տամտա օլան՝ քէնտէ էվինտէն պիր շէյ
18 տմաղալ էնմէօին . Վէ թարլատա օլան տա
խի էլպիսէօինի տյմազ իլիւն կերի տէօնմէ
19 սին : Լաքին վա՛յ օլ կիւնիւրտէ համիւէ վէ
20 էմէքէրէ օլանլարա : Վէ Ֆիրարընըզ գըշտա
եա սէպթ կիւնիւնտէ օլմասն տէյիւ տու՛տ
21 էտիինիզ : Զիրա տիւննանըն իպթիտասընտան
շէմալտտէրէին միսլի վուզու՛ս՝ պուլմամիշ . վէ
սալա պուլմայաճադ շէտիտ մուզայագա օլ
22 զէման օլաճադ տըր : Վէ էյէր օլ էյամ
գըստլմասայտը հիջ պիր պէշէր գուրթուլմազ
իտի , ամմա միւնթաթապլար իլիւն օլ էյամ
23 գըստլաճադ տըր : Օլ զէման էյէր պիր քիմ
սէ սիզէ՛ իշթէ ֆրիթառ շուրատա ետ պու
24 ռատա տըր՝ տէրսէ , ինանմայասընըզ , Զիրա
քեաղիպ մէսիշէր վէ քեաղիպ փէյյալմպէրէր
զուհհուր էտիյ՝ պէյիւք՝ ալաթէթէր վէ միւն
ճիգէլէր կէօթթէրէճէրէ , շէյյէ քի միւմքիւ
օլաւ , միւնթաթապլարը պիլէ իղլալ էտէ
25 ճէքէր տիր : Իշթէ սիզէ էվլէլա խապէր վէ
26 ռիյօրըմ՝ իմտի սիզէ՛ իշթէ չէօտէ տիր՝
տէրլէրսէ , չըգմայասընըզ . Իշթէ խալվէթէր
27 տէ՛ Դերէբէ , ինանմայասընըզ , Զիրա շիմ
չէք շարգտան չըգմէ՝ տա իւրպայ գասալ
կէօրիւնտիլիւ կիպի , իպն իւլ ինսանըն կէ
28 լիշի տախի պէյյէ օլաճադ տըր : Զիրա լու
շէնին պուլունտըրը երէ գարապլար ճէմ՝
օլուրլար :
29 Վէ օլ կիւնիւրին մուզայագասընը միւթէ
՝տգըզը պիւնէշ գարարըպ ոյ քէնտի զէյա
սընը վէրմէյէճէր , վէ երլաղլար կէօթտէն
տիւշիւպ՝ կէօթէրին գուվէթէրի սարսըլա
30 ճագ տըր : Վէ պա՛տէհհու խպն իւլ ինսանըն
՝ալաթէթի սէմատա կէօրիւնիւպ՝ օլ զէման
զէմինն ճիւմէ՛ գապիլիւրի տէյիւննէճէր ,
վէ խպն իւլ ինսանը կէյիւն պուլաթլարը
իւզէրինտէ , գուտրէթ վէ ճէլալէթը Ը՝ ազիմէ
31 իլէ կէիլի կէօրէճէքէր տիր : Օլ տախի մէ
լա՛իքէօնին սուրն ազիմ սէտարը իլէ կէօն
տէրէճէր , վէ անլէր տընը միւնթաթապլարը
ն տէօթ ռիւզկիտատան , կէօթէրին պիր ու

ճընտան տիկեր ուճընատէք ճէմ՝ էտեճէք-
լէր տիր :

- 32 Ինճիր աղաճընտան թէմիւ կ'ջրէնինիզ .
տալարը եռմուշտըմ՝ ետփրտգ սիւրմէյէ
պաշլատըզը վազըթ , եազըն եազըն օլտը .
33 զընը անկլարսընը , փէզալիք սիղ տախի
պուշլարըն ճիւմէսին կէօրտիւյինիւզատէ ,
եազըն , պէլի գափուլարտա օլտըզը մա'լիւ .
34 միւնիւզ օլտան : Ֆիւ ճազիգէ սիղէ տէ-
րիմ՝ քի՝ պուշլարըն ճիւմէսի վուգու՝ պուշ-
մայընճա պու նէօլ ղէվալ պուշմայաճազ
35 տըր : Կէօք վէ եէր զա'իւ օլտը , լաքին պէ-
նիմ սէօղէրիմ՝ ապա զա'իւ օլմայաճազ տըր :
36 Ամմա օլ կիւն վէ սա'աթ ճազգընտա եա .
լընըզ փէտէրտէն մա'տա պիր քիմնէնին , վէ
ճաթթա սէմաթթա օլտան մէլա'իքէնին տա .
37 խի մա'լիւմաթը եօգ տըր : Վէ Նուհըն կիւն .
լէրի օլտըզը կիպի՝ Խպն իւլ ինսանըն զուհու .
38 ըր տախի պէջլէ օլաճազ տըր : Ջիրա թու-
ֆանտան եվիւլ օլտան կիւնլէրտէ , թա Նու-
հըն սէֆնիւյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէրիպ իւ-
տիքլէրի , վէ թէզէվիւճ էտիպ թէզվիւճ էյ .
39 լէտիքլէրի , Վէ թուֆան կէլիպ ճիւմէսին
կէօթիւրիւնճէյէ տէկին պիւլէտիքլէրի մի-
սիլիւ , Խպն իւլ ինսանըն զուհուըր տախի
40 էյյէ օլաճազ տըր : Օլ ղէման թարլատա
իքի քիլի պուշլանարազ պիրի ալընը՝ վէ
41 տիկէրի պրաղըլըր : Տէյրմէն չէքէն իքի գա-
րընըն պիրի ալընը՝ վէ տիկէրի պրաղըլըր :
42 Իմտի ույանըզ տուրընը , զիրա էֆէնտի-
նիղին ճանկը սա'աթտա կէլէճէյինի պիւլէզ-
43 սինիզ : Ամմա մա'լիւմիւնիւզ օլտան քի էյէր
խանէ սաճիպի խըրսըզըն ճանկը նէվաթտէ
կէլէճէյինի պիւլէյիտի , ույանըզ տուրուպ
44 խանէսինի տէլմէյէ գոյվէրմէզ իտի : Պուշու-
նիլն սիզ տէ ճազըր օլտանը , զիրա մու-
թազըր օլմատըզընը սա'աթտա Խպն իւլ
45 ինսան կէլիք : Իմտի էֆէնտիսի թարաֆըն-
տան էթպա'ր իւզէրինէ , վազթընճա թա'աթ .
լաքընը վէրմէյէ նապ օլտանն չօլ սապըզ
46 վէ 'ազիւ գուլ քի՝մ տիր : Նէ՝ միւպարէք
տիր օլ գուլ քի՝ էֆէնտիսի կէլտիյինտէ ,
47 անը պու ճարէքէթտէ պուլուր : Ֆիւ ճազի-
գէ սիղէ տէրիմ՝ քի անը ճիւմէ մա'լէյի
48 իւզէրինէ նազըր նապ էտէճէք տիր : Ամմա
էյէր օլ քէօթիւ գուլ քէնտի գալպինտէ՝
էֆէնտիմ կէլմէսինի թէ'իւրէտիյօր՝ տէրիպ
49 տէ , Գափու էօլտալարընա վուրմաղա , վէ
50 սէրիօլտար իլէ էէրիպ իւլէյէ պաշլարտա , Օլ
գուլըն էֆէնտիսի անըն մուշմաղըր օլմատը-
զը կիւնտէ վէ պիւլէտիյի սա'աթտա կէլէ-
51 ըէք : Անը իքի շազգ էտիպ՝ նապիպինի միւ-
րաիլէր իլէ պէրապէր գոյաճազ տըր : օրատա
աղըպըլ վէ տիւ զըճըրտամասը օլաճազ տըր :

- 1 Օլ ղէման մէլէքիւթ իւս սէմաթթա քէնտի
գա'նտիլէրինի ալըպ՝ կիւլէյիյի իսթիգպալէ
չըգան օն նէֆէր պաքիւրէյէ միւշապիճ օլտը :
2 Վէ անլէրտէն պէլի 'ազիլէ վէ պէլի սէֆի .
3 Տէ իտի : Վէ սէֆիճէ օլտալար գա'նտիլէրի .
նի ալտըզլարընտա՝ պէրապէր եաղ ալմատը-
4 լար : Լաքին 'ազիլէ օլտալար գա'նտիլէրի իլէ
5 պէրապէր գա'նտալարընտա եաղ ալտըլար : Վէ
կիւլէյի թէ'իւրէր էթմէքլէ , ճիւմէսինի ույ-
6 գուսը կէլիպ՝ ույուտուլար : Վէ կէճէ եալը-
սընտա՝ իշլէ կիւլէյի կէլիյօր , անը իւ-
թիգպալէ չըգընըզ՝ տէրիւ պիր նիտա օլմատը
7 իւզէրինէ , Օլ պաքիւրէլէրին ճիւմէսի գալ-
8 գըպ՝ գա'նտիլէրինի ածաթտըլար : Վէ սէ-
ֆիճէլէր 'ազիլէլէր՝ Պիղէ եաղընըզտան վէ-
րինիզ , ղիրա գա'նտիլէրիմիզ սէրիւնիւյօր՝
9 տէտիլէր : 'Ազիլէլէր տախի ճէվապէն՝ Օլ-
մայա քի պիղէ Տէմ՝ սիղէ եէթիւլէյէ . տա-
հա էյի տիր քի՝ սաթըճըլարա վարըպ քէն-
10 տինիզ իչիւն ուլարընը՝ տէտիլէր : Անլէր
տախի սաթըն ալմաղա կիթմէքտէ իքէն ,
կիւլէյի կէլտի . ճազըր օլտան գըզլար տախի
անըն իլէ պէրապէր տիւյիւնէ կիրտիքլէրի կի-
11 պի գափու գափանտը : Պա'տէհու օլ պիր
պաքիւրէլէր տախի կէլիպ՝ էֆէնտի , էֆէնտի ,
12 պիղէ ալ՝ տէտիլէր՝ Օլ տախի ճէվապ վէրիպ՝
ճազիգաթթան սիղէ տէրիմ՝ քի՝ սիղի թանը-
13 մամ՝ տէտի : Իմտի ույանըզ տուրընը , զի-
րա [Խպն իւլ ինսանըն կէլէճէյի] կիւնիւ վէ
սա'աթթա պիւլմէզսինիզ :
14 Ջիրա ճէլէթիւթ էա՝ սէմաթթա՝ ղուրպէթէ
կիթմէք իւզըն իքէն , քէնտի գուլարընը չա-
ղըրպ՝ էմվալինի անլէրէ թէսիլմ էտէն պիր
15 առէմէ պէնղէր : Վէ Տէր պիրինէ քէնտի
գա'պիլիլէթինէ 'կէօրէ , քիմինէ պէլ , քի-
մինէ իքի , քիմինէ տէ պիր թալանիթ վէրիպ՝
16 տէր ճալ ղըւրպէթէ կիթտի : Վէ պէլ թա-
լանիթ ալան՝ վուրըպ անլէր իլէ թիճարէթ
էտէրէք , պէլ թալանիթ տաճա գաղանտը :
17 Պու միւլալ իւզըն , իքիյի ալա՝ տախի իքի
18 տաճա գաղանտը : Ամմա պիրի ալան վարըպ
էլէր գաղարազ , էֆէնտիսինի ազէսինի
19 կիղէտի : Վէ խալիլ ղէմանտան ածկրա օլ
գուլարըն էֆէնտիսի կէլիպ՝ անլէր իլէ Տի-
20 սապ կէօրտիւ : Վէ պէլ թալանիթ ալան
կէլիպ պէլ թալանիթ տաճա կէթիւրէրէք , է-
ֆէնտի , պանա պէլ թալանիթ թէսիլմ էթ-
տին , իշլէ անլէրին իւզէրինէ պէլ թալանիթ
21 տաճա գաղանտըմ՝ տէտի : էֆէնտիսի տա-
խի անա՝ Աֆէրին , էյի վէ սապըզ գուլ ,
աղ նէսնէլէրտէ սապըզ պուլուշանըն , սէնի

չօգ նէսնէլէր իւզէրինէ նազըր նասպ էտե-
 ճէրիմ . էֆէնտինին շէնլիլինէ տախիլ օլ
 22 տէտի : Վէ իբի թալանթը ալան տախի կէ-
 լիպ' էֆէնտիմ , պանա իբի թալանթ թէս-
 լիմ էթտին , իշթէ անլէրին իւզէրինէ իբի
 23 թալանթ տաճա գաղանտըմ' տէտի : էֆէն-
 տին անա' Աֆէրին , էյի վէ ստաղգ գուլ ,
 աղ նէսնէլէրտէ 'ստաղգ պուլունտն , սէնի
 չօգ նէսնէլէր իւզէրինէ նազըր նասպ էտե-
 ճէրիմ . էֆէնտինին շէնլիլինէ տախիլ օլ
 24 տէտի : Վէ պիր թալանթը ալան տախի կէ-
 լիպ' էֆէնտիմ , սէնին էքմէտիլին եէրտէն
 պիլէր , վէ սալմատըլն եէրտէն տէվէրիբ
 25 տէրթ պիր տալէմ իտիլինի պիլմէլիլէ , Գօրգ-
 տըղմտան վարպ' սէնին թալանթընր եէրտէ
 26 կիզլէտիմ . իշթէ մալինի ալ տէտի : էֆէն-
 տին տախի անա ճէվապէն տէտի քի' էյ
 քէօթիւ վէ թէնպէլ գուլ , պէնիմ էքմէ-
 տիլիմ եէրտէն պիլիպ' սալմատըղմ' եէր
 27 տէն տէվիլիտիլիմի պիլտիլին չայտէ , Սանա
 վաճիպ օլան' ազէճի սարաֆիլարա վէրմէք
 իտի , պէն տախի 'ալմէթիմտէ մալիմի ֆտ'ի
 28 զիլլէ ալըր իտիմ : իմտի անտէն թալանթը
 29 սըլպ' օլ թալանթը օլանա վէրինիլ , Զիրա
 չէր քիմին վար իտէ , անա վէրիլիպ' իղտիյատ
 պուլաճագ տըր , ամմաքիմին եօղ իտէ , է-
 լինտէ օլանը պիլէ անտէն սըլմաճագ տըր :
 30 Վէ օլ ֆա'իտէսիլ գուլը գուլմէթ ի խարի-
 ճէյէ չըգարընըլ . օրատա աղլայըլ վէ տիշ
 գըճըրտամտըր օլմաճագ տըր :
 31 Վէ իպն իւլ ինտան ճէմի'ի [մուգատտէս]
 մէլի'իքէ իլէ պէրապէր' քէտուի ճէլալիլլէ
 կէտիլիլ զէման , ճէլալինին թալթըր իւզէ-
 32 րինտէ օթուրաճագ տըր . Վէ ճիւմլէ միւ-
 լէթիլէր անըն ճուզուրընտա ճէմ' օլմաճագ
 չօպան գըյուլարըր քէչիլէրտէն ալըրտըղը
 33 կիպի , անլէրի պիրի պիրինտէն ալըրտըլ Գօ-
 յուլարըր սաղընտա , վէ քէչիլէրի սօլընտա
 տուրտուրաճագ տըր :
 34 Օլ զէման Մէլիք սաղընտա օլմաճագ իի-
 թապէն' կէլինիլ , էյ ֆէտէրիմին միւգարէք-
 լէրի , տիւնեանըն թէ'սիսինտէն պէրու սիղին
 իլիւն ճաղըրլանմըլ մէլէքիլթիւ թէվէրիւս
 35 էտինիլ . Զիրա աճըգտըմ , պանա թա'ամ
 վէրաթինիլ . սուստըմ , պանա սու վէրտի-
 նիլ . զարիպ իտիմ , պէնի էվէ գապուլ էթ-
 36 տինիլ . Զըփլապ իտիմ , պէնի կիլինտի-
 տինիլ . խաթա օլտուլ , պէնի զիյարէթ
 էթտինիլ . չապտա իտիմ , եանըմա կէտի-
 37 նիլ' տէյճէք տիւր : Օլ զէման սալիճլէր տ-
 նա' էա Րուպ , սէնիլ նէ' զէման աճ կէօ-
 րիւպ' պէսլէտիք . էաթտա սուստմըլ 'էօրէ-
 38 սու վէրտիք . Վէ նէ' զէման սէնի զարիպ
 կէօրիւպ' էվէ գապուլ էթտիլ , էա չըփլապ

39 'էօրէ-պ' կիլինտիտիք . Վէ նէ' զէման սէնի
 խաթա էա չապտա կէօրիւպ' էանըմա կէլ-
 40 տիք' տէյիւ ճէվապ վէրէճէքէր տիր : Մէլիք
 տախի անլէրէ ճէվապէն' Ֆիլ չապիգէ սիզէ
 տէրիմ' քի' մատէմ' քի պու էն էանա զարն-
 տալարմըն պիրինէ էթտինիլ , պանա էթ-
 միշ օլտընըլ տէյէճէք տիր :
 41 Օլ զէման սօլընտա օլմաճագ տախի , էյ
 մէլունլէր , շէլթան իլէ անըն մէլա'իքէսինէ
 ճաղըրլանմըլ շօլ էպէտի աթէչէ ճուզուրմ-
 42 տան կիտինիլ . Զիրա աճըգտըմ , պանա թա-
 'ամ վէրմէտինիլ . սուստըմ , պանա սու
 43 վէրմէտինիլ . Ղարիպ իտիմ , պէնի էվէ գա-
 պուլ էթմէտինիլ . չըփլապ իտիմ , պէնի կի-
 յինտիլմէտինիլ . խաթա վէ չապտա ի-
 տիմ , պէնի զիյարէթ էթմէտինիլ' տէյիւ
 44 պուլաւաճագ տըր : Օլ զէման անլէր տախի
 անա ճէվապէն' էա Րուպ , սէնի նէ' զէման
 աճ էա սուստմըլ էա զարիպ էա չըփլապ էա
 խաթա էա չապտա կէօրտիւք տէ , սանա
 45 խրտմէթ էթմէտիք' տէյէճէքէր տիր : Օլ զէ-
 ման անլէրէ ճէվապ վէրիլ' շապիգաթէն սի-
 զէ տէրիմ' քի' մատէմ' քի պու էն էանալա-
 րըն պիրինէ էթմէտինիլ , պանա տախի էթմէ-
 միշ օլտընըլ տէյէճէք տիր :
 46 Վէ պուլար 'աղապ' էպէտիլլէ , վէ սալիճ-
 լէր չայաթ' էպէտիլլէ կիտէճէքէր տիր :

ՊԱՊ 26

1 Վէ Զիսուս պու սէօղլէրին ճիւմլէսինի թէք-
 2 միլ էթտիքտէն սօնիրա , շայիրալէրինէ' իքի
 կիւնտէն սօնիրա ֆըճ պայրամըր օլմաճագընը
 պիլիւրսինիլ . վէ իպն իւլ ինտան տախի սալպ
 օլմաճագ իլիւն թէօլիմ' օլմաճագ տըր'
 տէտի :
 3 Օլ զէման պաշ քէտհինլէր վէ 'ուլէմա իլէ
 գալմըն իիթիյարլարըր Գայաֆա նամ' քէտ-
 4 հին ի ա'գամըն գօնաղընա ճէմ' օլուպ , Զի-
 սուսըր հիլէ իլէ թուլթուպ' գալթ էթմէյի
 5 միւշալէրէ էթտիլլէր : Լաքին' իալը արատըն-
 տա վէլլէլէ օլմամագ իլիւն , պայրամտա օլ-
 մաճըն' տէտիլլէր :
 6 Վէ Զիսուս Պէյթ'անիատա , ճիւլալմըր Սիմ-
 7 'օնըն խանէսինտէ պուլունտըղընտա , Անըն
 էանըմա պիր շիշէ զիգըլմէթ իօշ Րա'իճալը
 էաղ իլէ պիր գարը կէլիպ' Օ սօֆրատա օ-
 8 թուրուր իքէն , անըն պաշընա տէօքտիւ . Դա-
 յիրալէրի տախի պաշա' կէօրտիւքտէ , տա-
 9 րըլպ' Պու իօրաֆ նի'չիւն օլտուլ . Զիրա պու
 էաղ չօգ պաճայա սաթըլըպ ֆաղիլլէրէ վէ-
 10 րիլէ պիրի իտի' տէտիլլէր : Ամմա Զիսուս պա-
 նա անկլամաղլէ անլէրէ տէտի քի' Նի'չիւն
 խաթալըր պիճուլուր էտիյօրսընըլ . չիւնքի

- 41 հազգրմտա կիւզէլ պիր իշ իշլէտի . Զիրա ֆազիրլը տա'իմս սիզին իլէ պերապեր պու-
լունուր , ամմա պէն տա'իմս սիզին իլէ պե-
42 րապեր պուլունմամ , Զիրա պու խաթուն պու-
ետաղ զիւնուտիմին իւզերինէ տեօքտու իսէ ,
43 պէնիմ տէֆնիմ իշիւն էյլէտի , Հազիրաթէն
սիզէ տերիմ քի' պու պէշարէթ պուլիւն
տիւննանն Տէրնէրէսինտէ ի'լուն օլունուրսա ,
պու խաթունն էթտիյի տախի թէզքետարը
իշիւն ըրվայէթ օլունմադ տար :
- 44 Օլ զէման օն իքիլէրտէն պիրի' իսխարիօ-
թի իէհնուտա նամ քիմէսնէ պաշ քետհին .
45 լէրին եաննա վարըպ' Անը սիզէ թէսիլմ էթ-
մէքիլիմ իշիւն պանա նէ' վէրիւրինիզ' տե-
տի . անլէր տախի անա օթուզ զլթ'ա կիւ-
46 միւշ վա'տ էթտիլէր : Վէ օլ զէմանտան օսնի-
րա անը էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ տարա իտի :
47 Վէ ֆէթիլր պուլարմննն պիրինճի կիւ-
նիւնտէ շայիրալէր Զիսուսն եաննա կէլիպ ,
անա' Սէնին իշիւն ֆըս թա'ամնը նէ'րէ-
տէ հազըր էթմէմիզի իսթերսին' տէտիլէր :
48 Օլ տախի' Շէհրէ կիտիպ ֆիլան քիմնէյէ ,
Սու'ալլիմ' Վազթըմ եազն տըր , ֆըսճը
շայիրալէրիմ իլէ պերապեր սէնին եաննա
49 էտէճէյիմ տէյօր' տէյինիզ , տէտի : Շա-
յիրալէրի տախի Զիսուսն քէնտիլէրինէ էմր
էթտիլի կիպի հարէքէլթ' ֆըսճը հազըրա-
տըլար :
- 20 Վէ տիշամ օլարգտա' օն իքիլէր իլէ պէ .
21 րապեր սօֆրայա օթուրտու : Վէ անլէր թա-
'ամ էտեր իքէն' Հազիրաթէն սիզէ տերիմ
քի' սիզլէտն պիրի պէնի էլէ վէրէճէք տիր'
22 տէտի : Անլէր իսէ տիլատէսիլլէ միւքէտտեր
օլուպ' անլէրտէն Տէր պիրի անա' էֆէնտի ,
23 պէ'ն մի իմ տէմէյէ պաշլատը : Օ տախի ճէ-
վապ վէրիպ' էլինի սաճանա պէնիմ իլէ պէ .
րապեր պաթըրան' Տէման օ պէնի էլէ վէրէ .
24 ճէք : Վազը'ա իպն իւլ ինսան քէնտի հազ-
գընտա եազըրլը օլարգը իւզրէ կիտեր , ամ-
մա վա'յ օլ տտէմէ քի' աննն եէտիլլէ իպն
իւլ ինսան էլէ վէրիլէր . օլ տտէմ տօղմա-
մըշ օլա իտի , քէնտինէ իալըրը օլուր ի-
25 տի' տէտի : Վէ անը էլէ վէրէն Եէհնուտա ճէ-
վապէն , Եա մալ'ալլիմ' , պէ'ն մի իմ' տէտի
յինտէ , անա' Սէյլէտիյին կիպի տիր' տէտի :
26 Վէ անլէր թա'ամ էտեր իքէն , Զիսուս
էքմէյի ալըպ պերէքէթ տու'ալը օգուտը
տան սօնիրա փարէլէտի , վէ շայիրալէրինէ
վէրիպ' Ալընըլ , եէյինիզ պու պէնիմ ճէսէ .
27 տիմ տիր' տէտի : Վէ քետսէյի ալըպ' շիւքը
էթտիլէտէն սօնիրա անլէրէ վէրիպ' տէտի
28 քի' ճիւմէնիզ պուլտան իշինիզ . Զիրա պու
պէնիմ գանըմ , եա'նի կիւնահար 'աֆլ օ
լունմադ իւզրէ , չօք քիմնէլէր իշիւն տէօ .

- 29 քիւլէն 'ահա ր ճէտիտին էալ տըր : Լաքին
սիզէ տերիմ քի' շիմսէն սօնիրա , թա անը
փէտերիմին մէլէքիւթ ինտէ սիզին իլէ թազէ
օլարապ իլէճէյիմ կիւնէտէկին' արթըգ ա-
մանն պու մահուլլէտան իւմէյէճէյիմ' տէ-
30 տի : Պա'տէհու իւնիյի օգուտապ' Զէյթուն
տաղընա չըգտըլար :
- 31 Օլ զէման Զիսուս անլէրէ տէտի քի' Պու-
կէճէ ճիւմէնիզ պէնիմ հազգըմտա սիւրչէ-
ճէքսինիզ , զիրա' Զօպանը վուրաճաղըմ , վէ
սիւրիւնիւն գօյունլարը տաղըլաճապ տըր'
32 տէյիւ եազըրմըշ տըր . Սմմա պէն գըրյամ
էթտիլէտէն սօնիրա , սիզտէն էվիլէ ճէլիլէ
33 կիտէճէյիմ' Վէ Պետրոս անա ճէվապէն'
Էյէր ճիւմէնի սէնին հազգընտա սիւրչէ-
լէր պիլէ , պէն ալա սիւրչէյէճէյիմ' տէտի :
34 Զիսուս անա' Հազիրաթէն սանա տերիմ քի'
պու կէճէ խօրօս էթմէգտէն էվիլէ , սէն պէ-
նի իւշ քերրէ ինքետար էտէճէքսին' տէտի :
35 Պետրոս անա' Էյէր պանա սէնին իլէ էօլ-
մէք լաղըմ կէլէ պիլէ , սէնի ալա ինքետար
էթմէմ' տէտի . քէզալիք շայիրալէրին ճիւմ-
լէսի պուլուն տէտիլէր :
- 36 Օլ զէման Զիսուս անլէր իլէ պերապեր Պէթ-
սէմանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիքտէ ,
շայիրալէրինէ' Պէն վարըպ օրատա տու'ա է-
տինճէյէտէք' սիլ պուրատա օթուրնըլ'
37 տէտի : Վէ Պետրոս իլէ Զէպէտիլն իքի օշ-
լընը պերապեր ալըպ' միւքէտտէր վէ մահ-
38 զուն օլմաղա պաշլատը : Օլ վազըմ անլէրէ'
ճանըմ էօլիւմ տերէճէսինտէ փէք միւքէտ-
տէր տիր . պուրատա գալըպ' պէնիմ իլէ պէ-
39 րապեր ույանըր տուրնըլ' տէտի : Վէ պիր
ալ իլէրի վարըպ' եիւզիւ իւզերինէ գափան-
տը , վէ , Էյ փէտերիմ , էյէր միւմէն իսէ'
պու քետսէ պէնտէն կէլսին . լաքին պէնիմ
իւթէտիլիմ կիպի տէյիլ , անճապ սէնին է-
40 իէտիյի կիպի օլունն' տէյիւ տու'ա էյլէտի :
Վէ շայիրալէրին եաննա կէլպ' տնլէրի ույ-
գուտա պուլմաղլէ , Պետրոս իսթիւպէն'
Պէյլէճէ , պիր սա'աթ պէնիմ իլէ ույանըգ
41 տուրա'մալընըլ մը , իզվայէ տիւշմէք ի-
շիւն ույանըգ տուրալպ' տու'ա էյլէյինիլ'
վազը'ա իւլ ճաղըր , ամմա թէն գա'իֆ տիր'
42 տէտի : Թէքրա իքինճի տէֆ'ա վարըպ' Էյ
փէտերիմ , պէն պու քետսէյի իշմէքսինիլն ,
պէնտէն կէլմէսի միւմէնի տէյիլ իսէ , սէնին
իրաթէթին օլունն' տէյիւ տու'ա էյլէտի :
43 Վէ կէլիլ էինէ անլէրի ույգուտա պուլուն ,
44 զիրա կէօզլէրի աղըրաշլըլ իտի : Վէ անլէրի
պրաղըպ թէքրա կիթտի , վէ իւշիւնճիւ-
տէֆ'ա Տէման օլ քէլամը սէյլէյէրէք տու'ա
45 էյլէտի : Օլ զէման շայիրալէրինէ կէլպ ան-
լէրէ տէտի քի' Արթըգ ույոյուպ իսթիրա-

համոզեմք ինչպէս որ աստիճանաբար, վէ
 46 իսկ իւր ինտան կիւնահեարարներն էլին
 իշխան պէնի եւ վերին եպիսկոպոսը :
 47 Վէ օ տաճար սեպուր իւրն, իշխան օն իւր
 լէրտէն պիտի օրն իշխանաւոր պաշտօն
 լէր վէ գաղմբն ինքնապարար թարգման
 տան գրեմը վէ սփարա վաճիւր խաղա անըն
 48 իւր պերապէր օրարող՝ կէտի, Վէ անը ելէ
 վերէն անկէր իշխան լէրիպ՝ փոխի եօփեր
 սեմ՝ օ տըր, անը թուրքնը՝ տեմիշ խոյ :
 49 Վէ տեր՝ ագապ ցիսուս եպիսկոպոս՝ Սէլա
 մըն՝ ալէք, իսպաղի, տէրէրէր անը եօփ
 50 տիւ, ցիսուս տախի անա՝ Տօսթըմ, նէ՞ ի
 չիւն կէտի՞ն՝ տէտի : Օլ գեման անկէր եա
 նալըպ՝ էլլէրինի ցիսուս իւզերինէ սալարող, օ
 51 անը թուրքնը : Վէ իշխան ցիսուս իւր
 պերապէր պուրաւանարարան պիտի էլին ու
 գաղմբ՝ գրեմըն չէքտի, վէ քեահին ի ա՛
 զամբն պէնտէսինէ վուրուպ գուրալընը
 52 քեատի : Օլ գեման ցիսուս անա տէտի քի՛
 Գրեմընը ետրինէ կէրի գօ, գիրա գրեմ
 թուրքնը անկէր չէքտի, վէ չէքտի օ
 53 լըն : Եօգան պէն փէտերիմէ չիմի ընծա
 էթմէյէ գաղմբ տէյի՞լ մի իմ գանն ետէր
 սին, օլ տախի պանա օն իւրի ալլալտան զիյա
 54 տէ մէլա՛իք ետթիշիւրիւր : Լաքին պէյլէ
 օմմը գաղմբ տիւր պուրաւան փիթապար
 նա՛օլ իթմամ՝ օլունա պիլի :
 55 Օլ սա՛լաթա ցիսուս խաղա տէտի քի՛
 Հարամի՞ իւզերինէ կէլի կիպի մի, պէնի
 թուրքնը իւրն գրեմը վէ սփարա չէքտի
 նէլ. պէն չէր կիւն չէքտի ետնընդաւ
 օթուրուպ՝ թա՛լմ էտէր իտիմ, վէ պէնի
 56 թուրքնը : Լաքին պուրաւան ճիւղէսի
 փէյլապէրէրին քիթապար իթմամ՝ օ
 լունմա իւրն վաղը՝ օլուն : Օլ գեման շա
 յիւրալէրին ճիւղէսի անը պարապ գալարար :
 57 Վէ ցիսուս թուրքնը անը քեահին ի
 ա՛ղամ Գալաֆանըն նէգտինէ կէթիւրտիւ
 լէր, օրատա տախի՛ ուլմա իւր ինքնապարար
 58 ճեմ՝ օլուն իտի : Վէ Պետրոս ուղապարտն,
 քեահին ի ա՛ղամ ճիւղէսի անը պարապ գալարար
 անըն արապան կիթտի : վէ իւրն կիւրիպ՝ նէթի
 ճէյի կէթմէ իւրն, իւրտէթէրար իւր
 59 պերապէր օթուրու : Վէ պաշտ քեահինէր
 իւր ինքնապարար վէ պիւթիւն միլլէթ մէճ
 լիսի ցիսուս գաղմբ իւրն, իւրէյինէ եա
 լուն չէհատէթ արապար իսէ տէ, պուր
 60 մալար : Վէ չօգ եալանը շահիտէր կէլ
 տիլէր իսէ տէ, երին պուրաւանարար : նիհա
 յիթ իւր էմր իւր եալանը շահիտ կէլիպ
 61 Պու քիմնէ Ալլալըն ճէյիլին եղբայր՝ անը
 իւր կիւնտէ պիւնա էթմէյէ գաղմբ իմ՝ տէ :

62 տի, տէտիլէր : Գեահին ի ա՛ղամ տախի
 գալարապ անա՝ Հիւ ճէվապ վէրմէ՛ղմիւն,
 պուրաւան անին իւրէյինէ նէ՞ չէհատէթ է
 63 տիլարար՝ տէտի : Ամմա ցիսուս սիւքիւթ
 իւրն տուրմաղէ քեահին ի ա՛ղամ անա խի
 թապէն՝ Ալլալ էլ ճիւղ ճիւղ իւրն անա
 ետմին վէրիւրմ, ան Մէսի իւրնալլա՛ն մը
 64 սըն, պիլէ սեյլէ՛ տէտի : ցիսուս անա՛
 Սեյլէտիլին կիպի տիւ : Հեմ՝ սիլէ տէրիմ
 քի, Շիմտէն սօնկրա, իպն իւր ինտանը
 Գուրալէթին սաղմնա օթուրու, վէ կէյիւն
 պուրալէրար իւզերինտէ կէլի կէթմէնը սի
 65 նիլ տէտի : Պուրաւան իւզերինէ քեահին ի
 ա՛ղամ քեանի էլլիսէսինի երթմըպ, Պա
 ֆէմ քիւթէրէթտի, արթմըպ պիլէ շահիտ
 լէր նէ՞ լաղմ : իշխան չիմի քիւթիւրնիւ
 66 ինքնապարար : Սիլէ նա՛օլ կէթիւրնիւր՝ տէ
 տի : անկէր տախի ճէվապ վէրիպ՝ էթիւմէ
 67 միւսթաճաղապար՝ տէտիլէր : Օլ գեման ա
 նըն եիւզիւնէ թիւքիւրիւպ՝ անա եււրուպ
 վուրալար : պա՛ղարար տա սիլլէ վուրուպ
 68 էյ փիթաթա, պիլէ փէյլապէրիլէ էլլէ :
 սանա վուրան քի՛մ տիւր՝ տէտիլէր :
 69 Վէ Պետրոս աղալարա ճիւղաւա օ
 թուրը իւրն, ետնընա պիւր ճարիլէ կէլիպ
 Սէն տախի ճէլլի ցիսուս իւր պերապէր ի
 70 տիւր՝ տէտի : Լաքին օ ճիւղէսինին ճիւ
 զուրմնա, Սէնին նէ տէտի թանմամ՝ տէյիլէր
 71 տէյիլէր ինքեար էլլէտի : Վէ գաղմբա չէք
 տըղմնա, անը տիլէր պիւր ճիւղէ կէթիւպ
 օրատա օրալարա՝ Պու տախի Նաղալէթիլ
 72 ցիսուս իւր պերապէր իտի՛ տէտի : Օլ տա
 խի՛ Պէն օլ ատէմի թանմամ՝ տէյիլէր եէ
 73 մին իւր թէքար ինքեար էթտի : Վէ պիւր աղ
 սօնկրա օրատա տուրանար ետնալըպ, Պետ
 րոս՝ Սահիհէն սէն տախի անկէրտէն սին,
 չիւքի սեյլէյիլին տախի սէնի պէյան էտի
 74 յօր՝ տէտիլէր : Օլ գեման Պէտրոս՝ Օլ ա
 տէմի թանմամ՝ տէյիլէր, պէտ տուա վէ
 ետմին էթմէյէ պաղարար : վէ անիսէ խօ
 75 րօս էթտիւ : Վէ Պետրոս ցիսուսն քեան
 տինէ՛ իօրօս էթմէյէտէն էվլէլ պէնի իւր
 քերէր ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիլի սեօղիւ
 խաթընա կէթիւրմէյիլէ, աղալարա չէքտի
 անը անը աղալար :

4 Վէ սապահ օլունա, ճիւղէ պաշտ քեա
 հիւրէր իւր գաղմբն ինքնապարար ցիսուս
 գաղմբ էթմէ իւրն, իւրէյինտէ միւսթալէր
 2 էթտիլէր : Վէ անը պաղարար փօթթօլ
 փիթթօս նա՛մ վալիլէ կէթիւրէրէր թէա
 լիմ էթտիլէր :

- 3 ՕԼ զէմանն անը ելէ վէրէն Եւհուտան անըն մահաբեւմ օլորդընը կեօրտիւքտէ, փէշիմանն օլմաղլէ, օթուզ գըթիւ կիւմիւշիւ պաշ քեահինլէր իլէ իսթիյարլարա կէրի վէրիպ՝
- 4 Սուչըրը գան ելէ վէրմէյիլէ կիւնահ իշլէտիմ՝ տէտի, անլէր տախի՝ Պիզէ նէ՞, ոէն տիււ
- 5 շիւն՝ տէտիլէր, Վէ օ՝ ազէյի հէյթելլէն իւ շինտէ եէրէ տթըպ՝ կիթտի, վէ վարըպ քէն
- 6 տիսինի տառը, Վէ պաշ քեահինլէր ազէյի ալըպ՝ Անը հէյթելլէն խազինէտինէ գօմադ ճա՛իզ տէյիլ տիր, չիւնքի գան պահասը
- 7 տըր՝ տէտիլէր, Վէ միւշալէրէ էթտիքտէն սօնկրա, զարիպլէրէ մէզարըզ օլմադ իւզըրէ, անըն իլէ չէօմէքճինին թարլապըն սաթըն
- 8 ալըրլար, Պուշուշ իշիւն պու կիւնէտէյիլն
- 9 օլ թարլայա Գան թարլասը տէնիլիւր, ՕԼ զէ ման էրէմիյա փէյրամպէր վաթթասըյլէ, Վէ պահասը թա՛նին էտիլիշ՝ եա՛նի պէնի իսրայէլտէն պա՛ղըլարընը պահա թա՛նին էթտիքիլէր զաթըն գըլմէթիլ օլան օթուզ գըթի
- 10 'ա կիւմիւշիւ ոլըպ՝ Անլէրի Բապղըն պանա էմը էթտիլի կիպի չէօմէքճինին թարլասը իշիւն վէրտիլէր՝ տէյիւ պուշուրըլան քէլամ իթմամ օլունտու
- 11
- 11 Վէ Յիսուս վալիւնին հուզուրնտա տուրտըը հալտէ, վալի անա՝ Եւհուտիլէրին մէլէյի սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ սուալ էթտի, Յի սուս տախի անա՝ Սէօյլէտիլին կիպի տիր
- 12 տէտի, Վէ պաշ քեահինլէր իլէ իսթիյարլարա թարլասընտան իթթիհամ օլունտըգտա,
- 13 հիւ ճէվապ վէրմէտի, ՕԼ զէմանն Փիւթթօս անա՝ Սէնին 'ալէյհինէ նէ՞ գատար շէյլէր չէհատէթ էթտիլէրինին իշլթմէյօրմընը՝ տէ
- 14 տի, Վէ անա հիւ պիր սէօզ պիլէ ճէվապ վէրմէտիլինտէն, վալի զայէթլէ թէ՛աճծիւպ էթտի
- 15 Լաքին պոյրամտա խալըն իսթէտիլի պիր մահպուսը սալը վէրմէք վալիւնին 'ատէթի
- 16 օլմաղլէ, ՕԼ զէմանն Պարապպաս նամ մէշ
- 17 հուր պիր մահպուսլէրի պուլունարադ, Անլէր ճէմ՝ օլորգլարընտա, փիւթթօս անլէրէ՝ Սիզին իշիւն հա՞նկըրընը սալը վէրմէմի իս թէրսինիլ, Պարապպասը՝ մը, Եօխսա Քրիս
- 18 տա տէնիլէն Յիսուսը՝ մը՝ տէտի, Զիրա անը հատէտանն նալի թէսլիմ՝ էթտիքիլէրին պիլիւր իտի
- 19 Վէ մէհքէմէտէ օթուրուր իրէն, զէվճէօի անա Խապիլէ կէօնտէրիպ՝ ՕԼ սալիհ քիմնէ իլէ տէնին իշին օլմապըն, զիրա պու կիւն թիւյրատա անըն իշիւն չօդ զահմէթ չէքտիմ՝ տէտի
- 20 Ամմա պաշ քեահինլէր իլէ իսթիյարլարա Պարապպասը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տախի հէլաք էթմէք իշիւն խալը իզնա՝ էթտիլէր

- 21 Վէ վալի անլէրէ իսթապէն՝ Իքիսինտէն հա՞նկըրընը սիզին իշիւն սալը վէրմէմի իսթէրսինիլ՝ տէտիքտէ, անլէր՝ Պարապպասը
- 22 տէտիլէր, Փիւթթօս անլէրէ՝ Եա Քրիստա տէնիլէն Յիսուսը նէ՞ եապպըմ՝ տէտիքտէ, ճիւմէտի անա՝ Սալպ օլունտըն՝ տէտիլէր
- 23 Վալի տախի՝ Եա նէ՞ քէօթիլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր Սալպ օլունտան՝ տէյիւ տահա զէյատէ նիտա էտէրլէր
- 24 իտի, Վէ Փիւթթօս՝ Փա՛իտէ հասըլ օլմալըպ՝ անճադ տահա զէյատէ վէլվէլէ օլորդընը կեօրմէքլէ սու ալըպ՝ խալըն էօնիւնտէ էլլէրինի ելըյապտադ, Պու սալիհին գանընտան պէն պէրի իմ, սիլ տիւշիւնիւ
- 25 նիւզ՝ տէտի, Վէ պիւթիւն գալմ՝ Անըն գանը պիզիմ իւզէրիմիզէ վէ էվալտըմըզըն
- 26 իւզէրինէ օլունտէ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր, ՕԼ զէմանն անլէրէ Պարապպասը սալը վէրտի, Լաքին Յիսուսը տէյտիւքտէն սօնկրա, սալպ օլունտիւք իշիւն թէսլիմ էթտի
- 27 ՕԼ վազըթ վալիւնին 'ապէրլէրի Յիսուսը սէրայա ալըպ՝ պիւթիւն պէօթիլիւ անըն իւ
- 28 զէրինէ ճէմ՝ էթտիլէր, Վէ անը սոյուպ՝ ո
- 29 նա գըրմըզը պիր իսթիլիմ կիտարիլէր, Վէ տիքէլէրտէն պիր թա՛ճ էօրիւպ պաշընա, վէ պիր գամըշ տախի սաղ էլլէնէ գօտուլար, վէ էօնիւնէ տիլ չէօքիւպ Սէլամին 'ալէյք, էյ Եւհուտիլէրին մէլէյի, տէյէրէք անը իս
- 30 թիհզա էթտիլէր, Վէ իւզէրինէ թիւքիւրա տիւքտէն սօնկրա, գամըշ ոլըպ պաշընա
- 31 վալտուլար, Վէ անը իսթիհզա էթտիքտէն սօնկրա, իսթիլիմ իւզէրինտէն չըգալըպ՝ անա քէնտի էլպիսէսինի կիտարիլէք, խաշա կէրմէք իշիւն կէօթիւրտիլէր
- 32 Վէ տըլարըլա չըգալըլար իքէն, Սիմ՝օն նամ Գիրինէլի պիր առմէ թէստաիւք էթմէլէրիլէ, պուշու՝ անըն խաշըն թաշըմադա
- 33 ինպար էթտիլէր, Վէ Գօլգօթա եա՛նի գաթա մահալի տէնիլէն եէրէ կէլթիլէրինտէ,
- 34 Անա իլմէք իշիւն էօա իլէ գարըշմըշ սիքէ վէրտիլէր վէ օ թաթընճա իլմէք իսթէմէտի
- 35 Վէ անը խաշա կէրտիքտէն սօնկրա, էլպիսէսինի, գուր՝ա աթարադ, թադթիմ էթտիլէր, թա քի փէյլամպէրին՝ Ելպիսէմի տարլարըն տա թադթիմ էտիպ, գաթթիանըմ իւզէրինէ գուր՝ա աթարալ տէյիւ պուշուրըլը քէլամ իթմամ օլունտա, Վէ օրատա օթուրուպ
- 37 անը կէօթտիլէր իտի, Վէ պաշը իւզէրինէ՝ ՊՈՒ ԵՆՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԵԼԻՑԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏԸԻ՝ եալըն ճիւրմ՝ եաթթիանըն գօտուլար
- 38 ՕԼ զէմանն անըն իլէ պէրապէր, պիրի սաղընտա վէ տիլէրի սօլընտա, իքի հարամի սալպ օլունտու
- 39 Վէ եանընտան կէշէնլէր պաշըլարընը սալ

- 40 Լայրս՝ անա քիւֆը հտեբէք, Էյ Տէյքէլէ
եղգըս Իւչ կիւնտէ պինա էտէն, քէնտինի
գուրթոր. էյէր սէն Խպնուլլաճ Իսէն խաչտան
41 էն՝ տէրէր Իսի : Գէղայիք պաշ քէնտինէր
տախի 'ուլէմա վէ Իսթիյարլար Իլէ Իսթիճըս
42 էտէրէք՝ Պաշգալարընը գուրթարտը, քէնտի-
նի գուրթարմաղա գատիր տէյիլ տիր. էյէր
Խորայէլին մէլէյի Իսէ, շիմոի խաչտան էնսին,
43 վէ անա Իման էտէրիգ : Ալլաճա թէվէք քիւլ
էթտի, էյէր անտէն րադի Իսէ, շիմոի անը
Խէլաս էթտին, զիրա՝ Պէն Խպնուլլաճ Իմ
44 տէտի, տէտիլէր : Անըն Իլէ պէրապէր սալ
օլունան Տարամիլէր տախի պու սուրէթլէ ա-
նա շէթմէ էտէրէր Իսի :
45 Վէ սա'աթ տլթլտուն սա'աթ սոգուզա
գատար, պիւթիւն էտին Իւղըրինտէ գա.
46 րանլըգ օլտու : Վէ սա'աթ սոգուզ րատտէ.
լէրինտէ Յիսուս պիւթէնտ ալլազ Իլէ Ֆէրեսա
էտէրէք՝ Էլը, Էլը, Լամա սապաքթանի, եա'.
նի Էյ Ալլաճմ, էյ Ալլաճմ, պէնի նի'չիւն
47 Թէրք էթտին՝ տէտի : Վէ օրատա տուրան.
Լարըն պա'ղըսը պոնա- Իշթտիքտէ՝ Պու ա.
48 տէմ Ելիյայը չաղըրյօր՝ տէտիլէր : Վէ տէր
'ազապ անէրտէն պիրի սէյրիթտի, վէ պիր
սիւնկէր ալլազ սիրքէ Իլէ սոլտուրարագ, պիր
49 գամըշա Թաղըս անա Իշերտի : Տիկէրլէր տա.
Խի՝ Պրագ, պագալմ Ելիյա անը գուրթար.
մաղա կէլը՝ Իի՝ տէտիլէր :
50 Վէ Յիսուս թէքրար պիւլէնտ ալլազ Իլէ
Ֆէրեսա տէտիլ թէլլմ Իրուճ էյլէտի : Վէ
51 Իշթէ Տէյ քէլին փէրաէսի եօղարտան աշաղը-
յա գատար երթլըս Էրի փարէ օլտու, վէ եէր
52 Թիթիլիպ գայալար շաղգ օլունարլար : Վէ
գապլար տախի աշլըս՝ ուլունալ օլան նիչէ
մուգատտէսլէրին ճէսէտլէր գըյամ էթտի :
53 Վէ անըն գըյամընտան սօնկրա գապլար-
տան չըգըս՝ մուգատտէս շէճրէ կիրէրէք, չօգ
քիմէլէրէ կէօրիւնտիլէր :
54 Վէ երւզ պաշը վէ անըն Իլէ պէրապէր
Յիսուսը կէօգէտէնլէր զէլլէլէյի վէ վազը՝ օ-
լան շէլլէրի կէօրիւնճէ, զայթլէ գօրգուս՝
Հագիգաթէն պու Խպնուլլաճ Իսի՝ տէտիլէր :
55 Վէ ճէլիլտէն Յիսուսըն արուրնճա, անա
Խաթմէթ էտէրէք, կէլմիշ օլան չօգ գարլար
օրատա պիւլունուս՝ ուզագտան պաղայօրլար
56 Իսի Անէրին արաթընտա Մէճտէլ Մէրեմ,
վէ Խա'գուս Իլէ Եօսանըն վայիտէսի Մէր-
եմ, վէ Զէպէտի օղուլլարընը վայիտէսի
պուլունուր Իսի :
57 Վէ ախլամ օլտըգտա, Յիսուսա շայիրտ
օլան Արիմաթիայը Եուսուֆ Նամընտա պիր
58 զէնկին տտէմ կէլիպ՝ Փիլաթօսըն եանընա
կիտէրէք, Յիսուսըն ճէսէտինի թալէս էյլէ-
տի : օլ զէման Փիլաթօս ճէսէտին վերիլմէ.

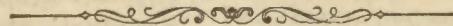
- 59 սինէ էմր էթտի : Վէ Եուսուֆ ճէսէտի ալլազ՝
60 անը թէմիզ քէլէն պէզլէն՝ սարաը, Վէ
անը գայալա քէստիրմիշ օլտըզ քէնտինին
եէնի գապլընա՝ վազ՝ էյլէտի : վէ գապլըն
գափուսընա պիր պէօյիւք թաշ եուվարլարս՝
61 կիթտի : Վէ Մէճտէլ Մէրեմ Իլէ օլ պիր
Մէրեմ՝ օրատա պուլունուս՝ գապլըն գար-
շըսընտա օթուրոյօրլար Իսի :
62 Վէ էրթէսի կիւնիւ՝ եա'նի թէտարիք
կիւնիւնիւն Ֆէրատաը պաշ քէնտինէր Իլէ
Ֆէրիսիլէր Փիլաթօսըն եանընա ճէմ՝ օլտա,
63 Էյ Էֆէնտի, օլ Իլլալ էտիճի օաղ Էքէն,
Իւչ կիւնտէն սօնկրա գըյամ էտէճէլիմ՝ տէ-
64 տիյի խաթըմըզա կէլիյօր : Իմոի Իւչիւնճիւ
կիւնէտէք գապլըն կէօգէտիլմէսին էմր էյլէ.
օլմոյա քի շայիրտլէրի՝ կէճէլէյի կէլիպ՝ անը
սրգաթ էտէրէք՝ Խալլա՝ Էմլաթտան գըյամ
էթտի՝ տէլէլէր : վէ սօնկրաք զէլլալթ էվ-
65 վէլքինտէն պէտթէր օլուր՝ տէտիլէր : Փիլա-
թօս անլէրէ՝ Պէքճիլէրինիլ վարտը, կի-
տիպ պիլտիյինիլ կիպի մուճափաղա էյլէյի-
66 նիլ՝ տէտի : Անէր տախի կիտիպ թաշը
միւնէլէրէք, գապլըն պէքճիլէր Իլէ մուճա-
փաղա էյլէտիլէր :

Պ Ա Պ 28

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնիւն Խիթամընտա, Տաֆ-
թանըն Էլք կիւնիւ շաֆաղ սէօքէր Էքէն,
Մէճտէլ Մէրեմ Իլէ օլ պիր Մէրեմ գապ-
2 րէ կէօրմէյի կէլիլէր : Վէ Իշթէ շէտիտ պիր
զէլլէլէ օլտու : զիրա Բապալըն մէլէյի կէօք-
տէն էնտի, վէ կէլիպ գափուտան թաշը եու-
վարլարարագ, անըն Իւղըրինէ օթուրտու :
3 Վէ շէճրէսի շիմէն կիպի՝ վէ լիպտօր գար
4 կիպի պէյաղ Իսի : Վէ պէքճիլէր տնտէն գօրգ-
տըզլարընա՝ Թիթիլիպ Էօլը կիպի օլտու.
5 Լար՝ Մէլէք տախի գարլարա Խիթապէն՝
Սիլ գօրգմայընըզ, զիրա սալլ օլունան Յի-
6 սուսը արատըղընըզ պիլիլիմ : Պուրատա
տէլիլ տիր, զիրա տէտիյի կիպի գըյամ
էթտի. կէլինիլ, Բապալըն տաթտըզ մաճալի
7 կէօրիւնիլ : Վէ թէզ կիտիպ շայիրտլէրինէ
Էմլաթտան գըյամ էթմիշ տիր՝ վէ Իշթէ
սիլլաթէն էվլէլ ճէլիլ վարաճագ, անը օրա-
տա կէօրէճէքսինիլ տէլինիլ. Իշթէ սիլլէ
8 սէօլլէտիմ՝ տէտի : Անէր տախի գօրգուս
վէ 'աղիմ սիւրուր Իլէ տէր 'ազապ գապլտան
չըգըս անըն շայիրտլէրինէ Խապէր վէրմէյի
գօշալար :
9 Վէ շայիրտլէրինէ Խապէր վէրմէյի կիտիլէր
Էքէն, Իշթէ Յիսուս գարշըլարընա չըգըս՝ Սէ-
լամըն 'ալէյ.քիւմ՝ տէտի. անլէր տախի եա-
գըն կէլիպ սյաղլարընա սարլարագ, անա

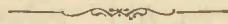
- 40 սէճտէ գըլտըլար : Օլ ղէման Յիսուս անկէրէ
Գօրգմայընը . կիտիպ պիրատէրէրմէ , ձե-
լիէ կիթսինէր , վէ պէնի օրատա կէօրէճէք .
էր տիր տէյիւ խապէր վէրինիզ . տէտի :
- 41 Վէ անկէր կիթմէքտէ իքէն , իշթէ պէքճի .
լէրտէն պա'ղըլարը շէհրէ կէլիպ' վուգու'ա .
թըն ճիւղէսինի պաշ . քեռահինէրէ նազլ
- 42 էթտիլէր : Անկէր տաիի իւթիյարլար իլէ
ճէմ' օլուպ միւշալէրէ էթտիքտէն սօնկրա ,
- 43 'ապքէրէրէ վաֆիր ագչէ վէրիպ' Պիզ ու-
յուր իքէն , անըն շայիրտէրի կէճէլէյին կէ-
լիպ' անը սըրգաթ էթտիլէր' տէյինիզ . Վէ
էյէր վալի թարաֆընտան իշիտիլէճէք օլուր .
սա , պիզ անը իքնա' էտիպ' սիզի էմին գը-
- 45 լարըզ' տէտիլէր : Անկէր տաիի ագչէյի գա .
պուլ էտիպ' ալտըգըլարը թա'լիմաթա կէօրէ
հարէքէթ էթտիլէր . վէ պու քէլամ թա պու

- կիւնէտէք 'Եհէհուտիլէր պէյնիտէ շայլ' օլ-
մուշ տըր :
- 46 Վէ օն պիր շայիրտէր ձէլիլէ , Յիսուսըն
47 անկէրէ էմը էթտիլի տաղա վարալար : Վէ
անը կէօրիւնճէ' անա սէճտէ գըլտըլար . լա-
- 48 քին պա'ղըլար շիւպչէ էթտիլէր : Վէ Յիսուս
եանլարընա կէլիպ' անկէրէ խիթապէն տէտի
քի' Աէմատա վէ ղէմինտէ ճիւմլէ հիւքիւմէթ
- 49 պոնա վէրիլտի : Իմտի կիտինիզ , ճիւմլէ միւ-
լէթլէրի շայիրտ գըլընըզ , վէ անկէրի Փէտէր
վէ Իպն վէ Բուհ իւլ Գուտտըն իսմինէ վաֆ-
- 20 թիզ էտինիզ . Վէ սիզէ էմը էթտիլիմ' շէյ-
լէրին ճիւմլէսինի հըֆզ էթմէքլիլի անկէրէ
թա'լիմ' էտինիզ . վէ իշթէ տիւնեանըն նի-
հայէթինէ տէկին պէն տա'իմ' էլ էվգաթ սի-
զին իլէ պէրապէր իմ' . Ամին :

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՐԳՕՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 4 Իպնուլլաճ Յիսուս Բրիտտոսըն ինճիլինին
2 Իպթիտս սը տըր : Փէյղամպէրէրտէ' իշթէ
պէն եօլընը էօնիւնճէ հազըրլայաճազ օլան
մուսպիրիմի սէնին էօնիւնտէն իրսալ էտէ .
- 3 ճէյիմ' . Վէ Բապպըն եօլընը հազըրլայընը ,
թարիգլէրինի տօղրուլընըզ' տէյէրէք պէր .
րիյէտէ նիտա էտէնին սէտապը' տէյիւ թահ .
- 4 Բիր օլունտըղը իւզրէ , Եուհաննա պէրրիյէտէ
վաֆթիլէր էտիպ' կիւնահարըն 'աֆվը իշիւն
- 5 Թէվպէ վաֆթիլիլի ի'լան էտէր իտի : Վէ
պիւթիւն Եհէհուտիլէ տիյարը վէ Երուշա-
լիմ'էհալիսի չըգըպ' անըն նէզտինէ կիթտի .
լէր , վէ ճիւմլէսի կիւնահարընը իգրար իլէ'
իբտան ըրմաղընտա , անըն եէտիլլէ վաֆ-
- 6 Թիզ օլունուլար իտի : Վէ Եուհաննա տէվէ
թիւյիւ կիլինմիշ , վէ պէլինէ գայըշ գու-
շանմըշ օլուպ' չէքիլիլէր վէ եապան պար
- 7 Եէր իտի : Վէ վա'զ էտէրէք' Պէնտէն սօնկրա
տահա գուտրէթիսի կէլիյօր քի' պէն էյիլիպ'
անըն այազ գապլարընըն թամասընը չէօղմէ .

- 8 Ել լայլզ տէյիլ իմ' , Պէն սիզի սու իլէ վաֆ-
թիլէթտիմ' , ամմա օ սիզի Բուհ իւլ Գուտս
իլէ վաֆթիլէր էտէճէք տիր' տէր իտի :
- 9 Վէ վազը' օլտու քի օլ կիւնէրտէ' Յիսուս
ճէլիլտէ վազը' Նազարէթտէն կէլիպ' Իրատն-
տա Եուհաննանըն եէտիլլէ վաֆթիլէր օլուն-
- 10 տու : Վէ սուֆան չըգտըղը անտէ կէօրէր
շազգ օլուպ' Բուհըն կէօրէրճին կիպի քէնտի
- 11 Իւզէրինէ նիւզուլ էթտիլինի կէօրտիւ : Վէ'
Բազի օլտըղմ' ռէվկիւլիւ Օղըմ' սէն սին' տէ-
յիւ սէմալաթտան պիր սէտա կէլտի :
- 12 Վէ տէր 'ազապ Բուհ անը պէրրիյէյէ ռէվզ
13 էթտի : Վէ շէյթան թարաֆընտան թէճ-
րիւպէ օլունաբազ , գըրգ կիւն օրատա պէր-
րիյէտէ գալար , վէ վահշի հայվունլար իլէ
պէրապէր պուլունուպ' մէլա'իքէ անա խըտ-
մէթ էտէր իտի :
- 14 Վէ Եուհաննա էլէ վէրիլաքէն սօնկրա ,
15 Յիսուս ձէլիլէ կէլիպ' վազըթ թէմամ օլտու .
վէ Ալլահըն մէլէքէլթիւ եազալաշմըշ տըր .

թեկզե էտիպ պէշարեթէ իման կեթիրինիզ՝
տէյերէք, մէլէքիւթ-Ուլլահն պէշարեթինի
վա'ղ էտէր իտի :

- 46 Վէ ձէլիւ տէնիդի քէնորննտա կէզէր իքէն,
Սիմ'օն իլէ գարնտաշը Անտրաօսը, տէնիլէ
աղ աթարգլարը վագըթտա, կէօրտիւ : Վի.
- 47 Բա պալըգ ալճըսը իտիլէր : Վէ Յիսուս ան-
լէրէ՝ Արտրմա կէլէնիլ, վէ սիզի ինսան
- 48 ալճըսը էտէյիմ՝ տէտի : Անլէր տախի տէր
'ազապ աղլարընը պրաղըպ՝ աննն արտըննա
- 49 կիթտիլէր : Վէ օրատան պիր ազ իլէրի կի-
տիպ՝ Զէպէտի օղլու Եա'գուպ իլէ գարնտաշը
Եուհաննայը կէօրտիւ, պուշար տախի գայըգ-
- 20 տա աղլարընը թա'միր էթմէքտէ իտիլէր : Վէ
տէր հալ անլէրի չաղըրտը. անլէր տախի փէ-
տէրլէրի Զէպէտիլի իշնիլէր իլէ պէրապէր գա-
լըգտա պրաղըպ՝ աննն արտըննա կիթտիլէր :
- 21 Վէ քէֆըննահու մա կիրտիլէր. քէնտիսի
տախի տէր 'ազապ սէպթ կիւնիւ սինաղօղտ
- 22 կիտիպ թա'լիմ էտէր իտի. Անլէր տախի
թա'լիմնէ հայրան օլտուլար, զիրա անլէրէ
'ուլէմա կիպի տէյիլ, աննազ հիւքիւմէթ
- 23 սահիպի կիպի թա'լիմ էտէր իտի : Վէ սի-
նաղօղտըննտա նափաք բուհիւ պիր ատէմ
- 24 պուլուուպ, պու տախի պաղըրարագ՝ Պրագ,
սէնին պիլիմ իլէ նէ՝ իշնի վար, էյ Նազա-
րէթիլ Յիսուս, պիլի հէլէք էթմէք իշնն
մի կէլտին. սէնին քիմ իտիլինի պիլիլիմ,
- 25 սէն Ալլահն Մուգատտէսի սին՝ տէտի : Վէ
Յիսուս անը աղարկըպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ
- 26 անտէն չըգ՝ տէտի : Խմտի օլ նափաք բուհ
անը սարըպ 'ազիմ սէտա իլէ պաղըրարագ՝
- 27 անտէն չըգտը : Վէ ծիւմէսի հայրան օլտու-
լար, չէօյլէ քի պիրի պիրինէ սու'ալ էտիպ՝
Պու նէ՝ տիր, պու եէնի թա'լիմ նէ՝ օլա.
չիւնքի նափաք բուհարա պիլէ հիւքիւմէթ
իլէ էմր էտէր, վէ անա իթա'տթ էտիյօրլար
- 28 տէրլէր իտի : Վէ անն չէօհրէթի տէր հալ
ձէլիլին պիւթիւն էթարֆընա չայը՝ օլտու :
- 29 Վէ անլէր սինաղօղտան չըգարգլարը կիպի,
Եա'գուպ վէ Եուհաննա իլէ պէրապէր, Սիմ-
'օն վէ Անտրաօսըն խանէսինէ կիթտիլէր :
- 30 Վէ Սիմ'օնը գայն վալիտտի հիւմմայա
թութուլըն էաթայօր իտի. վէ տէր հալ
մէրգուսէնին հայրին անա իթատէ էթտիլէր :
- 31 Օլ տախի Եաննա վարըպ՝ անը էլինտէն թու-
թարագ, գայլըրտը. վէ օլ սա'ալ հիւմմայա
տէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ իւրտմէթ էթտի :
- 32 Վէ աղլամ օլուպ՝ կիւնէլ պաթարգտա,
ծիւմէ 'իլլէթիլէր իլէ մէնուլարը անա կէ.
- 33 թիրտիլէր : Վէ պիւթիւն չէհր էհալէ գա-
նուլէն էօնիւնտէ ճէմ՝ օլմուշ իտի : Վէ
- 34 փուլա՝ ի էմրազ միւպթէկա օլմուշ չըգ 'իլ-
լէթիլ քիմնէլէր չիթա վէրիպ՝ չըգ ծիննէր

- տախի իիւրաճ էյլէտի. վէ ծիննէլի սէօյլէթ-
մէզ իտի, զիրա անը թանըյօրլար ըար :
- 33 Վէ 'ալ էս սապոզ փէք էրէն գալգարագ,
չըգըպ պիր Եապան մահալէ կիթտի, վէ օրա-
- 36 տա տու'ալ էթտի : Վէ Սիմ'օն վէ անն իլէ
պէրապէր պուլուանլար արտըննա կիտիպ՝
- 37 Անը պուլարգլարընտա, անա՝ շէր քէս սէնի
- 38 արայօր՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Եազըն
օլան գաապալարա կիտէլիմ՝ քի՝ օրատու
տախի վա'ղ էտէյիմ, զիրա պէն պուսուս ի-
- 39 չիւն խուրուճ էթտիմ՝ տէտի : Վէ պիւ-
թիւն ձէլիլտէ սինաղօղտըննտա վա'ղ էտէր
վէ ծիննէլի իիւրաճ էյլէր իտի :
- 40 Վէ Եաննա պիր ծիւզամը կէլիպ էալվա-
րարագ վէ տիզ չէօքէրէք, անա՝ Եյէր իս-
թէրսէն, պէնի թա'լիմ չիլ էթմէյէ գաաիր սին՝
- 41 տէտի : Յիսուս տախի թէրահիւմ էթմէքլէ,
էլինի ուզաաղպ անա սաօգուստը, վէ անա՝
- 42 իսթէրիմ, թա'հիր օլ՝ տէտի : Վէ պէօյլէ
պուլուրտընտա, հէման ծիւզամ՝ 'իլլէթի
- 43 անտէն տէֆ՝ օլարագ՝ թա'հիր օլտու : Վէ
անա էքիտէն թէնպիս պիլլէ՝ Քիլ հալ անը
- 44 արշարը չըգարըպ, անա՝ Սազըն քիմնէյէ
պիր շէյ սէօյլէմէյէսին. լաքին կիտիպ քէն-
տինի քէահինէ կէօթէր. վէ անլէրէ չէհա-
տէթ օլմագ իւզրէ, թա'լիմն իշնն, Մու-
սանըն պուլուրտըն շէյլէրի թա'գտիմ էյլէ՝
- 45 տէտի : Ամա օ չըգարըն կիպի, պու նէս-
նէյի զիյատէսիլլէ պէլտան վէ ի'լան էթմէյէ
պաշլատը, չէօյլէ քի Յիսուս արթըգ պիր
չէհրէ 'ալէնէն կիրէմէյիպ՝ աննազ իաթիճտէ
Եապան մահալէրտէ գալըր իտի, վէ հէր
թարաֆտան անա կէլիլէր իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գալ կիւնտէն սօնկրա Յիսուս թէք-
- 2 րար քէֆըննահու մա կիրտի. Վէ պիր խանէտէ
օլտընը իշիտիլմէլէ, տէր հալ գափուսնն
էթարաֆընա սըղմազ տէրէճէտէ, չըգ քիմնէյէ
լէր ճէմ՝ օլտու. վէ անլէրէ քէլամը սէօյլէր
- 3 իտի : Վէ տէօրթ քիլինին իւլլէթիլլէ օլ-
տընը պիր քէօթիւմիւ կէթիրէրէք՝ Եաննա
- 4 կէլտիլէր : Վէ գալապալըգ սէպէպիլլէ անա
Եաղաշամաղընտընտան, աննն պուլուստը-
ղը մահալին տամընը սէօքիւպ պիր տէլիք աչ-
տըգտան սօնկրա, քէօթիւմիւն Եաթարըն
- 5 Եաթարըն Եանիրտիլէր : Յիսուս տախի անլէ-
րին իմանըն կէօրմէլէ, քէօթիւմիւ Օղլըմ՝
կիւնահարըն սանա 'ալլի օլուստու՝ տէտի :
- 6 Վէ օրատա 'ուլէմատան պա'ղըսը օթուրմուշ
- 7 պուլուստըն Նի'չիւն պու քիմնէ պէօյլէ
քիւթը Եաթար. Եալընը Ալլահտա զայրի՝
կիւնահար 'աթիլ էթմէյէ քի'օ գաաիր տիր՝

- տեյիւ տերունւնէրնտէ թեֆեքքիւր էտերէր
 8 իտի : Վէ տէր հալ Յիսուս՝ քէնտի քէնտի-
 լէրնէ պեյլէ թեֆեքքիւր էթտիքէրնի ըու-
 հընտա պիմէքլէ , անլէրէ տէտի քի՝ Նի՝ չիւն
 տերունւնէրնիպտէ պու շէյլէրի թեֆեքքիւր
 9 էտիյորսընը : Հա՞նկըսը գօլայ տըր , քէթօթ-
 րիւմէ՝ Աիւնահալարն ոսնա՝ աֆվ օլունտու-
 տէմէսի՞ մի , եօգսա՝ Գալլէ էտիտղընը գալ-
 10 տըր վէ կէվ՝ տէմէսի մի : Լաքին իպն իւլ
 ինսաննն եէր իւղէրնտէ կիւնահալար՝ աֆվ
 էթմէյէ գուտրէթի վար իտիյինի պիլէսինիլ
 11 տէյիւ , քէթօթրիւմէ՝ Սանա տէրիմ՝ քի՝ գալլէ
 էտիտղընը գալտըր վէ էվէնէ կիթ՝ տէտի :
 12 Օլ տալի տէր՝ ագապ գալլէտը , վէ էտթա-
 ղընը գալտըրըպ ճիւմէսինին էօնիւնտէ չըգ-
 տը . շէյլէ քի ճիւմէսի հայրան օլուպ՝ Աւ-
 լահա համա էտէրէք , Ալա պէյլէ պիր շէյ
 կէօրմէտիք՝ տէտիլէր :
 13 Վէ Յիսուս՝ թէքրար տէնիլ քէնտընա
 չըգըպ ճիւմէ խալլէ էանընա կէլմէքլէ , ան-
 14 լէրէ թա՛լիմ՝ էտէր իտի : Վէ կէչէր իքէն ,
 Հալֆա օլլու Լավիյի պիր կէօմիւք մահա-
 լինտէ օթուրուր կէօրիւպ , անա՝ Արտըմա
 կէլ՝ տէտի : Օլ տալի գալլէպ անըն արտըն-
 15 ճա կիթտի : Վէ վաղը՝ օլտու քի՝ պունու-
 խանէսինտէ սօֆրատա օթուրտընտա , Յի-
 սուս վէ շայիրտէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմ-
 րիւքճիւլէր վէ կիւնահալարը տալի սօֆ-
 16 րայա օթուրտուլար . զէրա քէսրէթ իւղըր
 պարտընա կիտէրէր իտի : Վէ իւլէմա իլէ
 Ֆէրիսիլէր անըն կէօմիւքճիւլէր վէ կիւնահ-
 քէարլար իլէ պէրապէր թա՛մա՝ էթտիյինի
 կէօրմէքլէ , շայիրտէրնէ՝ Նի՝ չիւն կէօմիւք-
 ճիւլէր վէ կիւնահալարը իլէ պէրապէր եէ-
 17 յիպ իլէր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս պունու իլիթ-
 տիքտէ , անլէրէ՝ Հէքիմէ սաղ օլանլար տէյիւ ,
 անճաղ իլլէթիլ օլանլար միւհճիմա տըր . պէն
 սալիհէրի տէյիւ , ամմա կիւնահալարը
 [թէվպէյէ] տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի :
 18 Վէ Եուհաննանըն վէ Ֆէրիսիլէրն շայիրտ-
 լէրի օրուճ թուլարլար իտի . վէ կէլպ ա-
 նա՝ Եուհաննանըն վէ Ֆէրիսիլէրն շայիրտէ-
 րի օրուճ թուլարլարը հալտէ , սէնին շա-
 յիրտէրնն Նի՝ չիւն օրուճ թուլարլար՝ տէ-
 19 տիլէր : Յիսուս տալի անլէրէ տէտի քի՝
 Տիւյիւնճիւլէր , կիւվէյի էանլարընտա պու-
 լընտըգճա , օրուճ թուլար պիլիլէրճի . կիւ-
 վէյի քէնտիլէրի իլէ պէրապէր պուլունտըգ-
 20 ճա , օրուճ թուլարլարընտա : Լաքին կիւվէյի-
 Նին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլլէր , վէ
 օլ վաղըթ , օլ կիւնլէրտէ օրուճ թուլար-
 21 ճաղար տըր : Պիր քիմնէ եէնի չուգա փար-
 չասըն էսքի լիպա իւղէրնէ էամա տիքմէք ,
 եօգսա օլ եէնի էամա էսքիտէն էսըս գօ-

- 22 փարմաղէ , էրթըղը պէտիլէր օլուր : Վէ
 պիր քիմնէ եէնի շէրապը էսքի թուլարլար
 գօմաք , եօգսա եէնի շէրապ թուլարլարը
 երթար , վէ շէրապ տէօքիւլէր , թուլար-
 լար տալի թէլէֆ օլուր . լաքին եէնի շէրապ
 եէնի թուլարլար գօնըլմաղ կէրէք տիր :
 23 Վէ վաղը՝ օլտու քի սէպթ կիւնիւ էքին
 արալընտան կէլտիլինտէ , շայիրտէրի եիւ-
 րիւր իքէն՝ պաշաղլարը գօփարմաղա պաշա-
 24 տըր : Ֆէրիսիլէր տալի անա՝ Պազ , սէպթ
 կիւնիւ նէ էափայօլար . պու ճա՛լի տէյիւ
 25 տիր՝ տէտիլէր : Օլ տալի անլէրէ տէտի քի՝
 Տաուտըն միւհճիմա օլուպ՝ քէնտիսի վէ պէ-
 րապէր պուլունտար տըրտըղը գէման , նէ
 էափարընը ճիւլ պիր վաղըթ օրուլմալընը
 26 մը . Նէ վէճճէլէ քէահին ի ա՛ղամ՝ Ապիա-
 թարըն վաղըթնտա պէյթ Ուլահա կիրիպ
 եէմէսի քէահինլէրտէն շայիր քիմնէյէ ճէլար
 օլմայան հուգուր էքմէքլէրնի եէտի , վէ
 ճէմ պէրապէրնիճէ օլանլարա տալի վէրտի :
 27 Վէ անլէրէ՝ Ինտան եէվմ ի սէպթ իլիւն տէ-
 յիլ , անճաղ եէվմ ի սէպթ ինտան իլիւն օլ-
 28 տու . Իմտի իպն իւլ ինտան եէվմ ի սէպթ ին-
 տալի սահիպի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինաղօղա կիրտի . վէ օրատա է-
 2 լի գուրուհուշ պիր տտէմ վար իտի : Անլէր
 տալի անը իթթիհամ էթմէք իւղըր , պու-
 նա սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրի՞ր մի տէյիւ
 3 կէօղէտիլէր իտի : Օ իսէ , էլի գուրուհուշ
 առէմէ՝ Գալլէ օրթատա Գալլէ տէտիքտէն
 4 սօնկըա , Անլէրէ խիթապէն՝ Սէպթ կիւնիւն-
 տէ խա՛յր իլլէմէք մի , եօսսա շէր իլլէմէք
 մի , թալիլի ի նէֆի մի , եօսսա գաթլի
 նէֆա մի ճէլար տըր՝ տէտի . անլէր տալի
 5 սիւքիւթ էթտիլէր , վէ գալլէրնիլն զըլլէ-
 թիլնէ թէ՛սիւֆ էտէրէք , էթրաֆընտա պու-
 լունտարա զաղապ իլէ պաղտըգտան սօնկ-
 րա , օլ առէմէ՝ Էլիլի ուղաթ՝ տէտի . օլ
 տալի ուղաթտը , վէ էլի [տիկէրի կիպի]
 6 սաղ օլուր : Ֆէրիսիլէր տալի տէր հալ աը-
 շարը լըղըպ՝ անը նէ վէճճէլէ ճէլար էտէլէր
 տէյիւ շէրտէսիլէր իլէ ալէյհինտէ միւշա-
 վէրէ էթտիլէր :
 7 Յիսուս իսէ շայիրտէրի իլէ տէնիլ ոահի-
 լինէ չէքիլիպ , ճէլիտէն վէ Եէհուաիլէտէն
 8 Վէ Եէրուշալիմտէն վէ Խոմտան վէ Իրտա-
 նըն էօթէ թարաֆընտան վաֆիր խալլէ ար-
 տընճա կիթտի . վէ Սուր իլէ Սայաա ճիվա-
 րընտան պուլունտան վաֆիր խալլէ ինրա էյիւ-
 տիլ շէյլէր իլիթմէքլէ՝ էանընա կէլտիլէր :
 9 Վէ գալապալլէք սէպէպիլէ , քէնտիլի թաղ-

եիդ եթմէսինէր տէրիւ , եանննտա պիր
 դալըղն պէքլէմէսինի շայիրալէրինէ էմր եթ-
 40 տի . Զիրա չօդ . քիմէլէրէ շիֆա վէրմիշ ռաւ-
 ղը ճիհէթլէ , ճիւմլէ տէրալի օլանլար անա տօ .
 41 գոււնմադ իշիւն իւզէրինէ տիւշէրլէր իտի . Նա-
 փաք բուհլար տախի անը կէօրտիւքտէ' այա-
 ղընա տիւշիւպ պաղըրարադ , Սէն իպնուլաճ
 42 Երն' տէրլէր իտի : Վէ քէնտիսինի շայր' եթմէ-
 մէլէրինի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի :
 43 Վէ տաղա չըդըպ իսթէտիլի քիմէլէրի
 44 չաղըրաղընտա' եանննա կէտիլէր : Վէ քէն-
 տիսիլէ պէրապէր պուլունմալարը իշիւն , վէ
 էմրաղը տէֆ' վէ ճինլէրի իկրաճ էթմէլէ
 45 գուտրէթլէրի օլարադ , Սնլէրի փա'ղ էթմէլէ
 46 կէօնտէրմէք իշիւն օն իքի քիշի , Եա'նի Պետ-
 47 բոս թէլգիպ էյլէտիլի Սիմ'օնը , Վէ Պօա-
 նէրճէս , եա'նի Ելլաթըրմ' օղուլարը թէլգիպ
 էյլէտիլի Զէպէտի օղուլարը Եա'գուպ իլէ
 48 գարնտաղը Եուհճաննայր , վէ Սնաթրօսըր վէ Զի-
 լիպպօսըր վէ Պարթօլէմասըր վէ Մաթթայր վէ
 Թաթայր վէ Հալֆա օղու Եա'գուպըր վէ Թատէօ .
 49 սը վէ Գանալի Սիմ'օնը , Վէ քէնտիսինի էլէ վէ-
 բէն իսիսարթօթի իէհուտայր թա'իւն էյլէտի :
 20 Վէ պիր խանէլէ կէտիլէր . վէ եինէ խալդ
 օլ տէրէճէ ճէմ' օլտու քի էքմէք եէմէլէ
 24 պիլէ վաղըթլարը եօղ իտի : Վէ ագրապա-
 սը պուհու իշիթտիքտէ , անը թուլթմաղա
 չըգաթլար . զիրա' Սալլէնա խալէլ կէլիշ
 22 տիր' տէրլէր իտի : Վէ Երուշալիմտէն էնէն
 'ուլէմա' Սնտէ Պա'ալլէպուլ վար , վէ Տէմ'
 ճինլէրին իէ'իտի վապըթասըրլէ ճինլէրի
 23 իկրաճ էտիլօր' տէտիլէր : Վէ անլէրի եա-
 ննա չաղըրըպ' անլէրէ թէմիլէր իլէ սէօյ-
 լէտի քի' Դէլթան շէլթանը նա'օրը իկրաճ
 24 էտէ պիլէր : Վէ էյէր պիր Տիւքիւմէթ քէն-
 տի'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ իւզըրէ պուլու-
 25 նուրսա , օլ Տիւքիւմէթ պագի օլամաղ : Վէ
 էյէր պիր խանէ քէնտի' տէլէյհինտէ մուխա-
 լէֆէթ իւզըրէ պուլունուրսա , օլ խանէ պա-
 26 զի գալամաղ : Վէ էյէր շէլթան քէնտի' ա-
 լէյհինէ գալըրըպ' մուխալէֆէթ իւզըրէ պու-
 լունուրսա , պագի օլամաղըպ' անըն ճիհայէ-
 27 իլէ կէլիշ տիր : Հիշ քիմէ գուլլէթլի պիր
 ատէմիս խոնտիսինէ կիրիպ' անըն էլէտալնը
 եաղմա էթմէլէ գատիր օլամաղ , մէլէր էվ
 վէլա օլ գուլլէթլի ատէմի պաղըրըպ' պա' .
 28 տէհու անըն խոնտիսինի եաղմա էտէ : Հագի-
 գաթիէն սիլէ տէրիմ' քի' Պէնի ատէմէ ճէ-
 մի' ի կիւնաշլար իլէ էթտիլէրի քիւֆըլէր
 29 'աֆլ օլունուր . Ամմա Տէր քիմ' Բուհ իւլ
 Գուտաա քիւֆըր էտէրսէ , իլ էլ էպէտ 'աֆլ
 օլունմայըպ' աննադ 'աղապըր էպէտիլէ միւս-
 30 թաճադ օլուր : Զիւնքի անլէր' Սնտէ նա-
 փաք բուհ լար' աթմիլէր իտի :

31 Պա'տէհու վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէ-
 լիպ տըշարտաա տուրարադ , անը չաղըրմաղա
 32 Երն' կէօնտէրտիլէր : Խալդ տախի անըն էթ-
 րաֆընտա օթուրուր իքէն , անա' իշիթէ վա-
 լիտէն վէ պիրատէրլէրին տըշարտաա սէնի իս-
 33 թէյօրլար' տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ ճէ-
 վապէն' Վալիտէմ' եախօա պիրատէրլէրիմ'
 34 քիմէլէր տիր' տէտի : Վէ էթրաֆընտա օթու-
 րանլարա պագըպ' իշիթէ վալիտէմ' վէ պի-
 35 բատէրլէրիմ' . Զիրա Տէր քիմ' Ալաշն իրա-
 տէթինի իճրա էտէրսէ , պիրատէրիմ' վէ
 Տէմիլէրմ' վէ վալիտէմ' օ տըր' տէտի :

Պ Ա Պ 4

1 Վէ եինէ տէնիլ քէնարնտա թալիմ էթ-
 մէլէ պաղաթը , վէ եանննա խալլէ ճէմա'աթ
 ճէմ' օլմաղլէ , քէնտիսի տէնիլ իւզըրինտէ
 գաղըպ կիրիպ օթուրաու . պիւթիւն ճէմա-
 'աթ տախի տէնիլ քէնարնտա գարաաա
 2 իտի : Վէ թէմիլլէր իլէ անլէրէ չօդ շէլլէր
 թալիմ էտիպ , թալիմիստէ անլէրէ տէտի
 3 քի' Տինկէլինիլ . իշիթէ քէնճի էքմէլէ
 4 չըգաթ : Վէ վաղը' օլտու քի էքէր իքէն'
 պա'ղըր եօլ քէնարնա տիւշիլէր , [Տալա]
 5 գալլարը կէլիպ անը եէտի : Վէ պա'ղըր չօդ
 թօփաղը օլմայան թաղըրա տիւշիլէ թօփ-
 6 րաղըն տէրինլիլ օլմատըղընտան թէլ պիթ-
 7 տի իտէ տէ , Կիւնէշ աօղտըգաա եանտը ,
 8 վէ քէօթիւ օլմատըղընտան գուրուտու : Վէ
 պա'ղըր տիքէնլէր աբասնա տիւշիլէրէ ,
 տիքէնլէր չըգըպ անը պօղտըգալար իշիւն մաճ-
 8 տու վէրմէտի : Վէ պա'ղըր էյի թօփաղա
 տիւշիլէրէ , չըգըպ պէրմիտիւքտէ' պաղադ'
 վէրէրէք քիմի օթուլ վէ քիմի ալլմիշ վէ
 քիմի տախի եիւզ գաթ մաճաուլ կէթիրտի
 9 Վէ անլէրէ' իշիթի գուլաղալար օլան իշիթ-
 սին' տէտի :
 10 Վէ եալընը գալտըղընտա , օն իքիլէր իլէ
 պէրապէր եանննա օլանլար պու թէմիլլէ
 11 տա'իր անտէն իսթիֆասըր էթտիլէր : Օլ տա-
 խի անլէրէ տէտի քի' ՄէլէթիւթՈւլաշն
 սըրընա վաղըթ օլմադ սիլէ իհասն օլունմաշ
 տըր , ամմա օլ խարիճտէ օլանլարա Տէր շէլ
 12 թէմիլաթ իլէ սէօյլէնիլ . Թա քի պագա-
 րադ պագալար վէ կէօրմէլլէր , վէ իշիտէ-
 րէք իշիտէլէր վէ անկաւմայալար , օլմայա քի
 քիւհու' էտէլէր տէ կիւնաշլար 'աֆլ օլունա
 13 Վէ անլէրէ տէտի քի' Պու թէմիլլէր անկա-
 մայօրմըսըրը , էօյլէ իտէ ճիւմլէ թէմիլլէրի
 14 նա'օրը ֆէհմ' էտէճէքսիլիլ , Էքիւնճի քէլա-
 15 մը էքէր : Վէ եօլ քէնարնտա օլունա' քէն-
 տիլէրէ քէլամ' էքիլիլ օլանլար շունլար
 տըր քի' իշիթտիլէրի անտէ , շէլթան կէլիպ'

- գալալիքներն առնէ Երկրի շաւն քելամբ գալալը .
 46 Բըր ։ Վէ քէգալիք թաշլըդատա Երկնէնէր
 շունլար տըր քի՛ քելամբ իշիթտիքիքի տն-
 աէ , սնը սիւրուր իլէ գապուլ Էտէրէր .
 47 Ամմա քէնաիլէրն առնէ քէգը օլմասըղընտան՝
 ազ վագըթ տայանըլպ , պա՛տէհու քէլամտան
 տօլայը թաղէիզ ու թէնա՛տտի վուգու՛ պու-
 48 լունճա՛ հէման սիւրէրէրէր ։ Վէ տիքէնէր
 աբուսընտա Երկնէնէր շունլար տըր քի՛ քէլա-
 49 մը իշիթտիքտէն սօնկրա , Պու տիւննանընէն
 տիշէրէի վէ գէնկինկին հիլէսի վէ զայրի
 նէանէլէրն աբզուսը տայա կիրիպ՛ քէլամբ
 20 պօղտըղլարը իշիւն մահսուլըզ օլուր ։ Վէ
 էյի ետրտէ Երկնէնէր շունլար տըր քի՛ քէ-
 լամբ իշիթտիպ գապուլ Էտէրէր , վէ քիմի օ-
 թուզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի տաիի
 երևզ գաթ մահսուլ վէրիլէր ։
 21 Վէ անէրէ տէտի քի՛ Չիրաղ քիլէ կա-
 խօտ կաթմա՞գ ալթընա գօնուլմագ իշիւն մի
 կէթիլիլը . շէմ՛տան իւզէրինէ գօնուլմագ
 22 իշիւն տէյի՛Լ մի ։ Չիրա աշիքտար օլմայաճագ
 կիզիլ պիր նէանէ Էօզ տըր , վէ մէյտանէ կէլմէ-
 23 յէճէք մահսուլ պիր նէանէ Էօզ տըր ։ Էյէք պի-
 րինին իշիթտի գուլաղլարը վար իսէ՛ իշիթտին ։
 24 Վէ անէրէ տէտի քի՛ իշիթտիլինիզ շէ-
 յէ տիգգաթ Էտինիզ . Էօլտիլիլինիզ Էօլէք
 իլէ սիզէ Էօլիլէճէք տիր , վէ սիզ իշիտէն .
 25 լէրէ գամմ՛ օլունաճագ տըր ։ Չիրա քիմին
 վար իսէ՛ անա վէրիլէճէք , վէ քիմին Էօզ իսէ ,
 էլլնաէ օլանը տաիի անտէն ալլնաճագ տըր ։
 26 Վէ տէտի քի՛ Մէլէքիթթիլլաճ պէօյլէ
 տիր , կէօյա պիր առէմ՛ թօխումը ետէրէ ա .
 27 թար . Վէ կէճէ վէ կիւնտիւզ ուլուլուլ
 գալալար , վէ թօխում անըն պիլմէտիյի սու-
 28 ըթթաէ պիթէր վէ պէօյիւր ։ Չիրա ետէր քէն .
 տիլիլինտէն էվվէլա օթը , սօնկրա պաշաղը ,
 վէ տաճա սօնկրա պաշաղտա միւքէմիլ
 29 պուղտայը հուսուլ կէթիլիլ . Վէ մահ-
 սուլ քէմուլէ էրտիլի կիպի օրաղը սալար ,
 զիրա հաստա վաղթը եթթիլիլ տիր ։
 30 Վէ տէտի քի՛ Ալլաճըն մէլէքիթթիլինիւնէ .
 յէ՞ թէշպիհ Էտէլիմ , Էախօտ անը նէ՞ միսուլ
 31 իլէ թէմիլ Էտէլիմ ։ Պիր խարաղ տանէսի
 կիպի տիր քի՛ ետէրէ Էրիլիքտէ , ետէր իւզէ-
 րինաէ օլուն թօխումլարըն ճիւմէսինտէն քիւ-
 32 չիւք տիր . Ամմա Էրիլիլինտէ պիթիպ՛ ճէ-
 մի՛ ի սէպլէվթտան պէօյիւք օլուր , վէ պէօ .
 յիւք տալար սալար , շէօյլէ քի անըն կէօյիլէսի
 ալթընտա հալա գուլարը գօնա պիլիլէր ։
 33 Իմտի անէրէ՛ իշիթմէյէ գատիր օլաղլա-
 րնա կէօրէ , պունուն կիպի չօգ թէմիլիլէր
 34 իլէ քէլամբ սէօյլէր իտի ։ Վէ անէրէ թէմ-
 փիլիլ սէօյլէմէզ իտի , լաքին թէնհաստէ
 շայրալէրինէ ճիւմէսինի թէֆտիր Էտէր իտի ։

- 35 Վէ օլ կիւն աիշամ օլաղտա ։ անէրէ՛
 36 Գարշը թարաֆա կէլէլիմ՛ տէտի ։ Անէր
 տաիի ճէմա՛ալթը պրաղըպ՛ անը գալաղտա
 պուլունաղը հալ իւզրէ ալալար . վէ անըն
 իլէ պէրապէր սա՛իր ուֆագ գալաղլար տաիի
 37 վար իտի ։ Վէ պիր շէտիտ պօրա գուհուր
 էթմէքլէ , տաղալար գալաղա հիւճուլ էթ-
 տիլէր , շէօյլէ քի հէման տօլմագտա իտի ։
 38 Վէ քէնտիսի գըշ թարաֆտա օլուպ՛ պաշը
 ալթընտա երևզ կասաղը օլալագ ուլուլօր
 իտի . վէ անը ուլանաղըպ , անա՛ Էա Մու-
 ՛ալլիմ , հէլաք օլալօրըզ , վաղիֆէ Էտի՛նմէ-
 39 յօր մը սըն՛ տէտիլէր ։ Օլ տաիի գալաղըզ
 րիւզիլաղը աղալաղաղ , վէ տէնիլէ՛ Սուս ,
 րահաթ օլ՛ տէյինճէ , րիւզիլաղ սաքին
 40 օլուպ՛ աղիմ լիմանըզ օլուա ։ Վէ անէրէ ,
 Նի՞չիւն պէօյլէ գօրգագ սընըզ . Նի՞չիւն ի-
 41 մանընը Էօզ տըր՛ տէտի ։ Անէր տաիի զի-
 յատէսիլլէ խալֆ Էտիպ , պիրի պիրինէ՛ Մէ-
 պա պու քի՛մ տիր քի՛ հէմ՛ րիւզիլաղ վէ հէմ՛
 տէնիլ անա իթա՛ալթ Էտիլօլլար՛ տէտիլէր ։

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ տէնիլիլ գարշը թարաֆընա ճատա-
 2 րանիլէրն ալալարնա կէլտիլէր ։ Վէ գալաղ-
 տան չըգաղըզ կիպի , նափաք րուհլու պիր ա-
 3 տէմ գալաղլարտան անա գարշը կէլտի . Պու
 տաիի գալաղլարտա մէքէն թուլթուպ՛ անը
 քիման զինճիլէր իլէ պիլէ պաղլալամաղա .
 4 Չիւնիլ չօգ տէֆա՛ պուգաղաղլար վէ զինճիլ-
 լէր իլէ պաղլաղլար իտի տէ , զինճիլէրի գըրաղ
 վէ պուգաղաղլարը վարէլէր իտի . վէ քիման
 5 անը գալթ թէմէյէ գատիր տէյիլ իտի ։ Վէ
 տա՛իմա կէճէ վէ կիւնտիւզ տաղլարտա վէ
 գալաղլարտա պաղըրըպ՛ քէնտիլի թաշլար
 6 իլէ մէճրուհ Էտէր իտի ։ Վէ Յիտուսը ուզաղ-
 տան կէօրտիւքտէ , սէյիլտիպ անա սէճտէ
 7 էյլէտի . Վէ պիւլէնա տվաղ իլէ Ֆէրեատ
 Էտիպ՛ Պէնիմ իլէ սէնիննէ՞ իշին վար , էյ Յի-
 տուս իպնուլլաճ իլ միւթա՛ալ . սանա Ալլաճ
 հագգը իշիւն անա վէրիլիմ՛ քի՛ պէնիլ ա-
 8 զապ էթմէյիլին տէտի ։ Չիրա անա՛ Էյ
 նափաք րուհ , պու տտէմտէն չըգ՛ տէմիլ
 9 իտի ։ Վէ անա՛ իսմիննէ՞ տիր՛ տէյիլ սուալ
 էթտիքտէ , իսմիմ Ալլայ տըր , զիրա չօգ ըզ
 10 տէտի ։ Վէ քէնտիլէրինի օլ տիլարտան
 տըշլար կէօնտըմէմէսինի անտէն զիլատէ-
 14 սէյլէ րիճա Էտէրէր իտի ։ Վէ օրատա տու-
 զըն Էանընտա օթլանը պիր պէօյիւք տօնուզ
 12 սիւրիւսիւ պուլունուպ , ճիննէրին ճիւմէ-
 սի՛ Պիզի տօնուլարա Էօլլա քի անէրէ կի-
 րէլիլ՛ տէյէրէք , անտէն րիճա էթտիլէր ։
 43 Վէ Յիտուս անէրէ տէր՛ աղապ իլն վէրմէք-

լէ, նափաք բուհլար չըգըպ՝ տօնուզլարա կիր-
տիւէր, վէ օլ սիւրիւ, թագրիպէն իբի պին
գատար օլարադ, ուչրուստան քէնտիւրինի
14 տէնիպէ աթըպ՝ տէնիպէ պողոսլարաւար : Վէ
տօնուզլար օթլատանլար գաւըպ՝ շէհրատ վէ
չիթիթիթիթիթի խապէր վէրտիթիթիթի, եհււ
15 տախի վազը՝ օլանը կէօրմէյէ չըգալար : Վէ
Յիսուսըն էանընա կէլէրէք, տէրուսիտէ ա-
լայ պուլունան մէճնունը կիյինմիշ վէ 'ազըլ-
լանմըշ օթուրուր կէօրմէլէրիյէ՝ գօրգտու-
16 րար : Վէ միւշահէտէ կթմիշ օլանլար մէճ-
նունա վազը՝ օլանը վէ տօնուզլարն քէյֆի.
17 յէթինի տնէրէ Տիքեպէ կթմիթիւր : Անլէր
տախի քէնտի հոստուտլարնտան կիթմէսինի
18 անա թիճա կթմէյէ պաշլատլար : Վէ գալը-
ղա կիրտիյինտէ, մուգատտէմա մէճնուն պու-
լունան տաէմ անըն իլէ պէրապէր պուլուն-
19 մագըղընը եպլարար : Ամնա Յիսուս անը
պրագմար, ֆազաթ՝ իյինէ եհլ ու 'ոյա
լնա վարըպ՝ անլէրէ Բապղըն սանա ճիւմլէ
կթտիլինի, վէ սանա մերհամէթ էյլէտիլի.
20 Նի նագլ էյլէ՝ տէտի : Օլ տախի կիտիպ՝
Յիսուսըն քէնտիտէ ճիւմլէ կթտիլինի Տեգա.
փօլիտէն նիտա կթմէյէ պաշլարըպ՝ ճիւմլէսի
տախի թէ՛աճիւպ կթտիլէր :
21 Վէ Յիսուս գալըգ իլէ եինէ գարը թա-
րաֆա կէտիթտէ, էանընա խայիլ ճէմա՛աթ
ճէմ՝ օլուպ՝ քէնտիտի աէնիգ քէնտընտա
22 պուլունմարոյէ, իշթէ սինաղօղ ըէ՛իսլէ-
րինտէն Եպրօս նամ պիր քիմնէ կէլտի,
վէ անը կէօրիւնճէ, այագլարընա գափանըպ՝
23 Անա չօգ եպլարարադ, Գըզըղաղըմ սօն
նէֆէտաէ տիր : իւլիտա պուլունտ իչիւն կէ-
լիպ՝ անըն իւզէրինէ էլլէրինի վազ՝ էյլէ վէ
24 եաշլայտադ արը՝ տէտի : Օլ տախի անըն
իլէ կիթտի, վէ արտընճա խայիլ ճէմա՛աթ
կիտիպ՝ անը թաղէիգ էտէրիլէր իտի :
25 Վէ օն իբի տէնէտէն պէրու նէգֆի տէմէ
26 միւպիլէյ օլմուշ պիր գարը, Չօգ հէքիմլէր.
տէն խայիլ զահմէթ չէքմիշ վէ քէնտիթէ ի
էմիւլըն սարֆ կթմիշ իբէն, պիր ֆա՛իտէ
կէօրմէյէթէ՝ պիլ՝աթ տաշա Ֆէնա օլմուղէ,
27 Յիսուսըն խապէրինի ալարդտա, գալապաղը-
ղըն իչինտէ անըն արգաւսընտան կէլիպ՝ լիպ.
28 արնա տօգուհտու : Չիրա՝ Լիպալընա պիլէ
տօգուհտամ իսէլաա պուլաճաղըմ՝ տէր իտի :
29 Վէ տէր 'ազապ անըն գանընըն ազմար քէ-
սիլիպ, քէնտի վիւճուտինտէ 'իլլէթիյինտէն
30 իսէլաա պուլարընը հիտ էյլէտի : Վէ անի-
տէ Յիսուս քէնտիտինտէն սատըր օլան գուվ-
վէթի տէրուսիտէ հիտ էթմէլէ, ճէմա՛ա.
թա տէօնիւպ՝ էսպարմա քի՛մ տօգուհտու.
31 տէտի : Շայիրալէրի տախի՝ ճէմա՛աթըն տէ-
նի թաղէիգ կթտիլինի կէօրիւյօր իբէն, Պա.

նա քի՛մ տօգուհտու մը տէրսին՝ տէտիլէր :
32 Վէ պուհու կթմիշ օլանը կէօրմէր իչիւն էթ-
33 րաֆա պազար իբէն, Գարը տախի քէնտիտէ
վազը՝ օլանը պիլմէլէ, գօրգարադ վէ թիթ-
րէյէրէք կէլիպ՝ անըն հուզուրնտա էէրէ գա-
փանտը, վէ անա հագրիգաթը հալի թէմա.
34 մէն սէյլէտի : Օ տախի անա՝ Գըղըմ, իմա-
նըն սէնի գուրթարըն . սէլամէթլէ կիթ, վէ
'իլլէթիյինտէն իսէլաա օլ՝ տէտի :
35 Օ տաշա սէյլէր իբէն, սինաղօղ ըէ՛իսին
խանէսինտէն աաէմլէր կէլիպ՝ Գըղըն վէֆաթ
էթտի, արթըգ մուսլիմէ նի՛չիւն զահմէթ
36 վէրիտին՝ տէտիլէր : Լաքին Յիսուս սէյլէ-
նիլէն սէօլիւ կիթիտիլի կիպի, սինաղօղ
ըէ՛իսինէ՝ Գօրգմա, անճադ իման էյլէ՝ տէտի :
37 Վէ Պետրոս իլէ Եա՛գուպ վէ Եա՛գուպըն
գարնտաղը Եուհաննատան մա՛տա քիմնէ-
նին քէնտիտիլէ պէրապէր կիթմէսինէ իզն
38 վէրմէյիպ, Սինաղօղ ըէ՛իսինն խանէսինէ
կիրիպ՝ վէլվէլէյի վէ չօգ աղլայըպ ֆիզան է-
39 տէնլէրի կէօրտիւ : Վէ իչէրի կիրիպ տնիւ-
րէ՝ Նի՛չիւն վէլվէլէ Եաիպ աղլայօրսընը .
չօճուգ վէֆաթ էթմէտի, անճադ ալոյօր .
40 տէմէսիլէ, անը իսթիհզա կթտիլէր : Օ իսէ
ճիւմլէսինի տըշարը չըգարըպ՝ չօճուղըն փէ-
տէրինի վէ վալիտէսինի վէ քէնտիտիլէ պէ-
րապէր օլանլարը ալարադ, չօճուղըն եաթ-
41 արըգ եէրէ կիրտի : Վէ չօճուղըն էլինի թու-
թուպ անա՝ Տալիթա գուլմի՝ տէտի, քի թէր-
ճիւմլէսի, իշ գըղ, սանա գալը տէրիմ՝ տէմէք
42 տիր : Վէ գըղ տէր՝ազապ գալըպը վէ կէզ-
տի, զիրա օն իբի եաշլընտա իտի . վէ անլէր
քէմալ ի տէրէճէտէ միւթէհայիլի օլտուլար :
43 Վէ անլէրէ՝ Պուհու պիր քիմնէ պիլմէսին
տէլիպ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի . պա՛տէհու
գըղա թա՛ամ վէրիլմէսինի էթր էյլէտի :

ՊԱՊ 6

1 Վէ օրատան չըգըպ՝ քէնտի վաթանընա
կիրտի, շայիրալէրի տախի արտընճա կէլտի.
2 Լէր : Վէ սէպի կիւնիւ օլարգտա, սինաղօղ-
տա թա՛լիմ էթմէյէ պիլաղտը, վէ նիչէ քիմ
սէլէր իշիթտիթիթիթիտէ հայրան գալարադ՝
Պուհ նէսնէլէր պուհա նէ՛րէտէն կէլիյօր,
վէ պու քէնտիտինէ վէրիլմիշ օլան հիքմէթ
նէ՛ տիր, քի անըն եէտիլլէ սէյլէ միւ.
3 ճիթէլէր իճրա օլունույօր : Պու՝ Մէրիէմին
օղլու վէ Եա՛գուպ վէ Եուսա վէ Եէհուտա
վէ Սիմ՛օնըն պիրտաէրի շօլ տիւլիկէր տէլի՛լ
մի . վէ հէմիթիլէրի պուրատա եանըմըգտա
տէլիլլէ՛ր մի՝ տէլէրէք, անըն հագրընտա
4 սիւրէլէրիլէր իտի : Յիսուս տախի անլէրէ տէ-
տի քի՛ Պիր փէյլաճալէր քէնտի վաթանըն.

տան վէ ագրապստը արասընտան վէ քէնտի
խանէսինտէն զայրի էերտէ ի թիպարաբլ տէ.
5 յիւ տիր : Վէ օրատա պիր գաշ խաթալա.
ըն իւզէրինէ էլէրինի վազ' էտիպ շիֆա վէր.
տիյինտէն զայրի պիր միւ'ճիպէ իճրա էտէ.
6 մէտի : Վէ իմանաղլըլարընա թէ'աճծիւպ
էտէր իտի . վէ թա'լիմ' էտէրէք , էթրաֆ.
տա պուլունան քէոյլէրի տօլաշըր իտի :
7 Վէ օն իքիլէրի էանընա չաղըրըպ անլէրի
իքիլէր իքիլէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը . վէ
անլէրէ նափաք բուհլար իւզէրինէ գուտրէթ
8 վէրիպ , Եօլ իչիւն , նէ տաղարճըզ վէ նէ էք-
9 մէք վէ նէ քէմէրտէ աղչէ , Անճաղ չարըզ
պաղլանըպ' իքի քէնթարի կէյինմէյէրէք , պիր
'աատան մո'տա պիր շէյ ալմամալարընը
10 թէնպիհ էյլէտի : Վէ անլէրէ տէտի քի' շէր
հանկը խանէյէ կիրէրոէնիզ , օլ մահայտէն
11 չըզընճայտէկին' օրատա գաղընըզ , Վէ սի-
զի հէր քիմ' գապուէ էթմէյիպ տինկլէմէզ
իսէ , օրատան չըգաղընըզտա , անլէրէ շէ-
հատէթ օլմազ իւզրէ ոյաղլարընըզն ալթըն .
տաքի թօզը սիլքինիզ , Ֆիլ հազիգէ սիզէ
տէրիմ' քի' բուզի ճէգատա Սատոււմ վէ
Ղամօրանըն հալի օլ շէհըին հալինտէն էհ-
վէն օլուր :
12 Անլէր տախի չըգըպ' թէվպէ էթմէլէրի ի-
13 չիւն վա'զ էտէրլէր իտի : Վէ չօգ ճինլէր
իւրաճ էտիպ , Էաղ սիւրերէք' չօգ խաթա-
լարա շիֆա վէրիլէր իտի :
14 Վէ անըն իսի շէօհրէթ պուլուպ , շէրօ-
տէս մէլիք տախի իչիթմէքլէ' Վաֆիթիզ էտիճի
Եուհաննաւ էմլաթտան գըյամ' էթմիշ տիր ,
վէ պու սէպէպտէն անըն վաթըթաթըյլէ միւ-
15 ճիպիլէր իճրա օլունուլօր' տէտի : Վէ տի-
կէրլէր' լէլնա տըր' տէյիպ , տիկէրլէր տախի'
Պիր փէյղամպէր Էախօտ փէյղամպէրլէրտէն
16 պիրի կիպի տիր' տէրլէր իտի : Ամմա շէրօ-
տէս պունու իչիթտիքտէ , Պու' պաշընքէս-
տիրտիյիմ' Եուհաննաւ տըր , էմլաթտան գը-
յամ' էթմիշ տիր' տէտի :
17 Զիրա շէրօտէս քէնտիսի պիրտտէրի Ֆի-
լիպպօրն ղէվճէսի շէրօտիպը թէգէվիլէճ'
էթմիշ օլմաղլէ , անըն սէպէպիտէն ադէ'
կէօնտէրիպ' Եուհաննայր թուլթմուշ վէ զըն
18 տանտա պաղլամըշ իտի : Զիրա Եուհաննա
շէրօտէսէ' Պիրտտէրինին ղէվճէսին տլմազ
19 սանա ճա'իզ տէյիլ տիր' տէմիշ իտի : Վէ
շէրօտիա անա քին թուլթուպ' անը գաթլ
էթտիրմէք աղլուընտա իտի իսէ տէ , մուգ-
20 թէտիր տէյիլ իտի : Զիւնքի շէրօտէս Եու-
հաննանըն տալիճ վէ մուգատտէս պիր ոտէմ'
օլըղընը պիլմէքլէ' անտէն գօրգարադ' անը
կէօղէտիր իտի . վէ անը տինկլէմէքլէ չօգ
շէյլէր իճրա էտէր իտի , վէ անը իսթէքլէ տինկ

21 լէր իտի : Վէ պիր միւնտիպ կիւն կէլտիք-
տէ , Էա'նի շէրօտէս քէնտի էէվմ' ի վէլատէ-
թինտէ , պէոյիւք մէ'մուլլարընա վէ պին պա-
շըլարը իլէ ճէլլէն այանընա պիր զիյաֆէթ
22 վէտիյինտէ , Իշպու շէրօտիանըն գըզը կի-
րիպ բազս էթմէքլէ' շէրօտէսին վէ պէրա-
պէրինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն խօշունա
կէլէրէք , մէլիք գըզա' Պէնտէն հէր նէ Էա-
թէրտէն թալէպ էյլէ , սանա վէրիլիմ' տէտի :
23 Վէ' Պէնտէն հէր նէ թալէպ էտէրտէն , մէմու-
լիքիմին նըպընա գատար սանա վէրիլիմ'
24 տէյիւ անա էէմին էթտի : Մէզպուրէ տախի
չըգըպ վալտէսինէ' Նէ' թալէպ էտէլիմ' տէ-
տիրտէ , Վաֆիթիզ էտիճի Եուհաննանըն
25 պաշըն' տէտի : Վէ գըզ 'ալէլ 'աճէլէ մէ-
լէյին հուզուրընա կիրիպ' Շիմաի պանա թէփ-
սի իւզէրինտէ վաֆիթիզ էտիճի Եուհաննա-
նըն պաշընը վէրմէնիզի իսթէրիմ' տէյիւ թա-
26 լէպ էյլէտի : Վէ մէլիք զլյատտէսիլլէ միւ-
քէտտէր օլտու իսէ տէ , էէմինլէրի վէ սօֆ-
րատա պէրապէր օթուրանլար սէպէպիտէն ,
27 անը բէտա էթմէք իսթէմէտի : Վէ մէլիք
տէր'աղապ ճէլլատ կէօնտէրիպ' անըն պաշը-
28 նըն կէլէրիլմէսին էմի էյլէտի : Օտախի վա-
րըպ զընտանտա պաշընը քէտիպ , պիր թէփ-
սի իւզէրինտէ կէթիլէրէք գըզա վէրտի , գըզ
29 տախի վալտէսինէ վէրտի : Վէ անըն շայրա-
լէրի պունու իչիթտիքտէ , կէլտիլէր վէ ճէսէ-
տինի գալլարընպ պիր գապրա վազ' էյլէտիլէր :
30 Վէ բէսուլլէր Զիտուըն Էանընա ճէմ' օ-
լուպ' անա իճրա վէ թա'լիմ' էթտիրլէրի շէյ-
31 լէրին ճիւմլէսին նաղլ էթտիլէր : Օլ տա-
խի անլէրէ' Սիզ քէնտինիզ թէնհաճէ պիր
պէկապան մահալէ կէլիլ' պիր աղ իսթիլա-
հաթ էտինիզ' տէտի . զիրա կէլիպ կիտէն-
լէր չօգ օլմաղլէ' թա'տմ' էթմէյէ պիլէ վա-
32 գըթլարը Էօզ իտի : Վէ թէնհաճէ պիր պէ-
Էապան մահալէ գալլը իլէ 'աղիմէթ էթտի-
33 լէր : Վէ ճէմա'աթ' անլէրի կիտէր իքէն
կէօրտիւ , վէ չօգ քիմնէլէր անը թանըմաղլէ ,
ճիւմլէ շէհըրտէն օրայա Էայան սէյրտիպ'
անլէրտէն էվիլէ Էէթիլէրէք , անըն Էանընա
34 ճէմ' օլտուլար : Վէ Զիտուըն չըգըպ' իտիլ ճէ-
մա'աթ կէօրտիւ , վէ չօպանըղ գըյունլար կի-
պի օլըղլարը իչիւն անլէրէ թէրահհիւմ' էտէ-
րէք , չօգ շէյլէր թա'լիմ' էթմէյէ պաշլատը :
35 Վէ արթըզ վաղըթ կէչիլ օլմաղլէ , շա-
յիրտիլէր անըն Էանընա կէլիպ' Պա'աղ պիր
պէկապան մահալէ տըր , վէ արթըզ վաղըթ
36 կէչիլ տիր . Անլէրի սաղը վէր , էթրաֆտաքի
չիթթիլէրէք վէ քէոյլէրէ վաղըպ' քէնտիլէրի
նէ էքմէք ալընլար , զիրա Էէյէճէքլէրի Էօզ
37 տըր' տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն'
Պուշլարա սիլ թա'ամ' վէրինիլ' տէտի . վէ

անա՝ Կիտիպ իբի եիւղ տինարլըգ էքմէք ստթըն ալըգ անէլէր թա՛ւամ՝ վէրէլլի՛մ մի՛ տէտիլէր։ Օլ տախի անէլէրէ՛ Գա՛չ էքմէյի- նիզ վար, կիտիպ պագընըգ՝ տէմէսի իւզէ- րինէ, անէլէր պագտըգ տան սոնկրա՛ Պէշ է+ 39 Դէ+ վէ իբի պալըգ վար՝ տէտիլէր։ Վէ տն- լէրէ՛ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ իւզէրինէ պէօ- լիւք պէօլիւք օթուրթմաւարընը էքր էյլէտի։ 40 Անէլէր տախի եիւղէր վէ էյլիշէր, թագըմ՝ 41 թագըմ օթուրտուլար։ Վէ պէշ էքմէք իլէ իբի պալըգը տըպ՝ սեմայա տողրու պագա- րազ պէրէ քէթ տու՛ասը օգուտու, վէ էք- մէքէրի փարէլէտիքտէն սոնկրա Խուլէն էօն- լէրինէ դօմազ իւղրէ, շայիրտլէրինէ վէրտի- վէ իբի պալըգը տախի ճիւմլէսինէ թագսիմ 42 էյլէտի։ Վէ ճիւմլէսի եէշիպ տոյտուլար։ 43 Վէ փարշալարը օն իբի քիւֆէ տօլուք օլա- րազ, պալըգլարտան տախի դալտըրտըլար։ 44 Վէ պու էքմէքլէրտէն եէյէնլէր պէշ պին գատար ատմ՝ իտի։ 45 Վէ տէր Դագապ շայիրտլէրինէ իպրամ էթտի քի՛ քէնտիտի ճէմա՛ւթը սալը վէրին- ճէյէտէք, անէլէր դայըղա կիրիպ՝ էվլէլճէ գար- շը թարաֆա, Պէյթսայտայա տողրու կիտէ- 46 լէր։ Գէնտիտի տախի անէլէրի սալը վէրտիք- տէն սոնկրա, տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա- 47 կիթտի։ Վէ ազշամ օլըգդտա, դայըգ տէ- նիզին օրթասընտա օլուպ՝ քէնտիտի գարա- 48 տա եալընըգ իտի։ Վէ բիւզկեար մուխալիֆ օլմաղէ, քիւրէք չէքէրէք՝ դաճմէթտէ օլ- տըգլարընը կէօրիւպ, կէճէնիկ տէօրտիւնճիւ- նէվլէթի գարարըրընտա տէնիկ իւզէրին- տէ եիւրիւլէրէք եանլարընա կէլտի, վէ ան- 49 լէրի կէշէք իսթէր իտի։ Անէլէր տախի անը տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրին- տէ, պիր խէյալ տըր զանն էտէրէք՝ ֆէր։ 50 Ետա էյլէտիլէր։ Զիրա ճիւմլէսի անը կէօ- րիւպ՝ միւզթարիպ օլտուլար։ Օլ տախի ա- նիտէ անէլէր իլէ սեյլէշիպ, անլէրէ՛ ճէտա- րէթլէնինիլ։ պէն իմ, գօրգմայընըգ՝ տէտի։ 51 Վէ դայըղա եանլարընա չըգտըգտա, բիւզ- կեար սաքին օլտու։ անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվգ էլ զայէ միւթէհայլիր 52 օլուպ՝ թէ՛աճճիւպ էտէրլէր իտի։ Զիրա օլ էքմէքլէրին քէյֆիլէթինի ֆէհմ էթմէմիշ- լէր իտի, չիւնքի գալպլէրի զալիլ օլմուշ իտի։ 53 Վէ գարըլ թարաֆա կէշիպ՝ ճէննէտարէթ 54 տիլարընա կէլիպ գարայա եանաշտըլար։ Վէ անլէր գայըգտան չըգտըգտա՝ տէր հալ անը 55 թանըտըլար։ Վէ ճիւմլէր պուլու՛նտն ճիւմլէ- մաճալլէրէ սէյիրտիպ՝ իլլէթլէրին եաթուգ- լար իւզէրինտէ թարաֆա իէշիպ՝ ճէննէտարէթ, չէր նէրէտէ պուլու՛նտըրընը իշիթիլէր իսէ՛ օլ մաճալլէ 56 կէթիլմէյէ պաշալտըլար։ Վէ հէր տախիլ

օլտըղը քէյց եա շէհր եա չիֆթլէքտէ, խաա- թալարը մէյտանլարա գօյուպ՝ պարի իպա- սընըն էթէյինէ տօգու՛նալար տէյիւ անտէն- րիճա էտէրլէր իտի։ անա ճիւմլէ տօգու՛նան- լար տախի շիֆա պուլուլըլար իտի։

Պ Ա Պ 7

1 Վէ ֆէրիսիլէր իլէ 'ուլէմաւտան պա՛ղըլարը Երուշալիմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն եանընա- 2 ճէմ՝ օլտուլար։ Վէ շայիրտլէրինտէն պա՛- ղըլարընըն նափաք եա՛նի երգանմամըշ էլլէր իլէ էքմէք եէտիքլէրինի կէօրմէքլէ, անլէրի 3 թագպիւհ էթտիլէր։ Զիրա ֆէրիսիլէր վէ ճիւմլէ եէհուտիլէր միւթէգատտաթիմինի բիվա- յէթինի թուլթամագտա օլուպ, էլլէրինի պիր 4 էյիճէ երգամամաղգճա՛ եէմէք եէմէղլէր։ Վէ շարընտան կէլլէլէլլէլլէլլէ, երգանմամաղգճա եէմէք եէմէղլէր։ վէ հըլֆղ էթմէք իւզրէ գապուլ էթտիլէրի սաթիլ չօգ շէյլէր, քէա- սէլէր վէ պարտաղար վէ պագըր գապար վէ 5 եաթմագլար երգամամալարը վար տըր։ Պա՛ տէհու ֆէրիսիլէր իլէ 'ուլէմա անա՛ Նի՛շիւն սէնին շայիրտլէրին միւթէգատտաթիմինի բի- վայէթի միւճիպլինճէ հարէքէթ էթմէյիլ Եր- յալմամամըշ էլլէր իլէ եէրլէր՝ տէյիւ սու- 6 'ալ էթտիլէր։ Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՛ Սիզ միւրա՛իլէր հագգընտա մէա- թուր օլտըղը իւզրէ, Պու գալմ՝ պանա լի- սաննէ հիւրմէթ էտէր, ֆաղաթ գալպլէրի 7 պէնտէն փէք ուզապ տըր։ Վէ ինսան թէն- պիհաթը օլտն թա՛լիմաթըն էյրլէթմէքլէ, պանա պիհուտէ եէրէ իպատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ իշա՛եա վաճի իլէ էյի սեյլէմիշ տիր։ 8 Զիրա Ալլաճըն էմիլինի թէրքլէ, ինսան բի- վայէթինի՝ եա՛նի պարտաղար վէ քէտսէլէր երգամամաթըն հըլֆղ էտիպ՝ պուլուլարտան 9 պաշգա չօգ շէյլէր տախի էտէրսինիլ։ Վէ անլէրէ տէտի քի՛ Րիվայէթինիլ թուլթամագ իշիւն Ալլաճըն էմիլինի նէ՛ կիւզէլ ըէտտ է- 10 տէրսինիլ։ Զիրա Մուսա՛ փէտէրինէ վէ վա- լիտէնէ հիւրմէթ էյլէ, հէմ տէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ շէթմ՝ էտէն մուլթաղա 11 գաթլ օլու՛նտն տէտի։ Ամմա սիզ տէրսի- նիլ քի՛ Էյէր պիր ատէմ՝ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ, թարաֆըմտան ոսան ֆա՛իտէ օլաճապ շէյ գուրպին եա՛նի վազֆ օլու՛նմըշ 12 տըր՝ տէրսէ, Օլ վազըթ անը արթըգ փէ- տէրի եա վալիտէսի իշիւն պիր շէյ էթմէյէ 13 պրաղմաղընըլ, Վէ թա՛լիմ էթտիլինիլ բիվայէթինիլ իլէ Ալլաճըն քէլարընը ֆէսի- էտէրէք, պուլու՛ն կիպի չօգ շէյլէր էտէրսինիլ։ 14 Վէ պիւթիւն ճէմա՛ւթը եանընա չաղը- րըլ, անլէրէ տէտի քի՛ ճիւմլէնիլ պէնի

- 45 տինկէլիպ անկալընդ : Ինսանն տըշարըսն-
տան իշէրիսինէ կիրիպ անը նափաք էտէպի-
լէճէք պիր շէյ եօզ տըր , անճադ ինսանը
նափաք էտէնլէր իշէրիսինտէն չըգոն շէյլէր
46 տիր : Իշէտիր գուլազարը օլան իշիթսին :
47 Վէ ճէմա'աթտան շէտէլէպ խանէյէ կիրտի-
լինտէ , շայիրտէրի պու թէմնիլի անտէն
48 իսթիֆաար էյլէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝
Սի՞զ տէ մի պէօյլէ ֆէճմնիզ սինիզ . անկա-
մա՞զ մը սընըզ քի՞ տըշարըտան ինսանն ի-
շէրիսինէ կիրէն չիշ պիր շէյ անը նափաք է-
49 տէմէզ . Զիրա գալպինէ տէյիլ , ամմա անը
գարնընա կիրէր , վէ ճիւմլէ թա'ամլարը թէ-
20 միզլէրէք , խալայա չըգար՝ տէտի : Վէ
տախի՝ ինսանը նափաք էտէն ինսանտան չը-
21 գան շէյ տիր . Զիրա տերունտէն՝ Էա՞նի ա-
տէմլէրին գալպինտէն էֆքեարը ֆասիտէ վէ
22 զինա վէ ֆաճշ վէ գաթլէ , Վէ սըրգաթ վէ
թամա՞ վէ ֆըզ վէ չիլէ վէ ֆիւճուր վէ սուի
նազար վէ քիւֆը վէ զուրուր վէ խալաէթ
23 չըգար : Պու ֆէնայլըլարըն ճիւմլէսի տերուն-
տէն չըգալք ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի :
24 Վէ օրատան գալգըլ՝ Սուր վէ Սայտա
հուտուտընա կիթտի . վէ պիր խանէյէ կի-
րիպ՝ քիմնէյէ մա'լիւմ օլմասընը իսթէմէտի
25 իսէ տէ կիլէնէմէտի : Զիրա նափաքը ուհլու
գըղը օլան պիր գարը անըն հազգընտա խա-
պէր սլարադ՝ կէլիպ պալալարընա գափանտը :
26 Օլ գարը տախի Սիրօֆինիք թա'իֆէսինտէն
Խուսանիյէ օլուպ , գըղնտան ճիննի իրաճ
27 էթմէսինի անտէն ըրնա էյլէտի : Ամմա Յի-
սուս անա՞ Պրադ , էվլէլա էվլատ տոյտըն ,
զիրա էվլատըն էքմէյինի ալըլ՝ քէօփէքլէրէ
28 աթմադ էյի տէյիլ տիր՝ տէտի : Մէրգուճէ
տախի անա ճէվապէն՝ Պէլի , Էա Բապպ ,
չիւնքի քէօփէքլէր տախի սօֆրանն ալթըն-
տա , էվլատըն գըղընթըլարընտան եէրլէր՝
29 տէտի : Օլ տախի անա՞ Պու սէօզ իշիւն
կիթ , ճինն սէնին գըղընտան չըգմըշ տըր՝
30 տէտի , Վէ մէրգուճէ խանէսինէ վարադտա ,
ճինն չըգմըշ վէ գըղը տէօշէքտէ եաթմըշ
պուլուտ :
31 Վէ եինէ Սուր վէ Սայտա հուտուտընտան
չըգըլ՝ Տէգապօլիս հուտուտընն արասըն .
32 տան ճէլիլ տէնիլիտէ կէլտի : Վէ սաղըր վէ
փէլթէք պիր քիմնէյէ կէթիլիպ՝ իւզէրինէ
էլինի վադ՝ էյլէմէսինի անտէն ըրնա էյլէտի .
33 լէր : Օլ տախի անը ճէմա'աթ իշինտէն թէն-
չայէ չէքիպ , փարմաղլարըն անըն գուլազ-
լարընա վադ՝ իլէ՝ թիւքիւրիւպ տիլինէ աօ .
34 գուսուտ : Վէ սէմայա տօղրու նազար իլէ
աճ էտիպ , անա՞ Էֆֆաթա , Էա՞նի ալըլ՝
35 տէտի , Վէ տէր հալ անըն գուլազլարը ալը-
լըպ վէ տիլինն պաղը չէօզիւլիւպ՝ տօղրու

- 36 թէքէլիւմ էթտի , Վէ անլէրէ պուսու քիմ-
սէյէ սէօյլէմէմէլէրինի թէնպիճէ էթտի . ամմա
անլէրէ հէր նէ գատար թէնպիճէ էթտի իսէ
տէ , օլ գատար զիյատէ նէշը Էաէրլէր իտի .
37 Վէ ֆէվգ էլ զպէ հայրան գալըպ՝ շէր շէյի
էյի էյլէտի , հէմ սաղըրլարը իշիթտիրի հէմ
տէ տիլիլըլէրի սէօյլէտի՝ տէրլէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Օլ կիւնլէրտէ փէք չօգ ճէմա'աթ պուլու-
նուպ՝ եէյէճէքլէրի օլմատըղընտան , [Յիսուս]
շայիրալէրինի եանընա չաղըրըպ՝ անլէրէ տէ-
2 տի քի՞ Պու ճէմա'աթա աճըրըմ , չիւնքի
չիմաի իւշ կիւն տիր . Էանըմտա պուլուսու-
3 յօրլար վէ եէյէճէքլէրի եօզ տըր : Վէ էյեր
անլէրի էվլէրինէ աճ սաղը վէրիւսէմ , Էօլտա
թազաթլարը քէսիլիւր . զիրա պա'զըլարը ու-
4 զադտան կէլտիլէր : Վէ շայիրալէրի անաճէ-
վապէն Պուլալարը պուրատա , չէօլտէ պիր
քիմնէ էքմէք իլէ՝ նա'սըլ տօյուրա պիլիւր՝
5 տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Գա՞շ էքմէյինիպ վար՝
տէյիլ սու՞ալ էթտիլինտէ , անլէր՝ Եէտի
6 տանէ՝ տէտիլէր : Վէ ճէմա'աթըն եէր իւ-
զէրինտէ օթուրմասըն էմր էթտի , վէ օլ
Էէտի էքմէյի ալըլ՝ թէշէքքիւր էթտի , վէ
փարէլէյիպ՝ Էօնլէրինէ գոմազ իւզլէ շայիրա-
լէրինէ վէրտի . անլէր տախի ճէմա'աթըն Էօ-
7 նիւն գոտուլար : Վէ պիր գաշ քիւշիւք
պալըզլարը օլմաղլէ , պէքէթթա տուսը օ-
գոյուպ՝ Պուլալարը տա Էօնլէրինէ գօյուլնըլ՝
8 տէտի : Վէ եէյիպ տօյուտուլար , վէ փարա-
լարըն ֆաղլարսիտան եէտի զէնպիլ գալտըր-
9 տըլար : Եէյէնլէր տախի տէօրթ պին գատար
10 իտի . վէ անլէրի սաղը վէրտի : Վէ տէր՝ ա-
գապ շայիրալէրի իլէ գալըզա պիլիւպ՝ Տալ-
մանուլթա թարաֆընա կիթտի :
11 Վէ ֆէրիսիլէր չըգըլ՝ անը թէճրիւպէ ի-
շիւն , քէնտիսինտէն սէմատան պիր 'ալա-
մէթ թալէպ էտէրէք , անըն իլէ միւպաճէսի
12 էթմէյէ պաշաալարը , Վէ տերունինտէն աճ
չէքիպ՝ Պու նէսլ նի՞շիւն 'ալամէթ թալէպ
էտէր . հազիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի՞ պու-
նէսլէ պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝ տէ-
13 տի : Վէ անլէրի պարազա՝ Էինէ գալըզա կիր-
մէքլէ , գարշը թարաֆա կէչտի :
14 Վէ էքմէք ալմասընը ունուլթմուշարը ըտը ,
գալըզտա տախի Էանլարընտա պիր էքմէք
15 տէն պաշաա եօզ իտի : Վէ անլէրէ՝ Պագը-
նըլ , ֆէրիսիլէրին մայասընտան վէ շէրօտէ-
սին մայասընտան իճթիրազ էտինիլ տէյիլ-
16 թէնպիճէ էյլէտի , Վէ պիրի պիրի իլէ սէօյլէ
շիպ՝ Էքմէյիլիլ օլմատըղը իշիւն տիր՝ տէ-
17 տիլէր : Վէ Յիսուս պուսու պիլմէքլէ անլէրէ

տետի քի՝ Նի՞չիւն էքմէյինիդ օլմատըդը Ի-
չիւն սեղլէշերսինիդ . տաճա ֆէհմ՝ էթմէ՞զ
մի սինիդ . վէ խորաք էթմէ՞զ մի սինիդ . գաւ-
48 պինիդ տաճա զայի՞զ մի տիր . կեօղլէրինիդ
վար իքէն կեօրմէ՞զ մի սինիդ , վէ գուլագ-
լարընը վար իքէն իշիթմէ՞զ մի սինիդ , խաթ-
49 րընըզա տախի կէթիրմէ՞զ մի սինիդ : Օլ պէշ
պին տտէմէ պէշ էքմէյի փարէլէյիպ՝ թէվզի՞
էյլտիյիմտէ , գա՞լ քիւֆէ տօրուսը ալիւն
փարչա գալտըրտընը . անա՞ Օն իքի՞ տետի .
20 լէր , վէ օլ տէօրթ պին քիշիյէ ետի Ե+Եյի
Իւլլէ՞՝ Եյլէրիւնէրէ , գա՞լ զէնպիլ տօրուսը
փարչա գալտըրտընը . անլէր տէ՞ իշտի՞ տէ-
21 տիլէր : վէ անլէրէ՞ Նի՞չիւն խորաք էթմէզ
սինիդ՝ տետի :
22 վէ Պէյթօպտայա կէտի . վէ պիր ու՛մա
Եանլան կէթիրիպ՝ անա տօղունմաքընը րիճա
23 էթտիլէր : Օլ տախի ա՛մպը Էլլնտէն թու-
թուպ՝ քեօյտէն տըշարը չըգարտը . վէ կեօ-
լէրինէ թիւքիւրիւպ՝ Էլլէրինի անըն իւզէրի-
նէ վաղ՝ էթմէքլէ՞ , անա՞ Պիր շէյ կեօրի՞ւյօր-
24 մը օրն՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Օլ տախի նա-
զօր էտիպ՝ Աղաճլարա պէնկզէր ատէմլէրի
25 Եիւրիւր կեօրիւյօրմ՝ տետի : Պա՛տէհու Էլ-
լէրինի թէքրար անըն կեօղլէրի իւզէրինէ գօ-
յուպ՝ պագտըրտը . օլ տախի իֆագաթ պու-
26 լուպ՝ հեր շէյի աշիքեարէ կեօրտիւ : վէ՞
Բեզէ կիրիպ քեօյտէ քիմէյէ սեղլէմէյէ-
սին՝ տէյէրէք , անը խանէսինէ կեօնտետի :
27 վէ Յիսուս շայիրտլէրի Իլէ Գայլէրիյէ Ի
Ֆիլիպպօս քեօլլէրինէ կիտիպ՝ Եօլտա շայիրա .
լէրինէ՞՝ Ատէմլէրին տէտիլլէրինէ կեօրէ պէն
28 քի՛մ իմ՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Անլէր տա-
խի՝ վաֆթիլ էտիճի Եուհաննա , վէ պա՛ղը-
լարը՝ Էլլյա , վէ պա՛ղըլարը տախի ֆէյղամ՝
պէրլէրտէն պիրի սին՝ Դեյօրլօր տէյիւ ճէվապ
29 վերտիլէր : վէ անլէրէ՞ Եա սիղլին տետիյինի
զէ կեօրէ պէն քի՛մ իմ՝ տետի . Պետրոս տա-
խի անա ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ սին՝ տետի :
30 վէ անլէրէ՞ Հագգըմտա քիմէյէ պիր շէյ սեօյ-
լէմէյինիդ՝ տէյիւ Էքիտէն թէնպիհ՝ Էյլէտի :
31 վէ Իպն իւլ ինսան չօգ էլէմ չէքիպ՝ իւ-
թիյարտը իլէ պաշ քեհահիլլէր վէ ուլէմա
թարաֆընտան րէտտ օլունուպ՝ գաթլ օլուն-
մագ , վէ իւզ կիւնտէն սօնկրա գըյամ էթ-
մէք կէրէք իտիյինի անլէրէ թա՛լիմ էթմէյէ
32 պաշլատը : վէ պու սեօղիւ աշիքեարէ սեօյ-
լէտի . վէ Պետրոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝
33 թա՛ղիւր էթմէյէ պաշլատը : Օլ տախի տէօ-
նիւպ՝ շայիրտլէրինէ պագտըգտա , Պետրոսա
թա՛ղիւր էտէրէք՝ Արարմա չէքիլ , էյ շէյ-
թան , գիրա Ալուհա ա՛խտ օլան շէյլէրէ տէ-
յիւ , անճագ ատէմլէրէ ա՛խտ օլան շէյլէրէ
սարֆը Էֆքեար էտէրսին՝ տետի :

34 վէ ճէմա՛աթը շայիրտլէրի Իլէ՝ պերապէր
Եանլան չաղըրըպ անլէրէ տետի քի՞ շէր քիմ՝
արարմա կէլմէք իսթէրսէ , թէքը Ի նէֆա Է-
տէրէք՝ խաղընը Եիւքլէնիպ արարմ՝ սրտա կէլ-
35 սին : Ձիրա հեր քիմ ճանընը գուրթարմագ
Իսթէրսէ , անը զայ՝ էտէճէք , վէ հեր քիմ՝
ճանընը պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ իչիւն զայ՝
36 էտէրսէ , անը գուրթարաճագ տըր : Ձիրա
պիր ատէմ՝ պիւթիւն տիւնէպը գաղանըպ
տա , քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ իս-
37 թիֆատէ էտէր : Եախօտ ատէմ՝ քէնտի ճա-
38 նընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր : Ձիրա հեր քիմ՝
պու զինաքետար վէ կիւնահաքետար նէալ իչիւ-
տէ՝ պէնտէն վէ սեօղլէրիմտէն տօլալը ու-
թանըրոս , Իպն իւլ ինսան տախի մուգատ-
տէս մէլա՛իքէսիլլէ քէնտի ֆէտէրինին ճէլա-
լինտէ կէլալիլ զէման՝ անաէն տօլալը ութա-
39 նաճագ տըր : վէ անլէրէ՞ Հագգիգաթէն սի-
զէ տէրիմ՝ քի՞ պաշարտա հագըր օլանլարտան
պա՛ղըլ վար տըր քի՞ մէլէքիւթ Ուլլահըն
գուրտէթլէ կէլալիլի կեօրմէյինիճէ , Եօլիւմ
աօլա թաթմայաճագ տըր՝ տետի :

ՊԱՊ 9

1 վէ ալթը կիւն սօնկրա Յիսուս Պետրոս Իլէ
Եա՛գուպ վէ Եուհաննայը պերապէր ալըպ՝
անլէրի Եալընը վէ թէնհաճէ Եիւքիւք պիր
2 տաղ իւզէրինէ կեօթիւրտիւ : վէ Եօնլէրին-
3 տէ սուրէթի թէպէտտիւլ էտիպ , Էլպիսէսի
փարապ՝ Եէր իւզէրինտէ հիշ պիր գասարըն
պէյաղ էտէմէյէճէյի տէրէճէտէ՞ հէման գար
4 կիպի զայլթ պէյաղ օլտա : վէ անլէրէ Մու-
սա իլէ Էլլիյա կեօրիւնիւպ՝ Յիսուս իլէ սեօյ-
5 լէնիյօլար իտի : վէ Պետրոս Յիսուսա իսթա-
պէն՝ Բապպի , պիզէ պուրտա պուլունմագ
էյի տիր , վէ պիրի սէնին վէ պիրի Մուսա վէ
պիրի տէ Էլլիյա իչիւն իւզ իտայմէ Եափալըմ՝
6 տետի . Ձիւնքի զիյատէսիլլէ խալֆ էթմիշ
օլմալարը իլէ , նէ սեղլէյէճէյինի պիլմէտի :
7 վէ պիր պուլութ անլէրի կեօլիկսի ալթընա
ալըպ , պուլութտան՝ Սէվկիւլիւ օղլըմ՝ պու-
արը , պուլուն տինկլէյինիդ՝ տէյէն պիր սետա
8 կէտի : վէ հէման անլէր էթրաֆա պագըպ՝
Եալընը Յիսուստան մա՛տա Եանլարընտա
9 արթըգ քիմէյի կեօրմէտիլէր : վէ տաղտան
էնէրլէր իքէն , Իպն իւլ ինսան էմլաթտան
գըյամ Ետինճէյէտէք , կեօրտիւքլէրինի քիմ
սէյէ նագլ էթմէմէլէրինի անլէրէ թէնպիհ
10 էթտի : վէ պու սեօղիւ պէյնլէրինտէ սագ-
լըպպ՝ էմլաթտան գըյամ էթմէք նէ տէ-
11 մէք օլաղընը միւպահէտէ էտէրլէր իտի : վէ՞
Ուլէմա նի՞չիւն , Էվլէլա Էլլիյա կէլմէք կէ-
րէք տիր , անլէրէ՛ տէյիւ անա սու՛ալ էթ-

- 42 տիւրէր : Օլ տախի անդէրէ ճէվապէն՝ կէրչի
 էլէյա եվէլէյա կէլիպ՝ հէր շէյի թոնգիմ՝ է-
 տէր, վէ իպն իւլ ինսան հազգընտա՝ չօգ
 էլէմ չէրիպ հազարէթ կէօրէճէք տիր՝ աէ.
 43 յիւ ետղըմըշ տըր. Պէն իտէ սիզէ տէրիմ
 քի՝ էլէյա կէլմիշ տիր, վէ անըն հազգընտա
 մէսթուր օլտըղը իւզըէ, անա հէր իսթէտիք.
 էրն շէյի ետփաղըմը՝ տէտի :
 44 Վէ շալիքալէրին եանընա կէլտիլինտէ՝,
 անլէրին էթրաֆընտա խոյլի ճէմա՝տթ՝ վէ
 անլէր իլէ միւպաշէտէ էթմէքտէ օլան՝ ուլէ-
 45 մոյը կէօրտիւ : Վէ պիւթ իւն ճէմա՝տթ ա-
 նը կէօրտիլիւ կիպի, միւթէհալլիք օլուպ՝
 եանընա տէլիքալէք, անը տէլալմաղըլար :
 46 Օլ տախի՝ ուլէմոյա՝ Անլէր իլէ նէ՞ մուպա-
 շէտէ էտիլթորսընը՝ տէյիւ սու՝ալ էթմէսի
 47 իւզէրինէ, շէմա՝տթտան պիր աւէմ ճէվապ
 վէրիպ՝ Եա Մու՝ալլիմ, օղըմը սանա կէթիլ
 48 տիմ, անաէ պիր տիլտիլ րուհ օղմաղէ՝ շէր
 նէրէտէ թութարսա, անը տէրէ չարփար.
 օլ տախի քէօփիւրիւպ տիլլէրինի զըճըրա-
 տըր վէ գուրուր. վէ Անը իրաւ շէտիլիլ
 տէյիւ շալիքալէրինէ սէօյլէտիմ իտէ տէ,
 49 միւթէթտիր օլմաղըմը՝ տէտի : Օլ տախի
 անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ էյ իմանըլ նէսլ,
 նէ՞ վաղթա գատար սիզլն իլէ պէրապէր օ-
 լալըմ. նէ՞ վաղթա գատար սիզէ թէհամ-
 միւլ էտէյիմ. անը պանա կէթիլինիլ տէ-
 20 տի : Վէ եանընա կէթիլալէրինտէ, անը
 կէօրտիլիւ կիպի րուհ անը սարսար. օլ տա-
 խի եէրէ տիւլիւպ՝ աղղը քէօփիւրէրէք եու-
 21 վարախտը : Վէ Յիսուս պուռուն նէ գէման.
 տէն պէրու տնա վազը՝ օլտըղընը փէտէրին-
 տէն սու՝ալ էթմէքտէ, օլ տախի՝ Ալպալէ.
 22 թինտէն պէրու. Վէ անը հէլաք էթմէք իւզ-
 րէ չօգ տէֆիա աթէշէ վէ սույա աթմըշ
 տըր. էլաքին էյէր պիր շէյ ետփա պիլիլ ի-
 սէն, պիլէ թէրահհիւմ էտիպ իմառա էյլէ՝
 23 տէտի : Յիսուս տախի անա՝ իման էտէ պիլիլ
 իսէն, իման էտէնէ հէր շէյ միւլմէրն տիր՝
 24 տէտի : Վէ անիտէ չօճուղըն փէտէրի կէօզ
 եաղը տէօքէրէք ֆէրեսա էտիպ՝ իման էտէ-
 րիմ, եա րապպ, իմանըլղըղմա իմառա
 25 էյլէ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ճէմա՝տթն սէ-
 յիլտիպ ճէմ՝ օլտըղընը կէօրտիւքտէ, նա-
 փաք րուհը աղարըլըրպ, անա՝ էյ տիլիլ
 վէ սաղըր րուհ, պէն սանա էմր էտէրիմ,
 պուռուն չըգ վէ պիր տաշա կիրմէ՝ տէտի :
 26 Բա՝ տախի պաղըրտըրազ վէ անը շիտէթլէ
 տարսարազ չըգալ. օլ տախի մէյիթ կիպի
 օլտու, շէօյլէ քի չօգլալը՝ Ֆիվթ օլմուշ տըր՝
 27 տէտիլէր : Վէ Յիսուս անը էլինտէն թու-
 28 թուպ գալալըմալըլէ՝ գալալը : Վէ խա-
 նէյէ կիրտիլինտէ, շալիքալէրի՝ Պիլ անը

- նի՞չիւն իրաւա էթմէյէ միւզթէտիր օլմա-
 տըգ՝ տէյիւ անտէն թէնհաւէ սու՝ալ էթ-
 29 տիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Պու մաղուլէնին՝
 տուա վէ օրուճառան զայրի պիր վէճհլէ իւ-
 րաճը միւլմէրն տէյիլ տիր՝ տէտի :
 30 Վէ օրառան չըգալ՝ ճէլիւտէն կէչրէր ի-
 քէն, պիր քիմսէնին վաղըֆ օլմառընը իս-
 31 թէմէլ իտի : Չիրա շալիքալէրինէ թալիմ
 էտիպ, անլէրէ՝ իպն իւլ ինսան աւէմէլէր
 էլինէ թէլիլմ օլուռուպ՝ անը գալթ էտէ-
 ճէքլէր, վէ գալթ օլուռալըլտան սօնկրա իւ-
 չիւնճիւ կիւնտէ գըլաւ էտէճէք տիր՝ տէտի :
 32 Ամմա անլէր պու սէօզիւ անկլամալըպ՝ օրաւէն
 իսթիֆտար էթմէյէ տախի գօրգտըլար :
 33 Վէ ֆէֆընաշուամ կէլտի. վէ խանէտէ ի-
 քէն անլէրէ՝ Եօլաա պիրի պիրինիլ իլէ նէ՞
 միւպաշէտէ էթմիլիլ տէյիւ սու՝ալ էթ-
 34 տի : Անլէր տախի սիւքիւթ էթմիլէր. զէ-
 րա՝ Պէլլիւք քիմ տիր՝ տէյիւ եօլաա պիրի
 35 պիրի իլէ միւպաշէտէ էթմիլլէր իտի : Օլ
 տախի օթուրուպ, օն իքիլէրի չաղըրպ՝ ան-
 լէրէ՝ էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմազ իս-
 թէրուէ, ճիւմէլսինին մու՝տիլէրի վէ ճիւմէլ-
 36 սինին խըտմէթքալըր օլտու՝ տէտի : Վէ պիր
 չօճուգ աղըպ օրթալալըլտաա տուրալըրալ, վէ
 37 անը գուճաղընա աղըպ, անլէրէ՝ շէր քիմ
 պէլլէլ չօճուգլառան պիրինի պէնիմ իս-
 միմ իչիւն գապուլ էտէրուէ, պէնի գապուլ
 էթմիլլ օլուր. վէ հէր քիմ պէնի գապուլ
 էտէրուէ, պէնի տէյիլ Ֆաղաթ պէնի իրաւ
 էտէնի գապուլ էթմիլ օլուր՝ տէտի :
 38 Վէ Եուհաննա անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա
 Մու՝ալլիմ, արտըմըլմա կէթմէլէրէք, սէնին
 իմիլլէ ճիւնլէրի իրաւա էտէնէ տիր քիմսէ
 կէօրտիւք, վէ արտըմըլմա կէլմէտիլինտէն
 39 անը մէն՝ էթմիլլէր տէտի : Յիսուս իտէ տէտի քի՝
 Անը մէն՝ էթմէլինիլ, զիրա իսիլմէ միւլճիլ
 իճրա էտիպ տէ, ֆիլ հալ պէնիմ հաղգըմ
 40 տա ֆէնա սէօյլէլէ պիլին եօգ տըր : Չիւնքի
 պիլէ մուլալիլ օլմոյան պիլիմ թարաֆըմը-
 41 տան տըր : Չիրա ֆրիստոսա միւթէ՝ալըգ օլ-
 տըղընըլտան՝ հէր քիմ սիզէ պէնիմ իմիմ
 իչիւն պիր քեասէ սու իչիլիլտէ, հաղիգա-
 թէն սիզէ տէրիմ քի՝ էճրիլի աղըլ զայ՝ էթ-
 42 մէյէճէք տիր : Վէ պանա ինսան քիւլէլէ-
 լէրին պիրինի հէր քիմ սիւրչտիւրիւրուէ,
 պոյնընա պիր տէլիլմէն թաղը տալըպ՝ տէ-
 նիլէլ աթըլմաղը քէնտիլէ տաշա խոյըլը տըր :
 43 Վէ էյէր էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէլ օ-
 լուրաա, անը քէս. հոյաթա սաղաթ կիր-
 մէք՝ իքի էլին օլուպ ճէհէնէմէ, օլ սէլիւն-
 մէլ աթէլէ կիրմէքտէն սանա խոյըլը տըր :
 44 Օրատա անլէրին գուրտը էօլմէլ վէ աթէլէ
 45 սէլիւնմէլ, Վէ էյէր պաղըն սէնին սիւրչ-

մէնէ սեպեպ օրուրսս, անը քէս. հայաթա-
թօփալ կիրմէք իբի այաղըն օրուպ ձէհէն.
նէմէ, օլ սեպլանմեղ աթէշէ աթըմմագտան
46 ոսնա խայրը տըր. Օրոտա տնէրին գուրաը
47 էօմէղ վէ աթէշի սէօյունմեղ: Վէ էյէր
կէօղիւն սէնին սիւրյմէնէ սեպեպ օրուրսս,
անը չըգար. մէլէքիւթ Ուլաճաթէր կէօղիւ-
կիրմէք իբի կէօղիւն օրուպ ձէհէննէմ աթէ-
48 շինէ աթըմմագտան սանա խայրը տըր. Օրո-
տա տնէրին գուրաը էօմէղ վէ աթէշի սէօ.
49 յիւնմեղ: Զիրա հէր քէս աթէշ իլէ թուղ
լանաճագ, վէ հէր գուրպան թուղ իլէ
50 թուղլանաճագ տըր: Թուղ էյի տիր, ամ-
մա թուղ թաթիւղ օրուրսս, անը նէ՞ իլէ
թերպիլէ էտէճէքանիւ. քէնաթիլէրինգաէ
թուղընը օրուպ՝ պիրի պիրինիղ իլէ միւսա-
լէմէթ իւզրէ օրունըլ:

ՊԱՊ 40

1 Վէ օրատան գաղղըլ՝ իրտանըն գարշը թա-
րաֆընաան, Եէհուտիլէ հուտուտընա կէլաի.
վէ խալգ թէքրար տնին կաննա ձմ՝ օլտղ-
տա, քէնաի 'ատէթի իւզրէ երինէ անյէրէ
թաթիւմ էտէր իաի:
2 Վէ Ֆերիսիլէր կաննա կէլիլ՝ անը թէճ-
րիւպէ էտէրէք՝ Զէվճէսինի թաթիւղ էթմէք
ատէմէ ճաթիլ մի՝ տէլիւ անտէն սու՛ալ էթ-
3 տիլէր: Օլ տաթի տնէրէ ձէվապէն՝ Մուսա
4 սիղէ նէ՞ էմը էյլէտի՝ տէտի: Վէ անյէր՝
Մուսա թալադնամէ կաղպլ թաթիւղ էթմէլէ
5 իլն վէրտի՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս անյէրէ ձէ-
վապէն՝ Սիղէ պու էմրի ղըլգէթ ի գաղլինիղ
6 սեպեպիլէ կաղլը. Ամմա իպթիտա ի իւր-
գաթտա Ալլաճ անյէրի էրքէք վէ տիլի խալգ
7 էթտի: Պու սեպեպտէն ատէմ՝ փէտէրինի վէ
վաթիտէսինի թէրք էտիպ՝ ղէվճէսինէ միւլա-
8 սըգ օլտըրգ, իրիսի եէք վիւճուտ օլաճագ-
լար: Պինտէն 'ալէյճ տրթըք իբի տէլիլ, լա.
9 քին եէք վիւճուտ տիրլէր: Իմաի Ալլաճըն
բապթ էյլէտիլինի ինսան այըրմասըն՝ տէտի:
40 Վէ խանէտէ՝ շայիրալէրի երինէ պու նէսնէյի
41 անտէն իսթիֆուսար էթտիլը: Օլ տաթի՝ շէր
քիմ ղէվճէսինի թաթիւղ էտիպ՝ տիկէրինի թէ.
զէվիլիւմ էտէրտէ, անըն 'ալէյճինէ վինա էտէր:
42 Քէզալիք պիր գարը գօճաընը թաթիւղ էտիպ՝
տիկէրինէ թէվիլիւմ օրունըսս, ղինա էտէր:
43 Վէ անյէրէ տօգուլանաը իլինէ կաննա
քիւչիւք չօճուգար կէթիւրիլէր. շայիրալէ-
44 րի իսէ կէթիւրիլէրի աղարաղալըր: Վէ
Յիսուս պուճու կէօրուքաէ կիւճէնիպ՝ ան-
լէրէ խիթապէն՝ Պրաղընը, չօճուգար եա-
նըմա կէլիլինը, վէ անյէրի մէն՝ էթմէլինիլ,
զիրա մէլէքիւթ Ուլաճ պու մաղուլէլէրին

15 տիր: Հաղիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի՛ մէլէ-
քիւթ Ուլաճը հէր քիմ՝ քիւչիւք չօճուգ կի-
պի գապուլ էթմէղսէ՝ անա ապա կիրմէլէ-
46 ձէք տիր՝ տէտի: Վէ անյէրի գուճաղընա ա-
լըպ, իւզէլլէրինէ էլլէրինի գօյարագ՝ անյէ-
րէ խայր տու՛ա էյլէտի:
47 Վէ եօլա չըգաղընա, պիր քիմնէ եա-
նընա սէյիրաիլ՝ հուղուրընա տիղ չէօր-
տիւ. վէ անա՛ էյ Մուլլիմ՝ ի քէրիմ, հա-
յաթը քէպէտիլէյէ վարիս օլմագ իչիւն նէ՞
48 եափայլմ՝ տէլիւ սու՛ալ էյլէտի: Յիսուս
տաթի անա՛ Նի՛չիւն պանա քէրիմ՝ տէյօր-
սըն. պիրտէն՝ եա՛նի Ալլաճտն ղայրի քէ-
49 րիմ եօգ տըր: Էլլաճիւրի պիլիւրին. Զինա
էթմէլէսին, Գաթիլ էթմէլէսին. Սըրգաթ
էթմէլէսին, Եալան շէհատէթ էթմէլէսին,
Ղաաթ էթմէլէսին, Փէտէրինէ վէ վաղիտէնէ
20 հիւրմէթ էյլէ՛ տէտի: Օլ տաթի անա ձէվա-
պէն՝ էյ մա՛ալլիմ, պուճուրըն ծիւմէսինի
սեպալէթիմսէն պէրու հըթիլ էյլէտիմ՝ տէ-
21 տի: Վէ Յիսուս անա պաղըլ անը սէվաի,
վէ անա խիթապէն՝ Պիր նօգսանըն վար,
կիտիլ՝ մամէլէլինի սաթըպ ֆուգարայա վէր,
վէ սէմատա խաղիւնէյէ մալլը օլաըսըն. վէ
խալը եիւքլէնիլ կէլ, պանա թապի՝ օլ՝ տէ-
22 տի: Օլ տաթի պու սէօղտէն ղամնաը օլտու,
վէ միւքէտտէր օլաըսը կիթտի, չիւնքի չօգ
23 մալի վար իտի: Յիսուս տաթի էթրաֆընա
պաղըլ, շայիրալէրինէ՝ Մալաթ քիմնէլէր
մէլէքիւթ Ուլաճա նէ՛ կիւճ իլէ կիրէլէր:
24 տէտի: Շայիրալէրի իսէ անըն սէօղլէրինէ
հայրան գալմալարըլէ, Յիսուս թէքրար ան-
լէրէ ձէվապէն՝ էյ չօճուգարըմ, մալլէ ի՛-
թիմատ էտէնյէրին մէլէքիւթ Ուլաճա կիր-
25 մէսի նէ՛ կիւճ տիր. Զէնկինի մէլէքիւթ
Ուլաճա կիրմէսինտէն, տէվէնին իյնէ՝ տէ-
լիլինտէն կէլմէսի տաճա գօլլայ տըր՝ տէտի:
26 Վէ անյէր ղիյատտէօլլէ հայրան օլուպ, մա-
պէյնէրինտէ՛ էյլէ իսէ քի՛մ խէլաս պու-
27 լա պիլըր՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս անյէրէ պա-
ղըլ՝ ինսան ինտինտէ պու ղայր ի միւմքին
տիր, լաքին Ալլաճըն ինտինտէ տէլիլ տիր.
զիրա ինա Ալլաճ հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէ-
28 տի: Պետրոս անա՛ իշթէ պիղ հէր շէյի
թէրք էտիպ՝ անա թապի՝ օլտուգ՝ տէմէլէ
29 պաշալաթ: Յիսուս տաթի ձէվապէն՝ Հաղի-
գաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի՛ պէնիմ՝ իչիւն վէ
պէշալէթ իչիւն խանէ եա պիրատէր եա հէմ՝
շիլէ եա փէտէր եա վալիտէ եա ղէվճէ եա
էվալտ եա թալալալըր թէք էթմիլ օլուպ
30 տա, Շիմաի պու ղէմնտէ թէ՛ատտիլէր
իլէ պէրապէր եիւղ գաթ ղիյատտէ՝ խանէ վէ
պիրատէր վէ հէմշիլէր վէ վալիտէ վէ էվալտ
վէ թալալալալ, վէ ալիւթտէ հայաթը ե-

- պետիկէյէ նախ օլմայաճադ պիր քիմնէ եօգ
 31 արը : Լաքին չօգ մնադատտէմ՝ քիմնէլէր
 մնախիսէր՝ վէ մնախիսէրլէր մնադատտէմ
 օլաճադ արը՝ տէտի :
- 32 Վէ անլէր Եերուշալիմէ չըգմադ իւզրէ եօլ-
 տա իքէն , Յիսուս Էօնլէրինճէ կիտէր իտի ,
 վէ անլէր հայրան գալարադ , արտընճա կի-
 տէր իքէն գօրգարլար իտի . վէ եինէ օն ի-
 քիլէրի եանընա ալըպ՝ անլէրէ քէնաինն օ-
 լաճադ վուգուլաթը սէյլէմէյէ պաշլատը .
- 33 Ետի , իշթէ պիզ Եերուշալիմէ չըգպօրըզ ,
 վէ իպն իւլ ինսան պաշ քեաշինլէր իլէ ու-
 լէմայա թէսլիմ՝ օլունաճադ , անլէր տախի
 անըն գաթիլինէ հիւքմ՝ էտիպ՝ անը թա՝ իֆէ .
- 34 Լէրին էլինէ թէսլիմ՝ էտէճէքլէր . Պունլար
 տախի անը իսթիհլա էտիպ՝ գամլը իլէ տէօ .
 յերէք իւզրինէ թիւքիւրէճէքլէր , վէ անը
 գաթիլ էտէճէքլէր տիր . օլ տախի իւշիւնճիւ-
 կիւնիւ գըլյամ էտէճէք տիր՝ ԴէԴէ :
- 35 Վէ Զէպէտի օղուլարը Եա՛գուպ իլէ Եու-
 հանա եանընա կէլիպ՝ Եա Մուալիմ՝ , թա-
 լէպ էտէճէքիմիզ նէմնէյի պիզէ իճրա էթ-
 36 մէնի իսթէրիպ՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝
 Սիզէ նէ՝ իճրա էթմէմի իսթէրսինիպ՝ տէտի :
- 37 Անլէր տախի անա՝ ճէլալինտէ պիրիմիզ սա-
 ղընտա վէ պիրիմիզ սօլընտա օթուրմադըզը
- 38 պիզէ իհսան էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս ան-
 լէրէ՝ Նէ թալէպ էթտիյինիզի պիլմէզսինիզ .
 պէնիմ իլէճէյիմ՝ քեաաւտէն իլմէյէ , վէ
 վաֆթիզ օլունաճադըմ վաֆթիզ իլէ վաֆ-
 թիզ օլունաճադըմ միւգթէտի՝ Դի սինիպ՝ տէ-
 39 տիրտէ , Միւգթէտի իլ՝ տէտիլէր : Յիսուս
 իսէ անլէրէ՝ կերչի պէնիմ իլէճէյիմ՝ քեա-
 ստէն իլէճէքսինիզ , վէ պէնիմ վաֆթիզ
 օլունաճադըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլունա-
- 40 ճադսընըզ . Լաքին սաղըմտա վէ սօլըմտա
 օթուրմադըզը իհսան էթմէք պանա րաճի
 օլմայըպ , անճադ քիմլէր իլէն հաղըրլանըշ
- 41 իսէ անլէրէ վերէլէր՝ տէտի : Վէ ԴէԴէ օն լա-
 յէԴէլէր պունու իշիթտիրտէ , Եա՛գուպ վէ
- 42 Եուհաննայա կիւճէնմէյէ պաշլատըլար : Ամ-
 մա Յիսուս անլէրի չաղըրըպ , թա՝ իֆէլէրին
 հիւքմաարլարը՝ արտ օլունանլար անլէրին
 իւզրէրին թէսալիլթ էտիպ , պէյլիւքլէրի
 տախի անլէրին իւզրէրին իճրա ի հիւքիւմէթ
- 43 էթտիրէլէրին պիլըրսինիզ . Ամմա արանըզտա
 պէյլէ օլմասըն , լաքին պէյնինիզտէ պէօ-
 յիւք օլմադ իսթէյէն՝ խըտմէթէտարընըզ ,
- 44 Վէ սիղտէն պիրինճի օլմադ իսթէյէն՝ ճիւմ .
- 45 Լէսինին գուլը օլուն : Զիրա իպն իւլ ին-
 սան տախի քէնաինն խըտմէթ օլունաճադ ի
 չիւն տէլիլ , անճադ խըտմէթ էթմէք , վէ
 նէֆսինի չօգ քիմնէլէրին պէտէլինն Ֆիտիյէ
 վէրմէք իշիւն կէլտի՝ տէտի :

- 46 Վէ Էրիհայա կէլիպ քէնտիսի՝ չալիրտլէրի
 իլէ պիր խալի ճէմա՛աթ տախի պէրապէր օ-
 լարադ , Էրիհատան չըգար իքէն , Յիմէօս
 օղու Պարտիմէօս նամընտա պիր ա՛մա եօլ
 քէնարընտա օթուրուպ , տիլէնիյօր իտի :
- 47 Վէ Նաղարէլթի Յիսուս օլըրընը իշիթտիր-
 տէ , Եա Յիսուս իպն ի Տաուա , պանա մէր-
 համէթ էյլէ՝ տէլիւ Ֆէրեսա էթմէյէ պաշ-
- 48 լատը : Վէ սիւքիւթ էթմէսի իշիւն նիլէ
 քիմնէլէր անը աղարլատը իսէ տէ , օ տա-
 հա զիյաա , Եա իպն ի Տաուա , պանա մէր-
 համէթ էյլէ՝ տէլիւ Ֆէրեսա էտէր իտի :
- 49 Վէ Յիսուս տուրուպ՝ չաղըրլմասընը էմր էյ-
 լէտի . վէ ա՛մայը չաղըրըպ անա՝ ճէսարէթ-
- 50 լէն , գալը , սէնի չաղըրըյօր՝ տէտիլէր : Օլ
 տախի՝ ապտսընը աթարապ գալըպ՝ Յիսու-
- 51 սըն եանընա կէլտի : Վէ Յիսուս անա իւ-
 թապէն՝ Նէ՝ իսթէրսին քի սանա եափայըմ՝
 տէմէսի իւզրէրինն , տ՛մա անա՝ Բապպօնի ,
- 52 կէօզլէրիմ ալըլըն՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա՝
 կիթ , իմանըն սէնի իէլասէթտի՝ տէտիրտէ ,
 անըն կէօզլէրի տէր հալ ալըրըպ՝ եօլտա Յի-
 սուսըն արտը սըրա կիթտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Եերուշալիմէ եազլաշարադ , Զէյթուն
 տաղընըն գուրպինտէ վազը՝ Պէյթֆաճէ իլէ
 Պէյթֆաճէնայա եազըն կէլտիրէրինտէ , շա-
- 2 յիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ , Անլէրէ
 խիթապէն՝ Գարշընըզադքի քէյէ կիտինիզ ,
 վէ իլէն կիրտիյինիզ կիպի , իւզրէրինն Տիչ
 պիր քիմնէ պիլմէմիշ , պաղըպ պիր սըփա
- 3 պուլուրսընը . անը ճէօզիւպ կէթիրինիզ , Վէ
 էյլէր պիր քիմնէ սիլէ՝ Պու էթտիյինիզ նէ՝
 տիր՝ տէրսէ , Էֆէնտիյէ լաղըմ՝ արը՝ տէլի-
 նիզ . օլ տախի անը ճէման պուրայա կէօն-
- 4 տէրէճէք տիր՝ տէտի : Անլէր տախի կիտիպ՝
 սըփայը արշարտա գալիւնըն եանընտա եօլ
- 5 իւզրէրինտէ պաղը պուլուպ ճէօզտիւլէր : Վէ
 օրատա տուրանլարըն պաղըսը անլէրէ՝ Սը-
 փայը ճէօզիւպ նէ՝ եաթիւյօրսընը տէտիլէր :
- 6 Անլէր տախի Յիսուսըն էմր էթտիյի կիպի
 անլէրէ սէյլէմէլէրիլէ՝ անլէրի պրազալար :
- 7 Վէ սըփայը Յիսուսա կէթիրիպ , անըն իւզ-
 րինն էյլիսէլէրին գօարգլարընտա՝ անըն իւ-
- 8 զրէրինն պինտի : Չօգ քիմնէլէր տախի Էլլի-
 սէլէրինի եօլա սէրտիլէր . վէ պա՛ղըսըն տ-
 դաճարտան տալար քէսիպ՝ եօլա տէօշէյէ-
- 9 րէք , Էօնտէն կիտէնլէր վէ արտատան կէլէն-
 լէր՝ Օսաննա , Բապպին իսմի իլէ կէլէն միւպա-
- 10 րէք օլուն . [Բապպին իսմի իլէ] կէլէն փէտէրի-
 միզ Տաուտըն մէլէքիւթիւ միւպարէք օլուն .
 Էիւճէլէրտէ Օսաննա՝ տէլէրէք նիտա էտէրլէր

41 Խաի: Վէ Գիսուս Երուշաղիմէ կէլիպ Տէյ քէլէ
կիրտի. վէ էթրաֆընտ հէր շէյէ նազար գը-
լըպ, արթըգ վաղըթ կէճ օլմաղլէ, օն իքիէր
իլէ պերապէր Պէյթ'աննայա չըգտը:
42 Վէ էրթէսի կիւն Պէյթ'աննատան չըգ-
43 տըգլարընտա աճըգտը: Վէ ուզագտան իւ-
ղէրինտէ եափրաղը պոլ լընտն պիր ինճիր աղա-
ճը կէօրմէքլէ, Անտէ պիր նէսնէ պուլըւ-
մը յըմ' տէյիւ, անըն եանընա կիթաիքտէ,
եափրաղլարտան մա'տա պիր նէսնէ պուլմա-
44 տը, գիրա ինճիր վաղթը տէյիւ Խաի: Վէ [Գի-
սուս] անտ խիթապէն Պուստան պէյլէ էպէ-
տէն պիր քիմնէ սէնտէն մէյլէ եէմէսին' տէ-
տի. շայիրտլէրի տախի պուստա իշիթտիլէ:
45 Վէ Երուշաղիմէ կէլտիքլէրինտէ, Գիսուս
Տէյթէլէ կիրիպ' Տէյ քէլտէ ախզ ու 'իթա
էտէնլէրի իերաճ էթմէյէ պաշտաթը, վէ սար-
բաֆլարըն փիշթախթալարընը, վէ կէյէրճին
սաթանլարըն իոքէմէլէրինի ալթ իւսթ էթ-
46 տի: Վէ պիր քիմնէնին Տէյթէլտէն պիր գապ
47 կէչիւրմէսինի պրազմաղ Խաի: Վէ թա'իմ' է-
տէրէք անլէրէ' խոնէմ' ճիւմէ միլլէթլէր ի-
չիւն 'իպատէթիւտնէ թէսմիյէ օլունաճագ
տըր' տէյիւ մուհարրէր տէյի'Լ մի, ֆազաթ
սիզ անը հարաթիլէր մաղարաթը էթտինիղ' տէ-
48 տի: Վէ 'ուլէմա իլէ պաշ քէսհինլէր պուստա
իշիթմէլէրիլէ, անը Տէյլք էթմէյէ ֆուր-
սաթ արարլար Խաի. չիւնքի անտէն գօրգար-
լար Խաի, զիրա պիւթիւն ճէմա'աթ անըն
49 թա'իմիւտէն հայրան օլմուշ Խաի: Վէ ազ-
շամ' օլտըգտա շէհրտէն տըշարը չըգտը:
50 Վէ սապահլըյըն ինճիր աղաճընն եանըն-
տան կէչէր իքէն, անը քէօքիւտտէն գուրու-
51 մուշ կէօրտիլէր: Վէ Պէտրոս թէգէքքիւր
էտէրէք անա' Էյ Մու'ալլիմ', պազ լա'նէթ
էթտիյին ինճիր աղաճը գուրուսմուշ տըր'
52 տէտի: Գիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն տէ-
53 տի քի' Ալլահա իմանընը օլտու: Զիրա
հաղիգաթէն սիզէ տէրիմ' քի' Տէր քիմ' պու-
տաղա խիթապէն' Գալզ քէտինի տէնիզէ իւ-
գա էթմ' տէյիպ տէ, գալպիտէ շիւպճէ էթմէ-
յէրէք, անճագ տէտիյի շէյլէրին վազը'
օլաճագընա իմանէ էտէրսէ, տէտիյի Տէր նէ
54 իսէ անա վաղը' օլաճագ տըր: Անըն իչիւն
սիզէ տէրիմ' քի' Տու'ա իլէ տիլէտիյինիզ
Տէր շէյի ալաճագընըգ ի'թիգաւ տախիզ,
55 վէ սիզէ օլաճագ տըր: Վէ տու'այա տուտը-
ղընըգտա էյէր պիր քիմնէ 'ալէ'հինտէ պիր
ճէյինիզ վար իսէ, 'աֆվ էտինիզ, թա քի
սէմաթաթտա օլան փէտէրինիզ տախի սիզին
56 սուչարընըրը սիզէ 'աֆվ էտէ: Ամմա էյէր
սիզ 'աֆվ էթմէգլէնիզ, սէմաթաթտա օլան
փէտէրինիզ տախի սիզին սուչարընըգ 'աֆվ
էթմէլէճէք տիր' տէտի:

27 Վէ եինէ Երուշաղիմէ կէլտիքլէրինտէ,
քէնտիսի Տէյթէլտէ կէպէր իքէն, պաշ քէտ-
հինլէր իլէ 'ուլէմա վէ իիթիյարլար եանընա
28 կէլիպ, Անա' Պուստա իլէ' սէլահիյէթ իլէ
իճրա էտիյօրսըն, վէ պուստա էթմէք սէ-
լահիյէթիլի սանա քի'մ' վէրտի' տէտիլէր:
29 Գիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն' Պէն տախի
սիզէ պիր շէյ սու'ալ էտէլիմ'. պանա ճէվա-
պընը վէրտիյինիզ հալտէ, պէն տախի պու-
շէյլէրի նէ սէլահիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի
30 սիզէ սէյլէրիմ'. Եուհաննանըն վաֆթիզի սէ-
մա'տան մը, եօգսա ինսանտան մը խաի.
31 պանա ճէվապ վէրինիլ' տէտի: Անլէր տախի
քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր' էտէրէք
տէտիլէր քի' Էյէր Սէմա'տան տէսէք, Էյա նի-
32 չի'ւն անա ինսանտաթընը' տէլէճէք, Վէ էյէր
ինսանտան տէսէք. . . գազմտան գօրգարլար
Խաի. գիրա ճիւմէսի Եուհաննանըն ֆիլ հա-
գիզէ փէյլաճագէր օլաղը ի'թիգաւարտա ի-
33 տիլէր: Օլ վազըթ Գիսուսա ճէվապէն' Պիլմէ-
յիլ' տէտիլէր: Գիսուս տախի անլէրէ ճէվա-
պէն' Պէն տախի պու-շէյլէրի նէ սէլահիյէթ
իլէ իճրա էթտիյիմի սիզէ սէյլէմէմ' տէտի:

Պ Ա Պ 12

4 Վէ անլէրէ թէմիլաթ իլէ սէյլէմէյէ պաշ-
լարը. Պիր տաթէմ' պաղ տիքիպ էթրաֆըն
չիթ իլէ իհաթէ էթտի, վէ պիր մա'սէրէ գա-
զըպ' գուլլէ պինա էթտի, վէ անը պաղճը-
լարա թէպիլմ' էտիպ' զուրպիթէ կիթտի:
2 Վէ մէվիսիմիտէ, պաղճըլարտան պաղըն մահ-
սուլընտան ախզ էթմէք իւրլէ, պաղճըլա-
3 րա պիր գուլ կէօնտէրտի: Ամմա անլէրէ անը
թուլթապ տէյէրէք' պոշ կէօնտէրտիլէր:
4 Վէ եինէ անլէրէ պաշգա պիր գուլ կէօնտէր-
տի. անը տախի թաշլըյըպ պաշընը եարա-
5 լայարապ' հազարէթլէ կէօնտէրտիլէր. Վէ
թէքքար պաշգաւարըն կէօնտէրտի, անը տա-
խի գաթլ էթտիլէր. վէ տահա նիչէ քիմնէ-
լէր Կէօրէրտէ Է-է Է, պա'ղըլարընը տէյ-
տիլէր վէ պա'ղըլարընը գաթլ էթտիլէր:
6 Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղաւ տախի պուստ-
մաղլէ, Օղըմա հիւրսէթ էտէրլէր' տէյէրէք,
ճիւմէսիտէն սօնկրա անը տախի եանլարընա
7 կէօնտէրտի: Լաքին օլ պաղճըլար պիրի պի-
րինէ' Պու վարիս տիր, իլէլիլի' անը էօլտիւ-
րէլիմ', վէ միրաւ պիլիմ' օլաւ' տէտիլէր:
8 Վէ անը թուլթուպ էլտիլարտիլէր վէ պաղ-
9 տան տըշարը արթալար, Իմտի պաղ սահի-
պի նէ' եափաճագ տըր. կէլիպ օլ պաղճըլա-
րը Տէյլք էտէճէք. վէ պաղը զպրի քիմնէ-
10 լէրէ վէրէճէք տիր: Եալմընըլարըն ըտտա էթ-
11 տիլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու. Պու

- Բազմաթիվ տան օլտու, վե կեօղերի.
միգ էօնիւնտէ 'աճալը պար' տէյիւ մուհար.
րէր օլտնը օգո՞ւմառնըլ մը :
- 42 Վէ պու թէմիլի քէնտիլէր հազգընտա
սէյլէտիլինի անկլամալարըլէ՝ անը թութ.
մաղա ֆուրսաթ արատըլար իսէ տէ, ճե.
մա'աթտան գօրգարըլարընտան, անը պրա.
ղըլ կիթտիլէր :
- 43 Վէ անը քէլամ իլէ թութմաղ իւզրէ,
եանընա ֆէրիսիլէր իլէ Հէրօտէսիլէրտէն
- 44 պա'ղըլարընը կէսնտէրաիլէր : Անլէր տախի
կէլիպ անա' իյ մու'ալլիմ, սէնին հազգ օ.
լուպ՝ քիմսէյի վաղիֆէ էտինմէտիլինի պիլը.
րիգ, վիլրա առէմլէրին խաթըրնը սպմալըլ.
Ալլահն թարիգինի հաղիգաթ իւզրէ թա'ւ.
լիմ էտէրսին. Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա'իզ
մի, եօգաս տէյիւ մի, վէրէլիմ՝ մի, եօգ.
- 45 սա վէրմէյէլիմ մի՝ տէտիլէր : Օլ տախի ան.
լէրին միւրա'իլիլինի պիլմէրլէ, անլէրէ՝ Պէ.
նի նի'չիւն թէճրիւպէ էտիլօրընըլ. պանա
պիր տինար կէթիլինիլ կէօրէյիմ՝ տէտի :
- 46 Անլէր տախի կէթիլիլէր. վէ անլէրէ՝ Պու.
սուրէթ վէ եաղը քիմի'ն տիր՝ տէտիլինտէ :
- 47 Գայսէրին տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ ճե.
վապէն՝ Գայսէրէ 'ա'իտ օլտնը Գայսէրէ՝ վէ
Ալլահ 'ա'իտ օլտնը Ալլահ էտա էտինիլ
տէտի. վէ անա թէ'աճճիւպ էթտիլէր :
- 48 Վէ գըյալմէթ եօգ տըր՝ տէյիւն սառու.
գիլէր եանընա կէլիպ՝ անա սու'ալ էտէրէք,
- 49 իյ մու'ալլիմ, Մուսա պիլգէ՝ էյէր պիր քիմ.
սէնին դարնտաղը պիլա վէլէտ վէֆաթ էտէ.
րէք, զէվէտինի թէրք էտէրսէ, դարնտաղը
անըն զէվէտինի սըլպ քէնտի գարնտաղըն
զիւրրիլէթ փէյտա էյլէտին՝ տէյիւ եազար :
- 20 խմաի եէտի գարնտաղ վար իտի. պիրինճի.
սի պիր զէվէտէ ալար վէ զիւրրիլէթ պրադմա.
- 21 յարադ վէֆաթ էյլէտի : Իբինճիսի տախի
մէզպուրէյի ալըպ՝ զիւրրիլէթ պրադմալա.
բադ վէֆաթ էյլէտի. քէզալէք իւչիւնճիւ.
- 22 սիւ պէյլէ օլտն, Պառաբիլէ եէտիսի տա.
խի մէզպուրէյի ալըպ՝ զիւրրիլէթ պրադմա.
ալըլար. ճիւմլէսինտէն սօնկրա օլ զէվէտէ
տախի վէֆաթ էթտի : Խմաի գըյալմէթ տէ,
գըյալմէ էթտիլէր զէման, անլէրտէն հա'ն
կըրնըն զէվէտի օլտնադ. չիւնքի եէտիսի.
- 24 նին տախի մէնքուհէսի օլտու՝ տէտիլէր : Վէ
Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Ձէլալէթիլիլ ֆի.
թապարը վէ Ալլահն գուտրէթիլի պիլմէ.
- 25 տիլինիլտէն տէյիլ մի տիր : Ձիւրա էմվաթ.
տան զէլլամ էթտիլէրինտէ նէ թէզէվիւնճ
էտէրլէր՝ նէ տէ թէզվիւնճ օլտնուրլար. ան.
ճադ սէմալաթտա օլտն մէլա'իլէ կիպի տիր.
- 26 լէր : Ամմա էմվաթըն գըյալմէ իսուսուսընտա
Մուսանըն քիթապընտա, չալը ֆըզրալընտա

- Ալլահն անա սէյլէյիպ, Պէն Ապրահամըն
Ալլահն վէ Իսհազըն Ալլահն վէ Ես'գուպըն
Ալլահն իմ՝ տէտիլինի օգո՞ւմառնըլ մը :
- 27 Ալլահ էմվաթըն Ալլահն օլմալըպ՝ հայաթտա
օլտնլարըն Ալլահն տըր. պու ճի'հէթլէ սիզ
զէյալտէսիլլէ զէլալէթ տէ սինիլ՝ տէտի :
- 28 Վէ 'ուլէմառան պիրի կէլիպ անլէրին միւ.
պահէսէսինի իշիտէրէք, անըն անլէրէ կիւզլէ
ճէվապ վէրտիլինի կէօրմէքլէ, անա՝ ճիւմլէ
էվալմիրին պիրինճիսի հա'նկըսը տըր՝ տէյիւ
- 29 սու'ալ էթտի : Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝
ճիւմլէ էվալմիրին պիրինճիսի պառը. էյ
Իօրայէլ, տինիլէ, Ալլահն իսպալ Բապալ Բապալ
- 30 վա'հիտ տըր. Վէ Ալլահն օլտն Բապալ
պիւթիւն գալպիլինտէն վէ պիւթիւն ճանըն.
տան վէ պիւթիւն ֆիլըրինտէն վէ պիւթիւն
գուվիլէթիլտէն սէվէսին. պիրինճի էմը պու
- 31 տըր : Վէ պուսա միւմալիլ իբինճիսի շու.
ալը քի՝ Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէտին.
պուսալարտան պէյիլէք տիլէր պիր էմը եօգ
- 32 տըր՝ տէտի : Վէ օլ 'ալլիմ անա՝ Կիւզլէլ, էյ
մու'ալլիմ, հաղիգաթ իւզրէ սէյլէտին. զիրա
Ալլահ պիր տիր, վէ անտէն զայլիլ եօգ տըր :
- 33 Վէ անը պիւթիւն գալպտէն վէ պիւթիւն
'աղըլտան վէ պիւթիւն ճանտան վէ պիւ.
թիւն գուվիլէթտէն սէվմէք՝ վէ գօնշըլը քէն.
տի կիպի սէվմէք ճիւմլէ մուհրապաթտան վէ
- 34 զէպալմէթտէն էվալ տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի
անըն 'աղիլտէն ճէվապ վէրտիլինի կէօրմէքլէ՝
Ալլահն մէլէքիւթիլինտէն ուզադ տէյիլ սին՝
տէտի. վէ անա ալթըգ պիր քիմսէ սու'ալ
էթմէյէ ճէտալէթ էտէմտի :
- 35 Վէ Յիսուս հէյթէյաթ թա'լիմ էտէր իբէն
ճէվապ էտիպ, 'Ալլէմա'նա'ալ՝ Մէսիհ Տաուս.
- 36 տըն օղլու տըր՝ տէրլէր : Ձիւրա Տաուս քէն.
տիսի Բուհ իւլ Գուտա իլէ տէտի քի՝ Բապալ
Բապալմա՝ թա պէն սէնին տիւլմէնիլինի
պաղալընտա պառադմադ էտինճէյաթ սաղըմ.
- 37 տա օթուր՝ պուրաբտու : Խմաի Տաուս քէն.
տիսի անա Բապալ տէտիլի հալտէ, նա'օրլ
անըն օղլու օլտը՝ տէտի. վէ ճէմա'ալը քէ.
սիրէ իսթէք իլէ անը տինիլէր իտի :
- 38 Վէ անլէրէ թա'լիլմէտէ կէնիլ էլպիտէ իլէ
- 39 կէզվէյի վէ չարըլարտա սէլալմար, Վէ սի.
նաղօղլարտա պալ քիւրաիլէր վէ զէյալթէթ.
լէրտէ պալ սէտիլլէր իսթէյիլ 'ուլէմառան
- 40 սաղընըլ. Անլէր սուլ գալըլարըն էվէրինի
եէյիպ՝ կէօթէրիլ իչիւն ուզուս սու'ալար
էտէրլէր. անլէր աաա շէտիս 'աղապա տիւ.
չար օլտնադ տըր՝ տէտի :
- 41 Վէ Յիսուս խաղինէնին գալըլարտա օթու.
րուպ՝ ճէմա'ալթըն խաղինէյէ նէ վէճլէ ադ.
չէ ալթըլարընա նաղար էտիլօր իտի. վէ
- 42 չօգ զէնիլլէր չօգ ալթըլար : Վէ պիր ֆա.

գիր տուլ գարը կելիպ՝ պիր մանկըր գըյմե-
 43 թինտէ իբի փուլ աթտը : Վէ շալիրալէրինի
 չաղըրըպ , սնէրէ՝ Հազիգաթէն սիգէ տերիմ
 քի՝ պու Ֆազիր տուլ գարը խաղինէյէ ա-
 թանլարըն ճիւղէսինտէն զիյաւտէ աթտը .
 44 Զիրա ճիւղէսի քէնտիլէրին ֆաղլարնտան
 աթտըրը . պու գարը իտէ քէնտի եօգլըզըն-
 տան , հէր նէսի վար իտէ , պիւթիւն նաֆա-
 գասըն աթտը՝ տէտի :

ՊԱՊ 13

1 Վէ քէնտիսի հէյթէլտէն չըգար իբէն , շա-
 յիրտըրինտէն պիրի անա՝ էյ Մուալլիմ ,
 պուգ , նա՛սըլ թաշար վէ նա՛սըլ պինայար
 2 տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի անա ճէվապէն՝
 Պու պէջիւք պինալարը կէօրի՛պօր մը սըն , եր-
 գըլմատըգ պիրի պիրի իւզէրինտէ հիչ պիր
 թաշ գալմայաճաղ տըր՝ տէտի :
 3 Վէ Զէյթուն տաղնտա հէյթէլին գարշը-
 սընտա օթուրտըղնտա , Պետրոս իլէ Ես-
 գուպ վէ Երուսաղէմ վէ Անտարաս անա թէն-
 4 հաճէ իսթիֆայուր էտիպ՝ Պու շէյլէրին նէ զէ-
 ման փուգու՝ պուլաճաղընը , վէ ճիւղէն պու-
 նէնէլէրին իթմամ՝ օլունաճաղը վազթըն՝ ա-
 5 լամէթինի պիգէ սէյլէ՝ տէտիլէր : Յիսուս
 տախի ճէվապա պաշալարըպ անլէրէ տէտի քի՝
 Սաղընընը , սիգի քիմէ իզլալ էթմէին :
 6 Զիրա չօգ քիմէլէր Մէ-իչ պէն իմ՝ տէյէրէք ,
 պէնիմ իսմիմ իլէ կելիպ՝ չօգ քիմէլէրի իզ-
 7 լալ էտէճէլէր : Վէ ճէնլէր իլէ ճէնը թէ-
 վաթուրարը իլիթալինիլ վազըթ , միւզ-
 թարիպ օլմայաղընը . զիրա պուլալար փուգու՝
 8 մալմադ կիւրէք տիր , լաքին տա՛հա նի՛հայէթ
 տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթ՝ ալէյհինէ ,
 վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ՝ ալէյհինէ գալ
 գըլըպ , նիչէ մաճալլէրաէ գէլլէլէր օլաճաղ ,
 վէ գըլըգ իլէ իլիթիւլար օլաճաղ . պուն-
 9 լար էլէմէրին իպլթիտաճը տըր : Սիգ տախի
 սաղընընը , զիրա սիգի միլլէթ մէճիլէրինէ
 թէսիմ էտէճէլէր վէ սինաղըլարտա տէօ-
 10 յիւլիւպ՝ պէնիմ իլիւն վալիլէր վէ մէլլէրէր
 հուգուրըն , անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ
 41 ճէլ օլունաճաղընը , վէ էլէլալ պիշարէթ
 ճիւղէ միլլէթէրէ վա՛ղ օլունաճաղ կէրէք տիր :
 41 Վէ սիգի թէսիմ՝ էթմէք իլիւն կէօթիւր-
 տիւքէրի վազըթ , էվլէլճէ էնտիլէ էտիպ
 տէ , Նէ սէյլէլէլիմ՝ տէյիւ տիւշիւնմէյինիլ ,
 լաքին օլ սա՛աթտա սիգէն իլէրիլտէ անը
 սէյլէլինիլ . զիրա սէյլէլէլէր սիլ տէյիլ
 42 սինիլ , անճաղ Բուճ իւլ Գուստ տըր : Իմոի
 գարնաշ գարնաշը , վէ փէտէր էվլատը
 էօլիւմէ թէսիմ էտէճէք , վէ էվլատ վալի-
 տէն իւզէրինէ գալըպ՝ անլէրի գալթէ էտէ-

43 ճէլէրէ Է Վէ իսմիմ իլիւն ճիւղէ թարաֆըն-
 տան պուղղ օլունաճաղընը , ամմա նիհա-
 յէթէ տէկին սապը էտէն խէլտա պուլուր :
 44 Վէ Տանիլէ փէյլամպէրին վաղթատըյիլէ
 իկպար օլունան խորապէյիլէթ մէքուհէսինին
 ճա՛իլ օլմայան եէրտէ տուրտըղըն կէօր-
 տիւքիւնիւզտէ , (օգույան անկլաթն ,) օլ զէ-
 ման Եէհուալիլտէ օլանլար տաղլարա գալըպ ,
 45 Տամտա օլուն՝ խանէյէ էնմէսին , վէ խանէսին-
 46 տէն պիր շէյ ալմաղա իլէրի կիրմէսին թար-
 լատա օլուն տախի իկպարըն ալմաղա կէրի
 47 տէօնմէսին : Վէ վա՛յ օլ կիւնլէրտէ համիլէ
 48 վէ էմիլլիլ օլմայարա : Վէ ֆիրտընը գըշա
 թէտալիւֆ էթմէսին՝ տէյիւ տու՛ա էտիլիլ .
 49 Զիրա Ալլահին խաղէ էյլէտիլ իլիլլաթին իպ-
 թիտաթնտան պու անէտէք միսիլ փուգու՝
 պուլմամըշ վէ ապա պուլմայաճաղ շէտիտ
 20 մուզայագա օլ կիւնլէրտէ օլաճաղ տըր : Վէ
 էյէր Բապպ օլ էյամը գըալթմաալըտը ,
 հիչ պիր պէշէր գուրթուլմաղ իսի . լաքին
 ինթիլիսալ էթմէյի միւնթախապար իլիւն օլ
 21 էյամը գըալթմըշ տըր : Վէ օլ զէման էյէր
 պիր քիմէ սիգէ՝ իլիլէ Մէսիճ պուլարտա ,
 էախօտ իլիլէ օրտատա տըր՝ տէրսէ , ինանա-
 22 յաղընը , Զիրա քնաղիլ մէսիլէր վէ քեա-
 զիպ փէյլամպէրէր գըհուր էտիպ , միւլէին
 օլա՛ միւնթախապարը պիլէ իզլալ իլիւն
 'ալամէթիլ վէ միւ ճիլլէր իճրա էտէճէլէր :
 23 Ամնա սիլ սաղընընը , իլիլէ սիլէ ճիւղէսի-
 նի էվլէլալ խապըր վէրիլօրըմ :
 24 Լաքին օլ կիւնլէրտէ օլ մուզայագատան
 սօնկրա կիւնէշ գարալըպ՝ ալ քէնտի զիլաթընը
 25 վէրմէլէճէք տիր : Վէ կէօրտէքի երլարըլար
 տիւշիւպ՝ սէմալթմա օլուն փուլլէթիլ տըր :
 26 սըլաճաղ տըր : Վէ օլ զէման իպն իւլ ին-
 սանը պուլալթիլարտա 'ազիմ գուլլէթ վէ
 27 ճէլալէթիլ կէլիլ կէօրէճէլէր տիր : Օլ զէ-
 ման մէլալէթիլ կէօրտէրի քէնտի միւն-
 թախապարըն տէօրթ իւզկէտարտան , եէրին
 ուճընտան թա կէյիւն ուճընտաէք ճէմ՝ է-
 28 տէճէք տիր : Ինճիր աղաճընտան թէմիլ էյ-
 րէնիլիլ . անըն տալարը եուլալըպ՝ եափաղ
 սիւրմէլէ պաշալարը վազըթ , եազըն եազըն
 29 օլտըղըն անկլարընը : Քիգէլիլէ սիլ տախի
 պուլալարն փուգու՝ պուլտըղըն կէօրտիլիւ-
 նիլտէ , եազըն հէման գափուլարտա օլտըղը
 30 մա՛լիւմիւնիլ օլա : Հազիգաթէն սիլէ տէ-
 31 մայընճա պու նէսլ կէլմէլէճէք տիր : Նէօք
 իլէ եէր գա՛լիլ օլուր , ամմա պէնիմ սէօլլէ-
 32 ըրիմ ապա գա՛լիլ օլմայաճաղ տըր : Ամնա օլ
 կիւն վէ սա՛աթ չազըլնտա փէտէրտէն մա՛-
 տա պիր քիմէնին վէ սէմատա օլուն մէլա՛ի-
 քէնին վէ հալթմա Օղլըն տախի մալիւ՛մալթ

- 33 եօզ տըր : Սաղընընըզ , ուշանըզ տուրուպ տուա էտինիզ . զերա օլ վազթնն նէ զէման
34 կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Նիճէ քի զուրպէ .
թէ կիտէն պիր տտէմ խանէսինի պրազարազ ,
գուլլարնա իտարէ ի ումուրնը , վէ Տէր քէսէ
քէնտի իշինի թախսիս էտիպ՝ գափուճըյա
տախի ուշանըզ տուրմասընը թէնպիճ էտէր .
35 իմտի ուշանըզ տուրնըզ . զերա խանէ սա-
ճիպիննի նէ զէման՝ ազշամ եա կէճէ եարը-
սը եա խորօս էօթտիւյիւնտէ եա սապաճըյըն
36 կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Օլմայա քի անար .
37 զըն կէլիպ սիզի ուշաւտա պուլա : Վէ սիզէ
սէօյլէտիյիմ շէյլէրի ծիւմէյէ սէյլէրիմ , Ու-
շանըզ տուրուընը :

ՊԱՊ 44

- 1 Վէ ֆըսզ վէ ֆէթիր պայրէն էքի կիւն
սօնկրա վուգու՝ պուլմազ իւզրէ իքէն՝ պաշ
քեաճինլէր իլէ 'ուլէմա անը Տիլէ իլէ թու-
թուպ գաթլ էթմէյէ ֆուրսաթ աբարլար ի-
2 տի : Ֆազաթ՝ խալզ պէյինիտէ վէլվէլէ օլ
մամազ իշինն պայրամտա օլմասըն՝ տէտիլէր :
3 Վէ Յէսուս՝ Պէյթ'աննատա , ծիւզամը Սիմ-
'օնըն խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթու-
րուր իքէն , էլինտէ պիր շիլէ զեզըյմէթ խա-
լիս նարտին եաղը օլարազ պիր գարը կէլտի ,
վէ շիլէյի դըրըպ՝ անըն պաշը իւզլէրինէ տէօթ-
4 տիւ : Վէ պա՛զը քիմնէլէր տէրուզլէրինտէն
կիւճէնիպ՝ Պու եաղ նի՞չինն իսրաֆ օլու-
5 տու : Զիրա պու եաղ իւզ իւզ տինարտան
զէյատէյէ սաթըլըպ՝ գըյմէթի ֆագիրլէրէ
վէրիլէ պիլիւր իտի՝ տէյրէք մէրգուճէյի թա՛-
6 զիր էթտիլէր : Լաքին խուս՝ Պրագընըզ ,
նի՞չինն անը պիճուզուր էտիյօրսընըզ . պանա
7 կիւզէլ պիր իշ իշլէտի : Զիրա ֆագիրլէր
տա՛իմս սիզին իլէ պէրապէր պուլուռուպ՝ իս-
թէտիյինիզ վազըթ անլէրէ էյիլէք էտէ պի-
լիւրսինիզ . ամմա պէն տա՛իմս սիզին իլէ պէ-
8 ըրապէր տէյիլ իմ : Մէրգուճէ էլինտէն կէլ-
տիյինի իճրա իլէ՝ ճէսէտիմի , տէֆն օլուռնմար
9 իշինն , էվլէլճէ մէսճ էթտի : Հագգիդաթէն
սիզէ տէրիմ՝ քի՝ պու պէշարէթ պիւթիւն
տիւննանըն Տէր նէրէպինտէ վա՛ղ օլուռուրսա ,
պու խաթուռնն էթտիյի տախի թէզքեարը
իշինն ըրվայէթ օլուռնաճագ տըր՝ տէտի :
40 Վէ օն էքիլէրտէն պիրի օլան իսխարիօթի
Եէհուտա պաշ քեաճինլէրէ անը թէպիմ էթ-
41 մէք իւզրէ եանլարնա կիթտի : Անլէր տախի
պուռուս իշլիթտիքտէ , սէվինէրէք անա ազչէ
վէրմէյի վա՛տէթտիլէր . օլ տախի անը թէս-
լիմ էթմէյէ ուշալու պիր վազըթ աբար ըտը :
42 Վէ ֆէթիր կիւնլէրինն պիրնիճիսինտէ ,
եա՛նի ֆըսզ գուրպանընը զէպճ էթտիլէրի

- զէման , շալիրտիլէրի անա՝ Ֆըսզ թա՛ամընը
եէմէք իշինն նէ՞րէտէ իօթլէրսին քի կիտիպ
13 սանա հազըրլայալըմ՝ տէտիլէր : Վէ շալիրտ-
լէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ , անլէրէ՝ Շէհրէ
կիտինիզ , վէ պիր տէպիթի սու կէօթիւրէն պիր
տտէմ սիզէ ըրաթ կէլէճէք . անըն աբարնա
14 կիտիպ՝ Նէրէյէ կիրէսէ , խանէ սաճիպինն
տէյինիզ քի՝ Մու՛տլլիմ՝ Շալիրտլէրիմ իլէ
պէրապէր ֆըսզ եէյէճէյիմ օտա նէ՞րէտէ
15 տի՛ր տէյօր : Օլ տախի սիզէ տէօշէմիշ ,
հազըր , պիր պէյիլէք ֆէվգանն օտա կէօս-
թէրէճէք . պիզէ օրտա հազըր էտինիզ՝ տէ-
16 տի : Վէ շալիրտլէրի չըզըպ շէհրէ կիթտիք-
լէրինտէ , անըն քէնտիլէրէ տէտիլի կիպի
պուլմալլէ ֆըսզ հազըրլատըլար :
17 Օլ տախի ազշամ օլարգտա՝ օն իքիլէր
18 իլէ պէրապէր կէլտի : Վէ անլէր սօֆրատա
օթուրուպ թա՛ամ էտէր իքէն , Յիսուս՝ Հա-
գիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ սիզաէն պիրի
եա՛նի պէնիմ իլէ թա՛ամ էտէն՝ պէնի էլէ
19 վէրէճէք տի՛ր տէտի : Անլէր տախի միւքէտ-
տէր օլմաղա վէ պիրէր պիրէր անա՝ Պէ՛ն մի
իմ , վէ պաշգաթը՝ Պէ՛ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշ-
20 լատըլար : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Օն
էքիլէրտէն պիրի , եա՛նի պէնիմ իլէ սաճանա
21 էլլէն պաթըրան տըր : Վազը՛ա իպն իւլ ին-
սան քէնտի հագգընտա եազըլմըշ օլարգը
իւզրէ կիտէր : Լաքին վա՛յ օլ առէմէ քի՝
անըն եէտիլլէ իպն իւլ ինսան էլէ վէրիլիւր .
օլ առէմ տօղմամըշ օլարալար , քէնտիսինն
խալլը օլուր իտի՝ տէտի :
22 Վէ անլէր թա՛ամ էտէր իքէն՝ Յիսուս
էքմէք ալար վէ պէրէքէթ տուալ օգուտըզ-
տան սօնկրա փարէլէտի , վէ անլէրէ վէրիպ՝
Ալընըզ , [էէյինիզ .] պու պէնիմ ճէսէտիմ
23 տի՛ր տէտի : Վէ քեաճէյի ալըպ շիւքը էթ-
տիքտէն սօնկրա , անլէրէ վէրտի . ծիւմէյի
24 տախի անտէն իշալիլէր : Վէ անլէրէ՝ Պու պէ-
նիմ գանըմ , եա՛նի չօգ քիմնէլէր իշինն տէօ-
25 քիւլէն եէնի 'աճաթն Գա՛ն տըր : Հագգիգա-
թէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ թա անը Ալլաճըն մէ-
լէքիւթիտէ թաղէ օլարապ իշէճէյիմ կիւնէ-
տէկին , արթըզ ամմանն մաճուլլտան իշ-
26 մէյէճէյիմ՝ տէտի : Պա՛տէհու անլէր իլաճի
օգուլուպ՝ Զէյթուռ տաղընա չըգալըլար :
27 Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Ճիւմէնիզ պու կէճէ
պէնիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ , զիրա՝
Զօպանը փուրաճաղըմ , վէ գոյուռնար տաղը-
28 լաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր : Լաքին
պէն գըյաթ էթտիքտէն սօնկրա սիզաէն էվ-
29 վէլ ճէլիլէ կիւնէճէյիմ՝ տէտի : Վէ Պետրոս
անա՝ Էյէր ծիւմէյի սիւրչալէր պիլէ պէն
30 սիւրչէմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա՝ Հագգի-
գաթէն սանա տէրիմ՝ քի՝ պու կիւն , Տէման

պուռ կէճէ խորոս իբի քերբէ Եօթմէղտէն Էփլէլ,
սէն պէնի իւշ քերբէ ինքեար Էտէճէք ինն՝
31 տէտի : Օլ տախի իւշէր պանն սէնին իլէ պե-
րապէր Եօթմէղտէն կէլտէ պիլէ սէնի տապա
ինքեար Էթմէմ՝ տէլէրէք թէ քիտ էլլէտի .
քէզալիք ճիւղէտի տախի պէջլէ տէտիլէր :
32 Վէ Գեթսեմանին նամ՝ պիր մաշալէ կէլտիք-
լէրինտէ , շայիրալէրինն՝ Պէն տու՛ա Էտին .
ճէլէտէկին սիզ պուրատա օթուրընը՝ տէ-
33 տի : Վէ Պէտրոս վէ Եսէղուպ իլէ Եսէճան-
նայը պերապէր ուղպ՝ միւթէճալլի լէ մաշ-
34 զուն օլմաղա պաշլատը : Վէ տէլէրէ՝ ճանըմ՝
Էթլէմ՝ տէրէճէտինէ միւթէտէր տիր . պու-
րատա գալըպ՝ ուլանըգ տուրընը՝ տէտի :
35 Վէ պիր աղ իլէրի վարըպ Էէրէ գափանար .
վէ էլլէր միւթէլին իտէ քէնտիսինտէն պուռ սա .
՛աթ կէլէտին տէլիւ տուռ՝ Էտէրէք տէտի քի՝
36 Ապպա , Փէտեր , սէնին ինտինտէ Տէր շէլ
միւթէլին տիր . պուր քեաաէլի պէնտէն կէլիւ .
լալին պէնիմ՝ իսթէտիլիմ տէլիլ՝ աննագ
37 սէնին Էթէրէն օլուռն : Վէ կէլիպ անլէրի
ոչգուռա պուրմաղլէ , Պէտրոս՝ Էլ Սիմ .
՛օն , ուլո՞ւր մը քնն . պիր սա՛աթ ուլանըգ
38 տուրա՞մաառն մը , իզվայէ տիւշմէք իլէն
ուլանըգ տուրուպ տուռ՝ Էտինիլ . վազը՛ա
րուճ Տաղըր , ամմա թէն զա՛իֆ տիր՝ տէտի .
39 Վէ թէքրար կիտիպ՝ Տէման օլ սէօղիւ սէջ .
40 էլլէրէք տուռ՝ Էլլէտի : Վէ ՛աթմէթ Էտիպ
Էինէ անլէրի ուլգուռա պուրտուռ , զիրա կէօզ
լէրի աղըրալմըշ իտի , վէ անա նէ ճէվապ
41 վէրէճէքլէրինի պիլմէղլէր իտի : Վէ իւշիւն-
ճիւ քէրբէ կէլիպ անլէրէ՝ Արթըգ ուլոլուպ
իսթիքաշաթ Էտինիլ . քիֆապէլմ տէրի , սա-
՛աթ կէլտի . իլթէ իպն իւլ ինսան կիւնաճ .
42 քեալըրըն էլլին թէսիմ՝ օլմաղայօր : Գալ-
զընը , կիտիլիմ . իլթէ պէնի էլլէրէն Էտաղ-
լաշտը՝ տէտի :
43 Վէ օ տաճա սէջլէր իլէն , տէր ՛ադապ՝
օն իքիլէրտէն պիրի օլան Էէճուտա , պաշ
քեաճինլէր իլէ ՛ուլէմա վէ իսթիլարըլար թա-
րաֆընտան գըլըճը վէ սօփալը վաֆիր խաղ
44 անըն իլէ պերապէր օլարապ , կէլտի : Վէ
անը էլլէ վէրէն անլէրէ իլարթմ վէրիպ , Գիմի
Էօփէր իտէմ՝ օ տըր , անը թուրմընը վէ տիգ .
45 գաթլէ կէօթիւրիւնիլ՝ տէմիլ իտի : Վէ
կէլտիլիտէն անա Տէման Էտաղըալ՝ Բապպի .
46 Բապպի՝ տէլլէրէք անը Էօփտիւ : Անլէր տա-
խի անըն իւզէրինէ էլլէրինի սալըպ թուրթ .
47 տուրար : Վէ Տաղըր պուրտանըլարտան պիրի
գըլըճընը չէքիպ վէ քեաճին ի ա՛ղամըն պէն .
48 տէսինէ վուրուպ գուրաղընը քէստի : Վէ
Յիսուս անլէրէ իսթիպէն՝ Պէնի թուրթմապ
Էլիւն Տարամի՞ իւզէրինէ կէլիւ կիպի մի գը
49 լըճը վէ սօփալը չըգտընը : Տէր կիւն Տէլ-

քէլտէ թա՛լիմ՝ Էտէրէք Էտինըղտա պուրու-
նուր իտիմ , վէ պէնի թուրթմաաղըղ . ամմա
քիթապըլար իթմամ օլուռնագ կէրէք տիր՝
50 տէտի : Օլ վազըլթ ճիւղէտի անը պրաղըպ
51 գաշտըլար : Վէ անըն արաղ սըրա չըփաղ-
ճէտէտի իւզէրինէ քէթէն պէգի սարընմըշ
պիր նէվճիլան կիտիլօր իլէն , Էիկիթլէր տ-
52 նը թուրթտուրար : Օլ տախի քէթէն պէգիլի
պրաղըպ անլէրտէն չըփաղ գաղտը :
53 Վէ Յիսուսը քեաճին ի ա՛ղամըն Տուրու-
րնա կէօթիւրտիւլէր . վէ պուռնուռ Էտիննա
ճիւղէ պաշ քեաճինլէր իլէ իսթիլարըլար վէ
54 ՛ուլէմա ճէմ՝ օլտուրար : Վէ Պէտրոս ու-
ղադտան քեաճին ի ա՛ղամըն Տաղըրնըն ի-
չէրիսինտէք անըն արտըննա կիտիլ՝ խըտ-
մէթ քեալըլար իլէ պերապէր օթուրարապ տ-
55 թէլ Տանընտա ըսընր յօր իտի : Վէ պաշ
քեաճինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճիլիսի
Յիսուսըն գաթլի իլիւն ՛ալէյճինէ շէճատէթ
56 արաղըլար իտէ տէ , պուրամաղըլար : Զիրա
անըն ՛ալէյճինտէ նիլէ քիմէլէր Էտալան շէ-
ճատէթ Էթտիլէր իտէ տէ , շէճատէթլէրի պի-
57 ռի պիրինէ մուվաֆըգ տէլիլ իտի : Վէ պա՛-
ղըլարը գաղըպ ՛ալէյճինտէ Էտալան շէճատէթ
58 Էտէրէք , Պուս առէմին՝ Էլ իլէ Էտիլընըշ
շու Տէլլէլ Էրըպ , իւշ կիւնտէ՝ Էլ իլէ Էա-
փըլմաղըշ պիր զայրիլիսի պինա Էտէճէլիմ՝
59 տէտիլինի իլիթտիլ՝ տէտիլէր : Վէ պու-
վէճէլէ տախի շէճատէթլէրի պիրիպիլինէ մու-
60 վաֆըգ տէլիլ իտի : Վէ քեաճին ի ա՛ղամ
օրթատա ալաղա գաղըպ , Յիսուս՝ Տիլ
պիր ճէվապ վէրմէ՞գ մի սին . պուրար սէնին
՛ալէյճինտէ նէ՞ շէճատէթ Էտիլօրըլար՝ տէլիւ
61 սու՛ալ Էթտի : Օլ տախի սիւքիւթ Էտէրէք՝
Տիլ պիր ճէվապ վէրմէմսիլլէ . քեաճին ի ա՛-
ղամ՝ թէքրար՝ Մէսիճ իպն իւլ Միւպարէք
62 սէ՞ն մի սին՝ տէլիւ անա սու՛ալ Էթտի : Յի-
սուս տախի՝ Պէն իմ , վէ իպն իւլ ինտանը
Գուրթէթին սաղընտա օթուրուր , վէ կէլիւն
պուրթլարը իլէ կէլիւ կէօրէճէքսինիլ՝ տէ-
63 տի : Իմտի քեաճին ի ա՛ղամ՝ քէնտի Էսվու-
պըն Էրթլըպ՝ Արթըգ պիլգէ շաճիտէր նէ՞
64 լաղըմ . Գիմիլիւնի իլիթտիլի . սիլգէ նա՞-
սըլ կէօրիւնիւր՝ տէտի . անլէրին ճիւղէտի
տախի՝ Էթիւմէ միւթաճաղապ տըր՝ տէլիւ
անը Տիւլմ Էթտիլէր :
65 Վէ պա՛ղըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւր-
մէլէ , վէ Էիւզիւնիւ Էօրթիւպ՝ անա Էուր-
րուգ վուրարապ , Փէլլաղմպիլիլէ էլլէ՝ տէմէ-
յէ պաշլատըլար . խըտմէթ քեալըլար տախի
անա սիլլէ վուրաղըլար :
66 Վէ Պէտրոս աղաղըտա Տաղըտա իլէն ,
քեաճին ի ա՛ղամըն Տարիլէրինտէն պիրի կէ-
67 լիպ՝ Պէտրոսը ըսընըր կէօրտիլիւնտէ , անա

պազըպ՝ Սէն տախի Նազարէթի Յիսուս
 68 ինչ պերապեր իտին՝ տէտի : Լաբին օ՝ Նէ
 սէօյէտիյինի պիմէմ վէ տնկլամմա՝ տէյէ-
 69 ղէ չըգաղգտա՝ խօրօս էօթտիւ : Վէ ճարի
 յէ եինէ անը կէօրմէքլէ : օրատա տուրան
 լարա՝ Պու անկերտէն տիր՝ տէմէյէ պաշլատար
 70 Օլ տախի թէքրար ինքեար էթտի : Վէ պիր
 միւտտէթ սօնկրա , եինէ օրատա տուրանլար
 Պետրոսա՝ Սաճիճէն անկերտէն օին , զիրա
 ճէյիլէ սին վէ սէօյէյիլին պէնկզէյօր՝ տէ
 71 տիրէր : Օ իսէ՝ Պու տէտիյինիզ առէմի թա-
 նըմամ՝ տէյէրէք , պէտ տու՝ա վէ հէմին էթ-
 72 մէյէ պաշլատար , Վէ իբինճի քերրէ խօրօս
 էօթտիւ : Վէ Պետրոս Յիսուսին քէնտինէ՝
 խօրօս իբի քերրէ էօթմէգտէն սէն պէնի իւչ
 քէրրէ ինքեար էտէճէքտին՝ տէտիյի սէօղիւ
 խաթընա կէթիւրմէքլէ , աղլամաղա պաշլատար :

ՊԱՊ 13

1 Վէ սապաճ օլտըղը կիպի , պաշ քեաճինդէր՝
 իխթիյարլար վէ 'ուլէմա ինչ վէ պիւթիւն միւ-
 լէթ մէճիւի միւլալէրէ էտիպ՝ Յիսուսը պաղ-
 լաւըղտան սօնկրա կէօթիւրիւպ փիւթօսա
 2 թէսլիմ էթտիլէր : Վէ փիւթօս անա՝ Նէ-
 ճուտիւրին մէյիյի սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ սուալ
 էթտի օլ տախի անա ճէվապին՝ Սէօյէտիյին
 3 կիպի տիր տէտի : Վէ պաշ քեաճինդէր ա ը
 չօգ շէյէրտէն տօլլալ իթթիճամ էթտիլէր :
 4 րինտէ : Եինէ փիւթօս անա սալ էտէրէք՝
 Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞ղ մի սին . պաղ , տէյ
 ճինտէ նէ գատար շէյէր շէճատէթ էտիյօրլար
 5 տէտի : Վէ Յիսուս արթըգ հիչ պիր ճէվապ
 վէրմէմէքլէ՝ փիւթօս թէ՛աճիւրալ էթտի :
 6 Վէ Տէր պաշլամտա անկերին թալէպ էթ-
 տիլէրի պիր մաճպուսը սալը վէրիյօր խտի :
 7 Վէ իխթիլալ էսնաօրնտա փիլի գաթլալէ
 պուլունուպ՝ փիթնէ էնկիզ րէփիլէրի ինչ պէ-
 րապէր մաճպուս օլան Պարապպաոս նամ պիր
 8 քիմնէ վար խտի : Վէ խալգ պաղըրըպ՝ քէն-
 տիլէրէ օլան 'առէթինին ինքաօրնտա պու-
 9 լունտալը թալէպ էթմէյէ պաշլատար : Վէ
 փիւթօս անկերէ ճէվապէն՝ Սիգին իչիւն Նէ-
 ճուտիւրին մէյիյին սալը վէրմէմի իսթիւր :
 10 միսինդ՝ տէտի : Զիրա պաշ քեաճինդէրին
 անը ճատէտտէն նալի թէսլիմ էթտիլէրինի
 11 պիլիւր խտի : Լաբին պաշ քեաճինդէր անըն
 ետէրին քէնտիլէրի իչիւն Պարապպաոս սալը
 վէրմէքլիլինի թալէպ էթմէ՛յէ՝ սալը թաճ-
 12 րէք էթտիլէր : Վէ փիւթօս թէքրար անկէ-
 րէ ճէվապէն՝ իօյլէ իսէ Նէճուտիւրին մէյիյի
 տէտիյինիզ քիմնէյէ նէ՞ էտիմաղլըղմը իս-
 13 թէրինիլ տէտի : Այլէր տախի՝ Անը սալպ

14 էյլէ՞ տէյիւ թէքրար նիտա էթտիլէր : Լաբին
 փիւթօս անկերէ՝ Եա նէ՞ քէօթիւրիւք իշլէ-
 միշ տիր՝ տէտի իօէ տէ , անկէր՝ Անը սալպ
 էթ՝ տէյէրէք , սաճա զէյատէ նիտա էյլէտի-
 15 լէր : Վէ փիւթօս խալգը խօշուտ էթմէք
 իսթմէքլէ , անկէր իչիւն Պարապպաոս սալը
 վէրաի , վէ Յիսուսը տէօյտիւքտէն սօնկրա՝
 սալպ օլունմազ իչիւն թէսլիմ էթտի :
 16 Վէ 'աքէրլէր անը տիվան մաճալի օլան
 ճալը իչէրիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօ-
 17 լիւյիւ ճէմ՝ էթտիլէր : Վէ անա էրզալանի
 իիլ'աթ կիյտիրտիլէր , վէ տիքէնտէն պիր
 18 թաճ էօրիւպ պաշլա գօտուլար : Վէ Սէ-
 լամին 'ալէյ , էյ Նէճուտիլէրին մէյիյի , Դէ-
 19 յէրէ՛ անը սէլամաղա պաշլատարլար : Վէ
 գամիշ ինչ անըն պաշլանա վօրուպ՝ իւզէրինէ
 թիւքիւրիւրլէր , վէ տիզ շէօրիւպ անա թէ-
 20 մէնա էտրլէր իտի : Վէ անը իսթիճալ էթ-
 տիլէրէն սօնկրա , իւզէրինտէն էրզալանի
 իիլ'աթ չըգաղըպ՝ անա քէնտի էլպիսէսինի
 կիյտիրտիլէր , վէ խալա կէրմէք իչիւն տըլա-
 րըյա կէօթիւրաիլէր :
 21 Վէ Խաքէնտէր ինչ Բուֆօսըն փէտէրի Սիմ-
 'օն նամրտա Գիրէնէլի պիր քիմնէ թարլա-
 տան կիլիպ կէչէր իքէն , պուլուն անըն խալ-
 22 նը թաղմաղա իճպար էթտիլէր : Վէ Գաֆա
 եէրի թէրճիւմէ օլունտն Գօյգօթմա նամ
 23 մաճալէ անը կէօթիւրաիւքէրինտէ , Անա իչ-
 մէյէ միւրր ի սաֆի ինչ գարըլմը շէրապ վէր-
 24 տիլէր , սամա գապուլ էթմէտի : Վէ անը
 խալա կէրիքտէն սօնկրա , Տէր քէսին Տիւ-
 սէսի մալէ՛ օլմազ իւզըն գուրա տիլարազ
 25 էլպիսէսինի թաղսիմ էթտիլէր : Վէ անը խա-
 շա կէրտիլէրի վաղըթ սալաթ իւչ իտի :
 26 Վէ անը ճիւրմ էտիլմաթ իւչ իտի : Սիմ
 Սիմիլի տէյիւ իւզէրինտէ եաղըլմը իտի :
 27 Վէ պիրի սաղընտա վէ պիրի սաղընտա անըն
 ինչ պերապեր իքի ճարտի խալա կէրտիլէր :
 28 Վէ՛ Միւճրիլէր սըրասընտա 'առա օլուն-
 տու՝ տէյիւ մաճալէր օլան իթմամ օլունտու :
 29 Վէ եանընտան կէչէնիւր պաշլատընը սալ-
 լալըպ՝ անա քիւֆի էտէրէք , Վալ , Տէքէյի
 30 երզպ իւչ կիւնտէ պինա էտէն , փէնտինի
 31 գուրթար վէ խալտան էն՝ տէրլէր խտի : Փէ-
 ղալիք պաշ քեաճինդէր ինչ 'ուլէմա քէնտի
 պէյիլէրինտէ իսթիճալ էտէրէք , Պաշպապա-
 32 ղա գատիր տէյիլ տիր : Խորայլին մէյիյի
 Սէսիճ շիմտի խալտան էնտին , պիլ տախի
 կէօրիւպ ինանտիլմ՝ տէրլէր խտի : Անըն ինչ
 պէրապէր սալպ օլունանլար տախի անա շէթմ
 էտէրլէր խտի :
 33 Վէ սալաթ ալթըյա կէլտիքտէ , թա սա-
 'աթ տօթիւղա գատար պիւթիւն ետէրին իւ-

34 զերնեմէ գարանըդ օլտու : Վէ սա'սթ տօ ,
գուգտու Յիսուս պիւշնտ ավազ իլէ ֆեր-
ետտ էտիպ' իլի . էլիս , լամս սապագթա
նի , ես'նի թերծիւմէ սյուշնտգտա . էյ Ալ
լաճըմ' , էյ Ալլաճըմ' պէնի նի՛շիւն թէրք էթ
35 տին' տէտի . Վէ օրտատա տուրանլարն պա' .
զըսը պաւնու իշիթտիքտէ , իշթէ էլիկայը
36 շաղըըըըըըը տէտիլէր : Վէ պիրի սէլիքտիպ'
սլըքէ իլէ պիր սիւնկէր տօլտուրտու , վէ պիր
գտմիշա թագըպ' Պրագընըլ , պագալըմ' իլիյա
անը էնտիրմէյէ կէլի' մի' տէյէրէք , անա
իշիքտի :

37 Վէ Յիսուս պիւշնտ ավազ իլէ ֆերետտ
38 էտիպ' թէպիմ' ի բուճ էթտի : Վէ Տէպէլին
փերտէսի եօգարըտան աշաղըյա գատար
39 երթըրըպ իբի շագգ օլտու : Վէ գարըըըն-
տա տուրան էիւղ պաշը անըն պէոյլէ ֆեր-
ետտ էտիպ' թէպիմ' ի բուճ էթտիլինի կէօր-
տիլիլանտէ , Հագիպ'թիւն պու ատէմ' իպն .
40 ուլլաճ իտի' տէտի : Վէ ուղագտան նագար
էտնի նի պա' տախի պուլընուպ , պէյիլէրին
տէ Մէճտէլի Մէրեէմ վէ քիւշիւք էտ'գուպ
իլէ Եուստնըն կիւլտէսի Մէրեէմ վէ Սալմի
41 տախի վար իտի . ֆէնտիտի ձէլիւտէ իքէն
տախի մէրգուսէլէր անըն արտընճա կիտիպ'
անա խըմմէթ էտէրէլէր իտի . վէ անըն իլէ
պէրապէր Եէրուշալէմ չըգմըլ օլան պաշգա
չօգ նիսվան տախի վար իտի :

42 Վէ ագալմ' օլտըգտա , թէտարիք ետ'նի
43 սէպթտէն էվիլէ օլան կիւն օլմաղէ , Ա'գա ի
շուրատան օլուպ միւթէպէր վէ մէլէրիւթ
Ուլլաճա մունթաղըր պուլունտ Արիմա-
թիտը Եուստն Կիւլտէսի Մէրեէմ վէ ֆիլա-
թօըն ետնըն կիրէրէք , Յիսուսըն ճէսէտի
44 թալէպ էլիէտի : Վէ ֆիլաթօն անըն վէֆաթ
էթմիշ օլտըղընա թէ'աճծիւպլէ էիւղ պաշը-
յը շաղըրըպ' Չօգտա'ն մը վէֆաթ էթտի' տէ .
45 յիւ անա տու'ալ էթտի : Վէ էիւղ պաշը-
տան լուգո'ն' է'գուլ անկիլամաղլէ , ճէսէտի Եու-
46 սուֆէ պաղըըըտըր : Օլ տախի քէթէն պէղի
սաթըն ալարագ , Գէ-է-է էնտիրիպ' անը օլ
պէղէ սարտը , վէ գայատա օյուլմուշ պիր
գապորա վաղ' էտիպ' գապորն գափուրնա
47 պիր թաշ եուվարտըր : Վէ Տէճտէլի Մէր-
եէմ իլէ Եուստնըն լուգո'ն' Մէրեէմ անըն
վաղ' օլունտըղը եէրէ պագայօրլար իտի :

ՊԱՊ 46

1 Վէ սէպթ կիւնիւ կէչտիքտէն սօնկրա ,
Մէճտէլի Մէրեէմ վէ Ետ'գուպըն լուգո'ն' Մէրեէմ
իլէ Սալմի կիւլպ , անա սիւրմէք իւղըն ,
պաճարլար սաթըն ալըըլ օլմաղա
2 բըլլէ , Հագիթանըն էլք կիւնիւ , սապաճ .

լայըն կիւնիւ աօղտը իքէն գապորա կէլիլէր :
3 Վէ պիրի պիրինէ' Գապորն գափուրնտան
թաշը պիլէ քի'մ' եուվարլայաճագ տըր' տէ .
4 յօրլար իտի : (Վէ պագտըղլարընտա թաշը
եուվարլանմըշ կէօրտիւլէր .) զիրա փէք պէօ-
5 յիւք իտի : Վէ գապորա կիրաթլէրինաէ ,
պէյաղ լիպտա կիլինմիշ , սաղ թարաֆտա
օթուրուր պիր նէվճիվան կէօրմէլէրիլէ ,
6 միւթէճալիլի օլտուլար : Օլ տախի անլէրէ'
Միւթէճալիլի օլմաղընըլ . սիղ սալպ օլուն-
մուշ նագարէթիլի Յիսուսը արայօրընըլ ,
զըլաճ էթտի , պուրտատա տէլիլ տիր , իշթէ
7 անը վաղ' էթտիլէրի եէր . Լաքին սիղ կի-
տիպ , անըն շայիրտլէրի իլէ Պետրոսա' Օ սիղ-
տէն էվիլէ ձէլիլէ վարաճագ , սիղէ տէտիլի
կիպի անը օրտատա կէօրէճէքիլիլ' տէլինիլ ,
8 տէտի : Վէ (սէրինէ') գապորան չըղըպ գաշ-
տըլար , վէ քէնտիլիլէրին թիլթիլմէ վէ Տայ-
րէթ ալմաղլէ , գօրգուլարընտան Տիշ պիր
քիմնէյէ պիր շէյ սէպլլէմէտիլէր :

9 Վէ Յիսուս Տաֆթանըն պիրինճի կիւնիւն-
տէ , սապաճլայըն գըլաճ էթտիքտէն սօնկ-
րա , էվիլէա տէրուշնտէն եէտի ճինն իլ-
րաճ էթմիշ օլտըղը Մէճտէլի Մէրեէմէ կէօ-
10 րինտիւ : Մէրգուսէ տախի կիտիպ' մուգատ-
տէմա անըն իլէ պէրապէր օլանլարա , ետա չէ-
քիպ աղլամագտա օլտըղլարը Տալաէ խապէր
11 վէրտի : Անլէր իտէ անըն տիրի օլուպ' պու-
նա կէօրինտիլիւնիւ իշիթտիքլէրինաէ , ի-
նանմաղլար :

12 Վէ պունտան սօնկրա անլէրին իքիսինէ ,
պիր քէսյէ էիւրիլէրէք կիտիլէր իքէն ,
13 պաշգա Տիլէթտէ կէօրինտիւ : Անլէր տախի
վարըպ' սա'լիլէրէ խապէր վէրտիլէր իտէ տէ ,
պունլարա տախի ինանմաղլար :

14 Պա'տէճու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթու-
րուրլար իքէն կէօրինիւպ , գըլաճ էթմիշ
օլտըղընը կէօրէնլէր ինանմաղլարընտան
տօլայը , իմանաղլըղլարը վէ գալպլէրինն զըլ-
ղէթի իշիւն անլէրի թէվիլի էլլէտի :

15 Վէ անլէրէ տէտի քի' Պիւթիւն տիւնեա-
յա կիտիպ' Տէր մալլուգա պէշարէթի վաղ'
16 էտիլիլ , իման կէթիլիլպ վաթիլիլ օլմաղա
խէլտա պուլաճագ , վէ իման էթմէյէն 'ալէյ .
17 Տիլիէ Տիւքմ' օլունաճագ տըր , Վէ իման է-
տէնլէր իլէ շու 'ալաթէթլէր պէրապէր պու-
լունաճագ . ետ'նի պէնիմ' իսմիմ' իլէ ճինն-
լէր իխրաճ էտէճէլէր , եէնիլլանլար սէոյ-
18 լէյէճէլէր . Երլանլար թուլաճագլար , վէ
միւճլէք շէյ իշտէլիլ տախի' տօլտ անլէրէ զա-
րար վէրմէյէճէք . խալմալար իւղէրինէ Էլ-
լէրինի գօյաճագլար , անլէր տախի շիֆա
պուլաճագ տըր :

19 Իման իտպպ անլէրէ սէղլէտիքտէն սօնկրա ,

սէմայա րէֆ' օրունուպ' Ալլահն սաղընտա
20 ճիւղուս էթտի : Անլէր տախի չըգըպ հէր եէր-
տէ վա'ղ էտէրլէր իտի , Բապպ տախի անլէր

իլէ 'ամիլ օրուպ' պէրապէր պուլունան 'ալա-
մէթլէր վաւըթասըլլէ քէլամը իսպաթ էտէր
իտի : Ամին :

Ի Ն Ճ Ի Լ

ԼՈՒԳԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Էյ Ֆաղիէթլի Թէօֆիլօս , իպթիտատէն
կեօղլէրի իլէ կեօրէնլէրին վէ քէլամըն խառնե-
2 մէսի օլանլարըն' Մէյանէմիգտէ եազինէն միւ-
սէլլէմ օլան նէանէլէրի պիղէ նազլ էթմիշ
3 օլտըզլարըն կէօրէ' Նիշէ քիմնէլէր անլէրին
'ալ էթ թէրթիպ թէ'լիֆինէ միւպաշէրէթ էյ-
լէմիշ օլտըզլարը ճիհէթլէ , պէն տախի էն
էվիլէնտէն հէր շէյի քէմալ ի տիգզաթլէ
4 թէհարրի էթտիլիմտէն , Սանա թա'լիմ օլու-
նան շէյլէրին հազիգաթընը պիլմէրլիյին
իչիւն , սանա ճիւմլէսինի սըրասըլլէ եազմազ
պանա միւնասիպ կէօրիւնտիւ :
5 Եէհուտիլէ մէլիյի Հէրօտէսին էյամընտա ,
Ապիա նէվլէթինտէն' Զաքարիա նամընտա
պիր քեւաշին պուլունուպ , զէվճէսի տախի
Հարուն գըզլարընտան օլարազ , իսմի Ելիօս :
6 պէթ իտի : Իքիսի տախի Ալլահն հուզու-
րընտա սալիհ օլուպ' Բապպըն ճիւմլէ էվամիր
ու ահքեմընըն պիլա գուսուր իճրասընտա
7 պուլունուրլար իտի : Վէ Ելիսապէթ 'ազիր
օլտըզընտան էվատլարը օլմայըպ , իքիսի տէ
8 խայլի եաշլը իտիլէր : Վէ վազը' օլուս քի'
մէրգուլմ' քէնտի նէվլէթի սըրասընտա , Ալ-
լահն հուզուրընտա քէհանէթ խըրմէթինի
9 իճրա էտէր իքէն , Քէհանէթ 'տաթի իւզլէ
Բապպըն հէքէլինէ կիրիպ' պուլուր եազմազ
10 գուր'ասը քէնտինէ աիւշալի : Վէ գալմըն
պիւթիւն ճէմա'աթը տախի պուլուր վազ-
թընտա խարիճտէ տու'ա էթմէքտէ իքէն ,
11 Բապպըն մէլիյի պուլուր մէզպահընըն աա-
12 զընտա տոււուպ' անա կէօրիւնտիւ : Վէ Զա-
քարիա անը կէօրիւնճէ միւզթարիպ օլուպ'
13 քէնտիսինէ գօրգու կէլտի : Վէ մէլէք անա
Գօրգաւա , էյ Զաքարիա , զիրա նիյաղըն գա-
պուլ օլունմաղլէ զէվճէն Ելիսապէթտէն սէ-

նին պիր օղլըն օլաճազ , վէ անա Եուհաննա
14 թէմալիէ էտէճէք սին : Վէ սանա սիւրուր վէ
շապլըզ օլուպ' անըն վէլտաթիինտէն չօգ քիմ'
15 սէլէր մէսրուր օլաճազ տըր : Զիրա Բապպըն
հուզուրընտա պէզիւք օլուպ' տալա շէրապ
վէ միւզքիր իչմէյէճէք : Վէ հէման վալիտէսի-
նին րահմինտէն Բուհ իւլ Գուսուս իլէ մէմու-
16 օլաճազ տըր : Վէ պէնի իսրայէլտէն չօգ
քիմնէլէրի' քէնտիլէրին Ալլահն օլան Բապպա
17 րիւճու' էթտիրիպ' Փէտէրլէրին գալլէրինի
էվատա , վէ 'ապիլէրի սալիհէլէրին 'ազընտ
տէօնտէրիպ' Բապպա հազըրլանմըշ պիր գալմ'
թէհիլլէ էթմէք իւզլէ , Ելիյանըն րուհը վէ
գուտրէթիլլէ անըն Եօնիւնճէ կիտէճէք տիր'
18 տէտի : Զաքարիա տախի մէլիյէ' Պուսու նէ-
տէ'ն պիլէյիմ , զիրա պէն իսթիլար իմ , զէվ-
19 ճէմ տախի խայլը եաշլը տըր' տէտի , Վէ
մէլէք անա ճէվապէն' Պէն Ալլահն հուզու-
րընտա տուրան ճէպրաիլ իմ , վէ սանա սէջ-
լէյիպ' պու շէյլէրի թէպշիլը էթմէյէ իրապ
20 օլունտըմ' : Վէ իշթէ սէն վազթընտա իթ-
մամ օլունմաճազ սէօզլէրիմէ ինանմատըզըն
իչիւն , պուլուրըն վուգու' պուլաճազը կիւնէ
տէկին տիլիգ օլուպ' սէջլէմէյէ միւզթէտիր
21 օլմնայաճազըն' տէտի : Վէ գալմ' Զաքար-
իայը պէրլէմէքտէ օլուպ' հէքէլտէ թէ'էի-
22 խիւրինէ թէ'սճիւպէ էտիյօրլար իտի : Օլ
տախի աշլարըյա չըգաղտա , անլէրէ սէջ-
լէմէյէ միւզթէտիր օլմատըզընտան , հէքէլ-
տէ պիր րույա կէօրմիւշ օլտըզընը անկլատը-
լար : Օլ տախի անլէրէ իշարէթ իլէ թէֆհիմ'
էտէրէք' տիլիգ գալար :
23 Վէ վազը' օլուս քի' խըրմէթինի կիւն-
լէրի թէմամ օլմաղլէ , քէնտի խանէսինէ կիթ-
24 տի : Վէ օլ կիւնլէրտէն սօնկրա' զէվճէսի

23 Էլիսապէթ համիլէ օրուպ, Բապպ պէյն էն նաւ
'այըպմըմ գալորըմադ իչլւն, պանա հիւան ի
նազար գըլորըմ էյլամտա պոյլէ էյլէտի
26 մէկէք, քէնտինի պէշ այ իկըլէտի
27 Թարաֆընտան, ձէլիտէ վագը՝ Նազարէթ
նամ պիր շէհրէ, Տաուտ խանէտանընտան
Եուսաֆ իսմինտէ պիր տաէմէ նիշանը օլան
պիր պաքիրէնին նէգտինէ կէօնտէրիտի
28 վէ օլ պաքիրէնին իսմի Մէրեէմ իտի, վէ
մէլէք մէրգուսէնին նէգտինէ կէլիպ՝ Սէլամըն
'ալէյք, էյ լուծֆա նա՛իլ օլմուշ պա՛րէ, ի
Բապպ սէնին իլէ տիր. սէն նիսա պէյնին
29 տէ միւպարէք սին՝ տէտի, Օ իսէ Բէլէյ
կէօրտիւքտէ, քէլամընտան միւլթարիպ
օլուպ՝ Պու նա՛սըլ սէլամ օլա՝ տէյիւ թէ.
30 Ֆէքքիւր էտէր իքէն, Մէլէք տան՝ Գորգ.
մա, էյ Մէրեէմ, զիրա Ալլահըն ինտինտէ
31 լուծֆա պուլտուն: վէ իշթէ համիլէ օրուպ՝
պիր օղուլ տօղուրամագարն, վէ տան Յիսուս
32 Թէսմիյէ էտէտին, Օ պէյիւք օրուպ՝ տնա
իպն իւլ Միւթա՛ալ տէնիլէճէք, վէ Բապպ
Ալլահ տնա փտէրի Տաուտըն թաթիթըն վէ
33 րէճէք տիր, վէ պէյթ ի Եա՛գուպըն իւզէրի-
նէ իլ էլ էպէտ հիւքիւմէթ սիւրիւպ՝ մէլէ-
քիւթիւնին նիհայէթի օլմոյաճագ տըր՝ տէ.
34 տի, Մէրեէմ իսէ մէլէյէ՝ Պու նա՛սըլ օլա
պիր, չիւնքի պիր էրի պիլմէմ՝ տէտի
35 Մէլէք տաթի տնա ճէվապէն՝ Սէնին իւզէրինէ
Բուհ իւլ Գուտս կէլիպ՝ Միւթա՛ալ պու գուտ
րէթի տնա կէօլէ օլաճագ, պու էճտէն
սէնտէն թէվէլիւտ էտէճէք մուգատտէն զա.
36 Թա տաթի իպմուլլահ տէնիլէճէք տիր, վէ
իշթէ գարիպէն լիլիսապէթ տաթի իլիթիյար
լըղընտա պիր օղա համիլէ օլուպ՝ պու այ օլ
37 'ադիր տէնիլէնին ալթընճը այը տըր. Զիրա
'նա Ալլահ Տիւշ պիր շէյ զայրի միւմքին
38 տէյիլ տիր՝ տէտի: վէ Մէրեէմ՝ իշթէ Բապ-
պըն ճարիյէսի, պանա սէօղիւնէ կէօրէ օլտուն
տէմէսիլէ, մէլէք տնա նէգտինտէն կիթտի:
39 վէ Մէրեէմ օլ կիւնլէրտէ գալգըպ՝ ալ էլ
'աճէլէ տաղար ճիւլարընա, Եէհուտա շէհրի.
40 նէ կիտիպ՝ Զաքարիանըն խանէսինէ կիրէրէք
41 Էլիսապէթ սէլամ վէտի: վէ Էլիսապէթ
Մէրեէմին սէլամըն իշիթտիյի կիպի, չօճուգ
տնըն րահմինտէ սըչուտը. վէ Էլիսապէթ
42 Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմու օլուպ՝ Պիւլէնտ
ալադ իլէ չաղըրտուգ տէտի քի՝ Սէն պէյն
էն նիսա միւպարէք սին, վէ սէնին րահմին
43 մահտուլը միւպարէք տիր, վէ պու պանա
նէ՛րտէն օլտու քի՝ Բապպմըն փալիտէսի
44 Եանըմ կէլէ: Զիրա իշթէ սէլամընըն սէսի
գուլտըմա տէլտիյի կիպի, չօճուգ րահմիմ.
45 տէ շաղըլգտան սըչուտը: վէ նէ՛ միւպա.

րէք տիր իման կէթիրմիշ օլան, զիրա Բապպ
Թարաֆընտան տնա սէյլէնիլէն շէյլէր իթ.
46 մամ օլունաճագ տըր: Մէրեէմ տաթի՝ ճա-
47 նըմ Բապպա թա՛ղիմ էտիպ՝ Բուհըմ խէ-
լաքէարըմ օլան Ալլահտա շաւման օլտու:
48 Զիրա ճարիյէսին էտնա հալինէ նազար գըլ-
տը, վէ իշթէ չիմուն սոնկրա ճիւլէ նէյլէր
պանա՝ Նէ՛ միւպարէք տէլէճէք տիր.
49 Զիւնքի Գոտիր պանա պէօլիւք շէյլէր էլլէ-
50 տի, Անըն իսմի տաթի գուտուտա տըր: վէ
մէրհամէթի նէսլտէն նէսլէ քէնտինտէն գօր-
51 գանլարըն իւզէրինտէ տիր: Գէնտի պաղու-
սըլլէ գուտրէթ իպրազ էլլէտի. միւթէքէպ-
պիրլէրի գալպէրինին էքքէարընտա փէրիշան
52 էլլէտի: Գուտրէթ սահպլէրինի թաթիլը
ընտան էնտիրիպ՝ էտնալարը ելլէճէթտի:
53 Աճ օլանլարըն նի՛մէլլէր իլէ տօղուրուպ՝ զէն-
54 կինլէրի պօշ կէօնտէրտի, Էճաարմըպ սէյ-
լէտիյի իւզլէ՛ Ապրահամ իլէ տնըն զիւրիւ-
թէթինէ իլ էլ էպէտ օլան մէրհամէթի թէ.
55 զէքքիւր էտիպ, Գուլը Խարայէլէ իմաւա էյ-
լէտի՝ տէտի:
56 վէ Մէրեէմ տնըն Եանընտա իւշ այ գալ-
տըգտան սոնկրա, քէնտի խանէսինէ՝ ալտէթ
էլլէտի:
57 վէ Էլիսապէթին միւտտէթ ի վագ՝ ր հաւ-
լի թէմամ օլտըգտա, պիր օղուլ տօղուրտու:
58 վէ գօնլարըն իլէ ագրապատը Բապպըն ա-
նա՝ աղիմ մէրհամէթ էլլէտիյինի իշիթտիք-
լէրինտէ տնըն իլէ պէրապէր սէվինլէր իտի
59 վէ վագը՝ օլտու քի սէքիլէնճի կիւնտէ
մա՛տումը խաթն էթմէլէ կէլիպ, տնա փտէ-
րինին իսմի իլէ Զաքարիա թէսմիյէ էթտի-
60 լէր: Լաքին փալիտէսի ճէվապ վէրիպ՝ խայր,
անճագ Եուհաննա թէսմիյէ օլունաճագ տըր.
61 տէտի: Անլէր տաթի մէրգուսէյէ՝ Ագրապան-
տա պու իսմ իլէ միւտէմմա պիր քիմէն Եօզ
62 տըր՝ տէտիլէր: վէ՛ Նէ՛ իսմ իլէ թէսմիյէ
օլունմասըն իսթէրսին՝ տէյիւ իշարէթլէ փէ-
63 տէրինտէն սու՛ալ էթտիլէր: Օլ տաթի պիր
լէվհա իսթէյիպ՝ իսմի Եուհաննա տըր՝ տէյիւ
Եաղարընտա, ճիւմէսի թէ՛աճիւպ էթտի-
64 լէր: վէ հէման աղը վէ տիլի ալըլըպ՝ Ալլա-
65 հա համտ էտէրէք թէքէլլիւմ էլլէտի: վէ
Էթարֆտա թէմէքքիւն էտէնլէրիս ճիւմէսի-
նէ գօրգու տիւշիւպ՝ պու նէսնլէրին քիւմֆ-
66 ֆէսի Եէհուտիյէնին պիւթիւն տաղիսմ տնըն.
տա շայը՝ օլարագ, իշիտէնլէրին ճիւմէսի՝
'Աճէպա պու մա՛սում նէ՛ օլաճագ տըր՝ տէ-
յէրէք, Էա՛գա՛ալ խաթարընտա ճըֆլ էթ-
տիլէր. վէ Բապպըն էլի տնըն իլէ իտի:
67 Փէտէրի Զաքարիա տաթի Բուհ իւլ Գուտս
իլէ մէմու օլուպ իլհամ իլէ սէյլէյէրէք,
68 տէտի քի՝ Խարայէլէն Ալլահը Բապպ միւպա.

րէք օլտուն, չիւնքի գալմընը զէյարեթ էտիպ' 69
տնը ֆիտիքէ իլէ խէլաս էյլէտի, Վէ գատիմ
տէն գերու մուգատտէս փէյլամպէրէրին
70 ազլըյլէ սեջլէտիլի իւզրէ, Տիւլմէնէրիմիզ
տէն վէ պիզէ պիլ ծիւմլէ պուզզ էտէնէրին
71 էրինտէն խէլաս օլմագ իւզրէ, Գուլը Տաու-
աըն ֆունէտաննատա պիլիմ իշինն խէլաս ք
72 'ապիմ' իզհար էյլէտի, Թա քի էճտատըմը-
զա մէրհամէթ էտիպ' քէնտի մուգատտէս 'աշ-
73 աընը, Էրանի տիւլմէնէրիմիզին էլինտէն
գուրթուլմուշ օլարագ, ['էսմիլմիւզիւն]
74 ծիւմլէ կիւնէրինտէ փէնտի հուզուրընտա,
մուգատտէսիք վէ սալահ իլէ պիլա խալֆ
քէնտիլէ 'իպատէթ էթմէմիլի իհսան էյլէ-
75 մէք իշինն' փէտէրիմիզ Ապրահամա էթտիլի
76 եէմիլի խալթա կէթիլի, Սէն տաիլի, էյ
մա'սուլմ, Միւթա'ալըն փէյլամպէրի թէսմիլի
77 օլունամագարն, Զիրա սէն գուլմէթլէ զըլլ ք
մէվթտէ օլթուրանլարա զիյա վէրմէք' վէ
այագարըմըլթ թարիգ ի սէլամէթլէ կէթիլի
մէք իւզրէ, Ալլահըմըլթն չէֆգաթ ու մէրհա
մէթիլտէն նաշի տօղան կէնէլ եիւծէլէրտէն
78 զիյարէթիմիզ իշինն կէլմէլէ, Գալմընա
կիւնահլարըն 'աֆլըյլէ օլան խէլասը իլմ
79 էթմէք իշինն, Բապպըն եօլարընը հազըրա.
մագ իւզրէ անըն էսնիւնտէն կիտէճէք սին,
80 Վէ մա'սուլմ պէյլիպիւպ Բուհսա գուլ
վէթլէնիլ, վէ իօրպիլէ եէվմ ի գուհսարընա
տէկին չէօլլէրտէ տուրուր իտի:

ՊԱՊ 2

4 Օլ կիւնէրտէ պիւթիւն տիւնեանն թաշ
րիլ ի նուֆուսը իշինն' Գապսէր Ավղուսթոս
թարաֆընտան ֆերմանըն սիւտուրը վագը' օլ
2 տու, Պու իլք թահրիլ Գիրինիս Սուրիա
3 վալիսի իքէն օլտու, Վէ ծիւմլէսի թահրիլ
օլունմագ իշինն, հէր քէս քէնտի չէհրինէ
կիտէր իտի:
4 Իմտի Կուսուֆ տաիլի Տաուաըն պէյթ վէ
նէտիլտէն օլմաղլէ, համիլէ օլան նիշանլըսը
Մէրեէմ իլէ պէրապէր թահրիլ օլունմագ ի.
5 իւն, Ճէլիլէն Նաղարէթ չէհրինտէն Եէ.
հուտիլէյլէ, Պէյլթլէչէմ տէնիլէն Տաուաըն
չէհրինէ չըգալը:
6 Վէ վագը' օլտու քի անլէր օրատա իքէն,
մէրգուլմինն միւտտէթ ի վագը' չամիլ թէ
7 մա'մ օլտըգտա, Իլք օլլընը տօղուրտու, վէ
անը գուհսաղլըյլպ' քէնտիլէրէ խանտա եէր
օլմամաղլէ, եէմիլթտէ կաթըրալը:
8 Վէ օլ ծիվարտա օլտտա գալըզ սիւրիւ.
լէրինի կէճէլէյլի պէթլէյլէն չոպանլար վար ք-

* Եւն. ի խէլաս պուշնուզը

9 տը. Վէ իշթէ Բապպըն մէլէյի իւզլէրլէրինէ
էնիպ' էթրաֆլարընտա Բապպըն ճէլալի զիյա
վէրմէքլէ, զիյատէսիլէ խալֆ էյլէտիլէր:
10 Վէ մէլէք անլէրէ' խալֆ էթմէլէյլիզ, զիյա
իշթէ պիւթիւն գալմա վուգու' պուլաճագ
պիլ սիւրուր ք 'ալիմի սիզէ թէպլիլ էտէ-
11 իմ'. Զիւնքի սիզէ պու կիւն Տաուաըն չէհ-
րինտէ Մէսիհ վէ Բապպ օլան խէլասըտար
12 տօղմուշ տըր, Վէ գուհսաղլանմըլ վէ եէմ
լէքտէ կաթար պիլ մա'սուլմ պուլմանիլ սի-
13 զէ նիշան օլաճագ տըր' տէտի: Վէ անպըզն
մէլէք իլէ պէրապէր ծիւնուտ ի սէմալիլէնի
պիլ ծիւմլուրը հազըր պուլունուպ, Ալլահա
14 սէնա էտէրէք' Էն եիւծէլէրտէ Ալլահա համա,
եէր իւզլէրինտէ սէլամէթ, տաթմէլէրտէ հիւսն
ի ըիզա' տէտիլէր:
15 Վէ մէլէքլէր եանլարընտան սէմայա չըգ-
տըզլարընտա, օլ չօպանլար պիլի պիլինէ'
Շիմտի Պէյլթլէչէմէ գատար վագըզ' Բապպըն
պիզէ պիլտիլտիլի պու վագը' այլ կէթլէլմ'
16 տէտիլէր, Վէ 'ալ էլ 'աճէլէ կիտիպ' Մէր-
եէմ իլէ Եուսուֆը վէ եէմիլթտէ կաթան
17 մա'սուլմ պուլարըր: Վէ կէօրաիւքտէն
սոնկրա, պու մա'սուլմէն հագընտա քէն.
տիլէրէ սէյլէնիլէն չէյի էթրաֆա նէլը էթ-
18 տիլէր: Վէ իշիլտէնիլէն ծիւմլէսի չօպանլա-
րըն քէնտիլէրէ սէյլէտիլէրի չէյլէրէ թէ'աճ.
19 ծիւպ էթտիլէր: Մէրեէմ տաիլի պու նէս.
նէլէրինն ծիւմլէսինի գալպիլտէ թէֆէքքիւր
20 էտէրէք հըֆզ էտէր իտի, Վէ չօպանլար'
քէնտիլէրինէ սէյլէնիլտիլի վէճլէ, իշիլտիպ
կէօրաիւքլէրի ծիւմլէ չէյլէրտէն տօղալը Ալ-
լահա համա ու սէնա էտէրէք 'ալլամէթ էթ-
տիլէր:
21 Վէ մա'սուլմէն խիթանը իշինն սէքիզ կիւն
թէմա'մ օլտըգտա, օ տաշա աւա րահմինտէ
մէվճուտ օլմագտան էվլէլ մէլէք թարաֆըն-
տան թէսմիլէ օլունտըլը իւզրէ Յիսուս թէս-
միլէ օլունտու:
22 Վէ Մուսանն չէրի'աթը միւծիպիլնճէ ան-
լէրին էյամ ք թաթհիլի թէմա'մ օլտըգտա
հէր իլք տօղան էրէք չօճուգ Բապպա մու-
23 գատտէս տէնիլէ' տէյիլ, Բապպըն չէրի'ա-
թընտա մուհարէր օլտըլը իւզրէ մա'սուլմ
24 Բապպա թագաիմ էթմէք, Վէ Բապպըն չէ-
րի'աթընտա պիլ չիֆթ գուրուր կաթիսիլ իքի
կէօրէրճին կաթընուր պուլուրլարըլը իւզրէ,
գուրպան 'արղ էթմէք իշինն' անը Եէրուշա-
լիմէ չըգալարըլար:
25 Վէ իշթէ Եէրուշալիմտէ Սիմ'օն խալիտէ
սալիհ վէ միւթթագի պիլ ատէմ պուլու-
նուպ' իսրայիլին թէսիլիլինէ միւնթագիլ-
օլարագ, Բուհ իւլ Գուտա անըն իւզլէրինտէ
26 իտի: Վէ Բապպըն Մէսիհինի կէօրմէյլնճէ

- էօրիւմ՝ կէօրմէյէճէյի՝ Բուհ իւլ Գուտս թա-
 27 Վէ՛ լատեթ ի չէրի՛աթ իզթիզարնը հազ-
 դընտա իծրա էթմէք իւզրէ՛ վալիտէյնի մա՛-
 սում Զիսուսը իչէրի կէթիթիթիթիթէ՛ ,
 28 մէղքիւր տախի Բուհն տէլալէթիլէ Տէյքէ-
 լէ կէլիպ՝ Անը գուճաղընա տլարադ՝ Ալլահա
 29 համա էտիպ , Եա Բապպ , շիմաի սէնին քէ-
 լամինա կէօրէ գուլընը սէլամէթլէ սալը վէ-
 30 բիրսին . Զիրա կէօղլէրիմ պիլ ծիւմլէ միլ
 31 լէթլէր հուզուրընտա , Թա՛հֆէլէրին թէն .
 վիրի իչիւն նուր՝ վէ գալմըն Կարայլէ շան
 32 օլմազ իւզրէ՛ շաղըրլարըն խէլասընը կէօր-
 տիւլէր՝ սէտի ,
 33 Վէ վալիտէսի իլէ Եուսուֆ անըն հազ-
 դընտա սէյլէնիլէն շէյլէրէ թէ՛աճճիւպ է-
 34 տէլլէր իտի : Սիմ՝օն տախի տնլէրէ խոյր
 տու՛ա էտիպ , անըն վալիտէսի Մէրէսէ տէ-
 տի քի՛ իշթէ պու ժա՛աւ իսրայէլտէ չօդ
 քիմսէլէրին տիւլմէսի վէ գալգմասը իչիւն վէ
 'ալէհ՛հինտէ՛ սէյլէնիլէճէք պիր՝ ալամէթ օլ-
 35 մազ իւզրէ վազ՝ օլունմուշ տըր : (Վէ սէ-
 նին քէնտի ծանընա տախի պիր գըլըճ կէչէ
 ճէք) Թա քի չօդ գալլէրին էֆքէարը քէչէֆ
 օլունա :
 36 Վէ Աչէր սըպլընտան՝ Ֆանուէլին գըզը
 Հաննա նամ պիր նէպիլէ վար իտի , մէրգու-
 մէ խոյլլէ եալը օլուպ՝ պէքէարէթի վազ-
 թընտան եէտի եըլ գօճա իլէ եաշումը օլուպ՝
 37 Թազրիպէն սէքսէն տէօրթ սէնէտէն պէրու-
 տուլ գալարազ , կէճէ կիւնտիւզ օրուճ վէ
 տու՛ա իլէ՛ իկապտէթ էտէրէք , հէյքէլանէ
 38 պըրմազ իտի : Օլ տախի օ սա՛աթտա հա-
 զըր պուլունուպ՝ Բապպա համա էտէրէք ,
 Եէրուշալիմտէ խէլատա միւնթաղըր օլանլա-
 րն ծիւմլէսինէ անըն հազգընտա սէյլէր
 իտի :
 39 Անլէր տախի Բապպըն շէրի՛աթը միւճի-
 պինճէ ծիւմլէ վաճիպ օլան շէյլէրի իծրա էթ-
 տիքտէն սօնկրա , ճէլիլէ , քէնտի շէհրէրի
 40 Կազարէթէ՛ ալամէթ էթտիլէր : Մա՛սու՛մ
 տախի պէյիլէյիւպ վէ Բուհտա գուվիլէթէ-
 նէրէք՝ վէ հիքմէթ իլէ մէմու օլարազ , Ալ-
 41 լահն լութֆը անըն իւզլէրինտէ իտի :
 Վէ անըն վալիտէյնի հէր սէնէ ֆըսճ պոյ-
 42 բամընտա , Եէրուշալիմէ կիտէրլէր իտի : Վէ
 Զի՛ա՛ն օն իքի եաշընտա իքէն , անլէր պայրա-
 մըն՝ առէթի իւզրէ Եէրուշալիմէ չըգալ՝
 43 Եյամընը թէմամ՝ էտիպ՝ ալամէթ էթտիլէ-
 րինտէ , չօճուզ Զիսուս Եէրուշալիմտէ գալ-
 տը՝ վէ Եուսուֆ իլէ վալիտէսի պունու պիլ
 44 մէլէրէք , Եօլտաշար արաօրնտա տըր գան ,
 նըլլէ պիր կիւնիւք եօլ կիթմիլէր իքէն ,
 անը ազրապա իլէ աշնալարընն արաօրնտա

- 45 արաօրնտա իսէ տէ , Պուլմամաղլէ , անը արա-
 46 յարազ Եէրուշալիմէ տէօնալիլէր : Վէ իւշ
 կիւնտէն սօնկրա , անը հէյքէլտէ մու՛ալլիմէր
 արաօրնտա օթուրմագտա , վէ անլէրի տինկ-
 լէյիպ անլէրէ սու՛ալար իրատ էթմէքտէ պուլ-
 47 տըլար : Վէ անը իշիտէնլէրին ծիւմլէսի տա-
 խի տիրայէթինէ վէ ճէվապլարընա հայրէթտէ
 48 գալըրլար ըար : Վէ անը կէօրտիւքլէրինտէ
 միւթէհհիլիլի օլուպ , վալիտէսի անա՛ Եյ
 օղուլ , պիզէ նի՛չիւն պէյլէ էթտին . իշթէ
 49 փէտէրին վէ պէն էլէմ՝ շէքէրէք , սէնի արա-
 յօր իտիք՝ տէտի : Ոլ տախի սնիլէր՝ Պէնի
 նի՛չիւն արայօր իտինիլ . ֓էտէրիմին պէյ-
 թինտէ պուլունմագլըզմ՝ վաճիպ իտիլինի
 50 պիլմէ՞զ մի իտինիլ՝ տէտի : Վէ անլէր քէն-
 տիլէրէ սէյլէտիլի սէօղիւ ֆէհմ էթմէտի-
 51 լէր : Օլ տախի անլէր իլէ պէրապէր էնիպ
 Կազարէթէ՛ կէլտի , վէ անլէրէ իթա՛աթ
 էտէր իտի . վալիտէսի տախի պու սէօղլէրին
 ծիւմլէսինի գալպինաէ հըֆլ էտէր իտի :
 52 Վէ Զիսուս հիքմէթ վէ գաւթէթտէ վէ Ալլա-
 հն վէ ինսանըն հիւսն ի նազարընտա քէսպ ի
 թէրազգը էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Թիպարիօս Գայլէրին սալթանաթընըն
 օն պէչինճի սէնէսինտէ , ֓օնթօյը ֓իլա-
 թօս Եէհուտիլէ վալիսի , վէ Հէրօտէս ճէլի-
 լին րէ՛իս ի րուպլը , վէ գարնտաը Զիլիպպօս
 Իթուրիլյա իլէ Թրալսօնիթիս տիլայլընը
 րէ՛իս ի րուպլը , վէ Լիւսանիտա Ապիլինէնի
 2 րէ՛իս ի րուպլը , վէ Հաննա իլէ Գայլաֆա-
 նըն քէհանէթ ի ռուզմալըր էսնտընտա՛
 պէրիլէտէ Զաքարէտնըն օղլու Եուհաննայա
 3 Ալլահն քէլամը կէլտի : Ոլ տախի Իրտան
 ճիվարընտա վազը՝ ծիւմլէ մահալլէրէ կէլիպ՝
 4 կիւնտահարըն՝ աթիլ իչիւն թէվլէ վաթիթիլի-
 նի վա՛ղ էտէր իտի . Նիթէքիմ՝ Իշա՛եա փէյ-
 դամպէրին քէլամլարընն քիթապընտա՛ Բապ-
 պըն Եօլընը հազըրլայըպ , թարիզլէրինի տօղ-
 5 րուլտընը . Հէր տէրէ տօլուպ՝ հէր տաղ վէ
 թէփէ ալլապլանարազ , էյրիլէր տօղու՛ վէ
 6 արփ Եօլար աիւզ օյաճազ տըր : Վէ քէտֆ-
 ֆէ ի պէչէր Ալլահն խէլասընը կէօրէճէք տիր՝
 տէլէրէք , պէրիլէտէ նիտա էտէնին սէտաօր՝
 տէլիւ թահիթի օլունմուշ տըր :
 7 Իմտի քէնտի եէտիլլէ վաթիթիլ օլունմաղա
 չըգըպ կէլէն ճէմա՛աթլարա՛ Եյ էնկէրէք
 նէպի . կէլէճէք զազապտան գաշմագլըր սի-
 8 զէ քէ՞մ կէօթէրտի , Իմտի թէվլէյէ լայըզ
 սէմէրէ հուսուլա կէթիթիլիլ , վէ քէնտի
 քէնտինիլէ՛ ֓էտէրիլիլ Ապրահամ՝ տըր՝ տէ-
 մէյէ պաշամայընը , զիրա սիզէ տէրիմ՝ քի՛

Ալլահ՝ Ապրահամա շու թաշարտան պէլէ է վ-
 9 չէմ տախի հալա պալթա աղաճարըն քէօ.
 քիւնինն էանընա գօնուլմուշ աղը. իմոխ էյի
 մէյվէ վէրմէյէն հէր աղաճ քէսիլպ' աթէշէ
 10 աթըլըր տէր իտի. Ճէմա'աթ տախի՝ Պու-
 սուրէթտէ պիզ նէ՝ իշէյէլիմ' տէյիւ անտէն
 11 սու'ալ էթտիլէր. Օլ տախի անլէրէ ճէվա.
 պլնտա, իքի էնթարիսի օլան' պիւրիսին օլ-
 մայանա վէրսին, թա'ամը օլան տախի պէյլէ
 12 էյլէսին' տէտի. վէ վաֆթիզ օլունմագ
 իւզրէ կէօմրիքճիլէր տախի կէլիպ, անա'
 էյ մու'ալիմ, նէ՝ իշէյէլիմ' տէտիքէրի-
 13 նին իւլէրինէ, Սիզէ էմը օլունանտան զիյա
 14 աէ պիր շէյ թալէպ էթմէյինիզ տէտի. 'Աս
 քէրէր տախի՝ Պիզ տէ նէ՝ իշէյէլիմ' տէյիւ
 անա սօրտուլար. վէ անլէրէ՝ ֆիմէյէ զուլմ'
 էթմէյինիզ, վէ իթթիրա պիրէ զատը էթ-
 մէյինիզ, վէ 'իւլիւֆէնիզէ գանա'աթ էյլէ-
 յինիզ' տէտի.
 15 վէ գալմ' ինթիգարտա օլուպ ճիւմէսի
 Եուհաննանըն հազգընտա՝ 'Աճէպա ֆրիտտա
 պու՝ մը տըր տէյիւ գալլէրինտէ թէֆէք.
 16 քիւր էտրիլէր իքէն, Եուհաննա ճիւմէսինէ
 ճէվապէն՝ կէրչի պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ
 էտիյօրըմ, ամմա պէնտէն տաճա գուտրէթլի
 օլան կէլիյօր, քի պէն անըն ոյազ գապ
 17 լարընըն թառապըն չէօզմէյէ լայըզ տէյիւ
 իմ. օ սիւր թուհ իւլ Գուտա վէ աթէշ իլէ
 18 վաֆթիզ էտէճէք տիր. Եապառ տախի է-
 լինտէ օլուպ' քէնտի խարմանըն պիթ թէ-
 մամ սալուրարագ, պուզտայը անպարընա
 ճէմ' էտիպ' սամմըն իսէ սէյիւնմէլ աթէշէ
 19 եազամագ աղը՝ տէտի. Պէյլէճէ տաճա զայ-
 րի նիլէ շէյլէր գալմա նտսիհաթ էտիպ'
 թէպչիւր էտէր իտի.
 20 վէ րէ'իս ի թուպ' շէրօտէս՝ գարնտաշը [Ֆի-
 լիպպօրն] զէվէսի շէրօտիտտան վէ շէրօտէ.
 սին էթմիշ օլտըզ պիլ ճիւմէլ ֆէնալըզլար
 տան տօլայը Եուհաննա թարաֆընտան թագ-
 21 պիհ էտիլմէլէ, ճիւմէլսինին իւզէրինն անը
 մաճպէսէիլգաէթմէլիյի տախի 'իւլվէ էթտի.
 22 վէ ճէմի' ի խալզ վաֆթիզ օլունաղը պը-
 րատա՝ Յիսուս տախի վաֆթիզ օլունուպ
 23 տու'ա էտէր իքէն, կէօք ալըլուպ' թուհ իւլ
 Գուտա անըն իւզէրինն հիյէթ ի ճիւմիյէ իլէ
 կէյէրէճին կիպի նագիլ օլտու, վէ կէօքտէն՝
 Սէվիլիւլ օլըմ' սէն սին, սէնտէն ըագի իմ'
 տէյիւ պիր սէտա վուզու' պուլտու.
 24 վէ Յիսուս քէնտիսի թազրիպէն օթուզ
 եալընա կիրմէյէ պաշաաթ, վէ զանն օլուն-
 25 աղընա կէօրէ իպն ի Եուսուֆ, իպն ի Ելի,
 իպն ի Մաթաթ, իպն ի Լապի, իպն ի Մէլքի,
 26 իպն ի Եաննա, իպն ի Եուսուֆ, իպն ի Մա-

թաթէա, իպն ի Մաթա, իպն ի Նաճու, իպն ի
 26 շէսլի, իպն ի Նաճու, իպն ի Մաթա, իպն ի
 Մաթաթէա, իպն ի Շիմ'ի, իպն ի Եուսուֆ,
 27 իպն ի Եէհուտա, իպն ի Եուհաննա, իպն ի
 Բիսա, իպն ի Ձէրուպապէլ, իպն ի Շա'ալթի-
 28 էլ, իպն ի Նէրի, իպն ի Մէլքի, իպն ի Ատտի,
 իպն ի Գօստա, իպն ի Ելմօտա, իպն ի Եր,
 29 իպն ի Եուսա, իպն ի Ելի'ազար, իպն ի Եօ-
 30 ըիմ, իպն ի Մաթաթ, իպն ի Լապի, իպն ի
 Սիմ'օն, իպն ի Եէհուտա, իպն ի Եուսուֆ իպն ի
 31 Եօնան, իպն ի Ելմագիմ, իպն ի Մէլիյա, իպն ի
 Մայանա, իպն ի Մաթաթա, իպն ի Նաթան,
 32 իպն ի Տուտա, իպն ի Եէսուր, իպն ի Օպիտ,
 իպն ի Պօ'ալ, իպն ի Սայմօն, իպն ի Նաճու,
 33 իպն ի Ամինտապ, իպն ի Արամ, իպն ի
 34 շէօրօն, իպն ի Ֆարէս, իպն ի Եէհուտա, իպն
 ի Եա'գուպ, իպն ի Իսհազ, իպն ի Ապրահամ,
 35 իպն ի Թարաշ, իպն ի Նաճու, իպն ի Արտու,
 իպն ի Ի'ա'ու, իպն ի Ֆալէճ, իպն ի 'Ապիր,
 36 իպն ի Շալաշ, իպն ի Գէյնան, իպն ի Ար-
 ֆախաշա, իպն ի Դէմ, իպն ի Նուհ, իպն ի Լա-
 37 մէք, իպն ի Մաթաշալաի, իպն ի Աննօն,
 իպն ի Եարէտ, իպն ի Մաճալէլ, իպն ի Արայ-
 38 նան, իպն ի Ենօշ, իպն ի Եէթ, իպն ի Ատէմ,
 իպն ի Ալլահ իալ :

ՊԱՊ 4

1 Վէ Յիսուս թուհ իւլ Գուտա իլէ մէմու օ-
 լարագ, իրտանտան 'ալմէթ էտիպ' թուհըն
 2 սէվիլիլէ պէրիլէյէ կիթաի. վէ շէյթան
 թարաֆընտան զըզգ կիւն թէճրիպէ օլու-
 նարագ, օլ կիւնէրաէ հիւ պիր շէյ Եէմէտի,
 վէ միւստէթի ի մէլքիւրէ թէմամընտա նի-
 հայէթ աճըպաթ.
 3 վէ շէյթան անա՝ Եյէր իպնուլաշ իսէն,
 շու թաշըն էքմէք օլմուրըն էմը էյլէ՝ տէտի.
 4 Յիսուս տախի անա ճէվապէն՝ Ինսան եալը-
 նըզ էքմէք իլէ եալամազ, անճագ Ալլահըն
 հէր պիր քէլամը իլէ Էալը՝ տէյիւ եազըլ-
 մըշ տըր' տէտի.
 5 վէ շէյթան անն եիւրքէք պիր տաղա չը-
 գալըլպ' ան ի վաշիտաէ անա տիւնտէնըն
 6 ճիւմէլ մէմալքիին կէօթէրաի. վէ շէյ-
 թան անա՝ ճիւմէլ պու հիւքիլմէթի վէ ան-
 լէրին շանըն սանա վէրէյիմ, զիւրա պանա
 թէպիլմ' օլունմըշ տըր, պէն տախի քիմէ
 7 իսթէրաէմ վէրիլիմ' իմտի էյէր անն պանա
 սէճաէ գըլար իսէն, ճիւմէլսի սէնին օլունն՝
 8 տէտի. վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ [Արտըմա
 չէթիլ, էյ շէյթան, զիւրա] Ալլահըն օլուն թապ-
 պա սէճաէ գըլարըն, վէ եալընըզ անա 'իպա-
 տէթ էտէսին՝ տէյիւ եալըլմըշ տըր' տէտի.
 9 վէ անը Եէրուշալիմէ կէօթիւրիւպ' հէյ-

քելին պուրծնին իւղէրինստ տուրտուրարագ,
անա՛ իշեր իպնուլաս իսէն, քէնտինի պու-
40 րտտան աշաղը աթ. Զիրա՛ Սէնի հըֆը կթ-
մէք իւղը՝ սէնին հոգգընտա քէնտի յէլա՛ի.
41 քէսինէ թէնպիհ էտէճէք. Վէ անլէր տաիի,
այաղըն թաշա չարփմամասը իչիւն, սէնի
էլլէրի իւղէրինստ գալարըմազլար՝ տէյիւ-
42 եաղըմըշ տըր՝ տէտի: Վէ Յիսուս անա ճէ-
վապէն՝ Ալլահն ուն Րապպը թէճրիւպէ էթ-
43 յէյէսին՝ Դէյէ- սէյլէնիլի տիր՝ տէտի: Վէ
չէյթան ճիւմէ թէճրիւպէլէրի թէմամ՝ էթ-
տիքտէն սոնկրա, պիր միւստէթ անտէն այ-
րըլար:
44 Վէ Յիսուս Բուհն գուլթէթիլէ ճէլէլէ
'ալտէթ էտիպ՝ էթրափտա ուն պիլ ճիւմէ
45 մահալլէրէ շէօհրէթի շայը՝ ոլտու: Վէ քէն-
տիսի անլէրին սինաղողարընտա թա՛լիմ էտիպ՝
ճիւմէ թարափընտան թա՛ղիմ՝ ոլտուր իտի:
46 Վէ փէրլէրտէ ոլտըղը Նապարէթէ կէլիպ,
'տտէթի իւղըն սէպթ կիւնիւնտէ սինաղողա
47 կիրիպ՝ օգումաղա գալգաթ: Վէ անա ի-
շա՛եա փէյլամպէրին քիթապը վէրիլտի. օլ
48 տաիի քիթապը աշտգտա՛ Րապպըն Բուհու
էրէրինմէ տիր. չիւն քի պէնի՛ ֆուգարայա
պէշարէթի թէպչիւր էթմէք իչիւն մէս շէ-
տիպ, գալպի միւնքէօրի ոլտաշարա շիֆա վէր-
մէք, վէ էսիլէրէ՛ հիւրէրիլթի, վէ ա՛մալէ-
րէ կէօղլէրինն աշըմասըն ի՛լան էթմէք, վէ
գուլմ՝ ալթընտա էգիլէնլէրի ագաաղըգ իլէ
49 սաղը վէրմէք. Վէ Րապպըն մաղպուլ սէնէ-
սինի ի՛լան էթմէք իչիւն իրալ էյլէտի՛ տէ-
20 յիւ մուհարբէր ուն մահալի պուտու: Վէ
քիթապը գալիպըլ՝ խըմաթէթիլէ վէրէրէք,
օթուրտու. վէ սինաղողա պուլտանաշարըն
ճիւմէսինն նաղարը տիգգաթը անըն իւղէ-
21 րինտէ իտի: Օլ տաիի անլէրէ՛ Պու թահ-
րիրաթ, պու կիւն գուլգալարընը իչիթտի-
յի հալտէ, իթմամ՝ ոլտանըշ տըր՝ տէմէյէ
22 պաշալտը: Վէ ճիւմէսի անա շէհատէթ՝ է-
տիպ՝ անըն աղղընտան սաաթը ուն լաթիֆ
քէլամլարա թէ՛աճճիւպ էտէրէք՝ Պու Եու-
սուֆըն օղըն տէյիլ՝ մի տիր՝ տէրլէր իտի:
23 Օլ տաիի անլէրէ՛ էլպէթթիլէ սիլ պանա՛ իշ
հէրիմ, քէնտինն շիֆա վէր՝ թէմիլլէնի
սէյլէլէճէրինիլ, ֆէֆընահոմա վուգու՛
պուլարընը իչիթտիլիլ շէյլէրի պուրտա
քէնտի վաթանընտա տաիի իճըմ էյլէ՛ Դէյէ-
24 Դէյէ- Դէյէ. տէտի: Վէ հաղիգաթէն սիլէ տէ-
րիմ քի՛ Հիշ պիր փէյլամպէր քէնտի վա-
25 թանընտա մաղպուլ տէյիլ տիր: Վէ հա-
գիւլթէն սիլէ տէրիմ քի՛ իլլանըն կիւն-
լէրինտէ կէօք իւշ երլ վէ ալթը պ գափան.
մաղլէ, պիւթիւն եէրտէ՛ աղիմ՝ գըթըգ վա-
գը՝ օլտըղը զէման, իսրայէլաէ չօգ տուլ

26 գարըլար վաթ իտի իսէ տէ, Էլիյա Սայապա
թապի՛ Սարէփթասա ուն պիր տուլ գարը-
տան մա՛տա անլէրին հիշ պիրիսինէ կէօնտէ.
27 րիլմէտի: Վէ Էլիշա՛ փէյլամպէրին զէմանըն-
տա, իսրայէլաէ չօգ ճիւղամլըլար վար իտի
իսէ տէ, Սիւրեսինի Նա՛մանտան զայրի ան-
լէրտէն պիրի թաթհիր օլտանտը՝ տէտի:
28 Վէ սինաղողա պուլտանաշարըն ճիւմէսի պու-
նու իչիթտիքտէ, փիւր զաղապ օլտապ՝
29 Գալգալար վէ անը շէհատէն իիւրաճ էտիպ,
անը աշաղը աթմազ իւղըն շէհրէրինն պի-
նա օլտանտըղ տաղըն ուշըմընա կէօթիւր-
30 տիւլէր: Օ իսէ աղալարընտան կէչիպ կիթտի:
31 Վէ ճէլիլտէ վաղը՝ ֆէֆընահոմա շէհրինէ
էնիպ՝ սէպթ կիւնլէրինտէ անլէրէ թա՛լիմ
32 էտէր իքէն, ֆէլամը հիւրէթիւ օլտընտան՝
33 թա՛լիմինէ հայրան գալըլար իտի: Վէ սի-
նաղողա, տէրուսինտէ նափաք ճինն րուհու
օլան պիր տաէմ պուլտանապ՝ պիւլէնտ ա-
34 վաղ իլէ պաղըրարագ՝ Պրագ, սէնին պիլիմ
իլէ նէ՞ իչիւն վար, էյ Նաղարէթիլ Յիսուս,
պիլի հէլա՛ք էթմէք իչիւն մի կէլտին. սէնին
քիմ իտիլինի պիրիլիմ, Ալլահն մաղատ-
35 տէտի սին՝ տէտի: Վէ Յիսուս անը աղար-
լայըլ՝ Սիւրէլիլ էյլէ վէ անտէն չօգ՝ տէմէսի
իւղէրինէ, ճինն անը օրթայա աթըպ՝ պիր
36 զարար վէրմէքիլղն անտէն չօգտը: Վէ
ճիւմէսինէ հայրէթ կէլէրէք, Պու նէ՞ քէ-
լամ տըր քի՛ նափաք րուհարա հիւրէրմէթ
վէ գուտրէթ իլէ էմը էթմէսիլլէ չօգարըլար՝
37 տէյէրէք պէյնլէրինտէ սէյլէշիլէրի իտի: Վէ
անըն շէօհրէթի պիւթիւն ճիւլար օլտա մա-
հալլէրէ շայը՛ օլտու:
38 Վէ սինաղողա գալգըպ՝ Սիմ՝օնըն խա-
նէսինէ կիրտի. վէ Սիմ՝օնըն գայն վալիտէսի
չէտիտ հիւմայա թուլթուլմէն օլմասըլլէ՛
անլէր տաիի մէրգումէ իչիւն անա րիճա
39 էթտիլէր. Օլ տաիի իւղէրինէ տուրուպ՝
հիւմայա աղարլարագտա, անտէն հիւմա տէֆ՝
օլտու. մէրգումէ տաիի տէր՝ ագապ գալգըպ՝
անլէրէ խըմաթ էթտի:
40 Վէ կիւնէշ պաթտըգտա, հէր քիմին էմ-
րաղը միւլթիլէֆէյէ կիրիֆթար օլմաշ
խաթտար վար իսէ՛ նէղտինէ կէթրտի, օլ
տաիի հէր պիրինն իւղէրինէ էլլէրինի գոյա-
41 րագ անլէրէ շիֆա վէրտի: Վէ չօգ քիմէ-
լէրտէն ճիննլէր տաիի չօգըպ՝ պաղըրարագ՝
Սէն Մէսիհ իպնուլաս սըն՝ տէրլէր իտի. վէ
անլէրի աղարլարպ սէյլէմէյէ պրագմաղ
իտի, զիրա քէնտինն Մէսիհ իտիլինի պի-
լէրլէր իտի:
42 Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա, չօգըպ պէնտ-
պան պիր մահալլէ կիթտի. վէ խալգ անը ա-
րայարագ՝ թա էանընա կէլիպ՝ քէնտիլէրին-

տէն կիթմէմէսի իշխան անա իպրամ էթտի-
 43 լէր իսէ տէ, Անէրէ Ալլաճըն մէլէքիւթիւնի
 սա'իր շէհրէրտէ տախի թէպշիր էթմէքիլիւմ
 կէրէք տիր, զիրա պունուս իշխան իրսալ
 44 օլունարմ տէտի. Վէ ձէլիլին սինաղօղլարըն.
 տա վաճ էտէր իտի:

ՊԱՊ 5

1 Վէ վազը' օլտու քի խալդ Ալլաճըն քէ-
 ւամընը տինկէմէք իշխան անա իզտիհամ վէր.
 մէքլէ, քէնտիսի ձէննէսարէթ կէօլլէնիւն
 2 քէնարընտա տուարընը սըրաստա, կէօլլէն
 քէնարընտա իքի գալըդ տուարընըն կէօր-
 տիւ. պալըդճըլար իսէ չըգմըշ օլուպ' աղլա.
 3 րընը երջգալօրլար իտի: Վէ գալըգլարտան
 պիրիւնէ' եա'նի Սիմ'օնըն ֆայլէնա կիրիպ,
 գարատան պիր աղ աշըլմարընը անտէն թա-
 լէպ էտէրէք, օթուրուպ' գալըգլարտան խալգա
 թա'լիմ էլլէտի:
 4 Վէ քէլամտան ֆարիղ օլտըգտա, Սիմ'օ.
 նա' ինկինէ աշըլպ աղլարընըն ուլ իշխան
 5 աթընըլ տէտի: Սիմ'օն տախի անա ճէվա
 պէն' Եա Մու'ալլիմ, պիթիւն կէճէ չալըշ
 տըդ իսէ տէ, պիր շէյ թութամաղըգ' լա.
 6 քին սէնին սէօղիւն իլէ աղը աթալըմ' տէ-
 տի: Վէ պունու եափաղըլարընտա' քիւլլի.
 յէթիլ պալըգ չէվիրտիլէր. վէ աղլարը երր
 7 թըլմաղլէ, կէլիպ քէնտիլէրինէ եարալմ
 էթմէլէրի իշխան, տիկէր գալըգտա օլան օր-
 թաղարըն իշարէթ էթտիլէր. անէր տա.
 իի կէլիպ' գալըգլարըն իքիլինի պաթմադ
 8 տէրէճէսինէ տէք տօլտուրլար: Վէ Սիմ.
 'օն Պետրոս պունու կէօրմէքլէ, Յիսուսըն
 տիզլէրինէ տիւշիւպ' Եա իսպպ, պէնտէն
 ալըլ, զիրա պէն կիւնաճքեար տտէմ իմ'
 9 տէտի: Ջիրա պալըգլարըն ալլանընտան
 տօլալը' օ վէ պէրապէրինճէ օլանլարըն ճիւմ.
 10 էսի, Վէ Սիմ'օնըն օթմաղլարը' Ձէպէտինին
 օղուլարը Եա'գուպ իլէ Եուհաննա տախի հոյ-
 րէթէ տիւշտիլէր. Յիսուս տախի Սիմ'օնա'
 Գորգմա, պունտան պէոյլէ ինսան ալճընը օլա.
 11 ճագ սըն տէտի: Վէ գալըգլարը գարայա
 չէքտիլէտէն սօնկրա, հէր շէյի պրաղըպ անըն
 աղտը սըրա կիթտիլէր:
 12 Վէ քէնտիսի շէհրէրին պիրինտէ իքէն,
 իշթէ ճիւզամ իլէ ալլա պիր առէմ պունու.
 նուպ' Յիսուսը կէօրտիւլիւ կիպի, եիւզիւ
 գլուս գափանըպ անա եալմարալագ, Եա
 իսպպ, էլէր իսթէր իսէն պէնի թաթհիր
 13 էթմէլէ գաաիր օն' տէտի: Օլ տախի էլի.
 նի ուզալարպ անա տօղունարագ, իսթէ.
 րիմ, թաշիր օլ տէտի, վէ տէր'ազապ ճիւ.
 14 զամը տէֆ' օլտու: Վէ անա' ֆիմէկէ սէջ.

լէմէ, լաքին կիրիպ' քէնտիսի քեաճիւնէ կէօս.
 թէր, վէ անէրէ շէհատէթ օլմագ իւզլէ,
 թաթհիրին իշխան Մուսանըն պուրալարը
 վէճէլէ թաղտիմէլի թաղտիմ էլլէ' տէլիւ.
 15 թէնպիհ չէլէտի: Վէ անըն շէօհրէթի զիյա տէ
 շալը' օլուպ' աշ տինկէմէք վէ թարաֆընտան
 խաթմաղըգլարընտան շիֆա պունմագ իշխան
 16 շօգ խալգ ճէմ' օլուր իտի: Գէնտիսի իսէ
 չէօլլէրէ չէքիլիպ' տու'ա էտէր իտի:
 17 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի թա'լիմ
 էթմէքտէ իքէն, Եէրուշալիմ իլէ Եէհուալիյէ
 վէ ձէլիլին հէր պիր քէօլլէնտէն կէլիլշ օլան
 ֆէրիլիլէր վէ երպալը շէրի'աթ օթուրլար.
 18 լար իտի: վէ անէրէ շիֆա վէրմէք իշխան
 Իսպպըն գուարէթի հաղը իտի: Վէ իշթէ
 պա'լը քիմէլէր տէօշէք իւզէրինտէ քէօթ.
 րիւմ պիր առէմ կէթիլէրէք, անը իշէրի
 կէթիլիպ' հուզուրընա գօմաղա ֆուրաթ
 19 արաղընը իսէ տէ, ֆէսրէթ ի խալգ սէպէ.
 պիլլէ անը իշէրի կէթիլմէլէ Եօլ պունմա.
 մաղլէ, տամա չըգլպ' քէրէմիտէրին արա.
 սընտան անը տէօշէլի իլէ պէրապէր օթմա-
 յա, Յիսուսըն հուզուրընա էնտիտիլէր:
 20 Օլ տախի անլէրին իմանըն կէօրմէքլէ, անա'
 Եյ առէմ, կիւնաճըրըն սանա' աֆիլ օլուն.
 21 տու' տէտի: Վէ 'ուլէմա իլէ ֆէրիլիլէր' Պու.
 քիւֆը սէյլէյէն քիմ' տիր. եալընը Ալ-
 լաճտան զալլի կիւնաճըր 'աֆիլ էթմէլէ
 քիմ' գաաիր տիր' տէլէրէք թէֆէքիւր
 22 էթմէլէ պաշաղըգլարընտա, Յիսուս տախի
 անլէրին էֆէքարըն պիլմէքլէ, անլէրէ ճէ-
 վապէն' Գալլէրինիգտէ նէ' թէֆէքիւր
 23 էտիլար սընըլ, Հա'նլըլը գօլալ աղը, կիւ-
 շաճըրըն սանա' աֆիլ օլունտու' տէմէս' մի.
 24 Եօգտա Գալգ վէ կէլ' տէմէս' մի: Ամա իպն
 իւլ ինսանըն Եէր իւզէրինտէ կիւնաճըր 'աֆիլ
 էթմէլէ գուարէթի վար իտիլինի պիլլէլիլիլ
 տէլիւ, քէօթիլմէլ' Սանա տէրիմ, Գալգ
 տէօշէլիլի գալարը վէ էվինէ կիթ' տէտի:
 25 Օլ տախի հէման անլէրին հուզուրընտա գալ-
 դըպ' իւզէրինտէ եաթաղը շէյի գալարըն,
 վէ Ալլաճա համտ էտէրէք էվինէ կիթտի:
 26 Վէ ճիւմէսի միւթէհալլի օլուպ' Ալլաճա
 համտ էտիպ գօրգու իլէ մէմու օլարագ, Պու.
 կիւն 'աճալիպ շէլլէր կէօրտիւլէ' տէտիլէր:
 27 Վէ պու նէանէլէրտէն սօնկրա' աղլարըյա
 չըգլպ. Լալի նամընտա պիր կէօմիւլէքիւլիւ
 պիր կէօմիւլէք մաճալինտէ օթուրուր կէօրմէ.
 28 սիլլէ, անա' Արաթմա կէլ' տէտի: Օլ տա-
 իի հէր շէյի թէրէք էտէրէք, գալըգլալ արալն.
 29 ճա իթտի, Վէ Լալի քէնտի խանէսինտէ
 անա պ իւլէք պիր զիյաֆէթ էտիպ' անլէր իլէ
 պէրապէր ոօֆրատա օթուրան կէօմիւլէքիւ-
 լէրտէն վէ սա'իրլէրտէն վաֆիր խալգ վար

30 Խոտի Կէտի մ'աւելանալը ինչ ֆերիսիւնէր անըն
շայիրաւէրնէն սեօյլէնէրէք՝ Նի՞շիւն կեօմիւնք
31 յիւր իշխանիսի՞ տէտիւնէր : Յիսուս տախի ան-
լէրէ ճէվապէն՝ շէքիմէ սաղ զլանլար տէյիւ ,
անճադ իլլէթիլ զլանլար միւհիմաճ տըր ,
32 Սաղիճիւն տէյիւ , անճադ կիւնաճքեալլարը
թէվալէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի :
33 Անլէր տախի անա՛ Նի՞շիւն Եուհաննա-
նըն վէ ֆերիսիւնէրն շայիրաւէրի չօգ տէֆա՛
օրուճ թուլթուպ տուալար էթտիքլէրի հալ
տէ , սէնին շայիրաւէրն եկյիպ իշէրէր՝ տէ-
34 տիլէր : Վէ անլէրէ՛ Տիւիւնճիւլէրէ կիւվէ-
յի անլէր ինչ պէրապէր օլադգճա՛ , օրուճ
35 թուլթուրապ պիլի՞ր մի սինիլ : Լաքին կիւ-
վէյիւնն անլէրաւէն ալընաճաղը կիւնլէր կէ-
լէր , վէ օլ զէման , օլ կիւնլէրաճ օրուճ
36 թուլթաճաղար տըր՝ տէտի : Վէ անլէրէ
պիր թէմիլ տախի սեօյլէտի , Եա՛նի շիշ
պիր քիմնէ եէնի լիպաո եամաւընը Եաքի
լիպաոս գօմալ , եօգսա օ հէմ՝ Եաքիսինի
երրթար վէ հէմ՝ եէնիտէն օլան եամա Եաքի
37 յէ եադըշմալ , Վէ հիշ պիր քիմնէ Եաքի
թուլթալար եէնի շէրապ գօմալ . եօգսա
եէնի շէրապ թուլթալար երրթալ՝ տէգըւ-
լէւր , հէմ՝ թուլթալար տախի թէլէֆ օլուր :
38 Լաքին եէնի շէրապ եէնի թուլթալարա գօ-
մալ կէրէք տիր : վէ իքիսի տախի մահֆուլ
39 գալըր : Վէ հիշ պիր քիմնէ Եաքիլի իշտիք-
տէն սօնկրա , ֆիլ հալ եէնիսինի իսթէմէլ ,
զիւրա՛ Եաքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր :

ՊԱՊ 6

1 Վէ վադը՝ օլուու քի իքինճի պիրինճի սեպթ
կիւնիւնտէ , Յիսուս՝ Եքինլէր արաւընտան կէշ-
տիլինտէ , շայիրաւէրի պաշաղարը գօփարըպ՝
2 Ելլէրի ինչ օղալլարապ եէյօրլար ըտը : Վէ
ֆերիսիւնէրաճն պա՛ղըլարը անլէրէ՛ Նի՞շիւն
սեպթ կիւնիւ իշլէմէսի ճա՛նղ օլմայանը իշ
3 Էյօրլարը՛ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Տաուալն կէրէք քէնտիսի վէ կէ-
րէք պէրապէրինճէ օլանլար սաղգաղը զէման
4 Նէ էթտիլինի օգօ՛ւմաւարնըլ մը՝ Նաւըլ
պէյթ Ուլլահա կիրիպ՝ քեահիլլէրտէն զայ-
րիսինէ եէմէսի հէլալ օլմայան հուգուր Էք-
մէքլէրինի ալըպ եէտի , վէ եամալնտա պուրու-
5 նանլարա տախի վէրաի՛ տէտի : Վէ անլէրէ՛
Խաիլ իւլ ինսան եէվմ ի սեպթին տախի
Սահիպի տիր՝ տէտի :
6 Վէ տիլէր պիր սեպթ կիւնիւնտէ տախի
սինաղա կիրիպ՝ թա՛լիմ էտէր իքէն , օրու-
տա սաղ էյի գուրու պիր սառէմ՝ պուլոււն
7 մաղէ , Ուլլահա ինչ ֆերիսիւնէր անը իթթի-

համա վէտիլէ պուլմաղ իշիւն սեպթ կիւնիւն-
տէ շիֆա վէրի՞ր մի՛ տէյիւ անը կէօղէտիլլէր
8 Խոտի : Ամա քէնտիսի անլէրին էֆէտարընը
պիլմէքլէ , էյի գուրումալ զլան տառէմէ ,
Գալլա , օրթատա տուր՝ տէմէսիլլէ , օլ տա-
9 խի գալլապ տուրտու : Պա՛տէհու Յիսուս
անլէրէ , Սեպթ կիւնիւնտէ հա՛նլար , խա՛յր
իշլէմէք մի , եօգսա շէրր իշլէմէք մի , թախ-
լի՞ս ի նէֆա մի , եօգսա գալթլ ի նէֆա մի հէ-
10 լալ ալըր , սիգէ սու՛ալ էտէրիմ՝ տէտի : Վէ
էթրաֆընտա պուլոււնանլարըն ճիւմլէսինէ պա-
գըպ՝ անա Էլլինի ուղաթ՝ տէմէսիլլէ , օլ
տախի եօյլէ էյլէտիքտէ՛ էյի օլ պիրի կիպի
14 սաղ օլուու : Վէ անլէր զիլլատէսիլլէ զա-
ղապնաք օլարապ , Յիսուսա նէ՛ էտէրիմ՝ տէ-
յիւ պէյիլլէրինտէ սեօյլէշիլլէր իտի :
12 Վէ օլ կիւնլէրաճ՝ տուա՛ կէթմէք իւզրէ
տաղա չըգալը . վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա
13 տուա՛ էտէրէք կէշիւրտի : Վէ սապաճ օլուրգ-
տա , քէնտի շայիրաւէրինի եամալնա չաղըրըպ՝
14 անլէրաւէն օն իքի քիմնէ , Եա՛նի Պիարոս
թէմիլլէ էթտիլլի Սիմ՝օն ինչ գարնտալը
Անարասա , վէ Եա՛գուպ ինչ Եուհաննա ,
15 վէ Գիլիպպօս ինչ Պարթօլէմասօս , ՎէՄարթ-
թա ինչ Թօմա , վէ Հաֆա օղու Եա՛գուպ
16 ինչ Ղալուր տէնիլլէն Սիմ՝օն , Վէ Եա՛գու-
պն Կա՛նալ Եէհուսա ինչ խալին օլան իս-
խարիթի Եէհուսալը ինթիսապ էտէրէք՝
17 անլէրէ րէսուլ թէմիլլէ էյլէտի : Վէ ան-
լէր ինչ էնիպ պիր տիւզ Էէրտէ տուրտու ,
վէ շայիրաւէրինի ճէմա՛լթ ինչ , պիւթիւն
Եէհուալլէտէն վէ Եէրուշալիմտէն վէ Սուր
18 ինչ Սալտանն սահիլլանէն , Անը տիլլէ-
մէք վէ մա՛րաղարընտան շիֆա պուլմաղ իւզ-
րէ , գալմտան վաֆիր խալ՝ վէ Նափաք
րուհարտան՝ աղապ չէքէնլէր տախի կէլիպ
19 շիֆա պուլուրար իտի : Վէ պիւթիւն խալ
անա տօգոււմաղ իսթէրլէր իտի , շիւնքի ան-
տէն գուվլէթ չըգըպ՝ ճիւմլէսինէ շիֆա վէ-
րիւ իտի :
20 Օլ տախի շայիրաւէրինէ Նաղար գըլարապ ,
տէտի քի՛ Սիգ նէ միւպարէք սինիզ , էյ ֆա-
գիրլէր , զիւրա սիլլէքլէթ Ուլլահա սիլլէն տիր :
21 Սիգ նէ միւպարէք սինիզ , էյ շիմաի սաճը-
գալլար , զիւրա տօյաճաք սընըլ Սիգ նէ միւ-
պարէք սինիզ , էյ շիմաի աղապանլար , զիւրա
22 կիւլէճէք սինիզ , իպն իւլ ինսան իշիւն տառէմ-
լէր սիլլէ պուղլ էթրալլէրի վէ սիլլի թարա
Խաիլ սիլլէմ էթտիլլէրի , վէ իսինիլլի
քէթիւ կիպի չըգաւաղըլըր զէման , նէ
23 միւպարէք սինիզ : Օլ կիւնտէ սէվինիպ սըլա-
յիլլըլ , շիւնքի իշթէ սէմաոտ Էքրինիզ չօգ-
ալըր . զիւրա էճաւաղարը փէլաւալլէրէ պու-
24 վէճճ իւզրէ էտէրլէր իտի : Լաքին վալ սիլլէ ,

- էյ զհնկինէր, զիրա թէսէլլինիզ արարնըլ :
- 25 Վայ սիղէ, էյ թօգ օլանլար, զիրա ածը-
գաճագ սընըլ : վայ սիղէ, էյ չիմաի կիւլէն-
էր, զիրա հաղին օլուպ աղլայաճագ սընըլ :
- 26 [ձիւմէ] տտէմէր սիղին հագգընըգտա խայր
սէօյլտիւրէրի զէման, վայ սիղէ. զիրա ան-
լէրին էճատար քեազիպ փէյղամպէրէրէ պու-
վէճճ իւզրէ էտէրէր իտի :
- 27 Ամմա, էյ տինկլէյէնէր, սիղէ տէրիմ քի-
Տիւշմէնլէրինիզ սէվինիլ, սիղէ պուզլ էտէն-
28 լէրէ էյիլէր էտինիլ : Սիղէ պէտ տուա է-
տէնլէրէ խայր տուա էյլէյինիլ, վէ սիղի ին-
29 ճիտէնլէր իչիւն տուա էյլէյինիլ : Սէնին պէր
եանաղընա վուրանա օլ պիրինի տէ սուն : վէ
ճիւպէնի արանը էնթարինի ալմագրան մէն :
- 30 էթմէ : վէ սէնտէն հէր տիլէյէնէ վէր. վէ
սէնին մալինի արանտան աւ իսթիւրատա էթ-
31 մէ : վէ տտէմէրին սիղէ նէ մաւամէլէ էթ-
մէլէրինի իսթիւրսէնիլ, սիղ տախի տնլէրէ
32 էօյլէ էտինիլ : վէ էյէր սիղէ սէվէնլէրի սէ-
վէրսէնիլ, նէ՞ Փաղիլէթինիլ օլուր : զիրա
կիւնահքեարլար տախի քէնտիլէրինի սէվէն-
33 լէրի սէվէրէր : վէ էյէր սիղէ էյիլէր էտէն-
լէրէ էյիլէր էտէրսէնիլ, նէ՞ Փաղիլէթինիլ
օլուր : զիրա կիւնահքեարլար տախի հէման
34 պու շէյի էտէրէր : վէ էյէր պէտէլլինի տ-
մաղը իւմիտ էթտիլլինիլ քիմսէլլէրէ էօտիւնճ
վէրիսէնիլ, նէ՞ Փաղիլէթինիլ օլուր : զիրա
կիւնահքեարլար տախի կիւնահքեարլարա,
մուգապիլլինի կէրի ալմագ իւզրէ, էօտիւնճ
35 վէրիլլէր : Ամմա տիւշմէնլէրինիզ սէվիպ
էյիլէր էտինիլ, վէ հիշ պիր պէտէլ իւմիտ
էթմէյէրէ էօտիւնճ վէրինիլ, վէ էճրինիլ
չօգ օլուր : Միւթմալլըն օղըլլարը օլաճագ
սընըլ : զիրա օ՞ նանքէօրլէրէ վէ քէօթիւլէրէ
36 ինամ էտիճի տիր : իմտի ֆէտէրինիլ մեր-
համէթլի օլաղըլ միսիլլիւ սիլ տախի մէրհա-
37 մէթլի օլուրըլ : Հիւքմ էթմէյինիլ վէ սիղէ
հիւքմ օլուրմայաճագ : քիմսէնին 'ալէյհինէ
հիւքմ էթմէյինիլ վէ սիղին 'ալէյհինիլ տէ
հիւքմ օլուրմայաճագ : 'աֆիլ էյլէյինիլ,
38 վէ սիղէ 'աֆիլ օլուրմաճագ : վէրինիլ, վէ
սիղէ վէրիլէճէ տիր : պասըլմըշ հէմ սիլքին-
միշ վէ թաշղըն էյի էօլլէրէ գուճաղընըլ
վէրէճէրէր : զիրա սիղէ հէման էօլլտիլիւ-
նիւլ էօլլէր իլէ էօլլիւլէճէ տիր :
- 39 վէ տնլէրէ պիր թէմիլլի սէօյլէտի : Ամմա
ա՛մայա գըլաղըլըլ էտէ պիլլէ՞ր մի իքիսի
40 տէ չուգուրա տիւշմէ՞ր մի : Շայիրա մուալ-
լիմինտէն էֆիլլ տէյիլ տիր : լուրին հէր
քեամիլ պուլունան շայրո մուալլիմի կիպի
օլուր :
- 41 վէ նիլի՞ն գարնտաղընըն կէօղիւնտէ պու-
լունան էօփէ պագըլ տէ՞ քէնտի կէօղիւն :

- 42 տէ օլան մէրթ էյի տիգդտթ էթմէզսին : Ետ-
խօտ սէն քէնտի կէօղիւնտէ պուլունան մէր-
թէյի կէօրմէյիլ տէ, գարընտաղընա՞ Էյ
գարնտաշ, պրագ, կէօղիւնտէքի չէօփիւ-
չըգարայլմա՞ նա՞ըլ տէյի պիլլիւրին : Էյ միւ-
րա՞ի, էվիլլա քէնտի կէօղիւնտէն մէրթէյի
չըգար, վէ օլ վագըլթ գարնտաղընըն կէօղիւն-
տէ պուլունան չէօփիւ չըգարմագ իչիւն էյի-
43 ճէ կէօրէճէ սին : Զիրա ֆէնա մէյվէ վէրիլ
էյի աղաճ էօգ տըր : վէ էյի մէյվէ վէրիլ ֆէ-
44 նա աղաճ էօգ տըր : Զիրա հէր պիր աղաճ
քէնտի մէյվէսինտէն պիլլինիլ : չիւնքի տի-
քէնլէրտէն ինճիր տէլլիւրմէղէր, վէ չուլ-
45 տան իւղիւմ գօփարմաղլար : Էյի տտէմ
գալպինին էյի խաղինէսինտէն էյի շէյ չըգա-
րըր : վէ քէօթիւ ատէմ գալպինին քէօթիւ
խաղինէսինտէն քէօթիւ շէյ չըգարըր : զիրա
աղըլ գալպին ֆաղլարսնտան սէօյլէր :
- 46 վէ նիլիւն պանա՞ Էֆէնտի, Էֆէնտի, չա-
ղըրըլ տա՞ սէօյլէտիլմա՞ շէյլէր իճրա էթ-
47 մէզ սինիլ : Պանա կէլիպ սէօղլէրիմի տինկ-
լէյէրէք, իճրա էտէնին քիմէ միւշապիհ իտի-
48 յինի սիղէ կէօթմէրէյիմ : Տէրին գաղըլ թէ-
մէլի գայա իւզէրինէ գոյարագ, խանէ պինա
էտէն պիր ատէմէ միւշապիհ տիր : վէ սու-
լար ճօշորըտա, սէլ օլ խանէյէ հիւճում
էթտիքտէ՞ գայա իւզէրինտէ թէ՞ սիս օլուրտը-
ղընտան, անը սարմաղա գատիլ օլմատը :
- 49 Ամմա տինկլէյիլ տէ իճրա էթմէյէն տտէմ
թօփրագ իւզէրինտէ թէմէլլիլ խանէ պինա
էտէն ատէմէ միւշապիհ տիր : վէ անա սէլ
հիւճում էթտիլի կիպի տիւշտիւ, վէ օլ խա-
նէնին խարապիլէթի 'աղիւմ օլտու՞ տէտէ :

ՊԱՊ 7

- 1 վէ ճիւմէ սէօղլէրինի, գալմա տինկլէր
իքէն, թէմմա էթտիքտէն սօնլրա՞ փէֆընա-
2 հումա կիրտի : վէ պիր եիւլ պաղընըն սէվ-
կիւլլիւ պիր գուլը խաթթա օլարագ էթմէք
3 իւզրէ իտի : վէ Յիսուսըն խապէրինի ալ-
մաղլէ, կէլիպ գուլընա շիֆա վէրմէսինի բի-
ճա էթմէք իւզրէ, եանընա Եհհուտիլլէրին
4 պաղը իսթիլլարլարընը կէօնտէրտի : վէ ան-
լէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ՞ զէյատէսիլլէ
էալվարարագ, Պու իհասմըլ էտէճէյին զաթ
5 լայըգ տըր : Զիրա միլլէթիմիզ սէվէր, վէ
սինաղըլմըգ օ պինա էթմիշ տիր՞ աէտիլլէր :
6 Յիսուս տախի անլէր իլէ պէրապէր կիտէր
իքէն, հէման խանէյէ էաղլաշաղընտա,
եիւլ պաղը անընա եանընա աօթլար կէօնտէ-
րիպ՞ Ետ Բապպ, զահմէթ չէքմէ, զիրա տու-
մըլըն ալթընա սէնին կիրմէլլիլինէ պէն լա-
7 լըգ տէյիլ իմ : Պու սէպէպտէն եանընա կէլ-

մէյէ քէնտիմի լայրդ կէօրմէտիմ, ֆագաթ
 պիր սեօզ սէյլէ, վէ իւրամէթքեարըմ շիֆա
 8 պուլըր, Զիրա պէն տախի թաճթը ճիւքիւ-
 մէթտէ պիր առմա՝ օլուպ՝ պէնիմ տէ թաճթը
 իտարէմտէ 'ապեր պուլունմաղլէ, պիրինէ՝
 կիթ տէտիլիմտէ կիտէր՝ վէ տիկերինէ՝ կէլ
 9 Դեֆիլմէրէ կէլըր, վէ գուլըմա՝ Շուհու եափ՝
 նու իշիթտիքտէ, անա թէ՛աճծիւպ էթտի.
 վէ տէօնիւպ առըր սըրա կէլէն խալգա՝ Սիդէ
 տէրիմ՝ քի՝ Պէնի իւրայէլտէ պիլէ պու գա-
 10 տար իման պուլմաթըմ՝ տէտի: Վէ կէօնտէ-
 թիմիշ օլանլար իսանէյէ 'ալտէթ էտիպ, իսա-
 թա օլմուշ օլան գուլը սաղալմըշ պուլտուլար:
 11 Վէ էրթէսի կիւն Գիւնն Նամ պիր
 շէնրէ կիտէր իքէն, շայիրալէրինտէն չօգ
 քիմնէլէր իլէ վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր
 12 կիտիլօրլար իտի: Վէ շէնրին գափուսընա
 եազլալալար, իշթէ անապընն պիրծիք
 օղու օլան պիր էօլիւ տըշարըյա կէօթիւ
 րիւլիւյոր իտի. մէրգուլմէ տախի տուլ իտի.
 վէ անըն իլէ պէրապէր շէնրտէն չօգ խալգ
 13 վար իտի: Վէ Բապպ մէրգուլմէյի կէօրտիւ-
 իլիւտէ, անա թէրաճիւմ էտիպ, Ալլամա՝
 14 տէտի: Վէ եանալպ թապուլթա տօգու-
 նուճա, անը կէօթիւրէնէր տուրտուլար.
 օլ տախի, Էյ Նէվիթիւն, սանա Գալգ տէյօ.
 15 Լըմ՝ տէյինճէ, Էյրիւ գալգըպ օթուրտու
 վէ սէյլէմէյէ պաշլատը, վէ Գիւնն անը վա-
 16 լիտէսինէ թէպլմ էյլէտի, ճիւմէսինն իւ-
 գէրինէ տախի խալգ կէլիպ՝ Ալլաճա Տամո
 էտէրէք, Արամըլտա պիր պէյիւք փէյլալմ
 պէր զուհուր էթմիշ՝ վէ Ալլաճ քէնտի գալգ
 17 մընը զիւրալէթ էյլէմիշ տիր՝ տէտիլէր, Վէ
 անըն Տագըրնտա պու խապէր պիւթիւն Եէ-
 Տուտիլէտէ վէ ճէմի՝ ի էթրաֆ մաճալէրտէ
 շայր՝ օլու:
 18 Վէ Եուհաննայա քէնտի շայիրալէրի պու
 շէյլէրին ճիւմէսինն նագլ էթմէլէրիլէ,
 19 Եուհաննա շայիրալէրինտէն իքի քիշի չաղը-
 րըպ՝ Օլ կէլէճէք քիմնէ սէ՛ն մի սին, եօգ.
 սա տիկէր պիր քիմնէյէ՝ մի միւնթաղըր օլա-
 20 լըմ՝ տէմէք իշիւն Գիսուսըն եանընա կէօն.
 տէրտի: Օլ առէմլէր տախի անըն եանընա
 կէլիպ, Վաֆիթիլգ էտիճի Եուհաննա՝ Օլ կէ-
 21 լէճէք քիմնէ սէ՛ն մի սին, եօգսա տիկէր պիր
 քիմնէյէ՝ մի միւնթաղըր օլալըմ՝ տէմէք
 իշիւն պիրին սանա կէօնտէրտի՝ տէտիլէր:
 22 Վէ Տէման օլ սա՛աթ Նիլէ քիմնէլէրի մա-
 րաղլարը իլէ տէրալէրինտէն վէ շէնրի րուհ-
 լարտան խէլաս էտիպ՝ չօգ ա՛մալարա պա-
 23 տար իհասն էթտի: Վէ Գիսուս անլէրէ ճէ-
 վապէն՝ կիտիլիլգ, Եուհաննայա կէօրտիլիւ-
 նիւլ վէ իշիթտիլիլգ շէյլէրի, եա՛նի ա՛մա.

լարն կէօրտիլիւնիւ, թօփալարըն եիւրիւ-
 տիլիւնիւ, ճիւղալմըլարըն թաթ Տիր օլու.
 տըղընը, սաղըրլարըն իշիթտիլիլի, մէվթա.
 նըն գըյամ էթտիլիլի, ֆուգարալա պէշա-
 23 թէլին թէպլիլ օլունտըղըն նագլ էտիլիլգ.
 Վէ պէնիմ Տագըրնտա սիւրշմէյէն Նէ միւ-
 պարէք տիր՝ տէտի:
 24 Վէ Եուհաննանըն կէօնտէրտիլի առէմլէր
 կիթտիքտէն սօնկրա, Եուհաննայա տա՛լիլ
 խալգա սէյլէմէյէ պաշլալըպ՝ Պէրիլիլէյէ Նէ՝
 սէյր էթմէյէ չըգալընը, րիւղկէարտան սալ-
 25 լանն պիր գալմը՝ ժը, Լաքին Նէ՝ կէօրմէյէ
 չըգալընը, զարիթ կէլիտէ կիլիլիլէ պիր
 առէ՛մ մի. իշթէ գիլիլէթիլ լիպաս կէլիլ-
 ղէվգ ու սէֆատա օլանլար փատիլաճ սէ.
 26 Բալլարընտա պուլունըլար: Լաքին Նէ՝ կէօր-
 մէյէ չըգալընը, պիր փէյլալմպէ՛ր մի. պէ-
 լի, սիդէ տէրիմ՝ քի փէյլալմպէրտէն տէ տա-
 27 ճա պէյիլէք տիր, իշթէ պէն սէնին էօլընը
 էօնիւնճէ Տաղըրլալալալ մուխալիլիլ սէնտէն
 իլէրի իրալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ Տագըրնտա
 28 եաղըլմըշ օլան զաթ պու տըր, Զիրա սիպէ
 տէրիմ՝ քի՝ Նիսատան թէվէլիլէ տէնլէր
 պէյինտէ վաֆիթիլգ էտիճի Եուհաննատան
 պէյիլէք պիր փէյլալմպէր եօգ տըր. Լաքին
 մէլէքիւթ Ուլաճտա էն քիւլիլիւ անտէն
 պէյիլէք տիր՝ տէտի:
 29 Վէ պիւթիւն գալմ իլէ կէօմիւքճիւլէր
 պուլուն իշիթտիքտէ, Եուհաննանըն վաֆիթի-
 ղի իլէ վաֆիթիլգ օլունմուշ օլմաղլէ՝ Ալլաճ
 30 թա՛ղիլգ էթտիլէր: Ամա ֆէրիլիլէր վէ էր-
 պալը շէնրի՛աթտան օլանլար անըն եէտիլիլ
 վաֆիթիլգ օլունմալմըշ օլմաղլէ, Ալլաճն միւ-
 րատընը քէնտի 'ալէյլէրինէ օլարապ, րէտա
 էթտիլէր:
 31 [Վէ Բապպ տէտի քի] իմտի պու Նէպին
 առէմլէրին քիմէ՝ թէշպիճ էտէյիմ, վէ քի-
 32 մէ՝ միւշապիճ տիրլէր, Զարշուլարտա օթու-
 րուպ՝ Սիդէ տիւտիք չալտըպ, ամմա րագս
 էթմէտիլիլգ. սիդէ ֆիլղան էթտիք, ամմա
 աղլամալընը՝ տէյիւ պիրի պիրինէ չաղըրտն
 33 չօճուգլարա միւշապիճ տիր, Զիրա վաֆիթիլգ
 էտիճի Եուհաննա կէլտի՝ Նէ եէր Նէլէր,
 34 վէ Անտէ ճիւն վար՝ տէրիլիլգ, Իյն իւլ
 ինսան կէլտի՝ Տէմ եէր Տէմ իլէր, վէ՛ իշթէ
 պօղաղընա թապի՝ վէ մէյիւր պիր առմա՝
 կէօմիւքճիւլէրին վէ կիւնաճքեարալարըն տօս.
 35 Թու տըր՝ տէրիլիլգ: Ֆուգաթ Տիւթմէ պիլ
 ճիւմէ քէնտի էվալտը թարաֆընտան թա-
 տիլ օլունտու:
 36 Վէ ֆէրիլիլէրտէն պիրի քէնտիլիլ իլէ պէ
 րապէր թա՛ամ էթմէսինն անտէն րիճա էթ

* Եւն. Ալլաճա Տագը վէրտիլէր :

- մէքէ, ֆերիսինին խանէսինէ կիրիպ' սօֆրաւ.
 37 յա օթուրաւ: Վէ իշթէ օլ շէհրաէ կիւ.
 նաջքեար պիր գարը պուլունուպ, անըն' ֆե-
 րիսինին խանէսինաէ սօֆրաւա օթուրաւըը-
 38 նըն խապէրինի տլորգատ, պիր շիշէ խօշ
 րա'իհալը եաղ կէթիւրտի. Վէ արգատան
 պագլարը եանընաւ տուրուպ' աղլարարագ,
 պագլարընը կեօզ եաշլարը իլէ ըսլաթմաղա
 պաշլաւը, վէ պագլարընը պաշլընը սաշը իլէ
 սիւթպ' էօփէրէք, խօշ րա'իհալը եաղ իլէ
 39 եաղլաւը: Վէ անը տա'վէթ էտէն ֆերիսի
 պուլունու կէօրաիւքաէ, քէնտի քէնտինէ սեղ-
 լէյիպ' էյէր պու քիմնէ փէյլաւմպէր օլալը-
 տը, քէնտինէ սօգուլան գարընըն քիմ վէ
 նէ մագուլէ օլտըղընը պիլիւր իտի, զերա կիւ.
 40 նաջքեար տըր' տէտի: Վէ Յիսուս անա ճէ-
 վապէն' էյ Սիմ'օն, սանա պիր սեյլէյէ
 ճէյիմ վար' տէտի. օլ տաիի, էտ մու'ալը
 41 լիմ, սեյլէ' տէտի: Պիր տա'լինին իքի մէտ-
 եունը օլուպ' պիրինին պէշ եիւզ վէ տիկէրի.
 42 նին էլլի տինար տէյնի վար իտի: Վէ ան
 լէրին թէտիյէ էթմէյէ պիր շէյլէրէ օլմամաղէ,
 իքիսիէ տաիի պաղըլտաւը. պու սուրէթ տէ
 անլէրտէն ճա'նկըսը անը տաճա զիյաւտէ սե-
 43 վէճէք տիր, սեյլէ' Գեդէ, Սիմ'օն տաիի ճէ.
 վապէն' Զանն էտէրիմ օլ տաճա զիյաւտէ
 պաղըլտաւըը քիմնէ տէտի. օլ տաիի անա'
 44 Տօղրու ճիւքմ վէրաի'ն տէտի: Վէ գարըյա
 տօղրու տէօնիւպ, իմ'անա տէտի քի' Պու
 գարըյը կէօրի'յօր մը սըն պէն սէնին խա
 նէնէ կիրաիմ, պագլարըմ իշիւն սու վէր.
 մտին, պու իսէ պագլարըմը կեօզ եաշլարը
 իլէ ըլտաւըպ, [պաշլընը] սաշը իլէ սիւթի.
 45 Սէն սեյլէ' էօփմէտին, պու իսէ պէն իշէրի
 կիրէլտէն պէրու պագլարըմը էօփմէքտէն
 46 ֆարիղ օլմաւը: Սէն պաշլմը զէյթ եաղը իլէ
 եաղլամաւըն, պու իսէ պագլարըմը խօշ
 47 րա'իհալը եաղ իլէ եաղլաւը. Պինա'էն 'ա-
 լէյճ սանա տէրիմ քի' կիւնաշլարը չօգ օլ-
 տըղը ճաւտէ 'աֆիլ օլունտու, զիրա չօգ
 սէվտի. լաքին աղ 'աֆիլ օլունտան քիմնէ աղ
 48 սէվէր: Վէ մէրգուլէյէ' կիւնաշլարըն 'աֆիլ
 49 օլունտու' տէտի: Վէ պերապէր սօֆրաւա
 օթուրաւոր քէնտի քէնտիլիլէ' կիւնաշլար
 տաիի 'աֆիլ էտէն պու քի'մ տիր' տէմէյէ
 50 պաշլաւարար: Ոլ տաիի գարըյա' խանըն սե-
 նի իւլաւ էթտի, սէլաւթ իլէ կիթ' տէտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ վաղը' օլուն քի պուլնտան սօնկրա Յի-
 շէհրաէն շէհրէ վէ քէյտէն քէօյէ կէշիպ'
 մլէքէթ Ուլաճը վաղ ու թէպշիր էտէր
 2 իտի, Վէ օն իքիլէր իլէ' շէրիւր ըուհլար վէ

մարաղլարաւն շիֆա պուլմուշ պա'զը գարը-
 լար, եա'նի քէնտինտէն եէտի ճիւն չօգմըշ
 3 օլան Մէճաւէլի տէնիլէն Մէրեէմ. Վէ շէհր-
 տէսին քէթիւլտաւը խաղաւըն զէվէսի
 Եուաննա վէ Ուսուաննա վէ սա'իւր նիշէ գարը-
 լար անըն իլէ պերապէր պուլունուպ. անա
 մէրգուլէր քէնտի մալլէրի իլէ խըմաէթ
 տաիի էտէրէր իտի:

- 4 Վէ նիշէ շէհրէրտէն վաֆիր խաղա ճէմ'
 օլուպ' անըն եանընա կէլտիլէրինտէ, թէմ'
 5 սիլ իլէ տէտի քի' Պիր էքինճի քէնտի էքի-
 նին էքմէյէ չօգաւ, վէ էքեր իքէն' պա'զըսը
 եօլ քէնտարընա տիւշտիւ. վէ շիյնէնմէքլէ'
 6 ճաւա գուշլարը անը եէտիլէր: Վէ պա'զըսը
 գայա իւզէրինէ տիւշիւպ' ըուլթուպէթի օլ
 մաւտըղնաւն պիթաիյի կիպի գուրուտու:
 7 Վէ պա'զըսը տիքէլիւր արաւընա տիւշմէքլէ,
 տիքէլիւր պերապէր պիթիպ անը պօղտուլար:
 8 Վէ պա'զըսը էյի թօփրազ իւզէրինէ տիւշ
 մէքլէ, պիթիպ էիւզ գաթ մաճաւը վէրտի.
 պուլարը սեյլէր իքէն' իշիտիր գուլաղլարը
 օլան իշիթաի'ն տէյիւ նիտա էթտի:

- 9 Վէ շալիրտիլէրի' Սէպա պու թէմիլ նէ'
 մէքլէ տիր' տէյիւ անտէն սու'ալ էթտիլէր:
 10 Օլ տաիի տէտի քի' Մէլէքիւթ Ուլաճըն էս-
 րարընա վաղըֆ օլմագ սիզէ վէրիլմիշ տիր,
 ամմա զալիլէրէ թէմիլալթ իլէ Էօյլէնէլէր.
 թա քի պագար իքէն' կէօրմէյէլէր, վէ իշի-
 տիր իքէն անկլամայալար:

- 11 Թէմիլ պու տըր. Թօիուլմ Սլաճըն քէ-
 12 լամը տըր: Վէ եօլ քէնտարընա օլանլար
 օլ քիմնէլէր տիր քի' իշիթաիքտէն սօնկրա,
 իման էտէրէք իւլաւ օլմաւըլար տէյիւ էյ-
 թան կէլպ' անլէրին գալլէրինտէն քէլամը
 13 գալլարըր: Վէ գայա իւզէրինտէ օլանլար
 օլ քիմնէլէր տիր քի' իշիթաիքէրինտէ քէ-
 լամը մէսէրլէթլէ գալլուլ էտէրլէր իսէ տէ,
 քէնտիլէրաէ քէօք օլմաւըղնաւն, պիր միւտ-
 տէթ իման էտիպ' թէճիւպէ վաղթընտա
 14 կէրի շէրիլլէր: Վէ տիքէլիւր արաւընա
 տիւշիլէր օլ քիմնէլէր տիր քի' իշիթաիք-
 տէն սօնկրա կիթաիքճէէնտիլէր իլէ վէնկին-
 լէք վէ էօմիւն զէվգ ու սէֆալարընա պօ-
 15 դուլարագ մաճաւը ելլիլտիրմէղիւր: Վէ էյի
 էէրաէ օլանլար օլ քիմնէլէր տիր քի' քէլա-
 մը էյի վէ սաֆի գալպ իլէ տինկիյիպ Տըֆը
 էտէրէք. սապր իլէ մաճաւը վէրիլէր:

- 16 Վէ պիր քիմնէ չիւրաղը եաղաղգտան սօնկ-
 րա' անը պիր գալպ իլէ էօրթմէզ, եախտ
 եաթաղ ալթընա գօմաղ ամմա իշէրի կէլէն-
 լէր բըղը կէօրաիլէր տէյիւ շէմ'տան իւ-
 17 զէրինէ դօր: Զիրա աշիքեար օլմայաւագ
 կիլի պիր նէսնէ եօգաւը վէ պիլինիպ մէյ-
 տանա կէլմէյէճէք մաիֆի պիր նէսնէ եօգ

48 տըր : Իմոյն նէ՝ վէճճ իլէ տինկէտիյինիզէ տիգգաթէ Էտինիլ . զիրա քիմին վար իսէ , աննա վէրիլէճէք տիր : վէ քիմին Էօգ իսէ , օլ վար զանն օլունան տախի քէնտինսէն ալընա . ճագ տըր :

49 վէ վալիտսի իլէ պիրատերէրի կէլիպ՝ քէս . րէթ ի խալդ սէպէպիլլէ Էանընա վարամատը .

20 լար : վէ աննա՝ վ ալիտէն իլէ պիրատերէրին սէնի կէօրմէք իսթէմէրլէ , տըշարտա տու .

21 ռոյօրլար՝ տէյէրէք խապեր վէրիտի : Օլ տախի տնկէրէ ճէվապէն՝ վ ալիտէմ վէ պիրատերէրիմ Ալլաշնէ քէլամինը տինկէյիպ իճրա Էտէնկէր տիր՝ տէտի :

22 վէ կիւնկէրին պիրինտէ քէնտիսի շալիրտէրի իլէ պերապեր պիր գայըղա պինիպ . անլէրէ՝ կէօլիւն գարը թարափննա կէչլիմ՝

23 տէտիքտէ , ալըլտար : վէ կիւտէրլէր իքէն քէնտիսի ուլգուլա վարտը . վէ կէօլ իւլէրինէ պիր պօրա Էնմէքլէ , գայէգ տօլմագտա՝

24 վէ քէնտիլէր թէճլիքտէ իտիլէր : վէ Էանընա կէլիպ անը ուլանտըրադ . Եա Մու՛ալլիմ , Էա Մու՛ալլիմ , Գէլալք օլույօրը՝ տէտիլէր : օլ տախի գալըլպ՝ րիւզկետարը վէ սալուն սուլալարընը ուղարկադագտա , սա .

25 քին օլմալարըլլէ իմանիլք օլտու : վէ անլէրէ՝ իմանընըլ նէ՛րէտէ տիր՝ տէտի . անլէր տախի գօրգուպ թէ՛աճճիւպ Էտէրէք պիրի պիրինէ՝ Սճէպա պու քի՛մ տիր քիրիւզկետար լարա վէ սալա տախի Էմր էթմէսիլլէ , աննա իթա՛աթ Էտէրլէր՝ տէտիլէր :

26 վէ գայդգ իլէ ճէլիլին գարընընտա վազը՝

27 ճէտարանիլիլին տիլարընա վարտըլար : վէ սա՛շիլլէ չըգարգտա՝ օլ չէճրտէն , խալլը գէ . մանտան պերու տէրունինտէ ճիննէր պու . լունմաղլէ Էսօլպ կիլմէյիպ՝ Էվտէ տէյիլ . անճագ գապրարտա օթուրան պիր աաէմ՝

28 աննա րաթի կէլաի : վէ Զիսուսը կէօրտիւք . տէ . ֆէրետա տէտէրէք Էօնիւնէ տիւշտիւ . վէ պիւլէնտ տօլալ իլէ՝ Էա Զիսուս իպնուլ լա՛ճ իլ միւթա՛ալ , պէնիմ իլէ սէնին նէ՛ իշին վար . սանն Էալվարըրմ քի պաննա

29 Պազապ էթմէյէսին՝ տէտի : Զիրա նափաքրու՝ չա՛՝ օլ աաէմտէն չըգամտէն Էմր էթմիշ իտի . չիւնքի անը իսլլի վազթտան պերու գապլի էթմիշ օլմաղլէ , օլ աաէմ զինճիր . լէր վէ պուգաղըլար իլէ պաղլը օլարապ՝ մա՛ճփուլ օլուր իտի իտէ տէ , պաղլարը գըրըպ ճինն թարափընտան չէօլլէրէ սէվգ օլունուր :

30 իտի : վէ Զիսուս աննա՝ Սէնին իսթին նէ՛ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիքտէ . Ալլալ տըր՝ տէտի . զըրա տէրունինէ չօգ ճիննէր կիրմիշ իտի :

31 վէ քէնտիլէրէ չալիլէյի կիթմէյի Էմր էթ

32 մէմէսինի առտէն րիճա Էտէրլէր իտի : վէ օրտա , տաղտա օթլանըր վաֆիր պիր տօ .

նուղ սիւրիւսիւ պուլունմաղլէ , անլէրին իշիւնէ կիրմէլիլինէ իշն վերմէսին անտէն րիճա

33 էթմէլէրի իւզէրինէ՝ ին վերաի : վէ ճիննէր օլ աաէմտէն չըգըպ՝ տօնուլարա կիրմէքէ , օլ սիւրիւ ուչլունմառն աշաղք քէնտիլէրինի

34 կէօլէ աթըպ՝ պօղուլտու : վէ անլէրէ օթլա . տանլար պու վազը՛ալը կէօրտիւքտէ , գաղըպ չէճրտէ վէ չէֆթիլքէրտէ խապեր վէրտիլէր :

35 Էհալէ տախի վազը՛ալը կէօրմէյէ չըգըպ՝ Զիսուսըն Էանընա կէլէրէք , տէրունինտէն ճիննէլէր չըգմըշ օլան աաէմի՝ կիլինմիշ վէ՛ աղըլլանմըշ օլարապ Զիսուսըն ալաղլարը Էանըն .

36 տա օթուրուր պուլմաղլէ գօրգալար : վէ Էհալէ՛ալ միւշաճէտէ էթմիշ օլունլար տախի մէճնունըն նաալ խէլա պուլաղընը անլէրէ

37 նաղլ էթտիլէր : վէ ճէտարանիլիլին ճիվար պուլուննա մա՛ճալլիլինին պիլ ճիւմլէ Էճալի . սի պիլաաէսիլլէ խալլէ էթմիշ օլմաղլարը իլէ , Էանլարընտան կիթմէսինի անտէն րիճա էթտիլէր : օլ տախի գայըղա կիրիպ՝ ալտէթ

38 էյլէտի : վէ տէրունինտէն ճիննէր չըգմըշ օլան աաէմ՝ պերապեր պուլունմաղլընը ան . տէն րիճա էյլէտի իսէ տէ , Զիսուս անը սաղլ

39 վէրիպ . Իվինէ տէօն՝ վէ Ալլաշնէ սանա էթտիլի չէլլէրի նաղլ էյլէ՛ տէտի . օլ տախի կիտիպ՝ պիւթիւն չէճրտէ Զիսուսըն քէնտինէ էթտիլինի իլան Էտէր իտի :

40 վէ Զիսուս ալտէթ էթտիքտէ՝ խալդ անը գապուլ էթտի , զիրա ճիւմէսի աննա միւն .

41 թաղիր իտի : վէ իշթէ սինաղղ րէ՛տի օլան Եաիրօս իսթինտէ պիր աաէմ՝ կէլիպ՝ Զիսուս . սին ալաղլարընա գափանարապ . խանէսինէ

42 կէլէսինի րիճա էյլէտի : Զիրա թաղիրպէն օն իքի Էաշնտա պիրիճիք պիր գըզը օլապ՝ մէղքիւրէ Էօլմէք իւզլէ իտի . օլ տախի կիտէր իքէն խալդ անը թապէիգ Էտիլօր իտի :

43 վէ օն իքի սէնէտէն պերու նէգֆի տէմէ միւպթէլա օլարապ , պիւթիւն մալինի ճէքիմլէրէ սարֆ էթմիշ իսէ տէ , Տիշ պիրինտէն

44 չիֆա պուլունմաղլէ պիր գարը՝ Արգատան Էաղլալըպ՝ լիպալընն էթէյինէ տօղունտու .

45 վէ ֆիլ ճալ նէգֆի տէմի քէսիլաի : վէ Զիսուս՝ Պանն տօղուննա քի՛մ տիր՝ տէտի . լինտէ , ճիւմլէսի ինքիար էթմէյիլէ , Պետրոս վէ անըն իլէ պերապեր օլանլար՝ Եա Մու՛ալլիմ , գալապալըք սէնի պաղըպ թաղէիգ Էտէր իքէն՝ Պանն տօղուննա քի՛մ տիր՝

46 տէյօր մը սըն , տէտիլէր : Ամմա Զիսուս՝ Պանա պիր քիմսէ տօղունտու , զիրա պէնտէն գուլվէթ սաալը օլտընընը անկաաթմ՝ տէտի :

47 Իմոյն գարը կիլլէնէմէալլին կէօրտիւքտէ , թիթիլէրէք կէլիպ՝ Տուգուրընա տիւշիւպ , պիւթիւն խալլըն Էսինիւտէ աննա նէ սէպէպ . տէն տօղունաղընը՝ վէ նաալ անիտէ չիֆա

- 48 պուլտրղընը նազլ էթտի : Օլ տտիսի մեղքիւ-
րէյէ՝ ճէսարեթիւն , գըզմ , իմանն սէնի խե-
լաս էյլէտի , սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի :
- 49 Օ տաճա սէյլէր իքէն՝ սինաղոզ րէ՛խիսինն
խանէսինտէն պիր տտէմ կէլիպ , անա՝ Գըզըն
վէֆաթ էթտի , մու՛ալլ իմէ զաճմէթ վէրմէ՝
- 50 տէտի : Վէ Գիսուս պուսուս իշիթտիքտէ , անա
ճէվապէն՝ Գորգմա , անճագ իման էյլէ , օ
- 51 խէլաս պուլտր՝ տէտի : Վէ խանէյէ կիրտիք-
տէ , Պետրոս իլէ Եսա՛գուպ վէ Եուճաննատան ,
վէ գըզըն փէտէրի իլէ վալիտէսինտէն մա՛տա
- 52 քիմէյի իլէրի կիրմէյէ պրագմատը : Վէ
ճիւմէսի գըզ իլիւն աղլայըպ տէյիլնմէքտէ
իքէն՝ Աղլամպընըզ , վէֆաթ էթմէտի , ան-
- 53 ճագ ուլույոր՝ տէտի : Վէ անլէր վէֆաթ
էթմիշ օլտըղընը պիլմէքլէ , անը իսթիճլա
- 54 էթտիլէր : Լաքին ճիւմէսինն տըշարըյա չը-
գարըպ՝ մեղքիւրէնին էլինի թուլթուպ , էյ
- 55 գըզ , գաղ՝ ալլիւ չաղըրաը : Վէ անըն բու-
հու բիւճու՝ էթմէքլէ , անիտէ ոյաղա գաղգ-
տը . վէ Գիսուս անա եէմէք վէրիլմէսինն էմր
- 56 էթտի : Վէ մեղքիւրէնին վալիտէյին չայրան
օլտուլար . օլ տտիսի՝ Պու վագը՛ալը քիմէյէ
սէյլէմէյէսինիլ՝ ալլիւ անլէրէ թէնպիճ էթտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ օն իքի շայիրտինի պիր եէրէ ճէմ՝ Կ-
տիպ՝ անլէրէ ճիւմէն ճիննլէր իւզէրինէ , վէ
մարազլարըն տէֆի՝ իլիւն գուվլէթ վէ գուս-
- 2 բէթ վէրէրէք , Անլէրի մէլէքիւթ Ուլլաճը
վա՛զ էտիպ՝ խասթալարա շիֆա վէրմէյէ
- 3 կէստէրտի : Վէ անլէրէ՝ Եօլ իլիւն պիր շէյ
ալմայընըզ . նէ տէյնէք , նէ տաղարճըզ , նէ
էքմէք , նէ ազլէ , նէ տէ իքիլէր էնթարի-
- 4 նիզ օլտուս : Վէ չէր չանիլը էվէ կիրէրսէ-
- 5 նիզ , օրատա գալըպ՝ օրատան չըգընըզ : Վէ
սիզի չէր քիմ գապուլ էթմէզ իսէ , օլ շէհր-
տէն չըգտըղընըզտա , 'ալլէյճէրինն շէհա-
- 6 տէթ օլմագ իլիւն , ոյաղլարընըզտան թօզը
պիլէ սիլքինիլ՝ տէտի : Անլէր տտիսի չըգըպ՝
չէր եէրտէ պէշարէթի թէպլիւր էտէրէք , վէ
խա՛թալարա՝ շիֆա վէրէրէք , քէյտէն քէյէ
կէչէրէր իտի :
- 7 Վէ րէ՛խ ի բուպ՝ օլան շէրօտէս անըն եէ-
տիլլէ իծրա օլունան շէյլէրին ճիւմէսինն ի-
շիթտիքտէ , շիւպճէ էթտի . զիրա պա՛զը
քիմէլէր՝ Եուճաննա էմվլթտան գըյամ
- 8 էթմիշ տիր , վէ պա՛զըլարը՝ էլլիյա զուճուր
էթմիշ տիր , պա՛զըլարը տտիսի՝ Գատիմ փէյ-
զամպէրէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ տիր՝
- 9 տէրլէր իտի : Վէ շէրօտէս՝ Պէն Եուճան .
նանըն պալընը քէտտիրտիմ , վէ պու քիմնէ
քի՛մ տիր քի՛ պէն անըն չագընտա պէյլէ

- շէյլէր իշիտիյօրըմ՝ տէյերէք , անը կէօրմէք
իսթէր իտի :
- 10 Վէ րէսուլէր Գիսուս 'ովտէթ էտիպ՝ իճ-
րա էթտիլէրի ճիւմէն շէյլէրի անա չիքէոյէ
էթտիլէր . օլ տտիսի անլէրի ալըպ՝ թէնճաճէ
Պէյթաոյտա տէնիլէն շէհրին պիր պէնապան
- 11 մաճալինէ շէյլիտի : Խալգ տաիսի պուսուս պիլ-
մէքլէ անըն տըտը սըրա կիթտիլէր . վէ անն
լէրի գապուլ էտիպ անլէրէ մէլէքիւթ Ուլ-
լաճ չագընտա քէլամ էտէրէք , շիֆայա
միւճթաճ օլանլարա շիֆա վէրիւր իտի :
- 12 Վէ կիւն զէվալ պուլմաղա պաշլտաղտա՝
օն իքիլէր անըն էտնընա կէլիպ՝ Խալգը սալը
վէր քի՛ էթրաֆտա պուլաւնան քէյլէր իլէ
շիֆթիլէրէր վարըպ գօնալար , վէ եէյէճէք
պուլարա , զիրա պուրատա պէնապան եէրտէ
- 13 իլ՝ տէտիլէր : Օլ տաիսի՝ Սիլ անլէրէ թա-
'ամ վէրինիլ՝ տէտի . անլէր տտիսի՝ Պիզմ
պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգտան զիլատէ պիր
շէյիմիզ Եօզ տըր , մէյեր կիտիպ՝ պուգալմիւն
ճիւմէսինն եէյէճէք սաթըն ալալըմ՝ տէտի-
- 14 լէր : Զիրա պէշ պին գատար ատէմ վար ի-
տի . օլ տաիսի շայիրտլէրինէ՝ Անլէրի էլլիլէր
էլլիլէր օլտարա . պէօլիւք պէօլիւք օթուր-
- 15 տընըզ՝ տէտի : Վէ անլէր էյլէ էտիպ՝ ճիւմ-
16 լէսինի օթուրթտուլար : Վէ քէնտիսի պէշ
էքմէք իլէ իքի պալըզը ալըպ սէմոյա տօղու-
նաղար էտէրէք , իւզէրլէրինն պէրէքէթ տու-
'ալը օգուտու , վէ փարէլէյիպ՝ խալգըն Եօ-
նիւնէ գօմագ իւզրէ՝ շայիրտլէրինն վէրտի :
- 17 Վէ ճիւմէսի եէյիպ աղտուլար . վէ օն իքի
քիւֆէ տօղուսը ֆազլա փարչա օլտարա՛
գալարըլար :
- 18 Վէ քէնտիսի եաղընըզա տու՛ա էտէր իքէն ,
շայիրալէրի տէ պէրապէր պուլունտաղլարը
չալտէ , Խալգըն տէտիլինն կէօրէ պէն քի՛մ
- 19 իմ՝ տէյիւ անլէրէ սու՛ալ էյլէտի : Անլէր
տաիսի ճէվապէն՝ Պա՛լլալ Վաֆթիլ էտիճի
Եուճաննա , վէ սա՛իլլէր՝ էլլիյա , տիլլէրլէրի
տէ՝ Գատիմ փէյզամպէրլէրտէն պիրի գըյամ
- 20 էթմիշ տիր Խէյօլա՛լ տէտիլէր : Օլ տաիսի
անլէրէ՝ Ես սիզին տէտիլինիլէ կէօրէ պէն
քի՛մ իմ՝ տէտի վէ Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն
- 21 Ալլաճըն Մէսիհի սին՝ տէտի : Օլ տաիսի ան-
լէրէ՝ Պուսուս քիմէյէ սէյլէմէյէսինիլ՝ տէյիւ
- 22 էքիտէն թէնպիճ էտիպ՝ իպն իւլ ինսան չօգ-
էլէմ չէքմէք՝ վէ իսթիլարըլար իլէ պաշ քէա-
հինլէր վէ 'ուլէմա թարաֆընտան բէտտէտի-
լիպ գաթլ Օլունմագ՝ վէ իւլիւնճիւ կիւնտէ
գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէտի :
- 23 Վէ ճիւմէսինն՝ Էյլէր պիր քիմնէ աղտըմ-
ճա կէլմէք իսթէրսէ , թէրք ի նէֆա էտէրէք ,
խաչընը չէր կիւն գալտըրըպ՝ աղտըմ՝ սըրա
- 24 կէլսին : Զիրա չէր քիմ՝ ճանընը գուրթար-

մագ իսթերսէ, անը զայ՝ էտեճէք. վէ հէր
 քիմ՝ ճանընդ պէնիմ իշխան զայ՝ էտեճէք, անը
 25 գաւթթարածագ տըր. Զիւնքի պիր առեմ՝
 պիւթիւն տիւնեպը գաղանդայ տա՝ քէնտինի
 զայ՝ ետիստ զիւնան կիրիթթար էտեճէք, նէ՞
 26 իսթիթատէ էտէր. Զիրա հէր քիմ՝ պէնտէն
 վէ պէնիմ սեօղլէրիմտէն տօլայը ութանըրա,
 իպն իւլ ինսան տախի քէնտինիին վէ փե-
 տէրին վէ մուգատտէն մէլա՝իքէնին ճէլայի
 իլէ կէլտիյի գէման, անտէն տօլայը ութա-
 27 նածագ տըր. վէ հագիւգաթէն սիլէ տէրիմ՝
 քի՝ պուրատա հագըր օլմըլտաուն պա՝ղըր
 վար քի՝ մէլէքիւթ Ուլա՝նը կէօրիւնճէյէտէք
 ապա էօլիւմ թաթմալաճագ տըր՝ տէտի.
 28 վէ պու քէլամաուն թագրիպէն սէքիլ կիւն
 սօնկրա. Պետրոս իլէ Եուհաննա վէ Եւ՝գու-
 պը պէրապէր ալըպ՝ տու՝ա էթմէք իւզլէ
 29 տաղա չըգալը. վէ քէնտինի տու՝ա էտէր
 իքէն, Երեզնէիւն հիւթիթի թէպէտաիւլ է-
 տէրէք. էլպիսէսի պէյալ վէ փարլագ օլտու.
 30 վէ իշթէ իքի առեմ՝ ետ՝նի Մուսա վէ Եյի-
 31 յա անըն իլէ սէյլէշիւրէր իտի. Պուշլար ճէ.
 լալ իլէ կէօրիւնիւպ՝ Երեզնէյիմտէն վուգու՝
 պուլաճագ ինթիլգալը հագգընտա սէյլէյօր-
 32 լար իտի. վէ Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր
 պուլաճագալը ուզգու պաւմըլլ օլմաղլէ. ու-
 յանաղլարընտա՝ անըն ճէլայիին վէ պէրապէր
 33 տուրան իքի առեմի կէօրտիւլէր. վէ անյէր
 անտէն ալըլմագ իւզլէ իքէն, Պետրոս, նէ
 սէյլէտիյինի պիլմէյէրէք. Զիսուսա՝ Եա Մու-
 'ալիմ, պուրատա պուլաճագալըլըլը էյի
 տի. վէ պիրի սէնին՝ պիրի տէ Մուսա վէ
 պիրի տէ Ելիյի իշխան օլտուգ, իւլ իտյմէ
 34 ետփալըմ՝ տէտի. վէ օ պուշուս սէյլէմէք
 տէ իքէն, պիր պուլաճ կէլիպ՝ անյէրի կէօլ-
 կէտի ալթընա ալը. վէ անյէր պուլաճա
 35 կիրտիքլէրինտէ. շտրալէր գօրգաուլար. վէ
 պուլաճաուն՝ Սէվիլիւ Սղըմ՝ պու տըր,
 անը տինկէյինիլ՝ սէյլէն պիր սէտա կէլտի.
 36 վէ պու սէտա օլտըգաւ, Զիսուս ետլընըլ
 պուլաճաուն. անյէր տախի սիւքիւթ էտիպ՝
 կէօրտիւլէրի շէյլէրտէն օլ կիւնլէրտէ քիմ՝
 սէյլէ պիր շէյ խապէր վէրմէտիլէր.
 37 վէ Երթիւրի կիւն տաղտան էնտիքլէրինտէ,
 38 խալի ճէմա՝աթ անը գարշուլըլըլ, իշթէ ճէ.
 մա՝աթտան պիր առեմ՝ ֆէրէտա էտէրէք,
 Եա մու՝ալիմ, անաւ ետլալըրըմ, օլըմա
 39 նաղար գըլ, գիրա պիր թանէմ տի. վէ
 իշթէ անը պիր բուհ թուլիւպ՝ անըղըն պա-
 ղըրտաւագ վէ քէօփիւրտէրէք՝ սարիւլ էդ-
 40 տիքտէն սօնկրա կիւն իլէ պըրըլըլ. վէ անը
 ինքաճ էթմէլէրինի սէնին շայիրտիլէրինտէն
 բիճա էթտիմ իսէ տէ. միւլթիլտիր օլմաւը-
 41 լար՝ տէտի. վէ Զիսուս ճէվալ վէրիպ՝ Ե

իմանըլ վէ թէրս նէսլ, նէ՞ վագթա գաւտար
 սիլիւն ետընըրգաւ օլուպ՝ սիլէ թէհամիւլ
 էտէլիմ. օլընը պուրայա կէլիլ՝ տէտի.
 42 վէ օ տահա էտընաւ կէլիլ իքէն, ճիւն անը
 ետէրէ չարփըլ, շիտաթիլէ սարաւը. Սմա
 Զիսուս նափաք բուհաւ աղարայաւագ, չօճու-
 զա շիֆա վէրիպ՝ անը փէտէրինէ թէպիմ՝ էթ-
 43 տի. վէ ճիւլէնի Սլա՝հըն՝ աղաթիլիլէն միւ-
 թէհայլիլ օլտուլար.
 վէ ճիւլէնի Զիսուսըն էթտիլի շէյլէրին
 քէաֆթէսինէ թէ՝աճճիւպտէ իքէն, շայիրա.
 44 լէրինէ՝ Սիլ պու սէօղլէրի գուլաղլարընըլ
 գօլընըլ, գիրա իպն իւլ ինսան տաթմէրին
 45 էլէնէ թէպիլմ օլտուածագ տըր՝ տէտի. Ս-
 լէր տախի պու սէօղլէ անկաւմաւըլար, վէ
 ֆէհմ էթմէլէրի իշխան անյէրտէն կիլլէնիլ
 իտի. վէ պու սէօղլէ անտէն իսթիթաւր էթ-
 մէյէ գօրգաուլար.
 46 վէ քէնտիլէրտէն հա՝նկըր պէյիւք օլա-
 ճաղը միւպաճէտէսի մէյանէլէրինէ կիրմիլ ի-
 47 տի. Զիսուս տախի գալպէրինին էֆթաւընը
 պիլմէրէ, պիր չօճուգ ալըպ՝ քէնտի ետընտա
 48 տուրտուրտու. վէ անյէրէ՝ շէր քիմ՝ պու
 չօճուգը պէնիմ իսթիլ իշխան գապուլ էտէր-
 սէ, պէնի գապուլ էթմիլ օլուր. վէ հէր
 քիմ՝ պէնի գապուլ էտէրէ, պէնի իրաւ
 էտէնի գապուլ էթմիլ օլուր. գիրա ճիւմ
 լէնիլտէն էն քիւշիք պուլաճաուն՝ պէյիւք
 օլաճագ տըր՝ տէտի.
 49 վէ Եուհաննա ճէվալ էտիպ՝ Եա Մու՝ալ-
 լիմ, սէնին իւմին իլէ ճիւնլէրի ինքաճ էտէն
 պիր քիմնէ կէօրտիւք, վէ պիլիմ իլէ պէրա-
 պէր -էնի տըրընտա կէլմէտիլ իշխան անը
 50 մէն՝ էթտիլէ՝ տէտի. վէ Զիսուս անա ճէվա-
 պէն՝ Մէն՝ էթմէլիլիլ. գիրա պիլիլ մու խալիթ
 օլմայան պիլիլ թարաֆըրտան տըր՝ տէտի.
 51 վէ վալը՝ օլտու քի՝ անըն՝ ուրուճընըն
 կիւնլէրի թէմաճ օլմագ իւզլէ իքէն, Երեզ-
 նալիմէ կիլմէյէ գալիլէն Երալ թուլալ
 52 Էօնիւնտէն խապէրճիլէր կէօնտէրտի. անյէր
 տախի կիտիպ անա թէտարիք կէօրմէք իւզ-
 լէ Սամարիալըլըն պիր քէյիլանէ կիրտի-
 53 լէր. վէ Երեզնէյիմէ միւլթէվէճիճ օլտըղըն.
 54 տան, անը գապուլ էթմէտիլէր. վէ անըն
 շայիրտիլէրի Եա՝գուլ իլէ Եուհաննա պուլու-
 կէօրտիւքտէ, Եա Բապալ, իսթէ՞ր մի սին
 քի՝ հէման Էլիյանըն էթտիլի կիպի կէօրտէն
 աթէշ էնիպ՝ անյէր թէյէթ էթմէսինի էմը
 55 էտէլիմ՝ տէտիլէր Օլ տախի սէօնիւպ անյէրի
 թա՝գիր էտէրէք. Սիլ նէ՞ մագուլէ բուհտան
 56 օլտըղընըլ պիլմէլիլիլ. Զիրա իպն իւլ
 ինսան տաթմէրին ճանալընըլ հէլըք ալիլ,
 անճագ խէլաւ էթմէք իշխան կէլտի՝ տէտի.
 քա՝տէհաւ տիկէր պիր քէյէ կիլմէլէր.

- 57 Վէ եօլտա կիտերէր իբէն, պիրի անա՝
Էֆէնտի, հէր ներէյէ կիտեր իսէն, արարն
58 սորա կէլիւրիմ՝ տէտի, Յիսուս տախի անա՝
Թիւքիւրին ինիւրի, վէ հաւա գուշարընն
եռւկալարը վար, լաքին իպն իւլ ինսանըն
պաշընը գօյաճադ եերի եօդ տըր՝ տէտի:
59 Վէ պիր զայրիսինէ՝ Արարմ սորա կէլ
տէտի, օլ տախի՝ Էֆէնտի, պանա իզն վէր,
էվվէլա կիտիպ փէտերիմի տէֆն էտէյիմ՝
60 տէտի, Յիսուս տախի անա՝ Պրադ, մէյթ.
էր քէնտի մէյթլէրին տէֆն էթսինէր, սէն
իսէ կիտիպ՝ մէլէքիւթ Ուլլահ զա՝լ էյլէ՝
տէտի:
61 Վէ տիկեր պիր քիմսնէ տախի՝ Էֆէնտի,
սէննի արտըն սորա կէլիւրիմ, լաքին էվվէլա
պանա իզն վէր, էհլի պէյթիմ իլէ վէտա՝
62 էտէյիմ՝ տէտի: Ամմա Յիսուս անա՝ Էլնի
տապան իւզէրինէ գօյալ տա կերիէ պադան
հիւ պիր քիմսնէ մէլէքիւթ Ուլլահ հա միւնա.
սիպ տէյիլ տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա, Բապա տիկեր
էթմիշ քիմսնէ տախի թա՝նին էտիպ, վա.
րաճաղը հէր շէհրէ վէ մոհալէ անլէրի քէնտի
2 էօնիւնէ իբիշէր իբիշէր կէօնաէրտի, Վէ
անլէրէ տէտի քի՝ Ծիւ հադիդէ հառատ չօդ,
ամմա իշէրիւր ազ տըր. իմտի հառատ Սա.
հիպինէ՝ քէնտի հառատընա իշէրիւր կէօնաէր.
3 մէսի իշիւն նիյաղ էտինիլ, կիտինիլ, իշթէ
պէն սիդի գուզուլար կիպի գուրալար արա.
4 սընա կէօնաէրիյօրըմ՝ ֆիսէ եա տաղարճըդ
էտիստ ապա գապալարը թաշըմայընը, վէ
5 եօլտա պիր քիմսնէ սէլամ վէրմէյինիլ, Վէ
հէր հանկը խանէյէ կիրէրսէնիլ, էվվէլա՝
6 Պու խանէյէ սէլամ օլսուն՝ տէյինիլ. Վէ
էյէր օրատա սէլամա միւսթահադ քիմսնէ
վար իսէ, սէլամընը անըն իւզէրինաէ գա.
լաճադ տըր. եօդ իսէ՝ սիդէ ըիւճու՝ էտէճէք
7 տիր, Վէ օլ խանէտէ գալըպ՝ պուլունան
շէյլէրինտէն եէյիպ իշինիլ, զիրա իշճի քէն.
տի իւճրէթինէ միւսթահադ տըր խանէտէն
8 խանէյէ նազլ էթմէյինիլ, Վէ հէր հանկը
շէհրէ կիրէրսէնիլ, անլէր տախի սիդի գա.
պուլ էթմէթլէրի հալտէ, էօնիւնիւզէ գօնու.
9 լան շէյլէրի եէյինիլ. Վէ իշինտէ պուլու.
նան խաթալարա շիֆա վէրիպ, անլէրէ՝
Մէլէքիւթ Ուլլահ սիդէ եաղլաշըն տըր՝ տէ.
10 յինիլ, Վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիլ,
սիդի գապուլ էթմէթլէրի հալտէ, ճատ
11 տէլէրինէ չօզըպ՝ Սիդին շէհրինիլտէն պիդէ
էտիլըն թա՝ղը պիդէ սիդէ սիլէրիլ լաքին
պուլունա պիլինիլ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ սիդէ

- 12 եաղլաշըն տըր՝ տէյինիլ, Սիդէ տէրիմ քի՝
օլ կիւնտէ Սառումըն հալի օլ շէհրին հալին.
13 տէն էհլէն օլաճադ տըր: Վէ պյ սանա, էյ
Քօրաղին, վալ սանա, էյ Պէյթալալա. զի.
րա էյէր սիդէ իճրա գըլընան միւ՝ճիդէր
Սուր վէ Սալտալա օլմուշ օլալար, չօգտան
չուլ վէ քիւլտէ օթուրուպ՝ թէվպէ էտէրէր
14 իտի: Լաքին բուզի ճէղատա Սուր վէ Սալ.
տանըն հալի սիդին հալինիլտէն էհլէն օլա.
15 ճադ տըր: Վէ սէն, թա կէդէտէք էիւճէ.
լէնմիշ օլան փէֆրնահալմ, ճէհէննէմէ գա.
16 տար էնտիրիլէճէքսին: Սիդի տինկէյին պէնի
տինկէմիշ օլուր, վէ սիդի բէտա էտէն պէնի
բէտա էթմիշ օլուր, վէ պէնի բէտա էտէն
պէնի իրապ էտէնի բէտա էթմիշ օլուր:
17 Վէ օլ էթմիշլէր սիւրուր իլէ 'ալթէթ
էտիպ՝ Եա Բապա, ճիւնիլ պիլէ սէննի իմմի
18 իլէ պիդէ իթա'աթ էտիյօր՝ տէտիլէր: Օլ
տախի անլէրէ՝ Դէյթմըն սէմատան երլար.
19 րըմ կիպի տիւշտիւլիւնիւ կէօրտիւմ: Իշթէ
սիդէ՝ երլանլար իլէ 'ադրէպլէր իւզէրինէ, վէ
տիւշմէնին ճէմի՝ ի գուվվէթի իւզէրինէ պառ.
մաղա գուլտրէթ վէրիւրիմ. վէ սիդէ հիւ պիր
20 շէյ զարար վէրմէյէճէք տիր: Ամմա պուճա՝
էա'նի ճիւնիլտին սիդէ իթա'աթ էթմէթլէրի.
նէ սէվէնմէյինիլ, լաքին իմմէրի իպին սէ.
մալաթա գալալ օլունաղընա սէվէնիլ.
տէտի:
21 Օլ տա'աթ Յիսուս բուհընտա մէսրուր օ.
լուպ՝ էյ սէմա վէ վէմինին Բապալ փէտէր,
սանա շիւքր էտէրիմ քի պու նէսնէլէրի 'ա.
լիմէր իլէ 'արիֆլէրտէն խաֆի թաթուպ՝
անլէրէ մոսմալարա իզհար էյլէտին. պիլի,
էյ փէտէր, զիրա 'իւտինտէ պէրլէ խօշ կէօ.
22 ըրանիւ, փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէս.
լիմ օլունտու. վէ Օղլըն քիմ իտիլինի փէ.
տէրտէն զայրի քիմսնէ պիլմէյիպ՝ փէտէրին
քիմ իտիլինի Օղլըտա վէ (պլըն անը իզ.
հար էթմէսինի միւրտա էթմէյի քիմսնէտէն
զայրիսի պիլմէլ տէտի:
23 Վէ շայիրտիլէր տէօնիւպ, Դէ միւպալէք
տիր կէօրտիւլիւնիւլ շէյլէրի կէօրէն կէօդ.
24 լէր Զիրա սիդէ տէրիմ քի՝ չօդ փէյլըմ
պէրլէր իլէ մէլէքլէր կէօրտիւլիւնիւլ շէյլէրի
կէօրմէք իթմէթլէր, լաքին կէօրմէթլէր.
վէ իշթմէթլէրի շէյլէրի իշթմէք էթէթլէր,
լաքին իշթմէթլէր՝ տէյիւ թէնհաճէ սէյ.
լէտի:
25 Վէ իշթէ երպալ ք շէրի'աթտան պիրի
գալըպ՝ անը թէհրիւպէ էթմէք իւզրէ, Եա
մու'ալլիմ, հալաթը էպէտիլէյէ վարիս օլ.
26 մադ իշիւն նէ՞ Եափալըմ՝ տէտի: Օլ տախի
անա՝ Դէրի'աթտա նէ՞ Եաղլըն տըր. նա՞.
27 սըլ օգուրըն՝ տէտի: Օլ տախի ճէվալ վէ-

ընդ, Ալլահըն օրան Բապպը պիւթիւն գալ-
պիւնտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն
գուգվէթիւնտէն վէ պիւթիւն 'ազլընտան
գօնշընը տախի քէնտին կիպի սէվէսին տէտի
28 Օլ տախի անտ' Տօրըու ճէվապ վէրտին, պու-
նու իճրա էլլէ վէ եաշայաճադըն' տէտի :
29 Օ իսէ քէնտին թէպիրի էթմէք իսթէմէքլէ,
30 Յիսուս' Եա գօնշըմ քի'մ տիր' տէտի : Վէ
Յիսուս ճէվապէն տէտի քի' Պիր ատէմ' Եե-
րուշայիմտէն Էրիհայա էնէր իքէն, հարամի-
լէր էլլէն տիւշտիւ : վէ անլէր անը սօյուպ'
Եարալարդտան սօնկրա, Եարը Էօլմիւշ պրա-
31 գըւպ կիթտիլէր : Վէ իթթիֆադէ օլ Եօլտան
պիր քեա-հին էնէր իքէն, անը կէօրտիւքտէ'
32 օլ պիր թարաֆտան կէշիպ կիթտի : ֆէղա-
լէք օլ մաճալէ պիր Լափիլի տախի կէլմէքլէ,
վարըպ' անը կէօրիւնճէ օլ պիր թարաֆտան
33 կէշիպ կիթտի : Լաքին պիր Սամարիալը Եօլա
կիտէր իքէն, պուլունտըղը Եէրէ կէլիպ'
34 անը կէօրտիւքտէ թէրաճհիւմ էթտի : Վէ
Եարնա կէլիպ' Եարալարդնա գէլթ Եաղը իլէ
շէրապ Եօթէրէք անլէրի սարաը, վէ անը
քէնտի հայվալընա պիւնտիլէք, պիր խանա
35 կէօթիւրիւպ անա մուգալլէտ օլտու : Վէ
Էրթէսի կիւն Եօլա կիթմէք իւզրէ իքէն, իքի
տինար չըգարըպ խանճըյա վէրէրէք' Պուշա
մուգալլէտ օլ, վէ զիյատէ հէր նէ խարճ
Էտէրէն, պէն թէքրաը կէլտիլիմտէ սանա
36 Ետա Էտէրիմ' տէտի : Խմտի սանա պու իւշ-
տէն հա'նլըըը հարամիլէրին էլլէն տիւշէնին
37 գօնշընը օլմիւշ կէօրիւնիւր : Օլ տախի' Անա
մէրհամէթ էտէն' տէտի Յիսուս տախի անա'
կիթ, սէն տէ պէօլէ Եափ' տէտի :
38 Վէ անլէր Եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի
պիր քէպէ կիրիպ' Մարթա նամ' պիր գարը
39 անը խանէսինէ գապուշ էթտի : Վէ պու-
նու Մէրէմ' իսմինտէ պիր հէմիլէրէ'ի օ-
լուպ, մէրգուճէ Յիսուսըն սյազարը Եանըն-
տա օթուրուպ' քէլամընը տինկէլթօր իտի :
40 Մարթա իսէ, չօգ խըտմէթտէն տօլայը թէ-
լաշտա պուլունմուղլէ, Եանընա կէլիպ' Էֆէն-
տի, հէմիլէրէմ' պէնի Եալընը խըտմէթ էթ-
մէյէ պրազտըղընը վաղիֆէ Եալնմ'զ մի սին
իմտի անա սէպլէ, պանա Եարաթմ' էթտին'
41 տէտի : Վէ Յիսուս անա ճէվապէն' Էյ
Մարթա, էյ Մարթա, չօգ շէլլէր իչիւն էն
42 տիլէ Եալիպ' պիհուղուր օլուրտն : Լաքին
լաղըմ' օլան շէլ պիր տիր, վէ Մէրէմ' քէն
տիւնտէն լալմանայաճադ օլ էյի հիստէյի ին
թիխապ էթմիշ տիր' տէտի :

ՊԱՊ 11

1 Վէ վաղը' օլտա քի' պիր մահալտէ օլուպ

տու'ա էթմէքտէ իքէն, ֆարիղ օլտըղընտա,
շայիրտէրինտէն պիրի անա' Եա Բապպ,
Եուհաննա քէնտի շայիրտէրինէ թա'լիմ էյ-
լէտիլի կիպի, սէն տախի պիգէ տու'ա էթ-
2 մէյի թա'լիմ էյլէ' տէտի Օլ տախի անլէրէ'
Տու'ա էթտիլիլիզ զէման, Էյ սէմալաթտա
օլան ֆէտէրիմիզ, իսմին մուգալտէս օլ-
տուն : մէլէքիւթին կէլտին, իրատէթին սէմա-
տա օլտըղը կիպի Եէր իւզէրինտէ տախի իճ-
3 րա օլունտուն : Եէվմի Էթմէյիմիզի կիւն պէ
4 կիւն պիգէ վէր : Վէ կիւնաշարըմը պիգէ
պաղըշա, չիւնքի պիզ տախի պիգէ հէր
պօրճը օլան պարըշարըղ : վէ պիգէ իզվայա
կէթիւմէ, լաքին պիզի շէրիտէն գուրթար'
տէյինիզ, տէտի :
5 Վէ անլէրէ տէտի քի' Սիդտէն քիմի'ն
պիր տօթը օլուր տա, կէճէ Եարըսնտա
նէզտինէ վարըպ' Տօթիւմ, պանա իւշ էթմէք
6 Էօթիւնճ վէր : Զիրա պանա Եօլտան պիր
տօթիւմ' կէլիպ' անըն Եօնիւնէ գըյաճադ
7 պիր շէլիմ' Եօգ տըր' տէսին տէ, Օլ տախի
իչէրիտէն ճէվապէն' Պանա դաճմէթ վէրմէ :
պիթըգ գափու գափանմըշ, չօճուգարըմ'
տախի պէնիմ իլէ Եաթադա տար, գալ-
8 գըպ' սանա վէրէմէմ' տէտին : Սիվէ տէրիմ'
քի' տօթը օլտըղը իչիւն գալըպ անա
վէրմէզ իսէ տէ, Եինէ անըն թա'ճիլի սէպէ-
պիլլէ գալըպ' անա լաղըմ' օլտըղը գատար
9 վէրէճէք տիր : Պէն տախի սիլէ տէրիմ' քի'
Տիլէյինիզ, սիլէ վէրիլէճէք : արայընը,
պուլաճադալընը, գափուը չալընը, սիլէ
10 ալընաճադ տըր : Զիրա հէր տիլէյէն տըր,
վէ արայան պուլուր, վէ գափուը չալանա
11 ալընաճադ տըր : Վէ սիլտէն հա'նլը վէտէր
վար քի օլլու Էթմէք տիլէտիլիանէ' անա
թաշ վէրէ : Եաթօտ պալըգ րէլէրիլի'ա-
12 նա պալըգ Եէրինէ Ելան վէրէ : Վէ Եաթօտ
Եուճուրթա տիլէտիլիանտէ' անա 'ադրէպ վէ-
13 րէ : Իմտի սիլզ քէօթիւ օլտըղընը հալտէ,
Էվլաթընըզա էյի 'աթիլյէ վէրմէյի պիլիւր իոէ-
նիզ, սէմալի ֆէտէր քէնտինտէն տիլէյէն-
լէրէ նէ գատար զիյատէ Բուհ իւլ Գուտար
վէրէճէք տիր :
14 Վէ տիլիւզ պիր ճինն իխրաճ էթտիլիտէ,
ճինն չըգարդտան սօնկրա տիլիլի քիմէ սէյ-
լէտի : Խալզ տախի թէ'աճիւպ էթտիլիւր
15 Ամա անլէրտէն պա'ղըլարը' ճիննլէրի ճինն-
լէրին րէ'իսի Պա'ղըլպուլ վարթաթալլէ
16 իխրաճ Էթիլթ' տէտիլէր : Պա'ղըլարը տախի
թէճիւլիւպ իչիւն, սէմատան պիր 'ալամթ
17 տնտէն թալէպ էթտիլիւր : Օլ տախի անլէրին
Էֆէրարընը պլմէլէ, անլէրէ տէտի քի'
Բէնտի 'ալէյհինէ մուլալէֆէթ իւզրէ օլան
հէր հիւքիւմէթ խարապ օլուր : վէ քէնտի

պէրէր վէ րէսուլէր կէսնտէրէճէյիմ , վէ
անկէրաէն պա'ղըսընը դաթլէ Էաիպ' պա'ղը-
50 սընա թէ'ստատի Էտէճէրէր . թա քի տիւն .
Էանըն թէ'սիսինտէն պէրու ճիւմլէ փէյղամ .
51 պէրլէրին տէրիւմիւշ օլան գանը , Հապիլին
գանընտան թա մէզպոհ իլէ հէյքէին տրա-
սընտա գաթլ օլանտան Զաքարէանըն գանը
նաւտէք , պու նէսլտէն թալէպ օլանտա . պէլի
սիզէ տէրիմ քի' պու նէսլտէն թալէպ օլա-
52 նաւագ տըր : Վա'յ սիզէ , էյ էրպապ ը շէ-
րի'աթ , զիրա 'իլմին անտիթաընը գալտըր .
տընըզ , քէնտինիզ կիրմէյիպ կերէնլէրի տա-
լի մէն' էթտինիզ :
53 Վէ անլէրէ պու նէսնէլէրի սէյլէր իքէն ,
'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր ֆուրատթ պէքէյիպ'
իթթիհամը իչիւն աղլընտան պիր շէյ գափ
54 մաղա չաղըշմագտա օլարագ , Հիտտէթլէնիպ'
ղայէթլէ չօք շէյլէր հագգընտա աղլընը արա-
մաղա պաշլարընը :

ՊԱՊ 42

1 Պու Էանտաէ , պիրի պիրինի պատար տէրէ .
ճէտէ օն պիրլէրճէ խալզ ճէմ' օլմաղլէ , շա-
յիրտէրինէ քլլամա աղազ իլէ' Էվլէլա
քէնտինիզի ֆէրիսիլէրին մայաւնտան' Էա' .
2 նի միւրա'իլիքտէն սագընընըզ : Քէշֆ օլու-
մայաւագ մալաֆի . վէ պիրլինմէլէքէ կիզլի պիր
3 շէյ Էօգ տըր : Անըն իչիւն գարաւնըգտա հէր
տէտիլինիզ շէյ այաւընըգտա իչիալիպ' խալ-
վէթլէրտէ գուլաղա սէյլէտիլինիզ շէյ տամ .
4 լարտա նիտա օլանտագ տըր : Լաքին , էյ
տօսթլարըմ , սիզէ տէրիմ քի' ճէստի Էօլ-
տիւրիւպ' անտէն սօնկրա զէյատէ պիր շէյ
Էափմաղա միւլթթէտիր օլմայան քիմնէլէրտէն
5 գօրգմայընըզ , Լաքին քիմնէն գօրգաւագը-
նըզ սիզէ կէօթթէրէյիմ . Էօլտիւրաիւքտէն
սօնկրա ճէհէննէմէ տթմաղա գուարէթի օլան-
տան գօրգընըզ . պէլի , սիզէ տէրիմ քի' ան .
6 տէն գօրգընըզ : Պէշ սէրէլէ իքի փուլա սա-
թըլմա'զ մը , տնլէրտէն պիրի պիլէ Ալլահըն
7 'ինտինտէ ունուտըլմըշ տէյիլ տիր : Լաքին
սիզլին պաշլընըզն գըլլարընըն ճիւմլէտի պիլէ
սայլը տըր . իմտի գօրգմայընըզ , սիզ չօք
8 սէրէլէրտէն Էֆգալ սընըզ : Վէ սիզէ տէ-
րիմ քի' Հէր քիմ' տտէմլէրին հուգուրընտա
պէրի իլգար Էտէրսէ . իպն իւլ ինտան տտիր
տնը Ալլահըն մէլա'իքէսինն հուգուրընտա
9 իլգար Էտէճէք տիր : Լաքին տտէմլէրին հու-
գուրընտա պէնի ինքեար Էտէն' Ալլահըն մէ
լա'իքէսինն հուգուրընտա ինքեար օլանտագ
10 տըր : Վէ հէր քիմ' իպն իւլ ինտանըն 'օ-
լէյհէնէ պիր սէօլ սէյլէրտէ , անա'աֆլ օ-
լէնուր . ամմա Բուհ իւլ Գուտա 'ալէյհէնէ

14 քիւֆր Էտէնէ 'աֆլ օլուճմաղ : Վէ սիզի սի-
նաղօղարա վէ րէ'իսլէր իլէ հիւքմաղարա
հուգուրընտ ճէլպ էթտիքլէրի վաղըթ , նա-
սըլ Էալսառ նէ' ճէվապ վէրլիմ , Էա նէ'
12 սէյլէլէլիմ տէյիւ Էնտիլէ Էթմէյինիլ : Զի-
րա Բուհ իւլ Գուտա սիզէ' սէյլէնմէսի վա-
ճիպ օլան նէսնէլէրի օլ սա'աթ էյրէտէճէք
տիր' տէտի :
13 Վէ խալզտան պիրի տնա' Էտ մաւ'ալլիմ ,
գարնտաղըմա սէյլէ , միրաղը պէնիմ իլէ
14 թազսիմ էթսին' տէտի : Օլ տալի տնա'
Էյ աւտէմ , իւզէրինիզէ քի'մ պէնի գաւոր
15 Էա գաւաղա թա'Էին էթտի' տէտի : Վէ ան-
լէրէ' Պագընըզ վէ թամա'տան սագընընըզ ,
զիրա պիր քիմնէնն 'Էօմիւ մաւլէյինն
քէսրէթ պուլմասընա մէնութ տէյիլ տիր'
16 տէտի : Վէ անլէրէ պիր թէմիլ սէյլէլիպ
տէտի քի' Պիր զէնկին տտէմին թարլաը չօք
17 մահաւու վէրիլ օլմաղլէ , Օ քէնտի քէնտի-
նէ տիւշիւնիւպ' Նէ' Էափաղըմ , զիրա մահ-
աւաղարընը ճէմ' Էտէճէք Էէրիմ Էօգ տըր'
18 տէտի : Պա'տէհու Շէյլէ Էափաղըմ , տնպու-
լարընը Էրգըպ' տահա պէյլէքլէրին պինա
Էտէյիմ , վէ ճիւմլէ մահաւաղա իլէ Էմվալընը
19 օրատա ճէմ' Էտիպ , ճանըմա , Էյ ճան ,
չօք սնէլէր իչիւն ճէմ' օլուճմաղ չօք Էմվա-
լըն վար տըր . իսթիրա'աթ էյլէ , Էէ , իչ ,
20 սէֆա սիւր' տէյիլիմ , տէտի : Ամմա Ալլահ
տնա' Էյ 'աղըլըզ , պու կէճէ սէնտէն ճա-
նընը թալէպ Էտէճէքլէր . վէ թէտարիք էթ-
21 տիլին շէյլէր քիմ' օլաճագ' տէտի : Նէֆ-
սի իչիւն խաղինէ Էրգըպ' 'ինտ Ալլահ զէնկին
օլմայան քիմնէ պէյլէ տիր :
22 Վէ շալիքալէրինէ տէտի քի' Պու սէպէպէ
մէպի սիզէ տէրիմ քի' հայաթընը իչիւն
նէ Էէյէճէյինիլի , վէ վիւճուտընը իչիւն նէ
23 կիլէճէյինիլի Էնտիլէ Էթմէյինիլ , Հայաթ
թա'ամտան վէ վիւճուտ լիպատան Էվա
24 տըր : Գուզղընընա նաղար Էտինիլ . նէ Է-
քէրլէր վէ նէ պիլէրլէր , վէ անլէրին նէ քի-
լէրի վէ նէ անպարը վար , Էինէ Ալլահ անլէրի
պէսլէր . սիզ գուշլարտան նէ գաւաղ Էֆ-
25 զալ սընըզ : Վէ սիզտէն քի'մ Էնտիլէ Էթ-
մէլէ , քէնտի պըրնա պիր արընը զամմ էթ-
26 մէյէ գաւոր տիր : Իմտի էյլէր Էն քիւլիւք
շէյէ պիլէ գաւոր տէյիլ իսէնիլ , պագի շէյ-
լէր հագգընտա նի'չիւն Էնտիլէ տէրսինիլ :
27 Զանպաղարա նաղար Էտինիլ , նիճէ պէ-
յիւրլէր . նէ չալըլըրար , նէ տէ իփլէ պիւ-
քէրլէր , լաքին սիզէ տէրիմ քի' Սիւլէյման
պիլէ ճիւմլէ տարաթըյլէ անլէրտէն պիրի
28 կիպի կիլինմիշ տէյիլ իտի : Վէ պու իչիւն
մէվճուտ օլուպ' Էտըրն ֆուրընա մթըլան
սահա օթընը Ալլահ պէյլէ կիլինտիրալի

- Տալաւ, սիգի տաճա գիշատէ կէնդէրէօզ Ժ ,
 29 էյ իմանը նոգասն օլալար : Վէ սիգ նէ եե-
 յէճէյինիգի եախօտ նէ իշէճէյինիգի արամու-
 30 յընըզ վէ վէսվէսէտէ օլմայընըզ : Զիրա պու-
 շէյէրին ճիւղէսինի տիւննանըն իւմմէթէրի
 արար. վէ սիգին փէտէրինիգ պուշարա միւհ-
 31 թաճ օլալընըզ պիւր : Լաքին մէլէքիւթ
 Ուլաճը արայընըզ, վէ պուշարըն ճիւղէսի
 32 տախի սիգէ իհասն օլունաճագ արը : Էյ քիւ-
 չիւք սիւրիւ, գօրգմա, գիրա սիգէ մէլէքիւ-
 թի վէրմէք փէտէրինիգին հիւսն ի րիզասը
 33 արը : Վէ մամէյէյինիգի սաթիւպ՝ սաաադա
 վէրինիգ. քէնտիլէրինիգէ եսթիմէզ քիսէլէր,
 տիւքէնմէզ խազինէ սէմալթիտա թէսաարի
 էյլէյինիգ. օրատա խըրազը եադաշաւմազ վէ
 34 կիւվէ պօզամազ : Զիրա խազինէնիգ նէրէտէ
 իսէ, գալպինիգ տէ օրատա օլաճագ արը :
 35 Պէլէրինիգ գուշանմըշ օլարագ, չիրազընըզ
 36 ետնար պուշարըն : Սիգ տախի էֆէնտիլէրի.
 նին տիւլիւտէն 'ալալէթիլէ կէլիպ' տագ ի
 պապ էյլէտիլինտէ, տէր հալ տնա գափու
 ալմազ իշին միւնթազըր պուշունան տաեմ
 37 լէրէ միւշապիհ օլունըզ. Նէ միւպարէք տիր
 էֆէնտիլէրի կէլիլի զէման ուլանըզ պուշ-
 արըզ գուշար հադիգաթէն սիգէ տէրիմ քի
 քէնտիլի գուշանըպ՝ անլէրի սօֆրայա օթուր
 տաճագ, վէ կէլիպ անլէրէ խըամթէ տէճէք
 38 տիր : Վէ էյէր իրիննի նէվալթիտէ կէլիսէ,
 եախօտ իւշիննիւ նէվալթիտէ կէլիպ՝ պէոյլէ
 պուշարա, օլ գուշար նէ միւպարէք տիր
 39 Ամա մա'իւմինիգ օլուն քի էյէր էվ սա.
 հիպի խըրազըն սա'աթ գաշտա կէլէճէյինի
 պիլթի խի, ուշանըզ տուրուպ քէնտի էվինի
 40 տէլտիլմէզ իտի : Իմտի սիգ տախի հազըր
 օլունըզ, գիրա զանն էթմէտիլինիգ սա'աթ-
 տա իպն իւլ ինսան կէլիլ :
 41 Վէ Պետրոս անա՝ Եա Բապպ, պու թէմ
 սիլի պիգէ՞ մի՞ եօգաս ճիւմէյէ մի տախի
 42 տէոյլէյօրսըն՝ տէտի : Վէ Բապպ տէտի քի՝
 իմտի էֆէնտիլին քէնտի խըամթէթարալարը
 իւզէրինէ, թա'նիլէրինի վադթընտա վէրմէք
 43 քէթիւտա քի՞մ տիր : Էֆէնտիլի կէլիլի
 զէման, պէոյլէ էթմէքտէ պուշարըզ գուշ նէ
 44 միւպարէք տիր : Հադիգաթէն սիգէ տէրիմ
 քի՝ ճէմի՝ ի մամէյէյի իւզէրինէ անը նասպ
 45 էտէճէք տիր : Ամա էյէր օլ գուշ քէնտի
 գալպինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլմէսինի թէ'իլի է-
 տիյօր՝ տէյիլի տէ խըամթէթարալար իլէ ճա-
 րիլէրի տէոյմէյէ, վէ եէյիպ իշմէյէ վէ սէք-
 46 իօշ օլմադա պաշարա : Օլ գուշն էֆէն-
 տիսի տալն մէմուլ էթմէտիլի կիւնտէ վէ
 պիլմէտիլի սա'աթտա կէլէրէք, անը իքի
 շագգ էտիպ՝ նասիպինի խա'նիլէր իլէ թա'նին

- 47 էտէճէք տիր : Վէ էֆէնտիլին իրատէթինի
 պիլիպ տէ թէտարիք կէօրմէյէն վէ իրատէ-
 թինէ կէօրէ հարէքէթ էթմէյէն գուշ չօգ
 48 տէոյիւլէճէք տիր : Ամա պիլմէյէրէք տէօ-
 յիւլմէյէ միւսթահագգ հարէքէթտէ պուշու-
 նան ազ տէոյիւլէճէք տիր : վէ հէր քիմէ չօգ
 վէրիլմիւ իսէ, անտէն չօգ թալէպ օլունաճագ,
 վէ քիմէ չօգ էմանէթ վէրիլմիւ իսէ, անտէն
 գիշատէ թալէպ օլունաճագ :
 49 Պէն եէրէ աթէշ պրագմադա կէլտիմ,
 վէ էյէր հալա թաթուշմուշ իսէ, նէ՞ իս-
 50 թէրիմ : Ամա պէնիմ վաֆիլիգ օլունաճագ
 պիր վաֆիլիգիմ վար. վէ թէմմա՞ օլունաճագ
 51 տէկին նէ գաաաթը սըզըրըրմ : Եէրէ սէլաւմէ՞թ
 մի վէրմէյէ կէլտիմ զանն էտէրսինիգ. սիգէ
 52 տէրիմ քի՝ Խայր, իլլա մուխալէֆէթ : Զի-
 րա պուշտան սօնկրա՝ պիր խանտէ օլան պէշ
 քիշի մուխալէֆէթ էտիպ, իւշիւ իքիսի՝ վէ
 իքիսի իւշիւ 'ալէհինտէ պուշունաճագ արը :
 53 Փէտէր օղուլ՝ վէ օղուլ փէտէր 'ալէյհինտէ,
 վալիտէ գըզ՝ վէ գըզ վալիտէ 'ալէյհինտէ,
 գայն վալիտէ կէլինի՝ վէ կէլին գայն վալիտէ-
 սի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ իւզըն պուշու-
 նաճագ արը :
 54 Վէ հէմ տէ խալգա՝ Ղարալ թարաֆըն-
 տան պուշուլթըն զուհուրըն կէօրտի յիւնիւզ-
 տէ՝ Եաղմուր կէլիյօր՝ տէրսինիգ, վէ պէօյլէ
 55 օլար : Վէ լոսոս էստիլինի կէօրտէյիլէպէ
 Սըճագ օլաճագ՝ տէրսինիգ, վէ վագը՝ օլարն
 56 էյ միւրա՞լիլէր, զէմին վէ սէմաննէ եիւզիւ-
 նիւ թէմիլի էթմէքիլինի պիլիլսինիգ տէ,
 պու վադթըն նի՞ճէ թէմիլիգ էթմէգիլինիգ :
 57 Վէ նի՞շին քէնտիլէրինիգտէն տախի հազգը
 58 թէմիլիգ էթմէգիլինիգ : Իմտի խաճին իլէ հա-
 քիմէ կիլթիլինի զէման, եօլաա անտէն գուշ-
 թուլմադա ճէհա էյլէ, օլմայա քի սէնի գա-
 ալյա սիւրիւքէլիպ՝ գաաթ սէնի մէմուրա
 թէլիմ էտէ, մէմուր տախի սէնի զընտանա
 59 իլգա էտէ : Սանա տէրիմ քի՝ սօն փուլ-
 տախի էտա էթմէյիննէ, օրատան ալա չըգ-
 մայաճագըն՝ տէտի :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ օլ վադըթ պա'ղը քիմէլէր հազըր
 պուշունալ՝ փիլաթոս գաւալարըն քէնտի
 զէպիլէլէրի իլէ գարըշարթարըզ ճէլիլիլէրն
 2 հազգընտա անա խապէր վէրտիլէր : Վէ Յի-
 սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Օլ ճէլիլիլէր պէոյլէ
 շէլիլէրէ միւպթէլա օլադըլարը իշին ճիւմէ
 ճէլիլիլէրտէն գիշատէ կիւնաճէրտօր մը իտի-
 3 լէր՝ զանն էտէրսինիգ : Սիգէ տէրիմ քի՝
 Խայր, լաքին էյէր թէվալէ էթմէգիլինիգ,
 4 ճիւմէյինիգ էոյլէ հէլաք օլաճագընըզ : Եա-

խօստ Սիւրամտաբի գուլլէ իւզերէրինէ տիւշ-
մէքէ էօլաիւրտիւիւ ու օն սեքիզ քիմսէ՝
Երուշաղիմոն սաքին օլան պիւ ճիւմէ ատէմ՝
լէրտէն զիյառնէ գապահաթլը՝ մը իտիլէր՝
5 զանն էտերսինիզ, Սիլլէ տերիմ քի՝ իտիյր,
ամմա էյեր թէվլէ Էթմէգսէնիզ, ճիւմէնիզ
էօլլէ հէլլը օլաճագընիզ տէտի։
6 Պա թէմնիլ տախի սէօլլէտի։ Պիր քիմ
սէնին քէնտի պաղընտա տիքիլիշ պիր ինճիր
աղաճը օլմաղլէ, անտէ մէլլէ արամաղա կէլ-
7 տի իսէ տէ՝ պուլմառը։ Վէ պաղպանա՝ իշ-
թէ իւշ սէնէ տիր՝ պու ինճիր աղաճընտա
մէլլէ արամաղա կէլիլօր իսէմ տէ, պուլա
մաղօրմա՝ անը քէս, նի՝ չիւն եէրի տէ պաթ-
8 թալ էտէ՝ տէտի։ Օլ տախի անա ճէվապէն՝
Էյ էֆէնտիմ, անը պու սէնէ տախի պրազ,
թա քի՝ էթրաթընը գաղզպ կիւպրէ գօյալըմ՝
9 Վէ էյեր մէլլէ վէրիքսէ՝ Իօշ, էօզ իսէ՝ ան-
տէն սօնկրա անը քէսէճէքսին՝ տէտի։
10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինաղօղալըն պիրինտէ
11 թա՛լիմ էտեր իքէն, իշթէ օն սեքիզ սէնէ.
տէն պէրու զա՛ֆ րուհնա միւլաթէլա օլմաղ-
լէ, պիւքիլիւշ օլուպ՝ քէնտիսինի սալա
տօղրուլթմաղա միւլաթէլա տիր օլմալան պիր
12 գարը վար իտի։ Յիսուս տախի անը կէօր
տիւրառէ, Էսա՛նա չաղըրըպ անա՝ Էյ խա-
թուն, զա՛ֆիլիլիտէն գուրթուլըն տէլէ-
13 րէք, Էլլէրինի աննէ իւզերինէ գօտրգտա,
մէգքիւրէ տէր՝ ազապ տօղրուլապ՝ Ալլահ
14 համա էլլէտի։ Վէ սինաղօղ րէ՛խի Յիսուսն
սէպթ կիւնիւնտէ չիֆա վէրտիլի իշիւն տա-
րըլառազ, խաղա իթիպալէն՝ իշ իշէմէսի
ճա՛խիզ օլան ալթը կիւն վար. իմտի սէպթ
կիւնիւնտէ տէլիլ, ամմա օլ կիւնլըրտէ կէ-
15 լիպ չիֆա պուլընըզ՝ տէտի։ Իմտի Բապպ
անա ճէվապէն՝ Էյ միւրա՛ի, սիզին հէր պի
րինիզ սէպթ կիւնիւ էօքիւզիւնիւ եա մէր.
քէպինի եէմիթրոնէ չէօգիւպ սուվարմաղա
16 կէօթիւրմէ՛զ մի։ Պու իսէ Ալլահամ գըզը
իքէն՝ իշթէ չէլթան անը օն սեքիզ սէնէտէն
պէրու պաղալմըշ օլմաղլէ, սէպթ կիւնիւնտէ
պու պաղտան չէօգիլլէսի ճա՛իզ տէլի՛լ մի
17 իտի՝ տէտի։ Վէ պուսու սէօլլէտիլինտէ,
անա իթիլորալ էտէնլէրին ճիւմէսի խէճիլ
օլուպ՝ պիւլիւն խաղ տախի եէտիլլէ իճրա
գըլընան պիլ ճիւմէ ամալը ճէլիլէտէն տօ-
լալը սէվիլիլլէր իտի։
18 Օլ տախի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ Նէլէ՝ միւ-
շապին տիր, վէ անը Նէլէ՝ թէշլիյ հտէլիմ,
19 Պիր խաղալ տանէսինէ միւշապին տիր քի
պիր տաճմ անը ալլապ քէնտի պաղչէսինէ էք-
մէսիլլէ, պիթիպ պէօլիւք աղաճ օլտու, վէ
հալա գուշալըր աննէ տալլարընա գօնալըր
իտի՝ աէտի։

20 Եինէ՛ Մէլէքիւթ Ուլլահ Նէլէ՝ թէշլիյ հտէ-
21 յիմ, Մալալա միւշապին տիր քի՝ պուսու պիր
գարը ալլապ թա ճիւմէսի մալալանըննալա տէ-
պին, իւշ էօլլէք ուն իշիւն կիլլէտի՝ տէտի։
22 Վէ չէհրէր իլէ քէպլէրի տօլալապ թա՛լիմ
էտէրէք, Երուշաղիմ տօղրա կիթմէքտէ
23 իքէն, Պիր քիմսէլ՝ անա՝ Էֆէնտի, Նաճէպա
խէլաա պուլանլար ա՛ղ մը տըր՝ տէտի. օլ
24 տախի անլէրէ տէտի քի՝ Տար գափուտան
կիրմէյէ ճէհտ էլլէլինիզ. զիրա սիզէ տէրիմ
քի՝ չօգ քիմսէլլէր կիրմէք իսթ էյէճէքլէր, ամ
25 մա գատիր օլմալահալար տըր։ Էլ սահիպի
գալլըպ գափուլը գափառըգտան սօնկրա,
սիզ խալիճտէ տօղրապ վէ գափուլը չալմա.
զա պաշալալ՝ Էֆէնտի, Էֆէնտի, պիզէ
աշ՝ տէլէճէքսինիզ. վէ օ սիզէ ճէվապէն՝ Սի-
զին քիմ՝ վէ Նէրէտէն օլաղընըզ պիլլէմ՝
26 տէլէճէք տիր։ Օլ գէման՝ Պիզ սէնին հու-
զուրընտա եէլիպ չէտիք, սէն տախի էօլա-
րըմըզտա թա՛լիմ էթտին՝ տէմէյէ պաշալա-
27 ճագ սընըզ. Օլ տախի՝ Սիզէ տէրիմ քի սի-
զին քիմ՝ վէ Նէրէտէն օլաղընըզ պիլլէմ.
պէնտէն ուզազ օլընըր, էյ ճիւմէ հազգալըզ
28 Լեգ իշլէյէնիլէր՝ տէլէճէք տիր, Ապրոհամ
վէ Իսհագ վէ Եսա՛գուպ իլէ ճիւմէ փէլալա-
պէրէրի մէլէքիւթ Ուլլահամ, վէ քէնտինիզ
խալիճէ աթըլմըշ կէօրտիլիւնիզտէ, օրատա
աղլալըզ վէ տիշ գըճըրտամառը օլաճագ տըր,
29 Վէ շարգ իլէ զարպտան, վէ չէմալ իլէ ճէ-
նուպտան կէլիպ մէլէքիւթ Ուլլահամ սօֆրա-
30 տա օթուրմաճալար տըր։ Վէ իշթէ մուգա-
տէմ՝ օլաճագ մա՛սիւրէրէր վար, վէ մա՛ւ-
տախի օլաճագ մուգառտէմլէր վար տըր։
31 Օլ կիւնտէ ֆէրիսիլլէրտէն պա՛ղըք Եանընա
կէլիպ անա՝ Պուրատան չեզպլ կիթ, զիրա
Հէրօտէս սէնի գաթլ էթմէք իսթ էյօր՝ տէ-
32 տիլէր։ Ոլ տախի անլէրէ տէտի քի՝ Վալըպ
օլ թիլլէյէ տէլինիզ քի՝ իշթէ պու կիւն
վէ Եարըն ճիննլէր իրարաճ էտալ՝ չիֆալար
վէրիլիմ, վէ իւշիւնճիսինտէ թէմամ՝ օլու-
33 րմա, Լաքին պանա պու կիւն իլէ Եարըն վէ
էրթէսի Կա՛ն կէզմէք կէրէք տիր. զիրա Ե-
րուշաղիման տըշարը պիր փէլալապէրին հէ-
34 լաք օլմառը միւլէրին տէլիլ տէ, Էյ վէլ-
լալապէրիլլէրի գաթլ էտէն՝ վէ սանա կէօնտէրի-
լէնլէրի թաշալալան Երուշաղիմ, Երուշաղիմ,
գաշ տէֆա՛ սէնին էվառընը թալալա քէնտի
փիլիճէրինի գանաալարընն ալթընա Բօգլա-
րալէ կիպի, թօփլալապ իսթէտիմ, ամմա
35 սիզ իսթէմէտինիզ, իշթէ սիզէ խանէնիզ
[վիրան] պրաղըլըր. հազիգ աթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ սիզ՝ Բապպըն իսի իլէ կէլէն միւ-
պարէք օլտուն՝ տէլէճէլինիզ վաղըմ կէլին.
ճէլէտէք, պէնի կէօրմէլէճէքսինիզ։

Պ Ա Պ 11

- 1 Վէ սեպթ կիւնիւնտէ ֆերիսիւրին միւ'.
 Թէպէրանընտան պիւրինին խանէսինէ թա'ամ
 էթմէք իւզըն կէլտիյինտէ, անլէր անը կէօ.
 2 Ղէթմէքտէ խտիւր, Վէ իշթէ էօնիւնտէ իս.
 3 Թիսոպլը պիր ատէմ վար իտի: Վէ Յիսուս
 ճէվապ էտիպ' երպապ ը շէրի'աթ իլէ ֆէրի.
 4 Սիլէրէ սեօյլէյէրէք, Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա
 վէրմէք ճա'ի'զ մի տիր' տէտի: Վէ անլէր սիւ-
 քիւթ էթտիլէրինտէ, անը թուժուպ շի-
 5 ֆա վէրէրէք սալը վէրտի: Վէ անլէրէ ճէ
 վապ էտիպ' ի իզտէն քի'մ քէնտի մէրքէպի
 վէ ես էօքիւզիւ գույույա տիւշտիւքտէ,
 սէպթ կիւնիւ տիր' տէյէրէք, անը տէր հալ
 6 չըգարմաղ' տէտի: Վէ անա պու շէյլէրէ
 ճէվապ վէրմէյէ գատիր օլմաուրլար:
 7 Վէ տա'մլէթ օլունանլարըն պաշ սէտիլլէ.
 րի սէշտիլլէրինի կէօրմէքլէ, անլէրէ պիր թէմ
 8 սիլ սեօյլէյի'պ' Պիր քիմնէ թարաֆընտան
 տիւշիւնէ տա'վէթ օլունաըղընտա, պաշ սէ.
 տիրտէ օթուրմա, օլմայա քի սէնտէն միւ'
 9 Թէպէր պիր տա'վէթ իսի օլմաղլէ Սէնի վէ
 անը տա'վէթ էտէն կէլիպ, սանա խիթապէն'
 Պունա եէր վէր' տէտիքտէ, օլ զէման խիճ.
 10 Լէթլէ աշաղըքի եէրի թուժմաղա պաշլա.
 11 Եսալըն: Ամմա տա'վէթ օլունաըղըն զէման
 վարըպ աշաղըքի մահալտէ օթուր, քի սէնի
 տա'վէթ էտէն քիմնէ կէլտիյինտէ սանա'
 12 Տօթմըմ, տահա եօգարը պույուր' տէյէ. օլ
 զէման սօֆրատա սէնին իլէ պէրապէր օթու-
 րանլարըն հուզուրընտա սանա շէրէֆ օլուր:
 13 Զիրա հէր քիմ' քի քէնտինի եիւքտիլլարսէ
 ալլադաշնըր, վէ հէր քիմ' քի քէնտինի ալ-
 14 շազլատըրսա եիւքսէլլի' տէտի:
 15 Վէ անը տա'վէթ էտէնէ տախի տէտի քի'
 էօյլէ եա ազշամ թա'ամը էթտիյինտէ,
 տօթլարընը եա գարնտաշլարընը եախօտ
 16 Թէ'ալլազաթընը եա զէնկին գօնշուրլարընը
 տա'վէթ էթմէ. օլմայա քի անլէր տախի
 պիլ մուգապէլէ սէնի տա'վէթ էթմէլէրիլլէ'
 17 18 սանա միւքեաֆաթ օլա: Լաբին զէյաֆէթ
 էթտիյին զէման, ֆագիլլէր վէ սագաթլար
 վէ թօփալլար վէ ա'մալլար տա'վէթ էյլէ.
 19 Վէ միւպարէք օլուրըն, զէրա անլէրին սա-
 նա միւքեաֆաթ էթմէյէ իզթիտարը եօգ
 տըր, չիւնքի սանա սալիշէրին գըյամէթին.
 20 տէ միւքեաֆաթ էտիլէճէք տիր:
 21 Վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլարտան
 պիրի պունու իշթտիքտէ, անա' Մէլէքիւթ
 Ուլլաշտա էքմէք եէյէն նէ միւպարէք տիր'
 22 տէտի: Օլ տախի անա տէտի քի' Պիր տաէմ
 պէյիւք պիր զէյաֆէթ թէրլիպ էտիպ' նի-

- 17 չէ քիմէլէրի տա'վէթ էյլէտի: Վէ ազշամ
 թա'ամը վազթընտա, տա'վէթ օլունանլարա'
 18 կէլինիպ, զէրա շիմաի հէր շէյ հազըր աըր'
 տէմէք իւզըն գուլընը կէօնտէրտի: Վէ ճիւմ.
 19 Լէսի պիրտէն 'եօղը տիլէմէյէ պաշլալլապ, էվ
 վէլէքիսի անա' Պիր թարլա սաթուլն ալլարմ,
 կիտիպ անը կէօրմէքիլլիմ' իճապ էտէր. րի-
 ճա էտէրլիմ, պէնի մա'զուր թուլթ' տէտի:
 20 Վէ տիկէր պիրի' Պէշ չիֆթ էօքիւզ սաթըն
 ալլարմ, վէ անլէրի թէճրիւպէ էթմէյէ կի-
 տիլարմ. սանա րիճա էտէրլիմ, պէնի մա'.
 21 զուր թուլթ' տէտի: Վէ տիկէր պիրի' Պէն
 թէնէհէլլէ էթտիմ. պու սէպէպէ մէպնի կէ.
 22 Լէմէմ' տէտի: Վէ օլ գուլ կէլիպ' էֆէնտի.
 սինէ պու շէյլէրի խապէր վէրտի. օլ զէման
 խանէ սահիպի զալէպէ կէլիպ, գուլընա'
 Սէքի'էն շէհրին ճատալէրի իլէ սօգաղլարը-
 նա չըգըպ' ֆուգարա վէ սագաթ վէ թօփալ
 վէ ա'մալլարը պուրապ իշէրի կէթի' տէտի:
 23 Գուլ տախի, էֆէնտիմ, էմին իւզըն իճա
 24 օլունաու, վէ տահա եէր վար' տէտի: Վէ է-
 ֆէնտիսի գուլա' Եօլլարա վէ չիթլէրին եա-
 նընա չըգըպ' իշէրի կէլմէյէ իպրամ էյլէ,
 25 Թաքի խանէմ օլա: Զիրա սիլէ տէրլիմ
 26 քի' օլ տա'վէթ օլունա տէմէլէրտէն հիւ
 պիրի թա'ամըմտան թաթմայաճադ տըր'
 տէտի:
 27 Վէ անըն իլէ պէրապէր վաֆիր խալգ կիթ.
 28 մէքտէ իքէն' տէօնիւպ անլէրէ տէտի քի' է-
 յէր պիր քիմնէ պանա կէլիպ տէ քէնտի փէ-
 տէրինէ, վէ վալիտէսինէ, վէ զէվճէսինէ, վէ
 էվլաուրնա, վէ պիրաուրէրէրինէ, վէ հէմի-
 29 րէլլէրինէ, հէմ տախի քէնտի ճանընա պիլէ
 պուզղ էթմէզ իսէ, պէնիմ շալիլարիմ օլա-
 30 մաղ: Վէ հէր քիմ' խաշընը թաշլըլըպ' աը-
 տըմաըրա կէլմէզսէ, պէնիմ շալիլարիմ օլա-
 31 մաղ: Զիրա սիլտէն քի'մ պիր գուլլէ պինա
 էթմէք իպթէտիյինտէ, թէքմիլ էթմէյէ լա-
 32 զըմ' օլունը վա'ր մը տէյիւ էվվէլա օթուրուպ
 33 մասուրաֆ հիսապ էթմէզ. Օլմայա քի թէ-
 մէլ պրազադտան սօնլարա թէքմիլ էթմէյէ
 գատիր օլմաուրղէ, ճիւմլէ կէօրէնլէր անը իս-
 34 Թիհզա էթմէյէ պաշլալլապ' Պու տաէմ պինա
 էթմէյէ պաշլալլար, ֆագաթ թէքմիլ էթմէ-
 35 յէ գատիր օլմաուր' տէյէր, Եախօտ հա'նկը
 փատիշահ տիկէր փատիշահ իլէ մուհարէպէյէ
 կիթմէք իւզըն իքէն, օթուրուպ էվվէլա' իւ-
 զէրլիմ էիրմի պին նէֆէր իլէ կէլէնէ գարը
 օն պին իլէ չըգա պիլլի'րմիլլիմ' տէյիւ մէշվէ.
 36 Լէթ էթմէզ. Եօգսա օ տահա ուզադտա իքէն,
 էլլէլլէր կէօնտէրիպ' միւսալէ հէ թալէպ էտէր:
 37 Իմտի պէյլէճէ սիգաէն հէր քիմ' ճէլի' մա-
 մէլէյինտէն վաղ կէլմէզսէ, պէնիմ շալիլարիմ
 38 օլմաուր, թուլ էյի տիր, ամմա թուլ թաթ-

33 Օ՛ նէ թօփորդա՛, նէ տէ կիւսրէյէ ետարբ. անը տըշարըյա աթարըւր. իշխարի գուլազ-լարը օլան իշխթան՝ տէտի :

ՊԱՊ 15

1 Վէ ճիւղէ կեօմրիւքծիւր իլէ կիւնաճ-քետրար անը տինկէմէք իւզլէ՛ եանընաթէ.
2 գարրուպ ետէրէր իբէն, Ֆէրիսիւր իլէ 'ու-լէմա՛ Պու քիմնէ կիւնաճքետրարը գապու-էտիպ՝ անլէր իլէ թա՛ամ էտիյօր՝ տէյէրէք սեյլէնիւրէր իտի :
3 Օլ տախի անլէրէ շու թէմիլի սեյլէյիպ
4 տէտի քի՛ Սիզաէն հա՛նկը տտէմ՝ էիւզ գօ-յունը օլուպ տա, անլէրաէն պիւրինի զա՛իպ էթտիլինաէ, սօգսան սօգսուղընը չէօլտէ պրաղըպ՝ օլ զա՛իպ օլանը պուլունճայա տէ.
5 կին անըն արտընճա կիթմէզ, Վէ անը պու-լտըգտա՛ սէվինիպ օմնւզլարը իւզլէրինէ գոյա-
6 բագ, խանէյէ կէլիպ՝ վէ տօթլարը իլէ գօն-չըլարընը եանընա չաղըրըպ, անլէրէ՛ Ղա՛իպ օլմնւշ գօյուլըմը պուլարըմ իշխան պէնիմ
7 իլէ մէտրուր օլունըպ՝ տէր : Սիլի տէրիմ՝ քի քէզալիք թէվլէ էտէն պիր կիւնաճքետր ի չիւն սէմատա օլան մէտէրէթ՝ թէվլէյէ միւլճիմաճ օլմիյան սօգսան սօգսուղ սայի՛հ ի.
8 չիւն օլան մէտէրէթտէն զիյատէ օլուր : Եա-խտտ հա՛նկը գարընըն օն տիրէմ՝ ի-թ-լէ-օլուպ տա, պիր տիրէմինի զա՛իպ էթտիք. տէ, չիւրաղ եաղըպ՝ խանէյի սիւփիւրէրէք անը պուլունճայատէք տիգգաթթ յարամազ.
9 Վէ պուլարընտա, տօթլ վէ գօնը գարը-լարը չաղըրըպ՝ Ղա՛իպ էթտիլիմ տիրէմի պուլարըմ իշխան պէնիմ իլէ մէտրուր օլունըպ՝
10 տէր : Սիլի տէրիմ՝ քի քէզալիք թէվլէ է-տէն պիր կիւնաճքետր իշխան Ալլաճըն մէլա՛ի. քէտի հուզուրընտա մէտէրէթ օլուր :
11 Վէ եինէ տէտի քի՛ Պիր ատէմին իբի օղլու պուլունճուպ, քիւլէյիւ փէտէրինէ՛
12 էյ փէտէր, մայաւն պանա իապէթ էտէ. ճէք հիտէյի վէր՝ տէտի. օլ տախի անլէրէ
13 էմլարընը թագսիմ էյլէտի : Վէ չօգ կիւն կէչմէքսիլին՝ քիւլէք օղլու հէր շէյի տէվ-չիւրիպ՝ պիր ուզազ տիյարա կիթտի. վէ օ-րատա սէֆիհանէ եաշալարազ մաղնի թէլէֆ
14 էթտի : Վէ հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօնկ-րա, օլ տիյարտա շէտիտ զըթլըգ պուշտը :
15 Վէ վարըպ օ տիյարըն էհալիսինտէն պիրինէ ինթիսապ էթմէքլէ, օլ տախի անը տօ-նուզար օթլաթմազ իշխան, քէնտի չիֆթ.
16 իլինէ կէօնտէրի : Վէ տօնուզարընէտիւր-լէրի խարնուպլարտան գարընըն սոյուրմազա

արզու էտէր իտի իօէ տէ, անա քիմնէ վէր-
17 մէզ իտի : Ամմա քէնաինէ կէլիպ տէտի քի՛ փէտէրիմին գաշ ըրդատլարընէ էքմէքլէրի արթար պիլէ, պէն իօէ ածըգտան հէլաք օ-
18 լույօրըմ : Գալըզպ փէտէրիմէ վարայըմ, վէ անա՛ էյ փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզու-
19 րընտա կիւնաճ իշլէտիմ. Ալթըգ սէնին օղ-լըն տէնիլմէյէ լայըգ տէյիլ իմ. պէնի սէ-նին ըրդատլարընէն պիրի կիպի թութ՝ տէ-
20 յէյիմ : Վէ գալըզպ՝ փէտէրինէ կէլտի. սամա տաճա ուզազ իբէն, փէտէրի անը կէօ-րիւպ թէրաճհիւմ էթտի, վէ սէյիւրտիպ
21 պոյնընա սարըլարազ, անը էօփաիւ, Վէ օղ-լու անա՛ էյ փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուրընտա կիւնաճ իշլէտիմ, վէ արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝
22 տէտի. փէտէրի տախի գուլարընա խիթա-պէն՝ ին ալա խիլաթը չըգարըպ՝ անա կիլ-տիրինիլ, վէ անըն էլինէ էիւզիւք վէ պապ-
23 լարընա պապ գապլարը վէրինիլ. Վէ պէպլ օլան պուզաղըյը կէթիւրիպ, պօղապլարըն տա
24 եէլիպ շատ օլալըմ : Ալրա պու օղլըմ ֆէվթ օլմնւշ իտի, տիրիլտի. զա՛իպ օլմնւշ իտի, պուլունճուա՛ տէտի. վէ շատ օլմազա պաշա-
25 արլար : Վէ անըն պէյիւք օղլու թարլատա պուլունճաղէ՛ կէլիպ խանէյէ եաղլաշարըն-տա, բագս իլէ չալըգ սէտասընը իշլիթտի :
26 Վէ ուշաղլարըն պիրինի չաղըրըպ՝ Պուշար
27 նէ՛ տիր՝ տէյիւ սուալ էթտի : Օլ տախի անա՛ Գարնտաշըն կէլտի. վէ փէտէրին անը սաղ սալիմ պուլարըն իշխան, պէպլ պուզա-
28 ղըյը պօղազլատը՝ տէտի : Օլ տախի կիւ-նէնիպ՝ իշէրի կիրմէք խթմէտէտի էծտէն, փէտէրի տըշարըյա չըգալ՝ անա ըրնա էթ-
29 տի : Օլ տախի փէտէրինէ ճէվապէն՝ իշթէ պուլունճա սէնէտէն պէրու սանա իւրմէթ է-տիյօրըմ. վէ պիր վաղըթ սէնին էմիլինէ մուխալէֆէթ էթմէտիմ, վէ պիր քէրրէ տօթլարըմ իլէ շատ օլմազ իշխան պանա
30 պիր օղլազ պիլէ վէրմտին : Ամմա սէնին էմ-վալընը ֆաշիշէլէր իլէ եէյէն պու օղլըն կէլտիլի գէման, անա պէպլի պուզաղըյը
31 պօղազլատըն՝ տէտի : Օլ տախի անա տէտի քի՛ էյ օղլու, սէն տա՛իլմա պէնիմ իլէ պէ-րապէր օլուպ՝ պէնիմ օլանըն ճիւմէտի սէնին
32 տիր : Ամմա շատ ու մէտրուր օլմազ վաճիպ իտի. զիրա պու գարնտաշըն ֆէվթ օլմնւշ իտի, տիրիլտի, հէմ զա՛իպ օլմնւշ իտի, պուլունճուա :

ՊԱՊ 16

1 Վէ չայիրտէրինէ տէտի քի՛ Պիր գէնկին տաէմին պիր քէթիււաապը վար իտի, վէ

- պունուն 'այլէյճնտե' Սենին եմպալընը թէ-
լէֆէտիյօր՝ տէյիւ անա շիքեայլէթ օլունտու։
- 2 Օլ տախի անը չաղըրըպ՝ Սենին հազընտա
պու իշիթտիյիմ նէ՞ տիր։ քէթիւնաալըղը-
նըն հիսապընը վէր, զիրա արթըգ քէթիւն-
3 տա օլամազըն՝ տէտի։ փէթիւնտա տա-
խի քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ ետփա-
յըմ, չիւնքի էֆէնտիմ՝ քէթիւնաալըղը՝
պէնտէն ալըյօր։ գազմաղա գատիր տէյիւ
4 իմ, տիլէնմէյէ ութանըրըմ։ Նէ ետփաճա-
ղըմը պիլըրիմ, քի քէթիւնաալըգտան 'աղլ
օլունտըղըմ՝ զէման պէնի խանէլէրինէ գա-
5 պուլ էտէլէր։ Վէ էֆէնտիւնէ մէտուէն օ-
լանլարը պիրէր պիրէր չաղըրըպ, էվէլէլքինէ՝
էֆէնտիմէ նէ՞ գատար տէյինի վար՝ տէտի։
6 Վէ օ՝ Եիւզ՝ ճէրրէ զէյթուն եաղը՝ տէտիր-
տէ, օլ տախի անա՝ թէմէսիյինի ալ, վէ
7 օթուրուպ սէրի՛նէ էլլի եաղ՝ տէտի։ Պա՝
տէհոն տիկէրինէ՝ Սենին նէ՞ գատար տէյ-
նին վար՝ տէտի։ օլ տախի՝ Եիւզ Ժքօր
պուղտա՝ տէտիրտէ, անա՝ թէմէսիյինի
8 ալ, սէքէն եաղ՝ տէտի։ Վէ էֆէնտիւնի
նաճաղգ քէթիւնաալը 'աղիլանէ հարէքէթ
էթտիյի իչիւն մէտճ էյլէտի։ զիրա պու
տիւնեանըն օղուլարը քէնտի նէպլէրինտէ
9 էչիլ նուրտան զիյատէ 'աղիլ տիրէր։ Պէն
տախի սիզէ տէրիմ՝ քի՝ քէնտիյիզէ ֆատիտ
մալտէն տօթթլար գաղանընը քի՝ միւսթամ
օլտըղընը զէման սիզի էպէտի մէպէնլէրէ
10 գապուլ էտէլէր։ Էն ճիւզի՛ շէյտէ սատըգ
օլան՝ չօգտա տախի սատըգ օլուր։ վէ էն
ճիւզի՛ շէյտէ նաճաղգ օլան՝ չօգտա տախի
11 նաճաղգ օլուր։ Իմտի ֆատիտ մալտէ սատըգ
օլանտըղընը հալտէ, հաղիզի օլանը սիզէ
12 քի՞մ ինանաճաղ տըր։ Վէ տիւրին նէսնէ
սինտէ սատըգ օլմաղըղընը հալտէ, սիզին։
13 քինի սիզէ քի՞մ վէրիւր, չիւ պիր իըտմէթ-
քեար իքի էֆէնտիյէ գուլըգ էտէմէզ, զիրա
եա պիրինէ պուղզ էտիպ՝ տիկէրինի սէվէ-
ճէք տիր, ետիստ պիրինէ միւլաղէմէթ՝ վէ
տիկէրինի թաճիւր էտէճէք տիր։ Ալլաճա
հէմ մալէ գուլըգ էթմէյէ գատիր տէյիւ
սինիլ։
- 14 Վէ ֆէրիսիլէր մալիէրէսթ օլարագ, պու-
նուն ճիւմէսինի իշիթմէքլէ, անը իսթիհզա
15 էթտիլէր։ Օլ տախի անլէրէ տէտի քի՝ Սիզ
տտէմէրին հուղուրընտա քէնտիլէրինի թէպ-
րիւր էտէն քիմնէլէր սինիլ։ ամմա Ալլաճ
գալլէրինիզի պիլիւր, զիրա նաա պէյինտէ
16 ա՛լա օլան էչիլ 'ինա Ալլաճ մէքրուհ տըր։ Շէ-

*Պիր ճէրրէ օն սէքիլ՝ եախօտ էիրմի օղգա,
ԺՊիր Ժօք Եիւզ սէքսէն՝ եախօտ իքի Եիւզ
օղգա։

- րի՛աթ իլէ փէյլամպէրլէր՝ Եուհաննայա գա-
տար օլուպ՝ օլ վազըթտան պէրու մէլէքիւթ
Ալլաճ թէպլի օլունտու, վէ՛ հէր քէս անա
17 ճէհա իլէ կիրէր։ Շէրի՛աթտան պիր նօղթա
տիւլմէտէն իսէ, սէմա իլէ զէմինին զա՛իլ
18 օլմաղ տաճա գօլայ տըր։ չէր քիմ քի քէն-
տի զէվէսինի թաթիլգ էտիպ՝ զայրիսինի
թէղէվիլէճ էտէրսէ՝ զինա էտէր, վէ հէր
քիմ՝ քի մալթալապայը թէղէվիլէճ էտէրսէ՝
զինա էտէր։
- 19 Երզնալանի իլէ զարիֆ գուճաշ կիյինիպ՝
հէր կիւն իճթիւմ իլէ սէֆա սիւրէն պիր
20 զէնկին ատէմ վար իտի։ Վէ անըն գափու-
սընտա, չպանլար իլէ տօլու օլարագ, պրա-
ղըմը՝ Լա՛ղար նամընտա պիր ֆաղիր պու-
21 լունուպ, Զէնկինի սօֆրասընտան տիւլէն
զըրընթըլարտան տօյմաղըղը արղու էտէր
իտի։ վէ քէօփէքլէր տախի կէլիպ՝ անըն չէ-
22 պանլարըն եալարլար իտի։ Վէ օլ ֆաղիրին
վէֆաթը վուգու՝ պուլմաղլէ, մէլէքլէր վապը-
թաարլէ Ապրահամըն գուճաղընա կէօթիւ-
րիւլաիւ։ վէ զէնկին տախի վէֆաթ էթմէքլէ
23 տէֆն օլունտու։ Վէ ճէհէննէմալ 'աղապտա
իքէն, նաղար էտիպ՝ ուղադտան Ապրահամը
վէ անըն գուճաղընտա Լա՛ղարը կէօրտիւ։
24 Վէ ֆէրէտա էտիպ՝ Եա Ապրահամ փէտէր,
պանա մէրհամէթ էյլէ, վէ Լա՛ղարը կէօն-
տէր քի՝ փարմաղընը ուճընը սոչա պաթը-
րըպ՝ տիլիսի սէրինլէթսին, զիրա պու 'ալէվ-
25 տէ 'աղապ չէքիյօրըմ՝ տէտի։ Ապրահամ
տախի՝ Էյ օղուլ, սէն 'էօմրիւնտէ էյի շէյ-
լէրինի, Լա՛ղար տախի քէպլէք քէօթիւ
շէյլէրի ալարըղըն խաթընա կէթիր։ վէ շիմ-
տի օ միւթմէկ օլուպ, սէն 'աղապ չէքի-
26 յօրսըն։ չէմ պունուն ճիւմէսինտէն մա՝
տա, սիզին իլէ պիզիմ արամըղաա պէյիւք
պիր կիրտապ սապիթ գըլընմը՝ ալը, շէյլէ
քի պուրտտան սիզէ կէչմէք իսթէյիլէր գա-
տիր օլմալար, վէ օրատան պիզէ կէֆէ Է-
27 Ռէյէյիւր կէչմէյէլէր՝ տէտի։ Օլ տախի
Էյլէ իսէ, էյ փէտէր, սէնտէն տիրէրիմ,
անը փէտէրիմին իանէսինէ կէօնտէրէսին։
28 Զիրա պէշ գարնաաղմ վար։ Թա քի անլէ-
րին տախի պու 'աղապ մաճալինէ կէլմէլէ-
29 ի իչիւն անլէրէ շէհատէթ էտէ՝ տէտի։ Ապ-
րահամ տախի անա՝ Մուսա իլէ փէյլամպէր-
30 լէրի վար, անլէրի տինկլէսինլէր՝ տէտի։ Օլ
տախի՝ իայր, էյ Ապրահամ փէտէր։ լաքին
էյէր տիլէրէ էմվաթտան պիրի կիրտէրսէ,
31 թէվպէ էտէրլէր՝ տէտի։ Օլ տախի անա՝
Էյլէր Մուսա իլէ փէյլամպէրլէրի տինկլէմէզ-
լէրտէ, էմվաթտան պիրի գըլա՞մ էթսէ տա-
խի, իլղամ՝ օլունմայաճաղար՝ տէտի։

Պ Ա Պ 17

- 1 Վէլէ շաղիւրաբերինն խիթապէն լաօբեղէրինն
կէլմէմէս միւմբին տէյիլ տիր. տամա վաճ
- 2 կէլմէլէրինն սէպպօ օլաւա. Պու քիւլէքէր.
տէն պիրինի սիւրչտիւրմէքտէն իսէ, պօյնը.
նա պիր տէյիլմէն թաղը սարլըպ տէնիդէ տ.
- 3 թըլմաւը անա տաճա էյի տիր: Գէնտինիդի
սազընընը. էյէր գարնտաղըն սէնին 'ալէյ
հինտէ խաթա էտէրսէ, անը թա'գիր էյլէ,
վէ էյէր թէվլէ էտէրսէ, անա 'աֆլ էյլէ.
- 4 Վէ էյէր սէնին 'ալէյ հինտէ կիւնտէ ետի
քէրէր խաթա էտիպ' կիւնտէ ետի քէրէր,
թէվլէ էտէրիմ' տէյէրէք սանա ըիւճու' է.
տէրսէ, անա 'աֆլ էտէրին' տէտի:
- 5 Վէ ըսուլէր Բապպա' իմանըմը թէգէիտ
- 6 էյլէ տէտիլէր: Բապպ տախի' էյէր խաւ.
տալ տանէսի գատար իմանընը օլալըտը,
պու ճիւմմէղ աղաճընա' Գէնքտէն սէքիւ.
լիւպ տէնիլ իշինէ տիբիլ տէտիլինիլ կիպի,
սիդէ իթա'աթ էտէր իտի:
- 7 Վէ սիդտէն քի'մ վար քի' չիթթ սիւրէն
էա սիւրիւ կիւտէն գուլը օլուպ տա' թար.
լատան կէլտիլի կիպի' կէչիպ սօֆրայա օ.
- 8 թուր' տէյէքէք տիր. Լաքին անա' թա'ամբ.
մը հաղըրա, վէ գուշանըպ' պէն եէյիպ իշին.
ճէյտէք, պանա խըտմէթ էյլէ, անտէն սօնկ.
- 9 րա սէն տէ եէյիպ իշէրսին' տէմէ'օ մի, 'Ա.
ճէպա օլ գուլա, պուրուրլան շէյլէրի իճ.
րա էթտիլի իշիւն միւթէշէքքիր օլո'ր մը.
- 10 զանն էթմէմ: Գէզալիք սիդէ տախի ճիւմմէ
պուրուրլան շէյլէրի էափտըղընը վաղըթ,
Ֆաթմէսիլ գուլալը ըլ, զիւր իճրասը պիդէ
Ֆաղղ օլանը էափտըգ' տէյինիլ, տէտի:
- 11 Վէ քէնիտի' Եէրուշալիմէ կիտէր իքէն,
Սամարիա իլէ ձէլիլին օրթաւընտան կէշմէսի
- 12 վաղը' օլտու: Վէ պիր քէօյէ կիրէր իքէն,
անըն գարըընտան օն նէֆէր ճիւզամիւր տաթմ'
չըգըպ' ուզաղտան տուրտուր, պիւլէնա
- 13 ուլաղ իլէ, Եա մու'ալլիմ' Յիսուս, պիդէ
- 14 մէրհամէթ էյլէ' տէտիլէր: Օլ տախի անլէ.
րի կէօրտիւքտէ' Վարըպ քէնտինիդի քէնա.
հինլէրէ կէօթէրինիլ տէտի. վէ անլէր կի.
- 15 տէր իքէն, թաճիւր օլտուր: Վէ անլէրտէն
պիրի չիֆա պուլաղընը կէօրտիւքտէ, պիւ.
լէնտ ուլաղ իլէ Ալլահ համա էտէրէք ըիւ.
- 16 ճու' էթտի, Վէ անըն պաղաղընա գափա.
նըպ' անա թէշէքքիւր էյլէտի. պու տախի
- 17 Սամարիալը իտի, Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ'
Օն քիշի թաթ հիւր օլո'ւնմաւը մը, տօղուղը
- 18 նէրէտէ տիր. Պու էճնէպիտէն զոյրի' Ալլա.

*Եւս. մէքքէպ տէյիլմէնի:

- հա համա էթմէյէ ըիւճու' էտէնլէր պուրու'ն.
- 19 մաւը մը' տէտի: Վէ անա' Գաղղ կիթ, ի.
մանըն սէնի խէլաւ էյլէտի' տէտի:
- 20 Վէ ֆէրիսիլէր թարաֆընտան մէլէքիւթ
Ուլաճ նէ' վաղըթ կէլէճէյի սու'ալ օլու'ն.
մաղլէ, անլէրէ ճէվապէն' Մէլէքիւթ Ուլաճ
- 21 սուրէթ ի գաճիւրէտէ կէլմէղ. Վէ իշլէէ պու.
րտա, Եա իշլէէ օրտա' տէմէյէճէքլէր,
զիւրա իշլէէ մէլէքիւթ Ուլաճ սիդին իշինիլտէ
տիր' տէտի:
- 22 Վէ շաղիւրաբերինն տէտի քի' իպն իւլ ին.
սանըն կիւնլէրինտէն պիրինի կէօրսէյէ սրգու
էտէճէյինիլ' տամա մէլէճէյինիլ կիւնլէր
- 23 կէլէճէքլէր: Վէ սիդէ' իշլէէ պուրտա, Եա
իշլէէ օրտա' տէյէքէքլէր տիր. կիթմէյինիլ
- 24 վէ թապի' օլմայրընը, Զիւրա շիմէք թաճթ
էս սէմա պիր թարաֆտան լէմ'ան էտիպ'
թաճթ էս-սէմա օլ պիր թարաֆա զիւր վէր.
տիլի միսիլիւ, իպն իւլ ինսան տախի քէն.
- 25 տի կիւնիւնտէ պէյլէ օլաճաղ տըր: Ամա
էվլէլա անըն չօղ շէյլէր չէքիպ' պու նէսլ
թարաֆընտան ըկտա օլուճմաւը լաղըմ' տըր:
- 26 Վէ Նուհըն կիւնլէրինտէ օլաղը կիպի, իպն
իւլ ինսանըն կիւնլէրինտէ տախի էօյլէ օլա.
- 27 ճաղ տըր: Զիւրա Նուհ սէֆինէյէ կիրիպ
թաճթան կէլէրէք ճիւմմէ խաղը հէլաք էյլէ.
տիլի կիւնն տէկին, Եէյիպ իշէրլէր վէ խէ.
զէվլիւճ էտիպ թէգլիլճ օլուճուրալը իտի:
- 28 Գէզալիք Լուծըն կիւնլէրինտէ տախի օլաղը
կիպի, Եէյիպ իշէրլէր իտի, ախլ ու իթա
էտէրլէր իտի, Էքէրլէր վէ պինա էտէրլէր
- 29 իտի. Ամա Լուծ Սառուստան չըգտըղը
կիւնտէ սէմաւտան աթէշ իլէ քիգրիթ էաղըպ'
- 30 ճիւմմէսինի հէլաք էթտի, իպն իւլ ինսանըն
զուհուր էտէճէյի կիւնտէ տախի պէյլէ օլա.
- 31 ճաղ տըր: Օլ կիւնտէ հէր քիմ տամտա
օլուպ տա' էշտալ խանտէ օլուրա, անլէ.
րի ալմաղա էսմէսին. քէզալիք թարաֆա օ.
- 32 լան կէրիյէ տէճմէսին, Լուծըն զէվլէսինի
- 33 խաթընըղա կէթիրինիլ, Հէր քիմ ճանընը
գուրթալմաղ իսթէրսէ, անը զայ' էտէճէք,
վէ հէր քիմ անը զայ' էտէրսէ, իհէա էտէ.
- 34 ճէք տիր: Սիդէ տէրիմ' Վի' Օլ կէճէտէ պիր
էաթաղտա իքի քիշի պուլուճուպ, պիրի
ալընաճաղ վէ օլ պիրի պրաղընաճաղ տըր:
- 35 իքի գարը պիրլէքտէ տէյիլմէն չէքէքտէ
պուլուճուպ, պիրի ալընաճաղ վէ օլ պիրի
- 36 պրաղընաճաղ տըր. թարաֆա իքի քիշի պու.
լուճուպ, պիրի ալընաճաղ վէ օլ պիրի պրա.
- 37 զընաճաղ տըր: Վէ անա ճէվապէն' Եա
Բապպ, նէ'օրէտէ' տէտիլէր: Օլ տախի ան.
լէրէ' Լաշէ նէրէտէ իսէ, գարթալալը օրսայա
ճէմ' օլուր' տէտի:

Պ Ա Պ 48

1 Վէ տա՛խմ տու՛աւ էտիպ՝ օտանմամագ կէ-
 րէք խտիյնէ տա՛իր տախի անլէրէ պիր թէմ.
 2 սիւ սեցլէյիպ տէտի քի՛ Պիր շէհրտէ Ալլահ-
 տան գօրգմագ վէ ինսանաւ րի՛տյեթ էթմէզ
 3 պիր գատը վար խտի : Վէ օլ շէհրտէ պիր
 տուլ գարը պուլունմագլէ, եանընա կիտիպ՝
 4 Օլ տախի պիր միւտտէթ իսթէմէտի իտէ տէ,
 պա՛տէհու քէնտի քէնտինէ տէտի քի՛ իշէր-
 չի Ալլահտան գօրգմագ վէ ինսանաւ րի՛ա
 5 յէթ էթմէզ իտէմ տէ, Պարի շու տուլ
 գարը պէնի թա՛ծիզ էթտիյի քէլտէն՝ անըն
 հագգընը իհգագ էտէյիմ, տա՛խմ կելպ
 6 պէնի թատի՛ր էթմէսին : Վէ Բապպ տէտի
 քի Նահագգ գատընըն նէ տէտիյինի տինկ-
 7 լէյինիզ, իմտի Ալլահ կէճէ կիւնաիզ քէն,
 տինէ ֆէրտտ էտէն միւնթախապարընըն
 հագգընը, անլէր իշին սապր էտէր իտէ տէ,
 8 իհգագ էթմէյէճէք մի, Սիզէ տէրիմ՝ քի՛
 թէզ հագգլարընը իհգագ էտէճէք տիր : Լա-
 քին իպն իւլ ինսան կելաիյինտէ՝ աճէպա
 եէր իւզէրինտէ իման պուլաճագ մը :
 9 Վէ սալիհ իզ՝ տէյիւ քէնտիյինէ կիւ-
 վէնիպ՝ զայրիլէրի թահգիր էտէն պա՛ղը քիմ.
 10 սէյէրէ տախի շու թէմիլի սեզլէտի : Իքի
 տուլ տուա էթմէյէ հէյթէլէ չըգաը, պիրի
 11 ֆէրիսի վէ տիկէրի կէօմիլէքճի իտի : Ֆէ-
 լիտ տուրուպ՝ քէնտի քէնտինէ պու վէճճ
 իտ տուա էյլէտի : Եա Ալլահ, սանա շիւքը
 էտէրիմ քի պէն սա՛իր տաէմիլէր կիպի գա-
 փըքը, նահագգ վէ զինաքետը վէ եախսա
 շու կէօմիլէքճի կիպի տախի տէյիլ իմ.
 12 Հաֆթատա իքի քէրլէ օրուճ թուլուպ՝
 քեաֆֆէ ի իրաւորմըն՝ իւշրինի վէրիլիմ,
 13 կէօմիլէքճի իսէ ուղապտան տուրուպ՝ կէօզ
 լէրինի պիլէ կէօյէ գալարըմագ իսթէմէզ ի-
 տի : տմմա կէօքսիւնէ վաւրուպ՝ Եա Ալլահ,
 պէն կիւնահաքետաւ մաղֆիլէթ գըլլ տէտի :
 14 Սիզէ տէրիմ՝ քի՛ օլ պիրինտէն իսէ պու-
 թէպիր օլունմըլ օլտրագ իտնէսինէ էնտի,
 զէրա հէր քիմ՝ քի քէնտինի եիւքսէլտիրքէ,
 ալապպանաճագ վէ հէր քիմ՝ քի քէնտինի
 ալապպաւորըսա, եիւքսէլէճէք տիր :
 15 Վէ անլէրէ տօգուլունմաը իշին եանընա
 մա՛տուլար տախի կէթիլաիէր : չայիրալէրի
 իսէ պունու կէօրմէքլէ՝ տլէրի թա՛ղիր էթ.
 16 տիլէր : Ամմա Յիսուս անլէրի եանընա չա-
 ղըրըպ՝ Պրագընըզ, չօճուղար եանընա կէ-
 սինլէր վէ անլէրի մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա
 մլէրիլէթ Ուլլահ, պու մագուլէլէրին տիր :
 17 Հագրիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՛ մէլէքիւթ

Ուլլահ հէր քիմ՝ չօճուղ կիպի գապուլ էթ-
 մէզսէ, անա ալա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի :
 18 Վէ պիր րէ՛իմ՝ Եյ մա՛ալլիմ ի քէրիմ,
 հայաթը քէպէտիյէյէ վարիս օլմագ իշին նէ՞
 19 եափայըմ՝ տէյիւ սանա սու՛ալ էյլէտի : Վէ
 Յիսուս անա, Ղի՛շին պանա քէրիմ տէյօր-
 սըն : պիրտէն՝ եա՛նի Ալլահտան զայրի քէ-
 20 րիմ եօգ տըր : Էվաճիրի պիլիքսին : Ձինա
 էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ
 էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին,
 Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էտէսին՝
 21 տէտի : Օլ տախի՛ Պուլարըն ճիւմէսին սէ-
 պալէթիմտէն պէրու հըֆի էյլէտիմ՝ տէտի :
 22 Յիսուս պունու իշիթտիրքէ, անա՛ Տահա
 պիր նօգասըն վար : քեաֆֆէ ի մաճէլէյինի
 սաթըպ՝ ֆուգարայա թէվլի՛ էյլէ, վէ սէմա-
 տա իաղնէյէ մալլէ օլուրսըն : վէ կէլ պա-
 23 նա թապի՛ օլ՝ տէտի : Վէ օ պունու իշի-
 տինճէ մի քէտտէր օլուա, զիրա զայլէթ զէն-
 24 կին խտի : Վէ Յիսուս անըն միւքէտտէր օլու-
 ղընը կէօրալէքտէ, Ղէնկիլէր մէլէքիւթ Ուլ-
 25 լահա նէ կիւնլէ կիրէրլէր : Ձիրա զէնկիլին
 մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն տէվէնին
 իշնէ տէլիյինտէն կէլմէսի տահա գօլայ տըր՝
 26 տէտի : Վէ իշիտէնլէր՝ Էօյլէ իսէ քի՛մ
 27 իւլաւ օլա պիլիլ՝ տէտիլէր : Օլ տախի՛ ին-
 սան ինտինտէ միւմէին օլմայան շէյլէր ինտ
 28 Ալլահ միւմէին տիր՝ տէտի : Վէ Պէտրոս՝
 իշիթ պիզ հէր շէլի թէրք էտիպ՝ սանա թա-
 29 պի՛ օլուրգ՝ տէտի : Օլ տախի անլէրէ՝ Հա-
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՛ մէլէքիւթ Ուլլահ
 իշին իտնէ եա վալիտէյն եա գարնաւալար
 եա զէվէ եա էվաւոր թէրք էթմիլ օլուպ՝
 30 Պու զէմանտէ չօգ գաթընա վէ ախրէթտէ
 հայաթը քէպէտիյէյէ նա՛իլ օլմայաճագ հիշ
 պիր քիմնէ եօգ տըր՝ տէտի :
 31 Վէ օն իքիլէրի եանընա ալապ անլէրէ՛ իշ-
 թէ իւրուլալիմէ չըգայօրըզ, վէ իպն իւլ ին-
 սան հագգընտա փէյլամպէրլէր վաւթթաթըյ-
 լէ մուհարրէր օլան շէյլէրին ճիւմէսի իթ-
 32 մմա օլունաճագ տըր : Ձիրա թա՛իֆէլէր
 թէպիմ՝ օլունաճագ՝ իսթիհզա վէ շէթմ՝ օլու-
 33 նուպ, իւզէրինէ թիւքիլէճէք տիր : Վէ
 անը գալիլ իլէ տէօյալէքտէն սանկրա գաթլ
 էտէճէլէր : օլ տախի իւշիւնիւ կիւնտէ
 34 գըլամ՝ էտէճէք տիր՝ տէտի : Անլէր իսէ պու
 շէյլէրին հիշ պիրինի ֆէհմ՝ էթմէտիլէր, վէ
 պու սէօզ անլէրաէն մախֆի օլմաղէ, սէգյ-
 լէնիլէն շէյլէրի իտուք էթմէզլէր իտի :
 35 Վէ վագը՛ օլուա քի իրիհ՛յա եագլաւալը-
 ղընաւ, եօլ քէնաւընտա պիր տմա օլու-
 36 րուպ տիլէնիյօր խտի : Վէ խաղըն կէլաիլի-
 շի իշիթմէթլէ, Պու նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ
 37 էյլէմէսի իւզէրինէ, անա՛ Նահագրէթլի Յե-

38 սուս կեչիյօր՝ տէյիւ խապէր վերտիւրէր : Օլ տախի՝ Ես Գիսուս՝ Իպի ի Տաուտ , պանս մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆերեատ էյլէտի :
 39 Վէ էօնտէ կիտէնէր սիւքիւթ էթմէտի իշիւն տնը թա՛ղեր էյլէտիւր իսէ տէ , տահա զի . յատէ՝ Ես Իպի ի Տաուտ , պանս մերհամէթ
 40 էյլէ՝ տէյիւ ֆերեատ էտէր իտի : Վէ Գիսուս տուրուպ՝ քէնտի հաննա կէթիւրիւմէտինի
 41 էմր էթտի . վէ օ հազլաշտըղնտա , Սանա նէ՝ հաիմումը իսթէրսին՝ տէյիւ սնտէն սու՝ . սլ էթտիւնտէ , օլ տախի՝ Ես Բապպ ,
 42 կէօզէրիմ՝ ալըսըն՝ տէտի : Գիսուս տախի սնա՝ Ալըսըն , իմանն սէնի խէլաս էթտի՝
 43 տէտի : Վէ տէր հալ կէօզէրի ալըսըն , վէ Ալլահա համա էտէրէք՝ տնըն տարը սըրա կիթտի . ծիւմէ խալգ տախի պունու կէօր . մէքէ՝ Ալլահա համա էթտիւրէր :

Պ Ա Պ 19

1 Վէ Երիհայա կիրիպ՝ իշինտէն կէչէր իքէն ,
 2 իշթէ Զաքքա իսմիտէ պաշ կէօմիւքծի վէ
 3 զէնկին պիր ատէմ՝ պուլունուպ՝ Գիսուսըն քիմ օլտըղնը կէօրմէք իսթէտի իսէ տէ , պյըն գըսա օլտըղնտան քէսրէթ ինաա սէ-
 4 պէպիլէ գաաիր օլմատը : Վէ իշէրի սէյիր-տիպ՝ տնը կէօրմէք իշիւն պիր ծիւմէկ ա . զաճնա չըգտը . զէրա օրատան կէչէճէք ի-
 5 տի : Գիսուս տախի օլ մահալէ կէլիւրտէ , եօգարը պազըպ տնը կէօրմէքէ , սնա՝ Էյ Զաքքա , սէրիէն ալաղը էն , զէրա պուլ կիւն սէնին խանէնտէ գալմագըղըմ՝ լաղըմ տըր՝
 6 տէտի : Օլ տախի սէրիէն ալաղը էնիպ՝ սիւ-
 7 ռուր իլէ տնը գապուլ էթտի : Վէ ծիւմէտի պունու կէօրտիւքտէ , կիւնաճքեար պիր ա-տէմին խանէսինէ միւսաֆիր օլմագ իշիւն
 8 կիրտի՝ տէյիւ սէյլէտիւրէր : Վէ Զաքքա տուրուպ , Բապպա՝ Էֆէնտի , իշթէ մալիմին նըսֆընը ֆուգարայա վէրիւրիմ , վէ քիմէ իֆ-թիրա իլէ զատը էթտիմ իսէ , տէօրմ միսի .
 9 նի էտա էտէրիմ՝ տէտի : Վէ Գիսուս տա՛նա՝ Պու կիւն պու խանէյէ խէլաս կէլտի , չիւնքի պու տախի Ապրասյոմ՝ օղլս տըր :
 10 Զիրա Իպի իւլ ինտան զայ՝ օլտնը տարայալ խէլաս էթմէյէ կէլտի՝ տէտի :
 11 Վէ տնըր պու շէյլէրի լշիթմէքտէ իքէն , քէնտիսի Էրուշալիմէ հաղըն օլտըղը , տնէր տախի մէլէքիւթ Ուլլահա ֆիլ հալ զուհուր էտէճէյինի զանն էթտիւքէրի իշիւն՝ թէքրար
 12 պիր թէմիւր սէյլէրիպ՝ տէտի քի , Պիր աքըլ-զատէ պիր հիւքմատարըգ սէլահիլէթինի ալըպ 'ալտէթ էթմէք իւզըն , ուզալ պիր տէլարա
 13 հին ի 'ալիմէթինտէ , թն նէֆէր պէնտէսինի 'ալըրըպ՝ տնէրէ տն մընա վէրէրէք , Պէնիմ

'ալտէթիմէ տէկին թիճարէթ էյլէյինիգ՝ տէ-
 14 տի : Ամմա տնըն հէմէհիլէրի տնա պուզըգ էթմէքէ , Պուսուս իւզէրիմիկէ հիւքմատար օլմատնը իսթէմէյիլ՝ տէմէք իշիւն տարն-
 15 ճա վէքիլէր կէօնտէրտիւրէր : Վէ վազը՝ օլ-տու քի հիւքմատարըգ սէլահիլէթինի ալըպ 'ալտէթ էթտիւրիւնտէ , քիմին նէ թիճարէթ էթտիլինի պիլմէք իշիւն՝ ազէէյի վէրմիշ օլ-տըղը պէնտէլէրինին քէնտի նէզտինէ չաղըրլ-
 16 մալընը էմր էթտի : Վէ պիրինճիսի հազլա-չըպ՝ Էֆէնտիմ , սէնին մընա տն մընա գա-
 17 զանտը՝ տէտի : Օլ տախի սնա՝ Աֆէրին , էյի պէնտէ , էն ծիւզի շէյաէ սատրգ պու-լունաղըն իշիւն՝ օն շէհրին իւզէրինէ հիւ-
 18 քիւմէթին օլտնը՝ տէտի : Վէ իքիւնճիսի կէ-լիպ՝ Էֆէնտիմ , սէնին մընա պէշ մընա
 19 գաղանտը՝ տէտի : Վէ պունա տախի Սէնին տէ պէշ շէհրին իւզէրինէ հիւ-քիւն օլտնը՝
 20 տէտի : Վէ տիկէր պիրի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ , իշթէ պիր մէնտիլ իշինտէ հիւքմէ էյլէտիլիմ
 21 սէնին մընա , Զիրա սէրթ պիր ատէմ օլտը-ղըն իշիւն , սէնտէն գօրգտըմ . սէն գօմատը-ղըն շէյի ալըսըն , վէ էքմէտիլինի պիշէրինի
 22 տէտի : Օլ տախի սնա՝ Էյ հարամալ պէն-տէ , սէնի քէնտի աղընտան հիւքմէ էտէ-րիմ . սէն պէնիմ գօմատըղըմ շէյի ալըպ՝ էքմէտիլիմի պիշէն սէրթ պիր ատէմ իտիլի-
 23 մի պիլիւր իքէն , Նի՛չիւն պէնիմ ազէէմի սարրաֆլարա վէրմէտին , պէն տախի կէլտի-լիմտէ՝ տնը ֆա՛իլիլէ թա՛հիլ էտէր իտիմ՝
 24 տէտի : Վէ օրատա հաղը պուլունալարա՝ Անտէն մընայը ալըպ՝ օն մընատը օլտնա վէրի-
 25 նիլ՝ տէտի : (Վէ տնա՝ Էյ էֆէնտի , տնըն
 26 օն մընատը վար՝ տէտիւր) Զիրա սիգէ տէ-րիմ քի՝ շէր քիմին վար իսէ , տնա վէրիլիւր , վէ քիմին եօղ իսէ , օլտնը տախի քէնտիսին-
 27 տէն ալընաճաղ տըր : Ամմա իւզէրիլէրինէ հիւքմատար օլմամը իսթէմէյէն տիւշմէնէրիմի պուրայա կէթիրիպ՝ հուզաղըմտա գաթլ է-տիինիլ՝ տէտի :
 28 Վէ Գիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիւրտէն/սօնկրա , Էրուշալիմէ չըգմագ իւզըն իլէրի
 29 կիթմէքտէ իքէն , Վաղը՝ օլտու քի Զէյլիմա՛ն Դալլէ տէնիլէն տալըն գուրպինտէ վաղը՝ Պէյթ-թաճէ իլէ Պէյթ՝անիսյա հազլաշտըգ-տա , շայիրալէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ
 30 տէտի քի՝ Գարշառաքի քէյէ կիտինիլ , վէ իշինէ կիրտիլինիլ կիպի , իւզէրինէ ալալ պիր ատէմ պիմէմիշ պաղլը պիր սըֆա պու-
 31 լարընըլ . տնը չէօդիւպ կէթիրինիլ , Վէ էյէր պիր քիմէն սիգէ՝ Նի՛չիւն չէօդիւրը-նըլ՝ տէյիւ սու՛ալ էտէրտէ , տնա պէյլէ սէյլէյինիլ , ես՛նի Էֆէնտիլէ լաղըմ տըր՝
 32 Դէյէ-Դիւլ . կէօնտէրիլէր տախի կիտիպ

սին , վէ խաթրա պագմայրպ' Ալլահն թա-
 22 ղիդէ' Գայսերէ խարած վերմէք ճա'ի'դ մի ,
 23 եօգսա տէրիւ մի' տէտիլէր : Օլ տախի հիւ-
 24 լերին ֆէհմ էթմէքլէ , անլէրէ' Պէնի նի'չիւն
 25 թէճրիւպէ էտիյօրսընը . Պանա պիր տինար
 26 կէօթէրինիդ . անտէ օլան սուրէթ իլէ եազը
 27 քիմի'ն տիր' տէտիլտէ , Գայսերին' տէրիւ
 28 ճէվապ վէրտիլէր : Վէ անլէրէ' իմտի Գայ-
 29 սերէ 'ա'իա օլանը Գայսերէ , վէ Ալլահ 'ա-
 30 իա օլանը Ալլահա էտա էտինիդ' տէտի . Վէ
 31 անլէր գալմէն հուզուրնտա անը սէօզ իլէ
 32 թուլթմազա գատիր օլմայրպ' անըն ճէվապնա
 33 թէ'աճճիւպ էտերէք սիւքիւթ էյլէտիլէր :
 34 Վէ գըյամէթի ինքեար էտէն սատուզի-
 35 լէրտէն պա'զըս անըն ետնընա կէլիպ' անա
 36 սու'ալ էտերէք , էյ մու'ալլիմ , Մուսա պի-
 37 ղէ' էյէր պիր քիմտէնիս գարնտալը պիլա վէ-
 38 լէտ վէֆաթ էտերտէ , ղէվճէսինի գարնտալը
 39 ալապ' գարնտալընա ղիւրրիյէթ վէյտա էթ-
 40 սին' տէրիւ եալմըշ տըր : իմտի ետտի գարն-
 41 տալ վար իտի , վէ պիրինճիսի պիր գարը
 42 ալապ' պիլա վէլէտ վէֆաթ էթտի : Վէ օլ-
 43 գարըյը իքինճիսի ալապ' պու տախի պիլա
 44 վէլէտ վէֆաթ էթտի : Վէ իւչիւնճիւսիւ ,
 45 վէ հաքէզա ետտիսի տէ անը ալըպ' էվլտա
 46 պրապմայրազ վէֆաթ էթտիլէր : Վէ ճիւմ'
 47 տիստէն սօնիրա , գարը տախի վէֆաթ էթ-
 48 տի : իմտի գըյամէթտէ անլէրտէն հա'նիւր-
 49 սընըն ղէվճէսի օլուր . չիւքի ետտիսինիս
 50 մէքուհէսի օլուր' տէտիլէր : Յիսուս տախի
 51 անլէրէ ճէվապէն տէտի քի' Պու տիւնետնըն
 52 էվալտա թէլգէվիլիւճ էտիպ թէլգիլիճ օլուրուր
 53 լար : Ամմա օլ տիւնեայա , վէ գըյամէթ
 54 իւլ էվալթա նա'իլ օլմազա լըյըգ ի'թիպար
 55 օլուրանլար նէ թէլգէվիլիւճ էտերլէր' նէ տէ
 56 թէլգիլիճ օլուրուրլար . Ջիրա արթըգ վէֆաթ
 57 տէտէվլէր . չիւքի մէլա'իքէ իլէ միւսալի
 58 'օլուպ էվալտա Ուլլա'ի տըրլար , մաոէմ' քի
 59 էհլ ի գըյամէթ տիրլէր : Ամմա Մուսա տա-
 60 խի' չալը ֆըգրտալնտա , Րապպա' Ապրահա-
 61 մըն Ալլահը վէ իսհազըն Ալլահը վէ Եա'գու-
 62 պըն Ալլահ' տէմէտիլլէ էվալթըն գըյամ'
 63 էտէճէյլիսի պէյաա էթմիշ տիր : Ալլահ իսէ
 64 էվալթըն տէրիւ , ամմա հայաթտա օլանլա-
 65 բըն Ալլահ տըր . ղիւրա ճիւմէսի տաա տիրի
 66 տիրլէր : Վէ 'ուլէմտաան պա'զըս ճէվապ
 67 վէրիպ' Եա մու'ալլիմ , կիւզիլ սէօյլէտին'
 68 ալապէր : Վէ արթըգ անա պիր շէյ սու'ալ
 69 էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիլէր :
 70 Վէ անլէրէ' Մէսիհ նա'սըլ Տաուտըն օլու-
 71 տըր' տէրլէր . Տաուտ քէնտիսի Մէգամիր
 72 քիթապընտա , Րապպա Րապպամա' Պէն սէնիս
 73 տիւլմէնլէրինի այաղըսընա պոսամապ էտին :

44 ճէյէտէք սաղըմտա օթուր' պուլուրտու : իմ'
 տի Տաուտ անա Րապպա թէմիլէ էտէր իսէ ,
 նա'սըլ անըն օլլա տըր' տէտի :
 45 Վէ պիւթիւն գալմ' իշիտիր իքէն , շա-
 46 յիրալէրինէ տէտի քի' կէնիշ էլլիտէ իլէ կէդ-
 մէք իսթէյէն վէ չարալարտա սէլալանմաղը
 վէ սինաղղարտա պաշ քիւրսիլէր վէ ղէյա-
 47 ֆէթլէրտէ պաշ սէտիրլէրի սէվէն 'ուլէմտաան
 սաղընընը : Անլէր տուլ գարըլըրն էվէրի-
 նի եէյիպ' կէօթէրիշ իշիւն ուզուն տա'ա-
 լար էտերլէր . անլէր տաշա շէտաա 'ազապա
 տիւլար օլաճաղար տըր :

Պ Ա Պ 21

1 Վէ նաղար էտիպ ղէնկիլէրին խաղնէյէ
 2 հէտիլէրինի աթաղլարընը կէօրաիւ : Վէ
 3 օրայա ֆազիր պիր տուլ գարընըն իքի փուլ
 4 աթաղընը տախի կէօրիւպ' շաղիգաթէն սի-
 5 ղէ տէրիւ քի' պու ֆազիր տուլ գարը
 6 ճիւմէսինտէն ղիլապէ աթաղ : Ջիրա պու-
 7 լարն ճիւմէսի Ալլահա մախսուս օլան հէ-
 8 տիլէ սանաղղարտա ֆաղալարնտան աթաղ-
 9 լար . պու գարըն իսէ եօղաղընտան պիւ-
 10 թիւն նաֆազաղընը աթաղ' տէտի :
 11 Վէ պա'զըլարն հէյէլին հաղընտա
 12 կիւզէլ թաշար վէ վազֆուր իլէ միւզէյ-
 13 յէն տիր' տէտիլէրինտէ , Օլ տախի' Պու
 14 կէօրտիլիւնիւլ շէյլէրտէն եղըմտաղ պի-
 15 րի պիր իւզէրինտէ հիւ պիր թաշ գալմայա-
 16 ճաղը կիւնլէր կէլէճէք տիր' տէտի : իմտի
 17 անա սու'ալ էտիպ' Եա Մու'ալլիմ , պու շէյ-
 18 լէր նէ' ղէման վուգու' պուլաճապ , վէ պու
 19 շէյլէրին վաղը' օլաճաղ ղէմանը 'ալապէթի
 20 նէ' տիր' տէտիլէր : Օլ տախի' Սաղընընը
 21 իլլալ օլուրմայալընը . ղիւրա չօգ քիմէլէր
 22 իսիմ իլէ կէլիպ' Մէսիհ պէն իմ' , վէ Վա-
 23 գըլթ եաղլաշմըշ տըր' տէյէճէքլէր . իմտի
 24 անլէրէ թապի' օլմայրնը : Վէ ճէնքլէր ի-
 25 լէ իսթիլալ խաղըրլէրինի իշիթալիլիւտէ
 26 խաղիլ էթմէյինիդ . ղիրա պուլար էվիլա
 27 վաղը' օլմազ կէրէք տիր . ամմա նիհայէթ
 28 տիր 'ազապ կէլմէ' տէտի : Օլ ղէման անլէ-
 29 րէ տէտի քի' Միլլէթ միլլէթ 'ալէյսինէ վէ
 30 հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյսինէ գալը-
 31 ղապ' Նիլէ մաշալլէրտէ շէտաա ղէլլէլէր իլէ
 32 գըլթըլար վէ թա'ուլար օլուպ' սէմտաան
 33 հէյալէթիլ շէյլէր վէ պէյիւք 'ալապէթը օ-
 34 լաճապ տըր : Ամմա պուլարն ճիւմէսինտէն
 35 էվիլէլ , սիլի տէրտէսթ էտիպ' սինաղղարա
 36 վէ հապարա թէպիմ' էտերէք' թէ'աաա
 37 էտէճէքլէր , վէ պէնիմ' իսիմ' իշիւն մէլիլէր
 38 իլէ վալլէր հուզուրնտա ճէլալ օլուրաճապ
 39 նըլ : Պու իսէ սիլիլ իշիւն շէհաաթիլ էլէրինէ

- 44 կէշէճէք տիր: Իմախ խաթրնըդտա օլուն քի՝
վէրէճէյինիդ ճէվապը էվէլճէ թէֆէքքիւր
45 էթմէյէսինիդ: Ջիրա պէն սիզէ աղըզ վէ հիք-
մէթ վէրէճէյիմ քի՝ պիլ ճիւմէ սիզէ մու-
խալիֆ օլանլար անը ճէրճ վէ մուգավէմէթէ
46 միւգթէտիր օլմայա: Վէ վալիտէյն իլէ
գարնտալար վէ ագրապա վէ տօթլար թա-
րաֆընտան տախի էլէ վէրիլճէքսինիդ, վէ
47 սիզաէն պա՛գըլարընը գաթլ էտէճէքլէր: Վէ
պէնիմ իսմիմ իչիւն ճիւմէ թարաֆընտան
48 պուզղ օլունաճագսընը: Լաքին պաշընըզ-
49 տան պիր գըլ գայ՝ օլմայաճագ տըր: Ճան-
լարընըզ սապընըզ իլէ գաղանճագսընըզ,
20 Լաքին Երուշալիմի օրտուլար իլէ իհաթէ
օլունմուշ կէօրտիւլիւնիզտէ, օլ գէման
անըն խորապլէթինին եազըն օլտըղընը պի:
21 Էսինիլ: Օլ գէման Եհհաթիլէտէ օլանլար
տաղլարա գաշըպ՝ անըն վասաթընտա պու-
լունանլար տըշարը չըգսընլար: վէ ճիվարլար.
տա օլանլար տախի անըն իչինէ կիրմէսինլէր:
22 Ջիրա ճիւմէ մուհարբէր օլան նէսնէլէրին
իթմամը իչիւն, պուշլար ինթիգամ կիւնլէրի
23 տիր: Ամմա վայ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ
էմգլըլ օլանլարա: զիրա եէրին իւզէրինտէ
պէոյիւք մուսիպէթ վէ պու գավմա գաղապ
24 օլմագ տըր: Վէ գըլճ աղընա տիւշէճէք-
լէր, վէ ճիւմէ միլէթլէր իչինէ էսիր կէօ
թիւրիւլէճէքլէր: վէ թա՛իֆէլէրին վագրթ-
լարը թէմամ՝ օլունճայատէք՝ Երուշալիմ
թա՛իֆէլէր թարաֆընտան փայիմալ օլմագ:
25 Վէ կիւնէշ իլէ այ վէ երլաղլարտա յաւա-
մէթլէր օլմագ: վէ եէրին իւզէրինտէ թա՛ի.
ֆէլէրին հայրէթ իլէ իղթիրապը օլմա՛ տէ.
26 Նիղ վէ տաղլարա սէտա վէրէրէք, Ատէվէր
գօրգուտան վէ տիւնեանըն իւզէրինէ կէլէ-
ճէք շէյլէրէ միւնթագիր օլմագտան պայլաւ.
ճագլար տըր: զիրա սէմավաթըն գուվլէթլէրի
27 սարըլաճագ տըր: Վէ օլ գէման իպն իւլ
ինսանը պուլուլտա գուտրէթ վէ յաղիմ ճէ.
28 Լալ իլէ կէլէր կէօրէճէքլէր տիր: Վէ պու
շէյլէր վագը՝ օլմաղա պաշլայընճա, պաշլարը.
նըզը գալընըզ էօգարըյա պագընըզ, զիրա
խէլարընը Եագլաշըյօր:
29 Վէ անլէրէ պիր թէմնիլ սէոյլէտի: Խնճիր
աղաճընա վէ ճիւմէ աղաճլարա պագընըզ.
30 Ֆիլիսթինաթլէրի գէման, պագըպ՝ տըթըզ
եաղըն եազըն օլտըղընը քէնտիլլինիզտէն
31 անլարընըզ: Քէգալիք սիզ տախի պուշլա-
րըն վագը՝ օլտըղընը կէօրտիւլիւնիզ գէման
մէլէքիւթ Ուլլահըն թէգարրուպ էթտիյի
32 մալիւմիւնիւզ օյա: Հաղիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ ճիւմէսի վագը՝ օլմայընճա պու
33 նէսլ գէվալ պուլմայաճագ տըր: Ամմա վէ
գէվն զա՛իլ օլուն, ամմա սէօղլէրիմ աղա

- 34 զա՛իլ օլմաղ: Վէ քէնտիլլէրինիզ սագընը-
նըզ, գալպլէրինիզ սէրիօլըզ վէ պէքրիլէք
վէ տիւնեմիլ էնտիլլէր իլէ աղըլաշըպ՝ օլ
35 կիւն իւզէրինիզ անսըղըն եէթիլլէսին: Ջի-
րա պիւթիւն եէր իւզէրինտէ սաքին օլան-
լարըն ճիւմէսի իւզէրինէ քէմէնտ կիպի կէ-
36 շէճէք տիր: Իմտի սիղ պիլ ճիւմէ պու վա-
գը՝ օլմագ շէյլէրտէն գուրթալուպ՝ իպն
իւլ ինսանըն հուզըրընտա տուրմաղա լայըզ
օլմագ իչիւն, հէր վագրթ տուա էտէրէք
ույանըզ տուրընըզ:
37 Վէ կիւնտիւզ հէյթէլաէ թալիմ էտիպ՝
կէճէլէրի չըգըպ՝ Ջէյթուն Գուշ տէնիլէն
38 տաղտա պէյթիւթէթ էտէր իտի: Վէ սա-
պաշլարը երբէն պիւթիւն գավմ անը տինի-
լէմէք իչիւն հէյթէլաէ եանընա կէլիլէր իտի:

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ Ֆըս լանիլէն ֆէթիր պայրամը թէ-
2 գարրուպ էթտիքտէ, Պաշ քէսհինլէր իլէ
՛ուլէմա անը հէլըք էթմէք իչիւն պիր վէսիլէ
արայօլըլար իտի: զիրա գավմտան գօրգար-
լար ըւր:
3 Վէ շէյթան օն իքիլէրտէն մա՛տուա օլան
Խախաթիթի միւլաղգըպ Եհհուտանըն տէրու-
4 նինէ կիրմէլէ, Օլ տախի կիտիպ՝ պաշ
քէսհինլէր վէ պաշ մուհաֆըլար իլէ անլէրէ
նէ վէճճէ անը թէսլիմ էտէճէլինէ տա՛իր
5 սէոյլէշտի: Անլէր տախի սէվինէրէք, անա
6 աղչէ վէրմէյի թէ՛սհհիւտ էթտիլէր: Օլ
տախի վա՛տ էտիպ՝ անը քէնտիլլէրինէ, խաղ
թէճէմիւն՝ էթմէքսիլին, թէպլիմ էթմէյէ
ֆուրսաթ արար իտի:
7 Վէ Ֆըս գուրպանընը գէպճ էթմէսի Լա-
8 զըմ օլան եէվմ ի ֆէթիր կէլտիքտէ, Պետ-
րոս իլէ Եուհաննայը կէօնտէրիպ՝ կիտինիզ,
պիզէ ֆըսճ հաղըրլայընը տա եէյէլիմ՝ տէ-
9 տի: Անլէր տախի անա՛ Նէ՛րէտէ իսթէրսին
10 հաղըր էտէլիմ՝ տէտիլէր: Օլ տախի անլէրէ՛
իլթէ շէհրէ կիրտիլինիզտէ պիր տէսթի ոու-
կէօթիւրէն պիր տաէմ՝ սիզէ րաթթ կէլէճէք
տիր: անըն կիրէճէյի էվէ արտը սըրա կի-
41 ըիպ: Օլ էվին սահիպինէ տէյինիզ քի՝ Մու-
՛ալլիմ աանա՛: Հայիրտլէրիմ իլէ պէրապէր
ֆըսճ եէյէճէյիմ օտա նէ՛րէտէ տիր՝ տէ-
42 յօր: Վէ օ սիզէ տէօշէնմիշ ֆէվգանի պիր
օտա կէօթէրէճէք տիր: օրտա հաղըրլայը-
43 նըզ՝ տէտի: Վէ անլէր տախի վարըպ՝ քէնտի-
լէրէ տէտիլի կիպի պուլմաղէ, Ֆըսճ հա-
ղըրլաւար:
44 Վէ վագթը կէլտիքտէ՝ քէնտիտի օն իքի-
րէտուլ իլէ պէրապէր սօֆրայա օթուրտա:
45 Վէ անլէրէ՛ Պէն էլէմ չէքմէպտին էվէլ,

ու Ֆորսը սիզին իլէ պերապեր եէմէքլիյի
 46 զայէթլէ արդուլատըմ՝ Զիրա սիզէ տէրիմ
 քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահտա իթմամ օլունճա-
 յատէք, արթըզ անտէն եէմէլէճէյիմ՝ տէ.
 47 տի : Վէ քեասէյի ալըզ շիւքը կթտիքտէն
 սօնկրա՝ Պունու ալըզ պէյնինիզտէ թագսիմ
 48 էտինիզ. Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ
 Ուլլահ կէլինճէյէ տէկին, ասմանըն մահաու-
 լընտան իշմէյէճէյիմ՝ տէտի :
 49 Վէ էքմէք ալըզ շիւքը կթտիքտէն սօնկրա
 փաթէլէտի, վէ՝ Պու սիզին իշիւն վէրիլէն
 պէնիմ ճէսէտիմ տի. պունու պէնիմ զէք-
 րիմ իշիւն էյլէյինիլ տէյրէք անլէրէ վէտի :
 50 Քէզալէք ազշամ՝ թա՝ամընտան սօնկրա,
 քեասէյի տախի ալը՝ Պու քեասէ սիզին ի-
 շիւն տէօքիւլէն գաւնըմ իլէ օլան աշտը ճէ-
 տիտ տի՝ տէտի :
 51 Լաքին իշթէ պէնի ելէ վէրէնին էլի պէ-
 նիմ իլէ պէրապեր սօֆրանըն իւզէրինտէ տիր :
 52 Վէ վագը՝ա իպն իւլ ինսան թագտիր օլուն-
 տըզը իւզըն կիտեր, լաքին վայ ելէ վէրիլէ.
 53 սինէ վատթա օլան ապէմէ՝ Կեֆի : Անլէր
 տախի՝ աճէպա քէնտիլէրինտէն հա՞նկըսը
 պունու էտէճէք տիր՝ տէյիւ պիրի պիրինէ
 սուալ էթմէյէ պաշտալար :
 54 Վէ անլէրտէն հանկըսը պէյիւք ի՛թիպար
 օլունաճաղընա տա՛իր արալարընտա միւճա-
 55 տէլէ տախի վագը՝ օլմնշ իտի : Օլ տախի
 անլէրէ խիթապէն՝ Միլէթլէրին մէլէքլէրի
 անլէրին իւզէրինէ թէսալիւթ էտիպ՝ իճրաի
 հիւքիւթ էտէնլէրէ վէլի ի նի՛մէթ տէնի.
 56 լէր. Ամմա սիզ պէյյէ օլմայընը. պէյնինիզ-
 տէ պէյիւք օլան էն քիւշիւք կիպի, վէ
 57 րէ՛իս օլան՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլուն : Զի-
 րա հա՞նկըսը պէյիւք տիր, սօֆրատա օթու-
 րա՞ն մը, էօգսա խըտմէթ էտէն մի. սօֆրա-
 տա օթուրան տէյի՞լ մի. պէն իսէ սիզին
 58 արանըզտա խըտմէթ էտէն կիպի իմ : Վէ
 սիզ թէճրիւպէլէրիմտէ պէնիմ իլէ պէրապեր
 59 թէհամմիւլ էտէն քիմնէլէր սինիզ : Վէ փե-
 տերիմ պանա մէլէքիւթ թէ՛աճհիւտ էթ-
 տիյի կիպի, պէն տէ սիզէ թէ՛աճհիւտ էտէ.
 60 րիմ. թա քի մէլէքիւթիմտէ սօֆրամտան եէ-
 յիպ իշէսինիզ, վէ թախթլար իւզէրինտէ օ-
 թուրուպ՝ Իրայէլին օն իքի սըպլընա հիւքմ
 էտէսինիզ՝ տէտի :
 61 Վէ Բապպ՝ Էյ Սիմ՝օն, էյ Սիմ՝օն, իշթէ
 շէլթան սիզի պուզտայ կիպի էլէմէք իօթէ.
 62 տի. Վէ պէն իմանըն գա՛իլ օլմաթըն տէյիւ
 սէնին իշիւն տու՛ա էթտիմ, սէն տախի ըիւ-
 ճու՝ էթտիյինտէ, գարնտաշարընը սապիթ
 63 էյլէ՛ տէտի : Օ իսէ անա՝ Եա Բապպ, սէնին
 իլէ կէրէք հապտա՝ կէրէք էօլիւմէ կիթմէյէ
 64 հաղըր ըմ՝ տէտի : Օլ տախի՝ Էյ Պետրոս,

սանա տէրիմ՝ քի՝ սէն պէնի թանըտըզըն իւշ-
 քէրրէ ինքէտըր էթմէտիքճէ, պու կիւն խօրօս
 էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի :
 35 Վէ անլէրէ՝ Սիզի քիսէնիզ վէ տաղարճը-
 զընըզ վէ ոյազ գապընըզ օլմայարազ կէօն-
 տէրաիյիմտէ, պիր շէյէ իճիթիյաճընըզ օլ-
 տո՞ւ մը՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր տախի՝
 36 Խայր, օլմատը՝ տէտիլէր : Պատէհու ան-
 լէրէ՝ Լաքին շիմտի հէր քիմին քիսէսի եա-
 խօտ տաղարճըզ վար իսէ, ալըն. վէ հէր
 քիմին գըլըճը հօղ իսէ, իկապընը սաթըպ՝
 37 իշթիրա էթսին, Զիրա սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Վէ
 միւճըրիլէր արապընտա՝ աւտտ օլունտու՝ տէ-
 յիւ մուհարրէր օլան պու քէլամ՝ տահա
 պէնտէ իթմամ՝ օլունմազ կէրէք տիր. հիւնքի
 պէնիմ հազգըմտա օլան շէյլէրին նիճայէթի
 38 կէլմէքտէ տիր՝ տէտի. Վէ անլէր՝ Եա Բապպ,
 իշթէ պուրատա իքի գըլըճ վար՝ տէտիլէր
 օլ տախի անլէրէ՝ Գեաֆի տիր՝ տէտի :
 39 Վէ չըգըպ՝ ապէթի իւզըն Զէյթուն տա-
 զընա վարաը. շայիրալէրի տախի անըն ար-
 40 տընճա կիթտիլէր : Վէ օլ եէրէ վաթըլ օլ-
 տըգտա, անլէրէ՝ իղվայա տիւշմէմնիզ իշիւն
 41 տու՛ա էտինիզ՝ տէտի : Վէ անլէրտէն պիր
 թաշ աթըմը գատար չէքիլտի, վէ տիգ չէօ-
 42 քիւպ, Էյ փէտեր, էյեր իսթըրսէն՝ պու
 քեասէյի պէնտէն կէլէր. լաքին պէնիմ իրա-
 տէթիմ տէյիլ, անճագ սէնինքի օլուն :
 43 տէյիւ տու՛ա էյլէտի : Վէ անա օէմատան
 պիր մէլէք կէօրիւնիւպ՝ անը գուպլէթնտիրի
 44 իտի, Վէ իղթիրապը՝ աղիմտէ պուլունուպ՝
 քէմալ ի կէրմի իլէ տու՛ա էտէրէք, թէրի եէ-
 45 րին իւզէրինէ տիւշն իրի գան տամալար
 46 տէն ույումուշ պուլտու : Վէ անլէրէ՝ Նի՞-
 չիւն ույուպօրսընը. իղվայա տիւշմէմնիզ
 իշիւն գալըզպ տու՛ա էտինիզ՝ տէտի :
 47 Վէ օ տահա սէյլէր իքէն, իշթէ պիր գա-
 լապալըզ վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Եէ-
 հուտա նամ՝ քիմէսնէ էօնլէրինճէ կէրէք,
 48 Յիսուս էօփմէք իշիւն անընա կէտի : Վէ
 Յիսուս անա՝ Էյ Եէհուտա, իպն իւլ ին-
 49 սանը էօփմէ՞քլէ մի ելէ վէրիլսին՝ տէտի : Վէ
 էթրաֆընտա օլանլար նէ վուգու՝ պուլտա-
 զընը անկալարալարընտա, անա՝ Եա Բապպ,
 50 գըլըճլէ վուլարըմ՝ մը՝ տէտիլէր : Վէ անլէր-
 տէն պիրի քեահին ի աղամըն պէնտէսինէ
 51 վուրուպ, անըն սաղ գուլաղընը քէստի : Վէ
 Յիսուս ճէվապ էտիպ՝ Պու գատար քեաֆի
 տիր՝ տէյրէք, գուլաղընա տօգուլուպ՝ անա
 52 չէֆու վէրտի : Վէ Յիսուս քէնտի իւզէրինէ

Նիւն. պրազըն

- կէլէն պաշ քեահինէր իլէ հէյքէլին պաշ մու-
հաֆըզարընա վէ իսթիյարըլարա իսթապէն՝
Հարամի՞ իւզէրինէ կիտէր կիպի մի գըլըճը վէ
53 սօփալը չըգտընըզ : Պէն հէր կիւն սիզին իլէ
պէրապէր հէյքէլտէ իքէն, պէնիմ իւզէրիմէ ել
ուզաթմաւընըզ . ամմա պու սիզին սա'աթը-
նըզ վէ զուլմէթին հիւքիւմէթի տիր՝ տէտի :
54 Վէ անը թուրուպ կէօթիւրտիւլէր, վէ
քեահին ի տ'զամըն խանէսինէ իտխալ էթաի-
լէր . Պետրոս տախի իրադտան արաը սըրա
55 կիտիյօր իտի : Վէ հաւլընըն օրթաւընտա ա-
թէշ եագըզ՝ պիրլէքտէ օթուրտըլարընտա ,
56 Պետրոս տախի արալարընտա օթուրտու : Վէ
պիր ծարիյէ անը աթէշին եանընտա օթու-
րուր կէօրմէքլէ , անա տիգգաթլէ պագըզ՝
Պու տախի անըն իլէ պէրապէր իտի՝ տէտի :
57 Օ իսէ , էյ գարը , պէն անը թանըմամ՝ տէ-
58 յիւ անը ինքեար էթտի : Վէ պիր ազ սօնկ-
րա անը տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի ան-
լէրտէն սին տէտիյինտէ , Պետրոս՝ էյ ատէմ՝ ,
59 տէյիլ իմ՝ տէտի : Վէ թագըրիպէն պիր սա-
'աթ միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր քիմնէ թէ՛քիտ
էտիպ՝ Ֆիլ հագիդէ պու տախի անըն իլէ պէ-
60 րապէր իտի , չիւքի շէլլիլ տիր՝ տէտի : Ամ-
մա Պետրոս՝ էյ ատէմ՝ , նէ սէօյլէտիյինի պիւ-
մէմ՝ տէտի . վէ տէր 'ազապ քէնտիսի տահա
61 սէօյլէր իքէն , խօրօս կէօթաիւ : Վէ Բապպ
տէօնիւպ Պետրոսա պագտը . վէ Պետրոս Բապ-
պըն քէնտիսի՝ Խօրօս կէօթմէզտէն եվլէլ , սէն
պէնի իւշ քէրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտի-
62 յի սէօղը խաթըրընա կէթիւրտի : Վէ Պետ-
րոս արալարըլա չըգըզ՝ աճը աղըտըր :
63 Վէ Յիսուսը պէքլէյէն ատէմլէր անը իս-
64 թիհզա էտէրէք՝ տէօյլէրլէր իտի : Վէ պաշընը
էօրթիւպ էիւզիւնէ վուրարագ , անա սու'ալ
էտիպ՝ Սանա վուրան քի'մ իտիյինի փէյ-
65 զամպըրլէք էլլէ՝ տէրլէր իտի : Վէ քիւֆը
էտէրէք , 'ալէյհինտէ տահա նիչէ շէյլէր սէօյ-
լէրլէր իտի :
66 Վէ կիւնտիւղ օյտըգտա , միլլէթ իսթի-
յարըլարը իլէ պաշ քեահինէր վէ 'ուլէմա ճէմ՝
օյուպ՝ անը քէնտիլէրին միլլէթ մէճիսինէ
67 կէօթիւրիւպ՝ Մէսիհ սէ'ն մի սին , պիզէ սէօյ-
լէ՝ տէտիլէր . օլ տախի անլէրէ՝ էյէր սիզէ
68 սէօյլէսէմ՝ , հիչ ինանմազ սընըզ . Վէ էյէր
սու'ալ էթսէմ տախի՝ նէ ճէվապ վէրիբ , նէ
69 տէ սալը վէրիբսինիզ : Պուտտան պէօյլէ Իպի
իւլ ինսան գուտրէթ Ուլլաճն սաղընտա օ-
70 թուրաճագ տըր՝ տէտի : Վէ ճիւմլէսի՝ էյ-
լէ իսէ սէն Իպիուլլաճ մը սըն՝ տէտիլէր . օլ
տախի անլէրէ՝ Տէտիլինիզ կիպի իմ՝ տէտի :
71 Վէ անլէր՝ Արթըզ պիզէ շէհատէթ նէ՞ լա-
ղըմ՝ տըր . զիրա քէնտիսիլ անըն աղընտան
իշիթալիք՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ անլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը գալըզպ
2 անը Փիլաթօսա կէօթիւրտիլէր : Վէ անը իթ-
թիհամ էթմէյէ պաշալըզպ՝ Պուտու միլլէթի
աղտըրմագտա , վէ՝ Պէն Մէսիհ մէլէք իմ տէ-
յէրէք՝ Գալսէրէ խարաճ վէրմէքտէն մէն՝
3 էթմէքտէ պուլտուգ՝ տէտիլէր : Վէ Փիլա-
թօս անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիյի սէ'ն մի սին
տէյիւ սու'ալ էյլէտիքտէ , օլ տախի անա
4 ճէվապէն՝ Սէօյլէտիլին կիպի տիր՝ տէտի : Վէ
Փիլաթօս պաշ քեահինէր իլէ խալգա՝ Պու
ատէմտէ հիչ պիր ճիւրմ՝ պուլմայօրըմ՝ տէ-
5 տի : Ամմա անլէր իսարա էտէրէք՝ շէլլիտէն
պաշալըզպ թա պուրայա գատար , պիւթիւն
Եէհուտիլէտէ թա'լիմ իլէ գալմը թահրէք
6 էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ Փիլաթօս շէլլիլ լաֆ-
ղընը իշիթմէքլէ , Օլ ատէմ շէլլիլ մի տիր՝
7 տէյիւ սու'ալ էտիպ՝ Հէրօտէսին տա'իրէ ի
հիւքիւմէթինտէ օյտըղընը անկատըգտա ,
Հէրօտէս օլ կիւնլէրտէ Եէրուշալիմտէ պու-
լունտըղ ճիհէթլէ՝ անը նէգտիսնէ կէօնտէրտի :
8 Վէ Հէրօտէս Յիսուսը կէօրտիւքտէ , զի-
յատէսիյլէ մէսրուր օյտու , զիրա անըն հագ-
գընտա չօգ շէյլէր իշիթտիլի իլին՝ անը
խալլէ զէմանտան պէրու կէօրմէք իսթէյէրէք ,
անըն եէտիլլէ իճրա օյուլման պիր 'ալամէթ
9 միւշաճտէ էթմէք իւմիտիսնտէ իտի : Վէ ո-
նա չօգ սէօզլէր իլէ սու'ալ էթտի իսէ տէ ,
10 պիր ճէվապ վէրմէտի : Վէ պաշ քեահինէր
իլէ 'ուլէմա չըգըզ՝ անը չիտալէթլէ իթ-
11 թիհամ՝ էտէրլէր իտի : Հէրօտէս տախի 'աս-
քէրլէրի իլէ պէրապէր անը թահգիր վէ իս-
թիհզա էթտիլքտէն սօնկրա , անա փարազ
պիր լիպաս կիյարիպ՝ Փիլաթօսա կէրի կէօն-
12 տէրտի : Վէ օլ կիւնտէ Փիլաթօս իլէ Հէ-
րօտէս պիրի պիրի իլէ տօսթ օլտուլար , զիրա
մուգատտէմա արալարընտա 'ատապլէթ վար
իտի :
13 Վէ Փիլաթօս պաշ քեահինէր վէ րէ'իւ-
լէր իլէ գալմը պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ , ան-
14 լէրէ իսթապէն՝ Պու ատէմի խալգը աղտըրը-
յօր՝ տէյիւ պանա կէթիւրտիսիզ . վէ իշիթ
պէն սիզին հուզըրընըզտա թէֆթիշ էտիպ՝
պու ատէմին 'ալէյհինտէ իշիթէքտա էթտիլի-
նիզ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ՝ անտէ պուլմա-
15 տըմ . Նէ տէ Հէրօտէս պաշալըզպ . զիրա սիզի
անըն նէգտիսնէ կէօնտէրտիմ իսէ տէ , իշիթ
անըն եէտիլլէ գաթլէ միւթմահագգ պիր շէյ-
16 եափըրմամըշ տըր : Պու էճալէն անը թէ'տիպ
էթտիլքտէն սօնկրա սալը վէրէլիմ՝ տէտի :
17 Վէ հէր պայրամմա անլէրէ պիր քիմնէ սալը
18 վէրմէքլիլ լաղըմ իտի : Վէ ճիւմլէսի պիր-

տէն՝ Պոռնու գալորըր վէ Պարապպասը պիղէ
 19 սալը վէր՝ տէրիւ պաղըրտըրըր : Պու քիմնէ
 տախի շէհրտէ վուգու՝ պուլմուշ պիւր ինթի-
 20 լալ վէ գաթլ իշիւն հասպա իղպ օլունմուշ
 իտի : Իմտի փիլաթօս Զիսուսը սալը վէրմէք
 իսթէմէքէ՝ թէքըր քէլամ իրատ էյլէտի
 21 իսէ տէ : Անլէր՝ Ասլպ էյլէ : անը սալպ էյ-
 22 լէ՝ տէրիւ պաղըրըրըրըրըր : Օլ տախի իւ-
 չիւնծիւ տէֆ'ա օլարագ անլէրէ՝ Եա պու ա-
 տէմ՝ նէ՝ քէթիւլէք իշլէտի , անտէ գաթ.
 լէ մուծիպ պիւր ճիւրմ՝ պուլմուտըրըրմ ճիւնթ-
 23 լէ , անը թէ'տիպ էթտիքտէն սոնկրա սալը
 վէրէյիմ՝ տէտի : Ամմա անլէր 'աղլէմ՝ սէտու-
 24 լար իլէ մուսըրըրնէ անըն սալպ օլունմասընը
 թալէպ էտէրէր իտի . վէ անլէրին վէ պաշ
 25 քէսհինլէրին սէտալարըր զալիպ կէլմէքէ : Փի-
 լաթօս մաթլուպարըրն իճրասըրն հիւքմ
 26 էթտի . Շէյլէ քի ինթիլալ վէ գաթլ իշիւն
 մաշպուս պուլլունուպ թալէպ էթտիլէրի
 27 քիմնէյի անլէրէ սալը վէրտի , վէ Զիսուսը
 անլէրին միւրատըրն թէսլիմ էթտի :
 28 Անլէր տախի անը կէթիւրիւր իքէն , թար-
 լատան կէլէն Սիմ'օն նամընտա Գիւրիէլի պիւր
 29 քիմնէյի թութուպ , խաչը Զիսուսըն արտը
 սըրա կէթիւրմէք իշիւն անըն իւղէրինէ գօ-
 30 տուլար : Վէ կէրէք խաչատան վէ կէրէք անըն
 իշիւն աղլայըր պէտօյիւնէն գարըլարտան պիւր
 31 պէտօյիւք ճէմա'աթ արտը սըրա իտէր իքէն ,
 32 Զիսուս մէրգուսլէրէ թէվէճճիւհ էտիպ , Եյ
 33 Եհրուշալիմ՝ գըղլարը , պէնիմ իշիւն աղլամա-
 յընը , անճագ քէնտինիլ իլէ էվլատընը
 34 իշիւն աղլայըրը , Զիրա իշլէ՝ Նէ մուլթու-
 35 'աղիլէրէ վէ սոզըրմամըր լաշմլէրէ , վէ էմ
 36 զիւմէմիշ մէմլէրէ՝ տէյէճէքլէրի կիւնլէր կէ-
 37 լիյօր : Օլ զէման տաղարա՝ իւղէրիմիլէ տիւ-
 շիւնիւղ , վէ պայըրլար՝ Պիղի էօրթիւնիւղ
 38 տէմէյէ պաղարաճագլար : Զիրա էյէր եաշ
 աղաճա պու շէյլէրի էտէրլէրսէ , գուրույա
 39 նէ՝ օլաճագ տըր՝ տէտի :
 40 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմագ
 իւղրէ , տիկէր իրի միւճրիմ՝ կէթիւրիւլալիւ-
 41 Վէ Գաֆա տէնիլէն մաշալէ կէլաթլէրինտէ ,
 օրատա անը վէ պիւրի սաղընտա վէ օլ պիւրի
 42 սօլընտա օլարագ՝ օլ միւճրիմլէրի խաչա կէր-
 43 տիլէր : Զիսուս տախի՝ Եյ փէտէր , անլէրի
 'աֆլ էյլէ , զիրա նէ ետափաղըրըրըր պիլմէղ
 44 լէր՝ տէտի : Վէ էլպիսէսինի՝ գուր'ա աթա-
 45 լուպ սէյր էտէրէք , անլէր իլէ պէրապէր ը'իւ-
 46 լէր տախի աւը իսթիհզա էտիպ՝ Ղայրիլէրինի
 47 գուրթարըր , էյէր Ալաշն միւնթէխապը
 48 օլան Մէսիհ իսէ , քէնտի քէնտինի գուր-
 49 թարըր՝ տէրլէր իտի : Վէ 'աղբէրէր տախի
 50 եաղլալըպ՝ անա սիւրքէ սունարաղ , Եյէր Եէ-

հուտիլէրին մէլիլի սէն իսէն , քէնտինի գուր-
 51 թար՝ տէրիւ անը իսթիհզա էտէրլէր իտի :
 52 Վէ անըն իւղէրինտէ Եունանի վէ լաթի-
 53 նի վէ 'իպրանի հարֆլարը իլէ՝ ՊՈՒ ԵԵՀՈՒ-
 ՏԻԼԻՐԻՆ ՄԵԼԻՑԻ ՏԻՐ տէրիւ եաղլըր պիւր
 54 եաթիթա վար իտի :
 55 Վէ տաղլմըշ միւճրիմլէրին պիւր անա քիւֆը
 էտիպ՝ Եյէր սէն Մէսիհ իսէն , քէնտինի վէ
 56 պիղի գուրթար՝ տէտի : Վէ տիկէրի ճէվապ
 վէրիպ անը թէքտիւր էտէրէք՝ Ան հէման օլ
 57 մաշքիւմիլէթ ալթընտա իքէն , Ալաշտան
 58 գօրգմա՞ղ մը սըն : Վէ պիղ հազգ իւղրէ
 59 մահիւմէ , զիրա ա'մալմըղըն ճէվապընը շէ-
 60 քիյօրըղ . ամմա պու տտէմ էօլուղ պիւր
 61 հարէքէթտէ պուլլունմատը՝ տէտի : Վէ Զի-
 սուսա ինթապէն՝ Եա Բապ , մէլէքիւթին-
 62 տէ կէլտիլին վազըթ պէնի թէգէքքիւր էյլէ՝
 63 տէտի : Զիսուս տախի անա՝ Հազիգաթէն սա-
 նա տէրիմ՝ քի՝ պու կիւն պէնիմ իլէ պէրա-
 64 պէր ճէննէթտէ օլաճագ սըն՝ տէտի :
 65 Վէ սա'աթ ալթըր րատտէլէրինտէ իտի . վէ
 սա'աթ տօգուղատէք պիւթիւն Եէրին իւղէ-
 66 րինտէ գարանլըգ օլուպ՝ Կիւնէշ գարարտը ,
 67 վէ հէյէլին փէրաէսի օրթապընտան երըրըլ-
 68 տը , Վէ Զիսուս պիւլէնտ ալաղ իլէ Ֆէր-
 69 եատ էտիպ՝ Եյ փէտէր , րուհըմը սէնին էլ-
 70 լէրինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի . վէ պուռու
 սէյլէյիլ թէսլիմ ի րուհ էթտի :
 71 Վէ Եիւղ պաղը վազը'սըր կէօրտիւքտէ ,
 72 Ալաշա համո էտիպ՝ Հազիգաթէն պու ա-
 73 տէմ՝ սալիհ իտի՝ տէտի : Վէ պուռու թամա-
 շա իշիւն ճէմ՝ օլան պիւր ճիւմլէ խաչ վա-
 74 գըր՝ օլան նէսնէլէրի կէօրմէքէ , կէօրպէրինի
 75 տէյէրէք՝ 'ալաթէթ էթտիլէր : Վէ ճիւմլէ ա-
 շինալէրի վէ ճէլիլաէն անըն արտը սըրա կէ-
 76 լէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք , ուղապ-
 տան տուրույօրըրըրըրըր :
 77 Վէ իշլէ Եէհուտիլէրին Արիմաթիա նամ
 78 շէհրինտէն օլուպ՝ շուրա ա'ղապընտան , Վէ
 79 ֆաֆա մէշվէրէթ վէ ֆի'լլէրինէ ըիղա վէրմէ-
 80 միշ օլան Եունուֆ իսմինտէ սալիհ վէ 'ատիլ
 81 վէ մէլէքիւթ Ուլաշա միւնթաղըր պիւր ա-
 82 տէմ՝ փիլաթօսըն եանընա կիտիպ՝ Զիսուսըն
 83 ճէսէտինի թալէպ էյլէտի , Վէ անը էնտիլիպ
 84 պիւր քէթէն պէգինէ սարտը , վէ անը գայա-
 տա ցուլմուշ վէ հիշ պիւր վազըթ քիմնէ գօ-
 85 նուլմամըշ պիւր գապըր իշիւնէ գօտու : Վէ օլ
 86 կիւն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէսլթ կիւնիւ
 տախի եաղլալըյօր իտի :
 87 Վէ ճէլիլաէն անըն իլէ պէրապէր կէլէն
 գարըլար արտը սըրա վարըպ՝ գապըր վէ անըն
 ճէսէտինին նաղըր գօնուլըղըն կէօրտիւք :
 88 Վէ տէօնիւպ պաշարտըր վէ Խօշ րա'իշալը
 եաղլար հաղըրլարըպ՝ էմը միւճիպինճէ սէսլթ
 89 կիւնիւնտէ իսթիլաշաթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ հաճութանն պիրննճի կիւնիւ 'ալ էս սա-
հար հաղորդաբար պահարարը կեթիւրիպ'
2 սա'րէրէր տախի վար իտի : Վէ թաշը գապը
3 տան եռվարանմըշ պուլուպ' իշերիյէ կիր-
4 մատըլար : Վէ վազը' օլտու քի անլէր պուլ-
տան տաշըլը հայրէթատ իքէն , իշթէ եանլա-
5 տու : Մերգուլէր տախի զկյատէսիլէ գօր-
գուպ երկղէրին եէրէ էյմէքտէ իքէն , անլէ-
6 էմլաթ տրաքնտա արայօրսընը : Պուրատա
տէյիլ տիր , ամմա գըյամ էթտի . քէնտի-
7 սի տահա շէլիտէ իքէն , Սիգէ' իպն իւլ ին-
տան կիւնահքեար տտէմլէր էլէնէ թէսիլ օ-
լուտուպ' սուպ օլուանագ վէ իւչիւնճիւ կիւնիւ
գըյամ էթմէք կերէք տիր' տէյիւ նասըլ
8 սեյլէտիլին խաթըրըղա կեթիւրինիլ : Ան-
լէր տախի սեօղէրին խաթըր կեթիւրիլէր :
9 Վէ գապտան տէսնիւպ' պուլ շէլէրին ճիւմէսինէ
լէսինի օն պիրլէրէ վէ սա'րէրէրն ճիւմէսինէ
10 նագլ էթտիլէր : Վէ պուլ շէլէրի բէտուլէրէ
սեյլէրէրն Մէճտէլի Մէրէէմ իլէ Եուան-
նա վէ իս'գուլըն առաջ Մէրէէմ վէ անլէր
11 իլէ պերապէր տիկէր գարըլար իտի , Վէ մէր-
գուլէրին սեօղէրին անլէրին 'ինտինտէ պօշ-
լագըրար կիպի կեթիւնմէքէ , անլէրէ ինտն-
12 մատըլար : Ամմա Պետրոս գալըպ' գապտա
սէյիլէրէր , վէ էյիլիպ քէֆինին եալընըղ
տուրըղըն կեթիւնմէքէ , վազը' օլտն շէլէ
քէնտի քէնտինէ թէ'աճճիւպ էտէրէր կիթտի :
13 Վէ իշթէ օլ կիւնտէ' անլէրտէն իքի քի-
մէսնէ Եերուշալիմտէն ալթմըշ օգ ալթմը մէ-
սաֆէտէ վազը' Էմմաուս նամ պիր քէյլէ
14 կիթմէքտէ իքէն , ճիւմէ պուլ վուգուլթըն
հագգընտա պիրի պիրի իլէ սեյլէշէյօրլար
15 իտի : Վէ վազը' օլտու քի անլէր սեյլէշիպ
միւպահէտէ էտէր իքէն , Յիսուս պիղլաթ եա-
16 գըն կէլիպ' պերապէր կիտիյօր իտի , Վէ
կեթիւրի թուլթուլըշ օլմալլէ , անլէր թանը-
17 յամատըլար : Վէ անլէրէ' Սիգ էրիւրէր իքէն
մահգուլն օլարագ , պիրի պիրինիլ իլէ շու
սեյլէշալիլինիլ սեօղէր նէ' տիր' տէտի :
18 Վէ անլէրտէն պիրի օլտն փլէօփա նամընտա
քիմնէ անա ճէվապէն' Եերուշալիմտէ պու-
կիւնլէրտէ վուգուլ' պուլան շէլէրտէն խա-
պէրտար օլմատըգ միւսաֆիւր եալընըղ սէ'ն
19 ի գալըն' տէտի : Վէ անլէրէ' Հա'նկը շէյ-
լէր' տէմմի իւզէրինէ , անլէր տախի անա
տէտիլէր քի' Ալահն վէ պիւթիւն գալմըն

- 'ինտինտէ 'ամէլտէ վէ քէլամտա գուլվէթլի
պիր փէլլամպէր օլտն Կաղարէթլի Յիսուսըն
20 հագգընտա վուգուլ' պուլան շէլլէր . Վէ
պաշ քէտհինլէր իլէ ը'իսլէրիմիլ անլէր գալթ-
լէ ճիւլըմ' օլուանագ իլինն թէսիլմ' էտիպ'
21 սալպ էթտիլէր . Պիզ իսէ Իսրայէլի իսլաս
էտէճէք օ տըր' տէյիւ իւմիտ էտիյօր իտիլ .
Փագալթ պուլ ճիւմէտէն մա'տա , պուլ շէյ-
լէր վազը' օլալը պուլ կիւն իւչիւնճիւ կիւն
22 տիր : Հէմ' տախի պիղտէն պա'զը գարըլար
'ալ էս սահար գապտա վարըպ' անլէր ճէսէ-
23 տինի պուլմալլուպ տա , Հայաթտա օլտըղըն
իսպար էտէն մէլէքլէր զուհուրըն կեթիւրիլ-
տէմլէրիլէ կէլիպ պիլքէ հայրէթտէ պրագ-
24 տըլար : Վէ պիղմ' իլէ պերապէր օլանլար-
տան պա'զըսը գապտա վարըպ' հէմմն գարը-
լարն տէտիլէրի կիպի պուլտուլար իսէ տէ-
25 քէնտիսինի կեթիւրիլէր : Օլ տախի անլէրէ'
Էյ ֆէհմիլիլ վէ փէլլամպէրէրին պիլ ճիւմ-
լէ սեյլէտիլէրինն ինանագտա գալիլ զա-
26 իլ օլանլար , Քիստոսըն պուլ շէլլէր շէքիպ'
քէնտի ճէլալինէ կիրմէսի կերէք տէյիլ մի
27 իտի' տէտի : Վէ Մուստամ' վէ ճիւմէ
փէլլամպէրէրտէն պաշալըպ' ճէմի' ի քի-
թապարտա քէնտինին հագգընտա պուլու-
28 նան շէլլէրի անլէրէ թէֆտիր էլլէտի : Վէ
վարաճալըլը քէյլէ եագլաշաղըլարընտա ,
քէնտիսի տահա իլէրի կիտէր կիպի կեթիւրէ-
29 տի : Անլէր տախի անա իպրամ' էտիպ' Պիլիլմ'
իլէ գալ , զիրա ազլամ' իւսթիւ օլուպ' կիւն
զէվալ պուլմալլուպ տըր' տէտիլէր . օլ տախի
անլէր իլէ պերապէր գալմագ իլինն իլէրի կիր-
30 տի : Վէ վազը' օլտու քի' օ անլէր իլէ սօֆ-
րատա օլուրտըղընտա , էքմէյի ալըպ պերէ-
31 քէթ տու'ասը օգուտըգտան սօնկրա' փարէլէ-
յիպ անլէրէ վէրտիքտէ , Անլէրին կեթիլէրի
ալըլըպ' անլէր թանըլար , օ իսէ անլէրտէն
32 նիհան օլտու : Վէ պիրի պիրինէ' Էսնա ի
րահտէ քէնտիսի պիլքէ սեյլէր վէ քիթալըլ-
րը թէֆտիր էտէր իքէն , գալլիմիլ տէրու-
նիմիլտէ եանմագ մը իտի' տէտիլէր :
33 Վէ օլ տա'աթ գալըպ' Եերուշալիմ' 'ալ-
տէթ էտէրէք , օն պիրլէր իլէ ը'իլիլէրինն
34 ճէմ' օլմուշ պուլտուլար : Անլէր տախի' Հա-
գիլագալէն Բապպ գըյամ էթմիշ տիր , վէ
35 Սիմ' օնա կեթիւնտիւ' տէյօրլար իտի : Պուլ-
լար տախի էսնա ի րահտէ օլտն վուգուլ'աթը'
վէ էքմէյի փարէլէտիլքտէ քէնտիլէրինն նասըլ
մալլիլմ' օլտըղըն նագլ էթտիլէր :
36 Վէ անլէր պուլ շէլլէրի սեյլէր իքէն , Յիսուս
պիղլաթ օթմալըլընտա տուրուպ անլէրէ' Սէ-
37 լամն 'ալլէրիւմ' տէտի : Անլէր իսէ շալըպ
գօրգարապ , պիր բուհ կեթիւրիլէրի զանըն-
38 տա իտիլէր : Վէ անլէրէ խիթապէն' Նի' ճիւն

միւղթարիւ պօլորնը, վէ նի՛ չիւն գալլէրի-
39 նիպտէ եֆքեար զուհուր էտիյօր : Էլլէրիմէ վէ
այազլարմա պագընը քի պիզ զաթ պէն իմ :
պէնի լէմն էտիպ պագընը, զիւրա ըուհըն էթի
վէ քէմիլէրի եօգ տըր, նի՛ճէ քի պէնտէ վար
40 իտիյիւնի կէօրիւյօրսընը՝ տէտի : Վէ պուռու
սէօյլէյիպ՝ անլէրէ էլլէրի իլէ այազլարնը
41 կէօսթէրտի : Անլէր տախի սիւրուրլարնտան
հէնուզ ինանմայըպ՝ թէ՛ աճճիւպ էթմէքտէ
իքէն, անլէրէ՝ Պուրատա պիւր եէյէճէյիւնիզ
42 վա՛ր մը՝ տէտի : Վէ անլէր անա պիւր փարչա
փիշմիշ պալըզ վէ պիւր միգտար կէօմէճ պալը
43 վէրտիլէր : Վէ արըպ էօնլէրիւտէ եէտի :
44 Պա՛տէհու անլէրէ խիթապէն՝ Տահա սիզիւն
իլէ պէրապէր իքէն, պէնիմ՝ հազգըմտա Մու-
սանըն թէվրաթընտա վէ փէյղամպէրլէրտէ վէ
մէզամիւրտէ ճիւմլէ մուհարրէր օլան շէյլէր
իթմամ՝ օլընմագ կէրէք տիր՝ տէյիւ արզէ
սէօյլէտիլիմ՝ սէօղլէր պուռնլար տըր՝ տէտի :
45 Օլ՝ ղէման քիթապլարը անկլամագ իչիւն զիհն :
46 Էրիւնի աշար : Վէ անլէրէ խիթապէն՝ Պէօյլէ

եազըլմըշ տըր, վէ Բրիտոսա պէօյլէ էլէմ չէ-
քիպ՝ իւչիւնճիւ կիւնիւ եմվաթտան գըյամ
47 էթմէք, Վէ Երուշալիմսէն պաշլանարագ,
ճիւմլէ թա՛նֆէլէրէ անըն իսմիւտէ թէվպէ
վէ կիւնահար 'աֆվը վա՛ղ օլընմագ կէրէք
48 իտի : Վէ սիզ պու շէյլէրին շահիտլէրի սի-
49 նիզ : Վէ իշթէ պէն իւզէրիւնիզէ փէտէրիմին
վա՛տընը կէօնտէրիւմ : սիզ իսէ եօգարըտան
գուվլէթ իլէ միւթէլէպպիս օլընճոյա տէկին
Երուշալիմ շէհրիւտէ իգամէթ էտինիզ
տէտի :
50 Վէ անլէրի թա Պէյթմանիյա գատար
տըշարը չըգարըպ, էլլէրիւնի գալտըրարագ՝
51 անլէրէ խայր տու՛ա էյլէտի : Վէ վագը՝ օլ-
տու քի անլէրէ խայր տու՛ա էտէր իքէն,
անլէրտէն այրըլըպ՝ սէմայա 'ուրուճ էյլէտի :
52 Վէ անլէր անա սէճտէ գըլըպ՝ քէմալ ի սիւ-
րուր իլէ Երուշալիմէ 'ափտէթ էթտիլէր :
53 Վէ տա՛իմ էլ էվլաթ Տէյքէլտէ Ալլա՛հ
համո ու սէնա էթմէքտէ իտիլէր : Ամին :

Ի Ն Ճ Ի Լ

ԵՈՒՀԱՆՆԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Քէլամ իպթիտատէ մէվճուտ իտի, վէ Բէ-
լամ Ալլահըն նէզտինտէ իտի, վէ Բէլամ Ալ-
2 լահ իտի : Պու Բէլամ իպթիտատէ Ալլահըն
3 նէզտինտէ իտի : Հէր շէյ անըն վաարթաթըլէ
վիւճուտէ կէլտի, վէ վիւճուտէ կէլմիշ օլան-
լարտան անարզ պիւր շէյ վիւճուտէ կէլմէտի :
4 Հայաթ անտէ իտի : Հայաթ տախի ատէմլէրին
5 նուրը իտի : Վէ նուր զուլմէթտէ զիյա վէ-
րիւր, ղուլմէթ տախի անը իտրաք էթմէզ
իտի :
6 Ալլահ թարտփընտան իրսալ օլընմը՝ Եու-
7 հանա իսմիւտէ պիւր ատէմ վար իտի : Իշ-
պու ատէմ շէհատէթ իչիւն կէլտի՝ թա քի
նուրըն հազգընտա շէհատէթ էթմէսիլլէ, ճէ-
մի՛ ի նտա անըն վաարթաթըլէ իմանա կէլէլէր :
8 Քէնտիսի օլ նուր օլմայըպ, անճազ նուրըն
հազգընտա շէհատէթ էթմէք իչիւն իտի :

9 Տիւնեայա *կէլէն հէր պիւր ատէմի թէնվիւր
10 էտէն նուրը հազգիզի օ իտի : Տիւնեատա
իտի, տիւնեա տախի անըն վաարթաթըլէ
վիւճուտէ կէլտի իսէ տէ, տիւնեա անը թա-
11 նըմաթը : Քէնտիսիւնիլէրին կէլտի, վէ քէնտի-
12 նիլէրիլէր անը գապուլ էթմէտիլէր : Ամնա
հէր քիմ անը գապուլ էթմէտիլէր, անլէրէ՛
եանի իսմիւն իմնա էտէնլէրէ էվլատ Ուլլահ
13 օլմագըլըպ սէլահիլէթ վէրտի : Պուռնլարն
թէվլէյիլտիւ տախի նէ գանտան վէ նէ թէն
իրատէթիւտէն վէ նէ տէ ինսան իրատէթիւ-
14 տէն, անճազ Ալլահտան իտի : Վէ Բէլամ
թէն օլըպ՝ ինայլէթ վէ հազգաթ իլէ մէմ-
լու օլըրադ, արաթըտա սարին օլտու : պիզ
տախի անըն ճէլայիլնի փէտէրին իպն ի վահի-
տինին ճէլալի տէյիւ կէօրտիւք :

*Ե-Ի-Գ Կէլէրէք

- 15 Երուսաղեմի անուն հազարներու շահաւորութիւն տրուի նիստաւ ետեւերէ, տէտի քի՛ն Պէնտէն սօնկ-
րա կելիւ, պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէ-
տիւիմ զաթ պու տըր, չէնքի պէնտէն մու-
16 զատտէմ իտի: Վէ անըն ֆաղլընտան պիղ
ճիւմէմիղ ինայէթ իւզէրինէ ինայէթէ նա.
17 իլ օլտըգ: Չիւրա շէրի՛տթ Մուսա վաթթու-
սըլէ վէրիւտի, ահա՛ ինայէթ իւզ հազիգաթ
18 Յիսուս ֆրիստոս վաթթուտըլէ օլտու: Ալլա.
հը տսլա պիր քիմնէ կէօրմէմիշ տիր: ան-
փէտէրին գուճաղընտա օլան իպն ի վահիտ
քէնտիսի աւ պէյան էլլէտի:
19 Վէ Եհնաւորէր Եհրուշալիմտէն Երուսա-
ղայա Սէն քի՛մ սին՝ տէյիւ սու՛ա էթմէք
իւզրէ, քէաշինլէր իւզ Լափիլիէր կէօնտէր.
տիքէրի զէման, անըն շէհատէթի պու տըր.
20 Եա՛նի իզբար էտիպ ինքեար էթմէյէրէք, Պէն
21 Մէսիհ տէյիլ իմ՝ տէյիւ իզբար էթտի: Վէ
անա՛ Եօյլէ իսէ նէ՞, սէն էլլայ՝ մը սըն՝ տէ-
յիւ սու՛ալ էթտիլէրինտէ, օլ տաիի՛ Տէ-
յիլ իմ՝ տէտի: Սէն շօլ փէյղամպէ՞ր մի սին՝
Գէրգիլէրէն, իսայր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի:
22 Օլ վազըթ անա՛ Սէն քի՛մ սին. «Եօյլէ քի
պիղի կէօնտէրէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ. քէնտի
23 հազընտա նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր: Պէն, իշա՛-
եա փէյղամպէրին տէտիլի կիպի, Բապպըն
էօլընր տօղրուլտընը՝ տէյիւ պէրրիյէտէ նի.
24 տա էտէնին ափաղը իմ՝ տէտի: Վէ օլ կէօն.
25 տէրիլէնլէր ֆէրիսիլէրտէն իտիլէր: Վէ անա
սու՛ալ էտիպ՝ Եօյլէ իսէ սէն Մէսիհ էտիստ
Էլլայա եա օլ փէյղամպէր օլմաւըղըն հալտէ,
26 նի՛չին վաֆթիղ էտիյօրըն՝ տէտիլէր: Երու-
սաղեմ տէրէրէ ճէվապէն՝ Պէն սու իւզ վաֆ-
թիղ էտէրիմ՝, ամմա սիղին արաւըղտա պիւ-
27 մէտիլինիղ պիր քիմնէ տուրույօր: Պէնտէն
սօնկրա կելիւ՝ պանա թէգատտիւմ էտէն օ
տըր, պէն տաիի անըն այազ գապընըն թաս.
մոտընր չէօզմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի:
28 Պու շէյլէր իրտանըն էօթէ թարաֆընտա,
Երուսաղեմտէն վաֆթիղ էթմէքտէ օլտըղը
Պէյթ՝ ապարա նա՛մ մահալտէ վազը՝ օլտու:
29 Էրթէտի կիւն Երուսաղեմ քէնտիին Յիսու-
սըն կէտիլինի կէօրտիւքտէ՛ իշթէ տիւնեա.
նըն կիւնաշընը րէֆ՝ էտէն Ալլահըն Գուզըւ-
30 սըն: Պէնտէն սօնկրա պիր տաթմ կէլիլօր՝ պէն-
տէն մաւգատտէմ իտիլինտէն պանա թէգատ-
տիւմ էտէր՝ տէյէրէք, հազընտա սէօյլէտի.
31 յիմ զաթ պու տըր: Պէն տաիի անը պիլմէղ
իտիմ. ամմա անըն պէնի իսրայէլէ իզհար
օլունմօր իշիւն սու իւզ վաֆթիղ էտէրէք
32 կէտիլիմ՝ տէտի: Վէ Երուսաղեմ շէհատէթ
էտէրէք՝ Բուհըն սէմատան կէօյէրճին կիպի
էնիպ, անըն իւզէրինտէ թէգարրիւր էթտի-
33 յինի կէօրտիւմ. Վէ պէն անը պիլմէղ իտիմ.

- լաքին պէնի սու իւզ վաֆթիղ էթմէյէ կէօն-
տէրէն քէնտիսի պանա՛ Բուհըն քիմին իւզէ-
րինէ էնիպ թէգարրիւր էթտիլինի կէօրիւք-
տէն, Բուհ իւլ Գուստա իւզ վաֆթիղ էտէն օ
34 տըր՝ տէտի: Պէն տաիի կէօրիւք՝ իպիուլահ
պու տըր տէյիւ շէհատէթ էթտիմ՝ տէտի:
35 Էրթէտի կիւն էնիս Երուսաղեմ քէնտի շա-
յիրայէրինտէն իքի քիշի իւզ տուրույօր իքէն,
36 Յիսուսա՛ կէզմէքտէ օլտըղը հալտէ պազարազ,
37 իշթէ Ալլահըն Գուզըւսը՝ տէտի: Վէ օլ իքի
շայիրտ անըն սէօյլէտիլինի իշիթմէլէրիլէ,
38 Յիսուսըն արաւընճա կիթտիլէր: Վէ Յիսուս
տէօնիւք արաւընճա կէտիլէրիլինի կէօրտիւք-
տէ, անլէրէ՛ Նէ՞՝ արայօրաւընը՝ տէտի: Վէ
անա՛ Բապպի, (քի պու թէրճիւմէ օլուճա-
րազ, Մու՛ալլիմ տէմէք տիր,) Նէ՞րէտէ ի-
39 գամէթ էտիյօրըն՝ տէտիլէր: Անլէրէ՛ կէլիպ
պազընը տէտիլէրտէ, կէտիլէր, վէ նէրէտէ
իգամէթ էթտիլինի կէօրիւք՝ օլ կիւն էանըն.
տա գալտըլար: վէ սա՛աթ օն րատտէլէրինտէ
40 իտի: Վէ Երուսաղեմտէն իշիտիպ՝ Յիսու-
սըն արաւ սընա կիտէն իքի քիշիտէն պիր Սիմ՝օն
41 Պէտրոսըն գարնտաշը Սնարոս օլուպ, Էվ-
վէլա քէնտի գարնտաշը Սիմ՝օնը պուլուպ ա-
նա՛ Մէսիհի (քի թէրճիւմէտի Գրիստոս տըր)
42 պուլտըգ՝ տէտի: Վէ անը Յիսուսըն նէպտինէ
կէթիլտի. Յիսուս տաիի անա պազըպ՝ Սէն
Երուսաղեմ օղլու Սիմ՝օն սըն. սէն փէֆաս
(քի թէրճիւմէտի Պէտրոս տըր) թէմիլէ օլու-
նաճապ սըն՝ տէտի:
43 Էրթէտի կիւն, Յիսուս ճէլիլէ՛ աղիմէթ
էթմէք իսթէտիլինտէ, Ֆիլիպպոս պուլուպ
44 անա՛ Սրտըմ սըրա կէլ՝ տէտի: Ֆիլիպպոս
տաիի՛ Անարոս իւզ Պէտրոսըն չէհի Պէյթի-
45 սայտատան իտի: Ֆիլիպպոս Նաթանայէլի
պուլուպ անա՛ Մուսաըն թէվաթտա, փէյ-
ղամպէրիլին տաիի հազընտա եալաղըլտը
զաթը՝ էա՛ն Նազարէթտէն օլան Յիսուս
46 իպն ի Երուսաղեմ պուլտըգ՝ տէտի: Վէ Նա-
թանայէլ անա՛ Նազարէթտէն էյի պիր շէ-
յին հապըլ օլմաւը միւմիօն մի տիր՝ տէտի.
47 Ֆիլիպպոս անա՛ կէլ տէ պազ տէտի: Յիսուս
Նաթանայէլի քէնտի էանընա կէլիլ իքէն
կէօրիւք, անըն հազընտա իշթէ տէրուճին-
տէ հիլէ պուլուպտայա հազիգաթտէ պիր իս-
48 րայէլլէ՛ տէտի: Նաթանայէլ անա՛ Պէնի
նէ՛րէտէն թանըյօրըն՝ տէտի: Յիսուս՝ անա
ճէվապէն՝ Ֆիլիպպոս սէնի շաղըրմաղտան էվ-
վէլ, սէն ինճիր աղաճընըն ալթընտա իքէն,
49 սէնի կէօրտիւմ՝ տէտի: Նաթանայէլ անա
ճէվապէն՝ Բապպի, սէն իպիուլահ սըն, սէն
50 իսրայէլլէն Մէլիլի սին՝ տէտի: Յիսուս տա-
իի անա ճէվապէն, Սանա՛ ինճիր աղաճընըն
ալթընտա իքէն սէնի կէօրտիւմ՝ տէտիլիմ

51 իշխան մի ինանը յօրարն . պուռնարտան տաճա-
րա՛յն շէյլէր կէօրէճէքսին՝ տէտի . Վէ անա՛
Հադիգաթէն , Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ՝
քի՛ շիմտէն սօնկրա սէմանըն աշըլարընը ,
վէ իպն իւլ ինսան իւզէրինէ Ալլահն մէլա՛ի-
քէսինին էնիպ չըգտըլարընը կէօրէճէքսինիլ՝
տէտի :

ՊԱՊ 2

1 Վէ իւզիւնճիւ կիւնտէ ճէլիլին Գոնա լէհ .
2 ինտէ տիւլիւն օլուպ՝ Յիսուսն վալիտէտի
3 օրատա իտի . Վէ Յիսուս իլէ շայիրալէրի
4 տալի տիւլիւնէ տա՛վէթ օլունտու : Վէ շէ-
րապ էքրիմէլէ , Յիսուսն վալիտէտի անա՛
5 Դէրապլարը եօգ տըր՝ տէտի : Յիսուս անա՛
6 էյ խաթուն , սէնին պէնիմ՝ իլէ նէ՞ իշին
7 վար . վագթըմ տաճա կէլմէտի՝ տէտի . Վա-
8 լաւտի իրտմէթճիլէր՝ Սիզէ հէր նէ տէրուէ
9 եափընը՝ տէտի : Վէ Եհնուտիլէրին թաթ-
10 հիլի՝ առնէթինճէ օրատա օճուլմըլ , հէր
11 պիլի իքիլէր եա իւզէր մէտէլ ալըր , ալթը
12 'առնտ թաշ քիւփ պուրունմաղլէ , Յիսուս
13 անլէրէ՝ Բիւփլէրի սու իլէ տօլտուրընը՝ տէ-
14 տի . վէ անլէրի աղըլարընա դատար տօլ-
15 տըրտըլար , Վէ անլէրէ՝ Դիմաի չըգտըլար
16 զէյաֆէթ ըէ՛իսին կէօթիւրիւնը՝ տէմէսիլէ ,
17 կէօթիւրաիլէր : Վէ զէյաֆէթ ըէ՛իսի շէ-
րապա թէպտիլ օլունտն սուլու թաթընճա ,
(օ իսէ նէրէտէն օլտըղընը պիլմէզ , տամա սու-
18 յու չէքէն իւրտմէթճիլէր պիլիլէր իտի .)
19 զէյաֆէթ ըէ՛իսի՝ կիւլմէլիլի չաղըրըլ , Անա՛
20 շէր քէս էվիլա տալ շէրապը , վէ զէյաթէ
21 իշլիտիլինտէ էտնսաղը չըգտըրը . սէն իւլ ա՛-
22 լա շէրապը շիմտիլէտէք սաղլատըն՝ տէտի :
23 Յիսուս ճէլիլին Գոնա լէհրինտէ իշպու իպ-
24 թիտա ի միւլճիգաթը իծրա էյլէրիպ՝ քէնտի
25 ճէլալինի իզհար էթտի , շայիրալէրի տալի
26 անա իման էթտիլէր :
27 Պա՛տէհնու քէնտիսի իլէ վալիտէտի վէ գարն .
28 տաշլարը վէ շայիրալէրի Գէֆընհաճուա էնիպ՝
29 օրատա անճաղ պիլ գաշ իւն գալարըր :
30 Վէ Եհնուտիլէրին Ֆըս՝ Կալա՛ւ եաղըն օլ-
31 մաղլէ , Յիսուս Եհնուշալիմէ չըգտըր : Վէ
32 հէլէլտէ սըղըր վէ գօյուն վէ կէօյէրճին սա-
33 թանլարը՝ վէ սաղրաֆլարը օթուրուր պու-
34 լուպ , իփլէրտէն պիլ գամըլ եափարադ ,
35 ճիւլմէսինի գօյուն վէ սըղըրըլ իլէ պէրա-
36 պէր հէլէլտէն իւրաճ էյլէտի . վէ սաղրաֆ-
37 լարըն ազգէսինի տէօքիւպ՝ փիլթալիթալարըն
38 ալթ իւլթ էթտի : Վէ կէօյէրճին սաթանիլա-
39 րա՛ Պուռնարը պուրատան գալտըրընը . ֆէ-
40 տէրիմին խանէսինի թիճարէթիսանէ էթմէլի-
41 նիլ՝ տէտի : Դայիրալէրի տալի՝ Սէնին խա-

նէնին դայիրէթի պէնի էքըլ էյլէտի՝ տէլիւ
մուհարըրէր օլտըղընը խաթըրարընա կէթիւր-
տիլէր :

18 Իմաի Եհնուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիզէ նէ՞
19 'ալաւէթ կէօթէրիսին քի պու շէյլէրի էտէր-
20 սին՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պու-
21 հէլէլ էրգընըլ , վէ անը իւզ կիւնտէ իգա-
22 մէ էտէրիմ՝ տէտի : Պուռնու իւզէրինէ Եհնու-
23 տիլէր՝ Պու հէլէլ գըրգ ալթը սէնէտէ եա-
24 փըլմազտա օլուպ , սէն անը իւզ կիւնտէ՞ մի
25 իգամէ էտէճէքսին՝ տէտիլէր : Օ իսէ քէնտի
26 ճէստտինին հէլէլ չաղգընտա սեօյլէր իտի :
27 Իմաի էմվաթտան գըլամ էթտիլի զէման ,
28 անըն շայիրալէրի պուռնու [քէնտիլէրինէ] սեօյ-
29 լէտիլինի խաթըրարընա կէթիւրիպ՝ քիթապա
30 վէ Յիսուսն սեօյլէտիլի էլալմա ինանտըլար :
31 Վէ Ֆըս՝ Կալա՛ւ իշպուա Եհնուշալիմէ իքէն ,
32 չօգ քիմնէլէր իծրա էթտիլի միւլճիգաթընը
33 միւշահէտէ էթմէլէրիլէ՝ անըն իմինէ իման
34 էթտիլէր : Ամա Յիսուս ճիւլմէսինի պիլտի-
35 յի , վէ ինանըն չաղգընտա հիւ պիլ քիմէս-
36 նէնին չէհատէթինէ միւլճիթաճ օլմաաղը ճի-
37 հէթլէ , քէնտիսի անլէրէ ինանաղը իտի :
38 Զիւրա քէնտիսի ինանըն տէրունիտէ նէ օլ-
39 տըղընը պիլիլ իտի :

ՊԱՊ 3

1 Վէ Ֆէրիտիլէրտէն օլուպ Եհնուտիլէրին պիլ
2 ըէ՛իսի Նիգօտիմա իսմինտէ պիլ առնմ վար
3 իտի . Մէրգուլմ կէճէլէրին Յիսուսն եանընա
4 կէլպ անա՛ Բապպի , Ալլահ թարաֆընտան
5 կէլիլ պիլ մուլալիմ իտիլինի պիլիլիլ , զի-
6 րա հիւ պիլ քիմնէ , Ալլահ անըն իլէ օլմա-
7 տըրգճա , պու սէնին էթտիլի միւլճիգաթը իծ-
8 րա էտէմէլ տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն՝
9 Հադիգաթէն , Հադիգաթէն սանա տէրիմ՝
10 քի՛ պիլ քիմնէ եէնիտէն տօղմալընճա , Ալ-
11 լահն մէլէքիւթինի կէօրէմէլ տէտի , Նիգօ-
12 տիմա անա՛ Պիլ առնմ իթիլար իքէն նա՞ .
13 սըլ տօղա պիլիլ . թէքրար վալիտէտիլին ըաճ
14 մինէ կիրիպ տօղա պիլիլ՝ մի՛ տէտի : Յիսուս
15 ճէվապ վէրիպ Հադիգաթէն , Հադիգաթէն սա-
16 նա տէրիմ՝ քի՛ էյլէր պիլ քիմնէ սուտան վէ
17 Բուհտան տօղմազա , Ալլահն մէլէքիւթինէ
18 կիրէմէլ , Թէնտէն տօղան թէն տիլ , վէ Բուհ-
19 տան տօղան՝ Բուհ տըր : Անա՛ , Եհնուտէն
20 տօղմանըլ լաղըմ տըր՝ տէտիլիմէ թէ՛աճիւպ
21 էթմէ : Բիւզիկար իսթէտիլի եէրաէ էտէր ,
22 վէ անըն սէսինի իշիտիլին , լաքէն նէրէտէն
23 կէլպ՝ նէրէյէ կիթտիլինի պիլմէզսին . Բուհ-
24 տան տօղմաճ օլան՝ հէր քիմնէ պէօյլէ տիլ :
25 Նիգօտիմա անա ճէվապէն՝ Պու շէյլէր նա՞ .
26 սըլ օլապիլիլ՝ տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն՝

- Սէն Իսրայէլն պիւր մեղքով իբրեւն՝ պու՜շէյ-
 41 լէրի պիւրեօզ մի սին : Հազիգաթէն , հազի-
 գաթէն սանա տերիմ՝ քի՛ պիզ պիւրիսիմիզի
 սեղլէր , վէ կեօրտիւյիւմիւզէ շէհատեթ էտէ-
 42 րիւ , վէ շէհատեթիմիզի գապոււ էթմէգրի-
 նիւզ : Էյէր սիզէ գէմինի շէյլէրի սեղլէտիյիմ
 տէ ինանմաղանըզ , սէմալի շէյլէրի սիզէ սեղ-
 43 լէսէմ՝ նա՞րը ինանմաղանըզ : Վէ սէմայա
 հիչ պիւր քիմնէ չըգմամբշ , անճագ սէմատան
 նիւզոււ էտէն իպն իւլ ինսան քի սէմատա
 44 տըր : Վէ Մուսա պէրրիյէտէ երլանը երեքսէ-
 յէ գալարտըրը միսիլիւ , իպն իւլ ինսան
 պեղլէ երեքսէյէ գալարտըրըմադ : կերէք տիւր ,
 45 թա քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ ,
 անճագ հայաթը քէ պէտիյէյէ մալիք օլա :
 46 Զիրա Ալլահ տիւնեայը պու գատար սէվտի
 քի՛ քէնտի իպն ի վահիտինի վէրտի , թա քի
 անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ , անճագ
 47 հայաթը քէ պէտիյէյէ մալիք օլա : Զիրա Ալ-
 լահ քէնտի Օղլըն տիւնեանըն հիւքմիւ իլիւն
 տէյիւ , անճագ տիւնեա անըն վապթիւսըյլէ
 իւլլաս պուլմասը իլիւն տիւնեայա կեօնտէրտի
 48 Անա իման էտէն հիւքմ՝ օլմամադ , ամմա
 իման էթմէյէն հալա մահքիւմ տիւր , զիրա
 Ալլահն իպն ի վահիտինի իսմինէ իման էթ-
 49 մէմիշ տիւր : Վէ հիւքմ՝ պու տըր քի՛ նուր
 տիւնեայա կէլտի : վէ ստէմլէր , 'ամէլլէրի
 շէրիւր օլտըրը սէպէպտէն , զուլմէթի նուրտան
 տահա զիյատէ սէվտիլէր : Զիրա հէր քէօ-
 20 թիւլիւք իշլէյէն՝ նուրտան իբրահ էտէր , վէ
 'ամլլէրի մէյտանա գօնուլմամադ իլիւն նու-
 21 րա կէլմէդ : Ամմա հազգը իշլէյէն ատէմ՝ 'ա-
 մէլլէրի Ալլահ իլէ իշլէնմիշ իտիյի աշիքետը
 օլտու՛ն՝ տէյիւ նուրա կէլիւ :
 22 Պա՛տէհու Յիսուս շալիրտլէրի իլէ պէրա-
 պէր Եհհուտիյէ տիյարընա կէլիւ , անլէր իլէ
 օրատա մէքս էտէրէք , վաֆթիլ էտէր իտի :
 23 Վէ Սալիմին գուրպլինտէ վազը՝ Այինօնտա
 չօգ սուլար պուլունտըղընտան , Եուհաննա
 տաիի օրատա վաֆթիլ էտէր իտի : վէ Խւէ
 24 կէլիւ վաֆթիլ օլունուրլար իտի : Զիրա ի
 Եուհաննա տահա մահպէս իլգա օլունմամբշ
 իտի :
 25 Օլ զէման Եուհաննանըն շալիրտլէրի իլէ
 Եհհուտիլէրին պէյնինտէ թաթհիւր խուսու-
 26 արտա միւպահսէսէ վազը՝ օլմալլէ , Եուհան-
 նանըն նէլտինէ կէլիւ անա՛ Եա մեղալիմ՝ ,
 իրտանըն էթմէ թարաֆընտա սէնին իլէ պէ-
 րապէր պուլունմուշ վէ հազգընտա շէհատեթ
 էթմիշ օլտըղըն քիմնէ իշթէ վաֆթիլ էտի-
 յօր , վէ հէր քէս անըն էանընա կիտիյօր՝
 27 տէտիլէր : Եուհաննա ճէվապէն տէտի քի՛
 Պիւր տտէմ՝ քէնտինէ սէմատան վէրիլմէտի-
 ճէ , հիչ պիւր շէյ ալմաղա գատիր տէյիլ

- 28 տիւր : Սիւզ քէնտինիւզ պէնիմ՝ հազգըմտա՛
 Պէն Գրիստոս տէյիլ իմ՝ , անճագ անըն էօ-
 նիւնճէ իրսալ օլունտըմ՝ տէտիլիմէ շէհա-
 29 տէթ էտէրտիլիւզ : Կէլին քիմին իսէ , կիւվէյի
 օ տըր . ամմա կիւվէյիին տօլթը հազըր
 պուլունուպ կիւվէյիյի իշթտիլինտէ , անըն
 սէտաարնտան զիյատէսիլլէ մէսրուր օլուր .
 իմտի պէնիմ՝ պու սիւրուրըմ թէմամ՝ օլմուշ
 30 տըր : Անա պէյիլմէք , պանա իսէ քիւշիւլ-
 31 մէք կերէք՝ տիւր : Եօգարտտան կէլէն՝ ճիւմիւ-
 տէն տլա տըր . զէմինտէն օլուն՝ զէմինի օ-
 լունպ՝ զէմինտէն պահս էտէր . սէմատան կէ-
 32 լէն ճիւմիւտէն տլա օլտըպ , Հէման կէօ-
 րիւպ իշթտիլին նէսնէլէրէ շէհատեթ էտէր ,
 վէ շէհատեթիլին հիչ պիւր քիմնէ գապոււ
 33 էթմէդ : Անըն շէհատեթիլին գապոււ էտէն՝
 Ալլահն հազգ իտիլինի թէմիւր էթմիւշ օ-
 34 լուր : Զիրա Ալլահն իրսալ էլլէտիլին քիմնէ
 Ալլահն սեղլէրինի սեղլէր , շիւնքի Ալլահ
 35 ան րուհու էօլլիւ իլէ վէրմէդ : Փէտէր Օղլու
 սէվէր , վէ հէր շէյի անըն էտիլին թէսիւմ
 36 էթմիւշ տիւր : Օղլա իման էտէն՝ հայաթը քէ
 պէտիլէյէ մալիք տիւր . ամմա Օղլա թէմալթ
 էթմէյէն՝ հայաթ էկօրմէյէճէք , վէ լաքին
 զազապ Ուլլահ անըն իւզըրինտէ գալար :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի Յիսուսն Եուհաննատան զիյատէ
 շալիրտլէր փէյտա էտիպ՝ վաֆթիլ էթմիլին
 Ֆերիսիլէրին մէսմա՛ի օլտըղըն րապպ պիւ-
 2 տիլինտէ , (Վազը՛ս պիւզ զաթ Յիսուս տէ-
 3 յիւ , անճագ շալիրտլէրի վաֆթիլ էտէր ի-
 3 տիւ) Եհհուտիլէյի թէրք էտիպ թէքրար ճէ-
 4 լիլ թարաֆընտա 'աղիմէթ էլլէտի : Վէ Սա-
 մարիա իլինտէն կէյմէսի ինապ էթմէքէ ,
 5 Եա՛գուպըն քէնտի օղլու Եուսուֆա վէրտիլին
 արազի գուրպլինտէ՝ Սամարիատա վազը՝ Սի-
 6 խար նամ՝ պիւր շէհրէ կէլտի : Վէ օրատա
 Եա՛գուպըն լալիր գույուր վար իտի . իմտի
 Յիսուս էօլլըրգտան՝ նաշի եօրուլմը պու-
 լունմասը հասէպիլլէ , սա՛տթ ալթը գարար-
 7 լարընտա գույուրն էանընտա օթուրալը
 հալտէ , Սամարիատան պիւր գարը սու չէքմէ-
 8 յէ կէլիւ , Յիսուս անա՛ Պանա ան՝ վէր , ի-
 8 չէյիմ՝ տէտի : Զիրա շալիրտլէրի եկէյէճէք
 սաթուն ալմադ իւզըն շէհրէ կիթմիւշէր իտի :
 9 Օլ Սամարիալը գարը տալիի անա՛ Սէն Եհ-
 հուտի՝ պէն տէ Սամարիալը պիւր գարը իբէն ,
 նա՞րը պէնտէն սու իսթէյօրըն՝ տէտի , զի-
 րա Եհհուտիլէր Սամարիալը իլէ իսթի-
 10 լաթ էթմէլլէր : Յիսուս անա՛ ճէվապէն՝
 Էյէր Ալլահն 'աթիլէյիլին վէ՛ Պանա սու-
 վէր՝ տէյիւ սանա սեղլէյէնին քիմ իտիլինի

պիլեկիտին, սէն անտէն իսթեր իտին, օլ տախի սանա տիրի սու վէրեր իտին տէտի :

41 Գարը տնա՝ Լեֆէնտիմ, սէնին սու չէքեճէք գտպըն եօգ տըր, գույու տախի տէրին տիր .

42 Իմտի օլ տիրի սույու նէ՛րէտէն տըրսըն. Սէն՝ պիլեկ պու գույույը վէրիպ, անտէն քէնտիսի վէ օղուլարը վէ տալարարը իչմիշ օլան փէ . տէրիմիզ Եա՛գուպտան պէջի՛ւր ք մի սին՝ տէ .

43 տի : Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պու սուտան Տէր իչէն եինէ սուսար . ամմա Տէր քիմ՝ պէնիմ՝ քէնտիսինէ վէրէճէյիմ՝ սուտան իչէրսէ, իւ ել

44 Էպէտ սուսամալ . Ամմա անա վէրէճէյիմ՝ սու անըն տէրուինտէ Տայալը ք Էպէտիլէ իչիւն գայնայան սու փուսարը օլաճադ տըր՝ տէտի :

45 Գարը անա՝ Լեֆէնտիմ, օ սույու պանա վէր քի սուսամայրըմ վէ պուրայա սու չէքեճէյէ

46 Կէլէյէյիմ՝ տէտի : Յիսուս անա՝ Կիթ գօ .

47 Ճանը չաղըր վէ պուրայա կէլ տէտի : Գարը տախի՝ Գօճամ եօգ տըր տէյիւ ճէվապ վէր . տի : Յիսուս անա՝ Գօճամ եօգ՝ տէտիյինտէ

48 տօղըն սէյլէտին : Ջիրա պէշ գօճայա վար . տըն, վէ չիմտի ռէնին իլէ օլան քիմնէ գօճան տէյիլ տիր . պուստա կէրէք սէյլէտին՝ տէ .

49 տի : Գարը անա՝ Էյ Էֆէնտիմ, կէօրիյօրըմ՝

20 քի սէն պիր փէյլաճպէր սին : Էճտարարը պու տաղտա սէճտէ գըլարըր, վէ սիզ Սէճ . տէ գըլմադ լաղըմ՝ օլան մաճալ Երուշալիմ :

21 տէ տիր՝ տէրսինիզ, տէտի : Յիսուս անա՝ Էյ խաթուն, պանա ինան : սա՛աթ կէրիյօր քի՛ փէտէրէ նէ պու տաղտա, նէ տէ Երուշ .

22 շալիմտէ սէճտէ գըլաճադսընը, Սիզ պիլե . տիյինիզ սէճտէ գըլարսընը, պիզ պիլտի . յիսիլէ սէճտէ գըլարը . զիրա խէլա՝ Եճու .

23 տիլէրտէն տիր : Լաքին սա՛աթ կէլիւ վէ Տալա Տաղըր տըր քի՛ կէրէքտէն սէճտէ գը . լանլար փէտէրէ րուճ վէ Տաղիգաթ իլէ սէճտէ գըլաճադար . զիրա փէտէր տախի քէնտինէ պէյլէ սէճտէ գըլանլար իսթէր :

24 Ալլաճ րուճ տըր , վէ անա սէճտէ գըլանլար րուճ վէ Տաղիգաթ իլէ սէճտէ գըլմադ կէ .

25 րէք տիր՝ տէտի : Գարը անա՝ Քրիստոս թէսիլէ օլունան Մէսիճ կէլէճէյինի պիլի . րիմ , օ կէտիլի զէման պիլէ Տէր շէյի իւ .

26 պար Էտէճէք տիր՝ տէտի : Յիսուս անա՝ Պէն, քի սէնին իլէ քէլամ Էտիյօրըմ, օ իմ՝

27 տէտի : Վէ պու սըրտա շայիրալէրի կէլիպ՝ գարը իլէ սէյլէտիյինէ թէ՛աճիւպ Էթ . տիլիւն իւտ տէ, Տիշ պիլի՛ ՚նէ՛ արայօրսըն, վէ եախօս՝ Անըն իլէ նէ՛ սէյլէշէյօրսըն՝ տէմէտի :

28 Օլ վաղըթ գարը տէսթիսինի պրաղըպ շէճրէ

29 վարաը, վէ Էճալիլէ՛ Կէլինիզ, Էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմէսինի պանա սէյլէյէն պիր տ . տէմ կէօրիւնիզ . 'աճէպա Մէսիճ պո՛ւ մը

30 տըր՝ տէտի : Անլէր տախի շէճրտէն չըգըպ՝ անըն եանընա կէլիյօրար իտի :

31 Պու արալըզ շայիրալէրի անա՝ Եա Մու . 'ալլիմ, թա՛ամ Էյլէ՛ տէյիւ րիճա Էթտիլէր :

32 Օլ տախի անլէրէ՛ Սիզին պիլեւտիյինիզ պէ .

33 նիմ՝ եկէճէք թա՛ամըմ վար՝ տէտի . Իմտի շայիրալէրի պիրի պիրինէ՛ 'Աճէպա անա պիր

34 քիմնէ եկէճէք կէթիլիմ՝ շի՛ տէտիլէր : Յիւ սուս անլէրէ տէտի քի՛ Պէնիմ թա՛ամըմ՝ պէնի իրալ Էտէնին իրատէթինի իճրա՝ վէ

35 անըն իլինի իթմամ՝ Էթմէք տիր : Սիզ՝ Շա . սառ վաղթը կէլեւտինէ տաճա տէօրթ այ վար տըր՝ տէմէ՛գմիսինիզ . իշթէ սիլէ տէրիմ՝ քի՛ կէօղէրինիզ ալըպ՝ թարալարա պաղընըզ . զիրա Տալա Տառտ իլին պէյաղանմը տըր .

36 լար : Վէ պիլէն իւճրէթ աղըպ Տայաթ ք Էպէ . տիլէյէ մաճուլ ճէմ՝ Էտէր . թա քի Տէմ Էքէն Տէմ տէ պիլէն պէրապէր սէվինէլէր :

37 Ջիրա՝ Պիրի Էքէր, տիլէրի պիլէր՝ քէլամը

38 պուստա Տաղգ տըր : Պէն սիլի Էմէք չէքեճ . տիյինիզ շէյի պիլէյէ կէճտէրտիմ . պաշ . գալար Էմէք չէքտիլէր, սիզ անլէրին Էմէյինէ տախիլ օլարնըզ :

39 Վէ՛ Էթտիլիմ շէյլէրին ճիւմէսինի պանա սէյլէտի՛ տէյիւ շէճառէթ Էտէն գարընըն սէօղիւ իլին, օլ շէճրտէն չօգ Սամարիալ .

40 լար անա իման Էթտիլէր : Վէ Սամարիալ . լար անըն նէգտին կէլիպ՝ եանլարնտա գալ . մասըն անտէն րիճա Էթմէլէրի իւզէրինէ ,

41 օրատա իքի կիւն գալտը : Վէ անըն քէլամը իլին տաճա չօգ քիմնէլէր իման Էտալ :

42 Գարըյա խիթապէն՝ Ինտմամըզ արթըզ սէ . նին սէօղիւնէ մէպի տէյիլ տիր . զիրա պիզ քէնտիմիզ իլիթտիլ վէ տիւնէանըն խէլա . քէարը Մէսիճ Տաղիգաթէն պու իտիյինի պիլիլիզ՝ տէտիլէր :

43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօնկրա օրատան չը .

44 գըպ ճէլիլէ կիթտի : Ջիրա Յիսուս քէնտիսի՝ Պիր փէյլաճպէրին քէնտի վաթանընտա ի՛ . թիպարը եօգ տըր տէյիւ շէճառէթ Էթտի :

45 Վէ ճէլիլէ կէտիլինտէ, ճէլիլիլէր պայրամ վաղթը Երուշալիմտէ պիլ ճիւմէ իճրա Էթ . տիյինի կէօրմիւշ օլմալարըյէ , անը գապուլ Էթտիլէր . զիրա քէնտիլէր տախի պայրամ իլին կիթտիլէր :

46 Իմտի Յիսուս սույու շէրապա թէպտիլ Էթ . տիլի ճէլիլտէ վաղը՝ Գանայա թէքարը կէլ . տիյինտէ , օրատա սաղըպտէ պիր առմ վար իտի քի օղու Քէֆրնաճուտա խաթա իտի :

47 Պու զաթ՝ Յիսուսըն Եճուտիլէտէն ճէլիլէ կէտիլինի իլիթտիլտէ եանընա վարաը, վէ Էնիպ օղընա շիֆա վէրմէսինի անտէն րիճա

48 Էյլէտի . զիրա Էօլմէ իւզըն իտի : Օլ վաղըթ Յիսուս անա՝ 'Ալամէթիլէր վէ միւ՛ճիլէր կէօր .

- 49 մէկինձէ իման էթմէյէճէքսինիզ՝ տէտի : Օլ
աւրդատէ անա՝ էյ էֆէնտի , չօճըղմ էօլ
50 մէկտէն էվիլէ էն՝ տէտի : Յիսուս անա՝ կիթ
օղլըն հայաթ պուլտէն՝ տէտի . վէ օլ առէմ
Յիսուսն քէնտինէ տէտիյի քէլամա իման
51 էտիպ կիթտի : Վէ օ տաշա էնէր էքէն , գուլ
լարը քէնտինի գարշըլայլայ , Չօճըղն հայաթ
52 պուլտու՝ տէյէրէք անա խապէր վէրտիլէր : Ան
լէրտէն սա՝աթ գաշտա իֆագաթ պուլտըղնը
սու՝ալ էթմէսիյէ , Տիւն սա՝աթ եէտիտէ
53 հիւմմասը տէֆ՝ օլտու՝ տէտիլէր : Օլ վազըթ
փեաէրի Յիսուսն քէնտինէ՝ Օղլըն հայաթ
պուլտու՝ տէտիյի սա՝աթտա օլտըղնը անկ
լարը . վէ քէնտիտի պիւթիւն էհէ ի պէյթի
54 իլէ պէրապէր իման էթտի : Յիսուս Եհնու
տիյէտէն ճէլիլէ կէլտիքտէն սօնկրա , իճրա
էյէտիյի էքէնձի միւ՝ճիզէ պուլ աըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Պա՝տէհու Եհնուտիլէրին պայրամը օլուպ ,
2 Յիսուս Եհրուշալիմէ չըգար : Վէ Եհրուշա
լիմտէ , Գօյուն քաճաճ գուրպինտէ՝ իպրա
նիճէ Պէյթհաստա տէնիլէն պիր հալուզ օ
3 լուպ՝ անըն պէշ էյվանը վար իտի : Այլէր
տէ ա՝մա վէ թօփալ վէ աճաճ գուրումուշ
օլան փէք չօգ խաթալար սուլուն թահրի
քինէ միւնթաղիր օլարագ եաթայօրար իտի :
4 Զիրա վազըթ վազըթ հալուզա պիր մէլէք
էնիպ՝ սուլու թահրիք էտէր իտի . իմտի սու
թահրիք օլունտըգտան սօնկրա էն էվիլէ էնէն
քիմնէ հէր նէ իլիլէթի վար իտէ , շիֆա պու
5 լուր իտի : Վէ օրատա օթուզ սէքիզ սէնէ
տէն պէրու խաթաթ օլան պիր առէմ վար ի
6 տի : Յիսուս անը եաթմիշ օլտըղն հայտէ
կէօրիւպ , չօգ գէմանտան պէրու պէօյլէ օլտ
ղընը պիւլէրլէ , անա՝ Սըհհաթ պուլմագ իս
7 թէ՛ր մի սին՝ տէտի : Խաթաթ անա՝ էֆէն
տիմ , սու թահրիք օլունտըգտա պէնի հալու
զա գօյաճագ առէմիմ՝ օլմատըղնտան , պէն
կիթմէքտէ էքէն՝ պէնտէն էվիլէ պաշաաը
8 էնէր՝ ճէվապընը վէրտի : Յիսուս անա՝ Գալլ
9 եաթաղընը գալտըրըպ էիւրիւ՝ տէտի : Օլ ա
ռէմ առիսի ֆիլ հալ սըհհաթ պուլտու , վէ
եաթաղընը գալտըրըպ էիւրիւտիւ . վէ օլ
10 կիւն սէպթ կիւնիւ իտի : Պունուն իշիւն
Եհնուտիլէր շիֆա պուլան քիմնէյէ՝ Աէպթ
կիւնիւ տիր , սանա եաթաղը գալտըրմագ
11 հէլլ Պանա շիֆա վէրէն քիմնէ քէնտիտի
պոնա՝ Եաթաղընը գալտըրըպ էիւրիւ՝ տէտի
12 ճէվապընը վէրտի : Իմտի անա , Սանա՝ Եա
թաղընը գալտըրըպ էիւրիւ՝ տէյէն առէմ
13 քի՛մ տիր տէյիւ սու՝ալ էթմիլէր , Շիֆա

- պուլան քիմնէ իտէ անըն՝ քիմ իտիյինի պիլ
մէզ իտի . զիրա Յիսուս օլ մահապտէ քէս
րէթ ի նաա սէպէպիլլէ պիր թարաֆա չէքիլ
14 միշ իտի : Պա՝տէհու Յիսուս անը հէյքէլ
տէ պուլուպ , անա՝ Իշթէ սըհհաթ պուլ
տուն . աթթըզ կիւնահ իշլէմէ , օլմայա քի
սանա տաշա ֆէնա պիր շէյ վազը՝ օլա՝ տէ
15 տի : Օլ առէմ վարըպ Եհնուտիլէրէ քէնտի
նէ շիֆա վէրէն Յիսուս իտիյինի խապէր
վէրտի :
16 Վէ պու սէպէպտէն Եհնուտիլէր Յիսուս
թէ՛ատտի էաթիպ՝ պու շէյլէրի սէպթ կիւ
նիւնտէ էթտիյի իշիւն գաթիլէն աբաղար
17 իտի : Ամմա Յիսուս անըն ճէվապէն՝ փե
տէրիմ շիմտիլէտէք իշլէյօր , պէն տախի իշ
18 լէյօրըմ՝ տէտի : Պու սէպէպէ մէպնի Եհնու
տիլէր անըն գաթիլին տաշա զէյաաէ աբա
տըլար , զիրա սէպթի նազզ էյլէտիլտէն մա՝
տա , Ալլահ փեաէրիմ տիր՝ աէյէրէք , քէն
19 տինի Ալլահա միւսալի գըլար իտի : Իմտի
Յիսուս անըն ճէվապէն տէտի քի՝ Հագի
գաթէն , հագիզաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ փե
տէրին պիր շէյ էթտիլինի կէօրմէտիքձէ , Օ
ղլու քէնտիլիլինտէն պիր շէյ էաթմէլ , զի
րա օ նէ էտէրտէ , Օղլու տախի հէման անը
20 էաէր : Զիւնքի փեաէր Օղլու սէվէր . վէ քէն
տի էյլէտիլի շէյլէրին ճիւմէսինի անա կէս
թէրիր . վէ սիզին թէ՛աճիւպ էթմէնիլ ի
շիւն անա պուշապտա տաշա պէօյլէք ա
21 մէլլէր կէօթէրէճէք տիր , Զիրա փեաէր էմ
վաթը իգաթէ վէ իհնա էթտիլի միսիլլիւ , Օ
ղլու տախի պէօյլէճէ իսթէտիլի քիմնէլէրի
22 իհնա էտէր , Զիրա փեաէր հիշ պիր քիմնէյի
հիւքմ էթմէլ , ամմա պիւթիլիւն հիւքմիւ
23 Օղլա թէտիլիմ էթմիշ տիր . թա քի ճիւմէսի
փեաէրէ իհթիրամ էթտիլէրի միսիլլու , Օղ
լա տախի իհթիրամ էտէլէր . Օղլա իհթի
րամ էթմիլէն՝ անը իրալ էտէն փեաէրէ
24 իհթիրամ էթմիլիշ օլուր , Հագիգաթէն ,
հագիգաթէն , սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ քէ
լամըմը տինիլէյիպ , պէնի իրալ էտէնէ իման
էտէն քիմնէ հայաթը քէպէտիլէյի մալիք օլուր
վէ մահքիւմիլէթէ տիւշար օլմազ , ֆագաթ
մէվթաէն հայաթա ինթիգալ էթմիշ տիր
25 Հագիգաթէն , հագիգաթէն , սիզէ տէրիմ քի
վազըթ կէլիյօր , վէ հալա հաղըր աըր քի՝ էմ
վաթ իպնուլահն ովաղընը իշիտիպ իշիտէն
26 լէր տախի տիրիլէճէլէր տիր , Զիրա փեաէր
քէնտի գաթընտա հայաթա մալիք օլտըղ
միսիլլու , Օղլա տախի պէօյլէճէ քէնտի գա
թընտա հայաթա մալիք օլմազըլ վէրիշ
27 տիր , Վէ առէմ օղլու օլտըղ իշիւն , հիւքմ
էթմէյէ տախի անա սէլահիլէթ վէրմիշ տիր
28 Պունա թէ՛աճիւպ էթմէյիլիլ . զիրա վա

դիմէ կէլիօր քի դազարարտա օլանլարն ճիւմ
 29 լեւի անըն ապագընը իշխտեճէքէր։ Վէ խայր
 իշխէյնէր գըլամէթ իւլ հայաթա, շէրր
 իշխէյնէր իսէ գըլամէթ ի մահքիւմիլէթէ
 30 չըգաճագընը արը։ Պէն քէնաիլիլիմտէն պիր
 շէյ էտէմէմ։ իշխթաիլիմէ կէօրէ հիւքմ էտէ.
 րիւմ։ պէնիւմ հիւքմիւմ տախի հագգ արը,
 զիրա քէնաիլ իրատէթիմի տէլիլ, անճագ
 պէնի իրաւ էտէն [Փէտէրին] իրատէթինի
 31 արարըմ։ Էյէր պէն քէնաի հագգըմտա շէ-
 հատէթ էտէրուէմ, շէհատէթիմ հագգ տէլիլ
 32 տիր։ Պէնիւմ հագգըմտա շէհատէթ էտէն
 պաշգաւը արը։ մէ պէնիւմ հագգըմտա էթ-
 տիլի շէհատէթ հագգ օլտըղընը պիլիլիւմ։
 33 Սիւլ Երահաննանըն նէղտիլնէ առէկէր կէօն.
 տէրաիլիլ, օլ տախի հագգիւթէ շէհատէթ
 34 էյլէտի։ Պէն իսէ ինսան թարաֆընտան շէ-
 հատէթ ալմամ, անճագ իսլաւ պուլմանը
 35 իշխէն պու շէյլէրի սէյլէյորըմ։ Օ էանար մէ
 զիլայատար ջըրաղ իտի, մէ սիւլ պիր միւտտէթ
 անըն զիլայալտա շատ օլմագ իսթէտիլիլ.
 36 Ամմա պէնիւմ Երահաննանըն շէհատէթինտէն
 պէյթիւք շէհատէթիմ վար։ զիրա իթմամ
 էթմէք իւղըն փտտէրին պանա վէրտիլի ա'.
 մալ, հէմանն պու իշխտիլիւմ ա'մալ փտտէ-
 րին պէնի իրաւ էթտիլիլնէ հագգըմտա շէ-
 37 հատէթ իտէր։ Վէ պէնի իրաւ էտէն փե-
 տէր քէնաիլի տախի հագգըմտա շէհատէթ
 էթմիլ տիր։ սիւլ հիւլ պիր վագըթ անըն սե-
 տապըն իշխթմէտիլիլ, մէ հիլէթինի կէօր.
 38 մէտիլիլ, Վէ քէլամը տախի սիլտէ դա'իւմ
 տէլիլ տիր, չիւնքի սիլ անըն իրաւ էթ-
 39 տիլի քիմէկէ իման էթմէյօրսընը։ Քի-
 թապլարը թէթէպպիւ' էտիլիլ. զիրա անէր
 իլէ հայաթը քէպէտիլէյէ մալիք օլտըղ
 զանն էտէրաիլիլ, մէ պէնիւմ իշխէն շէհա.
 40 տէթ էտէն անլէր տիր։ Վէ սիւլ հայաթա
 մալիք օլմագ իշխէն պանա կէլմէք իսթէմէյօր-
 41 սընը։ Ատէմէրտէն 'իլղէթ ալմամ։ (12) Լա-
 քին սիլղի պիլիլիւմ քի տէրուէնիլղտէ Ալլահ
 43 մուհապպէթի եօգ արը։ Պէն փտտէրին իսթի
 իլէ կէլիւմ, մէ պէնի գապուլ էթմէյօր.
 սընը։ էյէր տիկէր պիր քիմէն քէնաի իս-
 սի իլէ կէլիլիւմ, անը գապուլ էտէրաիլիլ.
 44 Սիւլ պիրի պիրիլիլտէն 'իլղէթ ալլա' եա-
 լընը Ալլահտան կէլէն 'իլղէթի արամաղ
 45 իլէն, նա'ըլ իման էտէ պիլիլիլիլ. փե-
 տէրէ' սիլղի պէն իթթիհիւմ էտէճէյիւ' զանն
 էթմէյիլիլ. սիլղի իթթիհիւմ էտէն վար
 արը, օ տա սիլղին իթթիմաւ էթտիլիլիլ
 46 Մուսա արը։ Զիրա էյէր Մուսայա ի-
 նանմըլ օլապլարընը, պանա ինանը իտի.
 նիլ. զիրա օ պէնիւմ հագգըմտա եազար.
 47 Ամմա անըն քիթապլարընա ինանմաւընը

հայտէ, պէնիւմ սէօղէրիմէ նա'ըլ ինանա-
 ճագսընը։

ՊԱՊ 6

4 Պա'տէհու Յիսուս ճէլիլ տէնիլիլ եա'նի
 թէպէրիլէ Կէնիլիլնէ Էթթէ թարաֆընա 'աղի-
 2 մէթ էտիլ, իստթալարտա կէօնթէտիլի 'ա-
 լամէթլէրի կէօրտիւքէրի իշխէն, արաը սըրա
 3 վաֆիր իսլա կիտէր իտի։ Վէ Յիսուս տա-
 դա չըգըպ' շայիրտլէրի իլէ պէրապէր օրա-
 4 տա օթուրտա։ Եէհուտիլէրին ֆըս' պայրա-
 մը տախի եազըն իտի։
 5 Իմաի Յիսուս նազար էտիլ' էանընա վտ-
 ֆիր իսլա կէլիլիլնի կէօրտիւքտէ, Ֆիլիպ-
 պօսա' Պուլնարըն եէմէլէրի իշխէն նէրէտէն
 6 էքմէք տաթըն ալալըմ' տէտի։ Պուլնա տախի
 անը թէճիլիլտէ իշխէն սէյլէտի։ զիրա քէն-
 7 տիսի նէ էտէճէլիլնի պիլիլ իտի։ Ֆիլիպպօս
 աննա ճէվապէն Պուլնարըն հէր պիրի աղ պիր
 շէյ եէմէսի իշխէն, իլի եիւլ տինարլէք էք-
 8 մէք քիֆալէթ էթմէլ տէտի։ Շայիրտլէ-
 րինտէն պիրի' Սիւմ'օն Պետրոսըն գարնաալը
 9 Անտրոսս աննա տէտի քի' Պուրատա պէշ
 արփա էքմէլի իլէ իլի պալըղը պուլուան պիր
 չօճուլ վար, լաքին պու գաատար քիշիլէ
 10 պուլնար նէ' օլտը։ Ամմա Յիսուս' Ատմէլիլի
 օթուրտընը' տէտի։ մէ օլ մահալտէ չօգ
 օթ պուլուանալ' օլ ատէմէր թագրիպէն պէշ
 11 պին քիշի օլարագ, օթուրտուլար։ Վէ Յի-
 սուս էքմէլէրի ալլալ շիւքը էթտիլէտէն սօնկ-
 րա, շայիրտլէրէ, մէ շայիրտլէր տախի օթու-
 րանլարա թէվղի' էտիլ, քէլալիք պալըգ-
 12 լարտան իսթէտիլիլիլ գաատար շէրտլէր։ Վէ
 տօյաղգլարընտա, շայիրտլէրինէ իսթապէն'
 Ֆաղա գալան փարչալարը թօփլալընը, պիր
 13 շէյ զայ' օլմապըն' տէմէսի իլղէրինէ, Անլէր
 տախի տէվիլիլալ' օլ պէշ արփա էքմէլիլնտէն
 եէլէնլէրտէն տրթան փարչալար իլէ օն իլի
 քիւֆէ տօլուրտըլար։
 14 Վէ օլ ատէմէր Յիսուսըն իճրա էթտիլիլ
 'ալամէթի կէօրմէքէ' Ֆիլ հագգիլ տիւնեա-
 յա կէլէճէք շօլ փէլլալմալըն պու արը' տէ-
 15 տիլէր։ Յիսուս տախի անլէրին' մէլէք էթ-
 մէք իշխէն կէլիլ քէնաիլնի ճէպրէն կէօթիւ-
 րէճէլէրինի պիլմէսիլլէ, թէքրալ եալընըճա
 16 տաղա շէլիլիլ։ Վէ աղլամ օլտըգտա,
 17 շայիրտլէրի ռահիլէ էնալիլէր։ Վէ գալըլա
 կիլիլալ' տէնիլղնէ Էթթէ թարաֆընա, փէֆրնա-
 հուամ կիտիլիլար իտի. մէ գաատըլգ պաա-
 մըլ օլտալ' Յիսուս տահա էանլարընա կէլմէ-
 18 միշ իտի։ Տէնիլ տախի շէտիա պիր իւլ-
 կեար էամէսիլնտէն թէլալիլալ էթմէլէտէ ի-
 19 տի։ Իմաի անլէր քիւրէք չէքէրէք, էիլմի

պէշ վէ եա օթուղ օգ աթըմը գատար կիթ-
տիքէրինտէ , Յիսուսը տէնիդին իւզէրինտէ
Եւրիւյէրէք գայըղըն հանընա կէլըր կէօրիւպ'
20 գօրգտուլար : Օլ տախի անէրէ՝ Պէն իմ'
24 գօրգմայընը՝ տէտի : Օլ զէման սէվնէրէք
անը գայըղա սլարլար . վէ տէր 'ազապ գա-
լըգ կիտէճէքէրի եէրէ վասըլ օլտու :
22 Երթէսի կիւն , տէնիդին էօթէ թարա-
ֆընտա տուրան խալգ օրատա անըն շայիրտ-
լէրինին պինմիշ օլտըգլարը պիր գայըգտան
զայրի օլմատըղըն , վէ Յիսուսը՝ շայիրտլէ-
րի իլէ պէրապէր գայըղա կիրմէմիշ՝ անճադ
շայիրտլէրինին հալընը՝ կիթմիշ օլտըգլարըն
23 կէօրտիւքլէրինտէ . (Հալ պու քի Բապպ'
շիւքը կիթտիքտէն սոնկրա , էքմէք եէտիք-
լէրի մաջալէ հազըն Թէպէրիյէտէն պաշգա
24 գայըգլար կէլտի .) Իմտի խալգ Յիսուսին վէ
շայիրտլէրինին օրատա օլմատըղըն կէօրտի . ք
լէրինտէ , քէնտիլէր տախի գայըգլարա պիւ-
նիպ՝ Յիսուսը արայարագ , փէֆընահօւման
25 կէլտիլէր : Վէ անը տէնիդին էօթէ թարա-
ֆընտա պուլուպ , անա՝ Եա մաւ'ալլիմ , պու-
26 րայա Նէ՝ վազըթ կէլտին՝ տէտիլէր : Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Հազիգաթէն , հազիգա-
թէն սիղէ տէրիմ՝ քի 'ալլամէթլէր կէօրտիլի-
նիլ իչիւն տէլիլ , անճադ օլ էքմէքլէրտէն
Եէլիպ տօյտըղընը իչիւն պէնի արայօրու-
27 նըլ : Ֆանի օլան թա'ամա տէլիլ , անճադ
իպն իւլ ինսանըն սիղէ վէրէճէլի հայաթ ք
Եպէտիյէ իչիւն պագի գալան թա'ամա սոյ'
Ետինիլ . զէրա փէտէր Ալլահ անը թէմճիր
28 էթմիշ տիր՝ տէտի : Օլ զէման անա՝ Ալլա-
հըն 'ամալընը իծրա էթմէք իչիւն Նէ՝ Ետէ-
29 լիմ՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝
Ալլահըն 'ամէլի պու տըր քի՝ անըն իրսալ
էթտիյի քիմնէյէ իման Ետէտինիլ՝ տէտի :
30 Իմտի անա՝ Եա սէն , պիղիմ՝ կէօրիւպ սոնա
իման էթմէքլիյիմիլ իչիւն , Նէ՝ 'ալլամէթ
31 կէօթէրիւսին . Նէ՝ իչլէրսին . Էճտատըմըլ
պէրիյէտէ մէննի եէտիլէր , նիթէքիմ՝ Ան-
լէրէ եէմէյէ սէմատան էքմէք վէրտի՝ տէլիւ-
32 հազըլմըշ տըր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի ան-
լէրէ՝ Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիղէ տէ-
րիմ՝ քի՝ սէմատան օլան էքմէյի սիղէ Մու-
սա վէրմէտի . լաքին սէմատան օլան հազիգի
33 էքմէյի սիղէ փէտէրիմ՝ վէրիլ : Զիրա Ալլա-
հըն էքմէյի սէմատան նազիլ օլուպ տիւնէայա
34 հայաթ վէրէն տիր՝ տէտի : Իմտի անա՝ Եա
Բապպ , պիղէ պու էքմէյի տա'իմա վէր՝ տէ-
35 տիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Օլ
հայաթ էքմէյի պէն իմ . պանա կէլէն տալա
սաճըմայաճադ , վէ պանա իման Ետէն տալա
36 սուսամայաճադ տըր : Լաքին սիղէ տէտիմ
քի՝ պէնի հէմ՝ կէօրտիւնիւլ , հէմ տէ իման

37 էթմէյօրսընը , փէտէրին պիլ ճիւմէլ պանա
վէրտիյի պանա կէլիլ . վէ պանա կէլէնի տա-
38 լա տըլարը աթմամ : Զիրա քէնտի իրատէ-
թիմի տէլիլ , անճադ պէնի իրսալ Ետէնին
իրատէթիին իծրա էթմէք իւզըլէ սէմատան
39 նիւզուլ էթտիլմ . Վէ պէնի իրսալ Ետէն փէ-
տէրին իրատէթի պու տըր քի՝ պիլ ճիւմէլ
պանա վէրտիյինտէն հիշ պիլիին զայ՝ էթմէ-
լիպ , անճադ անը եէվմ իւլ ախիրտէ իհեա
40 Ետէյիմ . Վէ պէնի իրսալ Ետէնին իրատէ-
թի պու տըր քի՝ Օղլա կէօրիւպ անա իման
Ետէն հէր պիր քիմէսնէ հայաթ ք Եպէտիյէյէ
մայիլք օլա , պէն տախի անը եէվմ իւլ ախիր-
տէ իհեա Ետէյիմ :
41 Պուսուս իւզէրինէ Եէհուտիլէր՝ Սէմատան
Ետէն էքմէք պէն իմ՝ տէտիլի իչիւն անըն
42 հազընտա սէյլէնէրէք , Պու քիմնէ Յիսուս
իպն ի Եուսուֆ տէլիլ՝ մի քի պիղ անըն
փէտէրի իլէ վալիտէսինի պիլիլիլ . պու հիւ-
տէ նա՝օրլ Սէմատան նիւզուլ էթտիմ՝ տէ-
43 յօր , տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվա-
պէն տէտի քի՝ Պէյնինիլտէ սէյլէնմէյինիլ .
44 Պէնի իրսալ Ետէն փէտէր անը չէքմէյիննէ՝
պիր քիմնէ պանա կէլէմէլ , պէն տախի անը
45 եէվմ իւլ ախիրտէ իհեա Ետէնէյիմ՝ ճիւմ-
լէսի Ալլահ թարաֆընտան թա'լիմ օլուսմաշ
օլաճաղար՝ տէլիւ փէյլաճալէրիլտէ մուհաբ-
րէր տիր . պուսա պինա'էն փէտէրտէն հէր
46 իշիտիպ էջրէնէն պանա կէլիլ : Տէլիլ քի պիր
քիմնէ փէտէրի կէօրմիւշ տիր , իլա Ալլահ
թարաֆընտան օլան զաթ փէտէրի կէօրմիւշ
47 տիր : Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիղէ տէ-
րիմ՝ քի պանա իման Ետէն հայաթ ք Եպէտի-
48 յէյէ մայիլք տիր : Հայաթ էքմէյի պէն իմ՝
49 Էճտատընըլ պէրիյէտէ մէննի եէլիպ վէֆաթ
50 էթտիլէր : Սէմատան նազիլ օլան էքմէք պու-
տըր , թա քի անտէն պիր քիմնէն եէլիպ տէ
51 վէֆաթ էթմէյէ : Սէմատան նիւզուլ Ետիլպ
հալլ օլան էքմէք պէն իմ . էյէր պիր քիմնէ
պու էքմէքտէն եէրտէ , իլ էլ Եպտ հաշայա-
ճադ տըր , վէ պէնիմ՝ վէրէճէյիմ էքմէք
տիւնեանըն հայաթ իչիւն վէրէճէյիմ թէ-
նիմ տիր :
52 Իմտի Եէհուտիլէր՝ Պու աթմ՝ Նէ՝ վէճէլէ
թէնինի եէմէմիլ իչիւն վէրէ պիլիլ՝ տէլիւ-
53 պէյնլէրինտէ մաւարագա էթտիլէր : Յիսուս
տախի անլէրէ տէտի քի՝ Հազիգաթէն , հա-
զիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի էյէր իպն իւլ
ինսանըն թէննին եէմէյիլ գանընը իլմէզու-
54 նիլ , քէնտինիլտէ հայաթ օլմալ : Պէնիմ
թէնիլմի եէլիպ գանընը իչիւն՝ հայաթ ք Եպէ-
տիյէյէ մայիլք տիր , պէն տախի անը եէվմ
55 իւլ ախիրտէ իհեա Ետէնէյիմ : Զիրա թէ-
նիմ հազիգաթէն թա'ամա տըր , վէ գանըմ՝

56 Հաղիգաթէն շուրպ տըր : Թէնիմի եէյիպ գա.
 նըմը իշէն պէնտէ , պէն տախի անտէ սաքէն
 57 օլուրըմ : Հոյոյ օլան փեաէր պէնի իրաւ է-
 տիպ , պէն տախի փեաէրին սեպէպիլէ հա-
 յաթտա օլտըղըմ միսիլիւ , պէնի եէյէն տա-
 58 խի պէնիմ սեպէպիլմէ հայաթտա օլաճադ
 տըր : Ալմատան նազիլ օլան էքմէք պու տըր .
 էճտաաւընը մէննի եէյիպ վէֆաթ էթալիլէ-
 րի կիպի տէյիլ տիր . պու էքմէյի եէյէն իլ
 էլ էպէտ հայաթտա օլաճադ տըր :
 59 Պու շէյլէրի փէֆրնաճուտա թա'լիմ էտէ-
 րէք , սինաղոտա սեյլէտի :
 60 Վէ շայիրալէրինտէն նիշէլէրի պուշու իշիթ-
 տիլէրինտէ , Պու սեօղ աղըր տըր , պու-
 61 նու քիմ տինկէյէ պիլիւր տէտիլէր : Վէ
 Յիսուս շայիրալէրինտէն պուշուն իւզէրինէ
 սեյլէնտիլէրինտէ քէնտի տէրուշինտէ պիլ-
 մէքէ , անէրէ խիթապէն՝ Սիզի պու շէյ սիւրչ-
 62 տիր'ի'չօր մը . էյէր իպի իւլ ինաանըն մու-
 գատտէմա օլտըղը մաճայլէ 'ուրուճ էթտիլի-
 63 նի կէօրիւրէնիլ . . . Իճէա էտէն րուճ տըր ,
 թէն հիչ պիր ֆա'իտէ էթմէղ . պէնիմ սիզէ
 սեյլէտիլիւ սեօղէր րուճ վէ հայաթ տըր :
 64 Լաքին սիզտէն պո'ղը ինաննիյաւ քիմնէլէր
 վար տըր , տէտի . չիւնքի Յիսուս ինաննիյաւ
 'լար քիմէր օլտըղըն՝ վէ քէնտիլի էլէ վէրէ-
 ճէք օլան քիմ իտիլինի իպթիտատէն պիլիւ
 65 իտի , Վէ տախի , Պուշուն իշէն սիզէ՝ հիչ
 քիմնէ փէտէրիմ թարաֆրնտան քէնտիլիէ վէ-
 րիլմէտիլմէ պանա կէլէմէղ տէյիլ սեյլէտիմ ,
 տէտի :
 66 Պուշուն իւզէրինէ շայիրալէրինտէն նիշէլէ-
 րի կէրի չէքիլիւ' արթըգ անըն իլէ պէրապէր
 67 կէպէպիլէր իտի , իմտի Յիսուս օն իքիլէրէ՝
 Սի'ղ տախի մի կիթմէք իսթէրինիլ տէտի :
 68 Սիմ'օն Պետրոս անա ճէվապէն՝ Եա Բապպ ,
 քիմէ՝ կիտէլիմ , հայաթ Ե պէտիլէ սեօղէրի
 69 սէնտէ տիր , Պիղ տախի իման էտիպ , իպնուլ-
 լաճ (իլ հայոյ) Մէսիճ սէն իտիլինի պիլտիք
 70 տէտի , Յիսուս անէրէ խիթապէն՝ Պէն սիզ
 օն իքիլէրի ինթիլապպ էթմէտիմ մի , վէ սիզ
 71 տէն պիրի շէյլէտան տըր տէտի : Վէ պուշու
 Սիմ'օն օլուս իսաաթիթի Յէճուտա չադգըն-
 տա սեյլէր իտի . զիրա պու քիմէսնէ օն իքի-
 լէրտէն պիրի իքէն՝ անը էլէ վէրէճէք իտի :

ՊԱՊ 7

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ Յիսուս ճէլիւ
 տէ կէզէր իտի , զիրա Յէճուտիլէր գաթիլինէ
 գաւտ էթալիլէրի իշէն , Յէճուտիլէտէ կէզ-
 մէք իսթէմէղ իտի :
 2 Վէ Յէճուտիլէրին խոյմէ պայրամը ետգըն
 3 օլմաղլէ , Գարնտաշլարը անա՝ Շայիրալէրինտէն

տախի իշէտիլին 'ամէլլէրի կէօրմէլէրի իշէն
 4 պուրատան չըգըպ՝ Եէճուտիլէր կիթ . Զիրա
 հիչ պիր քիմնէ քէնտիլի աշիքտօր օլմադ իս-
 թէր իքէն , կիլլիճէ պիր շէյ իշէմէղ . էյէր
 պուշուրը իշէրսէն , քէնտիլի տիւննիյա իզ-
 5 հար էյլէ՝ տէտիլէր , Զիրա գարնտաշլարը պի-
 6 լէ անա իման էթմէպիլէր իտի : Վէ Յիսուս ան-
 լէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ վաղթըմ տաճա կէլ-
 մէտի , ֆադաթ սիզին վաղթընըղ տա'իմա
 7 հազըր տըր : Յիւնեա սիզէ պուղղ էտէմէղ ,
 ամմա պանա պուղղ էտէր . չիւնքի պէն անըն
 հազգընտա՝ ա'մալընըն ֆատիտ օլտըղընա չէ-
 8 հատէթ էտէրիմ : Սիզ պու պայրամա չըգը-
 նըղ . պէն պու պայրամա [տաճա] չըգմամ .
 զիրա պէնիմ վաղթըմ տաճա թէմամ օլմամը
 9 տըր : Վէ անլէրէ պու շէյլէրի սեյլէտիլ՝ ճէ-
 10 լիտէ գալար , Ամմա գարնտաշլարը չըգտըգ-
 տան սօնկրա , օլ զէման քէնտիլի տախի աշի-
 քեար օլմապարապ , կիլլիճէ կիպի պայրամա
 չըգտըր :
 11 Եէճուտիլէր տախի անը պայրամտա արա-
 12 յըպ , Դէ'րէտէ տիր՝ տէրլէր իտի : Վէ անըն
 հազգընտա խաղըն արապընտա չօգ գիլ ու
 գալ վաղը՝ օլարապ , պա'գըլարը՝ Սալիճ տիր՝
 տէյիպ , տիկէրլէրի տէ՝ խոյր , անճադ խաղը
 13 իլլալ էտիլօր՝ տէրլէր իտի : Ամմա Եէճուտի-
 լէրին գօրգուշնտան նաշի պիր քիմնէ 'ալէս
 նէն անըն լազըրաւընըր էթմէղ իտի :
 14 Վէ արթըգ պայրամըն նըւֆը օլտըգտա ,
 15 Յիսուս հիչքէլէ չըգըպ թա'լիմ էտէր իտի : Վէ
 Եէճուտիլէր թէ'աճիւլապ էտէրէք՝ Պու քիմնէ
 միլթէ'ալլիմ տէյիլ իքէն , քիթապալարը նա՝
 16 սըլ պիլիւր տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ
 ճէվապէն՝ Պէնիմ թա'լիմմա քէնտիլի տէյիլ ,
 17 անճադ պէնի իրաւ էտէննի տիր : Էյէր պիր
 քիմնէ անըն իրաւէթիլին իճրա էթմէք իս-
 թէրսէ , պու թա'լիմ՝ Ալլահտա'ն մը օլտը-
 ղըն՝ վէ եախօտ պէն քէնտիլիլիմտէն մի սեյ-
 18 լէտիլիմի պիլէճէք տիր : Քէնտիլիլիմտէն սեյ-
 լէյէն քէնտի 'իզգէթիլն արար . ամմա քէն-
 տիլին իրաւ էտէննի՝ իզգէթիլն արապան հազգ
 19 տըր , վէ անտէ հազգաղըղգ եօգ տըր : Մու-
 սա սիզէ շէրի'աթը վէ'րմէտի մի , վէ սիզտէն
 հիչ քիմնէ շէրի'աթը իճրա էթմէղ . նի՛շիւն
 20 գաթիլիմ արապօրընըլ տէտի : խաղը տախի՝
 Մէճնուս սըն , սէննի գաթիլինի քիմ՝ արապօր՝
 21 տէյիլ ճէվապ վէրտիլէր : Յիսուս անլէրէ ճէ-
 վապէն՝ Պիր իշ իշէտիմ , վէ ճիւլէնիլ թէ-
 22 'աճիւլապ էտիլօրընըլ : Մուսա սիզէ խիթա-
 նը վէրտի , (պու տախի Մուսատան տէյիլ
 տիր , անճադ էճտատտան տըր ,) վէ սիզ
 սեպթ կիւնիւ տտէմ խաթն էտէրիլինիլ ,
 23 Էյէր Մուսանըն շէրի'աթը նազը օլուշմա-
 մադ իշիւն՝ սեպթ կիւնիւ տտէմ խաթն օլու-

- նուրստ, սեպմ կհանիւ պիտի առեմէ քեամի-
լէն սըհհաթ վէրտիյիմ իշխէն պանա տարը-
24 լըյոր մը սընըլ: Սուրէթի զահիրէյէ կէօրէ
հիւքմ էթմէյինիլ, անճադ 'առապէթէ կէօրէ
հիւքմ էյլէյինիլ տէտի:
- 25 Օլ զէման Եւրոշալմիլէրտէն պա'ղըրը
տէրէր իտի քի' Գաթիլնի տարաղըլարը պու-
26 տէյի' Լ մի տիր. Վէ իշթէ 'ալէնէն սէյլէյոր,
վէ անա հիշ պիր շէյ տէմէյօրլար. 'աճէպա
րէ'իսլէր պունուն հադիգաթէն Մէսիհ իտիյի.
27 Նի եադիլնէն պիլտիլէ' մի' Լաքին պիլ պու-
նուն ներէտէն օլըրընը պիլիլիլ. ամմա Մէ-
սիհ կէլտիյի զէման' ներէտէն օլըրընը քիմնէ
պիլմէլ:
- 28 Վէ Յիսուս հէյթէլտէ թա'լիմ էտէր իբէն,
նիտա էտէրէք' Հէմ' պէնի պիլիլիլիլիլ, վէ
հէմ տէ ներէտէն օլըրընը պիլիլիլիլիլ. վէ
պէն քէնտիլիլիլիլիլիլ կէլմէտիմ, Ֆադաթ
պէնի իրաւ էտէն հադգ ալը' քի սիլ անը
29 պիլմէլիլիլիլ: Պէն անը պիլիլիլիլ, զերա պէն
անաէն իմ, վէ հէմ պէնի օ իրաւ էյլէտի'
30 տէտի: Պունուն իւզէրինէ անը թուլթմաղա
գաստ էթտիլէր իտէ տէ, հիշ պիր քիմնէ
անա էլ ուզաթմաղա, չիւնքի անըն վալթը
31 տա'հա կէլմէմիշ իտի: Վէ խաղտան նիշէլէ-
րի անա իման էտիպ, Մէսիհ կէլտիյի զէ-
ման' պունուն իծրա էթտիլի միւ'ճիլաթ.
տան զիյաթէ' մի էտէճէք' տէտիլէր:
- 32 Ֆերիսիլէր խաղըն անըն հադգընտա պու-
միսիլիլէ գիլ ու գալ էթտիլիլիլ իշխտիպ'
Ֆերիսիլէր իլէ պաշ քեա'հիլէր անը թուլթ.
33 մադ իւզրէ մէ'մուրլար կէօնտէրտիլէր: Վէ
Յիսուս [անիլէրէ] Տա'հա պիր ալ միւտտէթ
սիլիլն իլէ պերապէր իմ, պա'տէհու պէնի իր.
34 սալ էտէնէ կիտէրիմ: Սիլ պէնի արալըպ
տա պուլմամյաճադսընըլ. վէ պէնիմ' պու-
լունտըրմ եէրէ սիլ կէլմէլիլիլիլ տէտի:
- 35 Պունուն իւզէրինէ Եէհուտիլէր պիլիլ պիլիլնէ'
Պու նէ'րէյէ կիտէճէք տիր քի պիլ քէնտիլնի
պուլմամյաճաղըլ. 'աճէպա Եունանիլէր իշխէ
տաղըլմըլ օլանլարա կիտիպ տէ, Եունանի.
36 լէրէ' մի թա'լիմ էտէճէք: Պէնի արալըպ տա
պուլմամյաճադսընըլ, վէ պէնիմ' պուլունտը-
ղմ' եէրէ սիլ [կէլմէլիլիլիլիլ] տէտիլի պու-
քէլմա' նէ' տիր' տէտիլէր:
- 37 Վէ պայրամըն սոն վէ պէյիլէք կիւնիւնտէ
Յիսուս տուրուպ նիտա էտէրէք, Էյէր պիր
քիմնէ սուսամըլ իտէ, պանա կէլիպ իշխի:
38 Հէր էիմ' քի պանա իման էտէրէ, քիթա.
պըն պոյուրտըրը վէճէլէ պալթնընտան տիրի
սու բրմաղարը ճէրեսն էտէճէք տիր' տէտի:
39 Պունու տալի քէնտիլնէ իման էտէնիլէրն ա-
լաճաղարըլ Բուհըն հադգընտա սէյլէտի. զի-
րա Յիսուս հէնուլ իճլալ օլունմաղարըր ի.

- չիւն, Բուհ իւլ Գուտա տա'հա Վէրիլէլ տէյիլ
40 իտի: Խաղտան նիշէլէրի պու սէօղիւ իշխի-
տիլէրինտէ' Ֆիլ հադիլիլ պու օլ փէյ-
41 զամպէր տիր' տէտիլէր: Պաշալարը' Պու
Մէսիհ տիր' տէտիլէր. զայրիլէրի իտէ' Եա.
42 Մէսիհ ճէլիլէլէն մի կէլիլ. Մէսիհ Տաուտըն
նէպիլնտէն վէ Տաուտըն օլըրըր Պէյլթէհէմ
նամ քէյտէն կէլիլ' տէյիլ քիթապ պու-
43 յուրմա'լ մը' տէտիլէր: Պէյլթէճէ անըն հադ-
գընտա խաղ. պէյնիտէ իլթիլաֆ վուլու-
44 պուլտու: Վէ անիլտէն պա'ղըր անը թուլթ-
մադ իսթէտիլէր իտէ տէ, հիշ քիմնէ անա
էլ ուզաթմաղա:
- 45 Վէ մէ'մուրլար պաշ քեա'հիլէր իլէ Ֆերի-
սիլէրին եանընա կէլտիլիլիլիլ տէտիլէր, անիլէր'
46 Նի' չիւն անը կէթիլմէտիլիլ տէտիլէր, Մէ-
մուրլար ճէվապէն' Պու առէմ' կիպի ալալ պիր
47 քիմնէ սէյլէլմէմիշ տիր' տէտիլէր: Վէ պու-
նուն իւզէրինէ Ֆերիսիլէր տէտիլէր ճէվապէն'
48 Սի'լ տէ մի ալտանտընըլ. Բէ'իպէրտէն եա-
խօտ Ֆերիսիլէրտէն պիր քիմնէ անա իման
49 էթտի' մի. Ամմա շէրի'աթը պիլմէլէն պու-
50 խաղ մէլունտըր' տէտիլէր: Կէճէլէրն անըն
եանընա կէլիլիլ օլուն Նիգօտիլմա անիլտէն
51 պիրի օլմաղըլ, անիլէրէ' Սէվապ պիլիլիլ շէրի-
'աթմըլ պիր առէմ' էվիլէլ տիլիլիլիլիլ նէ
էթտիլիլիլ անիլաճաղընա, հիւքմ էտէ' մի'
52 տէտի: Պունա ճէվապէն' Սէ'ն տէ մի ճէլիլ-
տէն սին. թա'հիլէ էյլէ վէ պադ. քի ճէլիլ-
տէն փէյլաճաղըր գուհուր էթմէմիշ տիր' տէ-
53 տիլէր: Վէ հէր քէա քէնտի կէլիլնէ կիթտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ Յիսուս Զէյթուն տաղընա կիթտի:
2 Վէ 'ալ էա տա'հա թէքրար հէյթէլէ կիտիպ'
պիլթիւն գալմ' եանընա կէլմէքտէ օլարադ,
3 օթուրուպ անիլէրէ թա'լիմ' էտէր իտի: Վէ
'ուլէմա իլէ Ֆերիսիլէր զինատա թուլթուլըլ
պիր գարը անըն եանընա կէթիլիլիլ օրթատա
4 տուրտուրարադ, Անա' Եա մա'ալլիմ', պու-
գարը իրթիլէպալ զինա ֆիլիլնտէ թուլթուլ-
5 տու: Վէ Մուսա շէրի'աթտա պիլէ պէյլէ
քիմնէլէրին ըճմ' օլունմաղարըլ էմ' էթտի. սէն
6 նէ' տէրսին' տէտիլէր: Իթթիլիլիլիլիլիլ Վէ-
իլէ պուլմադ իւզրէ, անը թէճիլիլիլիլիլ
պունու սէյլէլիլիլիլ. լալիլն Յիսուս էյլիլիլ
7 փարմաղը իլէ եէրէ եաղը եաղար իտի: Վէ
անա մուսըրտէն սու'ալ էթմէլէլիլիլ, տաղ-
րուլապ անիլէրէ' Սիլտէն հանիլըր պիլիլիլիլ
իտէ, անըն իւզէրինէ էվիլէլ թաշօ օ աթթըն'
8 տէտի: Վէ եինէ էյլիլիլիլ եէրէ եաղը եաղար
9 իտի: Վէ պունու իշխիլիլիլիլիլիլ, զամիլ-
լէրինտէն իլալա' օլունտաղ, իլթիլարըր-

տան պաշտօնը պէն սօսկրաբերէրէ վարընճայտ. տէք, պիւրէր պիւրէր չըգտըլար. վէ ցիսուս եալընըզ գալար. դարը տախի օրթատատտու. 10 բույօր իտի : վէ ցիսուս տօղոտըւպ գարը. տան մատա պիւր քիմնէյի կէօրմէմէքլէ, անա՛ իյ գարը, օլ միւտատա՛իլէրին նէ՞րէտէ տիր, հիչ պիւրի 'ալէյհի՛նէ հիւքմ' է՞թմէտի մի՛ 11 տէտի : Օլ տախի՛ շէչ պիւրի, ի՛ֆէնտի, տէ. մէսիլէ, ցիսուս անա՛ Պէն տախի 'ալէյհի՛նէ հիւքմ' էթմէմ. կիթ, արթըզ կիւնա՛հ իլէմէ՛ տէտի :

12 վէ եհնէ ցիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէն տիւննանըն նուրու իմ. պանաթ թուտի՛ օլան՝ զուլմէթտէ երւերմէյիկ, անճաղ նուրը չա. 13 յաթա մալիք օլաճաղ տըր՝ տէտի : Ֆէրիսիլէր տախի անա՛ Սէն քէնտի հազգընտա շէ. հատթէթ էտէրսին, սէնին շէհատէթին հազգ 14 տէյիլ տիր՝ տէտիլէր : ցիսուս անլէրէ ճէվա. պէն՝ շէր նէ գատար պէն քէնտի հազգընտա շէհատէթ էտէրսէմ՝ տէ, շէհատէթիմ հազգ տըր, զէրա նէրէտէն կէլաիլիմի վէ նէրէյէ կի. տէճէյիմի պիլիւրիմ. սիզ իսէ նէրէտէն կէլ տիլիլի եա նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ : 15 Սիզ իմաննիճէ հիւքմ՝ էտէրսինիզ. պէն հիչ 16 քիմնէյի հիւքմ էթմէմ : վէ էյեր պէն հիւքմ՝ էթմէմ տէ, պէնիմ հիւքմիմ հազգ տըր. զիւրա եալընըզ տէյիլ իմ, ամմա պէն վէ պէ. 17 նի իրաւ էտէն փէտէր պէրապէրէր : վէ իքի անտէմին շէհատէթի հազգ օլաղը շէրի՛աթը. 18 նըզտա տախի մաւհարէր տիր : Պէն քէնտի հազգընտա շէհատէթ էտէրիմ, պէնի իրաւ էտէն փէտէր տախի պէնիմ հազգընտա շէհա. 19 տէթէ էտէր՝ տէտի : Օլ վազըլմ անա՛ փէ. տէրին նէ՛րէտէ տիր՝ տէտիլէր. ցիսուս՝ նէ՛ պէնի, նէ՛ տէ փէտէրիմի պիլիւրսինիզ. էյեր պէնի պիլմէ իտինիզ, փէտէրիմի տախի պիլիւր իտինիզ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի :

20 ցիսուս պու սէօյլէրի հէյթէլտէ թալիմ՝ էտէր իքէն՝ իսազինէտէ սէօյլէտի. վէ անը հիչ քիմնէ թուլթմատ, զիւրա վազթը տաշա կէլմէմիշ իտի :

21 Պա՛տէհու ցիսուս թէքրար անլէրէ խիթա. պէն՝ Պէն կիտէրիմ, վէ պէնի արալըպ տա կիւնաճընըզտա էօլէճէքսինիզ. պէնիմ կիտէ. 22 ճէյիմ եէրէ սիզ կէլմէզսինիզ՝ տէտի : Պու. նուս իւզէրինէ Եէհուտիլէր՝ Սճէպա քէնտի քէնտինի էօլաիւրէճէ՛ք մի տիր քի՛ Պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ կէլմէզսինիզ տէյօր՝ 23 տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՛ Սիզ աշաղըտան սընըզ, պէն եօգարըտան իմ. սիզ պու տիւն. եատան սընըզ, պէն պու տիւնեատան տէյիլ 24 իմ : Պու էճէտէն սիզէ՛ իննաճարընըզտա էօլէճէքսինիզ՝ տէտիմ. զիւրա էյեր պէն իտի. յիմէ ինանմաղսաըզ, կիւնաճարընըզտա էօ.

25 լէճէքսինիզ՝ տէտի : Պու. նուս իւզէրինէ անա՛ Սէն քի՛մ սին՝ տէտիլէր. ցիսուս տախի ան. լէրէ տէտի քի՛ իվէլէտէն պէրու հէման սիզէ 26 սէօյլէտիլիմ զաթ իմ՝ Սիզին հազգընըզտա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ՝ էթմէյէ չօգ շէյլէրիմ՝ վար. լաքին պէնի իրաւ էտէն հազգ տըր. վէ պէն տիւնեայա անտէն իշիթտիլիմ՝ շէյ. 27 լէրի սէօյլէրիմ : Անլէր՝ քէնտիլէրինէ փէտէր հազգընտա սէօյլէտիլինի անկամատըլար :

28 վէ ցիսուս անլէրէ խիթապէն՝ իպն իւլ ինսանը երւքսէյէ գալարըտընըզտա, պէն իտիլիմի վէ քէնտիլէրիմտէն հիչ պիւր շէյ էթմէյիկ, լաքին փէտէրիմին պանա թա. լիմ էթմէյիլ իւզէրէ՛ պու շէյլէրի սէօյլէտի. 29 յիմի պիլմէճէքսինիզ, վէ պէնի իրաւ էտէն պէնիմ իլէ պէրապէր տիր. փէտէր պէնի եա. լընըզ պրազմատը, չիւնքի պէն տա՛իմա ա. նըն իրզասը օլան շէյլէրի իճրա էտէրիմ՝ տէտի :

30 Պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն՝ չօգ քիմնէլէր 31 անա իման էթտիլէր : Օլ վազըլմ ցիսուս քէնտինի իման էտէն Եէհուտիլէրէ խիթա. պէն՝ իյէր սիզ պէնիմ քէլամըմտա գալըրտա 32 նըզ, ֆիլ հազիզէ շալիւրալէրիմ՝ օլապ՝ շա. գիգաթը պիլմէճէքսինիզ, հազիգաթ տախի 33 սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէտի : Անա՛ Պիզ Ապրահամ զիւրիլէթի իզ, վէ հիչ պիւր վա. զըլմ քիմնէյէ գուլըզ էթմէտիք. սէն նա՛. օրլ Աղատ օլաճաղսընըզ, տէյօրսըն տէյիւ 34 ճէվապ վէրաիլէր. ցիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ շազիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՛ շէր քիմ՝ կիւնաճ իլէրսէ, կիւնաճն գուլը 35 տըր : Գուլ տախի խանէտէ իլ էլ էպէտ պազի գալմէյըլ՝ օլաւ իլ էլ էպէտ գալըր : 36 իմտի էյեր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ, ֆիլ 37 վազը՝ ազատ օլաճաղսընըզ : Ապրահամ զիւրիլէթի օլաղընըզ պիլիւրիմ. ամմա գաթիլիմի արալօրսընըզ, չիւնքի քէլամըմ՝ 38 տէրունինիզտէ եէր թուլմիլիմ : Պէն փէ. տէրիմին նէզտինտէ կէօրտիլիւմիւ սէօյլէ. րիմ, սիզ տախի փէտէրինիզ եանընտա կէօրտիլիւնիւզ շէյլէրի եափարընը՝ տէ. 39 տի : Անա ճէվապէն՝ Պիզիմ փէտէրիմիզ Ապրահամ տըր՝ տէտիլէր. ցիսուս անլէրէ տէտի քի՛ Ապրահամն էվալաթ օլալըտընըզ, Ապրահամն՝ ամէլլէրի իլէ՛ ամիլ օլուր իտի. 40 նիզ. Ֆադաթ չիմտի պէնիմ՝ եան՝ ի Ալուս թարաֆընտան իշիթտիլիմ հազիգաթը սիզէ սէօյլէյէն պիւր ատէմին գաթիլինի արալօրսը. 41 նըզ. Ապրահամ պու. նուս եափմատը : Սիզ փէտէրինիզէն՝ ամէլլէրի իլէ՛ ամիլ օլուրսը. նըզ. իմտի անա՛ Պիզ վէլէտ ի զինտ տէյիլ իլ, պիլիմ՝ պիւր փէտէրիմիզ վար, օ տա 42 Ալուս տըր՝ տէտիլէր : ցիսուս տախի անլէրէ

18 տախի՝ փէյղամպէր տիր՝ տէտի : Լաքին Եւ-
հուտիւնէր կէօղէրի աշըլանն լախտէնին չա-
ղըրժնայա գտտար , անն բէօր օլուպ տա
19 կէօղէրի աշըտըղնա ինամնայարապ , Անլէրէ
սու՛տլ իլէ՛ Սիղին օլ բէօր տօղտու՛ տէտիյի .
նիղ օղընբղ պո՛ւ մը տըր . շիմտի՛ եա նա՞ .
20 սըլ կէօրիյօր՝ տէտիլէր : Անն վախտէյնի
անլէրէ ճէվապէն՝ Պու պիղիմ՝ օղըմբղ օլուպ՝
21 բէօր տօղտըղնը պիլիլիղ . Ֆադաթ շիմտի
նասըլ կէօրտիյիլէնի պիլմէյիղ . եօթօտ ա .
նըն կէօղէրիին բիմ աշտըղնը պիղ պիլմէ-
յիղ . բէնտիսի պալիղ տիր , անա սու՛տլ
էտինիղ , բէնտի չադգընտա բէնտիսի սէօյ .
22 լէսին՝ տէտիլէր : Անն վախտէյնի Եհհուտի-
լէրտէն գօրգտըղլարը իչիւն պէօյլէ սէօյլէտի .
լէր . զիրա Եհհուտիլէր՝ էյէր պիր բիմնէ անն
Մէսի՛ճ օլտըղնը իրար էտէրսէ , ճէմտաթ-
տան իրաթճ օլուամտը իչիւն ագտէմճէ պիլ
23 իթթիֆադ գարար գըրժըլար իտի : Պու սէ-
պէպտէն վախտէյնի՛ ֆէնտիսի պալիղ տիր ,
24 անա սու՛տլ էտինիղ՝ տէտիլէր : Պա՛տէհու
մուգատտէմա բէօր օլան ատէմի թէքրար չա-
ղըրբպ , անա՛ Ալլահա չամտ էյլէ , պիղ օլ
ատէմին կիւնաս բէար իտիյին պիլիլիղ՝ տէ-
25 տիլէր : Օլ տախի ճէվապ վէրիպ՝ կիւնաս-
բէար օլուպ օլմասըղնը պիլմէմ , պիր շէյ
պիլիլիմ՝ բի՛ պէն բէօր իտիմ , շիմտի կէօրիւ-
26 յօրմ՝ տէտիլէր : Անն անա իսթմապէն՝ Սանա
նէ՛ եափտը կէօղէրիին նա՛սըլ աշտը տէտիլէր :
27 Օ իսէ անլէրէ ճէվապէն՝ Սիղէ շիմտի սէօյլէ-
տիմ վէ իչիթմտիինիղ . նի՛ չիւն թէքրար իչիթ-
մէք իսթէյօրաննր . 'աճէպա սի՛ղ տէ մի անա
28 շայրտ օլմագ իսթէրսինիղ՝ տէտի : Պուշլար
անա շէթմէ տէրպ՝ Անն շայրտի սէն սին ,
29 պիղ իսէ Մուսանն շայրտի իղ : Պիղ Ալլա-
հն Մուսայա սէօյլէտիյինի պիլիլիղ , ամմա
պուռուն նէրէտէն օլտըղնը պիլմէյիղ՝ տէտի .
30 լէր : Օլ ատէմ՝ անլէրէ ճէվապէն՝ Պու՛ 'աճա .
յիպ պիր շէյ տիր . օ պէնիմ՝ կէօղէրիմի աշ-
միշ իքէն , սիղ անն նէրէտէն օլտըղնը պիլ-
31 մէգտինիղ , վէ պիլիլիղ բի՛ Ալլահ կիւնաս .
բէարլարը տինկլէմէղ , անճադ պիր բիմնէ
միւթմադի օլուպ տա՛ անն իրատէթինի իճ .
32 իս էտէրսէ , անը տինիլէր : Պիր բիմնէին՝
անա անա տօղմա բէօրիւն կէօղէրիին աշտըղ
33 էգէլտէն պէրու իչիտիլմէտի : Էյէր պու բիմ
սէ Ալլահտան օլմասայարը , պիր շէյ էտէմէղ
34 իտի՛ տէտի : Անա ճէվապէն՝ Անն բիւլիլէն
կիւնասլարտա տօղմուշ իքէն , սէ՛ն մի պիղէ
թա՛լիմ էտէրսին՝ տէյէրէք , անը թարտ էթ-
տիլէր :
35 Յիսուս անը թարտ էթտիլէրէրին իչիթմէք-
լէ , անը պուլուպ՝ Անն իպուլլահա իման
36 էտէ՛ր մի սին՝ տէտի : Օլ տախի ճէվապէն՝

Էֆէնտի , բի՛մ տիր բի՛ անա իման էտէյիմ՝
37 տէտի : վէ Յիսուս անա՛ չէմ՝ անը կէօրտիւն ,
չէմ՝ տէ սէնին իլէ սէօյլէշէն՝ օ տըր՝ տէտի :
38 Օլ տախի՛ իման էտէրիմ , եա ըապպ , տէյէ-
39 ըէք՝ անա սէճտէ էյլէտի , վէ Յիսուս՝ Պէն
հիւքմ իչիւն պու տիւնէայա կէլտիմ , թա
բի կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր , վէ կէօրէնլէր բէօր
40 օլալտր՝ տէտի : վէ էանընտա պուլուան
ֆէրիսիլէրտէն պա՛ղըսը պու շէյլէրի իչիթմէք-
լէրինտէ , անա՛ 'Աճէպա պի՛ղ տախի մի բէօր
41 իղ՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ՛ Էյէր բէօր
օլալտըրնը՝ կիւնասընրղ օլմագ իտի . ամ-
մա շիմտի՛ կէօրիւյօրըղ տէրսինիղ , անն
իչիւն կիւնասընրղ պազի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 10

1 Հադիգաթէն , Հադիգաթէն սիղէ տէրիմ՝
բի՛ գօյուշլարն աղընա դափուտան կիրմէ-
յիպ տէ տիկէր մահալտէն կիրէն խըրսըղ վէ
2 հարամի տիր : Ամմա գափուտան կիրէն՝ գօ-
3 յուշլարն չօպանը տըր : Պուռա տախի գա-
փուճը աշար , վէ գօյուշլար անն սէտասընը
տինիլէր . օլ տախի բէնտի գօյուշլարնը
իսթէրիլէ չաղըրբպ՝ անլէրի տըշարը չըգա-
4 ըրը : վէ բէնտի գօյուշլարնը չըգարաղը
ղէման՝ էօնլէրինճէ կիտիպ , գօյուշլար տախի
անն սէտասընը թանաղլարը ճիճէթլէ ,
5 արաընճա կիտէրլէր : Ամմա էապանճընը ար-
տընճա կիթմէյիպ՝ անտէն գաշարլար . զիրա
էապանճըլարն սէտասընը թանըմաղլար :
6 Յիսուս անլէրէ պու թէմնիլի սէօյլէտի իսէ
տէ , անլէր բէնտիլէրինէ սէօյլէտիյի շէյլէրին
7 նէ տէմէք օլտըղնը ֆէճմ էթմէտիլէր : վէ
Յիսուս թէքրար անլէրէ՛ Հադիգաթէն , Հա-
դիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ բի՛ գօյուշլարն գա-
8 փուսը պէն իմ՝ Պէնտէն էվէլէ կէլէնլէրին
ճիւմլէտի խըրսըղ վէ հարամի տիրլէր . ամմա
9 գօյուշլար անլէրի տինկլէմէտիլէր : Գափու-
պէն իմ . էյէր պիր բիմնէ պէնտէն կիրէրսէ ,
իսլաս օլուր , վէ կիրիպ չըգարադ՝ մէր՝ա պու-
10 լուր : խըրսըղ չալմագ վէ էօլտիւրմէք վէ
թէլէֆ էթմէքտէն զայրի պիր սէպէպ իչիւն
կլմէղ . պէն հայաթա մալիք օլմալարը , չալթ-
թա զիյատէսիլլէ մալիք օլմալարը իչիւն կէլ-
11 տիմ : Էյի չօպան պէն իմ . էյի չօպան գօ-
12 յուշլարն էօլնա ճանընը ֆէտա էտէր : Լա-
քին գօյուշլար բէնտի մուլի օլմայրպ՝ չօպան
օլմայան պիր իւճըրէթլի բիմնէ գուրտըն կէլ-
տիլինի կէօրտիւքտէ , գօյուշլարը պրաղըպ
գաշար . գուրտ տախի գօյուշլարը գափըպ
13 տաղըտըր : Իւճըրէթլի գաշար , չիւնքի իւճ-
րէթլի տիր , վէ գօյուշլարը վաղիֆէ էտին-
14 մէղ , Էյի չօպան պէն իմ , վէ պէնիմքիլէրի

- Թանըրը՝ պենիմքիւն տտի պենի Թանըրը.
- 15 Լար : փետեր պենի Թանըրըը միսիլիւ, պեն
տե փետերի Թանըրըմ, վէ գոյունլարըն եօ.
- 16 Ընա ճանըմը ֆետա էտերիմ, վէ պենիմ պու
աղըլտան օլմայան պաշգա գոյունլարըմ վար
տըր, անլէրի տաիի կէթիմէրիլիմ կերէք
տիր, վէ պենիմ սէտամը տինկէյնճէրլէր,
վէ պիր սիւրիւ իլէ պիր շօպան օլաճադ տըր.
- 17 Թէքրար այմադ իւզըն ճանըմը ֆետա էթտի.
- 18 Եիմ իչիւն՝ փետեր պենի սէվէր : Անը պեն
տեն քիմնէ այմադ, ֆադաթ պեն քէնտիլի
յիմտեն ֆետա էտերիմ. անը ֆետա էթ.
մէյն գուտրէթիմ վար, վէ Թէքրար այմադ
գուտրէթիմ վար. պու էմիի փետերիմտեն
ախլ էյլէտիմ՝ տէտի :
- 19 Վէ երնէ պու սէօղլէրին սէպէպինտեն Իէ.
հուտիլէր պէյնինտէ իթիլիաֆ վաղը՝ օլտու :
- 20 Վէ անլէրտեն նիլէլէրի՝ Մէճուուն վէ աիվա
նէ տիր, անը նիճիւն անկլէյորսընը՝ տէրլէր
- 21 Խտի : Տիկէրլէր իսէ՝ Պուշլար մէճուուն սէօղլէ
րի տէյիլ տիր. ճինն քէօրլէրին կէօղլէրինի
այմադա միւզթէտի՞ր մի տիր՝ տէրլէր իտի :
- 22 Վէ Երուշալիմտէ ճէյիւն Թագաիս պայ.
- 23 Բամը օլտու, վէ գըշ իտի, վէ Յիսուս հէյ.
քէլտէ Սիւլէյմանըն էյվանընտա կէզեր իքէն,
- 24 Եէհուտիլէր անը իհաթէ էտերէք, տէտիլէր
քի՝ ճանըմըըն նէ՞ վազթա գատար մու՛տլ
լազտա պրադըյորսըն. էյեր Մէսիհ սէն իսէն,
- 25 պիզէ աղիքտարէ սէօլէ : Յիսուս անլէրէ ճէ.
վապեն՝ Սիզէ սէօլլէտիմ, լաքին ինանմայօր
սընը. փետերիմին իսմի իլէ իճրա էյլէտիլիմ
'ամէլլէր պենիմ հազգըմտա շէհատէթ էտեր.
- 26 Էր : Լաքին սիլ ինանմազընը. զիրա սիզէ
տէտիլիմ կիսի՝ պենիմ գոյունլարըմտան տէ.
- 27 Եիլ սինիլ : Պենիմ գոյունլարըմ սէտամը
տինկէրլէր, պեն տաիի անլէրի Թանըրըմ,
- 28 վէ պենիմ տըտըմա կէլիլլէր : վէ պեն ան.
լէրէ հայաթ ը էպէտիլէ վէրիլիմ, վէ իլ էլ
էպէտ հէլաք օլմայաճադլար տըր, վէ անլէրի
պենիմ էլիմտեն քիմնէ գափմայաճադ տըր :
- 29 Անլէրէ պանա վէրէն փետերիմ ճիւմէտեն
պէօլիւք տիր, վէ փետերիմին էլիմտեն քիմ.
- 30 սէ գափմադա գատիր տէյիլ տիր : Պեն վէ փէ.
տէր պիր իլ՝ տէտի :
- 31 Օլ վազըթ Եէհուտիլէր անը թաշլամադ
- 32 Իւզըն երնէ թաշլար գալարըտըր : Յիսուս
անլէրէ ճէվապեն՝ Սիզէ փէտերիմ թարաֆըն
տան նիլէ էյիլ 'ամէլլէր կէօթէրտիմ, ան.
լէրին հա՞նկըր իչիւն պենի թաշլարընը՝
- 33 տէտի : Եէհուտիլէր անա ճէվապ վէրիպ՝ Սէ.
նի էյիլ 'ամէլ իչիւն տէյիլ, անճադ քիւֆը
իչիւն, վէ սեն ինսան իքէն քէնտիլի Ալահ
մագամընա գօտըղըն իչիւն թաշլարը՝ տէ.
- 34 տիլէր : Յիսուս քանլէրէ ճէվապ վէրտի քի՝

- Եէրի՛աթընըտա՝ Պեն, Սիլ իլաշլար՝ օրնը
- 35 տէտիմ՝ տէյիլ մուհարրէր տէյիլ մի : Էյէր
Ալահըն քէլամընըն վարիտ օլտըղը քիմնէլէ
րէ իլաշլար տէտի իսէ,) վէ քիթապըն նէս.
- 36 Խի մուհալ տըր.) փէտէրին Թագաիս էտիպ՝
տիննէպա իրաւ էյլէտիլի զաթա, Իպնուլ
լա՛հ իմ՝ տէտիլ իչիւն սիլ՝ ֆիւֆըր էտէյօր.
- 37 սըն՝ տէ՞ր մի սինիլ : Էյէր փէտէրիմին 'տ.
մէլլէրինի իճրա էթմէզըն, պանա ինանմա.
- 38 Եընըղ : Ամնա էյեր իճրա էտէրսէմ, պանա
ինանմազանըղ, օլ 'ամէլլէրէ ինանընըղ, թա
քի՝ փէտէր պէնտէ՞ պեն տաիի անտէ իտիլի
մի ֆէհմ էտիպ՝ իման էտէսինիլ :
- 39 Պուշուս իւզէրինէ Թէքրար անը թութ.
մադ իսթէտիլէր իսէ տէ, էյլէրինտեն գուր.
- 40 Թուլտու. Վէ երնէ Իրատանըն էօթէ թարա.
ֆընտա, Եուհաննանըն մուգտուսէմա վաֆ.
թիլ էթտիլի մաշալէ կիտիպ օրատա իգա.
- 41 մէթ էյլէտի : վէ նիլէ քիմնէլէր եանընա
կէլիպ՝ Ֆիլ վազը՝ Եուհաննա հիլ պիր միւ.
ճիլէ իճրա էթմէտի, լաքին Եուհաննանըն
պուշուս հազգընտա ճիւմէ սէօլլէտիլի հազգ
- 42 իսիլ՝ տէտիլէր : վէ օրատա նիլէլէր անա
իման էթտիլէր :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Մէրէմ իլէ հէմիլէրէսի Մարթանըն
քէօլիւ Պէյթ՝տնիա էհալէնտեն՝ Լա՛գար
- 2 նամընտա պիր քիմնէ խաթա իտի : վէ գա.
ընտաղը Լա՛գար խաթա օլան Մէրէմ ի՛ապ.
պը խօշ իհալը եաղ իլէ մէսհ էտիպ՝ այադ.
լարըն սաշլարը իլէ սիլմիլ օլան խաթուն
- 3 Խտի : Խմտի հէմիլէրէլի՝ Եա՛րապ, իլթէ
սէվտիլին քիմնէ խաթա տըր՝ տէյիլ անա
- 4 խապեր կէօտէրտիլէր : վէ Յիսուս պուշու
իլիթտիլտէ, Պու էօլլամ խաթաղը օլմա.
յըպ, անճադ Իսի ուլա՛հ անըն վասթա.
օրլլէ թէմճիտ օլունմադ իւզըն Ալահըն
- 5 մէճտի իչիւն տիր՝ տէտի : վէ Յիսուս Մար
թայը վէ հէմիլէրէսի իլէ Լա՛գարը սէվէր իտի :
- 6 վէ անըն խաթա օլտըղըն իլիթտիլինտէ,
պուշուտըղը մաշալտէ իքի կիւն տաշա մէք
- 7 էտիպ, Պա՛տէհու շալիլտիլլէրինէ՝ Երնէ Եէհու.
- 8 տիլէյէ կիտէլիմ՝ տէտի : Դայիրտիլի անա՝
Եա՛րապ, Եէհուտիլէր սէնի շիմտի թաշ
լամադա գատա էտիլլար իտի, երնէ օրա.
- 9 Եա՞մը կիտէրտին՝ տէտիլէր, Յիսուս ճէվա
պեն՝ կիւնիւն օն իքի սա՛աթը եօ՞գ մը. էյէր
պիր քիմնէ կիւնաիւզ կէզերսէ՝ սիւրչմէղ.
- 10 զիրա պու տիննէպըն նուրընը կէօրիւր : Ամ
մա էյեր պիր քիմնէ կէճէլլին կէզերսէ՝ սիւր
չէր. զիրա քէնտիլտէ նուր եօգ տըր՝ տէտի :
- 11 Պու շէլլէրի սէօլլէտիլտէն՝ սօնկրա անլէրէ՝

Տօսթմբը Լա'գոր ուշուժը տըր, ամմա պէն
 42 անը ուշանալըմադ կիտիօրմա՝ տէտի: Դա-
 յիրալէրի տախի՝ Եա Բապպ, էյէր սէն պու-
 43 իսէ չփա պուլու՝ տէտիլէր: Լաքին Յիսուս
 վէֆաթը հազգընտա սէջլէմիշ, ամմա անիւր
 ուշու ուշումանստան պաշա էտիյօր զան.
 44 նընտա իտիլէր: Օլ զէման Յիսուս անիւրէ
 աշխրաթէ օլարագ՝ Լա'գար վէֆաթ էթմիշ
 45 տիր. վէ օրատա պուլունմաւորըմա սիգին
 իչիւն սէվիւրիւմ քի՝ իման էտսինիզ. ֆա-
 46 գաթ Եանընա կիտիլմա՝ տէտի: Իքիզ տէնի-
 լէն թօմա՝ ըէֆիզի պուլունմա շայիրալէրէ՝
 Պիշ տախի կիտիպ անըն իլէ պէրապէր վէ
 ֆաթ էտէլմա՝ տէտի:
 47 վէ Յիսուս կէտիլաթէ անը տէօրթ կիւնտէն
 պէրու գապարա Եաթար պուլտու:
 48 վէ Պէթմանիա Եէրուշալէմէ Եազըն, Եա'նի
 թազըրպէն օն պէշ օգ աթըմը մէտաֆէտէ
 49 օլուպ, Եէհուսիլէրաթէն չօգ քիմնէլէր գարըն-
 տաշարընտան տօլաթ թա'ղիլէ իչիւն՝ Մար-
 թա իլէ Մէրէէմին նէգալինէ կէմիշլէր իտի:
 20 Իմաի Մարթա՝ Յիսուս կէլիյօր տէլիւ իշթ-
 տիքտէ, անը իսթիգպալէ չըգտը: Մէրէէմ
 21 իսէ խանէտէ օթուրալօր իտի: Օլ վազըթ
 Մարթա Յիսուսա՝ Եա Բապպ, էյէր սէն պու-
 րատա օլապըտըն, գարնտաշըմ վէֆաթ էթ.
 22 մէզ իտի. Լաքին շիմաի պիլէ Ալլահտան Տէր
 նէ տիլէրսէն, Ալլահն սանա վէրէճէլինի
 23 պիլիլիմա՝ տէտի: Յիսուս անա՝ Գարնտաշըն
 24 գըլամ էտէճէք տիր՝ տէտի: Մարթա անա՝
 Պիլիլիմա՝ քի՝ Եէվմ իւլ տիլիտէ, գըլամէթ.
 25 տէ գըլամ էտէճէք տիր՝ տէտի: Յիսուս անա՝
 Գըլամէթ վէ Տայաթ պէն իմ. պանա իման
 26 Եանէն ֆէվթ օլտա պիլէ, Տայաթտա օլաճագ
 27 տըր. վէ Տէր Տայաթտա օլուպ պանա իման
 էտէն իլ էլ Եպէտ ֆէվթ օլապաճագ տըր.
 28 պունա ինանը՝ մը սըն՝ տէտի: Անա՝ Պէլի,
 Եա Բապպ, պէն սէնին տիւննայա կէլէճէք
 29 օլան Մէսիհ Իպիսուս Տէր իտիլինէ իման էթ-
 տիմա՝ տէտի: վէ պու շէլլէրի սէջլէտիք-
 տէն սօնկրա, կիտիպ Տէմիլէրսի Մէրէէմի
 կիլիլիճէ չազըրարագ, Մա'ալիմ կէլտի, վէ
 29 սէնի իսթէլօր՝ տէտի: Մէրգուլմէ իշթտիլի
 30 կէլտի, Եա էլ 'աճէլէ գալգալ անըն Եանընա
 օլուպ՝ Մարթանըն քէնտիլէ իսթիգպալէ
 31 չըգտըրը մաճալտէ իտի: Խանէտէ Մէրէէմ
 իլէ պէրապէր օլուպ՝ անա թա'ղիլէ Եանէն Եէ-
 հուսիլէր իտի Եմրգուլմէնին 'ալ էլ 'աճէլէ
 գալգալ տըլար չըգտըրընը կէօրտիւրէրին-
 տէ, Աղլամագ իչիւն գապրա կիտիյօր՝ տէ.
 32 յէրէք, անըն արաթ սըրա կիթաիլէր: Մէր-
 Եէմ տախի Յիսուսըն պուլունմա ժաճալէ
 կէլիպ անը կէօրտիւրէքտէ, սյազըրընա գա-

փանարագ ր անա՝ Եա Բապպ, էյէր սէն պու-
 րատա օլապըտըն, գարնտաշըմ վէֆաթ էթ.
 33 մէզ իտի՝ տէտի: վէ Յիսուս անըն աղլատը-
 ղընը վէ պէրապէր կէլէն Եէհուսիլէրին աղլա-
 տըզըրընը կէօրտիւրէքտէ, տէրունինտէն աճ
 34 չէքիպ միւզթարիպ օլարագ, Անը նէ՞րէյէ
 գօտընը՝ տէտի. անա՝ Եէֆէնտի, կէլ տէ
 35 պագ՝ տէտիլէր: Յիսուս աղլատը: (36) Պու-
 նուն իւզէրինէ Եէհուսիլէր՝ Պազընըզ, անը
 37 նէ տէրէճէ սէվէր իմիշ՝ տէտիլէր: Պա'զըլարը
 իտի՝ Ա'մանըն կէօզլէրինի աշան պու զաթ
 պուլունմա վէֆաթ էթմէմէս իչիւն պիր շէյ
 38 Եափաճագ մը իտի՝ տէտիլէր: վէ Յիսուս
 Եէնէ տէրունինտէն աճ չէքէրէք, գապրա
 կէլտի. պու տախի պիր մազարա օլուպ՝ իւ-
 39 ղէրինէ պիր թաշ գօնուլը իտի: Յիսուս
 թաշը գալարընը՝ տէտի. միւլթէվէֆաճըն
 Տէմիլէրսի Մարթա անա՝ Եա Բապպ, շիմաիլէ
 գապար թէ'աճէլինէ կէթմիշ տիր, զիրա
 40 տէօրթ կիւնիլէք տիր՝ տէտի: Յիսուս անա
 իսթապէն՝ Սանա՝ Եյէր իման էտէրսէն, Ալ-
 լահն ճէլալինի կէօրէճէքտին՝ տէ՞մէտիմ
 41 մի, տէտի: Իմաի [մէլթին Եաթարը Եէր-
 տէն] թաշը գալարընըլար. Յիսուս տախի
 Եօգտըրըյա նազար Ետէրէք տէտի քի՝ Եյ
 ֆէտէր, պէնի իսթիմապէթ էթտիլին իչիւն
 42 սանա շիւքը Ետէրիմ. վէ պէնի տա'իմա իւ-
 թիմապէթ էյլէտիլինի պէն պիլիլ իտիմ. լա-
 քին պէնի սէն իրալ էյլէտիլինէ ինանալարը
 իչիւն՝ էթրաֆըմտա տուրան իսպգ սէպէպին-
 43 տէն սէջլէտիմ, վէ պու շէլլէրի սէջլէտիք-
 տէն սօնկրա, պիւլէնտ ալազ իլէ՝ Եյ Լա'
 44 գար, տըլարը չըգ՝ տէլիւ նիտա էյլէտի: վէ
 միւլթէվէֆա տայազըլար իլէ էյլէրի քէֆին իլէ
 պաղը, վէ Եիւզիւ մէնտիլ իլէ սարըլընը օլա-
 րագ չըգտը. Յիսուս անիւրէ՝ Պազըրընը
 չէօզիւպ պրազընըզ, կիթսին՝ տէտի:
 45 Օլ զէման Մէրէէմին նէգալինէ կէլէն Եէ-
 հուսիլէրտէն նիլէլէրի [Յիսուսըն] էթտիլի
 շէլլէրի միւլաճէտէ էթմէլէրիլէ անա իման
 46 էթտիլէր: Ամմա պա'զըլարը ֆէրտիլիլէր վա-
 րըզ՝ Յիսուսըն էթտիլի շէլլէրի անիւրէ նազը
 էթտիլէր:
 47 Պունուն իւզէրինէ պաշ քէաճինիլէր իլէ
 ֆէրտիլիլէր պիր մէճիս ճէմ՝ Ետիպ՝ Պիզ նէ՞
 Եափաճագըզ, զիրա պու առէմ չօգ միւ'ճիլաթ
 48 իճրա էտիյօր: Եյէր անը պէջլէ պրազագ՝
 անա Տէր քէս իման էտէճէք, Բօմալըլար
 տախի կէլիպ՝ Տէմ էրիլիլի վէ Տէմ միլլէթի-
 49 միլլի գալարընաճագլար՝ տէտիլէր: վէ Գայա-
 ֆա նամ քիմնէ՝ անիլտէն պիրի օլարագ՝ օլ
 սէնէտէ քէաճին ի ա'զամ օլարըն հալտէ,
 50 անիլէր՝ Սիզ հիւ պիր շէյ պիլլէգընիլ. վէ
 Տէմ տախի պիւլթիւն միլլէթին Տէլար օլմա-

- մասը իջին, դավաճ Եօլնա պիւր տաւմին Եօլ-
մէսի պիղէ ֆա'իտելի օլաղընը տիւշիւնմէզ-
51 սինիլ' տէտի : Վէ պուռնու քէնտիլիյինտէն
սէօյլէմէտի : Ֆադաթ օլ սէնէտէ քէտհին ի
ա'գամ օլաղը հալտէ, միլէթ իջին Յիսու-
52 սին Եօլէճէյինի, Վէ եալընը օլ միլէթ
իջին տէյիլ, անճադ տաղըմը օլան Եփլատ
Ուլլահը պիւր ետրէ ճէմ' Եթմէք իջին Եօլէ-
ճէյինի վահի իլէ իսպար էյլէտի :
- 53 Վէ օլ կիւնտէն սօնկրա տնըն դաթլինէ
54 մէշլէրէթ Եթտիլէր : Պուռնու իջին Յիսուս
Եճհուտիլէրին արտընտա արթըգ 'ալէնէն
կէզմէյիլ' օրատան պէրրիյէն եադըն պիւր
մահալէ, եա'նի Էֆրաիմ' նամ' շէհրէ վա-
րը' շայիրտլէրի իլէ պէրապէր օրատա իգա-
մէթ Եթտի :
- 55 Վէ Եճհուտիլէրին Փըսհը թէգարիւպ էթ-
մէքլէ' օլ ճիվարտէն չօգ քիմէլէր քէնտիլէ-
րին թաթհի իջին Փըսհտան էվվէլ Եթու-
56 շալմէ չըգտըլար : Վէ Յիսուսը արայարադ,
հէքէլտէ տուրուպ պիւրի պիւրինէ' Սիղէ 'նա'.
սըլ կէօրիւնիւր, 'աճէպա պայրամա կէ'լմէյէ.
57 ճէք մի' տորլէր իտի : Վէ պաշ քէտհինէր
իլէ ֆէրիսիլէր անը թութմադ իջին, պիւր
քիմէն էյէր անըն նէրէտէ օլաղընը պիւրիսէ,
խապէր վէրսին' տէյիլ Էմ' Եթմիշլէր իտի :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Յիսուս Փըսհտան ալթը կիւն էվվէլ,
Պէյթ'անիայա, եա'նի վէֆաթ Եթմիշլ օլուպ
տա' քէնտիլիյին էմվաթտան իհաւ Եթտիլի
2 Լա'գարըն պուլընտաղը մահալէ կէլտի : Վէ ա-
նա օրատա պիւր զիյաթէթ Եթտիլէր, վէ Մար-
թա խըտմէթ Էտիպ' Լա'գար տախի անըն իլէ
պէրապէր սօֆրատա օթուրանլարտան պիւր
3 ըի իտի : Վէ Մէրէհմ' պիւր լէտրա զի զըյ-
մէթ խալիս նարտին եաղը ալըպ' Յիսուսըն ա-
յազլարընա սիւրէրէք, քէնտի սալարը իլէ
անըն պազլարընը սիլտի : Խանէ տախի եաղըն
4 րա'իհասը իլէ տօլտու : Ու վազըթ շայիրտ-
լէրինտէն պիւրի' եա'նի անը էլէ վէրէճէք օլան
5 Սիմ'օն օղըւ իսխարիօթի Եճհուտա' Պու-
եաղ նի'ջին իւշ Էիւզ տինարա սաթըլըպ
6 Փուգարայա վէրիլմէտի' տէտի : Պուռնու տա-
խի ֆուգարայը գայըլաղը իջին տէյիլ, ան.
ճադ խըրըգ օլուպ' վէ քիսէ քէնտիլտէ պու-
լընտարադ, իլինէ գօնուլանը թաշըտաղը ի-
7 չին' տէտի : Պուռնու իւզէրինէ Յիսուս' Սնը
պրադ, տէֆն օլուռնաղըմ' կիւն իջին սազ-
8 լամըշ տըր : Զիրա ֆուգարա տա'իմա սիլլին
իլէ պէրապէր պուլընուպ, պէն տա'իմա սի.
զին իլէ պէրապէր տէյիլ իմ' տէտի :
9 Իմիսի Եճհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն

- օրատա օլաղընը տույմաղլէ, եալընը Յի-
սուս իջին տէյիլ, անճադ էմվաթտան իհաւ
Եթտիլի Լա'գարըն տախի կէօրմէք իւզրէ կէլ-
10 տիլէր : Պաշ քէտհինէր իսէ Լա'գարըն տա-
11 իի գաթիլ իջին մէշլէրէթ Եթտիլէր : Զիւն-
քի անըն սէպէպիլլէ Եճհուտիլէրտէն չօգ քիմ'
սէլէր կիտիպ' Յիսուսա իման էտէրլէր իտի :
12 Էթմէսի կիւն պայրամ' իջին կէլմիշ օլան
վաֆիր խալգ Յիսուսըն Եթուշալիմէ կէլմէքտէ
13 օլաղընը իլիթմէլէրիլլէ, Խուրմա տալարը
ալարադ, անը իսթիգալէ չըգըպ' Օսաննա,
Բապպըն իսթիլլէ կէլէն իսրայէլին Մէլիլի միւ-
պարէք օլուռն' տէյիլ նիտա Էտէրլէր իտի :
14 Վէ Յիսուս պիւր քիւշիւք մէրէպ պուլըպ'
15 անա րաքիպ օլուռ : Նիթէքիմ', Էյ Սիօն
գըզը, գօրգմա, իշթէ Մէլիլին մէրէպ սը-
փատընա րաքիպ օլարադ կէլիյօր' տէյիլ մու-
16 հարրէր տիւր : Լաքին անըն շայիրտլէրի պու-
նու էվվէլա անկլամալար իսէ տէ, Յիսուս
իճլալ օլուռնաղտան սօնկրա, օլ զէման պու-
շէլլէրին անըն հազգընտա մուհարրէր օլաղ-
ղընը, վէ քէնտիլէրինին անա պուշ շէլլէրի
Եթտիլէրին խաթըլարընա կէթիւրտիլէր :
17 Վէ անըն իլէ պէրապէր պուլընտն խալգ'
Լա'գարըն գապրտան չաղըրըպ էմվաթտան իհ-
18 եա Եթտիլլինէ չէհատէթ Էտէրլէր իտի : Պու-
սէպէպտէն անըն պու միւ'ճիգէլի իճրա էյլէ-
միշ իտիլինի իլիթմիշ օլմալարըլլէ, խալգ
19 անը իսթիգալէ չըգար : Ու վազըթ ֆէրի-
սիլլէր պիւրի պիւրինէ' Հիշ պիւր ֆա'իտէ Եթմէ-
տիլլինիլ կէօրի'յօր մը սընըգ : Իլիթէ 'ալէմ'
արտը սըրա կիթտի' տէտիլէր :
- 20 Վէ պայրամա տէճաճ գըլմաղա չըգանլար
արտընտա պա'զը Եուռնանիլէր վար իտի :
21 Պուռնու ճէլիլին Պէյթապտա լէհիլտէն օլան
Ֆիլիպպօսըն եանընա կէլպ, անա' Էֆէնտի,
Յիսուսը կէօրմէք իսթէրիլ տէյիլ րիճա Եթ-
22 տիլէր : Ֆիլիպպօս կէլիպ Անտրաուս սէօյլէ-
տի, վէ Անտրաուս իլէ Ֆիլիպպօս տախի Յի-
23 սուսա սէօյլէտիլլէր, Վէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն տէտի քի' Իպի իւլ ինսանըն իճլալ
24 օլուռնաղը սա'աթ կէլտի : Հազիգաթէն,
հազիգաթէն իլիզ տէրիմ' քի, պուղտայ տա-
նէսի ետրէ տիւշիւք էօլմէտիլլէ' եալընը
գալըր : ամա Էօլիւրէ' չօգ մահալէ վէրի :
25 Բէնտի ճանընը սէվէն' անը զըպ' Էտէճէք տիւր,
վէ պու տիւննատա քէնտի ճանընա պուղ-
էտէն' անը հայաթը Էպէտիլլէ իլիւն հըֆը
26 Էտէճէք տիւր : Էյէր պիւր քիմէն պանա խըտ-
մէթ Էտէրսէ, արտըմ'ա կէլլին, վէ պէն նէ-
րէտէ իսմ', խըտմէթէտըրըմ' տախի օրատա
օլաճադ տըր : Էյէր պիւր քիմէն պանա խըտ-
մէթ Էտէրսէ, Փէտէր տիւր միւշէրէֆ գըլար :
27 Շիմտի ճանըմ' միւշգըմարիպ օլմուշ տըր, վէ

նէ՞ տէրէյիմ. էյ փէտէր, պէնի պու սա'աթ-
տան գուրթար. լաքին պու սա'աթա պու-
28 նուն իշխուն կէտիմ: Էյ փէտէր, քէնտի իս-
մինի թա'ղիդ էյլէ. օլ վազըթ սէմատան
29 Հէմ թա'ղիդ էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա'ղիդ
էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ պիր սէտա կէտի. Հա-
զըր պուրունու պ իշխուն խալդ տախի՝ կէօք
30 կիւրէտի՝ տէյիւ պաշգալարը՝ Անա պիր
մէլէք սէյլէտի՝ տէտիլէր: Յիսուս ճէվապէն՝
31 Պու սէտա պէնիմ իշխուն տէյիւ, անճազ
սիզին իշխուն կէտի: Հիմտի պու տիւնեանըն
32 հիւրմիւ օլույօր. շիմտի պու տիւնեանըն րէ.
33 Իսի խաթիճէ տիթըլաճազ տըր: Վէ պէն եէր.
տէն եիւրսէյէ գալարըրլաղըմտա, ճիւմէյի
34 քէնտիմէ չէքէճէյիմ՝ տէտի: Վէ պունու-
նէ տիւրիւ եօլիւմ իլէ եօլէճէյինի իմա իշխուն
35 սէյլէտի: Խալդ անա ճէվապէն՝ Պիզ շէ-
րի'աթիտան՝ Մէսիհին իւ էլ էպէտ պագի
օլաճաղընը իշխտիք, վէ սէն նա՞րը իսյն
իւլ ինսան եիւրսէյէ գալարըրլաճազ կէրէք
36 տիր՝ տէրսին. պու իսյն իւլ ինսան քի՞մ
տիր՝ տէտիլէր: Յիսուս անէլէր՝ Տաճա պիր
աղ վազըթ նուր սիզին իլէ տիր. նուր սիզ
տէ պուրունուրգճա եիւրի, յիւնիւզ, օլմայա
քի զուլմէթ սիզի իշտիմէ էտէ. զիւրա զուլ-
մէթտէ կէզէն նէրէյէ կիթտիլինի պիլմէզ,
37 հուր սիզտէ պուրունուրգճա նուրա իման էտի.
նիզ, թա քի էճ ի նուր օլապնըլ՝ տէտի:
Յիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն սոնկրա,
կիտիպ անէլէրտէն իլիթիֆա էյլէտի:
38 Վէ հէր նէ գատար էոնէլէրտէ պու գա-
տար՝ ալալմէթլէր կէօթէրմիշ իտի իսէ տէ.
39 երին անա իման էթմէզլէր իտի. թա քի
իշա'նա փէյլալմէթլէրն՝ Եա Բապպ, խապէրի.
միզէ քի՞մ ինանտը, վէ Բապպըն պազուսը
քիմէ՞ աշիքէտը օլտու՝ տէյիւ սէյլէտիյի
40 քէլամ իթմամ օլունա: Պունուն իշխուն իման
կէօզլէրինի ա'մա վէ գալպինի զալիզ էթտի,
օլմայա քի կէօզլէրի իլէ կէօրիւպ՝ գալպէն
41 ֆէհմ իլէ տէօնէլէր, պէն տախի անէլէրէ շի.
ֆա վէրէյիմ տէտի: Անըն ճէլալէրնի կէօրիւպ
չազըրնտա խապէր վէրտիլի գէման իշա'նա
42 պու շէյլէրի սէյլէտի: Պու ճիւմէլ իլէ պէրա-
պէր րուէտատան չօք քիմէլէր անա իման
էթտիլէր, անճազ ճէմա'աթտան իլիւն օլուն.
մամազ իշխուն, ֆէրիսիլէր սէպէպինտէն իզ-
43 րար էթմէզլէր իտի: Զիւրա ինսանըն 'իզլէ-
թինի Ալլահըն 'իզլէթինտէն զիյատէ սէվ
տիլէր:
44 Վէ Յիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՞ Պանա
իման էտէն պանա տէյիւ՝ ամմա պէնի իրսալ
45 էտէնէ իման էթմիշ օլուր: Վէ պէնի կէօրէն
46 պէնի իրսալ էտէնի կէօրմիշ օլուր: Պանա

հէր իման էտէնին զուլմէթտէ գալմամաուր
17 իշխուն, պէն տիւնեայա նուր կէտիմ: Վէ
էյէր պիր քիմէն սէօզլէրիմի իշխտիպ տէ
ինանմազա, պէն անը հիւրմէ էթմէլէ. զիւրա
տիւնեայը հիւրմէ էթմէք իշխուն տէյիւ, ամմա
18 տիւնեայը խէլաւ էթմէք իշխուն կէտիմ: Պէ-
նի թաճիւր էտիպ՝ սէօզլէրիմի գապուլ էթ-
մէլէրնի հիւրմէ էտէն վար տըր. պէնիմ սէյ-
լէտիլիմ քէլամ անը եէվմ իւլ տիրտէ
19 հիւրմէ էտէճէք տիր, Զիւրա պէն քէնտիլի-
յիմտէն սէյլէմէտիմ. լաքին պէնի իրսալ
էտէն փէտէր նէ տէյէճէյիմի վէ նէ սէյլէյէ-
20 ճէյիմի պանա քէնտիլիմ էմը էյլէտի: Պէն
տախի անըն էմրինի հայաթը էպէտիլէ օլ-
տըզընը պիլիլիմ. պունուն իշխուն հէր նէ
սէյլէրսէմ, փէտէրին պանա տէտիլի կիպի
սէյլէրիմ:

ՊԱՊ 13

1 **Յ**ըսճ պայրամընտան էվվէլ, Յիսուս պու
տիւնեատան փէտէրէ ինթիգալ էթմէք իշխուն՝
քէնտի սա'աթնըն կէտիլինի պիլմէլէ, տիւնեատա
օլան քէնտիլինիլէրի սէվմիշ
օլարագ, անէլէրի նիհայէթէտէք սէվտի:
2 Վէ ազալմ թա'ամը օլունա, (շէյլթան
հալա Սիմ'օն օղու խախրիթիմ Եէհուտա.
նըն գալպինէ անը էլէ վէրսէսինի իլալ էթ-
3 միշ օլարագ.) Յիսուս փէտէրին հէր շէյի
քէնտի էլլէրինէ թէսիմ էթտիլինի, վէ Ալ-
լահտան կէլմիշ վէ Ալլահա կիթմէք իւզրէ
4 օլտըզընը պիլմէլէ, Ազալմ թա'ամընտան
գալգըպ էլպիսէսինի պիր թա'աթա գոյարագ,
5 պիր փէշէրի ալապ գուշանտը: Պա'տէհու
լէյնէն սու գոյուպ՝ շայրտիլէրնի պազլարընը
եըյգամազա, վէ գուշանմիշ օլտըզը փէշէրի
6 իլէ սիլմէյէ պաշլանտը: Իմտի Սիմ'օն Պետ-
րոս կէտիլէրտէ, օ անա՞ Եա Բապպ, պէնիմ
պազլարմը սէ՞ն մի եըյգալաճազ սըն՝ տէ.
7 տի: Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ էթտի.
յիմի սէն շիմտի պիլմէզսին, ամմա սոնկրա
8 անկայաճազսին՝ տէտի: Պէտրոս անա՞ Պէ-
նիմ պազլարմըն էպէտէն եըյգամալաճազ-
սըն՝ տէտի: Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր
սէնի եըյգամազալմ, պէնիմ իլէ նախիպին
9 եօգ տըր՝ տէտի: Սիմ'օն Պէտրոս անա՞ Եա
Բապպ, եալընըզ պազլարմըն տէյիւ, ամմա
էլլէրիմի վէ պաշըմը տախի եշէլմ՝ տէտի:
10 Յիսուս անա՞ Եըյգանմիշ քիմէն պազլարը-
նըն եըյգանմալաճազ զայրի պիր շէյէ միւհ-
լաճ տէյիլ տիր, շիւնքի քիւլլէյէն փաք
տըր. սիզ տախի փաք տըրըզ, լաքին ճիւմէլ-
11 նիզ տէյիլ տէտի. Զիւրա քէնտիլի էլէ վէ-
րէճէք քիմէլի պիլիլ իտի. անըն իշխուն՝

- 42 ձիւմէնիդ փառ տէյիւ սննիգ՝ տէտի : Վէ անէրին այագլարընը երգայլըպ՝ էլպիսէսինի ալարգլարն սոնկրա, եհնէ սօֆրայոս օթուրուպ անէրէ տէտի քի՝ Սիգէ նէ էթտիյիմի անկ-
- 43 լա՛յօրմըսընը, Սիգ պոննա՝ Մուալլիմ վէ րապպ թէսմիյէ էտէրսինիդ, վէ էյի տէրսի-
- 44 նիդ. զիրա էօյլէ իմ : Իմտի պէն րապպ վէ Մուալլիմինիդ օլտըղըմ՝ հալտէ՝ այագլա-րընընը երգայլարմ իսէ, պիրի պիրինիդին այագլարընը երգամագ սիգէ կէրէք տիր :
- 45 Զիրա սիգէ պիր էօրնէք վէրտիմ քի՝ սիգ տախի պէնիմ սիգէ էյլէտիյիմ կիպի էյլէյէ-
- 46 սննիդ, Հադիգաթէն, հադիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ գուլ էֆէնտիսինտէն վէ իրսալ օլունան իրսալ էտէնտէն պէօյիւք տէյիւ
- 47 տիր : Պուշլարը պիտիքտէն սօնկրա իծրա էյլէտիյինիդ հալտէ նէ՝ միւպարէք սննիդ :
- 48 ձիւմէնիդին հադգընտա սէօյլէմէյօրըմ. պէն ինթիսապ էթտիքէրիմի պիլիւրիմ. լըքին՝ Պէ. նիմ իլէ էքմէք եէյէն էօքչէսնիդ իւղէրիմէ գալտըրտը՝ տէյիւ մուհարրէր օլան քէլամ
- 49 իթմամ օլունա : Վադը՝ օլմաղտան էվիլէլ շիմտի սիգէ սէօյլէրիմ, թա քի վագը՝ օլտըղը
- 20 գէման պէն իտիյիմէ ինանասընը, Հադիգա. թէն, հադիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իրսալ էտէնէյիմ քիմսէյի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էթմիշ օլուր, վէ պէնի գա. պուլ էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթ. միշ օլուր :
- 21 Զիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, տէրու. նինտէն միւղթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հադիգաթէն, հադիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ սիգտէն պիրի պէնի էլէ վէրէնէք տիր՝ տէտի :
- 22 Պուշուս իւղէրինէ շայիրտէր, քիմին հադ. գընտա սէօյլէտիյինէ շիւպչէ էտէրէք, պիրի
- 23 պիրինէ պագայօրլար իտի : Վէ շայիրտէրին. տէն Զիսուսըն սէվտիյի քիմսէ Զիսուսըն եա.
- 24 նընտա օթուրույօր իտի : Վէ Սիմ'օն Պետ. րոս՝ հադգընտա սէօյլէտիյի քիմսէնին քիմ իտիյինի սուալ էթսին՝ տէյիւ անա իշարէթ
- 25 էթտի : Ոլ տախի Զիսուսըն կէօքօրէնէ տա. յանըպ անա՝ Եա րապպ, քիմ տիր՝ տէտի :
- 26 Զիսուս ճէվապէն՝ Պէն լըգմայը պաթըրըպ քի. մէ վէրիւրտմ օ տըր՝ տէտի. վէ լըգմայը պա. թըրըպ՝ Սիմ'օն օղըս Խախարթօթի Եէհուտա.
- 27 յա վէրտի : Վէ պու լըգմատան սօնկրա շէյ. թան անըն տէրուսինէ կիրտի. Զիսուս տա. իս անա՝ Էտէնէյինի սերիէն էյլէ՝ տէտի :
- 28 Ամմա պուշուս անա նէ իշիւն սէօյլէտիյինի սօֆրատա օթուրանլարըն հիչ պիրի անկլա.
- 29 մաուր : Զիրա պագլարը՝ քիսէ Եէհուտա տա օլտըղ իշիւն, Զիսուս անա՝ Պայրամտա պի. գէ լըղըմ օլան շէյլէրի տաթըն ալ, Էախօտ ֆուգարայա պիր շէյ վէր՝ տէյօր զանն էթ.

- 30 տիրէր Ե Ոլ տախի լըգմայը ալտըղը կիպի տըղարը չըգտը, վէ կէնէ իտի :
- 31 Վէ օ չըգտըղտան սօնկրա, Զիսուս տէտի քի՝ Շիմտի իպն իւլ ինանա թա'գիդ օլու. նուպ՝ Ալլահ տախի անտէ թա'գիդ օլուն.
- 32 տու : Եյէր Ալլահ անտէ թա'գիդ օլունտու. իտէ, Ալլահ տախի անը քէնտինտէ թա'գիդ էտիպ՝ թէգ անը թա'գիդ էյլէյէնէք տիր :
- 33 Եյ չօճուգլար, տահա պիր աղ վագըթ սիգին իլէ իմ. պէնի արայաճագսընը, վէ Եէհու. տիրէրէ՝ Պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ սիգ կէլէ. մէգսնիդ՝ տէտիյիմ կիպի, շիմտի սիգէ տա.
- 34 իս սէօյլէրիմ : Սիգէ եէնի պիր էմը վէրիւրիմ քի պիրի պիրինիգէ սէվէսնիդ. պէն սիգի սէվտիյիմ կիպի՝ սիգ տէ պիրի պիրինիգի
- 35 սէվէսնիդ, շէր քէս՝ պէնիմ շայիրտէրիմ օլտըղընը պիրի պիրինիգէ օլան մուհապպէ.
- 36 թիւնիգտէն անկլայաճագ տըր : Սիմ'օն Պետ. րոս անա՝ Եա րապպ, նէ'օրէյէ կիտիյօրլըն՝ տէտի : Զիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ կի. տէնէյիմ եէրէ սէն շիմտի արտըմա կէլէմէդ. սին, ամմա սօնկրա արտըմա կէլէնէք սին՝
- 37 տէտի : Պետրոս անա՝ Եա րապպ, նի՛շիւն շիմտի սէնին արտընա կէլէմէմ. սէնին իշիւն
- 38 ճանըմը ֆէտա էտէրիմ՝ տէտի : Զիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ իշիւն ճանընը՝ մը ֆէտա էտէրսին, հադիգաթէն, հադիգաթէն սանա տէրիմ քի, Պէնի սէն իւշ քէրրէ ինքէար էթմէյիննէ, խօրօս էթմէյիննէք տիր՝ տէտիա

ՊԱՊ 14

- 1 Գալպինիդ միւղթարիպ օլմասն. Ալլահ իման էտինիդ, պանա տախի իման էտինիդ,
- 2 ֆէտէրիմին իանէսինտէ չօգ մէպէնիւր վալ տըր. օլմասայտը, սիգէ տէր իտիմ : Սիգէ
- 3 եէր հաղըրլամաղա կիտիյօրըմ, Վէ պէն կի. տիպ սիգէ եէր հաղըրլամաղըմ հալտէ՝ եհնէ կէլիպ սիգի քէնտի Էանլում ալըրըմ. թա քի պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիգ տախի օլասը.
- 4 նըղ, Վէ սիգ նէրէյէ կիտէնէյիմի պիլիւրի. նիդ, վէ թարիգի տախի պիլիւրսինիդ :
- 5 Թօմա անա՝ Եա րապպ, սէնիւնէնէրէյէ կի. տէնէյինի պիլիւրիդ, վէ թարիգի պիլիւրէյէ
- 6 նա՞սըլ միւղթարի օլուրըպ՝ տէտի : Զիսուս անա՝ թարիգ վէ հադիգաթ վէ հոյաթ պէն իմ. պէն վասըլմա օլմատըգճա, ֆէտէրէ
- 7 քիմսէ կէլէմէգ, Եյէր պէնի թանըսայըտը. նըղ, ֆէտէրիմ տախի թանըմըշ օլուր իտի. նիլ. վէ պուշուս անա պէօյլէ անը թանըրընը, վէ անը կէօրախնիւղ տէտի :
- 8 Ֆիլիպպոս անա՝ Եա րապպ, ֆէտէրի պիգէ կէօթէր, վէ պիգէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի :
- 9 Զիսուս անա տէտի քի՝ Եյ Ֆիլիպպոս, պուշ.

ճա միւտտեթ պէն սիղին ին իմ, վէ պէնի
 Թանը մատնն մը. պէնի կէօրմիւշ օլան՝ փե-
 տերի կէօրմիւշ օլուր, վէ պէն նա՞սըլ՝ Պի-
 10 զէ փէտերի կէօսթէր՝ տէյօրսըն, ինանմա՞զ
 մը սըն քի՝ պէն փէտերտէ իմ, վէ փէտեր
 պէնտէ տիր. պէն սիղէ սեօյլէտիյիմ՝ սեօզլէրի
 քէնտիլիյիմտէն սեօյլէմէյօրմ. ամմա պէնտէ
 Թէմէքքիւնէ տէն փէտեր քէնտիսի՝ տմէլլէրի
 11 իշլէյօր, Պանա ինանընը քի՝ պէն փէտեր-
 տէ իմ, փէտեր տախի պէնտէ տիր. վէ իլլա
 Տէման օլ՝ տմէլլէր իշլէն պանա ինանընը.
 12 Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիղէ տերիմ՝ քի՝
 պանա իման էտէն պէնիմ իծրա էթտիյիմ
 'տմէլլէրի քէնտիսի տախի իծրա էտիպ,
 տնէրտէն պեօյլէպիւնիւ պիլէ իծրա էտէճէք
 տիր. չիւնքի պէն փէտերիմէ կիտիյօրմ:
 13 Վէ պէնիմ իսիմ ին Տէր նէ տիլէրսէնիլ,
 անը իծրա էտերիմ, Թա քի փէտեր Սղուլտա
 14 Թա՛ղիք օլունա: Պէնիմ իսիմ ին էյէր
 պիր շէյ տիլէրսէնիլ, պէն իծրա էտերիմ:
 15 Եյէր պէնի սեվէրսէնիլ, պէնիմ էմըլէրիմի
 16 Տըֆլ էտիլիլ: Վէ պէն փէտերտէն տիլէ-
 րիմ, օլ տախի իլ էլ էպտ սիղին ին Թէ-
 մէքքիւնէ էթմէք իւղլէ՝ սիղէ տիլէր պիր Թէ-
 17 սէլլի էտիլիլ, Եա՛նի Հագիգաթի Րուհընը վէրէ-
 ճէք տիր. պունու տախի տիւնեա կէօրմէ-
 տիյի վէ Թանըմատըղ էնտէն գապուլ էտէ
 մէլ. ամմա սիղ անը Թանըսընը, զիրա
 էտնընըլտա Թէմէքքիւնէ էտեր, վէ տերունի
 18 նիղտէ օլանագ տըր: Սիղի էթլիմ պրագմամ.
 19 սիղէ կէլլիլիմ: Պիր աղ միւտտեթ սնկրա
 տիւնեա պէնի արթըլ կէօրմէլ, ամմա սիղ
 պէնի կէօրմիւշտիւնիւլ. չիւնքի պէն Հայաթ-
 տա իմ, սիղ տախի Հայաթտա օլանագըր.
 20 Նըլ: Օլ կիւնտէ պէն փէտերիմտէ, վէ սիղ
 պէնտէ, պէն տախի սիղտէ օլտըղմըլ անկա-
 21 յաճագսընը, Հէր քիմ քի էմըլէրիմ քէն-
 տիւնտէ պուլունուլ՝ անլէրի Տըֆլ էտերտէ,
 պէնի սեվէն օտըր. վէ պէնի սեվէն փէտերիմ
 Թարաֆընտան սեվլիլէճէք տիր. պէն տախի
 անը սեվիլ քէնտիմի անա իղճար էտէճէյիմ:
 22 Խստարիօթի օլնոյան Եէհուտա անա՝ Եա
 Րապպ, նա՞սըլ օլուր քի՝ քէնտիլի տիւն-
 եայա իղճար էթմէյիլ տէ, պիլէ իղճար էտէ.
 23 Ճէքսիւն՝ տախի: Յիսուս անա ճէվապէն տէ-
 տի քի՝ Եյէր պիր քիմնէ պէնի սեվէրտէ,
 քէլլալմը Տըֆլ էտէր, փէտերիմ տախի անը
 սեվէճէք տիր, վէ անա կէլիպ էտնընտա Թէ-
 24 մէքքիւնէ էտէճէյիլ, Պէնի սեվմէյէն՝ քէլա-
 մըմը Տըֆլ էթմէլ. վէ իշլիթտիլիլ քէ-
 լամ պէնիմ տէլիլ, անագ պէնի իրալ
 25 էտէն փէտերին տիր: Եանընըլտա պուլու-
 26 նուր իքէն՝ պու շէյլէրի սիղէ սեօյլտիմ: Լա.
 քին Թէսէլլի էտիլիլ՝ Եա՛նի փէտերին պէնիմ

իսիմ ին կէօնտերէճէյի Րուհ իւլ Գուտա
 սիղէ Տէր շէյի Թա՛լիմ էտիպ՝ սիղէ սեօյլէ-
 տիլիմ ճիւմէ շէյլէրի իլիթար էտէճէք տիր:
 27 Սիղէ սեյրամէթ պրագըրմը, սիղէ պէնիմ սե-
 լամէթիմի վէրիլիմ. պէն սիղէ տիւնեանըն
 վէրաիլի կիպի վէրմէմ. գապիւնիլ խալֆ ու
 28 իղլիթարապտա օլմասըն: Պէն սիղէ իլիթապէն՝
 կիտերիմ վէ սիղէ կէլլիլիմ՝ տիտիլիմ սեօղիւ
 իշլիթտիլիլ. էյէր պէնի սեվէն իտիլիլ, փէ-
 տէրէ կիտիյօրմ՝ [տէտիլիմ] իշլէն մէսրուր
 օլուր իտիլիլ. զիրա փէտերիմ պէնտէն պէօ.
 29 Եիւք տիր: Վէ վագը՝ օլտըղը լէման ինանա-
 սընըլ տէյիւ, վուգու՝ պուլմաղտան էվվէլ
 30 սիղէ շիմի սեօյլէտիմ: Սթմէլք սիղին ին
 չօգ սեօյլէլմէմ. զիրա պու տիւնեանըն իւ.
 'Խի կէլիյօր, վէ պէնտէ անըն Տիւլ պիր շէյի
 31 Եօգ տըր. Սննագ փէտերի սեվտիլիմի, վէ
 փէտերին պանա էմը էթտիլի կիպի իծրա էթ-
 տիլիմի տիւնեա անկապա. գապընըլ,
 պուրտտան կիտէլիմ:

ՊԱՊ 15

1 Պէն Հագիգի տամա իմ, վէ փէտերիմ
 2 պաղպան տըր: Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն Տէր
 չըպուղը գալտըրըր, վէ Տէր մէյվէ վէրէնի
 տաճա զէյատտէ մէյվէ վէրմէտի իշլէն փաթէր:
 3 Սիղէ սեօյլէտիլիմ սեօզ ին սիղ Հալա փաթ
 4 սընըլ: Պէնտէ գալընըլ, պէն տախի սիղտէ
 Գալալ՝ չըպուգ տամտա գալմաղտագճա, քէն.
 տիլիլիմտէն մէյվէ վէրմէլ, քէղալիք սիղ
 տախի էյէր պէնտէ գալմաղտագ՝ Դէյլէ վէ.
 5 Բէմէլգիւնիլ: Պէն տամա իմ, սիղ չըպուգալտըր
 սընըլ. Տէր քիմ պէնտէ գալըր՝ պէն տախի
 անտէ գալըրսամ, օ չօգ մէյվէ վէրիլ զիրա
 6 պէնսիղ պիր շէյ Եափամաղընըլ: Եյէր պիր
 քիմնէ պէնտէ գալմաղտա, չըպուգ կիպի տը.
 շարը աթըլըպ գուրուր. վէ անլէրի տէվլիլիլ
 7 աթէշէ աթարալ, վէ Եանար: Եյէր պէնտէ
 գալըրսանըլ, վէ սեօյլէրիմ սիղտէ գալըր-
 սա, իսթէտիլիլիլ տիլիլէճէքսիլիլ, վէ
 8 սիղէ օլանագ տըր, փէտերիմ պունուն ին,
 Եա՛նի սիղին չօգ մէյվէ վէրմէնիլ ին Թա՛ղիլ
 օլունուր. պեօյլէճէ պանա շայիրալէր օլա-
 ճագընըլ:
 9 Փէտեր պէնի սեվտիլի կիպի, պէն տախի
 սիղի սեվտիմ. պէնիմ մուհապպէթիմտէ գա-
 10 լընըլ: Պէն փէտերիմն էմըլէրին Տըֆլ է-
 տիպ՝ անըն մուհապպէթիմտէ գալտըրմըլ մի-
 սիլիւ, սիղ տախի էմըլէրիմի Տըֆլ էթտի-
 յիլիլ Թաղտիտէ, մուհապպէթիմտէ գա-
 11 լանագընըլ: Պէնիմ սիւրուրմըլ սիղտէ գալ-
 մասը՝ վէ սիղին սիւրուրմըլ միւլէմէլ օլմա-
 12 սը իշլէն, պու շէյլէրի սիղէ սեօյլէտիմ, Պէ-

- նիմ էմբիմ պու տըր քի՝ պէն սիզի սեզտի.
 յիմ միսիլիւ պիրի պիրինիզի սեզտինիզ :
 13 Պիր տտէսին քէնտի տօթլարընըն եօլընա
 ճանընը ֆէտա էթմէսինտէն զիյատէ : պիր
 14 քիմնէտէ մուհապպէթ եօթ տըր : Եյէր սիզէ
 էմր էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմէսինի իճրա
 15 էտէրսէնիզ՝ տօթլարըմ օլըւրսընը : Սըթըզ
 սիզէ գուլ թէսմիյէ էթմէմ, զիրա գուլ
 էֆէնտիսինին նէ էթտիյինի պիլմէզ . ամմա
 սիզէ տօթ թէսմիյէ էթտիմ, զիրա ֆէտէ.
 րիմտէն իշիթտիյիմ շէյլէրին ճիւմէսինի սի.
 16 զէ պիլարտիմ : Սիզ պէնի ինթիսապ էթմէ-
 տինիզ, անճազ պէն սիզի ինթիսապ էթտիմ,
 վէ կիտիպ մէյվէ հուսուլա կէթիւմէնիզ՝ վէ
 մէյվէնիզ պազի գալմասը իշիւն սիզի թա՝
 էին էթտիմ. թա քի պէնիմ իսմիմ իլէ ֆէ.
 տէրտէն Տէր նէ տիլէյէճէք օլըւրսանըզ՝ սիզէ
 17 վէրէ : Սիզէ, պիրի պիրինիզի սեզտինիզ՝
 տէյիւ պու շէյլէրի էմր էտէրիմ :
 18 Եյէր տիւննա սիզէ պուզզ էտէրսէ, սիզ-
 տէն էվէլ պանա պուզզ էթտիյինի պիլմիշ
 19 օլըւնըզ : Եյէր տիւննատան օլալըսընըզ,
 տիւննա քէնտինին օլանը սեզէր իտի . լաքին
 սիզ տիւննատան օլմայըզ, անճազ պէն սիզի
 տիւննատան ինթիսապ էթտիյիմ էճտէն՝
 20 տիւննա սիզէ պուզզ էտէր : Սիզէ՝ Գուլ է.
 ֆէնտիսինտէն պէօյիւք տէյիլ տիր՝ տէտիյիմ
 քէլամըն տէր իսթիւր էտինիզ. պանա թէ՛ատ-
 տի էթտիլէրի թազտիրտէ, սիզէ տախի
 թէ՛ատտի էտէրէր . պէնիմ քէլամընը Տըֆզ
 էթտիլէր իսէ, սիզին քէլամընըզ տախի
 21 Տըֆզ էտէրէր : Լաքին պու շէյլէրին ճիւմ
 լէսինի, պէնի իրալ էտէնի պիլմէտիլէրին.
 տէն, սիզէ պէնիմ իսմիմ իշիւն էտէճէքէր :
 22 Եյէր պէն կէլիպ անլէր սեզլէմէմիշ օլալը-
 տըմ, կիւնաշլարը օլմազ իտի. ամմա շիմտի
 կիւնաշլարը իշիւն պէհանէլէրի եօթ տըր :
 23 Պանա պուզզ էտէն՝ ֆէտէրիմէ տախի պուզզ
 24 էտէր : Եյէր արալարընտա պաշգա պիր քիմ
 տէնին իճրա էթմէտիյի 'տալէլէրի էթմիշ օլ-
 մաալարըմ, կիւնաշլարը օլմազ իտի . լաքին
 շիմ տէր Տէմ կէօրտիլէր վէ Տէմ տախի պա-
 25 նա վէ ֆէտէրիմէ պուզզ էթտիլէր : Ամմա
 շէրի՛տթլարընտա՝ Պանա պիլա սեպէպ պուզզ
 էթտիլէր՝ տէյիւ մուհալըրէր օլան քէլամ
 26 իթմամ՝ օլըւնմազ իշիւն պէօյիւ օլալ : Պա.
 գաթ ֆէտէր թարաթընտան պէնիմ իրալ
 էտէճէյիմ թէսէլի էտիճի, էա՛նի ֆէտէր.
 տէն խուրուճ էտէն հազիգաթ Բուհու կէլ
 տիյի զէման, պէնիմ հազգըմտա օ շէհա.
 27 տէթ էտէճէք տիր : Վէ սիզ տախի շէհատէթ
 էտէրսինիզ. զիրա իպթիտատէն պէրու պէ.
 նիմ իլէ պէրապէր սինիզ :

- 1 Պու շէյլէրի սիզէ սեզլէտիմ՝ թա քի սիւրչ.
 2 մէյէսինիզ : Սիզի ճէմա՛տթտան իրաւճ էտէ-
 ճէքէր . պէլի, սիզի Տէր գաթլ էտէն քիմս-
 նէ Ալահա 'իպատէթ արզ էտիյօրըմ զանն
 3 էտէճէյի վաղըթ կէլիւր : Վէ պու շէյլէրի ֆէ-
 տէրի վէ պէնի թանրմատըզլարը իշիւն էտէ.
 4 ճէքէր տիր : Լաքին վաղթը կէլտիյինտէ,
 պէնիմ անլէրի սիզէ սեզլէտիյիմի թէզէք.քիւր
 էթմէնիզ իշիւն պու շէյլէրի սիզէ սեզլէտիմ.
 ամմա սիզին իլէ պէրապէր պուլըւնալըզմ ի-
 շիւն պուլարը սիզէ իպթիտատէն սեզլէ-
 մէտիմ :
 5 Պազաթ շիմտի պէնի իրալ էտէնէ կիտի-
 յօրըմ, վէ սիզտէն Տիշ պիրի պանա՝ Նէ՞-
 րէյէ կիտիյօրսըն՝ տէյիւ տուալ էթմէզ :
 6 Պազաթ պու շէյլէրի սիզէ սեզլէտիյիմ իշիւն
 7 գալպինիզի քէտէր տօլըրըմը տըր : Լաքին
 պէն սիզէ հազգը սեզլէյօրըմ . պէնիմ կիթ-
 մէքիյիմ՝ սիզէ խալը տըր . զիրա պէն կիթ-
 մէյինճէ՝ սիզէ թէսէլի էտիճի կէլմէզ . ամմա
 կիթտիյիմ հալտէ՛ անը սիզէ կէօնտէրիմ :
 8 Վէ օ կէլտիյինտէ, տիւննայը կիւնա՛ զէ սա-
 լա՛ զէ Տիւլըմ՝ խուսուսլարընտա իլըւմ էտէ.
 9 ճէք տիր : Կիւնա՛ խուսուսլարընտա իլըւմ էտէ-
 ճէ՛ տիր, շիւնքի պանա իման էթմէզէր .
 10 Վէ սալա՛ խուսուսլարընտա իլըւմ էտէճէ՛ տիր,
 զիրա ֆէտէրիմէ կիտիյօրըմ. վէ պէնի արթըզ
 11 կէօրմէզսինիզ . Վէ Տիւլըմ՝ խուսուսլարընտա
 իլըւմ էտէճէ՛ տիր, շիւնքի պու տիւննանըն
 12 րէ՛խի մա՛ջքիւմ օլմուշ տըր : Սիզէ սեզլէյի-
 ճէյիմ տահա չօզ շէյլէր վար, լաքին շիմտի
 13 թէհամիւլ էտէմէզսինիզ, Ամմա օլ հազի-
 գաթ Բուհու կէլտիյի զէման, սիզի ճիւմիշ
 հազիգաթա իրշտա էտէճէք տիր . զիրա քէն-
 տիլէյինտէն սեզլէմէյիպ, իշիթտիյի շէյլէրին
 ճիւմէսինի սեզլէյէճէք, վէ վուգու՛ պուլա-
 ճազ նէսնէլէրի սիզէ խապէր վէրէճէք տիր :
 14 Օ պէնի թա՛գիզ էտէճէք, շիւնքի պէնիմ
 քինտէն ալըպ՝ սիզէ իսպար էտէճէք տիր :
 15 Փէտէրին Տէր նէտի վար իսէ՛ պէնիմ տիր .
 պու սեպէպտէն՝ Պէնիլըքինտէն ալըպ՝ սիզէ
 16 իսպար էտէճէք տիր՝ տէտիմ, Պիր ալ միւտ.
 տէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ երնէ
 պիր ալ միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրմէք-
 սինիզ, զիրա պէն ֆէտէրէ կիտիյօրըմ :
 17 Պուսուս իւզէրինէ շալիւրալէրինտէն պա՛ւ-
 լըլ պիրի պիրինէ՝ Պու պիզէ՛ Պիր ալ միւտ.
 տէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ երնէ՛
 Պիր ալ միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրմէք.
 սինիզ, վէ՛ Զիրա պէն ֆէտէրէ կիտիյօրըմ՝
 18 տէտիյի նէ՞ տիր՝ տէտիլէր : Աճէպա պու

- Պիր աղ միւտտեթ՝ տետիյի նե՞ օլաւ նե
 19 սեզլետիյին անկլամայորը՝ տետիյի: Վէ
 Յիսուս քենտիսինն սու՞ալ էթմէք իթէտիք
 լէրնի պիլմէրէ, անլէր տետի քի՞ Պէնիմ՝
 Պիր աղ միւտտեթ սօնկրա պէնի կեօրմէզ
 սինիզ, վէ եինէ պիր աղ միւտտեթ սօնկրա
 պէնի կեօրմէքսինիզ՝ տետիյիմ՝ հազգընտա՞
 մը պիրի պիրինիլէ սու՞ալ էտլյօրընը:
 20 Հազգիգաթէն, հազգիգաթէն սիզէ տերիմ՝ քի՞
 սիզ աղայըզ ֆիղան էտէճէքսինիզ, ամմա
 տիւնեա մէսրսը օլաճագ տըր: սիզ մահզուն
 օլաճագընը, լաքին հիւզնիւնիզ մէսերէ:
 21 Թէ թէհապիլիւ էտէճէք տիր: Պիր գարը
 վազը՝ համ էտէճէլի պէման մահզուն օլաճը,
 զիրա վազթը կէլմիշ տիր, լաքին չօճուղը
 տօղըրաղը զէման, տիւնեայա ատէմ՝ տօղ-
 աղը իլիւն, տըլթգ մէսերէթտէն տերտինի
 22 խաթըրնա կէթըրմէզ, Ֆիլ վազը՝ սիզ տա-
 խի շիմտի մահզուն սընը, լաքին սիզի թէք-
 բար կեօրմէքսինիմ: վէ գալպինիզ մէսրսը
 օլաճագ, վէ մէսերէթթինիզ սիզտէն քիմսէ
 23 ըէֆ էտէմէզ: Վէ օլ կիւնտէ պէնտէն հիչ
 պիր շէյ ըիճա էթմէլէճէքսինիզ: հազգաւ-
 թէն, հազգիգաթէն սիզէ տերիմ՝ քի՞ Պէնիմ՝
 իսիմ իլէ փտտերտէն հէր նէ թալէպ էտէ:
 24 Ճէք օլաճուսընը, սիզէ վէրէճէք տիր, Շիմ
 տիյէտէք պէնիմ իսիմ իլէ պիր շէյ թալէպ
 էթմէտինիզ: թալէպ էլէլէյինիզ, ալաճագ սը-
 25 նըզ, քի սիւրուընը միւքէմմէլ օլա: Պու
 շէլլէրի սիզէ թէմսիլթ իլէ սեզլէտիմ: լա-
 քին սիզէ տըլթգ թէմսիլթ իլէ սեզլէմէ-
 յիպ՝ անճագ փտտէր հազգընտա սիզէ աշի-
 քտարէ խապէր վէրմէլիմ վազըթ կէլլօր:
 26 Օլ կիւնտէ պէնիմ իսիմ իլէ թալէպ էտէ:
 ճէքսինիզ: վէ սիզէ՞ փտտէր սիզին տիրէն
 27 ըիճա էտէճէլիմ՝ տէմէմ: Ջիրա պէնի սէլիպ՝
 Ալլահատան խուրուճ էթտիլիմ ինանտըղը-
 նըզ իլիւն, փտտէր քէնտիսի սիզի սէվէր:
 28 Փէտէրտէն խուրուճ էտիպ տիւնեայա կէլ-
 տիմ: էինէ տիւնեայը թէքը իլէ փտտէրէ
 կիտլյօրըմ:
 29 Շայիրալէրի անա՞ իշթէ շիմտի աշիքտարէ
 սեզլէյօրըն, վէ հիչ թէմսիլ սեզլէմէյօր:
 30 սըն: Շիմտի պիլ՝ հէր պիր շէյի պիլիյինի,
 վէ պիր քիմէնիլն սանա սու՞ալ էթմէքիլինն
 միւհթիմ օլմատըղըն անկլատըզ: պու սե-
 պէպէ մէպի Ալլահատան խուրուճ էթտիլինն
 31 ինանըրը՝ տետիլէր: Յիսուս անլէրէ ճէվա-
 32 պէն՝ Շիմտի ինանըյօր մը սընը: իշթէ հէր
 պիրինիզ քէնտի մահզալինն տաղըրաղը,
 պէնի եալընըզ պրադաճաղընըզ վազըթ կէլի-
 յօր, վէ հաթթա կէլմիշ տիր: ֆազաթ եա-
 լընըզ տէլիլ իմ, զիրա փտտէր պէնիմ իլէ
 33 պիրապէր տիր: Պէնտէ սէլամէթ ինիզ օլաճն

իլիւն՝ պու շէլլէրի սիզէ սեզլէտիմ՝ տիւն,
 եատա միւզայագանըզ օլաճագ, լաքին ճէ-
 սարէթլէնինիզ: պէն տիւնեայա զոլիպ օլ-
 տու՞մ:

Պ Ա Պ 17

- 1 Յիսուս պու շէլլէրի սեզլէտիլտէ, սեմայա
 տօղըն նաղար էտէրէք տէտի քի՞ Եյ փե-
 տեր, սա՞աթ կէլմիշ տիր: Օղլըն թա՞-
 զիզ էլլէ, թա քի Օղլըն տախի սէնի թա՞-
 2 զիզ էլլէլէ: Նիթէքիմ՝ անա քեաֆֆէ ի պէ-
 շէր իւզէրինն հիւքիւմէթ վէրտին, թա քի
 անա վէրտիլին ճիւմէլէ քիմմէլէրէ հայաթը
 3 էպէտիլէ վէրէ, Վէ հայաթը ը էպէտիլէ՝ սէն
 եալընըզ հազգ Ալլահ զէ իրաւ էլլէտիլին
 4 Յիսուս փրօտօր պիլմէք տիր: Պէն սէնի եէր
 իւզէրինտէ թա՞զիզ էլլէտիմ: իճա էթմէք
 իլիւն պանտ վէրտիլին իլի թէմմամ էլլէտիմ:
 5 Վէ շիմտի, էյ փէտէր, տիւնեա մէլճուտ
 օլմաղտան էվվէլ սէնին նէզտինտէ մալէք
 6 թա՞զիզ էլլէ: Սէնին իսմին տիւնեատան
 պանա վէրտիլին ատէմէլէրէ պէյան էլլէտիմ:
 անլէր սէնին իտիլէր, անլէր պանա վէրտին:
 7 վէ սէնին քէլամընը հըֆօզ էլլէտիլէր: Պանա
 վէրտիլին շէլլէրին ճիւմէլէրինն սէնին թարա-
 8 ֆրտան օլաղընը շիմտի պիլտիլէր: Ջիրա
 պանա վէրտիլին քէլամլարը անլէրէ վէրտիմ,
 անլէր տախի գապուլ էտէրէք, սէնտէն խու-
 9 րուճ էթտիլիմի եագինէն պիլիպ՝ պէնի սէն
 իլիւն ըիճա էտէրիմ: տիւնեա իլիւն տէլիլ,
 անճագ պանա վէրտիլին քիմմէլէր իլիւն ըի-
 10 ճա էտէրիմ, զիրա անլէր սէնին տիրէր:
 Վէ պէնիմքիլէրին քեաֆֆէսի սէնին՝ վէ սէ-
 նինքիլէրին քեաֆֆէսի պէնիմ տիր, պէն
 11 տախի անլէրտէ թա՞զիզ օլաճնտըմ: Վէ
 տըլթգ տիւնեատա տէլիլ իմ, վէ պուն-
 լար տիւնեատա օլազ, պէն տախի սանա
 կէլլյօրըմ: էյ Գուտտուս փտտէր, պանտ
 վէրտիլին քիմմէլէրի սէնին իսմին իլէ հըֆօզ
 էլլէ, թա քի պիլիմ կիպի պիր օլալար:
 12 Տիւնեատա անլէր իլէ պէրապէր պուլաճնտը-
 ճա, անլէրի սէնին իսմին իլէ հըֆօզ էտէր
 իտիմ: պանա վէրտիլին քիմմէլէրի հըֆօզ
 էլլէտիմ, վէ անլէրտէն, իպն ի հէլաքտան
 մա՞տա, հիչ պիրի հէլաք օլմատը: թա քի
 13 քիթապ իթմամ օլաճն: Ամմա շիմտի սա-
 նա կէլլյօրըմ: վէ պու շէլլէրի տիւնեատա
 սեզլէրիմ՝ քի՞ պէնիմ սիւրուընը քէնտիլէ-
 14 ընտէ միւքէմմէլ պուլար: Պէն անլէրէ
 սէնին քէլամընը վէրտիմ, վէ պէն տիւնեա-
 տան օլմատըղըմ միսիլիւ: անլէր տախի

տիւնեատան օլմատըղարընտան, տիւնեա
 45 անլէրէ պուզղ էթտի: Անլէրի տիւնեատան
 գալարըմագըղընը տէյիլ, անծագ անլէրի
 շէրիրտէն հըֆղ էթմէքէյինի բիծա ետէրիմ:
 46 Պէն տիւնեատան օլմատըղմ միսիլիւ: անլէր
 47 տախի տիւնեատան տէյիլ տիրլէր: Անլէրի
 հագիգաթըն իլէ թագտիս էյլէ. սէնին քէ.
 48 լամըն հագիգաթ տըր: Սէն պէնի տիւնեայա
 իրալ էթտիյին կիպի, պէն տախի անլէրի
 49 տիւնեայա իրալ էթտիմ: Վէ պէն քէն-
 տիմի անլէր իլէն թագտիս ետէրիմ, թա
 քի անլէր տախի հագիգաթ վաղըմտըյլէ
 20 թագտիս օլունալար: Վէ եալընըլ անլէր
 իլէն տէյիլ, անծագ անլէրին քէլամըյլէ
 պանա իման էտէճէք օլունալար իլէն տախի
 21 ըրծա ետէրիմ, թա քի ճիւմէսի պիր օլա-
 լար. սէն, էյ ֆէտէր, պէնտէ, վէ պէն սէն.
 տէ օլաղըմ միսիլիւ, անլէր տախի պիզտէ
 պիր օլալար. թա քի պէնի սէն իրալ էյլէ.
 22 տիլինէ տիւնեա ինանա: Պանա վէրտիյին
 իլգէթի անլէրէ վէրտիմ. թա քի պիզիմ
 պիր օլաղըմըլ կիպի անլէր տախի պիր օլա-
 23 լար. Պէն անլէրտէ վէ սէն պէնտէ, թա քի
 պիր օլմագըղտա քեամիլ օլալար, վէ պէնի
 սէն իրալ էթտիյին, վէ պէնի սէվտիյին
 միսիլիւ անլէրի տախի սէվտիյինի տիւնեա
 24 անկալա: էյ ֆէտէր, պանա վէրտիյին քիմ.
 սէլէրին տախի պուլունտըղմ ետէրտէ պէնիմ
 իլէ պէրապէր օլմալարընը իսթէրիմ. թա
 քի պանա վէրտիյին ճէլալիմի միւշաճէտէ է-
 տէլէր. զիրա պէնի տիւնեանըն թէսիսիտէն
 25 էվիլէ սէվտիյին: էյ 'առիլ ֆէտէր, տիւնեա
 սէնի թանըմատը, ամմա պէն սէնի թանը-
 տըմ, պուլար տախի պէնի սէն իրալ էթ-
 26 տիլինի անկալալար: Վէ սէնին իսմինի ան-
 լէրէ հէմ պիտիրտիմ, վէ հէմ տէ պիտի-
 րէճէլիմ. թա քի պանա օլան մուհապպէ-
 թին անլէրտէ օլա, պէն տախի անլէրտէ օ
 լալըմ:

ՊԱՊ 18

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն սոնկրա,
 շայիրտէրի իլէ պէրապէր Գէտրօն տէրէսի.
 նին էօթէ թարաֆընա չըգըլ՝ օրատա պիր
 պաղլէ պուլունմաղլէ, շայիրտէրի իլէ պէ
- 2 բապէր իլինէ կիրտի: Վէ անը էլէ վէրէն
 Եէհուտա տախի օլ մահալի պիրի իտի.
 զիրա Յիսուս շայիրտէրի իլէ պէրապէր օրա-
 տա չօք տէֆա իծթիմո՝ էթմիշ իտի:
- 3 Իմտի Եէհուտա պիր պէօլիւք 'ապէր վէ
 պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր թարաֆըն.
 տան մէմուրլար ալըպ՝ ֆէնէրլէր վէ մաշա.
- 4 լէլէր վէ սիւահլար իլէ օրայա կէլտի: Վէ Յի-

սուս քէնտի հագգընտա վուգու՝ պուլաճագ
 շէյլէրին ճիւմէսիին պիլմէքլէ, չըգըլ պանլէ-
 5 ը՝ ֆիմի՞ արայօրսընըլ տէտի: Անլէր տա-
 խի անա՝ Նազարէթի Յիսուսը՝ տէյիւ ճէ-
 վապ վէրմէքլէ, Յիսուս անլէրէ՝ Պէն իմ՝ տէ-
 տի. վէ անը էլէ վէրէն Եէհուտա տախի
 6 անլէր իլէ պէրապէր տուրույօր իտի: Վէ
 անլէրէ՝ Պէն իմ՝ տէտիյի անտէ, անլէր կէ-
 7 ըի չէքիլիւք եէրէ տիւշտիւլէր: Պա՛տէհու
 անլէրէ՝ ֆիմի՞ արայօրսընըլ տէյիւ թէք-
 բար տուլ էյլէտիյինտէ, անլէր՝ Նազա-
 8 ըթթիլ Յիսուսը՝ տէտիլէր: Յիսուս ճէվապէն՝
 Սիղէ Պէն իմ՝ տէտիմ. իմտի էյեր պէնի ա-
 րայօր իսէնիլ, պուշարը տուլ վէրինիլ կիթ-
 9 սինլէր՝ տէտի. իտի քի՞ Պանա վէրտիյին քիմ-
 սէլէրտէն հիշ պիրինի զայ՝ էթմէտիմ՝ տէ-
 10 յիւ սէյլէտիլի քէլամ իծմամ օլունա: Օլ
 վագըթ Սիմ՝ օն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմաղ-
 լէ, անը չէքիլ պէահին ի ա՛ղամըն պէնտէ-
 սինէ վուրաբագ, սաղ գուլաղընը քէսիլ
 տիւշիւրտիւ. օլ պէնտէնին իսմի տախի
 11 Մալխօս իտի: Վէ Յիսուս Պետրոսա՝ Գը-
 լըճընը գընընա գօ. ֆէտէրին պանա վէրտիյի
 քեամէյի ի՛շմէյէճէք մի իմ՝ տէտի:

12 Օլ վագըթ պէօլիւք իլէ պին պաղը վէ
 Եէհուտիլէրին մէմուրլարը Յիսուսը թու-
 13 թուպ պաղաւտըլար: Վէ անը էվիլէլա շան-
 նայա կէօթիւրտիւլէր, զիրա մէքուսմ օ սէ-
 նտէ քեահին ի ա՛ղամ օլուն Գայաֆանըն
 14 գայն ֆէտէրի իտի: Պու Գայաֆա տախի՝
 Գալմ իլին պիր ոտէմին հէլըք օլմաղ
 իայրլը տըր՝ տէյիւ Եէհուտիլէրէ նառիճաթ
 15 վէրմիշ օլան քիմնէ իտի: Վէ Սիմ՝ օն Պետ-
 րոս իլէ տիկէր պիր շայիրտ Յիսուսըն արտը
 սըրա կիտիյօրլար իտի. վէ օլ շայիրտ քեա-
 հին ի ա՛ղամըն պիտիլի օլուպ՝ Յիսուս իլէ
 պէրապէր քեահին ի ա՛ղամըն հալընընա
 16 կիրտի: Լաքին Պետրոս գափու եանընտա
 աղաւթտա տուրմաղլէ, քեահին ի ա՛ղամըն
 պիտիլի օլան տիկէր շայիրտ չըգըլ՝ գափու-
 ճըյա սէյլէյէրէք, Պետրոսը իլէրիլէ ալալ:
 17 Վէ գափուճը գըղ Պետրոսա՝ Սէն տախի
 պու տտմին շայիրտիլէրինտէն տէյի՛լ մի սին՝
 տէտիքտէ, օլ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի: Վէ

18 հալա սօղուգ օլաղընտան իւրմէթքեար-
 լար իլէ մէմուրլար ալթէշ եաղմըշ օլմաղլէ,
 տուրուպ ըսընըյօրլար իտի. Պետրոս տախի
 անլէր իլէ պէրապէր տուրուպ ըսընըյօր ի-
 19 տի: Վէ քեահին ի ա՛ղամ Յիսուսա՝ շայիրտ-
 լէրի իլէ թա՛լիմնէ տա՛լի տուլ էթմէքլէ,
 20 Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէն տիւնեայա 'ալէ-
 նէն սէյլէտիմ. պէն տա՛լիմա սինաղղտա
 վէ Եէհուտիլէրին հէր թարաֆտան ճէմ՝ օլ-
 աղալարը հէլքէտէ թա՛լիմ՝ էտիպ՝ կըլլտէ

- 21 Տիւզ պիր շէյ սեյլէմէտիմ : Նի՞շիւն պանա
սուալ էտիյորսըն . իշիթմիշ օլնշլարտան՝
քէնտիլէրինէ նէ սեյլէտիյիմի սուալ էյլէ .
իշիթէ անլէր պէնիմ սեյլէտիյիմ շէյլէր պի .
- 22 Լէրլէր՝ տէտի : Վէ պու շէյլէր սեյլէտիյին .
տէ , օրատա տուրան մէ՛մուրլարտան պիրի
Յիսուսա պիր սիլէ վուրուպ՝ Գեաճին ի ա՛ .
զամա պէջլէ՞ մի ճէվապ վէրիսին՝ տէտի :
- 23 Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր սեյլէտիյիմ՝
Ֆէնա իսէ , Ֆէնալըննա շէհատէթ էյլէ .
ամմա էյէր էյի իսէ , պանա նի՞շիւն վուրու .
- 24 Երօրն՝ տէտի : Վէ Հաննա անը պողլը օլա
լուպ , քեաճին ի ա՛ղամ Գայաֆայա կէօտէր .
- 25 միշ իտի : Վէ Սիմ՝օն Պետրոս տուրուպ
ըսընմաղտա իքէն , անա՝ Սէն տէ անըն շա .
յիրտլէրինտէն տէյիլ՝ մի սին՝ տէտիլէր . օ
տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէյիլ ինքէտր էթտի :
- 26 Քեաճին ի ա՛ղամըն պէնաէլէրինտէն օլուպ՝
Պետրոսն տախի գուլաղլըր քէստիյի քիմսէ .
նին ագրապաընտան պիրի՝ Պէն սէնի պաղ .
չէտէ անըն իլէ պէրապէր կէ՞օրմէտիմ մի՝
- 27 տէտի : Պուսուս իւզէրինէ Պետրոս էինէ ին .
քեաթ էթտի . վէ տեր՝ ագուպ խօրօս էօթտիլ .
- 28 Օլ վազըթ Յիսուսը Գայաֆանըն եանըն .
տան Տիւքիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիլէր ,
վէ վազըթ սապաճ իտի . վէ անլըր նափաք
օլմամալարը վէ Ֆրսճը եէմէլէրի իշիւն Տիւ .
- 29 քիւմէթ գօնաղընա կիրմէտիլէր : Պիսա՛ն
'այէյճ , Փիլաթօս անլէրին եանընա չըգըպ՝
Պու ատէմին 'այէյճինտէ նէ՞ շիքայէթինիզ
- 30 վար՝ տէտի : Անլէր տախի անա ճէվապէն՝
Էյէր պու քիմսէ միւճըրիմ օլմասպըտը , անը
- 31 սանա թէպիլ՝ էթմէլ իտիլէ՝ տէտիլէր : Օլ
վազըթ Փիլաթօս անլէրէ՝ Անը սիզ ալըպ՝
քէնտի շէրի՛աթընըզա կէօթէ Տիւքմ էտիինիզ՝
տէտի . լաքին Եէհուտիլէր անա՝ Քիմսէյի
գաթլ էթմէլէրիմիզէ բուխտաթ եօգ տըր՝
- 32 տէտիլէր . թա քի Յիսուսն նէ տիւրիլէ եօ .
լիւմ իլէ վէֆաթ էտէճէյինի իմա էթմէք
իւզլէ սեյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունա :
- 33 Վէ Փիլաթօս թէքրար Տիւքիւմէթ գօնաղը .
նա կիրտի , վէ Յիսուսը չաղըրըպ անա՝ Եէհու .
- 34 տիլէրին մէլիյի սէն մի սին՝ տէտի : Յիսուս
անա ճէվապէն՝ Պուսու սէն քէնտիլէրինտէն՝
մի սեյլէյորսըն , եօգուս պէնիմ Հազգըմտա
- 35 սանա պաշղալարը՝ մը սեյլէտի՝ տէտի : Փի .
լաթօս ճէվապէն՝ Պէն Եէհուտի՞ մի իմ .
սէնի քէնտի միլլէթին վէ պաշ քեաճինլէր
պանա թէպիմ էթտիլէր . նէ՞ եափտըն՝ տէ .
- 36 տի : Յիսուս ճէվապէն՝ Պէնիմ մէլէքիւթիւմ
պու տիւնետաան տէյիլ տիր . էյէր պէնիմ
մէլէքիւթիւմ պու տիւնետաան օլուպըր ,
պէնիմ խըտմէթիլէրիմ Եէհուտիլէրէ թէս .
լիմ՝ օլունմամաղլըրմ իշիւն միւճաճէտէ

- էտէրլէր իտի . ամմա շիմտի պէնիմ՝ մէլէքիւ .
- 37 թիւմ՝ պուրտաան տէյիլ տիր՝ տէտի : Օլ
վազըթ Փիլաթօս անա՝ Էյլէ իսէ պիր մէլէ՞ք
մի սին՝ տէտի : Յիսուս ճէվապէն՝ Սեյլէտի .
յին կիպի տիր , Տիւքի պէն մէլէք իմ . պէն
պուսուս իշիւն , եա՛նի Հազգիգաթա շէհա .
տէթ էթմէք իշիւն տօղտուլ , վէ պուսուս
իշիւն տիւնէպա կէլտիմ . Հազգիգաթաան
օյան Տէր քիմսէ պէնիմ սէօղիւմա տինկլէր՝
- 38 տէտի : Փիլաթօս անա՝ Հազգիգաթ նէ՞ տիր՝
տէտի . վէ պուսու սեյլէտիլէրտէն սօնկրա եի .
նէ Եէհուտիլէրին հանընա չըգըպ , անլէրէ՞
Պէն անտէ Տիւ պիր Տիւքմ՝ պուլմայօրըմ .
- 39 Ամմա Ֆրսճտա սիզին իշիւն պիր քիմսէ սալը
վէրմէլէրիմ սիզտէ 'աւտէթ տիր . իմտի սիզէ
Եէհուտիլէրին մէլիլինի սալը վէրմէլէրիմի
- 40 իսթէ՞ր մի սինիզ՝ տէտի : Օլ վազըթ էինէ
Տիւմէսի պաղըրըպ՝ Պուսու տէյիլ՝ անճադ
Պարապպասը՝ տէտիլէր : Պարապպաս իսէ պիր
Հարամի իտի :

Պ Ա Պ 19

- 1 Օլ գէման Փիլաթօս Յիսուսը ալըպ գամը
2 իլէ սեյլտիլ : Աքքէրլէր տախի տիքէնլէրտէն
պիր թաճ էօրիւպ՝ անըն պաշընա վաղ՝ էթտի .
լէր , վէ անա էրղաւանի պիր լիպա կիյտի .
- 3 ըիպ՝ Սէլամըն՝ 'այէյք , էյ Եէհուտիլէրին մէ .
լիյի , տէյէրէք անա սիլէ վուրուրլար իտի :
- 4 Փիլաթօս թէքրար տըշարը չըգըպ՝ անլէրէ՝
իշիթէ անտէ պիր Տիւքմ պուլմալըրմը պիւ .
մէնիզ իշիւն անը սիզէ տըշարըյա չըգարըյա .
- 5 ըրմ՝ տէտի : Օլ վազըթ Յիսուս տիքէն թա .
ճը վէ էրղաւանի լիպաթը կիլինմիշ օլարապ՝
տըշարըյա չըգարըյա , Փիւլթօս անլէրէ՝ իշիթէ
- 6 օլ աւտէմ՝ տէտի : Պաշ քեաճինլէր իլէ մէ .
մուրլար տախի անը կէօրտիւքիլէրինտէ՝ Սալպ
էյլէ , սալպ էյլէ՝ տէյիլ պաղըրըրլար ըտը :
- 7 տէտի : Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիզիմ
շէրի՛աթընըզ վար , վէ շէրի՛աթընըզ միւճիւ .
պինճէ գաթլի վաճիպ տիր . գիրա քէնտիսինի
իպնուլլաճ մագամընտա թութտու՝ տէտիլէր :
- 8 Փիլաթօս պու սէօղիւ իշիթտիլէրինտէ՝ տաճա
9 զիյատէ գօրգարապ , թէքրար Տիւքիւմէթ
գօնաղընա կիրիպ Յիսուսա՝ Սէն նէ՛րտէն սին՝
տէտի . Ամմա Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէ .
- 10 սիլլէ , Փիլաթօս անա իթիթապէն՝ Պանա սեյ .
լէմէ՞զ մի սին . պիլլէ՞զ մի սին քի սէնի սալը
էթմէյէ գուտրէթիմ վար , վէ սէնի սալը վէր .
- 11 մէյէ տախի գուտրէթիմ վար՝ տէտի : Յիսուս
Էյէր անա եօգարըտան վէրիլիշ օլմասա .
լըտը , պէնիմ իւզէրիմէ Տիւ պիր գուտրէ .

Թին օլմազ խոի . պու սէպէպտէն՝ պէնի սա.
 նա թէսլիմ՝ էտէնին կիւնաճը տաճա պէզլիւք
 12 տիր՝ տէլիւ ճէվապ վէրտի : Պուռնտան սոնկ
 րա փիլաթոս անը սալը վէրմէյէ վէսիլէ արար
 խոի իսէ տէ , Եէհուտիլէր՝ Էյէր պուռու սա.
 լը վէրբոսէն , Գայսէրին տաթը տէլիւ սին .
 քէնտիսինի մէլէք 'աւտա էտէն Տէր քիմէսնէ
 Գայսէրէ մնախալիֆ սէջլէր՝ տէլիւ պաղըրըր-
 13 լար ըտը : փիլաթոս տախի պու սէօզիւ Էլիթ-
 տիքտէ՝ Յիսուսը տըշարըյա չըգարըպ , 'Իպ-
 րանիճէ Ղապպաթա տէնիլէն թաշ տէօջէճէ
 14 նամ մաճալտէ մէճքէմէտէ օթուրտու , Վէ
 Ֆրէճն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սա'աթ ալ-
 թը բաւտէլէրինտէ խոի . Եէհուտիլէրէ՝ Խշ-
 15 թէ մէլիլիսիլ տէտի : Ամմա անլէր՝ Փալարը ,
 գալարը , անը սալպ էյլէ՝ տէլիւ պաղըրտը-
 լար . փիլաթոս անլէրէ՝ Մէլիլիսիլի սալպ
 էտէլիլիմ՝ մի՝ տէտի . պաշ քէտճինլէր՝ Գայ-
 սէրտէն պաշգա մէլիլիսիլ Եօգ տըր՝ տէլիւ
 16 ճէվապ վէրտիլէր : Օլ վազըթ անը՝ ոսլպ
 օլունմազ իւզըն անլէրէ թէսլիմ էթտի . ան-
 լէր տախի Յիսուսը սալպ կէօթիւրտիւլէր :
 17 Քէնտիսի տախի խաշըն թաշըյարապ ,
 'Իպրանիճէ Փօլգօթա տէնիլէն Գաֆա Էէրի
 18 նամ մաճալէ չըգար : Վէ անը , վէ անըն իլէ
 պէրապէր տիկէր իքի քիմէն , պիրի պիր Էա.
 նընտա վէ պիրի օլ պիր Էանընտա վէ Յիսուս
 քէնտիսի օթմասա օլարապ , օրատա խաշա
 19 կէրտիլէր : Վէ փիլաթոս պիր Էաֆթա Էա.
 զըպ՝ խաշըն իւզըրինէ գօտու . Էազըսը տախի
 ԵէճՆՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԷԼԻՅԻ ՆԱԶԱՐԷԹԼԻ
 20 ՅԻՍՈՒՍ խոի : Վէ Յիսուսըն խաշա կէրիւ
 տիլի մաճալ շէճրէ Էազըն , վէ պու Էաֆթա
 տախի 'Իպրանիճէ վէ՝ Եուռնանիճէ վէ Լաթին-
 ճէ Էազըլը օլմալլէ , Եէհուտիլէրտէն նիլէլէրի
 21 անը օգուտըլար : Օլ վազըթ Եէհուտիլէրին
 պաշ քէտճինլէրի փիլաթոսա՝ Եէհուտիլէրին
 մէլիլի տէլիլ , ամմա քէնտիսի պէն Եէհու-
 տիլէրին մէլիլի իմ տէտի՝ տէլիւ Էազ՝ տէ.
 22 տիլէր : փիլաթոս՝ Նէ Էազըթմ իսէ , Էազըթմ՝
 տէլիւ ճէվապ վէրտի :
 23 Վէ 'ապէրէր Յիսուսը խաշա կէրտիլտէն
 սօնկըր , անըն Էպիսէպիսին 'ալպ՝ Տէր պիր
 'ապէրէ պիր Տիստէ օլմազ իւզըն տէօթմ Տիս-
 սէ էթտիլէր . Էնթարիլի տախի 'ալպ , Փա-
 գաթմ Էնթարի տիքիլիլ , պաշտան պաշա
 24 պիւսպիւթիւն սօգուսա օլմալլէ , Պիրի պի-
 րինէ՝ Անը Էրըթմալլալմ , ամմա քիմիս օլաճա .
 զընա գուր'ա աթալըմ՝ տէտիլէր . Թա քի՝ Էլ-
 պիսէմի պէլլէրինտէ թազսիմ էտիպ՝ Էնթա-
 րիմ իւզըրինէ գուր'ա աթալըլար՝ տէլիւ մու-
 ճարրէր օլան իթմամ օլունա , 'ապէրէր տա-
 խի պու շէյլէրի էթտիլէր :
 25 Վէ Յիսուսըն խաշը Էանընտա վալիտէսի

իլէ վալիտէսինին Տէմիլէսի , Քլէօփաթըն
 զէլէթի Մէրէէմ վէ Մէճտէլի Մէրէէմ սուռ
 26 բույրըլար խոի : Իմտի Յիսուս վալիտէսի իլէ
 սէվտիլի շալիտի Էանընտա տուրուր կէօր-
 մէքլէ , քէնտի վալիտէսինէ՝ Էյ խաթուռն ,
 27 իշթէ օլըն՝ տէլիպ , Սօնկըրա շալիտէ տա-
 խի՝ Խշթէ վալիտէն՝ տէտի . վէ օլ վազըթ-
 տան սօնկըրա պու շալիտը անը քէնտի խա-
 նէսինէ գապուլ Էթտի :
 28 Պա'տէհու Յիսուս արթըգ Տէր շէյին թէ-
 մամ օլաղընը պիլմէքլէ , մուճարրէր օլանըն
 29 իթմամը իշիւն՝ Սուսաթմ՝ տէտի : Վէ օրա-
 տա սիլքէ իլէ տօլա պիր գապ պուլունմալ-
 լէ , անլէր սիլքէ իլէ պիր սիւնկէր տօլտու-
 րուպ՝ պիր զուֆայա թազարապ , անըն ալ-
 30 զընա սուռտըլար : Յիսուս տախի սիլքէյի
 ալարը կիպի , թէմամ օլտու՝ տէտի . վէ
 Էազընը կէլիպ թէսլիմ ի բուճ էթտի :
 31 Իմտի թէտարիք կիւնիւ օլաղընտան՝ ճէ-
 սէտլէրին սէպթ կիւնիւ խաշ իւզըրինտէ
 գալմամասը իշիւն , (չիւնքի օլ սէպթ պէօ-
 յիւք կիւն խոի ,) Եէհուտիլէր՝ անլէրին ին-
 ճիլէրէր գըրըլպ , գալարըրմասըն փիլա-
 32 թօտան իրճա էթտիլէր : Պուռնու իւզըրինէ
 'ապէրէր կէլիպ՝ անըն իլէ պէրապէր սալպ
 օլունան Էվէլլի վէ տիկէրինին ինճիլէրինի
 33 գըրտըլար : Ամմա Յիսուսա կէլիլէրինտէ ,
 անըն վէֆաթ էթմիշ օլաղընը կէօրմէլէ-
 34 ըլլէ , ինճիլէրինի գըրմատըլար : Լաքին
 'ապէրէրտէն պիրի՝ անըն Էանընը մըղապ
 իլէ տէլիլ . վէ տէր'ապապ գան իլէ սու չըգ-
 35 տը , Վէ պուռու կէօրէն սիլքին իման էթմէ-
 նիլ իշիւն շէճտտէլէ էթտի , վէ անըն շէճա-
 տէթի Տազգ տըր , վէ քէնտիսի տախի Տազգ
 36 սէջլէտիլիլի պիլլըր : Ձիրա պու շէյլէր՝ Ան-
 տէն պիր քէմիք գըրըրմալաճապ՝ տէլիւ մու-
 ճարրէր օլանըն իթմամը իշիւն վազը՝ օլտու :
 37 Վէ Էիլէ պաշգա պիր Էէրտէ , Տէլիլէրի
 քիմէլէ Էազըր Էտէճէլլէր՝ տէլիւ մուճար-
 րէր տիր :
 38 Պա'տէհու Յիսուսըն շալիտի օլալ՝ Եէ-
 հուտիլէրին գօրգուսընտան քէնտիլի խաֆի
 թուլտան Արիմաթիալը Եուսուպ Յիսուսըն
 ճէսէտիլի գալարմաղա փիլաթօտան բուխ-
 սաթ թալպ էյլէտի . փիլաթոս տախի բուխ-
 սաթ վէրմէքլէ , կէլիպ Յիսուսըն ճէսէտիլի
 39 գալարտը , Վէ մուգատտէմա Յիսուսա կէ-
 ճէլլէյի կէլիլ օլան՝ Նիգօտիմօս տախի կէ-
 լիպ՝ Էիւլ իտար գաւտար միւրրի սաֆի իլէ
 40 'ուտ աղաճը թէրըլի կէթիլտի : Օլ վազըթ
 Յիսուսըն ճէսէտիլի ալպ՝ Եէհուտիլէրին
 տէֆն էթմէք խաւսուսընտա 'ապէթլէրի իւզ-
 րէ , անը պաճարըր իլէ պէրապէր քէթէն
 41 պէլլէրինէ սարտըլար : Վէ սալպ օլունտըլը

մահալուտէ պիր պաղչէ, վէ պաղչէտէ՝ իշինէ տահա պիր քիմնէ գօնուլմամբը պիր եհնի
42 դապար պուլունտըրընտան, Եհհաւտիւթըն
Թէտարիք կիւնիւ օլտըղը հասէկիլէ, գապը տախի եազըն օլտըղը իշինէ Յիսուսը օրոյս գօտուլար :

ՊԱՊ 20

1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, սապահ. լայըն տահա գարանըգ իքէն, Մէճաէլի Մէր. եհմ գապար կէլիպ՝ Թաղը գապարտան գալտը.
2 Բըլմըշ կէօրմէքէ, Գօշուպ Սիմ'օն Պետրոսս վէ Յիսուսն սէվտիլի օլ պիր շայիրտէ կէ. լիպ, անէրէ՝ Բապըր գապարտան գալտըմըշ լար, վէ անը նէրէյէ գօտըգլարընը պիլմէլիգ՝
3 տէտի : Օլ վազըթ Պետրոս իլէ օլ պիր շա. 4 յիրտ չըգըպ գապար կիլթտիլէր. Իքիսի տա. խի պերսպէր գօշուլօրլար իտի, Փազաթ օլ պիր շայիրտ Պետրոստան չափուգ իլէրի գօշ. 5 տըզընտան՝ Էվլէլճէ գապար վարաը : Վէ էյիլիպ քէթէն պէզլէրինի պիր Թարաֆա գօ. նուլմուշ կէօրտիւ իսէ տէ, իշէրի կիրմէտի.
6 Սիմ'օն Պետրոս տախի անըն արտը սըրա կէլիպ գապար կիրտի, վէ քէթէն պէզլէրի գօնուլ. 7 մուշ, Վէ անըն պաղչնտա օլան մէտիլի քէ. թէն պէզլէրի իլէ պերսպէր գօնուլմայըպ՝ անձազ ոյրընա պիր մահալուտէ տիւրիլիւ.
8 Օլարագ կէօրտիւ : Օլ զէման՝ գապար Էվլէլ ճէ կէլէն օլ պիր շայիրտ տախի կիրիպ կէօր. 9 տիւ վէ ինանտը, Չիրա՝ Անա Էմվաթտան գըլսամ էթմէք կերէք տիր՝ տիլիւ մուհար.
10 Բեր օլտըն տահա պիլմէլիլէր իտի : Պա՝տէհու պու շայիրտիլը Թէքըրա քէնտի եհրէրինէ կիլթտիլէ :
11 Ամմա Մէրեհմ գապըն եանընտա տըշա. րտա տուրուպ աղլայօր իտի. վէ աղլար իքէն,
12 պազմագ իշինէ գապար կէլիլիպ՝ Յիսուսն ճէսէտիլին գօնուլմուշ օլտըղը մահալուտէ, պիրի պուշ Թարաֆընտա վէ տիկէրի պազ. Թարաֆընտա օթուրմուշ պէլայա էլլիսէլի
13 իքի մէլէք կէօրտիւ : Վէ պուլար անա՝ Էյ իսթուս, նի՝շին տղլայօրլարն տէմէլէրի իւ. զէրինէ, Բապըրմըր գալտըրաղլարը վէ անը նէրէյէ գօտըգլարընը պիլմէտիլիմ իշին՝ տէ.
14 տի : Պուշուս սէջլէտիքտէ՝ արգապընա տէօ. նիւպ Յիսուսը տուրուր կէօրտիւ իսէ տէ,
15 Յիսուս իտիլինի պիլմէտի : Յիսուս անա՝ Էյ իսթուս, նի՝շին տղլայօրլարն, քիմի՞ արա. յօրըն՝ տէտի. օլ տախի պաղչէվան տըր զանն էտերէք, անա՝ Էֆէնտիմ, անը սէն զալտըրտըն իսէ, նէրէյէ գօտըղընը պոնա սէջլէ, պէն տախի անը գալտըրայըմ՝ տէտի :
16 Յիսուս անա՝ Էյ Մէրեհմ՝ տէմէտի իւզէրինէ

տէօնիւպ անա՝ Բապըրմուհի (Էս'նի Մու'ալ. 17 լիմ) տէտի : Յիսուս անա իրիթտպէն՝ Պանոս տօգուլման. զիրտ տահա Փէտէրիլմին նէզտիլնէ 'ուրուճ էթմէտիմ. լարէն պիրտէրլէրիլմին եանընա վարըպ անէրէ սէջլէ. Պէնիմ՝ Փէ. տէրիմ՝ վէ սիզլին Փէտէրիլնիզէ, վէ պէնիմ՝ Ալլահըմ՝ վէ սիզլին Ալլահընըգա 'ուրուճ էտէ. 18 րիմ՝ տէտի : Մէճաէլի Մէրեհմ՝ կէլիպ՝ շա. յիրտլէրի Բապըր կէօրտիլիւնիւ, վէ քէնտի. սինէ պու շէլլէրի սէջլէտիլինի նազլ էյլէտի :
19 Վէ հէման օլ կիւնտէ, Էս'նի հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ ազշամ օլտըգտա, շա. յիրտլէրին ճէմ՝ օլտըգլարը մահալին գափու. լարը տախի Եհհաւտիլէրին գօրգուսընտան գափալը օլտըղը հալտէ, Յիսուս կէլիպ օրթա. տա տուրարագ անիլէրէ՝ Սէլամըն՝ 'ալէյիլմ' :
20 տէտի : Վէ պուշուս սէջլէտիլէտէն սօնկրա՝ անիլէր էլլէրինի վէ եանընը կէօթէրտի. օլ վազըթ շայիրտլէր Բապըր կէօրմէքէ մէս.
21 Բուր օլտըլար : Վէ Յիսուս եինէ անիլէր՝ Սէ. լամըն՝ 'ալէյիլմ'. Փէտէր պէնի իրսալ էյլէ. տիլի կիպի, պէն տախի սիլի իրսալ էտէրիմ :
22 տէտի : Վէ պուշուս սէջլէտիլէտէ, նէֆիս էտիպ անիլէրէ՝ Բուհ իւլ Գուտար ալընըգ.
23 Քիլմէրին կիւնահալարընը 'աֆիլ էտէրսինիզ՝ անիլէրէ 'աֆիլ օլտընմուշ օլտը, վէ քիլմէրին. քինի թէվիլիֆ էտէրսէնիզ՝ թէվիլիֆ օլտըն. մուշ օլտըր՝ տէտի :
24 Ամմա օն իքիլէրտէն պիրի օլտըպ՝ իքիլ տէ. նիլէն թօմա՝ Յիսուսն կէլտիլի զէման անիլէր
25 իլէ պերսպէր տէլիլ իտի : Վէ տիկէր շայիրտ. լէր անա՝ Բապըր կէօրտիւք՝ տէտիլէրինտէ, անիլէր՝ Անըն էլլէրինտէ միլլարըն էսէրինի կէօրիւպ՝ փարմաղըմը միլլարըն էսէրինէ գօ. մաղ իսէմ, էլիմի տախի եանընա սօգմաղ իսէմ, ալլա ինանմամ՝ տէտի :
26 Վէ սէքիլ կիւնտէն սօնկրա եինէ շայիրտ. լէր իշէրիտէ օլտըպ, թօմա տախի անիլէր իլէ պերսպէր իտի, վէ գափուլար գափալը օլտըղը հալտէ, Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ,
27 Սէլամըն՝ 'ալէյիլմ' տէտի : Անտէն սօնկրա թօմայա՝ Փարմաղընը պուրայա ուզաթ վէ էլլէրիմէ պագ, վէ էլլինի ուզաթպ էանըմա սօգ, վէ իմանսըլ օլտը, անձագ միւլմին օլ
28 տէտի : թօմա անա ճէվապէն՝ Բապըրմ՝ վէ
29 Ալլահըմ՝ տէտի : Յիսուս անա՝ [Էյ թօմա,] պէնի կէօրտիլիւն իշին իման էթտիւն, կէօր. մէքիլիլն իման էտէնիլէր նէ՝ միւլպարէք տիր՝ տէտի :
30 Յիսուս շայիրտլէրինին էօնիւնտէ պաղգա չօգ 'ալամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ, պու
31 քիլթապտա մուհարէր տէլիլ տիր : Անձագ Յիսուսն Մէսիհ իպնուլլահ իտիլինէ իման էթմէնիլ, վէ իման էտէրէք անըն իսթի իլէ

հայաթա մարիք օյմանըդ իչինս պունլար թահ.
բեր գըլըմըշ տըր :

ՊԱՊ 21

- 4 Պատեհու Գիսուս թեպերիյէ տենիլինն
քենարընտա քենտիսինի շայիրտլերինէ պէ
թէքար իղհար էլլէտի , վէ սուրէթ ի իղհա-
2 ըր պու իտի , Ես'նի Սիմ'օն Պետրոս իլէ իքիզ
տենիլինն թօմա , վէ ձեղլտէ վազը' Գոնա
չհէրնտէն օլան Նաթանայէլ , վէ Չեպէտի
օղուլարը իլէ անըն շայիրտլերինտէն տիկեր
իքի բիշի պերլեքտէ պուլունուպ' Սիմ'օն
3 Պետրոս անլէրէ' Պալլըգ ալընա կիտէճէյիմ'
տէտի . անա' Պիզ տախի սէնին իլէ պերա-
պեր կիտերիլ տէյերէք , չըգըպ տեր 'ազապ
գալըղա պինտիլեր , վէ օլ կէճէ պիր շէյ
4 թուլմաստըլար : վէ սապահ օլըրգտա' Գի-
սուս տենիզ քենարընտա տուրոյօր իտի .
ամմա շայիրտլեր Գիսուս իտիլինի պիլմէտի .
5 էր : Գիսուս իտէ անլէրէ' Չօմուգլար , պիր
եէյէճէյինիզ վա'ր մը' տէտի . անա խայր'
6 տէյիւ ճէվապ վէրտիլեր : Օլ տախի անլէրէ'
Աղը գալըղըն սաղ թարաֆընա աթընըզ վէ
պուլունսընըզ տէմէսիլէ , աթտըլար վէ պա-
լըլարըն քէսրէթինտէն նաշի անը չէքմէ-
7 տիլեր : Օլ վազըթ Գիսուսըն սէվտիյի շա .
յիրա Պետրոսա' Պու Բապպ տըր' տէտի .
Սիմ'օն Պետրոս տախի Բապպ իտիլինի իշիթ .
տիքտէ , չըվաթ օլտըղը իչինս 'ապասընը
8 գուշանըպ' տենիլէ աթըլտը : Տիկեր շայիրտ-
լեր իտէ գարատան ուղաթ օլմայըպ' անճաթ
իքի եիւզ արշըն գատար աչըգտա' պուլուն .
մալարըյլէ , աղը պալըլարը իլէ չէքէրէք ,
9 գալըզ իլէ կէտիլէր : վէ գարայա չըգտըգ-
լարընտա , հազըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնտէ
գօնուլմաշ պալըզ վէ էքմէք կէօրտիլէր :
10 Գիսուս անլէրէ' Շիմաի թուլթաղընըզ պա .
11 լըլարտան կէթիրինիլ' տէտի : Սիմ'օն
Պետրոս գալըղա կիրիպ' եիւզ էլլի իւշ 'ա-
տէտ պէօյիւք պալըզ իլէ տօյու աղը գարայա
չէքտի , վէ պու գատար չօգ իքէն աղ եըր .
12 թըլմատըր : Գիսուս անլէրէ' կէլինիլ . թա'ամ
էսինիլ' տէտի . վէ շայիրտլերտէն հիշ պիրի'
Սէն քի'մ' սին տէյիւ անա սու'ալ էթմէյէ
ճէսարէթ էտէմէտի . զիրա Բապպ իտիլինի
13 պիլտիլեր : Օլ վազըթ Գիսուս կէլիպ' էքմէյի
վէ քէզալիք պալըզ տախի ալըպ անլէրէ վեր .
14 տի : Գիսուս էմվաթտան գըյամ էթտիք .
տէն սօնկրա' պու իւչինճիւ տէֆ'ա օլտրաթ
շայիրտլերինէ կէօրիւնտիւ :

- 15 վէ անլէր թա'ամ էթտիքտէն սօնկրա ,
Գիսուս Սիմ'օն Պետրոսա իրիթապէն' էյ Սիմ-
'օն իպն ի Երուսուս , պէնի պունլարտան
զիյատէ սէվէ'ր մի սին' տէտի . անա' Պէլի ,
Ես Բապպ , սէնի սէվտիլինի սէն պիլերսին'
տէտի . անա' Գուզըլարըմը օթլաթ' տէտի :
16 Երնէ անա իքինճի տէֆ'ա , էյ Սիմ'օն իպն ի
Երուսուս , պէնի սէվէ'ր մի սին' տէտի . անա'
Պէլի , Ես Բապպ , սէնի սէվտիլինի սէն պի-
լերսին' տէտի . անա' Գոյունլարըմը րա'ի էթ'
17 տէտի : Անա իւչինճիւ տէֆ'ա , էյ Սիմ'օն
իպն ի Երուսուս , պէնի սէվէ'ր մի սին' տէտիք-
տէ , Պետրոս քէնտիսինէ իւչինճիւ տէֆ'ա
օլտրաթ' Պէնի սէվէ'ր մի սին' տէտիլի իչինս
մաշգուշ օլուպ , անա' Ես Բապպ , սէն հէր
չէյի պիլերսին , սէնի սէվտիլինի սէն պիլեր-
սին' տէտի . Գիսուս անա' Գոյունլարըմը օթ-
18 լաթ : Էա գիգաթէն , հազըրգաթէն սանա
տէրիմ' քի' սէն կէնճ իքէն , քէնտի քէնտինէ
գուշանըպ' իսթէտիլին եերէ կիտեր իտին .
ամմա իսթիյար օլտըղըն գէման էլլերինի ու-
ղտաճաղսըն տէ սէնի պաշաաթ գուշաաթալ'
իսթէմէտիլին եերէ կէօթիւրէճէք տիր' տէ-
19 տի : վէ նէ տիւրիւ էօլիւմ իլէ Ալաշը
թա'ղիզ էյլէյէճէյինի իմա էթմէք իչինս
պունու սէյլէտի . վէ պունու տէտիքտէն
20 սօնկրա անա' Արտամ' սըրա կէլ' տէտի : վէ
Պետրոս տէօնիւպ , օլ աղշամ թա'ամընտա
Գիսուսըն կէքսիւնէ տիւչէրէք' Ես Բապպ ,
սէնի էլէ վէրէճէք քի'մ' տիր' տէյէն , անըն
սէվտիլին շայիրտին տըգատան կէլտիլինի
21 կէօրտիւ : Պետրոս մէրգուլը կէօրիւնճէ ,
Գիսուսա' Ես Բապպ , պու տախի նէ' օլաճաթ'
22 տէտի : Գիսուս անա' Պէն կէլինճէյէտէք պու-
նու գալմասըն իսթէքսէմ' , սէնին նէ' վաղի-
23 ֆէն . սէն արտամ' սըրա կէլ' տէտի : Իմաի
օլ շայիրտ վէֆաթ էթմէյէճէք տիր' քէլամը
պիրտտէրլէր արասընտա շայը' օլտու իտէ տէ ,
ֆաթաթ Գիսուս անա' Պու վէֆաթ էթմէյէ-
ճէք տիր' տէմէյիպ , անճաթ' Պէն կէլինճէ-
յէտէք անըն գալմասըն իսթէքսէմ' , սէնին
նէ' վաղիֆէն' տէմիշ իտի :
24 Պու շէյլեր հազըրտա չէհատէթ էտիպ'
պու շէյլերի թաճըրի տէն հէման պու շայիրտ
տիր , վէ անըն չէհատէթի հազգ օլտըղընը
25 պիլերիլ : վէ Գիսուսըն իճրա էյլէտիլին տա-
հա նիչէ շէյլեր վաթ քի' էյեր պիրեր պիրեր
թաճըրի օլունաճաթ օլտա , թաճըրի օլունան
քիթապլար տիւնէպա պիլէ սըլմազ զանն
էտէրիմ' : Ամին :

ԱՄՍԱԼ Ի ԲՈՒՄՈՒԼ

ՊԱՊ 1

1 Եւ թեօֆիլոս, Յիսուս ինթիխայ էյլէտիյի
րէսուլէրէ Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ
2 վասիյէթ էյլէտիքտէն սօնկրա Ուրուճ կիւ-
նիւնէ գատար կերէք իծրասընա վէ կերէք
թա'լիմինէ միւպաշէրէթ էթաիյի նէսնէլէրին
ծիւմէսի հագըրնտա, էվիէլքի քիթապը
3 թաանիֆ էյլէտիւմ. Օլ տաիի էյէմ չէքտիք-
տէն սօնկրո, գըրգ կիւն անլէրէ զաշիր օլա-
րադ, վէ մէլէրիւթ Ուլլահա միւթէ'տլլիդ
նէսնէլէր սէյլէյէրէք պէրաշին ի քէսիւրէ իլէ
4 քէնտիին անլէրէ տիւրի կէօսթէրտի վէ ան.
լէր իլէ ճէմ' օլադգտա' Երուշալիմտէն պըրը
մայլա' փէտէրին պէնտէն իշիթտիյինիլ վա'.
5 տընա միւնթաղըր օլունըլ. Զիրա Եուհաննա
սու իլէ վաֆթիլ էյլէտի, ամմա սիլ' չօգ
կիւն կէչմէքսիլգին, Բուհ իւլ Գուտս իլէ
վաֆթիլ օլունաճագ սընըլ' տէյէրէք, անլէ-
6 րէ թէնպիհ էյլէտի, վէ անլէր ճէմ' օլադգ-
լարը հայտէ, անա' Եա Բապպ, իարպէլէ
մէլէրիւթ իւ պոճ վաղըթտա մի' իտտէ էտէ.
7 ճէքսին' տէյիւ սու'ալ էթտիլէր, Օլ տաիի
անլէրէ' փէտէրին քէնտիթասթը Տիւքմիւնէ
վալ' էյլէտիյի էզմինէ վէ էզլաթըր պիլմէք
8 սիլգէ 'ա'իտ տէյիւ տիր, Լաքին իւզէրինիլգէ
Բուհ իւլ Գուտս կէլտիյինտէ քէսպի գուտ.
րէթ էտէրէք, Երուշալիմտէ վէ պիւթիւն
Եէհուտիյէտէ վէ Սամարիտա վէ միւնթէհա
ի գէմինէ գատար պանա շահիտ օլաճագսընըլ'
9 տէտի, վէ պու շէյլէրի սէյլէտիքտէ, անլէր
նաղար 'էթմէքտէ իքէն' 'ուրուճ էյլէտի, վէ
պիր պուրութ անը կէօղէրի էօնիւնտէն սէթր
10 էթտի, վէ օ կիթմէքտէ, անլէր տաիի սէ.
մայա տօրոու տիգդաթիլէ նաղար էթմէքտէ
իքէն, իշիթէ Եանլարընտա պէյաղ էլիլիսէլլ
11 իքի քիմնէ տուրուպ' Եյ ճէլլիլէ ատէմլէր,
նի'չիւն սէմայա պաղըլ տուրուպ' Եանլարընտան
սէմայա 'ուրուճ էտէն պու Յի.
սուս' նաթըլ սէմայա չըգաղընըր կէօրաիւ-
նիլգ իսէ, օ վէճհէ կէլէճէք տիր' տէտիլէր
12 Օլ զէման, անլէր Երուշալիմէ Եէվմ'ի սէպթ
Եօյթըլըլը գատար Եաղըն օլան Զէյթուլըլը
տէնիլէն տաղտան Երուշալիմէ 'ալմէթ էթ.

13 տիլէր, վէ տաիլ օլադգլարընտա' Պէտրոս
վէ Եա'գուպ վէ Եուհաննա վէ Սնարոս, վէ
Ֆիլիպպոս վէ Թօմա վէ Պարթօլէմաօս վէ Մաթ-
թա վէ Հալֆա օղլա Եա'գուպ վէ Սիմ'օն էլ
14 Ղայուր վէ Եա'գուպըն Գորնուլէ Եէհուտանըն
իգամէթ էթտիլէրի Ֆէվգանի օտայա չըգ-
15 տըլար, Պուշլարըն ճիւմէսի գարըլար վէ Յի-
սուսըն վալիտէսի Մէրէէմ' վէ անըն գարն-
տաշլարը իլէ տու'ա վէ նիյաղա պիլ իթթի-
ֆադ միւտալէմէթ էտէրէր իտի:
16 վէ օլ կիւնէրտէ հաղըր պուրուսան ճէ-
մա'թ թագրիպէն էիւլ էիրմի քիշի օլադ-
ղը հայտէ, Պէտրոս շալիրալէրին օրթասըն-
17 տա նյաղա գաղըլպ տէտի քի' Եյ պիրա-
տէրէր, Բուհ իւլ Գուտս Տաուտըն աղ-
ղը իլէ Յիսուսը թութանլարա գըլաղըլ
օլան Եէհուտանըն հագըրնտա միւգատտէմա
պուրուրաղը պու քէլամին իթմամ օլունմա-
18 սը կէրէք իտի. Զիրա օ պիլպէն մո'տուս
օլալ' պու խըտմէթտէ տաիի նաթիլի օլ-
19 մաշ իտի, իմաի պու քիմնէ խապաթէթ իւճ-
րէթիլէ պիր թարլա էտի'տի, վէ պաշ աշա-
ղը տիւշմէյիլէ, օրթասընտան փաթլայարադ
20 պիւթիւն պաղըրապըլար տէօքիւլտիւ. Պու
տաիի Երուշալիմ էհալիթիին ճիւմէսինէ
մա'լիւմ օլտու, շէյլէ քի օլ թարլա ան-
լէրին լիսանընա շագալ տամա, Եա'նի Գան
21 թարլար թէմաիլէ օլունտու. Զիրա Մէզա-
միր քիթապընտա' Սնըն մէպէնի վիրան օլալ'
անտէ քիմնէ սաքին օլմաթըն. վէ տաիի' Ման-
սէպիլի պիր զայրիսի ալուն' տէյիւ մահար-
22 րէր տիր, Պու էճտէն Բապպ Յիսուսըն արա-
մըլա կիրիպ չըգաղըլ պիւթիւն միւտաթիւթ-
23 տէ, Եա'նի Եուհաննանըն վաֆթիլգինտէն
պաշլայալ' պիլգիմ' արամըլտան 'ուրուճ էթ-
տիյի կիւնէտէկին, պիլգիմ' իլէ րէֆագաթ
էթմիշ օլան պու ատէմլէրտէն պիրի պիլգիմ'
իլէ պէրապէր գըլաթընտա շահիտ օլալ' կէրէք
24 տիր, վէ իքի քիշի Եա'նի Եուսթօս լաղըլա-
լը վէ Պարապա տէնիլէն Եուսթօս վէ Մաթ-
թիւսը իհգար իլէ' Տու'ա էտէրէք, Եյ ճիւմ-
լէնին գուլըպընա 'արիֆ օլան Բապպ, Եէ-

հուսանանք քենտի մահալին կիթմէք իւզըն տիւշտիւյիւ պու խրամէթ վէ բէտալէթին նա.
25 սիպինի ալմադ իշին, Պու իբի քիմնէտէն հանկընը ինթիւապ էյլէտիյինի պէյաւն էյ-
26 լէ՝ տէտիլէր: Վէ գուր'ալարընը վէրտիքէ-
րինտէ գուր'ա Մաթթիասա իսապէթ էթ-
մէքէ, մէրգուր' օն պիւր բէտալէր իլէ մա՛:
յուտա օլտու:

ՊԱՊ 2

1 Վէ 'իյտ իւլ խամին կիւնիւ կէլիքտէ,
ճիւմէտի պիլ էթթիֆադ պիւր եէրտէ հազըր
2 օլտըրընը հալտէ, Անարըն սէմաւան շիտ.
տէթէէ էսէն բիւզիէտար Բէ՛ կիպի պիւր սէտա
կէլիպ, օթուրտըրընը խանէյի պիւթիւն
3 տօլտուրու: Վէ միւնգասէմ աթէշ տիւ
լէրի կիպի Դէլէր անլէրէ զահի օլտու՛ հէր
4 պիւրինի իւզըրինէ գօնմաթըն: Ճիւմէտի
Բուհ իւլ Գուտա իլէ մէմու օլտարագ, Բու-
հըն քէնտիլէրինի նութգ էթտիւրտիլինէ
կէօրէ տիւր լիսանլար թէքէլիւմ էթմէյէ
5 պալտաթըրըն: Վէ սէմա թաճթընտա պու-
լանան հէր իւմմէթտէն կէլիշ միւթթագի
Եէհուտիլէր Եէրուշալէմտէ սաթին իտիլէր.
6 Վէ պու սէտանըն վուգու'ընտա ճիւմհուր
թէճմալի' էտէրէք, հայրէթէ տիւշտիւյիւ.
շիւնքի հէր պիւրի քէնտի լիսանընը անլէրին
7 թէքէլիւմ էթ տիւրէրինի իշիթտիլէր: Վէ
ճիւմէտի շաշըպ թէ՛աճճիւպ էտէրէք, պիւրի
պիւրինի' իշիթէ պու սեյլէյէնլէրին ճիւմէտի
8 ճէլիլի տէյի' մի. իմտի նա'սըլ հէր պի-
րիմիլ քէնտի անա լիսանընը իշիտիլօրը.
9 Պիլ փարթի, վէ Մատի, վէ էլամի, վէ
Արամ ի նահրէյն իլէ Եէհուտիլէ, վէ Գա-
10 փատօգիյա, վէ Փօնթօս, վէ Ասիյա, Վէ
Յիւրիյա, վէ փամֆիլիյա, վէ Արըր, վէ
Գիւրինէ թարաֆընտա օլան Լիպիլէնի սէմթ-
լէրինի էհալիթի իլէ՛ կէրէք Եէհուտի կէրէք
11 միւհթէտի միւտաֆիւր Բօմալըր, Գիւրիտի-
լէր վէ 'Արապլար Ալահըն պէյիւք իշիթինի
քէնտի լիսանլարընը պուշարըն թէքէլ
լիւմ էթտիլէրինի իշիտիլօրը՝ տէտիլէր:
12 Վէ ճիւմէտի միւթէհալիթի օլուպ շիւպհէ է-
տէրէք, պիւրի պիւրինի' Պու նէ՛ օլմալ տէր.
13 Էր իտի, Տիկէրէր իսթիհալ էտէրէք՝ Եէնի
շէրապ իլէ մէմու ալըլար տէրէր իտի:
14 իմտի Պետրոս օն պիւրէր իլէ պէրապէր ա.
յազտա տուրուպ, պիւրէնտ ալալ իլէ ան-
լէրէ իթիթապէն տէտի քի՛ Էյ Եէհուտի ա.
տէմիլէր վէ ճիւմէտի Եէրուշալիմտէ սաթին օլան
լար, պու սիգէ մալիւմ օլտու, վէ սեօլէ-
15 րիմի տիւնիլէյինիլ, Զիւրա սիլիւն զանն էթ-
տիլիլիլ կիպի պուշար սէրիսշ տէյիլ տիւր.

լէր. շիւնքի կիւնիւն իւշիւնիւ սա'աթը
16 տըր: Անճագ պու վազը'ա Եօէլ փէյլաւմ.
պէրին վաթթաթըն վուշուրըն շէյ տիւր.
17 Եա'նի Ալահ պուշուրուր քի՛ Սօն կիւնիլտէ
Բուհըմտան ճէմի' ի պէշէր իւզըրինէ տէօրէ-
ճէյիմ, վէ օլուշարընը վէ գըլարընը իւ-
համ իլէ սեյլէյէրէք, կէնճիլէրինիլ վաճի վէ
իթիլարընը րույա կէօրէճէքէր տիւր:
18 Վէ օլ կիւնիլտէ պէն գուլարըմ իւզըրինէ
վէ ճարիլէրիմ իւզըրինէ տալի Բուհըմտան
տէօրէճէյիմ, վէ անլէր իլհամ իլէ սեյլէյէ-
19 ճէք տիւր. Վէ Եօգարտա սէմաւա 'աճայի-
պաթ, վէ աշաղըտա զէմիւնտէ 'ալամաթ Եա՛.
նի գան վէ աթէշ վէ թիւթիւն տիւմանը վէ-
20 րէճէյիմ. Բապարն 'ազիմ վէ րուշէն կիւնիւ-
կէլիլէտէն էթիլէ՛ կիւնէշ զուլմէթ վէ այ
21 գանա թաճիլ օլուշաճագ տըր: Վէ հէր
քիւմ Բապարն իսմինէ տու'ա էտէրտէ, իւ-
22 լաւ պուշաճագ տըր, Էյ պէնի իսրայէլ,
պու սեօլէրի տիւնիլէյինիլ. Նազարէթի Յի-
տաւը՝ Եա'նի Ալահն պէյիլինիլտէ անլէն
վաթթաթըն ինքա գըլարը, վէ սիլիւն
պիւրիլինիլ գուտիլէթը 'աճիլէր վէ միւ-
ճիպէլէր վէ 'ալամէթիլ իլէ Ալահ թարա-
ֆընտան սիգէ թաւաթի օլուշմըշ զաթը,
23 Ալահըն միւրաթը մուգատտէրի վէ 'իւմ ի է-
զէլիսի միւհթիլինէ թէտիմ օլուշարաթ ալ-
տընը, վէ էշար Եէտիլէ 'ալա՛ միւլարաթ
24 գաթիլ էթտիլինիլ, Ալահ տալի Եօլիւմ աղը-
լարընը հալ էտէրէք, անը իգամէ էյլէտի,
շիւնքի անն վաթթաթըն զապի օլուշմաթը
25 միւմէրն տէյիլ իտի, Զիւրա Տաուտ անըն
հազգընտա 'ալա՛ Էրէրէտ, Էօնիւմտէ Բապար
տա'իմ կէօրիւր իտիմ, զիւրա սաթըլմալալը-
26 ղըմ իշիւն սաղըմտա տըր: Պու սէպէպտէն գալ
պիւմ մէսրուր վէ լիսանըմ շաւման օլտու,
վէ հէմ տալի թէնիմ իւմիտ իւզըն սաթին
27 օլաճագ տըր. Զիւրա ճանըմը հապիլէտէ թէք-
էթմէյիլ Մուգատտէտիլիլ շիւրիւքիւք կէօր-
28 մէյէ պրադմայաճագտըն, Պանա հայաթ թա-
րիլէրինի պիւրիլիլ տիտարըն իլէ պէնի փիւր
29 սիւրուր Ետէճէրիլ տէյիլ պուշուրուր: Էյ
պիւրաթըն, րէ՛ իւ իւլ ապա օլան Տաուտ
հազգընտա սիգէ ճէտարէթ իլէ սեյլէմէք
ճա'իլ տիւր քի՛ հէմ վէֆաթ էտիպ վէ հէմ
տալի տէֆն օլուշտու, գապը տալի պու-
30 կիւնէտէլին Եանըմըգտա տըր: իմտի փէյ-
ղամիլ օլուպ՝ վէ ճէստ ճիհէթիլիլ քէնտի
սուլպընը մէյվէսիւնտէ թաթթընտա օթուր-
մաթ իշիւն Ալահըն Գիւտաթը իղամէ էտէճէ-
յինէ գաւտմ իլէ քէնտիլինէ Եէմիլ էթտիլի-
31 նի պիւրէրէք, Էյվէլէտէն կէօրմէտիլէ՛ ճանը
հապիլէտէ թէքը օլուշմըշ, ճէստի տալի
շիւրիւքիւք կէօրմէտիլ տէյիլ Գիւտաթըն գը-

- 32 յամբ հագգընտա սեյլէտի : Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիրտի , պունա տախի պիդ .
- 33 ճիւմէմիդ շահիտ իլ : Խմտի Ալլահն սաղ է-
րն իլէ թէրֆի' օլունուպ' փէտեր թարաֆն .
տան վա'տ օլունմաշ Բուհ իւլ Գուսար ալ-
մաղլէ , սիզլն շիմաի պու կէօրիւպ իշիթտի .
- 34 յինիզի տէօքաիւ : Զիրա Տաուտ սէմափաթա
- 35 'ուրուճ էթմէտի , ամմա քէնտիսի , Բապպ
Բապպըմա' Թա պէն սէնին տիւշմիլէրինի տ-
յադարընա պասամագ գոյունճալատէկին ,
սաղըմտա օթուր տէյիւ պույուրտու' տէտի .
- 36 Պինա'էն 'ալէյ ճէմի' ի պէյթ ի Խորոյէլ պիւ-
սին քի' սալպ էյլէտիլինիզ պու Յիսուսը Ալ-
լահ ճէմ Բապպ վէ ճէմ Մէսիհ գըլմըշ տըր' .
- 37 Վէ պունու իշիթտիլէրինտէ գալպլէրի
միւնէքտիր օլուպ' Պետրոս իլէ տիկեր լէսու-
լէրէ' Էյ պիրատէրէր , Նէ' եափալըմ' տէ-
տիլէր : Վէ Պետրոս անլէրէ' Թէվպէ էտիւ-
նիլ , վէ Տէր պիրինիզ կիւնասլարըն 'աֆիլ
իշիւն Յիսուս Քրիստոսըն իսմինէ վաֆթիլ օ-
լունարն . վէ Բուհ իւլ Գուստա 'աթիլսիսինի
այաճագորնըլ : Զիրա վա'տ սիզէ վէ էվա-
տըրըն վէ ճիւմէլ ուզագտա օլունլարա , եա' .
- 38 Նի Ալլահճըլմ Բապպըն տա'վէթ էաէճէյի Տէր
քիմէյէ տիր' տէտի : Վէ Նիլէ զայրի սէօզ-
լէր իլէ շէհատէթ վէ նափհաթ էտէրէք , Պու
- 39 'ադսի նէպտէն գուրթուլընըլ' տէտի : Վէ
անըն քէլամընը ճոն ու տիրտէն գապուլ է .
տէնլէր վաֆթիլ օլունուպ , օլ կիւն թագ-
րիպէն իւլ պին նուֆուս զամմ' օլունտու :
- 40 Վէ լէսուլէրին թա'լիմինէ վէ միւշարէքէ-
թէ վէ էքմէք փարէլէմսինէ վէ տու'ալարա
միւտամլէմէթ էտէրէք իտի :
- 41 Վէ Տէր քէսէ խաֆի կէլիպ' լէսուլէրին
վաւրթատըլէ չօգ միւճիգէլէր իլէ 'ալամէթ .
- 42 լէր իճրա գըլմըր ըտը : Վէ իման էտէնլէրին
ճիւմէսի պիր եէրտէ օլուպ' անլէրին ճէմի' ի
- 43 էշէտըր պէյնլէրինտէ միւշթէրէք իտի : Վէ
էվալք իլէ էմվալլէրինի սաթըպ' ճիւմէսինէ
Տէր պիրինին իճթիյաճընա կէօրէ Թէվպի' է .
- 44 տէրլէր իտի : Շէր կիւն տախի պիւ իթթիլիպագ
հէյթէլէ միւտամլէմէթ էտէրէք , վէ խանլէ-
րինտէ էքմէք փարէլէրէք , մէտէրէթլէ վէ
- 45 իսուլուս ի գալպլէ թա'ամ' էտիպ , Ալլահ
համտ էթմէքտէ' վէ ճիւմէլ գալմին 'ինտինտէ
մաղճարը լութֆ օլմագտա խտիլէր . Բապպ
տախի Տէր կիւն իսլաւ պուլանլարը քիլիսէյէ
զամմ' էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Պետրոս իլէ Եուհաննա պիրիլքտէ տու'ա
վագթը օլուն սա'աթ տօգուգտա հէյթէլէ չըգ-
2 մագտա իքէն , Հէյթէլին կիւզէլ տէնիլէն

- գափուսը եանընա , հէյթէլէ կիրէնլէրտէն սա-
տագա տիրէմէք իւզրէ , կիւն պէ կիւն զոյա
կէլտիլէրի անտաւն տօղմա թօփալ պիւ ա .
- 3 տէմ' կէօթիւրիւլմէքտէ իտի : Պու քիմին
Պետրոս իլէ Եուհաննայը հէյթէլէ կիրէրէր ի-
4 քէն կէօրիւպ' պիր սատագա տիրէտի : Պետ-
րոս տախի Եուհաննա իլէ անա նաղար էտիպ' .
- 5 Պիզէ պագ' տէտի : Օլ տախի անլէրտէն պիր
շէյ ալմագ իւմտիլլէ անլէրէ տիգզաթ էթ-
6 տի : Վէ Պետրոս' Պէնտէ կիւմիւլ վէ ալթուն
էօգ տըր , լաքին պէնտէ օլանը սանա վէրի-
րիմ' . Նաղարէթլէ Յիսուս Քրիստոսըն իսմիլլէ
7 գալպ վէ էիւրիւլ' տէյիպ , Անը սաղ էլինտէն
թուլթուպ գալտըրտը . վէ տէր'ագալ թա-
պանլարըլլէ թօփուգլարը քէպի գուզվէթ
8 էթմէքլէ' Ալլահայըպ այագ իւզէրի տուրտու
վէ էիւրիւտիւ , վէ էիւրիւլիւպ սըրպաւագ
վէ Ալլահ համտ էտէրէք' անլէր իլէ պէրա-
9 պէր հէյթէլէ կիրտի : Վէ պիւթիւն գալմ'
անըն էիւրիւլիւպ Ալլահ համտ էթտիլինի
10 կէօրտիլէր : Վէ անըն' հէյթէլին իլիւզէլ գա-
փուսընտա սատագա իշիւն օթուրան քիմին
օլտըրընը պիլէրէք , անա վագը' օլան շէյտէն
տօլայը թէ'աճճիւպ վէ հայրէթ իլէ մէմլու օլ-
տուլար :
- 11 Վէ [շիֆա պուլան թօփալ] Պետրոս իլէ
Եուհաննատան այրըլմաւորը հալտէ , ճիւմէլ
գալմ' հայրէթ իլէ Սուլէյմանըն էյվանը .
Նիլէն խալէ եանլարընա տէյիրտէրէք' ճէմ' .
- 12 օլտուլար : Օլ վագըթ Պետրոս պունու կէօ-
րիւքտէ , գալմա ճէվապէն տէտի քի' Էյ
պէնի Խորոյէլ , պունա Նի'չիւն թէ'աճճիւպ
էտիյօրսընըլ , եախիտ պիզիմ' քէնտի գուզվէ-
թիլիլ կա թագվամըլ իլէ պունու էիւրիւլ-
միւլ իլ կիպի' պիզէ Նի'չիւն կէօզ տիքիյօր-
- 13 սընըլ , Էճտաւըմըլըն Ալլահճը' Եուհ
համ վէ Խահագ վէ Եա'գուպըն Ալլահճը քէն-
տի Օղու Յիսուսըլթալիլ կէլէտի , քի սիզ
անը էլէ վէրտինիլ , վէ Փիլաթօս անը սաղ
վէրմէյէ գարաթ վէրմիշ իքէն , անըն հուզու-
- 14 ըրնտա տնը ինքեար էթտիլիլ . Սիլ իսէ Մու-
գատտէս վէ Հագգ օլանը ինքեար պիրլէ ,
քէնտինիլէ պիր գաթիլ առէմին պողըշլան .
- 15 մաւընը թալէպ էթտինիլ , վէ Իկ'իս իւլ
հայաթը գաթլ էթտինիլ . ամմա Ալլահ անը
էմվաթտան գըյամ էթտիրտի , քի պիզ
16 տախի անա շահիտ իլ , վէ անըն իսմինէ
օլան իման վաւրթատըլլէ' իսմի պու կէօրիւպ
պիլտիլինիլ քիմէյի գուզվէթլէնտիրտի .
վէ անըն վաւրթատըլլէ օլան իման ճիւմէլ-
նիլին հուզուրընտա անա պու լըհհաթը վէր-
- 17 տի : Վէ շիմաի , էյ պիրատէրէր , պիլիլիմ'
քի հիւրմտարըլընը կիպի սիզ տախի պիւլ
- 18 մէյէրէք իշէտինիլ : Ամմա Ալլահ ճիւմէլ

4 փեյղամպերէրինն աղղը իւէ Մեհիհին էլէմ
 չէքմէսի խուսուսընտա մուգատեմճէ ինպար
 19 էյլէտի, իմտի կիւնասլարընը մասլ օլուն.
 մասը իչիւն թէվպէ էտիպ ըիւճու' էտինիզ.
 20 Թա քի Բապպըն հուգուրընտան ֆերասպախշ
 վաղըթլար կէլիպ, օ սիղէ ագտէմճէ թէպշեր
 օլունմուշ օլան Յիսուս ֆրիստոսը կեօնտե.
 21 Բէ. ֆի անը Ալլահըն էղէտէն պերու մու.
 գատտէ փէյղամպերէրինն աղղը իւէ հագգ.
 արընտա պուլուրաղը ճիւմէ շէյլէրին իսլահ
 օլունմաղլարը վաղըթլարա տէկին' սէմա
 22 Էապուլ էթմէք կէրէք տիր, [Ջիրա] Մուսա
 էճտաարմըղա' Ալլահընը Բապպ պիրատեր.
 քերինիգտէն սիղէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամ.
 պեր դուհուր էթտիրէճէք տիր. անը, սիղէ
 սէյլէյճէէյ ճիւմէ շէյլէր խուսուսընտա,
 23 տինկէյէսինիզ, Վէ օլ փէյղամպերի տինկ.
 լէմէյէն ճէք քիմաէ գամլըն արապընտան մասլ
 24 օլունմաղլար' տէտի, Վէ Սամուէլ իւէ
 անտէն սօնկրա սէյլէյէն փէյղամպերէրին
 ճիւմէսի տախի պու կիւնլէրի [ագտէմճէ] թէպ.
 25 շիր էյլէթիշ տիրէր. Սիզ փէյղամպերէրին
 վէ Ալլահըն Ապրահամ' Ջէմինն ճիւմէ գա.
 պիւլէրի սէնին նէյլին իւէ միւպարէքէնէճէք
 տիր' տէյերէք, էճտաարմըղ իւէ էյլէտիյի
 26 'աճտըն օլուլարը սընըզ, Ալլահ քէնտի Օշ
 լու [Յիսուսը] գըյամ' էթտիրիպ սիղին ճէք
 պիրինիզ շէրրէրինիգտէն տէօնտերէք' միւ.
 պարէքլէմէք իչիւն անը էվլէլ սիղէ իրաւ
 էյլէտի:

ՊԱՊ 4

1 Վէ անլէր գամլա սէյլէր իքէն, քեահին.
 2 իւգէրէրինն կէլիպ, Գամլա թա'լիմ' էթտիր.
 3 կիւճէնէրէք, Անլէրէ թէսալլուէ էտիպ' ագ.
 4 շամ' օլաղը իչիւն էրթէսի կիւնէտէկին հապ.
 5 սա գատուլար. Ամա քէլամը իշտէնլէրտէն
 նիլէլէրի իման էտիպ' օլ ատէմլէրին մըգ.
 տարը թաղրիպէն պէշ պին օլաու:
 6 Վէ փաղը' օլաու քի' էրթէսի կիւնիւ ան.
 7 լէրին րէ'իպէրէյլէ ինթիյարլարը վէ 'ուլէմա.
 8 սը, Վէ քեահին ի ա'ղամ' Հաննա իւէ Գայա.
 9 ֆա վէ Էուհաննա վէ Իոքէնտէր, վէ քեա.
 10 ճին ի ա'ղամ' ագրապարընտան օլանլարըն
 11 ճիւմէտի յերուշալիմտէ ճէմ' օլուպ, Անլէրի
 12 օրթոյա իհգար էտէրէք' Պուճու նէ' գուտ.
 13 րէթ վէ նէ' իոմ իւէ էթտինիզ' տէյիւ սու'ալ
 14 էթտիրէր: Օլ գէման Պեարոս Բուհ իւլ
 15 Գուտու իւէ մէմլու օլուպ, անլէրէ' էյ գամլ

մըն րէ'իպէրէյլէ Իսրայէլէն ինթիյարլարը,
 9 Պիզ, պու կիւն պիր 'ալիլ ատէմէ վուգու.
 պուլան իհսան խուսուսընտա, նէ' վէճճէ
 շիֆա պուլաղընտա տա'իր թէֆթիշ օլունու.
 10 Եր իսէք, ճիւմէնիղէ վէ ճիւմէ գամլ' ր
 Իսրայէլէ մա'լիւմ' օլուն քի, Նաղարէթլի
 Յիսուս ֆրիստոսըն' եա'նի սիղին սալպ էթ.
 տիլինիզ վէ Ալլահըն գըյամ' էթտիրտիյի
 զաթըն իսմիլէ պու ատէմ' հուգուրընըզա
 11 սաղ աուրույց: Սիզ մի'մարլար թարաֆըն.
 տան թահգիր օլունուպ' քէօշէ թաշը օլուն.
 12 օլան թաշ պու տըր. Վէ դայրի պիր զաթ.
 տա խէլաս եօգ տըր. չիւնքի թահթ էս սե.
 մուտա, պէյն էն նաա վէրիլէն պաշղա պիր
 իոմ եօգ տըր քի' անլէն իւէ խէլաս պուլու
 13 պիլէլիմ' տէտի: Վէ անլէր Պեարոս իւէ Էու.
 հաննանըն ճէսարէթինի կէօրիւպ, անլէրին
 օգուամմըլ վէ իւմիի ատէմ' օլաղըլարըն
 անկլամպէլ թէ'աճիւլէ էթտիրէր, վէ Յի.
 սուս իւէ պէրապեր պուլունմուշ օլաղըլարը.
 14 նը պիրտիլէր: Վէ շիֆա պուլունշ ատէմին
 անլէր իւէ պէրապեր տուրաղընը կէօրիւլէ.
 րիլէ, ի'թիրալէ էտէճէք պիր շէյլէրի գալ.
 15 մատը. Վէ միլլէթ մէճիսինտէն չըգմալարըն
 էմը էթտիրէր սօնկրա, պէյնլէրինտէ միւ.
 16 շալլէրէ էտէրէք, Պու ատէմլէրէ նէ' եափա.
 լամ, գիրա պուլնարըն վաղըթաթըլէ պիր
 միւ'ճիղէ ի պահիրէ իճրա օլունտըղը Երու.
 շալիմտէ սաքին օլանլարըն ճիւմէսինն մա'լիւմ'
 17 տիր, պիզ տախի ինքեար էտէմէլիզ. Ֆա.
 գաթ գամլ' արապընտա զիյատէ շալլ' օլմա.
 մուր իչիւն, պուլունտան պէյլէ պու իոմ իւէ
 պիր ատէմէ սէյլէմէլէրի իչիւն, անլէրի
 18 շէտիտէն թէհտիւա էտէլիմ' տէտիրէր: Վէ
 անլէրի չաղըրպ' Յիսուսըն իսմիլէ սալա
 սէյլէմէլէրինն վէ թա'լիմ' էթմէլէրինն
 19 թէնպիհ էթտիրէր. Ամա Պեարոս իւէ Էու.
 հաննա անլէրէ ճէվապէն' Ալլահտան զիյատէ
 սիղի տինկէմէք 'իւա Ալլահ հա'գգ մը տըր,
 20 սիզ հիւքմ' էտինիզ. Ջիրա պիզ կէօրիւպ
 իշթտիրիմիզ շէյլէրի սէյլէմէլէրի միւգթէ.
 21 տիր տէյիլ իզ' տէտիրէր: Վէ անլէր խաղըն
 սէպէպինտէն անլէրի թէքտիր էթմէլէ վէսի.
 22 լէ պուլամաղլարընտան, էինէ անլէրի
 թէհտիւա էտիպ' սաղ վէրտիրէր, չիւնքի վա.
 գը' օլուն շէյ իչիւն ճէք քէս Ալլահ թէմիւ
 23 էտիյց իտի: Ջիրա իւգէրինտէ շիֆա միւ'ճի.
 գէսի իճրա օլունտան ատէմ' գըղը Էալընը թէ.
 ճալուզ էթմիշ իտի:
 24 Անլէր տախի սաղ վէրտիրէր, րէֆիգ.
 25 լէրինն Էաննա կէլիպ' պաշ քեահինլէր իւէ
 ինթիյարլարըն քէնտիլէրէ սէյլէտիլէրինն
 26 նաղ էթտիրէր: Անլէր տախի պուլուն իշթ.
 տիրէրինտէ, պիլ իթթիւֆապ Ալլահ հա'գգ ի

ամազ իլէ՝ Ես Բապպ, ոճմա իլէ զէմինի վէ
տէնիզի վէ անլերտէ պուլունան ձէմի՝ ի շէյ-
25 լէրի խաղէ էյլէյէն Ալուհ սէն սին։ Սէն գու-
լէն Տաուարն աղղ իլէ՝ Նի՞չիւն թա՛իֆե-
լէր զվլէլէն էտիպ՝ գալմէր պաթըլ շէյլէր
26 թէսավիւր էթաիլէր։ Զէմինին մէլքլէրի
հաղրը տուրուպ, ըէ՛իպէր պիլլէրտէ Բապ-
պըն՝ ալէյհինտէ վէ անըն Մէսիհի՛ն՝ ալէյհինտէ
27 իճթիմա՝ էթաիլէր՝ աշիւս պոյուրաբն։ Զի-
րո Վազիգաթէն շէրօտէս վէ փօնթօյլ
փիլթօս, թա՛իֆէլէր վէ իսրայէլ գալմէրի
իլէ, Սէնին էյիլին վէ թէտպիլինին վագը՝
28 օլմաղա թագաիլէր էյլէտիլի շէյլէրին ճիւմլէ-
սինին իճրաւը իշիւն, մէսհ էթաիլին մու-
գատտէս Օղլըն Յիսուսըն իւզէրինն իճթիմա՝
29 էթաիլէր։ Վէ շիմաի, Ես Բապպ, անլերին
թէհատիլէրինն նագար գըլ, վէ շիֆա վէմէք
վէ մուգատտէս Օղլըն Յիսուսըն իմի իլէ՝ ա-
լալմէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր իճրա էթմէք իշիւն
30 էլինի ուզատարաղ, Սէնին քէլամընը քէ-
մալ ի ճէսարէթլէ սէյլէմէքլիլի պու գուլ-
31 լաբընա իհսան էյլէ՝ տէտիլէր։ Վէ անլէր
տուլա էթաիլէրտէ, ճէմ՝ օլաղգլարը եէր սար-
սըլլալ, ճիւմլէսի Բուհ իւլ Գուտա իլէ մէմ-
լու օլաղաղ՝ Ալուհըն քէլամընը ճէսարէթ
իլէ սէյլէրլէր իտի։
32 Վէ իման էտէնլէրին ճէմա՛ւաթը եէք տիլ
վէ եէք ճոն օլաղաղ, պիլի քէնաի էմլալըն-
տան օլան պիլը շէյի՛ Պէնիմ՝ տիլ՝ տէմէղ իտի։
լաբըն ճիւմլէ շէյլէրի պէյնլէրինտէ միւշթէ-
33 ըէք իտի։ Բէսուլլէր տաիլի Բապպ Յիսուսըն
գըլալմէթիլէն քէմալ ի գուլվլէթ իլէ շէհա-
տէթ էտէրլէր, վէ ճիւմլէսիլին իւզէրինտէ
34 լութֆը Իագիմ վար իտի։ Վէ իշէրինտէ
միւհթաճ պիլը քիման պուլունաղ իտի։
շիւնքի թարլա վէ Ես իսանն սահիպի օլան-
լաբըն ճիւմլէսի ֆուլլէրինն սաթըպ՝ սաթըլան
35 շէյլէրին աղչէսինի կէթիլէրէք, Բէսուլլէրին
այաղալարընա գօտուլար, վէ հէք քէն-
տի իհթիյաճընա կէօրէ թէվզի՛ օլունուր իտի։
36 Վէ Բէսուլլէր թարաֆընտան Պաքնապաս
(թէրճիւմէսի թէսէլլի օղլու) լաղըղըլէ թէլ-
գիպ օլունան իւնաս իսմինտէ Գըղըրըպը պիլը
37 Լալլէրին պիլը թարալար օղլալ, Անը սաթ-
տը, վէ աղչէսինի կէթիլէրիպ Բէսուլլէրին այաղ-
լարընա գօտու։

ՊԱՊ 5

1 Իտրին Հանանիա իսմինտէ պիլը տալմ գէվ-
2 ճէսի Սաֆիրոս իլէ պիլը միւլը սաթըպ, Զէվ
ճէսինին տաիլի խապէրի օլաղըն հալտէ,

* Պաղլալ Վազիգաթէն պու շէհրտէ

պահատընտան պիլը միգտարընը ալը գըյուպ՝
պիլը միգտարընը տաիլի կէթիլէրէք, Բէսուլ-
3 լէրին այաղալարնա վաղ՝ էյլէտի։ Վէ Պէտ-
րոս՝ Էյ Հանանիա, Նի՞չիւն շէյթան՝ Բուհ
իւլ Գուտա Եալան սէյլէմէք, վէ թարլա-
նըն պահատընտան ալը գօմաղ իշիւն սէնին
4 գալլինի տօլտուրտու։ Գալաղը գէման սա-
նա գալմա՛ղ մը իտի, սաթըլաղգտա տաիլի
սէնին հիւքմիւնտէ տէյի՛ լի իտի։ Նի՞չիւն
պու շէյի գալլինի գօտու։ ատէմլէրէ տէ-
5 տի։ Վէ Հանանիա պու քէլամը իշիթաիլ-
տէ, տիւշիւպ թէսիլմ ի Բուհ էթաիլ։ Վէ
պու շէյլէրի իշիտէնլէրին ճիւմլէսինն խալֆը
6 'աղիմ՝ կէլտի։ Վէ կէնճէլ գալըպ անը քէ-
ֆինլէտիլէր վէ տըշարը չըգարըպ տէֆն էթ-
7 տիլէր։ Վէ արալը թագըրիպէն իւշ սա՛ւաթ
կէլտիլտէ, զէվճէսի վագը՝ օլունը պիլմէյէրէք
8 իշէրի կէլմէքլէ, Պէտրոս մէրգուլէյէ իլիթա-
պէն՝ Պանա սէյլէ, թարլալը պո՛ւ գատա-
րա մը սաթալընը տէտի։ օլ տաիլի՝ Պէլի,
9 պու գատարա՛ տէտի։ Ամա Պէտրոս անա՝
Նի՞չիւն սիղ Բապպըն Բուհընը թէճիւլ-պէ
էթմէյէ իթթիֆաղ էթաիլիլը։ Իշթէ սէնին
գօմանը տէֆն էտէնլէրին այաղալարը գալիւ-
նըն էօնիւնտէ տիլ, սէնի տէ տըշարը չըգա-
10 րաճաղար տըր՝ տէտի։ Մէրգուլէ տաիլի
տէր՝ աղապ անըն այաղալարը Եանընտա տիւ-
շիւպ՝ թէսիլմ ի Բուհ էթաիլ։ Վէ կէնճէլ իշէ-
րի կէլիւպ անը ֆէլթ օլմուշ պուլտուլար,
վէ տըշարը չըգարըպ գօմապընն Եանընա
11 տէֆն էթաիլէր։ Վէ պիւթիւն քիլիւսէ իլէ
պուլունա իշիտէնլէրին ճիւմլէսի իւզէրինն
խալֆը 'աղիմ՝ կէլտի։
12 Վէ Բէսուլլէրին էլլէրի իլէ գալմա՛տ չօգ
'ալալմէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր իճրա օլունուլը
իտի։ Վէ ճիւմլէսի պիլ իթթիֆաղ Սուլէյ-
13 մանըն էյվանընտա պուլունուլ, Սուլլէր-
տէն պիլը քիման անլէր իլէ պիլլէշմէյէ ճէ-
սարէթ էթմէղ իտի իսէ տէ, գալմ՝ անլէրի
14 թա՛ղիմ էտէր իտի։ Վէ Բապպա իման է-
տէն էրքէլէրին վէ գարըլարըն՝ 'ատէտի կիթ-
15 տիքճէ թէքէսաիլը թէմէքալ իտի, Եշլէն քի
խաթթալարը մէյտանլարա չըգարըպ, Պէտրոս
կէլիլը իքէն պարի կէօյիլէսի անլէրին պիլիւ-
զէրինն տիւշիւն՝ տէյիւ տէօշէլէր վէ քէ-
16 ըէվէթլէր իւզէրինն գօրլար իտի։ Վէ էթ-
րաֆտա օլուն շէհրէրտէն վաֆիր խալլ տաիլի
խաթթալարը վէ նաիֆաք Բուհլարտան մու՛աղ-
ղապ օլանլարը կէթիլէրէք, Եէրուշալիմ ճէմ՝
օլունա՝ ճիւմլէսի շիֆա պուլուն իտի։
17 Ամա քէնհին ի ա՛ղամ իլէ ճիւմլէ պէրա-
պէր օլանլար՝ Եանի՛ սատուլիլէր ֆըրգատը
18 զպրէթ իլէ մէմլու օլաղաղ՝ գալըպ, Բէսուլ-

19 Լեբին իւզերինէ եւ ուղաւարդ՝ անլերի հապո-
 րապալըն մէլէյի կեճէլէյին զընտանըն գափու-
 20 սընը աջալ անլերի չըգարարագ՝ կիտինիզ վէ
 հէյթէլտէ տուրուպ, գալմա պու հայաթըն
 21 ճիւղէ սեօղլէրինի սէյլէյինիզ՝ տէտի : Անլեր
 տախի պուռնու իշիթտիքտէ, 'ալ էս սապահ
 հէյթէլէ կիտիպ՝ թա'լիմ էտէրլէր իտի . աւ-
 մա քէտհին ի ա'ղամ վէ անըն իլէ պէրապէր
 22 կէօնտէրտիլէր : Ամմա մէ'մուրլէր վարաքգաւ
 անլերի հապսխանէտէ պուլմամիլէ, տէօնիւպ՝
 23 Վազը'ա հապսխանէյի քէմալ ի իշիթմամ
 իլէ գափալը, վէ պէքճիլէրի գափուլարըն էօ-
 նիւնտէ տուրուր պուլաուգ . աւմա աչտըղը-
 մըզ զէման իշէրիտէ քիմէյի պուլմամըգ՝
 24 տէյիւ խապէր վէրտիլէր : Քէտհին է - 'աւ
 վէ հէյթէլէն սէրտարը վէ պաշ քէտհինլէր
 տախի պու սեօղլէրի իշիթտիքլէրինտէ, պու
 նէ օլաւագ՝ տէյիւ անլերտէն տօլայը շիւպ-
 25 հէտէ գալարար : Վէ պիր քիմէն կէլիպ՝ իշ-
 թէ օլ հապսա գօտըղընը ատէմլէր հէյթէլ-
 տէ տուրուպ գալմա թա'լիմ էտիյօլլար՝ տէ-
 26 յիւ անլեր խապէր վէրտի : Օլ զէման սէր-
 տար՝ մէ'մուրլար իլէ կիտիպ՝ անլերի ճէպը
 էթմէքսիլըն կէթիւրտի, զիրա թաշտընը
 27 տէյիւ գալմտան գօրգարար իտի : Վէ ան-
 28 լէրի կէթիւրիպ՝ միլլէթ մէճիլինէ իհլար իլէ,
 քէտհին ի ա'ղամ անլերէ սու'ալ էտիպ՝ Սի-
 զէ պու իսմ իլէ թա'լիմ էթմէմէյի էքիտէն
 թէնպիհ է'թմէտիք մի . վէ իշիթէ Երուշալի-
 մի թա'լիմիլիզ իլէ տօլտըրտընը, վէ օլ ա-
 տէմին գանընը պիզիմ իւզէրիմիզէ կէթիւրմէք
 իսթէրսինիզ՝ տէտի :
 29 Վէ Պետրոս իլէ րէսուլլէր ճէվապէն՝ Ա-
 տէմլէրտէն զիյաւտէ Ալլահա իթա'աթ էթմէք
 30 կէրէք տիր : Էճտատըմըղըն Ալլահա օրպին ա-
 ղաւա տօրպ ի'տամ էյլէտիլինիզ Յիսուսը գը-
 31 յամ էթտիրտի : Իսրայէլէ թէվպէյի վէ կիւ-
 նահալարըն 'աֆվընը վէրմէք իշիւն Ալլահ անը
 րէ'իս վէ իւլապէար օլմաղլըղա քէնտի սաղ
 32 էլի իլէ թէրֆի' էյլէտի : Պիզ տախի պու
 նէտէլէր խուսուսընտա անըն շահիտլէրի իզ,
 վէ Ալլահըն քէնտինէ իթա'աթ էտէնլէրէ
 վէրտիլի Բուհ իւլ Գուտա տախի շահէր րէ'
 33 տէտիլէր : Վէ պուռնու իշիթտիքլէրինտէ, զա-
 յէթլէ հիտտէթլէնիպ անլերին գալմ իշիւն
 34 մէշլէրէթ էտէրլէր իքէն, Պիլթիւն գալմըն
 'իտախնտէ միւ'թէպէր օլաւ շէրի'աթ մու'ալ-
 լիմի կամալիէ նամ պիր ֆէրիսի միլլէթ մէճ-
 լիտինտէ գալգըպ՝ րէսուլլէրին պիր ազ վաղըթ
 տըշարը չըգարըլմալարըն էմը էյլէտիքտէն

35 սօնկրա, Անլերէ տէտի քի' էյ պէնի իո-
 րայէլ, պու քիմէլէրէ էտէճէյինիզ մու'ա-
 մէլէ խուսուսընտա քէնտինիզի սագըրընը :
 36 Ջիրա պու կիւնլէրտէն ագտէմ թէվաւա գալ-
 գըպ՝ քէնտինի պիր շէյ կէօթէրէրէք, ա-
 նա թագրիպէն տէօրթ էիւզ նէֆէր թապի'
 օլտու . քէնտիսի գալթլօլուռուպ, անա թա-
 պի' օլաւարըն ճիւլէթի տաղլըլ էօգ հիւք-
 37 միւնտէ օլտուլար : Վէ պու տտէմտէն սօնկ-
 րա թահրի ի նուֆուս կիւնլէրինտէ, ճէլիւ-
 լի Եհնուտա գալգըպ, քէնտինէ վաֆիր խալգ
 ճէլպ էթտի իսէ տէ, օ տախի հէլաք օլտու .
 վէ անա թապի' օլաւարըն ճիւլէթի թարու
 38 մար օլտուլար : Վէ շիմտի սիլէ տէրիմ՝ քի'
 պու տտէմլէրտէն վազ կէլիպ անլերի պու-
 գընը . զիրա էյեր պու թէտպիր էտիօտ պու
 39 իշ ինսանտան իսէ, իպթալ օլաւաւ . Ամմա
 էյեր Ալլահտան իսէ, անը իպթալ էթմէյի
 գատիր օլմաղընը . օլմայա քի Ալլահա գար-
 40 չը մուհարիպ տախի պուլուռնապընը : Վէ
 անա գա'իլ օլարագ՝ րէսուլլէրի շաղըրպ
 տարպ էթտիրտէն սօնկրա, Յիսուսըն իսմիլէ
 սեյլէմէմէյի թէնպիհ էտիպ՝ անլերի սաղ
 41 վէրտիլէր : Անլեր տախի, անըն իսմի իշիւն
 հապարէթ կէօրմէյէ լայըգ սալըլաքլարըն-
 տան տօլայը մէօրուր օլարագ, միլլէթ մէճ-
 42 լիտին հուգուրընտան չըգարար : Վէ հէր
 կիւն հէյթէլտէ վէ էվէրտէ թա'լիմ էտիպ՝
 Յիսուս ֆրիստօր թէպշիր էթմէքտէն ֆարիզ
 օլմաղար իտի :

ՊԱՊ 6

1 Վէ օլ կիւնլէրտէ շաղիրտէր թէքէտիւր
 էթմէրէ, Երուսալիմէ թէքէլիւմ էտէնլէր
 թարաֆընտան, քէնտի տուլ գարըլարընը
 ի'տանէ ի էէմիլիտէ իհմալ օլաւապըլարը
 իշիւն, 'իպրտնիլէր 'ալէյինէ գիլ ու գալ
 2 վաղը' օլտու : Վէ օն էքիլէր՝ շաղիրտէրին
 ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ՝ Ալլահըն քէլա-
 մընը թէրք իլէ սօֆրալարա խըտմէթ էթմէ-
 3 միզ միւնասիպ տէյիւ տիր : Անըն իշիւն, էյ
 պիրտտէրէր, սիղտէն հազարընտա հիւսնի
 շէհաւտէթ օլաւանս վէ Բուհ իւլ Գուտա վէ
 հիւլմէթ իլէ մէմուլ պուլուռնան էէտի տալմ
 ինթիսապ էտիլիզ, պիզ տախի անլերի պու
 4 իլէ թա'նիւն էտէլիմ՝ Պիզ իսէ տաւա իլէ
 քէլալմըն խըտմէթինէ տէվաթ՝ էտէճէյիլ
 5 տէտիլէր : Վէ պու սեօղ պիւլթիւն ճէմա'ա-
 թըն 'իտախնտէ միւլթաւահտէ օլալ՝ իման վէ
 Բուհ իւլ Գուտա իլէ մէմուլ օլաւ իսթէֆա-
 նօն նամ պիր տալմ իլէ Յիլիպլօս վէ ֆրօ-
 քօրօս վէ Նիգաւօր վէ թիմօն վէ ֆարմէնտա
 իլէ Անթաքիլալ միւհիթէտի Նիգաւալ ին-

6 Թիխապ էտիպ, Անիւրի բեռնաւորէրէ իհգար էթ-
տիլէր. անլէր տախի տոււա էտիպ՝ էլէրինի
7 իւզէրէրինէ վալ՝ էլէտիլէր : Վէ Ալլաճն
քէլամը թէրադգը էտիպ շայիրալէրին 'տաե-
տի Երուալիմոն զայեթէ թէքէսիւր էտէ-
րէք, քէաճիւրէրտէն վաֆիր խալգ տախի
իմանա իթա'աթ էտէրէր իտի :
8 Վէ իսթէֆանոս իման վէ գուտրէթ իլէ մէմ-
լու օլարագ, պէյն էլ գալմ 'ազիմ միւճի-
9 զէրէ վէ 'ալամէթէր իծրա էտէր իտի : Վէ
Լիպէրթիլէր վէ Գիրինէլիլէր վէ իւքէնտէ-
րիլիլէր 'իւալգը տէնիլէն սինաղղաւան վէ
Գիրիգիալը վէ Ասիւրալարտան պա զըլար
գալղըպ՝ իսթէֆանոս իլէ միւպաճէսէ էտէրէր
10 իտի : Վէ վալթարսլլէ սէջլէտիլի ճիքմէթ
11 վէ բուճա մուգալմէթ. էտէմէտիլէր : Օլ զէ-
ման՝ Պիլ գուռուռն Մուսայայ վէ Ալլաճա
քիւֆրէր սէջլէտիլիլի իշիթտիք՝ տէմէք
12 իշիւն պա'գը ատէմէրի ոյարթտըլար : Վէ
գալմ իլէ իթիլարալը վէ 'ուլէմայը թաճ-
րիք էտիպ, իւզէրինէ ճիւճուա իլէ անը թու-
13 թուպ՝ միլէթ մէճիլիլի կէօթ իւրաիլէր : Վէ
էալլէն շաճիտէր իհգար էտէրէք, անլէր տա-
խի՝ Պու տաեմ՝ պու մուգալտաւէ մաճալէ վէ
շէրի'աթա գարըք քիւֆրէր սէջլէմէքտէն
14 Ֆարիլ օլմալ : Զիրա պուռուռն՝ Օլ Նազու-
րէթիլ Յիտուս պու եէրի երգըպ, Մուսանն
պիլգէ թէսլիմ էթտիլի պիլնիլէր թաղէրի
էտէճէք տիր՝ տէտիլիլի պիլ իշիթտիք՝ տէ-
15 տիլէր : Վէ մէճիտէ օթուրանլարըն ծիւմէ-
տի անա տիգգաթիլէ պագըպ՝ անըն էրիւզիւ-
նիւ մէլէք էրիւզիւ կիպի կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 7

1 Օլ զէման քէաճին ի 'ազիմ՝ Պու շէլէր
2 Ֆիլ վաղը՝ պէջլէ՝ մի տիր՝ տէտի : Օլ տա-
խի տէտի քի՝ էլ պիրտալէրէր վէփէտէրէր,
տիլնիլէրինիլ. փէտէրիմիլ Ապրաճամ շա-
րանտա ոտքին օլմագտան էվիլէ, Արամ ի
նէճրէյնտէ իքէն, Ալլաճը գուլ ճէլալ ոնա
3 կէօրիւնիւպ՝ Տիյարընտան վէ ագրապանըն
էանընտան չըգ, վէ սանա կէօթիլէրէճէլիմ
4 տիյարա կէլ տէտի : Օլ զէման՝ Քիլտանիլէ-
րին տիյարընտան չըգըպ՝ շարանտա ոտքին
օլտու. օրատան տախի, փէտէրի վէֆաթ
էթտիքտէն սոնկրա, անը պու շիմտի ոտքին
5 օլարընըպ տիյարա նազլ էլէտի : Վէ անտէ
ոյագ պատմադ գատար պիլէ անա միրտս
վէրիլիլիպ՝ էվլտը օլմատըլը ճալտէ անը քէն-
տիսինէ վէ քէնտիսինտէն ոսնկրա զիւրիլի-
6 թիլնէ թէմիլէքէն վէրմէլէ վա'տ էլէտի : Վէ
Ալլաճ պու թարը իւզըն սէջլէտի, էտ'նի-
անըն զիւրիլիլէթի տիյարը զուրպէթտէ միւ-

սաֆիր օլուպ, անը տէօրթ էիւզ սէնէ էօր
7 վէ ճէֆանապ էտէճէքէր տիր : Վէ Ալլաճ
Շօլ էսիրի օլաճագրըր թա'իֆէյի պէն ճիւքմ
էտէճէլիմ, վէ անտէն սոնկրա չըգըպ՝ պու
մաճալտէ պանա 'իպատէթ էտէճէքէր տիր՝
8 տէտի : Վէ անա 'աճա ը իլիթանը վէրտի.
օլ տախի իսճագը թէվիլա էլլէլիլի՝ պէջլէճէ
անը սէքիլիլնի կիւնտէ խաթն էլլէտի. իս-
ճագ Եա'գուպը վէ Եա'գուպ օն իքի բուճա
9 իւլ ապայը իլէվէր էլլէրէ : Վէ բուճա իւլ
ապա Եուսուֆէ ճաճա էտիպ՝ անը Մըսըրա
սաթարըլար. լաքին Ալլաճ անըն իլէ օլուպ,
10 Անը ծիւմէ մուգայալարընտան իւլտա էտէ-
րէք, անա Մըսըր մէլիլի Ֆիր'օնըն ճուզու-
րընտա լուծֆ վէ ճիքմէթ իճանն էթմէքէ,
օլ տախի անը Մըսըր վէ ծիւմէ քէնտի խա-
11 նէսի իւզէրինէ նազըր նապալ էթտի : Վէ պիւ-
թիւն Մըսըր իլէ փէն'ան տիյարը իւզէրինէ
զըթլըգ վէ 'ազիմ մուգայալար էթմէքէ, էճ.
12 տալարմըլ զաիլիլէ պուլալալար իտի : Վէ
Եա'գուպ Մըսըրտա պուլալալ վար իտիլիլի
իշիթտիքտէ, պիրինի տէֆա էճաաաթմըլը
13 կէօնտէրտի : Վէ իքիլնի տէֆ'ատա՝ Եու-
սուֆ քէնտիլի գարնտալարընա պիլտիրտի.
վէ Եուսուֆըն նէօպի Ֆիր'օնա մա'լիւմ օլ-
14 տու : Վէ Եուսուֆ կէօնտէրիպ՝ քէնտի փէ-
տէրի Եա'գուպ իլէ ծիւմէ թէ'ալալալալարըն,
էէթմիշ պէշ քիլն օլարագ, տա'վէթ էլլէտի :
15 Վէ Եա'գուպ Մըսըրա էնտի, վէ քէնտիսի
վէ ճէմ տէ էճաաաթմըլ վէֆաթ էթտիլէր.
16 Վէ Շէքիմէ կէօթ իւրիւլիւպ Ապրաճամըն
Շէքիմէն փէրէրէ շամօրըն օղուլարընտան աղ-
չէ գըլմէթիլլէ սաթըն ալմըշ իտիլի գապ-
17 րա վալ՝ օլուռտուլար : Աման Ալլաճն Ապ-
րաճամն էէմին էթտիլի վա'տըն զէմանը Եազ-
18 լալարգտա, Եուսուֆը պիլմէլէն զայրի պիւր
մէլիք գուճուր էտիլնէլէտէլիլն, գալմ Մը-
19 սըրտա ալթըպ չօղալտը : Օլ տախի պիլիմ
միլէթիմիլ 'ալէլիլնէ ճիլէ գուլալալալ մա-
սումարընը Եալաթմամագ իշիւն անլէրի տը-
շարը աթարմագ տէրէճէսինէ գատար էճ.
20 տալարմըլա ճէֆա էլլէտի : Վէ օլ վալթթ-
տա Մուսա թէվիլիւտ էտիպ՝ Ալլաճն նա-
զարընտա կիւզլ իտի, վէ իւլ ալ փէտէրի-
նի խանէսինտէ պէսլէնտիքտէն սոնկրա,
21 Տըշարը աթարմագընտա, անը Ֆիր'օնըն գըզը
ալըպ՝ քէնտիլնէ օղուլ օլմագ իշիւն պէսլէտի :
22 Վէ Մուսա Մըսըրըլարըն ճէր 'իլլիլնտէ թէք-
պիլիլ օլուռուպ՝ քէլալմ վէ 'ամէլտէ սաճիպ ի
23 իլթիլտար իտի : Վէ գըզը Եալընը թէք-
միլ էթտիքտէ, գարնտալարըն օլան պէնի
Խուլպէի զիյարէթ էթմէքիլէ գալպիլնէ կէլ-
24 տի : Վէ պիրինի գուլմ ճէքալիլիլի կէօր-
մէքէ, ան ճիւմալիլ էտէրէք, Մըսըրըլը

գաթիլ էտիպ մաղլուսին ինթիգամբնը ալտը :
 25 Վէ Ալլահ անկերէ քենտի էլի իլէ խէլատ իհ-
 սան էտէճէյինի գարնտաշլարը ֆէհմ էտեր-
 լէր զանն էտեր իտի իսէ տէ , ֆէհմ էթմէ-
 26 տիլէր : Վէ էրթէսի կիւն անկերէ՝ նիզա
 էտերէր իքէն զահրէր օլուպ , էյ ասէմէր ,
 սիզ գարնտաշլար սընըզ , նի՞չիւն պիլի պի-
 ռինիղէ զուլմ էտիյօրսընըզ՝ տէյերէք անկէ-
 ռի պարըշտըրմաղա զայրէթ էթտի իսէ տէ ,
 27 Գօնշըսընա զուլմ էտէն անըրէտտ էտիպ՝
 Սէնի պիզիմ՝ իւզերիմիղէ քի՞մ՝ րէ՛իս վէ գա-
 28 տը նասպ էթտի . Տիւն Մըրըրըյը գաթիլ էթ-
 տիյին կիպի՝ պէնի՞ տէ մի գաթիլ էթմէք իս-
 29 թէրսին՝ տէտի : Վէ պու սէօզ իւզէրինէ
 Մուսա ֆիրար էտէրէք , Միտեան տիյարըն-
 տա միւսաֆերէթէն իգամէթլէ՝ օրատա իքի
 30 օղըւլ թէվլիտ էյլէտի : Վէ գըրգ սէնէ թէ-
 մամ՝ օղըրգտա , թուր ի Սինա պերիյէսինտէ
 չալը աթէչի 'ալէվինտէ անա Բապպըն մէլէյի
 31 կէօրիւնտիւ : Վէ Մուսա անը կէօրտիւյիւն-
 տէ , կէօրիւնիւչիւնէ թէ՛մաճիւպ էտէրէք ,
 նազար գըլմադ իւզըէ հազլաշըր իքէն , անա՝
 32 Պէն սէնին էճտաղընըն Ալլահը , Ապրահամըն
 Ալլահը վէ իսհագըն Ալլահը վէ Եսա՛գուպըն
 Ալլահը իմ՝ տէյիւ Բապպըն սէտասըր կէլտի .
 վէ Մուսա լէրգան օլմաղլէ , նազար գըլմաղա
 33 ճէսարէթ էտէմէտի : Վէ Բապպ անա՝ Այադ-
 34 արընտա իսր մուգատտէս թօփադ արը , թահ-
 գիգէն պէն Մըրըրտա օլուն գաթիլմըն ճէֆա-
 սըրը կէօրիւպ՝ անկերին ահըն իշիթտիմ՝ վէ
 անկերի խէլատ էթմէք իշիւն նիւզուլ էյլէ-
 տիմ՝ , վէ շիմտի կէլ , սէնի Մըրըրա կէօնտէ-
 35 ռէյիմ՝ գէտտի : Սէնի քի՞մ՝ րէ՛իս վէ գատը
 նասպ էթտի՝ տէյերէք ինքեար էթտիլէրի
 պու Մուսայը , Ալլահ ճէման անը չալըտա
 անա կէօրիւնէն մէլէյին էտի իլէ րէ՛իս վէ
 36 գուրթարընը իրալ էյլէտի : Պու ասէմ՝
 անկերի իխրաճ էտիպ՝ Մըսըր տիյարը իլէ
 Պահրը Ահմէրտէ վէ գըրգ սէնէ պերիյէտէ
 միւ՛ճիլէլէր վէ՛ ալամէթլէր իճրա էյլէտի :
 37 Պէնի իսրայիլէ իիթապէն՝ Ալլահընը Բապպ
 պիրատէրընիլտէն պէնիմ՝ կիպի պիր փէյ-
 զամպեր գուհուր էթտիլէրէճէք տիր , անը տինիլզ ,
 38 լէյէսինիլ՝ տէյին պու Մուսա տըր : Թուր ի
 Սինատա քէնտիլինէ սէյլէյին մէլէք իլէ վէ
 էճտաղընը իլէ պէրապեր պերիյէտէ օլան
 ճէմա՛մաթտա օլարադ , պիղէ թէսիմ էթմէք
 իւզըէ ճայթ քէլմալարը ալընշ օլան գաթ
 39 պու Տուր : Էճտաղընը անա միւթի՝ օլմադ
 իսթէմէյիլ՝ րէտտ էթտիլէր , վէ գալլէրիյ-
 40 լէ Մըսըրա կէրի տէօնիւպ՝ Հարունա՛ Պիղէ
 էօնիւմիւզճէ կիտէճէք իրահըր հափ . զիրա
 շու պիղի Մըսըր տիյարընտան իխրաճ էտէն

Մուսայա նէ վազը՝ օլարընը պիլմէյիլ՝ տէ .
 41 տիլէր : Վէ օլ կիւնիլտէ պիր պուզաղը հափ-
 տըլար , վէ պու փուլթա գուրպան թագտիմ՝
 էտիպ՝ էլէրինին ամալը իլէ մէսրուր օլուրար
 42 իտի : Վէ Ալլահ րիւճու՝ էտէրէք անկերի
 ճիւնուտ էս սէմայա իպատէթ էթմէյէ թէն-
 լիմ՝ էյլէտի , նիթէքիմ՝ փէյլամպէրլէրին քի-
 թապընտա՝ էյ պէյթ ի իսրայիլէ , պերիյէտէ
 գըրգ սէնէ պանա զէպիհէլէր վէ գուրպանար
 43 թագտիմ՝ էթտիլինի՞զ մի : Վէ Մօլօլըն չաճ
 տըրընը վէ իւշընըզ Բէֆանըն ելուրընը ,
 սէճտէ գըլմադ իշիւն շօլ հափտընընը սու-
 44 ռէթլէրի թաշըտընը , պէն տախի սիլի Պա-
 պէտէն էօթէյէ նազլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ
 44 հաղընը արը : Շէհասէթ մէպէնի պերիյէ-
 տէ էճտաղընը պէյնիտէ իտի . նիթէքիմ՝
 Մուսայա սէյլէյէն՝ Սնը կէօրտիւյիւն նիւ-
 մանէյէ կէօրէ հափտարըն՝ տէյիւ էմր էյլէմիշ
 45 իտի . ֆի էճտաղընը անը սըրա իլէ գա-
 պուլ էտիպ Եէշու՝ իլէ պէրապեր , էճտա-
 արընըն էօնիւնտէն Ալլահըն՝ Տաուաըն կիւն-
 լէրինէ գատար թարտ էթտիյի թա՛իֆէլէրին
 46 միւլէրիւ իշիլէ կէթիլտի : Օլ տախի Ալլահըն
 հուզուրընտա մազհարը լուլթ օլուպ , Եսա՛-
 47 գուպըն Ալլահընա պիր իգամէթիւս Վալլէ
 մադ իսթէտի իսէ տէ , Սիւլէյման անա պիր
 48 խանէ պինա էյլէտի : Լաքին Միւթա՛ալ էլ
 իլէ հափընը ճէյլէլէրտէ սաքին օլմադ . նի-
 թէքիմ՝ փէյլամպէր՝ Բապպ պուլուրուր քի՛
 49 Սէմա թախթըմ՝ , զէմին տախի ոչաղլարըմ
 պասամադ տըր . պանա նա՛որլ խանէ պինա
 էտէճէքսինիլ , վէ ես՝ րահաթըն մահալի
 50 նէ՛րէսի տիր : Պուշարըն ճիւլմէսինի պէնիմ
 51 էլիմ՝ հափմաղա մի՛ տէտի : Էյ պոշու սերթ ,
 վէ գալպի իլէ գուլաղլարը խիթանըզ օլան-
 52 լար , սիզ տախի էճտաղընը կիպի տա՛իմա
 Բուհ իւլ Գուտտա մուխայէֆէթ էտիյօրսը
 52 նըզ , Էճտաղընը փէյլամպէրլէրին հա՛նկը-
 սընա թէ՛աւտտի էթմէտի . վէ անկեր օլ Սա-
 լիհին զուհուրը հազգընտա մուգատտէմա
 խապեր վէրէնիլէրի գաթիլ էթտիլէր . սիզ տա-
 խի շիմտի անըն խա՛հիլէրի վէ գաթիլլէրի օլ-
 53 տընըզ , Սիլզ շէրի՛աթը մէլալիլէ թլըթիպա-
 թը իւզըէ ալարընը , վէ ճըֆը էթմէտինիլզ ,
 54 Սնըր պու շէյլէրի իշիթմէլէրիլէ , գալպ-
 լէրինտէ ճայթլէ ճիտտէթլէնիպ՝ տիշլէրինի
 55 գըճըրտաթտըլար . Օ իսէ Բուհ իւլ Գուտտ
 իլէ մէմու օլարադ , սէմայա տօղրու կէօզ
 տիքիպ՝ Ալլահըն ճէլալինի վէ Յիւսուպ Ալլա-
 հըն սաղընտա տուրուր կէօրտիւ . Վէ՛ իշլէ
 պէն սէմափաթը աշըմըն վէ իպի իւլ ինսանը
 Ալլահըն սաղընտա տուրուր կէօրիւյօրմ՝ տէ-
 56 տի : Անկեր տախի պիլէնտա ափադ իլէ պա-
 ղըրպա՝ գուլաղլարընը թըգաթըլար , վէ ճիւմ-

57 Լէսի պիրտէն անըն իւզերինէ հիւնուովէ, Անը
չէհրտէն տըլարը չըգարըպ ընձմ էթտիլէր .
վէ շահտիլէր տաթի բէնտի էլլիսէլէրինի
Սաուլ նամ պիր նէվիփանըն այագլարը եա .
58 Նընա գոյարուգ , իսթէֆանոս՝ Ես Բապպ
Յիսուս , Բուհըմը գապուլ էյլէ՝ տէյերէք
տուեա էթմէքտէ օլարըը հալտէ , անը բէձմ
59 էտէրլէր իտի : Վէ տիզ չէգըիւպ պիւլէնտ
ավաղ իլէ՝ Ես Բապպ , պու կիւնահը անլէրէ
սայմա՝ տէյիւ ֆէրեաա էթտի . վէ պունու
սէգլէտիլի կիպի ույգույա վարտը . Սաուլ
տաթի անըն գաթլինէ բիզա վէրմիշ իտի :

ՊԱՊ 8

1 Վէ օլ վաղըթ , Երուշալիմէն օլան քի-
իսէ՝ 'ալէհիստէ 'աղիմ թէ'տտի վուգու՝
պուլմաղէ , բէսուլլէրտէն մա'տա ծիւմէսի
Եէհաաիլէ իլէ Սամարիանըն տիլարլարընա
2 տաղըլարըն Վէ պա'ղը միւլթագի տտէմէր
իսթէֆանոսը գալարըրպ՝ իւզերինէ պէյիւք
3 մաթմէ՝ էթտիլէր : Լաքին Սաուլ խանլէրէ
կիրիպ , էրքէք վէ գարըլարը սիւրիւքլէրէք՝
հապսա իլգա էթմէքլէ , քիլիսէյի խարապ
էթմէքտէ իտի :
4 Վէ տաղըլան քիմնէլէր քէլարմը թէպշիր
էտէրէք՝ հէր թարաֆտան կէշէրլէր իտի :
5 Ֆիլիպպոս տաթի Սամարիանըն պիր չէհրինէ
էնիպ՝ անլէրէ Բրիստոսը վա'ղ էտէր իտի :
6 Վէ խաղք Ֆիլիպպոսըն «Եւլլէրի իշխաիպ՝
իճրա էյլտիլի 'ալամէթլէրի՝ կէօրմէլէրիլէ ,
պիլ իթթիֆադ անըն սէյլէտիլէրինէ տիգ .
7 գաթմ էտէրլէր իտի : Զիրա նափաք ըուշլար
պիւլէնտ ավաղ իլէ պաղըրարաք՝ գապթ էթ-
տիլէրի չօգ քիմնէլէրտէն չըգըպ , չօգ քէօթ-
րիւմ վէ թօփալ քիմնէլէր տաթի չիֆա պու-
8 լուրթ իտի : Վէ օլ չէհրտէ՝ 'աղիմ՝ մէսէր
9 ըլթ օլտու : Վէ էօթէտէն պէրու օլ չէհր-
տէ՝ Պէն պէյիւք պիր գաթմ՝ տէյերէք
սիհրպաղըգ էտիպ , Սամարիա էհալիսինի
միւլթէհալիլի էթմիշ օլան Սիմ'օն նամ պիր
10 քիմնէ պուլմուտը իտի . Վէ պէյիւք քիւ-
չիւք ծիւմէլէ՝ Պու տտէմ՝ Ալլահն 'աղիմ
գուվլէթի տիր՝ տէյերէք անա գուլաղ վէ-
11 բիրլէր իտի : Վէ պունա գուլաղ վէրմէլէրի-
նի սէպէպի խալլի զէմնաաան պէրու սիհրլէր
իլէ անլէրի թէհալիւրտէ պրազմաաը իտի :
12 Լաքին միլէքիւթ Ուլլահը վէ Յիսուս Բրիս-
տոսըն իսմինէ միւլթէ'ալլիպ չէյլէրի թէպշիր
էտէն Ֆիլիպպոսա ինանտըլարընտա , կէրէք
էրքէքլէր վէ կէրէք գարըլար վաֆթիլ օլու-
13 նուրլար իտի : Սիմ'օն քէնտիսի տաթի ի-
նանտը , վէ վաֆթիլ օլունուպ՝ Ֆիլիպպոսա
միւլթիլմէթ էտէրէք , իճրա օլունան 'ալա-

մէթլէր իլէ միւ'ծիլէրի կէօրմէքտէ միւլթէ-
14 հալիլ օլուր իտի : Երուշալիմտէ պուլմուտն
բէսուլլէր Սամարիալարըն՝ Ալլահն քէլարմ-
նը գապուլ էթտիլիլի իշիթմէլէրիլէ , անլէ-
րէ Պէտրոս իլէ Եուհաննայը կէօնտէրտիլէր .
15 Անլէր տաթի էնիպ Բուհ իւլ Գուտտանա'իլ
օլարա՝ տէյիւ անլէր իշիւն տուեա էթտիլէր :
16 (Զիրա անլէրին հիշ պիրինին իւզերինէ նազիլ
օլմայըպ՝ աննապ Բապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆ-
17 թիլ օլունմուշլար իտի :) Օլ զէմնա իւզերլէ-
րինէ էլլէրինի գոմալարըյլէ Բուհ իւլ Գուտ-
18 սա նա'իլ օլունալար : Սիմ'օն տաթի բէսուլ-
լէրին էլլէրինին գոմալարըյլէ Բուհ իւլ
19 Գուտսըն վէրիլիլինի կէօրտիւքտէ , Պու
գուտթէթի պանա տաթի վէրինիլ , թա քի էլ-
լէրիմ քիմին իւզերինէ գոյաճաղ օլուր ի-
սէմ , Բուհ իւլ Գուտսա նա'իլ օլա՝ տէյէ-
20 բէք անլէրէ ազչէ 'արգ էյլէտի : Լաքին Պէտ-
րոս անա՝ Ազչէն սէնին իլէ հէլաք օլունա ,
զիրա Ալլահն 'աթիլէսի ազչէ իլէ թահալիլ
21 օլունուր զանն էթտին : Պու չէյաէ սէնին
հիստէն եա նափաքն էօգ տըր , զիրա գալ-
22 պին 'ինտ Ալլահ տօղրու տէյիլ տիր : Իմոսի
պու շիրլէթիլիտէն թէվպէ էտիպ՝ Ալլահա
նիլաղ էյլէ , օլա քի գալլիլին միւլահաղա-
23 սը սանա 'աթիլ օլունա : Զիրա սէնի էտա ա-
ծըլըղընտա վէ նահապըլըղն պէնտինտէ կէօ-
24 ըրիլարմ՝ տէտի : Սիմ'օն տաթի ճէվապէն՝
Սէյլէտիլինիլ չէյլէրին պիր իւզերիմէ կէլ-
մէսին՝ տէյիւ պէնիմ՝ իշիւն սիլ Բապպա նի-
25 յաղ էյլէրինիլ տէտի : Անլէր տաթի չէհա-
տէթլէրինի իֆա պիրլէ՝ Բապպն քէլարմըն
սէյլէտիլէտէն սօնկրա , Սամարիալարըննի-
չէ քէյլէրինտէ պէշարէթի թէպշիր էտէրէք՝
Երուշալիմէ 'ալտէթ էթտիլէր :
26 Վէ Բապպըն Մէլէյի Ֆիլիպպոսա սէյլէյիպ
տէտի քի՝ Գալլ , ճէնուպէ՝ եա՝ նի Երուշա-
լիմտէն Ղաղալայա էննի էօլա կիթ . օրասը
27 չէօլ տիր : Օլ տաթի գալըպ կիթտի . վէ
իշթէ Հապէշ մէլիքէսի Բանտաքէրին քիւ-
պէրասընտան պիրի օլուպ՝ ծիւմէ խաղինէսի
իւզերինէ նաղըր օլան Հապէշիլ պիր խաղըմ
Երուշալիմէ 'ալտէթ էթտիլէր :
28 Վէ էանա ի 'ալտէթիլտէ 'արապալարտա օ-
թուրուպ իշա'եա փէյլամպէրին իլլա'ուլ օ-
29 գույօր իտի : Վէ Բուհ Ֆիլիպպոսա խիթա-
պէն՝ Եաղալըպ պու 'արապայա եալըն՝ տէ-
30 տի : Ֆիլիպպոս տաթի եանըն սէյիրտիպ՝
իշա'եա փէյլամպէրին իլլա'ուլ օգուտըղընը
իշիթմէքլէ , Օգուտըղընը անկլա'յօր մը սըն՝
31 տէտի : Օլ տաթի՝ Պիր քիմնէ պանտ տէլա-
լէթ էթմէտիլքէ , նա'սըլ գաալիր օլարմ՝
տէյերէք , Ֆիլիպպոսա՝ չըգըպ եանընտա օ-
32 թուրմասընը բիճա էթտի : Վէ քիթապտա

- օգուտը ֆասլ շու խորքի, Գոյուն կիպի պողազլանմազա կեօթիւրիւլտիւ, վէ գուզու՝ գըրգան քիմնէնին էօնիւնտէ սիւքիւթ էյլէտիյի միսիլիւ, պէօյլէճէ աղղընը աշմազ.
- 33 Հալ ի թէվազու'ինտէ անըն հազգը րէֆ' օլունտու, վէ անըն նէսլինի քիմ' պէյտն էտէճէք տիր, զիրա հայաթը եէրտէն րէֆ' օլունտու:
- 34 Վէ խաւամ' ճէվապ էտիպ Ֆիլիպպօսա՝ Սանա րէճա էտէրիմ', փէյղամպէր պու՝ նու քիմ'ին հազգընտա սէզլէյօր. քէնտիսի՝ հազգընտա մը՝ եօգուտ տիկէր պիր քիմնէ
- 35 հազգընտա մը՝ տէտի Ֆիլիպպօս տախի աղղընը աշլպ, պու քէլամանն պաշլայարազ՝
- 36 անա ցիսուսը թէպշիր էյլէտի: Վէ եօլտա կիտրէր իքէն՝ պիր սույա կէտիլէր: Խաւամ' տախի՝ իշթէ սու, վաֆթիլ օլունմազ
- 37 լըղմա՝ նէ՞ մանի՝ վար՝ տէտի: [Ֆիլիպպօս տախի՝ էյէր պիւթիւն գալպինտէն իմնէ էտէրտէն, ճա՛ղ օլուր՝ տէտի. վէ օճէվապէն՝ ցիսուս քիրտասըն իպի Ուլլահ իտիլինէ
- 38 իման էտէրիմ՝ տէտի:] Վէ 'արապանըն տուրմասընը էմը էտիպ՝ Ֆիլիպպօս իլէ խաւամ' իքիսի պիրտէն սույա էնտիլէր, վէ անը
- 39 վաֆթիլ էյլէտի: Վէ սուտան չըգտըղլաւընտա, Բապպըն Բուհու Ֆիլիպպօսը անսըղըն կեօթիւրտիւ, վէ խաւամ' անը արթըգ կէօրմէտի: վէ սէվինէրէք քէնտի օլընա կիթ
- 40 տի: Ֆիլիպպօս իսէ Աշտատա պուլունուպ՝ միւրուր էտէրէք, Գայսէրիէյէ կէլինճէյէ գատար ճիւմէ շէհրէրտէ պէշարէթի թէպշիր էտէր իտի:

ՊԱՊ 9

- 1 Լաքին Սաուլ Բապպըն շայիրտէրի իւզէրինէ տահա թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ՝ վուրարազ, քեհահին ի աղամըն եանընա կիտիպ,
- 2 Անտէն Տըմըզգտա օլան սինաղօղլարա մէքթուպէր տիլէտի, թա քի'էյէր պուլթարիգտէն պա՛ղը քիմնէլէր պուլաճազ օլուր իսէ, կէրէք էրէքէ՝ կէրէք գարը, անլէրի պաղլը օլարազ
- 3 Եէրուշալիմէ կէթիլէ: Վէ էսնա ի րահտէ վազը՝ օլտու քի՝ Տըմըզգա եազլաշտըղընտա, էթրաֆընա սէմատան անաղըն
- 4 պիր նուր լէմ'ան էթտի: Վէ եէրէ տիւշիւպ, քէնտիսինէ՝ էյ Սաուլ, Սաուլ, պանա նի՛չին թէ'ատտի էտիյօրըն՝ տէյիւ պիր
- 5 սէտա իշլթտի: Օլ տախի՝ էյ էֆէնտի, սէն քիմ' սին՝ տէտի. վէ Բապպ՝ Պէն սէնին թէ'ատտի էթտիլին ցիսուս իմ. իւկէնտէրէլէր գարըն տէֆմէք սանա կիւճ տիր՝ տէտի:
- 6 Օլ տախի թիթրէյիպ միւթէհայլիր օլարազ, Եա Բապպ, նէ՞ իսթէրտին քի պէն
- 7 եափայլմ' տէտի: Բապպ տախի անա՝ Գալգ

- շէհրէ կիր, վէ նէ եափմազըղըն կէրէք իտիլի սանա սէզլէնիլէճէք տիր՝ րէտի: Վէ անըն իլէ պէրապէր Եօլա կիտէն տաէմէր սէտայը իշլտիպ՝ ամմա քիմնէյի կէօրմէյէրէք, նութգլարը թուլթուլմուշ տուրույօրլար իտի:
- 8 Վէ Սաուլ եէրտէն գալգըպ կէօղլէրի աշլւմըշ օլարըն հալտէ պիր քիմնէյի կէօրմէտի. վէ անը էլինտէն թուլթարազ՝ Տըմըզգըն իշինէ
- 9 կէօթիւրտիլէր: Վէ իւշ կիւն կէօրմէյիպ՝ նէ եէտի նէ իշտի:
- 10 Վէ Տըմըզգտա Հանանիա իսմինտէ պիր շալիւրա պուլունուպ, պունա Բապպ րույատա՝ էյ Հանանիա, տէտիքտէ, օլ տախի՝ Լէպպէյ, Եա Բապպ՝ տէտի: Վէ Բապպ անա՝ Գալգ, Տօրուտ տէնիլէն սօգաղա վար, վէ Եէհուտանըն խանէսինտէ Թարսուսըն Սաուլ նամ քիմնէյի պուլ, զիրա իշթէ օ տուլա
- 12 էտիյօր. Վէ րույատա Հանանիա իսմինտէ պիր տաէմին իշէրի կէլտիլինի, վէ կէօղլէրի կէօրմէտի իշին իւզէրինէ էլինի գօտըղընը
- 13 կէօրմիւշ տիր՝ տէտի: Վէ Հանանիա ճէվապէն՝ Եա Բապպ, պու տաէմին հազգընտա Եէրուշալիմտէ օլան սէնին մուգատտէլէրինէ նէ գատար քէթիլէլէքէր էթտիլինի չօգ
- 14 քիմնէլէրտէն իշլթտիմ: Վէ սէնին իսմինտէ տուլա էտէնլէրին ճիւմէսինի պաղլամազա պաշ քեհահինլէր թարաֆընտան պուրատա
- 15 տախի Տիւքմիւ վար՝ տէտի: Վէ Բապպ ա՛նա՝ կիթ, զիրա օ՝ միլէ վէ միւլուքըն վէ պէնի Խարայէլին հուզուրընտա իսմիմ թաշլմազ իշին, պանա ինթիիապ օլունմուշ պիր
- 16 գապ տըր: Զիրա պէնիմ իսմիմ իշին նէլըն չէրմէք կէրէք իտիլինի պէն քէնտիսինէ կէօթէրէճէյիմ՝ տէտի: Իմտի Հանանիա կիտիպ օլ էվէ կիրտի, վէ էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօյուպ՝ էյ Սաուլ գարնտաշ, Բապպ՝ եա՛նի կէլտիլին Եօլտա սանա կէօրիւնէն ցիսուս՝ կէօղլէրին կէօրսիւն՝ վէ Բուհ իւլ Գուտա իլէ մէմլու օլտսըն՝ տէյիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտի:
- 18 Վէ տէր հալ անըն կէօղլէրինտէն սանքի փուլար տիւշիւպ՝ անիտէ կէօրիւր օլտու, վէ
- 19 գալգըպ վաֆթիլ օլունտու: Վէ թա՛ամ էտիպ քէսպ ի գուվլէթ էյլէտի. վէ [Սաուլ] Տըմըզգտա օլան շայիրտէր իլէ պիր գալ կիւն գալար:
- 20 Վէ տէր 'ազապ սինաղօղլարտա ցիսուս՝
- 21 Իպի Ուլլահ տըր՝ տէյիւ վա՛ղ էտէր իտի: Վէ իշլտէնլէրին ճիւմէսի միւթէհայլիր օլուպ՝ Եէրուշալիմտէ պու իսմէ տուլա էտէնլէրի խարապ էտէն պու տէյիլ մի, հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղլը օլարազ՝ պաշ քեհահինլէրէ կէօթիւրմէք իշին կէ՛մէտի մի՝ տէրլէք
- 22 իտի: Ամմա Սաուլ կիթտիքճէ քէսպ ի գուվլէթ էտիպ, Տըմըզգտա սաքին օլան Եէհու

տիւնքն, Մեսիհս զուտ արժեքն իսկ իսկապէս
 23 ետեւեք, հայրեթաւ պարտաւ իտի : Վէ պիւր
 նիւն էյամ միւրուրնստե կեհոտիւնքն անն
 24 գաթիւն ինչն միւրապէնքն էթտիւնքն : Ամնա
 անկէրն սու ի գաթալէրի Սառլա մա'լիւմ
 օլտու : վէ անը գաթլ էթմէք ինչն գաթու
 25 լարը կեհէ կիւնտիւր գաթլէրէր իտի իտե տե,
 ինչնտե, հիսարտան աշաղը սարգըտարագ
 էնտիւրտիւնքն :
 26 Վէ Սառլա Երուշալիմէ կեթտի զէմն
 շայրտիւնքն ինչ պիւրէյէնքն զայրեթ էթտի իտե
 տե, ծիւմէտի անն շայրտ օլտընքն ի'թի-
 մատ էթմէտիւնքնտե, անտե գորգարլար
 27 իտի : Ամնա Պարնապաւ անը ալըպ' ընտու-
 լէրն եաննա կեթիւրէրէք, անն էնա ի րահ-
 տէ նաւը Րապալը կեթտիւնքն, վէ Բա-
 28 ղէ անսեյլէտիւնքն, վէ Տըմըզտու Յիսու-
 սըն իտի ինչ նաւը ծէսուրանէ սեյլէտիւնքն օլ-
 29 տընքն անկէրն հէքեպէ էյլէտի : Վէ Երու-
 շալիմտե անկէրն ինչ կիւրիւ չըգմագտա իտի :
 29 Վէ Բապա Յիսուսըն իտի ինչ ծէսարէթ պու-
 լուպ, Երուսնիծէ թէքէլիւմ ծէսնիւնքն ինչ
 սեյլէտիւնքն մուպահէտէ էտեր իտի : անկէրն իտե
 30 տնըն գաթլիւնքն ծէստ էտերլէր իտի : Լաքն
 գարնտարլար պուսն վագըթ օլտընքն՝ անը
 Գայսէրիէյէնքն էնտիւրիւ թարսուսա կեծտեր-
 տիւնքն :
 31 Օլ զէմն քիլիսէր պիւթիւն Եհոտի-
 յէտէ վէ ձէլիւտ վէ Սամարիտաւ սէլաւթ
 պուլուպ քէսպ ի'մարթիւնքն, Բապալը գոր-
 գուսնտա վէ Բուհ իւր Գուտընքն թէպիլէ-
 տիւնքն սիւլուք էտերէք թէքէսիւր էթմէքտե
 իտիւնքն :
 32 Վէ վագը' օլտու քի Պետրոս հէր թարաֆ-
 տան կեհէր իքէն, Լիտտատաւ սաքն օլտն
 33 մուգատտէպէրն եաննա տախի էնտի : Վէ
 օրատա սեքիլ երտան պէրու ետթագտա
 գաթընքն Ենեա իտիւնքն պիւր քէթթիւմ ա-
 34 տէմ պուլուպ, Պետրոս անա՝ Եյ Էնեա
 Յիսուս Գրիտոս սանա շիֆա վէրիյօր : գաթ-
 քէնտիւն ինչն տէօյլէյի իտի՝ տէտիքտե :
 35 տեր հալ գաթալար : Վէ Լիտտատա վէ Սա-
 ըմտաւ սաքն օլտնարն ծիւմէտի անը կե-
 ըիւպ' Բապա տէծտիւնքն :
 36 Վէ Եւֆատա թապիթա (թէքէսիւր
 ծէքան տէմէք տիւնքն) նամնտա, նիստան
 պիւր շայրտ վար ըտը : մերգըմ ինչտիւնքն
 էյի 'տմէլէր վէ սատագալար ինչ մէմը իտի :
 37 Վէ վագը' օլտու քի օլ կիւնէրտէ պու իա-
 թուս իստթա օլտու վէթաթ էյլէտի : վէ ա-
 նը երգատըգտան սոնկրո՝ ֆէվգանի պիւր օ-
 38 տայա գոտուլար : Վէ Լիտտա Եւֆատա գա-
 ըիւ պուլուսմաղէ, շայրտէր Պետրոսըն օ-

րատա օլտընքն ինչթմէլէրիւնքն, եանարնա
 կելէքտե թէքէսիւր էթմէտիւնքն ընտ ի-
 չիւն անն թարաֆնա իքի տաթմ կեծտեր-
 39 տիւնքն : Վէ Պետրոս գաթըպ անկէրն ինչ պե-
 րապէր կելտի : վէ վասըլ օլտընքնտա, անը
 ֆէվգանի օտայա չըգարտուր : վէ ծիւմէ
 տու գարըլար եաննա կելիւ պալայարագ,
 ձէյրան անկէրն ինչ պերապէր իքէն, եափա-
 ղը էնթարիւնքն ինչ լիպալարն քէսաֆէտիւնքն
 40 կեծտէրիւնքն իտի : Վէ Պետրոս ծիւմէտիւնքն
 տըլարը չըգարապ' տիւր չէքէրէք տուա էյ-
 լէտի, վէ ծէստէ տէծտիւնքն Եյ թապիթա,
 գաթ' տէտի : օլ տախի կեծտէրնիւնքն աշըպ
 41 Պետրոսը կեթիւնքն՝ գաթըպ օլտուրտու : Օլ
 տախի մերգըմէյէնքն էլիւնքն վէրիւպ' գալարտը :
 վէ մուգատտէտիւնքն ինչ տու գարըլարը չա-
 42 ղըլըլ' անը հայլէն թագաթիւմ էյլէտի : Վէ
 պու վագը' պիւթիւն Եւֆատա մա'լիւմ
 օլտու, նիւնքն քիմէլէր Բապալար իման էթտի-
 43 լէր : Վէ վագը' օլտու քի՝ Պետրոս Եւֆատա
 Սիմ'ոն նամնտա պիւր տապալաղէն եաննտա
 պիւր նիւնքն էյամ մէք էյլէտի :

ՊԱՊ 10

1 Վէ Գայսէրիւնքն, իթալիւնքն տէնիլէն
 2 թագալարտան էիւր պալը օլտարագ, Միւթ-
 թագի վէ պիւթիւն իսանքն ինչ Ալահտան
 գորգար, վէ գաթմա չօք օտտագա վէրիւպ'
 Ալահտա տա'լիւմ տուա էտեր Գորնիլիս իւ-
 3 միստէ պիւր տաթմ պուլուսուպ, Մերգըմ
 կիւնտիւր սա'լաթ տուր զրատտէրնտե
 ըրայտաւ Ալահնքն պիւր մէլէյիւնքն, Եյ Գոր-
 նիլիս' տէլէրէք, ինչէրն անն եաննա կել-
 4 տիլիւնքն 'այանքն կեթտիւնքն : Օլ տախի անա
 կեթ ինչիւր զիյատտիւնքն գորգարագ, Եյ
 էքէնտի, նէ՝ տիւր՝ տէմէտի իւգէրիւնքն, Գլէտ
 անա՝ Տուալարն վէ սատագալարն թէգ-
 քետր ինչն Ալահնքն հուլուրնա չըգարտը :
 5 Վէ շիմի Եւֆատա տաթմէր կեծտերիւպ,
 6 Պետրոս լագըպը Սիմ'ոն տա'լիւնքն էլէ : Օլ
 տախի Սիմ'ոն նամնտա պիւր տապալաղէն
 եաննտա միւսաֆիւր օլտու, անն իսանքն
 տախի տէնիւր քէնարնտա տըր, [վէ նէ
 եափմագըղըն կերէք իտիլիւնքն օ սանա սեյ-
 7 լէյէնքն տիւր] տէտի : Վէ [Գորնիլիսա]
 սեյլէյէնքն մէլէք մուֆարագաթ էթտիքտե,
 իստմէթընարընտան իքի քիլի վէ մա'լիւ-
 թիւնքն պուլուսմալարտան միւթթագի պիւր
 8 'աղէք չաղըրըպ, Ալէրն հէր շէյի պէյան
 ինչ՝ անկէրն Եւֆատա կեծտերտի :
 9 Վէ էրթէսի կիւնքն անկէրն ետաւ կիտէրէք
 չէհէք եաղալմագտա իքէն, Պետրոս սա'լաթ
 ալթըր ըրատտէրնտե տուա էթմէք իւգըն

10 տամա չըգտը, Վէ գիտեցիլէ աճըգմըշ օլ մաղլէ՝ թա՛ամ էթմէք իսթէյիւ, անէր տու-
 11 իս հաղըր էթմէքտէ իքէն, քէնտինէ հալ ք
 14 վէճտ վաղը՝ օլտու. Վէ սէմանըն աչըլտըղընը
 վէ պէջիւք չարշաֆ կիպի պիր գապ տէօրթ
 ուճընտան պաղըլ օլտուգ, քէնտինէ տօղրու
 12 կէլէրէք՝ եէրէ էնտիրիլտիյին կէօրտիւ, Վէ
 իչինտէ զէմինին հէր թիւրլիւ չարփա իլէ վաճ
 շէ հայլանաթ վէ հաշէրաթը վէ հալա գուշ
 13 լարը վար իտի, Վէ անա՛ էյ Պէտրոս,
 գալգ, պօղաղլա վէ եէ՛ տէյիւ պիր սէտա
 14 կէլտի, Լաքին Պէտրոս՝ Հաշա, եա րապպ,
 չիւնքի հիչ պիր վաղըթ հարամ եա նափաք
 15 պիր շէյ եէմէտիմ՝ տէտի, Վէ թէքրար
 իքիւնի տէֆ՛ա անա՛ Ալլահըն թաթհէր էյլէ.
 տիլի շէյլէրի սէն հարամ՝ սայլա՛ տէյիւ
 16 պիր սէտա կէլէ՛ Վէ պու իւչ քէրրէ վա-
 զը՝ օլապ, օլ գապ էինէ սէմայա րէֆ՛ օլոււ-
 17 տու, Վէ Պէտրոս օլ կէօրտիլիւ բույա նէ՞
 օլա՛ տէյիւ քէնտի տէրուինտէ շէւպճէ ետէր
 իքէն, իլթէ Գօրնիլիս թարաֆընտան կէօն-
 տէրիլէն տաթմէր Սիմ՛օնըն խանէսինին խա-
 պէրնիս ալըիշ օլտուգ, գափու էօնիւտէ
 18 տուրտուլար. Վէ չաղըրըպ՝ Պէտրոս լա-
 գըպը Սիմ՛օն պո՛ւրատա մը միւսաֆիր տիր՝
 19 տէյիւ սա՛ալ էթտիլէր, Վէ Պէտրոս բույա-
 տան տօլար թէֆէքքիւր էտէր իքէն, րուճ
 20 անա՛ իլթէ սէնի իւչ տաթմ աղայօր. Սէն
 տէ գալգըպ աշաղը էն, վէ պիլա թէրէտ.
 տիւտ անէր իլէ պէրապէր կիթ. զերա ան-
 24 լէրի պէն կէօնտէրտիմ՝ տէտի, Վէ Պէտրոս
 [Գօրնիլիս թարաֆընտան քէնտինէ կէօնտէ-
 րիլէն] տաթմէրին էնտըն էնիպ՝ իլթէ տա-
 տըղընը քիմնէ պէն իմ. կէլմէնիլիս սէպէ-
 22 պի նէ՞ տիր՝ տէտի, Անէր տաթի Եիւզ
 պաշը Գօրնիլիս սալիճ վէ Ալլահտան գօր-
 գար վէ հազգընտա պիւթիւն Եէհօուտի միլ
 լէթի թարաֆընտան հիւսն ի շէհատէթ
 օլոււմուշ պիր տաթմ, սէնի խանէսինէ տա-
 վէթ էտիպ՝ սէնին սէյլէյէճէյին տինկէմէսի
 պիր մուգատտէս մէլէք վաթթաթըյլէ քէն-
 23 տիսինէ վաճի օլոււտու՛ տէտիլէր, Օլ վա-
 գըթ անլէր իչէրի տա՛վէթ էտիպ ալը գօ-
 տու. վէ էրթէսի կիւն Պէտրոս անէր իլէ
 պէրապէր չըգըպ՝ Եաֆալը գարնտաշարտան
 պա՛ղըլարը տաթի անա րէֆազաթ էտէրէք,
 24 Զէրտէսի կիւն Գոյսէրիյէյէ կիրտիլէր. Գօր-
 նիլիս տաթի ագրապա վէ աստըգատընը տա՛
 վէթ էթմիշ օլտուգ՝ անլէրէ միւնթազիլ ի
 25 տի, Վէ Պէտրոս իչէրի կիրտիլէր, Գօրնի
 լիս անը իսթիգալալ էտիպ սյազլարընա
 26 տիւշէրէք՝ սէճաէ էյլէտի, Պէտրոս իսէ՛ Գալգ,
 պէն քէնտիմ՝ տաթի ինսան իմ՝ տէյերէք անը
 27 գալարըտը, Վէ անըն իլէ սէյլէշէրէք իչէրի

կիրտիլէր, ճէմ՝ օլոււշ չօգ քիմնէլէրի պոււ-
 28 մաղլէ՝ Անէրէ՛ Պիր Եէհօուտի տաթմէ տա՛իլ
 միլլէթտէն պիրի իլէ իսթիլաթ էթմէք՝ եափօտ
 ետնէնա կէլմէք ճա՛իզ օլմատըղընը պիլիւսի-
 նիզ. տամա Ալլահ՝ պանա պիր տաթմէ հա-
 րամ եա նափաք տէյէմէյէճէյիմի պէյան
 29 էթմիշ տիր, Պինա՛էն յալէյճ տա՛վէթ օլոււ-
 տըղըմտա տաթի մուսալէֆէթ էթմէքսիլիւն
 կէլտիմ իմտի պէնի նէ՞ սէպէպէ մէպին չա-
 30 զըրտըղընը սա՛ալ էտէրիմ՝ տէտի, Գօր-
 նիլիս տաթի՛ Պոււնտան տէօրթ կիւն մու-
 գատտէմ՝ ճէման պու սա՛ալ տաթի տէկին օրուճ
 թուլթմաղտա օլուպ՝ սա՛ալ տօղուղտա խա-
 նէմտէ տու՛ա էտէր իքէն, իլթէ էօնիւմտէ
 31 փալաք էլպիլէլէ պիր տաթմ՝ տուրուպ, էյ
 Գօրնիլիս, տու՛ան միւսթէճապ օլուպ՝ սա-
 տազալարըն Ալլահըն հուզըրընտա զէքր օլոււ-
 32 տըլար՝ իմտի Եաֆայա կէօնտէրիպ, տէնիլ
 քէնարընտա տապպաղ Սիմ՛օնըն խանէսինտէ
 միւսաֆիր օլու Պէտրոս լազըպը Սիմ՛օնը
 տա՛վէթ էյլէ. օ կէլտիլիստէ սանա սէյլէ-
 33 յէճէք տիր՝ տէտի, Պոււնա իւզըրիլէն ֆիլ
 չալ սանա կէօնտէրտիմ, սէն տէ կէլտիլիլէ
 էյի էյլէտին. վէ շիմտի ճիւմէմիլ Ալլահ
 թարաֆընտան սանա էմր օլոււնա շէյլէրին
 ճիւմէսին տինկէմէք իւզըն՝ Ալլահըն հու-
 զըրընտա հազըր իլ՝ տէտի:
 34 Վէ Պէտրոս աղընը ալըպ տէտի քի՛ Հա-
 գիգաթէն՝ ինտ Ալլահ ըր՛այէթ ի խաթը օլ-
 35 մայըպ, Անճաղ հէր միլլէթտէ անտէն գօր-
 գուպ սալահ իլէյէն քիմնէ անա մաղպուու-
 36 օլտըղընը անկալայօրըմ՝ Սիլ Զիտուս Բիւստու-
 սըն վաթթաթըյլէ (Օ ճիւմէլինի րապպը տըր)
 սէլաթէթ թէպչիւր էտէրէք, պէնի իօրայլէ
 37 կէօնտէրտիլ քէլաթը, Եա՛նի Եուհաննանըն
 վա՛ղ էթտիլի վաֆթիլտէն սօնկրա, ճէլիլ-
 տէն պաշըպպ՝ պիւթիւն Եէհօուտիլտէ Նա-
 գարէթիլ Զիտուս հազգընտա օլան վուզուա-
 38 թը պիլիւսինիլ Դէօյլէ քի Ալլահ անը րուճ
 իւլ Գուտա վէ գուվէթ իլէ մէս էթտի,
 օլ տաթի հէր թարաֆտան կէլէրէք՝ էյլիլք
 էտիպ շէյթանըն մուսալաթ օլտըղը քիմնէլէ-
 39 րին ճիւմէլիլէն շիֆա վէրիլ իտի զերա Ալ-
 լահ անըն իլէ իտի, Պիլ տաթի Եէհօուտիլ-
 րին տիլարը իլէ Երուշալիմտէ անըն իճրա
 էթտիլի շէյլէրին ճիւմէսինէ շահա իլ. վէ
 աղաճա տըպ գաթլ էթտիլէրի պու զաթթը՝
 40 Ալլահ իւչիւնճիւ կիւնտէ իճէա էտիպ,
 41 Պիւթիւն զալմա տէյիլ, անճաղ Ալլահ թա-
 րաֆընտան մուգատտէմա թա՛իլն օլոււնա
 շահիտէլէր աշիքէտը կէօսթիլտի. վէ էմլաթ.
 տան գըյամ էթտիլտէն սօնկրա՛ պիլ տա-
 թի անըն իլէ պէրապէր էէտիլք վէ իլտիլք
 42 Վէ տիրիլէր վէ էօլիւլէրին՝ Ալլահ թարա-

Քրիստոսն թափին օրունմունչ Հաքիմի քեն-
տիսի խոխյին գալմամ վաղ էտիպ չեհատեթ
43 էթմեքիլիմիզի պիզե էմր էթտի : Ճիւմէ
փէյլամպէրէր պու զաթա չեհատեթ էտեր-
լէր քի՝ անա իման էտեւելերին ծիւմէտի անըն
իսմի վաւթթաւարյէ կիւնաճլարն 'ափվընա
նա'իլ օլուր :

44 Պետրոս պու շէյլէրի սեզյէմէքտէ իքեն ,
քէլամը իշխառնելերին ծիւմէտի իւզերինն իուհ
45 իւլ Գուտոս նազիլ օլտու : Վէ Պետրոս իլէ
պերապեր կէլմիշ օլուպ էհլ ի խիթանտան
օլտն միւմիլէր իուհ իւլ Գուտոս մէվհիպէսի
թա'իֆէլէրին իւզերինն տախի տեօքիւլտիլին-
46 տէն հայրան օլտուլար : Զիրա անելերին լի-
սանելը սեզյէլիպ՝ Ալլահը թա'զիմ էթտիք :
47 լէրին իշխառնել իսի : Օլ զէման Պետրոս
ճէվապէն՝ իուհ իւլ Գուտոս պիլիմ կիպի
նա'իլ օլտն պու սեզյէմէքտէ վաֆթիլ օլուն-
մամալարը իշխն , պիր քիմնէ սույը մէն՝
48 էտէ պիլէ՞ր մի՝ տէյերէք , իապպըն իսմինն
վաֆթիլ օլունմալարըն էմր էթտի : օլ զէ-
ման՝ պիր գաշ կիւն գալմաւընը ըրծա էյլէ-
տիլէր :

ՊԱՊ 11

1 Վէ Եհնուտիլէտէ պուլունան ըտուլէր իլէ
պիրատերէր՝ թա'իֆէլէրին տախի Ալլահըն
քէլամընը գապուլ էթտիլէրին իշխառնելը :
2 Վէ Պետրոս Եհնուտիլէտէ չըգտըրը վազըթ
3 էհլ ի խիթանտան օլտուլար՝ Սէն մախթուհ
օլմայան ատեմէր եռնընա կիրիպ՝ անլէր իլէ
պերապեր թա'ամ էթտիլն՝ տէյիլ իթիրազ
4 էտերլէր իսի : Պետրոս տախի անլէրէ արրա
5 սըյլէ հիքեայէ էթմէյէ պաշլայըպ , Պէն Եա-
ֆա շէհրինտէ պուլունարապ տուա էթմէք-
տէ իքեն , հալը վէճտտէ պիր ըույա , եա'նի
պէզյիլը չարշաֆ կիպի պիր գապ տէօքթ ու-
ճրնտան տալը օլտապ , սէմաւան էնտիրի :
6 իլպ պանա կէլտիլին կէօրտիւմ : Վէ անա
տիգգաթիլէ պաղըպ թէէմիւլ էթմէքտէ
իքեն , զէմինն հէր Բէ-լիւ չարփա վէ վաշիլ
հայվանաթ իլէ հաշէրաթընը վէ հալի գուշ
7 լարընը կէօրտիւմ : Վէ պանա՝ Էյ Պետ-
րոս , գալը պողաղա վէ եէ՝ տէյէն պիր սէ-
8 տա իշխառնել : Ամա պէն՝ Հաշա , եա իապպ ,
զիրա հիշ պիր վազըթ հարամ եա նափաթ
9 պիր շէյ աղըլման կիրմէտի տէտիմ՝ Վէ օլ
սէտա սէմաւան իքինճի տէֆա՝ Ալլահն
թաթհիլ էյլէտիլ շէյլէրի սէն հարամ սույ-
10 մա՝ տէյիլ պանա ճէվապ վէրաի : Պու իւշ
տէֆա՝ վաղը՝ օլուպ՝ եինն ծիւմէտի սէմայա
11 շէքիլտի : Վէ իշխն օլ անտէ՝ Գայսերիյէ-
տէն պանա կէօնտէրիլիլ իւշ ատմէ՝ պուլըն :

տըղըմ՝ խանէինն Էօնիւնտէ տուրտուլար :
12 Վէ իուհ պանա՝ Պիլա թէրէտտիւտ անլէր
իլէ պերապեր կիթ՝ տէտի : վէ պու ալթը
գարնտաշ տախի պէնիմ իլէ պերապեր կիտիպ՝
13 օլ ատեմին խանէսինն կիրտիք : Օլ տախի
մէլէյի նաւը կէօրտիլիւնիւ վէ անըն քէն-
տի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինն խիթա-
պէն՝ Եաֆայա (ատեմիլէր) կէօնտէրիպ Պետ-
14 ըոս լազըպը Սիմ'օնը տա'վէթ էյլէ : Օլ
տախի սէնին վէ պիւթիւն խանէինն խէլար-
նա վաւթթա օլաճապ սեօզլէր սեզյէլէճէք
15 տիր՝ տէտիլինի պիզէ նազլ էթտի : Պէն
տախի սեզյէմէյէ պաշլատըղըմտա , իուհ իւլ
Գուտոս իպթիտատէ պիլիմ իւզերիմիզէ նա-
զիլ օլտըրը կիպի , անլէրին իւզերինն տախի
16 նազլ օլտու : Օլ վազըթ իապպըն՝ Եուհան-
նա սու իլէ վաֆթիլ էթտի , սիլ իսէ իուհ
իւլ Գուտոս իլէ վաֆթիլ օլունմաճապ սընըզ՝
17 տէտիլի քէլամը խաթըրմա կէթիլտիմ՝ իմ-
տի Ալլահ պիզէ վէրաիլի 'այնի մէվհիպէյի
իապպ Յիսուս Գիստոսա իման էթմէլէրի
իւզերինն անլէրէ տախի վէրաի իսէ , պէն
քի՞մ իտիմ՝ քի՝ Ալլահ մախալէֆէթ էտէ
18 պիլէյիմ՝ տէտի : Այլէր տախի պուլուն իշխ-
տինճէ սիւքիւթ էթտիլէր , վէ՝ Էյլէ իսէ
Ալլահ հայաթ իշխն թէվալէյի թա'իֆէլէրէ
տախի իհսան էթմիշ տիր՝ տէյիլ Ալլահը
թէմիճիա էյլէտիլէր :

19 Վէ Իսթէֆանիս վաղը՝ աւը իւզերինն զու-
հուր էտէն մալգոյապա սէպէպիլէ թա'ր ու-
մար օլտուլար , քէլամը Եհնուտիլէտէն մա-
տա հիշ պիր քիմնէյէ սեզյէմէյէրէք , Յինի-
զիլէյի վէ Գըպըրաւ վէ Անթաքիայա գատար
20 կէլտիլէր : Վէ անլէրտէն պաղըլարը Գըպըրա-
լը վէ Գիրինէլի օլտապ , Անթաքիայա վիւ-
սուլէրինտէ՝ Եուհաննիճէ թէքէլիւմ էտէն-
լէրէ՝ խիթապ տէրէք , իապպ Յիսուս թէպ-
21 շիր էտերլէր իսի : Վէ իապպըն էլի անլէր
իլէ օլմաղլէ , իալլիլ քիմնէ իման էտիպ՝ իապ-
22 պա տէօնտիւ : Վէ պուլունարըն իապպերի Ե-
րուշալիմ՝ քիլիսէսինն սէմ'ինն վաւթթ օլ-
տըգտա , Պարնապապը Անթաքիայա գատար
23 կէլմէք իւզըն՝ կէօնտէրտիլէր : Օլ տախի վա-
սըլ օլուպ , Ալլահն լուծթընը կէօրտիւքտէ
մէսուրը օլտու : վէ ծիւմէտինն՝ իապպա ա-
ղա ի գալպ իլէ սատըգ գալտար՝ տէյիլ նա-
24 սիհաթ էթտի Զիրա քէնտիլի էյի վէ իուհ
իւլ Գուտոս իլէ վէ իման իլէ մէմու պիր ա-
տէմ՝ իտի : վէ վաֆթիլ խալը իապպա միւն-
25 զամմ՝ օլտու : Օլ զէման Պարնապապ Սաու-
լու արամապ իւզըն , թարսուսա չըգըպ՝ անը
26 պուլարապ Անթաքիայա կէթիլտի : Վէ վա-

* Պաղըն՝ Եուհաննիլէրէ

դը՛ օլտու քի անլեր թէմամ պիր սէնէ զար-
ֆընտա քիլիսէ իլէ ճէմ՝ օլտու՛ վաֆիր խալ-
գա թալ՛իմ էթտիլէր . վէ շայիրտլէրին ֆրիս .
թիան թէմալիյէ օլունմալարը եվիլէա Անթա-
քիատա օլտու :

- 27 Վէ օլ կիւնէրտէ՛ Երուշալիմտէն Ան-
28 թաքիայա իլհամլէ սեջլէյէնլէր էնիպ՝ Ան-
լէրտէն Աղապոս նամընտա օլան պիրի գալ-
գըպ՝ պիւթիւն տիւնտա պիր պեջլիւբ
գըթլըգ օլանաղընը Բուհըն գուվէթիլլէ պե-
յան էթտի . պու տախի Գլաուտիօս Գալ-
29 սերին՝ կիւնէրինսէ վազը՝ օլտու : Վէ շա-
յիրտլէր Տէր պիրի իթիտաբընա կէօրէ Եե-
հուաիյէտէ մուգիմ՝ պիրատէրլէրէ ի՛աննէ
30 կէօնտէրմէյէ գարար վէրտիլէր . Վէ պուսու
Պարնապատ վէ Սաուլ եէտիլլէ իթիլար-
լարա կէօնտէրէրէք , իճրա տախի էթտիլէր :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ օլ ղէման Հէրօտէս մէլիք քիլիսէտէն
պա՛ղըլարընա զուլմ՝ էթմէք իշիւն էլ ուզա-
2 տըպ՝ Եուհաննանըն գարնտաշը Եա՛գուպը
3 գըլըճլէ գաթլ էթտի : Վէ Եեհուաիլէրին
պու շէյտէն խօշնուտ օլտըգլարընը կէօրմէքլէ
Պետրոսը տախի թուլթտու . (վէ Ֆէթիլր կիւն-
4 լէրի իտի .) Վէ անը թուլթտա , ֆրսհ-
տան սոնկրա խալգըն էօնիւնէ չըգարմաք նի-
յէթիլլէ , անը պէրլէմէք իշիւն պէհէրի
տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թա-
գըմ՝ տաքէրէ թէպիլիմէն՝ մահպէսէ իլգա էթ-
5 տի : Պու սուրէթլէ Պետրոս մահպէստէ մահ-
ֆուգ իտի , վէ անըն իշիւն քիլիսէտէն յալ-
էտ տէվամ Ալահա տուա օլունույօր իտի
6 Վէ Հէրօտէս անը իհգար էտէճէք օլտըն-
տա , օլ կէճէ Պետրոս իքի ղինճիր իլէ պաղ-
լը օլարագ , իքի տաքէրին արասնտա ույու-
լուպ՝ պէքճիլէր տախի գափուըն էօնիւնտէ
7 հապսիսնէյի պէրլէմէքտէ իքէն , իշթէ Բապ-
պըն պիր մէլէյի էանընտա տուրուպ՝ օլ խա-
նէտ պիր նուր լէմ՝ ան էթտի . վէ Պետրոսըն
էանընա վուրարագ անը ույանտըրըպ , թէգ
գալգ՝ տէմէսիլլէ , էլլէրինտէն ղինճիրլէր
8 տիւշտիւ Վէ մէլէք անա՛ Գուշաղընը գու-
շան , վէ չարըգլարընը կիյ՝ տէտի . օլ տա-
խի պէօյլէ էթտիլէտէն սոնկրա , էրինէ անա՛
Եալապընը կիլիպ արարմ՝ սըրա կէլ՝ տէտի :
9 Օլ տախի չըգըպ արար սըրա կիթտի , վէ
մէլէյին վարըթաօրլէ վազը՝ օլան շէյ հա-
գիգի օլտըղընը պիլմէյիպ րույա կէօրիյօրըմ
10 ղանն էտէր իտի : Վէ պիրինճի վէ իքինճի
գարարըլը կէչիպ շէհրէ չըգըլան տէմիր գա-

- փույա կէլտիլէր , պու տախի քէնտիլիյին-
տէն անլէրէ աշըմաղլէ , չըգըպ սօգաղըն պի-
րինի կէշտիլլէրի կիպի , մէլէք անտէն այրը-
11 տը : Վէ Պետրոս քէնտիլի կէլիպ՝ Բապպ քէն-
տի մէլէյինի իրապ էտիպ , պէնի Հէրօտէսին
էլլէնաէն վէ Եեհուաի գալմընըն մէմուլ էթ-
տիլլէրինն ճիւմլէսինտէն գուրթարաղընը
12 շիմաի էագինէն պիլիլիմ՝ տէտի : Վէ թէ-
ֆէքքիւր էտիպ՝ Մարգոս լաղըսլը Եուհան-
նանըն վալիտէսի Մէրէմէմին խանէսինէ կէ-
տի . օրատա տախի վաֆիր քիմէլէր ճէմ՝ օ-
13 լուպ՝ տուա էտէրլէր իտի : (Պետրոս) հալլը
գափուարըն չալարգտա , Բոտա իսմիտէ պիր
14 խատիմէ գուլագ վէրմէյէ կէլիպ՝ Պետրոսըն
սէսինի թանըմաղլէ , սիւրուրընտան գափուլը
աշմայըպ իշէրի սէյիրտէրէք , Պետրոսըն գա-
փու էօնիւնտէ տուրաղընը խապէր վէրտի :
15 Վէ անլէր մէրգուվէյէ՝ Չըլտըմըշ սըն՝ տէ-
տիլէր . օ իսէ՛ Պէօյլէ տիր՝ տէյիւ թէ՛քիտ
էթտիլէտէ , անլէր տախի՝ Անըն մէլէյի տիր՝
16 տէտիլէր : Պետրոս իսէ պիր տիւղիւյէ գա-
փուլը չալմագտա օլուպ՝ աշարգլարընտա անը
17 կէօրիւպ հայրան գալարըլար : Օ իսէ էլի իլէ՛
Աիւքիւթ էտինիգ՝ տէյիւ իշարէթ էտէրէք ,
Բապպըն քէնտիլիյին մահպէստէն նէ վէճլէ
չըգարաղընը անլէրէ նագլ էթտի . վէ՛ Պու շէյ-
լէրի Եա՛գուպա վէ պիրատէրլէրէ ինպար է-
տինիգ՝ տէտիլէտէն սոնկրա , չըգըպ տիկէր
18 պիր մահպէս կիթտի : Վէ կիւնաիւղ օլտըգ-
տա , Պետրոս նէ օլտու՛ տէյիւ տաքէրլէր
պէյինտէ պիր չօգ իլթիլարապ վազը՝ օլտու :
19 Հէրօտէս տախի անը արալըպ պուլամաաը-
ղընտան , պէքճիլլէրին պա՛ա էլ իսթինթագ
գաթլ օլունմալարընը էմը էյլէտի . պա՛տէ-
հու Եեհուաիյէտէն Գապսէրիյէյէ էնիպ՝ օրա-
իգամմէթ էյլէտի :
20 Վէ Հէրօտէս Սուր իլէ Սայտա էհալիտի-
նէ ղաղապլանմըշ օլմաղլէ , պուսնար քէնտի
տիլարալըն մէլիյին Դիւրը թարաֆընտան
պէսլէնմէքտէ օլտըղընտան , պիլ իթթիֆագ
անըն հուղուրընա կէլիպ , մէլիյին մապլէնճի-
սի օլան Պրաթօսը իքնա՛ էտէրէք՝ սուլ թա-
21 լէպ էթտիլլէր : Վէ պիր մա՛պլէյէն կիւնտէ՛
Հէրօտէս էլպիտէ ի միւլիւքէանէսինի կիլիպ՝
քիւրիւտէ օթուրարաղ , անլէրէ պիր նուլթ
22 իրատ էյլէտի : Խալգ տախի՝ Իլահ սէսի տիր .
վէ ինսան Էփէ՛ տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիտա
23 էտէր իտի : Վէ մէճտի Ալահա վէրմէտիլի
իշիւն տէրաղապ Բապպըն մէլէյի անը վու-
տու , վէ անը գուրալար էէմէսիլլէ թէսլիմ ի
24 րուհ էթտի : Վէ Ալահըն քէլամը իսէ թէ-
րագըլ վէ իլաիյատ պուլուր իտի :
25 Վէ Պարնապատ իլէ Սաուլ խըմմէթի
թէքիլ էթտիլէտէն սոնկրա , Մարգոս լա-

գրպը Եռահաննայը տտիս պերապեր ալարագ ,
Եերուշալմունէն 'ալը Եթ Էթտիլեր :

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ Անթաքիատէ պուլունան քիլիսէտէ
պաղը իշամ իլէ սեղլէյէլէր վէ մու'ալլիմ
էր . եա'նի Պարնապաս իլէ Նիքեր տէնիլէն
Սիմ'օն վէ Գիրնէլի Լուգիօս հէմ րէ'իօ էր
րուպ' Հէրօտէս իլէ պահէմփերվերտէ օլան
- 2 Մանաէն վէ Սաուլ վար իտի : Վէ անլեր
րապպա 'իպատէթ էտիպ' օրուճ թուլթաղ-
լարը սըրատա , րուճ իւլ Գուտո՝ Տա'վէթ
էթտիլիմ իշ իլիւն Պարնապաս իլէ Սաուլը
- 3 պանա թախսիօ էտիլիզ' տէտի : Օլ զէման
օրուճ թուլթուպ վէ տու'ա էտիպ' էլլէրինի
անլերին իւզէրինէ վալ' էթտիլքտէն սօնկրա
կէօնաէրտիլեր :
- 4 Իմտի պուշլար րուճ իւլ Գուտո թարա-
ֆընտան իրապլ օլունմաղլէ' Սէլէվգիլէյէ
էնիպ , օրատան կէմի իլէ Գըպլըսա կէչտի-
5 լեր : Վէ Սալամինայա վիւտուլէրնտէ Եէ.
հուտիլէրին սինաղղղլարնտա Ալլահ'ն քէլա-
մընը վա'զ էտերլեր իտի : Եռահաննա տտիս
6 անլերին իւլամէթինտէ իտի : Վէ փաֆօսա
գատար տատան կէչիպ' Պարիէու՝ իմինտէ
սիհրպաղ վէ քեաղիպ փէյղամպեր պիր Եէ.
7 հուտի պուշլար . Մէրգու՝ 'աղիլ պիր
գաթ օլան Սէրգիօս փալլօս վալլինին եանըն-
տա պուլունուր իտի . պու գաթ Պարնապաս
իլէ Սաուլը տա'վէթ էտիպ' Ալլահ'ն քէլա-
8 մընը տանկլէմէյէ արղու՝ էթտի . Ամմա Էլի.
մա՝ տի'նի սիհրպաղ , (չիւնի իմի պէսլէ
թէրճիւմէ օլունուր) վալլիլ իմանտան տէօն-
տէրմէյէ չալըշարագ , անլերէ գարշը տուր-
9 մաղլէ , Սաուլ եա'նի փալլօս րուճ իւլ գուտո
իլէ մէմու օլուպ' անա տիգգաթլէ նաղտր
10 էտերէք' Հէր հիլէ վէ հէր շիւրէթլէ մէմու
օլան շէյթան օղու , հէր սալահ'ն տիւշմէ-
նի , րապպըն տօղու եօլարընը իֆատա էթ-
11 մէքտէն ֆերաղաթ էթմէ'զ մի սին : Վէ
շիմտի իշթէ րապպըն էլի սէնին իւզէրինտէ
օլուպ' պիր միւտաէթ կիւնէշ կէօրմէյէրէք ,
քէօր օլաճագալն' տէտիլի կիպի , իւզէրինէ
տուման վէ գարանլըգ տիւշմէքլէ , տօլաշըպ
12 էլինտէն թուլթաճագ տաէմ արար իտի : Օլ
զէման վալլի վաղը' օլանը կէօրաիւքտէ , րապ-
պըն թա'լլիմինէ թէ'աճճիւպ էտերէք' իման
էյէտի :
- 13 Վէ փալլօս րէֆիգլէրի իլէ փաֆօստան
հարէթ էտիպ' փաճֆիլատա քեա'ին փէր.
ղայա կէլտիլեր . ամմա Եռահաննա անլերտէն
14 պըրլըպ' Եերուշալմէն 'ալտէթ էթտի : Ան-
լէր տտիս փէրղատան կէչիպ' փիսիաիտա

- վաղը' Անթաքիայէ վաթըլ օլուլար , վէ
սէպթ կիւնիւնտէ սինաղղա կիրիպ օթուր
- 15 տուլար : Վէ թէվրաթ իլէ փէյղամպեր
օգուներգատան սօնկրա , սինաղղ րէ'իպլերի
անլերէ կէօնաէրիպ' Էյ պիրատերլեր . էյէր
գալմա նասիհաթամիզ պիր քէլամընը վաթ
- 16 իսէ , սէյլէյինիլ' տէտիլեր : Օլ վաղըթ փալ-
լօս գալգըպ էլի իլէ իշարէթ էտերէք տէտի
քի' Էյ պէնի իսրայէլ վէ Ալլահ'տան գօր-
- 17 գանլար , տինկլէյինիլ . Պու իսրայէլ գալմը-
նըն Ալլահ'ն էճատաթմըգ ինթիխապ էյլէտի ,
վէ գալմը Մըսըր տիյարնտա զուրպէթտէ
իքէն' թէրֆի' էտիպ , անլերի օրատան պա-
- 18 զու ի 'ալիսիլէ չըգարտը : Վէ անլերի թագ-
րիպէն գըրգ սէնէ միւտաէթ պերրիլէտէ պէօ-
- 19 լէտիքտէն սօնկրա . Քէն'ան տիյարնտա եէ-
տի թա'իֆէ հէլըք էտերէք , էերլէրինի ան-
- 20 լէրէ միւտա օլմագ իւզըն վէրտի : Պա'տէհու
թագրիպէն տէօրթ էրիւզ էլլի սէնէ Սաուլէլ
- 21 փէյղամպեր տէկին հաքիմէր վէրտի . Անտէն
սօնկրա մէլէք թալէպ էթտիլքէրնտէ , Ալ-
լահ' անլերէ գըրգ սէնէ Պէնէամին սըպթըն-
- 22 տան Գիս օղու Սաուլը վէրտի : Վէ անը
'աղլ էթտիլքտէ , անլերէ մէլէք օլմագ իւզ-
րէ , Տաուտը զուհուրա կէթիլիլ' անըն հադ-
գընտա շէհաթէթ տախի էտերէք , Տաուտ
իպի ի Եէսէյի քէնտի գալլիմէ մալաֆըգ
պիր առէմ պուլուտմ . Ճէմի' ի իրատէթիսի
- 23 իճրա էտէճէք տիր' տտի : Պուշուճն նէսլին-
տէն Ալլահ' վա'տա կէօրէ իսրայէլէ պիր խէ-
լաքէտար' եա'նի ֆիօուուր զուհուրա կէթիլ-
- 24 տի . Վէ անըն իճրա ի մէ' մալլիլէթէ միւպա-
շէրէթինտէն էվլէլ' Եռահաննա քեաֆֆէ ի
իսրայէլ գալմընա թէվպէ վաթթիլիլին վա'զ
- 25 էթմիշ իտի : Վէ Եռահաննա մէ'մալլիլէթինի
իթմա՝ էթմէք իւզըն իքէն , տէտի քի' Պէնի
քի'մ գանն էտէրինիլ . պէն Մէ-էն տէյիլ
իմ' լաքին իշթէ պէնտէն սօնկրա՝ պէն այագ
գալլարընը չըգարմաղա լայըգ օլմաթըրմ
- 26 գաթ կէլիլօր , Էյ պիրատերլեր . նէյ ի պէնի
Ալլահ'տա իլէ արանըպա Ալլահ'տան գօր-
գանլար , պու իշլարա իապերի սիգէ իրօպ
- 27 օլունմուշ տըր : Զիրա Եերուշալմ' էհալիսի
իլէ րէ'իպլերի անը վէ հէմտէ հէր սէպթտէ
օգունան փէյղամպերլերին քէլամընը պիլ-
մէտիլէրի իլիւն , իւզէրինէ հիւքմ' էթմէքլէ
- 28 իթմա՝ էթտիլեր . Վէ գալթիշ հիշ պիր սէ-
պէպ պուլմաթըլարը հալտէ , փիլաթօստան
- 29 անըն գալթլինի թալէպ էթտիլեր : Անըն հադ-
գընտա մուհարրեր օլան շէյլէրին ճիւմէսինի
իթմա՝ էթտիլքտէն սօնկրա , անը տղաճտան
- 30 էնտիրիլ գապրա գօտուլար : Ամմա Ալլահ'
31 անը էմլաթտան իհէա էյլէտի Օլ տտիս
քէնտիսի իլէ պերապեր ճէլիլտէն Եերուշա-

լիակ չըդունարա նիշէ կիւնէր կէօրիւնիւկ՝
անկէր տախի գալիմ իշիւն անն շահիտէրի
32 տիր : Վէ պիղ էճոտարմըզա օլան վա՛տը
33 սիգէ թէպչիբ էտիյօրըզ : Շէզլէ քի Ալլահ
Յիսուսը իշեա էթմէքլէ , անը պիղ անկէրին
էվլատընա իթմամ էթմիշ տիր նիթէքլիմ
իքիննի Մէզմուրտա տախի՝ Ան օղլըմ օըն ,
սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ՝ տէյիւ մու .
34 Տարբեր տիր : Վէ անը էմվլթտան իշեա
էտիպ՝ արթըզ չիւրիւմէքլէյէ իւճու՝ էթմէ .
յէճէյինէ տա՛իր Տաուտ օլան 'աղիզ վէ
էմին վա՛ղլըր սիգէ վէրէճէյիմ՝ տէմիշ տիր :
35 Անն իշիւն զայրի Մէզմուրտա տախի՝ Մու-
գաուտէսինի չիւրիւմէքլէր կէօրմէյէ պրագ .
36 մայաճագարն տէտի : Չիրա Տաուտ քէնտի
'ասրինտէ Ալլահն իրտաէթինէ խըամէթ էթ-
միշ օլարագ , ույգույա վարըպ էճոտարնա
մուշղամ օլմարըյէ չիւրիւմէքլէր կէօրտիւ :
37 Ամմա Ալլահն իշեա էթտիյի գաթ չիւրիւ-
38 մէքլէր կէօրմէտի : Իմտի , էյ պիրտաէրլէր ,
սիլէ մա՛լիւմ՝ օլուռն քի կիւնահլար 'աթվը
սիգէ պուռնա վասըթմարըյէ վա՛ղ օլուռուր .
39 Վէ Մուսանն շէրի՛թըմ վասըթմարըյէ թէպ-
րիյէ օլուռամարըլընը ճիւմլէ շէյլէրտէն՝
չէր իման էտէն պուռնա վասըթմարըյէ թէպ
40 իրիյէ օլուռուր : Իմտի աաղընընըզ , օլմայա քի
41 փէլղամպրէրտէ՝ էյ թահգիր էտիճիլէր ,
պաղընըզ , վէ թէ՛աճիւկ էտիպ թէլէֆ օլու-
նըզ . զիր սիլին կիւնէրինիլտէ պիր իշ իշ-
լէրիմ , էյլէ պիր իշ քի էյեր պիր սիլէ
նազլ էտէրտէ , ինանմայաճագարնըզ՝ տէյիւ
պույուրըլան քէլամ իւզէրինիլէ կէլէ :
42 Վէ [նէհուտիլէրին սինաղղընտան] չըզ-
տըզլարընտա , [թա՛րիֆէրէր] պու սէօղլէրին
կէլէճէք սէպթ քէնտիլէրէ սէօյլէնիլմէսինի
43 իճա էթտիլէր : Վէ ճէմա՛ւթ տաղըլարզ-
տա , նէհուտիլէր իլէ միւթթագի միւհթէ-
տիլէրտէն նիշէլէրի փալլօս իլէ Պարնապատըն
արտը սըրա կիթտիլէր . պուռնար տախի ան-
լէրէ սէօյլէյիպ , Ալլահն լութթընտա ա-
պիթ օլմարըլ իշիւն նասիհաթ էտէրլէր իտի :
44 Վէ էրթէսի սէպթ կիւնիւնտէ թաղրիպէն
պիւթիւն շէհր էհա՛ւթ Ալլահն քէլամընը
45 տինկիլմէլէ ճէմ՝ օլուռ . Վէ նէհուտիլէր
խալզը կէօրտիւքտէ , հաուտ իլէ տօլմաղլէ ,
փալլօսըն սէօյլէտիյի շէյլէրէ ի՛թիրազ վէ
քիւլթ էտէրէք , մախալէֆէթ էտէրլէր իտի :
46 Օլ վաղըթ փալլօս իլէ Պարնապատ ճէսու-
րանէ սէօյլէյէրէք՝ Ալլահն քէլամընը էվլէ-
լա սիլէ սէօյլէմէք , վաճիպ իտի . ֆագաթ
սիլ անը իէտա էտիպ՝ քէնտիլիլ հայաթը
էպէտիլէյէ լալըզ կէօրմէտիլինիլ հալտէ :
47 Իլթէ թա՛րիֆէրէ թէվլէճիւհ էտէրիլ , Զի-
րա իապպ պիլէ պէյլէ , էա՛նի Զէմինն նի-

հայէթինէ գաուար պա՛իս ի խէլա օլուսըն՝
տէյիւ սէնի թա՛րիֆէրէ նուր օլմազ իւզրէ
նասպ էթտիմ՝ տէյիւ էմր էթմիշ տիր՝ տէ-
48 տիլէր : Վէ թա՛րիֆէրէ պուռնա իշիթտիք
տէ , մէսրուր օլուզ իապպըն քէլամընը թա՛ .
զիլ էթտիլէր . վէ հայաթը էպէտիլէյէ
49 թա՛նի օլուռնալար իմանա կէլտիլէր : Վէ
իապպըն քէլամը պիւթիւն օլ տիյարտա
50 միւնթէլէր օլմագտա իտի , Ամմա նէհուտի-
լէր միւթթագի վէ միւթթագէր գարըլար իլէ
շէհրին քիւպէրազընը թահրէք էտիպ՝ փալ-
լօս իլէ Պարնապատ 'ալէյհինէ թէ՛աուտի չը-
գարարագ , սնէրի քէնտի սինօլլարընտան
51 թարտ էթտիլէր : Պաւլար տախի պաղլա-
րընըն թօղընը անկէրէ գարըն սիլթիպ Կոնտա .
52 յա կէլտիլէր : Շայրալէր իսէ սիւրուր վէ
լուհ իւլ Կուտա իլէ մէմու օլուրլար իտի :

ՊԱՊ 14

1 Վէ վաղը՝ օլուռ քի՝ Գոնէտա անկէր պիր-
լէքտէ նէհուտիլէրին սինաղղընա կիրիպ՝ շէյ-
լէ սէօյլէտիլէր քի կէրէք նէհուտիլէր վէ կէ-
րէք Նուսանիլէրտէն վաֆիր խալզ իմանա կէլ-
2 տի : Ամմա միւ՛մին օլմայան նէհուտիլէր թա-
'իֆէլէրին գալլէրինի գարնաալար 'ալէյհինէ
3 թահրէք էտիպ՝ իփսաու էթտիլէր : Անկէր իսէ
քէնտի 'ինայէթիլին քէլամընա շէհուտէթ է-
տէն՝ վէ անկէրին էլէրիլէ 'ալմաթլէր վէ
միւ՛ճիլթաթ իճրաաընը իշան էտէն իապպա
միւթէվէքլէն ճիւսուրանէ սէօյլէյէրէք ,
4 օրտա խալլէ վէման մէքս էթտիլէր : Ամմա
շէհրին ճիւհուրը իլի ֆըրգա օլուպ՝ պա՛ղը-
լարը նէհուտիլէրին վէ սիկիլէրի իէսուլլէ-
5 ին թարաֆտարը օլուռլար : Վէ թա՛րիֆէր
վէ նէհուտիլէր իլէ ըէ՛իլէրին անկէր թահգիր
էտիպ թալլամաղ իշիւն ճիւհուլմ էթմէք իւզ-
6 ըէ իքէն : Անկէր խապէր աղպ լիգաօնիա-
նըն շէհրէրի օլան լիսթրա վէ Տէրպէ վէ էթ-
7 ռաֆ սէմթլէրէ ֆիրար իլէ . Օրտա պէշարէ-
թի թէպչիբ էտէրլէր իտի :
8 Վէ լիսթրտա՝ աղալարը գուվլէթսիլ ,
անատան տօղմա սաղաթ վէ հիշ պիր վա-
ղըթ էրիւրիւմէմիշ պիր տտէմ՝ օթուրույօր
9 իտի : Պու քիմնէ փալլօսըն սէօյլէտիլինի
տինկիլէտիլինտէ , օլ տախի անա տիգգաթ-
լէ նաղար էտիպ՝ շիֆա պուլմաղ իշիւն իմանը
օլաղընը կէօրէրէք , պիւլէնտ ալաղ իլէ՛
10 Գալզ պարալարն իւզէրինէ տուր՝ տէմէսի
11 իւզէրինէ սըլաղլալ կիւրիւտիւ : Վէ խալզ-
փալլօսըն իճրա էյլէտիլի շէյի կէօրիւնճէ ,
րէֆ՝ ի փաղ իլէ , լիգաօնիլէ լիսանը իւզ-
րէ՛ իլալար ինսան սուրէթինտէ նիւզըւլ
12 էթտիլէր՝ տէլէրէք , Պարնապատ Զէֆս ,

- Փափուսս տախի՝ քէլամտա միւթէգատտիմ՝
- 13 օլաղընտան՝ շէրմէս թէսմիյէ էթտիլէր : Վէ շէհրին էօնիւնտէ օլան Ձէֆա քա-
հինի գափուլարըն՝ էօնիւնէ պուղալար իլէ չի-
չէքտէն եափըմըշ թաճլար կէթիլիյի՝ խալդ
իլէ պէրապէր գուրպան էթմէք խթէտի իսէ
- 14 տէ , Պարնապաս իլէ Փափուս րէսուլլէր պու-
նու իշիթմէլէրիլէ՝ լիպապարընը ելըթարադ ,
խալդըն արաւընա աթըլըպ նիտա էտէրէք ,
- 15 էյ ատէմլէր , պու շէյլէրի նի՝ չիւն էտիլօր
սընըզ . պիլ տախի սիպին իլէ հէմհալ տտէմ
լէր օլուպ . սիպէ թէպչիլը էտէրիլ քի պու
պաթըլ շէյլէրտէն վաղ կէչիպ՝ սէմա իլէ գէ-
մինին վէ տէնիլին վէ անլէրտէ պուրուսն
ճիւմլէ շէյլէրին խալդի օլան հայդ Ալլահա
- 16 րիւճու՝ էտէսինիլ Վէ Օ՝ կէչմիշ տէվըլէր-
տէ ճիւմլէ իւմմէթէրի քէնաի էօլարընա
- 17 սիւլուք էթմէյէ պրադար իսէ տէ , Պուշուռ
լա պէրապէր քէրէմ էտէրէք , սէմատան պիլգէ
եաղմուր իլէ մահաուլար մէվիլմէր իհասն
էթմէքլէ՝ գալպլէրիմիլի թաճիմ՝ վէ սիւրուր
իլէ տօլուրարադ , քէնաիին շէհաաթմիլի
- 18 պրադմատը՝ տէտիլէր , Վէ պու սէօպլէր իլէ
քէնտիլէրինէ գուրպան էթմէքտէն խալդը
կիււ իլէ մէն՝ էթտիլէր :
- 19 Ամմա Անթաքիա վէ Գօնեսատան Եէհու-
տիլէր կէլիպ՝ խալդը գանալըրարադ Փափուսը
թալաուլար , վէ ֆէվթ օլմուշ զանն էաէ
րէք՝ անը շէհրտէն տըլարը սիւրիւքլէտիլէր :
- 20 Օ իսէ , շալիլտէր անը իհաթէ էթմիշ օլաղը
հալտէ . գալպըզ շէհրէ կիլտի վէ էրթէսի
կիւն Պարնապաս իլէ պէրապէր Տէրպէյէ 'աղի
մէթ էլլէտի :
- 21 Օլ շէհրտէ տախի պէշարէթի թէպչիլէ էտիպ՝
նիլէ քիմմէլէրի շալիլա էթտիլտէն սօնկրա ,
Լիսթրա վէ Գօնես վէ Անթաքիայա 'ալտէթ
- 22 էտիլպ իմանտա սապիթ օլմալարը իլիւն նա-
սիհաթ վէրէրէք , վէ՝ Պիլգէ մէլէքիւթ Ուլլա-
հա չօզ մուգայադար իլէ կիրմէք կէրէք
տիլ՝ տէյլէրէք , շալիլտէրին գալպլէրինի
- 23 գուզվէթլէնտիլիլէր իտի՝ Վէ անլէր իլիւն
հէր պիլ քիլիւէյէ իկթիյարըր նապ էտէ-
րէք՝ օրուճ թուլթուպ տու 'ա էթտիլտէն սօնկ-
րա , անլէրի իման էթտիլէրի րապպու ըս-
- 24 մարլալար , Վէ Գիստիտատան կէչիպ ֆամ
25 ֆիլիպա կէլտիլէր . Վէ Պէրզատա քէլամը
սէօյլէտիլտէն սօնկրա Անապէայա էնիպ ,
- 26 Օրատան իթմամ էթմիշ օլաղլարը իշ իլիւն ,
Ալլահըն յուլթընա ըմարլանտըլարը մա-
հալէ՝ եա՛նի Անթաքիայա պահըն կէլտի-
- 27 լէր . Վէ վաթըլ օլաղլարընտա՝ քիլիւէյի
ճէմ՝ էտիպ՝ վաթթալարըլէ Ալլահըն իճրա
էթտիլի ճիւմլէ շէյլէրի , վէ թա՛իֆէլէրէ
իման գափուսըն ալաղընը հիքիպէ էթտի-

28 լէր : Վէ օրատա շալիլտէր իլէ խալլի միւտ-
տէթ իգամէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 45

- 1 Վէ Եէհուտիլտէն պա՛ղը քիմմէլէր էնիպ ,
Եյէր Մուսանըն ոյինի իւզրէ խաթն օլու-
մազանըլ խէլլա պուլամաղընը՝ տէյիւ
- 2 պիլաաթըլէրէ թա՛լիմ՝ էտէրլէր իտի : Խմի-
Փափուս վէ Պարնապասն անլէր իլէ չօզ միւ-
նաղա՛ա վէ միւպահէթէրի օլմաղլէ , պու մէ-
սէլէտէն տօլուր՝ Փափուս վէ Պարնապաս իլէ
քէնտիլէրտէն տիկէր պա՛ղը քիմմէլէրին Եէ-
րուշալիմէ՝ րէսուլլէր վէ իկթիյարլարն նէզ-
- 3 տինէ չըգմալարընա գարաթ վէրտիլէր : Անլէր
տախի քիլիսէ թարաֆընտան թէչիլ՝ օլու-
մաղլէ . Ֆիլիպիա վէ Սամարիտան կէչիպ՝
թա՛իֆէլէրին իմանա կէլտիլէրինի իֆատէ
էտէրէք , ճիւմլէ պիլաաթըլէրէ 'աղիմ՝ մէտէր-
- 4 րէթ վէրիլլէր իտի , Վէ Եէրուշալիմէ վաթըլ
օլաղլարընտա , քիլիսէ վէ րէսուլլէր վէ իկ-
թիյարլար թարաֆընտան գապուլ օլուսուպ՝
Ալլահն քէնտի վաթթալարըլէ իճրա էթ-
տիլի շէյլէրին ճիւմլէսինի նաղլ էթտիլէր :
- 5 Վէ ֆէրիսիլէր ֆըրգալտէտան իմանա կէլիլի
պա՛ղը քիլիսէլէր գալպըզ՝ Անլէրի խաթն էթ-
մէք վէ Մուսանըն շէրի՛աթընը հըֆըլ էթմէ-
լէրինի թէնպիհ էթմէք լաղըմ՝ տըր՝ տէտիլէր :
- 6 Պուշուռ իւզըրինէ րէսուլլէր իլէ իկթի-
յարլար պու մէտէլէնին միւզաթէրէսի զըմըն-
- 7 տա ճէմ՝ օլաուրա : Վէ չօզ միւպահէթէտէն
սօնկրա Պէրտա գալպըզ անլէրէ իկթապէն՝
Եյ պիլաաթըլէր : Ալլահ արամըզտան էվլէլ-
քի կիւնլէրաէ , թա՛իֆէլէր պէշարէթին քէ-
լամըն պէնիմ՝ աղըմտան իշիտիպ իման կէ-
թիլմէլէրի իլիւն , պէնի իկթիլապ էլլէտիլի-
- 8 նի պիլիլիսինիլ , Վէ գալպլէրի 'արիֆ օլան
Ալլահ րուհ իւլ Գուաթը պիլգէ վէրտիլի կի-
պի՝ անլէրէ տախի վէրմէքլէ . անլէրէ շէհա-
- 9 տէթ էլլէլիպ . Գալպլէրինի իման իլէ վաթ-
լէյլէրէք , պիլգիմ իլէ անլէրի թէֆիլէր էթմէ-
- 10 տի շալ պէթլէ իքէն , նի՛ չիւն շալիլտէրին
պոյնուսա կէրէք էճաաթըմըզն՝ կէրէք պիլգիմ՝
թէհամմիւլ էտէմէտիլիմիլ պիլ պոյնուսա
րըզ գօմաղլէ . Ալլահը թէճըիւպ էտէրի-
- 11 նիլ . Լաթին անլէր միլիլլէ , պիլգիմ՝ տախի
րապպ Յիսուս [քիլտիլլէ]՝ ինայէթիլլէ խէ-
լա պուլամաղըմըլա ինանըրըլ՝ տէտի :
- 12 Ու զէման պիւթիւն ճէմա՛աթ սիւքիւթ
էտիպ՝ Պարնապաս իլէ Փափուսն քէնտի վա-
թթալարըլէ թա՛իֆէլէր արաւարընա Ալլա-
հըն իճրա էլլէտիլի ճիւմլէ 'ալամէթլէրի վէ
միւ՛ճիլլէրի հիքիպէ էթտիլէրինի տինիլէր
- 13 իտի : Անլէր տախի քէլամը թէմամ էթտիլ-

- տէն սօնկրաւ, Եւս'գուպ ճեղագէն՝ Էյ պիրա-
- 44 տերէր, պէնի տինկէյինիզ, Ալաճըն թա'ի-
Ֆէլէր արաւորնտան քէնտի իսի իչիւն պիր
գալմաւ լաճագ իւզըէ, Էվէլէտէն անլէրի նա
սըլ զիյարէթ էթտիյինի Սիմ'օն Տիքեայէ
- 45 Էյլէտի : Պուշա տալի փէյղամպէրլէրին քե-
լաւալար մոլթապըզ տըր : Նիթէքիմ՝ Պուշ-
- 46 տան սօնկրա տէօնիւպ՝ Տառաւորն տիւշմիւշ
մէպէնիին թէքրար պինա, վէ երգըլմիշ եէր
լէրինի թա'միր էտիպ՝ անը թէքրար գուրա-
- 47 ճաղըմ՝ Թա քի տտէմլէրին պագիլէրի իլէ
իսիմ իւզէրլէրինտէ անըլարը թա'իֆէլէրին
ճիւմլէսի Բապպը արայալար՝ տէյիւ պոնչա-
- 48 տըրը մուհլէտինի իծրա էտէն Բապպըն պոչուր-
ճիւմլէտի էգէլտէն պէրու Ալաճա մա'լիւմ
- 49 տիր : Պու էճտէն պէն միւնապի կէօրիւ-
րիւմ քի՝ Ալաճա իման էտէն թա'իֆէլէր
- 20 Էգիլէթ վէրմէյիպ՝ Անճագ փուլլարըն քէրա-
ճէթլէրինտէն վէ զինատան վէ պօղուլմիւշ
նէսնէտէն վէ գանտան իճթինապ էթսինլէր՝
- 21 տէյիւ մէթուպ էաղալըմ՝ Զիրա էգմիլէի
գառիմէտէն պէրու, Մուսա Տէր սէպլմ կիւ-
նիւ սինաղղլարտա օգուսմագտա օլուպ,
Տէր շէճրտէ անը վալ՝ էտէնլէր վար տըր՝
տէտի :
- 22 Օլ զէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ բէսուլէր
վէ ինթիյարլարա, քէնտիլէրինտէն պա'ղը ա-
տէմլէր, Եա'նի պիրատէրլէր արաւորնտա միւ-
թէպէր օլան Պարսապա լաղալը Եէճուսա
իլէ Սիլասը ինթիլիսապ էտիպ փալլուս վէ
Պարնապա իլէ պէրապէր Աթաքիլայա կէօն-
- 23 տէրմէք միւնապի կէօրիւնտա, վէ անլէ-
րին Եէթիլլէ տիթի իւզ զիքր վէճճլէ պիր մէք-
թուպ կէօնտէրտիլէր :
- Բէսուլէր վէ ինթիյարլարա վէ պիրատէր-
լէր թարաֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ
Գիլիգիտա թա'իֆէլէրտէն օլան պիրատէր
- 24 Էրէ սէլամ՝ օլուսուր : Պիզ քէնտիլէրինէ Էմր
էթմէմիշ իքէն թարաֆըմըտան պա'ղը քիմ
սէլէր չըգըպ՝ իսթն օլուսմագ վէ շէրի'աթը
Տըֆզ էթմէք վաճիպ տիր տէմլէրիլլէ Նէֆա-
լէրինիլի իլլալ էտէրէք, սիլի միւլթարիպ
- 25 Գըլմիշ օլարըլարըն իլիթաթիլիլիտէն, Պիզ
պիլ իթիֆագ ճէմ՝ օլուպ՝ տտէմլէր ինթի-
- 26 իսապ էտէրէք, ճանլարըն Բապպըմը Զիրուս
Քրիտաւորն իսի իչիւն Ֆէտա էթմիշ օլան
սէվիլիւլէրիմիլ Պարնապա վէ փալլուս իլէ
- 27 պէրապէր կէօնտէրմէյի թէնսիպ էտէրէք, Եէ-
ճուսա իլէ Սիլասը կէօնտէրտիլէր անլէր տա
իսի Տէման պու շէյլէրի շիֆաճէն իսպար է-
- 23 տէճէրլէր տիր : Զիրա սիլիլ իւզէրինիլէ պու
լաղմ շէյլէրտէն մա'տա Էիւք Եիւքէթմէմէք
Բուճ իւլ Գուստա վէ պիլէ միւնապի կէօ

- 29 րիւնտիւ, Եա'նի փուլթ գուրպաննտան վէ
գանտան վէ պօղուլմիւշտան վէ զինատան իճ-
թինապ էտէսինիլ, վէ պու շէյլէրտէն սաղըն-
տըղընըզ Տալտէ Էյի էթմիշ օլուսընըզ : 'ա-
Ֆիլէթտէ օլուսըզ :
- 30 Անլէր Էօլա չըգարըլարտան սօնկրա Ան-
թաքիլայա կէլտիլէր : վէ ճէմա'աթը ճէմ՝ է-
- 31 տիպ՝ մէթուպը թէսլիմ էթտիլէր : վէ ան-
լէր տալի օգուստըգտա, թէսլիլիսինտէն տօ-
- 32 լայը մէսուր օլուսլար : վէ Եէճուսա իլէ
Սիլաս քէնտիլէրի տալի իլճամա մալէք օլ-
տըղլարնտան՝ չօգ քէլամ իլէ պիրատէրլէր
- 33 նաթիճաթ վէրիպ թագվիլթ վէրտիլէր : վէ
պիր միւտաթ վէ Էյլէնտիլէրտէն սօնկրա, պիրա-
տէրլէր թարաֆընտան սէլամէթլէ բէսուլէ-
- 34 րէ Էրալ օլուստուլար իսէ տէ, Սիլասա օ-
ճուսա գալմագ միւնապի կէօրիւնտա, վէ
փալլուս իլէ Պարնապա սա'լը Նիլէ քիմիլէր
իլէ պէրապէր Անթաքիա տա իգամէթ էտիպ,
Բապպըն քէլամըն թա'լիմ ու թէպլէր էտէր-
լէր իտի :
- 36 վէ պիր գալ կիւն սօնկրա, փալլուս Պար-
նապա տա ինթիպէն՝ Տէօնիւպ Բապպըն քէ-
լամըն վա'ղ էթտիլիմիլ Տէր պիր շէճրտէ
պիրատէրլէրի զիյարէթ էտէրէք, նէ Տալտէ
- 37 պուլմաղլարըն Էթթիլթ՝ տէտի : վէ Պար-
նապա Մարգօս տէնիլէն Եուճաննայը պէրա-
- 38 պէր ալմագ իսթէտի իսէ տէ, փալլուս փալմ-
Ֆիլիտա քէնտիլէրտէն պըրըպ՝ քէնտիլէր
իլէ պիրիլէրտէ իլէ կիթմէյէն քիմիլէր պէրա-
- 39 պէր ալմագը լայը կէօրմէտի : Պուշտան տօ-
լայը միւնապա վուգու՝ պուլտու շէյլէ
քի պիրի պիրինտէն պըրըլար : վէ Պարնա-
պա Մարգօսը Եանըն տըպ՝ կէմի իլէ Գըպ
- 40 րուս կիթաթ, փալլուս տալի Սիլասը ինթի-
լիսապ էտիպ, պիրատէրլէր թարաֆընտան Ալ-
լաճըն ինսլէթիլնէ Տալալէ օլուսաղգտան
- 41 սօնկրա, Ազիլմէթ էտիպ՝ Սիլասը իլէ Գիլի-
գիպը տօլաշարագ, քիլիսէլէրէ թագվիլէթ
վէրիլ իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 վէ Տէրպէ իլէ Լիսթիլայա վալլը օլուպ՝
իլթէ օրտա թիթթէթէս իսթիլտէ պիր շա-
յիրտ վար իտի : մէրգու՝ միւ'միւն պիր Եէ-
ճուսի գաղընըն օլուս օլուպ՝ փէտէրի իսէ Եու-
- 2 նանի իտի : Պու տալի Լիսթիլայա իլէ Գօնեա-
տա օլան պիրատէրլէրին Տիւսն ի շէճաւթի-
- 3 նէ մագճար օլմաղլէ, փալլուս պուսուս քէն-
տիլի իլէ պէրապէր չըգմաղըն իսթիլէրէք,
օլ մաճալլէրտէ պուլմանն Եէճուսիլէր սէ-
պէպիլնտէն, անը ալըպ իսթն Էյլէտի : զիրա
փէտէրի Եուսանի իտիլինի ճիւմլէսի պիլիլ-

4 լէր խոյ : Վէ շէհրէրտէն կէշէրէր իբէն, Եւ-
րուշպիման օլան րէտուլէր իլէ իւթիյարլար
թարաֆընտան գարար վէրիլէն գանուլարը
հըֆօ կէթմէլէրի իշիւն՝ անլէր թէսիւմ՝ էտեր-
5 լէր խոյ, իմաի քիլիսէլէր իմանտա քէսպ ի
'իմարէթ պիրլէ կիւն պէ կիւն 'ատէտի թէ-
գալիւտ էթմէքտէ խոյ :
6 Վէ Ֆիրճիստան վէ Ղալաթիս տիյարըն,
տան կէշիպ՝ Ասիատա քէլամը սէջլէմէլէրի
րուհ իւլ Գուտս թարաֆընտան մէն՝ օլու-
7 մալլէ, Միսիս ճիվարընա կէշիպ՝ Պիթինիս.
յա տօղուլ կիթմէլէ ճէհա էթտիլէր իսէ տէ,
8 'Բուհ անլէրէ իլն վէրմէտիլիստէն, Միսիպը
9 կէշիպ՝ Թրօտաա էնտիլէր : Վէ կէճէլէլին
Փապլուս րուշարնտա՝ Մադէտօնիյա կէշիպ
պիրլէ էարարմէ կլլէ՝ տէլիւ քէնտիսէ կալվա-
րտան Մադէտօնիալը պիր տտէմի էնիւնտէ
10 տուրուր կէօրտիւ : Վէ պու րուշպը կէօր-
տիւքտէ, Բապպ պիրի անլէրէ պէշարէթի
թէպշըր էթմէլէ տա՝վէթ էթմիշ խոյիլին
անկալարադ, տէր հալ Մադէտօնիյա չըգ-
մադա սայ՝ կլլէտիլ :
11 Պէջլէճէ պիլ թրօտաաա սալըլլա՝ տօղուլ
Սամթրադիլէ կիթտիլ, վէ էրթմէսի կիւն
12 Նէտփօլիսէ, Օրատան տալի Մադէտօնիս
սէմթինին պաշ շէհրի, վէ մուհաճիլին մա.
հալը օլան Ֆիլիփիլէ Էտրէլ, վէ պու շէհր-
13 տէ պիր գաշ կիւն մէքս էլլէտիլ : Վէ սէպիթ
կիւնիւնտէ, շէհրտէն տըշարը քրմաղըն քէ-
նարընա, 'ատէթ իւզլէ տու'ա էթտիլէրի
մահայլէ չըգալ օթուրադ, վէ ճէմ՝ օլմուշ
14 գարլարա սէջլէտիլ : Վէ Թիսթիլարը էր-
գալանի սալթան, վէ Ալլահա 'իպատէթ էտէն
Լիտիս նամ՝ պիր գարը տիլկէյօր իտի.
Բապպ տալի Փապլուս սէջլէտիլ շէյլէրէ
տիգդաթ էթմէք իւզլէ, մէրուլմէնին գալ-
15 պիլին ալտը : Վէ քէնտիլիլէ խանէսի խալը
վաֆիթիլ օլուսադատա, էլէր պէնի Բապպա
միւմինէ 'ատտ էթտիլիլ իսէ, էվիմէ կիրիպ
իգամէթ էտիլիլ տէլիւ րիմա էթտի, վէ
իպրամ էտերէք պիրի կէօթիւրտիւ :
16 Վէ վազը՝ օլուս քի պիր տու'այա կի-
տեր իբէն, քէնտիլիստէ Ֆալըր պիր րուհ
օլան՝ վէ Ֆալ ալմասըլլէ տալարընա չօդ
քէնար կէթիլիլէ պիր ճարիլէ պիրլէ րաթ
17 կէլտի. Մէզպուրէ Փապլուս իլէ պիրիմ՝ արա-
մըգա տիւշիւպ նիտա իլէ՝ Պու տտէմէր Ալ-
լահ ը միւլթա՝մին գուլլարը օլուպ՝ պիրլէ իւ-
լաա թարաֆիլին վա՝գ էտիյօրլար՝ տէր խոյ.
18 Վէ նիլէ կիւնլէր պու էօլտա հարէքէթ էթ-
միշ օլմալլէ, Փապլուս միւլթատէր օլարադ,
տէնիւպ օլ րուհա՝ Յիսուս ֆիլիստուսն իւ-

միլլէ սանաէմը էտերիմ, անտէն չըգ՝ տէ-
19 տիքտէ, օլ սա՝աթ չըգտը : Մէզպուրէնին
տալարըն տալի քէնտիլարընին իւմիւտի քէ-
տիլիլին կէօրտիւքտէ, Փապլուս իլէ Սիլասը
թուլթուպ՝ մէյտանա րուհաան հուզուրընա
20 սիւրիւքլէրէք, Անլէրի գապիթլէրէ իհզար
իլէ՝ Պու տտէմէր Եհնուտի իբէն, շէհրիլիլ
21 ալթ իւպիթ էտիյօրլար, Վէ Բօմալը օլտըզ-
մըզ հալտէ, պիրլէ գապուլ վէ իճա էթմէ-
սի ճա՝իլ օլմայան ալիլիլէր վա՝գ էտիյօրլար՝
22 տէտիլէր : Վէ խալգ իւզլէրէրին հիւճում
էլլէմէքլէ, գապիթլէր անլէրին լիպալարընը
ճէպրէն սօյտըգտան սօնկրա՝ տէջմէլէրիլի
23 էմը էթտիլէր : Վէ անլէրի տարալ իլէ մէճ
րուհ էթտիլտէն սօնկրա, մահպէտէ իլգա
էտիլա՝ անլէրի տիգդաթլէ հըֆօ էթմէսիլի
հապսիսանէ միւտիլիլէ թէնպիլէ էթտիլէր :
24 Օլ տալի պէջլէ պիր թէնպիլէ ալմալլէ, ան-
լէրի իշ զընտանա իլգա էտիլա՝ այալարընը
թօմիւլա վալտուլ :
25 Վէ կէճէ էարսընտա Փապլուս իլէ Սիլաս
տու'ա էտիլա՝ Ալլահա համա էթմէքտէ,
մահպուլար տալի անլէրի տիլկէմէքտէ
26 իբէն, հապէտա՝ աղիմ պիր հարէքէթ իարզ
վուգուլ՝ պուլարադ, զընտանին թէմէլլէրի
տարսըլլա՝ տէր հալ ճիւմէ գապուլար ալը-
27 լըպ հէր քէսին պաղարըն չէօղիւլտիւ : Վէ
հապսիսանէ միւտիլիլ օլալանըպ՝ մահպէսին
գապուլարընը ալըզ կէօրմէքլէ, մահպու-
լար Ֆիրար էթտի զանըլլէ զըլմ չէքիլա՝
28 քէնտի քէնտիլին էօտիլիլէճէք օլտու : Ամա
Փապլուս պիւլէնա տալգ իլէ չաղըլլա՝ ֆէն-
տիլնէ պիր գարար էթմէ, զիւր ճիւմէմիլ
29 պուրատա իլ՝ տէտի : Օլ տալի ըլըզ իւ-
թէլիպ իլէրի գօշտու, վէ լէրզան օլուպ՝
Փապլուս իլէ Սիլասն այալարընա գապան-
30 տը : Վէ անլէրի տըշարը չըգարալ՝ էյ ճէն-
տիլէր, նէ՝ էտփմալըյըմ՝ քի խէլաս պուլա-
31 յըմ՝ տէտի : Անլէր տալի՝ Բապպ Յիսուս
ֆիլիստոս իման կէթիլ, վէ քէնտիլն վէ էհ-
լի պէլթին խէլաս պուլաճադարնը՝ տէտի :
32 Վէ անա վէ խանէսիլտէ պուլաճալարըն
ճիւմէսիլնէ Բապպնէ քէնտիլը սէջլէտիլէր :
33 Օլ տալի անլէրի կէճէնին հէման օլ սա՝ա-
թընտա ալըպ՝ էարալարընը էրյգատը : Վէ
քէնտիլիլէ ճէմի՝ ի թէպլիլէգաթը տէր
34 'աղապ վաֆիթիլ օլուստուլար : Վէ անլէրի
խանէսիլնէ չըգարալ՝ սօֆրա գուրտու, վէ
Ալլահա իման կէթիլիլէք ուլթիւն էհլ ի
35 պէլթի իլէ մէսրուր օլտու : Վէ սապահ օլ-
տըգտա՝ գապիթլէր չաուլարը կէնտիլիպ,
36 Օլ տտէմէլէրի սալը վէր՝ տէտիլէր : Վէ
հապսիսանէ միւտիլիլ պու սէօղլէրի Փապլուս
նաղլ էտիլա՝ Զապիթլէր ալը վէրիւմէնիլ

*Պապլուս՝ Յիսուսն րուհը :

[illegible]

- 25 լերտէ սաքին օլմայըպ, Անա պիր շէյէ միւհ-
թաճ կիպի ինտան էլի իլէ խըտմէթ օլունմաղ,
չիւնքի ճիւմէյէ հայտթ վէ նէֆէս վէ հէր
26 շէյի իհասն էտէն Օ տըր. վէ նէվ ի պէշէ-
րին ճիւմէ միլէթլէրինի պիւթիւն բու ի զէ.
մինտէ սաքին օլմայըպ իչիւն, պիր գաստան
խալզ էտիպ՝ մուգատտէմճէ մու'սլլէն վա-
գըթլարը վէ մէսքէնլէրինի հուտուտլարընը
27 թահտիտ էլլէտի, թա քի հէր նէ գատար
Ալլահ հէր պիրմիզտէն ուզազ տէյիլ իսէ
տէ, անը տրայալար, պէլքի լէմա իլէ անը
28 պուլըրլար: Զիրա անըն իլէ՝ եաշլարը վէ
շարքէթ էտէրիզ վէ մէլճուտ իզ, նիթէ
քիմ՝ սիզին շա'իրլէրինիզտէն պա'ղըլարը՝ Զի-
րա պիզ տէ անըն նէպի իլ՝ տէյիւ սէօյլէ
29 միշ տիր: Իմտի պիզ Ալլահն նէպի օլար.
զըմիլ թադտիրտէ, Ուլլահիլէթի ինտան
սէնա'աթը վէ հիւնէրի իլէ օյուլմուշ օլան
ալթուհի եա կիւմիւշ եա թաշա պէնկզէր
30 զանն էթմէմէլի իզ: վէ Ալլահ իշպու ճէ.
հայլէթ գէմանլարընտան իզմաղ էթտի իսէ
տէ, շիմտի հէր հէրտէ առէմէլէրին ճիւմէյի.
նէ լէմվէէ էթմէլէրինի թէնպիհ էտիյօր:
31 Զիրա քէնտիսի թա'նին էթտիյի առէմին
վաարթասըյլէ տիւննայը 'աաալէթ իւզրէ
հիւքմ էթմէք իչիւն՝ պիր կիւն թախտիս
էթմիշ օլուպ, անը տա էմվաթտան գըյամ
էթտիրմէսիլլէ ճիւմէյին իման էթմէլէրինն
սէպէպ վէրտի:
32 վէ էմվաթտան գըյամը իչիթտիլլէրին-
տէ պա'ղըլարը իաթիհզա էտիպ՝ պա'ղըլարը
տախի՝ Պու խուսուտան սէնի թէքքար տինկ
33 լէրիլ՝ տախիլէր: վէ պէյլէճէ փալլօս արա-
34 լարընտան չըգաը: Ամմա պա'ղը առէմիլէր
անըն իլէ միւլթէհիտ օլուպ իմանա կէլտի-
լէր. վէ պուլըրըն արաալընտա Արիփաղոս
լը Տիօնիսիօս իլէ Տամարիս նամընտա պիր
գարը վէ անլըր իլէ սա'իրլէր տախի վար իտի:

ՊԱՊ 18

- 1 Պա'տէհու փալլօս Աթինատան մուֆտրա-
2 գաթիլէ Գօրընթօսս կէտի: վէ Գլուտտիօս
Գոյտէրն պիլ ճիւմէլէ Եհհուտիլլէրին թօմա-
տան չըգմայարը իչիւն սիւտուր էտէն էմի
սէպէպիլլէ՝ իթալիատան հէնուզ կէլմիշ օլան
'ան աարլ փօնթօլը Ագուլլաս նամ պիր
Եհհուտի իլէ գէվճէսի փրիսգիլլայը պուլուպ՝
3 անլէրին խառնուս կիթտի: վէ սէնա'աթլարը
պիր օլմաղէ, էանլարընտա գալլպ իշլէր իտի.
4 զիրա սէնա'աթլարը չաաըրճըլըք իտի: վէ
հէր սէպիթ կիւնիւ սինաղօղաա միւպահէսէ
էտիպ՝ Եհհուտիլլէրի վէ Եուաննիլլէրի իլզաճ
5 էտէր իտի: վէ Սիլաս իլէ թիմիթէօս Մա-

- գէտօնիատան Էնաիլլէրինտէ, փալլօս բու-
հընըն թէշվիգիլլէ, Եհհուտիլլէրէ Գիսուսըն
Մէսիհ իտիլլէն գալլի'էն շէհատէթ էտէր
6 իտի: վէ անլէր մուգապէմէթլէ քիւֆը էթ-
մէլլէրիլլէ, քէնտիսի էլպիսէսինի սիլքիպ տն.
լէրէ՝ Գանընըզ պաշընըզ իւզէրինն օլուսն.
պէն փաթ իմ՝ շիմտէն սօնկրա թա'իֆէլլէրէ
7 կիտէրիմ՝ տէտի: վէ օրատան չըգալ՝ Ալլա-
հա 'իպատէթ էտէն Եուսթօս նամ պիր քիմ-
սէնին խանէսինն կէլտի. օլ խանէ սինաղօ-
8 զա միւլթթասըլ իտի: վէ սինաղօզ ըէ'իսի
Գրիսիօս քէաֆֆէ ի էհի ի պէլթիլլէ Բապ-
պա իման էթտի Գօրընթօլըլարտան տա-
խի նիչէ քիմէլլէր իշտիլպ իման էտէրէք՝ վաֆ-
9 թիզ օլունտուլար: վէ Բապպ կէճէ բույա-
տա փալլօսա՝ Գօրգմա, լաբին սէօյլէ վէ
10 սիւքիւթ էթմէ. Զիրա պէն սէլին իլէ իմ՝
պիր քիմնէ տախի ըննճիտէ էթմէք իչիւն՝
սանա հիւճուճ էթմէյէճէք տիր, չիւնքի պու-
շէհրտէ պէնիմ գալլմըմ չօգ տըր՝ տէտի:
11 վէ տրալարընտա Ալլահն քէլապիլը թա'իմ
էտէրէք, պիր սէնն վէ ալթը ալ իգամէթ
էլլէտի:
12 վէ Ղալլիօն Ախայեա վալիսի իքէն, Եհ-
հուտիլլէր պիլ իթթիֆազ փալլօսըն 'ալէյի-
13 նէ գալլըպ՝ անը մաշքէմէյէ ճէլլ իլէ՝ Պու
քիմնէ շէրի'աթըն իսիլաֆը վէճէլլէ Ալլահա
'իպատէթ էթմէյէ առէմիլլէրի թէշվիգ էտիյօր՝
14 տէտիլլէր: վէ փալլօս աղզընը տալմազ իւզրէ
իքէն, Ղալլիօն Եհհուտիլլէրէ՝ էյ Եհհուտի-
լլէր, էյէր մէսէլէ պիր հազգաղլըք եախտա պիր
ֆէնա իշ օլա իտի, սիզէ հազգ իւզրէ թէ.
15 համմիւշ էտէր իտիմ: Ամմա մէսէլէ սօզ
եա իամիլէր եա շէրի'աթընըզ տա'իր իսէ, սիզ
քէնտիլլիզ կէօրիւնիւզ. զիրա պէն պու շէյ-
16 լէրէ հաքիմ օլմազ իսթմէմէմ՝ տէլլէրէք, Ան-
17 լէրի մաշքէմէտէն թարա էլլէտի: Օլ վա-
գըլթ ճիւմէլէ Եուաննիլլէր ինաղօզ ըէ'իսի
Սօսթէնէսի թուլթուպ՝ մաշքէմէլինն էօնիւնտէ
տէօյէլլէր իտի. Ղալլիօն իսէ պու շէլլէրին
հիշ պիրինի վալիֆէ էտինմէտի:
18 փալլօս տախի իայլ լազըլթ տաշա էյ-
լէնիպ՝ պա'տէհու պիրատէրլէր իլէ վէտա՝
էտէրէք նէզրի օլաղըզ ճիւմէլլէ Գէնիւրիատա
պաշընը թրաշ էթտիլլէրն սօնկրա, փրիս-
գիլլա վէ Ագուլլաս քէնտիսիլլէ պէրապէր
օլարազ, պահէն Սիւրիայա 'աղմէլլէ էլլէ-
19 տի: վէ Եֆուտաա վաարլ օլաղօղա, անլէրի
օրատա պրադար. քէնտիսի տախի սինաղօ-
զա կիրիպ՝ Եհհուտիլլէր իլէ միւպահէսէ էթ-
20 տի: վէ էանլարընտա պիր միւպատէթ տաշա
մէքս էթմէսինն ընճա էթտիլլէր իսէ տէ, բազի
21 օլմայըպ, Անճապ՝ կէլէճէք պայրամը մուլթլա-
գա Եհհուտիլլէրն էթմէլլէ իմ, ամմա Ալլա-

- հըն իրատեթիկը երնե սիղե տեօնեքիմ՝ տե. յերեք, անէր իլէ վետա՝ էտիպ Էֆսուստան
- 22 պահէն չգալը : Վէ Գոյսեթիկէյէ վաղը օլ տրգտա , Երբ-ւիէ չգալը՝ քիլիսէյի սելամ :
- 23 լատրգտան սօնկրա՝ Անթաքիայա էնտի : Վէ պիր միւտաթ մէքս էթաթիքտէն սօնկրա , չգալը Ղալաթիա էյալէթի իլէ Ֆրիճիայը սըրա իլէ տօլաշարագ , ծիւմլէ շայիրալէրէ թագվիլէթ վերի իտի :
- 24 Վէ էհէ ի քելամ վէ քիթապարտա մուհիր Ափօլսո իսմինտէ՝ իտն տալ իսքէնտէ :
- 25 Բիլէյն պիր Եհհուտի Էֆսուսա կելաի : Պուստեմ Րապպըն թարիգինտէ թալիմ՝ օլուն . մուշ , վէ բուհճա շայիրէթլի օլմաթլէ , Րապպա միւթա՝ալլիգ շէյլէրի սեյլէրիպ՝ տիգգաթլէ թալիմ՝ էտեր իտի , Ֆագաթ Եալլէնը Եուհաննանըն վաֆթիգինի պիլի իտի :
- 26 Վէ սինաղօղտա ճէտարէթլէ սեյլէմէյէ պաշ լատրղընտա Ագուիլա իլէ Փրիսգիլլա տաթի անը իշիթմէլէրիլէ Եանլարընա ալըպ՝ Ալլա . հըն թարիգինի անա տահա զիյառտէ թաս
- 27 Բիհ էթաթլէր : Մերգու՝ Ախպեայա կէլմէքլիյի միւրառա էթմէքլէ , պիրատերէր աշ թէր . զիպ էտերէք , շայիրալէրէ անը գապուլ էթմէլէրի խուտուսընտա Եաղարըր : օլ տաթի վաղը օլըրգտա՝ ինայէթլէ իսմն էտէնլէրէ
- 28 չօգ Եարաթմ՝ էյլէտի : Չիրա քիթապարտան Յիսուսըն Մէսիհ իտիլինի պէյան էտերէք , Եհհուտիլէրի՝ ալէնէն վէ էքիսէն իսքեաթ էտեր իտի :

ՊԱԳ 19

- 1 Վէ վաղը՝ օլտու քի՝ Ափօլսո Գօրընթօտա իքէն Փալլօս Եօգարը սեմթլէրի տօլաշարագ Էֆսուսա կելիպ , պիր գաշ շայիրա պուլտըգ .
- 2 տա անլէրէ՝ իման էթաթիլինիգաէ Բուհ իւլ Գուտաա նա՛իլ օլարըն՝ զ ժը՝ տէտի . անլէր տաթի անա՝ Բուհ իւլ Գուտա մեվճուտ իտի :
- 3 Երնի պիլէ իշիթմէաթլէ՝ տէտիլէր : Օլ տաթի անլէրէ՝ Էյլէ իսէ նէյէ՝ վաֆթիլ օլունալը . նըլ՝ տէտիքտէ , անլէր՝ Եուհաննանըն վաֆ .
- 4 Թիլինէ՝ տէմէլէրի իւղէրինէ , Փալլօս՝ Եուհաննա գալմա Պէնտէն սօնկրա կելինէ , Եա՛նի Քրիստոս Յիսուսա իման էտիլիլ՝ ալէլէրէք , թէվպէ վաֆթիլիլ իլէ վաֆթիլ էյլէտի՝
- 5 տէտի : Անլէր տաթի պունու իշիթաթիքտէ , Րապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիլ օլուն :
- 6 տըլար : Վէ Փալլօս իւղէրէրինէ էլլէրինի գօտըգտա , Բուհ իւլ Գուտա անլէրին իւղէրինէ կելմէքլէ լիսանլար թէքէլլիւմ էտերէք
- 7 իլհամ իլէ սեյլէրլէր իտի : Վէ ծիւմլէսի
- 8 Թագրիպէն օն իքի առէմ իտի : Վէ սինաղօղա կերիպ՝ իւշ այ միւտաթէթ մէլէքիլթ

- Ուլլահա միւթա՝ալլիգ շէյլէրտէն ճէտուրա . նէ պահա էտերէք , առէմլէրի իլղամ՝ էտեր
- 9 իտի : Վէ պա՛ղը քիմնէլէր ինառ վէ մուխա . լէֆէթ էտերէք , խալղըն հուգուրընտա պուլթարիգ հագգրիտա քէօթիւ սեյլէտիլէրին . տէ , անլէրտէն չէքիլտի , վէ շայիրալէրի այըրըպ հէր կիւն թիրանսո նամ՝ պիր քիմնէնին
- 10 մէտրէսէսինտէ միւպահէսէ էտեր իտի : Պուտաթի իքի սէնէ տէվամ էթմէքլէ , Ասիտաա միւթմէք քիլլէրին քէտֆէտի , կերէք Եհհուտիլէր կերէք Եուհաննանլէր , Րապպ Յիսուսըն՝ քէլմէլէր իշիթաթիլէր : Վէ Ալլահ Փալլօսըն Եէտիլէր Ֆէվգ էլ՝ իտէ միւ՛ծիլէր
- 12 իճրա էտեր իտի . Շէյլլէ քի անլէր ճէստին . տէն խաթապարա մէտիլլէր Ետիստ փէշթի . մալլար կէօթիլիւլմէքլէ , անլէր մարաղլա . բընտան շիֆա պուլուպ՝ շէրիլ բուհլար տաթի չըգար իտի :
- 13 Վէ տօլաշմաղտա օլան Էֆսուսըն Եհհուտիլէրտէն պա՛ղըլարը շէրիլ բուհլը քիմնէլէրին իւղէրինէ Րապպ Յիսուսըն իսմինի օղու . մաղա միւծաթէթ էտիպ , Փալլօսըն վա՛ղ էթաթիլ Յիսուս իլէ իւղէրինիլէ գառէմ՝ օ .
- 14 գուրըլ՝ տէրլէր իտի : Վէ պունու էտէնլէք պաշ քէտհին իղբէվա նամընտա պիր Եհհուտիլէրին Եէտի օղու իտի : Վէ օլ շէրիլ բուհ ճէվապէն՝ Յիսուսըն թանըրմ , Փալլօսը տա պիլիլիմ , լաքին սիլ քիմլէ՛ր սինիլ՝ տէտի :
- 16 Վէ շէրիլ բուհլը առէմ՝ անլէրին իւղէրինէ սըչըպըպ՝ անլէրէ թէսալլաթ էտերէք , զաալիպ կելմէլլէ , օլ իտնէտէն իւրեան վէ
- 17 մէճրուհ օլարագ Ֆիրաթ էթաթիլէր : Պու տաթի Էֆսուստա միւթմէք քիլն ծիւմլէ Եհհուտիլէր իլէ Եուհաննանլէր մա՛լիւմ օլուպ , ծիւմլէսինէ գօրղու տիւշմէքլէ՝ Րապպ Յիսուսըն
- 18 իսմի թա՛ղիմ՝ օլունուր իտի : Վէ իման էթմիշ օլան նիլէ քիմնէլէր կելիպ՝ իմէլլէրինի
- 19 ի՛թիլաթ իլէ հիքիպէ էտերլէր իտի : Վէ սիհրաղաղըգ էտէնլէրտէն վաֆթիլ քիմնէլէր քիթապարընը ճէմ՝ էտիպ , վէ ծիւմլէնին Եօնիւնաէ Եաղըպ անլէրին պահապընը հիսապ էթաթիլէր՝ էլլի պին Գիլգիլ կիւմիւշ պուլտու .
- 20 լար : Պու միւլվալ իւղէր Րապպըն քէլամը զիյառէսիլլէ թէրապղը Ետիպ գուվլէլլէնիլ իտի :
- 21 Վէ պու շէյլէր թէմամ՝ օլարգտա , Փալլօս Մագէտօնիա իլէ Ախպեայը տօլաշարգտան սօնկրա , Երբուշտիմէ՝ աղիլմէթ էթմէլ ըուհընտա թամմիմ էտերէք՝ Օրպալ վարաղգտան սօնկրա Բօմայը տաթի կէօրմէլլիլմ կէ .
- 22 Բէք տիր՝ տէլիպ , Քիւնտինէ իըտմէթ էտէնլէրտէն իքի քիշի , Եա՛նի թիմսթէօս իլէ Էրաթիթօր Մագէտօնիայա իրաւ էտիպ՝ քէնտաթի պիր միւտաթ Ասիտաա մէքս էթաթի :

23 Վէ օլ էննատէ պու թարիգ խուսուօրնտտ
24 խայլի վէլվէլէ վագը՝ օլտու։ Զիրա Տիմիթրիօս
խամնտէ պիր գոսյումճը, կիւմիւշտէն Արտե-
միս Գաբրիէլ Տէրէլ րէսմէրինի ետփմաղլէ,
էհլէ սէնա'աթա խայլի քետր էթտիրի Խոթի,
25 Մէրգում անկեր իլէ պու միսիլլիւ շէյրէրի ետ.
փանլարը ճէմ՝ էտիպ՝ էյ առէմլէր, պու սե-
նա'աթնն պիլիմ սէպէպ ի տէվլէթիմիլ օլ
26 աղղընր պիլիմսինիլ։ Վէ պու Փավլօսն՝ էլ
իլէ ետփընն էլ-հը- իլաճ տէյիլ տիր՝ տէ.
յէրէք, ետլընըլ էֆսուստա տէյիլ, ամմա
հէման պիւթիւն Ասիատա վաֆիր իալըլ իդ-
նա՝ էտէրէք, իլլալ էթտիլինի կէօրիւպ իշի-
27 տիյօրսնըլ։ Վէ ետլընըլ պու էննաֆըմըլ
հադարէթէ տիւշար օյմաթ թէհլիքսինտէ օլ
մայըլ, աննաթ իլաճ ր'աղիմէ օլան Արթէ-
միսին հէյքէլի տախիլ լա շէյ ի'թիպար օլու-
նուպ՝ պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանն մա-
պուտտիսի պուլուսանն ր'աղալէթի տախի
28 միւնհէտիմ՝ օյմաթ տըր՝ տէտի, Վէ պուսու
իշիթտիլիքսինտէ՝ փիւր զաղապ օլարաթ,
էֆսուսլըլարն Արթէմիսի պէյիլք տիր տէ.
29 իւ պաղըլըլար։ Պիւթիւն շէհր տախի
տաղտաղա իլէ էմմու օլուպ՝ Փավլօսն եօլ-
տաշլար օլան Մադէտօնիլըլ Ղայօս իլէ Ա-
րիսթարիօսը գափըլ՝ ծիւմլէսի պիրտէն սէյ-
30 րանկեսա գօշտուլար։ Վէ Փավլօս խալըն
արասընա կիրմէք իսթէտի իսէ տէ, շայիրտ.
31 լէր անը պրաքմատըլար։ Հէմ տախի Ասիա
րու՝ էտաղնտան պա'ղըլարը տօսթլարը օլաղը
ծիհէթլէ անա խապէր կէօնտէրիպ՝ սէյրան.
կեսա լա քէնտիլինի կէօսթէրմէմէսինի րիճա
32 էթտիլէր։ Իմտի ծիւմլէսը գարմադարըլ օ.
լուպ՝ էքրէրիսի նէ սէպէպտէն տալըլ ճէմ՝ օլ
տաղլարընըլ պիլմէյէրէք, քիմի պուսուս վէ
33 քիմի շուսու պաղըլըլ Խոթի։ Վէ Եէհուսի.
լէրին սէվգ էթտիլիքսինտէ Խաքէնտէրի խալըն
արասընտան իլէրի սիւրտիլէր։ Խաքէնտէր
տախի էլի իլէ իշարէթ էտիպ ծիւմլէսըլ ճէ-
34 վապ էթմէք իսթէտի իսէ տէ, Եէհուսի օլ-
տաղընըլ անկիտաղլարընտա, ծիւմլէսի պիր
տվաղ իլէ՝ էֆսուսլըլարն Արթէմիսի պէյիլք
տիր տէյիլ իլէ սա'աթ գատար պաղըլըլար-
35 ար։ Ամմա լէհլէ քետիլիլ խալըլ թէնքին
էտիպ՝ էյ էֆսուսլըլ տաթլէք, գա'նիլ ա.
տէմ վար տըր քի էֆսուսլըլարն շէհրին
իլաճ ր'աղիմէ օլան Արթէմիսին վէ Զէֆ-
թարաֆընտան նաղիլ օլան սանէմին հէյքէլ
36 խաաթիմի օլաղընըլ պիլմէյէր։ Իմտի պուշլար
ի'թիլիքըլ գաղաւ էթմէլ շէյրէր օյմաղլէ,
սիւրիւնէթ իւզրէ օլուպ՝ թէտպիրսիլ հադէ-
37 քէթ էթմէմէսիլ լաղըմ տըր։ Զիրա պու ա-
տէմլէրի կէթիլիլինիլ, ամմա հէյքէլ սոյու-
նըլար ետիստ իլաճընըլ քիւֆր էտիլիլէր

38 տէյիլէր տիր։ Վէլ հաարը էյեր Տիմիթրիօս
վէ անն իլէ պէրապէր պուլուսան էհլ ի սե-
նա'աթնն պիր քիմնէ իլէ պիր սա'աթլարըլ վար
իսէ, մուհաքէմէ կիւնէրի օլալօր։ Տաքիմլէր
տախի վար տըր, պիրի պիրի իլէ մուրաֆա'ա
39 օլուսլար։ Վէ էյեր մաթլուպընըլ մէվատտ ր
սա'իլէյէ տաիր իսէ, ճէմիլէթ ի մէշուսէտէ
40 Ֆաալ օլուսուր։ Զիրա պու կիւնէրի վագըլա-
տան տալըլ իիթիլլալ թէհլիքսինտէ իլ. չիւն-
քի պու գարըլըլք իշիւն պէյան էտէ պիլէ-
ճէք սէպէպիմիլք եօգ տըր՝ տէտի վէ պու
շէյրէրի սէյլէթիլտէն սնկրա՝ ճէմա'աթը տա-
ղըլար։

Պ Ա Պ 20

1 Վէ վէլվէլէ սաքին օլաղլատան սնկրա՝
Փավլօս շայիրտէրի շաղըլըլ վէտա՝ էտէրէք,
2 Մադէտօնիլա կիթմէք իւզրէ չըգալըլ, Վէ
օլ սէմլէրի տալըլըլ՝ անկերէ չօգ քէլլամ
իլէ նաա'աթ վէրաթտէն սնկրա, Եուսու.
3 նիլթանա կէլիլ։ Վէ իւշ ոյ մէքս էթտիլ-
տէն սնկրա, պա'սին Սիւրիպա կէհէմէյի
սըրատա, Եէհուսիլէր անն ր'ալէյինէ պիր
հիլէ թէրթիլ էթմէլէրիլէ, Մադէտօնիլ
իւզէրինտէն ր'աղալէ էթմէլէ գարար վէրաթ.
4 Վէ *Պէրիալը Սօփաթիօս վէ Սէլանիլիլէր-
տէն Արիսթարիօս իլէ Սէգուստու վէ Տէր-
պէլի Ղայօս վէ Թիմօթէօս, վէ Ասիալը Թի-
իլիլ օլ իլէ Թրօֆիմօս Ասիայա գատար անա
5 րէֆաղաթ էթտիլէր։ Պուշլար իլէրի կիտիլ
6 պիլի Թրօստա պէլլէտիլէր։ Պիլ տախի ֆէ.
թիր կիւնէրինտէն սնկրա, Զիլիֆիտէն
պա'սին չըգըլ պէշ կիւնտէ ետլարընտ
Թրօստա վարըլ, օրատա ետի կիւն էյլէնաթի.
7 Վէ հաֆթանն պիրինի կիւնիւ, շա-
լիլիլէր՝ էքմէք փարէլէմէյէ ճէմ՝ օլաղլա-
րընտա, Փավլօս էրթմէրի կիւն կիտիլտէ
մաղլէ, անկեր վա'ղ էտէրէք, քէլլամը կէճէ
8 եարըսընտէք ուղաթտըլ, Վէ օլ ճէմ՝ Դօլ-
տըլարըլ ֆէվգանի օտատա փէք չօգ գա'ն.
9 տիլէր վար իտի, Վէ Էվթիլիս իսթիլտէ
պիր նէվլիլան փէնէրէտէ օթուրուպ տէրին
ույգուլա տալմըլ իտի, վէ Փավլօս վա'ղընըլ
ուղաթտըլընտ անն ույգուսըլ զալէպէ էթ-
մէքլէ, իւշիւնիւ թապաղատան աշաղը տիւ-
10 չիւպ մէյիլէն գալտըլըլար։ Փավլօս տախի
էնիպ՝ իւզէրինէ տիւշիւն, վէ անա սարըլըլ
վէլվէլէ էթմէյիլինիլ, զիրա ճանը տէրւնին-
11 տէ տիր՝ տէտի, Վէ երինէ եօգալըլ չըգըլ

* Պա'ւլուս փիրրօս օղլու Սօփաթիօս
† Պա'ւլուս օլաղըլմըլ

էքմէք փօրէլէյերէք եէտիլէր, վէ սահար
վազթընա տէկին չօդ քէլամ' էթտիքտէն
12 սօնկրա' պէջլէճէ չեգտը : Վէ օլ Նէվճիվա-
նը սաղ կէթիլիպ զիյառէսիլէ միւթէսիլի
13 օլտուլար : Պիղ տախի կէմիյէ պինէրէք'
Փալլօսը Ասօստան ալմադ իւզրէ օրսյա կիթ-
տիք, զիրա քէնտիսի եսյա կիտէճէկինտէն'
14 պէջլէ ըսմարլամը իտի : Վէ Ասօստա պիղէ
միւլազաթ էթտիքտէ անը կէմիյէ ալապ' Մի-
15 տիլիյէ կէլտիք : Վէ օրատան աչըլապ' էր-
թէսի կիւն Սազըլ տատարնըն դարընընա
եէթիլիպ, տահա էրթէսի կիւն Սամսա վա-
ալ օլարապ, թրօղիլնտա կէճէլէյիպ' էր-
16 թէսի կիւն Մէլիտօսա կէլտիք : Զիրա Փալ-
լօս 'Նյտ իւլ խամին կէնիւ միւմբին օլար-
ղը թագտիրտէ Երուշալիմտէ պուլունմազ
իւզրէ իսթի'ճալ էյլէտիլնտէն, Ասիտա
վաղըր կէչըմէք իչիւն, Էֆսուսն Եօնիւն-
տէն պոչրէն կէչմէյէ գարար վէրմիլ իտի :
17 Վէ Մէլիտօստան Էֆսուսա Խալէր կէսնտէ-
րիպ' քիլիսնին իսթիյարլարընը տա'վէթ
18 էյլէտի : Վէ Եանընա կէլաիքէրինտէ, անլէ-
ն տէտի քի' Ասիտա կէլտիլիմին իլք կիւ-
նիւնտէն պէրու ճէմի' ի վազըթ իէ վէճէլէ
սիզին իլէ պուլունուպ քէմալ ի թէվաղըն'
19 Վէ չօդ կէօզ եաղարըյլէ վէ Եէհուաիլէրին
Տիլէյերի սէպէպինտէն պանա վազը' օլան
Եօնիւնտէն իլէ Բապպա խըտմէթ էթտի-
20 իտի, Վէ կերէք Եէհուաիլէրէ վէ կերէք
Եօնիւնտէնտէն' Ալլահա օլան թէվալ վէ Բապ-
պըլըլ Յիսուս ֆրիտտա օլան իման Տագ
21 գընտա չէհատէթ էտէրէք, Ֆա'իտէլ շէյլէր
տէն սիզէ խապէր վէրիպ 'ալէնէն վէ խանէ պէ
խանէ սիզի թա'լիմ' էթմէքտէն աղա չէքին-
22 մէտիլիմի քէնտիլիպ պիլիլիսիլիպ, Վէ չիմաի
իլթէ պէն րուհաա պաղըլ օլարապ, Երու-
շալիմէ կիտիլօրըմ, վէ պանա օրատա վազը'
23 օլաճագ շէյլէրի պիլիմ' : Ֆագաթ Բուհ իւլ
Գուտս Տէր չէհրտէ պանա չէհատէթ էտիպ'
Սէնի պէնտէր վէ մուղապաղար պէքիլօր'
24 տէյիւ պույուրըր, Լաքին Տիչ պիլիլի սոյ-
մամ, Ճանըլը տախի քէնտիմէ գըլմէթի
թուլթմամ : Թա քի սէֆէրիմի վէ Ալլահն
իւնայէթիլնին պէշարթիլնէ չէհատէթ էթմէք
իչիւն Բապպ Յիսուստան ալտըղըմ խըտմէթի
25 սիւրուր իլէ իթմամ' էտէլիմ' : Վէ չիմաի
իլթէ սիզ' քի պէն արանըգտա մէլէքիլի
Ուլլահն վա'ղ էտէրէք տօլաշտըմ, Ճիւմէ-
նիլ էիւզիւմիւ արթըգ կէօրմէյէճէլիլիլի
26 պիլիլիմ' : Պու էճիւն պէն Ճիւմէյէն գանըն-
տան պէրի օլտըղըմ սիզէ պու կիւն չէհա-
27 տէթ էտէրիմ' : Զիրա սիզէ Ալլահն քէտֆ-
ֆէ ի իրատէթիլնի խապէր վէրմէքտէն չէքին-
28 մէտիմ' : Իմաի քէնտիլիլիլի, վէ Ալլահն քէն-

տի գանը իլէ իլթիլա էթտիլի քիլիսէսինի
կիւլթմէք իչիւն, Բուհ իւլ Գուտտան սիզի իւ-
զէրինէ նազըր թա'նին էյլէտիլի պիւլթիւն
29 սիւրիւյէ մուգալէտ օլունըլ : Զիրա պէն պի-
լիլիմ' քի' պէն մուֆարապաթ էյլէտիլէտէն
սօնկրա, արանըգա աղըն գուրալար կիրիպ'
30 սիւրիւյէ էտիլկէմէյէճէք տիր : Վէ քէնտի
արանըգտան տախի, շալիլալէրի քէնտի ար-
գալարը սըրա չէքմէք իչիւն, Ֆատիտ շէյլէր
սէջլէյէն առէմէր գուհուր էտէճէք տիր :
31 Պու էճիւն ույանըլ տուրընըլ, վէ իւչ սէ-
նէ կէճէ կիւնտիւլ Տէր պիլիլիլիլի կէօզ եա-
շը իլէ նապիճաթ վէրմէքտէն ֆարիլ օլմար-
32 ղըմ տէր խաթըր էտիլիլիլի : Վէ չիմաի, էյ
պիրատէրլէր, սիզի Ալլահա վէ անըն 'իւնայէ-
թիլնին քէլամնա ըսմարլարմ, օլ քի սիզի
պինա էտիպ Ճիւմէ մուգապտէսիլէ իլէ պէ-
րապէր սիզէ միւրաա վէրմէյէ գարար տիր :
33 Հիչ պիր քիմէնին կիւմիւլիւնէ եա ալթու-
նընա եա էպապընա թամա' էլթմէտիմ' :
34 Քէնտի իճթիլաճաթըմա վէ պէնիմ' իլէ պէ-
րապէր օլանլարա պու էլլէրին խըտմէթ էթ-
35 տիլիլիլի քէնտիլիլի պիլիլիլիլի : Պէջլէ մէք
վէրիպ' զա'իլիլիլի իմատա էթմէք, վէ Բապպ
Յիսուսըն' Վէրմէք ալմագտան զիյատէ միւ-
պարէք տիր' տէտիլի քէլամը տէր խաթըր
էթմէք կերէք իտիլիլիլի սիզէ Տէր վէճէլէ կէօս-
36 թէրտիմ' : Վէ պու շէյլէրի սէջլէտիլէտէն
սօնկրա' տիլգ չէօրիւպ Ճիւմէյէ իլէ պէրա-
37 պէր տու'ա էյլէտի : Վէ Ճիւմէյէտէն պիր
չօդ աղաշըլ վազը' օլուպ' Փալլօսըն պոչնու-
38 նա սարըլապ անը Եօփտիլէր, Վէ խուտուսա'
Եիւզիւմիւ արթըգ կէօրմէյէճէքտէնտէն' տէ-
տէր սօզալէն տօլալը զիյատէսիլէ միւլէտ-
տէր օլտուլար : պա'տէհու անը կէմիյէ գա-
տար թէչիլի' էթտիլէր :

ՊԱՊ 21

1 Վէ վազը' օլտու քի անլէրտէն մուֆարա-
գաթըմըգտան սօնկրա աչըլապ, տօղրու Գօս
աաաա'նա' վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա, օրու
2 տան տախի Փաթարալա կէլտիք : Վէ Ֆիլի-
գիլիլի կիտէճէք պիր կէմի պուլմաղէ, պինիպ
3 աչըլալէք : Վէ Կըպըր կէօրիւնիւպ, անը
սօլաա պրապարապ, Սիւրիա թարաֆընա կի-
տիպ, կէմի Եիւքիւնիւ Սուրաա պօշալտաճագ
4 օլտըղընտան' օրսյա չեգտըր : Վէ շալիլալէ-
րի պուլալապ' օրատա եէտի կիւն գալալըգ :
պուլալար տախի Բուհն վալթմասըյլէ Փալ-
5 լօսա' Երուշալիմէ չեգմա' տէրլէր իտի : Պիղ
իսէ օլ կիւնլէրի կէչիլտիլէտէն սօնկրա, չը-
գըպ Եօլա ըէվան օլտըղըմըգտա, Ճիւմէյէսի գա-
րըլար վէ չօճու գըլար իլէ պէրապէր շէհրին տը-

շարունակ տեղին պիղի թէշէրի՝ էտիպ, տենիդ
սահիլնտէ տիզ չեօքերէք տուա էլէտիք,
6 Վէ պիրի պիրիմիզ իլէ վէտա՝ էթտիքտէն
սոնկրա՝ պիզ կէմիյէ պինտիք, անլէր տէ
7 քէնտի մահալլէրինէ 'ավաթէ էթտիլէր: Վէ
պիզ տենիզ սէֆէրինի թէքմիլ էտերէք,
Սուրտան փթօլէմախէ վասըլ օլաղղըմըգտա,
պիրատէրլէրի սէլամսլըպ՝ պիր կիւն անլէրին
8 եանլարնտա գալաղ: Վէ պիզ [Փավլօսըն
րէֆիգլէրի] էրթէսի կիւն չըգըպ՝ Գալաթիյէյէ
կէլալիք, վէ ետալէրտէն օլան Միւպէշշիւր Ֆի.
լիպղօսըն խանէսինէ կիրիպ՝ եանընտա գալ.
9 աղ: Պուշուն տախի իլհամ իլէ սէյլէյէն
10 տէօրթ պագիրէ գըզը վար իտի: Վէ պիզ
օրատա խալի վագըթ մէքս էտէր իքէն, Եէ.
հուտիյէտէն Աղապօս իսմինտէ պիր փէյղամ.
11 պէր էնիպ՝ Եանըմըզա կէլալի, վէ Փավլօսըն
գուշաղըն ալըպ քէնտի էլլէրիլէ պաղաւ.
րընը պաղղապարագ, Բուհ իւլ Գուտա՝ Պու.
գուշաղըն սահիպի օլան առէմի Եէհուտիլէր
Եէրուշալիմտէ պէյլէ պաղղապար՝ թա'իֆէլէր
էրինէ թէլիմ էտէճէրլէր տիք՝ աէյիւ պուլու.
12 բուր՝ տէտի: Վէ պու շէյլէրի իշիթտիյի.
միզտէ, պիզ վէ ետրլէր Եէրուշալիմէ անըն
13 չըգմամաւընը րիճա էլլէտիք: Ամմա Փավլօս
ճէվապէն՝ Աղապօս գալպիմի գըրարագ, Նէ.
էտիյօրաղընը. գըրա պէն Եէրուշալիմտէ եա.
լընը պաղղանմայա տէյիլ, ամմա Բապպ Զի.
սուսըն իսմի իշիւն էօլմէյէ տախի հաղըր իմ.
14 տէտի: Վէ քէնտիսի գանմատըղընտա, պիզ
Բապպլէն միւրատըր օլուտի՝ տէյէրէք սիւքիւթ
15 էլէտիք: Վէ պու կիւնէրտէն սոնկրա հա.
16 զըլմարպ Եէրուշալիմէ չըգաղ: Վէ Գալաթ.
րիյէտէն պա'զը շալիւրալէր պիլիմ իլէ պէրա.
պէր կէլիպ՝ պիւի եանընտա միւրատֆիր օլա.
ճաղըմը Մընտօսն նամ էգըի շալիւրա վէ
Գըպըսըն պիր առէմի կէօթիւրտիլէր:
17 Վէ Եէրուշալիմէ վասըլ օլաղղըմըգտա,
պիրատէրլէր պիզի սիւրուր իլէ գապուլ էթ.
18 տիլէր: Վէ էրթէսի կիւն Փավլօս պիզիմ իլէ
պէրապէր Եա'գուպըն եանընա կիթտի, ճէմի՝ ի
19 իլիթիլարըր տախի հաղըր իտիլէր: Վէ ան.
լէրէ սէլամ վէրտիքտէն սոնկրա, քէնտի իւրա.
մէթի վասթմաըլէ Ալաշն թա'իֆէլէր ա.
րատընտա իճրա էթտիյի շէյլէրի պիլէր պի.
20 ռէր հիքէպէ էլլէտի: Անլէր տախի իշիթ.
տիքլէրինտէ, Բապպա համա տէտիպ՝ անա
տէտիլէր քի՝ Եյ պիրատէր, իմանա կէլիշ
օլան Նէ գատար պին Եէհուտիլէր մէվճուտ
օլաղղընը կէօրիյօրաըն. ճիւմլէսի տէ շէրի'ա.
21 Թըն զալլէթիլինի չէքէրլէր: Լաքին սէնին
հաղղընտա թա'իֆէլէրին տրատընտա օլան
ճիւմլէ Եէհուտիլէրէ Ելլատընը խաթնէյ.
լէմէյինիզ՝ վէ ալիլէր իւպլէ հարէքէթ էթ.

մէյինիզ՝ տէյէրէք, Մուստաան իրթիտա
էթմէլէրինի սէնին թա'լիմ էթտիյինի իշիթ.
22 միշէր տիր: Իմաի նա'սըլ օլաճագ. սէնին
կէլալիլինի իշիտէճէքլէրինտէն էլլէթթէ խալզ
23 ճէմ՝ օլաճագ աղը: Պու էճլաէն սանա շու.
տէյէճէյիմիզի իճրա էլլէ. եանըմըգտանէրի
24 օլան տէօրթ առէմ վար. Պու առէմլէրի ա.
լըպ՝ անլէր իլէ պէրապէր քէնտիլին թա'իֆիւր
էտէրէք. պաղղաղընը թրաշ էթմէլէրի իշիւն
մատարֆլարընը կէօր. ճիւմլէսի տախի սէնին
հաղղընտա իշիթտիքլէրի շէյլէրին ալը օլ.
ըլաղղապ՝ քէնտիսի տախի շէրի'աթը ճըֆզ օտէ.
րէք հարէքէթ էթտիլինի անկալաճագլար
25 աղը: Ամմա իմանա կէլիւթ թա'իֆէլէր խու.
սուսընտա, պիզ մէքթուպ կէստէրէրէք պէյ.
լէ պիր շէյ ճըֆզ էթմէլիպ, անճագ փուլ.
գուրպիւրաղընտան վէ գանտան վէ պողղւ.
մուշ նէանէտէն վէ զինտան իճթինապ էթ.
26 մէլէրինի թէնիպ էթտիք: Օլ զէման Փավլօս
օլ առէմլէրի ալըպ՝ էրթէսի կիւն անլէր իլէ
պէրապէր թա'իֆիւր օլաղղաղընտան սոնկրա,
պուշարըն հէր պիրի իշիւն գուրպան թագ.
տիմ օլուճաղըն վագթա տէկին էյամ ք
թա'իֆիւրինին իքմալին խապէր վէրէրէք հէյ.
քէլէ կիրաի:
27 Վէ օլ էտի կիւն իլիթամ պուլմագ իւզ.
րէ իքէն, Ա'իալը Եէհուտիլէր անը հէյէլ.
տէ կէօրմէլէ, պիւթիւն խալզը թա'իֆէր
28 էտիպ՝ իւզէրինէ էլ ուղատարագ՝ Եյ րի.
ճալը Իսրայիլ, Եարաթմէտիլիզ. հէր էէր.
տէ գալմ վէ շէրի'աթ վէ պու մահալլէրի 'ա.
լէյինտէ ճիւմլէյէ թա'լիմ էտէն առէմ պու.
աղը. հաթթա հէյէրլին իշիւն պիլէ Եուշա.
նիլէր կէթիլիպ՝ պու մուգատտէն մահալլի
նափաք էլլէտի՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի:
29 (Ջիրա պուշտան էվլէլ շէհրաէ անըն իլէ պէ.
րապէր Եֆսուսը Ի'րօֆիմսը կէօրմիւշ օլմա.
լարըլէ, Փավլօս անը հէյէլին իշիւն կէ.
30 թիւրաի զանն էթտիլէր:) Վէ պիւթիւն շէհր
թա'իֆէր օլուշարաղ, խալզ գօշուշուպ՝ Փավ.
լուր թուլմարագ, հէյէլէլէն աղաղը շէք.
31 տիքլէրի կիպի՝ գափուլար գափանաղ: Անլէր
տախի գաթլինէ գատա էթմէքտէ իքէն, ա.
լալըն պին պաղըսընա՝ պիւթիւն Եէրուշալիմ
ալթ իւսթ օլուտէ տէյիւ խապէր եէթիլտի:
32 Օլ տախի ֆիլ հալ 'ապէրլէր իլէ էիւզ պու.
շըրաղ ալըպ՝ իւզէրլէրինէ գօշաղ, վէ անլէր
պին պաղը իլէ 'ապէրի կէօրմիւքտէ, Փավլօ.
33 սը տէյմէքտէն ֆարիզ օլուտլար: Օլ զէման
պին պաղը Եաղղաղըն անը թուլմաղ, վէ
իքի զինճիւր իլէ պաղղանմաւընը էմը էտիպ
քի՝ իտիլինի վէ Նէ՝ եափմըլ օլաղղընը
34 առէմ էլլէտի: Վէ գալապաղըգտա պա'ղըսը
շէյլէ վէ պա'ղըսը պէյլէ պաղղըմալարըլէ

կիւրիւթիւտէն հազիգաթ ը հալէ վազը՝
 35 օլաճաւորընտան, անըն գալ'այա կէօթիւ-
 րիւլմէսին էմը էթտի. Վէ ներարկանէ կէ-
 36 լէր, Զիրա մէճմու' ի գալմ' Սըբ գալտըր'
 տէյիւ պաղըրարագ, արտը սըբա կէլէրէր ի-
 37 տի: Վէ Փալլօս գալ'անըն իչինէ կէօթիւ-
 րիւլմէք իւզըէ իքէն, պին պաշըյա խիթա-
 պէն՝ Սանա պիւր շէյ սեօյլէմէքլիյիմէ բուխ-
 38 սաթ վա'ր մը տէտի: Օլ տախի' Եռնանիճէ
 պիլի'ր մի սին. սէն պունտան մուգատտէմ'
 39 մի սին' տէտի: Վէ Փալլօս՝ Պէն Կիլիգիանըն
 մէշհուր շէհրի օլան թարսուա էհալիսինտէն
 40 մի սեօյլէմէքլիյիմէ իզն վէր' տէտի: Օլ տա-
 խի իզն վէրաիքտէն սոնկրա, Փալլօս նէրաի-
 պանտէ տուրարագ՝ գալմա էլ իլէ իշարէթ
 էթտի. վէ 'աղիմ սիւքիւթ օլադգտա, 'իպ-
 րանիճէ իրատ ը նութգ էտէրէք,

ՊԱՊ 22

1 Եյ պիրատէրէր վէ փէտէրէր, շիմտի սիգէ
 էտէճէյիմ իսպաթ ը պերա'թիմի տինկլէյի-
 2 նիլ' տէտի: Սընէր քէնտիլէրէ 'իպրանիճէ
 իրատ ը նութգ էթտիյինի իշիթաիքլէրինտէ.
 3 տահա զիյատէ սիւքիւթ էթտիլէր: Օլ տա-
 խի տէտի քի' Պէն Կիլիգիատա վազը՝ թա-
 րսուտա տօղմուշ՝ վէ ֆադաթ պու շէհրտէ
 կամտիլէրին պաղարընտան փերվէրտէ օլմուշ
 Եհհուտի պիր տաէմ' իմ, վէ էճաւտըն շէրի-
 'տիթընտա թէտգիգ իւզըէ թէրպիյէ օլունուպ'
 պու կիւն սիգին ճիւմէնիլիին օլադը միսիլ-
 4 իւ. Ալլաճ իչինէ զայուր իտիմ, Վէ էրքէք
 լէր իլէ գարընըր պաղարըն գապալարա թէս-
 լիմ էտէրէք պու թարիգէ էօյիւմ տէրէճէտի.
 5 նէ գաւտար թէ'տաւտի էյլէտիմ. Նիճէ քի
 քէտհին ի ա'գամ իլէ իիթիյարըն պիւ-
 թիւն հէյէթի հազգըմտա շէհաւտէթ էտէր-
 լէր, չիւնքի անըրտէն պիրատէրէրէ մ.թ.
 6 թուպլարտախի ալարագ. Տըմըշգտա պուլու-
 նանլարը տախի թէքտիր օլունմուլարը իչինէ
 պաղըր օլարագ. Եհրուշալիմէ կէթիւրմէք իւզ-
 7 րէ, օլ թարաֆա կիտիյօր իտիմ, Վէ վազը'
 օլաու քի պէն Եօլտա կիտիլէր իքէն Տըմըշգտ
 էազլաշարըղմտա, էօյլէ վազթընտա անարըն
 էթրաֆըմա սէմտան 'աղիմ պիր նուր էմ'ան
 8 էյլէտի: Վէ Եէրէ տիւշարմ, վէ պանա՝
 Եյ Սաուլ, Սաուլ. պանա նի'չիւն թէ'տա-
 տի էտիյօրսըն՝ տէյէն պիր սէտա իչիթտիմ.
 9 Պէն տախի ճէվապէն՝ Էֆէնտի, սէն քի'ոմ

սին' տէտիմ. օլ տախի պանա՝ Պէն սէնին
 թէ'տաւտի էյլէտիյին Նազարէթլի Յիսուս
 9 իմ' տէտի: Ամմա պէնիմ իլէ պէրապէր օլան-
 լար նուրը կէօրիւպ զիյատէսիլէ գօրգաու-
 լար իսէ տէ, պանա սեօյլէյինին սէտապընը
 10 իշիթմէտիլէր: Պէն տախի' Եյ Րապպ, նէ'
 Եափայլմ' տէտիմ. Րապպ տախի պանա՝
 Գալգ, Տըմըշգա կիթ, վէ օրատա էալմադ-
 լըղըն իչինէ թա'նին օլունան նէսնէլէրին
 11 ճիւմէսի սանա սեօյլէնիլէճէք տիր' տէտի:
 Վէ օլ նուրն զիյաւը սեպէպիլէ կէօրմէզ
 օլաղըմմտան պերապէրմիճէ օլանլար էլիմտէն
 12 թութարագ, Տըմըշգա կիրտիմ, Վէ օրա-
 սաքին օլան ճիւմէ Եհհուտիլէրտէն հիւսն ի
 շէհաւտէթէ նա'իլ օլմուշ վէ շէրի'աթ իւզըէ
 միւթթագի շանանիա նալմիտա պիր տաէմ'
 13 կէլիպ էանըմտա տուրարագ, պանա՝ Սաուլ
 պիրատէր, կէօլէրին կէօրսիւն՝ տէտի. վէ
 14 պէն օլ սա'աթտա տնա պազալմ: Օլ տա-
 խի' Էճաւտարըղըն Ալլաճ՝ քէնտի իրատէ-
 թիյին պիլմէք վէ օլ Սալիհի կէօրմէք վէ
 անըն աղզնտան սէս իշիթմէք իչինէ սէնի ին-
 15 թիկապ էյլէտի: Զիրա կէօրիւպ իշիթաիլին
 շէյլէր հազգընտա ճիւմէ ատէլէրէ անըն շա-
 16 հիտի օլաճազսըն, Վէ շիմտի նի'չիւն թէ-
 էիսիւր էտիյօրսըն. գալգ, վաֆթիլ օլ, վէ
 [Րապպըն] իսմինէ տու'ա էտէրէք կիւնաճա-
 17 րընտան Երյգան՝ տէտի: Վէ վազը' օլաու-
 քի պէն Եհրուշալիմէ 'ալմտէթ էտիպ հէյէթ-
 տէ տու'ա էտէր իքէն, հալ ը վէճաւտէ օլա-
 18 րագ՝ անը կէօրաիւմ. Օլ տախի պանա՝ Զա-
 պուգ օլ, վէ 'ալ էլ 'ամէլէ Եհրուշալիմտէն
 չըգ, զիրա պէնիմ հազգըմտա շէհաւտէթինի
 19 գապուլ էթմէյիճէքլէր տիր' տէտի: Պէն տա-
 խի' Եյ Րապպ, պէն սանա միւլմիս օլան քի-
 մէսնէլէրի հապա էտիպ, սինաղլարտա
 20 տէօյմէրտէ օլաղըմը, Վէ սէնին շէհիտին
 իսթէֆանսըն գանը տէօքիւլիւր իքէն, օրա-
 տա հաղըր պուլունուպ' անըն գալմիլնէ բա-
 զի օլարագ, անը Եօլալէնիլէրին իկապալը-
 նը պէլէմէքտէ օլաղըմը քէնտիլէրի էյի պի-
 21 լիլէր՝ տէտիմ իսէ տէ, Պանա ճէվապէն՝ կիթ,
 զիրա պէն սէնի ուզագ մահալէ թա'իֆէլէրէ
 իրապ էտէճէյիմ՝ տէտի:
 22 Վէ պու սէօղէ գաւտար անը տինկլէյիպ,
 պիւլէնտ ալմազ իլէ՝ Պու միսիլիւ աւտէմի
 Եէր Եիւզիւնտէն գալտըր, զիրա Եաշաճընը
 23 ճա'իլ տէյիլ տիր' տէտիլէր: Իմտի անէր
 պաղըրըրագ, լիպալարընը ալթըպ հալմայ
 24 թօղ սալարըլար սըրտա, Պին պաշը նէ
 սեպէպուէն տօլայը 'ալէյհինէ պէօյլէ պաղըրը-
 տըգլարընը անկամագ իչինէ Գամմը իլէ իս-
 թիլթագ օլունորն՝ տէյէրէք գալ'անըն իչինէ
 25 կէօթիւրիւլմէսին էմը էյլէտի: Վէ անը գա-

յըշար ինէ կերիպ պողարարըլարնտա , փալ-
լու օրատա տուրան երւղ պաշըյա՝ Բօմալը
վէ զարի մահըրմա՝ պիր ատէմի տեյմէք սի-
26 զէ ճա՞ղ մի տիր՝ տէտի , Երւղ պաշը տա-
խի պուռու իշխթաթքաէ , կիտիպ՝ Նէ էտէճէ-
յինէ [տիգգաթ էյլէ] , զիրա պու ատէմ Բօ-
մալը տըր՝ տէյիւ պին պաշըյա խապէր վէր-
27 տի : Պին պաշը տախի փալլօրն էանընա կէ-
լիպ , անա՝ Սէն Բօմալը՝ մը սըն , պանա սեյ-
28 լէ՝ տէտիքտէ , Էվվէթ տէտի : Վէ պին պա-
շը ճէվապէն՝ Պէն պու հիմայէթ իմթիյազընը
քիւլլի ագչէ ինէ էտինտիմ՝ տէտի . ֆազաթ
փալլօս՝ Պէն հէման օ հալլէ տողտըմ՝ տէ-
29 տի : Պուռուռն իւզէրինէ անը իսթիթաթ է-
տէճէք օլան քիմնէլէր տէր՝ ագապ անըն էա-
նընտան չէքիտիլէր . վէ պին պաշը անըն Բօ-
մալը օլտըղընա ալեհաճ օլտըղընտա՝ անը պաղ-
լատըղը իշին գօրգտու :

30 Վէ էրթէսի կիւն Եէհուտիլէր թարաֆըն-
տան նէ իշին իթթիհամ օլաւտըղընն հա-
գիգաթընը պիմէք իսթէմէքէ , անը [պաղա-
րընտան] չէօղիւպ՝ պաշ քեհահինէր ինէ պիւ-
թին միլլէթ մէճիլինն կէլմէսին էմը է-
տէրէք , փալլօսը էտիրիպ՝ հուղուրլարընա
իհզար էյլէտի :

ՊԱՊ 23

1 Վէ փալլօս միլլէթ մէճիլինն տիգգաթլէ
նագար էտիպ՝ Էյ պիրատէրլէր , պէն պու
կիւնէ տէկին Ալլահըն հուգուրընտա քիւլ-
լէ՛ն զամիր ի խալիս իլէ հարէքէթ էյլէտիմ՝

2 տէտի , ֆեհահին ի ա՛ղամ շանանիա տախի
անըն էանընտա տուրանլարա՝ ազընա վուր-

3 մուրընը էմը էթտի : Օլ զէման փալլօս ա-
նա՝ Էյ պատանալը տիվար , սէնի Ալլահ
վուրաճաթ տըր . սէն շէրի՛աթ միւճիպինճէ
պէնի մուհաթէմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն ,
իւրաֆը շէր՝ օլտուրա , պանա վուրմալարընը՝

4 մը էմը էտիյօրլըն՝ տէտի : Վէ էանընտա
տուրանլար՝ Ալլահըն քեհահին ի ա՛ղամընտ՝

5 մը շէթմ էտէրսին՝ տէմէլէրլէյէ , փալլօս՝
Էյ պիրատէրլէր , անըն քեհահին ի ա՛ղամ ի-
տիլինի պիլմէյօրլըմ . զիրա Գալվընըն ըէ՛ի-
տինէ քէօթիւ սեյլէթմէյէտին՝ տէյիւ մուհա-

6 րէր տիր՝ տէտի : Վէ փալլօս անլէրին պիր
գըմը սատուգիլէր վէ տիկէրի ֆէրիսիլէր օլ-
տըղընը պիլմէքէ , մէճիլտէ՛ Էյ պիրատէրլէր ,
պէն ֆէրիսի օլտը ֆէրիսի իմ , գըյամէթ
իւլ էմլաթըն իւմիտիլտէն օլտըյը մուհաթէ-

7 մէ օլաւտըյօրլմ՝ տէյիւ նիտա էթտի : Վէ
պուռու սեյլէտիլինտէ՝ ֆէրիսիլէր ինէ սա-
տուգիլէրին աքատընտա միւնաղաւա զուհուր

8 էտիպ՝ ճիւմհուր իքի ֆըրգա օլտու : Զիրա

սատուգիլէր՝ գըյամէթ վէ մէլէք վէ ըուհ
եօգ տըր՝ տէրլէր . ֆաղաթ ֆէրիսիլէր իքի-
9 սին տէ իգրաթ էտէրլէր : Վէ պէյիւք կիւ-
րիւլթիւ վուգու՝ պուլապ՝ ֆէրիսիլէր թարա-
ֆընըն՝ ուլէմաթ գալլըրպ՝ Պու ատէմտէ պիր
քէօթիւլէլէք պուլմայօրըլ . աման էյեր պիր
ըուհ էա պիր մէլէք անա սեյլէտի իսէ , [Ալ-
լահա գարըն մուհարիպ պուլոււնմայալըմ՝]

10 տէյէրէք միւնաղաւա էտէրլէր իտի : Վէ չօգ
վէլվէլէ վուգուլընտա փալլօս անլէր թարա-
ֆընտան փարէլէնիլ տէյիւ պին պաշը իսլաֆ
էթմէսիլլէ , 'ապէրէ՛ էնիպ անլէրին իլլէ-
րինտէն անը գալլապ՝ գալլայա կէթիլմէլէրի-
նի էմը էթտի :

11 Վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն էանընտա
տուրուպ՝ Էյ փալլօս , ճէսուր օլ , զիրա
Եէրուշալիմտէ պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ
էթտիլին կիպի , Բօմատա տախի էյլէ շէհա-

12 տէթ էթմէլիսին՝ տէտի : Վէ կիւնտիւղ օլ-
տըգտա՝ Եէհուտիլէրտէն պաղըր իթթիֆաթ
էտէրէք , փալլօսը էօլտիւրմէյինճէ պիր շէյ
էէլիպ իլմէյէճէյիլ՝ տէյիւ քէնտիլէրին լա՛-

13 նէթ ալ թընա գօտուլար : Վէ պու անա իլէ
իթթիֆաթ էտէնլէր գըրգ քիշտէն զէյատէ

14 իտի : Վէ պուշարա պաշ քեհահինէրին վէ
իսթիլարլարըն էանընա կիտիպ՝ փալլօսը էօլ-
տիւրմէյինճէ հիլ պիր շէյ թալմայաճաղըլ՝
տէյիւ քէնտի քէնտիլիլի 'աղամ լա՛նէթ ալ-

15 թընա գօտուգ . Վէ շիմտի օիլ միլլէթ մէճ-
լիս ինէ պէրապէր անըն հագգընտա օլան
շէյլէրի զէյատէ տիգգաթլէ թէֆթիլ էթմէք
պէհանէսիլլէ Էարըն էանընդա աշաղը կէ-
թիլսին՝ տէյիւ պին պաշըյա խապէր վէրի-
նիլ . պիլ տախի օ վարլ օլմալտան էվվէլ՝

16 անը էօլտիւրմէյէ հաղըր ըլ՝ տէտիլէր : Աման
փալլօսըն հէմշիլէ հաղըր սու հիլէյի իշխթ-
մէքէ , վարըպ գալլայա կիրէրէք փալլօսա

17 խապէր վէրտի . փալլօս տախի երւղ պաշը-
լարըն պիրինի էանընա չաղըրըպ՝ Պու ճիվանը
պին պաշըյա կէօթիւր , զիրա անա պիր ի-

18 ֆատէսի վար տըր՝ տէտի : Օլ տախի անը
ալըպ պին պաշըյա կէօթիւրէրէք՝ Մահպուս
փալլօս պէնի չաղըրըպ՝ պու ճիվանըն սանա
իֆատէսի օլտըղը իշին , էանընա կէթիլմէք

19 լիլիմի ըրճա էյլէտի՝ տէտի : Պին պաշը տա-
խի անը էլիլտէն թուլթուպ թէնհա պիր մա-
հալէ չէքիլիպ՝ Պանա իֆատէ էտէճէյին չէ՞

20 տիր՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտի : Օլ տախի՝
Եէհուտիլէր փալլօսըն հագգընտա տահա
տիգգաթլէ պիր շէյ թէֆթիլ էթմէք պէհա-
նէսիլլէ , անը՝ Էարըն միլլէթ մէճիլինն էնտի-
րէսին՝ տէյիւ սանա ըրճա էթմէյէ իթթի-

21 ֆաթ էթտիլէր : Աման սէն անլէրէ ըաղի օլ-
մայաւըն . զիրա պուշարտան՝ անը էօլտիւր-

- մէյինճէ. եէյիպ իլմէմէյէ քէնտիլէրինի լա՝
նէթ ոլթընա գոմուշ գըրգտան զիյատէ ա.
տէմ՝ անը փուսուտա պէքլէյօրլար. վէ շիմ
տի հազըր պուլոււնարագ, սէնին էմրինէ միւն.
22 Թաղըր տըրլար՝ տէտի : Իմտի պին պաշը օլ
ճիվանէ՝ Պու շէյլէրի պանա պէյան էթտիյի-
նի քիմնէյէ ուշյլէմէ՝ տէյիւ թէնպիհ էթտիյի-
տէն սօնկրա, անը սալը վէրտի :
23 Վէ էիւզ պաշըլարտան իբի քիշի չաղը-
րլար՝ կէճէ սա՛աթ իւչտէ Գայսէրիյէյէ կիթ-
մէք իւզըրէ, իբի էիւզ փիյատէ վէ եէթմիշ
սուվարի վէ իբի էիւզ մըզըրլար չաղըրլար-
նըզ. վէ փալլօր պինտիլիպ սէլամէթլէ վա-
լէ Զէլքսէ կէթիւրմէլէրի իշիւն, հայվան.
25 Լար տալի թէտարիք էտինիլ՝ տէտի : Վէ
26 պեր վէճհ ի աթի պեր մէքթուպ հաղար : Գը-
լաուտիօս Լիսիաս՝ տէվլէթլու վալէ Զէլքսէ
27 սէլամ էտէր : Պու առէմ՝ Եէհուտիլէր թա-
րաֆընտան թուլթուլուպ էօլտիւրիւլմէք իւզ-
րէ իքէն, Բօմալը օլաղընը Էյրէնտիյիմտէ,
28 ՝ապէր իլէ եէթիշիպ անը գուրթարամ՝ վէ
անըն հաղըրնտա էթտիլէրի շիքէյէթին
սէպէպիին անկլամագ մաղսէտիլէ անը անյլէ-
29 րին միլլէթ մէճիլիսնէ էնտիլտիլիմտէ, Գաթ-
լէ եա զինճիլէ միւսթահաղգ պիւ ճիւրմի օլ-
մալըպ՝ անճագ քէնտի շէրի՛աթլարնա միւ-
թա՛ալիլք մէսէլէրտէն տօլսյը անտէն շի-
30 քէայլէթ օլունաղընը անկլատրմ. վէ Եէ-
հուտիլէրին պու առէմէ հիլէ թէրթիլպ էտէ-
ճէքլէրի պանա իկպար օլունմաղլէ, անը տէր
հալ սանա կէօնաէրտիմ, վէ միւստա՛իլէրէ
տալիս անըն ՝ալէյհինտէ օլուն նէսնէլէրի ր պէ-
նին հուղըրնտա իֆատէ էթմէլէրինի էմր
էթտիմ : Սթիլէթտէ օլունըզ :
31 Օլ վագըթ ՝ապէրլէր քէնտիլէրէ էմր օլուն-
աղըր վէճհ իւզըրէ, փալլօր տըլպ կէճէլէյին
Անթիփաթիլիսէ կէթիւրմէլէրտէն սօնկրա,
32 Էրթէտի կիւն անըն իլէ պէրապէր կիթմէք ի-
շիւն, սուվարիլէրի պրաղըպ՝ գալ՝այա ՝ալ-
33 տէթ էթտիլէր : Պունշար տալի Գայսէրիյէյէ
վաթըլ օլունպ՝ մէքթուպը վալիյէ թէսլիմ իլէ
փալլօր տալի անա թագտիմ էթտիլէր :
34 Վալի տալի Զէֆէպաղ օղուլուպ գանղը էյա-
լէթտէն օլաղընը սու՛ալ էթտի : վէ Գիլի-
35 գիատան օլաղընը անկլամագլէ, Միւստա՛ի-
լէրին տալի կէլաիլտէ սէնի տինկլէրիմ՝ տէ-
յիպ, Հէրօտէսին սէրայըրնտա հըֆլ օլուն-
մաթըն էմր էթտի :

ՊԱՊ 24

1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնկրա՝ քէնտիլէրին ի ա՝
ղամ Հանանիս ինթիյարլար վէ Թէրթուլլու
նալէպա պիւ խաթիպ րէֆաղաթընտա պուլու-

- նարագ՝ էնտի : վէ պունշար փալլօրն ՝ալէյ-
2 հինտէ վալիլէ շիքէպէթ էթտիլէր : Օլ տա-
լի չաղըրլարա, Թէրթուլլու իթթիհամէ
պաշլարպ՝ էյ տէվլէթլու Զէլքսէ, պիւ սէ-
նին վաթթանլէ չօգ սէլամէթէ նա՛իլ օլաղ-
ղըմըզ հալտէ, վէ սէնին թէտպիլիլէ պու-
միլլէթին ումուրը թանդիմ օլունաղընտան,
3 Հէր զէման վէ մէքէնտա քէմալ թէշէք-
4 քիւր իլէ գապուլ էտէրիլ : Լաքին սէնի զի-
յատէ թա՛ճիլ էթմէմէքլիլիմ իշիւն, րիճա
էտէրիմ՝ պիլի լուլթէն պիւ աղ տինկլէյէ-
5 սին : Զիբա պիլի պու առէմին էհլ ի ֆէսաա,
վէ տիւնեաաա օլան ճիւմլէ Եէհուտիլէր ա-
րաթընտա սէպէպ ի ինթիլալ, վէ հապանի
ֆըրգաթընը պիւ րէիսի օլաղընը պուլուլուգ.
6 Վէ հաթթա հէլքէլի պիլէ նափաք էթմէյէ
չաղըրլարնտա, անը թուլթուլու վէ քէնտի
շէրի՛աթըմըզ միւսթիպինճէ մուհաքէմէ էթմէք
7 իոթէտիք իսէ տէ, Պին պաշը Լիսիաս էթթի-
շիպ՝ ճէպը ի ՝աղիլէլէ էլիմիգտէն ալարագ,
8 Միւստա՛իլէրինին սէնին թարաֆընա կէլմէ-
լէրինի էմր էթտի : սէն տալի իոթիլթագ
էթմէքլէ՝ անը իթթիհամ էթտիլիմիլ շէյ-
լէրին ճիւմլէսինէ վագըթ օլա պիլիլըրիմ՝ տէ-
9 տի : Եէհուտիլէր տալի՝ Պու շէյլէր պէլլէ
տիլ՝ տէյէրէք մուվաֆիպագաթ էթտիլէր :
10 Փալլօր տալի, վալիլին Սէյլէ իտիւ-
քէնտիլինէ իշարէթ էլլէմէսինին իւզէրինէ,
իրաա ը ճէվապ էտէրէք տէտի քի՝ Զօգ սէ-
նտէն պէրու սէնին պու միլլէթին հաթիմի
օլաղընը պիլաիլիմտէն, պանա միւթա՛ալիլք
շէյլէրէ քէմալ ի խօշնուտիլլէ իսպաթ ը պէ-
11 րալէթ էթտիմ : Զիւնքի պէն իպատէթ էթ-
մէք իշիւն Եէրուշալէմ չըգալըտան պէրու օն
իբի կիւնտէն զիյատէ օլունաղընա վագըթ
12 օլա պիլիլըրին : վէ պէնի նէ հէլքէլտէ, նէ
սինաղօղարաա, նէ տէ շէհրտէ պիւ քիմսէ
իլէ միւսպահէսէ էթմէքտէ եաթա խաղըր պա-
13 չըմա թօփամագտա պուլուլար : վէ շիմտի
պէնի իթթիհամ էթտիլէրի շէյլէրին իսպա-
14 թընա գաթիլ տէլիլէր տիլ : Ամա սանա
պունու իդար էտէրիմ քի՝ պունշարն ֆըր-
ա տէտիլէրի թարիլք միւսթիպինճէ, Թէվ-
բաթ իլէ ֆէյղամպէլէրտէ մուհարրէր օլան
շէյլէրին ճիւմլէսինէ իման էտէրէք, էճաա-
15 ալմըն Ալլահնա իպատէթ էտէրիմ. վէ
քէնտիլէրին տալի միւնթաղըր օլաղըլարը մի-
սիլլէ, կէրէք սալիշլէրին վէ կէրէք ֆաթըգ-
լարն էմլաթտան գըյամ էտէճէքլէրին Ալ-
16 լահտան իւմիտ էտէրիմ : Պունա պինա՛էն
հէր վագըթ Ալլահն վէ ինտանը գըթընտա
գաթիլ ի խաթիսէ մալէք օլմաղըրա ճէհա ի-
17 տէրիմ : վէ խալլի սէնէ միւրուրնտան սօնկ-
րա՝ միլլէթիլմէ սատագա վէ Ալլահ թագ-

- տիմէրէր թագաւորմ եթմէր իշխան կէտիմ.
 18 Վէ պու սըրտատա պա՛ղը Ասիալը Եհնուտի
 լէր պէնի հէքէլտէ քէսրէթ ի խալգ Եսիստ
 վէլվէլէ իլէ օլմայըլ՝ ամմա թաթհիբ օլուն.
 19 մուշ պուլտուլար : Վէ պուշար՝ 'ալէյհիմտէ
 պիր տէյէճէքլէրի օլմայըր, հուզուրընա կէ-
 20 լիպ շիքեայէթ էթմէլէ իտիլէր : Եսիստ պու-
 հազըր պուլունանլար՝ պէնիմ արալարընտա
 տուրուպ՝ Պէն պու կիւն սիզին թարափընդ-
 տան դըյաւմէթ իւլ էմվլթտան տօլայը մու-
 21 հաքէմէ օլունույօրըմ՝ տէյիւ հիտա էթտի-
 յիմ պու պիր սէտատան դայրի, միլէթ
 մէճլիսի հուզուրընտա իքէն, պէնտէ Նէ գա-
 22 պաւթ Կուլարըլարըն սէյլէսինլէր : Վէ
 Ֆէլքըս [պու շէյլէրի իշխմալիյնտէ] պու թա-
 րիգ հազընտա մալիւմաթ քէսալիլէսի օլ-
 տըղընտան, Պին պաշը Լիսիա Էնտիլի վէ-
 ման տալմալըլ թաճիգ էտէրիմ՝ տէյիւպ :
 23 անլէրի վազթ ը տիլիլէ թալիգ էյլէտի : Վէ
 Գալլօսը թաճի ը մուհաֆաղալընա ալըպ՝
 տաւ միւսաւտէ վէրմէքլէ, անըն տօսթլա-
 րընտան քէնտիլէ իւրտմէթ էթմէք Եսիստ
 Եսնընա կէլմէքտէն քիմէկի մէն էթմէսի-
 նի եիւզ պաշըյա թէնպիզ էթտի :
 24 Վէ պիր գաշ կիւն սօնկրա Ֆէլքըս Եհնու-
 տի պուլունան գէվէսի Տուսիլլա իլէ կէլիպ՝
 Գալլօսը կէթիթաէրէք, անը Գրիստատա օլան
 25 իման իսուսուրընտա տինկլէտի : Օլ տալի
 տալլա՝ Վէ զապիթ ք Նէֆա վէ կէլէճէք ճէգա-
 տան պաճէ Էտէր իքէն, Ֆէլքըս գէյաւտիլլէ
 դօրգուպ Շիմիլիք կիլթ, վազթըմ օլուրաւ
 սէնի Եիլէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի.
 26 Պուշունլէ պէրապէր Գալլօսըն թարափըն-
 տան, [տըլ վէրիլմէսի իշխմալ] քէնտիլէն ազ-
 չէ վէրիլիբ մէմուլլէլէ՝ անը չօգ տէֆ'ա կէ-
 27 թիլտիպ անըն իլէ սէյլէշիլ իտի : Լաքին ի.
 քի սէնէ թէմմա՝ օլտըգտա՝ Ֆէլքըսին Ետի-
 նէ փօրգիտ Ֆէսթօս նոսպ օլունուպ, Ֆէ-
 լքըս՝ Եհնուտիլէրին խաթըրըն խօշ էթմէք
 մազսէտիլլէ՝ Գալլօսը մաճպուս պրագտը :

Պ Ա Պ 23

- 4 Թիմի Ֆէսթօս վէլայէթէ վասըլ օլուպ, իւշ
 կիւն սօնկրա Գայսէրիկտէն Եհնուշալիմէ չըգ-
 2 տը. Վէ քէսալի ի աղամ իլէ Եհնուտիլէ-
 րին միւթիպէրտըն Գալլօսըն 'ալէյհիմտէ շի-
 3 քէսայէթ Էտիպ՝ ըիմա Էտէրէք, Եհնուշալիմէ
 անըն ճէլպի իշխան միւսաւտէ թալիպ էյլէ-
 տիլէր. քէնտիլէր իօէ անը Էննա ի րաճտէ
 Եօլուրմէք իշխան տուղազ գուրայօրլար իտի :
 4 Լաքին Ֆէսթօս ճէվապէն՝ Գալլօսը Գայսէրի-
 յէտէ թաճի ը մուհաֆաղաւտա պուլունըպ,
 քէնտիլի տալի կազընլարտա օլայա կիտէ :

- 5 ճէլիլի պէյան Էտէրէք՝ Արանըգտան միւզ-
 թէտիբ օլունլար պէնիմ իլէ պէրապէր Էնիպ,
 օլ տալէմտէ պիր գապաւաթ վար իսէ, անը
 6 իթթիհամ էթսինլէր՝ տէտի : Վէ Եսնիւ-
 րընտա օն կիւնտէն զիյաւտէ էյլէնտիքտէն
 սօնկրա Գայսէրիկէ Էնտի. վէ էրթէսի կիւն
 մէհէքէմտէ օթուրուպ՝ Գալլօսըն կէթիլիլ-
 7 մէսինի Էմր էյլէտի : Օլ տալի կէլտիլիտէ,
 Եհնուշալիմտէն Էննէ Եհնուտիլէր էթթափըն-
 տա տուրուպ՝ Գալլօսըն 'ալէյհիմտէ իապա-
 թընա գաւաիր օլմաւըգլարը չօգ վէ աղըր շի-
 8 քէսայէթլէր էթտիլէր իսէ տէ, *Օլ տալիլ՝
 Պէն Նէ Եհնուտիլէրին շէրիտթընա վէ Նէ
 հէքէլէ վէնն տէ Գայսէրէ գարըք պիր ճիւրմ-
 9 տէ պուլունտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի. Լա-
 քին Ֆէսթօս Եհնուտիլէրին խաթըրըն խօշ
 էթմէք մազսէտիլլէ, Գալլօստա ճէվապ վէ-
 րիպ՝ Սէն Եհնուշալիմէ չըգպ՝ պու շէյլէր ի-
 շխան պէնիմ՝ հուզուրընտա օրատա մուհաքէմէ
 10 օլմագ իսթէ՞ր մի սին՝ տէտի : Գալլօս տա-
 խի՝ Պէն Գայսէրին մաճէսինտէ տուրույօ-
 րըմ, պուրատա մուհաքէմէ օլունմազըղըմ
 կէրէք տիր. սէնին տալի փէք էյլի պիլտիլին
 կիպի՝ Եհնուտիլէրէ հիշ պիր հազըսըղըգ
 11 էթմէտիմ, Չիրա էյլէր հազըսըղըգ վէ գալթ-
 լէ միւսթաւադազ պիր շէյ իշլէմիշ Խէմ,
 Էօլմէքտէն իսթինա՝ էթմէմ. ամմա էյլէր
 պուշլարըն՝ 'ալէյհիմտէ շիքեայէթ էթտիլէր-
 ին շէյլէրին ալը Եօգ իսէ, հիշ պիր քիմնէ
 պէնի անլէրէ թէսթիմ Էտէմէգ. Գայսէրէ րէֆ
 12 'ի տալմա Էտէրիմ՝ տէտի : Օլ գէման Ֆէս-
 թօս մէճլիս իլէ միւզաւքէրէ էթտիլէրտէն սօնկ-
 րա, Գայսէրէ րէֆ՝ ի տալմա էթտիմ, Գայ-
 սէրէ կիտէճէքլիմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի :
 13 Վէ պիր գաշ կիւն միւրուրընտէն սօնկրա,
 Ֆէսթօսը թէգրիք էթմէք իւզլէ՝ Աղրիփիտա
 մէլէք իլէ Պէրնիգէ Գայսէրիկէ վասըլ օլ-
 14 տու. Վէ օրատա պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիք-
 լէրինտէ, Ֆէսթօս Գալլօսըն մոտտսինի մէ-
 լիլէ իֆաւտէ Էտիպ տէտի քի՝ Ֆէլքըսին մաճ-
 15 պուս պրագտըլ պիր աւտիմ վար տըր. Պու-
 տալէմին հազընտա՝ պէն Եհնուշալիմտէն ի-
 քէն, Եհնուտիլէրին պաշ քէսալիլէր իլէ
 իիթիյարլարը անտէն տօլայը պիտա 'արգ ը
 շիքեայէթ Էտիպ՝ անըն 'ալէյհիմտէ հիւքմ
 16 թալիպ էթտիլէր : Պէն տալի միւստա'ի 'ա-
 լէյհիմտէ միւստա'իլէր իլէ բու պէ բու պուլուն-
 նուպ՝ շիքեայէթլէրինտէն իապաթ ք պէրա'էթ
 էթմէք միւսաւտէ օլմայընմա, պիր քիմ
 սէյի գալթլէ թէսթիմ էթմէք Բօմալլարըն
 'աւտէթի տէյիլ տիր՝ տէյիւ անլէրէ ճէվապ
 17 վէրտիմ : Պուշուն իւզըրիլէ անլէր պուրայա
 պէնիլէ վասըլ օլտըլլարընտա, պիլա թէ-

*Պա'լըն Գալլօս

- էրեւելու երթեալի կիւն մահաբեկեան օրովու
 18 րուպ' օլ ատէմին կէթիւրիմէսինի եմը եթ.
 19 տիմ' Վէ միւտտա'իւրի Տուգուրտա անըն
 չազգընտա պէնիմ գըլտա եթաիլիմ պիր
 20 չիքեայէթ եթմէտիւրի : Տագաթ քէնտի տի-
 յանէթլէրինէ վէ փալլօսըն' Տիրի տիր' տե-
 տիլի Յիսուս նամընտա 'միւթէվէֆֆա' պիր
 21 քիմէյէ տա'իր անըն 'տլէյհինտէ պա'զը մե-
 սէլէրի վար իտի : Վէ պէն պու մէսէլէնին
 չալլընտա թէրէտտիւտ եթաիլիմտէն , քէն-
 տիսինէ' Երուշալիմէ կիտիպ պու շէյլէրտէն
 տօլալը օրատա մուհաբէմէ օլմադ իսթէ'ր մի
 22 սին' տէտիմ' Վէ լաքին փալլօս Ալլօսթօ-
 պըն չիքմիւնէ պրադըմադ իւզըն , բէֆ'ի
 տա'վա եթաիլիմտէ , պէն անը Գայսէրէ կէօն-
 տէրինճէյէտէկին չըֆղ օլունմասընը եմը եթ.
 23 տիմ' Վէ Աղրիփաս Յէսթօսա' Պէն քէն-
 տիմ' տաիւր պու ատէմի տինկէմէյէ արգու
 էտիլօրըմ' տէտիքաէ , Եարըն անը տինկէր-
 սին' տէտի :
 24 Երթեալի կիւն Աղրիփաս իլէ Պէրնիգէ
 քէմիլ ի իճթիշամիէ կէլիպ' պին պաշըլար վէ
 շէհրին բիճալը քիպարը իլէ պէրապէր տի-
 վանխանէյէ կիրաթէտէն սօնկրա , Տէսթօսըն
 25 եմրի իւզէրինէ փալլօս կէթիւրիտի : Վէ
 Յէսթօս տէտի քի' Եյ մէլէք Աղրիփաս ,
 վէ պիգիմ իլէ չաղըր պուլունտն ճիւմիլէ բի-
 ճալ , պուսու կէօրիւյօրընը , Եէհուտիլէրին
 պիւթիւն ճիւմհուրը Եէրուշալիմտէ վէ պու-
 րատա եանըմա կէլիպ , պուսուն չազգընտա'
 Արթըմ սաղ գալմասը ճա'իգ տէյիլ տիր'
 26 տէյիլ չաղըրըլար իտի : Լաքին պէն անըն
 գաթիլէ միւսթաճազգ պիր շէյ եթմէտիլիմի
 սնկլալը , քէնտիսի տաիւր Ալլօսթօսա բէֆ'ի
 տա'վա եթաիլիմտէն' անը կէօնտէրմէյէ չիւքմ'
 27 եթտիմ' Ամմա անըն չազգընտա եֆէնտի-
 միգէ եաղաճազ պիր թահգիգ օլունմուշ շէ-
 յիմ' օլմասըղընտան , անը սիզին Տուգուրը-
 նըզա վէ պախուսուս , էյ մէլէք Աղրիփաս ,
 սէնին Տուգուրընա կէթիւրիմ , թա քի իս-
 թինթադ օլունտըղտան սօնկրա , պիր եաղա-
 28 ճաղըմ' օլա : Ջիրա պիր մահպուս կէօնտէ-
 րիպ 'ալէյհինտէ օլան շիքեայէթլէրի տաիւր
 պէյան եթմէմէք պանա նամա'գու կէօրիւ-
 նիւր :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Աղրիփաս փալլօսա' քէնտիս իչիւն
 սէյլէմէյէ սանա իզն վար' տէտիքաէ , փալ-
 2 լօս էլինի ուզաւարպ' իսպաթը պէրա'թէ էյ-
 լէյէրէք , Եյ մէլէք Աղրիփաս , Եէհուտի-
 լէր թարաֆընտան շիքեայէթ օլունտըղըմ' շէյ-
 լէրին ճիւմէսի չազգընտա , պու կիւն սէնին

- Տուգուրընտա իսպաթը պէրա'թէ կտէճէյիմ
 տէն քէնտիսի պախթէար 'ատտ կտէրիմ' :
 3 Խուսուսա քի Եէհուտիլէրին ճէմի'ի սյին-
 լէրի իլէ մէսէլէրինէ վազըֆ սըն . պու սէ-
 պէպտէն պէնի սապր իլէ տինկէմէնիգի բիճա
 4 էտէրիմ' իպթիւտատէն Եէրուշալիմտէ միլէ-
 թիմին արասընտա սէպալէ թիմտէն պէրու
 նասըլ եալաւտըղըմ' Եէհուտիլէրին ճիւմէսի
 5 պիլիլէր : Ջիւնքի , (շէհատէթ էթմէք իս-
 թէրլէր իսէ ,) տինիմիզին էն տիգգաթլը ֆըր-
 գասընա կէօրէ ֆէրիսի եալաւտըղըմ' էվէլտէն
 6 պէրու պիլիլէր : Վէ պէն շիմի Ալլաթ թա-
 րաֆընտան էճաւտըմըզա վէրիլիպ , օն իքի
 սըպթըմըզն տաիւր կէճէ կիւնտիւզ տէվամ'
 իւզըն 'իպատէթ էտէրէք , նա'իլ օլմաղա իւ-
 միտ էթմէքաէ օլտըզլարը վա'տըն իւմիւտի
 իչիւն մահաբէմէ օլունմադ իւզըն տուրույօ
 7 րըմ' Պէն օլ իւմիտ իչիւն Եէհուտիլէր թա-
 րաֆընտան շիքեայէթ օլունտըլօրըմ' , էյ մե-
 8 լէք Աղրիփաս : Ալլահըն էմիլթը իճէա էյ-
 լէմէսի նի'չիւն 'իւտինիգաէ ինանըմաղ շէյ
 9 'ատտ օլունտըր : Վաղը'ա պէն քէնտիմ' Նա-
 զաթէթլէ Յիսուսըն իսմիլնէ մուխալիֆ փէք
 չօք շէյլէր էթմէք պանա վաճիպ իտիլի զան-
 10 նընտա իտիմ' Պուսու տաիւր Եէրուշալիմտէ
 իճրա էտիպ' պաշ քէահինէրտէն թալիսիյէ
 սալարադ , մուգատտէսլէրտէն 'իլէլէրինի մահ-
 պէսլէրտէ հապս էտիպ' գաթիլ օլունտըղլա-
 11 րընտա պէն տաիւր բէյ վէրտիմ' Վէ ճիւմիլէ
 սինաղօղլարտա չօք տէֆ'ա անլէրի թա'զիպ
 էտիպ' քիւֆը էթմէյէ ինպար էտէր իտիմ' :
 վէ 'ալէյհինտէ զայէթլէ Տիտաթլէքէրէք'
 թա էճէպիլ շէհրլէր տաիւր թէ'ատտի էտէր
 12 իտիմ' Վէ պու սըրատա պաշ քէահինէր
 թարաֆընտան վէրիլէն թալիսիյէ վէ մէ'մու-
 13 լէրիլէ Տըմըզա տաիւր կիտէր իքէն , Եյ
 մէլէք , էնա ի րահտէ էյլէ վաղթը' ումա
 տան պէնիմ' վէ Եօլտաշլարըմ' Եթրաֆընտա
 կիւնէլին զիյտընտան 'աղիմ' պիր նուր լէմ'
 14 'ան էթմիշ կէօրտիւմ' Վէ ճիւմիլէմիլ կէ-
 րէ տիւշիւպ' 'իպրանի լիսանընտա , Եյ Սա-
 ուլ , Սաուլ , պանա նի'չիւն թէ'ատտի էտի-
 յօրսըն . տանա իւլէնտէրէլէրէ գարըր տէֆ-
 մէք կիւճ տիր' տէյիլ պանա տէլէն պիր սէ-
 15 տա իշիլթիմ' Պէն տաիւր' Էֆէնտի , սէն
 քի'մ' սին' տէտիլիմտէ , Պէն սէնին թէ'ատ-
 16 տի էթմիլի Յիսուս իմ' Լաքին գալլա , ա-
 յազ իւզէրի տուր . զիրա կէօրաիւլիւն վէ
 սանա կէօրիւնէճէյիմ' շէյլէրէ սէնի մէ'մուր
 վէ շահիտ թա'նին էթմէք իչիւն , տանա կէօ-
 17 Րիւնիւպ' Սէնի պու գալմատն վէ թա'նիֆէ-
 18 լէրտէն գուրթարաճաղըմ' Վէ պանա իման
 էթմէլէրիլէ , կիւնաշլարըն 'ալլալընա վէ մու-
 գատտէլէր արասընտա նասիպէ նա'իլ օլմա-

լաւրը իչին, կեօղէրինի աչքայ զուլթթաւն
նուրա, վէ շէյթանն թէսալլիլ իւնտէն Աւ-
լահա ըիւճու՝ էթտիրմէք իւզըէ՝ սէնի շիմտի
19 տնէրէ իրաւ էտերիմ՝ տէտի : Պինա՛նն՝ ա-
լէյհ : էյ մէլէք Աղըրիփաս, սէմափի ըույսայ
20 իթա՛աթաղ օլմատըմ : Ֆադաթ թէվպէ է-
տիպ Ալլահա ըիւճու՝ իլէ թէվպէյէ լայըգ
'ամէլէր իշլէմէլէրի իչին՝ էվէլլա Տըմըզըն
վէ ա՛րտհա Եէրուշալիմին էհալիսինէ վէ
պիւթիւն Եէհուտիյէ տիյարընա վէ թա՛ի-
21 ֆէլէրէ վա՛ղ էթտիմ : Պու սէպէպլէրտէն Եէ-
հուտիլէր պէնի հէքէլտէ թուլթուպ՝ գաթիլ-
22 էկ օսյ՝ էթտիլէր : Նիհայէթ Ալլահնն՝ ապ-
նընա մագհար օլարագ պու կիւնէ տէկին պա-
գի իմ, վէ քիւչիւյէ վէ պէոյիյէ շէհատէթ
էտերէք, փէյղամպէրէրին վէ Մուսաինն վա-
գը՝ օլաճաղընը խապէր էթտիլէրի շէյլէր-
23 տէն, Եա՛նի Մէսիհին էլէմ՝ չէքէճէյի, վէ
էմվլթտան էն էվէլլ գըլլամ էտիպ՝ գալման
վէ թա՛իֆէլէրէ նուր թէպչիւր էտէճէյիստէն
մա՛տա հիչ պիր շէյ սէոյլէտիյիմ եօգ տըր՝
տէտի :
24 Վէ իսպաթը պերա՛նէթլէ պու շէյլէրի սէոյ-
լէտիյինտէ, Ֆէսթօս պիւլէնտ ալաղ իլէ՝ Էյ
Փալլօս, չըլտըրըյօրսն . չօգ օգուճաղըգ
25 սէնի տէլլիլէ տիւշար էտիյօր՝ տէտի : Օլ
տաիի, Էյ մէվլէթու Ֆէսթօս, չըլտըրմա-
յօրըմ, ամմա հաղիթպթ վէ ազլէ սէլիմ՝
26 սէօղլէրի սէոյլէյօրըմ : Զիրա մէլէք պու շէյ-
լէրէ վազըֆ օլմաղլէ, հուզըրընտա ճէսու-
րանէ սէոյլէյօրըմ, չիւնքի պու շէյ պիր քէօ-
շէտէ վազը՝ օլմատըղընտան, գըյաւտէրիմ
քի պու շէյլէրին հիչ պիրի պիլէ տնա կիզիլ
27 տէյիլ տիր : Էյ մէլէք Աղըրիփաս, փէյղամ-
պէրէրէ ինանը՞մըսն . ինանտըղընը պիլիւրիմ՝
28 տէտի : Վէ Աղըրիփաս Փալլօսա՝ Պէնի խը-
րիսթիան օլմաղա ճիւղի՝ իգնա՝ էտիյօրսն՝
29 տէտի : Փալլօս տաիի՝ ֆէտաշքի Ալլահ վէ-
րէյիտի, ճիւղի վէ քիւլլի ետընըզ սէն տէ-
յիլ պէլքի պու կիւն պէնի տինկլէյէնլէրին
ճիւլէտի տաիի, շու պէնտլէրտէն մա՛տա,
հէման պէնիմ՝ օլտըրըմ կիպի օլալտըրըր՝
տէտի :
30 Վէ [պուճու սէոյլէտիյի կիպի.] մէլէք իլէ
վալի վէ Պէնիքէ վէ տնէր իլէ պէրապէր օ-
31 թուրմալար գալգաթըր : Վէ պիր թարաֆա
չէքիտիլէրինտէ պիրի պիրի իլէ՝ Պու ատէմ
գաթիլէ եա պէնտլէրէ միւսթահաղգ հիչ պիր
32 շէյ իշլէմէյօր՝ աշիւ սէոյլէշիլէր իտի : Աղ-
ըրիփաս տաիի Ֆէսթօսա՝ Պու ատէմ գալ-
տէրէ ըէֆի ի տա՛վա էթմէմիշ օլալտըր, սա-
լլ վէրիլէ պիլիւր իտի՝ տէտի :

4 Վէ պահրէն իթալիսայ կիթմէմիզ մուգա-
րէր օլտըգտա, Փալլօսը վէ աիկէր պա՛ղը
մահպուսլարը Ավղօսթօս թապուրընն Եու-
լիօս նամ պիր էիւզ պաշըսնա թէպլիմ էթ-
2 տիլէր : Վէ Ասիա թարաֆարընտան կիթմէք
իւզըէ, Խտրէմիթլի պիր կէմիյէ պինիպ վէ Սէ-
լանիքտէն օլան Մագէտօնիալը Արիսթարիօս
3 պիղիմ իլէ պէրապէր օլարագ, աչքըպ՝ Էր-
թէսի կիւն Սայտայա վապըլ օլտըգ . վէ Եու-
լիօս Փալլօսա ինսանիյէթլէ մա՛ամէլէ էտէ-
րէք, իոթիրահաթ իչին տօթլարընն եա-
4 նընա կիթմէսինէ րուխտաթ վէրտի, Վէ օ-
րատան աչքըպ՝ ըիւզկէտը մուխտալի օլմաղ-
լէ, Գըպըրընն ալթ թարաֆընտան կէչիպ՝
5 Գիլիգիա վէ Փամֆիլիա տէնիգիլին օրթա-
սընտան միւրուր էտերէք, լիգիատա վազը՝
6 Միրայա կէլտիք : Վէ էիւզ պաշը օրատա
իթալիսայ կիտէճէք Խքէնաէրիյիլէ պիր կէ-
7 մի պուլուպ, պիղի անա պինտիրտի : Վէ
պիր չօգ կիւնիլէ աղըր աղըր կիտիպ կիւճ
իլէ Գնիտօսըն գուրպինէ էէթլիտիյիվիտէ,
ըիւզկէտը պիղի պրագմատըղընտան Գիրիտին
ալթ թարաֆընտան Սալմօնա էօնիւնտէն կի-
8 տերէք, Անը կիւճ իլէ կէչիպ, Կիւզէլ լի-
մանլար տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիք . պու-
նուն գուրպինտէ Լասայա նամ պիր շէհը
վար իտի :
9 Վէ խայլի ղէման միւրուր էթտիքտէն սօնկ-
րա, օրուճ վազթը հալա կէմիշ օլտըրըն-
տան, աթթըգ տէնիլ սէֆէրի մուխտալար
օլմաղլէ, Փալլօս ալիլէրէ նասիհաթ էտիպ
10 Էյ ատէմիլէր, պու տէնիլ սէֆէրինին եալը-
նըզ էիւքէ վէ կէմիյէ տէյիլ, պէլքի քէն-
տի ճանլարմըզա տաիի մէշաղգաթլը վէ
չօգ զարարըլ օլաճաղընը կէօրիւյօրմ՝ տէ-
11 տի : Ամմա էիւզ պաշը կէմիլին ըէ՛խի իլէ
սահիպինէ Փալլօսըն սէօղլէրինտէն զիյատէ
12 ի՛թիմատ էթտի : Վէ օլ լիման գըլլամագ
իչին միւնասիպ օլմատըղընտան, էքսէրի-
սի՝ Գիրիտին ճէնուպա վէ զարպի շիմալա
պագան Ֆինիգա ինանընա գըլլամագ իչին
վապըլ օլա պիլիլիլէ տէյիլ օրատան տաիի
13 աչքըմագըզա ըէյ վէրտիլէր : Վէ պիր եալաշ
լօտօս էսիպ՝ մագսէտէրինէ էրտիլէր զան-
նըյիլէ, գալգըպ Գիրիտին գըլլսրնտան կէ-
14 չէյօրըր իտի : Ամմա պիր աղապին սօնկրա
անա գարըլ Էվրօգիտօն տէնիլէն պիր շէտիտ
15 ըիւզկէտը գուհուր էթմէքլէ, Եէմի պիրտէն
գափըլպ՝ օրալայա կիտէմէտիյինտէն, անը
քէնտի հալինէ պրաղըպ՝ սիւրիւքլէնիյօր ի-
16 տիք : Վէ Գլաուտա նամ պիր քիւչիւք ա-

տաննն ալթընա սրղընարադ , սանտալը կիւճ
 իւէ զապթ էթմէյէ միւգթէտիւր օլուպ իշէրի
 17 ալթըրգտան սոնկրա , Չարէլէր գուլլանարադ
 կէմիյի ալթընտան գուշաթարար . վէ սրղա
 տիւշմէք գորգուարլէ եէլքէնի էնտիւրիպ էյլէ
 18 սիւրիւքլէնիւրլէր իտի : վէ շիտտէթլի ֆուր-
 թուլնատա պուլընարղըմըզտան , էրթէսի կիւն
 19 եիւքիւ տէնիղէ աթարլար : վէ իւշիւնճիւ
 կիւնտէ քէնտի էլլէրիմիղ իւէ կէմինն թա-
 20 գըմլարընը աթարլար : վէ նիշէ կիւնլէր կիւ-
 նէշ եաթսա երլաղլար կէօրիւնմէյիպ շէտիտ
 ֆուրթուլնա տաթի իւգէրիմիղէ պասմաղլէ ,
 21 լի'էն գաթ' օլուլնա : վէ չօգտան պէրու
 աճ գաթիւր օլմալարլէ , ֆաթլու օրթալա-
 րընա տուրուպ' էյ առէմլէր , ֆիւ վագը'
 պէնիմ' սէյլէտիլիմի տինկլէյէրէք , Գիւրիտ-
 տէն աշըմսյըպ' պու մէշադգաթ վէ զարար-
 22 տան սալիմ' օլմաղլըղընը կէրէք իտի : Ամ-
 մա շիմաթի սիղէ նասիհաթ վէրիւրիմ քի' միւս-
 թէրիճ օլուլնը , զիւրա սիղաէն Տիշ պիւրի թէ-
 լէֆ օլմալար' անճադ կէմի Բէլէֆ օլմադ ալը :
 23 Ձիւրա սաշիպիմ' վէ մա'պուտըմ' օլմա Ալա-
 Տըն մէլէյի պու կէճէ եանըմտա տուրուպ'
 24 էյ ֆաթլու , գորգմա , Գաթիւրի Տուգըրըն-
 տա տուրմաղլընը լաղըմ' ալը . վէ իշթէ Ալ-
 լաճ սէնի իւէ պէրապէր կէմիտէ օլմալարըն
 ճիւմլէսինի սանա պաղըշլամըշ ալը' տէտի :
 25 Պուլնու իշիւն , էյ առէմլէր , միւսթէրիճ
 օլուլնը , զիւրա Տէման պանա սէյլէնիլալի
 վէճճ իւղէ վագը' օլմաղլընա պէն Ալաճա
 26 ի'թիմատ էտէրիմ' . Անճադ պիւր առայա
 տիւլմէմիղ լաղըմ' ալը' տէտի :
 27 վէ օն տէօրաիւնճիւ կէճէ օլուլնա' Ատ-
 րիա տէնիղնտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իւէն , կէ-
 ճէնի եարընտա կէմիճիլէր պիւր գարայա
 28 եաղլաշտըղլարընը զանն էթաիլէր : վէ իս-
 քէնտիլ աթըպ իւրմի գուլաճ պուլուլար .
 վէ պիւր աղ իլէրի վարըպ վէ թէքար աթըպ
 29 օն պէշ գուլաճ պուլուլար : վէ գալաղլա
 տիւլմէք գորգուարլէ , գըշտան տէօրթ լէն .
 կէր աթըպ կիւնտիւղ օլմալարընը աղըւ էթ .
 30 տիլէր : վէ կէմիճիլէր կէմիտէն գալմադ մադ-
 սաթիլէ , պալտան լէնկէրլէր աթմադ պէ-
 ճանէսիլլէ սանտալը տէնիղէ էնտիւրիպլէրին .
 31 տէ , ֆաթլու եիւղ պալըլա վէ 'ապէրլէրէ'
 էյէր պուլըլար կէմիտէ գալմաղլա , սիղ նէ-
 32 ճաթ պուլալմաղլընը' տէտի : Օլ զէման 'առ-
 քէրլէր սանտալըն իվիլէրինի քէսիպ' սնր
 33 պրաղտըլար : վէ սապաճ օլմադ իւղէ իւքն'
 ֆաթլու ճիւմլէսինէ թա'ամ էթմէլէրինի թի-
 ճա էտէրէք , Պու կիւն օն տէօրթ կիւն տիւր ,
 պէքլէյիպ' Տիշ պիւր շէյ եէմէյէրէք , աճ գալ-
 34 ալընը . Պու էճլէն թա'ամ էյլէմէնիղլի ըի-

ճա էտէրիմ' , զիւրա պու սիղին նէճաթընը
 իշիւն տիւր . չիւնքի պիւրինիլն պալընտան
 35 պիւր գըլ տիւլմէյէճէք տիւր' տէտի : վէ
 պէյլէ տէյէրէք էքմէք ալըպ քէսաֆէսինն
 էնիւնտէ Ալաճա շիւքր էթտի , վէ վարէ .
 36 էյիպ եէմէյէ պալալար : վէ ճիւմլէսի միւս-
 թէրիճ օլուպ' քէզալլէր թա'ամ էթտիլէր :
 37 վէ պիւղ կէմիտէ ճիւմլէմիղ իւրի եիւղ եէթ-
 38 միւր ալթը քիւշի իտիւր , վէ թա'ամտան
 աղաղլարընտա , պուլաղալը տէնիղէ աթա-
 րադ , կէմիյի թաթիֆիթ էթտիլէր :
 39 վէ կիւնտիւղ օլուլնա' օլ եէրի թանը-
 մալըպ , ֆագաթ սաճիլի օլմա պիւր քէօրֆէզ
 կէօրմէլէրլէ , էյէր միւմլէն օլուրա' կէմիյի
 40 օրայա սէվէ էթմէյի միւրաա էթտիլէր : վէ
 լէնկէրլէրի քէսիպ տէնիղէ պրաղալար . վէ
 տիւմլէրին պալալարընը չէօղիւպ եէլքէնի
 թիւղիւարա գալաղլարադ , սաճիլէ տաղու
 41 կիտիլարլար իտի : վէ իւր թարաֆտան տէ-
 նիղն գալմալարընը պիւր մաճալէ տիւլիւպ'
 կէմիյի օլմալարլար . վէ պալա սափլանա-
 րադ , գըմլալմալաղլ գալըպ' գըշ իսէ տալ-
 42 զալարըն շիտտէթլինտէն տաղըլար իտի : վէ
 մաճալարաա պիւրի եիւղիւպ ֆիւրա էթ-
 մէսի իշիւն , 'ապէրլէր տէլէրի գաթլ էթ-
 43 մէյէ մէլլէրլէր էթտիլէր իսէ տէ , Նիւղ պա-
 շը ֆաթլու գուրթարմադ իսթէմէլէր , տն-
 լէրի պու 'նիլէթտէն մէն' իւլ , եիւղմէք պի-
 լէնլէրին էվլէլա աթըլըպ գարայա չըգմալար
 44 ընը , Պագիլէրի տաթի' քիմի թաթիլար ,
 քիմի տէ կէմինն պա'ղը ֆարալար իւգէրին-
 տէ չըգմալարընը էմէ էթտի . վէ պու վէճճ-
 լէ ճիւմլէսի սալմէն գարայա չըգտըլար :

ՊԱՊ 28

1 վէ սալմէն չըգտըղլարընտա , օլ առանն
 2 իսմի Սալթա իտիլինի անկալարլար : վէ
 պարպարլար պիւղէ ֆէվգ էլ 'առէ միւրիւլ-
 վէթ կէօթթէրտիլէր , շէյլէ քի եաղան եաղ-
 մուր վէ սղուլգ սէպէպինտէն աթէշ եաղըպ
 3 ճիւմլէմիղ գապուլ էթտիլէր : վէ ֆաթլու
 չօգ չալը տէվլէրիպ' աթէշ իւղէրինէ գաղը-
 ղընտա , սըճագտան պիւր էնկէրէք չըգըպ' սնըն
 4 էլինէ եաթըլար : վէ պարպարլար ճանալարը
 սնըն էլինտէն սարգըլմըշ կէօրտիւքլէրինտէ ,
 պիւրի պիւրինէ' Պու առէմ' էլպթթէ գաթիլ
 օլմալըն տըր քի տէնիղտէն գուրթուլու իսէ
 տէ , 'առալէթ սնը եաշամաղլա պրաղմալար
 5 տէրլէր իտի : Օլ տաթի ճանալարըն աթէշէ
 6 'իլբիպ' պիւր զարար կէօրմէտի : Անլէր սնըն
 շիշէնլէրին վէ եաթսա անաղըն էլիւ տիւ-
 շէնլէրին պէքլէտիլէր իսէ տէ , պիւր չօգ պէք-
 լէտիքտէն սոնկրա' անա պիւր զարար օլմալար-

ղընը կէօրտիւքէրինտէ, զաննլարննստն տէօ.
 7 նիւպ' իլւ'՝՝ տըր' տէտիլէր : Վէ ատաննն
 պէօյիւիւ պուլուննա փօպլիօս նամ' քիմէս.
 նէնին օլ ճիվարլարտա չիֆթիլէքէրի պուլուն.
 մաղլէ՝ պիլի գապուլ էտիպ իւչ կիւն միւ.
 8 րիւվիլթիլ միւսաֆիր էլէտի : Վէ վազը՝ օլ.
 տու քի փօպլիօսն փէտէրի չիւմմա իլէ գան.
 լը իսհալէ թուլուլարագ՝ ետմմադտա իքէն,
 9 փալլօս եաննա վարըպ՝ տու' էտէրէք, էլ.
 լէրինի աննն իւղէրինէ վաղ՝ իլէ անա շիֆա
 10 վէրտի : Վէ գուլ վազը՝աննն իւղէրինէ ատա.
 տա պուլուննա սա իր խաթթալար տախի կէլիպ
 11 շիֆա պուլուլար ւտը : Անէր տախի պիղէ
 զիյատէսիլէ իքրամ՝ էթտիլէր, վէ կիտէճէ.
 յիմիզ վազըթ լէվազըմաթմըղ թէտարիք
 էթտիլէր :
 12 Վէ իւչ այ սօնկրա՝ օլ ատտա գըշա.
 մըշ վէ՝ տալմէթի Տիօգըուրի օլան իւքէնտէ.
 13 ըիյէլ պիր կէմի իլէ տըլտըգ : Վէ Սիրա.
 գուսպա վաղը օլուպ՝ իւչ կիւն գալտըգ :
 14 Օրտաան տախի տօլաշարագ, Ռէճիւմմա վա.
 15 րը օլուպ՝ պիր կիւն սօնկրա լօտօս էտէքլէ,
 16 իքինճի կիւն փուլթիօլիլէ կէլիլէք : Վէ օրա.
 տա պաղը պիրատէրէր պուլտըգ. անէր տա.
 խի եաննարնտա ետի կիւն գալմաղըղմը.
 17 զը րիճա էթտիլէր. վէ պէօյէճէ Ռամայա կէլ.
 18 տիլէ : Օրտաան տախի պիրատէրէր խապէ.
 19 րիմիզ պաղըլարնտա, պիլի իսթիգպալ
 իչիւն թա Ափիօս պաղարնա վէ իւչ խան.
 20 արա տէկին չըգտըլար : վէ փալլօս անէրի
 կէօրտիւյիւնտէ, Ալլահա շիւքը էտիպ՝ քէսպի
 ճէտարէթ էլլէտի :
 21 Վէ Ռամայա կէլիլիմիգտէ, եիւզ պաշը
 մաշպուլարը սերտարա թէսիլմ էթտի, փալ.
 22 լօտա իսէ քէնտինի չըֆղ էտէն՝ ապէր իլէ
 այլընա իգամէթ էթմէյէ ռուխսաթ վէրիլտի.
 23 Վէ վազը՝ օլտու քի իւչ կիւն սօնկրա, փալ.
 24 լօս Եէհուտիլէրին միւլթէպէրաննը տալմէթ
 էլլէտի. վէ անլէր ճէմ՝ օլտըգտա, անլէրէ՝
 25 Էյ պիրատէրէր, պէն գալմա եախօտ էճ.
 տալմըղն այինլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ
 էթմէմիշ օլտըղմ՝ չալտէ, Եէրուշալիմտէն
 26 Ռամալարն էլլէրինէ մաշպուսէն թէսիլմ օ.
 27 լունտըմ : Պուշար տախի պէնի իսթիլիթագ
 էտիպ՝ պէնտէ գալթիլ միւսթաճալագ չիչ պիր
 սէպէպ պուլունմաթըղնա մէպնի սալը վէրմէք
 28 իսթէտիլէր : Լաքին Եէհուտիլէր մուխալէ.
 29 ֆէթ էթտիլէրինտէ, չէր նէ գատար միւ.
 30 լէթիմին՝ ալլէյիստէ շիքիյէթ էտէճէք պիր

շէյիմ՝ եօգ իտի իսէ տէ, Գալսէրէ րէֆ՝ ի
 20 տալմէ էթմէյէ մէճպուլ օլտըմ՝ իմնի պու.
 սէպէպէ մէպնի կէօրիւշիւպ՝ սէօյլէշէք մէրա.
 մըյէ սիլի տալմէթ էթտիմ : զիւս իսրայէ.
 21 լին իւմիտի իչիւն պու զինճիր իլէ պաղը իմ՝
 22 տէտի : Անէր տախի անտ՝ Պիզ սէնին չա.
 գընտա նէ Եէհուտիլէտէն մէքթուպալտըգ,
 նէ տէ պիրատէրէրտէն պիրի կէլիլ՝ սէնին
 չազգընտա պիր քէօթիւ նէսնէ իսպար էթ.
 23 միշ եա սէօյլէմիշ տիր : Լաքին նէ Էֆքէար.
 տա օլտըղըն սէնտէն իչիլմէք իսթէրիզ. զիւ.
 24 րա չէր եէրտէ պու Ֆըրգայա մուխալէֆէթ
 25 էտիլիլի մալիւմիմիզ տիր՝ տէտիլէր : Վէ
 անա պիր կիւն թա'նին էտիպ՝ չօգ քիմնէլէր
 եաննա մէքէնինէ կէլտիլէր, վէ սապաշտան
 սղշամա գատար Սուսաննն թէվըաթը իլէ
 փէյլալմպէրէրտէն Ֆիսուսա միւլթալլիզ նէս.
 26 նէլէր չազգընտա անլէրի իլլամ էտիպ. մէ.
 լէքիլթ Ուլլահա տա'իր շէհատէթ էտէրէք՝
 27 անը պէլան էտէր իտի : Վէ սէօյլէնիլէն շէյ.
 28 լէրէ պաղըլարը ինտնըպ պաղըլարը ինտնա.
 29 ալլար : Վէ պիրի պիրի իլէ իթթիլիֆագ էթ.
 մէյիլ՝ տաղըլմագ իւղէրէ իքէն, փալլօս պիր
 սէօզ սէօյլէտի, Էտ'նի Ռուհ իւլ Գուտա ի.
 30 շա'եա փէյլալմպէրին վաղթալլէ էճտալտը.
 31 մըղա խիթապէն՝ Պու գալմա կիլթ, վէ տէ
 քի՝ իչիլթմէքլէ իչիլթմէքսինիլ, ամմա անկ.
 լալայաճագսընը, վէ պաղարագ պաղաճագ.
 32 սընըղ, ամմա կէօրմէյէճէքսինիլ, Զիրա պու.
 գալմին գալիլ գալիլ օլուպ՝ գուլաղարը իլէ
 աղըրճա իչիտիլէր, վէ կէօղէրին տախի
 գալալտըլար, օլմայա քի կէօղէրի իլէ կէօ.
 33 րիւպ՝ վէ գուլաղարը իլէ իչիտէրէք, գալ.
 պէն Ֆէհմ իլէ իւլճու՝ էտէլէր, պէն տախի
 անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէլէրէք էյի պու.
 34 յուրտու : իմնի սիլէ մալիւմ օլտու քի՝
 Ալլահն խէլաթ թա'նիֆէլէրէ իրալ օլտու
 տու : անլէր տախի տինիլլէյէճէքլէր տիր :
 35 Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիլտէն սօնկրա՝ Եէ.
 հուտիլէր պիրի պիրի իլէ չօգ միւպաշէտէ է.
 տէրէք կիթտիլէր :
 36 Վէ փալլօս իսթիճար էթտիլի խանէտէ
 թէմամ իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք, եա.
 ննա կէլէնլէրին ճիւմէսինի գապուլ պիրլէ՝
 37 Մէլէքիլթ Ուլլահ վաղ էտէրէք, Ռապպ Ֆի.
 սուսա Քրիստոսա միւլթալլիզ նէսնէլէրի պի.
 38 լա մանի՝ վէ քէմալը ճէտարէթլէ թալիմ
 էտէր իտի :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՐՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլոս Յիսուս Քրիստոսն գուլը, րէսու-
2 օլմագ իւզրէ տա՛վէթ՝ Վէ Ալլահն պէշա-
3 րէթինէ թախախ օլունմուշ օլուպ, ՕԼ ղէշա-
րէիէ քի ճէսէտ ճիհէթիլէ Տաուտ նէպինտէն
օլուպ՝ գուտսիլէթ րուհը ճիհէթիլէ էմվաթ-
տան պիլ գըյում, գուվէթլէ իպնուլլահ
պէյան օլունան քէնտի Օղլա Բապարմըզ
4 Յիսուս Քրիստոս հագգընտա, Ալլահ մու-
գատտէս քիթապարտա փէյղամպէրլէրի վա-
սրթասըլէ մուգատտէմա վա՛տ էյլէմիշ տիր.
5 Արալարընտա Յիսուս Քրիստոսն տա՛վէթ օ-
6 լունանլարը պուլունարընըզ ճէմի՛ ի միլէթլէր
միյանէսինտէ իսմի իշին իմանա իթա՛տթ
օլունմագ իւզրէ, անըն թարաֆընտան ինա-
7 յէթ վէ րէսուլէթ ալարգ. Սիգ Ալլահն Բօ-
մատա պուլունան պիլ ճիւմլէ սէվիլիւլէ-
րինէ վէ մուգատտէս օլմագ իւզրէ տա՛վէթ
օլունանլարա՝ Փէտէրիմիդ Ալլահ վէ Բապ
Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան ինայէթ վէ
սէլամէթ օլուն :

8 Էվլէլա ճիւմլէնիդ իշին Յիսուս Քրիստո-
սն վասըթասըլէ Ալլահմա շիւքը էտէրիմ
քի իմանընըզ պիւթիւն տիւնէսյա շույլ՝ օլ-
9 մուշ տըր. Ձիրա Օղլընըն պէշարէթինտէ
րուհըմ իլէ խըտմէթ էթտիլիմ Ալլահ պա-
10 նա շահիտ տիր քի՝ Ալլահն իրատէթիլէ
՝ազըպէթ թարաֆընըզ կէլմէքիլիմ միւ՛էս-
սէր օլա տէյիւ տա՛իմա տու՛ալարմտա նի-
յազ էտիպ՝ սիղի ֆէրաղաթ էթմէյէրէք էատ
11 էտէրիմ՝ Ձիւնքի սիղի կէօրմէյէ իշթիլաղըմ
վար, թա քի սէպաթընըզ իշին սիղի պիր
12 մէվլիպէ ի րուհանիլէյէ նա՛իլ էտէյիմ, Եա՛-
նի սիլին վէ պէնիմ օլուպ էէքտիկէրիմիդտէ
պուլունան իմանլէ սիղին իլէ պէրապէր միւ-
13 թէսէլլի օլայըմ, Լաքին, էյ պիրատէրլէր,
շիմտիլէտէք մէն՝ օլունտըմ իտէ տէ, սա՛իր
թա՛իֆէլէրին արաթընտա օլարըզ կիպի, սի-
ղին արանըզտա տախի պիր մահուլըմ օլմագ
իւզրէ՝ թարաֆընըզ կէլմէյէ տէֆ՝աթլէ միւ-
14 րտա էյլէսիլիմի պիլմէմէնիղի իսթէմէմ՝ Պէն
Եունանիլէրէ վէ պարպարա, ՝ալմէրէ վէ

15 ճահիլլէրէ պօրծու իմ՝ ֆէզալիք էլիմտէն կէլ-
տիլի գատար սիղէ՝ Եա՛նի Բօմատա պուլու-
նանլարա տախի պէշարէթի թէպլիլ էթմէք
16 իշին հագըր իմ՝ Ձիւնքի [Քրիստոսն] պէ-
շարէթինտէն տօլայր ութանմամ, զիրա հէր
իման կէթիլէնէ, էվլէլա իշին Ալլահն գուվ-
17 վէթի տիր, Ձիրա անըն վասըթասըլէ իման-
տան օլան Ալլահն էլհու էյլէտէն սալահ ի-
ման իշին միւնքէշիֆ տիր, նիթէքիմ՝ Սալիհ
իման իլէ Եաշայաճագ տըր՝ տէյիւ մուհար-
րէր տիր :

18 Ձիրա Ալլահն զապար՝ հագիգաթը
հագգընըզ իլէ թէվիլիֆ էտէն տտէմէրին
հէր ֆըսգը վէ հագգընըզ իւղէրինէ սէմա-
19 տէն միւնքէշիֆ օլուր, Ձիրա Ալլահն հագ-
գընտա պիլնմէսի միւմէրին օլան շէյլէր ան-
լէրտէ զահիր տիր. չիւնքի Ալլահ անլէրէ
20 իզհար էյլէմիշ տիր, Ձիրա անըն սըֆաթը
զալլի մէշուտէսի, Եա՛նի գուտրէթի էպէ-
տիլէսի վէ Ուլուհիլէթի, խըլգաթը ՝ալէմ
տէն պէրու մէսուլաթը իլէ տէքը օլունմա-
լարըլէ աշէրտալէ կէօրիւնիւր, շէյլէ քի
21 անլէր մա՛ղուր օլամաղլար, Ձիւնքի Ալլահն
պիլտիլէրին հալտէ, Ալլահա վաճիպ օլան
մէճու ու շիւքըրիւ էթմէյիպ, անճագ քէնտի
էֆէքտըրլէրինտէ պէթալէթէ տիւլար օլարագ՝
22 ֆէհմիդ գալպէրի գարարտը : Ալլահ իլ
23 տէրլէր իքէն ահմագ օլտուլար. Վէ զէվալ-
տէն միւնքէշիֆ օլան Ալլահն ճէլալին զէ-
վալ պուլան ինսան վէ գուշար վէ չարփա
վէ հաշէրաթ սուրէթիլին միւշապէհէթինէ
24 թէպտիլ էթտիլլէր : Պու էճլտէն Ալլահ տու-
խի անլէրի՝ գալպէրինին շէհէթլէրիլէ ճէ-
սէտլէրինի պէյնլէրինտէ րէզիլ էթմէք իշին
25 նափաթլէրէ թէպիմ էյլէտի. Անլէր քի Ալլա-
հն հագիգաթընը Եալանա թէպտիլ էտէրէք.
մախլուգա խալիգտէն զիյատէ իշթիլարմ վէ
՝իպատէթ էթտիլլէր. Օ իլ էլ էպէտ միւպա-
26 րէք տիր : Ամին : Պու սէպէպտէն Ալլահ ան-
լէրի գապիհ հալլէսլէրէ թէպիմ էյլէտի. զէ-

քո անդերին նիստը տալի թապի'ի օլուն
 27 թէպտիլ էթալիլէր : Գեղալիք երբեքլէր տա-
 խի նիստն թապի'ի օլուն իսթի'ի մէջը թէր-
 լէ՝ քէնտի շէճիլթէրինտէ պիւրի պիւրի իլէ
 դըղըլըպ' երբեք երբեք իլէ Ֆասչիլաթ իլէ-
 յէրէք, նէֆալթիւնտէ քէնտի զէլալթիւրինէ
 28 լայլգ օլուն ճէղպալա նա'իլ օլալըլա'ր : Վէ մա'
 րիֆթիւրինտէ Ալլահն պուլունմալընը մագ-
 պուլ թուլթմալըլըլալընտան, Ալլահ տախի
 լայլգ օլմպան շէլլէրի իլէմէք իւզըլէ՝ անլէ-
 29 րի նամալգպուլ զիճնէ թէսիլմէ էլլէտի. Եէդ-
 լէ քի անլէր շէր տիւրիւն չազգըղըղըտան,
 զինս Վէ քէօթիւլիւք Վէ թամա'. Վէ շէրա-
 րէթտէն տօլու', Վէ չառէտ Վէ գալթլ Վէ նի-
 զա' Վէ Տիլէ Վէ քէմիլը իլէ մէմու օլուպ'
 30 Ղամմալ, զըլպէթ էաիճի, Ալլահա պուլղ
 էաիճի, շէթմ էաիճի, մաղըուր, միւֆթէ-
 31 սըղ, Ֆէճմիլ, նազը Ը 'աճտ էտէնլէր, մէ-
 վէտէթսիլ, միւսալէճէ գապուլ էթմէլէն-
 32 լէր, մէրճմէթսիլ օլալըլա, Պու միսիլիւ
 շէլլէրի իլէլէլէնլէրի էօլիւմէ միւսթաճազգ
 օլալըլալը չազգընտա օլուն Տիւքմ' Ուլլահ
 պիւրիլէրի չալտէ, պու շէլլէրի քէնաիլէր
 իլէտիլթտէն պաշգա, պէջլէ էտէնլէրէ տախի
 Եիլա վէրիլէր :

ՊԱՊ 2

4 Պիւնա'էն 'ալէյճ, էյ Տիւքմ' էտէն տալմ',
 Տէր քիմ իսն', մա'ղուր օլամաղըն. չիւնքի
 զալլիլէ Տիւքմ' էթմիլլին շէլտէ քէնտի 'ա-
 լէյճնէ Տիւքմ' էթմիլլ օլալըլա. զլաւ սէն
 2 քի Տիւքմ' էալլօլըն՝ Տէման օլ շէլլէրի իլ-
 լէրին 'ալէյճնէ Ալլահն Տիւքմիւ չազգիլթ
 3 իւզլէ իտիլլին պիլիլիլ : էյ պու միսիլիւ
 շէլլէրի իլէլէլէնլէր Տիւքմ' էալիլ
 տէ Տէման օ շէլլէրի իլէլէլէն տալմ', զանն
 էտէ'ր մի սին քի սէն Ալլահն Տիւքմիւնտէն
 4 գուլթուլաճաղըն : Վէ էալիստ Ալլահն
 լուլթիլը սանս մուճիլ ի թէվպէ օլալըլընը
 զիլթիլէրէք՝ անն քէմալ ի լուլթիլ Վէ սապը
 5 Վէ թէճմմիլլին թաճիլ'ը մի էտէրսին : Վէ
 լալին սէնին 'իսաղըն Վէ թէվպէ էթմէլ
 գալլին իլէ զալաղըն Վէ Ալլահն 'առա-
 լէթլի Տիւքմիւ գուլալըլըն կիւնի իլիւն
 6 քէնաիլէ զալաղըն ճէմ' էտէրսին. Զիրա օ
 Տէր քէնէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւճաղաթ է-
 7 էտէճէք, Ես' նի էլի 'ամէլլէրտէ սապը ու տէ-
 վալ իլէ մէճա ու 'իլլէթ Վէ լալլէմուլթըլա
 թալիլ օլանլըրա չալալթ Ը էպէտիլէ վէրէ-
 8 ճէք. Ամա միւնաղա'ա էալիլ' չազգիլթա

իլթա'աթ էթմէլէրէք, չազգըղըլա միւթի'
 9 օլանլըրա իլըլմ ու զալաղ օլաճաղ սըր.
 9 Եէրր իլէլէլէն Տէր պիւր տալմէ, էվլէլա Եէ-
 չալալիլէ Տէմ' տէ Եունանիլէ մէլաղաթ Վէ
 10 միւզալաղա, Ամա խալը իլէլէլէն Տէր քիմ-
 սէլէ, էվլէլա Եէճալալիլէ Տէմ' տէ Եունանի-
 յէ, մէճա ու 'իլլէթ Վէ սէլալմէթ օլաճաղ
 11 սըր : Զիւնքի 'իստ Ալլահ րի'ալլէթ ի խալթ
 12 էօզ սըր : Զիրա պիլա շէրի'աթ կիւնաճ իլ-
 լէլէլէլէր պիլա շէրի'աթ տախի Տէլաղ օլաճաղ-
 13 լալ, Վէ շէրի'աթ թաճիլթտա կիւնաճ իլէլ-
 լէլէլէր, Ալլահն Զիրա Գիրստոս վաղ-
 թալըլլէ պէլալթիլմէ կէօրէ տալմէլլին սըր-
 լալընա Տիւքմ' էտէճէլի կիւնտէ, շէրի'աթ
 վաղթալըլլէ Տիւքմ' օլունաճաղալը սըր :
 14 Զիրա շէրի'աթ իլէլէլէլէր 'իստ Ալլահ սա-
 լիլ տէլիլլէր, անաղ շէրի'աթ ի Տիրա էտէն-
 15 լէր թէպիլը օլունաճաղալը սըր : Զիւնքի
 շէրի'աթ օլմպան թա'իլլէլլ թապի'աթ լէ
 շէրի'աթ միւճիլլինն 'ամէլ էթմիլլէր թաղ-
 տիլտէ, անլէրին շէրի'աթ օլմամալլէ, քէն-
 16 տիլլիլ քէնաիլլէրին շէրի'աթ օլալաղ, Զա-
 միլլէրինն շէճալէ իլէ էֆէրալըլընը
 կէաճ թա'լիլ կէաճ թա'իլլալըլլէ շէրի'աթըն
 էտէրինի քէնաիլ գալլլէրինտէ մուճալըր
 կէօթիլլէրիլլէր :
 17 իլթէ սէն Եէճալալ թէմիլլէ օլունաղ շէ-
 րի'աթա իսթիլալտ էտէրէք՝ Ալլահ իլէ իլթի-
 18 խալ էտէրսին. Վէ շէրի'աթ թա'իլմ' օլուն-
 սըղընտան իրաթթիլին տախի պիլիլ' մուլա-
 19 թէլիլ շէլլէրի թէմիլլ էտէրսին. Վէ՝ Գէօր-
 լէրին գըլաղըլը, Վէ գալալըլա օլունլըրն
 20 նալը, ճաճիլլէրին մուլլիլմիլ մէ թէֆալըն
 իօճալը պէնիլմ', Վէ շէրի'աթա օլուն 'իլմ'
 Վէ չազգիլթըն սալթիլ պէնտէ տիլ իլի-
 21 գալընտա սըն : Իմաի, էյ զալլիլլէ թա'իլմ'
 էտէն, քէնաիլն թա'իլմ' էթմէլ մի սին.
 էյ սըղալթ էթմէմէլիլ վա'լ էտէն, սըղալթ
 22 էտէ'ր մի սին. էյ՝ Զիրա էթմէլ տէլէն,
 քէնաիլն զինս էտէ'ր մի սին. էյ փուլթալ-
 տան նէֆթիլ էտէն, ալմուր Ը մուգալտէ-
 23 սէլէ նազը Ը Տիւքմիլ էտէ'ր մի սին : Սէն
 շէրի'աթ փլէ իլթիլալալ էտէն, շէրի'աթ թէ-
 ճալաղ էթմէլլէ Ալլահն թաճիլ'ը մի էտէր-
 24 սին : Զիրա մուճալըրէր օլալըլը իւզլէ՝ Սիլլին
 սէպէպիլլիլտէն թա'իլլէլլին տալընտա Ալ-
 լահն իսթիլն քիւֆը օլունալը :
 25 Իմաի էլլէր շէրի'աթա կէօրէ ամէլ էտէր-
 սէն, խիթան Փա'իլտէ էտէր, ամմա էլլէր շէ-
 րի'աթ միւթէնալլիլ իտէն, խիթանըն խի-
 26 թալալըլլէր օլմալըլ օլալը : Իմաի էլլէր մալ-
 թուն օլմպան տալմ' շէրի'աթըն տճէրալը-
 նը ճըֆը էտէրտէ, անըն խիթանալըլըլը խի-
 27 թան 'առա օլունալըլ մի. Վէ թապի'ի օլուն

ման կեթիւրէնին իմանը քէնտիսինէ սալաճ
6 'տոտ օլունուր : Նիթէքիմ՝ Տաուտ տախի՝
Ալաճըն պիլա 'ամէլ սալէճ 'տոտ էլէտիյի
7 առէմին միւպարէքլիյին զիբէ էտէրէք , Նէ՝
միւպարէք տիբ շօլ առէմէր էլի՝ 'իսեանլարը
'աֆլ օլունմուշ վէ կիւնասլարը սէթր օլուն-
8 մուշ տըր . Նէ՝ միւպարէք տիբ շօլ առէմ՝
9 քի Ռապպ անա կիւնաս՝ սայմաղ՝ տէտի : Իմտի
պու միւպարէքլէք խիթա՞ն իւզերինն մի , վէ
էախօտ քէզալիք խիթանսըզլըզ իւզերինն՝ մի
օլուր . զիբա Ապրահամա իման սալաճ 'տոտ
10 օլունտու՝ տէրիզ : Եջլէ իսէ Նէ՝ վէճճլէ 'տոտ
օլունտու . մախթո՞ւն մը , վէ էախօտ զայրի
մախթուն օլորըզ հալտէ մի . մախթուն տէ-
յիլ , ֆագաթ զայրի մախթուն օլորըզ հալ-
11 տէ 'ադդ օլունտու : վէ զայրի մախթուն օլ-
որըզ հալտէ օլան իմանընն սալաճ միւսհիւ
օլմագ իւզէ՝ խիթան իշարէթ ինի տալ . թա
քի անլէրէ քէզալիք սալաճ 'տոտ օլունմագ
իւզէ , զայրի մախթուն օլուպ տա՝ իման
12 էտէնլէրին ճիւմէսինին փէտէրի օլա . վէ
էտէնլըզ մախթուն օլանլարա տէյիլ , անճագ
փէտէրիմզ Ապրահամը զայրի մախթուն օլ-
որըզ հալտէ օլան իմանընն իղէրինտէ սիւ-
13 լուք էտէնլէրէ տախի փիբի խիթան օլա՝ Զի-
բա Ապրահամա էախօտ Նէսլինէ տիւնետունը
փարիսի օլմագլըզ վա՞տը՝ շէրի՞աթ վարթա-
սըյլէ տէյիլ , անճագ իման սալաճ իւսը-
14 թալըյլէ վէրիտի : Զիբա էյեր էճլի շէ-
րի՞աթ օլանլար փարիսիբ իսէ , իման ֆաի-
15 տէսիզ վէ վա՞տ լազլ օլմուշ օլուր : Զիբա
շէրի՞աթ օլունմագ ի զազաթ թէ ճէմագլուզ տա-
16 խի եօզ տըր : Պունա պինա՞էն լուճֆ իլէ օլ
մագ իւզէ իմանտան տըր , թա քի վա՞տ
պիւթիւն Նէսլէ՝ էալընըզ շէրի՞աթ տան օլան-
լարա տէյիլ , անճագ Ապրահամըն իմանըն-
17 տան օլանլարա տախի սապիթ օլա . վէ՝
Աէնի չօզ թա՞իֆէլէրէ փէտէր թա՞նին էլլէ-
տիմ՝ տէյիւ մէսթուր օլարըզ իւզէ , օ քէն-
տինին իման կէթիւրախի , էա՞նի էմվաթը իճ-
նա էտէն վէ մէվճուտ օլմայան շէլիբի մէվ
ճուտ կիպի չաղըրան Ալաճըն հուզուրընտա ,
18 ճիւմէմիզին փէտէրի տիբ : Օլ տախի՝ Աէնին
Նէսլին պէյլէ օլաճագ տըր՝ տէյիւ պույուրը-
լան քէլամա կէօրէ չօզ միլլէթէրին փէտէրի
օլաճաղընա իւմիտին խիլաֆընտա իւմիտ իլէ
19 իման էլլէտի : վէ իմանտա զա՞իֆլէնմէյիպ՝
թազրիպէն էիւզ էալընտա իլէն քէնտի ճէ-
սէտինին աթթըզ մէվթա կիպի պուլունտըղը-
նա , Աարանըն տախի ըաճիսին մէվթա կի-
20 պի օլարըղընա աիգաթ էթմէտի . վէ ի՞թի-
գառսըզլըզէ Ալաճըն վա՞տընտա չիւպչէ էթ-
մէյիպ՝ խուսուցա՝ Ալաճա համա էտէրէք ,

21 իմանտա գուվլէթէնիպ՝ վա՞տ էթտիյինի
իճրասընա տախի գատիբ խալլինէ թէէագ-
22 գիւն էթտի : Պու էճլտէն անա սալաճ 'տոտ
օլունտու :
23 վէ անա 'տոտ օլունտըզ էալընըզ անըն
24 իչիւն էաղըմտալ , Լաքին պիղիմ՝ իչիւն տա-
խի , էա՞նի Ռապպըզ Ռիսուր էմվաթտան
իճնա էտէնէ իման էտէնլէր իչիւն 'տոտ օ-
25 լունտագ տըր : Օլ տախի խաթալարըմըզ
իչիւն էլէ վէրիլիպ՝ պիղիմ՝ թէպրիբիմը ի-
չիւն իճնա օլունտու :

ՊԱՊ 5

1 Իմտի պիլ իման իլէ թէպրիբ օլունմուշ օլ-
մաղլէ , Ռապպըմըզ Ֆիսուս Քրիստոսըն վարթ-
թալըյլէ՝ 'ինա Ալաճ սէլաթէթէ մալիք իզ :
2 Անըն վարթալարըյլէ տախի իման իլէ պու-
սապիթ օլարըղըմըզ 'ինայէթէ վիւսուլէ Նա՞իլ
օլուպ՝ Ալաճըն ճէլալինին իւմիտիլէ իֆիթի-
3 խար էտէրիզ : վէ էալընըզ պու տէյիլ , ան-
ճագ մէշազաթաթլարտա տախի իֆիթիխար է-
տէրիզ , զիբա պիլիբիզ քի մէշազաթտան
4 սապր , վէ սապրտան թէճրիպէ , վէ թէճ-
5 ըիւպէտէն տախի իւմիտ հասըլ օլուր : Իւ-
միտ իսէ խէճիլ էթմէզ . զիբա պիլէ վէրիլէն
Րուճ իւլ Գուտարն վարթթալարըյլէ Ալաճըն
մուհապպէթի գալլէրիմիզ տէգրիւմիւշ
6 տիբ : Զիւնքի պիլ տաճա զա՞իֆ հալտէ ի-
քէն , Քրիստոս՝ վարթթալարա ֆաթըլար ի-
7 չիւն Ֆէտա ի ճան էթտի : Զիբա սալիճ քիմ-
սէ իչիւն Ֆէտա ի ճան էտէն Նապիի պուլու-
նուր . լաքին քէրիմ՝ պիբ առէմ՝ իչիւն պէլի
պիբ քիմէ Ֆիտա ի ճան էթմէյլէ ճէաթիթ
8 էտէր : Ամա պիլ տաճա կիւնաս՝ քէալար
իլէն Քրիստոսըն պիղիմ՝ իչիւն Ֆէտա ի ճան
էթմէսիլլէ , Ալաճ պիլէ օլան քէնտի մու-
9 հապպէթին իզճար էտէր : Իմտի անըն գա-
նըյլէ շիմի թէպրիբ օլունտըղըմը թագ-
տիրտէ , Նէ՝ գատար զիյատէ անըն վարթ-
թալըյլէ զազապտան խէլա սուլունտըղը :
10 Զիբա էյեր տիւշմէն իլէն Օղընըն էօլիւմիւ
վարթթալարըյլէ Ալաճ իլէ սուլճ օլուրէ իսէ ,
սուլճ օլարըգտան սնիկա Նէ՝ գատար զիյատէ
11 անըն հայաթըյլէ խէլա սուլունտըղը : վէ
էալընըզ պու տէյիլ , ֆագաթ շիմի սէպպի ի
սուլճըմըզ օլան Ռապպըմըզ Ֆիսուս Քրիս-
տոսըն վարթթալարըյլէ Ալաճ իլէ իֆիթիխար
էտէրիզ :
12 Իմտի Նիճէ քի պիբ առէմին վարթթալարըյլէ
տիւնէպա կիւնաս , վէ կիւնասըն վարթթա-
լարըյլէ էօլիւմ իկրտի իսէ , պու վէճճլէ տախի՝
ճիւմէսի կիւնաս իլլէտիլէրինտէն , էօլիւմ
13 ճիւմի՞կ Նաա կէշտի : Զիբա շէրի՞աթառէք

տիւնեւորաւ կիւնաս վար իտի, ֆազաթ չե-
րի'աթ եօգ իքէն կիւնաս 'աւտ օլունմազ.
14 Վէ լաքին օլ կէլէճէք զաթըն նիւմնէնսի օ-
լան Ատէմին թէճաւորընա միւշապիճ կիւ-
նաս իշլէմէյէնլերին իւղէրինէ տախի՝ Ատէմ-
տէն Մուսայա վարընճոյատէք էօլիւմ սալ-
15 թանաթ էթտի: Լաքին մա'սիյէթ նասըլ ի-
սէ՝ մէվճիպէ պէօյլէ տէյիլ տիւր. զիւրա էյէր
պիրինին մա'սիյէթ իշլէ նիշէլէր ֆէվլթ օլտու-
լար իսէ, տաճա գիյատէ Ալլահն 'ինայէթի
վէ պիւր տաէմին՝ եա'նի Յիսուս Քրիստոսըն
'ինայէթ իշլէ օլան 'աթ իյէ չօգլար իւղէրինէ
16 թէգալլիւտ էթտի: Վէ 'աթ իյէ՝ կիւնաս
էտէն պիւր ֆէրտին սէպէպի իլէ օլան լա'գէ-յա-
միւմապլ տէյիլ տիւր. զիւրա Տիւքմ պիւր 'ա-
ռէյէթտէն մաճքիւմիյէթ իշլէն օլտու, ամմա
մէճիպէ չօգ մա'սիյէթ իշլէրտէն թէպիրի իշլէն
17 օլտու: Զիւրա էյէր պիրինին մա'սիյէթ իշլէն
նաշի էօլիւմ պիրինին սէպէպիլլէ սալթա-
նաթ էթտի իսէ, նէ դատար զիյատէ 'ի-
նայէթ վէ սալաճ 'աթ իյէսինին ֆէվլթնի ա-
լալար պիրինին՝ եա'նի Յիսուս Քրիստոսըն
վարթաւորլլէ Տայաթաւ սալթանաթ էտէ.
18 ճէքլէր տիւր: Իմտի պու թաղտիւրտէ պիրի-
նին մա'սիյէթի սէպէպիլլէ հիւսթ ճիւմլէ ա-
տէմլէր 'ալէյճիէն նասըլ Տիւքմ օլունտու ի-
սէ, պէօյլէճէ պիրինին սալաճ վարթաւորլլէ
տախի ֆէլէպէ ճիւմլէ տաէմլէր թէպիրի ի
19 Տայաթ օլտու: Զիւրա պիրաւտէմին իթա'աթ
սըլլըրը սէպէպիլլէ չօգլար կիւնասքեար օլ-
տըղը կիպի, պիրինին իթա'աթ իլէ տախի
20 չօգլար սալիճ օլաճաղար տըր: Վէ մա'սի-
յէթին իղտիյատը իշլէն շէրի'աթ արայա
կիրտի. լաքին կիւնասըն իղտիյատ պուլտըղ
էէրտէ 'ինայէթ զիյատէսիլլէ իղտիյատ պուլ-
21 տու: Թա քի կիւնաս էօլիւմ իլէ սալթա-
նաթ էթտիյի միսիլլիւ, 'ինայէթ տախի,
Բապարմըլ Յիսուս Քրիստոս վարթաւ օլա-
րադ, սալաճ իլէ էպէտի Տայաթ իշլէն սալ-
թանաթ էտէ:

ՊԱՊ 6

1 Իմտի նէ՞ տէյէլիւմ. 'ինայէթին իղտիյատը
2 իշլէն կիւնաստա տէվաւմ էտէլիւմ մի: Հա-
շա. պիղ կիւնասա նիսպէթլէ էօլիւլ պու-
լունտըղըլըլ Տայաթ՝ արթըգ անտէ նա'օրլ
3 եալայա պիլիւրիլ. Պիգտէն Քրիստոս Յիսուս
վաֆթիլ օլունանլարըն՝ անըն էօլիւմիւնէ
վաֆթիլ օլունտըլարըն պիլմէ՞լ մի սինիլ
4 Իմտի էօլիւմէ օլան վաֆթիլ իղլն վարթաւորլ-
լէ անըն իլէ պէրապէր տէֆն օլունալը, թա
քի Քրիստոս փէտէրին ճէլալիլլէ էմալթտան
իճիս օլունտըղը կիպի, քէզալլէ պիլ տա-

5 իս Տայաթ ը ճէտիտէտէ եիւրիւյէլիւմ, Զիւրա
էյէր էօլիւմ իւնիւն միւշապէճէթինտէ քէն-
տիսի իլէ եէք վիւճուտ օլտըգ իսէ, գըլա-
6 մէթի Տալապէհէթիտէ տախի օլաճաղըլ. Զի-
րա արթըգ կիւնասա գուլլըգ էթմէմէք իւղ-
քէ, կիւնաս ճէսէտի իպթալ օլունմասը ի-
շլէն՝ պիլիւր էքի տաէմիմիլ անըն իլէ պէ-
7 րապէր սալպ օլունտըղըն պիլիւրիլ, Զիւրա
կիւնաս էօլիւլ օլան տաէմ կիւնաստան
8 թէպիրիլ օլունմիւլ օլուր: Վէ էյէր Քրիս-
տոս իլէ պէրապէր էօլիւլ էսէ, անըն իլէ
պէրապէր եալայաճաղըլըլ տախի ինանը-
9 րըլ: Զիւրա Քրիստոս էմալթտան իճիս
օլունտըլտան սնկիրա, թէքար էօլմէլէճէ-
յիսին, վէ արթըգ էօլիւմ անա մուսալլաթ
10 օլմայաճաղըն պիլիւրիլ: Զիւրա պունտէն էօլ-
մէսի պիւր քէրիէ կիւնաս իշլէն էօլմէք օլալ-
եալմասը տախի Ալլահ իշլէն եալայաճաղ
11 տըր: Քէզալլէ սիլ տախի քէնտիլէրինիլ
կիւնասա էօլիւ, ամմա Բապարմըլ Քրիստոս
Յիսուս տա Վլլահ տիւրի 'աւտ էյլէլինիլ:
12 Պիսա'էն 'ալէյճ ֆանի ճէսէտէրինիլալէ շէճ-
վէթլէրինէ անա իթա'աթ էթմէնիլ իշլէն՝
31 կիւնաս սալթանաթ էթմէսին: Ա'ղանըղ տա-
խի Տաղաղըլըլըն ալէթլէրի օլարադ կիւնա-
սա թէօլիւմ էթմէյինիլ, ամմա քէնտիլէրի-
նիլ էմալթտան Տայաթ պուլալար կիպի
Ալլահ, վէ ա'ղանըղ սալաճ ալէթլէրի օլա-
14 րադ՝ Ալլահա թէսիւմ էտինիլ: Զիւրա շէրի-
'աթ թաճթնտա օլմայլպ՝ 'ինայէթ թաճ-
թնտա պուլալարընըլտան, կիւնաս իւղէ-
րինիլէ մուսալլաթ օլմայաճաղ տըր:
15 Իմտի նէ՞ քէյէլիւմ. շէրի'աթ թաճթնտա
օլմայլպ՝ 'ինայէթ թաճթնտա պուլալարը-
ղըլըլ իշլէն կիւնաս իշլէլէլիւմ մի. Տալա՝
16 Պիլմէ՞լմիսինիլ քի՝ քէնտիլէրինիլ իթա'աթ
իշլէն Տէր քիմէ գուլ օլմալ իւղրէ թէսիւմ
էտէրսէնիլ, իթա'աթ էթտիլինիլ քիմէլէլիւ,
եա մաճիլպ իլէ վլթ օլան կիւնասա՞ վէ եա-
խաւ մուճիլպ ի սալաճ օլան իթա'աթա գուլ
17 սընըլ: Ամմա Ալլահա շիւր օլուն քի կիւ-
նասըն գուլարը իտինիլ իսէ տէ, սիլէ թէս-
իլմ օլունան թալիմին սուրէթինէ գալլտէն
18 իթա'աթ էյլէլինիլ. Վէ կիւնաստան ա-
ղաւ օլարաղտան սնկիրա, սալահա գուլ օլ-
19 տընըլ: Թէնինիլըն զա'իֆիլի սէպէպիտէն
ինանաճա սէօյլէյօրըլ. զիւրա ա'ղանըղ 'իսեան
իշլէն նափալըլ վէ 'իսեան գուլ օլմալ
իւղրէ՝ թէսիւմ էթմիլ օլտըղըլըլ վէճէլէ,
շիմտի տախի ա'ղանըղ թէգաւտալալ իշլէն
սալահա գուլ օլմալ իւղրէ թէսիւմ էտինիլ:
20 Զիւրա կիւնասըն գուլարը պուլալարընըլ
21 գէման սալահա տալալ իտինիլ: Ամմա
շիմտի ուլթանտըղըլըլ նէսէլէրտէն օլ զէ-

ման նե՞ս մեմերէ կ'օրտանիւզ . զիրաւ տնկե-
 22 ըին նեթիծէսի եօլիւմ տիր : Լաքին շիմտի
 կիւնաստան ազատ օրուպ՝ Ալլաճա գուշ օլ-
 աղընըզ հալտէ, սեմերենիզ վար, ետ'նի
 թեգատտուս, վէ նեթիծէսի տախի հայաթը
 23 եպետիյէ տիր : Զիրաւ կիւնասըն լէրտիյէ իւճ-
 ըթ եօլիւմ տիր . ամմա Ալլաճըն մէվհիպե-
 սի րապպըմըզ ֆրիստոս Բիսուս վաւըթաւըյէ
 հայաթը եպետիյէ տիր :

ՊԱՊ 7

1 Էյ պիրատերէր, տաեմէ 'եմօրիւ օլաղգճա՝
 շերի'աթ հիւքիւմէթէ եթտիյինի պիմէ՞զ մի
 սինիզ . (շերի'աթը պիլէնէթէ սեյլէյօրըմ .)
 2 Զիրաւ զէվճէ՝ զէվճի հայաթաւ իքէն՝ շերի-
 'աթ միւճիպինճէ անա պաղը տը . ամմա
 էյեր զէվճի վէֆաթէ էտէրտէ, զէվճի հազ-
 3 գընտա օլան շերի'աթտան ազատ օլուր, իմ-
 աի զէվճի սաղ օլաղգճա, տիլէր պիր էրէ
 վարընտ, անա զանիյէ տէնիլը . ամմա զէվ-
 ճի վէֆաթէ էտէրտէ, օլ շերի'աթտան ազատ
 օլուպ՝ հայաթաւ տիլէր պիր էրէ վարընտ
 4 պիլէ՝ գալիյէ օլմուզ : Պէսյէճէ, էյ պիրա-
 տերէրիմ, սիզ տախի, Ալլաճա սեմերէ կե-
 թիրմէմիզ իշիւն պիր զալլիյէ՝ ետ'նի եմ
 վաթտան գըյամ էտէնէ վարմազ իւզրէ,
 5 ֆրիստոսն ճէսէտի վաւըթաւըյէ շերի'աթա
 շերի'աթ վաւըթաւըյէ վուգու'ա կէլէն կիւ-
 նասընըն հէվէպլէրի եօլիւմէ սեմերէ կեթիր-
 6 մէք իւզրէ ա'ղամըզտա 'ամիլ իտի : Շիմտի
 իսէ պիլի զապթէ էտէնէ էօլմէթէ՝ շերի'աթ-
 տան ազատ օլուպ, թա քի հարֆ էպլիլի-
 յինտէ տէյիլ, անճազ րուճ եէնիլէյինտէ
 իւրմէթէ էտէլիմ :
 7 Իմտի նե՞ս տէյիլիմ . շերի'աթ կիւնաս՞ մը
 տըր . հաշա . վէ լաքին շերի'աթ վաւըթա
 օլմասայըտը, կիւնասը պիլմէզ իտիմ, զիրա
 էյեր շերի'աթ՝ թամա՝ էթմէյէսին՝ տէմիշ օլ
 8 մասայըտը, թամա՝ պիլմէզ իտիմ : Ամմա
 կիւնաս էմօրին վաւըթաւըյէ ֆուրսաթ պու-
 լուպ՝ պէնտէ հէր նէվ՝ թամա՝ հուսուլէ կե-
 թիրտի . զիրա շերի'աթ եօզ իքէն, կիւնաս
 9 մէյիլի տիր : Պէն իսէ պիր վաղըթ շերի'աթ
 սըզ տիրի իտիմ . վէ լաքին էմօր կէլաիքտէ
 10 կիւնաս տիրիլտի, պէն տախի էօլիւմ . վէ
 օլ մուճիպի հայաթ օլան էմօր պանա մուճիպ
 11 ի մէվճի պուլունտու : Զիրաւ կիւնաս էմօրին
 վաւըթաւըյէ ֆուրսաթ պուլուպ՝ պէնի իզ-
 լալ էտէրէք, անըն վաւըթաւըյէ պէնի էօլ-
 12 տիւրտի : Իմտի շերի'աթ մուգատտէս՝ վէ
 էմօր մուգատտէս վէ հազգ վէ էյի տիր :
 13 Էյլէ իսէ էյի օլան նէսնէ պանա մուճիպի

մէ՞վթ մի օլտու . հաշա . անճազ մաէլպի մէլի
 օլան կիւնաս տըր . թա քի օլ էյի նէսնէնին
 վաւըթաւըյէ պանա էօլիւմ հուսուլէ կե-
 թիրմէթէ՝ կիւնաս իտիլի աշիքտար օլա ,
 14 շէյլէ քի կիւնաս էմօրին վաւըթաւըյէ հաւ-
 րուհանի օլաղընը պիլէրիզ, ֆազաթ պէն
 կիւնաս ալթընտա սաթըմըշ ճիւմանի իմ :
 15 Զիրաւ իշիւնիլիմ թանըմում, շիւնքի իսթե-
 տիլիմ իշիւնիլըյըմ, ամմա պուղը էթտիլիմ
 16 նէսնէյի իշիւնիլըյըմ : Լաքին էյեր իսթեմէտի-
 յիմ իշիւնիլըյըմ, շերի'աթն էյի իտիլինի
 17 թաստիգ էտիլըյըմ : Իմտի տըր իշիւնիլ տը-
 թըզ պէն տէյիլ իմ, ամմա տէրուշիմտէ սա-
 18 քին օլան կիւնաս տըր : Զիրաւ պէնտէ՝ ետ'
 նի թէնիմտէ էյի շէյ սաքին օլմասաղընը պի-
 լիլիմ . զիրա իսթեմէք պէնտէ հազըր իսէ
 տէ, էյի շէյի իծրա էթմէթիլի պուլմայօ-
 19 ըմ : Զիրաւ իսթեմէտիլիմ էյիլիլի իշիւնիլիպ,
 իսթեմէտիլիմ քէօթիլիլի իծրա էտիլըյըմ :
 20 Վէ էյեր պէն իսթեմէտիլիմ շէյի իշիւնիլը-
 սամ, աթթըզ անը իծրա էտէն պէն տէյիլ
 իմ, անճազ պէնտէ սաքին օլան կիւնաս տըր :
 21 Իմտի պէն քէնտիմտէ պուգ գանուշը պուլմայօ-
 ըմ, ետ'նի էյիլիք էթմէյի իսթէր իքէն՝
 22 քէօթիլիլիք պէնտէ հազըր տըր : Զիրաւ պա-
 թընի տաեմէ կէօրէ Ալլաճըն շերի'աթընտան
 23 հազգ էտէրիմ . Ամմա ա'ղամտա պուլունուպ
 'աղըմըն գանուշը իլէ ճէնըլէլէք, պէնի տ'
 զամտա օլան կիւնասըն գանուշընա էսիր է-
 24 տէն պիր զալլի գանուշ կէօրիլըյըմ : Պէն
 նէ՞ պիլալէ տաեմ իմ, պուգ էօլիւմին ճէ-
 սէտիւնտէն պէնի քի՞մ իւլալա էտէճէք տիր :
 25 Բապպըմըզ Բիսուս ֆրիստոս վաւըթաւըյէ
 Ալլաճա շիւք էտէրիմ . վէլ հաւըլ պէն քէն-
 տիմ 'աղ իլէ Ալլաճըն շերի'աթընա, վէ
 ֆազաթ թէն իլէ կիւնասըն գանուշընա
 գուլուպ էտիլըյըմ :

ՊԱՊ 8

1 Իմտի ֆրիստոս Բիսուստա օլուպ՝ թէնճէ
 տէյիլ, [անճազ րուճա՝] սիւլըք էտէնէթ
 'ալէյիլինտէ շիմտի հիշ պիր հիւքմ եօզ տըր :
 2 Զիւնքի ֆրիստոս Բիսուստա օլան հայաթ
 րուհընըն գանուշը պէնի կիւնաս վէ էօլիւմ
 3 գանուշընտան ազատ էյլէտի : Զիրաւ շերի'աթ
 թէն սէպէպիլիլէ 'աճիզ օլաղը հայաթ՝ իծրա
 էտէմէտիլինի Ալլաճ քէնտի Օղլընը կիւնասը
 թէն միւշապէհէթինտէ վէ կիւնաս իշիւն իր-
 սալ էտիպ, կիւնաս 'ալէյիլինտէ թէնտէ հիւքմ
 4 էտէրէք էրու էպլէտի . թա քի շերի'աթընա
 քեմըն պիլտէ, ետ'նի թէնճէ տէյիլ, ան-
 ճազ րուճա սիւլըք էտէնէթտէ իթմամ օլու-

5 նա : Զիրա ճիւղանի օլանլար ումուր ճիւղանի
 6 հանիյէլէ սարֆ քէֆեար էտերլէր : Զիրա
 էֆեար քէֆեար ճիւղանիյէ Եօլլամ տիր , ամմա
 էֆեար քէֆեար քէֆեար ճիւղանիյէ հայաթ վէ սելամլէթ
 7 տիր : Զիրա քէֆեար քէֆեար ճիւղանիյէ Ալլահ
 'ատափլէթ տիր , զիրա Ալլահն շէրի'աթընա
 8 իթ'աթ էթմէզ , վէ հէմտէ էտէմէզ : Իմտի
 ճիւղանի օլանլար Ալլահ մագպուլ օլամազ ,
 9 Լաքին սիգ' Ալլահն իւհն սիգ' սիգ' սիգ' սիգ'
 օլամազ թագտիրտէ , ճիւղանի օլանլար սիգ' սիգ'
 10 10 տէրիլ տիր : Վէ էյէր ֆրիտոս սիգ'տէ իտէ ,
 ֆրի վազը' ճէսէտ կիւնահ սէպէպինտէն մէյիթ
 տէր , ամմա իւհն սիգ' սիգ' սիգ' սիգ' սիգ' սիգ'
 11 11 յաթ տիր : Վէ էյէր ֆրիտոս սիգ'տէ իտէ ,
 իտէտէ էտէնիւն իւհն սիգ'տէ սիգ'տէ իտէ , ֆրիտոս
 տիր էմվաթտան իտէտէ էտէն' սիգ'տէ սիգ'տէ
 12 12 իտէտէ , էյ պիրտտերլէր , պու սուրէթտէ
 թէնճէ էաշամազ իտէտէ թէնճէ պորճուլ տէրիլ
 13 13 իլ : Զիրա էյէր թէնճէ էաշար իտէնիլ , Եօլլ
 էնճէքինիլ : ամմա էյէր իւհն սիգ'տէ իտէտէ
 ճիւղանիյէ իտէտէ էտէնիլ , էաշար
 14 14 ճագաւազ , Զիրա Ալլահն իւհն սիգ'տէ
 տէրլէթ էտէրտէ , Ալլահն օլանլար սիգ'տէ
 15 15 տիր : Զիրա սիգ' թէնճէ մուհիլ ի իտէ
 օլանլար էտէրլէր իւհն սիգ'տէ տէրլէր , անճագ
 օլանլար իւհն սիգ'տէ տէրլէր , քէտէն իտէ
 16 16 Ապպա , ֆէտէր տէրիլ իտէտէ էտէրլէր : Օլ
 իւհն էտէնիլ պիրլէր էմվաթտան Ալլահն օլանլար
 17 17 էտէր : Վէ էյէր էմվաթտան , քէպլէր վա
 իտէր իլ , Ալլահն վարիլէր վէ ֆրիտոս
 սիգ'տէ իտէտէ իտէտէ իտէտէ , թագ քէտէն իտէ
 պէրտէր էյէմ շէքտիյիլ սուրէթտէ , պէ
 18 18 րապէր տախի ճէլալէ նա'իլ օլամազ :
 Զիրա հիտապ էտէրլէր քէտէն իտէտէ իտէտէ
 19 19 Զիրա մալլալէ քէմալ ի հարթթլէ Ալլահ
 իտէտէ օլանլարն մալլալէ քէմալ իտէտէ
 20 20 թագը տիր : Զիրա մալլալէ քէմալ իտէտէ
 թիլլէ տէրիլ , անճագ քէմալիլ թագի'
 էթմալիլ սիգ'տէ սիգ'տէ սիգ'տէ սիգ'տէ սիգ'տէ
 21 21 պի' օլանլար , Պա իտէտէ իտէ քէտէնիլ տէ
 իտէտէ պիրլէր ֆէտալալէ գուլլալէնտան գուլ
 22 22 լէտէն նա'իլ օլանլար , Զիրա քէմալիլ իտէտէ
 իտէտէ իտէտէ սիգ'տէ սիգ'տէ տէր իտէտէ
 23 23 շէքտիյիլ պիրլէր : Վէ էաշար պու տէ
 քէտէ , անճագ պիրլէր իւհն սիգ'տէ տէր

մալլալէ օլանլար պիրլէր օլանլար , Ետէն ճէտէ
 տիրիլ իտէտէն մալլալէ օլանլար , քէմալիլ
 24 24 իլ : Զիրա իտէտէ իտէտէ պուլալէ ,
 իտէտէ կէօրիւնն իտէտէ իտէտէ տէրիլ տիր ,
 25 25 իտէտէ իտէտէ էտէր : Լաքին էյէր կէօրիւնն
 իտէտէ իտէտէ էտէրտէ , սապ իտէ պէր
 26 26 լէրիլ : Վէ քէպլէր իւհն տալիլ զա'ֆլալէ
 մալլալէ մալլալէն էտէր : զիրա մալլալէ օլանլար
 իտէտէ նա'իլ տալիլ տալիլ էտէնիլ պիրլէր
 27 27 Զիրա իտէտէ իտէտէ քէմալիլ իտէտէ
 իտէտէ մալլալէն էտէր : Լաքին էյէր կէօրիւնն
 իտէտէ իտէտէ իտէտէ էտէր : Լաքին էյէր
 28 28 իտէտէ իտէտէ իտէտէ տալիլ տալիլ
 իտէտէ իտէտէ իտէտէ տալիլ տալիլ
 29 29 պէրապէր իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 տալիլ տալիլ քէմալիլ իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 30 30 օլանլար : Վէ իտէտէն իտէտէն քէմալիլ տալիլ
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 31 31 տիր : Զիրա իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 32 32 պիրլէր : Զիրա իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 33 33 սիլ իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 34 34 տիր : Զիրա իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 35 35 տիր : Զիրա իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 36 36 գուլլալէ : իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 37 37 Ամմա պուլլալէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 38 38 Զիրա իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 39 39 լէր , իտէտէն իտէտէն իտէտէն
 իտէտէն իտէտէն իտէտէն իտէտէն

ՊԱՊ 9

1 Քրիստոսոստ հաղիւթ սեղանիմ, եւրան
սեղանիմ, (պանա զամիրիմ աստի Բուհիւ
2 Գուտա իլէ շահիտ տիր,) Գի 'աղիմ հիւզ
նիւմ վէ գալպիմտէ լա եէնգաթի' տէրտիմ
3 վար տըր : Զիրա պիրատէրէրիմ, եա'նի
թէն ճիհէթիլէ ազրապամըն եերինէ պէն
քէնտիմ Քրիստոսոստ մահրում օլալմ տէ-
4 յիւ արգու ետէր իտիմ : Անէր իարայէլի
օլալ' օղալլըգ վէ ճէլլ վէ 'ահալէր վէ
վաղ' ը շէրի'աթ վէ 'պատէթ վէ վա'տէր
5 անէրին տիր : Ապա սախի անէրին օլալ'
Քրիստոս տախի թէն ճիհէթիլէ անէրտէն
տիր : Ճիւմէնին իւզերինէ 0 իլ էլ էպէտ
6 Ալաճը միւպարէք տիր : Ամին : Ամնա Ալ-
լաճըն քէլամը եերէ տիւշտիւ' տէմք տէլիլ
տիր : Գիրա պէնի իարայէլտէն օլանլարըն
7 ճիւմէնի իարայէլ տէլիլ տիր : Հէմ տէ
Ապրահամ նէսիլ օլալգալը իլին ճիւմէնի
էվլատ տէլիլ, Փագաթ' Սանա իահագտան
8 նէսլ 'ատտ օլաննաճագ տըր' Դէնիլի : Եա'նի
թէն ճիհէթիլէ էվլատ օլանլար էվլատ Ուլ-
լաճ օլմալըպ, աննագ վա'տ ճիհէթիլէ օլան
9 էվլատ նէսլ սալլըր : Զիրա վա'տըն քէլամը
պու իտի, եա'նի' Պու վագըթտի իլէճէ-
10 յիմ, վէ Սարայա պիր օղալ օլաննագ տըր :
վէ եալնըզ պու տէլիլ, ամնա Ռիպա
տախի պիր զաթ եա'նի փէտէրիմիլ իահագ-
11 տան համիլ օլալը հալտէ, Զաճալ : տա-
հա տօղմապտան վէ պիր խայր եա շէր իլէ-
միլտէն էվլէ' Ալաճըն քէնտի ինթիսալըյ-
լէ թագտիրինին ('ամէլլէրտէն օլմալըպ, ան-
նագ տա'վէթ էտէնտէն,) սապիթ օլմալը
12 իլին, Մէրգուճէյ Պէյիլիլ քիւլիլինէ
13 գուլըգ էտէճէք տիր' պուլուրըտը : Նիթէ-
քիմ' Եա'գուպը սէվտիմ, 'Էսալ իսէ պուզը
էթտիմ' տէլիլ մուհարրէր տիր :
14 Իմտի նէ' տէլլիմ : Ալաճտա հաղալըզ-
15 լըգ վա'ր մը տըր : հալա : Զիւքի Մու-
սայա իսթապէն' Մէրհամէթ էտէճէլիմէ
մէրհամէթ էտէրիմ, վէ շէֆգաթ էտէճէլիմէ
16 շէֆգաթ էտէրիմ' տէլիլ պուլուրտու : Պու-
լաճտիրտէ' իսթէլէնին եախտ գօշանըն
եէտինտէ տէլիլ, աննագ մէրհամէթ էտէն
17 Ալաճըն եէտինտէ տիր : Զիրա Ֆիր'օնա փի-
թապ' Սէնի հէման պուճուճ իլին, եա'նի
սէնտէ գուտրէթիմի իղճար էթմէք, վէ իս-
միմ պիւթիւն զէմինտէ իլան օլաննագ իլին
18 իգամէ էլլէտիմ' տէլիլ պուլուրուր : Պինա-
'էն 'ալէյճ իսթէտիլինէ մէրհամէթ էտէր,
19 վէ իսթէտիլինի փէքլէնտիրի : Իմտի պանա
տէլէճէքսին քի' Տահա նի' չիւն գապահաթ

պուլուր, գիրա աննի միւրատընա քի'մ մու-
20 գալէմէթիլիմի տիր : Վէ լաքին, էյատէմ,
սէն քի'մ սին քի Ալաճա ի'թիրաղ էտէր-
սին, մանու' սանի'ինէ' Պէնի նի' չիւն պէյ-
21 լէ եափտըն' տէլլէ պիլը' մի : Պիր իսմուրտան
պիր գապ շէրաֆէթ իլին, տիկէր պիրինի
տախի մէղէլլէթ իլին եափմաղա' չէմլէք-
ճինին պալըգ իւզերինէ գուտրէթիլ եօ'գ մը :
22 Իմտի էյէր Ալաճ զաղապըն կէօթէրմէք
վէ գուտրէթիլին պիլտիրմէք միւրատընլէ,
հէլաքա հաղըր օլան զաղապ գապալընա չոգ
23 սապը իլէ թէհամիլէ էթտի, վէ մուգաու-
տէմա 'իլլէթէ թէհէլլէ էլլէտիլի մէրհա-
24 մէթ գապալը, Եա'նի պիլ եալնըզ Եէնու-
տիլէրտէն տէլիլ, ամնա թա'իֆէլէրտէն
տախի տա'վէթ էթտիլի քիմնէլէր հաղըրտա
ղընա ի 'իլլէթիլին պիլտիրմէք իսթէտիլ իսէ'
25 չէ Դէնիլի : Նիթէքիմ' Դէնիլի 'Հօշտա' Գալ-
միմ օլմալընա' գալմիմ, վէ մահպուպէ օլ-
26 մայանա մահպուպէ տէլէճէլիմ : Վէ վագը'
օլա քի' Սիլ գալմիմ' տէլիլ սինիլ' տէնիլ-
տիլի մահալտէ, օրատա հալլ օլան Ալաճըն
օղալլալը թէսմիլլէ օլաննագալը տըր' տէ-
27 յիւ պուլուրուր : վէ իլան' եա իարայէլին հաղ-
ընտա նիտա էտէր քի' Էյէր պէնի իարայէ-
լին 'ատէտի տէնիլին գուճը գաաար օլա,
անագ պագըլլէսի իսլապ պուլաճագ տըր :
28 Զիրա 'ատալէթ իւզըն էմիլ իսթիսար իլէ
թէքմիլ էտէճէք տիր : չիւնքի Ռապա եեր իւ-
զէրինտէ մուլթասար էմիլ իմրա էտէճէք
29 տիր : Վէ տախի իլան' եա մուգաուտէմա պու-
լուրտըն կիպի' Էյէր Ռապա իւլ ճիւնուտ
պիլլէ նէսլ պրադմաուլըտը, իստուճ կիպի
օլալ Ղամօրայա պէնիլլէմիլ օլալ իտի :
30 Իմտի նէ' տէլլիմ : ուլաճը թա'գիպ
էթմէլէն թա'իֆէլէր սալաճա, եա'նի իման-
31 տան օլան սալաճա նա'իլ օլալուր : Վէ
լաքին իարայէլ սալաճ գա'իտէսինի թա'գիպ
էտէր իքէն, սալաճ գա'իտէսինէ նա'իլ օլմա-
32 տը : Նի' չիւն : գիրա իման իլէ տէլիլ, կէոյա
ա'մալ ի շէրի'աթլէ Դէնիլի : չիւնքի օլ թէօ-
33 քէլ թալընա չարփուրը : Նիթէքիմ' իլլէթ
Սիճտա պիր թէօքէթ թալը վէ պիր սիւրէ-
մէ գապալը գօրըմ, վէ անա շէր իտին տէն
իսթիլ օլմայաճագ տըր' տէլիլ մուհարրէր
տիր :

ՊԱՊ 10

1 Էյ պիրատէրէր, պէնիմ գալպիմն արգու-
սը, վէ իարայէլ իլին Ալաճա նիլաղմ իս-
2 լապ պուլմալը տըր : Զիրա հաղալըրտա
շէհատէթ էտէրիմ քի' անէրտէ Ալաճ զալ-
րէթի վար, լաքին 'իլմ ճիհէթիլէ տէլիլ

3 տիր : Զիւնքի անէր Ալլահն էրէտէն
սալահն պիւլէյիպ՝ քէնտիւրինին սալահնը
սալիթ էթմէյէ ճէհտ էթմէյէրիյէ, Ալլահն
4 սալահնա միւթի՝ օլմատըլար : Զիրա հէր
իման էտէնէ մուճիպ ի սալահ օլմադ իւզրէ
շէրի՝աթըն Նիհայէթի ֆրիստոս տըր :
5 Զիւնքի Մուսա շէրի՝աթման օլան սալահ
հազգընտա՝ Պու շէյէրի իճրա էտէն առէմ
պուշլար իլէ էալայաճադ տըր՝ տէյիւ թահ-
6 բիւր էտէր : Ամմա իմանտան օլան սալահ՝
ֆէնտի գալպիտէ տէմէյէտին քի՝ Ամմայա
քի՝մ չըգաճադ տըր, (եա՛նի ֆրիստոսը էն-
7 տիրմէք իչիւն.) Եալա՝ Հալիյէյէ քի՝մ
էնէճէք տիր, (եա՛նի ֆրիստոսը էմվաթման
8 չըգաճադ իչիւն.) տէյիւ պուշլարուր : Ամ-
մա Նէ՞ տէյօր. ֆէլամ (եա՛նի վա՛ղ էթտի-
յիմիլ իման քէլամը) սանն էազըն տըր,
9 աղղընտա վէ գալպիտէ տիր. Շէյլէ քի Յի-
սուսըն Բապպ իտիյիւնի աղղըն իլէ իզրար
էաիպ՝ Ալլահ անը էմվաթման իհետ էթտի-
յիւնէ գալպի իլէ ինանըրտան, խէլա սալ-
40 լաճադտան : Զիւնքի սալահ իչիւն գալպ իլէ
իման, վէ խէլա իչիւն աղղը իլէ իզրար գը-
41 լընըր : Զիրա քիթապ՝ Անտ հէր քիմ իման
էտէրէն խէճիլ օլմայաճադ տըր՝ պուշլարուր :
42 Զիւնքի Եհնուտի իլէ Եուճանիին ֆարգը
էօզ տըր. զիրա ճիւմէնին Բապպը քէնտիւսի
օլմապ՝ քէնտիւնէ տու՛ա էտէնէրին ճիւմէտի-
43 նէ զանի տիր : Զիրա հէր քիմ Բապպըն իս-
մինէ տու՛ա էտէրէն խէլա սալահաճադ տըր :
44 Իմտի իման էթմէտիլէրի զաթա Նա՛սըլ
տու՛ա էտէնէքէր. վէ հազգընտա իչիթմէ-
տիլէրի զաթա Նա՛սըլ իման էյլէյէճէքէր.
վէ վա՛ղ էտէն էօզ իքէն՝ Նա՛սըլ իչիտէճէք-
45 լէր. վէ իրաւ օլուճաճադ Նա՛սըլ վա՛ղ
էտէնէքէր, Նիթէքիմ՝ Ալլահն էթմէյէ
էտէնէրին, հէման խալըլ շէյլէր թէպշիւր
էտէնէրին սալաղլարը Նէ՛ կիւզէլ տիր՝ տէյիւ
46 մուհարէր տիր : Լաքին պէշարէթէ ճիւմէ-
տի իթա՛աթ էթմէտի, զիրա իշա՛եա՝ Եա
Բապպ, պիզիմ ինպարըմըզա քի՝մ ինանտը
47 տէր : Իմտի իման իչիթմէքտէն, վէ իչիթմէք
48 Ալլահն քէլամը վաղթաթըլլէ օլուր : Լա-
քին՝ իչի՞թմէտիլէր մի՛ տէրիմ. պէլի՛ Ան-
լէրին սէտաթը պիւթիւն զէմինէ վէ քէլամ-
լէրի տիւնեանըն միւնթէհաթընա գատար
49 չըգադ : Եինէ՛ Խարայէլ պի՛լմէտի մի՛ տէ-
րիմ. էվլէլա Մուսա՝ Պէն սիզի գալմ օլ-
մայան իլէ զալթէթէ թէլիլիգ՝ վէ ֆէհմիլ
թա՛իֆէ իլէ զոզապա թահրիգ էտէնէյիմ՝
20 տէյիւ սէյլէտի : Ամմա իշա՛եա՝ Պէնի տա-
մայանլար թարաֆընտան պէն պուշլարուր.
պէնի թալէպ էթմէյէնլէրէ զահիլ օլուր :
21 տէյիւ ճէտուրանէ պուշլարուր : վէ իրա-

յէլ հազգընտա՝ Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի
'տաի վէ միւթէրիլ պիր գալմա ուզաթտըմ՝
տէյիւ պուշլարուր :

ՊԱՊ 11

1 Իմտի՛ Ալլահ՝ քէնտի գալմընըր ըէ՛տտ էթ-
տի մի՛ տէյօրըմ. հաշա. զիրա պէն քէնտիմ՝
տաիլի Ապրահամ Նէսլինտէն, Պէնեմմին սըպ-
2 թընտան պիր Խարայէլլէ իմ. Ալլահ էվլէլա
պիլտիլի քէնտի գալմընըր ըէտտ էթմէտի. Եօզ-
սա էլլէյա ֆէլաճաճա՝ ֆիթապըն Նէ տէտիլինի
պի՛լմէյօր մը սընըլ. Նիճէ քի Ալլահ Խարա-
3 յէլին՝ ալէյհնտէ շիւհայէթ էտէրէք. Եա
Բապպ, սէնին փէյաճապէրէրինի գաթլ էտիպ՝
մէզպահարընը երգաղար. վէ պէն էալընըլ
գալտըմ, պէնիմ՝ ճանրմա տաիլի գատտ էտի-
4 յօրըլար [տէր.] Լաքին ճէվապ Երահի սնա
Նէ՞ տէր. Պա՛ալ սաննէտ տիլ շէօքմէմիլ
էէտի պին առէմ՝ քէնտիմ իչիւն ալը գօտըմ :
5 ֆէզայիք հալ ը հաղըրտա տաիլի՝ ինայէթ
ինթիլապը իւզրէ պիր պաղըլէ մէվճուտ
6 տըր : վէ էյէր ինայէթ իլէ իտէ, աթթը
'ամէլլէրտէն տէյիլ տիր. Եօզսա ինայէթ
աթթըլ ինայէթ օլմալ. վէ էյէր՝ 'ամէլլէր-
տէն իտէ, աթթըլ ինայէթ տէյիլ տիր.
7 Եօզսա՝ 'ամէլ աթթըլ 'ամէլ օլմալ : Եյլէ
իտէ Նէ՞ տիր. Խարայէլ արատըլ շէյէ Նա-
'իլ օլմատը, ամմա ինթիլապ օլուճանլար
Նա՛իլ օլուտ, վէ պաղիլէրի թա պու կիւ-
8 Նէտէք քէթըլէնտիլէր. Նիթէքիմ՝ մուհար-
րէր տիր քի՛ Ալլահ անլէրէ զալթէթ ըուճը,
կէթթէլ կէթթէլ վէ իչիթմէլ գուշալար
9 վէրտի : Տաուտ տաիլի՝ Անլէրին սօֆրաթը
քէնտիլէրին տուզալ վէ քէմէնտ վէ թէօ-
10 քէլ վէ ճէզա իչիւն օլա. կէթթէրի կէթթէ-
մէք իչիւն գարաթըն, վէ պէլլէրինի տա՛իմա
11 պիւք՝ տէր : Իմտի՛ Եանըմալարը տիւլմէ՞ք
իչիւն մի օլուտ՝ տէյօրըմ. հաշա. անճադ
քէնտիլէրի զալթէթլէնտիլմէք իւզրէ քէնտի
մա՛սիլէթլէրիլ խէլա թա՛իֆէլէրէ կէտի :
12 վէ էյէր անլէրին մա՛սիլէթի՛ ալէմին զընա-
սը, վէ էքսիլմէլէրի թա՛իֆէլէրին զընաթ օլ-
տու իտէ, անլէրին թէմմաիլէթի՛նէ՛ գատար
13 զիյաթէ օլաճադ տըր : Զիրա սիլ թա՛իֆէ-
լէրէ սէյլէյօրըմ, պէն թա՛իֆէլէրին ըէ-
սալը օլարըլմ միւննաթէլթլէ՛ խըտմէթի-
14 մի միւնլէրէթ թութարըմ : Պէլքի պիր
վէճէլէ էնսապըմը զալթէթլէնտիլմի՛ անլէր-
15 տէն պա՛ղըլարընը խէլա էտէյիմ : Զիրա
էյէր ըէտտ օլուճանլարը միւսաթէհէ ի՛ ալէմ
օլուտ իտէ, գապուլ օլուճանլարը էմվաթ-
տան հայաթ պուլմիլգտան զալթի Նէ՞ օլուր :
16 վէ էյէր թուրֆանտա մուգատտէն իտէ :

խամուր շոտի Վաթարի Կեր : Վէ էյեր քեզ
մուգատուտէ իսէ , տալար տախի էջլէ տիր :
17 Վէ էյեր օլ տալարն պա՛ղըը զօփարըլըպ
տա , սէն հապանի զէյթուռնտան օլտըղն հաւ-
տէ աղէրին արաւընա աշանարագ , զէյթուռն
աղաճընըն քեզքիւնէ վէ սէմիզըլինէ հիստե-
տար օլտուռն իսէ , տալար իւղէրինէ թէֆա-
18 խիւր էթմէ : Ամմա էյեր թէֆախիւր էտէր
իսէն , ալէ էլ սէն քեզքիւ տէյիւ , ֆագաթ
19 քեզք սէնի համիւ տիր : Իմտի Պէնիւմ աշ-
լանմազըղըմ իչիւն օլ տալար զօփարըլը
20 տէյէճէքսին : Փէք էյի . սնէր իմանսըղըզ
սէպէպինտէն զօփարըլըրար , ամմա սէն
իման իլէ սապիթ սին . թէքէպիւր էթմէ ,
21 սննապ խափ էյէ : Զիրա էյեր Ալաճ թա-
պիլ տալարը էտիրկէմէտի իսէ , «փէն սէնի
22 տախի էտիրկէմէտին : Իմտի Ալաճըն քերէմինէ
վէ շիտտէթինէ պագ . տիւշէնլէր իւղէրինէ
շիտտէթ , ամմա սէնին իւղէրինէ քերէմ ,
էյեր օլ քերէմտէ սապիթ գալըքսան , հօգսա
23 սէն տախի քէսիլէճէքսին : Վէ սնէր տախի
իմանսըղըզտա գալմատըղըլը թագտիրտէ
աշանաճագ տըր , զիրա Ալաճ սնէրինէ
24 աշամաղա գատիր տիր : Զիրա սէն էյեր 'ան
սարլ հապանի օլտն զէյթուռն աղաճընտան
քէսիլըպ թապի'աթա մուխալիֆ օլտագ ,
էյի զէյթուռն աղաճընա աշանտըն իսէ , նէ
գատտար զիյատէ պու թապիլի օլտըլար քէն-
տիլէրին զէյթուռն աղաճընա աշանա կերէք
25 տիր : Զիրա , էյ պիրատերէր , քէտինիլի
'աղիւ կէօրմէմէնիլ իչիւն շու սըր , եա'նի
իւրիֆէիլէրին թէմամիլէթի կէլիճէլէտէկին
Խարպէլէ պիր մէրթէպէ քէօրիլէք վուգու-
պուլըղը մէճուլընը օլմաընը իսթէմէմ ,
26 Շէջլէ քի պիւթիւն Խարպէլ խէլաս պու-
լաճագ տըր , 'նիթէքիմ' Սիօնտան խէլաս-
քէտար կէլիպ Խա'գուպտան Ֆրագը տէֆ'էտէ-
27 ճէք տիր : Վէ կիւնաշլէրինի տէֆ'էթտիլիմ
զէման , թարաֆըմտան անլէրէ օլտն 'աշտ
28 պու տըր' տէյիւ մուհարրէր տիր : Վաղը'ա
պէշարէթէ նիսպէթլէ անլէր սիզին սէպէպի-
նիլէ տիւշմէն տիր . լըքին ինթիխապա նիս-
պէթլէ ճէտատ սէպէպինէ սէվիլիւ տիրլէր :
29 Զիրա Ալաճըն մէվճիպէլէրի վէ տա'վէթի նէ-
30 տամէթտէն միւպէրրա' տըր : Զիրա սիլ պիր
զէման Ալաճա իման էթմէտիլինիլ հալտէ ,
շիմտի անլէրին իմանսըղըղը սէպէպինտէն մէր-
31 համէթէ նա'իլ օլտըղընը միսլիւ , փէզա-
լէք շիմտի անլէր իման էթմէտիլէր , թա քի
մազճար օլտըղընը մէրհամէթլէ քէնտիլէր
32 տախի մէրհամէթէ նա'իլ օլտըր : Զիրա
Ալաճ ճիւմէսինէ մէրհամէթ էթմէք իւղըն
ճիւմէսինի իմանսըղըպ ալթընա գափատը :
33 Եյ Ալաճըն զըսա վէ հիւմէթ վէ 'իլմինին

տերինլէյի . անըն հիւքմէրի թէֆաճհիւս-
տէն , վէ թարիգլէրի թէֆթիշտէն նէ' գա-
34 տար պա'իտ տիր : Զիրա Բապըն Ֆիքրինէ
'սիլիֆ քի'մ , եախօտ անըն միւսթէշարը
35 քի'մ օլտու : Եախօտ անա քի'մ էվլէլ վէր-
36 տի քի' քէնտինէ միւքեաֆաթ վէրիլէ : Զի-
րա ճիւմէլէ շէյլէր անտէն , վէ անըն վատթա-
սըլլէ , վէ անըն իչիւն օլտապ , անա իլ էլ
էպէտ մէճա օլտուռն : Ամին :

ՊԱՊ 12

1 Իմտի , էյ պիրատերէր , սիղէ Ալաճըն բաճ-
մէթլէրի իչիւն եալմարըրմ քի' 'իպատէթ ի
բուհանիլէնիլ օլտարա՞ ճէսէտէրինիլի տիրի,
մուգատուտէ , վէ Ալաճա մազպուլ պիր
2 գուրպան թագտիմ էտէսինիլ , Վէ պու 'ա-
լէմին կիտիլինէ օշմալընը , ամմա Ալաճըն
խայրը վէ մազպուլ վէ քէտիլ իրատէթի
նէ օլտըղըն թէճիւպէ էթմէք իչիւն 'աղը-
նըղըն թէճտիլիլէ թէպէտտիւլ էտինիլ :
3 Զիրա պանա վէրիլէն 'ինայէթլէ արանգատ
պուլուռնա՞ն հէր պիր տատէմ տերիմ քի' փէ-
րի-ի'իլ լայրգընտան զիյատէ ի'թիպար էթմէ-
սին , ամմա Ալաճըն հէր քէսէ թէվիլ' էթ-
տիլի իմանըն միգտարընա կէօրէ' թամ 'աղլ
4 իւղըն ի'թիպար էթմին : Զիրա պիր ճէսէտտէ
չօգ ա'ղամըլ պուլուռնապ , վէ լըքին ա'ղա-
նըն ճիւմէլէսինին իչիլ հէման պիր օլմատըր
5 միսլիլէ , փէզալիք պիլ չօգ էքէն Քրիստոս-
տա պիր ճէսէտ , վէ հէր պիրիմիլ պիրի պի-
6 ըրմիլին ա'ղապընտան իլ : Ամմա պիլէ վէրի-
լէն 'ինայէթլէ կէօրէ , էն'ալ ի մէվճիպէլէրի-
միլ օլմաղլէ , էյեր իլճամլէ սէջլէմէլէք
7 իսէ , իմանըն միգտարընա կէօրէ , էյեր շէմ-
մալըլ իսէ , շէմմալըլտա , էյեր մու'ալլիմ
8 իսէ , թա'լիմտէ , էյեր նասիհաթ վէրէն իսէ ,
նասիհաթտէ օլտու , էյեր թէվիլ' էտէն իսէ ,
սատէլիլէ , վէ ըի'տաթէ էտէն' զայրէթլէ ,
վէ մէրհամէթ էտէն' ճան ու կէօնիւլտէն էր-
9 պի : Մուհապպէթ ըի'աարը օլտուռն . քէմիլը-
10 տէն իքրաճ էտիլալ խայրա ետիլընը : Գարն-
տաշ մուհապպէթինտէ պիրի պիրիլիլէ մէ-
վէտտէթլու օլտալ' հիւրմէլէ էթմէքտէ պիրի
11 պիրիլիլէ թէգատտիւմ էտինիլ , իմթիհատ-
տէ թէքէտաիւլ էթմէլինիլ . բուհա՞տ հէրա-
րէթլի օլտընը . Բապա գուլըլէ էտինիլ :
12 Իւմիտտէ մէսրուր օլտալ' մուգապապտա
սապլը օլտընը . տու'տա տէվամ էտինիլ :
13 Մուգատտէպէրին իսթիլաճաթընա մու'ա-
վէնէթ էտիլալ միճմանիւվաղըղա մուգապալէտ
14 օլտընը : Սիղէ թէ'տառտի էտէնլէր խայր
տու'ա էտինիլ . խայր տու'ա էյլէլինիլ , վէ
15 պէտտու'ա էթմէլինիլ : Մէսրուրալ իլէ մէս-

- րուր օլուպ՝ աղլայանլար իլէ աղլայընը :
- 16 Եւքտիկերինիլ հազգընտա հեմէֆքեար օլու-
նըդ . երւծէ նեանէլէրէ սարֆը եֆքեար էթ-
մէյիպ՝ անճագ միւթէվազըլար իլէ հեմրոս
օլունըդ . քէնտինիլի 'աղիլ կեօրմէյինիլ :
- 17 Հիշ պիր քիմսէյէ քեմիլէ մուգապիլ քեմ-
լիք էթմէյիպ՝ ճիւմիլէ ատէմիլէրին հուզուրըն-
տա ումուրը հասանէյէ ի'թիմա կյիլինիլ :
- 18 Միւմքին ի մերթէպէ էլինիլտէն կէտիլի գա-
տար ճիւմիլէ ատէմիլէր իլէ սուլճ իւզըն օլու-
նըդ : Եւ սէվիլիլէլէր , նէֆսինիլ իլիւն ին-
հիլգամ ալմայընը , ֆագաթ զաղէպէ մա-
հալ վէրինիլ . զիրա րապպ՝ ինթիլգամ պէնիմ
տիր , ճէզայը պէն վէրերիմ՝ տէյիւ պուլուր-
- 20 աղը մուհարրէր տիր : Պինա'էն 'ալէյճ էյէր
տիւշմէնին աճ իսէ , անը իթ'ամ էյլէ . էյէր
սուսամըշ իսէ , անա սու վէր . զիրա պունու
էթմէքէ՝ անըն պաշընա տիթէշ գօրլարը երդ-
- 21 մըշ օլուրօրն : Շէրրէ մաղլուպ օլմա , ամմա
խայր իլէ շէրրէ զալիպ օլ :

ՊԱՊ 13

- 1 Հէր քէս թահթընտա պուրունտըը հիւքիւ-
մաթա միւնգատ օլուն , զիրա Ալլահ թա-
րաֆընտան օլմատըդ պիր հիւքիւմէթ եօգ
տըր . վէ [հիւքիւմաթը] մէվընտէ Ալլահ
- 2 Թարաֆընտան թէրթիպ օլունմըշ տըր : Պի-
նա'էն 'ալէյճ՝ հիւքիւմէթ էմուխալէֆէթ էտէն՝
Ալլահն թէրթիպինէ մուգալէմէթ էթմիշ
օլուր . վէ մուգալէմէթ էտէնլէր քէնտի
'ալէյճէրինէ հիւքիւմ տալէթ էտէնէքէր :
- 3 Զիրա սահիպ ի հիւքիւմէթ օլանլար էյի 'ա-
միլլէր իլիւն տէյիլ , անճագ քեօթիւ ալէլէր
իլիւն գօրգու տըրլար . հիւքիւմէթտէն խալֆ
էթմէմէք իսթէ'ր մի սին . էյի շէյ իլլէ , վէ
անըն թարաֆընտան սէնին իլիւն մէտճ օլա-
- 4 ճագ տըր : Զիւնքի սէնին էյիլիլին իլիւն Ալ-
լահ թարաֆընտան մէ'մուր տըր . լաքին էյէր
քեօթիւ շէյ իլլէրսէն , խալֆ էյլէ . չիւնքի
գըլըք պիհուտէ եէրէ թաշըմայօր , զիրա
Ալլահ թարաֆընտան մէ'մուր օլուպ՝ քեօ-
թիւլիք իլլէյէն իւզըրինէ զաղապ ինգառ
- 5 իլիւն ինթիլգամ ալըճը տըր : Պու էճլտէն
եալընըդ զաղապ սէպէպիլլէ տէյիլ , անճագ
զամիր սէպէպիլլէ տախի թապի՝ օլմագ լա-
- 6 զըմ տըր : Պու սէպէպտէն վէրկի տախի վէ-
րիսինիլ . զիրա հեման պուշէյէ մալգայէտ
օլարգա , Ալլահ թարաֆընտան մէ'մուր տըր :
- 7 Լար , իմտի ճիւմիլէ հազգլարընը , եա'նի
վէրկի հազգը օլանա վէրկի , կեօմիլէք հազ-
գը օլանա կեօմիլէք , գօրգու հազգը օլանա
գօրգու , հիւքիւմէթ հազգը օլանա հիւքիւմէթ
- 8 էտա էյլէյինիլ , Եւքտիկերինիլ սէվմէքտէն

- մա'տա քիմսէյէ պիր վէճէլէ պօրճու օլմայը-
նըդ . զիրա տիկերինի սէվէն քիմսէ շէրիա-
- 9 թը իթմամ էթմիշ օլուր : Զիրա՝ Զինա էթ-
մէյէսին , Գաթլ էթմէյէսին , Սըրգաթ էթ-
մէյէսին , Եալան շէհատէթ էթմէյէսին ,
Թամա՝ էթմէյէսին , վէ զայրի նէ էմը վար
իսէ , ճիւմիլէ պու՝ եա'նի Գօնշընը քէնտին
- 10 կիպի սէվէօին՝ քէլամը ճամի՝ տիր : Մու-
հապպէթ գօնշըյա քէմիլէ էթմէլ . իմտի
մուհապպէթ շէրիաթըն թէմամիլէթի տիր :
- 11 Վէ վագթը պիլէրէք , եա'նի շիմտի պիւս
զիմ ուլգուտան ուլանմամըղն սա'տթը օլուր-
ղընը պէլէրէ , պունու էպէնէ , զիրա խէլա
պիղէ շիմտի՝ ինանտըմըդ վագթտա օլուր-
- 12 զընտան եագըն տըր : Կէճէ կէշտի , կիւնտիւլ
եագլաշտը . իմտի զուլմէթ 'ամիլլէրինի սօ-
յունուպ՝ նուր սիւսլարընը գուշանալլմ :
- 13 Կիւնտիւլիւն կէզը կիպի հիւսն ի հարէքէթ-
լէ կէզէլմ , լէօպիլաթ վէ սէրիօլըգտա ,
վէ ֆահշիլաթ վէ շէնի'տթտա վէ տախի նի-
- 14 զա՝ ու հապտաէ օլմայըպ , Անճագ րապպ
Յիսուս Քրիստոսը կիլինիլ՝ շէհլաթ իլիւն
ճէսէտին գայտընտա օլմայընը :

ՊԱՊ 14

- 1 Իմոնտա զա'իթ օլանը չիւքուքը հիւքիւմ էթ-
մէք մագսէտիլլէ օլմայարապ գապուլ էտի-
- 2 նիլ : Պիրի հէր շէյի եէյէ պիլիլիմ ի'թիգա-
տընտա տըր . լաքին զա'իթ օլան սէպէվաթ
- 3 եէր : Եէյէն եէմէյէնի թահգիր էթմէսին .
վէ եէմէյէն եէյէնի հիւքիւմ էթմէսին , զիրա
- 4 Ալլահ անը գապուլ էթմիշ տիր : Սէն քի'մ
սին քի՝ զայրինին խրտմէթէարընը հիւքիւմ
էտէրսին . օ քէնտի էֆէնտիսինին նաղարըն-
տա գա'իմ օլուր վէ եախտ տիւշէր . վէ լա-
քին գա'իմ օլաճագ տըր , զիրա Ալլահ անը
- 5 գա'իմ էթմէյէ գատիր տիր : Քիմի պիր կիւ-
նիւ տիկեր կիւնտէն միւրէճնա թութար ,
վէ քիմի հէր կիւնիւ ճիւմիլէ թութար . հէր
- 6 քէս քէնտի զի'հինտէ գանըշ օլուն : Կիւ-
նէ ի'թիպար էտէն՝ րապպ իլիւն ի'թիպար
էտէր , վէ կիւնէ ի'թիպար էթմէյէն՝ րապպ
իլիւն ի'թիպար էթմէլ . եէյէն՝ րապպ իլիւն
եէր , զիրա Ալլահ չիւքը էտէր . եէմէյէն
տախի րապպ իլիւն եէմէյիպ՝ Ալլահ չիւքը
- 7 էտէր : Զիրա պիլտէն քիմսէ քէնտիսի իլիւն
եաշամը , վէ քիմսէ քէնտիսի իլիւն էօլմէլ :
- 8 Զիրա եաշամըմըդ հալտէ՝ րապպ իլիւն
եաշարըլ , վէ էօլտիլիւմիլ հալտէ՝ րապպ
իլիւն էօլտիլիլ . իմտի եաշար իսէք տէ՝ էօ-
- 9 իւր իսէք տէ՝ րապպըն իլ : Զիւնքի Քրիս-
տա պունուն իլիւն , եա'նի էօլիլլէր վէ տի-
րիլէր իւզէրինէ սալթանաթ էթմէք իլիւն

էօլտիւ, վէ [գըյամ էտիպ] երես եաշատը :
 40 Լաքին սէն նիշիւն գարնտաշնը հիւքմ էտեր-
 սին, եախտ սէն նիշիւն գարնտաշնը թահ-
 գիրէտերսին. զիրա ճիւղմէմիզ ֆրիստոսըն մահ-
 41 քեմէսինէ ինչար օլունաճաղըզ : Զիրա՝ Հա-
 յաթըմ հազգը իչիւն հէր քես պանա տիզ
 չեօքիւպ, հէր տիւ Ալլահ համո էտէճէք
 տիր աշխիւ Բապպըն պոյուրաղը մուհարբէր
 42 տիր : Պինա՛էն 'ալէյհ ակոտէն հէր պիրի
 քէնտիսի իչիւն Ալլահ հիսապ վէրէճէք տիր :
 43 Պու թագտիրտէ արթըզ պիրի պիրիմիզի
 հիւքմ էթմէլէյէմ, անճազ տահա գէլյատէ
 գարնտաշա թէօքէզ եա սիրչմէք սեպէպի
 44 գոմամաղա դարար վէրինիզ, Պիչիւրիմ վէ
 Բապպ Յիսուստա միւթէեազգին օլունմ քի՝
 հիւշ պիր շէյ քէնտի զաթընտա նափաք տե-
 յիւ տիր, ֆադաթ պիր շէյի նափաք 'ատտ
 էտէն քիմէլէյէ՝ օլ շէյ անա նափաք տըր :
 45 Ամմա էյէր գարնտաշն թա'ամ սեպէպիլէ
 միւքէտտէր օլուն իւն, արթըզ սէն մուհապ-
 պէթ իւզրէ սիւրուք էթմէյօրսըն, սէնին թա-
 'ամընէ՝ ուզուրընա ֆրիստոսըն էլտիւլիւ
 46 քիմէսնէյի սէն հէլաք էթմ, իմանի սիզին
 47 խայրընըզ թագպիհ օլունմասըն, Զիրա մէլէ-
 քիւթ Ուլլահ էթլ ու շուրպ օլմայըպ, ան-
 ճազ սալահ վէ սելամէթ վէ Բուհ իւլ Գուտտ
 48 իլէ սիւրուր տըր : Զիրա պունչար իլէ ֆրիս-
 տոսա իըտմէթ էտէն քիմնէ 'ինա Ալլահ մագ-
 պուլ վէ 'ինտ էն նաա միւսթահսէն տիր :
 49 Պինա՛էն 'ալէյհ սելամէթ վէ եէքտիլէրիմի-
 զին 'իմարէթինէ պա'իս օլան շէյլէրէ օտյ՝
 20 էտէլիմ, թա'ամ սեպէպիլէ Ալլահն իչինի
 թալարիպ էթմէ. վազը՛ա հէր շէյ թահիր
 տիր, ֆադաթ թէօքէզ վէրէրէք եէլէն ատէ-
 21 մէ քէօթիւ տիր : Էթ էտէմէք վէ շէրապ
 իշմէմէք վէ պիրատերինէ թէօքէզ եախտ
 սիրչմէ եախտ զա'իֆլէյէ սեպէպ օլան էլտէ
 22 պաւընմաթ էյի տիր : Իմանըն վա'ր մը, անը
 Ալլահն հուզուրընտա քէնտինտէ հըֆզ էյ-
 լէ. նէ՛ միւլպարէք տիր օլ քիմնէ քի թահ-
 սին էթտիլի շէյտէ քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ
 23 էթմէզ : Լաքին շիւպհէ էտէն քիմնէ եէտի-
 յի թագտիրտէ՝ իման իլէ եէմէտիլի իչիւն
 մահ քիւմ տիր. զիրա իմանտան օլմայան հէր
 շէյ կիւնահ տըր :

ՊԱՊ 13

1 Վէ պիւզ քի գուվլէթի իլ, քէնտի խօշ-
 նուտի ինէֆսիմիզի արումայըպ, զա'իֆ օլան.
 2 Լու իլ, Պիպտէն հէր պիրի գօնջընը քէպպի
 'իմարէթ էթմէսի պապընտա խայրը իչիւն
 3 խօշնուտ էթմէն, Զիրա՛ Սոնա սիթէմ էտէն.

լէրին սիթէմէլէրի իւզէրիմէ տիւշտիւ՝ տէյիւ
 մուհարբէր օլաղը իւզրէ, ֆրիստոս տախի
 4 նէֆսինի խօշնուտ էթմէտի, Զիրա մուհապ-
 տէմա մուհարբէր օլան շէյլէր պիլիմ թա'իւ-
 միմիզ իչիւն մուհարբէր իտի, թա քի սապր
 իլէ վէ ֆիթապպարն թէսլիլէսլիլէ իւմիտէ
 5 մալէք օլալըմ : Վէ սապր վէ թէսլիլէ մէն-
 պա'ր օլան Ալլահ սիզէ ֆրիստոս Յիսուսա
 կէօրէ պիրի պիրինիզ իլէ հէմէֆէքար օլմագ-
 6 լըղը իհսան էյլէյէ. թա քի եէք տիւ ու եէք
 զէպան օլարագ՝ Բապպընը Յիսուս ֆրիստո-
 սըն ֆէտէրի Ալլահը թէմճիտ էտէսինիլ :
 7 Պու էճլտէն ֆրիստոս տախի Ալլահն 'իլզէ-
 թի իչիւն պիլի դապուլ էյլէտիլի միսիլիւ,
 սիլ տախի պիրի պիրինիզի դապուլ էտինիլ :
 8 Իմտի տէրիմ քի՝ Յիսուս ֆրիստոս, էճ-
 տատտ օլան վա'տլարը սապիթ գըլմագ իւզ-
 րէ Ալլահն հազիգաթը իչիւն, պիր խատիմ ի
 9 խիթան օլուն. թա'իֆէլէր տախի Ալլահա՝
 մէրհամէթի իչիւն համո էտէլէր. 'նիթէքիմ՝
 Պու սեպէպտէն թա'իֆէլէր արապընտա սա-
 նա համո էտիլ՝ սէնին իսմինէ թէգմէր էտէ-
 10 ճէլիմ՝ տէյիւ մուհարբէր տիր : Վէ երինէ՝
 էյ թա'իֆէլէր, անըն դաւմը իլէ պէրապէր
 11 մէսուր օլունը՝ պոյուրուր : Վէ երինէ՝ էյ
 ճիւմէ թա'իֆէլէր, Բապպա թէսպիհ էտի-
 նիլ, վէ, էյ ճէմի'ի ազլամ, անա սէնա էյ-
 12 լէյինիլ, Վէ երինէ իշա'եա՝ Եէսսէտէն պիր
 քէօք հասըլ օլունա թա'իֆէլէրէ հիւքիւմէթ
 էթմէք իչիւն զուհուր էտէճէք տիր. վէ թա'ի-
 ֆէլէրին իւմիտի անտէ օլաճազ արը՝ տէյիւ
 13 պոյուրուր : Վէ Բուհ իւլ Գուտտըն գուվ-
 վէթիլէ իւմիտտէ իզտիլտա պուլմանը իչիւն՝
 իւմիտին մէնպա'ը օլան Ալլահ սիզէ ինան-
 մագտա քէմալ ի սիւրուր վէ սելամէթ իլէ
 մէմլու գըլուն :
 14 Էյ պիրատէրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախի
 սիզին հազգընըպա միւթէեազգին օլունմ
 քի՝ սիլ խայր իլէ մէմլու վէ հէր 'իլմ իլէ
 տօլու օլունա, պիրի պիրինիլէ նաախաթ էթ-
 15 մէյէ գատիր սինիլ : Ամմա, էյ պիրատէրլէր,
 թա'իֆէլէր իչիւն Յիսուս ֆրիստոս խատի-
 մի օլունա թա'իֆէլէր թագտիրտէսի Բուհ իւլ
 Գուտտ վապըթաթլէ թագտիր օլունարագ
 մագպուլ օլմաթ իչիւն Ալլահն պէշարէթին-
 տէ իճրա ի քէհանէթ էթմէքլիլիմ խուսու-
 16 սընտա՝ Ալլահ թարաֆընտան պանա իհսան
 օլունան 'ինայէթ սեպէպիլէ, իխթար էտէր
 կիպի՝ սիզէ պա'զը խուսուպարտա պիր ազ
 17 ճէսարէթլէ եազալմ : Իմտի Ալլահա միւ-
 թա'ալիլի օլան շէյլէրէ ֆրիստոս Յիսուս ի-
 18 լէ իֆթիլիարմ վար, Զիրա թա'իֆէլէրին ի-
 թա'ալէր իչիւն, ալամէթլէր վէ միւճիզէ-
 լէրին գուվլէթի վէ Բուհուլլահն գուտրէ.

Թիւիլէն դաւլէն վէ ֆիլէն Գրիստոսըն պէնիմ
վարըթամ իլէ իշլէմէտիլի պիր շէյի սեյլէ-
19 մէյէ ճէսարէթ էթմէմ . Պու վէճճլէ Գրիս-
տոսըն պէշարէթինի Երուշալիմէն տօլաշա-
րագ՝ Իլլիբիգօնա գատար թէմնամէն թէպշիր
20 էյլէտիմ : Վէ տիւերին թէմէյի իւղէրինէ պի-
նա էթմէմէք իշիւն , շու վէճճլէ դայրէթ էթ-
տիմ՝ քի՝ թէպշիր ի պէշարէթիմ՝ Գրիստոսըն
21 իսմի գիբը օլուստըղ մաճալտէ օլմայրպ , Ան-
ճագ՝ Անըն հագգընտա խապէրի օլմայանլար
կէօրէճէք , վէ իշլէթմիշ օլմայանլար անկա-
յաճագ աքը՝ տէյիւ մուհարրէր օլտըղ իւղ-
22 ըէ օլառն : Պու էճլաէն տախի թարաֆընըղ
կէլէքտէն տէֆ'աթլէ մէն՝ օլուստու՝ իսէ
23 տէ , Շիմտի պու սէմթլէրտէ արթըգ պանա
էէր գայմայրպ , չօգ սէնէտէն պէրու սիղէ
24 կէլէյի տրղուքէշ օլտըղմտան , Իսփանիայ
կիտէճէյիմ գէման [տիղէ կէլէրիմ . զիբա] կէ-
շէր իբէն էլվէլա սիղին իլէ կէօրիւշէպ՝ պիր
միգտար սիղէ աջարգտան սօնկրա , թարա-
ֆընըղտան օրայա տօղրու կէօնտէրիմէք իւ-
25 միտինտէ իմ , Շիմտի իսէ մուգատտէպէրէ
խրտմէթ էթմէք իւղրէ Երուշալիմէ կիտիւ-
26 ըմ՝ Զիրա Մագէտօնիալը վէ Ախայալըա-
րա Երուշալիմէն օլան մուգատտէպէրին
ֆուգարաբնա պիր ի'անէ էթմէքլիք խօշ կէօ-
27 ըրնտիւ : Խօշ կէօրիւնտիւ , վէ հէմ տախի
անլէրէ պօրճու տըրլար . զիբա թա'իֆէլէր
պուշլարն ըուհանի շէյլէրինէ հիստտար օլ-
տըղլարը հասէպլիլէ , ճիմանի շէյլէրտէ տա-
խի անլէրէ խրտմէթ էյլէմէյէ պօրճու տըր-
28 լար : Խմտի պուշու թէքմիլ էտիպ՝ անլէրէ
պու մէյլէյի *թէպլիմ էթաիբաէն՝ սօնկրա ,
էանընըղտան կէշէէ+ Իսփանիայ կիտէճէյիմ :
29 Վէ պիլիբիմ՝ քի՝ սիղէ կէլտիլիմտէ , Գրիս-
տոսըն պէշարէթինին քէմուլ ի պէրէքէթիլլէ
կէլէճէյիմ :
30 Էյ պիրատէրլէր , Բապպըմը Գիսուս
Գրիստոս իլէ վէ Բուհըն մուհապլէթիլլէ սի-
31 ղէ էալվարըրմ՝ քի՝ Եէհուտիլէտէ պուլու-
նան դայր ի միւմին քիմնէլէրտէն խէլապու-
լուպ՝ Երուշալիմ իշիւն օլան խրտմէթիմ
մուգատտէպէրէ մագպուլ օլուստէ տէյիւ պէ-
նիմ իշիւն վէ պէնիմ իլէ պէրապէր Ալաճա
տուա էթմէքտէ ճէհա էտէսինիլ , Թա քի
32 Ալաճըն իրատէթիլլէ թարաֆընըղա սիւրուր
իլէ կէլիպ՝ սիղին իլէ պէրապէր միւսթէրիճ
33 օլայրմ , Վէ մէնպալ' սէլամէթ օլան Ալաճ
ճիւմէնիլ իլէ օլուստ : Ամին :

ՊԱՊ 16

1 Քիւնիւրիա քիլիստէսինտէ խատիմէ օլան հէմ
*Պա'ւլու՝ ճիւմէն քիլիստէրի

շիւրմիլ Գիպէյի սիղէ թալիլլէ էտէրիմ :
2 Թա քի մուգատտէպէրէ լայրը օլտըղ սու-
րէթլէ տնը Բապպտա գապուլ էտիպ՝ հէր
հանկը մալաճալթտա սիղէ միւհթաճ օլու-
սա , անա էարտըմ էտէսինիլ . զիբա քէն-
տիսի տէ նիլէլէրէ վէ պանա տախի մու'ալէ-
նէթ էթմիշ տիր :
3 Գրիստոս Գիսուստա էմէքտաշլարմ՝ օլան
Փրիսգիլա վէ Ագուլապա սէլամ էտինիլ .
4 Անլէր ճանըմ իշիւն քէնտի պօրուշլարնը
գօտուլար . անլէրէ էալընըղ պէն տէյիլ ,
անճագ թա'իֆէլէրին ճիւմէն քիլիստէրի տա-
5 խի միւհթէշէքքի տիրլէր : Վէ անլէրին խա-
նէսինտէ օլան քիլիստէյէ , վէ Ախայալըն
Գրիստոս իշիւն իլք մէյլէսի օլան սէվիլիւմ
6 Էպիսէթօս սէլամ էտինիլ : Պիլիմ իշիւն
չօգ էմէք չէքմիշ օլան Մէրիէմ սէլամ էտի-
7 նիլ : Ագրապամտան վէ հապս ընֆիլլէրիմ
օլուպ , ըսուլլէրին պէշիլիստէ միւ'թէպէր՝
վէ հէմ տէ պէնտէն էլվէլ Գրիստոստա պու-
լուստն Անարօնիգօս վէ Եուշիպա սէլամ՝
8 էտինիլ , Բապպտա սէվիլիւմ օլան Ամի-
9 լիտա սէլամ էտինիլ , Գրիստոստա էմէք-
տաշլարմ Ուրպանտա , վէ սէվիլիւմ իս-
10 թախիսէ սէլամ էտինիլ , Գրիստոստա միւս-
թաճսէն Ապիլլէսէ սէլամ էտինիլ . Արիւս
թօպուլըսն խանէսինտէն օլանլարա սէլամ
11 էտինիլ : Ագրապամտան օլան Հէրօտիստ
սէլամ էտինիլ . Կարգիստն խանէսինտէն
պուլուսուպ՝ Բապպտա օլանլարա սէլամ էտի-
12 նիլ , Բապպտա էմէք չէքմիշ Թրիֆէնայա վէ
Թրիֆօսայա սէլամ էտինիլ . Բապպտա չօգ
էմէք չէքմիշ օլան սէվիլիւմ փէրիստէ սէլամ
13 էտինիլ : Բապպտա միւնթիսապ օլան Բուֆօ-
սա՝ վէ պէնիմ վալիտմ՝ օլան անըն վալիտէ-
14 սինէ սէլամ էտինիլ : Ասինգրիթօս վէ Ֆիլըօն
վէ Հէրմուս վէ Փատրօպա վէ Հէրմիս , վէ
անլէր իլէ պէրապէր օլան պիրատէրլէրէ սէլամ
15 էտինիլ : Ֆիլթօրօս իլէ Եուլիա վէ Նիրէաս իլէ
անըն հէմշիւրէսինէ վէ Օլիմիասա , վէ անլէր
իլէ պէրապէր պուլուստն ճիւմէն մուգատտէ-
16 լէրէ սէլամ էտինիլ . Պիրի պիրինիլ մուգատ-
տէն թագալիլ իլէ սէլամ էտինիլ . Գրիստո-
սըն՝ քիլիստէրի սիղէ սէլամ էտէրլէր :
17 Էյ պիրատէրլէր , սիղէ բիճա էտէրիմ՝ քի՝
էյրէտիլիլ թա'իլմէ մուղայիր Ֆըրգա վէ
թէօքէլլէրէ սէպէպ օլանլարա տիղգաթ է-
18 տիպ՝ անլէրտէն իճթինապ էտէսինիլ : Զիրա
պու մագուլլէ քիմնէլէր Բապպըմըղ [Գիսուս]
Գրիստոս տէյիլ , անճագ քէնտի գարնլարը-
նա խրտմէթ էտիպ՝ խօշ սէօղէր վէ մէսիլ-
յէլէր իլէ սաֆտրուշլարն գալպէրինի իւ-

*Պա'ւլու՝ ճիւմէն քիլիստէրի

- 49 լաւ էտէրէր : Զիրա սիգին իթա'աթընը
ճիւմէյէ շայր' օլտու . պունուն իչին սիգին
հագգընըտա մէսրուր ըմ . ամմա իսթէրիմ
քի սիգ խայր իչին 'ազիւ . վէ շէրր իչին
20 սատէտիւ օլտընըզ . վէ մէնպա'ը սէլամէթ
օլան Ալլահ' շէյթանը այազլարընըն ալթըն .
տա սէրի'էն էգէճէք տիր . Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն 'ինայէթի սիգին իլէ օլտուն :
[Ամին] :
- 21 Իմէքտաշըմ թիմօթէօս վէ ազրապամտան
օլան Լուգիօս վէ Եսասօն վէ Սօսիփաթրօս
22 սիգէ սէլամ էտէրէր : Պէն Թէրթիօս քի
պուրէսայէյի եոզտըմ' սիգէ Բապպտա սէ-
23 լամ էտէրիմ : Պէնիմ վէ պիւթիւն քիլիսէ-
նին միհմանտարը օլան Ղայոս սիգէ սէլամ է

- տէր . շէհր էմինի Էրասթօս վէ Գուարթօս
24 պիրատէր սիգէ սէլամ էտէրէր : Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմէնիլ իլէ
օլտուն : Ամին :
- 25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ վէ Յիսուս Քրիս-
տոս վա'ղը միւճիպինճէ , վէ էգլինէ ի էգէ-
լիյէտէն պէրու խաֆի թութուլուպ' շիմտի
26 իգհար օլունան , վէ էգլիլ վէ էպէտի օլան
Ալլահ'ըն էմրի միւճիպինճէ' փէյլամպէր քի-
թապլարը վասրթասըյլէ իմանա իթա'աթ ի-
չին ճէմի' ի միլէլէ պիլտիրիլէն սըրըն քէշֆ
օլունմասընա կէօրէ սիգի սապիթ գըլմազա
27 գատիր օլան Եալընըզ 'ալիմ Ալլահ'ա Յիսուս
Քրիստոսըն վասրթասըյլէ իլ էլ էպէտ համտ
օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

- 1 Ալլահ'ըն իրատէթիլէ Յիսուս Քրիստոսըն
րէսուրը օլմագ իւղրէ տա'վէթ օլունան փալ-
2 լոս վէ պիրատէր Սօթէնէս' Ալլահ'ըն Գօրըն-
թօտա օլան քիլիսէսինէ , եա'նի Քրիստոս
Յիսուստա թագախի օլունուպ' մուգատտէս-
լէր օլմագ իւղրէ տա'վէթ օլունան քիմնէլէր
իլէ , ալիլէրին վէ պիգիմ Բապպըմըզ օլան Յի-
սուս Քրիստոսըն իսմինէ հէր եէրտէ տու'ա
3 էտէլէրին ճիւմէսինէ . փէտէրիմիլ Ալլահ' վէ
Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան սիգէ
'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 4 Քրիստոս Յիսուստա սիգէ իհսան օլունան
Ալլահ'ըն 'ինայէթի իչին սիգին հագգընըզ-
5 տա տա'իմա Ալլահ'ըմ շիւրր էտէրիմ , քի
Քրիստոսըն շէհատէթի սիգտէ թէսպիթ օլուն-
6 տըղը կիպի , Անըն իլէ հէր խուսուստա , հէր

- 7 քէլամտա վէ հէր 'իլմտէ դանի օլտընըզ , Դէյ-
լէ քի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհու-
րէնա միւնթաղիր օլտարագ , հիչ պիր մէվհի-
8 պէտէ նօգսանընըզ եօգ տըր . Օլ տախի Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն կիւնիւնտէ պիլա
թէօճմէթ օլմագ իւղրէ , սիգի իլա նիհայէ
9 սապիթ գըլմազա տըր : Սիգի քէնտի Օղը
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն միւշարէթի-
նէ տա'վէթ էտէն Ալլահ' սաաղգ տըր :
- 10 Եյ պիրատէրէր , սիգէ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն իսմիլէ ըիճա էտէրիմ քի ճիւմ-
լէնիգին սէօղիւ պիր օլտուն , վէ արանըտա
իսթիլաֆաթ օլմալուպ' քէտալիլէն հէմէֆքէար
11 վէ հէմէյ պուլունապընըզ : Զիրա , պիրատէր-
լէրիմ , Գլօնին խանէսի թարաֆընտան սի-
գին հագգընըզտա պանա խապէր վէրիլաի քի

42 պէնինիդտէ միւնազաւար վար տըր : Պու-
նու տէմք իւթէրիմ քի՝ սիդտէն հէր պի-
րի՝ Պէն փաւլօսըն , վէ Պէն Ափօլօսըն , վէ
Պէն փէֆաօսըն , վէ Պէն ֆրիստոսըն իմ՝ տէր :
43 Քրիստոս միւնգաւիմ՝ մի օլտու . սիդին իչիւն
փաւլօս մը սալպ օլտուտու , եօգսս փաւլօ-
44 սըն իսմինէ մի վաֆթիդ օլտուտընդ : Սիդ-
տէն Գրիսփօս իլէ Ղայօստան մաւտա քիմ-
սէյի վաֆթիդ էթմէտիյիմ իչիւն Ալլահ
45 շիւքըր էտէրիմ . ֆի պիր քիմնէ պէնիմ հազ-
գըմա՝ ֆէնտի իսմինէ վաֆթիդ էթտի՝ տէմէ-
46 սին : Վէ իւթէֆանաքն խանէսի խալգընը
տաիի վաֆթիդ էթտիմ . պուստան պաշգա
պիր քիմսէյի վաֆթիդ էտիպ էթմէտիյիմի
պիրմէմ :
47 Զիրա ֆրիստոս պէնի վաֆթիդ էթմէք ի-
չիւն տէյիլ , անճազ թէպշիր ի պէշարէթ ի-
չիւն իրաւլ էյլէտի . պու տաիի ֆրիստոսըն
խաշը պիհուտէ օլմամադ իչիւն՝ քէլամ հիք-
48 մէթիյլէ օլմատը , Զիրա խաշա տա՛իր օլան
քէլամ էհլ ի հէլաք օլանլարա սէֆասէթ տիր ,
լաքին պիդ էհլ ի խէլա օլանլարա գուվէթ
49 Ուլլահ տըր , Զիրա հիւքէմանըն հիքմէթինի
իքնա , վէ ֆէհիմէրին ֆէհիմինի իպթալ է-
50 տէճէյիմ՝ տէյիլ մուհարէր տիր : Նէ՛րէտէ
հաքիյմ , նէ՛րէտէ քեալթիպ , պու՝ ալէմին
միւպահիսի նէ՛րէտէ տիր : Ալլահ տիւնեա-
նըն հիքմէթինի սէֆասէթէ թաճիլ է՞թմէ-
51 տի մի : Զիրա Ալլահն հիքմէթինիճէ տիւնեա
գէնդէ հիքմէթի վաւթթաւըյլէ Ալլահ պիլմէ-
տիյի սէպէպտէն՝ վա՛ղըն սէֆասէթի վասը-
թաւըյլէ Ալլահ իման էտէնլէրի խէլա տէյիլ-
52 մէյի միւնասիպ կէօրտիւ : Զիւնքի Եհնուտի-
լէր՝ ալլամէթ թալէպ էտէրլէր , վէ Եունանի-
53 լէր հիքմէթ տարլար , Ֆուգաթ պիդ սալպ
օլտումուշ ֆրիստոսը , եա՛նի Եհնուտիլէրէ
54 թէօքէդ վէ Եունանիլէրէ սէֆասէթ , Լաքին
տա՛վէթ օլտուան հէմ Եհնուտիլէրէ հէմ տէ
Եունանիլէրէ գուվէթ Ուլլահ վէ հիքմէթ
55 Ուլլահ օլան ֆրիստոսը վա՛ղ էտէրիդ : Զիրա
Ալլահն սէֆիհ օլան նէսնէսի ինսանլարտան
հաքիյմ տիր . վէ Ալլահն դա՛իֆ օլան նէս-
56 նէսի ինսանլարտան դա՛վի տիր : Էյ պիրա-
տէրլէր , տա՛վէթինիդէ պաղընը , թէն հա-
սէպիմէն չօգ հաքիյմլէր , չօգ գուվէթլիլէր ,
57 չօգ տարլատէլէր Գուլէթ օլտուտու . Լաքին
Ալլահ հիւքէմայը խէճիլ էթմէք իչիւն՝ տիւն-
եանըն սէֆիհ շէյլէրին ինթիսապ էթտի , վէ
Ալլահ գուվէթլի շէյլէրի խէճիլ էթմէք ի-
չիւն տիւնեանըն դա՛իֆ շէյլէրին ինթիսապ
58 էթտի , Վէ Ալլահ մէվճուտ օլան շէյլէրի իպ-
թալ էթմէք իչիւն՝ տիւնեանըն էտնա շէյ-
լէրին վէ թասգիւր օլտուան վէ լա շէյ հիւք-
59 միւնտէ օլան շէյլէրի ինթիսապ էթտի . թա

քի Ալլահն հուգուրընտա հիչ պիր պէշը
30 թէֆաիլէր էթմէյէ : Վէ սիդ անտէն ֆրիս-
տոս ցիսուտա սընը , օլ քի պիդիմ իչիւն
Ալլահ թարաֆընտան հիքմէթ վէ սալահ վէ
31 թապգաիս վէ ֆիտիյէ օլտու . թա քի մու-
հարէր օլտըդ վէճիլէ , իֆթիսաւր էտէն
քիմնէ Բապպ իլէ իֆթիսաւր էթտին :

ՊԱՊ 2

1 Վէ պէն տաիի , էյ պիրտտէրլէր , սիդէ
կէլաիյիմտէ , Ալլահն շէհատէթինի քէլամ
եալօտ հիքմէթ ֆաղիլէթիլէ ինպար էթմէք
2 իչիւն կէլմէտիմ : Զիրա արանըլա ցիսուս
ֆրիստոստան , պէլի մասլուպ օլանտան զայրի
3 պիր շէյ պիլմէյէ գարար գըլտըմ : Վէ պէն՝
դա՛իֆլէք վէ գօրգուտա վէ չօգ թիթրմէ ի-
4 լէ եանընըլտա պուլուտըմ : Վէ քէլամմ վէ
վա՛ղըմ [ինսան] հիքմէթինին իգնա՝ էտիճի
սէօղլէրիլէ տէյիլ , անճազ Բուհն վէ գուտ-
5 լէթին պուհիւնըյլէ իտի . թա քի իմանընը
ինսան հիքմէթիլէ տէյիլ , անճազ Ալլահն
6 գուտրէթիլէ օլա : Լաքին քեալթիլէրին ա-
րաքնտա հիքմէթ սէօլլէրիդ . վէ լաքին պու-
ալէմին հիքմէթինի եալօտ պու՝ ալէմին վէ-
վալ պուլուր լէ՛խլէրինին հէֆիլէր տէյիլ ,
7 Անճազ Ալլահն մաիֆի օլան հիքմէթինի ,
եա՛նի Ալլահն իղգէթիլիլ իչիւն էգէլտէն
թաղալիր էյլէտիյինի սըր իլէ սէօլլէրիդ .
8 Անը տաիի պու՝ ալէմին լէ՛խլէրինին հիչ
պիրի պիլմէտի . զիրա էյէր պիլթէլէր իտի՝
9 Բապպ իւլ ճէլալ սալպ էթմէղլէր իտի : Ֆա-
գաթ մուհարէր օլտըդ կիպի , կէօղ կէօրմէ-
տիյի վէ գուլադ իլիթմէտիյի վէ տոէմին
ֆիքրինէ կէլմէտիյի՝ եա՛նի Ալլահն քէնտի-
10 նի սէվէնլէրէ հաղըրլատըդ շէյլէրի Ալլահ
քէնտի Բուհն վաւթթաւըյլէ պիդէ քէշֆ էյ-
լէտի . զիրա Բուհ հէր շէյի , Ալլահն մէ-
վատտըմ՝ ալմիդէսինի պիլէ թէֆթիլէ էտէր :
11 Զիւնքի ինսանըն ումուրընը ինսանտա օլան
քէնտի Բուհնտան զայրի հա՛նլը տալմ պի-
լիւր . քէզալէք Ալլահն ումուրընը Ալլահն
12 Բուհնտան մաւտա հիչ քիմնէ պիլմէդ : Պիդ
իսէ տիւնեանըն Բուհնտա տէյիլ , անճազ Ալ-
լահտան օլան Բուհ մալլէք օլտուդ , թա քի
Ալլահ թարաֆընտան պիլէ իհսան օլտուան
13 շէյլէրի պիլլէլիմ : Պու շէյլէրի տաիի Բուհանի
շէյլէրի Բուհանի շէյլէր իլէ մուգայէսէ էտէ-
րէք , հիքմէթ ի ինսանիլէնին թա՛լիմ էթ-
տիյի սէօղլէր իլէ տէյիլ , անճազ Բուհ [իւլ
Գուտսըն] թա՛լիմ էթտիյի գէօղլէր իլէ սէօլ-
14 լէրիդ : Լաքին ինսան ի թապիլի Ալլահն
Բուհնըն շէյլէրինի գապուլ էթմէդ . զիրա
պուլարըն թէմէիլի Բուհանի օլտըղնտան՝

քէնտինէն սեփասէթ տիրէր, վէ իտրաբընա
15 իդթիտարը եօգ տըր : Ամմա ըուհանի քիմնէ
հէր շէյի թէմիկէ տէր իսէ տէ, քէնտինի
հիշ պիրի թարաֆընտան թէմիկ օլունմադ :
16 Զիրա իապլըն ֆիքրինի քի՞մ պիւտի քի ա-
նա թալիմ էտէ : ամմա պիւ ֆրիստոսըն
ֆիքրինի մալիք իլ :

ՊԱՊ 3

1 Պէն տախի, էյ պիրատերէր, սիզէ ըուհա-
նիէրէ կիպի սեյլէյէմէտիմ, անճադ ծիամա-
նիէրէ կիպի, ֆրիստոսա չօճուգլարա կիպի
2 Եօյլէյի : Սիզէ թալա՞մ տէյիլ, անճադ սիւտ
վէրտիմ : զիրա տաճա Բէհմիլ-լէնէ գատիր
տէյիլ իտինիզ, վէ շիմաի պիւն տաճա գատիր
3 տէյիլ սինիզ : Զիրա քի տաճա ծիամանի սինիզ :
զիրա արանըղտա հասէտ վէ նիզա՞ վէ թէֆ-
րիզէրէ պուլունտըղը հալտէ, ծիամանի տէ-
յի՞մ մի սինիզ, վէ ինսանճա սիւլուք է՞թմէ-
4 Եօր մը սընըզ : Զիրա պիրի՞ Պէն ֆալլօսըն
իմ, վէ տիկէրի՞ Պէն Ափօլլօսըն իմ՞ տէտի
5 ինտէ ծիամանի տէյիլ մի սինիզ : իմտի ֆալ-
լօս քի՞մ վէ Ափօլլօս քի՞մ տիր, անճադ
Իապլըն հէր պիրինէ իհասն էթտիլինէ կէօ-
րէ, իման էթմէնիզէ վաթթա օլան խատէ-
6 մէ տիր : Պէն տիքտիմ, Ափօլլօս տուլար,
7 լաքին Ալլահ թէնպիթ էյլէտի : Շէյլէ քի
տիքէն պիր շէյ տէյիլ, վէ սուլայան տախի
պիր շէյ տէյիլ տիր, ամմա պէյիլտէն Ալ-
8 լահ տըր : Տիքէն վէ սուլայան տախի պիր
տիր, լաքին հէր պիրի քէնտի էմէյինէ կէօ-
9 րէ քէնտի էմէյինի ալաճադ տըր : Զիրա պիւ
Ալլահ իլէ էմէթտա՞ օլուպ՞ սիզ Ալլահըն
10 թարլաթը, Ալլահըն պինաթ սընըզ : Ալլահ
թարաֆընտան պանա իհասն օլունան ինպէ-
թէ կէօրէ մի՞մարը հաղըզ կիպի թէմէլ
պրադարմ, իւզէրինէ տիկէր քիմնէ տախի պի-
նա ետփոր : ֆաղաթ հէր քէն նաթըլ պինա
11 ետփորընա տիգդաթ էթսին : Զիրա պրաղը-
լան թէմէլտէն՝ ետնի Ֆիսուս ֆրիստոստան
մա՞տա պիր Բէհլ պրադմաղա հիշ պիր քիմ
12 սէ միւզթէտիր օլմադ : Վէ լաքին հէր պիր
քիմնէ պու թէմէլ իւզէրինէ ալթուն, կիւ-
միւշ, զիգըյմէթ թաշար, աղաճ, օթ, գա-
13 մըշ պինա էտէրսէ, Հէր քէսին իշի աշիքէար
օլաճադ, զիրա օլ կիւն անը պէյան էտէճէ
տիր : չիւքի ալթէշ իլէ միւնքէշֆ օլուր, վէ
հէր պիրինին իշի նէ մազուլէ օլաղընը ալթէշ
14 իմթիհան էտէճէք տիր : Էյէր պիր քիմնէնին
պինա էթտիլի իշ գալըսա, էմրինի ալա-
15 ճադ : Էյէր պիր քիմնէնին իշի հանաթ իսէ՞
միւթէգարրի օլաճադ : ամմա քէնտինի ա-
լթէշտէն կէլէր կիպի գուրթուլաճադ տըր :

16 Սիզ Ալլահըն հէյթէլի օլուպ՞ տէրունիիզտէ
Ալլահըն ըուհը միւթէմէքքին օլաղընը պիւ-
17 մէ՞զ մի սինիզ : Էյէր պիր քիմնէ Ալլահըն
հէյթէլինի պօղարա, Ալլահ անը պօղաճադ
տըր : զիրա Ալլահըն հէյթէլի մազաւտտէ
տիր, օլ հէյիէլ տախի սիզ սինիզ :
18 Պիր քիմնէ քէնտի քէնտինի ալտաթմա-
պին : Էյէր արանըղտա պիր քիմնէ պու՞ ալէմ-
տէ քէնտինի հաթիյմ՝ աւտ էտէրսէ : հա-
19 քիյմ օլմադ իշիւն սէֆիհ օլուն : Զիրա
տիւնէտնին հիքմէթի Ալլահըն ինտինտէ սէ-
ֆահէթ տիր : Նիթէքիմ՞ Հիւքէմայը քէնտի
20 հիլէլէրինտէ թուլան օ տըր : Վէ էինէ՞ Իապլ
հիւքէմաննէն էֆքէարը պաթըլ օլաղընը պիւ-
21 լըր՝ տէյիլ մուհարրէր տիր : Վէ հասըլ պիր
22 քիմնէ ինսան իլէ իֆթիլար էթմէսին : Զիրա
հէր շէյ սիզին տիր, կէրէք ֆալլօս, կէրէք
Ափօլլօս, կէրէք ֆէֆաա, կէրէք տիւնէա,
կէրէք հայաթ, կէրէք մէմաթ, կէրէք հաղըր
շէյլէր, կէրէք օլաճադ շէյլէր, ծիւմէսի սի-
23 զին տիր : Սիզ տէ ֆրիստոսըն սընըզ, ֆրիս-
տոս տախի Ալլահըն տըր :

ՊԱՊ 4

1 Հէր քէն պիզի ֆրիստոսըն խատէմէսի վէ
Ալլահըն էարարըն քէթիլիտալար մազա-
2 մընտա թուլան : իմտի քէթիլիտալար-
տան մաթլուպ օլան շէյ ասաղը պուլունմա-
3 լարը տըր : Ամմա սիզին թարաֆընըղտան եա-
խօտ ինսան հիւքիւ իլէ հիւքմ օլունմադ
պէնիմ ինտինտէ փէք քիւլէ-ք շէյ տիր,
հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիւն հիւքմ էթ-
4 մէմ : Զիրա քէնտի հազըրմա զամիրիմ պիր
շէյ կէօթէրմէզ իսէ տէ, էինէ պունուն
իլէ քէնտիմի սալիհ՝ աւտ էթմէմ : անճադ
5 պէնի հիւքմ էտէն Իապլ տըր : իմտի վաղ-
թընտան էվվէլ, ետնի Իապլ կէմէյինէ
հիշ պիր շէյի հիւքմ էթմէյինիլ : օլ տախի
զուլմէթին կիզի շէյլէրինի պարնըղա չըգա-
րապ գալպէրին միւրաւարընը աշիքէար
էտէճէք տիր : օլ զէման հէր քէսին մէտհի
Ալլահտան օլաճադ տըր :
6 Լաքին, էյ պիրատերէր, պէն պու շէյլէ-
րի սիզին իշիւն քէնտիմ վէ Ափօլլօսա թէմ-
սիլէն նազլ էյլէտիմ, չու մազաէտ իլէ քի
հիշ պիրինիզ պիրինին թարաֆտարը օլաղադ,
սիկէրինին՝ ալէյհինէ թէքէպպիւր էթմէմէք
իշիւն՝ մուհարրէր օլանտան ֆաղա թէֆէք-
քիւր էթմէմէքլի պիւլտէն էյիլէնէսինիլ :
7 Զիրա սէնի միւթմաղ էտէն քի՞մ տիր : վէ
սէնտէ ալմաթընըն նէ՞ շէյ վար : վէ էյէր ալ-
տըն իսէ, նի՞շիւն ալմաթըն կիպի թէֆալիւր
էտէրսին :

8 Արթըգ օտարնը, զէնկին օտարնը, պիղ
պուլունմագարզն սալթանաթ սիւրտինիզ.
վէ քեսաշքի սալթանաթ սիւրէ խտինիզ քի
պիղ տախի սիզին իլէ պէրապէր սալթանաթ
9 սիւրէյիտիք: Զիրա զանն էտէրիմ քի՝ Ալլա՛հ
գաթիլէ մահքիւմ օլանլար միսիլլիւ պիղ ը-
սուլլէրի մուսխիէր օլարագ իրա՛ն էլլէտի.
չիւնքի տիւնեայա վէ մէլա՛իքէյէ վէ նասաթէ.
10 մաշա իչիւն օլուուգ: Պիղ Գրիստոս իչիւն
սէֆի՛հ իղ, սիղ իսէ Գրիստոստա՝ ագիլ սի-
նիզ. պիղ զա՛նֆ իղ, սիղ գու՛վլէթլի սինիզ.
սիղ մուքէրէմ սինիզ, պիղ մուհազգէր իղ:
11 Պու սաա՛թա տէկին աճըգ վէ սուսըզըգ չէ-
քիպ՝ չըպլագ գալըրըգ, տարպ օլունըրըգ,
12 վէ մէքեսն ը իգամէթիմիզ եօգ տըր. Գէն-
տի էլլէրիմիզ իլէ տախի իշէյէրէք էմէք չէ-
քէրիզ. չէթմ օլունարզըմըզտա խայր տու՛ա
էտէրիզ. թէ՛աուտի կէօրտիւյիւմիզտէ թէ-
13 համիւլ էտէրիզ. Թազպի՛հ օլունարզըմըզ-
տա, եալլարըրըգ. շիմոխէտէք տիւնեանըն
սիւփրիւնթիւսիւ վէ ճիւմլէնին մէնֆուրը օլ-
14 տուգ: Պուլլարը սիզի խէճիլ էթմէք իչիւն
եազմայօրըմ, անճազ սէվկիւլիւ էվլատըմ՝ կի-
15 պի «իւէ նասիհաթ էտէրիմ: Զիրա էյէր
Գրիստոստա օն պին միւ՛ալլիմինիզ օլտա պիլէ,
չօգ փէտէրլինիզ եօգ տըր. զիրա Գրիստոս
Յիսուստա պէշարէթ վասըթասըյլէ պէն սի-
16 զի թէվլիտ էթտիմ: Իմոի պանա մուգթէտի
օլմանըրը սիզտէն ըրճա էտէրիմ: Պու էճլտէն
17 պէնիմ սէվկիւլիւ վէ Բապպտա սատըգ օլան
օղըմ թիմթէթէօըր սիզի կէօնտէրտիմ. օլ
տախի՝ հէր եէրտէ հէր քիլիստէ թա՛իմ
էթտիլիմ իւզըն՝ Գրիստոստա օլան թարիգ-
18 լէրիմի սիզի իսթաը էտէճէք տիւ: Պա՛ղը
քիմնէլէր թէքէպիւր էթտիլէ՝ կէօյա քի
19 սիզի կէլմէյէճէյիմ: Լաքին էյէր Բապպ միւ-
րատ էտէրտէ, սիզի թէզ կէլէճէյիմ, վէթէ-
քէպիւր էտէնլէրին սէօղիւնիւ տէյիլ, ան-
20 ճազ գու՛վլէթլինի պիլէճէյիմ: Զիրա մէլէ-
քիւթ Ուլլա՛հ սէօղ իլէ տէյիլ, անճազ գու՛վ
21 վէթ իլէ տիւ: Նա՛օըլ իսթէրսինիզ. սիզի
տէյնէ՛ք իլէ մի, եօգտա մուհապպէթ վէ հիւմ
բուհը իլէ մի կէլէյիմ:

ՊԱՊ 5

1 Հէր Թարաֆտա իշիտիլիյօր քի աբանըզտա
զինա վար, պէօյլէ զինա քի թա՛իֆիլէրտէ
պիլէ [զիքը] օլունմայօր, հաթթա պիր տտէմ
2 քէնտի փէտէրինին զէվճէսինի ալըր: Վէ
սիղ պու Ֆիլի իրթիքտապ էտէնին իչինիզ
տէն տէֆ՝ օլունմասը իչիւն զամ չէքմէտիք.
տէն պաշգա, թէքէպիւր պիլէ էթտինիզ:
3 Զիրա պէն ճէսէտճէ զա՛իպ, ամմա բուհճա

հազըր օլարագ, շիմոի հազըր կիպի հիւքմ
4 էթտիմ քի՝ Սիղ թէճէմիւ՛ էյլէտիլինիզտէ,
պէնիմ բուհըմ տախի Բապպըմըգ Յիսուս
Գրիստոսըն գուտրէթիլլէ պէրապէր հազըր
պուլունարագ, պու Ֆիլի պէօյլէճէ իրթիքտապ
5 էտէնի, Թէնինին հէլաքը իչիւն Բապպըմըգ
Յիսուս Գրիստոսըն իսթիլլէ շէյթանա թէս-
լիմ էտէսինիզ, Թա քի Բապպ Յիսուսըն
6 կիւնիւնտէ բուհը խէլաս պուլա: Շու թէֆա-
խիւրնըգ էյի տէյիլ տիւ. պիր ազ մայա
պիւթիւն խամուրը մայալատըրըն պիլմէ՞գ մի
7 սինիզ: Սիղ մայասըգ օլարզընըգ միսիլլիւ
ճէտիտ խամուր օլմագ իւզըն՝ էպի մայայը
տէֆ՝ էտինիզ. չիւնքի ֆըհըմըգ օլան Գրիս-
8 տոս պիղիմ իչիւն զէպ՛հ օլունտու: Պու սու-
րէթլէ էպի մայա իլէ տէյիլ, վէ շէրր վէ
քէօթիւլլէք մայասը իլէ տէյիլ, անճազ
խուլուս վէ հազիգաթ Ֆէթիլի իլէ պայրամ
9 էտէլիմ: Զինաքէարլար իլէ իսթիլաթ էթ-
մէյէսինիզ՝ տէյիւ սիզի մէքթուպտա եազ-
10 տըմ: Վէ էինէ պու տիւնեանըն զինաքէար-
լարը եա թամա՛քէարլարը եա զապիպլէրի իլէ
եախօտ փութփէրէսթլէրի իլէ տէյիլ, չիւն-
քի էօյլէ օլա՛ պու տիւնեանտան չըգմանըգ
11 լազըմ կէլիւ: Ամմա շիմոի էյէր պիրատէր
տնըլան պիր քիմնէ զինաքէար եա թամա՛ն-
քէար եա փուլթփէրէսթ եա շէթլիմ եա
պէքիլ եա զապիպ օլուրա, իսթիլաթ էթմէ-
տիքտէն մա՛տա պէօյլէ քիմնէ իլէ պէրապէր
թա՛ամ պիլէ էթմէյէսինիզ տէյիւ եազտըմ:
12 Զիրա խարիճտէ օլանլարը տախի հիւքմ էթ-
մէք նէ՞ վազիֆէմ տիւ. սիղ տախիլտէ պու-
13 լունանլարը հիւքմ է՞թմէյօր մը սընըգ: Ամ
մա խարիճտէ օլանլարը Ալլա՛հ հիւքմ էտէր.
Իմոի օլ քէօթիւ քիմնէյի քէնտի աբանըգ-
տան տէֆ՝ էտինիզ:

ՊԱՊ 6

1 Սիզտէն պիր քիմնէնին տիկէրի իլէ պիր տա՛-
վասը օլուրա, մուգատտէյլէրին հուզուրըն-
տա օլմայըգ, հազգօրըլարըն հուզուրընտա
2 մուհաքէմէյէ ճէսարէթ էտէ՞ր մի: Մուգատ-
տէօլէր տիւնեայը հիւքմ էտէճէքլէրինի պիւ-
մէ՞զմիսինիզ. վէ էյէր տիւնեա սիզին թարա-
ֆըրըզտան հիւքմ օլունուրա, էն քիւչիք
տա՛վալարըն ֆալընա լայըգ տէյիլ՝ մի սի-
3 նիզ: Մէլա՛իքէյի հիւքմ էտէճէյիմիզի պիւ-
մէ՞զ մի սինիզ. գա՞նտէ գալըր տիւնեքվի
4 շէյլէր: Իմոի էյէր տիւնեքվի շէյլէրէ միւ-
թա՛ալլիգ մուհաքէմէլէրինիզ վար իսէ, քի-
լիստէ ի՛թիպարը օլմայանլարը հաքիմ նասպ
5 էտինիզ: Սիզի խէճիլ էթմէք իչիւն սէօյլէ-
յօրըմ, սիզտէ՛ արիֆ քիմնէ՛ պիր պիլէ եօ՞գ

ՊԱՊ 7

Վերադարձի՛ր քե՛ր՝ պիտոտեղերնին՝ արաքնոտ
6 հիւքմ' էթմէյէ միւգթեաիւր օլա : Լաքին պի-
րատէր պիտոտէր իլէ՛ պու տախի զայր ի միւ-
մինէրին հուզուրնոտ մուհաքեմէ օլուր :
7 Իմոի եեքտիկերնիդ իլէ տա՛վալարնիդ պու-
լունմասը սիզէ հէր վեճհէ գուտուր տըր
պուռու էթմէտէն իսէ նի՛ջիւն հազգսրզըզա
թեհամմիւլ էթմէզսինիդ , պուռնտան իսէ նի՛-
ջիւն զատը կեօրմէյէ գա՛իլ օլմազսրնիդ :
8 Լաքին սիզ հազգսրզըզ վէ զատը հէման
9 պիտոտէրէրնիդէ էտէրսինիդ : Պիրմէ՛զ մի սի-
նիդ քի հազգսրզ օլանլար մէլէքիւթ Ուլասը
թեհմէրիւս էթմէյէճէլէր տիր . այտանմայը-
նիդ , նէ գասպէգէնէր , նէ փութփէրէսթ-
լէր , նէ զինաքեալար , նէ մուխէննէպէր ,
40 նէ լուծիւր , նէ խըրսըզար , նէ թամա՛-
քեալար , նէ պէքրիւր , նէ շէթթամլար ,
նէ զասպիլէր մէլէքիւթ Ուլասը թեհմէրիւս
41 էտէճէլէր տիր : Պա՛ղըլարնիդ տախի պեց-
լէ իտինիդ Լաքին Բապպ Յիսուսն իսմիլէ
վէ Ալլահըմըզն Բուհը իլէ երյգանտընիդ .
թազտիս օլունտընիդ , հէմ տախի թեպիրը
օլունտընիդ :
42 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ , հէր շէյ
նաֆի՛ աէյիլ տիր . պանա հէր շէյ հէլալ
իսէ տէ , պէն հիւ պիր շէյին հիւքմի աէ-
43 թընա կիրմէմ : Թա՛մալար գարնն իշին ,
գարնն տախի թա՛մալար իշին տիր . ամմա
Ալլահ պուռու տա՛ անլէրի տէ իֆնա էտէ-
ճէք տիր . ֆադաթ ճէսէտ զինա իշին օլմա-
յըպ՝ անճադ Բապպ իշին տիր , վէ Բապպ
44 ճէսէտ իշին տիր : Վէ Ալլահ Բապպը իհէա
էլլէտիյի կիպի , պիզի տախի քէնտի գուտ-
45 իթիլլէ իհէա էտէճէք տիր : Ճէսէտլէրնիդ
Քրիստոսն ա՛ղաթ օլտըղըն պիլմէ՛զ մի սի-
նիդ իմոի Քրիստոսն ա՛ղաթըն ալըպ՝ ֆա-
46 հիլէ՛ ա՛ղաթմը էտէյիմ . հաշա , Ֆահիշէյէ
միւլարըզ օլան անրն իլէ եէք վիւճուտ օլտը-
ղըն պիլմէ՛զ մի սինիդ . չիւնքի՛ Խքիսի եէք
վիւճուտ օլաճաղար տէյիւ փիաղ պույու-
47 բուր : Լաքին Բապպա միւլարըզ օլան Աշը
48 էլէ պիր բուհ օլուր : Զինտոտն գալընիդ .
տաէմին իրթիքեապ էթտիյի հէր կիւնաճ ճէ-
սէտինտէն խաքիճ տիր , ամմա զինայր իրթի-
քեապ էտէն քէնտի ճէսէտի՝ ալէյհինէ կիւ-
49 նաճ էտէր : Պիլմէ՛զ մի սինիդ քի ճէսէտի-
նիդ՝ Ալլահ թաքաֆընտան սիզէ իհսան օլու-
նուպ տա տըրուինիդտէ պուլընտն Բուհ
իւլ Գուտսըն հէլքէլի տիր . սիզ տախի քէն-
20 տինիզին տէյիլ սինիդ . Զիրա պահա իլէ իշ-
թիրա օլունտընիդ . պու սէպէպտէն Ալլահա
միւթա՛ալլիդ օլան ճէսէտինիդ վէ բուհընիդ
իլէ Ալլահը թա՛ղիւ էլլէյինիդ :

1 Վէ պանա ետաղըղընիդ մէվատտա կէյինճէ՛
էր իշին գարըյա տօգուռնամաղըզ էյի տիր :
2 Պուռուռնէ պէրապէր Փահշիյաթտան Էիէ-յէ
էշին հէր առէմին քէնտի զէվճէսի՝ վէ հէր
3 գարնըն քէնտի զէվճի օլուռն : Զէվճ զէվճէ-
սի , վէ զէվճէ տախի զէվճի հազգսրնոտ օլան
4 վէճիպէսինի իֆա էթսին : Զէվճէնն ճէսէտի
քէնտի հիւքմիւնտէ օլմայըպ՝ անճադ զէվճին
հիւքմիւնտէ տիր . քէզպիք զէվճին ճէսէտի
քէնտի հիւքմիւնտէ օլմայըպ՝ անճադ զէվճէ-
5 նին հիւքմիւնտէ տիր : Պիրի պիրնիդի մահ-
բու՛մ էթմէյինիդ , մէյէր քի օրուճ վէ տու՛տ
իլէ մէշըու օլմադ իշին , թաքաֆէյինի թի-
զաղըյլէ մուվաղգաթէն օլա . պա՛տէհու
'առէմ' ի ինզիպաթընիդ սէպէպիլլէ շէյթա-
նըն սիզի իղվա էթմէսի իշին թէքարա պիր
6 եէրէ կէյինիդ : Պուռու տախի էմը թաքի-
գէյլէ տէյիլ , անճադ միւսա՛աթէ թաքիգէյլէ
7 սէօլէրիմ : Զիրա ճիւմլէ տաէմէրն պէնիմ
կիպի օլմալարըն իսթէրիմ , Լաքին քիմինն
պիր սուրէթ , քիմինն տիկէր սալէթլէ , հէր
պիրնին Ալլահ թաքաֆընտան քէնտինէ մախ-
8 սուս մէվհիպէսի վար տըր : Ամմա միւթէհէ-
հիւ օլմայանլարա վէ տուլ գարըլար տէրիմ
քի՛ պէնիմ կիպի գալմալարը խայրը տըր :
9 Վէ Լաքին էյէր քէնտի նէֆալէրնիդ զապթը-
նա մուգթէտիր տէյիլլէր իսէ , թէհէհիւ
էթսինլէր . զիրա թէհէհիւլ էթմէք ետն-
10 մազտան էվա տըր : Լաքին միւթէհիւ
օլանլարա պէն տէյիլ , անճադ Բապպ՝ զէվճէ-
նին զէվճինտէն այրըմամաղըն էմը էտէր .
11 (Վէ Լաքին այրըլարը թաքաթրտէ զէվճիդ
գալըն , եախօտ զէվճի իլէ պարըշըն ,) զէվճ
12 տախի զէվճէյի թէքը էթմէսին : Ղայրի բիմ-
սէլէրէ իսէ , Բապպ տէյիլ պէն տէրիմ քի՛
Լէյէր պիր պիրատէրն զայր ի միւ՛մին զէվ-
ճէսի օլտըղը հալտէ , օլ տախի քէնտիսիլլէ
պէրապէր սաքին օլմաղա բազի իսէ , անը թէքը
13 էթմէսին : Պիր գարնըն տախի զայր ի միւ՛-
մին զէվճի օլտըղը հալտէ՝ օլ տախի քէնտի-
սիլլէ պէրապէր սաքին օլմաղա բազի իսէ ,
14 անը թէքը էթմէսին : Զիրա զայր ի միւ՛մին
զէվճ զէվճէսիլլէ թաքաթիս օլունուր , վէ զայր ի
միւ՛մին զէվճէ զէվճիլլէ թաքաթիս օլունուր .
եօգաա հօճուլարընիդ նափաք օլուր իտի ,
15 ամմա շիմոի մուգառտէս տիրլէր : Լաքին
էյէր զայր ի միւ՛մին օլան այրըլարա , այրըլ-
արն . պու միսիլիւ քէյֆիյաթտա պիրատէր
եախօտ հէմիլէր էսիր տէյիլ տիր . անճադ
Ալլահ պիզի սէլամէթտէ պուլունմաղըզա
16 տա՛վէթ էլլէտի : Զիրա , էյ զէվճէ , նէ՛ պիր-

- լիրսին՝ պէլքի զեղծին խելաս էտեճքսին . ետիտտ , էյ զէվճ , նէ՞ պիրիքսին՝ պէլքի զէվճ :
- 17 Ճէնի խելաս էտեճքսին : Պազաթ Ալլահ Տէր պիրինն նաորլ գրսմէթ էթտի իսէ՝ ետ՝ նի Րապպ Տէր պիրիննն հալտէ տա՛վէթ էթտի իսէ , օլ հալտէ սիւլուք էթսին . վէ պիլ ճիւմէ քիլսէլէրտէ պէօլէճէ թէնպիճ էտէրիմ :
- 18 Պիր քիմնէ մաթթուռն օլարագ տա՛վէթ օլունտու իսէ , իթիթանսրղ օլմասըն . պիր քիմնէ զայր ի մաթթուռն տա՛վէթ օլունտու :
- 19 Իսէ , իսթն օլունմասըն : Խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր , վէ խիթանսրղղ պիր շէյ տէյիլ տիր , անճագ Ալլահն էվամիրիննն հրփղը :
- 20 Էսփղ տիր : Հէր քէսնէ հալտէ տա՛վէթ օլունտու :
- 21 Ետ իսէ՝ օլ հալտէ գալսըն : Գուլ օլարագ տա՛վէթ օլունտըն իսէ , դամ չէքմէ : Լաքին էյր տալտտ օլա պիլքի իսէն , անը թէրճիճ :
- 22 Էյլէ : Չիրա Րապպտա տա՛վէթ օլունտն գուլ Րապպըն տալտտըն սըր . քէզալքէ հիւր օլարագ տա՛վէթ օլունտն փրիտտսըն գուլը սըր :
- 23 Պահա իլէ իշթիրա օլունտսրղղ , ինսան :
- 24 Գուլ օլմայրըն : Էյ պիրատէրլէր , Տէր քէսնէ հալտէ տա՛վէթ օլունտու իսէ , Ալլահն հուգուրընտա օլ հալտէ գալսըն :
- 25 Լաքին պաքիրլէր խուսուսընտա Րապպ թարաֆընտան պանա էմր եօգ տըր . ամմա պէն սատըգ օլմաղլըղա Րապպըն մէրհամէթ :
- 26 Էյլէտիլ իսթնէ կիպի բէյ վէրիլիմ : Խմտի զանն էտէրիմ քի՛ զարուրէթ ի հալլըրէ սէպէպինտէն պու էյի տիր . ետ՛նի տտէմէ պէօյ :
- 27 Էլ գալմագ խաղլըն տըր : Չէվճէյէ պաղլը՞ մը սըն , չէօղլալէյի թալէպ էթմէ . զէվճէտէն չէօղլալէ՞ մի սին , զէվճէ թալէպ էթմէ :
- 28 Ամմա թէէհհիւլ էտէրսէն տէ , կիւնահ էթմէպին . պաքիրէ տախի թէէհհիւլ էթմէ՝ կիւնահ էթմէղ . Լաքին պու քիմնէլէր ճէսէտնէ մուղղապագ չէքէճէրլէր տիր , պէն :
- 29 Իսէ սիլի էսիրկէրիմ : Էյ պիրատէրլէր , պուռնու տէրիմ քի՛ վազլթ գրսալմըն տըր . գալտը քի զէվճէսի օլանլար զէվճէսի եօգ կիպի ,
- 30 վէ աղլայանլար աղլամաղ կիպի , վէ սէվիննէլէր սէվինմէղ կիպի , վէ սաթըն ալանլար մա :
- 31 Ղըք օլմաղ կիպի , վէ պու տիւնեայր իսթի՛ մաղ էտէնլէր իֆրաթլէ իսթի՛մալ էթմէղ կիպի օլունլար . զիրա պու տիւնեանըն հէյ :
- 32 Էթի զա՛լլ օլուր : Պէն իսէ էնտիշէսիղ օլմանրղ իսթէրիմ . միւթէէհհիւլ օլմայան քիմնէ Րապպ խօշուտ էթմէք իչիւն՝ Րապպա միւթտալլէգ շէյլէր հաղգընտա էնտիշէ էտէր .
- 33 Ամմա միւթէէհհիւլ օլան քիմնէ զէվճէսինի խօշուտ էթմէք իչիւն՝ ումուրը տիւնեէվիլէ :
- 34 Հաղգընտա էնտիշէ էտէր : Չէվճէ իլէ պաքիլէնն ֆարղը վար . զայր ի մէնքուհէ ճէսէտա

- ճէ վէ րուհճա մուգատտէօ օլմագ իչիւն՝ Րապպա միւթտալլիգ շէյլէր հաղգընտա էնտիշէ էտէր , ամմա մէնքուհէ զէվճինի խօշուտ էթմէք իչիւն ումուրը տիւնեէվիլէ հաղգընտա էնտիշէ էտէր : Պուռու տախի իւզէրինիլէ քէմէնտ աթմագ իչիւն տէյիլ , անճագ սիլին ֆա՛խտէնիլ իչիւն հէմ լայրգը վէճէլէ զայլէսիղ Րապպա միւլաղէմէթինիլ իչիւն սէօլլէյօրըմ : Ամմա էյլէր պիր քիմնէ քէնտի գըղը հաղգընտա , վազլթ կէշմիլ օլարղընտան Դիւհէնէ Էյ՛ էրիւնլէ նալայրգ մուռալէ էթմալին զանն էտէր իսէ պէօլէ իւճապ էթտիլ իսթնէ հալտէ իսթէտիլինի էթմինն ,
- 37 կիւնահ էթմէղ . թէղէվիւճ էթմինլէր : Վէ Լաքին մէնպուրիլէթ թահիթընտա օլմայարագ՝ իրատէթի քէնտի հիւսմիւնտէ պուլունուպ՝ գալլի ստալիթ օլուն քիմնէ քէնտի գըղընլար գոմաղը գալլիլտէ թաւսմիմ էթմիլ իսէ ,
- 38 էյի էտէր : Վէլ հասըլ թէղվիւճ էտէն էյի էտէր , ամմա թէղվիւճ էթմէյէն տահա էյի էտէր :
- 39 Չէվճէ , զէվճինն Էսթիւ օլարագա , [չէրի՛աթ միւճիպիննէ] անա պաղըն տըր . ամմա էյլէր զէվճի վէֆաթ էտէրսէ , իսթէտիլի քիմնէ թէղվիւճ օլունմագլըղա մէղուն տըր ,
- 40 ֆազաթ Րապպտա օլունն : Լաքին պէօլէ գալտըղը հալտէ , պէնիմ բէյիմէ կէօրէ , տահա միւպարէք տիր . վէ զանն էտէրիմ քիպէնտէ Ալլահն Րուհը վար տըր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ փութլարա զէպճ օլունտն նէսնէլէր խուսուսընտա , ճիւմէմիլինն իլմի օլարղընլար պիլիլիլ . իլմ՝ քիպը էթտիլիլ , ամմա մուհապ :
- 2 պէթ իմար էտէր : Վէ էյլէր պիր քիմնէ պիր շէյ պիլիլիլ զանն էտէրսէ , վաճիպ օլան :
- 3 իլմ իլէ տահա հիլ պիր շէյ պիլիլիլ , Ամմա էյլէր պիր քիմնէ Ալլահն սէվէրսէ , օլ քիմնէ :
- 4 անըն ինտինտէ մա՛րուֆ տըր : Խմտի փութլարա զէպճ օլունտն նէսնէլէրին էքիլ պահընա կէլիլնէ , տիւնեատա փութլըն պիր շէյ օլմաղընլար , վէ պիր Ալլահտան պաղղա Ալլահն օլմաղընլար պիլիլիլ : Չիրա կէրէք կէօրտէ՝ կէրէք ետրտէ իլահ թէսմիլլէ օլունտնլար վար իսէ տէ . (նիթէքիմ չօգ իլահլար վէ չօգ Րապպա վար տըր) : Պիրնէ պիր Ալլահ՝ ետ՛նի ֆէտէր վար տըր քի ճէմի՛ ի քէտինտէ անտէն օլուպ , պիլ տախի՝ անըն իլէ՛ իլ , վէ պիր Րապպ Յիսուս փրիտտա վար տըր քի անըն վարթէտըրլէ ճէմի՛ ի մալիլուգաթ վիւճուտէ կէլիլ , պիլ տախի անըն վաղթտա :
- 7 սըյլէ իլ , Ամմա պու իլմ՝ ճիւմէ տտէմէլէր :

Ետիտտ անըն իչիւն

տէ պաշտօնանայրդ, պաղըլարը շիմոյէտեք
 փուլթը պիր շէյ իթիպար իւէ՝ փութա զեպճ
 օլունմուշ տէյիւ եերէր, վէ զամիրէրի զա-
 8 իֆ օլմաղէ մուրտար օլուր, Լաքին թա՛ամ
 պիզի Ալլահա մազպուս գըլմաղ. զիրա եե-
 տիյիմիզ հալտէ ֆաղիւթիմիզ օլմաղ. վէ եե-
 9 մէտիյիմիզ հալտէ եքիքիյիմիզ օլմաղ. Ան-
 ճաղ պու սերպէսթիյինիզին զա՛իֆէրէ թէօ-
 քէզ սեպէպի օլմամասըն տիզգաթ էտինիզ,
 40 Զիրա պիր քիմտէ սէնին կիպի սա՛հիպ ի՛լմի
 փութիսանէտէ սօֆրատա օթուրուր կէօթիւ-
 յիւ հալտէ, օլ զա՛իֆ օլանըն զամիրի փութ-
 41 զարա զէպճ օլունան նէսնէլէրի եեմէյէ ճէ-
 սարէթէնմէ՞ օլ մի. Վէ պէօյլէճէ եօլընա
 ֆրիստոսըն էօլտիւյիւ զա՛իֆ պիրտտեր սէնին
 42 ի՛լմին սեպէպիյիւ Տէլաք օլուր: Պէօյլէճէ պի-
 րատէրլէր իալէյհինտէ կիւնաճ էտիպ՛ անլէ-
 րին զա՛իֆ զամիրինի եարայլարաղ, ֆրիս-
 43 տոսա գարշը կիւնաճ էտէրսինիզ: Պինա՛էն
 իալէյհ էյեր թա՛ամ պիրտտերիմէ թէօքէզ
 օլուրաա, պիրտտէրիմէ թէօքէզ օլմայլարմ՝
 տէյիւ իլ էլ էպէտ էթ եեմէյէճէյիմ՝:

ՊԱՊ 9

1 Պէն ըեսուլ տէյիւ՞ մի իմ. պէն տղատ տէ-
 յիւ՞ մի իմ. պէն Բապպըմըզ Յիսուս ֆրիս-
 տոսը կէ՛օրմէտիմ մի. Բապպտա սիզ պէնիմ՝
 2 էտէրիմ տէյիւ՞ մի սինիզ, էյեր զալլիլէր ի-
 չիւն տէյիլ իւէմ, էլլէթթէ սիպին իչիւն ըե-
 սուլ իմ. զիրա Բապպտա սիզ ըտալէթիմին
 3 իւհհրա սինիզ: Պէնի թէֆթիլ էտէյիլէր
 4 ճէվպպմ պու տըր. Եէյիպ իշմէյէ սէլա՛հի-
 5 յէթիմիզ Խօ՞գ մը տըր: Սա՛իւր ըեսուլլէր վէ
 Բապպըն գարնտաշլարը վէ ֆէֆաա կիպի՛ Տէմ
 շերտ օլան պիր զէվճէ եանըմըզտա կէգտիւրմէ-
 6 յէ սէլահէթիմիզ Խօ՞գ մը տըր: Եօգսա
 իշ իշլէմէմէյիւ եալընըզ պէնիմ իլէ Պարնա-
 7 պասըն մը սէլահէթիմի Խօ՞գ տըր: Մասրաֆը
 քէնտիսինտէն օլարաղ քի՞մ իաքէրլէր էտէր,
 քի՞մ պաղ տիքէր տէ անըն մահսուլընտան
 եեմէզ. Խախօտ քի՞մ սիւրիւ կիւտէր տէ
 8 սիւրիւնիւն սիւտիւնտէն եեմէզ: Պու սէյ-
 լէտիյիմ ինսա՞ն սէօզիւ մի տիր, Եօգսա
 պուշլարը շէրի՛աթ տախի սէօյլէմէ՞ օլ մի:
 9 Զիրա՛ խորմոն տէյիւն էօքիւզիւն աղզընը
 պաղսամոյսըն՝ տէյիւ Մուսանըն շէրի՛ա-
 թընտա մուհարրէր տիր. Ալլահ էօքիւզէրի՞
 40 մի Գոյրըր, Եօգսա Տէր վէճճէ պիզի՞մ
 իչիւն մի սէյլէր. պէնի՛ պիղմի՛ իչիւն եա-
 զըմըշ տըր. զիրա չիֆթ սիւրէնին իւմիտ
 իլէ սիւրմէսի վէ խարման տէօյէնին քէնտի
 իւմիտիսպէն Տիստէտար օլմաղ իւմիտիյիւ
 41 տէօյվէսի կերէք տիր: Էյեր պիզ սիզ ըու-

հանի շէյլէրի եքտիր ինէ, սիզին ճիւմոնի
 նէսնէլէրինիզի պիչէճէյիմիզ պէօյիւ՞ք շէյ մի
 42 օլուր: Էյեր տիկէր քիմէլէր իւզէրինիզէ
 օլան պու սէլահէթիմէն Տիստէտար օլու-
 րա իսէ, պիզ տահա զիյատէ օլմաղ տէյիւ՞
 մի իզ. պիզ իտէ ֆրիստոսըն պէշարէթինէ
 պիր վէճճէ սեպէպ ի մուսանտա՛աթ օլմամազ
 իչիւն պու սէլահէթիմի իթթի՛մալ էթմէյիւ՛
 43 Տէր շէյէ թէհամիւիւ էտէրիզ: Պիլմէ՞զմիսի-
 նիզ քի՛ Տէյրէլէ միւթա՛ալլիզ ումուրտա
 խրտմէթ էտէյիւր Տէյրէլտէն եերէր, վէ մէզ-
 պահն խրտմէթինտէ պուշլունսնլար մէզպահ-
 44 տան Տիստէտար օլուրալ: Պու սուրէթէլ տա-
 խի Բապպ պէշարէթի վա՛ղ էտէյիլէրին՝ պէ-
 շարէթտէն թէ՛ալլիւշ էթմէլէրինի թա՛հէն
 45 էյլէտի: Պէն իսէ պու շէյլէրին Տիւ պիրինի
 իթթի՛մալ էթմէտիմ. վէ պանա պէօյլէ մու՛ա-
 մլէ օլունսնլար, տէյիւ պու շէյլէրի եազմա-
 տըմ. զիրա պիր քիմէն իֆթիսարմը իպ-
 թալ էթմէտէն իսէ, Եօլմէք պէնիմ իչիւն
 46 էվլա տըր: Զիրա պէշարէթի թէպչիւր էթ-
 տիյիմ հալտէ՛ պանա սեպէպի իֆթիսար
 տէյիլ տիր, չիւնքի թահճիւր մէճպուրիլէթ-
 տէ իմ. պէլի՛ էյեր պէշարէթի թէպչիւր էթ-
 47 մէզմէմ, վայ պանա: Զիրա էյեր պուշու իս-
 թէյերէք էտէրսէմ, Եճրիմ վար. վէ լաքին
 էյեր իթթէմէյիլէք էտէրսէմ, Եինէ վէքալէ-
 48 թի պանա էմանէթ օլունմուշ տըր: Լմիտի
 Եճրիմ նէ՞ տիր. պէշարէթի վա՛ղ էթտի-
 յիմտէ, պէշարէթտէ օլան Տիւքիւմէթիմի
 սու ի իթթի՛մալ էթմէմէք իչիւն՝ ֆրիստոսըն
 պէշարէթինի մէճմանէն թէպչիւր էթմէք տիր:
 49 Զիրա ճիւմէյինն Տիւքիւմէթիմ տապա իքէն՝
 տահա զիյատէ քիմէլէր գազանմազ իչիւն
 20 քէնտիմի ճիւմէյինն գուլ էթտիմ: Վէ Եէ-
 հուտիլէրի գազանմազ իչիւն՝ Եէհուտիլէրէ
 Եէհուտի կիպի օլտում. շէրի՛աթ թահճըն-
 տա օլանլարը գազանմազ իչիւն շէրի՛աթ
 թահճընտա օլանլարա շէրի՛աթ թահճընտա
 21 կիպի օլտում. Ինա Ալլահ քէնտիմ շէրի՛աթ-
 սըլ օլմայրպ՛ անճաղ ֆրիստոսըն շէրի՛աթը
 թահճընտա օլարաղ, շէրի՛աթսըլարը գա-
 զանմազ իչիւն, շէրի՛աթսըլարա շէրի՛աթ-
 22 սըլ կիպի օլտում: Զա՛իֆէրի գազանմազ
 իչիւն զա՛իֆէրէ զա՛իֆ կիպի օլտում Տէր
 պիր վէճճէ պաղըլարընը խէլաս էթմէք իչիւն
 23 ճիւմէյէ Տէր շէյ օլտում: Պուշու տախի պէ-
 շարէթ իչիւն էտէրիմ, թա՛նք սան միւշ-
 24 թէրիք օլայրմ: Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի՛ մէյ-
 տանտա սէյիրտէնէլէրին ճիւմէյի սէյիրտիր
 իսէ տէ, միւսապագաթ նիշանընը պիր քիմէք

Պա՛ղըլարա՛ շէրի՛աթ թահճընտա տէյիլ իքէն՝
 քի՛ն պաղըլարա՛

ալըր. պէջլէ սէյիրտինիզ քի նա'իլ օլաւը.
25 Նըզ: Վէ հէր փէհլիվան հէր խուսուստա
նէֆսինի զապթ էտէր. անլէր պիր ֆանի
թաճ ալմադ իշխան, պիզ իսէ ֆանի օլմայան
26 պիր իսէ իշխան էտէրիզ. իմտի պէն պէջլէ
սէյիրտիրիմ, թէրէտախու էտէր կիպի տէ-
յիլ. պէջլէ եուսթուգ փուրուրըմ, հալպը
27 տէջէր կիպի տէյիլ. Ամմա ճէսէտիսէ ճէֆա
վէրիպ՝ անը գուլլըղա չէքէրիմ, թա քի սա-
'իրէրէ վա'զ էթտիքաէն սոնիրա՝ քէնտիմ՝
մէրուսու օլմայալըմ:

ՊԱՊ 40

1 Եւ պիրատէրէր, պու շէյլէրտէն պիտապեր
օլմանըղ իսթէմէմ, եա'նի էճտատըրըն
ճիւմլէսի պուլուլթըն ալթընտա իտիլէր, ճիւմ
2 լէսի տէնիլտէն կէշտիլէր, Վէ ճիւմլէսի պու-
լուլթտա վէ տէնիլտէն Մուսայա վաֆթիզ օլ-
3 տուլար: Վէ ճիւմլէսի հէման պիր բուհանի
4 եկէճէք եկէյա, ճիւմլէսի հէման պիր բու-
հանի իշէճէք իշտիլէր. զիրա ըէֆագաթ է-
տէն բուհանի գայատան իշէրէր իտի, օլ
5 գայա տախի Գրիտտա իտի: Լաքին Ալլահ
անլէրին էքսէրինտէն ըազի օլմատը. զիրա
6 պէրիլէտէ եէրէ սէրիլիպ գալտըլար: Պու
շէյլէր պիզէ 'իպրէթ իշխան օլտուլար, թա
քի անլէրին թամա՝ էթտիքէրի միսիլիւ քէ-
7 թիւ շէյլէր թամա՝ էթմէյէլիմ. Վէ անլէ-
րին պա'ղըլարը օլտըղը կիպի փաթ փէրէսթ
օլմայալընը. Նիթէքիմ՝ Գալվ՝ եէմէյէ վէ
իշմէյէ օթուրուպ օյնամաղա գալգալար՝ տէ-
8 յիւ մուհարէր տիր: Վէ զինա էթմէյէլիմ,
Նիթէքիմ՝ անլէրտէն պա'ղըլարը զինա էթմէ-
լէրիլէ պիր կիւնտէ եիրմի իւչ պին տիւշտիւ:
9 Վէ Գրիտտա թէճրիւպէ էթմէյէլիմ, Նի-
թէքիմ՝ անլէրտէն պա'ղըլարը տախի թէճրիւ-
պէ էթմէյէրիլէ՝ երլանլարտան թէյէֆ օլտու-
10 լար: Վէ սէյլէնմէյի իզ. Նիթէքիմ՝ անլէր-
տէն պա'ղըլարը տախի սէյլէնմէյէրիլէ միւհ-
11 լէք եէտիլլէ թէյէֆ օլտուլար: Վէ պուշլա-
րըն ճիւմլէսի 'իպրէթ իշխան անլէրէ վուգու-
պուլուր իտի՝ վէ պիզէ քի 'ալըրլէրին Նի-
հայէթինէ վալըլ օլտուգ՝ Նասիհաթ օլմադ
12 իւզըէ եաղըլար: իմտի տուրույօրըմ զանն է-
13 տէն տիւշէքտէն սազընսրն: Սիզէ պէշէրէ
միւ թա'ուլիլ օլան թէճրիւպէտէն զայրի պիր
շէյ իտապթ էթմէտի. ամմա Ալլահ սաալը
օլուպ՝ սիզի իզթիտարընըղտան վիյատէ թէճ-
րիւպէյէ պրադալալաճաղ, անճաղ թէհամիւ-
լէ միւգթէտիլ օլմանըղ իշխան՝ թէճրիւպէ իլէ
պէրապէր իսլաա շարէսի տախի վէրէճէք տիր:
14 Պուշլա իշխան, էյ սէվիլիւլէրիմ, փուլթ-
15 փէրէսթլէքտէն գալընըղ: Ագիլէրէ սէյլէր

կիպի սէյլէրիմ. սէյլէտիլիմի սիզ հիւքմ է-
16 տինիլ: Միւպարէքլէտիլիմի պէրէքէթ քեա-
սէսի Գրիտտա զանընըն միւշարէքէթի տէ-
յիլ՝ մի տիր. փարէլէտիլիմիզ էքմէք Գրիտ-
տա ճէսէտինին միւշարէքէթի տէյիլ՝ մի
17 տիր: Չիւնքի պիզ չօգ օլաբադ, պիր էքմէք,
պիր ճէսէտ իզ. զիրա ճիւմլէմիզ պիր էքմէք-
18 տէն հիսսէտար իզ: Թէն ճիւմլէմիզ օլան
իսրայէլէ տիգգաթ էտինիլ. զէպիհէլէրի եէ-
յէնլէր մէզպալա միւշլէրէք տէյիլլէ՝ մի
19 տիր: իմտի Նէ՝ տէյէլիմ. փուլթ պիր շէյ
մի, եախստ փուլթա զէպի օլուշանն գուրպան
20 պիր շէյ մի տիր. Լաքին թա'իֆէլէր զէպի
էթտիքէրի շէյլէրի Ալլահ տէյիլ, անճաղ
ճիւնլէրէ զէպի հալըլէր. վէ իսթէմէմ քի
21 սիզ ճիւնլէրէ միւշլէրէք օլաբալը. Բապպըն
քեառէսի իլէ ճիւնլէրին քեառէսինի իշէմէգ-
սինիլ. Բապպըն սօֆրաալ իլէ ճիւնլէրին սօֆ-
22 բաալնտան հիսսէտար օլալալընըղ: Բապպը
զայրէթէ թա'հրէք մի էտէլիմ. անտէն գուլ-
վէթլէ՝ մի իզ:
23 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ
Նաֆի՝ տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ ի-
24 սէ տէ, հէր շէյ ի'մար էթմէզ: Պիր քիմնէ
քէնտինին տէյիլ, անճաղ հէր քէս տիկէրին
25 Դէֆա'թընը արաալն: Գառապա տիւքքեանըն-
տա հէր Նէ քի սաթըլըրսա, զամիր իշխան
26 պիր շէյ թէֆթիլ էթմէյէրէք եկէյիլէ. Չի-
րա զէմին իլէ անտէ օլան քեառէք ի մէվճու-
27 տաթ Բապպըն տըր: Ղալլի միւմլէրտէն
պիրի սիզի տա'վէթ էթտիլի հայտէ, սիզ
տախի կիթմէք իսթէրսէնիլ, էօնիւնիւզէ հէր
Նէ գօնուլըրսա, զամիր իշխան պիր շէյ թէֆ-
28 թիլ էթմէյէրէք եկէյիլէ: Վէ լաքին պիր
քիմնէ սիզէ՝ Պու էթ փուլթա զէպի օլուշանը
տըր՝ տէրսէ, օլ իտապէր վէրէն իշխան վէ զա-
միր իշխան եէմէյիլէ. (զիրա զէմին իլէ ան-
տէ օլան քեառէք ի մէվճուտաթ Բապպըն
29 տըր): Տէտիլիմ զա'ֆէր սէնին օլմայալ՝ անճաղ
օլ պիրինին զամիրի տիր. զիրա պէնիմ սէր-
պէսթլէլիմ Նի'շիւն զայրինին զամիրիլլէ
30 հիւքմ օլուշա: Էյէր պէն 'իւնայէթլէ հիւ-
սէտար օլուրսոմ, Նի'շիւն շիւք էթտիլիմ
31 շէյտէն էթթիւրիւ թազպիհ օլուշալըմ: Վէ
հաալ կէրէք եէր իսէնիլ, վէ կէրէք իշէր ի-
սէնիլ. վէ հէր Նէ էտէր իսէնիլ, հէր շէյի
32 Ալլահն 'իլլէթի իշխան էյէյիլիլ: Նէ Եէ-
հուսիլլէ վէ Նէ Եուշանիլլէրէ վէ Նէ տէ Ալ-
լահն քիլիսէսինէ թէօքէզէ սէպիլ օլմայալընը:
33 Նիթէքիմ՝ պէն տախի քէնտի մէնֆա աթըմը
տէյիլ, անճաղ Նիշէլէրին մէնֆա աթըմը ա-
րայալաղ, հէր շէյտէ ճիւմլէյի խօշուտ է-
տէրիմ, թա քի իսլաա Նա'իլ օլալար:

*Խօտ շիւքրանիլլէթի

ՊԱՊ 11

1 Պէն ֆրիստոս միւգթեօի օլորդըմ միսիւ-
լիւ՝ սիգ տախի պանա միւգթեօի օլունըզ :
2 Իմտի, էյ պիրատերէր, պէնի հէր շէյտե
խաթընըզա կեթիւիւ պիգէ թեպիմ էթտի-
յիմ վէճհէ թա'լիմաթը հըֆը էթտիյինիզ
3 Իչիւն սիգի մէտհ էտերիմ : Լաքին հէր առե-
մին պաշը ֆրիստոս, վէ նիսանըն պաշը առեմ
օլուն պ' ֆրիստոսըն պաշը տախի Ալլահ իտի-
4 յի մա'լիւմիւնիւզ օլմասընը իսթէրիմ : Պա-
շը էթթիւլիւ օլարազ տու'ա էտէն եա իւ-
համէ սեղլէյէն առեմ քէնտի պաշընը թա-
5 գիր էթմիշ օլուն : Վէ նիսատան պաշը էթ-
թիւսիւզ օլարազ տու'ա էտէն եա իւհամէ
սեղլէյէն հէր պիրի քէնտի պաշընը թահգիր
էթմիշ օլուն, զիրա հէման թրաշ օլմուշ կի-
6 պի օլուն : Չիրա էյեր նիսա էթթիւնմէզսէ,
սաշը տախի քէսիլընի. աւմա էյեր նիսանըն
սաշընըն քէսիլմէսի եա թրաշ օլմասըն անա
7 'այլազ իսէ, էթթիւնսինն : Չիրա առեմ
Ալլահըն տուրթի վէ 'իզէթի օլմաղէ՝ պա-
շընը էթթիմէմէք կերէք տիր. նիսա իսէ առե-
8 մին 'իզէթի տիր : Չիւնքի առեմ նիսատան
9 տէյիլ, անճազ նիսա առեմտէն տիր : Վէ
տախի առեմ նիսա իչիւն տէյիլ, անճազ նի-
10 սա առեմ իչիւն խալզ օլունտու : Պու էճ-
տէն նիսանըն պաշընտա մէլէքէր սեպէպինտէն
11 հիւքիւմէթ 'աւթիէ օլմազ իճապ էտեր : Ծա-
գաթ Բապպատո նիսա առեմսինը, առեմ տա-
12 խի նիսասըզ տէյիլ տիր : Չիրա նիսա առեմ
տէն օլունըզ միսիլիւ, առեմ տախի նիսանըն
վարըն օլունյէ տիր. լաքին քիւլիլ շէյ Ալ-
13 լահտան տըր : Քէնտի քէնտիսինըսէ հիւքիւ
վէրինիզ. նիսանըն էթթիւսիւզ օլարազ Ալ-
14 լահա տու'ա էթմէսի լալլ'գ մը տըր : Ատե-
մին ուզուն սաշը օլմասը անա 'այլազ օլունը-
նը թապի'աթ պիւն սիգէ էյոյրէթմէ'գ մի :
15 Վէ լաքին նիսանըն ուզուն սաշը օլմասը քէն-
տինն շէրէֆ տիր. զիրա սաշ անա նիգապ
16 իչիւն վերիվիշ տիր : Աւմա էյեր պիր քիմնէ
միւնաղա'ա էթմէք իսթէրսէ, նէ պիզիմ' նէ
տէ Ալլահըն քիլիսէրէրինն պեղլէ 'առեթի
վար տըր :
17 Լաքին շունու թէնպիհ էտեր իքն -իւ
մէտհ էթմէմ, չիւնքի թէճէմիւնիսիգտէն
ֆա'իտէ տէյիլ անճազ զարաք հասըլ օլուն-
18 յոր : Չիրա էվէլա, սիգ քիլիսէտէ ճէմ'
օլունընըզտա, պէնիսինգտէ իւթիլաֆաթ օլ-
տըղընը իչիւնիլ օլուն. վէ պիր մէրթէպէ ինա-
19 նըրմ : Չիրա պէնիսինգտէ ֆըրգալարըն տա-
խի պուլունմասը լաղմ տըր, թա քի պէյնի.
նիլտէ միւնաղա'սէն օլունտու գահիր օլունտու :

20 Իմտի պիր եերէ իճթիմա'ինիզ 'աշա ի Բապ-
21 պանիյի եթմէք իչիւն տէյիլ տիր : Չիրա հէր
պիրինիզ թա'ամ էմասորնտա քէնտի թա-
'ամընը էվէլճէ ալըր, վէ պիրի աճ գալըր,
22 տիկերի տախի սերիւշ օլուն : Եթմէք վէ իչ-
մէք իչիւն խանէլէրինիզ եօ'գ մը տըր. եօգ-
սա Ալլահըն քիլիսէսինի թահգիր էտիպ' միւհ-
թաճ օլունտու իսէճի'լ մի էտերսինիզ. սիգէ
նէ' տէյիլիմ, պու խուսուստա սիգի մէտհ
23 էտէյի'մ մի. մէտհ էթմէմ : Չիրա պէն սիգէ
թէպիմ էթտիյիմ Բապպ թարաֆընտան սա-
տըմ, եա'նի Բապպ Յիսուս էլէ վերիլալի կէ-
24 ճէտէ էթմէք ալըպ, Եիւքը էթտիքտէն սօնկ-
րա փարէլէտի, վէ՝ Ալընըզ, եչիյինիզ, պու
սիգին իչիւն փարէլէնն ճէտէտիմ տիր, պու-
նու պէնիմ զէքրիմ իչիւն էյլէյինիզ՝ տէտի :
25 Քէզալլէք ազշամ թա'ամընտան սօնկրա քեա-
սէյի տախի 'ալը՝ Պու քեսսէ պէնիմ գալըմ
իլէ օլուն 'աշտ ի ճէտիա տիր, անը հէր իչ-
տիյինիգտէ պէնիմ զէքրիմ իչիւն էյլէյինիզ :
26 Չիրա հէր տէֆ'ա պու էթմէքտէն եչիլա՝ պու
քեսսէտէն իչտիյինիգտէ, Բապպն էթիւ-
միւնիւ քէնտիսի իմթիճէյիտէք իլան էտեր-
27 սինիզ : Պիւն'էն 'ալէյ հէր քիմ՝ քի զալը ի
լալըզ թարզ իլէ պու էթմէքտէն եերսէ, եա-
խա Բապպն քեսսէսինտէն իչէրսէ, Բապ-
պն ճէտէտինն վէ գալընա սուշու օլուն :
28 Իմտի առեմ քէնտիսի իմթիհասն էթմին, վէ
պու վէճհէ օլ էթմէքտէն եերսն, վէ օլ
29 քեսսէտէն իչսին : Չիրա զալը իլալըզ թարզ
իլէ եչիլա իչէն՝ Բապպն ճէտէտինի թէմէիզ
էթմէտիյինտէն, քէնտի 'ալէյհինն հիւքիւ
30 եչիլա իլմիշ օլուն : Պու սեպէպտէն արաւըզ-
տա խալլի գա'իֆ վէ 'ալլի քիմնէլէր պուլու-
31 նապ 'նիչէլէր տախի ուլունտու : Չիրա էյեր
քէնտի քէնտիսինիզ հիւքիւ էթմէ իտիք, մա-
32 քիւմ օլմազ իտիք. Աւմա հիւքիւ օլունտու-
ղըմըզ հալտէ, տիւնտա իլէ պերապէր 'ալէյ-
հիմիզէ հիւքիւ օլունմաճազ իչիւն՝ Բապպ թա-
33 րաֆընտան թէ'տիպ օլունտուրըզ : Վէլ 'հա-
սըլ, էյ պիրատերէրիմ, թա'ամ իչիւն ճէմ'
օլունընըզտա՝ պիրի պիրինիզ պէքէյինիզ :
34 Վէ էյեր պիր քիմնէն ճէմ' օլունտու փուլըրա
սին, քի հիւքիւ իչիւն ճէմ' օլունտու օլմալա-
35 սընըզ : Ումուր ը սա'իլէյի իսէ կէտիյիմտէ
թէրթիպ էտերիմ :

ՊԱՊ 12

1 Եյ պիրատերէր, բուհանի Վէլի-Վէլէր հադ-
2 գընտա պիրապէր օլմասընը իսթիւմէմ : Պիր-
սինիզ քի թա'իֆէլէր իքն, կէթիւրիւլալա-
յիւնիւզ կիպի զալը ի նաթըզ ֆուլըրա
3 ճէլազ օլունտու իսթինիզ : Անըն իչիւն սիգէ պիւ-

տիրերիմ՝ քի՛ պիտի քիմնէ Ալլահն Րուհը ինչ
սեղլէյերէք Յիսուս մէլուս տըր՝ տէմէզ . վէ
պիր քիմնէ Րուհ իւլ Գուտու ինչ օլմայընճա ,
4 Յիսուս Րապպ տըր՝ տէյէմէզ : Մէվահիպ ի
մուխթէլիֆէ տախի վար իսէ տէ , Րուհ պիր
5 տիր : վէ խըտմաթ ը մուխթէլիֆէ վար իսէ
6 տէ , Րապպ պիր տիր : վէ ա՛մալը մուխթէ-
լիֆէ վար իսէ տէ , ծիւմէտէ՛ ծիւմէլէնին ա-
7 միլի Տէման Ալլահ տըր : Լաքին Տէր քէսէ
Րուհն իզհարը մէնֆա՛աթ իշիւն իճսան օ-
8 լուսուր : Քիմինէ Րուհն վասթաթալլէ Տէք-
մէթ քէլամը , վէ քիմինէ Տէման օլ Րուհա
9 կէօրէ իլմ՝ քէլամը , Տիկէրինէ տախի Տէման
օլ Րուհ ինչ իման , վէ տիկէրինէ Տէման օլ
10 Րուհ ինչ շիֆապախը մէվհիպէլէր . վէ զայրի-
սինէ իծրա ի միւ՛ծիգաթ , վէ տիկէրինէ՛ իւ-
համլէ սեղլէմէքլիք , տիկէրինէ տախի Րուհը-
րն թէմէլիկ , վէ զայրիսինէ էլլինէ ի մուխ-
թէլիֆէ . վէ տիկէրինէ լիսանլէր թէրծիւմէսի
11 պախը օլուսուր : վէ պուսլարըն ծիւմէսինի
Տէման օլ Րուհ ը վահիտ քէնտի միւրատը-
նա կէօրէ Տէր պիր քիմնէյէ մախսուսէն թէվ-
զի՛ էտէրէք՝ ծիւմէսինին ա՛միլի տիր :
12 Զիրա Տէսէտ պիր վէ ա՛ղասը չօգ օլուպ՝
պու պիր Տէսէտին ծիւմլէ ա՛ղասը տախի չօգ
իսէ տէ , էինէ պիր Տէսէտ օլաղը միսիլլիւ ,
13 Քրիստոս տախի պէզլլէ տիր : Զիւնքի պիղ-
կէրէք ինչ Տուտի կէրէք իւննանի , կէրէք գուլ ,
կէրէք հիւրը՝ ծիւմլէմիզ պիր Րուհ ինչ պիր
Տէսէտ օլմադ իւզըն վաֆթիզ օլուստըգ ,
ծիւմլէմիզ տախի պիր Րուհտան իշիլիտիք :
14 Զիւնքի Տէսէտ տախի պիր ա՛ղ տէյիլ , ան-
15 ճադ չօգ ա՛ղա տըր : Եյէր այագ՝ Պէն էլ օլ-
մատըրըմ իշիւն Տէսէտտէն տէյիլ իմ՝ տէր-
սէ , անըն իշիւն Տէսէտտէն տէյիլ՝ մի տիրն :
16 վէ էյէր գուլագ՝ Պէն կէօզ օլմատըրըմ ի-
շիւն Տէսէտտէն տէյիլ իմ՝ տէրսէ , պուսուս
17 իշիւն Տէսէտտէն տէյիլ՝ մի տիր : Եյէր պիւ-
թիւն Տէսէտ կէօզ օլաղըտը , սէմ՝ նէ՛րէ-
տէ օլուր իտի՛ . վէ էյէր քիւֆֆէսի սէմ՝ օլ-
18 աղըտը , շէմմ՝ նէ՛րէտէ օլուր իտի : Շիմտի
իտէ Ալլահ ա՛ղանըն Տէր պիրինի իսթէտիլի
19 վէճէլէ Տէսէտտէն գօտու : վէ էյէր ծիւմլէսի
պիր ա՛ղվ օլաղըտը , Տէսէտ նէ՛րէտէ օլուր
20 իտի : Ամմա շիմտի ա՛ղա չօգ իսէ տէ , Տէ-
21 սէտ պիր տիր : վէ կէօզ էլէ՛ Սանա միւհ-
թաճ տէյիլ իմ՝ ետիստ էինէ պաշ այագ-
լարա՝ Սիզէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէզ .
22 Ամմա Տէսէտին զիյատէ գա՛իֆ՝ ատու օլու-
23 նա ա՛ղասը էն զիյատէ լաղըմ տըր : վէ
Տէսէտին տը շէրէֆլի՛ ատու էթաիյիմիզ ա՛-
ղասընա տաճա զիյատէ շէրաֆէթ վէրբիլ .
վէ կիւզէլ օլմայան ա՛ղաթըն տաճա զիյա-
24 տէ կիւզէլլիլի օլուր : Ամմա կիւզէլ ա՛ղաթը

իշիւն իճթիյաճ եօգ տըր . լաքին Ալլահնօգ-
սանը օլանա տաճա զիյատէ շէրաֆէթ վէր-
բէք՝ Տէսէտի իսթիզաճ իւզըն թէրթիպ էյիւ-
25 տի : Թա քի Տէսէտտէ իիւթիլաֆ օլմայըպ՝
ա՛ղա իթթիֆադ իւզըն պիրի պիրինէ Տիմ
26 մէթ էտէլէր : վէ ա՛ղատան պիրի էլէմ չէք-
տիյի Տալտէ , ա՛ղանըն ծիւմլէսի պէրապէր
էլէմ չէքէր . վէ ա՛ղատան պիրի միւշէրբէֆ
օլաղը Տալտէ , ա՛ղանըն ծիւմլէսի պէրապէր
27 Ֆէրահլանըր : Իմտի սիզ Քրիստոսըն Տէսէտի
28 վէ աղըր այրը ա՛ղասը սընըզ . Ալլահ տախի
քիլիսէտէ էվլէլա բէտուլէր , սանի՛էն իշա-
մա մալիք օլանլար , սալիսէն մու՛ալլիմլէր ,
անտէն սօնկրա միւ՛ծիգլէր , անտէն սօնկրա
շիֆապախը մէվհիպէլէր , վէ մու՛ալլէնլիթ ,
վէ իտարաթ , վէ էլլինէ ի մուխթէլիֆէֆթա՛-
29 էին էյիլէտի : Ճիւմլէսի բէտուլ մը , ծիւմլէսի
իշամա մալիք՝ մի , ծիւմլէսի մու՛ալլիմ՝ մի ,
30 ծիւմլէսի միւ՛ծիգաթ սաճիպի՛ մի , Ճիւմլէսի
շիֆապախը մէվհիպէլէր սաճիպի՛ մի տիր ,
ծիւմլէսի լիսանլար սեղլէ՛ր մի , ծիւմլէսի
31 թէրծիւմէ էտէ՛ր մի : Իմտի էֆաղ մէվհիպէ-
լէրէր րաղէպ օլուսուր . վէ էինէ սիզէ տաճա
ա՛ղա պիր էօլ կէօթէրէյիմ :

ՊԱՊ 13

1 Եյէր ինսան վէ մէլա՛իք լիսանլէրիլ սեղ-
լէրսէմ , մուհապպէթիմ՝ օլմատըգճա թընին
էտէն պագըր , ետիստ շամաթա էտէն զիլ
2 օլմուշ օլուրըմ : վէ էյէր պէնտէ իշամ
օլուպ տա՛ ծիւմլէ էսրար վէ ծիւմլէ իլմի պիւ-
սէմ , վէ էյէր տաղլարը ելլինտէն նաղէ էթ-
մէյէ միւհթէտիր օլան իման ը քիւմիլիմ՝ օլ-
սա , մուհապպէթիմ՝ օլմատըգճա պիր շէյ տէն
3 յիլ իմ : վէ էյէր Տէմի՛ ի էմվալիմի թէսաու-
տիւզ էթսէմ , վէ էյէր Տէսէտիմի եանմա-
ղա թէսլիմ էյիլսէմ , մուհապպէթիմ՝ օլմա-
4 տըգճա պանա պիր ֆա՛իտէ էթմէզ : Մու-
հապպէթ թէէննի էտիպ՝ լութֆ ինչ մու՛ա-
մէլէ էտէր . մուհապպէթ Տասէտ էթմէզ .
մուհապպէթ թէֆաուիւր էթմէզ , թէքպէ-
5 պիր էթմէզ , Պէտ մու՛ամլէլէլէլէլ , քէն-
տի ֆա՛իտէսինի արամազ , հիտտէթլէնմէզ ,
6 սու ի զանն էթմէզ , Հաղգսըլլըգտան Հաղզ
էթմէյիպ՝ Հաղիգաթ ինչ մահաղա օլուր :
7 Հէր շէյէ թէհամիւզ էտէր , հէր շէյէ ինա-
նըր , հէր շէյի իւմիտ էտէր , հէր շէյի սապը
8 էտէր : Մուհապպէթ սաղա գէվալ պուլմազ .
իշամաթ իսէ իպթալ օլուսաճաղար , լի-
սանլար իսէ նիհայլէթ պուլաճադ , իլմ իսէ
9 իպթալ օլուսաճադ տըր : Զիրա ծիւլի պի-
10 լիբիզ վէ իշամլէ ծիւլի սեղլէրիլ . Ամմա
քիւմիլ օլան կէլտիլինտէ , օլ վաղըթ պու-

- 11 ճիւղի օլան իսթալ օլունաճաղ տըր : Պէն ջօճուգ իքէն ջօճուգ կիպի սեյլէր : ջօճուգ կիպի թէֆէքքիւր էտէր , ջօճուգ կիպի գըլոս էտէր իտիմ : ամմա ատէմ օլադգոս ջօճուգ մախուս շէյլէրի թէքք էթտիմ :
- 12 Զիրա շիմաի պիլնէտէն րէմլ իլէ , ամմա օլ զէման երւզ երւզէ կէօրիւրիւզ : շիմաի պիր ճիւղի պիրիւրիմ , ամմա օլ զէման մա'րուֆ
- 13 օլադըմ միսիլիւ 'արիֆ օլաճաղըմ : Շիմաի իսէ շու իւչ' եա'նի իման , իւմիտ , մուհապպէթ պաղի գալըր , վէ լաքին պունլարն պեյիւլիւ մուհապպէթ տիր :

ՊԱՊ 14

- 1 Մուհապպէթէ սոյ' էտինիլ , վէ բուհանի Բէլիւլէրէ , խուսուսա իլճամլէ սեյլէմէքլի :
- 2 յէ զայրէթ էտինիլ : Զիրա լիսան ը զուր' սեյլէրէն քիման ատէմլէրէ տէյիլ , անճաղ Ալահա սեյլէր : չիւնքի քիման անկլամալ ,
- 3 վաղը'ա բուհ իլէ էսար սեյլէր : Ամմա իլճամլէ սեյլէրէն 'իմարէթ վէ նաոսիհաթ վէ թէսէլի իչիւն ատէմլէրէ սեյլէր : լիսան սեյլէրէն քէնտինի ի'մար էտէր , ամմա իլճամլէ սեյլէրէն քիլիսէյի ի'մար էտէր : Վէ իսթէրիմ քի' սիզ ճիւմլէնիլ լիսանլար սեյլէրէսինիլ , ֆաղաթ տահա զիլատէ իլճամլէ սեյլէրէսինիլ : զիրա իլճամլէ սեյլէրէն լիսանլէր սեյլէրէնտէն պէյիւք տիր , մէյէր քիլիսէնին քէսպ ի 'իմարէթի իչիւն թէրճիւմէ էտէ :
- 6 Վէ շիմաի , էյ պիրատէրլէր , էյէր լիսանլար սեյլէրէրէք հանընդա կէլլըսէմ , սիզէ եա վաչի , եախօտ 'իւմ , եա իլճամ , եա թա'լիմ իլէ սեյլէրէտէքէ , սիզէ նէ' ֆա'ի :
- 7 տէ էթմիլ օլուրըմ : Վէ սէտա վէրէն ճանպըլ շէյլէր պիլէ , կէրէք տիւտիւք վէ կէրէք թանպուր օլուրն , սէտալարընտա ֆարգ կէօթէրմէտիքէ , տիւտիւք իլէ եա թանպուր
- 8 իլէ չալընտն շէյ նա'սըլ անկալըլըր : Զիրա պօրու տախի էյէր նամա'լիւմ սէտա վէրիւր
- 9 սէ , ճէնիլ քի'մ հաղըրլանաճաղ տըր : Գէզալըք սիզ տախի լիսան իլէ 'այսոս պիր սէօժ սեյլէրմէգսնիլ , սեյլէրիլէն նա'սըլ անկալըլըր : զիրա հալայա սեյլէրմիլ օլուրընըր :
- 10 Վաղը'ա տիւնեատա պու գատար միւթէնէվիլ' սէտալար վար , վէ անլըտէն հիչ պի :
- 11 րի մա'նաւըլ տէյիլ տիր : Պու պեյլէ իքէն' էյէր սէտալըն գուվլէթիլնի պիլմէգսէմ , պէն սեյլէրէն պարպար' սեյլէրէն տախի պանա
- 12 պարպար օլուր : Պեյլէքէ սիզ տախի բուհանի Բէլիւլէրէ բաղիլ օլադընըլ ճիւթէթիլ' քիլիսէնին 'իմարէթի իչիւն իղաիյատ պուլ
- 31 մանըլը թալպ էտինիլ : Պու էճլտէն լիսան

- սեյլէրէն թէրճիւմէ Էթմէսի իչիւն տու'ա
- 14 էթմիլ : Զիրա էյէր պիր լիսան ը զուր' իլէ տու'ա էտէրսէմ , բուհըմ տու'ա էտէր , ամմա
- 15 մա զիհնիմ սէմէրէսիլ գալըր : Իմաի նէ' օլուր : բուհ իլէ տու'ա էտէրիմ , վէ զիհն իլէ տախի տու'ա էտէրիմ : բուհ իլէ թէգլիւր էտէրիմ , վէ զիհն իլէ տախի թէգլիւր էտէրիմ , Եօգսա էյէր բուհ իլէ պէրէքէթ օգուրսան , ճաչիլ մագամընտա տուրան սէնին նէ տէտիլինի պիլմէտիլի էճլտէն' սէնին 'արըլ ը թէէքքիւրիւնէ' Ամին նա'սըլ տէյն պիլլըր :
- 17 Վաղը'ա սէն էյի թէէքքիւրէ էտիյօրսըն ,
- 18 լաքին տիկէրի քէսպ ի 'իմարէթ էթմէլ : Ալալալըմա շիւքք էտէրիմ քի' ճիւմլէնիլտէն զի :
- 19 յատէ լիսանլար սեյլէրիմ : Ֆաղաթ զուր' լիսանտա օն պին սէօլ սեյլէրէգսնիլ իսէ , տիկէրէրէ տախի թա'լիմ էթմէք իւզլէ' զիհնիմ իլէ քիլիսէտէ պէշ սէօլ սեյլէրմէմի թէրճիւհ էտէրիմ :
- 20 էյ պիրատէրլէր , 'աղ ճիւթէթիլէ ջօճուգ օլմայըլ , անճաղ շէր ճիւթէթիլէ մա'սուլ օլունըլ , ամմա 'աղըլ ճիւթէթիլէ քէտմիլ
- 21 օլունըլ : Շէրի'աթտա մուհարրէր տիր քի' Պու գալմա զարիլ լիսանլար իլէ վէ զարիլ տուսաղլար իլէ սեյլէրէքէք իսէմ աէ , եի' նէ պէնի տինիլմէէքէք տիր' տէյիւ Բապպ
- 22 պուլուրուր : Հալ պու քի' լիսանլար միւ'մինլէրէ տէյիլ , անճաղ զայր ի միւ'մինլէրէ 'ալալմէթ իչիւն օլուլ , իլճամլէ սեյլէրմէքլէք իսէ' զայր ի միւ'մինլէր իչիւն տէյիլ , անճաղ միւ'մինլէր իչիւն տիր : Իմաի պիւթիւն քիլիսէ պիր եէրէ ճէմ' օլադըլ զէման , ճիւթիւլ լիսանլար սեյլէրէսէ , վէ ճաչիլլէր եախօտ զայրի միւ'մինլէր իչիւրիլէ կիրէսէ' Չըլուրմըլընըլ
- 24 տէ'մէյէքէքլէր մի : Վէ լաքին էյէր ճիւմլէսի իլճամլէ սեյլէր իքէն' իչիւրիլէ զայր ի միւ'մին եախօտ ճաչիլ կիրէսէ , ճիւմլէսինտէն իլզամ , ճիւմլէսինտէն թէճէսպիւս օլունուր :
- 25 Վէ պու վէճէլ գալպինին կիլիլ շէյլէրի զալհիւր օլմալլէ : Ֆիլ հաղիլէ Ալահ արանըգտա տըր' տէյիւ իգարտ էտէրէք , երւզիւ իւզլէրի տիւշիւլ' Ալահա սէճտէ գըլաճաղ տըր :
- 26 Վէլ հասըլ , էյ պիրատէրլէր , հալ նէ' տիր : ճէմ' օլադըլըլ զէման սիգտէն հէր պիրինին մէգլմալըլ վար , թա'լիմ վար , լիսանըլ վար , վաչիի վար , թէրճիւմէսի վար :
- 27 հէր շէյ'իմարէթ իչիւն օլուն : Վէ պիր քիւմ սէ լիսան սեյլէրէսէ , իքի վէ նիճայէթ իւչ քիլի օլուլ' սըլա իլէ սեյլէրիլնլէր : վէ պիր քիման տախի թէրճիւմէ էթմիլ : Ամմա թէրճիւման եօգ իսէ , քիլիսէտէ սիւքիւթ էթմիլ , վէ քէնտի քէնտիսինիլ վէ Ալահա սեյլէրէսին : Իլճամլէ սեյլէրէնլէրտէն իքի եա իւչ

քիչն սեղլեան, վէ տիկերէր թէմեիդ էթ-
 30 սինէր: Վէ օթուրանլարտուն տիկեր պիրինէ
 վաճի կէլէճէք օլուրսա, էվվէլքիսի սիւքիւթ
 31 էթսին: Զիրա ճիւմէսինն թա'ալլիւմ վէ
 թէսլլիսի իշիւն ճիւմէնիդ պիրէր պիրէր իշ-
 32 ճամլէ սեղլէյէ պիրլըսինիդ: Վէ իշամլէ
 սեղլէյէնլըրին ըուհլարը իշամլէ սեղլէյէնլէ-
 33 ըէ միւթի' տիր: Զիրա Ալլահ թէշվիշէ պա-
 'իս օլմայըպ' մուգատտեւէրին պիւ ճիւմլէ
 քիլիսէլըրինտէ օլտըղը կիպի, պա'իս ի սէլա-
 մէթ տիր:
 34 Քիլիսէլըրտէ նիսանըզ սիւքիւթ էթսին-
 ըր: զիրա քէլամ էթմէյէ ըուհսաթլարը օլ-
 մայըպ, անճագ շէրի'աթլըն տախի պուրուր-
 35 տըղը իւզլէ' միւթի' օլմայը տըրլար: Ամմա
 պիր շէյ էջրէնմէք իսթէտիքլըրինտէ, իս-
 նէտէ քէնտի զէվլէրինէ սու'ալ էթսինլէր:
 զիրա քիլիսէտէ քէլամ էթմէք նիսայա 'այըպ
 36 տըր: Ալլահն քէլամը սիզտէ'ն մի չըգտը:
 37 Եախօտ Եալլընըզ սիզէ' մի Եէթիշտի: Էյէր
 պիր քիմնէ քէնտի քէնտինի իշամմա մայլէք
 Եա ըուհանի զանն էտէրսէ, սիզէ Եազարըզմ'
 շէյլէրին' իսպպըն թէնպիշլէրի օլտըղըն թաճ-
 38 գիզէն պիլսին: Ամմա էյէր պիր քիմնէ պիլ-
 39 մէզլէ' պիլմէսին: Իմտի, էյ պիրատէրլէր,
 իշամլէ սեղլէմէյէ զայրէթ էտիպ' լիսան
 40 սէղլէմէյի տէ մէն' էթմէյինիդ: Հէր շէյ
 ճիւսն ի ճարէքէթ վէ ինթիզամ իւզլէ օլ-
 սուն:

ՊԱՊ 15

1 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ թէպշիր էթտիյիմ',
 սիզին տախի գապուլ էտիպ' անտէ գա'իմ'
 պուլունտըղընըզ պէշարէթի իշար էտէրիմ'.
 2 Պուռնուռ վասըթասըյլէ տախի, էյէր պիհու-
 տէ Եէրէ ինտնիստընըզ իսէ, սիզէ թէպշիր
 էթտիյիմ' վէճէլէ քէլամը միւհէքէմ թութ-
 3 տըղընըզ հայտէ խէլաս պուլուր սընըզ: Զիրա
 էվվէլ էմրտէ պէնիմ' գապուլ էթտիյիմ' սի-
 զէ թէսլիմ' էյլէտիմ', Եա'նի Քիթապլարտա
 մուհարրէր օլտըղը իւզլէ' Քրիստոս կիւնահ-
 4 լարմըզ իշիւն էօլտիւ: Վէ տէֆն օլուռնուպ,
 Քիթապլարտա մուհարրէր օլտըղը իւզլէ, իւ-
 5 չիւնճիւ կիւնտէ գըյամ' էթտի, Վէ Քէ-
 ֆաստ, վէ սոնկրա օն իքիլէրէ կէօրիւնտիւ:
 6 Պա'տէհու հէման տէֆ'ա ի վաճիտէտէ պէշ
 Եիւզտէն զիյատէ պիրատէրլէրէ կէօրիւնտիւ:
 պուլունտէն Եքէրիսի տախի շիմտիյէ գատար
 պէր հայթ թուպ' պա'զըլարը ույուտուլար:
 7 Պուռնաւն սոնկրա Եա'գուպա, սոնկրա ճիւմ'
 8 լէ ըտուլլէրէ կէօրիւնտիւ: Վէ ճիւմէսին-
 տէն սոնկրա պէն սըգըթ կիլի օլսան տախի
 9 կէօրիւնտիւ: Զիրա պէն ըտուլլէրին էն Եա-

նասը իմ', հաթթա ըտուլլ թէսմիյէ օլուռ-
 մաղա լայըգ տէյիլ իմ', չիւնքի Ալլահն քի-
 10 լիսէսինէ թէ'ատտի էյլէտիմ': Ամմա հէր նէ
 իսէմ', Ալլահն 'ինայէթիյլէ իմ'. վէ անըն
 պանա իզհար էյլէտիյի 'ինայէթ պիհուտէ
 օլմատը: Լաքին տնլըրին ճիւմէսինտէն զիյա-
 տէ չալըշտըմ', Փագաթ պէն տէյիլ, անճագ
 պէնիմ' իլէ օլսան Ալլահն 'ինայէթի տիր:
 11 Վէլ հասըլ կէրէք պէն' կէրէք անլը պէյ-
 լէ վա'զ Ետէրիդ, սիզ տախի պէյլէ ինան-
 տընըզ:
 12 Վէ Լաքին Քրիստոս էմվաթտան գըյամ'
 էթտի տէյիւ վա'զ օլուռնուր իսէ, սիզտէն
 պա'զըլարը Գըյամէթ իւլ էմվաթ Եօգ տըր'
 13 նա'սըլ տէրլէր: Վէ էյէր գըյամէթ իւլ
 էմվաթ Եօգ իսէ, Քրիստոս տախի գըյամ'
 14 էթմէմիշ տիր: Վէ էյէր Քրիստոս գըյամ'
 էթմէմիշ իսէ, հէմ պիզիմ' մէվ'իզէմիզ պի-
 հուտէ' հէմ տէ սիզին իմանընըզ պիհուտէ
 15 տիր: Պիզ տախի Ալլահ հագգընտա Եալան
 շահիտ պուլունմըշ օլուրըզ: զիրա Քրիստոսը
 իհէա էթտի' տէյիւ Ալլահ հագգընտա շէ-
 հատէթ էթտի: հալ պուլ քի' էմվաթ հա-
 գիգաթէն գըյամ' էթմէզլէր իսէ, անը իհէա
 16 էթմէմիշ տիր: Զիրա էմվաթ գըյամ' էթ-
 մէզլէրսէ, Քրիստոս տախի գըյամ' էթմէմիշ
 17 տիր: Վէ էյէր Քրիստոս գըյամ' էթմէմիշ
 իսէ, սիզին իմանընըզ պաթըլ օլուպ' սիզ
 18 տահա կիւնահլարընըզա սընըզ: Հէմ Քրիս-
 տոստա ույույանլար տախի հէլաք օլմուշ
 19 տըր: Էյէր Քրիստոստա Եալընըզ պուլ 'էօմ'
 իշիւն իւմտ էթմիշ իսէք, ատէմլէրին ճիւմ-
 լէսինտէն սէֆիլ իլ:
 20 Փագաթ շիմտի Քրիստոս էմվաթտան գը-
 յամ' Ետիպ' ույգույա վարանլարըն թուր-
 21 Փանտասը օլտու: Զիրա մատէմ' քի էօլիւմ
 ինտն վասըթասըյլէ օլտու, գըյամէթ իւլ
 էմվաթ տախի ինտն վասըթասըյլէ օլուր:
 22 Զիրա Ատէմտէ ճիւմէսի էօլտիւքլէրի միսիլ-
 լիւ, Քրիստոստա տախի ճիւմէսի իհէա օլու-
 23 նաճագ տըր: Լաքին հէր քէն քէնտի սըրա-
 սընտա, Քրիստոս թուրֆանտա օլուպ', սոնկ-
 րա անըն զըհուրընտա Քրիստոստա միւթա-
 24 'այլիզ օլանլար պուլունուր: Պա'տէհու' հէր
 ըի'աթթ վէ հէր հիւքիւմէթ վէ գուտէթի
 իպլիալ էյլէմիշ օլարագ, Փէտէր Ալլահ
 մէլէքիւթիւ թէսլիմ' էթտիքտէն սոնկրա նի-
 25 հայէթ օլաճագ տըր: Զիրա պիւ ճիւմլէ տիւշ-
 մէնլըրինք քէնտի պաղլարը ալթըն գօլուն-
 26 ճայատէք սալթանաթ էթտէ կէրէք տիր: Իպ-
 թալ օլուռնաճագ սոն տիւշմէն էօլիւմ տիր:
 27 Զիրա' հէր շէյի անըն ալաղլարը ալթըն
 միւթի' գըլտը: Լաքին' Հէր շէյ միւթի' գը-
 լընմըշ տըր' տէտիյինտէ, հէր շէյի անա միւ-

թի' գրան միւսմ ենաւ օլարդը տըրեար տըր :
 28 Վէ հէր շէյ անա միւթի' օլարդտա , օլ զե-
 ման Ալլահ քիւլ ֆիւլ քիւլ օլա' տէյիւ Օղաւ
 տտիսի պիզ զաթ' հէր շէյի անա միւթի'
 29 գրանա թապի' օլաճազ տըր : Եօգաւ էյէր
 մուլթազա եմվաթ գըյամ էթմէզ իսէ , էմ-
 վաթ իշիւն վաֆթիզ օլանլար նէ' էտէճէր-
 էր . նէյէ' էմվաթ իշիւն վաֆթիզ օլաւլար :
 30 Պիզ տախի նի' շիւն հէր սա'աթ մուլթա-
 31 ռապ կիւրիֆթար օլաւլար : Բապպըրդ Բրիս-
 տոս Յիսուստոս օրդիս Տազգընրգաւ օլան իֆ-
 թիխարըմ' հազգը իշիւն հէր կիւն էօրիւյ-
 32 ըմ' : էյէր պէն էֆիսուստա ինսանճա վիւ-
 հուշ իլէ ճէնքէշտիմ իսէ , էմվաթ գըյամ
 էթմէտիյի թազտըրտէ պանա նէ' ֆա'իտէ
 օլաւ . եէյէրմ վէ իշէրմ , զիւր եարըն էօ-
 33 լիւրիւզ : Ալտանմայընը . մու'աշէրէթ ի գա-
 34 պիհէ տիլազը համիտէյի իֆսատ էտէր : Աա-
 ղիհանէ ուլանըրդ վէ կիւնաճ էթմէյիւիզ .
 զիւրա պա'պըրտա Ալլահըն հազգընտա մա'
 ղիւմաթ էօգ տըր . սիզի ութմանարմազ իշիւն
 սէօյլէրիմ' :
 35 Ամմա պիւր քիմոն' էմվաթ նա' օլը գըյամ
 էտէրէր , զէ նէ' ճիւն ճէսէա իլէ կէրէրէր'
 36 տէյէճէր տիւր : էյ 'ազըւրը , սէնին էքտի-
 37 յին շէյ էօյմէյինճէ տիւրիլէզ . Վէ պիւր շէյի
 էքտիյինճէ' օլաճազ ճէսէտի էքմէյիպ , ան-
 ճազ պուզտայ օլաւն վէ եաթատ պաշգա
 տիւրիւ օլաւն , չըվազ տանէյի էտէրէ-
 38 Վէ Ալլահ անա իաթէտիյի կիպի պիւր ճէսէտ,
 վէ թօլումարըն հէր պիւրինէ քէնտիւնէ մախ-
 39 սուս պիւր ճէսէտ վէրիւր : Հէր թէն պիւր նէվ'
 40 վէ տէյիւ տիւր . անճազ ինսան թէնի պաշ-
 գա , վէ պէհիսէ թէնի պաշգա , վէ պաշգ
 Բէնի պաշգա , վէ գուշ Բէնի պաշգա տըր :
 41 Վէ սէմալի ճէսէտէր վէ վէմինի ճէսէտէր
 վար . լաբին սէմալիլէրին շէրէֆի պաշգա ,
 42 վէ ղէմինիլէրին շէրէֆի պաշգա տըր : Կիւնէ-
 շին շէրէֆի պաշգա , վէ պըն շէրէֆի պաշ-
 գա , վէ երաւըզարըն շէրէֆի պաշգա տըր .
 զիւր շէրէֆ ճիհէթիլէ երաւըզ երաւըզտան
 43 ֆարգը տըր : Գըյամէթ իւլ էմվաթ տախի
 պէօյլէ տիւր . ֆէստատա էքիլիւր , ֆէստատան
 44 միւլպար օլարազ գըյամ' էտէր . Չիլէթտէ
 էքիլիւր , շէրէֆտէ գըյամ' էտէր . զա'ֆտա է-
 45 քիլիւր , գուվէթտէ գըյամ' էտէր . ճէսէտ ի
 հայվանի էքիլիւր , ճէսէտ ի բուհանի գըյամ
 էտէր . ճէսէտ ի հայվանի վար , ճէսէտ ի
 46 բուհանի տախի վար տըր : Պէօյլէ տախի մու-
 հարէր տիւր քի' Պիւրիսի ինսան , էա'նի Ա-
 տէմ հայաթա մալիք զաթ օլաւ , սոնկըրի
 47 Ատէմ հայաթ վէրէն բուհ օլաւ : Լաբին
 բուհանի տէյիլ . անճազ հայվանի մուզաւտ-
 աթ օլաւ' բուհանի տնտէն սոնկըրա օլաւ :

47 Պիւրիսի ինսան էէրտէն թիւրապի իտի , ի-
 քիսիսի ինսան սէմաւան օլան Բապպ տըր :
 48 թիւրապի նիճէ իսէ , թիւրապիլէր տախի
 էօյլէ տիւր . վէ սէմալի նիճէ իսէ , սէմալի-
 49 լէր տախի էօյլէ տիւր : Վէ թիւրապիլին սու-
 ղէթինի կիլիստիյիմիզ միսիլիւ , սէմալինին
 50 սուրէթինի տախի կիլիսէճէյիզ : Պուսու տա-
 խի տէրիմ' , էյ պիւրաւէրէր . թէն վէ գան
 մէլէքիւթ Ուլլահը թէվէրիւս էտէմէզ . վէ
 ֆէստա 'ատէմ ի ֆէստա թէվէրիւս էտէ-
 մէզ :
 51 Իլթէ սիզէ պիւր արըր սէօյլէրիմ' . ճիւմէմիզ
 ուլումայաճաղը , ամմա ճիւմէմիզ տաւը
 52 տիւրաւ , Պիւր անտէ , թարֆէթ ուլ 'այնտէ
 թէպէտտիւլ էտէճէյիզ . շիւնքի սուր չալը-
 նաճաղ տըր , վէ էմվաթ պիւր ֆէստա ի շէտ
 օլաւնուպ , պիւր տախի թէպէտտիւլ էտէճէ-
 53 յիզ . Չիւրա պու ֆաւիտ օլան' 'ատէմ ի ֆէ-
 ստա կիլմէր , վէ պու ֆանի օլան' լայէմուլթ-
 54 լըզը կիլմէր կէրէր տիւր : Վէ պու ֆաւիտ օ-
 լան' 'ատէմ ի ֆէստա կիլտիքտէն սոնկըրա ,
 վէ պու ֆանի օլան' լայէմուլթըզ կիլտիքտէն
 սոնկըրա , օլ ղէման' Էօլիւմ' ղալէպտէն ղարդ
 օլաւ' տէյիւ մուհարրէր օլան քէլամ վու-
 55 գու' պուլաճաղ տըր : էյ էօլիւմ' , սէնին տի-
 քէնին նէ'րտէ . էյ հալիլէ , սէնին ղալէպտէն
 56 նէ'րտէ տիւր : Էօլիւմիւն տիւրին կիւնաճ ,
 57 վէ կիւնաճըն գուվէթի շէրի'աթ տըր : Լա-
 քին Բապպըրդ Յիսուս Բրիստոսի վաթթա-
 սըյլէ պիզէ ղալէպտէյի իհսան էտէն Ալլահ
 58 շիւքր օլաւն : Իմտի , էյ սէվիւլիւ պիւրա-
 տէրէրիմ' , էմէյինիլ Բապպտա պիհիսուս օլ-
 մաւըզըն պիլէրէր , միւհաթմ վէ սապիթ
 գատէմ' պուլուսուպ' տա'իմա Բապպըն իշիւ-
 տէ իզտիյաւ իւլլէ օլաւնը :

1 Ուղտտէտէր իշիւն օլան ի'անէ թօլլան-
 մաւը խուսուսընտա' Ղալաթիա քիլիսէլէրի-
 նէ թէրթիպ էթտիյիմ' կիպի , սիզ տախի
 2 պէօյլէ էյլէյինիլ , Հէր հաֆթանըն պիւրինճի
 կիւնիւնտէ սիզտէն հէր պիւրի նա'իլ օլարդը
 պէրէքէթէ կէօրէ ճէմ' էտիպ' կանընտա ալը
 գոսուն , թա քի վաթըլ օլարդըմա' օլ ղէ-
 3 ման թօլլամաղըզ օլմայա : Վէ կէլտիյիմտէ
 թէնտիպ էյլէյէճէյինիլ տտէմէր քիմէր ի-
 սէ , իհսանընըլ Երուշալէմէ կէօթիւրմէք ի-
 շիւն մէթուպար իլէ անլէրի կէօնտէրիւմ'
 4 Պէնիմ տախի կիթմէքիլիմ' միւնաւտիպ կէօ-
 5 լիւլիւր իսէ , պէնիմ իլէ պէրապէր կիտէճէր-
 6 լէր տիւր : Վէ Մադէտոնիատան կէտիքտէն
 սոնկըրա' թարաֆընըզ կէլէճէյիմ' , շիւնքի
 Մադէտոնիատան կէլէճէյիմ' . Վէ օլաւ քի

- եանքնըզտա մէքս էտերիմ՝ վէ պէլքի տէ գը.
 չը կէ:իլ/րիմ՝ թա քի հէր նէրէյէ կիտէճէք
 7 Զիրա պու տէֆ'ա եօլ իւզէրի սիգին իլէ կէօ-
 րիւշմէք՝ իսթէմէյիւլ Բապպ իղն վէրիւտէ.
 եանքնըզտա պիր միւտաէթ էյլէնմէք իւմի-
 8 տինտէ իմ: Լաքին 'իյտ իլ խամսինէտէք
 9 Էֆսուստա գալաճաղըմ: Զիրա պանտ պէօ-
 յիւք վէ քեարլը պիր գափաւ աչըլըպ, միւ-
 խալէֆէթ էտէնյէր տախի չօգ տըր:
 10 Վէ էյէր թիմսթէօս կէլէճէք օլուբաս,
 եանքնըզտա պիլա խաֆֆ պուլունմասընա
 տիգգաթ էտինիզ զիրա օլ տախի պէնիմ
 11 կիպի Բապպըն իշէլլէ մէշղուլ տըր: Խմտի ա-
 նը քիմնէ թաճիր էթմէսին, լաքին եանքնա
 կէլմէսի իշիւն սէլամէթլէ եօլա չքարընըզ
 զիրա պիրատէրլէր իլէ աճը պէլէյօրըմ
 12 Ափօլլօս պիրատէր հաղղընտա իւէ. պիրա-
 տէրլէր իլէ պէրապէր նէգտինիզէ կէլմէսինի
 քէնտինտէն չօգ ըրծա էթտիմ իսէ տէ.
 շիմտի կէլմէքլիյի գաթի'ն իսթէմէյօր, վէ
 լաքին միւնասիպ վազթը օլաղգտա կէլէճէք
 տիր:
 13 Ուլաճըզ տուրընըզ իմանտա սապիթ օ-
 լունըզ. սէրտանէ հարէքէթ էտինիզ միւհ.
 14 քէմ օլունըզ. ճիւմլէ ումաընըզ մաւհապ-

- 15 պէթլէ իծրա օլունտա: Էյ պիրատէրլէր,
 իսթէֆանտաըն խանէօի Ախայեանքն թուր-
 ֆանտաըն օլուպ մաւգատտէպլէրին իըտմէ-
 թինէ կէօ:իւլ վէրտիլլէրի մալիւմիւնիւզ
 16 իքէն, սիզէ ըրծա էտէրիմ քի' փէնտինիզ
 տախի պու կիպի քիմսէլլէրէ վէ պէրապէր իշ-
 լէյիւլ էմէք շէքէնլէրին ճիւմլէսինէ միւթի'
 17 օլաընըզ, իսթէֆանտա վէ Ֆօրթօլունաթօս
 վէ Ախայիզօսըն վաղըլ օլմալարընտան մէսրուր
 օլտուլմ. զիրա սիզին նօգսանընըզ աճըր թէ-
 18 մամ էթտիլլէր' Զիւնքի պէնիմ բուհըմը վէ
 տիզլինքին տէ միւթէրիճ գըլալուր իմտի
 19 պէլլէ քիմսէլլէրէ ըր'այլէթ էյլէյինիզ, Ասիա
 քիլիսէլլէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր. Ազուիլաս
 վէ Փրիսիլլա իլէ խանէլլէրինտէ պուլունտան
 քիլիսէ սիզէ Բապպտա չօգ սէլամ էտէրլէր:
 20 Ճիւմլէ պիրատէրլէր սիզէ սէլամ էտէրլէր.
 թաղպիլ ի մաւգատտէս իլէ պիրի պիրինիզէ
 սէլամ էտինիզ:
 21 Վէն ֆապլօսըն խաթթըր տէթի իլէ սէ-
 22 լամ, էյէր պիր քիմնէ Բապպ Յիսուս Քրիս-
 տոսը սէվմէզսէ Բապպըմըզն կէլաիյինտէ մէլ-
 23 'ուն օլուն: Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'իւ-
 24 նայէթի սիզին իլէ օլուն: Մուհապպէթիմ
 Քրիստոս Յիսուստա ճիւմլէնիզ իլէ օլուն:
 Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլաճըն իրատէթիլլէ Յիսուս Քրիստոսըն
 բնաւը ֆապլօս վէ իսթէթէօս պիրատէր Այ-
 լաճըն 'Իօրլնթօտա օլան քիլիսէսինէ վէ
 պիւլիւն Ախայեանտա պուլունտան ճէմի' ի մաւ-
 2 գատտէսլէրէ. ֆէտէրիմիզ Ալլաճ վէ Բապպ

- Յիսուս Քրիստոսըն թարաֆընտան սիզէ 'ի-
 3 նայէթ վէ սէլամէթ օլուն: Բապպըմըզ Յի-
 սուս Քրիստոսըն ֆէտէրի Ալլաճ՝ շէֆգաթ:
 Լալլէն ֆէտէրի վէ ճիւմլէ թէսէլլինին սէն-
 4 պա'ը օլան Ալլաճ միւպարէք օլուն: Օւ տա-

Ի՞նչ Ալլահ թարափընտան պիղիմ թեպէյէ
 օլունտըղըմը թեպէյէ ինչ հէր պիր մուզա-
 յադատա պուլունան քիմնէլէր թեպէյէ Է-
 տէ պիլմէմը իչին պիղի հէր պիր մուզայա-
 5 գամըզտա թեպէյէ էտէր : Զիրա ֆրիստոսըն
 էլէմէրի պիղտէ իղտիյատ պուլադըլարը մի-
 սիլլիւ՝ թեպէյիմիզ տախի ֆրիստոսըն վասը-
 6 թասըյլէ իզադիյատ պուլուր : Վէ էյէր մու-
 զայագա չէքէր իսէք, հէման պիղիմ չէքտի-
 յիմիզ օլ էլէմէրին թէհամիլիլլէ հուսու-
 լա կէլէն սիզին թեպէյլինիզ վէ խէլասընըզ ի-
 չին տիր : Վէ միւթեպէյլ օլուր իսէք, սի-
 զին թեպէյլինիզ վէ խէլասընըզ իչին տիր :
 7 Վէ էլէմէրէ միւլթէրիք օլադընըզ միսիլլիւ,
 թեպէյլիէ տախի Գուլթէրէ օլադընըզ պիլ-
 մէքլէ՝ սիզին իչին իւմիտիմիզ գապի տիր :
 8 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, պիղէ Ասիատա վա-
 գը՝ օլան մուզայագատան, էտ'նի հատտէն
 զիյալտէ թագալմըն ֆէվզինտ՝ հաթթա ետ-
 շամագատան պիլլէ մէյուս օլմադ տէրէճէսինտէ
 սըգըմըն օլադըմըդտան պիլատպիր պուլուն-
 9 մանըզ իսթէմէլիյ : Լաքին քէնտի նէֆսի-
 միզտէ եօլիւմ՝ իւլմընը սալադ, թա քի քէն-
 տիմիզ տէլիլ, անճագ էմլաթը իհէա էտէն
 10 Ալլահա ի'թիմատ էտէլիմ : Օ պիղի օլ գա-
 տար պէջիւք պիր եօլիւմտէն գուրթարտը
 վէ գուրթարրը, վէ պուլունտան պէյլէ տախի
 պիղի գուրթարաւճագ տըր՝ տէլիւ անա միւ-
 11 թէվէքքիլ իլ : Սիլ տախի պիղիմ իչին
 տու'ատա մու'ալէնէթ էտէրսինիլ, թա քի
 նիէ քիմէլէր վէսիլէսիլլէ պիղէ օլան իհսան
 իւզէրինէ՝ նիչէլէր թարափընտան պիղիմ ի-
 չին էտա ի չիւքը օլունտ :
 12 Զիրա իֆթիլարըմը պու տըր, էտ'նի
 զամիլիմիզ շէհատէթ էտէր քի՝ հիքմէթ ի
 ճիւմանիյէ ինչ տէլիլ, անճագ Ալլահըն 'ի-
 նայէթիյէ տիւնեատա վէ պոխուսուս սի-
 զին հագըղընըզ սատտէլքլէ 'ինտ Ալլահ օ-
 13 լան խուլուս ինչ քարէքէթ էյլէտիլ : Զիրա
 օգուտընըզ եախտ թահգիզէն պիլտիլի-
 նիզտէն՝ վէ իւմիտիմէ կէօրէ նիհայէթէ գա-
 տար տախի թահգիզէն պիլէճէլինիզտէն զույ-
 14 ըր պիր շէյ եադմայօրըլ : Նիթէքիմ՝ լապպ
 ֆիսուսըն կիւնիւնտէ պիղիմ՝ մու'ալէ իֆթիլ-
 ընէլ օլադընըզ միսիլլիւ, պիղ տախի սի-
 զին միւճիպ ի իֆթիլարընըզ օլադըմըզ պա-
 15 զը մէրթէպէ գապուլ էթմանիլ :
 15 Վէ պու ի'թիմատ իլ, իքինճի տէֆ'ա
 պիր նի'մէթէ նա'իլ օլմանըզ իչին, էվլէյա
 16 թարափընըզ վարմազ, Վէ սիզտէն Մագէ-
 տօնիյա կէչէք, վէ երնէ Մագէտօնիյատան
 թարափընըզ կէլմէր, վէ Եհսուտիյէ կիթ-
 մէք իւզըն սիզին թարափընըզտան էօլա չը-
 17 գարըմագ միւրատընտա իտիմ, իմտի պու

նիյէթիմտէ 'տճէպա խիֆթէթիլ մի հարէքէթ
 էթմիմ, էօգսա պէնիմ թարափընտան էվ-
 վէթ էվլէթ, խայր՝ խայր օլմագ իչին թա-
 18 ըրիզ ի ճիւմանիյէ մի նիյէթ էթմիմ, Ամնո
 Ալլահ սաադը տըր քի՝ պիղիմ սիզէ օլան
 19 քէլալմըզ էվլէթ վէ խայր օլմատը Զիրա
 պիղիմ, էտ'նի պէնիմ ինչ Սիլլանս օլ թի-
 մօթէօս վասըթասըյլէ արանըզտա վա'զ օլու-
 նան իպուլլատ Յիսուս ֆրիստա էվլէթ վէ
 խայր օլմայըլ՝ անճագ Գէլմէլ անտէ էվլէթ
 20 օլտու : Զիրա Ալլահըն պիլ ճիւմէ վա'ալէ-
 ըր վասըթամըզ Ալլահըն ճէլալի իչին ան-
 21 տէ էվլէթ վէ ամին տիր : Վէ պիղի սիզին
 ինչ պէրապէր ֆրիստոստա սապիթ էտիպ՝
 22 պիլի մէօճ էտէն Ալլահ տըր : Վէ քէզալիք
 պիղի միւհըլտի, վէ փէյ օլմագ իւզըն,
 23 գալպէրիմիզէ իուհը վէրտի : Պէն իսէ Ալլա-
 հը ճանըմ իւզէրինէ շաշիտ թուլթարըմ՝ քի
 սիզի էսիլկէմէք իչին տաճա Գօրընթօսա
 24 կէլմէթիմ : Տէյիլ քի սիզին իմանըզա թէ-
 սալլիւթ էտէրիլ, ֆագաթ սիզին սիւրուր-
 նըզա մու'ալէնէթ էտէրիլ, զիրա սիլ իման
 ինչ գա'իմ սինիլ :

ՊԱՊ 2

1 Լաքին պիր տաճա էանընըզ հիւզն ինչ կէլ-
 2 մէմէյէ քէնտիմտէ գարար վէրտիմ : Զիրա էյէր
 պէն սիզի մահգուն էտէր իսէմ, պէնիմ թա-
 3 րափընտան մահգուն օլան քիմէտէն զայրի
 պէնի մէսրուր էտէճէք քի'մ տիր : Վէ հէ-
 ման պուլու սիզէ եազարմ, թա քի կէլիպ
 պանա մուճիպ ի սիւրուր օլադըմ քիմէլէր
 թարափընտան մահգուն օլմայըլմ, չիւնքի
 պէնիմ սիւրուրմ ճիւմէնիլլէն սիւրուրը տըր՝
 տէլիւ սիզին ճիւմէնիլլէ ի'թիմատմ վար
 4 տըր : Զիրա մահգուն օլմանըզ իչին տէլիլ,
 անճագ պէնիմ սիզէ օլան փէք զիյատէ մու-
 հապպէթիմի պիլմէնիլ իչին՝ չօգ մուզայա-
 գա վէ իլթիլապ ի գալպտէն վէ չօգ կէօլ
 եալարըյլէ սիզէ եազարմ :
 5 Վէ էյէր պիր քիմնէ սէպէլ ի հիւզն օլ-
 տու իսէ, պանա տէլիլ, անճագ պա'ղը մէր-
 թէպէ (քի զիյատէ սըգէթ վէրմէյէթիմ)
 6 ճիւմէնիլլէ սէպէլ ի հիւզն օլտու : Պէյլլէ
 քիմնէյէ էքսէր թարափընտան օլան պու-
 7 թէքտիր քէաֆի տիր : Դէյլլէ քի պիլ 'աթս
 պու միսիլլէ քիմնէն իֆրաթ ը հիւզնտէ
 միւսթէղրագ օլմանապը իչին, անը 'աֆվ
 8 էյլէլիպ թէպէյէ էթմէնիլ սէզա տըր : Պու-
 էնլտէն անա իպաթ ը մուհապպէթ էթմէ-
 9 նիզի սիզտէն բիճա էտէրիմ : Զիրա հէր շէյ-
 տէ միւթի՝ օլուպ օլմատընըզ պիլմէք իւզ-
 րէ տախի սիզի թէճիւպէ իչին եազարմ :

- 10 Վէ հէր քիմէ պիր շէյ 'աֆվ էտերէնիդ , պէն տախի էտերիմ' , զիրա պէն տախի պիր շէյ 'աֆվ էթմիշ իսէմ' , Բրիստոս թարա-
- 41 ֆընտան սիդին իչիւն 'աֆվ էթտիմ' , Թա քի շէյթան թարաֆընտան զատր չէքմէյէթմ' , չիւնքի անըն զարազլարընտան պիխապէր տէ- յիլ իդ :
- 42 Քրիստոսըն պէշարէթի իչիւն Թրօտաս պիլ վիւսուէլ պանա Բապպ թարաֆընտան գափու-
- 43 աշլարընտան , Պիրատէրիմ' թիթօթ պոււ- մատրընտան րուհըմտա րուհաթըմ' օլմամադ- լէ , անլէր իլէ վէտա' էտիպ' Մադէտօնիայա կիթտիմ' :
- 44 Ամմա պիզի տա'իմա Բրիստոստա միւզաֆ- ֆէր էտիպ' հէր եէրտէ պիզիմ' վարթմամբզիւ անը պիլմէք րա'իհասընը իզհար էյլէյէն Աւ-
- 45 լաս շիւքը օլտուն : Զիրա կէրէք խէլաս պու- լան կէրէք հէլաք օլան քիմէլէր հազգընտա 'իւտ Ալլահ Բրիստոսըն խօշ րա'իհասը իդ .
- 46 Պուսլարա էսլիւմ' իչիւն էօլիւմ' րա'իհասը , վէ անլէրէ հայաթ իչիւն հայաթ րա'իհասը իդ . վէ պու ումուրա քիմ' միւսթա'իա տիր :
- 47 Զիրա նիչէլէր միսիլիւ , Ալլահըն քէլամընը թահրիֆ էտէնլէր տէյիլ իդ , անճաք խու- լաստան վէ Ալլահ թարաֆընտան կիպի , վէ Ալլահըն հուզուրընտա Բրիստոստա սէզլէրիւ :

ՊԱՊ 3

- 1 Քէնտիմիդի երէն թափսիյէ' էթմէյէ մի աղաշ- լայօրը . եօգսա պա'զըլարը կիպի թարաֆը- նըզա թափսիյէնամէլէրէ , եախօտ թարաֆը- նըզաան թափսիյէլէրէ' մի միւսթա'իա իդ :
- 2 Գալպիթիմիզէ եազըլըն , քեաֆֆէ ի նա- սըն թանըյալ օգուտընը մէքթուպըմըզ սիւ-
- 3 սինիդ . Զիրա պիզիմ' խրտմէթիմիդ վար- թաւըյէ սիդին' միւրէքքէպ իլէ տէյիլ , ան- ճաք հայլ օլան Ալլահըն Բուհը իլէ , թաշ- լէվսլարընա տէյիլ , անճաք գալպին էթ լէվ- հայլարընա եազըլըն օլան Բրիստոսըն մէք-
- 4 թուպը օլարընը աշիքէտր տըր : Քրիստոսըն վարթմաթըյէ տախի Ալլահա պէյլէ ի'թի-
- 5 մատընը վար տըր : Վէ լաքին պիզլաթ քէնտիլիթիմիդտէն կիպի պիր շէյ քէնտիմիդ թէֆէքքիւր էթմէյէ միւսթա'իա օլմայըպ' իւ-
- 6 թի'տաթմը Ալլահտան տըր : Օլ տախի պիզի 'աշտը ճէտիտին , եա'նի հարֆըն տէ- յիլ , անճաք րուհըն խատէմէսի օլմա միւս- թա'իա գըլար : զիրա հարֆէ օլտիւրիւր , ամ-
- 7 մա րուհ իհնա էտէր : Վէ էյէր հարֆլար իլէ թաշլար իւզէրինէ հարք օլուսան էօլիւմ' խրտմէթի' պէնի իսրայէլ Մուսանըն եիւզիւ- նէ , անըն զէվալ պոււր ճէլալի սէպէպին- տէն , նազար գըլամատըլարը տէրէճէտէ ճէ-

- 8 լալ իլէ օլտու իսէ , Բուհըն խրտմէթի տա- հա զիյատէ ճէլալ իլէ օլմամասը նա'սըլ
- 9 օլուր : Զիրա մահքիւմիյէթ խրտմէթի ճէլալ իլէ օլարըն թադտիրտէ , տահա զիյատէ սա- լահ խրտմէթի ճէլալտա իլպիյատա պուլաճադ
- 10 տըր : Զիրա մաղհարը ճէլալ օլան պիլէ պու- խուտուտա , եա'նի ճէլալը քֆա'իզէ նիսպէթ-
- 11 լէ ճէլիլ տէյիլ խտի : Զիրա քէվալ պու- լաճադ նէնէ ճէլալ իլէ օլտու իսէ , պազի գալան նէ' գատար զիյատէ ճէլալ իլէ օլուր :
- 12 Իմաի պէզլէ իւմտիմիդ վար իքէն , չօգ իպ-
- 13 րադը ճէտալէթ էտէրիդ : Վէ պէնի իսրա- յէլ զէվալ պուլաճադ նէնէնին նիհայէթի- նէ նազար գըլամատըլար իչիւն , Մուսա քէն- տի եիւզիւնէ նիգապ օտարը կիպի էթմէյի :
- 44 Ամմա անլէրին զիհնլէրի քէօրլէնմիշ իտի- յինտէն , 'աշտ իւլ 'աթիզին գրա'աթընտա օլ նիգապ պու կիւնէ գատար րէֆ' օլուսմա- մըշ տուրույօր . օլ տախի Բրիստոստա իպ-
- 45 թալ օլուսուր : Վէ լաքին թա պու կիւնէ տէկին Մուսանըն քիթալը գըլա'աթընտա' նի- գապ անլէրին գալպի իւզէրինտէ պազի տիր :
- 16 Ամմա Բապպա րիւճու' էթտիքլէրինտէ նի- յէ գապ գալարըլաճադ տըր : Իմաի Բապպ Բուհ տըր , վէ Բապպըն Բուհը հէր յէրէտէ իսէ
- 18 հիւրիլէթ օրատա տըր : Պիզիմ' ճիւմէմիդ իսէ Բապպըն ճէլալինի պիլնէտէ կիպի նիգապ- սըլ եիւզ իլէ սէյր էտէրէք , քէ'էննէհու Բապպըն Բուհը թարաֆընտան հէման օլ սու- ղէթէ ճէլալտէն ճէլալէ թէպտիլ օլուսուրըլ :

ՊԱՊ 4

- 1 Պու էճտէն իւզու խրտմէթ պիզալէ իքէն , մէրհամէթէ նա'իլ օլարընմըզա նազարէն
- 2 օտանմայարադ , լաքին պա'իա ի րէզալէթ օլան կիզիլ շէյլէրի րէտտ էտէրէք , հիլէ իլէ հարէքէթ էթմէյիլ , վէ Ալլահըն քէլամընը թահրիֆ էթմէյիպ , անճաք հազգը իզհար էթմէլէրէ' քէնտի քէնտիմիզի Ալլահըն հու- ղուրընտա հէր պիր տտէմիս զամիրինէ թափ-
- 3 սիյէ էտէրիդ : Վէ էյէր պիզիմ' պէշարէթի- միդ մէսթուր օլտա պիլէ , հէլաք օլանլար
- 4 հազգընտա մէսթուր տըր . Զիրա անլէրտէ , Ալլահըն սուրէթի օլան Բրիստոսըն ճէլալի պէշարէթիին նուրը անլէրէ զիյա վէրմէմսի իչիւն , պու տիւնեա իլահը իմանաղլարըն
- 5 զիհնինի քէօր էթտի : Զիրա քէնտիմիզ տէյիլ , անճաք Բապպ Բրիստոս Յիսուսը վա'լ էտէրիդ . վէ Յիսուս իչիւն քէնտիմիզի սիլէ
- 6 գուլ 'ապր էտէրիլ : Զիրա զուլէթտէն նուր լէմ'ան էյլէմէսինի էմը էտէն Ալլահ քէնտիսի Յիսուս Բրիստոսըն եիւզիւնտէ ճէլալ Ալլահը պիլմէլէրի նուրընը վէրմէք իչիւն , գալպիլի-

7 միզտե լեմ'ան էյլետի : Լաքին 'գուլվեթին
ֆազիլեթի պիզտեն օլմայրդ' Ալլահտան օլ-
մապ իչին , պու խազինէյէ թսփրազ գապ-
8 լար իչինտե մալիք իզ : Հէր շէյտե մուզայա-
գաւառ իզ , լաքին պիհուզուր տէյիլ իզ .
միւղթարիպ իզ , լաքին մէյուռ տէյիլ իզ .
9 թե'աւատի կէօրիւրիւզ , ամմա մէթրուք տէ-
յիլ իզ . եհէր վուրուլըրզ , ամմա հէլաք օլ-
10 մուշ տէյիլ իզ . [Բապպ] Յիսուսըն մէմաթընը
տա'իմա ճէսէտիմիզտե թաշըրըզ . թա քի Յի-
սուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտե իզհար
11 օլունա : Զիրա պիզ քի հայաթըն ֆանի թէնիմիզ-
տե իզհար օլունմազ իւզըն , Յիսուս իչին
հէր վազըթ էօլիւմէ թէսիմ' օլունուրըզ :
12 Իմտի պիզտե էօլիւմ , սիզտե իսէ հայաթ
13 'ամիլ տիր : Լաքին' իման էթտիմ' , անըն
իչին սեզլէտիմ' տէյիլ մուհարրէր օլաղը
իւզըն , հէման օլ իման ռուհընա մալիք օլ-
աղըրմըզտան' պիզ տախի իման էտէր վէ ա-
14 նըն իչին սեզլէրիզ : Զիրաքի Բապպ Յիսուսը
իհէա էտէն պիզի տախի Յիսուսըն վաշըթա-
սըյլէ հոնա էտիպ' սիզլին իլէ պիշապէր իհ-
15 զար էտէճէյինի պիլիւրիզ : Զիրա հէր շէյ սի-
զլին իչին տիր , թա քի 'ինայէթ թէքստիւր
էթմէրլէ' էքսէրին 'արզ ըթէշէքքիւրի սէպէ-
պիլլէ Ալլահըն 'իզլէթի իչին իղթիյաւա պուլա :
16 Պունուռն իչին օսանմայըզ . լաքին էյէր
պիզիմ' դահիրի աւէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ
տէ , պաթընի օլան կիւն պէ կիւն թէճտիա
17 օլունուր : Զիրա պիզիմ' պիր ան իչին օլան
խաֆիֆ մուզայաթաթըզ պիզլէ զայէթ իւլ
զայէ 'աղիմ' վէ էպէտի պիր ճէլլը հուսուլէ
18 կէթիրիզ : Մատեմ քի կէօրիւնէն շէյլէրէ
տէյիլ , անճազ կէօրիւնէյէյլէրէ նազար
գըւալըրզ . զիրա կէօրիւնէյլէր մուվադգաթ'
վէ կէօրիւնէյէյլէր միւհէպպետ տիր :

ՊԱՊ 5

1 Զիրա պիլիւրիզ քի էյէր քիւլպէ օլան իշպու-
ղէմին խանէմիզ պոզուլուր իսէ , Ալլահ թա-
րաֆըրտան էպէտի պիր պիրնամըզ , ետ'իս սէ-
մավաթաւ էլ իլէ ետփըմնիլ խանէմիզ
2 վար տըր : Ֆիւլ վազը' պունտա սէմատան օ-
լան մէքէնիմիզի կիչինմէք իշթիլազըյլէ ահ
3 չէքէրիզ . Պարի կիչինմիշ օլուպ' չըփազ պու-
4 լունմայալըմ' : Զիրա պիզ քի պու քիւլպէտե
իլ' եիւր պլթընտա օլարազ ահ չէքիյօրըզ .
չիւնքի սոյունմազ տէյիլ , անճազ ֆանի օ-
լանըն հայաթա միւսթէղրազ օլմաթ իչին
5 կիչինմէք իսթէրիզ : Վէ պիզի հէման պու շէ-
յէ թէհէյէ էտիպ' հէմ տէ պիզլէ րուհըն
6 փէյինի վէրէն' : Ալլահ տըր : Պունուռն իչին

տա'իմա ի'թիմաւա էտէր , վէ պիլիւրիզ քի'
թէնտէ հազըր իքէն Բապպտան դա'իպ իզ
7 Զիրա կէօրիւնէնէր իլէ տէյիլ , անճազ իման
8 իլէ սիւլուք էտէրիզ : Իմտի ի'թիմաւա էտէ-
րիզ վէ թէնտէն դա'իպ վէ Բապպնէն եանըն-
տա հազըր պուլունմաղ տահա զիյատէ ար-
9 զու էտէրիզ : Պու էճլաէն տախի կէրէք հա-
ղըր' կէրէք դա'իպ իսէք , անըն 'ինտինտէ մազ-
10 պուլ օլմաղա զայրէթ էտէրիզ : Զիրա Գիրիս-
տուրն մահքէմէսինտէ ճիւմէմիլին իզհար օ-
լունմաթ լազըմ' տըր , թա քի հէր պիրիմիզ
էնտի ա'մայինէ կէօրէ' կէրէք խայր օլուն
կէրէք շէր օլուն , ճէսէտտէ օլարազ էթ-
տիլ շէյլէրին 'իվաղըն ալա :
11 Պունա պինա'էն պիզ Բապպ գօրգուսընը
պիլէրէք , աւէմէրի գանալըրըզ , վէ Ալլա-
հըն 'ինտինտէ իզհար օլունմիշ ըզ , վէ ումա-
րըմ' քի սիզլին զամիլլէրինիզտէ տախի իզհար
12 օլունմիշ ըզ : Զիրա քէնտիմիզի եինէ սիզլէ
թափիլլէ էթմէյօրըզ . ֆազաթ գապպտէ տէ-
յիլ , անճազ գահիրաէ իֆթիլաւա էտէնէրէ
պիր մուխալէֆէթինիլ օլմազ իւզըն , պիզիմ'
հազգըմըզտա սիզլէ իֆթիլաւա իչին պիր ֆո-
13 սաթ վէրիյօրըզ : Զիրա էյէր տիվանէ օլուն
իսէք , Ալլահ իչին տիր , վէ էյէր 'ազլուրըզ
14 թամ' իսէ , սիզլին իչին տիր : Զիրաքի Գիրիս-
տուրն մուհապպէթի պիզի մէճպուր էտէր
չիւնքի էյէր պիրի ճիւմէ իչին էլուր իսէ ,
պունտան թահազիզ էտէրիզ քի ճիւմէսի
15 էլուր , Վէ Օ ճիւմէսին եօլունա էլուր ,
թա քի եաշայաշար աթըզ քէնտիլլէրի ի-
չին տէյիլ , անճազ քէնտիլլէրին օլունա էօ-
16 լէն վէ գըյամ էտէն իչին եաշայաշար . Շէթ-
լէ քի պունտան պէյլէ պիզ հիւ պիր քիմնէ-
յի թէն ճիսէթիլլէ թանըմայըզ , հաթթա
Գիրիստուր թէն ճիսէթիլլէ թանըմազ իսէ տէ'
17 շիմտի աթըզ թանըմայըզ : Իմտի էյէր պիր
քիմնէ Գիրիստուր իսէ , եէնի մախլուզ տըր .
էքի շէյլէր կէտի , իլթէ հէր շէյ եէնի օլ-
18 տու : Լաքին հէր շէյ' քէնտիլլէ պիզի Յի-
սուս Գիրիստուրն վաշըթաթըյլէ սուլհ էտէն
վէ պիզլէ միւսալէհէնին խըմէթիլլէր վէրէն
19 Ալլահ թարաֆըրտան տըր . Ետ'իս Ալլահ
սիլլէ Գիրիստուր սուլհ էթմէքտէ օլարազ'
միւսալէհէնին քըլամընը պիզլէ թէսիմ' էթ-
20 տի , Իմտի Գիրիստուրն թարաֆըրտան էլիլլէ
էտէրէք , Ալլահ պիզիմ' վաշըթամըզլէ րիճա
էտէր կիպի , Ալլահ իլէ սուլհ օլմաթմազ Գիրիս-
21 տու թարաֆըրտան եալվալըրըզ : Զիրա պիզ
անտէ Ալլահըն սալիհէրի օլալըմ' տէյիլ
կիւնաճ պիլմէյէնի պիզիմ' իչին կիւնաճ քեաթ
'աւաւ էյլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Իմոսի պիղ անշն էլէ պերապէր իշէմէքտէ
 Իքէն , Ինայէթ Ուլլահը պիհուտէ գապուլ
 էթմիշ օլմամանըղ տախի ըրծա էտէրիզ :
- 2 (Ջիրա՝ Սէնի մագպուլ վագըթտա իսթիծա.
 պէթ էթտիմ , վէ սանա խէլաս կիւնիւնտէ
 իմտտա էլլէտիմ՝ տէյիւ պույուրուր . իշթէ
 շիմտի մագպուլ վագըթ , իշթէ շիմտի խէլաս
- 3 կիւնիւ տիր :) Վէ պու խըտմէթ թէվպիի
 օլունմամաթ իշիւն՝ Տիշ պիր շէյտէ պիր կէօ .
- 4 Նէ թէօքէզ վէրմէյիզ . Ֆագաթ Տէր շէյտէ
 չօգ սապր իլէ , սըգէթէրտէ , զարուրէթէր .
- 5 տէ , մուզպագալարաա , Տարպարտա , մահ-
 պէսէրտէ , իսթիլարտա , զահմէթէր վէ
- 6 ուզուտուզլըզ իլէ , եէմէքսիղէքտէ , Փաքլէք
 վէ Իլմ վէ թէէնի իլէ , լուծֆ իլէ , Իուհ
 իւլ Գուտա իլէ , ըի՛տուրզ մուհապէթ իլէ ,
- 7 Հագիդաթ քէլամը վէ Ալլահըն գուվէթիլէ .
 սաղտան վէ սօլտան սալահ սիլահլարըյէ .
- 8 Իզգէթ վէ զիլլէթ իլէ , պէանամի վէ Նիքնա .
- 9 Ժի իլէ , տօղու իքէն մուգիլէր կիպի , Մա-
 լիւմ իքէն նամալիւմ կիպի , վէֆաթ էտէն-
 լէր կիպի՝ տմմա իշթէ եաշպօրըզ , թէ՛տիպ
 օլունուպ տա՝ էօրիւրիւլէյէն քիմնէլէր .
- 10 Մահզոււն օլուպ տա՝ տա՛իմմա մէտուր քիմնէ-
 լէր , Ֆուգարա օլուպ՝ վէ լաքին Նիլէլէրի
 զէնկին էտէն քիմնէլէր , Տիշ պիր շէյի օլ-
 մայըպ տա Տէր շէյէ մայիք օլաւար կիպի
 օլուպ՝ քէնտիսիզի Ալլահըն խատէմէսի կիպի
- 11 կէօթէրիքիլ . Էյ Գօրընթօլըլար , ազըմըզ
 սիզէ աշըմըշ , գապիսիզ տախի վասի՝ օլ-
- 12 մուշ տըր : Պիզտէ սըգըմըշ օլմայըպ , անծագ
 քէնտի տէրուհինիզէ սըգըմըշ սընըզ : (Վ.վ
 լաւամմա կիպի սէօյլէրիմ ,) պոււնա մուգապիլ
 սիզ տախի վասի՝ օլունըզ .
- 14 Ղայր ի միւմին իլէ նահէմվար պիր պոյուն-
 տըրըզ կիրմէյինիլ . զիրա ֆըսզ իլէ սալա-
 հըն Նէ՝ իշթիրագը վար , վէ գուլմէթ իլէ
- 15 նուրըն Նէ՝ միւշարէթէթի վար . Վէ Պէլիսլ
 իլէ քրիտտուրն Նէ՝ մուվաֆաթաթը՝ եախօա
 զայր ի միւմին իլէ միւմինն Նէ՝ Տիսսէսի
- 16 վար . Վէ փութլար իլէ Ալլահըն Տէքէլէնին
 Նէ՝ միւնտէպէթի վար . զիրա սիզ հայլ օլան
 Ալլահըն Տէքէլէ սինիլ . Նիթէքիմ Ալլահ՝ Ան.
 լէրտէ սաքին օլուպ արալարընտա կէզէճէյիմ ,
 վէ պէն անլէրին Ալլահըն օլաճաղըմ , անլէր
 տախի գալմըմ օլաճագ տըր՝ տէյիւ պույուր .
- 17 տու : Պոււնուն իշիւն Բապա՝ Անլէրին արա-
 սընտան չըգըպ , միւֆարագաթ էաինիլ , նա-
 փաք շէյէ տօղունմայընը՝ տէյիւ պույուրուր .
- 18 Վէ Ենէ Տէր շէյէ գաաիր Բապա՝ Պէն տախի
 սիզէ գապուլ էտիպ՝ սէզէ փէտէր օլաճաղըմ ,

սիզ տախի պանա օղուլար վէ գըլար օլա-
 ճագ սընըզ՝ տէյիւ պույուրուր :

ՊԱՊ 7

- 1 Իմոսի , էյ սէվկիւլէլէր , պու վա՛տլէրիսիզ
 վար իքէն , քէնտիսիզի Տէսէտին վէ բուհըն
 Տէր Նէ՛վ մուրտարըղընտան թաթ Տիր էտէ-
 րէք , Ալլահ գօրգուսըյէ գուտսիլէթի իք-
 մալ էտէլիմ :
- 2 Պիզի գապուլ էտինիլ . քիմնէյէ հագգ-
 սըլըզ էթմէտիք . քիմնէյի իֆտաա էթմէտիք ,
- 3 քիմնէյէ զաար էթմէտիք , Ալլահիլիզտէ
 Տիւքմ իշիւն սէօյլէմէյօրըմ , զիրա սիզին իլէ
 պէրապէր էօլմէք վէ պէրապէր եաշամագ իւզ-
 րէ գապլէրիզտէ սինիլ՝ տէյիւ մուգաաաա :
- 4 մա սէօյլէտիմ : Հագգընըզտա Տէտարէթիմ չօգ
 տըր . սիզին իշիւն իֆթիլարըմ չօգ տըր .
 թէսէլլի իլէ մէմլու իմ , Տիւքմ մուզպագա-
 մըգաա սիւրուրմ զայիլէթ ֆէրափան տըր :
- 5 Ձիւնքի Մագէտօնիպա կէլիլիսիզտէ , վիւ-
 ճուտիսիլ Տիշ պիր բահաթ պուլմաթ . աը-
 շարըտան զալլալար՝ ինլիտէն գօրգուլար օ-
 լարագ , Տէր թարաֆտան մուզպագա շէքէր
- 6 իտիք : Վէ լաքին միւթէվալըլէրի թէսլլէյէ
 էտէն Ալլահ թիթօսըն վիւսուլըյէ պիզի միւ-
- 7 թէսէլլի գըլար : Վէ եալընըզ անըն վիւսու-
 լըյէ տէյիլ , անծագ անըն սիզտէն տօլըյը
 միւթէսէլլի օլուրը թէսլլէ իլէ տախի Դա-
 բուր օլուք . չիւնքի պիզի իշթիյագընըզ վէ
 ֆիզանընըզ , վէ պէնիմ իշիւն օլան զայրէ-
 թ ինիզի իսպար էլլէմէսիլէ պէն զիյաաէ մէս .
- 8 բուր օլուրմ : Ձիրա էյրա սիզի մէքթուպ իլէ
 մահզոււն էթտիմ իսէ , Տէր Նէ գաաար փէ-
 շիման օլուրմ իսէ տէ՝ շէթի փէշիման տէյիլ
 իմ . զիրա կէօրիւրիմ՝ քի օլ մէքթուպ ազ
 պիր միւտտէթ իշիւն իսէ տէ՝ սիզի մահզոււն
- 9 էլլէտի : Ֆագաթ շիմտի մահզոււն օլուրընըզ
 իշիւն տէյիլ , անծագ մահզոււն օլմանըզ մու-
 ճիպ ի թէվլէ օլուրը իշիւն մէսուր իմ . զի-
 րա Ալլահըն Էրաթիլէ կէօրէ մահզոււն օլար-
 նըզ . թա քի պիզտէն պիր վէճճլէ պիր գա-
- 10 րա կէօրմէյէսինիլ , Ձիւնքի Ալլահըն Էր-
 րաթիլէ կէօրէ օլան հիւզն՝ մուճիպ ի խէլաս օ-
 լան վէ փէշիման օլունմայաճագ թէվլէ հա-
 սըլ էտէր . տմմա տիւնտանըն հիւզիւ էօ-
- 11 լիւմ հաար էտէր : Ձիրա իշթէ Տէման պու-
 Ալլահըն Էրաթիլէ կէօրէ մահզոււն օլմանըզ
 սիզտէ Նէ գաաար Տէհա , Նէ գաաար իթի-
 զար , Նէ գաաար զալլապ , Նէ գաաար խալֆի,
 Նէ գաաար իշթիյագ , Նէ գաաար զայրէթ ,
 Նէ գաաար ինիլիզամ հաար էթտի . Տէր
 վէճճլէ քէնտիսիզի պու խուսուսաա փաք
- 12 կէօթէրաինիլ : Իմոսի սիզէ եաղըմ՝ օլ

- հազարազրկել իշխան իշխան, իստիստ օլ հազարազրկել կեօրէն իշխան օլմայրապ, Ալլահն հուզուրնտա պիզիմ սիզտէն տօլայր հիմնէթի :
- 13 միզին սիզէ իզհար օլունմ սը իշխան իտի : Պուսէպէպտէն սիզին թէսէլլինիզտէն տօլայր միւթէսէլլի օլտուգ : վէ թիթօսըն մէսէրրէթի իւզէրինէ տահա զիյատէ մէսրուր օլտուգ : չիւնքի անըն բուհը ծիւմէնիզ վառթապըլլէ :
- 14 իսթիրահաթ էլլէտի : Ձիրա անա սիզին իշխան պիր վէճէլէ իթիթիտար էթտիմ իսէ, մահնապ օլմտարմ, ֆագաթ սիզէ հէր չէլի տօղբուսէյլէտիյիմիզ միսիլլիւ, պիզիմ թիթօսըն նէզտիստէ էթտիյիմիզ իթիթիտար տալի տօղբուսէլլիւ :
- 15 բուս պուլունտու : վէ օ՝ ծիւմէնիզին իթա'աթիւր, ետ'նի քէնտիսի նառըլ գօրգու վէ թիթիթէմէ իւզ գապուլ էթտիյիմիզ իսթրէնա կէթիթիթիստէ, սիզէ օլան մուհապպէթի :
- 16 իզտիյատ պուլուրթ : իմտի հէր չէլտէ սիզէ իթիթիտարմ օլտըլլէ իշխան մէսրուր րմ :

ՊԱՊ 8

- 1 իմտի, էլ պիրատերլէր, Ալլահն Մագէտօնիա քիլիսէլէրինէ իհսան էթտիյի 'նայէ :
- 2 թի սիզէ իթատէ էտէրիզ : Ձիւնքի 'աղիմ' մուզայագա թէճիւպէսիստէ քէտէթ ի մէսերթիթիլի պուլունտա շիտէթ ի ֆագրէրի զանի ծէսէրալիքլէրինին թէզալլիւտիստէ պա :
- 3 իս օլտու : Ձիրա չէհատէթ էտէրիմ քի գուտրէթիթիթիննէ, վէ գուտրէթիթիթիստէն զի :
- 4 յատէ հիւսն ի իրատէթիլէ օլտարա, Չօգ նիյալար իլէ պու իհսանիար վէ մուզատտէսլէր իշխան օլան խըտմէթիստէ իշթիթիարընը գա :
- 5 պուլ էթմէմիզի բիճա էթտիլէր : վէ մէմուլ էթտիյիմիզ տէրէճէտէ տէլլի, անճագ քէնտի քէնտիլէրինի էվիլլա Րապպա, վէ հէմ տէ Ալլահն իրատէթիլլէ պիզէ տալի թէսիլմ :
- 6 էթտիլէր : Հաթթա անգտէմէն պաշտարըլ օլտըլ միսիլլիւ պու իհսանը տալի սիզտէ իքմալ էթմէսինի թիթօստան բիճա էթտիլէ :
- 7 Լաքին հէր խուսուստա, իմանտա վէ քէլամ տա վէ իլման վէ հէր նէվ՝ ճէհտտէ վէ սիզտէն պիզէ օլան մուհապպէթտէ իզտիյատ պուլտըլլէր իսիլլիւ՝ պու 'նայէթիստէ տա :
- 8 իի իզտիյատ իւզրէ օլտարըլ, էմր էտէր կիպի տէլլի, անճագ զպիլլէրին ճէհտի սէպէպիլլէ վէ սիզին խուլուսը մուհապպէթիսիզի :
- 9 թէճիւպէ էթմէք իւզրէ սէյլէյորըմ : Ձիրա Րապպալըլ Յիսուս ֆրիտտօրն 'նայէթիստէ պիլլիսիսինիզ, քի զէնկին իքէն սիզին իշխան ֆագրի օլտու, թա քի սիզ անըն ֆագրիլլիլ իլէ զէնկին օլտարըլ : վէ պու խուսուստա թէլլիմ վէրիյորըմ, զիրա պու սիզէ ֆա'իտէլի տր քի կէլէն սէնէտէն պէրնա էալընըլ :

- իճրասընա տէլլի, անճագ միւրտա էթմէլէ :
- 11 տալի ագտէմէն պաշտարըլ սընըլ : Շիմտի իսէ իճրասընը իքմալ էտինիզ : չէյլէ քի միւրտա էթմէլլիլէ չէվգ պուլունտըլ միսիլլիւ, էլտէ օլտըլլէնա կէօրէ իքմալ տալի օլա :
- 12 Ձիրա էլէր էվիլլա չէվգ վար իսէ՝ պիր տաէմին էլլինտէ օլմտարըլնա կէօրէ տէլլի, անճագ օլտըլլէնա կէօրէ վէրմէ մազպուլ տր :
- 13 Ձիրա ֆա'ա' զպիլլէրէ բահաթ, վէ սիզէ սըզլէթ օլմտար տէլլի, անճագ միւսալլաթ :
- 14 թարիգիլլէ, Շիմտիլի վազթմտա սիզին ֆագլունըլ անլէրին նօգտանը, անլէրին ֆագլալ տալի պէ Լաքին սիզին նօգտանըլ իշխան :
- 15 օլմտար տր : թա քի՝ Չօգ Դէլլէրէնէ արթմտար, վէ ազ Դէլլէրէնէ էթիլլէտի՝ տէլլի մուհարէր օլտըլլէ իւզրէ միւսալլաթ օլա :
- 16 Լաքին սիզին իշխան պու ճէհտի թիթօսըն գալպինէ իլգա էտէն Ալլահն չիւքր օլտու :
- 17 Ձիրա բիճայր գապուլ էլլէտիյիստէն մա'տա՝ զիյատէ զպիլլէթի հասէպիլլէ քէնտի իրատէ :
- 18 թիլլէ թարաֆընըլտ 'աղիթիթ էթտի : վէ ծիւմէն քիլիսէլէր արասընտա պէշարէթտէ մէմուհ, վէ պուլունտան ֆագլալ Րապպա 'իլգէթի վէ սիզին չէվգըլլ իշխան խըտմէթ էլ :
- 19 լէտիյիմիզ իհսանը կէթիլլաթէք իւզրէ, ֆիլիսէլէր թարաֆընտան պիզէ էօլտալ ինթիլտալ օլունան պիրատէրին անըն իլէ պէրապէր :
- 20 կէօնտէրտիք : վէ պու պապտէ իհթիլալ էտէրիզ քի՝ խըտմէթ էթտիյիմիզ պու ֆագլլ հազգընտա պիր քիմնէ պիզի թէվպիլի :
- 24 էթմէլէ : Ձիւնքի էալընըլ Րապպալ հուզուրնտա տէլլի, անճագ ինտան հուզուրնտա :
- 22 տալի ումմալ ը հապինէ գալտիստէ իլ : վէ չօգ տէֆ'ա չօգ նամուրտա պիթ թէճիւպէ զպիլլէթիլ պուլտըլլէր, վէ շիմտի տալի սիզէ օլան զիյատէ իթիթիտարնա նալի՝ տահա զիյատէ զպիլլէթիլ պուլունտան պիրատէրի :
- 23 միզի անլէր իլէ պէրապէր կէօնտէրտիք : թիթօս հազգընտա իսէ, պէնիմ չէրիքիմ վէ սիզին իշխան էմէքտալըլ տր : պիրատէրլէրիմիլ իսէ քիլիսէլէրին միւրտէլլէրի վէ ֆրիս :
- 24 տօսըն շանը տրլար : իմտի սիզին մուհապպէթիսիզին, վէ պիզիմ սիզին հազգընըլտա օլան իթիթիտարըլլէնա պուրհանըլ անլէրէ վէ քիլիսէլէրին հուզուրնտա պէլան էալինիզ :

ՊԱՊ 9

- 1 Ձիրա մուզատտէպէր իշխան օլանճագ 'ի'անէ խուսուստանտա սիզէ էաղմազըլլըմա հաճէթ :
- 2 Եօգ տր : Ձիւնքի չէվգըլլըլ պիլլիլմ, վէ պու պապտէ Ալլալիս կէլէն սէնէտէն պէրու հազըր տր՝ տէլլի Մագէտօնիալլարա սի :

* Ետա . խըտմէթ :

զին իչին ի ֆիթիսար էտիյորըմ, վէ թարա-
ֆրնըզտան օլան զայրէթ էքսերնն թէշվիգ
3 էյլէմիշ տիր, Լաքին պիզիմ՝ հազգընըզտա
օլան ի ֆիթիսարըմըզ պու խուսուստա պիհու-
տէ օլմայըզ, տէտիյիմ կիպի հազըր պու-
լունմանըզ իչին պիրատէրէրի կէսնատերիմ.
4 Օլմայա քի Մագէտօնիալըւար պէնիմ իլէ
պերապեր կէլիպ տէ սիգն հազըրլանմամըշ
պուլարզըլարը թագաւորտէ, պիզ (տէմէյէլիմ
սիգ) պու ի'թիմատ իլէ օլան ի ֆիթիսարտա
5 մոհճուպ օլալմ: Իմտի պիրատէրէրէ բիճա
էթ մէյի մուգթիպի կէօրտիմ՝ քի էվիլէ նէզ-
տիսիլէ կիսիպ՝ սիգին մուգտատէմն իկպար
օլունտն պերէքէթիսիպի թէհէյէ էյլէյէր,
շէյլէ քի թամա՝ սուրէթիլէ տէյիլ՝ անճագ
6 պերէքէթ սուրէթիլէ հազըր օլունն: Եունու
թէրի՝ քի զըլվէթէն էքէն գըլվէթէն պիշէր,
7 վէ պերէքէթէն էքէն պերէքէթէն պիշէր, շէր
քէս հիւզն վէ եա մէճպուրիլէթէն տէյիլ,
անճագ գալպիսն նիլէթիսն կէօրէ Վէր-իւ.
զիրա Ալլահ ճան ու կէօնիլտէն վէրէնի սէ-
8 վէր: Վէ Ալլահ սիգէ հէր ինայէթի թէգէիտ
էթ մէյէ գատիր տիր, թա քի հէր վագըթ-
տա հէր շէյտէ քէմալ ի իթիֆանըզ օլուպ՝
հէր 'ամէլ ի խոյրտա իզտիյատ պուլասընըզ,
9 Նիթէքիմ՝ թէվիլ՝ էտիպ ֆուգարայա վէր-
տի, սալահ իլ էլ էպտա պոգի տիր՝ տէյիլ
10 մուհարէր տիր: Վէ էքիսիլէ թօխում վէ
թա՝ամ իչին էքմէք իհանն էտէն՝ սիգէ թօ-
խում իհանն վէ թէքսիր էտիպ՝ սալահընըզն
11 մահալաթընը թէգէիտ էյլէյէ. թա քի պի-
զիմ վարթամըզլէ Ալլահա շիւքրի մուճիպ
օլուն հէր ճէմէրտիլէ իչին հէր շէյտէ զանի
12 օլալընըզ: Չիրա պու իլտմէթին իտարէսի
էտընըզ մուգտատէպէրին նօգտանլարընըթէ-
մամլամայըզ, անճագ Ալլահա նիշէ շիւքրէ-
13 ռին իզտիյատընը մուճիպ օլուր: Չիւքի պու
լըտմէթին թէճրիւպտի վարթամըզլէ, ֆը-
րիստոնըն պէշարէթիսն օլան իգրարընըզն ի-
թա՝ամ իլ վէ քէնտիլէրէ վէ ճիւմէյէ օլան սէ-
խովէթ ի իշթիրալընըզ իչին Ալլահա համո
14 էտերէր: Վէ քէնտիլէր տաիսի սիգտէ օլան
Ալլահն զոյէթ 'ազիմ իհանընտան տօլայը
սիգէ իշթիրալ էտերէք, սիգին իչին տու՝ա
15 էտերէր: Իմտի Ալլահա թա՝րիֆի նագապիլ
'աթիլէտի իչին շիւքր օլունն:

ՊԱՊ 10

1 Վէ պէն ֆալթա քի արոնըզտա միւթէ-
վաղը՝ ամմա զա՝իպ իքէն սիգէ միւթէճատիր
իմ՝ ֆրիստոնըն հիլմ ու լէթաֆէթիլէ սիգէ
2 քէնտիմ՝ բիճա էտերիմ: Նիլալ էտերիմ՝ քի
էտընըզտա պուլունտընըմտա, պիլէ թէնճէ

կէղէր նագարըյլէ պագան պա՝ղը քիմէլէր
հազգընտա իճիսար էթմէք նիլէթիսն օլ-
տըղըմ ի'թիմատ իլէ ճէսուր պուլունմայըլմ:
3 Չիրա թէնտէ օլարապ կէզէր իտէք տէ
4 թէնճէ ճէնք էթմէյօրըզ: Չիւքի ճէնիլի-
զին սիւհալըն ճիմանի օլմայըզ՝ հիսալար
էրզմագ իչին Ալլահն 'ալմըյլէ գուվէթիլ
5 տիր: Վէ թէսալվալարթը վէ Ալլահ պիլ-
մէքլէք 'ալէյհիսն գալգըշան հէր էիւքսէք շէ-
յի էրզարապ, ճէմի՝ ի էքքէտըր ֆրիստոնըն
6 իթա՝ամ թէնտ էտիր էտերիլ: Սիգին իթա՝ա-
թընըզ տաիսի թէմամ օլտըղնտա, հէր ի-
թա՝ամ թըղըզտան ինթիգամ՝ ալմաղա հա-
7 զըր իլ: Սալէթ ի զահիթէյէ՝ մի պագարը-
նըզ, էյր պիր քիմէք ֆրիստոնըն իմ՝ տէ-
յէրէք քէնտիսն ի'թիմատ էտէրտէ, քէնտի-
լիլտէն շունու տա տիւշիւսիսն քի՝ քէն-
տիսի ֆրիստոնըն օլտըր կիպի, քէզալէք
8 պիլ տաիսի [ֆրիստոնըն իլ]: Չիրա իպպըն՝
խարապիլէթիսիլ իչին տէյիլ, անճագ 'իմու-
րէթիսիլ իչին պիլէ վէրալիլ հիւքիւմէթի-
միգտէն տօլայը՝ պիր ալ տահա զիյաաէ իֆ-
թիսար էտէճէք օլուր իտմ՝ տէ մահճուպ
9 օլմայաճաղըմ: Պուսա թէրի՝, թա քի մէք-
թուպար իլ սիգէ գօրգուտըր կիպի կէօրիւ-
10 մէյէլիմ: Չիրա ղէր՝ Մէքթուպարը աղըր
վէ գուվէթիլ տիր, լաքին ճէստիսն կէօ-
րիւնիլշիւ զա՝իֆ վէ քէլամը հադիր տիր՝
11 տէյօր: Պու մագուլէ քիմէ՝ պիլ զա՝իպ իքէն
մէքթուպար վարթամըյլէ քէլամտա նիճէ
իտէք, հուլուրտա 'ամէլտէ տաիսի էյլէ պու-
12 լունաճաղընըզ տիւշիւսիսն: Չիրա քէնտի-
միլ քէնտի քէնտիլէրին թա՝միլէ էտէն
պա՝ղը քիմէլէր իլէ 'ատա էթմէյէ հէմ տէ
անէրէ գըլաա էթմէյէ ճէսարէթ էթմէյիլ:
Փագաթ անէր քէնտիլէրին քէնտիլէրին իլէ
էօլիւպ, քէնտիլէրին քէնտիլէրին գըլաա
13 էթմէյիլէլէ ֆէհմ էթմէյիլէր: Լաքին պիլ
էօլիւտէն խարիճ նէսէլէր իլէ տէյիլ, ան-
ճագ Ալլահն սիգէ գատար վարթ օլմագ իւզ-
րէ՝ պիլէ թագսիմ էթտիլի գանուլն էօլ-
14 չիւսիւն կէօրէ իֆթիսար էտէճիլ: Չի-
րա սիլէ վարթ կիպի հատարիլիլ
թէճափուզ էթմէյօրըզ: չիւքի ֆրիստոնըն
պէշարէթիսն սիլէ գատար պիլէ վարթ օլ-
15 տուգ: Ղայրիլէրին էմէլէրի հազգընտա էօլ-
չիւսէն խարիճ շէյլէր իլէ իֆթիսար էթմէք-
տէ օլմայըզ՝ իմանընըզ արթաղգճա, գանու-
նըմիլ կէօրէ սիլէն իլէ զիյատէ քէպի վիւս-
'աթ էտիպ՝ պաշգատընըն գանուլնըյլէ հազըր
16 շէյլէր իչին իֆթիսար էթմէյիլէրէք, Պէշարէ-
թի սիգտէն էօթէ օլան էտերտէ վա՝ղ էթմէք
17 իւմիտիսն իլ: Վաքին իֆթիսար էտէն իպպ
18 իլէ իֆթիսար էթմէյիլ: Չիրա քէնտի քէն-

տունի թափայլէ ետէն տէյիլ, անճագ Բապպըն
թափայլէ էլ թափի քիմնէ միւս թափսէն տիր :

ՊԱՊ 11

- 1 Քեաշքի 'ազըւըզըզմա պիր ալ թէհամ
միւլ էտէ իտինիզ . վէ երնէ պանա թէհամ :
- 2 միւլ էտինիզ : Ջիրա սիզին իչիւն Ալահն
ղայրէթի իլէ զայրէթէշ իմ . չիւնքի սիզի պիր
էրէ' եա'նի Գրիստոսա փաք պաքիրէ 'ազ
- 3 էթմէք իչիւն նիշանլուտըմ : Ամմա գորգարըմ
քի' երանա քէնտի Տիլէսիլլէ Հովվայր տառաթ-
աղը միսիլլիւ , պի'պնիճի սիզին զօհնիսիզ
տախի Գրիստոսա օլան խուլուստան իֆսատ
- 4 օլուսաճագ տըր : Ջիրա էյէր պիրի կէլիպ'
պիզիմ փա'զ էթմէտիլիսիզ տիկէր պիր Յի-
սուս փա'զ էտէճէք օլուրա , եախոսա ալմա-
տըզնըզ տիկէր պիր բուհ , վէ կա գապուլ
էթմէտիլիսիզ տիկէր պիր պէշարէթ ալաճագ
իսէնիզ . պօյլէ պէնէյէ էյի թէհամմիւլ էտէր
- 5 իտինիզ : Ջիրա էն մէշուր բէսուլլէրտէն Տիլ-
է պիր 'նօգսանըմ եօգ տըր' զանն էտէրիմ : Վէ
քէլամտա ճահիլ իսէմ տէ' իլմտէ տէյիլ
իմ . վէ լաքին Տէր շէյտէ Տէր վէճճէ սիզէ
- 7 պէյան օլուսաղ : Ալահն պէշարէթիսի սի-
զէ պիլա 'իվազն թէպչիր էթտիլիսիզ' եիւ-
ճէլէնմէնիզ իչիւն քէնտիսի ալազլաթտը-
- 8 զըմաա կիւնա'ճ մը էթտիմ : Սիզին խրամէ-
թինիզ իչիւն սա'իր քիլիսէլէրտէն 'իւլիւֆէ
- 9 ալարազ տիկէրի սօյուսա . Վէ սիզին եանը-
նըլտա իքէն , միւլՏիմաճ օլուսա իտէ տէ'
քիմէյէ սըզլէթ վէրմէտիմ . զիրա Մազէա-
նիստան կէլէն պիրտաթրէր նօգսանըմ թէ-
մամլաուրըր . վէ Տէր շէյտէ սիզէ պար օլ-
մագտան քէնտիսի Տըֆլ էթտիմ վէ էտէճէ-
- 40 յիմ : Քրիստոսն Հազիգաթը պէնտէ տիր քի'
Ախայեա սէմլէրիստէ պու իֆթիխարըմտան
- 41 պէն մահրում գալմայաճաղըմ : Նի'չիւն . սի-
զի սէ'վէտիլիմ իչիւն մի տիր . Ալահ պի-
- 42 լէր : Ամմա փուրաթ տըրայնալըն փուրա-
թընը քէմէք իչիւն , վէ իֆթիխար էթտիլ-
լէրի շէյտէ պիզիմ կիպի պուլունմալարը իչիւն'
էթմէքտէ օլարըմ շէյի Տէման էտէճէյիմ :
- 43 Ջիրա պու մագուլէ քիմէլէր քեազիպ բէ-
սուլլէր օլուս' Գրիստոսն բէսուլլէրի սու-
- 44 բէթինէ կիրէն Տիլէպաղ 'ամէլէ տիր : Պու տա
'աճայիպ տէյիլ . զիրա շէյթան քէնտիսի նուր
- 45 մէլէյի սուրէթինէ կիրէր : Իմտի անըն խրտ-
մէթճիլէրի տախի սալաճ խրտմէթճիլէրի սու-
րէթինէ կիրէրլէր իտէ , պէյիլէք պիր շէյ տէ-
յիլ տիր . անլէրին 'ազըպէթի տախի 'ամէլ-
- 46 լէրինէ կէթրէ օլաճագ տըր : Թէքրաք տէրիմ ,
պէնի քիմնէ 'ազըւըզ զանն էթմէտին , վէ
Տիլ օլմաղ իտէ Տէման 'ազըւըզ կիպի պէնի

- գապուլ էտինիզ , թո քի պէն տախի պիր
- 17 ազ իֆթիխար էտէյիմ : Պու սէյլէտիլիսի
Բապպա կէթրէ տէյիլ , անճագ պու իֆթիխար
ճէտարէթիլլէ 'ազըւըզլըզտան կիպի սէյլէ-
- 18 յօրըմ : Մատէմ քի նիչէ քիմնէլէր թէն ճի-
ճէթիլլէ իֆթիխար էտէրլէր , պէն տախի իֆ-
- 19 թիխար էտէճէյիմ : Ջիրա սիզ 'ազըւըզ օլմաղ-
լէ , 'ազըւըզլըզա խօշնուտ իլէ թէհամմիւլ
- 20 էտէրսինիզ , Ջիրա էյէր պիր քիմնէ սիզի է-
սիր էտէրտէ , պիր քիմնէ մալինիզի եէրտէ ,
պիր քիմնէ 'եզրէն 'եք լէյ ալըսա , պիր քիմ-
սէ թէքէպպիւր էտէրտէ , պիր քիմնէ եւրգիւ-
- 21 իսիւզէ վուրուսա , թէհամմիւլ էտէրսինիզ ,
Թա'նիպ թաթիլիլլէ սէյլէյօրըմ , կէյա քի
պիզ զա'իֆ իտիք . ամմա պիր քիմնէնին իճ-
- 22 թիսար էթտիլի շէյտէ ('ազըւըզլըզ իլէ սէյ-
լէրիմ) պէն տախի իճթիսար էտէրիմ : Անլէր
'իպրանի' մի տիր , պէն տախի . Խարայլլէ' մի
տիր , պէն տախի . Ապրահամ նէպնտէ'ն մի
- 23 տիր , պէն տախի . Գրիստոսն խրամէթճիլ-
լէ' մի տիր , ('ազըւըզ եօգ կիպի սէյլէրիմ) պէն
տախա գիյատէ . էմէքտէ զիյատէսիլլէ , տարպ-
լարտա Հատտէն զիյատէ , մաճպէսէրտէ զի-
յատէսիլլէ , եօլիւմ Բէհիլէլէրիտէ տէֆ'աթ-
- 24 լէ պուլունըմ . Խէհուտիլլէր թարաֆընտան
պէշ քէրրէ գըրգտան պիրթը եքպիք Դէյնէ+
- 25 եէտիմ , Գամէլ իլէ իւշ տէֆ'ա տէյլլալիւմ ,
պիր տէֆ'ա թաշլանըմ , իւշ տէֆ'ա կէսի իլէ
գարայա տիւշտիւմ , պիր կիւն պիր կէճէ էն-
- 26 կիստէ գալըմ : Չօգ տէֆ'ա եօլմըզտա ,
ըմմաղլար թէհիլլէրիստէ , Հարամիլլէր թէհ-
իլլէրիստէ , միլլէթիմ թարաֆընտան թէհ-
իլլէրիստէ , թա'իֆէլէր թարաֆընտան թէհ-
իլլէրիստէ , շէհրաէ թէհիլլէրիստէ , շէօլտէ
թէհիլլէրիստէ , տէնիլտէ թէհիլլէրիստէ ,
քեազիպ պիրտաթրէր արասընտա թէհիլլէ-
- 27 լէրտէ պուլունըմ : Էմէք վէ զահմէթտէ ,
չօգ տէֆ'ա ուլոսըրըզտա , աճըզ վէ սու-
սըզլըզտա , չօգ տէֆ'ա եէմէքսիլլէրտէ , սօ-
- 28 զուգտա վէ չըփաղըզտա պուլունըմ : Խա-
րիճի շէյլէրտէն մա'տա Տէր կիւն իւզըրիմն
թէրաքիւմ էտէն ճիւմլէ քիլիսէլէրին էնտի-
- 29 շէթի տիր : Քի'մ զա'իֆլէրիստէ պէն զա'իֆ-
լէնմէմ . քի'մ սիւրէլէր տէ պէնիմ եիւրէյիմ
- 30 եանմաղ : Իֆթիխար էթմէք լաղըմ կէլէն ,
զա'իֆլէրիմ ումուրըլլէ իֆթիխար էտէրիմ :
- 31 Իլ էլ էպէտ միւսարէք' վէ Բապպըմըզ Յիսուս
Գրիստոսն փէտէրի օլան Ալահ եալան սէյ-
- 32 լէմէտիլիսի պիլլէր : Տըմըզտա Արիթաա մէլի-
յին վալիսի պէնի թաթմաղ դատըլլէ Տը-
մըզըլըզըն շէհրիսի թաթմը թաթմաղալայ
- 33 ալար . Պէն տէ փէնճէրիտէն պիր զէմպիլ իլէ
Հիսարտան աշաղը էնտիրիլպ , Էլլէրիստէն
զուրթուլըմ :

ՊԱՊ 12

- 1 Վազր'ա ի ֆիթիսար էթմէք պանա ֆա'իտէ
էթմէզ. իմա ի Բապարն բուշարընա վէ վա-
- 2 Տիւթրինէ կէլէյիմ: Քրիստոստա պիր տաէմ
պիլիւրիմ. պու տաէմ, (ճեւէտտէ՞ մի՞ պիլ-
- մէմ, եօգտա ճեւէտտէն խարի՞ճ մի՞ պիլմէմ,
Ալլահ պիլիւր,) օն տէօրթ սէնէ մուգատտէմ
- 3 Անարզըն իւշիւնճիւ կէօյէ ալընաբ: Վէ պէշյ-
- լէ պիր տաէմի պիլիւրիմ, (ճեւէտտէ՞ մի՞ ճե-
- սէտտէն խարի՞ճ մի, պիլմէմ, Ալլահ պիլիւր,)
- 4 Անարզըն ճէննէթէ ալընաբ՝ թա'պիր օլուն-
- մաղ վէ սէշյէմէսի տաէմէ ճա'իզ օլմայտ
- 5 սէօլլէր իշիթտի: Պէշյլէ պիր քիմնէ հադ-
- գընտա ի ֆիթիսար էտէճէյիմ, ամմա քէնտի
- հադգըմտա զա ֆլարըմտան զալլէր պիր շէյ
- 6 իշիւն ի ֆիթիսար էթմէյէճէյիմ: Զիրա ի ֆիթի-
- սար էթմէճէ իսթէյէճէք օլուր իսէմ տէ՝ ա-
- գըլըզ օլմայտաղըմ, չիւնքի հադիգաթը
սէշյէյէճէյիմ. լաքին պիր քիմնէ՝ պէնի կէօր-
- տիւշիւնտէն եա պէնտէն իշիթտիյի շէյտէն
- զիյառէ պանա ի'թիպար էթմէսին՝ տէյիւ
- 7 իճթիւնաղ էտէրիմ: Վէ վաճիլէրին քէօրէ-
- թիւնտէն նաշի թէքէպպիւր էթմէճէքիլիմ
իշիւն, թէնիմտէ պիր տիքէն՝ ետ'նի պէնի
- թա'ճիզ էթմէք իշիւն պիր շէյթման մէլէյի
- վէրիլտի, թաքի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ:
- 8 Պուսուռն պէնտէն տէֆի՝ հադգընտա Բապար
- 9 իւշ տէֆ'ա բիճա էթտիմ՝ իսէ տէ, Պանա՝
Պէնիմ՝ ինայէթիմ սանա քէտֆի տիր, զի-
- րա գուզվէթիմ՝ զա'իֆիլքտէ թէքմիլ օլուր՝
տէտի. Պինա'էն՝ ալէյճ իսօ խաթր իլէ զա'ի-
- լարըմտան տօլալը ի ֆիթիսար էթմէյի թէր-
- ճիճ էտէրիմ, թաքի Քրիստոսըն գուզվէթի
- 10 պէնիմ իւզէրիմաէ սաքին օլա: Պու էճտէն
- Քրիստոս իշիւն զա'իլարա, սիթմէլէրէ, զա-
- րուրէթլէրէ, թէ'տառիլէ վէ մուղայադա-
- լարա բաղի իմ. չիւնքի զա'իֆ օլարըմ զէ-
- 11 ման գուզվէթի իմ: [Ի ֆիթիսար էթմէքլէ]
'ազըլըզ օլտու՝. պէնի սիզ մէճպուր էթ-
- տիւնիզ. զիրա հիշ պիր շէյ տէյիլ իսէմ տէ,
էն մէշհուր բէսուլէրտէն պիր նօգասնըմ օլ-
- մատըլը իշիւն՝ պէն թարաֆընըզտան թափ-
- 12 սիլէ օլունմաղ իտիմ: Վազր'ա՝ ալամէթլէր,
միւ'ճիզլէր վէ գուզվէթլէ իշլէր իլէ արա-
- նիզտա բէսուլ 'ալամէթլէրի քէմալ ի սապր
- 13 իլէ իճրա օլունտու: Զիրա սիզ սա'իր քիլի-
- սէլէրտէն նէ՝ խուսուստա աշաղը գալտընըզ,
իլլա քի՝ պէն քէնտիմ սիզլէ սըգլէթ վէրմէ-
- տիմ. պու հադգըլըզը պանա՝ աֆիլ էտի-
- նիլ:
- 14 Իշթէ իւշիւնճիւ քէրէ եանընըա կէլմէ-
- յէ հազըր իմ, վէ սիզլէ սըգլէթ վէրմէյէճէ-

- յիմ. զիրա սիզտէ օլանը տէյիլ, տնճադ սի-
 - զի տարըմ. չիւնքի էվլատըն վալիտէյն ի-
 - շիւն տէյիլ, ամմա վալիտէյնին էվլատ իշիւն
 - 15 մալ ճէմ՝ էթմէսի իճապ էտէր, Վէ էյէրչի
 - պէն սիզի զիյառէ սէվտիքճէ ազ սէվիլիյօր
 - իսէմ տէ, ճանլարընըզ իշիւն ճան ու կէօ-
 - նիւտէն սարֆ էտէճէյիմ, հէմ սարֆ օլու-
 - նաճաղըմ:
 - 16 Լաքին ֆարզ էտէլիմ քի պէն սիզլէ սըգ-
 - լէթ վէրմէտիմ, անճադ ֆէննիպաղ օլմաղլէ
 - 17 սիզի հիլէ իլէ թուլթ տու՝. Սիզլէ կէօնտէրտի-
 - յիմ քիմնէլէրին պիրի վաալթաալլէ սիզտէն
 - 18 իսթիֆատէ՞ մի էթտիմ: Թիթիօսա բիճա
 - էթտիմ, վէ անըն իլէ պէրապէր օլ պիրտաէ-
 - րի կէօնտէրտիմ իսէ, 'աճէպա թիթիօ սիզ-
 - տէն իսթիֆատէ էթտի՞ մի. պիլլ հէման
 - պիր բուհտա, հէման պիր թարիգ տէ սիւլուք
 - է՞թմէտիք մի:
 - 19 Ելինէ սիզլէ թէպրիլէ ի զիմմէթ մի էտի-
 - յօրըզ՝ զանն էտէրսիւրիլ. Ալլահըն հուզը-
 - րնտա Քրիստոստա սէշյէյօրըզ. վէ ճիւմէ
 - պու շէլլէր. էյ սէվիլիւլէր, սիզլին իմա-
 - 20 բէթիլիլ իշիւն տիր. Զիրա գօրգարըմ քի
 - կէլտիլիմտէ, սիզի իսթէտիլիմ հայտէ պուլ-
 - մայտաղըմ, պէն տալի սիզլէ իսթէմէտիլի-
 - նիզ հալաէ պուլունաճաղըմ, վէ նիլալար
 - վէ հառէտէր վէ զազապ վէ միւնազա'ա վէ
 - զըյպէթ վէ դամմաղըզ վէ թէքէպպիւր վէ
 - 21 իսթիլլալ զա'լաւաճէ. Վէ ելինէ կէլտիլիմ
 - տէ, Ալլահըմ պէնի եանընըզտա թէզիլլ
 - էտէճէք, վէ մուգատտէմա կիւնաճ էթմիլ օ-
 - լուպ՝ էթտիլէրի նափաթլէք վէ զինա վէ
 - ֆիւճուրտէն թէվպէ էթմէմիլ շօգ քիմնէլէր
 - իշիւն մաճաղուն օլաճաղըմ:
- ՊԱՊ 13
- 1 Թարաֆընըզա կէլէճէյիմ պու իւշիւնճիւ
 - տէֆ'ա տըր. իքի եա իւշ շաճիտին աղը
 - 2 իլէ հէր սէօզ սապիթ գըլընաճադ քըր: Էվ-
 - վէլա սէշյէտիմ, վէ իքիւնճի տէֆ'ա հաղըր
 - էլէ՝ փէշին սէշյէյօրըմ, վէ զա'իլ օլարազ՝
 - պէն մուգատտէմա կիւնաճ էտէնլէր վէ սա-
 - 'իլլէրին ճիւմէտինէ շիմտի եազարըմ քի
 - 3 թէքար կէլտիլիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ. Զիւն-
 - քի Քրիստոսըն պէնտէ սէշյէմէսինին պիր
 - պուրհանընը աղայօրսընը. օլ տալի սիզլին
 - իշիւն զա'իֆ օլմայլըպ՝ անճադ արանըզտա
 - 4 գուզվէթլէ տիր: Զիւնքի զա'իֆիլքլէ սալպ
 - օլունտու իսէ տէ, Ալլահըն գուտէթլէլլէ եա-
 - շալօր. քէլալիք պիզ տալի անտէ զա'իֆ
 - իսէք տէ, ելինէ Ալլահըն գուտէթլէլլէ սիզլին
 - իշիւն անըն իլէ պէրապէր եաշայաճաղըզ:
 - 5 Իմանտա՞ մը սընըզ՝ տէյիւ քէնտիլիլ թէճ.

քիւսկէ Էտինիզ . քէնտինիզի իմթիհան էյլէ-
 յինիզ . Էօգսս քէնտինիզի Էտինի Յիսուս
 Քրիստոս սիգտէ պուրունարընը պիլմէ՞զ մի
 սինիզ . մէյեր քի մէրտուտ պուրունմընը օլա-
 6 սընըզ : Ամմա ումարմ քի պիզիմ մէրտուտ
 7 օլմաարըմըզ պիլէճէքսինիզ : Վէ պիր քեմ-
 թք էթմէմէնիզ իչիւն Ալլահա նէյաղ Էտէ-
 քիմ . Զէյաղ տախի պիզիմ մագպուլ կէօ-
 րիւնմէմիզ իչիւն տէյիլ , անճագ պիզ մէր-
 տուտ կիպի օլագ պիլէ . սիզին խայր իչլէմէ-
 8 նիզ իչիւն տիր : Զիրա հագիլուծա մուղա-
 յիր պիր շէյ Էտէմէյիպ , անճագ հագիլաթ
 9 իչիւն Էտէ պիլիբիզ : Զիրա պիզ զաիֆ օլուպ
 սիզ իսէ գուվլէթի օլաղընըզ զէման մէս-
 րուր իզ . վէ նէյաղըմըզ տախի սիզին քեմա-
 10 լնիզ իչիւն տիր : Պու սէպէպտէն զաիլպ

իքէն պու շէյլերի Էաղըյօրըմ , թա քի հա-
 զըր իքէն Բապլըն խարապիլէթ իչիւն տէ-
 յիլ , անճագ իմարէթ իչիւն պանս վէրաիյի
 հիւքիւմէթէ կէօրէ շիտտէթլէ մու'ամէլէ էթ-
 մէյէյիմ :

11 Նիհայէթ , էյ պիրատէրլէր , սաղ օլաղը-
 նըզ . քեմաիլ վէ միւթէսէլլի վէ հէմէֆէսար
 օլուպ սէլամէթ իւզըր օլաւնըզ . վէ մէնպա'ը
 մուհապլէթ վէ սէլամէթ օլան Ալլահ սիզին
 12 Էլէ օլաճագ տըր : Թագպիլ ի մուգատտէս
 13 իլէ Էէքտիկէրինիզի սէլամլընըզ : Ճիւմէ
 14 մուգատտէսլէր սիզէ սէլամ Էտէր : Բապլ
 Յիսուս Քրիստոսն ինայէթի վէ Ալլահն
 մուհապլէթի վէ Բուհ Քուտսըն միւ-
 շարէթէթի ճիւմէնիզ իլէ օլուան : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՂԱԼԱԹԻԱԼԸԼԱՐԱ

ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլոս , ինսան թարաֆընտան տէյիլ վէ
 ինսան վարթմասըյլէ տէյիլ . անճագ Յիսուս
 Քրիստոսն վէ անը Էմվաթտան իհնա Էտէն
 2 փետէր Ալլահն թարաֆընտան ըհաւլ օլա-
 ըագ , վէ պէնիմ իլէ պէրապէր պուրունան
 ճիւմէ պիրատէրլէր Ղալաթիա քիլիսէլէրինէ .
 3 փետէր Ալլահ թարաֆընտան , վէ փետէր-
 միզ Ալլահն իրատէթինէ կէօրէ , պու հաղըր
 Էարամաղ տիւնեատան պիզի խէլաս էթմէք
 իւզըր , կիւնահարըմըզ իչիւն քէնտինի թէս-
 լիմ էթմիլ օլան Բապլըմըզ Յիսուս Քրիստոս
 4 թարաֆընտան սիզէ ինայէթ վէ սէլամէթ
 5 օլուան : Ալլահ Էպէտ իւլ ապատ համա օլ-
 տուն : Ամին :
 6 Սիզի Քրիստոսն ինայէթինէ տա'վէթ է-

տէնտէն զայրի պիր պէշարէթէ պէյլէ սէրի-
 էն ինթիզալ էթտիլինիզէ թէ'աճիւպ Էտէ-
 7 ըիմ : Պու տախի պաշգա տէյիլ տիր , ան-
 ճագ սիզի միւլթարիպ Էտէն վէ Քրիստոսն
 պէշարէթինի թահրէֆ էթմէք իսթէյէն պիր
 8 թագըմ քիմէլէր վար տըր : Լաքին էյեր
 պիլ Էաթստ սէմատէն պիր մէլէք պիլէ պիզիմ
 սիզէ թէպչիր էթտիլիմիզ պէշարէթտէն զայ-
 9 րիսինի սիզէ թէպչիր Էտէրսէ , մէլուն օլուան :
 Մուգատտէմա տէտիլիմիզ կիպի , շիմի տա-
 խի Էինէ տէրիմ քի' Էյեր պիր քիմէ գա-
 պուլ էթտիլինիզտէն զայրի պիր պէշարէթ
 10 սիզէ թէպչիր Էտէրսէ , մէլուն օլուան : Զիրա
 շիմի տաէմէրլէրն մի , Էօգսս Ալլահն մը
 բիզասընը արարըմ , Էաթստ տաէմէրի' Էօշ-

նաւ եթմէք արդուքնոտ մի իմ. զիրա էյեր արթըգ տաէմէրի խօշոււտ էթսէ խորմ, Գրիստոսն գուլը օլմաղ իտիմ:

41 Էյ պիրատէրէր, թարաֆըմտան սիղէ թէպշիր օլունան պէշարէթին ինսանա կէօրէ օլ:

42 մատըղընը իշ'ար էտէրիմ. Զիրա պէն նէ անը ինսանտան ալարմ, նէ տէ թա'իմ օլունարմ, անճաղ Գիսուս Գրիստոսն վաճէի իլէ ալարմ:

43 Զիրա պէնիմ պիր գէման տիյանէթ ի Եհնուտիյէ տէ օլան հարէքեաթըմ' ետ'նի Ալլահն քիլիսէսինէ հատտէն զկյատէ թէ'ատտի վէ

44 անը խարապ էթմէքտէ օլարըղմը, Վէ էճատարմըն ըրվայաթընա զկյատէսիլէ զպրէթքշ օլարադ, միլէթ իմտէ պուլունան չօգ ագրաւնման զկյատէ տիյանէթ ի Եհնուտիյէ տէ

45 թէրադըր էյլէտիլիմ իշիթմիշ քինիլ: Լաւին պէն վաճէի վալիտէմին ըս'միտէն ալըրըպ' քէնտի ինայէթի վաթըմաթըլէ տա'վէթ էտէն Ալլահ, թա'իֆէլէր արաւընտա թէպշիր էթմէլիլիմ իշիւն, քէնտի Օղլընը պանա քէշֆ էթմէյի միւնասիլ կէօրտիլի վաղըթտա' տէր հալ թէնէ վէ գանա տանըլմարմ:

47 Հէմ տաիի Երուշալիմէ, պէնտէն էվլէլ ըտուլ օլանլարըն հանընա չըգմիյըպ, ֆալաթ Արապիսթանա կիթտիմ, վէ եինէ Տըմըզա 'ալտէթ էթտիմ: Պա'տէհու իւշ սէնէ սոնկրա, Պիտրոս իլէ կէօրիւշմէք իւզըն, Երուշալիմէ չըգըպ' հանընտա օն պէշ կիւն

49 մէքս էյլէտիմ: Վէ Լաբին ըտուլէրտէն Բապալըն գարնտալը Եա'գուպտան զպրիտինի կէօրմէտիմ: Վէ սիղէ Եաղմադտա օլարըղմ շէյլէր խուսուլընտա, Եալան սէօյլէմէտիլիմ Ալլա:

21 Հըն հուզըրընտա 'ալա' տըր: Պա'տէհու Սիւլ

22 ըրա իլէ Գիլիգիա սէմթէրինէ կէլտիմ, Վէ Քրիստոստա օլան Եհնուտիյէ քիլիսէլէրինէ

23 շախէն մա'րուֆ տէյիլ իտիմ. Անճադ' Պիզէ պիր գէման թէ'ատտի էտէն մուգատտէմա խարապ էթտիլի իմանը շիմտի թէպշիր էտիյօր' տէյիլ խապէր ալարադ, Հազըղմտա Ալլահա համտ էտէրէր իտի:

ՊԱՊ 2

1 Վէ օն տէօրթ սէնէ սոնկրա թիթօը տաիի պէրապէր ոլըպ' Պարնապաւս իլէ եինէ Երուշալիմէ չըգտըմ: Վէ վաճի միւնիպիւնճէ չըգտըմ, վէ անլէրէ թա'իֆէլէր պէյնիտէ վա'ղ էթմէքտէ օլարըղմ պէշարէթի պէյան էյլէտիմ. Լաբին պօշ եէրէ սէյիթմէյէյիմ, Եա'սէյիթմիշ օլմայայըմ տէյիլ տաճիպ ի թի:

3 պար օլանլարա թէնհաճէ պէյան էյլէտիմ: Լաբին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունան թիթօս Երուշալիլ իլէն, խաթն օլունմաղա մէճպուր

4 օլմատը: Պու իսէ պիղի Եսիր էթմէք իւզըն,

Քրիստոս Գիսուստա օլան հիւրիլէթ իմիղի թէճէսիւս էթմէյէ խաֆի'էն սիվիլէրէր իլէրի կիրէն քեաղիպ պիրատէրէր սէպէպիւնտէն

5 իտի: Լաբին հաղիգաթ ը պէշարէթին սիլտէ սապիթ գալմաը իլիւն, իթա'տթ էօլը իլէ անլէրի պիր սա'աթ պիլէ տինկէմէտիլ:

6 Լաբին սաճիպ ի թիթիպար 'ատտ օլունանլար հէր նէ իտիլէր իսէ' պէնճէ ֆարգ էօգ տըր. (Ալլահ ինսան խաթըրնա պաղմաղ.) զիրա սաճիպ ի թիթիպար օլանլար պանա զկյատէ

7 պիր շէյ իֆատէ էթմէտիլէր: Լաբին պիլ 'աթա խիթան ըտուլ թիստէ Պիտրոսն վաթըլէլէ 'ամիլ օլան զաթ թա'իֆէլէրտէ տաիի պէնիմ վաթըթմա իլէ 'ամիլ օլարըղն:

8 տան, Սաթմուլարա օլան պէշարէթին Պիտրոս իհալէ օլունարըլ միսիլիւ, զպրի միսիլէ թուլարա օլան պէշարէթին պանա իհալէ օլունարըլը կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն 'ինայէթի անկլամալարըլէ, պիղ թա'իֆէլէրէ, քէնտիլէր իսէ մաթիթուլարա կիթմէք

9 իւզըն, 'ամաթ ի'թիպար օլունան Եաղուպ վէ Գէֆաւ վէ Երուշալիմէ պանա վէ Պարնապաւս միւշարէքէթ իշիւն սաղ էլլէրինի վէրտի

10 լէր: Անճաղ ֆուգարայը խաթրտա թուլէմաթըլ Եսէ'ալէրէ. պէն տաիի հէման պու:

11 նուն իճրատընա հիմմէթ էյլէտիմ: Ամա Պիտրոս Անթաթիլի կէլտիլի գէման, թա'ա զիրէ միւսթաճաղգ օլարըղնտան միւզլաճէ:

12 Հէթէն անա մուգալէմէթ էթտիմ: Զիրա Եա'գուպ թարաֆըմտան պա'ղը քիմէլէր կէլմէգտէն աղտէմ, թա'իֆէլէր իլէ պերապէր թա'ամ էտէր իտի, Լաբին անլէր կէլտիլէրինտէ' էլ ի թիթան օլանլարտան գօրգա:

13 ըադ, կէրի շէթիլիպ պրըլար: Վէ սա'իլ Եհնուտիլէր տաիի անլէր իլէ պէրապէր ը'ա' տիլէր, հաթթա անլէրին ը'ա'լէրինէ Պար:

14 նապաւ տաիի ալտանտը: Լաբին պէշարէթին հաղիգաթընա կէօրէ սօղուս հարէքէթ էթմէտիլէրինի կէօրապիւմտէ, ճիւլէտիլին հուզըրընտա Պիտրոսա տէտիմ քի' էյլէր սէն Եհնուտի իլէն, Եհնուտի կիպի տէյիլ, անճաղ թա'իֆէ կիպի Եաշար իսէն, թա'իֆէլէրի Եհնուտի կիպի հարէքէթ էթմէյէ

15 նա'սըլ իճպար էտէրսին: Պիղ 'ան սաթըլ Եհնուտի օլուպ' թա'իֆէլէրտէն կիւնաճէտը օլ:

16 մայարադ, ինսան շէրի'աթ 'ամլէլէրիլէ տէյիլ, անճաղ Գիսուս Գրիստոստա օլան իման վաթըլմաթըլէ թէպրի օլունաճաղընը պիլտիլիմիլտէն, պիղ տաիի շէրի'աթ 'ամլէլէրիլէ տէյիլ, անճաղ Քրիստոստա օլան իման լէ թէպրի օլունաճաղ իւզըն, Գիսուս Գրիստոսա իման կէթիլտիլէ. զիրա շէրի'աթ 'ամլէլէրիլէ հիւ պիր պէշէր թէպրի օլունաճաղ:

17 Վէ էյեր Քրիստոսն վաթըլմաթըլէ թէպրի

օրւնմագ խթեր իբէն , պիզ քէնտիմիզ տա-
 18 կիւննաճ քեար պուլունուր իսէք . Բրիստոս
 երգաբեր շէյլերի թէքբար պինա էտէրսէմ ,
 19 քէնտիմի գապաւճաթլը կէօթէրիւրիմ : Ձիւն-
 քի պէն Ալլահա եաշամագ իւզըէ , շէրի'աթ
 20 վաարթաարյլէ շէրի'աթա էօթիւմ : Բրիս-
 տոս իլէ պէրապէր սալպ օլունտըմ : Վէ աը-
 թըգ պէն եաշամայօրըմ : անճագ Բրիստոս
 պէնտէ եաշայօր . շիմտի իսէ թէնտէ եաշա-
 տըգճա պէնի սէվէն վէ քէնտիմիքի պէնիմ
 21 իլէ եաշարըմ : Ալլահն ինտէթիւնի իպթալ
 էթմէմ : զիրա էյէր սալաճ շէրի'աթ վաար-
 թաարյլէ օլտա , Բրիստոս պիհուտէ եէրէ
 էօլմիւշ տիր :

ՊԱՊ 3

1 Էյ 'ազըւրը Ղալաթիաղըւր , Յիսուս
 Բրիստոս արանըղտոս սալպ օլունմուշ կիպի
 կէօզլէրինիկին էօնիւնտէ րէամ օլունմուշ ի-
 2 քէն , [օիլի հազիգաթա իթա'աթ էթմէք-
 տէն] քի'մ իղլալ էթտի : Սիլտէն հաղընըզ
 պունուտնկիւմագ իսթէրիմ : Բուհը շէրի'աթ
 'ամէլէրիլէ մի , եօգսա իմա'ն իսթիմա'ը իլէ
 3 մի ալաւընը : Պու գաատար 'ազըւրը մը սը-
 նըզ , Բուհ իլէ պաշլամըշ իբէն , շիմտի թէ'ն
 4 իլէ մի իսթիմա'մ պուլունըսընը : Պու գաատար
 շէյլէրի պիհուտէ եէրէ'մ մի շէքտինիզ , էյէր
 5 Ֆիլվաղը' պիհուտէ եէրէ իսէ : Իմտի սիղէ
 Բուհը իհսան էտիպ' արանըղտա միւ'ծիղէլէր
 իծրա էտէն' շէրի'աթ 'ամէլէրիլէ իլէ մի , եօգ-
 6 սա իմա'ն իսթիմա'ը իլէ մի ետէր : Նիթէ-
 քիմ' Ապրահամ Ալլահս իման էթտի , վէ
 7 անա սալաճ 'աոտ օլունտու : Հալ պէջլէ
 իբէն' իմանտան օլանլարն Ապրահամին էվ-
 8 լաոր օլաբըլարնը պիլինիզ , վէ թա'իֆէ-
 լէրի իման իլէ Ալլահն թէպրի էտէճէլինի
 Բիթապ էվվէլա պիլտիլինտէն , Ապրահամա'
 9 տէյիւ մուգատտէմա թէպչիլէր էյլէտի : Իմտի
 էճ ի իման օլանլար միւ'մին Ապրահամ իլէ
 10 պէրապէր մի'պարէթլէնիլլէր : Ձիւնքի էճ ի
 ա'մալը ըլլէրի'աթ օլանլարն ճիւմէսի լա'նէթ
 ալթընտա տըրլար . զիրա' Շէրի'աթ քիթա-
 պնտա պիլ ճիւմէ մուհարբէր օլան շէյլէրի
 իծրա էթմէքտէ հէր տէվամ' էթմէլէն քիմնէ
 11 մէլուն օլուն' տէյիւ մուհարբէր տիր : վէ
 'ինտ Ալլահ Տիշ պիր քիմնէնի շէրի'աթ իլէ
 թէպրի օլունմաաղը տէրքեար տըր , չիւնքի'
 12 Սալիհ իման իլէ եաշայաճագ տըր : Շէրի'աթ
 իսէ իման թարիգիլէ օլմայըզ , անճագ' էլ-
 Բիթ իծրա էտէն ատէմ անլէր իլէ եաշայա-

13 ճագ տըր : Բրիստոս պիլիմ' իլիւն մէլուն օ-
 լուն' պիլի շէրի'աթն լա'նէթինտէն իսէլա
 էյլէտի . (զիրա' Ալլահ իւզլէրինտէ հէր տըր-
 լան մէլուն տըր' տէյիւ մուհարբէր տիր .)
 14 Թա քի Ապրահամա' Բիթա' օլան պէրէթթ
 Յիսուս Բրիստոսա թա'իֆէլէր վաար օլուն'
 իման վաարթաարյլէ Բուհն վա'տընա նո'իլ
 15 օլալըմ : Էյ պիրաաթըլէր , ինտնճա սէջ-
 լէյօրըմ : Թաատըգ օլունմուշ 'աշալ վէլէվ
 ինտան պիլէ օլտա , պիր քիմնէ իպթալ եա-
 16 խոտ իւզլէրինէ 'իլալէ էթմէզ : Իմտի վա'ալէր
 Ապրահամա' վէ տնըն նէպլինէ օլունտըլար .
 քէսթէթ իլիւն 'եօլլէր կիպի' վէ անըն նէպ-
 լէրինէ տէմէյիպ' անճագ Ֆէտր իլիւն 'եօլլէր
 կիպի' վէ սէնին նէպլինէ Դէյօր , պու տաիսի
 17 Բրիստոս տըր : Լաբին տէրիմ' քի' տէօրթ
 էիւզ օթուզ սէնէ սօնկրա վէրիլէն շէրի'աթ ,
 վա'տը իպթալ էթմէք իւզլէ , Ալլահ թարա-
 քնտան Բրիստոսա էվվէլտէն թաատըգ
 18 օլունմուշ օլան 'աշալ նէսի էտէմէզ : Ձի-
 րա էյէր միւրաա շէրի'աթտան իսէ , արթըգ
 վա'տտէն տէյիլ տիր . հալ պու քի Ալլահ
 անը Ապրահամա' վա'տ թարիգիլէ իհսան
 էյլէտի :
 19 Էյլէ իսէ շէրի'աթ նէ' իլիւն տիր . հազ-
 գընտա վա'տ օլունտն նէպլ զուհուր էտին-
 ճէլտէք , թէնմուլաթա սէպպինտէն 'իլա-
 վէ օլունուպ' մէլէրէրին վաարթաարյլէ պիր
 միլանճընն եէտիլլէ թէրթիպ օլունտու :
 20 Լաբին միլանճը պիր Բաթ' իլիւն օլմազ ,
 21 Փաղաթ Ալլահ պիր տիր : Իմտի շէրի'աթ
 Ալլահն վա'տլէրինէ մուխալթ'ֆ մի տիր . հա-
 շա . զիրա էյէր հայաթ վէրմէլէ միւզթէտիր
 օլան շէրի'աթ վէրիլմիշ օլտա իտի , հազի-
 22 գաթէն սալաճ շէրի'աթտան օլուր իտի : Լա-
 քին վա'ա Յիսուս Բրիստոսա օլան իման իլէ
 միւ'մինլէրէ ի'թա օլունմաաղ իլիւն , Բիթապ
 23 ճիւմէսինի կիւննաճ ալթընա գափաալ : վէ
 իման կէմէղտէն էվվէլ' միւնքէլիֆ օլաճագ
 իման իլիւն շէրի'աթ ալթընտա գափաալըշ
 24 օլաւագ , մաճփուզ գալաթ : Էլ հաարլ շէ-
 րի'աթ Բրիստոսա Կիթիթ' իլիւն պիլիմ' միւ-
 'ետտիպլիմիզ օլտա , թա քի իմանտան թէպ-
 25 ռի օլունալըմ : Լաբին իման կէմիլ օլաբը-
 տան սօնկրա արթըգ մու'էտտիպ ալթընտա
 26 տէյիլ իզ : Ձիրա Բրիստոս Յիսուսա օլան
 իման վաարթաարյլէ , ճիւմէնիզ Ալլահն
 27 էվաաղ տընըզ : Ձիրա սիղին ճիւմէնիզ քի
 Բրիստոսա վաթթիլ օլունտընը , Բրիստոս
 28 կիլինմիշ սինիզ , նէ Եհհուտի , նէ տէ Եու-
 նանի վար , նէ գուլ , նէ տէ հիւրը վար , նէ
 էրքէք նէ տէ տիլի վար , չիւնքի ճիւմէնիզ
 29 Բրիստոս Յիսուսաա պիր սինիզ : վէ էյէր
 սիլ Բրիստոսն իսննիզ , պու էճտէն Ապրա-

համըն նեպի վէ վա'տ միւճիպինճէ վարիսէր սինիլ :

ՊԱՊ 4

- 4 Լաքին տէրիմ քի՝ վարիս սապի օլտըգճա ,
 5 հեր շէյին սահիպի իսէ տէ , գուլտան հիշ
 6 պիր ֆարգը օլմայըպ , փէտէրինին թա'նին
 7 էթաիլի վազթա տէկին , վառիլէր վէ քէթ-
 8 խիւտալար ալթընտա ալը : Քէզալէք պիզ
 9 տախի սապի պուլունտըղմըզ վազթի , ախն-
 10 էանըն էրքեսնը ալթընտա գուլլըգտա իտիք :
 11 Լաքին վազթըն թէմամիլիթի օլունճա , Ալ-
 12 Լաճ քէնտի Օղլընը գարըտան տօղմուշ վէ
 13 շէրի'աթ թաճթընա կիրմիշ օլարագ՝ իրապ
 14 էլլէտի , թա քի թէպէննիլէ նա'իլ օլմամըզ
 15 իշին , շէրի'աթ թաճթընտա օլունլարը խէ-
 16 լա տէտէ : Վէ օղլուլար օլտըղմըզտան Ալլաճ
 17 սիզին գալլէրինիզէ քէնտի Օղլընըն՝ Ապպա ,
 18 փէտէր՝ նիտա էաէն բուճընը իրապ էլլէտի :
 19 Իմաի ալթըզ գուլ տէկիլ , անճագ օղլու
 20 ալը . վէ էլլէր օղլու խէն , ֆերիտտըն վա-
 21 ալթալը թա'նի տախի Ալլաճըն վարիսի սին :
 22 Լաքին օլ գէման Ալլաճը պիլմէզ իքէն՝ գա-
 23 թէն լիւճ օլմայանլարա գուլլըզ էտէր իտի-
 24 նիլ : Շիմաի խէ սիզ Ալլաճը պիլմիշ , վէ
 25 պախուտա Ալլաճ թարաֆընտան պիլինմիշ
 26 իքէն՝ նա'ալ շօլ գա'իֆ վէ ֆազիր էրքես-
 27 նա թէքրար գուլլըզ էթմէք իսթէյէրէք , ան-
 28 լէրէ բիւճա՝ էտէրսինիլ : Կիւնլէր վէ պլար
 29 վէ վազըլլար վէ սէնէլէրէ ըի'այէթ էտէրսի-
 30 նիլ : Սիզին իշին գօրգարըմ՝ քի ուզլունըզ
 31 տա չէքարիլմ՝ էմէք պիճուտէ կիտէճէք տիր :
 32 Էյ պիրատէրլէր , սիզէ բիճա էաէրիմ ,
 33 պէնիմ կիպի օլունըզ , զիրա պէն տախի սի-
 34 զին կիպի օլունմ : սիզ պանա պիր վէճէլէ
 35 զատը էթմէտինիլ : Մա'իւմինիլ տիր քի
 36 իլք տէֆ'ա սիզէ թէն գա'իֆիլիլ իլէ պէշա-
 37 ռէթի թէպշիր էլլէտիմ : Սիզ տախի թէնիմ
 38 տէ օլան թէճըրպէմի թաճիլը վէ անաէն
 39 իքրաճ էթմէյիլ՝ պիլմէք պէնի Ալլաճըն պիր
 40 մէլէյի կիպի , վէ ֆերիտտա Յիսուս կիպի գա-
 41 պուլ էթմտինիլ : Իմաի սիզին միւպարէք-
 42 լիլինիլ նէ՝ իտի . զիրա սիզին իշին շէհա-
 43 տէթ էտէրիմ քի միւմին օլապըտը , կէօզ-
 44 լէրինիլ չէքարըպ պանա վէրիլ իտինիլ : Իմ
 45 տի սիզէ հազիգաթըն սեյլէտիլիմ իշին
 46 տիւլմէնինիլ՝ մի օլունմ : Սիզին զայրէ-
 47 թինիլ չէքիյօրլար իսէ տէ , խայր իշին օլ-
 48 մայըպ՝ անճագ սիզ քէնտիլէրին զայրէթինի
 49 չէքէսինիլ տէկիլ՝ սիզի թէֆիլիլ էթմէք իս-
 50 թէրլէր : Ամմա էյի շէյի զայրէթէշ օլմագ
 51 էալընըզ էանընըտա պուլունտըղմ՝ վազթի
 52 տէկիլ , անճագ հեր վազթի էյի տիր : Էյ

չօճուգլարմ , ֆերիտտա սիզէ սուրէթ փէ-
 20 զիր օլունճայտաէկին , սիզին իշին էինէ
 21 ալը չէքմէքտէ օլարագ , Շիմաի էանընըզ
 22 տա պուլունմագ վէ սէսիմի տէյիշտիլմէք իս-
 23 թէր իտիմ , զիրա սիզին հազգընըտա շիւպ-
 24 չէտէ իմ :

- 25 Էյ շէրի'աթ թաճթընտա օլմագ իսթէ-
 26 յէնլէր , պանա սեյլէյինիլ , շէրի'աթը
 27 տինիլմէ՞ մի սինիլ : Զիրա Ապրահամին իքի
 28 օղլու վար իտի , պիրի ճարիլէտէն վէ տիկէ-
 29 ըի հիւրրէտէն՝ տէկիլ մուհարրէր տիր : Լա-
 30 քին ճարիլէտէն օլան՝ թէն ճիճէթիլլէ , հիւր-
 31 ըի տէն օլան իսէ՝ վա'տ իլէ տօղտա : Վէ գու-
 32 շէյլէր բէմէ թարիգիլլէ թէֆիսի օլունուր ,
 33 զիրա պունլար շօլ իքի՝ ահա տըր քի պիրի
 34 թուր ի Սինաուտան օլունպ՝ օլ տախի գուլլըզ
 35 իշին տօղլուրան Հաճար տըր : Զիրա Հաճար
 36 Արապիսթանտա պուլունտան թուր ի Սինա
 37 օլունպ՝ շիմաիքի Երուշալիմ միւշապիճ տիր ,
 38 վէ քէնտի էվաալը իլէ պէրապէր գուլլըզ
 39 էտիյօր : Ամմա ճիւմէնիզին վալլէտէսի օլան
 40 Եօգարըքի Երուշալիմ հիւրրէ տիր : Զիրա՝
 41 Էյ տօղլումայան՝ ագիր , սէն շատ օլ , էյ
 42 ալը չէքմէմիշ օլան , պիլէնտ ավազ իլէ
 43 նիտա էլլէ , զիրա մէթրուքէնին էվաալը գէվ-
 44 ճի օլանըն էվաալընտան զիյաաէ օլաճագ
 45 տըր՝ տէկիլ մուհարրէր տիր :
 46 Իմաի պիզ , էյ պիրատէրլէր , Խաճա մի-
 47 սիլիւ վա'տ էվաալը իլ : Լաքին օլ գէման
 48 թէն ճիճէթիլլէ տօղան՝ բուճ ճիճէթիլլէ
 49 տօղանա թէ'աաաի էթմիլի միսիլիւ , շիմաի
 50 տախի պէյլէ տիր : Լաքին ֆիլթապ նէ՞
 51 պուլլուրէր . ճարիլէ իլէ օղլընը իքրաճ էլլէ ,
 52 զիրա ճարիլէնին օղլու հիւրրէնին օղլու իլէ
 53 պէրապէր միրաա ալմայաճագ տըր : Վէլ
 54 հաալը , պիրատէրլէր , պիզ ճարիլէնին տէ-
 55 յիլ , անճագ հիւրրէնին էվաալը իլ :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմաի ֆերիտտըն պիզէ իհասն էթմիլի
 2 հիւրրիլէթաէ սապիթ գաաէմ օլունըզ , վէ
 3 թէքրար գուլլըզ պոյունտըղմա կիրիֆիթար
 4 օլմայընըզ : Իշթէ պէն ֆալլուս սիզէ սեյլէ-
 5 ըրիմ քի՝ Էյլէր խաթն օլունուրաալը , ֆերի-
 6 տա սիզէ պիր ֆա'իտէ էթմէզ : Վէ հեր պիր
 7 խաթն օլունան տաէմէ՝ պիլթիւն շէրի'աթը
 8 իճրա էթմէյէ պօրճը օլտըղմա էինէ շէհա-
 9 տէթ էտէրիմ : Սիզ քի շէրի'աթ իլէ թէպ-
 10 ըրի օլունմագտա սընըզ , ֆերիտտաաա սյ-
 11 ըրըպ՝ ինայէթտէն տիւշտիւնիլ : Զիրա պիլ-
 12 իման վաալթաալը թէպիր իւմիտինէ բուճ
 13 իլէ միւլմէտալիլ իլ : Զիւնքի ֆերիտտա Յի-
 14 սուսաա նէ իիթան , նէ տէ իիթանսըզըզ

պիր շէյէ եարար, անճագ մուհապպէթէ 'ա-
 7 միլ ոլան իման Լազէ՛րը: Էյի սէյրտիյօր
 խոնիիզ. սիզի հագիդաթա իթա'աթ էթ մէք-
 8 տէն քի՛մ մէն՝ էյլէտի: Պու թա՛հրէք սիզի
 աա'վէթ էտէն թարաֆընտան տէյիլ տիր:
 9 Պիր ազ մայա պիւթիւն խամուրը մայալար:
 10 Ղայրի ֆիրատէ պուլունմոմանը իչիւն հագ-
 գընըզտա Բապպտա ի'թիմատըմ վար. ամմա
 սիզէ իզթիրապ վէրէն հէր քիմ իսէ, ճէզա-
 11 սընը չէքէճէք տիր: Լաքին, էյ պիրատէր-
 լէր, էյէր պէն տա՛հա խիթան վա'զ էտիյօր-
 ոամ՝ նի'չիւն հալա թէ'աոտի կէօրիյօրըմ.
 12 օլ թագտիրտէ խաչըն թէ՛օքէզի իպի'ալ
 օլունտու: Գեաշքի սիզի իֆտաո էտէնէր
 քիւլի'էն միւնգաթի' օլայըտը:
 13 Զիրա, էյ պիրատէրէր, հիւրիյէթէ տա'
 վէթ օլունտընը. անճագ պու հիւրիյէթ
 թէնէ ֆուրաթ իչիւն օլմաթն, լաքին մու-
 հապպէթ իլէ պիրի պիրինիլէ խըտմէթ էտի-
 14 նիզ, Զիւնքի պիւթիւն շէրի'աթ պիր քէլամ
 տա իթմամ օլունուր՝ եա'նի Գօնընը քէն-
 15 տին կիպի սէվէտին: Վէ լաքին էյէր պիրի
 պիրինիլի ըրըզպ կէյէճէք օլունտընը, սա-
 գընընը քի պիրի պիրինիլգտէն թէյէֆ օլմա-
 16 յարընը, Ֆագաթ աւրիմ քի՛ Բուհ իլէ սիւ-
 լուք էտինիզ, վէ թէն շէհվէթի իծրաթնտա
 17 պուլունմայաճաղընը: Զիրա թէն Բուհ
 գարըն, Բուհ տախի թէնէ գարըն արըն է-
 տեր. պունյար տախի պիրի պիրինէ մուխա-
 լիֆ տիր, շէյլէ քի սիզ հէման իւթէտիյի-
 18 նիզ շէյլէրի եափամաղընը: Ամմա էյէր
 Բուհ իլէ տէլաթէթ օլունուր խէնիզ, շէրի'աթ
 19 թա՛հրէտա տէյիլ սինիզ: Վէ թէնին 'ա-
 մէլլէրի աշիեար օլուպ՝ անլէր տախի զինա
 20 վէ ֆուհ Վէ նափաթլէք վէ ֆիւճուր, Վէ
 փութ փէրէտլէք վէ սիհր վէ 'ատապէթ վէ
 նիզալար վէ զըզաանըզ վէ զազապ վէ միւ-
 21 նաղա'ա վէ ինթիլաֆ վէ ֆըրգալար, Վէ
 հաւէտ վէ գաթիլ վէ սերիսըլըար վէ լէօ-
 պիյաթ վէ պուլարըն էմապի, քի էվլէտէն
 սիզէ սէյլէտիյիմ վէճէ իւզըն, շիմտի տախի
 սէյլէրիմ քի՛ պէյլէ շէյլէրի իլէյէնէր մէ-
 22 լէքիթ Ուլա՛հ Բուհն իւլէսի մուհապպէթ
 վէ սիւրուր վէ սէլամէթ վէ թէննի վէ լութֆ
 վէ խայրեա՛հըզ վէ սըտգ վէ հիւմ վէ գապի ի
 23 նէֆա տիր: Պու մուգուլէ շէյլէրէ գարըն
 24 շէրի'աթ եօզ արը: Վէ ֆրիստուրն օլան քիմ
 սէլէր թէնի անըն հէվլէրի վէ շէհվէթլէրի
 25 իլէ սալպ էթ տիլէր: Էյէր Բուհ իլէ եաշար
 26 իսէք, Բուհ իլէ տախի սիւլուք էտիլմ: Պի-
 րի պիրիմիզի թա՛հրէք էտիպ՝ պիրի պիրիմիզէ
 հաւէտ էտէրէք, պաթըլ իֆթիխարա մա'իլ
 օլմայալըմ:

1 Էյ պիրատէրէր, էյէր պիր տա՛եմ զաֆի-
 լէն պիր խաթատա թութուրուա, սիզ քի
 Բուհանի սինիզ, պէյլէ քիմնէյի հիւմ Բուհ
 իլէ իսլա՛հ էտինիզ, վէ պուլունիլէ պերապէր
 քէնտինի սազըն, սէն տախի իզլալէ տիւշ-
 2 մէյէսին: Պիրի պիրինիլին աղըլըզլարըն
 թաշըլընը, վէ պէյլէճէ ֆրիստուրն շէրի'ա-
 3 թընը իթմամ էյլէյինիզ. Զիրա էյէր պիր
 քիմնէ պիր շէյ տէյիլ իքէն, քէնտինի պիր
 4 շէյ զանն էտէրաէ, քէնտինի ալտաալը: Ամ
 մա հէր քէս քէնտի 'ամէլինի միւլաղէնէ էթ-
 սին, վէ օլ զէման զայրիսի իչիւն տէյիլ, եա-
 լընըզ քէնտի իչիւն իֆթիխարը օլաճագ:
 5 Զիրա հէր քէս քէնտի եիւքիւնիւ թաշըյա-
 ճագ արը:
 6 Քէլամա թալիմ օլունան քիմնէ մու-
 'ալլիմինի հէր կէօնէ նի'մէլթրտէն հիստէ-
 7 տար էյլէսին: Ալտանմայընը, Ալա՛հ իս-
 թիհագ օլունմալ. զիրա տա՛եմ՝ հէր նէ էքէր-
 8 սէ, հէման անը պիլէճէք տիր: Զիւնքի քէն-
 տի թէնի իչիւն էքէն թէնտէն ֆէտաո պի-
 չէճէք. վէ Բուհ իչիւն էքէն՝ Բուհտան հայաթը
 9 էպէտիլէ պիլէճէք տիր: Լաքին խայր իլէ-
 մէքտէն օսանմայալըմ. զիրա րէխապէթտէ
 պուլունմաղընը թագտիրտէ, մէվսիմին
 10 տէ պիլէճէյիզ: Շալ պէյլէ իքէն, վաղթը-
 մըլ օլաղճա, հէր քէսէ՛ խուսուսա էհլ ի
 իման օլանլարա էյլիլէ էտէյիմ:
 11 Պաղընը, քէնտի եէտիմ իլէ սիզէ նա-
 12 րըլ եաղըլար եաղըմ. թէն ճի'հէթիլէ կիւ-
 ղէլ կէօրիւնմէք իւթէյէնէր խաթն օլունմա-
 նըզա իպրամ էտէրլէր, պու տախի անճագ
 ֆրիստուրն խալը իչիւն թէ'աոտի կէօրմէ-
 13 լէրի իչիւն տիր: Զիրա խաթն օլունանլար
 քէնտիլէր պիլէ շէրի'աթը հըֆղ էթմէյիպ՝
 անճագ սիզին թէնինիլ իլէ իֆթիխար էթ-
 մէլէրի իչիւն, սիզին խաթն օլունմանըլը իս-
 14 թէյօրլար: Լաքին հաշա քի պէն Բապպը-
 մըլ Յիսուս ֆրիստուրն խալընտան զայրի շէյ
 իլէ իֆթիխար էտէյիմ. անըն վաղթընտար յիլ
 սիւնեա պոնա, պէն տախի իւլանմայա սալը
 15 օլունտըմ: Զիրա ֆրիստուս Յիսուստոնէ խի-
 թան, նէ տէ ինթիսաղըլը պիր շէյէ եա-
 րար. անճագ եէնի մախլուք օլմագ Լազէ՛րը:
 16 Վէ պու գանուլ իւզըն սիւլուք էտէնէրին
 քեաֆֆէսի իւզէրինէ վէ Ալա՛հն իսրայիլ
 իւզէրինէ սէլամէթ վէ մէրհամէթ օլունն:
 17 Պունտան պէյլէ քիմնէ պանա զա՛հմէթ վէր-
 մէսին. զիրա պէն ճէսէտիմաէ Բապպ Յիսու-
 18 սըն պէրէլէրինի թաշըյօրըմ: Էյ պիրատէր-
 լէր, Բապպըմըլ Յիսուս ֆրիստուրն 'ինայէ-
 թի սիզին Բուհընըլ իլէ օլունն: Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԷՖԵՍՈՒՍԼԵԼԱՐԱ

ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Աստուծոյ իրաւունքով Յիսուս Քրիստոսը
բնական փառքով, Էփեսոսացիս պաշտօնական մու-
ղատեալներէ, վէ Քրիստոս Յիսուսացի պա-
2 լոնան միւսինքն. փետրեմբ Աստուծոյ վէ
Բապտիսմոս Քրիստոսը թաղանթան սի-
գէ 'ինայեթ վէ սելամեթ օրուն :
- 3 Միւսպարէք օրուն Բապտիսմոս Քրիստոսը
փետրեմբ Աստուծոյ. քի պիղի սեմա-
վելթատա Քրիստոսը վարթատըյլէ քիաֆ-
ֆէ ի պերէքեթ ը բուհանիյէյէ նա'իլ էյլէ-
4 տի. 'նիթէքիմ քէնտի հուգուրընտա մու-
հապպեթտէ մուգատտէս վէ լէքէսիլ օրմա-
մըլ իլին, աիւնեանըն թէ'սիսինտէն էվիլէ
5 պիղի անտէ ինթիւտայ էյլէտի. Վէ Սէվիլ-
իւսինտէ պիղի մաղհար էյլէտիլ 'իլլէթի
6 'ինայեթինն մէտհի իլին, քէնտի իրաւե-
թինն ըրլատընա կէօրէ, քէնտի Յիսուս
Քրիստոսը վարթատըյլէ պիղի թէպէնիյէ
7 թագար էյլէտի : Անտէ տախի պիղ գանը-
8 նըն վարթատըյլէ ֆիտիյէյէ, Ես'նի պիղէ
քէմալ ի հիլմէթ վէ ֆէհմ իլէ թէգէիտ էյ-
լէտիլ 'ինայեթինն զընտընտ կէօրէ, կիւ-
9 նահարըն մաղֆիլթինն մալիք իլ. Վէ է-
գէլտէն պերու քէնտիլնտէ թագար էյլէ-
տիլի հիւն ի ըրլատընա կէօրէ քէնտի իրա-
10 տէթինն օրըրընը, Ես'նի թէմամիլթի ի էվ-
գաթ թէտալիլնտէ հէր շէյի, կէրէք սեմա-
վաթտա կէրէք բու ի զէմնտէ պաշտօնան
շէյլէր Քրիստոսացիս պիղէ ճէմ' էտէճէյինի
11 պիղէ պիլտիլտի : Անըն վարթատըյլէ հէր
շէյի քէնտի իրաւեթինն թէտալիլնտէ կէօրէ
իճրա էտէնին միւրաթը միւճիպիլնտէ թագ-
տիլ օրունմալլէ, վէրաւթէ նա'իլ օրալգ.
12 Թա քի պիղ Քրիստոս էվիլէ իւմիտէն-
լէր անըն ճէլալինն մէտհի իլին օրալմ :
13 Վէ անա, սիլ տախի հաղիգաթըն քէլամը
օլան իւլալընըն պէրաւթէթինն իլիտիլ է-

- Պա' Էփեսոս. վէ անա իման էթմէքլէ, վա'տ
օրունան բուհ իլ Գուտս իլէ միւհիլնտի-
14 նիլ : Պու տախի միւլթիւմիլլէն ֆիտիլէ օ-
լունմալընտէք, անըն ճէլալինն մէտհի ի-
շիւն վէրաւթէթինն փէյի տիլ :
- 15 Պու էճլտէն, պէն տախի Բապտիսմոս
օլան իմանընըն վէ ճիւմէ մուգատտէսիլթէ
16 օլան մուհապպեթինիլ իլիթմէքլէ, Սիլլին
իլին շիւք էթմէքտէն ֆէրալթաթ էթմէյէ-
րէք, սիլի տու'ալալընտա վէք էտէրիմ :
- 17 Թա քի Բապտիսմոս Յիսուս Քրիստոսըն Աստ-
ւծ, ճէլալին փետրեմբ, անը պիլմէք խուսու-
պըտա սիլլէ հիլմէթ վէ վաճի բուհըն իհ-
18 սան պալալընտըյլէ, Գալալիլիլն կէօլլէրի
թէնվիլ օրուն, շէյլէ քի անըն տա'վէթի-
նին իւմիտի նէ', վէ մուգատտէսիլթէ անըն
19 միւրալըն ճէլալինն զընտըն նէ', Վէ անըն
գուտթէթինն գուլլէթի իճրալընա կէօրէ,
պիղ միւսինքն հաղգընտա գուտթէթի ֆա-
'իգէսինն 'ալալմէթի նէ' օլալընը պիլթի-
20 նիլ : Պունու տախի Քրիստոսացի, անը էմ-
21 վաթտան իհէա էթմէքլէ, իճրա էտիլ, Անը
հէր ըր'աւթ վէ հիւլթիւմէթ վէ գուտթէթ վէ
սալթանալթըն վէ էալընը պու տիւնտա
տէյիլ, անճալ ալթէթտէ տախի մէվալմ
օլան հէր իման մաֆէվիլնտէ, սեմալիլթաթ-
22 տա քէնտի սալընտա օթուրթտու : Վէ հէր
շէյի անըն պալալընտալ յալթընա միւթի' գը-
լալընտ, անը հէր խուսուտա քիլիտէյէ ըէ'իւ
23 նապ էյլէտի : Պու տախի անըն ճէսէտի օ-
լուպ' ճիւմէյի հէր շէյտէ իլմալ էտէնին
քէմալիլթի տիլ :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիլլի խաթա վէ կիւնտհարտա էօմիւշ
2 իլէն Աստուծոյ 'իլլէթի : Անըրտէ սիլ պիլ

գէման պու տիւնէանքն ըկզիշինէ կէօրէ հապա
հիւքիւմէթիւնին ըհ'իսինէ, ես'նի թիւա'աթ-
սըզլըզըն օղուլլարընտա շիմտի 'ամիլ օլտ
3 ռուհա կէօրէ հարէքէթ էսէրիտինիզ, Պուռն
լարըն արաաւտա պիզիւմ ճիւմէթիզ տաթի
պիր զէման թէնիմիզին շէհէթիւնինտէ սիւ-
լուք էտիպ' թէն վէ էֆէտարըն միւրաալարը-
նը իճըա էտէրէք, սա'իլըր կիպի պիթ թա-
4 պի' էհլ ի զալլապ'իտըք, Լաբն Ալլահ մէր-
համէթտէ զանի օլմաղլէ, պիզէ կէօթուրէրի
5 քէնտի 'սաղիմ' մուհապպէթիւնէն նաշի, Պիզ
խաթալարտա էօթիւ պուլունտըզմըզ հալտէ,
պիզի ֆրիստա իլէ պէրապէր տիլիլթտի
6 (ինայէթ իլէ խէլաս պուլունշարնըզ,) Վէ
դիլէ անըն իլէ պէրապէր իհէա էտիպ' սէմա-
իլիյաթտա ֆրիստա ցիստա իլէ օթուրթտու
7 թա քի ֆրիստա ցիստաա պիզէ էպըզ էյ-
լէտիլ լուլթ իլէ քէնտի 'ինայէթիւնին ֆա-
զիլէթի զնաաւըն կէլէճէք 'սաիլէրտէ իլհար
8 էտէ, Զիրա իման վասըթա օլարապ' ինա-
յէթէ խէլաս պուլունթըզ, պու տաթի սիլ-
9 տէն օլմաղլ պ Ալլահն 'աթիլէտի տիլ, 'Ամէ-
լէրտէն տէյիլ տիլ, թա քի քիմնէ իֆթի-
10 խար էթմէյէ, Զիրա պիզ անլէրտէ սիլուք
էյլէմիզ իւզըէ Ալլահն մուգատտէմա-
թէհիլէտէ էյլէտիլ ա'մալ ք հասաաէ իշիւն
ֆրիստա ցիստաա խաղ օլունմուշ օլա-
րապ, անըն 'ամէլի իզ,
11 իմաի խաթըրընզա կէթիլինիզ քի' սիլ
պիր վազըթ թէնճէ թա'իֆլէր օլուպ' վէ
թէնտէ էլ իլէ իճըա գըրընտարապ, մաթիթուն
'տատ օլունան թարաֆէնտան զայր ի մաթ
12 թուն 'տատ օլունուր խաթիլզ, Ոլ զէմն
ֆրիստաաըզ օլուպ' իսրայէլ միլլէթինէ էճ-
նէպի, վէ վա'արն 'ահալէրիտէն զարիպ պու-
լունտարապ, պիր իւմմէ մաղիք օլմաղլա' տիւն
13 էատա Ալլահըզ խաթիլզ: Հիմաի իսէ ֆրիս-
տա ցիստաա' սիլ քի պիր վազըթ պա'իտ
խաթիլզ, ֆրիստաըն գանը իլէ գարիպ օլու-
14 նըզ: Զիրա պիզիմ' սէլամէթիլ օ աըր,
15 չիւնըի օ իբիսինի պիր էյլէյիպ, ֆէնտէ թէ-
նիլէ օրթիւ տիվարը' ես'նի 'ատապէթի իզը-
մաղլէ, նիգամաթ իլէ էվամիրին շէրի'աթընը
նէսի էյլէտի, թա քի սէլամէթ հուսուլա
կէթիլրէք, իբիսինի քէնտիւնտէ պիր ինսանը
16 ճէտիտ խաղ էտէ, Վէ քէնտի խաչը իլէ
'ատապէթի հէլալէ թիմիշ օլարապ, անըզ վա-
ղըթաըլէ իբիսինի պիր ճէսէտաէ Ալլահ իլէ
17 պարըշտըրա, Վէ կէլիպ' սիլ պա'իտ օլան-
լարա վէ հէմոն գարիպ օլանլարա սէլամէթի
18 թէպլիլ էյլէտի: Զիրա իբիսիզին պիր ռուհ-
աա փէտէրէ թէգարրուպ անըն վասըթա-
19 սըյլէ տիլ: Պիսին 'ալէյհ պունտաա պէյլէ'
գարիպ վէ միւսաֆիր օլմաղլա: անճաղ մու-

գատտեպերին՝ միլեթտալարը վէ Ալլահճը
20 է՛հլ է պէյթինտէն սննիզ . Սիզ բէտուլլէրին
վէ փէյղամպերէրին թէմէի իւզէրինն պինա
օլունտընը . պունուն տա քէօշէ թալը սիզ-
21 զաթ Յիսուս փրիստոս քէնտիսի տիր , ֆի
պիթիւն պինա անտէ թէրբիպ օլունմաղլէ ,
րապպատս մուգպատտէս պիր հէյքէլ օյմադ
22 իւզիք պէյցիւմէքտէ տիր : Վէ անտէ սիզ
տաիս իւզհ իլէ Ալլահճը մէպէնի օլմադ իւզ-
րէ , պերապեր պինա օլունըյօրսնիզ :

৩৩৩ ৩

1 Պուռ սեպեպտեհն պէն փազլուս սիզ թա'իֆէ-
2 ւեր իշիւն Գրիստոս Յիսուսն մահաբուս օլա-
3 րագ, Ալլահճն պանա սիզն իշիւն իճպէ
օլուհմուշ օլան 'ի'նայէթիհին խտարէսլնի,
4 Եւ'նի պանա պու սրբոր իշամ իլէ պիտրի-
տիլնի պիլա շեւպէճ իշիթմիշիւնիզ, 'նիթէ
5 քիմ էվվիլա մուլթաթասրմա ետազար։ Անր
օգուդուպ' Գրիստոսն սրբոր խուսուսնտա
պէնիմ վուգուֆըմր անկլայա պիլիբրսինիզ։
6 Պու ըբբ տախի, եա'նի թա'իֆէլէրին պէշա-
րէթ վազըթասըյլէ Գրիստոստա միբաա շե-
7 րիբի լիէ ճեմէտնս վէ փա'տըն հիսպետար օլ-
մուլարը, Շիմտի անըն մուգատտէս րեսուլէ-
8 րինէ վէ փշղամպէլըլէրինէ Բուճ իլէ քէշֆ
օլուհնտըզը միսլիլէ սասըր սա'իրէտէ պէնի
9 տառէ մէ պիտրիլէմտի։ Պէն տախի Ալլահճն
գուտրէթիհին ֆի'լի իւզրէ, պանա վէրիլէն
մէվճիպէ ի 'ի'նայէթի միւճիպինճ օլ Պեւրէ-
10 ին խատիմի օլտոււ։ Պէն ճիւմլէ մուգատ-
տէպէլէրին էն էանտար պուլուհնտըզմ' ճալտէ
պու 'ի'նայէթ' եա'նի թա'իֆէլէր արասրնտա
Գրիստոսն 'ազըլ էրմէյէն ղընասըն թէպ-
11 շիւր էալիպ, շէր շէյի [Յիսուս Գրիստոսն
վազըթասըյլէ] խալզ էտէն Ալլահճն նէզ-
տիլտէն, էպէլտէն մէթոււմ օլան սրբորն նի-
ղամը նէ օտըզը հազգընտա' ճիւլէթի թէն-
12 վիր էթմէրլէ պանա իճսան օլուհտու։ Շէյ-
լէ քի Ալլահճն հիքմէթ ի միւթէնէվլի'եսի
շիմտի քիլիսէնիլ վազըթասըյլէ սեմալիլթաթ-
13 տա օլան րի'ասէթլէր վէ ճիւքիւմլէթլէր
Բապպըմըլ Գրիստոս Յիսուստա էթտիլի
թագտիր ի էգէլի միւճիպինճ պիլիբրիլէ։
14 Պիզիմ տախի անըն վազըթասըյլէ քէնտիլի-
նէ իման էտէրէք ի'թիմատ իւզրէ ճէսարէթ
վէ թէգարրուսըմըլ վար սըր։
15 Պու էլտէնն րիճա էտէրիմ' քի սիզէ միւ-
ճիպ ի 'իզլէթ օլտրագ պէնիմ հօլընըզա չէք-
տիլիմ' մուգադադալար սեպէպիստէն ֆիւ-
16 թուր կէլթիլմէսինիզ։ Պու սեպէպտէն
ռեիլի, Բապպըմըլ Յիսուս Գրիստոսն ֆէտէ-
րիննի' եա'նի սեմալվթտա վէ բու ի գէմինտ

պաշտօնին հէր պիտ գապիլենին անն իսմիլէ
 15 միւսեմմա օլտըղ փեռեբէնն հուզուրնտա
 46 տիգ իւզէրինտէ Դէյաւ էտէրիմ քի՝ քէնտի
 ճէլայինն ղընտընա կէօրէ քէնտի Բուհը
 վասթթաւըլէ տէրունի տաէմնէ գուվէթ
 47 իլէ միւհէյէտ օլմաղըղը, Վէ իման վասթ-
 թասըլէ ֆրիստոսըն գալպէրինիլտէ սաթին
 48 օլմաղըղընը իհտան էտէ. Հէմ՝ տախի սիղ
 մուհապպէթտէ քէօթէնմիլ Վէ թէմէլլէնմիլ
 օլտրաթ. Ալլահըն պիլ ճիւմէ քէմալիյէթ իլլէ
 մէմլու օլմանըղ իլիւն, ճիւմէ մուգատաէս-
 49 իլլէր իլէ պէրապէր 'արղ Վէ թուլ Վէ 'ուսթ Վէ
 իրթիֆա' նէ օլտըղընը ֆէհմէ կէթմէյէ, Ես-
 նի ֆրիստոսըն 'ուզըն մաֆէվգիտէ օլան մու-
 հապպէթիին անկլամաղա միւզթէտիր օլա-
 20 սընըլ: Վէ պիգտէ 'ամիլ օլան գուարթէթ
 կէօրէ հէր խուռուստա տիլէտիլիմիլ Ես
 տիւշիւնտիլիւմիւզտէն ղայէթ ղիյատէ իճ-
 21 րա էթմէյէ գատիր օլանա. ֆրիստոս Յիսու-
 սըն վասթթասըլէ քիլիւտէ ճիւմէ տէհրէր-
 տէ էպէտ իւլ ապատ համա օլտուն: Ամին:

ՊԱՊ 4

1 Եստի պէն Բապպ իլիւն մահպուս օլտն սիղէ
 րիճա էտէրիմ քի տա'վէթ օլունտըղընը տա-
 2 վէթէ լայրգ օլտըղը Վէճ իւզըն՝ քէմալ ի
 թէվալը՝ Վէ հիւմ Վէ սապր իլէ սիւլաթ էյ-
 3 լէյիպ՝ պիրի պիրինիլէ մուհապպէթ իլէ թէ-
 4 համիւլ էտէսինիլ. Վէ սէլմաթին պէն-
 տիլլէ Բուհըն մուճիպ օլտըղը իթթիհատը
 5 հըֆղ էթմէյէ ճէհտ էտէսինիլ. Տա'վէթի-
 6 նիլին պիր իւմիտինն տախի տա'վէթ օլուն-
 տըղընը միսիլլէ. ճէսէտ պիր, Վէ րուհ
 7 պիր, Բապպ պիր, իման պիր, վաֆթիլ պիր.
 8 ճիւմէնին իւզէրինտէ Վէ ճիւմէսի իլէ Վէ
 ճիւմէնիլտէ օլտրաթ, ճիւմէնին Ալլահը Վէ
 9 փէտէրի պիր տիր: Ամնա հէր պիրիմիլէ ֆրիս-
 տոսըն 'աթիլէսինին էօլիւսինն կէօրէ 'իսու-
 10 յէթ իհտան օլտնտու: Պունա պինտէն
 Եիւթէյէ 'ուրուճ էտիլ' էսարթէթ ի էօրի էթ-
 տի. Վէ առէմէրէ 'աթիլէյէր վէրտի՝ տէյիւ
 11 պուլուրուր: Իմտի պու 'ուրուճ նէ՝ տէմէթ
 տիր. մէյէր քի էվլէլա էէրին աշաղըքի մա-
 12 հալլէրինն նիւզուլ էթմիլ օլա: Ու նիւզուլ
 էտէն, Վէ հէր շէյի մէմլու գըլմաթ իւզըն.
 ճէմի'ս սէմալթտան էօգարը 'ուրուճ էտէն
 13 հէման պիր տիր: քէնտիսի մուգատտէսթէրին
 էթմալի մազսէտիլլէ իրտմէթին իֆասը Վէ
 14 ֆրիստոսըն ճէսէտի 'իմարթի իլիւն, Պա-
 ղըսընը րէսուլ. պա'ղըսընը փէլղամպէր. պա-
 ղըսընը միւզպէլլէր, պա'ղըսընը տախի չօպան
 Վէ մու'ալլիմ՝ օլմաթ իւզըն թա'իլն էյլէտի,
 15 թա քի ճիւմէմիլ իման Վէ խպնուլահը պիլ-

մէքլէք իթթիհատընտ, քէմալլ տաէմ՝ օլ-
 մաթ իւզըն Մէտիհն քէմալինն գամէթի
 16 էօլիւսինն վասթթ օլտըլ. Եէօլլէ քի պուն-
 տան պէօլլէ տաէմէրին հիլէթի Վէ մէքր իլէ
 իլլալ էտիճի տէսիսէլէրիլլէ թալիմին հէր
 պիր րիւզկէարընտան չալգանտն Վէ էօլլէ
 17 պէրի սիւրիւքլէնն չօճուլար օլմաղըլ, Ան-
 ճաթ մուհապպէթ իլէ հազիլգաթա թապի՝
 օլտրաթ, հէր Վէճէն անտէ նիւմա պուլարմ,
 18 Ես'նի պաշ օլան ֆրիստոստա քի անտէն պիւ-
 թիւն վիւճուտ հէր էտրարմ էտէն իրթի-
 պաթ վասթթասըլլէ թէրքիպ Վէ թէշթիլ
 օլունտրաթ, հէր գըլմընն միգատրը 'ամէ-
 լինն կէօրէ, ճէսէտ մուհապպէթէ քէսպ ի
 'իմարթի իլիւն նիւմա պուլար:
 19 Իմտի պունու տէյիպ Բապպտա շէհատէթ-
 լէ Նա'հալ էտէրիմ քի սիղ, աթթըլ սա'իր
 թա'իլլէր քէնտի ֆիլթրէրինն պուլլանն-
 տա սիւլաթ էթտիլթէրի կիպի, սիւլաթ էթ-
 20 մէյէսինիլ: Չիւնքի գալպէրինն ղըլլէթիլ-
 լէ տէրուլէրինտէ պուլունտն ճէհալէթ սէպէ-
 պինտն, ղըլլէթ անյէրին ղի'նիլէրին գափ-
 21 լամըլ օլտրաթ. Ալլահըն հայաթընտան ղա-
 22 րիպ պուլունմուլ օլտուլար. Վէ հէր հիստի
 ղա'իպ էտէրէք. թամա' իլէ հէր կէսնէ նա-
 23 փաթիլի իլլէմէք իւզըն. քէնտիլէրինն ֆըսթ
 24 ու ֆիւճուրէ թէօլլիմ էթտիլէր: Ալլ իսէ
 25 ֆրիստոսը պէօլլէ էօյրէնմէտինիլ. Մատէմ
 քի հազիլգաթ Յիսուստա պուլունտըղ Վէճ-
 26 լէ՝ իլիւսիպ անն թարաֆընտան թալիմ օ-
 27 լունտըղ. Էվլէլէք հարթէթիլիլէ կէօրէ
 իլլալ էտէն շէհալթիլլէրինն ֆէստա պուլան
 28 էպրի տաէմի թէրք էտիլ' Ալլընըղըն րուհը
 29 իլէ թէճէտտիւտ էտէրէք. Սալահատ Վէ հա-
 30 գիլգաթա 'ա'իտ գուտիլլէթտէ, Ալլահըն է-
 31 րա'իլլէն կէօրէ իսյղ օլունտն էէնի տաէմի
 32 կիլինէսինիլ Պու էճէտն էալանը թէրք է-
 տիլ' սիղ հէր պիրինիլ գօնշօք իլէ հազըլ
 սէօլլէյինիլ. չիւնքի պիրի պիրիմիլլէն ալտը
 33 իլ. Վաղապ էթտիլլինիլտէ կիւնաճ իլլէմ-
 յինիլ ղազապընըղըն իւզէրինն կիւնէլ պաթ-
 34 մոսըն: Եէյլթանա տախի մահալ վէրսէյի-
 35 նիլ. Սըրգաթ էտէն աթթըլ սըրգաթ էթմէ-
 սին. պիլ'աթ միւհաթմա օլանը հիստէտըր էթ-
 մէյէ միւզթէթիլ օլմաթ իւզըն, էլլէրի իլէ
 36 էյի իլ իլլէյէրէք էմէք շէսին. Ալլընըղտան
 պիր ֆէնա սէօլ ալալ չըգմալան, ֆազաթ
 իլիտէնլէրէ նի'մէթ վէրմէք իւզըն, մուլթա-
 37 ղի օլան 'իմարթի իլիւն իսյրըլըն նէ իսէ՝ ալ-
 38 օէօլլէյինիլ. Վէ Ալլահըն իւհ իւլ գուտընը
 մահալէ էթմէյինիլ, քի անն իլէ սիղ ֆի-
 39 տիլէ կիւնիւ իլիւն միւհաթընտինիլ: Հէր ա-
 ճըլըլ Վէ իրըլլ Վէ ղազապ Վէ պաղըլըլ Վէ
 քիւլթը հէր քէսթիլլէք իլէ պէրապէր սիլ-

32 տէն տէֆ' օլունսն : Վէ պիրի պիրինիզէ հա-
լիւմ վէ չէֆիգ օլունս : Ալլաճ տախի Բրիստոս
վասթթաթ օլունս սիզի 'տափվ էլլէտիյի կիպի,
եէք տիկերինիզի 'տափվ էտինիզ :

ՊԱՊ 5

1 Իմտի սեվկիւլիւ էվլատ կիպի, Ալլաճա միւզ-
թէտի օլունսն : Վէ մուհապպէթլէ սիւլուք
էլլէլինիզ, նիթէքիմ Բրիստոս տախի պիզի
սէվիպ' քէնտինի պիզիմ իլիւն իւշ րա'իհա
օլմազ իւզրէ : Ալլաճա թադտիմէ վէ զէպիհէ
3 Թէլլիմ էլլէտի, Լաքին մուգատտէսլէրէ վա-
ծիպ օլտրղէ իւզրէ : զինա վէ հէր կէտնա նա-
փաթլիք ետիստ թամա'քեարլըզն իսմի պիլէ
4 արտնրգտա անկըմնսն, Վէ պու նոսէզա
շէլլէր' ետ'նի 'արտըլլըզ վէ սէֆա'էթ վէլա-
մը ետիստ հէլլ պուլունմայըզ : անճադ պիթ
5 Թէքծիհ շիւքը 'ուլ օլունսն : Ե'ա'իլիւմի-
նիզ տիր քի հիչ պիր զինաքետր ետիստ նա-
փաթ ետիստ թամա'քեարլն (քի պու փութ-
փէրէթ տիր) Բրիստոսն վէ Ալլաճն մէլէ-
6 քիւթիւնաէ միրասը եօգ տըր : Սիզի պիր
քիմնէ պիհուտէ սէօզլէր իլէ ոլտաթմասն :
զերա պու շէլլէր սէպկիւնտէն էՏԼ ի 'իսեան
7 իւզրէրինէ Ալլաճն զազապը կէլէր : Իմտի ան.
8 լէրին շէրիքլէրի օլմայըզ : Զիրա պիր զէման
զուլմէթ իսինիզ : շիմաի իսէ Բապպատա նուր
օլտրապ, էՏԼ ի նուր կիպի սիւլուք էլլէլի-
9 նիզ : Զիրա Բուճն մէլլիզէն հէր էլլէր վէ
սալաճ վէ հադիգաթտան 'իպարէթ տիր :
10 Բապպատ մազպուլ օլուն նէ իսիլինի թէճիւ-
11 պէ էտինիզ : Զուլմէթին սէմէրէտիգ 'տալլէ-
րինէ միւշթէրիք օլմայըզ' պիթ Թէքծիհ լծա' :
12 զիր էտինիզ : Զիրա անլէրտէն կիզլի իլլէնի-
13 լէն շէլլէրի սէզլէմէք պիլէ 'սլըպ տըր : Ամ
մա թա'պիր օլունան հէր շէլլ նուր վաթթա-
սլըլէ զաճիր օլտր : զիրա իզչար օլունան հէր
14 շէլլ նուր տըր : Պունա պինա'նի էլլ ուլգու-
տա օլուն, ուլան, վէ էմվաթտան զըլտա
էլլէ վէ Բրիստոս ասան զըլա վէրէճէք տիր'
տէլիւ պուլուրուր :
15 Իմտի 'ազըլըզար կիպի տէլիլ, անճադ
'ազըլըլըլար կիպի տիգաթ իւզրէ հարէքէթ
16 էթմէլէ պադընը : Վէ վադթը սաթնն ալը-
17 նըլ, զիրա պու կիւնլէր ֆէնա տըր : Պու եծլ-
տէն ֆէհմիլ օլմայըզ' անճադ Բապպատ
18 իրա'իս ի ֆիւճուր օլուն շէրապ իլէ սէրիւշ օլ-
մայընը : անճադ Բուճ իլէ մէմլու օլտրապ
19 Պիրի պիրինիզ իլէ մէզամիր վէ իսաճի վէ
գուլլէրինիզա Բապպատ թէրէնիւմ վէ թէք
20 միր էտէրէք, Տա'իմա հէր շէլլ իլիւն ֆէտէր

Ալլաճա Բապպատը Բիստա Բրիստոսն իս-
միլէ շիւքը էտինիզ :

21 Պիրի պիրինիզէ Ալլաճ Գօրգուսլէ միւթի'
22 օլունսն : էլլ զէվճէլէր : քէնտի զէվճէլէրինիզէ
Բապպատ Գ-նի' օլուն կիպի միւթի' օլունսն :
23 Զիրա զէվճ զէվճէլէնն պաշը տըր : նիթէքիմ
Բրիստոս քիլիսէնին պաշը վէ վիւճուտին իւ-
24 լաքէտր տըր : Իմտի քիլիսէ Բրիստոս միւ-
թի' օլտըղէ միսիլիւ, զէվճէլէր տախի հէր
շէլլտէ քէնտի զէվճէլէրինէ Գ-նի' օլունսն :
25 էլլ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզ սէվիլիզ,
նիթէքիմ Բրիստոս տախի քիլիսէլի սէվտի,
26 Վէ աննն եօլընա քէնտինի թէսլիմ էլլէտի,
թա քի սու իլէ ելլգամազտա քէլլամ իլէ
27 անը թաթհիր էլլէլիպ թադտիս էտէ : Վէ
լէքէ ետ պիւլիւ շիւք վէ պու միսիլիւ շէլլտէն
'արի օլտրապ, մուգատտէս վէ լէքէսիզ օլ-
մազ իւզրէ : քիլիսէլի քէնտինն 'իզգէթլի
28 իհզար էտէ : ֆէզալիք զէվճէլէր զէվճէլէրինի
քէնտի վիւճուտլէրի կիպի սէվիլէ պօրճու-
տըլլար : քէնտի զէվճէլէրին սէվէն քէնտի
29 քէնտինի սէվիլ օլուն : Զիրա պիր քիմնէ
հիչ պիր վազըլմ քէնտի վիւճուտլէնն պուզը
էթմէտի, անճադ Բապպատ քիլիսէլի Գ-նի' շէլլ-
30 միսիլիւ, անը պէսլէր վէ գալըրը : Զիրա
պիլ աննն թէնինտէն վէ քէմիլէրինտէն օ-
31 լտրապ, վիւճուտլէնն 'աղտը իզ : Պու սէ-
պէպտէն առէմ ֆէտէրինի վէ վալիտէսինի
թէքը էտիլ : զէվճէլէրին միւլաթը օլտրապ'
32 իքիսի եէք վիւճուտ օլտրապ տըր : Պու սըրը
պէլիւք տիր լաքին պէն Բրիստոս վէ քիլիսէ
33 հազընտա սէզլիլթըլմ, Իմտի սիզտէն հէր
պիրի քէնտի զէվճէլէրին հէման քէնտի նէֆի
կիպի սէվտին : զէվճէ իսէ քէնտի զէվճէլէն
հիւրմէթ էթմին :

ՊԱՊ 6

1 Էլլ էվլատ, քէնտի վալիտէլինիզէ Բապպ-
ատ միւթի' օլունսն : զիրա պու հազգ տըր :
2 ֆէտէրինիզ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էլլէ (վա'տ
3 իլէ պիրինիզ էմը պու տըր) Թա քի սանա
խայր կէլիպ' եէր իւզէրինտէ 'եօմիւն ուզուն
4 օլուն : Սիլ տախի, էլլ ֆէտէրլէր : էվլաթընը
զը իլլապ էթմէլիպ' անճադ Բապպատ թէք-
պիլէ վէ նաթիհաթնտ անլէրի ֆէրվէրտէ
5 էտինիզ : Սիլ տէ, էլլ գուլլար, թէն ճի-
հէթիլլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա, Բրիս-
տոս Գ-նի' օլուն կիպի : Գօրգու վէ թիթի'
րէմէ իլէ գալլիւնիզն սառէլիլի իլէ միւթի'
6 օլունսն : կէօզէ կէօրիւմէք իլիւն օլուն իւրա-
մէթ իլէ, ինտան իւշնուտ էտէր կիպի տէ-
լիլ, անճադ Բրիստոսն գուլլարը կիպի Ալ-
լաճն իրատէթինի ճանաան իմրա էլլէլէ-

- 7 րէք , Ատէմէրէ տէյիլ՝ անճադ Բապպա կի-
պի , նիյէթ ի սալէճէ իլէ գուլլըդ էտինիլ :
- 8 Զիրա պիլիբոսինիլ քի՝ Տէր քէս Տէր նէ խայր
իշլէր իսէ , կէրէք գուլ օլտուն կէրէք ազատ
օլտուն , Տէման պունու Բապպան թարափըն-
- 9 տան ալաճագ տըր : Վէ սիլ , էյ էֆէնտի-
լէր , սիվին տախի էֆէնտինիլ սէմատա պու-
լունուպ , անըն ինտինտէ խաթը սայմագ օլ-
մատըղընը պիլէրէք , թէճտիտի թէրըլէ՝ ան-
լէրէ Տէման պու մինվալ իւզրէ մու'ամէլէ էյ-
լէյինիլ :
- 10 Էլ Տասըլ , էյ պիրատէրլէրիմ , Բապպ իլէ վէ
անըն գուտրէթինին գուվլէթիլլէ գուվլէթ-
- 11 լէնինիլ : Շէյթանըն տէսիսէլէրինէ գարշը
տուրմաղա միւզթէտիր օլմանըդ իչիւն Ալա-
ճըն պիլ ճիւմէ սիլաճլարընը գուշանընըդ :
- 12 Զիրա պիլիմ ճէնկիմիլ գոն վէ թէն իլէ օլ-
մայըպ , անճագ ըի'ասէթլէր վէ Տիւքիւմէթլէր
վէ պու 'այէմին զուլմէթինին Տիւքիւմարլար
վէ սէմալլէյաթտա օլտն շէրիր բուճլար իլէ
- 13 տիր : Պու սէպէպաէն շէրր կիւնիւնտէ մու-
գալմէթ էթմէյէ , վէ Տէր շէյի թէքմիլ
էթտիքաէն սօնկրա , սապիթ գատէմ օլմա-
- 14 լէ սիլաճլարընը իւզրէրինիլլէ ալընըդ : Իմտի
պէլինիլ Տագիդաթ իլէ գուշատըպ վէ սա-
լաճ զըրճընը կիլինիլ սապիթ գատէմ օլու-
- 15 նըդ . Վէ սյաղլարընըդ սէլամէթ պէշարէ-
- 16 թինին թէտարիքլինի կիլինինիլ . Վէ քէաֆ-

- Ֆէսինին իւզրէրինէ անընլէ շէրիրին ճիւմէ
զըզըն օղլարընը սէօյիւնտիւրմէյէ գատիր
- 17 օլաճաղընըդ իման գալգանընը ալընըդ : Վէ
խէլաթն միղֆէրինի , վէ Բուճըն սէյֆինի ,
- 18 եա'նի Ալաճըն քէլամընը ալարագ , շէր գէ-
ման Տէր տու'ա վէ նիյաղ իլէ Բուճտա տու'ա
էտինիլ , վէ Տէման պունու ճիւմէ մուգատ-
տէսլէր իչիւն քէմալ իմիւտալմէթլէ նիյա-
- 19 զա ույանըգ տուրընըդ : Վէ պէնիմ իչիւն
նէյալ էֆէնիլ քի եօլընտա զինճիրպէնտ օլա-
րագ , էլչիլլէք էթտիլիմ պէշարէթին սըրընը
ճէտարէթլէ պիլտիրմէք իչիւն աղըմըն ալըլ-
- 20 մասընա պանա քէլամ վէրիլէ , թա քի սէյ-
լէմէքլէյիմ վաճիպ օլտըղը իւզրէ , սնտէ ճէ-
տարէթլէնէյիմ :
- 21 Լաքին պէնիմ աճվալ ու քէյֆիլէթիմ
սիլէ տախի մալիւմ օլմագ իւզրէ , ճիւմէ-
սինի սիլէ սէվիլլէ պիրատէր վէ Բապպտա
սատըգ խըտմէթճի թիխիգու իֆատէ էտէճէք
- 22 տիր : Վէ մէրգուլը Տէման պունուն իչիւն
թարափընըդ կէսնտէրաիմ քի Տագըրմըտա
խապէրինիլ օլտուն , վէ գալպինիլլէ թէպիլլէ
էյլէսին :
- 23 Փէտէր Ալաճ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստո-
սըն թարափընտան պիրատէրլէրէ սէլամէթ ,
- 24 վէ իման իլէ մուճապպէթ օլտուն : Բապպը-
մըդ Յիսուս Քրիստոսը խալիսանէ սէվէնլէրին
ճիւմէսինէ ինայէթ օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՓՓԻԼԻԼԵՐԻ

ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլտըր փալուս վէ թի-
մօթէօս Ֆիլիփիտէ Քրիստոս Յիսուստա օ-
լան ճիւմէ մուգատտէսլէր վէ էփիղօփօլար

2 իլէ շամմալարա , Սիլէ Փէտէրիմիլ Ալաճ
վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն թարափընտան
ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :

3 Սիդին իւր կիւնտէն չիմոխէտէկին պէշա-
4 ըթէ օլան միւշարէթի ինիդտէն տօլայր՝ ճա-
5 'իմա ճիւմէնիդ իչիւն հէր պիր նիյաղգմտա
6 սիւրուր իէ նիյաղգ էտէրէք, Սիդի հէր զեթը
7 էթթիյիմտէ, Ալլահմա շիւքը էտէրիմ, Վէ
8 հէման շուճա, եա'նի սիգտէ պիր էյի իշէ
9 պաշլամըշ օլան՝ Յիսուս Բրիստոսըն կիւնիւ-
10 նտէք անը թէքմիլ էտէճէյինէ էմին իմ.
11 Նիթէքիմ ճիւմէնիդ հազգընտա պու էթ-
12 քեարտէ պուլունմագ պանա լայրդ տըր.
13 շիւնքի կէրէք պէնտէրիմտէ վէ կէրէք պէշա-
14 ըթի ղիգայէ վէ իսպաթ էթթիյիմտէ, պե-
15 նիմ իէ պերապէր 'ինայէթէ միւշթիւր օլա-
16 ղընըդ էճլտէն, սիդի գալպիմտէ հըթը էտէ-
17 ըիմ. Ձիրա սիդին ճիւմէնիդէ Յիսուս Բրիս-
18 տոսըն տէրունի մուհապպէթիյիլէ նաոլը միւշ-
19 թագ օլաղըմա Ալլահ շահիւիմ տըր : Վէ
20 պու տու'այը էտէրիմ՝ քի՝ սիդ Ալլահն համա
21 ու սէնսը իչիւն, Յիսուս Բրիստոսըն վաւը
22 թաւըյէ օլան սալահ մէյվէրէրիմտէ մէմիւ
23 օլաւագ, Բրիստոսըն կիւնիւնտէք, խալիս
24 վէ գուտարըդ պուլունմաըդ իչիւն, Մուխ-
25 թէլիթ շէյլէրի թէմէիդ էթմէք իւղը՝ մու-
26 հապպէթիւնիդ 'լիմտէ վէ հէր ֆէհմտէ կիթ-
27 տիքճէ իզախյաւ պուլա :
28 Լաքին, էյ պիրատէրէր, իսթէրիմ՝ քի
29 պէնիմ աշվալիմ պէշարէթին թէրազըր էթ-
30 մէսինէ տա'ն ղէյաւտէ սէպէպ օլաղընը պի-
31 լէսինիդ. Շէյլէ քի Բրիստոս իչիւն օլան
32 պէնտէրիմ պիւթիւն սէրայտա վէ սա'իր մու-
33 հալլէրին ճիւմէնիմտէ գահիւր օլաու. Վէ
34 րապպտա օլան պիրատէրէրտէն նիշէրի
35 պէնտէրիմտէն եիւրէթէնիպ՝ տահա ղէյաւտէ
36 ճէսարէթիւնէրէք, քէլամը պիւլա խալֆ սէյ-
37 լէմէքտէ պուլունըյօրլար : Վաղը պա'ղը
38 քիմէլէր հէման հապտա վէ նիղա՝ վէ պա'լ-
39 ղըսը իսէ հիւսն ի իրիւ իլէ Բրիստոսը վա'ղ
40 էտէրէր : Անլէր Բրիստոսը խալիսանէ տէյիլ,
41 անճագ պէնտէրիմտէ սըգլէթ 'իլալէ էտէճէք.
42 Էր վանըյէ միւնապա'ատան, Պունլար իսէ
43 պէշարէթին ղիգայէսի իչիւն թա'նին օլուն-
44 տըղըմը պիւրէրէք, մուհապպէթտէն վա'ղ է-
45 տէրէր : Հէր նէ իսէ՝ ղէ նէ վէճհ իլէ օլաւ-
46 սա՝ օլաուն, կէրէք սուրէթէն, կէրէք հազի-
47 գաթէն Բրիստոս թէպշիւր օլաւալյօր, վէ
48 պուլա սէվէնիւրիմ, հէմ տա'նի սէվէնէճէլիմ.
49 Ձիրա տու'անըդ վէ Յիսուս Բրիստոսըն րու-
50 հընըն մու'ալէնէթիյիլէ պուլունէ պանա խէլաւ
51 սէպէպի օլաճաղընը պիւրիւրիմ. Նիճէ քի հիւ
52 պիր շէյտէ խէճիլ օլմայաճաղըմա, ֆազաթ
53 հէր վաղըթ օլաղը կիպի, շիմտի տա'նի,
54 'եօմը վաղըթտալլէ օլաուն, էօլիմ վասը-
55 թաւըյէ օլաուն, ճէստիմտէ քէմալի ճէ.
56 սարէթլէ Բրիստոս թա'ղիմ էտիլէճէյինէ

իլթիյազլէ միւնթաղըր վէ իւմիտար իմ :
21 Ձիրա պանա եաշամագ Բրիստոս՝ վէ էօլմէք
22 քեար տըր : Վէ թէնտէ եաշամագ ֆիլ վա-
23 գը՝ պանա իչիւն սէմէրէսի իսէ տէ, եինէ
24 հանկընը իսթիյար էտէճէյիմ պիլմէմ.
25 Ձիրա իքի թաւաֆտան սըգլըրըմ, ինթիգալ
26 էտիպ Բրիստոս իլէ պէրապէր պուլունմագ
27 սըգլաւնտա իմ, քի պու ղալէթ ղիյաւտէ
28 էվլա տըր. Վէ լաքին սիդին իչիւն թէնտէ
29 գալմագ էլղէմ տըր : Վէ պուլա գանմըշ օ-
30 լարագ, պիւրիւրիմ՝ քի՝ սիդին իմանտա թէրազ-
31 դընըդ վէ սիւրաւընըդ իչիւն, ճիւմէնիդ
32 իլէ պիրլէքտէ տուրուպ գալմաղըմ, թա քի
33 թէքրար եանընըլա կէլմէքլիյիմ սէպէպիլէ,
34 Բրիստոս Յիսուստա պէնիմ իչիւն իթթիւա-
35 ընըլ իզախյաւ պուլա :
36 Անճագ Բրիստոսըն պէշարէթիւնէ լայրդ
37 օլաղը վէճհ իւղըն հաթէթէթ էտինիլ. թա
38 քի կէլիպ սիդի կէօրսէճէ տէ, ղա'իպտէ օլ-
39 սամ տա, պիր րուհտա սապիթ գալմա՝ պէ-
40 շարէթէ օլան իման իչիւն կէօնիլ պիրլիյի
41 իլէ միւճահէտէ էտէրէք, միւխալէֆիթ է-
42 տէնլէրտէն պիր իսուսուստա խալֆ էթմէտի.
43 յինիլի հազգընըտա իչիւնիյիմ՝ Պու իսէ
44 անլէրէ հէլաք վէ սիդի խէլաւ 'ալամէթի տըր
45 պու տա'նի Ալլահտան տըր : Ձիւնքի եաղ-
46 նըլ Բրիստոս իման կէթիւրմէք տէյիլ, ան-
47 ճագ անըն իչիւն էլէմ շէքմէք տա'նի սիդէ
48 իհասն օլունտա. Մաւտէ՝ քի սիդ պէնտէ
49 կէօրմիւշ իալիյինիլ, վէ շիմտի հազգըմտա
50 իչիւնիլիլ հէման օլ ճիւհատտէ պուլու-
51 նըյօրսընըլ :

ՊԱՊ 2

1 Իմտի էյեր Բրիստոստա պիր թէսէլլի, պիր
2 մուհապպէթ մէսէրէթի, պիր րուհ միւշա-
3 ըթէթի, վէ շէֆգաթ ու մէրսամէթ վար
4 իսէ, Հէմէֆքեար վէ եէքաթիլ վէ հէման մու-
5 հապպէթիւնիլ պիր օլուպ՝ պիր շէյ թէֆէք-
6 քիւր էթմէքլէ, Հիւ պիր շէյ միւնազա'ա
7 եա պաթըլ իթթիւար իւղըն օլմայըպ՝ անճագ
8 թէվաղը՝ իլէ պիրի պիրինիլ քիւնտի նէֆսի-
9 նիդտէն էֆգալ թուլարագ, սիւրաւըմը իթ-
10 մամ էտէսինիլ : Հէր պիրինիլ ումուրը
11 գաթիյէսինէ տէյիլ, անճագ տիւրլէրին ու.
12 միւրընա տա'նի պազսըն : Բրիստոս Յիսու-
13 տա պուլունտէ էֆքեար հէման սիգտէ տա'նի
14 պուլունտէն. Օլ քի Ալլահ սուրէթիւնտէ պու-
15 լունտըղը հալտէ, Ալլահ միւսալի օլմայը շի-
16 քեար սայմաւը. Լաքին քէնտինի խալի
17 էտիպ՝ գուլ սուրէթիւնի տա'նիլ, անճագ ինսան
18 շապէ հէթիւնտէ օլաուն. Վէ շէքտէ ինսան
19 կիպի պուլունուպ՝ էօլիւմէ, հաթթա խալ

էօլիմփիւնէ միւթի՝ օլմաղա թէնէղղիււ էլլէ-
 9 տի : Պու էճլտէն տախի Ալլաճ անը զայէթ-
 լէ թէրֆի՝ էտիպ՝ անա Տէր իսմաէն ալա
 10 պիր իսմ ի՛թա էլլէտի : Թա քի սէմատա վէ
 բու ի գէմինտէ վէ եէր ալթընտա պուլունան-
 լարըն քեաֆֆէսի Յիսուսըն իսմինէ տիղ
 11 չէօքրիւպ՝ փէտէր Ալլաճըն մէճաի իշիւն Յի-
 սուս ֆրիստոս Բապպ իտիյինի Տէր լիսան
 12 իգրար էտէ : Պունա նազարէն , էյ սէվկիւ-
 Նիղ միսիլիւ , հէր վազըթ իթա՛տթ էթտիյի-
 Նիղ միսիլիւ , եալընը չաղըր պուլունտը-
 ղըմտա տէյիլ , անճաղ տաճա զիյառէ չիմաի
 զա՛կպտէ օլաղըմմա , քէնտի խէլաօընը
 13 զօրգու վէ թիթէմէ իլէ իթմա՛մ էլլէյինիղ :
 14 Ջիրա սիզտէ կէրէք իսթէմէքլիյի , վէ կէրէք
 իշլէմէքլիյի ըրգաքնա կէօրէ իշլէյին՝ Ալլաճ
 14 տըր : Հէր շէյի գիյլ ու գալ վէ միւճատէ-
 15 լէ օլմազաղըն իճրա էլլէյինիղ . Թա քի հա-
 յաթ քէլամընը գալի թուլթարազ արալա-
 րընտա տիւնետա նուրլար կիպի զիյառար
 օլաղընը Եթաի վէ ֆուսիա նէօլին օրթա-
 րընտա Ելլըպըր վէ սաֆտէրուս օլարազ ,
 Ալլաճըն գուսուրըր էվլատը օլարընը .
 16 Շէօյլէ քի պէնիմ տախի պօշընա սայ՝ էթմէ-
 տիյիմէ վէ պիհուտէ եէրէ էմէք չէքմէտիյի-
 մէ ֆրիստոսըն կիւնիւնտէ իֆթիխարմ՝ օլա :
 17 Լաքին իմանընըն գուրպա՛նը վէ խրտմէթի
 իւզէրինէ քէնտիմ թաղտիմ օլունուր իսէմ
 տէ , սէվկիւպ՝ ճիւմէնիղ իլէ պէրապէր մէս-
 18 բուր օլուրմ՝ ֆէզալիք սիղ տախի սէվկիւպ
 պէնիմ իլէ պէրապէր մէսրուր օլունըր :
 19 Իմտի աճլալինիկի պիւկպ՝ պէնիմ՝ տախի
 ֆէրաճլանմաղըրմ իշիւն թարաֆընըրա Թի-
 մօթէօըր Եան գարիպ կէօնտէրէճէյիմի Բապպ
 20 Յիսուստա իւմիտ էտէրիմ : Ջիրա սիզին աճ-
 վալինիղէ խալիսանէ մուգալլէտ օլաճազ Կալ-
 21 քա եէք տիլ պիր քիմնէմ եօզ տըր : Ջիւնի
 ճիւմէնի Յիսուս ֆրիստոսըն ումուրընը տէ-
 յիլ , անճաղ քէնտի ումուրլարընը արայօր-
 22 լար : Լաքին անըն թէճըրպէսինի , եա՛նի
 օղուլ փէտէրէ էթտիյի կիպի . պէշարէթ ի-
 շիւն պէնիմ իլէ պէրապէր խրտմէթ էթտիյի
 23 նի պիլիբսինիղ : Իմտի հալիմին նէ օլաճաղը-
 նը թաճգիղ էթտիյիմ կիպի՝ պիւլա թէ՛իւ-
 24 խիւր անըր կէօնտէրմէյի իւմիտ էտէրիմ . Գա-
 ճաթ քէնտիմ տախի Եան գարիպ կիլէճէյի-
 25 մէ Բապպա ի՛թիմառմ վար տըր : Ամմա
 պիրատէրիմ վէ էմէքտաղըմ վէ սիլաճառըմ
 Տէմ տախի սիզին միւրալիլինիղ վէ իճթիյա-
 ճըմա խրտմէթ էթմիշ օլան Էփաֆրօսիթօըր
 սիլէ կէօնտէրմէյի լաղըմ՝ Եատտ էթտիմ :
 26 Ջիրա օ սիզին ճիւմէնիղէ հապէթ չէքմէք-
 տէ օլալա՝ անըն խալթա օլաղընը իշլիթաի
 *Պալլաճ՝ ճիւմէնիղի կէօրմէյի

յինիղ իշիւն զիյառախիյի միւրալառէր օլ-
 27 տու : Վաղը՝ Եօլիւմ տէրէճէօրին խալթա
 օլառա , Լաքին Ալլաճ անա , վէ եալընըր ա-
 նա տէյիլ , անճաղ քէտէր իւզէրինէ քէտէր
 օլմառըն՝ տէյիւ պոնա տախի մէհաճէթ էյ-
 28 լէտի : Պու սէպէպտէն սիղ անըր կէօրմէքլէ
 եինէ մէսրուր օլմանըր իշիւն , վէ պէնիմ
 հիւղնիւմ տախի տաճա խաֆիֆ օլմառըն ի-
 շիւն , տաճա զիյառա Եանէլէ իլէ կէօնտէր-
 29 տիմ : Սիղ տախի անըր Բապպառա քէմալ ի
 սիւրուր իլէ գապուլ էտիպ՝ պէօյլէ քիմէլէ-
 30 ըի իճթիւրմէ շայան Եատտ էտինիղ : Ջիրա
 պոնա օլան խրտմէթինիղին նօզսանընը իք-
 մալ էթմէք իւզրէ , նէֆ-ինի մուխաթարայա
 գօյարազ . ֆրիստոսըն իշի իշիւն էօլիւմ տէ-
 րէճէօրինէ եազըն կէլաի :

ՊԱՊ 3

1 Էլ հասըլ , էյ պիրատէրէրիմ , Բապպառա
 մէսրուր օլունըր . սիզէ եինէ պու շէլէրի եազ-
 մազ պոնա զաճթ օլմայըլ՝ սիզէ մուճիպ ի
 2 էմնիյիթ տիր : Քէլպիւրաէն իճթիւրազ էտի-
 Նիղ , շէրիւր Եանէլէտէն իճթիւրազ էտինիղ ,
 խիթան ի քեաղիպտէն իճթիւրազ էտինիղ :
 3 Ջիրա եճլ ի խիթան պիղ իղ , քի Ալլաճ
 բուճ իլէ Իպատէթ էտիպ ֆրիստոս Յիսուս-
 տա իֆթիխար էտէրէք՝ թէնէ ի՛թիմառա իթ-
 4 մէյիղ : Վաղը՝ Եանէլէ ի՛թիմառա էթմէյի սէ-
 պէպիմ վար . էյէր Եանէլէ պիր քիմնէ իճնէ
 ի՛թիմառա սէպէպիմ վար գաննընտա պուլու-
 5 նուրա , պէնիմ տաճա զիյառա վար . Սէ-
 քիլինիլէ կիւնտէ խալթա օլունտըմ , խրայէլ
 նէպիլտէն , Պէնետմին սըպլընտան , Իպ-
 6 րանիլտէն Եանէլէ խալթա օլառա՝ շէրի-
 Եանէլէ ճիւմէնիլտէն ֆէրիսի իտիմ . Լաքիթ
 խուսուրընտա իսէ , քիլիսէյի թէ՛տտի էթ-
 մէքտէ օլալա՝ շէրիաթտան օլան սալաճառ
 7 գուսուրըր խիթա : Լաքին պոնա քեար օլան
 շէլէրի ֆրիստոս իշիւն զարար Եատտ էթ-
 8 տիմ : Ֆիլ վաղը՝ պէն ֆրիստոս Յիսուս Բապպ
 պրմը պիլմէքլիյին ֆաղիլէթի իշիւն Տէր շէյի
 տախի զարար եէրինէ Եատտ էտէրիմ . վէ անըն
 իշիւն Տէր շէյի զայ՝ էթմիշ օլալա՝ անէրիլ
 9 շէյ հիւքմիւնտէ Եատտ էտէրիմ , Թա քի
 ֆրիստոսըր գաղանըր շէրիաթտան օլան քէն-
 տի սալաճըմա տէյիլ , անճաղ ֆրիստոս
 օլան իման վաղըմառըլէ՛ եա՛նի իման թա՝
 րիգիլէ Ալլաճ թարաֆընտան օլան սալաճառ
 10 մալիք օլարազ , անտէ պուլունայըմ . Վէ
 պէն անըր վէ անըն գըյալմէթինին գուլվէթի-
 նի վէ էօլի միւնէ միւշապիճ գըլընարաղ էլէմ
 11 լէրինին միւշապիճ ինի պիլմէքլէ , Պիր
 վէճէլէ գըյալմէթ իւլ էմիլթա վաղըլ օլա-
 12 յըմ : Տէյիլ քի արթըր նալիլ օլառա , եա-

խօս հայտ քննարկ ընտում, ֆազաթ ֆրիս-
տոն Յիսուս պենի նէ իշխան թուծտու իսէ .
13 անը թուծմագլղա սոյ՝ էտէրիմ : Էյ պի-
րատէրէր պեն քենտիմի վաւըլ օլունը՝ աատ
էթմէյօրըմ , լաքին պիր շէյ վար , եա՛նի ար-
գատա գալան շէյլէրի ունուտուպ՝ իլէրիտէ
14 օլան շէյլէրի ուղանարագ , Ալլահն ֆրիս-
տոն Յիսուստա օլան ալի տա՛վէթինին միւ-
տապագաթ նիշանը իշխան մէնգիլէ տօղրու
15 սէյիրտիրիմ : Իմտի պիզ , պիլ ճիւմէլ քեա-
միլ օլանլար , պու էֆքեարտէ օլալըմ . վէ
էյէր պիր շէյին հազգընտա զայր էֆքեար-
տա պուլունուրանը , Ալլահ սիզէ պունու
16 տախի քէշֆ էտէճէք տիր : Ֆազաթ վաւըլ
օլալըմըմ տէրէճտէ հէման պիր գանուն
իւզրէ հարէքէթ էտէլիմ , հէման պիր էֆ-
17 քեարտա օլալըմ : Էյ պիրատէրէր , պանա
միւզթէտի օլունըլ , վէ պիզիմ՝ սիզէ էօր-
նէք օլալըմըլ կիպի . պէյլէ սիւլուք էտէն .
18 լէրէ տիզգաթիլ նազար էտինիլ : Ջիրա չօգ
սիւլուք էտէնլէր վար տըր քի՝ հազգլարն-
տա չօգ քէրէր սիզէ սէյլէտիմ , վէ չիմտի
տախի աղլայարագ սէյլէրիմ քի ֆրիստոսըն
19 խաչընը տիւշմլէրի տիրէր . Անլէրին ազը-
պէթի հէլաք . վէ իւաճարը գարընլարը տըր ,
վէ իզլէթլէրի այըպլարընտա տըր , էֆքեար-
լարը տախի ումուր ի տիւնէէվիլէյ տիր :
20 Ամմա պիզիմ վաթանըմըլ սէմտէ օլուպ՝
օրաթան տախի խէլադքեար Բապպ Յիսուս
21 ֆրիստոսա մի Նիմաղիր իլ : Օլ տախի պիզիմ
էանա ճէսէտիմիլի , քեաթֆէ ի մէվճուտաթը
քէնտիլն թապի՝ էթմէյէ միւզթէտի օլալըմ
գուվէթ իլէ , քէնտի միւշէրիէֆ ճէսէտինէ
միւշապի հ օմագիւլըն , թէպտիլ էտէճէք տիր :

ՊԱՊ 4

1 Իմտի , էյ սէվիլիլ վէ բազպէթլու պիրա-
տէրէրիմ , սիւրուրըմ վէ թաճըմ , պու վէճ
իւզրէ Բապպտո սապիթ գալընըլ , էյ սէվիլի-
2 իլիլէր . Բապպտո հէմէֆքեար օլմալարընը
էփօտիայա բիճա էտէրիմ վէ Սինթիլէյէ բի-
3 ճա էտէրիմ : Քէգալիք էյ խալիս լէֆիլ , սա-
նա տախի բիճա էտէրիմ՝ քի Կիւմէս , վէ իսմ-
լէրի հայաթ քիթապընտա մէվճուտ պուլու-
նան սա՛իր էմքեարալարըմ իլէ պէրապէր պէ-
շարէթտէ պէնիմ իլէ ճէճա էթմիշ օլան մէր-
4 գուվէրէր մու՛տվէնէթ էտէսին : Բապպտո
տա՛իմա մէսուր օլունըլ . էինէ տէյօրըմ՝
5 մէսուր օլունըլ : Սիզին լէթաֆէթինիլ
քեաթֆէ ի նաա ինտիտէ մա՛լիւմ օլուն .
6 Բապպ եազըն տըր : Հիշ պիր շէյ իշխան էն .
տիլէ էթմէյէրէք , խուստա հէր շէյտէ
տու՛ա վէ նիյալ իլէ բիճալարընըլ թէշէք-

7 քիւր իլէ պէրապէր Ալլահա պիլտիրիլին , վէ
Ալլահն հէր ազըրտան եիւճէ օլան սէլամէ-
թի գալպէրինիլ իլէ ֆիքրլէրինիլ ֆրիստոս
8 Յիսուստա մահֆուլ էյլէճէք տիր , Էլ հա-
սըլ , էյ պիրատէրէր , հէր նէ քի հազգ , վէ
միւթէպէր , վէ ատիլանէ , վէ փաք , վէ մէր-
ղուպ , վէ միւսթահսէն իսէ , եա՛նի էյէր պիր
ֆաղիլէթ , վէ էյէր պիր մէտճ վար իսէ , հէ-
9 ման պու շէյլէրի թէֆէք քիւր էտինիլ : Օլ
թա՛լիմ օլունուպ գապուլ էթտիլինիլ , վէ
իշտիպ՝ պէնտէ կէօրտիլիւնիլ շէյլէրի իճ-
րա էտինիլ , վէ մէնպա՛լը սէլամէթ օլան
Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ տըր :
10 Ազըպէթ հազգըմտա օլան հիմնէթինիլ
թէճէտտիւտ էթտիլինէ Բապպտո զէյաթ-
սիլլէ մէսուր օլուն . վաքը՛ա հիմնէթ է-
տէր իտինիլ , լաքին Ֆուրսաթընըլ եօգ ի-
11 տի : Պէյլէ սէյլէմէքլիլիմ զարուքէթ ճիհէ-
թինտէն տէյիլ տիր , զիրա պէն պուլունտը-
ղըմ հալտէ գանա՛աթ էթմէյի էյրէնտիմ :
12 Եօգտուլըլ չէքմէյի տէ պիլիլիմ , պուլըգտա
պուլունմիլ տա պիլիլիմ . հէր խուսուտա
ճիւմէլ շէյլէրաէ , թօգ օլմաղա տա , աճ օլ-
մաղա տա , իզտիլտա պուլմաղա տա , մուհ-
13 թաճ օլմաղա տա թէրպիլլէ օլունտուլմ : Պա-
նա գուվէթ վէրէն (ֆրիստոս) իլէ հէր շէյէ
14 միւզթէտիլ իմ : վէ լաքին մուզպապաճտա
պանա միւշարէքէթ էյլէտիլինիլ էյի էթ-
15 տինիլ : Էյ ֆիլիփիլիլէր , պէշարէթին իպ-
թիտապընտ Մազէսոնիտան չըգտըղմ զէ-
ման , ալմաղ վէ վէրմէք խուսուքընտա սիզ-
տէն զայրի հիշ պիր քիլիսէնին պանա միւշա-
րէքէթ էթմէտիլի սիզին տախի մա՛լիւմինիլ
16 տիր : Ջիրա Սէլանիլաէ պուլմաղալմ վաթ-
ա տախի , հաճէթիմ իշխան պիր իքի տէֆ՛ա
17 կէնտէրտինիլ : Պէն աթիլէ թալէպինտէ
տէյիլիմ , ամմա սիզին հիտապընըլ իշխան իզ-
տիլտա պուլան սէմէրէյի թալէպ էտիյօրըմ :
18 Լաքին հէր շէյիմ վար վէ պուլըգտա իմ .
էփաֆրօտիթօսըն վաթըմապըլէ թարաֆը-
նըզտան իլէն վէ Ալլահա խօշ վէ մազպուլ
գուրպան վէ խօշ բա՛նիս օլան շէյլէրի ալըն
19 օլուպ մէմուլ իմ : վէ Ալլահն քէնտի զը-
նապընա կէօրէ , իզլէթ իլէ ֆրիստոս Յիսուս-
տա սիզին հէր պիր իհիլաճընըլ իքմալ
20 էտէճէք տիր : Փէտէրիմիլ Ալլահա էպէտ
իւլ ապաթ համա օլուն : Ամին :
21 ֆրիստոս Յիսուստա հէր պիր մուգա-
տէսէ սէլամ էտինիլ . Էանըմտա օլան պի-
22 րատէրլէր սիզէ սէլամ էտէրլէր : Ճիւմէլ
մուգաւտտէյլ վէ պախուսուս Կայսէրին սէ-
րայընտան օյանլար սիզէ սէլամ էտէրլէր :
23 Բապպըմըլ Յիսուս ֆրիստոսըն ինայէթի սի-
զին ճիւմէլինիլ իլէ օլուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕԼՈՍՍԻԼԻԷՐԷ

ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահն իրաւեթիլէ Գիսուս Գրիստոսըն
րէսուլը Փավլոս վէ թիմթէօս պիրաւեր ,
Գօլօսիտէ պուլունան մուգատտէսլերէ վէ
2 Գրիստոսս միւմին պիրաւերլերէ . Սիլվէ ,
Փէտէրիմիդ Ալլահ վէ Բապպ Գիսուս Գրիս-
տոսըն թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլամէթ
օլուն :
3 Տա'իմս սիլվին իչիւն տու'ա էտիպ սիլվին
Գրիստոս Գիսուսս օլան իմանընըզ վէ ճիւմ
լէ մուգատտէսլերէ օլան մուհապպէթինիլի
4 իշթիմիլ օլարադ , Բապպըմըլ Գիսուս Գրիս-
5 տոսըն Փէտէրի Ալլահ' Սէմուվաթտա սի-
լվին իչիւն մահֆուզ օլան իւմիտտէն աօլալը
շիւքը էտէրիլ . օլ է-հէր հազգընտա տախի
պէշարէթին հազիգաթ քէլամը իլէ էվլէլաէն
6 իշթիմիլիլ : Պու պէլալէի տախի պիւթիւն
տիւննայա օլարըլ միսիլիւ , սիլվէ տէ վասըլ
օլու'պ' անը իշթիմիլիլիլ վէ Ալլահն 'ինա-
յէթինէ հազիգաթ իւզրէ վազըֆ օլարըլ-
նըլ կիւնտէն պէրու սիլվէ մէյվէտար օլարըլ
7 կիպի , ա'րէ Կա'իլ 'մէյվէտար տըր . Նիթէ-
քիմ' սէվիլիւ խըմէթ ըէֆիգիմիլ վէ սի-
լվին իչիւն Գրիստոսըն խատըմ' ի սատըզը
8 Էփաֆրաստան էյրէնտիլիլ : Քէնտիսի տա-
խի սիլվին Բուհտա օլան մուհապպէթինիլի
պիլվէ իսպար էթտի :
9 Պու էճլտէն պիլ տախի իշթիմիլիլ
կիւնտէն պէրու , սիլվին իչիւն Ֆէրաղաթ
էթմէլէրէք , տու'ա վէ Նիլալ էտէրիլ քի
քէմալ ի հիքմէթ վէ բուհտանի ֆէհմ' իլէ անըն
իրաւեթինիլ պիլմ էքիքտէ միւքէմմէլ օլարը-
10 նըլ . վէ հէր խայր 'ամէլտէ մէյվէտար' վէ
Ալլահը պիլմէքիքտէ թէրադըլ էթմէքտէ
օլարադ , Բապպա լայըլ ք վէճլէ հէր խու-
սուստա անըն բիզար իւզրէ սիւլուք էտէսի-

- 11 նիլ . վէ անըն գուտրէթ ի ճէլիլսինէ կէօ-
րէ սիւրուր իլէ քէմալ ի սապր վէ թէհամ-
միւլտէ ճիւմէ գուվլէթ իլէ գուվլէթլէնիպ ,
12 Պիլի Նուրտա օլան մուգատտէսլերին նասի-
պինէ հիստէտար օլալ լայըլ գըրան Փէտէրէ
13 շիւքը էտէսինիլ . Օլ քի պիլիլ զուլմէթ թէ-
սալիլիլ թինտէն խէլաա էտիպ' քէնտի սէվիլ-
14 իւ Օլլան մէլէքիւթինէ նազլ էյլէտի . Ան-
տէ տախի գանընըն վասըթտալլէ Ֆիտիլէ-
յէ , է-հէր կիւնահլարըն 'աֆիլընա մայիլ իլ .
15 Քէնտիսի տախի կէօրիւնմէլ օլան Ալլահն
սուրէթի , վէ քէտֆֆէ ի մախլուգաթըն իլքի
16 տիլ : Ջիրա սէմուվաթտա վէ զէմին իւզէրին-
տէ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէլէն շէյլէրին
ճիւմէտի , կէրէք թաիլլար , կէրէք սալթա-
նաթլար , կէրէք բի'ասէթլէր , կէրէք հիւքիւ-
մէթլէր , անըն եէտիլլէ խալէ օլունտու . ճէ-
մի' ի քէտի'նաթ անըն վասըթտալլէ վէ անըն
17 իչիւն խայր օլունմըլ տըր : Օլ տախի քէտֆ-
ֆէսինտէն էվլէլ տիլ , վէ քէտֆֆէսի անըն
18 իլէ գա'իմ տիլ : վէ էմվաթտան քէլալ էտէ-
լէն իլքի օլու'պ' իպթիտա օլարադ , ճէսէ-
տին' է-հէր քիլիսէնին պալը օ տըր . թա քի
հէր խուսուստա թէգատտիւմ էտէն օ օլա :
19 Ջիրա ճիւմէ քէմալիլէթ անտէ սաքին օլ-
20 մալ , վէ խալընըն գանըլ իլէ սուլս էտէ-
րէք , անըն վասըթտալլէ կէրէք զէմին իւզէ-
րինտէ' կէրէք սէմուվաթտա պուլունանլարըն
ճիւմէտիսին քէնտիսի իլէ պարըշտըրմալ ֆէ-
տէրէ խօզ կէօրիւնտիւ :
21 վէ սիլի , պիլ զէման շէրիլ 'ամէլլէր իլէ
22 էֆքէտարտա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն , Դիմ-
տի քէնտի պէշէրիլէթի ճէսէտինտէ էօլիւմ
վասըթտալլէ պարըշտըրտը , թա քի սիլի
քէնտի հուզուրըն մուգատտէս վէ լէքէսիլ
23 վէ գուսուրըլ իհլար էտէ , Մէյլէր քի իման-
տա միւլթէնտիս վէ մէթին օլու'պ' իշթիմիլ-

*Պալլալ' մէյվէտար օլու'պ' իլգալիտա պուլուր .

յինիդ վէ դեր ի սեմտտա քեաֆֆէ ի մախ-
լուգա վա'ղ օլունան վէ պէն փալլօս խաար-
մը պուլունտըրմ' պէշարէթին իւմիտինտէն
24 գըմլլտանմամըշ օլաւնըդ : Շիմտի սիզին
իչիւն օլան էլէմլէրիմտէ մէպուր օլարագ ,
Քրիստոսըն մուգայագալարընըն նօգաանընը'
ճէսէտի օլան քիլիտէ իչիւն քէնտի թէնիմտէ
25 թէքմիլ էտիյօրմ' . Պուշա տախի պէն սի-
զին իչիւն Ալլա՛ճ թարաֆընտան պանա վէ-
րիլէն իտարէյէ կէօրէ խատրմ' օլաու՛մ , թա
26 քի Ալլա՛ճըն քէլամընը , էա'նի տէ՛ճըրտէն
վէ 'աաիլէրտէն պէրու մախֆի պուլունմուշ
իսէ տէ , շիմտի անըն մուգատտէպէրինէ իզ-
հար օլունան սըրըր թէմամէն վա'ղ էտէյիմ' .
27 Ալլա՛ճ անլէրէ թա'իֆէլէր արաւընտա պու-
սըրըն ճէլալինին զընասը նէ օլաըզընը պիլ-
տիրմէյի միւրատ էյլէտի . պու տախի տէ-
րունլէրինիգտէ ճէլալ իւմիտի օլան Քրիստոս
28 տըր : Պիզ տախի Տէր քիմնէյի Քրիստոս
Յիսուստա քեաֆիլ իճգար էթմէք իչիւն ,
Տէր քիմնէյէ նասիհաթ վէրէրէք , վէ Տէր
քիմնէյէ քէմալ ի Տիքմէթլէ թա'լիմ' էտէ-
29 իք անը վա'ղ էտէրիդ . Պուշուն իչիւն պէն
տախի տէրունիմտէ գուվլէթլէ իշլէյէն անըն
թէ'սիրաթընա կէօրէ ճէհտ էտէրէք' չալը-
շըրմ' :

ՊԱՊ 2

4 Ձիրա սիզին իլէ Լաօտիգիտա պուլունան-
լար վէ էրւգիւմիւ ճէսէտտէ կէօրմէմիշ օլան-
լարն ճիւմէսի իչիւն նէ գատար ճէհտիմ'
2 օլաըզընը պիլմէնիզի իսթէրիմ' . Թա քի ան-
լէրին գալպլէրի միւթէսէլլի օլուպ' վէ մու-
հապաթէտմէ միւթթէհիտ , վէ գէմալ ի ֆէհ-
մին ճէմի' ի զընասընա , էա'նի ֆէտէր Ալլա՛ճ
վէ Քրիստոսըն սըրըրըն պիլմէրիլէ նա'ն օլա-
3 լար . Անտէ հիւմէթին վէ 'իմին ճիւմէն խա-
4 զինլէրի մահֆուզ տըր : Պուշուն իսէ' քիմնէ
սիզի իզֆալ էտիճի սէօզլէր իլէ իզալ էթ-
5 մէմէսի իչիւն սէօյլէյօրմ' : Ձիրա թէնճէ զա-
'իպտէ իսէմ' տէ , բուհնա տանընդտա պուլու-
նարագ , հիւնն ի նիգարմընը վէ Քրիստոս
օլան իմանընըն սէպաթընը կէօրիւպ շատ
6 օլալօրմ' : Իմտի Բապպ Քրիստոս Յիսուսը
նաթըր գապուլ էթտինիզ իսէ , անտէ պէօյլէ
7 սիւլաք էտիպ , վէ անտէ քէօքլէնիլ վէ
ի'մար օլունմուշ , վէ թա'լիմ' օլունտըզընը
իւզընէ իմանտա սապիթ գըլընմըշ օլարագ ,
շիւքը իլէ պուլունտ թէրագգը իւզըն օլունըդ :
8 Սաքընընը , պիր քիմնէ սիզի Քրիստոսա կէօ-
րէ օլալարագ , ինսան ըիվայէթինէ կէօրէ
վէ տիւնէանըն էրքէանընա կէօրէ ֆիլէսօֆ-
լէք վէ պաթըլ հիլէ իլէ էսիր սիւրմէսին :

9 Ձիրա Ուլուհէյէթին ճէմի' ի քէմալլէյէթի
10 ճէսէտէ անտէ սաքին տիր . վէ օ Տէր ըի'տ-
սէթ վէ հիւքիւմէթին պաշը օլուպ' սիզ ան-
11 տէ միւքէմմիլ սինիդ . Հէմ տախի անտէ'
թէնէ միւթա'պլէք կիւնահարըն վիւճու-
տինտէն Քրիստոսըն իսթմանը իլէ սօյունուպ'
էլ իլէ օլմամըշ իսթման իլէ տախի խաթն օլուն-
12 տընը . վէ անըն իլէ պէրապէր վաֆթիզէ
կէօմիւլիւպ' պուլունտ տախի տնը էմվաթտան
իհնա էտէն Ալլա՛ճըն գուտրէթինէ օլան իման
վապըթասըյլէ անըն իլէ պէրապէր իհնա օլուն-
13 տընըդ : վէ սիզի , խաթալարտա վէ թէնի-
նիզին իսթմանըլըզընտա էթմիւլ իլէն ,
ճիւմէ խաթալարընըլը 'աֆվ էտէրէք' պէրա-
14 պէրինճէ իհնա էյլէտի . վէ պիզէ գարը
օլուպ' պիզէ միւթալլէֆ օլան նիգարմաթ խաթ-
թընըր ըհսիտ էյլէյիպ' խալա տախի միլալ-
15 յարագ , անը օրթատան գալարըտը . վէ
ըի'անէթլէր իլէ հիւքիւմէթլէրի սօյունպ , ան-
լէրէ անըն վապըթասըյլէ միւքաֆֆէր օլա-
րագ , անլէրի աշիքհարէ թէշլըր էյլէտի :
16 Իմտի էթմէք էա իշմէք էա պօյրմա՛մ էա
սյ պաշը էա սէպիթ կիւնլէրի խուսուսընտա
17 քիմնէ սիզի հիւքմ' էթմէսին . Ձիւնքի պուշ-
լար կէլէճէք շէյլէրին կէօլիսի օլուպ' ճիւմ'
18 իսէ Քրիստոսըն տըր : Քիմնէ թէվազը' իլէ վէ
տիյանէթ ի մէլա'իլէ իլէ կէօրմէտիլի շէյլէրէ
միւտախիլէ էթմէք իսթէյէրէք , սիզի էճթի-
19 նիզտէն մահրու՛մ գօմաւըն : Պու մաֆուլ-
քէնտի թէնէ թապի' օլան 'ապը իլէ պիհու-
տէ եէրէ թէքէպպիւր էտիպ' Պաշա իրթի-
պաթ էթմէք . պիւթիլին ճէսէտ իսէ զիւնա-
լար վէ ըրպաթլար վասթասըյլէ անտէն մու-
'ալլէնէթ ալըպ թէրքիպ օլունարագ Ալլա՛ճ
թարաֆընտան օլան պէրիւմէքլէր իլէ պէօ-
20 յիւր : Իմտի էյէր Քրիստոս իլէ պէրապէր
տիւնէանըն էրքէանընա էօլախիւլէզ իսէ ,
21 նի'չիւն տիւնէատա էաշայանլար կիպի' էա-
փըշմա , թաթմա , տօգուլմա՛ , պուլուրան
22 գանունլարա , (Պուշլարն քեաֆֆէսի իսէ
պիլ իսթի'մալ վէվալ պուլուր ,) ինսան է-
վամիր վէ թա'լիմաթան կէօրէ իսթիսալ է-
23 տէրսինիլ , վազը'ա պու շէյլէրին 'իպատէթ ի
նաֆիլէ վէ թէվազը' վէ ճէսէտէ շէֆգաթ-
սըլըք իլէ հիւքմէթ սուրէթի վար իսէ տէ ,
շայան ը ի'թիպար օլմայըպ , աճաֆ նէֆսի իք-
նա՛ էտէր :

ՊԱՊ 3

1 Իմտի էյէր Քրիստոս իլէ պէրապէր գըյոմ'
էթտինիլ իսէ , էօգարտա օլան էա'նի Քրիս-
տոս Ալլա՛ճըն սազընտա օթուրընը եէրին
2 շէյլէրինի թալէպ էտինիլ , եէր իւզէրինտէքի
23

շէյլերէ տէյիլ , եօդարտտ օլան շէյլերէ
3 սարֆ ք Էֆքեար Էտինիլ : Ջիրա Էօլտինիլ ,
վէ Տայաթընիլ քրիստոս իլէ պերապեր Ալլահ-
4 տա մաճֆուլ տրը : շայաթըմիլ օլան քրիս-
տոս իղճար օլունտըլը զէման , սիլ տախի
անըն իլէ պերապեր 'իլղէթ իլէ իղճար օլուն-
նաճադսընիլ :

5 Պինա'էն 'այէյճ պու զէմինի տ'ղանըլը ,
Է-նի զինա վէ նափաքիլը վէ Տէվա ու Տէվէս
վէ քէօթիւ շէճվէթ վէ փութփերէսթիլը օ-

6 լան թամա'քեարըլը Էօլտինիլիլ . Ջին-
քի անլերին սէպէպինտէն ԷՏԼ ի 'իստան իւ-

7 զէրինէ Ալլահըն զազապը կէլեր . Սիլ տախի
պու շէյլերտէ եաշար իքէն , պիր վազըթ ան-

8 լէրին արաքնտա սիւլուք Էտեր իտինիլ .
Լաքին շիմոի սիլ տախի ճիւմէսինի , Է-նի
զազապ վէ իքըմ վէ քէօթիւլէք վէ քիւֆ-

9 լէրի տէֆ' Էտինիլ . Պիրի պիրինիլէ եալան
սէյլէմէյինիլ , չիւնքի Էօքի աաէմի 'ամէլլէ-

10 լիլլէ պերապեր օյոլունուլ ' խալիլինին սու-
րէթինէ կէօրէ' պիլմէքիլքաթ թէճտիտ օլուն-
մազտա օլան եէնի աաէմի կիլինմիլ սինիլ .

11 քի պունտա նէ Եունանի , նէ ԵՏՏուտի , նէ
Խիթան , նէ Խիթանսըլլը , նէ պարպար ,
նէ Խաղութի , նէ դուլ , նէ ազատ պուլուն-

12 տրը : Խմաի Ալլահըն մուգատտէս վէ սէվիւլ-
լիւ միւնթէխապըլը կիպի շէֆգաթ վէ մեր-
ճամէթ վէ լէթաֆէթ վէ թէվաղը' վէ Տիլմ'

13 վէ սապր կիլինինիլ : Վէ պիրի պիրինիլէ
թէճամիլ Էտիլ' Էյեր պիր քիմէնինի ախէ-
րինն 'այէյճինէ պիր իշթիքեատը վար իսէ ,
քիրստոս սիլէ պաղըշլաաղը միսիլիւ , սիլ

14 Պունլարըն ճիւմէսի իւզէրինէ տախի քէմա-
լիլէթին իրթիպաթը օլան մուճապպէթի կէյ-

15 Նիլ : Վէ Ալլահըն սէլամէթի գալպերինիլ-
տէ Տիւքիւմէթ սիւրսին , չիւնքի անա տա-
խի եէք վիւճուտտէ տա'վէթ օլունտընիլ .

16 վէ միւթէշէքքիլը օլունիլ . քրիստոսըն քէ-
լամը սիլտէ զընա իւղրէ Տէր Տիքմէթ իլէ
տաքին օլուն . վէ պիրի պիրինիլէ թամ'լիմ ու
նաաիճաթ Էտիլ' մէզմուր վէ իլաճի վէ բու-

17 տէ լութիլ իլէ թէղաննի Էյլէյինիլ , Վէ կէ-
րէք գալվէն' կերէք Ֆի'լէն Տէր նէ Էտերսէ-
նիլ , ճիւմէսինի Բապպ Յիսուսըն իսի իլէ
վէ անըն վաարթաաըլէ ֆէտէր Ալլահա թէ-

18 Էքքիւր Էտերէք Էյէյիլ :

19 Էյ զէվէլէր , զէվէլէրինիլ սէվինիլ վէ ան-

20 լէրէ աճը մու'ամէլէ Էթմէյինիլ : Էյ Վէլատ ,

վալտէյինիլէ Տէր խուսուտա իթա'աթ

21 Էտինիլ , զիրա պու շէյ Բապպա մազպուլ

22 սին : Էյ գուլար , Տէր խուսուտա թէն ճի-

23 Տէթիլլէ Էֆէնտինիլ պուլունանլարա , կէօղէ
կէօրինմէք իչիւն օլան խրամէթ իլէ ինսանը
խօշուտ Էտէնիլ կիպի տէյիլ , անճադ Ալլահ-

24 Էտինիլ : Վէ միրա Էճրինի Բապպտան ալա-

25 ճաղընըլ պիլերէք , Տէր նէ քի Էտփար իսէ-

նիլ , ինսան իչիւն տէյիլ , անճադ Բապպ

26 Իչիւն կիպի ճանտան Էտփընըլ : Ջիրա Բապպ

27 քրիստոս գուլլըք Էտէրսինիլ : Ամմա Տազգ-

28 սըլլըք Էտէն' Էթմէյի Տազգսըլլըլ կէօրէ
ալաճադ տրը . վէ բի'այէթ ի խաթըր Էօդ

29 տրը :

ՊԱՊ 4

1 Էյ Էֆէնտիլէր , սէմալաթտա սիլին տախի

2 պիր Էֆէնտինիլ վար իտիլինի պիլերէք ,

3 գուլարընըլ Տազգ վէ ինսաֆ իւղրէ մու'ա-

4 մէլէ Էտինիլ :

5 Տու'տա տէվամ' Էտիլ' անտէ շէքք իլէ

6 ույանըք տուրընըլ : Վէ պիլիմ իչիւն տախի

7 տու'ա Էյլէյինիլ , թա քի սէպէպինտէն

8 զինճիւրպէնտ օլարըլմ' քրիստոսըն սըրընը

9 սէյլէմէք իւղրէ , Ալլահ պիլղէ քէլամըն գա-

10 ֆիւսընը ալա . Վէ սէյլէմէք պանա նաաըլ

11 վաճիպ իսէ' անը պէյլէ իղճար Էտէյիմ :

12 Վաթթը սաթըն ալարաք , խարիճտէ օլան-

13 լար իլէ 'ազըլանէ Տարէքթի Էտինիլ : Տէր

14 քէտէ վաճիպ օլարըլ իւղրէ ճէվապ վէրմէյի

15 պիլմէնիլ իչիւն , սէօղիւնիլ թուլ իլէ

16 թէրպիլ օլունմուշ կիպի , տա'իմա լութի

17 իլէ օլուն :

18 Աճվալիմին քեաֆֆէսինի սիլէ սէվիւլիւ

19 պիրատէր վէ սաաըլ խրամէթ ճի վէ Բապպտա

20 խրամէթ ըէֆիլիմիլ օլան թիլիսիլ օլիլտի-

21 տըլ վէ սէվիւլիւ պիրատէր Օնէսիմս իլէ

22 պերապեր սիլէ Տէման պունուն իչիւն , Է-նի

23 աճվալինիլէ Էյրէնիլ' գալլէրինիլ միւ-

24 թէսէլլէ Էթմէք իչիւն կէօնտէրտիմ . Անլէր

25 պուրատա օլան շէյլերին ճիւմէսինի սիլղէ

26 պիլտիլէք տիր : Վէնիմ իլէ պերապեր մաճ-

27 պուս օլան Արիթաորիս օլէ Պարնապապըն

28 եէկէնի , Է-նի Տազգընտա թէնպիճ ալար-

29 զընըլ Մարգուս (սիլղէ' կէլալիլ թազտիրտէ

30 անը գապուլ Էտինիլ) : Վէ Եունթիս տէնի-

31 լէն Եէշու' սիլղէ սէլամ Էտէրլէր , պունլար

32 ԷՏԼ ի խիթանտան տըրլար վէ Ալլահըն մէլէ-

33 քիւլթիւ իչիւն Էալընըլ պունլար Էթէքաաշ

12 պուլունուպ՝ պանա թեօելի օլտուլար : Սիդ-
տէն պիբի փրիստոսըն գուլը էփաֆրաս սիզէ
սելամ էտեր , վէ Ալլաճըն ճիւմէ միւրատըն-
տա քեամիլ վէ թէմամ տուրաթընըդ տէյիւ-
տուա իլէ տա՛իմա սիզէն իչիւն ճէհտ էտեր :
13 Զիրա սիզին իչիւն վէ Լաօտիգիատա վէ իյե-
րափօլիստէ օլանլար իչիւն անըն չօգ զայրէ-
14 Թի օլարդընա շէհատէթ էտերիմ : Սէվիլիւիւ-
թապիպ Լուգա վէ Տէմաս սիզէ սելամ էտեր-
15 Էր : Լաօտիգիատա օլան պիրատէրէրէ , վէ
հիմֆասա վէ անըն խանէօինտէ պուլունան

16 քիլիսէյէ սելամ էտինիզ : Պաւ րէսալէ սիզէ
տէ գրա՛ւթ օլունտըգտան սօնիրա՝ Լաօտի-
գիա քիլիսէսինտէ տախի գրա՛ւթ էթտիրիպ ,
սիզ տախի Լաօտիգիատան իէլէնէ գրա՛ւթ
17 էտինիզ : Վէ Արիփփօսա՝ Բապպասա ալտը-
ղըն խրամէթէ տիգգաւթ էթ , քի անը իթ-
18 մամ էտէսին՝ տէյիւ սէօյլէյինիզ : Պէն Փալ-
լօսըն խաթթ ր տէսթ ի իլէ սելամ : Պէնտլէ-
րիմի տէր խաթթը էտինիզ : Ինայէթ սիզին
իլէ օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԷՐԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլօս վէ Սելանուս վէ թիմօթէօս փէտեր
Ալլաճ վէ Բապպ Յիսուս փրիստոսա օլան
Ալլանիքիլէրին քիլիսէսինէ . սիզէ փէտերի-
միզ Ալլաճ վէ Բապպ Յիսուս փրիստոս թա-
րաֆընտան ինայէթ վէ սելամէթ օլտուն :
2 Տուալարըմըգաս սիզի գիբը էտերէք ,
ճիւմէնիզ հադգընտա Ալլաճ տա՛իմա շիւքը
3 էտերիզ : Վէ իմանընըղըն իչինի վէ մուհապ-
պէթինիլին էմէյինի , վէ Բապպըմըզ Յիսուս
փրիստոս օլան իւմիտինիլին սապընը , փէ-
տերիմիզ օլան Ալլաճըն հաղուրընտա ֆերա-
4 զաթ էթմէյէրէք գիբը էտերիզ : Զիւնքի , էյ
Ալլաճըն սէվիլիւիլէրի օլան պիրատէրէրէ ,
5 սիզին ինթիսապընըզ պիլէրիզ . Զիրա պէշա-
րէթիմիզ սիզէ եալընըզ քելամ իլէ տէյիլ ,
անճադ գուվիլէթ իլէ վէ Բուհ իւլ Գուտս
իլէ վէ ի՛թիգատ ք քեամիլ իլէ կէլտի : Նի-
թէրիմ արանըգտա սիզին իչիւն նասըլ օլտը-
6 ղըմըզ պիլէրիլինիզ : Սիզ տախի չօգ մուգա-
յադա արատընտ Բուհ իւլ Գուտս սիւրու-
րը իլէ քելամը գապուլ էթմիշ օլտարաք , պի-

7 զէ վէ Բապպա միւզթէտի օլտընըզ . Շէօյլէ
քի սիզ Մադէտոնիատա վէ Ախայեատա
8 ճիւմէն միւ՛մինլէրէ նիւմունէ օլտընըզ : Զիրա
Բապպըն քելամը սիզին թարաֆընըգտան եա-
լընըզ Մադէտոնիա իլէ Ախայեատա շալը՝ օլ-
մայրպ , անճադ հէր եէրտէ տախի Ալլաճա
օլան իմանընըզ շալը՝ օլմասըյլէ՝ պիր շէյ
9 սէօյլէմէմիզէ հաճէթ գալմատը : Զիւնքի
հադգըմըգտա արանըգա կէլմէմիզ նասըլ օլ-
տընընը , վէ սիզին հալլ վէ հադգ օլան Ալ-
լաճա իպատէթ էթմէք , վէ պիզի կէլէճէք
10 զաղապտան խէլաս էտէն , վէ քէնտինին էմ-
վաթտան իհեա էթտիլի Օղու Յիսուսը սէ-
մատան պէքէմէք իւզրէ , փութալտան Ալլա-
ճա նասըլ ըիւճու՝ էթտիլինիզ քէնտիլէր
իպպար էտիօլլար :

ՊԱՊ 2

1 Զիրա , էյ պիրատէրէր , պիզիմ սիզին արա-
2 նըզա կէլմէմիզ պիհուտէ օլմայրպ , Անճադ

- 10 'նրդ էտէ պիւրիւիդ : Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ իմաննըզն նօգասնըն իքմալ էթմէք իչիւն , կէճէ վէ կիւնտիւզ զիյատտէսիյէ նի-
11 յաղ էյէմէքտէ իդ : Փէտերիմիդ Ալլահ քէնտիսի վէ Բապպըմիդ Յիսուս Քրիստոս թա-
րափընըզա կէթիւ Է-գէ եօլմըզ տասն էտէ :
12 Վէ պիզիմ սիդէ մուհապպէթիմիդ օլաըզ միսիլիւ , Բապպ սիզին տաիի պիրի պիրինի-
զէ վէ ճիւմէյէ օլան մուհապպէթիմիդի թէք-
13 սիր վէ թէզէիտ էյիէյէ , թա քի Փէտերի-
միդ Ալլահն հուգուրընտա Բապպըմիդ Յի-
սուս Քրիստոս ճիւմէ մուհապպէթիմիդ զուհուր թէթաիթաէ գուստիյէթաէ պիլա 'ա-
յըպ օլմադ իւզըէ , գալըլըրինիդի սապիթ
դըլլ :

ՊԱՊ 4

- 1 Է՛ Զասըլ , էյ պիրատերէր , սիզէ Բապպ Յիսուս իլէ բիճա վէ նասիհաթ էտերիդ քի՝
նէ վէճէլէ հարեքէթ էթմէնիդ վէ Ալլահա մագպուլ օլմանը վաճիպ օլաըզ հագգընտա
պիզտէն ալաըզընըզա կէօրէ տաճա զիյատտէ
2 թէրազըզ էտէսինիդ : Ձիրա Բապպ Յիսուս
թարափընտան սիզէ նէ թէնպիհէր վէրտիյի-
3 միդի պիլըրսինիդ : Ձիրա Ալլահն իրատէթի
պու , Է-նի թէգատաիւսիւնիդ տիր քի՝ զի-
4 նատան իճթինապ պիրէ , Սիզտէն հէք պիրի
քէնտի *ճէտտինէ Ալլահը պիրմէյէն թա՛ի-
5 ֆէլէր կիպի հալիւ շէհէլէ իլէ տէյիլ , Ան-
ճազ գուստիյէթ իլէ վէ 'իֆֆէթ իլէ մալիք
6 օլմալըզը պիլին : Պիրի պու մաատէտէ պի-
րատերի հագգընտա հատաը թէճալիւզ է-
տիպ զաոր էթմէսին . զիրա սիզէ էվվէլտէն
սէյլէյիպ՝ շէհատէթ էթտիյիմիդ իւզըէ ,
պուշալըն ճիւմէսի իչիւն Բապպ մուսթա-
7 դիմ տիր : Ձիրա Ալլահ պիզի նափաթիլէ
տէյիլ , անճազ գուստիյէթէ տա՛վէթ էյիէ-
8 տի : Պու էճտէն թաճիր էտէն քիմնէ ին-
սանը տէյիլ , անճազ պիզէ քէնտի Բուհ իւլ
Գուստըն վէրէն Ալլահը թաճիր էտեր :
9 Մէվէտտէթ ի տիսիլիէ խուսուսընտա իսէ
սիզէ եազմալըզըմ իճապ էթմէք . զիրա պի-
րի պիրինիդի սէվմէքիլի Ալլահ թարափըն-
10 տան քէնտինիդ էյրէնմիշ սինիդ : Ձիրա պի-
պուսու սիզ պիւթիւն Մագպուսիստա օլան
ճիւմէ պիրատերէրէ կէօսթէրիյօրընը . լա-
քին , էյ պիրատերէր , սիզէ բիճա էտերիդ
քի պա-
11 էտէսինիդ : Վէ սիզէ թէնպիս էթտիյիմիդէ
կէօրէ տաուտէ հալ իւզըէ եալըլըպ՝ քէնտի
ուսուրընըզէ մէշուլ օլարագ , քէնտի էյիէ-
12 բինիլէ իլէմէյէ զայրէթ էտէսինիդ , թա քի

* Եւան . գապընա

խարիճտէ օլաշարա հիւնն ի հարեքէթլէ
մու'ամէլէ էտիպ՝ պիր շէյէ միւհիթ օլմա-
յաւընը :

- 13 Էյ պիրատերէր , ույույանլար հագգընտա
պիրատէր օլմանըզ իսթմէմ , թա քի իւ-
միտէրի օլմայան սա՛իլըր կիպի մահզուն օլ-
14 մայասընը : Ձիրա էյէր Յիսուսն էօլիւպ զը-
յամ էթտիյինէ իման էտերիք , հագգըզ
Յիսուստա ույույանլար տաիի Ալլահ տըն
15 իլէ պէրապէր կէթիւրէճէք տիր : Ձիրա պիզ
Բապպն զուհուրընտէկին հայաթտա պազի
գալանլար՝ ույույանլար թէգատաիւմ էթ-
մէյէճէյիմիդի սիզէ Բապպն քէլամը իլէ իւ-
16 պար էտերիդ : Ձիրա Բապպ պիզ զաթ պիր
նիտա ի էմի իլէ պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալ-
լահն սուրը իլէ սէմատան նիւզուլ էտէճէք
տիր , վէ Քրիստոստա վէֆաթ էթմիշ օլան-
17 լար էվվէլա գըյամ էտէճէքէր տիր : Անտէն
պիզ հայաթտա պազի գալանլար տընլը իլէ
պէրապէր Բապպ իսթիգալ իչիւն պու-
լութլարտա հալիպա բէֆ՝ օլունաճաղըզ , վէ
պէյլէճէ տա՛իւն Բապպ իլէ պէրապէր պու-
18 լունաճաղըզ : Իմտի պու սէօզլէր իլէ պիրի
պիրինիդի թէսիլէ էտինիդ :

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին , էյ պիրատերէր , էզմինէ վէ էվ-
գալթա տա՛իր սիզէ եազմալըզըմ իճապ էթ-
2 մէք : Ձիրա քէնտինիդ Բապպն կիւնիւնիւն
կէճէլէյին խըրսըզ կիպի կէլտիյին էյի պի-
3 լըրսինիդ : Ձիրա Սէլտաթ վէ էնիլէթ
վար՝ տէտիլըլըրինտէ , օլ վազըթ հալիլէ գա-
ըլա աղըր կէլտիյի կիպի , նախաճ իւզըր-
լէրինէ հէլաք եթիլէճէք վէ գուրթուլմայա-
4 ճագլար տըր : Սիզ իսէ , էյ պիրատերէր ,
գաւանլըզտա տէյիլ սինիդ քի՝ օլ կիւն
5 խըրսըզ կիպի իւզըրինիդէ կէլըն : Ձիրա սի-
զին ճիւմէնիդ էհլ ի նուր վէ էհլ ի նիհար
սընըզ . կէճէտէն ետիստ գաւանլըզտան տէ-
6 յիլ իդ : Հալ պէյլէ իքէն՝ սա՛իլըր կիպի
ույուսնայալմ , անճազ ույանըգ տուրուպ՝
7 այըզ օլալմ : Ձիրա ույույանլար կէճէլէյին
ույուրլար , վէ սէրիսշ օլաշար կէճէլէյին
8 սէրիսշ օլալար : Ամա պիզ էհլ ի նիհար
օլաշար , իման վէ մուհապպէթ զըհընը վէ
խէլա իւմտի օլան միզֆէրի կէլմիշ օլարագ ,
9 այըզ օլալմ : Ձիրա Ալլահ պիզի զազապ
իչիւն տէյիլ , անճազ պիզիմ եօլմըզա էօ-
լէն Բապպըմիդ Յիսուս Քրիստոսն վալթա-
սըյլէ խէլասա նա՛իլ օլմադ իչիւն թա՛եին
10 էյիէտի . թա քի կէրէք ույանըգ՝ կէրէք ու-
յուր պուլուսուր իսէք , անըն իլէ պէրապէր
11 հայաթտա օլալմ , Պու էճտէն էտէ կէլտի-

- յինից կիսի , պիբի պիբինիցի թէօլէյէ էտիպ ,
 եէքտիկէրինիցի ի'մար էյլէյինից :
- 12 Էյ պիրատէրլէր , արանըգտա չալըչանլա-
 րը , վէ Բապպտա իւղէրինիցէ մէ'մուր օլուպ
- 13 սիգէ նասիհաթ վէրէնլէրի թանըյըպ , Ան-
 լէրէ իշլէրի իշլան մուհապպէթ իւղրէ զէյա-
 տէսիյլէ ի'թիպար էթմէնիցի բիճա էտէրից :
- 14 Պիբի պիբինից իլէ միւսալէմէթտէ օլուըպ ,
- 14 վէ , էյ պիրատէրլէր , սիգէ բիճա էտէրից
 քի' նիզամըպ քիմսէլէրէ նասիհաթ վէրէրէք'
 եիւրէքսիլլէրի ճէսարէթլէնտիբիպ զա'իֆլէրէ
 տէսիլկիր օլարապ , ճիւմլէ հազգընտա միւ-
- 15 թէէննի օլարընըպ : Սազընընըպ քիմսէ քիմ-
 սէյէ քէմլիյէ մուգապիլ քէմլիք էթմէսին ,
 պիլ'աքս տա'իմա կէրէք պիբի պիբինիցէ' կէ-
 րէք ճիւմլէյէ էյիլէք էթմէյէ սայ' էտինից :
- 16 Տա'իմա մէսրուր օլուըպ : (17) Ֆէրաղաթ
- 18 էթմէյէրէք տու'ա էտինից , Հէր շէյտէ շիւքը
 էտինից , զիւրա ֆրիստոս Յիսուստա հազգը-

- 19 նըզտա Ալըսըն իրատէթի պու տըր' : Բուհը
 20 սէյիւնտիւրմէյինից : Խլհամաթը թահգիր
 21 էթմէյինից : Հէր շէյի թէճրիւպէ էտիպ' էյի
 22 օլանը թութընըպ : Հէր նէյլ' շէրտէն իճթի-
 23 նապ էտինից : վէ մէնպա'ը սէլամէթ օլան
- Ալահ քէնտիսի սիգի թէմսմէն թագտիս
 էյլէյէ . վէ բուհընըպ վէ ճանընըպ վէ ճէսէ-
 տինից քէամիլէն Բապպըմըպ Յիսուս ֆրիս-
 տոսըն զուհուրընա պիլա գուտուր մահֆուզ
- 24 գըլընա : Սիգի տա'վէթ էտէն սատըգ օլուպ
 իճրա տախի էտէճէք տիր :
- 25 Էյ պիրատէրլէր , պիգիմ իշլան տու'ա
- 26 էտինից , ճիւմլէ պիրատէրլէրէ մուգատտէս
- 27 թաղպիլ իլէ սէլամ էտինից : Սիգէ Բապպ
 հազգը իշլան անա վէրիբիմ քի' պու բէսալէ
 ճիւմլէ մուգատտէս պիրատէրլէրէ գրա'աթ
- 28 օլունա : Բապպըմըպ Յիսուս ֆրիստոսըն ինա-
 յէթի սիլին իլէ օլունա : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԻԼԵՐԻ

Ի ՓԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Փավլոս վէ Սիլվանոս վէ Թիմոթէոս' փէտէ-
 րիմից Ալահ վէ Բապպ Յիսուս ֆրիստոստա
- 2 օլան Սէլանիլլէրէ քիլիսէսինէ . Սիգէ ֆէ-
 տէրիմից Ալահ վէ Բապպ Յիսուս ֆրիստոս
 թարափընտան ինայլէթ վէ սէլամէթ օլուն :
- 3 Էյ պիրատէրլէր , լայըգ օլուըպ իւղրէ ,
 տա'իմա սիգին իշլան Ալահա շիւքը էթմէյէ
 պորճը իլ , չիւնքի իմանընըպ զիյատէսիլլէ
 արթըպ' ճիւմլէնիգտէն հէր պիբինին եէքտի-
 կէրինէ օլան մուհապպէթի թէզպլուտ էթ-
- 4 մէքտէ տիր . Շէյլէ քի պիլ քէնտիմիլ ,
 թէհամմիլ էթտիյինից ճիւմլէ թէ'տատի
 վէ մուգպպապլարընըպ օլան սապընըպ

- վէ իմանընըպտան տուլլը , Ալահըն քիլիսէ-
 5 լէրինաէ սիլին իլէ իֆթիտար էտէրից : Պու
 տախի եօլընտա էյլիլէթ չէքմէքաէ-օլուընըպ
 մէլէքիլ Ուլահա նա'իլ օլաճաղընըպ Ալ-
 6 ւահըն 'առիլ հիւքմիւնիւն տէլլի տիր :
- 7 մուգպպապ էտէ : վէ սիլ մուգպպապ չէ-
 քէնլէրէ պիլլիմ իլէ պէրապէր , Բապպ Յի-
 սուս քէնտի գուվլէթիինն մէլա'իքէսիլլէ սէ-
- 8 մատան զուհուր էտիպ' Ալահը պիլմէյէնլէր-
 տէն վէ Բապպըմըպ Յիսուս ֆրիստոսըն պէշա-
 րէթինէ իթա'աթ էթմէյէնլէրտէն աթէշ

9 'այլով իւլ ինթիգամ' աղանգով վաղըթտա
 րահած իհասն էտէ : Պուշկոր օլ կիւնտէ
 րապարն քէնտի մուգատտէ տէրինտէ մու'ադ-
 զէզ վէ ճէմի' ի միւ'միւղերտէ, (չիւնքի սիղէ
 օլան շէհատէ թիմիզէ իման օլունտու,) հայ-
 10 րէթպարիշ օլմագ իւզրէ կէտիյիյնտէ, Անըն
 հուզուրնտան վէ գուզվէթիւնի ճէլալիյնտէն
 էպէտի հէլաք հիւքմիւնիւ չէքէճէթէր տիր :
 11 Պուշա նազարէն տախի տա'իմա տու'ա էտէ-
 րիզ քի' Ալահըմըզ սիզի պու տա'վէթէ լա-
 յըգ գըլա, վէ խայր իչիւն քէմալ ի բիզա-
 սընը վէ իմանըն 'ամէլիւնի գուզվէթէրէ կըմալ
 12 էլիէյէ : Թա քի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
 տոսըն իսմի սիզտէ, սիզ տախի Ալահըմըզ
 վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'իւնայէթինէ
 կէօրէ անտէ թա'զիզ օլունտսընը :

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոսըն գուհուրը, վէ պիղմ' անըն եա-
 2 նընտա ճէմ' օլմագըլըմըզ խուսուսընտա Բի-
 ճա էտէրիզ քի Քրիստոսըն կիւնիւ թէգար-
 րուպ էթմիշ տիր' տէյիւ, կէրէք բուճ' կէ-
 րէք սէօզ' կէրէք կէօյա թարաֆըմըզտան մէք-
 թուպ վարթաթաթըլէ 'ազընը թէգճէ սար-
 3 սըմսըն, վէ միւզթարիպ օլմայաթընը : Պիր
 քիմնէ սիղի պիր վէճէլէ ալտաթմասըն, զի-
 րա էվվէլա իրթիտատ կէլիպ' կիւնաճ առէ-
 4 մի, շօլ էհէլ ի հէլաքըն իզհար օլունմասը
 կէրէք տիր : Օլ քի մուխալէֆէթ էտէր վէ
 5 հէր իլաճ եախտ մա'պուտ իսմիյլէ միւսէմ
 մա օլանըն իւզէրինէ եիւճէլէնի, հաթթա
 6 քէնտիյի իլաճ կէօթէրէրէք [իլաճ կիպի] Աւ-
 7 լաճըն հէլքէլինտէ օթուրուր : Տաճա եանը-
 նըլտա իքէն, պու շէլլէրի սիզէ սէօյլէտիյի-
 8 մի խաթրա կէթիթմէզ մի սինիզ : Շիմտի
 տախի քէնտի վազթընտա իզհար օլունմասը
 9 իչիւն անը մէն' էտէն շէլի պիլիթսինիզ : Զի-
 րա 'իսեան սըրը հալա իչլէմէքտէ տիր, ֆա-
 10 գաթ շիմտի մանի' օլան օրթատան գալզըն-
 11 ճայատէք Բի' էրէր : Օլ զէման օլ 'աթ գա-
 հէր օլմագ արը. անը տախի 'Բապպ քէն-
 տի աղընըն նէֆէսիյլէ թէլէֆ էտիպ, քէն-
 տի կէլիչիւնի թէճէլլիսիյլէ հէլաք էտէճէք
 9 տիր : Անըն գուհուրը իսէ շէլթանըն իչլէմէ-
 սինէ կէօրէ ճիւմլէ գուզվէթ վէ 'ալամէթ վէ
 10 սախթէ միւ'ճիզլէր իլէ, Վէ հէլաք օլմագ-
 տա օլանլարտա հազգսըլըզն հէր հիւէսիյլէ
 օլմագ արը. չիւնքի անլէր խէլաա պուլմա-
 11 րալը իչիւն հազիգաթ մուհապպէթինի գա-

պէ ինանմալար իչիւն' Ալաճ անլէրէ զէլա-
 12 լէթ ի միւ'էտիլէ կէօնտէրէճէք տիր : Թա
 քի հազիգաթա ինանմալալ հազգսըլըզա
 րիզա վէրէնլէրին ճիւմլէսի մաճքիւմ օլալար :
 13 Պիզ տախի, էյ Բապպըն սէվիլլէլէրի
 պիրատէրլէր, Ալաճա տա'իմա սիզին իչիւն
 շիւքր էթմէյէ պօրճը իզ, չիւնքի Ալաճ սի-
 զի իպթիտատէն' Բուհըն թագաթիսի վէ հա-
 14 գիգաթա օլան իման իլէ խէլաա իչիւն ինթի-
 խապ էտիպ' Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
 'իզլէթինէ նա'իլ օլմագըլընըզ իչիւն, պու-
 նա տախի պիղիմ' պէշարէթիմիզին վարթա-
 սըլլէ սիզի տա'վէթ էլլէտի :
 15 Պիւնա'էն 'ալէյ, էյ պիրատէրլէր, սապիթ
 գատէմ օլուպ' քէլամ' էտիտա մէթուպը-
 մըզ վարթաթաթըլէ էօյրէնտիյիլ թա'լիմա-
 16 թը հըֆըզ էտինիլ : Վէ Բապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոս քէնտիսի, Վէ պիզի սէվիպ պիզի
 'ինայէթ իլէ էպէտի թէսէլլի վէ էյի իւմիտ
 17 վէրէն Փէտէրիմիզ Ալաճ Գալպէրինիզի միւ-
 թէսէլլի, վէ սիզի հէր էյի քէլամ' վէ 'ամէլ-
 տէ սապիթ գըլա :

ՊԱՊ 3

1 Վէլ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, պիղիմ' իչիւն
 տու'ա էտինիլ քի' Բապպըն քէլամը արա-
 նըլտա օլմըզ կիպի իլէրիլէյալ շէրէֆ պուլա :
 2 Պիզ տախի հազգսըզ վէ քէօթիւս տաէմլէր-
 տէն գուրթուլալմ : զիրա ճիւմլէսի իման
 3 սահիպի տէյիլ տիր : Լաքին Բապպ սաորգ
 օլուպ' սիղի սապիթ գըլարապ, շէրիտէն
 4 սիյանլէթ էտէճէք տիր : Վէ սիզէ թէնպիճ
 էթաիյիմիզ շէլլէրին ինթաթնտա պուլուն-
 5 տըլընըզա վէ պուլունմազընըզա Բապպտա
 ի'թիմասըմըզ վար արը : Վէ Բապպ սիզին
 գալպէրինիզի Ալաճըն մուհապպէթինէ վէ
 Քրիստոսըն սապընա իհտա էտէ :
 6 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոսըն իսմիյլէ թէնպիճ էտէրիզ, քի
 պիզտէն ալալը թա'լիմա կէօրէ տէյիլ, ան-
 7 ճագ նիզամըզ սիւլուք էտէն հէր պիրատէր-
 տէն ինթիմապ էտէսինիզ : Զիրա պիզէ նալը
 միւզթէտի օլմագըլընըզ վաճիպ իտիյինի
 8 քէնտինիզ պիլիթսինիզ, չիւնքի արանըլտա
 նիզամըզ հարէթէթ տէ պուլունմալալ : Վէ
 9 պիր քիմնէնին էքմէյինի եքմէյինի եէմէ-
 տիք : անճագ սիզտէն պիրինէ էիւք օլմամագ
 իչիւն էմէք վէ զաճմէթ չէքէրէք կէճէ կիւն-
 9 տիւզ իշ իչլէր իտիք : Պու տախի հիւքիւ-
 մէթիմիզ օլմաթընտան տէյիլ, անճագ պի-
 զէ միւզթէտի օլաթընըզ տէյիւ քէնտիմիզի
 սիզէ էօրնէք կէօթէրմէլիլ իչիւն օլտու :
 10 Զիրա եանընըլտա իքէն տախի' էյէր պիր

*Պա'ղըն' Բապպ Յիսուս

քիմսէ իշ իշէմէք իւթէմէզսէ, Եւմէք տա-
 խի եւմէսին՝ տէյիւ սիղէ թէնպիհ էտէր ի-
 41 տիք: Զիրա սիղտէ պա՛ղը քիմսէլէր նիզամ-
 սըզ հարեքէթ էտիպ՝ պիր իշ իշէմէյերէք,
 տխերինին իշինէ գարըշըր օլտըղընը իշիտիյօ-
 42 ըրղ: Պու մագուլէ քիմսէլէրէրապըմըզ Յի-
 սուս Քրիստոս թարաֆընտան թէնպիհ վէրի-
 ճա էտէրիղ քի՛ ուսլուճա իշէյերէք՝ քէնտի
 43 էքմէքլէրինի եէյերէր: Սիղ տախի, էյ պի-
 րատէրլէր, էյիլիք էթմէքտէն օտանմայտաը-
 44 նըղ: Վէ էյեր պիր քիմսէ պու ըհսպէնին
 վասըթարըլէ օլտն քէլամըմըզ իթա՛ւթ
 էթմէզսէ, խէճիլ օլմասը իշիւն անա նիշան

գոյուպ անըն իլէ իիթիլաթ էթմէյինիղ,
 45 Լաքին տիւշմէն մագամընտա թութմայընըղ,
 անճագ պիրատէր կիպի անա նասիհաթ էտի-
 46 նիղ: Վէ մէնպա՛ը սէլամիթ օլտն րապպ
 քէնտիսի սիղէ տա՛իմա հէր խուսուստա Եւ-
 լամէթ իհսան էյլէսին: րապպ ճիւմէնիլ իլէ
 օլտուն:
 47 Պէն փավլօսըն խաթիթ ը տէսթի իլէ սէ-
 լամ: պու տախի հէր մէքթոպտա նիշան
 տըր: պէզլէ էազարմ: րապպըմըզ Յիսուս
 18 Քրիստոսըն ինայէթի ճիւմէնիլ իլէ օլտուն:
 Ամին:

ՓԱՎԼՕՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԹԻՄՕԹԵՕՍԱ.

ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Խէլաքըտարմըզ Ալլահն վէ իւսիտիմիղ
 օլտն (րապպ) Յիսուս Քրիստոսըն էմրի իւզ-
 րէ Յիսուս Քրիստոսըն ըհսլը փավլօս, իման-
 2 տա էօզ օղլըմ թիմօթէօսա. փտէրիմիղ
 Ալլահ վէ րապպըմըզ Քրիստոս Յիսուս թա-
 րաֆընտան անա ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ
 սէլամէթ օլտուն:
 3 Պէն Մագէտօնիտոյ կիթմէք իւզրէ իքէն,
 պա՛ղը քիմսէլէրին զսյրի թա՛լիմ էյրէթմէ-
 մէլէրինի, վէ մուսալարա, վէ իմանտան օլա-
 րագ Ալլահա Իսթափալ օլտն իմարէթէ տէյիլ,
 անճագ միւճատէլէյէ վէսիլէ օլտն տիւքէն-
 մէզ նէսէպ սիլիլէլէրինէ տիգգաթ էթմէմէ-
 4 լէրինի թէնպիհ էտէսին՝ տէյիւ Սէնին Էֆ-
 սուստա մէքս էթմէքլիլինի ըիճա՛ էթտիլիմ
 5 կիպի, չէ՛տի էրէրի՛: Թէնպիհին նէթիճէսի
 գապ ի փաքտէն վէ զամիր ի խալիստէն վէ
 ըի՛աարը իմանտան օլտն մուհապպէթ տիր.
 6 Պա՛ղըլարը պուշլարտան սափըպ՝ պիհուտէ

7 սէօղլէրէ մա՛իլ օլտուլար: Վէ շէրի՛աթ մու-
 ՛ալլիմլէրի օլմագ իսթէրլէր իսէ տէ՛ նէ՛ սէօ-
 լէտիլէրի, նէ տէ իտտի՛ա էթտիլէրի շէյ-
 8 լէրի անկարար: Շէրի՛աթըն էյի օլտըղընը
 պիլիլիլ, մէյեր քի պիր տաթմ անը շէր՛էն
 9 իսթի՛մալ էտէ. Լաքին պուճու պիլիլէ տիր
 քի՛ շէրի՛աթ սալիհ իշիւն օլմայըպ՝ պիլ՛աքս
 ՛աթլէր, վէ իթա՛ւթարըլար, վէ ֆաճրիլէր,
 վէ կիւնասքեարար, վէ խապիսլէր, վէ ֆա-
 սըզլար, վէ պապայը վէ տնայը տարպ էտէն-
 10 լէր, վէ գաթիլլէր, վէ զէնաքեարար, վէ
 լութիլէր, վէ ինսան սարիլլէրի, վէ էալան-
 ճըլար, վէ հանիսլէր, վէ սահիհ թա՛լիմէ
 միւխալիֆ օլտն զսյրի հէր պիր շէյ իշիւն
 11 գօնուլմուշ տըր: Պու տախի միւպարէք Ալ-
 լահն պանա էմանէթ օլտուան պէշտրէթ ի
 12 ճէլիլէսինէ մութապըզ տըր: Վէ պէնի գուվ-
 վէթլէնտիլէն րապպըմըզ Քրիստոս Յիսուս
 միւթէշէքրի իմ, շիւնքի մուգատտէմա

- քիւնքը էտիճի վէ թէ՛ստտի էտիճի վէ շէթմ
էտիճի իքէն, պէնի տտորգ սայրգ խըտմէթէ
43 թա՛նիս էլլէտի : Ամմա մէրհամէթէ նա՛իլ
օլտու, զերա իմանսըլլըգտա իքէն պիլմէյէ-
44 ըէք իլլէտիմ : Վէ Գրիստոս Գիսուստա օլան
իման վէ մուհապպէթ իլէ Բապպըմըզն ինա-
45 յէթի զայէթլէ իլտիլատ պուլտու : Պու քե-
լամ ստաըգ վէ հէր վէճհլէ գապուլէ շայան
տըր քի՛ Գրիստոս Գիսուս տիւննայա կիւ-
նաճքեարլարը խէլատ էթմէք իչիւն կէլտի :
46 պուշլարըն պիրինճիսի պէն իմ : Լաքին պու-
նուն իչիւն րահմէթէ նա՛իլ օլտու, թա քի
Գիսուս Գրիստոս հայրթ ը էպէտիլէ իչիւն
քէնտիսիէ իման կէթիթէճէք օլանլարա էօր-
նէք օլմադ իւրքէ, քէմալ ի սապըրնը իպթի-
47 տա պէնտէ իգճար էտէ : Իմտի էգէլի վէ էպէ-
տի փատիշահա՛ գէվալ պուլմադ վէ կէօղէ
կէօրիւնմէգ կալընըգ ի՛պիմ՝ Ալլաճա էպէտ
իւլ ապատ ի՛ղգէթ վէ համոն օլտու : Ամինս
48 Սանա, էյ օլլամ թիմթէտ, սէնին հազ-
գընտա սէպգաթ էտէն իլճամմալա կէօրէ շու
թէնպիճի թալիլիէ էտէրիմ, թա քի ալլէր
49 իլէ էյի ճիհատա իգտամ՝ էլլէլէսին : Վէ
իմանը վէ զամիր ի խալիսի հըֆըգ էտէսին :
պուշու իսէ պա՛ղըլար րէտա էթմիլ օլմալա-
րըյէ իման խուսուսընտա զարգ օլտուլար :
20 Հիմէնօս վէ իւքէնտէր պուշլարտան օլուպ,
քիւնքը էթմէմէյի էօյրէմէլէրի իչիւն՝ աւ-
լէրի շէյթանա թէսիմ էթտիմ :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի հէր շէյտէն էվլէլ բիճա էտէրիմ՝ քի՛
ճէմի՛ ի նաա իչիւն, փատիշահլար իլէ պիլ
ճիւմլէ մանըպտա պուլուշանլար իչիւն նի-
յաղլար վէ տու՛լար վէ բիճալար վէ շիւքը-
2 լէր՝ ալրգ օլուան, թա քի քէմալ ի թագ-
վա վէ վագար իլէ առուտէ վէ րահմթ իմ
3 րար ը՛ էօմր էտէլիմ : Զիրա ճիւմլէ տտէմ
լէրին խէլալընը վէ հազիգաթը պիլմէլիյէ
4 կէլմէլէրինի իսթէյէն խէլալքեարըմըգ Ալլա-
հըն ինտիկտէ պու էյի վէ մագպուլ տըր :
5 Զիւնքի պիր Ալլահ էլար, Ալլահ իլէ ինսան
պէյնիկտէ տախի պիր Միլյանը վար, պու
տախի ինսան օլան Գրիստոս Գիսուս տըր՝ քի
վագթ ը մախուսընտա շէհատէթ օլմադ
իւղրէ քէնտիսիսի ճիւմլէնիսի եօլընա ֆիտիյէ
6 վէրտի : Պէն տախի օլ շէհադէթ իչիւն վա՛իլ
վէ րէսուլ, (Գրիստոստա հազգ սէօյլէյօրըմ,
7 կալան սէօյլէմէյօրըմ) : Իման վէ հազիգաթ-
տա թա՛իֆլէրին մու՛ալլիմ օլմադ իւղրէ
8 նապ օլուանը : Իմտի էլէր պիլա զաղապ
վէ պիլա իլթիպահ փաք էլլէր գալըրարադ՝
հէր էէրտէ տու՛ա էթմէլէրինի իսթէրիմ :

- 9 Գէզալիք նիսա տախի հիճապ վէ էտէպ իւղրէ
միւնտալ գըլաֆէթ կիլինիպ, սաչ էօրմէ-
լէրի էա ալթուլն էա ինճուլէր էտիտա աղըր
10 պահալը էլլիսէ իլէ տէլիլ, Անճադ էհլ ի
թագվա օլմադըլը իղրար էտէն նիսայա շա-
յէսթէ օլտըլը կիպի՛ էյի՛ ամէլլէր իլէ քէն-
11 տիլէրինի թէգէնիս էթսինլէր : Գարը քէմալ ի
ընգըյատլէ սիւքիւթ էտէրէք էօյրէնսին :
12 Ամմա գարընըն թա՛իմ էթմէսինէ՛ կախտ
էրին իւղէրինէ հիւքիւմէթ սիւրմէսինէ իղն
վէրմէմ, անճադ սիւքիւթ իւղրէ օլտու :
13 Զիրա էվլէլա Ատէ՛, սօնիլա շալվա խալգ
14 օլուտու : Վէ Ատէ՛մ ալտանմաթը, անճադ
գարը ալտանըպ թէճալըզա կիրիֆթար օլ-
15 տու : Ամմա էտապ իւղրէ իման վէ մուհապ-
պէթ վէ գուտսիլլէթտէ միւտապլէմէթ էթ-
տիլէրի հալտէ, էվլաա էթմիլտիլէ խէլաա
պուլաճադ տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Երա քէլամ օտարը տըր, էա՛նի էյէր պիլ
քիմնէ էփիսգօփօպըզա րաղիպ օլուր իսէ,
2 կիւզէլ պիր իլ աղգուսընտա օլուր : Իմտի
վաճիպ տիր քի էփիսգօփօս գուսուրըգ, վէ
պիր զէվճէնիս զէվճի, վէ այրգ, ագիլ, էհլ ի
ըրգ, միհմանիւվադ վէ թալլիմէ միւս-
3 թա՛իտ օլա, Վէ շէրապա մէլլալ վէ էա
վուրուճը [վէ գապիհ գազանճ թալիպի] օլմա-
յըպ, անճադ լաթիֆ՝ վէ նիզա՛ վէ ագգէ
4 սէվմէքտէն պէրի օլա : Քէմալ ի վագար իլէ
էվլաաընը իթա՛ւթտա թուլմարադ՝ քէնտի
5 խանէսինէ հիւան ի նաղարէթ էտէ : (Քէնտի
խանէսինէ նաղարէթ էթմէյի պիլմէյէն քիմ-
սէ Ալլահըն քիլսէսինի նա՛ալ իտարէ էտէ
6 պիլիլ) : Թէքէպպիւր էտիպ շէյթանըն մահ-
քիւմիլէթինէ տիւշմէսի իչիւն տինէ էէնի
7 կէլիլ օլմայա : Վէ սիթէմէ վէ շէյթանըն
տուզաղընա տիւշմէսիս իչիւն վաճիպ տիր
քի խարիճտէ օլանլարտան հիւան ի շէհատէ-
թէ մոզար օլա :
8 Քէզալիք շամմալար էհլ ի վագար օլա-
լար, վէ իքի սէօլիլ, չօգ շէրապա մէլլալ,
9 գապիհ գազանճ թալիլի օլմայարադ, իմա՛
նըն սըրընը փաք զամիր իլէ հըֆըգ էտէլէր :
10 Պուշլար տախի էվլէլա թէճրիւպէ օլուտու-
լար, պա՛տէհու գուսուրըգ պուլուշարըլա-
լար թագտիրտէ շամմալըլը իճրա էթսինլէր :
11 Քէզալիք գարըլարը էհլ ի վագար օլուպ՝ իֆ-
թիւրաճը օլմայարադ, այրգ վէ հէր շէյտէ
12 ստարգ օլալար : Շամմալար պիրէր զէվճէ-
նիս զէվճի օլուպ, էվլաալարընա վէ քէնտի
13 խանէլէրինէ հիւան ի նաղարէթ էտէլէր : Զի-
գա շամմալըլը էյիճէ իճրա էտէնլէր քէն-

տիկերին է կյի մերթեպէ վէ քրիստոս Յիսուս
 օլան իմանտա չօգ ճէսարէթ քեսպ էտէրէր :
 14 Թարսփընա եազընտա կէմէք իւմիտինտէ
 15 Իքէն՝ սանա պու շէյլէրի եազըյօրըմ՝ , Թա
 քի թէ՛էխիսուր էթտիյիմ թագտիրտէ պէթ
 Ուլլաճաա եա՛նի հայյ Ալլաճըն քիլիսէսին-
 տէ (քի հագիդաթըն իմատը վէ էսաօր տըր ,)
 նէ սուրէթլէ հարէքէթ էթմէք վաճիպ իտի-
 16 յինի պիլէսին : Վէ թագվանըն սըրը պէօ-
 յիւք օլտըղը միւսէլլէմ տիր . Ալլաճ թէնտէ
 Իզճար՝ վէ Բուճ իլէ թաստըգ օլունուպ , մէ-
 րալէքէյէ կէօրիւնտիւ , վէ թա՛իֆէլէր արա-
 սընտա վա՛ղ օլունուպ , տիւնեւտա տնա
 իման կէթիլիլէրէք՝ ճէլալ իլէ ՛ուրուճ էյ-
 լէտի :

ՊԱՊ 4

- 1 Լաքին Բուճ աշիքեարէ սէյլէր քի՛ էզմինէ ի
 ախիլէտէ պա՛ղը քիմնէլէր՝ գամիրլէրի տաղ-
 լանմըլ օլան եալանճըլտըն միւրա՛իլէյի իլէ
- 2 Իմանտան իրթիստա էտիպ՝ Իղլալ էտիճի
 բուճարա վէ ճիննէր թա՛իմաթընա տիգ-
- 3 գաթ էտէճէլէր , Օլ էւլաճըլէր քի էզլէն-
 մէքտէն մէն՝ , վէ միւ՛մինէլէր վէ հագիդաթը
 պիլէնէլէրին թէշէքքիւր իլէ իսթի՛մալի իլիւն՝
 Ալլաճըն խալգ էթտիյի թա՛ամլարտան իճ-
- 4 Թինապ էթմէյի Բէնպէճ էտէլէր : Չիւնքի
 Ալլաճըն հէր պիր մախլուգը էյի տիր , վէ
 թէշէքքիւր իլէ ալընտըղ թագտիրտէ րէտա
- 5 օլունուճադ հիշ պիր շէյ եօգ տըր : Չիրա
 Ալլաճըն քէլամը իլէ վէ տուա՛ իլէ թագտիս
- 6 օլունուր : Պիրատէրլէրէ պու շէյլէրի իթար
 էթմէլլէ , իմանըն վէ թապի՛ օլտըղըն էյի
 թա՛իմին սէօղլէրի իլէ փէրվէրտէ օլունուպ ,
 Յիսուս Քրիստոսըն էյի պիր խատըմը օլուր-
- 7 տըն : Ամմա գապիճ վէ գօճա գարը մասալու-
 րընտան իճթիւնապ էտիպ՝ քէնտինի թագ-
- 8 վոյա իտման էյլէ : Չիրա թէն իտմանը աղ
 շէյէ ֆա՛իտէլի օլուպ՝ թագվա իսէ հէր շէյէ
 ֆա՛իտէլի տիր . չիւնքի անտէ շիմալիքի վէ
- 9 կէլէճէք հայաթըն վա՛տը վար : Պու քէլամ
 սատըգ վէ հէր վէճճէ գապուլա շայան տըր :
- 10 Չիրա պուճա պինա՛էն ճիւմլէ տտէմլէրին ,
 Խուսուսա միւ՛մինէլլին խէլապքետը օլան
 հայյ Ալլաճա իւմիտ էթտիյիմիգտէն՝ հէմ
 էմէք չէքէր վէ հէմ տէ թաճիլ օլունուրը :
- 11 Պու շէյլէրի թէնպիճ վէ թա՛իլմ էյլէ :
- 12 Հիշ քիմնէ կէնճիլլինի թաճիլ էթմէսին .
 Լաքին քէլամ վէ աթվար վէ մուհապպէթ
 [վէ բուճ] վէ իման վէ իֆֆէթտէ միւ՛մինէլէրէ
- 13 էօրնէք օլ : Պէն կէյինճէյէտէք՝ օգուճաղա
 վէ նասիհաթա վէ թա՛իլմէ մուգալլէտ օլ :
- 14 Սէնին իւզէրինէ իթիլարլարըն էլ գօճա-

սըյլէ պէրապէր իլճամ վատըթատըյլէ վէրիւ-
 միշ վէ սէնտէ պուլունան մէվհիպէյի իճմալ
 15 էթմէ : Թէրադըր էթմէլլէյին ճիւմլէյէ վա-
 ճիր օլմագ իւզըրէ , պու շէյլէրի միւթալա՛ա
 16 էյլէ , պու շէյլէրտէ մէշղուլ օլ : Քէնտինէ
 վէ թա՛իլմէ տիգաթ էյլէյիպ՝ անլէրտէ տէ-
 վամ էյլէ . զիրա պուճա էթմէլլէ՝ հէմ քէն-
 տինի հէմ տէ սէնի տինկէյէնլէրի խէլաա
 էտէճէք օրն :

ՊԱՊ 5

- 1 Իթիլարլար թա՛ղիր էթմէ , ամմա փէտէրէ
 կիպի , կէնճլէրէ պիրատէրլէրէ կիպի նատի-
- 2 հաթ էյլէ : Իթիլարլար գարըլարա վալիտէլէ-
 րէ կիպի , կէնճ գարըլարա հէմլէրէլէրէ կիպի՝
- 3 քէմալ ի ՛իֆֆէթլէն ՛ուիհաթ էյլէ : Տուլ գարը-
 րաա , եա՛նի ֆիլ հագիդէ տուլ օլանլարա
- 4 Իքրամ էյլէ : Վէ էյեր պիր տուլ գարընըն
 էվլատը եա թօրունլարը վար իսէ , էվվէլա
 տնլէր քէնտի էճիլ պէյլլէրինէ հիւրմէթ
 կէօթլէրմէյի վէ վալիտէյիլէրինէ միւքեաֆաթ
 իֆասընըր էզյրէնսինլէր . զիրա պու խուսու-
- 5 ինտ Ալլաճ էյի վէ մագպուլ տըր : Լաքին
 ֆիլ հագիդէ տուլ վէ եալընըղ գալմըլ օլան
 գարը Ալլաճըն միւթէվէքքիլէ օլուպ՝ կէճէ
 կիւնտիւլ ատուա վէ նիյաղա տէվամ էտէր :
- 6 Ամմա էճիլ ի զէվգ օլան՝ հայաթտա իքէն էօլ-
- 7 միւշ տիր : Իմտի գուսուրըղ օլմալար ի-
- 8 չիւն պու շէյլէրի թէնպիճ էյլէ : Ամմա էյեր
 պիր քիմնէ թէ՛ալլուգաթընը , խուսուսա
 էճիլ ի պէյթիլին գայըրմաղա , իմանը ինքետը
 էթմիշ օլուպ՝ զայր ի միւ՛մինտէն պէտթէր
- 9 տիր : Տուլ գարը ալթմըլ եալընտան աշաղը
 օլմալարագ՝ պիր զէվճին զէվճիս պուլուն-
- 10 մուշ օլուպ , Ա՛մալ ի հասանէ խուսուսընտա
 հիւնն ի շէհատէթէ մագհար օլմուշ , մէսէլա
 էվլատիլէրվէր վէ միւսաֆիլ գապուլ էթմիշ
 վէ մուգատտէպէրին ալաղլարընը երյգամըլ
 վէ մուգաղաղաա օլունլարա իմտաա վէ հէր
 էյի ՛ամէլտէ տէվամ էթմիշ օլտըղ թագ-
- 11 տիրտէ՝ գայտ օլունուրն : Լաքին կէնճ տուլ-
 րաթ ըկտա էյլէ , զիրա քրիստոսա իրիւֆէն՝
 զէվգէ թէսլիմ՝ օլտըղլարընտա թէվգվիւճ
- 12 էթմէք իսթէյիպ , Լվվէլէր իմանը թէքէթ-
 տիլէրի իչիւն հիւքմէ տիւչար օլուրլար :
- 13 Վէ պուճա իլէ պէրապէր էվլէրի տօլալու-
 րագ թէնպէլ օլմաղա ալըըլար , վէ եալը-
 նըղ թէնպէլ տէյիլ , անճագ կէվէզէ վէ
 ախէրինին ումուրըյլէ մէշղուլ օլտագ , նա-
- 14 սէգա շէյլէրի սէյլլէրլէր : Իմտի իսթէրիմ՝ քի
 կէնճ օլանլար թէվգվիւճ օլունուպ վէ էվլաա
 կէթիլիլա՝ իւնն իտարէտինէ մուգալլէտ օլա-
 րագ , մուխալիֆ օլանա սիթէմ իչիւն պիր

- 15 Ֆուրստի վերադարձին : Չիրա հայա պա՛ղը-
 16 Եւր պիր միւ՛մին եա պիր միւ՛մինէնն տու-
 17 Լարը վար իսէ՛ տնկերէ ի՛տնէ էլէտին , վէ
 18 քիլիսէյէ պար օլմաթն , թա քի ֆիլ հազի-
 19 գէ տու օլմաթա ի՛անէ էտէ :
 20 Մէ՛մուրիյէթլերինն հիւնն ի իճրաթնտա
 21 պուլուննն իլիթիյարար , խուսուսա քէլմա՛
 22 տա վէ թա՛լիմտէ էմէր չէքէնէր իքի գալթ
 23 իքրամն լւյլը Կատտ օլունտունար : Չիրա
 24 ֆիթապ՝ խարման տէգէնն էօքիւզինն աղզըն
 25 պաղաւմայապն , վէ՛ իշքի քէնտի իւճէթինն
 26 միւսթահազգ արը՝ տէյիւ պուլուրուր : Իքի
 27 եա իւշ շահիտ օլմաթը ծա՛ իլիթիյար ալէյ-
 28 հիւտէ շիքիպէթ գապուլ էթմէ : Գապա-
 29 հաթլըլար ճիւմէննն էօնիւնտէ թա՛ղիր էյ-
 30 լէ , թա քի սա՛րլէր տաիի իալֆ էտէլէր :
 31 Ալլահնն վէ Բապպ Գիսուս ֆրիստոսն վէ
 32 միւնթէիսապ մէլա՛ իքէնին հուզուրնտա թէն-
 33 պիհ էտէրիմ քի՛ պիր շէյ իալթի իշինն էթ-
 34 մէլէրէ , պու շէյլէրի պիղաղապն ճըֆը
 35 էտէսին : Պիր քիմնէնն իւզէրինն աճէլէ իլէ
 36 էլ գօմայրը՝ տէրէրէրինն իւզէնն հալընա միւշ-
 37 թէրիք օլմա . քէնտինն փոք սազալ : Արթըզ
 38 եալընը սու իլմէյիպ՝ մի՛տէն իշինն վէ քէս-
 39 թիթ իւզրէ վուզու՛ պուլուն գա՛ֆլարն իշինն
 40 պիր ազ շէրապ իսթի՛մալ էլլէ : Պա՛ղը
 41 տաթմէրինն կիւնահալըն գա՛հի օլուպ՝ էօն-
 42 լէրինն հիւքմէ կիտեր , պա՛ղըլարընն իսէ
 43 արալարընն կէլիր : Քէզալէք պա՛ղըլարն էյի
 44 յամէլէրի տաիի գահիր օլուպ , ախէր թարը
 45 օլանլարն իլիթիֆաթը զար ի միւմէրն տիր :

ՊԱՊ 6

- 1 Պօլունտըրըզ ալթընտա պուլուննն պիլ
 2 ճիւմէ գուլար քէնտի էֆէնտիլէրինն ճիւմ-
 3 լէ իճթիրամէ միւսթահազգ՝ Կատտ էթսին-
 4 լէր , թա քի Ալլահնն իսմինն վէ թա՛լիմինն
 5 քիւֆր օլունմայա : Վէ միւ՛մին էֆէնտիլէրի
 6 օլանլար պիրատէր օլարգլար իշինն ալիւթ
 7 թահգիր էթմէսիպէր , անճազ միւ՛մին վէ
 8 ալկիւլիւ վէ էյիլիք եթէնն հիստետար օլ-
 9 արգլար իշինն՝ գալլըզ էթսինլէր . պու շէյ-
 10 լէր թա՛լիմ վէ նասիհաթ էլլէ : Պիր քիմ-
 11 սէ պաշգա տիրըն թա՛լիմ էտիպ Բապպը-
 12 միլ Գիսուս ֆրիստոսն քէլմաթ ը սահիհէ-
 13 սինն վէ թալգվալ Էօրէ օլունն ի ալիմէ գա-
 14 իլ օլմազ իսէ , Օ միւնթէպիլ օլարազ ,
 15 պիր շէյ պիլմէյիպ՝ անճազ միւսպահէսէ վէ
 16 մուարաղա ի քէլմա իլէ մալլու օլմաշ տրը .
 17 պուլարտան տաիի հասէտ վէ նիլա՛ վէ
 18 քիւֆրէր վէ սու ի զանն , Վէ՛ ազլը ֆուսիտ
 19 վէ հազիգալթալն պա՛իտ վէ թալգվալ քեար

- 20 զանն էտէն առէմլէրին պօշ միւպահէսէլէրի
 21 հաթլ օլուր . պու մազուլէ քիմէլէրտէն
 22 իճթիրապ էլլէ : Լաքին գանա՛աթ իլէ օլան
 23 թալգվա պէջիւք քեար տրը : Չիրա տիւն-
 24 եայա պիր շէյ կէթիւմէտիք , վէ անտէն պիր
 25 շէյ կէթիւմէտէյէճէյիմիլ ալիքետար տրը :
 26 Իմաի եէյէճէյիմիլ վէ էօրթիւնէճէյիմիլ
 27 վար իքէն , պուլարա գանա՛աթ էտէլիմ :
 28 Ամմա վէնկին օլմազ գաստընտա պուլուննն-
 29 ար իղվալա վէ տուզաղա վէ չօգ սէֆիհ վէ
 30 մուզիր շէհվէթլէրէ տիւշէրէր . անլէր տաիի
 31 առէմլէրի ճէլաքէ վէ խարապիլէթ զար
 32 էտէրլէր : Չիրա մալիլէրէպլէք ճիւմէ քէ-
 33 թիւ շէյլէրինն ալը օլուպ՝ պա՛ղը քիմէլէր
 34 անա հարիս օլմաղէ իմանտան սափալ չօգ
 35 էլէմլէրէ միւպլէլա օլուլար :
 36 Լաքին , էյ Ալլահ առէմի , սէն պու շէյ-
 37 լէրտէն ֆիրար էտիպ՝ սալահ վէ թալգվա վէ
 38 իման վէ մուհապլէթ վէ սապ վէ հիլմէ սայ՝
 39 էթ : Իմանն էյի ճիհատընտա ճահիտ օլ .
 40 չօգ շահալէր էօնիւնտէ էյի իղար զէրիլ
 41 օլարազ , տա՛վէթ օլունտընն հայաթ ը էպէ
 42 տիլէյի թուլթ : ճիւմէյէ հայաթ վէրէն Ալ-
 43 Լահնն հուզուրնտա վէ ֆօթիթ օլը ֆիլթիթ-
 44 տն էօնիւնտէ էյի իղարէր շէհառէթ էտէն
 45 ֆրիստոս Գիսուսն հուզուրնտա սանա թէն-
 46 պիհ էտէրիմ քի՛ Պու էմիլ Բապպըմիլ Գի-
 47 սուս ֆրիստոսն թէճէլիլիսինն ալկիւլէքսիլ
 48 վէ գուսուրըզ ճըֆը էտէսին . Պունու տա-
 49 ի Միւպարէք վէ Գատիր ի վահիտ վէ Մէ-
 50 լիք իւլ միւլուք վէ Բապպ իւլ էպապ , Լա-
 51 եմմաթըղա եալընը մալիք , վէ թէգար-
 52 տալ օլունմալ նուրտա սաքին օլուն զալթ
 53 վալթ ը մախսուսընտա իղար էտէճէք տիր .
 54 առէմլէրինն հիշ պիրի անը կէօրմէյիլ վէ կէ-
 55 րէմէլ . անա իղզէթ վէ գուարէթ ի էպէտիլէ
 56 օլունն : Ամին :
 57 Պու տիւնտա զէնկին օլանլարա թէն-
 58 պիհ էլլէ քի՛ միւնթէպիլ օլմայրապ , պա-
 59 գաթըզ զէնկինլիլէ տէյիլ , անճազ թէմէթ-
 60 թիւ՝ իշինն զընա իւզրէ պիղէ հէր շէյի իհ-
 61 սան էտէն հայա Ալլահա թէվէքէլէ էթ-
 62 սինլէր . Էյիլիք էտէրէք ա՛մալ ը հասանէտէ
 63 զանի օլուպ՝ ճէօմէրտ վէ էյի ալըզ օլուն-
 64 ար . Վէ հայաթ ը էպէտիլէյէ նա՛իլ օլմազ
 65 իւզրէ , տիրէթ իշինն քէնտիլէրինն էյի թէ-
 66 մէլ թէհիլլէ էթսինլէր :
 67 Էյ թիմօթէտ , էմանէթի ճըֆը էտիպ՝
 68 նափաթ վէ պաթլըլ Լաֆղլարտան վէ քիլպէն
 69 իլմ թէմիլլէ օլունն շէյին մուարաղալա-
 70 ընտան իճթիրապ էլլէ . ֆի պուլա պա՛ղը
 71 քիմէլէր գահիպ օլմաղէ իմանտան սափալ-
 72 ար : Ինայէթ սէնին իլէ օլունն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒՎԸՆ

ԹԻՄՕԹԵՕՍԱ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Քրիստոս Յիսուստա օլան հայաթըն վա՛-
տընա կէօրէ Ալլահըն իրատէթիյլէ Յիսուս
Քրիստոսըն քեսուլը Փաւլոս՝ սէվկելիւ օղ-
2 լըմ՝ թիմօթէօսա, Փէտէր Ալլահ վէ Բապպը-
մը՝ Քրիստոս Յիսուս թարաֆընտան առա-
՝ինայէթ վէ սէրհամէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
3 Կէճէ կիւնտիւզ տու՛ալարըմտա սէնի
4 պէր տէվամ՝ զէքր էտէրէք, Վէ կէօզ էաշ-
լարընը խաթըրմտա թուլթարադ, փիւր սիւ-
րուր օլմագլըղըմ՝ իչիւն, սէնի կէօրմէք ա-
5 զուսընտա պուլունտա, Էվվէլա պէօյիւք վա-
լիտէն Լօիստէ վէ վալիտէն Էֆէրէտէ սաքին
օլտա, սէնտէ տախի պուլունտըղընա ի՛թի-
մատ էթտիյիմ՝ օլ ըն՛սարը իմանը խաթը-
մա կէթիթաիյիմտէ, Էճատըրմտան էօյէն-
7 տիյիմ՝ Ալլահա շիւքր էտէրիմ : Պու սէպէպ-
տէն ստնա իթիթար էտէրիմ՝ քի՛ իւզէրինէ
էլլէրիմին գօնուլմասըլլէ սէնտէ օլան մէվհի-
7 պէ ի Ելահիյէյի թէշվիդ էտէսին : Զիւրա Աւ-
լահ պիզէ գօրգաղըդ ըուհընը տէյիլ, ան-
ճագ գուվվէթ վէ մուհապպէթ վէ թամ
8 ՛ադլ Բաղդադ վէրտի : Պինա՛նն ՛ալէյ՝ Րապ-
պըմըղըն շէհատէթինտէն վէ պէն մահպուսըն-
տան տօլայը ութանմա . Փագաթ պէշարէթ
իչիւն մէշագաթտա Ալլահըն գուվվէթինէ
9 կէօրէ հիստէտար օլ . Օ պիզի խէլաւ էտիպ՝
մուգատտէն տա՛վլէթ իլէ տա՛վլէթ էյլէտի .
պու տախի ՛ամէլլէրիմիզէ կէօրէ տէյիլ, ան-
ճագ քէնախին թագաթիթինէ կէօրէ վէ էգմի-
նէ ի էղլէլիէտէն Քրիստոս Յիսուստա պիզէ
10 իհսան օլունտա, Շիմտի իսէ էօլիւմիւ իպ-
թալ էտիպ՝ պէշարէթին վաարթաօրըլլէ հա-
յաթ վէ լաեմուլըդ զուհուրա կէթիթիշ
օլան իւլաթքէարըմը Յիսուս Քրիստոսըն
զուհուրըլլէ պէյան օլունտան ինայէթէ կէօ-
11 ըն օլտու . Պէն տախի պու պէշարէթին վա՛իպի

վէ ըէտուլը վէ թա՛իֆէլէրին միւ՛ալլիմի նասպ
12 օլունտըմ : Պու սէպէպտէն պու մէշագաթ-
լարը տախի շէքիյօրըմ . վէ լաքին ութան-
մամ, զիւրա քիմէ իման էթտիյիմի պիլիթիմ,
վէ էմանէթիմի օլ կիւնէ գատար հըֆըա գա-
13 տիլ իտիյինէ ի՛թիմատ էտէրիմ : Պէնտէն
իշիթտիյին քէլիմաթ ը սահիհէնին սուրէթ ի
ապիլիսինի Քրիստոս Յիսուստա օլան իման
14 վէ մուհապպէթ իլէ հըֆը էյլէ : Պիզտէ սա-
քին օլան Բուհ իւլ Գուստըն վաարթասըլլէ
15 օլ էյի էմանէթի հըֆը էյլէ : Ասիատա օլան-
լարըն ճիւմէսի, Ֆիղէլլօս վէ Հէրմօգինէս
արալարընտա օլարագ, պէնտէն էիւզ շէվիթ-
16 տիլէրինի պիլիթսին : Բապպ Ընէսիֆօրօսըն
խանէսինէ մէրհամէթ էտէ . զիւրա պէնի չօգ
տէֆա՛ միւսթէրիհ էյլէտի, վէ զինճիթիմտէն
17 ութանմայա՛ Պիլ՛տըս Բօմայա վիւսուլինտէ
18 պէնի չօգ զայրէթլէ արայլա պուլտու . Բապպ
անա օլ կիւնտէ Բապպ թարաֆընտան մէր-
համէթ պուլմասընը իհսան էյլէյէ . վէ Էֆ-
սուստա պա՛նն գատար խըտմէթ էթտիյինի
փէք էյի պիլիթսին :

ՊԱՊ 2

1 Իմտի սէն, օղլըմ, Քրիստոս Յիսուստա օ-
լան ինայէթտէ քէսպ ի գուվվէթ էտիպ,
2 Զօգ շահիթիթին հուզըրընտա պէնտէն իշիթ-
տիյին շէլլէրի սատար վէ զայրիլէրէ թա՛լի-
մէ միւսթաիտ օլան տտէմլէրէ էմանէթ էյ-
3 լէ : Իմտի սէն Յիսուս Քրիստոսըն էյի ՛աս-
քէրի կիլի մէշագաթտա թէհամմիւլ էյլէ :
4 ՛Աքթըլլէք էտէն պիլ քիմէ սեր՛ապթէրինի
խօշնուտ էթմէք իչիւն, պու Էօմբիւն ումու-
5 ընա գարըշմալ : Վէ հէմ տախի էյէր պիլ
քիմէ կիւրէշիւրէ, գանուլ իւզլէ կիւրէշիւ-
6 յիմէ թաճա նա՛իլ օլմալ : Էմէք չէքէն

չիֆթճի եվդէլա մահաւորտան հիստէտար օլ-
 7 մազ կերէք տիր : Սէջլէտիլիմ շէյլէրի անկ-
 8 ւա : Վէ Բապպ սանա հէր շէյտէ ֆէհմ իհ-
 9 սան էյլէսին : Պէշարէթիմէ կէօրէ Տաուտ
 նէօլինտէն օլարազ էմվլթտան իհնա օլու-
 10 նան Յիսուս Բրիստոսը թէգէքքիւր էյլէ : Պէն
 տախի պու պէլաբիլիէ Եօլնտա միւնքիմ կի-
 պի զինծիրպէնտ օլուննայա գատար մէշադ-
 գաթ չէքէրիմ , ֆադաթ Ալլահն քէլամը
 11 պաղը տէյիլ տիր : Պունուն իչիւն միւնթէ-
 խապարըն ուղուրնա հէր շէյէ թէհմմիւլ
 էտէրիմ , թա քի անլէր աախի Բրիստոս Յի-
 սուստա էպէտի 'իզգէթլէ օլան իւլլասա նա-
 12 'իլ օլարա : Պու քէլամ սաադդ տըր քի' Է-
 յէր անլն իլէ պէրապէր Եօլնիքիւն , պէրա-
 13 պէր տախի եաշլադադը : Էյէր թէհմմիւլ
 միւլ էտէրէք , պէրապէր տախի սալթանաթ
 էտէճէյիլ : Էյէր ինքեար էտէրէք , օլ սա-
 14 իի պիզի ինքեար էտէճէք տիր : Էյէր պիզ
 իման էթմէքէք , օ սաադդ գալլըր , քէնտի
 15 քէնտինի ինքեար էտէճէք : Պու խուսուսա-
 թըր իլթար էյլէ , վէ պիր շէյէ ֆա'իտիլ օլ-
 մայլպ , իւլնէյլէրին խարապընա սէպէպ օլան
 16 քէլամ մու'արազասընը էթմէմէլէրինի Բապ-
 17 պըն հուզուրնտա թէնպիհ էյլէ : Հադիգաթ
 քէլամընը տօղրու թաֆիլ էտէրէք , քէնտի-
 18 նի Ալլահ մազպուլ , խէճիլ օլմազ պիր Էյճի
 19 տէյիւ իհջար էթմէյէ ճէհա էյլէ : Ամմա
 նապսը վէ պաթըլ լաֆղարտան իծթինապ
 էյլէ , զիրա անլէր կիտէ կիտէ ֆըդա սէպէպ
 20 օլուր : Վէ անլէրին սէօղիւ գառքընա կիպի
 Էէր , քի Չիւննայոս վէ Թիլթոս անլէրտէն
 21 օլուպ' Փըլյամթի հաւս լուգուլ' պուլմուշ
 տըր' տէյէրէք հադիգաթտան սապարըր , վէ
 պա'ղը քիմէյլէրին իմանընը իֆաստ էտէրէք :
 22 Եինէ Ալլահն միւհէքմ' Էսաար գա'իմ օլուպ'
 միւհէրիւ պու տըր քի' Բապպ քէնտինիքի-
 23 լէրինի պիլթը : Վէ Բրիստոսըն իսմինի զիքըր է-
 տէն հէր քիմնէ հազգսըզըդտան իծթինապ
 էյլէսին : Լաքին պէօյիւք պիր խանէտէ եա-
 24 լընըդ ալթուն վէ կիւմիւշ գապար պուրուն-
 մայլպ' աղաճ վէ թօփրագատան տախի պուլու-
 նուր : պա'ղըր շէրէֆ , պա'ղըր իսէ շէրէֆ
 25 սիզլէք իչիւն տիր : իմտի էյէր պիր քիմնէ
 քէնտինի պու շէյլէրտէն փաքէրտէ , շէրէֆ
 իչիւն վէ սահպիլինի իսթի'մայլիէ նաֆի' վէ
 26 մուգատտան վէ հէր էյի իւէ հազըր պիր գապ
 27 օլանազ տըր : Սէն տախի կէնծլէք շէհմէթլէ-
 րինտէն ֆիրար էյլէ , լաքին փաք գալպտէն
 Բապպա տու'ա էտէնլէր իլէ պէրապէր' սալաճ
 վէ իման վէ մուհապպէթ վէ սէլամէթի սայ'
 28 էյլէ : Ամմա սէֆիհանէ վէ նամա'գուլ միւ-
 ճառէյլէրտէն իծթինապ էյլէ : չիւքի միւ-
 նազա'ա հուսուլա կէթիրտիլինի պիլթըրին :

29 Բապպըն գուլը իսէ միւնաղա'ա էթմէմէլն
 տիր , աննադ ճիւմէյէ հալիմ վէ թա'լիմէ
 30 միւնթա'իտ վէ զուլմ սապըր , Մուգապէ-
 մէթ էտէնլէրէ հիլմէ նասիհաթ էտիճի օլ-
 մազ կերէք տիր : օլա քի հադիգաթը ֆէհմ
 էթմէք իչիւն , Ալլահ անլէրէ թէպէլէ վէրէ ,
 31 Վէ շէյթան թարաֆընտան անլն իրատէթի
 իծրասըր իչիւն էտիր թուլթուլմուշ օլանլար
 անլն տուգաղընտան այլալար :

ՊԱՊ 3

1 Վէ մա'լիւմիւն օլա քի' տիլիր կիւնլէրտէ
 2 Ֆէնա վազըլթար կէլէճէք տիր : Զիրա տաէմ-
 3 լէր քէնտի նէֆտինի սէվիճի , մալիէրէսլմ ,
 միւֆթիլի , մաղրուր , քիւֆրպալ , վալի-
 4 տէյնէ իթա'աթսըք , նաքէօր , խապիս ,
 5 Մէվլէտտէթսիք , միւսալէհէ գապուլ էթմէլի
 իֆթիրաճը , գապլըր նէֆա էթմէք , ազըն ,
 6 սալաճը սէվմէլ , Խա'ին , պիփէրվա , միւ-
 թէքէպպիր վէ Ալլահն սէվմէքտէն զիլատէ
 7 զէվգ ու սէֆա սէվէր , Տինտարըք սուրէ-
 թինի կէօսթէրիպ սէ գուլվէթինի ինքեար
 էտէր օլաճազար տըր : պուլարտան իծթի-
 8 նապ էյլէ : Զիրա խանէլէրէ կիրիպ' կիւնաճ-
 9 ար իլէ Էիւքլէնիլէ Էնալի շէհմէթլէրէ թա-
 10 պի' օլարա , Տա'իմա Էօյրէնմէքտէ օլուպ'
 հադիգաթըր պիլմէքլիէ հիւ պիր վազըլթ կէ-
 11 լէմէյէն ճահիլ գարըլարէ Էտիր էտէն քիմ'
 12 սէլէր պուլարտան տըր : Ամմա Եաննիս վէ
 Եամպիւս Մուսայա մուգապէմէթ էթաթլէրի
 միսիլիւ , պէօլլէճէ հադիգաթա մուգապէ-
 13 մէթ էտէր , վէ 'ազըլարը ֆառիս վէ իման
 14 խուսուսընտա մէրտուտ քիմնէլէր տիր : Լա-
 քին տաճա իլէրի կիլմէյէճէքլէր տիր : զի-
 15 րա անլէրին 'ազըլըզըզը գահիւր օլուրը մի-
 սիլիւ , պուլարընքի տախի ճիւմէյէ լաճի-
 16 օլանազ տըր : Ամմա սէն պէնիմ թա'լիմիմ ,
 էթվարմ , Նիլթիմ , իմանմ , սապըրմ ,
 17 մուհապպէթիմ , թէհմմիւլթի պիլիպ , Վէ
 Անթարիտա վէ Կօնէատա վէ Լիւսարտա
 պանա վազը' օլան թէ'ատտիլէրէ վէ էլէմլէ-
 18 րէ , նէ տիւրլիւ թէ'ատտիլէր շէքտիլիմ վա-
 գըֆ օլտուն , վէ Բապպ պէնի ճիւմէյէսինտէն
 19 իւլլաս էյլէտի : Վէ Բրիստոս Յիսուստա
 թազվա իւզրէ իմարըր 'էօի' էթմէք իս-
 20 թէյէլէրին ճիւմէյէ տախի թէ'ատտի կէօ-
 21 րէճէք տիր : Լաքին շէրէք վէ միւգէվիլը ա-
 տմէլէր , ալտատարազ վէ ալտանարազ , կիթ-
 22 տիլէք պէտթէր օլանազ տըր : Սէն իսէ Էօյ-
 23 րէնտիլին վէ ի'թիլատ էթտիլին շէյլէրտէ ,
 քիմնէ Էօյրէնտիլինի պիլէրէք , սապիթ օլ :
 24 Բիւթիլիպ ի մուգատտէյի տախի թըֆուլի-
 յէթտէն պէրու պիլթըրին : վէ պուլար սէնի

- Յիսուս ֆրիստոստա օլան իմանն վարթու-
արլէ խելա իչիւն 'ալիմ' էթմէյէ գատիր
16 տիր : Պիւթիւն ֆիթապ իչամ ը իլահի
օլուպ' թա'լիմ' վէ թա'զիր վէ իլահ իչիւն'
վէ սալահ խուսուսընտա օլան թէ'տիպ իչիւն
17 ֆա'իտէլի տիր . թա քի Ալլահ առեմի քեա-
միլ վէ չէր էյի իշ իչիւն միւհէյյա պու-
լունա :

ՊԱՊ 4

- 4 Իմոի պէն Ալլահն' վէ քէնտի թէճէլի վէ
մէլէքիւթիւնտէ տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի չիւքմ'
էտէճէք օլան Բապպ Յիսուս ֆրիստոսն չու-
2 գուրընտա թէնպիճ էտերիմ . ֆէլամը վա'զ
էյլէ , վազըթլը վազըթաըլ իգտամ էյլէ ,
քէմալ ի թէ'էննի վէ թա'լիմ' իլէ թա'զիր վէ
3 թէքտիր վէ նասիհաթ էյլէ : Զիրա վազըթ
կէլիլ քի' թա'լիմ' ի սահիհէ թէհամմիւլ
էթմէյիպ , անճազ գուլազարը կիծիլէրէք ,
քէնտի շէհվէթիլէրինէ կէօրէ քէնտիլէրի իչիւն
4 մու'ալլիմիլէր ճէմ' էտէճէքլէր . Վէ գուլազ-
լարընը հազիգաթտան չէվլիլիպ' մասալլարա
5 աէօնէճէքլէր տիր : Ամմա սէն չէր շէյտէ ու-
յանըգ տուր , մէլապաթա թէհամմիւլ էյ-
լէ , միւպէշշիր իչիւն իծրա էյլէ , խըտմէթի-
6 նի իթմամ էյլէ : Զիրա պէն արթըգ ֆուրպան
իլիլ թադտիմ' օլունմադ իւզըէ օլուպ' ինթի-
7 գալիմին վազթը կէլիլի տիր : Էյի ճիհատը
պիթիրտիմ , սէֆէրի թէմում' էտիպ' իմանը
8 չըֆըլ էթտիմ' : Արթըգ պէնիմ' իչիւն սալահ
թաճը հազըր տըր . անը օլ Հաքիմ' ի 'ատիլ
Բապպ օլ կիւնտէ պանա , վէ տալընը պանա
տէյիլ , պէլքի թէճէլիլիսի'նի սէվէլէրին ճիւմ-
լէսինէ տախի ի'թա էտէճէք տիր :
9 Եանըմա թէղ կէլմէյէ սալ' էյլէ : (10) Զի-

- րա Տէմա պու տիւնէայր սէվմէքլէ պէնի
թէրք էտիպ' Սէլանիլէ կիթաի . ֆրիպէս
Ղալաթիպա , վէ թիթօս Տալմաթիպա իի-
11 րէլէ : Եանըմա եալընըլ Լուգա պուլու-
նուր . Մարգօսը սլըպ' քէնտին իլէ պէրապէր
կէթիր . զիրա խըտմէթ իչիւն պանա ֆա-
12 իտէլի տիր : Վէ թիթիգօսը Էֆսուսա կէօն-
13 տերտիմ' : Թրօստա Գարփօսըն եանընտա
պրազաղըմ' եաղմուրըգ իլէ քիթապլարը ,
պիխուսու թիրշէլէրի , կէլտիլիսիսէ կէթիր :
14 Պազըրըք իւքէնտեր պանա չօգ քէօթիւլիւք
էթտի . Բապպ անա 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւ-
15 ճաղաթ էտէ : Անտէն սէն տախի սաղըն .
զիրա պիլիմ' սէօզէրիմիզէ գէլալէսիլէ մն-
16 գալմէթ էթտի : Էվլէլքի ճէվապըմտա ,
պէնիմ' իլէ պէրապէր քիմնէ տուրմալըպ ճիւմ-
լէսի պէնի թէրք էյլիտիլէր . (պու 'ալէյհէ-
17 իննէ սալըմալըն .) Լաքին Բապպ եանըմա
տուրուպ պէնի գուվլէթլէնտիրաի , թա քի
պէնիմ' վաարթամլէ վա'զ թէմամէն իֆա
օլունուպ' ճիւմլէ թա'իֆէլէր իչիտէ . պէն
տախի արալան աղընտան գուրթուլարմ' :
18 Վէ Բապպ պէնի չէր պիր քէօթիւ իշտէն
գուրթարըպ' քէնտի սէմալի մէլէքիւթիւնէ
սէլամէթլէ նա'իլ էտէճէք տիր : Անա էպէտ
իւլ ապատ համա օլուն : Ամին :
19 Փրիսպա իլէ Ագուիլասա վէ Օնէսիֆօրօ-
20 սըն էհլ ի պէլթինէ սէլամ' էյլէ . Էրասթօս
Գօրընթօստա գալըպ' թրօֆիմօսը տախի Մէ-
21 լիթօստա խաթա պրազալարմ' : Գըշտան էվլէլ
կէլմէյէ սալ' էյլէ : Էվպուլօս վէ փուտիս վէ
Լինօս վէ Գլափտիս վէ ճիւմլէ պիրատէրլէր
22 սանա սէլամ' էտէրլէր : Բապպ Յիսուս ֆրիս-
տա րուհն իլէ պէրապէր օլա : Դնայէթ սի-
զին իլէ օլուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ ԹԻԹՕՍՍ. ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 4 Փալլոս Ալլահն' գուլը , վէ քիզպտէն միւ-
նէզգէճ օլան Ալլահն' էգվինէ ի էզէլիլէտէն
2 վա'տ էտիպ , Լաքին խէլաքեարըմըլ Ալլա-

չըն էմի իւզըն , պանա էմանէթ էյլէտիլի
վա'զ վաարթալըլէ վազթ ը մախուսընտա'
քէնտի քէլամը իլէ իգճար էթտիլի հալաթ ը

3 եպեփյէ իւմիտինէ մէպնի, Ալլահն միւն-
 թէխապարընըն իմանը, վէ թագգայտ մու-
 թապըզ օլան հագիւթը պիւմէքիք իւզրէ,
 4 Յիսուս Գրիստոսըն իւսուլը օլարագ, Միւշ-
 թէրիք օլարըմըզ իման հասեպինճէ եօզ օղ-
 լըմ թիթօտա. փէտէր Ալլահ վէ իւլապքեա-
 րըմըզ Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան
 5 աւա 'իւայէթ, [բահմէթ] վէ սէլամէթ օլուռն:
 6 Պու սէպէպտէն սէնի կիրիթտէ պրագ-
 տըմ, թա քի էքսիք օլան շէյլէրի թէրթիպ
 էտիպ՝ սանա ըմարըտըմըմ կիպի հէր շէհը-
 6 տէ իւթիյարըր թա'նիէն էտէսին. Պիր քիմ
 սէ դուսուրըզ, վէ պիր զէվճէնին զէվճի, վէ
 ֆիւճիւրտէն տօլար թէշէքքի օլուռնամըշ,
 վէ իթա'աթարզ օլմայան միւ'մին էվլատը
 7 պուրուսաըզ հայտէ՝ աւ իւ'տին էյէ. Զիրա
 վաճիպ տիր քի՝ էփիսգօփօս Ալլահն քէթ-
 իւլտաար կիպի գուսուրըզ օլա. խօտըշ,
 զազապնը, շէրպա մէյալ, վաւընճը,
 8 գապիհ գազանճ թալիպի տէյիլ, Անճագ
 միհմաննիւվազ վէ էյիլըք սէվէն, վէ 'ազիլ
 վէ սալիհ վէ մուգատտէն վէ վէրհիլքեաւ,
 9 թա'իլմէ կէօրէ օլան սատըք քէլաթը գալի
 թուլթար օլա, թա քի սահիհ թա'իլմ իւ
 նասիհաթ վէրմէյէ վէ մուխալէֆէթ էտէնիլ-
 10 րի թա'իլը էթմէյէ միւզթէտիր օլա: Զիրա
 նիչէ իթա'աթարզ, լաֆզէն վէ իլլալ էտիճի
 քիմնէլը, խուսուսա էճ ի իրիթան օլուրը
 11 վար. Պուռըն աղըւարընը գափամագ կէ-
 րէք տիր. պուռըն գապիհ գազանճ սէպէ-
 պինտէն՝ ճա'իլ օլմայան շէյլէրի էջրէտէ-
 րէք, պիւթիւն խանէլը խարապ էտէրէլը:
 12 Անէլըտէն պիրի, քէնտիլըրինն սալը փէյ-
 զապէրէր օլարագ, կիրիթիլըն տա'իմա եա-
 լանճը, քէթիւ ճանապարհ, էքիւլ տիր՝ տէ-
 13 տի: Պու շէհատէթ հագգ աըր. պուռա պի-
 14 նա'էն իմանըրը սահիհ օլուպ՝ էէհուտի մա-
 սալըրընա վէ հագիգաթտան սափան ատէմ-
 լէրին թէնպիհիլըրինն տիգգաթ էթմէլէրի
 իչիւն, անլէրի շիտտէթլէ թա'իլը էյլէ:
 15 Փաք քիմնէլըն հէր շէյ փաք իսէ տէ, նա-
 փաք վէ դւայր ի միւ'մինլէրէ պիր շէյ փաք օլ-
 մոտըգտան պաղգա՝ հէմ՝ 'ազըլարը վէ հէմ՝
 16 տէ գափորէր շափաք օլմաշ աըր: Ալլահը
 պիլիլը՝ տէյիլ իզրար էտէլլէր իքէն՝ անը
 'ամէլլէրիլէ ինքեար էտէրլէր, վէ մէքուհ
 վէ իթա'աթարզ վէ հէր էյի 'ամէլ խուսու-
 սընտա մէրտուտ տըլըր:

ՊԱՊ 2

1 Սէն իսէ սահիհ թա'իլմէ լայըզ օլան շէյլէրի
 2 սէյլէ. իւթիյարըր ալըզ, էճ ի վագար,
 'ազիլ, իման վէ մուհապպէթ վէ սապրտա

3 սէլմ' օլարար: Գեզալքէ իիթիյար գարըր
 գուսուրիլէթ լայըզ օլան հարէքէթտէ պու-
 լունուպ՝ իֆիթիւրաճը եախօտ չօք շէրպապ
 միւպթէլա օլմայարագ, էյիլիք միւ'ալլիմէյէ
 4 րի օլարար. թա քի Ալլահն քէլամընա քիւֆը
 օլուռնամագ իչիւն, կէնճ գարըրար զէվճ-
 5 լէրինի վէ էվապարընը սէվմէք, Վէ 'ազիլ,
 վէ 'իֆիթէթլէ, վէ խանէլըրինն մուգալլէտ,
 էճ ի խայր, քէնտի զէվճէրինն միւթի' օլ-
 6 մագ խուսուսընտա թէրպիլէն էտէլը: Գեզա-
 լիք նէվճիվանըրա 'ազիլ օլմալարը իչիւն
 7 նասիհաթ վէր: Վէ հէր խուսուստա քէնտի-
 նի էյի 'ամէլլէրտէ էօրնէք վէ թա'իլմտէ խու-
 լուս վէ վագար վէ սահիհ վէ էօղիւրիւզ
 8 քէլամ իպրագ էյլէ. թա քի մուխալէֆէթ
 էտէն՝ հագգընըզ սէյլէյէճէք պիր քէթիւ-
 9 շէյ պուլամայարագ մահճուպ օլա: Գուլա-
 րա նա'իհա իւլէ քի քէնտի էֆէնտիլըրինն
 միւթի' օլարագ հէր շէլտէ անլէրի խօշուտ
 10 էտէլը. Շէյլէ քի գարըն սէյլէմէյիպ վէ
 սըրգաթ էթմէյիպ, անճագ հէր վէճէլէ սա-
 տագաթը քէմալիլէ կէօթէրմէլէրիլէ իւ-
 լապքեարըմըզ Ալլահն թա'իլմին հէր շէյ-
 11 տէ թէգէին էտէլը: Զիրա Ալլահն պա'իսի
 իւլա օլան 'իւայէթի ճիւմէն ատէմլէրէ գա-
 12 շիր օլուպ՝ Ֆըսգ վէ տիւնեա շէհիլէլըրինի
 ըտտ էթմէլլիլմիլ, վէ պու տիւնեատա
 'ազըլանն վէ սալէհանն վէ թագվա իւզը
 13 եաշամագլըզըմըզ, Վէ օլ միւպարէք իւմի-
 տէ վէ 'ազիլմ Ալլահն, վէ պիլիլ հէր տիւր-
 լիւ իստանտան իւլա էթմէք, վէ քէնտինն
 էյի 'ամէլլէրէ դւայրէթէշ վէ խասս գալմ
 թագտիս էթմէք իւզը, քէնտիլի պիլիլմ
 14 իչիւն վէրէն իւլապքեարըմըզ Յիսուս Գրիս-
 տոսըն ճէլալիինն թէճէլլիսինն միւնթագիր
 օլմագլըզըմըզ իչիւն պիլիլ թէրպիլէն էտէր:
 15 Պու շէյլէրի սէյլէյիպ նասիհաթ էյլէ, վէ
 քէմալ ի թէ'քիտ իւլ թա'իլը էյլէ. քիմնէ
 սէնի թահգիր էթմէսին:

ՊԱՊ 3

1 Անլէրէ իիթար էյլէ քի՝ սալթանաթ վէ
 հիւքիւմէթլէրէ թապի օլուպ իթա'աթ էթ-
 2 տիլը, վէ հէր էյի իչէ հագըր պուրուսուռն-
 լար. Քիմնէյէ սէպպ էթմէլէլը, էճ ի նի-
 գա՝ օլմայըպ լաթիֆ օլարար, ճիւմէն ատէմ
 3 լէրէ քէմալ ի հիւլմ կէօթէլէրէ: Զիրա
 պիր վազըթ պիլ տախի 'ազըլըզ, իթա-
 'աթարզ վէ զէլալէթ տէ իտիք, վէ էնվա'ի
 շէհիլէ վէ զէվզլէրէ էսիր օլուպ՝ շէր վէ
 հասետտէ եաշար իտիք. մէքուհ իտիք, վէ
 4 պիրի պիրիմիզ պուզզ էտէր իտիք: Լաքին
 իւլապքեարըմըզ Ալլահն լաթիֆ վէ ինսա-

նա օլան մուհապպէթի զահիր օլտըզը զէման ,
 5 իճրա եթտիյիմիզ սալահ 'ամէլլէրինտէն օլ-
 մայարադ , անճադ քէնտի մէրհամէթինէ կէօ-
 6 ռէ , վէլատէթ ի սանիյէ երյգամասը , վէ
 Յիսուս Գրիստոսըն վասըթասըյլէ իւզէրիմի-
 զէ զընա իլէ տէօթտիյիւ Րուհ իւլ Գուտ-
 7 սըն թէճտիտիյլէ պիզի խէլաս էյլէտի . թա
 քի անըն 'ինսյէթիյլէ թէպրիբ օլունարադ ,
 հայաթ ը էպէտիյէ իւմիտի միւճիպինճէ վա-
 8 ռիտէր օլալըմ : Պու քէլամ սատրգ տըր ,
 վէ իսթէրիմ քի' Ալլահա իման էտէնլէր էյի
 'ամէլլէր իճրասընա մուհսյէտ պուլունմալա-
 րը իչիւն , պու շէյլէրի սապիթ էտէսին . էյի
 վէ տտէմլէրէ Փա'իտէրի շէյլէր պունլար տըր :
 9 Ամա սէֆիհանէ միւպահէտէրտէն վէ նէսէպ
 սիլիլէրէրինտէն վէ նիզա'լար վէ շէրի'աթ
 միւճատէլլէրինտէն իճթինսպ էյլէ . զիրա
 10 անլէր Փա'իտէսիզ վէ պաթըլ տըր : Ե՛՛՛՛՛՛՛՛

պիտ'աթ օլան պիր տտէմտէն , պիրինճի վէ
 իքինճի նասիհաթտան սօնկրա , իճթինսպ էյ-
 11 լէ : Ջիրա պիլիբսին քի պու մագուլէ քիմսէ
 զէլալէթէ տիւշար օլուպ' քէնտինտէն մահ-
 քիւմ օլարադ կիւնահ իչլէր :
 12 Արթիմասը ետիտա թիլիգօսը սանա կէօն-
 տէրտիյիմ զէման , Նիգօփօլիսէ եանըմա կէլ-
 մէյէ զայրէթ էյլէ , զիրա օրատա գըշը կէ-
 13 չիրմէյէ զարար վէրտիմ : Երպապը շէրի'աթ-
 տան օլան Ջինասը վէ Ափօլոսը պիր իհթի-
 յաճարը օլմայարադ , իհթիմամլէ եօլա չը-
 14 գար : վէ պիլիբիլէր տալի մէյվէսիզ պու-
 լունմամադ իւզըրէ , հէվա'իճ ի զարուրիյէ
 իչիւն էյի 'ամէլլէրլէ մէշղուլ օլմագլըզը էյ-
 15 ռէնսինլէր : Պէնիմ իլէ պերտպէր օլմալարըն
 ճիւմլէսի սանա սէլամ էտէրլէր . պիզի իման-
 տա սէվէնլէրէ սէլամ էյլէ : 'Ինսյէթ ճիւմ-
 լէնիզ իլէ օլուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՄՈՆԱ ՐԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Քրիստոս Յիսուս իչիւն մահպուս փաւ-
 լոս վէ թիմօթէօս պիրատէր' սէվիլիւիւմիւզ
 2 վէ էմէքտալըմըզ Ֆիլիմօնա , վէ սէվիլիւիւ
 Ափփիսյա , վէ սիլահտալըմըզ Արիփիփօսա
 վէ սէնին խանէնտէ պուլունան քիլիսէյէ .
 3 Սիզէ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս
 Գրիստոս թարաֆընտան 'ինսյէթ վէ սէլա-
 մէթ օլուն :
 4 Սէնին Բապպ Յիսուսա վէ ճիւմլէ մու-
 գտտէսլէրէ օլան մուհապպէթինի վէ իմանը-
 5 նը իշիտիբ իքէն' Տա'իմա Ալլահըմա շիւքը
 էտէրէք , տա'ալարըմտա զիքը էտէրիմ քի'
 6 իմանընլէ միւշարէքէթի Գրիստոս Յիսուս ի-
 չիւն սիզտէ օլան հէր էյիլիլի պիլմէքլէքտէ
 7 'ամիլ օլա . Ջիրա , էյ պիրատէր , մուգա-
 տէսլէրին գալպլէրի սէնին վասըթանլէ միւս-
 թէրիճ օլալընտան , սէնին մուհապպէթիւն-
 տէն տօլսը չօգ մէսէրրէթ վէ թէսէլիլիզ

8 վար : Պու էճլտէն լսըրգ օլունը տանա էմի
 էթմէյէ Գրիստոստա չօգ ճէսարէթիմ վար
 9 իսէ տէ , Նինէ պէն պու մագուլէ պիր քիմ-
 սէ , եա'նի իիթիյար փաւլոս վէ շիմոի իսէ
 Յիսուս Գրիստոս իչիւն մահպուս օլարադ ,
 մուհապպէթէ պինս'էն ըրճա էթմէյի թէր-
 10 ճիհ էտէրիմ : Մտհպուսիյէթիմտէ թէվիտ
 էյլէտիյիմ օլլըմ Օնէսիմօս իչիւն սանա ըի-
 11 ճա էտէրիմ : Մերգուլմըն պիր վազըթ սանա
 Փա'իտէսի եօգ իտի իսէ տէ , շիմոի սանա
 վէ հէմ տէ պանա Փա'իտէի օլարադ , անը
 12 կէրի կէօնտէրտիմ : Իմոի սէն անը պէնիմ
 13 ճիլէրիմ կիպի գապուլ էյլէ : Պէշարէթ իչիւն
 օլան մահպուսիյէթտէ' պանա սէնին եէրին-
 տէ խըտմէթ էթմէք իւզըրէ , պէն անը եա-
 14 նըմտա ոլը գօմադ իսթէտիմ իսէ տէ , Սէ-
 նին ըէյին օլմատըզճա պիր շէյ էտփմադ իս-
 թէմէսիմ , թա քի սէնին խայրըն զարուրի

15 օրնորդոյ՝ ըրիցա իլէ օլա : Ձիրա պէլքի՝ պիր
միւտտէթ ալրըմնաւ պուռնուն իլիւն , եա՛նի
16 արթըզ գոււ կիպի տէյիլ՝ Անճագ դու-
լա ֆա՛իգ օլարագ , խուսուսա պանա վէ նէ
գատար զիյատէ սանա հէմ թէնտէ հէմ տա-
խի Բապպտա սէվկիւլիւ պիր պիրատեր կիպի
անը իլ էլ էպէտ գապոււ էթմիշ օլարն :
17 Իմաի էյէր պէնի շէրիք յատտ էտէր իսէն ,
18 անը պէնիմ՝ կիպի գապոււ էյլէ : Վէ էյէր
սանա պիր հագգարզըզ էթտի , եախտ պօր-
ճը վար իսէ , անը պանա մահսուպ էյլէ :
19 Պէն ֆալլօս քէնտի էլիմ իլէ եազտրմ . պէն
էաա էտէրլիմ՝ սանա զաթըն իլիւն պանա

20 պօրճը պըն՝ տէմէյէյիմ՝ Պէլի , էյ պիրատեր ,
Բապպտա սէնտէն ֆա՛իտէմէնտ օլարլիմ . գալ-
21 պիմի ֆրիստոստա միւսթէրի՛՛՛ էյլէ : Սէնին
իթա՛աթընա ի՛թիմատ իլէ , տէտէյիմտէն
զէյատէ տախի էաէճէյինի պիլէրէք , սանա
22 եազտրմ : Հէմ տախի պանա պիր գօնագ
հազըրլա , զիրա սիզին տու՛ալարընըզ վաւը-
թաւըլէ սիզէ պազըշանաճաղըմ ումարմ :
23 Քրիստոս Յիսուստա հապս ըէֆիգիմ՝ օլան
24 Էփաֆրաս , Վէ էմէքտաշլարմ Մարգօս վէ
Արիսթարիսօս վէ Տէմոս վէ Լուգա սէլամ
25 էտէր : Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն ինա-
յէթի ըուհընըզ իլէ օլաւն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԴՊՐԱՆԻԼԵՐԷ ԲԵՍԱԼԵՍԻ

1 Ալլահ զէման ի գատիմտէ , նիչէ գըթ՛ալար
վէ նիչէ թարզարտա , փէյյաճպէրլէր վաւը-
թաւըլէ էճտատա սէջլէմիշ օլարագ , պու-
2 ախի կիւնէրտէ տախի Հէր շէյէ վարիս
նասպ էյլէյիպ՝ ալէմիլնի տախի վաւըթաւըլէ
խալզ էյլէտիյի Օղլու իլէ պիզէ սէջլէտի ,
3 Պու տախի անըն ճէլպիլնի վիյասը վէ ճէվ-
հէրիլնի ըէսմ ի զաթիտի օլուպ՝ ճէմի ի մէվ
ճուտաթը քէնտի գուսրէթիլնի քէլամըլէ
վիգայէ էտէրէք , քէնտիսի վաւըթաւըլէ
կիւնահալարըմըզն թաթհիլի թէտարիքնի
էթտիքտէն սօնկրա , ալի մահալլէրտէ աղա-
4 մէթի սաղընտա ճիւլուս էտիպ . Վարիս օլ-
արղը իսմ՝ մէլա՛իք իսմիտէն նէ գատար
էֆզալ իսէ , զա՛լ տախի օլ գատար ա՛ղամ
5 օլաւն : Ձիրա մէլէքէրին հա՛նկըսընա պիր
զէման տէմիշ տիր քի՛ Սէն Օղլմ՝ օրն , պէն
սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ . վէ էինէ՛
Պէն անա ֆէտր օլաճաղըմ , օլ տախի պա-
6 նա Օղլու օլաճագ տըր : Վէ էինէ՛ իլք Օղ-
լու տիւննոյա իտիալ էթտիյի վազըթ տէր
քի՛ Վէ Ալլահն ճիւմէ մէլա՛իքէսի անա
7 սէճաէ էթսինէր : Վէ մէլէքէր հագգընտա

պույուրուր քի՛ ֆէնտի մէլա՛իքէսինի ըուհ
8 վէ խաւէմէսինի աթէշ՝ ալէվի էտէր : Լաքին
Օղլա՛ Եա Ալլահ , սէնին թախիթն էպէտ
իւլ ապատ տըր , սէնին մէլէքիւթիլնի աւա-
9 սը իսթիգամէթ՝ աւասը տըր . Սուլահը սէ-
վիպ՝ ֆրսգտան իքրահ էթտին . պու սէպէպ-
տէն , եա Ալլահ , Ալլահն սէնի շէրիքէրին
տէն զիյատէ շատըզ եաղը իլէ մէս էյլէտի
10 Հէմ , Եա Բապպ , իպթիտատէ գէմիլնի թէ-
մէլնի սէն գուրտըն , վէ սէմալաթ էլէքի-
11 նին իշի տիր . Պուշլար զէվալ պուլուր , աճ-
մա սէն պագի սին . ճիւմէսի լիպաո կիպի
հըլիյիպ , անլէրի գաֆթան կիպի տիւրէ-
ճէքսին , վէ թէղսկուր էտէճէքէր տիր .
12 Լաքին սէն հէման օ զաթ սըն . սէնէքէրին
տախի նիհայէթ պուլմագ՝ տէյիւ պույու-
13 ըուր : Վէ մէլէքէրին հա՛նկըսընա պիր զէ-
ման՝ Սէնին տիւլմէլէրին ապագարըննալ
թընա պասամագ գոյունճոյատէք , սէն սա-
14 զմմա օթուր՝ տէմիշ տիր : Անլէրին ճիւմ
լէսի՛ խէլատա վարիս օլաճագ քիմնէրէ
իւրտմէթ իլիւն իրալ օլաւնա , խալիմ ըուհ-
լար տէյիլէ՛ր մի :

ՊԱՊ 2

- 4 Պու սեպեպտեն՝ իշխոսիյիմիզ շէյլէրի պիր վեճճէն ֆեվր իթմէմէքլիսիմիզ իշխն անլե-
րէ տաճա զհյատե տիգգաթ էթմէլիյիզ :
- 2 Զիրա էյէր մէլա՝իքէ վասթաթաթլէ սեյլէ-
նիլէն քէլաթ սապիթ օլուպ, Տէր պիր թե-
ճալուզ վէ իթա՝աթսթլէզ ճէգա ի սեգասթ-
- 3 նը պուլառու իսէ, իպթիտա Րապպըն վասթ-
թասթլէ պուլուրուլուպ՝ իշխտէնլէր թարա-
- 4 ֆընտան պիղէ թասաթգ օլուաւարադ, Ալաճ
տաիի քէնտի իրատէթիսն կէօրէ 'ալամէթ-
լէր, վէ միւ՝ճիլէլէր, վէ էնվա՝ ի գուվվաթ,
վէ Րուճ իւլ Գուտսըն մէվճիպլէրի իլէ շէ-
հատէթ էյլէտիյիզ պէյլէ 'ազիմ՝ իսթասթ իհ-
մալ էթտիյիսիզ թագաիթտէ, պիլ նա՞սթլ
նէճալթ պուլաճաղլէ :
- 5 Զիրա հադգընտա սեյլէտիյիսիզ շօլ կէ-
լէճէք 'ալէմի մէլա՝իքէ հիւքմիւ ալթընա գօ-
- 6 մատը : Ամմա պիր զաթ պիր եէրտէ շէհա-
տէթ էտիպ՝ ինսան նէ՞ տիր քի անը զէքր
էտէսին, եաիտա ինսան օղլու նէ՞ տիր քի
- 7 անը զիյարէթ էտէսին . Անը մէլա՝իքէտէն
պիր աղ էտնա գըլլապ՝ ճէլալ ու 'իզլէթ իլէ
թէթվիճ էյլէտին, վէ անը սէնին էլլէրինին
- 8 իշլէրի իւզէրինէ նապ էթտին . Ճիւմլէ
մէվճուտաթը անըն պապլարը ալթընա գօտըն՝
տէտի . չիւնքի ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն
հիւքմիւ ալթընա գօմասթլէ, հիւքմիւ ալ-
- թընա գօմուլմամըշ պիր շէյ պրադմատը .
չիմօի իսէ տաճա ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն
- 9 հիւքմիւ ալթընա կէօրմէյօրլէ . Լաքին մէ-
լա՝իքէտէն պիր աղ էտնա գըլլմամըշ Յիսուսը
Ալաճըն 'ինսպէթիլէ ճիւմլէ իշխն էօլլէմ
թաթմադ իւզքէ, էլէմ՝ ի մէվթ սեպեպիս-
- տէն, ճէլալ ու 'իզլէթ իլէ թէթվիճ օլուն .
- 10 մուշ կէօրիւյօրլէ : Զիրա Տէր շէյ քէնտի
իշխն վէ Տէր շէյ քէնտի ետիլլէ օլանա,
չօգ օղլալար ճէլալէ կէթիլաթիլնտէ, անլէ-
րին իսթասթըն Րէ՝իսինի էլէմլէր վասթա-
- սթլէ քէմալէ իսալ էթմէք լալլէր իտի :
- 11 Զիրա կէրէք թագաիս էտէն՝ կէրէք թագ-
աիս օլուանալարըն ճիւմլէսի պիր զաթտան
տըր . պու սեպեպտեն անլէրէ պիրատըր տէ-
- 12 մէյէ Տէրապ էթմէյիպ, տէր քի՝ Սէնին իս-
մինի պիրատըրլէրիմէ իսպար էտիպ՝ քիլէսէ-
նին օրթասթընտա սանա թէնպիճ էտէճէյիմ :
- 13 Վէ եինէ՝ Պէն անա թէվէքքիւլ էտէճէյիմ .
վէ եինէ՝ իշթէ պէն, վէ Ալաճըն պանա վէր-
- 14 տիյի էվլատ : իմօի էվլատ թէնտէն վէ գա-
տան միւշթէրիք պուլաճաթլարընտան, քէն-
տիսի տաիի պի՝այնիճի Տէման պու շէյլէրէ
հիսսէտար օլուա, թա քի էօլլէմ վասթա-

սթլէ էօլլէմիւն գուվվէթիլէ մալէք օլանը՝

15 եա՝նի շէյթանը իպթալ էտիպ, Պիւթիւն
'եօմրէրինտէ էօլլէմ գօրգուսը սեպեպիլլէ՝
գուլլըղա միւլթէլա օլանալարը աղատ էտէ :

16 Զիրա մէլա՝իքէյէ տալա տէթիլի օլմազ,
անճադ նէալ ի Ապրահամա տէթիլի օլուր :

17 Պու էճտէն գալթըն կիւնաճարընա քէֆա-
րէթ էթմէք իշխն, Ալաճա միւթա՝ալլէք
շէյլէրտէ քէնտիսի Րոհիմ վէ սասթգ քէա-
հին ի աղամ օլմազ իւզքէ, Տէր շէյտէ պի-
րատըրլէրինէ միւշապիճ օլմազ լաղլմ կէլաի

18 Զիրա քէնտիսի թէճըրուպէյէ տիւշար օլա-
րադ, էլէմ չէքմիշ օլուրընտան՝ թէճըրուպէ
չէքմէքտէ օլանալարա եարաթմ էթմէյէ գա-
տիր տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Պինա՝էն 'ալէյճ, էյ սեմալլէ տա՝վէթիլն Տիս-
սէտալարը օլան մուգատտէս պիրատըրլէր ,
իգարըրլըն Րէսուլը վէ Քեահին ի ա՝զաթը
- 2 Քրիստոս Յիսուսա նազար էտինիզ . Օլ քի
քէնտինի նասպ էտէնէ, Մուսա անըն պիւ-
- թիլն խանէսինտէ սասթգ պուլաճաթը կիպի
- 3 սասթգ տըր : Զիրա խանէյի պինա էտէնին՝
խանէտէն նէ գատար զիյատէ ի՝թիպարը վաթ
իսէ, պու զաթ Մուսատան օլ գատար զիյա-
- 4 տէ 'իզլէթէ լալլէ 'ատա օլուանա : Զիրա
Տէր խանէ պիր քիմօէ թարաֆընտան պինա
օլուանը . լաքին Տէր շէյ պինա էտէն՝ Ալ-
- 5 լաճ տըր : Վէ Մուսա անըն պիւթիլն խա-
նէսինտէ, սեյլէնիլէճէք շէյլէրէ շէհատէթ
իշխն իրտմէթիքար մագամընտա սասթգ
պուլաճաթու իսէ տէ, Քրիստոս Օղլու 'ը-
- ֆաթթըլլէ քէնտի խանէսի իւզէրինտէ սասթգ
- 6 տըր : Վէ ճէսաթէթի վէ իւսիտին իֆթիսա-
րընը նիճայէթէ գատար գալլէ թուլաթըլ-
- մըզ հալաէ, անըն խանէսի պիլ իլ :
- 7 Պու էճտէն Րուճ իւլ Գուտսըն սեյլէ-
տիյի իւզքէ, Էւլէր պու կիւն անըն սէտա-
- 8 ոքնը իշխտիլլէնիզ, Պէրրիյէտէ թէճըրուպէ
կիւնիւնտէ Ալաճ իզլապ էթտիլլէրինտէ
օլարըլէ կիպի, գալլէրինիզի փէքլէնտիլի-
- 9 նիզ . Օրատա էճտաթընը պէնի թէճըրուպէ
վէ իսթիճան էյլէյիպ, էֆալլմը գըրգ սէնէ
- 10 կէօրաիլէր : Պու էճտէն օլ նէպտէն պիգար
օլարադ, տէտիմ քի՝ Տա՝իմա գալլէրինտէ
ղէլալէթէ տիւշէրլէր, թարիլլէրիմ տաիի
- 11 պիլմէտիլլէր . Հաթթա գաղապըմա՝ Րահա-
թըմա կիրմէյէճէքլէ՝ տէյիւ եէմին էթտիմ :
- 12 Պազընը, էյ պիրատըրլէր, քի սիպտէն պի-
րինտէ հայյ Ալաճտան իրթիտա էթմէքտէ
իմանըլ վէ քէօթիւ գալլ պուլաճաթըն .
- 13 Ամմա սիպտէն պիրի կիւնաճըն իլլալլէ

փեշքենմէմէսի իշխան՝ Պու կիւն տէնիլտիքճէ,
 Տէր կիւն պիբի պիբինիդէ նախհաթէմէ տինիդ,
 14 Զիրա պետաւէթ ի իթիմաւոր նիհայէթէ տէ-
 կին միւհքէմ՝ թուլթաղըմը թագտիրտէ՝
 15 Քրիստոսըն շէրիքէրի օլմուշ օլտուգ. Նիթէ-
 քիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը քիշ-
 տիրսէնիդ, իղգապ էթաթիքէրինտէ օլտըղը
 16 կիպի՝ գալպէրինիդի փէքէնտիրմէյինիդ, Զի-
 րա պաղըլարը քիշթմիշ օլտրադ իղգապ էթ-
 աիլէր, լաքին պուշլար Մուսանըն վաարթա-
 արլէ Մըսըրտան խուրուճ էտէնէրին ճիւմ
 17 լէսի տէյիլ իտի : Վէ գըրգ սէնէ քիմիլէր-
 տէն՝ պիլպար օլտու. կիւնաճ էտիպ՝ ճէստու-
 լէրի պէրրիյէտէ տիւշնէրտէն տէյիլ մի
 18 իտի : Վէ քէնտի ըսհաթէմէն կիրմէյէթէր
 տէյիլ, իթաւթ էթմէյէթէրտէն զայրի քիմ
 19 լէրի՞ն Տագգընտա եէմին էթտի : Վէ կէօ-
 րիւյօրըղ քի՝ իմանըղըղ սէպէպինտէն կի-
 րէմէտիլէր :

ՊԱՊ 4

4 Իմոի խաֆէ էտէլիմ, օլմույա քի անըն ըս-
 հաթէմէն կիրմէյէ վա'տ պագի գալմըշ իքէն,
 սիդտէն պիբի մահքում գալմըշ պուլընա :
 2 Զիրա անլէրէ օլունաղըղ կիպի՝ պէշարէթ
 պիդէ տախի թէպշիր օլունաու, լաքին իշիթ-
 տիրքէրի քէլամ իշիտէնլէրտէ իման իլէ իմ
 թիգաւճ էթմէտիյինտէն, անլէրէ ֆա'փաէ էթ-
 3 մէտի : Զիրա պիդ քի փման էթմիշ իդ, ըս-
 հաթէմէ կիրքէրի, նիթէքիմ՝ ըսհաթէմէն կիր-
 մէյէթէրէրտէ՝ տէյէրէք, գալպալմմա եէ-
 մին էթտիմ՝ տէյիլ պուլըլմուշ տըր. վա-
 րա տիւնեանըն թէ'սիսինտէն պէրա իլէր
 4 իթիմամ պուլմուշ իտի : Զիրա պիբ եէրտէ
 եէտինճի կէ- հագգընտա պէպլէ սէպլէտի,
 եա'նի՝ Վէ եէտինճի կիւնտէ Ալլահ քէնտի-
 նին ճիւմէ իշիքէրինտէն իսթիրաճիմ էթտի :
 5 Վէ թէքրար պուրատա՝ ըսհաթէմէն կիրմէ-
 6 յէթէրէր տիր՝ տէր : Իմոի պաղըլարըն անա
 կիրմէլէրի էմր ի միւսպէթ օլըպ՝ մուգատ-
 տէմա քէնտիլէրինտէ պէշարէթ թէպշիր օլու-
 նանլար իմանըղըղտան տըլար կիրմէտիք-
 7 լէրի էճտէն, իէքրար պիբ կիւն թա'նին
 էտիպ՝ պու գոտար վագըթտան սոնկրա Տա-
 ուտըն վաարթաարլէ Պու կիւն տէյօր, նի-
 թէքիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը իշի-
 տիրսէնիդ, գալպէրինիդի փէքէնտիրմէյի-
 8 նիդ՝ տէնիլմիշ տիր : Զիրա էյէր եէշու' ան-
 լէրի ըսհաթէմէ եէթիշտիրմիշ օլտարըր,
 պուլմաան սոնկրա զայրի պիբ կիւն հագգըն.
 9 տա սէօյլէմէղ իտի : Էյլէ իսէ Ալլահըն
 10 գալմը իշիւն պիբ ըսհաթէմ պագի տիր : Զի-

Եւան. սէպիթ ըսհաթէմ

րա Ալլահ քէնտի իշիքէրինտէն իսթիրաճաթ-
 էյլէտիյի կիպի, անըն ըսհաթէմէն կիրքէն տա-
 իի քէնտի իշիքէրինտէն իսթիրաճաթ էթմիշ
 11 տիր : Իմոի օլ ըսհաթէմ կիրմէյէ ճէհա տէ-
 տէլիմ, օլմույա քի պիբ քիմանէ հէման օլ ի-
 12 մանըղըղըն նիւմուշէտի իւզրէ տիւշէ. Զի-
 րա Ալլահըն քէլամը հայլ վէ միւհէտիր տիր,
 վէ Տէր իքի աղըղը գըլըճտան քէպքին տիր,
 վէ ճան իլէ ըուճ վէ օյնաղար իլէ իլէյին
 թագաթիմէն գատար նաֆըղ տըր, վէ գալ-
 պին էֆքէտար վէ նիլէթէրինի թէմէիդ էտէր :
 13 Վէ անըն հուղուրընտա գահիր օլմույան պիբ
 մախլուգ եօգ տըր, ֆագաթ Տէր շէյ պիպիմ
 հիսապ վէրէճէյիմիդ Զաթըն նաղարընտա
 'իւրեան վէ աղըղ տըր :
 14 Իմոի պիդիմ սէմալմթա կէշմիշ պէօյիւք
 Քեհաճին ի ա'ղամըղ իպնուլլահ Յիտուս վար
 15 իքէն, իգրարը գալի թուլթալմ : Զիրա Քեհա-
 ճին ի ա'ղամըղը գա'ֆարըրմըղա հէմտէրա
 օլմաղա զոյր ի միւզթէտիր տէյիլ տիր. ան-
 ճագ կիւնաճտան պէրի օլըպ՝ Տէր խուսուս-
 տա պիլմ կիպի թէճիւպէ օլունմիշ տըր :
 16 Պունա պինա'էն մէրհաթէթէ նա'իլ օլմաղ,
 վէ վագըթնտա իսթիմաու իշիւն 'ինայէթ
 պուլմաղ իւզրէ, 'ինայէթին թախթէմէն ճէ-
 սարէթէ թէգարընպ էտէլիմ :

ՊԱՊ 5

1 Զիրա Տէր քեհաճին ի ա'ղամ ինտանլարտան
 աղնարաղ, կիւնաճար իշիւն թագտիմէ վէ
 զէպիհէլէր թագտիմ էթմէք իւզրէ, Ալլահ
 միւթո'ալլիդ ումուրա ինտանլար իշիւն թա'
 2 եին օլունուր. Վէ ճէհալէթ վէ վէլայէթտէ
 օլունլարա շէֆգաթիթ օլմաղա գատիր օլուր.
 շիւնքի քէնտիսի տախի զա'ֆ իլէ իհաթէ
 3 օլունմուշ տըր : Վէ պու սէպէպտէն գալմ
 իշիւն էթտիյի կիպի, քէնտիսի իշիւն տախի
 կիւնաճարտան տըլար գուրպան թագտիմ
 4 էթմէտի վաճիպ տիր. Վէ պու շէրէֆի պիբ
 քիմանէ քէնտիլիյինտէն ալմաղ, անճագ Ալ-
 5 րահ թարաֆընտան Հարուն կիպի տա'վէթ
 օլունան զաթ ալը : Քէգալէք Քրիստոս տախի
 Քեհաճին ի ա'ղամ օլմաղ 'իղգէթինի քէնտի
 քէնտինէ տմաղ, անճագ՝ Սէն Օղլմ' սըն,
 պէն սէնի պու կիւն թէվիտ էյլէտիմ տէ-
 6 յէն անա 'իւլէր էէրէ. Նիթէքիմ զայրի
 պիբ եէրտէ տախի՝ Սէն Մէլքիսաղը թէր-
 թիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեհաճին սին տէ-
 7 յիւ պուլըլուր : Օլ տախի ճէստտէ պու-
 րունաղը զէման, քէնտինի էօլիմտէն իւ-
 րա էթմէյէ գատիր օլունա 'աղիմ՝ ֆէրէտա
 վէ կէօղ եաղարըլլէ նիյաղ վէ բիճալար
 'արղ էտիպ՝ թագալար սէպէպինտէն միւս

պիր քիմնէ իտի քի՝ անա ըէ՛իս իւլ ապա օ-
լան Ապրահամ տախի գանայիմոնէ 'իւշը վէր-
5 տի : Վէ պէնի Լափիտէն օլորադ , քէհանէ-
թի ալանյար գազմտան ես'նի քէնտի գարն-
տաշարընտան , հէր նէ գատար անլէր Ապ-
րահամըն սուլալընտան կէլտիլէր իսէ տէ , շէ-
րի'աթ միւճիպինճէ 'իւշը արմաղա թէնպիհ
6 վար տըր : Ամնա պունլարըն նէպինտէն օլ-
մայան քիմնէ Ապրահամտան 'իւշը արալ'
վա'տըրա մաղհար օլանա խայր տու'ա էյ-
7 լէտի : Լաքին պիլա ինթիլաֆ խայր տու'ա
պէջիւքտէն քիւչիւյէ օլոր :
8 Վէ պուրատա Եօլէճէք ատէմլէր 'իւշը
արըր , ամմա օրատա հոյաթտա օլորընա
9 շէհատէթ օլունան զաթ ալըր : Վէ 'իւշը
պլան Լափի տախի Ապրահամ վաթթաթը-
10 լէ 'իւշը վէրտի՝ տէնիլսէ ճա'իզ տիր : Զիրա
Մէլքիսաաթը՝ փէտէրինի իսթիլապալ էթտի-
յի ղէման , քէնտիսի տահա անըն սուլալը-
տա իտի :
11 Իտի էյէր քէհանէթ ի Լափիլէ վաթթ-
թաթը լէ քէմալ օլա իտի , չիւնքի պունա
մէպնի իսլաք շէրի'աթ տախի վէրիլիշ իտի ,
արթըգ Հարուն թէրթիպինճէ տէնիլմէյիպ'
Մէլքիսաաթը թէրթիպինճէ տախի պիր քեա-
հինին զուհուր էթմէսի նէ՞ լաղըմ իտի :
12 Զիւնքի քէհանէթ թէպտիլ օլունաղը թադ-
տիրտէ , պիլ իգթիլա շէրի'աթն թէպտիլի
13 տախի վաթթ՝ օլոր : Զիրա հաղգընտա պու-
նէսնէլէրին ղէքը օլունաղը զաթ՝ հիչ պիր
քիմնէլին մեղպահա միւլալմէթ էթմէմիշ
14 օլորը տիկէր պիր սրալթտան իտի : Զիւնքի
րապալմըն Եէհուտատան նէլէթ էթտիլի
զա'հիր տիր . պու սրալթ հաղգընտա իսէ Մու-
տա քէհանէթ ճիհէթինտէն պիր շէյ սեյլէ-
15 մէտի : Վէ Մէլքիսաաթը միւլալպէհէթինճէ
օլորադ , էմր ի ճիմանիտէն 'իպարէթ օլան
16 շէրի'աթա կէօրէ տէյիլ , Անճադ ղէվու
պուլմադ հոյաթն գուզիլթինէ կէօրէ օլան
զայրի պիր քեահին զուհուր էթտիլի հալտէ ,
17 տահա զիյատէ աշիքեար տըր : Զիրա՝ Սէն
Մէլքիսաաթը թէրթիպի իւղրէ իլ էլ էպէտ
18 քեահին սին՝ տէյիլ շէհատէթ էտէր : Զիրա
շէրի'աթ հիչ պիր շէյի թէքմիլ էթմէմէսիլէ
սէպգաթ էտէն էմր զա'իֆ վէ ֆա'իտէսիլ
19 օլորընտան՝ լաղլ օլունուպ , Անըն եէրինէ
էֆգալ պիր իւմիտ տախիլ օլունա . պունու
վաթթաթը Սլահա թէգարրուպ էտէրիլ :
20 Վէ եէմին օլմաղըղըն Էհհնէիլ օլմաղը-
21 ղը ճիհէթլէ , (Զիւնքի անլէր պիլա եէմին ,
լաքին պու Յէսուս եէմին իլէ օլուպ՝ քէնտի-
նէ րապալ՝ Սէն Մէլքիսաաթը թէրթիպի իւղ-
րէ իլ էլ էպէտ քեահին սին՝ տէյիլ եէմին
էթտի , վէ փէլիման օլմաղ՝ տէյիլնի թարա-

22 Ֆրնտան քեահին նաապ օլունու ,) Զիրա
օլ գատար Էֆգալ պիր 'ահտըն քէֆիլի օլունա :
23 Վէ անլէրին պագի գալմալաբնա էօլիւմ
մանի՝ օլորընտան , քեահին նաապ օլունան :
24 Լար չօգ իտի . Պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի
օլորըն սէպպտէն ինթիլալ էթմէլ քէհա-
25 նէթէ մալլէր տիր : Պու էճտէն անըն վաթթ-
թաթը Սլահա թէգարրուպ էտէնլէրի
քեամիլէն իսլաք էթմէլէ տախի գատիր տիր-
չիւնքի անլէր իչիւն շէֆա'աթ էթմէլէ տա-
'իմա պէր հոյաթ տըր :
26 Զիրա պու միսիլիւ՝ ետ'նի մուգատտէս
վէ սուհըղ վէ լէքէսիլ վէ կիւնաճքեարլու-
տան միւթէֆէրիլ , վէ կէգտէն միւթէհ-
27 ֆի՝ , Վէ օլ քէհնէն ի 'ուզմա կիպի էվվէ-
լա քէնտիսինին , պա'տէհու գալմէն կիւնաճ-
լաքը իչիւն հէր կիւն գուրպանլար թադտիմ
էթմէլէ իհթիլաճը օլմայան քեահին ի ա'ղամ
պիլգէ մուզլթալի իտի . զիրա քէնտինի թադ-
տիմ էթմէլէ , պունու պիր տէֆ'ատա իճրա-
28 էլլէտի : Զիրա շէրի'աթ զա'ֆա միւլալմէլու
օլան ատէմլէրի քէհնէն ի 'ուզմա , լաքին
շէրի'աթտան սոնկրա օլան եէմին քէլամը իլ
էլ էպէտ միւքէմմէլ օլան Օղլա նաապ էտէր :

ՊԱՊ 8

1 Վէ սեյլէտիլիմիլ շէլլէրին իսլաաաթ պու-
տըր քի սէմալաթտա աղամէթ թախիլըն
սաղընտա օթուրան պէօլլէ պիր ֆեահին ի
2 ա'ղամըմը վար տըր . Պու տախի Մագա-
սին , վէ ինտանն տէյիլ , անճադ լապալըն
գուրաղը հաղգի ձէպէնին խաաթը տըր :
3 Զիրա հէր քեահին ի ա'ղամ թադտիլէր
իլէ գուրպանլար թադտիմ էթմէր իչիւն նաապ
օլունաղընտան , պունու տախի թադտիմ
4 էտէճէք պիր շէյի օլմաթ լաղըմ կէլիլ : Զի-
րա էյէր եէր իւղրինտէ օլա իտի , շէրի-
'աթ միւճիպինճէ թադտիմլէրի թադտիմ է-
տէն քեահինլէր պունուաղա քեահին օլ-
5 մաղ իտի : (Անլէր իսէ սէմաաթի շէլլէրին
նիւմանէ վէ զլլընա կէօրէ խըսմէթ էտէր-
լէր . նիթէքիմ Մուսայա մէքէնի ինչա էտէ-
ճէյի վաղթ լա'հի օլունու , զիրա անա՝
Պագ , ճիւմէսինն սանա տաղտա կէօթէրի-
6 լէն ըսմէ կէօրէ եափաթըն՝ տէտի .) Լաքին
շիմաի նէ գատար էֆգալ վա'ալար իլէ սա-
պիլ զըլըմը օլան էֆգալ պիր 'ահտըն մի-
յանճըր օլմուլ իսէ , օլ գատար ա'լա պիր
մէ՝մուրիլթէ շա'իլ օլունա :
7 Զիրա էյէր օլ էվվէլիլի գուսուրըղ օլ-
սալըտը , իքինճիսի իչիւն մուհալ արանըմաղ
8 իտի : Զիւնքի անլէրէ 'իթապ իլէ տէր քի՝
իչիլէ պէլթ ի Խորայէլ իլէ վէ պէլթ ի Եէ-

- հուտաւ իւր 'ահտը ճէտիտ 'ադտ էտէճէյիմ'
 9 կիւնէր կէլիւր' տէյիւ Բապպ պուլուրուր : Պու
 տախի անէրի Մըսըր տիյարընտան չըգարմագ
 իչիւն էճտաւարընըն էլէրինտէն եափըշտը-
 զըմ' կիւնաէ անէր իւր էթտիյիմ' 'ահտ կի-
 պի օլմայաճագ տըր . չիւնքի անէր 'ահտըմ'
 տա տէվամ' էթմէտիյէր , պէն տախի անէր-
 տէն գաթի'ն նաղար էթտիմ' տէյիւ Բապպ
 10 պուլուրուր : Զիրա օլ կիւնէրտէն սօնկրա ,
 պէյթ ի իարայէլ իւր 'ադտ էտէճէյիմ' 'ահտ
 պու տըր , է-ա'նէ շէրի'տըմ'ը զիճնէրինէ գօ-
 յուպ' գալպլէրի իւզէրինէ եաղաճաղըմ' , վէ
 պէն անէրէ Ալլահ օլաճագըմ' , անէր տախի
 11 պոնա գաթի' օլաճագ տըր : Վէ Տէր քէս
 քէնտի գօնշընա , վէ Տէր քէս քէնտի գարն-
 տաշընա' Բապպը պիլ' տէյէրէք թա'լիմ'
 էթմէյէճէք տիր . զիրա քիւչիւք , պէջիւք ,
 12 անէրին ճիւմէտի պէնի պիլէճէք տիր : Զիրա
 հաղգօրըզըլարըմ' զաֆուր օլաճագըմ' , վէ
 անյէրին կիւնահալաւլէյէ ֆըսղարընը արթըգ
 խաթըրմա իւթ իրմէյէճէյիմ' տէյիւ Բապպ
 պուլուրուր :
 13 Ճէտիտ տէմէտիյէ էվէլէքիյի 'աթիգ գըւ-
 մըշ , վէ 'աթիգ վէ փիր օլաճըն զէվալը եա-
 զըն տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 Իմաի օլ էվէլէքի 'ահաճ Ֆէրա'իզ ի 'իպա-
 2 տէթ վէ զէմինի Մագաիսի վար իտի : Զիրա
 պիրինճի մէքէն ինչա օլունուպ' պունտա
 շէմ'տան վէ սօթրա վէ հուզուր էքմէքէրի
 պուլուրնարագ , պունա Գուտա թէմիյէ օ-
 3 լունուր : Վէ իքինճի փերտէնին արտընտ ,
 Գուտա իւլ ադտա թէմիյէ օլունան մ'աքէն
 4 պուլունուպ' Անտէ ալթուն պուխուրտան վէ
 Տէր թարաֆը ալթուն գապիլը թապութ քլ
 'ահտ վար իտի . պունտա տախի մէննի հափի
 օլան ալթուն տէսթի , վէ Հարունըն ֆիլիս-
 5 լէնմիշ օլան 'ասաղը վէ 'ահտըն լէվհալարը
 պուլունուր իտի . Վէ իւսթիւնտէ քէֆա-
 րէթկեսա կէօյիէ էտէն ճէլիլ ֆէրուպիլէր
 վար իտի . պու շէյլէրին հաղգընա իսէ շիմ-
 6 տի թաֆուրլէն սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ տիր :
 Վէ պունլար պէօյլէ թէրթիպ օլունմուշ
 7 իքէն , խըմթթիլէրինի իֆա էթմէք իւզըն
 քեսահինէր Տէր զէման պիրինճի մէքէնէ կի-
 8 լէրէր իտի : Ֆագաթ իքինճիսինէ սէնէտէ
 պիր քէրրէ եալընը քեսահին ի ա'գամ' կէէր-
 տամա գան կէօթիւրմէյէրէք կիրմէզ իտի .
 վէ օլ ֆուշ տախի քէնտի իչիւն վէ գաթիլըն
 9 խաթալարը իչիւն թագաթիմ' էտէր իտի . Բուհ
 իւլ Գուտա պու վէճէլէ պէյան էտէր քի' էվ-
 10 վէլէք մէքէն տուրաղգճա , Մագաիսին էօլը

- 9 տահա իզհար օլունմամըշ տըր : Պու տախի
 օլ զէման իչիւն պիր միսալ իտի . չիւնքի
 անտէ 'իպատէթ էտէնի գամիրճէ քէմալէ ի-
 10 սալ'էթմէյէ գատիր օլմայան թագաթիլէր վէ
 զէպիհէյէր թագաթիմ' օլունուր իտի : Վէ
 պունլար եալընըզ մէքիւլաթ վէ մէշուպաթ
 վէ տիւրիւ տիւրիւ երյգանմալար վէ թէնէ
 միւթա'ալլիգ աճքեամա տա'իր իպահ վագ-
 11 թը օլունճըյա գատար օլան ալինլէրտէն 'ի-
 պահին ի ա'գամը օլան ֆիրիստա զուհուր է-
 տիպ' էլ իւր եափըլմամըշ ա'գամ' վէ էքմէլ
 եա'նի պու ինլիգաթ տան օլմայան մէքէնտէն
 12 իւլէրէք , Լըքէճէր վէ պուզաղըլար գանը իւր
 տէյիլ , անճագ քէնտի գանը իւր ֆիտիլէ ի
 էպէտիյէ թէտարիք էտիպ' Մագաիսի պիր
 13 քէրրէ տախիլ օլտու : Զիրա էյէր պուզալար
 վէ էքէճէր գանը վէ տանա քիւլէ նափաք
 օլանլար իւզէրինէ սերփիլինճէ , թէնին փաք-
 14 լիյի ճիհէթիլէ թագաթիս էտէրսէ , Բուհ ի
 էլէլի վաթթաթըլէ գաթընը լէքէսիզ օլա-
 րագ Ալլահա թագաթիմ' էթմիշ օլան ֆիրս-
 տոնը գանը զամիրինիզի , հալլ օլան Ալլա-
 հա 'իպատէթ էթմէնիզ իչիւն , էօլիւ 'ամէլ-
 15 լէրտէն նէ' գատար զիյաստէ փաթլէյէճէք
 տիր :
 16 Պու սէպէպալէն եէնի 'ահտըն միյանճըսը
 տըր , թա քի էվէլէքի 'ահտըն հէ-ա'ն տլ-
 թընտա օլան թէճագաթաթըն ֆիտիլէսի
 իչիւն էօլիւմ' վուպու' պուլմուշ օլարագ ,
 տա'վէթ օլունանլար էպէտի միրաթըն վա'տը-
 17 նա նա'իլ օլալար : Զիրա վասիլէթ պուլու-
 տըրը եէրտէ , վասիլէթ էտէնին 'էօլիւմիւ-
 18 նիւն վուպու' տըր : Վասիլէթ էտէն
 սաղ գալարգճա լա'իյէլին հիւքմիւ օլմատը-
 զընտան' վասիլէթ մէվթա իւզէրինէ սապիթ
 19 օլուր : Պու սէպէպալէն էվէլէքիսի տախի
 20 գան օլմագաղըն թագաթիս օլունմատը . Զիրա
 Մուսա պիւթիւն գաթիմ շէրի'աթ միւճի-
 պինճէ ճիւմէ էվամիրի սէօյլէտիքտէն սօնկ-
 րա , պուզաղըլարըն վէ էքէճէրին գանընը
 21 տըլ' տա իւր վէ գըրմըը եափաղը իւր վէ
 զուֆա օթը իւր հէմ' նէֆա ի քիթապա վէ
 22 Տէմ' տախի ճիւմէ գաթիմ սէրփիպ , Պու Ալ-
 րահման սիզէ էմի էթտիյի 'ահտըն գանը տըր'
 23 տէտի : Քէզալէք օլ գանտան մէքէնէ վէ
 պիլ ճիւմէ 'իպատէթ էտէվաթընա սերփաի :
 24 Վէ շէրի'աթ միւճիպինճէ սալլէր Տէր շէյ
 գան վաթթաթալլէ փաթլէնի , վէ գան տէօ-
 25 քիւլմէյինճէ մաղֆիլէթ օլմալ :
 26 Իմաի սէմավաթաա պուլունան նէնէլէ-
 րին նիւմանէլէրինին պունլար վաթթաթալլէ ,
 ֆագաթ սէմավի նէնէլէրին պունլարտան
 Էֆալ զէպիհէյէր իւր փաթլէնիսի իճապ

24 Էտեր : Զիրա Գրիստոս էլ իլե եափրմըն
 օլուպ՝ հազիգիւնին շէպիճի օլան մագտիսէ
 տէյիլ, անճազ շիմտի պիղիմ իչիւն Ալլահն
 հուզուրընա քէնտիւնի իճլար էթմէք իւզրէ,
 25 տարլ սէմայէ կիրտի : Լաքին քեաճին ի ա՛-
 զամլին հէր սէնէ ախէրին գանըլլէ Մագտի-
 սէ կիրտիյի կիպի , պուռուռն քէնտի քէնտի-
 նի չօգ տէֆ'ա թագափմ էթմէսի էճաղ էթ-
 26 մեզ . Զիւնքի տիւնեանըն թէ'սիւնտէն պե-
 րու անըն չօգ տէֆ'ա էլէմ չէքմէսի լազըմ
 կէլիւր իտի . շիմտի իսէ 'ապըրլարըն իիթա-
 մընտա քէնտիսի զէպիճէ օլմաղլէ , կիւնա-
 ճնն տէֆ'ի իչիւն պիր քէրրէ զահիր օլմուշ
 27 տըր : Վէ առեմէրէ պիր քէրրէ էօլմէք վէ
 պա'տէհու հիւքմ թագափիր օլունարըն միսիլ-
 28 լիւ , Գէզալլէ Գրիստոս չօգ քիմսէլէրին կիւ-
 նահալարըն գալարըմագ իչիւն , պիր քէրրէ
 թագափմ օլունմուշ օլուպ , քէնտիսէ միւն-
 թաղըր օլանլարա իւլլաս իչիւն՝ կիւնահալը
 օլարագ իքինճի տէֆ'ա զուհուր էտէճէք տիր :

ՊԱՊ 10

1 Զիրա շէրի'աթ կէլէճէք նի'մէթլէրին սու-
 րէթ ի ապիլէսինէ տէյիլ , անճազ պու շէյ-
 լէրին կէօկէսինէ մայլէք օլարըն հայտէ , սե-
 նէ պէ սէնէ միւտամլէմէթ իւզրէ թագափմ
 օլունան հէման օլ զէպիճէլէր իլէ թէգար-
 րուպ էտէնլէրի քէման իսալ էթմէյէ ապլ
 2 զտիր տէյիլ տիր . Եօգսա 'ապատէթ էտէն-
 լէր պիր քէրրէ փաքլէնմիշ օլարագ , աթթըգ
 կիւնահալ իսուսուսընտա զամիր թարաֆընտան
 թա'ղըրլէրի օլմաարըն իչիւն , թագափմ օլուն-
 3 մալարը թէրք էտիրմէ'զ մի իտի : Լաքին
 պուռլար իլէ սէնէ պէ սէնէ կիւնահալարըն
 4 զէքրի օլուր : Զիրա պուզալար վէ էրքէճէրին
 գանընըն կիւնահալար տէֆ' էթմէսի զայր ի
 5 միւմլէն տիր : Պու էճլտէն տիւնեայա կիրէր
 իքէն պուլուրուր քի' Զէպիճէ վէ թագափմէ
 իսթէմէտին , լաքին պանա պիր ճէսէտ թէ-
 6 հիւյէ էթտին : Մուհրապալարտան վէ կիւ-
 նահալ գուրպանլարընտան իսշնուտ օլմադըն :
 7 Օլ զէման քիթապըն թուամընտա հագգըմ
 տա մուհարրէր օլարըն իւզրէ , Եա Ալլահ ,
 սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչիւն իշմէ
 8 պէն 'կէլիլօրըմ' տէտիմ : Պալտսէ , շէրի-
 'աթ միւճիպիճէ թագափմ օլունանլար հագ-
 գընտա՝ Զէպիճէ վէ թագափմէ վէ մուհրապա-
 լար վէ կիւնահալ գուրպանլարըն իսթէմէտին ,
 վէ ա՛նէլէրէն իսշնուտ օլմաարըն՝ տէտիքտէն
 9 սօնկրա , Եա Ալլահ , սէնին իրատէթինի իճ-
 րա էթմէք իչիւն կէլիլօրըմ' տէմէսիլլէ էվ-
 վէլէրիլ գալարըն , Եա քի սօնկրաքիլի սա-
 10 պիթ էտէ : Պու իրատէթլէ պիզ Զիսուս

Գրիստոսն ճէստիւնին պիր քէրրէ թագափ-
 մի վաարթաարլլէ թագափա օլունարը :
 11 Վէ հէր պիր քեաճին կիւն պէ կիւն իսրտ-
 մէթ էտէրէք տուրուպ , կիւնահալար տէֆ' էթ-
 մէյէ տպա միւզթէտիր օլմայան հէման օլ
 12 զէպիճէլէրի տէֆ'աթլէ թագափմ էտէր . Լա-
 քին պու զաթ կիւնահալար իչիւն պիր զէպիճէ
 թագափմ էթմիշ օլուպ , իլ էլ էպէտ Ալ-
 13 լահնն սաղընտա օթուրմուշ տըր : Վէ պուռ-
 տան պէյլլէ տիւշմէլէրին քէնտի ոյաղա-
 րը ալթընա պոսամագ գօնուլմարընա միւն-
 14 թագիր տիր : Զիրա թագափա օլունանլարը
 պիր գուրպան իլէ իլ էլ էպէտ քէման իսալ
 15 էթմիշ տիր : Վէ Բուհ իւլ Գուտա տախի
 16 շահիրտիլ տիր . Զիրա՝ Օլ կիւնլէրտէն
 սօնկրա ապլըր իլէ 'ապտ էտէճէյիմ 'ահտ
 պու տըր՝ (տէյիլ Բապպ պուլուրուր ,) եա՛-
 նի շէրի'աթլըր գալպլէրինէ գոյուպ զէճէլէրի
 իւզէրինէ եազաճաղըմ՝ տէյիլ մուգատտէ-
 17 մա սէյլէտիքտէն սօնկրա , Վէ տնլէրին
 կիւնահալարըն վէ ֆըզլարըն աթթըգ թէ-
 18 զէքքիւր էթմէյէճէյիմ՝ Դէր : իմտի պուռլա-
 րըն 'աթվը պուռուտըն թագափտէ , աթթըգ
 կիւնահալ իչիւն գուրպանա հաճիլ եօգ տըր :
 19 իմտի , էյ պիրատէրլէր , Զիսուսըն գա-
 նըլլէ՝ փէրտէտէն , եա'նի քէնտի իշնանտէն
 պիղիմ իչիւն հազըրլաարըն օլ թարիգ ի ճէ-
 20 տիտ վէ հայլ իւզրէ , Մագտիսէ կիրմէյէ ճէ-
 տարէթիմիլ վէ պէյթ Ուլլահ իւզէրինտէ
 21 Գեաճին ի ա'գալմըն զար իքէն , Գալպլէրի-
 միլ զամիր ի ֆափտտէն փաքլէնմիշ , վէ ճէ-
 սէտիմիլ փաք սու իլէ երլգանմըն օլարագ ,
 22 Գալպ ի միւսթագիմ՝ վէ իման ը միւքէմմէլ
 23 իլէ թէգարրուպ էտէլիմ : Իւսիտիմիլին իգ-
 րարըն միւհալմ թութալմ , զիրա վա'տ
 24 էտէն սաարըգ տըր . Վէ մուհապպիթ վէ ա՛-
 մալ ը հոսանէյէ թէշվիգ էթմէք իչիւն պիր
 25 պիրիմիլ միւլահաղա էտէլիմ . Վէ պա'ղը-
 րըն 'ատէթի իւզրէ թէճէմիւլ էթմէմիլ
 թէրք էթմէյիպ , պուսուսուս կիւնիւն թէ-
 գարրուպ էթտիլլին կէօրտիւքճէ , պէր պէ-
 րէփլէ նափհաթ էտէլիմ :
 26 Զիրա հագիլաթը պիլմէրիլէ նա'իլ օլ-
 արգտան սօնկրա գաատէն կիւնահալ էտէրսէք ,
 աթթըգ կիւնահալար իչիւն զէպիճէ գալմալ .
 27 Անճազ հիւքմ իչիւն տէճէթլիւ պիր ինթի-
 զար իլէ միւսթաթէթ էտէնլէրի թէլէֆ էտէ-
 28 ճէք օլան աթէշ զազապը Գուլ : Մուսանըն
 շէրի'աթըն թահգիր էթմիշ օլան ատէմ
 իքի եա իւշ քիմսէլին շէհատէթիլլէ պիլա-
 29 մէրհամէթ էօլիւր . Իպնուլահն ոյաղ ալթը-
 նա ալմըն , վէ վաարթաարլլէ թագափա օլուն-
 արըն 'ահտ գանընը նափաք սայմըն , վէ
 'ինայէթ Բուհնն շէթմ էթմիշ օլան քիմսէ

- նէ՞ գատար աստ շէտիտ պիր՝ աղագա միւս .
 30 Թահադգ սայըլաճագ տըր՝ ղանն էտերսինիզ .
 վէրերիմ՝ տէյիւ Բապպ՝ պուլուրուր . վէ
 թէրուր՝ Բապպ քէնտի գազմընը հիւքմ էտէ .
 31 ճէք տիր՝ տէյէնի պիլերիզ : Հալլ Ալլահըն
 ետտինն տիւշմէք գորգուլու պիր շէյ տիր :
 32 Իմանի էվվէլքի կիւնլէրի , ետ՝նի թէնվիր
 օլունտըգտան սօնկրա շէտիտ էլէմլէրէ կիրիֆ .
 33 Թար օլուպ՝ Պաղէն սիթէմլէր վէ մուգայագա-
 ւար իլէ Թամաշա ի 'ալէմ՝ օլարագ , պաղէն
 պու միսիլլէ հալտէ պուլունանլարա շէրէք օլ-
 տըղընըզ վագթը խաթըրընըզ կէթիլինիզ :
 34 Չիւնքի մահպուսիյէթիմանէ պանա հէմտէրտ
 օլունպ՝ սէմավաթտա ալա վէ պագի պիր մա-
 լինիզ մէվճուտ օլաըղընը պիլերէք , էմվալի-
 նիդին հաղմա օլունմուսնա սիւրուր իլէ րա-
 35 զի օլաընըզ : Իմանի միւքեաֆաթ ը 'աղիմէսի
 օլան պու ի՛թիմաւաղընը թէրք էթմէյինիզ :
 36 Զիրա սապր էթմէնիզ լազըմ տըր , թա քի
 Ալլահըն իրատէթիլինի իճրա էտիպ՝ վա՛տէ
 37 նա՛իլ օլաընըզ : Զիւնքի պիր ազաճըզ վա-
 ղըթտան սօնկրա , կէլէճէք օլան կէլըր վէ
 38 թէ՛էնիսիւր էթմէզ : Վէ՛ Սալիէ իման իլէ
 եաշայաճագ տըր . հէմ՝ տէ՛ էյէր պիրի կէ-
 39 մաղ : Լալին պիզ հէլաք իչիւն կէրի չէթիւ-
 մէրիքտէն աէյիլ , անճագ ճան խէլար իչիւն
 իմանտան իլ :

ՊԱՊ 11

- 1 Իմանի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրէ թէ-
 ադգիւն վէ կէօրիւնմէյէն նէսնէլէրէ տէլիլ
 2 տիր : Զիրա միւլէգատտիմիլն պունուս իլէ
 հիւսն ի շէհատէթէ մաղհար օլաուլար :
 3 Իման իլէ ֆէհմ էտերիզ քի Ալլահըն քէ-
 լամը իլէ 'ալէմիյն թէ՛սիս օլունտու , շէյլէ
 քի կէօրիւնէն շէյլէր զա՛հիր օլանտան վիւ-
 ճուտէ կէլմէտի :
 4 Իման իլէ Հապիլ Ալլահա Գայէնին Բաթ-
 րէ՛մ էթիլէնէն էֆզալ պիր գուրպան թագ-
 տիմ էյլէտի , վէ անըն վապըթասըլլէ սալիհ
 իտիյինէ շէհատէթ օլունտու . չիւնքի անըն
 թադտիմէլէրի հազգընտա Ալլահ շէհատէթ
 էյլէտի . վէ էօլմիւշ իքէն անըն վապըթասըլլէ
 տահա սէյլէյօր :
 5 Իման իլէ Հանօք էօլիւմ՝ կէօրմէք իւզըրէ՛
 նազլ օլունտու , վէ Ալլահ անը նազլ էթ-
 միշ օլաըղընտան պուլունմաղ իտի . զիրա
 նազլ օլունմազտան էվվէլ՝ Ալլահա մաղպուլ
 տըր՝ տէյիւ հազգընտա շէհատէթ օլունտու :
 6 Լաքին պիլա իման մաղպուլ օլմազ զայր ի
 միւնքին տիր . զիրա Ալլահա թէգադըրմէպ է-

- տէնին , անըն մէվճուտ իտիյինէ՛ վէ քէնտի
 նի թայէպ էտէնլէրէ միւքեաֆաթ էտիճի
 իտիյինէ իման էթմէսի կէրէք տիր :
 7 Իման իլէ Նուհ տահա կէօրիւնմէյէն
 շէյլէր հազգընտա վա՛հի իլէ խապէր ալմաղլէ
 խապէ էտիպ քէնտի խանէսինին խէլասը իչիւն
 պիր սէֆինէ ինշա էյլէտի . վէ անըն վապը-
 թասըլլէ տիւնետա 'ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիպ՝
 իմանա կէօրէ օլան սալահըն վարիսի օլաուլ :
 8 Ապրահամ վարիս օլաճագը մահալէ կիթ-
 մէյէ տա՛վէթ օլունտըղընտա , իման իլէ ի-
 թա՛տի էյլէտի . վէ նէրէյէ կիտէճէյինի
 9 պիլմէյէրէք չըգըպ կիթաի : Վա՛տ օլունան
 տիլարտա զուրպէթտէ կիպի իման իլէ միւ-
 տաֆիր օլարագ , հէման օլ վա՛տըն միրա
 շէրէքլէրի օլան իսհագ վէ Եա՛գուպ իլէ չա-
 10 տըրլարտա սաքին օլաուլ : Զիրա թէմէլլէ
 շէհրէ միւնթաղիր իտի , քի պունուս Մի՛-
 մար վէ Պանիսի Ալլահ տըր :
 11 Իման իլէ Սարա քէնտիսի տալի համի-
 լէ գալմագ իչիւն գուվվէթ պուլտու , վէ
 վա՛տ էտէնի սատըգ 'ատտ էյլէտիյինտէն
 12 սինի կէլիւշ իքէն տօղուրտու : Պու էճլտէն
 տալի էթմիւշ հիւքմիւնտէ պունունա պիր
 զաթտան , քէօրէթ ճիհէթիլլէ կէյիւն երւ-
 տըղլարը գատար , վէ տէնիզ քէնարընտա
 օլան սայլմաղ գու՛մ գատար վէրրիյէթ օլ-
 տու :
 13 Պունլարըն ճիւմլէսի վա՛տլէրէ նա՛իլ օլ-
 մամըշ օլուպ , ֆագաթ անլէրի ուզադտան
 կէօրիւպ [ի՛թիգատ] վէ պիլ մէմունիյէ գա-
 պուլ էտէրէք , զէմին իւզըրիտէ զարիպ վէ
 միւսաֆիր օլաըրլարըն իզըր իլէ , իմանտա
 14 վէֆաթ էթտիլէ : Զիրա պէյլէ շէյլէրի սէյ-
 լէյէնլէր պիր վաթտան արաւաղլարըն կէօ-
 15 թէրիլլէր՝ Վազը՛ա էյր չըգաղլարըն եէրի
 թէգէքքիւր էթմէլէր իտի , 'ալտէթ էթմէ-
 16 յէ վազըթլարը օլուր իտի : Վէ լաքին շի՛մ
 տի ալասընա ետ՛նի սէմալիյէ րաղիպ օլուր-
 լար . պու էճլտէն Ալլահ անլէրին Ալլահըն տէ-
 նիլմէքտէն հիւճապ էթմէզ . զիրա անլէրէ պիր
 շէհր հազըրլար :
 17 Իման իլէ Ապրահամ թէճիւպէ օլուն-
 տըգտա իսհագը թագաթիմ էյլէտի , վէ վա՛տ
 18 լէրի ալմըշ օլան՝ Սէնին նէպին իսհագ իլէ
 եատ օլունմաճագտըր՝ տէյիւ հազգընտա պու-
 յուրըլտըր իպի ի վահիտինի թագաթիմ էյ-
 19 լէտի : Զիրա Ալլահ աւէ էմվաթտան տալի
 իհեա էթմէյէ գատիր տիր՝ տէյիւ տիւշիւն-
 տիւ , վէ օրատան տալի անը թէմանիլէն
 ալաը :
 20 Իման իլէ Իսհագ կէլէճէք շէյլէր հագ-
 գընտա Եա՛գուպ վէ 'Էստվա խոյր տուա
 21 էյլէտի : Իման իլէ Եա՛գուպ վէֆաթ էտէր-

- քեն, Երուսաղեմն օղուլարենն հեր պիբինե խայր տուա էլլէտի : Վէ քենտի տէյնէյինն
- 22 ուճընա Գալաթի սէճտէ էլլէտի : Իման իլէ Երուսաղեմ վէֆաթ էտերքեն պենի իսրայէլին խուրուճընը զիքր էթտի, վէ քենտի քէմիք-
 23 էրի հագգընտա վասիլէթ էլլէտի :
 Մուսա թէվէլլէտ էթտիքտէ վայիտէյնի չօճուղըն կիւզէլ իտիյինի կէօրմէլէրիլէ, մէ-
 24 իւչ այ անը սագլատըլար : Մուսա քէմուլէ վատըլ օլտըգտա, իման իլէ Ֆիր'օնըն գըզընըն օղու թէսմիլէ օղունմագլըգտան իմթինա՝ էյ-
 25 լէտի : Զիւնքի կիւնահըն Ֆանի սէֆտաընը սիւրմէքտէն իսէ, Ալլահըն գաւմը իլէ պերա-
 26 պեր էգիլէթ չէքմէքլիլ թէրճիհ էլլէտի : Վէ ֆրիստուսըն սիթէմինի Մըսըն խազինէլէրին-
 տէն ու'գամ զընա՝ արտա էլլէտի : զիրա միւ-
 27 քէտֆաթա միւնթագիր իտի : Իման իլէ մէ- լիյին զագլապընտան գօրգմայըլ՝ Մըսըն տի- յարընը թէրք էլլէտի, չիւնքի օլ կէօրիւն- մէյնէն զաթը կէօրիւր կիպի սէպաթ էթտի :
 28 Իման իլէ ֆըսը վէ գան սերֆմէսինի իճրա էլլէտի, թա քի իլք սօզանլարը հէլաք էտէն անլէրէ սօզուհմայա :
 29 Իման իլէ պահը ի Աճմէրտէն գարատան իւլէր կիպի կէչտիլէր : Մըսընիլէր տտիի պու- նա գալըզըրըզլարընտա զարգ օլտուլար :
 30 Իման իլէ Էրիհանըն սուրլարը էթրաֆը էէտի կիւն տօլալըլարգտան սօնկրա երգը-
 31 տը : Իման իլէ ֆահիլէ Բահայ ճառուպարը սէլաւնէն գապուլ էթմիշ օլտըզընտան, իման սըզլար իլէ պէրապէր հէլաք օլմատը :
 32 Վէ տահա նէ՞ սէօլլէյիլիմ : զիրա ճիտ- 'օն վէ Պարագ վէ Շիմշօն վէ Երիֆթաճ վէ Տաուա վէ Սամուէլ վէ փէլլադմպէրէրտէն պահա էտէճէք օլտուսամ՝, պանա վազըթ եէ-
 33 թիլմէլ : Անլէր քի իման վատթատըլլէ մէ- մալէք ֆէթհ էթտիլէր, սալահ իլլէտիլէր, վա'տլէրէ նա'իլ օլտուլար, արօլանլարըն աղըզլարընը գափատըլար, Աթէլին չիտտէ- թինի սէօլիւնտիւրտիւլէր, գըլըճ աղըզնտան գուրթուլըլար, զա'իֆլէքտէն գուվլէթէն- տիլէր, ճէնքտէ գուվլէթիլ օլտուլար, էճ- նէպիլէրին օրտուլարընը միւնհէզիմ էթտի-
 35 լէր : Նիսվան քէնտի էօլիւլէրինի գըլլամ էթմիշ ալարըր : պա'զըլար իսէ էֆգալ գըլլամէթէ նա'իլ օլմալ իւղըն՝ նէճալը
 36 գապուլ էթմէլիպ՝ իշքէնճէ չէքտիլէր : Պաշ- գալարը իսթիհզա վէ տարպար վէ հէմ տա- իի պենտլէր վէ մահպուսիլէթ թէճըրիւպէլէ-
 37 բինէ տիւլար օլտուլար : Թաշլանալար, տէսթէրէ իլէ պիլլիլիլէր, թէճըրիւպէ օլուն- ալար, գըլըճ իլէ գա'թլ օլունալարագ էօլ- տիւլէր, եօգսուլլըգ վէ մուզպալագ վէ ճէ-

- Ֆայա տիւլար օլարագ, գօյուն փօսթլարը վէ քէչի տերիլէրի կիլինէրէք տօլալարըր :
 38 (Տիւնեա անլէրէ լալըգ տէյիլ իտի :) վէ չէօլ- լէրտէ վէ տաղարտա վէ մաղարալարտա վէ եէրին ինլէրինտէ տվարէ կէգալիլէր :
 39 Վէ պուշլարըն ճիւմէսի իման վատթա- սըլլէ հիւնն ի չէհատէթէ մալլէք օլտուլար
 40 իսէ տէ, վա'տէ նա'իլ օլմատըլար : Զիրա Ալ- լահ պիլլիմ հագգըմըգտա էֆգալ պիլ շէյ թէտարիք էթմիշ տիլ, թա քի անլէր պիլ օլմայընճա քէմալէ վատըլ օլմայալար :

ՊԱՊ 12

- 1 Իմտի պու գատար շահիտ էթրաֆըլըգը պու- լուլէ կիպի ալմըշ օլմալլէ, հէր աղըրըլըգը վէ ալի օլալըճա իհալթէ էտէն կիւնահը թէրք էտիպ, էօնիւմիւզէ գօնըլան եարըլտա, իմա- նը պէտ՝ վէ թէքմիլ էտէն Ֆիսուհա նաղար
 2 էտէրէք՝ սապը իլէ գօշալմ, Օլ քի էօնիւնէ գօնըլան սիւրուր իշիւն հագարէթի պիլ շէյ 'արտա էթմէլէրէք, խաշա թէհամմիւլ էլլէ- տիքտէն սօնկրա՝ Ալլահըն թաիթընըն սա- ղընտա օթուրտու :
 3 Իմտի ճանլարընըլ 'աճիլ վէ եօրըն օլ- մամաօր իշիւն, կիւնահէքարըլար թարաֆըն- տան քէնտի 'ալէյ հիւտէ վուգու՝ պուլան պու միսիլիւ մուխալէֆէթէ թէհամմիւլ էտէնի
 4 թէֆէքքիւր էտիլիլ : կիւնահա գարըն ճիհատ էտէրէք, գան ալիստէրէճսինէ գատար
 5 տահա մուգալէմէթ էթմէտիլիլ : Վէ՛ Էյ օղլմ, Բապալըն թէհալպիլի թահգիր էթմէ, վէ անըն թարաֆընտան թէքտիլ օլունալըն-
 6 տա 'աճիլ գալմա : Զիրա Բապալ սէվտիլիլի թէ'տիպ էտէր, վէ գապուլ էթտիլի հէր օղու տարպ էտէր՝ տէլէրէք, օղուլարա
 7 'եօլլէր կիպի սիլէ վէրիլէն նասիհաթը ունուլթ- տընըլ : Էյէր թէ'տիպէ թէհամմիւլ էտէր- սէնիլ, Ալլահ սիլէ օղուլարա կիպի մու- 'ամէլէ էտէր : զիրա հա'նիլ օղուլ վար քի
 8 փէտէրի անը թէ'տիպ էթմէլ : Ամնա էյէր ճիւմէլին հիսսէտար օլտըլը թէ'տիպտէն մահ- րուլմ իսէնիլ, օլ թագաիրտէ օղուլ օլմայըլ
 9 հարամգտա սինիլ : շէմ տաիլ ճէսէտիմի- ղին փէտէրիլի պիլլիմ միւ'էտտիպիմիլ օլ- տըլլարըն հալտէ ալէրէ հիւրմէթ էտէր իտիք : նէ՛ գատար զիյատէ պէր հէպալ օլմալ իւղըն- րուհլարըն ֆէտէրիլէ իթա'տթ էթմէլի իլ :
 10 Զիրա պուշլար քէնտիլէրինէ իօշ կէօրիւն- տիլիւնէ կէօրէ պիլ ալ վազըթ թէ'տիպ էտէրիլ իտի, լիքին Ալլահ գուտսիլէթինէ հիսսէտար օլտըլմ՝ տէյիւ մէնֆա'տթ իշիւն
 11 էտէր : Վազըլա հիշ պիլ թէ'տիպ քէնտի վագթընտա մուճիպ ի սիւրուր տէյիլ, ան-

- ճագ մուճիպի հիւնն կէօրինիւր . ամեն սօնիրա , անըն իւն թերպիյն օլունմուշ օլան . արա սալաշն սէլամէթ սէմբէտինի հոռու լէ կէթիրի :
- 42 Պու էճտէն զա'իք էլլէրի վէ թագաթ .
- 43 սըղ տիղլէրի գուվլէթլնտիրինիդ , վէ այադ-լարնըդ իչիւն տօղրու եօլար ետիրնըդ . թա քի թօփալ օլան ռափմայըպ' անճագ
- 44 շիֆա պուլա : Ճիւմէ իւն սէլամէթ իւզրէ պուլունմագլըղա վէ գուտսիյնէթէ սոյ' էտի-նիդ , շիւնքի պու օլմագսըղն հիշ պիր քիմ .
- 45 սէ րօպպը կէօրմէյնճէք տիր : վէ տիգգաթ էտինիդ , օլմայա քի պիր քիմնէ Ալլահն 'ինայէթինտէն մահրում գալա . օլմայա քի պիր աճը քեօք ֆիլիսէնէրէք իղթիրապ վէրէ , վէ նիչլէր անըն վապթարսյլէ իֆսատ օլու-
- 46 նա . Օլմայա քի պիր քիմնէ զինաքետր' վէ ետստ պիր թա'ում պէտէլնէ պիւքուրիյէթ հոգընը սաթան 'նսով կիպի պիթագվա
- 47 օլա . Ձիրա պիլիրինիդ քի պա'տէհու պերէ-քէթէ վարի օլմագ իսթէտի իսէ տէ' րէտտ օլունտու . շիւնքի կէօղ եաշարը իւն արա-տը իսէ տէ , թէպտիլ ի նիյէթէ ֆուրսաթ պուլմար :
- 48 Ձիրա սիդ տօգունըրը վէ աթէշ իւն եա-նար պիր տաղա , վէ տիւմանա , վէ զուլմէ-
- 49 թէ , վէ գաւըրդայա , վէ սուր սէտասնա , վէ իշիտէն քիմնէր արթօք քէնտիլէրէ քէլմընն սէյլէնիլմէսի իչիւն եալվարտըլարը սէօղ-լէրին սէտասնա թէգարրուպ էթմէտինիդ :
- 20 Ձիրա' Էլէր տաղա ճանալար պիլէ տօգուն-սա , րէճմ օլունտուն [ետստ օգ իւն վու-րուլըն] տէյիւ պուլուրըլան էմրէ թէհամիլ
- 21 էտէմտիլէր : վէ միւշահէտէ օլունան' օլ տէրէճէ հէյպէթլիւ իտի քի Մուսա' Ղայէթ-
- 22 լէ գօրգար վէ թիթրէրիմ' տէտի : Լաքին սիդ Սիոն տաղընա , վէ հայկ Ալլահն շէհրի օլան սէմալի Երուշալիմ , վէ 'նիչլէ պինլէրճէ
- 23 մէլա'իքէյն , վէ սէմալթտա գոյտ օլուն-մուշ իւք տօղմուշարըն ճէմա'աթը 'աղիմէ վէ քիլսէսինէ , վէ ճիւմէնին Հաքիմի օլան Ալլահ , վէ քէմալէ վասըլ օլմուշ սալիհէ-
- 24 րին բուշարընա , վէ 'աշտը ճէտիտին Մի-յանճըր Բիսուսա , վէ Հապիլին քա'ընտուն էֆզալ շէյլէր սէյլէյնն սերփմէլիք գանընա թէգարրուպ էթտինիդ :
- 25 Սաղընըրը սէյլէյնն իւտա էթմէյէտի-նիդ . զիրա անլէր եէր իւզէրնտէ իլհամլէ սէյլէյնն իւտա էթտիլլէրի հալաէ գուր-թուլմարըլար իսէ , նէ' գատար զիյատէ պիղ սէմալթտա սէյլէյնտէն եիւզ չէ-
- 26 վիւրիլիմիդ հալաէ գա'րիւլաճաղա . Բի անըն սէտար օլ զէման զէմինն սարսար . շիտի իսէ' Պէն պիր տէֆ'ա տահա եալընըլ

- զէմինն տէյիլ , անճագ սէմայը տաիի սար-
- 27 սարըմ' տէյէրէք վա'տ պուլուրտու : վէ պու-Պիր տէֆ'ա տահա' րէ-րէյն սարսըլմալ շէյլէ-րին պագի գալմար իչիւն , մէսնու'աթ կիպի սարսըլըր շէյլէրին թէղէրինն տէլալէթ էտէր :
- 28 Պու էճտէն սարսըլմալ պիր մէլէքիլթ ալմըշ օլարագ , օլ 'ինայէթէ նա'իլ օլարըմ' քի անըն վարթարսյլէ Ալլահ մագպուլ թարղ իւզրէ հիւրմէթ վէ թագվա իւն 'իպատէթ
- 29 էտէլիմ . Ձիւնքի Ալլահըրը իֆնա էտէր աթէշ տիր :

ՊԱՊ 13

- 1 Սէվէտտէթ ի տալմիլէ տա'իմ օլունն :
- 2 Միհմաննիւվալըղը ունաթմայընը . զիրա պու եօլ իւն պա'լը քիմնէլէր պիլմէյէրէք
- 3 մէլէքէր գապուլ էթտիլէր : Մահպուլարը' անլէր իւն հապս օլունմուշ կիպի , վէ ճէֆա-քետր օլունլարը , քէնտիլիդ տաիի ճէսէտտէ պուլունանլար կիպի , թէգէքքիւր էտինիդ :
- 4 Թէգէվիլիւճ հէր վէճհլէ միւ'թէպէր տիր , վէ եաթաղ լէքէսիլ տիր . լաքին զէնփարէ վէ զինաքետրարը Ալլահ հիւքմ' էտէճէք տիր :
- 5 Էթվարընը աղէ սէվէթլէքտէն պէրի օլունն . ետինիլտէ պուլունան շէյլէրէ գանա'աթ է-տինիլ . զիրա քէնտիլի' Սէնի սալա պրագ-մամ , վէ սէնի սալա թէրք էթմէմ' տէմիշ
- 6 տիր : Դէյլէ քի ճէսարէթլէ' րօպպ պանա միւ'ին տիր , գօրգմայաճաղըմ' . ինսան պանա
- 7 նէ' եափաճագ տըր' տէյէլիմ : Սիղէ Ալլա-հն քէլարնըն սէյլէմիշ օլան միւրշիլէրի-նիզի տէր խաթրէտիւպ , էթվարընընն նէթի-ճէսինն տիգգաթ էթմէլլէ' իմանլարընա իդ-
- 8 թիտա էտինիլ : Յիսուս Բիսուսո տիւն վէ պու կիւն վէ իլ էլ էպտ հէմանն օ տըր :
- 9 Թա'լմաթը միւ'թէլիլիլէ վէ զարիպէ իւն էթթէ պէրի սիւրիւքլիմէյինիլ . զիրա թալլպ օլմուշ օլանլարըն իսթիֆատէ էթմէտիլլէրի թա'ամլար իւն տէյիլ , անճագ 'ինայէթ իւն
- 10 գալպին սապիլթ գըլընմար էյի տիր : Պիր մէպպահըլ վար տըր քի մէսքէնէ խրտմէթ էտէնլէրին անտէն եէմէյի սէլահէյէթլէրի
- 11 եօգ տըր : Ձիրա ֆեահհին ի աղամըն եէտիլ-լէ Մագտիոն կիւնահ իչիւն գանը կէօթիւ-րիւլիւշ օլան հայվանլարըն ճէսէտէրի օրտու-
- 12 նըն խաթիճինտէ իհրագ օլունտը : Պու էճտէն Բիսուս տաիի քէնտիլ գանը իւն գալմը թագ-տիս էթմէթ իչիւն , գափունըն խաթիճինտէ
- 13 էլէմ չէքտի : Իմտի անըն սիթէմինն իւզլէրի-միղէ ալարագ , օրտունըն խաթիճինն անըն
- 14 եանընա չըգալմ : Ձիրա պուրատա պագի գալըր շէհրիմիդ եօգ տըր , լաքին կէլէճէք
- 15 օլանը արայօրըլ : Իմտի անըն վարթթարսյլէ

- Ալահա տա՛իմա թէսպիհաթ գուրպանը ,
 ետա՛նի անըն իսմինի իգրար էտէն տուտագ-
 46 լարն օտմէրէսինի թագտիմ էտէլիմ : Վէ
 էյիլիք էթմէյի վէ ֆաֆաւայ ի՛տնէ էյլէմէյի
 ունութմայլընը . զերա Ալահ պու միսիլիւ-
 47 գուրպանլարտան րադի տիր : Միւրշիտլէրի-
 նիզի տինկլէյիպ՝ անլէրէ իթա՛աթ էտինիզ .
 զերա անլէր հիսապ վէրէճէք քիմնէլէր միսիլ-
 լիւ ճանլարընը իչիւն ույանըգ տուրուրլար ,
 թա քի պունու ահ վահ իլէ տէյիլ , (զերա
 օ սիզէ ֆա՛իտէսիզ օլուր ,) անճագ սիւրուր
 48 իլէ էտէլէր : Պիգիմ իչիւն տու՛ա էյլէյինիզ .
 զերա հէր խուսուստա հիւսն ի մու՛ամէլէ
 էթմէք մագսէտինտէ պուլուճարապ , զամիր ի
 սալիհիմիզ օլտրղընա ի՛թիմաւտըմիզ վար :
 49 խուսուսա պունու էթմէնիզի բիճա էտէրիմ ,
 թա քի եանընըզա պիր ան էվվէլ ի՛տտէ
 օլունայլըմ :
 20 Վէ մէնպա՛ւ ը սէլամէթ օլան Ալահ՝ քի

- էպէտի՛ ահտրն գանըյլէ գոյունլարն ադիմ՝
 21 Զօպանը օլան Բապպըմը Զիսուսը էմլութտան
 իհնա էյլէտի , ֆէնաի իրատէթինի իճրա էթ-
 մէնիզ իչիւն , սիզի հէր էյի յամէլտէ քեա-
 միլ գըլըպ , քէնտի հուզուրընտա մագպուլ-
 օլանը սիզտէ Զիսուս ֆրիստորն վասըթա-
 սըյլէ իճրա էյլէյէ . անա էպէտ իւլ ապաստ
 մէճա օլտուն : Ամին :
 22 Վէ , էյ պիրատէրլէր , սիզէ եալվարըըմ՝
 պու նասիհաթ քէլամընա թէհամիլէլ էտի-
 նիզ , զերա սիզէ մուխթասարճա եագտըմ :
 23 Թիմօթէօս պիրատէրն ապը վէրիլտիլի մա՛-
 լիւմիւնիլզ օլտուն . 'տն գարիպ կէլտիլի
 թագտիրտէ՝ անըն իլէ պէրապէր սիզի կէօրէ-
 24 ճէյիմ : Ճիւմէլ միւրշիտլէրինիզ վէ ճէմի՛ ի
 մուգատտէսլէրէ սէլամ էտինիզ . իթալիւ-
 25 տան օլանլար սիզէ սէլամ էտէլէր : Ինայլէթ
 ճիւմէնիզ իլէ օլտուն : Ամին :

ԵԱ՛ԳՈՒՊ ՐԷՍՈՒԼԸՆ ՊԻՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊՊՊ 1

- 1 Ալահն վէ Բապպ Զիսուս ֆրիստորն գուլը
 եա՛գուպ փէրաքենտէլիքտէ պուլունան օն
 իքի սըպթա սէլամ էտէր :
 2 Էյ պիրատէրլէրիմ , էնվա՛ ի թէճրիւպէ-
 լէրէ տիւշար օլտրղընըզ զէման՝ անը քիւլի-
 3 'էն սիւրուր 'տոտ էյլէյինիզ . Զիւնքի իմա-
 նընըզըն իսթիհանը ապը հուսուլա կէթիւ-
 4 տիլինի պիլիթիսինիզ . Ամա պիր շէյտէ նօգ-
 սանընըզ օլմայարապ , քեամիլ վէ թամ՝ օլ-
 մանըզ իչիւն՝ սապըն 'ամէլի քէմալ իւզրէ
 օլտուն :
 5 Վէ էյէր սիզտէն պիրինին հիքմէթտէնօգ-
 սանը վար իտէ , թա՛նիպ էթմէյերէք՝ ճիւմէ-
 յէ զընա իլէ իհսան էտէն Ալահտան տիլէ-
 6 սին , վէ անա վէրիլէճէք տիր : Ֆագաթ ապլա
 շիւպհէ էթմէյերէք , իման իլէ տիլէսին .
 զերա շիւպհէ էտէն քիմնէ ըւզիկար իլէ սիւ-

- րիւլիւպ՝ չալգանան տէնիզ տալղասընա պէնի-
 7 զէր : Պու մագուլէ ատէմ Բապպ թարաֆըն-
 տան պիր շէյ ալաճաղը զանընտա պուլուն-
 8 մաւրն : Իքի ֆիլըրի ատէմ՝ ճիւմէլ եօլարըն-
 տա սէպաթորըգ ալը :
 9 Հագիր օլան պիրատէր քէնտի բիֆ՛ա-
 10 թըյլէ , Զէնկին օլան իտէ քէնտի հագբիլիլի
 իլէ իֆթիլար էթսին , զերա օթըն չիլէյի
 11 կիպի կէչէճէք տիր : Զիւնքի կիւնէշ շէտիտ
 հէրարէթլէ տօղընա , օթը գուրուրը , վէ
 չիլէյի տէօբիւլիւպ շէլիլինին կիւզէլիլի գալ՝
 օլուր . քէզալիք զէնկին տաին քէնտի թգ-
 բիգլէրինտէ սօլաճագ ալը :
 12 Նէ միւպարէք տիր թէճրիւպէյէ թէհամ-
 միւլ էտէն տտէմ , զերա թէճրիւպէտէ մագ-
 պուլ պուլունաղը չայտէ , Բապպըն քէնտի-
 նի սէվէնլէրէ վա՛տ էյլէտիլի հայաթ թաճընը

- 43 ալաճադ տըր : Հիչ պիրքիմնե իղվայա տաւ-
շար օլաւղընտա , Ալլաս թարաֆընտան իղվա
օլաւըյօրըմ՝ տեմէսին . զերա Ալլաս քեօ-
թիւ շէյլեր իլէ նէ իղվա օլաւնուր , նէ տե
44 քէնտիսի պիրինի իղվա էտէր : Լաքին հէր
քէս քէնտի շէհվէթինտէն ճէգպ օլաւնուպ
45 ալտանմայըյլէ իղվայա տաւշէր : Պա՛տէհու
շէհվէթ համիլէ օլուպ՝ կիւնաս տօղուրուր ,
վէ կիւնաս քէմայլինի պուլաբգտա , էօլիւմ
46 տօղուրուր : Էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ ,
47 ալտանմայընըլ : Հէր 'աթիյէ ի հասունէ վէ
հէր մեվհիպէ ի թոմմէ եօգարըտան օլուպ՝
իպ իւլ էնվարտան նիւզուլ էտէր . անտէ
թէղալիւր էախօտ վըլլ քէմպէտաիւլ եօգ
48 տըր : Օլ տախի միւրատընա կէօրէ , քէնտի
մախլուգաթընըն պիր նէվ՝ ի թուրֆանտաւը
օլմամը իլիւն , պիղի հազիգաթ քէլումը իլէ
թէվիւտ էյլէտի :
- 49 Իմտի , էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , հէր
տտէմ՝ իշիթմէքլէքտէ սէրի՝ , սէղլէմէքլէքտէ
20 պաթի , զաղապտա պաթի օլոււն : Ձիրա ա-
տէմին զաղապը Ալլահն սալահնը իծրա էթ-
21 մէլ : Պու էճլտէն հէր նափաւըլիլ վէ շէրիլն
քէսրէթինի թէրք էտիպ՝ տէրուլնիլդտէ է-
քիթիլ վէ ճանընըլ խէլաս էթմէյէ գատիր
օլան քէլամը հիւմ՝ իլէ գապուլ էտինիլ :
- 22 Լաքին քէնտի քէնտիսիլի ալտատարազ՝
քէլամըն եալընըլ սամիլէրի օլմայըպ՝ տըն
23 'ամիլլէրի օլաւնըլ : Ձիրա էյէր պիր քիմնէ
քէլամըն սամիլի օլուպ տա 'ամիլլէ տէյիլ
իսէ , սյինէտէ քէնտի ասըլ էիւզիւնէ նա
24 զար էտէն տտէմէ պէնդէր : Ձիւնքի քէնտի
քէնտին նաղար էտիպ կիթտիքտէն սօնկրա ,
տէր'աղապ նէ շէքլ իտիյինի ունուլտա :
25 Լաքին հիւրըլէթին շէրի'աթ ը քէտմիլէօինէ
տիգգաթ էտիպ՝ միւտալէմէթ էտէն քիմնէ
իլիտիր ունուտըր օլմայըպ , անճազ 'ամէլին
'ամիլի օլմալլէ , քէնտի 'ամէլինտէ միւպարէք
26 օլաճադ տըր : Էյէր (տրանըզտա) պիր քիմնէ
քէնտիսի տինտար գանն էտէր տէ , քէնտի
ալլինի զապթ էթմէյիպ՝ քէնտի գալպինի
ալտատըրտա , պոււնուն տիյանէթի պաթըլ
27 տըր : Փէտէր Ալլահն 'ինտինտէ փաք վէ
էքէտիլ տուլ գարըլարը մուզպադալարընտա
ղէյարէթ էյլէյիպ՝ քէնտի նէֆսինի տաւն
եառան լէքէսիլ հըֆօլ էթմէք տիր :

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ պիրատէրլէրիմ , զուլ ճէլալ րապպըմըլ
Յիսուս ֆրիտտըն իմանընը խաթրա րի'այէ-
2 թէն թուլմայընըլ : Ձիրա էյէր ճէմա'աթը-
նըլա ալթոււն էիւզիւքլիւ վէ միւզէյէն էլ

- պիսէլի պիր տտէմ՝ կիրիպ տէ , քիրի էլպի-
սէլի պիր ֆադիր տախի կիրէճէք օլուրա ,
3 վէ սիլ միւզէյէն էյպիսէլի կիլինմիշ օլա-
նա րի'այէթ էտէրէք , Սէն պուրտա 'իլ-
զէթլէ օթուր՝ տէյիպ տէ օլ ֆադիրէ՝ Սէն
օրտա տուր , եախօտ՝ Շուրտա պաւսամա-
ղըմըն եանընտա օթուր՝ տէյէճէք օլուրա-
4 նըլ , Պէյնինիլդտէ թէֆրիգ էթմէ՞լ մի սինիլ ,
վէ քէօթիւ էֆքէտըլը հաքիմէր օլմա՞լ մը
5 սընըլ : Տինկլէյինիլ , էյ սէվկիւլիւ պիրատէր-
լէրիմ , Ալլաս պու աւնեսանըն ֆադիրլէրի-
նի իմանտա զէնկիլն՝ վէ քէնտինի սէվէնդէրէ
վա'տ էթտիյի մէլէքիւլիւն վարիլէրի օլա-
6 ճազ օլաւնըլը ինթիլապ է՞թմէտա մի : Սիլ
իսէ ֆադիրի թաճգիր էթտինիլ . սիլէ մու-
սալլաթ օլաւնըլ զէնկիլն տէյիլ՝ մի տիր ,
վէ սիլի մաճքէմէլէրէ չէքէլէր անլէր տէյիլ՝
7 մի տիր : Թէսմիյէ օլաւնըլընըլ իսմ ի շէրի-
8 Ֆէ քիւֆր էտէն անլէր տէյիլլէ՞ր մի : Իմտի
էյէր ֆիթապ կէօրէ՞ Գանշընը քէնտին կիպի
սէվէսին՝ տէյիւ պուլուրըն միւլիւքտանէ
շէրի'աթ իծրա էտէր իսէնիլ , էյի էտէրի-
9 նիլ . Սմա էյէր խաթրա րի'այէթ էթմէքտէ
պուլոււնա րաւնըլ , կիւնաս իլլէյիպ՝ շէրի-
'աթ թարաֆընտան գապահաթլը կիպի թա'ւ-
10 զիր օլաւնըլընըլ : Ձիրա հէր քիմ՝ պիւ-
թիւն շէրի'աթը հըֆօլ էտիպ՝ պիր շէյտէ
խաթա էտէճէք օլուրա , ճիւմէսինէ սուլու
11 օլմուշ օլուր : Ձիրա՞ Ձիրա էթմէյէսին՝ տէ-
յէն քէգալիլ՝ Գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի .
իմտի էյէր զինա էթմէյիպ տէ՞ գաթլ էտէր-
սէն , շէրի'աթտան թէճալուլ էթմիշ օլուր-
12 սըն : Հիւրըլէթ շէրի'աթ միւճիպինճէ մու-
հաքէմէ օլաւնուճազ քիմնէլէր կիպի սէյլէյի-
13 նիլ վէ իլլէյինիլ : Ձիրա մէրհամէթ էթմէ
միշ օլանա պիլա մէրհամէթ հիւքմ՝ օլաճազ
տըր . վէ մէրհամէթ հիւքմ՝ 'ալէյինէ իֆթի-
խար էտէր :

- 14 Էյ պիրատէրլէրիմ , էյէր պիր քիմնէ՞
իմանըմ՝ վար՝ տէյիպ տէ 'ամէլլէրի օլմալ-
սա , նէ՞ ֆա'իտէ օլուր . օլ իման անը գուր-
15 թարա պիլլը՞ր մի : Վէ էյէր պիր պիրատէր
եա հէմիլի չըփազ , վէ եէվիլ թէ'այլուշէ
16 միւհմէթ օլուրըլը հալտէ , Սիլգտէն պիրի տն-
լէրէ՝ Սէլալէթի կիտինիլ , ըրըմիշ վէ տըյ-
մուշ օլաւնըլ՝ տէյիպ տէ անլէրէ ճէստէ
իղթիլա էտէն շէյլէրի վէրմէգէնիլ , նէ՞
17 ֆա'իտէ օլուր : Պէզլէճէ իման տախի 'ամէլ-
18 լէրի օլմատարգճա զաթընտա էօլիւ տիր : Լա-
քին պիրի տէյէճէք տիր քի՞ Սէնին իմանըն
վար , վէ պէնիմ՝ 'ամէլլէրիմ՝ վար սէն պանա
իմանընը 'ամէլլէրին օլմալըլըն կէօպթէր ,
պէն տախի սանա իմանըմը՝ 'ամէլլէրիմտէն
19 կէօթլէրէլիմ : Սէն Ալլաս վաճիտ իտիլինէ

ինանըսքն, էյի էտերսին. չէյթանյար տա-
 20 խի քնանըլար վէ թիթերէրէր: Ամմա, էյ
 պաթըլ առեմ, իմաննն պիլա 'ամէլ էօյիւ
 21 իտիլինի պիլմէք խթէ'ր մի օին: Փէտերիմիլ
 տէ թագտիմ էթտիլինտէ 'ամէլէր իլէ թէպ-
 22 ըրի օլո'ւնմատը մը: Իման 'ամէլէրէրէր պէ-
 րապէր իլլէտիլինի, վէ իման 'ամէլէր իլէ
 23 իքմալ օլունտըրընր կէ'օրմէյօր մը սըն: Վէ
 Ապրահամ Ալլահա ինանտը, վէ անա սալահ
 'ատտ օլունտը' տէյիւ պոյուրան քէլամ
 իթմամ օլունտը, խալիլ Ուլահ թէսմիյէ
 24 օլունտը: Իմտի առեմ' եալընըլ իման իլէ
 տէյիլ, անճապ 'ամէլէր իլէ թէպրիւր օլուն-
 25 տըրընր կէ'օրմէյօր մը սընըլ: Քէլալիք ֆա-
 ճիլէ Բահայ տտիի ճատապար զապուլ
 էտիլ' զպրի եօլտան կէօնտէրտիլինտէ, 'ա-
 26 մէլէր իլէ թէպրիւր օլո'ւնմատը մը: Ջիրա
 ճէսէս' ըուհ օլմատըրգճա էօյիւ օլտըրը միսիլ-
 իւ, իման տախի 'ամէլ օլմալըրգճա էօյիւ
 տիր:

ՊԱՊ 3

1 Էյ պիրատերէրիմ, չօղընը մա'ալլիմ' օլ-
 մայընըլ. չիւնքի տահա պէօյիւք ճէզայա
 2 տիւչար օլաճաղըմըր պիլիւսինիլ: Ջիրա
 ճիւմէմիլ չօգ քէրրէ խաթա էտերիլ. էյէր
 պիր քիմէ քէլամտա խաթա էթմէղսէ, օլ
 քիմէ քէլամիլ առեմ' օլըպ' պիլթիւն ճէ-
 սէտինին զապթընա տախի միւլթէտիր տիր:
 3 Իլլթէ աթլարըն պիլգէ իթմ'ալթ էթմէրէրի
 իլլիւն, աղըրլարընա կէմ' վոլուրպ' պիլթիւն
 4 ճէսէտէրինի չէվէրիլիլ: Իլլթէ կէմիլէր տա-
 խի օլ գատար պէօյիւք օլըպ' չէտիտ ըլազ-
 կեալար իլէ սիւրիւքլէնիլ իլէն, փէք քիւ-
 չիւք պիր տիւմէն վաթթալըյիլ' տիւմէնճի-
 նին կէօնիւ. իսթէտիլ թարաֆա չէվիլիլ:
 5 Հաքէզա տիլ տախի քիւլիւք պիր 'ազլ իսէ
 տէ, զայլէթ պէօյիւք սէզլէր. իլլթէ ճիւլ'ի
 աթէլ Նէ գատար օտու'ն թու'թուլտըրը:
 6 Տիլ տախի աթէլ վէ 'ալէմ' ի ֆէսատ տըր.
 տիլ 'ազալըրտա պէօյիլ էէր թու'թմալ տըր
 քի պիլթիւն ճէսէտի Նափաք էտէր, վէ
 տա'լիլէ ի քէն'ինաթը 'ալէվլէնտիրիլ' քէն-
 7 տիլ տախի ճէհէնէմէն 'ալէվլէնիլ: Ջիրա
 հէր Նէվ' ի վիւհալ իլէ թիւլուր վէ հալէ-
 րաթ իլէ տէնիլտէ պուրընալար Նէվ' ի պէ-
 չէր վաթթալըյիլ զապթ օլընուր, վէ զապթ
 8 օլընմալ տըր: Ամմա հիչ պիր տաթմ' տիլին
 զապթընա միւլթէտիր տէյիլ տիր. մէն' օ-
 լունմալ պիր չէր օլուպ' միւհիլք զէհը իլէ
 9 տօլու տըր: Անըն իլէ փէտէր Ալլահա համա
 էտերիլ. վէ անըն իլէ տախի Ալլահէն միւ-

չապէհէթինէ կէօրէ խալգ օլունմալ ինսանա
 10 պէտտու'ա էտերիլ: Հէման պիր աղըրտան
 խալգ տու'ա վէ պէտա տու'ա չըգար. էյ պիրա-
 տէրէրիմ, պու չէյլէր պէօյլէ օլմամալ տըր:
 11 Հիչ պիր փունար հէման պիր կէօլտէն թաթ-
 12 լը վէ աճը առ չըգարը'ր մը: Էյ պիրատէր-
 լէրիմ, ինճիւր ազաճը զէլթու'ն' վէ եա տամա
 ինճիւր հուսուլա կէթիլէ պիլթ'ր մի. քէզա-
 լէք հիչ պիր փունար թուլու վէ թաթլը սու
 13 վէրէմէլ: Արանըրտա հիքմէթ վէ մա'լիւմաթ
 սահիպի քիմ' իսէ, հիւսն ի հարէթթիլէ
 քէնտի 'ամէլէրինի հիքմէթ հիլմինտէ կէօս-
 14 թէրին: Ամմա էյէր գալպէրինիլտէ աճը
 հապէտ վէ միւնազա'ա վար իսէ, հապիգա-
 լըն 'ալէյհիլէ թէֆալիւր էտիլ' եալան
 15 սէյլէմէյէսինիլ: Պու հիքմէթ եօգարտան
 Նազիլ օլմայըլ, անճապ տիւնէնվի վէ Նէֆ-
 16 սանի վէ չէյթանի տիր: Ջիրա հապէտ վէ
 միւնազա'ա Նէրէտէ իսէ, Նիգամալըրգ վէ
 17 հէր քէթիլ չէյ օրատա պուրընուր: Ամմա
 եօգարտան օլան հիքմէթ էվլէլա փաք տըր,
 սօնկրա միւսիլ, լաթիֆ, հալիմ, մէրհապէթ
 վէ էյի մէյվէր իլէ մէմլու, պիլարալ վէ
 18 պի ըի'ա տըր: Վէ սալահէն սէմէրէսի սուհ
 էտիլիլ իլլիւն սէլամէթ իլէ էքիլիլ:

ՊԱՊ 4

1 Արանըրտա ճէնքէր վէ զապալար Նէ'րէտէն
 օլուր: պուրատան, էա'նէ տ'լանըրտա մու-
 հարէպէ տէն չէհէթթիլինիլտէն տէյի'լ մի
 2 տիր: Թամա' էտէրսինիլ վէ մալիք օլմալը-
 նըլ. գաթլ էտէրսինիլ վէ հապէտ էտէր-
 սինիլ, վէ Նա'իլ օլմալըրընըլ. զապալ վէ
 ճէնք էտէրսինիլ, վէ մալիք օլմալըրընըլ,
 3 չիւնքի թալէպ թէմզիսինիլ. Թալէպ էտէր-
 սինիլ, վէ ալմալըրընըլ, զիրա չէհէթթիլ-
 իլինիլտէ սարֆ էթմէք իւզրէ, ֆէնա էօլտա
 4 թալէպ էտէրսինիլ: Էյ գանի վէ գանիլէ-
 լէր, տիւնէտալա օլան մուհապէթ Ալլահա
 'ատապէթ օլտըրընր պիլմէ'լ մի սինիլ. իմ
 տի հէր քիմ' մուհիպալ ի տիւնէտ օլմալ իս-
 5 թէրէ, Ալլահա 'ատու օլմալ օլուր: Պիլ-
 տէ սաքին օլան ըուհ հապէտ միւլթալ տըր'
 պուրընալ ֆիթալ պիլ հուսէ' մի սէյլէր գանն
 6 էտէրսինիլ: Լաքին տահա պէօյիւք 'ինա-
 յէթ վէրիւ. պու էճլէն պուրընըր քի Ալ-
 լահ միւլթէպիլիլտէ մուգալմէմէ էտէր,
 7 Լաքին միւլթէպիլըր 'ինայլ.թ ի հսան
 էտէր: Իմտի Ալլահա միւլթի' օլունըլ. չէյ-
 թանա մուգալմէմէ էտինիլ, օլ տախի սիլ-
 8 տէն ֆիրաք էտէճէք տիր: Ալլահա թէգար-
 ըուպ էտինիլ, օլ տախի սիլգէ թէգարըպ
 էտէճէք տիր. էյ կիւնահէտարար, էլլէրինի-

- զե փոքրէյինիւ . վէ էյ իբի ֆիքրիւէր , գալպ-
 9 լէրինիւ թաթհիւր էտինիւ . Միւքէտտէր վէ
 հազին օլուպ աղլւայընը . սիզին կիւլիւշիւ-
 նիւզ հիւզնէ , վէ մէսէրէթինիւզ զամա թէ .
 40 հալվիւլ էթսին : Բապպըն հուզուրընտա
 թէվազը՝ էտինիւզ , օլ տախի սիզի թէրֆի՝
 էտէճէք տիր :
 41 Էյ պիրատէրէր , պիրի պիրինիւզ զէմմ
 էթմէյինիւ . պիրատէրինի զէմմ էտէն վէ
 պիրատէրինի հիւքմ էտէն՝ շէրի՛աթ զէմմ
 էտէր վէ շէրի՛աթը հիւքմ էտէր . իմաի էյէր
 շէրի՛աթը հիւքմ էտէր իսէն , շէրի՛աթ իլէ
 42 'ամիլ տէյիլ սին , անճազ հաքլոմ՝ սին : խէ-
 լտա վէ հէլաք էթմէյէ գոտիր օլան *վազը՝ Ը
 շէրի՛աթ՝ պիր տիր . սէն քի՛մ սին քի՛ ա-
 խէրի հիւքմ էտէսին :
 43 Դիմաի կէլինիւզ , էյ սիզ քի՛ Պու կիւն
 էտիստ ետրըն ֆիլան շէհրէ վարայմ , վէ
 օրատա պիր երլ մէքա էտէլմ , վէ թիճարէթ
 44 էտիպ քետր էտէլմ՝ տէյօրընը . (Հալ
 պու քի՛ ետրըն նէ վուգու՝ պուլաճաղընը պիւլ-
 մէզլինիւ . զիրա 'էօմրիւնիւզ նէ՞ տիր . թահ-
 գիլան պիր աղ վազըթ կէօրիւնիւպ՝ պա՛-
 տէհու նապէտիտ օլուր պիր պուխար տրը :)
 45 Անըն եէրինէ՝ Բապպ իսթէր տէ սաղ գալըր-
 սաղ , պունու եա շունու էտէլմ՝ տէմէլի
 46 սինիւ : Դիմաի իսէ քէնտի թէքէպպիւրինիւզ
 սէպէպիլլէ թէֆախիւր էտէրսինիւ . պու մի-
 սիլլիւ թէֆախիւր քետֆէթէն քէօթիւ
 47 տիր : իմաի հէր քիմ խայր իշէմէյի պիլիպ
 տէ իճրա էթմէզնէ , անա իլէֆէֆէ կիւնաճ
 տրը :

ՊԱՊ 5

- 1 Դիմաի կէլինիւզ , էյ զէնկինէր , իւզէրինիւզ
 կէլէճէք պէլայր իշիւն ֆիզան էտիպ աղլու .
 2 յընը : Մալինիւզ չիւրիւմիւլ վէ էսվալընըզը
 3 կիւվէ եէմիշ տիր . Ալթուն իլէ կիւմիւլինիւզ
 փապանմըշ տրը , վէ անյէրին փապ տախի
 'ալէյհինիւզ շէհատէթ իշիւն օլուպ թէնյէ-
 րինիւզն աթէշ կիպի էյէճէք տիր . էյամ Ը ա-
 4 խիւրէ իշիւն խաղինէ երզաընը : Իշթէ թար-
 լալարընըզ պիլէն 'ամէլէնին՝ թարաֆընըզտան
 օղ գանուլան իւճրէթի ֆէրեստ էտիյօր , վէ
 սաղ ճըլարըն ֆէրեստը Բապպ իւլ ճիւնու-
 5 տըն սէմ՝ինէ վասըլ օլտու : Զէմին իւզէ-
 րինտէ զէվգ ու սէֆա իլէ եաշտաընը , գալպ-
 լէրինիւզն զէպհ կիւնիւնտէ օլաընը կիպի պէս-
 6 լէտինիւ : Սալիճ 'ալէյհինէ հիւքմէտիպ՝ անը
 էաթլէ էթտինիւ , իւ օ սիզէ մուգվէմէթ
 էթմէլ :

*Պա՛լու-վազը՝ Ը շէրի՛աթ վէ Հաքիմ

- 7 Իմաի , էյ պիրատէրէր , Բապպըն զու-
 հուրընա տէկին սապր էտինիւ . Իշթէ չիֆթ-
 ճի եէրին գըյմէթի մահսուլընա միւնթա-
 զիւր օլուպ , անըն իշիւն թա իլք վէ սան եաղ-
 մուրա նա՛իլ օլունճալատէք սապր էտէր :
 8 Սիզ տախի սապր էտիպ՝ գալպլէրինիւզն սա-
 պիթ գըլընը . զիրա Բապպըն զուհուրը եա-
 9 գըն տրը : Էյ պիրատէրէր , հիւքմ թահ-
 թընա տիւշմէնիւզ իշիւն եէք տիկէրինիւզ-
 տէն շիքէայէթ էթմէյինիւ . իշթէ Հաքիմ
 40 գափուլըն էօնիւնտէ տուրույօր : Էյ պիրա-
 տէրէրիմ , Բապպըն իսմիլլէ սէյլէյէն փէյ-
 զամպըլէրի մէշազգաթ շէքմէքլէք վէ սապր
 41 խուսուսընտա էօրնէք թուլթընը . Իշթէ սապր
 էտէնյէրէ միւպարէք տէրիւզ . Էյուպըն սապ-
 րընը իշիթտինիւզ , վէ Բապպըն Բաֆէր
 'աղըպէթի կէօրտիւնիւզ , չիւնքի՛ Բապպ քէ-
 սիր իւր բաճմէ վէ բաճֆ տրը :
 42 Իմաի հէր շէյտէն էվլէլ , էյ պիրատէր-
 լէրիմ , հիւքմ ալթընա տիւշմէնիւզ իշիւն՝
 նէ սէմա , նէ գէմին հազգը իշիւն , նէ տէ
 պիր զայրի եէմին իլէ եէմին էթմէյինիւզ .
 անճազ սիզին էվլէթ Դէֆէյիւլ էվլէթ
 օլուն , վէ սիզին խայր Դէֆէյիւլ խայր օլ-
 ւուն :
 43 Արանըպտա պիր քիմնէ մէշազգաթտա՞ մը
 տրը , տու՛ա էթսին . պիր քիմնէնին գալպի
 44 շէ՞ն մի տիր , թէգմիր էյլէսին : Արանըպտա
 պիր քիմնէ խաթթա՞ մը տրը , քիլէնէնին իւ-
 թիյալարընը տա՞վէթ էթսին , վէ Բապպըն
 իսմիլլէ անը եաղ իլէ մէս էտէրէք՝ անը
 45 իշիւն տու՛ա էթսինիւ . Վէ իման իլէ օլան
 տու՛ա խաթթայը գուրթարըր , Բապպ տախի
 տնը սյաղա գալտըրաճաղ տրը . վէ էյէր կիւ-
 նաճ իշէմիշ օլա տախի , անա 'աֆվ օլու-
 նաճաղ տրը :
 46 Պիրի պիրինիւզն խաթալարընըզ իզար ,
 վէ պիրի պիրինիւզ իշիւն տու՛ա էյլէյինիւզ ,
 թա քի շիֆա պուլասընը . օսլէհին հարա-
 47 լէթիլ տու՛ալընըն չօք թէ՛սիր վար : Էլլիյա
 պիլիմ իլէ հէմճալ պիր աաէմ իքէն , եաղ-
 մուր եաղմամուր իշիւն տու՛ա էյլէտի , վէ
 զէմին իւզէրինէ իւլ սէնն ալթըն սյ միւտ-
 48 տէթ եաղմուր եաղմաւար : Վէ թէքուր տու՛ա
 էյլէտի , վէ կէօք եաղմուր վէրիպ , եէր տա-
 խի մահսուլընը եէթիշտիրտի :
 49 Էյ պիրատէրէր , էյէր արանըպտան պիրի
 հաքիզաթտան զէլալէթէ տիւշէր տէ՛ պիր
 20 քիմնէ անը ի՛ատէ էտէրսէ , Պիլլին քի կիւ-
 նաճեաւար քէնտի զէլալէթ եօլընտան ի՛ատէ
 էտէն քիմնէ էօլիւմտէն ճան գուրթարըպ՝
 պիր խալլէ կիւնաճ սէթը էթմիշ օլուր :

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ

ՊԻՄՈՒՄԻ ԲԵՍԱԼԷՄԻ

ՊԱՊ 1

- 1 ՅԻՍՈՒՍ Քրիստոսը բեռուը Պետրոս՝ փե-
տեր Ալլահըն 'իւմ' ի եղելիսի միւճիպինճէ,
Բուհըն թագաւորիլէ իթա'աթ իչիւն վէ Յի-
սուս Քրիստոսըն գանընըն սերփիլմէսի իչիւն
2 ինթիխապ օլունուպ, փօնթօս վէ Ղալաթիա
վէ Գափիաթօգիա վէ Ասիա վէ Պիթանիաթա
փերաքէնտէ պուլունան զարիպէրէ. սիղէ
'ինայէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա:
3 Բապարմըլ Յիսուս Քրիստոսըն փետերի
Ալլահ միւպարէք օլուն, քի պիղի՝ մէրհա-
մէթ ի քէսիբէսինէ կէօրէ Յիսուս Քրիստոսըն
էմլաթաւն գըլամ էթմէսիլէ տիրի պիր իւ-
4 միտ իչիւն, Ախր զէմանտէ ինքիւնֆէ հազըր
օլուն խէլասա նա'իլ օլմադ իւզըրէ, Ալլահըն
5 նանլարա՝ Եա'նի *սիղէ սէմալաթաւ մահ-
ֆուզ օլուն գէվալ պուլմալ, լէքէսիղ վէ սօլ-
մալ միրաս իչիւն եէնիտէն թէվլիտ էյլէտի:
6 Վէ պունտա մէսրուր օլունընըլ. վազըմ
հային իգթիլապարնտան պիր աղ վազըթ էն-
վա՝ ի թէճրիւպէրէ սէպէպիլլէ մահգուն պու-
7 լունընըլ, Թա քի իմանընըլ իմթիհանը՝
աթէլ իլէ գալ օլունմուշ իսէ տէ՝ եինէ Փանի
օլուն ալթունտան զիյատէ գըլամէթլի օլարադ,
Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլլիսինտէ մէտհ վէ
8 'իզգէթ վէ ճէլալ իչիւն պուլունա. Անը տա-
խի կէօրմէմիշ իքէն սէվէրսինիլ. հէմ տախի
չիմաի կէօրմէլ իքէն պիլէ անա ինանարադ,
9 իմանընըլն նէթիճէսի օլուն ճանլարընըլն
խէլասունա նա'իլ օլմաղէ, թա'րիֆէ կէլմէլ
վէ մա'ազգէլ պիր սիւրուր իլէ մէսրուր օլուն-
10 սընըլ: Պու խէլասըն խուսուսընտա տախի
սիղէ օլաճադ 'ինայէթին հազընտա վահի իլէ
սէօլլէն փէլլաւպէրէր թէճիլ վէ թէճահ-
11 հուս էթտիլէր. Տէրուլէրինտէ պուլունան
Քրիստոսըն Բուհը Քրիստոսըն էլէմ չէքմէսինէ

- վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ օլմալունա էվլէլ
տէն չէհատէթ էթմէսիլլէ, նէյէ՞ վէ նա'սըլ
վազթա տէլալէթ էթտիլինի թէճիլ էտեր-
12 լէր իտի. Վէ օլ շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ
անճադ պիլէ թէվլիլ էթտիլէրի անլէրէ
պէյան օլունտու. պու շէյլէր իսէ՝ սէմալէն
իրալ օլունան Բուհ իւլ Գուտա վապըթա-
սըլլէ սիղէ պէշարէթի թէպշիր էտէնլէրին
էտիլլէ շիմաի սիղէ իխպար օլունմուշ տըր.
պու շէյլէրէ տախի նազար էթմէյի մէլէքէր
արլու էտէրլէր:
13 Իմաի պիհնիլիլն պլէլինի գուշաթալ սըրգ
տուրարադ, Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլլիսին-
տէ սիղէ իհասն օլունճադ 'ինայէթէ քա-
14 միլէն իւմիտ էտինիլ: Ճէհալէթինիլ վազ-
թընտա օլուն չէհալթ ը սապըգայտ ույմայա-
րադ, անճադ իթա'աթլը էվլատ միսիլլի,
15 Սիղի տա'վէթ էտէն գուտտուս օլաղը կիպի,
սիղ տախի քա'ալէթ ի հարէքաթընըլաւ
16 մալգատտէս օլունըլ. Չիւնքի Մալգատտէս
օլունըլ, զիրա պէն գուտտուս իմ՝ տէյիլ
17 մահալըրէր տիր: Վէ էյէր հէր քէսին 'ամե-
լինէ կէօրէ խաթրա ըլ'այէթ էթմէյերէք՝
հիւքմ էտէնէ փետեր թէմիլլէ էտեր իսէ-
նիլ, էյամ ը զուրպէթինիլ խալֆ իլէ կէ-
18 չիլինիլ. Վէ պիլինիլ քի էճոտտտան գալ-
մա պաթըլ մէպէքտէն, Փանի կիւմիւլ վէ
19 ալթուն իլէ տէյիլ, Անճադ գուտուրըլ վէ
լէքէսիղ գուզունըն, Եա'նի Քրիստոսըն զի-
գըլմէթ գանըլ Փիտիլէսիլլէ խէլասա պուլալ-
20 նըլ. Օլ քի տիւնեանըն թէ'սիսինտէն ազ-
տէմ Ալլահ մա'լիւմ իտի իսէ տէ, իմանը-
նըլ վէ իւմիտինիլ Ալլահա օլուն տէյիլ,
21 էզմինէ ի տիլիբտէն սիղիլ իչիւն, Եա'նի
տիր էմլաթաւն իհեա էտէն վէ անա 'իզգէթ
վէրէն Ալլահա անըն վապըթաթըլլէ իման կէ-
22 թիլլէրէր իչիւն պէյան օլունտու: Բի'ասըլ
մէվէտտէթ ի ախալլիլէ իչիւն՝ Բուհըն վապը-

*Պա'լուս պիղէ

Թաորյէն հագեգաթա միւթի՝ օլաբազ ,
 ճանլարընըզ փաքէմիշ օլուպ՝ պիրի պիրինի-
 զէ գալպ ի փաքտէն զիյառտէսիյէ մուհապ-
 23 պէթ էտինիզ : Զիրաքի ֆառնի թօխուսան
 տէյիլ, անճադ ֆառնի օլմայանտան Ալլահըն
 հայկ վէ [իւ էլ էպէտ] պագի օլան քէլամը
 վառթաաթյոյէ եէնիտէն թէվէլիւտ էթտի-
 24 նիզ : Զիրա հէր թէն օթ կիպի , վէ տտէմին
 ճիւմէ շէրէֆի օթըն չիէէյի կիպի տիր . օթ
 25 գուրուր , վէ չիէէյի տէօթիւլիւր . Լաքին
 րապպըն քէլամը իւ էլ էպէտ պագի տիր , վէ
 սիղէ թէվշիւր օլունան քէլամ պու տրը :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի հէր տիւրիւ շէրրի , հէր տիւրիւ
 հիւէ վէ րի'ալէր իւէ հասէտէրի վէ հէր տիւր-
 2 լիւ ղըյալէթի թէրք էտիպ , շէնուզ տօղ-
 մուշ մո'առմալը կիպի խալիս , բուհանի սիւ-
 3 տէ տարուբէշ օլունըզ , թա քի րապպըն լա-
 թիֆ օլաղընը թաթաղընը թադատիրտէ ,
 4 անըն վառթաաթյոյէ 'պէշիյէսինիզ . Անա'
 էա'նի ինսան թառաֆընտան մերտուտ իսէ
 տէ՝ ինտ Ալլահ միւնթէիւտպ վէ զիգըյմէթ
 5 օլան տիրի թաշա թէգաբրուպ էտիպ , Սիգ
 տախի տիրի թաշա կիպի պիր պէլթ ի բու-
 հանի՝ Ալլահ Յիսուս ֆրիստուրն վառթա-
 աթյոյէ մադպուլ օլան զէպա'իհ ի բուհանիէյի
 թադատիւ իշիւն պիր քէհանէթ ի մուգատ-
 6 տէսէ օլմադ իւզրէ պինա օլունուրսընըզ : Պի-
 նա'էն 'ալէյհ' իշթէ Սիմնաա պիր քէօշէ
 թաշը , միւնթէիւտպ վէ զիգըյմէթ պիր թաշ
 վալ՝ էտէրիմ , վէ անա իման էտէն տալ իւ-
 ճիւլ օլմայաճադ տրը՝ տէյիւ քիթապատա պու-
 7 լունուր : Իմտի սիգ միւ'միլէլէր պու զիգըյ-
 մէթ տիր , ամմա իթա'աթաթըլարա՝ Եափըճը-
 լարըն րէտտ էթաիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը
 8 օլուն , վէ ինանմայրպ քէլամ խուսուսընտա
 սիւրչէնէրէ թէօթէզ թաշը վէ սիւրչմէք գա-
 յաաթ տրը . պունա տախի թադատիր օլուն-
 9 տըլար : Լաքին սիգ պիր նէսլ ի միւնթէիւտպ
 վէ քէհանէթ ի միւրիւքտան վէ իւմիլէթ ի
 մուգատտէսէ վէ խասս պիր գալմ' սընըզ .
 թա քի սիղի զուլմէթ տէն քէնտի նուրը 'ա-
 ճիպինէ տա'վէթ էտէնին ֆէզա'իլինի իկպար
 10 էտէսինիզ : Սիգ պիր զէման գալմ' տէյիլ ի-
 տինիզ , ամմա շիմտի Ալլահըն գալմ' սընըզ .
 մերհամէթէ նա'իլ օլմամըշ իտինիզ , շիմտի
 իսէ մերհամէթէ նա'իլ օլաընըզ :
 11 Էյ սէվկիւլիւլէր , սիղէ րիճա էտէրիմ քի
 ղարիպլէր վէ միւսաֆիրլէր կիպի՝ ճանա գար-
 շը մուհարէպէ էտէն շէհլաթը ը նէֆաանիյէ :

*Պա'ււււ' խէլաս իշիւն պէշիյէսինիզ

- 12 տէն իճթինապ էտէսինիզ . վէ թա'իֆէլէ-
 րին առաքնտա հիւան ի հարէէթտէ պու-
 լունաընըզ , թա քի սիղի 'ամիլ ի շէր տէ-
 յիւ զէմմ' էթաթլէրի եէրտէ , տ'մալ ի հա-
 սէնէնիզի միւշահտէ էթմէլէրիյէ՝ զիյարէթ
 13 կիւնիւնտէ Ալլահը թէմէիտ էտէլէր : Իմտի
 րապպ իշիւն թանգիմաթը պէշէրիյէնին հէր
 պիրինէ , կերէք փատիշահա՝ ճիւմէլէյէ ֆա'իգ
 14 օլաղընտան , կերէք վալիլէրէ՝ 'ամիլ ի շէր
 օլանլարըն միւճաղաթը վէ 'ամիլ ի խայր օլան-
 լարըն մէտհի իշիւն անըն թառաֆընտան իր-
 սալ օլունանլար պուլունաթըլարընտան՝ իթա-
 15 'աթ էտինիզ : Զիրա Ալլահըն իրատէթի պու-
 16 տրը քի հիւրըլէր կիպի , Ամմա հիւրըլէթի-
 նիզի շէրրէ էօթիլ թուլմայալ , անճադ Ալ-
 լահըն գուլալը կիպի օլաբազ , ճաշիլ տաէմ-
 լէրին ճէհալէթինի խայր իշիւմէքլիքլէ իսքետթ
 17 էտէսինիզ : Ճիւմէլէյէ հիւրմէթ էտինիզ , պի-
 րատըլէրի սէվկինիզ . Ալլահտան գօրգընըզ ,
 փատիշահա հիւրմէթ էտինիզ :
 18 Էյ իքառմէթքալար , էֆէնտիլէրինիզէ
 քէմալ ի խալֆ իլէ՝ եալընըզ էյի վէ հայիմ'
 օլանլարա տէյիլ , անճադ պէտիսյ օլանլա-
 19 րա տախի միւթի՝ օլունըզ : Զիրա պիր քիմ'
 տէնին նահապգ եէրէ էլէմ չէքէր իքէն՝ Ալլահ
 հուզըրընտա օլան գամիր սէպէպինտէն մէ-
 շապգաթա թէհամմիլ էթմէսի ֆադիլէթ
 20 տիր : Զիրա գապահաթ իշիւլիպ՝ տարպ օլուն-
 աղընըզ հայտէ սապր էտէրսէնիզ , նէ՝ չէ-
 րէֆինիզ օլուր . վէ լաքին խայր իշիւլէրէք
 էլէմ չէքաիյինիլտէ սապր էտէրսէնիզ , Ալ-
 21 լահըն ինտինտէ պու ֆադիլէթ տիր : Զիրա
 պունա տա'վէթ օլունաընըզ . չիւնքի ֆրիս-
 տոս տախի սիղին իշիւն էլէմ չէքիպ' էտէրլէ-
 րինէ իթմիֆա էթմէնիզ իշիւն սիղէ էօր-
 22 նէք պրագտը . ֆէնտիսի կիւնահ իշիւմէտի ,
 23 վէ լիսանընտա հիւլէ պուլունմատը . Շէթմ'
 օլունաթըլընտա պիլ մուգապէլէ չէթմ' էթ-
 մէզ իտի . էլէմ չէքէր իքէն թէհատ էթմէ-
 յիպ , անճադ հապգ իւզրէ հիւքմ էտէնէ
 24 քէնտի ճէվալէթ հէվալէ էտէր իտի . վէ քէնտիսի
 քէնտի ճէվալէթ հէվալէ էտէր իտի . վէ քէնտիսի
 իւզրէրինտէ էիւքլէնտի , թա քի պիգ կիւնահ-
 լարա նիպէթիլէ ֆէվթ օլմուշ իքէն սալահա
 էաշայալմ' . անըն պէրէսի իլէ չիֆա պուլ-
 25 տընըզ : Զիրա էօլը շաշըրմըզ գօրուլար կիպի
 իտինիզ , լաքին շիմտի ճանլարընըզն Զօպա-
 նընա վէ Նաղըրընա տէօնտիւնիլ :

ՊԱՊ 3

- 1 Քէզալիք , էյ զէվճէլէր , քէնտի զէվճէլէրինի-
 զէ միւթի՝ օլունըզ , թա քի պա'ղըլարը քէ-
 2 լամա իթիգատ էթմէզլէր իսէ տէ , Սիղին

խաղի իւր օլան 'ի ֆիլէթի չարեքեաթընդը
կէօրմէլէրիլէ՝ զէվճէլէրինն չարեքեաթը
վարթարըլէ պիւս քէլամ գաղանըլար .
3 Վէ սիլին զիյնէթինիզ զաչիրտէ օլան սաչ
էօրմէք վէ ալթուռ թագընմազ եա էսվապ
4 կիլինմէքտէն 'ի պարէթ օլմայըլ , Մախֆի օ-
լան պարթընի ինսանտա չալիմ՝ վէ սէլիմ՝ բու-
հըն ֆէսաստան միւպէրրա օլան զէյնէթինի-
'ի պարէթ օլա . պուռուռ տախի 'ի նտ Ալլահ
5 գըլմէթի չօգ տըր : Զիրա զէման ի գատիմ
տէ Ալլահա միւթէվէքքիլէ օլան մուգատ-
տէն նիսվան տախի՝ քէնտի զէվճէլէրինէ միւ-
թի՝ օլարազ , քէնտիլէրինի պէյլէ թէգէին
6 էտէրէրիտի . Նիթէքիմ Սարա Ապրահամա
Էֆէնտի տէլէրէք՝ անա ի թա'աթ էտէրիտի .
սիզ տախի խայր իշէլէրէք , Տիշ պիր գօր-
գուտան խալֆ էթմէտիլինիզ չալտէ , անըն
էվլատը օլարսընդ :
7 Քէզալիք , էյ զէվճէր , սիզ տախի զէվճէ-
լէրինիզ տաճա զա'իֆ զարֆ մաղամընտա
թուրթարազ , անլէր իլէ պէրապէր 'ազըլանէ
կէլինիզ , չալարթ 'ինայէթինէ միլրա շէրի-
քէլէրի պուռուռազլարը միւնասիպէթլէ՝ ան-
լէրէ իքրամ էտինիզ , թա քի տու'ալարընը-
զա մանի՝ օլմայա :
8 Նիշայէթի իւր էմը , Ճիւմէնիզ Տէմէֆէրա ,
Տէմտէրա , գարնտաշ սէվիճի , շէֆիզ վէ լա-
9 թիֆ օլունը : Քէմիլէ քէմիլէ , իսխա շէթ-
մէ շէթմ իլէ մուգապէլէ էթմէլէրէք , պիւ-
'աքս խայր տու'ա էտինիզ , չիւնքի պուռուռ
իչիւն՝ եանի պէրէքէթի թէվէրիւս էթմէք
իչիւն տա'իլէթ օլունտըղընը պիւրսինիզ :
10 Զիրա չալարթ վէ վէք վէ էյի պիւնլէր կէօր-
մէք իսթէլէն քէնտի տիլինի քէօթիլիւքտէն
վէ տուտազլարընը Տիլէ սէօյլէմէքտէն զալթ
11 էթսին . Քէօթիլիւքտէն իճթինապ էտիպ
էյիլիք էթսին . սէլամէթի արայըլ՝ անա սայ
12 էթսին : Զիրա Րապպըն կէօլէրի սալիշէր
իւզէրինէ , վէ գուլազլարը անլէրին նիյա-
ղընա , ամմա Րապպըն վէճի քէօթիլիւք
13 էտէնլէր 'ալէշինէ տիր : Վէ խայրա միւգ-
թէտի օլտըղընը չալտէ . քի՞մ սիլէ էյիլէթ
14 էտէճէք տիր : Վէ լաքին էյէր սալաշ իչիւն
էլէմ չէքէրնէնիզ , նէ միւպարէք սինիզ , վէ
անլէրին խալֆընտան խալֆ էտիպ միւգթա-
15 ըիպ օլմայաթընը : Լաքին քէնտի գալպէրի-
նիզտէ Րապպ Ալլահը թաղտիս էյիլինիզ ,
վէ զալիլիլիզ փաք օլարազ , տէրուռնիզտէ
օլան իւմիտին սէպէպինի Տէր պիր թալիպ օլա-
նա Տիլմէ վէ խալֆէլէ ճէվապ վէրմէլէլէյ
16 չաղըր պուռուռաթընը , թա քի 'ամիլի շէր
տէյիւ սիզի զէմմ էթալիլէրի իսուսաստա
Քրիստոստ օլան Տիւնն ի չարեքեաթընը
17 պիւհիւն էտէնլէր խէճիլ օլալար : Զիրա Ա-

լահըն իրատէթի պէյլէ թա'ալիլիզ էտէր
իսէ , էյիլիք էտէր իքէն էլէմ չէքմէք՝ քէօ-
թիլիւք էտէր իքէն էլէմ շէքմէք էվլա
18 տըր : Զիրա Քրիստոս տախի պիլի Ալլահա
թէգարրուպ էթմիլմէք իւզրէ եա'նի սալիշ՝
Փարգլարըն էօլընա կիւնաշ իչիւն պիր քէր-
րէ էլէմ չէքտի , վէ ճէսէտճէ իմմիթ էօլըն
19 տու իսէ տէ , բուհճա իչիւն օլընտու : Պու-
նուռն իլէ տախի կիտիպ՝ զընտանտա օլոն
բուհճարա վա'զ էյիլէտի . պուռուռ տախի պիր
վաղըթ էյամը Նուհտա , սէֆինէ ինչա օ-
լունմազտա իքէն , Ալլահըն սապրը պէքէտի-
20 յի վաղըթտա 'ապ օլմուշլար իտի : Օլ «ֆէ-
նէտէ տախի պիր գա'շ եա'նի սէքիզ ճան սու-
21 տան գուրթուլարը : Պունա միւշապէճէ-
թէն , վալթիլ (քի լէվա ի ճէսէտին տէֆի
տէյիլ , անճապ էյի զալիլին Ալլահա օլան
իգրարը տըր ,) Ֆիսուս Քրիստոս գըլամէ-
թի վաղըթտալէ պիլի շիմոի իւշլա էտէր .
22 Օլ քի սէմայա կիթմիշ օլուպ , մշալիք
վէ Տիւքիւմէթլէր վէ գուտրէթլէր քէնտիլինէ
միւնգատ օլարազ Ալլահըն սաղընտա տըր :

ՊԱՊ 4

1 Իմոի Քրիստոս պիլիմ իչիւն ճէսէտտէ էլէմ
չէքմիշ օլմաղլէ , սիզ տախի Տէման օլ նիլէթ
իլէ սիլահընընը . (զիրա ճէսէտտէ էլէմ չէ-
քէն՝ կիւնահտան ֆէրաղաթ էթմիշ տիր .)
2 Թա քի ճէսէտտէ գալարընը միւտտէթի
արթըք ինսան շէվէթլէրի միւճիպինճէ տէ-
յիլ , անճապ Ալլահըն իրատէթի միւճիպին-
3 ճէ կէչիլէսինիզ : Զիրա 'էօմիլմիզին կէչիլ
զէմանը քէաֆի տիր քի՝ թա'իֆէլէրին միւ-
րատընը ֆիլէ կէթիլմէքլէ , շէնի'աթ վէ շէ-
վաթ , վէ մէլիթըլ վէ լէօպիլաթ վէ պէքրի-
լէք վէ չարամ օլան փութիլէթիլէրէրտէ
4 սիւլուք էթտիլ : Վէ անլէր իլէ պէրապէր
ֆիւճուրըն Տէման օլ իֆրաթընա սէլիլթմէ-
տիլինիզտէ , պուռուռ զարիպ կէօրէրէք սէպպ
5 էտէրլէր . Անլէր տիր իլէ էօլիւ օլանլարը
մուհաքէմէ էթմէլէ չաղըր օլանա Տիսապ վէ-
6 ընճէլէր տիր : Զիրա պու մազստ իւզրէ ,
եա'նի տտէմէրէ կէօրէ թէնճէ Տիւքմ օլու-
նապ՝ Ալլահա կէօրէ բուհճա եալայար
տէյիւ էօլիւլէրէ տախի պէշարէթ թէպչիլ
օլունտու :
7 Լաքին ճիւմէնին նիշայէթի եաղաշմը
տըր . իմոի 'աղիլ օլուպ՝ տու'այա պըք տու-
8 ընը : Վէ Տէր շէլաթն էլվէլ եէք տիկէրինէ
օլան մուհապէթիլիզ քէմալ ի կէրմի իլէ
օլուն . զիրա մուհապէթ չօգ կիւնահտան
9 սէթր էտէր : Սէյլէնմէլէրէք եէք տիկէլ
10 չաղընտա միշմանիւվաղ օլունը , շէր

- պիտրինիդ Ալլահն չի մէթ ի միւթէնէվի'էսի-
նին սատրգ քէթիւտալարը կիպի, չէր նէ
մէվի'իպէյի ալմը իսէ, եւք տիկերինիզին իւրա-
11 մէթինէ սարֆ էտինիզ : Պիր քիմնէ քէլամ
էտերսէ, Ալլահն քէլամլարը կիպի, պիր քիմ-
սէ խրտմէթ էտերսէ, Ալլահն ինսան էլլէ-
տիյի գուվի'էթէ կէօրէ էթսին, թա քի Ալ-
լահն Յիսուս Բրիտտորն վասթմասըյէ չէր
շէյտէ թէմծիտ օլունա : մէծա ու գուտրէթ
էպտի իւլ ապատ տնա մոխսուս տըր : Ամին :
- 12 Եյ սէվի'իւլլէր, կէյա զարիպ պիր շէյ
սիզէ իսապէթ էթմիշ տէյիւ թէճրիպէնիզ
իչիւն վուգու' պուլան աթէշլէ գալ օլուն-
մանըզին վուգու'նա իսթիզրապէթ մէյինիզ :
- 13 Լաքին մասէմ' քի Բրիտտորն էլէմէրինէ
միւշթէրիք սինիզ' մէսրուր օլունը, թա քի
անն ճէլալինն գուհուրընտա տախի շատ սւ
14 մէսրուր օլաւնը : Բրիտտորն իսմի իչիւն
սիթէմ շէլալինիզտէ, նէ միւպարէք սինիզ :
չիւնքի ճէլալին 'վէ Ալլահն իուհէրի-
նիզտէ սաքին օլուր : անլէրին թարաֆընտան
տնա սէպպ օլունուր իսէ տէ, սիզին թարա-
- 15 Ֆընըզտան տնա թէմծիտ օլունուր : Վէ լա-
քին սիզտէն պիրի գաթիլ էտ սարիզ էա' տ-
միլ ի շէր կիպի, էաթտ ախէրէրին ումու-
րընա միւտտիէլէ էտէն կիպի էլէմ' չէքմէսին :
- 16 Ամն էյէր իրիսթիան պալաւալը իչիւն իսէ,
իւճիլ օլմըյը պնծագ պու խուսուտա Ալ-
17 լահն թէմծիտ էլլէսին : Զիրա չիւքմիւն'
պէյթ Ուլլահնտան պաշլամասընն վագթը
տըր : վէ էյէր էվի'լա պիզտէն պալաւալ,
Ալլահն պէշարէթինէ իթա'աթ էթմէյէնլէ-
- 18 րին 'ագըպէթի նէ օլաւագ տըր : Վէ էյէր
սալիհ կիւճ իլէ գուրթուլուր իսէ, Ֆարգ վէ
19 կիւնահքետար նէրէտէ պուլունուր : Իմաի Ալ-
լահն իրատէթի իւզրէ էլէմ' չէքէնլէր իսյր
իչլէմէքէ' քէնտի ճանլարընը աւ իսլիք ի
սատրգ տէյիւ էմանէթ էթսինլէր :

ՊԱՊ 5

- 4 Արանըզտա պուլունան իւթիյարլարա, պէն
քի անլէր կիպի իւթիյար, վէ Բրիտտորն է-
լէմէրինին շահտի, վէ զահիթ օլաւագ ճէլա-
2 լէն չիստէտըր իմ, ինճա էտէրիմ' Ալլահն

*Պալաւ' վէ գուտրէթին վէ

- սիզին արանըզտա պուլունան սիւրիւսիւնիւ
կիւտէսինիզ, վէ աւ մէծպուրիյէթտէն տէ-
յիլ, անճագ չիւն իրատէթլէ, չէմ' գապիհ
գազանճ իչիւն տէյիլ, Ֆարգաթ ճան ու
3 տիլանն նազարէթ էտէրէք, Վէ իճէմա'աթ-
լարա մուսալաթ օլուր կիպի տէյիլ, անճագ
4 սիւրիւյէ էօրնէք օլունը : Վէ Պաշ Զօպան
զուհուր էթտիյի զէման, ճէլալին սօլմազ
թաճընա նա'իլ օլաւագսընը :
- 5 Քէզալք սիզ, էյ կէնճլէր, իւթիյարլարա
միւթի' օլունը : վէ ճիւմէնիզ պիրի պիրի-
նիզ ինզընտա իւզրէ օլուպ թէվաղը' գու-
շանընը, զիրա Ալլահ միւթէքէպպիլլէրէ
մուգալէմէթ էտիպ' միւթէվաղլէրէ 'ինա-
6 յէթ ինսան էտէր : Իմաի Ալլահն էէտ ի
գուտրէթինին ալթընտա միւթէվաղլ' օլու-
նը, թա քի սիզի վագթընտա թէրֆի' էտէ :
7 Ճիւմլէ էնտիչէնիզին անն իւզրէրինէ պրագը-
նը, զիրա օ սիզի գալըրը :
- 8 Ալլաք վէ ույանըզ տուրընը, չիւնքի խա-
մինիզ շէյթան' կէօմիւրտէյէն արալան կիպի
քիմի եուտալլմ' տէյիւ արալարագ օսլաշըր :
9 Պունա տախի իմանտա գալիլ օլարագ' գարը
տուրընը, չիւնքի տիւնէտա օլան սիզին
պիրատէրլէրինիզին չէման օլ էլէմլէրի չէք-
մէքտէ իսիլինի պիրիսինիզ :
- 10 Լաքին Բրիտտոս Յիսուստա պիզի քէնտի' իզ-
զէթ ի էպէտիյէսինէ տա'վէթ էտէն վէ ճէ-
մի' ի 'ինսյալթըն մէնպալ' օլան Ալլահ' սիզ
պիր միւտտէթ էլէմ' չէքտիլինիզտէն սօնկ-
րա, քէնտիսի սիզի քեամիլ վէ սապիթ վէ
11 գալիլ վէ միւ'էստէս գըլա : Անա էպէտ իւլ
ապատ 'իզզէթ վէ գուտրէթ օլուն : Ամին :
- 12 Զանըմա կէօրէ սատրգ պիրատէր օլան
Սիվանուրն վասթմասըյէ սիզէ մուլթասար-
ճէ թահրիլէ նասիթաթ էտէրէք, չէհատէթ
էթտիմ' քի' պու գա'իմ' պուլունալընը
13 հալ Ալլահն սահիհ 'ինսյէթի տիր : Պա-
պէլտէ պուլունան սիզին իլէ պէրապէր միւն-
թէխապէ իլէտէ վէ Օղլըմ' Մարգօս սիզէ սէլամ'
14 էտէրլէր : Պիրի պիրինիզէ թագալիլ ի մու-
հապպէթ իլէ սէլամ' էտինիզ : սիզ քի Բրիտ-
տոս Յիսուստա սընըլ' ճիւմլէնիզէ սէլամէթ
օլուն : Ամին :

†Եւն. չիստէլէրէ

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ

ՊԻՄՈՒՄԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 ՅԻՍՈՒՍ Քրիստոսն գուր զէ բէսուլ
Սիմ'օն Պետրոս' Ալահըմբղեն զէ խելաքեար
Յիսուս Քրիստոսն իհնո ելէրէն սալաճ վա-
որթասըյլէ պիղեմ իլէ պերադեր ճէման օլ
2 գըյմէթլի իմանն նա'իլ օլանլարա . Սիզէ
Ալահը զէ Բապղըմըզ Յիսուսը պիլմէքլէլէ
'իւսպէթ զէ սելամէթ իզտիյաւ պուլա :
3 Մատէմ քի անըն գուտրէթ ի իւսհիյե-
սի' հայաթա զէ թագվայա միւթա'ալլիգ պիլ
ճիւմլէ շէյլերի, պիզի 'իզգէթ զէ Ֆազլէթ
իլէ տա'վէթ էտէնի պիլմէքլէլէ , պիզէ իհ-
4 սան էյլէմիշ օլուպ , Անլեր իլէ տախի պիզէ
պէ զայէթ 'ազիմ' զէ գըյմէթլի վա'տլար զէ-
րիլմիշ տիր , թա քի պուլարըն վապթա-
սըյլէ տիւննատա շէհվէթաէն նէշէթ էտէն
Ֆէստտտան գուրթուլմուշ օլուպ' թապի'աթ ը
5 իւսհիյէյէ հիստէտար օլաւընըզ : Սիզ տախի
ճէման պու շէյէ զայրէթ ի քեամիլէ կէօս-
թերերէք իմանընըզ Ֆազլէթ , զէ Ֆազլէ-
6 թէ 'իւլ', զէ 'իլմէ զապթ ի նէֆո , զէ զապթ ի
7 նէֆոէ սապը , զէ սապըա թագվա , զէ թագ-
վայա մէվէտտէթ ի ասիւվիլէ , զէ մէվէտտէթ ի
ասիւվիլէյէ մուհապպէթ զամմ' էտիլիլ :
8 Ջիրա պու շէյլեր սիզտէ պուլունուպ' քէսպ ի
իզտիյատ էթտիքճէ , «էլ Բապղըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսը պիլմէքլէլէ խուսուսընտա միւ-
9 թէքեասիլ զէ սէմերէսիլ պրազմաղլար , Լա-
քին քիմոէ պու շէյլեր եօգ իսէ , օլ քիմնէ
քէօր օլուպ' ուզադտան կէօրմէյերէք , քէն-
տի էքի կիւնահլարընտան թաթհիլիլի ու-
10 նութմուշ տըր : Պու էճլտէն , էյ պիրտտեր-
լէր , տա'վէթ զէ ինթիխապընըզ սապիթ դը-
մաղտ տաճա պէյատէ ճէհտ էտիլիլ . շիւնքի
պուլնու եափամղէ տաղա տիւշմէյէճէքսիլիլ :
11 Ջիրա պու զէճլէ Բապղ զէ խելաքեարըմըզ
Յիսուս Քրիստոսն էպէտի մէլէքլէլիլնէ կիր-
մէքլէլիլիլ զիւս'աթլէ իհսան օլունաճադ
տըր :

12 Պու էճլտէն , էյերշի պու շէյլերի պիլիպ
հաղըր պուլունան հագիլաթտա սապիթ օլ-
մուշ իսէնիլ տէ , անլերի տա'իմա խաթըր-
13 նըզա կէթիլմէյի իհսալ էթմէյէճէյիմ' , զէ
պէն պու մէքէնտէ գալտըճա , սիզի իւ-
թար էտերէք' ույանտըմուշ ըյադգ 'ատտ
14 էտերիմ' Ջիրա պիլիլիլ քի' Բապղըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսն պանա պէյա էյլէտիլի կի-
պի' մէքէնիլիլ թէրք էթմէքլիլիմ' գարիպ
15 տիր : Իմնի ինթիլաղըմտան սօնկըա տա'իմա
պու շէյլերի տեր խաթըր էթմէնիլ իշիւն ճէհտ
16 էտէճէյիմ' : Ջիրա պիլ սախթէ մասալլարա
թապի' օլմուշ տէյիլ , պէլքի Բապղըմըզ
Յիսուս Քրիստոսն 'ազամէթիլիլ ըյէլ էլ 'այն
միւշահէտէ էթմիշ օլարադ , անըն գուտրէ-
17 թիլիլ զէ գուհուրըն սիզէ պիլտիրտիք : Ջի-
րա ճէլալ ը 'ազամ' թարափընտան պէյլէ ,
եա'նի Պէնիմ' սէվիլիլ-Օղլըմ' պու տըր ,
պէն անտէն բազի իմ' տէյիլ պիր սէտա կէլ-
տիլիլնտէ , Փէտեր Ալահ թարափընտան 'իզ-
18 զէթ զէ ճէլալ ախլ էյլէտի : զէ սէմատան
կէլէն պու սէտայը պիլ 'անըն իլէ պերապէր
մուգատտէս տաղտա պուլունտըմըզ հալաէ
19 իշիլիլտիք : զէ պիզտէ տաճա սապիթ օլան
նիւպիւվիլէթ քէլամը վար սըր քի' սիզ տա-
խի կիւն աղարըպ սապաճ ելլաղըզ գալլէ-
րիլիլտէ տօղունճայատէք , գարանըզ եերտէ
զէյատար չըրադ կիպի' անա տիզգաթ էյլէ-
20 մէնիլ իլէ էյի էտերիլիլիլ : Էվիլէա պիլիլիլ-
նիլ քի' Գիթապըն հիշ պիր նիւպիւվիլէթ
21 «էլ-Է թա'պիլ ի մախուստան օլմադ : Ջիրա
հիշ պիր վադըթ պիր նիւպիւվիլէթ ինսան
իւրտէթիլիլ կէլմէտի , անճադ Ալահըն մու-
գատտէս տաթմէլերի Բուհ իւլ Գուտա թա-
րափընտան իթշիլիլ օլունարադ սէյլէտիլեր :

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին գալիմ արապրևաա քեաղիպ փեյղամ պերէր տախի պուլունտու . նիթէքիմ սիգտէ տախի միւհլիք պիտ'աթլէր խաֆի'էն խախալ էտէն վէ քէնտիլէրին իշթիրա էյլէյէն Բապպը ինքեառ էտիպ , քէնտի իւզէրլէրինէ հէլաք Ը 'աճիլ կէթիրէն քեաղիպ քիւ'ալլիմլէր
- 2 պուլունաճադ տրը : վէ պուլունարն հէլաք եօլլարնա չօգ քիմնէլէր թապի' օլուպ , առլէրին սէպէպիլլէ թարիգ ի հազիգաթաքիւֆը
- 3 օլունաճադ տրը : վէ թամա'տուն նաշի տիւզմէ սէօղլէր իլէ սիգի թիճարէթ իչիւն 'գուլւանաճադլար տրը . առլէրին ճէղասը գատիմ տէն պերու թէ'էիիւրէր էթմէզ վէ հէլաքլէրի
- 4 ույուգլամադ : Զիրա էյէր Ալլահ կիւնահ իշլէյէն մէլա'իքէյի էսիրկէմէյիպ 'անճադ հիւքմ իչիւն մահֆուզ օլարազ գուլմէթ պէնտլէրի իլէ ճէհէննէմէ իլգա վէ թէրք էյլէտի իսէ , վէ էյէր գատիմ տիւնէսյը էսիրկէմէյիպ' պիլ'աքա ֆասըգլարն տիւնէսյը իւզէրինէ թուֆան կէթիրիպ' սաղահ վա'իգի Ղուհը սէքիլինճի օլարազ էէտի' իլէ իլէ մա-
- 6 սուն գըլտը իսէ , վէ էյէր սօնկրա ֆըսզ իճրապրևաա պուլունաճադ օլունարա 'իպրէթ իչիւն , Սաաուճմ վէ Ղամօրա շէհրէրինի.քիւլ
- 7 էտիպ' խարապ օլմալարնը հիւքմ էթմէյիլլէ պերտպէր սալիճ օլան Լութը ֆաճիրլէրին հարէքեաթ Ը շէնի'էսինտէն տէրտիմէնտ օլտըզ հալտէ խէլաս էյլէտի իսէ ,
- 8 (Զիւնքի օլ սալիճ պէյնլէրինտէ սաքին օլմադլէ , կէօրիւպ իշիտէրէք' կիւնտէն կիւնէ քէնտի սալիճ ճաննը առլէրին ա'մալ Ը գապիհէ-
- 9 լէրիլլէ թա'ղիպ էյլէր իտի ,) Բապպ միւթթադիլէրի թէճրիւպէտէն խէլաս էյլէմէք վէ հազգըզլարը վէ պախուսուս նափաքիլէ իշթիհա իլէ թէնէ թապի' օլուպ' հիւքիւմէթի թահգիր էտէնլէրի հիւքմ ի 'աղապ թահճիւնտա րուզ ի ճէգա իչիւն մուհաֆազա էթմէ-
- 40 յի պիլլը : Պունար փէրվաադ վէ խօտրէյ օլարազ' շիւրէֆայա սէպպ էթմէքտէն գօրգ-
- 41 մազլար . Հալ պու քի մէլէրլէր գուլվէթ վէ գուտիլէթտէ անլէրտէն ա'ղամ իքէն , Բապպըն հուգըլարնտա առլէրին 'ալէյհիւն սէպպ
- 42 էտէրէք հիւքմ էթմէզլէր : Լաքին պուլունար թապի'աթլէրլէ սէլտ ու իթլաֆ իչիւն տօղմուշ օլան 'իարաքըզ հոյվանլար կիպի , պիլմալիլէրլէր շէլլէրէ սէպպ էտէրէք , հազգ-
- 43 սըղլըզն էճրինի ալմաղլէ , Բէնտի ֆէսաալարնտա ֆէնայա վարաճադլար տրը . պուլունար կիւնտիւզիւն զէվգ ու սէֆայը խօշ 'աաա էտէրլէր , վէ սիգին իլէ էէլիպ իչլէրլէր իքէն' քէնտի հիլլէրի իլէ թէլէզլիւզ էտէրէք լէ-

- 14 քէ վէ 'այըպ տըլար . վէ կիւնահտան ֆէրադաթ էթմէզ , վէ զինա իլէ տօլու կէօղլէրի օլուպ' սապիլթ օլմայան ճանլարը իլլալ էտէրլէր . վէ գալպլէրի թամա'ա իտման օլու-
- 15 նան էհլ ի լա'նէթ տիրլէր . Թարիգ ի միւսթադիլ թէրք իլէ հազգըզլըզն իւճրէթինի սէվէն Պա'ուր օղու Պալ'ամ էօլնա գահիպ
- 46 օլարազ զէլալէթէ տիւշտիւլէր : Օլ տախի ֆըսզը իչիւն թա'ղի օլունուպ , տիլիզ մէքէպ ինսան սէսիլլէ սէօլլէյէրէք' փէյղամպէ-
- 47 ին համագաթընը մէն' էթտի : Պունլար սուսըզ փունարլար , վէ շէտիտ իւզիւտար իլէ սիւրիւքլէնէն պուլունթլար օլարազ , գօյու գառանլըզ իլ էլ էպէտ առլէր իչիւն սազլանլը-
- 48 մըշ տրը : Զիրա պիւթլանն մաղրուրանէ սէօղլէրինի սէօլլէմէլէրիլլէ' զէլալէթտէ սիւ-
- 49 լուք էտէնլէրտէն հէնուզ գուրթուլմուշ օլան քիմնէլէրի շէհլաթ Ը նէֆուանիլէտէ շէնի'աթ իլէ իլլալ էտէրլէր : վէ առլէրէ հիւրիլլէթ վա'տ էտէր իքէն քէնտիլէր ֆէսաալար գուլլարը պուլունլարլար . զիրա պիւր քիմնէ քէնտի-
- 20 նէ զալիպ կէլէյին գուլլ օլուր : Զիրա էյէր Բապպ վէ խէլաքտա ցիսուս Բրիսաադը պիլմէքլէրլէ տիւնէսյընափաքլիլլէրինտէն գուրթլարադաան սօնկրա , պէ թէքրար օլ շէլլէր իլէ թուլմուլարազ մաղլուպ օլուլարաա , սօնկրաքի հալլէրի էվվէլլէրինտէն պէտթէր օ-
- 21 լուր : Զիրա առլէր իչիւն սաղահ թարիգիլի պիլմէմէքլէք , առլ պիլտիքտէն սօնկրա քէնտիլլէր թէլլիմ օլունան էմք ի մազաատէս-
- 22 տէն էիւզ շէվլիլլէքտէն էվլա օլուր իտի Լաքին' Բէպիէք քէնտի գալլ էթտիլլի շէլլէ , վէ էրլգանմըշ խըզիլլէ չամմաքա եուզլարան մաղա էտէնտար խէլիլ մէսէլ ի սահիլին ֆէհլապընճա առլէրին հազգընտա վազը' օլու-

ՊԱՊ 3

- 1 Եյ սէվկիւլիլլէր , շիմտի պու իքինճի րէսալէյի սիլլէ էազըպ' իքիսինտէ սիլլին սաֆի զիհնիլիլլէ իլթար թարիգիլլէ ուլանտըրը-
- 2 ըրմ , Բի մազաատէս փէյղամպէրլէր թարաֆընտան մազաատէմա թէպլիլլ օլունան քէլիմաթը վէ պիլլիմ , Եա'ն Բապպ վէ խէլաս քէալըն րէսուլլէրինիլլէ թէնպիհիլի տէր խաթը
- 3 էտէսինիլլ : Էվվէլլ էմրտէ մա'իլէմիւնիլլ օլուն քի' սօն կիւնլէրտէ շէհլէթլէրինէ կէ-
- 4 ըս սիւլուք էտէն միւսթէհլիլլէր կէլիպ , Անքն գուհուրընն վա'տը նէ'րէտէ տիւր , զիրա էնտաալար ույուտըզլարը վազըթտան պէրու , հէր շէյ իլիլլաթըն իլլիլլաալընտան պէրու-
- 5 օլտըզ կիպի գալլ օլ' տէլէճէլլէր տիր : Զիրա առլէր պուլունարն գաաաա պիլտապէր տա-

ըրջորար քի սեմավաթ իպթիտատէն օլուպ՝
 6 զէմին Ալլաճն քէլամը իլէ սուտան վէ սու
 7 հէլաք օլուռ : Շիմտիքի սեմավաթ վէ զէմին
 իսէ հէման օլ քէլամ իլէ մահճուզ օլուպ՝
 հիւքմ վէ ֆաթաթ ատէմէրին հէլաքը կիւ-
 8 լար : Վէ լաքին , էյ սէվկիւլիւէր , շու պիր
 շէյտէն , էա'նի րապպըն 'ինտինտէ պիր կիւն
 պին երլ կիպի վէ պին երլ պիր կիւն կիպի
 9 օլտրղընտան պիտապէր օլմայարընդ : Բապպ՝
 պա'ղըլարըն թէ'էխիւր էթմիշ տիր զանն
 էթտիքէրի կիպի վա'տընտա թէ'էխիւր էթ-
 մէզ . լաքին պիր քիմէնէն հէլաք օլմաթըն
 տէյիլ , անճազ ճիւմէնին թէ'վպէյէ կէլմէ-
 սինի իսթէմէսիյէ , հազգըմըզտա թէ'էննի
 10 էյլէր : Վէ լաքին րապպըն կիւնիւ [կէճէտէ]
 իըրսըզ կիպի կէլէճէք , անտէ տախի սէմա-
 վաթ կիւրիւթիւ իլէ զա'իլ օլտրազ , 'անա-
 սըր էանմաղլէ հալլ օլունամազ տըր , վէ
 զէմին իլէ անտէ պուլունան մէսնու'աթ միւհ-
 11 թէրիզ օլունազ տըր : Իմտի պուլարըն ճիւմ
 լէսի հալլ օլունամաղլընտան՝ սիզ Ալլաճն
 կիւնիւնիւն վիւրուտինէ միւնթաղի օլտրազ
 իսթի'ճալ էտիպ՝ մուգաւտտէն հարէքէթլէր-
 տէ վէ թազվատա նասըլ քիմէլէր օլմանըզ

12 կէրէք տիր . Ոլ կէն քի անտէ սեմավաթ
 թուլթուլապ՝ հալլ օլունամազ , վէ 'անասըր
 13 էանըպ էրիյէճէք տիր : լաքին անըն վա'տը
 իւզըն՝ սալաճն սաքին օլաճաղը եէնի սեմա-
 վաթ վէ եէնի զէմինէ միւնթաղի իզ :
 14 Պու էճլտէն , էյ սէվկիւլիւէր , պու շէյ-
 լէրէ միւնթաղի օլտրղընդ հալտէ , անըն
 'ինտինտէ սէլամէթ իլէ լէքէսիզ վէ գուսուր-
 15 սըզ պուլունամանըզա ճէհա էյլէյինիզ : Վէ
 րապպըմըզըն թէ'էննիսինի իսլաւս 'տառ էաի-
 նիզ . նիթէքիմ սէվկիւլիւ պիրաւտէրիմիզ
 ֆալլու տախի քէնտինէ իհսան պուլուրըլան
 16 հիքմէթէ կէօրէ , Պիլ ճիւմէլ րէսպէլէրինտէ
 պու շէյլէրտէն պահա էթտիլի միսիլիւ , սի-
 զէ տախի էազմըլ տըր . պուլարտա պա'ղը
 կիւն անկաշըլըր շէյլէր օլմաղլէ , ճահիլ վէ
 սէպաթսըզ քիմէլէր սա'իր քիթապլար հազ-
 գընտա էիւրիւլէր կիպի՝ քէնտի հէլաքէրի
 իլիւն պուլարըն մա'նասըր տախի թէ'զէր
 17 էտէրլէր : Իմտի սիզ , էյ սէվկիւլիւէր , պու-
 նա էվլէլտէն պիլմէլէ սաղընըզ , օլմայա
 քի ֆաթաթլարըն հիլէսինէ թուլթուլարազ
 18 քէնտի սէպաթընըզտան տիւշէսինիզ : Ամմա
 րապպ վէ իսլապընարմըզ Յիսուս ֆրիստսըն
 'ինայէթինտէ վէ 'իլմինտէ նիւմա պուլունըզ :
 Անա հէմ շիմտի հէմ տէ եէվմ իւլ էպէ-
 տէտէք համա օլուռն : Ամին :

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ոլ իպթիտատէն մէվճուտ օլան , օլ իլիթ-
 միշ , օլ կէօղլէրիմիզ իլէ կէօրմիւշ օլտրը-
 մըզ , օլ միւշաճէտէ էտիպ էլլէրիմիզին լէմն
 էթտիլի շայաթ ֆէլամընտա տա'իր Խալէր Կե-
 2 ռիւն . (վէ հայաթ իզճար օլունտու , պիզ
 տախի աւէ կէօրտիւք 3 վէ շէհատէթ էտէրէք

Փէտէրին նէզտինտէ պուլունմուշ օլուպ՝ պի-
 զէ իզճար օլունան օլ էպէտի հայաթը սիզէ
 3 իսպար էտէրիզ .) Ոլ կէօրտիւլիմիզի վէ
 իլիթտիլիմիզի սիզէ իսպար էտէրիզ , թա
 քի սիզին տախի պիզիմ իլէ իլթիւրաքընըզ
 օլունն . վէ պիզիմ իլթիւրաքընըզ տախի ֆէ-

տեր ինչ զէ Օղլու Յիսուս ֆրիստոս ինչ տիր :
 4 Վէ սիգին սիւրուրնըղ միւթեմէլ օլմասը
 իշինս պուշլարը սիգէ եազարըղ :
 5 Վէ անտէն իշիտիպ սիգէ վերտիյիմիլ
 խապեր պու տըր քի՛ Ալլա՛հ նուր տըր , վէ
 6 անտէ Տիշ պիր զուլմէթ եօգ տըր : Եյէր ա-
 նըն իլէ իշիտիպըմըղ վար տըր՝ տէյիպ տէ
 զուլմէթտէ սիւլուք էտէր իսէք , եալան սէզյ-
 լէյիպ՝ հազիգաթն իծրատնտա պուլունմա-
 7 յըղ : Ամմա էյէր անըն նուրտա օլտըղը կի-
 պի՛ նուրտա սիւլուք էտէր իսէք , պիրի պի-
 ըմիլ իլէ իշիտիպըմըղ օլուր , վէ անըն
 Օղլու Յիսուս ֆրիստոսըն գանը պիզի Տէր
 8 կիւնահատան թաթհիր էտէր : Եյէր՝ կիւնա-
 չըմըղ եօգ տըր՝ տէրսէք , քէնտիմիզի ալ-
 տատըրըղ , հազիգաթ տախի պիզտէ աէյիլ
 9 տիր : Եյէր կիւնահատըմըղը իզար էտէր-
 սէք , կիւնահատըմըղը յաֆվ էտիպ՝ պիզի Տէր
 հազգսըղըգտան թաթհիր էյլէմէք իշինս Օ
 10 սատըգ վէ՛ ատիլ տիր : Եյէր՝ կիւնահ իշ-
 լէմէմիշ իղ՝ տէր իսէք , անը թէքըղպ էտէ-
 բիլ , վէ անըն քէլամը պիզտէ տէյիլ տիր :

ՊԱՊ 2

1 Եյ չօճուգլարըմ , կիւնահ իշլէմէմէնիլ իշինս
 սիգէ պու շէյլէրի եազըյօրըմ , վէ էյէր պիր՝
 քիմնէ կիւնահ իշլէյէճէք օլուրտա , Փէտէրին
 նէգտինտէ շէֆի՛իմիլ սալի՛ Յիսուս ֆրիս-
 2 տոս վար տըր : Օլ տախի կիւնահատըմըղա՝
 վէ եալընըղ պիզիմիլէրէ տէյիլ , անճադ
 պիւթիւն տիւնեանըն կիւնահատըմ տախի
 քէֆարէթ տիր :
 3 Վէ անը պիւթիտաթէն էմրէրինի Տըֆը
 4 էթտիյիմիլտէն պիլիբիլ : Անը պիլիբիմ՝
 տէյիպ տէ էմրէրինի Տըֆը էթմէյէն քիմնէ
 քեաղիպ տիր , վէ հազիգաթ անտէ տէյիլ
 5 տիր : Լաքին Տէր քիմ՝ քի անըն քէլամընը
 Տըֆը էտէրսէ , Ֆիլ հազիգէ պու քիմնէտէ
 Ալլա՛հ մուհապպէթի քէմուլ պուլմուշ տըր .
 անտէ պուլմուրըղը պուլմուշ իլէ պիլիբիլ :
 6 Անտէ գալըրըմ՝ տէյէն քիմնէ անըն սիւլուք
 էյլէտիյի միսիլիւ քէնտիսի տախի էյլէ
 սիւլուք էթմէք կէրէք տիր :
 7 Եյ պիրտաթէրէր սիգէ եէնի պիր էմր տէ-
 յիլ , անճադ իպթիտատէն սիզտէ օլան էմր ի
 գատիմի եազըյօրըմ . իշպու էմր ի գատիմ
 իպթիտատէն իշիթտիյինիլ քէլամ՝ տըր :
 8 Ելնէ սիգէ եէնի պիր էմր եազըյօրըմ . օլ
 տախի անտէ Տէմ սիզտէ հազգ տըր . զիրա
 զուլմէթ կէյմէքտէ վէ նուր ի հազիգի հայա
 9 զիյա վէրմէքտէ տիր : Նուրտա իմ՝ տէյիպ
 տէ պիրտաթէրինէ պուղը էտէն շիմտիյէ գա-
 10 տար զուլմէթտէ տիր : Պիրտաթէրինի սէվէն

նուրտա գալըր , վէ անտէ սիւլուքտէ սէպէպի
 11 եօգ տըր : Լաքին պիրտաթէրինէ պուղը էտէն՝
 զուլմէթտէ տիր , վէ զուլմէթտէ կէզիպ՝ նէ-
 ըյէ կիթտիյինի պիլմէլ , չիւնքի զուլմէթ
 անըն կէօզլէրինի քէօր էթմիշ տիր :
 12 Եյ չօճուգլար , սիգէ եազըյօրըմ , չիւնքի
 անըն իսմի իշինս կիւնահատըմը յաֆվ օլուն-
 13 տու : Եյ վէտէրէր , սիգէ եազըյօրըմ ,
 չիւնքի իպթիտատէն օլանը պիլտինիլ : Եյ
 նէվճիվանլար , սիգէ եազըյօրըմ , չիւնքի շէ-
 14 ըրիւր զալիպ օլտընը : Եյ սըպէտան , սիգէ
 14 եազըյօրըմ , չիւնքի Փէտէրի պիլտինիլ : Եյ
 վէտէրէր , սիգէ եազըմ , չիւնքի իպթի-
 տատէն օլանը պիլտինիլ : Եյ նէվճիվան-
 15 լար , սիգէ եազըմ , չիւնքի զուլմէթի սի-
 նիլ , վէ Ալլահն քէլամը սիզտէ գալըր , վէ
 15 շէրիւր զալիպ օլտընը : Տիւնեայը վէ տիւն-
 ետատ օլան շէյլէրի սէվմէյինիլ . էյէր պիր
 16 քիմնէ տիւնեայը սէվմէրսէ , անտէ Փէտէր
 մուհապպէթ եօգ տըր : Չիրա տիւնեատա
 օլան Տէր շէյ , եա՛նի թէն շէ՛վէթի վէ կէօզ
 շէ՛վէթի վէ՛ էօմրիւն թէքէպիւրիւ , Փէտէր-
 17 տէն տէյիլ , անճադ տիւնեատան տըր : Վէ
 տիւնեա վէ անըն շէ՛վէթի զա՛իլ օլուր . Լա-
 քին Ալլահն իրատէթինի իծրա էտէն իլ էլ
 էպէտ գալըր :
 18 Եյ չօճուգլար , տախի զէման տըր , վէ
 Տէճճալ կէլիւ՝ տէյիւ իշիթտիյինիլ միսիլիւ ,
 չիմտի տախի չօգ տէճճալլար կէլմիշ տիրէր-
 պու սէպէպտէն տախի զէման օլտըղըն անկա-
 19 յօրըղ : Պիզտէն չըգտըլար իսէ տէ , պիզտէն
 տէյիլէր իտի . զիրա էյէր պիզտէն օլալար
 իտի , պիզիմ իլէ գալմիշ օլուրար իտի . ամ
 մա չէֆալը ճիւլմէնի պիզտէն օլմաթըլար
 20 աշէքեար օլմաթ իշինս օլտու : Սիլին իսէ Մու-
 գատտէս թարաֆընտան մէհնիլ օլմաղլէ ,
 21 Տէր շէյի պիլիթիլիլ : Հազիգաթը պիլմէտի-
 յինիլ իշինս սիգէ եազմատըմ , անճադ անը
 պիլտիյինիլ վէ Տիշ պիր քիզլա հազիգաթտան
 22 օլմաթըլ իշինս եալըմ : Յիսուսըն Մէսիհ-
 տիյինի ինքեար էտէնտէն զայրի քէզլապ
 քի՛մ տիր . Փէտէրի վէ Օղլու ինքեար էտէն՝
 23 տէճճալ օ տըր : Օղլու Տէր ինքեար էտէն՝
 Փէտէրի տախի մալիք տէյիլ տիր . [Օղլու
 իզար էտէն՝ Փէտէրի տախի մալիք տիր :]
 24 Իմտի իպթիտատէն իշիթտիյինիլ շէյ սիզտէ
 գալըն . էյէր իպթիտատէն իշիթտիյինիլ
 շէյ սիզտէ գալըրտա , սիզ տախի Օղլուտա
 25 վէ Փէտէրի գալըմը սըլըղ : Վէ քէնտի-
 նիլ պիզէ էթմիլ վա՛տա պու տըր , եա՛նի
 26 հայաթը էպէտիլէ տիր : Սիգի իզլալ էտէն-
 լէր հազգընտա պու շէյլէրի սիգէ եազըմ :
 27 Վէ սիգ անըն թարաֆընտան ուղտընըղ մէհս
 սիզտէ գալըր , վէ պիր քիմնէնիլ թալիմ

էթմէսինէ իջթիաճընդը եօգ տըր, անճագ մատէմ քի օլ մէսճ սիղէ հէր շէյ հագգընտա թա'լիմ էտէր, վէ հագգ օլուպ եայլան տէյիլ տիր. վէ նիճէ քի սիղէ թա'լիմ էթտի իսէ' անտէ գալընդը :

28 Վէ շիմտի, էյ չօճուգլար, անտէ գալընդը, թա քի օ իղհար օլունտըղը զէման ճէ- սարէթիմիգ օլուն, վէ զուհուրինտէ անտէն

29 խէճիլ օլմայալըմ : էյէր անըն սալիճ օլտըղը- նը պիլիլութէնիգ, հէր սալաճը իշլէյէն քիմնէ- նին անտէն թէվէլլիւտ էթտիլինի պիլիլ- սինիլ :

ՊԱՊ 3

1 Պագընըլ փէտէր պիղէ նէ կէճէ մուհապ- պէթ իհսան էթմիշ տիր քի' էվլատ Ուլլաճ թէսմիլիէ օլունտըմ : պունուն իշիւն տիւն- եա պիղի թանըմաղ, չիւնքի անը թանըմա-

2 տը, էյ սէվկիւլլէր, շիմտի էվլատ Ուլլաճ իլ, վէ նէ օլաճաղըմը տաճա իղհար օլուն- մատը իսէ տէ, օ իղհար օլունտըղընտա' անա միւշապիճ օլաճաղըմը պիլիլիլ, զէրա անը հէման օլտըղը կիպի կէօրէճէյիլ :

3 Վէ հէր քիմին անտէ պէօյլէ իւմիտի վար իսէ, անըն փաջ օլտըղը միսիլլիէ քէնտի նէֆ-

4 սինի փաթլէր : Հէր քիմ' կիւնաճ իշլէրսէ, շէրի'աթը տալի թէճալուգ էթմիշ օլուն, վէ կիւնաճ շէրի'աթը թէճալուգ էթմէք

5 տիր : Վէ պիլիլսինիլ քի' օ պիղիմ' կիւնաճ- լարըմը ըէֆ' էթմէք իշիւն իղհար օլուն-

6 տուն. վէ անտէ կիւնաճ եօգ տըր : Հէր քիմ' անտէ գալընտա, կիւնաճ իշլէմէլ. հէր կիւ- նաճ իշլէյէն քիմնէ անը նէ կէօրիւշ նէ

7 պիլիլշ տիր : էյ չօճուգլար, սիղի քիմնէ ալտաթմալըն. սալաճ իշլէյէն անըն սալիճ

8 օլտըղը միսիլլիւ սալիճ տիր : կիւնաճ իշլէ- յէն շէյթանտան տըր. զէրա շէյթան իպթի- տատէն պէրու կիւնաճ իշլէր. իպթուլաճ պունուն իշիւն, եա'նի շէյթանըն իշլէրինի

9 իպթալ էթմէք իշիւն իղհար օլունտուն : Աղ- լաճտան հէր թէվէլլիւտ էթմիշ օլուն' կիւնաճ իշլէմէլ. չիւնքի անըն թօթումը անտէ գալըր, վէ Ալլահտան թէվէլլիւտ էթմիշ օլտըղը եճ-

10 տէն կիւնաճ իշլէյէմէլ : էվլատ Ուլլաճ իլէ շէյթանըն էվլատը պու մէճճէլէ զա'հի օլուն' սալաճ իշլէմէյէն հէմ տալի քէնտի պիրա- տէրինի սէվէյէն' Ալլահտան տէյիլ տիր :

11 Զիրա իպթիտատէն իշլիթտիլինիլ թէնպիճ

12 պու տըր քի' պիրի պիրիմիլի սէվէլիմ : Շէ- րիրտէն օլարագ' քէնտի գարտաշընը գաթլ էտէն Գային կիպի օլմայալըմ. վէ անը նէ' սէպէպտէն գաթլ էթտի. քէնտի ա'մալը քէնթիւ վէ գարտաշընըն ա'մալը սալիճ օլտը-

13 ղը իշիւն գաթլ էթտի : էյ պիրատէրլէրիմ, տիւնեա սիղէ պուղը էտէրսէ, թէ'աճճիւպ

14 էթմէյինիլ : էթլիւմտէն հայաթա ինթիգալ էթտիլիմիլի պիրատէրլէրի սէվէլլիլիլսէն պիլիլիլ. պիրատէրինի սէվէլլիլսէն' էթլիւմտէ

15 գալըր : Գէնտի պիրատէրլէրի հէր պուղը էտէն' գաթլի տիր. վէ հիշ պիր գաթլիլին տէրունինտէ հայաթը էպէտիլի պուլունմա-

16 տըղընը պիլիլսինիլ : Մուհապպէթի պուն- տան, եա'նի Բէհ-թա քէնտի ճանընը էթլմը- զա Ֆէտա էթտիլինտէն պիլիլիլ. պիղիմ' տա-

17 էթմէմիլի կէրէք տիր : Ամա հէր քիմ' տիւն- եէվի մա'իշէթէ մալիլ օլտըղը հալտէ' պիրա- տէրինին միւշթաճ օլտըղընը կէօրիւր տէ,

18 մուհապպէթի անտէ նա'սըր գալըր : էյ չօ- ճուգլարըմ, լաֆգէն եա լիսանէն տէյիլ,

19 անճագ ֆի'լէն վէ հագգիգաթէն սէվէլիմ :

20 Պունունիլ տալի հագգիլաթտէն օլտըղըմը- ղը պիլիլիլ, վէ անըն հուգուրընտա գալըլէ-

21 ըրիմիլի թէ'մին էտէրիլ : Զիրա հէր գալը- լէրիմիլի պիղի թա'ղըր էտէրսէ, Ալլաճ գալը- պիմիլսէն պէօյիլ օլուն' հէր շէյէ 'ալիմ'

22 տիր : էյ սէվկիւլլիլէր, էյէր գալպիմիլի պի- ղի թա'ղըր էթմէլսէ, Ալլահն հուգուրընտա

23 ճէսարէթիմիլի վար. վէ հէր նէ տիլէրսէք, անտէն ալըրըլ. չիւնքի անըն էթլէրինի ճըֆը էտէրիլ, վէ անըն ինտիլտէ մագպուլ օլուն

24 շէյլէրի իշլէրիլ : Վէ անըն էմրի պու տըր քի' Օղլու Յիսուս Բրիստոսըն իմինէ ինանա- լըմ, վէ պիղէ էմր էթտիլի կիպի պիրի պի-

25 ըրիմիլի սէվէլիլ : Վէ անըն էթլէրինի ճըֆը էտէն անտէ, օլ տալի պունտա գալըր. վէ անըն պիղտէ գալըղընը պունտան, եա'նի պիղէ վէրտիլի Րուհտան պիլիլիլ :

ՊԱՊ 4

1 էյ սէվկիւլլիլէր, հէր պիր Րուհա ինանա- յընըլ. լաթին Րուհլարըն Ալլաճ թարաֆըն- տան օլունպ օլմաղըղընը թէճըրիւպէ էտինիլ. զէրա տիւնեա տա չօգ քէաղիպ փէյլըմպէր-

2 լէր խուրուճ էթմիշ տիր : Ալլահն Րուհնը պունուն իլէ պիլիլիլ. Յիսուս Բրիստոսըն թէնտէ կէլմիշ իտիլինի իգարը էտէն հէր

3 Րուհ Ալլահտան տըր. վէ Յիսուս Բրիստո- սըն թէնտէ կէլմիշ իտիլինի իգարը էթմէյէն հէր Րուհ Ալլահտան տէյիլ տիր. վէ Տէճ- ճալըն Դաճը պու տըր, քի անըն կէլէճէյինի իշլիթտինիլ, վէ էլ ան պիլէ տիւնեա տա

4 տըր : էյ չօճուգլար, սիղ Ալլահտան սընըլ վէ անլէրէ ղալիպ օլտընըլ, զէրա իլիլտէ օ- լան' տիւնեա տա օլունտան պէօյիլ տիր :

- 5 Անէր տիւննատան տըրլար : պու սեպէպտէն տիւննատան պահս էտէրլէր . տիւննատան .
- 6 Խի տնէրի տնկէր : Պիզ Ալլահտան իզ . Ալլահը պիլէն պիզի տնկէր : Ալլահտան օլմայան պիզի տնկէմէզ . հապիգաթ րուհընը վէ զէլլէթ րուհընը պուստան պիլիւրիզ :
- 7 Եյ սէվկիւլէշէր , պիլի պիլիւրիզի սէվէլէմ , զերա մուհապպէթ Ալլահտան տըր . վէ հէր մուհապպէթ էտէն՝ Ալլահտան թէվէլէլէտ էթմիշ տիր , վէ Ալլահը պիլիւր . Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլիւրիզ տիր :
- 8 զերա Ալլահ մուհապպէթ տիր : Ալլահըն պիզի օլան մուհապպէթի պուստանէ , եանի Ալլահըն քէնտի իպի ի վահիտինի , անըն վասըթաթէլէ հայաթա մալիք օլմամըլ իշիւն , տիւննայա կէօնտէրմէսիլէ իզհար օլուստու :
- 10 Մուհապպէթ պուստա տըր , տէյիլ քի պիզ Ալլահը սէվտիք , անճագ օ պիզի սէվտի , վէ քէնտի Օղլընը կիւնահարմըլ իշիւն քէնտի :
- 11 Փարէթ օլմագ իզըրէ կէօնտէրտի : Եյ սէվկիւլէր , Ալլահ պիզի պէյլէ սէվտի իսէ , պիզիմ առիսի պիլի պիլիւրիզի սէվէմէմիզ կէրէք :
- 12 տիր : Ալլահը ապա պիլ քիմնէ կէօրմէմիշ տիր . պիլի պիլիւրիզի սէվտիլիմիզ թադատիրտէ՝ Ալլահ պիզտէ գալըր , վէ անըն մուհապպէթի պիզտէ քէմալ պուլմուշ օլուր :
- 13 Անտէ գալարըմըլ վէ անըն պիզտէ գալարըլընը պուստան իլէ , եանի պիզէ քէնտի թուհի :
- 14 Տընտան վէրմիշ օլարընտան պիլիւրիզ : Վէ պիզ կէօրտիք , վէ շէհատէթ էտէրիզ քի՝ Փէտէր Օղլու տիւննանըն խէլասքետըր օլմագ իզըրէ կէօնտէրտի : Հէր քիմ քի Յիսուսըն իպնուլլահ իտիլինի իգրար էտէրտէ , Ալլահ անտէ՝ օլ տաիսի Ալլահտա գալըր :
- 16 Պիզ տաիսի Ալլահըն պիզէ օլան մուհապպէթինի պիլիւրիզ վէ ինտանթ . Ալլահ մուհապպէթ տիր , վէ մուհապպէթտէ գալան՝ Ալլահտա , Ալլահ տաիսի անտէ գալըր : Մուհապպէթ պիզտէ շուսուշ իլէ քէմալ պուլմուշ տըր քի՝ րուզ ի ճէգատա ճէսարէթիմիզ օլա . զերա օ նիճէ իսէ , պիզ տաիսի
- 18 սու տիւննատան պէյլէ իզ : Մուհապպէթտէ գօրգու եօգ տըր , անճագ մուհապպէթ ի քէմալիլէ գօրգուլը տէֆ՝ էտէր . զերա գօրգուտա ապապ վար , վէ գօրգան քիմնէ մուհապպէթտէ քէմալ պուլմուշ տըր : Պիզ տնէրիզ , շիւնքի էվէլէս օ պիզի սէվտի :
- 20 տի : Պիլ քիմնէ Ալլահը սէվէրիմ տէյիպ տէ , քէնտի պիլատէրինէ պուզըլ էտէրտէ , քէմալիպ տիր . զերա կէօրտիլիւ պիլատէրինի սէվէլէն քիմնէ՝ կէօրմէտիլի Ալլահընա՞ .
- 21 սըլ սէվէ պիլիւր : Վէ անըն թարաֆընտան շու էրիմիզ վար տըր քի՝ Ալլահը սէվէն քէնտի պիլատէրինի տաիսի սէվէ :

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Մէսիհ իտիլինէ ինտանթա , Ալլահտան թէվէլլիւտ էթմիշ տիր . վէ հէր քիմ քի թէվիլիւտ էտէնի սէվէրտէ , անտէն միւթէվէլլիւտ օլանը տաիսի
- 2 սէվէր : Եվստ Ուլլահը սէվտիլիւրիզի պուստան , եանի Ալլահը սէվէլ պանըն էմրէրինի
- 3 հըֆըլ էթտիլիւրիզտէն պիլիւրիզ : Ջիւրա Ալլահ մուհապպէթի պու տըր քի էմրէրինի հըֆըլ էտէլիմ . անըն էմրէրինի տաիսի աղըր
- 4 տէյիլ տիր : Ջիւրա Ալլահտան հէր միւթէվէլլիւտ օլան՝ տիւննայա զալիպ օլուր , վէ տիւննայա մաղլուպ էտէն զալիպ իմանմըլ
- 5 տըր : Յիսուսըն իպնուլլահ իտիլինէ ինտանտէ քիմնէտէն զալըր՝ տիւննայա մաղլուպ էտէն քիմ տիր :
- 6 Սու վէ գան իլէ , եալընը սու իլէ տէյիլ , անճագ սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըր , եանի Յիսուս Քրիստոս տըր , վէ շէհատէթ էտէն թուհի տըր , զերա թուհի
- 7 զիգաթ տըր : Ջիւրա [սէմատա շէհատէթ էտէնէր իւշ տիր , Փէտէր , Փէլամ վէ թուհի
- 8 իւլ Գուտա . վէ պու իւշ պիլ տիր . Վէ զէմնտէթ շէհատէթ էտէնէր իւշ տիր , թուհի վէ սու վէ գան . իւշիւ տաիսի պիլատէ միւթ
- 9 թէֆիզ տիրէր : Եյէր ինտան շէհատէթինի գապուլ էտէրտէք , Ալլահըն շէհատէթի տահա պէյլիւր տիր . զերա Ալլահըն քէնտի Օղլու հազգընտան վէրտիլի շէհատէթ պու
- 10 տըր : իպնուլլահա իման էտէն քէնտի տէրուինտէ օլ շէհատէթէ մալիք տիր . Ալլահա իման էթմէյէն անը թէքիպ էթմիշ օլուր . զերա Ալլահըն քէնտի Օղլու հազգընտա վէրտիլի շէհատէթէ ինանմամըլ տըր :
- 11 Վէ շէհատէթ շու տըր քի Ալլահ պիզէ հայաթ քէպէտիլէ իհսան էթմիշ տիր , վէ
- 12 պու հայաթ անըն Օղլընտա տըր : Օղլա մալիք օլան՝ հայաթա մալիք տիր . իպնուլլահա մալիք օլմայան՝ հայաթա մալիք տէյիլ տիր :
- 13 Պու շէյլէրի սիզ իպնուլլահըն իմանէ իման էտէնէրէ եաղտըմ քի՝ հայաթ քէպէտիլէ մալիք օլարընըլ պիլիւրիզ , [վէ
- 14 իպնուլլահըն իմանէ իման էտէնիլիզ :] Վէ անըն ինտանտէ մալիք օլարըմըլ ճէսարէթ պու տըր քի՝ պիլ շէյ անըն իրատէթինէ կէօրէ տիլտիլիմիզ հալտէ , պիզի տնկէր :
- 15 Մաթուլըմըլ նէ իսէ՝ պիզի տնկէտիլինի պիլիւրտէք , անըն թարաֆընտան տիլտիլիմիզ մաթուլըմ տըր տըր քի՝ Ալլահը սէվէն քէնտի պիլատէրինի տաիսի սէվէ :
- 16 Եյէր պիլ քիմնէ պիլատէրինին պալիսի

մէվթ օլմայան պիր կիւնաճ իշլէմէքտէ օլտր-
ղընը կէօրիւրտէ, տիւսին, վէ անա՝ եա՛նի
պա՛րիս ի մէվթ օլմայան կիւնաճը իշլէյէն-
լէրէ հայաթ վէրէճէք տիր . պա՛րիս ի մէվթ
օլան կիւնաճ վար տըր , անըն իշիւն ըրճա
47 էթսին՝ տէմէյօրմ : Հէր հազգսըղըզ կիւնաճ
տըր , վէ պա՛րիս ի մէվթ օլմայան կիւնաճ
վար տըր :
48 Ալլահտան հէր պիր միւթէվէլլիտ օլանըն
կիւնաճ իշլէմէյէնի պիրիւրիզ . ֆազաթ
Ալլահտան թէվէլլիտ էտէն քիմնէ քէնտի

նէֆսինի հըֆզ էտէր վէ շէրիր անա տօգոււն .
49 մաղ : Պիրիւրիզ քի՝ Ալլահտան իզ , պիւ-
թիւն տիւնեա տախի շէրիրն զապթընտա
20 տըր : Հէմ պիրիւրիզ քի՝ իպնուլլահ կէլտի ,
վէ Հազգը պիւմէմիզ իշիւն պիզէ իտրաք վէր-
տի . վէ պիզ հազգ օլանտա՝ եա՛նի անըն
Օղլա Յիսուս Քրիստոստա իզ . հազգ Ալլահ
21 վէ հայաթ ը էպէտիյէ պու տըր : Էյ չօճուգ-
լար , քէնտիւրիզի փուլարտան հըֆզ էտի-
նիզ : [Ամին :]

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պէն իւթիյարտան , հազիգաթտա սէվ-
2 տիյիմ , վէ եալընըզ պէնիմ տէյիլ , ան-
ճազ հազիգաթը պիրէնյէրին ճիւմլէսինին՝
պիզտէ գալըզ իլ էլ էպէա պիզիմ իլէ պու-
լունաճազ հազիգաթ սէպէպինտէն սէվաիք-
լէրի միւնթէիսպ խաթուն իլէ էվլատընա .
3 Փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ Փէտէրին
Օղլա Րապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆըն-
տան հազիգաթ վէ մուհապպէթտէ ինայէթ
վէ մերհամէթ վէ սէլամէթ սիպին իլէ օլտուն :
4 Փէտէրտէն ալտըղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին
էվլատընտան հազիգաթտա սիւլուք էտէնլէր
պուլարղըմտա զէյատէսիյլէ մէսրուր օլտում :
5 Վէ շիմտի , էյ խաթուն , սանա պիր եէնի
էմր եաղար կիպի տէյիլ , անճազ իպթիսա-
տէն մայլը օլտըղըմըզ էալլաֆ , սանա ըրճա
6 էտէրիմ քի պիրի պիրիւրիզ սէվլիմ : Վէ
մուհապպէթ անըն էմրէրինէ կէօրէ սիւլուք
էթմէրիյիմիզ տիր . էմր պու տըր քի՝ իպ-
թիստտէն պէրու իշլէթտիյինիզ կէօրէ անտէ
7 սիւլուք էտէտինիզ : Զիրա տիւնեայա Յիսուս

Քրիստոսըն թէնտէ կէլտիյինի իզրար էթմէ-
յէն չօգ իզլալ էտիճիլէր կէլտի . մուլիլ վէ
8 տէճճալ պու տըր : Էմէյիմիզի զայ՝ էթմէ-
յիպ , անճազ էճր ի թամմէ նա՛իլ օլմամըզ
9 իշիւն քէնտինիզ տիգաթ էտինիզ : Հէր
թէճափուզ էտիպ տէ Քրիստոսըն թա՛լիմին-
տէ գալմայան քիմնէ Ալլահ մալիք տէյիլ
տիր . Քրիստոսըն թա՛լիմինտէ գալան քիմնէ
հէմ Փէտէրէ հէմ տախի Օղլա մալիք տիր :
10 Էյէր եանընըզա պիր քիմնէ կէլիր տէ , պու-
թա՛լիմի կէթիւրմէզսէ , անը էվէ գապուլ
էթմէյիպ՝ անա սէլամ տախի վէրմէյինիզ :
11 Զիրա անա սէլամ վէրէն անըն քէօթիւ յա-
մէլլէրինէ շէրիք օլմուշ օլուր :
12 Սիզէ եաղաճազ չօգ շէյլէրիմ վար իսէ
տէ , քէաղա Վէ միւրէքքէպ իլէ էալլաֆ իս-
թէմէտիմ , լաքին սիւրուրմըզ՝ միւքէմմէլ
օլմաթ իշիւն եանընըզա կէլիպ՝ շէֆասէն սէյ-
13 լէմէյէ իւմիտիմ վար : Սէնին մունթէիսպ
հէմիւրէնին էվլատը սանա սէլամ էտէրլէր :
[Ամին :]

ԵՈՒՀԱՆՆԱ՝ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՒԶԻԿՆՃԻԻ ՐԷՍԱԼԵՍԻ

- 1 Պէն ինթիյարտան հազիգաթա սէվտի-
- 2 յիմ սէվկիւլիւ Ղարսա . Էյ սէվկիւլիւմ ,
ճաննն սա'ատէթ ի հալտէ օլաղը կիպի սէ-
նին հէր շէյտէ սա'ատէթ ի հալին վէ 'աֆի-
յէթտէ պուլունմաղլընն իչիւն տու'ա ետէ-
- 3 րիմ : Զիրա պա'ղը պիրատէրլէր կէլիպ' հա-
զիգաթա սիւլուք էթմէքտէ օլաղընն կիպի ,
սէնտէ պուլունման հազիգաթա շէհատէթ
էթտիքլէրինտէ զիյատէսիյլէ մէսրուք օլ-
- 4 տու'ա : Պուլնտան' եա'նի էվլատըմին հազի-
գաթա սիւլուք էթտիքլէրինն իչիթմէքտէն
- 5 զիյատէ պէջիւք սիւրուքըմ' եօզ տըր : Էյ
սէվկիւլիւմ , պիրատէրլէրէ վէ զարիպլէրէ հէր
- 6 նէ էտէր իսէն' սաղըգանէ էտէրսին : Անլէր
քիլիսէնին հուղուրնտա մուհապլէթինէ շէ-
հատէթ էթտիլէր . անլէրի տախի Ալլահնն
րիզաղը իւզրէ' կէօնտէրաիյին հալտէ , էյի
- 7 էթմիշ օլաղընն : Զիրա թա'իֆէլէրտէն պիր
շէյ տլմայարազ , աննն իսի իչիւն եօլա րէ-
- 8 վան օլտուլար : Իմտի պիզ պէջլէ քիմնէլէրի
գապուլ էթմէյէ պօրծը իզ , թա քի հա-
զիգաթա սէմէքտաշ օլաղըմ' :
- 9 Քիլիսէյէ եազալմ իսէ տէ , տըլալընտա

- պիրիննի օլմազ սէվտարնտա օլան Տիօթրէ-
- 10 Ֆէս պիզի գապուլ էթմէզ : Պու սէպէպտէն
կէլտիյիմ թագտիրտէ , էթտիյի 'ամէլէրինն'
եա'նի 'ալէյհիմիզտէ քէօթիւ սէօղլէր իլէ
էթտիյի էթալէ ի շիսանը , վէ պուլունմաղլէ
իթիլիֆա էթմէյէրէք , պիրատէրլէրի քէնտի-
սի գապուլ էթմէտիքտէն մա'տա , իսթէյէն-
լէրի մէն' իլէ քիլիսէնին իիւրաճ էթտիյինն
- 11 խաթրա կէթիլէճէյիմ : Էյ սէվկիւլիւմ , շէր-
րէ տէյիլ , անճազ խայրա միւզթէտի օլ .
'ամիլ ի խայր Ալլահտան տըր , ամմա 'ամիլ ի
- 12 շէրը Ալլահնն կէօրմէմիշ տիր : Տիմիթրիս
ճիւմէնին վէ աօրը հազիգաթըն տախի
հիւան ի շէհատէթինէ մազհար տըր . պիզ
տախի շէհատէթ էտէրիզ , վէ շէհատէթիմիզ
հազգ օլաղընն պիլըրսինիզ :
- 13 Եազաճազ չօզ շէյլէրիմ վար իտի իսէ տէ ,
սանա միւրէքքէպ վէ գալէմ իլէ եազմազ
- 14 իսթէմէմ : Լաքին սէնին իլէ 'ան գարիպ
կէսրիւշիւպ շիֆահէն սէջլէմէք իւմիտինտէ
- 15 իմ : Սանա սէլամէթ օլտուլ . տօսթլար սանա
սէլամ էտէրլէր . տօսթլարա ֆիրատէ ֆիրա-
տէ սէլամ էյլէ :

ԵԷՀՈՒՏԱ՝ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԵՍԻ

- 1 Յիսուս Քրիստոսն զուլը վէ Եա'գուլըն
գարնաաշը Եհնաւա , Փէտէր Ալլահտա թագ-
ախի վէ Յիսուս Քրիստոսա մահֆուզ գըլը-
- 2 նան տա'վէթիլէրէ . Սիվէ մէրհամէթ վէ
սէլամէթ վէ մուհապլէթ իզտիյատ իւզրէ
օլտուլ :
- 3 Էյ սէվկիւլիւլէր , միւշթէրէք օլան իւ-
լաղն խուսուսնտա սիզէ եազմազ իւզրէ
ղայրէթ ի քեա'միլէտէ օլաղազ , մուգատտէս-
լէրէ պիր տէֆ'ա թէյիլմ' օլունմուշ օլան ի-

- ման իչիւն միւճահէտէ էտէսինիզ' տէյիւ
նասիհաթ' էտէրէք եազմաղլըլըմը լաղըմ'
- 4 կէօրտիւմ : Զիրա պու հիւքմ' իչիւն գա-
տիմտէն թագտիր օլունմուշ պա'ղը ֆաղըգ
քիմնէլէր խաֆի'էն կիրիպ' Ալլահննմըլըն 'ի-
նայէթինն ֆիւճուրա թէպտիլ իլէ Սահիպ ի
վահիտ օլուն [Ալլահնն] վէ Բապպըմըզ Յի-
5 սուս Քրիստոսը ինքեար էտէրլէր : Վէ հէր
նէ գատար մա'լիւմիւշիւզ իսէ տէ , սիզէ
իսթաւ էթմէք իսթէրիմ' քի' Բապպ գալմը

Մըսրը տխարանաւն գուրթարտող տան սօնկ-
րաւ, եհնէ իման էթմէյէնլերի հէլաք էյլէ-
6 տի : Հէմ՝ քէնտիլերին ըի՛տսէթինի հըֆղ
էթմէյիյ՝ մէքեանլարըն թէրք էտէն մէլէք-
լերի եէվմ՝ ի՛ ազիմին հիւքմիւ իչիւն էպէտի
պէնալէր իլէ զուլմէթ ալթընտա հըֆղ էյ-
7 լէտի . Նիճէ քի Սատուս՝ վէ Ղամօրա վէ
էթըրֆլարընտա պուլունուպ անլէրին էմսա-
լի իւզլէ իրթիքեապ ը զինտ էտէրէք, ճէսէտի
տիսէր արտընա տիւշէն շէհըլէր էպէտի աթէ-
շին՝ ազապընա տիւշար օլմուշ օլարուգ, ՚իպ-
8 ըլէթ ի՛ տլէմ՝ օլտուլար : Հարէզապ պու խու-
եա սաճիպլէրի տախի ճէսէտի մուրտար է-
տէրլէր, վէ հիւքիւմէթ ի թահգիր էտիպ՝
9 շուրէֆայա սէպպ էտէրլէր : Ամնա պաշ մէլէք
Միխայէլ շէլթանա մուխայէֆէթ էտիպ՝ Մու-
ստըն ճէսէտինէ տա՛իր միւճատէլէ էտէր ի-
քէն, ՚ալէյ Տինտէ սէպպ իլէ հիւքմ՝ էթմէյէ
ճէսարէթ էթմէյիպ, ՚անճապ՝ Սէնի Բապպ
10 թա՛ղըր էթմին՝ տէտի : Պուշար իսէ պիլմէ-
տիքլէրի շէլլէրէ սէպպ էտէրլէր, վէ լաքին
զույր ի Նաթըգ հայվանաթ միսիլիւ պիթ
թապի՝ անկլատըգլարը շէլլէրտէ ֆատիա օ-
41 լուրլար : Վայ անլէրէ, զիւր Գայինին մէս-
լէքինտէ սիւլուք էթտիլէր, վէ իւճըլէթ իչիւն
Պալ՝ամըն գէլալէթի արտը սըրա գօշտուլար .
վէ Գօրաճըն էթտիլի իչիւ մուխայէֆէթտէ
42 հէլաք օլտուլար : Պուշար սիզին մուհապպէթ
զիլաֆէթլէրինիլտէ լէքէլէր օլուպ՝ սիզին իլէ
եէյիպ իչէրէք, Նէֆայէրինի գօրգուսըգ պէս-
լէրլէր . ըիւզիկարլարտան էօթէ պէրի սիւ-
ըիւքլէնէն սուսուգ պուլուլթլար, չըպլադ վէ
մէյվէտիլ, ՚իքի քէրրէ գուրումուշ, քէքը-
43 տէն գօփարըլմըշ աղաճլար արըլար . Գիօ-
փիւք կիպի քէնտի՝ այըպլարընը չըգարան
շիտաթէթլի տէնիլ աալըպլարը արըլար . ափա-
րէ երլարըլար տըր, քի զուլմէթ ի շէտիտէ
անլէր իչիւն իլ էլ էպէտ հըֆղ օլունմուշ
տըր :
44 Վէ պուշարըն հադգընտա Ատէմաէն եէ-
տինճի օլան Հանօք տախի վաճի իլէ սէզլէ-

յիպ տէտի քի՛ իշթէ Բապպ ճիւմէյի հիւքմ՝
էյլէմէք վէ ճիւմէ ֆասըգլարը իրթիքեապ
էթտիքլէրի ճէմի՛ ի՛ ա՛մալ ը ֆասըգանլէրի
15 իչիւն, Վէ ֆասըգ կիւնաճէարլարըն քէն-
տի՝ ալէյՏինտէ սէզլէտիքլէրի ճիւմէ սէրթ
շէլլէրտէն աղապը իլգամ՝ էթմէք իչիւն՝ օն
46 պինլէրճէ մուգատտէպլէրիլէ կէլտի : Պուշ-
լար մըրըլտանճըլար, քէնտի՝ Տալլէրինտէն
թէշէքքի էտիճիլէր, քէնտի շէճվէթլէրինէ
կէօրէ սիւլուք էտիպ՝ աղըլարը պէզիւք սէզ-
լէյէրէք, քէար իչիւն թէմէլուգ էտէրլէր :
17 Ղաքին սիլ, էյ սէվկիւլիւլէր, Բապպըմըգ
Յիսուս Քրիստոսըն ըտուլլէրի թարաֆընտան
մուգատտէմա իչիւ թէպլիլ օլունտն քէլի-
18 մաթը, էա՛նի՛ Ալիբը զէմանաէ քէնտի ֆըսդ-
լարընըն շէճվէթլէրինէն սիւլուք էտէն միւս-
թէճպիլէր օլաճաղըլար տըր՝ տէտիքլէրինի
խաթըրնըլա կէթ իրինիլ :
19 Պուշար էճլ ի ի՛թիզալ, վէ Նէֆատնի վէ
20 Բուհա մալիք օլմայան քիմալէր տիւր : Սիլ
իսէ, էյ սէվկիւլիւլէր, քէնտիլէրինիլ ագ-
տէս իմանըլը իւզըրինէ պինա էտիպ՝ Բուհ
21 իւլ Գուստս իլէ տաւա էտէրէք, Գէնտիլէրի-
նիլի Ալաճըն մուհապպէթինտէ հըֆղ էտիպ՝
հայաթ ը էպէտիլէ իչիւն Բապպըմըգ Յիսուս
Քրիստոսըն մէրհամէթինէ միւթէրադգիլ օ-
22 լունըլ : Վէ պիթ թէֆըրիք պա՛ղըլարընա
23 մէրհամէթ էտինիլ, Պա՛ղըլարընը իսէ ա-
թէշտէն գափարադ գօրգու իլէ գուրթա-
րընըլ . վէ թէն իլէ լէքէլէնմիշ լիպաստան պի-
լէ իքրահ էտինիլ :
24 Վէ սիզի լէքէտիլ սաղլամազա վէ քէն-
տի ճէլալինին հուգըրընտա շատըգ իլէ գու-
25 սուրըգ իհզար էթմէյէ գատիբ օլանա՝ խէ-
լաքեարըմըգ էալընըլ (ալիմ՝) Ալահա՝ հէմ
շիմաի հէմ՝ տէ էպէտ իւլ ապատ ՚իզլէթ վէ
՚աղամէթ, գուտրէթ վէ հիւքիւմէթ օլուն :
Ամին :

*Պա՛ղըլար՝ Բապպըմըգ Յիսուս Քրիստոսըն վա-
սըթտուրլէ էզէլտէն հէմ՝

ՎԱՀԻ Ի ԵՈՒՀԱՆՆԱ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն Վահի տիր ետ'նի՝ 'ան
գարիպ մութլազա վուգու՝ պուլածոգ շէյ-
լէրի քէնտի գուլարնա կեօսթէրմէք իւզ-
րէ, Ալլահըն անա վերտիյի վէ քէնտի մէլ-
յի վարթաւորյէ կեօնտերիպ՝ գուլը Եու-
2 Հաննայա պէյան էյլէտիյի էւնի տիր: Օլ
տախի Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս Քրիս-
տոսըն շէհատէթինէ հէման ծիւմլէ կեօր-
3 տիւյիւ շէյլէրէ շէհատէթ էյլէտի: 'Նէ միւ-
պարէք տիր պու նիւպիւվլէթին սեօլլէրինի
օգուշան, վէ տինկլէյիպ իշինտէ եազըմըշ
օլան շէյլէրի հըֆը էտէնլէր. զէրա վազըթ
էազըն տըր:
- 4 Եուհաննա՝ Ասիատա պուլունան եէտի
քիլիսէլէրէ. մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օ-
լաճագ թարաֆընտան, վէ Անըն թաթիթ
էօնիւնտէ պուլունան եէտի Բուհ թարաֆըն-
5 տան, վէ շահիտ ի սաաթը օլուպ՝ էմվիթ-
տան քըյա՝ էտէնլէրի իլքի վէ միւլուքը զէմի-
նին րէ'իսի օլան Յիսուս Քրիստոս թարաֆըն-
տան սիլէ 'ինպլէթ վէ սէլամէթ օլունն.
պիղի սէվիպ՝ քէնտի գանը իլէ կիւնահլարը-
6 մըլտան էրյոյալարագ, վէ Փէտէրի Ալլա-
հա միւլուք վէ քէհէնէ նասպ էտէնէ էպէտ
իւլ ապատ 'իզզէթ վէ գուտրէթ օլունն:
Ամին:
- 7 Իշթէ պուլութլար իլէ կէրիյօր, վէ հէր
կէօզ՝ վէ տնը տէլէնլէր տախի անը կէօրէճէք
տիր. վէ անըն սէպէպինտէն զէմինին պիւլ ծիւմ-
լէ գապիլլէրի տէյիւնէճէքլէր տիր: Պէրի.
- 8 Ամին: Մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ
վէ հէր շէյէ գոտիր 'Իսպպ պուլուրըք քի'
Ալֆա վէ Օմէղա [Իպթիտա վէ ինթիհաս] պէն
իւմ:
- 9 Պէն Եուհաննա, քի սիզին պիւրատէրի-
նիզ վէ Յիսուս Քրիստոսըն մուզայագաթը վէ
մէլէթիւթիւ վէ սապընտա շէրիքինիլ իւմ,
Ալլահըն քէլամը վէ Յիսուս Քրիստոսըն շէ-
հատէթի իշինն փաթմօն տէնիլէն սաաաա
10 պուլունտըմ. վէ Բապպըն կիւնիւնտէ իւզէ-
րիմէ Բուհ կէրիպ արաթմաան պօրու Խէ կի-
11 պի' [Ալֆա վէ Օմէղա՝ էվվէ վէ Սիւր պէն
իւմ, վէ] կէօրտիւյիւնիւ պիր քիթապա եա-
զըպ [Ասիատա օլան] եէտի քիլիսէյէ, եա-
նի էֆսուսա վէ իզմիւրէ վէ Փէրղամէյէ վէ

*Պա'ւււ' Բապպ Ալլահ

- Թէաթիւրէյէ վէ Սարտիսէ վէ Յիլատէլֆիպյա
վէ Լաօաթիւպա կէօնտէր՝ տէյիւ պէգիւք
12 պիր սէտա իշիթտիւմ: վէ պանա սէյլէյէն
սէս Խէյնէ կէօրմէք իշինն տէօնտիւմ,
վէ տէօնտիւյիւման, եէտի ալթուն շէմ'
13 տան՝ վէ եէտի շէմ'տանըն օրթաթընտա
Խպի իւլ ինսանա պէնկղէր, վէ պաղընա գա-
տար պիր էսվապ կէյինմիշ, վէ կէօթիւնէ
պիր ալթուն գուշագ գուշանմըշ օլան պիր
14 զաթ կէօրտիւմ: վէ պաշը իլէ սաշլարը պէ-
յաղ եափաղը միսիլիւ, գար կիպի պէյաղ
իտի, վէ կէօղէրի աթէշ 'ալէվի կիպի իտի:
15 Այաղարը տախի ֆուրունտա գըզարմիշ
խասս փիրինճէ պէնկղէր օլարագ, սէսի տա-
16 իի չօգ սաշլարըն սէսի կիպի իտի. վէ սաղ
էլինտէ եէտի երաթը պուլունուպ՝ աղըն-
տան իքի աղըզլը քէքքին պիր գըլըճ չըզար
իտի, շէհէսի տախի գուվլէթիլլէ զէյա վէ
17 րէն կիւնէշ կիպի իտի, վէ անը կէօրտիւ-
յիւման, այաղարընա էօլիւ կիպի տիւշտիւմ:
Օլ տախի սաղ էլինի իւզէրիմէ վաղ՝ իլէ
տէտի քի՝ Գօրգմա, պէն էվվէ վէ Սիւր
18 վէ հապ օլան իւմ. վէ էօլմիւշ իտիւմ, վէ
իշթէ էպէտ իւլ ապատ հապ իւմ. [Ամին].
վէ հապլէյէ իլէ մէվլին անտիթարըլը պէն-
19 տէ տիր: կէօրտիւյիւն վէ հաղըք օլան վէ
պուլունտան սօնկրա վուգու՝ պուլաճագ շէյլէ-
20 րի, Սաղ էլինտէ կէօրտիւյիւն եէտի երւ-
աղըն սըրընը վէ եէտի ալթուն շէմ'տանը
էաղ. օլ եէտի երաթը եէտի քիլիսէյին
մէլէքլէրի օլուպ [կէօրտիւյիւն] եէտի շէմ'-
տան տախի եէտի քիլիսէ տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Էֆսուստա օլան քիլիսէյինի մէլէյինէ եաղ,
Եէտի երաթը սաղ էլինտէ թուլթուպ՝ եէ-
տի ալթուն շէմ'տանըն օրթաթընտա կէզէն
2 զաթ պէյլլէ պուլուրուր. Սէնին 'ամէլլէրինի
վէ էմէյինի վէ սապընը վէ շէրիլլէրէ թէ-
համիւլ էտէմէտիլլինի վէ բուսուլ տէյիւ
իքէն՝ Բուսուլը տէյիւնլէրի թէճըրիպ
3 էտիպ՝ անլէրի եալանճը պուլաղընը, վէ
սապը էտէրէք թէհամիւլ էթտիլլինի վէ իս-
թիւմ իշինն [էմէք շէքէրէք] կէվէմէտիլլինի
4 պիլիւրիւմ: Պու ծիւմլէ իլէ 'ալէյհինտէ տէ-

յէճէլիմ՝ վար . չիւնքի եվկէլքի մուհապպէ-
 5 թինի թէրք էթմոն : Իմոի նէրէտէն տիւշ-
 միւշ օլաղընը խաթըրնա կէթիւր , վէ թէվպէ
 էյլէ , վէ էվկէլքի 'ամէլէրի իշլէ . եօգսա
 6 թէվպէ էթմէղ իսէն , սանա թէղ կէլիւր վէ
 չէմ 'տանընը եէրինտէն գալաըրըրմ : Աքին
 սէնտէ պու վար քի՝ Նիգօլափիէրին 'ամէլ-
 7 լէրինտէն իբրաճ էտէրսին , պէն տախի ան-
 սէ Բուհնը քիլիսէլէրէ սէյլէտիյինի իշիթ-
 սին . Ղալիպ օլանա Ալաւհն ճէննէթի օր-
 թաօընտա օլան հայաթ աղաճընտան եէ-
 մէքըլի իհասն էտէճէլիմ :
 8 Վէ իլմիւրտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
 եաղ , էօլմիւշ օլուպ տա տիրիլմիշ օլան՝ օլ
 9 Իվկէլ վէ Աիւր պէյլէ պոչլուրուօր . Սէ-
 նին 'ամէլէրինի վէ մուղպագանը վէ Ֆադ-
 րընը (ամմա գէնկին սին ,) վէ Եէհա-տի տէ-
 յիւ , անճագ շէյթանըն ճէմա'աթը իբէն ,
 10 Եէհուտի իլ , տէյէնլէրին քիւֆրիսիւ պի-
 լիւրիմ : Չէքէճէլին շէյլէրին պիրինտէն գօրգ-
 մա . իշթէ թէճրիւպէ օլուսմանըղ իշիւն՝ շէյ-
 թան սիլապի պա'ղըրըն հապաս իլլա էտէ-
 ճէք , վէ օն կիւն գատար մուղպագանըղ
 օլաճագ տըր . էօլիւմէ տէկին սատըղ օլ ,
 պէն տախի սանա հայաթ թաճընը վէրիւրիմ :
 11 Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհնը քիլիսէլէրէ
 սէյլէտիյինի իշիթսին . Ղալիպ օլան՝ իբին-
 ճի էօլիւմտէն զիյան չէքմէյէճէք տիր :
 12 Վէ Փէրզամէտէ օլան քիլիսէնին մէլէյի-
 նէ եաղ , իքի աղըղը քէքին գրըճըն սա-
 13 հիպի պէյլէ պոչլուրուօր . Սէնին 'ամէլէրինի
 վէ սէնին նէրտէ , եա'նի շէյթանըն թաիթը
 պուլընտաղը եէրտէ սաքին օլաղընը պիլի-
 րիմ . վէ իսմիւր գալի թուլթաւսըն , վէ սրա-
 նըղտա շէյթանըն սաքին օլաղընը եէրտէ օլ
 սատըղ չէհիտիմ՝ օլան Անթիփաա գաթլ օ-
 14 լունտըղը կիւնլէրտէ պիլէ , պստա օլան ի-
 մանընը ինքեար էթմէտին : Պու ճիւմէ իլէ
 'ալէյհիտէ պիր աղ տէյէճէլիմ վար . չիւն-
 քի օրատա , եանընտա փուլթ գուրպանըն-
 տան եէմէլէրի վէ զինա էթմէլէրի իշիւն՝
 պէնի իսրայէլին էօնիւնէ թէօքէղ գօճագ-
 15 լըղը Պալապա էյօրէտէն Պալ'ամին թա'լիմինի
 թուլթանըղ վար : Հաքէղա սէնին եանընտա
 տախի պէնիմ՝ իբրաճ էթմիլիմ՝ Նիգօլափի-
 16 լէր թալիմինի թուլթանըղ վար : *Թէվպէ
 էյլէ . եօգսա սանա թէղ կէլիպ աղըղմին գը-
 17 լըճըյլէ անլէր իլէ ճէնք էտէրիմ : Գուլաղը
 օլան քիմնէ Բուհնը քիլիսէլէրէ սէյլէտիյի-
 նի իշիթսին . Ղալիպ օլանա մաճֆուղ մէնն-
 տէն եէմէլէրի իհասն էտիպ՝ անա պիր պէ-

յաղ թալէվէրէճէլիմ , օլ թալըն՝ իւղէրին-
 տէ տախի անը ալանտան մա'տա քիմնէնին
 պիլմէտիյի պիր իսմի թէտիտ եաղըն տըր :
 18 Վէ թիաթիւրէտէ օլան քիլիսէնին մէլէ-
 յինէ եաղ , կէօղլէրի աթէշ 'ալէլի կիպի օ-
 լուպ՝ պոչլուրը խասս փիրինճէ պէնկըր
 19 օլան իպնուլաճ պէյլէ պոչլուրուօր . Սէնին
 'ամէլէրինի վէ մուհապպէթինի վէ խրտմէ-
 թինի վէ իմանընը վէ սապընը չէմ սօնկրա-
 քի 'ամէլէրինի էվկէլքիլէրտէն զիյատէ օլաղ-
 20 զընը պիրիւրիմ : Պու ճիւմէ իլէ 'ալէյհիտէ
 [պիր աղ] տէյէճէլիմ վար . չիւնքի Նէպիլէ
 իմ՝ տէյէն գարը Եէղապէլ զինա էթմէյի վէ
 փուլթ գուրպանընտան եէմէլի թա'լիմ էտէ-
 րէք , գուլաղըմը իլլալ էթմէսինէ պրազըր-
 21 սըն : Վէ պէն անա քէնաի զինասընտան
 թէվպէ իշիւն միւհէլթ վէրաիմ իսէ տէ ,
 22 թէվպէ էթմէտի , իշթէ անը պիր եաթաղա ,
 վէ անըն իլէ զինա էտէնլէրի քէնտի 'ամէլէ-
 րինտէն թէվպէ էթմէտիքլէրի թագտիրտէ՝
 23 պէյլիւք մուղպագալա իլլա , Վէ էվլատը-
 նը մէվթ իլէ գաթլ էտէճէլիմ . վէ ճիւմէ
 քիլիսէլէր պէյլիւքլէր իլէ գալլէրի թէվթիւշ
 էտէն պէն իտիլիմ պիլէճէքլէր . վէ ճէր
 պիրինիլէ տ'մալընըղա կէօրէ վէրէճէլիմ :
 24 Ամմա սիլ թիաթիւրէտէ պուլընտան սա'իրէ-
 րէ ճէման պու թա'լիմ գապուլ էթմէյէն
 վէ շէյթանըն տ'մագը 'ատտ էթմիլէրի շէյ-
 լէրի պիլմէյէնլէրէ տէրիմ քի՝ իւղէրինիլէ
 25 զպրի եիւք գօմայաճագըմ , Մէլէր քի մա-
 լիք օլաղընըղ շէյի թա պէն կէլիսէլէտէ .
 26 կին գալի թուլթաւսընը : Վէ զալիպ օլուպ
 'ամէլէրիմինի հայէթէտէկին ճըֆը էտէն քիմ-
 սէյէ՝ պէն Փէտէրիմ թարաֆընտան ալաղ-
 զըմ կիպի միլլէթլէր իւղէրինէ հիւքիւմէթ
 27 վէրէճէլիմ . Օլ տախի անլէրէ տէմիր 'ատտ
 իլէ *հիւքիւմէթ էտէճէք , անլէր տախի
 չէօմէքճի գապլէրի կիպի փարէլէնէճէք տիր :
 28 Վէ անա սապաճ էլաղընը վէրէճէլիմ :
 29 Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհնը քիլիսէլէրէ
 սէյլէտիյինի իշիթսին :

ՊԱՊ 3

1 Վէ Սարաիտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
 եաղ , Ալաւհն եէտի Բուհնա վէ եէտի երւ-
 տըղա մալիք օլան պէյլէ պոչլուրուօր . Սէնին
 'ամէլէրինի՝ եա'նի տիրի սին տէյիւ իսմին
 2 վար իբէն՝ էօլիւ օլաղընը պիրիւրիմ : Ույա-
 նըղ օլ , վէ պազըլէ գալլուպ էթմէք իւղըն
 օլան շէյլէրի գուլմէթլէնտիր . զիրա սէնին
 'ամէլէրինի Ալաւհն հուգուրընտա միւքէմ-

*Պա'ղըն՝ իմոի թէվպէ

Եա'ն . կիւտէճէք ,

- 3 մէլ պուլմամբ : խմոր նաորը ալտըղընը վէ իշխթտիյին խաթըննա կէթիւր , վէ ճըֆղ էտէրէք՝ թէվպէ էյլէ : ույոնըգ օլմամըղըն թագաիրտէ սէնին իւզէրինէ խըրաղ կիպի կէլէճէյիմ , վէ իւզէրինէ հանկը սա'աթտա
- 4 կէլէճէյիմ պիլէմէյէճէքսին : Ֆաղաթ Սար-տիստէ պիլէ էլպիտէլէրինի քիրլէթմէմիշ պիր գաչ քիմնէլէրին պուլունուղ , պուլար պէ-նիմ իլէ պերապեր պէյաղ էլպէ-իլէ կէզէ-
- 5 ճէքէր , շինքի լայրգ տըրըր : Պալիպ օլան քիմնէ պէյաղ էլպիտէյի լապիս օլաճագ տըր , պէն տախի իսմինի հայաթ քիթապընտաա ապա մոսվ էթմէյէճէյիմ , վէ անըն իսմինի փաւէրմին վէ մէլա'իքէսինին հուզըւրընտա
- 6 իգըր էտէճէյիմ : Գուլաղը օլան քիմնէ րուհըն քիլիսէլէրէ սէյլէտիյինի իշխթսին :
- 7 Վէ Ֆիլատէլֆիտաա օլան քիլիսէնին մէ-լէյինէ եաղ , Գուստուս վէ հագգ , վէ Տա-ուաըն անախթարընա մալիք օլուպ' ալտըղընը քիմնէ գափայամաղ , վէ գափաաղընը քիմնէ
- 8 ալաւաղ օլան զաթ պէյլէ պուլուրուր : Սէ-նին 'ամէլէրինի պիլիւրիմ : իշթէ սէնին էօ-նիւնտէ քիմնէնին գափայամայաճաղը պիր տ-լըգ գափու գոտուճ , զիրա պիր աղ գուվ-վէթին օլարագ քէլաթմըն ճըֆղ էյլէտին ,
- 9 վէ իսմինի ինքնար էթմէտին : իշթէ Եէհա-տէլէրի քէն' անճագ քիլպիս Եէհա-տի իլ' տէլէրէք , շէյթանըն ճէմա'աթընտան օլան-լարը կէթիրէճէյիմ : իշթէ անլէրի կէթիրիպ ալաղլարընէն էօնիւնտէ սէճաէ գըլաթըրաղ' անլէրէ սէնի սէվաթիյիմի պիլտիրէճէյիմ :
- 40 Սապըղմըն քէլաթմըն ճըֆղ էյլէտիյին սէվաթ-տէն' պէն տախի սէնի զէմին իւզէրինտէ սա-քին օլանլարը թէճրիւպէ իշիւն պիլթիւն տիւնանըն իւզէրինէ կէլմէք իւզըն օլան թէճ :
- 41 րիւպէ սա'աթընտան ճըֆղ էտէրիմ : իշթէ թէղ կէլիրիմ : սէնտէ պուլունանը գալի թուլի , օլմայա քի պիրի թաճընը տա :
- 42 Պալիպ օլան քիմնէյի Ալահըմն ճէյլէլին-տէ 'իմաա եափաճաղըմ , վէ արթըգ տըշարը չըգմայաճագ տըր : վէ անըն իւզէրինէ Ալա-հըմն իսմինի , վէ Ալահըմ թարաֆընտան սէվաթ-լէ էտէն Ալահըմն շէճրի' եէնի Եէրուշալիմին իսմինի , վէ պէնիմ եէնի
- 43 իսմինի եաղաճաղըմ : Գուլաղը օլան քիմնէ րուհըն քիլիսէլէրէ սէյլէտիյինի իշխթսին :
- 44 Վէ Լաօաիգիտաա օլան քիլիսէնին մէլէ-յինէ եաղ , Օլ Աին' օլ սաթըղ վէ հագգ Դասիա , Ալահըն իըրգաթընըն իպլիտաոր
- 45 պէյլէ պուլուրուր : Անին 'ամէլէրինի պի-լիւրիմ քի' նէ սօղուգ նէ տէ սըճագ սըն . քաշըր եա սօղուգ եա սըճագ օլա իփին :
- 46 իմոր եա սօղուգ եա սըճագ օլմայըլ' րըզ օլաղընէ իշիւն սէնի աղղմաա իսթիֆըուղ

- 17 էտէճէյիմ : Ջէնկին իմ' վէ մալտար օլտուճ վէ պիր շէյէ միւլթաճ տէյիլ իմ' տէյիպ սէն պիշարէ վէ սէֆիլ վէ Ֆագիր վէ քէօր վէ չըֆլաղ օլտըղընը պիլմէտիյին էճլտէն ,
- 18 Սանա նաօիհաթ էտէրիմ քի զէնկին օլմագ իշիւն աթէշտէ գալ օլունմուշ ալթուն , վէ կիյինիպ չըֆլաղըղըն' այըպը կէօրիւնմէմէ-սի իշիւն' պէյաղ էլպիտէ պէնտէն սաթուն ալաթըն , վէ կէօրմէն իշիւն կէօղլէրինէ իլաճ
- 19 գոյտըն : Պէն պիլ ճիւմէ սէվաթիյիմ քիմնէ-լէրի թա'ղիւր վէ թէ'տիպ էտէրիմ : իմոր զայ-
- 20 րէթիլ օլուպ' թէվպէ էյլէ : իշթէ գափուտաա սուրուպ չաղ յօրըմ . էյէր պիր քիմնէ սէսիմի իշիտիր տէ գափույը ալար իսէ , անըն եանը-նա կիրէրիմ , վէ պէն անըն իլէ' օլ տախի պէ-
- 21 նիմ իլէ աղաւթ թա'ամըն էտէճէյիլ : Ղա-լիպ օլանա պէնիմ իլէ թախթըմաա օթուր-մագըղը իհանա էտէճէյիմ , նիթէքիմ պէն տախի զալիպ օլուպ' փէտէրիմ իլէ անըն թախ-
- 22 թընտա օթուրտուճ : Գուլաղը օլան քիմնէ րուհըն քիլիսէլէրէ սէյլէտիյինի իշխթսին :

ՎԱԶ 4

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա կէօրտիւճ քի սէմա-տա ալըմըն պիր գափու վար իտի , վէ պո-րու սէտաար իկպի պէնիմ իլէ սէյլէշտիյինի իշխթմիշ օլտըղըմ էվվէլքի սէտա' Պուրայա չըգ , վէ պուլտաա սօնկրա վաղը' օլաճագ
- 2 շէյլէրի սանա կէօթիւրէյիմ' տէտի : Վէ տէր 'աղապ իւզէրիմէ րուհ կէլտի , վէ իշթէ սէմաա գուրուլմուշ պիր թախթ վէ թախ-
- 3 թըն իւզէրինտէ պիր օթուրաա վար իտի : Վէ օլ օթուրաա կէօրիւնիւշտէ եէշիմ վէ գըր-մըղը 'աղիլթաշանա պէնկղէր իտի . վէ թախ-թըն էթրաֆընտա կէօրիւնիւշտէ զիւմուտէ
- 4 պէնկղէր գալմը գուլաճ վար իտի : Վէ թախթըն էթրաֆընտա եիրմի տէօրթ թախթ պուլունուպ' օլ թախթլարըն իւզէրինտէ տա-խի պէյաղ էլպիտէյի լապիս' վէ պաշլարընտա ալթուն թաճլարը օլան եիրմի տէօրթ իխ-
- 5 թիյար օթուրմուշ [կէօրտիւճ] : Վէ թախթ-տան շիմէքէր վէ կիւրիւրիւշտէ վէ սէտա-լար չըգալար իտի , վէ թախթըն էօնիւնտէ' Ալահըն եէտի րուհը օլան' եանըպ 'ալէվէ-
- 6 նէն եէտի գանախ վար իտի : Վէ թախ-թըն էօնիւնտէ պիլուրա պէնկղէր սիրէտէն պիր տէնիլ օլուպ' թախթըն օթաաընտա վէ թախթըն էթրաֆընտա էօնիւ վէ արգասը կէօղլէր իլէ տօրու տէօրթ զիրուհ վար իտի :
- 7 Վէ պիրինճի զիրուհ տրայանա պէնկղէր , վէ իքինճի զիրուհ պուլաղըլա պէնկղէր , վէ իւշիւնճի զիրուհըն եիւլիւ ինսան էիւ-պի-պի , վէ տէօրտիւնճի զիրուհ ուշան գար-

8 Թալա պէնկպէր իտի : Վէ տէօրթ զերուհըն
հէր պիրինին էթրաֆընտա ալթըշար գանա-
աը պուլունուպ' իշ թարաֆտան կէօզէր իլէ
աթըւ իտիէր, վէ կէճէ կիւնտիւզ ֆէրա-
ղաթ էթմէյէրէք, Գուտաուս, Գուտաուս,
Գուտաուս, մէվճուտ օլմուշ վէ օլան վէ օլա-
ճագ, վէ հէր շէյէ դատիր Բապպ Ալլահ'
9 տէրէր իտի : Վէ զերուհըն թախթըն իւզէ-
րինտէ օթուրան վէ իլ էլ էպէտ հայյ օլա-
նա համա վէ 'իզգէթ վէ շիւքը 'արզ էթաիք-
10 լէրինտէ' Օլ էիրմի տէօրթ իխթիյար թախ-
թըն իւզէրինտէ օթուրանն հուզուրընտա
եէրէ գափանըպ, իլ էլ էպէտ հայյ օլանա
սէճտէ գըլաւըր, վէ թաճըլընը թախթըն
11 էօնիւլէ պըրաղպ' Եա Բապպ, համա ու 'իզ-
գէթ վէ գուտարէթ ալմագըղա լայրգ ոըն,
զիրա հէր շէյի սն իսպգ էյլէտին, վէ սէնին
իրատէթին իլէ մէվճուտ աըր, վէ իսպգ օ-
լունաըլըր' տէրէր իտի :

ՊԱՊ 5

1 Վէ թախթտա օթուրանն սաղ էլինտէ
իշէրիտի վէ արգասը եաղըմըշ վէ եէտի միւհը
իլէ միւհըլէնիշ պիր քիթապ կէօրտիւմ'
2 Վէ' ֆիթապը աղըպ միւհըլէրինի շէօզմէյէ
լայրգ քիթ' տիր' աշիւ պիւլէնտ ալաղ իլէ
նիտա էտէն պիր գուլվէթըն մէլէք կէօրտիւմ'
3 Վէ կէրէք սէմաուս վէ կէրէք զէմինտէ վէ
զէմին ալթընտա' քիթապը աշմաղա եախօտ
անա նաղար գըլմաղա քիմնէ միւզթէտիր
4 տէյիլ իտի : Վէ քիթապը աշմաղա [վէ օ-
գումաղա] եախօտ անա նաղար գըլմաղա քիմ'
սէ լայրգ պուլունմաուըր իշին' պէն զիյա-
5 տէսիլէ աղայօր իտիմ : Վէ իխթիյարըր-
տան պիրի պանա տէտի քի' Աղլամա, իշթէ
հաուտըն ալը օլուպ Եէհուտա որպթընտան
օլան Արսլան' քիթապը աղըպ եէտի միւհըրիւ-
6 նիւ շէօզմէյէ զաֆէրեապ օլտու : Վէ թախթ
իլէ տէօրթ զերուհըն օրթաւընտա վէ իխթի-
յարըլըն օրթաւընտա եէտի պույնուղա,
վէ Ալլահըն պիւլթիւն զէմինէ իրապ օլունան
եէտի Բուհը օլան եէտի կէօզէ մալէք օլա-
րագ, քէ'էննէհու զէպճ օլունմուշ պիր Գու-
7 զու տուրույօր կէօրտիւմ : Օլ տախի կէլիպ
թախթտա օթուրանն սաղ էլինտէ քիթապ
8 պը ալըր : Վէ քիթապը ալաղը կիպի, օլ
տէօրթ զիրուհըն հէր պիրինին եէտինտէ պիր
թախպուր վէ մուգատտէօլէրին տու'ալարը
օլան պուխուր իլէ տօրու ալթուռ թապըր
պուլունան օլ էիրմի տէօրթ իխթիյար Գու-
զունըն հուզուրընտա եէրէ գափանաըլըր
9 Վէ պիր եէնի թէպպի թէրէնիւմ էտէրէք'
ֆիթապը աղըպ միւհըլէրինի աշմաղա լայրգ

աըն . չիւնքի զէպճ օլունտըն, վէ գանն իլէ
պիրի Ալլահա հէր գապիլէ վէ լիսան վէ գալմ'
10 վէ միլէթ իշինտէն իշթիւրա էյլէտին, վէ
պիրի Ալլահըմըզըն հուզուրընտա միւլուք վէ
քէհէնէ էյլէտին, պիր տախի զէմին իւզէ-
րինտէ սալթանալթ էտէճէյիլ' տէրէր իտի :
11 Վէ կէօրտիւմ, վէ թախթ իլէ զերուհըն վէ
իխթիյարըլըն էթրաֆընտա չօգ մէլէքէրին
սէսին իշթիւմ' . տնդէրին միգտարը տախի
օն պին քէրրէ օն պինլէր վէ պինլէրէ պին :
12 Էր օլուպ' պիւլէնտ ալաղ իլէ' Զէպճ օլուն-
մուշ օլան Գուզու գուտարէթ վէ զընա վէ
հէքմէթ վէ գուլվէթ վէ 'իզգէթ վէ համա
վէ պէրէքէթի ալմագըղա լայրգ տըր' տէր-
13 լէր իտի : Վէ սէմաուս վէ զէմինտէ վէ զէմին
ալթընտա պուլունան հէր պիր մախլուզըն,
վէ տէնիգաէ օլանըլըն, վէ տնդէրաէ պու-
լունան քէաֆֆէ ի մէվճուտալթըն' թախթ-
տա օթուրան իլէ Գուզույա պէրէքէթ վէ
'իզգէթ վէ համա վէ գուտարէթ էպէտ իւլ
ապատ մախաուս տըր' տէաիքէրինի իշիթ-
14 տիմ : Օլ տէօրթ զիրուհըն հաուսի' Ամին տէ-
տիլէր, վէ [օլ էիրմի տէօրթ] իխթիյար եէ-
րէ գափանըպ [էպէտ իւլ ապատ հայյ օլա-
նա] սէճտէ գըլաւըր :

ՊԱՊ 6

1 Վէ Գուզու միւհըլէրտէն պիրինի աշար-
ղընտա' կէօրտիւմ, վէ տէօրթ զերուհըն
տան պիրինին կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի
պիր սէս իլէ' կէլ տէ պապ' տէաիյինի իշիթ-
2 տիմ : Վէ կէօրտիւմ քի պիր պէյաղ ալթ
վար իտի, վէ անա րաքիպ օլանըն պիր եայր
օլուպ' անա պիր թաճ մէրիւտի, վէ զալէպէ
էտէրէք վէ զալէպէ էթմէք իւզէ չըգտը
կիթտի :
3 Վէ իքինճի միւհըրիւ աշարըլընտա, կէրի-
ճի զերուհըն' կէլ [վէ պապ' տէաիյինի իշիթ-
4 տիմ : Վէ պաշապ պիր ալ ալթ չըգտըր . վէ
անա րաքիպ օլան քիմնէ աշմէրէն' պիրի պի-
րինի գալթ իլթ մէլէրի իշին, զէմինտէն ա-
սայիշի գալթըրմաղա մէ'մուր օլտու, վէ ա-
նա պիր պէյիւք գըլըճ վէրիւտի :
5 Վէ իւլիւնճիւ միւհըրիւ աշարըլընտա, իւ-
լիւնճիւ զերուհըն' կէլ տէ պապ' տէաիյինի
իշիթտիմ' . վէ կէօրտիւմ քի պիր սիյահալթ,
վէ անա րաքիպ օլանըն էլինտէ պիր միզան
6 վար իտի : Վէ' Պիր էօլլէք պուղտայ պիր
տինարա, վէ իւլ էօլլէք արփա պիր տինա-
րա օլտու. վէ զէյթուռն հաղը իլէ շէրապա
ղարը էթմէյէպին տէյէրէք տէօրթ զերուհը
արտընտան պիր սէս իշիթտիմ :
7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհըրիւ աշարըլընտա

- կէլ տէ պագ՝ տէյիւ տէօրտիւնծիւ զերու-
 8 հըն սէսինի իշխութիւմ : Վէ կէօրտիւմ՝ քի
 պիր սարը աթ վար իտի, վէ անա բաքիպ օ-
 լաննն սարը իօլիւմ իտի, վէ Հալիլէ աննն
 արտը սըրաս կիտիյօր իտի, վէ գըլըծ իլէ վէ
 գըլթըգ իլէ վէ էօլիւմ իլէ վէ եէրին վուհու-
 շը իլէ էօլտիւրմէք իլիւն՝ անիլէրէ գէմինին
 պիր բուպը իւզէրինն գուտրէթ վէրիլտի :
 9 Վէ պէշինծի միւհըրիւ ալտըղնտա՝ Աւ-
 լաճնէ քէլամը վէ քէնտիլէրտէ պուրունն շէ-
 հատէթ իշիւն գաթլ օլունմուշլարն ճանլա-
 10 բընը մէզպասհըն ալթընտա կէօրտիւմ : Վէ
 պիւլէնտ ալալ իլէ ֆէրէտա էտիպ՝ էյ Գուտ-
 տուս վէ Հապգ Բապպ, նէ՞ վալթա գատար
 հիւքմ էթմէզլին, վէ գէմին իւզէրինտէ ու-
 քին օլանլարտան գանըմըղն ինթիգամընը
 11 ալմազըն՝ տէրլէր իտի : Վէ անիլէրին հէր
 պիրինն պէյազ խիլ'աթ վէրիլպ՝ քէնտիլէրի
 կիպի գաթլ օլունմուշաղ օլան բէֆիգլէրի վէ
 պիրատէրլէրինն 'ադէպի տաթի թէմամ օլուն-
 ճայատէկին տաճա պիր միւտտէթ իսթիրա-
 հաթ էթմինլէր՝ տէնիլտի :
 12 Վէ ալթընծը միւհըրիւ ալտըղնտա՝ կէօր-
 տիւմ քի պիր պէջիւք գէլղէլէ օլուպ, կիւ-
 նէշ պիր գըլ չուվալ կիպի սիյա՛ջ օլարադ,
 13 'այ տախի գան կիպի օլտու. Վէ սէմանն
 երաղղարը, շէտիա բիւզկէարտան սալլանն
 ինծիր աղաճ քէնտիլտա՝ ինծիրլէրինն տէօր-
 14 տիւրիւ կիպի, եէրէ տիւշտիլէր. Վէ սէմա
 պիր տիւրիւլէր թումար կիպի շէքիլտի, հէր
 տաղ վէ ատա տաթի եէրլէրինտէն հարէքէթ
 15 էյլէտի : Վէ միւլըքը գէմին վէ քիւպէրա վէ
 գէնիլինլէր վէ պինպաշլարը վէ էսհապ գուտ-
 րէթ վէ հէր գուլ վէ հէր հիւրը մաղարա-
 լարտա վէ տաղարըն գայալարնտա կիզլէ-
 16 նիպ, Տաղարա վէ գայալարա՝ իւզէրիմիզէ
 տիւշիւպ պիզի թաթիթտա օթուրանն հու-
 17 ղուրնտան վէ Գուզուշըն զաղապընտան կիզ-
 լէյինիլ. Զիրա աննն զաղապընն 'աղիմ
 կիւնիւ կէլտի, վէ քի՞մ տաւրա պիլիթ՝ տէր-
 լէր իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա գարա իւզէրինն
 վէ տէնիլ իւզէրինն վէ պիր աղաճ իւզէրինն
 բիւզկէար էսմէսի իշիւն, գէմինին տէօրթ
 քէօշէսինտէ տուրուպ՝ գէմինին տէօրթ բիւզ-
 կէարարընը թութմագտա օլան տէօրթ մէ-
 2 լէք կէօրտիւմ : Վէ հայկ Ալաճըն միւհըրիւ-
 նիւ համիլ օլարադ՝ շարգ թարաֆնտան
 չըգմագտա օլան զայրի պիր մէլէք կէօրտիւմ.
 պու տաթի գարապա վէ տէնիլ զիյան վէր-
 մէյէ մէմուր պուրունն օլ տէօրթ մէլէյէ

- 3 պիւլէնտ ալալ իլէ չաղըրարադ, Թա 'պիլ
 Ալաճըմըղն գուլարընն տընլարը իւզէրի-
 նէ միւհըր վուրունճայատէկին սիլ գարապա
 վէ տէնիլ վէ աղաճարա զիյան վէրմէյինիլ
 4 տէտի : Վէ միւհըրէնն քիմնէլէրին միգտա-
 րընը իշխութիւմ : պէնի իսրայէլէն ճիւմլէ
 սըպթլարնտան եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմ
 5 սէ միւհըրէնտի. Եա'նի Եէհուտա սըպթըն-
 տան օն իքի պին քիմնէ միւհըրէնտի. Բա-
 ուպէն սըպթընտան օն իքի պին քիմնէ միւհը-
 6 սէ միւհըրէնտի. Աշէր սըպթընտան օն իքի
 պին քիմնէ միւհըրէնտի. Նէֆթալիմ սըպ-
 թընտան օն իքի պին քիմնէ միւհըրէնտի.
 Մոնաստա սըպթընտան օն իքի պին քիմնէ
 7 միւհըրէնտի. Սիմ'օն սըպթընտան օն իքի
 պին քիմնէ միւհըրէնտի. Լալի սըպթընտան
 օն իքի պին քիմնէ միւհըրէնտի. Իսաաքար
 սըպթընտան օն իքի պին քիմնէ միւհըրէնտի
 8 Զէպուլօն սըպթընտան օն իքի պին քիմնէ
 միւհըրէնտի. Եուսուֆ սըպթընտան օն իքի
 պին քիմնէ միւհըրէնտի. Պէնէսամին սըպթըն-
 տան օն իքի պին քիմնէ միւհըրէնտի :
 9 Պու շէյլէրտէն սօնկրա կէօրտիւմ քի
 ճիւմլէ միլլէթլէր վէ գապիլէլէր վէ գալմլար
 վէ լիսանլարտան օլարադ քիմնէնին սայամա-
 տըղը պիր պէջիւք ճէմա'աթ պէյազ խիլ'աթ
 10 լարը լապիս, վէ էյլէրինտէ խուրմա տալլա-
 րը պուրունարը հալտէ՝ թաթիթն էօնիւնտէ
 վէ Գուզուշըն հուզուրընտա տուրուպ, Պիւ-
 11 լէնտ ալալ իլէ՝ իշլաա թաթիթտա օթուրտն
 Ալաճըմըղա վէ Գուզուշա մախտուս տըր՝ տէ-
 12 յիւ նիտա էտիյօրլար իտի : Վէ ճէմի'ի մէ-
 լա'իք թաթիթն վէ ինթիյարլարըն վէ տէօրթ
 զիւրուհըն էթրաֆընտա տուրըյօրլար իտի,
 վէ թաթիթն էօնիւնտէ եիւզ իւսթիւ գա-
 12 փոնարադ, Ալաճա սէճտէ գըլըպ՝ Ամին.
 պէրէքէթ վէ համա վէ հիքմէթ վէ շիւք վէ
 'իզգէթ վէ գուտրէթ վէ գուլվէթ էպէտ իւլ
 սպատ Ալաճըմըղա մախտուս տըր. Ամին՝
 13 տէտիլէր : Վէ ինթիյարլարտան պիրի պանա
 ինթապէն՝ Պէյազ խիլ'աթլարը լապիս պու
 քիմնէլէր քիմլէ՞ր տիր, վէ նէ՞րէտէն կէլ-
 14 տիլէր՝ տէտի : Պէն տաթի անա՝ էյ Նէֆէն-
 տիմ, սէն պիլիթսին՝ տէտիմ. վէ պանա
 տէտի քի՝ Պուշլար օլ պէջիւք մուզայագա-
 տան կէլէնլէր տիր, վէ խիլ'աթլարըն երյ-
 15 գայըպ՝ Գուզուշըն գանընտա պէյազ էթ-
 տիլէր : Պու սէպէպտէն Ալաճըն թաթիթն
 էօնիւնտէ տիրլէր, վէ հէյքէլինտէ կէճէ կիւն-
 տիւզ անա 'իպատէթ էտէրլէր. թաթիթտա
 օթուրանն մէսքէնի տաթի իւզէրլէրինտէ

*Պաղա՛ւ՛ այ տաթի քիւլիլէն

- 16 սայեպան օլաճագ տըր . Արթըզ նէ աճըգա-
ճագլար , նէ տէ սուսայաճագլար տըր . անլե-
րի նէ կիւնէշ նէ տէ պիր նէվ՝ ի հէրարէթ
17 վըրաճագ տըր . Զիրա թախթըն օրթասըն-
տա օլան Գուզըս անլէրի կիւտիւպ՝ անլէրի
տիրի սու փուշարլարընա կէօթիւրէճէք տիր .
Ալլաճ տախի կէօղլէրինտէն հէր կէօղ էաշը-
նը սիլէճէք տիր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վ է եէտինճի միւհրիւ ուշարղընտա սէմատա
եարըմ՝ սա՛աթ գատար սիւքիւթ վագը՝ օլ-
տու :
- 2 Վ է Ալլաճըն հուզուրընտա տուրան եէտի
մէլէյի կէօրտիւմ՝ վէ անլէրէ եէտի պօրու
- 3 վէրիտի : Վ է էլինտէ պիր ալթուս պուխուր-
տան օլարագ տիկէր պիր մէլէք կէլիպ՝ մէզ
պաճըն եանընտա տուրտու . վէ ճիւմլէ մու-
գատտէսլէրին տու՛ալէրի իլէ պէրապէր թախ-
թըն էօնիւնտէ օլան ալթուս մէզպաճըն իւ-
զէրինտէ՝ աղղ էթմէք իւզըրէ անա չօգ պու-
4 խուր վէրիտի : Վ է պուխուրըն տիւմանը մու-
գատտէսլէրին տու՛ալէրի իլէ պէրապէր մէլէ-
5 յին էլինտէն Ալլաճըն հուզուրընա չօգալը : Վ է
մէլէք պուխուրտանը ալըգ՝ անը մէզպաճըն
աթէշինտէն սօլտուրարագ , զէմին իւզէրինէ
աթտըր , վէ սէտալար վէ կիւրիւթիւրէր վէ
6 շիմլէրէր վէ զէլզէլէ վուգու՛ պուլտու : Վ է
էլլէրինտէ եէտի պօրու պուլտուսն եէտի մէլէք
պօրու չալմաղա հազըրլանտըրար :
- 7 Վ է պիրինճի մէլէք պօրու չալտըգտա ,
գան իլէ մախլուլթ օլուր վէ աթէշ օլուպ՝
զէմինէ աթըլար . վէ՝ աղաճլարըն սիւլսիւ
եանըպ՝ եէշիլ օթըն քեաֆֆէսի եանտը :
- 8 Վ է իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա , քե-
՛էննէհու աթէշտէ եանան պէշիւք պիր տաղ
տէնիղէ աթըլըպ՝ տէնիղին սիւլսիւ գան քե-
9 սիլտի . Վ է տէնիղտէքի զիրու հիմախըգաթըն
սիւլսիւ էօրիւպ՝ կէմիլէրին տախի սիւլսիւ
թէլէթ օլտու :
- 10 Վ է իւչիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա ,
սէմատան մէշ՛ալէ կիպի եանար պէշիւք պիր
երլարդ տիւչիւպ՝ րըմաղլարըն սիւլսիւ իւզէ-
րինէ վէ սու փուշարլարընն իւզէրինէ տիւշ-
11 տիւ : Վ է օլ երլարղըն՝ ատընա փէլին տէ-
նիլըր . վէ սուլարըն սիւլսիւ փէլին օլուպ՝ օլ
սուլար աճը օլարդլարըն իլիւն , անլէրին սէ-
պէպիլի չօգ ատէմ էօլտի :
- 12 Վ է տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգ-
տա , կիւնէշին սիւլսիւ վէ այըն սիւլսիւ վէ

* Պա՛ւււ՛ զէմինին սիւլսիւ եանտը , վէ աղաճ-
լարըն

- երլարղլարըն սիւլսիւ վուրուլտու , շէշլէ քի
անլէրին սիւլսիւ գարարապ կէճէ իլէ կիւն-
տիւզիւն սիւլսիւնիւն այտընլըղը օլմայա :
- 13 Վ է կէօրտիւմ վէ պիր մէլէյին սէմա օր-
թատընտա ուշուպ , պիւլէնտ ալագ իլէ՝ Օլ
չալաճագ օլան իւշ մէլէյին պագի գալան
պօրու սէտալարըն սէպէպինտէն՝ վա՛յ , վա՛յ ,
վա՛յ եէր իւզէրինտէ սաքին օլանլարա՝ տէ-
տիլինի՝ իլիթտիւմ :

ՊԱՊ 9

- 1 Վ է պէշինճի մէլէք պօրու չալտըգտա , պիր
երլարղըն սէմատան՝ զէմին իւզէրինէ տիւշմիւշ
իտիլինի կէօրտիւմ՝ անա տախի հալիլէնին
- 2 գուլուսընն անաթմարը վէրիտի : Վ է հա-
վիլէնին գուլուսընն ալտըգտա , գուլուստան
պէշիւք քիւլիւսն թիւթիւնիւ կիպի պիր
տիւման չօգալը . վէ գուլուսընն տիւմանընտան
- 3 կիւնէշ վէ հալա գարարտը : Վ է օլ տիւման-
տան զէմին իւզէրինէ շէքիրկէլէր չօգըպ ,
անլէրէ զէմինին՝ աղղէպլէրինտէ օլան գուտ-
- 4 լէթ կիպի գուտարէթ վէրիտի : Վ է անլէրէ
էմր օլունտու քի՝ եէրին օթընա վէ հիւշ պիր
եէշիլիլէ վէ հիւշ պիր աղաճա տէլիլ , ան-
ճագ ալընլարըն իւզէրինտէ Ալլաճըն միւհրիւ
- 5 պուլունմայան ատէմլէրէ զիլան վէրէլէր : Վ է
անլէրի գաթիլ էթմէլէրինէ տէլիլ , անճագ
պէշ այ գատար թա՛ղիպ էթմէլէրինէ էմր
օլունտու , վէ էթտիլէրի՝ աղապ՝ աղղէպին
պիր ատէմի սօգաղղընտա հաթըլ օլան՝ աղապ
- 6 կիպի իտի : Վ է օլ կիւնլէրտէ ատէմլէր էօ-
լիւմիւ արպայաճագլար , ամմա պուլմայաճագ-
լար տըր . վէ էօլմէլի արղու էտէճէքլէր , ամ՛-
7 մա էօրիւմ՝ անլէրտէն գալաճագ տըր : Վ է
շէքիրկէլէրին շէքիլ ճէնկէ հազըրլանմըշ աթ-
լարա պէնկղէր օլուպ՝ պաշարընտա Գաթու-
նա պէնկղէր՝ թաճլար կիպի պիր շէյ պու-
լունուպ՝ եիւզլէրի ատէմ՝ եիւզլէրի կիպի իտի .
- 8 Վ է սալարըն նիսա սաղը կիպի օլուպ՝ տիշլէ-
9 րի արտլան Դիւլէ կիպի իտի . Վ է տէմր զըրիս
կիպի զըրիլարը վար իտի . վէ գանատլարը-
նըն սէտաթ ճէնկէ գօշար պիր խալիլ աթ՝ ա-
րապալարընն կիւրիւթիւսիւ կիպի իտի :
- 10 Վ է՝ աղղէպլէրէ պէնկղէր գուլուգլարըն վէ
գուլուգլարընտա տիլէնլէրի պուլունուպ՝
աւտէմլէրէ պէշ այ գարար վէրմէլէ գուտարէթ-
- 11 լէրի վար իտի : Վ է պուլնլար իւզէրինէ փա-
տիշաճ վար տըր , եա՛նի հալիլէնին մէլէյի ,
անըն իսմի տախի Դպրանիճէ Ապատտոն վէ
- 12 Եուլանիճէ Ափօլտոն տըր : Պիրինճի վայ կէշ-

* Պա՛ւււ՛ գարթալըն
ԴՊա՛ւււ՛ ալթուսն

տի . իշխե պուշտուն սօնկրա իքի վայ տա-
հա կէիլի :

- 13 Վէ ալթընճը մէլէք պօրու չալարդտա ,
էլինտէ պօրու օլան ալթընճը մէլէյէ խիթա-
14 պէն՝ Օլ պէյիւք Ծրաթ ըրմաղընտա պաղը
օլան տէօրթ մէլէյի չէօլ՝ տէյիւ Ալլահճըն
հուզուընտա օլան ալթընճը մէլէյէ տէօրթ
պուշտուընտան կէլին պիր սէս իշիթտիմ :
15 Վէ տտէմէլին սիւլիւնիւ էօլտիւրմէք իւզ-
րէ , սա'աթ վէ կիւն վէ այ վէ՝ սէնէ իշիւն
հաղըրլանմը շ օլան օլ տէօրթ մէլէք չէօղիւ-
16 տիւլէր : Վէ սուվարի 'աղբէրին միգտարը
իքի տէֆ'ա օն պին քէրրէ օն պին օլաբադ ,
17 անլէրին միգտարըն իշիթտիմ : Վէ րույա-
տա աթլարը վէ իւզէրլէրինէ րաբիպ օլանիւ-
րը պէյլէ կէօրտիւմ քի աթէշ վէ մօր ետ-
գուլթ վէ քիւքիւրա բէկիւրէ զըրիւրը վար
իտի , վէ աթլարըն պաշարը արալան պաշա-
րը կիպի օլուպ , աղղըրընտան աթէշ վէ
18 տիւման վէ քիւքիւրա չըգայօր իտի : Պու
իւշտէն՝ ետ'նի անլէրին աղղըրընտան չըգան
աթէշ վէ տիւման վէ քիւքիւրտտէն տտէմ
19 լէրին սիւլիւն հէլաք օլտու : Զիրա անլէրին
գուտրէթի աղղըրընտա վէ գուշրուգլարըն-
տա տըր , չիւնքի գուշրուգլարը երլանա պէն-
ղէյիպ , պաշարը վար տըր , վէ պուշլար իլէ
20 զարար էտէրլէր : Վէ պաղի գալան տտէմ
լէր , քի պու պէլարտան հէլաք օլմաթլարը ,
ճինլէրէ , վէ կէօրմէյէ վէ իշիթմէյէ վէ եիւ-
րիւմէյէ միւգթէտիւր օլմայան ալթընճը վէ կիւ-
միւշ վէ պաղըր վէ թաշ վէ աղաճտան օլան
փուլթլարա սէճտէ էթմէմէլէրի իշիւն՝ էլլէրի-
21 նին 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր , չէմ
տէ քէնտի գաթլ վէ սիհր վէ զինա վէ սըր-
գաթլարընտան թէվպէ էթմէտիլէր :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պուլթթ կիլինմիշ վէ պաշընտա գալսը
գուզահ օլուպ՝ վէ եիւզիւ կիւնէշ կիպի ,
պաղլարը տախի աթէշ տիւքլէրի կիպի օլա-
րադ , սէմատան նազիլ օլմագտա օլան տիկէր
2 գուլվէթիլ պիր մէլէք կէօրտիւմ . Վէ էլինտէ
աչըգ պիր քիւքիւք քիթապ թուլթարապ՝ սաղ
այաղընք տէնիզ իւզէրինէ , սօլընք տախի
3 գարա իւզէրինէ գօղուպ՝ Արալանըն կէօմիւր-
տէնմէտի կիպի պիւլէնտ ալադ իլէ նիտա էյ-
լէտի . վէ նիտա էյլէտիլինտէ ետի կէօք
կիւրիւլթիւսիւ քէնտի սէտալարըյլէ սէօյլէ-
4 տիլէր : Վէ ետի կիւրիւլթիւլէր [քէնտի
սէտալարըյլէ՝ սէօյլէտիքտէ , պէն եաղաճագ
օլտում . վէ [պանա՝] Ետի կիւրիւլթիւնիւն
սէօյլէտիլէրին միւհրլէ , վէ անլէրի եաղմա՝
5 տէյէրէք սէմատան պիր սէս իշիթտիմ : Վէ

տէնիզ իւզէրինտէ վէ գարա իւզէրինտէ տուր-
մագտա կէօրտիլիւմ օլ մէլէք՝ էլլինի սէմա-

- 6 յա գալարըյլ՝ Սէմայը վէ անտէ օլան շէյ-
լէրի , վէ գէմինի վէ անտէ օլան շէյլէրի , վէ
տէնիզի վէ անտէ օլան շէյլէրի խալդ էտէն
վէ էպէտ իւլ ապատ հալլ օլանըն հաղգը
իշիւն եէմին էթտի քի տրթըգ վաղըթ օլ-
7 մայաճագ տըր . Լաքին եէտինճի մէլէյին
սալթըր կիւնլէրինտէ , ետ'նի պօրուսընք չա-
լաճաղը վաղըթտա , Ալլահճըն սըրրը՝ քէնտի
գուլարը օլան փէյլաճաղըլէրէ թէպլէր էյլէ-
տիլի իւզէրէ իթմաճ օլունաճագ տըր :
8 Վէ օլ սէմատան իշիթտիլիւմ սէս եինէ
պանա խիթապէն՝ Կիթ , տէնիզ վէ գարա
իւզէրինտէ տուրան մէլէյին էլլինտէ օլան օլ
9 աչըգ քիւքիւք քիթապը ալ՝ տէտի : Վէ մէ-
լէյին նէղալինէ կիտիպ անա՝ Պու քիւքիւք
քիթապը պանա վէր տէտիմ . օլ տախի պա-
նա՝ Ալ վէ եէ , վէ սէնին գարնընտա աճըլըգ
հասըլ էտէճէք իսէ տէ , աղղընտա պալ կի-
10 պի թաթլը օլաճագ տըր՝ տէտի : Վէ օլ
քիւքիւք քիթապը մէլէյին էլլինտէն աղղպ եէ-
տիմ , վէ աղղընտա պալ կիպի թաթլը իտի
իսէ տէ , անը եէտիքտէն սօնկրա գարնընտա
11 աճըլըգ օլտու : Վէ պանա՝ Եինէ չօգ գալմ
լար վէ միլլէթլէր վէ լիսանլար վէ մէլլէրէ
հաղգընտա փէյլաճաղըլէրէ էթմէլլիլին կէրէք
տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ պանա 'առայա պէնղէր պիր գամըշ վէ-
րիլտի . վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալդ ,
վէ Ալլահճըն հէլլէլլինի վէ մէղպահր վէ իշիւն-
2 տէ սէճտէ էտէնլէրի էօլլ : Վէ հէլլէլլին
խարիճինտէ օլան հալլարը պրաղըյլ՝ անը
էօլլմէ , գիրա օ՝ թա'իֆէլլէրէ վէրիլիշ տիր .
անլէր տախի մուգատտէս շէհրի զըրգ իքի այ
3 փայլմալ էտէճէլլէր տիր : Պէն տախի իքի
չահիտիմէ գուրէթի վէրէճէլիմ , անլէր տախի
չուլ կիլինմիշ օլաղլարը հալտէ՝ պին իքի
էիւզ ալթմըշ կիւն փէյլաճաղըլէրէ էտէճէլլէր
4 տիր : Զէմինին րապըր հուզուընտա օլ տու-
րան իքի զէյլթուն աղաճը վէ իքի շէմ'տուն
5 պուշլար տըր : Վէ էյէր անլէրէ պիր քիմնէ
զարար վէրմէք իսթէրոէ , անլէրին աղղընտան
աթէշ չըգըպ՝ տիւլմէնլէրին թէլէֆ էտէր .
վէ էյէր անլէրէ պիր քիմնէ գարար վէրմէք
իսթէրոէ , պէյլէճէ գաթլ օլունմաթը լաղըմ
6 տըր : Պուշլարըն քէնտի փէյլաճաղըլէրէրի
էյաճընտա եաղմուր եաղմաճաղը իշիւն՝ կէօ-
յիւ գափաճաղը գուտրէթի վար , վէ սուլա-

*Պա'ղըն՝ սաղ էլլինի

ըրն իւզերինէ՝ տնէրի գանա թոհսիլ էթմէյէ վէ հէր իթէտիքէրի վազըթ զէմինի հէր նէվի պէլայա ուղղաթմաղա գուտրէթէրի վար խոի : Վէ քէնաի շէհատէթէրինի իթմամ էթտիքէրի զէման , հալիլէտէն չըգան ճանապար անէր իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ զալիպ կէլէրէք , անէրի գաթլ էտէճէք տիր : 8 Վէ ճէսէտէրի բուհանիճէ Սաաուճ՝ վէ Մըորը տէնիլիպ՝ Բապպլըզըն տախի սալպ օլունարըզ պէոյիւք շէհրին մէյտաննտա էթմէթ : 9 Լը Դըր : Վէ գալմար վէ գալմար վէ լիսանար վէ միլէթէրտէն պալը քիմնէր ճէսէտէրինի իւչ պուշուգ կիւն սէյր էտիպ՝ ճէսէտէրինի գապրա գօնուլմասընա բուխտիթ վէրմէյէճէքէր տիր : Վէ պու իքի փէյգամպէր զէմին իւզերինաէ տաքին օլանլարը թաղիպ էթտիքէր իչիւն , զէմին իւզերինաէ տաքին օլանլար անլէտէն տօլսյը շատ ու մէսրուր օլուպ՝ պիրի պիրինէ հէտիլէր տախի կօստրէճէքէր տիր : 11 Վէ օլ իւչ պուշուգ կիւնտէն սօնկրա , տէրուլէրինէ Ալլահ թարաֆընտան հայաթ բուհը կիրմէքէ ալաղա գալգալըր . վէ անլէրի կէօրէնլէրին իւզերինէ պէոյիւք խալֆ 12 տիւշտիւ : Վէ՝ Պուրպա՝ ուրուճ էտինիգ՝ տէյիւ սէմատան պիր պէոյիւք սէս իշտիպ , պիր պուլըթ իլէ սէմայա ուրուճ էթտիլէր : 13 տիւշտէնլէրի տախի անլէրի կէօրտիլէր : Վէ օլ սա՝աթտա պէոյիւք պիր գէլգէլէ վուգու՝ պուլուպ՝ շէհրին ծնտա պիրի երգըլըր , վէ գէլգէլէտէ ետաի պին նուֆուս թէլէֆ օլարապ , պաղէլէրի տախի խալֆ էտիպ սէմա : 14 նըն Ալլահնա համա էթտիլէր : Իքինճի վայ կէշտի . իշթէ իւչիւնճիւ վայ թէգ կէլիր : 15 Վէ եէտինճի մէլէք պօրու չալըրգաա՝ հիւնեանըն մէմալէրի Բապպլըզըն վէ Մէսիհինն օլտու , վէ էպէտ իւլ սպատ սալթա . նաթ էտէճէք տիր՝ տէյէրէք , սէմատէ պէօ : 16 յիւք սէտալար վուգու՝ պուլտու : Վէ Ալլահն հուգուրընտա քէնաի թախթալըր իւզէրինաէ օթուրան օլ էիրմի տէօրթ իթթիյար էիւգ իւաթիւ գափանալըր , վէ Ալլահ 17 սէճտէ գըլըպ տէտիլէր քի՝ Եա մէվճու օլան վէ օլմիւշ [վէ օլաճաղ] վէ հէր շէյէ գաաիր Բապպ Ալլահ , սանա չիւք էտէրիգ քի՝ գուտրէթ ի՝ աղիմէնի ալըպ սալթանաթ 18 էթտին : Վէ թաիֆէլէր զազապ կէլիպ՝ սէնին զապալըն տախի կէլտի , վէ էօլիւլէրին հիւք՝ օլունաճաղը էթմէ , վէ սէնին գուլլարըն փէյղամպէրէրէ վէ մուգատտէպէրէ վէ սէնին իսմինտէն գօրգան քիւչիւքէրէ վէ պէոյիւքէրէ էճրին վէրմէնին , վէ գէմինի խարապ էտէնլէրի խարապ էթմէնին վազթը կէլի :

19 Վէ սէմատա Ալլահն հէյէլի ալըպ , հէյէլինտէ տնըն թապութ ըլ՝ 'ահաթ կէօրիւնտիւ , վէ շիմէքէր վէ սէտալէր վէ կէօր կիւրիւթիւլէրի վէ գէլգէլէ վէ պէոյիւք սօլու վազը՝ օլտու :

ՊԱՊ 12

1 Վէ սէմատա պէոյիւք պիր 'ալաթէթ կէօրիւնտիւ , պու տախի կիւնէշ կիլինմիւշ , այ տախի ալազըրը ալթընտա վէ օն իքի երւտըզտան պիր թաճ պաշընտա օլտըզը հայտէ 2 պիր գարը խոի : Վէ համիլէ օլմաղլէ՝ աղըր շէքիպ տօղուրմադ իւզըն զիյաաէսիլէ էգիլէթաէ օլարապ ֆէրէտա էտէր խոի : 3 Վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալաթէթ կէօրիւնտիւ , վէ իշթէ եէտի պաշը վէ օն պուշուգը վէ պալարը իւզերինաէ եէտի թաճ պուլունան պիր պէոյիւք գըզըլ էճտէր վար 4 խոի : Վէ անըն գուլլուգը՝ սէմա երլարզալընըն սիւլիւնիւ սիւլիւքէլիպ՝ անլէրի զէմինէ աթտը . վէ էճտէր , տօղուրմադ իւզըն օլան գարընըն տօղուրտըզ կիլի չօճուղէնը եուլթմադ իչիւն էօնիւնտէ տուրույօր խոի : 5 Վէ մէրգուլէ պիլ ճիւմլէ թաիֆէլէր տէմիր 'աաա իլէ 'հիւքիւմէթ էտէճէք՝ պիր էրէք չօճուգ տօղուրտու . վէ չօճուգը Ալլահն վէ 6 թախթընըն հուգուրընա ալընըպ՝ Գարը տախի Ալլահ թարաֆընտան պէրրիլէտէ հազըլանմիւշ մաշալէ ֆիրար էլիւսի , քի օրատա պին իքի էիւգ ալթմըշ կիւն անը պէսլէյէր : 7 Վէ սէմատա ճէնք վազը՝ օլուպ՝ Միխուէլ վէ մէլա՝իքէսի էճտէր իլէ ճէնք էթտիլէր . էճտէր վէ մէլա՝իքէսի տախի ճէնք էթտիլէր 8 իսէ տէ , 'սէ զալէպէ էտէ պիւլիլէր վէ նէ տէ աթթըգ սէմատա մէքէտիլէրի պուլունտու : 9 Վէ իպլիս վէ շէյէտան թէսիլէ օլունան օլ պէոյիւք էճտէր , օլ գաաիր՝ երլան քի պիւլթիւն տիւնէպըր իղալ էտէր , գէմինէ աթթըտը , մէլա՝իքէսի տախի անըն իլէ պէրապէր 10 աթթըլըր : Վէ սէմատա պիր պէոյիւք սէտա իշիթտիմ՝ քի՝ Շիմիլ Ալլահըրըն խէլաալ վէ գուտրէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինն հիւքիւմէթի վուգու՝ա կէլտի . զիրա պիրտաէրէրիմիլ 'ալլէհինաէ կէճէ կիւնտիւգ Ալլահըրըն հուգուրընա շէքէպէթ էթմէքտէ օլան շէքէպէթի ալաղը աթթըլըր : 11 Անլէր տախի՝ Գուգուլըն գաաիր իլէ վէ քէնաի շէհատէթէրինի քէլամը իլէ անա զալիպ օլուպ՝ ճանլարընը ֆէօլիւմանէ պիլէ էօրիկէն :

*Եա . կիւպէճէք
†Եա . էօլիւմէտէք սէվէտիլէր :

- 12 տիւրէր՝ ։ Պու սեպեպտէն , էյ սեմավաթ վէ
անտէ սարին օլանլար , մէսրու օլունըգ . վայ
սիգէ քի զեմինտէ վէ տէնիգտէ [սաքին սինիլ] ,
չիւնքի իպլիս ազ վագթը օլարզընը պիւրէրէք ,
'ազիմ' հիտտէթլէ էանընըղա էնտի' տէտի :
13 Վէ էթտէր քէնտինին զէմինէ աթըլարզը-
նը կէօրտիւքտէ , օլ էրքէք չօծուղը տօղու-
14 րան գարըյա թէ'ատտի էյլէտի : Վէ գա-
րըյա պէրրիլէտէ զէման վէ գլմանլար վէ
նըսփը զէման քէնտի պէտլէնէճէյի մոհայէ ,
էրլունն էօնիւնտէն ուչմոգ իչիւն պիւր պէօ-
յիւք գարթալըն իքի գանատը վէրիլտի :
15 Վէ էրլուն , գարըյա սէլ կէօթիւրիւն իչիւն ,
աննն արտընծա աղզընտան ըրմագ կիպի պիւր
սու չըգարտը : Վէ զէմին գարըյա եարտըմ'
16 էթտի , չէյլէ քի զէմին աղզընը աչըլ' էթ-
տէրին քէնտի աղզընտան չըգարտըղը ըրմաղը
17 եութաու : Վէ էթտէր գարըյա զաղասլա
նըլ , Ալլաճըն էմըրէրինի հըփզ էթմէքտէ վէ
Յիսուս [Բրիտտուրն] շէհատէթլինի թութ-
մոգտու օլան պագըմյէ ի զիւրրիլէթի իլէ
մուհարէպէ էթմէք իչիւն չըգտը :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ տէնիգին գուժու իւզէրինտէ տուրտուժ ,
վէ էէտի պաշը վէ օն պոյնուզը վէ պոյնուզը-
լարընն իւզէրինտէ օն թաճը վէ պաշլարընն
իւզէրինտէ քիւֆր իամլէրի պուլունարագ ,
տէնիգտէն չըգան պիւր ծանավար կէօրտիւմ :
2 Վէ օլ կէօրտիւլիւմ' ծանավար գափլանա
պէնիգինի' այագլարը այընըն աչ-էլլը կիպի ,
վէ աղզը արլան աղզը կիպի իտի . վէ էթտէր
անա քէնտի գուզվէթլինի վէ թախթընը վէ
3 'ազիմ' հիւքիւմէթ վէրտի : Վէ աննն պաշ-
լարընտան պիւրինի , կէյա էօլէճէք տէրէճէտէ
մէճրուհ [կէօրտիւմ] , Վէ աննն միւհիւք եա-
4 րտը էյի օլտու . Վէ պիւթիւն զէմին ծանա-
վարըն արտընտան թէ'աճիւպ էյլէյի' ծա-
նավարա հիւքիւմէթ վէրէն էթտէրէ սէճտէ
գըլարըլար . վէ ծանավարա տախի սէճտէ գը-
լարագ , ծանավարա պիւնզէր քի'մ վար ,
վէ աննն իլէ քի'մ մուհարէպէ էտէ պիւլը'
5 տէտիլէր : Վէ անա պլոյիւք սէօղլէր վէ
քիւֆր սէյլէյէն պիւր աղզ վէրիլի' անա
գըրգ իքի այ է-թէ-թէնէ' եափմաղա գուտրէթ
6 վէրիլտի : Վէ Ալլաճա գարըլը քիւֆր իլէ ,
եա'նի աննն իամինէ վէ մէպէնինէ վէ սէմա-
տա սաքին օլանլարա քիւֆր էթմէք իչիւն
7 աղզընը աչար : Վէ մուգատտէյլէր իլէ մու-
հարէպէ էտիպ անէրէ զալիպ կէլմէյէ անա
գա-րէթ վէրիլտի . վէ անա' հէր գապիլէ 'վէ
իստան վէ միլէթ իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէ-

*Պաղաճ' վէ գալմ' վէ

- 8 բիլտի : Վէ զէպհ օլունմուհ Պուզընըն հա-
յաթ քիթապընտա իամլէրի տիւննաննն թէ'
սիսինտէն պէրու մուհարէր օլմայտագ' զէ-
մինտէ սաքին օլանլարըն ճիւմէսի անա սէճտէ
9 գըլարագլար տըր : Պուլարը օլան իշիթսին :
10 Եսրիլիյէ կէօթիւրէն' էսրիլիյէ կիտէր . գըլըճ
իլէ գաթլէ էտէն գըլըճ իլէ գաթլ օլունմագ
կէրէք տիւր . մուգատտէյլէրին սապըր վէ ի-
մանը պուլնտա տըր :
11 Վէ զէմինտէն չըգան պիւր զայրի ծանավար
կէօրտիւմ , վէ գուզու կիպի իքի պոյնուզը
12 օլուն' էթտէր կիպի սէյլէր իտի : Վէ էվ-
վէլքի ծանավարըն հուզընընտա աննն պիւ-
թիւն հիւքիւմէթլինի իճրա էտէր , վէ զէմին
վէ անտէ սաքին օլանլարը' միւհիւք եարաք
էյի օլմուհ օլան էվլէլքի ծանավարա սէճտէ
13 գըլարըլըր իտի : Վէ պէյիւք 'ալլաճէթլէր
իճրա էտիպ' հաթթա տտէմլէրին էօնիւնտէ
սէմատան զէմինէ աթէլ պիլէ էնտիլիլ իտի :
14 Վէ ծանավարըն էօնիւնտէ իճրա էթմէք
իչիւն էէտինէ վէրիլէն 'ալլաճէթլէր իլէ բու ի
զէմինտէ սաքին օլանլարը իզլալ էտիպ , բու ի
զէմինտէ սաքին օլանլարա' իւզէրինտէ գըլըճ
եարաք օլունպ տա սաղ գալան ծանավարըն
սուրէթլինի եափմալարընը թէնպիհ էտէր
15 իտի : Վէ անա' ծանավարըն սուրէթլինէ բուհ
վէրմէյէ գա-րէթլէ վէրիլտի , թա քի ծանավա-
րըն սուրէթլի թէքէլլիւմ' էտէ վէ ծանավա-
րըն սուրէթլինէ սէճտէ էթմէյէլէրի գաթլ
16 էթտիլէր : Վէ քիւհիւք իլէ պէյիւքլէր , վէ
զէնկին իլէ ֆագիլէր , վէ հիւր իլէ գու-
լարըն ճիւմէսինէ սաղ էլլէրի եախօտ ալըն-
լարը իւզէրինէ տաղա գապուլ էթտիլի
17 իտի : Վէ տաղապա եախօտ ծանավարըն իս-
մինէ եախօտ իամինին 'աաէտինէ մալիք օլան
քիմնէտէն զայրիլինն պէյ' ու շիրա էտէմէ-
18 մէսինէ սէպէպ օլուն իտի : Հիւքմէթ պուլնտա
տըր . 'աղլա մալիք օլան քիմնէ ծանավարըն
'աաէտինի հիսապ էթսին , զիւր ինտան 'ա-
տէտի օլարագ' աննն 'աաէտի ալթը եիւզ
ալթմըշ ալթը տըր :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ կէօրտիւմ' քի Պուզու Սիօն տաղը իւ-
զէրինտէ տուրուպ , աննն իլէ պէրապէր
'աննն ֆէտէրինն իամի ալընլարընտա եաղը-
մըշ օլան եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմնէ
2 վար իտի : Վէ չօգ սուլար սէտապը կիպի վէ
պէյիւք կէօր կիւրիւլթիւիւ կիպի սէմա-
տան պիւր սէտա իշիթտիւմ . վէ քէնտի թան-
պուրլարընը չալան թանպուրթըլարըն սէտա-
3 սընը իշիթտիւմ : Վէ պուլնար թախթըն էօ-

*Պաղաճ' աննն վէ

- նիւնտէ վէ տէօրթ զերուհն վէ ինթիյար-
լարն էօնիւնտէ [կէջա] պիր եէնի թէսպիհ
թէրէնիւմ էտիյօրլար իտի . օլ թէսպիհի
տախի զէմինտէն իշթիրա օլունան օլ եիւզ
գըրգ տէօրթ պին քիմսէտէն զայրի քիմսէ
4 էօրլէնմէյէ գատիր տէյիլ իտի : Պաւնլար նի-
սա իլէ նափաք օլմամըշ օլարադ , թասիլ
տիրէր . պունլար Գուգուհն հէր կիթտիլի
եէրէ արտընճա կիտէնէր տիր . պունլար
ատէմէր արաւընտան Ալլահա վէ Գուգույա
թուրֆանտա օլմադ իւզրէ իշթիրա օլունան .
5 լար տըր : վէ պունլարն աղղընտա հիլէ պու-
լունմատը , չիւնքի [Ալլահն թատիթը էօ-
նիւնտէ] գուսուրադ տըրլար :
- 6 վէ զէմին իւզերինտէ սաքին օլունլարա ,
եաւնի հէր միլէթ վէ գապիլէ վէ լիսան վէ
գալմա պիւշարէթ ի էպետիլէյի թէպշիլէ մէ-
մաւ օլարադ , սէմա օրթարընտա ուշան տի .
7 կէր պիր մէլէք կէօրտիւմ , վէ պիւլէնտ ա-
վաղ իլէ Ալլահտան խալֆ էտիլիլ , վէ անա
համո էլիլէյիլ , զերա հիւքմիւնիւն սա-
թալը կէլտի . վէ սէմա իլէ զէմինի վէ տէնի-
զի վէ սուլարն փուշարլարըր խալգ էտէնէ
սէճտէ գըլընըլ տէր իտի :
- 8 վէ անըն արտընճա տիկէր պիր մէլէք
կէլիլ Երգըլը , օլ պէյիլէ [չէհր] Պապիւ
կըզըլը , չիւնքի քէնտի զինտընըն աղղըն-
լըդ շէրապընտան ճիւմլէ միլէթլէրէ իշիւրտի'
9 տէտի : վէ անլէրին արտընճա պիր իւշիւն-
ճիւ մէլէք կէլիլ պիւլէնտ ալաղ իլէ տէտի
քի' շէր քիմ ճանալարա վէ սուրէթինէ
սէճտէ գըլըլ սամղայը քէնտի ալըն իւզերինէ
10 եա էլիլ իւզերինէ գապուլ էտէրէ , Օլ քիմսէ
Ալլահն զապալընը քէնտսէսինէ տօլտուրը-
մըշ խըլընըն սաքի շէրապընտան իշէճէք
վէ մուգատտէս մէլա'իքնին հուգուրընտա
վէ Գուգուհն հուգուրընտա աթէշ վէ քիւ-
11 քիւրտ իլէ թա'զիլ օլունաճադ տըր : վէ
անլէրին 'ապալընըն տիւմանը իլ էլ էպէտ
եօգարը չըգար . վէ ճանալարա վէ անըն
սուրէթինէ սէճտէ գըլանլարըն վէ անըն իս-
մինին տամղասըն հէր պիր գապուլ էտէնին
12 կէճէ կիւնտիւլ րահաթըր օլմադ : Մուգատ-
տէպէրին սապըր պունտա տըր . Ալլահն էմ-
լէրինի վէ Յիսուսա օլուն իմա'ը Տըֆըլ էտէն .
13 էր [պունտա տըր] : վէ սէմատան պիր սէ-
տա իշիթտիմ , օլ տախի [պանի] տէտի քի'
Եազ , պունտան պէյիլէ նէ միւպարէք տիր
օլ էմիլթ քի Րապպտա վէֆաթ էտէրլէր .
Րուհ Պէրի , թա քի անլէր քէնտի չէքտիք-
լէրի էմքըլտան իսթիրահաթ էտէլէր , վէ
'սալէլէրի արաւընճա կիտէր' աէյօր :
- 14 վէ կէօրտիւմ քի պիր պէյադ պուլլաթ
վար իտի , վէ իւզերինտէ պաշնտա ալթուն

- թաճ վէ էլինտէ պիր քէպքին օրադ պուլլա-
նարադ , իպն իւլ ինսանա պէնզէր պիր զաթ
15 օթուրույօր իտի : վէ հէյքէլտէն տիկէր պիր
մէլէք չըգըլ' պուլլաթ իւզերինտէ օթուրանա
պիւլէնտ ալաղ իլէ , Օրաղընը սալըլ պիւշ ,
զերա զէմինին պիլիլին եէթ իշմիշ օլմաղլէ ,
[սանա] պիլիլէճէք վազըթ կէլտի' տէյիւ նիտա
16 էլիլտի : վէ պուլլաթ իւզերինտէ օթուրան'
զէմին իւզերինէ օրաղընը սալար վէ զէմին պի-
լիլտի :
- 17 վէ տիկէր պիր մէլէք սէմատա օլուն հէյ-
քէլտէն չըգըլ , անըն տախի պիր քէպքին օ-
18 րաղը վար իտի : վէ աթէշ իւզերինէ գու-
րէթի օլուն տիկէր պիր մէլէք մէզպահատան չը-
գըլ , օլ քէօքին օրաղը օլունա' ֆէպքին օ-
րաղընը սալըլ զէմինին պաղընըն սալըլմարը-
նը քէս , զերա իւզիւմլէրի եէթ իշտի' տէյիւ
19 'ալիմ' սէտա իլէ նիտա էլիլտի : վէ օլ մէ-
լէք քէնտի օրաղընը զէմին սալըլ զէմինին
պաղընը քէսէրէք , է-ւ-է-Ա- Ալլահն զապա-
20 պընըն պէյիլէք մա'սէրէսինէ ալթուր : վէ
մա'սէրէ չէհրին խարիճինտէ պարըլըլ' մա'
սէրէտէն պին ալթը եիւզ օգ ալթըմէ մէսա-
ֆէյէտէք ալթըլըն կէմլէրինէ եէթ իշիւր տէ-
րէճէտէ գա'ն չըգըլ :

ՊԱՊ 15

- 1 վէ սէմատա զայրի պէյիլէք վէ 'աճիլ պիր
'ալլաթլէթ , է-ւ-է եէտի սն պէլալարը թու-
թան եէտի մէլէք կէօրտիւմ , չիւնքի Գու-
պէլալը իլէ Ալլահն զաղապը իթմամ օլու-
2 նուր : վէ կէյա աթէշ իլէ գարըշմըշ սիր-
չէտէն պիր տէնիլ , հէմ ճանալարա վէ սու-
րէթինէ վէ [տամղասըն վէ] իսմինին 'ատէ-
տինէ զալիլ կէլէնլէրի , եէսպէրինտէ Ալլահն
թանպուրլարը օլարադ , սիրչէ տէնիլինին
3 իւզերինտէ տուրուր կէօրտիւմ : վէ Ալլա-
հն գուլը Մուսանըն թէսպիհինի վէ Գուգու-
նըն թէսպիհինի թէրէնիւմ էտիլ , Եա հէր
չէյէ գատիր օլուն Րապպ Ալլահ , իշիւրին
պէյիլէք վէ 'աճիլ պիր . էյ մուգատտէպէ-
րին Փառիշահ , թարիլէրին միւսթաղիմ
4 վէ հազգ տըրլար : Եա Րապպ , սէնտէն քիմ
գօրգմայըլ իսմինէ համո էթմէյէ , զերա եա-
լընըլ սէն գուստուսա ալն . չիւնքի հազգ
հիւքմլէրին իղհար օլունտըլարընտան , պիլ
ճիւմլէ միլէթլէր կէլիլ պէնին հուգուրընտա
սէճտէ գըլաճաղար տըր' տէրլէր իտի :
- 5 Պա'տէհու կէօրտիւմ քի սէմատա չէհա-
6 տէթ մէքէնինին հէյքէրի աշլուր : վէ օլ
եէտի պէլալը թութան եէտի մէլէք փաք վէ
փարլադ քէթլէր կէլինմիշ , վէ կէօրլէրինէ
ալթուն գուլաղար գուլալմըշ օլարադ , հէյ-

- 7 քելաէն չըգտըւար : Վէ տէօրթ զիրուհտան
պիրի եէտի մէլէյէ՝ էպէտ իւլ ապատ հոյոյ
օլտն Ալլահն իըշմը իլէ տօլու. եէտի ալթուռն
8 թաա վէրաի : Վէ հէյթէլ Ալլահն ճէլալ ու
գուտրէթ ինտէն տիւման իլէ մէմլու օլուպ ,
եէտի մէլէյին եէտի պէլաւը իթմամ օլուռն .
ճայատէք հէյթէլէ պիր քիմանէ կիրէմէտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ հէյթէլտէն եէտի մէլէյէ խիթապէն՝
կիտինիզ , վէ Ալլահն իըշմընն * թապարընը
զէմինէ պօշալաւընը՝ տէյիւ պիր պէօյիւք սէ-
աա իշիթտիմ :
2 Վէ էվէլէքիսի կիտիպ քէնտի թապընը
գարա իւզէրինէ պօշալթաղգտա , ճանապա-
րն տամղաւը իլէ տամղալանան վէ սուրէ-
թինէ սէճտէ էտէն առէմէրտէ փէք քէնա
չըպան չըգար :
3 Վէ իքինճի մէլէք քէնտի թապընը տէնիզէ
պօշալթաղգտա , քէնիզ էօլինիւն գտնը կի-
պի գառն օլտուռ . վէ տէնիզ իշինտէ եաշայան-
լարըն ճիւմէլէսի էօլաիւ :
4 Վէ իւշինիւն մէլէք քէնտի թապընը ըր-
մաղլարա վէ սու փուշալարընա պօշալթ-
5 աղգտա՝ գտն օլտուլար : Վէ սուլար մէլէյի-
նին՝ Եա մէվճուտ օլտն վէ օլմուշ վէ գուտ-
տուռ [Բապպ] , պու շէյլէրի հիւքմ՝ էթալ-
6 յինտէ 'առիլ սին . Զիրա անլէր մուգատ-
տէսլէրին վէ փէյղամպէրլէրին գտնընր տէօք-
տիւլէր . սէն առիսի անլէրէ գտն իշիթտին ,
չիւնքի միւսթաճաղգ տըրլար՝ տէտիյինի
7 իշիթտիմ : Վէ մէզպաճաան [տիկէրին]՝
Պէլի , եա հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ ,
սէնին հիւքմէրին հաղգ վէ 'առլ տըր՝ տէ-
տիյինի իշիթտիմ :
8 Վէ աօթուրինճիւ մէլէք քէնտի թապընը
կիւնէշ իւզէրինէ պօշալթաղգտա , սնա
առէմէրի տիթէշ իլէ եաղմողա գուտրէթ
9 վէրիլի : Վէ առէմէր պիր շէտիտ հէրա-
րէթ իլէ եանտըլար , վէ պու պէլալարըն իւ-
զէրինէ հիւքիւմէթի օլտն Ալլահն իսիթէ
քիւֆր էթաիլէր , վէ սնա համա էյլմէք ի-
շիւն թէվպէ էթմէտիլէր :
10 Վէ պէշինճի մէլէք քէնտի թապընը ճանա-
վարըն թաիթը իւզէրինէ պօշալթաղգտա ,
սնըն փատիշաՏըղը գարանլըք օլտուռ , վէ
աղըր սէպէպինտէն տիլլէրինի շէյնէյիպ ,
11 քէնտի աղըրլարը վէ չըպանլարը սէպէպին-
տէն սէմանըն Ալլահնա քիւֆր էթաիլէր ,
վէ քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր :
12 Վէ ալթընճը մէլէք քէնտի թապընը պէօ-

* Պէլլաւ՝ եէտի թապարընը

- յիւք Ծընթ ըրմաղը իւզէրինէ պօշալթաղգ-
տա՝ անըն սուլու շէքիլաի , թա քի շարգ-
տան օլտն միւլուքըն էօլը միւհէյլա օլա :
13 Վէ էթտէրին աղըրնտան վէ ճանապարըն աղ-
ընտան վէ քիտիլպ փէյղամպէրին աղըր-
տան գուրպաղըլար միսիլլիւ իւշ նափաթ
14 բուհն լէթուլլու կէօրտիւմ . Զիրա պուշալար
'ալամէթլէր կէօսթէրէն ճինն բուհնալար օլուպ՝
[զէմինին վէ] պիւթիւն տիւնեանըն միւլու-
քիւնիւ հէր շէյէ գատիր Ալլահն օլ պէօ-
յիւք կիւնիւնիւն մուհարէպէսինէ ճէմ՝ էթ-
մէք իշիւն , անլէրին եանընա կիտէրլէր :
15 [Նշթէ իըրօքը կիպի կէրիլիմ . նէ միւպա-
րէք տիր ույանլըք տուրուպ , չըվաղ կէզվէ-
մաի վէ 'պըպը կէօրիւնմէմաի իշիւն քէնտի
16 էսվապընը Տըֆըլ տէն քիմանէ : Վէ անլէրի
'իպրանիճէ Արմաճէտտօն տէնիլէն մահալէ
ճէմ՝ էթաիլէր :
17 Վէ եէտինճի մէլէք քէնտի թապընը հա-
վայա պօշալթաղգտա , թէմամ օլտուռ՝ տէ-
յէրէք սէմանըն հէյթէլինտէն՝ թաիթտան
18 պիր պէօյիւք սէտա կէլաի : Վէ սէտալէր վէ
կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ շիմէքրէր փուգու՝
պուլաու , վէ շիտտէթճէ վէ 'աղամէթճէ զէ-
մին իւզէրինտէ ինսան մէվճուտ օլալըտան
պէրու միսիլ փուգու՝ պուլմամըշ պէյիլէք պիր
19 զէլլէլէ օլուպ , Պէյիլէք շէյր իւշէ միւնչաղգ
օլտուռ , վէ թա'իֆէլէրին շէհրլէրի երզըլար ,
վէ պէյիլէք Պապէլ Ալլահն հուգուրընտա
զէքր օլուռտուռ , թա քի շիտտէթ ի վաղա-
պընըն շէրապընըն քէտսէսի սնա վէրիլէ :
20 Վէ հէր տաա գաշար , վէ տաղլար պուլուռն
21 մաղ օլտուլար : Վէ սէմաաան առէմէր իւ-
զէրինէ պիր թալանթ աղըրըղընտա իրի ա-
լու եաղոր . առէմէր տաիսի տօլուռն պէլա-
սը սէպէպինտէն Ալլահա քիւֆր էթաիլէր .
զիրա անըն պէլաւը զայլթ պէյիլէք խաի :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ եէտի թապը թութան եէտի մէլէքտէն
2 պիրի կէլիպ , պանա խիթապէն՝ կէլ , չօգ
սուլար իւզէրինտէ օթմուրան , վէ միւլուքը
զէմին տէն իլէ զինա էտիպ՝ զէմինն սէքէ-
նէսի անըն զինապըն շէրապը իլէ մէսթ օլ-
տըզլարը պէյիլէք ֆահիշէ 'ալէյհինտէ օլտն
հիւքմիւ սանա կէօսթէրէյիմ՝ տէլէրէք ,
3 բուհտա պէնի պէրիլէյէ կէօթիւրաիւ . վէ
եէտի պաշը իլէ օն պուշաղը օլարաղ , իւ-
զէրի քիւլթ իսմէրի իլէ տօլու պիր գըրմըզը
ճանապարա բոքիպ օլտն պիր գարը կէօր-
4 տիւմ : Վէ օլ գարը էրզալանի վէ գըրմըզը
խիւլթ կիյինմիլ իտի , վէ ալթուռն վէ միւ-
ճէվէրուլթ վէ ինճուլէր իլէ աօնանմըշ օլա-

բազմ էլինաւ յձերութեան ինչ վէ զինասարդն
նախաքրքրելի ինչ տօրաւ պիտ յաթուռն քեա-
5 ստի օլուպ, Անը իւզէրինտէ՝ Սըրը, Պէօ-
յիւք Պապէլ, զէմինին Փահիշէրինին վէ
մէքրուհաթընն անասը, աշխու պիր իսմ
6 եազըլը իտի : Վէ օլ գարըյը մուգատտէս-
լէրին գանը ինչ վէ Յիսուսըն շէհտէրինին
գանը ինչ մէսթ օլմագտաւ կէօրտիւմ : վէ անը
կէօրտիւյիւմտէ, զիյատէսիյէ թէ՛աճծիւպ
7 էթտիմ : Վէ մէլէք պտնա տէտի քի՛ Նիօ-
չիւն թէ՛աճծիւպ էթտին : գարընն վէ անը
կէօթիւրէն ետտի պաշը վէ օն պոսնուզը
ճանալարըն սըրընը պէն սանա տէօյէյէճէ-
8 յիմ : կէօրտիւյիւն ճանալար մէվճուտիտի,
վէ մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ հապիլէտտէն չը-
գաճապ վէ հէլաքէ կիտէճէք տիր : վ զէմի-
նին սէքէնսինտէն օլուպ՝ իսմլէրի տիւնեա-
նըն թէ՛էսիսինտէն պէրու հայտիմ քիթապըն-
տաւ եապըլմըշ օլմայտն քիմէլէք օլ ճանա-
վարըն մէվճուտ օլմուշ վէ մէվճուտ տէյիլ
իսէ տէ, երինէ հազըր օլմագտաւ իտիյինի
կէօրտիւքէրինտէ՝ թէ՛աճծիւպ էտէճէքէր
9 տիր : Հիքմէթէ վազիթ օլան՝ աղլ պունտաւ
լու՛մ տըր : եէտի պաշ օլ գարընն իւզէրլէ-
10 ինտէ օթուրաղը եէտի տաղ տըր : Վէ եէ-
տի մէլիք տիր : պունլարըն պէշի տիւշմիւշ
վէ պիրի մէվճուտ տըր, վէ օլ պիրի տաշա
կէմէտի, վէ կէլիլի զէման աղ միւտտէթ
11 գալմարը կիւրէք տիր : Վէ օլ մէվճուտ օլ-
մուշ օլան վէ մէվճուտ օլմայտն ճանալար
քէնտիտի տալի սէքիզինտի տիր, վէ եէտիտէն
12 օլուպ՝ հէլաքէ կիտէր : Վէ կէօրտիւյիւն օն
պոսնուզ օն մէլիք օլուպ՝ տաշա սալթանա-
թը էլէ պլմարաղար իսէ տէ, ճանալար ինչ
պէրապէր պիր սա՛աթ գատար միւլուք կիպի
13 հիւքիւմէթ էլէ ալըլար : Պունլարըն միւրա-
տը պիր օլուպ՝ գուվէթ վէ հիւքիւմէթէրի-
14 նի ճանալարա թէսիմ՝ էտէրլէր : Պունլար
Գուզու ինչ մուհարէպէ էտիպ՝ Գուզու ան-
լէրէ զալիպ կէլէճէք տիր : զիրա Օ՝ Բապպ
իւլ էրպպա վէ Մէլիք իւլ միւլուք տըր : վէ
անըն ինչ պէրապէր օլմարա տալի տա՛վէթ-
15 ի վէ միւնթէիտապ վէ սաարգ ալըլար : Վէ
պտնա տէտի քի՛ Սէնին կէօրտիւյիւն վէ ֆա-
հիշէնին իւզէրլէրինտէ օթուրաղը սալար՝
աղվամ ինչ ճէմա՛աթլար վէ միւնթէր վէ
16 իսանլար տըր : Վէ ճանալար իւզէրինտէ
կէօրտիւյիւն օն պոսնուզ՝ ֆահիշէյէ պուզդ
էտիպ՝ անը փէրիշան վէ չըփապ էտէճէք, վէ
անըն էթինի էէյիպ՝ անը աթիշէ իհրապ է-
17 տէճէքէր տիր : Զիրա Ալլահն սէօղէրի իթ-
մամ օլունճայա գատար Ալլահ քէնտի միւ-
րատընը իհրա էթմէլէրի վէ միւրալարը պիր
օլուպ սալթանաթլարըն ճանալարա թէն :

լիմ էթմէլէրին գալպէրինէ ինչա էլէտի :
18 Վէ օլ կէօրտիւյիւն գարը միւլուքը զէմին
իւզէրինէ սալթանաթ էտէն օլ պէօյիւք շէհր
տիր :

ՊԱՊ 18

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա՛ աղիմ՝ հիւքիւ-
մէթ սահիպի օլարապ սէմաւտն նազիլ օլ-
մագտաւ պիր *մէլէք կէօրտիւմ : զէմին տալի
2 անըն ճէլալի ինչ միւնէվէր օլտու : Վէ [գուվ-
վէթլէ] վէ 'աղիմ սէտա ինչ նիտա էտէրէք
տէտի քի՛՝ եքըլուք, պէօյիւք Պապէլ եք-
գըլուք, վէ ճինլէրին մէքէտնը վէ հէր նա-
փաք րուհըն մահֆէգի վէ հէր նափաք վէ մէք-
3 րուհ գուշըն գաֆէսի օլտու : Զիւնքի անըն
զինասընն ազըլըղը շէրապընտան ճիւմլէ
միլլէթլէր իշալիլէր, վէ միւլուքը զէմին անըն
ինչ զինա էթտիլէր, վէ թիւճճարը զէմին
անըն ֆէրթ ի լէլա՛կիւնտէն զէնկին օլտու-
4 լար : Վէ սէմաւտն տիկէր պիր սէտա ինթի-
տիմ, օլ տալի տէտի քի՛՝ էյ գալմըմ,
անըն իշինտէն չըգընը, թա քի կիւնահալ-
րէնա շէրիք վէ անըն պէլալարէնա կիրիֆթար
5 օլմայտնը : Զիրա կիւնահալարը սէմայա գա-
տար եէթիշիպ՝ Ալլահ հազգըղըլարընը
6 թէզէքքիւր էլէտի : Անըն [սիզէ] էթտիլի
միւնլիւ, սիզ տալի տնա միւգապէլէ էտի-
նիզ, վէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ անա իքի գալթը-
նը էտա էյիլիպ՝ տօլըրտըղը քեաւէյի ա-
7 նա իքի գալթ տօլըրընը : Քէնտի քէնտինի
հէր նէ գատար 'իզէթլէտի վէ զէվգ էթտի
իսէ, անա օլ գատար 'աղապ վէ հիւզն վէ-
րինիզ : զիրա քէնտի գալպիտէ՝ Պին մէլի-
քէ օլարապ օթուրըյըլմ, վէ տուլ տէյիլ
իմ, վէ՛ապա հիւզն կէօրմէյէճէյիմ՝ աշյօր :
8 Պու սէպէպտէն անըն պէլալարը, եա՛նի էօ-
յիւմ վէ հիւզն վէ աճըլք պիր կիւն իշինտէ
կէլէճէք, օլ տալի աթէշէ իհրապ օլունա-
ճապ տըր, զիրա անը հիւքմ էտէն Բապպ
9 Ալլահ գուտրէթլի տիր : Վէ անըն ինչ զինա
էտիպ զէվգ էտէն միւլուքը զէմին եանմա-
ւորնն տիւմանըն կէօրտիւքէրինտէ, իւզէ-
10 ինչ անըն աղալըպ տէօյիւնէճէքէր տիր : Վէ
անըն 'աղալընն գօրգու՛րնտան ուզապտա
տուրուպ՝ Վայ, վայ "անա, էյ պէօյիւք շէհր
Պապէլ, էյ գուվէթլի շէհր, չիւնքի՛ 'ալէյ-
հիւն օլան հիւքմ պիր սա՛աթտաւ կէլտի՛ տէ-
11 յէճէքէր տիր : Վէ թիւճճարը զէմին անըն
իւզէրինէ աղալըպ հազին օլուրար, չիւնքի
12 էթմը՛ալարընը, եա՛նի ալթուլ վէ կիւմիւշ
վէ միւնլիշէրաթ վէ ինճու վէ զարիֆ գու-

*Պա՛լլու՛ տիկէր մէլէք

- մաշ վե երդավանի վե իփեք վե գրմըզ մա-
թա'նը, վե հեր կեօնե պուխուր աղաճը վե
հեր կեօնե ֆիլ ալշի գապլար վե հեր կեօնե
փեք գըլմթիլ աղաճ վե պաղըր վե տեմիր
- 43 վե մերթեմէն օլան գապլար, վե տարչին
վե պուխուրլար վե 'խօշ րա'իհայը եաղ վե
քիւնիւք վե շերապ վե ղէթօլն եաղը վե
խաս ուն վե պուղապ վե սըղըլար վե գօ-
յուլար վե աթլար վե 'արապլար վե ճե-
սեալըր վե ինսան ճանլարընը քիմնե սաթըն
- 44 ալմաղ, վե նեֆսինին արղու էթտիյի մէյ-
վէլը ելինեէն կիթտի, վե էշեա ի նեֆսե
վե զարիֆէնին ճիւմէսի էլինտէն կիթտի, վե
- 45 անլէրի արթըգ պուլամայաճագըն: Պու-
շէյլէրին օլտուլար, անըն 'աղապընը գօրգու-
սընտան ուղապտա տուրուպ աղլայարաղ վե
- 46 հապին օլարագ տէյէճէքլըր քի' Վայ, վայ
զարիֆ գուճաշ վե երդավանի վե գրմըզ
էլպիտէ կիյինիպ' ալթուլն վե միւճէվէրաթ
վե ինճու իլէ տօնանմըլ օլան օլ պէջիւք
շէհրէ. չիւնքի պու գաւտար ղէնկիլիք պիր
- 47 սա'աթմա խարապ օլտու: Վե հեր կեմի րե-
'իսի վե կեմի իլէ կիտէնլէրին ճիւմէսի վե կե-
միճիլըր վե տէնիլգտէ պիր ճիւմէ իշ կեօրէնլըր
- 48 ուղապտա տուրուպ, Անըն եանմարընը տիւ-
մանընը կեօրտիւքլըրնտէ, ֆիղան էտիպ'
Պու պէջիւք շէհրէ պէնկղըր հա'նիլը շէհր
- 49 վար արը' տէրլըր իտի: Վե պաշլարը իւզէ-
րինէ թօփրագ սաղպ' աղլայարագ վե հա-
ղին օլարագ, ֆերեսա իլէ' Վայ, վայ օլ
պէջիւք շէհրէ, քի ղիզըլմէթ էմթը'ասը վա-
սըթապըլլէ տէնիլգտէ ճիւմէ կեմի սաշիպլէ-
րի ղէնկին օլտուլար. չիւնքի պիր սա'աթմա
- 20 տէն րէտուլլըր վե փէյղամպէրլըր, անտէն
սալայը մէսրուր օլունը, ղերա Ալլահ ան-
տէն ինթիգամընըզ ալար' տէրլըր իտի:
- 21 Վե պիր գուվլէթիլ մէլէք պիր պէջիւք
տէյիրմէն թաշը կիպի պիր թաշ գալարըրպ
տէնիլգտէ աթարագ, տէտի քի' Օլ պէջիւք
շէհր Պապլէ պէջլէ շիտտէթլէ աթըրպ' ար-
- 22 թըգ հիշ պուլունմայաճագ տըր: Վե սէնտէ
թանպուրճըլար վե խանէնտէլըր վե նէյղէն-
լըր վե պօրուղէնլըր սէտապը արթըգ իշտիլ-
մէյէճէք տիր, վե սէնտէ արթըգ հիշ պիր
սէնա'աթմըն պիր ուսթատըր պուլունմայըրպ'
սէնտէ արթըգ տէյիրմէն սէսի իշտիլմէյէճէք
- 23 տիր. Վե սէնտէ արթըգ գանտիլ ղիյասը
կեօրիւնմէյէճէք, վե սէնտէ արթըգ կիւվէ-
յի վե կէլին սէսի իշտիլմէյէճէք տիր, չիւն-
քի սէնին թաճիլըրնտէ ղէմինին քիւպէրուր

*Վա'ղըն' պաշարաթ վե խօշ

- իտիլըր. ղերա սէնին սիհրլըրն իլէ ճիւմէ
21 միլլէթլըր իլլալ օլունտուլար: Վե փէյղամ-
պէրլըր իլէ մուգատտէպլէրն վե ղէմին իւ-
ղէրնտէ պիր ճիւմէ գաթլ օլունտուլարն
գանը անըն իշտիլտէ պուլունտու:

ՊԱՊ 19

- 1 Վե պու շէյլէրտէն սօնկրա, Հալլէլուէա.
խէլաա վե համո վե 'իզլէթ վե գուտրէթ
- 2 Րապպ' Ալլահընգա մախսուս տըր. Ձիւնքի
անըն հիւքմլէրի հազգ վե 'ատլ տըր, ղերա
քէնտի ղիւնապը իլէ ղէմին իֆսաա էտէն պօ-
յիւք ֆաշիշէ 'ալէյհիէն հիւքմ էլլէյիպ'
քէնտի գուլարընըն գանընըն ինթիգամընը
'անտէն ալար' տէյիւ սէմատա խայլի ճէմա-
- 3 'աթըն 'աղիմ' մէսինի իշիթտիմ: Վե իքին-
ճի տէֆ'ա Հալլէլուէա' տէտիլըր. վե անըն
տիւմանըր էպէտ իւլ ապատ եօգարը չըգար:
- 4 Վե երիւր տէօրթ ինթիլար իլէ տէօրթ ղի-
րուհ երէր գափանըպ' թաթիթտա օթուրան
Ալլահա սէճտէ գըլարագ' Ամին. հալլէլու-
- 5 եա' տէտիլըր: Վե թաթիթտան, իյ պիր
ճիւմէ գուլարը վե անտէն գօրգանլար, քիւ-
նիւքլըր վե պէջիւքլըր, Ալլահընգա համո
ու սէնա էլլէյինիլ' տէյիւ պիր սէ' չըգար:
- 6 Վե խայլի ճէմա'աթըն սէտապը, վե չըգ ու-
լարըն սէտապը, վե գուվլէթիլ կէօք կիւ-
րիլթիւլէրնին սէտապը կիպի' Հալլէլուէա
զերա հեր էյէ գաւտիր Րապպ' Ալլահ սալմա-
- 7 նաթ էտիլար: Հատ ու մէսրուր օլուպ' անա
համո էտէլիմ'. ղերա Գուզուլըն տիւյիւնիւ
կէլտի, անըն ղէմէսի տաթի հազըրլանտը'
- 8 տէյիւ սէրալըր իշիթտիմ: Վե փաք վե փար-
լագ զարիֆ գուճաշ կիյինմէլէք անա իհսան
օլունտու, չիւնքի զարիֆ գուճաշ մուգատ-
- 9 տէպլէրն սալահ տըր: Վե պանա տէտի
քի' եաղ, նե միւպարէք տիր Գուզուլըն
տիւյիւնիւնիւն ղիւպիթիլնէ տա'վլէթ օլուն-
մուշ քիմնէլըր. հէմ պանա տէտի քի' Պուն-
- 10 լար Ալլահն հազգ սէօղլէրի տիր: Վե անա
սէճտէ գըլմիգ իշիւն անըն ապալարընա գա-
փանտըրմաա, պանա' Սաղըն էթմէ, պէն
սէնին վե շէհատէթ ի 'իսայը թուլմիգտա
օլան սէնին պիրաւտէրլէրնին իլտմէթ րէֆի-
գի իմ'. Ալլահա սէճտէ էյլէ' տէտի. ղերա
շէհատէթ ի 'իսա նիւպուվլէթին րուհը տըր:
- 11 Վե սէմայը աշըմըշ կեօրտիւմ, վե իշիթ-
պիր պէյղապ աթ վար իտի, վե անըն իւզէ-
րինէ րաթիպ օլանա' Սաղըգ վե Հազգ տէնի-
լըր. վե 'ատալէթլէ հիւքմ վե հարապ էտէր.
- 12 Վե կէօղլըրն աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ'

*Իսան. ետիւնտէն

- պաշտելու իւզերնիստէ չօգ թաճար պուրանարագ ,
քէնտիսինտէն մա'տա քիմնէնին պիւմտիյի
- 43 մուհարբէր պիւր իսմի վար իտի : Վէ գանա
պոյանմըշ պիւր լիպաս կիլինմիշ օլուպ , քե-
լամ Ուլասհ իսմիյլէ միւսէմմա տըր :
- 44 Վէ սեմատա պուրլունան ճիւնուտ պէյազ
սպիւրաւ րաքիպ վէ պէյազ վէ փաթ զարիֆ
գուճաշը լապիս օլարագ , անըն արտընճա կի-
- 45 տիյորլար իտի : Վէ անըն աղզընտան թա-
'իֆէլէրի վուրմագ իշիւն պիւր քեպքին գըլըճ
չըգայոր իտի . քէնտիսի տախի անլէրէ տե-
միւր 'սաա իլէ 'Տիւքիւմէթ էտիպ , 'Տէր շէյէ
գաստիւր Ալլահն իւրճ' ու զազապը շէրապը-
- 46 նըն մա'սէրէսինտէ պատաճագ տըր : Վէ լի-
պասը իւզերնիստէ վէ պուտու իւզերնիստէ
Մ'էլիֆ իւլ Մ'իւլ Ուիֆ Վէ ՐԱՊ իւլ
ԵՐՊԱՊ աշիւն մուհարբէր իսմի վար իտի :
- 47 Վէ կիւնէշտէ տուրան պիւր միշէք կէօր-
տիւմ . օլ տախի պիւլէնտ ալազ իլէ նիտա
էտրէրէ սեմանըն օրթաւընտա ուշան ճիւմլէ
գուշարա , կէլինիզ , 'աղմ' Ալլահն ղէյա-
- 48 ֆէթինէ ճէմ' օլունըզ , թա քի միւրուքըն
էթինի վէ պին պաշարլըն էթինի վէ գուվ-
վէթիլէրին էթինի վէ աթլար իլէ իւզերլէրի-
նէ րաքիպ օլանլարըն էթինի վէ Տիւրը իլէ
գուլ վէ քիւշիւք իլէ պէյիւք , ճիւմլէսինին
էթինի էկէսինիզ' տէտի :
- 49 Վէ ճանապար իլէ միւրուքըն ղէմին վէ
անլէրին ճիւնուտլարընըն աթա րաքիպ օլան
իլէ վէ անըն ճիւնուտըն իլէ մուհարբէր էթ-
- 50 Վէյէ ճէմ' օլունըզլարըն կէօրտիւմ : Վէ օլ
ճանապար վէ անըն էօնիւնտէ 'ալմաթլէր
իճրա էտիպ' անլէրին վասթաւընյլէ ճանա-
վարըն տաճարընըն գապուլ էտէնլէրի վէ ա-
նըն սուրէթինն սեմտէ կլիշէնլէրի իզալ է-
տէն քեազիպ փէյազմպէր անըն իլէ պէրապէր
թութուլու . իքիսի տէ քիւքիւրտ իլէ էա-
նան աթէշ կէօլունն տիւրի տիւրի աթլարընըն :
- 21 Վէ պագըլէսի աթա րաքիպ օլունըն աղզըն .
տան չըգան գըլըճ իլէ գաթլ օլունտուլար ,
վէ անլէրին էթինտէն պիւլ ճիւմլէ գուշար
տոյտուլար :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ էլինտէ հափլէյին անախթարը վէ պիւր
պէյիւք ղիւնճիւր պուրլունարագ' սեմատան նիւ-
- 2 զուլ էտէն պիւր մէլէք կէօրտիւմ : Վէ էօտէ-
րի' օլ գատիւմ երանըն , քի իպլիս վէ Շէյ-
թան տըր , թութուպ անը պին սէնն միւտ-
- 3 տէթ իշիւն պաղարըն , Վէ անըն հափլէյին
աթլար վէ գափապը իւզերնիս միւհարէտի ,

• Եւն . կիւտիւպ ,

- թա քի աթլըզ պին սէնն թէմամ օլմայընճա
թա'իֆէլէրի իզալ էթմէյէ . վէ անտէն սոնկրա
պիւր աղ վագըթ իշիւն չէօղիւլէ կէրէք տիւր :
- 4 Վէ թախթար կէօրտիւմ , վէ իւզերլէ-
րինտէ օթուրտուլար , վէ անլէրէ Տիւքմ' սե-
լահիլէթի վէրիտի , վէ ճանապարա վէ անըն
սուրէթինն սեմտէ էթմէյիպ' ալընլարընտա
վէ էլլէրի իւզերնիստէ տաճարըն գապուլ էթ-
մէյէրէք , Յիսուսըն շէհատէթի վէ Ալլահն
քէլամըն իշիւն գաթլ օլունան քիմնէլէրին
ճանլարընըն Տիւքմ' պուշար եաշարըպ' Գիւն-
տու իլէ պէրապէր օլ պին սէնն միւտտէթ
- 5 սալթանաթ էթտիլէր : Լաքին էմվաթըն պա-
գըլէսի օլ պին սէնն թէմամ օլմայընճա
տիւրիլմտիլէր . պիւրինճի գըյաթլէ պու տըր :
- 6 Պիւրինճի գըյաթլէթտէ Տիւքմ' օլան քիմնէ
մուպարէք վէ մուգատտէս տիւր . պուշարըն
իւզերնին իքինճի էթլէմիւն Տիւքիւմէթի եօգ-
տըր , անճագ անլէր Ալլահն վէ Գիւնտուլըն
քեաճիլէրի օլուպ' անըն իլէ պէրապէր պին
սէնն սալթանաթ էտէճէլէր տիւր :
- 7 Վէ պին սէնն թէմամ օլարգտա' շէյթան
8 քէնտի ղընտանընտան սալը վէրիլիպ , Չէմի-
նին տէօրթլէ քէօշէսինտէ օլան թա'իֆէլէրի .
Եւն' ճուճ Վաճուճ , (քի միգտարըն տէ-
նիզ գուճու կիպի տիւր ,) իզալ վէ մուհարբ-
- 9 պէյէ ճէմ' էթմէյէ չըգաճագ տըր : Վէ րու-
ղէմինն չըգըպ մուգատտէպէրին օրտուսընը
վէ մաճապուպ շէհրի իճաթէ էթտիլէր . վէ Ա-
լահ թարաքընտան սեմատան աթէշ էնիպ
- 10 անլէրի թէլէֆ էթտի : Վէ անլէրի իզալ
էտէն իպլիս' ճանապար իլէ քեազիպ փէյազմ-
պէրին պուրլունաղլարըն աթէշ վէ քիւքիւրտ
կէօլունն աթլարըն , վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ
իւլ ապատ թա'ղիպ օլունաճագլար տըր :
- 11 Վէ պիւր պէյիւք պէյազ թախթ վէ իւ-
զերնիստէ օթուրտըն կէօրտիւմ . անըն հու-
զուրընտան ղէմին իլէ սեմա ֆիւրաւ էտիպ'
- 12 անլէրէ պիւր մաճալ պուրլունմաւար : Վէ էմ-
վաթըն , քիւշիւքլէրի վէ պէյիւքլէրի , Ա-
լահն հուզուրընտա տուրուր կէօրտիւմ . վէ
քիթապլար աշլար , վէ Հայաթ փիւրազ օլան
տիկէր պիւր քիթապ աշլար' էմվաթ քի-
թապլարտա մուհարբէր օլան շէյթէ իւզերի-
նէ 'ամէլլէրինն կէօրէ Տիւքմ' օլունտուլար :
- 13 Վէ տէնիզ քէնտի տէրուշինտէ պուրլունան
էմվաթըն թէպիւմ էթտի , էթլում վէ հափլէյին
տախի քէնտիլէրտէ պուրլունան էմվաթըն թէս-
լիւմ էլլէտիլէր . վէ Տէր քէս 'ամալընա կէօրէ
- 14 Տիւքմ' օլունտուլար : Վէ էթլում իլէ հափլէյին
աթէշ կէօլունն աթլարընըն . իքինճի էթլում
15 պու տըր : Վէ Տէր քիւմ քի հայաթ քիթա-
պընտա գայտ օլունմուշ պուրլունմաւար իսէ ,
աթէշ կէօլունն աթլարըն :

ՊԱՊ 21

- 1 Վ և եկնի պիր սեմա իլէ եկնի պիր զէմին
կեօրարւմ, չիւնքի եվէլքի սեմա իլէ եվ-
վէլքի զէմին կէշտի իտի, վէ արթըգ տէնիլ
2 եօգ իտի: Վ և [պէն Եռհաննա] մեգատտէս
շէհրի, եա'նի եկնի Եերուշալիմի, զէվճի իչիւն
միւզէլլէն պիր կէլին կիպի հազրուանմըջ օ-
լարադ, Ալլահ թարաֆընտան սեմատան էն-
3 մէքտէ կեօրարւմ: Վ և սեմատան պիր պեօ-
յիւք սեմա իշիթտիմ քի' իշթէ Ալլահըն
մէգքէնի ինսան իլէ օլուպ' Օ անլէր իլէ սա-
քին օլաճադ տըր, վէ անլէր անըն գալմը
օլուպ' Ալլահ քէնտիսի անլէրին Ալլահը օլա-
4 բադ, անլէր իլէ պերապէր օլաճադ տըր: Վ և
[Ալլահ] անլէրին կեօլլէրինտէն պիւ ճիւմլէ
կեօզ եռաշարընը սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըգ
օլմոյաճադ, վէ արթըգ հիւզն վէ ֆէրեատ
վէ աղըր պուլունմայաճադ տըր. զիրա եվէլ-
5 քի շէլլէր կէշտի' տէր իտի: Վ և թաթմտտ
օթուրան' իշթէ Տէր շէլլի եկնի եափարմ'
տէտի. վէ պանա տէտի քի' Եազ, զիրա պու-
6 սեօղլէր հազգ վէ սաաղը տըր: Վ և պանա
տէտի քի' թէմամ' օլուպ. Ալլահ վէ Օմէզա,
իպթիտա վէ ինթիհա պէն իմ. պէն սուսա-
յան քիմնէյէ հայաթ սուլունըն փունարըն-
7 տան մեճճանէն վէրէճէլլիմ: Ղաթիպ օլան
ճիւմլէ շէլլէրի թէվէրրիւս ետէճէք, վէ պէն
անըն Ալլահը օլաճադըմ, օլ տաթի պէնիմ
8 օղլըմ օլաճադ տըր: Լաթին գօրգադ վէ իման-
աղ վէ մէքրուճ վէ գաթիլ վէ զինաքետար
վէ սիհրպաղ վէ փութ փէրէսթ վէ պիւ ճիւմ-
լէ քեաղիպ օլանաւըն հիթտէսի աթէշ վէ
քիւքիւրտ իլէ եանան կեօլլէն իչինտէ օլա-
ճադ տըր. իքինճի էօլիւմ պու տըր:
9 Վ և եկտի սօն պէլալար իլէ տօլու եկտի
թաաը թութան եկտի մէլէքտէն պիրի եա-
նըմա կէլիպ, պանա խիթապէն' կէլ, սանա
Կուզունըն զէվճէտի օլան կէլինի կեօթմէրէ-
10 յիմ' տէտի: Վ և բուհաա պէնի պէօթիւք վէ
եկէքէք պիր տաղազ կէօթմէրիւպ, օլ [պեօ-
յիւք] չէհրի, եա'նի մեգատտէս Եերուշա-
լիմի Ալլահ թարաֆընտան սեմատան նիւ-
11 զուլ էթմէքտէ պանա կեօթմէրտի: Վ և իւ-
զէրինտէ Ալլահըն ճէլալի պուլունուպ' նուրը
փէք գըլմէթի թաշա, եա'նի պիլուր կիպի
12 բուշէն եէշիմ թաշընա պէնպէր իտի: Վ և
անըն պէօթիւք վէ եկէքտէք պիր տըրը' վէ օն
իքի գափուսը, վէ գափուլար իւզէրինտէ օն
իքի մէլէք վէ եաղըր իմլէր վար իտի, պուն-
լար տաթի պէնի խորալլին օն իքի սըպթընըն
13 խալլէրի իտի: Շարգ թարաֆընտան իւշ գա-
փու, վէ շիմալ թարաֆընտան իւշ գափու,

- վէ ճէնուպ թարաֆընտան իւշ գափու, վէ
ղարպ թարաֆընտան իւշ գափու վար իտի:
14 Վ և շէհրին սուրընըն օն իքի թէմէլի օլուպ'
անլէրտէ Գուզունըն օն իքի րէսուլընըն 'իսմ-
15 լէրի վար իտի: Վ և պանա խիթապ էտէնին
էլինտէ' շէհրի վէ գափուլարըն վէ սուրընը
էօլմէք իչիւն' պիր ալթուն գամըջ վար ըտր:
16 Վ և շէհր միւրէպապ' օլուպ' թուլը 'արգընա
միւսապի տիր. վէ ճէլէ' շէհրի օլ գամըջ իլէ
էօլալիւքտէ, օն իքի պին օգ աթմը կէլտի.
թուլը վէ 'արգը վէ իրթիֆա'ը միւսապի տիր:
17 Վ և անըն սուրընըն էօլալիւքտէ' ինսան էօլ-
չիւսիւ, եա'նի մէլլէրին էօլլէ-օլլէ եիւզ
18 գըրգ տէօթմ զըրա' կէլտի: Վ և սուրընըն
պինսար եէշիմտէն օլուպ' շէհր փաք սիւլայէ
19 պէնպէր խալիս ալթուն իտի: Վ և շէհրին
սուրընըն թէմէլլէրի էօլալ' ի զէգըլմէթ թաշ-
լար իլէ միւզէլլէն օլուպ' պիրինճի թէմէլ
եէշիմ, իքինճիսի կէք եազուլթ, իւշիւնճիւ-
սիւ պալալի, տէօթիւնճիւսիւ զիւմրիւտ,
20 Պէշինճիսի 'աղիլ, ալթունընը գըրմըգը 'ա-
գիլ, եէտինճիսի զէպէրճէտ, սէքիլինճիսի
պէզաաի, տօգուլլընըն սարը եազուլթ,
օնունճիւր սարընա զիւմրիւտ, օն պիրինճիսի
մօր եազուլթ, օն իքինճիսի ճէպէլլէգոււմ
21 իտի: Վ և օն իքի գափուլարըն օն իքի ինճու-
լար, Տէր պիր գափու պիր ինճուտէն 'իպա-
րէթ իտի. շէհրին մէլտանը տաթի շէֆթաֆ
22 սիւլայէ պէնպէր խալիս ալթուն իտի: Վ և
իչինտէ Տէլլէլ կեօթմէրտիմ. զիրա Տէր շէլլ-
գատիր Բապ Ալլահ վէ Գուզու անըն Տէլլ-
23 լէրի տիր: Վ և շէհրին քէնտիսիլէ զէլա
վէրմէլլէրի իչիւն կիւնէշէ եա պա իճթիլաճը
եօգ տըր. զիրա Ալլահըն ճէլալի անը թէն-
վիր էտէր, վէ գանտիլի տաթի Գուզու տըր:
24 Վ և [Խէլաս պուլան] թա'իֆէլլէր անըն նուրը
իլէ կէզէճէլլէր, միւլուքը զէմին տաթի շան
ու շէօհրէթլէրին անըն իչինէ կէթիլէճէլլէր
25 տիր: Վ և գափուլարըն կիւնտիւզիւն ալա
գափանմայաճադլար. չիւնքի օրատա կէճէ
26 օլմոյաճադ տըր: Վ և թա'իֆէլլէրին շան ու
շէօհրէթլէրին անըն իչինէ կէթիլէճէլլէր
27 տիր: Վ և անըն իչինէ նափաք պիր շէլլ էտէն,
եաթաա մէքրուհաթ վէ քիլզիլ իրթիլէապ
էտէն տալ կիրմէլիպ' անճադ Գուզունըն
հայաթ քիթապընա գոյա օլունանլար կէ-
ճէպէր Գէր:

ՊԱՊ 22

- 1 Վ և պանա պիլուր կիպի պէրրադ օլարադ,
Ալլահըն վէ Գուզունըն թա'իթընտան ազար

*Պ-ԴԵԸ օն իքի իմլէրի

հայաթ սուլունըն [փաթ] բրմաղընը կեօթէր-
 2 տի : Օլ լեհերին մէյտանընտա վէ բրմաղըն իբի
 թարաֆընտա օն իբի մահաուլ վերիւր վէ հէր
 այ մէյվէսինի կէթիբիւր հայաթ աղաճը վար
 իտի : վէ օլ աղաճըն եափրագլարը թա'իֆէ-
 3 լէրին շիֆասը իշիւն տիր : վէ արթըգ հիշ
 պիր լա'նէթ օլմայաճագ տըր : վէ Ալլահըն
 վէ Գուզուըն թա'իթը անտէ օլուպ' գուլ-
 4 լարը տտիի անա իպատէթ էտէճէքլէր տիր :
 վէ անըն աիտարընը կէօրէճէքլէր , իսի
 տաիի անլէրին ալընլարը իւզէրինտէ օլաճագ
 5 տըր : վէ օրատա կէճէ օլմայաճագ տըր :
 վէ գանաիլէ եա կիւնէշ զէյասընա իճթի-
 յաճլարը եօգ տըր : զիրա անլէրի Բապպ Ալ-
 6 լահ թէնլիւր էտէր , վէ էպէտ իւլ ապատ
 սալթանսթ էտէճէքլէր տիր :
 վէ պանա տէտի քի' Պու սէօզլէր սա-
 7 տըգ վէ հագգ տըր : վէ մուգատտէս փէյ-
 զամպէրլէրին Ալլահը Բապպ' 'ան գարիպ
 մուլթագա վուգու' պուլաճագ շէյլէրի գուլ-
 8 լարընա կէօպթէրմէք իշիւն' քէնտի մէլէյինի
 իրսալ էյլէտի : իշթէ թէզ կէլրիմ' նէ միւ-
 9 պարէք տիր պու քիթապըն նիւպուվլէթ
 սէօզլէրինի հըֆը էտէն քիմնէ :
 վէ պէն Եուհաննա պու շէյլէրի կէօրէն
 վէ իշիտէն իմ' վէ կէօրիւպ իշիթտիյիմտէ'
 պանա պու շէյլէրի կէօպթէրէն մէլէյէ սէճտէ
 10 գըլմագ իշիւն այագլարընա գափանտըմ' Օլ
 տաիի պանա տէտի քի' Սագըն էթմէ , զի-
 11 րա պէն սէնին վէ պիրատէրլէրին օլան փէյ-
 զամպէրլէրին վէ պու քիթապըն սէօզլէրինի
 հըֆը էտէնլէրին խըտմէթ ըէֆիգի իմ' Ալլա-
 12 հա սէճտէ էյլէ : վէ պանա տէտի քի' Պու
 քիթապըն նիւպուվլէթինին սէօզլէրինի
 13 միւհըլմէ , զիրա վաղըթ եագըն տըր : Հագգ-
 սըզլէք էտէն եինէ հագգսըզլէք էթսին , վէ

մուրտար օլան եինէ մուրտար օլուըն , վէ
 սալէհ օլան եինէ սալէհ օլուըն , վէ մուգատ-
 12 տէս օլան եինէ մուգատտէս օլուըն : իշթէ
 թէզ կէլրիմ' վէ հէր քէսէ քէնտի 'ամէլինէ
 կէօրէ վէրմէք իշիւն միւքեաֆաթըմ' եանըմ-
 13 տա սըր : Ալֆա վէ Օմէղա , իպթիտա վէ
 14 ինթիհիյա , Էվլէլ վէ Աիւր պէն իմ' Նէ
 միւպարէք տիր անըն էվաթիրինի իճրա էտէն-
 15 լէր քի , հայաթ աղաճընա հագգլարը օլուպ'
 գափուլարտան շէհրէ կիրէլէր : Ամնա քէօ-
 16 փէքլէր վէ սիհըպաղար վէ զինաքեարլար վէ
 գաթիլլէր վէ փուլթիւրէսթլէր վէ քիզպի սէ-
 վիպ իրթիքեապ էտէնլէրին ճիւմլէսի խարիճ
 տիրլէր :
 Պէն Զիտուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիսէլէր-
 տէ շէհատէթ էթմէք իշիւն մէլէյիմի իրսալ
 էյլէտիմ' պէն Տաուարն Ասը վէ Նէպի օլուպ'
 17 օլ րուշէն սապահ երտըղը իմ' վէ Բուհ վէ
 կէլին' կէլ տէրլէր : վէ իշիտէն' կէլ տէսին .
 վէ սուսայան կէլսին , վէ իսթէյէն' հայաթ
 սուլունտան մէճճանէն ալըն :
 18 [Զիրա] պէն պու քիթապըն նիւպուվլէթ
 սէօզլէրինի իշիտէն հէր պիր քիմնէյէ շէհա-
 տէթ էտէրլմ' քի' Էյէր պիր քիմնէ պուլա-
 19 րա զամմ' էտէրսէ , Ալլահ օլ քիմնէյէ պու
 քիթապտա մուհարրէր օլան պէլալարը զամմ'
 20 էտէճէք տիր : վէ էյէր պիր քիմնէ պու
 նիւպուվլէթին քիթապընն սէօզլէրինտէն
 իխրաճ էտէրսէ , Ալլահ անըն նասիպինի հա-
 յաթ քիթապընտան վէ մուգատտէս շէհր-
 տէն վէ պու քիթապտա մուհարրէր օլան
 21 շէյլէրտէն իխրաճ էտէճէք տիր : Պու շէյլէրի
 շէհատէթ էտէն' Պէլի , թէզ կէլրիմ' տէ-
 22 յօր : Ամին , եա Բապպ Զիտուս , կէլ : Բապ-
 պըմը Զիտուս ֆրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէ-
 նիզ իլէ օլուըն : Ամին :

ԳԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԵՍՏԷ ԶԻՔԻ ՕԼՈՒՆԱՆ ՄԻԳԵԱՍ ՎԷ ԷՎԶԱՆ ՎԷ ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ
 'ԱԼ ԷԹ ԹԱԳՐԻՊ ՄԻԳՏԱՐ ՈՒ ԳԸՅՄԷԹԼԷՐԻՆԻ ՄԻՒՊԷՑՑԻՆ ՃԷՏՎԷԼ ՏԻՐ

1. ՄԵՍԱՅԷ ՄԻԳԵԱՍԸ

	Էնդուէ Է 100Է	Բ-Է-Է	ՄԷԲԷ	Ս-Է-ԷԷԷ
ՏէօրԹ փարմագ	0 . 12		0 . 08	
Գարբշ, 12 փարմագ	0 . 36		0 . 23	
Զբրա, 2 գարբշ	0 . 71		0 . 46	
Գուլաճ, 4 զբրա	2 . 85		1 . 85	
Հեղգիէլէն դամբը, 6 զբրա	4 . 27		2 . 77	
Օգ աթըմը, 100 գուլաճ	284 . 62		184 . 94	
ԵէվԹ Ի սէպԹ Էօլճըլը, 600 գուլաճ	1,707 . 71		1,409 . 62	
ՄԷԼ, 800 գուլաճ	2,276 . 95		1,479 . 50	

2. ՄԱՒՍԹ ՄԻԳԵԱՍԸ

	Օգգ- ՏԷԳԷՄ	ԼԷԲԷ Է 100Է	Բ-Է-Է
Լօճ	0 400	0 . 32	
Հին, 12 Լօճ	3	3 . 83	
Պաթ Է-Էօր ճէբը, 6 Հին	18	22 . 97	
Հօմէր Է-Էօր Քօր, 10 պաթ	180	229 . 68	

3. ՀՈՒՊՈՒՊԱԹ ՄԻԳԵԱՍԸ

	Օգգ- ՏԷԳԷՄ	ԼԷԲԷ Է 100Է	Բ-Է-Է
Գապ	1	1 . 27	
'Օմէր, Էֆանըն 'իւլըի	1 320	2 . 30	
Էօլճէ, 6 գապ	6	7 . 65	
Էֆա, 3 Էօլճէ	18	22 . 97	
Հօմէր Է-Էօր Քօր, 10 Էֆա	180	229 . 68	

4. ԷՎԶԱՆ

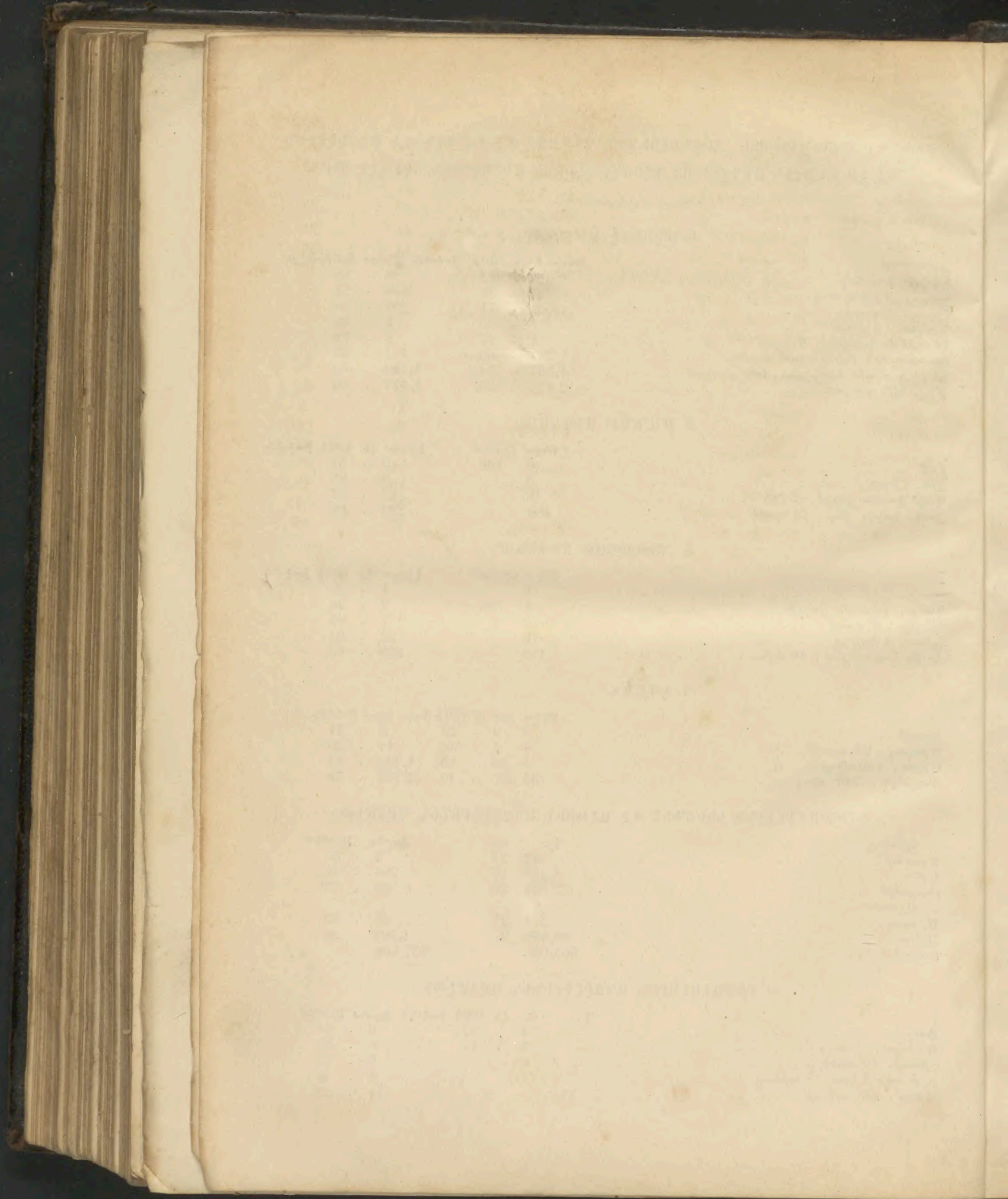
	Օգգ- ՏԷՄ Է 100Է	Բ-Է Է ԷԷՄ	Ս-ԷԷԷԷՄ
Գրաթ	0 0 . 23		0 . 71
Մըսգալ, 20 գրաթ	0 4 . 68		14 . 25
Մընա, 100 մըսգալ	1 46 . 83		1,425 . 51
Թալանթ, 3000 մըսգալ	33 206 . 10		42,765 . 50

5. ԻՊՐԱՆԷԼԷՐԻՆ ԿԻՒՄԻՒՇ ՎԷ ԱԼԹՈՒՆ ԱԳԶԷԼԷՐԻՆԻՆ ԳԸՅՄԷԹԻ

	ՂԷԼ ԳԷ	ՖԷԷԷ Ս-ԷԷԷՄ
ԿԷԷԷԷ	12 24	2 . 86
Մըսգալ	1,260 46	286 . 46
Մընա	37,812 20	8,593 . 75
Թալանթ		
ԱԷԷԷԷ	201 27	45 . 83
Մըսգալ	20,166 27	4,583 . 33
Մընա	605,000	137,500
Թալանթ		

6. ԲՄԱԼԸԼԱՐԸՆ ԱԳԶԷԼԷՐԻՆԻՆ ԳԸՅՄԷԹԻ

	ՂԷԼ ԳԷ Է 100Է	Բ-Է-Է	ՖԷԷԷ Ս-ԷԷԷՄ
Փուլ	1 . 57		0 . 01
Մանկըր, 2 փուլ	3 . 45		0 . 02
Տինար, 40 մանկըր	3 6		0 . 72
Իքի տիրՀէմլը, 2 տինար	6 12		1 . 43
Մընա, 400 տինար	315		74 . 59

ԽԱԹԱ	ՍԷՎԱՊ	ԳԻԹԱՊ	ՊԱՊ	ԱՅԷԹ
Կէլտիյին	Կէզտիյին	Թէքվին	27	40
Ճատ	Տան	Ա'տատ	40	25
'ալամէթլէր	Ճիւմէ 'ալամէթլէր	Թէանիյէ	34	40
պիւթիւն գավմա	գավմա	Միւլուք ի Էվվէլ	44	24
Ախիմէլէք	Ապիմէլէք	Միւլուք ի սանի	41	21
Եօնատապ	Եօնատապ մէլիյէ	" "	43	35
Նէհրին	Էլչիլէր Կէօնտէրիպ Նէհրին	Թէվարիի ի Էվվէլ	49	46
Տաուտըն	Տաուտըն չըգըպ	" "	21	48
Էթաի	Էթաիլէր	Թէվարիի ի սանի	24	9
Էթմիլլէր	Էթմէմիլլէր	" "	30	5
օլանլարընըն	օլանլարըն	" "	34	4
տաղլարը	տաղլարը	Նէհէմես	8	45
վար	տիր	Էյուպ	21	34
շէտիպ	շէտիտ	" "	24	8
Կէճէյինի	Կէշէճէյինի	Մէզամիր	39	6
պուլունանլարա	պուլանլարա	Էմնալ	4	22
Էլիէտէն	Էլինտէն	Իշա'ես	51	47
պուխուր	պուխար	Էրէմիա	40	43
խալգ	խալղըն ճիւմլէսի	" "	50	37
պէյլթ	պիւթիւն պէյլթ	Հէգդիէլ	39	25

